Ayuntamiento de Madrid

HEMEROTECA MUNICIPAL

Número de registro ....
Estante ....
Tabla ....
Número de volúmenes ....
Encuadernación ....

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

XVI-101

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

B. 603

¶ Prima pars Dictionarii in qua di|ctio quelibet per literas alphabeti in|tra congruētiā distinguitur ut quā fa|cillime omnia in ea contenta reperi|antur continetq; dictiones his literis|incipientes. A.B.C.D.

Applicat Conventui [illegible] de [illegible]
[illegible] ex voluntate concedentis
[illegible]

Ayuntamiento de Madrid

3.007

¶ Prima pars Dictionarij in qua dictio quelibet per literas alphabeti iuxta congruẽtiã diſtinguitur vt quã facillime omnia in ea contenta reperiantur continetq; dictiones his literis incipientes. A. B. C. D. E.

Ptinet Conventui diui geronymi ppe oppidum de Cavalla cum alijs duabus ptibus ex voluntate concedentis

p. ... cum alijs duabus ... bibliotecę ... Monreala ... Fr. ... palme

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

Johannes Beckenhaub Moguntinus Lectori ſalutem. Etſi adoleſcentiā ſtudio literatum. viriles annos correcture impreſſorum devoverim: tamen in dictionario imprimendo correctoris officium agere: non abſqꝫ deliberatione conſtitui. Propterea maxime: ꝙ mihi ferenti celeriter oculos per exēplaria: loca quedā: ⁊ certe multa: immo quaſi innumera obuiauere: ita ſcriptorum lubrificata veſtigijs: vt vel caſum tranſeunti: vel tranſeundi minarent difficultatem. Parum enim intererat: vel antiqua illorum vitia emendare: vel novo labore mentē autoris vaticinari. Hoc tedioſum: illud preſumptuoſum: animum meū ab occupationis exercitato genere deterrebat. Quare latius exiſtimaui correcturam illius non tentare: ꝙ tentatam: vel cum rubore deſerere: vel cum ignominia conſumare. Nec tentaſſem niſi Virgiliani carminis hortatu: labor omnia vincit: improbus ⁊ duris vrgens in rebus egeſtas ⁊ deliberanti ⁊ deſperanti mihi ſpes modica fuiſſet illapſa: exemplariorum ⁊ originaliū ꝓmpta multitudine firmata ſimul ⁊ adaucta: ſuadens vel rectius promittens horum me conſilio poſſe facere: quod alias per me factū iri deſperaſſem. Ita partim perſuaſus: partim hortatus: emendando dictionario me cum non mediocri ſollicitudine mancipaui. In quo negocio: ſi vigilijs: diligentie: labori meo: valor dictionarij reſpōderit: aculeos reprehenſorum tute vitabo: an vero valori dictionarij mee vigilie diligentie: labores ſufficerint: eius erit iudicium: qui dictionarium impreſſū perluſtrabit: dumtaxat curioſo de proprijs regionum: vrbium: mōtium: fluminum pecudum: monſtrorum: piſcium: margaritarum ⁊ infinitarum quaſi rerum examine neglecto. Quarū certam notionem: cum incerta contentione mihi exemplaria ſuſpectam reddiderint: malui dubius iſta non tangere: ꝙ tangendo laqueo implicari erroris. Nec deeſt mihi in hac parte defenſor cicero: qui de nominibus diſputare pertinacibus relinquit. Recipit igitur arbitratu meo iſte locus excuſationem: cui ſuccedit alius qui accuſationem connectit. Fit nanqꝫ paſſim per totius operis contextum in adductis autoritatibus mutatio. Interdum ſenſu autoritatis: non autoritatis verbis vſus eſt artifex peritus: interdum variat accidentia vocum: puta ipſe numerum: ⁊ perſonam ⁊c. interdum ſolet dictionis ſynonimiū mutare: ⁊ plura huiuſmodi: q̄ negligentie mee non ſunt aſſignanda: qui in hoc aūt vigilem ⁊ precipuam autoris induſtriam: aut ſingularē ⁊ archanam illius complacentiam ſum imitatus. Si vero hec patienter ferantur: nec adhuc dignitati autoris: nec voluntati legētis motem geſſiſſe inſimulor: non dubium quin merear gratiam honeſtas huic mixta rubori: quē impinget (ſi tamen vllus impinget) monſtruoſa ⁊ ſqualida dictionarij effigies: librariorum rudi opificio deformata. Fiat ſicut me illam omnino indecoram ſpeciem reduxiſſe fuiſſet cōmendabile: ſic me quaſdam (ſi ſaltē emergunt) deformitatis notas reliquiſſe fiat tolerabile: cū vel rara vel nulla humanis laborata ingenijs oim conſenſu approbentur: alijs inuidia: alijs ſuperbia flagrantibus: quorum ego calumnias ex peſtifera ortas radice: cū maiori laude ſuſtineo ꝙ reuello. Nō ſi ab equis cēſoribus labor meus diſcutietur: oro illaſ temperamenti rationē amplexentur: que non videt acutius ꝙ par ſit: nec laceſſit magnis conuitijs paruas ⁊ pueriles offenſas. Magnas enim tam copioſo numero vndiqꝫ vere magiſtri ſui intelligētie puto mea cura ita cōciliatas: vt reſtare plures bona fiducia haud quaꝙ faciliter admittat. Ergo dictionarium ex multis laceris exemplaribus reintegratum: in mutilis diuiſionū membris reparatum: ordine tractabilem: ſenſu concinnū: ⁊ ad remiſſionū loca certū ducem accipere: cuius vtilitates ipſe partim ſuo epygrammate infra loquitur: reliquas potius tuo experimēto ꝙ rauco meo ꝑconio decreui eſtimādas: ⁊ eſtimatas declamari. Vale.

Dictionarij ad lectorem epygramma.

Si varijs ornata libris penetralia curas.
  More tuo facias illa patere mihi.
At tibi ne vilis hoſpes ſim: ne mea vota.
  Irrita contendas: inclitus autor agat.
Cōpater hunc Petrum: ſtirps Berchoriū vocat illū
  Patria pictauum: cui dedit ille decus.
Et Benedicte ſacer: ſacre tu religionis
  Es pater: eſt Petrus: filius huius honor.
Hic memor exēpli ſeruū damnantis iniquum.
  Mnam ſibi commiſſam qui tumulauit humo
Horruit: ⁊ vires agitat mox indolis alte.
  Sorte datam ꝙ mnam fenoris auctet ope.
Fenoris haud huius qđ edaci perditur euo.
  Sed quod perpetuo litera fida fouet.
Litera qua ſacra conſtant qua deinde ꝓphana.
  Artificis noſtri concomitatur opus.
Nam biblie voces hic primo grammaticorum:
  Arte docet quicquid ſignificare ſolent.
Hinc vbi multiplicem reſonat vox vnica ſenſum.
  Explicat: ⁊ reddit cuilibet apta loca.
Deniqꝫ de lege moyſi: de dogmate xpi.
  Myſticus interpres maxima lucra refert.
Nec tacet illuſtres quid greci quid ue latini.
  Hyſtorici memorent: quid ſtatuere ſophi.
Nec Iouis imperium: nec auerni principis aulam
  Negligit equoreo nec data regna deo.
Nec tulit a ſtudio morali ſint alieni
  Vates egregij qui ſacra rite canunt.
Sed velut eſt apibus flores libare ſuaues.
  Et labor ⁊ ſtudium ꝙ pia mella parent.
Sic ſapidos flores cunctorum religioſi.
  Dogmatis in mella digerit autor apis.
Mella noto que guſtat hō dum pſbyter almus.
  Celibis autoris comprimit ore fauos.
Nec ſemꝑ blandit apis dulcedine mellis.
  Quin etiā vibrat ſpicula ſepe ſua.
Sic nec ego ſemꝑ virtutēs melle fouebō.
  Sed ſcelerum vindex aſpera verba ſono.
Scis modo quid referā: ſcis nomen: ſcis genus: ⁊ ſcis
  Autoris meritum: quem venerare loco.
Rarus ego latui: me bibliotheca tenebat
  Rara: ſed impreſſus creber vbiqꝫ vagor.
Dic igitur viuat Anthonius ipſe Koberger.
  Incola Nurnberge cuius ab ede vagor.
Et meus eternis celebretur laudibus autor.
  Ingenium cuius docta Minerua ꝓbat.
Et beckenhaub vitijs me purgans care Johannes.
  Viue diu: vita functus ad aſtra vola.
Retro licet ſcriptus calamo vitiatus inerti.
  Vndiqꝫ mendoſus: vndiqꝫ fractus eram.
Nunc tamen impreſſus veri ſplendore choruſco
  Integer: o lector crede ſimulqꝫ vale.

Ante

q̄ autē ad dictionari-
uʒ in ſe redeam⁹ p̄mo
ponamus ſeriē dictio
nuʒ in hac p̄ima par
te dictionariȷ̄ cōtēta
rū: cū quota folioꝛū
ꝟſus dextraʒ annota
ta. Et nota q̄ habita
dictione recurrere ha-
bes immediate ad nu
merū p̄cedentē ꝛ nō
ſequētēʒ: q̄ꝛ quotquot
in vno folio ponunt:
vnū cōſequenter ſequū
tur numerū: ſuperflu
um enī eſſet eundē nu
merū totiēs replicare

A. a. a. 4

A 4
Aaron 5
Ab 6
Abel 6
Abdias 7
Abia 7
Abiathar 7
Abducere 7
Abies 7
Abigail 7
Abigere 7
Abijcere 7
Abire 7
Abyſai 8
Abyſſus 8
Abominatio 11
Aboꝛtiuus 13
Abner eo.
Abꝛaam eo.
Abbꝛeuiare 14
Abs eo.
Abſalon eo.
Abſcindere 15
Abſcondere eodem
Abſentia.abeſſe 18
Abſoꝛbere 19
Abſoluere.abſo-lutio eodē
Abſq̄ 20
Abſtinentia eodem
Abuti 22
Ac 23
Achab eodeʒ
Accaron eodeʒ
Achates 24
Achaʒ eodeʒ
Accedere eodē
Accelerare.acce-leritas 25
Accendere 26
Acceptio perſo-narum eodē
Acceptabilis.ac-ceptus 28
Accerſire 29
Aceruus eodē
Acies eodem
Acetum eodem
Accidere eodeʒ
Accidia eodē
Achimaas 30
Actio. actiuus 30
Accingere eo.
Accipere 31
Acquieſcere 33
Acquirere 34
Accubare ſeu ac-cumbere 35
Acuere.acutus 36
Accuſare 37
Ad 38
Adam 39
Adadeʒer eodē
Adamare eodē
Adaquare eo.
Adar eo.
Adeps 40
Adequare eo.
Adeptus. adipi-ſci eodeʒ
Addere eodem
Adducere 41
Adherere 43
Adeſſe 44
Adijcere eodem
Adimplere eo.
Adinuenire 45
Adire eodem
Adiurare eodem
Adiutoꝛium eodē
Admirari 47
Admittere 48
Admonere eodem
Adnullare eo.
Adolere eodeʒ
Adoleſcentia eodē
Adonias 50
Adonibeſeth eodē
Adoptio eodem
Adoꝛare eodeʒ
Adhuc 53
Aduena eodeʒ
Aduentus 54
Aduenire 58
Aduerſari 59
Aduertere 60
Aduocatus eo.
Adulatio 61
Adulterium 63
Aer eo.
Affectio.affect⁹ 65
Afferre eodem
Afficere 67
Affigere eo.
Afflictio eodē
Affluentia 68
Agar 69
Ager eodeʒ
Agere 71
Agi. agitari eo.
Actiuus eodē
Agilis 72
Agnoſcere eodeʒ
Agnus eodem
Agon 74
Aggrauare eo.
Aggredi eo
Aggreſſus eo.
Agricola eo.
Ait 75
Ala eodē
Albedo 76
Aleph 77
Alexander eodeʒ
Alleluia 77
Alleuare 77
Alleuiare 77
Allicere eodem
Allidere eodeʒ
Alimentum eo.
Alienum 78
Alienigena 79
Alius eodē
Alligare 80
Alioquin 81
Aliquis eodē
Aliquando eodē
Aliter eo.
Alloqui eodē
Alonge eodeʒ
Altare eodem
Alter 83
Alterutrum 84
Altrinſecus eodeʒ
Alternus eodē
Altitudo eodem
Altiſſimus 85
Alueus 86
Amalech eodem
Amon eodeʒ
Amare eo.
Amoꝛ mundi 87
Amaritudo 88
Ambitio 89
Ambire.ambit⁹ 90
Ambo eodem
Ambulare eodē
Amen 92
Amicicia eodē
Amica 94
Amictus eodem
Aminadab. eoð.
Aman. amon. am-mon eo.
Amos eoð.
Amoꝛreus eoð.
Amouere amot⁹ eoð.
Amplexari 95
Amplius amplioꝛ ampliare eo.
Amputare eo.
An eoð.
Ananias eodē
Anathema eodē
Anathot eodē
Ancilla eodem
Angelus 96
Angulus 98
anguſtia eoð.
Anima 99
Animal 100
animus 101
Anna. eo.
Annus 102
annunciare eo.
Ante 103
Anteq̄ 104
Antiquus:antiqui-tas eo.
Antichꝛiſtus 105
antrum eodē
anulus eo.
Antiochus: antio-chia 106
Appellare eodē.
apparere 107
Appendere 109
apperire eodē
Applicare. 110
Apponere eo.
apoſtata eoð.
Apoſtolus eo.
Appꝛehendere 111
Appꝛopinquare. appꝛopinqua tio 112
aptus aptitudo. 113
Apud eodē
Aqua eo.
Aqueductus 115
aquila eo.
aquilo eo
Ara 116
Arabs:arabia eo.
arare eo.
Arbitrari eo.
Arboꝛ 117
Archa 119
arcus eo.
Ardoꝛ:ardere 120
area 121
Areſcere: aridi-tas eo.
Argentum 122
arguere eo.
Ariditas 123
aries eo.
Arma. eo.
armentum 124
aromata 124
Arrogantia eo.
ars: artifex. eoð.
arx arcis eodē.
aſa eo.
Aſaph eoð.
aſcalō eo.
aſcendere. eo.
Aſer 126
aſia eo.
aſinus eoð.
Aſoꝛ eo.
aſpectus aſpice-re eo.
aſpergere 127
aſpicere 128
aſſiduitas eo.
aſſimilari:aſſimila-tio eo.
aſſiſtere: aſtare eo.
aſſyrij 129
aſſur eo.
aſſumere aſſum-ptio 129
aſtutia 130
at eo.
attamen eoð.
atq̄' eo.
at vbi 131
attendere eodē
attenuatio eo.
atterere:attritio eo.
Atrium 132
auaricia. eodē
audax:audacia. 133
Audire eo.
Auertere 134
auferre eo.
Augere augmen-tum 135
Auis 135
auris eodē
Auroꝛa 136
aurum eo.
auſter:auſtra-lis 137
Aut eo.
autem 138
auxilium 139
Azarias eo.
azimus eodē
Azotus eoð.

Baal. Ba

alim 139
Babylon: baby-lonia 140
Baculus 140
Balaam 141
Baltheus eoð.
Baptiſmus:bapti-zare eo.
Baſis eo.
Beatitudo eo.
Bellum 142
Bene 143
Benedicere eo.
Bn̄ficiū:beneface-re 144
Beneplacitū 145
Benignitas eo.
Beniamin eo.
Beſtia eodē
Bibere 146
Bethel 147
Bethleem eo.
Bis 147
Bini 148
Byſſus eo.
Bitumen eodē
Biuium eo.
Blandiri eoð.
Blaſphemia. 149
Bonitas bonum eo.
Bona tēpoꝛalia eo.
Bona eterna 150
Bos eoð.
Bꝛachium eo.
Bꝛeuitas 151
Buccina eo.
Butirum. eo.

Cadauer 151

Cadere eodē
Capharnaum 152
Caiphas eo.
Cayn eo.
Calamitas 153
Calamus eodē
Calcare eodē
Calciare: calciamen-tum. eodē
Chaldei eodē
Caleph. eo.
Calefacere eo.
Caligo: caligare 154
Calix 155
Caluiciū: caluus eo
Calumnia eo.
Camelus eo.
Caminus eodem

Ayuntamiento de Madrid

Campeſtris 156
Campus eodeꝫ
Canaan. cananeus eo.
Candelabrum eodē
Candor 157
Canere. cantare eo.
Canis 158
Canicies. canus eo.
Capere. captio eo.
Capillus 159
Capra eo.
Caprea 160
Captiuus. captiuitas eo.
Caput eodem
Carbones 161
Carcer eodem
Caritas 162
Carmelus eo.
Carmen eodeꝫ
Carnalia 163
Caro eodē
Caſtellum 164
Caſtitas eodē
Caſtra eodem
Caſus 165
Cathedra eo.
Cathena eo.
Catulus eodeꝫ
Cauda eodem
Cauere 166
Caute. cautus. cautela eodem.
Cauerna 167
Caule eo.
Cauſa eodem
Cecus. cecitas eo.
Cedere 168
Cedrus eodeꝫ
Celare 169
Celebrare eo.
Celum eo.
Cena 170
Cenaculum 171
Centum eodē
Centurio eo.
Cepit eodem
Cerimonie eo.
Cernere eodem
Certamen eodē
Certitudo eodeꝫ
Cherub. cherubin eodem
Ceruix 172
Ceruus eodeꝫ
Ceſſare eo.
Ceteri eo.
Cetus eodē
Cibus eo.
Ciphus 173
Cilicium eodeꝫ
Cingulum 174
Cinis eo.
Circa 175
Circulus eodeꝫ
Circuire. circuitus eo.
Circundare 176
Circunciſio 177
Cithara eo.
Cito 178
Ciuitas eo.
Ciuis 180
Clam eo.
Clamare eo.
Clangor eo.
Claritas. clarus eo.
Claudere 181
Claudus. claudicare 182
Clauis eodeꝫ
Clauus 183
Clementia eodeꝫ
Clericus 184
Clipeus eodē
Coarare eo.
Codex eo.
Cogere eodē
Cogitatio eo.
Cognatio. conſanguinitas. parentela 185
Cognitio. cognoſcere eo.
Colere 186
Color eo.
Coluber 187
Columba eo.
Columna 188
Collidere eo.
Colligere. collectio eo.
Collis 189
Collocare eo.
Collum eo.
Comburere eo.
Comedere 190
Commendare 191
Cōminuere eo.
Comes eo.
Cōmixtio eo.
Commiſſio. committere eo.
Cōmorari eo.
Cōmouere. commotio eo.
ōmunitas 192
Cōmunicare eodē
ommutare eo.
Comparare eo.
CCompati. compaſſio eodē
Compedes eo.
Compellere eodeꝫ
Complacere 193
Complere. complementum eo.
Componere eodē
Comprehendere eo.
Comprimere eodē
Comprobare eodē
Computare eodeꝫ
Computreſcere eo.
Concedere eo.
Concidere eo.
Concilium 194
Concipere eo.
Concitare eo.
Concordia eo.
Concludere eo.
Conculcare eo.
Concupiſcentia 195
Concutere eo.
Concurrere eo.
Condemnare eo.
Conducere 195
Conferre eo.
Confeſtim eo.
Confidere. confidentia eo.
Configere 196
Confirmare eodē
Confiteri —— 197
Conflare eo.
Confortare eo.
Confringere 198
Confugere eo.
Confundere. confuſio eo.
Congregare. congregatio eo.
Coniunctio. coniungere 199
Coniugium 200
Conſcientia eodē
Conſecrare eo.
Conſentire. conſenſus 201
Conſequi eo.
Conſeruare eo.
Conſideratio. conſiderare 202
Conſilium eo.
Conſuetudo 203
Conſolatio eo.
Conſpectus eo.
Conſtantia 204
Conſtituere eo.
Conſummare eo.
Conſumere 205
Conſurgere eo.
Contaminare 206
Contemnere eo.
Contemplatio 207
Contentio eo.
Contritio —— eo.
Conteſtari 208
Contineri. continentia eo.
Contentus eo.
Continue eo.
Continuo eo.
Contingere 209
Cōtra ꝯtrarietas. 210
Contradicere. contradictio eo.
Contremiſcere eo.
Contriſtari eo.
Contumelia eodē
Conturbare. conturbatus eo.
Conuallis eo.
Conuenire. conuentus eo.
Conuerti. conuerſus. conuerſio 211
Conuerſatio. 213
conuiuium eo.
conuocare eo.
cooperire eo.
copia. copioſus eo.
cor eo.
coram 215
cornu 216
corona eo.
corpus 218
correctio. correptio 219
Corroborare 220
corruptio. corrumpere eo.
corus 221
cotidie eo.
cras craſtinus eo.
Creatura. creator. creare 222
credere eodē
creſcere 223
crimen 224
Cruciare. crucifigere eodē
crudelitas. crudelis 225
Cubile. cubiculū eo.
cubitus 226
cultura. cultus eo.
cum aduerbium eo.
cum ꝑpoſitio 227
cunctus. cuncta cunctum 229
cupere. cupiens eo.
cur eo.
cura 230
currere. curſus eo.
Currus 231
Curuare. curuitas 232
Cuſtodiri. cuſtodia eo.

Dagon 234

Damaſcus 234
Damnare. condēnare eodē
Damnum eodē
Dan eo.
Daniel eodem
Dare 235
Dauid 236
De 237
Debere 238
Decem eodem
Decime. decim⁹ 239
Decere 240
Decernere. decretum eodeꝫ
Decidere eodē
Decipere eodē
Declarare 241
Declinare eo.
Decor. decorare. decorus eo.
Decretum 242
Dedicatio eo.
Deducere eodē
Deeſſe 243
Defendere eo.
Deferre eodē
Deficere. defectus eo.
Defunctus 244
Deijcere 245
Deinceps. deinde. deceteto eo.
Delectare. delectatio eo.
Delere 246
Deliberatio eo.
Delicie. delectatio eodem
Delictum. delinquere 247
Delonge eodē
Delubra 248
Demoliri eo.
Demon. demones. demoniū eo.
Demonſtrare eo.
Denarius 249
Denegare eo.
Dentes eodē
Demidare eo.
Denunciare eo.
Denuo eodē
Deorſum eo.
Deponere 250
Deprecari. deprecatio eodem
Deprehendere 251
Deprimere. depreſſio eo.
Derelinquere eo.
Deriſio. deridere 252
Deſcendere. deſcenſus eo.
Deſcribere 254
Deſerere. deſertus eo.
Deſertum 255
Deſiderare. deſiderium 256
Deſinere 258
Deſolatio. deſolatus. deſolari eo.
Deſperatio eo.
Deſpicere eo.
Deſponſare. deſponſatio 259
Deſtinare eo.
Deſtruere eo.
Deſuper. deſurſum 260
Deterior 261
Deteſtari eo.
Detineri eodē
Detrahere eo.
Deuotio eodē
Deuorare 262
Deus eo.
Deus pro creatura 263
Dexter. dextera eo.
Dyabolus 265
Dyadema eo.
Dicere eo.
Dies 266
Diffamare 268
Differre eodē
Difficultas eo.
Digitus 269
Dignus. dignitas eodem
Dignitas 270
Diligere. dilectio eo.
Dilectus et dilecta 271
Diligentia eo.
Diluculum 272
Dilatare. eleuatio ⁊ extenſio eo.
Diluculum 273
Dimicare eo.

Ayuntamiento de Madrid

Dimittere eo.
Dimidium eo.
dirigere.directõ 274
diripere eodē
diruere. dirutus eo.
dirumpere eo.
diſcedere eodē
Diſcere 275
diſciplina eo.
Diſcipulus. et fa-
mulus 276
Diſcordia eo.
diſcretio eodē
diſcumbere eo.
Diſcurrere 277
diſſenſio. diſcor-
dia eodez
Diſſimilis 278
diſſipare eodē
diſſolutio. diſſol-
uere eodē
Diſpenſator eodez
Diſperdere eo.
Diſpergere 279
Diſperire 280
Diſplicere eo.
Diſponere eo.
diſputatio eo.
Diſtare eodē
diſtinctio eo.
Diſtribuere eo.
Diuertere 281
Diuerſitas. di-
uerſus eo.
Diuitie eo.
Diuidere 282
Diuinus diuina-
re 284
Docere. doctri-
na eodē
Dolor. dolere 286
Dolus eodē
Dominus do-
minari 287
Domus 288
Donare. donū 290
Donec eo.
Dormire 291
Dorſum 293
draco eo.
dubitare eo.
Ducere. dux. du-
ctor eodez
Dulcedo. dulcis 296
Duo eo.
Duodecim 298
duplex dupli-
citas 299
duricia. durus. 299.
dum. 300.
Et tantū de prima parte huius operis videlicet dictionarij.

¶ In nomine trinitatis indiuidue. Repertorium morale perutile predicatoribus. Editum per fratrē Petrū berchariū pictauieñ. ordinis ſancti benedicti. meritoq; Dictionarius appellatū. quoniā quodlibet vocabulū (ſaltē pdicabile) ſm alphabeti ordinē dilatat. diſtinguit: autoritates diuidit: applicatq; exēpla naturalia. figuras et enigmata. Incipit feliciter.

A.a. domīe deus

ecce neſcio loqui. q2 puer ego ſum Sicut dicit Bernardus in quodam ſermone. Conſideranti tibi quid ſis: occurrit tibi hō nudus et pauper: miſer et miſerabilis: Dolens ꝙ homo ſit. Erubeſcens ꝙ nudus ſit. plorās et murmurās ꝙ ſit. Reuera iſtud eſt ꝓpriū hoīs ſcire flere. Puer enim naſcitur flendo: et a. interiectionē dolentis clamando. miſeriam ad quam intrat eiulando teſtatur. Solus enim zoroaſtes in hora natiuitatis legit riſiſſe. Omēs vero reliquū genꝰ mortaliū inuenit fleuiſſe. Quid igit de me dicā. cū quidē mortalis homo ſimilis aliis hoībus de genere illius qui primo formatus adā. Et ideo cum humanas miſerias experiar omni die non reſtat niſi ꝙ petam. Quis dabit capiti meo aquā et oculis meis fontē lacrimarū et plorabo die ac nocte: vt et lacrime mee ſint mihi panes et cū fletu miſceam potū meū? Super omnia autē debeo lamētari qui opus tā laboris et tedij preſumpſi ſuſcipere et negociū qd meā excedit potentiā. ſcientiā: eloquentiā et virtutē ſcilꝫ preſens morale repertoriū inchoare. Sicut em̄ iā dudū in prologo reductorij mei promiſerā tractare propono de quolibet vocabulo pdicabili ſm ordinē alphabeti ſcꝫ verbū quodlibet exponēdo. dilatādo. diſtinguēdo autoritates diuidēdo. exēpla naturalia. figuras et enigmata applicādo. et ſm naturā vocabulorꝫ de diuerſis materijs pertractādo cū efficacia proponebā. ¶ Nūc vero ꝑ quis predictū opus cōpleuerim: quia cū ipſū iterum neceſſum habui reuidere: et multa obmiſſa inſerere et totū opus corrigere et ſupplere cū ad hoc non ſufficerit ingeniū mei tenuitas. Imbecillis potiſſime: cum ſtultiſſimꝰ ſim virorū: et ſapiētia hoīm nō ſit mecū. nō eſt mirū ſi doleo. et ſic pdicta verba recipio cum Hieremia flebiliter lamentādo. A.a.a. domine deus ecce neſcio loqui ⁊c. ¶ Dico em̄ primo. A. q2 ſum rudis ad intelligendū Secūdū. a. dico q2 ſum ebes ad inueniendū Dico tertiū. a. q2 ſum elinguis ad dictandū et ad perorandū. Triplici em̄ virtute indigeo in hoc opere ꝯſummādo. ſ. Intellectiua: que ſit ingenioſa. Inuētiua q̄ ſit prōpta facilis et ſtudioſa. Traditiua q̄ ſit eloquēs et ſerioſa. Nūc vero q2 inuentor minꝰ habēs. deficiēs in pōdere. numero et mēſura. Pōdere dico ꝓfunditatis intellectiue. Numero multiplicitatis inuentiue. Mēſura venuſtatis eloquētie traditiue. merito triſtor et doleo et. A. lamētabiliter ſepe dico. A.a.a. In quibus verbis.

Exprimitur doloris grauitas. Primū ꝓbat replicatio vocalis
Oſtēditur clamoris ruditas.
Pretēditur vigoris paucitas. a.a.a. Sed ſcdm ſupplicatio regalis: dñe deꝰ. Sꝫ tertiū ipeditio ꝟbalis neſcio loq̄. Quartū ꝟo īꝑfectio carnalis puer ego ſum

A ¶ Hic igit dico ꝙ exprimit deſolatio mentalis. cū dr triplex. a. Triplex em̄ cauſa dolēdi ineſt homini. Propter culpā preteritā. Propter miſeriā preſentē. Propter penā futurā. q2 ſm hiero. Hominis ingreſſus eſt miſerabilis. Progreſſus eſt culpabilis. Egreſſus penalis et dānabilis. Triplex autē culpa vel vitiū ineſt hoī. Et ideo nō mirū ſi tribꝰ vicibꝰ replicet. a. Peccat enim hō ex impotētia. Peccat ex ignorātia. Peccat ex proteruitate. vel malicia. Iterū peccat tripliciter. ſ. Peccato cordis. Peccato oris. Peccato operis. Iterū peccat tripliciter ſcꝫ In deū. In ſe et i proximū. Et ideo pro iſta triplicitate culpe non immerito tripliciter dr. a Unde Ezech. iiij. Comedent filij iſrael panē ſuum pollutum inter gentes et dixi. a. a. a. dñe deus. ¶ Iterum triplex ineſt homini miſeria ſcꝫ. Indigētie. Impotētie et Ignorātie. Uel triplex miſeria ſicut. Laboris. Timoris Langoris. Uel triplex miſeria ſcilicet fragilitas carnis. hebetudo mētis et timor mortis. Ideo ſiīr de iſta triplicitate triplicis miſerie pōt ſcꝫ dici triplex a. Iohelis. j. Uocate cetū cōgregate ſenes et clamate. a. a. a. Iterū triplex inerit hoī miſeria. Pena afflictionis corporū. Pena amiſſionis amicorū. Pena perditiōis rerū. Uel ſi ſit in inferno. Pena caretie viſiōis. Pena vermis vel remorſiōis. Pena ſenſus ignis vel afflictiōis. vel Pena carceris incuaſibilis. Pena deſperatiōis ſentētie irreuocabilis. Pena horrēs demonū: quorꝫ ſocietas eſt inevitabilis. Ideo de iſta triplici penali triplicitate debꝫ dici triplex a. Uñ Ezec. xxj. Ego ſuccendā igne in te: et obruā in te omē lignū viride et aridū nō extinguet flāma ſuccenſionis. Sequit Et dixi. a. a. a. Sic igit patet quomodo hō dꝫ plangere et pro miſeria et pro pena dicendo. a. a. a. Exprimit igitur deſolatio mētalis. ¶ Secundo dico ꝙ hic requirit miſeratio regalis. dñe deus B inquit. Neceſſe em̄ habeo deū requirere et eiꝰ miſericordiā implorare. Sicut em̄ dicit Plinius. Expertū eſt leones flecti precibus ſicut exemplificat de muliere getula que i deſerto leonē famelicū inueniēs ſe mulierē: paupꝛē: vilem predā tam generoſo animali allegās: ipſius iram flexit et ſui liberationē precibus impetrauit. Multo fortius igitur generoſus ille leo de tribu iuda aurē ſuā meis precibus inclinabit. et in hoc opē faciendo auxiliabit et fauebit. ¶ Dico igit cū pſ. Dñe deus meus in adiutoriū meū intēde. Ut et regratiādo referā illud pſ. Deus dominꝰ et illuxit nobis. Requirit igit miſeratio regalis. Domine deus. ¶ Tertio dico ꝙ hic oſtēditur impeditio verbalis. Neſcio inquit loqui. Et vere neſcio loqui ea ſcꝫ eloquētia qua deceret. Q2 ſcilꝫ cum apoſtolis. Neſcio dei magnalia varijs loqui linguis ſed potiꝰ noui inſtar crocodrilli qui lingua caret loqui phitonice rauca voce Eſaie. xxix. Erit quaſi vox phitonis vox tua et de humo eloquiū tuū muſitabit. Spero tñ ꝙ ille qui fecit elinguē Moyſen eloquentē. Et qui linguas infantiū facit diſertas. diſſoluet vinculū lingue mee et faciet recte loqui. ita ꝙ cū me inuitum turpe loquentē viderint mirabūtur. Dicitur igit impeditio verbalis. Neſcio inquit loqui Nee. xiij. filij eorū ex media parte loquebātur azotice et neſciebāt loqui iudaice. ¶ Quarto dico ꝙ hic oſtendit imꝑfectio moralis. Puer inqt ego ſum. Et vere puer. ſed potiꝰ ſenſibꝰ C ꝙ etate. Et potiꝰ dicꝰ a ſpurcicia ꝙ a puritate. Puer em̄ habet triplex incōmodū ſcꝫ Impotētiā. Ignorātiā Immūdiciam. Sic vere cum ego ſim ignorans. impotens et immundus. ſatis poſſum nomine pueri nominari. iij. Re. iij. Ego ſum puer paruulꝰ ignorās introitū meū et exitū. Uerū quia quidā ſunt pueri ingenioſi et ſortiunt alam bonā. Ideo vereor ne forte nō ꝓficiat excuſatio. Hiere. j. cū ſe diceret puerū et ignarum: audiuit dominū ſic loquētē. Noli inquit dicere. q2 puer ego ſum: q2 ad omnia que mittā te ibis et que mādauero tibi loqueris ad eos. Ecce dedi verba mea i ore tuo Sic igit non obſtāte imperfectiōe morali. q2 puer. Impeditione verbali: q2 neſcio loqui. Deſolatiōe mētali. a.a.a. Sed potius ſuffragāte ſupplicatiōe ſeu oratiōe vocali. qua ſcꝫ dico. Dominus deus. ¶ Et ecce ego frater. Petrus berchariū ordinis ſancti Benedicti monachus pictauienſis ſolo natꝰ ſm partem laborū meorū ſcꝫ Morale repertoriū incipio: ipſumq; reuerendiſſimo in xpo patri ac dño meo domino Petro de pratis Epiſcopo peneſtrine ac ſancte Romane eccleſie vice cancellario Cardinali: cuius ſum ego familiaris domeſticꝰ apud ipſum duodecim annis nutritus preſens opus ingenij mei manuumq; mearum offero laborē et preſento ad laudem ſcilicet et ad gloriam omnipotentis dei. Qui viuit et regnat in ſecula ſeculorum Amen.

Finit prologus.

Ayuntamiento de Madrid

¶ Prima pars Dictionarij ordine alphabetico (vt p̄logo p̄missum est) incipit. Et primo de littera A.

A In primis notare possumus ꝙ ista dictio. A. tripliciter pōt sumi. Sumit enim pro litera principatiua. Pro in teriectione dolēti ⁊ lamētatiua. Pro prepositiōe ablatiua. Primo modo per a. possum intelligere rerū omnium principatorē. Per secundū possum accipere hominē miserū ⁊ viatorē. Per tertiū vero hominē impiū et peccatorē. Primo eīn modo a. est prima litera alphabeti significans illū qui in ordine rerū est primus scʒ deū qui de seipso dicit Apocalip. j. Ego sum alpha et o. principiū ⁊ finis. Alpha eīn grece: idē est ꝙ a latine. Secūdo a est interiectio dolentis ⁊ sic pōt significare humanā cōditionē que scʒ tota est flebilis ⁊ inanis. Unde ista est illa prima vox quā puer ad hanc miseriam veniens statim clamat dicēs a. quasi dolēdo pro miseria quā intrauit. De qua Sap. vij. Ego natus accepi communē aerem ⁊ in similiter factā decidi terrā et primā vocem similē omnibus emisi plorans. Tertio modo a. est prepositio ablatiua deseruiens ablatiuo. i. mundi principibus. Et sic potest mihi significare viros superbos qui semper alijs volūt preponi ⁊ maxime prepositos et balliuos qui deseruiunt ablatiuo q: semper student alienū auferre. vel seruiunt ablatiuo. i. mundi principibus quia non cessant auferre bona subditorum suorū. ij. Corint. xij. Damasci prepositus gentis arethe regis voluit me ꝯprehendere. Unde de tali. a. potest dici illud quod scribitur in ps. A viro iniquo eripe me. ¶ De primo. a. initiatiuo pōt dicere quicqd dr̄ de deo vel etiā de principio. vel de primo. De secūdo a. satis est dictū supra immediate in p̄logo. De tertio vero a. qđ ꝗs in scriptura qđ scʒ est ꝓpositio aliquid est dicēdum. Dicendū igit ꝙ a. sumitur quadrupliciter scʒ

B Effectiue. Significat dico effectiue vel causatiue: ⁊ sic dr̄ in ps. A dn̄o factum est istud ⁊ est mirabile i oculis nostris.
Inceptiue.
Separatiue.
Collatiue.

Item sumitur inceptiue. q: scʒ a. denotat inceptionem a tempore vel a loco. A tempore: sicut dicitur illud Ecclesi. xviij. A mane vsꝙ ad vesperā immutabitur tēpus. A loco sicut illud in ps. Dn̄abit a mari vsꝙ ad mare ⁊c. Itē sumitur separatiue seu sublatiue: sicut illud Ecclesi. xxj. Quasi a facie colubri fuge peccatum ⁊c. Item sumitur collatiue: sicut illud ps.

C Dixit dominus dn̄o meo sede a dextris meis. ¶ His igitur premissis possumus dicere ꝙ cum a. semper significet terminum a quo possumus moraliter dicere quod est.

Unum a. diligibile. cui seruiendum.
Unum a. detestabile. a quo fugiendum.
Unum a. commendabile. cui insistendum.
Unum a. formidabile. a quo metuendum.
Unum a. nunciabile. quo bene vtendum.

¶ Dico ꝙ est vnum a. diligibile cui est seruiēdū. ⁊ sic a. significat deum: a quo sicut a causa primaria bona cuncta procedunt: quia sicut dicitur. Jacobi. j. Omne donum optimum et omne datum perfectum desursum est descendens a patre luminū. Sicut enim a fonte exeunt riuuli: a sole procedunt radij a stipite prodeunt flosculi. Sic vere a deo exeunt cuncta bona. christꝰ enim a patre processit. Johan xvj. Exiui a patre et veni in mundum. Et a christo omne bonum successit Ecclesiastici. j. Omnis sapientia a domino deo est. Et aduerte ꝙ ab ista causa prima nos accepimus.

Timorem.
Honorem.
Splendorem.
Uigorem.

Timorem dico vnde in ps. Timebunt qui habitāt terminos a signis tuis. Item honorem: Unde Baruch. v. Circundabo te diploide a deo iusticie et imponēt mitram capiti tuo honoris eterni. Item splendorem. ij. Corin. iij. Gloriam domini speculātes trāsformamur a claritate in claritatem: Item vigorem vnde in psal. Cadent a latere tuo mille et decem milia a dextris tuis ⁊c. Et istud. Esto nobis dn̄e turris fortitudinis a facie inimici. Istud est vnum. a. diligibile cui est seruiendum. ¶ Secundo dico ꝙ inuenitur vnum. a. detestabile a quo fugiendū. Et sic dico ꝙ a. pōt significare D

Mundum qui deficit.
Carnem que allicit.
Culpam que inficit.
Hostem que interficit.
Mortem que deglutit.
Falsum amicum qui decipit.

Fugiamus igitur a mundo deficiente. vnde Numeri. xvj. Recedite a tabernaculis impiorū hominū ⁊c. Fertur enim ꝙ vulpes apposita aure auscultat si glacies sit fortis anteꝙ desuper transeat. Qđ si audierit aquā subtus tunc quia fragilis est recedit a loco et aliā viaꝫ querit. Sic et nos a mundo quia fragilis est periculosus. ⁊ defectiuꝰ: fugiamus ⁊ locū a liū. i. statū salutis ꝗramus Act. ij. Saluamini a gn̄atiōe hac praua. ¶ Item separemur a carne alliciente. Et sic oportet fugere.

A malis mulieribus.
A falsis adulatoribus.
A detractoribus et seductoribus.

Exemplo Herculis qui sicut dicitur in historia. Troiana. transiturus per loca syrenarum clausit aures et bene cauit a cantibus earundē ne forsitan sopiretur. Sic et nos aures claudamus ⁊ a mulierū: adulatorū. et deceptorū cantibus caueamus. De muliere enim dr̄ Prouerb. ij. Eruaris a muliere aliena ⁊ ab extranea ꝗ mollit sermones suos. Et Eccli. ix. Auerte faciem tuā a muliere compta. Et causa redditur Eccli. xxv. vbi dr̄ ꝙ a muliere initium factum est peccati ⁊ per illā omnes morimur. De adulatore autē dicitur in ps. Dn̄e libera animā meam a labijs iniquis et a lingua dolosa. De detractoribus vero dicitur Prouer. iiij. Remoue a te os prauum ⁊ detrahentia labia longe fac a te. Igitur fugiamus a carne alliciente. ¶ Item recedamꝰ a culpa inficiente. Auis enim si sciret periculū libēter fugeret a laqueo. Et homo si sciret imminere mortem caueret protinus a veneno. Sic et nos cauere debemꝰ sagaciter a peccato: Unde illud Eccli. xxj. Quasi a facie colubri fuge peccatū. Et ideo Dauid petebat fugere et liberari a laqo quē statuerūt sibi sit a scādalis operātiū iniquitatē. A sagitta volāte in die a negocio perambulante in tenebris ⁊c. ¶ Itē caueamus ab hoste interficiēte scʒ a dyabolo: de quo scʒ liberari petebat ille qui dicebat in ps. Erue a framea deus animā meā ⁊ de manu canis vnicā meā. ¶ Itē caueamus a morte deglutiente scꝫ ab inferno: sicut se gaudebat cauisse Eccli. lj. Liberasti me domine a rugientibus preparatis ad escam. A pressura flāme que circundedit me ⁊c. Sicut enim dicit Eccli. i. Sapientia liberauit me a morte. ¶ Item caueamus a falso amico decipiente: dicēte illud ps. Declinate a me maligni ⁊ scrutabor mandata dei mei. Sic igitur patet qđ est vnum. A. detestabile a quo fugiendum. ¶ Tertio dico ꝙ est vnum a. commēdabile cui insistendum. Et sic a. significat terminum a quo: bonum scilicet deum: virtutes: legem: mandata: et similia. Separatio enim a tali termino est mala: perseuerantia est bona. Nam sicut corpora celestia nunꝙ recedunt a celo: sic nec homo debet recedere per petm̄ a deo. Unde in ps. A iudicijs tuis nō declinaui. A mādatis tuis intellexi. Et propter hoc petebat dauid a domino dicens. Ne proiicias me a facie tua et spiritum sanctum tuum ne auferas a me. A tali enim termino nunꝙ est recedendum: sed ibi potius permanendum. E

Quo ibo

Quo ibo (inquit dauid) a ſpiritu tuo? quo a facie tua
fugiam.q.d.iſta eſſet mala receptio et ſeparatio homi
nis a deo.Et etiam ſeparatio dei ab homine.de qua di
cebat dauid.Ne auertas faciem tuam a me: ne decli-
nes in ira a ſeruo tuo ⁊ cetera ſimilia.Iſte eſt igitur ter
minus commendabilis:cui inſiſtendū. ¶Sed quar
to dico ꝙ eſt vnum a. formidabile.a quo metuendū.
Et iſtud ſignificat dei iudicia et penas etiam inferna-
les.De iudicio enī dicitur in ps.A iudicijs tuis timui
et a lege tua nō declinaui.Et alibi.A voce tonitrui tui
formidabunt.De inferno vero dicitur Eſaie.xxj. fuge
runt a facie gladij imminentis a facie arcus extenti a
facie grauis prelij.Iſtō eſt igitur a.formidabile a quo
metuendum.¶Sed quinto dico ꝙ eſt vnum a:nūcia
bile:quo bene vtendum.et ſic terminus a quo ſignat
principium vite noſtre:a quo ſcilicet ſemper eſt bonis
operibus inſiſtendum.Unde Eccli.lj.Ambulauit pes
meus iter rectum in iuuentute mea ⁊ ſic de alijs.Uide
ſi vis vbi Liberare.Recedere.Fugere.Abſtinere.Expe
re.Et alijs titulis ſimilibus in quibus omnibus ſatis
inuenies de.A.

A **Aaron.** Cum aaron fuerit ſummus ſacerdos et
pontifex legis dei a deo principaliter ele
ctus et eidem precipue dedicatus. Uidetur quod per
aaron poteſt intelligi vir pfect⁹et maxime eccleſiaſti
cus vel prelatus.Sicut enī ex ſcriptura ptz Aarō fuit.

Ex hebreis natus.
Hebreis prelatus,
A domino datus.
Limphis deputatus.
In monte leuatus.
Eloquens et gratus
Propheta vocatus.
Mons interpretatus.
Sceptro decoratus.
Deo dedicatus.

Sic vere dico mora
liter loquendo ꝙ ſa-
cerdos vel pontifex
ex hebreis debet ac-
cipi ſcꝫ de pprio gre-
ge.vel etiam ſi ſibi re
periatur ydoneus :
vt poſſit dicere cum
apoſtolo illud.ij.Co
rin.xj. Hebrei ſunt
et ego.Filij iſrael ſunt et ego.Unde de aaron hebreo di
citur Exod.vj.Quod ipſe aaron acceperat vxorem he-
bream quod eſt contra multos electores:qui alter alte
ri inuidentes vix volunt in alterutrum conſentire: ſed
potius nituntur extraneos ꝙ̄ ſocios intraneos eligere
⁊ pmouere.ſimiles perdici que alienos fetus in nido
ſuo recipit:a quibus poſtea modicum lucrum capit.
Sic et iſti qui volunt recipere ſocios in magiſtros cō
tra doctrinam domini .vt dicitur Deutero.xvij. Ideo
fit ꝙ propter lites:contentiones et controuerſias eorū
dominus papa totū reſeruat:et ſic recipiunt alienos
contra illud Prouerb.v. Non ſint alieni principes tui
¶Debet igitur pontifex ex proprijs accipi vel aſſumi
ipſe debet hebreis preſici vel preferri.Aaron enim fuit
B promotus non in alieno populo ſed in ſuo. Nume.xx.
Aaron pergat ad populum ſuum.quod eſt contra am
bitioſos:qui non contenti collegio: vel etiam propria
nituntur preſici aliena.Eſt etiam contra prelatos gy-
rouagos qui contemnentes obſeruantias regulares
captant officia principum et frequentant curias ſecu
lares et dimittūt eccleſias proprias vt palpent curias
alienas.ſimiles vulturi qui exercitus dicitur frequen-
tare vt de cadaueribus qui ibi abundant valeant ſe
replere:quia vere tales qui bene dicuntur vultures id
eſt volantes tarde eo quod per contemplationem vo-
lare non poſſunt exercitus et curias frequentant.vt de
cadaueribus ideſt donis et muneribus ſe replcāt atqꝫ
paſcant.Figurati in filio prodigo:qui cum paternam
domum reliquiſſet.et bona ſua in aliena patria con-
ſumpſiſſet vni ciuium adheſiſſet: cupiebat impleri de
ſiliquis quas porci manducabant.Sic tales eccleſia-
ſtici domos et beneficia deſerētes:et dona ſua alibi ꝙ̄
in ſuis eccleſijs expendentes alicui ciuium regionis.
ideſt alicui regi vel principi adherent: vt ei ſeruientes
in paſcendis porcis ideſt in gubernandis ſecularibus
ſubditis ſe occupant.et de ſiliquis porcorum. ideſt de
muneribus ſecularium impleri cupiunt et affectant.
Eſaie primo.Omnes diligunt munera ſequuntur re-
tributiones.Non ſic igitur:quia iſta debet hebreis pre
fici et ſuis proprijs aſſignari.et ſi quandoqꝫ pro nego-
cijs eccleſie ipſos dimiſerit debet ad eos cito reuerti.
Leuiti.xvj.Reuertetur Aaron in tabernaculum teſti
monij.¶Tertio dico quod iſte debet a domino dari:
C quia ſcilicet aaron a deo proprie fuit in ſacerdotē ele
ctus ſic vero nullus debet per ambitionem ſe ingere-
re:ſed a deo vocari ideſt iuſte et canonice ſe inſerere.
Hebreo.v.Nec quiſꝙ̄ ſumat ſibi honorem:ſed qui vo
catur a deo tanꝙ̄ Aaron.Et in Pſalm̄.dicitur. Aaron
quem elegit ipſum.Nam ſicut vapores terrei nō aſcē
dunt ſurſum niſi tracti radijs ſolaribus:ſic nec homo
debet promoueri niſi tractus diuinis inſpirationib⁹
Iohan.vj.Nemo poteſt venire ad me:niſi pater meus
traxerit eum.Quod tamen eſt contra ambitioſos:qui
ſcilicet more palearum non radijs ſolaribus: ſed tur-
binis dyabolici impulſibus eleuantur.Et ideo finali-
ter in infernum cadere et etiam hic quandoqꝫ per in-
fortunia comprobantur Pſal. Deieciſti eos dum al-
leuarentur:quia ſicut dicitur Mathei.xv. Omnis
plantatio quam non plantauit pater meus eradicabi
tur. Non ſic:quia verus debet a domino promoueri
et dari.¶Quarto ipſe debet limphis deputari.de aa-
D ron enim legimus quod anteꝙ̄ miniſtraret lotus fue
rit Leuiti.viij.Obtulit Aaron et filios eius:cumqꝫ la
uiſſet eos veſtiuit pontificem ſubula linea.Sic vere ec
cleſiaſticus anteꝙ̄ ad altare accedat et anteꝙ̄ offici-
um dignitatis aſſumat: debet aqua lacrymarum et
purificatione confeſſionis lauari et a cunctis vitiorū
ſordibus et contagijs atqꝫ maculis expiari. Exemplo
leene que fornicata cum pardo ſe balneat et anteꝙ̄ co
ram leone appareat ſeſe lauat: ſic et nos a vitijs nos
purgemus vt ſic coram leone iuſticie chriſto in ſacra-
mento altaris vel in dignitatis officio digne et lauda
biliter miniſtremus. Unde Exodi. xl. Laueruntqꝫ.
Moyſes et aaron et filij eius manus ſuas et pedes cū
ingrederentur tectum federis.Iſte igitur debet aquis
deputari.¶Quinto dico quod iſte. Aaron debet in
E altum leuari.De aaron enim legitur.Exodi.xxx.Cum
moyſe legem accepturo montem aſcendiſſe ad deno-
tandum quod eccleſiaſticus debet eſſe ſurſum per con
templationem leuatus:et cum moyſe ideſt cum chri-
ſto per deuotionem eleuatus.Et ideo Exodi.xix.Non
poterit vulgus aſcendere in montem ſynai.Sequitur.
Aſcendeſqꝫ tu et Aaron tecum. Debet igitur in altū
leuari.¶Sexto dico quod iſte debet eloquenter fari:
F decet enim prelatum quod ſit eloquens ad predican-
dum et docendum quod etiam in aaron figuratum
eſt in cuius tunica erant tintinnabula que in ingreſ-
ſu tabernaculi reſonabant.ſicut dicitur Exodi .xxix.
Quia ſcilicet ſonus diuine laudis . orationis confeſ-
ſionis:predicationis:debet in eccleſiaſticis inueniri.
Unde.Exodi.quinto. Aaron frater tuus leuites ſcio
quod eloquens eſt. ¶Septimo dico quod iſte debet
propheta vocari:quia ſcilicet de rebus futuris occul-
tis.arduis et ignotis debet tractare et bona paradi-
ſi.penas inferni:pericula mundi.terrorem iudicij me-
ditari.Exodi.quīto.Aaron frater tuus erit propheta.
¶Octauo dico quod iſte debet ſceptro decorari. De
aaron enim legitur quod iſte habuit virgam floridam
Numeri.decimoſeptimo.Ad denotandum quod pre-
latus debet habere virgam iuriſditionis qua debet diſ
colos caſtigare.Sed de hoc vide infra latius in vlti-
mo paragrapho. ¶Nono vero dico. Quod iſte de-
bet mons interpretari quia ſcilicet:Aaron interpre-
tatur mons fortis vel montanus. Et poteſt ſignifi-
care prelatum vel quemlibet virum perfectum qui
reuera debet eſſe fortis per conſtantie et perſeueran-
tie firmitatē.Mōs ⁊ montan⁹ p affectiōis:pfectionis
⁊ cōtēplationis ſublimitatē.Sicut enī mons a vallib⁹
ſegregat⁹ ſurſū verſus celū eleuat⁹ lucis radijs clari⁹
illuſtratur.Sic vere prelatus debet eſſe ab alijs diſtin

Ayuntamiento de Madrid

ctus et ſegregatus per vite perfectionē. Eleuatus per
celeſtiū contēplationē. Clare illuminatꝰ per ſcientie
diſtinctionē. Et ſic erit aaron mons ſcʒ et tales ad mo
dum. Aaron ſunt ſumme digni ꝙ ad ſacerdotiū et ad
gradus eccleſiaſticos aſſumātur. Jdeo de talibꝰ dicit
Eccli. xlv. Excelſum fecit aaron de tribu Leui. ſtatuit
ei teſtamētū eternū ⁊ dedit illi ſacerdotiū gētis. Aarō
enī .i. quilibet vir eccleſiaſticus qui dʒ ſumi ad ſacerdo
tiū per prelationē. Debet eſſe excelſus per cōfeſſionis
contemplationē. ⁊ habere teſtamentū. per legis diſcre
tionē: eternū per perſeuerātie durationē. Jdeo iſte dʒ
eſſe ſimilis aquile que altiſſime volat. clariſſime videt
liberaliſſime diuidit. acutiſſime pungit. Sic vere vir
eccleſiaſticus et prelatꝰ per contēplationē volat altiſ-
ſime. per diſtinctionē videt clariſſime. per ꝯpaſſioneʒ
donat largiſſime per correctionem pungit duriſſime.
Debet igitur mons interpretari. ¶ Decimo dico. Qꝺ
G iſte debet deo dedicari: q2. ſ. talis aaron figurari potuit
Exodi. xxviij. ⁊ xxix. Primo precipit ꝙ aaron ⁊ filij eius
aſſumant ad ſacerdotiū ⁊ ad miniſtrādū deo in taber
naculo federis. Sed ad hec multa erāt neceſſaria quia
primo oportebat ꝙ eligerētur ſcdo ꝙ veſtirētur tertio
ꝙ conſecrarētur. quarto ꝙ vngerētur. quinto ꝙ ſacri
ficia miniſtrarēt. ſexto ꝙ ſibi portionē a ſacrificio reci
perent ſeptimo ꝙ domino offerrent ſacrificia ac etiam
pſentarēt: ſicut omnia dicūtur in diuerſis locis Leui.
viij. ⁊ Exodi. xix. ⁊ xxviij. ⁊ alijs locis pluribus. Reuera
tales conditiones debēt habere eccleſiaſtici: qui ad di
gnitatē ſacerdotalē ⁊ adminiſtrationē dei in taberna
culo eccleſie militātis pre ceteris ſunt aſſumpti. Jſti
enī primo debēt eligi per ſagacem ſuperiorū diſcuſſio
neʒ: q2 ſcʒ nō debent aſſumi per acceptionē perſonaruʒ
vel numerū nec per carnis affectionē ſed tantū illi qui
ſunt probate vite ⁊ honeſte. videlicet aaron et filij eius
ideſt boni ⁊ iuſti ⁊ eorū imitatores. Jdeo dr Leui. xxix.
⁊ Exo. xxviij. Aaron ⁊ filios eiꝰ applicabis ad oſtiū ta
bernaculi: ⁊ exo. xxviij. Applica ad te aarō ⁊ filios eiꝰ
de medio populi vt ſacerdotio fungant mihi. taberna
culū dei eſt eccleſia triūphās. cuiꝰ oſtiū ⁊ ingreſſus eſt
eccl'ia militās i hac vita. Jtē dico ꝙ iſti ſi ri dñt veſti ⁊ pa
rari ꝑ moralē ꝯuerſationē. ſ. veſtimētis grāx ⁊ v̄tutū
et paramētis honeſte cōuerſationis. Exodi. xxviij. ca.
Facias Aaron fratri tuo veſtem ſanctā in gloriā ⁊ de-
corē: qꝺ ē cōtra multos qui in eccleſia vidētur tecti nu
di: quia ſcʒ oīa pudibunda ſua. i. oīa mala opera ſine
velamēto publice faciunt ⁊ impudenter. Vñ poſſunt
dicere illud Eſa. iij. Jn domo mea nō eſt panis neqꝫ ve
ſtimentū. Vide infra in titulo de veſtibus vbi inuenies
de veſtimentis aaron. ¶ Jtem tertio iſti debent con-
ſecrari per ſpiritualem deo dedicationē. Et hoc eſt cō
tra illos qui carni ⁊ mundo ſe dedicāt. ⁊ dei officium
et ſeruitium pretermittūt. Leui. viij. Fundēs oleū ſup
caput aaron conſecra. ¶ Jtē quarto iſti debent inun
gi oleo ſacratiſſimo per pietatē ⁊ compaſſionē: q2 ſcilʒ
ſicut illi vngebantur oleis et vnguētis. ſic vere iſti de-
bent eſſe vncti oleo ⁊ vnguēto fluide pietatis: quia ſi-
cut oleum facit manus lenes ⁊ fluidas: ita ꝙ quicqͩ
ibi eſt et tenetur faciliter labitur. Sic vere pietas facit
manus hominū ita fluidas ꝙ bona temporalia facit
faciliter inde cadere ⁊ ad alios per largitatis opera vel
charitatis dona pertranſire. Unde de liberalite taliuʒ
dicitur. ij. Paralip. xxxv. Filij aaron ſibi ⁊ ſacerdotibꝰ
nouiſſimis. qꝺ tamen eſt contra multos modernos ꝙ
non habent manus vnctas: non fluidas: ſed tenaces:
quia vero moderni eccleſiaſtici non ſunt fluidi per ele
moſynas pietatē et largitatē: ſed ſunt tenaces per aua
ricie cupiditatem et parcitatem. Contra quos dicitur
Exodi. xx. Aaron vnges et filios eius ſanctificabiſqꝫ
eos vt ſacerdotio fungantur mihi. ¶ Jtem quinto iſti
debent miniſtrare in tabernaculo per ſedulam occu-
pationem. Sed vere eccleſiaſtici habent diuina ſacra-
menta in tabernaculo miniſtrare Unde. j. Paralip.
xxiij. Separatus eſt aaron vt miniſtraret in ſancta ſan

ctorum ipſe et filij eius in ſempiternum. quod eſt con
tra illos qui ſe occupant in miniſtrandis mundi ne-
gocijs non diuinis. ¶ Jtem ſexto iſti habent accipere
certam portionem oblatorum per temporalem ſuſten
tationem. Dignus eſt enim operarius mercede ſua: q2
qui ſeruit altari debet viuere de altari: Moraliter vero
dic: quia ſicut dicitur Leuit. vij. Sacerdos accipiebat
de ſacrificijs pellem pectus. armum dextrum et ſto-
machum. Per pelleʒ que omnia velat. intelligitur ho
neſta conuerſatio: Per pectus vbi eſt cor: intelligitur
diſcreta meditatio: Per armum dextrum vbi eſt ro-
bur animalis: intelligitur fortitudo firmitatis. Per
ſtomachum autem qui cibos receptos non retinet ſi-
bi ſed alijs membris mittit: intelligitur perfecta am-
plitudo circunſtantie vel clementie pietatis et largita
tis. Que quidem quatuor eccleſiaſticus quilibet debʒ
ad partem ſuam retinere accipere et habere. Quia ve-
re pellis honeſte conuerſationis. Pectus diſcrete me
ditationis Venter fluide compaſſionis. Armus ſolide
perfectionis. debet ad partem virorum eccleſiaſtico-
rum diſtribui vel concedi. Quod tamen eſt hodie con
tra multos: qui ſunt in ſtatu eccleſiaſtico qui nō ſunt
hodie per conuerſationem operti. ſed per inſolentiaʒ
ſunt aperti. Non ſunt per meditationem cogitantes:
ſed per laſſitudinem deficientes. Non ſic chariſſimi:
ſed habeamus iſtas quatuor cōditiones. Unde Leui.
vij. Pectuſculum quoqꝫ erit aaron et filiorūʒ eius ar-
mus quoqꝫ dexter. Oſtenditur igitur quod eccleſiaſti-
ci debent eſſe examinati per diſcretionem. Applica
bit inquit ad te aaron. ¶ Si vis diuidere autorita- H
tem illam predictam. Exodi. xxviij. Applica ad te fra-
trem tuum aaron et filios eius de medio filiorum iſ-
rael vt ſacerdotio fungantur mihi vbi oſtenditur qꝺ
eccleſiaſtici et maxime ordinandi et promouendi de-
bent eſſe examinati per diſcuſſionem. Applica inquit
eos ad te. Concathenati per dilectionem: fratrem in-
quit tuum. Suppeditati per ſubiectionem: filios in-
quit eius. Diſſociati per diſtinctionem: quia debent
aſſumi. de medio filiorum iſrael. Debent igitur pri-
mo eccleſiaſtici per diſcuſſionē examinari: et hoc oſtē
ditur cum dicitur. Quia ipſe applicet eos ad ſe ſcilicet
diſcernēdo. diſcutiendo. et videndo. quales ſunt, ſi ſunt
digni tanto officio. Symia enim iſtam habet diſcre-
tionem quod quicquid in ventrem recipit primo ad
nares applicat: vt per odorem diſcernat vtrum ſibi ſit
congruum vel nociuum. Sic vere chariſſimi prelatus
ſuperior quicquid in ventrem ſuum ideſt in eccleſiam
vel clauſtrum recipit. ſcilicet ad eccleſiaſticam digni-
tatem vel promotionem. Primo debet ad ſe applica-
re et reſpicere et odorare. quid et quale et per diſcretam
diſcuſſionem et examinationem vt ſic poſſit cogitare
ſi digni fuerint vel indigni. vt eos recipiat vel repellat.
vnde illud predictum. Exodi. xxix. Aaron et filios eius
applicabis ad oſtium tabernaculi. Quod eſt contra il
los qui indiſtincte et ſine diſcuſſione promouent vni-
uerſos. Sed non ſic. ¶ Secundo dico quod ipſi debēt
eſſe concathenati per dilectionem: fratrem inquit tuū I
quia ſcilicet ipſi debent alter alterius eſſe frater per di
lectionem et amorem et alter alterum diligere ſicut
fratrem. Communiter enim omne animal diligit ſpe
ciem ſuam: Jſtud patʒ de elephantibus: qui miro mo
do ſe diligunt intantum quod ſi vnus eorum in terrā
ceciderit alij in adiutorium eius accurrunt ipſumqꝫ ſi
poſſunt erigunt: quod ſi non poſſunt compatiendo
barriunt atqꝫ plangunt. Sic vero chariſſimi nos alij
eccleſiaſtici qui omnes ſumus fratres et filij eiuſdem
patris: et in eadem domo. ſcilicet in eccleſia commo-
rantes. Quia ſicut dicitur Malach. ij. Pater vnus eſt
omnium noſtrum. Nos dico ſi ſumus veri elephan
tes et boni chriſtiani: debemus alter alterum diligere
et fouere. Quod ſi forte vnus noſtrum ad terram ideſt
ad infimum ſtatū per aliquod infortunium ceciderit
nos alij pro poſſe noſtro debemus eum iuuare et rele-
ua re et

Ayuntamiento de Madrid

nare ⁊ confortare:vel ſaltem ſi ꝓficere ei non poſſu-
mus:barritum doloris ⁊ cōpaſſionis debemus ei oſtē
dere ⁊ monſtrare qđ bene fuit figuratum in veſtimen-
tis Aaron. Cum enim eſſet ⁊ ſuper humerale: in iſtis
tamen erant anuli ⁊ cathene quibus vnum cum alte-
ro fortiſſime ligabatur. Aaron chariſſimi in iſto loco
ſignificat deum vel etiā eccleſiaſticos fundatores quo
rum ſi veſtimēta ſunt eccleſiaſtice perſone que ſibi ad
herent. Sed inter iſtos aliqui dicuntur rationale iudi
cij:⁊ iſti illi qui in eccleſia habent alios iudicare ⁊ ſm
rationem ſeipſos ⁊ alios gubernare. Alij autem dicū-
tur ſuphumerale:quia.ſ. hi negocia eccleſiaſtica ha-
bent ſuper humeros ſuſtinere. Primi ſe habent ꝑ mo
dum contemplatiue vite. Iſti ſe habent ꝑ modū acti-
ue. Sed tamen omnes iſti debent habere anulos ⁊ ca-
thenas firmiſſime charitatis:quibus alter debet alte
ri ſtringi pariter ⁊ ligari per amicicie fraternitatem:
quia ſicut dicitur.j.Johannis.iiij. Qui nō diligit fra-
trem ſuum quem videt:deum quem non videt quomo
do poteſt diligere. Et tamen prohdolor verificatuꝫ eſt
hodie illud Michee.vij. Uir fratrem ſuum venatur
ad mortem ⁊ inimici hominis domeſtici eius. Nā ho-
die ille in quo homo magis ſperat ipſum magis ꝺeci-
pit ⁊ impugnat:et tales ſunt ſimiles canibus q꜠ ꝗuis
ſint eiuſdem patris:ſepe tamen propter vnum os mo-
dicum: alter alterum impetit atq̃ mordet. Si etiam
vnus canis ab aliquo fuerit verberatus:alij non cur-
runt ad eum adiuuandum: ſicut faciunt elephantes:
immo omnes currunt ad eum mordendum ⁊ laniādū
Sic vere hodie eccleſiaſtici ſunt ita canini cupidi:ſcꝫ ⁊
ambitioſi:ꝙ ꝗuis ſint eiuſdem patris ⁊ matris colle-
gij fidei ⁊ religionis ville vel patrie vel cognatiōis pu
gnant tamen hodie vnus contra alium litibus:rixis:
diſcordijs:contentionibus ⁊ querelis:⁊ maxime quan
do aliquod os:ſcilicet aliquod officiuꝫ prebendum vel
beneficiū vel aliquod aliud temporale eſt inter eos di
uidendum. Quando etiam aliquis percutitur aliquo
infortunio paupertatis vel tribulationis: vere alij nō
currunt ad ipſum adiuuanduꝫ:ſed magis ad eū plus
grauanduꝫ. Iſta poſſunt figurari Gene.xiij. vbi loth
et abraam nequibant habitare communiter: quia
erat poſſeſſio eorum nimia: ⁊ facta eſt rixa inter eos ⁊
diuiſi ſunt alter a fratre ſuo. Sic vere chariſſimi inter
eos qui habent poſſeſſiones nimias ſepe oritur rixa ⁊
contentio: ꝗuis ſint fratres ⁊ affines ⁊ alter a fratre
diuiditur per diſcordias odia ſeu lites. Chariſſimi nō
ſic odiamus ſed diligamus inuicem:fratrem inqͭ tuū
vnde Gene.xiij. Ne queſo ſit iurgiū inter me ⁊ te fra-
tres enim ſumus:vt ſic dicatur illud.j. Paralipome.
xxiiij. Miſerunt ſortes contra fratres ſuos: ſcꝫ filios
aarō omnes ſors equaliter diuidebat. Et.j.Eſdre.j. Le
uite parauerunt ſibi ⁊ fratribꝰ ſuis filijs aaron:debent
igitur eſſe eccleſiaſtici cōcathenati per dilectionē. Fra-
trem tuum. ❡ Tertio dico debent eſſe humiliati per
R ſubiectionem:filios inquit eius: quia ſicut videmus:
ꝙ filij familias ꝗdiu ſunt cum patre viuunt in humi-
litate:obedientia ⁊ ſubiectione. Sic nos ⁊ alij eccleſia-
ſtici qui ſumus ſpūales filij dei patris per adoptionē
⁊ ſpālem vocationem debemus eſſe obedientes:humi
les ⁊ ſubiecti:iuxta illud Ephe.v. Filij obedite paren-
tibus veſtris. Et iſtud eſt contra multos qui nō ſunt
obedientes ſed ſuperbientes. Non ſunt humiles ſꝫ im
portabiles: non ſunt ſubiecti ſed cunctis vitijs ſunt
infecti:heu ꝓdolor quos iniquos filios habet hodie
eccleſia:quibus pro certo poteſt dici illud Eſaie.j. Ue
genti peccatrici:populo graui corde:ſemini neq̃ filijs
ſceleratis. Moderni enim clerici non videntur eſſe le-
gitimi ſed baſtardi. Sicut eni̅ leena q̃ſiq̃ maculatur a
pardo:qui cū eo adulteratꝛ:ita ꝙ filius genitus nō eſt
leo ſed leopardus degenerās a nobilitate leonina:nec
leoni ſimilis quoquomodo. Sic vero quādoq̃ accidit
immo cōmunius ꝙ pardus.i. diabolus adulteratur
cum leena.i. cum eccleſia que reuera eſt vxor leonis de
tribu iuda.i.xpi. Et in iſta generat ⁊ ꝓducit diabolus
multos filios ſpurios.i. multas malas ꝑſonas quas
ibi per ſymoniam vel per carnis affectionē: vel ꝑ mu-
neruꝫ acceptionem multipliciter introducit:ita ꝙ iſti
non ſunt ſimiles leoni xpo per imitationem:ſꝫ pardo:
id eſt diabolo: ⁊ ideo iſti ſunt hodie leopardi.i.crude-
les ⁊ iniqui filij eccleſie ſpurij ⁊ baſtardi. De hoc Oſee
ij. Filij fornicationū: quia fornicata eſt mater eorum.
Et nota ſi vis quomodo leopardꝰ diligit ſtercus hu-
manum: ideo ſalit in arborem vbi venator ipſum po-
ſuit:cadenſq̃ ſuper palos acutos interficitur. Sic iſti
ambitioſi diligētes ſtercora diuitiarū:ſaliūt per ambi
tionem ſurſum ad arbores dignitatum:vt talia ſterco
ra diuitiarum ſibi a venatore diabolo preparata deuo
rent ⁊ acquirant. Et ideo finaliter iſti cadunt ſuper pa
los acutos pene infernalis:ſicut dicitꝛ Matth. xviij.
Qui ſe exaltat humiliabitur. Nā vt dicit Grego. Se-
pe in altum vt cadens fortius confringatur. Qđ bene
figuratum eſt in duobus fatuis filijs aaron nadab et
abiu:qui ignem alienū intulerunt in tabernaculo: et
ideo interierunt Leuiti.x. Sic vere mali filij xpi.ſ.ma-
li eccleſiaſtici in tabernaculo eccleſie ignem alienum
ſcꝫ ardorem auaricie ⁊ luxurie introducentes mortis
eterne iaculis perimuntꝛ. ❡ Et nota ſi vis:ꝙ filij aarō
id eſt viri eccleſiaſtici debent eſſe
Filij deuotionis.
Filij ſanctificationis.
Filij laudis ⁊ iubilationis.
Filij honeſte conuerſationis.
De deuotione poteſt dici illud.j. Paralipome.vj.cap.
Aaron ⁊ filij eius adolebunt incenſum. De ſanctifica
tione dicitur Nee.xij. Leuite ſanctificabāt filios aarō
De laude et benedictione dicitur in ps. Domus aarō
benedicite domino. De conuerſatione vero dicitꝛ Exo-
di.xviij. Filijs aaron tunicas parabis ⁊c. Non ſic cha-
riſſimi non ſimus leopardi:ſed ſimus veri leones: nō
ſimus eccleſie filij ſpurij:ſed legitimi:quia vere ſicut fi
lius ſpurius non habet ius in hereditate:ſic tales ſpu
rij eccleſie indigne et indebite promoti: nullum habēt
ius in hereditate nec in patrimonio crucifixi:nec in be
neficijs eccleſiaſticis perperam impetratis. Unde dici
tur Judicum.xj. Heres in domo noſtra eſſe non pote
ris: quia de adultera natus es. Simus igitur veri filij
quia ꝙ ſi filius et heres per deū Gala.iiij. Debent igi
tur eccleſiaſtici eſſe humiliati per ſubiectionem:filios
inquit eius. ❡ Quarto debēt eſſe eccleſiaſtici diſſocia M
ti per diſtinctionem: quia ſcꝫ debent eſſe ſeparati ab
alijs per vite ſanctitatem et excellētiam: ſicut ab alijs
diuiduntur per dignitatem et eminentiam:quod oſtē
ditur cum dicitur: ꝙ de medio filiorum iſrael fuit aſ-
ſumptus aaron ⁊ filij eius. Uidemus enim ꝙ corpo-
ra celeſtia non ſolum ſunt diſtincta ab iſtis inferiori-
bus ſitus ſublimate: immo etiam forme et apparen-
tie nouitate et claritate. Sic vere eccleſiaſtici non ſolū
debent diſtingui ab inferioribus laicis ⁊ ſecularibus
quantum ad ſublimitatem:immo etiam quantuꝫ ad
claritatem ſagacitatis et nobilitatem totius bonita-
tis. De medio inquit filiorum iſrael. Quod eſt contra
modernos multos qui reuera peiores ſunt in pluribꝰ
ꝗ ſeculares:quia ſicut dicitur Oſee.iiij. ⁊ Eſa. xxiiij.
Sicut populus ſic et ſacerdos. Hodie eni non eſt di
ſtinctio iudei et greci. Non ſic chariſſimi: ſed diſtin-
guamur per vite ſanctitatem ab alijs chriſtianis. Un
de Numeri.viij. Cōſecrabis oblatos domino ac ſepa-
rabis de medio filiorum iſrael. Unde primo Parali-
po.xxiij. Separatꝰ eſt aaron vt miniſtraret in ſancta
ſanctoruꝫ.ipſe et filij eius in ſempiternū. Et bn̄ ſic ptꝫ

Ayuntamiento de Madrid

ꝙ eccleſiaſtici debent eſſe per diſcuſſionem examinati per dilectionē cōcathenati: per ſubiectionē hūilitati ⁊ per diſtinctionem electi ⁊ conſignati. Item nota ꝙ Aaron ſicut dicitur Numeri. xvij. taliter fuit electus: fuerunt enim plures: q̄ꝛ vnus de qualibet tribu quibus date ſunt ſingule virge: virga autem aarō ſtatim fronduit: floꝛuit ⁊ fructificauit: virge autem alioꝛum in ſiccitate pꝛiſtina permanſerunt. Ex hoc autē ſigno confirmatus fuit aaron in ſacerdotiū Sic reuera chariſſimi hodie in eccleſia ſunt multi qui habēt virgas: id eſt iuriſditiariam poteſtatem: qua ſcʒ ſubditos habent coꝛrigere ⁊ caſtigare. Sed vere quaſi omnes habent iſtas virgas ſiccas ſine humoꝛe alicuius gratie ⁊ deuotionis: q̄ꝛ ſicut virga ſicca percuſſum grauius ledit: ſic iſti cum virga iuriſditiōis ſue ledunt ſubditos excoꝛiant ⁊ moleſtant. Sed vere Aaron montanus. i. contemplatiui ⁊ iuſti pꝛelati habent virgam iuriſditionis non tantum ſiccam: immo cum floꝛibus honeſte conuerſationis ⁊ cū fructib⁹ boni operis. Et ideo tales debent aſſumi ad gradum ſacerdotum ⁊ eccleſiaſtice pꝛelationis. De tali virga dicitur in p̄s. Uirgā virtutis ſue emittet dñs ex ſyon. Tales enim a dño emittuntur ⁊ pꝛomouentur in ſyon. i. in eccleſia qui habēt virgam virtutis ⁊ perfectionis ad pꝛelationem ⁊ dominationem. Sed vere de modernis poteſt dici illud Ezech. vij. Floꝛuit virga germinauit ſuperbia in virga iniquitatis. Uirga enim. i. iuriſditio modernoꝛuʒ eſt virga iniquitatis non equitatis: virga ſuperbie nō iuſticie. Uirga germinans per tempoꝛales poſſeſſiones: non per virtutum perfectiōes. Uirga floꝛida per oꝛnatus ⁊ curioſitates: non per bonos affectus ⁊ voluntates. ¶ Uel expone ꝙ virga eſt beata virgo: q̄ꝛ ſicut virga quanto in arboꝛe altioꝛ tāto gracilioꝛ. Sic iſta ꝗ̄ꝗ̄ eſſet altiſſima tamen fuit humillima. Et ſicut virga floꝛem concipit non ex cōmixtione ſeminis: ſed virtute celeſtis influentie vel caloꝛis. Sic vere iſta floꝛeʒ id eſt dei filiū cōcepit nō ex ſemine virili: ſed ſine commixtione ⁊ coꝛruptiōe per influentiam ſpiritusſancti figurata per illam virgam aaron que fuit ſicca: q̄ꝛ iſta caruit humoꝛe omnis carnalitatis: ⁊ tamē nulla alia floꝛente. i. nulla alia virgine pariente. Iſta emiſit floꝛem humilitatis ⁊ fructum diuinitatis. Sed nota ꝙ iſta v̄ga dicitur fuiſſe amygdalina que eſt arboꝛ cui⁹ fructus febꝛes repꝛimit. Quia vere xp̄s qui eſt fructus huius arboꝛis febꝛes. i. ardoꝛes tentationuʒ repꝛimit ⁊ refrenat. Et ſicut virga aaron fuit poſita in archa teſtamenti in reuerentiam. Sic vere ſancta virgo poſita eſt in archa paradiſi: vnde Hebꝛeo. ix. Archa teſtamēti habens manna ⁊ virgā aaron que fronduerat. Talem igitur virgam: ſcʒ beatam virginem: debet aaron: id eſt vir eccleſiaſticus per deuotionē habere: ⁊ ea mediante gregem ſuum gubernare dicens domino illud p̄s. Uirga tua ⁊ baculus tuus ipſa me conſolata ſunt ꝗ̄uis aaron eſſet pꝛobus ⁊ ſanctus homo: multos tamen habuit inuidos ⁊ murmuratoꝛes. Unde dicit̄ Nume. xvj. ꝙ choꝛe ⁊ ſua cōgregatio pꝛe inuidia voluerūt eſſe ſacerdotes ⁊ offerre incenſum cuʒ non eſſent electi a dño: ſed egreſſus ignis deuoꝛauit eos. Aaron autem qui erat vere ſacerdos nunꝗ̄ leſus fuit ab incēdio. Cū vero in tabernaculo eccleſie ſint duo genera ſacerdotum. ſ. Aaron. i. boni ⁊ iuſti a deo electi ⁊ multi alij mali qui ſe ingeſſerint non vocati ⁊ fauoꝛe pꝛece vel pꝛecio foꝛes eccleſie introeunt malo modo. Sic eſt ꝙ cuʒ ſemper tales iniqui murmurant contra bonos p̄s. Irritauerunt moyſen in caſtris aaron ſanctuʒ domini. Sed vere deus miro modo diſtinguit inter eos: q̄ꝛ ſcʒ tales iniquos ꝯburit per finaleʒ inferni damnationē: ⁊ etiā in pꝛeſenti permittit eos comburi per auariciā: ſymoniam ⁊ ambitionem: iram: inuidiam ⁊ detractionem. Aaron autem. i. bonos a talibus incendijs pꝛeſeruat. Unde in p̄s. Flāma cōbuſſit peccatoꝛes. Aaron qui interpꝛetatur montanus poteſt ſignificare diaboluʒ vel quēlibet ſuperbū qui ſemper affectat eſſe in montib⁹ dignitatum. Et talis potuit figurari Exodi. xxxij. vbi dicitur: ꝙ cū moyſes eſſet abſens aarōq̄ꝫ fuiſſet dimiſſus in loco eius: fecit aaron vitulos aureos populo et adoꝛauerunt deos alienos: pꝛopter quos poſtmodum perierunt. Sic vere quando in aliqua eccleſia vel patria abſens eſt moyſes. i. quando deficit ibi bonus pꝛelatus: qui per moyſen deſignatur: ⁊ quando aarō mōtanus. i. malus ⁊ ſuperbus pꝛelatus pꝛincipatur ibi: tunc vero populus faciliter inclinat̄ ad deos alienos: id eſt ad aurū ⁊ argentum diuitias: carnem ⁊ mundū ⁊ tales deos ſequitur diligit ⁊ frequentat per auariciā luxuriam ⁊ ambitionem: pꝛopter qḋ in fine perpetuo permiātur: q̄ꝛ ſicut dicitur Pꝛouer. xviij. Regnantib⁹ impijs ruine hominum. Uel per Aarō intellige ſuperbum diabolicum: qui abſente moyſe. i. xp̄o in eccleſia introducit idola. i. vitia ⁊ peccata ⁊ facit per ſuas ſuggeſtiones ꝙ populus adoꝛet diligat ⁊ honoꝛet vitulos aureos. i. diuitias ⁊ peccata ⁊c. ſicut ſupꝛa. Uel vitulos aureos. i. malos pꝛelatos quos ibi perficit qui ſunt vituli per ſuperbiam ⁊ luxuriam: ⁊ ſunt aurei per diuitias ⁊ ſuperbiam: ⁊ ideo finaliter talis populus moꝛitur per peccatū et etiam per toꝛmentū. Uide de aarō infra de ſacerdote: ⁊ alijs locis pluribus.

a **B**. Nota ꝙ iſta pꝛepoſitio ab. idem videtur ſignificare: ſicut a: nec videtur eē differētia: niſi q̄ꝛ a ponitur quando ſequit̄ dictio que incipit per conſonantē ſicut cum dicitur a deo vel a dño. Ab vero tunc ponitur quando ſequitur dictio incipiens per vocalem: ſicut dicitur ab oꝛigine mundi vel ab euo. Igitur quicquid dictum eſt de a. poteſt dici de ab: quia ſcʒ ab ſignificat terminum a quo ſicut a. ſiue ſit A

Terminus conſtitutiuus vel effectiuus.
Terminus ſeparatiuus vel diminutiuus.
Terminus inchoatiuus vel inceptiuus.
Terminus collocatiuus vel diſtinctiuus.

Significat dico effectiue: ſicut Gene. x. vbi dicit̄. Ab his diuiſe ſunt inſule gentium. Et Mat. ij. Diligenter didicit ab eis tempus ſtelle Et in p̄s. Ego autē cōſtitutus ſum rex ab eo ſuper ſyon montē ſanctū eius. Item ſignat ſeparatiue ſicut Ree. ix. vbi dicitur. Separatum eſt ſemē filioꝝ iſrael ab omni alienigena. Item ſignat inchoatiue: ſicut Eccli. xxiiij. Ab initio ⁊ añ ſecula creata ſum ⁊c. ⁊ Job. xxxj. Ab infantia creuit mecū miſeratio. Item ſignat localiter vel expꝛeſſiue ſicut in p̄s. vbi dicitur. A ſolis oꝛtu vſq̄ꝫ ad occa. ex ſyon ſpecies decoꝛis eius. Et illud Luce. xiij. Multi venient ab aquilone ⁊ auſtro ⁊c. Secundū igitur quod eſt quedam ſeparatio bona vel mala poſſumus diſtinguere de iſta dictione ab. Et ſic nota ꝙ eſt

Sep̄atio laudabilis.
Sep̄atio dānabilis
Sep̄atio triſtabilis.

Sep̄atio laudabilis eſt qñ q̇s ſeparat̄ ab hoſtis ſuggeſtione. A carnis infectione A mūdi deceptiōe. A mala ſocietate ⁊ federatione. Et ſic loquit̄ in p̄s. Ab oī via mala ꝓhi. pedes meos: ⁊ ſic petebat dauid alibi dicēs. Eripe me dñe ab ho. malo. ⁊ ſic de alijs ſi̇̄libus. Separatio dānabilis eſt: qñ q̇s ſeparatur a deo ⁊ ſanctis Mat. xxv. Sep̄auit eos ab inuicē ſicut paſtoꝛ ſegregat oues ab hedis. Sep̄atio triſtabilis erit in die iudicij: qñ dānati ſep̄abunt̄ a ſocietate ſctōꝝ Exod. xxj. Quicunq̄ꝫ volēs occidere hoīem: ab altari meo euelles eū. De hoc aūt ꝙ ab ſignat pꝛincipiū: iuuētutē: oꝛiginē vel ingreſſuʒ: vtpote qñ dꝛ ab initio: ab eterno: ab infantia: ab adoleſcētia: ab vtero: ab oꝛigine mūdi ⁊c. vide ī dict̄ titulis: vbi ſat̄ īuenies de ab. vbi aūt ſiḡt locū ſeu ſep̄ationē vl̄ ingreſſū a loco vl̄ a re: vl̄ a pſōa. vide vbi aq̄lo: vbi venire: recedere ⁊ ſilia.

Abel. Nota ꝙ Abel fuit ab Adā genitus. Quib⁹ deditus. Offerēs celitus. A fratre ꝑditus. A
Et dico ꝙ per abel pōt intelligi xp̄s quē adam. i. deus genuit: qui oībus. i. fidelibus pꝛefuit: qui ſeipſuʒ in holocauſtum obtulit quē frater ſuus Cayn. i. popul⁹ iudaicus occidit ⁊ de medio ſuſtulit Luc. xj. A ſanguine

abel iuſti

Ayuntamiento de Madrid

abel iuſti ⁊c. Uel dic ꝙ hec dictio ſignat bonū eccleſiaſticum vel prelatum: qui cum ſit paſtor ouium ⁊ deo ſacrificium offert a fratre ſuo cayn. i. a populo laicoꝝ quotidie moleſtatur: vel per infamationes occiditur ⁊ grauatur: vel dic ꝙ abel ſignat hominē: q̄r abel interpretatur luct⁹ vanitas vel miſerabilis: q̄r. ſ. homo naturaliter eſt vanus: miſerabilis: luctuoſus ⁊c. Ideo de homine poteſt dici illud Gene. iiij. Ubi eſt abel frater tuus ⁊c. q. d. Iſte nō habet exiſtentiā longā: immo trāſit vt vanitas ⁊ recedit.

Abdias. Interpretatur ſeruus domini domino ſeruiens: deum deteſtās: domino electus: ⁊ iſte fuit propheta: qui cū eſſet in ſeruitio regis achab cum prophete domini occiderentur a Jezabele iſte plurimos abſcōdit ⁊ pauit ⁊ a crudelitate ſue domine liberauit. Propter quod vt fertur ipſum dñs ſpiritu prophetie ditauit. Iſte igitur pōt ſignificare
Bonum ſeruitorem: quia domini ſeruus.
Bonum predicatorem: quia domini teſtis.
Bonum ſuperiorem: quia domino electus.
Bonum magiſtrum ſeu doctorem: quia propheta.
Bonum diſpenſatorem: quia pauit prophetas.
Bonū apparitorem: quia crudelitati domine ſue nō obediuit: ſed innocentes potius liberauit. Unde de tali abdia dicitur. iij. Regum. xviij. Abdias autem timebat dominum.

Abia. Abia fuit rex iuda: ⁊ quia ex toto ſperauit in dño: ideo hieroboam cum ſuo populo ſuperauit. Iterpretatur autem pater dominus vel patris dominium ſeu pater ibi fuit: hieroboam aūt diuiſio populi interpretatur. Igitur per abiam poteſt interpretari quilibet bonus prelat⁹ vel princeps qui eſt pater ⁊ dominus ſubditorum. Pater dico nutriēdo et amando: ⁊ dominus gubernando: quia ſcʒ talis confidit in domino hoſtes ſpirituales ⁊ tēporales ſuperat ⁊ glorioſe imperat ⁊ triumphat. ij. Paralipome. xiij. Regnauit abia ſuper iudam. Et breuiter talis cauſa notabiliter regit ⁊ regnat: ꝙ vbiq̄ vidētur ipſius bona facta: ita ꝙ bene poteſt dici ꝙ pater ibi fuit: ⁊ ꝙ ibi eſt dominiū patris non tyranni: ita ꝙ ſubditi poſſunt dicere illud Malachie. ij. Pater vnus omniū noſtrū.

Abiathar. Nota ꝙ abiathar poteſt ſumi in bono ⁊ in malo. In bono em̄ pōt ſignifare bonum prelatum vel religioſum. Fuit enim ſacerdos domini ⁊ valde fidelis regi dauid: ⁊ ꝓ eo etiā habuit multa pati: nec eum in neceſſitate dimiſit. Et interpretatur pater meus ros: q̄r ſcʒ iuſtus debet eſſe ſacerdos. i. ſacra docens ⁊ regi dauid. i. xp̄o perſeuerās ⁊ fidelis. Et debet dici pater per charitatem ⁊ ros etiā per rorifiuam pietatem. Item in malo poteſt ſignificare malum prelatum ⁊ vitioſum. Abiathar enim filiū adonie ambitioſi fouit: ⁊ eū etiam in regem ſublimare voluit. Et interpretatur pater meus ſuſcitās peccatum: vel pater peccato vigilans. Sic vere malus pater vel malus prelatus: qui ſcʒ ad peccatum vigilat ⁊ ſuis malis exemplis peccata ſuſcitat ſemper ſolet ambitioſis fauere: ⁊ eos contra iuſticiam promouere.

Abducere. Idē eſt qđ tollere: ſeparare: remouere: ſicut teſtatur Apoſtolus ad Hebre. Doctrinis varijs ⁊ peregrinis nolite adduci: vide autem in titulis ſupradictis.

Abies. Uide in tabula.

Abigail. Fuit vxor nabal ⁊ ſciuit taliter flectere irā dauid donis ⁊ precibus ſibi miſſis: ꝙ virum ſuum nabal fatuum non occidit: ⁊ quaʒ tandem in vxorem accepit. Sicut dicitur. j. Regū. xxv. Que interpretatur patris mei exultatio. Significare poteſt virginem glorioſam: que ſcʒ virum ſuum. i. genus humanum a morte eterna liberauit. Dauid. i. filij dei iram placauit: ⁊ ei per beatam incarnationem vxor extitit. Et ideo patris ſui adam ⁊ exultatio facta fuit ⁊c.

Abigere. Idem eſt qđ effugare: abijcere: vide infra de effugare ⁊ de abijcere.

Abiſcere. Abiectio aliquando fit in bono: aliquado in malo. Et ſic dico ꝙ eſt
Quedam abiectio laudabilis.
Quedam abiectio terribilis.
Quedam abiectio damnabilis.
Quedam abiectio miſerabilis.

Eſt ergo quedā abiectio laudabilis ⁊ virtuoſa: ⁊ iſta eſt quando homo abijcit a ſe illa que ſunt ſibi contraria ad ſalutem. Natura enim ſi ſit potens per ſe abijcit ſuperflua ⁊ nociua: ⁊ maxime quando iuuatur aliqua medicina. Sic ⁊ nos adiuti medicina verbi dei et gratie diuine debemus abijcere ⁊ fugere cōtraria ⁊ nociua ⁊ illa que ſuperfluūt ad ſalutem. Unde Jone. iij. Surrexit rex de ſolio ſuo abiecit veſtimentum ſuū: et indutus eſt ſacco ⁊ ſedit in cinere. Ecce igitur hec quatuor que ſunt a bonis abijcienda: ⁊ ſi non actu tamen affectu contemnenda ⁊ fugienda. Abijcere enim debet homo dignitatem ſupernalem. Surrexit inq̄ de ſolio ſcʒ temporalium facultatum: abiecit veſtimentū ſuuʒ id eſt corporalem voluptatem. Indutus eſt ſacco. i. cordialem leuitatem: ſedit inq̄ in cinere. Abijce igitur et contemne mundi dignitatem: q̄r ſcʒ tu debes ſurgere de ſolio mūdane dignitatis ipſamq̄ vilipēdere in corde tuo ⁊ abijcere. Uidemus enim ꝙ apes quando portant mel non volāt alte: immo baſſe circa terram. Sic vere: ſi mel gratie ⁊ deuotionis voluerimus conſeruare: neceſſe eſt ꝙ alta loca dignitatum officiorū ⁊ honorum abijciamus. Surrexit inq̄ de ſolio: quia ſolia prelaturarum officiorum ⁊ honorum non debemus querere vel amare. Juxta illud Eccli. vij. Noli q̄rere a principe ducatum neq̄ a rege cathedram honoris. Qđ eſt contra ambitioſos: qui ſemper querunt ⁊ appetunt loca alta ⁊ ibi pro poſſe: fauore: prece vel precio: aſcendūt q̄uis indigni: ſimiles hedere que eſt arbor debilis et infructuoſa: que tamen aſcendit ſuꝑ altas domos ⁊ turres: ⁊ hoc nō virtute propria: ſʒ virtute alicui⁹ alti muri: vel alicuius alte arboris cui innectit. Sic vero ambitioſi q̄uis ſint debiles ⁊ infructuoſi: viles ⁊ defectuoſi ſteriles atq̄ vitioſi: illi tamen ſemper nituntur aſcendere per ambitionē ad alta loca prelationū ⁊ honorū. Et inde eſt ꝙ multi mali hodie altis turribus ⁊ eccleſijs preferuntur. Sed hoc nō virtute propria: ſed quia ipſi adherent per affinitatem ⁊ familiaritatem alicui alte arbori vel muro: id eſt alicui magno principi vel prelato: cuius quandoq̄ per fictam bonitatem et applauſum: ita fiunt familiares ꝙ per eos promouētur. Ideo de talibus bene loquitur Innocentius lib. de miſeria humane conditionis. Ambitioſus ſemꝑ eſt pauidus: ſemper attentus: ne dicatur ꝙ diſpliceat: humilitatem ſimulat: honeſtatem mentitur: affabilitatem exhibet: benignitatem oſtendit: ſubſequitur ⁊ obſequitur: cunctos honorat: vniuerſis inclinat: frequēter curias viſitat: optimates aſſurgit ⁊ amplexatur: applaudit et adulatur. Bene nouit illud poeticum. Et ſi nullus erit puluis tamen excute nullum. Non ſic chariſſimi non ſic: ſed abijciamus mundi dignitatem: vt ſic de mundi dignitatibus dicatur illud. ij. Regum. j. Montes gelboe nec ros nec pluuia veniant ſuper vos. quia ibi abiectus eſt clypeus fortiuʒ. Surrexit inq̄ de ſolio ſuo: vt de nobis dicatur illud Eſaie. xlvij. Deſcende: ſede in puluere non eſt ſolium vltra filie caldeorū.

¶ Secundo debem⁹ abijcere ⁊ contemnere rerū facultatem. Abiecit inq̄ veſtimentum ſuum. Sicut enim videmus ꝙ arbores in hyeme abijciunt veſtimentum ſuum: ſcilicet folia: et in eſtate recipiunt aliqua noua pro eiſdem. Sic vero nos debem⁹ modo in hyeme preſentis vite turbulenta abijcere: contemnere: diſtribuere et erogare folia et veſtimenta noſtra: id eſt exteriora mundi bona: que ſm̄ Greg. nihil aliud ſunt q̄ quedam corꝑis indumēta: vt ſic in eſtate: id eſt in tꝑe ꝓſperitatis eterne ip̄a recuꝑare poterim⁹ tota noua: q̄r ſcʒ.

Ayuntamiento de Madrid

bona eterna habebim⁹ ꝑ caducis:abiecit inꝙ veſtimē tum ſuum. Figura ad hoc.iiij.Reg.ij.vbi dicitur ꝙ cū helyas aſcenderet in celum abiecit ⁊ dimiſit pallium ſuum. Ad denotandum ꝙ illi qui volunt aſcendere in celum:neceſſe habent veſtem bonorum temporalium abdicare:ꝙ ſi non actu ſaltem effectu. Et hoc eſt ꝯtra cupidos ⁊ auaros:q̄ iſtud veſtimētū frigore nolūt dimittere:ſed ſibi fortius aggregare. Nam ſicut frigore inualeſcente ſolent homines veſtimenta non abijcere ſed ea ſibi aſtringere:⁊ ita eis ſe inuoluere.Sic vero q̄ hodie tales frigore indeuotionis ſunt artati:ideo conſtringuntur per parcitatem ⁊ in veſtimentis bonorū temporalium ſe inuoluunt per eorū affectum ⁊ cupiditatem. Dicunt enim illud Apocalip. xvj. Beatus qui cuſtodit veſtimenta ſua:ne nudus ambulet. Quia ſicut dicitur Prouerb. xxvj. Non eſt bonū ꝙ hō amittat pallium ſuum in die frigoris.Nō ſic chariſſimi:ſꝫ

C abijciamus rerum facultates. Abiecit veſtimentum ſuum. ¶ Tertio dico.ꝙ debemus abijcere carnis voluptatem:quia debemus eſſe induti ſacco:quod eſt indumentum aſperum:per quod penitentie aſperitas deſignatur:per quam abijcitur carnis voluptas. Sicut enim videmus ꝙ arbores abijciunt ⁊ emittunt in eſtate humorem groſſum ⁊ viſcoſum:ſicut apparet de pinis ⁊ cinis. Sic vere chariſſimi nos debemus a nobis abijcere omnem viſcoſitatem carnalitatis ⁊ voluptatis:quia debem⁹ indui ſacco.i.duritie penitentie ⁊ aſperitatis. Iuxta illud Iob.xvj. Saccum conſui ſuper cutem meam:vt de tali abiectione dicatur illud Gen.xxi ꝙ agar abiecit puerum ſubter vnam arborem. Puer enim carnis impuritatem ſignat quā ſub arbore crucis vir prudens abijcit atꝙ domat.Et iſtud eſt contra delitioſos qui voluptates non abijciunt ſed recipiūt: Non deſpiciunt:ſed aſpiciunt. Non deteſtant:ſed eas

D totis viribus amplexātur. Non ſic:ſed abijciam⁹ oēs voluptates. Indut⁹ eſt inquā ſacco ¶ Quarto dico: ꝙ nos debem⁹ abijcere cordis leuitatem.Sedit inꝙ in cinere. Per ſedere enim intelligitur quies ⁊ ſtat⁹:per cinerem autē intelligitur memoria mortis ⁊ noſtre incinerationis: q̄ vere ſi homo ſedet in memoriā mortis ſue omnes motus leuitatis penitus abijciūtur: ita ꝙ homo abijcit ⁊ vilipendit ſeipſum ⁊ efficitur humilis ⁊ quietus.Eſt enim conſideratio mortis ſimilis cuidam lapidi precioſo qui dicitur galatrides:qui eſt lapis colore cinereus qui incluſus in ore mētem turbat: circūdatus collo vbera lacte replet:ſi cum aqua tritus fuerit ⁊ oues inde aſpergantur lacte non modico fecūdantur. Alligatus femori facilem facit partū. Talis eſt conſideratio mortis. Iſta enim eſt cinerea propter hoc ꝙ cinis noſtre reſolutionis per eā intuetur. Iſta igitur primo mentē turbat:quia.ſ.facit hominem timidum ⁊ turbatum ⁊ a leuitate ⁊ inſolentia alienum. Si etiam homo ipſum circūdederit ⁊ alligauerit menti ſue:vere lac niueum ⁊ dulcis compaſſionis affluenter habebit:maxime ſi fuerit ouis ſimplex bon⁹ et benignus.Et partum bonorum operum faciliter facit. Et ideo faciamus ſm documentū Hieronymi in quadam epiſtola:vbi dicit.Memento mortis ⁊ non peccabis:quia qui ſe moriturum quotidie recordetur:vilipēdit preſentia ⁊ accelerat ad futura. Habeamus igitur conſiderationem mortis.Sedit inquā in cinere: vt ſic dicat quilibet illud Iob.xvj. Operui cinere carnē meā. Bene igitur dicebat Dauid. Elegi abiectus eſſe in domo dei mei ⁊c. Eſt igitur abijcienda leuitas mentalis voluptas carnalis:facultas mundana: dignitas hūana. Iſta eſt igitur prima abiectio que eſt laudabilis ⁊

E virtuoſa. ¶ Secundo vlterius dico:ꝙ eſt quedā abiectio damnabilis vitioſa:de qua Iudicū.j. Remiſerunt eos vacuos ⁊ ſine honore abiecerunt:vbi oſtenditur ꝙ eſt quedam abiectio infidelitatis. Uacuos inquit. Itē alia abiectio ignobilitatis ſine inquit honore. Quidā igitur abijciuntur infideliter. Remiſerunt inquit vacuos. Et iſtud potiſſime facit diabolus:vſurari⁹:mala mulier. Iſti enim promittunt plenitudinem vt introducant vacuitatem. Ideo iſti ſunt ſimiles aranee: que primo in laqueis ſuis capit muſcam ⁊ ſtatim trahit eam ad foramen ⁊ cauernam ſuam:⁊ ibi ſuggit omnem humorem ei⁹: ⁊ ſtatim poſtꝙ ipſam videt vacuā ab humore eijcit eam. Si vero chariſſimi diabolus inuoluit hominem in laqueis malarum ſuggeſtionum ⁊ tentationum. Uſurarius pauperes in laqueis falſarum promiſſionū. Mulier luxurioſum in laqueis malorum geſtuum:aſpectuum ⁊ verborum. Qui omnes cum ita capti fuerint:procerto ſtatim euacuantur humore ſuo. Demon enim ſuggerit humorem gratie ⁊ deuotionis. Uſurarius humorem temporalis poſſeſſionis. Mala mulier humorem diuitiarum ⁊ ſubuentionis:⁊ tunc hodie homine euacuato ſtatim abijcitur: nec ab eo amplius reputatur. Mulier enim abijcit ribaldum ſi non habet qd donet: vſurarius pauperem ſi non habet quod vendat:diabolus peccatorem:ſcilicet a vita iſta per mortem:ſi non habet humorem gratie:qui eum defendat Hiere.xiiij. Reportauerunt vaſa ſua vacua. Iſtud fuit figuratum Iudicum.xvj.vbi ſanſon tonſus eſt a dalila: ⁊ poſtea abiectus ab ea ⁊ traditus philiſteis. Sic diabolus: vſurarius ⁊ mulier tondent hominem ⁊ auferunt ei capillos. Diabolus capillos virtutum ⁊ gratiarum:vſurarius capillos ⁊ vellus pratorum ⁊ vinearum:mulier autem vellus veſtiū ⁊ pecuniarum. Et tunc abijcitur miſer homo:vt dictū eſt:⁊ philiſteis traditur.i.vermibus in ſepulcro:⁊ ignibus in inferno.ſ.peccator balliuis ⁊ aduocatis.ſ. pauper. Et breuiter iſti ſunt obprobrium hominum ⁊ abiectio plebis. Uacua enim eſt ſpes illorum ⁊ labores ſine fructu. Sapien.iij. Alij etenim abijciuntur ignobiliter a deo:⁊ iſti peccatores ⁊ iniqui quos deus abijcit a gratia ſua qui ſunt ſimiles quem iudex abijcit condemnando vt ſuſpendatur. Sic iſti a deo eiecti et propria voluntati dimiſſi infernali patibulo deputantur Nam ſicut ribaldus a taberna abijcitur poſtꝙ totū expendit totus nudus. Sic peccator a mundo tot⁹ nudus abijcitur in infernū. Poſtꝙ quicquid habebat gratias.ſ.⁊ virtutes male viuendo conſumpſit in hac vita. Homo enim ſolet abijcere illud de quo nō curat Sic deus tales ſm occultas regulas ſue predeſtinationis abijcit.j.Reg.xv. Abijcit te dñs ne ſis rex ibidem. Ne reſpicias vultū quoniam abieci eum. Iſta eſt igitur abiectio terribilis ⁊ luctuoſa.

Abire.

Nota ꝙ oēs actus humani non ſunt niſi vnū abire:oīa enim conſiſtūt in trāſitu ⁊ motu:ſiue bona fuerint ſiue mala. Sic enim ex ſcriptura poſſumus elicere: ꝙ nos inuenimus. A

Abire fluctuoſum:quod eſt temporalitatis.
Abire luctuoſum:quod eſt mortalitatis.
Abire virtuoſum:quod eſt ſagacitatis.
Abire gaudioſum:quod eſt felicitatis.
Abire vitioſum:quod eſt iniquitatis.
Abire doloroſum:quod eſt penalitatis.

Dico igitur ꝙ eſt vnum abire inſtabile ⁊ fluctuoſum: ⁊ iſtud eſt abire omnium rerum temporalium:que ſcilicet continue abeunt; tranſeunt ⁊ recedunt: ſiue ſint pſpera ſiue aduerſa. De proſperis dicit in ps. Abierūt in ſicco flumina. De aduerſis vero dicitur Canticorū ij. Hiems tranſijt imber abijt et receſſit ſurge amica mea et veni. Etiam celeſtia ⁊ terreſtria localiter vel formaliter per quaſdā mutationes abeūt. Unde dicitur. Apocalipſis.xx.et.xxj. Primum enim celum et pma terra abijt: et mare iam non eſt. Iſtud eſt igitur abire fluctuoſum. ¶ Secundo dico ꝙ inuenio abire luctuoſum et iſtud eſt curſus ad mortem. omnes enim continue de vita ad mortem abiunt et procedunt. Unde Thobie.viij. Abierunt vt foderent ſepulcrū. Et de illo qui iamdiu mortuus eſt: acſi reſponderetur illi queſtioni Canticorum quinto. Quo abijt dilectus tuus. Et dicitur Prouerbiorum ſexto. Non eſt vir in domo: ſcilicet in corpore abijt via lōgiſſima: ſcilicet B

in mortem

Ayuntamiento de Madrid

in moꝛtem. In die plene lune:ideſt in reſurrectione re-
uerſus eſt: Et iſtam abitionem preſentiens dauid di-
cebat in.ps. Remitte mihi ut refrigerer priuſq̄ abeaꝫ
⁊ amplius non ero. Iſtud eſt igitur abire luctuoſum.
¶ Tertio vero dico ꝙ inuenitur abire virtuoſum:⁊ ē
iſtud: qn̄ hō abit ⁊ progreditur de bono in melius vł
de malo in bonum. Et ſic nota ꝙ eſt abire.

Ad penitentie refrigerium.
Ad obedientie miniſterium.
Ad ſapientie magiſterium.
Ad deuotionis oratoꝛium.
Ad cōtemplatiōis ꝓmōtoꝛium
Ad confeſſionis purgatoꝛium.
Ad predicationis clamatoꝛium.
Ad virtutum viridarium.
Ad ſepulcri doꝛmitoꝛium.
Ad iudicij conſiſtoꝛium.
Ad inferni conflatoꝛium.
Ad paradiſi refectoꝛium

Abeamus ad pe-
nitentie refrige-
riuꝫ.ij. Reg.iiij.
Abierunt per viā
deſerti. Item ad
obdientie mini-
ſterium.iij.Reg.
xvij. Abijt ⁊ fecit
iuxta verbuꝫ do-
mini. Item ad de-
uotionis orato-
riū. math.xxvj.
Abijt ⁊ orauit tertio eundem ſermonem. Item ad cō-
templationis ꝓmōtoꝛium.ij.Paralip.j. Abijt cū vni
uerſa multitudine in excelſum. Item ad confeſſionis
purgatoꝛiuꝫ. vnde Joh.viij. Abijt ⁊ lauit ⁊ venit vidēs
Abijt ergo plenitudo: lauit confitendo: venit videns
miſericoꝛdiam conſequendo. Item ad predicationis
clamatoꝛium.ij.Regum.xx. Abijt amaſa vt conuoca
ret iudam. Item ad virtutum viridarium.j.Regum.
xviij.ca. Surgens dauid abijt in accaron: quod inter
pretat̄ paſcua: ſignans virtutes que ſunt paſcua ani-
marum. Item ad ſepulcri doꝛmitoꝛium .ſ. cogitando
de moꝛte.j.Regum.xxij. Abijt dauid ⁊ latuit in ſpelū-
ca. Et.j. Regum.ij. Elchana abijt in ramatha: quod
interpretatur: moꝛtem vidit. Item ad iudicij conſiſto
rium. Joh.x. Abijt iterum transioꝛdanem. Joꝛdanis
enim interpretatur: riuus iudicij. Item ad inferni cō-
flatoꝛium: quia ſcilicet per conſiderationem: neceſſe
eſt abire aliquotiens in infernuꝫ.ij. Reg.v. Abijt rex
ad Jebuzeum qđ ſcilicet interpretatur vallis meſticie
ſignificans infernum. Item ad paradiſi refectoꝛium.
vnde.j. Paral.xj. Abijt dauid ⁊ omnis iſrael in Iheru-
ſalē. vn̄ ij. Reg.iij. dicitur. Quod abner abijt vt lo-
queretur dauid in ebꝛon qđ interpretatur viſio ſempi
terna. Iſtud eſt igitur abire virtuoſum de quo.ſ. mo-
do qui abierit ſaluus erit: iuxta illud.j. Regum.xix.
Abijt itaqꝫ dauid ⁊ aufugit atqꝫ ſaluatus eſt. In tali
igitur abitione eſt perſeuerandum: ⁊ nunq̄ ab itinere
recedendum: iuxta illud.ij. Regum.j. Sagitta Jona-
the nunq̄ abijt retroꝛſum. Eſt igitur vnuꝫ abire vir-
tuoſum. ¶ Quarto dico: ꝙ eſt vnū abire gaudioſum
D ⁊ iſtud eſt abire beatoꝛum: qui poſt preſentem miſeriā
abeunt ad gaudia paradiſi.iij. Regum.xij. Abijt iſ-
rael i tabernacula ſua. Uide ſup̄ immediate. ¶ Quin
to dico ꝙ eſt vnū abire vitioſum Et eſt illud quo ma-
li qui nunq̄ habent ſtatum ſemper abeunt ⁊ tranſeūt
ad iniqua. Abeūt enim de bono in malum multiplici
mala via: videlicet.

Per iniquitatem.
Per fallacitatem.
Per cupiditatem.
Per carnalitatem
Per pompoſitatē.
Per vagabilitatē.
Per infidelitatem.

Dico per iniquitatē.j. Ma
chabeo.vj. Abierunt ad re-
gem viri iniqui. Secūdo per
fallacitatem. Matth.xxij.
Abeuntes phariſei conſilium inierunt vt ieſum cape-
rent in ſermone. Et in ps.j. Beatus vir qui non abijt
in cōſilio impioꝛum. ¶ Tertio per cupiditatem: ſicut
ille qui abiēs fodit in terram ⁊ abſcondit talentū. Et
ad literā auari fodiunt in terra talentum: vel ſpiritua
liter loquendo. In terra.i. in bonis terrenis abſcon-
dunt talenta ſua.i. dona ⁊ ingenia ſibi a deo conceſſa.
Unde de auaricia talium poteſt dici illud Oſee.v. Ef-
fraym fract⁹ iudicio quoniā cepit abire poſt ſoꝛdes.
Et cum Eccli.xxxj. dicitur. Beatus diues qui inuen-
tus eſt ſine macula ⁊ qui poſt aurum non abijt. Item
quarto abeunt per carnalitatem Hiere.vij. Abierūt
in voluptatib⁹ ⁊ in prauitate coꝛdis ſui mali. ¶ Quin-
to per pompoſitatem: exemplo Jude: de quo dicitur.
Matth.xxvij. ꝙ abiēs laqueo ſe ſuſpēdit: quia ſcꝫ pō-
poſi laqueo male complacētie in altum per iactanti-
tiam ⁊ inanem gloꝛiam ſe ſuſpendunt. ¶ Sexto ꝑ va-
gabilitatem. Sicut inconſtantes ⁊ inſolentes ⁊ vagi
Eſa.lvij. Abijt vagus in via coꝛdis ſui vias ei⁹ vidi ⁊ di
miſi eum. ¶ Septimo per infidelitatē.ſ. per idolola-
trias ⁊ ſoꝛtilegia Hiere.xiij. Abierunt poſt dios alie-
nos. Iſte ſunt vie per quas mali abeūt per abire vitio-
ſum. ¶ Sexto vero principaliter dixi. ꝙ eſt abire dolo E
roſum: ⁊ eſt illud per quod damnati in moꝛte abeunt
in toꝛmentum Hiere.xiiij. Pꝛopheta ⁊ ſacerdos abie-
runt in terram quam ignoꝛabant Treno.j. Abierunt
in captiuitatem ante faciem ſubſequentis. ¶ His igi
tur premiſſis dicendum eſt aliquid latius de abire vir
tuoſo: qđ ſcꝫ eſt quando homo abijt de vitijs ad virtu
tem: de malo ad bonum. De mundo ad patrem Luce
xix. Homo quidam nobilis abijt in regionem longin
quam accipere ſibi regnū. In quib⁹ verbis oſtendit: ꝙ
nos debemus abire de imprudentia ad diſcretionem
Homo: de iniuſticia ad perfectionem: nobilis: de indi
gentia ad refectionem: ⁊ de ignominia ad prelationeꝫ
quia abijt in regionem longinquā accipere ſibi regnū
Debet enim homo abire
Ad ſcientiam vt doceatur.
Ad iuſticiam vt compleatur.
Ad celi opulentiam vt repleatur.
Abire igitur debet de imprudētia ad diſcretionem qđ
notatur cum dicitur. Homo quidā. Eſt enim hō ani-
mal rationale ad denotandū ꝙ nos debemus eſſe ra-
tionabiles ⁊ diſcreti: ⁊ ſm ratiōem dirigere act⁹ nr̄os.
Et iſtud pꝛohdoloꝛ eſt contra multos qui ratione nō
videntur homines ſed beſtie: rationes videntur peni-
tus amiſiſſe quia.ſ. ſm ſenſum nec ſm rationem fa-
ciūt facta ſua. Tales maxime ſunt illi quos mūdi pꝛo-
ſperitas excecauit qui nō cogitant de futuris conten-
ti de preſentibus: ſicut ſunt mundi diuites luxurioſi ⁊
auari. De iſtis loquitur in ps. Homo cum in honoꝛe
eſſet non intellexit comparatus eſt iumentis inſipien
tibus ⁊ ſimilis factus eſt illis. Iumētis inquit homo
enim habet faciem ⁊ ſtaturam erectam: ad denotāduꝫ
ꝙ coꝛ eius debet eſſe erectum ſuperius ad deum et ad
celeſtia per deſiderium ⁊ affectum. Sed iſti ſunt ſimi-
les iumentis: quia coꝛ ⁊ mens ipſoꝛum ad terram per
auariciam inclinatur. Iſti ſunt ſimiles ſymie que ha
bet humanam effigiem: verūtamen caret humana ra
tione: piloſus etiam eſt vt eius vultus et ſtatura ver-
titur verſus terram. Et ſicut dicit Plinius. Symia
in plenilunio multum letatur et in defectu triſtatur.
Reuera tales ſunt mundi diuites: qui q̄uis effigiem
habent humanam: tamen non rationem: quia mens
eoꝛum deberet eſſe erecta ad eterna: ipſi tamen moꝛe
ſymie inclinantur inferius per auaritie appetitum.
Pſalmus. Statuerunt oculos ſuos declinare in ter-
ram. Iſti etiam ſunt piloſi velleri diuitiarum penitus
inuoluti. Et ideo iſti letantur in plenilunio: quia to-
ta leticia mundanoꝛum: quando luna: ideſt defecti-
bilis proſperitas ad plenum eius lucet. Juxta illud
Eſaie.xl. Ambulabūt gentes in lumine tuo: ⁊ reges in
ſplendoꝛe oꝛtus tui. Sed pꝛohdoloꝛ in fine menſis.i.
in fine huius vite.ſ. iſta lune claritas deficiet: qꝛ mun
di pꝛoſperitas eis ceſſabit: et tūc erunt triſtes in infer-
no Ezech.xxxj. Merere faciā oīa lumina celi.i. claros
mūdi diuites ⁊ potentes: qꝛ certe ſolē nube tegā.i. coꝛ-
pus impioꝝ ipſoꝝ qđ ſolū lucere in ſua patria videba
tur nube ſudarij inuoluā: ⁊ luna.i. mūdi ꝓſperitas nō
dabit de cetero lumē ſuū. Nō ſic chariſſimi nō ſic. Nō
ſimus ſimie nec iumenta: ſꝫ veri hoīes rationabiles ⁊
diſcreti: quia vere nos debemus abire de prudentia ad
diſcretionē. Homo quidā. Ad hec enim debem⁹ abire

Ayuntamiento de Madrid

vt de impꝛudētibꝰ docti fiamus: ⁊ vt de beſtijs vel lapi
dibus hoīes ſimꝰ: exemplo imaginis eburnee pigma
leonis. Que cum eſſet eburnea ſine ſenſu in hominez
ſm fabulas eſt mutata. Abijt inqui homo. Ruth. j.
Facta eſt fames in terra. Abijtq; homo de bethleem
iuda vt peregrinaretur: vt ſic quilibet talis poſſit di-
cere illud. Apoc. x. Abij ad angelum dicēs vt daret mi
hi libꝛum. Angelus enim ſignat ſubtilem doctoꝛem:
liber autem ſignat ſcientiam ⁊ doctrinam. Abeamꝰ
igitur de impꝛudentia ad diſcretionem. ¶ Secūdo di
co: ꝙ debemus abire de iniuſticia vel de iniquitate ad
perfectionem. Nobilis enim. ſ. ruſticitatem vitioꝛum
debemus relinquere: ⁊ ad virtutum nobilitatem abi-
re ⁊ tranſire: nobilis inquam. Nam ſicut videmus: ꝙ
cinis de ſua vili conditione tranſit ⁊ mutatur in nobi
lem ⁊ claram naturam. ſ. in vitrum. Sic vero nos de-
bemus conuerti ⁊ mutari ⁊ abire de vili conditione. ſ.
de ſtatu peccati ad nobilem. ſ. ad ſtatum virtutum.
Nobiles inqt vt de quolibet poſſet dicere illud. Pꝛo-
uerb. vlti. Nobilis in poꝛtis vir eius. Unde Caſſi. ſup
Matheum. Ille ſe clarum ⁊ nobilem eſſe putet: qui
ſeruire vitijs dedignatur. Iſta conuerſio ⁊ abiectio fu
it figurata. Apoc. xxj. ca. vbi dicitur. Pꝛimum eniz ce-
lum ⁊ pꝛima terra abijt ⁊ mare iam non eſt. Celuz qđ
eſt ſuperius ſine conditione ſignat animaz que eſt de
ſuperioꝛi ⁊ ſpirituali natura. Terra autem ſignat coꝛ
pus terrenum ⁊ moꝛtale. Mare autem ſignat amari
tudinem in peccato. Dicam igitur: ꝙ pꝛimum celum
⁊ pꝛima terra. i. pꝛime conditiones ⁊ anime ⁊ coꝛpoꝛis
defectuoſe ⁊ vitioſe debent abire ⁊ recedere: ⁊ mare. i.
peccati amaritudo non debent in nobis de cetero re-
periri Iuxta illud Ro. xij. Renouamini ſpiritu men-
tis veſtre. Et iſtud eſt contra multos qui reuera non
mutātur de malo in bonuz ſed potius de bono in ma-
lum. De quibus dicitur. Hiere. vij. Nō audierūt neq;
inclinauerunt aurem ſuam ſed abierunt in volupta-
tibus ſuis ⁊ in prauitate coꝛdis ſui mali. Non ſic ſed
nobilitatem virtutis acquiramꝰ: nobilis inquit. De-
B bemus igitur abire de iniuſticia ad perfectionem no
bilis. ¶ Tertio debemus abire de indigētia ad reple
tionem. ſ. de amoꝛe mundi ad amoꝛem eternoꝛum: qꝛ
ſcilicet nos debemus abire per deſiderium ⁊ affectum
de mundo indigenti ⁊ ſterili: ad regionez longinquā
paradiſi vt ibi poſſimus accipere nobis regnum: plā
ta vt communiter non bene pꝛoficit in loco in quo eſt
nata: immo vtile eſt ꝙ traſplantetur vt pꝛoficiat ⁊ cre
ſcat. Sic vere homo qui per affectum ⁊ deſideriū vult
moꝛam contrahere in loco vbi eſt natus ſcilicet i mū-
do vix poteſt pꝛoficere immo vere neceſſe eſt ꝙ alibi. ſ.
in paradiſo per affectum ⁊ deſiderium trāſplantetur
⁊ ꝙ ibi iam per contemplationem ⁊ conſiderationem
accipiat regnum ſuum. Unde dicit Ambꝛoſi. lib. de
virginitate. Diſcite in hoc mundo ſupꝛa mundu; eſſe
⁊ ſi coꝛpus in mundo geritis animus nobilitat in eter
nis. Exemplo virginis glorioſe de qua dicitur Luce. j.
Exurgens Maria abijt in montana cum feſtinatio-
ne. Abeamꝰ igitur in regionem accipere nobis regnū
vt ſic dicamus illud Iohan. xix. Regnum meum non
eſt de hoc mundo. Heu pꝛoh doloꝛ hodie multi nō ſic:
quia hodie quilibet appetit regnare in terra ſua: ſcꝫ in
mundo: ⁊ ibi habere regna ⁊ poſſeſſiones ⁊ officia ⁊ be
neficia: ⁊ de terra lōginqua paradiſi penitus nihil cu
rant. Iſti ſunt ſimiles colūbis que in illo loco vbi na-
te ſunt ⁊ nutrite ſemper volunt nidificare ⁊ pullificare
ꝙuis tam ipſe ꝙ omnes pꝛedeceſſoꝛes ſui ibi cōſueue-
uerunt amittere pullos ſuos. Sic vere fatui peccato-
res non volunt alicubi per affectionem moꝛari: niſi in
mundo vbi ipſi nati ſunt ⁊ nutriti: nec alibi volunt coꝛ
ſuum transferre: ꝙuis tam ipſi ꝙ alij fructus ſuos. i.
diuitias acquiſitas perdere ⁊ amittere ⁊ ibidez poſtea
derelinquere conſueuerunt. Ideo dicitur Oſee. xj. Ef-
fraim ſicut columba ſeducta non habens coꝛ. Unde
ſunt illi de quo dicitur Iohā. xviij. Abierunt retroꝛſuz
⁊ ceciderunt: quod potiſſime de malis eccleſiaſticis di
ci poteſt: qui ſcꝫ abire ante ſe ad bona paradiſi neſciūt
ſed retro ad bona mundi que dimiſerant retrocedunt
nō ſic chariſſimi non. Qꝛ vero non debemus abire de
mundi indigentia ad celi refectionem ⁊ repletionem:
de mētis iniuſticia ad moꝛum perfectionem de coꝛdis
impꝛudētia ad mentis diſcretionem. ¶ Adhuc aduer B
te ꝙ eſt quoddam abire vitioſum quando. ſ. de virtute
ad vitium abitur. Sicut faciūt mali de quibꝰ poteſt
dici illud Iohan. vj. Multi diſcipuloꝛum abierunt re
tro: ⁊ iam cum illo non ambulant: vbi videtur ꝙ mali
abeunt ⁊ recedunt a deo per mentis obſtinationem.
Abierunt inquit retroꝛſum. Item per pacis diſſipatio
nem: cum illo inquam non ambulant. Sunt igit̃ ma
li obſtinati quod oſtenditur: quia ipſi vadunt retro:
quia ſicut cancer non vadit in ante: immo ſemper va-
dit in retro: ſic mali ⁊ obſtinati nihil recte volunt fa-
cere: immo ſemper retro ⁊ econtrario veritati figurati
per vxoꝛem Loth Gene. xix. Que contra domini man
datum reſpexit retro: ⁊ ideo mutata eſt in ſtatuā. Sic
vere tales volunt reſpicere retro ⁊ oblique ad contra-
rium diuine voluntatis: ⁊ ideo fiunt ſtatue: quia ſcꝫ in
inferno perpetuo ſtatuentur Pſ. Ioꝛdanis conuerſus
eſt retroꝛſum. ¶ Quarto dico ꝙ mali recedūt a dei ſo-
cietate. Iam inquit cum illo non ambulant: quia ꝓ
mali non curant de ſocietate: nec dei nec pꝛoximi: im-
mo cuz omnibus volunt habere guerram ⁊ diſſentio-
nem: ſimiles auibus pꝛedalibus que ſole volūt viuere
⁊ alias impugnare: qꝛ ſicut dicitur. ij. Theſſa. ij. Deo
non placent: ⁊ cunctis hominibus aduerſantur.

Abyſai. Nota ꝙ abyſai fuit frater Ioab Con- A
ſaguineus dauid. Miles bellicoſus et
foꝛtis peregrinationis belloꝛū ⁊ negocioꝛum ipſiꝰ da-
uid indiuiduus comes: qui interpꝛetat̃ patris mei in-
cenſum mihi vel patris mei ſacrificium meum: ⁊ alio
modo pater ſalutis mee vel patris ſalutare mihi. Per
iſtum igitur accipe quemlibet virum iuſtum dauid. i.
chꝛiſti: per gratiam pꝛoximum ⁊ amicum contra vitia
bellicoſum xpi negocioꝛum comitem: ⁊ tribulationuz
eius participem ⁊ vicinum: qui cum ſit pater ſalutis
de ſe tamen patre noſtro deo: facit ſacrificium ⁊ inſen
ſum. ij. Regum. xxj. Pꝛeſidio fuit dauid filiꝰ ſaruie.

Abyſſus. Exaltauit illum Ezechie. xiij. Quo-
niam chariſſimi abyſſus eſt locus
vbi eſt tanta aquarum abundātia ꝙ dato ꝙ totꝰ mū- A
dus ibidem hauriret nūꝙ exhaurire videtur. Maria
talis abyſſus eſt cuiꝰ aquarum: id eſt gratiarum tam
eximia plenitudo ꝙ nūꝙ ipſam exhaurit deuote hau
rientium: id eſt oꝛantium multitudo. Deus enim iſtā
abyſſum videtur feciſſe: vt adaquaret populum ſuuz
velut in abyſſo multa Pſalmiſta. Quia ſm Bernar-
dum. De plenitudine eius accipiunt vniuerſi: vnde
pꝛopꝛie iſta eſt illa terra filijs iſrael repꝛomiſſa: de qua
dicitur Deuterono. viij. Dominus deus tuus intro-
ducet te in terram bonam terram riuoꝛum atq; fon-
tium: in cuius campis et montibus erumpunt flu-
uioꝛum abyſſi. Igitur de abyſſo tractaturi iſtam abyſ
ſum angelicoq; ſalutemus de eius plenitudine gratie
ſtillicidia haurientes. Abyſſus multis modis ſumi-
tur in ſcriptura.

Eſt abyſſus inilluſtrabilis.

Eſt abyſſus inſatiabilis.

Eſt abyſſus imperſcrutabilis.

Eſt abyſſus inexhauſtabilis.

¶ Abyſſus inilluſtrabilis eſt locus damnatoꝛum: ſci
licet infernus qui dicitur abyſſus ab a quod eſt ſine ⁊
byſſus candoꝛ: quaſi ſine candoꝛe Iob. xxxviij. Nun
quid ingreſſus es pꝛofundum maris et in nouiſſimis
abyſſi deambulaſti. Nunquid aperte ſunt tibi poꝛte
moꝛtis et oſtia tenebꝛoſa vidiſti. Et Apocalipſis. xx.
dicitur ꝙ angelus ligauit dꝛaconem et miſit eum in
abyſſum. ¶ Scđo abyſſus inſatiabilis eſt animꝰ aua
roꝝ. Un̄ auarus eſt ille puteꝰ abyſſi ardoꝛis inſatiabi B
lis de quo

Ayuntamiento de Madrid

lis de quo dicit. Apoc. ix. Johãnes ſtellã vidit in terras cecidiſſe. ⁊ data eſt ei clauis putei abyſſi: ⁊ aperuit puteum abyſſi: ⁊ aſcendit fumus putei ſicut fum⁹ fornacis magne. Auarus enim dicitur ſtella: ꝑpter ſplẽdorem proſperitatis. dicitur cadere in terra: ꝑpter curam terrene facultatis. Dicitur puteus abyſſi: ꝑpter profunditatẽ inſatiabilis. dr̃ habere fumũ fornacis: ꝑpter affectuꝫ cupiditatis. ¶ Dixi tertio: ꝙ eſt abyſſus
C inſcrutabilis videlꝫ diuinitatis profunditatis. deus enim ⁊ res diuine dicunt abyſſus: eo ꝙ ꝑpter profunditatẽ ſue immenſitatis nõ poſſunt ab oĩbus pſcrutari: nec cognoſci: apprehendi. ⁊ ſicut ſapiens Eccli. i. dicit Arenã maris ⁊ pluuie guttas quis dinumerauit Altitudinẽ celi. latitudinẽ terre. ꝓfunduꝫ abyſſi quis dimenſus eſt. ſapientiã dei precedẽtẽ oĩa quis inueſtigauit? q. d. Imperſcrutabilia ſũt. ps. Iudicia tua abyſ
D ſus multa. ¶ Dixi quarto ꝙ eſt abyſſus inexhauſtibilis ⁊ eſt ſagacitas pfectoꝝ ſeu ſubtilitas ſapiẽtium et doctoꝝ: qꝛ pro certo abundantia ſcientie ⁊ ſapientie necnõ virtutuꝫ ⁊ gratie ipſoꝝ ſanctoꝝ doctoꝝ eccleſia abyſſus dr̃: eo ꝙ exhauſtibiliter ibidẽ omnis popul⁹ adaquat: ⁊ de aquis inexhauſtibilib⁹ ſuarũ ſciẽtiarũ totus hortus eccleſie irrigatur. Vñ illud ſupradictuꝫ. In cuius mõtib⁹ erumpunt fluui orũ abyſſi: vt ſic de quolibet ſctẽ eccleſie doctore dicat illud Eccli. xxiiij. A mari eñ abundauit cogitatio ei⁹: ⁊ cõſiliũ eius velut in abyſſo magna. Et ſequitur ſtatim de ſapientia talis viri. Ego ſapientia effudi flumina. ego quaſi trames aque immẽſe de fluuio. Ego quaſi fluuius dorix. exiui de paradiſo dixi rigabo hortũ plãtationũ. Et qꝛ chariſſimi iſte beatus Thomas qui etiã abyſſus iterpretatur. abyſſum totius ſcientie in ſe cõtinuit et habuit. Hinc eſt ꝙ talis abyſſus eñ ſuarũ ſcientiarũ et gratiarum cõgrue pono thema meũ. Abyſſus exaltauit eũ. vbi ſupra. Igit dico chariſſimi: ꝙ iſte beatus doctor verbis iſtis a tribus principaliter cõmendatur videlꝫ. A figuratiua promotiõe. Iſte eñ nominat figuraliter: qꝛ dicitur Abyſſus. A prerogatiua promotiõe Iſte ſublimat ſupernaturaliter. qꝛ exaltauit. A demõſtratiua perfectione. Iſte predicat demõſtrabiliter: qꝛ dicitur eũ. Dico igit primo: ꝙ iſte cõmendatur a quadã nominatione: qꝛ dicitur abyſſus. Video eñ in mũdo ꝙ precioſe reliquie nõ nude hoĩbus oſtenduntur. immo criſtallis vel aliꝫs opculis cõtegunt. video etiã ꝙ fructus arboꝝ natura folijs operit ipſoſqꝫ ſub velamine cõtegit ⁊ abſcõdit. Video inſuꝑ ꝙ notabilia facta ſcripture nõ nude ⁊ publice demonſtrant: immo ſub figuris et enigmatib⁹ inuoluunt. modo ſic eſt ꝙ iſte beatus põt cõparari reliquijs precioſis: põt cõparari arborib⁹ fructuoſis. Põt inſuper aſſimilari operib⁹ ⁊ negocijs glorioſis. quapropter bene concludo ꝙ ipſius ꝓprietates debuerũt nobis nomiari ⁊ dici ſub quibuſdã nominib⁹ obſcuris ⁊ enigmatib⁹ tenebroſis. Igitur iſte abyſſus dr̃: ⁊ ſub iſto nomine ipſius virtus multiplex deſignatur. Et ſic dico bene ꝙ iſte cõmendatur a quadã figurali nominatiõe. Abyſſus inquit. vt ſic de talis nominis periculo intelligat illud ps. Abyſſus ſicut veſtimentũ amictus eius. Et videte ꝙ p iſtud vocabulũ abyſſus: ꝗ nihil aliud eſt ꝙ aquarum immenſitas. ⁊ potiſſime marinarũ. ſicut de mari rubro ⁊ ſubmerſione Pharaonis dr̃ Exo. xv. ꝙ abyſſi operuerũt eos deſcenderũt in ꝓfundũ quaſi lapis.
E Poteſt proprie intelligi iſte ſanctus iſte doctor: ⁊ etiã quilibet eccleſiaſticus: ⁊ maxime religionis ſue profeſſionis ſectator. Habet eñ abyſſus.

Latam capacitatem.	Sic vere iſte fuit capax: ꝑpter latã dilectionẽ. Profũ
Ymam ꝓfunditatem.	dus: ꝑpter hũilẽ affectionẽ
Certam mobilitatem.	Mobilis: ꝑpt ſedulã ſubiectionẽ. Obſcur⁹: ꝑpter dei-
Fuſcaꝫ obſcuritatem.	ctã ꝯuerſationẽ. Sonor⁹: ꝑ
Magnã ſonoritatem.	pt altã pdicationẽ. Cert⁹ et
Certam ſtabilitatẽ.	limitat⁹ ꝑpt. repſſaꝫ euaga
Plenã ſonoritatẽ.	
Multã diuerſitatẽ	

tionẽ. Plen⁹ ⁊ immẽſus propter ſciẽtie ſeu gratie redũdationẽ. Fructuoſus propter mundanã tribulationem. ¶ Perſequamur igitur chariſſimi iſtas. ſcilicet proprietates iſtius abyſſi ⁊ ipſas ad vtilitateꝫ noſtrã tam de ipſo: ꝙ de quolibet religioſo ⁊ eccleſiaſtico et moraliter exponamus. Et dico primo. ꝙ abyſſus habet latã capacitatem: quia procerto iſte habuit latitudinem ⁊ charitatem dilectionis. Nam ſicut latitudo abyſſi tãta ẽ ꝙ ipſa continet omnes aquas nõ ſolum dulces: immo etiam amaras. Sic vere vir iuſtus debet habere charitatem ita latam ⁊ extenſam: quia oẽs homines debet continere: non ſoluꝫ dulces. i. amicos familiares ⁊ notos. immo etiam amaros ideſt inimicos extraneos ⁊ remotos. vt ſic de ipſa charitatiua cõtinentia poſſit dicere illud Jone. ij. Abyſſus vallauit me pelago cooperuit caput meum. quod tamẽ eſt cõtra multos qui non videntur eſſe lati ſed ſtricti. non extenti ſed retenti. nõ capaces ⁊ charitatiui: ſed aliorũ fugaces ⁊ ſuꝑpſius conſtricti et concluſi. Et ideo iſti videtur eſſe ſimiles cuidam vaſi. de quo loquitur Ariſtotel. ꝙ ſi fiat de cera virginea vndiqꝫ clauſum ⁊ ponatur in mari intrabit in eo aqua dulcis verũtamen non amara. Sed ꝟo tales qui in mare iſtius mundi amari ſunt poſiti. videntur vndiqꝫ conſtricti ⁊ clauſi quod bene apparet: quia in corde ſuo affectionis charitatis bene poteſt intrare aqua dulcis: id eſt: illi qui ſunt eis dulces ⁊ delectabiles. ſ. cõſanguinei et amici. Sed ꝓ certo aqua amara: id eſt: illi triſtabiles ⁊ amari. ſ. inimici ⁊ extranei nunꝙ intrãt capacitatẽ cordis ſui. quod bene patet de nuncijs domini ⁊ prelatis qui non curãt promouere nec in corde per dilectionẽ habere: niſi ꝯſanguineos ⁊ amicos: dimittẽtes. ꝗꝙ ſint digniores. extraneos longinquos. Iſti igitur nõ ſunt abyſſus lata: ſed abyſſus cõſtricta et congelata aqua Job. xxxviij. dicitur in ſimilitudinẽ lapidis induratur aque ⁊ ſuperficies abyſſi conſtringuntur. Nõ ſic iſte ⁊ non ſic qlibet eccleſiaſticus: qꝛ pro certo iſte habuit la-
tam capacitatẽ charitatẽ dilectiõis. ¶ Secũdo dico: F
ꝙ iſte habuit imã profunditatẽ humiliatiue affectionis: abyſſus enim tantã profunditatẽ habere noſcit: ꝙ in pleriſqꝫ locis eius fundus nõ inuenitur. Et ideo dicitur abyſſus ab a. quod eſt ſine. ⁊ baſi. quaſi ſine baſi. i. fundamẽto ⁊ fundo. ⁊ reuera talis fuit hic: ⁊ talis debet eſſe quilibet eccleſiaſticus: quia vere iſte debet eſſe per humilitatem ita profundus: ita debet eſſe in ymum per ſuum deſpectũ ſubijcere: quod cunctis debet humiliter ſubiacere: vt ſic dicat humilitas ſua illud Ecci. xxiiij. Gyrum celi circuiui ſola ⁊ profundum abyſſi penetraui. In fluctibus maris perambulaui ⁊ in omni loco ſteti ⁊ in omni populo et gente primatũ habui. Et vere bene loquitur ꝓfunditas ⁊ humilitas iſtius abyſſi. quia vere humilitas eſt iſta virtus: que gyrum celi circuit contẽplatione ⁊ occupatione: que in fluctib⁹ maris. i. in tribulationis amaritudinẽ ambulat patientia ⁊ mentis que in omni loco ſtat perſeuerantia ⁊ duratione: ⁊ in omni populo primatum accipit exaltatione ⁊ promotione: quia ꝓculdubio iſta
humilitas abyſſalis. G

Promotionẽ facit acquirere.	Et mũdi tribula-
Contẽplationẽ ſolet inducere	tiões ſolet vince-
Perſeuerantiã ſolet efficere.	re ⁊ cõtẽnere iſtã.

Igitur talem profundam humilitatem habuit: quia ſcilet ad modum abyſſi: ſicut bonus religioſus ſe quantum potuit profundauit: ⁊ ideo ſcientiarum plenitudinem acquiſiuit: quia ſcilicet ſicut aque fluũt ad vallem ⁊ locum profundiorem. Sic vera ſcientia ad virũ humiliorem. quia ſicut dicitur Prouer. ij. Vbi fuerit humilitas ibi et ſapientia. vere de iſta hũilitate abyſſali dicit Deutero. xxxiij. De benedictiõe domini terra eius: de pluuijs celi et rore atqꝫ abyſſo ſubiacente. Sed procul dubio iſta ſunt hodie contra multos eccleſiaſticos ⁊ religioſos: qui ſcilicet non habent humilitatem ſed pompoſitatẽ non querunt in profundo.

Ayuntamiento de Madrid

ſubeſſe:ſed ambiũt in ſupremo p̃eſſe: nõ diligũt ſtatũ
ſubiectionis: ſed appetunt ſtatum prelatiõis. Abyſ-
ſus enim ꝗ̃ꝗ̃ naturaliter habeat eſſe ꝓfunda. verũ-
tamen valde eſt fumoſa. valde eſt ſpumoſa. valde eſt
fluctuoſa et tẽpeſtuoſa. Sic vero dato ꝙ de eſſe reli-
giõis ſit humilitatis ꝓfunditas: iſtud tamẽ inuenio
quod inter ipſos abundat inuidiarũ et diſcordiarum
fluctuoſitas põparum: ſuperbiarum feruoſitas: de-
tractionũ ⁊ iniuriarũ ſpũoſitas: ſicut ad ſenſuꝫ appa
ret et pꝫ de multis religioſis q̃ magis prõpti ſũt ad tra
hẽdũ magꝭ põpoſi ad p̃ſumẽdũ. magꝭ fluctuoſi ad in
uidẽdũ ꝗ̃ plurimi ſeculares: ita ꝙ tales figurari p̃ſt.
Apoca. xvij. vbi dicit̃ ꝙ Johãnes vidit beſtiã vnã ma
gnã mirabiliter plenã nominibus blaſphemie q̃ por
tabat illã mulierẽ que erat ebria ſanguine martyrum
Jeſu Sequit̃ qđ angelus dicit Jo. Beſtia inquit quaꝫ
vidiſti fuit et non eſt ⁊ aſcenſura eſt de abyſſo et in in
teritum vadit. Iſta beſtia ſignat malos clericos et re
ligioſos: qui proculdubio hodie portant et ſuſtinent
mulierẽ ebriam ſanguine martyrũ ieſu. i. malos prĩci
pes: vſurarios ⁊ raptores qui pleni ſunt ſãguĩe marty
rum. i. ſubſtantia pauperum chriſti: vel bonis eccleſia
rum et martyrum quia reuera tales non reprehendũt
ſed ipſis fauendo applaudunt. Iſti ſunt pleni nomi-
nibus blaſphemie: quia pro certo nõ ceſſant ſuperio-
ribus detrahere. omnem ſtatum ⁊ populum cõtem-
nere: ſed ſolos bonos credere ⁊ alios blaſphemare: de
quibus dicitur in canonica Jude. Dominationem
ſpernũt maieſtatem autẽ blaſphemant. ⁊ ſequitur. Hi
murmuratores queruloſi ſm̃ deſideria ſua ambulan
tes: et os illorum loquitur ſuperbiam. Et quid ſequi-
tur? Certe proculdubio ꝙ beſtia quã dicit figura fuit
et non eſt: ſic religioſi noſtri fuerũt: antiquitꝰ: nec tot
ſunt hodie quot fuerunt. pro certo non fuit et non eſt:
quia ſcilicet antiquitus fuerunt in ſumma morum ꝑ-
fectione: ſed modo ſunt in cõtraria conditione: ſicut
Apoca. xxj. Primum enim celum ⁊ prima terra abijt
et mare iam non eſt. ⁊ hoc eſt quod ſequitur in figura
quia inquit iſta beſtia aſcenſura eſt de abyſſo et in ĩte
ritũ vadit: qr vt breuiꝰ cõcludat̃ iſti de abyſſo id eſt de
humilitatis profundo aſcenderunt: per ſuperbiam et
receſſerunt ad interitum viciorum acceſſerunt. Unde
Berñ. Hi volunt eſſe humiles ſine deſpectu: paupe-
res ſine defectu: bene veſtiti ſine ſollicitudine. delica
te paſti ſine labore: alijs adulantes: alijs detrahẽtes.
mordaces vt canes: fallaces vt vulpes: ſuperbi vt leo
nes: rapaces vt lupi. Hi volunt eſſe ſine autoritate iu
dices. ſine viſu teſtes falſi accuſatores omni veritate
carentes. hec ille. Aſcenſura eſt igitur illa beſtia et in
iteritum vadit. Sic non ſicut iſte beatus chariſſimi.
quia pro certo nunꝗ̃ de abyſſo perfecte humilitatis
aſcendit: ſed in eius profundo continue latitauit: vt
ſic de eo et ſimilibus dicatur illud. Exodi decimo-
H quinto. Abyſſi operuerunt deſcenderunt in profun-
dum quaſi lapis. Habuit igitur iſte profunditatem
humiliatione affectionis. ¶ Tertio dico quod iſte
habuit perfectionis abyſſum. quia habuit mobilita-
tem obedientie ſubiectionis. Abyſſus enim ſemper
eſt in motu et in fluxu: fluit enim continue et refluit
et nunquam a motu quieſcit: et hoc quia motum lu-
ne ſequitur. Et ſecundum eius influentiam ſe dirigit
atq; regit. Sic vero bonus religioſus et ſubditus ſem
per debet eſſe in motu obedientie et ſubiectionis nec
non in motu diligentie et bone ſedulitatis ad hoc:
quia debet ſequi motum et imperium lune ideſt p̃-
lati vel dei. Deuterono. Eruperunt fluuiorum abyſ-
ſi. ſicut proculdubio fuit iſte qui deo atq; prelato ſem
per voluit obedire et ad eorum imperium ad bona
opera ſedule ſe mouere. diligentia enim ſua et mo-
tus laborum ſuorum quos exercuit ſtudendo: le-
gendo: ſcribendo: dictando: eſt omnibus manifeſta:
ita quod proprie poteſt dici de illo illud pſalmiſte.
Judicia tua abyſſus multa. Quod eſt contra mul-
tos qui per obedientiam et diligentiam nõ ſunt mo
biles: immo per negligentiam et inobediẽtiam ſunt
inſtabiles et immobiles: in aliquibus enim partibꝰ
ſeptentrionis. Abyſſus ideſt aqua maris propter ex
ceſſum frigoris congelatur et contra naturam ſuam
conſtringitur: et a motu proprio retardatur. Sic ve
re frigus indeuotionis. multos religioſos et clericos
ita conſtringit: quod per obſtinationem gelantur.
ita quod motum obedientie et diligentie eis tollit
Job trigeſimooctauo. Superficies abyſſi conſtringi-
tur. Et illud Job quadrageſimoprio. Eſtimabit abyſ
ſum quaſi ſeneſcentem. ideſt pre frigore ſe mouere
non valenteꝫ religioſe. Sic iſte proculdubio habuit
mobilitatem obedientie ſubiectionis. ¶ Quarto di I
co quod iſte habuit perfectionis abyſſum: quia ha-
buit obſcuritatem tenebroſe meditationis et deie-
ctiue conuerſationis. Abyſſus enim propter maxi-
mam profunditatem magnam habet obſcuritatem
immenſitatem enim aque ſue lux non penetrat. Et
ideo obſcuritatem lucis carentia ibi cauſat. Sic ve-
re perfectio viri iuſti debet eſſe obſcura ideſt in exte
riori conuerſatione humilis et abiecta: et omni luce
curioſitatis penitus aliena: vt ſic de deiectione viri
boni dicatur illud geneſis primo. Tenebre erant ſu-
per faciem abyſſi: et ſpiritus domini ferebatur ſuper
aquas quia pro certo erant.

Tenebre deiecte conuerſationis.
Tenebre meſticie et contritionis.
Tenebre ſolitarie meditationis.

Quia pro cer-
to debẽt abyſ-
ſum ideſt per
fectionem humilis religioſi tegere. vt ſic ſpiritus do
mini ſuper aquas affectionum ſuarum continue poſ
ſit ferri. et ſic fuit de iſto: quia non curauit homini-
bus apparere. ſed deo obſcure: ideſt ſecrete et ſoli-
tarie voluit viuere: compoſitioni mentis vacare: de
mundi negocijs non curare: et quia famam ſeculi de
ſpiciebat: ipſam meruit ſuper omnes acquirere et
habere. vnde Alanus de complanctu nature. Hec
eſt fame bone glorioſa proprietas: vt appetitores ſu-
os contemnat et appetat contemptores. hunc fama
fugiendo ſequitur quam inſequendo perdit. vnde
Seneca in prouerbijs. Uis omibus eſſe notus: prius
effice vt neminem noueris. Quod eſt contra mul-
tos religioſos: qui nolunt habere obſcuritatem: ſed
luciditatem: nolunt eſſe in obſcuro ſolitarie medita-
tionis: ſed magis in claro publice negociationis: qr
magis querunt hominibus placere veſtibus: quam
moribus. magis volunt eſſe mundo famoſi. quaꝫ do
mino virtuoſi. vnde Bernardus in epiſtola prima.
Labor inquit et latebre et voluntaria paupertas ſunt
inſignia monachorum. noſtri autem oculi omne ſub
lime vident. noſtri pedes omne forum circumeunt:
noſtre lingue in omnibus conſilijs audiuntur. noſtre
manus omne patrimonium partiuntur. Et breuiter
multi ſunt hodie religioſi qui magis videntur eſſe ſe
culares quam regulares: et proculdubio ex hoc non
fiunt famoſiores: ſed in dei et hominum repugnatio
ne fama et moribus viliores. quia ſcilicet ſicut odor
roſe melius in loco obſcuro quam in ſole ſeruatur.
Sic vero odor bone fame in obſcuro ſolitudinis vi-
get: in ſole autem ideſt in publico euaporare et defi-
cere comprobatur. Unde ⁊ Petrus rauẽ. in quadam
epiſtola dicit. Quod qui omni tempore venantur fa-
mam ſeculi: omni tempore ſunt infames. Non ſic
chariſſimi non ſic: quia pro certo iſte fuit abyſſus ob
ſcurus et a mũdi viſibus. ſicut potuit: occultatus Et
ſic dico. ꝙ iſte habuit obſcuritatem deiectiue cõuerſa
tionis. ⁊ obſcure meditatiõis. ¶ Quinto dico. ꝙ iſte
dicitur abyſſus. quia habuit ſonoritatem eloquentie K
predicationis. quia pro certo ſicut abyſſus cuꝫ aquis
ſuis ⁊ fluctibꝰ ſemper emittit ſonitũ ⁊ ſtrepitũ: ita ꝙ
poſſit a lõge audiri. Sic iſte mediãtibꝰ aq̃s ſciẽtiarũ
ſuarũ: ita per predicationem ſonuit et clamauit: qđ in
omni

Ayuntamiento de Madrid

omni terra audit⁹ fuit. ps. In omnē terrā exiuit ſon⁹
eorū Ita q̄ de tali abyſſo ꝓprie dr̄ illud. ps. Dedit abyſ
ſus vocē ſuā ❡ Sexto dico. q̄ abyſſus habuit ſtabili
L tatem repreſſe dignatiōis. Sicut em̄ videm⁹ q̄ abyſ
ſus: hoc eſt dictu aqua maris habet littora q̄ ſiſtūt
et reprimūt fluxū ſuū3. que ſc3 vltra nō progredit. ſed
intra certos terminos a deo cōſtitutos ſiſtitur ꝛ tene
tur. Sic iſte littora diuinorum mandatoꝝ ꝛ regularib
ſtatutoꝝ. necnō clauſtraliū terminoꝝ pro limitib⁹
habuit infra que ſigna indignationib⁹ ꝛ ambitionib⁹
corpus ſuū3 tenuit ita q̄ a cunctis ꝛ animi ꝛ corporis
motibus vagatiōibus fluctib⁹ ꝛ fluxib⁹ ſe repſſit. Un
de dr̄ Prouer. viij. q̄ certa lege ꝛ gyro vallabat abyſſos
Et ſequitur. qd̄ legē ponebat a quis ne trāſiret fines
ſuos: Que tamē hodie ſunt cōtra multos religioſos
qui pro certo nō vident certos limites habere. immo.
totus mūdus clauſtrū ipſorū videt eſſe. ita q̄ illud Se
nece epiſtole videtur dicere Un angulo nō ſum nat⁹
patria mea tot⁹ eſt mūdus. Et pro certo iſti nō curant
in ſuis bn̄ficijs: ꝛ clauſtris ꝛ cōuentib⁹ ſtare. Sed nūc
ad romanā curiā ire: nūc per vicos ꝛ plateas trāſire: ꝛ
de domo in domū. de vico i vicū. de hoſpitio ad hoſpi
tiū diſcurrere ꝛ vagare. nō vacāt em̄ ſtudijs: ſed nego
cijs. nō cōtēplationi: ſed viſitationi. nō marginibus li
broꝝ. ſ3 curijs ꝛ monitionib⁹ dominoꝝ. Ita proculdu
bio videntur hodie precipue inter religioſos medicā
tes qui tamē tēporalitatē nō habent: ipſi tamen in diſ
curſu pre ceteris ſe delectant. Quod vtiq3 zach. vj. ꝑt
figurari. vbi dr̄. Quia ipſe vidit quatuor quadrigas q̄
exibant de medio duoꝝ montiū ereoꝝ: vna habebat
equos rufos. alia habebat equos nigros. Alia habe
bat equos albos. Quarta vero habebat equos varios
et fortes qui querebāt diſcurrere per vniuerſum orbē
Iſte enī3 quatuor quadrige cariſſimi: ſignant quatuor
ordines. ſ. ordinē. Ciſtercieſi. ꝛ illos qui rotātur de ve
teri ordine. ꝛ ibi ſunt equi rufi. i. monachi qui portant
rufum habitū. Itē ordinem beati Benedicti. vbi ſunt
equi nigri. i. ſubditi portantes habitū nigrū. Item re
ligionem ſancti Auguſtini. vbi ſunt equi albi. id eſt
ſubditi portantes habitum album. Item religionem
mendicantiū. vbi ſunt equi varij. i. religioſi portantes
inter ſe habitū variū et diſtinctum ſed vt melius ap
plicem: Quatuor quadrige ſunt quatuor religiōes mē
dicantes que inter duos montes ereos. i. iuſticia duo
rum teſtamentoꝝ verſantur. equi etiā rufi ꝛ quadri
ga ſunt minores nigri ſunt auguſtinenſes. Albi vero
carmelite. ſed varij ſunt fratres predicatores qui ad li
teram habitu3 varium. i. ex nigro et albo portant. qui
etiam inter ceteros dicuntur fortes ad ſuſtinendum
fidei firmitatem ꝛ ſcientie veritatē. Sed quid pro cer
to de iſtis equis quatuor iſtius quadrige ſiue accipiā
tur de mendicantibus in generali. ſiue de predicatori
bus in ſpeciali dicitur in figura Quod iſti querebant
diſcurrere per vniuerſum orbem. quia ꝑcerto vt ſupra
dixi multi ſunt inter iſtos qui plus debito diſcurrunt
et magis in ſecularibus negocijs. q̄ in clauſtri ſuſpi
rijs exequauerunt. Proſper in lib. de vita contempla
tiua dicit ſic. Sunt quidam qui conuerſi expreſſiuis
moribus nihil abyciunt. quia non mutantur mēte ſed
veſte. non actu ſed habitu. nō opere ſed ſermone. In re
ligione enim ſeculariter viuunt opinionem pro virtu
te querunt: predicant magna: non faciūt. accuſant vi
cia nec deponūt Publice ſibi diſplicere ſimulāt qd̄ oc
culte cōmittūt. i. magis ſtudēt nō videri ſed fieri Hec
ille. O chariſſimi nō ſic iſte: q2 pro certo non fuit vag⁹
ſed more abyſſi cōpreſſus ꝛ legibus artatus. ꝛ infra li
mites religionis et iuſticie cōſtitutus. ita q̄ fuit de il
lis abyſſis de quib⁹ dr̄ Exod. xv. Et congregati ſunt
abyſſi in medio mari. Igit̄ iſte habuit ſtabilitatē repſ
ſe dignationis vel diuagationis ❡ Septimo dico. qd̄
M iſte habuit imēſitatē gratie ſciētie ꝛ deuotiōis Sicut
em̄ abyſſus habet immenſitatem aquarum. ſic iſte
immenſitatem gratiarum ꝛ ſcientiarū. ꝛ ſicut ex abyſ
ſo erumpunt fontes ꝛ flumina q̄bus terra irrigatur
ſic ab iſto prorumpūt diuerſe doctrine q̄bus eccleſia
fecūdatur. Et reuera iſte fuit quedā. q̄tum ad ſcien
tias. inhauſtibilis abyſſus. ſicut patet doctrine ſue ꝓ
funditatem ꝛ immenſitatē conſideranti. Unde ꝓprie
poteſt dici illud Prouer. iij. Sapientia ipſius erupe
runt abyſſi. ꝛ nubes rore concreſcunt. Cuius tamen
hodie in eccleſia paucos inuenio ſucceſſores. Sed ꝓ
certo magis hodie ſtudemus nos alij eccleſiaſtici in
populis: q̄ in pauli epiſtolis. magis in ſalmone q̄ in
ſalomone. magis in negocioꝝ cura q̄ in ſacra ſcri
ptura. Et ideo proculdubio multi ſunt qui non ſunt
abyſſus per redundantiam. ſed potius per obſcuram
ignorantiam vt iam voluptati tales abyſſos ſiccanti:
poſſit dici illud Eſa. lj. Siccaſti mare aquā abyſſi ve
hemens. Nō ſic iſte. quia ꝑcerto ipſe immenſitatem
gratie ꝛ deuotionis habuit ita q̄ deo ꝛ de eius immē
ſa ſciētia pōt dici illud. ps. Qd̄ deus petrā interrupit
in heremo ꝛ adaquauit ſc3 filios iſrael. velut in abyſ
ſo multa. Dic ſi vis quare dicitur petra. ❡ Octauo di
co. q̄ iſta abyſſus habuit fluctuoſitatem mūdane tri N
bulationis. Quia ꝑcerto ſicut abyſſus nūq̄ eſt ſine
fluctibus. ſic nec iuſtus ſine tribulationibus. Igitur
iſta abyſſus fluctuoſa fuit. quia ſc3 fluctus turbatio
nis. Timoris dei. horroris ſui. et terroris inferni. nec
non ꝛ laboris cōtinue habuit ꝛ portauit. Un̄ ipſe fuit
de illis de quibus dicitur in Pſal. Uiderunt te aque
deus viderunt te aque ꝛ timuerūt ꝛ turbate ſunt abyſ
ſi. ❡ Ecce igitur chariſſimi: q̄ beat⁹ Thomas qui in
terpretatur abyſſus: fuit abyſſus. O

Turbata.	propt̄ Tionis fluctuoſitatē. Sciē
Repleta	tie fertilitatē. Perſiſtētie ſtabili
Luminata.	tatē. Precipicatiōis ſonoritatem.
Sonora.	Cōuerſatiōis ſollicitudinē. Obe
Obſura.	diētie prōptitudinē. Humilita
Agitata.	tis laſſitudinem. ꝛ charitatis am
Profundata.	plitudine3. Et ſic dico. q̄ iſte fuit
Capax ꝛ dilatata.	abyſſus iterpretatus ꝛ noīatus. ꝛ

abyſſo aſſimilatus ꝛ comparatus. Et ideo a ſummo
abyſſo deo: ad abyſſum opulentie paradiſi exaltatus.
Iuxta illud Pſal. Abyſſus abyſſum inuocat. Et ſic be
ne dico. q̄ iſte commendatur a figurali nominatione
Abyſſus inquit. quia ſcilicet ſub iſto nomine ꝛ iſte ſan
ctus ꝛ ipſius multiplex nominatur. ❡ Item dico. q̄
abyſſus vt communiter accipitur pro profunditate.
eſt imperſcrutabilis ꝛ accipitur pro profunditate di
uine ſapientie. ſicut eccleſiaſtici. j. Profundum abyſ
ſi quis inueſtigabit? Aliquando pro immenſitate eter
ne glorie. ſicut i pſalmo. Adaquauit eos velut in abyſ
ſo multa. Aliquando pro profunditate eterne miſerie
vnde in pſalmo. Deſcenderūt vſq3 ad abyſſos. Aliquā
do pro perfecto viro et pro profunditate humilitatis
et iuſticie ſeu etiam ſcientie: vt dicitur Abacuc. iij. De
dit abyſſus vocem ſuam. Aliquando pro profundita
te ſcripture. vt Eccleſia. xxiiij. Profundum abyſſi pe
netraui. Aliquando pro peccatore ſeu pro profūditate
obſtinationis et malicie. ſicut Geñ. j. Tenebre erāt ſu
per faciem abyſſi. ❡ Aduerte igitur. q̄ hic intendo de P
abyſſo facere mentionem. in q̄tum poteſt ſignificare
virum perfectum: vel etiam ipſum deum et in q̄tum
poteſt ſignificare vitā eternam. Dico igit̄. q̄ quadru
plex eſt abyſſus. ſc3.

Uirtuoſa.	Uirtuoſa eſt deus: vel quilibet vir
Doloroſa.	perfectus. Et de hoc poteſt dici il
Uicioſa.	lud Job. xxxviij. Nunquid ingreſ
Et gaudioſa.	ſus es profundu3 maris. et in no

uiſſimis abyſſi deambulaſti. Nunquid ſunt aperte
porte mortis ꝛ hoſtia tenebroſa vidiſti. Ecce igitur q̄
in verbis quattuor oſtenduntur que competunt cui
libet viro iuſto ſm̄ quattuor conditiones que in abyſ
ſo poſſunt reperiri. ❡ Eſt enim in abyſſo: quod idem
eſt quod aquarum immenſitas. Profunditas. Ama Q
ritudo. Inſatiabilitas. et obſcuritas. Dico igitur ſm̄

Ayuntamiento de Madrid

iſta.ꝙ homo ꝑfectus habet quattuoꝛ cõditiones. De
bet enim habere hũilitatis infinitatẽ. Pꝛofunda in-
quit. Mobilitatis agilitatẽ: mare inquit. Dilectiõis
capacitatem. aperte ſunt poꝛte moꝛtis. Diſcreti onis
luciditatem. hoſtia tenebꝛoſa vidiſti. Habet igitur vir
perfectus infinitatem humilitatis: quod oſtẽditur cũ
dicitur pꝛofundũ. Sicut enim abyſſus habet pꝛofun
ditatem inferius i infimis: ita ꝙ fundus eius vix po-
teſt inueniri: ſic vir perfectus ſemper per humilitatẽ
alijs ſe reputat infimioꝛem ꝛ inferioꝛem minus dignũ
et minus valentem. Ideo ſibi poteſt dici illud Pſal.
Nimis pꝛofunde facte ſunt cogitationes tue. Et hoc
fuit figuratũ Job. xj. vbi dicitur. Ferueſcere faciaꝫ qua
ſi ollam pꝛofundum maris: ꝛ ponet quaſi cum vnguẽ
ta bullient. Mare enim ſignat virum perfectum ama
rum per cõtritionem ꝛ per moꝛtis meditationẽ. Pꝛo-
fundum eius eſt coꝛ ipſius infimum per humilitatẽ
et deiectionem: ꝙ pꝛo certo quaſi olla per eternoꝛum
deſiderium feruet ꝛ bullit. ſicut vnguenta per pietatẽ
et compaſſioneꝫ. Heu pꝛoh doloꝛ ꝙ pauci ſunt hodie
qui habeant iſtam pꝛofundaꝫ humilitatem. Moder
ni enim non querũt eſſe in pꝛofundo: ſed in ſuperficie
non in infimo animo gradu depꝛeſſo. ſed excelſo. non
in humilitate: ſed i vanitate. nõ in paupertate: ſed in
dignitate. videntur allegare illud Senec. in epiſtola.
Non ſolum quod minimum: ſed quod peſſimũ in fun
do eſt. illud maxime verum eſt de ambicioſis: qui pꝛo
certo ſunt ſimiles flãme. quia ſicut flãma ſemper ni-
tit ſurſum aſcendere: ꝛ vt ſurſuꝫ aſcendat. circũquaqꝫ
ſe agitat ꝛ ſe mouet. Sic vero ambitioſus ſemper ni-
titur aſcendere ad honoꝛem ꝛ ad officium ad dignita
tem ꝛ ad hec continue ſe agitat et laboꝛat. Modo eñ
ſe deflectit ad vnam partẽ: modo ad aliam: modo tra
ctat cum vno. modo cum alio. bꝛeuiter nunꝙ quieſcit
coꝛ eius tñ nititur aſcẽdere. Et ſicut flãma comburit
circũiacẽtia ligna. Sic vero ambitioſus nititur alios
ſuperioꝛes comburere et inflãmare pꝛecibus atqꝫ do-
nis. Ideo de iſtis dicitur a Berñ. ad Eugeniũ in li. iij.
O inquit ambitio ambientium crux que omnes toꝛ-
ques omnibus placens. nil acrius cruciat. nil mole-
ſtius inquietat. ꝛ cum apud miſeros moꝛtales nil ce-
lebꝛius negocijs eius. Non ſic chariſſimi non: ſed ha-
beamus humilitatis infinitatem. Pꝛofunda inquit.
vt ſic de tali pꝛofunditate abyſſi ideſt viri iuſti poſſit
ipſe dicere illud Eccleſiaſtici. xxiiij. c. Gyrũ. celi circui
ui: pꝛofundum abyſſi penetraui: ꝛ in maris fluctibus
R ambulaui. ¶ Scdo debemus habere mobilitatis agi
litatem quia ſicut abyſſus vel aqua maris continue ꝛ
faciliter mouetur. Sic nos debemus eſſe agiles ꝛ mo
biles per obedientie velocitatem ꝛ per diligentie ſedu
litatem. Et hoc oſtenditur cũ dicitur. Maris quia ſcꝫ
ſemꝑ mare eſt in motu ꝛ nũꝙ ceſſat fluere aut reflue
re. Sic ṽo nec nos debemus ceſſare a motu et fluxu
obedientie et ſubiectionis. nec a motu diligentie ꝛ bo
ne operationis. Et ideo de iſto motu maris dicitur in
ꝑo. Moueatur mare ꝛ plenitudo eius. Nam ſicut mo
tus maris ẜm Ariſtotelẽ ſeruat illud a putredine. Sic
vero motus iſte ſpiritualis ſeruat hominem a coꝛru-
ptione peccati. Ideo de bonis mobilibus et agibilibꝰ
dicitur Deutero. octauo. Erumpunt fluuioꝛum abyſ
ſi. Et iſtud eſt contra pigros et delicioſos et deſides
qui non mouentur per aliquod bonum opus: nec per
obedientiam ad pꝛelatos. Et ideo iſti non ſunt ſimi-
les mari: nec ſunt abyſſus ſe mouens. abyſſus doꝛ-
miens atqꝫ iacens. De quo Geneſis octauo. Clauſi
ſunt omnes fontes abyſſi. Et Geneſis. xlix. cap. De
benedictionibus abyſſi iacentis deoꝛſum. Sed vere
poſſunt lacui comparari qui eſt aqua doꝛmiens ꝛ im
mota: que vt cõmuniter cõtinet vermes ꝛ ranas: ꝛ cir
ca ſe conſueuit arboꝛes ex herbas infructiferas nutri
re. et quia non mouetur. Ideo faciliter coꝛrumpitur et
putreſcit. Sic vero ſunt pigri ꝛ delicioſi inobedientes
et obſtinati: quia tales ſemper volunt quieſcere ꝛ doꝛ
mire: nec per aliquem laboꝛem vel exercitium ſe mo-
uere. Et tales pꝛo certo conſueuerũt in ſe nutrire ver
mes malarum affectionum ꝛ deſiderioꝛum peruerſo
rum ranas. ideſt clamoꝛem detractionis ꝛ maloꝛum
verboꝛum vanarũqꝫ locutionũ. Et arboꝛes infructuo
ſas ideſt perſonas inutiles: vt ſunt meretrices et hy-
ſtriones ſolent circa ſe habere ꝛ de bonis ſuis nutri-
re. Et ideo tales per peccata plurima coꝛrumpuntur.
Et maxime per gulam ꝛ luxuriam: auariciã ꝛ inanem
gloꝛiã. Et de iſtis dicitur in ps. Fiant immobiles qua
ſi lapis. Non ſic chariſſimi: ſed moueamur ꝛ laboꝛe-
mus: quia bonoꝛum laboꝛum gloꝛioſus eſt fructus.
Sapien. iij. Habeamus mobilitatis agilitateꝫ. Ma- S
ris inquit. ¶ Tertio debet habere vir perfectus dile-
ctionis capacitatẽ. Aperte inquit ſunt tibi poꝛte moꝛ
tis. Moꝛs enim que omnia recipit: ſignat charitateꝫ
que omnes ſcilicet amicos et inimicos capit. Canti.
viij. Foꝛtis ẽ vt moꝛs dilectio. Sicut enim abyſſus eſt
locus apertus ad recipiendum omnes aquas tã dul
ces ꝙ amaras. Sic vero coꝛ noſtrum debet eſſe aper-
tum: capax et latum ad recipiendum per amoꝛem et
dilectionem omnes aquas ideſt omnes homines nõ
ſolum dulces ideſt bonos et amicos: immo etiã ama
ros ideſt malos et inimicos. quia ſcilicet diligere de-
bemꝰ bonos ꝛ malos. amicos ꝛ inimicos. amicos in
deum inimicos pꝛopter deum. Aperte ſunt inquit ti-
bi poꝛte moꝛtis. quia ſcꝫ poꝛte coꝛdis ſui debent om-
nibus eſſe aperte. De hoc Apoca. iiij. Apertũ eſt oſtiũ
in celo. oſtium enim charitatiuoꝛum debet ad litterã
omnibus eſſe apertum. Job. xxxj. Foꝛis nõ mãſit pere
grinus. oſtium meum viatoꝛi patuit vt de pauperibꝰ
dicatur: ꝙ ipſe adaquauit eos velut in abyſſo multa.
Et illud Geñ. vij. Rupti ſunt omnes fontes abyſſi: ꝛ
cataracte celi aperte ſunt. Et hoc eſt contra multos, ꝗ
ita ſunt clauſi per pacitatem: necnon per odium ꝛ rã
coꝛem et per inuidiam et liuoꝛem: ꝙ nulluꝫ volunt re
cipere per amoꝛem in atria coꝛdis: nec etiam in oſtio
domus ſue. Quod ſi aliquem recipiunt: ipſi pꝛo cer-
to non recipiunt: niſi notos. familiares et amicos.
Iſti ſunt ſimiles vaſi facto de cera virginea ꝛ ex omni
parte clauſo. in quo ẜm Ariſtotelem ſi ſit i mari aqua
dulcis intrat amara non. Sic vere iſti tenẽt ita ſe clau
ſos: ꝙ ipſi intra coꝛ ſuum non recipiunt per amoꝛem
et dilectionem niſi aquam dulcem. ideſt niſi illos qui
ſunt ſibi dulces benigni. familiares ꝛ amici. Aquam
autem amaram. ideſt illos quos inueniunt amaros
per coꝛrectionem. vel amaros per illatam vexationeꝫ
ſcilicet inimicos. nullo modo reciperent vel amarent
Juxta illud Treno. j. Non crediderunt omnes habi-
tatoꝛes oꝛbis. nõ ingrederetur hoſtis per poꝛtas hie-
ruſalem. Unde tales abyſſi non ſunt aperti: ſed ſemꝑ
potius clauſi. Unde Pꝛouer. viij. Certa lege vallabat
abyſſos. Et illud pꝛedictum. Clauſi ſunt abyſſi ſimi-
les illi mari ſeu abyſſo que eſt in ſeptentrione: que ſcꝫ
virtute frigoꝛis congelatur. Sic iſti per indeuotioneꝫ
et auariciam conſtringuntur. Job. xxix. Superficies
abyſſi conſtringuntur. Non ſic chariſſimi: ſed habea
mus dilectionis ꝛ charitatis capacitateꝫ. Unde Ber
nardus in epiſtola. ij. O bona mater charitas que ſi-
ue foueat infirmos: ſiue exerceat pꝛouectos: ſiue arguat
inquietos diuerſa exhibens diuerſis ſicut filios dili T
git miſeros ꝛ vniuerſos. ¶ Quarto dico. ꝙ debemus
habere diſcretionis luciditatem. Nam ſicut abyſſus
habet naturam perſpicuam ꝛ dyaphanã: ꝛ tamen ob
ſcura eſt pꝛopter pꝛofunditatẽ. Sic vere homo debet
habere virtutem perſpicue diſcretionis: ꝛ tamen cum
hoc obſcuritatem timoꝛis moꝛtis et finalis turbatio
nis: ꝛ hoc oſtenditur cum dicitur. Hoſtia tenebꝛoſa vi-
diſti: quia vero homo ſemper debet videre ꝛ conſide-
rare et in mente habere hoſtia moꝛtis ſepulcri et pur
gatoꝛij: ꝗ valde ſunt hoꝛribilia et tenebꝛoſa: quia illa
eſt terra tenebꝛoſa ꝛ operta moꝛtis caligine. ſicut di-
citur Job. x. Juxta illud Hiere. ij. Uide vias tuas in cõ
valli. Daſi.

Ayuntamiento de Madrid

ualli. Daſi.iij. Benedictus eſt qui intueris abyſſos.
Et iſtud proculdubio eſt hodie contra multos: quia
vere quaſi nulli preuident de morte nec precogitāt. Et
ideo ſicut cecus qui non preuidet precipitium ſubito
quandoqꝫ cadit in ipſum. Sic quia iſti qui per mun-
di proſperitatem excecati ſunt: non vident nec aduer-
tunt ad precipitiū mortis et inferni: ideo ſepe accidit
ꝙ ſubito cum nō ſperant cadunt in ipſum. Ideo de ta
libus dicitur Treno.ij. Sordes eius in pedibus eius.
nec recordata eſt finis ſui. Non ſic igitur chariſſimi.
ſed habeamus diſcretionis luciditatē. dilectionis ca
pacitatem. ſedulitatis nobilitatem. humilitatis pro-
funditatem. Et ſic patent quatuor membra autorita-
tis. ¶ Accipitur igitur abyſſus pro homine virtuoſo.
V ¶ Item accipitur pro tormento doloroſo. ſcilicet pro
pena inferni. Et de hoc poteſt exponi illud. Apocal.
xx. Ubi ipſe vidit angelum habentem clauem abyſſi ⁊
cathenam magnam et apprehendit draconem ſerpen
tem magnum qui eſt dyabolus et ſathanas et ligauit
eum. et miſit in abyſſum clauſitqꝫ ⁊ figurauit ſuꝑ euꝫ
Angelus iſte eſt chriſtꝰ: qui dicitur angelꝰ magni cō
ſilij. Eſay.ix. Abyſſus eſt infernus et pena eterna in-
ſaciabilis et profunda. In abyſſo igitur eſt cathedra. i.
eternitas durationis. q: ipſi ſunt īcluſi ⁊ incathenati ꝑ
petuo. Et ibi eſt clauis diuine ſentētie ⁊ ordinationis
que ſcilicet eos includit et in iſta abyſſo ligantur ⁊ per
petuo includuntur. Draco. ſerpens antiquus. dyabo-
lus ⁊ ſathanas. In quibus verbis tria genera hominū
oſtenduntur. que in abyſſo inferni perpetuo hoſpita-
buntur videlicet. fallacis amicicie ſectatores. ¶ Dra
co. Tenacis auaricie profeſſores. Serpentem antiquū
Mordacis eloquentie detractores. Dyabolꝰ inquit
et ſathanas Debent igitur in infernali abyſſo illi qui
ſunt fallacis amicitie ſectatores. Et illi qui ſunt ſocij
et concordes et amici in malo. quod oſtenditur cuꝫ di
citur. ibi eſt draco. Dicit enim Pli. lib. viij. ca. xiiij. ꝙ
dracones per flumina et maria velificant ad paſcua
meliora. Et tunc ſicut dicitur decem vel vndecim inui
cem ſe coniungunt et ſe per caudas colligant vt ꝑ ma
re ſecurius circueant et tranſnatent. Sunt autꝫ dra
cones ſm Iſidorum criſtati quibuſdam fiſtulis: qbus
attrahunt ventum: linguam habent venenoſam. Et
ideo ictu et morſu venenant ⁊ vulnerāt quos inuadūt
Pro certo chariſſimi. tales ſunt mundi peccatores: ⁊
maxime diuites: auari cauſidici. officiales ⁊ balliui. ⁊
etiam ceteri diuites ⁊ potentes tam eccleſiaſtici ꝙ̃ ſe
culares. Iſti enim ad modum draconum ſunt ſitibun
di per auariciam. ſunt et criſtati ⁊ mitrati per digni ta
tis eminentiam ventum vane laudis attrahunt ꝑ va-
nitatem et Iactantiam. linguam etiam habent vene
noſam per falſorum verborum fraudulentam decep-
tionem et maliciam. Et ideo ipſi ledunt alios circun-
ſtantes ſcilicet pauperes et vicinos ꝑ iniuſticiaꝫ ⁊ vio
lentiam. Et hoc pro certo quia tales ſe colligant inui
cem per confederationem ⁊ cōcordiam q: tales ma-
li ſeinuicem conglutinant vt poſſint alijs preua-
lere et alios ledere et grauare. quia ſicut videmus
ad ſenſum tales ſeinuicem taliter ſuſtinent: quod
nullus pauper poteſt ab eis ius ſuum reportare. vnde
dicitur Prouer. j. Marſupium omnium ſit vnum no
ſtrum Et in pſ̄. Aſiſterunt enim reges terre: et prin-
cipes conuenerunt in vnum aduerſus dominum. Et
ſic tales hodie diſcurrunt ſicut dracones per mare hu
ius mundi et accipiunt ⁊ occupant pabula meliora. i.
officia et beneficia pinguiora. quia ſicut dicitur iꝰ pſ̄.
Ecce ipſi peccatores in ſeculo obtinuerunt diuitias.
Sed pro certo chariſſimi. ſicut draco a nigris ⁊ hyopi
bus comeditur. ſic tales malicioſi a nigris demonibꝰ
finaliter deuorabuntur vnde pſ̄. Contribulaſti capita
draconum in aquis. dediſti eum eſcaꝫ populis ethyo-
pum. Erunt igitur in abyſſis inferi illi qui habēt ami
ciciam fallacē draconis. Apocal. xxiiij. Sicut draconeꝫ
in abyſſum. Quia vere iſti ſunt qui ſm pſal. aſcendūt
vſqꝫ ad celos. ſcilicet modo deſcendunt vſqꝫ ad abyſ-
ſos anima eorum in malis tabeſcebat. ¶ Secundo X
erunt ibi qui hanc auariciam tenacem. Serpentem
inquit. per ſerpētē enī omnes intelligūtur. auari mul-
tiplici ratione. Serpens enī ſm ꝙ dicit Iohannes de
ſancto Egidio. habet carnem frigidam: que comixe-
ſta lepram occultat. ventre ⁊ pectore terram tangit:
tortuoſe incedit. vmbraꝫ diligit venatur ſibilat. Aues
odit ⁊ eorum oua vorat. Iacta etiaꝫ et vomita reſume
re conſueuit. oblique etiam reſpicit. quia ſcilicet non
ante ſe: ſed circunqꝫ: ⁊ hoc quia oculi eius non ſunt in
fronte: ſed in lateribus. Reuera chariſſimi. per om-
nia talis eſt auarus. Primo enim dico. quod ipſe eſt
frigidus per indeuotionem et compaſſionem lepram
ideſt peccata ſua abſcondit per defenſioneꝫ et execra
tionem ⁊ per ſuorum contractuum palliationē et oc-
cultationem. Ex pectore. ideſt ex corde. Ex vētre. ideſt
ex corpore terram tangit: per terrenoruꝫ affectum ap
petitum et dilectionem: tortuoſe incedit per fraudem
maliciam et cauillationem. Umbram etiam diligit.
ideſt malorum ſuorum actuum occultationem: quia
omnis qui male agit odit lucem. Iohannis tertio.
Aues ſcilicet que non ſeminant neqꝫ metunt. ideſt re
ligioſos ⁊ pauperes odit: eorum oua. ideſt eorum diui
tias deuorat per vſuram rapinam et excoriationem.
vel aues. ideſt ſpirituales et bonos odit. et eoruꝫ oua.
ideſt eorum bona opera odit et deuorat per detracti-
onem. ſibilat ⁊ venatur per fallacem ſuggeſtionem ⁊
promiſſionem. Iacta ⁊ euomita. ideſt illa que alijs re
ſtituerant: vel peccata que per cōfeſſionem dimiſerāt
reſumūt per malorꝫ ſuorꝫ refectionem. Iuxta illud Hie
remie ſecundo. Quā vilis facta es nimis iterans vias
tuas. Oblique etiam reſpiciunt per inuidiam et pro-
ditionem. quia ſcilicet ita ſunt inuidi quod vix poſ-
ſunt aliquem reſpicere rectis oculis. Iuxta illud. pri.
Regū. xviij. Non rectis igitur oculis reſpiciebat ſaul
dauid. Quia vere oculi cordis ſui non ſunt aperti an
te. ſcilicet ad bona eterna per eternorum deſiderium ⁊
contemplationē. ſed in lateribus ſcilicet ad bona mū
di que ſunt circa nos per auariciam et ambitionem.
Iuxta illud Eccleſiaſtici ſeptimo. Oculi autem ſtulto
rum ſunt in fines terre. Et ideo ſicut videmus quod
ſerpens habet proprium habitaculuꝫ in cauernis ter
re. ſic vero propria domus auarorum in inferno: que
eſt infra terram. Serpentem inquit antiquum. Et
nota quod iſte dicitur ſerpens antiquus. ſic vero aua
rus quantomagis ſeneſcit et antiquatur: tātomagis
fit ſerpentinus tenax: fallax: cupidus et ambitioſus.
Et ideo de talium ſerpentum damnatione dicitur
Eſa. vigeſimoſeptimo. In die illa viſitabit dominus
in gladio ſuo duro et grandi et forti ſuper leuiathan
ſerpentem tortuoſum et occidet qui in mari eſt. Erūt
igitur in abyſſo. ideſt in inferno illi qui habent auari
ciam tenacem. Pſal. Deducit eos in abyſſis ſicut in
deſerto. Abyſſus enim abyſſuꝫ inuocat: quia ſcilicet
cum ipſi ſunt abyſſi inſatiabiles. iuſtum eſt quod in
abyſſo inferi requieſcant. ¶ Tertio quod in iſto abyſ-
ſo erunt illi qui habent eloquentiam mordacem ſcili Y
cet detractores qui dicuntur dyabolus et ſathanas.
Dyabolus enim interpretatur criminator. Satha-
nas interpretatur aduerſarius quia vere detractores
ſunt omnium hominum aduerſarij. quia omnes vo-
lunt criminari et de omnibus murmurare. contra il-
lud Leuitici decimonono. Non erit ſuſurro aut cri-
minator in populis. Iſti ſunt ſimiles ſerpenti qui ha
bent linguam ita venenoſam: quod propter maliciaꝫ
veneni ita cito vertit eam quod videtur habere duas
linguas. vel linguam bifurcatam. Sic vero detracto-
res habent linguam ita corruptam et venenoſam. ꝙ
ipſam facillime vertunt ad partes diuerſas. modo ſc-

Ayuntamiento de Madrid

detrahendo de vno modo de alio. modo de bono. modo de malo. modo de amico. modo de inimico. Duas autem linguas videtur habere. ideſt duo genera verborum. ſcilicet adulationeꝫ in preſentia. detractionẽ in abſentia. De hoc Bernar. in ſerm̃. ſuper Canti. Detractores cum verecundia ſimulata vultu meſto voce plangenti ſuperciliiſq; dimiſſis acſi recte zelo charitatis loqueretur ſolent vite detrahere proximorum. Nõ quidam ad hoc faciunt vt attentius audiantur. Sed ſicut hoſpitium demonum eſt inferius. ſic vere infernus erit hoſpitium detractorum. Iuxta illud Mat. decimoſexto. Vade retro ſathanas ſcandaluꝫ mihi es. Iudicum nono. Tenuit pedes eorum abyſſus. Et ſic. patet: quod in abyſſo inferni erunt illi qui habẽt eloquentiam mordacem. auariciam tenacem. amiciciaꝫ
5 fallacem. Patet igitur. quod abyſſus ſumitur pro tormento doloroſo. ¶ Tertio patet ꝙ ipſe ſumitur pro homine vicioſo. Abyſſus enĩ.

Eſt tenebroſa.
Eſt fluctuoſa.
Eſt vorax ⁊ ſpacioſa.

Sic vero peccator eſt tenebroſus per ignorãtiã. Geñ. primo capitulo. Tenebre erãt ſuper faciem abyſſi. Eſt fluctuoſa per turbulentiam ⁊ triſticiam p̃s. Turbate ſunt abyſſi multitudo ſonitus aquarum. Item eſt vorax et ſpacioſa per auariciam. Unde de pauperibꝰ poteſt dici illud Exodi decimoquinto. Abyſſi operuerunt eos. Sumitur igitur pro homine vicioſo: ſed videas in principio. ¶ Quarto poteſt ſumi pro paradiſo loco ſpacioſo. vbi ſcilicet eſt locus inhoſtibilis omniuꝫ bonoꝝ. Unde de beatis dicitur in Pſal. Mõ deꝰ adaquauit eos velut in abyſſo multa. Et hec de abyſſo ſufficiant.

A **Abominatio.** Abominari et. Abhorrere. idem eſt quod refugere. cõtẽnere: vilipendere. deteſtari. Et eſt triplex deteſtatio. ſcilicet abominatio malorũ. qui abominantur omne bonum. De quo in pſal. Poſuerunt me abominationem ſibi. Item eſt abominatio bonorum: que abominantur omne malum Unde in pſal. Iniquitatẽ odio habui ⁊ abominatꝰ ſum. Item eſt abominatio ipſius dei. qua ipſe abominatur omne peruerſum. Et de hoc Prouerbio. xviij. Abominabiles deo qui agũt impie eſt igitur quo ad preſens triplex abominatio.

Quedam que eſt frequentanda.
Quedam que eſt Deteſtanda.
Quedam que eſt formidanda.

Eſt dico abominatio que debet frequẽtari. Et hec eſt illa: qua q̃libet vir perfectus debet abominari omnia Sicut enim videmus ꝙ natura quãdo per medicinã eſt adiuta abominatur humores corruptos et nociuos ipſoſq; euacuat ⁊ dimittit. Sic vero homo quando a medicina diuine gratie adiuuatur. tunc ipſe abominatur humores. ideſt vicia et peccata: demones: infernum mundi proſpera ⁊ ſocietates malas: et cetera ſimilia. ipſaq; fugat ⁊ expellit. Et ideo de tali abominatione poteſt intelligi illud Eſaye. j. Incenſum abominatio eſt mihi. Neomeniã et ſabbatum ⁊ feſtiuitates alias nõ feram iniqui ſunt cetus veſtri. In quibꝰ verbis oſtenditur. quod nos debemus abominari. videlicet. Verboſitatem adulatoriam. Incenſum abominatio eſt mihi. Proſperitatem conſolatoriaꝫ. Neomeniam et ſabbatum. Societatem inquinatoriam.
B Iniqui ſunt cetus veſtri. Eſt igitur abominanda. Adulatoria verboſitas. quod notatur cum dicitur. Incenſum. quod incenſum nihil aliud eſt niſi fumus euaporans a thuribulo: que olfatum delectat. intelligũtur verba adulatoria que a thuribulis. ideſt ab adulatoribus euaporantur. ita quod olfatus. ideſt appetitus vane laudis ex talibꝰ delectatur. Et iſtud pro certo debet homo abominari. quia ſicut venenum eſt de ſe abominabile quamuis cum dulci melle propinetur. Si vero verba adulatoris que nihil aliud ſunt ꝙ venenũ ⁊ falſitatis ⁊ mendacij melle ideſt verborũ dulcedine palliatum. debet ab omnibus abhorreri. Incenſum enim abominatio eſt mihi. Et ideo adulatoribus debet dici illud Hiere. vj. Ut quid mihi thus de ſabba ofertis et calamũ ſuaue olentem. Per thus enim et calamum que ſunt ſpecies aromatice: intelliguntur verba ſuauia adulatorum: que pro certo nos debemus reſecare et abominari. quia ſicut dicitur Prouerbio. xvij. Et qui condẽnat iuſtum et qui iuſtificat impium: vterq; abominabilis apud deum. Sũt adulatores ſimiles cuidam vermi abominabili. qui dicitur ſanguiſuga: qui ẽ vermis mollis et fluxuoſus. os habens triangulum. et in ore fiſtulam habet cum qua ſanguinem ſugit. venenoſis ſepe inſidet: vt eoruꝫ ſugat humorẽ. In aqua autem calida ⁊ in tempore calido facilius ſe applicat ad ſugendum. vt dicit Iſido. Reuera tales ſunt adulatores qui ſunt vermes abominabiles et deſpecti. Iſti enim primo ſunt molles. q2 ſcꝫ in mollicie deliciaruꝫ volunt viuere: flexuoſi autẽ ſunt quia ſcilicet ſe deflectunt ad partem illam quaꝫ credunt placere: ſicut faciebat quidam hyſtrio cuiuſdam regis: qui rege infirmante fingebat ſe infirmum rege triſti triſtabatur. leto ſimiliter letabatur. vnde illi poſſunt dicere illud. j. Coꝛ. ix. Omnibus omnia factus ſum. vt omnes lucrifaciam. Iſti etiaꝫ habent os triangulum. quia vere os taliuꝫ in tres angulos. ideſt in tria verborum genera eſt diuiſum. ſcꝫ in adulationem. mẽdaciuꝫ et detractionẽ. Nã quãdo alicui adulãtur. neceſſe eſt vt de eius inimicis mendaciter detrahant ⁊ loquãtur. Unde iſti ſunt ſignati per illã beſtiã que habebat tres ordines dẽtiũ in ore ſuo. ideſt tria genera verboꝝ. Nã iſti habent fiſtulã in ore ſuo. ideſt fallacem dulcedinem verboꝝ. cum qua vere ipſi ſugũt et attrahunt ſanguinẽ ⁊ temporalia officia et beneficia diuitias atq; dona. quia ad hoc eſt tota adulatoꝝ intentio aliquid qđ placet dicere: vt lucrum valeãt reportare. de hoc dicit Alanus in libro de complanctu nature. Quid eſt inquit adulatorum vnctio: niſi donorum emunctio? quid commendationis alluſio: niſi p̃latorum deluſio? Quid vane etiam laudis arriſio: niſi ipſorum deriſio? Et ideo iſti vermes ſcilicet adulatores: inſident rebus et cadaueribus venenoſis. ideſt malis principibus et prelatis. qui tales ſemper ſecuꝫ habere volunt. ⁊ quos iſti libenter audiunt ⁊ auſcultant. quia vere iſti eos tempore calido ⁊ aqua calida. id eſt tẽpore proſperitatis incitãt: viſitant ⁊ frequentant. vt humorem. i. dona lucra ⁊ cõmoda ab eis attrahant atq; ſugant. Ideo de talibus loquitur Hugo de ſancto victore. Adulator eſt amicus in obſeq̃o. hoſtis in animo. cõpertus in omni verbo turpis in omni facto. letꝰ ad proſpera. fragilis ad aduerſa. Inflatus ad obſequia: anxiꝰ ad obprobria. Immoderatus ad gaudia. facilis ad humana. difficilis ad honeſta. Incẽſuꝫ inquit abominatio eſt mihi. Et hoc bene figuratur Ezech. viij. Ubi inter abominatiões quas ponit dicit ſic. Ingredere ⁊ vide abominationes. Sequit. i. vnuſquiſq; habebat thuribulũ ⁊ vapor nebule de thure cõſurgebat. Et bene dicit. vnuſquiſq;. quia vere oĩs diligunt hodie adulari. Vident enim audiuiſſe iſtos verſus. Si quis honorari cupiat atq; laudari: ſimul atq; ditari. Diſcat adulari: q̃a tales ſunt modo chari. Nõ ſic chariſſimi: ſed abominemur incenſuꝫ. ideſt adulatoriam fallacitatem. Unde in Pſalmo. Incenſa igni ⁊ ſuffoſſa ab increpatione vultus tui peribunt. Iſti igit ſunt abominandi. Et eſt cõtra multos: quia hodie p̃lati et principes non abominantur adulationem: ſed correctionem. non viros mendaces. ſed viros veraces non verba deceptiua: ſed verba correctiua. Ideo de talibꝰ dicitur Amos. v. Oderũt in porta corripienteꝫ et

loquentem

Ayuntamiento de Madrid

et loquentem perfecte abominati ſunt. Non ſic cha-
riſſimi: ſed abominemur incenſum. ideſt adulatoriaꝫ
fallacitatem. Pſal. Incenſa igni et ſuffoſſa ab incre-
C pati one vultus tui peribunt. ¶ Secundo debemus
abominari conſolatoriam proſperitatem neomeniaꝫ
ſabbatum et feſtum et araneaꝫ ⁊c. annuloſa haben-
tia corpus infectum et rotundum mirabiliter odiũt
fugiunt et abominantur et deteſtantur oleum vt di-
cit Ariſtoteles libro de animalibus. Et ratio eſt. quia
pro certo oleum eſt talium animalium infectiuum et
etiam interfectiuum. Sic vero nos alij debemus fu-
gere abominari. et horrere oleum. ideſt pinguedinem
mũdane proſperitatis. q2 vere iſta eſt q̃ ſuos dilecto-
res ⁊ illos quos inungit ĩficit. ⁊ ĩterficit et corrũpit ꝑ
diuerſa vicia et peccata. Pſalm̃. Oleum autem pecca
toris non impinguet caput meum. Et hoc oſtendi-
tur cum dicitur. Neomeniam et ſabbatum et feſtiui-
tates alias non feram. quia ſcilicet requiem et feſti-
uitatem mundane proſperitatis. neomenia etiam qꝺ
erat feſtum lune. ideſt gaudium temporalis et defe-
ctiue claritatis et dignitatis et autoritatis: que per
lunam ſignantur debemus nõ ferre: ſed fugere potiꝰ
et horrere. de hoc Treno. ij. Obliuioni tradidit in ſyõ
feſtiuitatem et ſabbatum. Sed heu prohdolor multi
hodie non ſic: quia mundi proſperitas hodie nõ abo-
minatur: ſed affectatur. Non negligitur: ſed diligitur
Non vituperatur: ſed deſideratur. Non occultatur: ſꝫ
amplexatur. quinimmo pro certo ſic eſt hodie ꝙ pro-
ſperitas temporalis tantum diligitur: ꝙ proſperitas
ſpiritualis contẽnitur et vilipenditur. Et ideo vide-
tur ꝙ moderni ſunt ſimiles mulieri pregnãti. que cuꝫ
de nouo concepit perdit rectum appetitum: et terraꝫ
et carbones et malos cibos quos guſtus inordinatꝰ
debet abominari: ipſa eligit. bonos autẽ cibos quibꝰ
guſtus debet delectari ipſa negligit et contẽnit. Sic
vere homo quem dyabolus amore mundane proſpe-
ritatis impregnauit: habet vt communiter appetituꝫ
ideſt affectum et deſiderium diſſipatum totaliter et
ſubmerſum. Et ideo tales abominantur illa que de
ſe ſunt delectabilia ſcilicet bona ſpiritualia et eterna.
Delectantur autem in illis que de ſe ſunt abominabi
lia. ſcilicet in mũdi proſperis delicijs et diuitijs. ⁊ etiã
in vicijs et peccatis. Iuxta illud Eſa. lxvj. Anima eoꝝ
in abominationibus ſuis delectata eſt. Nam ſicut vi
demus: quod venter ſatur non bene inuenit ſaporem
in cibis ꝙ̃ꝙ̃ delicioſis. Sic vero illi qui ſunt ſaturati
et pleni amore terrenorum et mundi proſperorũ non
inueniunt in rebus ſpiritualibus ſaporem: immo ab-
horrent et abominantur. Iuxta illud Prouerb. vigeſi
moſeptimo capitulo. Anima ſaturata calcabit fauuꝫ.
eſuriens autem etiam amarum pro dulci ſumet. Iſti
ſunt ſimiles falconi: qui quando habet guttur plenũ
abominatur venire ad reclamatorium magiſtri ſui.
immo circunquaque volat et fugit. ita ꝙ aliquando
perditur. Sic vero tales qui pleni ſunt mũdi diuitijs
et delitijs parum pro certo reputant reclamationem
chriſti et ſuorum predicatorum: immo ipſum fugiunt
et abominantur. Et ita quandoqꝫ fiunt vagabundi ꝑ
vicia et peccata quod totaliter perduntur. ſcilicet cor
pore et anima. Et ideo iſti fuerunt figurati Exodi
decimoſexto ⁊ Numeri vndecimo. In filijs iſrael. qui
in deſerto abominabantur manna. ꝙ̃uis eſſet dulciſ
ſimuꝫ. Porros autem ⁊ cepas et allia egypti que ſunt
cibi. que faciunt hominem fetere. et calorem inflam-
mant diligebant et deſiderabant. Sic vere multi ſunt
in deſerto huius mũdi: qui pro certo abominant mã-
na. ideſt bona ſpiritualia ⁊ eterna. ſcilicet bona glorie
eterne: gratias virtutes et ſacramenta. ⁊ maxime eu-
chariſtie: que de ſe ſunt dulcia ⁊ ſapida anime deuote
quia ſicut dicitur in p̃s. Omneꝫ eſcam abominata eſt
anima eorum. Et ideo ſequitur. Appropinquauerunt
vſqꝫ ad portas mortis. Sed vero porros et alli[illegible] eſt
bona iſtius egypti. iſtius mundi que ardorẽ auaricie
nutriunt et augmentant: ipſi deſiderant et affectant.
De bonis dulcibꝰ ſpiritualibus non curantes. Iuxta
illud Iob trigeſimotertio. Abominabiles fiunt ei in
via ſua panis et cibus ante deſiderabiles. Nõ ſic cha
riſſimi non ſic: ſed abominemur mundi proſperita-
tem. quia ſicut dicitur. Prouerbio. vigeſimoprimo.
Victime impiorum abominabiles victime inquit bo
na mundi. ¶ Tertio abominemur malam ſocieta- D
tem. Iniqui ſunt inquit cetus noſtri. Aues nobiles
non frequentant ſocietatem. immo ſolitarie volunt
eſſe. Sic vero nobiles et virtuoſi: abominantur eſſe in
ſocietate mala. ipſamqꝫ fugiunt et declinant. Iniqui
ſunt inquit cetus noſtri quia ſcilicet cetum iniquoruꝫ
et malorum debemus fugere et deteſtari. vnde in p̃s.
Iniquos odio habui: legem autem tuam dilexi. Et
alibi. Iniquitatem odio habui et abominatus ſum.
Iſtud fuit figuratum Leuitici vndecimo. vbi dicitur.
Omne quod reptat ſuper terraꝫ abominabile erit vo
bis. quia reptilia que ſunt in terra hoc eſt in mundo.
hoc eſt dictu: omnia mala genera hominum iniquo-
rum qui reptant et qui verſantur circa terraꝫ. ideſt cir
ca temporalia et terrena: debemus abominari fuge-
re pariter et deteſtari. Iſta reptilia ſunt ſerpentes tor
tuoſi. ideſt fallaces et proditores bufones iſlati. ideſt
ſuperbi et contemptores ſcorpiones qui lãbunt ⁊ pun
gunt. ideſt adulatores et detractores ⁊ cetera ſimilia.
Sed heu prohdolor: hodie multi ſunt qui non abo-
minantur malam ſocietatem. immo pro certo ipſam
diligunt et frequentant: ſimiles mari mortuo ſeu la-
cui alſati quia ſcd̃m Iſido. ⁊ ſol. In ſe bene recipit res
mortuas: eijcit autem res viuas. Sic iſti peccatores
mortuos diligunt ſocietatem vero bonorum et viuo-
rum non recipiunt: ſed contẽnunt. Iſtud de iſtis ma-
lis principibus et prelatis qui ſemper volunt in ſerui
tijs ſuis malos homines ſcilicet mendaces: adulato
res: detractores. falſos accuſatores et raptores hyſtri
ones et ioculatores. Ceteri autem inferiores volunt
habere mulieres. et cetera ſimilia. Et breuiter mala
ſocietas hodie eligitur. et bona vilipenditur et fuga-
tur. De quo Prouerbioꝝ decimoquarto. Ambulãs
recto itinere et timens deum deſpicitur ab eo qui in-
fami graditur via. Iſti ſunt ſimiles porco qui multũ
diligit ſocietatem aliorum porcorum in luto et ceno.
ſocietatem autem lapidum precioſorum et margari-
tarum abominãtur ⁊ abhorrent. De quo dicit Mat.
ſeptimo. Nolite ponere margaritas ante porcos. Sic
vere mũdi pctõres et maxime porci. ideſt luxurioſi plꝰ
diligunt alios malos ſocios ſibi ſimiles. cum quibus
in luto peccatorum verſantur quam precioſas maga-
ritas. ideſt quam viros iuſtos prouidos et honeſtos.
vnde Prouerbiorũ vigeſimonono. Abominantur im
pij eos qui in recta ſunt via. Non ſic chariſſimi: ſed
abominemur malam ſocietatem mundi proſperitatẽ
vanam verboſitatem. Eſt igitur quedam abomina-
tio frequentanda. ¶ Nota vlterius. quod eſt quedaꝫ E
abominatio metuenda ſcilicet illa qua deus abomi-
natur peccatores. Nam ſicut dicitur Prouerbiorũ
decimoquinto. Abominabilis domino vita impij. Et
illud pſalmiſ. Abominatus eſt deus hereditatem ſuã
et poſſeſſionem ſuam ſpreuit. Circa quod nota. quod
hereditas domini eſt cor humanum: quod iure here-
ditario ei debetur. nec alicui alij debet dari Iuxta il-
lud Prouerbioꝝ vigeſimotertio. Fili prebe mihi cor
tuum. Iſtam autem hereditatem et poſſeſſionẽ abo
minatur dominus propter ipſius immũdiciam. Nã
ſicut dicit ille. Taxus naturaliter odit vulpem. Vul
pes autem videns quod non poteſt preualere contra
taxum. intrat cauernam eius et inficit eam ſtercori-
bus ſuis quod videns taxus abominatur cauernam

Ayuntamiento de Madrid

ſuam.ipſamq; dereliquit.Taxus mundum animal.
eſt chriſtus. vulpes autem fraudulentus eſt dyabo⸗
lus.qui pro certo quandoq; fedat cor humanum ma⸗
lis cogitationibus et affectionibus et deſiderijs et ce
teris vicijs et peccatis figuratus per antiochum. qui
abominandum ydolum poſuit in templo figuratus
etiam per abſalonem qui patris concubinas fedauit
ꝓpter quod pr̃ abominans: eas a ſe in domū ſegregra
tas.eiecit.et eas amplius non cognouit id eſt de abſa
lon.¶ Sic vero antiochus id eſt dyabolus qui eſt rex
ſuper omnes filios ſuperbie.Job .xx. Ponit in tem⸗
plo cordis ydola abhominabilia peccatorum.et tunc
taxus chriſtus abominatur et dimittit eum. quia ſi⸗
cut dicitur.Prouerb.xv.Abominationes domino co⸗
gitationes male.Apis enim abominatur aluearē ſuū
quando non eſt mundum. ſic deus cor noſtrum vnde
faciamꝰ ſicut Joſias.ij.Paral.ca .xxiiij. Qui abomina
tiões abſtulit de terra iſrael.Sic ⁊ nos de terra iſrael.i.
de corde nr̃o qd̃ oꝫ dici iſrael id eſt vidēs deū ꝑ ꝯtēpla⸗
tionē ⁊ affectionē debemꝰ auferre abominatiões vicio
rū ⁊ peccatorum.Leo abominatur leenam ſi qñ cum
pardo fuerit fornicata.niſi priuſq̃ ante ipſum veniat
in flumine ſit lota.ipſamq; interficit et occidit.Sic ve
ro deus qui eſt leo de tribu iuda radix dauid.Apocal.
v.Abominatur leenam vxorem ſuam.i.animam chri
ſtianam et per baptiſmum copulatam.⁊ per fidem de
ſponſatam.quando cum pardo crudeli id eſt cum dya
bolo vel mundo per peccatum fuerit fornicata.licet ei
dem prius fuerit amicabilis et dilecta.niſi forte per cō
feſſionē lota fuerit et mundata.et de hoc Ezechie.xvj.
Abominabilem feciſti decorem tuum.et dimiſiſti pe⸗
des tuos omni tranſeunti et multiplicaſti fornicatio⸗
nes tuas.quia vere deus abominatur decorem ani⸗
me quando videt qd̃ cum mundo carne et demone for
nicatur.et qd̃ pedes affectuum et amoris ſui diuidit
contrarijs et diuerſis. Et ideo ſicut videmus qd̃ ho⸗
mo ſolet abominari vxorem adulteram ipſamq; a le⸗
cto ſuo ſeparare.Sic vero deus animam peccatriceꝫ
abominatur.ipſamq; a lecto ſuo.i.a requie paradiſi ſe
parat diuidit et diſiungit figura ad hoc Apocal.vlti.
vbi dicitur.Quod in ciuitate noua hieruſalem non in
trabit aliquid coinquinatum.aut abominationem fa
ciens aut mendaciū: Sic vero in illa ſuperiori hieruſa
lem: ſcilicet in paradiſe non intrant illi qui ſunt ꝑ lu⸗
xuriam coinquinati.per malam famam abominati.⁊
per mendacium contaminati.Sed tantum ſicut ibi⸗
dem dicitur.qui ſcripti ſunt in libro vite.dicitur.Pro
uer.iij.Ne emuleris hominem iniuſtum neq; imite⸗
ris vias eius.quoniam abominatio domino omnis il
luſor.Quia vero illuſores et iniuſti et ceteri peccato⸗
res ſunt abominabiles apud deum.et a nobis etiā nō
debent imitari vel emulari: ſed magis haberi abomi⸗
nabiles et deſpecti.figurata eſt Ezech.viij.vbi dicitur
Ingredere et vide abominationes peſſimas quas iſti
faciunt. Et ingreſſus inquit vidi et ecce omnis ſimili
litudo reptilium animalium abominatio et vniuerſa
ydola domus iſrael depicta.et in circuitu erant in pa
riete per totum.Et dicitur ibi.ꝙ multi homines ſenio
res erant ante iſtas picturas et thurificabant eas: et
de thure nebula conſurgebat.Item dicit ꝙ cum alibi
ſe diuertiſſet: ipſe vidit abominationes maiores: ⁊ vi⸗
dit ibi mulieres que plangebant adonydem.qui fue⸗
rat quidam iuuenis pulcerrimus qui a paganis cre⸗
debatur relicturus pro eo ſcilicet quia cum amatus
eſſet a venere dea: ⁊ tandem ab oyon occiſus. in floreꝫ
per eam eſt mutatus.ſicut ponit Ouidius metha lib.
ix.Vertit ad hec ſe propheta ad aliam partem. Etiam
inuenit abhominationes maiores.qr inuenit ibi plu⸗
res viros qui adorabant ad ortum ſolis . et dorſa ſua
verterunt ad altare Cauſa antē quare iſti faciebant ta
les abominationes ſicut ibi dicitur erat quia crede⸗
bant ꝙ reliquiſſet dominus terram et ꝙ dominus nō

videret.et reſpiciamus figuram iſtam.et pro certo in⸗
ueniemus quattuor genera hominum. qui abomina
tio ſunt apud deum. Et iſti ſunt mundani diuites at⸗
q; peccatores horum ſatellites.atq; conſultores mun
di leticie.nam ſectatores chriſti eccleſie praui ſeruito
res.Patet igitur quod deus abominatur mūdanos
diuites peccatores. Et iſti ſignificantur per reptilia
animalia ⁊ ydola domus iſrael.Iſti enim dicuntur re
ptilia: quia ſcilicet ipſi reptant circa terram et terre⸗
na per auariciam.et ſunt venenoſi per iniuſticiam et
maliciam. Iſti dicuntur animalia.quia ſcilicet cru⸗
deles per rapinam et violentiam .et maxime princi⸗
pes et prelati.Sunt etiam ydola domus iſrael. quia
ſcilicet ab alijs adorantur per reuerentiam et obedi⸗
entiam. Et iſti dicuntur depingi in parietibus.quia
ſicut pictura non habet exiſtentiam: ſed apparentiāꝫ
tantum.Si vero tales ita ſunt vani ⁊ ficti qui non ha
bent niſi per apparentiam glorie mūdane.que ad mo
dum picture faciliter diſſipatur.quia ſecundū Sene⸗
cam. Nihil quod ſimulachrum et fictum eſt poteſt
eſſe diuturnum: nec habent etiam niſi apparentiam
in promiſſis: quia ſcilicet multa promittunt et pauca
reddunt. Tales igitur ſunt deo abominabiles.quia ſi
cut dicitur Luce decimoſexto. Quod altum eſt apud
homines abominatio eſt apud deum.Iſti ſunt igitur
mundani preceſſores.¶ Secūdo dico.quod deo ſunt
abominabiles magnatum conſultores.Et iſti ſignan
tur per ſeniores qui thurificabant coram reptilibus.
quia vere dato quod in curijs principum et prelatorū
malorum : ſicut ſeniores ſcientia et etate pollētes in
ipſorum officijs conſtituti.et eorum factores et con⸗
ſiliatores: cum communiter omnes ſtudent thurifi⸗
care et adulari.et nebulam vanorum verborum detra
ctionum.Adulationum falſarum accuſationum cō⸗
ſiliorum malorum et exactionum coram eis eleuari.
Prouerbiorū viceſimoſeptimo . Pauperem falſe ac
cuſando.et contra eum conſilia dando: vbiq; abomi
nabilis eſt apud deum.quia vix inuenitur vnus in ſer
uitio dominorum qui non ſtudeat propoſſe adulari.
quia alr̃s nec diligeretur nec bonus reputaretur. ſed
arrogans et ſuperbus: Ideo dicit Hiero. ad celantiā
Iſto maxime tempore regnat vicium adulationis. qr
pro certo grauiſſimum eſt quia humilitatis et beni⸗
uolentie loco aſſumitur.Et ita hodie ſic qui adulare
neſcit.aut ſuperbus aut inuidus reputetur.Sunt er
go deo abominabiles malorum cōſulatores.quia nō
audent eos reprehendere: ſed ſemper volunt placere.
¶ Tertio ſunt abominabiles vane leticie ſectatores:
et illi plangunt adonydem.ſcilicet iuuenes et iuuen⸗
cule: qui hodie faciunt ſuos plāctus ⁊ ſuſpiria de deo
amoris.Et in iſta leui leticia et vanitate ponunt cor
deſiderium et affectum.quia hodie vix tales loquun
tur niſi de ſuis inanibus amoribus et leticijs deſide
rijs ac meſticijs.ſed vere illi qui modo ſunt meſti pro
pter talem fatuum amorem : erunt meſti finaliter in
inferno.et de flamma ignis mali amoris quem hi vi⸗
dent ſuſtinebunt ignem perpetuum quem non vidēt
Ezechiel.decimoquinto. De igne egredientur et ignis
conſumit eos.Iſti ſunt ergo vane amicicie ⁊ leticie ſeu
vane triſticie ſectatores. ¶ Quarto dico qd̃ deo ſunt
abominabiles mali eccleſie ſectatores.Et iſti ſignan⸗
tur per illos qui adorabant ad ortum ſolis. et qui ver
tebant dorſuꝫ ad altare.Et vere moderni eccleſiaſtici
vertunt faciem ad ortum ſolis.id eſt ad lucem ⁊ ſplen
dorem proſperitatis mundane.Et ad altare. id eſt ad
eccleſiam dei et ad ſeruitium eius vertunt dorſum.
Sicut patet de illis: qui in eſtate receptis fructibꝰ ſta
tim recedūt ⁊ vertūt dorſum. De canonicis cathedra
libus qui intrant vt habeant diſtributionē ſꝫ ſtatim
vertūt dorſum ⁊ recedūt.Et breuiter quaſi oēs moder
ni eccleſiaſtici et religioſi et ſeculares vertūt dorſum
xp̃o et vtilitati ecclie et bonis ſpūalibus. Juxta illud
Hiere.ij.

Ayuntamiento de Madrid

Hieremi. ſecundo Dorſum non faciem verterunt ad me. Et ideo vere dominus oſtendit dorſum ſuum. qꝛ ſcilicet non videtur de eis curare: quia dimittit eos in manus principum et tyrannorum qui perſequuntur et infeſtant. Unde ipſe dicit Hieremͣ. xl. Dorſum ⁊ nō faciem oſtendam eis in die perditionis ipſorum dicit dominus. Iſti igitur ſunt abominabiles deo et mundo. quia hodie eccleſiaſtici propter malam vitam ſuā nec diliguntur nec reputantur ab aliquo. Ideo de talibus dicitur Mala. ſecundo. Abominatio facta eſt in iſrael et in hieruſalē. quia contaminauit iudas ſanctificationem domini. qui dilexit et habuit filiam alieni dei. Judas confitens et glorificans ſignat eccleſiaſticos qui deum debent glorificare et peccata populo confiteri. Alienus autem deus eſt mundus qui a nobis ſicut deus colitur. cum tamen debeᷓret vt alienus repelli. Filia autem iſtius eſt proſperitas. In iſrael igitur et in hieruſalem id eſt in eccleſia que dicitur iſrael videns deum. Per diſcretionem et contemplationem dicitur hieruſalem. pacifica per concordiā ⁊ fidei vnionem. Et hodie pro certo magna abominatio. Quare? Quia certe iudas. i. perſone eccleſiaſtice contamināt hodie per ſua vicia et peccata totam ſanctificationē domini id eſt totum ſtatum eccleſiaſticum. Et hoc quia certe ipſi diligunt filiam alieni dei id eſt proſperitatem quam deberent alienam reputare et refutare Sed pro deo que eſt cauſa quare iſta quattuor genera hominum hodie committunt tot abominationes? ꝓ certo quia ipſi videntur credere ꝙ dominus reliquit terram et ꝙ dominus non videt. Non enim videntur imaginari ꝙ deus eos videat nec ꝙ eos puniat in futurum. Dicunt enim illud Job. xxxvij. Nubes latibulum ſuum nec noſtra conſiderat. Abhominationes ergo ſunt deo mali eccleſie ſeruitores. Malorum diuitum conſultores. vane leticie ſectatores. et mali ſeculi predeceſſores. Unde de muliere ebria ſanguine martyrum ieſu qui portabat vaſculum plenum abominatione. et. c. ¶ Si autē vis notare dic ꝙ apud deum et homines abominabiles reputantur.

Fallaces mercatores.
Mendaces locutores.
Mordaces detractores.
Doloſi ſeductores.
Sanguinis effuſores.
Superbie ſectatores.
Luxurie poſſeſſores.
Crudelitatis actores.
Infidelitatis fautores.

De malis mercatoribus dicitur Prouerbio. xx. Abominatio apud dominum pondus. et pondus. De mendacibus dicitur. Prouerbio. xij. Abhominatio domino labia mendacia. Detractoribus dicitur Prouerb. xxiiij. Abominatio domino detractor. De deceptoribus vero dicitur in pſ. Uirū ſanguinum et doloſum abominabitur dominus. De ſuperbis dicitur Heſter. xiiij. Tu ſcis ꝙ abominer ſignum ſuperbie. et Prouerbio. xvj. Abominatio domino omnis arrogans. De impijs et crudelibus dicitur. Prouerb. xvj. Quod abominabilis domino vita impij. De hereticis ⁊ infidelibus dicitur. iij. Regū. xxj. Quod ille malus rex factus eſt abominabilis tantum ꝙ ſequit ydola. De luxurioſis vero dicitur. Ezechie. xxij. Abominationem in vxorem proximi ſui potiſſime autem peccatum contra naturam eſt abominabile etiam apud alios peccatores. Sicut enim dicunt medici qꝺ colera inaturalis ſcilicet colera nigra ita ē vilis ⁊ corrupta qꝺ etiam muſce non tangunt. ſed abominātur ipſam. Sic vere etiam ipſi mali peccatum innaturale et ſodomiticum deteſtantur. vnde Leuiti. xviij. Cum maſculo non commiſceris coitu femineo. qꝛ abominatio ē. Et breuiter multis viris abominabilibꝰ ⁊ multis viciorꝝ abominationibus eſt hodie plenus mundus. et etiam eccleſie dei ſtatus. Hiere. xvj. Abominationibus impleuerūt ciuitatem meam. Et ideo quia viri abominabiles domini: abominari videntur. Iuxte illud Job. xix. Abominati ſunt me quondam conſiliarij mei. Non eſt mirū ſi ipſos abominatur et ſi eos pro ceteris deteſtatur. vnde in pſ. Iratus eſt dominꝰ furore in populum ſuum. et abominatus eſt hereditatem ſuam. Et hec de abominatione ſufficiant.

Abortiuus. Nota ꝙ ille abortiuus dicit̄ q̄ ex vtero matris naſcitur mortuus. Et ſicut poſſum perpēdere ſignat triplicater in ſcriptura. A

Signat enim
Mortalē conditionē
Pcti infectionē ſeu voluntatis corruptionē.
Hūilitatis dilectionē.

Signat dico mortalē cōditionem. Uita em̄ ꝓſens eſt ita breuis ⁊ miſera. ꝙ q̄ſi videtur mori aniq̄ naſci. Iuxta illud Sap. v. Nos ſtatim nati deſinimus eſſe. Et ideo bene pōt hoc abortiuo cadaueri comparari. ⁊ maxime ꝑ peccatum originale ante moritur q̄ naſcatur. vnde Job deplangens iſtam miſeriam dicebat Job. iij. Quare non in vulua mortuꝰ ſum? Sequitur. Nunc em̄ dormiens ſilerem. aut ſicut abortiuū abſconditū non ſubſiſterē. Item ſignat peccati infectionē. Peccatum em̄ mortale eſt ſicut malus fetus qui mortuus ⁊ corruptus in opus naſcitur ab ipſo vtero volūtatis. ſicut ex multis cauſis mulier parturit abortiuum ſcilicet. Ex tonitrui concuſſione Ex lapidis ꝑcuſſione. Ex ſanguinis effuſione ſeu mutatione vel intuitione. Ex herbarum cōfectione ⁊ deliberata machinatione. Sic anima fetum boni ꝓpoſiti qꝺ concepit: emittit mortuum per peccatū in vtero voluntatis. et ſpiritualiter multis cauſis ſcilicet.

Per tonitruum dyabolice tētationis
Per percuſſionē timoris ⁊ turbatiōis
Per euacuationē ſanguinis id eſt
Per obliuionē dn̄ice paſſionis et
Per cōfectionē male doctrine et erronee eruditionis.

Iſta enim oīa aborſum ſpūale faciunt bonū propoſitū occidunt et fetū mortuū. i. mortale peccatū emittunt. Signat igitur peccati infectionē. ſeu operis imperfectionem. Nume. xij. Obſecro domine ne imputes nobis hoc peccatum. nec fiat hec quaſi mortua ⁊ vt abortiuum quod proijcitur. Et ideo peccatori neceſſe eſt ꝙ bibat ꝺ fonte lēpnas: que eſt in archadia. De quo dicit Iſido. Quod conceptus adunat. et qꝺ virtutem receptiuam iuuans non ſinit fieri abortiuum. talis fons eſt lacrimatio vel deuotio elemoſyna. vel compaſſio. quia pro certo qui iſtum guſtauerit ⁊ habuerit abortiuum peccati ſeu imperfecti operis non faciet ſed conceptum boni propoſiti retinebit Job. xxj. Bos eorꝫ peperit et non abortiuit. vacca peperit et non eſt priuata fetu ſuo. ¶ Item dico. ꝙ ſignat humilem deiectionem: quia ſcilicet humilis ſe reputat abortiuum in q̄tum ſcilicet videt ꝙ per peccatum originale prius inuenitur mortuus q̄ ſit natꝰ Et in q̄tum vili conditioni et modice reputationi naturaliter eſt ſubiectus. vnde apoſtolus de ſeipſo dicit j. Corꝫ decimoquinto. Nouiſſime autem dominꝰ ieſus tanq̄ abortiuo viſus eſt et mihi ⁊c. A

Abner. Nota ꝙ abner poteſt mihi ſignificare.

Malum ſuperiorem.
Chriſtum mediatorem
Bonum predicatorem
Simplicem ſeruitorem

Dico igit̄ ꝙ ſignat malū ſuperiorem. quia ſcilicet abner fuit princeps exercitus regis ſaul qui cum deberet quadam vice cuſtodire regem dominū ſuum. obdormiuit et eum in periculo dereliquit. Ideo dicitur ſibi. Filij mortis eſtis vos qui non cuſtoditis chriſtum domini. ſicut dicitur primo Regum viceſimoſexto. Iſte abner regem conſtituit yſboſeth. nec voluit quod dauid regnaret. ſicut dicitur. ſecundi

Regum.ij.Item iſte auerſa haſta occidit aſabel curſorem velociſſimum. ſecundi Regum .ij. Finaliter iſte fuit a Joab fratre eiꝰ aſaclis interfectꝰ. ſicut dicitur iij. Regum tertio. Talis pro certo ſignat multos malos qui hodie principantur in exercitu eccleſie militātis vel etiam in mundo. Iſti enim ſunt dormientes ꝑ negligentiam. et ideo regem chriſtum nec eius eccleſiam nec eius pauperes cuſtodiunt vt deberent: propter quod mortis filij poſſunt dici. Iſti enim ſunt ſicut formido in cucumerario qui nihil cuſtodit: ſicut dicitur Baruch. ſexto. Iſti etiam regem conſtituunt yſboſeth. qui interpretatur vir confuſionis: quia ſcilicet mali principes et prelati conſtituunt hodie reges et magiſtros eccleſie et patrie yſboſeth. id eſt viros cōfuſionis malos ⁊ inutiles perſonas quibus dant officia et beneficia tam eccleſiaſtica q̄ mūdana. Iſti etiam ſcilicet prelati ⁊ mali principes occidūt aſabel curſorem velocem auerſa haſta. Per haſtam enim intelligitur poteſtas iudiciaria que debet eſſe recta et iuſta. rigida et acuta. ad malos puniendos ⁊ iuſtos defendendum. Sed vere iſtam haſtam iſti ſepe auertūt et peruertunt, vt poſſint occidere impugnare et moleſtare aſabel. qui interpretatur pſalmatio dei. id eſt bonos ſubditos et ſimplices. que ſunt dei pſalmatio et creatura: qui velociter ad paradiſum currunt. quia ſcilicet iſti auerſa haſta id eſt corrupta iuſticia et ſub diſſimulatione iudiciarie poteſtatis imponunt tallias. exactiones ⁊ ſubuentiones bonis ſubditis atq3 iuſtis ipſos etiam ſepe ad litteram interimunt et occidunt. Sed vere frater eorum Joab id eſt chriſtus in die iudicij vindicabit. et iſtos malefactores per eternam condemnationē occidet et vulnerabit. Joab enim qui interpretatur pater vel inimicus ſignat deum patrem: qui talibus occidetur finaliter inimicus. Ideo cuilibet pauperi et iuſto dicit dominus chriſtus illud Geneſis decimo quinto. Inimicus ero inimicis tuis: et affligentes te affligam. ſignat igitur malum ſuperiorem. ¶ Secundo dico. ꝙ ſignat chriſtum mediatorē. Abner enim interpretatur pater lucidus vel patris lucerna. Iſte ſicut dicitur. ij. Regum tertio. Adduxit ad dauid vxorem ſuam mychol. quia a patre ſuo ſaul alteri viro fuit nupta. voluit etiam totū iſrael ſubiugare dauid. Sed timens Joab ꝙ dauid faceret eum magiſtrum et ducem exercitus ſui: occidit eum in dolo quaſi pacifice conſulens cum eodē. Dauid eſt deus pater: quia dauid interpretatur vultu deſiderabilis et manu fortis. quia ſcilicet deꝰ pater eſt miſerabilis ſcilicet q̄tum ad bonos miſericordiam faciendo. Manu fortis: q̄tum ad malos iuſticiam exercendo. vxor eius eſt anima humana chriſtiana. quā ſibi per creationem deſponſauit Saul qui eſt pater iſtius ſignat mundum. qui ſaul interpretatur abutens: quia mundus abutitur omnibus bonis ſibi conceſſis: quia ſcilicet iſte filiam ſuam id eſt animam vel humanam naturam alteri viro q̄ deo patri ſcilicet vicijs ⁊ peccatis copularat Joab qui interpretatur inimicus eſt dyabolus: qui eſt humani generis inimicus. Dico igitur ꝙ abner id eſt chriſtus qui eſt dei patris lucerna: voluit ad dauid id eſt ad deum patrem reducere vxorem ſuam id eſt animam chriſtianam. a ſaul id eſt a mundo cum multis vicijs proſtitutam. tunc vero Joab id eſt inimicus dyabolus vel populus iudaicꝰ ſibi inuidēs ipſum occidi et interimi ꝓcurauit. vnde Mathei decimo tertio. Inimicus hō hoc fecit. ¶ Tertio ſignat verum predicatorem: quia quando abner id eſt bonꝰ prelatus vel bonus predicator: vel quicunq3 alius vir perfectus qui reuera poteſt dici pater lucidus per honeſtatem patris lucerna per ſcientie claritatem: qui animam vxoris dauid id eſt chriſti nititur ad eum reducere doctrinis ſcilicet et exemplis. ſtatim adeſt ioab id eſt dyabolus qui timet ꝙ dauid. id eſt chriſtus preficiat iſtam ſuperius in paradiſo. ſibi arridet per ſuggeſtiones et delectationes. ipſumq3 percutit ꝑ temptationes. ⁊ eum occidit per conſenſus et operationes. ¶ Quarto ſignat ⁊c. Et ſic contra inuidos. qui ſtatī cum vident ꝙ dauid id eſt aliquis rex vel dominus. vult abner id eſt aliquam bonam perſonam preficere et promouere: ſtatim in dolo et fallacia occidunt eum per falſas diffamationes: bonumq3 ſuum impediunt q̄tum poſſunt quia conſiderat peccator iuſtū et querit mortificare eum ps.

A

Abraam.

Cum abraham fuerit ſummus patriarcha et domini ſpecialis amicus videtur ꝙ per abraam poteſt intelligi quilibet homo ſanctus. et maxime in officio prelationis patriarchatus ſeu dignitatis eccleſiaſtice conſtitutꝰ Abraam enim deum amauit et coluit. patriam propriam ad eius mandatum deſeruit. Loth captiuum ſaluauit ⁊ eripuit. Proprio filio ipſe ꝑcere noluit. ſ3 eū occidere voluit. Terre ſancte et incarnatiōis filij promiſſionem habuit nominis mutationem: et augmentationem recipere meruit: ſacramentum circunciſionis accepit. Et tandem in ade ſepulchro in ſpelūca duplici feliciter occubuit. ſicut hec omnia patent in libro Geneſis in diuerſis capitulis ſcilicet a cap̄. xij. vſq3 ad capitulum vigeſimum quartum. Sic vere per omnia vir perfectus debet deum amare ⁊ colere Geneſis vigeſimo primo. Abraam plantauit nemus. Et ſequitur. ꝙ ibi inuocauit nomen dei eterni. ¶ Item debet q̄tum ad affectum pro deo parētes et patriam dimittere. et in mundo ſicut peregrinus manere Geneſis duodecimo dicit dominus ad abraam. Egredere de terra tua et de cognatione tua et de domo patris tui ⁊ veni in terram quam monſtrauero tibi. quia ſcilicet boni debent patriam et parentes quandoq3 dimittere: vt deo et animo ſuo poſſint liberius intēdere ⁊ vacare. vnde Geneſis vigeſimo. Abraam peregrinatus eſt in geraris. ¶ Item fratrem ſuum Loth. qui interpretatur declinans id eſt proprium affectum quē rex babylonis dyabolus vna cum alijs malis regibus id eſt cum vicinis per malis complacētias detinebat captiuū: debet liberare ⁊ eripere. Et propriū filiū. i. ꝓprium corpus debet per penitentiam morti id eſt mortificationi et macerationi ſi neceſſe eſt dare: et domino inclinare et immolare Geneſis vigeſimo ſecūdo. Vocauit deus abraham dicens. Tolle filium tuum quē diligis yſaac: et offeres mihi illum in holocauſtum. ¶ Item debet ſemetipſum ab omni ſuperfluitate ⁊ vicio per continentiam circuncidere et purgare Geneſis decimo ſeptimo. Abraham nonaginta erat annorum quando circuncidit carnem preputij ſui. Si talis igitur fuerit: tunc deus proculdubio nomen etiā per prelaturam temporalem forſitan mutabit et augmentabit. et eum abraham id eſt patrem multarū gētium id eſt prelatum et principem nominabit dicens ſcilicet illud Geneſis decimo ſeptimo. Non vocabitur nomen tuum abram: ſed appellaberis abraam. quia patrem multarum gentium cōſtitui te. Sic etiam dominus terram promiſſionis paradiſi ſibi promittetur et dabit: et filium ſuum per viſionem beatā eidem communicabit. Luce primo. Juſiurandum quod iurauit ad abraam patrem noſtrum daturum ſe nobis. et eum cum adam. id eſt cum patriarchis et ſanctis in ſpelūca duplici paradiſi. vbi ſcilicet duplex ſtola beatis dabitur. ſepeliet et locabit Geneſis vigeſimo quinto. Fuerunt dies vite abrahe. cxcv. anni. et mortuus eſt in ſenectute bona. ꝓuecteq3 etatis in ſpelunca duplici. Talis igitur ſanctus poteſt dici abraā: ad quem debemus ſicut ad exemplar totius perfectionis attēdere. et ad imitationem ipſius anhelare. Juxta illud Eſa. lj. Attendite ad abraam patrem veſtrum et merito. quia iſte fuit in omnibus virtuoſus. vnde Geneſis vigeſimo quarto. Erat autem abraam ſenex B

dierūq3

Ayuntamiento de Madrid

dicrumqꝫ multorum. In quibus quattuor oſtenduntur a quibus iſte abraam commendatur. Iſte enim habuit firmitatis et conſtantie fortitudinem. Veritatis et ſcientie certitudinem. Pietatis et clementie plenitudinem. Sanctitatis et iuſticie lōgitudinem. Probat firmitateꝫ verbum ſubſtantiuum. Erat. Probat veritatem ſignum aſſertiuum. autem. i. certe. Probat pietatem nomen nutritiuum Abraam. i. pater. Probat ſanctitatē tēpus duratiuum. ſcilicet pſeuerantia ſenex ⁊c. Dico igitur ꝙ iſte abrahā habuit fortitudinem. qđ oſtēditur quando dicitur. Erat. qđ eſt verbū ſubſtantiuū ſignās exiſtentiā pmanentem: qꝛ ſcilicet iſte ſemꝑ fuit in cōſtantia pmanēs atqꝫ fortis. ⁊ cōtra tribulatiōes ſtabilis atqꝫ fortis firmus. ſimilis illis auibꝰ que ſm ſolinū cariſtie nominantur. que quādā ſoliditatē naturalē habēt: qua preualent contra ignes ꝙ per ignes impune tanſeūt. ⁊ ignes ipſos nō vulnerāt ⁊ affligunt: ſed ſine detrimēto in ignibꝰ ſani viuūt Unde etiā de iſto abraam ꝙ in vrbe chaldeoꝝ in igne fuit deiectus. ſed ſine leſione mirabiliter fuit liberatꝰ. Sic vere viri ſancti tantā ſpiritus conſtantiā habuerunt. ꝙ ignes ſpūales ⁊ corporales ſcꝫ Mūdi tribulatiōes. Auaricie infflāmationes. Ire inuidie ⁊ luxurie eſtuatiōes fortiter ſuperauerūt nec eis ſuccubuerūt. ſed victorioſe ſine damno ſui reſtituerūt ps. Igne me examinaſti ⁊ nō eſt inuēta in me iniquitas. vnde etiaꝫ de abraam dicitur Nee. ix. Deus tu elegiſti abraam: ⁊ eduxiſti eum de vr chaldeorūꝫ. ⁊ poſuiſti nomen eius abraā ⁊ inueniſti cor eius fidele corā te. Erat inquit hoc eſt dictu. ꝙ ipſe nō deficiebat. ſed pmanēs ⁊ ſtabilis ſemꝑ erat. vñ Iob. j. Erat vir ille iuſtus et rectus et timens deum. et recedens a malo. Et ſi quis querit. quis erat. vbi erat. ad quid erat. cuiꝰ. erat? Rñdeo ad oīa per hoc verbū. Erat. Quis inqꝫ erat? Rñdeo Ioh iij. Ipſe erat lucerna ardēs ⁊ lucēs. Ubi inqꝫ erat? Reſpōdeo Ioh. j. In mūdo erat ⁊ mūdus ꝑ ipm factꝰ eſt. id eſt reparatꝰ eſt. Ad quid inqꝫ erat? Rñdeo ad illuminandum. ad predicādum. ad docēdum Ioh. j. Erat lux vera que illuminat omneꝫ hominē venientē in hūc mundū. Cuius erat? Reſpondeo xpi. Marci. xv. Vere h homo filius dei erat. Et breuiter nos poſſumus cōcludere illud Luce. xxiij. Vere hic hō iuſtus erat. Patet igit̃ ꝙ hic habuit fortitudinē firmitatis in tolerādo. Erat inquit. Quod ꝓh dolor eſt hodie contra multos: de quibus ſcilicet nō pōt erat: ſed fuerat dici: quia ſcꝫ ipſi nō ſunt ſtabiles vel pmanſiui. ſed potius incōſtātes ⁊ defectiui. De quo Hiere. iiij. dicit̃. Uidi montes: ⁊ ecce mouebātur ⁊ colles ⁊ conturbati ſunt. Intuitus ſum ⁊ nō erat hō. Et ibidē dicitur. Aſpexi terrā et ecce erat vacua ⁊ celos ⁊ nō erat lux in eis. Iſti igit̃ nō erāt ſed fuerāt. qꝛ nō ſunt conſtātes. ſed potiꝰ deſiſtētes. quia ſcꝫ. Mōtes alti ⁊ ſuperiores. Colles. i. medij ⁊ collaterales. Homo animal rōnale. i. clerici ⁊ ſapiētiores. Terra. i. ruſtici. ⁊ inferiores. Celi. i. luminoſi ⁊ regulares. In quibꝰ paciſcunt̃ eclypſiꝫ. ita ꝙ de multis iſtoꝝ meliꝰ verificat̃ fuerāt ꝙ erāt. qꝛ. ſ. ipſi ꝑ incōſtātiā cōmouent̃. Per imbecillitatē cōturbant̃ acſi non eſſent hoīes. Per ignorātiā occultant̃ vel obſcurātur ⁊ ſunt vacui ab omī grā. ⁊ nō eſt lux in eis. i. ſcientia vl̃ bona apparētia. De quolibet inconſtāti pōt dici illud ps. Uidi impium ſuꝑexaltatum et eleuatum ſicut cedrus lybani. tranſiui: et ecce nō erat. Sed non ſic iſte abraam. quia proculdubio ſemper erat.

Erat ſubtilis ⁊ ingenioſus
Erat diligens ⁊ operoſus.
Erat per compaſſionem infirmus et viſceroſus
Erat beate virgini deuotus et obſequioſus.

Sed non ſic iſte abraam: quia ꝓculdubio ſemper erat Qđ iſte eſſet intelligens et ingenioſus dicit̃. Sapien. viij. Puer erā ingenioſus ⁊ ſortitꝰ ſum aīam bonā. Itē ꝙ eſſet diligēs ⁊ operoſus ptꝫ. Prouerbi. xviij. Qñ appēdebat fundamēta terre cū ipſo erā cūcta cōponens. Itē ꝙ eſſet cōpatiēs ⁊ viſceroſus patet Iohā. iiij. vbi dicit̃. Qđ erat quidā regulus cuius filius infirmabat̃ capharnaū. qui ſcꝫ regulus ꝓ ipſiꝰ cura venit ad ieſum. Itē ꝙ eēt beate virgini deuotꝰ et amoroſus pꝫ Iohā. xj. vbi dicit̃. Huic erat ſoror noīe Maria. Et breuiter de iſto abrahā q̄ talis ⁊ tātus erat: pōt dici illud Geñ. xiij. Erat abrahā diues valde in poſſeſſione auri ⁊ argenti. Auri dico ſapiētie. ⁊ argēti eloquentie vel auri ſoliditatis ⁊ cōſtantie. et argenti puritatis et cōtinētie. Patet igit̃ ꝙ iſte abrahaꝫ habuit fortitudinem firmitatis. Erat inquit. Iudicū. viij. Pater noſter abraam tentatus eſt. et per multas tribulationes probatus: amicus dei effectus. ¶ Secundo dico. ꝙ iſte C habuit plenitudinē pietatis. qꝛ dicit̃ abraaꝫ. quod interpretatur pater multarum gentium. Pater vero qui habet liberos enutrire naturaliter eſt pius. nomē eſt pietatis ſicut enim inter feminas parentes ſolent filios diligere: defendere et nutrire. Sic iſte ſubditos: et alios chriſtianos tanꝙ filios dilexit: ipſoſqꝫ documētis et elemoſynis nutriuit et oratione defendit iuriſdictione protexit. Sed de hoc vide primo titulo de patre abraam. Unde Eccleſia. xliiij. Abraam magnus pater iuſtus multitudinis gentium non eſt inuentus ſimilis illi. Et ſi vis dilata: quoniam abraam duos filios habuit. ſicut dicitur Galath. quarto. Et expone quomodo prelati habent ſubditos bonos et malos ⁊c. Uide eam infra et inuenies etiaꝫ de malis patribus qui filios deuorant ſicut infra. Ita ꝙ iam multis poteſt dici illud Luce tertio. Ne ceperitis dicere patrem habemus abraam immo pro certo de prelatis et principibꝰ poteſt dici illud Ezech decimo ſexto. Pater tuus amorreus et mater tua cethea. Expone et nota. ꝙ iſte abraam fuit.

Pater verus per ſpei conſolationem.
Pater iuſtus per morum compoſitionem.
Pater videns per contemplationem.
Pater credens per fidem et mentis iluminationem.

De iſtius igitur leticia et ſpei conſolatione: poteſt dici illud Luce decimo Abraam pater veſter exultauit vt videret diem meum. vidit et gauiſus eſt. De iuſticia ⁊ perfectione dicit̃. ij. Paralyp. xxxvj. capitulo. Tu deus non poſuiſti penitentiam iuſtis abraam yſaac et Iacob. qui non peccauerunt ⁊c. De ipſius contemplatione: poteſt dici illud Geneſis vigeſimo ſecundo Eleuans abraam oculos vidit locum procul. De eius autem fide et illuminatione: dicitur Roma. quarto. Credidit deo abraam et reputatum eſt ſibi ad iuſticiam. Iſte eſt igitur abraaꝫ inquit. vnde de eo poſſumus dicere illud Iohannis octauo. Nūquid tu maior es patre noſtro abraam. Patet igitur. Quod iſte habuit plenitudinem pietatis. ¶ Tertio dico. quod D iſte habuit certitudinem veritatis. quod oſtēditur cū dicitur. Autem. ꝙ idem eſt quod certe. In verbo enim et opere fuit certus et non mendax ſuperſtitioſus aut fictus. nec etiam hypocrita ſeu vanus. Iohannis octauo. Ego autem veritatē dico. Sicut enim videmus quod illud ſpeculum dicitur verum et certum quod oſtendit imaginem ꝓut eſt in re ſiue pulcra fuerit ſiue turpis. Sic vero ille verus et certus dicitur: qui ſine qualibet fictione ſe talem qualis eſt fatetur. Quod tamen eſt contra multos. qui ſcilicet ſunt ſimiles polipis qui ſunt piſces: qui dum ſunt in mari ſepiſſime mutant colorem. Induunt enim more cameleontis formam coloris rei cuiuſlibet conuicine. Ita quod de iſtis vix poteſt ſciri quid ſint duꝫ ſunt in mari. ſicut ait Plinius libro decimoquarto. et vigeſimooctauo capitulo. Sic vere multi ſunt ficti et picti quod colorem conuerſationis mutant et variant multis. ita quod vix de eis poteſt ſciri qui vel quales interius exiſtant. Omnibus eñ conformare ſe volunt et cuilibet applaudere ⁊ ſe bonos oſtendere querūt. et ſic maliciam ſuam

Ayuntamiento de Madrid

tali colore contegunt et abſcondunt. Iſti igitur non ſunt ſpecula vera et plana: ſed potius ſicut ſpecula cōcaua imaginē alio modo ꝙ̄ ſit reddētia et ꝯfidentia. Ideo cuilibet tali perſone pōt dici illud Ezechie. xvj. Feciſti tibi imagines maſculinas ⁊ fornicata es in eis ſumpſiſti veſtimēta tua multicolorra. et veſtita es eis iſti enim imagines maſculinas id eſt bonam conuerſationem oſtendunt: ſed cum ea fornicari dicuntur ꝓ eo ꝙ ipſam faciliter pretendunt inꝙ̄tum ſub veſtibꝰ multicoribus fictionem ſue nequicie veritatem abſcōdunt. Non ſic iſte quia iſte fuit. Autem. vt de iſto autem dicatur illud. Actuum vndecimo. Aperiens autē Petrus os ſuum dixit. In veritate. Et de iſto abrahā dicatur illud Geneſis vigeſimo. Orante autem abraham: ſanauit deus abymelech. Et ſi vis dilata de iſto autem ſicut infra in loco ſuo. Patet igitur ꝙ iuſtus habet certitudinem veritatis autē inquit. ¶ Quar-
E to dicēdo. ꝙ iſte habuit vel quod nos habere debemꝰ longitudinem bonitatis. quia ſcilicet diu debemus perſeuerare in bono. quod oſtēditur: cum dicit. Senex. In bono eīm debemꝰ ſeneſcere vſqȝ ad mortē ī bono cōſiſtere ⁊ manere. Uide prio de ſene ī bono ſignificato applica et allega Geñ. vigeſimo. v. Abraham mortuꝰ eſt in ſenectute bona. Patet igitur ꝙ quilibet ſpiritualis abraham: debet habere longitudinem in perſeuerando. Certitudinem in perorando. Plenitudinē in miſerando. fortitudinem in tolerando. Iſte eſt igitur abraham ad quem debemus attendere. Cui debemus obedire: et eius nos cōditionibus debemus cōformare. Attendere dico ſicut ad exemplar virtutum. Unde illud predictum Eſaie lj. ca. Attendite ad abraham patrem veſtrum. Obedire etiam quia pater multarū gentium prima Pe. tertio. Sara obediebat abraham. Conformare inſuper ſicut regule omnium bonorum. Joh. octauo ca. Si filij abrae eſtis opera abrae facite. Et ſic patet quomodo per abraam poteſt intelligi populus iudaicus inꝙ̄tum ſcilicet circuncīſionem tenuit Geneſis decimo ſeptimo. Et inꝙ̄tuȝ arietem herentem cornibus id eſt chriſtum in cornibus poſitum imolauit Geneſis vigeſimo ſecundo. Sed de hoc vide alibi.

Abreuiare.

Uide vbi breuitas.

Abs.

Nota ꝙ abs vt communiter ſumitur pro a ſeparatiuo. ſicut illud pſalmiſte. Perdidiſti omnes qui fornicantur abs te. Et Math. quinto. Erue eum et proijce abs te. Uide de hoc ſupra de A. et de Ab.

Abſalon.

Nota ꝙ abſalon multipliciter ſignat in ſcriptura. ſignificat enim. Demonem proditioſum. Subditum ambitioſuȝ. Humilem religioſum. Dei filium generoſum vel glorioſum. Juuenem luxurioſum. Hominem pernicioſum.
A ¶ Signat dico primo Dyabolum plenum deceptione. Ablaſon enim Amon fratrem ſuum ad conuiuiū vocauit et occidit. et tandem patrem ſuum de regno fraudulenter eiecit. vt habetur ſecundi Regum decimo tertio et decimo quinto. Sic dyabolus fratrem ſuum hominem ad conuiuiū gule vel mundi proſperitatem vocat: vbi per multa vicia ipſum necat. Patrem vero ſuum id eſt deum de regno ſuo. id eſt de cordibus fidelium quotidie eijcit et ibi loco ipſius regnū ſumit. iij. Reguȝ decimo ſexto. Irruēs ȝambri percuſſit hela ⁊ regnauit pro eo. Et ſicut iſte vt patrem eijceret amplexans et oſculans populum ſub ſpecie boni alliciebat dicens ſecundi. Regum decimo ſeptimo Quis me conſtituat iudicem ſuper terram vt iuſte iudicem? Sic dyabolus populuȝ ciuitatis id eſt ſenſus corporis mediantibus oculis ſuggeſtionum et delectationum decipit: et ſic ſub ſpecie boni trahit homines ad cōſenſum vt ſuper eos ſumat regnū. Job. quadrageſimo Ipſe ē rex ſuper omnes filios ſuperbie. Et ſicut iſte fedauit cōcubinas patris propter quod. Dauid eas abominans amplius non cognouit. ſed in domo ſeparata habitare cocgit. Sic dyabolus animas chriſti ſponſas inficit propter qd̄ ipſas abhominatur et refugit et in domo inferni ſeparat ⁊ dimergit Pſal. Abhominatus eſt hereditatem ſuam: Abſalon enim interpretatur amaricatio. qꝛ ſcilicet et dyabolus ⁊ mūdus amaricationem culpe et pene finalis introducūt Iſte enim fuit ſicut auceps qui vocat auem ad pabulum vt occidat. Sic vere dyabolus animam ad mundi proſpera. Nam abſalon volens occidere Amon fratrem ſuum parauit ſibi conuiuium maximum ſicut conuiuium regis. Cumqȝ Amon ſatis bibiſſet occiſus eſt a ſeruis Abſalon Dixerat enim abſalon ſeruis ſuis Obſeruate vſqȝ cū temulentus fuerit Amon vino. percutite ⁊ occidite. nolite inquit timere ego ſum qui precipio vobis. Roboramini ⁊ eſtote viri fortes. Abſalon igitur eſt dyabolus qui nihil aliud eſt ꝙ̄ amaricatio animarum Amon autem qui interpretatur dolens eſt homo qui eſt frater dyaboli. quia ſcilicet ab eodem patre. ſcilicet deo creati ſunt ambo. qui etiam dolens et flebilis in hac vita poteſt dici. ¶ Ideo poteſt dicere homo illud Job. xxx. Frater fui draconum et ſociꝰ ſtrutionum. Sic eſt tamen ꝙ iſte Abſalon ſemper deſiderat per culpam et per penam occidere fratrem ſuum ſcilicet hominem. Et ideo pro certo ipſe quando parat conuiuium ſibi id eſt feſtum mundane proſperitatis vocat eum ad delicias: diuitias et honores vbi cuȝ vino et ceteris mundi bonis ſcientijs et delicijs ebriꝰ fuerit temulentus et repletus ſubito dum non aduertit veniunt ſerui abſalon. ſcilicet mors et infirmitates que ipſum vulnerant et occidunt. Eſaie. vigeſimo ſexto capitulo Subito dum non ſperatur veniet contritio eius. frater enim fratrem ſuum venatur ad mortem ſicut dicitur Michee ſeptimo Uel expone ad literam contra proditores qui homines vocant ad domos et ad cōuiuia ſua. vt ipſos ſub ſpecie amicicie poſſint decipere. Uel pone contra vicium gule: Et pone ꝙ draco tunc inuadit elephantem: quando videt euȝ potu grauidum ⁊c. ſicut ſupra de abſtrahi. ¶ Figura de abſalon dyabolus: qui quando in conuiuijs ⁊ epulis, videt hominem temulentum et ebrium ſtatim precipit ſeruis ſuis. id eſt tentationibus carnis et mentis vt ipſum inuadānt et malos conſenſus et actus cū occidant. Bene igitur conſulitur Prouerbiorum. vigeſimotertio. Noli eſſe temulentus conuiuijs peccatorum. Bene ergo dicitur. ſecundi Regum. tredecimū cap. Cū temulentus fuerit Amon percutite euȝ et interficite: verba ſunt ipſius Abſalon. Signat dico dyabolum plenum proditione. Secundo dico. Quod B
abſalon ſignat malum ſubditum plenum ambitione Sicut enim Jupiter ſecundum poetas fingitur patrē ſuum a regno expuliſſe. et hoc quia cum ſaturnus qui eſt ſupra habeat circulum altiorem. Jupiter quādoqȝ vſqȝ ad illum circulum attingit ac ſi cum ſaturno luctare vellet ipſumqȝ expellere de propria manſiōe. Tales ſunt multi mali in eccleſia. qui cum Saturno id eſt cum prelato et ſuperiore ſemper volunt luctare. ſcilicet rixis: contentionibus: diſcordijs et querelis ipſumqȝ per ambitionis vicium de ſuo circulo. id eſt officio vel beneficio expellere vt ipſum valeant vſurpare. Figura. ſecundi Regum decimoquinto capitulo. vbi dicitur ꝙ abſalon filius Dauid ab exilio reduxerat applaudebat venientibus ad curiam patris ipſoſqȝ oſculabatur et demulcebat vt ipſum in regem eligerent: patremqȝ ſuum deponerent et fugarent. Et ſic actum eſt vt patreȝ proprium de regno deiecit. Sic vere ſunt hodie multi falſi et malicioſi ꝙ ꝙ̄uis pater eorū. id eſt prelatus ſuperior ſit dauid id eſt bona perſona ⁊ perfecta. ꝙ̄uis etiā ipſos ab exilio. id eſt a ſtatu paupertatis eduxerit ipſoſqȝ ꝓmouerit ipſi ambiūt ad regimē officiū ⁊ beneficiū eius Et bene accidit ꝙ fraudulēter

oſculis

Ayuntamiento de Madrid

oſculis ⁊ applauſionibus attrahunt corda aliorum ⁊
faciunt ſibi currus et equites id eſt faciunt ſibi ptes
aggregāt ad ſe ⁊ ad ſua vota aliquam partem eccleſie
collegij vel couentus.et tandem faciunt conſpiratio⸗
nem contra patrem et prelatum ſuum. pugnantqꝫ cō
tra eum per lites:afflictiones et controuerſias ipſū⸗
qꝫ quandoqꝫ de regno. id eſt officio ſuo deponunt⸗ et
regnāt loco eius.Unde dicitur.Michee.vij.filius cō⸗
tumeliā facit patri ⁊ inimici hominis domeſtici eius
C Signat igitur ſubditum plenū ambitione. ¶ Tertio
dico.Quod ſignat peccatorem plenum rebellione: vel
infectione.Sicut enim dicitur.ij. Regum. xviij.capi⸗
tulo.Abſalon vt obtineret regnum contra patrem de
bellauit.Sed dum eſſet in regno vel in prelio adheſit
frondibus cuiuſdam arboris et ibi remāſit ſuſpenſus
per ceſariem capillorum.⁊ tandem venit Joab qui in⸗
uenit eum ſic herentē et infixit tres lanceas in corde
eius:et ſic mortuus eſt.ſicut dicitur .ij. Regum . xviij.
Abſalon eſt peccator:qui amaricatio eſt anime ſue ꝓ
prie per eternam damnationem quam ſibi procurat.
Iſte igitur vt habeat regnum et gloriam huius mun⸗
di preliatur per vicia ⁊ peccata contra dauid. id eſt cō
tra deum patrem ſuum.Itaqꝫ quandoqꝫ accidit ꝙ ip⸗
ſe in mundo iſto inuenit arborem mundane proſperi
tatis cui ſcilicet ſtatim adheret cum capillis:id eſt cū
affectionibus ⁊ deſiderijs mentis ſue que eſt a capite
id eſt a corrupta intentiōe progrediunt.Sed vere quā
do ioab qui interpretatur inimicus id eſt dyabol⁹ vi⸗
det hominem ſic herentem arbori proſperitatis :ipſe
pro certo ſtatim infigit in cor eius tres lanceas id eſt
tria genera peccatorum . Prima lancea eſt mala con⸗
ſuetudo:qua ſcilicet homo paulatiue deflectit ad pec
catum.Secūda lancea eſt obſtinatio qua ſcilicet ho⸗
mo induratur in peccato.et quaſi videtur ſibi impoſſi
bile ꝙ reſiliat.Tertia autē lancea eſt deſperatio . qñ
ſcilicet homo corporaliter deſperat ſe poſſe ſaluari:et
quando vtitur preſentibus vt eternis.et quādoqꝫ ſpe
rat in futurū damnari.⁊ in hoc ſeculo facit omne ma
lum quod poteſt.⁊ ſic finaliter per dānationem eter⸗
nam interficitur.Ideo dicitur.Eccleſiaſtici.xxvj. capi
tulo .A tribus timuit cor meū ⁊ in quarto facies mea
D metuit ſignat igitur peccatorem. ¶ Quarto abſalon
ſignat chriſtum:vel etiam virum iuſtum plenum per
fectione.Abſalon ſicut dicitur.ij.Regum.xiiij. filius
regis dauid fuit pulcherrim⁹: quia a planta pedis vſ⸗
qꝫ ad verticem non erat in eo vlla macula.Ceſariē etiā
habebat pulcherrimam que a mulieribus annis ſin⸗
gulis charіſſime comparabatur . Abſalon qui inter⸗
pretatur pater pacis:ſignat viros pacificos ⁊ pfectos
qui ſunt filij regis chriſti.q̄ ſicut dicit Mat.v. Beati
pacifici quoniam filij dei vocabuntur.Et maxime bo
nos eccleſiaſticos prelatos et religioſos.quia iſti de⸗
bent eſſe ita puri ſancti et mundi ꝙ nulla peccati ma
cula debet in eis apparere nec in capite intentionis
nec in pede affectionis.Capillos etiā.id eſt exteriorē
conuerſationē ⁊ apparentiam debent habere pulcer
rimam ⁊ honeſtam intātum ꝙ mulieres id eſt viri ſe⸗
culares et imperfecti ipſam poſſint vt ſibi neceſſariā
vendicare ⁊ permutationem et exemplum ſibi appro⸗
priare et etiam comparare vt de talib⁹ poſſit dici.Si⸗
ne macula ſunt ante thronum dei.Apoc.xiiij . Uel dic
ꝙ Abſalon eſt chriſtus filius dei patris ⁊c.ſicut ſupra
Et pone ſicut abſalon occidit amon in vindictā Tha
mar ſororis ſue quā ipſe corruperat.Sic chriſt⁹ dya⸗
bolum qui occidit animam per peccata in iudicio cō
demnabit. Et ſicut abſalon adherens ramis a ioab
interfectus eſt.Sic xp̄s adherens cruci a iudeis occi⸗
ſus eſt .ij. Regum capitulo decimo octauo . Abſalon
E filius regis mortuus eſt . ¶ Quinto dico. ꝙ abſalon
ſignat luxurioſum iuuenem cū leui conditione. quia
ſcilicet iſte erat pulcerrimus capillis plenus et ſine
macula.ſic luxurioſi iuuenes pulchri et compti et in
capillis curioſi qui ſcilicet ſunt apud fatuas iuuencu

las multum chari.

Abſcindere.

Nota ꝙ abſcindere:idē eſt ꝙ A
partē a parte diuidere. ⁊ ma
xime quando talis diuiſio fit gladio mediante.poſſu
mus igitur notare ꝙ abſcindere ſumitur ⁊ in bono ⁊
in malo ſcilicet.Abſcindere .

Mortalitatis. Abſcindit igit̃ vita ꝑ mortis neceſſi
Iniquitatis tatem.Unde Eſa.liij. Abſciſus eſt de
Sagacitatis ⁊ terra viuentium . Mors enim ſicut
Penalitatis ſciſſor pānorum qui ſcilicet illud qſi
multo labore et diuturno tempore orditum eſt ſubito
rumpit et ſcindit.quia vitam humanam multis die⸗
bus ⁊ laboribus compoſitam . mors ſubito diuidit et
ſcindit.Abac.iij.Abſcindetur de ouili pec⁹ . vnde Eſa.
xxxviij.Preciſa eſt velut a texente vita mea dum ad⸗
huc ordirer ſuccidit me . Mors enim eſt ſicut ſecuris
dei cū qua in ſilua mundi ſuccindit arbores ⁊ ramos
id eſt perſonas et ſtatus eorum figura Dani.iiij. Ubi
arbor pulcerrima et rami ipſius ſucciſi. Ubi dicitur.
Succindite arborem et preſcidite ramos eius. ¶ Se⸗ B
cundo abſcinditur et corrūpitur gratia per culpe ini⸗
quitatem.peccatum enim eſt gladius dyaboli cū quo
abſcindit cordam diuine gratie cū qua nauis anime
eſt ad portum ſalutis ligata.vt per mare huius mun⸗
di per vana deſideria fluctuare cogatur.⁊ vt finaliter
per mortis eterne periculum confringatur. Actuum
xvij.Abſciderūt milites funes ſcaphe.Sicut enim di⸗
cit plinius.Femina palma non fructificat niſi palma
maſculi ſit coniuncta. ꝙ ſi quis maſculam abſciderit
femina ſterileſcit.Sic vere cum xp̄s et anima ſit ſicut
palma maſcula et femella: iſta eſt veritas . ꝙ niſi ſibi
chriſtus per peccatum abſcinditur ſtatim iſta femi⸗
na id eſt anima a fructu bonorum operum deſiccatur
ita ꝙ peccatores poſſunt dicere illud Ezechi.xxxvij.
Aruerunt oſſa mea:perijt ſpes noſtra et abſciſi ſum⁹
Iſta eſt igitur abſciſio:que fuit per culpam et iniqui⸗
tatē.Sed circa hec nota ꝙ aliqui habent. Abſciſū ca
put recte intentionis. Abſciſam manum bone ope⸗
rationis. Abſciſam aurem obedientie et auditionis.
Abſciſum cornu potentie et iuriſditionis.Abſciſā ve⸗
ſtem dei vnitatis et cōmunionis. Abſciſos pedes bo
ne affectionis.Illi qui habent caput abſciſū ſunt ma
licioſi qui ſcilicet in nullo actu cum bona intentione
procedunt. figurati in holoferne.Judic.xiij . Cui que
dam mulier caput abſtulit dum dormiret. quia ſcili⸗
cet mala mulier malicia abſcindit capita id eſt inten
tionem debitam iniquorum.Unde.ij.Regum vigeſi⸗
mo Abſciſum caput Sibe filij bochri proiecerunt ad
ioab. ¶ Item illi qui habent abſciſam manum : ſunt
deſidioſi qui ſcilicet nullum bonum operari volunt
ac ſi recte haberent manus abſciſas. figurati i dagon
idolo.j. Regum quinto. Quod fuit inuentum ſuꝑ
limen oſtij templi ſui capite et duabus palmis abſci⸗
ſis quia ſcilicet deſidioſi et pigri ac ſi eſſet idolum in⸗
ſenſibile ſine motu videntur manus et palmas id eſt
executionem bonorum operum et etiam caput bone
conſciētie perdidiſſe Dañ.ij.Abſciſus.eſt lapis de mō
te ſine manibus. ¶ Item illi qui habent aurem abſci
ſam:ſunt obſtinati et litigioſi qui ſcilicet aurem debi
te attentionis et obedientie et auditionis non habēt
ſimiles orpaſce.qui cum rex perſarum tantus fuiſſet
et cum a concubina proditus eſſet aures habere abſci
ſas regno pulſus et occiſus eſt.vt dicit Juſtinus libro
primo quia ſcilicet regnū paradiſi merentur perdere
qui auribus obedientie dignoſcuntur . figurati in il⸗
lo ſeruo ſacerdotum cui Petrus abſcidit auriculam
eius dextram. Petrus enim dictus a petra. poteſt
ſignificare dyabolum quia petreus et obſtinat⁹ exi⸗
ſtit qui .ſ.obſtinatis aurem dextrā ſcilicet volūtatem
audiēdi ſpūalia ⁊ obedientie tollit. Aurē tn̄ ſiniſtram
i.voluntatē audiendi cantilenas, et alia inutilia eis
dimittit Ezec.xxiij.Naſum tuū et aures preſcindet.
Naſum dico deuotionis et aures auditionis. Itē illi

Ayuntamiento de Madrid

qui habēt cornu abſciſum ſunt imbecilles plati τ deli
cioſi qui ſc3 cornu potētie τ audacie perdiderūt. Hie-
remie .xlviij. Abſciſum ē cornu Moab. ¶ Itē illi qui ha
bent veſtes abſciſas ſunt ſciſmatici τ pniciosi q.ſ. veſtē
chriſti inconſutilem .i. eccleſiam per ſciſmata diuidūt
et abſcidunt. figurati in Dauid. Qui abſcidit orā cla
midis regis Saul in ſpelunca .j. Regum. xxiiij. qui .ſ.
heretici in ſpeluncis et abditis vbi .ſ. tenent ſua con-
uenticula preſcindunt clamidem regis chri ſti id eſt
eccleſie vnitatem peiores illis qui eum crucifixerunt
qui .ſ. tunicam eius inconſutilem ſcindere vel diuide-
re noluerunt. figura etiam in illis ſeruis Saul quib⁹
rex Amon preſcidit veſtes vſq ad nates. ij. Reg. x. quia
vere ſciſmatici ita ſunt hodie per regem Amon id eſt:
per dyabolum abſciſi τ truncati et veſtis ſuarum eccle
ſiarum ita eſt diuiſa ꝙ ipſorum maniſeſte apparent
omnia pudibunda: et vilitas ſeu miſeria ſui ſtatus. i.
parali. xix. pſcidit; tunicas eorū a natib⁹ iō dauid dr. j.
Regum. ca. xxiiij. Quod ipſe percuſſit cor ſuum eo ꝙ
abſcidiſſet oram clamidis regis Saul. ¶ Item illi qui
habent pedes abſciſos ſunt odioſi: qui .ſ. pedibus bo-
ne affectionis carent. ita ꝙ mentem ſuam ad charita
tem aliquam ad diligendū non tranſferunt neq por
tant. figurati ei. ij. mac. vij. Ubi rex peſſim⁹ Anthioch⁹
linguam manus et pedes Machabeo preſcidit. quia
ſcilicet malus rex preſcindit illis linguam bone locu-
tionis. manus bone operationis. pedes bone affectio
nis. Sic igitur patet ꝙ diuerſimode abſcinditur et rū
pitur gratia: per culpe iniquitatem. quod eſt ſecundū.
Tertio dico: ꝙ abſcinditur mala ſocietas vel etiā cul-
pa et iniquitas per prudentiam et ſagacitatem. Ra-
mi enim ſuperflui abſcinduntur de arbore vt fructifi-
cet. Membrum putridum ſcinditur de corpore ne in
fectionem multiplicet. Infirmitas abſcinditur a car-
ne ne hominem occidat. Sic prelatus debet abſcinde
re de corpore eccleſie perſonas corruptas et precipue
hereticos. Ad. Gal. v. Utinam abſcindantur qui vos
conturbant. Homo etiam debet a mente ſua abſcin-
dere malos mores et conditiones vicioſas. Eccleſia
ſtici. x. Breuem lāguorem preſcidit medicus. Ideo de
mala muliere dicitur Eccleſiaſtici. xxv. A carne tua ab
ſcinde illam ne ſemper te abutatur. Et de mala ope-
ratione dicitur Mathei. ix. capſo. Si manus tua ſcā
dalizat te proijce abs te. Abſcinditur igitur malū per
prudentiam et ſagacitatem. ¶ Quarto dico ꝙ ab-
ſcinditur damnatus per iuſticiam et ſeueritatem. Si
cut enim membra putrida abſcinduntur et in ſterqui
linium eijciuntur. ſic damnati a congerie bonoꝝ tol
lentur et in inferni ſterquiliniū ponentur. In corpore
ſerpentis ſi diuidatur pars. que remanet cum capite
viuit. pars vero abſciſa morit᷑ ꝙ̄uis diu reſpirare pal
pitare et ſe mouere ſeruatur. Serpens eſt chriſtus ſm
Auguſtinū in ſermone. Corpus eius eſt congeries om
nium chriſtianorum. In iudicio igitur illi qui rema
nebunt cum capite .i. cum chriſto viuent ineternū. Il
li vero qui per ſententiam ab eo preſcindentur ſcilicet
improbi et reprobi quibus dicetur Ite maledicti in ig
nem eternum morientur. Et cum per remorſum con-
ſcientie ſemper palpitare noſcentur Ideo de tali abſci
ſione damnatorum dicitur Eſaie. xviij. Abſcindentur
excutientur τ relinquentur auibus montium τ beſtijs
terre Sic igitur habetur quomodo eſt quadruplex ab
ſciſio. ſcilicet reproborum iniquorum viciorum et via-
torum.

Abſcōdere.

In ſcriptura accipitur multifor
miter. Eſt enim abſcōſio dei et
hoīs. Dei τ hec dupliciter. vna .ſ. terribilis τ alia dele-
ctabilis. Terribilis eſt qñ non ſe abſondit a peccatori
bus Et ſic abſconſio idem eſt: ꝙ conteptus ſeu abomi
natio ſeu eterna damnatio. Et de hac dicit Deutero
nomi. xxxij. Abſcondam faciem meam ab eis. et conſi
derabo nouiſſima eorū. Uel abſcōſio dei idē eſt qđ ſua
petitio adiutoriū τ defenſio. et etiā eterna conſolatio
Et de hac dicitur Job. xiiij. Quis mihi hoc tribuat vt
in inferno ꝓtegas me τ abſcondas me donec ptranſe
at furor tuus τ cōſtituas mihi tempus in quo recor- B
deris mei. ¶ Item alia eſt abſconſio hominis: τ hec ē
ſimiliter duplex. ſ. vna cōmendabilis. alia vituperabi
lis. Cōmendabilis eſt. qđ boni de ꝓprijs meritis, τ vi-
ribus nō preſumentes ſe abſcondunt per humilitatē
τ fugiunt occaſiones peccatoꝝ. Et de hoc dicit᷑. Joh.
viij. Jhs autē abſcondit ſe τ exiuit de templo. Eſt etiā
abſconſio mala τ vituperabilis. qñ .ſ. homo abſcondit
ſe a deo τ a ꝓximo. A deo ꝓpria peccata ei celādo. Et
de hoc dr prouer. xxiij. Qui abſcondit ſcelera ſua non
dirigetur in terra. A ꝓximo bona ſua ei negādo: τ ab
eo neceſſitatis tpe fugiendo. τ fraudes occulte τ falla-
citer ꝓcurādo. Et de hoc ꝓuer. j. Abſcondamus tēdi-
culas cōtra inſontē. ¶ Alijs modis τ multi accipitur C
abſconſio in ſcriptura. ſed hec exempli gratia ſuffici-
ant et de duobus vltimis aliquid ꝓſequamur. Dico
igitur primo ꝙ eſt quedam abſconſio vituperabilis τ
iſta eſt abſconſio. qua abſconduntur mali τ a deo et a
ꝓximo. τ maxime diuites. qui reuera ſunt ſimiles eri-
cio. q2 ſm Ariſto. li. j. de animalib⁹. Et Iſid. li. xj. Ethi-
mol. Ericius eſt animal ſpinis vndiq circūſeptum q̄
ſunt ei loco armature. Nam qñ a canib⁹ impetit᷑ ſta-
tim ſe inuoluit τ abſcōditur. ſpinas etiā ſuas eis obij-
cit. τ ſic tangi a canib⁹ nō audet. Et iſtud animal ſicut
dicit. Ariſto. lib. iij. ſup alia animalia debilis eſt audi-
tus. Reuera chariſſimi. tales ſunt diuites τ peccato-
res mundi. Primo enī ipſi habent ſpinas ꝓ armatu-
ra. Et iſte ſignant mūdi diuitias q̄ pungunt τ ſollici-
tant cor humanū. Signant etiā verba pungitiua inïu
rioſa τ corroſiua mordacia τ detractoria: quibus oīb⁹
mundani diuites ſunt armati. Ideo poteſt eis dici il-
lud. Judicū. vij. Conterā carnes veſtras cū ſpinis et
tribulis deſerti. Iſti igitur qñq pſequuntur a canib⁹
dico tēporalibus τ ſpiritualibus. Canes ſpūales ſunt
predicatores qui contra tales habēt latrare τ eos cor
rigere τ mordere: τ lupum .i. dyabolum ab ouili domi
nico effugare. Canes etiā tpales ſunt principes τ pre-
lati: qui etiā volunt quandoq pſequi τ p cenſuram iu
diciariā caſtigare. Sed vere iſti optime ſe ſciunt inuo
luere τ abſcondere p multas falſitates: palliationes τ
excuſationes τ per ypocriſis fictiones. Nā cōtra mor-
ſurā canū .i. peccatoꝝ. τ contra eorum correctionē op
time ſciunt ſe abſcōdere τ inuoluere τ ſua crimina ex-
cuſare τ in cōfeſſione τ alias celare tegere vel negare
et eis etiam ſpinas .i. mala verba τ pungitiua obijcere
et eos qñq diffamare. Et propter hec tales canes vix
audent eos tangere: ſicut ad literā videmus ꝙ predi-
catores moderni nō audent diuitibus dicere veritatē
q2 ſicut dicitur ꝓuer. ix. Qui arguit deriſorē ipſe ſibi
iniuriā facit. ſ. deriſor. Item qñ canes tpales .i. mundi
principes et prelati eos volunt pſequi τ corrigere pro
certo ita caute τ malicioſe ſciunt ſe abſcondere et in-
uoluere per palliationem ſuorum malorum contra-
ctuum et vſurarum et ſymoniarum. ꝙ etiam vix poſ-
ſunt ab aliquo tangi τ maxime: quia quando vidēt ꝙ
aliquis eos pſequitur ſtatim obijciunt eis ſpinas. id
eſt diuitias ſuas offerendo ſcilicet munera atq dona
Et ſit ꝙ propter ſuam abſconſionem τ ſpinarū ſuarū
obiectionem incorrecti τ intacti ab omnibus dimit-
tuntur. Et ideo tam predicatores ꝙ̄ prelati ꝙ̄ etiam
principes ceteriq iudices huius mundi poſſunt dice
re illud. Eſaie. lxiiij. Non eſt qui conſurgat et teneat
te abſcondiſti faciem tuam a nobis. Sed ſcitis quali-
ter ſit de ericio. pro certo ꝙ̄uis in terra poſitus opti-
me ſe inuoluat et abſcōdat: ita ꝙ ſua interiora neque
ant videri. qñ tamē in aqua ponit᷑: tūc ſtatim explicat
τ extenditur. et oſtēditur. et ſic ſuorum vilium mēbro
rum qualitas que prius erat abſcondita reuelatur.
Sic vere chariſſimi ꝙ̄uis mundi diuites τ peccato-
res ſint modo in terra id eſt in iſta temporali vita mi
rabiliter

Ayuntamiento de Madrid

rabiliter innoſunt ⁊ abſconditi:ita ꝙ interiora ſua vix
videntur aut ſciuntur:quando tamen in aqua eterne
miſerie fuerint in inferno poſiti et ſubmerſi.tunc pro
culdubio omnia pudibunda ſua omnia crimina ⁊ vi=
cia ipſorum omnibus intuentibus apparebunt.quia
ſcilicet in inferno ⁊ iudicio alter alteri⁹ crimina intel
liget et cognoſcet. Unde Eſa.xlvij. Reuelabitur crimē
tuum et ignominia tua.et videbitur opprobrium tuū.
Et iſti pro certo debiles ſunt auditu. quia vere non
poſſunt audire correctionem verbum dei vel predica=
tionem. Unde Hiere.vj. Incircuncise aures omnium
et audire non poſſunt. Habent igitur iſti abſconſio=
nem vituperabilem. Job.xxij. Omnes tenebre abſcon
dite ſunt tenebre dico id eſt mali.et ideo de multipli=
D ci abſconſione mala malorum poteſt exponi illud qđ
dicitur Job.xviij. Exardeſcet contra eum ſitis abſcon
dita eſt in terra pedica eius et decipula illius ſuper ſe
mittam. In qua quidem autoritate aduertendum eſt
ꝙ mali tripliciter abſconduntur. Abſconduntur em̄
per auariciam et cupiditatem. Exardeſcet inquit con
tra eum ſitis. Per ſymoniam et tenacitatem. Abſcō=
dita eſt inquit in terra pedica eius. Per fraudulenti=
am et fallacitatem decipula inquit eius ſuper ſemi=
tam. Dico ꝙ eſt quedam abſconſio auaritie ⁊ cupidi
tatis. Et hec eſt quādo auari ardore acquirendi ⁊ ha
bendi et inflammati abſconduntur ſcilicet ab homi=
num frequentia ne ipſos oporteat aliquam facere lar
gitatem. Abſcondunt etiam ſua ſcilicet bladum et vi=
num et alia.ipſaq; per auariciam accumulant ⁊ reſer
uant:nullā inde elemoynā facientes.iiij. Reg.vij.ca.
Abſcōdent leproſi aurum et argentum. Ideo iſti ſunt
ſimiles lupo:qui eſt animal voraciſſimum:qui cibos
quos non poteſt comedere reponit et abſcōdit: ita ꝙ
quandoq; ipſi per diuturnā cuſtodiam computreſcūt
Sic vere mundi diuites ⁊ auari cauſa voracitatis aua
ricie:crudelitatis et violentie ſunt repleti. ꝙ cibos id
eſt bona ſua temporalia que eis ſuperſunt et ſuperflu
unt non diuidunt alijs per largitatem elemoſynam ⁊
pietatem.immo pro certo ipſa abſcōdunt et reſeruāt
et continuo accumulant et augmentant: ita ꝙ quan
doq; totum corrumpitur et putreſcit propter nimiaȝ
cuſtodiam. Et ideo iſti ſicut lupus viuunt de ſangui=
ne animalium innocentium. Sic vere tales auari ex=
coriant et exhauriunt innocētes:pauperes ⁊ vicinos.
et eorum carne et ſanguine ſe ſatiant et replentur. Et
ideo dicitur Hierem̄.v. Percuſſit eos leo de ſilua lu=
pus ad veſperam vaſtauit eos. Iſti fuerunt ſignifica=
ti. Joſue.vij.vbi dicitur. Quod bona hierico fuerunt
anathematizata.fuit tamen vnus qui dicebať Achor.
qui auaricia ductus abſcondit in terra de bonis illi⁹
ciuitatis.ſcilicet regulam vnam auream et palliū au=
reum:quare oportuit ꝙ eſſet poſtmodum lapidatus
quia ſcilicet contra domini preceptum abſcōderat il=
la bona. Reuera chariſſimi tales ſunt multi. Conſtat
autem ꝙ bona ciuitatis huius mundi anathematiza
ta:excōmunicata et interdicta ſunt:et inhibitū eſt no
bis ne aliquis de bonis ſuis aliquid per auariciam re
cipiat aut abſcondat. Iuxta illud prima Johannis.ij.
Nolite diligere mundum neq; ea que in mundo ſunt.
Sunt tamen ibi multi. ſcilicet cupidi et auari qui be=
ne dicuntur Achor.qui interpretatur fratris triſticia.
quia iſti fratres et vicinos ſuos et illos qui cū eis ha
bent condiuidere triſtificant et infeſtant. Iſti dico de
bonis ciuitatis iſtius interdicte.ſcilicet mundi abſcō
dunt.per auaritiam et recludunt:et aurum et argen=
tum ſine neceſſitate accumulant et reſeruant contra
domini voluntatem. Quapropter finaliter accidit ꝙ
a dei ſententia.et temporaliter et eternaliter puniun
tur. Unde Mathei.xxv. Abiens fodit in terram ⁊ ab=
ſcondit pecuniam domini ſui. Eſt igitur in iſtis abſcō
ſio cupiditatis in acquirendo. Contra eum in=
quit exardeſcet ſitis. Unde Eſaie.ix. Multitudo corū
ſiti exaruit. ¶ Secundo eſt in eis abſconſio tenacita= E
tis in reſeruando. Abſcondita eſt inquit in terra pedi
ca eius. Dicit ille Plini⁹ libro vigeſimo nono capitu
lo ſexto. Quod pauo habet feces medicinales.et quia
pauo inuidet ſaluti hominum. ideo ſtercore egeſta
quantum poteſt abſcondit:dato quod ei aliquam vti
litatem amplius non faciant.quia non vult quod ho
mo exinde vtilitatem aliquam ſortiatur. Idem facit
ceru⁹ de cornu ſuo dextro. quia cum ſit medicinale ip
ſum quantum poteſt abſcondit ne homini proficiat:
quis nihil poſſit proficere ſibiipſi:ſicut dicitur in il=
lo libro. Uere tales ſunt parci et tenaces huius mun=
di.habent enim diuitias que dicuntur cornu dextruȝ
et que dicuntur ſtercora. Iſta enim cum proprie ſint
ſtercora ſecundum apoſtolum Philipenſes tertio.
Omnia inquit reputaui quaſi ſtercora.et tamen ſunt
cornua diuitum ⁊ potentum quibus mediantibus in
ſuperbiam efferuntur et ab eis pauperes impetun=
tur. Et iſte pro certo poſſunt eſſe vtiles et medicina
les pauperibus et egenis. Sed vere iſti videntur inui=
dere eorum vtilitati.quia iſti ſua cornua et ſtercora.
de quibus tamen ipſi non percipiunt aliquam vtilita
tem.quia ſcilicet pre parcitate non audent eis vti. ita
abſcondunt ſeruant et recludunt: ꝙ non poſſunt ab
aliquo reperiri.quod oſtenditur cum dicitur. Abſcon
dita eſt in terra pedica eius. Diuitie autem dicun=
tur pedica:quia ſcilicet pedes id eſt affectus diuitum
ligant irretiunt atq; tenent. Et tales pedice id eſt ta=
lium diuitie pro certo abſconduntur ab eis in terra id
eſt in occultis latibulis ⁊ ſecretis. Ideo iſti poſſunt di
cere illud Mathei vigeſimo quinto. Abij et abſcon=
di talētū tuū in terra. Tales ſunt figurati ī illis lepro
ſis quarto Regum ſeptimo.vbi dicitur. ꝙ quidam
viri ſcilicet quattuor leproſi intrauerūt in caſtra regis
ſyrie:et ibi biberunt et comederunt.et ibi aurum et ar
gentum et veſtes plurimas inuenerunt q̇ ſtatim ab=
ſconderunt. Sic vere illi lepram diuitie patiūtur:que
ad modum lepre ad poſteros tranſmittitur. quia ſci=
licet vſurarius docet filios ſuos vſurare. Raptor ſuos
rapere.fraudator fraudare. Illi dico quando intrant
tabernacula et caſtra huius mundi pro certo bibunt
et comedunt diuitias infinitas ita ꝙ efficiuntur ple=
ni diuites et ſaturi. Sed pro certo illud ꝙ ipſi nō poſ=
ſunt comedere nolunt alijs diſtribuere:ſed magis vo
lunt abſcōdere ⁊ ſeruare per vicium parcitatis. Et ſic
bene dico ꝙ eſt quedam abſconſio tenacitatis in ſer=
uando hieremie decimo tertio. Tuli lumbare de lo=
co in quo abſconderā.et ecce computruerat ita vt nul
li vſui aptum eſſet. ¶ Tertio dico: ꝙ eſt alia abſcon= H
ſio fallacitatis i fraudendo. Et iſta oſtenditur quan=
do dicitur. Decipula ei⁹ ſuper ſemitam. Decipula di
citur a decipiendo.quia ſcilicet in ſpiritualibus et in
corporalibus aliqua abſconduntur vt alia decipian=
tur. Iſtud patet in ſpiritualibus q̄tum ad demones:
quia reuera ſub multis palliationibus et fictionibus
fictiones abſcondunt ſe per tentatiōes vt ita poſſint
animas defraudare. Peccata etiam que ſpiritualia
ſunt ſub delectabilibus ſunt abſconſa. Et ideo vide=
tur ꝙ tam demones q̄ peccata ſunt ſimiles cuidam
vermi ſcilicet ſerpenti qui dicitur enidros quia ſicut
dicit Plinius et Iſidorus. In herbis et in luto in=
uoluitur et abſconditur.et dum dormit crocodillus.il
labitur in os eius et in ventrem ingreditur. et ſicut ſa
gitta corrodit atq; perforat ventrem eius. et ſic eum
interficit et occidit:ſicut dicit Plinius et Iſidorus.
Recte talis eſt dyabolus et peccatum. quia vere iſti
latent in herbis id eſt in delicijs huius mundi et hoc
fit quia inſidiantur ſemper crocodillo in fluuio dor=
mienti id eſt in illis qui in fluuio mundane proſperi=
tatis dormiūt et quieſcūt:et ideo dū vidēt eos conſo=
pitos in mundi pſperis ipſi p certo dilabunť in ven=

Ayuntamiento de Madrid

trem eorum per delectationem et conſenſum. et tunc
corrodent ventrē eoꝝ per malum deſideriū et effectū
ipſoſqꝫ occidunt per iniquoꝝ operum complementū
Unde in ps. Abſconderunt ſuperbi laqueū mihi. Iſta
igitur abſconſio et deceptio fit in rebus ſpiritualibꝰ
Sed adhuc dico ꝙ ſit alia in rebus corporalibus. qꝛ
vere vix eſt aliquis qui nō nitatur in abſcondito .i. in
occulto alios defraudare. patet in vſurarijs ⁊ in ypo-
critis. qui pro certo ſunt ſimiles regulo vł ceraſte: qui
eſt ſerpens venenoſus. cornua tamē habet ſicut muto
et ideo in vijs publicis inſidiatur tranſeuntibus ani-
malibus. Nam totum corpus abſcondit ⁊ cornua ſua
que depicta ſunt oſtendit: q̄ etiā ſunt pulchra ⁊ depi-
cta. Et ideo beſtie quādo tranſeunt non aduertūt: im
mo credunt eſſe cornua mutonis. Sed cum prope ip-
ſum fuerunt: nō mutonem ſed regulum ſe oſtendit. qꝛ
eas interficit ⁊ occidit. Reuera tali modo ſe abſcon-
dunt vſurarij ⁊ ypocrite et ceteri deceptores. Cuꝫ eñi
iſti ſunt reguli .i. peccatores ⁊ venenoſi habent tamē
ſemper aliquid mutonū .ſ. apparentiā ⁊ eloquentiaꝫ
dulcem ſimplicē ⁊ honeſtā. Et ideo abſcondunt et ce-
lant corpus ſuum ſerpentiū .i. venenoſitatē ſue male
intentionis ⁊ oſtendūt illā partē quā habēt ornatā .ſ.
dulcedinē falſoꝝ verborum et ficte apparentie. et ſic
homines decepti credunt eos mutones. id eſt ſimpli-
ces et fideles ⁊ appropinquāt ad eos eoꝝ ſocietatem
ſectando. Et tunc ꝑ certo oſtēdunt ſe eſſe regulos nō
mutones. qꝛ .ſ. illos pungunt ⁊ inuenenant ⁊ occidūt
Iſtud patet de vſurarijs: qui ita benigniter ſe habēt
primo ad homines mutuando ⁊ ꝓmittendo ꝙ quaſi
videtur eſſe mutones. Sed vere in fine ipſos pungūt
et exheredāt: ⁊ ſe oſtendunt eſſe regulos venenatos.
hypocrite etiā ⁊ heretici ꝓpter ſuam honeſtā apparē
tiam attrahunt ad ſe et ad ſua colla. Iuuenculas mu
lieres fiuntqꝫ ipſarū confeſſores: ſed in fine qñqꝫ acci
dit ꝙ ipſi ſe regulos eſſe demonſtrāt. qꝛ ꝑ luxuriaꝫ ip-
ſas inuenenant ⁊ impregnāt. Item de talibus dicitur
Gen. xlix. Fiat Dan coluber in via ⁊ ceraſtes in ſemi-
ta. Dicit̄ igitur iſta abſconſio decipula ſuper ſemitaꝫ
⁊ ideo dicit̄ Hiere. v. Sicut decipula plena auibꝰ ſic
domus eorum plena dolo. Et ideo de quolibet tali de
ceptore ⁊ ypocrita poteſt dicere illud Eſa. liij. Quaſi
abſconditus vultus eius ⁊ deſpectus: quare non repu
tauimus eum. Eſt igitur Quedā abſconſio fallacita-
tis. Quedā abſconſio tenacitatis. Quedam abſcōſio
cupiditatis. Et ſic dico ꝙ eſt abſconſio vituperabilis
B ¶ Secundo dico. ꝙ eſt quedā abſconſio deſiderabi-
lis. ⁊ hec eſt: quādo homo abſcōdit ſe ꝑ humilitateꝫ
quādo .ſ. nō reputat ſe dignum corā alijs apparere.
Sicut enim videmus ꝙ cuniculi abſcōdunt ſe ne in-
ueniātur quādo pſequūtur intrant cauernas ſuas vt
celentur ⁊ occultantur. qꝛ ſi exterius remanerent eſ-
ſent in periculo ꝙ caperentur. Sic vere ſapientes qñ
vident ꝙ mundus vult eos capere ad partem ſuam ⁊
in pſperis ꝓmouere: ipſi debent fugare ⁊ ſe abſconde
re et in terrā ⁊ cauernā ꝓprij ſepulcri futuri ꝑ conſide
rationem intrare .ſ. mortē ꝓpriam conſiderando ⁊ ſic
a periculo ſe ſanare. Et ideo cōſulitur cuilibet viro iu-
ſto Eſa. xxvi. Uade populus meꝰ intra cubicula tua
claude oſtia tua ſup te ⁊ abſcondere modicum ad mo-
mentum donec ꝑtranſeat furor meus. In quibus ver
D bis oſtenditur ꝙ boni ſe abſcondunt Per felicitatis
meditationē. qꝛ intra in cubiculū tuū. Per proſperita
tis deteſtationem. qꝛ claude oſtia tua. Per aduerſita
tis declinationē. qꝛ abſcondere do. ꝑtran. fu. ¶ Abſcō
damur igitur meditando felicitatem. Mergulus eſt
quedam auis que ſtatim quādo ab aliquo impetitur
ad aquam fugere conſueuit: ⁊ in aqua taliter abſcon-
ditur ꝙ a ſuis perſecutoribus nec leditur: nec capitur
nec grauatur. vt dicit Iſidorus. Uere ſic debent facere
boni ⁊ iuſti quia pro certo quando patiuntur aliquas
perſecutiones exterius in hoc mundo: iſti ſtatim de-
bent refugere ad aquāꝫ ad voluptatē eterne et ſupne
felicitatis et ibi per meditationē ⁊ conſiderationē ſe
abſcondere .ſ. cogitādo ꝙ ſꝫ apoſtolū Roma. viij. Nō
ſunt condigne paſſiones huius tpis ad eternā gloriā
que reuelabitur in nobis. Et ſic ꝑcerto nulla exteri-
or aduerſitas ipſum poterit ſuperare. Figura .iij. Re-
gum. xvij. vbi cum helyas perſequeretur ab achab ne
quiſſimo rege iſrael dictum eſt ſibi. Uade contra oriē
tem et abſcondere in torrente carith: et ibi de torren-
te bibes. Carith interpretat̄ cognatio: ⁊ ſignat torren
tem et affluentiā glorie paradiſi. vbi .ſ. cognatio ꝑpe-
tui amoris ⁊ firmitatis. Nam quādoqꝫ achab rex iſ-
rael id eſt dyabolꝰ vel aliquis malus princeps vel pre
latus: nos proſequitur ꝑ certo optimum conſiliū eſt
ꝙ fugiamus ad torrentem carith .id eſt ad conſidera
tionē glorie paradiſi ⁊ ꝙ ibi ꝑ affectum ⁊ deſiderium
abſcondamur ⁊ ꝙ de iſto torrente ꝑ contemplationē
potemur ⁊ inebriemur ⁊ ſic ab impijs nō ledemur. et
ideo poteſt dici chriſto illud ps. Torrente voluntatis
tue potabis eos. quoniaꝫ apud te eſt fons vite. Et in
hoc felicitatis eterne meditatio oſtenditur cum dicit̄
Intra in cubicula tua. quia .ſ. paradiſus eſt cubiculū
vbi eſt pfecta requies ⁊ eterna. vñ in ps. Letabunt̄ in
cubilibus ſuis. Abſcondamur igit̄ meditādo felicita
tem ps. Protexit me in abſcondito tabernaculi ſui.
¶ Secūdo abſcōdamur deteſtādo pſperitatē. Claude 3
inquit oſtia tua. Uidemꝰ eñi ꝙ bubo ⁊ alie aues no-
cturne. que debilē hñt viſum. deteſtantur ⁊ fugiūt lu
minis claritatē ⁊ eidē oculos ſuos claudūt: ⁊ ab ea ēt
ſe abſcōdūt: chariſſimi. Nos oēs ſumus aues noctur
ne. quia ſcilicet viſus noſtre diſcretionis eſt multū de
bilis ⁊ infirmus. Et ideo vere lux ⁊ claritas proſperi-
tatis mūdane. nobis non debet placere. ſed pro certo
debemus fugere ⁊ horrere. ⁊ ei oculos cordis noſtri et
etiam corporis ſenſus debemus claudere: ⁊ ab ipſa ꝑ
poſſe nos abſcondere ⁊ celare. qꝛ ſicut excellens clari-
tas ledit viſum. Unde videmus ꝙ infantuli qui debi-
lē viſum hñt a lumine abſcōduntur. Sic vere mundi
proſperitas humanum viſum ⁊ ſenſum corripit et le-
dit per diuerſa peccata. Et ideo eſt vtile ꝙ ab ea abſcō
damur. quia vere deus ſuos infantulos. id eſt bonos
quos diligit ſumme abſcondit ab huiuſmodi luce. Iō
dicitur Prouerbioꝝ. xxvij. ca. Aſtutus videns malum
abſconditus eſt. Sed heu proh dolor ꝑcerto non ſic.
qꝛ hodie moderni proſpera non deteſtantur. ſed am-
plexantur. Non ea negligunt. ſed ea diligunt. Non ea
ſicut decet. fugiūt: ſed ea capiunt. Non ea declināt. ſꝫ
eis totis viribus inclinant. Iſti ſunt ſimiles papilio-
ni qui non fugit lumen: immo ipſum mirabiliter fre-
quentat. Et ideo circa lampadem taliter volat: ꝙ eiꝰ
ale cōburuntur ⁊ tandē in oleū cadit ⁊ ibidē ſubmer-
gitur. Sic vere mundi peccatores tantū diligūt luceꝫ
mundane ꝓſperitatis: ꝙ reuera nihil aliud eſt ꝙ que
dam lāpas clara ⁊ pulcra: cito frangibilis et diſſipabi
lis. in qua eſt ignis diuitiarū ⁊ cupiditatis ⁊ oleū de-
liciarum ⁊ voluptatis. circa quā diſcurrere et circa eaꝫ
volitare ipſamqꝫ frequentare mirabiliter delectātur.
Et ideo ſepe accidit ꝙ ale ſue .i. ſue gr̄e ⁊ virtutes igne
cōcupiſcentie cōburuntur. ⁊ ipſi in oleo deliciarū per
luxuriā ſubmerguntur. ⁊ ſic miſeri papiliones duꝫ in
iſta lāpade nō attendunt ardorem. ſed ſplendorē ꝑ ip
ſam eternaliter moriūtur. Nō ſic chariſſimi ſed abſcō
damur a mūdi proſperitate. Claude inquit oſtia tua.
i. ſenſus tuos ſuper te. Ideo de hoc poteſt dici illud. iiij.
Reg. xiij. Ejice eā ⁊ claude oſtiū poſt eam. Abſconda-
mur igit̄ deteſtando proſperitatē. ¶ Tertio Abſcōda
mur deuitando aduerſitatē. Abſcondere inquit modi-
cum donec ꝑtranſeat furor meus. Quia vere ſapiens
quando videt tribulationē bene ſe ſolet ad tēpus abſ-
condere ⁊ abſentare. Sed circa hec nota. ꝙ duplex eſt
aduerſitas. Una ſcꝫ que impugnat mentem .ſ. inanis
gloria ⁊ vanitas tētationis qꝛ puerſitas. Alia eſt que
impugnat corpus. et iſta eſt tribulationū exteriorum
aſperitas. Et vere ab vtraqꝫ neceſſe eſt hominē aliquo
tiens fugere et abſcondere ne ſuccūbat. ¶ Et primo di
co. ꝙ a vanitate debemus nos abſcondere: ſicut dicit
Iſydo. ⁊

Ayuntamiento de Madrid

Iſi. et Pli. Ceruus qñ eſt pinguis non libēter vadit ꝑ vias publicas: quia ſcit ꝙ ibi poſſunt eſſe multa pericula. immo ꝙ̄tum poteſt in ſiluarū profunditatibus ſe abſcōdit. Sic vere illi qui ſunt gratijs ⁊ virtutibus impinguati nō preſumunt de proprijs virtutibus. Et ideo a vijs publicis a locis: officijs ⁊ ſtatibus cōmunibus vbi poſſunt eſſe multa pericula: multe vanitates multe tentationes: multeq̄ʒ occaſiones peccandi fugiunt ⁊ recedūt. ⁊ per humilitatem ſe abſcōdunt ⁊ ab humanis viſibꝰ ſe abſentāt. ne forte per inanē gloriā et tentationē capiant. Nam ſicut videmus ꝙ candela abſcōditur ⁊ in laterna includitur ne a vēti turbinibꝰ extinguatur. Si vere boni luminoſi ⁊ virtuoſi a vēto inanis glorie ſe abſcondūt ne forte lumine ſue perfectionis vanitatis ⁊ preſumptionis flatibus extinguātur. Et illud eſt qd̄ dicitur Eſa. xxxij. Erit inquit quaſi vir qui abſcondit ſe a vento ⁊ celat ſe a tēpeſtate. Sed heu proh dolor multi nō ſic. quia vere multi moderni non ſe abſcondūt ſed ſe exponunt nō ſe abſentant ſed ſe preſentant. nō querunt ꝑ humilitatē latitare. ſed ꝑ iactantiam ypocriſim et vanitatem ſe aſpectibus hominum preſentare. Et maxime tales ſunt ypocrite: q̄ ſunt ſimiles barbitonſoribꝰ qui omēs bacinos. ideſt peluces ſuos lucentes ⁊ fulgentes ſolent non abſcondere: nō celare: ſed omibus manifeſtare. Sic vere ypocrite ſi habeant aliqua opera fulgētia ⁊ bona: ipſi pro certo nō abſcondūt ea: ſed ipſa ꝓ viribus manifeſtāt vt exinde ventum recipiant vane laudis. Cōtra illud. Ne facias iuſticiam tuam coram hominibꝰ vt videaris ab eis. Math. v. ca. Chariſſimi nō ſic: ſed pro deo

M abſcōdamus nos a mundi vanitate. ¶ Item chariſſimi abſcōdamus nos a mundi aduerſitate. Sicut em̄ videmus: ꝙ lupus aliqñ abſcōdit ſe a canibus donec omiſerint. Sic vere diſcretus homo abſcondit ſe bene a canibus. ideſt a tyrannis ⁊ perſecutoribus quouſq̄ʒ eorum malicia ceſſauerit. Exēplo xp̄i qñ iudei voluerunt ipſum lapidare: abſcōdit ſe ⁊ exiuit de templo. et hoc figuratū in dauid. qui abſcōdit ſe a facie ſaulis q̄ eum querebat interficere. ſicut dr̄. j. Regū. xx. Item in Joas. ij. Paral. xxij. quem Achas volebat interficere ſed abſcōditus eſt ⁊ ſaluatus. Itē in Moyſe quē pharao preceperat interfici. ſed duobus menſibus abſcōditus eſt. Quia vere chariſſimi bonum eſt cedere malicie et aduerſitati quouſq̄ʒ pax fuerit reformata. Naʒ ſicut dicitur: moyſes poſt huiuſmodi abſcōſionem factus eſt legiſlator. Joas aūt et Dauid facti ſunt reges Sicut vere chariſſimi ſepe accidit quod illi qui in talibus aduerſitatibus ſe abſcondunt ⁊ ad tempus diſſimulant expectāt ad magnas dignitates ⁊ ad magna bona finaliter perueniunt et attingunt. Juxta illud Romanos. xij. Non vos defendentes chariſſimi ſed date locum ire. Et iſtud eſt contra iracūdos fatuos et ſuperbos ſimiles leoni: qui tāta ſuperbia ducitur: qd̄ ſe a venatoribus abſcondere dedignatur. Et ideo ſepe accidit ꝙ occiditur ⁊ vulneratur a iaculis venatorum Sic vere multi q̄ volunt ſubterfugere: nec ſe a tētationibus ⁊ tribulatiōibus abſcōdere pre ſuꝑbia. Et ideo ſepe accidit ꝙ ipſi pereūt ⁊ ſuccūbunt. dicunt em̄ ſuꝑbi illud Job. xiij. A facie tua non abſcondar: manū tuā longe fac a me et formido tua non me terreat. Nō ſic ſed abſcondere modicum ad momētum donec pertrāſeat furor. vnde Abacuch. iij. Ibi abſcondita eſt fortitudo eius. Debemus igitur abſcondi chariſſimi: aduerſitatem deuitando. felicitatem contēplando. Et hec eſt abſconſio deſiderabilis. ſicut alia eſt abſconſio vi

N tuperabilis. Nota vlterius ꝙ multa ſunt alia genera abſconſorum. Eſt enim abſconſio.

Auaricie.
Verecundie.
Luxurie.
Symonie.
Diuine prouidentie.
Eterne glorie.
Eucharistie
Penitentie.
Et infernalis miſerie.

Eſt igitur primo abſconſio auaricie. Et hec ē quādo nō abſcodit ſe ⁊ inuoluit in terra per immoderatum affectum et deſiderium terrenorum. Et iſti ſunt ſimiles talpis ⁊ cuniculis: q̄ quaſi ſemper volunt eſſe incluſi in terra. Naʒ terra videtur eſſe ipſorum habitaculum ⁊ cubile. ſed ſepe accidit ꝙ infra cauernas ſuas capiuntur ⁊ occiduntur. Sic vere chariſſimi ſunt auari ⁊ cupidi. quia reuera in terra ideſt in terrenis ⁊ temporalibus taliter ſe abſcondunt ꝑ auariciam: ꝙ ibi videtur eſſe ſua manſio ſempiterna. Sʒ vere ſepe accidit ꝙ ibi occidūtur temporaliter ⁊ eterne. Figura Joſue. x. Ubi dicitur: ꝙ quinq̄ʒ reges abſcōderunt ſe in ſpelunca vna: ⁊ ſtatim Joſue appoſuit vnū magnum lapidem ad oſtium ſpelūce. ita ꝙ exire nec fugere nequierunt. Et ſic finaliter inde eos extraxit ⁊ occidit. Iſti reges poſſunt ſignificare mundi diuites et auaros: qui hodie quaſi totum mūdum regūt quia vere iſti hodie ſe abſcōdūt in cauernis. ideſt terrenis diuitijs atq̄ʒ rebus per auariciam et ardorem. Et ideo iſti includuntur cum quodam magno lapide: per quē ego intelligo duriciē obſtinantie eius ⁊ pondus male conſuetudinis quia vere Joſue qui interpretatur dominatio. ideſt dyabolus qui talibus dominatur: mundanos diuites infra cauernam auaricie ⁊ amoris terrenorum taliter includit tantoq̄ʒ pondere male cōſuetudinis eos recludit: ꝙ exinde fugere nequeūt nec exire. immo in iſta cauerna vel ſpelunca perſeuerant vſq̄ʒ ad mortem. ſicut ad oculum videmus. Et ideo ibi capiuntur per mortem temporalem et occiduntur per mortem eternalem. Et de hoc poteſt dici illud. j. Reg. xiij. Abſconderunt ſe in ſpeluncis ⁊ in abditis et in petris ⁊ in antris et in ciſternis. Iſta eſt igitur abſcōſio

Auaricie. ¶ Secundo dico ꝙ eſt abſconſio verecūdie D quando ſcilicet pre verecunda non vult confiteri: vel aliquod bonum opus facere omittit. Et tales ſunt ſimiles leoni. Dicit enim Hierony. in glo. ſuper Ezech. xix. ꝙ leo ſic capitur et venatur. dicitur enim ꝙ fiunt due fouee. Prima in qua ponitur aliquod delectabile leoni ſcilicet aliquod cadauer. Secūda fit iuxta ita ꝙ de vna poteſt intrare ad aliam. et in illa ſecunda ponitur vna ciſta ſeu pedica: que faciliter clauditur cuʒ intratur. leo vere fameſcens vidēs illud cadauer ꝓpter illud habendum intrat in foueam primā: et dū comederit videt ꝙ non poteſt exire propter profunditateʒ fouee. ⁊ tunc intrat in ſecundam foueam vt abſcondatur. in quam cum intrauerit in ciſterna includitur de qua vlterius exire non poteſt: ſed in illa captus detinetur: et in illa foris extrahitur et cathenis ⁊ vinculis alligatur. Leo iſte chariſſimi eſt homo quia ſicut dicitur Ezech. xxxij Leoni gentiū aſſimilaui te. Fouea prima eſt pctm̄: vbi pro certo ſemper ē aliquod cadauer. ideſt aliquod delectabile. Secunda fouea eſt verecundia confitendi: in qua homo faciliter ingredit̄ de peccato. et inde pro certo ſemper eſt vna ciſta ſeu pedica. ideſt obſtinatio vel deſperatio ſeu mala conſuetudo: in qua pro certo homo ſtatim includitur ꝙ in iſta ſecunda fouea fiunt ingreſſus ſcilicet verecundia confitendi. Dico igitur chariſſimi ꝙ quando leo. ideſt homo fameſcit per mala deſideria pro certo venator dyabolus preparat ſibi aliquod cadauer. ideſt aliquod delectabile. ſcilicet diuitias vel delicias vt pote. quia in cogitatione repreſentant ſibi per ſuggeſtioneʒ aliquā mulierem. vel aliquam predam: vel aliquod temporale. Et tunc fatuus leo pro iſto cadauere habendo intrat in foueam peccati conſentit in luxuria. auaricia vel ſymonia. Tunc autem quando iſtam foueam multum profundam inuenit et difficilē ad exeundum. q̄r ſcilicet difficile eſt exire ſibi a peccato: et difficile eſt carere aſſuetis delectationibus: penitentiam facere: et ſimilia. Tunc vere intrat in ſecundam foueam ſcilicet in verecundiam: et in propoſitum non confitendi. ibiq̄ʒ vult ſe abſcōdere ⁊ latere. quia ſicut dicitur Prouerbiorum decimooctauo. Impius cum in profundum peccatorum fuerit contēnit. Et tunc iſte includitur in ciſta male cōſuetudinis: obſtinationis ⁊ deſperatiōis

Ayuntamiento de Madrid

de qua amplius nō erit Et ideo a dyabolo per tempo
ralem mortem de terra contrahitur et vinculis dam-
nationis perpetue obligatur. Ideo dicitur Ezech. xix.
De leone figuratiue. Miſerunt eum in caueam in ca
thenis adduxeruntqꝫ eum ad regem babylonis miſe-
runtqꝫ eum in carcerem. Quia vere cum tales intraue
runt caueam peccati et verecundie ſtatim ligantur ca
thenis male conſuetudinis ꝛ per damnationem eter-
nam ad regē babylonis. id eſt ad dyabolū deducunt ꝛ
in infernali carcere recludunt Et talis verecundie ab
ſconſio fuit figurata Gen. iij. vbi dicit. ꝙ adam ꝛ vxor
ſua poſtꝙ peccauerunt ſe cognoſcentes eſſe nudos pre
verecundia timuerunt coram domino apparere ꝛ ab
ſconderunt ſe dicens. ſ. adam. Uocem tuā domine au-
diui ꝛ timui eo ꝙ nudus eſſem ꝛ abſcondi me. ſic vere
chariſſimi. Adam et vxor eius. i. vir et mulier quando
peccauerunt mortaliter et vident ſe nudos gratijs et
virtutibus ipſi pro certo timent et deſperant ſe nō poſ
ſe redire ad gratiam et ſe non poſſe abſtinere a pecca-
to. ¶ Et ideo deſperant et proponunt non confiteri: ꝛ
abſcondunt ſe pre verecundia a facie domini vel a fa-
cie ſui vicarij ſacerdotis: et maxime quando vocem do
mini. i. ſacram ſcripturā audiunt dicentem. Eze. xviij.
Anima que peccauerit ipſa morietur. Ideo bene docet
Eccle. xvj. dicens. Non dicas a deo abſcondar. Et meri
to. q2 ſicut dicitur Prouer. xxij. Qui abſcondit ſcelera
ſua non dirigetur. Ideo dicit in ps. Iniuſticiam meā
non abſcondi. Eſt igitur abſconſio verecundie ¶ Ter
tio dico ꝙ eſt abſconſio luxurie. Dicit enim Pli. ꝙ vr
P ſus quando vult coire cum vrſa querit locum ſecretiſ
ſimum. q2 ſumme verecundatur quando videtur in il
lo actu. Conueniunt autem ſimul. nō ſicut animalia
bruta. ſed ſicut vir et mulier. Sic vere luxurioſi mul-
tum volunt eſſe in abſcondito et in ſecreto. quia act9
de ſe eſt vilis turpis et verecundus. Et ideo tales lo-
ca et tempora abſcondita querunt ſibi. q2 ſicut dicit.
Iob. iiij. Omnis qui male agit odit lucē. Et Iob. xxiiij.
Oculus adulteri obſeruabat caliginem. Un̄. Dan̄. xiij
Uenit ad ſuſannam adoleſcens qui erat abſconditus
ꝛ cōcubuit cum ea. Et cum hodie iſta regula fallit in
multis qui ita ſunt inhoneſti ꝛ inuerecundi ꝙ luxu-
riam ſuam non abſcondunt ſed eam iactando ꝛ alijs
manifeſtant. de quibus Eſa. iij. Peccata ſua ſicut ſo-
doma predicauerunt nec abſconderunt. Eſt igitur ab
ſconſio luxurie. ¶ Quarto dico ꝙ eſt abſconſio ſymo
Q nie. et iſtam cōmittunt illi qui abſconditi non per viam
communē ſed per dona preces et munera intrant in
eccleſiam. Et iſti fuerunt figurati. Dan̄. xiiij. vbi dici-
tur. ꝙ cum coram idolo bel apponeretur quotidie ma
xima quantitas cibariorum venerunt de nocte per ab
ſconditos meatus ſacerdotes ꝛ vxores ꝛ paruuli que to
tum comedebant: et tamen opinio plebis erat: ꝙ bel
ipſa comederet et voraret. Chariſſimi per templum
iſtud quod erat in babylone ſignatur eccleſia militās
que in babylone. i. in confuſione huius mundi verſa
tur. Per bel quod interpretatur vetuſtas intelligo de
um qui eſt vetuſtiſſimus et eternus. vnde etiam ipſe
dicitur antiquus dierum Dan̄. vij. Qui in templo ec
cleſie adoratur colitur et ſeruitur. Coram autem iſto
idolo. i. corā chriſto fuerunt antiquitus appoſita mul
ta cibaria. i. multa bona temporalia quibus eccleſia
ipſa a ſecularibus eſt dotata Et pro certo ad hoc factū
eſt vt bel. i. chriſtus per ſe pauperes ſuos ipſa comede
deret quia. ſ. iſta fuit intentio eccleſie. ꝙ chriſtus ꝛ ſui
pauperes de bonis eccleſiaſticis ſeruirent: et ꝙ boni
qui ſunt mēbra chriſti ibidem promouerentur. Ideo
dicebat chriſtus Malac. iij. Inferte omnem decimā
in horreum meū vt ſit cibus in domo mea. Sed proh
dolor iſtud hodie non ſic. Quia vere hodie ſacerdo
tes id eſt male vxores et viri molles imbecilles et effe
minati. paruuli id eſt infantes ignorantes et male in-
formati: intrant hodie in templum eccleſie: per abſcō
ditos meatus et ſymonie vel oneralis amicicie qui
omnia bona eccleſie que pro chriſto ꝛ ſuis fuerāt ap
poſita deuorant et manducant. Bel autem pro quo
totum fuerat appoſitum id eſt chriſtus et ſui paupe-
res nihil exinde cōedunt neqꝫ bibunt. Et hoc ad hoc
etiam facit figura. ij. Macha. viij. dicitur. Iudas inqt
et qui cum eo erāt introibant latenter in caſtella con
uocantes cognatos et amicos. latenter enim non pu
blice: neqꝫ iuſte introeunt. ſed introeunt hodie in ca-
ſtella. i. in eccleſias multi ſcꝫ prece vel precio: vel fauo
re. ibiqꝫ fiunt prelati ꝛ in magnis officijs conſtituti. ꝛ
tunc pro certo ipſi conuocāt ad ſe ſcꝫ ad inferiora offi-
cia ꝛ beneficia cognatos: compatriotas ꝛ amicos qui
bus bona eccleſie diſtribuunt ꝛ propinant: ꝛ illis qui
ſunt filij eccleſie: qui ſunt de alienis partibus penit9
nihil donāt. Ita ꝙ quilibet talis poteſt dicere illud Eſa.
xlix. Loquēdo de ſuperiore. In pharetra ſua abſcōdit
et poſuit me ſicut ſagittam electam. Iſta etiam abſcō
ſio ſe poteſt ad munera ſymoniacorum oſtendere. qui
ſcꝫ ipſa in abſcondito ſolent dare ꝛ accipere. Ambitio
ſus id eſt ſymoniacus inſidiatur in abſcondito quaſi
leo in ſpelunca ſua. ſupple ad munera danda ꝛ recipi
enda. Audiunt enim illud Prouerbi. xxj. Munus ab
ſconditum extinguit iram. Et illud Prouerbi. ix. Pa
nis abſconditus ſuauior. Sed adhuc ſi volum9 cha-
riſſimi alio modo poſſumus exponere quid eſt dictū.
quia vere ſacerdotes templi eccleſie: de nocte in abſcō
dito ꝛ occulto introducūt ſuas vxores. id eſt concubi-
nas. filios etiam et filias qui de patrimonio chriſti nu
triūtur. vnde chriſti pauperes viuere debuiſſent. Eſt
igitur abſconſio ſymonie. ¶ Quinto dico ꝙ eſt abſcō R
ſio diuine prouidentie. Nam ſicut videmus: quod ſo-
lis claritas in nocte abſconditur vt in mane iterum
oſtēdatur. Sicut etiam videmus: ꝙ mercator theſau
rum abſcondit vt ipſum neceſſitatis tēpore oſtendat
et exponat. ſic deus quicqꝫ abſcōdit hominem per pau-
pertatem vel aduerſitatem. ita ꝙ non reputatur: nec
videtur: nec de eo fit mentio aliqualis: ꝙ tempore ſta
tuto et a deo occulte ordinato ſua claritas oſtenditur
et ipſe hominibus manifeſtatur: reputatur et promo
uetur: exemplo chriſti qui diu fuit in vita iſta abſcon
ditus ſcilicet. xxx. annis ꝛ tandem tēpore ſtatuto ſuā
claritatē declarauit. Sicut enī ſtrutio abſcondit oua
ſua in arena: que tandem virtute ſolis in aues tranſ-
formantur: et de ſabulo exeunt ꝛ apparent. Sic mul-
ti primo abſconduntur et latent in ſabulo pauperta-
tis: ꝛ ſunt in infimo ſtatu: ſed finaliter virtute ſolis. i.
virtute dei. ipſi exeunt ſabulum paupertatis ꝛ appa-
rent et promouentur ꝛ fiunt aues id eſt viri magni et
ſublimes. Unde Iob. xxxix. Abſcondit in arenam oua
ſua. Iſtud etiam patet in ſpiritualibus: quia multo-
tiens deus dimittit hoīem in peccatis per magnum
tempus: vt ipſe eſt vilis abſconditus et deſpectus ꝛ a
nemine reputatus. ſed quando accidit quod ſol iuſti
cie viſitat eum radijs ſue gratie. ſ. in tempore a dei pro-
uidentia ſtatuto: ꝛ ſic facit ipſum exire de ſabulo. i. de
ſtatu peccati et transformat ipſum in auem. i. in viruꝫ
perfectum et ſpiritualem. Exemplum de Paulo et
Magdalena qui primo fuerunt abſconditi in vicijs
et peccatis. Finaliter autem tempore a deo ſtatuto vo
cati ſunt ꝛ cōuerſi ꝛ perfectiſſimi ſunt effecti. Qꝛ ſicut
dicitur Rom. v. Ubi abundauit delictū ibi ſuperabū
dauit gratia. Et hoc fuit figuratū Hier. xliij. Ubi de9
precepit Hiere. ꝙ ipſe acciperet lapides grādes ꝛ ab
ſcōderet eos ſub muro. q2 illic ſup ipſos lapides erat
poſtmodū ſoliū regis babylonis ſtatuendū et ponen
dum. Sic vere deus multotiēs vult ꝙ illi qui ſunt la
pides precioſi. ſ. viri iuſti et perfecti. lateāt et abſcon-
dantur vſqꝫ ad tempus ſicut patet de multis qui et
quorum ſufficientie non vident: ſicut demetri9 de ſe
dicit ſm Senec. in epla. Ueni in athenas inquit de-
metri9 nemo me ibi vnqꝫ agnouit. vn̄ Abacuc. iij. Ibi
abſcondita eſt fortitudo eius. ſed finaliter deus facit
eos ſedes ſapiētie in qb9 reges ꝛ principes requieſcunt
Spiritualiter

Ayuntamiento de Madrid

Spiritualiter etiā deus permittit ꝙ lapides τ obſti-
nati ſcȝ peccatores qui diu in peccato latuerāt fiant p
gratiam ſedes. Ideo iſti dicuntur Job. xij. Lampas cō
tenta apud cogitationes diuitum parata ad tempus
ſtatutum. Et tali abſconſione poteſt intelligi illud
Deutero. xxxij. Nōne hec abſcōdita ſunt apud me. et
ſignata in theſauris meis? Nam chariſſimi in ſecre-
tiſſimis theſauris eterni dei τ occulte prouidentie p
deſtinationis τ ordinationis abſconditum eſt τ ſigna
tum ſtatutum τ ordinatum quicquid per ipſum deuȝ
erga homines eſt agendum. Hec eſt igitur abſconſio
S diuine prouidentie. ¶ Sexto dico: ꝙ eſt abſcōſio in-
fernalis miſerie. Sicut enim videmus ꝙ cadauer i ter
ra abſconditur. Sic vere anima peccatrix que ad mo-
dum cadaueris diuerſis vicijs eſt corrupta. In terra. i.
inferius in inferno abſcōdat τ celatur. Luce. xv. Mor
tuus eſt diues τ ſepult⁹ eſt in inferno. Eſa. xlij. In do-
mibus carcerū abſconditi ſunt. Et Hiere. xiij. In ab-
T dito plorabit aīa. ¶ Itē eſt abſcondito eterne glorie.
Luna enim qñ cum ſole coniungit: tunc a nobis abſ
condit nec videt. iterum ī inuenit tēpus quo ſua clari-
tas declaret. Sic vere qñ homo cōiungit ſoli iuſticie
in gloria tunc p noctē huius vite nobis abſcondit nec
videt. Uerūtñ finaliter in die iudicij nobis iterū p re-
ſurrectionē poterit apparere. Uñ Job. xxxvij. In mani
bus abſcōdit lucē τ precepit ei vt rurſus oriat. Eſt igit
abſcōſio eterne glorie. vñ etiaȝ de abſconſione eterne
glorie dr in ps. Quā magna multitudo dulcedis tue
V dñe. quā abſcōdiſti timētibus te. ¶ Septimo eſt abſ
conſio eucharistie. q. ſ. corpus xpi abſcondit in ſacra
mēto. Sicut eñ videm⁹: ꝙ cibi delicati aliqñ i paſta
ſiue pane abſcōdunt: ſic τ in ſacramēto altaris ſub pa
nis ſpecieb⁹ abſcōdit corpus xpi. figura. j. Mach. j.
Ubi dicitur. Nō ſacerdotes abſcōderūt ignē in puteo
et finaliter iuēta eſt ibi aqua craſſa. Sic vere i puteo
ideſt in ſacramēto altaris qđ recte dr pute⁹: ꝓpter ꝓ
funditatē imꝑſcrutabilitatis virtute verboꝝ indiffe-
rēter abſcōdere ignē diuinitatis. q. ſ. deitas eſt i ſacra
mēto altaris: ꝓpter ꝑfectā τ inſeparabilē vniōnē quā
habet cū humanitate. humanitatis aūt eſt virtute ver
boruȝ. Ibi etiā inuenit aqua craſſa. i. abūdātia gratia
X rum. Ideo dr Eſa. xlv. Uere tu es de⁹ abſcōdit⁹. ¶ Itē
eſt abſcōditus penitētie qua. ſ. hō abſcondit pctā ſua
ne a dei iuſticia videant. τ ne inueniant: ſicut latro q̄
abſcōdit furtū ne ſup īueniat: τ cū eo ſuſpēdat. figura
Exo. ij. vbi dr. Nō moyſes occidit quēdā egyptiū. q̄ fe
cit violētiā cuidā hebreo q̄ timēs ꝙ puniret abſcōdit
eū ſub ſabulo. Itē moyſes ſignat quēlibet bonū viruȝ
Egypti⁹ aūt infidelis ſignat pctm. hebre⁹ ſignat ani
mā chriſtianā. Qñ igit moyſes. i. homo videt ꝙ egy-
ptius. i. pctm grauat aīam ſuā. ipſe ꝓ certo debet euȝ
per cōtritionē occidere p cōfeſſionē eijcere. τ ſub ſabu
lo penitētie p ſatiſfactionē totaliter abſcōdere. Et ſic
a dei iuſticia ad puniēdum nequibit āplius reperiri.
Y Eſaie. xl. cap. Abſcondita eſt via mea a dño. ¶ Itē no
ta ꝙ eſt abſconſio.

Humilitatis.	Primo hūilitatis. videmus eñ ꝙ
Mortalitatis.	granū in terra obſcōdit vt multi-
Infirmitatis.	plicet. Radix etiā in terra abſcōdi
Et ſagacitatis.	tur vt arbor fructib⁹ amplicet. Sic
Fidelitatis.	vere chariſſimi ad hoc quod poſſit
Et iniquitatis.	gratijs τ virtutib⁹ augmentari. et

fructib⁹ bonoꝝ operū ampliari. neceſſe eſt ꝙ in terra
ideſt infra mortalitatē ꝓpriā p ſuā terreſtreitatis ꝯſi
derationē abſcondat. vel in terra ideſt inferi⁹ i gradu
infimo p humilitatē. vñ Apoc. vj. Abſconderunt ſe in
ſpeluncis. ¶ Itē eſt abſcōſio mortalitatis. q. ſicut ſe-
men abſcōdit vt renaſcat a terra. Sic hō p mortē vt
renaſcat p reſurrectionē. Nā ad modum ſeminis ad
hoc ꝙ hō poſſet habere fruct⁹ et augmētatum eterne
beatitudinis: neceſſe eſt ꝙ primo ſub terra per mortē
abſcondatur. Et ſicut radix τ ſemē abſconſum aliquā-
do vermibus corrodit. Sic vere homo cū per mortem
fuerit abſcōſus. ſ. in ſepulcro q̄tū ad corpus. In pur-
gatorio: vel in inferno: q̄tū ibi vermibus in ſepulcro:
vel ibi ignib⁹ τ demonib⁹. In purgatorio vel in infer-
no corrodit τ vorat Ideo Eſa. xlij. In domib⁹ carceruȝ
abſcōditi ſunt τ facti ſunt in rapinā τ nō eſt qui eruat
et in direptionē. nec eſt q̄ dicat redde. Et ſic oſtendit
abſcōſio mortalitatis. Uñ in reſurrectione poterit di
ci illud. j. Reg. xiiij. En hebrei egrediunt de cauernis
in quib⁹ abſcōditi fuerāt. ¶ Tercio dico ꝙ eſt abſcō-
ſio infirmitatis: qñ. ſ. homo timet vbi nō eſt timendū
et abſcōdit ſe vbi deberet apparere. Sicut ſunt multi
τ imbecilles prelati: qui tempore aduerſitatis fugiūt
et ſe abſcōdūt. nec tyrānis τ principib⁹ ſe opponūt. ta-
les etiā ſunt falſi amici. q. tēpore aduerſitatis abſcon
dunt: tēpore tñ proſperitatis apparēt τ oſtēdunt. Iſti
ſunt ſimiles glirib⁹ q̄ ſunt animalia: que in hyeme ab
ſcondūt ſe τ dormiūt per totā hyemē. In vere aūt τ in
eſtate euigilāt τ apparēt. Sic vere chariſſimi falſi ami
ci τ vecordes τ infirmi eccleſiaſtici in hyeme. i. in tem-
pore aduerſitatis τ paupertatis abſcōdūt ſe ab homi
nibus: τ etiā ab eccleſiaſticis. Daſi. x. Fugerunt in ab-
ſcōditum. ego aūt relictus ſum ſolus. i eſtate aūt pro-
ſperitatis optime inueniunt. qñ. ſ. fructib⁹ alioꝝ ꝑſit
repleri τ habere emolumētū. De iſtis dr Eccle. vj. Eſt
amicus ſocius mēſe ſed nō ꝑmanebit in die vacuita-
tis. ¶ Itē dico ꝙ eſt abſcōſio fidelitatis. Nā ſicut vi-
demus ꝙ theſaurus abſcōditur vt celet. Sic vere con
ſilium dȝ abſcondi τ celari fideliter τ diſcrete. Pro. xij.
Sacramentū regis abſcōdere bonū eſt. Quarto ē ab
ſconſio ſagacitatis: qñ. ſ. eccleſia vel religio abſcondit
hominē ſagaciter infra clauſtra ſua ne ei a mundo au
feratur. Iſta facit ſicut vxor pauonis q̄ abſcondit oua
ſua ne a pauone iueniant. q. ſi pauo iuenerit ipſa ſibi
ſubtrahit atq; frangit. Paua ſignat religionē: que ꝓ
certo cū a pauone. i. a mūdo conceperit aliqua oua. i.
aliquos filios τ in clauſtra ſua receperit: ſumme cauet
ne pater coꝝ pauo. i. mūdus eos inueniat τ ei offerat
atq; tollat. ꝙ ſicut videmus mūdus multum nititur
iuuenes de clauſtro extrahere. niſi ſagaciter abſcōdā-
tur. figura Geñ. xxxj. vbi Rachel abſcondit idola pa
tris ſui τ ea furata eſt. Sic vere cōtemplatiua religio:
que per Rachel denotat. libēter furat τ ſubtrahit pa
tri ſuo. i. mundo idola ſua. i. filios τ iuuenes q̄ ſunt ei⁹
idolū τ ſimilitudo ipſoꝝ q; abſcōdit i clauſtris ſuis ne
pater coꝝ mūdus. i. ipſoꝝ carnalis parentela illos ſi-
bi ſubtrahat atq; tollat. Et aduerte ꝙ Deute. xxiij. pre
cipitur. ꝙ ſeruus qui ad vos cōfugerit ꝓprio dño nō
reddat. Sic vere religio ſeruos mūdi vel dyaboli. ſ. ſe-
culares q̄ ad eā confugiunt nō debēt amplius eis red
dere. ſed ſibi potius retinere. vñ Eſa. xvj. In ꝑſona dei
dicitur religioni vel eccleſie. Abſcōde fugientes et va
gos ne perdas apud te latitabūt ꝓfugi mei τc. ¶ Ab
ſconſio etiam ſagacitatis eſt: qñ homo videns pericu
lum τ occaſionē mali τ abſcondit ſe cedendo malicie.
Exemplo xpi de quo dicit Ioh. viij. ꝙ qñ voluerūt ip
ſum lapidare. Ieſus aūt abſcōdit ſe τ exiuit de templo
vnde Prouer. xxij. Callidus videt malū τ abſcondit ſe.
Et eſt alia abſcōſio Iniquitatis. qñ. ſ. homo abſcōdit
ſe in conſpectu hominū vt faciat mala opera ſua. τ iſti
figurati ſunt Ezechi. viij. Certe vides que ſeniores fa
ciunt in tenebris. Unuſquiſq; in abſcondito cubilis
ſui. Et dicit ibi ꝙ ipſe vidit varias abominatiōes τc.
Dic figuram iſtam ſicut ſupra ti. de Abſconſione vbi
diuiditur et exponitur. ¶ Item eſt alia abſconſio ti-
miditatis. vnde Apo. vj. Dicitur ꝙ omnes gentes ab
ſconderunt ſe a facie agni τc. Uide eam cap. de agno.
Sic igitur apparent due autoritates diuiſe de abſcon
ſione τ due diſtinctiones.

Abſentia. Abeſſe.

Nota ꝙ i ſcriptu
ra reperitur multi
plex abſentia videlicet. Abſentia prudentium τ iuſto
rum. Abſentia fallacium amicorum. Abſentia morda
cium detractorum. Abſentia vagantium clericorum.

Ayuntamiento de Madrid

A ¶ Abſentia iuſtorum eſt. q̄ñ quis ſe abſentat a vicijs
et ab hominib⁹ malis et ab occaſionibus ⁊ locis peri
culoſis. ⁊ ſic accipit̃ Eccle. ix. vbi dr̄. Longe abeſto ab
hoīe poteſtatē hn̄te occidendi ⁊ nō viuificādi. Et iſta
proculdubio eſt bona abſentia. q̄ñ aliquis abeſt reb⁹
et locis vicioſis ⁊ corruptiuis. Naturaliter enī omnia
animalia abſentāt ſe a loco vbi ſibi vident periculum
imminere. qđ multo forti⁹ facere debet hō. Et de iſta
dicit̃ Eccli. xv. Longe enī abeſt a ſuperbia ⁊ dolo viri:
mendaces non erūt illius memores. In quib⁹ verbis
B tria oſtenduntur. A quib⁹ ſe debet hō abſentare. ¶ De
bet enī abeſſe a p̄ſumptuoſa pōpoſitate. Lōge inquit
abeſt a ſupbia. ideſt a pditioſa fallacitate. a dolo iquit
ideſt defectuoſa ſocietate. q: viri mēdaces non debēt
eſſe memores. Abeſſe igit̃ debet a pompoſitate p̄ſum
ptuoſa. a ſuperbia inquit longe abeſt. Sicut dicit̃ ibi.
Apes quādo portāt mel abſentant ſe a vento quanto
plus poſſunt. q: timēt q̇ mel earū deficeret per ventū:
lapillū etiā ſolent in pedibus ſuis portare ne perven-
ti violentiam agitentur. Sic vere homo qui
Mel dulcedinis ⁊ compaſſionis. nis. continet atq̄
Mel gratie ⁊ deuotionis. portat deb; ſe ab
Mel ſcientie ⁊ diſcretionis. ſentare a loco in-
Mel virtutis ⁊ perfectio- anis ⁊ p̄ſumptio-
nis et elationis. ne forte ſi exinde ſuperbiat deficeret.
Item lapillum ſepulcri quo in morte eſt operiendus
debet portare per mortis conſideratione: vt ſic inſe-
rius magis ponderet per humilitatem ne circūferat̃
per iactantiam ⁊ agitetur per vanitatem Iuxta illud
Eccli. v. Non te extolles in omnem ventum. Sed heu
prohdolor multi hodie tantum delectantur in ina-
ni gloria: q̇ vix eſt aliquis qui a vento huiuſmodi ſe
abſentat: immo omnes qui aliquod bonū faciūt ven-
to inanis glorie ſe exponunt. Unde Tullius. Gloria;
adeo immoderato affectu querimus: vt magis boni
videri q̄ eſſe: ⁊ magis mali eſſe volumus q̄ videri. Un̄
poeta. Falſus amor iurat mendax infamia terret. Nō
ſic chariſſimi non: ſed longe abſim⁹ a ſuperbia Thob.
iiij. Superbiam in tuo ſenſu nunq̄ dominari permit
tas. ab ipſa enī ſumpſit initiu; onus perditio. Abeſſe
igit̃ debemus a pōpoſitate p̄ſumptuoſa. ij. ad Corin.
C xj. Mihi aūt abſit gloriari ⁊c. ¶ Secundo debemus
abeſſe a fallacitate proditioſa: quia dolo vnūquodq̄
ſe debet abſentare a ſuo contrario duo contraria nō ſi
mul bene conueniunt: ſicut regula recta nō bene ap-
plicat̃ rei gibboſe vel tortuoſe. Modo ſic eſt q̇ fraus:
dolus ⁊ tortuoſitas ⁊ proditio malicie ⁊ falſitatis ſunt
contraria homini quia hom o naturaliter eſt planus
verus ⁊ rectus. ſicut patet in ſindereſi cōſciētie. vnde
dicitur Eccle. vij. Hoc inueni q̇ fecit deus hominem
rectum. Et ideo ſe homo debet ab iſto ſuo contrario
abſentare ⁊ elongare: quia non debet eſſe fallax prodi
tor aut doloſus Et dolo inquit vt de eo dicatur illud
Ioh. j. Ecce vere iſraelita in quo dolus nō eſt. Sed heu
prohdolor multi hodie non ſic. quia vere hodie quaſi
totus mūdus gubernatur per maliciam atq̄ fraudē.
quia in ſeculo ⁊ in clero. quando homo non poteſt ha
bere alienū p potētiā ipſe ſtudet habere eū cum dolo
et malicia. Sicut patet de malis mercatoribus vſura
rijs ⁊ auaris. malis etiā clericis: q̇ ſepe per dolū et ma
liciam intrant in eccleſia ſancta dei. Ideo verificatur
illud hodie Ihiere. vj. A maiore vſq̄ ad minorem oēs
ſtudent auaricie. A propheta vſq̄ ad ſacerdotem oēs
faciunt dolum. Iſti faciunt ſicut aranea. Na; ſicut di
cit ille eſt quoddā genus aranee: que venatur, latercu
lum: quia filis ſuis circunligat eu;. ⁊ tūc ſaltat ſuper
eum. ⁊ occidit. Sic venenoſi ⁊ malicioſi primo caute
circunligant ⁊ inuolūt laterculos ideſt ſimplices in
filis ſuis ideſt laqueis maliciarum ſuarum: et malis
contractibus ſuis: ⁊ quando vident os eorum bene eē
ligatum quando ſe ſunt bene per verba et promiſſio
nes ⁊ obligationes ligati. tunc vo eos inuadunt exhe
redant ⁊ occidunt. Iuxta illud Prouer. vj. Illaquea-
tus es verbis oris tui ⁊ capt⁹ es ꝓprijs ſermonibus.
Ideo de talibus doloſis dr̄ Ihiere. ix. Dolū locuta eſt
in ore ſuo pacē cum amico ſuo loquitur ⁊ occulte po-
nit inſidias. Non ſic chariſſimi nō ſed abſimus a pro
ditioſa fallacitate. Dolo inquit. ¶ Tertio dico q̇ ab- D
eſſe debem⁹ a defectuoſa ſocietate: quia. ſ. viri menda
ces: non debent eſſe noſtri memores. q: ſ. ab iſtis debe
mus nos abſentare: nec eorum ſocietatem frequenta
re. homo enim libēter ſe abſentat a ſocietate reptiliu;
et ferarum. ⁊ hoc: quia ſcit q̇ iſta poſſunt eū ledere vel
corrumpere quoquo modo. Sic vere homo debet ſe
abſentare a malorum ſocietate: ⁊ maxime crudelium
tyrannorum ⁊ reptiliū ideſt fallaciū inuidorum mē-
dacium ⁊ luxurioſoru;: q: ſicut dicitur Eccli. xiij. Qui
tetigerit picē inquinabitur ab ea. ⁊ qui cōmunicauerit
ſuperbo induet ſuperbiā. Et iſtud eſt proculdubio cō
tra multos qui frequentant libentius malā ſocietatē
q̄ bonam potētes enim ⁊ prelati volunt habere ſocie
tatem mēdacium ⁊ adulatorum: q: ſi ſit aliquis q̇ au-
deat eis dicere veritatē ipſi nolunt: q: non amat peſti
lens eum qui ſe corripit. Prouer. xv. Iſti fuerūt ſigna-
ti. iij. Reg. xij. In illo roboam qui habet ſecu; iuuenes
et laſciuos: non ſenes ⁊ prouectos. Et ideo vſus coru;
conſilio perdidit regnum ſuum. Sic vere multi ſunt
qui dum nolunt bonam ſocietatem ſed malam et
leuem ipſi perdunt regnum paradiſi. Iuuenes etiam
noſtri nolunt bonam ſocietatem. immo plus amant
videre iuuēculas q̄ maturos, ⁊ prouidos ſacerdotes.
Iuuencule etiam noſtre plus diligunt verba vetula-
rum q̄ predicationes bonoꝝ predicatoꝝ. Et breuiter
quaſi totus mundus delectatur in mala ſocietate. Et
hoc eſt peſſimum: quia vere bona ſocietas multu; iu
uat. Et econtra mala ſocietas multum nocet. Eſt enī
homo ſimilis cuidam planete qui dicitur Mercuri⁹
qui eſt inſtabilis virtut: quia cum bonis planetis cō
iunctus efficitur beniuolus. cum malis efficitur ma-
liuolus. Sic vere homo ſi bonos frequentet fit bon⁹
ſcilicet eorum documentis ⁊ exemplis: ⁊ econuerſo ſi
malos malus: quia cu; ſancto ſanctus eris ⁊ cum per
uerſo peruerteris. Nō frequentemus igitur viros mē
daces: quia ſicut dicitur. ij. Pet. ij. Magiſtri menda-
ces introducunt ſectas perditionis. Sic igitur patet
q̇ abſentes eſſe debemus defectuoſe ſocietati. prodi-
tioſe fallacitati preſumptuoſe pompoſitati. Sed de
tali abſentia: vide vbi ſanctitudo. vbi elongare fugere
et ideo iſta eſt igitur abſentia prudentium et bonorū.
¶ Secundo dico q̇ eſt abſentia fallacium amicoru; E
Iſti enim licet in proſperitate ſint felices. In aduerſi-
tate tn̄ ſemper ſunt abſentes. Iſti ſunt ſimiles hirun-
dinibus qui tm̄mō veniunt in vere ⁊ in eſtate: quādo
tempus eſt ſerenum ⁊ quando fructus abundāt. Sed
in hyeme quando ventus frigidus ⁊ pluuie inſtant ⁊
terra fructibus eſt nudata: tunc taliter ſe abſentant q̇
non poſſunt inueniri. Sic vere falſi amici: quando ꝓ
ſperitas ineſt: ⁊ quādo in terra. i. in homine poſſunt
inueniri fructus diuitiarum lucrū ⁊ emolumentum
tūc vere ipſi veniūt ⁊ ſe preſentant ⁊ optime inueniū-
tur. Sed pro certo ſi tēpus hyemis. i. tribulationis ad
uenerit ſi cōtingat hominē tribulationū frigorib⁹ infe
ſtari: ⁊ fructibus diuitiarū per pauptatē nudari. tunc
pro certo ipſi abſentant ſe: nec amplius vident̃ vel in-
ueniuntur. q: ſi habueris conuiuet tecum: ſi nihil ha-
bueris derelinquet te. Eccli. xiij. Abſens iquit corpore
Et de hoc Eccli. xxvij. Nō enim eos capies q̄ñ longe
abeſt. effugit enī ſicut caprea de laqueo. ¶ Tertio di-
co q̇ eſt abſentia mordaciu; detractoꝝ: q: vere iſti q̄ñ F
volūt male iudicare et alijs detrahere ⁊ mordere: ipſi
querunt abſentiā ⁊ nō preſentiā. Similes ranis q̄ in
abſentia coarāt ⁊ clamāt. Sed q̄ñ hō venit in preſen-
tia nihil dicūt. Sic detractor in abſentia loquit̃. ſed ſi
hominē i preſentia viderit nihil dicit. Un̄ q̄libet talis
pōt dicere illud. j. Cor. vj. Ego aūt abſens corpore pre
ſens aūt ſpiritu iā iudicaui eū. Tales enī peſſima iudi
cia dicunt

Ayuntamiento de Madrid

cia dicũt de hominibꝰ. Ideo de iſtis dꝛ Pꝛouerbi.xix. Parata ſũt deriſoꝛibꝰ iudicia. Eſt igiť abſẽtia moꝛdaciũ detractoꝝ. ¶ Quarto dico ꝙ ẽ abſentia vagãtiuȝ clericoꝝ. qꝛ.ſ quidã ſunt eccleſiaſtici qui a ſuis beneficijs cõtinue ſunt abſentes et ex ira ſine cã rationabili ſunt vagantes. ſimiles cicadis q̃ in eſtate qñ.ſ. fructꝰ abundant inueniunť ⁊ cantantes in arboꝛibꝰ audiũtur. ſed in hyeme nũꝙ̃ reperiunť. ſic iſti ſoluȝ tempoꝛe recipiendoꝝ fructuũ in ſuis eccleſijs ſunt pꝛeſentes ⁊ qñq; etiã ibidẽ pſallẽtes ⁊ dño ſeruientes. Alijs vero tẽpoꝛibus qñ nihil poſſunt recipere ſunt abſentes: ſicut de canonicis ſecularibꝰ ſumme patet. Et pꝛo certo talis abſentia eſt mala. Conſtat eñ ꝙ in abſentia pꝛelati vel curati populus faciliter labiť ad iniqua: ſicut apparuit i moyſe qui q̃uis eſſet abſens ex iuſta cauſa populus tñ ipſo abſente idolatriã incurrit. ſicut dicitur Exo.xxxij. Sic vere abſente pꝛelato ſubditi incurrunt qñq; hereſes ⁊ peccata. Geñ.xliij.ca. Ipſo abſente nõ audemus videre faciem viri. Patet igitur ꝙ eſt quadruplex abſentia. Sed vide infra in multis locis ſicut tabula te conducet. ¶ De iſto vero verbo. Abſit quid ſcilicet dependet abeſſe poſſumus notare: ꝙ cuȝ abſit ſit verbũ deteſtatiuũ ⁊ cuiuſdam diſplicẽtie execrabiliter oſtenſiuum nos poſſumus dicere per abſit quod a nobis eſt deteſtanda

Iniuſticia.
Immũdicia
Idolatria.
Auaricia.
Uana gloꝛia.
Adulatio ſeu blã

dicia. De iniuſticia dꝛ Geñ.xviij. Abſit a te vt rem hãc facias ⁊ occidas iuſtũ cũ impio. De imũdicia ſeu luxuria dꝛ.j.Coꝛ.vj. tolles ergo mẽbꝛũ xp̄i facies mẽbꝛũ meretricꝭ abſit. ¶ Itẽ de idolatria dꝛ Joſue. xxiiij. Abſit a nobis vt derelinquamꝰ dñm ⁊ ſeruiamꝰ dijs alienis. ¶ Itẽ de auaricia dꝛ.j.Paraľ.xl. Abſit vt in cõſpectu dei mei hoc faciã ⁊ ſanguinem iſtoꝝ virorum bibã. ¶ Itẽ de vana gloꝛia.ij.Coꝝ.xj. Mihi autẽ abſit gloꝛiari. ¶ De adulatione vero dꝛ Job.xvij. Abſit a me vt iuſtos vos iudicem ⁊c.

Abſoꝛbere. idem eſt ꝙ deglutire: ⁊ deuoꝛare et accipiť vt cõmuniter ꝓ voꝛacitate ⁊ inſatiabilitate. Uñ nota. ꝙ abſoꝛbere eſt cõe moꝛti auaro ⁊ inferno. Abſoꝛbet eñ moꝛs humanam conditionẽ: abſoꝛbet auarus pauperũ poſſeſſionẽ. Abſoꝛbet infernus maloꝝ cõgregationẽ. ¶ Dico igitur pꝛimo ꝙ moꝛs abſoꝛbet humanam cõditionẽ. qꝛ ſicut mare abſoꝛbet oĩa flumina nec impleť. ſic moꝛs omnia coꝛpoꝛa. vñ.j.Coꝝ.xv Moꝛtale abſoꝛbeť. vide infra de moꝛte vbi multa. Abſoꝛbet igitur moꝛs cõditionẽ humanã. ¶ Scđo dico ꝙ abſoꝛbet auarus poſſeſſioneȝ terrenã. Eſt eñ i mari quoddã periculũ qđ dıciť caribdis: qui eſt locus ꝓfũdiſſimꝰ qui cõtinue aquas abſoꝛbet. imo etiã naues q̃ in mari circumiacentes ſunt et piſces ⁊ alia circũiacentia: per iſtaȝ voꝛaginẽ abſoꝛbentur ⁊ iterũ certis hoꝛis per eam emittunť. Et ideo ſcientes naute periculũ ad eũdẽ nullatenus appꝛopinquant. Tales ꝓ certo ſunt auari. qꝛ vere ipſi volunt abſoꝛbere ⁊ deuoꝛare q̇cquid eſt iuxta eos. qꝛ.ſ. Auarus pꝛata vineas domos ⁊ alia vicinoꝝ bõa vult abſoꝛbere rapere attrahere ⁊ ſibi accumulare. ipſa tñ in moꝛte euomit ⁊ emittit ⁊ remanet vacuus ⁊ inanis. Iuxta illud Job.xx. Diuitias quas deuoꝛabat euomet ⁊ de ventre eius extrahet eas deus. Et ideo ꝓ certo periculũ eſt iuxta illas ſcillas.i. iuxta tales inſatiabiles incedere ⁊ moꝛari. Ideo poſſunt cõqueri pauperes: ⁊ dicere illud Hie.lj. Abſoꝛbuit me quaſi dꝛaco impleuit vẽtrem ſuũ teneritudine mea. Auari eñ ⁊ cupidi abſoꝛbent hodie ꝑ auariciã ⁊ ambitionem quicquid habẽt alij iuxta ipſos: qui dico ad modũ dꝛaconum ſunt per cõcupiſcentiã inflãmati. ⁊ ventrẽ ſuum.i. ſuã domum et ſua interioꝛa implẽt teneritudine aliena.i. bonis ⁊ diuitijs vicinoꝝ. ¶ Ecce igitur ꝙ auari abſoꝛbẽt diui-
B tias alienas triplici ratione.ſ. Ut ſatient voluntateȝ. Dꝛaco inquit. Ut amplient ventrẽ. Implent ventrem ſuũ. Ut ſatient voluptatẽ. Quia volũt habere teneritudinẽ. Uolũt igiť volũtatem ſatiare. Dꝛaco inquit: Eſt igitur dꝛaco animal calidiſſimũ ⁊ ita inflãmati ardoꝛis ꝙ anhelitus ſuus aerẽ inflãmat. ita ꝙ ignẽ videť ſpirare. Et pꝛopter hoc ꝓ ſiti hmõi tꝑanda. Dꝛaco ꝑ mare ⁊ flumina gradiť vt abſoꝛbẽdo aquã ſitis tꝑeť. Uere tales ſunt auari. quia vere iſti ſunt ardentiſſimi per auariciã. ita ꝙ aerẽ.i. patriã circũiacentẽ ꝑ exactiones vſuras ⁊ rapinas deſtruunt: diſſipant: depauperant ⁊ inflãmãt. Ignẽ eñ rapine ⁊ excoꝛiationis ſemper emittere cõſueuerũt. Sũt eñ ita per ambitionem et auariciã ſitibundi: ꝙ aquas.i. diuitias q̃ moꝛe aque cito defluunt attrahũt rapiũt ⁊ abſoꝛbent. vt ſic ſitim ſue auaricie ſatient: tẽperent ⁊ refrenẽt: qđ tñ impoſſibile eſt: qꝛ ſicut dicitur. Pꝛouer.xiij. Uenter impioꝝ inſatiabilis. Iſte aũt ardoꝛ inſatiabilis abſoꝛbendi figuratus eſt Job.xl. vbi diciť de vehemoth beſtia inſaturabili.i. de diabolo. Abſoꝛbebit ĩquit fluuiũ ⁊ nõ mirabitur. habet eñ fiduciã ꝙ fluat ioꝛdanis in os eius qꝛ auari beſtiales ⁊ diabolici abſoꝛbent hodie fluuiuȝ id eſt: diuitias ſeu mũdanã pꝛoſperitatẽ que ſemper eſt in fluxu ⁊ refluxu. vt.ſ. ſatient ſuã cupiditatẽ quod tamen nõ fit. qꝛ dato ꝙ ipſi habeãt. magnum fluuiũ.i. maximã copiã diuitiarũ. ipſi tñ de hoc nõ miranť. immo ſemper cupiũt ad maioꝛa ⁊ ſperant ꝙ ioꝛdanis.i. omnis alioꝝ abundantia influat in eiſdem: Quia ſm̄ Senc. Hoc habet peſſimũ cupiditas: ꝙ non reſpicit vnde veniat. ſed quo vadat. hõ eñ auarus ⁊ ingratus non aduertit vnde venerit.ſ. ex qua humili plebe: vel infimo ſtatu vel exuli cõceptione et natiuitate. Sed vere ſemꝑ habet oculũ quo tẽdat: qꝛ ſemꝑ ſperat aliq̇d amplius acquirere et gradũ ſcandere altioꝛẽ. iſti ſunt igitur dꝛacones inſatiabiles. Ideo cuilibet taliũ põt dici illud Ezech.xxxj. Leoni gentiũ aſſimilaui te ⁊ dꝛaconi qui eſt in mari: aſſimilãtur eñ leoni per crudelitatẽ dꝛaconi: qꝛ ſunt i mari. ideſt i amaritudine ꝑ ſolitudinẽ ⁊ fluctuoſitateȝ. Uolunt igiť iſti abſoꝛbitoꝛes volũtatẽ ſatiare. Dꝛaco abſoꝛbuit ĩquit. vnde iſti videnť dicere illđ Eſa.xlj. Diſſipabo ⁊ abſoꝛbebo ſimul. ¶ Itẽ iſti abſoꝛbent: qꝛ volunt facultatem ampliare. Impleuit inquit vẽtrẽ ſuũ.i. domũ ſuã ⁊ interioꝛa ſua volunt implere diuitijs alienis. Sanguiſuga ſugẽdo et abſoꝛbẽdo attrahit ſanguinẽ alienũ. Sic vere auari abſoꝛbẽt per auariciã: vſurã: rapinã. diuitias alioꝝ vt ventrẽ ſuum.i. domũ ⁊ hoſpitiũ impleant ⁊ augmẽtant. figurati ꝑ illũ lepꝛoſum Luce.xv. Qui cupiebat implere ventrẽ ſuum de micis q̃ cadebãt de menſa diuitis. Menſa eñ mali diuitis.i. dyaboli eſt mundus micę huius mẽſe ſunt bona huius mũdi: q̃ ꝓ certo nõ ſunt niſi modice mice quedaȝ parue reliq̇e: q̃s cupit abſoꝛbere ⁊ quibus deſiderat ſe replere cupida mens auaroꝝ. Abſoꝛbẽt igitur iſti diuitias. qꝛ volũt facultatẽ ãpliare. Iuxta illud p̄s. Impleta eſt terra.i. auarꝰ poſſeſſione ſua.ſ. o pauper. Abacuc.j. Bibent oẽs gẽtes iugiť ⁊ abſoꝛbebunť. ¶ Tertio qꝛ volũt voluptatẽ ſatiare teneritudine inq̇t mea. qꝛ.ſ. cibos teneros molles ⁊ delicatos volũt habere. Et hoc multi delicias abſoꝛbẽt vt tandẽ delicijs poſſint vti. Sicut eñ videmꝰ ꝙ capꝛe in arboꝛibꝰ eligunt partẽ tenerioꝛẽ. Sic vere diuites in iſto mũdo eligũt illud qđ eſt tenerũ et delicatũ. Unde de iſtis delicatis dꝛ Abđ.ij. Bibent et abſoꝛbebunt ⁊ erũt quaſi non ſint. vñ dꝛ Heſter.xv. Pꝛe delicijs ⁊ nimia teneritudine coꝛpus ferre non ſuſtinens. Et ſic igitur patet ꝙ eſt quedã abſoꝛbitio auaricie. ⁊ ꝙ abſoꝛbet auarus poſſeſſionẽ terrenã. ¶ Scđo C
principaliter dico ꝙ abſoꝛbet infernus inſanã cõgregationẽ.i. ſocietatẽ oĩȝ maloꝝ. Infernus eñ abſoꝛbet et deuoꝛat oẽs malos. vbi nota. Qđ ĩfernꝰ eſt ſimilis ceruo: q̇ cũ naribꝰ abſoꝛbet ſerpẽtes de cauernis ſuis et ipſos mãducat: vt dicit Iſido. Sic vere dyabolꝰ abſoꝛbet peccatoꝛes ſerpẽtinos fallaces ac venenoſos de cauernis huiꝰ mũdi, vt ipſos in vtero ſuo.i. in interioꝛibꝰ inferni deglutiat ⁊ tranſpoꝛtet. Ideo in perſona dei iudicantis et inferni recipientis põt exponi illud

Ayuntamiento de Madrid

Eſa.xlij. Tacui ſemper ſilui patiẽs fui quaſi pariens
loquar diſſipabo ⁊ abſorbebo ſimul deſertos faciam
montes excelſos ⁊ colles ⁊ germẽ coꝝ exſiccabo. Deꝰ
enĩ chariſſimi in vita iſta multũ patiens eſt tacet ⁊ ſi
let nõ exercet ſtrepitũ iuſticie. nec punit quẽlibet de⸗
linquẽtẽ q: ſicut dicitur. ij. Pe. ij. Patenter expectat
deus nolens aliquẽ perire. Sed ꝓ certo in die iudicij
loquetur in modum mulieris parietis. ſ. rigide ⁊ au⸗
ſtere dicẽs. Ite maledicti in ignẽ eternũ. Mat. xxv. Et
ibi ꝓ certo diſſipabit exſiccabit ⁊ abſorbebit. i. ab infer
no abſorberi mãdabit ſimul i vna maſſa miſeros pec
D catores. ¶ Ibi etiam deſertos faciet tria genera ma⸗
lignoꝝ. videlicet. Per inuidiam inflatos. Quia ſicut
mõtes. Per ſupbiã elatos. Et iſti ſunt colles. Per lu
xuriã ligatos. Et iſti ſunt germina. Abſorbent igitur
illi qui inflati ſunt per inuidiã. Inuidia enĩ facit ho⸗
minẽ tumidum ⁊ inflatũ. Montes inquit qui ſcꝫ in ſe
ſũt tumidi: ⁊ etiã qñqꝫ ꝯtinẽt in ſe ignẽ. Sic inuidi ita
inflati ſunt ꝙ qñqꝫ vix pñt dicere verbũ. Ita ſcꝫ in cor
de ſuo ꝑ inuidiã ſunt ardentes Eccli. xl. In vẽtre im⸗
pij ignis ardebit. Sicut igitur qñqꝫ terremotus cõcu⸗
tit mõtes ⁊ ſm Sene. facit eos ſub terra in vaſtis ſpe
cubus abſorberi. Sic vere terremotus diuini iudicij
iſtos in inferno ſub terra facit abſorberi. ⁊ in loco mi⸗
ſerie ⁊ luto fecis recludi. Et iſti fuerũt figurati per il⸗
lum dathã ⁊ abyron. Nũe. xvj. Qui iuidi ſuꝑ moyſen
et aaron ſeruis dñi voluerunt ſacerdotiũ vſurpare. et
ad mandatũ moyſi noluerũt venire: ⁊ ideo aperta eſt
terra. ⁊ abſorbuit eos ⁊ deſcenderũt ad infernũ viuen
tes. Reuera patres chariſſimi tales inuidi ſunt ho⸗
die multi in eccleſia. Nõ ſi aaron ad ſacerdotiũ ideſt
aliqua bona ꝑſona ad aliquod bonũ ꝓmouet: ſtatiꝫ
aderũt dathã ⁊ abyron. i. detractores inuidi ⁊ oblocu
tores ſuꝑbi ⁊ ꝯtradictores: qui etiã Moyſi. i. prelato
iuſto ⁊ bono obediẽtia cõtẽnũt q̇ quidẽ indignantur
qñ alius preter ipſos ad officiũ ꝓmouet. Et iſti dicũ⸗
tur dathã qđ interꝑtat donũ ſufficiẽs. Et abyron qđ
interꝑtatur pr̃ murmurãs. q. ſ. tales qui videt ẽe pẽs
ratione autoritatis ⁊ tñ ſunt murmuratores rõne ini
quitatis ⁊ mordacitatis ſunt ſufficientes ꝙ ipi dyabo
lo ꝑpetuo ſunt dotati. Et iđ terra ipſos finaliter ab⸗
ſorbebit vñ in ps. Apta eſt terra ⁊ deglutiuit dathan
et operuit ſuꝑ cõgregation ẽ abyron. Iſti igitur ſunt
mõtes ſcꝫ tumidi ꝑ inuidiã. Ideo dr̃. Exod. xix. Totus
mõs ſynai fumigabat. Iſti enĩ hñt intus ignẽ inuidie
abſcõditũ. q̇ eos ſtimulat ⁊ cõburit. ideo fumũ detra
ctionis bl'ſphemãt ⁊ diffamatiõis ꝯtra illos fulminãt
et emittũt. vnde de tali igne inuidie põt exponi illud
Nũeri. xj. Orauit Moyſes ⁊ abſorptꝰ eſt ignis. Abſor
bet igit infernꝰ illos qui ꝑ inuidiã ſunt inflati. Mon
tes inquit. q: ſ. mõs eſt locus tumidus ⁊ inflatꝰ. Iteꝫ
abſorbet infernꝰ illos q̇ ꝑ ſuperbiã ſunt elati. Excel⸗
ſos inq̄t colles Collis enĩ excelſus a valle eſt remotꝰ
ventis ⁊ flatibꝰ expoſitus ⁊ ſurſum in aere ſublimatꝰ
fit aũt talis collis excelſus qñqꝫ ꝓpter ventũ interclu
ſum: qui terrã ſurſum eleuat ⁊ facit vnũ magnũ collẽ
finaliter cũ terra rũpit ⁊ vẽtus exit ⁊ ſic totus collis
ille inferiꝰ abſorbet: ſicut ꝯſuetũ eſt fieri in terremotu.
Sic vere chariſſimi. qñ vẽtus ſuꝑbie ⁊ vanitatis inclu
ditur in homine: ipſe ꝓ certo efficit altus ⁊ excluſus in
ſua reputatione. Sed vere qñ terra. i. corpꝰ ſuũ rũpit
per mortẽ. tũc ventus vanitatis qui ipſum eleuabat
deficit ⁊ ipſe abſorbet q̄tũ ad aĩam infernus in inferno
Et hoc fuit figuratũ Nũme. xj. vbi dicit. Nõ accẽſus ẽ
quidã ignis maximꝰ qui cõburebat filios iſrael. Sed
ad preceptũ ⁊ orationẽ moyſi ignis ille abſorptus ẽ a
terra. Ignis chariſſimi qui ſemꝑ ſurſum aſcendit: ſi⸗
gnat ſuꝑbos qui ſemꝑ volũt alijs ꝑeſſe ⁊ ꝑeminere. et
alios per rapinã ⁊ crudelitatẽ comburere ⁊ ardere: Et
ideo tales in vita iſta cõburũt infeſtãt cruciãt ⁊ afflit⸗
gunt per ſuas exactiones filios iſrael. i. ſubditos ⁊ vi⸗
cinos ſimplices atqꝫ iuſtos. Sic vere finaliter iſti ab⸗
ſorbebunt infra terrã inferiꝰ in inferno. Ideo iſti ſunt
de quibꝰ dicit Deut. xj. Quos aperto ore terra abſor⸗
buit. Colles inq̄t excelſos. Et đ hoc põt dici illud Aba
cuc. iij. Incuruati ſunt colles mũdi. i. alti ⁊ ſuꝑbi: q̇. ſ.
in morte in inferno incuruant. Abſorbent igit illi qui
per ſuperbiam ſunt elati. ¶ Tertio abſorbent illi qui
etiã per mollicie ſunt roborati. ſ. delicioſi qui nomine
germinis intelliguntur: germẽ inquit q: ſicut germen
et tenerũ ⁊ molle eſt: ſic delicioſi ſunt teneri ⁊ molles.
nullũqꝫ poſſunt laboreꝫ penitentie ſuſtinere. Et ſicut
videmus ꝙ talia germina faciliter deſiccantur abſor
bentur ⁊ annihilant gelu. ſ. vel calore. ſic vere qñ fri⸗
gus vel tẽpeſtas eterne dãnationis euenerit. Quãdo
etiã calor. i. ardor mortis ⁊ diuini iudicij ingruerit: tũc
talia germina tales molles delicioſi ⁊ luxurioſi ſicca
bunt abſorbebuntur ⁊ annihilabunt. ſ. in inferno. vñ
Abacuc. iij. ca. Abſcondet de ouili pecus ⁊ non erit ger
men in vineis. Illi enĩ qui ſunt pecus per carnis luxu
riã ⁊ petulãtias: illi q̇ ſunt germen ꝑ teneritudinẽ ⁊ de
licias. Illi dico abſcindent per mortẽ tꝑalẽ ⁊ eternam
de ouili. i. de cõgregatione alioꝝ cõſimiliũ. ⁊ de vinea
mũdane proſperitatis penitus auferent. Et hoc fuit
figuratũ. Apoc. xij. vbi dr̃. Nõ terra aperuit os ſuũ et
abſorbuit vnũ fluuiũ qui ſeq̄bat vnã mulierẽ vt attra
heret eã. qui quidẽ fluuiꝰ de ore vnius draconis fue⸗
rat editus ⁊ emiſſus. Sic vere chariſſimi terra abſor⸗
bebit inferius in inferno illos qui ſunt fluuij. i. fluxi⸗
biles ⁊ delicioſi. ⁊ illos qui ſequũtur mulieres. ſ. illos
qui ſunt incõtinẽtes ⁊ luxurioſi quos. ſ. draco. i. dyabo
lus ab ore ſue praue ſuggeſtionis euomit ⁊ emittit ad
ſua mala opera facienda. Iđ de abſorbitiõe taliũ põt
dici illud. j. Coꝝ. xv. Abſorbeat illud quod mortale eſt
Et ſic patet ꝙ actus abſorbendi eſt cõmunis in infer
no pariter ⁊ auaro.

Abſoluere. Abſolutio.

Nota ꝙ abſoluere
idem eſt: ꝙ a vinculo ſoluere. liberare ⁊ expedire. Su
mitur autem cõmuniter abſolutio pro iudiciali vl' pe
nitentiali ſententia liberatiua. vel a crimine qđ appo
nitur: vel a culpa que incurritur expeditiua. Duplex ẽ
igitur abſolutio ſm ꝙ eſt duplex forus. Eſt igitur ab
ſolutio tꝑalis q̄ fit in foro iudiciali. Eſt abſolutio ſpi
ritualis q̄ fit in foro penitentiali. Prima debet habe⸗
re iuſticie rectitudinẽ. Scđa debet habere clementie
plenitudineꝫ. Prima fit per iudicij prolationẽ. Scđa
fit ꝑ manuum ſacerdotaliũ appoſitionẽ. Prima tollit
temporalẽ punitionẽ. Scđa tollit eternalẽ dãnatio⸗
nem. Prima reſtituit bonã famã. Scđa reſtituit grãꝫ
⁊ tandem eterne glorie cõfert palmã. ¶ Dicamꝰ igit
aliquid de abſolutione ſacramẽtali: q̄ habet pietatis
plenitudinẽ. Sicut video ꝙ deꝰ in natura quaſdã res
naturales ⁊ cauſas voluit ponere q̄ poſſent ligata ſol
uere. ⁊ cõſtricta laxare. ſicut patꝫ q: terra cõgelata ca
loris influẽtia ſoluit: humor cõpectus in corpore me⸗
dici diligẽtia ⁊ medicine efficacia laxat. Sic vere deꝰ
ſpiritualiter quaſdã virtutes ſuꝑnales cõſtituit. ſ. ſa⸗
cramentũ penitẽtie ⁊ poteſtatẽ ſacerdotis quibus et
quoꝝ miniſterio homo congelatione vicioꝝ abſoluit
et omnis compago criminũ relaxatur. Et ideo videt
ꝙ ſacerdotes ſint ſimiles quibuſdã populis qui in ꝓ⸗
uincia elladis eſſe ſolebãt: qui ſcꝫ ſm crateꝫ pergame⸗
num tante virtutis erant: ꝙ ſolo tactu manuum adiu
uabant venena: ⁊ hominẽ a periculo liberabant. Ta⸗
les etiã populi fuerunt ſcilli quidã populi affricani q̇
ſm Plinium a venenoſis nõ ſolũ nõ ledebant. immo
venenati curabantur ꝑ eos. Reuera talis eſt populꝰ
ſacerdotũ q: ꝓ certo ſolo tactu ⁊ appoſitione manus
hoieꝫ per abſolutionẽ ſacramentalẽ a pctõꝝ venenis
eximũt ⁊ ſanitatẽ gratie introducũt. Iſti enĩ ita debẽt
eſſe ſancti ⁊ mũdi ꝙ a venenis vicioꝝ ledi nequeant:
vt ſic digne ab alijs venena vicioꝝ ꝑ abſolutioneꝫ ab
ſtergãt. De tali igitur abſolutiõe poteſt intelligi illud
Mar. vltimo. Suꝑ egros manus imponẽt ⁊ bene ha
bebũt ⁊ ſi mortiferũ quid biberint nõ eos nocebit. Ad

verte

Ayuntamiento de Madrid

uerte tñ ꝙ iuſtinꝰ in libꝛo dicit. Nã cũ cleopatra egy⸗
pti regina ⁊ antonij cõcubina ſpe vite amiſſa venenũ
aſpidũ bibiſſet ⁊ ſic doꝛmiendo perijſſet et occubuiſſz
ſcilli additi fuerũt qui venenũ extrahere ⁊ eã ad vitã
reducere nequiuerũt. Mꝛ ꝓ certo chariſſimi illi qui vo
luntarie venenũ peccati bibũt ⁊ aſpidi dyabolo ſe tra
dunt ⁊ in peccato delectanꝭ. ⁊ doꝛmiũt per ſcilloꝝ ap⸗
poſitionẽ. ideſt per ſacerdotũ abſolutionẽ nullatenꝰ
reuiuiſcũt. Solus eñ penitẽs abſoluiꝭ. ⁊ ſolus ille cui
peccatũ diſplicet ꝑ abſolutionis remediũ liberaꝭ. Jõ
Aug. ſuꝑ illõ p̄s. Fuerũt mihi lachꝛyme mee panes ⁊c.
de fletu penitẽtie dicit ſic. Fletus eſt cibꝰ animarũ coꝛ
roboꝛatio ſenſuũ abſolutio peccatoꝛũ refectio mẽtiũ
lauacrũ culparũ. Quia reuera cũ fletu ⁊ doloꝛe cõtri⸗
tionis ⁊ cũ volũtario ꝓpoſito bone intentiõis debet
homo ad ſacerdotem accedere. ſi vult abſolutionẽ de
bitã repoꝛtare. vt ſic deo ⁊ ſacerdoti dicat anima illud
Thobie. iij. Ad te dñe faciẽ meam cõuerto ad te ocu⸗
los meos erigo. peto dñe vt de vinculo huius imperij
abſoluas me. Jſta eſt igitur abſolutio ſacramentalis
Sed de hac vide infra de Cõfeſſione ⁊ Penitentia. Et
de Ligare. Soluere. Tangere manus ⁊ in alijs ſimili⸗
bus titulis. ¶ Scdõ dico: ꝙ eſt abſolutio iudicialis.
que. ſ. debet habere iuſticie rectitudinez. Sicut enim
dicit ſcriptura. ⁊ qui iuſtificat. i. qui abſoluit impium
et qui condẽnat iuſtuz vterq̄z abominabilis eſt apud
deũ Prouer. xvij. Statera eñ ſi ſit recta ⁊ vera ſemper
flectitur ad illã ꝑtẽ q̄ ponderat. Sic vere iudex vel pꝛe
latus ſi iuſtus fuerit ſemꝑ inclinatur ⁊ fauet ad abſo⸗
lutionẽ vel pꝛomotionẽ illius partis q̄ plus habet de
pondere meritoꝛũ. Ab altera vero parte q̄ minus ha⸗
bet de iuſticia ⁊ bonitate recedit ⁊ ab ea eleuaꝭ. ⁊ eam
condẽnat deſerit ⁊ dimittit. iuxta illud qõ pꝛecipitur
Deut. xxv. Nã ſcz illi quẽ iuſtum inuenierint iuſticie
palmã dabũt. illũ vero quẽ impiũ condẽnabunt. Jſta
tñ ſunt cõtra impios iudices iniuſtos qui libentiꝰ ab
ſoluunt malos q̄ȝ iuſtos. Res eñ gibboſa et toꝛtuoſa
nũq̄ȝ bene coniungitur cũ re recta. Bene igiꝭ vnitur
et cõiungitur cuz re alia toꝛtuoſa. Sic vere toꝛtuoſi et
mali iudices nũq̄ȝ bene applicanꝭ cuz hoibus bonis
rectis ⁊ iuſtis. tales ei nõ ſolẽt diligere nec eoꝝ partẽ
fouere nec pꝛo eis iudicare. Sed reuera ad hoĩes toꝛ⸗
tuoſos ⁊ iniuſtos ſolent amplius accedere ⁊ eos abſol
uere. ⁊ cõtra iuſticiã ſuſtinere cõtra quos Eſa. v. Ue q̄
iuſtificatis impium pꝛo muneribus ⁊ iuſticiã iuſti au
fertis ab eo. Bene eñ figurati ſunt. ij. Mach. iiij. vbi
dicitur. Nã antiochus rex iniquus Menelaũ vniuer
ſe nequicie reum criminibus abſoluit ꝓ quo. ſ. Ptho
lomeus quidã pꝛinceps ꝓmiſſis ꝑ reo muneribus in
terceſſit. miſeros vero innocẽtes moꝛte dãnauit. Mꝛ
vero antiochus qui interpꝛetatur pauperis ſilentiuz
ideſt malus iudex coꝛam quo pauperes non audẽt lo
qui nec iuſticiam petere: ſemper ſolet Menelaũ qui
interpꝛetatur maledictus. ideſt quẽlibet impium ⁊ ma
ledictum abſoluere. dum tamẽ munera det aduocati
videantur intercedere. bonos vero ſi ſint pauperes et
miſeri condemnare. Sed pꝛo certo tales deberent in⸗
telligere illud Senece dicẽtis. Jlle ſe damnat qui no
centes abſoluit. Sic igitur patet: ꝙ duplex eſt abſo⸗
lutio. Sed ad p̄ſens gratia leuitatis ſufficit quod di⸗
ctum eſt de vtraq̄z. Uide in alijs titulis ſcilicet de Ju⸗
dice. de Juſticia. de Muneribus. Et de acceptione ꝑ
ſonarũ: qꝛ hic valde pauce ſunt autoꝛitates.

Abſq̄z. Cũ iſtud vocabulũ. Abſq̄z ſit dictio pꝛiua⸗
tiua: põt vocari ꝙ cõſeruatiua vocabu⸗
li cui adiungitur põt ſignificare vel bonũ vel malum.
Sic igitur dicam ꝙ per abſq̄z poteſt denotari.

Carentia virtualiũ bonoꝝ.
Carentia criminaliũ maloꝝ.
Carẽtia tẽpoꝛaliũ donoꝝ.
Carentia ſpiritualiũ gaudioꝝ.
Carentia infernaliũ toꝛmentoꝛũ.

Primum abſq̄z habẽt vani pec⸗
catoꝛes. Secun
dum abſq̄z ha
bẽt iuſti viatoꝛes
Dico igiꝭ pꝛimo ꝙ ſignat carentiã virtualiũ bonoꝛuz
et iſtud eſt illud abſq̄z qõ habent mali qui. ſ. ſunt abſq̄z
gratia diuina. ⁊ abſq̄z moꝛibus et operibus virtuoſis.
Oſſa enim leonis ſunt abſq̄z medulla. ſicut dicit Soli
nus. Sic vere oſſa diaboli. id eſt peccatoꝛes ſunt ho⸗
die abſq̄z medulla gratie et virtutuz. Et ſic nota ꝙ ma
li ſunt hodie. Abſq̄z.

Conſilio pꝛudentie.
Auxilio potentie.
Lumine ſcientie.
Dulcedine clementie.
Diſciplina temperancie.
Jugo obedientie.
Congregatione amicitie.
Clauſura continentie.

Dico igiꝭ ꝙ mali carẽt cõ
ſilio ⁊ pꝛudentia ſimiles
mulieribꝰ penitẽtie ⁊ ca⸗
ſtratis que ſunt vt cõiter
abſq̄z barba. q̄. ſ. pꝛudẽtia
dignos cõſueuit deſigna
re. Mꝛ reuera peccatoꝛes
qui ſunt mulieres ⁊ effemi
nati qui ſunt puerıles parũ infoꝛmati. qui ſunt a gene
ratione ⁊ ꝓductiõe bonoꝛũ operũ caſtrati ⁊ pꝛiuati ſũt
abſq̄z barba pꝛudẽtie ⁊ ſine cõſilio ſapẽtie ⁊ doctrine.
Deut. xxxij. Gens abſq̄z conſilio ⁊ ſine pꝛudẽtia vtinã
ſaperent intelligerent ⁊ nouiſſima ꝓuiderent. ¶ Jtẽ
mali ſunt abſq̄z auxilio et potẽtia Nõ habẽt eñi pote
ſtatẽ reſiſtendi vel ſe a diabolo defendendi Judicum
v. Jngreſſi ſunt ſine arcu ⁊ ſagitta ⁊ abſq̄z ſcuto ⁊ gladio
Jtem ſunt abſq̄z lumine ⁊ ſcientia ſimiles talpe q̄ na⸗
turaliter caret viſu: ⁊ figurati in ceco nato quem natu
ra creauerat abſq̄z oculis Sic iſti oculis clari intellecꝰ
carent ⁊ viſum diſcretiõis nõ habẽt. ita ꝙ ipi p̄ñt dice
re illud Eſaie. lix. Nos oẽs ſicut oues errauimꝰ ⁊ qua
ſi ceci abſq̄z oculis attractauimꝰ ¶ Jtẽ ſunt abſq̄z dul
cedine ⁊ clementia ſicut de ligdamo ſyracuſano dicit
ſolinꝰ qꝛ oſſa eius dep̄henſa ſunt abſq̄z medulla dulci
flue pietatis ⁊ miſcdie clemẽtie aut bonitatis. Oſee. j.
Uoca nomẽ eius abſq̄z miſericoꝛdia. Et iſti ſunt potiſ
ſime diuites ⁊ delicioſi. qꝛ. ſ. nunq̄ȝ ſudaſſe nec laboꝛaſ
ſe reperiunꝭ. p̄s. Jn laboꝛe hoim non ſunt. qꝛ. ſ. iſti ſunt
qui abſq̄z medulla miſcdie inueniunꝭ. ¶ Jtẽ iſti ſunt
abſq̄z diſciplina ⁊ teꝑerantia. Figurati. Exech. xiij. vbi
dicitur Nã pꝛophete eoꝛũ leniebant abſq̄z tꝑamento
vidẽtes vana ⁊ diuinãtes mẽdacia. qꝛ. ſ. ꝓphete iſtoꝛũ
i. demones ⁊ adulatoꝛes qui vaticinãt eis falſa leniũt
eos. ſ. applaudẽdo ⁊ delectãdo. ⁊ hoc ſine tẽperãtia. i.
ſine moderamine diſcipline Exech. xiij. Dic eis q̄d li⸗
niunt abſq̄z tꝑamento ꝙ caſurus ſit. ¶ Jtẽ ſunt abſq̄z
iugo ⁊ obedientia ſimiles onagro qui nunq̄ȝ põt ſubij
ci iugo ſicut nec iſti obedientie. Job. xxxix. Quis dimi
ſit onagrũ liberũ ⁊ vincula eius quis ſoluit? Jtem de
iſtis dicitur Oſee. vij. Reuerſi ſunt vt eſſent abſq̄z iu⸗
go. ¶ Jtẽ iſti volũt eẽ abſq̄z ꝯgregatiõe ꝯcoꝛdia ⁊ ami
cicia p̄s. Abſq̄z ſynagogis faciẽt vos. ¶ Jtẽ iſti volũt
eſſe abſq̄z muro ⁊ cõtinẽtia ſeu cuſtodia qõ potiſſime
pertinet ad religioſos qui nõ p̄ñt moꝛari in clauſtro
ſimiles aque illius fontis quẽ nullũ vas põt cõtinere
p̄ter vngulam equi ſic iſtos nulla clauſura. vñ. zacha.
ij. Abſq̄z muro habitabiꝭ hieruſalẽ. Et Prouerb. xviij.
Sicut vꝛbs patens ⁊ abſq̄z muroꝛũ ambitu ſic ſtultus.
¶ Jtẽ iſti volũt eſſe abſq̄z lege ⁊ ſapiẽtia. ſicut ptz de
indeuotis de quibꝰ dꝛ. ij. Paral. p. xv. Tranſibũt autẽ
multi dies in iſrael abſq̄z deo doctoꝛe ſacerdote ⁊ lege
iſtud eſt igiꝭ vnũ abſq̄z qõ ꝑtinet ad malos. qui. ſ. hñt B
carentiam bonoꝛũ virtualiũ. ¶ Scdõ dico ꝙ eſt vnũ
abſq̄z quod ſignat carentiã maloꝛuz criminaliũ iſtud
eſt quod pertinet ad iuſtos et virtuoſos. qui. ſ. volunt
eſſe abſq̄z coꝛruptela peccati. Figurati in agno paſcha
li. de quo dicitur Exo. xij. Nã debebat eſſe agnus ſine
macula maſculꝰ anniculꝰ. vbi nota ꝙ iuſti ſunt Abſq̄z
malicie pꝛauitate. Quia agnus. abſq̄z luxurie feditate
Quia abſq̄z macula. Abſq̄z incõſtantie debilitate quia
maſculus. Abſq̄z obſtinatione antiquitate Quia anni
culus. Sunt igiꝭ iſti abſq̄z malicie depꝛauatione quia
ſunt agnus Leuit. ij. Omnis oblatio que offertur do⸗
mino abſq̄z fermento erit. Fermentũ enim ſignat ma⸗
liciam. ſicut patet. j. Coꝝ. v. in fine. Jtem iſti ſunt abſq̄z
inquinatione. Abſq̄z macula inquit Job. xj. Tunc leua
re poteris faciẽ abſq̄z macula ¶ Jtem iſti ſunt abſq̄z in

Ayuntamiento de Madrid

conſtantie defectio ne:q2 non maſculus non femella.
vnde ipſi ſunt abſq3 timore et imbecillitate feminea
Deutero.xj. Abſq3 timore habitabitis. ¶ Itē iſti ſunt
abſq3 male cōſuetudinis obſtinatione:q2 ſunt annicu
li. Leui.xiiij. Offeret oue anniculā abſq3 macula.vide
infra. De agno.vbi videbis p̄dictā auctoritatē ꝓſecu
tam cū cōcordantijs vocabulis. Et breuiter iſti habēt
C carentiā maloꝝ criminaliū. ¶ Tertio dico ꝙ vnū eſt
abſq3 qd̄ ſignat carentiā bonoꝝ eternaliū.⁊ iſtud eſt
abſq3 dānatoꝝ:qui ſc3 ſunt abſq3 leticia in inferno
Nota ꝙ iſti ſunt Abſq3

Virtutis fortitudine.
Salutis certitudine.
Jocūditatis quietudine.

Nō ſint abſq3 virtute.pat3
Treno.j. Ubi d2. Abierunt
abſq3 fortitudine ante fa
ciem tribulātis. Itē ꝙ ſint abſq3 ſalute.pat3 Eſa.xliij.
Ubi dn̄s dicit. Abſq3 me nō eſt deus.⁊ abſq3 me nō eſt
ſaluator. ¶ Item ꝙ ſint abſq3 iocūditate p3 Eſa.xliij.
Ubi aīe deſolate d2. Paupercula tempeſtate cōuerſa
D abſq3 cōſolatione vlla. Sic patet ꝙ abſq3 ſignat caren
tiam gaudioꝝ ſupnaliū. ¶ Quarto dico: ꝙ abſq3 ſi
gnat qn̄q3 carentiā tormētoꝝ infernaliū.⁊ iſtud eſt
abſq3 beatoꝝ:que reuera in paradiſo ſunt. Abſq3

Pauore.
Terrore.
Dolore.
Jndigentia.
Auaricia.
Verecundia.

Abſq3 dico pauore. Leuitici.xxvj. Abſq3
pauore habitabitis ⁊c. Abſq3 terrore.pro
uer.xxv. Juſt9 aūt ꝯfidēs quaſi leo abſ
q3 terrore erit. Abſq3 dolore inſup.q2.ſ.
ibi nō erit bellū nec gladius.ideſt ali
qd̄ doloroſū.iij. Reg.xxij. Tranſierūt
tres anni abſq3 bello. Abſq3 penuria etiā erat. q2 ſicut
dicit. Deute.viij. Dabit tibi dn̄s terrā olei ⁊ mellis vbi
abſq3 vlla penuria comedas. Erunt nihilominus abſq3
auaricia.q2.ſ.nullus appetet aliena bona.immo qui
libet alteri cōmunicabit propria Deuter.xxiij. fratri
aūt dabis abſq3 vſura. Jpſi etiā erunt abſq3 verecūdia
Unde de Ruth.i.de beata anima dicitur Ruth.ij. Ut
ſit verbū dei ad angelos. De noſtris autē manipulis
proijcite ex induſtria ⁊ remanere permittite: vt abſq3
rubore colligat. Sic igit patet quomodo iſta prepoſi
tio Abſq3 poteſt quadruplicē carentiā deſignare. Nō
applico alias proſecutiones gratia breuitatis. Vide
infra de Sine.

Abſtinentia.

Poteſt accipi dupliciter. ſpiritualiter ⁊ corporaliter
A Spiritualiter qn̄ quis abſtinet a vitijs ⁊ peccatis ⁊ re
bus illicitis. Corporaliter etiā qn̄ abſtinet a rebus li
citis.vt ſc3 deo placeat ⁊ carnem edomet ⁊ deuincat.
Sunt quedā animalia que ſunt magne abſtinentie et
ieiunij.vt ſunt ſerpentes. Et pro certo talia ſunt inge
nij cautioris.⁊ vite etiā longioris. Sic vere chariſſimi
illi qui ſunt abſtinentes ſc3 a delicijs corporalib9.etiā
vicijs ſpiritualibus:tales dico ſunt ingenij ſanioris:
ſenſus clarioris:⁊ ſapientie ſubtilioris. Jſtud fuit figu
ratum Dan.j. Ubi d2. Pueri qui erant de ſemie regio
et de filijs iſrael noluerunt comedere de cibis delicio
ſis menſe regis Nabuch.ne per hoc macularentur ſ3
tm̄mō leguminib9 fuerunt cōtenti. Et ſic actum eſt ꝙ
iſti fuerunt pulchriores et in ſcientia clariores. Cha
riſſimi rex iſte deſignat dyabolum qui vere in babylo
ne.i.in mundo: vbi eſt perpetua cōfuſio principat. q2
ſicut d2 Job.xlj. Jpſe eſt rex ſuper oēs filios ſupbie. Jſte
rex habet in ciuitate huius mūdi mēſam ſuā:que eſt
mundi proſperitas in qua pro certo ſunt duo genera
ciborum ſc3 corporales ⁊ ſpirituales. Corporales cibi
ſunt diuitie ⁊ delicie. Spirituales aūt ſūt vicia ⁊ pctā.
Jn iſta ciuitate ſunt aliqui pueri q̄ ſunt de ſemine re
gis xp̄i qui eſt rex regū. Job.viij. Semen abrahe ſum9
Et iſtos pro certo multū cupit dyabolus nutrire de ci
bis mēſe ſue q2 multū vult ꝙ ipſi ament ⁊ acquirāt di
uitias ⁊ delicias ⁊ vicia ⁊ peccata ⁊ iō ſuggerit ꝙ ipſi
fiāt raptores ſymoniaci:auari:guloſi: delicioſi. Dicit
eīn Can.v. Venite amici mei ⁊ bibite ⁊c. S3 vere illi q̄
ſunt ſapiētes ſumme cauēt de iſtis cibis babylonicis.
immo faciūt abſtinentiā ab eiſdē:q2 ſicut d2 Eccli.iij
Cor ſapiēs abſtinet ſe a pctis:q2 qui cibis mūdane ꝓ
ſperitatis vtit faciliter polluit.ſ.p auariciā ⁊ luxuriā3
et ꝓ certo iſti erūt ſapientie clarioris.apparentie pul
chrioris ⁊ eſſentie melioris.⁊ vite etiā longioris:quia
non ſolū tpaliter immo etiā eternaliter ſemp viuent.
Vn̄ Eccli.xxxvij. Propter crapulā multi perierūt:qui
aūt abſtinens eſt adijciet vitā. Et ideo figura facit ad
hoc illud Judicū.xiij. Ubi angelus apparēs Manueli
dictauit ſibi qualiter Sanſon deberet regere vitā ſuā
dicens. Abſtineat inquit ⁊ quicquid ex vinea naſcitur
nō comedat vinū ⁊ ſicerā non bibat: nullo veſcat im
mūdo. Et ecce q2 ſicut medicus dictat dietā infirmo ⁊
docet cibos.infirmus a quib9 debet abſtinere Sic ve
re iſte angelus verbis iſtis docet tria a quibus princi
paliter ē abſtinedū. Et iſta tria ſunt. Proſperitas mū
dana. Vinea naſcit. Sagacitas humana. Vinū ⁊ ſice
ram nō bibat. Jniquitas inſana. Nullo inquit veſcat
immūdo. ¶ Abſtineamus igit ab affluētia tēporali. B
Quicquid inquit de vinea naſcit nō comedat. Vinea
chariſſimi ſignat mundū. Jſta eſt eīn vinea ad quā mi
ſit paterfamilias ſeruū ⁊ filiū: quos cū agricole occi
derūt:ſicut dicit Matth.xxj. q2.ſ.⁊ chriſtus dei filius
⁊ prophete ⁊ apoſtoli in huius mūdi vinea ſunt occiſi.
Jllud aūt qd̄ de iſta vinea naſcit: eſt mūdana proſperi
tas:que cōtinet racemos.id eſt diuitias. cōtinet vinū.
id eſt:delicias.cōtinet etiā ramos.id eſt:gradus ⁊ emi
nētias. Debemus igit abſtinere ab illis qui in vinea
huius mūdi naſcunt.ſ.a diuitijs:delicijs:⁊ eminētijs.
Juxta illud Job.xxiiij. Non ambulet p viā vinearum
Nā mundus et mundana ꝓſperitas eſt recte ſimilis
cuidā arbori q̄ dicitur taxus.que ſm Jſid.li.xvij. Ethi.
Eſt arbor venenata:⁊ de fructu ei9 eliquatur liquor ni
mis eīn laxat caro eius.i.ligni ſubſtantia ignem gre
cum ſeruat in extinguibilē. vmbra etiā eius dormien
tibus eſt mortifera ⁊ nociua.vt dicit diaſcorides. Ar
bor eſt magna ⁊ procera.ramos habens groſſos ⁊ fle
xibiles:de quib9 ꝓthi faciūt arcus ſuos.vnde Poeta
Taxi tendūtur in arcus. Reuera talis videt mundus
et mūdana proſperitas:q2 vere nihil eſt ibi quin ſit ve
nenoſum aie xp̄iane. Eſt eīn ibi lignū ſiccū ſeu caro:⁊
ſignat diuitias tēporales que i reb9 ſuis ideſt granis
vaſis pecunijs ⁊ veſtib9 ⁊c. fruct9 ei9 ſignat delicias
corporales.ſuccus aūt eius ſignat ſcientias ſeculares
Umbra eius ſignat eminētias populares: q̄ pro certo
oia ſunt aie venenoſa.q2.ſ.ipſam inuenenāt p diuerſa
vicia ⁊ peccata. Caro eīn eius.i.diuitie inuenenāt per
auariciā.q2 vere ignē auaricie agūt ⁊ ſeruant inextin
guibilē.q2 vermis coꝝ nō morit.ignis coꝝ nō extigue
tur. Eſaie.lxvj. Fructus eius ideſt delicie inuenenāt p
luxuriā ⁊ infectionē. Succus ei9.i.ſcientie inuenenāt
per arrogantiā ⁊ preſumptionē. Nā taliter laxāt volū
tatē per malū deſideriū ⁊ affectū:ꝙ introducūt mor
tē ⁊ dānationē.q2 ſicut d2 Rom.viij. Prudētia carnis
mors eſt. Qd̄ bene fuit figuratū in illo Ezechia. Sede
chia.qui ſicut d2 in hiſtoria ſcholaſtica. Bibit in aula
babylonis poculū laxatiuū.q2 cecus erat ⁊ nō videbat
quid bibebat.⁊ ſic corā oibus ignominioſe laxat9 eſt
Sic vere mundi ſapientes ⁊ diuites quoꝝ oculus in
tellectualis eſt per diuerſa vitia excecatus bibunt ho
die in babylonis aula ideſt in aula huius mundi po
culū laxatiuū.ſ.mūdi delicias ⁊ ſciētias ⁊ ꝓ certo ipſi
ignominioſe laxant ad multa vilia opera ⁊ inhoneſta
Jdeo pōt eis mundus dicere illud Hiere.viij. Potu3
dedi vobis aquā fellis. Jtē vmbra iſtius arboris.i.emi
nētia dignitatis.q̄ faciliter decipit. ſicut vmbra eſt iſti
venenoſa.q2 vere aīam inuenenāt p ſupbiā credulita
tem ⁊ violentiam. Nā ſicut videmus illi qui ſunt ſub
vmbra mundane proſperitatis: ſunt hodie intoxicati
et inuenenati per diuerſa peccata:et ideo mortē3 eter
nā incurrūt finaliter in iferno. Et tūc dicēt illd̄ Hier.
vj. Ve nobis q2 declinauit dies ⁊ facte ſunt vmbre lō
giores veſperi. Nam qn̄ dies et lux proſperitatis defe
cerit:qn̄ ei9 vmbra tēporalis dignitatis tranſierit.qn̄
ſc3 veſper

Ayuntamiento de Madrid

ſcʒ veſper mortalis neceſſitatis aduenerit tūc vere ta
lib⁹ erit ve.i.maledictio dānatiōis eterne.Iſte eſt igiť
taxus id eſt mūdus cuius oēs ꝑticule ſunt anie ꝑicu⸗
loſe ⁊ nociue:qꝛ breuiter ſicut dꝛ.j.Johan.ij.Omne qđ
eſt in mūdo:aut eſt cōcupiſcētia oculoꝝ:aut ↄcupiſcē
tia carnis:aut ſupbia vite.Et ideo dꝛ ibidē.Nolite di⸗
ligere mūdū neq₃ ea que in mūdo ſunt. Iſta eſt igitur
vinea mūdane ꝓſperitatis a qua eſt abſtinēdū.Quic
quid inqͭ ex vinea naſciť nō comedes. Et ideo iſta vi
nea figurari:potuit Prouer.xxiiij.Per agrū īquit ho
minis pigri tranſiui ⁊ ꝑ vineā viri ſtulti et ecce totuʒ
repleuerant vrtice ⁊ ſpine ⁊ maceria lapidū deſtructa
erat.Hō enim piger eſt dyabolus qui eſt hō ꝙtuʒ ad
ſcientiā ⁊ rōnem piger ꝙtum ad bonaꝝ operationem
Ager aūt ⁊ vinea iſtius eſt mūdus ⁊ mūdana ꝓſperi
tas q̄ reuera plena eſt vrticꝭ.i.delicijs que faciūt pru
riginē ⁊ ardorē ſpinis.i.diuitijs que generāt pūctionē
ſollicitudinē et laborē.Maceria etiā lapidū id ē clau
ſura regulariū ſtatuoꝝ.i.diuinoꝝ mandatoꝝ deſtru
cta eſt ꝑ violentiā peccatoꝝ ⁊ furorē.vnde Eſa.v.De⸗
ſtruā ſepē eius ⁊ erit in direptionē. Abſtineamus igi
tur chariſſimi ab affluentia tēporali Actꝭ.v.Abſtine⸗
ant ſe a cōtaminationib⁹ id eſt a pᷣdictꝭ bonis ꝓſpe
C ritatis mūdane. ¶ Secūdo eſt abſtinēdū a ſapientia
ſeculari.vinū inquit ⁊ ſiceram nō bibet.Elephas quā⸗
do eſt ieiun⁹ facilius triūphat de dracone. Draco eñ
qñ videt elephantē potu grauidum libētius inuadit
ipſum ⁊ facilius preualet cōtra euʒ. Sic vere chariſſi
mi draco dyabolus minus pōt preualere contra illos
qui ſunt ieiuni ⁊ abſtinētes a potu ſapientie ſecularꝭ
ꝙ contra illos qui iſto potu ſunt ebrij ⁊ repleti.Nam
ꝓ certo qñ dyabolus hominē grauidū tali potu inue
nit imbutū ſapientia ſeculari facilius inuadit eum ꝑ
ſuas tentationes.ſ.tentando de ſupbia.vel arrogātia
de preſumptione de inuidia de ambitione et de cete⸗
ris peccatis ſpūalibus. Et breuiter veruʒ eſt illud qđ
dꝛ.j.Corin.iij.Sapiētia huius mundi inimica eſt deo.
legi eñ iuſticie nō eſt ſubiecta quia ſicut dicitur ʒach
iij.Iſta eſt ſapiētia terrena animalis ⁊ dyabolica.Di⸗
citur eñ ſapientia mūdi terrena propter cupiditatē
aīalis propter annexam fallacitatē dyabolica ꝑpter
annexā peruerſitatē.Terrena dicitur qꝛ vere ſicut tal
pa optime ⁊ ſapienter ſe ſcit regere in terra extra aūt
nō.Sic mūdi ſapiētes in terra id eſt terrenis negocijs
ſciunt optime ſe habere.quia ſcʒ ibi habent ſuas vias
ſubterraneas id eſt ſuas cautelas ⁊ malicias ⁊ etiam
ſuos modos acquirendi temporalia ita ꝙ de vna via
ad aliam faciliter ſe conuertunt.Sed vere extra terrā
i. ꝙtum ad illa que nō tangunt terrā nec terrena.ſ.in
negocijs ſpūalibus neſciūt ſe regere ⁊ ratio eſt qꝛ ceci
ſunt.Excecauit eñ eos malicia eoꝝ.Sapi.ij. Itē iſta ē
ſapientia animalis.Sicut enim aīalia habent quādā
induſtriam ⁊ ſapientiā naturalē de qua vnū aliud de
cipit et fraudat ſicut patet de vulpe quod eſt animal
fraudulentū ⁊ mirabilem habet induſtriam ⁊ ſagaci⸗
tatē ad decipiendū pullos ⁊ gallinas ⁊ alias auiculas
innocentes ⁊ diciť vulpes quaſi volupes: eo ꝙ volu⸗
biliter ⁊ tortuoſe:et nūꝙ rectis itineribus incedit.Ta
les pro certo ſunt mundi ſapientes quia vere mirabi⸗
lem habent induſtriā ad alios defraudandū. Iſti eñ
nunꝙ recte incedūt ſed fraudulēter tortuoſe ⁊ malicio
ſe auiculaſq₃ innocētes id eſt pauperes ſimplices ⁊ vi
cinos ledunt ꝑ ſuam ſapientiam et defraudant qꝛ ſicut
diciť Hierem.iiij.Sapientes ſunt vt faciant mala be
ne aūt facere neſcierunt.Patet de aduocatis quoꝝ ſa
piētia ⁊ ſubtilitas aufert alijs iura ſua. Iſta igitur ha
bent annexā fallacitatem qꝛ animalis.Sed adhuc di⸗
co ꝙ habent annexā peruerſitatem qꝛ dyabolica.Nā
dyabolici habent ſcientiam ſubtiliſſimam. Sunt ta⸗
men ita peruerſi et obſtinati ꝙ ipſa non vtuntur niſi
contra omnimodam rationem ⁊ ad dei et hominum
propugnationem.Sic vere multi ſunt ita obſtinati in
malu ʒ ꝙ ꝙuis habeant ſubtiliſſimū ingeniū ⁊ ſapien
tiā et ſcientiā naturalē ſubtilē ⁊ clarā ipſi tamen ipaʒ
peruertunt ad dei ⁊ hominū nocumentū ⁊ impugna
tionem ⁊ ad ſuipſius damnationē.vnde Sene.in epi
ſtola loquens de Marcellino diciť ſic.Eſt inquit ſub
tilis ingenij ſʒ tendēs in prauū:qꝛ ſcʒ ſicut dꝛ.ij. Theſ.
ij.Deo nō placēt et cūctis hominib⁹ aduerſantur.Ab
iſta igitur mundi ſapiētia terrena animali ⁊ dyaboli⸗
ca debemus abſtinere.Et hoc datur intelligi quando
diciť Uinum ⁊ ſiceram non bibet.Per vinuʒ quod eſt
potus obliuionis ⁊ ebrietatis inductiuus ire ⁊ frene⸗
ſis excitatiuus.Et ſiceram que eſt potus inflatiu⁹ in⸗
telligo ſapientiam mundialem:que pro certo inducit
dei ⁊ ꝓximi obliuionem ire ⁊ arrogātie commotionē
preſumptionis et ſuperbie inflaturam ⁊ elationem.j.
Choꝝ.viij.Scientia inflat charitas aūt edificat Iſtā
igiť non debemus bibere ſed ab ea potius abſtinere.
Ecci.ij.Cogitaui a vino abſtrahere carnē mean: vt
animum meum transferrem ad ſapientiaʒ ſupple ve⸗
ram.Et maxime nos alij eccleſiaſtici circa diuina offi
cia occupati:debemus a ſuperfluis ⁊ ſecularibus ab⸗
ſtinere.niſi forte inꝙtum faciunt ad vtilitatē eccleſie
et ad ſuarum regimen facultatum quia tunc iſta non
dicitur ſapientia ſecularis ſed potius ſpiritualis quā
do ſcilicet ad finem debitum ordinatur a tali abſtinē
tia talium deliciarum et ſcientiarum quā ſcilicet ec⸗
cleſiaſtici debēt habere fuit nobis figuratum Nume.
vj.vbi diciť.Qđ cum aliquis volebat eſſe domino cō⸗
ſecratus ⁊ nazareus a tribus debebat ſpecialiter abſti C
nere videlicet ab ornatu ſuorum capilloꝝ quia ipſos
debebat abradere ⁊ abſcindere.Iteʒ a frequētia occiſo
rum ⁊ mortuorū quia ſcilicet nullū mortuū nec patrē
matrem nec aliū debebat viſitare vel frequentare nec
in eorum obſequijs intereſſe. Item ab omni guſtatio⸗
ne vinoꝝ quia nec vinū nec aliquid qđ poſſit inebriare
debebat bibere nec vuaʒ:nec aliquid qđ de vua naſci⸗
tur mādu care.Et ſic efficiebatur ſanctus et nazareus
⁊ plenarie domino cōſecrat⁹.Reuera chariſſimi nos
alij eccleſiaſtici ſumus deo ſpecialiter dedicati et ad
eius ſeruitium ſpecialiter deputati et ideo debemus
eſſe nazarei et nazareni id eſt viri floridi virtuoſi ⁊ ho⸗
neſti.Sed pro certo ad hoc eſt nobis neceſſe abſtine⸗
re a tribus.A ſuperfluis diuitijs Ab incongruis con⸗
ſortijs.Ab aſſiduis delicijs. Dico primo ꝙ abſtinēdū
eſt a diuitijs ſupfluis et hec intelligūtur per capillos
qui nō ſunt de eſſentia corporis immo ſunt quaſi ſup⸗
flui in natura ⁊ ſine detrimēto corpis pñt abradi. Sic
vere diuitie nō ſunt nobis ſubſtātiales nō ſunt de hu
mana quidditate ſed de mūdana ſupfluitate. Nō ſūt
de hominis natura ſed de ſeculi factura. Et ideo prīo
et principaliter debemus abſtergere radere:et euelle⸗
re ꝑ contemptū ⁊ abominationē et ab ipſis nō expedi
re ꝑ largitatē pietatē ⁊ compaſſionem ⁊ bonoꝝ tēpo⸗
ralium liberalem diſtributionem vnde Ezech.v. Su⸗
me tibi gladiū acutum radentem tibi pilos. Gladiuʒ
dico acutū hoc eſt dictū virtutē pietatis ⁊ liberalitatꝭ D
que pilos diuitiaꝝ diſtribuit eradicat ⁊ euellit. ¶ Itē
debem⁹ abſtinere ab incōgruis cōſortijs ⁊ hoc dať in⸗
telligi ꝑ hoīes mortuos Quia vere ſi aliqͥs hō ſit mor
tuus ꝑ diuerſa vicia ⁊ peccata ita ꝙ vitā gratie ſcien⸗
tie ⁊ morū nō habeat etiā ſi fuerit pater noſter:frater
⁊ ſoror vel quātūcunq₃ nobis familiaris ⁊ affinis ip⸗
ſum tñ debem⁹ vitare nec ei⁹ conſortiū frequētare.ſʒ
magꝭ fugere ⁊ declinare ne forte ꝑ eū corrūpamur. Et
de hoc Leuiť.xxj.dꝛ.Nō cōtamineť ſacerdos in morti⸗
bus ciuiū ſuoꝝ niſi tm̄ conſanguineis et propinquis E
ſed etiam nec malis. ¶ Itē debem⁹ abſtinere ab aſſi⸗
duis delicijs vel etiam ſcientijs.Et hoc datur intelli⸗
gi ꝑ vuas que ſunt dulces hee ſunt delicie ꝑ vinuʒ qđ
inebriat hee ſunt ſunt ſciētie.Delicie dico corporales
et ſcientie dico ſeculares et ideo dicitur prouer.xxxj.
Noli regib⁹ dare vinū.Reges eñ diciť eccleſiaſtici

Ayuntamiento de Madrid

⁊ pfecti.qꝛ.ſ.ſe ⁊ alios habēt regere dirigere ⁊ guberna
re.Et ſic bene patet ꝙ debemus abſtinere a ſapientia
f mundiali vinū inquit et ſicerā nō bibat. ❡ Tertio di
co ꝙ debemus abſtinere ab iniuſticia criminali.Nul
lo inquit veſcatꝛ immūdo.Quia vere illa que ſunt ime
mūda.ſ.vicia.⁊ peccata nō debemus veſci nec comede
re.i.nobis appropriare vel incorporare.ſed ab eis abſti
nere.Sicut enim videmus ꝙ homo libenter abſtinet
a veneno qꝛ ſcit ipſum ſui corporis corruptiuū Sic ve
re a peccato debemus abſtinere qđ eſt aīe corruptiuuꝫ
⁊ inuenenatiuū atqꝫ etiā mortis perpetue inductiuuꝫ
Nullo inquit veſcatꝛ immūdo.i.nullo peccato.iđ vt ſit
criminū ⁊ viciorū de quolibet poſſet dici illud Sap̄.ij.
Abſtinet ſe a vicijs veſtris tanꝗ̄ ab immūdicijs Sicut
de Thobia bene dr̄ Thobie.j.Qđ ipſe filiū ſuū ab in-
fantia timere deū docuit ⁊ abſtinere ab omni peccato
De immundicijs aūt peccatorū vite infra.titulo ſuo.
Et ſic bene dico ꝙ abſtinēdū eſt ab immūdicia crimi
g nali.a ſapiētia mundiali.ab affluentia tēporali. ❡ Itē
ad hoc nota de abſtinētia que eſt appetenda et ad hoc
etiā nos inducunt exempla animaliū brutorꝫ dicit eīm
Plinius qđ leo habet vrinā valde fetentē quam more
canis leuato crure eijcit ⁊ expellit.Et dicit q ſi ſe videt
repletū.⁊ propter repletionē ad curſuꝫ inhabilē ſolet ꝑ
tres dies ꝯtinue ieiunare.Sic pro certo chariſſimi. qꝛ
vrina.id eſt fetulētia peccatorū corā deo ⁊ angelis val-
de fetet qꝛ etiā ita ſumus repleti delicijs ⁊ vicijs ꝙ ad
curſuꝫ bonorū operuꝫ ſumus inhabiles ⁊ inepti.Ideo
crus.i ſpem ⁊ affectū ſuper quē nitimur debemus ſur
ſum ad deū dirigere per deuotionē.vrinā iſtā.i.vicia ⁊
peccata expellere per confeſſionē.⁊ a carnis delicijs.a
peccatiſqꝫ ⁊ vicijs abſtinere per carnis afflictioneꝫ et
macerationē.vnde dicit Grego. Nos inquit qui ꝑ ci
bū a paradiſo cecidimus ꝑ abſtinentiā reſurgamus.Eſt
eīm abſtinētia ſimilis cuidā vene terre que dr̄ ram.que
ſicut dicit.Cicero eſt terrea frigida ⁊ ſicca ⁊ mirabilem
habet potētiā reſtringēdi.qꝛ reſtringit ſanguinē vnde
cunqꝫ fluat Talis vero eſt abſtinentia quia iſta dꝫ eſſe
terrea per mortis meditationē.frigida per diuini ter
roris concuſſionē. ſicca per oīs voluptatis abdicatio
nē qꝛ vere reſtringit ſanguinē id eſt carnales ⁊ ſangui
neos appetitꝰ per rationis moderationē. Et ideo.j.
Pet.ij.dr̄.Obſecro vos tanꝗ̄ aduenas et peregrinos
abſtinere vos a carnalibus deſiderijs que militāt ad-
uerſus animā.In quibus verbis oſtēduntꝛ tria ꝓpter
q̄ debemꝰ hāc virtutē abſtinētie.ſ.Qꝛ ſumꝰ exteris pti
bus hoſpitati.ꝑegrinos inquit.Qꝛ ſumꝰ aſperis hoſti
bus ſociati.ſ.carnis deſiderijs.Qꝛ ſumus verbis icti-
h bus impugnati.Militāt aduerſus animā ❡ Dico pri
mo ꝙ debemus abſtinere.qꝛ ſumꝰ hoſpitati in extera
regiōe qꝛ.ſ.nos ſumꝰ aduene ⁊ ꝑegrini.Aduena dr̄ qua
ſi aliunde veniēs.ꝑegrinus qꝛ alienas partes ꝑagrās
⁊ ſignat hoīem viatorē q̄ in mūdū iſtū aliūde venit per
natiuitatē.ſ.a deo.ibi etiā ſicut in loco alieno ꝑagrat
et moratur Heb.xiij.Non habemus hic manentē ci-
uitatem.Et ideo ſicut videmꝰ ꝙ peregrinus dum ē in
peregrinatiōe parū curat de cibarijs delicatis nec de
noticijs hoīm illiꝰ terre in qua eſt.Et hic qꝛ ſcit ꝙ ibi
non diu morabitꝛ qꝛ etiā ſperat ꝙ cito ad domū ꝓpriā
reuertetꝛ vbi ſibi poterit parare cibaria delicata. Sic
ve chariſſimi.qꝛ in mūdo iſto ſumꝰ ſicut aduene ⁊ pe
regrini.qꝛ.ſ.ſicut dicit apl's.ij.Cori.v. Quādiu ſumus
in corꝑe ꝑegrinamur a dn̄o nō debemꝰ curare nec de
fauore hoīm nec de curioſa p̄paratione cibariorū ⁊ de-
liciarū ſed magis ab eis abſtinere Et hoc qꝛ in iſtis ꝑ
tibus.i.in miſera vita iſta parū ſumꝰ moraturi ⁊ etiaꝫ
quādo ad hoſpitiū noſtrū.i.ad paradiſuꝫ ⁊ ad deū re-
uenerimus ibi lautas delicias eterne glorie inuenie-
mus.Aduenas igitur ⁊ peregrinos.Ideo poteſt dice-
re quilibet illud p̄s. Aduena ego ſum apud te ⁊ pere-
grinus ſicut oēs patres mei.Sunt enim chariſſimi in
mundo iſto duo genera hominum.Quidam qui parū
comedunt de mane et iſti optime comedunt de ſero.

Alij aūt ſunt qui multū comedūt de mane.⁊ iſti nihil
poſſunt comedere de ſero. Sic vere in mūdo iſto duo
ſunt genera hominū.ſ.abſtinētes ⁊ viatores.Abſtinē
tes ſunt illi qui parū comedūt.et q̄ faciunt abſtinēti-
am de mane vite p̄ntis et iſti ꝓ certo in ſero id eſt i tē
pore mortis et alteriꝰ vite optime comedūt.ſ. in para
diſo vbi ſatiabuntꝛ eterne glorie voluptate.Iuxta illud
p̄s.Satiabor cū apparuerit gloria tua.Sed vere gulo
ſi qui in mane huiꝰ vite ſe replēt diuitijs delicijs atqꝫ
cibis in ſero alterius vite nihil penitꝰ poterunt man-
ducare qꝛ ſcꝫ fame eterne miſerie cruciabuntꝛ.Figurati
ꝑ illū diuitē et ꝑ illū pauperē Lu.xvj.Quia pauper la
zarus qui in mane huius vite parū comederat: qꝛ ſcꝫ
cupiebat ſaturari de micis que cadebāt de mēſa diui-
tis et nemo illi dabat.Iſte dico in ſero id eſt poſt mor-
tē optime cenauit ⁊ recreatus fuit:qꝛ ſcꝫ ipſe poſitꝰ cū
bonis aīabus in ſinu abrae.Diues aūt epulo q̄ in ma
ne huius vite epulabatꝛ quotidie ſplēdide:qn̄ venit ſe
ro id eſt tēpus mortis tunc vere ipſe peſſime cenauit
qꝛ ſcꝫ mortuus eſt et ſepultus in inferno:vbi etiā indi-
guit gutta aque:ſicut dicitur ibidē:qꝛ ſicut dicit Hie-
ro.Impoſſibile eſt ꝙ hō duplici proſperitate fruatur
tēporali ſcꝫ et eterna.Et ꝙ hic ventrē impleat ibi mē
tē.Simus igitꝛ ꝑegrini in vita iſta chariſſimi.Et ideo
delicijs nec de lauto matutino prandio nō curemus:
ſperantes ꝙ quando poſt mortē in domo paradiſi eri
mus ibi plenarie comedemꝰ qꝛ ſcꝫ tunc nō erimus ho
ſpites nec aduene.ſed tunc erimus ciues et domeſtici
dei ſicut dicitur ad Ephe.ij.Abſtineamus modo cha
riſſimi:qꝛ ſumus hoſpitati in extera regione peregri- I
nos inquit ⁊ aduenas. ❡ Secūdo debemus abſtine-
re:qꝛ ſumus hoſpitati cū aſpera legione ſcꝫ carnalibꝰ
deſiderijs hō enim qui hoſpitibus capitalibus habet
neceſſe cōmunicare debet cauere ⁊ abſtinere a cibis q̄
ſibi apponuntꝛ ne forte hoſtes ſui ſibi miſceāt aliquid
venenoſi.Sic vere chariſſimi nos q̄ neceſſe habemus
conuerſari cū hoſtibus noſtris capitalibus .ſ. cū car-
nis deſiderijs et motibꝰ debemꝰ abſtinere a cibis de-
licie huius mūdi qꝛ vere ſi eis indiſcrete nimis et fa-
ciliter iſti inimici noſtri ſcꝫ carnis deſideria miſcebūt
aliquid venenoſum ſcꝫ aliquod peccatuꝫ vt puta luxu
riam ebrietateꝫ:pigriciā ⁊c. Et ideo dicitꝛ Roma.viij.
Spiritu ambulate ⁊ deſideria carnis non perficietis.
Eſt enim abſtinentia ſimilis cuidam arbori que dici-
tur Mirtus que creſcit iuxta mare et multum eſt re-
ſtictiua id eſt medicinalis quia valet contra morſus
ſcorpionum ⁊ contra multas alias paſſiones.vt dicit.
Dyaſcorus . talis eſt abſtinentia qꝛ vere quādo iuxta
mare id eſt iuxta amaritudinē cōtritionis vel conſide
ratōis mortꝛ et infirmitatis ſue eſt medicinalis ſpūa
lis.Quia vere virtuteꝫ habet reſtictiuā:qꝛ ſcꝫ reſtrin-
git vicia ⁊ peccata et morſus et punctiones tentatio-
nes et ſuggeſtiones ſcorpionū in facie id eſt in principio
lambunt per delectationē. In cauda aūt id eſt in
fine pungunt ꝑ eternā damnationē. Iſtoruꝫ dico ſcor
pionū ictus et pūcturas abſtinētia reſecat atqꝫ ſanat
Ideo dicit Iſido.in libro.j.de ſummo bono Libidinis
igens ciborum fomentis increſcunt.Corpus autē qđ
abſtinentia frangit tentatio nō exurit.Et hec bene fi
guratum fuit Dan̄.iij.In illis pilis abſtinentibus ſy-
drach miſac ⁊ abdenago quos fornax non combuſſit.
Sic vere chariſſimi ardor et fornax tentationum car-
naliū non comburit illos qui in abſtinētia ꝑſeuerant
Eſaie.xliij.Cum tranſieris per ignem flāma non no-
cebit te.Habeamus igitur chariſſimi abſtinentiam
qua ſumus combinati cum temera legione ſcilicet cuꝫ le
carnalibus deſiderijs. ❡ Tertio dico ꝙ debemus ab-
ſtinere : quia ſumus impugnati ab aſpera paſſione:
quia ſcꝫ militant aduerſus animā. Miles qui eſt con
miſſurꝰ preliū abſtinet nec cibis ſe replet vt meliꝰ va
leat contra hoſtem.Sic vere chariſſimi:quia nos ha-
bemus militare contra hoſtem ſcilicet carnem neceſ-
ſe eſt ꝙ abſtinentiam habeamus vt de hoſte iſto faci
lius triūphemꝰ

Ayuntamiento de Madrid

hius triũphẽmꝰ. Militant inquit aduerſus animam: quia ſcꝫ militia eſt vita hoĩs ſuper terrã Aues em̃ que ſiccioꝛis ſunt nature foꝛtioꝛis ſunt virtutis et altioꝛis volatus: ſicut patet de auibꝰ pꝛedalibus que naturaliter nõ ſunt pingues: immo ſunt ſicce et macre: quia ſcꝫ ceteris melius pꝛeualẽt cõtra alias aues. Sic vere chariſſimi illi qui ſunt ſicci ꝑ abſtinentiã ⁊ temperantiã ſunt volatus altioꝛis ꝑ contemplationẽ ⁊ virtutis foꝛtioꝛis per conſtantiã ⁊ ꝑfectionẽ: qꝛ ſcꝫ facilius pꝛeualent cõtra hoſtes. Figura Exo. xv. vbi dicit. Nõ filij iſrael qui de pharaone triũphauerunt. Ambulauerũt per ſiccum in medio mari. Et ſic pꝛeualuerunt contra potentiã pharaonis: qꝛ ꝓ certo illi qui volunt eſſe ſicci per abſtinẽtiã ⁊ ambulare per mare id eſt ꝑ amarã penitẽtiã pꝛeualẽt cõtra pharaonẽ id eſt cõtra carnis tentationẽ ⁊ violentiã ẽt dyaboli. Et iſtud ꝓh doloꝛ eſt cõtra multos qui nõ querũt viuere in ſiccitate ſed in voluptate. Nõ in abſtinẽtia ſed in delicijs: nõ in cõtentionis puritate ſed ĩpudicie feditate: qꝛ ſm̃ Hiero. Uẽter ſaturatꝰ faciliter ſpumat in libidinẽ. Iſti ſunt ſimiles poꝛco qui in hyeme multũ ꝓpter motꝰ parcitudinẽ impinguat. Sic vere chariſſimi poꝛci. id eſt homines delicioſi qui in hyeme huius turbulente vite parũ mouent ꝑ penitẽtiã ⁊ laboꝛẽ multis hodie delicijs impiguant. Sed vere qñ eſtas id eſt feruoꝛ mortꝭ iudicij vel inferni eis aduenit: tunc nõ erunt pingues ſꝫ tenues nõ erũt in quiete. ſed in laboꝛe nõ erũt in delicijs ſed in ſupplicijs nõ erunt in gloꝛia ſed ĩ miſeria. Et ideo dicitur Eſa. x. Attenuabit gloꝛia Jacob ⁊ pingues carnes eius marceſcent. Nõ ſic chariſſimi. Non impiguemur ꝑ delicias: ſed ſimus ſicci et macri ꝑ abſtinẽtias vt ſic poſſimus pꝛeualere cõtra carnis ⁊ hoſtis nequitias ⁊ aſtutias quia ſcꝫ iſta ſunt que militãt aduerſus animã vt ſic nos poſſimꝰ dicere illõ. ij. Coꝛ. x. in. carne ambulantes non ſm̃ carnem militamus arma enim noſtre militie non ſunt carnalia ſimus
L igitur abſtinentes.

Propter dure paſſionis anxietatem
Propter dire legionis ſocietatem
Propter nr̃e regionis alienitatem
Item nota ꝙ abſtinentia
Stringit carnis luxuriam
Frangit carnis laſciuiam
Sternit carnis ſeuiciam
Parat coꝛdis leticiam
Tollit moꝛtis triſticiam
Confert diuinam gratiam.

Dico primo ꝙ iſta ſtringit carnis luxuriã. Eſt em̃ abſtinẽtia ſimilis plũbo de quo dicit Galienus. Nõ ſi plumbi lamina ſuꝑ lũbos ponat venenũ reſtrigit. Dicit em̃ dyaſcoꝛides. Nõ ſaphirus eſt talis virtutis. ꝙ ſanguinẽ ⁊ ſudoꝛeꝫ habet reſtringere vere talis eſt abſtinẽtia iſta ⁊ compat plũbo ꝓpter pondus diuini timoꝛis ꝙ eaꝫ debet cõicari. Compatur ſaphiro ꝓpter honeſtatẽ celeſtis coloꝛis quo debet abſtinens adoꝛnari. Et iſtam pꝛo certo ſi carni applicaueris ⁊ ſi eam tecũ habueris ⁊ poꝛtaueris: a te ꝓ certo reſtringet: refrenabit: auertet et abdicabit venenum luxurie et voluptatis ⁊ ſanguinẽ ⁊ ſudoꝛẽ gule caſtrimargie et carnalitatis. Figura Mat. ix. vbi dꝛ. Nõ illa mulier q̃ ſanguine fluebat tacta veſte ieſu ſanata eſt ⁊ fluxꝰ ſui ſanguinis eſt reſtrictus chariſſimi veſtis ieſu eſt abſtinẽtia. Iſta em̃ induit in deſerto vbi ieiunauit quadraginta diebus ⁊ q̃draginta noctibus. Iſtã igit veſtẽ. i. lapidẽ pꝛecioſum ſi habuerimus et poꝛtauerimꝰ omnẽ ꝓ certo fluxũ ſanguinis id eſt gule ⁊ luxurie voluptateꝫ in nobis deſtruet ⁊ reſtriget Ezech. xvj. Mũdaui ſanguinẽ tuũ ex te. ¶ Item dico ꝙ abſtinẽtia frangit carnis laſciuiam ſicut em̃ equus impinguatꝰ recalcitrat maceratus autẽ fame pacifice operatur. Sic vere chariſſimi caro noſtra que equꝰ noſter quia ſicut dicitur. Eſa. xxx. Equi coꝛum caro et non ſpiritus. Iſte igitur quando delicijs carnalibus impinguatur recalcitrat contra ſpiritum et rebellat. Si autem fuerit per abſtinentiam maceratus tunc omnis penitentia in patiẽtia ſubſtinebit. Eſt enim abſtinentia ſicut frenuꝫ quo caro noſtra ſtringitur et tenetur. vnde Ecci. xxxiij. Operatur in diſciplina ⁊ q̃rit requieſcere laxa manus illi ⁊ querit libertatẽ quia ſicut dicitur Pꝛouer. xxix. Qui delicate nutrit ſeruum ſuum inueniet eũ in tꝑe cõtumacẽ. ¶ Tertio dico ꝙ abſtinentia ſternit hoſtis ſe- M
uiciam dicit em̃ Amb. in Examerone. Nõ ſi hõ ieiunus contra ſerpentem ſpuerit ſerpenſq̃ de illo ſputo guſtauerit moꝛit qꝛ ſicut ſputũ ſerpentis eſt hoĩ venenũ ſic etiam ſputum ieiuni hominis eſt ſerpenti venenũ. Sic vere chariſſimi ſi homo ſit ieiunãs ⁊ abſtinẽs ſputũ qḋ ex eius oꝛe ꝓcedit ſcꝫ oĩo ſiue confeſſio ſerpentẽ id eſt dyabolũ vl' carnis maliciã ꝓſternit. vnde Augꝰ. in quodã ſermone. Ieiuniuꝫ purgat mentẽ ſubleuat ſpiritũ: carnẽ ſpũi ſubijcit: coꝛ facit tribulatũ. ¶ Quarto dico ꝙ abſtinentia parit coꝛdis leticiã: qꝛ aues que parũ comedũt dulcius cantant vt ſunt aues parue: ⁊ que multũ comedũt hoꝛribiliter cantãt ⁊ pꝛecipue comedẽtes carnes vt aquile atq̃ coꝛui atq̃ que multum potant ſemꝑ in aqua exiſtentes vt anſeres ⁊ anatee. Sic homo parũ comedẽs ꝑ abſtinentiã coꝛaꝫ deo dulcius modulatur. Sed guloſi q̇ cibis ⁊ carnibꝰ ſemꝑ veſcunt ⁊ ſuffunduntur aquis deliciarũ cantãt hoꝛribiliter coꝛã deo. Jurando blaſphemãdo mentiendo. Et tales dilicioſi cõparant anſeribꝰ qꝛ ſemꝑ volũt eſſe in luto et in fecibus ꝑ luxuriã. Itẽꝫ cõparant coꝛuis qꝛ ſemꝑ volũt comedere carnes hoĩm ꝑ dentis detractionẽ. Ideo pꝛecipit cuilibet Pꝛouer. xxiij. Noli eẽ in conuiuio potatoꝝ nec illoꝝ qui carnes offerunt ad veſcendũ. Delicioſi em̃ in conuiuijs ⁊ potibꝰ ſuis cõſueuerũt vt coĩter carnes alioꝝ ꝑ detractioneꝫ voꝛare Sed ecõtra abſtinẽtes ſolẽt venenũ extinguere ſꝫ lete ⁊ hylarit cuilibet ꝯgaudere Eſa. liiij. Letare ſterilis vñ de ſiccitate et ſpũali leticia abſtinẽtiũ põt dici illõ ps. Pingueſcẽt ſpecioſa deſerti ⁊ exultatiõe colles accingent. ¶ Quinto dico ꝙ abſtinẽtia tollit moꝛtis ſeuiciam Uidemꝰ ꝙ infirmꝰ aliqñ euadit moꝛtẽ qñ minuit ſibi ſanguinem. Sic vere chariſſimi qñ hõ vult vitare moꝛtẽ eternã neceſſe eſt ꝙ qñq̃ de ſanguine carnalium deliciarũ aliq̇d ſibi tollat ꝑ abſtinẽtie ꝑcitatẽ. Sꝫ quidã ſunt ſimiles illis qui ſibi minuũt de manu qui ſtatim ponunt eã in aquã ⁊ etiã in manu baculũ non accipiũt. Sic vere multi ſunt qui qñ in quadrageſima ſanguinẽ id eſt carnis delicias derelinquũt ſtatim refugiũt ſcꝫ ad delicias piſcium baculumq̃ penitentie non aſſumunt. Juxta illud Mat. x. Nolite poꝛtare baculum ⁊c. Iſta igit tollit moꝛtis ſeuiciã id eſt damnationẽ etnã Ecci. xxxvij. Qui aũt abſtinẽs ẽ adijciet vitã. ¶ Sexto dico ꝙ abſtinẽtia ꝯfert eternã gliam ſeu diuinã graꝫ Dicit em̃ yſaac ĩ dictis ꝙ aĩalia q̃ ſunt ꝑui cibi ⁊ potꝰ ſunt acceptabilia ⁊ vtilia ad comedendũ multũq̃ comedentibus ꝓferunt. Sic vere illi q parũ ſunt comedentes ꝑ abſtinentiã deo ⁊ angelis ꝑ gratiam in pꝛeſenti ⁊ per gloꝛiam in futuro ſunt accepti Illi autem qui hic per gule voꝛacitatem multũ comedunt ab his tanq̃ inutiles repꝛobentur. ¶ Item no- N
ta ꝙ ſicut videmꝰ ſunt quedam animalia q̃ ſunt magne voꝛacitatis vt leo ⁊c. rapacia. Quedã moderati victꝰ vt homo quedã parciſſimi victus vt ſerpẽs. Sic vere ĩ mũdo ſunt aliqui nimie voꝛacitatꝭ aliqui nimie parcitatꝭ. Primi ſunt leones et lupi. ſ. mũdi pꝛĩcipes ⁊ raptoꝛes q̇ multũ volũt laute comedere ſuꝑ tribꝰ alioꝝ ⁊c. Alij aũt ſunt ſerpẽtes fallaces ⁊ toꝛtuoſi. ſ. heretici ⁊ hypocrite q̇ ſunt ꝑciſſimi victꝰ ꝑ imoderatã ⁊ fictã abſtinẽtia vt. ſ. mũdo placeãt ⁊ vt ab alijs ĩ reuerẽtia habeant. Sꝫ vere illi qui ſunt ſapiẽtes ſeruãt mediũ: qꝛ nec multũ nec modicũ comedunt qꝛ. ſ. non volunt eſſe lupi: neq̃ ſerpentes. ſed volũt eſſe homines vtẽtes ratione in cuius ſignuꝫ homo habet os valde modicum reſpectu coꝛpoꝛis ſui ⁊ ideo moderate ad ſufficientiaꝫ debet comedere. Sicut em̃ dicit Hiero. ad ruſticum. Tẽperatus cibus ⁊ coꝛpoꝛi ⁊ anime vtilis eſt. Itẽ nota ꝙ abſtinentia nõ eſt in ciboꝝ aſperitate quod patet qꝛ boues ⁊ aſini magis eſſent abſtinẽtes qui vilioꝛa ⁊

Ayuntamiento de Madrid

groſſiora manducant. Iſtud dicit Augꝰ. Adam enim non peccauit in carne: ſed in pomo Eſau in lenticula nō in porco. ¶ Item nota ꝙ chriſtus fuit ſibi parcus et alijs largus: quia eſuriens noluit lapides in panem mutare ſicut dicit Math. iiij. ⁊ Luce. iiij. Alijs tamen indigentibus ⁊ eſurientibus aquam mutauit in vinū ſicut dicitur Joh. ij. Lupus et leo aliquādo ꝑ aliquot dies ieiunant ſed tamē plus vna vice comedūt ꝙ cūctis diebus ieiunij comedere debuiſſent. Sic vere faciunt multi ad litteram. vnde. Hiero. Melius quotidie parum ꝙ raro ſatis ſumere. Pluuia illa optima eſt q̄ ſparſim cadit in terram. In principio ieiunij quadrageſimalis fiunt aliqua. Cineres enim accipiuntur cruces et altaria cooperiuntur genuflexiones incipiuntur gloria et alleluya: et ceteri cantus leticie dimittūtur: mandata in abbatijs frequētantur. Sic vere quādo tu facis abſtinentiam tu debes accipere cineres id eſt mortis recordationem: velare crucem tue afflictionis: altare tue orationis ⁊ deuotionis per humilitatē abſconſionem: genua cordis flectere per deuotionem gloria et alleluya et leticiam omnem dimittere: ꝑ triſtem peccatorum meditationē: mandatum miſericordie facere ꝑ elemoſynarū largitionem. Accipe igitur cineres contra ſuperbiam. Coopperi te coram inanē gloriam. Flecte genua contra iracūdiam. Dimitte alleluya cantū leticie contra inanem laſciuiam. Fac ꝓceſſiones contra accidiā. Fac mandatum in quo ſit refectio pauperum contra auariciam. Quādo aliquis minuitur non ſentit dolorem minutionis: immo ibi moritur niſi ꝺ aqua extrahatur. Sic vero illi qui in aqua id eſt in cibis delicioſis aquaticis ſe imergunt nō ſentiunt nec eſt eis triſte ſi minuūť. Et ſi eis ſanguis deliciarum carnalium ſubtrahatur. Et ideo iſti per peccatum moriuntur niſi de aqua id eſt de aquaticis delicijs per abſtinentiā extrahātur. Sicut enim illi qui debent incurrere mortē contemperant ipam intrādo aquā vt dictum eſt. Sic vere qꝛ abſtinentia a carnalibus eſt delicioſis quedam mors. Ideo contēperant ipſam fugiēdo ad aquā id eſt ad ſpecies et ad piſces ſine dolore mortē abſtinētie patiuntur. Juxta illud Prouer. xxiij. Verberauerūt ⁊ nō dolui quia ſcꝫ tales vulnera ⁊ verbera abſtinentie nō ſentiūt. Medicus videns infirmū in periculo imponit ei dietā in pane et aqua et carnes ⁊ vinū penitus ſibi tollit. Sic vero qſi medicus ſpūalis deus vicꝫ vel ſacerdos videt ꝙ infirmus peccator eſt in periculo mortis eterne ꝓ certo debet cū retrahere a carne ⁊ vino et a ceteris delicijs ꝑ abſtinentiā ⁊ dietā etiā panis ⁊ aque. i. victus ſibi imponere ꝑ parcitatē. Figura Gen̄. xviij. ⁊ xxj. vbi dicit. Mō cū agar que interpretatur ſomnians feſtuꝫ contēpſiſſet dn̄am: filiuſq̄ eius cōtra filiū dn̄e rebellaſſet abraam impoſuit ſibi vtrē aque ⁊ panē et fugauit eā de domo ſua. Sicq̄ caro nr̄a que ſemꝑ habet feſta et ſolatia ſōniare: rebellat cōtra dn̄am ſuā. i. animā filiuſq̄ ſuꝰ. i. carnalis appetitꝰ pugnat contra filium dn̄e id eſt cōtra ſpūale deſideriū anime ideo abraam. i. ſacerdos ⁊ deus panē ⁊ aquā id eſt artā dietam abſtinētie debet ſibi imponere vt eā poſſit ſibi ſubijcere qꝛ alias ſemꝑ caro q̄ ancilla eſt ſue domine ſcꝫ rebellare qꝛ ſicut dicitur ad Gal. v. Caro concupiſcit aduerſus ſpūm. ⁊ ſpiritus aduerſus carnem. Vide alia de Abſtinentia: in ca. de Ieiunio.

Abuti.

Nota ꝙ abuti idē ē ꝙ male vti. Et dꝛ ab a ꝙ ē contra: ⁊ vti quaſi contra rōnē vti. Nota igiť ꝙ abutimur multis rebus in hac vita vicꝫ.

Corpore
Tempore
Loco.
Cenſu et
Senſu.

Et primo corꝑe. Abuſor eīn dꝛ papalium lr̄arū qui cōtra intentionē pape eis vtiť. Sic vere qꝛ pctōres corꝑe vtunť contra dei volūtatē ideo dici poſſunt abuſores. Datum eſt eīn nobis corpꝰ ſicut bos ad laborandum non ſicut porcus ad impinguandum.

Nō ſicut veſtimentū ad conſumendū
Nō ſicut theſaurus ad reſeruandum
Nō ſicut nauis ad tranſeūdū
Nō ſicut domꝰ ad inhabitādū
Nō ſicut tētoriū ad trāſmutādū.
Nō ſicut caſtrū ad muniendū
Nō ſicut templū ad ornādum.

Sed vere oībhis abutimur: ⁊ corpꝰ nr̄m ꝯtra dei volūtatē. Sicut porcuꝫ impinguamus. Sicut theſaurū reſeruamꝰ. Sicut domū inhabitamꝰ. Sicut caſtrū ꝑparamꝰ. Sicut tēplū adornamꝰ. In ꝑs filie eoꝝ cōpoſite circūornate ſicut ſimilitudo templi. Ideo breuiter de carne pōt ītelligi illud Eccl. xxvj. In filia nō auertēte: ſꝫ firma cuſtodia ne inuēta occaſiōe abutať ſe. Filia aūt nō auertēs ſe: eſt caro vel mens vľ fragilis natura q̄ a rebꝰ nociuis nō ſe auertit. Super iſta igitur eſt cuſtodia firmanda ne. ſ. abutať ſe. ſ. laxādo ſe ad gule vľ luxurie voluptatē. De abuſu vero carnis in quātū ſignat peccatū ꝯtra naturā nō ītēdo hic aliud dicere propter paucitatē autoritatū vocaliū: ſꝫ vide infra de Sodoma. ¶ Itē alij abutunť loco ⁊ tꝑe qꝛ. ſ. cū breue tēpus huius vite ſit nobis conceſſum ad bona opera faciēda nos tamē expendimꝰ illud econtrario in malis opibus et iniq̄s. Itē cū deus dedit nobis locū ſancte eccleſie vľ religiōis ꝓ ſuo ſeruitio faciendo ⁊ ꝑadiſo acquirēdo: nos tn̄ abutimur. qꝛ nec dei ſeruitiū ſicut debemꝰ facimꝰ: nec paradiſum acquirimꝰ. Ideo Job. xxiiij. dicit. Dedit ei dn̄s locū penitētie ⁊ ipſe abutiť eūdo in ſuꝑbiā. Locꝰ eīm penitētie eſt eccleſia: vľ religio. Sꝫ ꝓ certo mūdani eccleſiaſtici ⁊ religioſi iſto loco multipliciter abutūtur. Unde dicit Hugo. lj. de clauſtro aie ꝙ. xij. ſunt abuſiones clauſtri.

Prelatus negligens
Diſcipulus inhobediens
Iuuenis ocioſus
Senex obſtinatus
Monachus curialis
Religioſus cauſidicus
Habitus precioſus
Cibus exquiſitus
Rumor in clauſtro
Lis in capitulo
Irreuerētia in altaris officio
Diſſolutio in choro

Itē mundus eſt locus q̄. ſ. ſecularibꝰ eſt datꝰ ad ſtatū cōiugalē ſeruādū vľ ad elemoſinas faciēdū. Et ad ſcꝫi actiua vita bn̄ ⁊ ſctē viuēduꝫ. Sꝫ reuera multi abutūtur iſto loco: qꝛ. ſ. in mūdo ſunt multe abuſiōes. ſicut dicit. Cyprianus de. xij. abuſionibꝰ vicꝫ. B

Sapiens ſine operibus
Senex ſine religione
Adoleſcentes ſine obediētia
Diues ſine elemoſyna
Femina ſine pudicicia
Dominus ſine virtute
Chriſtianus contentioſus
Pauper ſuperbus
Rex iniquus
Epiſcopus negligens
Plebs ſine diſciplina
Populꝰ ſine lege.

Itē adhuc poteſt dici ꝙ in eccleſia ſunt multe abuſiones. Sicut eē abuſio eſſet q̄ pullꝰ preficeretur matri ſue. Itē ꝙ pulli darentur accipitribus et miluis in cuſtodiā. Itē ꝙ ipſis pullis committeretur cuſtodia accipitꝝ et miluorum: ſic vere abuſio eſt quod pullus id eſt iuuenis ⁊ inſcius preficiatur matri ſue id eſt eccleſie ⁊ ꝙ ipſe regat a quo debet regi. Itē ꝙ preficiať miluus et coruis id eſt mundi raptoribus principibus ⁊ tyrānis. Item ꝙ ipſis pullis id eſt ſimplicibus chriſtianis ipſi vultures ⁊ accipitres id eſt male ꝑſone raptores ⁊ crudeles in eccleſia preferantur. Et cum omnia iſta ſepiſſime accidunt in eccleſia. Ideo dicit Gilbertus in quodam ſermone. Ridiculoſa res eſt aut certe magis periculoſa: ſpeculator cecus doctor inſcius precurſor claudus. Prelatus negligēs. Preco mutus. Iteꝫ alij abutunť cenſu id eſt diuicijs: quia quidā ſunt qui eas acquirunt ſicut raptores ⁊ vſurarij. Alij qui eas indebite ſeruant ſicut auari. Alij qui eas indebite expendunt ſicut prodigi. Et ſicut illi qui eas non in vſibus debitis ponūt ſicut maxime ſunt eccleſiaſtici qui cū exinde debeberent nutrire pauperes ipſi tn̄ nutriūt meretrices. figurati ꝑ illos ſacerdotes bel. quoꝝ ꝯcubine ⁊ filij comedebāt illa que apponebantur beli. Vide eā ſ. de Abſcōdere infra de Symonia in fine lr̄e b. Iſti ēt cenſu. i. ꝓſperitate ⁊ ꝑtāte tꝑali abutunť principes ⁊ tyrāni: q̄ ſub diſſimulatiōe iuſticie ⁊ ſub vmbra iudiciarie poteſtatis

C poteſtatis faciũt multa mala .ſ. rapinas extorſiones. exactiões ⁊ etiã corporales inuaſiones. ¶ Itẽ aliȷ̈ abutũtur ſenſu ⁊ ſapientia. ⁊ iſti ſunt mundani ſapientes ⁊ aduocati qui cũ deberẽt ſenſu ſuo rõnabiliter et ſm deũ vti. Ipſi tñ cõuertũt illud ad malicias ⁊ cautelas et q꜡ priuilegiũ meretur amittere ꝗ cõmiſſa abutitur ꝑtãte. Ideo tales abuſores ſenſus et rõnis ipſuꝫ vt cõmuniter in morte amittũt: qñ ſenſu potius indigerẽt Iſtud fuit figuratũ Geñ. xxxiiij. vbi dicit. Nã cum Iacob patriarcha haberet filiã pulcherrimã ꝗ dicebat dyna. egreſſa eſt in vrbẽ ſichen: ⁊ ſtatim filius regis illius ciuitatis adamauit et rapuit eã: et abuſus eſt ea ipſamq꜡ defloraiuit qđ videntes fratres ſui filiȷ̈ Iacob ingreſſi ſunt vrbẽ ⁊ tulerũt ſororẽ ſuã de domo ſichen: ipſoſq꜡ propter abuſum ſororis vulnerauerũt ⁊ occiderũt dicẽtes. Nũquid ſorore nr̃a vt ſcorto abuti debuerũt. Iacob patriarcha chariſſimi ſignat xp̃m. ꝗ eſt pr̃ et pr̃iarcha oĩm noſtrũ qui dicit Iacob qui interpretat luctator ꝗ. ſ. cõtra dyabolũ in cruce luctauit. ¶ Itẽ ꝓ certo chariſſimi plures hꝫ filios ſpeciales ſcꝫ angelos ꝗ ꝓ certo vnã hñt ſororẽ ſpecialẽ ⁊ amicã: vicꝫ ſapientiã ⁊ ſcientiã. iuxta illud Prouer. vij. Dic ſapiẽtie ſoror mea es. ⁊ prudentiã voca amicã meã. Rex ciuitatis ſichen ſignat reges. ꝑlatos atq꜡ principes. Mũdus em̃ dr̃ ſichen qđ interpretat laborãs: q꜡ ſcꝫ mundus nõ ceſſat continue laborare. Hiere. ix. Ut inique agerẽt laborauerũt. Filius iſtiꝰ regis ſignat genꝰ aduocatoꝝ mũdiq꜡ ſapientũ: ꝗ ꝓ certo ſunt hodie regũ ⁊ principũ filiȷ̈ ⁊ familiares ꝑ ceteris. Quia igit ꝓ certo filiȷ̈ regis ſichen. i. filiȷ̈ huius ſeculi. ſ. Aduocati vſurpãt hodie ſibi ſororem filioꝝ iacob. i. ſapientiã ⁊ ſcientiã. que eſt ſoror angeloꝝ. Sꝫ vere cũ iſta iſti abutunt multipliciť. ſ. cõuertẽdo eã ad fraudes ⁊ ad malicias ⁊ cautelas. ⁊ ideo ꝗd faciũt finaliter iacob ⁊ filiȷ̈ ſuiꝰ. i. xp̃s ⁊ angeli ꝓ certo talibꝰ ſororẽ ſuã. i. ſapiẽtiã ꝗ abuſi fuerũt dũ viuebãt: ſicut ꝑꝫ ſepiſſime in morte talium vbi ipſi priuant vſu rõnis. ita ꝙ de rebꝰ ſuis neſciunt ordinare: multotiẽs etiã ſubito moriunt ipſos etiã ꝑ dãnationẽ eternã vulnerãt ⁊ occidũt. Iõ de talibus dr̃. j. Coꝛ. j. Perdã ſapiẽtiã ſapientũ ⁊ itellectũ prudẽtiũ reprobabo. Iſti igitur abutunt ſenſu ⁊ ſubtilitate.

D ¶ Sed adhuc dico ꝙ aliqui abutunt affectione ⁊ volũtate. Et iſti figurati ſunt Iudi. xix. vbi dr̃. Nã quidã leuita cũ vxore ſua intrauerũt ciuitatẽ gabaa poſt occaſum ſolis ⁊ venerũt viri ciuitatis ⁊ abuſi ſunt vxore ſua ꝑ totã noctẽ: ⁊ occiderũt eã poſt vſum: tunc vir eiꝰ vidẽs vxorẽ ſuã mortuã ſcindẽs eã in. xij. ꝑtes ita ꝙ totꝰ iſrael cõgregatꝰ deſtruxit illos malefactores. Chariſſimi ꝑ ciuitatẽ iſtã intelligo hoĩeꝫ quẽlibꝫ ꝗ põt dici gabaa: qđ interpretat vallis alta: q꜡ hõ eſt vallis. i. baſſus ⁊ infimꝰ ꝙtũ ad corpꝰ. altꝰ aũt ⁊ nobilis ꝙtuꝫ ad animã. Iſte vir ⁊ leuita ſignat intellectũ ⁊ rõnem ꝗ de ſe ẽ multũ virilis ⁊ virtuoſa. Uxor aũt eiꝰ ſignat voluntatẽ ꝗ cũ intellectu eſt maritata ⁊ cõiũcta. Pplus nequã iſtiꝰ ciuitatis ſunt mali motus ⁊ ſenſus corꝑis ⁊ mala deſideria carnis nr̃e. Dico igit ꝙ poſtꝙ ſol. i. diuia gr̃a hoĩeꝫ occubuerit. tũc vere pplus ciuitatis gabaa. i. mali motus corꝑis ⁊ carnis nr̃e inſurgũt ꝯtra leuitã ⁊ vxorẽ eiꝰ. i. cõtra rõnẽ ⁊ voluntatẽ: ita ꝙ iſtã vxorẽ. ſ. volũtatẽ ea abutẽdo ipſam ꝑ diuerſas malas complacẽtias maculãdo ꝑ diuerſa pctã mortalia ꝑimunt ⁊ occidũt: q꜡ aĩa ꝗ peccauerit ipſa morieť Ezech. xviij. Quid igit dꝫ facere vir ſuus. ſ. motꝰ rõnis qñ videt eaꝫ mortuã ꝑ peccatũ ꝓpter huius abuſioneꝫ. Pro certo multũ dꝫ dolere. ⁊ iõ vere ipſe debet eã ſcindere ꝑ aſperã cõtritionẽ tribubꝰ iſrael. i. tribubꝰ ſanctoꝝ ꝗ ſunt i ꝑadiſo ꝗ dicunt iſrael. i. deũ vidẽtes: dꝫ eã cõmittere ꝑ deuotã or̃onem ⁊ ꝑ ſui ſubſidiȷ̈ implorationẽ: vel etiaꝫ ad diuerſos ſanctos ipſam mittere ꝑ ꝑegrinationẽ. et ſic filiȷ̈ gabaa. i. motꝰ carnis ⁊ corporis poterũt deſtrui ⁊ euelli. ſ. filiorũ iſrael id eſt ſanctoꝝ auxilio mediãte. Uñ. j. Reg. iiij. Egreſſus eſt iſrael obuiã philiſteis Iſrael em̃ id eſt ſocietas ſanctorum multũ obuiat philiſteis id eſt motibꝰ carnalibꝰ qñ de nocte ſupplicatur quid igitur abutunt affectione ⁊ volũtate. ¶ Septimo dico. ꝙ quidã abutunt iuriſditione ⁊ poteſtate: leo em̃ habet poteſtatẽ ſuper aĩalia q꜡ rex eoꝛuꝫ. Sed vere iſta poteſtate multũ abutitur: q꜡ cũ ſm naturam ſui nominis. q꜡ leo grece idem eſt ꝙ rex latine deberet ea regere ⁊ gubernare. ipſe tñ deuorat ⁊ mãducat. Sꝫ vere mundi principes ⁊ ꝑlati. iudices ⁊ pariter balliui ſua abutunt mirabiliter poteſtate. q꜡ cum ſint reges ⁊ ſuperiores alioꝝ deberẽt ipſos regere: gubernare ⁊ ordinare. ſed vere iſta poteſtate ſibi cõmiſſa multipliciť abutuntur: quia vere ſubditos ſuos excoriant et deuorant per rapinas contra quos Heſter. xiij. dicitur. Cũ vniuerſum orbem mee ditioni ſubiugaſſeꝫ nolui nequaꝙ potentie abuti magnitudine: ſed clementia ⁊ lenitate gubernare ſubiectos ⁊c.

A ¶ C. Nota ꝙ ac: at et atq꜡ etq꜡ pro eodem ſupponunt. Sunt eñ dictiones copulatiue ⁊ coniunctiue et verbi ad verbũ ſententie ad ſententiã ligatiue ⁊ additiue. Sic igiť dicaꝫ ꝙ ac: ſignat ſuperadditionem ſiue bonam ſiue malaꝫ. Dicam igitur ꝙ ac: ſignat.

Adiunctionẽ vtilem: que fit de gratiȷ̈s et virtutibus.
Adiunctionẽ ſterilem: que fit de peccatis ⁊ criminibꝰ
Adiunctionẽ flebilẽ: que fit de tormentis ⁊ verberibꝰ
Adiunctionem fertilẽ: que fit de ꝑmiȷ̈s ⁊ muneribus

Primũ ac: ſpectat ad perfectos
Secundũ ac: ſpectat ad infectos
Tertiũ ac: ſpectat ad damnatos.
Quartũ ac: ſpectat ad beatos
Perfectis addiť virtutũ titulꝰ
Infectis addiť culparũ cumulꝰ
Dãnatis addiť penarũ ſtimulꝰ
Beatis additur bonoꝝ riuulꝰ.

Dico igitur prio ꝙ per ac: denotať augmentum virtuoſuꝫ hoc eſt dictu profectꝰ in bono et accumulatio virtutum ⁊ iſtud eſt vnuꝫ ac qđ facit hoĩes virtuoſos et bonos: ſicut Iob legitur Iob. j. Nã vir ille erat ſimplex et rectus ac timens deum et recedens a malo. Ecce quot virtutes ſunt addite iſti viro ſcilicet ſimplicitas et innocentia rectitudo atq꜡ iuſticia. dei timor ⁊ patientia fuga mali et ſapientia. Igitur. notabis ꝙ boni debent proficere.

Per contritionẽ: crimina deflendo
Per ꝯfeſſionẽ: maculas tergendo
Per deuotionẽ: dominũ querendo
Per durationẽ: cũ dño manẽdo
Per diſcretionẽ: dominũ vidẽdo
Per cõpaſſionẽ: cũ xp̃o dolendo
Per religionẽ: terrenis cedendo
Per dilectionẽ firmiter herendo
Per cognitionẽ occulta ſciendo
Per orationẽ dulciter loquendo

Omnes em̃ iſte virtutes viro iuſto ſupaddunť: ⁊ aſſociant: ſicut ꝑ ac in ſcriptura notať. hẽat igiť iuſtus ac ꝯtritionis pctã deflentem ꝑs. Fuerunt mihi lachryme mee panes die ac nocte et Hiere. ix. dicitur. Quis dabit capiti meo aquam et oculis meis fontem lachrymarum et plorabo die ac nocte. ¶ Item habeat ac: confeſſionis maculas ſtergentem Leuiť. decimoquinto. Lotis veſtibus ac toto corpore in aquis viuis erit mũdus. ¶ Item habeat ac deuotionis dominũ querentem. ij. Paraľ. decimoquarto. Confregit Aza ſtatuas lucoſq꜡ ſuccendit et precepit inde vt quereret dominum et faceret legem. ¶ Item habeat ac durationis cum deo manentem. hoc eſt dictu virtutum perſeuerantiam Leuiť. octauo. Die ac nocte manebitis in tabernaculo obſeruantes cuſtodias domini. ¶ Item habeat ac: diſcretionis et contemplationis dominuꝫ videntem Exo. vigeſimoquarto. Uiderũtq꜡ deum ⁊ comederunt atq꜡ biberũt. ¶ Itẽ habeat ac cõpaſſionis pro xp̃o dolentis id eſt cõpaſſionis paſſionis ⁊ ſanguinis xp̃i Exo. xj. Sument de ſanguine ac ponent ſuper vtrũq꜡ poſtẽ. ¶ Item habeat ac diſcretionis impios horrentem ſeu ac religionis terrenis cedentem Leui. viij. Leuitas cõſecrabis oblatos dño ac: ſeparabis de medio filioꝝ iſrael vt ſint me. ¶ Item habeat ac dilectionis omnibus herente Exo. xj. Diligo dñm meũ ⁊ vxorem ac liberos Phil. ſcđo. Oro vt charitas veſtra

Ayuntamiento de Madrid

magis ac magis abundet. ¶ Itē habeat ac: cognitio-
nis omnia ſcientem Dan. v. Sciētia intelligentiaq̃
ac ſapientia ampliores inuente ſunt in te. ¶ Item ha
beat ac: orationis dulciter loquentis. Geneſis l. Cō-
ſolatus eſt eos ⁊ blande ac leniter eſt locutus. Leuit.
iiij. Rogabitq̃ ꝓ eo ſacerdos ⁊ pro peccato eius ac di
mittetur ei. Patet igiť ꝙ ꝑ ac: intelligitur augmentū
virtuoſum. ¶ Scōo dico. ꝙ ꝑ ac: intelligiť augmentū
B viciosum ſcʒ ꝓfectus in malo, et multiplicatio vicio-
rum. ſicut eñ vocabula vocabulis ꝑ ac. in oratione iun-
guntur ⁊ orationis ſeries cōterit ⁊ formať. Sic dicā ꝙ dya
bolus ſolet malos inuicē ꝑ malā cōcordiā ligare ⁊ cō-
iungere ⁊ mala malis accumulare. ⁊ adiungere: vt ſic
orationem dyabolicā. i. viciorꝫ congeriē valeat colligare.
Dicā igiť ꝙ ꝑ ac: intelligiť oīs ſupadiūctio peccati vel
q̃cunq̃ ꝓfectus in malo. Nota igiť ꝙ mali proficiunt
In duricia cordis obſtinati.
In triſticia vult⁹ cōturbati.
In blandicia verbi palliati
In nequicia act⁹ depravati
In malicia dicti venenati.
Proficiunt igiť ac cre-
ſcūt in duricia obſtina
ti tenoris Exo. xiiij. In
durabo cor eius ac ꝑſe-
queť vos. Item in triſti
cia conturbati ſtuporis Exo. xv. Perterriti ac pa. Itē
i blandicia palliati ſermonis ſeu dulcoris ſcʒ in adu-
latione cōtra illud qđ dicitur Leuit. ij. nec q̃cq̄ fermē
ti ac mellis adolebitur in ſacrificio domini. Mel eñ
adulationē ſignat. Item in nequicia cumulati errorꝭ
ps. Die ac nocte, in me iniquitas et labor in medio ei⁹
et iniuſticia. Itē in malicia venenati doloris Apoc. xij.
Proiectus eſt accuſator fratrum noſtrorum qui accu
ſabat eos die ac nocte. Iſtud eſt igitur vnum ac: qđ cō
cernit augmentū vicioſum. ¶ Tertio dico ꝙ ac: quā-
C doq̃ concernit augmentum doloroſum ſcilicet aggre
gationum. tribulationum et penarum.
Et ſic ſignat
fatigationem et laborē
Deſolationē ⁊ merorē
Tribulationē ⁊ dolorē
Multiplicatur dico in dā-
natis labor ⁊ fatigatio Hie
re. xvi. Seruietꝭ ibi dijs alie
nis die ac nocte ſcʒ demoni-
bus in inferno qui nō dabūt vobis requiē. ¶ Itē me
ror ⁊ deſolatio Hiere. ix. Sup montes aſſumā fletū et
lamētum. Item dolor ⁊ tribulatio Apo. xx. Cruciabun
tur die ac nocte in ſecula ſeculorum. Ac igitur concer
nit ⁊ ſignat augmētum doloroſū. ¶ Quarto dico. ꝙ
D ac: ſignat augmentum gaudioſum ſcʒ gloriā paradiſi:
que addetur iuſtis poſt tranſitū huius vite Luce. xiiij.
Voca inquit pauperes ac debiles. cecos ac claudos in
troduc huc. Et ſic de⁹ figuretur in illo aſſuero rege: de
quo dicitur Heſter. j. Qđ ipſe fecit conuiuium grande
principibus ⁊ ſuis cora, ſe vt oſtēderet diuitias glorie
⁊ regni ſui ac magnitudinē ⁊ iactantiam potentie ſue.
Sic igiť ptʒ quō ac: poteſt referri ad ꝟtualia ad crimi
nalia. ad infernalia ad ſupnalia. Si ꝟo ad deū velis re
ferre. dic ꝙ iſte ac. coniunctiuus ⁊ adiunctiuus coniū
git enim ꝑ charitatem ⁊ per diuine et humane nature
ſocietatem. Adiungit vero iuſtis gratiam ⁊ bonitatē
beatis gloriam ⁊ felicitatem. Damnatis vero miſeriā
⁊ calamitatem que ſcilicet omnia poſſent probari per
ac. ſed tranſeo cauſa breuitatis.

A **Achab.** Cū achab fuit rex iſrael peruerſiſſim⁹
bene poſſunt per eū deſignari illi qui
in iſrael id eſt in eccleſia male regūt. vel etiam illi qui
in quibuſcunq̃ dignitatibus vł officijs male preſunt
Et ſic notabo ꝙ achab fuit.
Auaricia deprauatus
Iniuſticia effrenatus
Idolatria maculatus
Impatiētia cōturbatus
Cū iezabele maritatus
Ictu ſagitte vulnerat⁹
Sāguis canib⁹ ſuis dat⁹
Sic vere impij ſuperiores
inflāmantur ꝑ auariciam
Exemplo iſtius de quo cō
cupiſcētia dr. iij. Reg. xxj.
Qđ ipſe cōcupiuit vineā
naboth vt ſibi faceret hor
tum olerū. Sic iſti agros
⁊ vineas vicinorum ⁊ ſubditorum ad litterā ſuis hor-
tis ⁊ poſſeſſionibus adiungunt. Item iſti effrenantur
ad iniuſticiam ſicut iſte qui per. Iezabelē occidit na-
both. nec homicidium eius puniuit: eo ꝙ hereditatē
ſuam ſibi vendere noluit. ſicut dicitur ibidē. Quia ſe-
pe contingit ꝙ mali iudices multa ſcelera cōmittūt
qñ poſſeſſiones aliorꝫ ꝓ libito habere nō poſſunt ydo
latrie etiam ſeruiunt: ſicut de iſto diciť. iij. Regū. xvj.
Qui ſeruiuit baal ⁊ fecit ſibi templū: qr ſcilicet iſti ydo
lis ſuis id eſt ſuis magiſtris plus debito ſeruiūt. ⁊ eos
ꝓ dijs colunt: ⁊ de exactionibus quas ꝓcurant tēpla
⁊ palacia ipſis conſtruūt. ⁊ faciunt ſepe tamen ꝑ im-
patientiam turbantur. ſicut de iſto legitur. iij. Regū.
xx. Qui cum reprehenderetur a propheta de hoc ꝙ im
pium regem ſyrie non puniuerat furibūdus et audire
contēnens venit in ſamariā: quia vere iſti noxios ſe-
pe dimittūt impunitos vel prece vel ꝓcio incorrectos
⁊ ſi ab aliquo propheta. id eſt ab aliquo probo viro re-
prehendantur: ſtatim ad furorem ⁊ ad iracundiā pro-
uocantur. Prouerb. xv. Non amat peſtilens eum qui
ſe corripit. Iezabeli etiā ſunt maritati. que interpreta-
tur flux⁹ ſanguinis: ⁊ ſignat malas mulieres quas ta
les diligunt. quarū inſtinctu faciunt multa mala ſicut
iſte inſtinctu vxoris ſue rapuit vineā naboth. adora-
uit ydola ⁊c. iij. Reg. xxj. Cōcitauit achab iezabel vxor
ſua ⁊ abominabilis effectus eſt. Iſti igitur finaliter ſa
gitta ſue damnationis leduntur a canibus infernali-
libus deuorantur. iij. Regum. xxj. Si mortuus fuerit
achab in ciuitate comedent eum canes. ¶ Si vis ex- B
pone in bono. ⁊ dic ꝙ achab qui fuit rex iſrael: qui in
terpretatur videns deum et reprehenſus humiliauit
ſe. ita ꝙ ſcidit veſtem: operuit cilicio carnem ſuam: ie
iunauit. cubauit in ſacco ⁊ ambulauit demiſſo capite
ſicut diciť. iij. R e. xxj. in fine ⁊ iťpretať frať pr̄is: ⁊ ge
nuit iorā q̃ iťpťať dñs excelſus. pōt ſignificare queli
bet virū iuſtū: qr iſte diciť rex eo ꝙ bñ ſe ⁊ alios regat
per prudentiam et diſcretionem. Dicitur rex iſrael qr
videt deum per fidem et contemplationem. dicitur re
prehenſus timuiſſe: quia timet ⁊ prelatorum iuſtorū
⁊ predicatorum redargutionem. Dicitur veſtē ſcidiſſe
eo ꝙ veſtem ſue temporalis poſſeſſionis ſcindit ⁊ di-
uidit per elemoſynarum diſpenſationem. Operuit ſe
cilicio id eſt aſperitate penitētie ꝑ deliciarum abdica
tionem. Ieiunat ⁊ cubat in ſacco per abſtinentie ma-
cerationē. Incedit demiſſo capite: per humilitatem ⁊
ſubiectionē et ꝑ diuini timoris conturbationem ⁊ ſic
iſte vocatur frater patris ſui chriſti: per ipſius imita-
tionem: et generationem Ioram. id eſt iuſtos dños ꝑ
iuſtam dignorum et bonorum promotionē. Ideo de
tali achab dicit dominus. iij. Regum. xxj. Nonne vi-
diſti achab humiliatum coram me: quia humiliatus
eſt mei cauſa non inducam malum in diebus eius.

Accaron. Nota ꝙ accaron fuit nobilis ciui-
tas philiſtinorum: ⁊ ideo iſta poteſt
ſignificare mundum: infernum: paradiſum. Signat
enim mundum qui debet horreri: quia accaron inter-
pretatur ſterilitas: quia ſcilicet mund⁹ eſt ſterilis om
ni bono. Accaron enim erat ciuitas paganorum ⁊ mū
dus eſt ciuitas peſſimorum qui ſcilicet dicuntur phi-
liſtijm poculo ruentes: quia potu iniquitatis exhau-
ſto ipſi ruunt finaliter in inferno. vnde Amos. j. Con
uertam manum meam ſuper accaron ⁊ peribunt reli
quie philiſtinorum. ¶ Item accaron ſignat infernū
qui debet timeri. Accaron enim interpretatur ſterili-
tas aut eruditio triſticie et talis eſt infernus qui ſcili-
cet eſt ciuitas philiſtinorum id eſt demoniorum iuxta
illud. iiij. Regum. j. Ite conſulite beelzebub deum ac-
caron ſterilis et inanis: et ibi in triſticia erudiuntur
damnati cognoſcere ſemetipſos. zach. ix. Dolebit ni-
mis accaron quoniam confuſa eſt ſpes eius. ¶ Item
accaron poteſt ſignificare paradiſum. qui debet op-
tari qui ſcilicet accaron interpretatur paſcua gregꝭ: qr
ſcilicet in paradiſo eſt vera paſcua gregis chriſti Eze.
xxxiiij. In montibus iſrael erūt paſcua eorum. Ideo dr
j. Reg. vj. Qđ philiſtei miſerūt archam dei i accaron
philiſtei enim ſunt mūdani tyranni qui ſcʒ per tribu-
lationes quas inferunt mittunt archā dei id eſt ani
mā ſanctā

Ayuntamiento de Madrid

mam ſanctam in accaron id eſt in paſcuam beatitudinis paradiſi p̄s. In loco paſcue ibi me collocauit.

Achates.

Uide infra de lapide.

Achaz.

Fuit Achaz rex iuda iniquiſſimus: qꝛ ſicut dicitur. iiij. Reg. xvj. ꝙ iſte non fecit quod placitū dn̄o: immo fudit ſtatuas baalim. altare templi depoſuit ad inſtar altaris damaſci ibi nouum altare erexit. Iſte igitur poteſt deſignare malum prelatum: qui in iuda id eſt in eccleſia non ſtudet facere qđ deo placet ſed magis quod dn̄o diſplicet. j. Theſſa. ij. Deo nō placent. ⁊ cūctis hominibus aduerſantur. Achaz enim interpretatur apprehendens fortitudinem: quia ſcilicet iſti prece et precio prelaturarū et diuitiarum fortitudinem apprehendunt. Iſti enim in eccleſia facies erigunt ſcꝫ ī promotionibus ſtatuas baalim. i. illi qui hodie ꝑ prelatos malos: qꝛ ſcꝫ baaliꝫ īterpretaꝝ deuoratores. qui vere noſtre ſtatus baalim id eſt illi ꝗ per prelatos malos ī eccleſia promouētur per auaritiā et gulam nituntur oīa deuorare. j. Pet. v. Tanꝙ leo rugiens circuit querens quē deuoret. Iſti etiā altare antiquum. i. cultum diuinum quē moyſes i. antiqui patres ⁊ diſciplinas regulares in tēplo ſtatuerant deponūt et in fauorē regis aſſiriorum. i. in fauorē ſeculariū altaris damaſci ſimilitudinē. i. ſecularium morum nouitates introducūt. Unde. ij. Paralip. xxviij. Direptis itaqꝫ achaz omnibus vaſis domꝰ dei clauſit ianuas templi et fecit ſibi altaria ⁊c. Iſti enim vaſa domus dei. ſcilicet theſaurum eccleſiarum ſuarū quos alo obſeruauerāt expendūt ianuas. i. cultū diuinū claudūt: et volunt altaria noui cultꝰ. i. ritum morū
B ſeculariū introducunt. ¶ Sed ſi vis adhuc potes dicere. ꝙ achaz poteſt ſignificare virum iuſtum et bonum eccleſie prelatū. Achaz eīm īterpretatur conuertens apprehendēs ſeu conuerſus viſioni: quia ſcꝫ iſti conuertunt alios predicādo. conuertuntur etiam viſioni celeſtium cōtēplando. Apprehendunt etiam ſcꝫ brauium vite eterne bene viuendo et operādo. ⁊ ſicut iſte achaz fuit rex iuda et dn̄s hieruſalem: et pater regis Ezechie qui fuit iuſtus: et fecit famoſuꝫ horologium: ſicut dicitur. Eſa. xxxviij. Sic bonus prelatus eſt rex iuda qui interpretatur confitēs. et rex hieruſalem qui interpretatur viſio pacis inꝙtum iſte libenter exercet laudem ⁊ confeſſionem: et inꝙtū ipſe ſtudet ſeruare pacem charitatem ⁊ vnionem. Generat etiā filios iuſtos: per bonorum promotionem. ⁊ facit horologium quod ſcꝫ ſonat in omnibus horis: per diuini officij celebrationē. ⁊ per horarū canonicarū decantationem Eſa. vij. Locutus eſt dn̄s ad achaz ⁊c. Patet igitur ꝙ acham poteſt ſignificare in malo et in bono.

A Accedere.

Nota ꝙ generaliter loquēdo multiplex eſt acceſſus ſcꝫ diuinus humanus dyabolicus. Eſt igitur dico acceſſus diuinus et deus accedit ad hominem.

Carmen aſſumendo.
Gratiam infundendo
Penas inferendo
Mundum iudicando..

Primo igitur deꝰ acceſſit per carnis aſſumptioneꝫ. figuratus ī moyſe. de quo dicitur Exo. xx. Moyſes acceſſit ad caliginem. Caligo enim ſignat carnis obūbrationē. Itē iſte quotidie accedit ꝑ gratie infuſioneꝫ more medici. ſ. ꝗ accedit ad infirmū dās electuaria. vl vnguentū. Eccl. xxij. Accedit tibi bona grā. De hoc vide īfra ī littera. g. Itē accedit ꝑ penarū. ſeu tribulationē illa ſicut. ſ. cyrurgicus qui accedit cū raſorio ad infirmū ſcindēduꝫ. ⁊ eum curet. De quo Lu. vij. Accedēs ieſus tetigit loculū dicens. Adoleſcens tibi dico ſurge Tangere enim correctionem. Item iſte accedit ad iudicij executionem Malach. iij. Accedam ad vos in iudicio; Iſte eſt igitur acceſſus diuinus. vide ſi vis ꝑ-
B ſecutiones infra de aduentu. ¶ Secundo dico. ꝙ eſt acceſſus dyabolicus: quia ſcilicet dyabolꝰ ſemper paratꝰ eſt accedere. Unde de dyabolo dicitur Mathei quarto. Accedens temptator dixit ieſu. Mitte te deorſum. dic vt lapides iſti panes fiant ⁊c.

Ut noceat.
Ut decipiat
Ut deijciat.

Iſte eīm eſt ſicut iudas. de quo diciꝝ mat. xxvj. ꝙ accedēs ad iħꝫ: ait rabi. Primo enim ſalutauit. poſtea ꝯſputauit. Iſte poteſt figurari in abimelech Iudic. ix. ⁊c. vide in vltimo. T. Iſte igitur eſt acceſſus dyabolicus ¶ Ter- C
tio dico ꝙ eſt acceſſus humanus. et iſte ꝓculdubio eſt multiplex. quia ſ. iſte eſt.

Acceſſus ad deū per gratiā.
Acceſſus ad ſeipm̄ ꝑ ſui noticiā.
Acceſſꝰ ad proximū ꝑ amiciciā.
Acceſſus ad ꝑadiſuꝫ ꝑ glīam
Acceſſꝰ ad eccl̄ie gradū ꝑ iuſticiā.
Acceſſus ad pctm̄ ꝑ nequitiā.
Acceſſꝰ ad mūdū ꝑ auariciā.
Acceſſus ad īfernū ꝑ danationē.

Eſt igitur primo Acceſſus ad deū. qui ꝑ gratiam fit ⁊ dilectionē ⁊ orationē vñ de diſcipulis ī ꝑiculo exiſtētibus dr̄ Math. viij. Acceſſerūt ⁊ ſuſcitauerunt eū dicētes. Domine ſalua nos perimus. vide. infra in lr̄a. C. Item eſt acceſſus ad ſemetipm̄ qui fit per ſui noticiam ⁊ cognitionem De quo dicitur in p̄s. Accedet homo ad cor altum. i. ad cor profundū. ⁊ exaltabitur deus. ¶ Iteꝫ eſt acceſſus ad proximū qui fit per dilectionē et ſubuentionē Math. iiij. Acceſſerunt angeli ⁊ miniſtrabāt ei. Miniſtrare eniꝫ ſubuentionē ſignat. Itē eſt acceſſus ad paradiſum. qui fit per glorie aſſecutionē. vñ de beatis pōt dici illud Thob. ix. Cū oēs dixiſſent amē. acceſſerūt ad cōuiuiū. Sed de hoc vide. infra in lr̄a. E. ¶ Itē eſt acceſſus ad eccleſiā qui fit ꝑ iuſtā ꝓmotionē. Ezec. xliiij. Filij iſrael acceſſerūt vt miniſtrēt mihi: ⁊ ſtabūt ī conſpectu meo. Sed de hoc vide bene in littera. B. ¶ Item eſt acceſſus ad peccatū qui fit per malū cōſenſum et operationem. de quo dicitur Eccl. j. Maligne acceſſiſtis ad eum ¶ Itē eſt acceſſus ad mundum. qui fit per terrenorum amorē ⁊ ambitionē. ita ꝙ mundus vocat ſuos Eſa. lvij. Accedite huc filij auguratricis ſemen adultere et fornicarie Mundus enim eſt ciuitas auguratrix ⁊ fornicatrix. ¶ Item eſt acceſſus ad infernum. qui fit per dannationē De quo dicitur Judith. vij. Filij moab et amon acceſſerunt ad holoferneꝫ. i. ad luciferum. vel holofernes interpretatur infirmans vitulum saginatum. qꝛ ſcilicet in inferno vituli ſaginati. i. diuites ⁊ infirmitati ſubiacent ſempiterne. Iſte eſt igitur acceſſus humanus tam bonus. ſ. ꝙ malꝰ. ¶ Itē dico ꝙ accedere ideꝫ eſt ꝙ venire. aſtare. appropinquare. ⁊ attendere. ¶ Notandum igitur ꝙ eſt quoddā ac-
cedere cōmendabile Et ē accedere vituperabile. Dico D
igitur ꝙ accedūt aliqui cōmēdabiliter ⁊ iſti ſunt boni et iuſti. qui deo volunt eſſe propinqui ⁊ iuſti ⁊ ſibi mentaliter per charitatē vniti. Sicut enim videmꝰ ꝙ oīa que ſunt accedūt naturaliter ad ſuū originale pricipiū ſicut fluuius ad mare. lapis ad terrā. ignis ad ſpheraꝫ Sic vere homo debet accedere. coniugi et appropinquare ad deū. qui ē oīm rerū principās principiū ⁊ origo. Nā ſicut res nō pōt ꝑfici. quietari niſi quouſqꝫ ad ſuū originale principiū acceſſerit eiqꝫ fuerit copulata. Sic vere homo ſi per peccatū a deo diſiungaꝝ nō pōt perfectā requiem inuenire nec ſua poteſt ꝯſciētia ꝯſolari quouſqꝫ ꝑ gratiā reuerſus fuerit ⁊ acceſſerit ad eūdem. Uñ Greg. xxv. mora. Tot greſſibꝰ anima ad deuꝫ accedit. quot bonis moribus mentis proficit. tot greſſibus longe. quot malis cogitationibus decreſcit. Et ideo de tali morali acceſſu pōt exponi illud Mat. xxvj Acceſſit ad eū mulier hn̄s alabaſtrū. vnguēti precioſi In qbꝰ vbis oñdiꝝ ꝙ tribꝰ mōis ad deū fit acceſſꝰ vꝫ.

Per dignitatē ꝓmotionis
Per charitatē affectionis.
Per leuitatem compaſſionis.

Ad deum inquit Acceſſit mulier habens alabaſtrū vnguenti. E
Dico igitur ꝙ quidam accedunt ad deū per dignitatem ⁊ promotionē. Ad deum inquit. Et iſte ſunt perſone eccleſiaſtice ⁊ maxime prelati qui habent accedere ad deū et ad eccleſiaſtica ſacramēta et etiā acceſſores ipſius dei pn̄t dici qđ reuera magna dignitas dꝫ dici. Sicut eīm videmꝰ ꝙ corpora que magis accedūt ad celū ſunt nobiliora ⁊ digniora ſicut pꝫ de ſtellis que ſunt

Ayuntamiento de Madrid

Jn ſubſtantia ſolide.
Jn efficacia, fluide.
Jn apparentia lucide.
Jn ſitu ſublimitate.
Jn motu velocitate.
Jn actu nobilitate.
Jn natura dignitate.
Ab iſtis inferioribus
ſeparacitate.

Sic vere chariſſimi nos. alij eccleſiaſtici. q̄ accedimꝰ ꝛ appropinquamus ad firmamētū ꝑ gradū ꝛ ſtatū eccleſiaſtice dignitatis. Debemꝰ eſſe ceteris inferioribꝰ. i. laicis et ſecularibus digniores ꝛ meliores etiā in moribꝰ ſanctiores. et ideo debemꝰ eſſe ſicut ſtelle. ſ.

Solidi ꝑ conſtantiam et. firmitatem
fluidi per clementiam et. Pietatem.
Lucidi per ſcientiā et. Claritatem.
Sublimes per contemplationem.
Veloces per bonam operationem.
Nobiles per omnimodam perfectionē

Ab inferioribus ſepati ꝑ excellentiā ꝛ diſtinctionē ꝛ per virtuoſam ꝯditionem. Ad eum. Et ideo eccleſiaſticis pōt dici illud Nume. xvj. Separauit vos deus iſrael ab omni populo ꝛ iunxit ſibi vt ſeruiretis ei in cultu tabernaculi. et ſtaretis coram frequentia populi et miniſtraretis ei. Jdcirco accedere fecit ad ſe. Sed heu ꝓhdolor nō ſic. hodie eccleſiaſtici ſūt ſecularibꝰ peiores ꝛ laicis ī pluribus nequiores. Et ideo videt. ꝙ eccleſiaſtici ſunt ſimiles ſaturno. qui eſt quidam planeta celo propinquiſſimꝰ et ideo communi iure debēt celi influentiā participare plenius q̄ ceteri planete: et tamen iſte eſt planeta.

Maliuolus.
Tardus.
Terreus.
Retrogradꝰ.
Et ſiccus.
Nocturnus.
Ponderoſus.
Et palidus.

Et ideo in fabulis ſm Jſido. iſte depingitur vnus ſenex: triſtis et tenēs falcē Triſtis. quia fingit a filio ſuo fuiſſe caſtratus: cuius virilia ꝓiecta in mari. venerem creauerunt. Cum falce etiam pingitur. quia ad modum falcis multum nocet retrogradiendo. Reuera chariſſimi tales ſunt aliqui eccleſiaſtici. Jſti eñ qui q̄tum ad gradū dignitatis ſunt firmamentum. id eſt deo propinquiſſimi: quia ſcilicet iuxta ipſum in eccleſia. vt qꝫ ſunt religioſi et clerici. Et ideo deberent participare eius influentiam. et ſe eidem ꝓ viribus conformare. Et tamen ipſi quandoqꝫ ſunt ceteris nequiores. quia iſti ſunt. Maliuoli: per maliciam. Tardi: per pigriciam. Terrei: per auariciam. Frigidi: per indeuotionem. Sicci per incompaſſionem. Nocturni per ignorantie eradicationem. Ponderoſi. per negligentie immobilitatem. Palidi per inuidie et odij. manifeſtam excoriationem. Nocēt etiaꝫ retrogradiendo: per falſam cauillationē. et per retrodictam detractationem: caſtrantur a filijs: per bonorum eccleſie indebitam deuaſtationem per ſuos peiores filios et vepres: quia ſcilicet filij et concubine talium caſtrant ꝛ depauperant eos. Et ideo iſti poſſunt depingi ſenes. per malorum operationem inueteratā Triſtes per odium et deſperationem habentes falceꝫ ſecantem. id eſt rapinam: carnalis enim parentela eccleſiaſticorum ipſos hodie depauperat atqꝫ caſtrat. Figura Danielis decimoquarto. De filijs et concubinis ſacerdotum qui comedebant illa que apponebantur bel. Vide ſupra. De abſcōdere. Jſti igitur non ſunt meliores: eo ꝙ ad deum acceſſerūt: per eccleſie dignitatem ſed potius nequiores: quia ſicut ſaturnus eſt planeta mortificaturus. ſm Marcianum et Ptholomeuꝫ. Sic vere mali eccleſiaſtici mortui ſunt in ſe: per malam vitam et mortificatiui aliorum ꝑ mala exēpla. ideo de talibus malis acceſſoribus dicitur. Nume. vij. Quiſquis accedit ad tabernaculum morit. Jſti eñ ſunt qui ambitioſe ſe ingerūt et qui non vocati accedunt. Econtra vero iuſti videntes periculū anime et ſacramentorum eccleſie dignitatem: timent accedere ꝛ diuinum iudicium ſolent cum reuerentia formidare. Figurati Deuterono. v. vbi dicitur. Quod filij iſrael videntes montem ardentem et fumigantem timuerunt prope accedere. Mons enim eſt deus. qui ꝑ minas fumat et puniciones ardet que qui bene conſiderat accedere timet et vt tutius viuat in inferiori ſtatu ſe tenet Heb. xij. Nō acceſſiſtis ad tractabilē ignē. veruntamen aduerte quibuſdam accidit ſicut. Plinio philoſopho qui cum claſſe iuxta montē ethna ardentem tranſiēs: nimis prope montē acceſſit. ꝛ ideo ignis ipm ꝛ ſuos cōbuſſit. Sic vere indigni q̄ ad iſtū igneꝫ ꝛ ad officia eccleſiaſtica accedūt: cōbuſtionē eterne dānatiōis incurrūt. Nume. iij. Si quis alienus ad miniſtrandū acceſſerit morieт. ¶ Vñ nota ꝙ multa gene- G
ra ꝑſonarum prohibentur accedere ad dñm ſcꝫ ad eucharistie ſacramētū. vł ad dignitatis eccleſiaſtice gradum vicꝫ. Duplices ꝛ adulatores. crudeles ꝛ flagellatores. heretici. ꝛ deceptores. polluti vicijs et peccatores. De duplicibus eñ dicit Ecci. j. Nō acceſſeris ad eū duplici corde. De crudelibus vero dr̄ in pſal. Non accedat ad te malū ꝛ flagellū non appropinquabit tabernaculo tuo. De hereticis aūt dicit Nume. xvij. Ne q̄s accedat alienigena ꝛ qui nō eſt de ſemine Aaron ad offerendū incenſuꝫ dño. Alienigena eñ ꝓprie eſt deo hereticꝰ q̄ eſt extra eccleſiā. De immaculatis aūt ꝛ immūdis peccatoribus dr̄ Leuit. xxj. Omnis qui hꝫ maculā nō accedet offerre hoſtiā dño. Maculā dico ſcꝫ ſymonie. luxurie. vł inuidie ꝛc. Sed nota ꝓhdolor ꝙ iſta hodie non ſeruantur. quia reuera hodie ad dominum ꝛ ad eccleſiaſtica beneficia ꝛ officia.

Accedūt ignorātes.
Accedūt incōſtātes.
Accedūt diſcordātes.
Accedūt deſperātes.
Accedunt detrahētes.

Dico prio ꝙ illis diebꝰ ad eccleſiam et ad xp̄m. Accedūt ignorātes. Jſti ſunt ceci qui nihil vident. Figurati ꝑ illos de quibus dicitur Math. xxj. vbi cū prius dñs dixiſſet de eccłia. Domus mea domꝰ orōnis vocabitur. vos aūt feciſtis illā ſpeluncā latronū. Subdit. Acceſſerunt ad eum ceci ꝛ claudi in templo. Jtem accedūt incōſtātes ſcꝫ homines imbecilles. Figurati ī illa ancilla oſtiaria. De qua Math. xxj. Acceſſit ad petruꝫ ancilla oſtiara. Jſti eñ non ſunt niſi ancille: ꝛ illud maxime poteſt referri ad quoſdam beneficiatos: qui nō ſunt niſi ancille in beneficijs ſuis. qꝛ habent nomē ꝛ magiſtri eoꝝ hñt vtilitatem. Jtem accedūt ad eū diſcordātes. figurati in illis oſſibus Ezech. xxxvij. Qui acceſſerunt ad oſſa ita vnuſquiſqꝫ ad iuncturā ſuaꝫ. Ebrioſi eñ ꝛ litigioſi inuicem ſe conſiderāt ꝛ more oſſium ſemper clamāt. Jtē accedunt ad eum deſperantes. ſ. quidam qui nō videntur aliquid ſapere de futuris: ſꝫ tñ de preſentibus cogitantes. Figurati in saduceis qui non credebant nec animam. nec angelū. nec reſurrectioneꝫ eſſe poſt mortem ſicut dicitur. Act. xxiiij. et Mathei. xxij. Acceſſerunt ad eum saducei. ¶ Jtem accedunt ad eū detrahētes. figurati in phariſeis qui interpretantur diuidentes. quia detractor diuidit charitatem. vnde Math. xvj. Acceſſerunt ad eum phariſei ꝛc. Non ſic chariſſimi non ſic. Sed accedant ad chriſtum boni ꝛ iuſti. Acceditur ergo ad deum per dignitatem et promotionē Ad eum inquit. Jdeo cuilibet eccleſiaſtico dicit deus illud Exodi. xix. Aſcende ad me in montem ꝛ eſto ibi. H
¶ Secundo acceditur ad deū per charitatem et dilectionem. quod oſtenditur cum dicit. Acceſſit mulier. Per acceſſum mulieris que ſumme naturaliter afficitur ad illud quod amat. Jntelligitur affectus amoris et dilectionis: per quem acceditur et appropinquatur ad deū. Nihil enim poteſt melius ire ad terminuꝫ q̄ termino ſe vnire. Sic vere quia amor et charitas faciunt hominem vnire deo et coniungi. bene dico ꝑ charitatem et dilectionem ad deum eſt acceſſus. Videmus enim ꝙ ferrum quando eſt frigidū nunq̄ poteſt cum alio ferro vniri. nec ad id perfecte accedere: ſed quando ferrum ignitum fuerit ad aliud ferrum, faciliter accedit et cum eo vnitur. coniungitur atqꝫ ligatur. Sic vere chariſſimi homo quando eſt frigidus ꝑ intētionem nunq̄ poteſt deo appropinquare. nec ad eum perfecte accedere. nec cum eo ſe vnire. quia ſicut dicitur Ecci. xij. Longe eſt dominꝰ ab impijs: ſed quādo homo ignitur et inflāmatur per incendium charitatis. tunc cum deo coniungitur et vnitur: et ad eum

appropiat

Ayuntamiento de Madrid

appropiat ⁊ accedit. Mulier ergo acceſſit. figura. Lu
ce.viij. Ubi quedā mulier. q̄ fuerat in fluxu ſanguinis
multis annis acceſſit ad ieſum ⁊ tetigit fimbriā veſti
mēti eius ⁊ ſanata eſt. Et dictū eſt ei. filia fides tua te
ſaluā fecit. vade in pace. ſed vere chariſſimi q̄uis hō
multis tēporibus patiaꝛ fluxū ſanguinis. i. fluxū vicio
rum. ſi tamē fuerit mulier. i. affectiuꝰ ⁊ charitatiuus.
et acceſſerit ad chriſtū ꝑ fluentē dilectionē ⁊ affectio-
nē. tetigeritqꝫ per imitationē veſtimētū. i. ipſius ꝯuer
ſationē ipſe pro certo ſanabiꝛ. fluxus viciorū in eo ſic
cabiꝛ fides ipſius a deo ꝯmendabiꝛ: et pax et requies
promitteꝛ. Ideo diciꝛ in ꝑſona dei cuilibet illud Gen.
xxvij. Accede ad me vt tangā te. Qz reuera chariſſimi
nos debemus accedere per amorem ⁊ dilectionē. ⁊ ad
deū ⁊ proximū ſm ꝙ charitas nos obligat vni magis
q̄ alij figura ad hoc. Ezech. xxxvij. vbi diciꝛ. Quod eze
chiel vidit vnū campū magnū plenū oſſibꝰ ſiccis. Et ꝓ
phetaui inquit oſſibꝰ iſtis et factꝰ eſt ſonꝰ ⁊ ecce ꝯmo
tus ⁊ acceſſerūt oſſa ad oſſa. vnūquodqꝫ ad iūcturam
ſuam. Et vidi ⁊ ecce ſuper ea nerui et carnes aſcende-
runt et extenta eſt ſuper ea cutis. ⁊ ingreſſus eſt in ea
ſpiritꝰ. ⁊ vixerūt ſteterūtqꝫ ſuper pedes ſuos. ⁊ viſus ē
excercitus grādis valde. Reuera cāpus iſte poteſt ſi-
gnificare planiciē huius mūdi vel etiā ecleſie militan
tis. Oſſa vero iſta pñt ſignificare multitudinē hoim
huius vite. qui reuera naturaliter ſunt ſicci per carē-
tiam humoris gratie et deuotionis. et modū odium
duri per indomabilitatem obſtinationis. Sed tamen
quandoqꝫ accidit quod ezechiel eis prophetizat. i. ꝙ
aliquis predicator euangelizat talibus regnū dei. Et
tunc vere debent accedere oſſa ad oſſa. i. homo ad ho-
minem et etiam ad deū per charitatē ⁊ dillectionē vnū
quodqꝫ ad iuncturaꝫ ſuam: qꝛ vere in corpore eccleſie
membra debent inuicē accedere per charitatē ⁊ alter
ad alterū propinquare. debet etiam quilibet collocari
in iūctura ſua. i. in ſtatu officio ⁊ beneficio ſuo per pa
cis ⁊ cōcordie vnitatē. Quod eſt cōtra ambitioſos qui
in iuncturis ꝓprijs nō ſunt ꝯtēti immo nituꝛ ſemꝑ
accedere ad alienas metas. i. ad aliena officia. qꝛ alijs
debētur ⁊ nō ſibi. iuxta illud Matt. xxviij. Acceſſerūt
et tenuerunt pedes ieſu. vnūquodqꝫ ergo debet acce-
dere ad iuncturā ſuam ⁊ non ad alienā. ⁊ ſic ſi quilibꝫ
eſt cōtentus loco ⁊ ſtatu proprio. ⁊ alijs per charitatē
ligatus tunc pro certo ipſi acquirēt neruos ꝯcordie ⁊
vnionis. carneꝫ fluide compaſſionis cutē honeſte con
uerſationis ſpiritū diuine inſpirationis. vitā gratie et
deuotionis. Et ſtabūt ſuper pedes ſuos. i. per virtutē for
titudinis ⁊ ꝑfectionis. Et ideo de tali acceſſu. ⁊ de tali
coniunctiōe charitatiua pōt exponi illud Act. viij. Acce
de ⁊ adiūge te ad currū iſtū. ſꝫ heu ꝓh dolor q̄ talis ac-
ceſſus charitatis ē hodie rarꝰ in eccl'ia. qꝛ hodie alter
ad alterū nō accedit niſi ꝑ odiū. irā. inuidiā ⁊ malignita
tē. a deo aūt recedūt ꝑ culpā ⁊ iniqtatē. vñ Job. xxxiiij.
Quaſi ex induſtria receſſerūt a deo. Et maxie tales ſūt
mutabiles ⁊ leues: qꝛ ſicut diciꝛ Luce. viij. Ad tp̄s cre
dūt ⁊ tēpore tētatiōis recedūt. Tales aūt ſunt falſi ami
ci qui optime accedūt tp̄e ꝓſperitatis ſꝫ ſi aduerſitas
aduenerit ſtatim recedūt. Siles locuſtis ⁊ muſcis que
in eſtate accedūt: in hyeme aūt recedūt: Sic vere falſi
amici per falſaꝫ amiciciā accedūt ad hoiem duꝫ ſtatus
⁊ eſtas ꝓſperitatis durat. ſed ſi hyems tribulatiōis et
paupꝫtatis venerit tūc vere ipi ab ipſo fugiūt ⁊ recedūt
De quibꝰ Job. vj. Neceſſarij mei receſſerūt a me: Nō
ſic chariſſimi. ſꝫ accedamꝰ ad deū ⁊ ad ꝓximū ꝑ charita
tē ⁊ dilectionē: Acceſſit inquit mulier vñ Luce. viij dr
Quod mulier acceſſit ⁊ tetigit fimbriā veſtimēti ieſu: Et
ſi vis dic de acceſſu caritatiue familiaritatis q̄ fit i de
uotiōe ⁊ oratiōe: ⁊ illud Perſi: Securū acceſſuꝫ hꝫ hō
ad dominū ⁊c: ¶ Tertio accedamus ad eum per pie-
tatē ⁊ ꝯpaſſionē: hn̄s inquit alabaſtrū vnguēti ꝑcioſi
Sicut enim videmꝰ ꝙ volens accedere ad remotas ꝑ
tes facilius ⁊ leuiꝰ accedit ibi ꝑ aquā q̄ ꝑ terrā naui-
gando q̄ peditando. Sic vere chariſſimi ſi nos volu-
mus accedere ad deū ⁊ ad paradiſum: ꝓ certo faciliꝰ
et leuius accedamus ꝑ aquā fluide pietatis. ſ. faciēdo
elemoſynas ⁊ opera miīe q̄ alīs. Quia vere iſta eſt le-
uior ⁊ breuior via eūdi ad deum. Et hoc oſtenditur cū
dicitur. vnguenti precioſi. quia reuera vnctura ⁊ lini-
tura pietatis facit accedere ad deū ⁊ etiā ad paradiſū
figuratur ibi Luce. vij. vbi dr. Quod mulier intrauit ad
ieſum penes ſymonē recumbentē. ⁊ ſtans retro ſecus
pedes eius cepit eos rigare lachrymis: capilis terge-
re ore baſiare vnguēto vngere atqꝫ delinire. Talis mu
lier pro certo debet eſſe quilibet xp̄ianus quia mulier
dicitur quaſi mollis aer. qꝛ. ſ. xp̄ianus eē deberet aereꝰ
per cōſcientie puritatē. ⁊ mollis ꝑ amicitiā ⁊ benigni
tatem. Iſte eñ cum vnguento dulcis ⁊ fluide pietatis
debet accedere ad Jeſum. Quomodo: Certe. qꝛ ipſe de
bet venire retro ⁊ occulte et abſcondere pedes ieſu. i.
pauperes chriſti qui more pedū ſunt inferiꝰ circa ter-
ram in ſtatu infimo ⁊ depreſſo. Iſtos dico debet mul
tipliciter adiuuare. ſ. affectum cōpaſſionis emittēdo.
oſculū dilectionis imprimendo capillos ⁊ vellus ex-
terioris poſſeſſionis expendēdo vnguentum dulcis
pietatis ⁊ benignitatis eis miſericorditer largiendo.
Et tunc dicetur de eis illud qđ de iſta muliere dictuꝫ
eſt. Dimiſſa ſunt ei peccata multa: qm̄ dilexit multū
Ideo de iſto vnguento pōt dici illud Ezech. xvj. Laui
te aqua ⁊ vnxi te oleo. Quod precipue verū debet eſſe de
perſonis eccleſiaſticis q̄ pre ceteris hoibꝰ debent ha-
bere vnguentum ⁊ oleum pietatis. qđ fuit figuratū in
aaron qui in cōſecratione ſua oleo vngebatur ⁊c. ſicut
ſupra dictū eſt de aarō. Ita ꝙ de iſto acceſſu qui fit ꝑ
pietatē pōt dici illud Mat. xx. Acceſſit ad eū mr̄. Mr̄
eīn nomen eſt pietatis. Accediꝛ igitur ad deū chariſſi
mi ꝑ pietatē ⁊ ꝯpaſſionē. ꝑ charitatē ⁊ dilectionē ꝑ di
gnitatē ⁊ ꝑlationē. Nota adhuc in ſcriptura inueniꝛ

Acceſſus beatificatiuus.
Acceſſus iuſtificatiuus.
Acceſſus viuificatiuus.
Acceſſus dānificatiuus.
Acceſſus mortificatiuus.

Eſt dico acceſſus bea-
tificatiuus. ⁊ iſte eſt ac-
ceſſus. quo anima poſt
mortē accedit ad para
diſum. Sup quo nota
Quod ois res naturaliter accedit ad ſuū terminū et ad
ſuum finē. vñ videmꝰ ꝙ ois res q̄ eſt in motu natura-
liter accedit ad quietē: qꝛ. ſ. quies eſt terminus motus.
Sic vere chariſſimi cor noſtruꝫ naturaliter debet ac-
cedere ꝑ deſideriuꝫ ⁊ affectum ad quietē glorie paradi
ſi. qꝛ eterna gloria nihil eſt aliud q̄ terminus ⁊ cōclu
ſio oim motuū ⁊ laborꝝ. Et iſtum acceſſum acq̄rit aīa
beata q̄ñ deo cōiungitur ꝑ beatificam viſionē. Figura
ad hec Heſter. iiij. vbi dr. Quod aſſuerus rex maximꝰ vi-
dit Heſter ornatā q̄ ſtabat in atrio domꝰ regie ⁊ pla-
cuit in oculis eius. et extēdit ei virgā aureā: q̄ accedēs
oſculata eſt ſummitatē virge ⁊ dixit ei rex. Quid dicis
Heſter regina q̄ eſt petitio tua: etiā ſi dimidiū regni
mei petieris dabo tibi. Chariſſimi ꝑ Heſter reginā in
telligiꝛ aīa. qꝛ Heſter interpretaꝛ abſcondita. i. aīa q̄
in corpore abſcōdita ⁊ celatur. Aſſuerus iterpretatur
beatificās. iſte eſt deus qui aīas beatificat poſt hanc
vitā. Sceptrū qđ nihil aliud eſt q̄ virga regia ſignat
dignitatē ⁊ eminētiam glorie paradiſi. Q̄ñ igitur cha
riſſimi Heſter regina. i. aīa xp̄iana regi xp̄o copulata
per baptiſmū. poſt q̄ de abſcondito latibulo corporis
egreſſa fuerit ſteteritqꝫ in atrio domꝰ regie. ſ. in para-
diſo. tunc vere aſſuerus beatificās deus rex ⁊ rector to
tius vniuerſi. ſtatim extēdit ſibi virgā aureā. i. digni-
tatē eterne beatitudinis. quia vere quando xp̄s videt
aīam paratā gratijs et virtutibus. tūc vere multū pla
cet in oculis eiꝰ. Et ideo extēdit ſibi virgā. i. dignitatē
eterne glorie. ad quā ipſa accedēs delectatur ipſamqꝫ
apprehendit amplexaꝛ ⁊ oſculatur ⁊ a rege chriſto co
raꝫ angelis honoratur. Unde Heſter. xv. Noli metue
re non morieris accede ergo ⁊ tāge ſceptrum. Ubi oſtē
ditur ꝙ ad deum ⁊ ad eternam gloriam acceditur. ꝑ fi
duciam et ſecuritatē. Noli inquit timere per cōſtātiā
ſtabilitatem non morieris. ideſt nō deficies ꝑ iuſticiā

Ayuntamiento de Madrid

et ſtabilitatē. nō morieris: id eſt: nō deficies ꝑ iuſticiā
et ſeueritatem. tange inquit ſceptrum ꝓſequere ſi vis
iſtas tres diuiſiones iſte eſt ergo acceſſus beatificās.
¶ Secundo dico quod eſt acceſſus iuſtificans. et iſte
eſt acceſſus ad eccleſie promotiones q2 ſcilicet nul-
lus debet accedere niſi iuſtus. ſicut ſupra viſuꝫ eſt. Cor
pora ſuperiora que ſoli ſunt ꝓpinquiora ſunt vt cōmu
niter clariora. ſicut patꝫ de ſpera ignis ⁊ ſuperioris par
tis aeris vbi turbines caligines ⁊ nebule nō aſcendūt.
Ideo partes ille in claritate ꝑpetua perſeuerant. Sic
vere chariſſimi illi qui ad ſolē iuſticie ei ſunt propin
qui per eccleſiaſticum gradū deberent ceteris eſſe cla
riores. per ſapientiā ⁊ ſcientiā: ⁊ puriores ꝑ innocen-
tiam. Et ideo dr̄ in ps. Accedite ad eū ⁊ illuminamini
et facies veſtre non cōfundentur. Sed nota ꝙ quidaꝫ
ſunt ſimiles lune. que quāto magis accedit ⁊ appropī
quat ad ſolē. tāto magis perdit lumen ꝗ̄tum ad nr̄m
viſum. Et quāto minus habet de luce tanto magis eſt
corrupta. Sic vere chariſſimi illi qui appropinquant
et accedunt ad ſolē iuſticie chriſtum per eccleſiaſticā
dignitatē. Iſti dico non ſunt ceteris clariores per ſciē
tiam. immo obſcuriores per ignorantiaꝫ: q2 vere illi ꝗ
ſunt in eccleſia quod dolendum eſt deo propinqui. lu
mine gratie et ſapiētie. ꝑ ceteris ſunt priuati. Et ꝗuis
ipſi ſint obſcuriſſimi ⁊ inſufficientiſſimi tamen ipſi ꝑ
ſuperbiā pompam elationem ⁊ preſumptionē pre ce
teris hominibꝰ ſunt cornuti Et certe melius eſſet ta-
libus ꝙ ipſi eſſent ſine beneficio: ꝗ̄ ꝙ indigni accede
rent ad dominum non vocati. Quia vere ex hoc incur
rere promerentur eterne iudicium vltionis quia ſicut
dicitur Nume. iii. Externus qui ad miniſtrandum ac
ceſſerit morietur. Figura de Oſia rege Juda. ii. Paral.
xxvi. Qui voluit vſurpare officiū ſacerdotis et ingreſ
ſus eſt templum et adolere voluit incenſum ſuper al-
tare thymiamatis ꝗuis non eſſet ſacerdos. nec de ge
nere ſacerdotum. ⁊ ſtatim orta eſt lepra in fronte eius
et de templo etiam eſt eiectus. ⁊ fuit leproſus toto tē
pore vite ſue. habitauitqꝫ in domo ſeparata. regno re-
gine ſpoliatus. Sic vere chariſſimi illi qui nō ſunt ſa-
cerdotes. id eſt ſacra docentes. nec ſacerdotum. id eſt
Chriſti ⁊ ſanctorum filii vel imitatores. hodie accedūt
ad miniſtrandum in templo eccleſie. quia ſcilicet ta-
les hodie promouētur et in eccleſia ad dignitates of-
ficia et beneficia ſublimantur. Et ideo tales ſunt ho
die leproſi et corrupti et luxurioſi. ⁊ finaliter ipſi eiiciū
tur de templo eccleſie. et regno paradiſi priuantur et
in domo ſeparata in iferno perpetuo commorantur.
Sapientes ſunt ergo qui non ambiunt iſtuꝫ acceſſuꝫ.
vnde dicitur Exodi. xxxiiii. Quod filii iſrael et Aaron
videntes cornutam faciem moyſi timuerunt prope ac
cedere. Quia vere illi qui ſunt boni et iuſti ⁊ filii iſrael
id eſt deum videntes et contemplatiui: timent accede
re per eccleſiaſticas promotiones prope Moyſen. i.
prope deum. Et quare. Certe quia ipſi bene vident co
gnoſcunt et percipiunt ꝙ ipſe habet cornua. id eſt ri-
gorem iuſticie et auſteritatis. quia ipſos paratus eſt
ledere ⁊ ferire niſi faciant debitū ſuum. Iſte eſt igitur
acceſſus iuſtificans. ¶ Tertio dico. ꝙ eſt acceſſus vi-
uificans. ⁊ iſte eſt acceſſus dei ad hominem per gra-
tiam ⁊ inſpirationem bonam. Sicut enim ſol certis
temporibus accedit ad nos. ⁊ in ſuo acceſſu facit oīa
reuiuere florere ⁊ fructificare. Sic vere deus quando
accedit ad hominem, peccatorem ipſuꝫ per ſuam gra
tiam viſitando ipſe pro certo facit eum reuiuere ꝑ gra
tiam ⁊ virtutes. et flores bonarum affectionum. fru
ctuſqꝫ bonarum operationum producere ⁊ proferre.
Figura Luc. vii. Ubi mortuus efferebatur vnicus filiꝰ
matris ſue. et hec vidua erat et turba ciuitatis mul-
ta cum ea. Motus autem Jeſus ſuper ipſam acceſſit
et tetigit loculū. hi autem qui ferebant ſteterunt. Et
ait. Adoleſcens tibi dico ſurge. et reſedit qui erat mor
tuus et cepit loqui. et dedit illum matri ſue. Mater
autem iſta chariſſimi eſt eccleſia que omnes fideles
portat. et infra vterum fidei concipit atqꝫ nutrit que re
uera a multis turbis ⁊ populis linguis ⁊ nationibus
eſt hodie circūſepta. Sed vere ſepe accidit qd̄ filius
ſuus. id eſt homo chriſtianus moritur per peccatum
mortale. et ad foueam infernalem effertur. Illi autem
qui efferunt ipſum ſunt quattuor. ſcilicet

Spes longe vite.
Spes future penitentie
Cōplacentia delectationis.
Diſplicētia ſatiſfactionis.

Sꝫ qd̄. ve qn̄qꝫ Xp̄us
reſpicit hmōi mortuū
pctōrē. ⁊ motus miſe
ricordia accedit ad euꝫ
per ſue gratie inſpirationem. tangit etiam loculum in
quo portatur. id eſt ſtatum ſuum vel corpus per ali-
quam tribulationeꝫ. ⁊ ſic reuiuiſcit qui erat mortuus
per gratie ſuſceptionem ⁊ per cordis contritionem et
conuerſionem ⁊ loqui incipit per confeſſionem ⁊ gra
tiarum actionem. ⁊ maxime quando ſibi dicitur. Ado
leſcēs ſurge: per monitionē ⁊ predicationem. ⁊ de tali
acceſſu poteſt dici illud Geñ. xxvii. Accede ad me vt
tangam te. quod etiam poteſt eſſe verbuꝫ prelati ſub-
ditum examinare volentis. Sed vide eam ſuper illo
verbo. Tāgere. iſte ē ergo acceſſus viuificās. ¶ Quar-
to dico ꝙ eſt acceſſus dānificans. ⁊ iſte eſt ille quo per
affectionem. ⁊ auariciam acceditur ad terrena. Papi
lio, incaute accedēs circa lumen comburitur. Sic ho-
mo dum incaute ad lumen mūdane proſperitatis ac
cedit per tētationes comburitur atqꝫ perit. Figura de
Abimelech Judicū. ix. Qui indiſcrete accedens iuxta
turrim altiſſimā que erat in ciuitate vt ignem ſuppo-
neret proiecit quedam ancilla fragmen vnius mole ⁊
alliſit cerebrum eius. Turris chariſſimi eſt excellen-
tia ſtatus mundani ad quam homo multuꝫ cupit at
tingere: vt ignem rigoris et iuriſditionis ibidem poſ-
ſit attendere ⁊ nutrire. Et ideo ad iſtam turrim ꝑ am
bitionem immoderatam quandoqꝫ tā incaute appro
piat et accedit. ꝙ ancilla id eſt caro mittit ſibi lapidē
molarem. id eſt aliquam fortem et duram tentationē
ipſumqꝫ per diuerſa peccata mortalia diſſipat et pro
ſternit. Ideo bene dicitur. ii. Regum. xi. Quare acceſ
ſiſſent ad murum an ignorabatis quod multa de ſu-
per tela mittantur. Iſte eſt ergo acceſſus damnificās.
¶ Quinto dico: quod eſt acceſſus mortificās ſcilicet
ille quo dyabolus accedit ad tentandum. figuratus
in illo Abimelech ⁊c. Abimelech enim eſt dyabolus
qui accedit quotidie ad expugnandum turrim conſci
entie. et ſumme nititur apponere: et ibi ignem Con-
cupiſcentie: ire: auaritie ⁊ luxurie. Et ideo ancilla cō-
ſcientie ſcilicet ideo debet accipere molam. id eſt con
ſiderare lapideam duriciem mortis iudicii et inferni
vel fragmētum mole. i. fracturam corporis noſtri per
mortem et inde ferire abimelech dyabolum in caput
eius. i. in ſue temptationis principium. ſ. ſtatim ꝙ co-
gitationem ⁊ delectationē immittit ⁊ ſic caput ⁊ prin
cipium ſuum taliter frangere ꝙ contra turrim cōſciē-
tie nequeat preliare. De tali autē acceſſu dicit Mat.
quarto. Accedens tentator dixit ei ſcilicet conſcientie
et voluntati. Mitte te deorſum. Ideo bene docet Ec-
cleſiaſtici tertio. Fili accedens ad ſeruitutem dei ſta
in iuſticia ⁊ timore. et prepara aiam tuā ad tētationē.

Accelerare. Acceleritas.

Nota ꝙ in ſcriptura inuenit acceleratio. ſeu celeritas
multiplex. Moraliter loquendo. Eſt enim
Celeritas laudabilis.
Celeritas damnabilis.
Celeritas amabilis.
Celeritas terribilis.
Prima eſt acceleratio diligentie. Secunda eſt acce-
leratio imprudentie. Tertia eſt acceleratio dei gratie.
Quarta eſt acceleratio peſtilētie. ¶ Dico ergo. ꝙ eſt
acceleratio diligentie ſeu obedientie. quando ſcilicet
homines illa que tenentur facere prompte ⁊ celeriter
exequunt: ſimiles aranee: ꝗ ꝗuis ſit modicū animal
tamen

Ayuntamiento de Madrid

tũ celeriter facit telã ⁊ etiã ordinatiſſime facit ipſam. qꝛ reuera q̇libet debet bona opera ⁊ iniũcta officia celeriter exequi ⁊ omnia honeſte ⁊ celeriter ordinare. Similis etiã vento q̃ eſt impreſſio valde celeris motus. vñ Eccli.xliij. Eius imperio accelerauit vẽtus. Vñ nota. ꝙ celeriter bonũ facere tria faciũt ſeu cauſant. Vel celerit̃ a malo deſiſtere vl' ad deũ accelerare ⁊ currere.

Timor ꝯcuſſiuus.
Dolor impreſſiuꝰ.
Vigor innatiuus.

Accelerat ergo homo rõne timoris: qꝛ vere qui deũ timet nũꝙ ꝑ deſiderium tepere ſolet. Exẽplo ij. Paral'.xxvj. Ozie regis iuda. Qui adolendo incenſum lepra percuſſus eſſet eo ꝙ alienũ officiũ vſurparet territus plaga accelerauit egredi. Itẽ accelerat ratione doloris. dolor em̃ ⁊ tribulatio faciũt hoiem celeriter bene agere. Exẽplo molẽdini qđ tunc celerius currit qñ maior vis fluminis ipſum impellit. Etiam nauis celeriꝰ ad portũ accelerat quãdo maior vis fluminis ipſum portat. Quia reuera qñ eſt maior tribulationis impetꝰ. tanto eſt ad deũ celerior mentis curſus ⁊ celerius accingit̃ celi portus. p̃s. Multiplicate ſunt infirmitates eoꝝ poſtea accelerauerũt. qđ eſt cõtra pigros ⁊c. Itẽ accelerat ratione vigoris. qꝛ ſcꝫ celerius currit iuuenis ꝙ̃ ſenex eo ꝙ maioris vt coiter eſt vigoris. Sic illi qui maiori vigore gratie replent̃ bonũ celerius operant̃. Sapiẽ.ij. Vtamur creatura tãꝙ̃ in iuuẽtute celeriter. Sic ergo patꝫ: ꝙ eſt acceleratio diligentie. ¶ Scđo dico: ꝙ eſt acceleratio imprudentie qꝛ.ſ. imprudẽtes nimis celeriter ⁊ nimis indeliberate et precipitãter operant̃. Planeta em̃ quãto terre propinquior tãto videt̃ eſſe in motu celerior. Et hoc quia celerius cõplet curſum. Sic vere illi qui ſunt terrei.i. terrenis bonis propinquiores ꝑ auariciã. ⁊ a celo remotiores ꝑ nequitiaꝫ. ſunt celeriores ꝑ precipitẽ violentiam ⁊ per indeliberataꝫ imprudentiam. Unde de iſtis dr̃ a dyabolo illud Eſa.viij. Accelera ſpolia detrahe feſtina predari. Cõpara iſtos tygridi. qui pro eo tygris: qđ idẽ eſt ꝙ ſagitta dr̃ eo ꝙ more ſagitte celeriter currit ⁊ gradit̃. Sic iſti more ſagitte iactibꝰ ſuis p̃cipites ⁊ contra pauperes ſunt crudeles. Figurati.ij. Mach.ix. in illo nequiſſimo Antiocho. de quo dicit̃. ꝙ cũ iret in iudeã cõtra iudeos ſupbia repletꝰ ignem ſpirãs omnino in iudeos p̃cipiens accelerari negociũ contingit illũ impetu euntẽ de curru cadere. qꝛ reuera ſepe fit. ꝙ illi i multa infortunia ruũt qui impetuoſe celeriter ⁊ precipitãter cũ ſupbia alios ledere q̃rũt Iſta eſt ergo acceleratio imprudẽtie. Tertio dico ꝙ. eſt acceleratio diuine gratie. Deus em̃ celeriter dat aliquibus ſalutẽ poſt ꝙ̃ immiſerit tribulationẽ et peſtẽ. vñ Baruch.iiij. Sicut em̃ viderũt vicini captiuitatẽ vr̃aꝫ ſic videbũt in celeritate ſalutẽ veſtrã. ¶ Quarto ẽ acceleratio. Peſtilentie ⁊ hec eſt qđ dũ non aduertit hõ in proſperitate exiſtẽs infortuniũ eius celeriter venit. ij. Pet.ij. Dominũ inquit negãt ſuperducẽtes ſibi celerẽ perditionẽ. Arbores em̃ ⁊ herbe que celeriter creſcunt celeriter pereũt. vt pꝫ in cucurbita que valde celeriter venit ad cõplementũ. ſed ſtatim ſiccat̃ ⁊ venit ad detrimẽtũ. Sic vere qui ſubito fiunt diuites celeriter per infortunia ſiccãtur ⁊ tẽporaliter ⁊ eternaliter tribulantur: Sap̃.iij. Si celerius defuncti fuerint. non habebũt ſpem in die agnitionis.

A **Accendere.** et ſuccẽdere pro eodẽ ſignificãt Et eſt accendere ignẽ in aliqua materia cõbuſtibili miniſterialiter ꝓducere. ⁊ cã etiã inflãmare. Sicut ergo moraliter loquẽdo diuerſa ſũt genera igniũ. ſicut ſunt diuerſa genera accenſionum. Et ſic nota ꝙ in ſcriptura reperitur Accenſio

Flaminis. ſeu numinis.
Hominis.
Demonis.

Eſt dico accẽſio numinis. ideſt dei q̇ ſcꝫ i ſcriptura ꝯparat̃ igni Deut̃.iiij. Deus noſter ignis cõſumens eſt. ⁊ idõ ad modũ ignis accenditur inꝙ̃tum cũ feruore aliq̇d operat̃. Et poſſuꝫ notare ꝙ deꝰ moraliter loquẽdo accẽdit̃ multis modis. Nã iſte accẽdit̃.

Per amorem.
Per dolorem.
Per ſplendorem.
Per rigorem.

Prima ergo accenſio amoris fuit in carnis aſſumptione. multũ em̃ fuit accenſus ardens ⁊ feruẽs amor quãdo ꝓ nobis carnẽ aſſumpſit. p̃s. Ignis a facie eiꝰ exarſit carbones ſuccẽſi ſunt ab eo. Siĺis enim fuit illi igni qui eſt in mõte ethna q̇ cõtinue ardet ⁊ accendit̃ ⁊ tñ illa terreſtris mõtis materia ꝓpter ignẽ nõ cõſumit̃. Sic vere iſte ignis deus in monte totius ꝑfectionis ideſt beata virgine ꝑ incarnationẽ fuit accenſus. ⁊ tñ ſue virginitatis pudor nõ fuit ibi cõſumptus. nec in aliquo diminutꝰ. figuratus in illo igne. Exo.iij. Ubi rubus ardebat ⁊ accendebatur ⁊ tñ nõ cõburebatur. p̃s. Ignis accẽſus eſt in iacob. Iſta em̃ fuit accenſio amoris q̃ fuit in carnis aſſumptionẽ. ¶ Scđa accenſio doloris fuit in crucis paſſione ⁊ afflictione. ibi em̃ fuit xp̃s fenici ſiꝉis: qui inter ligna aromatica ſuccẽdit ⁊ incinerat ſemetip̃m. Sic iſte inter ligna crucis fuit per dolorẽ accẽſus ⁊ ꝑ hũilitatẽ incineratus Treñ.ij. Succẽdit in iacob q̃ſi ignem flãme deuorantis in gyro. ¶ Tertio eſt accenſio ſplendoris q̃ facta fuit in ſp̃us miſſiõe. Aliqua em̃ ſunt animalia q̇ mittunt ignẽ quo aer accendit̃ quem attingit ſicut legitur de dracone. Sic xp̃us ignẽ ſpiritusſancti emiſit q̇ mũdũ per amorẽ accẽdit ⁊ eum per fidẽ ⁊ ſciẽtiã illuminauit Luc.ij. Ignẽ veni mittere in terrã ⁊ quid volo niſi vt ardeat. lucerne em̃ igne accẽdunt̃. ⁊ poſt per iſtũ ignẽ domui illuminare noſcunt̃. Sic xp̃us ſicut bonꝰ ſacriſta lucernas.i. ſanctos igne ſp̃uſſcti ſuccẽdit. ⁊ ſic per eos domũ eccleſie illuminat vnde.j. Mach.iiij.ca dr̃. Qđ in tẽplo dedicato ⁊ purgato accẽdũt lucernas ſup̃ cãdelabꝝ. ¶ Quarto ẽ accẽſio rigoris q̃ fiet in iudicij executiõe. ⁊ quotidie fit in tribulationũ immiſſione ⁊ maloꝝ punitione. Deus em̃ eſt ſicut calx viua: q̃.ſ. aqua accendit̃ oleo extinguit̃. Qđ Aug. de ciuitate dei numerat inter mũdi mirabilia: talis eſt deus. Iſte eſt qui aquis.i. culpis ⁊ peccatis noſtris ſuccẽdit̃ ꝑ iuſticiã ad vindictã. Oleo tñ. ideſt operibus mie ardor ⁊ ſuccenſio ipſius mitigat̃. p̃s. Accẽdet̃ velut ignis zelus tuus. Iſte eſt ignis accẽſus deuorauit extremã partẽ caſtroꝝ populi cõtra deũ murmurantis ſicut dr̃ Nũe.xj. Quia reuera ignis diuine iuſticie cõtra illos accẽdit̃ quoꝝ murmuribꝰ blaſphemijs ⁊ iniurijs ſp̃us rigoris ipſiꝰ excitat̃. Iud.viij. Nõ eſt iſte ſermo qui miam ꝓuocat. ſꝫ potius qui irã excitet ⁊ furorem accẽdat. Iſta eſt ergo accẽſio dei que eſt amoris: doloris: ſplẽdoris: rigoris. Inuenit̃ ergo accẽſio numinis ſup̃ioris. ¶ Scđo p̃ricipaliter dico ꝙ inuenit̃ accẽſio hois īterioris. hõ em̃ accendit̃ interius.

Per dilectionem.
Per cõpaſſionẽ. B
Per cõtritionẽ.
Per zelationẽ.
Per diſcretionẽ.

Primo dico. ꝙ accenditur per dilectionẽ ⁊ amicicia m. qꝛ.ſ. viri boni faciliter amãt: ſimiles Criſolito cuius q̃dã ſpecies q̃ dicitur Criſolentus faciliime rapit ignem. ſicut etiã de ſpeculo cõcauo apparet qđ cum oſtenditur radijs ſolaribus: ſtatim accẽditur ibi ignis: ſi pannus vel materia cõbuſtibilis adhibetur Sic vere corda bonorum que ſunt ſicut criſolitus preciosa per humilitatem. et per puritatẽ ſpecularia atꝙ mũda faciliter rapiunt ignẽ amoris. quo.ſ. per deſiderium accenduntur ⁊ in amorẽ dei et proximi iflãmãt̃ Ignem etiam cõpaſſionis qui pungit et accendit cor ipſius quãdo videt miſerias aliorum. Itẽ ignẽ contritionis qñ cogitat propria ſcelera. Item ignẽ zeli iuſticie ⁊ equitatis. qñ videt iniuſticias alijs fieri. Itẽ ignẽ luminoſe eruditionis. qñ.ſ. verbũ dei. vel bonuꝫ documentũ ſibi per aliquẽ inſtilatur faciliter rapit: qui cor ipſius ſtimulat ⁊ accendit. vñ de accenſione dilectiõis poteſt dici illud Lu.xx. Accẽſo igne ĩ medio atrij erat petrus in medio circunſtantiũ ſuppl. Et.ij. Mach.j Dicit̃. qđ cũ perfuſi eſſent lapides aqua.ſ. accenſa eſt. in eis flãma. qꝛ.ſ. q̇ aqua ꝑfundũt̃ faciliter ꝑ dilectionẽ accẽdunt̃. ¶ De accẽſione aũt cõpaſſiõis põt dici illud Actuũ.xxviij.c. Accenſa pira reficiebãt.ſ. paulus et alij naufragoſi. ¶ De accenſione ꝟo contritionis.

Ayuntamiento de Madrid

poteſt dici illud p̄s. Ignis accenſus eſt in iacob. et ira dei aſcendit in iſrael. Ira dico i. diſplicētia de pc̄tō. De accenſiōe vero iuſticie ⁊ zelatiōis pōt dici illud Eccli. xxxij. Qui timēt dn̄m inueniēt iudiciū iuſtū ⁊ iuſticias quaſi lumē accēdēt. ❡ De accenſione ſc̄do diſcretiōis dr̄. Eſa. l. Omnes vos accēdētes ignē accincti flamis ambulate in lumine ignis veſtri. Iſta eſt ergo accenſio hoīs interioris. ❡ Tertio principaliter dico. ꝙ inuenit̄ accenſio demonis deterioris. demō em̄ eſt ſicut
C forneriꝰ qui diuerſos malos ignes accendit: ⁊ homīes eſtuat ⁊ ſuccendit: vnde nota ꝙ dyabolus Accendit ignem temptatiōis Accendit ignē tribulatiōis Accēdit ignē eterne damnatiōis Accēdit dico ignē Temptationis. qꝛ reuera dyabolns ardorē malorū deſideriorū accendit ⁊ ſic ignibus. auaricie. luxurie. inuidie ⁊ diſcordie ſuccēdit Baruch. j. Ceperūt chaldei hieruſalem ⁊ ſuccēderūt eā igni. Chaldei em̄ quaſi demones interpretant̄. Sicut em̄ Plini. dicit in fi. ij. li. Malta em̄ eſt quoddā bitumē qd̄ ſtatim cū tangit aliqd̄ ſolidū accēditur ⁊ tactu vt ait fugiētes ſequit̄ aqua vel liquore nō extinguit̄. ſed ſolū arena vel puluere ſuperat̄. Inuenit̄ autē iſtud bitumē vt ait in vrbe cōmagene Reuera tale bitumē ſignat dyaboli temptationē. qꝛ reuera iſta ē que fortiꝰ accendit̄ ꝙ cū ſolidā materiā. i. fortē ⁊ reſiſtentē hoīem experit̄. qꝛ ſcʒ dyabolꝰ cōtra tales atrocius debacha̅t: ⁊ luctat̄. Hiere. xlvj. Fortis īpegit ī fortē. Iſte etiā ſequit̄ fugiētes. qꝛ ꝓ certo ignis tētationis nō cōſueuit quieſcere ſtatimqꝫ cū inceperis fugere: ſed potiꝰ ſolet te perſequi ⁊ inuadere. ita ꝙ vbicunqꝫ declinaueris te poterit inuenire. p̄s. Nō eſt qui ſe abſcōdat a calore eius. aqua ergo deliciarū ignē hunc nō extinguit: ſed potiꝰ ip̄m irritat et accendit. Hiere. xxj. Succendet̄ ⁊ nō ſit qui extinguat. Solus em̄ puluis. i. mortis memoria et arena. i. aſperitas penitētie iſtā ſuccenſionem extinguunt et omnem dyabolicam tentationem compeſcunt ⁊ ſi vis ſcire quis eſt iſte ignis dyabolicus dico ꝙ iſte eſt.

D Ignis luxurie.	Iſti em̄ ſunt qdā mali ignes quos
Ignis diſcordie.	dyabolꝰ ꝑ ſe ⁊ ꝑ alios nutrit ⁊ per
Ignis malicie.	quos ciuitates xp̄i. i. aīas concre-
Ignis inuidie.	mat ⁊ ſuccēdit Figura. iiij. Regū.
Ignis ſeuicie.	viij. vbi benadab regi ſyrie dictū ē
Ignis iracūdie.	de filijs iſrael Ciuitates eorū muni
Ignis auaricie.	tas igne ſuccēdas. iuuenes eorū in

terficies paruulos allides. ⁊ pregnātes diuides. Iſte ei rex gētilis ſignat dyabolū q̄ ſcʒ ciuitates cordiū nō ceſſat p̄dictis malis ignibꝰ ſuccēdere. Iuuenes id eſt oēʒ fortitudinē in eis ꝑdere. paruulos. i. humilitatē ⁊ innocentiā ab eis tollere ⁊ pregnantes. i. cōceptū boni ꝓpoſiti in ipſis perimere. Dan. iij. Precepit rex vt ſuccēderetur fornax ſeptuplū. ideſt ſeptē peccatis generibꝰ ignium. Aduertē tn̄ ꝙ ibi dicit̄ ꝙ miniſtri nō ceſſabāt ſuccēdere fornacē babylonicā qꝛ reuera rex babylonis i. ꝯfuſiōis dyabolꝰ ad ſuccēdēdū fornacē igniū p̄dictorū multos hʒ malos miniſtros. Nō em̄ ē dare aliquē ignē de p̄dictis quin habeat adiutorē. ſicut pʒ ꝑ luxuriā ſuccēdūt lenones Diſcordiā ſuccēdūt detractores Maliciā mali ꝯſultores. Inuidiā adulatores. Irā inſtigatores. Auariciā ſuccēdūt vxores ⁊ ſeruitores. Omnibus em̄ iſtis modis malis miniſtris vtit̄ dyabolus ad ignes dyabolicos ſuccēdēdū. Un̄ de iſtis ſeptē dr̄ Ezechie. xxxix. Succēdēt ea igni ſeptē annis. heu proh dolor talibꝰ ignibꝰ ē hodie ſuccēſa eccleſia de qua plangēs dauid dicebat in p̄s. Incenderūt igni ſanctuariū tuū in terra deſtruxerūt tēplum tuū polluerūt tabernaculū nominis tui Et. ij. Paral. xxxvj. Incenderunt hoſtes domū domini. Religio incenſa eſt igne diabolico Eccl. xlix. Incenderūt electā ciuitatem. De mundo etiam ꝙ talibus ignibus ſic accenſus. dicitur Hieremie. lj. Paludes incenſe ſunt igni. Et ſi vis dic ꝙ ſicut fornacis babylonis ignis erumpēs miniſtros ſuccenſionis occidit. ſic tales mali inſtigatores qui alios ad peccatum ſuccendūt mortē ⁊ damnationem incurrunt. quia ſicut dicitur Rom̄. j. Non ſolum qui talia agunt digni ſunt morte. ſed qui eis conſentiunt. Sic igitur patet ꝙ dyabolus accendit ignem tentatiōis. ❡ Sc̄do dico ꝙ ipſe ſuccendit ignem tribulationis. Sicut enim aurifaber ſuccendit fornacē in qua mundantur metalla. Sic dyabolus accēdit tribulatiōes vt ibi affligantur iuſti Hieremie. j. Ollam ſuccenſam ego video ⁊ facies eiꝰ a facie aquilonis. ❡ Tertio ſc̄do dico. ꝙ iſte ſuccendit ignem eterne dānationis: quia ſcilicet ignis inferni ideſt punitio malorum per dyabolum ſuccenditur inꝙtū per eū procuratur. Eſt em̄ vnum bitumē quod dicitur napha quod ſm̄ Pliniū eſt valde cognatum ignibus. rapit enim ignem vndequaqꝫ extenſum. Unde ſm̄ Albertum cuʒ tali bitumine ſolebant facere falſa miracula: quia ſcilicet capita luminarium que erant in alto tali bitumine liniebāt et poſt a longe ignem vel candelā preſentabant. et ſic ſubito ignis capiebatur in alijs qd̄ ſimplices per miraculū factum exiſtimabāt. Talis conditionis videntur eſſe anime dānate. ſunt enim cognate ignium infernalium. quia reuera ignis īferni ſtatim poſt mortē in eis rapitur a quo miſerabiliter ſuccendūtur Eſai. j. Ciuitates veſtre ſuccenſe ſunt igni. Et ſi volumus poſſumus notare ꝙ in inferno ſuccenduntur.

Potentes oppreſſores.	Incenduntur ergo pau
Fallaces adulatores.	perū oppreſſores ſcʒ tyrā
Inuidi murmuratores.	ni ⁊ potentes. Unde. iij. E
Diſcordie inflāmatores.	Reg. ix. Cepit Gazer ſuc
Malicioſi exploratores.	cenditqꝫ eaʒ. Gazer em̄
Luxurioſi inquinatores.	interpretat̄ robuſte cō
Duri perturbatores.	ſurgēs ⁊ ſignat tyrānos

❡ Item incendūtur falſi adulatores. qui ſcʒ figurantur in Sicelech. que interpretatur vox defecata: quia iſti habent vocem defecatam ⁊ placentem. j. Reg. xxx. Amelechite ſuccendunt ſicelech. Iſti em̄ ſunt qui nūc incēdunt thura adulationū. ſicut dicitur. j. Macha. j. In plateis incendebant thura. et ideo iuſtum eſt eos incendi igne tribulationum. ❡ Item incenduntur in inferno inuidi detractores. Iſti ſunt Dagon. qui interpretatur piſcis meroris. quia ſcʒ inuidi ſemper ſunt in merore. j. Macha. xj. Oſtenderunt ei templum dagō ſuccenſum. ❡ Item ſuccenduntur diſcordie ſuccenſores. de quibus ſcilicet dicitur Eccleſia. xxviij. Homo iracundus incendit litem. Et iſti figurātur in azoto. qd̄ interpretatur incēdiū. de quo. j. Mach. x. Ionatas ſuccendit azotum. ❡ Item ſuccenduntur mali exploratores illi. ſ. q̄ nō ceſſant explorari facta alioꝝ vt ſemper habeant vnde noceāt. Et iſti figurant̄ in ſyon que interpretatur ſpecula. Tren. iiij. Succendit ignem in ſyon. ❡ Item ſuccenduntur duri perturbatores: qui figurantur in iacob. qui fuit luctator et interpretatur ſupplantator. qꝛ. ſ. illi qui alios luctando perturbant et ipſos in pace viuere nō permittūt. ſed potius ipſos decipiūt ⁊ ſupplantant in inferno cremant̄. Un̄ in p̄s. Ignis accenſus eſt in Iacob. ❡ Itē ſuccendunt̄ luxurioſi inquinatores. De quibus Oſee. vij. Omnes adulterantes quaſi clibanus ſuccēſus. Iſti figurati ſunt in damaſco. qui interpretatur ſanguinem propinans vel ſanguinis oſculum. quia. ſ. luxurioſi ſemper habent in oſculis ⁊ laudis ſuis ſanguinem feditatis admixtum Hieremie. xlix. Succēdam ignem in muro Damaſci. Patet ergo quomō inuenitur multiplex incendium in ſcriptura.

Acceptio perſonarum.

A a deo plurimum reprobatur. quia ſicut dicitur Rom̄. j. Nō eſt acceptio perſonarum apud deum. vnde Act. x. In veritate comperi ꝙ non ſit acceptor perſonarum deꝰ. Nō vult em̄ deus ꝙ res vſibꝰ coībꝰ deputata in ſpecialibus commodis expendat̄. Et ideo perſona publica ſiue iudex: ſiue prelatus qui vſibus communibus populi deputatur non debet per acceptionem perſonarum ita vacare ad particulariū cōmoda amicoꝝ: ꝙ publicū amittatur

Ayuntamiento de Madrid

tatur. debet enim eſſe iudex vel prelatus ſicut aqua que de ſui natura eſt indifferens ſm Iſido. ad omnē colorē et saporē. nec ad aliquid eſt determinata: determinatur tñ ſe ſm qualitatem terre per quā tranſit. q2 ſi tranſit per calidas. vel per dulces. vel per ſalſas terre venas: efficit calida dulcis ſeu ſalſa. ⁊ inde eſt ꝙ alique aque ſiue in puteis. ſiue in fontibus inueniuntur ſalſe: calide ſeu dulces. Sic vere chariſſimi debet eſſe de quolibet prelato vel iudice eccleſiaſtico vel mundano: quia vere ipſe debet eſſe indifferens ⁊ indeterminatus ad omnes colores ⁊ ſapores id eſt: ad omnes perſonas ſibi ſubiectas. q2.ſ. nō debet plus accedere ad vnū ꝙ ad aliuz per acceptionē perſonarū: immo in tali indifferētia equitatis ⁊ iuſticie debet equaliter ei eſſe cura de omnibus ſicut dicit Sap. vj. Verūtamē ſm venas terre per quas tranſit. i. ſm conditiones perſonarū quibus preeſt. conditiones ſuas debet conuertere ⁊ mutare: vt cū ſalſis ſalſus: cum dulcibus dulcis. cum bonis bonus. cuz malis auſterus continue debeat inueniri. Non enī debet dici affectio perſonarum nec acceptio ſed ſm merita perſonarum prelatus iſtum promouet illum punit cum diuerſitas promotiōis nō procedat ex inequalitate acceptionis ſed ex inequalitate ſue cōditionis. Et ideo contra acceptatores dicit Deut. j. Siue ciuis ſit ipſe. ſiue peregrinus. nulla erit diſtātia perſonarū: ita paruū audietis vt magnū: nec accipietis cuiuſꝙ perſonā. quia dei iudiciū eſt. Et ecce ꝙ per iſtas quattuor perſonas que hic exprimunt ſcilicet. Ciuis peregrinus magnus ⁊ paruus. Intelligūtur quattuor hominū ſpecies. quibus precipue cōtingit per acceptionē perſonaruz: qui propter hoc ſunt ſpecialiter interdicti. Et iſti ſunt illi qui habent Carnalem propinquitatem. Ciuis. Verbalē duplicitatem. Peregrinus. Elatam ſublimitatem. Magnus. Velatā humilitatē. Paruus. ¶ Iſti enī ſunt cōſanguinei. adulatores: diuites: hypocrite. Accipiunt igitur quidā ꝑ ꝓpinquitatē carnalē. Ciuis inquit. q2 vere multi ſunt qui. nec promouēt nec expediunt. niſi illos q ſunt ciues cōpatriote: familiares: cōſanguinei ⁊ vicini. Et tales ſunt ſimiles quibuſdā animalibus que dicunt glires. de quibus dicit Pli. li. viij. c. lvij. Quod ſocios ſuos multuz diligunt. contra alios vero pugnāt ⁊ parētes ſuos nutriunt atqꝫ fouent. Reuera multi ſunt hodie tales ꝑlati: principes: iudices: ⁊ magnates: quia vere in ſuis iudicijs et promotionibus. multum ſunt fauorabiles ſuis parentib9: ſocijs ⁊ vicinis: familiarib9 ⁊ amicis ipſoꝛqꝫ in cauſis ⁊ litigijs ſuis iuſte vel iniuſte fouent ⁊ ſuſtinent cōtra omnes: ⁊ eos multotiens. ꝙꝙ indignos. promouent ⁊ exaltāt. Alios aūt longiquos et remotos impugnāt: multipliciter ⁊ infeſtāt. Iſtud maxime patet in malis iudicibus ⁊ etiam aduocatis qui ſocios ſuos inuicē ſuſtinent alios aūt non. Iſtud etiam eſt contra malos prelatos: qui qñqꝫ nimis ſunt fauorabiles parētib9 ſuis in preiudiciū alioꝝ ipſoſqꝫ ſuſtinent in ſuis criminibus cōtra iura. Iſti igitur faciunt contra illud quod dicitur Mat. v. Diliges amicum tuū ⁊ odio habebis inimicū tuum. Iſti igitur ſuſtinent ciues ſuos. Vñ Amos. iiij. ca. Super vnā ciuitatem plui. ſup aliā non plui. heu chariſſimi ſic nō debet eſſe. immo vere omnis iudex ⁊ prelatus ſumme debet cauere vt ſemper teneat equitatem. Sicut enī videmus. Agricola ſpargit ſemen ſuum equali9 ꝙtum poteſt ſuper terram. Et ideo manum cuz greſſu concordat vt equaliter ſeminet ſemen ſuum. Verūtamen qñ in diuerſis terris ſeminat bene conſueuit in pingui ⁊ in bona terra magis ſpargere de ſemine ꝙ in macra. Sic vere chariſſimi. Agricola. idest prelatus vel iudex ſemen beneficiorum eccleſiaſticorum ⁊ aliorum bonoꝝ debet diſtribuere: ſm iuſticie equitatē. Non vni multū. alteri paruū ꝑ acceptionē perſonarum. Et ideo greſſus affectionū ſuarū cū manu operationū debet proportionare vt iuſte ⁊ equaliter faciat facta ſua. q2 ſicut ager non eſt pulcher quādo in vno loco multum et in alio paruū de ſemine ſpargit. Sicut nec collegiū. conuentus vel eccleſia bene ordinatur: vbi vnus eſurit. alius ebrius eſt. niſi forte terre pinguedo vel macies. idest perſonarū ſufficientia aut inſufficiētia hec requirat. quia tunc debet erga eos inequaliter ſe habere. alſ nō. Figura Deuter. xviij. Vbi dicitur. ꝙ ſi aliquis leuita veniret ad miniſtrandum in tēplo de aliqua longinqua ciuitate. alij qui erant ibi prius: debebāt recipere ⁊ eandem ciboꝝ portionē debebat recipere ſicut ⁊ ceteri. Sic vere chariſſimi ſi in tēplo. i. in eccleſiaſtico collegio vel conuentu ſunt aliqui extranei vel longinqui ipſi pro certo debent ab alijs fraterne ⁊ charitatiue tractari. ⁊ candē portionē de bonis eccleſie accipere. ſicut alij qui magis ſunt prelatis noti familiares ⁊ vicini. Vnde Ezech. xlvij. Poſſidebitis eā ſinguli eque vt frater ſuus. ſed nō ſic mali. q2 vere ipſi accipiūt pſonas per ꝓpinquitatē carnalē. Ciuis dicēdo. ſ. ipſis ſuis carnalibus parentibus illud Ephe. v. Fratres iā non eſtis hoſpites ⁊ aduene. ſed eſtis ciues ſanctoꝝ ⁊ domeſtici dei. ¶ Scḋo dico. Qḋ alij accipiuntur per fallacitatē verbalē. Peregrinus. q2. ſ. multi ſunt qui fallaces verboſos ⁊ duplices adulatores magis ꝙ alios bonos ſuſtinent promouent atqꝫ fouent — C
Ventus enī perflans aquā facit eam eſſe inequalem. Aqua enī de ſui natura habet eſſe equalis. Et ideo ſꝫ Iſid. Aqua dicitur quaſi equa. Verūtñ qñ ventus flat in aque ſupficie inequalitatem ibi generat ⁊ inducit. Sic vere chariſſimi. ꝙuis in aqua. idest in prelato habeat eſſe equalitas diſtributionis ⁊ diſpenſatiōis ita ꝙ ceteris paribus nō debet vnū magis ꝙ aliū pmouere. nec ad vnam partem magis ꝙ ad aliam declinare. Verūtñ ſic eſt ꝙ ventus adulationis ſic hodie perflat iſtis aquā. idest prelatos fluxibiles atqꝫ molles ꝙ inequalitas affectionis ⁊ acceptionis in eis generatur. quia vere multotiens accidit: ꝙ prelati nō promouēt aliquos niſi ſm ꝙ vel ipſi vel alijs ꝑ ipſis flāt ſibilāt: applaudūt: loquūtur ⁊ adulant. Et tales adulatores deſignātur ſub nomine peregrinus. Peregrinus enī dicitur a peregre qui ſm Priſcianū eſt aduerbium cōmune: q2 ſcꝫ indifferenter ſe habet ad omnez locū ⁊ ad omne tempus: quia competēter poteſt dici peregre venio peregre ſum. peregre vado. peregre ero. Tales vero ſunt adulatores. quaſi ipſi ſe reddunt cōmunes ad oē propoſitū ⁊ ad omne quare. ⁊ ad oē tempus ⁊ locum ꝙtum eſt de verbali apparētia. ſed vere ipſi ſunt pegrini. i. alieni: q2 ſcꝫ coꝛ eorum alienum eſt ab illis q proferūt verba ſua Eſaie. xxix. Populus iſte labijs me honorat. coꝛ aūt coꝝ longe eſt a me. ⁊ de talibus falſis pegrinis dicit Sopho. j. Viſitabo inquit ſup omēs qui induti ſunt veſte pegrina. ⁊ viſitabo ſup omnē qui arroganter ingreditur ſup limen in die illa que implent domū dñi dei ſui iniquitate ⁊ dolo. Iſti enim accipiuntur ⁊ accipiunt: qui ſcꝫ accipiunt a platis ⁊ accipiunt etiā beneficia ſua que alijs debebātur ꝑs. Epatum eius accipiet alter. iſti igitur accipiūtur propter verbalē duplicitatē. Peregrinus inqt. ¶ Tertio dico. ꝙ quidam accipiuntur propter elatam proſperitatez. Magnus inquit quia ſcꝫ. qui ſunt magni vel in diuitijs: vel i parentibus: vel in eminētijs: vł in honoribus: ꝙꝙ ſint inſufficientes in moribus hodie promouentur ſuſtinent. ⁊ contra iuſticiam aduerſus pauperes roborantur. ⁊ ab omnibus acceptātur. pauperes autem reprobantur ⁊ refutantur. quia ſicut dicitur Prouer. xiiij. Etiā proximo ſuo pauper odioſus erit. Amici ꝟo diuitum multi. Et ideo ſic eſt nobis hodie ſicut de ſtrutione. Strutio enim ſicut dꝛ in glo. et in moralibus ſup Iob. xxxix. Talis eſt conditionis: ꝙ oua ſua in ſabulo ponit ⁊ ſtatim obliuiſcit eorum. nec recolit de ipſis ꝙdiu in ſabulo fuerint. ſed tandem illa oua calore ſolis in ſabulo fouentur ⁊ pullus ibi generatur: ⁊ tunc cum ſtrutio viderit ꝙ ouum ſuum factū eſt pullus ipſuz ſicut ſuū recipit recolligit atqꝫ nutrit quē primitus in ſabulo contēnebat. Strutio cha

Ayuntamiento de Madrid

riſſimi ſignat acceptorē perſonarū qui vere nullū re-
colligit nec iuuat quē in ſabulo.id eſt:in aſperitate et
ſterilitate tribulationis ⁊ paupertatis viderit heredi
tare dato quod iſti ſunt oua ſua.id eſt:de ſuo ſanguine
et parētela immo ipſos obliuiſcit ⁊ recipere dedigna-
tur.ſed ⁊ vere illos qui ſunt extra ſabulū paupertatis.ſ.
diuites homines ⁊ potentes iſtos dico recolligit ⁊ ac-
ceptat ⁊ eos iure vel iniuria promouet ⁊ exaltat.Sepe
enim accidit: ꝙ homo dum eſt in ſtatu paupertatis
etiam a parentibus contemnitur ⁊ ab eis abhorretur
Sed ſi virtute ſolis.id eſt:virtute dei occulte prouidē
tie pullus effectus fuerit.id eſt: magnus ⁊ diues tunc
ab eis cognoſcitur recolligitur et fouetur:quia di-
uitie addunt amicos plurimos a paupere autem ⁊ hi
quos habuerat receſſerunt.Prouerbiorum.xix.Nam
ad ſtatum proſperitatis deueniens recipitur qui exi-
ſtens in paupertatis ſabulo ſpernebatur.⁊ hoc multū
irratiōabile eſt quod homo ſcilicet acceptetur propter
proſperitatem annexam.vnde dicit Hieronym.ſuper
Malach. ſcdo. Inter omnia peccata ſacerdotum hoc
maximū notat:quando non cauſas ſed perſonas cōſi
derant ⁊ deſpecto iuſto paupere. diuites iniuſtos ho-
norant.Et ſi talis acceptio diuitum in omnibus ſit re
prehenſibilis: precipue tamen debet in iudicibus re-
prehendi : quibus ex officio incumbit iuſte iudicium
equitatis. Et ideo tales debent eſſe iuſti equi pariter
et correcti . Cuius tamen contrarium in multis pro-
hdolor.hodie inuenitur ⁊ reperitur.Sicut enim vide
mus ꝙ virga de ſui natura habet eſſe recta: quandoqꝫ
tamē taliter incuruatur quando eſt nouella: ꝙ incur-
uata induratur ita ꝙ non poteſt amplius rectificari.
quinimmo potius frangitur ꝙ̄ ad rectitudinē reuo-
cetur Sic vere iudex ꝗ debet eſſe virga ad alios corri-
gendum:de ſui natura officij habet eſſe iuſtus rectus
et equus.Sepe tamē contingit:ꝙ per acceptionē per-
ſonarum efficitur curuus:falſus ⁊ tortus:⁊ ad vnā par
tem magis ꝙ̄ ad aliā inclinatus.In qua curuitate ali
quotiens taliter per malā cōſuetudinē induratur: ꝙ
vix aut nunꝙ̄ poteſt ad equitatē rectitudinis perue-
nire.vn̄ Hiere.deciotertio.Si mutare poteſt ethiops
pellem ſuam:⁊ pardus varietates ſuas.⁊ ſic vos pote
ritis bonū facere cū didiceritis malū . qr breuiter ho-
mines indurati in malis conſuetudinibus ⁊ maxime
ad acceptionē munerū aut perſonarū vix aut nūꝙ̄ poſ
ſunt amplius reſilire.Sicut enim virga curua nunꝙ̄
efficitur recta.niſi primo in igne diſſoluatur ⁊ mollia
tur:ſic nec tales efficiunt iuſti niſi igne ſpiritusſancti
fuerint per inſpirationē ⁊ gratiā emolliti.⁊ ſicut virga
non ledit hominē bene veſtitū ſed nudū.ſic vere tales
mali iudices nō ledunt:nec corrigunt.nec puniūt.nec
caſtigant illos qui diuitiarū temporaliū veſtimēta de
ferunt.ſ.diuites ⁊ potentes:ſed vere illos qui ſunt nu
di a diuitijs per paupertatē ipſi ledunt:trucidant ⁊ af
fligunt.quādo ſiue iuſte ſiue iniuſte cōtra ipſos ſuam
exaſperant poteſtatē.figuratus. j. Reg.xv. vbi Saul
rex iniqu9. pepercit pinguioribus amalech.quicquid
autē vile ⁊ reprobū fuit demolliti ſunt.Sic vere chariſ
ſimi mali reges iudices ⁊ prelati parcunt hodie per ac
ceptionem perſonarū pinguioribus amalech.i.malis
diuitibus ⁊ iniquis pauperes aūt viles reprobos ⁊ de
preſſos demolliunt trucidāt ⁊ predant.De talibus lo-
quit Innocētius de cōditione vilitatis humane.Pau
perum cauſas cū mora negligitis. diuitū cū inſtantia
promouetis.In illis rigorē oſtenditis. in iſtis ex mā-
ſuetudine diſpenſatis.Illos cū difficultate reſpicitis.
Iſtos cum fauore tractatis. Illos negligēter auditis
Iſtos ſubtiliter auſcultatis.Accipiūtur ergo perſone
que habent elatā proſperitatē.Magnus inquit. De
E quibus dicitur.Act.xj.ca. Hec eſt virtus dei que dicit
magna.Quarto autem dico:ꝙ accipiunt perſone illo
rum qui habent velatā humilitatē.ſicut ſunt hypocri
te:qui per ſuā fictam humilitatē multotiēs a maiori-
bus acceptant.Paruus. Iſti enī ſunt parui: quātum
ad apparentiā humilitatis.parui:id eſt:parū virtuoſi
parui:id eſt:parū veri.quia vere tales vt cōmuniter nō
ſunt nec veri.nec valentes.nec virtuoſi ꝙ̄uis parui et
humiles videant.tales vident ſimiles quibuſdā ſerpē
tibus qui vident eſſe minimi quātitate.⁊ tn̄ ſunt maxi
mi in nociua venenoſitate.vnde dicit Iſid.de dipſa.et
allegat poetā ꝙ eſt ſerpens tante exiguitatis ꝙ cū cal
catur vix videt.Et ideo illius venenū citius interficit:
ꝙ̄ ab illo qui percutitur ſentiat Sic vere chariſſimi in
ter homines quidā ſunt magne exiguitatis per fictā
humilitatē: ſunt tamē magne venenoſitatis ꝑ iniquā
falſitatē.ſicut ſunt hypocrite.qui propter ſuā fictā hu
militatē ⁊ paruitatē non vident.nec cognoſcunt.quia
ſcilicet ſua malicia contegitur ⁊ celatur.immo ꝓpter
hoc multotiens magis reputantur:et acceptantur et
promouentur:⁊ ad conuentus eccleſiaſticaqꝫ officia ⁊
beneficia ſublimantur.Sed ſepiſſime accidit ꝙ illos
qui eos calcant:id eſt:qui eos corrigunt in caſtigādo
inuiſibiliter ⁊ imperceptibiliter inuenenāt ⁊ occidunt
ſcilicet in abſētia eos diffamando. faciliter eos dam-
num eorum procurando ⁊ eis mordaciter detrahēdo.
Et de tali fallaci prauitate loquit Heſter.x.Fons par-
uus creuit in fluuium magnum.Iſti enim qui primo
ſunt fontes parui:per fictam humilitatem:quādo vi-
dent perſonam ſuam maioribus acceptatā. ⁊ quādo
vidēt ꝙ tam ſunt radicati ⁊ introducti.in collegio:offi
cio vel beneficio.tunc pro certo bene volunt creſcere in
fluuium magnum:⁊ bene volunt apparere ⁊ reputari
magni fluuiales ⁊ excellētes ⁊ autoritatē in alijs vſur-
pantes.Ideo pulcre loquitur Bern̄.de talibus. Hy-
pocrite inquit volūt eſſe humiles ſine deſpectu:pau-
peres ſine defectu.bene veſtiti.ſine ſollicitudie.delica
te paſci.ſine labore:alijs adulantes ⁊ alijs detrahen-
tes.mordaces vt canes.doloſi vt vulpes.ſuperbi vt leo
nes. rapaces vt lupi.laſciui vt vrſi.ibi volunt eſſe ſine
autoritate iudices. ſine viſu teſtes. poſtremo falſi ac-
cuſatores ⁊ oī ꝟtute carētes.Iſta ergo ſūt quattuor ge
nera hominū qui faciliter acceptant.ſ.illi qui habent

Velamentum humilitatis. f
Fundamentum proſperitatis.
Parlamentum fallacitatis.
Ligamentum propinquitatis.

Inter paruū ⁊ ma-
gnū ꝑegrinū ⁊ ciuē
nulla apud maio-
res debet eſſe diſtā
tia perſonarū.Ita inquit debet audiri vnus ſicut ali9.
quia dei iudiciū eſt.Ideo bene dicit Leuit.xix.ca.Nō
conſideres perſonam pauperis.nec honores vultum
potentis.Inter aquam putealem vel lacualem ⁊ plu-
uialem talis eſt differentia.Qꝛ fluuialis putealis vel
lacualis non irrigat:niſi terram ſibi contiguam ⁊ vi-
cinam.ſed illam quandoqꝫ taliter irrigat ⁊ humectat
ꝙ ibi facit creſcere multas herbas inutiles atqꝫ malas
Pluuia autem que de celo venit omnem terram cir-
cumiacentem conſueuit equaliter irrigare . Sic vere
chariſſimi cum in mundo ſint duo genera hominum
ſuperiorum boni et mali acceptatores perſonarum et
iuſti. Quidam ſunt qui ſunt ſicut lacus vel puteus. i.
terreſtri modo in eccleſia introducti.ſ.prece precio vel
fauore. Quidam etiam pluuia.ſ. boni in celo.⁊ celeſti
inſpiratione deriuati vocati et promoti.Illi pro certo
qui ſunt terreſtres puteales ⁊ lacuales.ſ.acceptatores
perſonarum non irrigant nec humectāt per beneficio
rum ſuorum collationem niſi terram propinquam . i.
niſi ſuos parētes.amicos ⁊ ꝓpinquos familiares pari
ter ⁊ vicinos quos qſiqꝫ taliter īpinguāt.ꝙ male her-
be.i.mala deſideria ⁊ vicia ⁊ pctā in eis affluūt ⁊ abun
dāt.Sed vere illi ꝗ ſūt ſicut pluuia.ſ.celeſtes ſpūales.
Iuſti ⁊ boni a deo ꝓmoti ⁊ introducti.tales dico oēm
terrā circūiacentē.i.oēm populū ſibi ſubiectū equalit
⁊ ſine ꝑſonarū acceptiōe ſuis bn̄ficijs quantū in ſe eſt
irrigant ⁊ fecūdāt ſm̄ merita ꝑſonarū.Vn̄ Leui.vj.Cū
ct ſ filijs aarō equalit ꝑ ſingulos diuidet.¶ In Ethyo
pia ſʒ Iſid . ⁊ Plini.ſūt qdā ppl̄i ꝗ dicunt blemi ꝗ nō
hn̄t caput ⁊ oclos hn̄t pectori infixos.Sic vē chariſſimi
in ethyopia regiōe exuſta.i. i mūdo iſto ꝗ igne luxurie
et auaricie

Ayuntamiento de Madrid

et auaricie comburit̃ ⁊ ardet̃. ſunt multe male perſo- ne publice tã in ſeculo ꝙ̃ in clauſtro que ꝓ certo vidẽ tur eſſe mõſtra in natura. Carent eñ capite. i. recta in tentione. q̃r. ſ. in oībus ſuis actib⁹ ipſi non attẽdunt ſini ad ꝓpriũ lucrũ non ad vtilitatẽ cõmunẽ. Ocu- los etiã habẽt in pectore circa cor. q̃r. ſ. iſti non habẽt oculos niſi ad illos q̃ in eis ſunt in corde ꝑ affectionẽ particularẽ. Ad iſtos eñ cõuertunt oculos ſuos pro- mouendo ⁊ exaltando. De iſtis d̃r figuraliter Judith. xiiij. Ecce holofernes iacet in terra ⁊ caput eius non eſt in eo: q̃r ſcʒ cũ eſſet dux exercitus Nabuch. ⁊ qua- dam die nimis potatus obdormiret. Judith que erat quedã mulier abſtulit ſibi caput. Sic vere chariſſimi holofernes q̃ interpretatur infirmitas diſſenſiõis vel firmans vitulũ ſaginatũ. i. malus Judex princeps vel prelatus q̃ eſt dux ⁊ ductor in aliquo exercitu. i. in ali- qua villa vel patria. collegio vel eccleſia regione vł re ligione. qui d̃r infirmitas diſſenſionis. q̃r. ſ. ipſe eſt cau ſa infirmitatũ ſpiritualiũ lucrum ⁊ diſſenſionũ. vitu- los etiam ſaginatos. i. diuites ⁊ impinguatos firmat ſtabilit ⁊ ſupportat. ſ. per ꝑſonarũ acceptionẽ. Talis dico multotiẽs vacat potibus ⁊ ſolacijs mundane ꝓ ſperitatis ita ꝙ ꝑ negligentiã efficitur ſomnolent⁹. ⁊ ſic q̃ñq; accidit ꝙ Judith quedã mulier. i. carnalis af fectio et perſonalis acceptio ipſum inuadit: et caput recte intentionis ſibi tollit. ⁊ in terrã. i. amorẽ terreno rum ipſum per auariciã detrahit ⁊ proſternit. Lu. xix. Ad terrã proſternent te. ⁊ nõ derelinquent ſuper te la pidem. i. aliquam conſtantiã vel virtutem. Dicit Pli- nius lib. viij. Nõ ſunt quedã animalia q̃ incolis ter- re in qua morant̃ ſunt innoxia que tamẽ extraneis plu rimũ ſunt infeſta. Unde dicit quod Angues circa eu- fraten incolas terre nõ ledũt. Alios aũt de alijs parti bus venientes ibidẽ percutiũt ⁊ occidũt. Dicit etiam Plinius quod Ariſtoteles tradit in quodam monte a ſcorpionibus incolas non ledi. ſed alios enecari. Sic chariſſimi per ſerpẽtes ⁊ ſcorpiones intelligo peruer ſos iudices principes ⁊ prelatos. qui ſerpunt per aua riciam ſuper terram. ⁊ vt noceant more ſcorpionis fal laciter blandiuntur. Jſti eñ non nocent incolis ter- re ſue. i. parentibus vicinis ⁊ notis et amicis. quia. ſ. iſtos non puniunt etiam delinquentes ſed vere om- nes extraneos ꝙ̃ ꝙ̃ bonos ⁊ iuſtos rapinis ⁊ exactio- nibus ſiue iuſte ſiue iniuſte cruciant. puniunt ⁊ affli- gunt. Contra illud Deut. xvj. non accipies perſonam nec munera. Lupus ẜm Homerum iſtaʒ habet aſtu- riam: quia predam non capit iuxta littus vbi catulos ſuos nutrit immo vadit longe ad predandum. Et hoc facit ne contra ſe ⁊ catulos ſuos odium prouocet vici- norum. Sic vere acceptores perſonarum non nocent nec depredantur illos qui ſunt iuxta ſe ⁊ iuxta catulos ſuos. i. illos qui ſunt amici ⁊ propinqui ſibi ⁊ catulis. i. filijs ⁊ parentib⁹ ſuis. immo iure vel iniuria tales ſuſti nent atq; fouent. ſed vere eos qui ſunt longe qui nihil eis attinent. nec ſunt noti vel familiares ſui vel ſuorũ impoſitionibus ⁊ exactionibus impetunt ⁊ infeſtant. Job. xxxix. De longe contemplatur eſcam. Et loquitur de aquila cuius eſt talis natura ꝙ iuxta nidũ ſuuʒ nõ ꝑdatur ſed lõge ⁊c. Expone ſicut. ſ̃ẜʒ marcianũ ca. iiij. Jnter planetas ſunt quidam boni ſimpliciter et iſti tam ſuos ꝙ̃ non ſuos ſemper iuuant. vt eſt iupiter et ventus. Alij ſunt mali totaliter. qui ꝙ̃uis ſuis ſemper faciant bonum: non ſuis tamen ſemper faciunt ma- luʒ. ſicut eſt ſaturnus ⁊ mars. alij ſunt mediocres qui ſuis ſemper bonum faciunt. non ſuis autem nunc bo num faciunt et nunc malum. Sic vere inter ſtellas ſu periores. i. principes: iudices et prelatos et etiã inter alios quoſcũq; eſt magna differentia. quia ſicut d̃r. j. Cor. xv. Stella differt a ſtella in claritate. Sunt eñ quidã ſimpliciter beniuoli ſcilicet iuſti perfecti: ⁊ ſan cti viri. Et iſti ꝓ certo ſine acceptione perſonarũ tam ſuos ꝙ̃ non ſuos. tã propinquos ꝙ̃ remotos adiuuãt ſpũaliter ⁊ tẽpalibus ꝙ̃tum poſſunt. Unde iſti ſunt ſi- miles patri ſuo qui ſolẽ ſuũ facit oriri ſuꝑ bonos ⁊ ma los Math. v. Alij aũt ſunt ſimpliciter mali. ſ. raptores Crudeles iniuſti ⁊ iniqui ⁊ perſonarũ acceptores. Et iſti bene iuuãt ſuos. ſ. parentes. familiares. amicos et notos. Sed vere nõ ſuos. ſ. extraneos ſemꝑ cõſueuerũt nocere. ⁊ eos detractionibus. deceptionib⁹. exactioni- bus ⁊ inuaſionib⁹ multipliciter infeſtare. Alij autem ſunt mediocres qui non ſunt penitus boni. nec penit⁹ mali qui ſuos ſemꝑ iuuant alijs autẽ nũc ꝯferũt bonũ ⁊ nũc malũ. Et breuiter hic poſſum⁹ dicere. ꝙ nullus ẽ planeta ita maliuolus quin ſuos iuuet ſed nũc iuuet nunc noceat alienos. Sic vere nullus dʒ eſſe ita mal⁹ qui nõ ſaltẽ ſuos. ſ. parẽtes ⁊ notos vel ſubditos ſuos qui in cõſtellatiõe ſua. i. iuriſditione ſua ſunt adiuuet ⁊ ſupportet quicq̃d faciet alienis. qđ eſt cõtra auaros. impios ⁊ crudeles. q̃ etiã ꝓprijs amicis ⁊ vicinis ⁊ parẽ tibus ſunt infeſti Cõtra quos. j. Thim. v. d̃r. Qui ſuorũ et maxime domeſticorũ curam nõ habet fidẽ negauit. ⁊ eſt infideli deterior. Oculus q̃ñq; decipit̃ ita ꝙ vnuʒ iudicat eſſe duo. Et hoc fit q̃ñ aliq̃s humor vel vapor groſſus turbat oculũ. Uel etiã q̃ñ eſt aliquod interme diũ inter oculũ ⁊ rem viſaʒ. Sic vere chariſſimi quãdo oculus noſter eſt turbat⁹ per acceptionẽ ꝑſonarũ ita ꝙ nos videmus aliquã perſonã mediãte aliquo groſſo medio. ſ. carnali affectiõe vel cordiali odio. vel inuidia vel rancore. tunc vere oculi noſtri iudiciũ faciliter deci pitur diſcernendo. q̃r. ſ. vnum credimus eſſe duo bonũ enim illius quem diligimus credimus in duplo mai⁹ ꝙ̃ ſit: ⁊ ſimiliter malum illius quem odimus. Jdeo be ne precipitur in euangelio. Nolite iudicare ẜm faciem ſed verũ iudiciuʒ iudicate. Nimia propinquitas q̃ñq; impedit verũ iudiciũ q̃r aut res viſa penitus nõ videt̃ ſicut fit q̃ñ eſt immediate ſuper oculũ aut ſaltẽ maior videtur eſſe ꝙ̃ ſit ẜm rei veritatẽ. ſicut apparet de luna que ꝙ̃uis ſit minor ceteris ſtellis videtur t̃ñ omnibus eſſe maior: et hoc facit q̃r nobis eſt propinquior. Sic ve re chariſſimi nimia propinquitas cognationis fami- liaritatis. vel affectionis impedit hodie certe iudiciuʒ rationis quia vere aut illud quod diligitur penit⁹ nõ videtur vt q̃r tantus eſt amor ꝙ homo nõ conſiderat aliquod malum nec aliquam ineptam cõditionẽ que ſit in illo vel ſaltem ipſum maiorem vel valentioreʒ re putat ꝙ̃ ceteros ⁊ etiam meliorem ꝙ̃uis cõtrarium ſit de facto. quod totũ facit propinquitas affectiõis ⁊ ine qualitas acceptionis. De hoc Greg. in Omelia. Judi care de ſubditis digne nequeunt qui in ſubditoꝝ cau ſis non merita: ſed odiuʒ vel gratiã attendunt. Nota ꝙ ſicut videmus ꝙ ſol virtutẽ ſuã generaliter diſtri- buit omnib⁹ hominibus ꝙ̃tum in ſe eſt. verũt̃ñ ẜm ca- pacitatem ⁊ cõditionem creaturarũ ẜm magis ⁊ mi- nus influentiã ſuã variat in eiſdẽ. ſicut patet de corpo ribus magis puris q̃ magis ab eo illuminãtur. ſicut eſt aer ⁊ ignis. Sic vere bonus prelatus vel quecunq; bona perſona publica ꝙ̃tum eſt de ſe debʒ influentiã ſuorum beneficiorum tam temporalium ꝙ̃ ſpiritua- liũ cũctis equaliter diſtillare ſine acceptione aliqua- rum perſonarum. Uerũt̃ñ q̃r creature inferiores. id eſt hoĩes ſibi ſubiecti ſunt diuerſimode diſpoſiti: q̃r alij ſunt alijs meliores: ⁊ etiã puriores ẜm hoc poteſt ſu- perior ſuam influentiam variare. vt. ſ. ẜm merita ⁊ exi gentiam perſonarũ alios plus ꝙ̃ alios illuminet pro moueat ⁊ exaltet. ideo poteſt dicere q̃libet talis illud Job. xxxij. Non accipiam perſonam viri: et deum ho- mini non equabo. vbi tres perſone oſtenduntur quas ſine acceptione põt prelatus debite ꝓmouere. videlʒ.

Moraliter ꝓuectos viri.
Humiliter deiectos. homini
Ueraciter perfectos. deum.

Primo igit̃ ſunt pro mouendi illi qui ſunt moraliter prouecti Uiri inquit. Sicut enim videmus ꝙ tunc mater parit et emittit filiũ quando eſt bene formatus et perfectus et in vtero animatus et completus. Sic vere ꝑlatus tunc dʒ parere emittere ⁊ ad exteriora officia ⁊ bñficia promouere ſubditũ quando videt eum in virtutibus

Ayuntamiento de Madrid

et moribus formatū ⁊ donis ⁊ gratijs animatū. ſ3 heu
prohdolor: videt ꝙ multe matres hodie pariant abor-
tiuū. Mulier eñ pregnans q̄ſi nimis p̄mit̄. vel q̄ſi ali-
quo graui ⁊ pōderoſo pcutit̄ tūc ita ledit̄ ꝙ nō pōt ex-
pectare ꝙ fetus in vtero formet̄ ⁊ cōpleat̄. imo an̄ tem-
pus abortiuū parturit ⁊ emittit. Sic hīnt per mulierē
poſſu3 intelligere mollē imbecillē ⁊ affectuoſu3 prin-
cipē iudicē vel p̄latū. q2 mulier dicit̄ quaſi mollis aer.
Per ventrē ſuū poſſum intelligere clauſtrū. collegiu3
ſubiectū: territoriū. capitulū vel conuentū. villā. patriā
regionē. fetus ibi exñs. i. clericus ⁊ religioſus: vel etiā
alia perſona ſubdita quecunq3 in vtero religionis vel
eccleſie. territorij vel patrie. habitat vel moratur. Par
turitio autē eſt ad aliquod beneficiū vel officiu3 emiſ
ſio ⁊ promotio. Accidit igitur chariſſimi ꝙ quandoq3
mulier. i. affectuoſus princeps vel prelatꝰ in vtero ſuo
i. in eccleſia. conuentu. dyoceſi. patria vel villa aliquē3
fetum informatum. qui. i. non eſt formatꝰ per gratias
et virtutes. nec per ſcientie diſciplinam. ſ. aliquā per-
ſonam inſufficientem. ita ꝙ non eſt tempus ipſu3 pa
riendi. i. ad aliquod officium ſeu beneficiū emittendi.
quandoq3 tamē comprimitur. ſ. affectione carnis. vel
precibus amicoꝝ vel principū ⁊ magnatum. qñq3 etiā
iſte percutitur aliquo graui ⁊ ponderoſo. i. cū magno
ſacco pleno pecunia ⁊ cum ipſe compellitur emittere:
promouere: perficere ⁊ parere abortiuum. i. perſonam
inutilem ⁊ ineptā. quod hodie apparet in multis prin
cipibus ⁊ prelatis. qui donis fauoribus ⁊ precibus ho
die cōſtituūt i officijs ⁊ bñficijs iudicaturijs ⁊ p̄poſitu
ris. ⁊ alijs ignorātes ⁊ improuidos ⁊ iniquos. ideo di-
citur Eſa. iij. Dabo pueros principes eorum ⁊ effemi-
nati dominabūtur eis. Illi enim qui ſunt pueri per in
ſufficientiam fiunt hodie principes per temporalē po
teſtatem ⁊ potentiam: ⁊ illi qui ſunt effeminati per in
conſtantiam: dominantur per eminentiam. non ſic. ſ.
viri debent promoueri nō abortiui. nō accipiā inquit
perſonam viri. ſ. eum repellēdo ſed eum promouēdo.
Unde Gen. xlvij. Si quos noſti viros induſtrioſos
cōſtitue eos magiſtros pecorum meorum. Debēt igi-
tur promoueri ſine acceptione illi qui ſunt moraliter
b prouecti viri nō pueri vel ignari vñ. ps. Nō accipiā de
domo tua vitulos neq3 de gregibꝰ tuis hircos. ¶ Secū
do illi qui ſunt humiliter deiecti homini. Sagitta q̄ſi
magis in chorda deprimitur tāto citius ⁊ altius eleua
tur. ſic vere illi qui in hoc mūndo ſunt humiles ⁊ de-
preſſi: debent cito ⁊ alte promoueri et eleuari. Et iſta
humilitas oſtenditur cum dicitur. homini. quia. ſ. ho-
mo de ſui natura eſt animal mite flebile: ibecille: nu-
dum ⁊ debile ⁊ fragile: per quem omnia ſtatus humi-
litatis ⁊ deiectionis poteſt competenter notari. Ideo
de promotiōe taliū poteſt dici illud Eccli. xvij. Deus
de terra creauit hominē: ⁊ ſm ſe veſtiuit illum virtute.
deus enim id eſt: prelatus debet de terra. i. de ſtatu in
fimo creare ⁊ erigere hominem. ſ. perſonam humilem
atq3 mitem. ⁊ ipſum per promotionem veſtire poten
tia ⁊ virtute. i. bonorū temporalium facultate ⁊ digni-
tatis etiam maieſtate. heu prohdolor. ſic non faciunt
homines multi. quia vere ipſi non dant officia vel be
neficia humilibus ⁊ deiectis. immo tātum ſuperiori-
bus ditioribus ⁊ prouectis ⁊ maxime familiaribus et
propinquis. Iſti non creāt hodie homines: ſed magis
beſtias ⁊ bufones. Iſti non promouēt hodie humiles
ſed magis omni bonitate ſteriles. Et ideo ſic videtur
hodie errare prelati eccleſiaſtici: ⁊ etiam alij in promo
tionibus quas faciunt ſicut errat natura in creatione
rane. cū enim natura deberet creare hominē perfectū
et completum. Alij tamen habent parum de materia
ita ꝙ nō pōt omnia mēbra corporis perficere ꝓpter
materie paucitatem: ⁊ tunc materiā quā habet diſtri
buit inequaliter: quia membris que ſunt prope cor. ſ.
capiti ⁊ pectori ſatis dat de iſta materia: membris au-
tem inferioribus ⁊ remotis a corde. ſ. pedibus ⁊ mani-
bus quaſi de eis nō curās. quaſi nihil dat de materia
ſua. ⁊ inde eſt ꝙ membra cordi propinqua ſunt nimis
magna. ſ. caput: ⁊ pectus: membra autem extrema et
a corde remota ſunt nimis parua. ſicut de pedibus ⁊
manibus eſt oſtenſum. chariſſimi: per naturam poſſu
mus intelligere prelatū vel quēcunq3 publicum diſpē
ſatorem. per corpus quod iſta natura habet regere et
formare: intelligo quēcunq3 locum eccleſiaſticum col
legium: vel conuentum. quod tales habet gubernare.
quia ſicut dicitur Roma. xij. Multi vnum corpus ſu
mus in chriſto: materiam quā habet diſtribuere ſunt
bona temporalia: officia. beneficia ⁊ prebēde: quia igi-
tur chariſſimi materia huiuſmodi. ſ. bona temporalia
eſt ita defectuoſa ꝙ nō poteſt ſufficere pro omnibus
membris. i. pro omnibus perſonis: que ſunt i eccleſia
vel conuentu. quia etiam tantum hodie creuit ambi-
tio. ꝙ vix ſufficeret prouino. ideo natura. i. prelatus ip-
ſam etiam inequaliter diſpenſat. quia membris que
ſunt prope cor ſuum. ſ. familiaribus ⁊ amicis ⁊ paren-
tibus ⁊ propinquis quos habet prope cor dat mul-
tum de iſta materia. ſ. de bonis temporalibus eccleſie.
ita ꝙ facit eos groſſos diuites ⁊ inflatos. illis autem
qui ſunt i extremis ⁊ longe a corde ſuo: ad quos nō ha
bet particularem affectionem. ⁊ maxime pedibus qui
tangunt terram. i. humilibus ⁊ depreſſis qui in terra
mortalitatis ſue cōtinue cogitant. vel in terra. i. in ſta-
tu infimo perſeuerant. talibus dico nihil dat de iſta
materia nec promouet eos ad officia vel beneficia. Et
ideo iſti ſunt parui: exiles ⁊ iformes ⁊ nihil inter alios
reputati. Alij autem ſunt de iſtis beneficijs nimis pin
gues ⁊ in diuitijs dilatati Unde. j. Cor. xj. Alius qui-
dem eſurit. alius ebrius eſt. Non ſic chariſſimi nō ſic.
quia ratione non obſtante aliqua exceptione promo-
ueri debent humiles ⁊ deiecti homini inquit. ¶ Ter-
tio debent promoueri veraciter perfecti. ſ. boni ⁊ iuſti
qui dei nomine deſignantur Deū inquit in ordine vni
uerſi: res quanto eſt melior: perfectior ⁊ nobilior tan-
to natura dat ſibi locum perfectiorem et nobiliorem.
Sic vere chariſſimi debet facere princeps ⁊ prelatus.
quia q̄to videt aliquem ſubditum ſuum habere maio
rem ſcientiarum ⁊ virtutum bonitatem ⁊ nobilitate3.
tanto ipſum debet preficere ad altiorem dignitatem
et ſublimitatem. Deū inquit. Unde in ps. Ego dixi dij
eſtis ⁊ fi. ex. o. Nam ſm vegetium lib. de arte militādi.
Tunc bene reſpublica regitur: quando non fit maior
niſi qui melior. Sed vere videtur ꝙ multi prelati ſunt
ſimiles bidello: qui in ſcholis aſſignat loca ſchola-
ribus vniuerſis qui in tali aſſignatione nō conſiderat
merita perſonarum: immo ſm ꝙ plura munera dant
ei. vel ſm ꝙ ſunt nobilioris parentele loca eis diſtri-
buit meliora. Sic vere ſunt multi iudices ⁊ prelati: qui
loca ⁊ officia ⁊ beneficia habent alijs aſſignare qui re
cte ſunt quaſi bidelli dei in ſcholis eccleſie militātis:
quia vere iſti non diſtribuunt hodie iſta loca ſm me-
rita perſonarum. q2 vt communiter nō dant melioribꝰ
meliora. immo ſm ꝙ plura dona ab eis recipiunt. vel
ſm ꝙ eos vident nobiliores ⁊ potentiores parētele ſm
hoc multotiens locus ei nobilior aſſignatur. vnde In
nocentius de vilitate conditionis humane. Uos nō
attenditis merita cauſarum: non perſonarum: nō iu-
ra ſed munera. non quod ratio dictet: ſed quod vos af-
fectet. non quod cor ſentiat. ſed quod mens cupiat. nō
quod liceat ſed quod libeat. Et breuiter ſicut videmus
ꝙ auis vt communiter non nutrit pullum niſi quem
ſcit vel credit ſe procreaſſe ſm Iſid. Sic vere multi ſunt
prelati qui nullum promouent: nutriūt vel exaltant:
niſi illos quos ex ſe. i. ex ipſa parentela. familia vel pa-
tria nouerint procreatos. vnde Hiero. Multa mala
nos compellit facere carnalis affectus: ⁊ dum corpo-
rum reſpicimus propinquitatem: dei offendimꝰ ma-
ieſtatem. Patet ergo ꝙ ſine acceptione debēt promo
ueri veraciter perfecti: deum humiliter deiecti. homi-
nem moraliter prouecti viri ⁊c.

Acceptabilis. Acceptus.

Nota ꝙ illud dr̄ acceptabile qđ eſt placitū alicui ⁊ ab eo appro-

Ayuntamiento de Madrid

batum tanꝙ̄ melius ⁊ magis vtile. vnde no. ꝙ in ſcripturis reperitur.

A Acceptio ꝑſonaꝝ.
Aceptio rerum.
Acceptio operũ
Acceptio munerũ

Acceptande eñ ſunt a deo et a nobis ꝑſone iuſtiores res ſpirituaſiores opera meliora: munera certiora de perſonis eñ ſanctis dicit̃. j. Reg. xviij. Acceptus erat in conſpectu vniuerſi populi. De rebus etiã ſpũalibus. ſ. virtutibus ⁊ ſacramẽtꝭ qđ debẽt acceptari. dr̃. ij. corin. vj. Ecce nũc tempus acceptabile. ecce nunc. d. ſ. De operibus autẽ virtualibus dr̃ pſ. Tũc acceptabis ſacrificiũ iu. obla. ⁊ ho. De muneribus ꝟo beatis dr̃ que pre terrenis operibus ſunt amãda dr̃ Sap. iij. Dabit̃ inq̇t eis fidei donum electũ: ⁊ ſors in tẽplo dei acceptiſſima. Dicit tamen ꝙ ſicut impetrãtes habẽt tẽpus determinatũ a iure in quo poſſunt beneficia impetrare ꝙ ſi tranſierint: nõ plus poſſunt. Sic vere deus in iure ſue eterne diſpoſitionis nobis aſſignauit certũ tempus ſcꝫ vitã iſtã. in quo ſcꝫ bñficiũ eterne beatitudinis ꝓmerẽdo poſſumus acceptare. Qꝛ ſi trãſierit neceſſe erit beneficio nos carere. vnde de iſto tp̃e merẽdi dr̃. ij. Corin. vj. Tẽpore eñ accepto exaudiui te: ⁊ in die ſalutis adiuui te. His ergo omiſſis dic ꝙ ſoli iuſti ſunt deo acceptabiles ⁊ ꝓbati. De hoſtia ꝟo dr̃. Leui. j. ꝙ hoſtia acceptabilis erat deo q̄ erat maſculus ſine macula deo oblata ad hoſtiũ tabernaculi: ⁊ ſuper caput eius manus eſt poſita: qꝛ reuera illi proprio dño ſunt acceptabiles ⁊ placentes qui ſunt maſculi per vtilitatẽ cõſtãtie ſine macula ꝑ carẽtiã luxurie. Ad oſtiũ tabernaculi ꝑ dedicationẽ diuini ſeruitij ⁊ obedientie. manuſq; ſibi ſuper caput impoſita ꝑ abſolutionẽ a reatu cuiuſlibet nequitie. Deꝰ eñ nõ acceptat nec approbat in ſeruitio: nec in gradu eccleſiaſtico hoſtias maculatas i. perſonas viciorũ maculas depꝛauatas ſicut ꝑꝫ Leui. xxj. Ubi albuginoſus: crinoſus: cecus: claudus: excaudatus a ſacrificio pellebat̃ a miniſterio. Aues etiã nõ quecũq; erant accepte ſacrificijs: ſed ſolũ aues gemebũde. ſ. turtures ⁊ columbe: ſicut dr̃ Leui. j. qꝛ breuiter ſoli iuſti qui minoribus ſunt ſani ⁊ integri: ⁊ per penitẽtiã gemebũdi ⁊ more turturis ⁊ colũbe ſimplices ⁊ benigni dño ſunt accepti: ⁊ ab eo in eccleſia et in celi gloria approbati. Ad tytũ. ij. Dedit ſemetipſum ꝓ nobis vt mundaret ſibi populum acceptabilem. Igitur ſiue fiat mentio de perſonis ſiue de operibus ſiue de rebus. dic ꝙ ſemper bona ſunt acceptabilia nunꝙ̄ mala. Nota tamen ꝙ ſicut pueri q̇ carẽt recto iudicio magis eligunt ⁊ acceptãt res inutiles ꝙ̄ vtiles: pomũ ꝙ̄ caſtrũ: auẽ ꝙ̄ clauẽ. Sic peccator quãdoq; plꝰ acceptat ⁊ approbat mala ꝙ̄ bona mũdana ꝙ eterna: nepotulos ignorãtes ꝙ̄ extraneos ſapientes: ſimiles ruſticis q̇ acceptãt falſam monetã pro vera quãdo videt eã deauratã. Nõ ſic pro certo: ſed ſoli iuſti ⁊ bona ſpiritualia ſunt acceptabilia apud deũ. Ideo petebat ſapiẽs informari. Mitte ſapientiã de celis ſanctis tuis vt ſciam quid acceptum ſit apud te. Dic igitur de acceptabilibus bonorũ illud qđ ſcribitur Prouerb. xiiij. Acceptus eſt regi miniſter intelligẽs. vbi aduerte ꝙ deo ſunt accepti et grati viri ſtabiles ⁊ patientes. Eſt inquit. Uiri humiles et ſeruientes. Miniſter inquit. Uiri ſubtiles et ſapientes. Intelligens inquit. Proſequere ſi vis: quia pauce ſunt auctoritates ſub iſto ſignificato. Sed vide in alijs titulis ſimilibus ſcilicet vbi. Placere. Eligere. Bonum. Melius idoneum. Dignus ⁊c. Uide ſupra de acceptione perſonarum: ⁊ infra de accipere in prin.

Acceſſire. Nota ꝙ acceſſire et accire idẽ eſt ꝙ vocare vel appellare ſeu ad ſe adducere. vide infra de vocare ⁊c.

Aceruus. Aceruare. Nota ꝙ aceruus eſt idẽ ꝙ accumulatio ſeu aggregatio: et poteſt ſignificare multitudinem ſiue bona fuerit ſiue mala. Uñ nota ꝙ in ſcriptura inuenio Aceruũ.

Meritorum
Peccatorũ
Juſtorum
Malorum
Diuitiarum
Miſeriarum
Leticiarum.

Et ideo aceruus meritorum q̇ eſt appetendus: ſicut enim agricola fructus ſegetum congregat in aceruos. ſic iuſti poſt penitẽtie agriculturã acq̇runt cumulũ meritorũ. Unde Eccli. xx. Qui operat̃ terram ſuã inaltabit aceruũ frugũ. Unde ille eſt aceruus frugum de quo dicitur ſponſe. Cañ. vij. Aceruus tritici vallatus lilijs. Item eſt aceruus viciorum qui eſt fugiendus. Mali enim coaceruant ſibi cumulum viciorum. Unde de peccatore dicit̃. Job. viij. Supra aceruũ petrarũ radices eius denſabuntur: ⁊ inter lapides cõmorabitur. lapides eius ſignant vicia. in quibus radices cordis malorũ ſignant̃: ⁊ ꝙ̄uis iſte ſit lectus duriſſimus ibi tamen delectabiliter cõmorant̃: ſimiles lepori qui in aceruo lapidum aliquotiẽs facit lectũ: figuratus in achor. Joſue. vij. Super quẽ lapidum aceruũ congeſſerunt. Achor enim qui interpretatur turbatio vel tumultus ſe peruertens aut peruerſio ſignat peccatorem qui ſcꝫ ſuis malis dictis ⁊ factis turbat ⁊ peruertit alios ſine cauſa. iſte ergo non ſolum lapidibꝰ id eſt peccatis mortalibus obruitur. immo etiã aceruus lapidum. i. cumulus viciorũ ſuper eũ aggregat vt pondere iniquitatũ preſſus de cetero nõ leuet̃. ij. Re. xviij. Poſuerũt aceruũ lapidũ ſuꝑ Abſalõ. Itẽ eſt aceruus iuſtorum qui eſt frequentandus: iuſti enim in aceruo eſſe dicuntur in quãtum ſimul per charitatem ⁊ concordiam aggregantur. Unde de iuſtis poteſt dici illud Ezechi. iij. Ueni ad aceruum nouarum frugum: iſte eſt aceruus iuſtorum qui habitat iuxta fluuium chobar: quod interpretatur grauitudo. id eſt iuxta profluuiũ grauedinis ⁊ tribulationis morantur. Item eſt aceruus malorũ qui eſt declinãdus. dyabolꝰ enim aggregat peccatores per malas confederatiões in aceruũ. i. in vnũ: vnde de malis dicit̃. Job. xxiiij. Inter aceruos eorũ meridiati ſunt qui calcatis torcularibus ſitiunt. Iſti enim ſunt acerui auarorũ qui ſcꝫ dato ꝙ̄ calcent torcularia. i. ꝙ habeãt plenitudinẽ ſemper tñ ſitiũt mũdi bona. De aceruo aũt maloꝝ ſunt illi de quibus dr̃. ij. Thimo. iiij. Coaceruabũt ſibi magiſtros pruriẽtes auribus: ⁊ a veritate quidẽ auditũ auertẽt ⁊c. Itẽ eſt aceruus diuitiaꝝ ſicut ericiꝰ q̇ ſe volutat in aceruo pomoꝝ. Soph. ij. Siccitas ſpinaꝝ ⁊ acerui ſalis erũt ſupple filij s Amõ. Dic q̄re diuitie cõparant̃ ſpinis ⁊ ſali. Itẽ eſt aceruus miſeriaꝝ q̇ eſt metuendus. ſ. in inferno: vbi erit aceruus ⁊ cumulus tormentorũ. Eſa. vij. Erit damaſcus ſicut aceruus lapidũ in ruinã. Hie. l. Lapides redigite in aceruos ⁊ interficite eã. Itẽ eſt aceruus leticiaꝝ. i. paradiſi gaudioꝝ q̇ eſt affectãdꝰ. vñ Job. v. Ingrediẽs i abũdãtia ſepulcrũ ſicut infert̃ aceruus in tp̃e ſuo. Nõ poſui hic figuras vel exempla: qꝛ ſterile eſt vocabulũ: ſed vide de cõgregatione ⁊ ſimilibus.

Acies. Nota ꝙ acies idẽ eſt ꝙ cõgregatio vł cõuẽtus hoim armatoꝝ vel ad maliciã paratoꝝ. Igit̃ cũ ſint plura genera militantiũ neceſſe eſt diſtiguere plures ſpẽs acieꝝ. Nota ergo ꝙ eſt Acies. A

Strẽnua
Fatua
Nocua
Ardua

Prima ſignat malitiam iſtoꝝ: ⁊ de tali acie intelligit̃ illa laus ſpõſe. Cañ. vj. Pulcra es ⁊ decora filia irl'm terribilis vt caſtroꝝ acies ordinata. Acies ei iuſtoꝝ dꝫ eẽ pulcra ꝑ honeſtatẽ terribilis ꝑ vite ſingularitatẽ vł ꝑ audacie ſtrẽnuitatẽ ordinata ꝑ prudẽtiã ⁊ trãq̇llitatẽ. Scđa ẽ acies maloꝝ q̇. ſ. militãt ꝯtra bonos. j. Re. iiij. Inſtruxerũt philiſtei aciẽ ꝯtra iſrł. Tertia ẽ militia demonũ ⁊ vitioꝝ q̇. ſ. ordinãt acies ſuas ꝯtra aiam xp̃ianã. ij. Re. x. Dixerũt aciẽ ſyri ꝯtra dauid ⁊ pugnauerũt ꝯtra eũ. Et no. ꝙ. j. Paralip. xviij. dr̃ ꝙ rex iſrł vulneratus in acie ꝯtra ſuos. dicit aurige. Educ me de acie qꝛ vulneratꝰ ſuꝫ: qꝛ reuera i iſta acie mł'ti reges iſrł. i. multi iuſti aliquot tẽtatiõibꝰ vulnerant̃. Quarta ẽ acies ãgeloꝝ vñ de iſta ẽ illa de q̄. ſ. dictũ ẽ. Terribil' vt caſtro

Ayuntamiento de Madrid

rum acies ordinata. Terribilis enim est scilicet demo
nibus cōtra quos ipsi pugnant et illud vide in alijs ti
tulis de bello et congregatione.

Acetum. Cum acetum sit res acra et mordica
tiua incisiua et vulneratiua purgati
ua et mundificatiua. Possumus notare ꝙ per acetū
potest omnis asperitas denotari siue bona fuerit siue
mala et sic dico ꝙ per acetum potest intelligi. Com-
passio dominice passionis. Contritio mentis affectio
nis. Afflictio mūdi tribulatiōis. Detractio acris mur
murationis. Destructio future damnationis. ¶ De
passiōe em̄ dicit cuilibet anime deuote illud Ruth. ij.
Accede huc ⁊ intinge buccellam tuā in aceto. Et cete-
ra vide in tabula quia valde pauce sunt autoritates.

A **Accidere.** Accidens. Nota ꝙ accidens dr il-
lud ſm logicos qđ adest vel abest ꝓ-
ter subiecti corruptionem. In ſcriptura aūt accidēs dr
quicquid quacunqꝫ causa precedente contingit eueni
re et sic accidere idem est qđ cōtingere vel euenire. Et
potiſſime in ſcriptura refertur ad infortunia ⁊ ad ca-
sus qui subito ⁊ ex insperato succedunt. Uerumtamen
ad hoc aduertendum: quia vbicunqꝫ ponit accidens
in ſcriptura semper accipitur in malo et signat infor-
tunium vel iacturam. Et ideo qꝛ nescitur ad quē finē
talia accidētia immittunt vel ex qua causa ex dei pro-
uidentia ꝑmittuntur merito qn̄ accidunt a prudenti-
bus metuuntur. Ista est enim veritas qꝛ sicut ista ac-
cidentia et iste impreſſiones temporum que hic quo-
tidie accidunt proueniūt vt communiter ex influentia
celestiū corpoꝝ ⁊ stellarū ſm Arist. ⁊ astrologos sic ve
re accidentia infortunioꝝ ꝓueniunt ex occulta influ-
entia ⁊ prouidentia ordinationis ⁊ ꝓuidentie dei ⁊ ex
ministerio angeloꝝ sicut em̄ dicit. Hiero. Omnia pro
uidentia dei aguntur ⁊ qđ creditur esse pena medici-
na est: quia ergo scire poſſumus ꝙ talia accidētia ab
eterna lege ꝓueniunt ideo nullus debet de eis dole-
re sed ea potiꝰ equanimiter sustinere iuxta illud Pro
uer. xij. Nō cōtristabit iustū quicquid ei acciderit. Ex
emplo Aaron qui videns duos filios suos ex casu cō-
bustos corā dn̄o nō legitur cōtra deū murmurasse: ſꝫ
audito ꝙ a dn̄o ꝓcesserat in patientia tacuisse ⁊ solū-
modo hoc dixisse. Leui. x. Mihi aūt accidit qđ vides.
vn̄ Seneca in quadā epistola dicit ꝙ sapiēs superio-
ribus obediet fortune cōtumaciter resistet deū sequet
casum feret. Aduerte tn̄ ꝙ ſm ꝙ video ꝙ aliqua sunt
accidētia q̄ substātiā pficiūt aliqua q̄ substātiā infi-
ciūt aliqua q̄ substātiā destruūt ⁊ afficiūt ſm hec ego
poſſum notare ꝙ est dare loquēdo spūaliter. Accidēs
mirabilis nature. Accidens damnabilis mixture. Ac
B cidēs tristabilis iacture. ¶ Primū accidēs signat xpi
incarnationem nunꝙ em̄ res ita mirabilis accidit in
hoc mundo. Istud em̄ fuit illud ꝓdigiū seu illud acci-
dens mirabile de quo facit Pli. inuentionē. d. s. li. xij. c.
xxj. ꝙ sub papirio ⁊ cecilio cōsulibꝰ nocte accidit ꝙ lu
mē de celo ita fulsit ac si eēt veriſſime clara dies. Aliō
ēt accidit vt ait ꝙ clipeus ardēs ab occasu ad ortum
visus est transcurrere sub Uarrone ⁊ Mario cōsulibꝰ
Reuera tale accidens apparuit ꝙ illud lumen celeste
qđ illuminat omnē hominē venientē in hunc mundū
ſcꝫ dei filius benedictus in media nocte ſm aliquos.
mundi ⁊ carnis tenebras ingreſſus est ita ꝙ tunc mū
dum p fidem illuminauit ⁊ erroꝝ tenebras effugauit
ps. Nox sicut dies illuminabitur ⁊ Esa. ix. Populus
gētiū q̄ ambulabat in tenebris vidit lucē magnā. Ipse
em̄ fuit clipeus ardens clipeus dico p defensionē ar-
dens ⁊ flāmās per dilectionē qꝛ sicut dr Hebre. v. Ser
mo dn̄i ignitus clipeꝰ est oībus sperātibus in se. Iste
em̄ clipeus p beatā incarnationē visus est p mundum
transcurrere ⁊ de loco ad locū corpaliter transireyt sic
nos posset a nr̄is spūalibus hostibꝰ liberare. De isto
ergo accidens figuratū Apo. xviij. vbi vidit angelum
descendentē de celo et terra illuminata est a maiesta-
te eius. Ideo de isto accidenti mirabili poſſumus di-
cere illud. j. Regum. x. Que nā res accidit filio Cis. q.
dicat mirabilis. Et nota ꝙ humana natura xpi pro-
prie dicit accidēs: qꝛ ſcꝫ p modū accidentis in substā
tia fuit humanitatis dependentia in verbi supposito
determinata istud est accidens mirabilis nature qđ
signat xbi incarnationem. ¶ Secundo est accidens C
damnabilis mixture qđ signat peccati cōmiſſionem
sicut em̄ videmꝰ ꝙ accidētia quandoqꝫ corrūpūt sub
stantiam sicut patet ꝙ calor accidētalis quādoqꝫ cor
rumpit naturalem patet de febre de qua homo morit
vel in vino qn̄ per calorē aceſſit. Sic vere dico ꝙ quā-
doqꝫ accidit homini calor accidentalis ⁊ malus id est
concupiscentia carnalis vel mundialis q̄ pro certo p
diuersa peccata calorem naturalem ſcꝫ charitatem ⁊
gratiam corrumpit et hominem malum et acetosum
facit qđ bene figuratum fuit. ij. Reg. xj. vbi dr ꝙ ac-
cidit vt surgeret dauid de strato suo post meridiem ⁊
deambulās in solario vidit bethsabee se lauantem ex
aduerso in solario domus sue qui statim cōcupiuit eā
et postea impregnauit et tandem virum suum occasio
ne ipsius interfecit. Reuera tale accidens sepe cōtin-
git homini post meridiem enim mundane prosperita
tis qn̄ quis surgit de statu. i. de statu infime pauperta
tis sepe accidit ꝙ calor accidentalis. i. carnalis cōcu-
piscentia in ipso nascit ꝑquā adulteria et homicidia
pagit ⁊ sic calor charitatis ⁊ grē in eo diſſipatur Gen.
xl. Accidit vt peccarent duo. ¶ Tertio dico ꝙ est acci
dens terribilis iacture qđ signat grauem tribulationē
sicut em̄ qn̄qꝫ accidit de nube fulmen ꝓrumpere p qđ
cōtingit vicinā patriā tribulari. Sic vere quotidie a
nube superioris diuine latentis iusticie ⁊ prouidentie
quotidie accidunt ⁊ veniūt fulmina infortuniorum q̄
turbāt hoīes ⁊ molestant. Sic em̄ dicit Pli. li. xij. ca.
de ꝓdigiosis pluuijs qn̄qꝫ accidit ꝙ a nubibus pluē-
bat lac: sanguis: caro: lana: ferrum: lateres: lapides: si-
cut exēplificat ibidē quo tpe singula euenerūt: qꝛ pro
certo a nubibꝰ. i. a dei occulta ordinatione qn̄qꝫ diuer
sa accidunt in hoc mundo: qꝛ ſcꝫ iste nobis pluit car-
nes id est eucharistiam ⁊ ꝓpriū corpꝰ in sacramento
ps. Pluit illis sicut puluerē carnes. Iteꝫ lac et lanā. i.
dulcedinē tpalis ꝓsperitatis ps. Pluit illis manna
ad manducandū ⁊ alibi. Qui dat niuē sicut lanā. Iteꝫ
ferrum lateres ⁊ lapides id est duriciā infortunioꝝ et
aduersitatis. iiij. Re. vj. Accidit ꝙ caderet ferrū de ma
manubrio. Et breuiter ista est veritas ꝙ ista infortu-
nia quo ad nos videntur accidentia ⁊ a casu sine cau
sa venientia apud deū ista sunt ordinata ⁊ certa ⁊ qua-
dam eterna lege ⁊ dei ordinatione emanantia sicut de
rege achab legit. ij. Paral. xviij. ꝙ deus ordinauerat
ipsum occidendū in prelio ⁊ tn̄ ibi dr ꝙ accidit ꝙ vnꝰ
in incertū iaciens sagittā percuſſit regē ex qua ſcꝫ per
cuſſione mortuus est vespere. Ibi ergo fuit certitudo
ex parte dei ordinātis. Casus vero ⁊ accidens ex parte
militis in incertū iacientis sed proculdubio fatui non
cōsiderant ista: qꝛ. s. accidentia talia nō credūt ex cau-
sis diuinis ⁊ ꝓpter pctā nostra procedere cuꝫ tn̄ scri-
ptum sit. Quicquid mali patimur peccata nr̄a merue
rūt. Et ideo reprehenditur Eccli. v. c. vbi dr. Ne dixeris
peccaui ⁊ qđ accidit mihi iuste deꝰ em̄ est patiēs red-
ditor. Sicut legit de vno q̄ mouebat aliū ad deierā-
dū dicēs ꝙ ipse pluries deierauerat nec vnꝙ ei malū
acciderat vox xo de celo audita est. Falsum est inquit
qꝛ ꝓpter primū periuriū domꝰ tua cōbusta est ꝓpter
secundū oculū pdidisti et adhuc restat tibi maior in-
teritus. Sic ergo patet quomodo accidēs pōt accipi
tribus modis vide infra de Aduenire et de fortuna ⁊
hec sufficiant ⁊c.

Accidia. Nota ꝙ accidia est quidā animi tor-
por quo quis negligit bona inchoare
⁊ fastidit inchoata perficere sicut dicit Bern. in quo-
dam sermone et sic poſſumus notare ꝙ istud est vici-
um mirabiliter detestandū. Uicia enim que sunt con
tra naturam sunt plus ceteris fugienda. Cum igitur
natura

Ayuntamiento de Madrid

natura ad hoc fecit hominem vt laboret ſicut dr̄ Job.
v. Homo naſcitur ad laborē. Reſtat ꝙ accidia eſt cō-
tra naturā: ⁊ ideo fugiēda. Iſtud bn̄ videbant̄ percepiſ-
ſe romani: de quib⁹ dicit Aug. li. iiij. ca. xvj. de ciui. dei
ꝙ multos deos q̄ credebant̄ impellere hoīes ad motū
receperūt in ciuitate romani ⁊ eos inter deos publi-
cos. i. inter illos deos q̄ curā reipublice habebāt tem
plis eoꝝ cōſtructis in roma cū diligētia coluerūt. Ue
rūtamē dea quies in vrbe nō fuit recepta: ſed extra vr-
bē tēplū ipſius eſt cōſtructū: noluerūt eī̄ aliquē deū
habere ſecū q̄ poſſet quietē aut deſidiā procurare: nec
propter laborē deditū eneruare. Si igit̄ romani popu
lū pigrū habere nolebāt multo fortius dn̄s odit eos: ⁊
de ciuitate paradiſi eijci eos facit: quietēq; corporis ⁊
accidie valde ſpernit. vſ̄ prouerbioꝝ. xxij. ¶ De diligē
tibus dicit̄. Uidiſti hoīem velocē in opere ſuo corā re
gibus ſtabit. Et ideo Grego. in glo. ſup Exo. xij. dicit
ſic. Nemo in hui⁹ vite itinere torpeat ne in patria lo
cū pdat. Et aduerte ꝙ accidia ſeu pigricia debet hor-
reri: q2 procul dubio Accidia.

B Mentē indurat
Uiſum obſcurat
Aurem obturat
Damna pcurat.

¶ Dico ꝙ accidia mētē īdurat q2. ſ. hō negligēs ⁊ piger diſſue-
ſcens ab exercitio virtuoſo pau
latim induratur in malo a quo
finaliter nō mutat̄. ſicut eī̄ a fide dignis audiui. In
lotoringia eſt vnus fons q̄ in hyeme fluit in eſtate ſic
catur: ſed in hyeme qn̄ fluit aqua eſt limpida ⁊ ſerena.
in eſtate vo quādo ceſſat fluere vel currere aqua mu-
tat̄ in vnū lapidē qui omni anno extrahit̄ ab inco-
lis: vt rediēte hyeme fluat aqua: ſic vere eſt de multis:
q2. ſ. ꝙ diu currunt ⁊ fluūt. i. ꝙ diu laborāt ⁊ bonis exer
citijs intendūt ſicut in hyeme. i. in tribulationib⁹ tē-
pore facere ſolēt tādiu dico in puritate cōſcientie per-
ſiſtūt qn̄ vero a fluxu ⁊ motu exercitij p accidiam de-
ſiſtunt ſicut. ſ. in eſtate pſperitatis ſolitū eſt fieri apō
multos tunc paulatim per malas cōſuetudines indu
reſcunt ita ꝙ per obſtinationē in deuotione finaliter
lapis fiūt. Figurati in Nabal fatuo ſed diuite. j. Regū
xxv. De quo dicit̄ ibidē. ꝙ emortuū eſt cor eius intrin
ſecus ⁊ factū eſt quaſi lapis. Et iſta nō ſolū ſunt vera
de induratiōe volūtatis circa moralia. imo etiā de in-
duratiōe intellect⁹ ⁊ igenij circa intellectiua. Uñ de in
ſtructiōe nouicioꝝ dicit. Hugui. ꝙ ſi exercitatio igenia
in artcribus ⁊ brachia in corporib⁹ irrigeſcūt. ptꝫ igit̄
ꝙ accidia mentē indurat. ¶ Secundo dico. ꝙ accidia
viſum obſcurat: Cōſtat eī̄ ꝙ viſu intellect⁹ ⁊ clare co
gnitionis obtundit̄ qn̄ hō per ſtudiū vel exercitiū nō
mouet̄. lorice eī̄ ⁊ alia arma ferrea per motū ⁊ cōtra-
ctionē clarificātur ⁊ ſplendēt. Per quietē vero rubigi
nātur et fetent Sic vere ingenia mētis ſpeculatio per
exercitiū ⁊ motū diligētia illuminant̄ Per accidiā ve-
ro ebetant̄ ⁊ p deſidiā obſcurant̄. Uñ Caſſiodo. in ep'la
Natura humana ocijs ebetat̄. duris aūt laborib⁹ eru
dit̄. Uñ etiā Seneca in ep'la. Nō refert vtrū ſtudiū ob
mittas vel intermittas. igitur accidia viſum obſcurat.
¶ Tertio dico. ꝙ accidia aurē obturat: Cōſtat enī ꝙ
accidioſi ⁊ deſides raro volūt audire verbū dei vel mo
nitionem cuiuſlibet viri iuſti: non vult eī̄ audire qđ
dicitur quia timet non poſſe facere quod iubetur. Un
de Senec. in epiſtola. lxxij. Non putant deſidioſi ab
alijs poſſe fieri quod ipſi facere non poſſunt. Ex infir
mitate enim ſua de virtute alioꝛum ferunt ſententiā.
Nam ad hec atq; imbecilles ſumus dura ⁊ intollera
bilia credimus: non quia hec difficilia ſunt: ſed quia
nos fluidi ⁊ inermes ſumus. vide infra de auro. et de
ſurditate. dic ſi vis ꝙ dormiens nihil audit: ſic piger
ad nullum bonum intendit. Per dormientem enim
intelligitur piger. ſicut dicitur Prouer. vj. Uſq; quo pi
ger dormis. Et Prouerbio. xix. Pigritudo immittat
ſoporem. acci dia igitur aurem obturat. Quarto dico
ꝙ accidia damna procurat. Conſtat enim ꝙ deſidio-
ſi incurrunt Damna.

Corporalia
Tēporalia
Spiritalia.
Et eterna.

¶ Incurrūt dico dāna corporalia. q2 corpus faciliter infirmat̄ qn̄ p accidiā
torpens cōgruis exercitijs nō mouet̄
¶ Item pcurat damna tpalia. q2. ſ. q̄
per pigriciā inuoluit̄ ſolet paupertati ſuccūbere nec di
tatur. Unde Prouer. xxj. Omnis autē piger in egeſta
te eſt ¶ Itē procurat damna ſpiritalia. qui. ſ. per acci
diam incurrunt multa mala peccata. Sextalis enim
ſerpens eſt in motu tardiſſimus eſt tamē mirabiliter
venenoſus ꝙuis multis coloribus ſit depictus. Sic
vere illi qui ſunt tardi et deſidioſi: ſunt pre alijs vicio-
ſi ⁊ per diuerſa crimina venenoſi ꝙuis iſti pre ceteris
ſint qnq; in conuerſatione multi coloris. vnde Sen.
in prouer. In mille facinoꝝ furias mens ocioſa diſcur
rit ¶ Item procurat damna eternalia. quia ſicut dicit
Bern. in ſermone quodam. Ocioſitas eſt mater nuga
rum nouerca virtutum viriū ſuffocatrix. ſuperbie nu-
trix. gehenne procuratrix patet igitur quomodo acci-
dia mala procurat. mentem obſcurat. indurat ⁊c. tran
ſeo quia pauce ſunt autoritates Uide de ocio. pigro.
dormire. ſomno. quiete ⁊c.

Achimaas. Interpretat̄ fratris mei onus vl̄ fratris mei aſſumptio. Fuit aūt
ſacerdos dn̄i comes fuge Dauid ⁊ exilij. qui. ſ. currens
per compendium ⁊ victoriam ſociorum dauid nuncia
uit eidem. Cauit tamen bene q2 de morte abſalon no-
luit facere mentionem. ſciebat enim ꝙ ſuper hoc rex
doleret. Igitur iſte ſacerdos ſignificare poteſt bonū p̄
dicatorē. qui. ſ. onus fratris debet dici. pro eo ꝙ onus
pnie fratribus ſuis. i. alijs. xp̄ianis imponit. ⁊ fratris
etiā aſſumptio dicitur. pro eo ꝙ alij chriſtiani ad grāꝫ
⁊ gloriā per eū aſſumūtur. ps. Domini eſt aſſumptio
noſtra ⁊ ſancti iſrael regis noſtri. Iſte igitur dauid xp̄ꝫ
per imitationem in ſuis tribulationibus comitatur.
Iſte currens per compendiū penitētie victoriam ſan-
ctorum proteſtatur. Iſte etiā de morte Abſalonis tacet
q2. ſ. magis ad miſericordiā ꝙ ad iuſticiā iclinat⁹ de pec
catorū mortib⁹ ⁊ de alioꝝ infortunijs nō letat̄ Ezec.
xviij. Nolo mortem peccatoris. ſed vt cōuertat̄ ⁊ viuat A

Actio. Actiuus. Actiua vita vide infra de agere. de operari et
de facere. et etiam vide poſt agere vbi ponitur.

Accingere. Idem eſt quod preparari. circun
dari ⁊ muniri. Et accipitur vt cō
muniter pro preparatione et munitione armoꝝ. Un
de nota ꝙ eſt accingi diuinum. et accingi humanum.
Deus enim accingitur potentie magnitudine. ps. Ac
cingis potentia qui conturbas profundum maris et
ſonum fluctuum eius. Homo vero accingitur virtua
li fortitudine. Prouerbi. xxj. Accinxit fortitudine lum
bos ſuos. Dicamus igitur aliquia de accinctione vir-
tutum qua ſcilicet iuſti contra demones accinguntur
Sicut enim videmus milites accingunt ſe armis ſuis
vt ſemper ſint parati defendere ſe. Sic vere ſpirituali
ter homo debet accingi virtutibus et gratijs vt ad im
pugnandum hoſtes ſpirituales continue ſit paratus
Iuxta illud quod dicitur in ps. Accingere gladio tuū
ſuper femur tuum potentiſſime Et precipue per accin
ctionem in ſcriptura communiter intelligitur arma-
tura penitentie qua homo armatur et accingitur con
tra carnem vt ſic de quolibet poſſet dici illud. iiij. Re.
j. Uir piloſus occurrit nobis zona pellicea accinctus
renibus. In quibus verbis oſtenditur ꝙ homo debet
accingi Stabilitatis fortitudine Uir. Sedulitatis pm
ptitudine. occurrit. Mortalitatis meſtitudie. pellicea
Charitatis amicitia piloſus. Caſtitatis continentia.
zona. Uoluptatis temperantia. Accinctus renibus.
¶ Debes igitur accingi ⁊ armari fortitudine firmita
tis. vir inquit habens dimicare cum forti pugile. ſtren
uo et experto. neceſſe habet ꝙ ſit armis et viribus p-
munitus Sicut videmus ꝙ quia elephas hꝫ dimicare B
cōtra draconē. ideo neceſſe eſt ꝙ ſit animal fortiſſimū
Quia etiam leo hꝫ dimicare contra pardum. ideo ne-
ceſſe eſt ꝙ fortitudine ſit munitus quia breuiter tāto

Ayuntamiento de Madrid

vnū ↄtrariū dʒ eſſe fortiꝰ quāto fortiori ↄtrario obijcit.
Et ideo chariſſimi.q꞉ nos habemus fortiſſimū cōtra-
f riū.ſ.dyabolū.q꞉ ſicut dr̄ Iob.xlj.Nō eſt poteſtas ſuper
terrā q̄ cōparet ei qui factꝰ vt nullū timeret q꞉.ſ.iſte eſt
draco fortiſſimꝰ rex ſerpentū.Bene dico ꝙ neceſſe eſt
ꝙ fortitudine virtute ꝛ cōſtantia ſimus accincti pari-
ter ꝛ armati vir inquit.qui.ſ.debemꝰ eſſe viri.i.viriles
virtuoſi vigiles et vigoroſi.Ideo dicit Iob.xxxviij.Ac-
cinge ſicut vir lumbos tuos.Et iſtud ꝑculdubio ē ho
die cōtra multos qui nō virtuoſi ſed vicioſi.Nō vigo-
roſi ſed deſidioſi.Nō ſunt in fortitudine glorioſi ſʒ ma
gis in laſſitudine debilitati ꝛ meſticia defectuoſi.ꝛ iō
iſti nō viri ſed mulieres merito poſſunt dici.ꝛ hoc ma
xime verū eſt de mollibus ꝛ delicioſis principibꝰ ꝛ pre
latis qui nihil agūt.ſed omne opus eorū imperfectum
eſt ꝛ muliebre.Eſa.iij.Populū meū exactores ſui ſpo-
liauerunt mulieres dominate ſunt ei.Et ideo videt̄ ꝙ
moderni eccleſiaſtici nō ſunt viri.i.virtuoſi.ſed viri.i.
virides teneri ꝛ delicioſi.vel viri.i.virulenti atqꝫ vene-
noſi.Et ideo videtur ꝙ tales fuerunt figurati.j.Reg.
xvij.Egreſſus eſt vir ſpurius de caſtris philiſtinorum
nomine goliad de geth.altitudinis ſex cubitorū arma
tus armis ereis qui exprobrabat agmen iſrael. Sed fi
naliter dauid ꝓiecit cōtra ipm lapidē cū funda ꝛ iter
fecit eum:Reuera chariſſimi tales viri ſpurij ſunt ho
die multi in eccleſia ſancta dei.q꞉.ſ.iſti nō ſunt a legiti
mo viro eccleſie.ſ.a xp̄o geniti vel ꝓmoti per debitam
promotionē vel vocationē.immo vere a dyabolo adul
tero ſunt per ſymoniā vel ꝑ carnis affectū introducti
in eccleſia vel ꝓmoti.Iſti eni dicunt̄ venire de caſtris
philiſtinorū qui interpretant̄ poculo ruētes.q꞉ vere iſti
ſunt de ſecta ꝛ de exercitu demonū qui de empyreo cor
ruerūt.dicunt̄ etiā de geth. qui interpretat̄ opprimēs:
q꞉ vere mali eccleſiaſtici ſubditos ſuos opprimūt ꝛ in-
feſtant.Iſti etiā pre ceteris ſunt armati ere.i.pecunia
quā ſcʒ.nō ceſſant per cupiditatē acquirere habēt etiā
maximā altitudinē.ſ.in tēporali eminētia ꝛ habent lā
ceam tēporalis poteſtatis munitā ferro atrocis cru-
delitatis.Et ideo filijs iſrael.i.bonis ꝛ iuſtis imprope
ria ꝛ iniurias faciūt atqꝫ dicūt q꞉ ſicut dr̄ Eccli.xxiij.
Cōtra bonū malū eſt ꝛ cōtra vitā mors ſic ꝛ cōtra virū
iuſtū peccator.Et ideo dauid.i.xp̄s finaliter iacabit cō
tra iſtos fundā occulte ſue ſententie ꝛ percutiet eos cū
lapide.i.cū duricie mortis eterne ipſoſqꝫ deijciet ꝛ proij
ciet.Ideo de talibus pōt dici illud.ij.Re.xvij.Egrede
re vir ſanguinum belial reddet tibi deus ſanguinē do-
mus Saul qm̄ inuaſiſti regnum. Talibus eni viris ſan
guinū ꝛ doloſis.qui vere ꝛ cōmuniter nō dimidiant di
es ſuos:qui etiam regnum eccleſie ꝛ eccleſiaſtica be-
neficia per ambitionem inuadunt finaliter quando
egrediētur a corpore reddet deus ſanguinem.i.penam
vltionem ꝛ vindictam:Non ſic chariſſimi non ſic ſed
ſimus accincti ſtabilitatis fortitudine vir inquit vt ſic
ſint de illis de quibus dicitur.j.Paral.vij.Ibi omnes
accincti ad prelium viri fortiſſimi. ¶Secundo debe-
mus accingi ſedulitatis promptitudine occurrit.quia
ſ.ita debemus eſſe prompti.
Ad obediendum p̄latis. Quia debemus recte occur
Ad cōpatiendū ſubditis rere ꝛ nos ei ꝑſtare.Occur-
Ad ſubſequēdū ꝓximis rit ſiquit.j.Macha.x. Occur
rit ei frater eius ſymon in adiutorium.Symon inter-
pretatur audiēs q꞉ vere ſtatim ꝙ nos audiuimus volū
tatem prelati ꝛ neceſſitatē proximi nos debemꝰ occur
rere ꝛ circa eum ſedule laborare Et nota ꝙ dicit In ad
iutoriū q꞉ vere omne animal naturaliter diligit ſpeciē
ſuam ꝛ vno leſo cetera que ſunt de eadem ſpecie contri
ſtantur occurrunt ꝛ conſolant̄ ſicut patet de porcis ꝛ
elephantibus quorum vno clamante ceteri occurrūt
vt adiuuent.Sic vere chariſſimi:nos alij alterum dili
gere ꝛ ipſum in ſuis neceſſitatibus miſerijs ꝛ clamori-
bus adiuuare ꝛ ei obſecrando occurrere ac etiam ob-
uiare Unde Eſa.xxj.Cum panibus occurrite fugienti
Unde etiam cuilibet miſericordi poteſt dici illud ps.
Accingere gladio tuo ſupple ad ſcindendum panem
egenis qđ eſt contra multos qui nec prelatis volūt oc
currere obediendo:nec proximis ſuis ſubueniēdo.im
mo p̄latis ſuis occurrunt ꝑ obſtinationem conſpi-
rationem inobediendo rixando et appellando. Pro-
ximis ſuis etiam occurrunt eos exheredando ꝛ ꝑ vio-
lentiam opprimendo.figura Exo.xiiij.vbi dicitur fu
gientibus egyptijs occurrerūt aque:que ſcʒ eos inuol
uerūt et in profundum ſubmerſerūt. Quia vere aque
id eſt fluxibiles peccatores hodie occurrunt egyptijs
nigris id eſt pauperibus et egenis ipſoſqꝫ per rapinas
ꝛ extorſiones vſuras ꝛ deceptiones inuoluunt:deſtru
ūnt ꝛ confundunt.Nō ſic chariſſimi:ſed accingamur
ſedulitatis promptitudine.¶Tertio accigamur mor D
talitatiſ meſtitudine.Pellicea inqt. Pellis enim que
detrahitur ab animalibus mortuis ſignat memoriā
mortiſ qua pro certo nos debemꝰ eſſe accincti ꝛ arma
ti.milites enim quandoqꝫ corijs et pellibus accingun
tur et armantur.Pelles etiam aliquorū animalium
ſunt medicinales:ſicut pellis ſerpētis et pellis leonis
que ſanat emoroydas ſi ſuperſederit patiens vt dicit
Solinus.Sic vere chariſſimi milites chriſti.i.fideles
debēt eē accīcti et armati pellibus mortuorum id eſt
memoria mortis contra iacula hoſtium id eſt contra
vicia et peccata et maxime cōtra luxuriam et ſuperbi-
am q꞉ vere talis pellis.i. memoriam mortis et morta
litatis noſtre medicinalis eſt contra peccata et maxi
me pellis ſerpentis et leonis id eſt memoria mortis
malorum fallacium crudelium et raptorum qui ſcili-
cet vt communiter male moriuntur.Si quis ſuper ta
libus pellibus ſederit id eſt in talium morte cogitaue
rit tunc emoroide.i.fluxus ſanguinis ꝛ voluptate lu
xurie et alioꝝ vicioꝝ poterit ſanari:q꞉ ſicut dicit Gre.
Nihil adeo valet ad domandum carnis vicia:ſicut co
gitare qualis erit caro moritura. figura.j. Re.v.ꝛ.vj.
ca.de philiſteis qui patiētes infirmitatem in mēbris
pudibundis fecerunt ſibi ſedes pelliceas . Sic vere il
li qui in membris pudibundis id eſt in genitalibus
patiuntur infirmitatem luxurie debent ſibi facere ſe
des pelliceas:quia ſcʒ ipſi debent ſedere per iugē me-
ditationē in pellibus mortalitatis humane Exo.xij.
Renes veſtri accingetis calciamenta habebitis in pe
dibus veſtris Calciamenta eni ſignāt mortis memo
riā q꞉ ſcʒ ſunt de mortuis animalibꝰ qua ꝑ certo nos
debemꝰ eſſe accincti ꝛ calciati Hiere.vj.Accingere ci
licio ꝛ cōſpergere cinere luctum vnigeniti tibi fac plā
ctum amarū.Accincti enim debemus eſſe cilicio pe-
nitentie ꝛ aſperitatis cinere id eſt memoria noſtre in-
cinerationis ꝛ mortalitatis luctu etiam amare contri
tionis ꝛ planctu lachrymoſe confeſſionis.Et ſic bene
dico ꝙ nos debemus eſſe accincti mortalitatis meſti
tudine.Pellicea inquit. ¶Quarto debemꝰ accingi E
amicicia charitatis piloſus inquit: q꞉ ſicut res piloſa
eſt magis calida ſicut patet de foderaturiſ ſic nos de-
bemus eſſe piloſi id eſt calidi feruentes ꝛ charitatiui
q꞉.ſ.in amore dei ꝛ ꝓximi debemꝰ eſſe feruentes ꝛ in-
flāmati.Unde Gen.xxvij.Noſti ꝙ Eſau frater meus
hō piloſus ſit Eſau eni interpretat̄ faciens q꞉ vere illi
qui ſunt Eſau facientes ꝑ bonoꝝ operū executionem
qui ſunt etiam fratres ꝑ vere amicicie executionē qui
ſunt etiam homines ꝑ ſapientiam et rationē tales di
co piloſi ſunt per charitatem et dilectionem. Et ideo
talis accīctio charitatiua potuit figurari Danī.x.vbi
ipſe vidit virum vnum veſtitum lineis et renes eiꝰ ac
cincti auro obrizo ꝑ amicicie charitatem. Aurum eni
qđ rubet et ſplendet charitatē ſignat in ſcriptura. Sʒ
heu ꝓhdolor ꝙ pauci ſunt hodie tales piloſi et fode-
rati armiſqꝫ charitatis accincti homo enim inter ani
malia minus piloſus eſt quia etiam homo naſcit̄ nu-
dus ſine pilis ꝛ cornibus ꝛ ſine alijs munimentis. Et
ꝑ certo chariſſimi multi ſeruāt adhuc ſuam origina-
lem conditionem:q꞉ ſcʒ nudi ſunt frigidi et congelati.
et foderatura charitatis:alijſqꝫ virtutū munimentis
priuati

Ayuntamiento de Madrid

priuati et hoc maxime illi q̄ homines id eſt rōnales.ſ.
mundi ſapientes eccleſiaſtici ꝛ alij: qꝛ pluſq̄ aīalia .i.
pluſq̄ laici ꝛ ſeculares ſunt omnibus gratijs denuda
ti nolunt eī̄ acquirere: foderaturā virtutū dicētes il-
lud Job.j. Nudus egreſſus ſum de vtero matris mee
nudus reuertar illuc: ſed ſicut videmus ꝙ homo acci
dentaliter ꝛ poſt originis nuditatē acquirit piloſitatē
ꝛ capilloꝝ ornamentū ꝛ vtilitatē. Sic homo q̄q̄ a na
turali origine careat charitate: debet tamen ipſam ac
cidentaliter ꝑ gratiaꝫ ꝓcurare. Figura Geñ.xxvij. vbi
Jacob qui erat lenis ꝛ ſine pilis accepit aliunde ſode-
raturam.ſ. de pellib⁹ hedoꝝ quas circūcinxit manib⁹
ſuis. ꝛ ſic acquiſiuit ꝛ habuit benedictioneꝫ. Sic vere
chariſſimi foderaturā charitatis ſi nō habuerim⁹ de
bem⁹ alibi ꝓcurare ꝛ pellibus.i. exemplis ꝛ cōuerſa-
tionib⁹ hedoꝝ :i. ſanctoꝝ precedentiū nos inuoluere
ꝛ ꝑ imitationē velare tegere ꝛ veſtire ꝛ ſic poſſum⁹ be
nedictionē celeſtis glorie vendicare. Ideo dr̄.j. Regū
xix. Pellem piloſam caprarū poſuit ad caput dauid.
Sim⁹ igit̄ accincti charitatꝭ amicicia piloſus vt ſic de
ardore caritatis dicat̄ nobis illud Eſa.l. Accendentes
ignem oēs vos accincti flāmis. ¶ Quito ſimus accin
cti caſtitatis continentia qḋ oſtenditur cū dr̄. Uir iſte
f habebat zonam. Per zonam enim que corp⁹ ſtringit
intelligitur caſtitas q̄ corpus a luxuria retrahit ꝛ re-
ſtringit q̄ ꝓ certo nos eſſe debemus accincti ſimiles
cuidam lapidi precioſo qui dicat̄ Onichin⁹ q̄ aliquan
do inuenitur rubeus aliqñ niger ſꝑ tñ inuenit̄ zonis cā
didis circūcinctus. Sic vere chariſſimi ſimus nigri ꝑ
penitentie auſteritatꝫ vel per humilitatis vilitatem.
ſiue ſim⁹ rubei ꝑ feruētem charitatē ſemꝑ tñ debem⁹
zonis candidis.i. puritate caſtitatis circūcingi. Figu-
ra Leui.xvj. vbi dr̄ de ſacerdotibus. Tunica linea ci-
darim lineā ꝓponet capiti. Per linū eī̄ in ſcriptura
intelligit̄ candor caſtitatis et puritatis que reuera in
nos quadruplex debet eſſe. ¶ Eſt eī̄ caſtitas mentꝭ
que ꝑ tunicā lineā denotat̄ que.ſ. interius ſubtus aliā
veſtē ſolet veſtiri ſicut cōſcientia latitat ſubtus carnē
Eſt etiā caſtitas carnis ꝛ hec ſignificatur ꝑ femoralia
linea que.ſ. femora ꝛ genitalia operiunt. ¶ Eſt inſuꝑ
caſtitas cōuerſationis ꝛ hec eſt zona linea que veſtes
ſtringit: qꝛ ſcꝫ veſtes honeſtatis debent ꝑ charitatem
ornari. ¶ Eſt etiā caſtitatis geſt⁹ ꝛ hec intelligitur ꝑ
cidarim lineam q̄ caput ornabat. In quo quideꝫ quiqꝫ
ſenſus corporales vigēt ad denotandū ꝙ caſtitas dꝫ
apparere. in aſpectu oculoꝝ: in auditu verboꝝ: in lo-
cutiōe ꝛ geſtu ꝛ ceteris ſimilib⁹. Et tali modi accingē
di dr̄ de forti muliere. Prouer.xxj. Accinxit fortitudi-
ne lumbos ſuos. Et de Samuele.j. Reguū.ij. Qḋ mi
niſtrabat in templo accinctus ephod lineo. Et iſtud
ꝓh dolor eſt cōtra multos q̄ reuera nō hñt iſtam qua
druplicem caſtitatē. Aliqui eī̄ carēt caſtitate conſci
entie ſicut hypocrite q̄ ſunt ſimiles cignis q̄ hñt plu-
mas exterius albas: carnē aūt interius hñt nigrā: ſic
iſti q̄uis exteri⁹ i apparētia ſint albi ꝑ fictā charitatē
interius tñ in cōſcientia ſunt nigri ꝛ corrupti ꝑ luxu-
rie feditatem cōtra quos Math.xxiij. Ue vobis hypo
crite qui mundatis qḋ de foris eſt. Intus vero repleti
eſtis rapina ꝛ iniquitate. Itē aliqui nō hñt caſtitateꝫ
in carne qꝛ ſicut videmus. Omnis caro corruperat vi
am ſuam Geneſis.vj. Item caſtitatem nō habent in-
honeſti aliquando geſtus cōuerſatione: qꝛ ſicut vide-
mus in populo ꝛ in clero in ſeculo et in clauſtro et vi-
ri et mulieres portant hodie habitus meretricios et
penitus inhoneſtos. Aliquando etiam non habēt ho
neſtatem in ſenſuuꝫ cohertione: quia et loquēdo ꝛ au-
diendo et aſpiciendo moderni derogant caſtitati. Et
ideo de iſta quadruplici incontinentia oppoſita qua
druplici caſtitati poteſt intelligi illud Ezech.vij. Ue-
nit finis ſuper quattuor plagas terre id eſt ſuper quat
tuor partes caſtitatis que per terram frigidam deno-
tatur. Nō ſic chariſſimi non ſic: ſed ſimus accincti ca
ſtitatis continentia zona.iiij. Reg.iiij. Accinge lūbos

tuos: ꝛ tolle baculū ꝛc. ¶ Sexto debemus accingi vo- B
luptatis temperātia. Accinctis inquit renibus. Per
renes enim intelligitur voluptas ꝛ carnalitas. Iuxta
illud pſ̄. Increpuerunt me renes mei: qui pro certo de
bent a nobis per temperantiam accingi: reſtringi pa
riter ꝛ artari. Figura.iiij. Regū.iiij. Quod quādo He-
lyſeus tradidit baculum ſeruo ſuo Gieſi. ꝛ miſit eum
ad ſuſcitandum filium vidue mortuum: ipſe precepit
ſibi ꝙ accingeret lumbos ſuos. Quia vere chariſſimi
deus precipit ꝛ mandat ꝙ ſerui ſui.i. chriſtiani: ꝛ ma-
xime eccleſiaſtici quibus ipſe tradidit baculum regi-
minis paſtoralis: ꝛ qui in mundo ſunt miſſi ad pecca
tores mortuos per gratiā ſuſcitandos ſint accincti lū
bos ꝛ per carnalium temperantiam: ꝛ per refrenatio-
nem luxurie ꝛ carnalitatis: qꝛ ſm̄ Greg. lumbos eniꝫ
precingimus dum carnis luxuriam per continentiaꝫ
coartamus. Debemus igitur accingi temperantia vo
luptatis. Continentia caſtitatis. Amicicia caritatis.
Meſtitudine mortalitatis. Promptitudine ſedulita
tis. ¶ Uir piloſus inquit occurrit nobis zona pellicea H
accinctis renibus. Nota ꝙ homo accingit̄ penitentie
aſperitate. Conſtantie virilitate. Leticie iocunditate.
Eminentie dignitate. Verecūdie imbecillitate. Pri-
mo igitur accingitur homo aſperitate penitētie. ideo
dicitur.iij. Reg.xx. Accinxerunt ſaccis lumbos ſuos.
Hiere.xlix. ꝛ.ij. Macha.iij. Accincte ſunt mulieres ci-
licijs. ꝛ Eſa.xv.a.b. ꝛ Johel j. Quaſi virga accincta ſac-
co. ¶ Item accingitur homo conſtantie virilitate. de
hoc pſ̄. Accingere gladio tuo ſuper femur tuum potē
tiſſime. ꝛ.j. Mach.iij. accingimini filij potētes: ꝛ eſto
te parati. Et Geñ.xlix. Gad accinctus preliabitur ante
eum. Et.j. Reg.ij. Infirmi accincti ſunt robore. Et.ij.
Reg.xxj.ca. Dauid erat accinctus enſe nouo. Et aba
cuc.iij. Ut aſcendam ad populum accinctum noſtrū.
¶ Tertio eſt accinctio leticie iocunditate. Uñ in pſ̄.
Exultatione colles accingentur. ¶ Item accingit̄ hō
eminentie dignitate: ſicut ſacerdotes paramentis ad
quod faciunt omnes figure ſuprapoſite. Et.ij. Reg.vj
Dauid aūt erat accinctus ephod.ſ. in dedicatone ar-
che. ¶ Item accingitur hō verecundie imbecillitate.
Eſa.viij. Accingite vos ꝛ vincemini.

Accipere. Idem eſt ꝙ a ſe capere: ꝛ ideꝫ eſt ꝙ A
acquirere. vendicare: acceptare ꝛ ſi
bi procurare. Nota igitur ꝙ duplex eſt acceptio. acti-
ua ſcilicet ꝛ paſſiua: quia ſcilicet homo accipit ꝛ acci-
pitur. Accipit dico. ſcilicet quādo homo accipit ꝛ acq̄
rit illa que ſunt anime ſalubria. vel etiam quandoqꝫ
inutilia ꝛ nociua. Unde de acceptione virtutum dici-
tur Judith.xiiij. Accipiat vnuſquiſqꝫ arma ſua.i. gra-
tias ꝛ virtutes. Item homo quandoqꝫ accipit ſcilicet
ad gloriam temporalem vel eternam. Et ſic dico quod
eſt acceptio paſſiua duplex ſcilicet glorie temporalis
ſꝫ quando quis accipitur ad aliquam dignitatē. Uñ
in pſ̄. Miſit de ſummo ꝛ accepit me: ꝛ glorie eterna-
lis quando quis acquirit ꝛ accipit: vel etiam accipitur
ad eternam felicitatem. Unde Johannis.xiiij. Veniā
ꝛ accipiam vos ad meipſum. ¶ Item adhuc dico qḋ
eſt quedam actiua acceptio vituperabilis ꝛ nociua: ꝛ B
hec eſt quadruplex. ſcilicet
Munerū perſonarū. — Acceptio munerū de qua
Rerum alienarum. — dicitur.j. Reg.viij. Accepe-
Infernaliū penarū. — runt munera ꝛ peruerterūt
Judiciū perſonarū. — de qua Rom̄.ij. Non eſt ꝑ-
ſonarum acceptio apud deum. ¶ Rerum alienarum
ſicut ſunt auari ꝛ raptores qui accipiunt per fraudeꝫ
ꝛ rapinam. De hoc.j. Machabeorꝫ primo. Accepit
ſpolia terre egypti. ¶ Item acceptio tormentorum.
Unde Matthei vigeſimotertio. Propter quod am-
plius accipietis iudicium. ꝛ Johannis decimonono.
Accipite eum vos ꝛ crucifigite. De iſtis autem omni-
bus non omnia ſed aliqua proſequamur. ¶ Dicam⁹
de acceptione actiua que eſt vtilis ꝛ virtuoſa. Eſt igit̄
accipe idē ꝙ grāꝫ acq̄rere. ¶ Uidemus eī̄ ꝙ oē qḋ ē

Ayuntamiento de Madrid

nititur naturaliter accipere ⁊ acquirere illud quod eſt
ſuū pſius perfectiuū nutritiuum ⁊ allectiuum. Sicut
enim videm⁹ de accipitre q̄ eſt auis clari viſus alti vo
latus ⁊ audacis motus ⁊ appetitus qui dicitur accipi
ter ab accipiendo eo ꝙ accipiendo predam ſuam dili
genter circūſpicit ⁊ attendit. Sic vere chariſſimi nos
alijs ꝓ poſſe nr̄o debem⁹ accipere ⁊ acquirere predaꝫ
noſtrā ſcꝫ gratiā ⁊ virtutes: que reuera ſunt anime nu
trimenta pfectiones ⁊ oblectamēta et ſic dicemur ac-
cipitres ab accipiendo: ⁊ maxime ſi fuerim⁹ ad modū
accipitris clari viſus ꝑ diſcretionē alti volat⁹ ꝑ cōtē-
plationem audacis appetitus ꝑ conſtantiā et perfe-
ctionē. Et ideo de illis gratijs ⁊ virtutibus que homo
precipue debet acquirere et accipere pōt exponi illud
Exodi. xxv. ca. vbi nominant̄ illa que fuerūt a Moyſe
accepta a populo ad tabernaculū federis conſtruen-
dum: vbi dicitur. Iſta ſunt que accipere debetis. Aurū
et argentū et es iacinctum purpuram coccum biſtin-
ctuꝫ et biſſum. Ecce igitur in iſta figura multe gratie
et virtutes quas nos debem⁹ accipere ⁊ acquirere ad
hoc ꝙ mens noſtra efficiatur tabernaculū ⁊ habita-
tio regis xp̄i. Debemus eīn accipere Sapientie fulgo
rem. Aurum. Eloquētie dulcorem. Argentū. Penitē-
tie valorē. Es. Apparentie nitorem. Jacinctū. Amici-
cie feruorem. Coccū. Continentie candorem. Biſſum

D ¶ Debemus p̄mo accipere fulgorem ſapientie. Aurū
Per aurū enim qđ pre ceteris metallis plus ſplēdet
⁊ qđ ſm̄ Iſid. inter colores ⁊ metalla obtinet principa
tum. Intelligit̄ ſapiēta atq; diſcretio circumſpecta. q̄
et ſplendorē honeſtatis continet ⁊ valorem toti⁹ bo-
nitatis. Iſta eīn inter alias v̄tutes eſt principalior: q2
oēs alie per eam regulantur cōponuntur et etiā ordi-
nantur. Et ſicut aurū eſt medicinale quid ⁊ v̄tuoſuꝫ
q2 ſm̄ platearium aurum habet virtutē confortatiuam
ſuperfluorꝫ a corpore abſterſiuam ſincopis curatiuaꝫ
et lepre preſeruatiuā. Sic vere ſapientia diuina ratio
et diſcretio eſt anime medicinalis q2 ſcꝫ ꝑ iſtā deſpera
ti cōfortantur ſuperflua id eſt diuitie abſtergunt̄ ⁊ lar
giuntur ſincopis que eſt timor cordis. i. remorſus con
ſciētie mitigat̄ lepra. i. peccatū luxurie preſeruat̄: et ſi-
cut aurū habet ſoliditatē ductibilitatē ⁊ ruboris for-
moſitatē. Sic vere ſapientia ⁊ diſcretio ſemꝑ hꝫ anne
xam ſoliditatē conſtantie ductibilitatem obedientie
ruboroſitatem charitatis ⁊ amicicie. Et ideo conſulit
ſcriptura Apoc. iij. Suadeo tibi emere aurū ignitum
probatū vt locuples fias ⁊ nō appareat confuſio tua.
Aurū eīn diuine ſapientie eſt ignitū ꝑ annexam cha-
ritatem ꝓbatum ꝑ amotā falſitatē preſeruat a confu
ſione eterne dānationis. Inducit locupletationeꝫ ſu-
perne poſſeſſionis. Et ſic igit̄ debem⁹ habere fulgorē
ſapientie aurū. Et ideo iſta acceptio ſapiētie fuit figu
rata Apoc. x. vbi dr̄. Accepi librū de manu angeli ⁊ de-
uoraui et erat in ore meo tāꝙ mel dulce ⁊ cū deuoraſ-
ſem eū amaricat⁹ eſt venter me⁹. Chariſſimi. Angel⁹
iſte ſignat xp̄m q̄ dr̄ angelus teſtamenti. Malachie.
iij. q̄ librum ſacre ſcripture ⁊ diuine ſapientie continet
atq; portat q2 ſicut dr̄ Col. ij. Iſte eſt in quo omnes ſūt
theſauri ſapiētie abſcōditi librū igit̄ ſcripture ⁊ ſapiē-
tie debem⁹ accipere ⁊ recipere ꝑ humilitatē ⁊ deuotio
nē. ipſum deuorare ꝑ ſtudiū lectionē ⁊ meditationem
⁊ inueniemus eum dulcē ſicut mel ꝑ ꝓmiſſionis cōſo
lationem amarū aūt cordi ꝓ certo ꝑ dānatōis ꝯmina
tionē ideo de tali acceptione dr̄ Prouer. viij. Accipite
diſciplinā meā ⁊ nō pecuniā ⁊ doctrinā magis ꝙ the
ſaurū eligite. Accipite igit̄ ſapiētie fulgorē Aurū inqͭt

E ¶ Scdo accipiam⁹ dulcorē eloquētie argentum. Ar-
gentum eīn dulciſſime ſonat colorem candidum por-
tat balſamum optime reſeruat et iaſpidis virtutē iu-
uat. Nam vt dicit Iſid. ⁊ dioſ. Iaſpis plus valet in ar-
gēto ꝙ auro. Balſam⁹ aūt in vaſe argēteo melius re
ſeruatur. Reuera chariſſimi tale argentū debem⁹ ac
cipere et acquirere: quia ſcilicet dulciſſime debemus
ſonare per eloquētie benignitatē quia ſcilicet tempe-
rate et ordinate ac moderare dulciter ac amicabiliter
debemus ꝓferre verba noſtra ſm̄ pſone ⁊ negocij q̄li
tatem nā ſm̄ Caſſio. ſup ps. lxxij. Eloquēs eſt ille qui
ſcit pua ſummiſſe magna granditer ⁊ media dicere tē
perate qui ſcit inuenire preclare annunciare magni-
fice aperte diſponere: varie figurare. Et in iſto argēto
balſam⁹ diuine gratie melius reſeruatur et iaſpis di
uine ſcientie plus valet proficit ⁊ reputatur. Ideo dici
tur Prouer. x. Argentū electum lingua iuſti q2 ſm̄ ps.
Eloquia domini eloquia caſta argētū igne examina-
tū probatū terre purgatū ſeptuplū. Et iſtud eſt hodie
cōtra multos ad quos ꝑtinet habere argentū eloquē
tie docendo ⁊ p̄dicando vel ex ſtatu ſicut ſunt mendi-
cantes religioſi vel ex officio ſicut ſunt prelati quorū
tamen multi qui nec aurum accipiunt nec argentum
nec ſapientiā nec eloquētiā profitent̄: ſed magis igno
rantiam et infacundie ruditatem. Unde quilibet po
teſt dicere illud Act. iij. Argentū et aurum non eſt mi
hi. Unde de iſta acceptione eloquētie pōt dici illud. j.
Macha. xj. Accepit Jonathas argētum et aurū ⁊ ve-
ſtem ⁊ abijt. Jonatas enim interpretatur columba ſi-
gnās: q2 viri ſimplices ⁊ benigni auro ſapientie argē-
to eloquētie ⁊ veſte ſpūalis apparētie ſunt muniti ⁊ ac
cedere ad regem xp̄m pre alijs digni. Aduerte tamen
ꝓ dolor ꝙ quidā bene accipiunt argentum non pro-
culdubio in ꝓtuꝫ ſignat pecuniā ⁊c. Uide infra de ar-
gento ⁊ de mun⁹. iiij. Reg. iiij. Nunc autē accepiſti ar
gentuꝫ ⁊ veſtes accepiſti vt emas olineta ⁊c. ſed lepra
Naaman adherebit tibi. Non ſic chariſſimi ſed acci-
piamus et acquiramus dulcorem eloquentie argen-
tum. ¶ Tertio accipiamus valorem penitentie es
inquit. Per es eīn qđ ſm̄ plate. ſi combuſtū fuerit ha f
bet virtutē diſſoluendi: conſumendi vulnera purgan
di: oculos abſtergēdi ⁊ carnes ſuperfluas corrodēdi ⁊
eas creſcere nō permittendi intelligitur virtus peni-
tentie q2 vere ſi igne diuini amoris fuerit aduſta tūc ve
re multiplicē habet valorem. Diſſoluit eīn ꝑ contritio
nem purgat ꝑ confeſſionē conſumit per ſatiſfactionē
oculos mentis abſtergit per claram diſcretionē. Car-
nes ſuperfluas id eſt carnes voluptatis deſtruit ꝑ ab-
ſtinentiā ⁊ carnis macerationem. Et ſanitatem ſpūa-
lem inducit ꝑ virtutis reſtaurationem. ⁊ ideo acceptio
et ſuſceptio amare penitentie nobis figuraliter innui
tur Mathei. j. Noli inquit timere accipere Mariam
cōiugē tuam. Maria enim id eſt amara penitētia de-
bet eſſe coniunx noſtra nobiſcꝫ copulata ⁊ coniuncta
eiuſq; amaram proſperitatem non debemus formida
re vl' timere q2 ſicut dicitur Job. vj. Qui timet pruinā
veniet ſuper eum nix. Pruina enim que de terra venit
eſt penitētia temporalis quā qui timuerit et accipere
neglexerit nix que de celo venit id eſt pena eterna a ce
leſti ſentētia inflicta ſuper eū veniet ⁊ deſcendet. Pa
ueant igitur delicioſi qui nullam volunt penitentiaꝫ
ſuſtinere quia vere bene poſſunt eterne pene miſeriaꝫ
expectare. Quia ſicut dicit̄ Luce. xiij. Niſi penitentiaꝫ
egeritis omnes ſimul peribitis. Es inquit et ideo ho-
mines penitentes poſſunt figurari Exo. xxvij. vbi do
min⁹ preceperat moyſi ꝙ ipſe faceret altare de lignis
Sethim qđ erat incremabile lignum et imputribile:
⁊ ꝙ operiret illud ere et ꝙ haberet tres cubitos in al-
titudine ⁊ tres ī latitudine q̄drāgulis et ꝙ ibi faceret
vnam craticulam in modum rethis que ligna concre
manda ſuſtineret ꝙ etiam ibi faceret anulos in angu
lis eius quibus portaret̄ et ꝙ faceret ad miniſterium
eius vaſa quibus cineres ⁊ ignis reciperētur forcipes
⁊ forciunculus ⁊ ꝙ oīa eſſent erea vectes etiam duos
de lignis ſethim opertos laminis ereis quibus poſi-
tis in anulis altare portaretur et debebat eē ꝯcauum
intrinſecus ⁊ non ſolidum ſed inane ſicut dicit̄ Leui.
vj. Ignis in altari meo ſemꝑ debebat ardere chariſſi-
mi per altare illud pōt intelligi vir penitens et etiaꝫ q̄
cunq; pfectus in quo deberent deo hoſtie bonorꝫ ope
rū immolari. Iſte debet eſſe de lignis ſethim ꝑ virtu-
tem pſeuerātie

Ayuntamiento de Madrid

tem perſeuerãtie qꝛ nec aquis luxurie nec igne auari-
cie debet putrefieri vel cremari. Iſte debet operiri ere
.i. virtute penitẽtie iuxta illud Deut. xxxiij. Ferrum et
es calcimentũ eiꝰ. Iſte debet eſſe quadrus ꝑ quattu-
oꝛ virtutes cardinales. Habet etiam tres cubitos in
altitudine hi ſunt. Spes: fides: charitas. Item tres in
latitudine hi ſunt. Contritio: confeſſio: ⁊ ſatiſfactio.
Iſte debet habere craticulã. hec eſt virtus patientie: q̃
ligna id eſt tribulationes ſuſtinet atqꝫ poꝛtat. Itẽ iſte
debet habere anulos volubiles .i. volubilitatẽ obediẽ
tie. Item vectes ad eũ poꝛtãdũ .i. virtutẽ ſpei ⁊ fiducie.
Debet etiaꝫ habere vaſa ad miniſteriũ ſuũ ſcꝫ vas ad
ignem continendum. hec eſt virtus affectionis ⁊ ami
cicie in qua ignis debet ardere ꝑpetue charitatis. De
bet etiã habere vas ad cineres recolligendum hec eſt
memoꝛia moꝛtis ⁊ cõſideratio que cineres moꝛtalita-
tis recolligit et reſeruat. Debet etiam eſſe concauus
ꝑ humilitatem nõ ſolidus que erant inſtrumenta ad
accipiendum carnes ꝑ quod intelligo cõpaſſionem ⁊
pietatẽ q̃ carnem ꝓximi accipit tanꝙ̃ ſuam ⁊ omnia
iſta debent eſſe erea vl' ere opata ꝑ annexaꝫ penitentiã
⁊ aſperitateꝫ q̃ per es ſicut dictũ eſt deſignat. Ideo de
homine penitente põt dici illud Deu. viij. Cuius la-
pides ferrũ ſunt ⁊ de cuius montibus eris metalla fo-
diunt. lapides em̃ eccleſie .i. inferioꝛes debẽt eſſe ferrũ
ꝑ conſtãtie firmitatẽ ⁊ habere es .i. penitẽtie aſperita-
teꝫ. Ideo de perfectis viris dꝛ Iob. xxxviij. Nunqd ma
nus tua opata eſt celos q̃ ſolidiſſimi quaſi ere firma-
ti ſunt. Unde de acceptione penitentie põt dici illud
Apo. iij. In mente habe qualiter acceperis et audieris
G ⁊ ſua ⁊ penitẽtias age. Debemus igit accipere valoꝛẽ
es. ¶ Quarto nitoꝛẽ apparẽtie. hyacincthũ inqt. Per
hyacincthũ em̃ qui coloꝛẽ hꝫ celeſtiũ ĩtelligit celeſtis
apparẽtia ⁊ conuerſatio que in nobis debet precipue
prelucere. Iuxta illud Hiere. x. hyacincthꝰ ⁊ purpura
indumentũ eoꝝ. Figura Exo. xxv. vbi precipit ꝙ ipſi ac
cipiãt pelles hyacicthinas ad operiẽdũ tabernaculuꝫ
qꝛ vero pellis et opertura noſtra .i. exterioꝛ cõuerſatio
dꝫ eſſe hyacincthina .i. ſpũalis ⁊ celeſtis Phil. iij. Cõ-
uerſatio noſtra in celis eſt. Qđ eſt cõtra multos quoꝝ
cõuerſatio nõ eſt celeſtis ſed terreſtris nõ honeſta. ſꝫ
moleſta nõ modeſta ſꝫ moꝛtifera aliјs vel funeſta. Et
potiſſime tales ſunt luxurioſi qꝛ leuis ⁊ inſolens con-
uerſatio taliũ nõ eſt celeſtis nec ſpũalis: ſed potiꝰ ſan
guinea vel carnalis nigra turpis inficiens et letalis.
Unde ſicut videmꝰ ꝙ pix q̃ naſcitur alba ꝓpter ignis
decoctionẽ tandẽ efficit nigra digitos maculans cõ-
tingentis. Sic vere multi ſunt q̃uis in principio ha-
beant albam .i. puram ⁊ honeſtã conuerſationẽ q̃nqꝫ
tñ accidit ꝙ in igne luxurie et carnalitatis coquũtur
tunc nigri coloꝛis infamis et turpis ⁊ infectiue con-
uerſationis efficiuntur alioſqꝫ per ſua mala exempla
dicta ⁊ facta inficiunt ⁊ coꝛrumpũt. vnde ipſi poſſunt
dicere illud Treñ. v. Pellis nr̃a ſicut clibanus exuſta
eſt. Iſti igitur non accipiunt bonam conuerſationem
ſed malam. Figurati per Anthiochum .j. Macha. j.
Qui accepit ſpolia terre egypti: qꝛ ſcilicet iſti accipiũt
ſpolia id eſt conuerſationem egyptiacam nigram feti
dam ⁊ coꝛruptã. Egiptij em̃ declinant ad nigredineꝫ.
Et ideo de iſta acceptione cõuerſationis honeſte põt
dici illud Exod. xxviij. Accipiunt auruꝫ ⁊ hyacincthũ
⁊ purpuraꝫ coccumqꝫ bis tinctum et biſſum. De iſtis
autem quattuoꝛ coloꝛibꝰ vide infra. Patet igit ꝙ nos
debemus accipere apparentie nitoꝛem penitentie va
loꝛem eloquentie dulcoꝛem ſapientie ſplendoꝛẽ ⁊ fac
paragraphos de reſiduo autoꝛitatis et dic ita dicitur
Exod. xxv. He ſunt inquit que accipere debetis ſequi-
tur purpuram coccum bis tinctum et biſſum vbi oſtẽ
ditur ꝙ nos debemꝰ accipere. Patientie vigoꝛẽ. Pur
puram. Amicicie feruoꝛem. Coccum. Continentie can-
doꝛem. Biſſum. Accipiamus igitur vigoꝛem patien-
tie qui per purpurã denotat qui eſt coloꝛ roſeaceꝰ: qꝛ

ſicut roſa tanti eſt vigoꝛis ꝙ quanto plus terit tanto
plus fragrat. Sic vere ꝟtus patiẽtie tante eſt ꝑfectio
nis ꝙ quãto magis ꝑ tribulationes terit tanto in ro-
boꝛe conſtantie foꝛtius cõualeſcit. Purpurã igitur de
bemus accipere .i. patientie firmitatem qđ eſt contra
multos qui aliquid volũt in patientia ſuſtinere ſimi-
les camelis q̃ gibbũ poꝛtant ſuper doꝛſa quoꝝ conſue
tudo talis eſt ꝙ ſi magiſter eoꝝ paulo plꝰ ſolito ipſos
oneret vel vltra conſuetuꝫ terminũ eos ducat ipſi ex
toto reſiſtunt onuſqꝫ reijciunt ⁊ repellũt vt dicit Iſid.
⁊ Pli. Sic vere ſunt multi q̃ ſi a magiſtro et ꝑlato ſuo
aliquo graui vel difficili ꝓcepto plus ſolito onerentur
ipſi ſtatim impatientia moti ꝑ obſtinationẽ ⁊ inobe-
diẽtiã totaliter reſiſtũt ⁊ ꝑ deſperationeꝫ totũ onꝰ in-
iũctum reijciũt ⁊ dimitũt. ⁊ maxie ſunt tales illi q̃ poꝛ
tant gibbum .i. inflaturã ſupbie ⁊ vanitatis. Uñ Hie
re. ij. A ſeculo cõfregiſti iugum rupiſti vincula dixiſti
nõ ſeruiam. Non ſic ſed habeamus patientie vigoꝛeꝫ
Purpuraꝫ inquit. Unde Iohis. xix. Exiuit Ieſus poꝛ-
tans ſpineam coꝛonam et purpureum veſtimentum.
Hõ enim qui habet purpureum veſtimentum id eſt
virtutem patientie faciliter poꝛtat ⁊ ſuſtinet ſpineam
coꝛonam id eſt aſperitatem penitentie. Debemꝰ igi-
tur accipere vigoꝛem penitẽtie. Purpuram. Unde pa
tiens eſt ille qui dicit in ps. Calicem ſalutaris accipi-
am ⁊ nomen domini inuocabo. ¶ Secundo debemꝰ I
accipere ardoꝛẽ amicicie que deſigãtur ꝑ coccũ bis ti
ctũ q̃ eſt coloꝛ igneus ⁊ ardẽs ꝑ quem ardoꝛ ⁊ igneitas
charitatis notat q̃. ſ. nos debemus erga deũ ⁊ ꝓximũ
inflammari ⁊ ideo dꝛ. Coccus bis tinctus ꝓpter binã
dei ⁊ ꝓximi charitatẽ vnde cuilibet viro charitatiuo
põt dici illud Ezech. xxvij. Secretum ⁊ coccũ ꝓpoſue-
runt in mercato tuo id eſt in conſcientia tua. Et hoc
eſt contra multos qui nec dei nec proximi habẽt amo
rem immo pleni ſunt odio inuidia ⁊ rancoꝛe. Iſte em̃
coccus id eſt coloꝛ rubeus qui nobis precipitur accipi
dicitur coccꝰ bis tinctus ad notãduꝫ ꝙ erat coloꝛ in
tenſe flãmeus: ardens: igneus ⁊ rubicũdus qđ ſignat
ꝙ amoꝛ noſter debet eſſe firmus feruens: verus. inte-
ger ⁊ ꝑfectus. Sed vere iſtum coccum hñt hodie mul
ti multum male tinctum ⁊ multum ſuperficialiter et
imperfecte illi ſcilicet qui tantum amant in proſperis
⁊ non in aduerſis illi qui amant hominẽ non propter
ſe ſed ꝓpter ſua. Illi qui amãt non veraciter ſed appa
renter. Sic eſt em̃ de amoꝛe ſicut de caloꝛe: ſic eſt eniꝫ
ꝙ caloꝛ exterioꝛ facit euapoꝛare ⁊ moꝛtificari caloꝛem
interioꝛẽ naturalem ſicut pꝫ in aceto vbi caloꝛ exte-
rioꝛis rumpit ⁊ moꝛtificat caloꝛem ſubſtãtie interio-
ris ⁊ ſic illud qđ erat vinum efficitur acetuꝫ. Illud qđ
erat calidum ⁊ humidum efficitur frigidum ⁊ ſiccum.
Sic vere chariſſimi contingit hodie ꝙ multi habent
tantum caloꝛem ⁊ ardoꝛem exterius quantum ad bo
na tempoꝛalia vel exterius id eſt in fallaci apparẽtia
ꝙ interius in ſubſtãtia id eſt in cõſcientia remanent
frigidi ꝑ indeuotionẽ ⁊ ſicci per incompaſſionẽ ſicut
pꝫ de illis qui auariciam diligunt exterius mũdi bo-
na. q̃ reuera interius per verũ coꝛdis amoꝛẽ non dili
gũt: nec ꝓximũ: neqꝫ deum qꝛ q̃ dicit ſe amare deuꝫ et
mandata eius nõ cuſtodit mendax eſt ⁊ veritas in eo
non eſt .j. Iohis. ij. Coccum inquit bis tinctuꝫ. Unde
Nume. xix. precipitur ꝙ ſacerdos coccum bis tinctuꝫ
in ignẽ mittat ad denotandum ꝙ coccus ardoꝛẽ cha-
ritatis deſignat Exod. xxviij. Accipient purpurã ⁊ coc
cum bis tinctum. Accipiamus igit feruoꝛem amicicie
¶ Tertio accipiamꝰ candoꝛem continentie. Biſſum
inqt. Biſſus em̃ qui eſt coloꝛ albiſſimus ⁊ puriſſimꝰ K
ſignat virtutem caſtitatis q̃ inter ceteras virtutes eſt
viridioꝛ ⁊ purioꝛ ⁊ deo ⁊ angelis et etiã hominibꝰ gra
tioſioꝛ. Ideo de caſta ꝑſona dicitur. Prouer. xxxj. Biſ-
ſus ⁊ purpura indumẽtũ eius. Et hoc eſt cõtra multos
q̃ reuera non habent nec accipiunt caſtitatis cãdoꝛeꝫ
ſed carnalitatis fetoꝛem nec puritatis albedinem ſed

Ayuntamiento de Madrid

feditatis nigredinē.nō cōtinentie puritatē sed luxurie
vilitatē.Isti debēt facere cōsiliū Thob.vj.Accipies in
quit virginem cū timore dei.Castitas em̄ est virgo pu
ra munda pulcra ⁊ placida.⁊ ideo debem⁹ dicere cum
sansone Iudic.xiiij.Hanc accipe mihi qꝛ placuit ocu
lis meis.sed ecōtra isti faciūt sicut Osee q̄ accepit mu
lierē meretricē ⁊ fornicariam:Ista est luxuria q̄ cū omi
bus ⁊ secularib⁹ ⁊ religiosis ⁊ maiorib⁹ ⁊ minorib⁹ vult
fornicari ⁊ mechari.Non sic charissimi.sed habeam⁹
bissum purissime castitatis:vt cuilibet possit dicere il
lud Ezec.xvj.Cinxi te bisso.calciaui te iacintho.Acci
piamus igit candorē castitatis.feruorem charitatis:
⁊ vigorē patiētie ⁊ firmitatis .qꝛ hec sunt que accipere
debemus.Ista est igitur acceptio actiua ⁊ ꝯmendabi
lis.¶Secundo dico ꝙ est acceptio passiua que ē mi
rabilis:⁊ ista est illa qua homo a deo accipitur ⁊ ad di
L uersa per eam ordinat Unde nota ꝙ deus accipit ho
minē:sicut homo pecuniam de archa sua accipit vt eā
in vsus suos expendat:Sicut aurifaber metallū vt il
lud diuersimode figetur ⁊ cōponat. Sicut scissor pan
num vt eum scindat.sicut magister discipulū vt eū a
magisterio repellat vel eligat:breuiter enim ista est ve
ritas ꝙ sicut artifex accipit materiam vt ea vtatur pro
voto ad bonū.s.vel ad malū:Sic de⁹ per suā ordinatio
nem accipit hominem vt de eo vtatur sicut sua creatu
ra:⁊ vt ipsum trāsformet in aliā formā idest in aliū sta
tum siue bonum siue malū ſm dispositionem sue ꝓprie
volūtatis qđ bene supponit apl's Roma.ix.vbi ait ꝙ
deus ad modū figuli facit de eadē massa vas i honorē
vas in ꝯtumeliā vt eam beatificet ⁊ coronet qꝛ reuera
homo qn̄qȝ a deo accipit ⁊ ad mūdi prelationē vel ad
celi fruitionē ⁊ etiā qn̄qȝ ad infortunium ⁊ tribulatio
nem.Ideo dicit dn̄s Ioh.xiiij.Ueniam ⁊ accipiā vos
ad meipsum vbi ostenditur ꝙ deus accipit hominem
M Ut tēporaliter glorificet:Ueniam. Accipit igi
Ut eternaliter dānificet.Accipiā vos. tur hō vt glo
Ut supnaliter beatificet Uos ad meips. rificet tpali
ter veniā.Radius solis veniēs ad terrā vapores puros
ibi accipit.vt ipsos sursum eleuet ⁊ exaltet Sic xp̄s
veniens ad hominē per suā grām ⁊ visitationē. et per
suam specialē vocationē accipit ipsum per electionē ⁊
eū exaltat per ꝓmotionē:maxime si purus ⁊ sanctus
fuerit per vite ⁊ morū perfectionē veniā inquit:Et iō
pōt dicere dn̄s illud Exo.xx.Ueniā ad te ⁊ benedicam
tibi Sed heu ꝙ multi sunt hodie qui non expectant ꝙ
deus veniat ⁊ accipiat ⁊ ꝓmoueat eos:immo vere ipsi
se ingerunt ꝙtum possunt ad ecclesiasticas ꝓmotiōes
⁊ sepe accidit ꝙ symoniace vel alias indebite promo
uentur.Sed pro certo talibus accidet sicut leopardo:
qui vt accipiat stercus humanum arborem ⁊c.sicut su
pra de absalon.Non sic charissimi:sed dei vocationē
expectemus:qꝛ vere ipse accipit hominē vt glorificet
tēporaliter:Exemplum de dauid.de quo dicitur in ps.
N De postfetantes accepit eum ⁊c.¶Secūdo accipitur
homo vt damnificet ꝑsonaliter:Accipiā inquit:Acci
pere enim.i.acute vel acerbe. vel acriter capere.et hoc
fit quando per mortē eternā deus accipit et tollit de
medio peccatorē.Sicut enim venator accipit ferā cum
canibus suis quos post eā mittit.tandē detracta pel
le ipsam ad ignem coquit ipamqȝ deuorat et cōsumit.
Sic vere qñ dn̄s in nemore huius vite satis sustinuit
aliquā ferā idest aliquē ferum hominē ⁊ crudelem:tā
dem canes suos sȝ infirmitates ⁊ mortē post eum mit
tit:ipsumqȝ in districtu iudicij accipit ⁊ detracta pelle
temporalis possessionis ipsum ad statum paupertatis
deprimit:⁊ etiam ignibus inferni ipsum applicat:⁊
eternam damnationem dentibus sue iusticie ipm vo
rat.Accipiam inquit.Castor enim sicut dicit Plinius
ita tenaciter accipit cum dentibus ꝙ nō solum carnē
perforat:immo etiā ossa interius frangit.Sic vere do
minus cum dentibus sue iusticie rigorose ita acriter
accipit hominem peccatorem:ꝙ non solum carnem.
idest temporalem substantiam: sed per infortunia vel
carnem exterius ledit per mortem temporalem.immo
etiam interiora ossa.i.animam frangit per eter nā dā
nationem.Et ideo tam deo ꝙ angelis ꝙ infernali
bus tormentis possunt dici illa verba Ioh.xix.Accipi
te eum vos ⁊ crucifigite.Accipitur igitur hō vt dāni
cetur eternaliter.¶Tertio accipit vt beatificetur eter
naliter.Ad meipsum inquit.Leo enim quando fame O
scit taliter accipit predam.facit enim quendam circu
lum circa alia animalia cum cauda propria quam im
primit terre:⁊ tunc omnia animalia que sunt infra il
lum circulum statim stupida.de circulo exire penitus
nunqȝ audent:sed expectant edictum ⁊ iudicium regis
sui.scilicet leonis:⁊ tunc ipse venit ⁊ quodcunqȝ volue
rit accipit ad partem suam.Et vt communiter ipse ac
cipit de pinguioribus que sunt ibi. Charissimi leo iste
est xp̄s qui dicitur leo de tribu Iuda Apoca.v.Iste au
tem leo a principio quendam circulum circa alia ani
malia.s.circulum humane durationis ⁊ ambitum hu
mane vite exempla.quem pro certo nullum animal.i.
nullus homo potest vel audet progredi quoquo mo
do.nec limitatum vite terminum pertrāsire.Iob.xiiij.
Constituisti terminos eius qui preteriri non poterunt
quinimmo omnes stupidi sumus circa istum circulum
scientes qđ omnibus mori est necesse.Statutū est ho
minibus semel mori.Hebr.eo.ix.Et ideo pro certo iste
leo quando sibi placet ipse accipit ad partem suam et
ad seipsum sicut rex omnium animalium illum quem
vult.ipsumqȝ per mortem eligit.vt eum ad partē suam
scilicet ad beatitudinem glorie transferat ⁊ transportet
Et vt communiter ipse accipit ⁊ sibi appropriat magis
pingues.i.magis virtuosos ⁊ bonos.Ad meipsum in
quit.Ideo xp̄s cuilibet tali potest dicere illud Exo.xx.
Ascende ad me in montem ⁊ esto ibi. Et Apocali.xxij.
Qui sitit veniat ad me ⁊ bibat aquam vite gratis.Ac
cipitur igitur homo vt glorificetur.vt damnificetur vt
beatificetur.Nota ad hec ꝙ sicut operarius in sero mer
cedem recipit.sic boni post diem huius vite dum sero
mortis aduenerit.accipiunt mercedem glorie paradi
si.vnde dicitur Matthei.xix.Quicunqȝ reliquerit pa
trem ⁊ matrem ⁊c.propter me centuplum accipiet ⁊ vi
tam eternam possidebit.Mat.xx.vbi dicitur ꝙ illi q̄ i
vinea domini laborabant:in sero fuerunt vocati ꝑ pro
curatorem patrisfamilias:⁊ pro mercede laboris acce
perunt singulos denarios.Sic vere charissimi illi qui
in vinea ecclesie laborant per penitentiam in sero hu
ius vite decliui nostre durationis mors que est procu
rator dei patris vocat eos ⁊ tollit de labore huius vi
te:⁊ redditur ei merces pro labore:quia.s.ipsi accipiunt
singulos denarios.i.singuli accipiūt eterne glorie por
tionem.s.diuinam distributionem que quidem gloria
per denarium qui est perfectus numerus denotatur.
Ideo dicitur.j.Cor.iij.Unusquisqȝ propriam mercedē
accipiet ſm suum laborem.Et ideo de quolibet beato
potest dici illud Sap.v.Accipient iusti regnum ⁊ de
corem ⁊ dyadema de manu domini.In quibus verbis
ostenditur ꝙ beati accipiunt in gloria.
Ualoris plenitudinem.Regnum. Inest em̄ ta
Splendoris pulchritudinē.Decorē. libus va
Honoris celsitudinem.Dyadema. loris pleni
tudo qꝛ ipsi habent regnum ⁊ sunt reges:qꝛ sȝ ipsi pri
cipantur ⁊ imperant omnibus creaturis.Regnū enim
est nomen valoris ⁊ potestatis.cum enim materia in
formis diuisa fuerit in duas partes.s.in materiam ele
mentalem ⁊ celestem.ipsam tamen pars huius mate
rie que formam celestem accipit maiorem fortitudinem
⁊ nobilitatem acquisiuit ꝙ alia elemētalis.qꝛ scilicet
illa est cōtenta forma ꝓpria.Et ideo illa superiora cor
pora non corrumpuntur nec ſm philosophum male
ficium machinantur.nāqȝ appetitus materie per for
mam celestem sunt repleti.terminati ⁊ adequati. Ideo
ipsa corpora in virtute:potestate:quantitate:equalita
te perpetua sine corruptione aliqua perseuerāt:quod
tamen in corporibus elementalibus inferiorib⁹ ex cō
traria causa

Ayuntamiento de Madrid

traria cauſa ꝯtrariũ reperit. Sic vere eſt loquẽdo ſpũaliter. Cõſtat ꝙ ad modũ materie humane natura bonoꝝ diſtincta ẽ in duas ptes: q: quedã ſunt elemẽtales inferiꝰ in eccl'ia militãte. Alij aũt ſunt iã ſuperiꝰ i celo in eccleſia triũphãte. Sed quid ꝓ certo: illi qui ſunt ſuperius: accipiũt ⁊ acquirũt multo maiorẽ poteſtatẽ et nobilitatẽ. ꝙ iſti qui ſunt inferiꝰ in hac vita. nã q: forma celeſtis. i. gloria eterna ⁊ viſio beatifica replet ⁊ perficit oẽs appetitꝰ innatiue. i. oẽs affectus et deſideria volũtatis. Ideo ipa corpora celeſtia. i. ipi beati in nobilitate ⁊ virtute ſine corruptiõe ⁊ mortalitate ppetuo pſeuerãt. Nos aũt alij inferiores qui ſub huiꝰ mũdi viuimus elemẽtis. q: forma elemẽtalis. i. gratia: vel tpalis affluentia nõ pficit neqꝫ replet oĩa deſideria cordis noſtri i deo: neceſſe eſt ꝙ ſepe ⁊ in natura ⁊ in moribꝰ patiamur aliquẽ corruptelã. Et ideo de beatis qui iã acceperũt illã ptãtẽ: ⁊ iſtud regnũ dicitur Apocalyp. v. Dignus eſt agnꝰ qui occiſus eſt accipere virtutẽ ⁊ diuinitatẽ. ſapientiã. fortitudinẽ honorẽ ⁊ benedictionẽ Illi eñ qui ſunt agni per benignitatẽ q̃ ſunt occiſi ad litterã: ſicut martyres fuerũt vel occiſi. i. ſanguine carnalitatis priuati p caſtitatẽ. iſti dico digni ſunt accipere

M Uirtutem ad perſeuerandũ.
Diuinitatem ad fruendum.
Sapientiam ad contemplandũ.
Fortitudinem ad impetrandũ.
Honorem ſumme dignitatis.
Gloriam ſumme famoſitatis
Benedictionem eterne delectabi

lis voluptatis. Ideo iſtis dicit j. Regũ. x. Accipe benedictiões de pda mea. Iſti igit accipiũt regnũ. Luc. xix. Homo quidã nobilis abijt in regionẽ longinquã accipere ſibi regnũ. ſed heu ꝓh dolor tale regnũ nõ eſt hodie in hoc mundo: q: vere totũ regnũ tẽporalis ꝓſperitatis

Nec eſt forte.
Nec eſt ſtabile.
Nec eſt durabile
Nec eſt firmum.

Ideo de regno mũdi dicitur. Eze. xvij. fortes terre tollet vt ſit regnũ eius humile. ⁊ non eleuetur Accipiũt igitur beati valoris plenitudinẽ. Regnũ inquit. ¶ Secũdo accipiũt ſplẽdo-
R ris pulcritudinẽ. Decorẽ inquit. Cinis ꝗuis ſit vilis ⁊ deſpectꝰ: qñ tamẽ per ignis ꝓpurgationẽ efficitur vitrũ: tũc claritatẽ accipit ⁊ ſplẽdorẽ: ⁊ efficit corpus lucidũ peruiũ ⁊ trãſparẽs. Sic vere chariſſimi: ꝗuis hõ ſit cinis. i. vilis. rudis: corporeꝰ ⁊ carnalis. qñ tamẽ per ignẽ. i. p mortis ꝯfractionẽ ⁊ per purgatorij afflictionẽ tranſierit. ipſe procerto fiet vitrũ. i. beatus ⁊ glorioſus ⁊ accipiet decorẽ ſplẽdorẽ. claritatẽ ⁊ formoſitatẽ. q: ſicut dr. Sap. iij. Fulgebũt iuſti in ꝯſpectu dei. Et idõ de quolibꝫ btõ põt dici illud Prouerb. xxxj. Fortitudo et decor indumẽtũ eiꝰ. Corpꝰ enim ꝗꝗ ſit in vita iſta rude debile ⁊ deforme. in patria tñ erit pulcrũ. lucidum forte ſolidum ⁊ decorũ. vnde in ps. Magna ẽ gloria eiꝰ in ſalutari tuo gloriam ⁊ magnum decorem impones ſuper eum. Unde Eccli. xxxij. Recumbe vt leteris vt ornamentum gratie accipias ⁊ coronã ⁊ dignitatem conſequaris. Accipiunt igitur ſplendoris pulcritudinem et decorẽ. ¶ Tertio accipiunt honoris celſitudinem.
S Dyadema inquit. quod eſt ſignum maximi honoris ⁊ regie poteſtatis. Nam ſicut rex conſueuit coronare vxorem ſuam et ſibi dyadema imponere: ſic chriſtus animam beatam corona eterne glorie et dyademate eterni honoris coronabit ⁊ honorabit. vñ Baruch. v. Imponet dominus mitram capiti tuo honoris eterni: Et de quolibet peccatore põt dici illud Canti. iij. Uidet regem ſalomonẽ in dyademate. figura Heſter. vj. vbi dicitur Homo quem rex honorare vult debet indui veſtibus regijs ⁊ imponi ſuper equum qui eſt de ſella regis ⁊ accipere regium dyadema ſuper caput ſuũ ⁊ dicatur. ſic honorabitur quẽcunqꝫ rex voluerit honorare. chariſſimi talis homo eſt quicũqꝫ beatus. quẽ ꝓ certo rex paradiſi honorare decreuit tria igitur honoris inſignia ſunt ſibi neceſſaria. ſ. veſtes regie. equus regius regiũ dyade ma. Ueſtes regie ſunt quatuor dotes corporis. ſ. agilitas. ſubtilitas. impaſſibilitas et claritas. Equus regius eſt requies eternitatis in quo homo perpetuo habet quieſcere ⁊ ſedere. Regiũ dyadema ẽ honor excellẽtiſſime dignitatis quo perpetuo homo beatus decorat inſignit ⁊ coronat. q: ſicut dicit Jacob. j. Uir cum probatus fuerit accipiet coronam vite quã repromiſit deus diligentibꝰ ſe. Et ſic bene dico. ꝙ beati accipiunt honoris ſublimitatẽ: ſplẽdoris formoſitatem: vigoris autoritatem ſeu poteſtatẽ. Nota igit ꝙ ſicut dicit apoſtolus. j. ad Cor. iiij. Quid habes inquit quod nõ accepiſti? ſi aũt accepiſti: quid gloriaris quaſi nõ acceperis? quia reuera iſtud eſt certũ homo de ſe nihil habet grẽ vel virtutis niſi acceperit aliũde Cũ enim arbores in hyeme nude ſint: cõſtat ꝙ etiã ſemper nude manerent: quodqꝫ fructus flores ⁊ folia niſi illa omni anno deſup acciperent nõ haberent: et niſi a ſole ⁊ ſtellis influẽtiam obtinerent. Sic reuera homo nudus oĩbus naſcitur. q: ſm phm. ipe eſt ſicut tabula raſa in qua nihil depingit. ita ꝙ nec folijs eloquẽtie. floribus ſanctimonie. fructibus boni operis ⁊ virtuoſe efficacie muniũtur. niſi iſta deſurſum accipiant ⁊ a diuina gratia conſequant. Bene igitur docet Mat. x. ca. Gratis accepiſtis gratis date. Cũ eñ oĩa opera noſtra ſiue ſint bona nature: gratie vel fortune: a deo accepimꝰ. Juſtũ eſt ꝙ ea alijs que nõ habuerint gratis demus. qđ eſt cõtra ſymoniacos ⁊ auaros: qui bene volunt accipere: ſed poſtea nihil dare. ſimiles illi fillo de quo legitur ꝙ a fillo iries animalia armẽta ſua petebat: ⁊ ſine refutatione accipiebat. Qui cum omnia per improbã importunitatẽ habuiſſꝫ finaliter puer ab ipſo vnũ taurum repetijt. ꝙ cum ipſe qui cuncta ab eo acceperat puero dare denegauit. De quo cũ puer doleret ita ꝙ precipitare ſe vellet ſm fabulas in olorem eſt mutatus q̃ eſt auis gemebũda. hoc eſt dictu: ꝙ exinde gemuit ⁊ doluit ⁊ de alterius ingratitudine triſtis fuit. Cõtra tales igitur filios dicit Eccli. iiij. Nõ ſit porrecta manus tua ad accipiendũ ⁊ ad dãdum collecta. Nõ ſic chariſſimi nõ ſimus filli: ſed ſimus prudentes virgines q̃ accipiẽtes lãpades. i. virtutes exierũt obuiã ſponſo. Accipiamus igit vt demꝰ et vt alijs diffundamꝰ. Cõſulo igitur ꝙ accipiamus.

Aurum.
Puerum.
Argentum.
Unguentũ.
Talentũ.
Gladium.
Spolium.
Brauium.
Conſiliũ.
Panem.
Ignem.
Uirginẽ.
Uxorem.
Doctrinã.
Diſciplinã.
Mariam.
Antheũ.
Clypeũ.
Spũſctũ.

Dico igit ꝙ nos debemꝰ accipere auꝝ ſapie. j. Macha. iiij. Acceperũt aurũ multũ. ¶ Scđo accipiamus puerum innocẽtie. Mat. ij. Accipe puerũ ⁊ matrẽ eius ⁊ fuge in egyptũ. Mater eñ innocẽtie eſt iuſticia: q̃ dꝫ haberi in egypto. i. i obſcuritate pñie. ¶ Tertio accipiamus argentũ eloquẽtie. j. Macha. xj. Accepit aurũ ⁊ argẽtũ. ¶ Quarto accipiamus vnguentũ miſericordie. vnde Joh. xij. dicitur de Magdalena: ꝙ ipſa accepit libram vngenti preciosi et effudit ſup caput Jeſu: ⁊ impleta eſt domꝰ ex odore vnguẽti. Opera eñ miſericordie inter alia ſunt magis fragrãtia ⁊ famoſa. ¶ Quinto accipiamꝰ talẽtũ. i. pondus ⁊ librã iuſticie. Mat. xxv. c. Accedens q̃ quinqꝫ talẽta acceperat: dixit. Ecce alia quinqꝫ T
ſuperlucratus ſum. ¶ Sexto accipiamus gladiũ orationis. Eſa. xxj. Surgite principes accipite gladium. ¶ Septimo accipiamus ſpolium bone conuerſationis. j. Macha. v. vbi dicitur. Nõ antiochus cepit hieruſalem ⁊ accepit ſpolia eius. ¶ Octauo accipiamus brauium eterne retributionis. j. Cor. ix. Omnes quidem currũt ſed vnus accipit brauium. Nono accipiamus conſilium ſane diſcretionis. Eccli. vj. Accipe cõſilium intellectus. ¶ Decimo accipiamus panẽ ſpiritualis refectionis. Mat. xxvi. Accepit panem ⁊ gratias agens benedixit. ¶ Undecimo accipiamus ignẽ charitatis feruentis ⁊ dilectionis. vnde de neemia legitur. ij. Macha. j. Nõ iuſſit ſacerdotes accipere ignẽ et abſcõdere. ¶ Duodecimo accipiamꝰ vxorem. id eſt copulam bone amicicie ⁊ ſocialis federationis. Tho. j.

e

Ayuntamiento de Madrid

Accepit annam vxorē ſuā. Et Thob. viij. Non luxurie cauſa accepi vxorē meā. ¶ Tredecimo accipiamꝰ virginem puritatis continentie ⁊ mundane affectionis Thob. vj. ca. Accipies virginē cū timore dei. ⁊ Heſter. j. Accipiat mūdū muliebrē. ¶ Decimoquarto accipiamus doctrinā ⁊ eruditionē. Prouer. xj. Doce iuſtū et feſtinabit accipere. ¶ Quintodecimo accipiamꝰ diſciplinam ⁊ correctione. Prouer. viij. Accipite diſciplinā et nō peccabitis. ¶ Decimoſexto accipiamꝰ mariā. i. penitentiā ⁊ amara contritionē Matthei. j. Noli timere accipere mariā cōiugē tuā. ¶ Decimoſeptimo accipiamus clypeū. i. audaciā ⁊ defenſionē. Eccleſiaſtici. xxxvij. Contra hoſtē accipiet ſcutū. ¶ Decimooctauo accipiamus lintheū. i. mundificantē confeſſionem Joh. xiij. Cū accepiſſet lintheū precinxit ſe ⁊ lauit pedes diſcipuloꝝ ſuoꝝ. ¶ Decimonono accipiamus ſpiritūſanctū id eſt: gratiā ⁊ ꝑfectionē. Act. j. Accipietis virtutē ſpiritusſancti ſupuenientis in vos. Et ſic verificabitur illud Joh. j. De plenitudine eius omnes accepimus. ¶ Itē adhuc nota. ꝙ aliqui accipiūt alienum multipliciter. Quidā per fraudē ⁊ cauillationē. Uide de fraude. Alij per rapinā ⁊ exactionē. Uide de rapina. Alij per munerū receptionē. ⁊ ideo de talibꝰ malis acceptionibus dicit̃. j. Macha. j. vbi loquit̃ de alexādro magno. Cōſtituit prelia multa ⁊ omniū obtinuit munitiones: ⁊ interfecit reges terre. ⁊ tranſiuit vſq; ad fines eiꝰ. ⁊ accepit ſpolia magnitudinis gentiū. ⁊ ſiluit terra in cōſpectu eius. ⁊ cōgregauit exercitū fortem nimis: ⁊ obtinuit regiones gentiū ⁊ tyrānos: ⁊ facti ſunt ei in tributū. Chariſſimi: rex iſte alexāder: poteſt vere ſignificare mundi diuites ⁊ auaros. qui in hoc mūdo imperāt atq; regnāt. Iſti enim hodie cōſtituūt prelia multa. qꝛ per lites ⁊ ꝯtrouerſias ipſi impugnāt hodie cōtra omnes. qꝛ deū nō timēt: ⁊ cūctis hominibus aduerſant̃. j. Theſſal. ij. Et ideo tales pertranſeūt hodie vſq; ad fines terre: qꝛ hodie occupāt omnē terrā ⁊ accipiunt patriā. ⁊ munitioes. i. bona immobilia ⁊ ſpolia id eſt bona mobilia multitudinis gentiū vicinarū. ita ꝙ in cōſpectu eoꝝ ſilet omnis terra. qꝛ nullus eſt qui audeat cōtra eos loqui verbū. Iſti eñ cōgregāt ſibi exercitū amicoꝝ quoꝝ cōtrahūt ſocietates: ⁊ etiā ipſos tyrānos. i. mūdi nobiles ⁊ potētes principes ⁊ etiā prelatos. faciūt tales hodie per ſuas fraudes ⁊ vſuras ſibi tributarios ⁊ ſubiectos. ſicut ad litterā patet de vſurarijs. ⁊ de aduocatis. qui a magnatibꝰ accipiūt penſiones. ⁊ breuiter iſti occupant quaſi totius ſeculi regiones: qꝛ vere diabolus dedit eis regiones gentiū. ⁊ labores populoꝝ poſſederūt. De talibus igit̃ pōt dici illud ꝑs. Cepiſti captiuitatē. accepiſti dona in hominibus. Et nota ꝙ mali habent multiplicē acceptionē. ſ. auaricie. vane glorie. violētie. peſtilentie. De auaricia dicit ꝑs. Epatū eius accipiat alter. Et. j. Reg. viij. dꝛ. de filijs ſamuelis. Quō ipſi acceperūt munera ⁊ peruerterunt iudiciū. De vana gloria dꝛ Joh. v. Gloriā ad inuicem accipitis. De violentia dicitur in perſona pauperis ipſis tyrannis illud Johis. xix. Accipite eū vos ⁊ crucifigite. Et de peſtilētia dānationis quā ſcꝫ maliſinaliter accipiēt. dicitur Luc. xx. Propter hoc accipiēt dānationē maiorē. Uide de acceptione munerum. vbi munus. Sequitur de acceptione perſonarum.

A **Acquieſcere.** Idē eſt qꝺ obedire. cōſentire. concordiā facere vel nutrire. Nota igitur. ꝙ ſicut videmus ꝙ materia habet obedire ⁊ acquieſcere artifici ad hoc ꝙ exinde aliqua forma nobilis producat̃. Sic vere hō acquieſcere. conſentire ⁊ obedire debet artifici ſuo. ſ. deo. prelato doctori et ſuperiori: ⁊ ſe ei pro viribus cōformare. vt ſic forma nobilis gratie: ſciētie: vel glīe in ipſo valeat introduci et de hoc Seneca in ꝓuerbijs. Et Job. xxij. dꝛ. Acquieſce igitur ei ⁊ habeto pacem. Ubi oñditur ꝙ nos debemus acquieſcere multipliciter.

Obediēdo imperātibꝰ. Acquieſce.
Subijciendo corrigentibꝰ. Ergo.
Cōpatiendo indigētibꝰ. Ei.
Cōſentiendo ꝯuuetibꝰ. Habeto pacē. B

Acquieſcamꝰ igit̃. iperātibꝰ obediēdo. Et hoc oſtēdit̃ cum dꝛ. Acquieſce. qꝺ eſt imperatiui modi. ad denotādum ꝙ illis qui habēt autoritatē imperandi. ſ. deo: ꝑlato: ⁊ ſuperiori debemꝰ acquieſcere ⁊ ei obedire. ſicut dicit Pli. ⁊ Ambroſius in Exameron. Quñ rex apū extra alueare volat apes euꝫ ſequuntur ⁊ ei mirabiliter obſequuntur. qꝛ quelibet eius obſequio ſe offert et ei proxima cupit eſſe. ⁊ ſi qua earū defecerit vel ab acie errauerit odore: perſequitur ⁊ ſentit vbicūq; contigerit ipſum preceſſiſſe. ⁊ vbicūq; rex ꝓceſſerit ibidem etiā caſtra figunt. regē etiam fatigatū portāt. Rege viſo totꝰ exercitus animat̃ ⁊ eo perdito. totus dilabit̃ ⁊ ad aliū regem fugit. Apes eñ vt dicunt nequeūt eſſe ſine rege Reuera chariſſimi per regem iſtum poſſumus intelligere chriſtum: qui eſt rex ⁊ rector totius vniuerſi. et ꝗ principaliter in alueari. i. collegio ſancte matris eccleſie principatur. Per iſtum etiam poſſumus intelligere quēlibet prelatum ⁊ rectorem alicuius eccleſie capituli: collegij vel conuentus. Nā ꝓ certo chariſſimi: iſtos reges noſtros debemus ſequi per obedientiam et ſubiectionem in eis acquieſcere: ⁊ obſequi per ſedulitatē ⁊ deuotionem. Eis pro poſſe debemus eſſe proximi per amorem ⁊ dilectionē ⁊ eorum obſequijs nos offerre per voluntariā executionē. Unde Luc. xxij. Sequimini eum quocūq; introierit. quia ſicut dicitur Eccleſia. xxiij. Nihil dulcius ꝙ̃ attendere mandatis gloria magna ſequi dominum. Nam vbicunq; rex noſter chriſtus. vel prelatus preceſſerit bonum exemplū dādo: ⁊ vbicūq; ſe inclinauerit ſuam nobis voluntatem oſtendendo. pro certo nos debemus eum ſequi. eum imitando. ⁊ eius voluntatem per obedientiā adimplēdo. Ipſum etiam debemus ſupportare adiuuando et compatiendo. vel in ſe. vel in ſubditis et in membris. Figura ad hoc. Ezech. j. vbi dicitur. Quō ipe vidit quatuor rotas ſuper terraꝫ. ⁊ erat inquit rota in medio rote: ⁊ vbicūq; declinabat ꝗ̃ prima erat ſequebantur et cetere. ⁊ erant rote in circuitu eius plene oculis ante ⁊ retro. Reuera chariſſimi: tales rote debemus eſſe nos alij eccleſiaſtici ⁊ religioſi. Quia ſicut rota eſt mobilis ⁊ vertibilis: ſic nos debemꝰ eē mobiles ⁊ vertibiles per obedientie volubilitatem. celeritatem ⁊ velocitatem. vnde Ezech. x. Rotas inquit ipſas ante me vocabis volubiles. Et iſte rote debent eſſe occulte per diſcretionem. ⁊ eſſe rota in medio rote per mutuā charitatem et dilectionem: qꝛ. ſ. quilibet debet fratrem ſuuꝫ in medio ſui. ſ. in corde habere: ⁊ ipſum ſecum gerere. per mutuā charitatem et affectionem. ⁊ vbicūq; ꝗ̃ prima eſt ſuper nos. ſ. ſuperior ⁊ prelatus. ceteri. ſ. nos alij ſubditi debemus eū ſequi per obedientiam et ſubiectionem ⁊ imitationem. vnde Mat. viij. Magiſter ſequar te quocūq; ieris. Rege etiam id eſt prelato viſo totus exercitus id eſt totus populus ſibi ſubditus. debet gaudere conſolari et letari. Iuxta illud. Gauiſi ſunt diſcipuli viſo domino. Joh. xx. Ipſo etiam abſente per mortem vel etiam ad litteram ipſo extra eccleſiaꝫ ſuā diuagante: vel eo male regente totus iſte exercitus dilabitur et triſtatur. et in deterius inclinatur. Prouer. xj. Ubi nō eſt gubernator populus corruet quod maxime patet quando collegium caret prelato ante electionem. Exemplo de apoſtolis. qui chriſto abſente ⁊ mortuo triſtati ſunt. ipſoq; reſurgenti letati. Et breuiter populus nō pōt eſſe vtiliter ſine rege ⁊ ſine principe iudice vel etiam rectore. quod eſt contra illos qui dimittunt beneficia in vacatione diutina. nec vt deberent prouident. ſed ſibi fructus retinent atq; ſeruant et leuant. quod etiam eſt contra proteruos qui gaudent in vacatione eccleſie: et in abſentia iudicis vel prelati: quia ſcilicet nonnunquā valent inuenire aliquem correctorem dicentes illud Oſee decimo. Ecce deum non timemus et rex quid faciet nobis. Non ſic chariſſimi non: qꝛ vere nos debemus acquieſcere obediendo

dicēdo imperātibꝰ. Acq̄ſcere inq̄t. qđ ē impatiui mōi
Et de hoc Gen̄. xxvij. Nunc igitur fili acq̄ſce conſiliis
meis. Sed heu ꝙ pauci ſunt hodie tales veri obediē-
tes q̄ bonos plātos diligāt ac ſequant̄. ⁊ q̄ eis obediāt
acquieſcāt ⁊ obſequātur. proh dolor moderni nō ſunt
obedientes ſed odientes: nō prelatos ſequētes: ſ; eos
perſequētes: nō eos diligentes. ſed per contumaciam
negligentes. chariſſimi nō ſic ſed obediamꝰ ⁊ acquie-
ſcamus imperātibꝰ. q2 ſicut dicitur .j. Reg̃. xv. Quaſi
peccatū ariolādi repugnare. ⁊ quaſi ſcelus ydolatrie
nolle acq̄ſcere. ¶ Sc̄do acquieſcamꝰ ſubijciēdo cor-
C rigētibus. qđ oſtēdit cū dicit̄. ergo qđ ſignat argumē-
tum. reprehenſionē. ⁊ caſtigationem. vt ſi prelatus di
cat. ergo fac hoc. ergo quare feciſti hoc. ergo nō facias
amplius ⁊ hec ſimilia. ⁊ huiōi correctioni debemus
acquieſcere: nō per impatiētiā reclamare. qđ etiā verū
eſt in diſputationibꝰ. q2 ſ; veris ⁊ ſanctis opinionibꝰ
eſt acquieſcēdum nō in obſtinatione manēdum. nec
proterue per ſophiſmata rebellandū. q2 ſicut dicitur
Prouer. xij. Qui acquieſcit argumenti glorificabit̄. Et
ideo debemus eſſe ſimiles auro: qđ inter metalla eſt pō
deroſius. ſplēdidius: ſolidius: firmius ⁊ ductilius. Nā
aurum ſub malleo nō findit̄. ſed ſm̄ voluntatē artifi-
cis in bracteas tenuiſſimas dilatat̄. ſi tamē bene fue
rit a ſordibus depuratū. percuſſum etiam nō reſonat
neq̄ clamat. nec in igne cōſumitur ſed purgatur. Re-
uera chariſſimi: tales debemus eſſe nos. q2 vere debe
mus eſſe ponderoſi ꝑ maturitatem. ſplendidi per ſa-
pientie vel apparentie luciditatē. firmi ⁊ ſolidi ꝑ patiē
tie ſtabilitatem. ductibiles ꝑ correctionis humilita-
tem. Nam ſub malleo correctionis: nec igne tribula-
tionis nō debemus findi vel rumpi ꝑ bonoꝝ operum
defectū ⁊ diſcōtinuationē. nec ſonitū murmurationis
emittere per impatiētiā ⁊ detractionē. nec ibi cōſumi
per deſpationē. ſed artifici .i. deo ⁊ ſuperiori nr̄o acq̄-
ſcere. ⁊ ſm̄ volūtatem eius nos ducere ⁊ regere ꝑ obe-
dientiā ⁊ ſubiectionē. ⁊ nos etiā dilatare per charita-
tem ⁊ dilectionē. Et ideo docet Prouer. xv. Qui acq̄-
eſcit argumenti poſſeſſor eſt cordis. ideo nos inſtruit
Prouer. iij. Non deficias cū a deo corriperis. q2 quem
diligit dn̄s corripit. ⁊ quaſi pater in filio cōplacet ſibi
Sed heu proh dolor multi nō ſic: quia vere corda mul
toꝝ tanta ſupbia ſunt repleta. ꝙ nullā correctionē vo
lunt ſuſtinere: immo ſtatim clamant ꝑ murmuratio-
nē impatiētiā: diſcordiā: litem. ⁊ rūpuntur ⁊ cōſumun
tur ꝑ deſperationē ⁊ per apoſtaſie corruptelā. ſicut p;
de malis religioſis. ⁊ iſti ſunt ſimiles auro ſophiſtica
to. Nā q̄ſi aurum non eſt bene purū: ſed habet es vel
auricalcū immixtū: tūc malleatū corrūpitur. atq̄ nec
pro forma introducēda ad volūtatē artificis pōt duci
ſed vere quia multi hodie habēt admixtū auricalcum
qđ videt̄ eſſe aurū qđ non eſt. id eſt hypocriticā fictio-
nem. Ideo pro certo nō pſit malleatores tribulationū
et reprehenſionū in patiā ſuſtinere. immo ꝑ impatiā;
ſepiſſime deficiūt ⁊ rumpunt̄. vn̄ Exo. vj. Nō acquieue
runt ei ꝓpter anguſtiā ſpūs opuſq̄ duriſſimū. Nō ſic
chariſſimi. ſed acquieſcamꝰ corrigentibꝰ nos ꝑ ſubie-
ctionē. Igit̄ inq̄t. De iſto ergo pōt dici illud Joh. xviij.
Ergo rex es tu? tu dicis. q2 rex ego ſum. q. d. O tu ergo
id eſt o tu correctoꝛ. tu es rex ⁊ rector. ideo acq̄ſcendū
eſt. vn̄ Eſa. vij. Audite ergo domus dauid ⁊c. Uide iſra
de iſto correctore in loco ſuo. Igit̄ acquieſcamꝰ corrigē
tibus, per ſubiectionē. ¶ Tertio acquieſcamus indi-
gētibus ꝑ compaſſionē. ei inquit. Nā per iſtud prono
men ei: quod eſt pronomē generale intelligo mūdi mi
ſeros ⁊ depreſſos. quos diuites nō dignant̄ hodie pro
prijs noibꝰ noiare. ſed eos ſolēt appellare ſub nomini
bus generalibus ⁊ remotis dicentes ille vel illa ⁊c. ta
libus igitur miſeris debemꝰ acquieſcere eis cōpatien
do ipſoꝝq̄ miſeriā ꝯſolādo: adiuuādo ⁊ eis ſubueniē
do. vt de quolibet paupere dicatur. Iſte eſt tenete cum
tenete. i. in memoria per recordationē ⁊ affectionē. ta
lis eſt affectio inter paſſeres. q2 ſi vnus currit in laq̄o
alij ad clamorē eiꝰ accurrunt: ⁊ quaſi eiꝰ clamoribus
acquieſcētes ipſum nitunt̄ ꝓ viribus liberare. vt dicit
Plinius. Sic vere chariſſimi: ſi aliquis frater noſter
vicinus vel amicꝰ laqueo paupertatis vel tribulatio-
nis fuerit deprehenſus: ſtatī ꝓ certo ꝙ ad nos clama-
uerit nr̄m auxiliū implorando: vere nos debemus ac
quieſcere cōpati ⁊ accurrere ⁊ ipſum ꝓ viribꝰ adiuua
re ⁊ de paupertatis vel tribulationis laqueo liberare.
et de tali acquietione pōt intelligi illud qđ dr̄ de pre
conio ad Rom̄. j. Mat. viij. Acquieſcūt oibus q̄ poſtu
lantur ab eis. Sic em̄ videmus ꝙ leo parcit aīalibus
proſtratis ⁊ quaſi veniā implorātibꝰ. nā ex nobilitate
regalis animi talibꝰ acquieſcit et īdulget ipſaq̄ tā
gere nō dedignat̄. vt dicit Iſid. Sic vere illi qui h̄nt re
galē animū .i. liberalē beniuolū et benignū: q̄ſi vident
inimicos ſuos vel etiā alios ad terrā ꝓſtratos .i. de ſta
tu proprio cecidiſſe: ⁊ ad ſtatū infimū deueniſſe: certe
ipſi debent ei cōpati. et ei humiliato poſcēti veniā; in
dulgere: et eū nō debent ledere ſed iuuare: exemplo da
uid qui cū poſſet occidere ſaul inimicū ſuū ei pepcit. j.
Reg. xxiiij. ⁊ xxvj. vn̄ dr̄. j. Macha. ij. Nonne dauid in
miſericordia ſua cōſecutꝰ eſt regnū. vn̄ ſi eſurierit ini-
micus cibum da illi. vn̄ Deut. xxxij. Mihi vindictā et
ego eis retribuā. Eccli. xxviij. Qui vindicari vult a deo
inueniet vindictā. vn̄ Hugo. Nobile genus vindicte
indulgere: ſic nō faciūt crudeles: nō parcūt tribulato
ſed q̄ſi poſſunt preualere nituntur. vel iniuria vſq̄ ad
vnguē vindicare. Prouer. vj. Quō zelus ⁊ furor viri nō
parcet in die vindicte. nec acquieſcet cuiuſq̄ ꝓcibus nec
recipiet pro redemptione dona plurima nō ſic chariſ-
ſimi: ſed acquieſcamus indigentibus cōpatiendo ei:
inq̄t Sap. iij. Fideles idilectiōe acq̄ſcēt illi. ¶ Quar E
to debemꝰ acquieſcere cōuiuētibus cōſentiendo quia
illis qui cōuiuūt nobiſcū debemꝰ eſſe acquieſcētes cō
cordes cōſentanei ⁊ pacifici ⁊ benigni. qđ oſtenditur
cum dicit̄. Habeto pacē. Sicut em̄ videmꝰ: ꝙ aīalia
que ſunt ſimilis ⁊ cōformis cōditionis ⁊ nature ſibi in
uicem acquieſcūt ⁊ cōſentiūt. et inter ſe pacifice ꝯuer
ſantur. Sicut videmꝰ de oībꝰ. bobus ⁊ ceruis elephā
tibus ⁊ ceteris māſuetis aīalibus. que gregatim viue
re cōſueuerūt. ⁊ inter ſe pacifice cōuerſari. Sic ⁊ nos
qui ſumus ſimilis conditionis ⁊ cōformis: q2 ſ; omnes
ſumꝰ xp̄iani eccleſiaſtici vel religioſi: debemꝰ acquie-
ſcere inuicē vel cōſentire: ⁊ pacē et cōcordiam alter ad
alterū cuſtodire. Habeto inquit pacē. Marci. ix. Ha-
bete pacē inter vos. Iuxta illud Joh. xvj. Pacē mea;
do vobis: pace; relinquo vobis. Sed heu proh dolor q2
pauci ſunt hodie qui habeant inter ſe verā pacē: q2 ve
re ſicut videmꝰ mūdus totus eſt in diſcordia ⁊ in lite.
vn̄ Hiere. xij. Nō eſt pax vniuerſe carni dicit dn̄s. Di
cit em̄ Pli. ⁊ Amb. Quō multis cauſis pugnāt inter ſe
apes. ſed modico iactu pulueris vel lapidis ipoꝝ con
trouerſia quietat̄. Sic vere hodie chariſſimi iter nos
ex multis cauſis orit̄ ⁊ rixa ⁊ contētio. Et multis occa
ſionibus fedus pacis ⁊ vinculū diſſipat̄. Sicut ad lit-
terā videmus de ſuperbis ⁊ ambitioſis q̄ nō poſſunt
habere pacē inter ſe: ſed pugnis litibꝰ verbis: minis:
iniurijs ⁊ detractionibꝰ: alter ab altero impugnatur.
quia ſicut dicit̄ Hiere. xvj. Abſtuliſti pacē a populo
iſto. Sed vere humana diſſentio modice puluere vel
lapide diſſipat̄. q2 ſ; q̄ſi nos fuerimꝰ lapide ſ; ſepul-
cri ⁊ terre puluere cooperti. ſ. in morte. tunc oīs noſtra
diſſentio finiet̄. q2 ſ; tūc oportebit nos pugnare vel cū
vermibꝰ in ſepulcro: vel forte cū demonibꝰ in inferno:
vel forte cū ignibus in purgatorio. Et propter hoc op-
time docet ſap. Eccli. xxviij. Memento nouiſſimoꝝ et
deſine inimicari. Nō ſic chariſſimi: ſed acquieſcamus
per mutuā concordiā ⁊ pacē. vnde. iiij. Reg. xiij. Per-
cuſſit fedus coram dn̄o vt ſuſcitaret verba federis ac-
quieuitq̄ populus in pacto. Acq̄ſcamus igit̄ inuice;
cōcorditer cōſentiēdo. Benigniter cōpatiēdo. Patiē-
ter ſubijciēdo. Reuerēter obediēdo. Et hec de acquie-
ſcere ſufficiāt gratia breuitatis.

c ij

Ayuntamiento de Madrid

Acquirere. Idem eſt ꝙ accipere: lucrari. vendicare ad ſe querere. Nota igitur ꝙ inuenimus multiplicem acquiſitionem. ſcȝ.
Acq̄ſitionē numinis. Numinis dico: qꝛ ſcȝ deus
Acq̄ſitionē hominis. acq̄ſiuit ſibi eccleſiam Acq̄
Acq̄ſitionē demonis. rit ſibi aīas: ꝛ acq̄ſiuit nobis celeſtē patriā De acq̄ſitiōe eccl'ie. dicit Hiero. exponēs illud ps. Dabo tibi gentes hereditatē tuā: hereditas quippe filio ſancta eccl'ia data eſt quā nō moriens pater ei reliquit: ipe eam ſua morte mirabiliter acquiſiuit De acquiſitiōe vero animarū: dicit. j. Petr. ij. Uos eſtis genus electū regale ſacerdotiū gens ſancta populus acq̄ſitionis. De acq̄ſitione v̄o celeſtis patrie per adā pditē: dicit ꝙ deus deduxit eos. ſ. ſanctos
B patres in montē ſanctificationis ſue: montē quē acq̄ſiuit dextera ei⁹. Eſt igit quedā acquiſitio ſuperni numinis. ¶ Secūdo dico. ꝙ eſt acq̄ſitio mortalis hoīs. Et ſic nota ꝙ eſt duplex acq̄ſitio quo ad pſens. ſ. vicioſa. ꝛ virtuoſa Uicioſa quando homo acquirit.
Mundanorū proſperitatē. Et dicitur hic Sap. j.
Uiciorum feditatem. In iuſticia mortis ē ac
Tormentorū penalitatem quiſitio. Sicut videm⁹ qđ latro acquirēdo rem furatā acquirit ſibi crimē furti. ꝛ exinde penas. Sic vere auarus dū auarе acquirit crimen auaricie et exinde ſuſpendium mortis eterne. ¶ Item nota ꝙ eſt acquiſitio v̄tuoſa. qn̄ ſcȝ homo acquirit gratias ꝛ virtutes dona merita ꝛ gloriā eternaȝ ꝛ iſtam pro poſſe noſtro debem⁹ acquirere ꝛ pcurare omnis eni res appetit naturaliter ſuā perfectionem pro poſſe vendicat ꝛ acquirit. Sicut videmus de arbore que nō ceſſat cōtinue moueri ꝛ creſcere quouſq̧ acquirat debitū cōplemētū. Sic vere chariſſimi: v̄tutes: ꝛ perfectiones debemus pro poſſe acquirere: ꝛ cōtinue de virtute in virtutē creſcere ꝛ pficere quouſq̧ acquiſierimus cōplementū donorū virtutū ſciētiarū et gratiarū. ꝛ augmentū glorie paradiſi. Et de iſta acquiſitione poteſt dici illud Prouerbi. iij. Melius eſt acquiſitio eius. negociatiōe auri ꝛ argēti primi ꝛ puriſſimi fructus eius. In quibus verbis oſtendit ꝙ nos debem⁹ acquirere cōplementū perfectiōis triplici rōne. ſ. Propter bonitatē qua cūctis preferf. Melior eſt Propter dignitatē ad quā hoc refertur. Acqui. ne. au. ꝛ ar. Propter voluptatē que per hāc cōfertur. pmi ꝛ puriſſimi fructus eius. ¶ Habet igitur chariſſimi ac
C quiſitio grē ꝛ v̄tutis bonitatis excellētiā qꝛ melior ē. Illa eī acq̄ſitio ē bona p quaȝ rudis materia ad formā nobilē tranſmutatur Sicut videmus ꝙ cinis qui eſt turpis ꝛ vilis cōditionis in igne quandoq̧ taliter diſponitur ꝙ efficitur vitrum ꝛ ſic acquirit pulcritudinē claritatem: formoſitatem puritatem et perſpicuitatē Sic vere chariſſimi dico. ꝙ acquiſitio ſpirituū eſt melior. qꝛ ſcilicet exinde acquiritur forma nobilis qua homo efficitur.
Clarus pez diſcretionem. Et ſic igitur illa ac
Pulcer p honeſtā ꝯuerſationē. quiſitio habet boni
Purus per caſtitatē. tatē excellētie: Me
Perſpicuus per veritatem. lior inquit. Ideo de iſta acq̄ſitione poteſt dici illud Prouer. viij. Melior ē ſapientia cunctis opibus. ꝛ omne deſiderabile nō poteſt ei comparari. Illud enim eſt melius quod a meliori principio immediatius emanat: et quod ad fineȝ meliorem ordinatur. Et ideo ſpiritualia que a deo pricipiantur et originantur immediate et ad optimum finem. ſcilicet ad eternam beatitudinem ordinantur bona et optima poſſunt dici: et ideo debent pre ceteris procurari. Iuxta illud. j. Corin. xiij. Emulamini chariſmata meliora. habet igitur iſta acquiſitio bonitatis
D excellentiam ¶ Secundo dico. ꝙ ipſa habet dignitatis eminentiam. quia prefertur negociatione auri et argenti. Et bene. Sicut enim videmus ꝙ corpora ſuperiora preferūtur inferioribus: qꝛ ſcȝ incorruptibilia ſunt ꝛ inuariabilia. ꝛ nobiliſſima ꝛ ſimpliciter digniora. Sic vere chariſſimi bona ſpūalia ꝛ eorū acq̄ſitio bonis inferioribus preferuntur: ſicut nobiliora ꝛ digniora. Et ideo hic nominat duo bona tpalia. quoꝝ acquiſitio nō poteſt acquiſitioni ſpiritualiū cōparari: q̄ tn̄ precioſiſſima ab hominibus reputant. ſ. Splendor ſcientiarū. Negociatione inquit Auri. Ualor diuitiarū. Argenti inquit: qđ ethymologizatur: quaſi ardens gētem. qꝛ ſcȝ argentū ꝛ pecunia facit gētes per auariciā ardere ꝛ eſtuare. Iſtoꝝ eīn acquiſitio ē laborioſa: timoroſa ꝛ doloroſa: laborioſa in ingreſſu. timoroſa in progreſſu. doloroſa in egreſſu. Laborioſa qn̄ acquirit. Timoroſa qn̄ ſeruat. Doloroſa qn̄ perdit. Et ideo videt de multis diuitibus ꝛ ſapientib⁹: ꝙ ipſi ſint ſil'es grifis: q̄ ſunt aues ꝛ aquile a parte āteriori: ꝛ ſunt leones et beſtie a parte poſteriori. Hi in mōtibus hyperboreis cuſtodiūt aurū ꝛ argentū et lapides pcioſos: quorū tn̄ poſſeſſio ꝛ acquiſitio nō ē eis vtilis. qꝛ ſcȝ eis nō vtunt: ſed eſt magis eis dānabilis. qꝛ iſtoruȝ cuſtodia dat eis ſollicitudinē ꝛ laborē. ſicut dicit Iſid. Sic vere in montib⁹ hyperboreis qui ſunt frigidiſſimi. i. in excellentijs officijs ꝛ dignitatib⁹ huius mūdi vbi frig⁹ indeuotionis abūdat. principantur hodie multi grifes. i. multe male perſone q̄ ſunt ſicut aquile per volatum ſuperbie ꝛ varietatis. Et ſic leones per impetum ſeuicie ꝛ crudelitatis: qꝛ reuera qn̄q̧ habent in cuſtodia ſua aurum ſapientie ſecularis. ꝛ argentū opulentie tpalis: ita ꝙ bene pōt talib⁹ dici illud Can. j. Murenulas aureas faciam⁹ tibi vermiculatas argēto. Iſti eīn acquirunt murenulas. i. ornamēta ꝛ paramēta auri ꝛ argēti. i. ſciētiarū ꝛ diuitiarū. Sed vere ſepe accidit ꝙ talis poſſeſſio ꝛ acquiſitio eius nō proficit: qꝛ ſcȝ ea nō vtunt. Multi eīn ſunt ita puſillanimes vel ita preſumptuoſi. ꝙ licet habeāt aurum ſapiētie: tamen ipſi nolūt eo vti. ſ. proximos iuuādo: cōſulendo ꝛ inſtruendo. ꝛ hoc malū qꝛ ſicut dicit Luc. xij. Seruus ſciēs voluntatem dn̄i ſui: ꝛ nō faciens. plagis vapulabit multis. Et Iacobi. iiij. Scienti bonū facere ꝛ nō facienti: peccatum eſt illi. Itē alij ſunt ita parci ꝛ tenaces. ꝙ licet habeāt argentū diuitiarū. ipſi tn̄ nō audēt nec ſibi nec alijs de neceſſarijs prouidere. ꝛ hoc peſſimū. qꝛ ſicut dicit Eccl'i. xiiij. Uiro cupido ꝛ tenaci abſq̧ ratione eſt ſubſtātia. Taliū igitur acquiſitio nō proficit: ſed ſuo poſſeſſori nocet multipliciter ꝛ officit. vn̄ Ambro. ſuper Lucam. xij. Fruſtra cōgregat opes qui ſe his vti neſcit. Nec eīn noſtra ſunt que non poſſumus afferre nobiſcū. ſed ſola virtus comes eſt defunctoꝝ. ſola nos ſequit miſericordia que tabernacula defunctis acquirit eterna. Acquiramus igitur chariſſimi: nō tēporalia ſed ſpiritualia. Quia vere iſtoꝝ acquiſitio habet dignitatis eminentiā: qꝛ ſcȝ melior eſt negociatione auri ꝛ argēti. Prouer. iij. et Prouer. xvj. Acquire prudētiam. qꝛ melior eſt cunctis opibus. ¶ Tertio dico. qꝛ E
ipſa habet voluptatis affluentiā. qꝛ ſcȝ iſta habet voluptatē ꝛ affluentiam glorie paradiſi: qđ oſtendit cū dicit. Primi ꝛ puriſſimi fructus eius. Fructus eīn qđ eſt illud vltimū qđ reportat agricola de arbore: ſignat premiū gl'ie paradiſi: quā pro laboribus penitētie reportamus. Et ideo videt ꝙ paradiſus eſt ſimilis q̄buſdā inſulis q̄ ſunt in occeano q̄ dicunt inſule fortunate: de q̄b⁹ dicit Iſid. Quod omniuȝ bonoꝝ copia ſunt replete. Ibi eīn fructuū omniū maxima abūdantia ꝛ maxime in vna. vbi eīn tpe fructus abūdat. ita vt nūq̧ deſit comedere volentib⁹. Ibi auiū dulcis melodia. Ibi lactis ꝛ mellis affluētia. Ibi caprarū ꝛ ouium multitudo. Et ideo antiqui poete ꝛ gentiles ibi crediderūt eē paradiſum. Et propter hoc vt dicitur vocauerūt illas inſulas fortunatas. Reuera talis eſt paradiſus: qꝛ ibi vere eſt oīm bonorū opulentia. Eſt eīn ibi fructuū et deliciarū affluentia. Auiū. i. beatorū ocium laudantiuȝ et gratias agentiū cōſonantia. Dulcedo lactis ꝛ mellis: ideſt requies deuotionis ꝛ conſolationis. Oues et capre que gregatim vadūt: ideſt ſocietas cōcordantie vnitatis et coniunctionis. Canes etiam q̄ ſunt aīalia fideliſſima. i. firmitas fidelitatis ꝛ amoris et dilectionis. ꝛ ideo

Ayuntamiento de Madrid

nis. et ideo iſte locus pōt dici ꝓprie inſula fortunata Paradiſus eīm dr̄: q2 ibi eſt parat9 dn̄i viſus. Fortuna tus: q2 oim bonoꝝ fortuna ibi abūdat. Inſula etiā dr̄. q2 ſc3 nullus pōt ibi intrare niſi per mare tribulatio nis penitētie amaritudinis ꝛ laboris: q2 ſicut dicitur Actuū. xiiij. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnū dei: ſ3 tranſacta amaritudine huius maris quādo ad iſtā inſulā peruenit: tanta copia fru ctuū ibi poteſt inueniri acquiri ꝛ poſſideri. i. tāta vo luptatis dulcedo: ꝙ ibi poteſt totus voluptatis appe titus. ꝛ tota anime capacitas ſatiari. Iuxta illud ps. Satiabor cū apparuerit gl'ia tua. Nā ſicut dicit Iſid. Eſt qdā regio in affrica ita fertilis. ꝙ ibi iacta ſemina in cētuplū augmētant. Sic vere paradiſus eſt ita fer tilis: ꝙ ſi ibi per elemoſynā3 penitētiā ꝛ ceteras vir tutes ſemen bonoꝝ opeꝝ ſeminaueris fructu3 cente ſimū q'eſt perfectus numerus. i. pfectionē et opulentiā eterne glorie reportabis. Gen. xxvij. Seminauit yſaac in terra illa ꝛ inuenit in anno illo centuplū. Et Mat. xix. Cētuplū accipiet ꝛ vitā eternā poſſidebit. ꝛ Mat. xiij. dicitur. Semen cecidit in terram bonam ꝛ ortum fecit fructum centuplum. Heu deus pro certo inſu la non eſt mūdus: quia vere in mundo non eſt.
Bonoꝝ abūdātia: ſed indigentia.
F Nō opulentia: ſed indigentia.
Nō melodia: ſed triſticia.
Nō cōcordia: ſed cōtrouerſia.
Nō fidelis amicicia: ſed amicicia falſa.
Et ideo ibi nō abundat fruct9 pfecte dilectionis. im mo iſta regio caret fructib9 fruitionis. vn̄ Sap. iij. Va cua inquit eſt ſpes illoꝝ ꝛ labor eorum ſine fructu. Et ideo mūdus nō eſt ſimilis inſulis fortunatis. immo eſt ſimilis cuidā monti: qui eſt ꝓpe ſiciliā qui dr̄ mōs ethna. ſed ethna vbi nō creſcit aliquis fruct9. ſed per petuis incēdijs ſpirat. Sūt enim ibi cauerne ſulphu ree plene ꝛ ex colliſione vēti qui generat ex fluctibus maris cōtigui. Sulphur ille qui eſt calidus inflāmat Et ſic dr̄ ibi audiunt qdā voces lamētantiū3. et ideo infernoꝝ ſpiraculū credit ibi eſſe. Sic vere chariſſimi mundus eſt hodie plenus infinitis incēdijs. ſ. incen dio auaricie ꝛ cupiditatis. Incēdio leuicie ꝛ crudelita tis. Incēdio luxurie ꝛ carnalitatis. Sūt eīm ibi cauer ne ſulphuree. i. hoies peccatores cauati et defectiui ſul phurei infames et fetidi. qui ꝓ certo ad flatū venti. i. ad ſuggeſtionē tētationis: q̄ a mari. i. a dyabolo mo uetur ſpirant faciliter iſtos ignes. Eccl'i. xxij. Apertio oris eius inflāmatio. Et ideo in hoc mūdo audiuntur hodie multi miſeri lamentantes: illi. ſ. qui iſtos ignes crudelitatis ꝛ cupiditatis ab iſtis cauernis ſulphureis ſc3 ab iſtis raptorib9 ꝛ vſurarijs patiūtur. De quibus bene dr̄ Iob. xxiiij. De ciuitatib9 fecerūt viros gemen tes et anie volātiū clamabūt: ꝛ deus inultū abire non patiet. Et ideo mūdus infernus. i. locus crudelitatis et inſatiabilitatis ꝓprie pōt dici iuxta illud Prouer. xv. Infernus ꝛ perditio nō implebūtur. ſic et oculi ho minum inſatiabiles. In iſto etiā mōte non ſunt hodie fructus bonaꝝ operationū: vel dulcedo pfectarū dele ctationū. Ideo pōt figurari Mat. xxj. In illa ficulnea in qua dn̄s nō inuenit fructus: ſed folia. ꝛ ideo male dixit ei ꝛ aruit. Sic vere in mūdo ſatis eſt de folijs. i. de apparētia ꝛ de verbis. ſed vere nihil ē ibi de fructu bonitatis ꝛ pfecte volūtatis. Et ideo dn̄s mūdo male dixit Mat. xviij. Ve mūdo ab ſcādalis. Et ꝓpter hoc iſte mūdus eſt hodie totus aridus. q2 ſc3 ipſe caret gra tie ꝛ deuotionis. Luc. viij. Natū aruit: q2 non habuit humorē. Ideo dr̄ in ps. Dedit erugini fructus eorum: et labores eoꝝ locuſte. Nō ſic paradiſus: non chariſſi mi: q2 vere primi et puriſſimi fruct9 ei9. Primi ꝙtum ad ꝓmotionis honorē. Puriſſimi ꝙtū ad viſionis ſplē dorē. Fruct9 ei9 ꝙtū ad fruitionis dulcorē. Et iō talis locus debet acquiri ꝛ ꝓcurari. vn̄. ij. Theſſal'. ij. Voca
G uit nos per euāgeliū nr̄m in acquiſitiōe glorie. Et ſic p3 ꝙ eſt acquiſitio cōmēdabilis. ¶ Scd̄o dico ꝙ ē acqſi tio hūana q̄ eſt dānabilis. Et iſta ē ꝓ certo qn̄ homo.
Acquirit culparum montē ꝛ cumulū.
Acquirit gazarum pontē ꝛ baculū.
Acquirit penarū fontē et riuulum.
Dico igit ꝙ mali acquirūt cumulū diuitiaꝝ nequicia rum. et dic ꝙ peccatū eſt ſicut monile vulcani qd̄ qui cūꝙ habebat vl' acquirebat pribat: ſic pctm̄ ꝛc. Sap. j. Iniuſticia mortis eſt acquiſitio. Itē mali acquirūt cu mulū diuitiarū ſiſcꝫ formicis q̄ in granis aggregatis ſe cumulāt. Apib9 q̄ flores aggregāt. Ericijs qui po ma cōglobāt. Et ideo de iſtis dr̄ Baruc. iij. Theſauri zant aurū in quo cōfidūt hoies: ꝛ nō ē finis acquiſitio nis eoꝝ. Itē mali acquirūt riuulū miſeriarū. ſc3 penas inferni de quo ad Rom. iij. Qui aūt reſiſtunt ipſi dā nationē acquirūt. ¶ De acquiſitiōe aūt demonis vel predicatoꝝ qui diuerſimode acquirunt aīas: omitto gratia breuitatis. Et ſufficit de acquirere ad preſens

Accubare. ſeu. Accumbere.

Recūbere. Cibare. Cum accubit9 ſit ꝓprie locus ſtra tus vel lect9 ad dēſcēdū. ꝛ accubādū vel ad cubitū po nēdū vel ad innitēdū fact9. Poſſum9 dicere ꝙ in ſcri ptura multiplex accubit9 inuenit. Eſt eīm accubitus. A
Floridus ꝛ purus.
Aridus ꝛ durus.
Lucidus ꝛ ſecurus.
Fetidus ꝛ impurus.
Horridus ꝛ obſcurus.
Accūbūt igitur iuſti virtutū florib9. de quo dr̄. Ezec. xxxiiij. In verbis virentib9 in paſcuis pinguib9 accu bare eos faciā ꝛ oues meas. ¶ Itē accūbūt mundani terrenis operib9: ſc3 i amore terrenoꝝ: q̄ ſunt ꝑ nimiā ſollicitudinē nimis dura. Amos. ij. Super veſtimen tis pignorata accubuerūt. Veſtimēta igit ſm̄ Grego rium ſunt bona tēporalia. ¶ Itē accūbunt beati ſecu ris turribus. ſ. in paradiſo. Sophonie. iij. Paſcentur et accubabunt ꝛ non erit qui exterreat. ¶ Itē accum bunt mali cilparu3 fecibus. Vn̄. ij. Reg. xiij. de Amon luxurioſo dr̄. Accubuit amon ꝛ egrotauit. ¶ Itē accū bunt dānati inferni ignib9. Accubabunt in medio ei9 greges oēs beſtie gentiu3 onocrotalus ꝛ hyricius et eri cius et liminib9 eius morabunt. Per iſta eīm anima lia accipientur diuerſa genera pctoꝝ. His igitur pre miſſis nota. Qd̄ eſt accubitus ſeu recubitus bonoru3 qui eſt laudabilis. Et eſt accubitus maloꝝ. qui eſt odi bilis. ¶ Primo igit videam9 de bonoꝝ accubitu lau dabili. Sicut eīm videmus ad oculu3: ꝙ omne animal indiget quiete ꝛ accubitu poſt laborē. Sic vere omnis poſtꝙ ſatis laborauerit in negocijs huius mūdi: ne ceſſe eſt ꝙ aliqn̄ aliquā quietē ſpiritualē: ꝛ aliquē mē talē accubitu3 cōſequatur. Et de hoc poteſt exponi il lud. Gen̄. xlix. Iſachar aſin9 fortis accubans inter ter minos. Ecce hic oſtenditur ꝙ boni diuerſimode reqe ſcunt ꝛ accūbunt videlicet. B
In ſecuritate ſpei confidentis.
In humilitate cordis patientis.
In poſteritate finis ſubſequentis.
Sit igitur in nobis ſpei ſecuritas ꝛ cōfidentia. qd̄ oſte ditur cū dr̄. yſachar. qd̄ interꝑtat dn̄m memorās. Ite3 cordis humilitas ꝛ patiētia. q2 debem9 eſſe aſinus for tis. Itē ſit i nobis finis poſteritas cū preuidētia. quia ſc3 debemus habitare inter termīos. Eſt igitur reqes ſeu accubit9 in cōfidētia ſuſtētatoria. hoc eſt dictu in ſpe ꝛ fiducia ipſius dei. yſachar elephas accūbit ꝛ dor mit innixus arbori. habet eīm tantā corporis grauita tem: ꝙ ſi ad terrā accūberet dormiendo nūꝙ poſſet ſe amplius leuare. Et ideo neceſſe eſt ꝙ totus erect9 ſu per poplites anteriores dormiat: et ꝙ innitat arbori dū accubit. Reuera chariſſimi: ꝑ elephātē poſſum in telligere quēlibet virū iuſtū: qui inuita iſta pagrat me moria mūdi huius. Iſte eīm neceſſe habet alicubi ac cumbere ꝛ requieſcere per deſideriū ꝛ affectū. Modo ſic eſt ꝙ iſte naturaliter eſt grauis ꝛ ponderoſe condi

tionis.q: ſcꝫ homo naturaliter eſt grauis ⁊ ponderoſus ad bonum faciendū: ⁊ inclinatus ad malū exequendū q: ſicut dicit᷑ Gen.viij. Senſus ⁊ cogitatio hominis prona ſunt ad malū ab adoleſcētia ſua. Et ideo ſi hō velit accūbere terre ⁊ quieſcere circa terrena: pro certo vix aut nūꝙ poterit ſe erigere ad eterna. immo erit in periculo ꝙ ibi per auariciā taliter infigat᷑ qd̄ nūꝙ amplius erigatur. Quid debet igit᷑ facere? vere ipſe dꝫ accūbere tot⁹ erectus ſurſum ad eterna ꝑ deſideriū ⁊ affectiōeꝫ. Debet etiā inniti arbori.i.deo per fiduciā ⁊ ꝑ ſpem et deuotionē ⁊ ita requieſcet ſine periculo per mētis cōſolationē. Et hoc oſtēdit᷑ cū dicit᷑. yſachar. qd̄ interp̄tatur memorās dn̄m. q: vere ita debꝫ ſperare ⁊ cōfidere in dn̄o: ꝙ ipm̄ ſemꝑ debet cōtinue memorare. ⁊ mētali memorie cōmendare. q: beatus hō qui cōfidit in dn̄o. Hiere.xvij. vn̄ Deut.xxxiij. Letare zabulon i exitu tuo ⁊ yſachar in tabernaculis tuis. Homo em̄ qui dr̄ zabulon.i.defluens per mortalē cōditionē: debet eſſe ſicut yſachar in tabernaculis ⁊ fiduciā ⁊ deuotionē habere. Iuxta illud Eſa.xxxij. Sedebit populus meus in multitudine pacis in tabernaculis fiducie in requie opulēta. Sꝫ vere chariſſimi: videt᷑ ꝙ multis accidit ſicut elephanti: qui qn̄ꝙ nō eligit fortem arborem ad innitendum: imo innitit᷑ arbori interi⁹ cōcaue: vel a venatore ſecate: ⁊ tūc arbor illa ſtatim frangit᷑: ipſeq̄ cadit ⁊ occiditur. Sic vere hō quādoq̄ nō innitit᷑ ꝑ ſpem ⁊ fiduciā forti arbori.i.deo ⁊ ſanctis: imo qn̄q̄ accūbit ſuꝑ arborē putridā.i.ſuꝑ carnē ⁊ carnalē amiciciā: qn̄q̄ ſuꝑ arborē ſecatā ⁊ inſolidā.i.ſuꝑ mūdū ⁊ mūdanā ꝓſperitatem ⁊ opulentiā. Qn̄q̄ ſuꝑ arborē ventis expoſitā.i.ſuper honorū eminētiā: qui quidē cito ei deficiūt. ipſoq̄ cadente per mortē venatores inferni ipm̄ interficiūt et occidūt. Et ideo mund⁹ ⁊ mūdana ꝓſperitas figuratur in baculo harūdineo egypti. de quo Eſa.xxxvj.c. Ecce inquit cōfidis in baculū iſtū harūdineū egypti. cui ſi innixus fuerit homo: intrabit per manū eius et perforabit eā. ſic pharao rex egypti omnib⁹ qui ꝯfidūt in eo. Egyptus iſte chariſſimi: ſignat mundū q: egypt⁹ interpretat᷑ tenebre: ⁊ mund⁹ iſte per ignorantiā tenebroſus. bacul⁹ iſtius egypti eſt mūdi ꝓſperitas que vere eſt bacul⁹.i. ſuſtentatio fatuorū quidē harūdineus. q: ſcꝫ nō eſt ſolidus neq̄ firm⁹: ſed defectibilis ⁊ inanis atq̄ ad modū harūdinis diſſipat᷑: frangit᷑ et delet᷑ Rex aūt pharao qui iſtū baculū ⁊ iſtū egyptū.i. mūdū et mūdi ꝓſperitatē gubernat: ſignat mūdi pricipes et potētes qui mundū ⁊ ſua ꝓſpera habēt in manu ſua: qui etiā dicunt᷑ pharao: qui interp̄tat᷑ nudās denegās et diſcooperiens q: vere iſti denegant pauperibus pietatem: et ſubditos et vicinos ſuos per rapinam et exactionem diſcooperiunt et denudant Job.xxiiij. Nudos dimittunt homines veſtimenta tollentes. Mali gni et fatui confidunt in egypto.i.in mundo: et etiam innituntur per confidentiam ſuper baculo eius harūdineo.i. ſuper mundi proſperitate: et ſuper pharaone rege eius. ſuper mundi diuitibus et potentibus. que tamen omnia cito deficiunt et franguntur. et ſic decipiuntur innitentes. Sicut quotidie videmus ad oculum de multis: qui ſperantes in ſe quos promiſſionibus alliciunt ſuis fraudulentijs decipiunt. Et ideo dicitur in ps. Bonum eſt confidere in domino. ꝙ confidere in homine. Et ideo ſtultus eſt elephas idest homo qui accumbit per confidentiaꝫ ſuper iſtis. Ideo bene dicitur Eccli.xx. Cum aliena muliere ne ſedeas nec accumbas ſuper cubitum eius. Aliena enim mulier ē mundana proſperitas que ſcꝫ eſt more mulieris mutabilis atq̄ vana ſuper quā nō eſt aliqualiter per amorē et cōfidentiā accūbenduꝫ. Nō ſic igitur chariſſimi: ſed innitamur forti arbori.ſ.deo ⁊ ſuꝑ eū accūbamus per confidentiā ſuſtentatoriā yſachar Exēplo beati Johis de quo legit᷑ Joh.xiij. Qd̄ ipſe recubuit in cena ſuper pectus dn̄i. ¶ Scd̄o accūbamus ⁊ requieſcam⁹ ꝑ patiē

C tiam ſupportatoriā Aſinus inquit fortis. Nā ſicut videmus ꝙ tutū eſt accubare in caſtro forti ⁊ firmo: qd̄ nō timet machinas bellatorū. Sic vere tutū eſt accūbere ſpiritualiter quieſcere ⁊ dormire in virtute patiētie ⁊ humilitatis q̄ nihil aliud eſt: ꝙ quoddā caſtrum ſpirituale: qd̄ nō poteſt diſſipari nec deſtrui tribulationib⁹ quibuſcūq̄. Et hoc oſtendit᷑ cū dicitur aſin⁹ fortis. q: ſcꝫ debem⁹ eſſe aſini per humilitatē: fortes per patientie firmitatē. Eſt em̄ aſinus ſm̄ Iſido. aial̄ ſimplex ⁊ tardū. humanis nutib⁹ obediēs ⁊ ſubiectū obliuioſum: oniferum. patiens oneris itineris ⁊ laboris: vili ⁊ modico vtens cibo. Inter ſpinas ⁊ tribulos querēs victū. Talis ꝓ certo debet eſſe vir fortis humilis ⁊ ꝑfectus. q: iſte debet eſſe ſimplex.i. ſine plica malicie ꝑ innocētie puritatē. tardus ꝑ tēperantie maturitatē. obliuioſus: ſcꝫ iniuriarū ꝑ clementiā ⁊ pietatē: ſubiectus.ſ. maiorib⁹ ꝑ obedientiā ⁊ humilitatem: vtēs modico cibo ꝑ abſtinentiā ⁊ ſobrietatē. Inter tribulos querēs victū ꝑ penitētiā ⁊ aſperitatē. oniferuꝫ et laborioſum ꝑ patientiā ⁊ lōganimitatē. Ideo de talibus aſinis patiētibus pōt intelligi illud Gen.xliiij Oneratis aſinis reuerſi ſunt i opidū. Et ſicut videm⁹. ꝙ aſinus eſt fortior in parte poſteriori ꝙ anteriori: ſic homo debet fortior ⁊ potētior eſſe in poſteriori parte ſenectutis: ꝙ anteriori iuuētutis. ij. Cor.xij. Cū aūt infirmor: tunc fortior ſum. Sed heu proh dolor ꝙ pauci ſunt hodie tales aſini in mūdo.ſ. viri patientes. videt᷑ em̄ adimpletū hodie verbū. Pli.li.viij.c.xliiij. q̄ dicit. Qd̄ in frigidiſſimis regionib⁹ vt eſt pōtus nō inueniunt᷑ aſini. Sic vere q: mūdus eſt frigidiſſima regio ꝑ indeuotionē: q: ſcꝫ amor diuinus ardorq̄ charitatis ibidem nō ardet Ideo nulli vel pauci aſini.i. viri patientes ⁊ humiles inſunt ibi. Et ideo videt᷑ impleta figura Exodi.xiij. Primogenitum aſini mutabis oue: q: vere iſti qui deberent eſſe aſini: ideſt fortes patientes humiles ⁊ ſtabiles: ſcꝫ clerici et religioſi. et etiam alij chriſtiani mutati ſunt hodie in oues.i. in viros molles inſtabiles et imbecilles. Non ſic chariſſimi non: ſed ſimus aſini virtuoſi ⁊ patientes in tribulationib⁹ reſiſtentes. Figurati.iij. Regū.xiij. Per illum aſinum prophete mortui quem leo occiderat: qui ſtabat iuxta cadauer magiſtri ſui. de quo dicit᷑ ibidem. ꝙ nō comedit leo de cadauere nec leſit aſinum. Q: a vere chariſſimi: illi qui ſunt vere aſini: ideſt humiles ⁊ patiētes qui iuxta cadauer prophete mortui: ideſt iuxta chriſtū mortuum ſtāt per ſue mortis meditationem. a leone ideſt dyabolo ⁊ ceteris crudelibus: nec ab eorum tormentis ⁊ tribulationib⁹ non leditur nec grauat᷑. Ideo dicitur Eccli.xxxiij. Cibus ⁊ virga ⁊ onus aſino: panis et diſciplina ⁊ opus ſeruo Accumbam⁹ igitur ⁊ quieſcamus per patientiā cuncta ſuſtinētes. Et de tali accubitu fortitudinis ⁊ patientie: dicitur illud predictū Soph.iij. Paſcentur et accubabunt ⁊ non erit qui exterreat. ¶ Tertio accūbamus per prouidentiā mortē cogitatā.i. accubamus in cōſideratione mortis et futurorum cōtingentium. Accūbamus inquit inter terminos. Nam per meditationē ⁊ cōſiderationē debemus accūbere vel dormire inter terminos mortis iudicij: purgatorij: ⁊ inferni. Iſti ſunt fines cōcluſionis et vie nr̄e. Et ideo nos debemus facere ſicut quedam belua: q̄ dicitur vitulus marinus. q̄ cubat et habitat inter terminos maris ⁊ terre. In terra em̄ cubat ſicut beſtia ⁊ ibi partunt fetus ſuos. In mari aūt natat et ambulat ſicut piſcis. ⁊ iſta belua ſuꝑ oīa aīalia opprimitur graui ſomno. vt dicit Pli.li.viij.ca.xij. Uere chariſſimi: ſic debemus facere: q: vere nos debem⁹ cubare in terra per conſiderationem noſtre terreſtreitatis et mortalitatis. Item natare per mare. ideſt per amaritudinē mortis purgatorij: iudicij et infernalis. aſperitatis habere ſomnū. ideſt requiem cōtemplationis eterne felicitatis. Et ideo de iſta duplici conſideratione. ſcꝫ proſperitatis ⁊ aſperitatis. et de iſto vitulo pōt dici illud Eſa.xvij. Ibi paſcet᷑ vitulus ⁊ ibi accubabit. Uitulus em̄ iſte.ſ. homo ꝯtēplatiu⁹ ⁊ cōſideratiu⁹ paſcetur

D

Ayuntamiento de Madrid

ſectur ibi ſcꝫ in paradiſo.ꝑ opulentie cōtēplationē:et
ibi accubabit in morte:in iudicio:purgatorio ⁊ infer-
no.per diuine iuſticie meditationē. Heu ꝓh dolor ꝙ
pauci ſunt hodie tales vituli.q2 vere vix inueniť hodie
qui cogitet vel qui preuideat de futuris:qđ maxie ve-
rū eſt de mūdi diuitibꝰ quos miſera ꝓſperitas taliter
delectat:ꝙ nō cōſiderant finē ſuū.vñ Tren.j.Sordes
eius in pedibꝰ eius nec recordata eſt finis ſuis.Tales
ſunt ſiles ranis que ſunt aialia in aquis dulcibꝰ ha-
bitantia.cauda carentia:ſemꝑ clamātia:ſupuenietes
timentia ⁊ fugientia aialia etiā ſunt lutoſa:venenoſa
ſub ventre ſunt maculoſa.abominabilia ⁊ odioſa.Ue
re tales ſunt multi diuites potētes.Iſti em̄ in aquis
dulcibus deliciarū habitāt ⁊ morantur. Cauda etiaꝫ
que eſt finis corporis.i.memoria ſui finis ⁊ cōſidera-
tiōe futuroꝝ penitus ſūt priuati.Iuxta illud:Eſa. iij.
Auferet a te dn̄s caput ⁊ caudā.Et ideo tales ſunt ho
die clamātes per iactantiā;detractionē:⁊ diſcordiam
timoroſi ꝑ ignorātiā.aquoſi ꝑ luxuriā. lutoſi ꝑ auari-
ciā.venenoſi ꝑ maliciā.maculoſi: ꝑ macularū.i.pctōꝝ
abūdantiā.Et iō cūctis hoibꝰ.i.cūctis ꝑſonis bonis ⁊
rationabilibus ſunt odioſi.abominabiles ⁊ ſuperſti-
tioſi.Nō ſic chariſſimi:nō careamus cauda.i.memo-
ria noſtre finis nō rane: ſed ſimus vituli marini:⁊ ac-
cumbamus inter terminos accidentiū futuroꝝ.vnde
Eccli.vij.In omnibus operibꝰ tuis memorare nouiſ-
ſima tua:⁊ ineternū non peccabis.Accūbamus igitur

E Per preuidentiā cōſideratiuā
Per patientiā humiliatiuā.
Per confidentiā corroboratiuā.

Iſte eſt igiť accubitus gratie qui ē virtuoſus ꝙ bene
fuit figuratus Mat.xxvj. vbi mulier effigit precioſuꝫ
vnguentū ſuper caput dn̄i recūbentis.Quia reuera ꝙ
predictis modis ī deo recubuerit mulier mollis aer.i.
diuina miſericordia ipſum vnguento precioſo cōſola-
tionis ⁊ gratie deliniet.vnde Marci.vj.⁊ Luce.ix. di-
citur.Mđ dn̄s precepit ꝙ facerēt turbas accūbere ſuꝑ
herbā.herba em̄ ſignat ꝯſolationis refrigeriū Iſte eſt
igiť accubitus gratie qui eſt virtuoſus.¶Scđo prin-
cipaliter dico.ꝙ inueniť accubitus glorie qui eſt gau-
dioſus.Circa qđ nota ꝙ animalia poſtꝙ plena fuerit
et ſatiata:ſolēt requieſcere accūbere ⁊ ſedere.Sic vere
anime beatoꝝ que eterna viſione ⁊ fruitiōe fuerint ſa-
tiate:tūc per eternā conſolationē ſecuritatē ⁊ delecta-
tionē requieſcūt pariter ⁊ accūbūt.vnde Ezech.xxxiiij.
Requieſcēt in herbis virētibus ⁊ in paſcuis pinguibꝰ
paſceniť ſuꝑ mōtes iſrl':paſcā eas ⁊ accubare eas faciā.
Iſte herbe.iſta paſcua.iſti ēt mōtes ſignāt ꝑadiſū.q2.ſ.
ibi eſt viror eternitatiſ:nūꝙ ſeneſcēs.Paſcua nūꝙ are
ſcēs Mōtes.i.ſublimitas autoritatiſ nūꝙ decreſcens
ſeu euaneſcēs.Iſte eſt.em̄ accubitꝰ gaudioſus ⁊ letus.

Ratiōe ſocietatis.
Ratione ſatietatis.
Ratione autoritatis
Ratione ſuauitatis.

Et primo ratiōe ſocietatis. Conſtat em̄ ꝙ ibi eſt bona
ſocietas. q2 vt đr Mat.viij. Sancti venient ab oriēte ⁊
occidente ⁊ recūbent cum abraam ⁊ yſaac ⁊ iacob in re
gno meo.¶Item ratione ſatietatis.q2 ſcꝫ in illo accu
bitu ſancti habebāt ſatietatē eternā.vnde Luce.xxiiij.
Dum ieſus recūberet cū illis accepit panem ⁊ fregit et
porrigebat illis.¶Itē ratione autoritatis.Luce.xxij.
Quis maior eſt an qui miniſtrat: nonne qui recūbit.
¶Item ratione ſuauitatis.Canti.j.Cū eſſet rex in ac-
cubitu ſuo nardus mea dedit odorē ſuauitatis.Eſt igi
tur quidā accubitus beatoꝝ qui ē gaudioſus.¶Sed
adhuc nota. ꝙ eſt accubitus maloꝝ qui eſt odibilis.
ſeu vicioſus.Sed em̄ videmus ꝙ beſtie accūbunt ⁊ re
F quieſcunt ſm̄ proprietatē cōditionis ⁊ nature.Sic ve-
re chariſſimi:hoies beſtiales ⁊ animales.i. ipſi pecca
tores ī ſeculo iſto diuerſimode requieſcūt. Et ideo de
maiori cohabitatione accubitu et quiete pōt exponi
illud Eſa.xi.Habitabit lupus cū agno: ⁊ pardus cuꝫ
hedo accubabit.Ecce igitur ꝙ hic oſtenduntur quat-
tuor genera hoim peccatorum: qui in hoc mundo di-
uerſimode accūbunt.habitāt ⁊ requieſcunt.videlicet.

Sectatores guloſitatis.Lupus.
Dilectores proſperitatis.Agnus.
Exactores crudelitatis.Pardus.
Comptores carnalitatis.Hedus.

Dico igitur primo ꝙ in mūdo habitant ⁊ accumbunt
guloſitatis ſectatores.Et iſti intelliguniť ſub nomine
lupi.Lupus em̄ ſm̄ Ariſto.lib.viij.de animalibus.eſt
animal vorax ⁊ guloſum.qui qñ eſurit nimis comedit
qui poſtꝙ fuerit ſatiatus multū appetit ludere:tādeꝫ
accūbere.quieſcere ⁊ dormire. Et iō qñꝙ rapit puerū
cū quo primo diu ludit:ſꝫ finaliter eū occidit. ⁊ eſt ani
mal valde vigil ⁊ mirabiliter timet ignē. Uere chariſ-
ſime:tales ſunt guloſi:q2 vere ita ſunt voraces.ꝙ vltra
neceſſitatē cibis ⁊ potibus ſe ſatiant atꝙ replent:qui
ad litterā poſt ſatietatē volūt ludere: accūbere: quie-
ſcere ⁊ dormire ⁊ cuꝫ puellis.i.cū iuuēculis mulieribꝰ
ſolatiare ⁊ ludere.⁊ tandē ipſas ꝑ luxuriā corrūpere et
ſpūaliter occidere vľ fedare.Tales etiā ſunt.q2.ſ. circa
carnis delicias volūt ſummopere vigilare.Ignē ēt timēt
q2 vere tales delicioſi mirabiliter ignē penitētie ⁊ aſꝑe
diſcipline.Ideo de tali accubitu pōt itelligi illud Exo.
xxxij. Sedit populus mōducare ⁊ bibere:et ſurrexerūt
ludere tales fuerunt figurati in Loth: qui poſt nimiū
potum accubuit fedauit filias ſuas.Gen̄.xix. De hoc
Grego.in moraľ.li.j.Pene ſemper epulas comitatur
voluptas.Nā dū corpus in refectionis delectatiōe nō
ſoluiť:cor ad inane gaudiū relaxatur.Et de iſtis lupis
pōt intelligi illud Gen̄.xlix. Benyamin lupus rapax
mane comedit predā ⁊ veſpere. Accūbunt igiť ⁊ quie-
ſcunt guloſitatis ſectatores. Lupus.vñ pōt dici illud
Eſa xxvij.Paſceť vitulus ⁊ accubabit. Uitulus enim
carnales deſignat. qui figurati ſunt Iudith.xiij. Ubi
dicitur.Mđ holofernes recūbebat in ebrietate: ⁊ ideo
mulier occidit eū.que vere mulier.i.luxuria faciliter ſo
let occidere illos qui ebrietate ⁊ delicijs ſolent recum- G
bere.¶Scđo dico ꝙ in mūdo iſto habitant ⁊ accum
būt.Proſperitatis dilectores. Agno inqt. Per agnū
em̄ qui đr ab agnoſcēdo:q2 ſcꝫ inter mille oues matrē
ſuā agnoſcit.Intelligo dilectores huius mūdi:qui op
time agnoſcūt matrem ſuā:ideſt mundi ꝓſperitatem
ipſamꝙ more agni diligunt ⁊ amplexant obediūt ⁊ ſe
quuniť.Et ſicut videmus ꝙ agnus genua flectit: bala
tum emittit.caput erigit.⁊ quaſi ſuꝑ terram accūbit:
vt vbera matris ſugat.Sic vere tales ad matrē ſuaꝫ.i.
ad mūdum caput intentionis erigunt. balatus etiaꝫ
multarū ſupplicationū emittūt:genua.i. affectiones
cordis ſui ad terrā.i.ad terrena deflectūt.⁊ ſuꝑ terram
ideſt ſuꝑ amorē tēporaliū totaliter incūbunt.vt vbera
proſperitatis ſugere valeāt acquirere ⁊ habere ꝙ etiaꝫ
oīa ad litterā videmus de ambitioſis: ꝙ ad matrē ſuā
id ē ad mūdi principes ⁊ prelatos caput erigūt ꝑ fictā
dilectionē balatū emittūt.i.ꝓcū ſupplicationē.genua
flectunt per fictā humilitatem ſuꝑ terrā accubunt ꝑ
ficte reuerentie multiplicitatē. Et hoc totuꝫ vt vbera
matris ſugant.i.vt lac mūdane proſperitatis de vberi
bus matris.i.de beneficijs ⁊ dignitatibꝰ ⁊ officijs mū
danorū principū ⁊ prelatoꝝ ſugant recipiant ⁊ acqui-
rant.qđ maxime de eccleſiaſticis eſt verū.Ideo de eis
poteſt dici illud Amos.ij. Accubuerūt iuxta altare et
vinuꝫ dānatoꝝ bibebāt dei ſui. Mali em̄ eccleſiaſtici
hodie iuxta altare:⁊ iuxta ſancta ſctōꝝ accumbūt ⁊ in
corporalibus delicijs requieſcunt. Uinūꝙ dānatoruꝫ
ideſt mundi proſperitatem de qua damnati peccato-
res inebriabanť:bibunt ⁊ hauriunt atꝙ ſugunt.Tales
fuerunt figurati.j.Regū.xiij.in illo Amon qui langue
re ſe ſimulauit ⁊ accubauit ſuper lectum ⁊ quaſi egro-
tare cepit.Et cum rex dauid pater ſuus viſitaret eum
tradidit ei thamar ſororem ſuaꝫ pro cuius amore lan
guebat ad miniſtranduꝫ ei.qđ cum rex feciſſet: oppreſ
ſit et corrupit eam: propter quod etiam ipſe poſtmo-
dum peremptus eſt.Amon iſte chariſſimi:qui interꝑ
tatur populus dolens ⁊ populus iniquus:ſignat mū
di ambitioſos ⁊ huius ſeculi dilectores:qui pro certo

Ayuntamiento de Madrid

multis iniquitatibus ſunt repleti.thamar que inter-
pretat amara.ſignat mundi proſperitatē:q̄ infernalē
amaritudinē male vtētibus introducit. Amon igit.
ideſt ambitioſus multotiens fingit ſe eſſe languiduꝫ
et humilē ⁊ benignū. ⁊ accumbit etiā ſuper lectū ficte
humilitatis:vt dauid pater ſuus.i.princeps ſuperior
vel prelatus ipſum viſitet ⁊ cōfortet:⁊ vt ſororeꝫ ſuam
thamar.ideſt mundi proſperitatē.officium beneficiū
vel dignitatē:pro cuius amore ⁊ affectione languet ei
dem cōferat ⁊ miniſtret.quod ſi forte fecerit ipſumqꝫ
ſicut optat promouerit:ſtatim ꝑ ſuā malā vitam ſo-
rorem ſuam:hoc eſt dictu adminiſtrationem ſibi cō-
miſſam deſtruit diſſipat ⁊ corrumpit.Naꝫ ſicut agnꝰ
primo eſt manſuetus:ſed finaliter acquirit ⁊ aſſumit
cornua ⁊ efficitur aries dureqꝫ percutit atqꝫ ferit.Sic
vere multi ſunt qui primo videntur eſſe agni:mites:
humiles ⁊ benigni:ſed vere quādo fuerint promoti et
aſſumpti ipſi efficiunt arietes.qr ſcꝫ cornua ſuperbie
et crudelitatis accipiūt ⁊ ſubditos ſuos dure per ra-
pinas feriunt ⁊ percutiūt.vnde de talibus pōt dici il-
lud Eſa.lxv.Lupus ⁊ agnus paſcent ſimul.leo et bos
comedēt paleas. ſimul em̄ in eadē perſona paſcitur ⁊
moratur agnus ⁊ lupus.bos ⁊ leo.qr ſcꝫ iſti qui primo
ſunt boues ⁊ agni per fictā humilitatē:efficiunt fina-
liter lupus ⁊ leo per apertā crudelitatē ⁊ rapacitateꝫ.
vt ſcꝫ paleas.i.bona tēporalia comedāt per cupidita-
tem.Exemplū de ſaul qui primo ſine promotione fuit
humilis:tandem factus rex:factus eſt peſſimus. Ac
cumbunt igitur ⁊ habitāt in hoc mundo proſperita-
tis dilectores.Agnus inquit vnde de iſtis dr Matth.
xxiij.et Luc.xxij.Qd ipſi amant primos recubitus in
cenis primas cathedras in ſygnagogis:ſalutationes
in foro: et vocari ab hominibus rabi.ſuper quo dicit
Chry.ſup Mat.Non inquit increpat eos qui in pri-
mo loco recumbūt. ſed qui amant primos recubitus
ad voluntatē vituperationē referens ad factū:ſine cā
enim in loco ſe humiliat qui corde ſe prefert.Accūbūt
proſperitatis dilectores.¶ Tertio dico.ꝙ ibi habitāt
H et accumbūt crudelitatis exactores.Pardus inquit.
Pardus em̄ vt dicit Pli.⁊ ſm glo.Oſee.xiij.Eſt ani
mal velociſſimum preceps ad ſanguinē ⁊ crudele mo
re panthere:diuerſis maculis picturatū. Eſt etiā ani
mal libidinoſum.qr cum vxore leonis adulteratur. et
inde gignitur leopardus.valde etiam eſt crudelis qn
ſui catuli rapiuntur.Reuera chariſſimi: tales pardi
ſunt hodie multi in mundo.ſ.viri crudeles.impij ⁊ ra
ptores:⁊ maxime tyranni principes et balliui.qui pro
certo ſunt crudeles ⁊ ſine pietate.⁊ ad ſanguineꝫ.i. ad
occiſionem vel vindictam.vel ad ſubſtantiam paupe
rum ebibendam ſunt per rapinā precipites ⁊ veloces.
Abacuch.j.Leuiores pardis equi eius.Sunt etiaꝫ ta
les picti ⁊ ornati diuerſis maculis.ideſt diuerſis frau
dulentijs ⁊ cautelis quibus pellis ſue cōuerſationis
verſipellis multipliciter variatur: quia ſcꝫ tales ha-
bent multos modos fraudulentos qbꝰ poſſunt alios
defraudare vel depredari.Unde Hiere.xiij.Si muta-
re poteſt ethyops pellem ſuam et pardus varietates
ſuas.ſic ⁊ vos potentis bonum facere cuꝫ didiceritis
malum.Tales etiam ad litteraꝫ ſunt libidinoſi ⁊ vxo
res inficiunt aliorum.Ideo de talibꝰ poteſt dici illud
Hiere.v.Equi amatores in feminas et emiſſarij facti
ſunt vnuſquiſqꝫ ad vxorem proximi ſui hinniebat. Et
ideo tales pardi potuerunt figurari Danielis.vij.vbi
dicitur.Qd beſtia tertia ſimilis erat pardo ⁊ habebat
alas ſicut auis quattuor ſuper ſe:et habebat quattuor
capita et poteſtas data eſt ei. Sic pro certo chariſſi-
mi:tales crudeles et tyranni:et maxime prelatorum ⁊
principum:officiales:iudices clientuli:⁊ balliui.ſunt
hodie quaſi pardus per fraudulentiam verſipellem.
Dicuntur etiam beſtia tertia:quia ſcilicet iſti nō erūt
in paradiſo:nec in purgatorio:ſed in tertio loco:ſcili-
cet in inferno finaliter locabuntur.Iſti igitur habent
hodie plura capita:ideſt plures capitaneos: pēſiona
rios et magiſtros.de quoruꝫ curijs et familijs iſti ſunt
Alas etiam habent plures.ideſt plures collaterales
auxiliarios et fautores:quibus auxiliantibus iſta ad
alta officia et beneficia prouehuntur ⁊ promouentur
et exaltantur.Et ideo bene ſequitur.ꝙ poteſtas data
eſt eis:quia ſcilicet tales habent hodie in manu ſua
quaſi totius ſeculi poteſtatem:quia non eſt poteſtas
ſuper terram que comparetur ei Job.xl.Iſte eſt igitur
accubitus crudelitatis.Et de hoc Gene.xlix.Requie
ſcens accubuiſti vt leo:et quaſi leena.In mūdo igitur
iſto habitant et accumbunt crudelitatis dure exacto
res.Pardus.¶ Quarto dico ꝙ ibi accumbunt carna I
litatis ficti velatores:ſcilicet hypocrite: qui nomine
hedi intelliguntur.Nam ſicut hedus exterius eſt ma
cer et hirſutus .interius tamen eſt mollis pinguis
nitidus et carnoſus. Sic vere chariſſimi: hypocrite
et falſi religioſi.exterius in apparentia et conuerſatio-
ne ſunt ſicci per fictam abſtinentiam et paupertateꝫ
et aſperitatem.Sunt etiam hyrſuti per veſtium et ha
bitus ruditatem atqꝫ vilitatem.Interius tamen ſub-
tus pellem.ideſt ſubtus exteriorem conuerſationem.
ipſi ſunt molles et carnoſi per luxurie voluptatem: qr
ibi ſua carnalitas eſt velata:ſcilicet per hypocriſis fal
ſitateꝫ.Et ideo ſicut hedus finaliter efficitur hyrcus
quod eſt animal torui aſpectus et fetidiſſimi odoris.
Sic vere tales non obſtante hyrſuta pelle ſue hypo-
critice fictionis efficiuntur hyrci.ideſt luxurioſi cum
toruo aſpectu.quia ſcilicet luxurioſi ſemꝑ habent ocu
los ad partem ⁊ ad latera.ſcilicet per vicos et plateas
vt videant ſi ſit aliquid quod delectet et maxime hoc
faciunt hypocrite religioſi:qui torue ſub ſuo caputio
reſpiciunt inuiſibiliter vndequaqꝫ ꝙ ipſi ſunt grauiſ
ſimi odoris.ideſt peſſime infamie et fetentis nomi-
nationis:quia ſcilicet luxurioſi poſt ſe relinquunt veſti
gia ſue fetide male fame figurati in ipſo Amon. ſicut
ſupra dicum eſt.finxit ſe egrotare et accubauit vt poſ
ſet corrumpere ſororem ſuam.Quia vere multi ſunt q̄
fingunt ſe per hypocriſim eſſe infirmos: ideſt humi-
les et religioſos vt poſſint decipere et corrumpere ſo
rores ſuas:ideſt iuuenculas chriſtianas.Et de tali he
do poteſt itelligi illud Matth.xxv. Statuet hedos a
ſiniſtris: quia.ſ.iſti poſiti ſunt in ſiniſtro obſcuro ⁊ ab
ſcōdito hypocritice falſitatis.Cōtra tales precipitur
Exod.xiij.Non coques hedū in lacte matris ſue.Ma
ter ipſorum eſt mundus cuius lac ſignat dulcorem de
liciarum in quo pro certo iſti edi contra dei preceptuꝫ
per feruorem luxurie decoquuntur.Mat.iij. Recum
bebat autem ſocrus ſymonis febricitans.Iſti em̄ ſunt
qui recubitus primos diligunt et ſuper carnem ⁊ mū
dum mentem ⁊ affectionem recumbunt:et tamen ꝑ
fictam humilitatem recubitus vltimos eligūt vt am
plius honorentur.et velut humiles reputantur nouiſ
ſimi recumbere ſepe querunt.Iuxta illud Luc.xiiij.Cū
inuitatus fueris recumbe in nouiſſimo loco:vt veni-
ens qui te inuitauit:dicet tibi amice aſcende ſuperiꝰ:
et erit tibi gloria coram cōuiuantibus. Super quo
dicit Chryſoſto. ſuper Matth. xxiij. Aliquis inquit
iactator audiens laudabile eſſe in vltimo loco recum
bere.diſcumbit poſt omnes: ſed non ſolum iactantiā
cordis non dimittit.ſed adhuc illam iactantiam hu-
militatis acquirit.Accumbunt igitur carni et habi-
tant in hoc mundo ſectatores guloſitatis.Dilectores
proſperitatis.Exactatores crudelitatis.Velatores car
nalitatis.Et hoc de accumbere vicioſo.luxurioſo. et
doloroſo.

Acuere. Acutus.

Nota ꝙ acuties poteſt multa ſi- A
gnificare tam in bono ꝙ in malo. ſignificat enim om
ne illud quod pſigit et omne illud quod penetrat atqꝫ
ſcindit.Sic igitur dico ꝙ acutus ſignat.
Diuine punitionis puncturam.
Fraterne correctionis vſturam.

Mundane

Ayuntamiento de Madrid

Abundante afflictionis rupturam.
Hoſtilis tentationis iacturam.
Verbalis predicationis ſcripturam.
Subtilis intellectionis naturam.
Mortalis detractionis raſuram.
Eternalis dānationis roſuram.
Dico igitur q̄ eſt acuties diuine punitiōis. Et illa ni hil aliud eſt q̄ ſeueritas ſue iuſticie. que quādoq̄ inuenitur aſpera ⁊ acuta. Aquila enim que eſt rex auiū habet roſtrum ⁊ vngues acutos. Leo qui eſt rex animaliū idem hʒ. Sic vere deus qui eſt rex regū acuitate ſeueritatis viget: nō ſolum roſtro: ſed etiā vngue. i. nō ſolum verbo ſed etiā opere. Ore dico: q2 acute loquit̄ cōminādo. Figuratus Apo. j. Jn illo hoīe qui habebat in ore gladium biſacutū. Jtē opere q2 ſeuere ⁊ aſpere penetrat puniendo. Figuratus Apoca. xiiij. in angelo qui habebat falcē acutā ⁊ vindemiauit botros vinee terre: q2 ſcʒ angelus teſtamenti deus cum falce acuta ſue iuſticie ſepe punit trūcat ⁊ vindemiat peccat oīes qui ſunt vinea dyaboli ſeu mūdi. Jſta eſt ergo acuties diuine punitionis. ¶ Secūdo dico. q̄ eſt acuties fraterne correctionis. Prelatus eñ ⁊ ſuperior dʒ eſſe acutus ⁊ ſeuerus: ⁊ in corde iuſticiā zelando ⁊ in ore redarguēdo: ⁊ in opere caſtigando. Jgnis eñ tendit ſuperi9 in acutū. ſic prelatus vel ſuperior debet ſurſum in deū ferri: ⁊ per ſeueritatē iuſticie acui: ⁊ in ore ignis ſplendore diſcretionis lucere: ⁊ ardore charitatis feruere. Accipitres eñ ⁊ alie aues nobiles valde habēt pecti9 acutum. Sic vere viri perfecti ⁊ morali virtute ⁊ conditione nobiles pectus cordis ⁊ animi: debent acutū p zelum iuſticie: ⁊ per remorſum conſcientie habere. ita q̄ oīs actus iniuſtus dʒ eis diſplicere. ⁊ iniquos debent ſeueriter ⁊ acute redarguere ⁊ punire. Figurati in illo gladio de quo dr̄. Ezech. xxj. Gladius acutus eſt ⁊ limatus: vt ſplendeat limatus eſt: vt cedat victimas exacutus eſt. Cōpara ſi vis tales gladios malis ⁊c. Vide infra de gladio. ſic igitur dico q̄ eſt acuties fraterne correctionis. ¶ Tertio dico q̄ eſt acuties terrene afflictiōis. mundus enim eſt ſicut arbor ſpinoſa que ex omnib9 partibus eſt acuta. Jſte enim ſicut Juniperus acuta folijs que diutiſſime ſeruat ignem. Sic vere mundus qui ignem concupiſcentie ſeruat in omnibus ramis ſuis ⁊ in cunctis partibus ſtatus ſui plenus eſt acutie ⁊ punctura ſollicitudinum ⁊ laborū quia ſiue ſint ſcientie: ſiue diuitie: ſiue delitie: ſiue etiā honores ⁊ eminentie: ſemper eſt ibi plus de punctura q̄ de vnctura: plus de miſeria q̄ de leticia: plus de labore q̄ de dulcore. Jdeo ſibi poteſt dici illud ps. Sagitte tue acute populi ſub te cadēt. Eſt igitur acuties terrene afflictionis. ¶ Quarto dico q̄ eſt acuties hoſtilis tentationis. Tentatio enim dyabolica acuta dicit̄: q2 ſcʒ vſq̄ ad cor penetrare dinoſcitur. Jſte eſt eñ ſicut hyſtrix vel porcus ſpinoſus q̄ ſcʒ vndiq̄ aculeis circunſeptus cōtra quem voluerit illam quam voluerit proijcit ſicut ſagittam ⁊ telum. Sic vere dyabolus puncturis tentationum munitus illum aculeum: id eſt illud genus tentationis quod videt ſibi expedientius proijcit: ⁊ nunc hunc nunc illum percutit atq̄ ledit. Vñ iſta eſt illa nouacula acuta: de q̄ dicit̄ in ps. Sicut nouacula acuta feciſti dolū. Et de iſta acutie dicitur Eccleſiaſti. xxj. quaſi rumphea bis acuta omnis iniquitas. Jſta bis acuta dicitur: quia per eam corpus et anima perforatur. Jſta eſt igit̄ acuties hoſtis tentationis. ¶ Quinto dico. q̄ eſt acuties verbalis locutionis vel predicationis. Lingua enim predicatoris dicitur: pro eo q̄ acute feruenter et pungitiue alios penetrare tenetur. Vnde p̄dicator debet eſſe ſicut concha illa marina de qua purpura tingitur. q̄ ſm̄ Plinium libro. ix. capitu. xxxvj. habet linguā magnitudine digitali: ita ſcilicet acutam et duram. q̄ alia conchilia perforat: q̄uis teſtea ſint ⁊ dura. ⁊ eorū carnibus veſcitur ⁊ nutritur: ſub lingua vero venā habet a q̄ precioſus liquor euomit̄ de quo purpura ſpiratur. Sic vere predicator linguam debet habere quādoq̄ acutā. aſperā ⁊ ſeuerā. q2 ſcʒ alios debet redarguendo: cōminando ⁊ timorē cōcutiendo penetrare ⁊ pūgere et carnes eorū carnalē vitā reprehēdendo mordere et pro poſſe cōſumere ⁊ delere. Deut. xxxij. Gladi9 meus deuorabit carnes. Precioſum etiā liquorē lancte doctrine debet emittere quib9 poſſit per charitatis ardorē ſeu per verecundie ruborem: ſeu etiā per honeſtatis decorē ſeu cōpaſſionē xp̄i ſanguinis ⁊ dolorem animas purpurare. Hiere. x. Hyacinth9 ⁊ purpura indumentū eorū. Jdeo de iſta acutie lingue poteſt dicere illud predictū Eſa. xlix. Poſuit os meū quaſi gladiū acutū ſub tegumēto manus ſue ꝓtexit me ⁊c. Jſta eſt igitur acuties verbalis p̄dicatoris. ¶ Sexto dico. q̄ ē acuties ſubtilis. q2 ſcʒ acutū igeniū ad modū fulguris ignei ⁊ ſplendentis penetrat omnia: q̄uis ſint difficilia atq̄ dura ſimilis linci vel aquile que viſum habēt limpidū ⁊ ſubtilem etiā diſcretionis actū: dicēs illud Sapiētie. viij. Juuenis et acutus inueniar in iudicio. ¶ Septimo dico. q̄ eſt acuties mortalis detractionis q2 ſcʒ detractores habēt linguam ⁊ dentes acutos: quibus ledūt ⁊ lacerāt vniuerſos. Dentes enim acuti citius naſcunt̄ q̄ plani: ſm̄ auicennā: in quo notatur: q̄ de ore malorū detractoria et acuta verba citius hodie prorumpuntur q̄ vera: plana ⁊ dulcia ps. Lingua eorū gladius acutus. Et alibi. Acuerūt linguā ſuā ſicut ſerpentes venenum aſpidū ſub labijs eorū. ¶ Octauo dico. q̄ eſt acuties eternalis dānationis. Pena eñ eterna ⁊ ſentētia iudicis acuta dicunt̄. q2 nullus eſt ita fortis aut potēs: quin ab eo dolore ⁊ timore ⁊ miſeria ſpenetretur. vnde in ps. Sagitte potentis acute cum carbonibus deſolatorijs. Sic igitur patet quō acuties ſumitur multis modis. ſufficit igitur. vide infra vbi gladius ſpina. ⁊ vnguis. ſcindere pungere. ⁊ ſic de alijs.

Accuſare. Jdē ē. q̄ ꝯtra aliquos. cudere: ipſum q̄ verbis. ⁊ īpoſitionib9 increpare. A
Et eſt multiplex accuſatio in ſcriptura. ſcʒ accuſatio.
Cōfeſſionis. Due prīe ſunt bone. cetere q̄tuor ſūt
Correctionis. puerſe. Prima eſt igit̄ cōfeſſionis:
Detractionis. q̄ ſcʒ hō in foro ꝯſciētie ꝯſtituit vnā
Ambitiōis. ſpeciē iudicij faciēq̄ de rōne iudicē
Exactionis de ſinderſi accuſatorē ⁊ dei ꝓcuratorē
Deceptionis de volūtate reū. de ſacerdote tabellionē. de cōfeſſione accuſatiōis lectorem
Perditionis. de penitētie impoſitiōe latorē. ⁊ de ſatiſfactione executorē. Et de iſta accuſatione dicitur. Prouer. xviij. Juſtus in principio accuſator eſt ſui vnde Chryſ. ſuper Mat. omel. lj. Si vis accuſare accuſa teipſum. ſi vis linguam acuere aduerſus peccata tua acue. Et ratio redditur in glo. Johis. iij. vbi dicitur. q̄ initium boni eſt accuſatio mali. ¶ Secūdo eſt accuſatio correctiōis qua ſcilicet prelatus accuſat ſubditū defectus ſuos ei oſtendēdo vt corrigatur ⁊ emendatur. vnde Augu. de B
ſermone domini dicit. q̄ accuſare vicium officium eſt bonorum. Sicut enim videmus aquila pullos ſuos verberat: ipſoſq̄ roſtro ⁊ vnguibus pungit et lacerat: vt de nido ſuo egredi: et ad volandum aſſuefacere exterius eos progredi faciat. Sic vere prelatus pullos id eſt ſubditos roſtro id eſt verbis accuſationibus ⁊ interpretationibus. vnguibus id eſt verberibus et punctionibus habet aliquotiens pungere. mordere corrigere et caſtigare. vt ſic de nido. i. de amore mūdane voluptatis exeant per contēptum vt ſurſum ad bona eterna volant per deſiderium et affectionē. Et talis accuſatio ſeu correctio eſt in patientia ſuſtinenda. Exemplo xp̄i Mathei. xxvij. Qui cum accuſaretur a principibus ſacerdotum nihil reſpondit. ¶ Tertio eſt accuſatio detractionis. qua ſcʒ detractores hominē accuſant eidem crimina imponētes. ipſumq̄ per venenum C
detractiōis mordētes ⁊ inficiētes. Tales ſunt ſimiles crocodilo q̄ eſt beſtia venenoſa q̄ in aqua pagrat ⁊ in terris. Jſta eñ naturaliter odit cetū. ⁊ ꝯtra ipſum i mari pugnat. ⁊ ꝯtra alios piſces q̄ ip̄m ſequunt̄. Sed quā

Ayuntamiento de Madrid

do videt ꝙ non poteſt contra eū preualere: emittit de
ore ſuo fumū venenoſum ⁊ aquā circūiacentē inuene
nat ⁊ corrūpit. ⁊ hoc facit vt per hmōi venenū poſſit
cetum cū ſuis piſcibus enecare. Qđ videns cetus: fu-
mū odoriferū ad modū ambre ecōtrario de ore mittit:
⁊ sic totā primi fumi maliciā repellit: ⁊ ſic ſe atqꝫ ſuos
ſequaces liberat ⁊ defendit. Reuera chariſſimi: multe
tales pugne hodie ſunt in mare huius mūdi. Cet⁹ enī
odoriferus: ſignat bonos famoſos ⁊ perfectos viros:
⁊ maxime bonos eccleſiaſticos ⁊ prelatos. quos alij
piſces. i. ſimplices ſeculares ꝑ imitationē ⁊ ſubiectio-
nē habent ſeq̄. Crocodillus autem ſignat venenoſos
detractores: qui in aquis delitiarū ſemper volunt vi-
uere ⁊ contra cetū. i. contra bonū prelatū. nō ceſſant ri
xis ⁊ cōtētionibus ⁊ detractionibus preliari. Eſa. vij.
Aſcendit rex raſim in hieruſalem ad preliandū cōtra
eam. ſed crocodill⁹. i. detractor videt ꝙ nō poteſt pre-
ualere. cōuertitur ad aſtutias ⁊ fumū. i. verba infama
toria emittit de ore ſuo contra ipſum in figura. Apo-
ca. ix. vbi dicit̄ ꝙ fumus ad modū fornacis magne de
puteo abyſſi aſcendit qui obſcurauit ſolē ⁊ aerem cuꝫ
quo etiā locuſte armate de puteo prodierunt: q̄ ſcꝫ fu
mus diffamatorie locutiōis: que puteus abyſſi. i. ma-
litioſus detractor emittit quādoqꝫ ſolē ⁊ aerē. i. bonā
perſonā clarā ⁊ ſapientē ⁊ purā ſolet obtenebrare ⁊ fa
mā ipſius obſcurare. Et locuſtas. i. malos ſequaces ⁊
ſocios ſolet ſecū educere ⁊ habere: quoꝝ ſocietate val
latus bonis ſolet officere ⁊ nocere: q̄ pro certo cū vn⁹
malus puteus. i. vnus malus ꝓfundus malicia inſur
git in collegio: ſtatim adeſt multitudo locuſtarum. i.
multitudo ſequaciū ꝑuerſorū. ps. Dixit ⁊ venit locu-
ſta ⁊ brucus cuius nō erat numerus. Sed vere ille de
bet emittere fumū odoriferū ⁊ odorem bone fame et
fragrātiā ſancte ⁊ honeſte cōuerſatiōis: ⁊ ſic infama
tionem venenoſe accuſationis fugabit: ⁊ inuidi detra
ctoris maliciā ſuperabit: ⁊ ſe ⁊ ſequaces ſuos feliciter
liberabit. ita ꝙ ſibi poterunt dicere Cant. j. In odoreꝫ
vnguentorū tuoꝝ currimus oleum effuſū nomē tuū.
⁊ iſta potiſſime ſunt vera de illis qui inſurgunt contra
bonos prelatos: ⁊ contra ſuos piſces. i. contra ſequa-
ces: familiares ⁊ notos ⁊ ab eo debite promotos: qui
ſcilicet inuidia ſtimulante contra eos pugnant ꝑ ap-
pellationes ipſoſqꝫ cupiūt inuenenare ꝑ falſas accu-
ſationes: ſed iuſticia triūphante vincuntur. vñ Chry.
ſuꝑ Mat. iiij. dicit ſic. Si vos cū diligētia vitam du-
xeritis accuſatores lucernā veſtrā non poterunt obū
brare. Figura ad hec. Apo. xij. vbi dicit̄. ꝙ ſignum ma-
gnū apparuit in celo: q̄ ibi apparuit q̄dā mulier ami
cta ſole ⁊ luna ſub pedibus eius: ⁊ in capite eius coro
na ſtellarū duodecim. Et dicitur ibi ꝙ iſta mulier no
lebat parere: ſed q̄dā draco magn⁹ ſerpens antiquus
qui accuſabat fratres noſtros inſidiabatur vt capra
parturiens. Et dicitur ibi ꝙ filius eius raptus eſt ad
deū: ⁊ tunc factū eſt prelium magnum in celo: q̄ dra-
co ⁊ angeli ſui preliabantur cum michaele ⁊ angelis
ſuis: ſed draco proiectus eſt in terrā ⁊ angeli ei⁹ cuꝫ eo
Qui videns ſe proiectum: perſecutus eſt mulierē que
pepererat filiū: ſꝫ date ſunt mulieri ale vt volaret in ſo
litudine: vt aleret̄ ibi. qđ videns draco aperuit os ſuū
⁊ euomuit quēdā fluuiū quē miſit poſt mulierem vt
traheret eā. Sed adiuuit terra mulierē ⁊ abſorbuit flu
mē: ⁊ ſic de draconis manibus eſt ſoluta. q̄ vidēs dra-
co ſe nō poſſe preualere: abijt facere preliū cuꝫ reliq̄s
de ſemine mulieris. Reuera chariſſimi: iſtud magnū
ſignū apparet hodie multipliciter in celo. i. in eccleſia
ſancta dei. Eſt enī ibi q̄nqꝫ mulier. i. pius ⁊ benign⁹ pre
lat⁹: q̄ amictus eſt ſole. i. dilectiōe magne claritatis: ⁊
ſub pedibus calcat ⁊ cōtēnit lunā mundane ꝓſperita
tis: ⁊ coronatus eſt ſtellis. i. gratijs ⁊ virtutib⁹ atqꝫ do
nis magne ſanctitatis. q̄ quidē mulier q̄nqꝫ neceſſe ha
bet ꝑere. i. aliqđ officiū alicui cōcedere ⁊ eū ꝓmouere
Et de tali muliere pōt dici illud. Eccle. xxvj. Sicut ſol
oriēs in mūdo in altiſſimis dei: ſic mulieris bone ſpe-
cies in ornamentis dom⁹ ſue. Michael ⁊ angeli eius
ſignificāt bonos ſubditos ⁊ perfectos. Draco autem ⁊
ſui angeli ſignificāt detractores: inuidos: ābitioſos: ⁊
malicioſos q̄ dicunt̄ ſerpētes antiq̄: ⁊ fratres ſuos ac-
cuſant ꝑ inuidiā: q̄ etiā ſemꝑ inſidiant̄ mulieri. i. bono
prelato vt partū ei⁹. i. bñficiū qđ hꝫ cōferre ſibi valeāt
vſurpare. Verūtñ iſte fetus. i. iſtud beneficiū q̄nqꝫ ra-
pit̄ ad deū. i. alicui bono cōcedit̄ ſm dei volūtatē: ⁊ tūc
ꝓ certo oritur ꝑliū ⁊ diſceptatio inter draconē et mi-
chaelē. i. inter malos: inuidos: atqꝫ bonos. Draco enī
iſte pugnat ꝑlatū diffamādo. Michael pugnat ipſuꝫ
ſuſtinēdo ⁊ applicādo. Et breuiter q̄nqꝫ fit ꝙ iſte dra-
cho. i. detractor ⁊ accuſator ꝓijcit̄ in terrā. i. dimittit̄ in
ſtatu infimo. i. in ꝓmotiōe: ⁊ tūc ꝓ certo ipſe iraſcitur
cōtra mulierē. i. cōtra prelatū ſuū: ⁊ incipit eū ꝑſequi:
⁊ facit cōtra eū cōſpiratiōes: excitat lites ⁊ diſſenſio-
nes: cōmouet rixas ⁊ appellatiōes: ita ꝙ multotiens
ipſe ꝯpellit̄ fugere in ſolitudine. i. adire curiā romanā
vt ibi tueat̄: alat̄: ⁊ defendat̄. Iuxta illud ps. Ecce elon
gaui fugiēs ⁊ māſi in ſolitudine. Sꝫ vere iſte draco nō
ꝓpter hoc ceſſat: quia vere poſt ipſam ipſe mittit ⁊ vo
mit magnū fluuiū. i. magnos fluctus infamiaꝝ ⁊ accu
ſationū: vt faciat eū trahi deſtitui ⁊ deponi: ſed finali-
ter terra. i. ſtabilitas ſue iuſticie ipſuꝫ adiuuat. vel ter
ra. i. terrena munera: vel terra. i. aduocatoꝝ ſagacitas
q̄ aperit os. ſ. ad eū excuſandū. Et ſic iſta mulier. i. iſte
ꝑlatus de draconis periculo liberat̄. vt dicat illud Ec
cle. l. Liberaſti me dñe de leonibus ꝑparatis ad eſcā.
Sed tunc q̄d faciat malicioſus draco: ꝓ certo q̄n vi-
det ſe nō poſſe ꝑualere cōtra iſtū: ipſe cōuertit̄ ad perſe
quēdum eos de genere ſuo. ſ. familiares: notos: ⁊ ami
cos qđ eſt iniq̄ſſimū: q̄ pater nō portabit iniq̄tateꝫ fi
lij: nec filius portabit iniquitatē pr̄is. ſicut dr̄ Ezech.
xviij. Et ideo de talibus falſis accuſationibus ⁊ detra
ctoribus dr̄ Apo. xij. Nūc facta eſt ſalus ⁊ virt⁹ ⁊ regnū
dei nr̄i: q̄ ꝓiect⁹ eſt accuſator fratrū nr̄oꝝ q̄ accuſabat
illos. Apo. xij. vbi oñdit̄ ꝙ tal' detractoria accuſatio. D
Eſt inductiua depreſſiōis. Proiectus eſt.
Eſt deſtructiua dilectiōis. Accuſator fratrū.
Eſt corruptiua cōiunctionis. Noſtrorū inquit.
¶ Nō per falſas accuſationes ſublimitas deprimit̄:
q̄ hō ꝓijcit̄ de ſtatu ſuo ⁊ gradu. Proiectus eſt inquit
Ipſe etiā q̄ detractore alios accuſat: ab oībus ꝓijcit̄.
vilipendit̄ ⁊ calcat̄. Itē fraternitas corrūpit̄. fratrū in
q̄t: q̄ ſcꝫ ſemꝑ habent ponere inter fratres diſcordias.
¶ Itē cōitas diſrūpit̄. noſtroꝝ inq̄t. ſ. q̄ vnitas coniū
ctio vel cōitas ab impijs detractoribus ⁊ falſis accuſa
toribus rumpit̄ ⁊ caſſat̄. vñ Eccle. xxviij. Suſurro et bi
linguis maledict⁹: multos enī turbauit pacē habētes
Et iſta cōitas oñdit̄ in ꝓnoie noſtroꝝ: qđ ſignat cōita
tē: cōcordiā: ⁊ vnitatē. Dicamus igit̄ ꝙ accuſatio indu
cit deꝑſſionē: ꝓiectus eſt draco: pugnat cōtra elephā-
tē vt eū ad terrā proijciat ⁊ proſternat: ⁊ vt ſanguinē
eius bibat. Nā draco q̄ hꝫ ardorē inſatiabilē: de altis
arboribus ſuꝑ elephantē inſilit: ⁊ vt bibēdo ſanguinē
eius q̄ eſt frigidus: ardorē ſuū tēperet: ipſm impetit et
inuadit: ⁊ cū cauda ſua pedes ipſius ligat: ipſumqꝫ ca
dere cōpellit: ⁊ ſic ſanguinē ei⁹ ebibit atqꝫ ſugit: vt di-
cit Pli. Reuera chariſſimi: ſic fit hodie multipliciter
Draco enī ſignat mūdi cupidos ⁊ auaros. ⁊ maxie offi
ciales ꝑlatoꝝ ⁊ principū fraudulētoſqꝫ cauſidicos vſu
rarios ⁊ balliuos: qui ꝓ certo ardorem ⁊ ſitim auaricie
habēt inextinguibilē. Per elephātē qđ eſt aīal ſimplex
⁊ benignū: intelligo perſonas beniuolas ⁊ benignas:
ſanguine. i. tēporali ſubſtātia ⁊ diuitijs opulētas. Sic
eſt hodie quaſi ꝑ totū mūdū: ⁊ maxime i curijs princi
pū ⁊ magnatū. ꝙ draco. i. auarus vel ambitioſus ſum
me deſiderat bibere et acquirere ſanguinē elephātis
i. officiū vel beneficiū vel tēporalē ſubſtantiam ſuorū
ſimplicium virorum: vt ardorem ſue auaricie tempe
ret et refrenet. Et ideo iſte inſidiatur eis per fraudes
et explorationes q̄ ſcꝫ malicioſi et detractores aliorū
facta

Ayuntamiento de Madrid

facta explorare nõ cessant: vt eos qñ placuerit valeat accusare. Mat.xij.ca. At illi obseruabãt eũ si sabbato curaret hoiem vt accusarẽt eũ. Tandẽ ho cõperta occasione: pugnat contra ipsos per lites ⁊ dissensiões: insilit in eos per fortes accusatiões: pedes eorũ ligat: ꝑ fraudes pactiones ⁊ deceptiones. Et sic eos a statu proprio ꝓijcit ⁊ cadere cõpellit. per paupertates ⁊ oppressiones ⁊ sanguinẽ eorũ.i. substantiã tẽporalẽ officium vel beneficiũ bibit ⁊ sugit per rapinas ⁊ exactiones vñ dr. Nume.xxiij. Nõ accubabit leo donec rapuerit predã: ⁊ occisorũ sanguinẽ bibat. Et tales fuerunt figurati in seruo miphybosetb: q̃ accusauit eũ corã dauid: ⁊ sic obtinuit medietatẽ possessionis eius. Sic vere hodie illi debent esse serui.i. viles ⁊ depressi.s. male persone: accusant hodie cũ dauid.i. cũ regibus ⁊ magnatibus a quib⁹ adulant miphybosetb.i. bonas personas quibus deberẽt seruire: ⁊ sic multotiẽs acqrũt eorũ hereditates: officia: beneficia: ⁊ prebẽdas: ipsosq̃ exinde ꝓijciũt atq̃ priuãt. Ideo tales oppssi possunt dicere illud. ps. Proiectus sum a facie oculorũ tuoꝝ. Inducit igitur accusatio oppressionẽ. Proiectus inquit.

E ¶ Secũdo dico q̃ ipsa corrumpit dilationem. Accusator inquit fratrũ. Quia etiã amorẽ fraternum destruit accusator. Exemplũ de Ioseph qui accusauit fratres apud patrẽ crimine pessimo: ideo oderũt eum ita q̃ eũ respicere nolebant. Gen.xxxvij.capi. Frater enim fratrẽ venatur vsq̃ ad mortẽ: ⁊ inimici hois domestici eius. Miche.vij.

f ¶ Tertio dico. q̃ accusatio cõiunctionẽ destruit. Nõ est enĩ ita perfecta cõiũctio vel cõcordia: quin per accusationẽ: oblocutionẽ: iniuriã: infamiam ⁊ detractionẽ dissipet ⁊ etiã separetur. Nostrorũ inqt. quod est ꝓnomen cõmune. Et de hoc potest dici illud. Iosue.v. Noster es an aduersariorũ? quasi diceret: si tu nõ es noster tu es aduersari⁹. Patet igitur q̃ accusatio vel detractio corrũpit dilectionem: dissoluit cõiunctionem: inducit oppressionem. Et ideo istis detractoribus ⁊ adulatoribus qui scȝ nõ cessant alios accusare: accidet sicut coruo: quẽ sm fabulã Ouidij albus esse solebat: sed q̃ soli cuius auis erat coronidẽ amicã suã de adulterio accusauit: ⁊ stuprũ qd insidiãs vidit reuelauit. ꝑpter qd sol coronidẽ interfecit: propter huius delationẽ fuit punitus: ⁊ de albo in nigrũ colorẽ mutatus. In quo notat q̃ q̃ adulando magistris suis alios accusant: ⁊ qui aliorum facta insidiando explorãt triste premium ⁊ tam fauorẽ q̃ odiũ reportant. Figurati in accusatorib⁹ Danielis qui missi fuerunt in lacum leonum: vbi fuerunt a leonibus deuorati. Sicut dicitur Danielis.xiiij. Quia.s. tales in loco inferni cum leonibus.i. cum demonib⁹ proijcientur. vbi a demonibus vorabuntur. Deutero.xix. Si steterit testis falsus aduersus hominẽ: reddet ei sicut fratri suo facere cogitauit. De alijs autẽ accusatoribus scȝ demonum et viciorum que fient in iuditio. Uide infra titulo de iudicio ⁊ de cõsciẽtia ⁊c.

A a D Nota q̃ ad ꝓpositio: est quedã dictio respectiua significãs scȝ illũ aspectũ quem aliquis habet ad aliud significat eñ terminum terminantem dependentiam motus seu actus. Et sic dico q̃ est

Unum ad quod pertinet ad creatorem.
Unum ad quod pertinet ad deceptorem.
Unum ad quod pertinet ad viatorem.

¶ Est igitur vnũ ad quod pertinet ad creatorẽ: quia scȝ deus hȝ suã attentionẽ ⁊ suũ respectũ ad res: et ad prouidentiã earũ: siue eas per misericordiã diligendo siue per iusticiã respuendo. Unde Gene.iiij. Respexit dñs ad abel ⁊ ad munera eius: ad cayn vero ⁊ ad munera eius non respexit. ¶ Item est aliud ad: qd pertinet ad deceptionem ⁊ fraudem: ⁊ quicquid facit: facit ad hois nocumentũ. Unde dyabolus est ille qui dicit illud. Ezechie.xxxviij. Ascendã ad terrã absq̃ muro. veniam ad quiescentes habitãtesq̃ secure. Sequitur. Ut diripias ⁊ inuadas predã. Et illud Ezech.xxi. Mucro mucro euagina te ad occidẽdum. ¶ Itẽ est aliud quod pertinet ad viatorẽ.s. ad hoiem qui recte ꝓprie dicitur ad: q̃ scȝ ipse nõ est nisi quedam dependentia ad aliud. Cõditio enĩ sua nullum statũ habet: immo tendit ad aliud incessanter. Uñ homini põt dici illud Ezech.xxi. Uade ad dextrã siue ad sinistrã quocunq̃ faciei tue est appetitus. De primo igitur ⁊ de vltimo ad: aliquid dicendũ est. Igit primo ⁊ principaliter dicamus q̃ est vnũ ad: qd pertinet ad deũ creatorẽ. Et iste est vt dixi respectus quẽ habet ad creaturas: ⁊ maxime ad hominẽ. Tota enim influentia superiorũ ordinat ad regimẽ inferioꝝ: sicut ptȝ q̃ signa celestia ⁊ planete respiciũt corpora inferiora ⁊ accidentia: ⁊ ea diuersimode ordinãt sua influẽtia beniuola vel maliuola. Sic reuera deus q̃ est summ⁹ ⁊ superior oculos suos precipue ad hoies ⁊ ad eorũ regimẽ dirigit: ⁊ eos beniuolẽtia misericordie: ⁊ maliuolẽtia iusticie ordinat ⁊ cõponit. Unde de isto ad vnũ de generali cura quã hȝ deus de hoie: põt dicere illud. Iohã.xiiij. Audistis q̃ dixi vobis: vado ⁊ venio ad vos. q. d. tantam curã habeo ad vos vel de vobis: q̃ ad vos vado atq̃ venio. In quibus verbis ostenditur quintuplex ad. id est quintuplex respectus quẽ deus hȝ ad hoiem: vz

Ad inspirandum secretius.
Ad reformandum discretius.
Ad largiendum vberius.
Ad puniẽdũ seuerius.
Ad visitandum clementius.
Ad iudicandum potentius.

¶ Audistis inquit. q. d. audiri põt. Secretam inspirationẽ ꝓbat verbũ incertũ. videri nõ. Discretã informationẽ probat dictuȝ apertũ. Dixit Uberem largitionẽ probat lucrũ repertũ. Uobis. Seueram indignationẽ probat signum expertũ. Uado. Benignã visitationẽ probat iter incertum. Uenio. Finalem iudicationem probat agmen cõsertum. Uos. B Dico primo. q̃ deus respicit ad hominem secretius inspirando: quia scȝ ipse est sicut consiliarius secretus: qui per gratiã interius inspirat bonos actus ⁊ virtuosos habitus ⁊ cõceptus dicens homini illud. Exod.xx. Ueniam ad te ⁊ benedicã tibi. Sicut enim radius exit a facie: ⁊ transiens vsq̃ ad speculũ erit ibi imago intuentis. sic radius diuine gratie a deo. trãsit ad hoiem ⁊ in speculo cordis suam sanctam imaginem representat: ⁊ eũ per sanctã imitationẽ in suam imaginẽ transfigurat. Gen.j. Faciamus hoiem ad imaginẽ ⁊ similitudinẽ nostrã. Et talis ad.i. talis inspiratio secreta hic ostenditur: quando dicit. Audistis: quia scȝ talis affectus vel aduẽtus vel respectus diuinus ad hoiem nõ potest occulte videri: sed solũ põt credi ⁊ audiri. vñ Iob.ix. Si venerit ad me non videbo eũ: si abierit nõ intelligã eũ. Sicut enĩ dicitur Eccles.ix. Homo nescit vtrũ odio vel amore dignus sit. Et ideo homo ignorat si ad eũ venit dominus vel recedit. Sic igit ptȝ. q̃ deus hȝ ad hoiem respectũ inspiratiuũ. ¶ Secũdo dico q̃ deus habet ad hominem respectũ informatiuũ: q̃ scȝ per scripturã ⁊ sanctos mittit ad hoiem verba sua: vt ipsuȝ instruat ⁊ informet: vnde ipse est qui dicit illud prouerbio.viij. O viri ad vos clamito: et vox mea ad filios hoim: intelligite paruuli astutiã: ⁊ insipientes animaduertite Iste respectus informatiuus ostẽditur cũ dicit. Dixi. Gen.xij.ca. Dixit dñs ad abraham. Egredere de terra tua ⁊c. Iste est igitur respectus informatiuus. ¶ Tertio dico: q̃ de⁹ hȝ ad hoiem respectũ seu affectũ muneratiuũ. Et iste est qñ dñs mouet ad hoiem ꝓmouẽdũ ⁊ ad eũ tpaliter vel eternaliter extollẽdũ. Calor enĩ solaris descẽsus inferi⁹ ad vapores ipsos assumit ⁊ eos sursum eleuat ⁊ extollit: ⁊ in nubes etiã eos vertit ⁊ exaltat. Sic calor ⁊ feruor diuine charitatis qñq̃ respicit ad hoiem ⁊ eũ tpaliter exaltat: ⁊ etiã qñq̃ eternaliter ipm ditat. Uñ ipse est q̃ dicit illud. Iohã.xiiij. Ueniam ⁊ accipiã vos ad meipsum. ¶ Quarto dico. q̃ de⁹ hȝ ad hominem respectum castigatiuum seu punitiuũ

Ayuntamiento de Madrid

quia ſcilicet ſicut motus lapidis eſt deorſum ad terram deſcendere ⁊ eam percutere. Sic motus diuine iuſticie tendit ad hominem terrenum ⁊ peccatorem. vt ipſum corrigat tribulationibus ⁊ conuertat. dicens illud .j. corinth. iiij. In virga veniam ad vos: vel ſi conuerti noluerit vt ipſum conterat et confundat. Sicut enim latro venit ad domū diuitis vt eum ſpoliet: ⁊ lupus venit ad gregem vt cuꝫ laniet. Sic deus venit ad tales vt eos tēporaliter ⁊ eternaliter ſauciet et vt per infortunia temporalia vel per mortem corporis ⁊ anime eos grauet. vnde dominꝰ etiā dicit illud Apocal. iij. Ueniam ad te tanꝗ fur: ⁊ neſcies qua hora veniam Et iſtud oſtenditur cum dicitur. Uado. quod eſt ſignū diſplicentie ⁊ indignationis. qꝛ ſcꝫ tunc deus videtur ab homine vadere ⁊ recedere quando eum puniendo ad ipſum ſolet venire Johan. xiiij. Quo ego vado: vos non poteſtis venire quia vado ad patrē. Patet igitur ꝙ ad: ſignat effectum caſtigatiuū ſeu indignatiuum. ¶ Quinto dico. ꝙ deus habet ad hominem affectuꝫ viſitatiuum ſeu charitatiuuꝫ. Deus enim tantā affectionem ad hominē habuit. ꝙ ipſe venit ad eum perſonaliter factus homo. ſimilis vnicorni qui vltro venit ad virginē figuratus in columba: de qua Geneſis. viij dicitur Quod ipſa venit ad noe ad veſperam ⁊c. quia ſcꝫ in veſpere mūdi dei filius ſimplicior ꝙ̄ columba venit ad hominē in archa vteri virginalis. de qua Bernardus: De militia ipſius venit medicus ad egrotos: redemptor ad venditos. Ad errantes via. Ad mortuos vita. Et Ambroſius ſuper Lucā dicit Quod venit iuſtꝰ ad peccatores. Pius ad impios. Humilis ad ſupbos Habet igitur ad hominē affectū charitatiuum ſeu viſitatiuum. ¶ Sexto dico. ꝙ ipſe habet ad hominē aſpectum ordinatiuum ſeu iudicatiuū. quo ſcꝫ fiet in iudicio: qn̄ dominꝰ ſcꝫ Job. dicet. Surgite mortui venite ad iudiciū. vnde de iſto ad: dicit Eſa. iij. cap. Stat ad iudicandū dominꝰ. ſtat ad iudicandos populos dñs ad iudiciū veniet. Iſtud aūt iudiciū oſtenditur cū dicitur Uos ad vos: quod eſt terminus ad quē refertur oratio vel diſputatio. Et ſignat etiā multitudinē aggregatā: qꝛ ſcilicet in iudicio populi cōgregabunt. et cōtra eos dominus diſceptabit. Ad vos inquit. vnde dñs videt omnibus dicere illud Phyl. iij. Ueniam ad vos cito

C Sic igitur patet. ꝙ iſta dictio ad: ſex modis refertur ad creatorē. ¶ Sed ſecūdo dico. ꝙ ad: pōt referri ad hominē viatorē. Conſtat enim ꝙ homo mortalis ſemper tendit ad aliud: nec habet ſubſiſtentiā ſolidā in ſe ipſo. Et ideo iſte poteſt proprie ſignificare ꝑ ad. quod habet dependentiam ſine ſtatu: ⁊ ſignat motum et fluxum ad terminum terminanteꝫ Multi enim ſunt termini: ⁊ ad multos fines in hac vita. Eſt enim.

Terminus mortis.
Terminus virtutis.
Terminus peccati.
Terminus inferni.
Terminus paradiſi.

Iſti enī ſunt quinꝗ termini generales ad quos diuerſimode flectitur oīs homo. ſimilis flori roſe: que ſcꝫ in quinꝗ partes folia ſua mittit. ⁊ ad quinꝗ partes barbulas ſuas vertit. figuratus in ꝓbatica piſcina que habebat quinꝗ porticus ⁊ egreſſus. Sic vere homo qui flori merito cōparatur. Quia ſicut dicitur Job. xiiij. Ipſe quaſi flos egreditur et conteritur et effugit velut vmbra: et nunꝗ in eodem ſtatu permanet. continue vertitur ad aliquem predictorum exituum vel etiam terminorum ¶ Primo igitur dicamꝰ ꝙ ad ſignat fluxum naturalem mortalis nature. Ho

D mo enim eſt ſimilis aque que ſemper currit ad parteꝫ decliuem: et a centro ad extremitates continue labitur et currit Sic vere homo continue currit ad mortē nec ceſſat fluere et deficere quouſꝗ ad extremitatem peruenerit: et quouſꝗ a mortis fluuio fluxus eius terminetur Unde de quolibet pōt dici illud Johan. xx. ca. Surgens petrus cucurrit ad monumentū. de quo lamentando dicebat Ezechias Eſa. xxxviij. Ego dixi in dimidio dierū meorum vadaꝫ ad portas inferi. Et nota ꝙ iſtud eſt.

Ad neceſſitatis.
Ad flebilitatis.
Ad cōmunitatis.
Ad ſecuritatis.
Ad iocunditatis.
Ad aduerſitatis.

¶ Dico primo ꝙ mors eſt neceſſitatis. Unde dauid de puero mortuo dicit. ij. Regum. xij. Ipſe non reuertetur ad me: ego aūt magis vadam ad eū. ¶ Item eſt mors ad flebilitatis. vnde de materia dicit Job. xj. ꝙ ipſa vadit ad monumentum vt ploret. ¶ Item eſt ad: cōitatis. Omnes enim tendunt ad iſtud ad. Eccle. iij. Omnia pergūt ad locum vnū. ¶ Item eſt ad: ſecuritatis: quia ſcꝫ illi q̄ ſunt mortui habent certitudinē ſtatus ſui. vnde Sapien. v. capi. ¶ Eſt ad iocunditatis ſeu felicitatis ſcꝫ quātū ad bonos. Apo. iij. Eſto fidelis vſꝗ ad mortē: et dabo tibi coronā glorie. ¶ Itē eſt ad: aduerſitatis ſcꝫ quantū ad malos: quia ſcꝫ mors malorꝝ eſt illis initiū tormentorū: vnde Prouer. ij. Inclinata eſt ad mortem domus eius: ⁊ ingreſſus eius ad inferos penetrabit. Et breuiter homo poteſt cōparari ſoli qui ab oriēte ad occidēs currit ⁊ cū diu circuerit. finaliter ad occidentis terminū ſe deflectit. Sic vere homo ab ortu natiuitatis ad occaſum mortis nō ceſſat currere: niſi lumen vite ſue dinoſcitur occultare. Eccle. viij. Oritur ſol et occidit ⁊ ad locū ſuū reuertitur. Quia ſicut dicit in pſ̄ A ſolis ortu vſꝗ ad occaſum ſpecies decoris eius. q. d. A iuuētute vſꝗ ad ſenectutē mutat oīs ſpecies atꝗ decor. Eccleſiaſti. xviij. A mane vſꝗ ad veſperā immutabitur tempus. Patet igitur ꝙ ad: ſignat fluxū naturalem. ¶ Secūdo dico ꝙ ad: ſignat motum virtualē. Sicut enim arbor per varias alterationes ꝓficiſcitur

ad debitum cōplemētū: vtpote ꝙ de natura herbe ad naturā arboris tranſit: tandem folia acquirit ⁊ de folijs ad flores ad fructus peruenit ⁊ attingit. Sic vere anima de natura tranſit ad gratiā ⁊ ad virtuteꝫ. de virtute vero tranſit ad glorie fructum ⁊ ad eternā beatitudinem ⁊ ſalutem. Iſte enim eſt bonus profectus ꝑ quem attingitur vtilis terminꝰ ſeu fructus: ſicut eīn per gradus aſcēditur ad honores. ¶ Sic ad deū aſcēditur ſpiritualiter per virtutes. vñ de tali ad. i. de mo E

tu ⁊ profectu ad deum ⁊ ad perfectionis ſtatum: dicit Eſa. ij. Uenite aſcendamus ad montē dñi. Mons eīn perfectionem ſignat. Ubi aduerte: ꝙ iſte profectꝰ virtutum qui denotatur ꝑ ad: pōt melius ꝑfici ⁊ cōpleri. F

Per adiutorium ſuperni federis. Uenite.
Per dimiſſorium eterni ponderis. Aſcendamus.
Per attractoriū ſuperni numinis: Ad mōtem.
Per directorium eterni ſyderis. Dñi inquit.

¶ In iſto enim profectu virtutū ligato federe fortificamur. Ideo venite. Cōtempto pondere leuificamur. Ideo aſcēdamꝰ. Oſtēſo numine letificamur ad mōtē Cōſpecto ſydere rectificamur. Ideo dico: dñi. Dico igitur ꝙ ad iſtū ꝓfectū ꝓficit charitas iuſte federata. Et hoc oñdit cū dr̄. Uenite: qđ eſt vbū conuocatiuū plurīū in vnū adiūctiuū. Qñ eīn plures cauſe coadunāt faciliꝰ ꝑtingit ad effectū. Sic vere qñ hō ꝑ charitatem pluribꝰ eſt adiūctꝰ: ⁊ ꝑ ꝯſequēs qñ a pluribꝰ eſt adiutꝰ tāto fortior in vtutibꝰ eſt ꝓfectꝰ. Sicut ei dr̄ Prouer. xviij. Frater q̄ adiuuat a fratre: qñ ciuitas firma. Seqtur. Turris fortiſſima nomē dñi ad eā fugit iuſtꝰ ⁊ ſaluabit. Uenite inqt: vñ ipe dñs dicit Mat. xj. Uenite ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onerati eſtis: ⁊ ego reficiā vos. Et nota ꝙ nos debemus venire ad.

Ardoris refrigerium.
Amoris deſiderium.
Doloris purgatorium.
Uigoris exemplarium.
Obediētie miniſterium.
Miſericordie rigatorium.
Penitentie reductorium.
Beneficientie refectorium.
Sapientie vel auditoris magiſterium.

¶ Ueniamus igitur ad refrigerium ardoris: id eſt ad profluuium lachrymarum que ardorem concupiſcentie refrigerat. de q̄ Eſa. lv. Oēs ſitiētes venite ad aq̄s
¶ Itē ad deſideriū amoris. pſ̄. Sitiuit aīa mea ⁊c.

Itē ad pur

Ayuntamiento de Madrid

¶ Item ad purgatoriū doloris: dolor eīn contritiōis
animā purgat ⁊ ciuitatē ꝓcurat. vn̄ iſta eſt porta fer⸗
rea de qua dicitur. Actuū. xij. Uenerūt ad portā ferreā
que ducit ad ciuitatē. ¶ Itē ad exēplariū vigoris: q. ſ.
ad bona exempla aliorum ſemper debemus aſpicere.
Prouer. vj. Uade ad formicā o piger ⁊ cōſidera vias
eius ⁊ diſce ſapientiā. ¶ Itē ad miniſterium ſapiētie.
Eſa. xlix. Ad oīa que mittā te ibis. ⁊ oīa que mādaue⸗
ro tibi loqueris ad eos. ¶ Itē ad rigatoriū miſericor
die. Thobie. iij. Ad miām venire licebit. ¶ Itē ad redu
ctoriū penitentie. Oſee. vj. Uenite reuertimini ad do
minū. Et Ioelis. ij. Conuertimini ad me in toto corde
veſtro: in ieiunio ⁊ fletu ⁊c. ¶ Itē ad refectoriū elemo
ſyne ſeu beneficentie. vn̄ pſ. Oculi mei ad fideles ter
re vt ſedeāt mecū. ¶ Itē ad ſapiētie magiſteriū. vn̄. iij.
Re. x. Ueniebant de cūctis populis ad audiendam ſa
pientiā ſalomonis. Bene igitur dico: ꝙ ad multipli
cem bonū profectū ꝓficit charitas iuſte federata. Ue
G nite inquit. ¶ Scḋo dico. ꝙ ad hoc ꝓficit leuitas ſeu
puritas exe. paupertata que oſtēditur cū dicit̄. Aſcēda
mus. Aſcēdere enim ſignū eſt leuitatis. Ille etiā qui
aſcendit terrā ⁊ inferiora dimittit. Ille inſuper q̄ ſur⸗
ſum vult aſcendere: debet ſeipſum a pōderibus expe
dire. Iſta aūt oīa facit paupertas ſpūalis: quia ſcꝫ iſta
onera terrenorū bonoꝝ cōtēnit ⁊ abdicat. ⁊ ideo men
tem leuē ⁊ liberā faciens ad profectum bonorū opeꝝ
ipſum parat. Aſcendamus inquit. vn̄ Act. iij. Petrus
⁊ Iohānes aſcenderūt in templū ad horā oratiōis no
nam. Sequitur aūt ꝙ Petrus dixit. Argentū ⁊ aurū
nō eſt mihi. Igitur ad ꝓfectū virtutū ꝓficit puritas
H exe paupertata. Aſcēdamus inquit. ¶ Tertio dico ꝙ
ad hoc ꝓficit bonitas ſurſum cōſpicata. Ad montem
inquit. Mōs enim paradiſum deſignat cuius bona
trahunt ad ꝓfectum: ſicut enim ait Grego. Conſide
ratio premij minuit vim flagelli. ⁊ iſto citius excitatur
ad curſum q̄ ante ſe videt brauiū. Et ideo brauiuꝫ ſeu
premiū curſorum in altū ponitur: vt ad illud cōtentiꝰ
concurratur. Iſtud igit̄ celeſte munus ſui precioſita⸗
te debet nos trahere: vt ad illud per virtutes debeat
quilibet feſtinare. Pone exemplū de gruibus que al
te aſcendūt vt videat ad quas partes debeant trāſuo
lare. Pone etiā quomō hyrūdines ⁊ alie quedā aues
omni anno tranſuolant ad pabula meliora. Sic vere ⁊
nos debemus ꝑ ꝓfectū bonoꝝ operū trāſuolare: ⁊ ſur
ſum in ſpei altitudine conſiſtere: vt ad paſcua melio⸗
ra ſcꝫ ad gloriā paradiſi que promittit̄: poſſimus effi
caciter anhelare. Ad montē inquit. Mons enim alte
cōuerſationis ⁊ ſublimis cōtemplationis eſt aſcēdē
dus. ⁊ exinde fructus eterne glorie ſpeculādus. Figu
ra de Helya: qui in ſolitudine cibi ſumpti ambulauit
vſq ad montē dei. Et dr̄ ibi ꝙ in mōte vidit dn̄m trāſ⸗
euntē: ſicut pꝫ. iij. Reg. xix. q2 ſcꝫ q̄ in fortitudine cibi
gratie doctrine vel eucharistie ad montē contempla⸗
tionis ſeu perfectionis tendit: dn̄m ibi inuenit: ⁊ cele
ſte munꝰ ⁊ premiū circūſpicit ad qḋ currit: vn̄ dn̄s di
cit Exod. xvij. Aſcende ad me in montē. Igitur ad pro⸗
fectū virtutum ꝓficit bonitas ſurſum conſpicata.
¶ Quarto dico. ꝙ ad iſtum virtuoſuꝫ profectū profi⸗
I cit deitas pie ſupplicata. Dn̄i inquit. Dn̄s eīn quādo
benigniter manū ad mitē porrigit: vt ad eū per bona
opera trāſcurrat. Nauis eīn ad portū non peruenit:
niſi quādo ventus ipſum excitat ⁊ impellit. Ferrū etiā
ad magnetē nō vadit: niſi q2 ipſe lapis influens ipſuꝫ
trahit: ſolſequiū etiā nunꝙ ad ſolē ſe vertit: niſi quia
ipſe ſol occulte in ipſum influit ſiue agit. Sic vere lo⸗
quēdo moraliter nullus poteſt ad deū per bona ope⸗
ra proſperare: niſi ipſum ipſemet per ſuā gratiā volue
rit adiuuare: ⁊ ad hoc trahere ⁊ monere. Ioh. vj. nemo
venit ad me niſi pater meus traxerit eū. Ad iſtum igi
tur debemus recurrere ⁊ cū humiliter requirere ⁊ ſuū
piū auxiliū implorare. pſ. Ad te leuaui oculos meos
qui habitas in celis. Unde nota ꝙ nos debemus at⸗
tendere ⁊ per affectionem tendere ad
Eum videndo cōtemplationis ſpectaculo.
Eum querendum ſupplicationis oraculo.
Eum guſtandū recreationis poculo.
Eum tenendum amoris ⁊ affectionis cenaculo.
Eum fouendum dilectionis ⁊ cōpaſſionis roraculo.
¶ Igitur ſurgamus mentaliter ad deū videndū ocu⸗
lo cōtemplationis. pſ. Oculi mei ſemper ad dominū.
Exemplo aquile q̄ libenter reſpicit ad ſolē. vnde illud
Ego aūt ad dn̄ꝫ aſpiciā. ¶ Itē ad deū q̄rēdū vel req̄rē
dū oraculo ſupplicationis: q2 ſicut puer leſus clamā
do venit ad matrē: ſic hō tētationibꝰ vel tribulatiōibꝰ
debet recurrere ad deū patrē. Exēplo filij ꝓdigi: Luce.
xv. c. habet̄ q̄ dicebat poſt famē ⁊ miſerias quas ſuſti⸗
nuerat iſta verba. Quanti inq̄t mercenarij in domo
patris mei abundāt panibus: ego aūt fame pereo: ſur
gam ⁊ ibo ad patrē meū. Ideo ⁊ nos ſimiliter dicamꝰ
⁊ ad ipſum per oratiōnē clamemus cū pſ. Clamabo
ad deū altiſſimū deū qui bene fecit mihi. Et maxime
q2 iſte eſt qui libenter audit clamātes ⁊ auxiliuꝫ eius
req̄rētes. pſ. Ad dn̄m cū tribularer clamaui ⁊ exaudi
uit me. ¶ Itē attēdamus ad deū guſtandū pabulo de
uotionis: ſimiles ceruo: qui ſitibundus currit ad fon⸗
tem vbi ſcit plenitudinē aque. Sic ⁊ nos nō debemus
mundi bona ꝑ cōplacentiā guſtare: ſed ad deū qui eſt
vera ſatietas aīe anhelare. pſ. Quēadmodum deſi⸗
derat ceruus ad fontes aquarū: ita deſiderat anima
mea ad te deus. Sitiuit aīa mea ad te deuꝫ ⁊c. vn̄ ipſe
eſt qui dicat Mat. xj. Uenite ad me ⁊ ego reficiā vos.
¶ Item ꝓperemus ad deū tenendū cenaculo amoris
⁊ affectionis. pſ. Accedite ad eū ⁊ illuminamini. Et
Ioh. vj. Qui venit ad me nō eijciā foras. ¶ Item debe
mus accedere ad eum fouendo. ſ. in perſona pauperū
roraculo compaſſionis. vnde Mat. xxv. Eſuriui ⁊ de⸗
diſtis mihi manducare. Sequitur. In carcere eram ⁊
veniſtis ad me. Sic igitur patet ꝙ deꝰ eſt affectādus
⁊ feruenti deſiderio ſupplicādus ꝙ totū ꝓbat prepoſi
tio ad. dn̄i inq̄t. pſ. Clamauerūt ad dn̄ꝫ cū tribularen
tur: ⁊ de neceſſitatibꝰ eoꝝ liberauit eos. Dico igit̄ ꝙ
ꝓfectū v̄tutū q̄ intelligit̄ ꝑ ad: ꝓficiūt vt viſum eſt.

Deitas ſupplicata.
Bonitas cōſpicata.
Puritas nō grauata.
Charitas federata.

¶ Que oſtēſa ſunt in auto⸗
ritate ꝑdicta. Uenite aſcenda
mus ad mōtē dn̄i. Patet igit̄
ꝙ ad: ſignat ſcꝫ motū v̄tualē.
¶ Tertio principaliter dico ꝙ ad: ſignat motū crimi K
nalē. ſ. affectū maloꝝ q̄ ſemꝑ machinant̄ ad malum: ⁊
ſemꝑ inclinant̄ ad pctīn vt cōiter. In fructibꝰ eī cedri
ſic accidit ꝙ ſi vnū putrefieri ꝯtingat: ille corruptus
oēs alios fructꝰ facit ad partē ſuā pēdere ⁊ oēs ramos
arbor̄ ſolꝫ ad p̄tē ſuā inclinare. Sic v̄e q̄n fructꝰ cor
ruptus. i. peccatū mortale gn̄at̄ in arbore. i. in corde vl̄
in pectore: ſtatim oēs rami affectionū ⁊ oēs fructꝰ opa
tionū a rectitudine iuſticie flectunt̄ ⁊ ad malū inclinā
tur. Un̄ de tali ad. i. de tali inclinatiōe ⁊ putrefactiōe
maloꝝ pōt dici illud. pſ. Aſcendunt vſq ad celos: de⸗
ſcendunt vſq ad abyſſos aīa eoꝝ in malis tabeſcebat.
Et nota ꝙ mali inclinantur.

Ad rapacitatem. Auaricie.
Ad fallacitatem. Amicitie.
Ad crudelitatē. Iniuſticie.

¶ De rapina pōt dici
illud. Eſa. lvj. Oēs be⸗
ſtie agri venite ad de⸗
uorādū. De auaricia ⁊ ꝯcordia mala taliū dr̄. Eſa. xx⸗
iiij. Ibi ꝯgregati ſunt milui alter ad alteꝝ. De iniuſti⸗
cia ſꝫ violētia dr̄. Iob. xxiiij. Uigilātes ad p̄dā ꝑparāt L
panē liber̄. Sic igit̄ dico ꝙ ad: ſignat motū crimina⸗
lē. ¶ Quarto dico ꝙ ad: ſignat locū infernalem. Iſte
enim eſt terminus cōcluſiuus ⁊ finalis ad quē omēs
mali finaliter ꝑueniūt ⁊ attingunt. Sic enim mare eſt
locus plenus aquis amaris fluctibus ⁊ periculis et
beluis crudelibus ⁊ iniq̄s ad quē oīa flumina fina⸗
liter applicāt: ſicut ad hoſpitiū ꝓpriū ſeu domū. Sic
infernus eſt locus amarus ⁊ periculoſus: ad quem ve
niūt finaliter oēs flexibiles pctōres. vn̄ de iſto ad. i. de

Ayuntamiento de Madrid

damnatis dicit̄ illud Hiere.xv. Qui ad mortē ad mortē ⁊ qui ad gladiū ad gladiū. qui ad captiuitatē ad captiuitatē. qui ad famē ad famē. Et viſitabo ſuper eos. quattuor ſpecies dixit dominus. gladiū ad occiſionē: et canes ad lacerādū volatilia ⁊ beſtias ad deuorādū Patet igit̄ quō ſignat terminū infernalē. ¶ Quinto vero dico. q ad:q̄ſq ſignat terminū ſupernalē.ſ.paradi
D ſum. Elemēta enim habent motum ſuum a centro ad circunferentiam ⁊ ab inferioribus ad ſuperiora. Sic iuſti finaliter ſurſum habent aſcendere. ⁊ ad celi circūferentiā declinare. Uñ nota q beati finalit̄ aſcēdūt.ſ.

Ad locum luminis.
Ad locum fluminis.
Ad locum culminis.
Ad locum numinis.

Aſcēdūt inquit ad locū luminis vt cōſolent̄ vſi ī ps. Accedite ad eū ⁊ illuminamini: ⁊ facies veſtre nō cōfundentur. ¶ Item ad locum fluminis vt ſatientur vnde xps dicit Ioh.vij. Siquis ſitit veniat ad me ⁊ bibat ps. Sitiuit anima mea ad deum fontem viuū ¶ Itē ad locū culminis vt honorentur. Unde ſancti poſſunt dicere illud ps. Trāſibo in locū tabernaculi admirabilis vſq ad domū dei ¶ Itē ad locū numinis vt ſaluent̄ ⁊ pmient̄ vñ Gen.xxxij. Uidi deū facie ad faciē: ⁊ ſalua facta eſt aīa mea: Uñ etiā de iſto premio dicit̄ Luc.xxi. Omnia parata ſunt venite ad nuptias. Patet igitur quomodo ad ſignat paradiſuz: infernū peccatū. virtutem ⁊ mortē. Hec ſufficiant de iſta ppoſitione ad.

A
Adam.

Nota q Adaz pōt ſignificare multipliciter. Signat enim.

Hominem deiectum.
Hominem pfectum.
Hominem perfectuz
Hominem infectum.

Significat dico pīo hominem deiectuz. ſcilicet hominē viatorē. ⁊ mortalem. ¶ Adam enim fuit

De limo creatus
Serpente fraudatus
Labori dicatus.
Exilio datus.
Adam nominatus
Morti ſubiugatus.

Sic pcerto homo de ſui natura eſt vilis carneus ⁊ limoſus p fragilē cōditionē. Itē a ſerpēte ⁊ ab vxore.i.a dyabolo ⁊ a carne faciliter decipitur per ptinuā tētationē Item labori ⁊ miſerie ſubijcitur per tribulationē ⁊ afflictionem. Item in exilio deijcitur.ſ. in mundo per incolatus prolongationem. Item adam proprie dicit̄ propter nominis interpretationez: quia ſcilicet iſte interpretatur terrenus vel indigentia propter materiaz de qua eſt. Et propter alieni ſoli inhabitationem ⁊ finaliter morti exponitur propter finalē corporis reſolutionē. Ideo breuiter quilibet mortalis homo poteſt dicere illud. zacharie.xiij. Homo agricola ego ſum: quoniam adam exemplum meum ab adoleſcentia mea. ¶ Secundo dico. q adam ſignat hominem perfectuz et maxime eccleſiaſticum vel prelatum. Adam fuit.

A deo formatus.
Primus hō: datus.
Beſtijs prelatus.
Opere grauatus.
Cuſtos deputatus
Teſtis interptatus.

Talis adam eſt quilibet prelatus bonus: q ſcz a deo cōſtituitur. ⁊ nō a carne vel a dyabolo promouetur ps. Ego aūt cōſtitutus ſum rex ab eo ſup ſyon primus ⁊ principalis prelatus ⁊ dominus aliorum omnibus ſubditus preficitur Gen. xxvij. Curuentur ante te filij matris tue eſto dñs fratrū tuorū. orti eccleſie que terreſtris cuſtos ⁊ accola efficitur. Canti.i. Poſuerunt me cuſtodem in vineis operibus ⁊ laboribus vigilijs ⁊ ſollicitudinibus pre omnibus ſupponitur exponitur. ps Exibit homo ad opus ſuuz Et ideo iſte teſtificans interpretatur quia ad teſtificādum ⁊ predicandum hominibus voluntatem diuinā principaliter ordinatur vnde in ps. Teſtis in celo fidelis. Iſte igitur ille adam de quo.i. Corin.xv. factus eſt primus homo adam in animā viuentem. Signat igitur adam pfectum. ¶ Tertio dico. q adam ſignificat hominem perfectum.i.virum iuſtum. Adam vidēs ſe nudum abſcondit ſe ⁊c. Uide ſupra de abſcondere. Adam accepit pomū a muliere ⁊c. Uide infra de Serpente: ⁊ de Muliere. Adam interpretatur teſtificans eos vel teſtimonium eorum vel homo aut terrenus. ſiue indigētia ſiue terra rubra. aut deſiderabilis. Adā igitur qui erat dominus omniū et cuius viribus oīa animalia ſunt ſubiecta: ſignat chriſtum. prelatum vel virum perfectū. qui in ſua ſubiectione habet ſubditos et vicinos qui debet eſſe teſtificans Teſtificans per veritatem. Homo per ſagacitatem vel benignitatē. Terrenus per humilitatem. Rubrus per charitatem. Deſiderabilis per omnimodā ſanctitatē. Oſee.xi. In funiculis adābā eos traxi in vinculis charitatis. Signat ergo adā virum perfectum. ¶ Sed ſecūdo dico q adā B poteſt ſignificare hoiem imperfectū. Nā adā qui per peccatū totū mundum deſtruxit ſignat malum prelatum vel etiam quēlibet peccatorē: cuius regimen malum. vel cuius peruerſum exemplum eſt alijs in ruinā ⁊ poteſt dici.

Teſtificans per falſitatem.
Homo per fragilitatem.
Terrenus per cupiditatem.
Indigena per virtutum ſterilitatem ⁊ paucitatem.
Rubrus per carnalitatem.
Appellare.

¶ Deſiderans per malorū appetituā multiplicitatē Ideo de talibus dicitur. Oſee.vj. Sicut adā tranſgreſſi ſunt pactū. Roma.v. In adam omnes moriunt̄. vide infra vbi.

Adadezer.

Nota q adadezer fuit rex Syrie qui habuit preliū contra dauid a quo tamē fuit ſuperatus ⁊ victus. ſicut dicitur.ij. Re. viij. Interpretatur autē adadezer precipuus ſeparator ſignat igitur diabolū. qui dauid.i.deo ſemper eſt contrarius. ⁊ tamē ab eo fuit victus: qui etiā ſyrie qui interpretatur ſublimis rex dicitur. p eo q iſte cūctis ſuperbis ⁊ ſublimibus principatur. Iob.xl. Ipſe eſt rex ſuper omnes filios ſupbie. Dicitur etiā ſeparator pcipuus: q ſcz iſte animas a deo ſeparat: ⁊ ſecū in peccatuz trahit: ⁊ in infernū ducit ⁊ collocat. Prouerbio.xvj. Uir verboſus ſeparat principes: vel dic q iſte ſignat hypocritam vel detractorē. Q ſcz adadezer interpretat̄ teſtimonium fortitudinis vel ſanctificatio ſiue fortitudine: vel teſtificatio ſanctificationis ſeu decoruz auxiliū vel pcipuus ſeparator: q p certo hypocrita quātum ad verba dat teſtimoniū ſanctificationi fortitudini ⁊ virtuti. Iſte verbaliter cōmunes dat virtutes: ⁊ tamen ipſe ſanctificatione ſiue fortitudine inquātum ſcz ipſe habet ſanctitudinē apparentē: ſed nullatenus exiſtentē. Et dicitur decorū auxiliū quātū ad pulchrā conuerſationē: ſed tamen ipſe ſeparator precipuus p detractoriā odij ſeminationem. Dicitur etiā rex ſyrie id eſt ſublimis per inanē gloriam ⁊ elationē. Dauid tamē.i.chriſtus ipſum conteret ⁊ vincet per finalē inferni damnationē.j. Paraly.xviij.capi. Percuſſit dauid adadezer regem.

Adamare.

Uide infra. vbi Amor: vel Amare. Nota tamen q vt cōmuniter in ſcriptura adamare ſumitur pro corrupto amore: ſicut de dyna dicitur. Gen.xxxiiij. q ſichē adamauit eā ⁊ rapuit. Et de ſalomone.iij. Reg.xi. q ipſe adamauit alienigenas ⁊c.

Adaquare.

Uide vbi. Potare. Et ſi vis dic q in ſcriptura inuenitur adaquatio doctrine gratie ⁊ glorie. Doctrine dico qua ſcilicet predicator adaquat auditores: dicens Gen.xxiiij. Bibi ⁊ adaquaui camelos. Gratie etiam: vnde gratia eſt ille puteus: de quo dicitur Gen.xxix. q ex illo adaquabantur greges. Glorie inſuper: vnde de filijs iſrael dicitur in ps. q deus adaquāt eos velut in abyſſo multa.

Adar.

Apud iudeos erat mēſis duodecimus: et interpretatur pallium vel ſublimis ſeu teſtis vigilās: aut ſeruus ſuſcitator. vel alio modo interpretat̄ grex vel populus. Applica ſi occurrit ⁊ dic iſte mēſis ſignat virum iuſtū: quia ſcilicet debet dici mēſis a mene: quod eſt defectus quia debet eſſe defectiuus p paupertatē. Debet eſſe duodecimus per duodecim articulorum

Ayuntamiento de Madrid

ticulorū fidei cr edulitatē. Debet eſſe palliū per adiu-
torū ⁊ per pietatē. Item debet eſſe ſublimis per con-
templationē: teſtis per veritatis ſcripture ⁊ fidei affir
mationē: vigilans per diligentiā ⁊ diſcretionem. Ser
uus per obedientiā ⁊ ſubiectionē. Suſcitator. ſ. pecca
torꝝ in vitijs dormientiū ꝑ predicationē ⁊ correctionē.

a **Adeps.** Idem eſt ꝙ pinguedo: craſſitudo: arui
na. Et aliquādo accipitur ꝓ medulla.
Et pōt accipi i bono ⁊ in malo. In bono em̄ ſignificat
Gratiam ⁊ deuotionem.
Timorem ⁊ dilectionem.
Concordiam ⁊ coniunctionem.
Benignitatem ⁊ compaſſionem.
¶ Nā ſicut videmus ꝙ pinguedo nutrit: inflāmat:
conglutinat: ⁊ remollit. Sic vere diuina gratia.
Per deuotionem: nutrit.
Per dilectionem: ignit.
Per coniunctionem: vnit.
Per compaſſionem: lenit.
¶ Et ideo de quolibet viro perfecto poſſum intellige
re illud. Iob. xij. Uiſcera eius plena ſunt adipe ⁊ me-
dulla oſſa illius irrigant. In quibus verbis oſtendun
tur quattuor effectus diuine gratie ſm̄ quattuor pro
prietates que poſſunt in adipe reperiri que ſuperius
ſunt expreſſe. Eſt em̄ diuina gratia. Affectionis inflā
matrix. Uiſcera eius. Deuotionis ampliatrix. Adipe
Compaſſionis irrigatrix. Medulla oſſa illius.
¶ Dico igitur ꝙ diuina gratia eſt inflāmatrix affe-
B ctiōis. Uidemus enim ꝙ adeps eſt nutrimentū ignis.
ſicut pꝫ in lāpade. nā res inūcta adipe: facilius inflā-
matur. Uere chariſſimi: talis eſt gratia dei. nā iſta eſt
proprie nutrimentū ignis charitatis: qr pro certo mēs
que adipe diuine gratie eſt inuncta per charitatis in
cendiū: faciliter inflāmatur: qḋ oſtendit cum dicitur.
Uiſcera: qr ſcꝫ facit hoīem viſceroſum: charitatiuū.
⁊ affectuoſum. vñ Phili. j. Quomō cupiā vos in viſce
ribus ieſu xp̄i. Et talis adeps fuit figuratus Leuit. iij.
vbi dñs precepit ſibi offerri de hoſtia pacificorū adi-
pē que operit vitalia ⁊ oēm pinguedinē que eſt in trin
ſecus: qr vere dñs vult ꝙ de hoſtia pacificoꝝ. i. de per-
ſonis pacificis ⁊ modeſtis tota adeps que operit vita
lia mēbra. i. cor vbi eſt ſedes vite. hoc eſt dictū: amor et
affectio cordis eidē offerat ⁊ diſtribuatur: ⁊ ꝙ in alios
vſus nō expendatur: qr ſicut dr̄ Leui. iij. Omnis adeps
dñi erit iure: qr. ſ. deus ſibi retinuit oēm adipē dilectio-
nis: amoris: ⁊ affectionis. Heu prohdolor talē adipē
nō habēt hodie multi: qr vere multi ſunt q̄ nō habēt
vncturā charitatis: ſed carnalitatis: nō pinguedinē
affectionis: ſꝫ infectionis. Nō adipē charitatis ⁊ di-
lectionis: ſed pſperitatis ⁊ tēporalis poſſeſſiōis. Et
tales ſunt ſimiles porco: ⁊ eſt animal qḋ mirabiliter
impinguat: intantū ꝙ qñqꝫ pre pinguedine pdit ocu-
los: ⁊ in hyeme ꝓpter paucitatē motus maximā acq-
rit pinguedinē: in eſtate ꝓpter motū a pinguedine de
pauperatur: ſicut dicit Iſid. ⁊ pꝫ ad ſenſum. Uerūtñ
pinguedo ipſius deo antiquitus erat abhominabilis
nec eius ſacrificijs erat apta ſicut dr̄ Leui. xj. Reuera
chariſſimi: tales ſunt hodie multi: q̄ ꝓ certo ita ſunt
operti: ꝙ viſum diſcretiōis ⁊ cōtēplatiōis amiſerūt:
qui ſcꝫ nō preuidēt nec cogitāt de futuris: imo ꝑ di
uerſa vicia facti ſunt ceci. Iuxta illud. Luce. xviij. Ce-
cus ſedebat ſecus viā mendicans. Iſti em̄ ſunt ceci q̄
per ignorātiā. ſedent ꝑ negligētiā. mēdicāt per auari
tiā. Sunt ſecus viā. i. in publico per iactantiā. Nā pro
certo in hyeme. i. in iſta nebuloſa vita mali parū labo
rant: ⁊ ideo multā pinguedinē pſperitatis vel etiā car
nalitatis acquirūt: ⁊ exinde etiā ad multa vitia pla-
bunt: qr ſicut dr̄ in pſ. In labore hoīm nō ſunt ⁊ cū ho
minibus nō flagelabunt. Ideo tenuit eos ſupbia: op-
ti ſunt iniquitate ⁊ impietate ſua: pdijt quaſi ex adi-
pe iniquitas eorū tranſierūt in affectū cordis ⁊c. Et
ideo talis pinguedo carnalitatis vel pſperitatis eſt
deo abhominabilis: nec etiā vult ſibi preſentari. vnde
Eſa. j. Adipē pinguiū holocauſta arietū ſanguinē vi-
tulorꝝ: agnorꝝ: ⁊ hyrcorū nolui. Sꝫ vere qñ veniet eſtas
i. feruor iudicij ⁊ inferni: tūc oportebit iſtos eſſe in la-
bore perpetuo in inferno. Et ideo tūc carnibus mūda
ne pſperitatis ⁊ pinguedine voluptatis priuabuntur
paupertate ⁊ macerie grauabunt. Eſa. xvij. Pingues
carnes iacob marceſcēt. Nā dicit Bernard. Iuſtū eſt
ꝙ qui in laboribus hominū nō ſunt: in laboribus de-
monum occupent. Et ideo de talibus dicit in pſ. Ne
timueris cū diues factus fuerit hō ⁊c. qm̄ cū interierit
nō ſu. ⁊c. Sequit. Laborauit ineternū: ⁊ viuet adhuc
in finē. Heu chariſſimi nō ſic. Nō acquiramꝰ pingue
dinē pſperitatis: ſed magis adipē charitatis: qr vere
iſta eſt q̄ eſt inflāmatrix affectōis. Uiſcera inq̄t. ¶ Se C
cūdo dico: ꝙ diuina grā vel charitas eſt āpliatrix de-
uotiōis qḋ oſtendit cū dr̄. plena. Sicut em̄ bona ⁊ na
turalis pinguedo reficit ⁊ nutrit corpus: venas ⁊ ſan-
guinē replet. Sic vere gratia vel charitas mentē per
deuotionē nutrit: reficit ⁊ impiguat: ⁊ venas cōſciētie
ſanguine deuotionis implet. Et ideo dicebat dauid il
lud pſ. Sicut adipe ⁊ pinguedine repleat anima mea
Sic em̄ ros celeſtis impinguat animā ꝑ deuotionē
ipſamqꝫ ſatiat ⁊ replet: ⁊ hoc maxime facit ros ille ſpi
ritualis qui de celo venit. i. corpus xp̄i: qr iſte animā
per deuotionē ⁊ per gratias ⁊ virtutes reficit atqꝫ nu
trit. vnde in pſ. Cibauit illos ex adipe frumenti et de
petra melle ſaturauit eos. Boni em̄ cibant frumēto:
id eſt ſacramēto ſeu nutrimēto refectiōis. Petra. i. fir
mamēto durationis melle. i. lenimēto deuotiōis ſatu
rant. ſ. cōplemēto pfectionis. Et iſtud figurat Leuit.
iij. vbi dñs pcepit ꝙ adeps qui operit ilia. i. mēbra nu
tritiua eidē offeratur. Iſte adeps eſt deuotio que nu-
trit aīam ſpūaliter: dū. ſ. ꝑ eā paſcit in paſcuis virtutū
per cōſiderationē ⁊ cōtēplationē. vnde in pſ. In loco
paſcue ibi me collocauit. quā ꝓ certo deus precipue
vult ſibi offerri. Heu prohdolor iſtū adipem habent
nunqꝫ delitioſi. qr vere iſti nō ſunt pleni deuotiōe: ſꝫ
carnalitate: luxuria: ⁊ infectiōe. Iſti ſunt ſimiles gliri
bus qui per totā hyemē dormiūt: ⁊ dormiendo mira-
biliter pinguant. Sic vere delitioſi in hyeme huiꝰ vi-
te turbulente ſunt in dormitiōe: ſolatio: ⁊ qete. nec ali
quid cogitant de futuris. Ideo per luxuriā: gulā: vo-
luptatē: ⁊ carnalitatē mirabiliter impinguantur. Et
ideo dicitur Hiere. vij. Filij colligunt bona: patres ſuc
cendūt ignē: mulieres conſpergūt adipem ad faciēdū
placentas regine celi. qr breuiter ⁊ patres ⁊ mulieres
⁊ filij ⁊ omnis ſexus ⁊ conditio vult hodie placere fa-
miliari ⁊ obedire regine celi. i. luxurie que i celo quod
dicitur a celādo: id eſt in loco celato: ſecreto: abſcon-
dito: ⁊ priuato ſuam volunt exercere iuriſditionem ⁊
regnum: quia ſicut dicitur Iob. xxiiij. Oculus adulte-
ri obſeruat caliginem: vel in celo: id eſt in ſtatu ſupio-
rum et maiorum: vel in celo: id eſt in ſtatu eccleſie vel
religionis: vel in celo infra ꝙ ſunt omnes creature: id
eſt in toto mundo dominat et imperat atqꝫ regnat.
Nam alij preparant ligna: id eſt mala exempla. Alij
ſuccendunt ignem: id eſt mala verba ſicut ſunt ma-
querelle. Alij conſpergunt adipem: id eſt mala deſi-
deria. Alij faciunt placentas: id eſt mala opera: vel ſi
mulata ⁊ placida obſequia: vt iſtam regionem ſcilicet
carnalitatem ⁊ luxuriam venerantur. Non ſic chariſ-
ſimi nō habeamus pinguedinem carnalis infectiōis
ſed adipē gratie ⁊ deuotiōis. Iſta eſt igit ampliatrix de
uotionis. Plena ſunt inq̄t Eze. xxix. Comedetis adi-
pem in ſaturitate. Ita de tali plenitudine dicat aīa il
lud Eccleſia. xxiiij. In plenitudine ſanctorum deten-
tio. ¶ Tertio dico ꝙ charitas ſeu gratia eſt religatrix D
diuiſionis: quia ſcꝫ per diuinā grām ⁊ charitatē religa
tur: qḋ oſtenditur cum dicitur. Adipe. Sicut enim di
uerſa metalla nō cōſolidant. nec vniunt niſi mediāte
aliquo adipe ſeu liquore: ſed ſemꝑ opꝫ ꝙ ſit ibi aliqḋ

Ayuntamiento de Madrid

vnctuoſum. Sic vere nec diuerſa ⁊ cōtraria corda poſſunt per concordiā vniri vel cōſolidari vel cōiūgi niſi gratie vel charitatis adipe mediāte. immo vere neceſſe eſt ꝙ iſte adeps interueniat ad hoc ꝙ nos per pacē ⁊ concordiā viuamur. Et hoc fuit figuratū. Leuit. vij. Ubi dn̄s retinet adipē beſtiarū q̄ pacifice ⁊ gregatim viuunt dicēs. Adipē ouis ⁊ bouis ⁊ capre nō comedetis. Ad denotandū ꝙ adeps eſt cōiunctio ⁊ amor hominum pacificorū: etiā deo placitus ⁊ acceptus. Et iſtud eſt contra illos qui nō querūt ſocietatē ſimpliciū ⁊ humiliū ⁊ bonorū: ſed magis iniquoꝝ ⁊ peccatorum infamiū ⁊ infectorū rapaciū atq̄ raptoꝝ quoꝝ tamē ꝯſortiū eſt a deo interdictū. figura Leui. vij. vbi dn̄s repudiat a ſuo ſacrificio adipē mortuorū: q̄r vere adeps. i. cōiunctio ⁊ concordia ⁊ vnio cadauerū. i. perſonarū corruptarū mortuarū per peccatū ⁊ per infamiā infectarū eſt a deo reprobata ⁊ nobis etiā interdicta. vnde Leuit. iij. Nec ſanguinem nec adipē oīno comedetis. Nō enim debemus comedere. i. nobis incorporare ꝑ cōplacentiā ſanguinē vel adipē. i. amicitiā ⁊ cōiunctionē carnalē ⁊ ſanguineam hoīm iniquorū. Non ſic igitur chariſſimi. ſ3 habeamus adipē gratie ⁊ charitatis: q̄r vere iſta eſt religatrix diuiſionis. vel copulatrix cōiūctionis. Adipe inquit.

E ¶ Quarto dico ꝙ ipa eſt propiciatrix cōpaſſiōis: qḋ oſtendit̄ cū dicit̄ ꝙ medullis illi⁹ oſſa irrigant̄. Sicut eīn medulla que eſt quedam pinguedo irrigat ⁊ humectat totū corpus et maxime ponitur in medio oſſiū vt per medulle molliciem ipſorum durities ⁊ ſiccitas temperetur. Sic vere diuina gratia vel charitas cor ⁊ mentē per pietatē irrigat ⁊ remollit ipſumq̄ ꝑ piā cōpaſſionē humectat. Et ideo oſſa corporis eccleſie ſc3 religioſi eccleſiaſtici vel prelati: q̄ inter ceteros debent eſſe firmiores et carnes fluxibiles ⁊ debiles peccatores debent confortare ⁊ ſuſtentare. Iſti dico debēt ſemper in medio ſui ſc3 in corde habere medullā. i. mollicıē ⁊ aliquorū mellifluę pietatis q̄r vere ꝙꝙ homo exteri⁹ appareat durus oſſeus ⁊ auſterus per iuſtā correctionē ⁊ rigorē3. Interius tamen in corde debet eſſe mollis medulloſus ⁊ benignus per dulciſſimā pietatē. Et ideo videt̄ ꝙ talis adeps taliſq̄ medulla ſit ſimilis adipi leonis de quo dicit Plinius lib. xxviij. ca. viij. ꝙ faciē mundificat candoreq̄ ſibi ſeruat: tumores oculoꝝ ſanat maxime ſi oleū roſaceū eidē adiungat̄. Et iſto adipe ſi q̄s inūctus fuerit: morſus reptiliū non timebit. Reuera talis adeps dulcedo pietatis ⁊ compaſſionis quam precipue leo de tribu iuda xp̄s habuit ⁊ ſeruauit. Iſta enim faciē. i. mētem mundificat ⁊ candidat ⁊ dealbat per innocētie puritatē. tumores etiā oculorū. i. ſuperbiā ⁊ inflaturā oculi cordialis ſanat. ſ. per humilitatē ⁊ morſus reptiliū. i. tentationes demonum ⁊ mot⁹ deſideriorū carnaliū fugat per conſtātie firmitatē: ⁊ maxime ſi oleū roſaceū. i. dulcor ⁊ cōpaſſio ſanguinis ieſu xp̄i eidem adiungat̄: quia vere homo pius et miſericors chriſti paſſionis ⁊ fraterne miſerie compaſſiuus vir aut nunq̄: teſte Hieronymo: moritur mala morte. Et ideo talis adeps potuit figurari. Daniel. xiiij. vbi dicitur ꝙ Daniel tulit picem adipem ⁊ pilos et coxit pariter ⁊ dedit in os draconis ⁊ diruptus eſt. Sic vere chariſſimi: ſi nos habuerimus picem tenacis cōcordie pietatis. Adipē viuacis clementie ⁊ vnitatis. Pilos mordacis penitentie et vilitatis. Cocturam feruentis amicitie atq̄ charitatis. Nos pro certo poterimus contra draconem: id eſt contra carnē ⁊ dyabolum preualere. Habeamus igitur medullam pietatis. medullis inquit oſſa illius irrigantur: quia vere deus conſtituit populum ſuum ſuper excelſam terrā vt comederēt hircos cum medulla tritici ⁊ ſanguinē3 vue biberent meraciſſimum. Hircos dico quorum pellis hirſuta: id eſt humilem exteri⁹ conuerſatiōnē medullam tritici: id eſt benignitatem ⁊ affectionem ſanguinem vue: id eſt ſanguinis ⁊ charitatem ⁊ gratiā dei: quia mera eſt iſta.

Religatrix per cōiunctionē.
Inflāmatrix ꝑ affectionē.
Irrigatrix per cōpaſſionē.

¶ Precipit ergo dn̄s Leuiti. iij. ꝙ ſibi offerrent quatuor genera adipum: ſc3 adeps qui operit ilia ⁊ nutritiua. C
Adeps q̄ operit renes: qui ſunt membra genitalia. Adeps qui operit inteſtina. Iſte q̄druplex adeps ſignat quadruplicem amorem vel affectionem quā ſibi deus precipit offerri ⁊ ad eius laudem ⁊ gloriā ordinari. ſc3. Amorem proprie vite: hoc eſt adeps qui operit vitalia. Item amorem filiorum. hoc eſt ille qui operit renes: vbi eſt vis generatiua. Item amorem amicorum: hoc eſt ille qui operit inteſtina. Item amorē temporalium: hoc eſt adeps qui operit nutritiua. Ideo dicitur ꝙ omnis adeps erit dn̄i ibidem. Cetera vide de pinguedine.

Adequare. Uide vbi. Equalitas. A

Adeptus ſeu Adipiſci. Idē eſt qḋ acquirere: accipere: vendicare: ⁊ comprehēdere. Cōmuniter autem adipiſci accipere pro acquiſitione glorie vel ſalutis accipitur: ſicut ad hebreos. xj. dicitur. Sācti per fidem vicerūt regna: operati ſunt iuſticiam: adepti ſunt repromiſſiones. Ubi no. ꝙ ſancti laborauerunt viriliter. operati ſunt iuſticiam. Triumphauerunt nobiliter: vicerunt regna. Reportauerūt vtiliter: adepti ſunt repromiſſiones. Uide infra de operari: de vincere: ⁊ de repromiſſione.

Addere. Nota ꝙ addere idem eſt ꝙ adiūgere accumulare: aggregare: apponere. et ſignat multipliciter in ſcriptura. Signat enim accumulationem virtutum: culparum: diuitiarum: glorie miſerie: q̄r proculdubio.

Iuſtis additur virtutum riuulus.
Malis additur culparum cumulus.
Auaris additur gazarum baculus.
Damnatis additur penarum ſtimulus.
Beatis additur glorie titulus. A

¶ Dico igitur ꝙ eſt quedam additio vel iteratio virtualis. Et iſta proculdubio eſt illa qua boni in virtutibus proficiunt: ⁊ qua virtutes virtutibus ſemꝑ addunt. pſ. Ibunt de virtute in virtutem ⁊c. Sicut enim nōnulle ſunt arbores que ita abundant in fructibus ꝙ ſemper fructus fructui additur: et vno collecto alius floret ⁊ alius maturitatem ſumit: ſicut de malo perſico: dicunt tā Plinius ꝙ Solinus. Ceruis etiā omni anno addūtur cornua que ſunt ipſis contra aduerſa omnia munimēta ⁊ proprij capitis ornamenta. Sic pro certo boni ⁊ iuſti ſemper debēt virtutes virtutibus addere: ⁊ ſemper in meli⁹ proficiſcēdo ſpiritualia cumulare: ⁊ bonorum operū fructus fructibus aggregare: vñ Prouer. j. Audi fili mi diſciplinā patris. Sequitur. Et addetur gratia capiti tuo ⁊ torques collo tuo. Iſta eſt igitur additio virtualis quod etiā bene figuratur. Iob. vlti. vbi dicitur ꝙ dn̄s reſpexit ad patiētiā: ⁊ addidit cūcta q̄ ſua fuerāt addidit duplicia. Nā reuera ſepe accidit ꝙ diuina gratia taliter reſpicit hominē ꝙ virtutes ſuas duplicat. ⁊ addens alterā alteri ſpūaliter hominē ditat. Eccle. xlviij. Retro redijt ſol ⁊ addidit vitam regi. Ubi nota ꝙ ad augmentu3 ⁊ additamentū virtutum proficit.

Conſideratio preteritorum. Retro redijt.
Illuminatio meritorum. Sol.
Inueſtigatio poſteriorum. Addidit regi.

¶ Iſta eſt igitur additio virtualis: deſideratio ſupiorum ſeu vtiliorum vita eſt. B
¶ Secūdo dico ꝙ eſt additio criminalis. Et hec eſt quādo homo ſemper addit ⁊ accumulat peccatum peccato. pone ſi vis de peccatore continue peccante: quē heremita duxit ad nemus vbi inuenit hominē qui fecerat onus lignorum qḋ nō poterat leuare: ⁊ tamē ſemꝑ addēs ligna: iterū tentabat ſi leuare poſſet: qḋ nō valēs: iterū ligna ſuperaddebat. ⁊ ſic quātominus poterat onus leuare: tātoplus ſtupebat

Ayuntamiento de Madrid

ſtupebat lignis apponere: talis īquit heremita es tu qui cū faſciculū criminum tuoꝝ portare nō poſſis: crimina tamen criminibus ſemper addis. Iudic. iiij. Addiderunt filij iſrael facere malū corā dn̄o. cōtra illud Eccli. xxix. Fili peccaſti: ne iterū addas facere. Dic etiā de mala ſocietate ꝙ ſit quedā additio mala. q2 ſcȝ mali libenter adinuicē ſibi addunt̄. j. Macha. iiij. Additi ſunt ad eos exercit⁹ ſyrie. Iſta eſt igitur additio crimi-
C nalis. ❡ Tertio dico ꝙ eſt additio tpalis. Et iſta quādo homo addit ꝛ aggregat diuitias inceſſanter: ſicut faciunt auari qui nō ponūt ſtatum in rebus. vnde Seneca dicit. ꝙ hoc habet peſſimū auaricia: quia non reſpicit vn̄ veniat: ſed quo tendat: q2 ſcȝ iſta nō ponit finem in queſitis: imo cōtinue cogitat de querēdis: vn̄ auari videntur ſimiles illi qui continue creſcebat. ita ꝙ omni die vnū cubituȝ ad ſtaturā ſuā addebat: intātū aūt cubitū cubito addidit ꝙ vſqȝ ad celū creuit ita ꝙ motu celi retardare conatus ictu fulminis a dijs timētib⁹ percuſſus occubuit. Sic reuera hodie ſunt multi: qui non ceſſant ſtatui ſuo aliquid ſupaddere: ꝛ agrū agro cubitū cubito: minimum minimo quotidie cumulare Eſa. v. Ve qui cōiungitis domū ad domuȝ: et agrū agro copulatis. ita ꝙ iſti vſqȝ ad celū. i. vſqȝ ad altū mūdi ſtatū vident̄ creſcere ꝛ ordinē celi. i. cōſuetudines patrie totūqȝ ſtatū ꝛ quietē vicinoꝝ ſtudent pro viribus impedire inꝙtū omnib⁹ volūt per violētiam et potentiā ſe preferre. ꝛ maxime celū. i. ſtatuȝ eccleſie perturbare: ꝛ motus ꝛ iuriſditiones ordinē ꝛ iura coꝝ per iniuſticiaȝ retardare. Quapropter ſepe fit: ꝙ dij. i. deus ꝛ angeli indignari ſolēt cōtra tales inſurgere: et eos per temporalia infortunia vel per mortē ſubitam et tormēta infernalia fulminare. ita ꝙ tūc poteſt dici illud Eſa. xiiij. Quomodo cecidiſti de celo lucifer qui mane oriebaris: corruiſti in terrā qui vulnerabas gentes qui dixiſti in corde tuo. In celū aſcēdam: ſup aſtra dei exaltabo ſoliū meū: aſcendā ſuper altitudinem nubium: ſimilis ero altiſſimo. Verūtamē ad infernū detraheris in profundū laci. q2 breuiter iſta ſunt vera ꝙ illi qui cōtra exigentiā proprij ſtatus nitunt̄ ad celuȝ aſcendere. i. cōditioni altoꝝ ꝛ nobiliū aſſimilare ꝛ adequare ꝛ ſtatū ꝛ iura celi. i. eccleſie ꝑturbare gētes etiā ideſt pauperes per potentiā vulnerare. tales dico per infortunia ſolent cadere ꝛ in infernū ruere in lacū miſerie declinare. Ideo de tali additiōe dicit̄ Iob. xl. An extrahere poteris leuiathan hamo: fune ligabis linguam eius: nūquid pones circulū in naribus eius ꝛc. Leuiathan eīm interpretat̄ Additamentū. ſignificans tales auaros q̄ quotidie addūt diuitias: ꝛ ideo finaliter hamo mortis de mūdo extrahunt̄. fune dānatiōis ligant̄ ꝛ circulo. i. perpetuitate penarū tenent̄. De talibus igitur additiuis dicitur. j. Mach. xj. Rex egypti querebat obtinere regnū alexandri dolo: ꝛ addere illō
D regno ſuo. Iſta eſt igit̄ additio temporalis. ❡ Quarto dico ꝙ eſt additio glorie. que eſt ſpiritualis. Et iſta eſt additio qua de⁹ addit anime gloriā poſt gratiā ſcdam ſtolā poſt primā. Et de hoc pōt exponi illō. j. Mach. x. Rex alexander addidit adhuc glorificare ionathan: et miſit illi fibulam aureā. ſicut ſcȝ arbori poſt florē additur fruct⁹: ꝛ ſicut homini poſt laborē addit̄ requies atqȝ lectus: ꝛ poſt famē addit̄ cibus. Figura Danielis. iiij. vbi dicit̄. Nō poſt ꝙ nabuchodonoſor de beſtia factus iterum fuit homo: magnificētia amplior addita fuit ſibi. q2 pro certo quando quis de beſtia in hominē de malo in bonū: de peccatore in iuſtū reuertit̄ magnificētia eterne glorie eidē finaliter addit̄ Eccli. xlv. Addidit dn̄s aaron gloriā ꝛ dedit illi hereditatē et primitias fructuū terre. ❡ Quinto vero dico: ꝙ eſt additio miſerie: que eſt infernalis. ꝛ hec eſt illa qua damnatoꝝ miſerie cumulant̄ ꝛ alie alijs continue aggregant̄ ps. Quē tu percuſſiſti perſecuti ſunt ꝛ ſuper dolorē vulnerum meoꝝ addiderūt. Sic igit̄ patet: ꝙ multiplex eſt additio in ſcripturis. Et ſi vis dic adhuc de additione virtuoſa. ❡ Nota igit̄ ꝙ eſt additio virtuſa: qn̄ ſcilicet boni addunt gratias ꝛ virtutes bona operaꝛ meritoria. Et de hac dicit̄ Eſa. xxix. Oculi cecorum videbūt et addunt mites in dn̄o leticiam. vbi oſtēditur ꝙ nos debemus addere ꝛ aggregare. ſcilicet.

Sagacitatis lumina. videbunt.
Benignitatis flumina. mites.
Iocunditatis carmina. leticiam.

Item eſt additio viticſa qua. ſ. hō addit vitia ꝛ peccata malas cōſuetudines malos mores. Et de hoc dicit̄ Iud. iiij. addiderūt filij iſrael facere malū incōſpectu dn̄i ꝛ tradidit illos i manu iabin regis chanaan. vbi oſtenditur. ꝙ talis additio vitioꝝ abdicat fidelitatem q2. ſ. ipſi filij iſrael hec faciūt: vēdicat iniquitatē facere inquit malū. Implicat inhoneſtatē: q2 i cōſpectu dn̄i. Applicat dānoſitatē. q2 ex hoc tradit̄ hō in manu iabin. ideſt dyaboli qui eſt rex chanaan. ideſt inferni ꝛc. Vide proſecutiones in ſuis titulis.

Adducere. Idem eſt ꝙ ad locū ducere vel ad ſe ducere. Et idē eſt ꝙ applicare. A
Nota igitur ꝙ eſt adductio virtuoſa. Et eſt quedā vicioſa. Virtuoſa eſt illa qua hō adducitur ad deū et ad gratiā ꝛ ad gloriā. Nā ſicut hō adducit amicum ſuuȝ

Ad cōuiuiū vt recreet̄. Ad hoſpitiū: vt hoſpitetur.
Ad ſtudium: vt informetur.
Ad prelium vt coronet̄.
Sic ducit amicos ſuos ad conuiuiū recreationis.
Ad preliū tentationis.
Ad ſtudiū diſcretionis.
Ad hoſpitiū gratie et deuotionis.
Ad conuiuiū eterne glorie.

Et idō de adductione hoīs ad gratiā ꝛ gloriā pōt quilibet bonus dicere illud Ezech. viij. Eleuauit me ſpūs inter celū ꝛ terrā: ꝛ adduxit in hieruſalē in viſione dei. In quibus verbis reſpōdet̄ ad oīa q̄ poſſunt queri de homine: q̄ adducitur de loco ad locū. Si queritur q̄s adduxit? Rn̄det̄ ſpūs. Si q̄rit̄ quō? Eleuādo inter celum ꝛ terrā. Si querit̄ vbi? Rn̄det̄ in hieruſalē. Si q̄ritur ad quid. Rn̄detur in viſione dei. i. ad videndum deum. Dico igitur ꝙ ſicut homini qui adducitur ad aliquem locum neceſſarius eſt. B

Modus expediens.
Virtus obediens.
Doctor erudiens.
Locus alliciens.
Finis ſufficiens.

Sic vere homo qui vult adduci ad ſtatū gr̄e ꝛ glīe: debet habere modū expedientē inter celū ꝛ terrā. Motū obedientē q2 debet leuari. Ducē erudiētē: q2 ſpm̄. Locum alliciētē hieruſalē. Finē vel cām ſufficiētē. ſ. vt habeat viſionē dei. ❡ Dico igit̄ primo. ꝙ neceſſarius eſt modus expediēs. Sicut eīm ille q̄ adduci vult ad aliquē locū neceſſe hȝ ꝙ ſm modū debitū ibi vadat. Sic vere ſi hō vult adduci ad paradiſum: neceſſe eſt ꝙ modū tutū ꝛ honeſtū eligat ꝛ aſſumat. Nā ſicut ad cōcluſiones non pōt ꝑueniri niſi ꝑ premiſſa ꝛ ꝑ media. Sic nec ad paradiſuȝ pōt hō adduci: niſi ꝑ precedētia media vel premiſſa. q̄ nihil aliud ſunt ꝙ gr̄e et virtutes. Et hoc oñdit̄ cū di. ꝙ talis debet eē inter celū ꝛ terraȝ vbi iſte modus deſcribit̄. Quātū ad regulā eq̄tatis. inter. i. i medio. Quātū ad copulā charitatis. inq̄t ꝙ eſt cōiūctio. Quātū ad arcē cōtēplationis: celū ꝛ terrā inquit. Quātū ad iacturā maceratiōis ſeu inclinatiōis.

Nā maceratio penitētie.
Cōtēplatio eminentie.
Et copula fortis charitatis.
Et regula iuſte equitatis.

Sunt ꝓprie q̄dā modi perueniendi ad regnū. Inter celū inq̄t ꝛ terrā. Et idō ꝙ ibi ſit neceſſaria penitētia habet. Deut. xxix. vbi di. Adduxit nos ꝑ deſertū quadraginta annis. ſ. de egypto ad terrā ꝓmiſſionis. ad denotandū ꝙ de egypto. i. de mūdo ad terrā paradiſi nō ꝑuenitur: niſi ꝑ deſertū penitētie deducamur. ❡ Itē ꝙ ibi ſit neceſſaria contēplatio: ptȝ in ps. vbi di. Emitte C

f

Ayuntamiento de Madrid

lucē tuā ⁊ veritatē tuam ipſa me deduxerunt ⁊ adduxerunt in mōtē ſanctū tuū ⁊ in tabernacula tua. Nā per lucē cōtemplationis et per veritatē diſcretionis: adducitur homo ad mōtem ⁊ ad tabernaculū eterne refectionis inter celū ⁊ terrā inquit. vt accipiat predā ſuā. Sic vere hō debet ſe a terra. i. a terrenis ſurſū ad celū ⁊ ad celeſtia eleuare per deſideriū ⁊ affectū: vt ſic predā eterne glorie valeat adipiſci. Et de hoc poteſt exponi figura. ij. Regum. xxiiij. vbi dicitur. Eleuans dauid oculos ſuos: vidit angelū ſtantē inter celū ⁊ terram euaginato gladio: verſum cōtra hieruſalē q: vere illi qui ſunt boni et angelici. debēt ſtare per cōſtātie firmitatē inter celū ⁊ terrā. per cōtēplationis ſublimitatē euaginātes gladiū. i. elemoſynā vel orationē verſi ad hieruſalē. i. ad paradiſum per deſideriū ⁊ affectionem. Sed pro certo chariſſimi: hodie multi nō ſic: ſūt enim multi qui nō vertūt ad paradiſum: ſed ad mūdū nō ad hieruſalē: ſed ad babylonē. nō habent gladium orationis: ſed crudelitatis ⁊ exactionis. Nō ſunt ſtantes per firmitatē: ſed cadētes per fragilitatē. Nō ſunt inter celū ⁊ terrā per cōtemplationē. immo ibi ſunt p ſuperbiā ⁊ elationē: q: ſicut res que eſt inter celū ⁊ terram nō eſt ſtabilis: ſed mobilis. nō eſt firma: ſed infirma. nō in vno loco ſtabiliter cōmoratur. ſed a ventis et turbinibus agitat. ſicut patet de nubibus. Sic vere multi ſuperbi ſunt qui ſurſum inter celū ⁊ terrā. i. inter ſtatum ſummū quod nō poſſunt attingere: ⁊ ſtatum infimū que nō cōtenti tenere per ſuperbiā extollunt. vbi pro certo nō ſunt in vno propoſito ſtabiles: ſed per vana deſideria mobiles: nō per ſufficiētiā firmant. ſz per ambitionē ventis ſupbie et elationis turbinibus dyabolice ſuggeſtionis de loco ad locū. de officio ad officiū. de beneficio ad beneficium. de deſiderio ad deſiderium agitant. Ideo dicitur zacha. v. Eleuauerūt amphorā inter celū ⁊ terrā. Et ſi vis pone totam figurā de amphora in qua erat incluſa mulier que dicebatur impietas ⁊c. ſicut infra ti. de impietas. Nō ſic chariſſimi. Non ſumus inter celum ⁊ terram per ſupbiam ⁊ elationē ſed magis per deſiderium ⁊ affectionem ⁊ per celeſtium contēplationē quia pro certo chariſſimi ad hoc φ homo adducatur in paradiſum. iſte

D eſt modus expediens ⁊ hoc primū autoritatis. ¶ Secundo dico φ neceſſarius eſt motus expediens. leuauit me inquit. Na ſicut videm⁹ φ aliquis alicubi adducitur. neceſſe eſt φ moueatur ⁊ φ ductori ſuo etiā obediat ⁊ eū ſequatur. ſic vere ob hoc φ ad deum adducamur neceſſe eſt: φ per agilitatem bonorum operum moueamur: ⁊ qđ ductori noſtro. ſ. chriſto obediamus et obſequamur. qđ oſtenditur cū dicitur. Leuauit me. q: ſicut res que leuata de terra facilius mouet et agitatur ſic ſi cor noſtrum leuatū fuerit a terrenis faciliter per obedientiam mouebimur et ad celeſtem gloriam adducemur. Ideo dicamus Luc. xxj. Reſpicite ⁊ leuate capita veſtra. Reſpicite p diſcretionis ſagacitatem. Leuate per ſubiectionis ſedulitatem. Capita. ideſt corda per intentionis ſublimitatē. Que ſunt noſtra per coniunctionis cōmunitatem. Et ideo de tali adductione obedientie poteſt dici illud Ioh. x. Illas oues oportet me adducere ⁊ vocem meā audient. Naz ſicut oues que vocem paſtoris audiunt adducuntur ad domum: ne a lupis deuorentur. Sic vere illi q ſunt oues. ideſt ſimplices ⁊ humiles ⁊ paſtori ſuo. i. xpo vel prelato obediētes ⁊ vocē mādatorū ſuoꝝ audientes ⁊ perficiētes: iſti dico domū paradiſi finaliter adducēt et a lupis infernalib⁹ tenebunt. Eſt igit neceſſari⁹ mo

E tus obediens. ¶ Tertio eſt neceſſarius ductor erudiens. ſpiritus inqt. Nā ſicut ille q alicubi vult adduci et maxime ad locū ꝓpinquū ⁊ remotū: neceſſe habet φ habeat aliquē ductorē de partib⁹ q ipſm dirigat ne oberret. Sic vere q: nos debem⁹ ire in regionē longinquā paradiſi: que nobis penit⁹ eſt ignota. neceſſe eſt φ habeam⁹ doctorē q ſit de illis partib⁹. ſ. xp̄z vel ſpm ſctū q nos dirigat ⁊ cōducat ps. Spūſſctūs deducet me in terram rectā. Nā ſicut elephas naturaliter diligit hoiem: ⁊ ideo vidēs eum deuiatū adducit eum ad iter rectū. Sic vere xp̄s vel ſpūſſanctus q mirabiliter humanū gen⁹ diligit qſi videt homines deuiatum in hoc mūdo per errores ⁊ peccata: ſolet qſiqꝫ ipſum per ſuā gratiā viſitare ⁊ ad rectū iter ſalutis adducere vel minare qđ eſt cōtra malos prelatos. qui gregē ſuū nō adducunt per bonā doctrinā ⁊ exempla ad terram rectam gratie ⁊ virtutū vel glorie paradiſi: immo vere qđ dolendū eſt adducūt eos in deniū mortis eterne: ſimiles ſturioni que propter pulchritudinē pellis ſequunt alij multi piſces ſperantes ab eo defendi. ipſe autē adducit eos in os balene que ipſos retinet ⁊ trāſglutit. Sic vere multi ſunt qui ſuos ſubditos ⁊ ſequaces dum eis per mutationē ſe conformant adducunt ad os balene: ideſt dyaboli ⁊ ad mortis eterne periculum. ſ. p ſua mala exempla ⁊ documenta. Ideo in pſona ſubditoꝝ lamētatur. Hiere. Tren. iij. Me minauit et adduxit in tenebris ⁊ non in lucē q: vere multi ſunt qui per malos doctores eccleſiaſticos minant ⁊ adducuntur in tenebras eterne miſerie ⁊ non in lucem eterne leticie. q: ſicut dicit Mat. xv. Si cecus ceco ducatū prebeat ambo in foueā cadunt. Figurati in Nabuchodonoſor de quo dicitur. iiij. Reg. xxiiij. φ ipſe cepit regem ⁊ principes fabrum ⁊ incluſorem de hieruſalē et adduxit eos in babylonem. In quo notatur. φ rex babylonis. i. prelatus cōfuſionis malus ſuperior vel malus doctor ducit hodie in babylonē. i. in infernū p mala documenta ⁊ exempla: ⁊ per mala etiā incitamēta reges ⁊ principes ⁊ alios inferiores φ maxime verum eſt de cōſiliarijs et adulatorib⁹ et malis ſeruitorib⁹ regum et pricipū et magnatū ſuis malis cōſilijs ⁊ vitiorum incitamentis: vn qlibet talis fraudulētus de magiſtro ſuo pōt dicere illud Eze. xij. Extendā ſuper eū rethe meū ⁊ capietur in ſagena mea et adducā eum in babylonē. Non ſic chariſſimi: ſed obediam⁹ bono ductori ſpūſancto et ſpūali: q: talis eſt neceſſarius. ſ. ductor erudiēs. Gen. viij. Adduxit ſpm ſup terram ⁊ imminute ſunt aque. ¶ Quarto eſt neceſſarius locus al-

F liciens: qñ aliqs adducitur ad aliquē locū multū pōt eum mouere loci quē deſierit ſterilitas: ⁊ loci ad quē vadit amenitas. Sic vere q: dum adducimur de hoc mundo ad paradiſum nos relinquim⁹ locū indigentie et ſterilitatis: ſeuicie et crudelitat diſcordie ⁊ irrouſitatis et vadim⁹ ad locum opulentie: ⁊ fertilitatis iuſticie et eqlitatis concordie. et vnitatis fiducie ⁊ ſecuritatis. Bene dico. φ ibi debemus attrahi ⁊ moueri: qđ oſtendit cū dicitur. Hieruſalē que interpretatur viſio pacis vel pacifica. q: ſ. locus ille habet pacem ppetuā ⁊ ſecuram. Unde. ij. Regum. xiiij. Surrexit igit Ioab ⁊ abijt in gerſan ⁊ adduxit Abſalon in hierlm vbi oſtendit φ iſtam adductionem facit temporalis abominatio facultatis. Surrexit ioab virtualis illuminatio claritatis. Abijt in gerſan. quod interpretat applicans lumen. pectoralis amaricatio voluntatis Abſalon quod interpretatur amaricatio. Naz chariſſimi Si temporalem poſſeſſionem abominemur. Si per virtualem diſcretionem illuminemur. Si per pectoralem contritionem amaricemur. non eſt dubium φ ad hieruſalem recreationem adducemur. Unde dicetur nobis illud. ij. Regū. xiij. Ueni mecum in hieruſalem: quod eſt contra dilectores: qui nec mundi miſerijs retrahuntur nec celeſtibus ſolacijs attrahuntur. Et ideo ad celeſtem hieruſalem non adducuntur. ſed finaliter cum merore ad inferos perducuntur. Nō ſic chariſſimi: ſed adducamur ad deū et ad padiſū: q: vere ad hoc incitat locus alliciens. Uñ de adonibezeth quod interpretatur dominus iuſtus dicit Iudi. j. Mō

G adduxerunt eum in hieruſalem. ¶ Quinto ad hoc nos debet mouere finis proficiens: vel cauſa ſufficiēs vel fruct⁹ reficiēs. q: ſ. ibi poterim⁹ videre deum facie ad faciē. In viſione inquit dei. Sicut enī premiū ⁊ lucrum mouet hominē ad hoc φ alicubi adducat. ſicqꝫ maximum

Ayuntamiento de Madrid

maximum lucrum et p̄miũ nobis ꝓmittitur.ſ.viſio
dei.que eſt tota merces multũ debemus moueri per
deſideriũ ⁊ affectũ quod ad illud celeſte pallaciũ addu
camur.In viſione inquit dei.q̄ꝛ.ſ.ibi videtur per eſſen
tiam intrinſece ⁊ immediate ſm apl̃m.j.Cor.xiij.Ui-
demus inquit nũc ꝑ ſpeculũ in enigmate tunc autem
facie ad faciẽ:q̄ꝛ ſicut dicitur in ps̃.Ibũt de virtute in
virtutẽ videbit̃ deus deorũ in ſyon ad qđ requirit̃. Effe
ctus operationis.ibunt.Profectus occupationis. De
virtute in virtutẽ.Reſpectus vel aſpectus cõtẽplatio
nis.Uidebit̃.Faſtigiũ dominationis. Deus eoꝝ refu
gium recreationis in ſyon.Qđ interp̄tat̃ ſpicula. q̄ꝛ
ſcꝫ ibi videt̃ deus ⁊ ſpiculat̃. Nã ſicut ſm Pliniuꝫ In
india ſunt quidã philoſophi qui circa littus maris de
mane vſq; ad veſperã ſolẽ in claritate ſua irreuerbera
tis oculis intuent̃.Sic vere ĩ paradiſo ſunt beati phi-
loſophi.ſ.ſancti ⁊ angeli qui circa mare.i. circa eternã
affluentiam beatitudinis perpetuo ꝑſiſtentes ſolem
ideſt deũ irreuerberatis oculis per beatã viſionem et
contemplationẽ perpetue ſpeculãtur.viſionẽ inquit
dei.Uñ Ezech.xlij.figurantur tales vbi dicitur.Facta
eſt ſuper me manus dñi et adduxit me in viſionibus
dei in terrã iſrael.⁊ dimiſit me ſuper mõtem excelſum
nimis ſuper quẽ erat quaſi edificiũ ciuitatis vergẽtis
ad auſtrũ.Manus eñi domini mei dei noſtri fit q̃ñq;
ſuper hominẽ ipſum viſitando:⁊ adduxit eum in ter-
ram iſrael.i.in terram deũ videntium beatoꝝ.ſ.⁊ ange
lorum ⁊ ſtatuit ſuꝑ montem excelſum.i. ſuꝑ celſitudi
nem celi empyrei.⁊ hoc ĩ viſionibꝰ dei.ideſt vt ibi deũ
videat ⁊ cognoſcat:in quo loco pro certo eſt ciuitas.i.
ciuium vnitas:collegium ⁊ cõmunitas beatoꝝ que ꝓ
certo vergit ad auſtrum:ideſt ad proſperitateꝫ ⁊ afflu
entiam omniũ bonoꝝ gaudioꝝ.Nam per partem au
ſtralem in qua eſt ſol ⁊ ceteri planete qui ſubſunt cir-
culo zodiaci que eſt pars fertilior.Intelligitur fertili-
tas atq; proſperitas glorie eterne:in qua ſol.i.deus:
planete ideſt ſancti ſub ipſo circulo zodiaci.ideſt ĩ ip̄o
ambitu celi empyrei cõmorãt̃.Et ideo pulchre loquit̃
Auguſti.xxij.de ciui.dei.de iſta viſione.Ibi inquit va-
cabimꝰ ⁊ videbimꝰ ⁊ amabimꝰ ⁊ laudabimꝰ. Ecce qđ
erit in fine ſine fine.ſequitur.Nã qđ deus p̄parauit
diligentibus ſe mẽte non capitur:ſpe nõ attingit̃:cha
ritate nõ cõp̄hendit̃.cũcta deſideria tranſgreditur:
acquiri põt eſtimari nõ poteſt.ſequit̃.Ibi tota virtus
erit videre quod amas:⁊ ſumma fidelitas amare ꝙ vi
deas.Ubi beata vita in ſuo fonte bibitur.vbi veritas
viſio clariſſime aperit̃.Sic igit̃ patet ꝙ nos debemus
adduci ad deũ ⁊ ad paradiſum.q̄ꝛ hec nobis oñditur.
Cauſa ſufficiens.
Locus alliciens.
Doctor erudiens.
Motus obediens.
Modus expediens.
h Nota adhuc ꝙ eſt alia adductio virtuoſa de qua di-
ctuꝫ eſt.¶ Sꝫ etiã eſt ⁊ alia adductio vitioſa.⁊ hec eſt
multiplex.vna qua adducitur.De ſapientia ad igno-
rantiam.De dei grã ad iniuſticiã.De affluẽtia ad in-
digentiam.De mundi gloria ad peſtilentiam.¶ Ad-
ducitur eñi homo de ſapientia ad ignorantiam q̃ñ in
vita iſta ſapiens eſt in tẽporalibus:ſed ad mortem ve
niens exceecatur in ſpiritualibus.q̄ꝛ vere ſepe accidit:
ꝙ mundani ſapientes q̃ñ veniunt ad mortẽ amittũt
ſenſum ⁊ diſcretionẽ.ita ꝙ de rebus ſuis neſciunt or-
dinare:ſimiles buboni qui ad lumẽ lune bene videt:
ſed ad lumẽ ſolis ſi trahat̃ lumẽ ipſius debilitat̃ ⁊ ſui
luminis claritas obfuſcatur.Sic vere multi ſunt q̄ in
lumine ſapiẽtie lunaris ⁊ p̄udẽtie mundane optime
vident:dũ durat nox huius turbulente vite:ſꝫ vere q̃ñ
deducunt̃ ad lumẽ ſolis:q̃ñ neceſſe ẽ eis tractare ⁊ ſci
entia ſp̄uali maxime ĩ morte:q̃ñ ſumme de aĩa ẽ cauẽ
dũ:tũc vere ipſi nihil vidẽt:q̄ꝛ iuſto de iudicio fit teſte
Greg.Ut pctõꝛ moriens obliuiſcat̃ ſui qui dũ viueret
oblitꝰ eſt dei ſui eñi obliuiſcunt̃ tales:q̄ꝛ:ſcꝫ de ſalute
ſuiꝑ p̄ſius neſciunt cogitare conterendo et confitendo
vel de rebus ſuis ordinãdo ⁊ hoc quippe iuſte. Nam
q̄ diu viuunt ſapientiã ſuã vendũt nõ mirũ ſi in morte
deficit eis.q̄ꝛ ſicut dꝛ.Ezec.vij.Unuſquiſq; ad illud qđ
vẽdidit nõ reuertet̃ ãplꝰ ⁊ de tali adductiõe dꝛ.Jo.xij.
Ipſe nouit decipientẽ ⁊ eũ qui decipit̃ ⁊ adduxit cõſilia
rios in ſtultũ finẽ ⁊ iudices in ſtuporẽ.Iſta eſt igit̃ ad-
ductio de ſapiẽtia ad ignorantiaꝫ.¶ Secũdo eſt addu I
ctio de dei gratia ad iniuſticiã: ⁊ iſtã adductionẽ facit
dyabolꝰ peccatoribꝰ leuibꝰ ⁊ ꝑſeuerare volentibꝰ Nã
ſicut auceps cũ dulci ſibilo ⁊ cũ modico pabulo attra-
hit auem ad laqueũ ⁊ per ꝯſequens ad mortẽ.Sic vere
dyabolꝰ ſibilo ſue male ſuggeſtionis ⁊ pabulo alicuiꝰ
delectationis trahit ⁊ adducit hoiem ad laqueũ pecca
ti ⁊ tẽtatõis ⁊ ꝑ ꝯñs ad mortẽ eterne dãnatiõis Iõ pul
cre loquit̃ talibꝰ in figura nauis Ezech.xxvij.Repleta
es inquit ⁊ glorificata es in corde maris in aquis mul
tis adduxerũt te remiges tui:ventus auſtri cõtriuit te
in corde maris talis eniꝫ nauis eſt homo qui fluctuat
per tentationes ⁊ tribulationes in hac vita Remiges
enim eius ſunt vana deſideria quibꝰ iſta nauis per flu
ctus huiꝰ ſeculi agitat̃ ventus auſter qui eſt calidus ⁊
humidꝰ ſignat mũdi p̄ſperitatẽ:vbi calor auaricie ⁊
humilitas luxurie reperit̃.Cor maris ſignat ꝓfundita
tẽ qđ dicit̃ cor.q̄ꝛ eſt in medio terre.dicit̃ mare ꝓpter
amaritudinẽ tormẽtorũ.aque aũt multe ſignãt inun-
dationẽ tentationũ.Dico igit̃ ꝙ nauis.i. homo q̃ñ re
pletur.ſ.mũdi diuitijs ⁊ facultatibꝰ ⁊ glorificat̃ in emi
nentijs ⁊ dignitatibus Et ideo accidit ꝙ remiges eius
i.vana humana deſideria adducunt euꝫ in aquis mul
tis.i.inundatione fortiũ tentationũ ⁊ peccatorũ de q̄-
bus Treñ.iij.Inundauerunt aque ſuper caput meum
dixi perij.Ita ꝙ mediante auſtro ꝓſperitatis mũdane
in cor maris.i.in infernũ cõterit̃ ⁊ caſſatur ps̃. Tranſ-
ferent̃ mõtes in cor maris.Abacuc.iij.In mari via tua
⁊ ſemita tua in aquis multis. Et ſic patet ꝙ homo ad
ducitur De dei gratia ad iniuſticiã qđ figurat̃ . Dañ.
iij.vbi dicit̃.ꝙ rex babylonis p̄cepit ꝙ adducerẽtur.
Sydrach ⁊ miſac ⁊ abdenago:⁊ mitterent̃ in fornaceꝫ
ignis.q̄ꝛ.ſ.dyabolus rex cõfuſionis ſummiq; boni pue
ri viri iuſti ad fornacem adducuntur ⁊ ibi igne concu
piſcentiarũ cremẽtur.¶ Tertio dico.ꝙ adducit̃ homo k
de opulentia ad indigentiam:⁊ etiam de mundi gloria
ad peſtilentiam.Sicut enim videmus ꝙ bos quando
eſt bene impinguatꝰ adducit̃ ad macellũ vt ibi mactet̃
Sic vere homo in iſta vita q̃ñ impinguatus fuerit in
mundi ꝓſperitatibꝰ ⁊ honoribꝰ ſepiſſime accidit ꝙ in
fine ipſe ad mortẽ.⁊ ad macellũ indigentie ⁊ peſtilẽtie
ſempiterne figatur:Nume.xxij. Aſcendere feciſti nos
de egypto ⁊ adduxiſti in locũ iſtũ peſſimũ qui nõ põt
ſeri nec ficũ gerit nec vineas nec malogranata inſuꝑ ⁊
aquã nõ habet ad bibendũ Namq; pro certo deus per
mortẽ corporalẽ quã inducit in peccatores de egypto.
i.de tenebroſa mundi ꝓſperitate deducit ipſoſq; in lo-
cum peſſimũ.ſ.in infernum per ſuã ſententiã detrahit
⁊ adducit qui reuera dicit̃ locus peſſimus ꝓpter qua
tuor indigẽtias que ſunt ibi.ſ.ubi nõ eſt ficus nec vinea
nec malagronata nec aqua.Deeſt enim ibi Cõſtãtie iu
uamen.ſ.ficus.Letitie ſolamen.ſ.Uinea charitatis li
gamẽ.Malogranata Pietatis libamẽ.aqua.¶ Dico l
igit̃ ꝙ in inferno nõ eſt iuuamẽ ſtabilitatis qđ oñdit̃
cũ dr̃.ꝙ nõ eſt ibi ficus. Nã per ficũ intelligo virtuteꝫ
fortitudinis.q̄ꝛ ſm Iſido.Ficus fortificat hominem cõ
medentẽ. Et ideo dicit ꝙ athlethe qui debebãt bellũ
committere ſolebant antiquis temporibus pictago-
re ficubus nutriri.Sic vere virtus conſtantie ⁊ fortitu
dinis hominẽ roborat perficit ſtabilit atq; iuuat. Et
ideo nos alij qui in ſtudio huius vite in qua quidẽ om
nes currunt ſed pauci accipiunt brauium habemus
ſtare in bello tentationum ⁊ tribulationum iſto cibo.
ſ.ficubus.hoc eſt dictu virtute conſtantie ⁊ fortitudi-
nis debemus principaliter educari.Iuxta illud.j.Re-
gum.xvij.Eſto vir fortis ⁊ p̄liare p̄lia domini.⁊ ta-

Ayuntamiento de Madrid

lis cibus pro certo non est in inferno. Quia ibi.
Nulla virtus.
Nulla stabilitas.
Nullus vigor.
Nulla virilitas.
Nullus status.
Nulla firmitas.
Quia scȝ nullā habent fortitudinem tormentis ⁊ de-
monibus resistēdi. Jō damnatis pōt dici illud Hier.
v. Pharetra eiꝰ quasi sepulcrū patens comedet oēs
sagittas tuas ⁊ panem tuū: deuorabit filios tuos ⁊ fi
lias gregē tuū. ⁊ armēta tua: comedet vineā tuā ⁊ ficū
tuā ⁊ cōteret vrbes munitas tuas in quibus habebis
fiduciam. Et loquit de potētia regis babylonis qua
cōminatur ppl'm israel peccatorē. Iste eīn Nabucho
donosor charissimi signat dyabolū qui est rex babylo
nis. i. cōfusionis pharetra eius signat infernū in qua
sagitte sue crudelitatis iueniūt q̄ bñc dr̄ cē sicut seplu
cruȝ: qꝛ sicut sepulcrū ē locꝰ fetidus vbi mortui tm̄mō
reponuntur ⁊ nō viui. Sic infernus est locus fetidus
quia dr̄ esse ignis sulphur ⁊ spiritus procellarū. Locꝰ
etiā in quo mortui. idest peccatores ⁊ nō viui. i. vereꝙ
iusti reponuntur ⁊ recondūtur. Iste igitur locus ista
pharetra. s. infernus deuorat cōsumit ⁊ annihilat oia
bona dānatoꝝ. s. q̄tū ad ipsos. Nā dū ipsos de medio
subtrahit: ipse aufert ei sagittas tēporalis potestatis:
quibus vicinos ⁊ pauperes multis inuasionibus sa-
gittabant. Item panem corporalis saturitatis quem
ipsi soli deuorabant nec aliqd pauperibus errogabāt
filios ⁊ filias. i. solatiū sue corporalis cōsanguinitatis
propter quos post se ditandos paupes exheredritabāt
greges ⁊ armenta tēporalis facultatis q̄ cōtinue accu
mulabāt. Uineas iocūditatis ⁊ ficus fortitudis ⁊ fra
ternitatis qbꝰ illos impugnabat. vrbes etiā munitas
idest potētes viros sue amicicie ⁊ societatis in qbꝰ in
hoc seculo cōfidebāt: ⁊ quipsos in suis iniquitatibus
sustinebant. Et ideo de fortitudine: potestate: psperi-
tate taliū pdita ⁊ auulsa potest dici illō Abacuc. iij. fi
cus eīn nō florebit ⁊ arua nō afferēt cibum qꝛ vere isti
nō habēt fortitudinē qꝛ non sunt ficus nō habēt pul-
chritudinē qꝛ nō florent. nō habent plenitudinē. quia
sua arua nō afferent eis cibū ⁊c. Igit bene dico: ꝙ i in-
ferno deficit iuuamē stabilitatis vbi inquit nō ē ficus
Unde de fortitudine taliū amissa: dr̄. Nau. iij. Miles
captiuus ductus est. ancille eius minabātur gemētes
¶ Scđo dico. ꝙ ibi deficit solamē iocūditatis: qꝛ nō
M est ibi vinea. ⁊ per cōsequens nō est ibi vinū qđ letifi-
cet cor hoīs. s. virtus gaudij ⁊ leticie: iocūditatis ⁊ con
solationis: quinimmo ibi est dolor: mestitudo atqꝫ tri
sticia sempiterna. sicut eīn simia teste Isido. in pleni-
lunio letat. sed i defectu lune tristat: ⁊ hoc qꝛ humor
in cerebro suo in plenilunio abundat in defectu lune
minuit. Sic vere peccatores qui dū durat luna muta-
bilis huiꝰ vite sunt in leticia: gaudio ⁊ iocūditate. qñ
luna ista eis deficiet. s. in morte. sic in iferno ppetuis
desolationibus tristabunt: ⁊ cā est: qꝛ vere humor p-
speritatis ⁊ deliciarū qui in eis in plenilunio huiꝰ vi
te abūdabat: tunc p certo eisdē deficit atqꝫ cessat. Et
ideo lamentantur dānati Treno. iij. Cessauit gaudiū
cordis nostri versus est in luctū cātus noster. cecidit
corona capitis nostri. ve nobis qꝛ peccauimus. Tales
eīn habent desolationes. qꝛ cessauit gaudium cordis
nostri. versus est ⁊c. depositionem cecidit corona ca-
pitis enim condēnationem: ve inquit nobis quia pec
cauimus. Et iō de defectu talis vinee. et de mūdane
leticie commutatione querit scriptura in persona dā
natorum. Hierem. ij. Quomodo inquit conuersa es
in prauum vinea aliena. Nam vinea mundane conso
lationis que recte est aliena a deo conuertitur tali-
bus in prauum. idest damnationem: tristiciam ⁊ me-
rorem. Et sic igitur dico. ꝙ locus ad quē adducuntur
mali nō habent solamen iocūditatis. nō est ibi vinea
¶ Tertio dico. ꝙ iste locus est pessimus: qꝛ scȝ nō est
N
ibi ligamen coītatis ⁊ charitatis: quod ostendit cum
dicitur: ꝙ non ibi malogranatū qđ sub vna theca con
tinet multa grana que cum quibusdā mollibus inter
medijs se cōstringunt ⁊ sibiinuicē sunt cōiuncti. Intel
ligo charitatē ⁊ cōcordiā: que sub vna theca: idest in
vna domo ecclesia vel collegio: plura grana: idest plu
res personas continet atqꝫ nutrit: que mediantibꝰ pa
rictibus mollis benignitatis rubee. ⁊ charitatiue sibi
per concordiam inuicem sunt vnite. et maxime talis
concordia est in paradiso. vbi dicit deus anime beate
ibi dabo tibi poculū ex vino cōdito ⁊ mustum grana-
toꝝ meorū. Can. viij. Quia vere anime beate ibi potāt
vinū eterne cōsolationis: cōditum melle. i. dulcedine
cōtemplationis cū malisgranatis amoris ⁊ discretio-
tionis. Sed prohdolor ista non in inferno. quia vere
ibi non est dilectio nec cōcordia: nec cōsolatio. Sicut
enim videmus: ꝙ scintille que de fornace exeunt non
sunt vnite nec cōiuncte: immo per violentiam vna ab
alia segregatur: dispergitur ⁊ remouetur. Sic vere ani
me damnate propter violentiā ignis quo inflāmātur
diuiduntur ab inuicē: per irā: turbationē: tristitiaȝ et
desperationē: ⁊ etiā frater cōtra fratrē: sicut narratur
de vno vsurario et filio eius. quos alius filius factus
religiosus vidit i inferno descēdētes vicissim vt duas
situlas in puteo ⁊ seinuicē mordentes ⁊ maledicentes
pater dicebat filio se ppter ipsum dānatū: duȝ. s. male
acquisierat vt euȝ ditaret. Filius etiā maledicebat pa
tri eo ꝙ bona ipsius male acquisita in quibus ei suc-
cesserat dānabatur. Et de rixa taliuȝ potest dici illud
Esa. v. Effraym vorabit Manassen ⁊ manasses effra
ym simul ipsi contra iudā. Nam manasses qui interp
tatur obstupescēs vel obliuiosus. Et effraym q̄ iterp-
tatur fertilis signat damnatos qui prius fuerunt fer-
tiles in hac vita tandem in penis infernalibꝰ sunt ob
stupētes ⁊ obliuiosi. s. acerbitate penarū. Isti dico se-
inuicē per odia ⁊ detractiones dicuntur deuorare ⁊ tā
dem contra iudā. i. contra deum cōquerendo ⁊ mur-
murando simul inuicem cōuenire. Et ideo defectꝰ ta
lium maloꝝ granatoꝝ idest amoris ⁊ vnitatis figura
tur. Joel. j. vbi dicitur. Uinea pfusa est ⁊ ficus elāguit
malūgranatum ⁊ palma ⁊ omnia ligna agri aruerunt
qm̄ inquit perijt gaudiuȝ a filijs hominū. Tales sunt
sine liquore consolationis: qꝛ non habent vineam. Si
ne dulcore deuotionis: quia non est ibi ficus. Sine ru
bore dilectionis: quia non habent malūgranatuȝ. Si
ne virore formositatis. quia nō est ibi palma. Sine vi
gore stabilitatis: quia non sunt ibi ligna. Sine cano-
re iocunditatis: qꝛ ibi perit gaudiū a filijs hominum
Sic igitur patet ꝙ locus inferni ad quē adducuntur
damnati est pessimꝰ. qꝛ. s. ibi deficit ligamen communi-
tatis ⁊ charitatis malūgranatuȝ. ¶ Quarto dico ip- O
sum pessimū. qꝛ ibi non est libamē benignitatis ⁊ pie-
tatis: qꝛ nō ibi aqua q̄ signat feruorē pietatis ⁊ refrige
rium tormentoꝝ: q reuera nota sunt ibi qꝛ ibi nō inue
nitur pietas sed crudelitas: nō refrigeriū ardoris: sed
conflatoriū meroris. nō penarum temperamētuȝ: sed
tormentoꝝ additamentū. Exemplum de diuite qui i to
to inferno non potuit inuenire guttam aque. i aliquā
tulum mic. sicut dr̄ Lu. xvj. Unde Esa. lv. Dificient pi
sces sine aqua ⁊ morientur in siti dr̄. Mō aūt in infer-
no nō sit aqua. i. refrigerium tormētoꝝ ⁊ dulcor pieta
tis patet Esa. xxxiiij. vbi dr̄. Conuertētur torrētes eiꝰ
in picē. ⁊ humus eius in sulphur ⁊ erit terra eiꝰ in pi-
cem ardentē nocte ⁊ die non extinguetur. vbi ostēditur
ꝙ ipsi sunt. Ligati solide. qꝛ ibi ē pix. Locati fetide. qꝛ
ibi est sulphur. Acriter igniti ardentē. Jugiter puniti P
Die ac nocte nō extinguetur. ¶ Iste ē igitur locus pes
simꝰ ad quē adducuntur peccatores qsi de egypto hu
ius mundi educuntur. Et ideo talis talium adductio
et eductio fuit figurata. iiij. Regū. xxv. vbi dr̄. ꝙ serui
regis babylonis apprehenderunt sedechiam in plani
tie hiericho: ⁊ adduxerūt eum ad regē babylonis in
reblatha. oēs autem bellatores q̄ erant cū eo dispersi
sunt ⁊

Ayuntamiento de Madrid

ſunt ꝛ reliquerunt eũ. Rex autẽ babylonis excecauit eum filioſq; ei⁹ coram ipſo occidit: ꝛ vinxit eũ cathe nis ꝛ adduxit babylonẽ. Chariſſimi rex iſte babylonis ſignat dyabolum: q̄ eſt rex ſuper oẽs filios ſuperbie: ſi cut dr̃ Iob. xl. Qui in babylone .i. in cõfuſione inferni imperat atq; regnat p Sedechiam regẽ iniquũ. Intel ligo malos diuites ꝛ potentes: p hiericho: qḋ interp̃ tatur luna intelligo mũdi mutabilitatẽ ꝛ pſperitatẽ: per reblatha: qḋ interp̃tatur multũ hoc intelligo mor tem; vbi reuera multũ hoc .i. totũ hoc. q: quicquid to tum venit hoc: totũ adducitur ad mortẽ. Dico igitur ꝙ dñ̃ Sedechias .i. diues iniquus eſt in planicie hieri cho .i. in planicie mũdane pſperitatis: ſepe accidit ꝙ ſerui regis babylonis dyaboli .ſ. tribulatioẽs: infirmi tates: aduerſitates veniũt ad ipm ꝛ apphẽdũt eũ: ꝛ ad ducũt p ſe ſo i reblatha .i. i morte corpalẽ vbi reuera ipſe inuenit regẽ babylonis .i. dyabolũ. vbi etiã bellatores qui cum ipſo erant .i. mũdani amici .ſ. vxor filij alij q̄ ei dum viueret aſſiſtebãt ipſum deſerunt ꝛ relinquunt nec de ipo amplius curant. Iuxta illud ps. Amici mei et ꝓximi mei de longe ſteterunt ꝛ vim faciebãt qui q̄ rebãt animã meã .ſ. demones. Et quid chariſſimi pro certo tunc tẽporis talis ſedechias talis diues excecaꝭ Quia ſicut videm⁹ mali diuites in morte fiũt ceci: q: nõ preuident dãnationem eternã: nec volunt confite ri ꝛ alienũ reſtituere vel emẽdare. Et ideo filij ipſorum interficiũtur. q: p bona ipſorũ male acquiſita filij eo x qui in eis ſuccedũt incurrũt mortẽ eternã. Ipſi autem vinculis ꝛ cathenis eterne dãnationis ligantur: et in babylonẽ .i. in ifernũ ad penales miſerias adducũtur. Et ideo q: peſſimi ſunt ad locũ peſſimum bãniuntur. Ezech. vij. Adducã inquit peſſimos de gentib⁹ ꝛ quie ſcere faciã ſupbiã potentum anguſtia ſuperueniente Eſt igitur locus peſſimus ad quẽ ſcʒ dãnati adducun tur: q: caret iſtis quattuor bonis ſcʒ

Libamine pietatis.
Ligamine charitatis.
Solamine iocunditatis.
D Iuuamine ſtabilitatis.

Si vis adhuc nota. ꝙ xp̃s ad ſtatũ eccleſie vel religio nis. vel ad locũ eterne habitationis ſibi vult adduci p illos ad quos pertinet ſcʒ per predicatores ꝛ prelatos quattuor genera perſonarum. ſcilicet.

Charitate feruentes.
Pietate fluentes.
Puritate nitentes.
Humilitate iacentes.

Uult igitur ſibi adduci illos q̄ feruent p charitatẽ: et iſti ſunt fratres ioſeph. De quib⁹ Gen. xlij. fratrẽ ve ſtrum ad me adducite. Itẽ illos qui fluunt pietate ſi gnãtes: per patrẽ Ioſeph. Pater enĩ qui nutrit eſt no men pietatis. Gen. xlv. Nunciate patri meo gloriam meam feſtinate ꝛ adducite eum ad me. Item illos qui nitent puritate. Pſalm. Adducentur regi virgines. Item illos qui iacẽt humilitate. Gen. xliij. Non vide bitis faciem meam niſi fratrẽ veſtrũ minimũ adduxeri tis mihi. Minimum dico ſcʒ per humilitatem. Tales igitur vult ſibi chriſtus adduci ꝛ in ſuo ſeruitio et in eccleſie gradib⁹ promoueri. Sed quid p certo moder ni ductores noſtri ſcʒ ſuperiores non adducunt hodie ad chriſtum: nec ad eccleſie chriſti ſtatum. tales perſo nas: ſed potius inutiles ꝛ peruerſas. Unde nota ꝙ iſti ibi hodie promouent ꝛ adducunt.

Inſania frementes.
Luxuria fetentes.
Infamia ſqualẽtes.
Superbia tumentes.
Scientia carentes.

De inſanis ꝛ fremẽtib⁹ dr̃ .j. Reg. xxj. Uidiſtis hoīeʒ inſanũ: quare adduxiſtis illũ ad me: nũquid deſũt vo bis furioſi. De luxurioſis ꝛ incõtinentib⁹ dr̃ .ij. Para. xj. Salomoni adducebantur equi de egypto. Equi enĩ luxurioſos deſignãt. Hiere. v. Equi amatores in femi nas. De infamib⁹ dr̃ .j. Reg. xxx. Inuenerũt virũ egy ptiũ ꝛ adduxerũt eũ ad dauid. Egyptius enĩ q̄ interp̃ tatur tenebroſus: qui eſt populus ſqualidus ꝛ ſubni ger ſqualorem infamis conuerſationis deſignat. De ſupbis aũt ꝛ inanib⁹ dr̃ Heſter .j. Qḋ aſſuerus pcepit adduci reginã vaſti: vt oſideret cũctis ppl̃is pl̃chritu dinẽ eius. q̄ propter ſupbiam ſuã cito poſt depoſi ta eſt. De ignorantib⁹ aũt dr̃ .ij. Paral. xvij. ꝙ arabes adducebãt pecora ad ioſaphat. pecora ei ad ioſaphat regem hieruſalem adducuntur: quãdo ignorantes et hebetes in eccleſia promouentur.

Adherere.

Coniungi ꝛ cõglutinari idẽ ſunt Et ſignat amorẽ ꝛ dilectionem. ſocietatẽ ꝛ cõiunctionẽ ſiue in bono ſiue in malo. No ta igitur ꝙ quadruplex eſt adheſio. videlicet. Deſide rabilis atq; virtuoſa. Uituperabilis atq; vitioſa. Ex aſperabilis atq; doloroſa. Remunerabilis atq; gau A dioſa. ¶ Adheſio deſiderabilis ſignat dei dilectionẽ. de qua .ij. Reg. xx. Adduxerũt regi viri iuda ꝓximi ſo cialem cõiunctionẽ. Actu. xvij. Quidã viri adherẽtes paulo crediderũt taciturnã locutionẽ ps. Adhereat ligua mea faucib⁹ meis. ¶ Itẽ vituperabilis ſignat perſeuerãtiã in pctõ. ps. Adheret tibi ſedes iniq̃tatis Itẽ adheſio exaſperabilis ſignat pſeuerãtiã pene eter ne q̄ adherebit dãnatꝭ Baruch .j. Adheſeꝛt nobis ma la multa. Itẽ adheſio remunerabilis ſeu delectabilis ſignat pſeuerãtiã eternaliũ gaudiorꝫ q̄ .ſ. adherẽt bea tis ppetuo. Hie. xiij. Sicut adheret lũbare lũbis viri ſic agglutinaui mihi domũ iſrael. De duab⁹ igiꝭ pri mis adheſionib⁹ aliq̄d eſt dicẽdũ. ¶ Eſt igitur prima adheſio deſiderabiꝭ: quã debem⁹ acq̄rere. qua .ſ. nos debem⁹ adherere deo ꝛ bonis eternis. Uidem⁹ enĩ ꝙ res glutinoſa ſicut eſt cera calefacta faciliꝰ eſt adheſi onis. faciliter enĩ adheret ol rei cui applicatur. Sic vere chariſſimi cor nr̃m ſi fuerit glutinoſum p affecti onẽ: calefactiuũ p dilectionẽ: faciliter adherebit p cõ iunctionẽ. Et iõ de quolibet ſic adherẽte poſſum in telligere illud Luc. xv. Quod dr̃ de illo filio ꝙ adheſit vni ciuiũ regionis illi⁹. vbi dr̃. Qḋ adheſio amoris ꝛ af fectionis eſt habẽda triplici rõne .ſ. q: Per hanc ada matur deitas eterna. vni adheſit. Per hãc affectaꝭ bo nitas ſupna. Regionis. Per hãc copulaꝭ vnitas fra B terna. Ciuiũ inquit. ¶ Dico igiꝭ ꝙ p hanc eterna dei tas adamaꝭ vni inq̃t adheſit .i. deo. Oia que ſunt natu raliter appetũt ſuo pricipio adherere: pʒ in lapide ſur ſum iactato qui naturaliter hʒ deſcendere vt terre q̄ ſuuʒ eſt principiũ adhereat. Sic vere chariſſimi: quia de⁹ eſt vnũ oīm rerũ principiũ. iõ oẽs debem⁹ ad iſtuʒ deſcẽdere p deuotionẽ: ꝛ ei adherere p charitatẽ ꝛ di lectionẽ. Iuxta illḋ ps. lxxij. Mihi ãt adherere bonũ: et ponere in dño ſpẽ meã. Et hoc oſtendiꝭ qñ dr̃ vni. q: per vnũ intelligo deũ qui eſt vn⁹ ꝛ ſimplex in eſſentia. De hoc Deu. vj. Audi iſrael de⁹ tuus vn⁹ eſt. Et ideo nos debemus eſſe ſimiles cuidã piſci q̄ dr̃ ether⁹. qui ſicut dicit Pli. ꝛ etiã Aug. qñ ſentit venire tẽpeſtateʒ timẽs ꝙ p fluctuũ violẽtiã extra mare ꝓiciaꝭ: ita for titer adheret lapidi ſeu terre. ꝙ nõ põt moueri. Sic ve re chariſſimi ita debem⁹ adherere ꝛ cõiũgi deo p fideʒ ꝛ charitatẽ qui .ſ. dr̃ terra ꝛ lapis ꝓpter incõcuſſibilẽ firmitatẽ ꝛ ſtabilitatẽ: ꝙ ſiue fluct⁹ tẽtationũ ingruaꝭ ſiue tẽpeſtas tribulationũ inualeſcat ipm nullatenus dimittam⁹: ſed eidẽ p fidẽ ꝛ fiduciã amorẽ ꝛ amiciciaʒ ſtabilitatẽ ꝛ pſeuerãtiã adherẽtes nõ cõtinuo cũ ipo cõiũgam⁹ ne forte extra mare .i. extra ſtatũ penitẽtie et grẽ repellamur. Uñ thob. x. Oia i te vno habẽtes nõ te debem⁹ dimittere. Et iſtud eſt hodie cõtra multos qui p certo deo nõ adherẽt p fiduciã ꝛ amorẽ nec ei cõ iunguntꝭ p pſeuerãtiã firmiorẽ immo vere ſi q̄ſq; con tingit ꝙ ei adhereãt p grãm ſtatim modica tẽpeſtate tẽtationis ab eo ſeggregantꝭ ꝛ euellũtꝭ ꝛ eius inimico .ſ. dyabolo mũdo ꝛ carni adherẽt p pctm̃. Ideo de tali bus poſſum adducere illud Gen. ij. Et math. xix. Re linquet hõ prẽm ꝛ matrẽ ꝛ adherebit vxori ſue. hõ enĩ

Ayuntamiento de Madrid

talis.ſ.peccatoꝛ incōſtās impſeuerās. Deteſtatur honoꝛē numinis: patrē inquit. Non ſectatur honoꝛē virginis matrē ſuā. Amplexatur hoꝛroꝛē criminis. Adheret vxoꝛi ſue.i.iniquitati: que eſt filia dyaboli quā ipſe cū peccatoꝛibꝰ maritat: ꝙ matrimoniū Proloquitur in ſuggeſtione. Celebraṫ in delectatione. Copulaṫ in cōſenſu. Cōſummaṫ in opatiōe. Nō ſic chariſſimi nō ſed ꝓ deo adhereamus deo ꝑ fiduciā. fidē deuotionē et affectionē. qꝛ iſte eſt vnꝰ. Vñ Luc.xvj. Vni adherebit ⁊ alterū cōtēnet. Deute.iiij. Adherebitis dño deo vřo ⁊ nos etiā efficimur vni cū eo. qñ eidē taliter adheremꝰ. qꝛ ſicut dř j.Coꝛ.vj. Qui adheret deo vnꝰ ſpiritus eſt. Dico igiṫ ꝙ ꝑ charitatiuā adheſionē ſupna deitas adamaṫ.

C ¶ Scdo dico ꝙ ꝑ eam fraterna charitas ſeu vnitas copulaṫ. Ciuiū inqt. Sicut videmus diuerſe res pñt effici: ⁊ vnū ꝑ foꝛtē adheſionē: ſicut videmus de diuerſis lapidibꝰ in pariete qui mediāte cemēto ita adherēt inuicē ꝙ videṫ eſſe vnū. Sic vere chariſſimi nos alij qui ſumꝰ diuerſi et diuiſi naturaliter: qꝛ diuerſa ſumꝰ indiuidua. ꝑ foꝛtē adheſionē charitatis debemꝰ effici vnū vnitate.ſ. fraterne cōcoꝛdie: pacis: ſocietatis ⁊ cōiunctionis: qđ oñditur cū dř ciuium qꝛ ciues ſunt illi qui in ciuitatibꝰ ſimul viuūt ⁊ dř ciuis ſm Hugo. a cio cis. qđ idē eſt ꝙ aduoco cas. eo ꝙ aduocanṫ ad eandē cohabitationē. vel coeo: cois. qđ idem eſt ꝙ cōiungo gis. ⁊ eſt ciuis cōis generis. qꝛ fratres ſocij vicini ⁊ amici habēt cohabitare ꝑ ſocietatem cōiungi ⁊ copulari ⁊ eſſe cōmunes ꝑ mutuā charitatē et ꝑ cōcoꝛdie pacificā vnitatē. Et ideo bonis pōt dici illud Ephe.ij. Fratres iā non eſtis hoſpites ⁊ aduene: ſed eſtiſ ciues ſctōꝝ ⁊ domeſtici dei. Et de hoc Job.xix. Pelli mee cōſumptis carnibꝰ adheſit os meū. qꝛ vere pellis ⁊ oſſa q̄ ſunt diuerſa in coꝛpoꝛe: ⁊ nos alij q̄uis ſumus diuerſi cōditione ⁊ natione: debemus inuicē adherere ꝑ pacificā vnitatē ⁊ hoc cōſumptis carnibꝰ idest nō habito reſpectu ad carnis affectionē: vel ad lucrū carnalis vtilitatis vel pꝛoſperitatis: qꝛ.ſ. hō debet diligi ꝓpť ſe nō ꝓpter ſua: qꝛ vere ſicut metalla nō poſſunt adherere ꝑfecte ſi ſit aliquid itermediū vt poꝛ puluis vel aqua: immo neceſſe eſt: ꝙ metalla nuda ſe cōtingant qñ cōſolidanṫ. Si vere illa non eſt ꝑfecta adheſio vel amicicia: q̄ adheret alteri mediāte aqua deliciarū vel puluere diuitiarū: ⁊ mediante aliquo lucro tꝑali: immo vere neceſſe eſt ꝙ hō nudus.i. nō conſideratis circūiacentibꝰ tangaṫ: ⁊ caueṫ ad hoc ꝙ iſte amoꝛ ⁊ iſta adheſio aliquā habeat firmitatē. qꝛ vere al's ſi nos amamꝰ hoīem ꝓpter nřm cōmodum: talis amicicia nō durabit. Et tñ ꝓhdoloꝛ vix inueniṫ aliqs qui aliū diligat: niſi ꝓpter ꝓpꝛiam vtilitatē. qꝛ hō veniens ad aduerſitatē vel pauꝑtatē nullū penitꝰ inuenit amicū. Vñ Seneca epſa.ix. Queādmodū cepit ſic deſinet neceſſe eſt eñ vt initia ⁊ exitꝰ inter ſe cōgruāt Nō eñ vtilitatis cauſa aſſumptꝰ. tādiu placebit q̄diu vtilis erit etei̅ floꝛēte.ſ. amicoꝝ turba circūſidet circa aūt euerſos ſolitudo ⁊ deſertū ⁊ deinde amici fugiunt vbi ꝓbanṫ. Iſti igiṫ non adherēt cōſumptis carnibꝰ: ſimiles lepacon qui nō adheret homini niſi veſtito: ſic nec iſti diligūt hoīem niſi diuitē p̄s. Adheſit os meū carni mee. Os meum.i. fictus amicus adheret carni.i. ꝓſperitati. Nō ſic chariſſimi nō. ſed habeamus adheſionē charitatis ⁊ dilectionis. qꝛ per hanc fratrū cōmunitas copulatur. Rom.xij. Adherētes bono odientes malū. ¶ Tertio eſt habēda adheſio amoris qꝛ ꝑ hāc celi felicitas amplexaṫ. Regionis inquit.

D Videmus ꝙ animalia libentꝰ adherēt vberibꝰ paſcuis. ſicut dicit Solinus: ꝙ ſalmo qñ inuenit aquam dulcē tanto amoꝛe ei adheret ꝙ nūq̄ vult reuerti amplius ad amarā. Sic vere chariſſimi vberibꝰ paſcuis regionis paradiſi ⁊ fertilitati bonoꝝ eternalium debemus adherere ꝑ affectionem amoꝛem deſiderium ⁊ cōtemplationem. Tanta eſt eñ dulcedo illius fontis.ſ. voluptatis ꝙ nullo modo reuerti debemus ad aquā amaram ꝓſperitatis mundane. que quidem amara dicitur: quia eternam amaritudinem introducit. Sꝫ ipſam debemus fugere: vilipendere: deteſtari. et regioni paradiſi fontiq̄ꝫ voluptatis eterne perpetuo adherere Iuxta illud Eſaie.xiiij. Aduena ad eos adiungetur et adherebit domui iacob. Nos enim qui ſumus aduene et peregrini in miſera vita iſta. debemus adherere ⁊ adiungi per affectionem ⁊ contemplationem domui. ideſt regioni paradiſi: que eſt domus iacob.i. chꝛiſti ſtrennui luctatoꝛis: et ad eos: ideſt ad ſanctos et beatos qui ibi ſunt adiungi per ſpem. deſiderium ⁊ affectum. regionem inquit. vt de quolibet noſtrum dicatur Luce.xix. Homo abijt in regionem longinquā accipere ſibi regnum. Regio enim longinqua eſt paradiſus: ad quam pꝛo certo nos debemus abire per cōtemplationem: vt regnum paradiſi nobis accipiamus ⁊ occupemus per affectionem. Et hoc eſt hodie contra multos qui pꝛo certo non adherent celeſtibꝰ ſed tempoꝛalibus non diligunt eterna: ſed externa: nō capiunt felicem regionem: ſed mundane pꝛoſperitatis poſſeſſionem. Iſti ſunt ſimiles aſino et capꝛe: qui non delectanṫ in bonis paſcuis ſed adherent cardonibus et tribulis atq̄ꝫ ſpinis. Sic vere tales non curant hodie de vbertate regionis: nec adherēt: nec in bonis eternis delectantur: nec in eis cogitāt: nec ea contemplantur: immo vere adherent cardonibus tribulis et ſpinis: ideſt bonis tēpoꝛalibus ⁊ terrenis. p̄s. Adheſit pauimento anima mea. que reuera pꝛopter punctiones et miſerias: tribulationes et anguſtias: que ibi ſunt poſſunt ſpinis et tribulis comparari. Et de tali adheſione poteſt dici illud.j.Coꝛinthi.vj. Qui adheret meretrici vnum coꝛpus efficitur. Meretrix enim chariſſimi eſt mundus qui non querit niſi pꝛopꝛium lucrū. Iſte igitur qui adheret bona ſua diligendo vnū coꝛpus efficitur cum eodem: et per conſequens eſſe deſinit membꝛum chꝛiſti: quia ſcilicet membꝛum duoꝛum coꝛpoꝛum eſſe. Non ſic chariſſimi nō: ſed pꝛo deo adhereamus. Superne felicitati. Fraterne communitati. Eterne deitati. Patet igitur ꝙ eſt quedam adheſio deſiderabilis quam debemus eligere.

¶ Item dico ſecundo: quod eſt adheſio vituperabilis: quam debemus contemnere: ſcilicet illa qua homo pꝛeelegit et adheret tempoꝛalibus delectatiōibus: dyaboli ſuggeſtionibus ⁊ malis ſocietatibus. E Sicut enim videmꝰ quod metalla nobilia non adherent faciliter ignobilibus: ſicut patet de auro quod non poteſt adhere ferro. Et inde eſt quod ferrum quātum eſt de ſe vix aut nunq̄ poteſt deaurari. Sic vere coꝛ humanum quod de ſe eſt nobiliſſimū: nunq̄ debet iſtis ferreis et ignobilibus bonis terrenis per auariciam nec bonis delectabilibus ⁊ carnalibus per luxuriam adherere: quia talis adheſio eſt vicioſa. Et hoc eſt cōtra multos qui tempoꝛalibus ita adherent per auariciā et carnalibꝰ per luxuriam. ꝙ vix poſſunt per aliquam violentiam coꝛrectionis ⁊ pꝛedicationis ſeparari: ſimiles lāpꝛede que eſt piſcis ſine oſſibus ⁊ molliſſimus. Et ſm Iſido. iſta coit cum ſerpente. ⁊ lapidibus ita foꝛtiter adheret ꝙ vix poteſt auferri. Sic vere mundi peccatoꝛes. qui ita ſūt molles carnales ⁊ delicioſi fluxibiles ⁊ defectuoſi: ꝙ nihil penitus eſt eis oſſeum ſeu firmum q̄ etiā coeunt cum dyabolo ſerpente per diuerſa vicia ⁊ peccata. Iſti dico foꝛtiſſime adherent per malas conſuetudines: deſideria et affectiones lapidi ſeu terre. ideſt iſtis bonis inferioꝛibus ⁊ terrenis. quia ſcilicet ſicut dictum eſt: ipſi adherent diuitijs et honoꝛibus ꝑ ambitionem et auariciam. vnde p̄s. Adheſit pauimento anima mea. Et ideo talibus finaliter adherent multa mala ſcilicet vicia et peccata ⁊ infernalia toꝛmenta Vnde Baruch pꝛimo. Adheſerunt nobis multa mala. Et Hierem.xlij. Fames adherebit vobis in egypto et ibi moꝛiemini. In egypto enim ideſt in inferno adherebit fames eterne damnationis illis qui nō adherent bonis mundi fame.i. cū deſiderio auaricie et ambitionis. vbi

Ayuntamiento de Madrid

bitionis vbi oſtenditur ꝙ damnatis adheret obſcuritas ineuitabilis: q2 ſunt in egypto qđ interpretaꝛ tenebre Itē mēdacitas inſanabilis. q2 ipſi habēt famē. Itē penalitas ineſtimabilis. q2 ipſi moꝛiūtur. Alij autē adherent bonis carnalibus per luxuriam. figurati in illo filio ſychem cuiꝰ aīa adheſit dyne filie Jacob. ipſamqꝫ coꝛrupit ꝓpter quod tam ipſe ꝙ domus ſua perierunt ſicut dicit Gen̄. xxxiiij. Sic vere chariſſimi illi qui adherent per luxuriam iuuenibꝰ mulieribus aliquando et tempoꝛaliter ⁊ eternaliter occidūtur. Et ideo talibꝰ adheret lepꝛa naaman. i. luxuria ſicut đr. iiij. Regū. v. Lepꝛa naamā adherebit tibi. Itē nota ꝙ ſicut illi qui ſubmergūtur tenaciter adherēt rebus quas pꝛimo inueniunt ſic peccatoꝛes in vicijs ſubmerſi iſtis mundi bonis que circa ſe inueniunt ſolent per nimiū affectū tenaciter adherere: ⁊ maxime illis que pꝛimo. i. in adoleſcētia ſolent frequentare. de alijs vero. ſ. de ſpūalibꝰ non curare: Et ideo de malis nota ꝙ aliqui adherent diuitijs per auariciā. Alij delicijs ꝑ luxuriā. Alij eminentijs per ambitionē ⁊ ſuperbiā Alij diuitibus amicis per adulationē ⁊ blandiciam pꝛimo ⁊c. Et iſti ſimiles arboꝛi q̄ ſemꝑ adheret terre ſic iſti terrenis ꝑ auariciā figurati in filio ꝓdigo. vt ſcribiꝛ Luc. xv. Qui adheſit vni ciuiū. i. mundo ⁊ hereditatē. i. gratiam ⁊ gloriam diſſipauit per diuerſa peccata viuendo luxurioſe. i. tēpoꝛalibus ſuperflue vtendo Secundo ⁊c. Et iſti ſunt ſimiles oſſibus que ſemꝑ adherent carni ſic delicioſi carnalitati figurati in filio ſychen q̄ adheſit dyne ſicut dictum eſt ſupꝛa Tertio ⁊c. ⁊ iſti ſunt ſimiles hedere que ſemper adheret arboꝛi vt in altū aſcēdat: ſic iſti per ambitionē adherēt arboꝛibus dignitatū vt ſurſum aſcendere valeant ad honoꝛes. figurati in abſalon qui adheſit quercui ⁊ occiſus eſt. Quarto ⁊c. quia adulatoꝛes. i. falſi amici vix poſſunt auelli ab homine ꝙdiu inueniūt ibi lucrū ſimiles ſanguiſuge que ita foꝛtiter adheret homini in aqua reperto ꝙ auelli nequit niſi pꝛimo ſuxerit quantum cupit. Sic vere iſti qui non querunt niſi ſugere diuitias alienas vix aut nunꝙ poſſunt euelli a curijs ⁊ hoſpitijs diuitū i aqua ꝓſperitatis ⁊ voluptatis viuentiū ꝙdiu ibi reperiūt ad ſugēdū. vnde draconi. i. diuiti diciꝛ Ezec. xxix Draco magne qui cubas in medio fluminū ſequitur. Piſces tui ſquamis tuis adherebunt. Nō ſic chariſſimi. ſed adhereant nobis boni ⁊ iuſti per amiciciam et ſocietatem pſ. Innocentes ⁊ recti adheſerunt mihi. Patet igitur ꝙ multiplex inuenitur adheſio in ſcriptura

Adeſſe. Nota qđ adeſſe ſignat pꝛeſentiā: et pꝛōptitudinem paritiuā Et ſic dicam qđ ꝑtinet ad deum. ad iuſtum. ad dyabolum ad impiū Adeſt deus vt ſubueniat. Adeſt iuſtus vt obediat. Adeſt dyabolus vt decipiat. Adeſt impius vt accipiat. ¶ Dico igitur qđ deus adeſt ad ſubueniendum. quia ſcilicet deus vbiqꝫ eſt pꝛeſens et ſemper eſt paratꝰ adeſſe ſi fuerit quod requirat. Adeſſe enim diuinum ſignat ſuam pꝛeſentiam quam exhibuit in beata incarnatiōe. Suā pꝛeſentiam quam exhibuit in rerum adminiſtratiōe. Suam pꝛeſentiam, quā exhibet in gratie collatiōe: ſeu in adiutoꝛio et ſubuentione Suam pꝛeſentiam quam exhibebit in anime beatificatione ⁊ in gloꝛioſa apparitione. Deus enim adeſt per beatam incarnationem et per ſacramenti euchariſtie diſtributionem. Eſaie. xlj. Pꝛimus ad ſyon dicet ecce aſſum Item adeſt per rerū vbiqꝫ adminiſtrationem. Pſal. Si aſcendero ad celū tu illic es: ſi deſcendero ad infernum ades. Item deus adeſt per gratiam et ſubuentionem Joh. xj. Magiſter adeſt ⁊ vocat te. Et de Joſeph vendito dicitur. qđ deꝰ in fraude ⁊ circumuentione fratrum illi affuit Deus enim ſimilis eſt accipitri qui vbicunqꝫ pꝛedam paratā viderit ſtatim adeſt ad eam capiendum. Sic deus ſtatim quando mentem hominis videt paratam et diſpoſitam ſolet adeſſe et eam ſibi aſſumere et ad eam accedere ⁊ eam adiuuare. Unde Eſaie. lviij. Tunc inuocabis ⁊ ipſe exaudiet. clamabis ⁊ dicet ecce aſſum. Itē deus aderit per gratie collationem vel per beatificam apparitionē. tūc em̄ pꝛincipaliter aderit q̄n ſe intimare oibꝰ exhibebit. ij. Macha. j. Affuit ꝙ ſol refulſit ꝙ pꝛius erat ſub nubilo. Et Eſa. lij. Ego ipſe qui loq̄bar ecce aſſum. Patet igiꝛ q̄uo deus adeſt ad ſubueniendū. B ¶ Scđo dico. ꝙ dyabolus adeſt ad decipiēdū. ſemper em̄ dyabolus ſe ſtudet exhibere ꝑſentē vt noceat ſeu decipiat innocētē. vn̄ Job. j. đr. ꝙ cū cōparerēt filij dei corā dn̄o affuit inter eos ſathan ſupple ad nocendum ipſi Job ⁊ ad tribulationem ipſius impetrādū. C ¶ Tertio adeſt impius ad decipiendū. Mali em̄ ſemper volūt eſſe pꝛeſentes ad accipiendū ad impoꝛtune petendū ad exploꝛandum ⁊ ad detrahendum ⁊ ad mala omnia faciēdum. Un̄ iſte eſt ſicut vultur. De quo đr Job. xxxix. Qđ vbicūqꝫ ſenſerit cadauer ſtatim adeſt. D ¶ Quarto adeſt iuſtus ad obediendū: q2. ſ. iuſtus ſe exhibet deo ⁊ ſupꝛioꝛi ⁊ amico ⁊ inimico. Deo dico vt ei conſentiat. ⁊ vt per comtemplationē ⁊ dilectionem ipſum aſſociet ⁊ ꝑ deuotionē aſſideat dicēs illud Pꝛouerbi. viij. Qn̄ pꝛeparabat celos aderā cū eo cuncta cōponēs: vt ei obediat. Sicut Dauid qui erat rex fuit dictum de Nathan. iij. Reg. j. Adeſt nathan pꝛopheta. Item amico vt ei pꝛoficiat ⁊ vt ipſum adiuuet et ſuccurrat ſicut inuocās auxiliū contra gabaa dixit filijs iſrael ad ſuum adiutoꝛiū cōgregatis Judi. xx. Adeſtis filij iſrael decernite quid facere debeatis. Item inimico vt ipſum coꝛrigat ⁊ redarguat. ſicut de helya diciꝛ: ꝙ dato ꝙ ſciret ꝙ achab rex ipſū perſequeretur odio capitali nihilominus ꝓ eo coꝛrigendo exhibuit ſe pꝛeſentem. iij. Reg. xviij. Adeſt helyas. Et breuiter de bona pꝛomptitudine voluntatis quā habet homo dicit ꝙ poteſt accipi in bono ⁊ in malo. In bono ſcꝫ quando homo adeſt. adeſt pꝛeſto eſt Ad

Obediendum.
Obſequendum.
Adiuuandum.
Conſolandum.
Conſulendum.
Et defendendum.

Et de iſta pꝛomptitudine voluntatis đr Job. xxxviij. E
Nunquid mittes fulgura ⁊ ibunt ⁊ reuertentia dicēt tibi aſſumus. Ubi oſtenditur. ꝙ pꝛōptitudo obſequij auxilij ⁊ obedientie debet habere timoꝛē magiſterij. Nunquid mittes. Feruoꝛē deſiderij. Fulgura. Uigoꝛē. miniſterij. Reuertentia dicent tibi aſſumus. De tali qui vult adeſſe neceſſe eſt em̄. Ut timeat. Ut ardeat. Ut redeat. Debet igitur obediens habere timoꝛē. q2. ſ. ipſe debet timere magiſtrū ⁊ pꝛelatū ſuū qđ oſndiꝛ cū diciꝛ. Nunquid mittes. q. d. Ipſe habet aliquē qui pōt eum mittere. Eſa. vj. Ecce ego mitte me. Itē debet habere deſiderij feruoꝛem. Ibunt fulgura. Abacuc. iij. Ibunt in ſplendoꝛe fulgurantis haſte tue. Itē debet habere miniſterij fulgoꝛē. q2. ſ. nō ſe debet reddere grauem: immo dato ꝙ modo reuertatur de executiōe alicuius mandati ſemꝑ t̄n debet eſſe vigoꝛoſus obedientie miniſterium ⁊ dicere. Aſſumus. Eſa. lxiiij. Tunc inuocabis ⁊ ipſe exaudiet. clamabis ⁊ dicet aſſum. Itē pōt accipi in malo. quando. ſ. homo adeſt.

Ad nocendum.
Ad rapiendum.
Ad detrahendum.

Job. j. Affuit etiam inter filios dei ſathan vel ad peccandum vel delicias frequentandū. Unde Job. xxxix. Ubicunqꝫ ſenſerit cadauer ſtatim adeſt. Uide pꝛoſecutionem de pꝛeſentia ⁊c.

Adijcere. Nota ꝙ adijcere accipitur ꝓ iterare. multiplicare. adiungere. aggregare. Et ſic poſſum notare ꝙ eſt Adiectio virtutis q̄ pꝛecipitur. Adiectio ſalutis q̄ pꝛomittitur. Adiectio culpaꝝ A que ꝓhibeꝛ. Adiectio penarū que adhibetur. ¶ Eſt igitur pꝛimo adiectio virtutis q̄ dicitur haberi. q2 ſcꝫ iuſti debēt virtutes virtutibus adijcere ⁊ bona opera iugiter iterare. pſ. Adijciam ſuꝑ omnē laudē tuā: deꝰ etiā

Ayuntamiento de Madrid

iþis iuſtis ꝟtutes adijcit ⁊ eos mſtiplicat ⁊ extollit. ꝑs.
Adijciat dñs ſuꝑ vos: ſuꝑ vos ⁊ ſuꝑ fili. ve. Adijcit ei iu
ſtis. Regula ne poſſint errare. Perſeuerantia ne poſ-
ſint ceſſare. Grã vel venia ne ſe poſſint excuſare. De
diſciplina dr̃ Eccli. xv. Adiecit mandata atq; precepta
De perſeuerãtia dr̃ in ꝑs. Dies ſuper dies eius adijci
es ⁊ annos eius vſq; in diẽ gñatiõis ⁊ gñatiõis. De grã
vero dr̃ ſeu mĩa. q̃ a deo nobis ↄtinue adijcit poteſt di
ci illud. j. Regũ. iij. Adiecit dñs vocare Samuelem. Et
Eſa. vij. Adiecit dñs loqui ad achaʒ. Iſta eſt igitur ad-
iectio virtuoſa; quã adietcionẽ nõ habent mali q̃. ſ. nõ
adijciũt per penitẽtiam reſurgere qñ cadũt Amos. v.
Non adijciat vt reſurgat virgo iſrael. Iſta eſt igit adie
B ctiovirtuoſa que debʒ haberi. ¶ Scd̃o dico. ꝙ eſt adie
ctio ſalutis: que debet mereri: q̃ꝛ. ſ. poſt gratiam adijcit
gloriam. de quo Mat. vj. Primũ querite regnum dei.
et hec oĩa adijcientur vobis. ¶ Tertio dico. ꝙ inueni
C tur adiectio peccati: que debʒ caueri. Et iſta eſt qñ hõ
ↄtinue peccãdo adijcit pctm̃ pctõ. ij. Para. xxviij. Adij
cere multis ſuꝑ peccata veſtra Tales ſunt illi qui fa-
ciliter recidiuãt ⁊ qui per obſtinationẽ ſemꝑ adijciũt
peccata ad peccata contra illud Eccli. v. Ne adijcias
pctã ſuꝑ peccata. Et nota ꝙ nõ eſt adijciendũ. Ad pec
catũ per iterationẽ. Ad mãdatũ per trãſgreſſionẽ. Ad
ſapientie virum per inanẽ locutionẽ. Ad ſufficientie
ſtatũ per inanẽ gloriã. De peccato ꝙ nõ ſit ei aliquid
adijciendũ patet quia ſm̃ medicos. Sumere additum
ſuo ſimile facit furere. Vñ Eccli. xxj. Peccaſti ne adij
cias iterũ. De precepto vero ꝙ non per tranſgreſſionẽ
vltra aliquid eſt faciendum. Patet Deut. xij. Nõ ad
das quicq̃ nec quicq̃ diminuas. De verbis ꝙ nõ ſit
aliquid per multiloquiũ ſuperaddendũ. Patet Eccli.
xj. cap̃. vbi dr̃. In medio ſeniorꝝ ne adijcias loqui. Job.
xxix. Verbis meis addere nihil audebant. De inani
gloria ꝟo ꝙ. ſ. non occaſione eius aliquid ſit plus ſoli
to faciendũ ſicut. ſ. faciunt illi qui tot onera penitẽtie
ſuperaddunt ꝙ ſuſtinere nequeũt: ſed ſuccũbũt Eſa.
xxiij. Non adijcies vltra vt glorieris. i. occaſione vane
glorie non adijciendũ onus penitentie ſupra viros ⁊c.
D Igit dico. ꝙ ẽ adiectio peccati q̃ debʒ caueri. ¶ Quar
to dico. ꝙ eſt adiectio tormẽti: que debet horreri. q̃ꝛ. ſ.
dãnatis ↄtinue adijciũtur tormẽta Hiere. xlv. Ve mi
hi q̃ꝛ addidit dñs dolorẽ dolori meo laboraui in gemi
tu meo ⁊ requiẽ nõ inueni. Iſtis eñ adijciunt tormen
ta: nec deus adijcit aliqua ſolacia vel oblectamenta. ſi
cut eminet dicit Oſee. j. Non addaʒ vltra miſereri eis
et ibidẽ. ix. non addã vt diligã eos. Et ideo de quolibet
tali dr̃ Eſai. xxiiij. Corruet ⁊ non adijciet vt reſurgat.
Patet igitur ꝙ quadruplex adiectio generaliter inue
nitur. Vide ſupra de addere: ⁊ infra de apponere: adiũ
gere: congregare ⁊c.

A **Adimplere.** Idem eſt ꝙ vſq; ad ſummũ im
plere vel vt ad ꝑfectum. Et no
ta. ꝙ adimplẽtur Juſti gratia. Beati gloria. Boni ſo-
lacijs. Mali ſupplicijs ⁊ ẽt vicijs. ¶ Primo iuſti gra-
tia. Unde Hiere. xxxj. Populus meus adimplebitur
bonis. Itẽ beati gloria ꝑs. Adimplebis me leticia cum
vultu tuo ⁊c. Iteʒ boni ſolacijs Act. ij. Adimplebis me
iocunditate. Itẽ mali ſupplicijs Eccli. x. Qui tenuerit
illam adimplebit maledictis. Et nota ꝙ de bonis po
teſt exponi illud Eccli. l. Manauerũt putei aquarum
et quaſi mare adimpleti ſunt ſupra modũ. vbi nota ꝙ
debemꝰ adimpleri Viſceroſis affectibꝰ pietatis. Ma
nauerunt. Gratioſis prouectibꝰ ſanctitatis. Putei a-
quarum. Glorioſis ſucceſſibꝰ voluptatis. Quaſi ma-
B re inquit adipleti ſunt. ¶ Dico primo: ꝙ debemꝰ ad
impleri affectibꝰ. Pietatis viſceroſis: qd̃ oñditur cuʒ
dicit: Manauerũt q̃ꝛ ſcʒ nos debemꝰ manare afflue-
re ⁊ diſtilare per continuã pietatem ⁊ fons ad filios
noſtrorũ beneficiorum riuulos diffundere ⁊ deriuare
ſimiles cuidã lapidi qui vocat enidros q̃ ſemper ⁊ per
petuo ſtillat aquam. Ideo dr̃ in lapidario. Perpetui
fletus lachrymis diſtillat enidros. qui velut ex pleni
fontis ſcaturigine manat. Nam iſte lapis ſine diſcon
tinuatione et ſine ſui diminutione perpetuo ſemper
ſtillat. Cuius poteſt eſſe ratio: quia ſua occulta virtu-
te aerem contiguum in aquam condenſat: congelat
et cõuertit ⁊ ſic ſemper videtur aquam emittere ⁊ gut
tatim perpetuo emanere. Sic vere chariſſimi vir piꝰ
et miſericors ſemper ⁊ continue debet ſtillas elemoſy
narum ⁊ beneficiorum temporalium emanare emitte
re ⁊ ſtillare ⁊ alijs indigentibus erogare ſine diſconti
nuatione. ſcilicet perſeueranter. Iuxta illud Prouer.
v. Diriuẽtur fontes tui foras ⁊ in plateis aquas tuas
diuide. Nam aerem contiguum: ideſt exterioreʒ ſub
ſtantiam temporalẽ debet cõuertere in ſtillas ⁊ ĩ plu
uiam: ideſt in elemoſynã ⁊ beneficia. Et ſic aquã iſtam
cõtinue emittamus: nũq̃ tamen diminuemur ꝑ pau
pertateʒ quia qui dat pauperi nũq̃ indigebit. Prouer.
xxviij. Quia ſcʒ ſicut circa illum lapidem nouus ſemꝑ
introducitur aer: ⁊ ſic ſemper inuenit quid condenſet
et ſic ſine diminutione cõtinuat ſtillas ſuas. Sic deꝰ
ſemper per occultam prouidẽtiam introducit nouum
aerẽ. ideſt nouas diuitias circa illos qui affluunt pie
tate. Et ita poſſunt ſtillas elemoſynaruʒ cõtinuo emit
tere: vt dictuʒ eſt. Unde de Johanne elemoſynario di
citur. ꝙ quãtoplus dabat tantoplus abundabat. Vñ
Luc. vj. Date te dabitur vobis. Que omnia nõ ſolũ de
bent eſſe vera de elemoſyna temporali: immo etiã de
ſpũali ſcʒ de eruditione: doctrina ⁊ predicatione. quia
vere vir pius ⁊ diſcretus: ⁊ maxime religioſus: clericꝰ
et prelatus debet aerem. ideſt ſacram ſcripturã in ſtil
las ⁊ ĩ pluuiã. ideſt ĩ verba ſua ⁊ informatoria cõuer-
tere. ⁊ ſic debet alios per predicationem: doctrinaʒ et
eruditionem miſericorditer irrigare. Iuxta illud Eſa.
xxxj. In illa die ſtillabunt montes dulcedinem ⁊ col-
les fluent lac ⁊ mel. cõtemplatiui debent iugiter dul-
corem mellis ⁊ lactis: ideſt beneficiorꝝ ſpiritualium ⁊
temporalium diſtillare. ideo de tali manatiõe poteſt
dici illud Ezechiel. xxxj. Flumina eius manabãt in cir
cuitu radicum eius. Et loquitur de quadam arbore
altiſſima ⁊ pulcherrima. Quia vere vir perfectus qui
poteſt comparari arbori alte per cõtemplationem. ar
bori pulcherrime per honeſtam cõuerſationem: debʒ
habere ſcʒ elemoſynarum et doctrinarum per pieta-
tis compaſſionem. Sicut enim fluuius non poteſt ſe
continere quin exeat ⁊ quin aquaʒ ſuam continue diſ
tribuat atq; mittat: ſic vere nec nos debemus nõ cõ-
tinere quin aquas quas habemus. ideſt ſcientias ⁊ di
uitias cõtinue alijs diffundamus. Oſtenditur igitur
hic ꝙ pietas debet habere. Vbertateʒ irrigatiuam. q̃ꝛ
in circuitu debent effluere ⁊ manare. Charitatem cõ-
ſtitutiuam. quia a radice ideſt a corde debet exire per
charitatem nõ ab hypocrita falſitate radicũq; inquit
eius. Et ſic bene dico: ꝙ nos debemus adimpleri pie
tatis affectibꝰ viſceroſis. Unde de iſta adipletiõe pie
tatis poteſt dici illud Judicum. Miſericordia nobis
⁊ charitas adimpleatur. Manauerunt inquit. ¶ Se C
cundo debemus adimpleri ſanctitatis virtutibꝰ gra
tioſis: quia ſcilicet debemus eſſe putei aquarum. Qꝛ
ſicut puteus et cauerna profunda aquis tamen irri-
gua et fecunda. Sic vere quilibet homo bonus debet
eſſe puteus profundus et infimus per humilitatem
plenus aquis. ideſt gratijs et virtutibus per pfectio-
nem et ſanctitatem: quibus ſcilicet mens poſſit irri-
gari ſpiritualiter ⁊ etiam fecundari. Juxta illud Can
ticorum. iiij. Puteus aquarum viuentium que fluũt
impe. de ly. vbi oſtẽditur ꝙ gratie ⁊ virtutis noſtre de
bet habere. Abſconſionem. Puteus. Durationem.
Aquarum viuentium que ſcilicet non ſitiunt. Volun
tatis promptitudinem. Que fluunt impetu. Chari
tatis pulchritudinem. De lybano. Sed heu proh-
dolor chariſſimi talis puteus iam ſunt auari. quia
vere iſti nõ ſunt putei per gratiarꝝ redundationẽ: ſed
per viciorũ

Ayuntamiento de Madrid

per viciorū ⁊ cupiditatū abūdantiā. Puteus em̄ ē pro
fundꝰ ⁊ obſcurus aquas ſuas exterius nō diffundit vt
cōmuniter imo eas reſeruat in cauerna ⁊ concauitate
ſua ſibipſi. Puteus etiā indiget ꝙ aqua ipius moueꝛ
alias facillime putreſcit. vere tales putei ſunt cupidi ⁊
auari. Quia vere iſti ſunt profundi per inueſtigabilem
fallacitatē ⁊ deceptionē. Iuxta illud Hiere. xvij. Pra-
uum ē cor hoīs ⁊ inſcrutabile ⁊ qͥs cognoſcet illud Sūt
etiā obſcuri ꝑ ſuorū malorū cōtractuū velamētū ⁊ ab-
ſconſionē. aquā etiā ſua bona tꝑalia que recte ſunt flu
xibilia ſicut aqua alijs nō diffundunt ꝑ elẏnarū diſtri
butionē immo in cōcauitatibꝰ ſuis. i. in archis ⁊ latibu
lis ea ſeruāt per auariciā ⁊ parcitatē ita ꝙ multotiēs
ibidē putreſcunt per nimiā cuſtoditionē: ſicut ad ſen-
ſum videmus de blado: vino ⁊ pannis diuitū auaroꝝ
et vſurariorū q̄ ꝓpter nimiā cuſtodiā in putredinē cō
uertunꝛ. Jaco. v. Diuitie veſtre putrefacte ſunt argen-
tum veſtrū rubiginauit Nā ſicut puteali aque neceſſa
riū eſt ꝙ ibi ſepe hauriaꝛ ad hoc ꝙ non putrefiat: q̄r. ſ.
motꝰ reſeruat a putrefactiōe. Et inde eſt ꝙ aqua tāto
melior eſt ⁊ purior: quanto ibi ſepius hauriꝛ. Sic vere
chariſſimi neceſſe eſt ꝙ ad aquas diuitiarū noſtraruꝫ
ſepe elẏnarū largā diſtributionē faciamus: ne forte pu
treſcāt per nimiā reſeruationē. Quia aque diuitiaruꝫ
noſtrarū tanto ſunt apud deū meliores quanto ꝓ ero
gādo pauperibꝰ ſepius ibidē haurimus. haurite igiꝛ
et ferte architriclino Debemꝰ igiꝛ impleri chariſſimi
ſanctitatis virtutibus gratioſis. j. Petri. j. Gratia vo
bis ⁊ pax adimpleatur Puteus inquit aquarū ¶ Ter
D tio adimpleamur voluptatis exceſſibus glorioſis vel
fructuoſis. Quaſi mare inquit adimpleti ſunt q̄r. ſ. ſi-
cut mare habet redundantiā ⁊ abundantiā aquaruꝫ
inexhauſtibilē ⁊ indefectibilē abūdantiā voluptatis.
Et ideo ſicut mare tunc eſt ſumme plenū quādo luna
eſt plena Sic vere chariſſimi quādo luna. i. q̄ſi muta-
bilis voluntas noſtra eſt plena lumine. i. gratijs ſcien
tijs donis virtutibus. tunc vere ei paraꝛ plenius ma-
re. i: plenior etiā amplior abundantia voluptatis eter
ne. Eph. j. Omnia in nobis adimplenꝛ Ideo cuilibet
poteſt dici illud. Eſa. lx. Tunc videbis ⁊ afflues ⁊ mira
bitur ⁊ dilatabiꝛ cor tuum q̄n cōuerſa fuerit ad te mul
titudo maris. In quibꝰ verbis deſcribiꝛ eterna gloria
Et ſapientie limpitudine. Quia tunc videbis. Ex opu
lentie plenitudine: Quia tunc afflues. Ex charitatis
amplitudine. q̄r tunc dilata cor tuum. Et voluptatis
magnitudine. Quādo cōuerſa fuerit ad te multitudo
maris. Ideo de adimplemēto glorie dicitur illud p̄s.
Adimplebis me letitia cum vultu tuo. delectationes
in dextera tua. Ideo dico ꝙ debemꝰ adimpleri in eter
na benignitate ſeu pietate virtutum fertilitate ſeu v-
bertate celeſti felicitate ſeu voluptate ⁊c.

A **Adinuenire.** Adinuentio. Nota ꝙ adinuē
tio idem eſt ꝙ noua inuētio
vel ordinatio Et eſt adinuētio diuina ⁊ humana ¶ Di
uina adinuentio ſigna illa que deus adinuenit vel in-
ſtituit et que ad ſalutem mortalium ordinauit ſicut
ſunt articuli fidei. ſacramenta eccleſie. mandata deca
logi. opera pietatis. Iſta ei a deo ſunt inuenta ⁊ ad ſalu
tem hominum ordinata. de quibus Eſa. xij. Notas fa
cite in populis adiuuentiones eius Et merito. q̄r ſicut
diciꝛ Baruch. iij. Hic adinuenit omnē viā diſcipline
Et ideo dauid dicebat domino illud p̄s. In adinuen-
tionibus tuis exercebor. ¶ Humana adiuuentio ſi-
gnat illa vicia que humana ſolertia contra deum
adinuenit. ⁊ potiſſime adinuentio ſignat illa vicia ad
que natura nō inclinat ſed ars ⁊ malicia ipſa ſibi ad-
inuenit ⁊ procurat ſicut eſt ydolatria ſodomia. Infide
litas ⁊ malicia. de ydolatria diciꝛ Sapien. xiiij. Super
fluitas hoīm hec adinuenit. De ſodomia dr̄ in p̄s. For
nicati ſunt in adinuentionibus ſuis. Seneca enim in
quadā declamatione dicit ꝙ natura meliꝰ formauit
concubitus animaliū. ꝙ̄ humanos. q̄r. ſ. animalia nō
inueniunt aliud ꝙ̄ natura ſuadet: vilis aūt ⁊ corru-
pta hūana imaginatio adinuenit iſtos modos. Sa-
pien. xiij. Adinuentio. illorū corruptio. De infidelita-
te vero ⁊ malicia diciꝛ Michee. iij. Nequiter egerūt in
adinuentionibus ſuis. Quocunqꝫ aūt modo accipia
tur adinuentio humana ſemper vt cōiter in malo ſi-
gnat. Et ſemper meretur iudiciū atqꝫ penā. Oſee. xij.
Iuxta adinuentiones tuas reddet tibi. Et Oſee. vij.
Circundederunt eos adinuentiones eorum.

Adire. Idem eſt qᵭ vſqꝫ ad terminuꝫ ire. Et po A
teſt ſignificare in bono ⁊ in malo. In bo
no enim ſignificat Motū affectionis. Arcum oratio
nis. Statum eterne ſaluationis. De affectiōe ſeu de
uotione diciꝛ Luce. viij. ꝙ illi nō poterāt adire hieru
ſalē pre turba. Turba em̄ ſollicitudinū ⁊ cogitationū
aditum impedit. De oratione dicitur. Sapien. viij.
Adij dn̄m ⁊ deprecatus ſum ⁊c. De beatitudine vero
poteſt accipi illud Hebre. iiij. Adeamus cum fiducia
ad thronum eius ⁊c In malo ſignat malam ſupplica
tionem proditorum. adulatorum: interuentionem et
ad maiorem interpellationem. De quo Act. xxv. Adie
runt principes ſacerdotū poſtulantes aduerſus pau
lum. Breuiter loquendo adire ſemper videtur inclu
dere ſupplicationem ⁊ requiſitionem ſiue bona fue-
rit ſiue mala. Vide infra vbi Ire:

Adiurare. Idē eſt ꝙ aliquid iuramento vel A
ſub iuramenti fidelitate vel firmi
tate requirere vel mandare. Unde iurans eſt ille qui
iuramentum facit. Adiurans eſt ille qui iuramentuꝫ
recipit vel imponit. j. Reg. xiiij. Adiurauit Saul po-
pulum dicens. Maledictus vir qui comederit panē
vſqꝫ ad veſperam. Et Gene. xxiiij. Adiurauit me domi
nus meus. Ideo dico breuiter. ꝙ adiurare idem eſt ꝙ
aliquid firmiter precipere vel inhibere. Et ſi vis dic
ꝙ deus adiurat nos: ⁊ ꝙ nos ſumus adiurati. i. firmi
ter requiſiti de quattuor ſcꝫ.
De veritate dicenda.
De pietate tenenda.
De tranquillitate ſeruanda.
De carnalitate vitanda.
¶ Dico igitur ꝙ nos ſumus adiurati de dicenda ve-
ritate. ij. Paralip. xviij. Iterum atqꝫ iterū te adiuro vt
nō loquaris mihi niſi qᵭ verū eſt. Itē ſumꝰ adiurati
de tenēda pietate. Gen̄. l. Aſcēde ⁊ ſepeli patrē tuuꝫ ſi
cut adiuratꝰ es. Itē ſumꝰ adiurati de ſeruāda pace ⁊
trāq̄llitate. Can̄. iij. Adiuro vos filie hirꝉm ꝑ capreas
hynnuloſqꝫ ceruoꝝ ne ſuſcitetis neqꝫ euigilare faciet
dilectā. Deꝰ em̄ vult ꝙ dilecta ſua. i. aīa ſtet in tran-
q̄llitate ⁊ pace: ⁊ iō ipe adiurat filias hirꝉm. i. poten-
tias ſenſitiuas ꝑ capreas ⁊ hynnulos. i. ꝑ ſctōs ⁊ ſctās
ne ipam ꝑ ſollicitudines ſuſcitēt aut euigilēt. Itē ſu-
mꝰ adiurati de vitāda carnalitate: vn̄ Gen̄. xxiiij. Ad
iurauit me dn̄s meꝰ ne acciperē filio eiꝰ vxorē de filia
bus chanaā. filie em̄ chanaā ſunt delitie carnis. Ptꝫ
igiꝛ quō adiurati ⁊ obligati ſub p̄cepto ſumꝰ ad bona
plurima faciēda: ⁊ hec ſufficiāt.

Adiutoriū. Eſt multiplex in ſcriptura. ſcꝫ. A
Adiuuare dei.
Adiuuare hominis.
Adiuuare bonum.
Adiuuare malum.
¶ Nota igiꝛ. ꝙ nos debemus alter alterum adiuua
re. Apes enim vt dicit Ambro. ⁊ Pli. inuicē ſe adiu-
uāt vn̄ q̄n vna venit de foris ad alueare onuſta flori-
bus tres vel q̄ttuor de alijs ſtati aſſunt ad eā adiuuā-
dū ⁊ exonerādū. Sic vere chariſſimi quotiēs videmꝰ
aliquē apē ſociū nr̄m oneratū aliquo vicio vꝉ negocio
vel aliq̄ tribulatiōe vel paupertate: vere nos ſtatim de-
bemꝰ iuuare. ſ. elemoſynis orōnibꝰ bn̄ficijs ⁊ ſubuen
tiōibꝰ: ⁊ alter alteꝝ ꝓ viribus ſupportare. Iuxta illud
Gaꝛ. vj. Alter alteriꝰ onera portate. q̄r ſicut dr̄ puerb.
xviij. Fraꝛ q̄ adiuuaꝛ a frē ſicut ciuitas firma vbi oн̄diꝛ
triplex rō q̄ debemꝰ alter alterū adiuuare. ſ. rōne ſiliis

Ayuntamiento de Madrid

nature.frater.Ratione flebilis iũcture Adiuuatur.Ra
tione nobilis iuncture Ciuitas.Ratione ſtabilis ſtru
cture.firma.Nam nos habemus ſimilẽ humanitatez
frater.Nam in illo videmꝰ flebilem neceſſitatẽ.Adiu
uatur.Nã nos heremus per iuncturam cõmunitatez.
ciuitas.Nam ſic manemus per fortem ſtabilitatẽ.fir
ma.¶Primo igitur debemus nos iuuare ratione ſi-
milis nature vt patet de elephantibus qui inuicem ſe
diligunt atqꝫ iuuant.Unde dicitur a ſolino libro de mi
rabilibus mundi.Qđ inter elephãtes maxima eſt cu-
ra alteri de altero.Nã fortiores alios vulneratos ⁊ feſ
ſos inter ſe recipiunt ⁊ eos magis ꝙ̃ ſe adiuuãt ⁊ defen
dunt.quando etiam vnus ipſorũ innixus arbori.arbo
re fracta cadit in terram vnde.ſ.de ſe nõ põt plus ſurge
re ꝓpter corporis grauitatẽ tũc eo clamante ⁊ barrien
te alij occurrunt ipſumqꝫ adiuuant pro poſſe et ſuble-
uant qđ ſi forte nequeunt cum eo pre cõpaſſione bar-
riunt atqꝫ plangũt vt dicit Idez.Reuera chariſſimi ta
les debemus eſſe.Conſtat eñ qđ nos ſumus eiuſdem
nature ⁊ ſpeciei.qꝛ omnes ſumus homines.nam ſicut
elephas eſt animal manſuetũ.qꝛ ſicut dicit Pliniꝰ li.
viij.ca.j.Memoriã ⁊ intellectũ in multis habere videt
ſic homo naturaliter eſt manſuetꝰ Ratione ⁊ memo-
ria preditus ⁊ donatus. Et iđ vere inter nos dꝫ eẽ ma
xia amicicia.pietas ⁊ ſocietas.⁊ maxia cura alteri de al
tero.quia vere nos debemꝰ bona aliorũ noſtra reputan
do ꝯgaudẽdo ⁊ aliorũ mala cõdolẽdo.Quia ſicut dꝛ.j.
Cor.xij.Nos oẽs vnũ corpus ſumꝰ in xpo:alter aũt al
terius mẽbra.Siquid autez inquit patit vnũ membrũ
cõpatiunt oia mẽbra.feſſos enim tentationibus.vul-
neratos tribulationibus miſerijs ⁊ paupertatibus vel
criminibus.debemꝰ nos qui ſumꝰ fortiores.i.diuitijs
potentijs.⁊ ſcientijs virtutibꝰ ⁊ gratijs adiuuare.defen
dere ⁊ tueri.Et temporaliter ſubueniendo et ſpũaliter
orando vel inſtruendo corrigendo ⁊ caſtigãdo ſuppor
tando ⁊ miſerendo:Iuxta illud Ro.xv.Debemus in-
quit nos firmiores imbecillitatẽ infirmorũ ſuſtinere.
Unde quãdo accidit qđ vnus noſtrũ cadit in infirmi-
tatẽ fracta arbore humane viuacitatis vel cadit etiaz
in paupertatẽ ⁊ tribulationẽ fracta arbore ꝓſperita-
tis humane ⁊ cõfidentie humane ⁊ ſecuritatis cui inni
tebatur.tunc vere alij audito barritu planctu ⁊ quere
la ipſius ⁊ auxilij implorationem quãdo.ſ.dicit.Miſe
remini mei miſeremini mei ſaltem vos amici mei.de-
bent ad eum conuenire:⁊ ipſum ſuis conſolationibus
ab infirmitate ſuis orationibꝰ ⁊ elemoſynis a peccato
et purgatorio ſuiſqꝫ temporalibus beneficijs a tribula
tione ⁊ paupertate adiuuare ⁊ benigniter inꝙ̃tũ poſ
ſunt ſubleuare.qꝛ ſi forte nequiuerimus ſubuenire ſal
tem barritũ doloris ⁊ compaſſionis debemus emittere
⁊ per pietatem cũ eo condolere.figura de amicis Iob.
ij.⁊ vltimo.Qui audito ſuo infortunio adcõuenerunt
vt cõſolarent eum cõdoluerunt ⁊ fleuerunt et pro eius
releuatiõe oues ⁊ inaures ⁊ cetera.munera ꝓbuerũt.Et
ideo.j.Macha.ij.dicit Adiuuabant eum omnes fra-
tres ſui ⁊ omnes qui ſe cõiunxerãt cum patre eius.Ad
iuuemus igitur nos chariſſimi qꝛ ſumus eiuſdem na
ture.frater inquit a fratre.Et ꝙ iſtud debeat eſſe verũ
ſatis videtur per figuram Gen.ij.vbi dicitur ꝙ cũ adã
ſolus eſſet creatus creauit deus adiutorium ſimile ſi-
bi.ſ.mulierem.Quod eſt contra multos ſimiles cani-
bus qui non parcunt nec fratri nec patri.imo ſi vnus
eorum percutit omnes alij canes currunt non ad cuz
adiuuandum ſed eum mordendum ⁊ impugnandum
Sic vere multi ſunt qui videntes fratres ſuos notos ⁊
vicinos percuſſos aliqua tribulatione vel paupertate
tunc nituntur ipſos mordere infeſtare et extrahere da
re vel in ſe vel in ſuis ſicut patet de iſtis qui inſurgunt
contra homines mortuos filios eorum inuadendo et
impugnando ⁊c.Ideo dicitur Michee.vij.frater fra-
trem venatur ad mortem et inimici hominis domeſti
ci eiꝰ.Unde iã verificat illud Gen.ij.Ade vero nõ inue
niebat adiutor ſimilis ſibi.q.d.Omnia alia iuuant ho
minẽ niſi homo qui.ſ.eſt ſibi ſimilis ⁊ cõformis.Nõ
ſic chariſſimi nõ.ſed alter alterũ adiuuemꝰ.qꝛ ſumꝰ C
nature ſimiles frater a fratre.¶Secũdo debet alter
alterum iuuare ratione iũcture flebilis:quod oſtẽdi
tur cum dicitur.Adiuuatur.qꝛ.ſ.ſupponendũ eſt quã
do aliquis adiuuatur:ꝙ ipſe patit indigẽtiã aliqua-
lem ⁊ aliud preiudiciũ ⁊ iuncturã.Eſtaurus eſt piſcis
qui cõparem ſuũ diligit miro modo vñ ſi vnus ſit ca-
ptus ⁊ nitat exire de ſportula piſcatoris:ſtatim aliꝰ vi
dens ipſum luctantẽ ipſum adiuuat:⁊ caudã eiꝰ ap-
prehendens in ore ipſum extrahit quãtũ poteſt.vt di-
cit Pli.lib.xxxij.ca.allegans Ouidiũ in lib.clienticõ.
Sic vere alter noſtrũ debet alterũ dirigere ⁊ iuuare.
Nam ſi quis incluſus ⁊ captꝰ fuerit in aliqua ſportula
piſcatoris.i.aliqua tribulatiõe vel pauꝑtate:vel etiã
in purgatorio vel peccato.pro certo alij ſi poſſunt de
bent ſpiritũ extrahere adiuuare ⁊ liberare:⁊ cũ ore.i.
cũ verbis:ſupplicationibus:conſolationibus:inſtru
ctionibus:⁊ precibus:⁊ orationibus ipſum eripere vel
ſaluare.ps.Adiuuit pauperẽ de inopia.Et maxie qñ
videmus ꝙ ipſe luctat.i.ꝙ ipſe facit debitũ ſuũ ⁊ poſ
ſe ſuũ de excũdo.figura habet.Deut.xxij.vbi dꝛ ꝙ ſi
aſinũ inuenimus ſub onere cecidiſſe non debemꝰ eũ
preterire:ſed eũ ſub onere liberare.Sic vere ſi inuene
rimus vnũ aſinũ.i.vnũ pauperẽ detentũ ſub onere tri
bulationis ⁊ paupertatis nõ debemus euz preterire
quaſi de eo nõ curantes.immo debemus ipſum ꝓ vi-
ribus liberare.Eccle.iiij.Ne verearis amicũ tuũ in ca
ſu tuo.Et.j.Macha.viij.Si gẽti iudeorꝝ acciderit bel
lum prius iuuabant romã ex animo ꝓut tẽpus ꝑmi-
ſerit:vt deſcribitur iſtud iuuamen.
Ut neceſſarium.Si acciderit.
Ut volũtariũ.Ex animo.
Ut ſaluatoriũ.Iuuabunt.
¶Qđ eſt contra multos qui nulꝰ o tribulato vel mi
ſero miſerant.Similes quibuſdã fatuis populis orĩe
talibus qui ſunt inter tartaros.qui ex ritu ſuo habent
ꝙ nulli cõpatiunt miſero.nulli dant elemoſynã ege-
no.nulli cõdolent tribulato.habent ꝙ nunꝙ̃ debent
iuuare quem debemus.ſic decernũt derelinquere:vel
paupertate dãnare.Iſtã enĩ fatuã opinionem videt
habere hodie q̇dã apud nos q̇ vꝫ nulli deſolato ifor
tunato ſubueniũt ſeu parcunt.ps.Infirmati ſunt nec
fuit qui adiuuaret.Sed more canũ cõtra tales latrãt
potiꝰ ⁊ inſurgũt.qui.ſ.ita fatui ſunt qđ ad fortune va
rietatẽ nõ aſpiciũt.⁊ ꝙ ad opera occulte dei ꝓuiden-
tie nõ attendũt.Cõſtat eñ ꝙ deus pauperes eſſe vo-
luit:⁊ propter eos ⁊ ꝓpter nos:ꝓpter eos vt diuitijs
perperã vterent.propter nos etiã vt virtus pietatis in
eis exercerent:vt ſic eis mediãte pietate q̃ ad omnia va
let ſm apl'm quilibet mereretur.Ideo dicitur.Deut.xv.
Nõ deerunt pauperes de terra tua.Et dñs Ioh.xij.
Pauperes ſemper habebitis vobiſcuz ⁊c.Nõ ſic cha
riſſimi nõ:ſed alter alterũ adiuuemus.⁊ maxime illos
qui ſubſunt oneri nature flebilis.¶Tertio adiuuare D
debemus alter alterũ ratione iuncture nobilis:quia
ſcꝫ nos ſumus quaſi ciuitas:que dicitur quaſi ciuiuz
vnitas:qꝛ ſicut ciues in illis que tangũt cõmunitatẽ
ſunt iuncti ſiti ⁊ indiuiſi:⁊ alter alterũ adiuuat.Sic ve
re nos qui ſumus eiuſdẽ ciuitatis.ſ.eccleſie debemus
alter alteri iungi ꝑ amiciciã ⁊ vnitatẽ.Et alter alteruz
adiuuare per beneficiorum ⁊ ſubuẽtionũ largitatem
⁊ per mutuã charitatẽ.Nam ſicut glires ſocios ſuos
diligunt atqꝫ iuuant.vt dicit Plinius lib.viij.ca.lviij.
Sic vere ſaltẽ ſocios cõciues ⁊ amicos ⁊ cõiunctos de
bemus diligere ⁊ iuuare ⁊ eiſdẽ ꝓ viribus ſubuenire:
⁊ de hoc poteſt exponi illud ps.Hieruſalẽ que edifica
tur vt ciuitas cuius participatio ⁊c.ciuitas ergo hie-
ruſalẽ q̃ interpretat pacifica ſignat bonorꝝ pacificam
vnitatẽ quorũ participatio adiutoriũ ⁊ ꝓuiſio debet
eſſe in ipſum.qꝛ.ſ.in idipſum.i.vnitate ⁊ dilectione dꝫ
alter alterũ adiuuare.Sed ꝓ certo parꝝ valet hodie ta
lis cõiunctio vel vnitas:qꝛ dato ꝙ hoies ſint eiuſdem
ciuitatis

Ayuntamiento de Madrid

ciuitatis collegij vel vnitatis:vix tamē aut nunq̄ vo-
lunt alter alterū adiuuare: immo qđ peius eſt magis
hodie cōtrariant vicinis ſuis ꝛ cōiunctis ꝛ maioꝛ in-
uidia biga ꝛ rixa vel diſſenſio inter eos ſeminat q̄ in
alijs extraneis ꝛ remotis. Et de hoc dꝛ Hiere. xlix. In
cēderunt electā ciuitatē. Et Eſa. xix. Cōcurrere faciā
egyptios aduerſus egyptios:ꝛ pugnabit vir cōtra fra
trē ſuū ꝛ vir contra amicū ſuum: ꝛ ciuitas cōtra ciuita
tem:ꝛ regnū aduerſus regnū. Oſtēdit ꝙ tria ſunt ho-
minū genera quoꝝ alter alterū nō adiuuat.ſ. Umbꝛo
ſitatis tegumine cecati egyptij q̄ interpꝛetantur vm-
bꝛoſi. Carnalitatis inguine ligati frater ꝛ amicus.ſup
ple carnalis. Sublimitatis culmine locati.regnū inq̄t
contra regnū. Tenebꝛoſi em̄ egyptij.i. diuites ꝛ auari
quos mūdi ꝓſperitas excecat ꝛ obſcurat. Itē fratres
ꝛ amici carnales ꝛ mūdani. Itē illi qui in mūdi digni
tatibus ꝛ diuitijs ꝛ officijs.tales dico alter alterū non
adiuuant.immo pꝛe cupiditate:falſitate:inuidia: ꝛ ma
lignitate ſe lacerāt ꝛ impugnant. Quia ſicut dꝛ Pꝛo-
uer.xiij. Inter ſuperbos ſunt iurgia. Eccle.lj. In tēpoꝛe
ſuperboꝝ ſine adiutoꝛio. Nō ſic chariſſimi: ſed alter
alterū adiuuemus qꝛ vere ad hoc ratione iūcture ſub
tilis. ¶ Quarto ad hoc tenemur ratiōe ſtructure ſta
E bilis firma inquit. Sicut enim videmus ꝙ in domo
ponuntur columne plures firme ꝛ ſtabiles vt vna aliā
adiuuet ꝛ ſuppoꝛtet: vt ſic domus firmioꝛ ꝛ ſtabilioꝛ
poſſit eſſe. Sic vere chariſſimi in vna domo fidei ꝛ ec
cleſie religiōis ꝛ patrie ſunt plures columne.i. plures
perſone.quarū debet alterā altera in ſuis effectib⁹ ad
iuuare:vt ſic ipſoꝝ domus ꝛ cōitas ſtabilioꝛ ꝛ firmioꝛ
poſſit eſſe. Firma inquit. Tunc em̄ totū melius regit
ꝛ etiā cōditio foꝛtioꝛ ꝛ ſtabilioꝛ reperit quādo partes
a partibus adiuuant. Ideo Martha dicebat dn̄o Lu
ce.xj. Dn̄e nō eſt tibi cure ꝙ ſoꝛoꝛ mea reliquit me ſo-
lā miniſtrare.dic ergo illi vt me adiuuet.q.d. Tūc ero
firmioꝛ ꝛ foꝛtioꝛ quādo adiuta fuero per eandem. Et
Luce.v.ca. Innuerūt ſocijs qui erant in alia naui ꝙ ve
nirēt ꝛ adiuuarēt eos. Firma inquit. Unde.j. Macha.
j. Edificauerūt ciuitatē dauid muro alto ꝛ firmo. Ubi
nota ꝙ ad hoc ꝙ per adiutoꝛiū ciuitatis religiōis vel
eccleſie ſit firmata quattuoꝛ pꝛincipaliter requirūtur
videlicet Laboꝛis diligentia. Edificauerūt. Uigoꝛis ꝑ
manētia.qꝛ.ſ.nos debemus eſſe dauid. Amoꝛis conſo
nantia.ciuitatē.i.ciuiū vnitatē. Ualoꝛis confidentia.
Muro alto ꝛ firmo. Et iſta pꝛoh doloꝛ ſunt hodie cō-
tra multos qui ꝓ certo nō vacant ad eccleſie vel reli-
gionis edificationē ſed deſtructionē. Nō em̄ habent
diligentiā ſed negligentiā:nō conſonantiā ſed diſcoꝛ
diā. Nō confidentie firmitatē: ſed incōſtātie debilita
tem. Et ratio eſt:qꝛ vere quilibet vacat ad ꝓpꝛiā vtili
tatē ꝛ relinquit cōmunē. Et ideo illa q̄ ſunt cōia ſunt
hodie in multis locis peſſime gubernata. Pꝛopter
hoc arguunt hodie multi. Malach.ij. Quia inquit
domus mea deſerta eſt ꝛ feſtinatis vnuſquiſq3 in do-
mum ſuā.propter hoc ꝓhibiti ſunt celi ne darent ro
rem ꝛ terra pꝛohibita eſt ne daret germē ſuum. Nā qꝛ
hodie multi eccleſiaſtici pꝛeferūt pꝛiuatā vtilitatem
cōi.ideo celū.i.deus nō mittit eis roꝛē ſue gratie ꝛ etiā
terra nō pꝛofert pꝛoſpere fruct⁹ ſuos. Nō ſic chariſſi
mi:ſed ſimus ſimiles foꝛmicis que in cōitate viuūt ꝑ
cōitate laboꝛāt:ꝛ ſeſe inuicē adiuuant ꝛ confoꝛtāt. Qꝛ
vere ſm̄ Ariſto.iij.ethi. Bonū qđ eſt cōe eſt diuini⁹
Adiuuemus nos chariſſimi
F Pꝛopter ſtructure firmitatem.
Pꝛopter iuncture paritatem.
Pꝛopter iacture neceſſitatem.
¶ Quia per hoc roboꝛamur virtutum ſtructura. Fir
ma. Quia ſimul copulamur communi iunctura. Ci-
uitas. Quia ad hoc excitamur flebili iactura. Adiu-
uatur. Quia ad hoc inclinamur cōmuni natura. Fra-
ter a fratre. Nota ꝙ deus adiuuat hominē.
Sicut pater filium nutriendo.
Sicut tutoꝛ pupillum gubernando.
Sicut doctoꝛ diſcipulum inſtruendo.
Sicut ductoꝛ exercitum dirigendo.
Sicut pꝛelatus ſubditum coꝛrigendo.
Sicut dominus famulum pꝛemiando.
¶ Eſt enim in rebus tanta conſonantia ꝙ ſemper ſu
perioꝛ adiuuāt inferioꝛem in ſuis effectibus. Un̄ etiā
dicit ptholomeus.ꝙ ſtelle fixe cum celeſtibus oꝛbib⁹
cooperantur planetis inferioꝛibus in ſuis influētijs
ꝛ pꝛopꝛietatibus. Sic vere chariſſimi dico ꝙ res ſupe
rioꝛes.ſ.ipſe deus angeli ꝛ ſancti habent iuuare ꝛ cō-
foꝛtare.etiā nos alij inferioꝛes ꝛ nos per ſuā gratiā vi
ſitare.ꝛ nos in noſtris actib⁹ gubernare. Et ideo de⁹
pulcerrime deſcribit. Eccle.xxxiiij. Pꝛotectoꝛ inquit
potentie firmamentum virtutis. Tegimen ardoꝛis.
Umbꝛaculum meridiani. Depꝛecatio offenſiōis. Ad-
iutoꝛium caſus. Exaltans animam. Illuminans ocu
los. Dans ſanctitatem vitam ꝛ benedictionē. In qui
bus verbis oſtenditur ꝙ deus adiuuat ſuos. Cōferen
do defenſionem. Pꝛotectoꝛ potentie. Roboꝛando ꝑ-
fectionem. Firmamentum virtutis. Temperando ten
tationem. Tegimen ardoꝛis. Recreando affectionē3.
Umbꝛaculum meridiani. Concedendo indulſionem.
Depꝛecatio offenſionis. Releuando depꝛeſſionē. Ad
iutoꝛium caſus. Pꝛocurando pꝛomotionem. Exaltās
animam. Illuſtrando cognitionem. Illuminans ocu
los. Confoꝛtādo conditionem. Sanitatem. Infundē-
do deuotionem. Uitam. Influendo fruitionem.ſ. Be G
nedictionem eternam. ¶ Dico igit pꝛimo ꝙ deus cō
fert defenſionem.quia ſcilicet ipſe pꝛotectoꝛ potētie.
Nam ſicut elephas teſte Solino videns hominem
errantem ipſum ad viam publicam reducit: ꝛ ſi dꝛa-
co ei nocere voluerit ipſum adiuuat pꝛotegit ꝛ defen-
dit. Sic vere chariſſimi deus per ſuas inſpirationes:
vel etiam per ſuas coꝛrectiones hominem per vitia de
uiatū ad viam ſalutis.hoc eſt ad ſtatum gratie redu
cit:ipſumq3 contra dꝛaconem diabolum vel etiam cō
tra alios tyꝛannos:ꝛ etiam contra mundi ꝛ carnis tē
tationes ꝛ tribulationes.defendit pꝛotegit atq3 iuuat
quando ſc3 per ſpem fiduciam ꝛ oꝛationem eius auxi
lium imploꝛat. Et ideo dicitur in pſ. Anima noſtra ſi
cut paſſer erepta eſt de laqueo venantium. Laqueus
contritus eſt ꝛ nos liberati ſumus. Et ſequitur Adiu
toꝛium noſtrum in nomine domini.quod oſtendit cū
dicitur. Pꝛotectoꝛ potentie. Unde Gen̄.xv. Noli time
re abꝛahā quia ego pꝛotectoꝛ tuus ſum. Adiuuat igit
per defenſionem. vnde in pſ.xxvj. Adiuuabit eos do
minus ꝛ liberabit eos a peccatoꝛibus ꝛ ſaluabit eos: H
quia ſperauerunt in eo. ¶ Secundo adiuuat deus ro
boꝛando perfectionem.ſ.foꝛtificando hominem ad re
ſiſtendum.quia ipſe eſt firmamentū virtutis ſimilis
cypꝛeſſo que ſm̄ Iſido. imputribilis ꝛ ſolide eſt natu-
re:ꝛ ita firma ꝙ oneri nunq̄ cedit:ſed ſemper in eadē
remanet firmitate. Et ideo inde fiunt foꝛtiſſime colū
ne ad edificia ſuſtinenda. Et iſta eſt arboꝛ rotundiſſi-
me figure ꝛ iocundiſſimi odoꝛis: nam figura eius ro
tunda eſt ꝛ in altum acuta. Talis vere chariſſimi eſt ip
ſe deus:ꝛ tales etiam debemus eſſe. Eſt enim rotun-
dus per ꝑfectionem:quia figura ſphꝛerica eſt ꝑfectioꝛ
figurarū. Eſt in ſurſum acutus per contemplationem
ꝛ eternam ꝯplationem. Eſt imputribilis per immutabi
lem durationē. Malach.iij. Ego deus qui nō mutoꝛ.
Et inflectibilis ꝑ incōcuſſibilē firmitatē. Iocūdi odo
ris per ſue famoſe fragrātie ſuauitatē. Et ideo iſte eſt
firma columna ſtabilis atq3 ſana: cui q̄libet pōt inni
ti ꝑ fiduciā ꝛ ſanitatē: qꝛ.ſ. q̄diu hō ei innixus fuerit a
ſtatu gratie ꝛ perfectiōis nunq̄ cadet.qꝛ ipſe ſuſtinet
ꝛ roboꝛat perfectos firmamentū virtutis. pſ. Dn̄s fir
mamentū meū ꝛ refugiū meū. Adiutoꝛ meus ꝛ libera
toꝛ meus. Ideo de tali adiutoꝛio dicit in. pſ. Deus no
ſter refugium ꝛ virt⁹ adiutoꝛ in tribulationibus. Ipſe
em̄ eſt q̄ſi cypꝛeſſus in mōte ſyon ꝛ q̄ſi palma exaltata
in cades.vbi ſuā firmitatē notat. Famoſitas nomina-
ta. Cypꝛeſſus. Autoꝛitas ſublimata: quia in mōte ſyō

Ayuntamiento de Madrid

fertilitas ampliata quaſi palma.Iniq̃tas abdicata.
In cades.Quod interpꝛetatur mutat a. Tales hodie nõ
ſunt multi.qꝛ ita ſunt fragiles ⁊ debiles ꝙ nulli one-
ri tribulatiõis vel tentationis poſſunt aliqualiter ſub
ſiſtere. immo ſtatim per peccatũ ⁊ per impatientiam
per leuitatẽ ⁊ inconſtantiã deficiunt ⁊ frangũtur. Cõ
tra illud Sene. Utere officio qđ ſemel ſumpſiſti.tur-
pe eſt oneri cedere. Deus igitur per ſuã firmitatẽ ro-
I boꝛat perfectionẽ. ¶ Tertio iuuat qꝛ temperat tenta-
tionem.Regimẽ inquit ardoꝛis. Sicut enim tegimẽ do
mus iuuat illos qui in domo ſunt:qꝛ.ſ.tẽperat eis ar
doꝛem ſolis vel aeris exterioꝛis.Sic vere deus illos q̃
ſunt infra ſe per gratiã ⁊ charitatem pꝛeſeruat ab ar-
doꝛe ſolis.i.a feruoꝛe tentatiõis interioꝛis que eſt de
luxuria ⁊ exterioꝛis que eſt de auaricia. Ideo dicebat
Eſa.xlix:Sub tegumento manus ſue pꝛotexit me. Fi-
guratus in nube q̃ filios iſrael choꝛus ducebat. Exo.
xiij.que.ſ.de die erat denſa ⁊ roꝛida cõtemperans eis
ardoꝛem ſolis.Et eos cõtra caloꝛẽ adiuuans ⁊ cõfoꝛ-
tans.Sic deus ⁊c.vnde de tali adiutoꝛio cõtra tenta
tionis ardoꝛẽ.Dicit.ij.Para.xxvi. Adiuuit eũ dñs cõ-
tra philiſtijm. qđ etiã figuraliter ſignatur.Hiere.xxv.
vbi dicitur.Dixit ad me Ananias filius Azur.q̃ ſcꝫ in-
terpꝛetatur adiutoꝛ lucidus.Cõtriui iugũ regis babi
lonis.i.diabolice tentationis. Et iſtud eſt pꝛopꝛie ad
iutoꝛiũ manutenẽtie diuine.quãdo.ſ.deꝰ tenet hoiem
ne ſuccumbat tẽtationi.ipſamq; ei cõtemperat. ſicut
mater iuuat filium paruulũ manutenẽdo eũ ne cadat
in lutũ.Ideo dicat hõ illud pſ. Niſi qꝛ dñs adiuuit
me paulominꝰ habitaſſet i inferno aia mea. ¶ Quar
K to deus recreat refectionẽ:qꝛ eſt vmbꝛaculũ meridia-
ni ſupple caloꝛis.Sicut enim vmbꝛaculũ tempoꝛe eſti-
uo in meridie recreat viatoꝛes.Sic deus in eſtu tribu
lationum huius mundi p deuotionẽ ⁊ gratiã recreat
homines atq; iuuat.Ideo dicat hõ Cant.ij.Sub vm-
bꝛa illiꝰ quẽ deſiderabã ſedi ⁊ fructus eius dulcis gut
turi meo vbi oſtendit ꝙ vmbꝛa memoꝛia vel fiducia
dei crucis vel paradiſi.
Laboꝛem abijcit.Sedi ſub vmbꝛa illius.
Amoꝛem reficit.Quem deſiderabam.
Dulcoꝛem conficit.Dulcis gutturi meo.
Uigoꝛem perficit.Fructus inquit eius.
Et ideo ſicut elephantes frequentant vmbꝛã palme
⁊ eius fructus veſcuntur. Sic nos debemus frequen
tare per deuotionẽ vmbꝛã.i.memoꝛiã crucis paradiſi
et dei vt fructibus ſue gratie ⁊ gloꝛie ſatiemur.Sꝫ ecõ
uerſo quidã ſunt ſimiles Helye.de quo dicitur.iij.Re
gum.xviij.ꝙ doꝛmiebat ſub vmbꝛa vniꝰ iuniperi que
eſt arboꝛ pungitiua: ⁊ per vnũ annũ poſſunt cineres
eius ſeruare ignẽ grecum:vt dicit Iſid. Talis p certo
eſt mundus ſub cuius vmbꝛa.i.ſub cuius pꝛoſperita-
te quieſcunt ⁊ doꝛmiunt peccatoꝛes: quia vere iſte eſt
pungitiuus per diuerſas tribulationes ⁊ ignem aua
ritie continue ſeruat per cupiditates ⁊ ambitiones.
Ideo de mũdi diuitibus dicitur Iob.xl. Sub vmbꝛa
doꝛmit in ſecreto thalami in locis humentibus. Nõ
ſic chariſſimi:ſed ſub vmbꝛa dei qꝛ vere ipſe recreat af
fectionem. ¶ Quinto dico ꝙ ipſe pꝛeparat indulſio-
L nem:qꝛ ipſe eſt depꝛecatio offenſionis:quia ſcꝫ p qua
cunq; offenſione ipſe eſt depꝛecabilis: ⁊ pꝛo omni cri-
mine poteſt cum fiducia depꝛecari: qꝛ ſemper paratꝰ
eſt indulgere: ſimilis leoni qui parcit animalibꝰ que
coꝛam eo ſe pꝛoſternunt.Sic vere xp̃s illis parcit qꝛ ve
niã implorando pꝛoſternunt ſe humiliter corã eo:qđ
eſt contra vindicatiuos qui nulli volũt parcere delin
quẽti:immo etiã vſq; ad vnguẽ oĩa volũt punire.ſimi
les caſtoꝛi cui nõ ſufficit frangere carnẽ quã moꝛdet:
immo pꝛe rabie crudelitatis ⁊ oſſa frangit:ſicut Pli-
nius lib.viij.naturalis mũdi hyſtoꝛie dicit:exemplifi
cans de muliere getulica q̃ leonẽ famelicũ in deſerto
repeꝛiens ne deuoꝛaretur pꝛecibus ⁊ allegationibus
impetrauit.Sic vere multi ſunt quibus nõ ſufficit car
nem exterioꝛẽ.i.tẽpoꝛalẽ ſubſtantiã inimicoꝝ ſuoꝝ

ledere.niſi etiã oſſa.i.coꝛpoꝛa ⁊ perſonas valeãt flagel
lare.Cõtra quos.ij.Reg.ij.Nunquid vſq; ad internu-
tionẽ gladius tuus deſeuiet. Nõ ſic xp̃s qꝛ vere ipſe in
dulget depꝛecantibus depꝛecatio offenſiõis.Ideo di-
camus.Exaudi deus oꝛationẽ meã cũ depꝛecoꝛ. Di-
cat igitur quilibet depꝛecando illud pſ. Deus in ad-
iutoꝛiũ meũ intende: dñe ad adiuuandũ me feſtina.
Quod tamen eſt contra multos qui ad dei adiutoꝛium
in ſuis neceſſitatibus nõ recurrunt:ſed potius in ſuis
diuitijs ⁊ etiã in mũdanis amicicijs ↄfidũt. vñ in pſ.
Ecce hõ qui nõ poſuit deũ adiutoꝛẽ ſuũ: ſed ſperauit
in multitudine diuitiarũ ſuarũ ⁊ pꝛeualuit in vanita
te ſua. Iſte igit̃ pparat indulſionẽ. depꝛecatio inquit
offenſionis. ¶ Sexto adiuuat qꝛ releuat depꝛeſſionẽ M
Adiutoꝛiũ inquit caſus:qꝛ.ſ.quãdo hõ cadit p aliquã
tribulationẽ:paupertatẽ:vel depꝛeſſionẽ:peccatũ vel
offenſionẽ deus releuat.ſ.gratiã vel tẽpoꝛalẽ ſubſtan
tiã cõcedendo:ſicut hõ aſinũ ſuũ quẽ videt cecidiſſe.
qđ eſt cõtra multos qui aliquẽ pauperẽ nolunt iuua
re vel ſubleuare.pſ.Et pauperẽ cui non erat adiutoꝛ.
Sed deus nõ ſic qꝛ ſicut dicitur Roma.viij.Spũs ad
iuuat infirmitatẽ noſtrã.Releuat igit̃ depꝛeſſionem.
¶ Septimo dico ꝙ ipſe adiuuat pꝛocurando pꝛomo N
tionẽ tempoꝛalẽ ⁊ eternã.Exaltas inquit aiam.Sicut
enim res in igne poſite quãdoq; taliter adiuuant̃ ꝙ
p ignẽ de foꝛma vili ad foꝛmã nobilẽ reducunt̃: ſicut
patet de cinere qui p ignẽ efficit̃ vitrũ.Sic vere artifex
deus quãdoq; de igne tribulatiõis adducit hoiem ad
foꝛmã nobilẽ dignitatis ⁊ pꝛomotionis: qꝛ quandoq;
deus permittit hoi multa aduerſa venire vt ipſum fi-
naliter ex aliqua occaſione faciat exaltari.Exemplum
de Ioſeph q̃ foꝛte nũq̃ fuiſſet dñs egypti niſi pꝛoditio
ſa fratrũ venditio: doloꝛ ⁊ carceri mancipatio.fallax
mulieris accuſatio pꝛeceſſiſſet:qꝛ deus per multas de
ductiões ſcit elicere concluſionẽ ſuã.ſ.ſuoꝝ honoꝛem
⁊ pꝛomotionẽ:qꝛ nouit ſuos deus de tẽtatione eripe-
re.ij.Thimo.ij.Exaltãs inq̃t.Unde Eccle.lj.Domine
deus meus exaltaſti ſuper terrã habitationẽ meam.
Sequitur ⁊ non derelinquas me in tempoꝛe ſuperbo
rũ ſine adiutoꝛio pſ.Poſui adiutoꝛiũ in potẽte ⁊ exal
taui electũ meũ in plebe mea.Pꝛocurat igit̃ deꝰ pmo
tionẽ. ¶ Octauo dico ꝙ ipſe illuſtrat cognitionẽ.Illu
minans inq̃t oculos.ſ.interiꝰ.Sicut enim hirũdo pul- O
los in nido excecatos illuminat ſucco celidonie ocu-
los eoꝝ adiuuat ⁊ ſanat eos a cecitate ipſoꝝq; oculos
illuminat.Sic deꝰ videns hoiem p vitia excecatũ quã-
doq; adhibet ſuccũ amarũ celidonie.i.amaritudinem
tribulatiõis vel infirmitatis vel cõſiderationẽ amari
tudinis moꝛtis iudicij ⁊ inferni. Et ſic eos cõtra ceci-
tatẽ peccati adiuuat ⁊ oculos mẽtis ipſoꝝ illuminat
per gr̃am ⁊ illuſtrat.Tale adiutoꝛiũ petebat. David.
Illumina dñe oc'los meos ne vnq̃ obdoꝛmiã in moꝛ
te ne qñ dicat inimicus meꝰ pualui aduerſus eũ.Iob.
xxvij.Cuiꝰ adiutoꝛ es nõne imbecillis? Cui dediſti ↄſi
liũ foꝛſitã eiꝰ q̃ nõ hꝫ ſapientiã. Iſte igit̃ adiuuat illu-
ſtrãdo cognitionẽ. ¶ Nono dico ꝙ deꝰ cõfoꝛtat cõdi
tionẽ.Sanitatẽ inq̃t.qꝛ.ſ.ipſe ↄfert bonitatẽ mẽtis ⁊ coꝛ P
poꝛis. ⁊ ſic hũanã fragilẽ infirmitatẽ cõfoꝛtat.pſ. Sa
na me dñe qm̃ cõturbata ſunt oĩa oſſa mea. Iſtud enim
eſt maximũ adiutoꝛiũ.ſ.ſanitatẽ ſpũalẽ cõferre: ⁊ ho-
minẽ a periculo liberare. Ad Ro.viij. Spũs adiuuat
infirmitatẽ noſtrã.Adiuuat igit̃ deꝰ cõfoꝛtãdo cõdi
tionẽ. ¶ Decimo dico ꝙ ipſe infudit deuotionẽ.vitã Q
inq̃t.qꝛ.ſ.deuotio eſt vita aie pſ.Uitã ⁊ miam tribuiſti
mihi.Celi ⁊ ſtelle p eoꝝ occultã influẽtiã.ſm ptholo.in
almageſto.infundũt viuentibus vitã vegetabilẽ ⁊ ſen
ſitiuã:qꝛ ſine influẽtia celeſti nihil poſſet viuere. Sic
vere chariſſimi.celum.i.deꝰ:ſtelle.i.ſancti ⁊ angeli no
bis alijs q̃ ſumus inferius in hoc mũdo vitam deuo-
tionis ⁊ gratie ſubminiſtrat: qꝛ ſine iſta influẽtia ni-
hil poteſt in mundo p gratiã vegetare. Et ſicut vide-
mus ꝙ lapides nõ pticipãt vitã eoꝝ.ſ.ꝙ iſta celi influẽ
tia pp̃ter eoꝝ indiſpoſitionẽ ⁊ duritiã ipſos nõ pene
trat nec

Ayuntamiento de Madrid

trat nec viuificat neqꝫ iuuat. Sic vere duros obſtina
tos crudeles ⁊ lapideos peccatores propter eorū indiſ
poſitionē nō viuificat: neqꝫ per gratiā ⁊ deuotionem.
Unde Eſa. xxx. Morientes nō viuant. gygantes nō re
ſurgant. pš. Nō ſit illi adiutor nec ſit qui miſereatur.
Non ſic chariſſimi. ſed diſponamus nos per peniten
tiā ⁊ confeſſionē q̄r vere deus paratus eſt infundere.
R ſicut dictū eſt gratiā ⁊ deuotionē Uitā inquit. ¶ Un
decimo dico ꝙ deus adiuuat influendo fruitione. ſ. ce
leſtis glorie. qđ nota ſuper verbo benedictionē. vt ſic
de quolibet dicatur illud. Eccle. xliiij. vel Sapi. xj. ca.
Benedictionē oīm gētiū dedit illi. Et ſequit̄. Coronā
aureā poſuit ſuper caput eius. Jſtud eſt autē ſummū
⁊ vltimū adiutoriū. qđ. ſ. ſupplet omnes defectꝰ. Jdeo
quilibet beatꝰ poteſt dicere illud. pš. Adiutor meus ti
bi pſallā: q̄r tibi dn̄e miſericordia: tu reddes vnicuiqꝫ
ſm̄ opera ſua. Et illud pš. Tu dn̄e adiuuiſti nos ⁊ con
ſolatus es nos. Dico igitur ꝙ deus adiuuat nos dan
do fruitionē. infundēdo deuotionē. Jlluſtrādo cogni
tionē. Cōfortando conditionē. Procurando ꝓmotio
nem. Releuando depreſſionē. Concedendo indulſio
nem. Temperando tentationē. Roborādo perfectio
nē. Offerendo defenſionem. Et propter hoc debemꝰ
ſuum adiutorium implorare. Unde pš. Adiuua nos
deus ſalutaris ⁊c.

A **Admirari.** Admirabilis. Nota ꝙ admira
tio nihil aliud eſt q̄ ſtupor ex ali
qua inſolita re in animo generatꝰ. Cuꝫ igitur res poſ
ſint diuerſimode inſolite ⁊ excellētes dici. ſ. in bonita
te vel malitia: hinc eſt ꝙ admiratio poteſt accipi mul
tis modis. Eſt admirabilis.
Uoluntas ſacramentorum.
Bonitas ſanctorum.
Prauitas malorum.
Grauitas tormentorum gaudiorum.
Status vniuerſorum.
Actus iudiciorum.
¶ Jſta tantū ſunt ſeptē mirabilia que multoplus de
bent a nobis admirari q̄ illa ſeptē mundi mirabilia
de quibus faciūt hiſtorie mentionē. Dico igit̄ primo.
ꝙ admirāda ſunt fidei ſacramenta. q̄r reuera qui be
ne conſideraret myſteriū incarnationis. ⁊ virginalis
parturitionis. Euchariſtie cōſecratiōis. Reſurrectio
nis ⁊ aſcenſionis. Sicut enim videmus ꝙ ſimplices
admirantur ſolis ortū: q̄r neſciūt vnde venit. Admirā
tur ſolis eclypſim ſeu defectū. q̄r neſciūt quomodo de
fiat. Admirantur ſolis nubeū velamentū. q̄r neſciunt
vbi ſe abſcōdit. Admirantur ſolis occaſum. q̄r neſciūt
quo vadit. Sic vere dico ꝙ circa ſolē iuſticie chriſtuꝫ
multa ſunt admiranda. ſ. q̄ mirabiliter a matre naſci
tur: q̄ mirabiliter nube accidentiū in ſacramento eu
chariſtie abſcōdit̄ ⁊ tegit̄: q̄ mirabiliter in cruce eclyp
ſatur ⁊ morit̄: q̄ mirabiliter reſurgēdo ⁊ aſcendēdo oc
cidit ⁊ reuertit̄. Et ideo de iſto legit̄: Eſa. ix. ꝙ vocabit̄
nomen eius admirabilis conſiliarius: deus fortis: pa
ter ſeculi futuri: princeps pacis. Quid eñ mirabilius
q̄ ordinē rerum mutari. deū hominem fieri ⁊ genꝰ hu
manū qđ mirabiliter cōditū fuerat mirabilius refor
mari. vt dicitur in collecta. Deꝰ qui humani generis
dignitatē mirabiliter condidiſti. ⁊ mirabiliꝰ reforma
ſti. Jſtud eſt mirabile ſignū qđ ſemel accidit in natura
de quo dicit Oroſius in ormeſta mundi. ꝙ ante ſecū
dum bellū punicū multa mirabilia ꝓdigia prouene
runt. Unde dicunt ꝙ in affrica ſol ⁊ luna viſa ſunt pu
gnare. celū in duo diuiſum eſt: ⁊ tandē viſum eſt arde
re. littora etiā maris. tunc arſerunt. Et ſic hec ⁊ alia ꝓ
digia mundū in admirationē traxerunt. Sic vere di
co ꝙ in bello punico ⁊ in bello rubeo ⁊ ſanguineo: id
eſt in incarnatione vel paſſiōe: punicus eñ color ⁊ ru
bedinē vergit ad mirabilia prodigia: ⁊ curſum natu
re excedentia: videt̄ deus in incarnatione verbi feciſſe
q̄r. ſ. ſol immutabilis. i. deus ⁊ luna mutabilis. i. natu
ra tunc inuicē pugnauerūt: qñ. ſ. deus mortalis: ⁊ ho
mo immortalis facti fuerunt: qñ cōtra naturam per
dei potentiā virgo parturit: ⁊ quādo in cruce per ſym
bolicam cōmunicationē deus moritur ⁊ hō reſurgit.
Jllud etiā mirabile ſignū videtur innuere. Dyoniſiꝰ
in ep̄la hyſtorialiter: vbi dicit ꝙ ipſo exiſtente in egy
pto in ipſa hora dominice paſſionis ipſe vidit lunam
que erat in ſolis oppoſitione vſqꝫ ad ſolē contra pro
prium curſum accedere ⁊ ſe ſibi ſubmittere vel ſuppo
nere: ⁊ eclypſim que tunc accidit ſic cauſare: ⁊ tandem
ſubito ad locū in quo prius fuerat receſſiſſe. Jſta igit̄
fuit pugna mirabilis: q̄. ſ. ſol ⁊ luna. i. deus ⁊ natura
pugnarunt: ⁊ cum nō obſtante vtriuſqꝫ contradictiōe
naturali ⁊ pugna in ſimul cōuenerūt. Abacuc. iij. Sol
⁊ luna ſteterunt in habitaculo ſuo: Tunc igitur celuꝫ
eſt viſum diuidi per dei ad mundū deſcēſionem. Eſa.
lxiiij. Utinā dirūperes celū ⁊ deſcenderes: tunc celum
ardere viſum eſt. i. ipſe dei filius per ipſius dei morteꝫ
⁊ paſſionē littus etiā maris. i. ipſe fluctuoſus mūdus
tunc arſit per charitatis inflāmationem. vnde. ij. Pe
tri. iij. Celi ardētes ſoluentur. Elementa aūt ignis ar
dore tabeſcent. Et ideo admiratio de tali ſolis ꝓdigio
ſatis videtur figurata. iiij. Reg. xx. vbi dicitur ꝙ cum
ſol retroceſſiſſet tempore Ezechie regis iuda admirā
tes babilonij rerū ordinem mutatum inquirentes a
ſuis ydolis quid hoc eſſet. Audiuerunt ꝙ hoc accide
rat propter Ezechiā regem ſicut dicit. Joſephus: qua
propter miſerunt nuncios ad eū vt interrogarent euꝫ
de portento quod acciderat ſuper terrā: quia ſcꝫ iſtud
eſt verum ꝙ talis ſolis iuſticie eclypſis ⁊ mutatio ⁊ re
troceſſio ⁊ humiliatio valde fuit admirabilis ⁊ ſtu
penda que tamen propter Ezechiam regem. i. propter
genus humanū infirmum vt ſalutem reciperet fuit fa
cta. Et ideo breuiter de tali admiratiōe pōt dici illud
Abacuc. j. Aſpicite in gentibus ⁊ videte. admiramini
⁊ obſtupeſcite: quia opus factuꝫ eſt in diebus veſtris
ꝙ nemo credet cum enarrabitur. Et ideo Dauid dice
bat in pſalmis. Domine dominus noſter q̄ admirabi
le eſt nomen tuū in vniuerſa terra. Ubi aduerte ꝙ deꝰ
eſt admirabilis propter multa veꝫ ꝙ
Hic cunctis preſidet eminenter. Dn̄e dominus.
Hunc homo poſſidet adherenter. Noſter.
Hic cuncta preuidet ſapienter q̄ admirabile.
Hic cunctis euidet loculenter. Nomen tuum.
Hic cuncta prouidet diligenter. Jn vniuerſa terra.
¶ Dico igitur ꝙ iſte eſt admirabilis ratiōe ſūme pre B
ſidentie. mirum enim eſt ꝙ vnus omnibus preſideat
⁊ ꝙ vnus habeat dominium ſuper omnes: ⁊ tamē ſic
ſic eſt de iſto. Dominus inquit. Eccleſiaſtici. j. Unus
eſt altiſſimus dominus omnium omnipotens rex po
tens ⁊ metuendus nimis: ſedens ſuper thronum ſuū
dominās deus. vnde ſicut dicit Plinius libro. viij.
Elephantes inuenientes veſtigium hominis in hare
na deſerti ſtatim admirantur ⁊ ſtupent: ⁊ acſi ipſuꝫ na
turali inſtinctu dominum animalium cognoſcerent:
ſtatim retrocedunt ⁊ timent. Sic vere cum deus ſit do
minus omnium ſingulariter ita ꝙ dominiuꝫ ſuū ap
paret in veſtigio creaturarum ſuarum: ipſum procul
dubio debemus timere ⁊ cum admiratione formida
re ⁊ ex hoc a peccatis retrocedere ⁊ ceſſare. Qđ bene fi
guratur Heſter. xv. vbi dicitur. ꝙ cū Heſter regina vi
diſſet Aſſuerum regem indutum veſtibus regijs auro
⁊ lapidibus refulgētem aſpectu terribilē ⁊ in ſolio pre
ſidentē: necnō furorē animi ardentibus oculis indicā
tem in pallorē collore mutato corruit ⁊ laſſum ſuper
ancillā caput reclinans in hec verba prorupit. Uidi
te dn̄e quaſi angelū dei ⁊ conturbatū eſt cor meū pre
timore glorie tue: valde enim mirabilis es ⁊ facies tua
plena eſt gratiaruꝫ. Aſſuerus chariſſimi qui interpre
tatur beatificans ſignat deū qui premiat ⁊ beatificat
oēs ſanctos. Jſte eñ ſedet in ſolio maieſtatis ſuperne
in qua dominat̄ ⁊ ꝑſidet vniuerſis: qui etiā indutꝰ eſt
veſtibus regijs. i. ſuis exterioribus creaturis lapidibꝰ
etiā precioſis. i. ſanctis hominibus ⁊ virtuoſis. q̄r. ſ. in

Ayuntamiento de Madrid

creaturis ⁊ ſanctis ſunt quidē ipſius exteriores orna-
tus qui ipſum reddūt mirabilē ⁊ ſtupendū. pſ. Mi-
rabilis deus in ſanctis ſuis. Hic inquit aſſuerus ter-
ribilis apparet in aſpectu. qꝛ gladium iuſticie ſecū te
net. Nā ſicut oculi eius ſuper iuſtos ad premianduꝫ:
ita ⁊ ſuper peccatores ad puniendū. Unde ipſe eſt ille
de quo in pſ. Gladium ſuū vibrauit. Et alibi tu terri-
bilis es dñe ⁊ quis reſiſtet tibi. Iſte vero ſtat in ſolio.
i. in celo empireo. pſ. Dominꝰ in celo ſedes eiꝰ. Nec
non furorē animi pretēdit contra peccatores effectū
furiētis producēs cōtinue. ſicut patet in occultis iudi
cijs ⁊ etiā aliquarū manifeſtis. Sed hic ardētibꝰ ocu-
lis apparet: qꝛ ⁊ ſagittas ſuas ardentibus effecit. Hūc
igitur Heſter. i. abſcondita. ſ. anima rationalis q̄ rea
liter abſcōdita eſt ⁊ celata ſub corpore: ſed etiā abſcō-
dita quo ad operationē ſuam: qꝛ ⁊ illa cui nihil debet
eſſe abſconditū ratione ſue limpidiſſime cognitionis
quādo corpori eſt cōiūcta oīa ſunt ei abſcōdita. im-
mo etiā ipſa ſibimet abſconditur teſte Auguſt. Quid
eīn inquit aīa mea cū tibiipſi ſis preſens teipſam non
cognoſcis: certe qꝛ mole corporis eſt grauata. et iaꝫ eſt
per corpus aliqualiter excecata. vnde ⁊ que ſibi ſepa-
rate ſunt ⁊ erunt manifeſta: abſcondita ſunt ei dū cor
pori eſt coniuncta. Nunc igitur abſcōdita ſunt ab ocu
lis tuis. Poteſt dici anime cuiuſlibet. Hec tñ abſcōdi
ta eſt regina. qꝛ ipſa regit corporis membra cūcta. Ad
imperium eīn anime ⁊ eius preſentiā mouentur. om-
nia membra qua nō operante operatio ceſſat omnis.
Hec igitur Heſter in pallorē mutato colore corruit:
quippe ipſa cōſiderans dei pulchritudinē eius amo-
re inflāmata rubeſcit. Sed cōſiderans eius paſſionis
turpitudinē eius dolore nigreſcit. Nigra ſum ſed for-
moſa ⁊c. Sed conſiderās ⁊ cogitās iudicij ſeueritudi-
nem eius timore palleſcit in quo cū dolore diutius ſi-
ſtit. Poſteriora dorſi eius in pallore auri. qꝛ beatꝰ ho
mo qui ſemper eſt pauidus. Hec poſtea caput habet
baſſum: ⁊ ſuper ancillā reclinat quādo vacans a con-
templatione carnis neceſſitatē procurat: ⁊ circa regi
mē proprie carnis vacat dicēs iſti ancille ſue ꝓprie car
ni illud. Geneſ. xvj. Agar ancilla Sarai vnde venis ⁊
quo vadis? Tandē in hec verba prorupit. Uidi te dñe
C ⁊c. Et valde dominꝰ inquit ⁊c. ¶ Scđo dico ꝙ admi-
rabilis eſt ipſe deus ratione ſeruilis ſubiacentie. No-
ſter inquit. Mirū eſt ꝙ noſter eſt cuius ſumꝰ. nec tā
mirū: qꝛ eiꝰ ſumus effectiue. Nos aūt populus eiꝰ ⁊c.
Sed ipſe noſter eſt poſſeſſiue. Sic eīn deus naturam
humanā ſibi vniuit vt eſſet noſter per incarnationeꝫ
Geñ. xxvij. Caro eīn ⁊ frater noſter eſt. Sic ⁊ dū ab eo
effecti ſiue reparati ſumus per gratiā ipſe noſter eſt
per ſpiritualem adheſionem. Nō eīn eſt alia natio tā
grādis q̄ habeat deos appropiquātes ſibi ſicut adeſt
nobis deus noſter. Unde ipſe videt̄ eſſe ſimilis leoni
regi aīalū q̄ ꝙuis ſit vere ⁊ ſilueſtris nature quādoqꝫ
tamen repertum eſt ꝙ homini ſe donabat ⁊ ſe huma-
nis vſibus dedicabat. qñ. ſ. hoīem erga ſe beneficum
ſentiebat: ſicut exemplificatur in vita beati Hiero. in
hiſtoria tranſmarina. Sic reuera deus ꝙꝙ de ſui na-
tura ſit ab hūana cōditione valde extraneus ſe cū ho-
minibus gratis ⁊ iuſtis cōſueuit dare ⁊ eoꝝ ſeruitijs
ſe ſpūaliter deputare. Luc. j. Locutꝰ eſt ad abrahā pa
trem noſtrum daturum ſe nobis. Et ideo de tali mira
bili poteſt dici illud Dañ. iij. In perſona hūane natu-
re ſigna ⁊ mirabilia fecit apud me deꝰ excelſus ⁊c. Uñ
ipſe eſt deus ſicut ignis: quia. Deut. iiij. Deus noſter
ignis conſumens eſt. de quo ſ. dicit Dioniſius ca. xij.
de angelica ierarchia. ꝙ dato ꝙ ſit incognitus immē
ſurabilis ⁊ inuiſus. ipſe tamen in omnibus ⁊ per om-
nia dare ſe venit tradēs ſe omnibus quomodo appro
pinquantibus ſibi. Sic pro certo iſte ignis deus om-
nibus ſe confert ⁊ cōicat. ⁊ cunctis digne ipſum requi
rentibus ſeipſuꝫ dat. Unde dicit beatus Thomas de
officio corporis xp̄i. Se naſcens dedit ſocium conue-
ſcens in edulīū ſe moriens in preciū ſe regnans dat in
premium. Iſte igitur videt̄ noſter. Iſte eſt ipſe noſter
de quo Baruch. iij. qꝛ poſt hec etiā in terris viſus eſt D
⁊ cum hoībus cōuerſatꝰ eſt patet igit̄. ꝙ deꝰ eſt admi-
rabilis rōne ſeruilis ſubiacētie nr̄ inqt. ¶ Tertio di-
co qđ ipſe eſt admirabilis ratione ꝑclare ſapientie qđ
notat̄. Admirabile qꝛ. ſ. nihil mirabiliꝰ in natura quā
qđ oīa vno intellectu cōcipiant̄: ⁊ ab vna intelligētia
cognoſcant̄: qđ tamen eſt in iſto qꝛ. ſ. omnia nouit pre
terita ⁊ futura. Unde deus videtur eſſe ſicut illud ad-
mirabile ſpeculū de quo narrat̄: ꝙ tante quantitatis
erat qđ poſitum ſupra muros vnius vrbis obſeſſe cun
cta oppoſita apparebant ibidem. ita ꝙ milites exerci
tus aduerſarij foris ſtantis dum ſe ibidem videbāt co
pioſitatem militū in vrbe credebāt. Illi etiā de ciuita
te quid exterius faciebāt aduerſarij in ſuo ſpeculo co
gnoſcebant: ⁊ hec qꝛ in illo qđ in loco eminentiſſimo
erat ſitum omnia oppoſita reſultabāt. Sic vere in ſpe
culo eterno. ſ. in deo oīa relucent ⁊ nitent: ⁊ cuncta q̄
ſunt ſcibilia ibi patent ita ꝙ oīa ab eius ſapiētia ſunt
ibi intrinſeca intuent̄: ⁊ a beatis ipſum cōtemplanti-
bus in ipſo cognoſcūtur: ipſe enim eſt vt dicitur. Col.
j. In quo ſunt omnes theſauri ſapientie ⁊ ſcientie ab
ſconditi: qꝛ ſicut dr̄ vni verbi de ſapientia diuina fit
mentio ſcit preterita ⁊ de futuris extimat: ſcit ver-
ſutias ſermonū ⁊ diſpenſationes argumentorū ſigna
⁊ monſtra: ſcit anteq̄ fiāt ⁊ euentus temporū et ſecu-
lorū. Et ideo de mirabilitate iſtius ſapiētie ⁊ ſcientie
dicitur in pſ. Mirabilis facta eſt ſcientia tua confor
tata eſt ⁊ non potero ad eā. Eſt igitur deus admirabi
lis ratione preclare ſapientie. Admirabilem inquit.
¶ Quarto dico ꝙ iſte eſt admirabilis ratione paten E
tis euidētie. Nomē inquit tuū. Mirabile eīn eſt ꝙ
res incognita nominetur: ⁊ ꝙ ille cuius natura eſt in
comprehenſibilis ab intellectu tanto aliqualiter co-
gnoſcatur. qđ tamē ita eſt. qꝛ. ſ. deus ex ſuis effectibus
cognoſcitur. ita ꝙ a nobis ſibi nomē imponitur dato
ꝙ proprie quid ſit a nemine cognoſcatur. Nomē tuū
inquit. figuratus in illo angelo qui luctatus eſt cum
Iacob. Geñ. xxxij. ca. Item in illo angelo q̄ apparuit
Manue Iudic. xiij. ¶ Item in illo q̄ cōduxit filiū tho
bie. Thobie. j. quoruꝫ. ſ. quilibet requiſitus qđ eſſet no
men ſuū ſic legitur reſpōdiſſe. Cur queris nomē meuꝫ
qđ eſt mirabile. qꝛ ꝓ certo ſicut dicitur. Eſa. ix. Uoca-
bitur nomē eius admirabilis cōſiliarius ⁊c. Uide in-
fra de noīe. ⁊ ibi pone de noībus dei. Eſt eīn admira-
bilis ratione patentis euidentie. Nomen inquit tuū.
¶ Quinto dico ꝙ ipſe eſt admirabilis ratione ſeu in F
gentis ſeu latentis prouidentie: que. ſ. oſtēdit̄ cū dici-
tur. In vniuerſa terra. Mirū eſt eīn ꝙ vnꝰ vniuerſam
terrā regat ⁊ ſuſtineat. ⁊ ꝙ ad regimen vniuerſorum
per totius orbis circuitū ipſius prouidentia extēdat.
Et tamen ſic eſt de deo: ⁊ ideo mirabilis pōt dici. Ipſe
enim ſimilis eſt lune: cuius occulta influētia ⁊ fluxuꝫ
maris cauſat: ⁊ in oſſibus animaliū medullarum au-
gmentū vel detrimentū in vniuerſo mundo efficit et
procurat. Sic vere influentia ⁊ prouidētia occulta ip-
ſius dei. q̄ ſcꝫ eſt luna perfecta in eternum: ⁊ teſtis in
celo fidelis: mare magnū ⁊ ſpacioſum. ſ. mundū et mo
tus ⁊ fluxus ſuorū actuū ſiue accidētiū regit ⁊ dirigit
⁊ augmētū vel detrimentū omniū temporaliū ſua oc-
culta ⁊ mirabili prouidētia manuducit. pſ. Qui naui
gant mare in nauibus ipſi viderūt opera domini ⁊ mi
rabilia eius in profundo. In vniuerſa terra inqt. pſ.
In vniuerſa terra iudicia eius. Sic igit̄ patet quō deꝰ
eſt admirabilis. Quia prouidet: qꝛ euidet: qꝛ preuidet:
qꝛ ſubſidet. Et hoc eſt primū principale. Sic ergo dico
ꝙ admirabilia ſunt in deo fidei ſacramenta. ¶ Secū G
do principaliter dico. ꝙ admirabilia ſunt virtutuꝫ or
namenta: qꝛ. ſ. mirabile eſt ⁊ ſpectabile videre hominē
bonis moribus ornatū. Sicut eīn arcus celeſtis repu
tatur admirabilis ꝓpter pulcritudinē colorum. Sic
iuſtus ꝓpter pulcritudinē virtutū. Cōpara iuſtū pā-
there cuius colorē ⁊ odorē admirātur ſtupēdo aīalia
vniuerſa

Ayuntamiento de Madrid

vniuerſa.Sic iuſtus dꝫ alijs admirari ꝑpter odorem
famoſe redolentie ꝛ propter colores virtutū ꝛ gratie:
vnde de arcu celeſti dicit̄.Eccle.xliij.Pulcritudinē cā
doris eius admirabit̄ oculus:ꝛ ſuper ymbrem eius ex
pauſcēt cor.Unde nota ꝙ admirari poſſum⁹ in homi
ne.Honeſtatē vernantis decoris.Pulcritudinē.Pu
ritatem floretis pudoris.Candoris eius.Ueritatē ful
gentis ſplendoris.Admirabitur oculus.Pietatē fluē
tis dulcoris.Super ymbrē eius. Caritatem feruentis
amoris.Expaueſcet cor.Probat honeſtatem decens
gratitudo:pulcritudinē.Probat puritatē alba pulcri
tudo.candoris eius.Probat veritatē clara limpitudo
Admirabitur oculus.Probat pietatem aque plenitu
do.ymbrem eius.Probat charitatem mentis hebetu
do.Expaueſ.cor.Igitur dico ꝙ mirari debem⁹ hone
ſti decoris gratitudinē.Pulcritudinē inquit qꝛ.ſ.pul
critudo morū eſt admiranda.ꝛ cū ſtupore et extaſi de
lectabiliter eſt videnda. Color enim eſt obiectū viſus
ꝛ obiectum potentie.Sic vere honeſtatis decor obie
ctum eſt bene ordinati affectus ꝛ eū etiā recreat perfi
cit ꝛ cuſtodit.Unde eccle.xl.Gratiā ꝛ ſpeciem deſide
rabit oculus ꝛ ſuper oīa virides ſatiōes.Pulcritu
do enī cōuerſationis ꝛ morū ſup oīa mente intuentis
delectat ꝛ ad bonū ipſum excitat ꝛ inclinat.Uñ etiam
ſponſus ſponſam ſuā de pulcritudine cōmēdabat di
cens.ſ.Cant.j. Ecce tu pulcra es amica mea: ecce tu
pulcra oculi tui columbaꝝ.Et Judith.x. Mirati ſunt
nimis pulcritudinem eius.Uide infra de ceꝺ.C.x biſin
uenies de pulcritudine honeſtatis que procul dubio
eſt miranda.Quod tamē eſt cōtra multos qui.ſ. non
delectantur in pulcritudine morū: ſed potius in pul
critudine florū.nō in pulcritudine virtuali:ſed in pul
critudiue corporali.ſicut ſunt fatui iuuenes quos pul
critudo corporis ꝛ propria ꝛ aliena allicit ad peccatū.
Figurati in Naaman qui interpretatur decorus vel
pulcerrim⁹ de quo legit.iiij. Reg.v.ꝙ ipſe ꝙ ꝙ eſſet di
ues ꝛ nobilis nihilomin⁹ ipe erat leproſus.qꝛ.ſ.hodie
illi qui ſunt corpaliter pulcri ꝙuis in naturalib⁹ gra
tijs diuites fiunt.faciliter per luxuriā in ſe.ſ.corrupti
ꝛ aliorū corruptiui.ꝛ ſpūalis deceptiui. Prouer.xxxj.
Fallax gratia ꝛ vana eſt pulcritudo.Et breuiter aſpe
ctus ꝛ admiratio talis pulcritudinis eſt periculoſus
qꝛ ſcꝫ inducit hoīem ad peccatū.Fabuloſe dꝛ de gorgo
ni.q fuerūt virgines tante pulcritudinis ꝙ cum habe
rent capillos ſerpētinos oēs q eas videbāt in lapides
mutabātur.De quibus etiā dicit Ouidius.ꝙ cū tres
eſſent ſorores vnicū oculum habebāt: quē altera ab al
tera mutuabat: periculoſum igitur erat iſtas aſpicere
qꝛ neceſſe erat in lapides ſe mutare.Tales ꝓculdubio
ſunt mulieres male ꝛ pulcre.qꝛ.ſ.iſte ſunt vnius oculi
per maliciā cōſimilē:qꝛ ſcꝫ quaſi oēs ſunt percuſſe eo
dem baculo.Una etiā alteri oculū ſuū mutuat: inquā
tum altera alterā in mulierib⁹ malicijs in aſpectib⁹
impudicis informatur ꝛ male ꝛ impudice aſpiciendi
altera alteri exemplum dat. Oculos habētes plenas
adulterij.j.Pet.ij.ꝛ breuiter ſic fit:ꝙ illi q tales aſpi
ciunt periculū peccatoꝝ incurrunt: in lapides cōmu
tantur in quantū.ſ.ſenſuꝫ ꝛ motum deuotionis bone
operationis perdūt:ꝛ duriciā obſtando acquirentes
in viros malos ꝛ reprobos cōuertuntur.Unde Eccle.
ix.Auerte faciē tuam a muliere compta.Sequit̄.Spe
ciē mulieris aliene admirati multi reprobi facti ſunt.
Et Job.xl.ca.Cor eius indurabitur quaſi lapis.Capil
li etiā eorum ſerpentes ſunt ꝛ quātū tortuoſi ꝛ petrua
ti alijs venenoſi ꝛ materia ꝛ occaſio peccandi fiūt.Iu
dith.xvj.Colligauit cincinos ſuos mitra ad decipien
dū eū.ſandalia ei⁹ rapuerūt oculos eius.Admiremur
igitur pulcritudinē morū nō corporū: qꝛ pro certo iu
ſtus ꝛ moralis ꝛ honeſtus hō eſt ille ſol. de quo dicit̄
Eccle.xliij.Sol in aſpectu ꝓnūcians in exitu vas ad
I mirabile opus excelſi.Admiremur igit̄ honeſti deco
ris gratitudinem.Pulcritudinem inquit. ¶Secun
do dico ꝙ admirari debem⁹ caſti pudoris pulcritudi

nem.Cādoris inquit ꝛ caſtitatē deſignat. Unde infra
de cādore.Et infra vbi lux.Et ꝓſequere ſicut habet̄ ibi
Et reuera mirabile eſt ꝙ homo carneus non eſt carna
lis.ꝛ ꝙ homo in concupiſcentia genitus fiat caſtus.
Unde perſona caſta poteſt dicere illud Sapiē.viij.In
conſpectu potentum admirabilis ero ꝛ facies poten
tium mirabuntur me.Et bene dicit admirabilis. qꝛ vi
ri caſti pre ceteris ſunt apud magnos amabiles ꝛ mi
rabiles:Miremur igitur caſti pudoris pulcritudinē.
¶Tertio admiremur veri ſplendoris limpitudinem k
ideſt ſapientie certitudinem quod oſtenditur cum di
citur.Admirabitur oculus. Oculus enim admiratur
ſuper claritatis ſolaris excellētia Sic vere oculus mē
talis debet admirari ſuper ſapientie rationalis eminē
tia ps.Anticipauerunt vigilias oculi mei turbat⁹ ſum
et non ſum locutus.Mirum eſt enim ꝙ creatura cor
poralis ꝛ mortalis ſapientiaꝫ habeat ꝛ ꝙ homo de ter
ra pſalmatus deo ꝛ angelis compar fiat. Ideo domi
nus admiratiue dicebat Job.xxviij.Quis poſuit in vi
ſceribus hominis ſapientiam.q.d. Mirum eſt. Figu
ra de regina ſaba.iij. Regum.x. Que mirabatur in ſa
pientia ſalomonis.Mathe.vij.Admirabant̄ ppl'i ſup
doctrina ei⁹ Miremur igit̄ veri ſplēdoris limpitudinē
Quod ē tñ ꝯtra mūdanos q limpidos ꝛ veros ſcientifi
cos philoſophos nō mirant̄ ſed ipos qſi nihilū reputā
tes qſi ſterquiliniū deteſtant̄ ¶Quarto dico ꝙ admi
rari debem⁹ iuiro iuſto pij dulcoris plenitudinē. Sup L
ymbreꝫ inquit eius.Mirum eſt enim in natura ꝙ nu
bes ꝛ pluuie ſurſum in aere generantur quibus terra
inferius irrigetur:Sic vere in aeris ideſt in quibuſdā
bonis perſonis admirabilis eſt pietas et humeroſa be
nignitas que.ſ.terram ideſt inferiores pauperes bene
ficijs irrigat et eos ſpiritualiter et tēporaliter vegetat.
ꝛ fecundat ymbrem inquit.Eſaie.lv.Deſcendit ymber
et nix de celo ꝛ inebriat terrā. Pone ſi vis de enidros
lapide qui cōtinue ſtillat aquam.Uide ſupra de abſcō
dere in littera A.Et nota ibi quod valde eſt mirabile i
natura ꝙ aqua nō cōſumit̄ in lapide. Ideo de talibus
benefactorib⁹ pauperū dꝛ Matth.vij.locut⁹ ē mut⁹:ꝛ
admirate ſunt turbe dicētes Mar.vij.Bene omnia fe
cit:ſurdos fecit audire ꝛ mutos loqui. Admiremur igi
tur pij dulcoris plenitudinē. ¶Quinto admiremur
veri amoris magnitudinē.Expaueſcit inquit cor.Ue M
rus enim amator hꝫ ſtupefacere ꝛ quaſi inſenſibile red
dere.Et etiā amor ꝛ charitas aliorū nos hꝫ in admira
tionē ducere ꝛ ad amorē etiā inuitare.qꝛ reuera illi ſūt
pre ceteris admirabiles ꝛ ſpectabiles.qui in vero amo
re ſunt firmi atqꝫ ſtabiles.Ideo dꝛ Eſa.lx.Tūc videbis
et afflues ꝛ mirabit̄ ꝛ dilatabit̄ cor tuū.Et breuiter di
co ꝙ pfecti viri.ſ.amaroſi.dulcoroſi.luminoſi caſti ſeu
pudoroſi.honeſti ꝛ gratioſi ſunt quādo inueniunt̄ ad
mirandi ꝛ corā deo ꝛ hoibus honorādi.Uñ de viro ꝑ
fecto dicit̄.Eccl.xxxj.In plenitudine ſancta admirabi
tur.In multitudie electorū habebit laudē ꝛ inter bñdi
ctos benedicetur.Sic igit̄ patet quō admirāda ſunt in
iuſtis virtutū ornamēta.¶Tertio principaliter dico N
Nō admiranda ſunt in malis culparū monumēta qꝛ
reuera quidaꝫ ſunt hodie ita mali ꝛ tot culpis ꝛ vicijs
pleni ꝙ in ſuo gñe ſunt admirabiles ꝛ ſtupendi. Mō
ſtra enim que in natura ſunt deformia reputantur ad
mirabilia.ſicut patet qꝛ tunc deducunt̄ in admiratio
nē.qñ de ciclopib⁹ ꝛ cinopibus de acephalis ꝛ de ceno
cephalis audim⁹ fieri mentionē. Sic vere dico ꝙ illi
qui ſunt in maioribus monſtruoſi ꝛ vicioſi per viciorū
abundantiaꝫ alijs venenoſi ꝛ in mēbris virtutum de
fectuoſi deformiter.Aliiſqꝫ terribiles ꝛ ꝑiculoſi in ſuo
genere ſunt admirabiles ꝛ alijs horribiles ꝛ infames.
Cōpara ipſos ſiuis illi mirabili beſtie que dicit̄ mauci
tora.Uide de ea vbi facies.C.finis.b.homo.b.ꝛ pone fi
guram Apoc.xvij.de muliere ebria ſanguine martyrū
Jeſu de qua dicit Johannes ꝙ miratus eſt cum vidiſ
ſet eam Uide infra Ebrietas vel pone figurā de beſtia
quarta q erat mirabilis ꝛ terribilis ꝛ habebat dētes ꝛ

Ayuntamiento de Madrid

vngues ferreos deuorabat ⁊ comminuebat: ⁊ reliqua pedibus conculcabat. Dan. vij. Uide cain infra Dẽtes ⁊ infra vbi ferrum. Aduerte autem ꝙ non ſolũ admiranda eſt in malis culparum infectio. immo etiã promotio ſubita ⁊ ſubitus caſus ⁊ deſtitutio. ſubito enim ⁊ mirabiliter aſcendunt. figurati Apoca. xiij. ca. In illa beſtia que aſcendit de abyſſo cui draco dederat maximam poteſtatẽ ita ꝙ mirata eſt vniuerſa terra ⁊ adorauerunt beſtiam: dicentes. Quis poterit pugnare cũ beſtia ⁊c. Sic etiam tales iniqui hodie virtute draconis diaboli per promotiones ita aſcendunt de abyſſo id eſt de ſtatu infimo ⁊ profundo qđ omnibus ſtupor ⁊ admiratio fiũt. Tantam etiam poteſtatem a diabolo ſortiuntur ꝙ quaſi ab omnibus adorantur. Item iſti ſubito ⁊ mirabiliter deficiũt ⁊ pereũt. figurati Ezech. xxvj. in ciuitate Tyri. cui ibidẽ dicitur ſic. Principes maris in terra ſedebunt: ⁊ attoniti ſuper repentino caſu tuo admirabuntur ⁊ aſſument ſuper te lamentũ ⁊c. Sic igitur dico ꝙ admirabilia ſunt in impijs malorũ

D detrimenta. ¶ Quarto principaliter dico ꝙ admirãda ſunt in beatis glorie nutrimenta vel munimẽta: locus enim ⁊ actus ⁊ fructus beatorum miranda ſunt et ſtupenda. Unde de loco dicitur in pſ. Trãſibo vſq ad locum tabernaculi: vſq ad domum dei. De fructu vero admirabilis ⁊ de beatitudine inexterminabili dicitur. j. Pet. ij. Admirantes virtutes eius qui nos de te-

P nebris vocauit in admirabile lumen ſuum. ¶ Quinto vero principaliter dico ꝙ admiranda ſunt in damnatis miſerie nocumenta. pſ. Admirati ſunt: turbati ſunt: commoti ſunt: tremor apprehẽdit eos. ¶ Sexto

M vero dico ꝙ admiranda ſunt nature ordinamenta: q̃ reuera ordo rerum ⁊ nature opera digna ſunt oĩ admiratione ⁊ omni laude ⁊ commendatione: ⁊ etiam diuinorum ſtatutorum iudiciorum ⁊ parlamenta ⁊ dictamenta. pſ. Mirabilia opera tua ⁊ anima mea cognoſcet nimis. Qui enim bene conſideraret ordinem rerũ tam celeſtium ꝙ terreſtrium. Et qui bene conſideraret quot mirabilia ſunt nature pro certo inueniret materiam admirandi. inueniret enim In ſtellis mirabiles influentias. In lapidibus mirabiles efficacias. In aquis mirabiles ꝓprietates. In plantis mirabiles varietates. In animantibus mirabiles contrarietates. In iudicijs etiam dei mirabilia ſunt. ſ. quomodo quandoq bonos deprimit: malos promouet. iuſtos cadere permittit ⁊ malos ad ſalutem reuocat ⁊ ad miſericordiam admittit. vide de prouidentia dei. Et de iudicijs Ideo dicitur Eccleſiaſtici. xliij. Admirabile opus excelſi. Et ſufficit. vide infra de mirari.

Admiſcere. Uide vbi Mixtio vel compoſitio vel aggregatio. vid̃ i tabula

Admonere. Idẽ eſt ꝙ recipere cõcedere cõſentire ⁊c. Uide in tabula.

Admouere. Idem eſt ꝙ applicare. Adaptare ⁊c. Uide in tabula.

Adnullare. Idem eſt ꝙ aliqđ adnihilare deſtruere: diſſipare. Uide i tabula.

A **Adolere.** Nota ꝙ adolere idem eſt ꝙ incendere vel cremare. ſed potiſſime refertur ad adolitionem ſeu cremationem holocauſti ⁊ incenſi quod fit quando offertur in altaribus vel crematur Uide infra de cremare ⁊ de incendere: ⁊ precipue de inceſo: q̃ ſm qđ moraliter loquendo in ſcriptura icenſum multiplex inuenitur. ſm hoc multiplex eſt adolitio. ſ. bona ſeu mala. Sed ſiuis dic ꝙ in ſcriptura adolitio ſignificat.

Signat dico aſpitatem
Carnis macerationẽ. penitẽtie ⁊ corpis macc
Mentis inflamationẽ. rationẽ. vñ Leui. j. dr de
Cordis deuotionẽ vel orationẽ. carnibus hoſtie qđ
Uocis adulationem. oblata oĩa adolebit ſa-

cerdos ſuper altare. Item ſignat mentis ardorem ⁊ dilectionem. Unde Leui. iiij. dicitur. Qđ ſacerdos oẽm adipem tollet adolebitq. Adeps enĩ que conglutinat ⁊ ignem nutrit. caritatem ſignat. Leui. viij. Adipẽ adoleuit igni. ¶ Itẽ ſignat orationẽ ⁊ deuotionẽ. vñ de altari aureo dr Exo. xl. ꝙ adolebit ſuper eo incẽſuȝ dño: ſcȝ aaron vel ſacerdos. ⁊. iij. Reg. xxij. Aadolebant incẽſum in excelſis ⁊c. Uide infra de incẽſo ⁊ de thure ⁊c. ſufficit.

Adoleſcẽtia. Quantum ad pſens mihi occurrit ꝙ adoleſcẽtia põt accipi tripliciter. Eſt enim adoleſcẽtia naturalis: virtualis: ⁊ criminalis. Naturalis idẽ eſt ꝙ iuuẽtus ⁊ principiũ vite noſtre. Uirtualis: idẽ eſt ꝙ vite ⁊ virtutũ ⁊ morũ perfectio. Criminalis: idẽ eſt ꝙ ignorãtia vel leuis et inſtabilis conditio. ¶ Dico igit̃ primo ꝙ eſt iuuẽtus A ſeu adoleſcẽtia naturalis: ⁊ iſta eſt ſicut cera mollis que faciliter recipit impreſſionẽ ſiue pulcrã ſiue turpem. Sic vere adoleſcens qui adhuc eſt mollis: tener ⁊ flexibilis faciliter recipit impreſſionẽ gratie. vel peccati ſm ꝙ ſibi vnũ mag̃ ꝙ aliud applicatur. Et ideo ſicut videmus ꝙ plãtula noua debet teneri recta: ⁊ cũ aliquo recto ligno ligari: q̃ ſi pmitteret̃ in curuitate aliqua indurari: nũꝙ poſſet amplius rectificari. Sic poteſt adoleſcẽs per correctionem ⁊ inſtructionẽ ⁊ lignis rectis. i. bonis ⁊ iuſtis perſonis alligari per ſocietatẽ ⁊ coniũctionẽ: q̃ animal ſi in curuitate alicuiꝰ vicij per malã cõſuetudinẽ induret̃ vix aut nũꝙ ampliꝰ ad rectitudinem cõmutatur. vñ Prouer. xxij. Adoleſcens iuxta viã ſuam ⁊ cũ ſenuerit nõ recedet ab ea. Et Treñ. iij. Bonũ eſt viro cũ portauerit iugum ab adoleſcentia ſua. vbi oſtẽditur ꝙ bonũ immo neceſſe eſt ꝙ homo ab adoleſcẽtia ſua virtutibus aplicetur quadruplici ratione. ſ. propter temporis aptitudinẽ. Ab adoleſcentia. Propter cordis fortitudinẽ. Uiro. Propter oneris aſperitatẽ. Portauerit iugũ Propter muneris vtilitatẽ: q̃ bonũ. i. vtile. Uel. Quia tempus ad hoc eſt cõgruũ. Ab adoleſcentia. Quia corpus eſt ſtrenuũ. Uiro. Quia opus nimis eſt arduũ. Portauerit iugum. Quia munus datur proficuum Bonum. Debet igitur ad hoc mouere tẽporis amplitudo. Ab adoleſcẽtia inquit: q̃ vere adoleſcẽtiaꝰ eſt tempus propter aptũ ad cõuerſionẽ ⁊ emendationem. Et triplici rõne

Propter
facilioꝛem impreſſionem.
Manentioꝛem durationem.
Acceptioꝛem perfectionem.

¶ Eſt enim in adoleſcentibus facilior impreſſio. Nã ſicut dicit yſaac in dietis. Carnes animalium iuuentlium ſunt humide flexibiles atq molles: ⁊ ideo facilius digerũtur. Nam quãdo in ſtatu veniũt duriores fiunt ⁊ ad digeſtionẽ ⁊ cõuerſionẽ magis inepte. Sic vere chariſſimi illi qui ſunt in iuuenili etate ſunt naturaliter molles: flexibiles: humidi: ducibiles: ⁊ benigni: ⁊ ideo tunc eſt facilius eos dirigere: inſtruere: conuertere: corrigere: informare. pſ. In quo corrigit adoleſcentior viã ſuã. Nam quãdo eſt ad ſtatũ crementi ꝑueniunt tunc per malas cõſuetudines in vicijs indurãtur: ita ꝙ non faciliter conuertuntur: ſicut videmꝰ ad ſenſum. Ideo de talibus duris ⁊ obſtinatis poteſt dici illud. Eſa. xlviij. Scio quia durus es ⁊ neruus ferreus ceruix tua ⁊ frons tua enea. ¶ Itẽ in adoleſcentibus eſt manentior duratio: q̃. ſ. ꝙ in adoleſcentia addiſcitur manentius ⁊ firmius retinetur. q̃ iuxta commune dictũ ꝟ. Qđ teſta noua capit inueterata ſapit. Unde Prouerb. xxij. ca. Adoleſcens iuxta viã ſuã etiã cũ ſenuerit non recedet ab ea. Et ideo ſic debet eſſe de nobis ſicut eſt de apibus. de quibus dicit Ariſtote. et Ambro. in exameron. ꝙ ipſe recolligunt mel primo in pedibus anterioribus: deinde tranſmittũt illud ad pedes medios. tandẽ ad poſteriores: ⁊ tũc cognoſcit̃ in eis põderoſitas: ⁊ ſic volãt ad ſuũ alueare. Pedes anteriores ſignãt partẽ anteriorẽ ⁊ primã partẽ etatiꝰ noſtre. ſ. ſtatũ noſtre adoleſcentie. Medij mediũ vite: ſcȝ iuuentutẽ ⁊ inutilitatẽ. Poſteriores vltimũ vite. ſ. ſenectutẽ. Nos igit̃ chariſſimi debemus recolligere mel deuotionis ⁊ gr̃e ⁊ bonoꝝ operũ in primis pedibus. i.

in primo

Ayuntamiento de Madrid

in primo tempore iuuentutis atqꝫ per perſeuerētiā de
bemus remittere vſqꝫ ad medios pedes.i.vſqꝫ ad me-
dium vite.tandem vſqꝫ ad posteriores.i.vſqꝫ ad finem
vite ⁊ ſenectutem.vt ſic mel deuotionis ⁊ gratie.in pri
ma etate adoleſcētia colligatur ⁊ vſqꝫ ad ſenectutis po
ſterius perſeueret vt ſic gratijs ⁊ virtutibꝰ onerati ad
alueare paradiſi finaliter atqꝫ feliciter volitemꝰ. Ma
ne igitur ſemina ſemen tuum ⁊ veſpere ne ceſſet manꝰ
tua. Quod eſt cōtra multos ſimiles vaſis que fiunt de
auricalco que in ſui nouitate ſunt ſplēdidiſſima ⁊ pul
cerrima.ſed tandem paulatiue palleſcunt.in fine autē
ex toto rubiginātur ⁊ deturpātur.ita ꝙ liquores con
tentos corrumpūt ⁊ inficiūt ſi diu in eis ſeruant. Sic
vere multi ſunt qui in iuuentute per bona opera ruti
lant atqꝫ ſplendent.Sed vere quanto plus viuunt tan
to plus palleſcunt ⁊ a virtuali pulcritudine deficiunt
ita ꝙ in fine ⁊ ſenectute efficiūtur turpes et rubigino
ſi per diuerſa vicia ⁊ peccata ita ꝙ quicquid in eis cō-
tinetur.ſcꝫ verba opera ⁊ exempla totū inuenitur pu
tridum corruptum ⁊ infectum. Mors in olla vir dei.
iiij. Regū.iiij.ca. Non ſic boni quia vere in bonis ado
leſcentibus eſt manentior duratio. Item eſt in eis
acceptior perfectio quia.ſ.ceteris paribus plus placēt
deo bona facta a iuuene ꝙ̄ a ſene. Exemplum de bea-
to Johanne qui erat adoleſcens amictus ſyndone ſuꝑ
nudo Mat.xiiij.de quo tamen legitur ꝙ iſte erat diſci
pulus ille quem diligebat Jeſus Joh.vlti. Unde de da
uid qui interpretatur vultu deſiderabilis dicitur.j.Reg
xvij. Erat adoleſcens rufus ⁊ pulcer aſpectu. Margari
ta enim que in mane concipitur melior eſt candidior ⁊
pulcrior ꝙ̄ illa que in veſpere generatur vt dicit dyaſ.
et Iſido. Sic vere chariſſimi illi qui in mane iuuentu-
tis et ab ipſo tempore adoleſcentie concipiuntur i gra
tiā ⁊ i eē virtuali ꝓducunt meliores ſunt ceteris paribꝰ
⁊ ideo acceptiores ⁊ i ſe puriores ꝑ innocētiā pulcioresꝑ
apparētiā.cādidiores per innocentiam ꝙ̄ illi qui in tē
pore ſenectutis ad deum conuertuntur quia.ſ.tunc eſt
homo ſicut ſtella matutina in medio nebule Eccl.l. Et
ſic igitur dico ꝙ quia in tempore adoleſcentie hō con
uerſus eſt perfectionis acceptioris.durationis manen
tioris.impreſſionis facilioris. Bene dico qđ ad huiuſ
modi conuerſionē in adoleſcentia faciendā nos debet
mouere temporis aptitudo. Ab adoleſcentia inquit:
Ideo faciamus qđ de nobis poſſit dici illud Hieremi.
xlviij. Fertilis fuit moab ab adoleſcentia ſua requieuit
in fecibus ſuis nec eſt tranſfuſus de vaſe in vas. ¶ Id
circo permanſit guſtus eius in eo.⁊ odor eius non eſt
immutatus. Nos enim debemus eſſe fertiles per bo-
norum operum abundantiam per longitudinis per-
manentiam.requieſcere in fecibus per noſtre vilitatis
reminiſcentiam.non eſſe tranſfuſi per peccatorum in-
terruptionem habere guſtum per eternorum deuo-
tionem et etiam odorem per bone fame diffuſionem.
debemus igitur ab adoleſcentia in bonis occupari qꝛ
hec requirit aptitudo ¶ Secundo dico ꝙ ad hoc com
B petit corporis fortitudo.viro inquit homo qui neceſſe
habet fortem inimicum inuadere hic potiſſime debet
facere illo tempore quando melius poterit armorum
pondera ſuſtinere et quando maiori ſolet fortitudine
abundare. Et ideo quia nos habemus fortes inimi-
micos.ſ.mundum carnem ⁊ diabolum inuadere ⁊ eis
pro viribus repugnare.ideo neceſſe eſt ꝙ illo tempore
quo corpus eſt fortius ⁊ virtuoſius ad arma bonorum
operū ſuſtinenda.ſ.ad ſcutum patientie.ad loricaꝫ pe-
nitentie.baltheum conſtrictiuū amicicie.galeam que
caput intentionis ꝓtegit veritatis ⁊ iuſticie.lanceaꝫ ꝗ
a longe percutit orationis enſem qui ex omni parte
ſcindit aſpere correctionis videlicet in tempore adole
ſcentie. Iſtos hoſtes per bona opera inuadamus viro
inquit.qꝛ.ſ.dū ſumus viri.i.fortes ⁊ virtuoſi.ſ.in etate
adoleſcētia iſta debemus oꝑa frequētare. Exemplū de
Goliat.j.Reg.xviij. De quo dꝛ ꝙ ipſe erat vir bellator
ad adoleſcētia ſua. Quia vere bella bonorū operū ⁊ la
borum debemus ab adoleſcentia atqꝫ dum ſumus iu
uenes frequentare.j. Mach.ca.xvj. Expugnauimus
hoſtes ab adoleſcentia quod etiam patet exemplo na
turali de apibus. Inter apes talis eſt ordo: ꝙ ille que
ſunt fortiores ⁊ iuniores exeunt ad laborem ⁊ ad flo-
res ad alueare portandos. ſeniores autem in alueari
remanēt in quiete.vbi mella ⁊ manſiones cuſtodiūt
vt dicit Plinius. Sic vere chariſſimi inter nos ꝗ ſunt
iuuenes fortes.ſ.⁊ virtuoſi debēt exire ad laborem ex
terioris diligentie.aſperioris penitētie ⁊ ad flores ho
neſtatis apparentie.⁊ etiam ad flores tēporalis ſub-
ſtantie ipſamqꝫ debent ad alueare conuentus vel ec-
cleſie aggregare:⁊ ſenes ⁊ debiles ſuis laboribꝰ fouere
pariter et nutrire. Senes autē ⁊ debiles qui corporis
fortitudine ſunt priuati:circa mellis diſtinctionem.i.
circa dulcoris ⁊ deuotionis ⁊ orationis cōfectionem
et celeſtis māſionis preparationē debēt ſuſtinere ⁊ va
care. Quia.ſ.in eccleſiā iuniores debēt per ſuos labo-
res ſenibus de temporalibꝰ ꝓuidere.⁊ ſenes per ſuas
orationes debēt iuuenes cōfortare vel iuuenes.i.ſecu
lares debēt ſenibus.i.maturis religioſis ⁊ eccleſijs de
floribus.i.de tēporalibus ꝓuidere.que reuera ſunt trā
ſitoria more floris:ſenes aūt debent eis de melle.i. de
dulcore ſpiritualiū.vt dictū eſt.prouidere.qꝛ ſicut dꝛ.j.
Cor.ix. Si ſpiritualia ſeminauimus vobis nō magnū
eſt ſi veſtra carnalia metamꝰ. Eſt igitur in adoleſcen
tia corporis fortitudo.viro inquit.j. Regū.xviij. Eſto
vir fortis ⁊ preliare bella domini. ¶ Tertio dico. Qđ
in adoleſcentia debemus operibꝰ inſiſtere:⁊ ꝙ ad hoc
debet mouere oneris grauitudo. Sicut em̄ onera gra
uia ⁊ edificia ponderoſa debent imponi nouis colum
nis:quia.ſ.magis ſunt fortes ſtabiles atqꝫ firme non
antiquis nec putridis nec corruptis. Sic vere quia no
bis incūbunt grauia onera.ſ.tentationū.tribulationū
⁊ laborū ⁊ operationū. Idcirco fortibus columnis.i.
corporibus dū ſunt in nouitate adoleſcentie ⁊ iuuen-
tutis fortitudine ⁊ vigore:debemus iponere non colū
nis putridis.i.corporibꝰ ſenibꝰ:debilibus ⁊ infirmis.
qđ oſtenditur cum dꝛ. Portauerit iugū.qꝛ.ſ.iuguꝫ di-
uerſarum tribulationum laborꝝ ⁊ operationuꝫ ſtatu-
torꝝ ⁊ mādatorꝝ:neceſſe habemus per obediētiā tole-
rare. Un̄ Eccl.xlix. Occupatio magna creata eſt om-
nibus hominibꝰ ⁊ iugū graue ſuper filios adam a die
exitus de ventre matris ſue.vſqꝫ in diem ſepulture eo
rum. Sed vere de multis pōt dici illud Hiere.ij. A ſe-
culo cōfregiſti iugū rupiſti vīcula. Mali em̄ rumpūt
et frangūt per tranſgreſſionē iugū.i.punitionē impo
nes ⁊ vinculuꝫ ſcꝫ ſtatutorꝝ ligaturas ⁊ obligationes.
hoc potiſſime eſt in religione. vbi multi ſunt ita obſti
nati ⁊ ſuꝑbi: ꝙ nulli iugo obedire volunt ſiue mittere
colla ſua immo ſepe accidit ꝙ per inſolentiā ⁊ apoſta
ſiam om̄ia diſſipant atqꝫ frangunt ſimiles rinoceroti
que ē beſtia ita indomita: ꝙ nullo poteſt iugo vel vin
culo cōtineri. Sic vere nec iſti vinculis regularis ob-
ſeruantie nec iugo laboris ⁊ obedientie poſſunt ſubij
ci vel ſubmitti. Nam ſm̄ Plinium rinoceros viua
capi non poteſt niſi forte puellaris virginitas ipſam
domet. Sic vere iſti mali obſtinati ⁊ effrenati capi ne
queunt vel concludi.in regularis vinculis diſcipline:
niſi forte puellaris virginitas.ideſt influētia virginis
glorioſe ad hec ſuam gratiam operetur. Et ideo de
tali rinoceronte loquitur Job.xxxix. Nonne volet ri
noceros ſeruire tibi:aut morabitur ad preſepe tuum
nunquid alligabis eum ad arandum loro tuo aut cō
fringet glebas tuas poſt te.quaſi diceret nō. Obſtina
ti enim ſunt quo ad ſubiectionem preſumptuoſi quia
nolunt ſeruire quo ad durationeꝫ defectuoſi:quia nō
morant ad preſepe.ideſt in clauſtro.quo ad operatio
nem delicioſi.quia ſcilicet nō arant nec glebas ſui cor
poris confringunt per penitentiam:quo ad preteritio
nem iniurioſi.quia ſcilicet non alligātur foro diſcipli
ne. Non ſic chariſſimi:ſed in adoleſcētia laboremꝰ qꝛ
ad hoc debet mouere laboris ſeu oneris grauitudo.

Ayuntamiento de Madrid

poꝛtauerit inquit iugum. Dicat igitur quilibet illud
zacha. xiij. Homo agricola ego ſum: qm̄ adam exēplū
meum ab adoleſcentia mea: qꝛ ſicut dicitur ad Gala.
vj. Unuſquiſqꝫ onus ſuum poꝛtabit. ¶ Quarto quia
ad hoc mouet munerū plenitudo: qꝛ vere ſicut vinea
que in ſui nouitate bene colit vberioꝛē fructū poꝛtat.
ſic vere homo qui in adoleſcētia per penitētiā ⁊ coꝛre
ctionem bene colit plures ⁊ melioꝛes fructus virtutū
⁊ premioꝛum in vita ſua recipit ⁊ etiā in futura: qꝺ oſtē
ditur cū dicitur. Bonū eſt qꝛ. ſ. bonitas gratie ⁊ gloꝛia
per virtutis opera generat. Sicut dicit autoꝛ de api-
bus. Apes in vere ⁊ autūno cōficiunt mel ſed id qꝺ fit
in vere magis eſt bonū: ꝓpter illoꝝ nouitatē ⁊ purita
tem. Sic vere ſpūs in vere iuuentutis ⁊ in autūno ſe-
nectutis poſſunt cōficere mel ⁊ acquirere. i. dulcoꝛem
virtutum gratie ⁊ gloꝛie. illud tn̄ qꝺ in vere iuuentu-
tis acquirit. qſi. ſ. flos affectiōis. purioꝛ eſt melius de
bet merito reputari iuxta illud. Prouer. xxv. Comede
fili mel quia bonum eſt. Et ideo chariſſimi ad adole-
ſcentiā applicemus nos bonis operibꝰ. qꝛ hic requi
ritur fructus plenitudo: pene meſtitudo: ſtatus foꝛti-
tudo ⁊ tempoꝛis aptitudo. Eſt igitur adoleſcentia na

D turalis. ¶ Scꝺo dico. Qꝺ eſt adoleſcentia virtualis.
Nā ſicut adoleſcens abundat in virtutibꝰ naturali-
bus. Sic vere nos debemus abundare in virtutibus
moꝛalibus. Et ideo quilibet bonus ⁊ virtuoſus poteſt
dici adoleſcens ideſt bonis moꝛibꝰ iuueneſcēs. Ideo
de quolibet tali poteſt dici illud Marci. xiiij. Adole-
ſcens quidam ſequebat eū. ſ. ieſum amictus ſyndone.
Nam ſicut etas adoleſcentie eſt naturaliter feruētioꝛ
ſubiectioꝛ ⁊ purioꝛ: Sic vere boni debent eſſe.
Feruentioꝛis charitatis adoleſcens.
Parentioꝛis volūtatis. Seqbatur eū.
Paratioꝛis puritatis. Amictꝰ ſyndone.
Debet igitur iuſtus ſeu moꝛalis adoleſcens.
Charitatꝭ facibꝰ ardere. Dignitatꝭ iuſſibꝰ parere.
Honeſtatis floꝛibus ſplēdere.

E Debēt igit hr̄e charitatē feruētioꝛē. Nā ſicut in eſtate
adeo magis viget caloꝛ naturalis. Sic vere in viris ꝑ
fectꝭ magis abūdat caloꝛ et feruoꝛ ſpiritualis. ſ. ignis
amoꝛis ⁊ charitatis qꝺ oſtēditur cū dꝛ. Adoleſcēs quia
adoleſcēs dꝛ ab adoleo les. qꝺ idē eſt qꝺ incēdo dis. eo
ꝙ etas illa eſt tota incēſa ꝑ caloꝛē naturalē. Vñ in pſ.
Ibi beniamin adoleſcētulus in mentis exceſſu. Nā ſi
de bonis q̄ritur vbi ſunt: rn̄det ibi. ſ. in ſtatu grē. Qui
ſunt ipſi ſunt beniamin. i. filij ⁊ dilectoꝛes ꝓſperitatis
eterne. Quales ſunt ipſi ſunt adoleſcētuli. i. foꝛtes fer
uentes et virtuoſi. Quid agūt ꝓ certo ipſi ſunt in mē
tis exceſſu id eſt: in mētali feruoꝛe affectione cogita-
tione ⁊ meditatione ⁊ cōtēplatione. Sed vere ꝓ h dő-
loꝛ nō ſic: qꝛ vere multi ſunt hodie adoleſcētes coꝛpo
re: qui nō ſunt adoleſcētes mēte: et multi qui nō ſunt
nec coꝛpoꝛe nec mēte. Nā ſicut vinum naturaliter eſt
calidum ⁊ humidū: ⁊ tamē propter exterioꝛē caloꝛem
abundantē humoꝛ eius conſumit ⁊ caloꝛ eius deſtrui
tur. ſicut patet in aceto. ⁊ ſic non eſt amplius calidus
nec humidus ſꝫ frigidus ⁊ ſiccus: Sic vere multi qñqꝫ
ſunt boni. id eſt: viri perfecti ⁊ dei angeloꝛū gratia le-
tificati. calidi per charitatē: humidi per pietatem. ſed
caloꝛ exterioꝛ. id eſt ardoꝛ et amoꝛ exterioꝛ bonoꝛum
ideſt deliciarum et diuitiarum ipſoꝛum virtutem et
naturam per auariciā ⁊ luxuriā coꝛrūpit. ita ꝙ ipſi ef
ficiuntur frigidi: per indeuotionē. ⁊ ſicci: per incōpaſ
ſionē. ⁊ ideo tales nō ſunt vinū per alioꝛū conſolatio-
nem: ſed ſūt eis i acetū. per tribulationū moꝛtificatio
nem. qꝛ. ſ. ipſi ſunt alioꝛū moꝛtificatiui: per rapinā ⁊ ve
xationē. ⁊ ideo vicini eoꝛū poſſunt dicere illud pſ. In
ſiti mea potauerūt me aceto. Verbū poteſt eſſe pau-
perū ⁊ vicinoꝛū. Non ſic chariſſimi nō. ſed ſimus ado
leſcentes ſpirituales. ſ. feruētioꝛis charitatis. Adole-

F ſcens inquit. ¶ Secūdo ſimus paratioꝛis volūtatis.
Sequebatur eū. Sicut enim adoleſcentes ſunt ſenibꝰ
magis flexibiles ⁊ agiles: ſic eī adoleſcentibus filijs
diuitum ⁊ potentū ſolet aſſignari magiſter ⁊ pedago-
gus qui eos inſtruat et infoꝛmet: quem ipſi ſequūtur
et ei obediūt. Sic vere viri ꝗ perfecti humiles obediē-
tes ⁊ agiles ſunt magiſtros ſibi aſſignatos. ſ. deum ⁊
prelatos ſuos per humilitatem ⁊ obedientiam ſequū
tur eoꝛumqꝫ vocis deſiderijs et mandatis ſuam para
tam exhibent voluntatem. Unde. j. Petri. v. Similiter
adoleſcētes ſubditi eſtote ſenioꝛibus. omnes enim in
uicem humilitatem inſinuate. vbi iſta ſubiectio com
mendatur. Ex cōcoꝛdie viciſſitudine. Similiter inꝗt
et inuicem. Ex conſtantie foꝛtitudine. Eſtote. Ex fun
damento perfectionis. Humilitatem. Ex documēto
diſcretionis. Inſinuate. Et iſta ſubiectio obediētie oſtē
ditur: quando dicitur. Sequebar eum ſcilicet Ieſum.
quia vere ieſum dei filium vel Ieſuꝫ ſaluatoꝛem. ideſt
bonum ⁊ iuſtum prelatum debemus ſequi ⁊ ei obedi
re ⁊ obſequi. Unde Seneca in prouerbijs dicit. Oppoꝛ
tunum eſt maioꝛum ſequi veſtigia. ſi recte proceſſerit
Quod eſt contra multos: qui reuera non videntur eē
iuuenes: immo ſenes ſunt tardi ⁊ ponderoſi: nec ad ſe
quendum alios ſunt apti. Sic multi ſunt in vicijs an
tiqui et per malas conſuetudines aggrauati pigricie
et negligentie hebetati. a ſententia etiam diſcretiōis
et ſapiente ſpoliati: ꝙ nec chriſtum nec prelatum per
ſubiectionem et obedientiam volunt ſequi: ſed ma-
gis ipſum per diuerſa vicia proſequi: nec volunt eis
aliqualiter obedire: ſed magis eos contēnere ⁊ odire.
Unde videtur ꝙ multi ſunt ſimiles lupis qui ſm̄ ho-
merum libro de pugnis ⁊ aſtutijs beſtiarum: quando
ſeneſcunt fiunt peſſimi. quia tūc propter coꝛpoꝛis gra
uitatem nequeant beſtias venari: cōuertuntur ad ho
mines impugnandum: occidendum: et deuoꝛanduꝫ.
Sic vere multi ſunt qui in vicijs antiquantur et per
grauitatem et pōderoſitatē negligentie taliter hebe-
tantur: ꝙ ipſi non curant nec poſſunt cōtra beſtias
id eſt contra motus beſtiales et ſenſuales: ſcilicet car
nalia deſideria reprimendo: deo ⁊ prelatis obediendo
et ſe in bonis actibus occupando. immo vere ipſi ni-
tuntur impugnare homines. i. motus et actus ratio-
nis ſcilicet deum ⁊ prelatos contemnendo. ⁊ per obſti
nationem ⁊ negligentiam tepeſcendam. Ideo de illis
poteſt dici illud Ezech. xix. Leo factus eſt ⁊ didicit ca-
pere predam hominesqꝫ deuoꝛare. Tales etiam lupi:
aliter exponendo: poſſunt dici cupidi ⁊ auari. qui vere
ad litteram quanto ſunt ſenioꝛes: tanto ſunt nequio-
res et ad auariciam promptioꝛes. quia teſte Seneca.
Cum cetera vicia nobis ſeneſcentibus ſeneſcant. ſo-
la auaricia iuueneſcit. Et ī hoc maxime ſunt nequiſſi
mi. quia ſcilicet ipſi non nocent beſtias et malos cru-
deles ⁊ iniquos. immo ipſos ſuſtinent atqꝫ fouēt. Sꝫ
vere homines. ideſt bonos ⁊ ſimplices et benignos ra
tionabiles et iuſtos ipſi per rapinas fraudes et vſu-
ras quātum poſſunt deſtituunt et impugnant. Non
ſic chariſſimi. non ſimus ſenes. tardi: pigri et iniqui:
ſed ſimus adoleſcentes obedientes: ſcilicet et ſubie-
cti. Sequebatur inquit eum. vt ſic quilibet poſſit dice
re illꝺ Matthei octauo. Magiſter ſequar te quocūqꝫ
ieris ⁊c. Simus igitur chariſſimi paratioꝛis volunta
tis. ¶ Tertio ſimus parentioꝛis vel foꝛmoſioꝛis pu-
ritatis. Amictus ſyndone. Adoleſcentes ſunt vt com- G
muniter quo ad ſubſtantiam purioꝛes. et etiam quo
ad decentiam pulchrioꝛes. quia ſcilicet natura nō eſt
in eis ſuperfluis ⁊ coꝛruptis humoꝛibꝰ defedata: ſꝫ ſan
guine rigata purioꝛi ⁊ amplioꝛi pulchritudine deco-
rat. Sic vere boni ſunt ⁊ debent eſſe ſubſtantia pu-
rioꝛis per innocentiā intrinſecā: ⁊ apparētie pulchri
oꝛis ꝑ cōtinētiā extrinſecā: qꝺ oſtēdit cū dicitur. Ami
ctus ſyndone ꝗ eſt pannꝰ lineus cādidus atqꝫ nudus
et ſignat coꝛdis ⁊ coꝛpoꝛis puritatem. Et ideo nos de
bemus eſſe ſicut Ioſeph. de quo dicitur. Mat. xxvij.
Qꝺ ipſe accepto coꝛpoꝛe chriſti inuoluit in ſyndone
munda. Et Marci. decimoquinto. quod Ioſeph mer
catus eſt ſyndonem: quia vero Ioſeph qui interpreta-
tur aug-

Ayuntamiento de Madrid

tur augmentum.ideſt illi qui volunt in gratijs augmē
tari debent mercari et acquirere ſyndonem.ideſt cor-
dis ꝛ corporis puritatem.De talib⁹ adoleſcētib⁹ dr.j.
Reg.xviij.Erat aūt adoleſcēs rufus ꝛ pulcer aſpectu
decoraq; facie:vbi talis puritas cōmendatur.
A cōſtantie firmitate.Adoleſcens.
A clementie pietate.Rufus.i.ſanguineus.
Ab apparētie venuſtate.Pulcer aſpectu.
A cognoſcentie ſanitate.Decora facie.
Sed heu ꝓh dolor videt̄ ꝙ pauci ſūt hodie q̄ tali ado
leſcētia ſunt dotati.qr vere multi ſunt hodie q̄ nō hn̄t
Innocētie puritatē.ſed luxurie feditatē.
Nō decētie venuſtatē.ſed inſolentie leuitatē.
Nō ſciētie ſanitatē.ſed inſcitie prauitatē.
Nō cōtinētie caſtitatē.ſed potius luxurie.
carnalitatem. Et ideo tales non ſunt proprie adole-
ſcentes.immo decrepiti ſeu ſenes: qui viſceroſi ſunt
phlegmatici ꝛ imūdi:ſimiles ſymijs que in iuuētute
ſua ſatis ſunt mūde in ſenectute aūt ſiūt immunde.
Maſculi aūt in ſenectute fiunt fetidi ꝛ immundi cun
ctis abominabiles et deſpecti. Sic vere multi ſunt q̄
ꝙdiu durant ꝛ perſeuerāt in adoleſcētia virtuoſa.ꝛ in
ſtatu gratie ꝛ virtutis.ipſi ſunt puri ꝛ mūdi per inno-
centiā ꝛ caſtitatē. Sed vere qñ per vicia ꝛ per malas
cōſuetudines antiquātur tunc fiunt immundi per lu
xuriā corrupti per perſeuerātiā ꝛ fetidi p infamiam de
ſpecti ꝛ abominabiles per omnium cōtemptum ꝛ diſ
plicentiam. p̄s. Corrupti ſunt et abominabiles facti
ſunt ꝛc.Et ideo tales mali adoleſcentuli poſſunt dice
re illud p̄s.Adoleſcētul⁹ ſum ego ꝛ cōtēptus.Et tales
fuerunt figurati Luc.xv.In adoleſcētiore filiorum qui ac
ceptā portionem diſſipauit cum meretricib⁹ viuendo
luxurioſe.Sic vere chariſſimi tales a patre ſuo chriſto
acquirunt ꝛ accipiunt in baptiſmo portionem ſuā ſcʒ
gratiam et innocentiā ipſam diſſipant ꝛ conſumunt
per diuerſa vicia ꝛ peccata et maxime viuēdo luxurio
ſe fetide ꝛ immūde.Non ſic chariſſimi nō ſed pro deo
habeamus parentē puritatē.paratā voluntatem. fer
uentē charitatē.Et iſta eſt adoleſcentia virtualis: de
qua virtuali adoleſcentia pulcre loquit̄ ſcriptura Iob.
xxix.dicens ſic.Quis mihi det vt ſim iuxta mēſes pri-
ſtinos ſicut fui in diebus adoleſcētie mee quādo petra
fundebat mihi riuos olei. ℭ Circa tertiū nota: ꝙ eſt
adoleſcētia carnalis:qr per adoleſcētiā intelligit̄ ſta-
tus viciorū ꝛ peccatorū.Et ideo de tali adoleſcētia po
teſt intelligi illud Eccl̄.xj.Adoleſcētia ꝛ voluptas va
na ſunt.vbi oſtendit̄ ꝙ ſm tres cōditiōes que ſunt in
adoleſcētia corporali:tria ſunt vicia in adoleſcētia cri-
minali.Sunt eīm adoleſcētes naturaliter feruidi: hu
midi:fluidi.ſm quas tres cōditiones peccator cupi-
ditatis facibus inflāmatur:ꝙtum ad calorem adole-
ſcentia.Carnalitatis fecibus inquinatur ꝙtuʒ ad hu
morē.voluptas.Stabilitatis viribus ſpoliatur:ꝙtuʒ
ad fluxiōeʒ.Uana ſunt inquit. Habēt igit̄ mali ado
leſcentes.ideſt peccatores.
Cupiditatē ardentē.
Carnalitatē fetentē.
Fragilitatem fluentē.
Habent dico ardorem cupiditatis.Nā ſicut calor na
turalis abūdat in iuuenibus:qui naturales motus ꝛ
appetitus incitat ꝛ inflāmat.ſic peccatores abundāt
in ardore ꝛ calore cupiditatis:per quam motus et ap
petitus deſideriorum ſuorum inflāmat̄ per auariciaʒ
quod oſtenditur cū dicitur. Adoleſcentia quod dicit̄
ab adoleo les.quod idem eſt: ꝙ incendo dis. ad notā
dum ꝙ tales ardore auaricie ſunt incenſi.Nā munda
na proſperitas eſt ſimilis cuidā fonti qui eſt in affri-
ca de quo dicit Iſid.Nō faces ardentes ibi extinguun
tur ꝛ extincte ibi reaccēdūt.Similis fons eſt in gallia
in grationopoli i delphinatu viēnenſi ſicut audiui ab
epiſcopo dicti loci.de quo Auguſti.etiam facit mētio
nem de ciuitate dei.lib.xx.cap. v. Sic vere in mundo
et in mundi proſperis illi qui ſunt ardentes per cha
ritatem extinguunt̄ per iniquitatē. In deuotionē.tepi
ditatem.Illi qui ſunt ibi extincti.qui.ſ.nō ſunt per ar
dorē auaricie inflāmati.ſi in fonte iſto. ideſt in mūdi
proſperis immergant̄.ſtatim eorum deſideria per auari
ciam inflāmantur.Sicut eīm pinguedo ligna facili⁹
inflāmari facit ſi inūcta ex ea fuerint ꝛ linita ſic pīgue
do mundane proſperitatis cor qđ exinde linitur per cō
placētiā facit per auariciam inflāmari.Eſa.lxvj.Ac-
cendentes ignē oēs vos accincti flāmis:ꝛ nota ꝙ di-
cit accincti flāmis:qr tales accincti ſunt ꝛ armati flā-
meis mūdi diuitijs q̄ cor humanū per auariciā cōbu-
runt.p̄s.Flāma cōbuſſit peccatores. Et tales adoleſcē
tes fuerunt figurati in illo Mat.xix.cui p̄cepit Ieſus
ꝙ ipſe venderet oīa bona ꝛ daret pauperib⁹. qui cum
eſſet diues valde.abijt triſtis.Sic vere illi q̄ ſunt diui-
tes ꝛ diuitijs alligati.nihil reputāt tā triſtabile ꝙ ab
amore diuitarū recedere:ꝛ bona ſua pauperib⁹ eroga
re.Ideo de tali adoleſcētia pōt intelligi illud Iob.xxij.
Oſſa illius implebuntur vicijs adoleſcentie ſue. Ha-
bent igitur ardorē cupiditatis inquit. ℭ Scđo iſti ha
bent humorē carnalitatis voluptas inquit.Sicut eīm I.
videmus.ꝙ adoleſcētes plus habēt de humore radi-
cali:ſic vere peccatores magis habent de humore car
nalitatis luxurie ꝛ voluptatis:q̄ recte eſt quaſi radica
lis ꝛ intrinſecus humane cōditionis naturalis appe-
titus.Ezech.xxiij.fornicati ſunt ab adoleſcentia ſua.
Uoluptas inquit.Nā vt dicit yſaac. Piſces recentes
ſunt cōmuniter viſcoſi ꝛ humidi.ideo indigēt ꝙ ſali-
antur:vt eorum ſuperflua humiditas cōſumatur. Sic ve
re chariſſimi qui ſunt ſpiritualiter recentes.ſ.perſone
inſolentes ꝛ immature ſolēt abundare in humiditate
et viſcoſitate luxurie ꝛ carnalitatis malaq; nutrimen
ta.ideſt mala verba ꝛ exēpla alijs vt cōmuniter admi
niſtrant.ꝛ ideo ſumme indigēt ꝙ per ſal. ideſt per cō-
dimentū diſcretionis.vel per ſal.ideſt per acritudinē
correctionis ꝛ tribulationis a ſuis humidis carnali-
bus voluptatibus deſiccētur.Figurati in illo adoleſcē
te Luce.vij.Qui efferebatur mortuus cui⁹ loculū Ie-
ſus tetigit dicens.Adoleſcens tibi dico ſurge.ꝛ ſic fuit
reſuſcitatus.Sic vere qñ homo eſt mortuus per pctm̄
et maxime per luxuriā:que ad modū mortui fetet qui
effertur ad foueā infernalē non reſuſcitatus per gr̄aʒ
niſi Ieſus tangat loculū corporis ſui per correctioneʒ
et tribulationē.Et niſi dicat adoleſcēs tibi dico ſur-
ge.Uide figuram iſtā melius expoſitā.vbi ſupra.Acce
dere.Et voluptas. ideo dicūt illud Eccl̄i.ij.Non pro-
hibui cor meū quin omni voluptate frueret̄. Et ideo
cuilibet tali adoleſcenti.ideſt cuilibet perſone carnali
poſſet dici illud Eccl̄i. xvj. Non es inquit recordata
dierū adoleſcētie tue qñ eras nuda ꝛ confuſione ple-
na ꝛ conculcata in ſanguine tuo edificaſti tibi lupa-
nar ꝛ feciſti tibi proſtibulum.Habent igitur tales hu
morē carnalitatis. ℭ Tertio dico ꝙ ipſi habent fluo
rem mobilitatis.Sicut enim adoleſcens naturaliter
eſt mobilis leuis ꝛ inſtabilis ꝛ etiā i corde debilis.Sic L.
peccator habet mobilitatē incōſtantie.Leuitatē inſo-
lentie.Debilitatē negligētie.Sunt eīm debiles ad be
ne operandū.Leues ad laſciuiendū. Mobiles ꝛ inſta
biles ad perſeuerandū.Quod oſtenditur cuʒ dicitur.
Uana ſunt qr.ſ.res vane ſunt ille que non ſunt dura-
biles:nec habent ſtabile fundamentū. Sic vere tales
ſunt ita vani:ꝙ non ſunt in vno propoſito ſtabiles ne
q; firmi.ſed per incōſtantiā mobiles ꝛ infirmi. Uana
ſunt opera ꝛ riſu digna . Tales ſunt ſimiles camelio-
ni cuius pellis nō eſt determinata ad aliquem colorē
immo colorem ſuum ſm circūſtantes colores variat:
atq; mutat.Oculos etiam habet multū mobiles ꝛ ſe
piſſime eos gyrat. Parū habet de ſanguine et parum
de carne ſplene caret:vt dicit Iſido.ꝛ Auicen.Reuera
tales ſunt multi huius mūdi peccatores: quia ita ha
bēt oculos cordis mobiles ꝛ vertibiles p varios ꝛ mul
tiuolos appetitus quia nunꝙ in eodeʒ propoſito per
ſeuerant.immo de vno propoſito ad aliud faciliſſime ſe

Ayuntamiento de Madrid

conuertunt. Ecleſi. xx. Oculi eius ſeptemplices ſunt. In eodem etiam colore virtutis ⁊ perfectionis ⁊ bone cõuerſationis nõ perſeuerãt. immo ſm colores rerum exteriorum. i. ſm aliorum circunſtantium mala exempla faciliter de colore ad colorem id eſt de virtute ad vicium ſe conuertunt Eccleſiaſtici. xvj. Sumpſiſti veſtimenta tua multicoloria. Et breuiter iſti nihil habent de ſplene. vbi eſt ſedes melancolie que cauſat triſticiaʒ id eſt de merore timoris: ⁊ conſiderationis. parum de ſanguine ⁊ de rubore pietatis ⁊ cõpaſſiõis. Numeri. xij Caro eius deuorata eſt a lepra. Et ideo de talibus adoleſcentibus poteſt dici illud Geñ. viij. Senſus auteʒ ⁊ cogitatio in malũ prona ſunt ab adoleſcentia ſua Heu chariſſimi. pro deo non ſic. non ſimus cameliones ſm iſtam cõditionem. ſed ſimus cameliones ſm aliam expoſitionem: Habeamus igitur oculos cordis per agibilium circumſpectionem. variemus colores conuerſationis per circumſtantiũ mutationẽ. Abdicemus carnem ⁊ ſanguinem. ideſt voluptatem et carnalitatem Non habeamus ſplen qui ridere facit. ideſt mundi facultatem et proſperitatem. que. ſ. riſum introducit. hoc eſt dictu cordis vanitatem et iocunditatem. vertere ei debemus oculos diſcretionis noſtre ad cõſiderandũ nunc temporalem vanitatem. nunc eternalem felicitatem. nunc infernalem aduerſitateʒ. Itemq colores debes mutare. quia vere quicquid de coloribus moruʒ et perfectionum in alijs que circa ſunt viderimus. totum debet in pelle conuerſationis noſtre per mutationem apparere vt nobis poſſit dici illud Ezechi. xvj. Laui te aqua et mundaui ſanguineʒ tuum. vnxi te oleo ⁊ veſtiui te ⁊ diſcoloribꝰ calciaui te hyacintho. cinxi te ⁊ byſſo. vbi oſtenditur ꝙ nos debemus.

Uendicare corporis puritatem. Laui te aqua.
Abdicare carnis feditatem. Mundaui ſan. tuum.
Conſeruare dulcem pietatem. Unxi te oleo.
Procurare morum honeſtatem. Ueſtiui te diſ.
Refrenare iunctam voluntatem. Calciaui te Iacin.
Acceptare mundam caſtitatem. Cinxi te byſſo.

Sed vere chariſſimi non ſic mali et peruerſi. ſed vere ipſi ſunt ſicut dictum eſt. per inconſtantiam fluidi. ꝑ luxuriam humidi. per auariciam feruidi Et ſic eſt dictuʒ de adoleſcentia criminali.

Adonias. fuit filius dauid primogenitus qui ſine licẽtia patris regnare volẽs confederauit ſibi ioab principem exercitus patris ſui ⁊ abyathar principem ſacerdotum. ⁊ inſtructo conuiuio regni etiam nomen aſſumpſit. Pater vero eius hoc ſciens ipſum a regno repudiauit et Salomonem minorẽ filium in regnum loco ipſius ſublimauit. ſicut dicitur iij. Regum. j. Adonias eleuabatur di. Ego regnabo Et dic ꝙ ſicut adonias petijt ſunamitem vt ſic cum ea regnum vſurpare valeret propter quod etiam in templo fuit occiſus. ſicut patet ibidem Sic illi qui ſunamitem ideſt beneficia eccleſiaſtica petunt et dignitatibus eccleſiaſticis deſponſari querunt videlicet. vt regnent ⁊ preſint et non proſint. a ſalomone. id eſt a chriſto finaliter occidentur. quando ſcilicet in ipſo templo eccleſie. prope altare domini mortis tẽporalis ⁊ eterne ſententia punietur ⁊c.

Adonibeſeth. Nota qđ adonibeſeth fuit rex hieruſaleʒ. qui pugnauit contra Joſue et filios iſrael aggregato ſibi exercitu ⁊ cõuocatis regũ auxilijs gentiliũ cõtra ipſos viſus eſt preualere ⁊ gabaonitas qui ad ioſue cõfugerant extirpare. fuerunt tamen a ioſue victi et in ſpeluncã admoto lapide recluſi et tandem interfecti ſunt et ſuſpẽſi Et interpretatur. adonibeſeth dominꝰ pacis vel dñator iuſticie. Talis poteſt ſignificare quemlibet regem ⁊ prelatum hieruſalem terreſtris. i. eccleſie militantis qui. ſ. pacis ⁊ iuſticie dñs debeat eſſe: qui tñ qñq ita fit in regimine ſuo malus: ꝙ cõtra Joſue ⁊ filios iſrael ideſt cõtra xp̄m ⁊ viros iuſtos pugnat ⁊ ad ſuũ xp̄um auxiliũ reges gẽtiles. i. ſeculares principes ſibi cõfederat atq vocat: ⁊ illos qui ad Joſue. ideſt ad chriſtum confugiunt ſcʒ ſimplices pauperes atq iuſtos ex actionibus atq depreſſiõibꝰ plus impugnat. P̄s. Ecce reges cõgregati ſunt cõuenerũt in vnũ aduerſus dñm et aduerſus chriſtum eius. Sed reuera finaliter tã iſti ꝙ ſui adiutores a ioſue vincuntur. i. a xp̄o ⁊ in ſpelunca ſepulcri appoſito lapide concludũtur ⁊ in inferno finaliter ſuſpenduntur.

Adoptio. Nota ꝙ adoptare nihil aliud eſt: ꝙ aliquem qui non eſt filius naturalis in filium volũtarie recipere vel habere: ⁊ ad certam portionem hereditatis tãꝙ proprium ⁊ naturalẽ filium ordinare. Et ſic igitur dicam ꝙ eſt. A

Adoptio numinis.
Adoptio hominis.
Adoptio luminis.
Adoptio criminis.

Dico primo. ꝙ eſt adoptio numinis. qꝛ ſcʒ deus adoptat homines ꝑ gratiam ⁊ eos cum vnigenito ⁊ cũ naturali filio ſuo ad hereditatẽ eternã admittit. ⁊ ſic datur homini per gratiam quod non habuerat per naturam: qꝛ cum homo. ſm apoſtolũ ſit filius ire. ipſum tamen facit per gratiã filiũ glorie. Iſta eſt eñ que hic inchoatur per gratiã. Iuxta illud Galath. iiij. Miſit deus filiuʒ ſuum vt adoptionem filiorũ dei reciperemus. In fine vero complebitur per gloriã. Rom. viij. cap. Adoptionem filioꝝ dei expectamus. Deus eñ facit ſicut illa ſpecies aquile que dicitur Oſſifragꝰ. De qua dicit Plinius. Qđ pullos ab alijs auibꝰ eiectos et derelictos recipit. ⁊ in nidum ſuum deferẽs eos nutrit. Sic vere quia parentes noſtri adaʒ ⁊ eua eiecerũt nos de paradiſo. ideo verus oſſifragus dei filius per incarnationem ad nos venit ⁊ nos in ſuos filios adoptauit ⁊ in nidum paradiſi deferens eterne glorie vberibus nos nutriuit Ephe. j. Predeſtinauit nos deus in adoptionem filiorum. Iuſti igitur filij dei adoptiui. chriſtus autem filius ſolus naturalis eius. Cuius contrarium Arrius aſſerebat. qui ſcʒ chriſtum creaturam eſſe ⁊ a deo in filium adoptatum inſtar Iude proditoris crepuit ⁊ in conſtantinopoli dum ad latrinas ſecederet inteſtina profudit: ſicut ponit in hiſtoria tripertita. Iſta eſt igitur potentia numinis. ¶ Secũdo dico. Qđ eſt adoptio clemẽtis hominis: quia ſcilicet hõ pauperes per charitatem quaſi in filios ſibi adoptat inꝗtum bona ſua ipis communicat atq donat. ſicut de filia pharaonis dicitur Exodi. ij. Qđ ipſa moyſen adoptauit in locum filij. Sed de hoc vide ĩfra. De elemoſyna. de Pauperibus et Miſericordia ⁊c. ¶ Tertio eſt adoptio gratie luminis. ideſt adoptio virtutuʒ quia ſcʒ cum homo naſcatur cum vicio originali ⁊ naturali virtutes naturaliter nõ poſſidet niſi ipſas ex accidenti recipiat ⁊ adoptet. Sicut enim dicit Seneca. Uirtutes magiſtro indigent: ſine magiſtro vicia diſcũtur: hortus enim cordis et corporis noſtri ſpinas ⁊ tribulos ſolum germinat: niſi quando homo virtutes adoptat. et eas ab extrinſeco ſibi inſerit atq plantat. Math. xxj. Homo quidam plantauit vineã. ¶ Quarto vero dico. ꝙ eſt adoptio culpe vel criminis. Sicut eñ dicitur Eccl'i. vij. Deus fecit hominem rectum: et tamen ipſe aliunde vicia adoptat quando voluntarie delinquit ⁊ peccat: ⁊ ea ſibi radicaliter aſſimulat ⁊ acceptat. Unde de talibꝰ filijs põt dici illud Eſa. j. Ue ſemini nequã filijs ſceleratis ⁊c. Sufficit.

Adorare. Idem eſt ꝙ ad plenũ orare. ⁊ idẽ eſt ꝙ ſupplicare veniam querere. grãs agere. Reuerentiam facere. grãʒ implorare. Perſonã honorare. ⁊ ei obedire ⁊ ſeruire. Quãtũ ad preſens autem dico. ꝙ adoratio eſt duplex. ſ. A

Uirtualis ⁊ meritoria.
Criminalis ⁊ dãnatoria.

Meritoria eſt illa: qua adorat deus ⁊ ſancti que dicit latria ꝗtum ad deũ. Dulia ꝗtũ ad ſanctos ⁊ res ſanctas. Dãnatoria eſt illa qua adoratur dyabolus. ⁊ dicitur ydolatria.

Ayuntamiento de Madrid

ydolatria.⁊ alia qua adoratur mūdus ⁊ res mūdane ⁊ dr yperdulia. Dicamus igitur primo ꝙ ē adoratio meritoria qua ſcȝ deus debet adorari. Circa qđ nota ꝙ omnis res in ſuis neceſſitatib⁹ recurrit ad illud qđ ei preficit in natura vt cū ipſo reperiat auxiliū ⁊ iuuamen. Iſtud videm⁹ de quadā beſtiola que dr onix: que per totā hyemē dormiens in ortu canicule euigilat ꝙ videns viſum ſuū debilitatū in dormiendo recurrit ad illā ſtellā ipſamqȝ attentis oculis cōſiderat: ac ſi recte ipſam ex certa ſcientia adoraret. qđ vtiqȝ facit vt ꝑ ſtelle claritatē ſui viſus obſcuritas tꝑetur. ſicut dicit Plini. ⁊ Iſido. Reuera chariſſimi ſic debet eſſe de nobis quia vere quotiēs aliquā neceſſitatē: infortuniū vel aduerſitatē patimur. neceſſe eſt ꝙ ad nr̄os ſuperiores. ſ. ad deum. ad ſanctos ipſos deuote adorādo ⁊ ſupplicādo celeriter recurrim⁹. vnde Eſa. xlix. Uultu in terrā demiſſo adorabūt te. Nā ſi ſomn⁹. i. dulcor et requies terrenoꝝ nos excecauerit ꝑ peccatum: oculoſqȝ cordis noſtri lumine diuine grē diſcretionū in toto vl̄ in parte priuauerit. ꝓ certo chariſſimi nos debemus recurrere ad ſtellā caniculā. i. ad deū ad glorioſam virginē vel ad ſanctos q̄ dicunt̄ ſtelle ꝓpter claritatem Dicuntur canicule ꝓpter fidelitatē. qꝛ. ſ. canis eſt animal fideliſſimuȝ. ⁊ ad ipſum debemus oculos cordis aperire per confeſſionem. ipſum reſpicere per cōtemplationem ipſum adorare per deuotionem coram co ſtare per perſeuerantie durationem. ⁊ ſic poterimus lumen recipere ꝑ diſcretionē. ⁊ p̄ diuine grē ſuſceptionem. vn̄ in ps. Accedite ad eū ⁊ illuminamini ⁊ facies veſtre nō cōfundent̄. Et hoc maxime fieri debet in ortu iſtius canicule. i. in die ort⁹. i. natiuitatis ſeu apparitionis dn̄i ſeu beate virginis: vel etiā in feſto cuiuſlibet ſcti vbi: ipſe xp̄s vel ipſe ſanct⁹ nobis ſpecialiter oritur vel apparet. figura Matth. ij. Ubi magi prius infidelitate detēti viſa ſtella ⁊ cognito xp̄i ortu. venerūt eum adorare: ⁊ ei thus ⁊ myrrham ⁊ aurum obtulerūt ⁊ ſic per fidem illuminati fuerūt. Sic vere chariſſimi nos debemus ad ſtellā. i. ad deū ⁊ ſanctos venire per deuotionē ⁊ eū adorare per fidē ⁊ honorationē ⁊ ei offerre thus. i. fragrantē orationē Myrrham. i. amaraȝ penitentiā ⁊ correctionem. Aurum. i. clarā ſapientiaȝ ⁊ diſcretionē. ⁊ ſic illuminabūtur per gratie ⁊ fidei ſuſceptionē dicētes. Uidimus ſtellā eius in oriente. ⁊ venimus cuȝ munerib⁹ adorare dn̄m. Et ideo de quolibet tali poteſt dici illud. j. Reg. j. Aſcēdebat vir ille de ciuitate ſua ſtatutis diebus vt adoraret ⁊ ſacrificaret dn̄o exercituum in ſylo. In quibus verbis ſoluitur ad oēs queſtiones q̄ ſolent fieri de homine qui vult aliquid facere. Soluitur em̄ hic ad iſtas circunſtantias Quis. qūo. qn̄. ad quid. cui ⁊ vbi. Oſtenditur em̄ quis debet eſſe qui deum deprecat̄ et adorat. qꝛ debet eē vir ille. Qūo hic debet eſſe? qꝛ aſcendendo de ciuitate ſua Qn̄? qꝛ ſtatutis diebus. Ad quid? vt ſacrificaret. Cui? dn̄o exercituum. Ubi? in ſylo. Diuide predictā autoritatem aliter ſi vis ⁊ dic qđ neceſſariū eſt. Potēter inſiſtere virtutis actib⁹. Uir ille. Patēter inſiſtere in tutis gradibus. In ſylo. Feruenter ei aſſiſtere ſalutis fontibus. Aſcendēti. Mentē ſubijcere cultu reuerendo. Ut ſacrificaret. Aptum eligere tēpus pro agēdo. Statutis die. Laudes depromere numini verendo. Dn̄o deo ex. Eſt igit̄ neceſſaria. Moralis ſanctitudo: qꝛ debet eſſe. Uir ille. Mentalis celſitudo. qꝛ debet aſcendere de ciuitate ſua. Localis aptitudo. qꝛ in ſylo. Finalis rectitudo. qꝛ vt ſacrificaret. Electio tēporis cōpetētis
B ſtatutis diebus. Prelatio numinis excellentis. Dn̄o deo exer. ¶ Debet igitur adorans habere ſanctitudinem moralē. qꝛ debet eſſe vir ille. Uir dico qui dicitur a virtute. ille. quod eſt pronomē relatiuū: quia vere tales qui volunt a deo aliquid impetrare debent eſſe virtuoſi ⁊ relatiui. i. dei ⁊ ſanctorum repreſentatiui ſequēdo ipſoruȝ regulā ⁊ exemplū. Job. j. Uir ille erat iuſtus ſimplex et rectus ⁊ timens deū. vn̄ Sopho. ij. Adorabunt eū viri de loco ſuo. qꝛ vere deus vult adorari a viris ⁊ virtuoſis. qꝛ. ſ. taliū oratio magis apud deum reputatur ⁊ etiā facilius expedit̄. Sicut em̄ dicit Plini. Thus qđ i arbore antiq̄ naſcit̄ magis valet. Thus etiā qđ in inſulis melius: ſicut credunt quidā. vt dicit Iſido. Sic vere chariſſimi illi viri vel ille arbores que ſunt antique. i. viri diſcreti prouidi ⁊ maturi. virtuoſi et honeſti ⁊ maxime. qui ſunt in inſulis penitētie aſperitatis. qui. ſ. in mari. i. mundi amaritudinibus ſunt vallati ⁊ vndiqȝ circūcincti. tales ꝓferūt melius thus orationis. qꝛ. ſ. oratio talium eſt melior efficatior ⁊ deo etiā acceptior. ideo dicebat dauid. Aſcēdat oratio mea ſicut incēſum in cōſpectu tuo. Et iſtud eſt cōtra multos qui non ſunt: nec boni nec iuſti nec viri nec virtuoſi. Et iđ eoꝝ adoratio nō eſt vtilis nec accepta. Iuxta illud Job. ix. Scimus qꝛ deus peccatores non au. Debent igit̄ dei adoratores eſſe viri. ideſt iuſti ⁊ virtuoſi. Ubi notandum ꝙ iuſti adorant deum tripliciter. ſ.
Reuerendo.
Obediendo.
Gratias agendo.
Reuerendo. ſicut Abraam Gen̄. xviij. Qui occurrit in occurſum angeloꝝ ⁊ adorauit in terrā in ſignū ꝙ nos debemus occurrere in occurſum hominū valentium dei ⁊ etiam ſanctoꝝ ⁊ eos etiā per reuerētiā adorare. Itē obediendo ſicut abraam Gen̄. xxij. Qui dixit filijs ſuis. Expectate hic cum aſino quouſqȝ properantes adorauerim⁹ poſtea reuertemur ad vos. qꝛ ſcȝ homo ꝑfectus debet properanter ⁊ celeriter adorare deū. ⁊ cōpleta vni⁹ executione mādati in idipſum reuerti. Iteȝ gratias agendo. ſicut filij iſrael. Exod. iiij. Qui audierunt ꝙ viſitaſſet dn̄s iſrael ⁊ reſpexiſſet afflictionem et adorauerunt proni. qꝛ. ſ. quādo deus nos viſitat bona conferendo. qn̄ etiā reſpicit afflictionē noſtram de malo liberando. Uere nos dbem⁹ eum adorare gratias agendo. Sic igitur dico. ꝙ dei adoratores debēt
habere ſanctitudinem. ¶ Scđo dico. ꝙ adorans debet habere celſitudinē mētalē. Aſcendebat inquit de ciuitate ſua. Eſt em̄ neceſſariū ꝙ illo qui vult aliquid impetrare ab aliquo vadat ad locum vbi ipſum nouit cōuerſari. Et quia deus ſurſum in celo verſatur: ideo q̄ ab ipſo vult per orationē aliquid impetrare. neceſſe eſt ꝙ ibi aſcēdat vt eleuet̄ per deſideriū ⁊ affectū: ⁊ ꝙ de ciuitate ſua. i. de tumultib⁹ huius mūdi ſe ſubtrahat et extollat. Aſcēdebat inquit de ciuitate ſua. Ubi nota ꝙ talis aſcenſio debet fieri. Per cordis humilitatē Per pacis cōitatem. Per cordis humilitatē dico qn̄ dicitur aſcendebat. In quo verbo innuitur. qđ ante aſcenſum locuȝ infimū tenebat. i. humilitatē: ſicut dicit Plinius. Sunt quedā aquile que in terra ⁊ i aqua et in aere capiunt predā ſuam. Sic vere ſunt quidam qui predā diuinoꝝ beneficiorum adorando ⁊ ſupplicādo aliquādo capiunt in terra. i. in infimo humilitatis aliquādo i aqua. i. in dulcore deuotiōis. aliqn̄ in aere ideſt in excelſo contēplationis. Nā per humilitatem cōtēplationem ⁊ deuotionem poteſt diuina gratia vēdicari. Et figura. j. Reg. xxv. De quadā muliere dicta Abigail. Que aſcendit ſuper aſinum ſuū ⁊ venit in occurſum dauid. Quem cum vidiſſet adorauit ſuper terram ipſiqȝ munera obtulit: ⁊ ſic iram ipſius placauit ⁊ indulgētiam nabal viro ſuo q̄ dauid offenderat impetrauit: ⁊ rerum ſuarum. i. liberationem ſuis precib⁹ procurauit. Sic vere chariſſimi q̄ vult placare dauid ideſt deū nobis per pctm̄ offenſum ⁊ ſui ⁊ ſuoꝝ liberationem impetrare. debet aſcēdere ſuꝑ aſinā. i. ſe eleuare ſupra ⁊ vltra carnem per contēplationem ⁊ affectionem debet occurrere dauid. i. xp̄o. per amorē ⁊ deuotionem. Debet etiā eum adorare ſuꝑ terrā. ꝑ humilitatem ⁊ deuotionē debet etiā ei munera offerre ꝑ pietatem ⁊ cōpaſſionē vel in ſe vel in mēbris ſuis. ⁊ ſic poterit impetrare dei ⁊ hominū placationeȝ. Ideo dicitur Exod. xix. Aſcende ad me in montem ⁊ eſto ibi. Fit igit̄ talis aſcenſus per cordis humilitateȝ. ¶ Scđo habet fieri per pacis cōmunitatē. quia ſcȝ qui eſt in odio ira

C

vel inuidia ꝛ diſcordia ꝓ nihilo deum adorat. Ideo ne-
ceſſe eſt qꝺ ſit in pace. charitate. cōcordia ꝛ vnitate De
ciuitate inquit ſua. q.d. ipſe habebat ciuitatē. i. ciuilem
vnitatem Unde Eſa. xvij. Adorabunt in monte ſancto
in hieruſalem: que interpretatur viſio pacis in qua. ſ.
dꝫ fieri adoratio noſtra. Qꝺ eſt contra multos qui non
habent pacis vnitatē ſed rixarum malignitateꝫ: Non
affectionē ſed infectionē: non deuotionē ſed ambitio-
nē. Nō humilitatē ſed pompoſitatē Nō ꝯtemplatiōeꝫ
ſed temporaliū amorē et dilectionē. Et ideo tales non
habent iuſtā nec vtilē adorationē: Contra quos Eccl.
xxviij. Homo homini reſeruat irā ꝛ a deo querit me
delam q.d. fruſtra fit. Non ſic chariſſimi ſed habeamꝰ
D celſitudinē mentalē Aſcendebat ꝛc. ¶ Tertio habea-
mus aptitudinem localem. q.ſ. in loco oportuno. ſ. in
ſtatu gratie ꝛ infra ambitū. fidei debemus adorare: In
ſylo qꝺ interpꝛtatur amiſſio ꝛ erat locus vbi priuſꝗ tem-
plū fundaret deus adorabatur ad ſignificandū qꝺ i fide
eccleſie vbi peccata euelluntur a cordibus noſtris ꝛ vbi
deus in preſenti colitur ꝛ adoratur quouſqꝫ veniamus ad
tēplum glorie paradiſi debemus facere adorationē no
ſtrā Unde. j. Reg. j. Adduxit ſamuelem in domo dñi in
ſylo: Et ideo de tali locali aptitudīe poteſt figuraliter
dici illud Apoca. xxij. Hic deum adora Locus enim ap
tus ꝛ deuotus multū facit ad deuotā orationē ꝛ multū
etiā ſolet mētē mouere ſicut enim celeſtes influentie
plus influunt ꝛ abūdant in vno loco ꝙ in alio ſm aſpe
ctus magis directos vel indirectos ſm Albertū de na
tura locorū: Sic vere certa ſunt loca deo locata ꝑ ſpiri
tualē dedicationē placida ꝛ accepta ꝛ ad impetrādū in
fluentiā diuine gratie oportuna. ſicut ſcilicet ſunt tem
pla eccleſie ꝛ altera. i. Paral. xxxij. Corā altari adorabi-
tis ꝛc: Aligamus igitur aptitudinē localē In ſylo inqt
ſ. vbi erat antiquitus tabernaculū ꝛ interpꝛtatur dimiſ
ſio ſeu reſtitutio q.ſ. i eccleſia quādo ibi adoratur deuote
peccata dimittūtur ꝛ virtutes reſtituunt lps. Adorate
dominū in atrio ſancto eius ꝛc. ¶ Quarto debemꝰ ha
bere rectitudinē finalē: vt ſacrificet inquit Qꝛ qñ ado-
ramus habere debemus rectā intentionē. ſ. vt deū ho-
noremus mala a nobis pellamus nobis vtilia procu-
remus: qꝛ recte talis oratio eſt ſacrificiū deo eiqꝫ gratio
ſa ꝛ accepta. Iuxta illud ꝑs. Sacrificiū deo ſpūs ꝯtri-
bulatus Unde Exo. xxj. Eamus viā triū dierū in ſolitu
dine vt ſacrificemus dño deo noſtro vbi oſtenditur ad
hoc neceſſariā eſſe ꝓgreſſionē. Eamus viā triū dierū
id eſt. ꝑ ſpem: fidē ꝛ charitatē: Diſgreſſionē localē quia
in ſolitudine debemus eſſe ꝛ diſgredi ꝛ fugere a tumul
tu negociorū huius mūdi. Incēſuꝫ cauſalē. vt ſacrifice
mus dño deo noſtro. Proficit eñ ad deuote orandum
Uirtualiter ꝓgredi Ibimus viā. Manualit ꝯgre-
Actualiter diſgredi In ſolitudine di. vt ſacrificemus
inquit. i. vt bona opa faciamꝰ: ſic ptꝫ ꝙ nos debemus
hꝰc finalē rectitudinē qꝺ ꝯtra illos q adorāt deū i tꝑa
li pſperitate ꝓ carnali corpalitate ꝛ ꝓ ſuoꝝ inimicoꝝ dā
noſitate. qbꝰ di Jac. iiij. Petitis ꝛ nō accipitis eo ꝙ ma
le petatis. Nō ſic igit chariſſimi. ſꝫ habeamus vt dictū
eſt rectitudineꝫ finalem. ¶ Quinto dico qꝺ nos debe F
mus captare cōgruitatē tpale: Statutis inqt diebus
qꝛ. ſ. ſm qꝺ dies ē ſanctior ꝛ celebrior magis debemus
orationi iſiſtere ꝛ vacare Dicit Plinius li. viij. ca. j. Qꝺ
ſup oia aialia elephātes ſunt maioris diſcretiōis dicit
eñ qꝺ elephātes in nouilunio couenīūt in flumine ſe
abluūt ꝛ nouo ſyderi cōmuniter poſt inclināt ꝛ ſic ad
loca ſua redeunt atqꝫ vadūt. Chariſſimi per nouiluni
nium poſſum intelligere quodlibet feſtum vbi luna. i.
xꝑs vel beata virgo vl ille ſanctus de quo fit feſtum ſpe
cialiter oritur ꝛ apparet maxime qñ de xꝑi ortu vel vir
ginis in mūdo vel de aliorum ſanctorum ortu in pa-
radiſo ſpiritualis ſolēnitas celebratur tūc enim debe-
mus ſimul couenire ꝑ fidei ꝛ cōcordie vnionē. Inaqua
nos lauare ꝑ deuotionē ꝛ lachrymarū effuſionē. lune
id eſt deo ꝛ ſanctis inclinate ꝑ reuerentiā: adorationē
ꝛ gratiaruꝫ actionē: ꝛ ſic loti ꝛ purificati ad domū no
ſtrā. ſ. ad paradiſum poterimus redire ꝑ eterne glorie
acceptionē. Statutis inqt diebus. ſ. in diebus feſtiuis
ab eccleſia ſtatutis. j. Mach. j. Iſti ſunt dies quos ce
lebrare debetis. Jo. xij. ca. Cōſcenderāt vt adorarēt in
die feſto. Qꝺ eſt cōtra multos q̄ in diebꝰ feſtis nō ado
rant. immo ludos: coreas: proſtibula ꝛ tabernas plus
ꝙ in alijs viſitant ꝛ frequētāt: de eccleſia aūt penitus
nihil curāt ipamqꝫ nō adeunt nec ſubintrant figurati
Eze. viij. In illis q̄ vertebāt dorſum ad altare ꝛ adora-
bāt ad ortū ſolis. Uide. ſ. de abominatiōe: vbi bene ex
ponitur. Nō ſic chariſſimi ſꝫ obſeruemꝰ cōgruitatem
tēporalē. ¶ Sexto debemꝰ attendere ſublimitatē pa- G
ſtoralē. qꝛ. i. nō debemꝰ adorare carnē ſicut luxurioſi:
qui flectūt genua ſua coram mulieribꝰ. vñ Eccli. xlvj.
Nudaſti femora tua curuaſti genua tua mulieribꝰ de
diſti maculā in gloria tua. Et loquit ſalomon. Itē nec
mundū nec diuitias. ſicut cupidi contra quos Eſa. ij.
Adorauerūt opus manuū ſuaꝝ. Itē nec dyabolū ſicut
faciūt ſupbi. Sopho. j. Adorāt ſup tecta militiam celi.
ſed paſtorem noſtrum deum ſicut faciunt iuſti quod
oſtenditur cum dicitur. Domino deo tuo exercituū.
Et de hoc dicitur Mat. iiij. Dominū deum tuū ado-
rabis ꝛ illi ſoli ſeruies. Ubi oſtenditur ꝙ deꝰ eſt ado-
randus ꝛ Propter incōmutabilē bonitatem. quia deꝰ.
Propter inhauſtibilē pietatem. quia tuus. Propter
vituperabilem poteſtateꝫ. quia dominus. Propter in
comparabilem dignitatem. quia ſolus. Et ideo ſicut
elephas ſm Plini eſt animal boni intellectus intan
tum ꝙ docetur cognoſcere regem ꝛ ipſum adorare et
in ſignū reuerentie coram eo genua aliquātulum in-
curuare. Sic vere chariſſimi nos regem noſtrum. ſcꝫ
chriſtum debemus cognoſcere per fidē ꝛ diſcretionē.
ipſum adorare per obedientiā reuerentiā ꝛ ſubiectio
nem: ꝛ corā eo genua cordis inclinare ꝑ benignitatem
et deuotionē. Unde. j. Paral. xix. Inclinauerūt ꝛ ado-
rauerunt regem deuꝫ: qꝺ eſt cōtra eos qui adorāt dya
bolū. carnē ꝛ mundum. Dyabolum eius ſuggeſtioni
bus obediendo. figurati in Sennacherib. Qui cū ado
raret in tēplo neſrat deū ſuum duo filij occiderūt ipm
Sic vere dum peccator huius mundi adorat dyabo-
lum ei obediēdo. ſtatim aſſunt duo filij ſui ſcꝫ delecta
tio ꝛ cogitatio qui ipſum ꝑcutiunt ꝑ malos cōſenſus
et ipſum interficiūt ꝑ malos actus. De talibus di. iij.
Reg. xviij. Seruiunt baalim adorauitqꝫ eū. talia ēt vo
luit dyabolus: ꝙ chriſtus faceret ſibi dicens Luce. iiij.
Hec omnia tibi dabo ſi cadens adoraueris me. Sed
bene ſciuit xꝑs per ſcripturā ſoluere ad obiecta. Item
alij adorant carnem ſcꝫ mulieres per luxuriam: ſicut
ſupra dictum eſt de ſalomone. Alij mundum et diui-
tes mundanos. Nonc ſic chariſſimi non: ſed a dore-
mus dominū deuꝫ exercituū. Iuxta illud ꝑs. Omnis
terra adoret te deus et pſallat tibi. Attēdamus igitur
in oratione noſtra.
Sublimitatem ſupernalem.
Congruitatem temporalem.
Finalem rectitudinem. Localem aptitudinem.
Mentalem celſitudinem.
Moralem ſanctitudinem.
¶ Nota ꝙ adorare debemus. H
Ut deus pacificetur.
Ut homo concilietur.
Ut ſenſus illuminetur.
Ut demon exuperetur.
Ut anima purificetur.
Ut gloria diſtribuatur.
Uel vt gloria lucrificetur.
Nā primo adoratio deū pacificat. Nu. xxij. vbi cū āge
lus euaginato gladio vellet occidere baalā: eo ꝙ aua-
ricia ductꝰ regi pagano erat fauorabilis ipſe adorādo
pronꝰ in terra ipſum pacificauit. Sic vere qñ āgelus
teſtamenti chriſtus euaginato gladio ſue occulte ſen
tētie mortis eterne vulnera vult īferre eo ꝙ. ſ. baalā. i.
peccator cū rege pagano. i. dyabolo vel mūdo fauorem
contrahit

Ayuntamiento de Madrid

contrahit ꝛ amorē tunc ſi ad adorationē honorē reue
rentiã ꝛ ſupplicationē cõuertimur ipſum nobis recõ
ciliamus ꝛ mortis eterne gladiũ declinamꝰ. Adorent
te filij patris tui. Geñ.xl. ¶ Itē adoratio recõciliat.ſ.
hominē cũ homine.fratrē cũ fratre.figura Geñ.xxxij.
Ubi iacob timēs eſau fratris ſui irã: q̃ itētauerat ſibi
mortē occurrit ꝛ adorauit pronus in terra ſepties ꝛ ſic
recõciliatus eſt ſibi frater ſuus. Sic vere ſi aliquis fra
ter noſter nobis iratꝰ fuerit. Humiliemꝰ nos ei: ado
remus ꝛ honoremꝰ ꝛ ſic cũ eo poterimus concordare.
¶ Itē adoratio illuminat.figura Tob. xij. Ubi iuue⸗
nis thobias primo deum adorauit: deinde felle piſcis
oculos patris ſui liniuit. ꝛ ſic ipſe viſum recuperauit.
ſic vere chariſſimi ſi pater noſter.i.rõ noſtra excecata
fuerit per pctm̃: maxime ſtercore mundiciã.i. amore
temporaliũ q̃ ab apoſtolo Phil.iij. ſtercora nũcupan
tur. Adoremꝰ primo deũ ꝑ reuerentiã ꝛ deuotionē: ꝛ
felle amaritudinis liniamus oculos cordis noſtri: per
cõſiderationē: ꝛ ſic poterimus illuminari ꝑ diſcretio⸗
nem: fidē: gratiã ꝛ cõtemplationē. Sap.xvj. Ad ortum
ſolis te oportet adorare. ¶ Itē quarto. Adoratio de⸗
mones ſupat: ſimilis lapidi gagãtes q̃ eſt lapis niger
de facili cõbuſtibilis fere ſicut thus cuius fumus ſer⸗
pentes fugat. demoniacos ꝓdit ꝛ demonibꝰ cõtraria
tur: ſicut dicit Iſid. Sic vere ſi hõ fuerit niger ꝑ humi⸗
litatē: cõbuſtibilis per charitatē. tũc vere eiꝰ fumus.i.
eius oratio q̃ fit ab ipſo emanat ꝛ eleuat: habet ſerpē
tes.i. motus carnales q̃ in corpore noſtro ſerpũt ꝛ etiã
demones.i. demonũ tentationes ſuperare vincere pa⸗
riter ꝛ fugare.figura. Thob.vij. Ubi per orationē tho⸗
bie ꝛ per fumũ iecoris piſcis demon haſmodeus q̃ lu⸗
xurioſos occidebat fuit fugatus: ꝛ per raphaelē in de
ſerto ligatus. qꝛ vere ſi deũ per deuotionē adoraueri⸗
mus ꝛ fumũ deuote orõnis emiſerimus: tũc demonē
qui luxurioſos interficit.ſ.ſpiritũ fornicationis felici⸗
ter deuincemus. fugabimꝰ ꝛ pellemus. Omnis terra
igiꝭ adoret te deus ꝛ pſallat tibi. Sicut eñ dꝛ Matth.
xvij. Hoc genus demoniorũ nõ eijciꝭ niſi in oratione ꝛ
ieiunio. ¶ Itē adoratio aiaȝ purificat: figura Act.viij.
Ubi eunuchus regine ethyopũ qui venerat adorare in
hierl'm. ꝛ qui librũ Eſaie legebat meruit baptizari. Sic
vere illi qui deũ adorãt per deuotionē ꝛ humilitatem:
ſunt eunuchi ꝑ caſtitatē ſunt cũ reginis ethyopũ.i. cũ
nigredine ſqualoris ꝛ abſtinētie ꝑ penitētie auſterita
tem: q̃ legunt libros ſcripture: ꝑ ſtudij ſeduditatē. Iſti
dico mereꝭ purificari ꝛ baptizari: per innocētie puri⸗
tatē. Iuxta illud. Adorate eũ omnes angeli eius.i. oēs
puri hoies. ¶ Item adoratio dei vitã cõtinuat: figura
Eſa.xxxviij. vbi Ezechia flēte ꝛ adorãte. additi ſũt vite
ſue.xv. anni. Sic vere orãdo ꝛ ſupplicãdo: vitã nature
gratie ꝛ glorie augmētamꝰ. ¶ Itē gloriã ꝓcurat. Exē
plũ de miphiboſeth: q̃ occurrēs dauid ꝛ eũ adorãs ex⸗
cuſauit ſe: ꝛ mediã hereditatē ſuã ſibi reſtitui ꝓcura⸗
uit. Media pars iſta ſignificat paradiſum q̃ adorãdo
impetraꝭ. Alia pars eſt mũdi ꝓſperitas quã deus per
adorationē nõ ꝑſtat: ſed ipſam ſeruis proditioſis.i. vi
libus peccatoribus diſtribuit ꝛ reſeruat. ps. Ecce ipſi
peccatores ꝛ abũdãtes in ſeculo obtinuerũt diuitias.
¶ Itē nota ꝙ eſt adoratio nobis ꝓhibita ꝛ damnoſa
ſcilicet adoratio.

Luxurie ꝛ infectionis.

Superbie ꝛ ambitionis.

Iactantie ꝛ adulationis.

Circa qđ aduertendũ. ꝙ peccatores faciũt hodie deũ
de creaturis eas immoderate amãdo ꝛ adorando. Itē
videꝭ ꝙ hodie eſt quadruplex ydolatria ſicut erat an⸗
tiquitus: realis qđ vtiꝗ ſumme eſt fugiēdũ. Et de hoc
dicíꝭ Eſa.ij. In die illa ꝓijciet hõ ydola argenti ſui et
ſimulachra auri ſui q̃ fecerat ſibi vt adoraret talpas
et veſpertiliones. In quibꝰ verbis ſm̃ quattuor ydola
trias q̃ i mũdo ſolebãt eē oñduntꝭ quattuor male ado
rationes q̃ ſunt a nobis vt ydolatrie fugiēde. Quidã
eñ ſolebãt adorare beſtias. quidã ſtellas: q̃dã ſtatuas
quidã ignē. Sic vere chariſſimi eſt hodie adoratio in⸗
quinate carnalitatis: quo ad beſtias. Ueſꝑtiliones in
quit iperatricis ꝓpoſitatis: q̃tũ ad ſtellas q̃.ſ. ſplē⸗
dent auri ꝛ argēti. ꝙ.ſ. ethimologizaꝭ arſio gētis inq̃t
Adulatricis verboſitatis q̃tum ad ſtatuas. ydolatria
inquit ꝛ ſimulachra. Inflãmatricis crudelitatis q̃tũ
ad ignē. talpas inquit. Dico primo ꝙ eſt adoratio car
nalitatis ꝛ luxurie. ſunt eñ quidã q̃ tanto errore deci
piunꝭ ꝙ q̃ñꝗ dicũꝭ beſtias adorare. ſicut dꝛ de tarta⸗
ris qui illã beſtiã cui primo i mane obuiãt illa die fa⸗
ciũt deũ ſuũ. Sic vere luxurioſi de malis mulieribꝰ be
ſtialibꝰ ꝛ luxurioſis faciũt hodie deũ ſuũ: ipaſꝗ colũt
per luxuriã ꝛ adorãt qđ daꝭ intelligi ſub nomine veſꝑ
tilionis: qđ eſt aníal carnoſuȝ ꝙ nihil hēat oſſeũ neꝗ
firmũ cuiꝰ ſanguis in mēbro inde linito pilos creſce⸗
re nõ permittit. Sic vere carnoſe mulieres nihil habēt
oſſeũ virtuoſum vel firmũ. ſanguis etiã.i. luxuria ta⸗
liũ pilos.i. diuitias in hoie creſcere nõ ꝑmittit ꝛ tñ lu
xurioſi iſtas diligũt ꝛ adorant. Iõ de talibꝰ dꝛ.iij. Reg.
ix. Corruit in terrã ꝛ adorauit. Iſta igiꝭ adoratio luxu
rie qua.ſ. luxurioſi adorant ꝛ colunt pulchras mulie⸗
res ꝛ malas. figura ad hoc Apo.xiij. Ubi quedã beſtia
cornuta aſcēdit de abyſſo. cui draco dederat magnam
ptãtē: fortis cui nihil poterat reſiſtere. q̃ fecit bellum
cũ ſanctis ꝛ deuicit eos. Et vidit iohãnes vnã ſcđam
beſtiã q̃ hēbat cornua ſicut agnus ꝛ loq̃baꝭ ſicut dra⸗
co: cui data eſt ptãs magna a prima beſtia. ꝛ fecit ignē
deſcēdere in terrã: ꝛ fecit ꝙ oēs hoies paupes ꝛ diui⸗
tes tribꝰ ꝛ lígue adorarēt pmã beſtiã ꝛ acciperēt yma
ginē eiꝰ in frõtibꝰ eorũ ꝛ numerũ nominis eiꝰ. Sed fi
naliter tã prima beſtia q̃ ſcđa tã oēs q̃ charitatē ꝛ no⸗
mē eiꝰ portauerũt miſſi ſunt in ſtagnũ ignis ꝛ ſulphu
ris. Beſtia iſta prima chariſſimi eſt mala mulier be⸗
ſtialis ꝛ luxurioſa cornuta coronata ꝛ parata: cui pro
certo draco.i. dyabolus dat hodie tãtã ptãtē ꝙ pauci
ſunt q̃ ei reſiſtãt. Nã contra ſanctos ꝛ bonos taliter ꝑ
liaꝭ ꝑ ſuos geſtus nutꝰ ꝛ affectus ipos vincit detrahē
do ad luxuriã ꝛ pctm̃. Exēplũ de dauid ſalomõe ꝛ ſam
ſone. Ideo dꝛ.iij. Eſdre.iiij. Forte eſt vinũ. fortis eſt rex
Fortiores ſunt mulieres. Beſtia ſcđa q̃ huic famulaꝭ
repñtat vetulas maierellas q̃ re uera hȝ cornua.i. in⸗
troitũ ꝛ ingreſſuȝ ſicut agnꝰ qꝛ.ſ. blãdiēdo ꝛ benigni⸗
ter iuuēculas alloquũꝭ. loquũtur aũt ſicut draco.ſ. iſi
diãdo ꝛ decipiendo ꝛ venenãdo. Et breuiter iſte vetu⸗
le ꝑ ſuas malas ſuggeſtiones ꝛ inductiões faciũt ignē
deſcēdere i terrã.i. ardorē ꝯcupiſcētie ꝛ luxurie Mat.
ix. Ignē veni mittere in terrã. ꝛ q̃d volo niſi vt ardeat:
faciũt ita ꝙ oís ſtatꝰ ꝛ cõditio.i. de omni ſtatu aliqui
ſiue ſit liber ſiue ſeruus ſiue ſit ſecularis vel religioſus
ſit etiã diues aut pauꝑ: paruus vel magnꝰ adorãt be⸗
ſtiaȝ primã.i. malas mulieres iuuenes ꝛ formoſas. Et
ideo multi ſunt q̃ ita hñt ymaginē ꝛ nomē.i. pulchri⸗
tudinē ꝛ famã taliũ impſſam in cordibꝰ ſuis ꝛ ꝑ impro
bũ amorē: ꝙ etiã in frontibꝰ.i. in apparētia eorũ põt ꝑ
cipi ſiue legi: q̃ etiam ad lr̃am lr̃as nominis ipãrũ ſcri
ptas deferũt: ꝛ earũ characteres donaria ꝛ inſignia ge
runt. Sed vere chariſſimi finaliter tã prima beſtia q̃
ſcđa q̃ etiã portãtes characterē ꝛ ymaginē habuimꝰ
ideſt tã mala mulier q̃ vetula: q̃ ſui mali dilectores in
ſtagno ignis ꝛ ſulphuris.i. in inferni fetoribꝰ ꝛ ardo⸗
ribus inuoluunꝭ. qꝛ ignis ſulphur ꝛ ſpũs ꝓcellarũ ꝑs
calicis eorũ. Iſta eſt igiꝭ adoratio luxurie ꝛ infectio⸗
nis. ¶ Scđo eſt adoratio ſupbie ꝛ ambitionis: qua.ſ.
ſupbi volũt ab alijs adorari ꝛ venerari. Quidã eñ an K
tiquitꝰ adorabãt ſtellas ſupiores: ꝛ qꝛ videbãt eas ſplē
dere credebãt eas eſſe deos. Sic vere ſtelle.i. ſupiores
et potētes ꝑ ꝓſperitatē fulgētes hodie ab alijs ſicut
dij honoranꝭ ꝛ adoranꝭ: qđ oſtēdiꝭ cũ dꝛ. Simulachra
auri ꝛ argenti. qđ eſt metallũ ſplendens ꝛ magne repu
tationis. ꝛ ſignat diuites ꝛ potētes. ps. Simulachra
gentiũ argētum ꝛ aurum opera manuũ ꝛc. Ideo dꝛ.ij.
Paral.xxiij. cap. Adorauit omnē militiã celi. Figurati
in Amon Heſter.iij. Cui oēs ſerui regis qui in foribus

Ayuntamiento de Madrid

palacij verſabant flectebant genua ⁊ adorauerũt eum ſolus autẽ mardocheꝰ nõ flectebat nec adorabat euꝫ qḋ cũ ipſe audiſſet iratꝰ eſt valde. ⁊ ideo mortẽ ſibi et ſuis parẽtibus procurauit. niſi aliud dñs ordinaſſet. Sic vere ſupbi ab hoibus volũt adorari. laudari ⁊ magnificari qḋ ſiquis facere noluerit dãna nõ modica ſibi parãt: niſi forte ꝑ dei occultã ꝓuidentiã aliud ordinet. Sꝫ ſicut ꝓuidẽte deo Aman ſuſpẽſus ẽ in patibulo qḋ pro iuſto parauerat mardocheo. ſic vere ſepe ex dei ꝓuidẽtia fit: ꝙ in eodẽ periculo qḋ qs iniuſte ⁊ malicioſe alteri parat: ipſe perit: qꝛ qui fodit foueã incidet in illã. ⁊ q̃ ſtatuet lapidẽ: ꝑ xpo offendet in illo. ⁊ q̃ laqueum pro alio ponit peribit in eo: facienti nequiſſimũ cõſiliũ ſup eũ deuoluet. Eccli. xxvij. Iſta eſt igit adora

L tio ambitionis ⁊ põpoſitatis. ¶ Itẽ eſt adoratio Adulatõis ⁊ fallacitatis: ydola inquit. qua ſcꝫ adulatores adorãt ⁊ magnificãt diuites ⁊ potẽtes. ſcꝫ eis aſſiſtẽdo ⁊ obſequẽdo ⁊ alijs detrahẽdo. ⁊ cetera ſimilia. Sicut eñ antiquitus ſolebant adorari ydola ⁊ ſimulachra q̃ muta ⁊ ſurda ⁊ ſine vita erãt in tẽplis ſup altaria preſidebantur ⁊ colebant: ſic hodie in mundo ⁊ in tẽplo eccleſie ⁊ alibi preficiunt altaribꝰ multe ſtatue: q̃ penitus nullius ſunt valoris: ⁊ tñ iſti pre ceteris volũt adorari et ab adulatoribꝰ adorari ⁊ honorari. ⁊ verbis ſuis decipi ⁊ lactari: figura Dañ iij. vbi Nabuchodonoſor rex erexit quandã ſtatuã aureã corã qua voluit citharizari ⁊ ipſaꝫ ab omibꝰ adorari. Sic vere qñqꝫ dyabolus rex babilonis. i. ꝯfuſionis erigit in ſtatu prelatiõis vel in aliquo officio publico ſtatuas. i. ꝑſonas inſufficiẽtes: dum tñ ſint auree ꝑ diuitias. ita ꝙ poſſunt munera preſentare. non enim legit fuiſſe erecta ſtatua lapidea vel lignea. ſed aurea. qꝛ ſcꝫ ad litterã hodie aurei nõ lapidei nõ ꝓmouent ⁊ diuites nõ pauperes in dignitatibus erigunt. Et ideo tales volũt ab oibus ꝑ adulationem ⁊ reuerẽtiã adorari. ⁊ in fiſtulis. i. verbis deceptorijs iocũdari. Unde de iſtis dicit Oſee. vij. In malicia ſua letificauerũt ⁊ i mẽdacijs ſuis principẽ ſcꝫ ipſi adulatores. De iſtis ydolis põt dici illud Dañ. xiiij. Erat ydolũ apḋ babilonios nomine bel. heu ꝓhdolor quot ſunt hodie talia ydola in eccleſia. Non eñ verificat hodie verbũ balaã: Nume. xxiij. Nõ eſt inquit ydolũ in iacob immo vere fere verificat hodie illud. ij. Paral. xvj. Omnes dij populorũ ydola. Uide ſi vis figurã iſtã de ſtatua nabuchodo. Uide: Caput. G. Iſta eſt igit adoratio accuſationis ⁊ crudelitatis: qua. ſ. crudeles ⁊ iniqui volunt a ſuis familiaribꝰ adorari. Talpas inquit ⁊ argenti ſui. Sunt eñ aliqui q̃ adorare ſolebãt ignẽ: ſicut babilonij ⁊ aſſirij: qui ſm magiſtrũ in hyſtoria eccleſiaſtica. qꝛ videbãt ꝙ ignis deuorabat ⁊ cõſumebat omnia ſibi appoſita: ipſum tanqꝫ deũ adorare ⁊ colere voluerunt. Sic vere chariſſimi ſunt hodie multi: qui de igne rapine ⁊ crudelitatis faciũt deũ ſuũ: ⁊ etiã de ꝑſonis igneis crudelibꝰ rapacibus ⁊ iniquis. ſ. de malis principibꝰ ⁊ tyrãnis q̃ oĩa deuorãt ⁊ cõſumũt. ⁊ iſti ſũt babilonij: quod interpretat viri cõfuſionis. ſ. mali officiales. Iudices ⁊ balliui q̃ tales malos principes adorant ⁊ colunt. ⁊ exercitiũ crudelitatũ ⁊ rapinarũ. q̃ deſignant in illis qui adorãt argentũ ⁊ talpas. qꝛ argentũ ethimologizat arſio gentis: ⁊ talpa eſt beſtia carẽs oculis: qꝛ ſemper verſat in cauernis terre: per qḋ ſignificãt mali diuites ⁊ tyrãni: qui cum ſint carẽtes oculis clare diſcretionis ⁊ cauernas bonorũ tẽporalium frequentãtes. ipſi tñ per rapinas ⁊ extractiones iniurias ⁊ turbatiões ſunt arſio ⁊ cõbuſtio alioꝝ. ſ. gentiũ vicinarum. Iere. vj. Argentum reprobum vocate eos: qꝛ dominus ꝓiecit illos. De tali etiã argento loquit. iiij. Regum. iiij. vbi dicit. Nõ argẽtum nõ erat alicuius precij in hieruſalẽ: quia pro certo in celeſti hieruſalem tales nõ appreciantur nec reputantur Iuxta illud: Sap. vij. Tanqꝫ lutum eſtimabit argentũ in cõſpectu illius. Et ideo tales crudeles adoratores figurant Apoc. xiij. In illa beſtia prima ⁊ ſcḋa: de qua dictum eſt. ſ. in primo membro auctoritatis ⁊c. Dic ꝙ prima beſtia eſt malus princeps vel diues qui preliat in vita iſta ⁊ preualet cõtra ſanctos. i. ꝯtra ſimplices ⁊ innocẽtes. Beſtia ſcḋa eſt malus balliuus vel officialis qui nomine beſtie prime. i. magiſtri ſui facit ſigna magna: ⁊ etiam ignẽ rapine ⁊ extorſionis facit in patria deſcẽdere ⁊ venire: qui ⁊ primã beſtiã. i. magiſtrũ ſuũ ⁊ imaginẽ eius. i. vxorem ⁊ filios facit ab alijs adorari. ſ. munera offerendo et emendas ſoluendo gagiãdo. Unde Michee. vij. ca. Princeps poſtulat et iudex in reddendo eſt ⁊c. Uide Auguſtinum in ciui. dei. Sic igitur patẽt quattuor genera ydolatrie q̃ debemꝰ proijcere ⁊ horrere. ſ.

Crudelitatis inflãmatricis.

Uerboſitatis adulatricis.

Pompoſitatis imperatricis.

Carnalitatis inquinatricis.

Nota adhuc ꝙ illud proprie adoratur quod pro deo colitur et amatur. Et ideo quia yperdulia ⁊ ydolatria ſunt mali honores et male adorationes que exhibentur dyabolo ⁊ creaturis. Poſſumus adhuc notare: ꝙ ſicut antiquitus gentiles de diuerſis demonijs faciebant deos ſuos. vtpote. quia quidam adorabant Iouẽ quidam Appollinem. quidam bachum. quidam ſaturnum. quidam venerem. quidam cererem. quidam martem. Sic etiam hodiernis temporibus homines de improbis creaturis faciunt deos ſuos in ꝗtum. ſcꝫ res ⁊ perſonas inutiles adorant: honorant: amant et promouent tãqꝫ deos. Dicam igitur ꝙ ſm ſcripturã. M

Quidam adorant altilia.

Quidam adorant ſculptilia.

Quidam adorant reptilia.

Quidam adorant fictilia.

Quidam adorant hoſtilia.

Dico igitur ꝙ inuenio adoratores altilium. ideſt volatilium ſuperborum. quia ſcꝫ noſtri ſuperiores: nobiles et domini: qui ratione volatilis ſuperbie et alate potentie qua funguntur alti ⁊ altiles poſſunt dici: qꝛ volunt hodie adorari ⁊ ab hominibus plus debito reuereri ſimiles illi medee. ſeu illi Circe mage: que tãte fingitur fuiſſe potentie. ꝙ ſydera retrouertebat: flumina reciprocabat: et lunam deſcendere ⁊ coram ſe ſpumare ⁊ herbas iſicere compellebat ſicut ponit Ouid. lib. vij. de trãſformatis ſiue methamorphoſeos. Et de hoc etiam facit mẽtionem Aug. de ciui. dei. li. xxj. Mereuera iſti ſupbi volunt: ꝙ omnia ipſis obediant. ⁊ ꝙ omnia ipſos honorent ⁊ adorent. ⁊ ꝙ ipſa luna ⁊ ſydera. i. ipſi alti clari ⁊ nobiles eoꝝ iuſſibus cõdeſcendãt. Figurati in ioſeph Geñ. xxxvij. Qui ſe ſomniaſſe dicebat. Uidebam inquit ſolem ⁊ lunaꝫ ⁊ ſtellas vndecim adorare me. Uidebaꝫ etiam nos ligare manipulos in agro et manipulũ meum ſtare: et manipulos veſtros adorare manipulum meum. De quo quidem ſomnio pater ſuus ipſum increpans ita dixit. Quid inquit ſibi vult hoc ſomnuꝫ. Nõne ego ⁊ mater tua et fratres tui adorabimus te ſuper terram: quaſi dicat. Iniuſtũ eſt. Sic vere dico: ꝙ tales preſumptuoſi videntur ymaginari ⁊ ſomniare: ⁊ ꝙ a ſole luna ⁊ ſtellis. ideſt a quibuſcunqꝫ claris et nobilibus perſonis debeant adorari: ⁊ ꝙ etiam manipuli eorum. ideſt ipſoruꝫ familiares ⁊ officiales conſanguinei ⁊ nepotes digni ſunt erigi ⁊ ſtare. et ab alijs manipulis. ideſt ab alijs quibuſlibet honorari. Iſtud potiſſime patet in collegijs eccleſiaſticorũ: inter quos ſemper eſt dare aliquos preſumptuoſos qui pre alijs ſe reputant honorabiles ⁊ reuerendos: ⁊ ab omnibus etiam adorandos. ⁊ per adulationem palpandos: ſuos etiam manipulos. i. ſuos recommẽdatos ⁊ ſibi fauorabiles volunt alijs preſici et pre alijs promoueri. Et breuiter iſti ſunt qui a parentibus ⁊ a fratribus. i. a ſororibꝰ ⁊ paribus volunt adulatorie venerari. dicentes. ſ. illud Mat. iiij. Omnia tibi dabo ſi cadẽs honoraueris me. Aduertant tñ iſti ꝙ ſicut iſte Ioſeph q̃ a fratribꝰ ſomniauerat adorari a fratribꝰ fuit vẽditꝰ ⁊ expulſus. Sic tales ꝓſumptuoſi q̃ tantos honores appetunt ⁊ ſe ⁊ ſuos adorari et reputari plus

Ayuntamiento de Madrid

tari plus debito volunt odiũ alioꝝ in ſe ⁊ ſuos prouocant ⁊ expulſionẽ ⁊ dãnũ inde repoꝛtant. Gen. xxxvij. Hec aũt cauſa ſomnioꝛum inuidie ⁊ odij fomitẽ miniſtrauit. Nã ſicut dicitur Apo. xix. Beſtia que ab om-
A nibus gẽtib9 fuerat adoꝛata in ſtagno ignis et ſulphuris eſt ſepulta. Patet igitur ꝙ ſunt quidam adoratoꝛes altiliũ. ¶ Secundo dico. ꝙ ſunt quidã adoratoꝛes ſculptiliũ. Et iſti pro certo vt cõiter ſunt maioꝛes ⁊ ſuperioꝛes: quos. ſ. diabolus tanta cecitate percutit ꝙ vix eſt dare aliquid quin habeat ſemper aliqđ ſculptile qđ adoꝛat. i. aliquã perſonã inutilẽ quã quaſi pro deo colit ⁊ cui plus debito credit: ⁊ quã pre alijs diligit ⁊ honoꝛat: ſicut potiſſime de illis qui nimis diligunt nepotulos: ⁊ qui ꝙuis ſint ad litterã moꝛe ſculptilium hebetes ⁊ ignari ipſos reputant eſſe deos ita ꝙ ad nullos alios habent oculos preter illos: ⁊ cũ ſcriptum eſt in ps. ꝙ confundantur qui adoꝛant ſculptilia ⁊ q̄ gloꝛiant̄ in ſimulachꝛis ſuis. Pone figuram de ſtatua aurea erecta quã ipſe rex adoꝛauit. Dañ. xiiij. ⁊ noluit ab alijs adoꝛari ſicut ſupra. c. Vel dic ꝙ ipſi figurantur in illo dario. Dañ. vj. q̄ fecit edictũ ꝙ null9 adoꝛaret de triduo deũ aliquem niſi ſuum. vnde Eſa. ij. dicit̄. ꝙ opus manuũ ſuarum adoꝛauerunt qđ fecerunt digiti eius: q2. ſ. iſti videntur adoꝛare illos quos ipſimet creant ⁊ fabꝛicant. i. illos quos ipſimet de nihilo faciũt ⁊ exaltant. Jſti igitur ſunt qui adoꝛãt ſcul-
D ptilia. ps. Fecerunt vitulũ in oꝛeb: ⁊ adoꝛauerunt ſculptile. Sunt igitur quidã adoꝛatoꝛes ſculptiliũ. ¶ Tertio dico. ꝙ ſunt quidam adoꝛatoꝛes reptiliũ. Et iſti ꝓ certo ſunt fatui mundani qui nõ adoꝛãt neq3 honoꝛãt niſi illos qui circa mundi ſciunt repere ⁊ in terrenis operibus procedere ⁊ valere: ſc3 mundi diuites ⁊ aduocatos: ⁊ mundi ſapientes ⁊ in officijs cõſtitutos. Homo enim nullus phs: nullus theologus: nullus etiã homo ſanctus adoꝛatur ſeu etiam reputatur quin immo totus honoꝛ ſeculi ad reptilia. i ad mundi diuites ⁊ ſapientes transfertur. Unde nota ꝙ hodie adoꝛant̄.

Laute conuiuantes.
Coꝛnu ventilantes.
Dolo peſtilentes.
Senſu rutilantes.
Terram habitantes.
Ficte volitantes.

¶ Jgitur dico ꝙ hodie pre ceteris adoꝛant̄ ⁊ cõmẽdãtur illi qui laute volunt conuiuare. Sic enim dicitur Dañ. xiiij. Babylonij qui adoꝛabant bel qui ꝓ eo dicebatur deus qui cibos innumeros comedere credebatur: quia vere illi hodie babylonij viri cõfuſionis illos precipue reputant ⁊ honoꝛãt qui feſta ⁊ cõuiuia lauta parant. ¶ Jtem adoꝛant̄ illi qui proterue ſolẽt alios ventilare. Et iſta eſt beſtia que aſcendit de abyſſo que bellũ faciebat cũ oĩbus: quã oĩs populus adoꝛabat ſicut dr̄ Apoca. xiij. Quia reuera iſti ꝑ ceteris hodie reputant̄ a quibus alij impugnant̄ ⁊ ſuperant̄. ¶ Jtem adoꝛãtur qui dolo ſciunt alios defraudare. ſ. malitioſi ⁊ cauteloſi fallaces aſtuti ⁊ doloſi. Figurati in dꝛacone quẽ adoꝛabãt babylonij. ſicut dr̄ Dañ. xiiij. Dꝛaco eñ ſm̃ Augu. animal eſt aſtutũ leo inquit aperte iraſcit̄ dꝛaco occulte inſidiat̄. Unde Apoca. xiij. Adoꝛauerũt dꝛaconẽ. ¶ Jtem adoꝛantur qui ſapientia terrena ſolent pre alijs rutilare. Et iſti ſunt illa militia celi de q̄ dicitur Deut̄. xvij. Adoꝛamus ſolẽ ⁊ lunã ⁊ oẽm militiam celi. Sol eñ luna ⁊ ſtelle ꝓpter ſplẽdoꝛẽ ſignant ſeculi ſapiẽtes. ¶ Jtẽ adoꝛantur illi qui in terra ⁊ terrenis ſolẽt coꝛ ſuũ ponere: ⁊ illud mẽtaliter habitare diuites. ſ. vſurarij ⁊ potentes figurati in talpis quas filij iſrael adoꝛabant: ſicut dicitur. Eſa. ij. q2. ſ. talpe habitant infra terrã. Figurati etiã in ydolo baal: qui interpretatur habens: q2 ſc3 illi q̄ hodie habẽt diuitias pre ceterꝭ honoꝛant̄. Uñ de rege achab dr̄. iij. Re. xvj. ꝙ ipſe ſeruiuit baal ⁊ adoꝛauit eũ. ¶ Jtem adoꝛantur illi q̄ ſciũt ficte volitare ſicut hypocrite: q2 ſc3 quidam filij iſrael. ſicut dr̄. Eſa. ij. Adoꝛabãt veſpertiliones q̄ videntur aues ⁊ nõ ſunt: q2. ſ. carẽt pẽnis. Sic hypocrite qui iuſti videnť ⁊ nõ ſunt: q2 pẽnas virtutũ nõ habent licet videant̄ habere ꝓpter ſuã hypocriſim honoꝛãtur ⁊ a ſimplicibus pre alijs reputant̄. Uñ de imagine lignea dr̄. Eſa. xliiij. ꝙ artifex lignarius imaginem viri quaſi ſpecioſum habitantẽ in domo fecit deũ ⁊ adorauit feceitq3 ſculptile ⁊ curuatus eſt ante illud. Jſti igitur ſunt reptilia diabolica q̄ a fatuis pctõꝛib9 adoꝛantur. Pone ſi vis figurã Eze. viij. q̄ ponit̄ ſupꝛa de Abhominatione vbi fit mẽtio de adoꝛatione reptilium.
¶ Quarto dico ꝙ ſunt adoꝛatoꝛes fictilium. Et iſti P
ſunt q̄ adoꝛãt ⁊ exceſſiue diligũt bona mũdi q̄ nõ ſunt vera bona ſed ficta: ſicut ſunt diuitie mulieres: ⁊ eminentie. q̄ oĩa figurant̄ in imagine beſtie. Apo. xiij. Quã quicũq3 adoꝛauerũt in ſtagnũ ignis miſſi ſunt. Quia reuera qui imagines ꝓ reb9. ficticia ꝓ veris adoꝛant eterne moꝛtꝭ cõbuſtionẽ inde repoꝛtãt. ¶ Quinto au- M
tẽ dico. ꝙ ſunt adoꝛatoꝛes hoſtiliũ. ſ. demonũ. q2. ſ. multi ſunt q̄ adoꝛãt hoſtes hũane nature demones mali ⁊ angeli volũt adoꝛari ⁊ hoꝛrẽdũ ſupſtitionibus volunt coli: ſicut de quodã idolo indie narrat Adoꝛic9 ꝙ ſanguinẽ quadragita virginũ qñq3 petebat. Boni x̄o angeli ſe adoꝛari nõ ꝑmittũt: ſ3 oẽm oꝛõnẽ deo faciendã deſcribũt ſicut pz Apo. xix. de angelo quẽ Joh̄. voluit adoꝛare q̄ ꝓtin9 dixit ſibi. Uide ne fecerꝭ cõſeruus eñ tuus ſu3 ⁊ fratrũ tuoꝛũ. Adoꝛatoꝛes eñ iſti ſunt heretici ſoꝛtilegi idolatre ⁊ nigromantici ⁊c. Contra quos Deut̄. xx. Si adoꝛaueris deos alienos predico tibi ꝙ pereas ⁊c. ſufficit ⁊c. Uide infra de Cole ⁊c.

Adhuc.

Nota ꝙ adhuc ſignat in ſcriptura. A

Jmperfectionem.
Continuationem.
Superadditionem.

¶ Jmperfectionẽ dico. ꝙ adhuc enim ſignat illud qđ adhuc eſt in fieri: ⁊ qđ necdũ eſt cõpletũ: ſicut illud ps. xxxviij. Dũ adhuc oꝛdirer ſuccidit me: necdũ eñ hec oꝛditio erat cõpleta. ¶ Cõtinuationẽ etiam qñq3 ſignat ſicut Geñ. xviij. dr̄. ꝙ abꝛahã adhuc ſtabat corã dño. ¶ Augmẽtũ x̄o ⁊ ſuꝑadditionem deſignat: ſicut in ps. dr̄. Adhuc multiplicabuntur in ſenecta vberi. Adhuc igit̄ applicãdo ad moꝛes. qñq3 ſignat in bono qñq3 in malo. Et primo dico. ꝙ adhuc in bono ſignat.

Statũ penitentie recuperatum. B
Motũ inſiſtentie reiteratũ.
Fluctum affluentie deſideratũ

Dico igit̄ ꝙ eſt vnũ adhuc bona recuperãs ⁊ iſtud ſignat pniam q̄. ſ. adhuc. i. poſt lapſum pctĩ recuperat gratias ⁊ virtutes. vñ de tali adhuc dr̄ Eſa. xxix. Nõne adhuc ⁊ in modico ⁊ in breui ꝯuertet̄ liban9 in chermel ⁊ chermel in ſaltũ cõputabitur. Jſte ẽ eñ ꝓceſſ9 pnie q2. ſ. in modico ⁊ in breui. i. cito ⁊ velociter liban9 q̄ interpꝛetat̄ cãdoꝛ glĩe mũdialis ⁊ oĩs curioſitas tpalis d3 ꝯuerti i teneritudinẽ ⁊ mollitiẽ cõpũctiõis: ⁊ ſic cõputat̄ chermel in ſaltũ. q2. ſ. exinde ſaltus alte ⁊ eleuate cõtemplatiõis: ⁊ ſaltat̄ ad fructũ eterne refectionis: arboꝛ eñ q̄ in hyeme moꝛtificat̄ ad eſtatẽ reuertit̄ iterũ ad viroꝛẽ. Sic x̄o peccatoꝛ q̄ ſiccus eſt ⁊ indeuot9 dũ eſt in hyeme peccati, adhuc põt ꝑ pniam reuiuere ⁊ ad ſtatũ ſalutꝭ ⁊ grẽ reuenire. vñ illđ ps. Adhuc multiplicabunt̄. Et aduerte ꝙ adhuc penitentie.

Doloꝛem induit.
Lachꝛimis imbuit.
Uitia deſtruit
Uirtutes tribuit.
Cuncta reſtituit.

¶ Dico igit̄ ꝙ iſtud adhuc pnie ſolet doloꝛẽ induere ⁊ oſtẽdere. ſ. ꝓ culpa ꝑterita vñ Ro. viij. Oĩs creatura ingemiſcit ⁊ parturit vſq3 adhuc. ¶ Jtẽ ſol3 cõſcientiã lachꝛimis imbuere ⁊ cõpluere. vñ Geñ. vij. Adhuc poſt dies. vij. pluã ſuꝑ trã. xl. dieb9. ¶ Jtẽ ſol3 cõgeriẽ vicioꝝ deſtruere. Jonas. iij. Adhuc. xl. dies ⁊ niniue ſubuertet̄. Niniue dico. i. ciuitas diaboli i. congeries vicioꝝ. Jtẽ ſol3 x̄tutes tribuere ⁊ ad iuſticiã reducẽ

Ayuntamiento de Madrid

pſ.Adhuc puſillũ.⁊ non erit peccatoꝛ. ¶Itẽ ſolet oĩa
bona reſtituere.vñ Ezec.xxxvj.Adhuc in hoc inueniẽt
me domus iſrael multiplicabo eos ſicut gregem hoĩm
ſanctũ vt gregẽ hieruſalẽ.Ecce igiꝛ qđ ẽ vnũ adhuc bo
C na recuperãs ſ.pnia.¶Secũdo dico.qđ eſt vnũ adhuc
bona reiterãs.Et ſic dico.qđ adhuc ſignat ꝓfectũ bo-
noꝛũ operũ ⁊ virtutũ quodlibet eñ bonũ opus eſt qua
ſi vnũ adhuc.i.quaſi vnꝰ alius paſſus ſupadditus ad
eundũ in celũ.Natura eñ nũꝙ eſt cõtenta aliqđ ſolũ
producere.immo nititur aliud vlterius ꝑtrire.Celum
enim ſolum mouebiꝛ hodie.im mo adhuc cras et poſt
cras ꝯtinue mouebit ſe.Sol nõ ſolũ hodie. mũdũ illu
minat immo ipſum adhuc cras illuminabit Arboꝛ nõ
ſolũ in iſto anno fructificat. immo etiã adhuc anno
ſequẽti fructificabit.Rom.viij. Creatura ꝑturit vſqꝫ
adhuc Sic vere nos ſemꝑ aliq̃d adhuc debemꝰ boni
agere Et pꝛimo ꝓfectũ bonoꝛũ operũ ꝯtinue pullulare
figura.iiij.Reg.iiij.vbi dꝛ ꝙ cũ illa mulier ĩpleſſet oĩa
vaſa ſua oleo vocãs puerũ dixit ſibi Affer mihi adhuc
vas ſupple vt impleam Ac ſi diceret.Nũꝙ eſt a bono
ope ceſſandũ:ſꝫ infuſiõi olei vł acq̃ſitiõi gratie ⁊ virtu
tũ ꝯtinue inſiſtendũ Apoc.xxij.Qui iuſtus eſt iuſtifice
tur adhuc ⁊ qui ſanctꝰ ſanctificeꝛ adhuc Iſtud eſt igiꝛ
vnũ adhuc bona reiterãs.¶Tercio dico ꝙ ẽ vnũ ad-
D huc diu perſeuerans.Adhuc ſicut cuꝫ dꝛ.Adhuc facit
hoc.Adhuc viuit.Adhuc ẽ in tali loco.tale eñ adhuc
id eſt perſeuerãtiã in bono diligit deus. figuratus in
rege iſrael.qui benadab dixiſſe fertur. iij.Re.xx.Si ad
huc viuit frater meus eſt.Et ideo nota.ꝙ adhuc per-
ſeuerantie eſt continuandum.

fortiter ſuſtinendo. Dico igiꝛ fortiter ſuſtinẽdo.
Utiliter loquẽdo. vñ Apo.vj.Suſtinete adhuc
Innocenter viuendo. tẽpꝰ modicũ donec impleaꝛ
Humiliter agendo nũerus fratrũ veſtroꝝ.¶Itẽ

vtiliter loquẽdo. Geneſ.xviij.Obſecro ne iraſcaris ſi
loquar ſemel ad dñm meum.¶Item innocẽter viuẽ-
do.Job.ij.Adhuc permanes in innocẽtia tua benedic
E deo ⁊ moꝛere.¶Itẽ humiliter agẽdo.j.Reg.j.Samuel
puer erat adhuc infantulꝰ Iſtud igiꝛ ẽ vnũ adhuc diu
perſeuerans.¶Quarto dico.ꝙ eſt vnũ adhuc multũ
exuberãs ⁊ iſtud adhuc ſignat gloꝛiã paradiſi que ad
huc a fidelibus expectatur.Deus enim non ſolũ dat
ſtolam pꝛimã:ſed adhuc ſuperaddet ⁊ reliquam:vnde
xpus videꝛ dicere cuilibet iuſto illud Joh.xij.ca.gloꝛifi
caui ⁊ adhuc gloꝛificabo.Iſtud eſt eñ illud adhuc qđ
nobis deficit q̃diu ſumꝰ in hac vita.De quo Lu.xviij.
Adhuc tibi deeſt vnũ ſcꝫ gloꝛia eterna q̃ eſt vltimũ bo
nũ adhuc.Bonꝰ eñ pꝛinceps adhuc poteſt ſatiare ꝓ
mouere exaltare bonũ militem vel vaſalluꝫ liberalis
etiam pꝛelatus ⁊ adhuc ſolet amplius beneficiare ſuũ
nepotulũ ⁊ amicũ.Sic vere deus amicis non ſolum ꝑ
gratiã benefacit ſed per gloꝛiã ditat zach.j. Adhuc af
fluent ciuitates mee bonis adhuc conſolabitur ſyon ⁊
eligent adhuc hieruſalẽ Sic igiꝛ patet quõ in bono ſi
gnificato adhuc denotat Gloꝛie beatitudinẽ Perſeue
F rantie longitudinem.Pꝛoficientie aptitudinem.Pe
nitentie meſtitudinem ¶Item dico. ꝙ adhuc poteſt
ſumi in malo ſignificato.Et ſic adhuc ſignificat:

Actum imperfectum. Pꝛimo ſignificat Actꝰ im
Uitalem defectum perfectionẽ.qꝛ.ſ. hoĩes imꝑ
Iniuſtum pꝛofectum. fecti ñ ſũt niſi vnũ adhuc qꝛ
Ardentem affectum. videnꝛ eſſe in fieri ⁊ nõ in fa
Damnoſum effectuꝫ. cto eſſe ſimiles arboꝛi que

adhuc eſt in floꝛe que modica occaſione ſiccaꝛ.et tota
ipſius ꝑfectio pꝛepediꝛ.Jo.xij. Adhuc modicũ lumen
in vobis eſt.vnde ypocrita cuius ſtatus imperfectꝰ in
ſcriptura legitur cõparatur ſcirpo.de quo dꝛ Job. viij.
Quod cũ adhuc ſit in floꝛe nec carpiꝛ manu añ oĩes
herbas areſcit Similes videnꝛ illi vni piſci qui dꝛ effi
meron qui eadẽ die moꝛiꝛ qua naſciꝛ Uñ ſenec.Stulti
cia ſemꝑ incipit viuere Et ibidẽ.Nihil turpiꝰ q̃ ſenex
incipiens viuere.¶Scđo dico ꝙ adhuc ſignat vitalẽ
G defectionẽ ſeu vite modicã durationẽ hũana eñ vita nõ
eſt niſi adhuc.i.quedã breuis defectibilis incõpleta:
qꝛ ſcꝫ duꝫ hõ nõ aduertit: ⁊ dũ adhuc eſt in fieri vita
ſua deficit ⁊ moꝛs venit.Eſa.xxxviij.Dũ adhuc oꝛdirer
ſuccidit me.Uñ de malis ⁊ de eoꝛũ vita dicitur in pſ.
Adhuc eſce eoꝛum erãt in oꝛe ipſoꝛum:⁊ ira dei aſcẽ-
dit ſuper eos.Et alibi adhuc puſillum ⁊ nõ erit pec-
catoꝛ.etiã bꝛeuitas moꝛe ipſiꝰ ſaluatoꝛis potuit ſigni
ficari per adhuc.ſicut dꝛ Johan.xiij.vbi ipſe dixit ve-
niã ad vos adhuc modicũ vobiſcum ſum: ⁊ ſic ſignat
bꝛeuem durationem. ¶Tertio dico ꝙ adhuc ſignat
malam perfectionẽ.i.maloꝛũ actuũ exercitiũ ⁊ conti-
nuationẽ.Mali enim nunꝙ ponũt terminũ in peccã H
do:immo ſemꝑ querũt adhuc ſupaddere peccata ite-
rando. Hiere.q̃ vilis facta es nimis iterãs vias.Un
de in pſ.dꝛ.Et appoſuerũt adhuc peccare ei:⁊ in iram
excitauerũt eũ in excelſo in inaquoſo.iiij.Reg.ix.Ad-
huc vigent foꝛnicationes iezabel.Et Apoca.xxij.Qui
nocet noceat adhuc.¶Quarto dico.ꝙ adhuc ſignat
auaram affectionẽ: qꝛ auarus ſemper nititur ad ali-
quid adhuc habendum. Michee.vj.Adhuc ignis in I
domo impij ⁊ mẽſura minoꝛ ire plena. Et ad litterã
ibi loquitur de vſurarijs ⁊ auaris q̇ ſimiles ſunt cani
qui trãſiens ſuper pontẽ cũ fruſto carnis in oꝛe.cũ vi
deret vmbꝛã carnis in aqua nõ cõtẽtus illa quã ha-
bebat.ſed adhuc aliã querẽs apperuit os ⁊ totũ perdi
dit.ſemper eñ petit adhuc impꝛobus ⁊ auarus ambi
tioſus ⁊ impoꝛtunus:dicens illud.iiij.Reg. iiij.Affer
mihi adhuc. ꝓpter qđ ſepe fit ꝙ nec illud qđ cupie
bat acquirit.immo etiam illud qđ tenebat ꝑdidit. Si
gnificat igitur cupidã affectionẽ.¶Quinto dico. ꝙ
adhuc in malo ſignat eternã dãnationem: illa enim
eſt vltimũ peſſimum.Adhuc ꝙ peccatoꝛibus reſerua
tur.de quo Exod.xj. Adhuc vna plaga tangã egyptuꝫ
Quod figuraꝛ. Apoca.xj.Ubi diciꝛ. Ue vnũ abijt ſed
adhuc veniũt duo ve:vnuꝫ ve.ſ.culpã quantũ ad actũ
trãſitoꝛiũ abijt ſed vere adhuc peccatoꝛibus poſt hãc
vitã reſtant duo.ſ.dãnatio coꝛpoꝛis ⁊ aĩe:vt ſic poſt ve
culpe ſequatur ve duplicis pene ⁊ miſerie. Apoca.vl-
timo. Qui in ſoꝛdibꝰ eſt ſoꝛdeſcat adhuc.Qui in ſoꝛ-
dibus dico eſt culpe ſoꝛdeſcat adhuc.ſ. in ſoꝛdibus mi
ſerie.Et ſic igitur ptꝫ quomõ adhuc ſignatur nouem
modis tam in bono q̃ in malo.Et ſic ſufficit ⁊c.

Aduena. Eſt ille qui aliũde aduenit: ⁊ eſt idẽ
ꝙ peregrinus. Extraneus alienus.
Et poteſt accipi in bono ⁊ in malo.In malo ſignat ho A
minẽ peccatoꝛẽ.In bono ſeculi cõtẽptoꝛẽ. In neutro
fragilẽ viatoꝛẽ.ꝙ ſeculi cõtemptoꝛem.In pſ.Aduena
ego ſum apud te ⁊ peregrinus ſicut oẽs patres mei.ꝙ
fragilem viatoꝛẽ.Geñ.xix.vbi Loth dictũ eſt.Ut adue
na ingreſſus es.Et Geñ.xxiij.dixit abꝛaham.Aduena
⁊ peregrinus ſum apud vos. Itẽ ſignat hoĩem pecca-
toꝛem:quia aduene nõ veſcebantur de ſanctificatis ⁊
maxie de agno paſcali. Exod.xij.Ideo ſanctis nõ pec
catoꝛibꝰ dicitur.Ephe.ij.fratres. Jam nõ eſtis hoſpi-
tes ⁊ aduene.Item ſignat bonũ actiuũ mundi habita
toꝛem:quia ſeculares reſpectu eccleſiaſticoꝛum ſunt
aduene ⁊ minus domeſtici: ſed cõtingit in ciuitatibꝰ
ꝙ aduene ſint ciuibus ditioꝛes:ſic in eccleſia fit ꝙ ſe-
culares ſunt clericis melioꝛes.vnde Eccleſiaſticis lo-
quitur dñs.Leui.xxviij.Aduena q̇ verſatur tecũ aſcẽ-
dat ſuper te ⁊ erit ſuperioꝛ:tu autẽ deſcende: ⁊ eris in-
ferioꝛ.¶Item accipitur pꝛo homine ꝑfecto qui ſe re-
putat peregrinum in vita iſta nec ibi moꝛatur coꝛ ſuũ
ponendo in patria bonaqꝫ mundi nõ ſua pꝛopꝛia re-
putando.vnde in epiſtola Didimi ad Alexandrum.
Nos non ſumus incole huius mundi ſed aduene: et
ſic in mundum venimus:vt ibi nõ licet conſiſtere:ſed
trãſire.Et ſic de viris perfectis qui hic ſunt aduene:⁊
finaliter ciues in paradiſo dicitur.Eſa.v. Paſcentur
agni iuxta oꝛdinem ſuum: ⁊ deſerta in vbertatẽ verſa
comedent aduene.Uide quattuoꝛ virtutes perfecto-
rum ſm quattuoꝛ pꝛopꝛietates aduenarum. Aduene
enim debent viuere.

Benigniter

Ayuntamiento de Madrid

Benigniter.
Reuerenter.
Cõcorditer.
Patienter.
Sterilliter.
Abstinenter.
Fertiliter.
Affluenter.

¶ Sic perfecti debent viuere in benignitate ⁊ reuerē
tia Agni. In cõmunitate ⁊ cõcordantia: iuxta In saga
citate ⁊ patientia. Ordinē: ⁊ sic erūt in fertilitate ⁊ opu
B lentia qui in vbertatē versa comedent. ¶ Dico primo
ꝙ debent habere reuerentiā ⁊ benignitatē sicut aduē
na qui non viuit superbe nec austere. sic boni debent
reuerenter ⁊ humiliter viuere. Igitur dicit Agni. quia
agnus est animal lenissimū ⁊ humillimū qd victualia
non congregat: nec mansionem sibi parat. Sic vere
vir perfectus: humilis et mansuetus: sic verus aduē-
na non congregat superflue: nec aliqd sibi appropriat
temporale: nec in mūdo querit finalem mãsionē ha-
bere. vnde ad Heb. xiij. Non habemus hic manentē
ciuitatem: sed futuram exquirimus. Unde Hiere. xj.
Ego quasi agnus mansuetus qui portatur ad victimā
quasi agnus per humilitatem: mãsuetus per benigni
tatem. Portatus ad victimā tribulationū: per patiē
tie ⁊ obedientie ducibilitatē. Et istud est contra mul-
tos qui reuera in mūdo isto nō se habent: sicut aduē-
ne: sed sicut hereditarij dñi ⁊ cõpatriote: qꝛ nō habent
humilitatē sed pōpositatem: nō benignitatē: sed cru-
delitatem: non patientie firmitatē: sed magis iracun
die ferocitatem. Et ideo isti nō sunt agni: immo vere
sunt leones atqꝫ pardi: q̄ sunt animalia crudelia car
nes bestiarū innocentiū comedentia: ⁊ eas inposterū
aggregãtia ⁊ reseruãtia: ⁊ cauernas ⁊ latibula sibi edi
ficantia. Sic vere mundi cupidi ⁊ raptores bestias in
nocentes. i. pauperes ⁊ vicinos exheredant: cõmuniqꝫ
carnes. i. substantias temporales per rapinam frau-
dem ⁊ vsurā sibi accipiūt ⁊ accõmodāt: ⁊ sibi ipsas in
posterū auare accumulant ⁊ reseruant: ⁊ cauernas et
latibula. id est domos castra ⁊ palacia acsi ꝑpetuo ibi
essent mansuri superflue sibi parant: in quibus ita tu
ti habitant: acsi non essent aduene: ⁊ ac si non essent
de hoc seculo recessuri. Ideo ⁊ de talibus potest dici il
lud Ezechielis. xxxij. Leoni gentiū assimilaui te ⁊ dra
coni qui est in mari. Tales enim.
Sunt leones per crudelitatem.
Sunt dracones per cupiditatem.
Sunt in mari per fluctuosam prosperitatem.
¶ Non sic charissimi: sed simus aduene mites ⁊ beni-
gni sicut agnus: similes moysi qui erat mitissim⁹. De
quo scribitur Act. vij. ꝙ ipse fuit aduena in terra ma-
C dian: ⁊ viuamus benigniter atqꝫ reuerenter. ¶ Secū
do viuamus cõiter atqꝫ cõcorditer seu cõcordãter. Si-
cut enim videmus ꝙ aduene qui sunt in terra aliena
viuūt pacifice ⁊ quiete: ⁊ sunt plures aduene simul: isti
solent inter se habere pacē ⁊ vnitatem amorem ⁊ fami
liaritatē concordiā ⁊ benignitatem. Sic vere charissi
mi nos qui sumus aduene in hac vita debemus habe
re inter nos concordiam ⁊ amorē ⁊ fedus ⁊ amicitiā
ampliorem. Sicut enī dicit Petrus alphonsi in prolo-
logo suo. Cameli sunt talis conditionis ꝙ illi q̄ sunt
eiusdē societatis semper volunt simul comedere. Uñ
si vnus comedere nequeat solēt alij ieiunare: quapro-
pter si eorū aliquis sit infirmus necesse est ꝙ de socie
tate tollatur alioquin alij ꝓpter eius ieiuniū morerē-
tur. In hoc igitur docet nos scriptura: ꝙ nos qui xpia
ni eiusdē ritus cõditionis ⁊ fidei ⁊ societatꝭ sumus mu
tue charitatis ⁊ cõformitatis ⁊ nullius singularitatis
esse debemus. Et hoc quidē ostēdit cū dicitur. Iuxta:
qꝛ scꝫ vnus debet esse iuxta aliū per ꝓpinquitatē pa-
cis concordie ⁊ dilectionis: vt sic alter de altero dicat
illud. iij. Reg. xij. Ossa illi⁹ ponite iuxta ossa mea. Iux
ta enī similitudinē conformitatē ⁊ propinquitatē de-
signat. Quod est cõtra multos qui reuera in vita ista
nō volūt viuere pacifice nec quiete: nec volūt esse. Iu-
xta per pacē ⁊ cõcordiā: imo vere lōge sunt alter ab al
tero ꝑ cõtētionē brigā ⁊ discordiā ⁊ inuidiā ꝑ irā ira-
cundiā ⁊ litē. Iuxta illud ps. De lōge steterūt ⁊ vim fa
ciebant. Isti enī sunt lōge fugiendo steterūt appropin
quãdo: vim faciebãt alios realiter ⁊ verbaliter inpu-
gnãdo. Sicut enī videmus animalia mãsueta volunt
viuere in societate ⁊ cõmunitate: sicut sunt cerui: ona
gri: elephātes: oues ⁊ boues: ⁊ passeres ⁊ colūbe. Sꝫ il
le aues ⁊ bestie q̄ de carnib⁹ viuere ꝯsueuerūt: sicut sūt
leones vultures ⁊ aq̄le: nec in pace nec in societate vi-
uere didicerunt. vñ dicit Auicen. lib. j. ꝙ quedā aīalia
sunt vrbana: quedā agrestia: sed inter cetera hō nō po
test viuere solus: formice ⁊ apes in hoc sibi cõicãt ꝙ in
cõsortijs viuūt: ⁊ breuiter aīalia ꝙ nō comedūt carnes
viuūt pacifice aīalia aūt carnes comedentia nō. Sic
vere charissimi illi qui sunt persone mãsuete habent
viuere pariter ⁊ cõiūctim in societate cõitate cõcordia
⁊ pace ⁊ charitate. Nã illi q̄ sunt oues quātū ad sagaci
tatē discretiōis: cerui quātū ad velocitatē bone opera
tiōis ⁊ obediētie ⁊ subiectiōis. Onager quātū ad cla-
morē ꝑdicatiōis cõfessiōis orōnis ⁊ gratiaꝝ actionis.
Apes q̄tū ad mellificationē gratie ⁊ deuotiōis. Formi
ce quantū ad laborē diligētie ⁊ occupatiōis. Tales di
co nō pñt soli viuere ꝑ solitudinē odij ⁊ inuidie ꝑtiali
tatis ⁊ diuisiōis: imo vere tales volūt in cõitate pace at
qꝫ cõcordia ꝑmanere. i. Macha. viij. Oēs obediūt vni
⁊ zelus ⁊ inuidia nō est inter eos. Oēs inq̄t ecce cõio:
obediūt: ecce subiectio vni: ecce ꝑlatio seu ordinis dis
positio. Et zelus ⁊ inuidia nō est inter eos: ecce pacis ⁊
ꝯcordie ꝯuētio. Sꝫ vere alij sunt q̄ comedūt carnes cru
das. s. crudeles. homicide iracūdi inuidi ⁊ detractores
vsurarij atqꝫ raptores q̄ reuera pñt dici ꝓpter crudeli
tatē leones vultures ⁊ dracones. Isti dico de societa-
te pace ⁊ amicicia cõitate ⁊ cõcordia nihil curāt alter
ab altero ꝑ lites ⁊ discordias segregat: ⁊ ꝑ partialitatꝭ
odia ⁊ inuidias solitus ⁊ solitarius diuagat: qꝛ sicut dr
Esa. lvij. Impij q̄si mare feruēs qd q̄escere nō vꝫ: ⁊ nō
est pax impijs dixit dñs. Nō sic charissimi nō: sꝫ pro
deo sim⁹ boni aduene: ⁊ viuam⁹ cõiter atqꝫ cõcordã-
ter. Iuxta inq̄t ꝓuerb. xxvij. Melior est vicin⁹ iuxta q̄
frater lōge. Isti sunt igit boni aduene q̄. s. adherēt ⁊ cõ
iungunt deo ⁊ ꝓximo charitatiue. Deo dico Esa. lvj.
Aduenęq adherēt dño ꝓximo etiã. vñ Esa. liiij. Aduena D
quõdã tuus adiūget tibi: viuam⁹ igit cõiter atqꝫ colli
gãter. Iuxta inq̄t. ¶ Tertio viuam⁹ sagaciter atqꝫ pa
tiēter. Aduene solēt in terra aliena multa patiētia to-
lerare: ⁊ se in oībus gerere ⁊ ordinare sapiēter ⁊ ma-
ture. Sic vere in ista patria hui⁹ mūdi aliena debem⁹
tribulatiões ⁊ opprobria in patiētia sustinere. Nō vin
dictā q̄rere de quocūqꝫ: sꝫ mature sapiēter ⁊ ordinate
cū oīb⁹ nos habere qd ostēdit cū dr ꝑm ordinē suum
qꝛ. s. nos debem⁹ viuere prudēter ⁊ ordinate. Nã sicut
videm⁹ ꝙ stelle nō sunt in diuersis circulis ordinate:
⁊ q̄libet est cõtēta loco suo. ita ꝙ q̄uis vna iuxta aliā
trãseat. ipsam tñ in suis effectib⁹ nō ꝑturbat sicut di-
cit Marcian⁹. Sic vere. charissimi nos q̄ debem⁹ esse
stelle ꝑ celsitudinē ꝑfectiōis. debem⁹ viuere ordinate
prudēter ⁊ mature. ⁊ cū simus in celis in diuersis cir-
culis. i. in diuersis statibus officijs ⁊ beneficijs ⁊ mã-
sionibus ordinati et situati. quilibet tamen habet ⁊
debet esse contentus loco: statu: gradu: et officio: si
bi dato Iuxta Illud. iiij. Regū. xiiij. Cõtētus esto glo
rie tue et sede in loco tuo. Nam circulos loca et offi-
cia viciorum nostrorum non debemus per ambitio-
nem apparere. per mansionem impetere. nec eos per
dissensionē in suis actibus ꝑturbare. sꝫ sine ambitio-
ne nos cū oībus ordinare. Iuxta illō iudicū. v. Stelle
manētes in ordine ⁊ cursu suo aduersus sysarā pugna
uerūt. Simus dico stelle manentes per stabilē perse
uerantiā. simus in ordine ⁊ cursu per mobilē obedien
tiam. Simus aduersus sysaram: id est aduersus dia-

bolum pugnantes per virilem experientiam. Uñ de talibus aduenis ordinate viuentibus ⁊ vicinos nõ cõtristantibus dicitur Deut.x. Aduenã nõ cõtristabis ⁊ non affliges eũ: aduene enim ipsi fuistis in terra egypti. Et sic bñ dico: ꝙ oportet nos viuere sagaciter atqꝫ patienter. ¶ Quarto dico viuamus steriliter siue ab-
E stinenter. Nã sicut aduene ⁊ peregrini nõ solent querere nec viuere delicate: immo in abstinentia ⁊ parcitate: sic vere nos alij in isto mundo nõ debemus querere delicias ⁊ carnalitates. immo debem⁹ viuere in abstinentia ⁊ parcitate: ⁊ esse contenti sufficientia victus qḋ ostẽdit cum dicit. Deserta. q: vere sicut locus est desertus sine delicijs: sine solatijs: sine tumultib⁹: ⁊ sine fructibus. sic vere nos debemus viuere in deserto abstinentie ⁊ penitẽtie: vbi non sunt delicie carnalitatis: solatia mũdane iocũditatis: tumultus peruersę rixositatis: nec fructus temporalis prosperitatis Luce.iiij. Duct⁹ est iesus a spũ in deserto. i. in loco ab'stinentie. Et ideo sequitur: ꝙ ibi ieiunauit quadraginta diebus. ⁊ hoc est contra deliciosos qui in mundo isto nõ querunt neqꝫ diligunt nisi delicias corporales. vñ in ps. Ponã desertuꝫ in stagna aquarũ: q: vere desertuꝫ. i. sterilitatẽ ⁊ siccitatẽ abstinentie ipsi cõmutant in stagna aquarꝫ. i. in vbertatẽ corporalis opulẽtie. Nõ sic. sed sicut aduene viuamus steriliter seu abstinẽter. j. Pe.ij. Obsecro vos tanqꝫ aduenas ⁊ peregrinos abstinere vos a carnalibus desiderijs que militãt aduersus aiam similis pellicano q̃ est auis magne abstinẽtie ⁊ maxime siccitatis: ⁊ semꝑ habitat in deserto. Sic nos debemus esse sicci macri abstinẽtes: ⁊ in deserto abstinentie cõmorari. ps. Similis factus sum pellicano solitudinis. ¶ Quinto ꝙ nos finaliter poterimus
F viuere fertiliter seu affluẽter. Sicut enim aduena parce ⁊ discrete viuẽdo qñqꝫ in terra aliena acquirit multa bona ⁊ hereditates ⁊ possessiones. vnde post modũ laute viuit. Sic nos in vita ista si parce ⁊ prudenter velimus viuere poterimus acquirere possessionẽ glorie paradisi qua postmodũ in affluentia perfruemur. qḋ ostẽdit cũ dr. In vbertatẽ versa aduene comedent. Et tunc de nobis potest dici illud. Ephe.ij. Fratres. Iam nõ estis hospites ⁊ aduene: sed estis ciues sanctorum ⁊ domestici dei. Unde ista affluentia cõmendatur ab affectione charitatiua fratres a duratione nõ defectiua. q: iam nõ estis hospites ⁊ aduene. A cõmunione cõcordatiua. q: iam estis ciues sanctorum. A prelatione derogatiua. q: vos estis domestici dei. Ut igit charissimi nos possim⁹ in posterũ viuere in affluentia. Uiuamus prius in abstinentia in sapientia in patientia in cõcordia in reuerentia Et sic erimus boni aduene. Et ideo de talibus aduenis dicitur. zach.vij. Uiduam et pupillũ et aduenã et pauperẽ nolite calũniari. q: reuera siue per aduenas intelligãtur pauperes et egeni siue viri iusti et pfecti: siue etiã ad lrãm extranei ⁊ egeni: dñs solꝫ tales diligere ⁊ dirigere ⁊ de ipsis curã gerere ⁊ eos defendere ⁊ iuuare. ps. Dñs custodit aduenas pupillum ⁊ viduã suscipiet. ¶ Adhuc aũt videt vnum exemplum satis mirabile: sicut enim a fide dignis audiui. In gallijs in illa parte pictauie que xanctonia nominatur prope castrum subisie fertur esse quoddã cimiteriũ cuius terra plus fauet extraneis ⁊ aduenis ꝙ̃ propinquis: quia scilicet si quis extraneus ibidẽ moritur statim in dicto cimiterio sibi cõformis ⁊ preparatus tumulus a casu fodientibus inuenitur. Si ꝟo aliquis de compatriotis ⁊ vicinis decesserit terra solum ⁊ nullus tumulus apparebit. Aliud autẽ simile cimiteriũ audiui esse in vasconia in dyocesi agerenẽsi. aiũt aũt pdicti xanctonie pictauẽses in territorio dicti castri cimiteriũ quoddã: vbi pro eo hodie nõ sepelitur aliquis: quia antiquitus si ibi sepeliebatur corpus hominis statim a terra reijciebatur: ⁊ nunqꝫ infra terrã mortuus recipiebatur. Cuius simile dicit antiquitus fuisse Geruasius in insula cypri: sꝫ cessasse euomitiõe corporꝫ ꝑpter crucẽ boni latronis quã ibi Helena dereliquit. Sic reuera dico. ꝙ deus qui reuera est terra que in eternum stat. Eccle.j. Et cimiteriũ in quo mentes nostre sunt per deuotionem condende misericordius se solet habere ad pfatos mundi aduenas ⁊ pauperes ꝙ̃ ad seculi diuites qui sunt proprie mundi ciues. Ipsos enim solet suscipere ⁊ eis necessaria procurare: ex quo hic nõ habent alium adiutorem solet de eis temporaliter ⁊ eternaliter cogitare. Unde ps. Tibi derelict⁹ est pauper orphano tu eris adiutor. De alijs vero qui hic temporales habent fauores: nõ se sic solet intromittere vel curare quod etiam nos debemus facere: quia scꝫ ceteris paribus plus debemus fouere extraneos ꝙ̃ vicinos. Leui.xix. Si habitauerit aduena in terra vestra nõ exprobretis ei: sed diligetis sicut vosmetipsos. qḋ tñ est hodie contra multos: q̃ scꝫ oẽs extraneos vilipẽdũt: ⁊ eos quãtũ possunt suppeditãt ⁊ cõfundũt qḋ maxie faciũt mali iudices q̃ p acceptione ꝑsonarꝫ solos familiares cõpatriotas ⁊ consanguineos ꝓmouẽt. alios ꝟo tribulãt ⁊ molestant similes diomedijs auib⁹ de qb⁹ dicũt Solin⁹ ⁊ Aug. de ciui. dei lib.xviij.c.xvj. ꝙ greci cõpatriotis suis applaudũt quoscũqꝫ ꝟo alios ꝑcutiũt atqꝫ ledũt. sic isti. Uñ Sa. xix. Alij qdẽ ignotos nõ recipiebant aduenas. Alij aũt bonos hospites i suitutẽ recipiebãt. Unde si vis magis ad plenũ de diomedijs in adiutorio tuo morali. li.vij.

Aduentus.

xpi est duplex in scriptura. Hic A
aduẽtus in carne. Et aduentus ad iudicium. Primus fuit amorosus. Sed scḋs rigorosus: prim⁹ fuit clementie: sed secũdus iusticie. Primus fuit pietatis: sed scḋs seueritatis. Sicut em̃ videmus ꝙ acus hꝫ duas extremitates. Prima q̃ est pforata: sed nõ pungit: sed fila in se recipit: vltima q̃ multũ est acuta q̃ dire pforat atqꝫ ledit. Sic ꝟe xps habet duas extremitates. s. duos aduẽtus suos. Primum in carne. Scḋm ad iudiciũ. Prim⁹ nõ fuit acutus ꝑ iusticie seueritatẽ: sꝫ hebetat⁹ ꝑ clemẽtie benignitatẽ: ⁊ ꝑforatus per clauorũ ⁊ lãcee asperitatẽ: fila. i. fragiles peccatores in se recipiẽs ꝑ fidẽ ⁊ charitatẽ. Sed vere vltim⁹ erit alteri⁹ cõditiõis: q: ꝓ certo ipse erit acutissimus seuere iudicãdo: pũgitiu⁹ in quos ꝯdẽnãdo penetrãs vsqꝫ ad itima examinãdo ⁊ penã eternã vsqꝫ ad interiorẽ aiam ifligẽdo. Iõ de sñia iudicis dr. Heb.iiij. Uiuus est sermo dei ⁊ efficax ⁊ penetrabilior omi gladio ancipiti. ¶ Aliud igit: primo de aduẽtu ei⁹ in carnẽ circa psens opusculũ dissceram⁹ ⁊ dicam⁹: ꝙ primo ꝙ̃uis sol ꝑ totã noctẽ a nris visibus lateat solet tñ oriri finaliter accedere ⁊ venire diẽ in terris facere ⁊ mundũ psitialiter visitare. Sic vere ꝙ̃uis sol iusticie dei filius diu a nris visib⁹ latuisset: ⁊ ꝑpter noctẽ. i. ꝑpter obscuritatẽ peccati ade suã nobis psitiã occultasset. finaliter tñ voluit ad mũdũ istũꝫ carnis assumptionẽ accedere ⁊ venire: diuineqꝫ grẽ causare ⁊ facere: atqꝫ mũdo claritatẽ sue psentie demõstrare: vñ de ipo põt dici illud. Esa.lx. Uenit lumẽ tuũ hirlm: ⁊ glia ei⁹ super te orta est. Et merito dr lumẽ ꝙ. s. infinitas vtilitatis nobis cõfert significãs xpm q̃ sup oẽs in hoc aduentu nobis vtilia ꝓcurauit. Quapropter possum breuiter notare ꝙ in hoc aduentu ille Uenit vt

Liberator potentissimus.
Uisitator clementissimus.
Medicator prudentissimus.
Premiator fecundissimus.
Predicator feruentissimus.
Informator scientissimus.
Imperator sublimissimus.
Consolator benignissimus.
Illustrator preclarissimus.

¶ Dico igit pmo ꝙ ipe venit vt strẽnuissimus liberator: ⁊ iõ aduẽtũ suũ petebat dauid in ps. illis dicẽs. Ueni ad liberãdum nos dñe de⁹ ꝟtutũ. ¶ Itẽ venit vt clemẽtissim⁹ visitator. vñ Gen.xxxvij. Dixit Iacob filio suo Ioseph. Fres tui pascũt oues in sichimis. veni mittã te ad eos. Et.j. Reg.xvij. Fratres tuos visitabis ⁊c. B

Item

¶ Item venit vt prudentiſſimus medicator. vnde iſte eſt ille medic9 qui dicit de paralitico Mat.viij. Ego veniã ꝛ curabo eũ. ¶ Item venit vt fecũdiſſimus premiator. Unde ipſi poteſt dici illud Gen.xxx. Modicũ habuiſti anteꝙ venirẽ ad te: nũc aũt diues effect9 es. ¶ Item venit vt feruentiſſimus predicator. Unde ipſe dicit Mat.ix. Non veni vocare iuſtos ſed peccatores ad penitentiã. ¶ Itẽ venit vt ſcientiſſim9 informator. Unde iſte eſt cui dicitur. Joh.iij. Rabi ſcimus quia a deo veniſti magiſter. ¶ Itẽ venit vt ſublimiſſimus imperator. Unde de iſto dicit zacharie.ix. Ecce rex tuus venit. ¶ Itẽ venit vt benigniſſimus conſolator. vnde de iſto dicitur. Joh.xx. ꝙ cũ fores eſſent clauſe vbi erant diſcipuli cõgregati ꝑpter metũ iudeorũ venit ieſus ianuis clauſis ꝛ dixit eis. Pax vobis. ¶ Itẽ venit vt preclariſſimus illuſtrator. vnde iſte eſt ꝙ dicit Joh.xij. Ego lux veni in mundũ. Ecce igitur quot ſunt vtilitates iſtius xpi aduẽtus. Et ideo petebat humanum genus iſtum aduentum. Cant.v. Ueniat dilect9 meus in ortum ſuum. vbi oſtenditur ꝙ iſta ſupplicatio triplici ratiõe debuerat exaudiri. Propter clamorem optatiuũ. Ueniat. Propter amorem coniunctiuũ Dilectus meus. Propter virorẽ attractiuũ. In ortũ ſuum. Sicut enim ſol in aduentu ſuo tria facit beneficia: preſtat.ſ. Remediũ languoris. Incendiũ caloris. Stipendiũ mortis. Quia.ſ. omnia facit nitere ꝛ florere. Sic xps in ſuo aduentu fuit remediũ deſiderantiũ refrigeratiuũ. Ueniat. Incendiũ cõfederantiũ euiſceratiuũ. Dilectus meus. Stipendiũ perſeuerãtiũ exuberatiuũ. In ortũ ſuũ.

C ¶ Dico igitur primo ꝙ in chriſti aduentu quietatur amor deſiderãs. Ueniat. Nam ſicut dictum eſt: ſol in ſuo aduentu ad terrã eſt remediũ ꝛ refrigeriũ infirmorũ ſicut patz: quia multe ſunt infirmitates que in ſolis ortu ꝛ aduentu temperant: ꝛ ſic infirmorũ deſideria quietant. Sic vere xps in ſuo aduentu temperauit ꝛ refrigerauit infirmitates temptationũ ꝛ tribulationũ: ꝛ ideo deſideria ſanctorũ patrum recreauit ꝛ quietauit: qui quidẽ appetitus ꝛ deſideria oſtendit quãdo dr. Ueniat qđ eſt optatiui modi.q.d. Si venerit ipſe poteſt ipſe oẽs appetitus ꝛ deſideria ꝛ optatus cõcludere: finire ꝛ quietare. Et iõ ſanctus pater poterat dicere tunc: ꝛ etiã quelibet aĩa deuota põt dicere: nũc illud Cant.iiij. Surge aqlo veni auſter perfla ortũ meũ. Fili9 eñ dei dr aquilo ꝙ eſt vẽtus frigidus ꝑpter iuſticiã. Auſter qui eſt vẽtus mollis ꝑpter clementiã. Et iſte in aduẽtu ſuo perflat hortũ eccleſie vel cõſciẽtie per ſuã gratiã ꝛ miam. Ueniat igit dicebat hũana natura ꝛ ſancti pres ſm Joachim in libro ſuo. Serpens murenã ſibilo euocat: ꝛ a profundo fluuij ipſam ſuo ſibilo ad littus trahit: emiſſoꝙ veneno ſuo cum ipſa ꝯtrahit copulã: ꝛ exinde fet9 bon9 generatur nõ ſerpenti ſimilis ſed murene ſimilis. Re uera chariſſimi per iſtã murenã intelligo diuinã naturã vel pſonã que ab eterno fluuio beatitudinis habitauit. Per ſerpẽtẽ intelligo humanũ genus qđ venenoſum ꝛ ſerpentinum fuerat per peccatũ qđ a principio ſibilauit. Per feruentia deſideria vt iſtã murenã.ſ. perſonã filij dei de fluuio paradiſi ad litt9 traheret hui9 mũdi. ſicut patet de prophetis qui deuotiſſime ſibilabãt. Eſa.lxiiij. Utinã dirumperes celum et deſcenderes. Et breuit er tantũ fuit a parte humani generis ſibilatũ: ꝙ iſta murena diuina perſona venit ad littus huius mũdi. Acceſſit ad ſerpentẽ.i. ad hominem. ꝛ cũ eo per beatã incarnationẽ voluit matrimonialiter copulari. ita ꝙ fetus exinde reſultans.i. xps nullũ ſerpentinũ venenũ habuit.q2.ſ. nulla vitia hũani generis cõtraxit. imo ſemp ſine diminutiõe murenicã naturã retinuit.i. diuinã. Joh.iiij. Sibilũ aure lenis audiui. Sic etiã chariſſimi ſi nos volumus ꝙ iſta murena dei filius veniat ad nos per ſuã gratiã: ꝓ certo non reſtat niſi ꝙ dimittamus venenũ peccatorum per confeſſionẽ: ꝛ ꝙ ſibilemus per deſiderium ꝛ affectionẽ ꝛ ꝑ deuotã orationẽ: ꝛ ſtatim ꝓ certo ipe adeſt per ſue gratie infuſionẽ: ꝛ per ſui adiutorij diſtributionem: ꝛ nobiſcum copulabitur per charitatẽ ꝛ dilectionem. Clamabis ꝛ ipſe exaudiet. vociferabis ꝛ ipſe dicet ecce adſũ. Eſa.lviij. Sed heu proh dolor ꝙ ſunt hodie alia genera ſibilorũ in mundo. ¶ Sibilat enim diabolus: vſurarius: luxurioſus: ꝛ peccator venenoſus. Serpens enim.i. diabolus ſibilat per ſuggeſtionem ꝛ tentationẽ vt murenã.i. aĩam de fluuio deuotionis extrahat. ꝛ eã ad littus mundi per amorem terrenorũ attrahat: vt ſic cum ipſa per vicia ꝛ peccata ſocietatẽ cõtrahat. Ezech.xxvij. Sibilauerunt ſuper te.ſ. diabolus: caro: ꝛ mundus: ꝛ ad nihilũ redacta es. ¶ Itẽ ſibilat vſurarius. quia vere ſerpentes venenoſi ꝛ malicioſi vſurarij ꝛ auari ſibilant hodie murenis.i. pauperibus ꝛ vicinis per falſas inductiones: ſuggeſtiones: ꝛ promiſſiones: vt ſic eos ad copulã ſuã.i. ad malos cõtractus inducant ꝛ inducant: ꝛ vt eos de fluuio ſuo.i. de hereditatibus ſuis extrahant ꝛ euellant. ¶ Item ſibilat luxurioſus. Nã quãdo ſerpens corruptus ꝛ venenoſus.i. luxurioſus vult prouocare ad copulam ſuã murenã.i. iuuenculam mulierem: ipſe vere mittit ſibi ſibilũ ſuũ.i. malas ſuggeſtiones ꝛ promiſſiones vel ſibilum ſuũ.i. vetulam malẽ rellã. ꝛ ſic eã ſepe ad ſui corruptam copulam attrahit et inclinat: quia corrũpunt bonos mores colloquia praua. ¶ Item ſibilat peccator vicioſus: quando enim ſerpens.i. peccator vult ad mitti ad copulam murene.i. ad copulam chriſti in ſacramento quandoꝙ accidit in quadrageſima ꝙ ipſe ſibilat per orationem venenum peccatorum ſuorum euomit per confeſſionem: ꝛ ſic ad copulam murene.i. chriſti in paſcate admittitur per ſacramenti communionem. Uerũtamẽ tranſacto actu iſtius copule trãſacto feſto paſcatis ad venenum vomitũ.i. ad peccata dimiſſa reuertitur per recidiuationẽ ꝛ in idipſum reuerſionem.ij. Pet.ij. Canis reuerſus ad vomitum et ſus lota in volutabro luti vbi deſcribit talis peccator vt irreplebilis cupiditatis carnis.q2 nõ ſatiatur vt cõmutabilis debilitatis: quia reuertitur ad vomitum. vt inquinabilis carnalitatis: quia dicit ſus vt impurgabilis fetiditatis: quia dicitur lota in volutabro luti quare vero tales peccatores ſunt fetidi ꝛ impurgabiles: ſunt carnales ꝛ inquinabiles ſunt debiles ꝛ mulieb̃res: ſunt cupidi ꝛ irreplebiles. Non ſic chariſſimi ſꝫ ſibilem9 ad deũ ꝑ feruorẽ deuotiõis ꝛ orõnis: q2 vere in ſuo aduẽtu ꝗetat amor deſiderãs.ſ. deſideriũ ſanctorũ patrũ vt dictũ eſt. Ueniat inꝗt. De9 cui9 aduentu gaudebat. eſaias dicẽdo. Eſa.xiiij. ꝓpe eſt vt veniat tps ei9: ꝛ dies ei9 nõ elõgabunt miſerebit eñ dñs Jacob: ꝛ iſrael ſaluabit. D

¶ Scđo dico ꝙ in xpi aduẽtu inflãmat amor cõfederãs. Dilect9 me9 inꝗt. Sol qſi ad terrã appropinꝗt ꝛ venit cauſat calorẽ in mũdo. Naꝫ vt dicit Iſid. Per reflexionẽ radiorũ ſolariũ ad corpus cõpoſitũ.ſ. ad terrã ꝓſentialiter calorẽ amorꝭ: affectionis ꝛ charitatis in ſeculo gñauit. Nã q2 tunc radi9 ſolis dei patris videlicet ipſa ꝑſona filij: fuit inclinatus ꝑ humilitatẽ vſꝙ ad terrã.i. vſꝙ ad terreſtrẽ hũanam naturã ſibiꝙ per beatã incarnationẽ ſe reflexit. Ideo calorẽ amoris ꝛ charitatis.ſ. ei9 erga nos ꝛ nři erga ipſum cauſauit ꝛ gñauit: qđ oñdit cũ dr. Dilect9 meus. Cañ.v. Dilect9 me9 cãdidus ꝛ rubicũdus elect9 ex milib9: vbi amor ipſius cõmẽdat. Ex innocẽtie puritate. Cãdidus. Ex verecũdie venuſtate. Rubicũdus. Ex excellẽtia bonitatis. Electus. Ex eminẽtia ſanctitatis. Ex milib9. Et ideo de iſto feruore mutue dilectiõis dr. Luce.xij. Ignẽ veni mittere in terrã. Et qđ volo niſi vt ardeat. E

¶ Et aduertam9 chariſſimi. ꝙ triplici rõne debem9 diligere dei filiũ in iſto aduentu.ſ. Q2 hoſtis malignitas ꝑ hũc ſupat. Q2 mũdi puerſitas per hũc reparat. Q2 celi felicitas per hunc declarat. Iſte eñ veniẽdo ſuperat hoſtis malignitatẽ. Elephas eñ qſiꝙ cadit in foueã. vñ nõ põt ſurgere. ꝛ tunc venit vnus venator qui pungit ipſum cũ lancea: tandẽ venit ali9 venator ꝙ quaſi adiuuãs elephantem de fouea liberat:

Ayuntamiento de Madrid

eiꝗ pabulū adminiſtrat. Qd vidēs elephas ipſum li-
berantem tāto amore diligit ꝙ ſtatim domeſticat̄ ⁊ tā
ti beneficij memor ipſum ſequit̄: ⁊ ipſum de cetero gu
bernat. Elephas chariſſimi eſt homo qui a primaria
ſui cōditione cecidit in foueā peccatorum: quā ſibi vena
tor diabolus in tentatione ade in huiꝰ nemore ꝑpa
rauit. pſ. Foderūt ante faciem meā foueā ⁊ inciderūt
in eam. In qua quidē fouea iſte venator diabolus ho
minē lanceis diuerſarū tētationum ⁊ tribulationum
pungebat. Et ideo ſecūdus venator xp̄s in iſto aduen
tu venit primū venatorē diabolū fugauit cōtra ipſum
in cruce pugnauit: ⁊ elephātē. i. humanū genus de fo
uea peccati mortis etiā ⁊ inferni de iuriſditione libe
rauit. ſibi etiā pabulū ſui ꝓprii corporis preparauit. et
ideo tanti beneficij memores ipſum ſumme debemꝰ
diligere ⁊ ipſum per bona opera ſequi ⁊ iugiter obedi
re. Nos igitur diligamus eum. q2 ipſe prior dilexit nos
i. Joh. iiij. Ueniēdo igitur ipſe ſuperat hoſtis maligni
tatē. Eſa. xxxv. Ipſe veniet ⁊ ſaluabit nos. ſupple ab ho
f ſtis malignitate ⁊c. ¶ Secūdo eſt diligēdus. q2 veniē
do reparat mundi peruerſitatē: ſimilis cyconie que in
hyeme ꝓpter frigoris tempeſtates deſerit nidū ſuum
ſed in eſtate reuertit̄ ad eundē: ipſumq3 inueniens diſ
ſipatum diligēti ſtudio reparat ⁊ reformat. Sic vere
deus in primo ꝓpter tempeſtatē peccati Ade quaſi vi
ſus fuit de nido ſuo: ſc3 de eccleſia mūdo ⁊ hūana na
tura recedere ⁊ abire: dum. ſ. ſibi ſubtraxit gratiā ⁊ glo
riā. Sed ꝓ certo aduenīete tēpore veris. i. tēpore gra-
tie ⁊ legis noue: ⁊ finito tēpore hyemis. i. legis antiq3:
iſta cyconia dei filius voluit ꝑ beatā incarnationē ad
nidū ſuū. ſ. ad mundū ad eccleſiā ⁊ ad naturā huma-
nā venire ⁊ reuerti. Et q2 iſte nidus diſſipatꝰ erat plu
ribus vicijs ⁊ peccatis. Ideo voluit ipſum donis ⁊ gra
tijs ⁊ virtutibus reparare. Ideo dicebat Iacob. j. Reuer
tar in hierl'm in miſericordijs: ⁊ domus mea edifica-
bitur in ea. Uñ. j. Macha. x. Uenit Jonathas in hie-
ruſalem. ſequit̄: Et cepit edificare ⁊ innouare cā. Dili
gamus igitur xp̄i aduentū. q2 per hūc reparatur mo-
G rū peruerſitas. ¶ Tertio diligamus: q2 per hunc de-
claratur celi felicitas ſicut ⁊ hirundo nō videtur: q2
tunc in remotis vel tranſmarinis regionibus credit̄
habitare. In vere tamen ſolet venire ⁊ eſtatē propin-
quā temporꝭ nouitatē ſuo aduētu infallibiliter de
clarare. Sic dei filiꝰ q̄ ab eterno in vltra marinis par
tibus. i. in paradiſi remotis partibus habitauit: ita ꝙ
in iſtis noſtris partibus ꝑ p̄ſentiā corꝑis nullatenus
videbatur. Finaliter voluit venire: ⁊ per noſtre nature
aſſumptionē mundo viſibilis apparere. Juxta illud
Baruc. iij. Poſt hec in terris viſus eſt: ⁊ cum homini
bus cōuerſatus eſt: ⁊ ſuo benedicto aduentu tēpꝰ no
uum gratiarū ⁊ virtutū eſtatē etiam in q̄ ſunt fructus
⁊ vbertatem felicitat̄ eterne huic mūdo voluit decla
rare: preuenire: ⁊ nunciare: diſtribuere pariter ⁊ dona
⁊c. Unde illud p̄dictū Eſa. lx. Uenit lumen tuum hie-
ruſalem: ⁊ gloria dn̄i ſuper te orta eſt. Aduentus aūt
iſte figuratur Hiere. viij. Turtur ⁊ hirundo ⁊ cyconia
cognouerūt tempus aduentus ſui. Turtur enī q̄ ſum
me cōparē ſuū diligit intantū ꝙ eo mortuo nulli alij
ſe coniungit. ſignat aīam q̄ cōparē ſuū. i. corpus intan
tum diligit ꝙ poſt eius ſeparationē nulli alteri copu
latur. Cyconia aūt que carnibus ⁊ piſcibus veſcitur. ſi
gnat carnē humanā cuius carnes ⁊ piſces ſunt ꝓpria
nutrimenta. Hirūdo aūt q̄ eſt auis agillima. ſignat
diuinitatē q̄ eſt agilitate ⁊ virtute pleniſſima. Iſta
igitur tria que in xp̄o deo ⁊ hoīe fuerūt. Turtur hirū-
do cyconia. i. diuinitas aīa ⁊ corpus: modo cognoue
runt tempus aduētus ſui. q2. ſ. per beatā incarnatio-
nē ad mundū preſentialiter in vno hoīe xp̄o iſtis tem
poribus aduenerūt: qui ſc3 aduenīens vt dictū eſt de-
clarauit. Celi felicitatē. Reparauit morū peruerſita
tē. Superauit hoſtis malignitatē. Propter quod me-
rito diligēdus eſt: ⁊ ſuper omnia venerandus. Et ideo
bene dico ꝙ per iſtū benedictū aduentū inflāmatur
amor cōfederans. Dilectus inquit meus. qd bene vi-
detur ſupponere ſponſa. Cañ. vij. vbi dicit. Ueni dile-
cte mi. ¶ Tertio dico ꝙ per iſtū aduentū ꝓcurat̄ va-
lor. ſ. vbertas virtutū ⁊ gratiarū ⁊ fertilitas etiā glorie h
ſempiterne: qd notatur cū dicit̄ In ortū ſuū. Nā ſicut
ſol aduenīēs ⁊ appropinquās in vere ad terrā: facit eā
⁊ arbores eius radio ſue influentie virere: florere: fru-
ctus quoq3 multiplices generare. Sicut etiā agricola
veniens ad ortū ſuū ipſumq3 diligenter excolēs ⁊ fre-
quentans facit eū fructificare. Sic vere ille ſol iuſticie
⁊ celeſtis agricola xp̄s deus noſter: dū per beatā incar
nationē ad hortū ſuū. i. ad eccleſiā ad mūdū vel ad ani
mā voluit aduenire. ipſamq3 ꝑ doctrinā ⁊ predicatio-
nē rigare per correctionē ⁊ per penitētiā colere ⁊ puta
re ipſum fecit virere per honeſtatē: florere per virtutū
amenitatē: fructificare ꝑ eterne beatitudinis volupta
tē. vt ſic ipſe ꝑſone diuine dicat eccleſia vel aīa de ſeip
ſa illud Cañ. Ueni in hortum meū ſoror mea ſponſa.
Hortus igitur iſte eſt eccleſia vel aīa virtuoſa: q2 ſicut
hortus claudit̄: fodit̄. putat̄: rigatur: purgat̄. ⁊ ſic fru-
ctibus pluribus fecundat̄ ⁊ auibus dulciter cantanti
bus frequentat̄. Sic vere eccleſia vel aīa poſt xp̄i aduē
tum fuit Per mandatorū cuſtodiā clauſa. Per peni-
tentiā foſſa. Per correctionē putata. Per deuotionē
rigata. Per confeſſionē purgata. Et ſic fructibus vir
tutū gratie ⁊ glorie fuit multipliciter fecundata: et ex
tunc ab auibus. i. ab angelis vel a viris cōtemplatiuis
modulantibus ⁊ deū magnificantibus frequentata
In pſ. Sup ea volucres celi habitabūt ⁊c. Cant. iiij.
Hortus concluſus ſoror ⁊c. Ubi deſcribit̄ eccleſia vel
aīa. Ut diſcretionis regulis vallata. q2 hortus conclu-
ſus. Ut dilectionis modulis ligata. q2 ſoror. Ut cōpaſ-
ſionis fiſtulis rigata: q2 fons ⁊c. Sic igitur patet ꝙ in
xp̄i aduētu ꝓcuratur valor exuberās ⁊c. ¶ Adhuc no
ta circa xp̄i aduentum: ꝙ legatꝰ a ſede apoſtolica de I
ſtinatus tria attendit. Locū deputatū. Temporis li-
mitatum. Modum ordinatum. Sic in xp̄o legato fi-
deliſſimo ad rebelles huius mūdi attēdimꝰ. Loci de-
putationem: q2 venit in mundum. Tēporis limitatio
nem: q2 non erat ibi manſurus. Modi ordinationem
q2 venit humiliter. Hec tria continentur Job. xxxviij.
vbi dicitur. huc uſq3 veniēs. vbi oſtēditur Termini de-
putatio. Huc. Temporis limitatio. Uſq3. Operis ordi
natio. Uenies. Uel oſtenditur ꝙ xp̄s fuit nobis Sup
plemētū neceſſitatis. Huc. Complementū fertilita-
tis. Uſq3. Fulcimentum humilitatis. Uenies. ¶ Fuit
primo chriſti aduentꝰ neceſſitatis ſupple. quia venit k
huc id eſt ad iſtum mundum indigentem: vt per ip-
ſum ipſius indigentie ſupplerentur. Sicut enī plu-
uia deſurſum aduenīēs ad terram aridam ⁊ ſiccatam
ſupplet eius indigentiam ⁊ defectum. Sic vere dei fi-
lius veniens ⁊ deſcendens per incarnationem ad ter
ram ſiccam ⁊ aridam. i. mundū a gratiarū ⁊ virtutum
humoribus deſiccatū: ſuppleuit eius ſpūales miſe-
rias ⁊ defectꝰ. Et ideo admirātes de iſto aduentu poſ
ſumꝰ ſibi dicere illud. Mat. xxij. Amice quomodo huc
intraſti. Et ipſe poteſt reſpōdere: ꝙ ipſe intrauit. Ser
uato ſolio maieſtatis. Seruato lilio caſtitatis. Serua
to folio puritatis. ¶ Intrauit enim ſine maieſtat̄ di-
minutione. Sicut enim imago intrat ſpeculum effici-
tur: ⁊ tamen in ſe nō minuitur vel mutatur. Sic dei fi l
lius carnem ⁊ in mundum ibiq3 factus eſt viſibilis
per carnis aſſumptionem: ⁊ tamen celſitudo ſue ma-
ieſtatis: deitatis: ⁊ diuinitatis: non fuit ꝓpter hoc di
minuta. nec in aliquo cōmutata. Eccle. xlij. Neq3 adie
ctum eſt: neq3 minuet̄: neq3 eget alicuiꝰ auxilio. Ideo
dicitur Math. xxij. Intrauit rex vt videret diſcumben
tes. Rex inquit. q2. ſ. ꝓpter iſtum introitum non deſijt
eſſe rex. Item intrauit ſine caſtitatis violatione. Sicut
enim ſol intrat ⁊ exit per vitrum ſplendidum ⁊ purū
ſine vitri fractione ⁊ deſtructione: coloratur tamē ꝑm
colorem vitri. Sic vero ſol iuſticie dei filius per vitrū
ſplendidiſſimum. i. per corpus virginis puriſſime in-
trauit

Ayuntamiento de Madrid

trauit per incarnationē: exiuit per natiuitatem ſine
ſui puritatis ⁊ caſtitatis aliqua leſione. ibiq; colorat⁹
fuit ⁊ exteriori apparentia picturatus ſm ipſius vi-
tri qualitatem: quia. ſ. ibi formam ſerui accepit habi-
tu inuētus: vt hꝫ ad Philip. ij. Et ideo dꝛ Joh. xx. Ue
nit ieſus clauſis ianuis: qꝛ ſcꝫ ianue beate virginis fue
runt clauſe per integritatem puritatem ⁊ caſtitatem
ante partum ⁊ in partu ⁊ poſt partum. Figurata. Eze.
xliiij. vbi dicitur. Erat porta in domo domini clauſa.
ſequitur. Porta hec clauſa erit et non aperietur ⁊ vir
non tranſibit per eam: quoniā dominus deus iſrael
ingreſſus eſt per eam. Eritq; clauſa principi ⁊ ſedebit
in ea. Talis porta ꝓ certo eſt beata virgo: quia ꝙuis
deus iſrael princeps toti⁹ vniuerſi in iſto benedicto
aduentu ſederit in iſta per ſpacium nouem menſiū ⁊
per iſtam tranſierit incarnando ⁊ naſcendo: fuit ta-
men ſemper clauſa per virginitatem: illeſa pariter et
intacta per integerrimam caſtitatem: nec vnꝙ fuit
aperta per aliquam voluptatem mali deſiderij: nec
vir tranſiuit per eam per aliquam luxuriā. Unde. ij.
Parali. xxij. Fecerunt deſcendere regem ⁊ introire ꝑ
medium porte domus domini vbi cōmēdatur iſte in
introitus. Ab humilitate mundo declarata. Fecerunt
deſcendere. A ſublimitate digne nominata. Regem
inquit. A virginitate deo dedicata: quia. ſcꝫ beata vir
go eſt porta domus domini. ¶ Sed adhuc dico ꝙ ip
ſe intrauit ſine puritatis deſedatione. Sicut em̄ lux
intrat ſuper feces: et tamen ſua puritas non contra-
hit maculam aliqualem. Sic vere deus intrauit per
incarnationem ⁊ aduentum eius ſuper feces: id eſt ſu
per mundum fetidum ⁊ corruptum: ⁊ fecib⁹. i. pecca
catoribus fuit in hoc mundo ſociatus ⁊ coniunctus: ⁊
tamen ſua puritas nequaꝙ extitit maculata: immo
ſemper eſt et fuit in puritate perpetua perſeuerans:
quia ſicut dicit̄ Sapien. vij. Candor em̄ eſt lucis eter
ne: et ſpeculum ſine macula: ⁊ imago bonitatis dei:
quomodo igitur huc intraſti ſolutū eſt. Et ideo ſa-
piens illa mulier. ij. Regū. xx. dicebat Joab. Appro-
pinqua huc ⁊ loquar tecum. Sic vere ſapiens mulier
eccleſia vel humana natura dicebat antiquitus id
eſt xp̄o ꝙ ipſe appropinquaret huc: id eſt ad mundꝫ
iſtum per aduentum per carnem: vt ſcꝫ per eum deſe
ctus ipſius ſupplerentur. Nam ſicut lux incorporat
ſe aeri: et ſic defectus ipſius ſupplentur. quia ſcꝫ per
eius aduētum aeris obſcuritas fugatur. Sic vere dei
filius veniens huc in hunc mundum ⁊ aeri: id eſt ob-
ſcure et caliginoſe nature humane ſe copulans. de-
fectus ipſius ſuppleuit: qꝛ obſcuritatem errorum et
ignorantie ab ea effugauit. Fuit igitur aduentus ne-
ceſſitatis ſupplementum. Huc inquit. iiij. Regū. vij.
Uir dei venit huc. ¶ Secundo dico ꝙ chriſti aduen
M tus fuit felicitatis complementum. Et hoc oſtendit
cuꝫ dicitur vſq;. vſq; enim eſt aduerbium quod ſignat
terminum finem ⁊ complementum. Ad denotanduꝫ
ꝙ xp̄i aduēt⁹ fuit finis ⁊ termin⁹ vicioꝝ ⁊ ꝟtutū cōple
mētū ⁊ ꝓmioꝝ. Sicut em̄ glorioſus ⁊ ſapiēs artifex nō
libēter dimittit opus qd̄ incepit īpfectū: incōpletū.
Sic ꝟe de⁹ q̄ vniuerſuꝫ mūdū inceperat ⁊ fecerat no
luit ipm̄ incōpletū dimittere: imo ſeipꝫ q̄ eſt ꝑncipiū
voluit finire. i. hoī vltimo creato ꝑ incarnationē cōiū
gere. vt ſic totū vniuerſum ꝑficeret ⁊ cōpleret. Ipſe em̄
fuit cōplemētū celeſtiū terreſtriū ⁊ infernoꝝ. Celeſtiū
ſ. angeloꝝ eoꝝ ruinā reparādo. Terreſtriū. ſ. viatoruꝫ
eos in tētationib⁹ adiuuādo. Infernoꝝ. ſ. ſctōꝝ pa-
trū q̄ in libo erāt eos ad celi q̄etē ⁊ gl'iam deducēdo.
Ideo de tali cōplemento loquit̄. ij. Paral'. vij. Comple
uit ſalomon domū dn̄i vbi videt̄ ꝙ iſte aduētus eſt ſi
milis cuidā lapidi precioſo qui dꝛ Ceraunis. De quo
dicit Iſid. ⁊ Dyaſco. ꝙ eſt lapis germanicus ⁊ hyſpa
nicus rutilās vt flāma q̄ venit de nubib⁹: vbi in locis
tonitrui ⁊ cū tonitruo gn̄at̄: ⁊ exīde īferi⁹ deriuat̄. Cu
ius ꝟt⁹ eſt ꝑſonā domū ⁊ locū in quo eſt a fulmine ⁊
tonitruo tutū reddere. facit etiā cās vīcere ⁊ ſuauiter
dormire reuera chariſſimi. talis eſt chriſt⁹ qui reuera
fuit lapis precioſiſſimus ſurſum in ventre nubis. i. pu
riſſime virginis ꝓcreatus ⁊ incarnat⁹. vbi reuera erat
locus tonitrui idest ſpūſſcti q̄ tonitruo cōparat̄ ⁊ exin
de in iſto aduētu ad nos inferius deriuatus. Nam iſte
hꝫ mirabilē ꝑtātem. qꝛ vere ſi homo iſtū habeat ꝑ grāꝫ
fiduciā ⁊ amorē fulmen eterne dānatiōis nō timebit.
In cauſis etiā mūdanorū tētationū ⁊ tribulationū ꝓ-
ualebit ⁊ ſomnū ſuauē eterne delectatiōis ⁊ felicitatis
finaliter obtinebit. Et ſic ipm̄ lapis iſte ſic deſcēdens
et veniēs ⁊ tēporaliter per virtutes ⁊ eternaliter ꝑ glo-
rias pficiet ⁊ cōplebit. Et ideo de iſto cōplemento: et
de iſto vſq; poteſt dici illud Joh. ij. Implete inquit idri
as aqua. Et ſequitur. Et impleuerūt vſq; ad ſummum
Iſtud cōplementū accipiunt boni ⁊ in vita iſta ꝑ grām
et finaliter per gloriā. Ideo dicitur Sap. xviij. Uſq; ad
celū attingebat ſtans in terra. Boni enim qui ſtāt per
cōſtantie firmitatē in terra per humilitatē attingunt
per cōtemplationē vſq; ad celū. i. vſq; ad celeſtiū ꝟtutū
complementū ⁊ pfectionē. heu deus ꝙ pauci ſunt ho-
die qui ſunt cōpleti talibus complementis qꝛ proh do-
lor multi ſunt qui nō ſunt completi in virtutibus ſꝫ in
criminibus. Non in gratijs ſed in vicijs. Nō in gloria ſꝫ
in miſeria. Iſti igitur non habēt iſtud vſq;. ſed habent
aliud de quo dicit̄ in ps. Aſcendūt vſq; ad celos ⁊ deſcē
dūt vſq; ad abyſſos. anima eorum in malis tabeſcebat
Mali enim aſcendunt per ambitionem vſq; ad celos. i.
vſq; ad excellam prelationē. Et ideo deſcendunt finali
ter ꝑ dei iudiciū ⁊ ordinationē vſq; ab abyſſos per eter
nā damnationē. Et ideo anima taliū finaliter tabeſcet
⁊ deficiet per triſticiā ⁊ deſperationē. Nō ſic chariſſimi
nō. Nō habeamus cōplementū viciorū. ſed meritorū.
non culparū ſed gratiarū. nō tormētorū ſed premiorū
Quia vere chariſſimi xp̄i aduentus fuit vt dictū eſt fe
licitas complementū vt de iſto aduentu exponat̄ illud
ij. Para. xij. Seſach venit vſq; ad hierlm̄. Seſach em̄ īter
pretatur magnus ſignans xp̄m qui eſt dextera dei p̄ris
qui ad hierl'm ad litterā venit. Ubi ſuū vſq;. i. ſuū cōple
mentū perfecit. qꝛ ſicut dꝛ in ps: A ſolis ortu vſq; ad oc
caſum ex ſyon ſpecies decoris eius. ¶ Tertio dico ꝙ N
xp̄i aduentus eſt humilitatis fundamentū. Ueniēs in
quit. Uenire enim idē eſt ꝙ de termino a quo vſq; ad
terminū ad quē ire. Et qꝛ dei filius venit de termino a
quo. i. de excellentia ſublimitatis ipſius diuinitatis et
de celeſti habitaculo ad terminum ad quem. i. ad mū-
di infirmitatem: ⁊ ad nature humane vtilitatem. Ideo
dico ꝙ ibi apparuit humilitatis maxime fundamētū.
Ueniens inquit. Eſt enꝫ humilitas ꝙ rex venit ad po
pulū: doctor ad diſcipulū: ⁊ dn̄s ad famulum. Et ideo de
humilitate ⁊ vtilitate ſui aduentus loquitur Auguſt.
venit inquit medicus ad egrotos. redemptor ad perdi
tos. ad errātes viator ad ignaros veritas. ad mortuos
vita. heu deus ꝙ pauci ſunt hodie qui velint venire ad
humilitatem: nec ad facta et negocia modica. nec ad
promotiones oneroſas et laborioſas ſicut fecit chri-
ſtus. Quia vere chariſſimi hodie non queruntur hu-
milia ſed ſublimia. Non oneroſa ſed glorioſa. non ſpi
ritualia ſed temporalia non celeſtia ſed terreſtria. Nō
inferiora ſed ſuperiora. Moderni enim ſunt ſimiles
lepori qui optime aſcendendo ⁊ currendo venit ad mō
tem ſed difficiliter deſcendit ad vallem. et ratio eſt. qꝛ
pedes ſui anteriores ſunt pedibus poſterioribus bre-
uiores: et ideo magis poteſt currere verſus montem
ꝙ verſus vallem. Sic vere ſunt multi ita ambitioſi ꝙ
ſemper volunt aſcendere ad dignitates et promotio-
nes et optime ſciunt currere et venire ad montes idest
ad excellentias dignitatum. ſed ad valles idest ad ſta-
tus humilitatis ad opera laborioſa ad bene merito-
ria et oneroſa. ipſi pro certo non veniunt nec accedunt
Et eſt ratio. qꝛ cum ipſi habeant pedes affectionū an
⁊ retro. Ante dico. i. ad bona paradiſi ad que opꝫ nos
trahere. Retro etiam. i. ad bona mūdi de quibus opor
tet nos viuere poſteriores pedes idest affectus ad tem

Ayuntamiento de Madrid

poralia ſunt anterioribus ſpūalibus lōgiores: largio
res ⁊ ampliores: ⁊ ideo iſti plus diligunt aſcendere ꝑ
ſuperbie vanitatē: ꝙ deſcēdere ꝑ virtutē ⁊ humilitatē
Et ideo figuraliter poteſt de eis dici illud. Ezech. j. Ec
ce ventus veniebat ab aq̄lone nubes magna ⁊ ignis
inuoluēs. Iſti dicunt ventus propter vanitatē: dicun
tur nubes ꝓpter voluntatē: qꝛ nubes ex humida: di-
cuntur etiā ignis ꝓpter crudelitatē dicunt inuoluen
tes propter cupiditatē ⁊ rapacitatē: dicuntur venire
ab aquilone. i. a peccato ꝑ iniuſtā promotionē ad ex-
cellentiā ⁊ dignitatē. Heu nō ſic xp̄s: qꝛ magis quere
bat infirmitatē humilitatis ꝙ celſitudinē dignitatis
hoc apparuit. Joh. vj. vbi ipſe fugit qn̄ voluerūt ipm̄
facere regē. Et ideo ſicut dictū eſt bene dico: ꝙ ſuus
aduētus fuit humilitatis fulcimētū: felicitatis cōple
mentū: neceſſitatis ſupplementū. Et ſic bene dr̄. huc-
uſq̄ venies: ⁊ hoc ſufficit ad preſens. Sed vide de xp̄i
incarnatione in alijs multis materijs: ſicut eſt mare
appropinquare ⁊ deſcendere. Adhuc nota ꝙ ſicut lux
de ſe eſt impaſſibilis indefectibilis immortalis: et
ab humana habitatiōe ita remota: ꝙ ſuum originale
principiū nō poteſt a nobis ꝑcipi ⁊ palpari. Rebus tñ
corporalibus mortalibꝰ ⁊ defectibilibꝰ ſe incorporat
⁊ de remotiſſimis ſuis habitaculis hic apud nos ſu-
bito ſe preſentat. Sic vere chariſſimi dei filius nobis
ab eterno incognitus ſua ꝓpria natura impaſſibilis
indefectibilis immortalis: qui quantū ad corporalē
preſentiā a mundo fuit remotiſſimus ab eterno: qꝛ lō
ge eſt dominꝰ ab impijs. Eccle. xij. Rebus corporalibꝰ
ſ. hūanis carnibus ⁊ ſanguinibus voluit dn̄s incorpo
rari: per iſtū aduentū. ⁊ in eis incarnari: ⁊ ab impijs
remotis latibulis paradiſi hic nobiſcū corꝑaliter ſu-
bito preſentari. ⁊ ideo dicebat illud. Joh. xij. cap̄. Ego
lux veni in hūc mundū. In q̄bus verbis oſtēdit: ꝙ ſi-
cut lux corporalis habet nobilitatē: luciditatē: calidi
tatē. Sic vere lux ſpūalis xp̄s dinoſcitur habuiſſe no
bilitatē dignitatis. Ego ꝓnomē ꝑmitiuū. Lucidita
tē claritatis Lux. Caliditatē charitatis. Ueni in mū-
dum. Ecce igitur ꝙ hic oſtēdit Nobilitatis dignitas
humiliter inclinata. Luciditatis claritas humiliter
eclypſata. Caliditatis charitas benigniter declarata.
¶ Dico igitur ꝙ in iſto benedicto aduentu ſuperna
D diuinitas inclinat. Ego. ſ. nā per iſtud pronomē ego
qd̄ eſt ꝑmitiue ſpeciei ⁊ prime perſone ⁊ nominati-
ui caſus: ⁊ numeri ſingularis: intelligit excellentia ip
ſius dignitatis que reuera ꝓpter ſui excellentiſſimā
dignitatē eſt in primitiua. ſ. in ſpecie intellectualium
immo proprie loquendo ſuper oēm ſpeciē atq̄ genus
prime etiā eſt perſone: qꝛ. ſ. ipſe eſt qui dicit Apoca. j.
Ego ſum primꝰ ⁊ nouiſſimus: principium ⁊ finis. Al-
pha ⁊ o. Iſte etiā propter ſuas virtutes ⁊ perfectiones
nominatiuus eſt ⁊ nominabilis ⁊ dignus ab omnibꝰ
nominari. Eſa. xliij. Ego dn̄s hoc eſt nomē meū. Nu-
meri etiā eſt ſingularis. ſ. ſolus in dignitate ſingularis
in maieſtate. vnꝰ ⁊ vnicus in diuinitate Et ideo de iſta
ſingulari excellentia dignitatis poteſt intelligi illud
ps̄. ſingulariter ego ſum. vbi oſtendit ꝙ deus eſt Emi
nentis perfectionis: qꝛ ſingularis. Reſidentis dura
tionis. Sum. Preſidentis ꝑlationis Ego Et tamen
chariſſimi iſta prelationis reſidentia. Durationis pre
ſidentia. Perfectionis euidentia. Fuit in iſto tempo-
re per ſummā humilitatē ad nos inferiꝰ inclinata. qn̄
ſcꝫ in iſto benedicto aduentu quaſi viſus fuit ſublimi
tatē ſuā relinquere: ⁊ hic inferius nobiſcum preſentia
liter in humano corpore ſe transferre. Et ideo dicebat
illud. Eſa. lij. Propter hoc ſciet populus meus nomē
meum: qꝛ ego qui loquebar ipſe aſſum. Et ideo videt
ꝙ iſte ego. i. dei filius ſit ſimilis cuidā lapidi qui dici
tur topazion qui eſt lapis ſplendēs rarus ⁊ fulgidus:
⁊ omniū gemmarū ⁊ lapidū ſuperans claritatem. cete
ris maior ⁊ pulcrior: accipientes recreans ⁊ delectās
⁊ ideo in theſauris regum ⁊ principū nihil precioſius
inuenitur. Inuenitur eñ tāte magnitudinis ſm̄ Pli.
ꝙ Philadel fecit exinde imaginē quattuor cubitorū.
Reuera chariſſimi nihil precioſius eſt ꝙ ipſe deus in
hoc aduētu humiliter incarnatus. Ipſe eñ eſt rarus
quia non niſi vnus. Deut. vj. Dn̄s deus tuus vnꝰ eſt.
Iſte etiā eſt ſplendēs. ſ. ab eterno: habet ⁊ habuit ſplē
dorem glorie ſempiterne. Et ſm̄ ap̄lm. j. ad Thim̄. vj.
Lucem inacceſſibilem inhabitat. Et ideo omniū gē-
marū ⁊ oīm creaturarum claritatē ⁊ bonitatem ſupe
rat ⁊ excellit. ⁊ propter aſpicientes. i. propter bonos
viatores cōtemplantes vel ſanctos ⁊ angelos ipſum
in patria ſpeculantes delectat recreat ⁊ confortat: qꝛ
ipſe eſt in quē deſiderāt angeli proſpicere. Iſte etiam
omnibus rebus poteſt dici maior ⁊ quidditate digni
tate ⁊ bonitate. qꝛ. ſ. ipſe eſt infinitus ⁊ immenſus. Et
ideo de ſua incomprehenſibili infinitate pulcre loq̄-
tur ſcriptura. Job. xj. Excelſior celo eſt. ⁊ quid facies
profundior inferno: ⁊ vnde cognoſces: lōgior terra mē
ſura eius ⁊ latior mari. Et ideo ꝓ certo chariſſimi: tā-
te magnitudinis fuit iſte lapis: ꝙ ipſe ſe extendit vſq̄
ad nos per beatam incarnationē: ita ꝙ philadel qui
a philos qd̄ eſt amor. i. ſpūſſanctus qui amor eſt am
borū. ſ. pr̄is ⁊ filij. iſtū fabricauit in imaginē. i. in homi
nem imaginatū ⁊ corporeū: faciamus hoīem ad ima
ginē ⁊ ſimilitudinē. Geñ. j. Et iſta imago. i. iſte xp̄s in
carnatus dr̄ eſſe quattuor cubitorū: propter quattuor
ſubſtātias que in xp̄i conſtitutione conueniūt duas
ſ. corporales que ſunt caro ⁊ ſanguis. Et duas ſpūales
que ſunt deus ⁊ anima: ⁊ ꝙ breuiter loquendo nihil
eo precioſius: nihil iſto nobilius: nihil iſto meliꝰ vel
tutiꝰ in theſauro paradiſi: nec etiā in theſauro deuo-
ti cordis humani. Et ideo dicebat Job. xxviij. Trahi-
tur inquit ſapientia de occultis. Nam adequabitur
ei topazion de ethiopia. qꝛ. ſ. illi qui dr̄ ſapiētia pater-
ne diſcretionis qui de occultis eterne predeſtinatio-
nis trahit. Sed ad humilitatem incarnationis. iſti di
co q̄ eſt captiuus eterne cōditionis nō pōt adequari:
vel cōparari topazion de ethiopia. i. valor alicuiꝰ mū-
dane perfectionis. Iſte eſt igit. ſ. ſuperna dignitas in
clinata. Ego inquit. Quod eſt contra multos: qꝛ vere
prohdolor illi qui habent hodie altas dignitates no-
lunt inclinari ſed ſublimari. Non diligunt humilita-
tem ſed pompoſitatem: nolunt deiectionem ſed pre-
lationem: nolunt deſcendere per ſubiectionem: ſꝫ ma
gis aſcendere per ambitionem. Et ideo multi pre ſu-
perbia dicunt illud qd̄ in perſona babylonis dr̄. Eſa:
xlvij. Ego ſum ⁊ nō eſt preter me amplius. qꝛ. ſ. tales cre
dunt plus valere ꝙ omnes alij. Sed non ſic xp̄s quia
ꝓ certo in ſuo benedicto aduentu Superna dignitas
inclinat. Ego inquit. Mat. viij. Ueniā ⁊ curabo eum
ſcꝫ humanū genus languidū ⁊ infirmū. ¶ Secūdo di
co ꝙ in xp̄i aduētu eterna claritas eclypſat. ſ. lux. lux P
quādoq̄ tantā habet excellentiā claritatis: ꝙ hūanꝰ
oculus ipſam nō poſſet nudā videre: maxime quando
eſt debilis ⁊ infirmus. Et ideo oportet ꝙ aliquo me-
dio interpoſita oſtendat. per qd̄ ſua excellētia aliqua
liter retundatur. Quia. ſ. dicit ph̄s. Excellentia ſenſa
torum corrumpit ſenſum. ⁊ inde eſt ꝙ infirmis ⁊ incar
ceratis ⁊ habentibus debilem viſum oſtendit lumen
in laterna: vt. ſ. claritas luminis debilitati ſenſus cō
temperet. Sic vere chariſſimi: qꝛ claritas ⁊ excellentia
deitatis tanta eſt ꝙ hūanus oculus eſt ad eiꝰ cogni-
tionem totaliter ineptus improportionatus ⁊ debilis
⁊ infirmus. Et ideo pater voluit ipſū quodam inter-
medio in quadā laterna nobis oſtendere. ſ. in corpore
humano vt ſe cordi noſtro infirmo ⁊ peccatorū carce-
ri a principio ſeculi mancipato ſua claritas aliquali-
ter hebetata: obfuſcata ⁊ eclypſata cōtemperaretur ⁊
proportionaret. Lux inquit. ⁊ hoc Eſa. lviij. dicitur.
Orietur in tenebris lux tua. lux enim diuinitatis fuit
orta in tenebris humanitatis. Unde Job. xvij. Rurſuꝫ
poſt tenebras ſpero lucem. qꝛ ſ. poſt cognitionē tene-
brarum humanitatis in via: ſperamus videre facie ad
faciem lucē diuinitatis in patria. Iſtud aūt totū fuit
in iſto

Ayuntamiento de Madrid

in isto aduētu:quādo verificatū est illud Esaie.lx.Ue
nit lumē tuū hierusalē.⁊ gloria dñi super te orta est.qꝛ
ecce tenebre operiēt terrā.De ista aūt obfuscatiōe cla
ritatis eterne habemus exēplum mirabile in natura.
Dicit eñ ille Isid.ꝙ est quidā lapis preciosus qui dici
tur elitropia:qui est lapis viridis sanguineis venis re
spersus.qui si in aqua positus solis radijs confundat
ipsum aerē ita immutat ⁊ obnubilat:ꝙ sol sanguine⁹
et eclypsatus esse videt. Uñ dꝛ in lapidario.Sangui-
neum reddit mutato lumine solem.eclypsimq; zonaz
terris effundere cogit.Et ideo dicitur ab eli.qd est sol
et tropos cōuersio:quasi solē cōuertens in sanguinē.
Reuera charissimi videtur ꝙ talis lapis fuit istis tē
poribus beata virgo.Ista fuit viridis per honestatem
sanguinea : ꝑ verecundā castitatē.In aquis posita:ꝑ
deuotionē ⁊ pietatē. Nam ista quādo.solis radius.i.
gratia ⁊ influentia filij dei ipsam ꝑ gabrielē visitauit
tunc ꝯo totū aerem.i.totū cursum nature mirabili-
ter mutauit:qꝛ.s.ipsum solem iusticie dei filiū fecit per
carnis assumptionē esse sanguineū: et ab excellentia
sui luminis aliqualiter eclypsatum.Et ideo dꝛ Elitro
pia:idest solis cōuersio.qꝛ.s.in isto benedicto aduen-
tu sol iusticie dei filius fuit in suo vtero cōuersus ī ho
minem ⁊ mutatus.Unde Johel.ij. Sol cōuertetur in
tenebras.⁊ luna in sanguinē.Nā sol.i.splendor eterne
⁊ inobfuscabilis claritas.luna etiā.i.natura vel perso
na perpetue durabilitatis cōuersi sunt in sanguinem
nostre humanitatis ⁊ in tenebras humane mortalita
tis.Istam cōuersionē desiderabat dauid in ps.Cōuer
tere dñe vsq; quo ⁊ deprecabilis esto super seruos tuos.
Et nō ponitur in ps.alibi:nisi vbi dicitur.Deus tu cō
uersus viuificabis nos ⁊ plebs tua letabit in te.Quia
vere charissimi qñ dei filius fuit per aduentū ⁊ incar
nationē in hominem cōuersus ⁊ mutatus: populus
eius fuit vita gratie viuificatus:⁊ eterna leticia iocū-
datus.Moraliter autē exponendo possumus dicere
ꝙ cū nos fuerim⁹ elitropia per viriditatē honestatis
per sanguinitatē benignitatis positi etiā in aqua de-
uotionis.percussi radijs diuine gratie ⁊ illustrationis
tunc vere nos cōuertemus nobis solē christum in san
guinē pietatis ⁊ cōpassionis.qꝛ.s.xp̄m ad nos ipse fiet
sanguineus.i.pius dulcis ⁊ benignus ⁊ a rigore sue iu
sticie misericorditer eclypsatus. Iste est igitur lux. Jo
sibi dicitur illud Esa.xlix.Dedi te in lucē gentium. Et
nota ꝙ iste bene dicitur lux . quia proculdubio sicut
lux est naturaliter.

Illustratiua.
Inflāmatiua.
Consolatiua.
Iocūdatiua.

Sic christus in suo aduentu nos illustrauit per veri-
tatis informationē.Joh.iij.Lux venit in mundū ⁊ di-
lexerūt homines magis tenebras ꝙ lucē. ¶ Itē nos
inflāmauit per charitatis estuationē.Luc.xij.Ignez
veni mittere in terrā: ⁊ qd volo nisi vt ardeat. ¶ Itez
nos cōfortauit ꝑ benignitatis cōsolationē.Joh.xiiij.
Non vos relinquam orphanos vado ⁊ venio ad vos.
¶ Itē nos etiam iocūdauit per hylaritatis ministra
tionē.Et sic dꝛ.Joh.xx.ꝙ venit iesus ianuis clausis ⁊
dixit eis.Pax vobis. Et sequitur. Gauisi sunt igitur
discipuli viso dño.Ista est igitur lux vera que illumi-
nat omnē hominē venientē in hunc mundū.⁊ tamen
Q sui eū non receperūt.Joh.j.Sic igitur charissimi dico
ꝙ in xp̄i aduentu Eterna claritas eclypsatur. ¶ Ter
tio dico ꝙ in xp̄i aduentu superna claritas declaratur
Ueni inquit in mundum. Sicut eñ ignis inferius ve-
niēs ⁊ descēdēs inuenitur in se feruēs ⁊ calidus.Alia
etiam cōtinentia calefacit ⁊ vrit.Sic vere dei filius ad
nos inferius veniens incarnatus.ostendit ī seipso ha
bere ca lorē:amorē:feruorē ⁊ charitatē:ipamq; ꝙtum
potuit ad alios destiauit.Ueni inqt ī mūdū.Et idꝰ ip
se dicit Lu.xij.Ignē veni mittere ī terrā ⁊ qd volo nisi
vt ardeat.Et iō videt.ꝙ dei filius fuit sisis in aduētu

cuidā lapidi q̄ dicit pirites q̄ recte videtur esse natu-
re ignee.quia quicquid ab eo tangit statim cōburitur
⁊ inflāmatur.Est eñ lapis colore igneus ⁊ fulmine⁹
scintillarum etiā emissiuus.vt dicit.Isido.Reuera ta
lis est xp̄s in suo aduētu.qꝛ vere ipse fuit tot⁹ flāme⁹
igneus ⁊ fulmine⁹ ꝑ fluētissimā charitatē.⁊ ideo quasi
totū mundū succēdit isto igne: ⁊ maxime illos q̄ ipsuz
tangebāt.s.fideles:discipulos ⁊ amicos. Naz sicut illi
qui volūt excere serpētes de insula piperis.piperq; ad
partē suā sumere:ponūt ibi ignē vt serpētes effugēt ⁊
ipsum piper decoquūt ⁊ denigrāt.Sic vere deus in in
sula huius mūdi in ignē charitatis ⁊ amoris in suo ad
uentu accēdit ⁊ sic serpētes.i.demones effugauit ⁊ pi-
per suū.i.fideles suos ad partē suā accepit ipsosq; per
charitatē decoxit et inflāmauit.Et per humilitat ē et
patientiā denigrauit. Et ideo de isto aduētu pōt dici
illud Joh.xviij.ca.Uenit illuc cū laternis ⁊ fustibus ⁊
armis.Ubi nota ꝙ xp̄i aduentus.Inflāmat desideria
qꝛ venit cū laternis.Reuelat iusticiā.qꝛ venit cū fusti
bus. Cōdēnat vituperia.qꝛ cū armis.Et potissime cha
rissimi ista duo vltima facit ⁊ faciet xp̄i aduentus ad
iudiciū.qꝛ sicut ignis habet illuminare.habet cōsume
re ⁊ cōflagrare.Sic vere dei filius veniens ad iudiciū
reuelabit ⁊ illuminabit abscōdita tenebrarū.s.vicia et
peccata.qꝛ nō est opertū qd nō reuelabit neq; occultū
qd nō est sciat.Marc.iiij.Quilibet eñ leget in cōscie
tia alterius qualib⁹ fuerit vicijs irretit⁹.cōsumet idest
deuorabit.qꝛ.s.ardore et rigore sue asperrime iusticie
dānatos atq; reprobos inflāmabit: ipsosq; in inferno
perpetuo deuorabit.Cuius quidē signū erit ignis ille
cōflagrationis q̄ faciē iudicis precedet. De quo dꝛ in
ps.Ignis ante ipsum ꝑcedet ⁊ inflāmabit in circuitu
inimicos ei⁹.de quo etiaz dꝛ.ij.Pet.iij.Adueniet dies
dñi sicut fur:in quo celi magno impetu transiēt : ele-
menta calore soluentur.terra aūt et q̄ in ipsa sunt oīa
opera exurent.Tūc eñ erit xp̄s realiter sicut pirrites
igne⁹ ⁊ inflāmine⁹. qꝛ.s.dānatos igniet ⁊ inflāmabit
et cōtra ipsos durā suā sentētiā fulminabit dicēs illd
Mat.xxv.Ite maledicti ⁊c.Nā sicut vt supra dictū est
Ignis missus in insula serpentes facit fugere.⁊ sic pi-
per purgatū remanet in arena. Sic vere ignis diuini
rigoris ⁊ sentētie serpentes.i.dānatos ⁊ demones vsq;
ad inferni ꝓfundū fugabit: ⁊ sic piper.i. electos suos
ab eox fedo cōsortio separabit.ipsosq; in horreo para-
disi recolliget ⁊ locabit.Ipse quasi ignis cōflās ⁊ emū
dabit filios leui.Malach.iij.ps.Deus noster manife-
ste veniet deus noster ⁊ non silebit.Ignis in cōspectu
eius exardescet.⁊ in circuitu ei⁹ tēpestas valida.Sz nō
sic in aduentu isto nō:qꝛ vere vt dictū est in isto aduē
tu.Inflāmat fraterna charitas. Ueni. Declarat sup-
na veritas Lux.Inclinat eterna dignitas.Ego. ¶ Itē
nota ꝙ de quadruplici aduētu xp̄i pōt intelligi auto-
ritas illa Ezechi.j.Ecce inquit ventus turbinis venie
bat ab aquilone nubes magna ⁊ ignis inuoluens.vbi
aduertendū est.ꝙ sicut rex ad ciuitatē suaz venit qua
druplici ratione.scilicet.

Ut cōsoletur ⁊ cōcordetur
Ut visitet ⁊ castigetur
Ut reparetur ⁊ cōstruatur
Ut condēnetur ⁊ destruatur

Sic vere xp̄s ad mundū istuz dicit quadrupliciter ad
uenire.videlicet.Per dulcoris cōsolationē.qꝛ ventus.
Per rigoris castigationē.qꝛ turbinis ab aqlone. Per
presentie visitationē.qꝛ nubes. Per iusticie executio-
nem.qꝛ ignis inuoluens. Deus eñ. Per gratiā: nos
recreat ⁊ defendit.Uent⁹.Per rigorē nos corrigit ⁊ of
fendit.Turbi.Per turbationē nos reparat ⁊ ifundit
Nubes.Per aduentū aūt ad iudiciū malos extermi
nat ⁊ cōfundit.Diuidamus adhuc aliter ⁊ dicamus ꝙ
christi aduentus est.Recreatiuus estuantiū.Uentus.
Castigatiuus delinquentiū.Ab aquilone ⁊ tur.Repa
ratiue conditionis.Nubes.Imperatiue prelationis.
Ignis. ¶ Dico primo:ꝙ xp̄i aduentus est estuantium R

Ayuntamiento de Madrid

refrigeratiuus vēt9. Sicut eñ vētus ſuo flatu recreat
eſtuātes. Et ſicut rex veniēs ad ſuā ciuitatē cōfortat la
borātes. cōcordat diſcordantes ⁊ roborat militantes.
Sic dei filius qñ venit ad ciuitatē ſuā. i. ad aīam ꝑ gra
tiā: ipſamq; flatu bonarū inſpirationū vegetat. tūc di-
co: ſolet eſtū tētationū tēperare. Laborē penitētie ꝯfor
tare. Cōcordiā cū deo ⁊ angelis ꝓcurare. ⁊ bonoꝝ ope
rū militiā roborare. Iſte igiť vētus q̇ ſcꝫ refrigerat ⁊ cō
fortat. Vñ. iij. Reg. xviij. vbi diciť. ꝙ ob tenebrati ſunt
celi ⁊ vētus ⁊ nubes ⁊ facta eſt pluuia grādis. Nā qñ a
celo. i. a deo venit obtenebratio cōſiderationis ⁊ vētus
gratie ⁊ diuine inſpirationis. Nubes pietatis ⁊ deuo
tionis: tūc fit in corde humano pluuia grādis ſpūalis
cōſolationis. Ideo de iſto aduētu dr̄ Hiere. ij. In deſi-
derio aīe ſue attraxit ventū: Sed heu ꝓhdolor q̄ pau
ci ſunt hodie q̇ attrahāt iſtū ventū. nec ad quos veniat
vētus iſte: Multi eñ volūt ad ſe venire ventū gratie:
ſed ſupbi nō ventū inſpiratiōis: ſed p̄ſumptionis. Nō
ventū diuine influētie ⁊ bonitatis: ſed ventū dyaboli-
ce peſtilētie ⁊ pōpoſitatis: ventūq; inanis glorie ⁊ va-
nitatis. Et iō de multis pōt dici hodie illud hieremie.
xiiij. Onagri ſteterūt in rupib9 attraxerūt ventū quaſi
dracones. Ubi nota tria genera hoīm qui ventū attra
hunt vane laudis. ſ. Nobilitatis virib9 dotati Onagri
inq̇t. qḋ. ſ. teſte ſcriptura Job. xxxix. eſt aīal liberū: Itē
ſublimitatis currib9 elati. q̇. ſ. ſtāt in rupib9 dignitatū
Itē cupiditatis facib9 artati. Dracones inq̇t: Sꝫ heu
deus quot ſunt tales in eccľia. q̇. ſ. ꝑ cupiditatis ambi-
tionē. Per ſublimitatis elationē. Per nobilitatis pre
ſumptionē. ventū vanitatis ⁊ ſupbie attrahūt īceſſan
ter: Et ideo ꝓhdolor videť. ꝙ eccľia eſt hodie ſimilis
cuidā regioni q̄ diciť Eolia q̄ eſt regio ventoꝝ: in qua
ſunt cauerne plene ſulphure q̄ ſtatim ventoꝝ accenſe
continue ſpirant ſm̄ Iſid. Reuera chariſſimi: talis re
gio videť hodie eſſe ⁊ mūdus ⁊ eccľia: q̄ꝛ vere ibi flant
hodie v ēti infinitaꝝ vanitatū. ſ. vētus Preſumptōis.
Ambitiōis. Turbatiōis. Inuidie. Supbie. Arrogātie.
Innanis glorie ⁊ iactātie. vanitatis ⁊ pōpoſitatis ⁊ pre
ſumptuoſe nobilitatis. Et iō iſta pōt dici. Eolia regio
ventoꝝ. Ibi eñ ſunt hodie multe cauerne: id eſt: multi
cōcaui peccatores: q̇ q̄ꝛ ſunt pleni ſulphure: ideſt: mū
di ꝓſperitate ardēte ⁊ fetēte. Ideo ad flatum iſtoꝝ vē-
torum ſemper ſpirare ignem videntur. ſ. Ignem.
Luxurie ⁊ feditatis.
Seuicie ⁊ crudelitatis.
Auaricie ⁊ cupiditatis.
Iniuſticie ⁊ rapacitatis.
Et iō de tali aduētu diciť Job. j. Uētus inq̇t vehemēs
irruit a regione deſerti. q̇ irruit ſup angulos domus ⁊
oppreſſit filios Job. Sic vere talis vētus q̇ a deſerto. i.
a dyabolo ꝓcedit. ſubuertit hodie domū eccľie ſancte
matris ⁊ filios dei. ſ. eccľiaſticos ⁊ xp̄ianos interficit
per vicia: ⁊ finaliter deſtruit ꝑ tormēta. Iſte eſt etiā vē
tus vrens q̇ ſiccauit hederā Jone. q̄ꝛ. ſ. tales improbi vē
ti ſiccāt hodie ⁊ deſtruūt q̇cquid hodie in eccľia viride
⁊ virtuoſum inueniūt. vnde de aduētu talis vēti diciť
Matth. vij. Uenerūt flumina. ⁊ flauerūt vēti ⁊ irrue-
rūt ſup domū illā ⁊ cecidit. Heu chariſſimi nō ſic xp̄s
nō: q̄ꝛ vere ipſe qñ venit ad aīam a tētationib9 refrige-
rare: ⁊ bonis oībus fecūdare: ſimilis illi vēto q̇ diciť fa
uoneus: q̇ diciť a fouēdo. eo ꝙ ſup terram veniēs om-
nia vegetat atq; fouet. Et ideo deus venit in mentem
humanam.
Ad mentem illuſtrandum.
Ad mentem expiandum.
Ad tecum ſpaciandum.
Ad tecum hoſpitandum.
Ad mentem inflammandum.
Ad mentem fecundandum.
Iſte eñ veniēdo ſolet illuminare. Eſa. lx. Uenit lumen
tuū hierľm: Itē veniēdo ſolet expurgare. Malach. iij.
venit ad templū ſanctū ſuū dñator dñs ⁊c. Sequitur.
Ipſe eñ quaſi ignis conflans ⁊ purgabit filios Leui:
Itē veniēdo ſolet habitare Joh. xiiij. Ad eū veniemus
et manſionē apud eum faciemus: Itē veniēdo ſolet in
flāmare. Luce. xij. Ignē veni mittere in terrā: Itē veniē
do ſolet aīam virtutib9 fecundare. vñ Apoc. xxij. Ecce
venio cito: ⁊ merces mea mecū eſt. Patet igiť chariſſi-
mi ꝙ primus chriſti aduētus eſt eſtuantiū refrigerati
uus vētus inquit. ¶ Secundo dico ꝙ chriſti aduētus S
eſt delinquentiū exaſperās reuerberatiuus vel vitu-
peratiuus. Et iſte eſt quidā aduētus diuine correctio-
nis quo aliqñ venit ad peccatorē. vt ipſe ipſum ꝑ tēpo
porales tribulatiōes corrigat ad ⁊ viā ſalutis redigat
et reducat. Nā ſicut rex aliqñ venit ad ciuitatē ſuam
rebellē: vt eā puniat ⁊ caſtiget. Sic chriſtus aliquādo
venit ad hominem peccatorem deo contrarium ⁊ re-
bellē: vt ipſuꝫ ꝑ tribulatiōes ⁊ infirmitates edomet
et deuincat. j. Coꝝ. iiij. In virga veniam ad vos. Et hic
aduentus oſtenditur cuꝫ dicitur. Mḋ turbo veniebat
ab aquilone. Uentus enim qui ab aquilone venit eſt
frigidiſſimus. ⁊ ideo lutum deſiccat et aquam conge-
lat puluerem abſtergit: corpus cōſtringit: flores euel
lit et veſtimenta ſumere compellit. Sic vere per om-
nia facit ventus aduentus diuine correctionis ⁊ tribu
lationis. Iſta enim quādo a deo nobis aſpere immit-
titur: deſiccat lutum carnalitatis: congelat ⁊ fortifi-
cat aquam fluxibilitatis ⁊ fragilitatis: aſtringit pul-
uerem cupiditatis. tollit et euellit flores curioſitatis.
ſtringit corpus: ideſt mētem. ne per deſideria vana de-
fluat. facit ſumere veſtimēta gratiarum et virtutū: vt
homo per charitateꝫ affluat. Et de hoc Eccleſiaſtici
xliij. Frigidus ventus aquilo flauit ⁊ gelauit criſtalus
ab aquis. quia ſcilicet per frigus correctionis per aq-
lonem tribulationis. gelatur aqua carnalis interfe-
ctionis: et efficitur criſtallus ſpiritualis perfectionis
Nam ſm̄ Ariſto. Flante vento aquilonis maſculi ge-
nerantur. et flante auſtro femelle. Sic vere chariſſi-
mi. quandoq; per aquilonem tribulationis homo effi
citur maſculus ⁊ perfectus. qui in auſtro mundane ꝓ
ſperitatis eſſet femineus. ideſt peccator fluidus et de
ſpectus. Job trigeſimoſeptimo. Ab aquilone aurum
venit. ideſt virtus ⁊ perfectio. Et breuiter. Deus qñq;
venit ſubito dum non ſperatur ipſum fortune caſib9
ſubmittendo: ⁊ eū ſubito de mundo aliquotiens auſe
rendo. Luce duodecimo. ꝙ ſi dixerit ſeruus ille mo-
ram facit dominus meus ⁊ ceperit comedere ⁊ bibe-
re ⁊ percutere familiam: veniet dominus ſerui illius
die qua neſcit. ⁊ hora qua ignorat ⁊ partem eius ponet
cū infidelibus. Et ſequitur. Sic et vos eſtote parati:
quia qua hora nō putatis filius hominis veniet. Sic
igitur chariſſimi aduentus eſt delinquentium reuer- T
beratiuus. ¶ Tertio dico. ꝙ chriſti aduentus eſt repa
ratiue conditionis. Sicut rex veniens ad ciuitatem ⁊
inuenit eam deſolatam ⁊ diſſipatā: ſolet eam reparare
et reſtaurare. ſic chriſtus ciuitatem eccleſie voluit per
ſonaliter viſitare per incarnationem: ⁊ ipſam donis:
virtutibus ⁊ gratijs reparare. Mḋ oñdiť: cū dr̄ Nubes.
Nam ſicut nubes naturaliter eſt media inter celum
et terram: aquam et pluuiam mūdo mittit per quam
ſterilitas effugatur: ⁊ bonorum fertilitas procuratur
Sic dei filius qui inter celuꝫ et terram ideſt inter deū
et homines eſt medius gratiarum affluentiam nobis
miſit. et maxime in paſſione quia nunc iſta nubes ꝑ-
forata, et aperta gratiam ſuam per quinq; riuulos di-
ſtillauit: ⁊ ſic mūdum ſterilem et aridum bonis operi
bus fecundauit: et cum reparauit et reſtaurauit: ⁊ per
fidem et gratiam reformauit. Nubes inquit. Judic.
quinto celi et nubes diſtillauerunt aquis. Iſta nubes
bene fuit figurata Ezechieľ. primo. Ubi ipſe vidit vnā
mulierē in qua erat vnū animal qḋ habebat quattuor
facies. ſ. a parte ante facieꝫ hominis. a parte dextra fa
ciē leonis. a ꝑte ſiniſtra faciem bouis. et deſuper faciē
aquile. Reuera chariſſimi talis nubes fuit dei fili9 be
nedictus in ſuo aduentu. Ipſe eñ nō ſoluꝫ fuit nubes:
immo etiā fuit animal quattuor facierū ſm̄ quattuor
eius ſta-

Ayuntamiento de Madrid

cius ſtatus.Fuit enim homo ꝙ̄tū ad incarnatiōis hu
militatē.Uitulus ꝙ̄tum ad paſſionis toleratam acer-
bitatem Aquila ꝙ̄tum ad aſcenſionem ¶ Homo per
temperantie ſanctitudinem.Bos per cōſtantie forti-
tudinē.Leo per iuſticie rectitudinē.Aquila per prudē
tie limpitudinē.Homo in anteriori iuuentutis.Bos
in ſiniſtra aduerſitatis.Leo in dextera ꝓſperitatis A-
quila in ſuperiori dignitatis:Sicut eñ aquila de ſup̄-
mo ſuo habitaculo videꝫ piſces in aqua natare ad quos
ſubito deſcendēs preda ſuā accipit ꝛ tandem reaſcēdit
Sic dei filius miſertus piſciculis peccatoribus quos i
mari huius mūdi videbat vagari ſubito venit ad eos p
incarnationem predamq; ſuam.ideſt humanā naturā
aſſumpſit ꝛ tandē ſurſum ad celſitudinem paradiſi ite
rum reaſcendit.Figura Ezech.xvij.vbi dicitur:Aquila
D grandis longo membrorū ductu plena plumis venit
ad libanū tulit medullā cedri ꝛ ſummitatē frondiū ei⁹
auulſit ꝛ tranſportauit illam in terram chanaan.et in
vrbe negociorum poſuit illam.Iſta aquila chariſſimi ē
dei filius qui reuera dicitur plenus plumis.i.virtuti-
bus atq; donis ꝛ varietate omnium gratiarū.Longa
etiā membra dicitur habere:qꝛ ſicut dicit Scōs phus.
Deus eſt ſphera incircūſcriptibilis cuius centrū vbiq;
eſt circūferentia nuſꝙ̄ iſte dicit venire ad lybanū ad li
teram:qꝛ ſcꝫ ad terrā illā in qua eſt libanus.ſ.ad iudeā
per incarnationē voluit aduenire.Et ad quid certe vt
tolleret medullā cedri.Cedrus enim excelſior inter om
nes arbores eſt et humana natura humilior inter om
nes naturas:ꝛ iſtius cedri medulla pars.ſ.purior ꝛ me
lior eſt illa portio humane nature quam ſibi dei filius
in virgine copulauit.Ad libanum igitur.i.ad iudeam
et ad mundū iſta aquila venit medullā cedri.i.florem
humane nature ſibi per incarnationeꝫ aſſumpſit quā
in terra chanaan .i.in celum in vrbem negociatorum.
i.in paradiſum vt perfecti negociatores.i.ſancti habēt
perpetuā manſionē ipſamq; ſecum in aſcenſione fina
liter tranſportauit.dicens illud Joh.xvj.Exiui a patre
et veni in mundū:ꝛ iterū relinquo mūdū ꝛ vado ad pa
trem.Exiui dico a patre Per eternalem generationeꝫ
Ueni in mūdum per temporalem incarnationem.Re
linquo mundum per corporalem reſurrectionem.Ua-
do ad patrem per ſupernalem ſublimationem:aſcēſio
nē ꝛ promotionē.Et ideo pulcre loquitur Beda ſuper
Cant.lib.iij.Uenio inquit vt errantes corrigā.vt infir
mantes adiuuem:vt dubitantes confirmem.vt bene
agentium fructibus paſcar.vt certantes defendam vt
vincentes coronem.Et reuera chariſſimi loquēdo de
nobis moraliter tales aquile debemus non eſſe:ꝛ etiā
talia animalia.Debemus enim eſſe aquile per cōtem
plationis limpitudinem ſumentes medullam.i.dulce
dinem pietatis et compaſſionis habere plumas mul
tas gratiarum perfectionis:longa membra perſeuerā
tie ꝛ durationis.et nos ipſos transferentes ad vrbem
eterne negociationis felicitatis ꝛ conſolationis.Qua
tuor etiam facies debemus habere.qꝛ vere a parte an-
te ideſt in preſentia nos debemus eſſe homines per be
nignitatem.a parte ſiniſtra ideſt in aduerſitate debe-
mus eſſe boues per conſtantie firmitatem.In dextera
proſperitatis debem⁹ eſſe leones quod eſt animal li
berale per clementie pietatem.A parte autem ſuperio
ri.ſ.in ſtatu dignitatis non debemus eſſe aquile per cō
templationis ſublimitatē.Sed vere multi ſunt quib⁹
iſta competunt ſm̄ aliū modū exponendi.Multi eniꝫ
a parte interiori ideſt in preſentia ſunt homines p blā
dimentum adulationis ꝛ deceptionis.ſed in parte ſi-
niſtra ideſt in abſentia ſunt boues per mugitum de-
tractionis et diffamationis.In dextera proſperitatis
ſunt leones per ſeuiciam et crudelitatem.In ſuperiori
ſtatu dignitatis ſunt aquile per ſuperbiam et proſpe-
ritatem.Sic non chriſtus in aduentu ſuo non chariſ
ſimi.quia vere iſte fuit nubes per reparatiuam condi
tionem.Et de hoc Job.xvij.Nubes latibulum ſuum.

Et illud pſ.Operit celuꝫ nubib⁹ ꝛ parat terre pluuiā
Luc.xxj.Uidebunt filium hominis venientē in nube.
Habuit igiẗ xp̄s in aduentu cōditionē reparatiuam..
¶ Quarto dico ꝙ ipſe habuit conditionē imperati- V
uam.Ignis inquit inuoluēs.Et iſtud potiſſime perti
net ad vltimū xp̄i aduentū.ſ.ad iudiciuꝫ.Nā ſicut rex
qñ venit perſonaliter ad ciuitatē rebellē.vt ipſaꝫ qñq;
deſtruat ꝛ cōfundat ꝛ ibi rigorem ſue vindicationis
oſtendat.Sic vere dei filius finaliter veniet perſo-
naliter ad hunc mundū.ſicut ad locū impiuꝫ ꝛ rebel-
lem ꝛ per rigorē iuſticie ipſum in iudicio deſtruat:ꝛ vt
poteſtatē ſue iuſticie omnib⁹ manifeſtet.ꝛ hoc oſten
ditur cuꝫ diciẗ.Ignis inuoluēs.qꝛ vere ſicut ignis om
nia deuorat ꝛ cōſumit:ſic chriſtus in iudicio ad modū
ignis peccatores deuorabit p ſuā ſententiā:ꝛ ipſos in
inferno inuoluet ꝛ alligabit.De hoc Eſa.lxvj.dicitur.
Ecce dñs in igne veniet quaſi turbo.vbi oſtenditur:ꝙ
chriſtus veniet ad iudiciū Patenter.Ecce.Potenter.
Dominus.Ardēter.In igne.¶ Primo dico patenter X
qꝛ.ſ.ipſe veniēs apparebit totus eñ mūdus.ſicut dici
tur Johel.iij.Erit in valle ioſaphat ꝛ in aere circūſtā-
ti:ꝛ ipſe chriſtus de celo veniēs:ꝛ ſuper montē oliueti
deſcendēs ſe ſurſum in aere in forma ſerui:in qua iudi
caturus eſt omnibus demōſtrabit:quod oſtendiẗ cū
dicitur.Ecce.vnde Apoc.j.Ecce venit cū nubibus ꝛ vi
debit eū omnis oculus.Patēter etiā fiet iudiciū quo
ad alios.qꝛ quilibet de ſocio ſuo ſciet ꝛ cognoſcet in cō
ſcientia ſua leget quare debet ſaluari vel damnari.Si
cut enim in eſtate nidus in arbore ꝓpter folia non ap
paret.In hyeme aūt defluentib⁹ folijs omnibus de-
claratur.Sic vere chariſſimi in nobis dū durat eſtas
huius vite:vix poſſunt apparere vicia nidusq; dyabo-
li qui in noſtra conſcientia hoſpitatur.ſ.propter folia
excuſationum que noſtra interiora cōtegunt atq; ve-
lant.ſꝫ quādo hyems.ſ.aſperitas iudicij aduenerit:tūc
omnia talia ceſſabūt.ꝛ per cōſequēs nidus peccatorū
et noſtre male cōſcientie omnibus apparebunt.Eſa.j.
Erubeſcetis inquit ſuper ortis quos elegeratis cū fue
ritis ſicut quercus defluētibus folijs ꝛ aqua ſi hortus
ſine aqua.fiet igiẗ iudicium Patenter.Unde illud pſ.
Deus noſter manifeſte veniet.¶ Secūdo fiet potēter
Dominus inquit.Et de hoc.j.Regū.ij.Dominū for-
midabunt aduerſarij eius ꝛ ſuper ipſos in celis tona-
bit.Ubi nota.ꝙ iudiciuꝫ cōparatur tonitruo.qꝛ toni
truū nihil eſt aliud ꝙ̄ ruptio ꝛ diuiſio nubiū.Et ideo
ſm̄ denſitatē vel raritatem nubium tonitruum diuer
ſimode ſonat:nunc alte:nunc baſſe:nūc mediocriter.
Sic vere dei iudiciū ꝛ diuina ſententia nihil aliud eſt
ꝙ̄ diuiſio nubiū.ſ.hominū agnoꝝ ab hedis.bonoꝝ a
reprobis ſaluandoꝝ a damnandis:ꝛ ecōuerſo.Et ideo
ſm̄ diuerſitatem merita ꝛ demerita iſtarū nubium.i.
iſtoꝝ iudicādoꝝ ipſum tonitruum.i.ipſa dei ſententia
inequaliter reſonabit.ſ.nunc alte ꝛ horribiliter ꝛ terri
biliter dānatos condēnando.dicens illud.Ite maledi
cti in ignē eternum ꝛc.Item nūc baſſe ꝛ benigniter.ſ.
beatos aduocādo ꝛ dicendo Mat.xxv.Uenite benedi
cti patris mei percipite paratū vobis regnū ꝛ ab ori-
gine mundi.ꝛ ſic bene dico ꝙ iudicium fiet potenter.
Mat.xxiiij.Uidebunt filiū hominis veniēteꝫ in nubi
bus celi cum poteſtate magna ꝛ maieſtate.¶ Tertio
dico:ꝙ iudiciū fiet.ſ.cum rigore magne iuſticie.Ideo
dicitur.In igne veniet ꝛ quaſi turbo.qꝛ ſicut diciẗ ibi-
dem Eſai.lxvj.In igne dñs dijudicabit ꝛ in gladio ſuo
ad omnem terram.Ueniet igitur ardenter ꝛ rigoroſe.
Unde Mat.xxiiij.dr̄.Nō ſicut exit fulgur ab oriente ꝛ
apparet in occidente.ſic erit in aduentu filij hominis.
Et ſi vis compara chriſtū veniendū ad iudiciū fulguri
quia fulgur cito venit clare lucet.violenter ardet:et
cum tonitruo apparet.Sic vere chriſtus cum ſubito:
Ueniet apparendo cum celeritate.Ueniet ardens et
cum ſeueritate.Ueniet illuminans et cum claritate.
Ueniet tonans et cuꝫ maieſtate.Dico igitur ꝙ veniet
ſubito apparendo.Et ideo iſte dicitur venire ſicut fur

Ayuntamiento de Madrid

pꝛima. Theſ.v. Pꝛo eo ꝙ ex inſperato veniet. vñ Apo.
iij. Ecce venio cito. ¶ Dico aũt ꝙ veniet aſpere vien-
do. q̃.ſ. malos ſeueriter ledet ⁊ vict. Eſa. lxvj. Ecce do-
minꝰ i igne ſveniet. Dico iſup ꝙ veniet clare illuminã
do. q̃ tũc cõſciẽtie alterutrũ patebũt. j. Coꝛint. iiij. Ue
niet dñs qui illuminabit abſcõdita tenebꝛarũ ⁊c. Di-
co nihilominꝰ ꝙ veniet magnifice tonãdo q̃.ſ. ipſe ve
niet cũ maieſtate. Unde Mat. xxv. Cum venerit filius
hominis in maieſtate ſua ⁊ angeli eius cũ eo. Et Eſa.
iij. Ecce dñs veniet ⁊c. Et ſic igit̃ poteſt apparere: ꝙ ad
uentus chꝛiſti ſm ſtatũ ipſius quattuoꝛ habet. Pꝛela
tionẽ imperatiuã. Cõditionẽ reparatiuã: Coꝛrectionẽ
deputatiuã: Infuſionẽ cõſolatiuã. Et hec ſufficiũt ad
pꝛeſens. Sed vide de chꝛiſti incarnatione ⁊ in multis
alijs materijs: ſicut ẽ. Ueire Appꝛopinq̃re ⁊ Deſcẽdere.

A **Aduenire.** Idem eſt ꝙ ad aliquẽ locũ venire.
vel ad aliquez hominẽ venire: vel
ad aliquid venire. Et eſt idẽ aduenire ꝙ accidere. Ac-
cidere Appꝛopinquare. Eſt igit̃ aduẽtus multiplex in
ſcriptura. Aduenit eñ homini Tẽpoꝛalis tribulatio.
Eternalis cõdemnatio. Fraternalis adiuuatio. Spi-
ritualis illuſtratio. Supernalis ꝯſolatio. Mũdialis
viſitatio. ¶ Nota igit̃ ꝙ homini qñqꜫ aduenit vel ac-
cidit ꝙ a deo salubꝛiter inſpirat̃. ꝙ a malis fallaciter
defraudat̃. ꝙ in bonis vberiter ꝓſperat̃. ꝙ iuſtis beni
gniter adiuuat̃: ꝙ in mũdo ſeueriter tribulat̃. ꝙ in ce-
lo feliciter ſublimat̃. ꝙ i inferno crudeliter tumulat̃.

B ¶ Aduenit igit̃ homini ſpiritualis illuſtratio. et hoc
nihil ẽ aliud ꝙ̃ gratia dei: ſpiritusſancti dona ⁊ virtu
tes ⁊ merita. Nam ſicut foꝛtis vẽtus vel aquarũ inun
datio qñqꜫ aduenit ꝙ arboꝛes eradicat et ſubuertit.
Sic vere qñqꜫ ex occulta dei oꝛdinatione aduenit in-
undatio gratiarũ ⁊ ventus ⁊ inſpiratio ſpũſſancti: q̃
arboꝛes que terre inherebãt. i. peccatoꝛes qui tẽpoꝛa
lia ⁊ peccata diligebant: ꝑ cõtritionem ⁊ conuerſionẽ
de huius terra eradicat atqꜫ colit. ſicut patet i multis
peccatoꝛibꝰ qui per diuerſam gratiã ad deũ ſubito cõ
uertuntur. Exemplũ de Paulo ⁊ Magdalena. Unde
Act. ij. Factus eſt repente de celo ſonus aduenientis
ſpũs vehemẽtis. Et ideo videtur ꝙ dñs ſit ſimilis ba
lene. Fetus eñ balene dũ incaute appꝛopinquat ad lit
tus. aliqñ adheret zabulo. ibiqꜫ recedente mari ꝓpter
paucitatẽ aque ſiſtitur: ita ꝙ matrẽ ſuã ſequi non pꝛe
ualet in pꝛofundũ. Et ideo mater videns eũ in pericu
lo de pꝛofundo maris appoꝛtat ⁊ euomit ſuper ipſuz
magnã quãtitatẽ aque ſicut fluuiũ. ⁊ ſic cuz illa aqua
a zabulo ⁊ a littoꝛe retrahit. ⁊ a piſcatoꝝ periculo ipm
liberat ⁊ reducit. vt dicit Ioꝛath in libꝛo ſuo. Balena
eſt deus: cuius fetus eſt homo. Accidit igitur chariſſi
mi ꝙ iſte fetus. ſ. homo qui in mari penitentie vel di-
uine gratie in quo per ſpem ⁊ fidem ambulãs. Sequit̃
matrem ſuã. ſ. deũ imitando ⁊ ei obediendo: qñqꜫ icau
te ad littus huius mũdi per amoꝛẽ ⁊ deſideriũ appꝛo
pinquat. ⁊ zabulo. i. mũdi ſterilibꝰ diuitijs atqꜫ bonis
taliter per affectum adheret: ꝙ de mari diuine gratie
exit. ſicqꜫ xp̃m ſequi ꝑ bona opera dimittit. Nõ vidẽs
iſta pia mater xp̃s qñqꜫ euomit ſuꝑ ipm magnã quãti
tatem aquarũ gratiarũ. ſ. ⁊ virtutũ ⁊ flumẽ donoꝛum
ſpiritusſancti. Et iſti fluctus aduenĩẽtes ipm ad mare
diuine gratie. i. ad ſtatum penitentie ꝑ cõuerſionẽ at-
trahunt ⁊ a littoꝛe mũdi ⁊ ab amoꝛe bonoꝝ tẽpoꝛaliũ
et per cõſequens infernalium piſcatoꝛum a periculo
ipſum retrahunt ⁊ educunt. Figura Apoca. xij. vbi di-
citur: ꝙ quidam dꝛaco miſit quendam magnum flu-
uium vt attraheret vnam mulierem que fugiebat ad
deſertum. Sic vere chariſſimi chꝛiſtus qui dicitur ſer
pens ereus in ſcriptura: qñqꜫ de ſpeciali gratia mittit
et emittit vnum magnum fluuiũ gratiarum et dono
rum: vt vnam mulierẽ: ideſt debiles ⁊ fragiles pecca-
toꝛes: qui ab ipſo fugiunt ⁊ recedunt ⁊ ad ſolitudinez
huius mũdi per auariciam ⁊ immoderatũ affectuz ac
cedunt ⁊ ad ſe retrahat ⁊ vt eos de moꝛtis eterne ꝑicu
lo liberet et reducat. Ideo dicat quilibet peccatoꝛ deo

illud Cant. j. Trahe me poſt te: curremꝰ in odoꝛẽ vn-
guentoꝝ tuoꝝ. Eſt enim gratia ⁊ miſericoꝛdia diuina
ſicut vnguentũ attractiuũ quo deus attrahit peccato
res ad ſalutem ⁊ hoc oſtenditur cũ dicitur. Reſpiciẽs
dñs. quia. ſ. dominus reſpicit hominẽ ſuam gratiam
infundendo. Et de hoc Eccli. xj. Eſt homo marcidus
deficiens virtute: abundãs aũt paupertate: et oculus
dñi reſpexit illũ in bonũ. Sic igit̃ patet ꝙ homini ad
uenit viſitatio ſpiritalis. ¶ Secundo dico ꝙ homini
accidit crimialis defraudatio. q̃. ſ. ſepe accidit: ꝙ aua C
ri ⁊ vſurarij ficti ⁊ falſi amici decipiunt hominẽ ſuis
verbis fallacibus ⁊ pꝛomiſſis ſimiles balene ⁊c. Sic
vere vſurarij qñ volunt ꝙ aliquis vicinus eoꝝ ſepare
tur a terra. ideſt a tẽpoꝛali ſua poſſeſſiõe: qñ ſcz ipſuz
volũt trahere ad ſe: vt eis det vendat aut diſtrahat bo
na ſua: qñ etiã ipſum ad mare. i. ad amaritudinẽ pau-
pertatis ⁊ exheredationis volunt pꝛoducere. ipſi pꝛo-
certo operiunt eum fluctu magno fallacium pꝛomiſ-
ſionum. q̃. ſ. bona ſua accõmodant ⁊ pꝛomittunt face-
re multa bona: ⁊ nunꝙ̃ ei deficere. ſed ipſum iuuare: ⁊
eum per fluctus ſuarũ deceptionuz ipſum ad mare. i.
ad amaritudines exheredationis: tribulatiõis ⁊ pau-
pertatis perducunt. Iſtud etiam patet in malis mu-
lieribus que fluctibus verſoꝛum ſuoꝛũ ita attrahunt
homines ⁊ decipiunt: q̃ pꝛiuant eos a terra ſua. ideſt:
a pꝛoſperitate bonoꝝ: ipſumqꜫ perducũt ad amaritu-
dinem paupertatis. Iſtud etiã patet in falſis raptoꝛi-
bus ⁊ balliuis. qui fluctibus accuſationum impoſitio
num ⁊ exactionum ſeparãt homines a bonis ſuis ter
renis: ⁊ eos ſequi ⁊ obedire cõpellunt: ipſoſqꜫ ad ma-
re. i. ad multas amaritudines cõuenire pꝛocurãt. Un
de Iob. ix. Non concedit quieſcere ſpiritum meum et
replet me amaritudinibꝰ. Figurati in illo dꝛacone ⁊c.
ſicut ſupꝛa. Sic vere dꝛaco. i. vſurarius balliuus vel ra
ptoꝛ mulier vel fictus ⁊ deceptoꝛ amicus: vel fluctibꝰ
falſoꝛum beneficioꝛum pꝛomiſſionum verboꝛum dece
ptionum ⁊ accuſationum: mulierem. i. pauperes vici-
nos ad ſe trahunt ⁊ eos bonis pꝛopꝛijs ſpoliãt. Et de
iſta aduentione dicitur Pꝛouer. j. Ego autem in inte-
ritu veſtro ridebo cum vobis quod timebatis aduene
rit. Uerba ſunt deceptoꝛum. Patet igitur ꝙ homini
aduenit noxialis defraudatio. ¶ Tertio dico ꝙ ei ad
uenit conſolatio mundialis. Sicut videmus: ꝙ homo D
ſubito de paupere fit diues. Sicut eñ videmꝰ: ꝙ aqua
per occultos meatus a mari veniens facit creſcere fon
tes ⁊ fluuios atqꜫ riuos et exuberare. Sic vere diuitie
quas occulte per fraudes ⁊ vſuras homo acquirit: fa-
ciunt eum diuitem atqꜫ plenum: ita ꝙ influentiã ma-
ris. ideſt dyaboli ſtatus eoꝛum abundans ⁊ exuberãs
eſt. Unde Iob. xij. Abundant tabernacula pꝛedonuz
qui audacter irritant deum. Unde de aduentione tali
quo ad malos dicitur Exo. xiiij. Iam aduenerat vigi-
lia matutina. ⁊ ecce reſpiciens dominus ſuper caſtra
egyptioꝛum per columnã ignis: ⁊ nubis interfecit ex-
ercitum eoꝛum. Deus enim dando egyptijs ideſt: ma
lis bona tempoꝛalia et nubes diuitiarum conceden-
do videtur eos dulciter reſpicere. Finaliter tamen
ſolet eos cum columna ignis infernalis interficere ⁊
delere. Et nota quod ſtatus talium dicuntur caſtra
egyptioꝛum. Egyptij qui interpꝛetantur tenebꝛoſi: ſi-
gnificant mundi diuites peccatoꝛes: qui obſcuri ſunt
per peccata: quoꝛum pꝛo certo ſtatus hodie intantum
creſcit: ꝙ caſtris. i. antiquis ſtatibus comparatur. Si
cut patet de cauſidicis ⁊ balliuis: ita ꝙ ipſi ſunt terri-
biles pauperibus vt caſtroꝛum acies oꝛdinata. j. Reg.
xxvij. Uidit ſaul caſtra philiſtinoꝛuz ⁊ timuit. Et ideo
dyabolus facit talibus ſicut balena que vomit fluuiũ
poſt fetum ſuum. ſicut dictum eſt ſupꝛa. Sic vere dya-
bolus quãdo timet ꝙ homo adhereat terre. i. deo per
fiduciam. iuſticiam ⁊ gratiaz. ⁊ ꝙ ad littus diuine gra-
tie ſe conuertat. ipſe pꝛocerto quandoqꜫ facit: ꝙ adue-
nit ſuper eum per vomitum dyabolice occulte malicie
vnus magnus fluuius pꝛoſperitatis: vel etiaz fluuius
malarũ

Ayuntamiento de Madrid

malarum tentationũ ⁊ ſuggeſtionũ: vt quia procurat
ꝙ ſit diues ⁊ potens: ⁊ ſic ipſum ad ſe per multa pec-
cata attrahit: ⁊ ad mare infernalis amaritudinis ſecũ
ducit. figura Apoc. xij. vbi draco miſit fluuiũ poſt mu
lierem: vt faceret ipſam attrahi ne fugeret in deſertũ.
Sic vere draco venenoſus dyabolus: quãdo videt ho-
minem a ſe fugere ⁊ ad deſertum penitẽtie: ſtatimq́
gratie euolare poſt eum mittere vnum magnum flu-
uium proſperitatis mundane vel etiam magnum flu-
uium tentationum: delectationum ⁊ malarum ſugge
ſtionum vt ipſum ad ſe retrahat ⁊ ad peccatum attra-
hat et adducat. Ideo Hiere. lj. dicitur. Abſorbuit me
quaſi draco. Et ideo de fluuio iſto: ⁊ etiam de talibus
poteſt dici illud Job. xxij. Nunquid ſemitas ſeculorũ
cuſtodire cupis quas calcauerunt viri iniqui qui ſub-
lati ſunt ante tempus ſuum ⁊ fluuius ſubuertit funda
menta eorum. vbi oſtendit tres rationes: quare debe-
mus iſti fluuio obedire. ſed terre. i. deo firmiter obedi-
re: ⁊ non in fluuio mundane proſperitatis nos impli-
care. ſ. quia dei correctiones reſtringit qui. ſ. dicit. Nũ-
quid ſemitas ſeculorum cuſto. ⁊c. quia praua correctio
nos reſtringit. ſ. viri iniqui eam calcauerunt. quia bre
uis duratio comminatur. quia ſublati ſunt ante tem-
pus ſuuz: quia grauis damnatio memoratur fluuius
inquit ſubuertit fundamenta eorum. Aduenit igitur
homini: vt dictum eſt: conſolatio mundialis. vnde ip-
ſis diuitibus poteſt dici illud Jaco. v. Agite nunc diui
tes plorate ⁊ vlulate in miſerijs veſtris que aduenient
vobis. Et nota ꝙ non ſolum tentationes ⁊ tribulatio-
nes dicuntur miſerie: verumetiam nunc mundi conſo
latiões. Unde. Sen. in epiſtola: Illos potius miſeros
dixerim qui nimia felicitate torpeſcũt. ¶ Quarto ad-
E uenit homini ſuſtentatio fraternalis. quia. ſ. quilibet
debet aduenire fratri ſuo ſi videt eũ indigere vt ipſum
adiuuet ⁊ ſuſtentet. ſimilis balene cuius fluctus adue
niens liberat filium a zabulo et periculo. ſicut dictum
eſt ſupra. Sic vere ſi aliquis fetus noſter. i. aliquis cõ-
ſanguineus vel amicus deueniat ad zabulum. i. ad ſte
rilitatem paupertatis ⁊ ad aſperitatem aduerſitatis:
et perdat plenitudinẽ maris: ideſt: affluentiam pro-
ſperitatis procerto nos debemus ei fluuiuz beneficio
rum mittere: ⁊ ipſum ad mare. i. ad affluentiam ſtatus
ſui: reducere ⁊ a zabulo aduerſitatis et paupertatis a
piſcatoribus etiam. i. a ſuis inimicis pro viribus libe-
rare. Aliam etiam ſuſtentationem ⁊ viſitationem ſpi-
ritualem debemus proximis noſtris facere: quia vere
ſi videmus eos adherentes terre. i. peccato vel terre. i.
temporalibus per auariciam. vel terre. i. triſticie nos
debemus eis mittere fluuium conſolationum. inſtru
ctionum ⁊ informationum. ⁊ ipſos ad mare. i. ad ſtatũ
gratie veritatis ⁊ glorie reducere ⁊ attrahere. ⁊ a piſca
toribus demonibus liberare. figura etiaz in dracone
qui mittit fluuium poſt mulierem vt dictum eſt: q². ſ.
ſi videmus aliquem de noſtris qui appropinquet de-
ſerto paupertatis peccati vel inferni: nos debemus ſi
bi mittere fluuium beneficiorum. conſolationũ. inſtru
ctionum. vt eum ad viam ſalutis ⁊ gratie retrahamus
Et talis fraternalis: ſpiritualis ⁊ temporalis ſuſtenta
tio oſtenditur cuz dicitur. Columna. quia. ſ. debemus
eſſe alter alterius columna fundamentum ⁊ fulcimẽ-
tum. Et ideo de talibus poteſt dici illud. iij. Regũ. vij.
Cumq́ ſtatuiſſet columnam dexteram vocauit nomẽ
eius Jachin. i. firmitatem. vbi oſtenditur ꝙ debemus
alterum ſuſtentare triplici ratione. ſ. Quia ad hoc ſu-
mus deputati. Cumq́ inquit ſtatuiſſet. Quia per hoc
ſumus ſublimati. Uocauit inquit nomen eius. Quia
per hoc ſumus roborati. Jachin. i. firmitatem. Quod
eſt contra multos ſimiles columnis plumbeis que ex
terius ſunt pulchre. interius autem concaue atq́ va-
ne. et ideo faciliime franguntur. Sic vere falſi fratres
et amici videntur in apparẽtia eſſe veri: ſed intus in cor-
de ſunt. vani. ⁊ ideo faciliter falluntur atq́ decipiun-
tur ⁊ franguntur. nec in amicicia perſeuerãt. figurati
per baculum harundineum egypti. de quo ſupra ti. de
Acubaz. Heu chariſſimi non ſic. ſed ſimus. Jachin. i.
veri ſtabiles ⁊ in amicicia permanẽtes. Unde quolibz
tali beneficio adiutori poteſt dici illud Sap. xvj. Miſe
ricordia tua dñe adueniẽs curabat illos. Patet igitur
ꝙ homini Aduenit ſuſtentatio fraternalis. ¶ Quito
aduenit hoi tribulatio tẽpalis. q². ſ. ſicut aurifaber aurũ F
in igne purgat. ſicut etiã medicus ꝑ ignẽ vulnera lauat
Sic deus vel etiam prelatus quando videt hominem
impurũ: ⁊ diuerſis vicijs vulneratum. adhibent ignez
correctionis ⁊ tribulatiõis vt ipm purificẽt atq́ ſanẽt
q² ſicut dicitur Eccli. ij. In igne pbatur aurũ ⁊ argentũ. ſic ⁊
hoies receptabiles in camino humiliationis. Et ideo
tam deus ꝙ bonus platus ſunt ſimiles balene q̃ ſicut
dictũ eſt fluctũ euomit ſup fetum vagantẽ ⁊ herentem
terre vt ſcz ipm liberet a periculo Sic qñ aliqd incau-
te vagaretur circa littus hui⁹ mũdi ita ꝙ zabulo. i. rei de
lectabili ꝑ imoderatũ affectũ adheret vt pote diuitijs
delicijs vel eminẽtijs per luxuriã. auariciaz. ſupbiã ita
ꝙ matrẽ ſuã. ſ. deuz vel prelatuz non ſequitur obediendo
vel operando. Tunc vere deus qui non vult hominem
periri ſed omnes ad penitẽtiã reuerti. ſicut dicitur. ij.
Pet. iij. vel etiã bonus platus euomit ſup ipm quan-
doq́ magnũ fluctum maris aque. i. amaritudine tri-
bulationum ⁊ correctionũ vt eum ad profundũ maris
ideſt ad ſtatũ penitẽtie reducat et a piſcatoribus infer
ni liberet atq́ ſaluet. figura de dracone qui miſit flu-
uium vt attraheret mulierem que fugiebat in deſertũ
Quia vere deus quando videt hominẽ fugere per vi-
cia ⁊ peccata ad deſertũ inferni: ipm quãdoq́ cũ flumi
ne fortis tribulatiõis attrahit ⁊ adducit Prelatus etiã
ſubditum volentẽ fugere ad deſertũ mundi ꝑ apoſta-
ſiam vel per nimiã implicationẽ ipſe pro certo debet ſi
bi mittere fluuium. i. dulcem ⁊ benignam monitionẽ.
et inſtructionẽ quod ſi nolit dz adhibere duraz ⁊ fortẽ
correctionem. vt ipſum reducat ad ſaluationem. Ideo
dicebat dauid. Omnes fluctus tuos induxiſti ſup me.
Unde de aduẽtu huiuſmodi correctionũ ⁊ tribulationũ
dicitur Cant. ij. Tempus putatiõis aduenit. Putatio
enim ſectionem tribulationis deſignat. Aduenit igitur
homini tribulatio temporalis ¶ Sexto aduenit homi
ni ſublimatio ſeu viſitatio eternalis. ſ. eterna gloria. de
cuius aduentu dicitur Mat. vj. Adueniat regnũ tuuz
Naz ſicut nubes naturaliter eſt humida. ita ꝙ pluuia
eius adueniens: terrã aridam irrigat et fecundat Sic
vere deus qui pius ⁊ roridus eſt naturaliter humorez
eterne affluentie terre aride ideſt bonis ⁊ penitentib⁹
tribuit ⁊ diffundit. pſ. Qui operit celũ nubibus et pa-
rat terre pluuiam. Et ideo adhuc videtur qđ deus eſt
ſimilis balene. q². ſ. qñ videt ꝙ fetus ſuus. i. bonus xpia
nus ſatis diu adheſit terre. i. terrene vite: vel ſtatui pe
nitentie. ipſe pro certo immittit fluctibus infirmitatis
⁊ mortis: ⁊ ſic cum ad profundũ maris ideſt ad profun
dum paradiſi ⁊ ad affluentiã voluptatis eterne ſecum
trahit ⁊ cuz a venatoribus inferni ⁊ mundi ⁊ a cũctis
periculis liberat atq́ ſanat. Eſa. lx. Tunc videbis ⁊ af-
flues ⁊ mirabitur ⁊ dilatabitur cor tuũ quando cõuerſa fue
rit a te multitudo maris. Sic igitur aduenit homini ſup-
nalis viſitatio. ¶ Septimo dico ꝙ aduenit ⁊ inferna
lis condemnatio Et ideo adhuc dyabolus eſt ſimilis H
balene. quia quando videt ꝙ fetus ſuus ideſt peccator
bene adheret per deſiderium ⁊ affectum terre ideſt bo
nis terrenis atq́ ꝙ non cogitat de futuris. ſed per di-
uerſa vicia circa litt⁹ eius mundi vagatur. tunc vere mit-
tit ei fluctus infirmitatis ⁊ mortis vt eum per damna
tionem eternam ad profundum maris ideſt ad inhau
ſtibilem amaritudinem inferni ſecum ducit figuratũ
in dracone qui cum fluuio volebat ad ſe trahere mulie
rem. quia draco dyabol⁹ mulieres. ideſt fluxibiles pec
catores ad ſe ad infernum trahit quando fluctus mor
tis eis mittit Et ideo de tali aduentu pene eterne dicitur
Jaco. v. Agite nũc diuites plorate ⁊ vlulate in miſerijs
eſtris: que aduenient vobis. Ubi damnatio inferni de

Ayuntamiento de Madrid

ſcribitur A mentali merore. Plorate. A verbali clamo
re. Ululate. A penali dolore. In miſerijs veſtris que ad
uenient vobis: ⁊ Apocalip. xj. dicitur. Irate ſunt gẽtes
et aduenit ira tua ⁊ tempus mortuorum iudicare ⁊ red
dere mercedeꝫ. Sic igitur patet chariſſimi ꝙ homini
aduenit Infernalis calamitas Eternalis felicitas. Tẽ
poralis aduerſitas. Mũdialis proſperitas. Fraterna-
lis ſubuentio. Criminalis deceptio. Spiritalis infu-
ſio. Et hec ſufficiant de aduenire ad preſens ⁊c.

A **Aduerſari.** Idem eſt ꝙ cõtradicere. Rebel-
lare. Opponere. Inimicari. Infe
ſtare. Impugnare ⁊ tribulare. Circa qđ nota ꝙ eſt tri
plex aduerſitas ſcilicet.
Tentationis.
Tribulationis.
Dãnationis.
Tentationis eſt illa: qua ſcꝫ mũdus. caro demonia. di
uerſa mouẽt prelia. Mundus eñ aduerſat tẽtãdo de
auaricia. Caro de gula. Pigricia ⁊ luxuria. dyabolus
de odio. inuidia: deſpatiõe: ãbitiõe ⁊ ſupbia. vñ Nũeri.
xxxiij. Aduerſabunt vobis in terra habitationis vr̃e.
Et de talib⁹ aduerſationib⁹ vide titulo de Tẽtatione
¶ Itẽ eſt aduerſatio tribulatiõis qua aduerſat nobis
deus: vt ab iniquitatib⁹ retrahamur. De qua Nũeri.
xxij. Ego veni vt aduerſarer tibi. q: peruerſa eſt via tua
mihiq; contraria: qua etiã auerſat nobis mundus. vt
ſuis impugnationibus terreamur. Cõtra qđ Phyl. j.
Ne terreamini ab aduerſarijs qua etiam aduerſat no
bis dyabolus: vt a bonis operibus retrahamur. j. Pe
tri. v. Aduerſarius veſter dyabolus tanꝙ leo rugiens
circuit querẽs quẽ deuoret. ¶ Itẽ eſt aduerſitas dam
nationis. ⁊ de hac Job. xxx. Mutatus es mihi in cru-
delem ⁊ in duricia manus tue aduerſaris mihi. Et de
iſtis aduerſitatibus: ⁊ earũ obuiationibus qualitati-
bus ⁊ cõditionibus: vide in ſuis titulis: Sed nota hic
ꝙ aduerſarius idẽ eſt quod rebellis. contrarius inimi
cus. Et ideo aduertendum eſt ꝙ ſunt aduerſarij con-
trarij ⁊ inimici dei. quibus etiam deus eſt inimicus. ſ.
peccatoribus. de quibus dicitur Exodi. xxiij. Aduerſor
impium dicit dñs. Item aliqui ſunt aduerſarij homi
num. Item aliqua que ſunt aduerſaria animaruꝫ. Di
camus igitur primo de aduerſarijs dei. ideſt de pecca
toribus. Et dicamus ꝙ illa res eſt magis cõtraria al-
teri: que habet qualitates magis cõtrarias. ſicut ptꝫ
de igne ⁊ aqua. q̃ ex omnib⁹ ſuis qualitatibus ſibijn-
uicẽ cõtrariant. q: ſcꝫ ignis calidus eſt ⁊ ſiccus. Aqua
aũt frigida ⁊ humida. Sic vere chariſſimi peccator ex
omnibus ſuis qualitatib⁹ eſt deo cõtrari⁹ ⁊ rebellis.
de⁹ ignis. iſte aqua. De⁹ dico eſt ignis. ſ.
Per dilectionẽ calidus.
Per deſertionẽ: frigidus.
Per potentiã: actiuus.
Per clementiã: purgatiuus.
¶ Peccator aũt eſt aqua. ſ.
Per leuitatẽ: mobilis.
Per carnalitatẽ: fluxibilis.
Per defectionẽ: humidus.
Per indeuotionẽ: frigidus.
Ideo dico ꝙ deus ⁊ peccator ſunt inuicem aduerſarij
Et ideo ſicut duo aduerſarij ſolẽt ſe inuicẽ impugna-
re: ⁊ fortis cõtra debilẽ preualere. Sic peccator ⁊ deus
inuicẽ ſe impugnãt: q: ſcꝫ peccator impugnat deũ in-
obediendo peccando ⁊ cõtra volũtatẽ eius faciendo.
Deus aũt impugnat peccatorẽ in peccatis: eũ dimit-
tendo: proſpera ei cõferendo: ⁊ tandẽ mortẽ eternã in-
fligendo. q: ſcꝫ deus eſt fortior. et ideo in fine preualet
cõtra iſtũ. vñ Leuit. xxvj. Si inquit nõ audieritis me.
ſed ambulaueritis cõtra me: ego aũt incedã aduerſus
vos in furore cõtrario: ⁊ corripiã vos ſeptẽ plagis pro
pter peccata veſtra: Septẽ inquit. i. vniuerſis plagis
penis miſerijs ⁊ tormẽtis. Et propter hoc de quolibet
dei aduerſario peccatore: dicitur illud Job. xv. Cucur-
rit aduerſus deum erecto collo ⁊ pingui ceruice arma-
tus eſt. In quibus verbis oſtẽdũtur quattuor: que pec
catorem dei conſtituunt inimicum videlicet.
Leuitatis inconſtantia. Cucurrit. B
Uanitatis extollentia. erecto collo.
Facultatis inundatio. Pingui.
Uoluntatis obſtinatio. Ceruice.
Dico igit ꝙ peccator aduerſat deo per inconſtãtiam
leuitatis. Cucurrit inquit. Sicut eñ videmus ꝙ ille
qui tenet alicui ſeruare cõſtantiã ⁊ fidelitatẽ. efficitur
eius aduerſarius qñ eã ſibi frãgit. Sic vere homo qui
deo tenet eſſe fidelis ⁊ cõſtans ⁊ nulla aduerſitate vel
voluptate ab eo euelli: q: fit qñq; leuis: imperſeuerãs
inſolidus ⁊ incõſtans. Ideo dei aduerſarius efficitur ⁊
eius inimicus reputat. Cucurrit inquit aduerſus deũ
⁊c. Naꝫ ſicut ille qui currit nõ ſtat in eodẽ loco. ſed de
loco ad locũ inceſſanter ⁊ velociter ſe tranſportat. Sic
vere multi ſunt q̃ nõ ſtãt in eodẽ loco. i. in eodẽ propoſi
to per cõſtantie firmitatẽ: immo de loco ad locũ. de de
ſiderio ad deſideriũ. de bono ad malũ. faciliter ſe con-
uertunt per incõſtantie leuitatem: vnde Prouer. iiij.
Pedes eoꝝ ad malũ currũt ⁊ feſtinant. Et ideo multi
ſũt ſimiles cuidã beſtie mirabili que dicit hyena. que
ſm Pli. nõ perſeuerat in eodẽ ſexu: immo mutat ſexũ
cõtra naturã omniũ beſtiarũ: q: in vno tẽpore inuenit
ſexus maſculini. ⁊ in altero feminini: ⁊ eſt animal qđ
ſe fingit habere vocem humanã. Et ideo tabernacula
paſtoꝝ frequentat: ⁊ ad ſe canes eoꝝ euocat vt eos de-
uoret ⁊ conſumat. Reuera chariſſimi tales ſunt multi
peccatores. q: vere multi ſunt qui in eodẽ ſexu. i. in ea-
dem cõditione bonitate ⁊ perfectione minime perſeue
rant. immo multotiẽs per leuitatẽ ⁊ incõſtantiã mu-
tant ſexum. i. cõditionẽ ⁊ voluntatẽ. q: vere aliqñ inue
niunt maſculi. i. viri iuſti boni ⁊ perfecti: fortes ⁊ fide-
les amici: vt videt. Sed procerto ſepe accidit ꝙ ipſi ab
iſto ſtatu mutant ⁊ inueniũtur femelli. i. praui peccato
res ⁊ iniqui. Iſtud patet de illis qui in paſcate viden-
tur deũ diligere ⁊ cũ eo ſe tenere. q: ſcꝫ tũc maſculi bo-
ni ⁊ cõfeſſi ⁊ cõtriti qui ſtatim poſt efficiũtur femelli.
et ſicut prius impij ⁊ iniuſti. Patet etiã in mũdi ami-
cis: qui qñ credũtur eſſe maſculi. i. fideles ⁊ firmi: ipſi
inueniũtur femelli. i. debiles atq; falſi. Maſculi ſunt
in proſperis: ſed femelli in aduerſis: Maſculi ſunt in
promiſſione: ſed femine in executione. Maſculi ſunt
in apparentia: ſed femine in exiſtẽtia. Et ideo iſti deo
et mũdo nõ ſunt amici: ſed potius aduerſarij ⁊ inimi-
ci. Et de hoc dicitur Eccli. xxxvij. Sodalis amico iocũ
dabitur in oblectatione. ⁊ in tẽpore tribulationis ad-
uerſarius erit. Iſti ſcꝫ falſi mũdi amici: vocẽ ſe fingunt
habere humanã. q: ſcꝫ fingũt ſe eſſe homines bonos ⁊
iuſtos. prouidos ⁊ maturos. cũ tñ ſint beſtie: ⁊ iniq̃ ſcꝫ
⁊ crudeles. tabernacula. i. curias principũ ⁊ paſtoꝝ fre
quentãt. vbi verbis ſuis fictis ⁊ adulatorijs canes. i. iu
dices ⁊ prelati dñici gregis cuſtodes ad ſui amorẽ ad-
uocant ⁊ appellãt: ipſoſq; decipiũt ⁊ defraudant. Iſti
igitur nõ ſtãt immo currũt: nec in eodẽ perſeuerãt. im
mo motib⁹ incõſtãtie ſemper ſubſunt. Cucurrit inq̃t
aduerſus deũ. vnde. j. Regũ. xvij. Feſtinauit ⁊ cucurrit
ex aduerſo. Et Hiere. xxiij. Eſt curſus eoꝝ malus ⁊ for
titudo eoꝝ diſſimilis. Iſti igitur ſũt aduerſarij ꝓpter
incõſtãtie leuitatẽ. ¶ Scđo ſunt alij aduerſarij dei ꝓ- C
pter extollentie vanitatẽ. Erecto inquit collo. Sup̃er-
bi enim ſunt erecto collo: q̃ ſcꝫ ſe nõ dignãtur ad alios
inclinare: immo ſeipſos preceteris reputantes elati et
erecti: ſicut ſtipites ſolẽt ire. Similes leoni: cuius col-
lum eſt inflexibile ſemperq; rigidum et erectum. et eſt
animal beſtiarum ſimplicium inimicũ. ſanguinis cu-
pidum atq; vorax. Et ideo ſuperbiſſimũ ⁊ crudeliſſimũ
animal reputatur. Sic vere chariſſimi: illi qui ſunt ho
die leones per crudelẽ rapacitatẽ. qui ſcꝫ ſanguinẽ et
aliorum ſubſtantiam deuorant: ⁊ ſimplicibus paupe
ribus et vicinis ſe reddunt aduerſarios inimicos: Iſti
dico ſunt hodie ſuperbiſſimi: ita ꝙ colluꝫ eorum. ideſt
mens et intentio per humilitatem nequeunt fle-
cti: immo

Ayuntamiento de Madrid

cti. immo ſemper habent collum per ſuperbiã rigidũ
ꝛ implicabilẽ. ꝛ per humilitatem inflectibile. Et ideo
iſti taꝫ dei ꝙ pauperũ aduerſarij poſſunt dici illud. j.
Petri. v. Aduerſarius veſter dyabolus tãꝙ leo rugiẽs
circuit querens quem deuoꝛet. Habẽt enim tales.
Nequitie peruerſitatem. Aduerſarius.
Superbie pompoſitatem. Leo.
Jactantie verboſitatem. Rugiens.
Seuicie crudelitatem. Querens quem deuoꝛet.
Et hec ſua ſuperbia oſtenditur cũ dicitur. Erecto col-
lo. Et ideo dicitur Eſa. iij. Eleuate ſunt filie ſyon ꝛ am
bulauerunt extẽto collo: ꝛ ſequit. Decaluabit dñs ver
ticem filiarũ ſyon ꝛ crinẽ earũ nudabit. filie ſyon: ſunt
perſone ſuperbe que dicunt filie ſyon: quod interpꝛeta
tur ſpecula. qꝛ ſcꝫ tales omnia volũt ſpeculari. videre ꝛ
exploꝛare. idagari ꝛ perſcrutari. Sed vere qꝛ iſti modo
ambulant extento collo per ſuperbiam. Ideo finaliter
vertex ſue ſuperbie decaluabit: ꝛ crinib⁹ mũdane pro-
ſperitatis ꝛ gloꝛie nudabit propter extollẽtie vanitatẽ.
Erecto inquit collo. Eccli. xxxvj. Extolle aduerſarium.
D Ideo de iſtis dicit. j. Theſſal. ij. Deũ nõ timẽt ꝛ oĩbus
hominibus aduerſant. ¶ Tertio dico. ꝙ quidaꝫ ſunt
deo aduerſarij propter facultatis inundationẽ. Pin-
gui inquit. Sicut enĩ ille q̃ accipit munera ab aduer-
ſario alicuius ipſius aduerſarius cenſet. Sed illi qui
ab aduerſario dei. ſcꝫ a mundo accipiũt munera ſua. ſ.
delectatus ꝛ pꝛoſpera ꝛ maxime indebite ꝛ iniuſte: ta-
les dico dei aduerſarij poſſunt dici: ꝛ talia mũdi pſpe
ra oſtendunt: qſi dicit. Pingui. Per pinguedinẽ intel
ligitur mũdi pꝛoſperitas: qꝛ ſicut res pingues ignẽ in-
flammãt. Sic vere mũdi pꝛoſpera ignẽ luxurie ꝛ auari
cie inflãmant: excitãt: ſtimulãt ꝛ augmẽtant. Et ideo
dicit Pꝛouerb. xxj. Qui amat vinũ ꝛ pinguia nõ dita-
bit: ſupple diuitijs paradiſi. Quia ſicut dicit in Pſal-
mo. Pꝛodijt quaſi ex adipe iniquitas eoꝛuꝫ. Sicut enĩ
animalia pinguia recalcitrãt: ſicut patet de equo: lu-
dunt ſicut patet de viſo: luctant ſicut patet de tauro.
Sic vere iſti qui per pꝛoſperitatẽ facti ſunt pingues:
recalcitrant deo ꝛ pꝛelatis per inobedientiã. ludũt per
inanẽ gloꝛiã. luctant ſcꝫ cõtra pauperes per exactionẽ
rapinã ꝛ iniuſticiã. Et ideo dicant pauperes illud ps.
Tauri pingues obſederũt me. Ideo de mũdi diuitib⁹
dicit Hiere. v. Domus inquit eoꝝ plene dolo magnifi
cati. ditati impinguati ſunt ꝛ dilatati ꝛ pꝛeterierũt ſer
mones meos. Mali enĩ hodie per dolũ: fraudẽ: rapi-
nam ꝛ vſurã magnificant: impinguãt ꝛ dilatant. ꝛ dei
mãdata trãſgrediunt. Et ideo finaliter cõcludet illud
ps. vbi dicit. Occidit pingues eoꝝ ꝛ electos iſrael im-
pediuit: qꝛ ſcꝫ tales ad modũ bouis ad hoc permittun
tur in paſcuis huius mũdi per diuitias ꝛ delicias im-
pinguari: vt in inferno finaliter occidant. Ideo de ta-
lib⁹ aduerſarijs põt dici illud ps. Irritat aduerſarius
nomẽ tuũ in finem. Et finaliter dicent pauperes illud
Exod. xv. In foꝛtitudine manus tue depoſuiſti aduer-
E ſarios meos. Patet igit ꝙ iſti ſunt dei aduerſarij pro-
pter opulẽtie vbertatẽ. ¶ Quarto ſiũt ſibi aliq̃ aduer
ſarij propter pertinacie fatuitatem. propter volũtatis
obſtinationẽ Ceruice inquit. qꝛ ſcꝫ homines ceruicoſi
et obſtinati deo: per multa vicia ſe opponũt. ſicut enĩ
res dura ꝛ res mollis ſibinuicẽ aduerſant ꝛ ꝯtrariant.
Sic vere illi qui ſunt duri inobedientes obſtinati ꝛ in
domabiles deo: qui eſt ſicut molliſſimus ligni vermi
culus. ſunt aduerſarij cõtrarij ꝛ rebelles: Ideo tã deus
ꝙ pꝛelatus poteſt dicere talibus illud Job. xxx. Muta
tus es mihi in crudelẽ: ꝛ in duricia manus tue aduer
ſaris mihi. Et ideo tales obſtinati ſunt ſimiles rinoce
ronti ſeu vnicoꝛni: quod nõ habet niſi vnum coꝛnu in
fronte quod eſt ceruicoſum: intantũ ꝙ nõ poteſt capi
ligari vel domari. Sic vere chariſſimi: ꝛ in eccleſijs et
in clauſtris ſunt multi ita ceruicoſi: ita inobedientes
ꝛ obſtinati: ꝙ etiam in fronte: id eſt: in apparẽtia poꝛ-
tant coꝛnu ſuperbie inuaſionis: rixe ꝛ diſſenſiones in
iuriarum ꝛ male reſpõſionis: qꝛ ſcꝫ pꝛelatis ꝛ maioꝛib⁹
ſemp ſunt parati opponere frontẽ ſuũ ꝛ aperte indo-
mite. Irreuerẽter reſpõdere. Et breuiter tales vix poſ-
ſunt cõcludi vel capi: coꝛrigi vel domari. Unde ſupꝛa:
de adoleſcẽtia. vbi diffuſius dicit. Et ideo talibus cer
uicoſis ꝛ indomitis loquitur ſcriptura Eſa. xlviij. Scio
enĩ ꝙ durus es tu: ꝛ neruus ferreus ceruix tua: ꝛ frõs
tua erea. vbi oſtendit: ꝙ iſti ſunt diffamati. Scio enĩ.
q. d. ab omnibus ſunt quales ſunt indomiti: durus es
tu. Induratiq; ſunt ferrei obſtinati. Ceruix tua: effre-
nati. qꝛ ipſi hñt frontẽ ꝯcitati: qꝛ ipi ſũt erei. i. faciliter
clamãtes ꝛ iniurioſi. Sicut enĩ ferrũ eſt duriſſimum
metallũ nec domari poteſt niſi foꝛtiter igniat. ſic etiã
es eſt ita ſonoꝝ: ꝙ ꝗuis modicũ percutiat ſtatim cla
mat. Sic vere tales ita ſunt obſtinati. ꝛ per malas cõ-
ſuetudines indurati: ꝙ domari nequeunt vel cõuerti
niſi igne foꝛtis tribulationis ꝛ coꝛrectionis ſuffragã-
te. Ita etiã ſunt ſonoꝛi ꝛ litigioſi: brigoſi ꝛ iniurioſi: ver
boſi etiã ꝛ clamoſi. ꝙ ſi a deo vel pꝛelato aliqua tribu
latione: vel coꝛrectione tangunt: ſtatim ſonãt: litigant
atq; clamãt. ſ. impatiẽtia. deũ etiã blaſphemijs ferien
do: Minas ꝛ iniurias fulminando: ꝛ de pꝛelato ꝛ ſuis
ſequacibus detrahendo ps. Aduerſum me oẽs cogita
tiones eoꝝ in malũ. Et ideo talibus ceruicoſis loquit
deus Deut. xxxj. Scio inquit contẽptionẽ tuã ꝛ ceruı
cem tuã duriſſimã: adhuc enĩ viuente me ſemper cõtẽ
tioſe cõtra dominũ ꝛc. Sic igit apparet ꝙ deo ſunt ad
uerſarij illi qui ſunt.
Obſtinate voluntatis. F
Cumulate facultatis.
Effrenate vanitatis.
Euagate leuitatis.
Itẽ nota ꝙ ſunt aliqua que ſunt anime cõtraria ꝛ ad-
uerſa. Sicut enĩ dicit in Exameron. Multa ſunt que
grauant apes ꝛ eis aduerſant. ſcꝫ ventus: pluuia: pul-
uis ꝛ etiã fetoꝛ grauat eos maxime: Sic vere chariſſi-
mi: multa ſunt que anime aduerſant. ſcꝫ vẽtus dyabo
lice ſuggeſtionis. Mat. xiiij. Erat enĩ ventus cõtrarius
illis. Itẽ pluuia carnalis delectationis: ꝛ maxime qñ
cõcomitat fetoꝛ luxurie ꝛ infectionis. Gal. v. Caro cõ-
cupiſcit aduerſus ſpiritũ. Et. j. Petri. ij. Abſtinete vos
a carnalibus deſiderijs que militant aduerſus aĩam.
Item puluis tẽpoꝛalis poſſeſſionis. vnde Exodi. viij.
Percute puluerem terre: et ſicut ciniſes in omĩ terra
egypti. ¶ Item nota ꝙ mundana aduerſitas. G
Nobis infertur vt caſtigemur.
Nobis offertur vt infoꝛmemur.
Nobis offertur vt conſolemur ꝛc.
Concoꝛdare ſi vis: vide de tribulatione. Sed ſi vis ad-
huc dicere: ꝙ ſicut video ꝙ in natura ſunt aliqua que
a ſua totali cõplexione ſunt alijs cõtraria et aduerſa.
Sicut patet de venenis que aduerſant humane cõple
xioni. ſicut etiã patet de pena aquile. que quadã occul
ta virtute aduerſat pẽnis gallinaruꝫ ipſas. ſ. cõſumit ꝛ
rodit. Sic vere dico ꝙ in moꝛib⁹ quidã ſunt alijs cõtra
rij ꝛ aduerſi. ꝛ eoꝝ iuenenatiui ꝛ nociui. ꝛ quaſi a tota
ſpecie ad nocẽdũ oĩb⁹ alijs apti nati. ſicut pꝫ de qui-
buſdã obſtinatis ꝛ peruerſis: q̃ bonis oĩb⁹ aduerſan-
tur. et qui ſemp rodere ꝛ infeſtare alios moliunt. ps.
Aduerſuꝫ me loquebant qui ſedebãt i poꝛta. Unde no
ta. ꝙ tales pueri ſolent aduerſari deo ſupbiẽdo. iuſto
cõtrariãdo alijs malis rebellãdo. Mõ aduerſent deo:
patꝫ Deut. ix. vbi dr duro populo. Semp enĩ aduerſus
dñm cõtẽdiſti. Itẽ ꝙ aduerſent ſibi ipſis mutuo: pꝫ. j.
Coꝛ. iiij. vbi dr. Un⁹ aduerſus aliũ inflat. Sicut enim
ponit Plini⁹. Alique ſunt herbe venenoſe ſibi inuicẽ cõ
trarie ꝛ aduerſe: itãtũ ꝙ ꝗuis q̃libet hominẽ occidat
ſi cũ homini vna earũ deuenenato dat illũ ſanat. ꝛ ad-
uerſus aliud venenũ pugnãs: hoiem liberat atq; ſal-
uat. Sicut exẽplificat idẽ li. xxj. ca. xiij. De pdalichen
herba venenoſa q̃ ſanat hoĩes a veneno ſcoꝛpionũ: qđ
vtiq; ad hoc applicabile eſt. qꝛ etiã ipſi venenoſi ꝛ ma
licioſi pctoꝛes ſibijnuicẽ aduerſant. ꝛiter ſe etiã plian
tur ꝛ cõtrariant. ꝛ diuerſis iris: litigijs ꝛ odijs conci-

Ayuntamiento de Madrid

tantur.quando vtiq̧ qñq̧ bonis ē vtile.q2 ſcʒ dū mali
contra ſe inuicē occupant a nocumēto corporis hūani
i.bonorū hominū impediunt Sal'.v. Hec eñ inuicem
ſibi aduerſantur Sufficit. vide infra de contrarietate

Aduertere. Idē ē ꝙ ad aliā parē vertere. A-
uertere vo ē ab aliquo loco verte
re.Et ſic videt̄ ſupponere ꝓ codē Uide īfra ď Auertere ꝛc

Aduocatus. Eſt ille qui pro iuſticia alicui9
cauſe vel ꝑſone apud aliquē iu
dicē interpellat.Et ideo ſicut duplex eſt curia.ſ.tēpora
lis ꝛ eterna Ideo poſſumus diſtinguere duo genera ad
uocatorum ſcʒ.Tēporales:ꝛ iſti ſunt illi qui in cauſis
ꝛ curijs huius mundi pro negocijs aduocātur.Itē ſpi-
rituales:ꝛ iſti ſunt illi qui pro nobis apud deum depre
cantur ſicut ſunt ſancti:beata virgo chriſt9: qui apud
deum pro humanis negocijs interpellant.In generali
igr̄ loquamur de iuſto ꝛ legitimo aduocato Et dicam9
illud.j.Johānis.ij.Aduocatum habemus apud patreʒ
ieſum chriſtum iuſtum.Ubi oſtenduntur tres condi-
tiones que in chriſto aduocato humani generis cē di
noſcuntur.que etiā quilibet iuſtus debet habere vicʒ.
Utilitas bonitatis.Ieſum — Dico igitur ꝙ ad
Benignitas volūtatis Chriſtū. — uocatio xpi vel
Stabilitas firmitatis.Iuſtum. — Marie vel cuiu
libet ſancti habet Bonitatis vtilitatem Ieſum.qui
interpretatur.ſaluator.Sic enim corpora ſupiora ſunt
vtilia:q2 ſaluant iuuant ꝛ defendunt iſta inferiora:ip-
ſaq̧ ꝛ corū artus regulant ꝛ gubernant:ſm phm. Sic
vere chriſtus ꝛ ſancti nobis ſunt vtiles atq̧ boni quia
per coruʒ aduocationem orationē ꝛ interpellationem
apud deum nos qui ſumus inferius in hoc mundo re
gulamur.dirigimur ꝛ iuuamur quod etiam debet eſſe
E in aduocatis huius mundi quia ſcilicet per eorum pa
trocinia bona et vtilia debēt oia inferiorū negocia gu
bernari ꝛ fine debito terminari.Quod oſtenditur cuʒ
dicitur.Ieſū.quod ſaluare interpretatur. q2 ſcilicet iſti
debent eſſe ſalus ꝛ tuitio aliorū.vt de quolibet dicitur
illud ps.Operatus eſt ſalutem in medio terre. Et hoc
eſt hodie contra multos:qui pro certo non ſunt nego-
ciorū et partium ſaluatores:ſed potius deſtructores.
De hoc narratur in fabulis.Quod pica videns niduʒ
ſuum ab auibus predalibus infeſtari:furata eſt vnum
ouum accipitris ꝛ fouit illud cogitans ꝙ pullus nat9
optime defenderet nidū ſuū.Cuius contrariū factū eſt
q2 cum pullus natus quadā die eſuriret:ipſam picam
que ipſum fouerat deuorauit Sic vere chariſſimi: pi-
ca.i. pauper homo vidēs nidum ſuū.i.poſſeſſioneʒ:ſta
tum vel hereditatem ſuam:ab auibus predalibus.i.a
mūdi raptoribus:vſurarijs et diuitibus infeſtari:ipſe
conducit ouum accipitris oua dyaboli.i.aliquem ma
lum aduocatum:ipſumq̧ fouet ſalarijs atq̧ donis.vt
ſcilicet cauſam ꝛ hereditatem ſuam ſibi protegat ꝛ de
fendat Sed pro certo ſepe accidit ꝙ iſte accipiter.i.ma
lus aduocatus qui dicitur accipiter ab accipiendo.ſcʒ
munera:fame triſticie cruciatur ita ꝙ cibus quem ap
portat ſibi pica.ideſt ſalaria que dat ſibi pauper ſibi n̄
ſufficiunt.ideo in ſuum inſurgit patronū atq̧ ſuum in
terficit nutritorem ſcilicet ipſum prodendo. negociuʒ
eius remiſſe tractando.et cum parte oppoſita paciſcē
do. Eſa.viij.Cū eſurierit iraſcatur ꝛ maledicet regi ſuo
Iſti igitur non ſunt ieſus:nō ſunt ſaluatores vel veri de
fenſores:immo remiſſimi tractatores pecuniarū abſor
ptores partiū depauperatores.ſceleratiſſimi ꝓditores
Ideo de talibus poteſt dici illud Marci.xvj.Ieſuʒ que
ritis nazarenum crucifixū nō eſt hic.Qñ enim maria
i.aliquis amarus ꝛ tribulatus credit venire ad ieſuʒ.
ad bonuʒ aduocatū vt ipſum vngat ſalarijs ꝛ donis
pro certo poteſt ſibi dici Surrexit nazaren9 crucifixus
non eſt hic.hoc eſt dictu.ꝙ pars aduerſa crucifixit ip-
ſum pecuniam cruciatam ſibi dando.ꝛ ideo nō eſt hic
quia ſcilicet nō adimplet quod promiſit O deus quot
ſunt hodie tales crucifixi. Nō ſic chariſſimi non:ſʒ exē
plo xpi habeamus Bonitatis vtilitatem. ¶ Secun-
do dico.ꝙ xps aduocatus noſter habuit.Pietatis be-
nignitatē.chriſtum inquit.Chriſtus eñ interpretatur
vnctus q2 ſcʒ bonus aduocatus debet eſſe vnctus ꝛ li-
nitus per pietatē ꝛ benignitatē.q2 ſcʒ pauperes debet
miſericorditer adiuuare.Quod eſt cōtra multos q̄ nō
ſunt vngi pietate:ſed donoꝝ multiplicitate ꝛ munda
na proſperitate.Et ideo ipſi nō hñt benignitatem ſed
ſeuiciam ꝛ crudelitatem. Nam ſicut res inūcta facili
ter inflāmatur.Sic vere aduocati qui donis et lucris
quotidie inungūtur per cupiditatē ꝛ crudelitatē faci-
liter inflāmantur.Et inde eſt ꝙ tales ſine aliqua pieta
te pauperuʒ munera accipiūt:ipſos in ſuis cauſis de
cipiunt alienas diuitias depaſcūtur: per fraudes et ra
pinas hereditates alias aſſequunt.tales ſunt ſimiles
pardo.Pardus eñ eſt animal crudele.preceps ad ſan
guinem.cuius pelles varijs maculis picturant.q̄ mi-
rabiliter eſt crudelis:qñ filios ſuos perdit: vt dicitur
Ozee.xiij. Reuera chariſſimi: tales ſunt hodie mali
cōſiliarij ꝛ aduocati.quia vere ad litterā crudeles et ꝑ
cipites poſſunt dici:qñ ſcʒ magis ſunt proni ad cōdē-
nandū q̄ ad abſoluendum.Delectat enim eos videre
ſanguinē.i.iudiciū.condēnationem.mortem ꝛ penam
ps. Ueloces pedes eoꝝ ad effundendū ſanguineʒ.Ue
loces dico:quia ſcʒ multi ſunt qui velociter ꝛ ſine deli
beratione ad ſententias proferendū prorumpunt. Et
iſti pro certo chariſſimi infinitis ſunt oculis ꝛ macu-
lis picturati.ideſt cautelis ꝛ malicijs fraudibus ꝛ ne
quicijs totis pleni.quia vix aut nunq̄ deficit eis ma-
licia vel cautela ad quodcūq̧ negociū: ſiue etiam iu-
ſtum ſiue iniuſtū fuerit ꝓtrahendū.Ideo de eis loqui
tur Caſſiodorus multū ſerioſe. Hi inquit ſunt quoꝝ
ſi nares afflauerit cuiuſdā rubiginoſi aura marſupij.
cōfeſtim videbis in illis.ꝛ oculos argi ꝛ man9 hyarei.
ſpinginarū vngues ꝛ periuria laomedontis: et vlixis
argutias:ꝛ ſynonis fallacias: ꝛ fidem polimetoris.et
pietateʒ pygmaleonis.achitophel cōſilia.abſalonis
oſcula.Et ideo tales pardi verſipelles fuerunt figura
ti Ezechi.j.In illa beſtia que erat plena oculis añ ꝛ re
tro que etiā habebat quattuor facies:a parte ante ha
bebat facieʒ homīs. a parte ſiniſtra bouis.In dextera
leonis.a parte autem ſupra erat facies aquile. Reue-
ra chariſſimi tales ſunt mundi ſapientes cauſidici et
balliui.quia vere iſti in circuitu ſunt pleni oculis.i.
fraudib9 malicijs ꝛ cautelis ante.ſ.ꝛ retro. Hoc eſt di
ctu q̄tum ad preterita ꝛ futura q2 ſcʒ iſti vident cla-
riſſime in negocioꝝ regimine mūdanoꝝ. quia filij hu
ius ſeculi prudētiores filijs lucis in regione ſua ſunt.
Luc.xvj.ca.vnde zach.iij.Sup lapidem vnū ſeptē ocu
li ſunt.Ubi nota.iſti ſunt.Indurate volūtatis.Lapi-
dē.Cōſummate prauitatis.Septē.per quod intelligi
tur vniuerſitas.Informate claritatis.Oculi ſunt. Et
iſti pro certo habent quattuor facies. ideſt quattuor
ſtatus ꝛ decurſus vite ſue.videlicet.

Statū primitiue paupertatis.
Statū laboris ꝛ penalitatis.
Statū ſequētis ꝓſperitatis.
Statum honoris ꝛ dignitatis.

Pars eñ ante que eſt prima ſignificat ſtatū iuuentu
tis.qñ ſcʒ incipiūt eſſe aduocati balliui ꝛ cōſiliarij. Et
in iſta parte iſti ſunt homines: quia homo eſt animal
naturaliter nudum ꝛ manſuetum . quia ſcilicet tūc in
ſuo ingreſſu.iſti ſunt nudi per paupertatem. q2 vt cō-
muniter ipſi veniunt de humili plebe . Sunt etiā tūc
manſueti ꝛ affabiles per benignitatem.Pars ſiniſtra
in ſcriptura ſignat aduerſitatem ꝛ penalitatem.Et in
iſto pro certo ſunt boues.i.diligentes ꝛ laborioſi.ſcʒ in
ſuis cauſis.officijs ꝛ negocijs ꝓpter lucrū.q2 vt cōmu
niter plus laborāt tales ad ſuā dānationē q̄ boni ad
ſuā ſaluationē. Hiere.ix. Docuerunt linguā ſuā loqui
mēdaciū:vt inique agerēt laborauerūt.Pars dextera
ſignat ſtatū ꝓſperitatis.ps.Delectatiōes ī dextera tua
Et ꝓcerto ī iſta pte vos inuenietis faciē leonis: q2 iſti
qñ ad ꝓſperitatē veniūt efficiūt ſcʒ ipij raptores ꝛ cru-
deles

Ayuntamiento de Madrid

deles.Ezech.xix.Leo factus eſt ⁊ didicit capere predã
Et vt dicit poeta.Crudelius nihil eſt homine cũ ſur-
git in altum.Pars ſuperior ſignat ſtatũ dignitatis:
officij vel ſublimitatis.Et ibi pro certo tu inuenies fa
ciem aquile:quia vere tales quãdo ad ſtatum dignita
tis prelationis: iudicarie vel alicuius excellẽtie per-
ueniunt:pro certo ipſi efficiunt aquile:que eſt auis al
te volans:acute pungens ſanguinem ⁊ carnem come
dens ⁊ auiculas innocentes deuorans ⁊ conſumens:
quia vere tales volant per ſuperbie vanitatem: acute
pungunt per exactionis rapacitatẽ:ſanguinem vorãt
per ſeuicie crudelitatẽ.Auibus ſimplicibus.i.paupe-
rib⁹ ſubditis ⁊ vicinis ſunt inimici per iniuſticiã ⁊ ini
quitatem.Et de illis loquit Hiere.xlix.Aſcendet qua
ſi aquila ⁊ volabit : extendet alas ſuper boſram.i.cir-
ca totam circũiacentie patriam per rapinam ⁊ cupi-
ditatem.Non ſic xp̃s nõ chariſſimi:quia ipſe fuit vn-
ctus per pietatem benignitatis.p̃s.Unxit te deus:de⁹
D tuus oleo . ¶ Tertio dico. ꝙ xp̃s aduocat⁹ noſter ha
buit firmitatis ſtabilitatem.Juſtũ inquit . Juſtũ eñ
eſt illud quod nihil habet ſuperfluum nec aliq̃d dimi
nutum.Sicut ⁊ rectum eſt illud qð nec ad vnam par-
tem flectitur nec ad aliam:ſed in equalitate ⁊ rectitu-
dine debita perſeuerat.Qualis pro certo debet eſſe ad
uocatus:quia ad ipſũ pertinet eſſe iuſtum.Sicut eñ
colũna debet eſſe recta ⁊ firma:ſic aduocat⁹ debet eſſe
rectus per iuſticiã:⁊ firm⁹ per conſtantiam:ſicut fuit
xp̃s qui apud deum patrẽ iuſte ⁊ firmiter pro peccato
ribus intercedit vt ſic talibus conſiliarijs ⁊ aduocatis
balliuis ⁊ iudicibus poſſet dici illud p̃s.Juſtus es do
mine ⁊ rectũ iudicium tuũ. Et hoc eſt contra multos
qui reuera non ſunt iuſti nec veri nec ſtabiles neq̧ fir
mi:immo facillime de parte ad partem: de propoſito
ad propoſitum:de vno ad alium ſe conuertunt:ſimi-
les lingue ſtatere:que ſtatim ſe inclinat ad illã partẽ
vbi plus põderat de pecunia.Unde dato ꝙ modo ad
vnã partẽ ponderat:ſi tamen maius pondus pecunie
in parte altera apponatur:ad illam protinus inclina
tur.Reuera tales ſunt mali aduocati:q: ꝙuis ſint ex
vna parte retenti: dum tamen pars alia habeat ma-
ius pondus.i.dum offerat ſe maius munus: ipſi ſta-
tim ad eam ſe conuertunt : quia ſicut dicit Eccles.x.
Pecunie obediunt omnia.Sicut enim cameleon ad
modicũ flatũ venti mutat colorem:ſicut dicit Ariſto.
Sic aduocati:mali officiales ⁊ balliui: ad flatum pro
miſſionum munerum ⁊ donorũ ipſi mutant colorem
ſuũ:quia ſi videretur eſſe vnius coloris.i.ex vna parte
ſi tamen inſuffletur per pmiſſiones ⁊ dona in aures
eorum ad colorem oppoſitum.i.ad partem contrariã
ſe conuertunt publice vel occulte : Nam ſicut gallus
qui eſt ſupra campanile ad flatũ venti ſe mutat de par
te ad partem.Sic vere tales q̃ ſupra campanilia alta
rum dignitatũ preſident ad flatũ munerũ ⁊ promiſſio
num firmitatem ppoſiti ⁊ fidelitatis ſtabilitatis deſe
runt:⁊ ad partẽ alterã occulte vel publice ſe cõuertũt.
ita ꝙ de eis poteſt dici illud.Sap.xvj . Uniuſcuiuſq̧
voluntati deſeruiens ad quod quiſq̧ volebat cõuerte
batur.Nõ ſic chariſſimi xp̃s nõ:quia vere ipſe vel bea
ta virgo:vel iſte ſanctus qui aduocat⁹ noſter eſt apud
deum habet:ſicut ⁊ boni aduocati debent habere.
Firmiſſimam ſtabilitatem.
Pijſſimam benignitatem.
E Veriſſimam vtilitatem.
¶ Adhuc nota ꝙ ſub noĩe aduocatorũ poſſunt intel
ligi mali ⁊ fraudulenti conſiliarij ⁊ balliui principum
⁊ potẽtũ qui eos ad exactiones faciẽdas:rapinas exer
cendas iuſticias cõmittẽdas premuniũt ⁊ informant.
Et poſſunt tales iniqui cõparari ſalamandre que cir-
cũſtãdo arborẽ ſpuma ſua inuenenat fruct⁹. Cui⁹ qui
dẽ natura eſt in igne poſſe viuere ⁊ ſine cõſumptiõe du
rare:vt dicit Pli.lib.xxiij. cap.ix. Reuera chariſſimi:
tales iniqui mali ſapiẽtes:q: vere quãdo aliqui arbo-
rem.i.aliquẽ principẽ vel prelatũ circũſtãt ⁊ ei aſtant
ipſi pro certo cũ ſua ſpuma venenoſa.i.cũ verbis ſuis
⁊ conſilijs fraudulẽtis ⁊ peruerſis oẽs ramos eius: id
eſt oẽs ipſius ſubditos inuenenant inficiũt ⁊ corrum
punt.q: ſcʒ ipſi conſulunt fieri exactiões tallias ⁊ rapi
nas.Eſa.xix.Sapiẽtes cõſiliarij Pharaonis dederũt
cõſiliũ inſipiens.Jſti etiã in igne viuunt:q: ſcʒ dũ ſunt
in vita iſta ſemper volũt eſſe in igne auaricie:luxurie :
iracundie.poſt mortem autẽ erunt in igne eternalis
miſerie: vbi ſine defectu aliquo ppetuo mori nõ pote-
runt vel finiri:⁊ ſic fiet de igne culpe trãſient ad ignẽ
pene.Ezech.xv.De igne egredient ⁊ ignis cõſumet eos
Jbi etiã mori nõ poterũt.p̃s.Laborabit ineternũ et vi
uet adhuc in finẽ.Et ppter hoc de taliũ venenoſo con
ſilio poteſt dici illud p̃s. Super populũ tuũ maligna
uerunt conſilium.Jn quibus verbis peruerſa taliũ cõ
ſilia qudrupliciter deſcribuntur:ſcʒ
Prelationis regimine.Super inquit.
Subiectionis gramine.Populum tuũ.
Ab intentionis iniquitate . Malignauerunt.
A punctionis peruerſitate.Cõſiliũ a con qð eſt ſimul
et ſileo ſiles.
¶ Habẽt igit primo tales mali conſiliarij regimina
prelationis qð oſtendit cũ dr̃.Super.Quia vere tales
ſunt hodie in curijs regũ principũ ⁊ platorꝫ ſup alios F
conſtituti.Sicut enim accipiter a magiſtro ſuo diligi
tur:eo.ſ.ꝙ accipiter predã ⁊ pro ſe ⁊ p magiſtro ſuo ac-
cipit ⁊ predatur ſuper partica ponitur ⁊ ſuper manuʒ
honorabiliter deportatur.Sic vere tales mali cõſilia-
rij balliui ⁊ aduocati a magiſtris ſuis ſcʒ platis ⁊ prin-
cipibus honorant ⁊ ſuper partica dignitatũ ⁊ in offi-
ciorũ celſitudine collocant ab ipſis.Et ratio eſt:q: ve
re ipſi magiſtri de corꝫ p̃dis exactionib⁹ ⁊ rapinis ⁊ de
lucris ⁊ cõmodis tallijs ⁊ emẽdis taliũ fraudib⁹ circũ
uẽtis ⁊ cinctis ſentiũt ſe habere emolumẽtũ.vñ Geñ.
xxv.ca.Jn hoc diligebat eſau: eo ꝙ de venatiõibus ei⁹
veſcebat . q: ſcʒ ipſi predant p ſe et pro magiſtris ſuis
Et ideo ſicut videmus ꝙ accipiter ſilueſtris non tan
tum ledit auiculas innocẽtes ſicut domeſticus dome
ſticas . Et hoc q: ſilueſtris tantum habet predare p
ſe:domeſticus aũt habet predare p ſe ⁊ magiſtro ſuo.
Sic vere inter latrones publicos ⁊ priuatos talis eſt
differentia: quia latrones et raptores publici nõ tan-
tum ledunt aut dãnificant rem publicã:vt priuati la-
trones.ſ.cauſidici ⁊ conſiliarij ⁊ balliui . Et ratio eſt.
q: illi pro ſe tantũmõ habent rapere:⁊ vltra q: ſemper
timent ſuſpendiũ.Jſti aũt ⁊ p ſe ⁊ p magiſtris ſuis ha
bent exigere ⁊ extorquere:q: al's niſi magiſtris ſuis p
ficerẽt:ipſos in ſuis officijs ⁊ curijs nõ tenerẽt. Et vl-
terius:q: iſti de ſuis exactiõibus nihil timẽt. Et ideo
mundũ pre ceteris dãnificãt atq̧ grauãt.Supra inq̃t
Jdeo dicant pauperes illud p̃s.Super me confirma-
tus eſt furor tuus:⁊ oẽs fluctus tuos induxiſti ſup me
verba ſunt ipſorum pauperũ ad platos ⁊ principes q̃
furorẽ ſuũ ⁊ fluctus ſuos.i.ipſos malos conſiliarios ⁊
balliuos furibũdos litigioſos ⁊ fluctuoſos inducunt
⁊ cõſtituũt ſup eos.Qð figuratum eſt.Apoca.ix.vbi di
citur ꝙ ille locuſte habebãt regẽ ſup ſe angelũ abyſſi
q̃ hebraice dicebatur abadõ:grece aũt appollion: la-
tine vere exterminãs. Qr reuera chariſſimi:tales ma
li qui ſunt reges ⁊ rectores ſuper locuſtas.i.ſuper pau
peres ſubditi conſtituti:poſſunt dici angeli per ſubti
litatem abyſſi per malignitatẽ exterminãtes p rapa- G
citatẽ.Habẽt igit tales cõſiliarij mali regimina prela
tiõis.Supra inquit ⁊c. ¶ Secũdo dico.ꝙ ipſi ſunt gra
uamina ſubiectiõis:q:.ſ.ſicut totus reſpect⁹ ⁊ affect⁹
figuli eſt ſupra lutũ ſuũ ad eũ cõculcãdũ ⁊ dequoquen
dũ.Sic totus reſpectus taliũ eſt ſup ſubditos ad eos
cõculcãdos:grauãdos:ſpoliãdos:⁊ deprimẽdos: ⁊ tri
bulationũ ignibus dequoquẽdos. Sup populũ tuũ
inq̃t.Tales ſunt ſiles cornicib⁹ q̃ ſm augures dicunt
curas homi agere ſuo geſtu ⁊ cãtu.inſidiarꝫ abſcõdita
reuelare futura.Et maxie pluuiã p̃dicere: vt dicit Jſi
do.⁊ Plini⁹. Sʒ quicq̃d ſit de opiniõe augurũ: iſtud

Ayuntamiento de Madrid

tamen verũ eſt ꝙ iſta auis incolis eſt nociua: qꝛ eoꝛuʒ
ſemina diripit ⁊ deuaſtat: ipſoſq́ʒ ſuis clamoꝛibus hoꝛ
ridis ſepe turbat. Aues etiã nobiles ſcʒ accipitrem et
aquillã ſuis clamoꝛibus perſequi nõ foꝛmidãt: ex quo
ſepe accidit ꝙ aues nobiles indignate ipſam ꝑcutiũt
⁊ occidunt. Reuera chariſſimi: tales ſunt mũdi ſapiẽ
tes ⁊ pꝛecipue aduocati. Iſti eñ a fatuis auguribus. i.
a mũdanis credunt totũ mundũ regere ⁊ ſuo geſtu et
cantu. i. ſuis dictis factis ⁊ conſilijs totius mundi re-
gimen pertractare: cauſaꝝ euẽtus pꝛedicere: ⁊ ipſaruʒ
abſcondita reuelare: ⁊ pluuiã ꝓſperitatis pꝛomittere
ſe donare. Sed reuera qualitercunq́ʒ de hmõi munda
noꝝ augurũ ſit opinione. Iſtud tñ poſſumꝰ videre et
dicere ꝙ tales incolis terre in qua ſunt. i. vicinis ſuis ⁊
ſubditis ſunt infeſti: qꝛ ſcʒ eoꝛũ ſemina. i. bona tempo
ralia ꝑ rapinas ⁊ exactiões deuoꝛãt: ⁊ ipſos ſuis hoꝛ-
ridis cõminationibus clamoꝛibus ⁊ terroꝛibus ꝑtur-
bãt. Aues inſuper nobiles. i. ipſos bonos ⁊ generoſos
viros qui ſuis magiſtris ſubſunt perſequi ⁊ inuadere
ſuis malis exactionibꝰ ⁊ cõſilijs nõ foꝛmidant: ex qui
bus aliquando moꝛtis ſolatiũ recipiunt ⁊ repoꝛtant:
qꝛ vere tales ita ſunt pꝛeſumptuoſi. obſtinati. ſuperbi.
⁊ ceruicoſi: ⁊ in potẽtia magiſtroꝛũ ſuoꝝ ita confiſi ꝙ
nulli ꝙ̃ ꝙ̃ nobili volunt reuerentiã aliquã exhibere: qꝛ
ſicut dicit. j. Theſſal. ij. Deũ nõ timent ⁊ cũctis homi-
nibus aduerſant. Et ſicut videmus ꝙ coꝛnices grega-
tim volant: pullos ſuos cadaueribus nutriunt: ⁊ quã-
toplus viuũt tantoplus nigreſcũt. Sic vere tales ma
li gregatim volant: qꝛ ſcʒ oẽs vident vnꝰ gregis et ſo
cietatꝭ: qꝛ alter alterũ adiuuat ⁊ ſuppoꝛtat. pullos etiã
ſuos. i. filios ⁊ ſucceſſoꝛes de cadaueribus. i. de bonis
⁊ diuitijs coꝛruptꝭ. i. coꝛrupto modo nutriũt atq́ʒ ditãt
Et quãtoplus in hoc mũdo viuũt: tanto ꝑ peccata et
vicia plus nigreſcunt Baruc. vj. Nigre ſunt facies eo
rum de fumo qui in domo fit. Iſtoꝝ igitur ꝯſilia ſunt
grauamina ſubditoꝝ. Populũ inquit tuũ. Et de hoc
dicitur in ps. Populum tuũ dñe humiliauerũt ⁊ here
ditatẽ tuã vexauerunt. Deſcribit igit cõſiliũ taliuʒ ab
exactionis auſteritate. ¶ Tertio deſcribitur ab inten
h tionis peruerſitate. Malignauerunt inquit: qꝛ ſcʒ in
tentio taliũ impꝛoba eſt ⁊ maligna: qꝛ ꝙ̃uis fingant ſe
ex iuſticia pꝛocedere. intentio tamen eoꝝ coꝛrupta eſt.
quia ſemper eſt per maliciã vel auariciã fermentata.
Sicut eñ vulpes eſt aĩal fraudulentũ ⁊ malignuʒ pe
des hʒ toꝛtos: ⁊ nunꝙ̃ recte incedens: gallinaꝝ ⁊ pul-
loꝛum inimicũ. Sic vere tales fraudulenti ſunt ⁊ mali
gni: ⁊ nũꝙ̃ in actibꝰ ſuis recte: iuſte vel plane incedũt:
imo toꝛtuoſe cauilloſe fraudulẽter ⁊ malicioſe: pes ſue
intẽtionis ⁊ affectiõis ſemꝑ ſolet eſſe toꝛtuoſus ⁊ clau-
dus ⁊ per maliciam ⁊ rapinã ⁊ auariciã ſemifractus
Ideo de illo maligno achas dꝛ. iiij. Reg. xvj. Ambu-
lauitq́ʒ nõ recte. Et nota ꝙ coꝛuus naturaliter eſt ami
cus vulpis: ⁊ pugnat ꝓ ea cõtra thaurũ ⁊ taxũ. Iſta ta
men amicicia nõ videt durare niſi ꝙ̃diu viuit ipſe: qꝛ
poſt moꝛtẽ ſuã coꝛuus nõ parcit pelli vel cadaueri vul
pis: immo ipſam deuoꝛat ⁊ mãducat. Sic vere coꝛui
nigri clamoſi carnibus ⁊ cadaueribus nutriti. i. mali
pꝛincipes ⁊ tyꝛanni qui ſunt nigri coloꝛis per infamẽ
conuerſationẽ: clamoſi per pauperũ terroꝛẽ ⁊ cõmina
tionẽ alioꝝ carnes. i. ſubſtãtias tẽpoꝛales deuoꝛantes
per rapinam ⁊ exactionẽ. Tales dico coꝛui ꝓ certo ho
die ſunt amici vulpiũ. i. taliũ fraudulentoꝝ balliuoꝛuʒ
⁊ aduocatoꝛũ: ⁊ eos cõtra taurũ ⁊ taxũ: i. contra mer-
catoꝛes ⁊ agricolas adiuuant ⁊ fouent: ⁊ ꝓ ipſis mili-
tant atq́ʒ pugnãt. ⁊ ſicut ratio amicicie coꝛui ⁊ vulpis
poteſt eſſe: qꝛ ad aliena cadauera comedenda aſſociãt
Sic vere inter iſtos amicicia eſt firmata qꝛ ipſi ſunt ſo
cij ad rapinã ⁊ in exactionibus participes ⁊ coniuncti
⁊ maxime. qꝛ coꝛuoꝝ. i. pꝛincipũ exactiones ⁊ rapine ꝑ
taliũ malicias pallians. Eſa. j. Pꝛincipes eius infide
les ſocij furũ. Verũtamen moꝛtua vulpe. i. tali balliuo
vel conſiliario: ꝓ certo iſti amici diſtingunt: quia ipſe
coꝛuus: id eſt ipſe malus pꝛinceps nunꝙ̃ pꝛopter hoc

parcit cadaueribus. i. bonis tẽpoꝛalibus vel filijs ⁊ ſuc
ceſſoꝛibus taliũ fraudulentoꝝ: immo ipſi pꝛincipes to
tum accipiunt ad partẽ ſuã. ⁊ quos in vita ſua dilexe-
rant in filijs ſuis: perſequi nõ verent. Et de hoc Hie-
re. xix. Vnuſq́ʒq́ʒ carnes amici ſui comedet in obſidiõe
Iſti igitur vulpes impij fraudulenti ⁊ maligni mali-
gnauerũt. Vñ. j. Iohã. v. Totus mũdus in maligno po
ſitus eſt. Et ideo pulcre loquit Caſſiodoꝛus ſeu Sido
nius in epiſtola. Ibi ſunt inquit in cõuiuijs ſcurre in
exactionibus arpie: in colliſionibus beſtie: in queſtio
nibus ſtatue: ad intelligendũ ſaxei: ad iudicandum li
gnei: ad cognoſcendũ ferrei: ad amiciciã pardi: ad fa-
cetias vrſi: ad fallendũ vulpes: ad ſuperbienduʒ tauri
ad cõſumendũ minotauri. Deſcribitur igitur iſtoꝛum
conſiliũ ab intẽtionis peruerſitate. vnde Pꝛouer. xij.
Cõſilia impioꝝ fraudulenta. ¶ Quarto deſcribit ad- I
iunctiõis ſocietate: qꝛ ſcʒ tales mali ꝙ̃uis inter ſe per
inuidias ⁊ odia ſint diuiſi ad nocendũ: tamen ad nocẽ
dum alijs ſunt cõcoꝛdes inuicẽ ⁊ vniti: qđ oſtendit cuʒ
dicitur. Cõſiliũ quaſi cõmune ſilẽtiũ vel cõſilium idẽ
eſt qđ cõcoꝛdia. Et dicit a cõſilio as: qđ idẽ eſt qđ con
coꝛdo as. qꝛ ſcʒ tales ad militãdũ contra alios ſunt cõ
coꝛdes: ⁊ alter alterius adiutoꝛes. Serpens eñ in oꝛe
multos habet dentes acutos ⁊ recuruos venenoſos ⁊
nociuos inuicẽ cõiũctos aliqualiter tamen diuiſos et
oꝛdinatos. Et dicunt dentes a demendo: qꝛ ſcʒ de ci-
bis aliquid ſemper demũt: vt dicit Iſido. Sic vere ſer
pentes. i. mali pꝛincipes habent hodie in oꝛe ſuo. i. in
domo curia vel hoſpitio multos dentes. i. multos ma
los balliuos ⁊ cõſiliarios acutos per rapacitatem cur
uos per falſitatẽ: cõiũctos ꝑ malã cõcoꝛdiã ⁊ cõmuni-
tatem: venenoſos per maloꝛũ cõſilioꝛũ ⁊ accuſationũ
peruerſitatẽ. cibos. i. alioꝛũ diuitias dementes ꝑ exa-
ctionem ⁊ crudelitatẽ diſtinctos ⁊ oꝛdinatos per of-
ficioꝛũ multiplicitatẽ diuiſos per inuidiã ⁊ odiũ ⁊ par
tialitatẽ. Ideo de tali cõmunitate conſilij dicit Mat.
xxvj. Exeũtes pharisei cõſiliũ fecerũt aduerſus ieſum.
Tales eñ mali inter ſe ineunt ꝑ malicioſam cõitatẽ. i.
cõſiliuʒ deliberatã malignitatẽ aduerſus ieſum. i. ad-
uerſus pauperẽ per iniuſticiã ⁊ iniquitatẽ. Sicut igit
patet chariſſimi: ꝙ cõſiliũ taliũ ꝑuerſoꝝ hʒ adiunctio
nẽ ſocietatis. cõſilium intentionẽ peruerſitatis mali-
gnũ turbationẽ cõmunitatis: populnm tuũ: pꝛelatio-
nem ſublimitatis ſuper inquit ⁊c.

Adulatio. Eſt fallax verboꝛũ ſub ſpecie ami
cicie deceptio. Adulatoꝛ enim eſt A
ille qui loquitur placẽtia: vt amoꝛũ hoim ⁊ fauoꝛẽ poſ
ſit attrahere: ⁊ exinde lucrũ ⁊ emolumentũ acquirere.
Eſt enim adulatio ſimilis oleo qđ eſt nature mollis:
lenis ⁊ ſuauis: inficit cuʒ penetrat ⁊ coꝛrũpit: qꝛ vix eſt
aliquod vas ita foꝛte quin ꝑ oleũ penetret. Apes etiaʒ
ſi oleo perfundantur: moꝛiũtur ſm Ariſto. Sed ſi ace
to perfuſe fuerint iterũ reuiuiſcunt. Reuera tale oleũ
eſt adulatio: qꝛ vere adulatrix ⁊ ſuauis locutio audito
res lenit ⁊ mollit blandiendo: cõmendando: applau-
dendo: ⁊ cõplacendo. ipſos tamen inficit ⁊ coꝛrumpit:
ſcʒ in ſuis vicijs cõfouendo eoꝝ mala facta iuſtificãdo
⁊ excuſando. Ideo dicit Hiero. Nihil tam coꝛrumpit
mentes hominũ ꝙ̃ adulatio. plus enim nocet lingua
adulatoꝛis ꝙ̃ gladius perſecutoꝛis. Eſt etiã iſtud oleũ
nature penetratiue: quia vix eſt aliquis ita quin vſq́ʒ
ad intima per cõplacentiã penetretur. ſi adulationis
oleo per ſui ⁊ ſuoꝝ recõmendationẽ vngat. Et ideo ſe
pe accidit ꝙ apes. i. boni viri dum iſto oleo perfundũ
tur per inanem gloꝛiam moꝛiunt: niſi foꝛte aceto coꝛ-
rectiõis vel acris conſiderationis ⁊ aſpere tribulatio-
nis iterũ humectentur: quia quod per adulationem
moꝛitur: per coꝛrectionem aſperam reuiuiſcit. vnde di
citur in ps. Coꝛripiet me iuſtus ⁊ increpabit me oleuʒ
autem peccatoꝛis non impinguet caput meũ. Et pꝛo-
pter hoc repꝛehenditur adulatoꝛ. Oſee. xiij. Tota die
inquit. Mendacium ⁊ vaſtitatem multiplicat: et fe-
dus cum aſſyrijs inijt et ferebat oleum in egypto. vbi
oſtenditur

Ayuntamiento de Madrid

oſtenditur ꝙ ſm quattuoꝛ pꝛopꝛietates olei adulatio
habet quattuoꝛ conditiones.
Oleum enim exterius vult apparere.
Illud quod eſt interius facit latere.
Ferrum rubiginat ⁊ coꝛrodit.
Cibos lenificat atqꝫ condit.
B ¶ Pꝛo certo ſm iſta quattuoꝛ adulatoꝛ quattuoꝛ cau
ſis adulatur videlicet. Ut decipiat. mēdaciū inq̄t. Ut
accipiat. Uaſtitatē multiplicat. Ut placeat. Fedus cū
aſſyrijs iniṫ. Ut lateat. quia oleum in egypto ferebat
id eſt in tenebris. Eſt igitur finis adulatoꝛis decipere
Sicut enim oleum ſemper vult eſſe in ſuperficie: ⁊ ita
quandoqꝫ decipitur: quia credit totum vas plenuꝫ de
oleo: ⁊ tamē ibi eſt magis de aqua. Sic adulatoꝛ ſem
per vult apparere non exiſtere: ⁊ ſuis apparentibꝰ ſer
monibꝰ mūdū decipere ⁊ fraudare. qđ oñdiṫ cū diciṫ.
Mēdaciū. q. ſ. tales ſunt mē daces in re ⁊ verbo. In re
q. vnū videnṫ eſſe: ⁊ aliud ſunt. videnṫ eſſe inimici: ⁊
ſunt inimici: videntur boni ⁊ ſunt mali: videntur ama
toꝛes et ſunt pꝛoditoꝛes. In verbo etiam ſunt menda-
ces: quia vix aut nunꝙ pꝛoferunt vnum verbum veri
tatis. vnde Hiere. ix. docuerunt linguam ſuam loqui
mendacium. Animalia que lambendo bibunt: habēt
labia inequalis poꝛtionis. habent etiam dentes diui-
ſos: linguam flexibilem ⁊ tenuem: vt meliꝰ aquam re
cipiant atqꝫ bibant. Sic vere chariſſimi illa animalia
id eſt illi homines qui lambere. i. adulari ⁊ applaude
re conſueuerunt habent hodie labia inequalia et den
tes diuiſos: quia ſcꝫ labia ⁊ verba ipſoꝛum non ſunt in
equalia per veritatem: ſed diuerſa, diuiſa ⁊ diſſimilia ⁊
diſiuncta per mendacium ⁊ falſitatem: habent enim
linguam flexibilem ⁊ mutabilem iuxta moꝛem audito
rum et cōplacentiam ⁊ voluntatem: quia dum diuiti
bus adulātur: ipſi pꝛo certo vertunt linguā multipli
citer: ſcꝫ nunc ad bona ipſoꝛum ipſa commendando:
nunc ad mala ipſa excuſando: nūc ad eoꝛum amicos
ipſos magnificando: nunc ad eoꝛum inimicos eos vi
tuperando et de eis detrahendo et eos diffamando: ⁊
hoc totum faciunt vt lambendo ⁊ adulando aquam:
id eſt ad emolumentum bibant accipiāt ⁊ acquirant:
et vt aquam. i. diuites flexibiles atqꝫ molles ad ſuum
amoꝛem trahant ⁊ conuertant. Et hoc quia vere ho-
die nullus a talibus malis diuitibꝰ diligitur: niſi qui
eis mēdaciter adulatur. Figura Judicum. vij. capi. vbi
illi qui lambuerunt aquam fuerunt a Gedeone electi
et omnes ceteri repꝛobati Sic vere hodie mali mun-
di pꝛincipes ⁊ pꝛelati aliquem ad ſua officia et benefi
cia non eligunt niſi eos qui adulando et applaudēdo
dulciter eos lambunt. iij. Regū. xxij. Lambuerunt ca-
nes ſanguinem Nabath. Et ideo de talibus menda-
cibus poſſunt loqui huiuſmodi pꝛincipes ⁊ pꝛelati il
lud ps. Filij alieni mentiti ſunt mihi. Iſti enī videntur
filij ficte diligendo qui tamen ſunt aliena a vere amā
do: mentiti ſunt mihi fallaciter adulādo. Nam ſicut
de iſtis ſeptē in maleficijs ſuis letificauerunt ⁊ in mē
dacijs ſuis pꝛincipem. vnde Hiero. ad Fabianū. cap.
xxj. Naturali ducimur malo ⁊ adulatoꝛibus noſtris
libenter fauemus: ⁊ ꝙuis quiſqꝫ reſpōdeat ſe indignū
ad laudē tñ ſuā intrinſecus mens letatur. Eſt igiṫ intē
C tio adulatoꝛis vt decipiat. Mendaciū inq̄t. ¶ Secun
do dico ꝙ talis eſt intētio vt accipiat: q. ſ. ad hoc adu
latur vt aliq̄d lucri acquirat. Oleū enim impurū fer-
rū rubiginat et coꝛrodit. Sic vere adulatio illos quos
oblectat ⁊ vngit rodit. ſ. lucrū ⁊ mūera eliciendo ⁊ pꝛo
ſe ſemper acquirendo. Sicut enī videmus ꝙ falx am-
plexando ſcindit ⁊ accumulat herbā pꝛatūqꝫ ſpoliat ⁊
denudat. Sic vere adulatoꝛ amplexādo ⁊ applauden
do nō q̄rit niſi lucrari aggregare perſonāqꝫ cui loqui
tur aliquo encenio ſpoliare: ſicut patet de multis fa-
tuis pꝛincipibꝰ q̄ tot ⁊ tāta dāt mūdi adulatoꝛibus ⁊
hyſtriōibꝰ ꝙ ipſi aliquotiēs paupereſcūt: ⁊ hoc oñdi
tur cū diciṫ. Uetuſtatē accumulat: q. ſ. adulatoꝛes dū
ſibi accumulāt: alios deuaſtāt. Nam ſm Pliniū. Lin
gua capꝛe eſt oliue exicialis ⁊ nociua: intantū ꝙ capꝛa
lambendo oliuam facit eam ſterileſcere Sic vere cha
riſſimi lingue adulatoꝛū ad modū capꝛe fetentium et
viliuꝫ ſunt oliuis. i. alijs bonis hominibus contrarie ⁊
nociue q. vere dū ipſos lambūt per adulationē: faciūt
eos ſteriles ⁊ pauperes per ſuoꝛū bonoꝛū acquiſitionē
Et ideo de talibus accumulatoꝛibus et vaſtatoꝛibus
dicitur Joſue. viij. capl'. Conſurgetis de inſidijs et va-
ſtabitis ciuitatem. Et inuicem dicunt de alijs illud. j.
Regum. xiiij. Irruamus ſuper phyliſtijm nocte et de-
uaſtemus eos Iſti enim ſuper phyliſteos id eſt ſup di-
uites ⁊ potentes irruunt ⁊ veniūt. i. ſubito ⁊ occulte. ſi
cut patet hyſtrionibus: qui veniūt nō vocati vt eos ſcꝫ
deuaſtent. Figurati Deutro. xxviij. vbi dicitur. Uineaꝫ
plantabis ⁊ fodies. ⁊ vinum nō bibes. quoniam vaſta
bitur vermibus. Quia vere. chariſſimi: multi ſunt pꝛi-
cipes ⁊ pꝛelati qui ꝙuis habent optimas vineas id eſt
magnos redditus ⁊ pꝛouentus: tamen exinde nullum
fructum percipiunt. quia a vermibus. ita falſis adula
toꝛibus qui cum eis regnant. ſcꝫ qui in ſuis officijs et
hoſpitijs perſeuerant totum diripitur et vaſtatur. ip
ſiqꝫ domini ſunt pauperes et ſuis diuitijs ampliantur
adulatoꝛes. Ideo bene dicit Alanus de complāctu na
ture: Quid inquit eſt adulationis vnctio: niſi donoꝛū
emunctio? Quid commendationis alluſio: niſi ſupe
rioꝛuꝫ deluſio? Quid laudis arriſio. niſi eoꝛum deriſio
Eſt igitur adulatoꝛis intentio vt accipiat. ¶ Tercio ē D
ipſius intentio: vt placeat. Fedus inquit cum aſſyrijs
iniṫ. Nam ſicut oleum adheret: conglutinat ⁊ de mul
cet et lenit contingentem: vt dictum eſt. Sic adulatio
ſemper querit demulcere. quod oſtenditur cuꝫ dicitur
Fedus: quia vere tales vt poſſint habere fedus compla
centiam et amiciciam et fauoꝛem aſſyrioꝛum qui an-
tiquitus fuerunt potentiſſimi. i. mundi diuini et ma-
gnatuꝫ: ipſi non ceſſant verbaliter adulari: et maxime
adhoc nituntur ambitioſi qui pꝛelatoꝛum et pꝛincipū
amicicias pꝛo viribus acquirunt vt per eos pꝛomoueā
tur ſimiles ſyrenibus que in auribus nautarū dulciſſi
me cantant. ita ꝙ quandoqꝫ faciunt ipſos obdoꝛmire.
Et tunc occulte nauem introeunt quā ipſe ſepius diſſi
pant ⁊ ſubuertunt ipſos nautas perimunt ⁊ occidunt
Sic vere chariſſimi tales ſyrenes. i. tales fraudulēti a-
dulatoꝛes dulciſſime ⁊ placentiſſime nituntur cātare
i. adulari. blandiri. loqui ⁊ ſolatiari in auribus nauta-
rum. i. illoꝛum qui nauē eccleſie vel religionis vel etiā
patrie dirigunt ⁊ gubernant videlicet pꝛincipuꝫ ⁊ pꝛe
latoꝛū ita ꝙ aliquādo obdoꝛmiunt ⁊ delectantur et cō
placent ſibi in talibus adulatoꝛijs modulaminibꝰ tā
tum ꝙ ipſi dimittunt iſtam ſyrenem. ſ. ambitioſum in
trare nauem. ſ. curiam eccleſiam collegiū vel cōuentuꝫ
dantqꝫ ſibi officiū. beneficiuꝫ ⁊ pꝛebendā. ⁊ ſic quando
iſte ſe radicatum viderit totam nauē illam. id eſt totā
domuꝫ officiū vel collegiū in quo eſt ſuis malis actibꝰ
et litibus rixis ⁊ inuidijs et turbationibus diſſipat et
ſubuertit. Figura de Jona. qui fuit dimiſſus intrare
naueꝫ. ideo nauis periclitabatur. quare opoꝛtuit ꝙ ex
tra pꝛoijceretur. Sic vere vtile eſſet naui eccleſie vel pa
trie ꝙ tales exterius ad dyabolum vel per moꝛtem vel
alias pellerentur. quia ꝙdiu viuūt tales male perſone
vix aut nunꝙ poteſt ibi pax vel concoꝛdia conſeruari.
Ideo dicitur Pꝛouerb. xxij. Eijce deriſoꝛem et exibit cū
eo iurgium. ceſſabuntqꝫ rixe et contumelie. Iſti igitur
cantant vt placeant. Fedus inquit cum aſſyrijs iniṫ.
Ideo dicit dyabolus de talibꝰ illud Eſa. xxviij. ca. Per
cutiam eis fedus cum beſtijs agri. dyabolus enim ho
die percutit fedus inter beſtiam agri. id eſt. inter mūdi
pꝛincipes ⁊ tyrannos. beſtiales impios et crudeles et
iſtos iniquos adulatoꝛes: q. ſicut dictū eſt nihil aliud
querūt niſi vt placeāt. Ideo diuites et potentes illud.
Eſa. xxx. Loquimini nobis placentia: videte nobis er-
roꝛes: auferte a nobis viam: declinate a nobis ſemitā
ceſſet a facie noſtra ſanctus iſrael. Iſti loquuntur pla-
centia ne diſpliceant loquūtur erroꝛes vt demulceant

Ayuntamiento de Madrid

Auferūt viā iuſticie mala ſuggerendo. Declināt ꝛ peruertūt ſemitas pnīc delicias inducēdo: faciūt ab alijs ceſſare ſanctū iſrael: ipſos in cūctis iniquitatib⁹ cōfouendo. vñ Caſſiodorus in quadā ep̄la dicit. Adulatio blāde oib⁹ applaudit: oib⁹ ſalue dicit. ꝓdigos vocat liberales: auaros ꝑceros ꝛ ſapiētes laſciuos: curiales garrulos: obſtinatos ꝯſtātes: pigros maturos ꝛ graues: hec ſagitta leuiter volat ꝛ cito infingitur. Eſt igiꝰ
E intentio adulationis vt placeat. ¶ Quarto eſt ei⁹ intentio vt lateat: q꞉ .ſ. nullo mō vult ꝙ ſua mala intētio deriſio atq3 deluſio cognoſcatur. Nam ſicut oleū ita vult apparere: ꝙ aqua q̄ ſub ipſo in eodē vaſe latitat: cooperit atq3 tegit. Sic vere adulatio ꝙ ꝙ velit exterius apparere: aquā tamē que ſub eo latet .ſ. interiorē conſcientiā ſummi opere vult latere. qd̄ oſtendiꝰ cū dꝛ. Oleū in egypto ferebat. Egyptus em̄ interꝑtaꝰ tenebre ad deſignandū: ꝙ iſti ſumme volunt ꝙ ſua adulatio ſit tenebroſa .i. latens abſcondita ꝛ ignota: nolunt etiā ꝙ reputentur adulatores: inmo veriſſimi conſulatores. Iſti ſunt ſimiles coruo qui eſt auis nigra tenebroſa ꝛ obſcura. Et tamen ſm̄ Fulgentiū .xliiij. modis dicitur vocem mutare. Sic vere iſti qui corui .i. nigri obſcuri latentes ꝛ abſconditi volunt eſſe: vt dictū eſt multis ꝛ infinitis modis mutāt ꝛ variant vocē ſuam q꞉ nunc detrahunt: nunc adulanꝰ: nec verū dicūt. nūc mentiunꝰ: nūc quoq3 ridēt: nunc turbantur. ꝛ breuiter iſti variāt modos ſuos ſm̄ ꝙ magis credunt hominibus cōplacere. Et iō de taliū varietate: necnō ꝛ abſcōdita duplicitate poteſt intelligi illd̄ dꝛ Ezech. xxvij. Byſſus varia de egypto texta eſt tibi in velū. Iſti em̄ hn̄t.

Ornatus formoſitatem. Byſſus.
Affatus mobilitatem. Varia.
Velamen deceptionis. Egypto.
Volamen ambitionis. In velū inquit. ꝙ ſemper vento mouetur.

¶ Et iō pulcre loquiꝰ Alanus: in de ꝯplanctu nature de adulatorijs. Adulationis inqt peſtilētia pcutiunꝰ laterales pncipū; palatij canes: adulatiōis artifices: fabri laudis: figuli falſitatis. Ibi inquit in auribus diuitū cytharizant: fauos mellite locutiōis eructāt: caputq3 diuitū oleo adulationis inungunt; vt munera elician t ꝛ emungūtur. Sic igitur patet chariſſimi: ꝙ adulator querit.

Latere.
Placere.
Accipere.
Decipere.

¶ Adhuc nota ꝙ aial qd̄ eſt multorū vberū: eſt multorū filiorū: ſicut pꝫ de porcis ꝛ caniculis que q꞉ habēt plura vbera ideo plures filios ꝛ pluries generant et producunt. Et ecōuerſo aial habens vberū paucitatē: ſicut eſt vacca capra nō generāt filiorū multiplicitatē Sic vere chariſſimi: dyabolus q̄ eſt aial crudeliſſimū q꞉ hodie a pte ſua habet in mūdo multa vbera .i. multos adulatores: cū quibus ipſe lactat ꝛ reficit mūdi diuites ꝛ potētes. ideo multos filios ꝛ ſubditos generat atq3 nutrit: q꞉ vere multi ꝑpter huius vbera ꝛ ꝑpter adulatores: ꝛ eorū verba adulatoria ꝛ deceptoria efficiunꝰ filij dyaboli: ꝛ eius ſucceſſores in hereditate ſua infernali. Ideo ipſe dicit anime adulatione decepte illud Oſee .ij. Ego lactabo eā ꝛ ducam eā in ſolitudinē; vbi oſtenditur ꝙ adulatio.

Offert verbalem ſeductionem. Lactabo.
Confert letalem promotionem. Egō.
Ligat mentalem affectionem. Ducam.
Legat penalem dānationem. In ſolitudinem.

F ¶ Dico igitur ꝙ adulatio offert deceptionē verbalē lactabo. Elephas ſm̄ philoſophū: q꞉ in deſerto ponūtur due pelle que optime incipiūt cantare; qd̄ audiēs vadit ad eas: lābit: caꝝ mamillas: delectaꝰ in cantu et obdormit. ꝛ tunc vna earū ſubito infigit gladiū ipſumq3 occidit. ſanguinēq3 eius recipiūt. vñ purpurā tandem tingunt. Sic vere chariſſimi: in deſerto huius mundi vbi ſunt elephantes .i. alti ꝛ magni diuites ꝛ potentes conueniūt hodie plures puelle .i. plures adulatores q̄ more puelle ſe prebent amicabiles atq3 blandos. Qui reuera circa iſtos elephantes nō ceſſant per adulationem cantare ꝛ vbera verborū lactantiū ꝛ demulcentiū eis offerre: ꝛ ita faciūt eos dormire .i. in peccatis ſuis cōplacere ꝛ delectari ipſos quoq3 taliter decipiunt: ꝙ ſanguinē eorū .i. temporalē ſubſtantiā ſibi attrahunt ꝛ acquirunt: ꝛ eos per paupertatē ꝓſtratos deſerunt ꝛ dimittūt. lactabo inquit eā. Ideo de talibus dꝛ Prouer. xvj. Vir iniquus lactat amicū ſuū ꝛ ducit eū ꝑ viā nō bonā. Lactare em̄ dicunꝰ adulatores. q꞉ .ſ. ſicut lac eſt quid dulciſſimū: aliqñ tñ hꝫ veneū ad mixtū. Sic vere verba adulatorū ſunt dulciſſima ꝛ placētiſſima venenū tamen deceptionis: ꝛ male intentionis et detractionis ꝛ future dānationis ꝯtiuue ſecū portāt: q꞉ vt cōmuniter ille idē qui in preſentia adulatur: in abſentia detrahit atq3 mordet. Nā ſicut ſcorpio facie blāditur ꝛ cauda pungit. Apis etiā in ore portat mel: ꝛ in cauda hꝫ aculeū. Sic vere tales in ore habent mel: id eſt dulcedinē adulationis: ꝛ ſemper in facie in preſentia blādiuntur. Sed pro certo in cauda .i. retro hoc eſt dictu: in abſentia inueniꝰ aculeus .i. mordacitas ꝛ pūctio detractiōis ꝛ diffamationis. Figura ſm̄ Ioſephū Geñ .iij. capi. vbi dꝛ ꝙ ſerpēs q̄ ſeduxit euā habebat faciē virginalē ꝛ caudā cum corpore reliquo ſerpētinam q꞉ .ſ. tales vt dictū eſt in facie ꝛ in preſentia videnꝰ virgines ꝑpter mel ꝛ blandimentum dulciſſime locutionis. Et in cauda .i. in abſentia ipſi habent ſerpētinam naturā punctionis: detractionis: ꝛ diffamationis. Et ideo de taliū lactatiōe loquiꝰ Trenorū .iiij. Lamie nudauerunt māmas lactauerunt catulos ſuos. Lamie enim ſm̄ Paſcaſiū ſuper Treñ. Sunt quedā monſtra que ab homine incipiunt: ꝛ in beſtiā terminanꝰ: quia cū habeāt faciem hominis: pedes tamē habēt eqnos. Sic vere tales in facie .i. in preſentia videnꝰ homines: id eſt boni ꝛ iuſti blādiētes ꝛ benigni: tamen in exiſtētia ipſi ſunt beſtie .i. mordaces detractores ꝛ iniqui pedes affectuū habentes equinos .i. luxurioſos: corporales ꝛ ſupbos. Unde Seneca in epiſtola. Malū hominē blande loquentē agnoſce tuū venenū eſſe. hꝫ et inſitū venenū blāda oratio. Dico igitur ꝙ adulatio offert verbalem deceptionē. Lactabo. ¶ Secūdo dico ꝙ ipſa confert promotionem letalē. qd̄ oſtenditur cum dicitur. Ego quod eſt prime perſone primitiue ſpeciei. G
Quia ſcilicet multi ſunt qui per adulationem fiunt prime perſone et primi prelati ſuperiores: et precellentes in dignitatibus: officijs et prelaturis tam in eccleſia ꝙ in mundo: ita ꝙ ipſi ſunt primitiue ſpeciei: id eſt de genere. de ſtatu ꝛ de ſpecie primitiuorum ꝛ principum ꝛ prelatorum. ſimiles cuidam ſigno celeſti qui dicitur Aquarius: qui ſm̄ poetas; fingitur pincerna deorum fuiſſe: et ſuper ipſorum manus aquas fudiſſe et inde tātam gratiam acquiſiſſe: ꝙ ab ipſis dijs in celum extitit collocatus: vt dicit Iſidorus. Sic vere chariſſimi: multi ſunt hodie qui quia dijs .i. id eſt ſuperioribus ꝛ prelatis ſeruiunt defundendo aquam in eorū manibus: id eſt defundendo et dicendo verba mollia et adulatoria. Ideo ab ipſis in celum: id eſt in ſtatu dignitatis et ſuperioritatis promouentur et preficiuntur: ita ꝙ ipſi vocantur ego. Et ideo illi dicunt Exodi .iij. Ego ſum qui ſum quaſi dicat. Ego valeo robiuꝫ cum dimidio. Et illud Iohan. x. Ego ſum paſtor bon⁹ ſed mētiunꝰ. Sed bene poſſunt dicere illud. ps. Ego ſum vermis ꝛ non homo: opprobrium hominum ꝛ abiectio plebis. Tales enim ſunt molles ꝛ delitioſi: quia vermes rudes ꝛ caliginoſi quia ſunt non homines: id eſt non rationales viles et faſtidioſi: quia ſm̄ veritatem ipſi ſunt opprobrium hominum et abiectio plebis. Confert igitur adulatio promotionem letalem.
Ego inquit: ¶ Tertio ligat affectionē mentalē. Sunt H
em̄ verba adulatoria ſicut qdā cōpedes ꝛ cathene qb⁹ amor ꝛ affectio diuitū alligata a diabolo ducunꝰ vbi vult ſuis pctis ne reſiſtant ꝙ cōſtringunꝰ. Ideo dicit Aug. ſup ps. Adulatorū lingue ligāt hoies in peccatis. Delectat em̄ ea facere in quibus nō ſolū non metuiꝰ:
ſed etiam

Ayuntamiento de Madrid

ſed etiam laudatur operator. Sicut enim incantator
verbis ſuis taliter incãtat ſerpentẽ. q2 pmittit ſe capi
duci ⁊ palpari. Sic adulator ita verbis ſuis ſeducit ho
mines ⁊ incantat p malas ſuas ꝯplacẽtias taliter ligã
tur ꝙ a diabolo vbicũꝗ voluerit de vicio ad viciũ: ⁊ tã
dem de hoc mũdo ad eternũ ſuppliciũ deducunt. Q2
vere adulatio eſt via que videtur homini recta ⁊ noviſ
ſima eius ducunt ad mortẽ. ligat igiť affectionẽ men
I talẽ. Ducãt inqt. ¶ Quarto dico ꝙ adulatio legat dã
nationẽ penalẽ: q2 ſc3 per iſtã adducit hõ in ſolitudinẽ
i. in deſertũ inferni. Sic enim auceps cu3 ſibilo ſuo. i.
lingua adulatoris hoīem attrahit in infernũ. In ſolitu
dinẽ inquit. Ideo dicit de iſtis. Errauerũt in ſolitudi
nẽ in inaquoſa viã ciuitatis habitaculi nõ inuenerũt.
Iſti em̃ qui ab adulatoribꝰ ducunt in inuio ⁊ nõ i via
⁊ qui ab ipſis in ſuis erroribus cõfouẽtur. Iſti p certo
ſunt vel erunt in ſolitudine infernalis ⁊ damnationis
nec perpetuo intrabunt ciuitatem eterne conſolatio
nis Dico igitur ꝙ adulatio Dãnatiouem legat. Pro
motionem indigne confert Deceptionem auribus of
fert. Et hec de adulatione ſufficiant.

Adulteriũ. Tripliciter põt accipi. ſ. hyſtori
ce. Et ẽ illud peccatũ qd ꝯmittit
A vnus cõiugũ alteri fidẽ frãgẽdo p luxurie corruptela3
¶ Itẽ allegorice. ⁊ hoc fit qñ idignꝰ ambitioſus vł ſy
moniacꝰ verã vxorẽ xpi vel boni plati. ſ. eccl'iam. digni
tatẽ. officiũ vel beneficiũ ſibi copulat. ⁊ quaſi cũ eo in
iuſte cõtrahens p indignã promotionẽ ad eã admittit
¶ Itẽ ſpũaliter ⁊ moraliter. Et hoc adulteriũ nihil ali
ud eſt ꝙ quodlibet peccatũ mortale per qd aĩa xpiana
que d3 eſſe vnica xpi vxor qui eã ſibi p fidẽ in baptiſmo
copulauit cũ dyabolo: carne vel mũdo p pctm̃ ade cri
minaliter copulat. ⁊ exinde filios adulterinos. i. mala
opa cõcipit ⁊ educit Et ideo cuilibet iſtarũ ſc3 tã eccl'ie
ꝙ mulieri ꝙ anime dr Oſee. ij. Auferat inquit adulte
ria de medio vberũ ſuorũ Dicamus igiť aliqd de duo
bus primis Et dicamꝰ ꝙ adulter vel adultera ſunt ſi
miles illi q̃ in terra aliena ſeminat 3y3aniã qd ẽ ſemen
malũ cuius fructus nihil valet Sic ꝟe tales in heredi
tate aliena ꝯſtituũt ſemẽ adulterinũ ⁊ heredes ⁊ ſucceſ
ſores ſine iure ⁊ iuſticia. Et ideo tales non poſſunt ibi
facere fructũ nec diuturnã poſteritatem habere. vnde
Sap. iiij. Adulterine plantatiões nõ dabũt radices al
tas. Nota igitur ꝙ per huiuſmodi adulterium.
B Diſſipatur regula create nature
Eneruat copula humane ꝯiuncture
Execrat regula diuine cẽſure
Dico igiť ꝙ p adulteriũ nature regula diſſipat Eſt em̃
nature ꝙ vnũ animal nõ cocat cũ illis q̃ ſunt alterius
ſpeciei. qd tñ adulteri faciunt qui cũ alienis vxoribus
copulãtur: vel ecõuerſo ꝑtergredi dignoſcunt. Et ideo
dyabolus facit talibus ſicut facit paſtor pullis aſinoꝝ
Scientes enim paſtores ꝙ vna ſpecies libenter nõ co
gnoſcit aliam. ⁊ volunt ꝙ ex aſino ⁊ eque generet pul
lus: ipm aſinũ ꝙdiu eſt pullus ſupponũt vberibꝰ eque
in tenebris ⁊ ſic ille pullus lacte eque nutritus i amorẽ
earũ taliter exardeſcit ꝙ contra natura3 cum eis ſe co
pulat: ⁊ exinde terciam ſpeciẽ videlicet mulum gignit
Reuera chariſſimi: talis paſtor eſt dyabolus: Nã ad il
lum finem ꝙ poſſit inducere hominẽ ad frangẽdũ le
gem matrimonij ⁊ nature: ⁊ ad alienã ſpeciẽ. i. ad vxo
res aliorũ per luxuriã anhelare iſto vtit artificio: q2 ve
re ab ipa iuuentute. ꝙdiu ſunt pulli ⁊ adoleſcẽtes: ipe
nutrit eos lacte equarũ. i. verbis iocis atꝗ ſolacijs mu
lierũ: ⁊ ſic procerto ipſos inclinat ad earum copulam
appetẽdã. dato ꝙ ſint alterius ſpeciei. i. poſito ꝙ alijs
ſint matrimonialiter alligate Quia breuiter hoc eſt ve
rum ꝙ illi qui vacant circa mulieres: ⁊ lacte id eſt earũ
multitudine paſcũtur. faciliter ad adulteriũ inflãmã
tur quia ſicut dicitur Hebre. v: Omnis eni3 qui lactis
eſt particeps: expers eſt ſermonũ iuſticie. Et ideo dicit
C Hiere. xxiij. Adulteris repleta eſt terra Per adulteriũ
igitur nature regula diſſipatur. ¶ Secundo per adul
terium iuncture copula ſegregatur. q2 ſc3 illa fidelitas
⁊ illa indiuiſibilis vnitas q̃ inter cõiuges debet eſſe: p
adulteriũ diſſipatur. quia ſc3 vir ⁊ vxor alij carnaliter
copulãtur: ⁊ tamen iſta fidelitas minime conſeruat
licet enim naturaliter leena teneatur ſequi copulam
leõis: ſepe tñ accidit: ꝙ ꝑ rabie libidinis pardo ſe co
pulat ⁊ cõiũgit. Sic vere mala mulier ſepe accidit: ꝙ
viro ſuo cõtẽpto: ⁊ extraneo per adulteriũ copulat. ita
ꝙ leopardi. i. filij ſpurij exinde generant. q2 a leõis. i. a
veri mariti cõditiõibꝰ ſunt diuerſi: Iõ de talibꝰ malis
mulieribꝰ dr. Ezech. xvj. facta es q̃ſi mulier adultera:
ſuper virũ ſuũ inducit alienũ. ¶ Tertio dico ꝙ p adul
teriũ cẽſure ferula cõcitat. q2 ſc3 adulteri tã ſm legem
diuinã ꝙ humanã debẽt lapidari ⁊ mori. Deut. xxij.
Et Leuiti. xx. Lapidibus morient adulter ⁊ adultera.
Iſta lex tñ hodie nõ ſeruat. q2 ſi adulteri ⁊ adultere la
pidarẽtur lapides q̃ ſufficerẽt nõ inuenirent. Verũtñ
⁊ ſi pena legis ceſſat: pena tñ odij ⁊ zeli ⁊ malicie viri
cõtra mulierẽ ⁊ mulier cõtra virũ non ceſſat. Narrat
Geruaſius in libro ſuo de ocijs iperialibꝰ. ꝙ inuentũ
eſt vnã ciconiam cũ alio ꝙ cum ſuo cõpare carnaliter
ſm modũ ſuũ fuiſſe copulatã. Mõ cũ q̃dã die maſculꝰ
ſuus pcepiſſet: q̃ſi diſſimulãs receſſit. q̃ rediẽs ſecũ ad
duxit multitudinẽ aliaꝝ: ipſamꝗ adulterã alis ⁊ ro
ſtris penitꝰ pemerũt In quo dat itelligi ꝙ zelꝰ matri
monij ⁊ pena adulteri ab ipis aĩalibꝰ h3 exẽplũ: ⁊ a di
uinis legibus h3 ortũ. Ezech. xvj. Iudicabo te iudicijs
adulterarũ. Mõ ſc3 iudiciũ ponit Leuit. xx. Morietur
mechus ⁊ adultera Morietur dico p culpã: ⁊ etiã per
mortẽ ſalte eternã. Sic igitur in adulterio corporali.
Mouetur cenſura.
Rũpit iunctura.
Leditur natura.
Unde igiť precipit Marci. x. Nõ adulteres ⁊c. Circa. adu
teria ſpũalia de quibꝰ ſupra ta
ctum eſt notandũ: ꝙ ille q̃ eſt indigne promotꝰ adul
tero. i. adulteri filio cõparatur. Sicut eni3 adulter nõ
ex legitimo viro concipitur in aliena hereditate intro
ducitur in qua nullum ius aſſequitur: immo ad reſti
tutionem tenetur. Sic vere illa quam mater impudi
ca: id eſt malus prelatus ab adultero. i. a diabolo per
precium vel fauorem in vtero ſui amoris concipit: ita
ꝙ per talem matrem: id eſt per ſymoniacum vel affe
ctuoſum prelatum ad eccleſiaſtica officia parturitur
ſibiꝗ hereditas crucifixi iniuſte elargitur: ibi pro cer
to nullum habet ius: immo ad reſtitutionem tenetur
Iudicum. xj. Heres in domo noſtra eſſe non poteris:
quia de adultera natus es: quia vere in domo eccleſie
nõ poſſunt eſſe legitimi ſucceſſores quos mater adul
tera. i. prelatus corruptus per fauorem vel per ſymo
niam introducit. Heu deus quia vere multi moderni
eccleſiarum prelati in ſuis eccleſijs vel collegijs vix in
troducunt aliquem: niſi per aliquem ſpecialem fauo
rem quod patet: quia de compatriotis ⁊ carnalibus
amicis inſufficientibus ⁊ ideotis replent hodie totã
eccleſiam ieſu xpi. Hiere. xxiij. In prophetis hieruſa
lem vidi ſimilitudinem adulterantium: quod figura
tu3 eſt Iudicũ. xj. vbi Iepte de adultera natꝰ princeps
in hieruſalem factus eſt: quia plerũꝗ fit ꝙ illi qui ſic
indebite introducuntur in eccleſiam: tandem ad pre
laturas principatus et officia promoueurur. Ideo ta
li talium poſteritati loquitur deriſorie. Eſa. lvij. Acce
dite inquit huc filij auguratricis ſemen adultere ⁊ for
nicarie. Ubi oſtenditur ꝙ quidam in eccleſia promo
uentur. Per malignitatem coniecturarum. Augura
tricis. Per cupiditatem pecuniarum.
Adultere. ab adoleo les. quod eſt incendere.
Per carnalitatis infectionem. fornicarie
Per affinitatis affectionem. filij ⁊ ſemen.
¶ Et primo dico ꝙ quidam ꝑmouent per cõiectura
rum malignitatẽ: ⁊ iſti ſunt qui ſunt filij auguratricis.
Sicut enim augures per quaſdã cõiecturas ⁊ per mo
tus ⁊ garritus auium cõijciunt de futuris. Sic multi
mali prelati per conditiones auium. i. aliquorũ ſubdi
torum coniecturant de futuris cogitando ꝙ tales ſi
per ipſos promoueãtur: erunt in futurum tam ſui ꝙ

Ayuntamiento de Madrid

ſuorū defenſores vel ſic non ꝙ econuerſo fieret tā.ſui ꝙ
ſuorum aduerſarij turbatores ⁊ ſic accidit ꝙ multi ꝑ
hmōi coiecturas ꝓmouent ⁊ exaltant:vñ cuilibet tali
ꝓmotori pōt dici illud.Eſa.lvij.Dilataſti cubile tuū
⁊ ſuſcepiſti adulterū filij inqt auguratricis. Cōtra qḋ
Numeri.xxiij.dr.Nō eſt augurium in iſrael.Iſti igit
promouent per coiecturarū malignitatē.Itē alij ꝓmo
uentur per pecuniarū cupiditatē.Et iſti ſunt filij adul
tere.Adultera em̄ dr ab adoledo:qꝛ per luxuriā adolet
⁊ incendit ⁊ cremat:⁊ exinde ad adulteriū ꝓmouet.Et
ſignat ꝑlatos ⁊ auaros q̄ feruore cupiditatis accenſi
per adulteriū ſymoniace ꝓmotionis in hereditate ec
cleſie ꝯſtituūt ſpurios.i.impios ſucceſſores. Oſee.vij.
Oēs adulterātes quaſi cliban⁹.Ideo de talib⁹ malis
adulteris ꝓmotoribus dr.Job.xxiiij.Oculus adulte-
ri obſeruat caliginē:qꝛ.ſ.accipiūt dona ſua ⁊ cōmittūt
ſuas adulterinas ſymoniacas fraudes ⁊ caligine ⁊ oc
culto.¶Itē tertio alij ꝓmouent per infectionē carna
nalitatis qꝛ ſepe accidit ꝙ carnalia que inuicē habue
runt ⁊ per fornicationes quas inuicē cōmiſerunt ipſi
ꝑlati fornicarij ipſos ꝓmouēt.Fornicarie inqt.Ideo
de talibus dr.Oſee.ij. Filij fornicationū ſunt:qꝛ forni
cata eſt mater eorū.¶Quarto alij ꝓmouent ꝑ affe-
ctionē affinitatis ſcꝫ cōſanguinei:familiares et cōpa
triote.qḋ oſtēdit cū dr.Semen ⁊ filij.Sicut em̄ papi
lio inſidēs oleribus et arboribus dimittit ibidē peſti
ferū ſemē ſuū.q.ſ.poſt modū eruce totū ortū et eius co
lera corrodentes.Sic multi ſunt mali ⁊ peſtiferi ſuper
bi:⁊ ambitioſi prelati qui in orto.i.in eccleſia abbatia:
vel collegio in quo ſunt tantū ſemināt de peſtifera pa
rentela ⁊ familia ſua.ꝙ finaliter ꝑ eos totus ille ortus
occupatur.Ideo dr Eſa.j.Ve ſemini neꝙ filijs ſcelera
tis.Ideo de iſtis poteſt dici illud.Heb.ij.Ergo adulte
ri ⁊ nō filij eſtis.Aduertūt tamen tales ꝙ proculdu-
bio iſti filij ſui ſic affectuoſe ꝓmoti nō perſeuerāt poſt
eos:immo finaliter a ſuis beneficijs ꝑ ſucceſſores pre
latorū euellunt:⁊ alij in locis eorū ponunt.vñ Sap.iiij.
Adulterine plātatiōes ⁊ ſpuria vitulamina nō dabūt
radices altas.Sequit ibidē.iij.cap.Filij adulterorū in
cōſummatione erūt.Et ſic ptꝫ igit taliū promotio.Sꝫ
adhuc nota de tertio adulterio ſpūali:quia ſicut mu-
lier relicto ꝓprio viro adultero:ſe tradit ⁊ efficit adul
tera:⁊ extūc vir ſuus eā abominatur:dote ⁊ hereditate
ſpoliatur:ſocietate viri priuat:tandē morti ſm legem
ſubiugat.Sic vere anima viro ꝓprio ſcꝫ xpo in baptiſ-
mo copulata:ſuggeſtionibus ⁊ tentationibus mota.
adultero.i.diabolo mūdo vel corpori ꝑ diuerſa pecca-
ta ſe copulat:propriūꝙ ſponſum dimittit:⁊ predictis
adulteris ſe cōmittit.Et ideo xpo viro ſuo:abomina-
bilis efficit dote:gratie ⁊ virtutū exuitur a viro ſuo xpo
per culpā ⁊ per iudicij ſentētiā perpetuo diuiditur et
tandem mortis eterne iudicio cōdēnatur.Sicut em̄
dicit Raba lib.vij.de naturis rerum.Meretrix eſt aīa
peccatrix q̄ celeſti viro xpo derelicto adulterinos ini
quitatis fruct⁹ de dyabolo cōcipit. lupanar.i. locus
meretricioſus eſt ꝯſcietia peccatoris vbi cū diabolo
adulterinos perpetrat cōcubitus.Iſtā igitur adulte-
ram ſcꝫ aīam peccatricem vir ſuus xps finaliter pu
niet ⁊ eam in inferno comburet.Sicut em̄ leo vxorem
ſuam cum pardo adulteratam:niſi forte primit⁹ lota
fuerit ipſam vulnerat ⁊ inuadit:vt dicit Iſido. Sic ve
re de⁹ quādo videt ꝙ vxor ſua ſcꝫ anima:pardo:id eſt
diabolo verſipelli per peccatum copulat:niſi aſiꝙ ad
ipſum veniat:per confeſſionem lota ſit abominat oc-
cidit et cōdemnat eam morte eterna. figura Eze.xvj.
vbi cuidam adultere cōminatur ꝙ veſtimētis ſuis nu
dabit:naſus ⁊ aures eius ꝑcident:⁊ inimicis ſuis ad
condemnandum dabitur.Sequitur.Scelus tuum ⁊
fornicationes tue fecerunt tibi hoc.Sic vere chariſſi-
mi:poſtꝙ anima per peccatum adulterata fuerit:ve-
ſtimenta gratiarū ⁊ virtutū perdit.Naſus.i.virt⁹ de
notionis qua eterna ſuauitas odoratur.Itē aures ob-
dientie ⁊ ſubiectiōis eidem auferūtur:⁊ finaliter pro
pter ſcelus ⁊ fornicatiōes iſtas inimicis ſuis.i.demo
nibus cōmendatur:et cum eis in inferno cōcluditur
⁊ bannitur ⁊c.

a **Er.** Nō ꝙ
Aere nihil inanius. A
Aere nihil mobilius.
Aere nihil vtilius.
Aere nihil ſubtilius.
Aere nihil corruptibilius.
Aere nihil damnabilius
Aere nihil lucidius.

¶Primo aer inanis ſignat vitā mortalē que parum
ſubſiſtit.Sap.vij.Ego nat⁹ accepi cōmunē aerē ⁊ in ſi
militer factā decidi terrā.Et illḋ Sap.v.Aer diuiſus
eſt continuo in ſe recluſus.¶Itē aer mobilis ſignat
mundi ꝓſperitatē q̄ cito deſiſtit.Aer em̄ ſubito de ſe-
renitate mutat in turbinē:ſic ꝓſperitas in aduerſita
tem.Job.xxxvij.Subito aer cogetur in nubes ⁊ vētos
tranſiens fugabit eas.¶Itē aer vtilis ſignat grām ⁊
charitatē ſine qua hō non cōſiſtit:ſicut.ſ.ſine aere ho
mo nō viuit.Sap.xvij.Aerē quē nulla quis rōne effu
gere poſſet.¶Item aer ſubtilis ⁊ purus ſignat virum
iuſtū qui corruptioni reſiſtit.Vñ viri iuſti figurantur
in tentorijs veſtibuli aſſueri.Heſter.j.De quibus di-
cit ꝙ tentoria erāt coloris aerei.i.puri ⁊ celeſtis.¶Itē
aer paſſibilis ſeu corruptibilis q̄.ſ. infinitis ſubiacet
paſſionibus ⁊ impreſſionibus:ſignat virum iniquum
qui in bono ꝓpoſito nō ꝑſiſtit.Aer em̄ ſemꝑ ſicut ptꝫ
in ligno qḋ in aqua ſubmergit ꝑ aerē incluſum.vñ de
ſuperbis pōt dici illud.ij.Macha.v.ꝙ viſi ſunt equi-
tes per aera diſcurrentes.¶Itē aer lucidus ⁊ amica-
bilis ſignat gloriā eternā q̄ grata eſt.De qua.j.Theſ-
ſal.iiij.Nos qui viuimus rapiemur ſimul cū illis ob-
uiā xpo in aera:⁊ ſic ſemper cum dn̄o erimus.His igi
tur premiſſis:nota ꝙ aer accipit multipliciter in ſcri-
ptura.Accipitur enim pro
Viro bono ⁊ perfecto.
Viro vano ⁊ infecto.
Mundi proſperitate.
Contemplationis charitate.
Eterna felicitate.

¶Dico igit ꝙ noīe aeris intelligitur vir perfect⁹ ſeu B
ſtatus perfectionis.Et de hoc Sap.ij.Spūs diffunde
tur tanꝙ mollis aer.In quibus verbis oſtēdūtur qt-
tuor ꝓprietates aeris q̄ ſpūaliter cōpetūt viro iuſto.
Eſt em̄ aer immaculabilis puritatis.Spūs Cōmuni
cabilis leuitatis.Diffundet.Repſentabilis qualita-
tis.Tanꝙ qḋ ſignat elationē ad aliud. Valde tracta-
bilis leuitatis.Mollis aer. Et iſte pro certo ꝓprieta
tes debent in quolibet noſtrorū reperiri:ad hoc qḋ in
nobis virtualis perfectio generetur.Debemus enim
eſſe expulſiui carnalitatꝭ:quātū ad primū.Spūs.Ex-
pulſiui carnalitatꝭ quātū ad ſcḋm.Diffundet.Expſſi
ui cōformitatis:quātū ad tertiū.Tanꝙ Oſtenſiui be
nignitatis:quātum ad quartum.Mollis inquit aer.
¶Dico igitur ꝙ nos debem⁹ eſſe carnalitatis expul
ſiui.Spūs. Sicut em̄ videmus ꝙ aer naturaliter eſt
purus:ſubtilis:ꝑſpicuus:atꝙ clarus.Sic vere nos de
bemus eſſe puri per innocentiā ⁊ caſtitatē:⁊ per conſe
quens nos debemus expellere a nobis oēm volupta-
tē ⁊ carnalitatē.Debem⁹ eſſe ꝑſpicui ꝑ cōtemplatio-
nē:ſubtiles per diſcretionē:clari per honeſtā cōuerſa
tionem.Et hoc oſtendit cū dicit.Spūs:qꝛ ſcꝫ nos de-
bemus eſſe viri ſpūales ab omi carnalitate abſtracti.
Iuxta illud Luc.xxiiij.Palpate ⁊ videte qm̄ ſpūs car
nē ⁊ oſſa nō habet.Vbi nota ꝙ vir ſpūalis dꝫ habere.
Exiſtentie veritatē:palpate ⁊ videte inquit.
Cōtinentie puritatem:qꝛ nō dꝫ habere carnem.
Influentie pietatem:qꝛ nō dꝫ habere oſſa.
¶Et iſta pro certo ſunt cōtra multos q̄ nō deteſtant C
opulentā:ſed indigētiā.Nō amplexant pietatem:ſed
crudelitatē.Nō deſiderāt cōtinentiā:ſed luxuriā.Nō
cōcupiſcūt exiſtentiā:ſꝫ apparētiā.Nō hn̄t ſpūalitatē
ſꝫ carnalitatē

Ayuntamiento de Madrid

ſed carnalitatem et voluptatem.. Nec ſunt per purita
tem aerei: ſed per carnalitatē terrei z corporei. Et ideo
figurātur. Ezechielis. xxxvij. vbi dicitq̄ ſuper oſſa que
erant in campo extēta eſt cutis z caro z ſpiritum non
habebāt. Quia vere chariſſimi in cāpo mūdi z eccl'ie
ſunt hodie multa oſſa. i. multe pſone dure z inſenſibi
les z obſtiate: crudeles z idevote: q2 revera hn̄t hodie
carnē z cutē. Cutē dico curioſe apparētie. Carnē volu
ptatis z luxurie. Sz p certo ſpm̄ nō hn̄t. q2 vere ipi ca
rēt ſpū. i. puritate innocētie: caſtitatis z cōtinētie. Iſti
ſunt ſiles ſtrutiōi q̄ eſt avis tāte corpulētie z carnoſi
tatis: q̄ magis videt beſtia terrea q̄ avis aerea: q2. ſ.
nō volitat ſicut avis: ſz in terris habitat ſicut beſtia.
Sic vere ſunt multi q̄ tn̄ hn̄t de corpulētia voluptat
z carnalitatis: q̄ ipſi p certo videtur eſſe beſtie. ſ. bru
tales: ſenſuales. diſcretiōe z rōne carētes: z i terra. i. in
terrena pſperitate p affectū z deſiderium habitātes.
Aves aūt z aerei. i. puri boni ſpūales z pfecti nullo mō
videnf eſſe: q2 nec p cōtēplatiōnē volāt: nec tpalia ptē
nēdo a terra. i. a terrenis z infimis ſe elogāt. Et breui
ter iſti nō hn̄t ſpūalitatē innocētie z puritatis: ſz ma
gis terreſtritatē z carnalitatē luxurie z feditatis. vn̄
Joſue. v. Diſſolutū eſt cor eorz z nō remāſit in eis ſpūs
Nō ſic chariſſimi nō: ſed ſi volum9 eſſe aerei z pfecti:
expellamus carnalitatē. Spūs inq̄t. Scd'o neceſſe eſt.
q̄ excludamus cupiditatē. Diffundeſ inq̄t. Aer talis
eſt nature q̄ ſeipm̄ dilatat: diſtribuit z diffundit. Nā
ſi aliq̄s locus. vel terra. vel aqua. vel aliquo alio corpe
vacuaref. ſtatim aer rōne ſue cōicabilis z diffuſiue na
ture illuc intrat: z ſeipz pn̄tē exhibet. vt. ſ. ipm̄ repleat
vacuatū. Revera chariſſimi. talis dz eſſe quilibet hō
iuſtus: z p certo ipe dz habere virtutē diffuſiuā. ſ. cle
mētiā z pietatē: q2 vere ipſe dz eſſe miſericors atq3 pi9
q̄ vbicunq3 viderit aliquē locū vacuū. i. aliquā pſonā
per paupertatē vel aduerſitatē diuitijs vel proſperis
vacuatā. ipſe ſtatim ſe dz pſtare ipſamq3 p pietatē et
elemoſynā pficere z replere: z ſic p pn̄s cupiditatem z
parcitatē ab ipo repellere z fugare. Diffundeſ inq̄t vt
ſic de quolibet poſſit exponi in bono illud Act. ij. Dif
fuſa ſunt oia viſcera ei9. Vn̄ Sap. v. Cōtinuo aer diui
ſus eſt: q2 vere viſcera. i. cordiales affect9 nr̄i dn̄t alijs
diuidi z diffundi p clementiſſimā pietatē: qd' eſt con
tra multos q̄ ita ſunt cupidi tenaces z parci: q̄ nulli
volunt diffundere ſeu diſtribuere: nec ſe p affectū z cō
paſſionē: nec bona ſua p elemoſynā adiutoriū z ſubuē
tionē. Tales ſunt ſiles dolio vino pleno: qd' vinū ſuū
nō vult dimittere nec diffundere q̄uis fuerit pforatū
niſi forte a parte ſuperiori etiā fiat foramē p qd' vētus
poſſit intrare. Et rō eſt: q2 natura abhorret vacuū. et
ideo doliū vinū ſuū nō vult dimittere: nec ſe vacuare:
niſi aliud alio qd' ipm̄ impleat poſſit ſubintrare. Re
uera chariſſimi. tales ſunt cupidi z avari. Abhorrent
em̄ mirabiliter vacuū. i. vacuitatē paupertatis z tenui
tatis. Et iō illud qd' ipſi hn̄t ipſi nolūt dimittere: nec
diffundere vel largiri: ſz ſibi ipſis totū retinēt: z abhor
rentes vacuū pauptatis. Dicūt em̄ illud. ij. Regū. iij.
Nolo te reuerti vacuā ad terrā tuā. Nō attēdētes ad il
lud Lu. vj. Date z dabiſ vobis. Et breuiter iſti nolunt
aliquid admittere: nec aliq̄d erogare. niſi forte p di
uinā inſpirationē iſti a parte ſupiori. i. q̄ntū ad bona
eterna aperianf p deſideriū z affectū: z niſi vētus. i. ni
ſi influētia ſpūſſancti corda ipſorz introeat z ſubintret
Tales ſunt ſiles ſanguiſuge. q̄ nō ceſſat ſanguinē ſu
gere: z illū nunq̄ euomit nec diffundit: niſi forte quā
do fortiter premif z crepaf. Sic vere chariſſimi. auari
nō ceſſant ſugere z acquirere ſanguinē. i. ſubſtantiam
tēporalē. ſ. rapiēdo. vſurādo. z fraudādo. z nihil peni
tus vomere volūt: nec a ſe dimittere: nec alijs p elemo
ſynā erogare. niſi forte q̄ſi nō poſſunt aliud facere: ſz
in morte q̄ſi ipi crepanf z rūpunf: q2 tūc ſanguis ipſo
rū. i. tpalis ſubſtātia diffundif: z ad vxorē z heredes fi
lios z executores deuoluif: z ipſi vacui mortui z crepa
ti tpaliter z eternaliter dimittunf. Vn̄ pulcre loquif.
Eccle. xiiij. Viro cupido z tenaci abſq3 rōne eſt ſub ſtā
tia. viro liuido ad q̄d aurz coacervat eū z iniuſte alijs
cōgregat. z in bonis illi9 ali9 luxuriabif. Nō ſic chariſ
ſimi nō: ſz ſim9 puri aerei z excludamus cupiditatem.
¶ Tertio ſi volum9 eſſe pfecti exprimam9 cōformita
tē q2. ſ. nos debem9 eſſe deo z ſanctis p imitationem ſi
miles z pformes qd' oñdif cū dr̄. Tāq̄. qd' eſt aduerbiū
ſimilitudinis qd' ad aliud referf: z p qd' vn9 termin9 al
teri ſimilaf. z ſignat virtutē imitationis: q2 q̄libet dz
deo z ſanctis gratijs z virtutib9 aſſimilari: z ipſis p vi
ribus cōformari. Sicut em̄ videm9 q̄ aer hz vtutem
repreſentatiuā z impreſſionū ſimilitudinē expreſſiuā
ſicut pz in yride vbi aer tingif ſm̄ colorē yris ſicut etiā
patet in domo vbi aer tingif ſm̄ colorē tele q̄ eſt in fe
neſtra p quā trāſit. Sic vere chariſſimi nos debemus
eſſe ſimilitudinū repſentatiui. q2 ſm̄ colores. i. vtutes
z pfectiōes feneſtrarz. i. bonarz pſonarz p quas trāſim9
z quib9 nos aſſociam9. nos debem9 colorari. ſ. pfectio
nes ipſarz in nobiſipſis p imitationē repſentādo: z to
tā domū eccleſiā vel patriā ſeu collegiū in quo ſumus
nr̄e couerſatiōis pulcritudine picturādo: tanq̄ inq̄t.
Vn̄. j. Pet. ij. Ipſi inq̄t tanq̄ lapides viui ſupedifica
mini domos ſpūales. Et hebreos. Moyſes fidelis in
domo dn̄i tanq̄ famulus. Ubi nota q̄ debemus eſſe
ſiles ſanctis viris in benignitatis imitatiōe. Moyſes
qui. ſ. erat mitiſſim9 ſicut dr̄. Nume. xij. In credulitat
rectitudine fidelis. Itē in humilitudinis prōptitudi
ne famulus. Et ideo dico chariſſimi q̄ nos debemus
eſſe ſimiles cameleoni q̄ colores circūiacentiū parie
tum in pelle ſua repreſentat: q2 vere virtutes z pfectio
nes circūiacētiū vicinorz dn̄t p imitationē i pelle nr̄a
i. in nr̄a couerſatiōe apparere repreſentari exprimi z vi
deri. Vn̄ Eze. xvj. Sūpſiſti veſtimēta tua mr̄icolora
qd' eſt cōtra multos q̄ bonis viris atq3 coloratis nolūt
p imitationē pformari. ſz magis impijs z iniquis. Nō
ſic chariſſimi nō: ſz exprimamus cōformitatē tāq̄ in
quit. ¶ Quarto dico. q̄ ſi volumus eſſe aerei z pfecti
neceſſe eſt q̄ oñdam9 benignitatē. Mollis inq̄t Aer.
Sicut aer eſt q̄d molliſſimū z rarz: ita q̄ oi rei corpora
li cedit: z locū pprīu dimittit ſupervenīēte quocunq3
alio corporali. Sic vere vir pfectus debet eſſe p beni
gnitatē molliſſimus z humillim9: ita q̄ oib9 alijs ipſe
dz p humilitatē cedere. nō cū eis p obſtinationem z mali
ciā cōtraire. Qd' eſt cōtra multos q̄ etiā cōtra deum z
plātos nō verenf ſe opponere: nec ſuis maiorib9 proca
citer obuiare. nec p quocūq3 locū vel ppoſitū relinque
re: ſz p obſtinationē ppoſiti: cōtra oēs ceruicoſe z irre
uerēter militare. Dan. xj. Nec quicq̄ deorz verebif: ſz
aduerſus vniverſa cōſurget. Dilata ſi vis materiā iſtā
ſicut de aduerſario in autoritate. Cucurrit cōtra deū
erecto collo z pingui ceruice armatus: eſt ſup verbo
ceruice. Nō ſic chari'ſſimi nō. ſed ſimus molles. i. hūi
les placabiles z benigni: q2 ſicut dr̄ Mat. xj. Ecce qui
mollibus veſtiunf in domib9 regū ſunt: q2 vere illi q̄
ſunt induti mollitie benignitatis digni ſunt eſſe i do
mibus eterne felicitatis: cū regibus perpetue dignita
tis. Et ſic igif patet chariſſimi q̄ ſi volumus eſſe pfe
cti nos debemus ſm̄ coditiones aeris eſſe. D

Oſtenſiui benignitatis.
Expreſſiui cōformitatis.
Excluſiui cupiditatis.
Expulſiui carnalitatis.

¶ Itē nota q̄ noīe ae
ris pōt intelligi vir pec
cator ſtatuſq3 peccati
z ſtatus mūdane pro
ſperitatis. Et de hoc pōt intelligi illud ps. Tenebroſa
aqua in nubibus aeris p̄ fulgore nubes in pſpectu ei9
trāſierūt grādo z carbones ignis. Nā ſicut aer eſt lo
cus vbi generantur multe male impreſſiones que ma
gna inferūt nocumēta. Sic in hoīe peccatore in ſtatu
peccati: vel in ſtatu pſperitatis z dignitat multe im
preſſiones peccatorū generanf q̄ aialibus faciunt no
cumētū. Et ideo videf ſicut in aere iſto generanf mul
te impreſſiones. ſ. nubes: pluuia: ventus: choruſcatio:
grando fulgur. ita q̄ in aere poſſumus videre.
Quātum ad nubes obſcuritatem. Tenebroſa.
Quantum ad pluuiam humiditatem. Aqua.
Quātū ad ventū mobilitatē. Nubes tranſierunt.

Ayuntamiento de Madrid

Quātū ad coruſcationem luciditatem. Pꝛe fulgoꝛe.
Quantū ad grandinē frigiditatem. Grando.
Quantum ad fulgur caliditatem. Carbones ignis.

¶ Ita recte ꝗtū ad iſtas ſex conditiones poſſumus videre in ſtatu pꝛedicto ſex ſpecialia vicia ⁊ peccata expꝛeſſa in aere humane cōſciētie. ⁊ ibidē per agens diabolicū introducta eſt eni in iſto aere obſcuritas ruditatis. Ecce nubes tenebꝛoſa. In quātū humiditas voluptatis. Ecce pluuia: aqua inquit. Mobilitas vanitatis. Ecce vētus. Nubes inquit traſierūt. Luciditas palliationis. Ecce coruſcatio ꝑ fulgoꝛe: quātū ad hypocritas. frigiditas indeuotiōis. Ecce grando. Caliditas tribulatiōis. Ecce fulgur. carbones inquit ignis. Dico igitur. ꝙ in ſtatu peccati pꝛoſperitatis ⁊ dignitatis generat ruditatis obſcuritas tenebꝛoſa. Sicut enim videmus ꝙ in aere ex vapoꝛibus: ex terra ⁊ aqua ſurgentibus generātur nubes: de quibus ipſe aer mirabiliter obſcurat. Sic vere in ſtatu peccati ⁊ hoie peccatoꝛe generant qñꝗ nubes: ⁊ nebule erroꝛis ⁊ ignorātie: que de vapoꝛibus .i. ex ipſis cōditionibus terre et aque .i. carnis ⁊ ſanguinis inſurgūt ⁊ imp̄munt que ipſum reddunt turbulentū: ignoꝛantem: inſtructum ⁊ obſcurū. qd oſtēdit cū dicit. Tenebꝛoſa. Unde Pꝛouerbio. iiij. Uia impioꝛū tenebꝛoſa neſciūt vbi coꝛruūt. Figura Apoca ix. vbi dicit. ꝙ ſtella decidit de celo: ⁊ data eſt ei clauis putei abyſſi. que cū apperuiſſet exiuit de puteo fumus ſicut foꝛnacis magne: ⁊ obſcuratꝰ eſt ſol ⁊ aer de ſumo putei. Iſte puteus chariſſimi eſt humana caro: quā ſtella q̄ de celo cecidit .i. diabolus qui de celo in mundū coꝛruit: qñꝗ ꝑ vana deſideria taliter apperit: ꝙ fumus maloꝝ appetituū ⁊ tentationū ſolem .i. intellectū ⁊ aerē .i. affectū obnubilat ꝑ ignorantiā. Geñ. j. Tenebꝛe erāt ſuper faciē abyſſi. Eſt igitur in peccatoꝛe ruditatꝭ obſcuritas. Tenebꝛoſa inqt.

¶ Secundo dico ꝙ in ſtatu peccati eſt voluptatis humiditas. Aqua inquit. Nā ſicut in aere generatur impꝛeſſio que dicitur pluuia: que eſt impꝛeſſio frigida ⁊ humida ⁊ humidis vapoꝛibus in nubis vtero generatur. tādem caloꝛe reſoluta ⁊ in terris inferius deriuata. Sic vere chariſſimi tot vapoꝛes .i. tot tentatiōes ⁊ ſuggeſtiones aſcēdūt qñꝗ ad interioꝛa nubis .i. ad interioꝛa cōſcientie: ꝙ ibi generat pluuia carnalitatis ⁊ voluptatis: ⁊ maxime qñ caloꝛ naturalis ⁊ feruoꝛ luxurie inualeſcit nubē: .i. hoīeꝫ ꝑ vana deſideria diſſoluit ipſumꝗ ad terrā .i. ad ſtatū peccati detrahit ⁊ euellit. Aqua inqt ps. Intrauerūt aque vſꝗ ad aīam meā. Aq̄ ſcꝫ carnalitatis ⁊ voluptatꝭ. Ideo de tali aere dr. Deute. xxviij. Percutiet te dñs febꝛe aere coꝛrupto ⁊ rubigine. percutiunt eni tales febꝛe .i. ardoꝛe carnalitatis aere coꝛrupto pꝛoſperitatꝭ: rubigine cupiditatis. Sic igitur patet ꝙ in ſtatu peccati cōtinet voluptatis humiditas. ¶ Tertio dico ꝙ in peccatoꝛe eſt vanitatis mobilitas. nubes tranſierunt. Sicut enim videmus ꝙ aer eſt coꝛpus leue ⁊ mobile: ita ꝙ qñ vēto impellitur faciliter cōcitat. Sic vere peccatoꝛ eſt leuis ꝑ inſolētiā: eſt mobilis per incōſtātiā. Et ideo qñ vēto vanitatis impellit ꝑ ſupbiā faciliter ſe agitat ꝑ extollentiā ⁊ iactātiā. qd oñdit cū dr. Nubes trāſierūt Nā ſicut nubes trāſiens vndiꝗ circuit: nec alicubi requieſcit ſurſuꝫ vagabūde moꝛat. vbi vētis ⁊ turbinibus agitat. et finaliter euaneſcit ⁊ diſſipat. ita ꝙ amplius nō apparet: ſed alia loco eiꝰ ſuſtituit. Sic vere chariſſimi ſupbus nō quieſcit ꝑ ꝓpoſiti firmitatē ſꝫ vagat ⁊ circuit ꝑ incōſtātie leuitatē. Surſuꝫ in ſtatū eminētie aſcendit ꝑ ambitionē: vbi vētis vanitatū agitat ꝑ elationē finaliter tñ euaneſcit ⁊ deficit ꝑ moꝛtē ⁊ dānationē. Et id de diſpentia moꝛte ⁊ dānatione taliuꝫ nubiū: ⁊ talis aeris euapoꝛabili vanitate intelligit illud Iob. xxvij. Subito aer cogeť i nubes ⁊ vētꝰ trāſiēs fugabit eas. Talis eni aer .i. pctōꝛ ꝯuertit i nubē ꝑ vanitatꝭ ſublimitatē: ſꝫ finaliter ꝑ vētū .i. ꝑ moꝛtꝭ aduerſitatē fugant .ſ. ad inferni ꝓfunditatē: pꝫ igit chariſſimi ꝙ in aere .i. in pctōꝛe ſtatu ꝓſperitatꝭ vel pcti generat vanitatis ventoſitas. ¶ Quarto dico ꝙ in tali aere generat palliationis luciditas. Pꝛe fulgoꝛe ſicut ei i aere generat choꝛuſcatio q̄ eſt impꝛeſſio ignis a nube exeuntis aerem illuminātis nō tñ durantis ⁊ perſeuerātis ſed cito deficiētis ⁊ euaneſcētis. Sic vere in mūdo iſto generatur fulgoꝛ fictiōis ⁊ palliationis hypocrite q̄ ꝗdiu durāt pꝛe claritate ſue ficte honeſte ꝯuerſatiōis videntur pulcerrimi totū mundū ⁊ patriā ſuis bonis opibꝰ illuſtrātes. Uerūtñ parū durāt aut perſeuerāt. immo cito deficiūt atꝗ ceſſant ⁊ in nihilū redeūt atꝗ cadūt qꝛ ſicut dicit Señ. Omnia ficta tanꝗ floſculi dilabuntur nihil eni ſimulatū poteſt eſſe diuturnū Pꝛe fulgore inquit. Et ideo dicitur Ezech. xxj. Gladius exacutꝰ eſt ⁊ limatus vt fulgeat limatus eſt habēt igit iſti palliationis luciditatē. ¶ Quinto dico. ꝙ ipſi habēt indeuotionis frigiditatē grādo. Sicut eni teſte Ariſto. impꝛeſſio grādinis generat in ventre nubis ex vapoꝛe humido ⁊ frigido quaſi in pluuiā reſoluto pꝛe frigiditate cū loci cōgelato. Unde grando nihil eſt niſi ſtilla pluuie in medio interſticio aeris ꝯgelata Sic vere chariſſimi in ventre nubis .i. in humana cōſcientia ⁊ in aere .i. in homine peccatoꝛe quandoꝗ pꝛedominat tātuꝫ frigus indeuotiōis ꝙ quicquid eſt ibi humidū et pluuiale .i. quicquid eſt ibi deuotiōis ⁊ pietatis ꝑ indeuotionē ita ꝙ exinde grando hoc eſt dictu mala ⁊ indeuota opera ad alios deriuant vñ ps. Grando nix glacies ſpūs pꝛocellarū pars calicis eoꝛuꝫ. Sexto dico. ꝙ ipſi habēt tribulatiōis acerbitatē. Carbones ignis. Nam ſicut chariſſimi quādoꝗ in aere generat fulmen quod nihil aliud eſt ꝙ terreſtris materia in ventre nubis ꝑ foꝛtē cōflagrationē ignita ⁊ coꝛrupta nube ad nos inferius deriuata que .ſ. ita eſt virtuoſa ⁊ actiua ꝙ ꝗcꝗd attingit frangit diſſipat ⁊ comburit vt dicit Ariſto. et Iſidoꝛ. Sic vere in talibus generatur fulmen ⁊ ardoꝛ tribulationis iracundie ⁊ inuaſionis ſeuicie. rapine ⁊ exactionis quā comitat tonitruū terroꝛis ⁊ ꝯminationis ex quibꝰ pꝛo certo circumſtantes vicini et ſubditi inflāmātur cōturbātur ⁊ infinitis aduerſitatibus tribulātur depauperātur ⁊ cōſumuntur. Carbones inqt ignis. Et de hoc figura Apoca. xvj. vbi oſtendit ꝙ vnꝰ angelus effudit phialā ſuā in aerē ⁊ facta ſunt fulgura voces ⁊ tonitrua ⁊ terremotꝰ magnus. Sic vere chariſſimi. quādo angelꝰ .ſ. ſathane phialam ſuam .i. venenum tentationū ſuarū maxie peccatū impietatis et crudelitatis in aerem .i. in virū ſupbum ⁊ peccatoꝛē altū vanuꝫ ⁊ potentē. vt pote in malū pꝛincipē ⁊ pꝛelatū officialē. iudicē ⁊ balliuū. Tūc vere in patria circūiacēti fiunt fulgura. rapinarū ⁊ exactionū tonitrua terrorum ⁊ cōminationū terremotus aduerſitatū ⁊ tribulationum ⁊c. ⁊ ſicut etiam patet chariſſimi. ꝙ aer .i. ſuperbus ⁊ peccatoꝛ vel ſtatus peccati vel ſtatus pꝛoſperitatis vel ſtatus etiaꝫ nepharie dignitatis iſtas ſex malas impꝛeſſiones continet .ſ. tribulationis.

Tribulationis ardoꝛem
Indeuotionis algoꝛem.
Palliationis ſplendoꝛem.
Uentoſitatem vanitatis.
Humiditatem voluptatis.
Obſcuritatē ruditatis

Et nota ꝙ adhuc ꝑ aerē q̄ eſt locꝰ altꝰ ⁊ ab iſtis iferioꝛibꝰ ſegregatꝰ ⁊ ab auibꝰ frequentatꝰ luce etiā illuminatꝰ pōt intelligi paradiſus vel ſtatꝰ perfectionis ⁊ dignitatis. vbi eſt altitudo ꝯtemplationis. vbi dꝫ eſſe ſeparatio .i. cōtemptus inferioꝛis mūdi gloꝛie ⁊ poſſeſſionis lumen etiam diſcretionis ⁊ ſocietatis auiū .i. viroꝛū ſpūalis cōditionis. vnde .j. Theſſa. iiij. Rapiemur ſimul cum illis obuiā xpō in aera. ⁊ ſic ſemꝑ cū domino erimus. Et ſicut ſuperioꝛ pars aeris eſt clara ⁊ ab iſtis impꝛeſſionibꝰ elōgata a cunctiſꝗ vētis ⁊ turbinibꝰ libera ⁊ quieta Sic vere ſtatꝰ perfectionis ⁊ dignitatis ⁊ celeſtis felicitatis a cunctis turbinibus ⁊ tribulationibus eſt ſemota. ⁊ a cunctis peccatorum impꝛeſſionibus libera ⁊ quieta. Et allega ſi vis primam autoꝛitatem diuiſam. Aer eſt locus altus ab auibus frequentatus ventis atꝗ turbinibus agitatꝰ Sic vere ſtatus mundanarum dignitatum altus eſt per extollentiam

Ayuntamiento de Madrid

tollentiā: ⁊ ab auibus.i.a superbis hominib⁹ frequē
tatur. ⁊ multis impressionibus.i.peccatis ⁊ criminib⁹
vanitatis ⁊ tribulationibus agitatur. Et allega sicut
supra. ⁊ pone sex malas impressiões in isto aere sicut
in auctoritate p̄tꝫ. Tenebrosa aqua. Et pone quomodo
dyabolus est p̄nceps istius aeris. Eph.ij. Secūdū p̄n
cipem potestatis aeris huiꝰ. Et hec de aere sufficiāt.

A **Affectio. Affectus.** Nota ꝙ affectio vt
communiter accipit̄ pro desiderio vel amore. Aduerte
tamē ꝙ philosofice loquēdo. Affectio dicit̄ ab afficio.
cis. qḋ idē est ꝙ affligo.gis. Et sic affectiões sunt que
dam passiones animi quib⁹.s.mēs imperfecta graua-
tur. Sic igitur dicunt ꝙ mēs humana quattuor affe-
ctionibus afficit̄ in hac vita. que sunt gaudiū ⁊ dolor
de bono ⁊ malo presenti. Spes ⁊ timor de bono ⁊ malo
futuris. Aut enī anima gaudet de aliquo bono presen
ti. Aut imperat bonū futurū. Aut de malo presenti do
let. aut malū futurū timet. Ista sunt illa quattuor que
oriuntur ex corde: Eccli.xxxvij. Ex corde quattuor oriū
tur. bonum malū. vita ⁊ mors. Bonuꝫ enī ⁊ malū sunt
gaudiū ⁊ dolor. Uita ⁊ mors sunt spes ⁊ timor. Iste enī
sunt quattuor affectiones que in bonis sunt bone. In
malis vero sunt male. Boni enī gaudent de virtutib⁹
dolent de criminib⁹. sperant premia: timent tormēta.
Et sic figurant̄ i arca testamēti Exo.xxv. vbi dicit̄. Qḋ
arca testamēti que erat de lignis sethim incremabili-
bus ⁊ imputribilibus. habebat quattuor angulos. ⁊ in
quattuor angulis quattuor circulos aureos. q; reuera
arca testamenti.i. anima sancta. vel cōscientia bona q̄
nec igne cupiditatis vrit̄: nec aqua voluptatis mutat̄
quattuor etiā angulos. i. quattuor bonas affectiones
cōtinet. Et quattuor circulos. idest: quattuor cardina-
les virtutes habet. q; videlicet in aīa sancta angulum
gaudij ↄcomitat̄ circulus tēperantie. Angulū doloris
concomitat̄ circulus fortitudinis vel cōstantie. Angu-
lum spei cōcomitari debet circulus iusticie. Angulum
vero timoris cōcomitari debet circul⁹ prudētie. Gau-
diū enī ne mētē dissoluat. debet gubernare tēperātia.
Dolorē ne mentē absorbeat debet associari fortitudo
vel constantia. Spē ne indebite presumat debet cōco-
mitari iusticia. timoreꝫ vero ne p̄ desperationē nimis
deprimat regere prudētia. Sic igitur in arca testamē-
ti quattuor anguli quattuor circulos ↄtinebūt quādo
in anima seu cōsciencia. quattuor affectiões. quattuor
virtutes cardinales ad sui gubernaculū possidebunt.
Uñ Exo.xxxvij. Fudit quattuor circulos aureos quos
posuit in quattuor angulis Iste sūt igit̄ bone affectio-
nes bonorum. ¶ Sed adhuc dico ꝙ sunt quattuor af-
fectiones malorum quia reuera malorum mens per
quattuor affectiones fluctuat.
Nunc inaniter gaudendo.
Nunc sine causa dolendo.
Nunc superflue sperando.
Nunc imbecilliter timendo.
In varias species se cōmutat. figura Dañ.vij.ca. vbi ip
se vidit quattuor ventos qui pugnabāt ⁊ in medio ma
ri similiter ascendebāt. Quattuor aūt venti sunt quat
tuor vane ⁊ volatiles affectiones: que in mari fluctuo
so.i. in corde peccatoris cōtra se inuicē pliant̄. Esa.lvij.
Impij aūt quasi mare feruens qḋ quiescere nō potest.
Et iō quattuor bestie.i. quattuor peccata sequūt̄ istos
ventos.i. istas ventosas affectiões cōcomitant̄. Gau-
dium enī istoꝝ sequitur intpantia. q;.s. ipsi nesciūt esse
in gaudiosis ⁊ psperis tpati. Dolorē ⁊ aduersitatem
sequitur impatientia ⁊ incōstantia. q;.s. ibi nūꝙ sunt
cōtra aduersa firmati aut roborati. Spem istoꝝ sequit̄
presumptio: q; semper plus ꝙ debeant sunt elati. Ti-
morem vero taliū cōcomitat̄ desperatio: q; supra mo-
dum per terribilia sunt grauati. De talib⁹ igitur ven
tis ⁊ ventosis affectionibus pōt dyabolus dicere illis
peccatoribus illud zacha.ij. In quattuor vētos celi di
spersi vos. de qua pugna dicit Seneca epl'a.lvj. Quid
prodest totius regionis silētiū si affectus fremūt. Se
quitur. Nulla placida ē quies nisi quā ratio apposuit
¶ His igit̄ pmissis dicam⁹ ꝙ affectiões alio mō i scri B
ptura sumunt̄. Est enī affect⁹ seu affectio idē ꝙ amor
desideriū vel voluntas. Et sic dicā ꝙ inuenio affectio
nes bonoꝝ que sunt laudabiles. Et affectiones malo
rum que sunt dānabiles. Sunt enī affectiones sicut
ale. vel sicut pedes anime quib⁹ ipsa ad diuersa defert̄
vnde Aug. pes meus est affectus me⁹ eo feror quocūꝗ
feror: et ideo sicut videm⁹: ꝙ locuste. ⁊ talia parua ani
malia multiplices hñt alas. quasdā.s. sursum erectas.
quasdā lateraliter extensas. quasdā in longū corporis
protensas. Sic dico sancti ⁊ iusti multiplices hñt bo-
nas affectiones. quasdā.s. quas ad deū ⁊ ad bona eter-
na erigūt. quasdā quas lateraliter ad proximos porri
gunt. quasdā quas ad seipsos dirigunt. Figurati Esaie.
vj. in seraphin. De quib⁹ dr̄. Qḋ sex ale vni. ⁊ sex ale al-
teri. Et dr̄ ibi. ꝙ de istis sex alis due ad facie erecte. due
erga pedes erāt ptense. due v° ad volandū erant ex-
tense. In quo notat̄ ꝙ vir iustus alas affectionū suarū
partim dꝫ sursum ad amorē dei ⁊ honorē eternoꝝ eri-
gere. Partim ad pximos per pietatē ⁊ charitatē exten
dere. partim ad pedes proprios tegēdos. idest ad seipꝫ
dirigere. j. Paral.xxviij. Similitudo quasi cherubin
extendentium alas suas nota igitur ꝙ iusti debēt ha
bere affectionem.
Altam.
Latam.
Rectam ⁊
Curtam. C
Alta debent ad deum ascendere: Lata debēt se ad pro-
ximos extendere. Recta debent ad seipsum intendere
Curta debēt a mūdo ⁊ a carnalib⁹ parentib⁹ recedere
Igitur dico. ꝙ affectio nostra debet esse alta deuꝫ: scꝫ
cōtemplādo ⁊ eterna bona amādo ⁊ affectando. Aues
enī que vt coiter sunt bipedes solent alta diligere ⁊ sur
sum ad aera se leuare: qḋ cōtrariū est in serpentibus q̄
scꝫ carent pedib⁹. q; scꝫ inferius in terra remanent et
superius nunꝙ volant. Sic vere aues spirituales. idest
viri iusti: qui pedes bonoꝝ affectuū hñt binos inꝗtū
scꝫ deū ⁊ proximū diligūt sursum p̄ desideria ad deū et
ad bona eterna se erigūt. ⁊ i deū diligenter intendūt: ⁊
bona eterna summis affectib⁹ cōcupiscūt ps. Ad te le
uaui oculos meos qui habitas in celis. Et Tren.iij.
Leuemus corda nr̄a cū manib⁹ ad dñm. qḋ tñ serpen-
tes: idest peccatores non faciūt. q; pedib⁹ bonoꝝ affe-
ctuū caret̄ ideo in terrenoꝝ latebris se abscōdūt. Exo.
xv. Descēderūt in profundū quasi lapis. Sic igit̄ affe
ctio nostra alta figura Ezech.x. vbi dr̄. Qḋ eleuauerūt
cherubin alas suas. ⁊ exaltata sunt a terra. Ale enī affe
ctiões designāt. q.s. de terra: idest a terrenis debēt ele
uari ad deū: ¶ Scḋo dico. ꝙ affectio debet esse lata:
proximū.s. diligendo. ⁊ se per pietatē ad pauperes extē
dendo. Metallū quanto nobilius: tanto ductilius. et
ad extendendū facilius. Patet in auro qḋ in bracteas
tenuissimas dilatat̄. Sic vere affectio tanto est nobi-
lior quāto ad pxios ⁊ paupeꝛ est per charitatē dilata
tior ⁊ extēsior. Figura.ij. Para.iij. vbi dr̄ ꝙ cherubi facti
sunt in tēplo qui sunt cooperti auro puro. quoꝝ ale.xx.
cubitis extēdebant̄: q; scꝫ viri sancti ⁊ maxime scienti
fici. q; cherubin interpretat̄ plenitudo sciencie ⁊ potē
tissime illi qui in tēplo status ecclesiastici sunt locati
debent esse per sanctā cōuersationē deaurati: ale sue.i.
ipsoꝝ affectus ad pauperes ⁊ pximos dilatati. vnde
apl's. Os nostrū patet ad vos. o chorinthi cor nostruꝫ
dilatatū est. Sit igitur affectio nostra lata ad pximū
extēdēdo. ¶ Tertio sit affectio nostra recta se ad nos-
ipsos dirigēdo. Hō enī debet affectionē rectā iustā et
moderatā in se habere. vt.s. nihil velit aut affectet nisi
recte ⁊ iuste. Figuratus in sanctis animalibus Ezech.
j. vbi dr̄. ꝙ pedes eoꝝ pedes recti. Pedes enī affectus
signant vt dictū est. Uide figurā istā expositā infra fa
cies B. ⁊ leo. C. ¶ Quarto sit affectio nr̄a curta mo-

Ayuntamiento de Madrid

derate terreſtria diligẽdo.q2 reuera affect⁹ noſtri de‑
bẽt eſſe breues moderati ⁊ curti q̄tũ ad parẽtes carna
les ⁊ q̄tuʒ ad tpalia mũdi bona.Similes illis auib⁹ q̄
appodes noĩant q̄.ſ.habẽt tibias ita breues q̄ nunq̄
poſſunt incedere ſup terrã.immo ſi ad terrã deſcende‑
rint nequaq̄ amplius inde ſurgũt.Et ideo iſte aues
cõtinuo ſunt volãdo.⁊ quãdo nidificãt aut quieſcunt
ſolẽt in rupibus quieſcere:vbi.ſ.facili impulſu pñt in‑
ferius cadere ⁊ in aerẽ ſe recipere ⁊ volare ſicut experi‑
mẽtaliter in inſula maiorica reperit vbi ſunt multimo
de tales aues.Et ſicut etiã ponit liber de natura rerũ
Reuera tales aues debem⁹ ſpũaliter eſſe.q2.ſ.tybias
⁊ pedes affectionũ debem⁹ ita curtas ⁊ moderatas ha
bere.q̄ in terra.i.amore terrenorũ vel in carnali amore
ipſas nõ extẽdere.nec in terrenis negocijs ambulare.ſ3
potius ſurſum circa bona ſpũalia velare ⁊ in paradiſi
rupibus mentaliter habitare.vñ Aug.ſup illud.Si qs
ſitit veniat ad me ⁊ bibat.Sitimus xp̄m veniamus ad
eum non pedibus ſed affectibus.Nõ vagãdo ſed amã
do.Et ſuper illud Job.v.Si gratiaʒ ſaluatoris cogno
ſcere volumus ⁊ ad eius viſionem venire.fugienda eſt
turba affectuum malorũ ⁊ fugiendũ eſt ad templum.
vt ⁊ nos templum dei fieri mereamur.quos deus inui‑
ſere:et in quibus manere dignetur.Sic igitur pat3 q̄
affectus bonorum debet eſſe.

D, Altus. Latus. Rectus Curuus.
Sed reuera Affect⁹ malorũ nõ eſt talis q2 p certo iſte ẽ Affectus baſſus.terrena cu piẽs Affect⁹ strict⁹ pauperes fugiẽs.Af fectus tortus.iniqua faciẽs.Affectus lõ gus.ad ſuos rediẽs.Affectus altus.ardua ambiens
¶ Habent igitur mali affectũ baſſum ſeu infimũ vel
depreſſum terrena cupientes.ſimiles euidenter fulgu
ri qđ i ſe ẽ ardẽs ⁊ alia penetrãs ⁊ cõburẽs qđ de celo
verſus terrã ſemp inuenitur deſcẽdere ⁊ nunq̄ econuer
ſo.de terra verſus celũ aſcendere.Terreſtris eñ mate‑
ria in fulgure dominat.Propter quod neceſſe ẽ q̄ ad
terrã finaliter deprimat.Sic vere impij ardẽtes ⁊ aua
ri aliorũ per rapinas grauatiui ⁊ cõbuſtiui põdere af
fectionũ terreſtriũ que in eis dominãtur ad terram.i.
ad terrena bona dimiſſis celeſtibus per deſideriũ in‑
clinãtur.nũq̄ vero econuerſo.de terra ad celũ.idest de
terrenis ad celeſtia ſubleuãtur.q2 reuera affectiones
eorũ ſemp tendũt ad infima.⁊ ſemp ſpernunt aut deſe
rũt celi ſumma ps.Introibunt ad inferiora terre ptes
vulpiũ.i.demonũ erũt Iſti igitur habẽt affectũ baſſuʒ
terrena cupientẽ.¶ Secũdo dico.q̄ iſti habẽt affectũ
arctuʒ.pauperes fugientẽ.Nõ enim dictant affectus
ſuos ad alios diligendũ vel ad bonũ eis faciendum.ſ3
ipſos reſtringunt ⁊ arctant ad ſeipſos amanduʒ et ali
quid de vtilitate propria ſolum curandum quod eſt cũ
tra naturam:quia cor transfert vitam ⁊ calorem quaʒ
habet in omnia alia membra.Iſti vero volunt fouere
niſi ſe ſolos Phil.ij.Omnes que ſua ſunt querũt ha‑
bent igitur affectũ arctũ pauperes fugientẽ.¶ Tertio
habent affectũ tortum iniqua mollientem ſicut ſc3 p‑
uerſi ⁊ malicioſi quorũ affectio a iuſticie rectitudine
deuiat ⁊ ad iniquitates faciliter ſe obligat.Siles vul‑
pi cui⁹ pedes ſunt torti ⁊ non recti.Et ideo greſſus ei⁹
in omnibus ſunt obliqui.Sic vere pedes affectionum
iſtarum rectitudine ⁊ veritate carent.Et ideo greſſus
ſuorum operum a iuſticia titubant ⁊ vacillant.Si eñ
affectio ſit torta ⁊ iniuſta neceſſe eſt q̄ operatio ſit ini
qua.Sap.ij.Dixerunt impij apud ſe cogitantes nõ re‑
cte Sequit.Venite circumueniamus iuſtum quoniaʒ
inutilis eſt nobis morte turpiſſima condemnemus eũ
quia enim non erat recta affectio ſeu cogitatio.Ideo
iniqua ſequitur operatio.Iſti ſimiles ſunt vulcano.de
quo dicunt fabule.q̄ quia dum iuno ipſum pareret in
terrã cecidit ideo perpetuo claudus fuit Et quia erat
turpiſſimus ideo de celo ⁊ de deorũ cõſortio eſt eiectus
Tales ſunt malicioſi quos iuno.i.dyabolus partunt
et pducit.Iſti enim pro eo q̄ ad terraʒ.i.ad terrena per
auariciam cadunt claudi.torti ⁊ malicioſi in affectiõe
efficiuntur.⁊ q2 etiã turpes ſunt moribus.ideo a para
diſo a deo ⁊ angelorũ cõſortio excluduntur.ij.Regũ.ix.
Erat aũt miphiboſeph claudus vtroq̄ pede.hñt igit
affectum tortũ iniq̄ molientẽ.¶ Quarto dico.q̄ im
pij hñt affectum longuʒ ad ſuos tranſeuntẽ:et tales
potiſſime ſunt illi qui affectu carnali nimis diligunt
filios ⁊ parentes.In quo pculdubio nos eccleſiaſtici
ſumus p̄ ceteris vicioſi quos amor nepotũ ⁊ filiorũ ta
liter trahit q̄ alibi nõ cogitat aut intẽdit.In mõtib⁹
etiã caſpijs pꝑe alanos eſt vna regio vbi filij comedũt
patres ſuos.Aiũt eñ q̄ melius ẽ ipſos mortuos cõce‑
dere q̄ terre vermib⁹ cõmendare.Sic vere nos eccle‑
ſiaſticos filij noſtri.i.parentes carnales comedũt in‑
q̄tum pꝑter nimiũ affectum quẽ habem⁹ ad eos nos
corrodũt.⁊ inq̄tuʒ dãnationis nr̄e cauſa ⁊ occaſio exi
ſtunt.Eze.v.Filij comedẽt patres ſuos.Multi igitur
eccleſiaſtici ſimiles ſunt cancro.q̄ ſc3 in tempeſtate ſo
lent adherere lapillis.Sic iſti nullũ hñt ſolatiuʒ niſi
dum amplexantur lapides.ideſt ſuos ignaros nepo
tulos:⁊ parentes.Job.xxiiij.Non hñtes velamen am
plexantur lapides.Habent igitur affectum longũ ad
ſuos tranſeuntem.¶ Quinto habent affectum altuʒ
ardua ambientem.Sed vide de ambitione infra ⁊ in
tabula.Et cõpara iſtos leponi.ſicut infra de circuire
in littera.C.Sic igitur patet q̄ mali hñt multiplices
malũ affectuʒ.ſ.baſſum:ſtrictum:tortũ:longum.et al
tum ⁊c.⁊ ſic ſufficit.vide in tabula.

Afferre.

idẽ eſt qđ aliquid ferre.i.aliquẽ ferre vnde nota q̄ in ſcriptura inuenitur quadruplex afferre.ſ.afferre.obedientie:beniuolẽtie:
iniuſticie ⁊ auaricie.¶ Eſt igit primo vnũ afferre obe
diẽtie:⁊ iſtud eſt illud quo iuſti afferũt bono corde.i.
optimo recipiũt verbũ ⁊ afferũt fructũ i patiẽtia Luc.
viij.Dico igit p̄rio q̄ ſicut arbor affert fructũ ſuũ i orto
patrifamilias.ſic ⁊ nos i orto xp̄i qui ẽ eccleſia debem⁹
afferre fruct⁹ multiplicis vbertatis.Sicut eñ arbor
primo affert folia exterioris cõuerſationis.Sic ⁊ nos
debem⁹ afferre folia exterioris ꝯuerſatiõis:flores ite
rioris affectiõis.fruct⁹ vtilioris opatiõis.et ſicut ſunt
aliq̄ fruct⁹ pꝑe terrã q̄ ſunt iſipidi ⁊ ſupi⁹ circa ſum
mitatẽ q̄ ſunt lapidi ⁊ maturi.Sic vere nos i vita iſta
dũ ſum⁹ circa terrã debem⁹ portare fruct⁹ grarũ.la‑
borũ:operũ ⁊ virtutũ q̄ p tpe hui⁹ vite ſunt iſipidi et
acerbi.ſ3 qñ erim⁹ in ſummitate culminis padiſi.tũc
fruct⁹ dulces eterne glorie pferem⁹.q2 ſicut dr̄ Heb.
xij.Omnis diſciplina in pñti videt nõ ẽe gaudij ſ3 me‑
roris:poſtea aũt fructũ pacatiſſimũ exercitatis p eam
reddet.⁊ ſicut eadẽ arbor qñq̄ plura genera fructuum
affert.Et idẽ hõ affert qñq̄ plura genera munerũ.Sic
et nos debem⁹ afferre plura gñ̃a grarũ.operuʒ ⁊ virtu
tum.Ideo dicat homo illud.Eſa.lx.Pro ere afferã au
rum.⁊ p ferro argentuʒ.p lignis es ⁊ p lapidib⁹ ferrũ
In quib⁹ oſtẽdit.q̄ ſicut terra affert quattuor genera
metallorum.ſ.auruʒ:argentuʒ:ferruʒ ⁊ es.Ita nos de
bemus afferre quattuor virtutes.ſ.
Honeſtatis ſplẽdorẽ.Aurũ.
Caſtitatis candorẽ.argentũ.
Cõtritionis meſtitudinẽ.es.
Durationis fortitudinẽ.ferrũ.
Debem⁹ igit afferre ſplẽdorẽ honeſtatiſ.q2.ſ.nos debe
mus afferre aurũ qđ ſup oĩa alia metalla ſplẽdet ⁊ põ
derat ⁊ ſignat honeſtateʒ que exterius in oculis hoim
ſplendet per bonam couerſationem.exemplũ ⁊ opera
tionẽ:⁊ ponderat per maturitatẽ ⁊ diſcretionem.Ideo
dicitur Eſa.lx.Omnes de ſaba venient aurũ ⁊ thus de
ferentes.q2.ſ.nos debem⁹ afferre auruʒ.i.ſplendorem
honeſtatis:⁊ pondus maturitatis.⁊ thus redolentie
⁊ famoſitatiſ.Sicut enim videmus de iſtis fructibus
qui dicuntur citrones.qui fructus aurei coloris.q̄ il
illi ſunt meliores qui ſunt ponderoſiores:et hoc quia
tunc ſucco et humore vt communiter pleniores.Sic
vere chariſſimi inter nos qui debemus eſſe aurei et
honeſti illi meliores debent dici qui per maturitateʒ
plus ponderant.Et hoc q2 tunc in ſucco ⁊ humido de
uotionis

Ayuntamiento de Madrid

uotionis ⁊ gratie plus abundāt ⁊ exultant. Jſte eſt fru
ctus quē ſumme diligit deus. Uñ dicit Geñ. xxvij. Af-
fer mihi de venatione tua vt comedam ⁊ benedicat ti
bi aīa mea. q: vere ipſe deus talibꝰ fructibꝰ recreatur
ſcꝫ bonis operibꝰ ⁊ honeſtis. Tales fructus nō portāt
inſolētes ⁊ leues perſone que recte ſunt ſimiles cardo-
nibꝰ qui ſunt herbe ſpinoſe ⁊ pungitiue: qui loco fru-
ctus afferūt quaſdā lanugines ita leues ꝙ a vento di
ſperguntur cū quodā peſtifero ſemine infructuoſo in-
fra incluſo. Sic vere mali pungitiui ⁊ iniurioſi nullū
fructū bonoꝝ operū ꝓferunt: ſed quedā opera inſolen
tia lanuginoſa et leuia. q: ventus vanitatis importat
q: ſ. ad intentionē inanis glorie faciūt quicq̄d agunt
vnde Hiere. x. Uana ſunt opera ⁊ riſu digna. Non ſic
chariſſimi nō. ſed afferamus ſplēdorē honeſtatis. au-
rum. Nee. viij. Egredimini in montē ⁊ afferte frondes
oliue arboriſq; pulcherrime. i. honeſtatis pulchritudi
nem ⁊ virorē. Unde etiā de iſto argento dr̄ Hiere. x. Ar
gentū eſt argēto inuolutū de tharſis affert. affert igitur
ſplendorē honeſtatis. ¶ Scd̄o debemus afferre. can
C dorē caſtitatis. Argentū. Per argentū em̄ qđ eſt me-
tallū ceteris cādidius intelligit virtus ⁊ puritas caſti
tatis q̄ albū ⁊ purū facit ſuū poſſeſſorē. Figura Exod.
xxxviij. vbi dr̄. Qđ columne atrij tabernaculi federis
fuerūt veſtite argēto. ad denotādū ꝙ nos alij eccleſia
ſtici ⁊ xp̄iani q̄ ſumus colūne in atrio eccleſie militan
tis. ꝙ quidē atriū ſtat ante tabernaculū federis eccle
ſie triūphātis. debemꝰ eſſe veſtiti argēto. i. cādida pu
ritate. atq; mundiſſima caſtitate. q: iſta eſt q̄dā veſtis
quā deus multū amat ſibi afferri. p̄s. Afferent regi vir
gines. Sꝫ heu videt ꝙ multis poteſt hodie dici illud
Eſa. j. Argentū tuum verſum eſt in ſcoriā. vinū tuum
mixtum eſt aqua. q: vere ſua caſtitas in ſcoriā luxurie
et feditatis cōuertit. ⁊ vinū ſue ꝑfectionis ⁊ gratie in
aquā voluptatis ⁊ caſtrimargie cōmutat. Jſti ſunt ſi-
miles ſambuco: q̄ eſt arbor grauis odoris ⁊ in folijs ⁊
in fructu ⁊ iſta affert quoſdā fructus nō albos ſed ni-
gros. nō mundos ſed immūdos: q̄ etiā maculāt ⁊ con
tamināt cōtingētes. Sic vere luxurioſi hodie afferūt
fructus ⁊ folia. i. verba ⁊ opera q̄ fetentis ſunt odoris
vel ardoris ꝑ infamie vilitatem ⁊ immūdicie feditatē
Nā q: fructus. i. opera taliū ſunt nigra fetida ⁊ macu
lata turpia: luxurioſa ⁊ alioꝝ maculatiua ⁊ corrupti-
ua. Ideo tā de ipſoꝝ fructibꝰ q̄ folijs. i. tā de eoꝝ ope
ribꝰ q̄ verbis fetor infamie euaporat. Nō ſic chariſſi-
mi nō. Sed ſimꝰ ſicut Magdalena Luc. vij. Que attu
lit alabaſtrū vnguenti. q: vere nos debemꝰ eſſe maria
per acredinē penitētie. Afferre alabaſtrū qui eſt lapis
candidus ꝑ albedinē continētie. et habere vnguentū
odoriferū ꝓcioſum per dulcedinē redolētie. Debemꝰ
igitur afferre candorē caſtitatis. argentū. vnde Xp̄us
dicit. iiij. Reg. ij. Afferte mihi vas nouū. i. continentie
D puritatē. ¶ Tertio dico ꝙ nos debemꝰ afferre meſti
tudinē cōtritiōis: qđ oſtendit cū dr̄. Es. Es em̄ qđ fa-
cit amarū quicq̄d in eo cōtinet. ſignat virtutem cōfeſ-
ſionis ⁊ cōſiderationis que mentē humanā amaricat
⁊ cōturbat. Figura de altari holocauſtoꝝ cum ſuis va
ſis ⁊ inſtrumentis q̄ oīa fuerunt erea. ſicut bene expo
nitur ſupra ibi. Accipere. C. q: vere ſi nos volumus eē
altare dei: ita ꝙ ſacrificia bonoꝝ operū in nobis dn̄o
offerant: neceſſe eſt ꝙ nos ſimus erei ꝑ cōtritionē ama
ritudinē ⁊ merorē. Uñ. j. Para. cap. xxij. Pondus eris
erit innumerabile. Figura Ezech. xxiiij. vbi dicitur. de
quadā olla. Pone inquit eā ſup ꝑ prunas vacuam vt in
caleſcat. ⁊ liquefiat es eius ⁊ confletur in medio eius
inquinamentū eius ⁊ conſumatur rubigo eius. Jſta
olla chariſſimi ſignat humanam conſcientiā ſeu men
tem: que ſemper per cogitationes ⁊ deſideria fluctuat
et ebullit. q̄ reuera debet eſſe erea per amaritudinem
contritionis. vt dictum eſt. Jſta enim debet poni ſup
prunas. ideſt ſuper ignem purgatorij ⁊ inferni per tor
mentoꝝ cōſiderationē. debet eſſe vacua per ſue imp-
fectionis meditationē: debet caleſcere per feruorem
et deuotionē: debet liquefacere per merorē ⁊ contritio
nem. et ita cōflabit per penitētie depurationem ⁊ inq̄
namentū: ⁊ rubigo peccatorum ſuorum cōſumetur et
annihilabitur per cōfeſſionem ⁊ ſatiſfactionem. Sicut
enim videmus ꝙ alique arbores afferunt fructꝰ ama
ros qui magis ſunt medicinales q̄ dulces. ſicut patꝫ
de amigdalis. Sic vere chariſſimi magis ē nobis me
diciale ⁊ vtile afferre fructus amaros q̄ dulces. ideſt
habere amaritudinem cōtritionis q̄ dulcedinē mun
dane cōſolationis. quia beati qui nunc lugent qm̄ ipſi
conſolabūtur Matth. v. q: ſicut dr̄ Eccl̄es. vij. Meliꝰ
eſt ire ad domū luctus q̄ ad domū conuiuij: quia pro
certo plus proficit lugere per cōtritionē ⁊ futurorum
meditationē q̄ conuiuare per tēporalē cōſolationem
Debemus igit habere ⁊ afferre cōtritionis meſtitudi
nem. De qua poteſt dici illud Daniel. xiiij. Attulerūt
cinerē ⁊ cribrauit per totū tēplū. Es. ¶ Quarto debe E
mus afferre durationis fortitudinē. Ferrū inquit. Per
ferrum em̄ qđ eſt fortiſſimū ⁊ duriſſimū metallum. In-
telligitur fortitudo firmitas. ſ. perſeuerantie ⁊ cōſtan-
tie. quā pro certo nos debemꝰ afferre: portare ⁊ habe-
re. ſimiles lignis ſethim que ita ſunt fortia ⁊ durabilia
ꝙ nec aqua putreſcūt. nec igne cremātur vt dicit Jſiđ.
Sic vere nos debemus eſſe fortes ꝑſeuerantes ⁊ cōſtā
tes: q: nec aqua voluptatis: nec igne aduerſitatis de-
bet nos per aliqđ peccatū rumpere vel cremare. Figura
Exo. xxv. vbi precipit. Qđ arca teſtamēti ⁊ altare thi-
miamatis fierent de lignis ſethim. Ad denotandū. ꝙ
illi qui in eccleſia ſunt arca teſtamēti: ⁊ altare thimia
matis, ideſt eccleſiaſtici ⁊ prelati: ⁊ etiā alij xp̄iani qui
debent eſſe arca in qua teſtamentū ⁊ tabule legis ⁊ fi-
dei. manna deuotionis ⁊ virga correctionis debēt eſſe
Et etiā altare. in quo deo bona debēt opera immola-
ri. Nos dico debemꝰ eſſe de lignis ſethim ꝑ imputri-
bilem perſeuerātie firmitatē. Ferrū inquit Deut. viij.
Cuiꝰ inq̄t lapides ferrū ſunt. Nā ſicut fructus quē af-
fert arbor tanto eſt melior quāto poteſt diutius cōſer
uari. Sic vere opera noſtra tanto ſunt meliora quāto
durabiliora Joh. xv. Elegi vos vt eatis ⁊ fructū affera-
tis ⁊ fructus veſter maneat. vbi oſtendit ꝙ nos debe-
mus habere. Moralē vtilitatē. elegi vos. Profectus
agilitatē: eatis. Operū fertilitatē: et fructū afferatis.
Durantem ſtabilitatē. ⁊ fructus veſter maneat. Sic
igitur dico ꝙ nos debemus afferre.
Fortitudinē durationis.
Meſtitudinē cōtritionis.
Pulchritudinē caſtitatis.
Gratitudinē honeſtatis.
Et ſupra circa hec. ¶ Itē nota ꝙ nos debemus affer- F
re. Doctrinā ſpeculātibꝰ. vt informent. Uigorē militā
tibus. vt roborentur. Coronā triūphātibꝰ vt premient
Ueniā penitētibꝰ. vt cōſolent. Fomentū indigentibꝰ.
vt nutriant. Tormētū delinquētibꝰ. vt puniant. Uult
igit deus afferri doctrinā ſpeculātibꝰ. ſimilis ſoli qui
lumen ſuū affert mundo Neemie. viij. Dixerūt eſdre
ſcribe vt afferret librū legis. Itē fortitudinē militanti
bus. vt ſol qui affert ⁊ cōfert fortitudinē ⁊ vigorē. Patꝫ
de homine qui de die poteſt melius operari q̄ de no-
cte. Luce. vij. Attulit mulier alabaſtrum. qui eſt lapis
durus ſignās firmitatem ⁊ vigorē. Item affert coronā
triūphantibus zach. xj. Afferte mihi mercedē meam.
Item vult afferri veniā penitētibꝰ. Unde Dañ. xiij. Af
ferte mihi oleum quo vngar. Deus enim in clemētia
facta pauperibus dicit ſe inungi Mat. xxv. Qđ vni ex
his feciſtis mihi feciſtis. Item vult afferre fomentū
indigentibus. Unde. iij. Reg. xvij. Affer mihi buccellā
panis. Item vult afferri tormentū delinquentibꝰ. j.
Reg. xix. Afferte eum ad me vt in lecto occidatur. Pu-
nitio enim maloꝝ eſt quidam fructus iuſticie quem ſi
bi deus a iudicibus vult afferri. j. Reg. xvij. de Dauid
bono iudice dicitur. Qđ ipſe attulit in hieruſalem ca-
put philiſtei. Jſtud eſt igitur obedientie executiue.
¶ Itē nota ꝙ ad deum afferūtur ſcꝫ. G

Ayuntamiento de Madrid

Iuuenes ſicut ad doctorem.
Infirmi.ſicut ad curatorē.
Iuſti.ſicut ad premiatorē.
Iniuſti.ſicut ad correctorē.
Iſte em̄ eſt iuuenū ⁊ innocētiū doctor. Ideo dicit.ps.
Afferte dn̄o filios arietū.Et Mar.xj. Attuli ad te fi=
liū meū.figura.iiij.Reg.ij. Ubi Helyſeus ꝑcepit ſibi
afferri vas nouū in quo poſuit ſal vt ſanaret ſterilitas
terre.q̄r.ſ.qn̄ homo a ſua nouitate ⁊ iuuētute affertur
ad Helyſeū.i.ad deū ⁊ in eo cōuertit⁊ affertur.ipſe deꝰ
ponit in eo ſal diſcretionis ⁊ ſapiētie.⁊ ſic terrā ſue fra
gilis humane nature a ſterilitate bonoꝝ operū: que ꝑ
peccatū inducit liberat atqꝫ ſanat.Nam ſicut multuꝫ
diuites diligūt afferri ſibi fructꝰ in ipſorum nouitate.
Sic deus ſibi vult cōuerti homines in ſua iuuentute.
Numeri.xiij.Afferte nobis de fructibus terre.Iſte eſt
errātiuꝫ ⁊ deuiantium ductor.figura.j. Para.xv.vbi
Dauid precepit.Q̄ŏ afferrent arcā in locū ſuuꝫ.ad de
notandū ꝙ deus illos qui per pctm̄ ſunt extra locum
ſuuꝫ.i.extra ſtatum gratie ⁊ ſalutis:ipſe ibidē facit fer
ri ⁊ adduci.Mat.xvij.Et Mar.ix.Afferte illū ad me.
¶ Itē ſcd̄o.Iſte eſt infirmoꝝ curator. Et ideo ſcꝫ nos
alij qui ſumus infirmi per fragilitatē et peccatum de=
bemus ad eū afferri tāq̄ ad medicum vt ſanemur.fi=
gura.de infirmis qui ad deū ⁊ apoſtolos efferebātur
vt ſanarentur.vt dr̄ Marci.j.Afferebāt ad eum omēs
male habentes.¶ Itē iſte eſt iuſtoꝝ premiator. Sap.
x.ca.Nō dereliquit eos donec afferret ſceptruꝫ regni.
¶ Item ipſe eſt maloꝝ condēnator.Ideo ſcꝫ ad eum
in iudicio afferuntur vt iudicentur ⁊ condēnentur.iij.
Reg.iij.Afferte mihi gladiū.vt dixit Salomon ⁊ pre=
cepit truncari puerū mortuum.q̄r.ſ. in iudicio ipſe rex
Salomon.ſ.Chriſtus cū gladio ſue iuſticie truncabit
et ſecabit ꝑ mortē eternā pueros peccatores. Eſa.lxv.
Puer cētuꝫ annoꝝ morietur.figura.j.Reg.xix.vbi Saul
precepit ſibi afferri Dauid infirmū de lecto vt occide
retur. Sic vere chriſtus infirmos peccatores de lecto
h, mundane ꝓſperitatis ſibi faciet afferri.ſ.per mortem
ad iudiciuꝫ vt in inferno perpetuo occidant. ¶ Nota
adhuc circa hoc iteruꝫ.Q̄ŏ ſicut arbor que bene colit
et in bona terra plantatur.affert fructus. Sic hō fru=
ctus bonoꝝ operū producit qn̄ per virtutes ⁊ gratias
ſeipſum viſitat atqꝫ colit.Apoc.xxij.Ex vtraqꝫ parte flu
minis lignum vite afferens fructus vbi oſtenditur.ꝙ
ſicut tria req̄runtur in arbore ad hoc ꝙ poſſit fertili=
ter afferre fructum videlicet.
Ut humectetur.
Ut viſitetur.
Ut vegetetur.
Uel vt cultum ſubeat.
Ut aqua madeat.
Ut lutum habeat.
Sic in arbore ſpirituali ī hoīe ad hoc ꝙ fructū gratie
et glorie in futuro afferat. neceſſe eſt ipſum viſitari ꝑ
diligētiā curioſam ex vtraqꝫ parte. Humectari per in
fluentiā virtuoſam fluminis.vegetari ꝑ affluētiā gra
tioſam.q̄r.ſ.debet eſſe lignū vite.i.habens vitā gratie.
¶ Dico igitur primo ꝙ nos debemꝰ per diligentiam
viſitari.Ex vtraqꝫ parte inquit.Nā ſicut arbor ⁊ vinea
diligenter viſitat. ex omni parte circuitur. fodit ⁊ pur
gatur.Sic vere homo debet a ratione diligenter viſi=
tari per circūſpectionē.q̄r.ſ.ex omni parte ſeipſum cō=
ſiderare.ſ.qualis fuit in ingreſſu. q̄r ſperma fetidum.
Qualis eſt in ꝓgreſſu.quia ſaccus ſtercoruꝫ.Qualis
erit in egreſſu.q̄r cibus vermium.Item ſe debet circui
re per diſcuſſionē q̄tum ad mores.ſ.
Quantum deficit.
Quantum officit.
Quantum proficit.
¶ Itē ꝙ ad virtutes ⁊ peccata.ſ.q̄tum omittit.q̄tum
cōmittit.q̄tum amittit.Item q̄tum ad bona recepta
ꝙ.ſ.recipit in creatione quia eſſentiā.ꝙ in recreatiōe
q̄r gratiā.ꝙ in futura premiatione. q̄r gloriaꝫ. Item ſe
debet adhuc circūſpicere q̄tum ad tormenta.ꝙ.ſ. hō
patitur in hac vita.Quid in morte.quid ī purgatorio
quid in iudicio. quid in inferno. Et ad talē circuitū fa
ciēdū mouemur Eſa.xxiij.Surge circui ciuitatē.Sur=
ge inquit ꝑ terrenoꝝ abominationē. Circui ꝑ futuro
rum cōſiderationē.ciuitatē.i.perſone tue ſtatū ⁊ cōdi=
tionē.Et ſic ſi fueris. Circuitus ꝑ diſcretionē. foſſus
per penitētie macerationē.Purgatꝰ ꝑ cōfeſſionē.fru
ctus bonoꝝ operū gratie etiā ⁊ glorie auferes ⁊ produ
ces que quidē circūſpectio oſtenditur quando dicitur
Ex vtraqꝫ parte quia.ſ.
Et ex parte corporis.
Et ex parte anime.
Et ex parte principij.
Et ex parte finis.
Nos debemꝰ circūſpicere noſmetipſos ſimiles aquile
de qua dicit Piniꝰ.ꝙ qn̄ ſedet ſup̱ rupē ſepiſſime cir
cūſpicit.Unde prout dicit: ſua cōtinentia eſt.vel reſpi
cere ſolē:ſuos vngues:vel reſpicere circūquaqꝫ.Sic ve
re chariſſimi nos qui ſedemꝰ in rupe.i.in duricia pre=
ſentis memorie.vel ī rupe.i.ī celſitudine alicuiꝰ digni
tatis debemꝰ eſſe diſcreti ⁊ circūſpecti.q̄r.ſ.nos debe=
mus reſpicere ſolē.i.dei eterne glorie claritatē ⁊ felici
tatē.Item ꝓprios vngues curuos:⁊ de nobis naſcen=
tes.i.noſtroꝝ defectuū ⁊ naturaliū⁊ moraliū multipli
citatē:turpitudineꝫ ⁊ curuitatem:⁊ noſtroꝝ operum
pungitiuam acuitatem.Item vndiqꝫ circūſpicere.ſ.ad
exteriora ad ſuperiora.ad preſentia.⁊ ad futura.ſcilicꝫ
conſiderando quanta eſt.
Tēporalium fallacitas.
Supernaliū felicitas.
Infernalium crudelitas.
Ex vtraqꝫ igitur parte debemꝰ circūſpicere:vt.ſ.meliꝰ
poſſimus a periculis ꝓcauere. Et ideo dicat quilibet
illud Eccli.xxiiij.Penetrabo inferiores partes terre.
q̄r.ſ.terrā.i.terreſtrē naturā noſtrā debemus per circū
ſpectionē penetrare et videre:circuire ⁊ cōſiderare. q̄
tum ad oēs partes eius.vt ſic arbor cōſcientie nr̄e be=
ne circūdata ⁊ purgata:bonos fructꝰ afferat ⁊ produ=
cat.figurati in Apo.j.In illo qui habebat gladium ex
vtraqꝫ parte acutū. Gladius iſte eſt humana rō: que
vtraqꝫ parte ſicut dictū eſt debet ſcindere:circūſpicere
et videre.⁊ ſic nos erimꝰ de illis de q̄bus dr̄ Mat.xiij.
Marc.iiij.Luc.viij.Hi ſunt qui corde bono ⁊ optimo
ſuſcipiūt verbū ⁊ fructū afferūt ī patiētia.Debemꝰ igi
tur ꝑ diligētiā viſitare.circuiri.frequētari.¶ Scd̄o di
co ꝙ nos debemus ꝑ afluentiaꝫ humectari fluminis.
Sicut eīm videmꝰ ꝙ plāte tunc melius afferūt fructū
qn̄ cōpetēter rigantur.Sic vere hō tūc melius fructifi
cat per bona opera ⁊ fructus gratie ⁊ glorie circuit et
melius affert:qn̄ ſpiritualiter rigat.⁊ ideo hō debet eē
ſicut paradiſus terreſtris:qui ſicut dr̄ Gen.ij. Habet
quattuor fluuios ipſum cōtinue irrigantes. Sic vere
chariſſimi nos debemꝰ quattuor fluminibus.i.quat=
tuor virtutibꝰ irrigari:⁊ iſti ſunt fluuiꝰ deuotiōis flu
uius donoꝝ ⁊ ſpūalis cōſolationis fluuius pietatis et
cōpaſſiōis.fluuius ſcripture ⁊ inſtructiōis ⁊ doctrine
et lectionis.vt ſic ſpūaliter hūectati fructꝰ multipli=
ces afferamus.Et iō de quolibet tali pōt dici illd̄ Ioh.
vij.De vētre eiꝰ fluēt aque viue.Et illud ps.fluminis
impetus letificat ciuitatē dei.i.aīam.⁊.j.Para.xj.At
tulerūt aquā ad dauid vt biberet.ſed heu deus q̄ mul
ti ſunt hodie qui iſtis fluminibꝰ nō rigant. immo flu=
uijs alijs cōtra ſalutē anime multotiēs irrorant. lamē
tātes cū dauid.Sup̱ flumina babylonis ſedimus ⁊ fle
uimus.Babylon iſta chariſſimi.q̄ interp̄tatur cōfu=
ſio ſignat mūdum.vbi oīa ſunt cōfuſa cuius flumina
ſunt hodie varia atqꝫ multa.ſ.
Fluxus mundane ꝓſperitatis. i
Fluxus humane carnalitatis.
Fluxus veſane aduerſitatis.
Sup̱ iſta igit flumina hodie multa genera. pctōꝝ di=
cunt ſedere ⁊ quieſcere.per deſiderium ⁊ affectionē: ⁊
flere

Ayuntamiento de Madrid

flere ꝑ timorē ꝛ deſperationē. Sedēt igiṫ ſuꝑ flumina proſperitatis diuites ꝛ delicioſi. Iſte eſt nilus fluui⁹ turbidus: q̄ irrigat egyptū in quo ſunt crocodili. ꝛ hypocami q̄ ſunt eq̄ fluuiales: q̄ de fluuio exeuntes circūiacētes ſegetes depaſcunṫ. Sic vere in fluuio mundane ꝓſperitatis q̄ egyptū.i.mūdū iſtū tenebroſum irrigant et fecūdāt. habitāt hodie crocodili.i.diuites et potētes q̄ more crocodilli q̄ p̄c duritia obſtinationis impenetrabiles pñt dici. Sūt etiā ibi hypocami.i.carnales ꝛ delicioſi: q̄ more equoꝝ ad luxuriā ꝛ laſciuiaꝫ ſunt feruentes: ꝛ per gulā ꝛ caſtrimargiā oēs circūiacētes delicias ſunt deuorātes. Et ideo tales reꝑhēduntur Hier.ij. vbi dr̄. Et nūc quid tibi vis in via egypti. vt bibas aquā turbidā: Et q̄d tibi vis in via aſſirioꝝ vt bibas aquā fluminis.q.d.nō eſt tibi bonū. ¶ Scḋs fluuius iſtius babylonis eſt fluui⁹ carnalitatis. ꝛ iſte ſimilis eſt eufrati q̄ ad litterā tranſit per babyloniā: et interp̄taṫ humus ad quē deſcēdētes bubali. ſicut dicit plinius in inguinib⁹ circūiacētib⁹ taliter ſuis cornibus alligant ꝙ fugere nō valētes a venatorib⁹ capiūtur. Sic vere circa fluuiuꝫ carnalitatis q̄ recte poteſt dici hum⁹ eo ꝙ ois carnalitas ſuꝑ fedis humorib⁹ eſt fundata: ſunt hodie multa inguina.i. multa carnalia delectabilia. vtpote pulchre mulieres: ꝛ talia quibus dū incaute bubali.i.hoīes appropinquāt taliter q̄ſiq̄ per malas cōplacētias alligaṫ: ꝙ vix̄ poſſunt amplius reſilire. quinimo ibidē vſq̄ ad mortē pſeuerantes a venatorib⁹ demonib⁹ capiuṫ. Et talis fluui⁹ fuit figuratus Eſai.xxxiiij. vbi dr̄. Cōuertenṫ torrētes ei⁹ in picē: ꝛ hum⁹ ei⁹ in picē ardētē. nocte et die nō extinguiṫ. q̄ vere fluui⁹ carnalitatis habet. Lōgū tenorē.ꝑ picē. ſedū odorē. picē ardentē. fortē ardorē. nocte et die. nō extinguiṫ. ¶ Tertius fluuius eſt crudelitatis: ꝛ iſte eſt fluui⁹ igneus de quo dr̄ Danielis.vij. fluui⁹ igne⁹ ra pidusq̄ egrediebaṫ a facie ſedētis in throno. Quia vere ab illis q̄ ſedēt i throno iudiciarie poteſtatis egredi et hodie fluui⁹ igne⁹ crudelitatis ꝛ rapacitatis. a quo vicini ꝛ ſubditi abſorbenṫ ꝛ inflāmanṫ et deuorantur. ¶ Quartus fluui⁹ eſt aduerſitatis. Et iſte eſt fluui⁹ qui a morte ꝛ infirmitatib⁹ incipiēs peccatores in infernū detrahit atq̄ portat. Iſte eſt fluuius dānatiōis qui a fonte ꝓgrediēs ad mare terminaṫ. q2.ſ.eterna dānatio a fonte.i.a dulcedie deliciarū egrediṫ. vbi ſumit principiū. ꝛ in mari.i.infernali amaritudine terminaṫ Et iſte eſt fluuius cocyti. de quo dr̄ Iob.xxi.ca. Dulcis fuit glaries cocyti. et poſt ſe oēm hoiem trahit ꝛ añ ſe innumerabiles. Glaree.i.cocyti.lapilli.i.fluuij iſfernalis. hoc eſt dictu. Ipſi dānati inueniūt in vita iſta dulcedinē ꝓſperitatis. Et iō finaliter trahunṫ ad amaritudinē eterne aduerſitatis. Iſta igiṫ ſunt quattuor flumina babylonis q̄b⁹ hoies irrigati fruct⁹ bonoꝝ operuꝫ non ꝓducūt. Nō ſic chariſſimi nō. Nō irrigemur iſtis fluminib⁹.ſꝫ fluminib⁹ ꝑadiſi. vt ſupra dictū eſt. Et ſic afferre poterimus fruct⁹ bonos. Ezec.xxxi. flumina eius manabāt in circuitu ei⁹. Et ita nos poterimus eē ſicut lignū q̄d plātatū eſt ſecus decurſus aquaruꝫ. q̄d fructū ſuū dabit in tp̄e ſuo. Sic igiṫ ptꝫ: ꝙ nos debem⁹ per affluētiā humectari. flumis inq̄t. ¶ Tertio dico ꝙ ſi fructus bonos volum⁹ afferre nos debemus ꝑ dei grām vegetari. lignū inquit vite. Sicut eñ arbor nō ꝓfert fructus niſi habeat vitā vegetatiuā intrinſece. Sic nec hō ſpūales ꝑdictos fruct⁹ pōt afferre niſi intrinſece vita diuine grē charitatis ꝛ influentie vegeteṫ. Patꝫ de pctōribus q̄ ſunt ſicut lignū mortuū atq̄ ſiccum in quibus nō afferuntur.

Folia ſane locutionis.
Flores pure affectionis.
Fructus bone operationis.

Et ideo nō reſtat niſi q̄d ois arbor q̄ nō facit fructum bonum excidatur ꝛ in ignem mittatur Luce.iij. ꝛ Ioh.xv. Omnem palmitem in me non ferentē fructum tollet eum ꝛ omnē qui fert fructum purgabit eum vt fructum plus afferat. Simus igitur lignum vite. vita grē vegetati vt de nobis poſſit intelligi illud Gene.ij. Lignū quoq̄ vite in medio paradiſi. Simus dico lignū q̄d naturaliter eſt tenerum: per pietatē tenerā. habeamus vitā. ideſt operādi virtuoſitatē. ꝛ ſic finaliter poterimus eſſe in medio paradiſi ꝑ eternā beatitudinē ꝛ felicitatē. Patꝫ igiṫ chariſſimi ꝙ ſi fuerimus vegetati humectati: viſitati ꝙ ad modū arboris afferre poterimus bonos fruct⁹.ſ. fructus bonoꝝ operū: virtutum ꝛ grē in p̄ſenti. ꝛ fructus felicitatis ꝛ glorie in futuro. pꝫ igiṫ ꝙ eſt affectio obediētie. ¶ Scḋo principaliter dico. ꝙ eſt afferre beniuolētie: ꝛ iſtud eſt afferre diuinū quo.ſ. deus affert fidelibus oē bonū. figuratus i illo ligno vite de quo dr̄ Apoc.xxij. Ex vtraq̄ parte fluminis lignū vite afferens fructus.xij. per mēſes ſingulos. de.xij. igiṫ fructib⁹ ſalutaribus quos nobis affert arbor nr̄a fecūdiſſima xp̄us. vide infra. vbi agiṫ de xp̄i paſſiōe. in littera. D. Et breuiter iſte eſt q̄ affert bonū homis. Eſa.lx. Pro ferro afferā argētū: ꝛ etiā exequando mala malis Hiere.xi. Afferaꝫ eīn ſuper eos mala. patꝫ igiṫ ꝙ eſt afferre beniuolētie. ¶ Tertio principaliter dico ꝙ eſt afferre iniuſticie. ꝛ iſtud eſt afferre maloꝝ: q̄.ſ. ſunt ſimiles q̄buſdā terris q̄ ita ſunt ſteriles: ꝙ ſi frumētū ſeminaṫ in illis nō afferūt niſi ſiliginem aut auenā. Sic mali ſatis pñt frumētū.i.bonā doctrinam recipere. quia ſemper ſolent auenā ꝛ ſiliginem.i. opera inutilia afferre ꝛ bonū in malū mutare. Mat.xiij. D ne nōne bonū ſemē ſeminaſti in agro tuo. vnde igiṫ habet zizanias. Abacuc.iij. Arua nō afferēt cibuꝫ. Iſti etiā ſunt ſimiles taxo ꝛ alijs quibuſdam arborib⁹ venenoſis. quia: ſcꝫ iſti cuꝫ ſint mali: opera ferunt mala Matth.vij.cap. Mala arbor malos fructus facit. vnde nota ꝙ afferunt.

Fructus proditionis.
Opus adulationis.
Opus crudelitatis.
Opus cupiditatis.

Opus proditiōis dico ſicut ptꝫ.ij. Reg.iiij. vbi dr̄. Ꝙ illi yſboſeth ꝓditioſe occiderāt. attulerūt caput eius ad dauid. de quo triſte p̄miū reportarūt. Item opus adulationis. Hiere.xi. Ut quid mihi thus de ſaba affertis ꝛ calamū ſuaue olētem.q.d. fumus adulatiōis non placet mihi. Iteꝫ opus crudelitatis: ſicut de illis.iiij. Reg.x. Attulerūt capita filioꝝ regis quos.ſ. crudeliter occiderant. Itē opus cupiditatis Mar.xij. Affer te mihi denariū. verbum pōt eſſe dyaboli. auarū ad pecuniā inuitās. Item opus carnalitatis. Iudicū.xv. Attulerūt hedū ei de capris. Iſtud eſt igiṫ afferre iniuſticie. ¶ Quarto principaliter dico. ꝙ eſt afferre auaricie. quia.ſ. auari ſemper volunt ſibi aliquid afferri. Similes ſanguiſuge que ſemꝑ cupit ſugere. Prouer.xxx. ſanguiſuge due ſunt filie dicētes. affer. affer. vnde verſus. Fers aliq̄d: nō: eſto foras. fero: q̄d: ſatis: intra. Unī nota ꝙ iſti volūt ꝙ eis afferantur carnes. Geñ.xxvij. Afferte mihi duos hedos optimos: piſces. Iohā.xxi. Afferte mihi de piſcibus quos prendidiſtis. pecunie. Act.iiij. Afferebāt precia ꝛ ponebant ante pedes apoſtoloꝝ. vaſa. Dañ.v. Precepit afferri vaſa argentea et aurea ꝛc. Et ſic patet ꝙ eſt afferre. Auaricie. iniuſticie beniuolentie: obediētie. ꝛ hec de afferre ſufficiant. N

Afficere. nota ꝙ afficere idē ē ꝙ moleſtare. lede re vl' nocere. Et ſic nota ꝙ ē. Affectio

Tedij vel laboris.
Odij vel doloris.
Uicij vel fetoris.
Supplicij vel terroris.

Afficiūṫ igiṫ iuſti faſtidio vel labore. Et ſic dicebat Moyſes illud Nume.xi. Inueniaꝫ gratiā in oculis tuis ne tantis afficiar malis. ¶ Itē afficiuntur. boni ſupplicio tedio labore vel dolore. qui.ſ. mali afficiunt bonos tribulationib⁹ infinitis. ſicut xp̄s ap̄lis p̄dicabat Mat.x. Con ſurgēt filij in parētes ꝛ morte eos afficiēt ꝛ eritis odio oibus hoibus ꝓpter nomē meū. Sicut etiā figuraliter poniṫ Mar.xij. Ꝙ aliū ſeruuꝫ capite vulnerauerūt ꝛ cōtumelijs affecerūt. ¶ Item afficiūtur impij flagitio vel fetore.i. vicio carnalitatis. vnde ap̄ſus lo

Ayuntamiento de Madrid

quēs cōtra impudicos dicebat Rom.j. Tradidit illos deus in deſideria cordis eoꝝ in immūdiciā vt cōtumelijs afficiant corpora ſua in ſemetipſis. ¶ Itē afficiuntur reprobi eterno incēdio vel furore. Vñ dñs peccatrici ciuitatis loquiť Nauū.iij. dicēs. Proijciam ſup̱ te abominationes tuas ⁊ cōtumelia afficiā. Sufficit. qꝛ paucē ſunt autoritates. vide vbi iniuria: moleſtia: contumelia: nocere. Et ledere ⁊c.

B **Affigere.** Nota ꝙ affigere nihil aliud eſt: ꝗ̄ aliquid in aliquo figere ⁊ ponere. et vt ibi fortiter adhereat: clauis conſuere vel ligare. Signat igiť affixio ꝑſeuerātiā ⁊ adherētiā ſiue bona fuerit ſiue mala. ⁊ ſic nota ꝙ Xp̄us affigiť cruci vt pēdeat. Juſtus affigiť tēplo vt ibi ſplēdeat. Impius affigitur patibulo vt ibi ſtrideat. Gladius affigiť impio vt ip̄o pereat. Exēplar affigiť in pulpito vt ibi pateat. Deuotus affigiť cruci vt ibi maneat. Penitēs affigiť timori vt dire doleat. Dico igitur ꝙ eſt affixio ſeu cōfixio chriſti in cruce pēdēte figurati. ſ. in ſerpēte eneo affixo palo. Nūe.xxj. ſicut hēs infra. Vñ ipſe eſt q̄ dicit de iudeis zach.xij. Aſpicient ad me quē cōfixerūt. ⁊ Malať.iij. Affiget hō deū ſuū. ¶ Itē eſt affixio iuſti in tēplo ſplēdentis ⁊ ſic affigiť ſpeculū ſtipite. ⁊ cādelabrū in pariete: vt ſibi ſplēdeat vniuerſis. Sic iuſti in eccleſia ꝑſeueranter affiguntur vt cūtis luceāt q̄ in domo ſunt. Figurati.ij. Para.iij. vbi dr̄. ꝙ ſalomō laminas aureas affixit in tēplo per totū. lamine eñ auree iuſtos ſignant qui in tēplo eccleſie ꝑſeuerāter affixi fulgēt ⁊ rutilant ſicut aurū. ¶ Itē eſt affixio impij in patibulo ſtridētis qꝛ. ſ. impij in inferno adherēt ⁊ firmiter affiguntur. Figurati in amon ⁊ filijs eius. de quibꝰ legitur Heſter.viij. ꝙ ipſū ⁊ filios eiꝰ affixerūt cruci. ¶ Itē eſt affixio gladij malos occidentis. ſicut de Joab legiť.ij. Reg.xviij. ꝙ ipſe affixit tres lanceas in corde abſalon. per quas tres cōcupiſcētie intelligūť: que a dyabolo ī corde peccatoris figunť. Sicut etiā de Saul legiť.j. Reg.xix. ꝙ cū lancea niſus eſt cōfigere dauid. ſed ſaluatꝰ eſt: quia diuertit: qꝛ. ſ. Saul abutens dyabolus ſemper nititur lancea tentationis bonos cōfigere. qꝛ tñ ſemp̱ debent ab eo diuertere ⁊ cauere. ¶ Item eſt affixio exēplaris publici patētis. qđ etiā poteſt referri ad ſceleratos: q̄ in patibulis in vijs publicis affiguntur vt ſint alijs in exemplū. Sicut de Moyſe legiť Numeri.xvj. ꝙ lamias factas de thuribulis conſpiratoꝝ qui incendio perierant affixit in altari: vt exemplū eſſent omnibꝰ. vt. ſ. timore ſimilis pene a cōſpirationibus ⁊ ſeditionibꝰ precauerent. ¶ Itē eſt affixio deuoti in cruce ſtudētis: qꝛ ſcꝫ vir deuotꝰ ſeipſum cruci. Xp̄i per deuotionē ⁊ continuā paſſionē affigit. vñ apoſtolus Gallatas.ij. Xp̄o cōfixus ſum cruci. ¶ Itē eſt affixio penitētis dñm timētis. Vñ penitens dicit illud p̄s. Cōfige timore tuo carnes meas. Et illud cōuerſus ſum in erūna mea dū cōfigitur ſpina: ⁊ hac de affixione ⁊ confixione ſatis dr̄. Vel ſi vis nota ꝙ iuſtus debet eſſe. Affixus.

Cruci per compaſſionem. Templo per deuotionē. Timori per contritionem. Et cetera cōcorda ſicut ſupra.

Afflictio. eſt multipliciter ī ſcriptura virtuoſa. ſ. ⁊ vicioſa. Virtuoſa eſt illa qua
A homo ad ſalutem anime ſue affligitur. ⁊ hoc interius per contritionē: ⁊ conſiderationē. Et exterius per carnis macerationem ⁊ correctionem. Et de iſta dr̄ Leui.xv. Omnis anima que afflicta non fuerit die iſto peribit de populo ſuo. Et eſt alia afflictio vicioſa. qua ſcꝫ tyranni affligunt pauperes per crudelitatē: qua etiā auari affligunt ſeipſos per laborem ⁊ ſedulitatē. qua etiam demones affligunt dānatos per tormentorum eternam ſeuiciam ⁊ penalitatē. Et ideo dicitur in p̄s. Afflictus ſum ⁊ humiliatus ſum nimis rugiebā a gemitu cordis mei. ¶ Diſtinguamus igitur aliter ⁊ dicamus: ꝙ eſt. Afflictio ſuſtinenda patienter. Et eſt afflictio contēnenda ſapienter. Dico igitur ꝙ eſt afflictio in patientia ſuſtinenda: ⁊ iſta eſt afflictio penitentie tribulationis ⁊ correctionis. Nā ſicut videmus ꝙ vinea in hyeme ſuſtinet multas afflictiones. ſ. ſciſſiones: foſſiones ⁊ purgationes. vt in eſtate fructus habeat ampliores. Sic vere neceſſe eſt ꝙ in hyeme huiꝰ vite afflictiones: tribulationes et cōtritiones ⁊ correctiones in patientia ſubeamus: vt in eſtate proſperitatis fructus eterne glorie habeamꝰ. qꝛ vt cōiter ille q̄ in hoc mundo affligiť in alio conſolatur. Ideo dr̄ Nūe.j. Afflixi te. nō affligam te vltra dicit dñs. Sicut eñ videmꝰ ꝙ medicus affligit infirmū vt eū ſanet. ſ. dietam aſperā imponendo. ⁊ medicinā amarā immitēdo. Sic vere deus per multas amaritudines tribulationes et deſolationes illos infirmos quos habet in cura ī hoc mūdo permittit affligi. vt eos per ſanitatē eterne glorie cōſoleť eternaliter. Et ideo ꝙ deꝰ intromittit ſe de omnibus tribulatis ⁊ afflictis: pꝫ.iiij. Regū.xiiij. vbi dicitur. Vidit dñs afflictionē iſrael amarā nimis. In quibꝰ verbis ponitur triplex rō quare debemꝰ hmōi tribulationes in patientia ſuſtinere. videlicet. Benignitas dei ꝯtēplātis. Vidit dñs. Luciditas cordis ſpeculātis iſrael. Vtilitas pene tribulantis. Amarā inq̄t nimis. Afflictio eñ que in patiētia ſuſtineť. Attrahit dei reſpectū. Vidit dñs. Deputat cordis affectū: quia facit ipſum eſſe iſrael. Procurat vite profectum. quia amara eſt. ¶ Dico igitur. ꝙ afflictio tribulationis ⁊ contritionis diuini reſpectus dant benignitatem. Vi- C
dit inquit dominus. quia ſcꝫ dominus conſueuit videre oculo ſue miſericordie hoīes deſolatos ⁊ afflictos. ſ. vt ipſos roboret. liberet ⁊ temperet. ¶ Reſpicit enim tribulatos ad eos roborandū. qꝛ vere magnum dat robur militibꝰ. qñ ſciūt ꝙ ille videt eos certare a quo ſūt poſtmodū ſm̄ labores premiandi. Sicut exemplificať de veſpaſiano ꝙ cum eſſet cum romano exercitu in iudea cōſuluerunt duces: ne prelium ingrederetur. ⁊ hoc ne ſi forte periret totus exercitus laberetur: tunc fecit altum ſcaphaldum ſeu ſolariū vnde poſſet preliātem exercitum ſpeculari. vt ſcꝫ benefacientes poſſent premiari. quod ſcientes milites taliter pugnauerunt ꝙ victoriam habuerūt: ſicut ponit Joſephus in libro vbi agit de deſtructione hieruſalē. Ideo dicebat Treñ.j. Vide domine afflictionem meam quoniam erectus eſt inimicus. ¶ Item reſpicit ad liberandū. Sicut eñ aſina tantum diligit pullum: ꝙ videns ipſum in igne intrat ad eum liberandū. vt dicit Iſido. Sic vere deꝰ tantum diligit hominem ꝙ igne afflictionis ⁊ paſſionis intrauit. vt eum de igne eterne tribulationis liberaret. Vnde Exodi.iij. Vidi afflictionem populi mei qui eſt in egypto ⁊ clamorem eius audiui et deſcendi vt liberarem eum. ¶ Tertio reſpicit ad temperandū quia ſicut caladrius ſi reſpicit infirmum. ſignum eſt ꝙ eius infirmitas temperatur et ipſe ſanatur. ⁊ econuerſo. ſi vertit ei dorſum ille infirmus moritur: et eius infirmitas aggrauatur. Sic vere quādo deus videť hominem in mundi afflictionibus: infirmitatibus ⁊ tribulationibus: languidum: quando reſpicit eum oculo ſue dulciſſime pietatis: ſcilicet conſolationem immittendo: ſpem et fiduciam dando. ⁊ virtutem et conſtantiam largiendo: qualem reſpectū petebat dauid ij. Regum.xvj. vbi dicitur. Si forte reſpiciat dominus afflictionem meam et reddat mihi bonū pro maledictione ſcilicet ipſum conſolando. ſpem et fiduciam ꝓmittendo: dolorem tribulationum et tentationum ita temperat: ꝙ ad ſanitatem proſperitatem pacem: et temporalem ac perpetuam ipſe venit. Vnde Eccleſiaſti.xj. Eſt homo marcidus egens recuperatione plus deficiens virtute et abundans paupertate. et oculus dei reſpexit illum in bono. et erexit illum ab humilitate eiꝰ. Quandoqꝫ autem accidit ꝙ iſte caladrius vertit eiꝰ dorſum talibus tribulatis et infirmis. ⁊ tunc non iuuat eos per apertam vel occultam conſolationem. Et tunc ſepe accidit qđ tales per patientiam et deſperationē moriuntur. quia ſcilicet multi ī hoc mūdo affligūtur: vt hic incipientes in infernum tranſeāt de tormento ad tormentum. Exemplum de antiocho.ij. Mach.ix.

Ayuntamiento de Madrid

Machabe.ix. Qui acerbe fuit afflictus ⁊ ibi in doloribꝰ mortuus ⁊ damnatus: Ideo talibus dr̄ Iere.xx. Dorsum ⁊ non faciem ostendā eis in die perditionis eoꝝ dicit dn̄s Deus. cū affligit ⁊ pbat sicut Job ⁊ Tobiā qui erāt boni ⁊ tamē fuerūt afflicti Job.ij.ca. Tu autē commouisti me vt affligerē eū frustra. Itē deus affligit ⁊ purgat sicut nabuchodonosor qui i flagellis fuit emēdatꝰ Dan.iiij. Ideo dr̄ Exo.j. Preposuit eis magistros operū qui affligebāt eos oneribus sed quāto magis opprimebāt eos: tāto magis multiplicabant. Itē deus affligit ⁊ damnat sicut Pharao induratus Eccli.ij. Afflictionem dedit dominus peccatori Item affligit deꝰ ⁊ seipsuꝫ glorificat sicut in ceco nato Job.ix. Qui cecus natus fuit non ꝑpter peccata sua aut suoꝝ. sed vt manifestarent opera dei in illo. Debemus igitur mūdi afflictiones sustinere patienter. q. s. diuini respectus dat benignitatē. Uidi inquit dominꝰ Ideo dicebat dauid in afflictione positus. vidisti domine ne sileas. ne discedas a me Exodi.iij. Uidi afflictionem populi mei ⁊ descendi. vt liberarē eū ⁊c. ¶ Secundo dico ꝙ huiusmodi afflictio mentalis affectus confert puritatem israel: quia sicut collirium mordificatiuuꝫ ita purificat oculos ⁊ superfluos humores abstergit ꝙ claram ⁊ plenam reddit visionem Sic vere afflictio contritionis ⁊ tribulationis ⁊ correctionis que mentē ⁊ carnē mordificant, atq pungunt cor humanū ita purificat ⁊ ab humore carnalitatis abstergit ꝙ visum discretionis ⁊ cōtemplationis sibi restituit ⁊ reducit: Jō consulit Apoc. iij. Collirio inunge oculos tuos vt videas. Et hoc ostēditur cum dicitur. Quod afflictio facit hominē esse israel. idest videntē deum. Nam sicut Jacob existens in afflictione spūali ⁊ corporali. Spūali dico q tunc summe timebat Esau fratrem suum qui contra eum veniebat Corporali: q tunc erat in lucta actuali cum angelo sicut dicitur Gen.xxxij. Tunc dico meruit vocari israel i. videns deum. Et ideo ipse dicit ibidem: Uidi deuꝫ facie ad faciem ⁊ salua facta est anima mea Sic vere quādo homo est in afflictiōe spūali ⁊ corporali Spūali dico que nihil aliud est ꝙ timor ꝯtritio ⁊ futuroꝝ consideratio et maxime timor aduentus christi iesu fratris nostri quem. s. nos scimus cōtra nos ad iudicium venturū Item corporali que nihil aliud est quam correctio tribulatio ⁊ carnis maceratio ⁊ cōtra tētationes lucta ⁊ preliatio: tunc dico nos meremur vocari israel. idest vidētes deum: quia. s. per tales afflictiones cor nostrū depuratur vt deum clarius intueatur que quidem visio fit per gratiā i p̄nti: ⁊ per gloriā in futuro Prima est in enigmate ⁊ imagine: in figura ⁊ in nube. Secūda autē erit aperte nude intrinsece quidditatiue essentialiter ⁊ proprie inquantū. s. ipsi deo placuerit humano se intellectui presentare: Unde dicit apostolus. j. ad Corin. xiij. Ex parte inquit cognoscimus ⁊ ex parte prophetamus cū autē venerit quod perfectū est euacuabitur qd̄ ex parte est videmus enim per speculū in enigmate tūc autē facie ad faciem. Et ideo charissimi: tunc poterit cuilibet nostrū dici illud qd̄ scribitur Gene.xxxij. Non vocaberis vltra iacob sed israel erit nomen tuū. Tunc cessabit tribulatio q nō vocaberis vltra iacob idest luctator. Tunc astabit contemplatio: q tu appellaberis israel: videns deum Tunc vigebit vite longitudo. erit inquit quod denotat stabilitatem durationis: tunc videbit facie sanctitudo nomen inquit tuum: Sic igitur patet charissimi ꝙ huiusmodi afflictio mentalis affe
e ctus continet puritateꝫ israel. ¶ Tertio dico ꝙ huiusmodi afflictio profectus confert vbertatem qd̄ ostenditur cum dicitur amaram In rebus medicinalibus vt communiter illa sunt vtiliora que sunt amariora: sicut patet de amigdalis: sicut infra patet de mirrha que est species amarissima ⁊ tamen vtilissima ⁊ nobilissima Sic vere mundi afflictio: cōtritio: correctio. tribulatio q̄uis sensualitati et carni sit amara: grauis et tediosa anime tamen ⁊ spiritui est vtilis ⁊ virtuosa. medicinalis ⁊ fructuosa: quia. s. retrahit hominē a peccato facit

ei cōtēnere p̄ntia. accelerare ad futura. Unde. iij. Reg. viij. Conuersi sunt a peccatis suis propter afflictionē suam. Amaram inquit. narrat Plinius. ꝙ palma aliquotiens propter terre pinguedinē sterilescit: ⁊ tunc summū est ei remedium ponere ad radicem eius cinerem ⁊ salem: que sunt res amare: salse ⁊ acre que terre pinguedinem consumūt: ⁊ sic palme vbertatem restituunt atq reddunt. Sic vere charissimi sepe accidit ꝙ pinguedo terre. idest mūdana prosperitas facit hominem qui palme propter eternitatē cōparatur. quia. s. teste Isido. Palma est arbor lōgissime durationis facit ipsum dico a fructibus bonoꝝ operuꝫ sterilē ⁊ inanē. sed vere qsi sal ⁊ cinis. idest acredo. salsedo ⁊ amaritudo. s. afflictionis. cōtritionis: correctionis: cōsiderationis: timoris: ⁊ tribulationis ei adiungit et iterato per bona opera fecundatur: ⁊ ad virtutem pristinā restaurat. Et ideo de tali amaritudine pōt dici illud verbuꝫ Achior Judith. v. Fontes amari obdulcorati sunt quia vere charissimi amaritudo p̄ntis afflictionis cōuertit in dulces fontes eterne cōsolationis. Et sic pꝫ charissimi ꝙ Propter vitalē profectū qui procuratur Propter mentalē affectū qui depuratur. Propter diuinū affectū qui excitat. Afflictio huiusmodi est in patientia sustinēda. ¶ Itē nota ꝙ est afflictio crudelitatis. qua. s. tyranni in hoc mūdo. sicut supra dictum est f
affligūt hoīes p exactiones: fraudes vsuras ⁊ rapinas ⁊ etiā p iniurias corporales. cōtra quos Eccli. iiij. Cor inopis ne afflixeris. ipsi aūt faciūt illud ps. Afflixisti populos ⁊ expulisti eos. s. de suis possessionibꝰ ⁊ dominibus Esaie. lxiij. Afflixerūt spm̄ sancti eius. ⁊ ad exercēdū huiōi afflictionē crudelitatis. Isti p certo sepe nutriunt afflictionem laboris ⁊ sedulitatis: q. s. tyranni balliui. vsurarij: et auari. multipliciter affligunt se. s. laborando: vsurando: rapiendo ⁊ alijs nocēdo Eccli. j. Labor stultoꝝ affliget eos. ⁊ ideo de tali afflictiōe crudelitatis. ⁊ de afflictiōe nimie sedulitatis isti ꝑuenūt ad afflictionē infernalis penalitatis. ita ꝙ ipsi poterunt dici illud ps. Humiliasti nos in loco afflictiōis et cooperuit nos vmbra mortis. vbi ondit ꝙ mali. in inferno tripliciter affliguntur. Affligunt eīn paupe res in hoc mundo: Per.

Sue presidentie sublimitatē.
Sue feculentie carnalitatē.
Sue sapientie subtilitatē.

Contra que tria ipsi in inferno tripliciter affligūt: scꝫ in dignitatis depressione: humiliasti nos: in voluptatis abstertione. q ipsi sunt in loco afflictionis: in claritatis priuatiōe: q cooperuit eos vmbra mortis. ¶ Di g
co igitur. ꝙ afflictores affligunt in depressione dignitatis: humiliasti nos. Sicut eīn videmꝰ ꝙ nubes sursum eleuata suis grandinibꝰ tonitruis ⁊ fulminibꝰ terram ꝑcutit atq ledit. finaliter tñ ardor solis ipsam dissoluit. ⁊ alto loco aeris vsq ad terrā inferius resoluendo eā i pluuiā detrahit atq deuoluit. Sic vere nubes idest mali ⁊ superbi. dū sunt sursum in loco alto aeris idest in celsitudine officij vel alicuius dignitatis terram subiectā idest inferiores subditos et vicinos suis grandinibus iniuriarū ⁊ exactionū suis tonitruis cōminationū. suis etiam fulminibꝰ corporaliū inuasionuꝫ sepissime ꝑcutiūt atq ledūt: ipsosq multipliciter grauāt: afficiunt ⁊ affligunt. Sed vere finaliter ardor diuini rigoris ipsos percutit per sue occulte sententie fulminationē. ipsos dissoluit: per corporis mortē ⁊ destructionem: ⁊ ipsos ad terrā. idest ad infernū ⁊ ad statum infimum detrahit. Per p̄ntis dignitatis amissionem per eterne vilitatis depressionem: per infernalis grauitatis dānationē. et per corporis ⁊ aīe laboreꝫ et dolorem et afflictionē. Et hoc ondit cū dr̄. Humiliasti nos deus. q. s. tales deprimuntur: affliguntur ⁊ humiliant finaliter in inferno. vnde ps. Humiliauerunt in cōpedibus pedes eius. ferrum pertransijt animam eius. Quia vere charissimi tales ibi perdūt. Superbie presumptionem. Humiliauerunt. Lascitie de

curſionē:q͛ ſunt in cōpedibus.Seuicie cōcuſſionem:
q͛.ſ.ferrū.i.duricia tormentoꝝ ſuoꝝ aiam penetrat et
pertranſit.Ideo de talibus dr.Eſaie.ij.Humiliabitur
celſitudo viroꝝ.Et de iſta afflictione dr Eccl's.j.Uidi
quoqꝫ ꝙ in his ſit vanitas ⁊ afflictio ſpūs.Affligūtur
igitur tales in dignitatis depreſſione:humiliauerunt
inqt.Eccl'.xxxvj.Extolle aduerſariū ⁊ affligē inimicū
¶ Scdo dico:ꝙ afflictores affliguntur in voluptatis
abſterſione in loco afflictionis.Sicut enim videmus
ꝙ porcus ꝙ̄ diu viuit ⁊ impinguatur nullū bonū facit
immo vicinos multis dānis inquietat ⁊ affligit.fina
liter occiditur:caro eius i certo loco reponitur:⁊ plu
rimo ſale ſalitur.vt eius ſuperfluida humiditas con
ſumatur.Sic vere mali dū viuūt in mundo nullū bo
num faciūt.immo vt impinguent voluptatib⁹ ⁊ pro
ſperis huius mūdi vicinos ſuos multis modis inq̄e
tāt ⁊ affligunt.Sed vere finaliter iſti occidunt in loco
certo.ſ.in ſolitario inferno reponunt vbi ſale.i. tormē
torū ſalſedine ſaliunt ⁊ affliguntur.⁊ ſic ſupflui humo
res ſue prime proſperitatis ⁊ voluptatis abſtergūtur
et cōſumunt:qd̄ oñdit cū dr. In loco afflictionis.q͛.ſ.
infernus eſt locus afflictionis nō cōſolationis ⁊ volu
ptatis.Uñ.Sap.iij. Eſtimata eſt afflictio exitus illo
rū ⁊ ab itinere iuſto abierūt in exterminiū.Tales opti
me figurantur Jone.iiij.vbi dr.Afflictus eſt ionas af
flictione magna ⁊ iratus eſt. Et dr ibidē. Cū Jonas
poſtꝙ̄ laboraſſet ſedit cōtra orientē.⁊ fecit ſibi vmbra
culū ⁊ aſcendit quedā hedera ſup caput Jone vt ꝓte
geret cū ab eſtu:⁊ letatus eſt Jonas leticia magna ſub
tus hederā.⁊ preparauit deus vnū vermem ⁊ percuſſit
hederā ⁊ exaruit:⁊ p̄cepit dñs vento calido ⁊ vrenti et
percuſſit ſuper caput Jone ⁊ eſtuauit ⁊ cōtriſtatus eſt
et doluit:⁊ tanto dolore afflict⁹ eſt ꝙ petijt anime ſue
vt moreret.Hedera iſta chariſſimi per ſe nō poteſt ſta
re ꝓpter ſuā debilitatē:ſignat mūdi proſperitatē ⁊ vo
luptatem.que de ſe nullū habet ſtabile fundamentū
Accidit igitur ꝙ dū Jonas.i.homo laborat i hoc mū
do vt faciat ſibi vmbraculū.i.vt habeat aliquē gradū
vel ſtatū ꝙ ſit ei refrigeriū: ⁊ velamen.hedera.i.mun
dana proſperitas ſe offert ſubito ſup eū.quia.ſ.fauen
te fortuna ſepe accidit ꝙ homo ſubito peruenit ad ali
quē magnū gradū ita ꝙ fatuus homo in iſta vmbra
in iſta eminentia.in iſta proſperitate.in iſta volupta
te.quiqꝫ gloriatur:letat:⁊ cōſolat:⁊ de futuris nihil pe
nitus meditatur.ibiqꝫ requieſcit ⁊ conſolatur Job.xl.
In vmbra dormit in ſecreto thalami in locis humenti
bus.qd̄ videns deus ſubito per ſuā occultā ſententiā
preparat ei vermē.i.mortē corporalem que totā hede
ram.i.totam mundi proſperitatē ⁊ voluptatem diſſi
pat:deſtruit ⁊ deſiccat. Et adhuc iſtud nō ſufficit.q͛
ipſe preparat ei ventum calidū ⁊ vrentem.i. feruorem
et vſtionem infernaliū tormentoꝝ: que ipſam taliter
triſtificat ⁊ affligit: ꝙ dolore ⁊ deſperatione cōmotus
mortē deſiderat ⁊ affectat:q͛ ſicut dr Apoc.viij. Deſi
derabunt homines mortē ⁊ effugiat mors ab eis.Iſti
igitur ſunt in loco afflictionis.Et ideo de quolibet dā
nato dicitur Job.xx.Deuorabit eum ignis qui nō ſuc
cenditur.i.qui non indiget ſufflatorio ⁊ affligetur re
lictus in tabernaculo ſuo.i.in inferno ⁊ in corpore ꝓ
prio. Iſti igitur afflictores affliguntur in voluptatis
abſterſione. ¶ Tertio affliguntur claritatis priuatio
ne.q͛.ſ.ſua claritas.ſapientia et ſubtilitas qua in iſto
mundo alios decipiebant ⁊ affligebāt ⁊ contra eos p̄
ualebāt in obſcuritatem ⁊ ignorantiā conuertetur qd̄
oſtēditur cū dicitur.vmbra mortis. Et nota ꝙ eterna
dānatio ⁊ afflictio dicitur vmbra mortis. Nam ſicut
in vmbra latitant bufones.⁊ habitant latrones q̄ trā
ſeuntes ſpoliant ⁊ occidūt.Sic vmbra inferni et eter
na damnatio eſt latibulum domus ⁊ tabernaculum
bufonum.ideſt inflatorum mundi ſapientum qui mo
re bufonis oculos habent interius lucentes. claros ⁊
ſubtiles:⁊ tamen lumē ſolis.ideſt veritatis ſapientiā
non diligunt nec frequentant.habitant ibi etiā latro
nes.ideſt demones qui mortē eternā inferūt anima
bus.Umbra inquit mortis prudētia eſt carnis mors
eſt Ro.viij.qui.ſ.mortem eternā inducit et etiam cali
ginem perpetue cecitatis. Nam homines qui ea inde
bite abutitur ad iſtum locum inducit vbi vmbra mor
tis ⁊ nullus ordo.ſed ſempitern⁹ horror inhabitat.Et
de iſtis dr Eccl's.v.Perierunt in afflictione peſſima.
In iſtis igitur mundi afflictorib⁹ perditur.
Claritatis ſubtilitas.
Uoluptatis proſperitas.
Dignitatis ſublimitas.
Et ſic igitur oſtendit:ꝙ eſt afflictio interior que eſt cō
tritionis.Exterior que eſt vexationis ſeu tribulatio
nis.Poſterior que ē dānationis.Sufficit vide vbicūqꝫ
agitur de Tribulatione ⁊c.

Affluentia. Idem ſonat ꝙ abundātia: opu
lentia:copia: fertilitas. ⁊ vber A
tas:in ſpeciali autem:affluentia. Idem eſt ꝙ magna
exuberātia proſperitatis.Nota igitur ꝙ quadruplex
inuenitur affluentia.
Corporalis que mentē inficit.
Temporalis que cito deficit.
Spiritalis que multū ꝓficit.
Eternalis que mentem reficit.
Prima eſt affluentia deliciarum.q̄ eſt corporalis ⁊ in
fectiua. Exemplum de ſamſone.ydolatria ⁊ luxuria infe
cto qui dicebat Eccl's.ij.Uadā ⁊ affluā delicijs ⁊ fruar
bonis.¶ Scda eſt affluentia diuitiarū. q̄ eſt tēpora
lis ⁊ defectiua. Ideo dr in pſ. Diuitie ſi afflu.noli. cor
appo.¶ Tertia eſt affluentia virtutū ⁊ meritorum: q̄
eſt ſpiritalis ⁊ perfectiua:de qua ſalomon loquēs de
ſancta anima dicit Can.viij.Que eſt iſta que aſcendit
de deſerto delicijs affluēs innixa ſuper dilectum ſuū.
Quod exponens Greg.li.xvj.ca.ix.mora.dicit ſic. Aia
ſancta niſi verbi dei delicijs afflueret de deſerto aſcen
dere nō valeret.delicijs igitur affluit ⁊ aſcendit.q͛ de
myſticis paſcit ad ſuperna cōtēplāda leuat. ¶ Quar
ta eſt affluentia glorie ⁊ premioꝝ.q̄ eſt eternalis ⁊ per
fectiua.⁊ iſta eſt afflūetia quā habēt anime in patria
Unde dñs pulchre loquitur anime beate.Hiere.xxxv.
dicens.Saluabo te de terra lōginqua ⁊ ſemen tuū ⁊c.
Sequitur.Et reuertetur Jacob ⁊ requieſcet et cunctis
affluet bonis.⁊ nō erit quem formidet:quoniam tecū
ſum ait dominus vt saluē te. ¶ His igitur premiſſis: B
ꝙ quia affluentia et proſperitas idem ſunt:⁊ quia du
plex eſt proſperitas.Temporalis:ſcilicet et eternalis.
Ideo duplex afflūetia poteſt dici temporalis:⁊ hoc eſt
quādo homo ſcientijs:diuitijs:delicijs:et eminentijs
affluit et abundat:⁊ iſta eſt periculoſa.quia ſicut vi
demus ꝙ vinum ꝙ̄ꝙ̄ de ſe ſit bonum. ſi tamen immo
derate potetur multa generat corpori nocumēta. Qr.
Ebrietatem cauſat.
Senſum tollit.
Obliuionem inducit.
Motum impedit.
Corpus ledit.
Incitat luxuriam.
Animam damnat.
Sic vere mundi proſperitas ꝙ̄ꝙ̄ moderate ſumpta.⁊
bene miniſtrata poſſit eſſe vtilis ⁊ proficua . Si tamē
immoderate ſumat ⁊ diligat.⁊ ſi q̄s ea male ⁊ incaute
vtat.tūc multa mala i hoie generant.Nā generāt.
Scientie preſumptionē.
Diuitie elationē
Delicie carnalitatem.
Eminētie pompoſitatē.
Talis eīn afflūetia fa
cit homines ſpūaliter
ebriū.Nā ei ſolet aufer
re ſenſū ſpūalis diſcre
tionis.Inducere obliuionē diuine beneficētie ⁊ puni
onis.Et corpus ei⁹ interi⁹.i. cōſcientiā taliter ledere
ꝙ ſibi tollit motū bone operationis.Et ideo de tali af
fluētia loquitur dauid in pſ. Diuitie ſi affluāt nolite
cor apponere.Diuitie mentis he ſunt ſcientie:diuitie
carnis:he ſunt delicie:diuitie rerū ſunt pecunie:q̄ oia
ſi affluant nō eſt ibi cor.i. amor ⁊ complacētia ſiue af
flictio

Ayuntamiento de Madrid

flictio apponēda.ſed ſic ſuꝑficialiter eis vtendū.ſꝫ vt q̄
habēt ſint quaſi nō hñtes.j.Corin.xj.Et de iſta afflue
tia vide in alijs titulis vbi agiꝰ de ꝓſperitate.Sꝫ ē alia
affluētia eternalis.quā ſcꝫ anima recipit in patria.vbi
ſcꝫ bonoꝝ oīm vbertate repleꝰ.⁊ deū facie ad faciē con
templaꝰ.Sicut eñ videmꝰ ꝙ aqua copioſiꝰ affluit in
riuulo qñ a fonte viuo immediate ſcaturit. Sic eterna
voluptas ⁊ ꝓſperitas tūc abundanter affluit in anima
qñ ipſi fonti viuo.ſ.deo imediate ꝯiungiꝰ i patria.⁊ qñ
in infinitate ſue eēntie beatitudinē accipit atqꝫ haurit
Et iō aīe btē diciꝰ illud:Eſa.lx.Tunc videbis ⁊ afflues
et mirabiꝰ ⁊ dilatabiꝰ coꝛ tuū vbi oſtēdiꝰ ꝙ illa affluen
tia cōſiſtit:In claritate cognitiōis:Uidebis:in volūta
fruitiōis:Affluees inq̄t ⁊ mirabiꝰ.In charitate dilectio
nis:Dilatabiꝰ coꝛ tuu.Habēt igiꝰ beati cognitiōis cla
ritatē:Tūc inq̄t videbis.ſicut dicit Iſid.Saura ē genꝰ
lacerte q̄ in hyeme latitat i cauernis vbi ꝓpter nimiā
moꝛā viſus eius taliter hebetaꝰ ꝙ mirabiliter obſcura
tur ſed ſaura adueniēte eſtate de cauerna egrediꝰ.⁊ ſo
lem apertis oculis intueꝰ ⁊ ſic ꝑ ſolis influentiā viſus
eius roboꝛaꝰ ⁊ in integrū reſtauraꝰ Sic ꝟe chariſſimi
aīa humana ꝙuis de ſui natura lumine diſcretiōis in
tellectꝰ ⁊ rōnis a deo ſit dotata qꝛ tñ i cauerna coꝛꝑis
dū durat hyems pñtis vite cōpelliꝰ hitare.hinc ē ꝙ ꝓ
pter moꝛā quā ꝯtrahit i iſta cauerna ꝓpter cōiūctionē
cū coꝛꝑe coꝛruptibili.viſus ſue naturalis ſcientie hebe
taꝰ ⁊ ſic ſue rōis ſpeculū obſcuraꝰ.qꝛ ſicut dꝛ Sap. Coꝛ
pꝰ qđ coꝛrūpitur aggrauat animā ⁊ deprimit ihabita-
tio terrena ſenſum. Et inde eſt ꝙ nos in hac vita nihil
pꝛopꝛie videmus. Non enim videmus eſſentiam qui-
ditatem ⁊ intrinſecam exiſtentiaꝫ alicuius rei:ſed tan-
tummodo apparentiā exterioꝛē coloꝛē.odoꝛem et ſapo
rem.figuram qualitatem.⁊ quātitateꝫ.Preterita etiaꝫ
obliuiſcimur:pñtia nō aduertimꝰ ⁊ futura penitus ig
noꝛamus Et breuiter de nobis poteſt dici illud.Act.ix.
Apertis oculis nihil videbat. Uñ Seneca in epla dicit
Mđ animus noſter ad cognoſcendū verū caligat. Et ī
fine de liberalibus artibus dꝛ.Nihil eſt in natura niſi
dubium Et ſi manſiphoni credimus hoc vtiqꝫ certum
eſt nihil eſſe certi Quod etiam philoſophus de natura
mūdi hyſtoꝛia li.ij.dicit.Hec inquit ſingula improui
dā moꝛtalitatē inuoluūt ſoluꝫ vt inter iſta certū ſit ni-
hil eſſe certi nec quicꝙ hoīe miſerius aut ſuperbiꝰ Sꝫ
vere qñ eſtas.i.feruoꝛ moꝛtis aduenerit tūc cū iſta ſau-
ra.i.aīa de cauerna pꝛopꝛij coꝛꝑis exierit ⁊ extra terraꝫ
ſ.ſurſum ad paradiſuꝫ deducta fuerit tūc ſolē.i.clarita
tem diuine eſſentie intuebitur ⁊ oculus ſue cognitio-
nis ꝑfecte illuminabiꝰ ⁊ oīs obſcuritas erroꝛis ⁊ igno-
rantie fugabitur et in ipſo ſpeculo eterno.ſ.deo ipſi in-
tellectui omniū rerū veritas oſtēdeꝰ.Unde.j.Coꝛ.xiij
Uidemus nūc per ſpeculū in enigmate.tunc aūt facie
ad faciem. Eſt enim triplex cognitio ſeu viſio videlicet

C Intuitiua. Abſtractiua. Speculatiua.

Intuitiua eſt illa que videt intri
ſece res immediate et per ſe.Iſtā
non habemus in via ſed iſtaꝫ ha
bet angelus ⁊ anima ſeparata ⁊ maxime beata.¶ Ab-
ſtractiua eſt illa qua conſideratur res mediāte ſua ſpe
cie ſicut in hyeme.cognoſciꝰ roſa per ſpeciē ſuam quaꝫ
intellectus abſtrahit.et iſta eſt cognitio qua cognoſci-
mus res in via .ſ per abſtractionē ſpecierū Et iſtā etiā
poteſt habere angelus ⁊ anima ſeparata. Exemplū de
diuite Luc.xvj.qui ſpeciē fratruꝫ ſuoꝛum in mente ha-
bebat. ¶ Tertia eſt cognitio ſpeculatiua qua.ſ.homo
cogitat aliquid mediante aliquo repꝛeſentatoꝛio ipſiꝰ
ſicut pꝫ i ſpeculo qđ res oppoſitas repñſentat:Et iſtam
etiā hꝫ angelus ⁊ anima beata:quia ſcilicet in ipſo ſpe
culo eterno ſcilicet in verbo.in quo omnes creature re
lucent et omnes eoꝛum motus actus et conditiones
extrinſece ⁊ intrinſece ipi poſſunt videre et cogitare q̄c
quid volunt et virtutes herbarum ⁊ numerum ſtella-
ruꝫ ⁊ ſimilia Et nō mirū ſi diabolus poteſtate ſibi reli
cta oſtendit xpo oīa regna mūdi ſicut dꝛ.Mat.iiij.ſi in
ipſo ſpeculo eterno.ſ.in verbo ⁊ in mēte diuina omnia
poſſunt videri.Ideo de quolibet poſſit dici illud Eſa.
xxxiij.Regem in decoꝛe ſuo videbunt: ⁊ oculi eius cer
nent terram.Uerūtamē qꝛ verbū eſt ſpeculum volūta
rium : ideo quantū ad aliqua ſe poteſt tenere clauſum
vtpote quantū ad diē iudicij.Sed breuiter hoc eſt ve-
rum:ꝙ aīa videt ⁊ cognoſcit in verbo quicq̄d ipſa vul
cognoſcere ⁊ videre:qꝛ alꝰs nō eſſet beata ſi aliquid vi-
dere vellet quod videre nō poſſet.Iob.xxxj. Uidi ſoleꝫ
cū fulgeret ⁊ lunā incedentē clare. vbi oſtendiꝰ ꝙ ibi
cognoſcitur.Diuinitatis claritas:ſolē.Dubietatis ve
ritas:cū fulgeret.Creaturarū qualitas: lunā.¶ Et ſic D
ego dico .ꝙ iſta affluentia cōſiſtit in veritatis cogni-
tione.Uidebis inquit.Unde Prouer.iij. Beatus ho-
mo qui inuenit ſapiētiā ⁊ qui affluit prudētia: melioꝛ
eſt acquiſitio eius negociatione argenti ⁊ auri pꝛimi
⁊ puriſſimi fructꝰ eius. ¶ Secūdo dico ꝙ conſiſtit in
voluptatis fruitione. Affluees inquit ⁊ mirabitur. Si
cut eñ celū ſeruit mūdo de tot ⁊ tantis luminaribus
ꝙ humanus oculus pꝛe copia ⁊ multitudine varietate
⁊ pulcritudine affluentia ⁊ plenitudine miratur..Si-
cut etiā pꝛinceps magnificus de tot ⁊ tantis ferculis
ſeruit in feſto ſuo ꝙ inuitati de affluentia ſtupefiunt.
Sic vere deus in patria ipſis animabus inuitatis et
beatis tot lumina tot fercula : ⁊ tot ꝑmia atqꝫ gaudia
ſubminiſtrat:qđ pꝛe nimia voluptate:vbertate:multi
plicitate:⁊ pꝛe infinita copia: opulentia:affluentia: ⁊
abūdātia ipſe aīe admirantur. Unde Eccle.xliij. Pul
critudine candoꝛis eius admirabitur oculus: ⁊ ſuper
ymbꝛem eius expaueſcit coꝛ.Miratur eñ anima.
Diuinitatis foꝛmoſitatem . Pulcritudinem.
Humanitatis luciditatem.Candoꝛis inquit.
¶ felicitatis fertilitatē voluptatē ⁊ vbertatem qꝛ ſu-
per ymbꝛem eiꝰ expaueſcet coꝛ.Et ideo bene cōcludit
aplꝰs.j.Coꝛiñ.ij. Oculus non vidit nec auris audiuit
nec in coꝛ hoīs aſcendit que pꝛeparauit deus diligen
tibꝰ ſe.Teſte Pli.Pāthera eſt picturis pulcherrima
liberaliſſima: quia pꝛedam ſuā omnibus cōmunicat:
fragrantiſſima qꝛ de oꝛe ſuo odoꝛem ſuauiſſimū emit-
tit:⁊ ideo iſtam beſtiam oēs alie beſtie libenter ſequū
tur ipſamqꝫ diligunt:⁊ ei obſequuntur:eamqꝫ vident
reſpiciunt ⁊ ſpeculantur.⁊ eius pulcritudinem admi-
rantur.Reuera chariſſimi talis eſt deus. Eſt eñ pul
cerrimus:quia ſcꝫ omnis pulcritudo creaturarum in
eo eminenter relucet . Eſt etiam liberaliſſimus: quia
ſcꝫ ipſe eſt qui dat omnibus affluenter ⁊ non impꝛo-
perat. Iaco.j. Solem enim ſuum facit oꝛiri ſuper bo-
nos et malos . Mat.v.Eſt etiam fragrantiſſimus: qꝛ
vere odoꝛem fragrantiā ⁊ ſuauitatem voluptatis eter
ne animalibus deſtruit ⁊ diffundit. Unde ipſe dicit
illud Canti.In odoꝛe vnguentoꝛum tuoꝛū currimus.
oleum effuſum nomen tuum.Et ideo quia ſuauiſſimꝰ
liberaliſſimus ⁊ pulcerrimus eſt:ideo debet diligi inſe
qui amari inſpici ⁊ cōtemplari adoptari ⁊ admirari.
quod potiſſime faciunt ſancti in patria qui cōtinue
vident ſuam claritatem:cōtinue guſtant ſuam ſuaui-
tatem:continue percipiunt ſuam largitatem:cōtinue
admirantur ſuam inexhauſtibilem bonitatem ⁊ ſuaꝫ
infaſtidibilē charitatem. Et ideo anima beata po-
teſt dicere illud.Heſter.xv.Conturbatum eſt coꝛ meū
pꝛe timoꝛe gloꝛie tue: valde mirabilis es domine:⁊ fa-
cies tua plena eſt gratiaruꝫ. Et maxime de ſuauitate
iſtius affluentie, poteſt dici illud. Cant.v.in perſona
cuiuſlibet aīe.Guttur eiꝰ ſuauiſſimū ⁊ totus deſidera
bilis:talis eſt dilectus meꝰ: ⁊ iſte eſt amicus meꝰ. Iſta
admirabilis foꝛmoſitas ⁊ ſuauitas fuit figurata .iij.
Reg.x.vbi dꝛ.Uidēs regina ſaba omnem ſapiētiā ſa-
lomonis:et domum quam edificauerat et cibos men
ſe eius et habitacula.ſeruoꝛum et oꝛdines miniſtran-
tium nō habebat vltra ſpūm.ſ.pꝛe admiratione ⁊ ſtu
poꝛe.Nā pꝛo certo chariſſimi quādo regina ſaba.i.aīa
beata videt ſapientiā ſalomonis.i.diuine ſciētie ꝓfun
ditatē:domū quā edificauit.i.celi empyrei nobilitateꝫ
cibos mēſe eius.i. eterne ſatietatē voluptatis habita

Ayuntamiento de Madrid

cula ſeruoꝝ.i.beatoꝝ diuerſitatē ⁊ meritoꝝ varieta
tem ordineq; miniſtrātiū.i.angeloꝝ ordinatā cōitatē.
Uere chariſſimi credibile eſt ꝙ mireƚ ⁊ ꝙ vltra nō ha
beat ſpm̄ pre ſtupore: vt dicat illd̓ ps. Dn̄e dn̄s noſter
ꝙ admirabile eſt nomē tuū in vniuerſa terra. Et ideo
de tali affluentia loquiƚ ſcriptura. Eccle.ij. Uadam ⁊
affluā delicijs ⁊ fruar bonis. ⁊ zach.j. Affluent ciuita
tes mee bonis ⁊ conſolabitur dominus ſyon ⁊ eliget ad
huc hierl'm. Conſiſtit igiƚ talis affluentia in volupta
tis fruitione vel repletiōe. Tertio cōſiſtit in charitatl'
affectione. Dilatabiƚ inquit cor tuū. Sicut em̄ vide
mus ꝙ radij qn̄q; plus appropinquāt ad circūferētiā
tanto inter ſe amplius dilatantur ⁊ quātoplus appro
pinquant ad centrū: tanto amplꝰ cōſtringunƚ: ſicut
patet in rota quadrige. Sic vere hoīes q̄ ſurſum in ce
li circunferētia locabunƚ per charitatē dilatabunƚ dif
fundenƚ ⁊ elargabunƚ. Illi aūt qui in centro.i.in infer
no ponenƚ per odiū ⁊ inuidiā cōſtringenƚ. Dilatabiƚ
inquit cor tuū. Et de hoc.ij. Corin.v. Os noſtrū patet
ad vos o corinthi cor noſtrū dilatatū eſt. Sicut em̄ di
latatio rei facit eam alia in ſe capere ⁊ recipere. Sicut
charitas ita dilatat ⁊ elargat cor humanū qd̓ ꝓ amorē
oīa recipit in ſeipſo qd̓ maxime verū eſt in patria vbi
quilibet diligit deū plus ꝙ ſeipſum ⁊ ꝓximū ſuū ſicut
ſeipſum: qr ſm̄ Augu. paradiſus eſt ciuitas cuiꝰ rex ve
ritas: cuius lex equitas: cuiꝰ pax charitas: cuius vita
eternitas. Et ideo de tali affluentia dr̄ illud ꝑdictum
Canti.viij. Que eſt iſta q̄ aſcēdit ⁊c. Uñ Eſa.lxvj. diciƚ
ſic. Replcamini ab vbertate cōſolationis hieruſalē vt
mulgeatis ⁊ delicijs affluatl' ab oīmoda glia eiꝰ. Pa
tet igiƚ ꝙ talis affluentia hꝫ charitatē inexhauſtibilē
Dilatabitur inquit cor tuū: voluptatē inextimabilē.
Afflues inquit ⁊ mirabitur cor tuū. Claritatē inobfu
ſcabilē: qr tunc inq̄t videbis. Et ideo dr̄ zach.j. Affluēt
ciuitates mee bonis. Et hec de affluere ſufficiant.

A **Agar** Nota ꝙ agar q̄ fuit ācilla Sare ⁊ ab ea in
ſociā aſſumpta ⁊ abrahe viro vt pareret ſub
ſtituta. Poteſt ſignificare in bono ⁊ in malo. In bono
aūt ſignat eccleſiā de gentibus aſſumptā. Et qr ſara.i.
antiqua vxor ſynagoga bonū fructū parere nō poterat
xp̄o vo abrahe copulatā. q.ſ. inter genua ſare.i.ſyna
goge pepiſſe dr̄ ꝓ eo ꝙ eccleſiā ſynagogā dn̄am ⁊ ma
giſtrā ſe habuiſſe fateƚ. Apl's tñ Gal.iiij. exponit ecō
trario. qr.ſ. ꝑ agar accipit ſynagogā: ꝑ ſara eccleſiā. Et
ideo expone ſicut vis. In malo vero ſignificato dic ꝙ
Agar ſignat aiaꝫ peccatricē. Agar em̄ fuit ancilla quo
ad cōditionē: fuit egyptia quo ad nationē. dn̄am ſuaꝫ
que eā in ſociā aſſumpſerat cōtempſit cōcepiſſe ſe vi
dēs: quo ad ꝑſumptiōeꝫ feſtiuitas vigilie: ſolēnitas ſu
ſcitās feſta dicitur quātū ad interpretationē. Ab abra
ham vero tandē expelliƚ per vindictā ⁊ punitionē ſi
cut oīa patēt Gen̄.xvj.⁊.xxj. Talis pro certo eſt pecca
trix aīa q̄ reuera eſt ancilla: qr vicijs famulaƚ. Iſta eſt
egyptia qr anguſtijs ⁊ laboribus ſubiugaƚ. Egyptus
em̄ interpretaƚ anguſtia. Iſta cōtēnit dn̄am qr diuinā
ſapientiā que eā in ſociā ꝑ carnis aſſumptionē aſſum
pſerat dedignaƚ ⁊ ei ſeruire deteſtaƚ. Iſta de cōceptu
ſuperbit: qr dū ſcientiā aut virtutes cōcepiſſe ſe ſentit
ſtatim in preſumptionē ⁊ ſuperbiā eleuatur. Iſta ſom
niat feſta: qr in mundi feſtis ⁊ ꝓſperitatibus delectaƚ
Iſta eſt feſtiuitas vigilie: qr primo in vita iſta feſtinat
⁊ poſtea in alia faciet vigiliā in inferno. vbi cōtinue ie
iunaƚ. finaliter aūt in iudicio ab Abrahā.i.a xp̄o in de
ſertū.i.in infernū pelleƚ ⁊ eijcieƚ vbi miſerie deputaƚ.
Iſti igiƚ dr̄ Gen̄.xvj. Agar ācilla ſaray: vñ venis ⁊ quo
vadis? reuertere ad dn̄aꝫ tuā ⁊ humiliare ſub manibꝰ
eiꝰ. Uel dic ꝙ agar eſt caro q̄ cōcipiens iniq̄tatē vel fe
cult proſperitatē cōtemnit dn̄am.i. ſociā ſcꝫ rōnē ⁊c. ſi
cut ſupra. Uel dic ꝙ agar ſignat quoſdā ingratos q̄ de
ancillari vili ⁊ humili ſtatu eleuati ⁊ in ſocios aſſum
pti promotores ſuos cōtemnunt ⁊ ſuos benefactores
⁊ dn̄os poſtꝙ ad ſtatū magnū venerint vilipendunt.
Iob.xix. Inquilini domus mee ⁊ ancille mee ſicut alie
num habuerunt me: ⁊ quaſi peregrinus fui in oculis
eoꝝ. Iſti igiƚ eijci ⁊ deponi merenƚ ⁊ ab angelo.i.a quo
libet viro iuſto merito arguunƚ. Gen̄.xxj. Quid agis
agar.q.d. male facis: qr tuū benefactorē cōtēnis ⁊c. vi
de ſupra de abſtinētia. Et infra de ancilla.

Ager Multipliciter accipiƚ in ſcriptura. Per A
agrū em̄ intelligitur diuina ſcriptura. Re
ligio: cōſcientia: ſtatus perfectiōis ⁊ cōtemplationis:
mūdus ⁊ paradiſus ⁊ infernus. Et ſic dico ꝙ eſt ager.
Colendus.
Claudendus.
Uidendus.
Linquendus.
Petendus.
Horrendus.

¶ Ager igitur colendus eſt ſacra
ſcriptura. nā ſicut in agro creſcūt
multa genera fructuū ⁊ ſegetū: ⁊ maxime quando ſem
ditur foditur ⁊ colitur cōpetēter. Sic vere in ſacra ſcri
ptura colligūtur multa ſpūalia nutrimenta doctrine
⁊ documēta. qñ diligenter ꝑ ſtudiū ⁊ debitā expoſitio
nē foditur coliƚ ⁊ araƚ. Hiere.xxvj. Syon quaſi ager
arabiƚ. figura. Gen̄.xxix. Profectꝰ Jacob venit i terrā
orietale: vidit q̄ ꝓ ꝑ puteū in agro treſq; greges ouiū
accumbentes. Nā iacob.i. homo qui vult venire ad ter
rā orientalē.i.ad paradiſum debet primo videre agrū
ſacre ſcripture: vbi pro certo puteū inſcrutabilis pro
funditatis inueniet: puteū etiā doctrine ⁊ lectionis. ⁊
tres greges.i. tres ſtatus eccleſie.ſ. incipientes ꝓficien
tes ⁊ ꝑfectos circa eum accumbentes. Iſte em̄ eſt ager
Gratiſſime poſſeſſionis. Difficilis cognitionis. No
bis iniūcte frequētationis. Utilis ⁊ profunde medita
tionis. ꝙ iſte ager ſit gratiſſimus ad habitādū: ptꝫ in
ps. vbi dn̄s inuitans hoīes ad iſtū agruꝫ ait. Cognoui
oīa volatilia celi.i.oēs ſubtiles ⁊ ſtudioſos ⁊ pulcritu
tudo agri mecū eſt. ¶ Itē ꝙ ſit ager difficillimus ad
cognoſcendū ptꝫ.j. Paral'.xj.cap. vbi dr̄. ꝙ ager illius
regionis erat plenus ordeo. Ordeū em̄ qd̓ eſt inuolu
tū cortice: ⁊ cuiꝰ medulla ſiue mola nō habeƚ: ſacram
ſcripturā ſignat que cortice exterioris hiſtorie ſeu litte
re inuoluiƚ. et cuiꝰ medulla ſenſuū nō cognoſciƚ niſi ꝑ
expoſitionem frangaƚ. j. Reg.xiiij. Scitis agrū Joab
habētē meſſem ordei. ¶ Item ꝙ iſte ſit ager nobis iū
ctus ad frequentandū ⁊ maxime nobis eccleſiaſticis
qui in iſto non in alio debemus ſtudere ptꝫ Ruth.ij.
vbi booz precepit ipſi Ruth ꝑ hunc modū. Ne vadas
inquit ad colligendū in alterū agrum. Quod tamen
eſt contra multos eccleſiaſticos qui libentius frequē
tant agrū aliarū ſcientiarum ꝙ iſtuꝫ de quibꝰ dr̄ Job
xxiiij. Alij quaſi onagri in deſertū egrediūtur ad opus
ſuū vigilanteſq; ad predā preparāt panē liberis agruꝫ
nō ſuū demetunt. Iſti enim dicunƚ onagri q̄ iugo di
ſcipline nolunt teneri dicuntur vigilare ꝓ liberis: qr
pro preda diuitiarū acquirenda ⁊ ꝓ ditandis nepoti
bus ſolent magis in alienis ꝙ in theologicis ſcientijs
vigilare. ¶ Itē ꝙ iſte eſt ager vtiliſſimus ad cōteplan
dum ptꝫ Gen̄.xxiiij. vbi dr̄. ꝙ yſaac exierat ad meditā
dum in agro qñ adducta fuit ſibi ab vxore Rebecca ſi
cut dr̄ Gen̄.xxiiij. quia.ſ. ad hoc ꝙ homo accipiat vxo
rem ſuā.i. ſapientiā ⁊ doctrinā: neceſſe eſt ꝙ in agro
ſacre ſcripture ſtudeat ⁊ meditetur: videat ⁊ ꝯtemple
tur. Iſte eſt igiƚ colēdus. ¶ Scd̓o dico ꝙ eſt aliꝰ ager q̄ B
eſt claudendus. Eſt iſte eſt ager conſcientie qr.ſ. debet
cū diligentia cuſtodiri. Nā per agrum intelligitur ſta
tus ꝑfectiōis. Religionis cōtemplationis ⁊ cordialis
affectionis. Sicut enim videmus ꝙ ager eſt locus a
quo homo reportat vitam fructū cibum ⁊ nutrimētū.
Sic vere a ſtatu perfectionis religionis cōtemplatio
nis ⁊ cordialis affectionis ſi debito modo colitur ma
gnos fructus gratiarū ⁊ meritorum poſſumus repor
tare. vt ſic poſſimus dicere illud Hiere.xlj. Habemꝰ
theſaurū in agro frumēti ordei ⁊ olei ⁊ mellis: vbi oſtē
ditur ꝙ ſicut ager corporalis ſeriƚ: claudiƚ impinguaƚ
⁊ irrigatur Sic ager religiōis ⁊ cōſciētie ſtatꝰ ꝑfectio
nis dꝫ habere. Saturā intētiōis frumentuꝫ. Clauſurā
diſcretionis

Ayuntamiento de Madrid

diſcretionis ordeū. Uncturā cōpaſſionis olei. Roturā deuotionis mellis. Debet enī cor noſtrū ſtatū noſtrū Intētio recta ſeminare. Diſcretio ſana circulare. Cōpaſſio mollis impinguare. Deuotio dulcis irrigare.

C ¶ Dico igiť ꝙ ager iſte debet ſeminari per intētionē. Frumētū inquit. Sicut enī videmus ꝙ ager nō ꝓfert bonū fructū niſi bonū ſemen ibidē fuerit interiectum ⁊ ſeminatū: ſic nec corp⁹ noſtrū fructū bonaꝝ affectionum: nec fructus bonarū operationū poteſt producere: niſi prius ſemen recte intentionis ⁊ boni ꝓpoſiti ibidē fuerit ſeminatū. Eſt enī intentio ſicut illud ſemē ſinapis. Mat. xiij. Qd accipiēs hō ſeminauit in agro ſuo qd minus eſt omnibus ſeminibus: ſed cū creuerit fit maius oībus oleribus ⁊ fit arbor ita vt volucres celi habitēt in ramis ei⁹. Iſtud granū chariſſimi eſt bona intentio ꝓpoſitū ⁊ voluntas: qd ꝙuis q̄ſiꝗ ſit modicū ⁊ imperfectū: q̄ſi tamen in agro cōſcientie ſeminatur paulatiue ꝑ diuerſa incrementa: ⁊ per multos motus ⁊ conſiderationes deuenit ad augmētū: ita ꝙ efficitur arbor magna. i. opera ꝯſummata: ita ꝙ volucres celi. i. angeli in iſtius arboris ramis. i. in iſtius operis particulis ⁊ cōditionibus delectanť. Et iſtud ſemē datur intelligi cū dr̄. Frumenti: q2 ſicut frumentū qd eſt nobilius ſemen quod poſſit eſſe. ſic ⁊ nos in corde debemus ſerere melius ſemen. i. melius ꝓpoſitū cogitatū ⁊ conceptū ⁊ intētionē ⁊ cogitationē ꝙ poterimus vllo modo. Ps. Seminauerunt agros ⁊ plantauerunt vineas. Et nota ꝙ in lege Leuit. xix. dr̄. Nō ſeres agruꝫ diuerſo ſemine: ad denotandū ꝙ duas intentiones in vno nō debemus habere: q2 ve duplici corde ⁊ homini qui ingrediť terrā duabus vijs. Eccli. ij. Debet igiť homo habere vnū ſimplex ſemen. i. vnam bonā rectam ⁊ ſimplicē intentionē. Sed heu videť ꝙ multis accidit: ſicut illi Mat. xiij. Qui ſeminauit bonū ſemē in agro ſuo: ⁊ occulte ſuperuenit inimicus qui ſuperſeminauit zizaniā. Et ſic agrum fedauit: nec fructū aliquē reportauit. Sic vere chariſſimi ſepe accidit ꝙ ꝙuis homo in agro conſciētie ſue ſeminauerit bonū ſemē. i. bonuꝫ ꝓpoſitū ⁊ voluntatē: inimicus tamen ei⁹ ſcꝫ diabolus occulte per ſuas ſuggeſtiones ibi ſuperſerit zizaniam: id eſt aliquā intētionē corruptā vel affectionem vtpote inanē gloriā vel aliquid tale: ⁊ ſic totus ager cōſciētie per hmōi zizaniā. i. per tales immiſſos malos cogitatus motus actus ⁊ affect⁹ inficitur maculať ⁊ denigratur: nec fructus debitus reportatur. Fructus dico bonorū operū ⁊ gratie in p̄ſenti ⁊ glorie in futuro. Unde Hiero. xiij. In agro vidi abhominatiōes tuas. Nō ſic chariſſimi nō: ſed ſeminemus frumētū recte intentionis: vt ſic de nobis dicať illud Ps. A fructu frumenti vini ⁊ olei multiplicati ſunt. vnde Geñ. xlvij. Accipite ſemina ⁊ ſerite agros vt fruges habere poſſitis.

D Debet igitur ager iſte ſeminari per intētionē. ¶ Secūdo debet articulari per diſcretionē. ordeum. Sicut enī videmus ꝙ ager diligenter claudiť ⁊ vallatur ne fruct⁹ eius a beſtijs introeūtib⁹ deuoretur. Sic vere conſciētia debet claudi ⁊ vallari per diſcretionē et ſenſuū cohertionē: ne beſtie. i. mala deſideria tētationes ⁊ peccata valeant ſubintrare. Quod oſtenditur cum diciť. Ordei. quia ſicut ordeum habet thecam ſeu pellē que medullā interiorem vndiꝗ vallat cooperit atꝗ claudit: ita ꝙ nihil eſt ibi detectum vel diſcoopertū. Sic vere nos debemus habere clauſurā ⁊ coopertură diligētis cuſtodie diſcretionis ⁊ cohibitiōis per quā ſenſus noſtri omnibus rebus nociuis claudantur ⁊ interioris conſcientie medulla ſine leſione ſeruetur. vnde. j. Paralip. xj. Erat ager regionis illius plenus ordeo. Ubi oſtenditur ꝙ conſcientia debet eſſe Nutrimento dotata: q2 ager. Cōplemento ditata: q2 plenus. Uelamento velata: q2 ordeo. Sed heu prohdolor ꝙ multi ſunt hodie qui agrū proprie conſcientie non claudunt delectationibus ſed vtilib⁹: nō criminibus ſed virtutib⁹ non nociuis ⁊ dānabilibus: ſed magis ꝓficuis ⁊ ſalutaribus. Et ideo de multorū agris ⁊ cōſcientijs videť illud impletū. Prouer. xxiiij. Per agrū hoīs pigri trāſiui ⁊ per vineā viri ſtulti: ⁊ ecce totū repleuerant vrtice: operuerunt faciem eius ſpine: ſed ⁊ maceria lapidū deſtructa eſt. O vere chariſſimi vinea ⁊ ager viri ſtulti. i. cor ⁊ cōſcientia hoīm peruerſoꝝ vſtionis prurigine ſtimulať: vtrice punctionis acumine cruciatur: ſpine clauſiōis velamine deſolatur: q2 vere maceria lapiduꝫ id eſt cuſtodia ſenſuū: murus ⁊ ambitus diuinoꝝ mādatorum per diuerſa vicia diſſipať. Et ideo ſicut videmus ꝙ cimiteria que ſunt loca aperta ⁊ expoſita: ⁊ id nō clauſa nullis fructibus abundant: ſed vt cōiter herbis ⁊ fructibus infructuoſis plena: ⁊ domus ⁊ receptaculū mortuorum corporū. Sic vere multi ſunt ita aperti ⁊ expoſiti mundi delectabilibus ꝙ nullā clauſuram diſcretionis habēt. Et ideo beſtie nociue. i. ipſi demones per tentationes ad libitum intrāt: ibi etiam plante infructuoſe: id eſt inutiles cogitatiōes ⁊ affectiōes continue creſcūt: ſed etiā corpora mortua. i. opa mala ⁊ peccata mortalia in abūdantia requieſcunt. Et ideo de deſtructiōe talis clauſure loquiť ſcriptura Eſa. v. Deſtruam ſepem eius ⁊ erit in direptionem. Non ſic chariſſimi nō: ſed ſit ager cordis noſtri circulatus per diſcretionem.

¶ Tertio debet eſſe impinguatus ꝑ cōpaſſionem. Olei inquit. Sicut enim ager impinguať E vt fructificet: ⁊ ad hoc vt ibi maior pinguedo abundet ſolꝫ agricola feces ⁊ lutū ibi ponere. Sic ⁊ ad hoc ꝙ ager noſtre conſcientie fructibus bonorū operum repleatur: neceſſe eſt ꝙ primo per pietatē ⁊ cōpaſſioneꝫ impinguať. Et ꝙ ibi feces ⁊ lutū noſtre vilitatis ⁊ mortalitatis per iugē recordationē ponatur vt hmōi pinguedine copioſius repleatur. Olei inquit. Per oleum enim qd famelicos paſcit: ignē nutrit: vulnera lenit: intelligitur virtus cōpaſſiōis q̄ per elemoſynas famelicos ſatiat: ignē charitatis ampliat: vulnera: id eſt mundi tribulatiōes lenit ⁊ temperat. Et ideo diciť. Eccleſia. ix. Oleū de capite tuo nō deficiat. Sꝫ heu prohdolor multi ſunt qui in agro ſui corporis iſtud oleum iſtam pinguedinē nō immittunt: immo vere oleo carnalitatis ⁊ mūdane proſperitatis cor ſuū ſatiant ⁊ inungunt: ⁊ iſtud patet per euidentiā facti: q2 ſicut membra que ſunt inūcta oleo mādragorino efficiunť inſenſibilia ſtipida ⁊ quaſi mortua: ita ꝙ vulnera ⁊ ſciſſuras nō percipiūt neꝗ ſentiūt: vt dicit Iſid. Sic multi ſunt qui oleo carnalitatis ⁊ proſperitatis inuncti ſunt taliter imbuti ⁊ cōſopiti ⁊ inuoluti ꝙ recte videnť inſenſibiles: q2 ſcꝫ nec dolorem aliene miſerie ſentiunt per cōpaſſionē: nec ꝓpria peccata percipiūt per cōtritionem nec exteriora vulnera temporalium tribulationū: nec futura mala ⁊ bona aduertunt per conſiderationem: Et iſtud patet de mundi dilectoribus: qui ita ſunt in proſperis oblectationibus immerſi ꝙ non videnť ſentire aliqua mūdi tormēta: nec aliquas penas quas eis deus infligat. Qd patet: quia propter hoc ad deū minime conuertuntur. Ideo dicitur Hiere. ij. Domine verberauiſti eos ⁊ non doluerūt: attriuiſti eos ⁊ renuerūt accipere diſciplinā. Heu chariſſimi nō ſic. Non ſim⁹ impinguati oleo ꝓſperitatis: ſed magis oleo cōpaſſionis et pietatis: vt ſit ager cordis noſtri ꝓferat bonos fructus. Ideo precipitur Prouerbio. xxiiij. Diligenter exerce agrum tuum vt poſtea edifices domum tuam: quia ſcꝫ quādo ager conſcientie bene colitur per penitentiā: bene exercetur per diligentiā: bene impinguatur per pietatē ⁊ clementiā: tunc domus celeſtis glorie conſtruitur in excelſis. Et ſic ager iſte figurabatur Iudi. j. vbi axa filia caleph p̄monita eſt a viro vt a patre peteret agrū irriguū: cui ſcꝫ gementi ⁊ ſuſpiranti irriguum ſuperius et inferius dedit pater. Sic vere aīa a patre ſuo debet agrum irriguū: id eſt corpium et miſericors petere: et compaſſionis lachrymas ſuperius ꝓ dilatione future felicitatis. Et inferius pro incurſiōe preſentis miſerie: ⁊ fraterne calamitatis ꝓ viribus impetrare. Debet igiť impinguari ꝑ ꝯpaſſionē.

F ¶ Quarto debet irrigari. Per deuotionem. mellis inquit. Nā

Ayuntamiento de Madrid

ſicut ager indiget irrigatiōe ad ſiccitatis tēperationē₃. Sic cor humanū indiget irrigatiōe et humiditate deuotionis vt ſiccitas ⁊ cruditas indeuotiōis valeat tēperari. Qđ oſtēditur cū dicitur Medlis q.r.ſ. per mel qđ de rore celeſti gignitur ⁊ eſt liquor dulciſſimus. Intelligit deuotio quia celeſti influētia nobis immittit ⁊ pio cordi ⁊ dulcis ⁊ ſapida reperit. Ideo dicitur Prouer.xxiiij. Comede fili mel quia bonū eſt. Comede inquit. Sicut enim vrſus tantū diligit mel ꝙ nō obſtāte corpis grauitate ſurſum in arboribus aſcendit ad aluearia apud vt melle ibi exiſtente valeat recreari Sic vere nos ita debemus diligere mel deuotiōis ⁊ ſpūalis ꝯſolationis q: pro ipſo inueniēdo ⁊ habendo debemus ſurſum ad arborem paradiſi vbi apes.i. ſancti ⁊ angeli cōuerſant aſcendere per deſideria ⁊ affectionē ⁊ per eternorū cōtemplatione ⁊ per terrenorū ꝯtemptū ⁊ abhominationē. nō obſtāte ꝙ moles ⁊ grauitas ⁊ inclinatio mētis noſtre nos inferius detrahat ad terrena. Unde de hoīe deuoto dicit Deut.xxxij. Quod deus cōſtituit eū ſuper excelſam terrā vt comederet fructus agrorū vt ſugeret mel de petra oleūq₃ de ſaxo duriſſimo ⁊c. Quod ē ꝯtra multos qui dulcedinē deuotionis nec volunt nec diligunt nec frequentant quinimo bona mūdi que amara ſunt et doloroſa diligūt et affectāt. Figurati in filijs iſrael Nume.xj. Qui in deſerto abhorrebant māna dulciſſimū. ⁊ porros. ⁊ allia que in egypto comederāt affectabāt. qui.ſ. ſunt cibi acri ⁊ aſperi. Sic vere chariſſimi multi ſunt in deſerto hui9 mūdi qui abhominant dulcedinē manne. ideſt dulcorem bonorū ſpūaliū ⁊ deuotionis: ⁊ nihil aliud deſiderāt ꝙ porros ⁊ allia. carnes et piſces egypti. ideſt mundi huius delicias ⁊ diuitias que porris ⁊ allijs cōparant q: colerā hoc eſt dictu ardorem luxurie ⁊ auaricie excitant ⁊ inducūt Quia ſicut dicitur. Job.vj. Anime eſurienti etiam que amara ſunt dulcia eſſe videntur. Quando enim anima. ideſt appetitus eſurit per auariciā. tunc mundi bona que ad literam ſunt amara. ſcilicet.

Propter laborem qui eſt ī acquirendo
Propter timorem qui eſt in cōſeruādo.
Propter dolorem qui eſt in amittendo.

Et vident eē dulcia delectabilia bona atq₃ vtilia ⁊ ſana. Mellea vero deuotionis et ſpūalium bonorū illis ſunt inſipida ⁊ amara. Prouer. xxij. Anima ſaturata calcabit fauum. Non ſic chariſſimi non. ſed ager noſtre conſcientie. melle.i. deuotiōis dulcedine irrigem9 figurati Judicū.j. Ubi axa petijt a patre ſuo agrū irriguū ſedendo in aſino ⁊ ſuſpirādo. qui dedit ei irriguū ſuperi9 ⁊ irriguū inferius. Sic vere nos qui in aſino corporis ſedemus debem9 ſuſpirare ⁊ petere vt pater noſter deus det nobis irriguū ſuperius hoc eſt deuotionem Et inferius hoc eſt contritionem. Patet igitur ꝙ ager noſtre conſcientie debet

Per deuotionem irrigari.
Per ꝯpaſſionē ipinguari.
Per diſcretionem claudi.
Per intentionem ſeri.

Iſte igit eſt ager vt viſum eſt ager vidēdus ⁊ cōſideradus Cant.vij. Ueni dilecte mi egrediamur in agrū ⁊ cōmoremur. S ¶ Tertio principaliter dico ꝙ inuenitur ager petendus ⁊ appetendus. ⁊ iſte eſt ager paradiſi. q.r.ſ. iſte eſt Ager.

Odoroſus.
Specioſus.
Gaudioſus.
Precioſus.
Copioſus.
Gratioſus.
Glorioſus.

Eſt igit ager odoroſus propter ſanctorū redolentiam. Geneſis.xxvij. Ecce odor filij mei ſicut odor agri pleni ¶ Itē eſt ſpecioſus propter corporū refulgentiam. ibi eē eſt candor lilij refulgentis Mathei.vj Cōſiderate lilia agri quomodo creſcunt nō laborant neq₃ nent.

¶ Item eſt gaudioſus propter bonorum abundantiā Ideo Math.xiij. dicitur. Simile eſt regnum celorum theſauro abſcondito in agro quem qui inuenit homo abſcōdit ⁊ pre gaudio vendit oīa ⁊ emit agrū illū ¶ Itē eſt pcioſus ꝑpter precij excellentiā fuit enim chariſſime emptus.ſ. ſanguine xpī Unde iſte pōt dici acheldemach.i. ager ſanguinis. Math.xxvij. ⁊. Hieremi.xxij. Ager pecunia emetur. ¶ Itē eſt copioſus ꝑpter nulli9 indigentiā. Ge.xxvij. Odor agri pleni cū bndixit dñs. ¶ Itē eſt ager gratioſus ꝑpter cordiū ꝯplacentiā. Uñ iſte ē ager ꝯtēplatiū de quo Geñ.xxiiij. vbi dr̄ ꝙ yſaac egreſſus fuit ad meditandū iudicādū in agro inclinata iam die: ⁊ pōt eſſe ager de quo Eſau rediēs ꝑ lēticula primogenita dedit. ¶ Itē eſt ager glorioſus propter habitantiū preeminētiā Uñ.ij. Reg.ij. Uocatū eſt nomē loci illius ager robuſtorū in gabaon. In iſto enim agro nullus habitat niſi fortis.i. niſi glorioſus ⁊ ſanctus. Et iō iſte ager eſt oib9 pctōrib9 alien9. vñ.ij. Paral.xxvj. dr̄ de Joſaphat ꝙ nō ſepelierūt eū in agro regaliū ſepulcrorū eo ꝙ eſſet leproſus. Iſte eſt igit ager petēdus ſeu appetendus ſc₃ paradiſus. ¶ Quarto dico P ꝙ eſt qdā ager q ē contēnēdus.ſ. mūdus. iſte eē eſt ager vbi nō creſcūt niſi herbe infructuoſe.ſ. hoīes mali ⁊ vicia ⁊ pctā. vñ illud predictū verbū. Prouer.xxiiij. Per agrū hoīs pigri trāſiui ⁊c. Iſte eē eſt ager pigrorū imprudentiū ⁊ ſtultorū: vbi ꝑcerto abūdat vrtica.i. carnalitatis vſtura ⁊ ſpina.i. cupiditatis pūctura: ⁊ ibi deficit maceria.i. virtutū ⁊ dei mandatorū clauſura.

Et nota ſi vis ꝙ mundus eſt
Ager voracium auarorum.
Ager rapacium tyrannorum.
Ager mordaciū detractorum.
Ager fallacium deceptorum.
Ager crudelium iniquorum.
Ager carnaliū immundorum.

¶ In agro eē huius mūdi habitāt. Auari voraces figurati in canibus famelicis de qb9 dr̄.iiij Reg.ix. ꝙ iezabel comederūt canes in agro naboth. ¶ Itē tyranni rapaces figurati in beſtijs. q dicunt beſtie ꝙ vaſtie a vaſtādo de qb9 dr̄ Eze.xxxiiij. ꝙ facti ſunt.ſ. paupes in deuorationē olim beſtiarū agri. ¶ Itē ibi ſunt detractores mordaces. Hiere.xiiij. Si exiero ad agros ecce occiſi gladio. gladio inquā illo de quo dr̄ in pſ. Lingua eorū gladi9 acut9. ¶ Itē ſunt ibi deceptores fallaces.i. adulatores de qb9 poſſunt diuites dicere illud. Eſa. xliij. Glorificabit me beſtia agri. ¶ Itē iſti ſunt iniqui ⁊ crudeles Geñ.iiij. Cū eſſent ambo in agro cōſurrexit. cayn aduerſus abel ⁊ occidit eū. ¶ Itē iſti ſunt immūdi ⁊ carnales. vñ Hie.xiij. Uidi in agro abhominatiōes. Et breuiter dicere poſſum ꝙ p agrū intelligitur paradiſus vbi eſt vbertas glorie. Iſte eſt ager

Requietionis.
Contemplationis.
Conſolationis. J
Durationis.

¶ Requietionis dico. ideo dr̄.ij. Paral.xxvj. Nō ſepelierūt eū in agro regaliū ſepulcrorū eo ꝙ eſſet leproſus ¶ Itē cōtēplationis. Geñ.xxiiij. Iſaac aūt egreſſus fuerat ad meditādū in agro inclinata iam die. ¶ Itē conſolatiōis. Mat.xiij. Simile eſt regnū celorū theſauro abſcōdito in agro. ¶ Itē durationis Mat.xxiiij. Qui in agro eſt nō reuertat. ¶ Itē nota ꝙ eſt ager

Penalitatis.
Crudelitatis.
Deceptionis.
Proditionis.
Perditionis.

¶ Eſt ei in mūdo penalitas labori. ⁊ iō iſte ē ager in quo laborabat filius ſenior. Lu.xv. Et de quo eſau laſſus rediēs ꝑ lēticula pmogenita dedit. Geñ.xxv. ¶ Itē eſt ibi crudelitas doloris. Mat.xxvij. Uocatus eſt ager ille acheldemach.i. ager ſanguinis ⁊ Eze.vij. Qui in agro eſt gladio morief. ¶ Itē eſt locus pditiōis: q: ipſe eſt ager in quo pditioſe ſurrexit cayn ꝯtra fratrē ſuū. Geñ.iiij. Eſt loc9 ī quo tetēdit Abimelech Judi.ix. ¶ Itē eſt locus pditiōis vñ iſte eſt ager in quo Eſau venationi vacās bñdictionē pdidit. Ipſam vero Jacob nō in agro ſed domi reſidēs reportauit. ſicut dicit Gene.xxvij.ca. Bene igit dr̄ Mat.xiij. Ager K eſt mūdus. Iſte igitur ager eſt cōtēnendus. ¶ Quinto dico ꝙ eſt ager abhorrēdus. Et iſte ſignat infernū: qui eſt ager oim damnatorū vbi ſc₃ a demonibus infeſtantur. Oſee.xiij. Occurram eis quaſi vrſa raptis catulis dirūpā interiora iecoris eorū cōſumā eos quaſi leo beſtia agri ſcindet eos pditio tua iſrael. ⁊.iiij. Regum.ix.

In agro

Ayuntamiento de Madrid

In agro vorabunt eos aues. Et nota ſi vis ſcire q̄re de
mones dicuntur beſtie ꝑpter immanitatem. Et aues
propter ſuperbie vanitatē. Patet igitur quomodo in
uenitur multiplex ager.ſ.horrendus:petendus: ſper-
nendus:vidēdus:colendus. Et hec de agro ſufficiāt.

Agere. Idē eſt ꝙ facere:operari:laborare:ꝛ exer
cere:ꝛcetera ſimilia. Nota igr ꝙ in ſcri-
ptura inuenitur agere virtuoſum ꝛ agere vitioſuꝫ. Et
dico primo vnū agere eſt virtuoſum:qđ eſt agere iuſto
ruꝫ. Unde nota ꝙ oīs creatura naturaliter appetit exi
re in actū: ꝛ illos actus facere q̄ ſibi a natura debent.
Sicut videmꝰ ꝙ ignis ſemꝑ q̄rit calefacere:ſol illumi
nare:terra fructificare:aīa cogitare. ꝛ breuiter nihil eſt
quin libenter velit exire in actū ſuū ſibi a natura debi
tum ꝛ ſue virtuti proportionatuꝫ. Reuera chariſſimi
ſic debet eſſe in nobis: qꝛ vere ſummo deſiderio ꝛ ſtu-
dio debemus velle exire in actum noſtrū nobis debi-
tuꝫ ꝛ iniunctū.ſ.in actū bonoꝝ operū. Et ideo nos ſem
per quātū in nobis eſt debemꝰ calefacere ꝑ dilectionē
Illuminare per diſcretionē. Fructificare per operatio
nem. Cogitare ꝑ meditationē. Et ideo ad tales ſpirita
les actus exercendos ꝛ agendos monet ſcriptura in
ps. Expecta dn̄m viriliter age. vbi oſtendit ꝙ ad bene
agendum ꝛ operanduꝫ. requiritur.
Conſolatrix ſpei certitudo. Expecta.
Adiutrix dei celſitudo. Dominum.
Roboratrix rei fortitudo. Viriliter age.
¶ Debet igitur eſſe in agentibus aliqđ bonū certitu
do ſpei conſolantis. Expecta inquit. Sicut em̄ vide-
mus ꝙ ſicut in agibilibus ſemper habet oculus ad fi-
nē qui intēdit ꝛ deſiderat. Sic in moralibꝰ ſemper de-
bemus habere oculū ſpei ad illū finē glorioſum qui ex
bonis laboribus expectat. Expecta inquit. Sicut em̄
videmus ꝙ agricola nō ceſſat ꝑ totū annū laborare:
agere ꝛ diſcurrere ꝑpter ſpē ꝛ expectationē futuri fru
ctus. rompeta etiā multis laboribus impetrat bn̄fi-
ciū ſub expectatiōe. Sic nos in vita iſta debemus labo
rare ꝛ bene agere ſub expectatione bone fidei:quā ha-
bemus de futura premiatione. Expecta inquit. Et de
hoc in ps. Potabunt oēs beſtie agri expectabunt ona
gri in ſiti ſua. Onager em̄ ſumme diligit aquā claram
licet multū ſitiat:licet etiam oēs alias beſtias videat
de illa aqua bibere. Ipſe tamē in ſiti ſua dicitur expe
ctare quouſq; inueniat aquam clarā. Reuera chariſſi
mi ſic debemꝰ facere:cum enim ſint duo genera aqua
rum.i.duo genera proſperitatis ꝛ voluptatis.ſ.vna tur
bida:hec eſt mūdi proſperitas que turbida eſt impura
obſcura ꝛ cōfuſa. Iſte.eſt enim fluuius turbidus q̄ irri
gat egyptum de quo dictū eſt ſupra: vbi Afferre. Alia
eſt clara hec eſt proſperitas eterna:vbi claritas et per
ſpicuitas viſionis eterne relucet. beſtie agri.i. mundi
peccatores beſtiales potant hodie de prima aqua tur
bida.ſ.de mūdi ꝓſperitate:qꝛ nihil aliud diligūt ꝙ ꝓ-
ſpera huius mūdi. Ideo querit Hiere.ij. Quid tibi vis
in via egypti vt bibas aquā turbidam. Sic vere illi qui
ſunt onagri.i.boni ꝛ iuſti.de iſta aqua turbida munda
ne ꝓſperitatis non curāt.immo in ſiti feruore affectu
ꝛ deſiderio aquā clarā future felicitatis cū ſpe ꝛ fidu-
cia expectāt. Quia ſicut dr Treū.iij. Bonum eſt pſto
lari cū ſilentio ſalutare dei. Expecta igit reexpecta ibi
modicū. Eſa.xxviij. Expectemus dn̄o.ſ. dū durat tem
pus huius vite. Iterū reexpectemus.ſ.dū durabit pe-
nitentia purgatorij:qꝛ vere ibi modicū ibi modicū ibi.
qꝛ.ſ.ꝛ illud tempus ꝛ iſtud modicū eſt reſpectu.ſ. eter-
ne glorie quam ſperamus ꝛ expectamꝰ. Sed ſcitis q̄d
eſt: pro certo multi ſunt ſimiles britonibus q̄ ſemper
expectant regē ſuū arthurū ꝛ nō venit. Sic vere multi
mali ſunt q̄ expectāt ꝛ ſperant habere gloriā in futuro
que tamē nunq̄ aduenient:qꝛ propter iniquitates ſuas
ſpe ſua fraudabunt. Ita ꝙ ipſi poterūt dicere illđ Eſa.
lix. Expectauimus lucē ꝛ ecce tenebre ſplendore in te-
nebus ambulauimus: palpauimus ſicut ceci parietē
ꝛ quaſi abſq; oculis attrectauimꝰ:qꝛ mali dū viuūt ha
bent. Obſcuritatē ignorantie.qꝛ ſunt ceci ꝛ abſq; ocu-
lis Habēt cupiditatē auaritie: qꝛ nō ceſſant palpare ꝛ
attractare.ſ.mūdi bona. ideo ipſi habent inanitatē cō
fidētie:qꝛ expectāt lucē ꝛ ſplendorē. finaliter aūt habe
bunt aduerſitatem indigentie : qꝛ ipſi poterūt dicere.
Ecce tenebre ꝛ in tenebris ambulauimus. Nō ſic cha
riſſimi nō:ſed bene habeamus ꝛ agamus ſpei conſolā
tis certitudinē. Expecta inquit. vt ſic cuilibet dicatur
illud ps. Viriliter agite ꝛ confortetur corveſtrū oēs
qui ſperatis in domino. Et illud Eccle.vj. In domeſti
cis ſuis fiducialiter aget. ¶ Secundo dico ꝙ neceſſa- B
riuꝫ eſt habere dei adiuuātis gratitudinem. Dominū
inquit. Sicut enim videmus in naturalibus. ꝙ cauſa
ſecūdaria non agit ſine cauſa primaria alioquin actꝰ
ſuus erit imperfectus. ſicut ptꝫ ꝙ homo nō pōt hoīeꝫ
generare niſi adiutus ab influentia ſolis ꝛ ſtellarū q̄
reſpectu ipſius ſunt cauſe primarie. Sic etiā in mora-
libus nullū bonū actū poſſumus elicere:niſi ꝙdiu ſi-
mus adiuti a deo:ꝛ per gratiā preuenientē cooperan-
tem ꝛ cōſummātē ſpiritualiter cōfortati. Ideo dicit in
euāgelio Ioh.xv. Sine me nihil poteſtis facere. Et Io
hā.j. Sine ipſo factū eſt nihil qđ oſtēdit cum dr. dn̄m
vñ Act.xiiij. Multo tempore demorati ſunt:fiduciali
ter agentes in dn̄o. Eſt enim de anima ꝛ de deo ſicut
de palma maſcula ꝛ femella. Nā vt dicit Pliniꝰ ꝛ Iſi-
do. femella palma nō fructificat niſi iuxta maſculam
ſit taliter ex ꝓpinquo plātata ꝙ odore ꝛ vēto ꝛ influē
tia ipſius maſculi poſſit ꝑfundi. Et ideo vt dicūt cōſue
uerūt agricole ſemꝑ binas palmas plantare.ſ. maſcu
lū ꝛ femellā. Sic vere chariſſimi palma femella.i.ani
ma ita eſt debilis ꝛ defectuoſe nature ꝙ nihil pōt bn̄
agere:nec fructū boni operis ꝓducere niſi deo maſcu
lo viro ꝛ ſponſo ſuo per charitatē cōiungat:ꝛ niſi odo
re ꝛ inſpiratione:cōſolatiōe ꝛ adiutorio ſue gratie per
fundat. Et ideo neceſſe eſt ꝙ iuxta ipſum per amorē
ꝛ deſideriū tranſplantet alioquin bonis fructibus et
actibus priuaret. Dn̄m inq̄t. Et dr hoc dr. Eſa.xij. Ec-
ce deus ſaluator meus fiducialiter agam ꝛ nō timebo
qꝛ fortitudo mea,ꝛ laus mea dn̄s. Sed heu proh dolor
multi ſunt hodie qui in actibus ꝛ in operibus iſtius
cauſe primarie.ſ.dei influentiā nō recipiunt:ꝛ ideo in
actionibus ſuis nō ꝓficiūt nec aliq̄d bn̄ agūt: immo
in oībus deficiūt ꝛ oberrāt. Ideo de malis dr in ps.
Linguis ſuis doloſe age. venenū aſpi.ſub la.eoruꝫ. Et
nota ꝙ dicit venenū aſpidū.qꝛ.ſ.talis eſt nature.ꝙ fa-
cit hoīem dormire ꝛ dormiēdo mori. ꝛ ſic impedit ho-
minem ne aliq̄d bn̄ agat. Reuera chariſſimi tale ve-
nenū eſt diabolica tētatio delectatio ꝛ ſuggeſtio:qꝛ q̄n
in corde hoīs fuerit immiſſa ſtatim hō incipit dormi
re q̄eſcere ꝛ delectari in mūdi ꝓſperis: ꝛ ita dū nō ad-
uertit morit ꝑ diuerſa pctā ꝛ finaliter per mortē cor-
poris ꝛ aīe ꝛ ſic ab actu bonoꝝ opeꝝ impedit: qꝛ furor
illis ſicut ſilitudo ſerpētis ſicut aſpidis ſurde ꝛ obtu-
rātis aures ſuas. Tales em̄ male agūt ꝛ nō bn̄:qđ vti
ꝙ facit mēs effrenata:qꝛ furor illis mēs venenata ꝑm
ſimilitudinē ſerpētis:mēs obſtinata:obturātis aures
ſuas. Nō ſic chariſſimi nō ſic: ſꝫ ſit in nobis dei cōſola
toria gratitudo Dn̄m. Phil.iiij. Hoc agite ꝛ deus pa-
cis ꝛ dilectiōis erit vobiſcū. ¶ Tertio ſi bn̄ volumus C
agere.dico ꝙ in nobis dꝫ eſſe roratoria fortitudo. Viri
liter inq̄t age.qꝛ.ſ. viros ſpiritales debēt in nobis ro-
borari ꝛ fortificari:naturaliter em̄ nihil ogat ſine vir-
tute ꝛ potētia naturali:qꝛ ſubſtantia nō exit in actū ni
ſi potētia mediāte : ſicut videt ꝙ aīa nō intelligit niſi
per potentiā intellectiuā:nec vult ꝑ potentiā volitiuā
ꝛ ſic de alijs. Sic vere loquēdo moraliter nihil boni age
re poſſumus niſi habeamus potētiā ſpiritalis fortitu
dinis ꝛ virtutis qđ oſtēdit cū dr. Viriliter qꝛ.ſ. virilita
tem virtutis debemus agere. Unde.j. Paralipo. xxij
Confortare viriliter age. ne timeas neq; paueas.
Qđ eſt contra multos qui nō viriliter ꝛ fortiter ſꝫ inu

Ayuntamiento de Madrid

liebꝛiter atq; debiliter operanṫ. Mulier eñ ꝓpter defectũ caloꝛis nõ põt foꝛtiter agere. Sic vere multi ſunt qui patiunṫ defectũ caloꝛis charitatis ⁊ feruoꝛis. deuotiõis ⁊ iõ nõ poſſunt exercere actꝰ alicuiꝰ bone opationis. Nõ ſic igiṫ chariſſimi. ſed habeamus mẽtis foꝛtitudinẽ roboꝛantẽ. dei celſitudinẽ inſpirantẽ. Spei certitudinẽ cõſolantẽ. ⁊ ſic poterimus bene agere. Iuxta illud Eſaie.. Quieſcite agere peruerſe diſcite bene agere. Et ſi queris quid ſit bene agere: Dico ꝙ eſt agere.

Diligenter.
Patienter
Sapienter.
Confidẽter.
Penitenter.

Agamus igiṫ actus diligẽtie. ij. Para. xix. Agite diligẽter ⁊ erit dñs vobiſcuʒ in bonis. Itẽ actũ patiẽtie. vnde in ps. Age ⁊ cõfoꝛteṫ coꝛ tuũ ⁊ ſuſtine dñm. ¶ Itẽ actus ſapiẽtie. iiij. Reg. xviij. In cunctis ad que pꝛocedebat ſapienter agebat. ¶ Itẽ actus confidentie. ps. Fiducialiter agam ⁊ nõ timebo. ¶ Itẽ actus penitẽtie. Ezec. xviij. Conuertimini ⁊ agite penitẽtiã. Iſtud eſt igitur agere virtuoſum. ¶ Secũdo dico pꝛincipaliter ꝙ eſt agere vicioſum et iſtud eſt agere maloꝛum. Nã ſicut potẽtia naturalis quandoq; pꝛopter indiſpoſitionẽ inſtrumẽti ſeu oꝛgani. non poteſt exire in actũ: immo actus ꝯtrarios operatur. ſicut patet in frenetico in quo vis intellectiua pꝛopter indiſpoſitionẽ cerebꝛi nõ põt recte intelligere: ⁊ ideo ꝯuertitur ad actum contrariũ ſcʒ ad vanas intellectiones ⁊ imaginatiões cogitãdas. Sic vere in moꝛalibus iſtrumentũ ratiõis videlicet volũtas aliquãdo per diuerſa peccata taliter indiſponitur ꝙ nullus bonꝰ actus ab ea agitur: immo multi actus ꝯtrarij mali et vicioſi ab ea pꝛoducuntur. Ideo de talibus dicitur Hiere. ix. Docuerunt linguam ſuam loqui mendacium vt iniq̃ agerent laboꝛauerunt. Contra quos dicitur Eccli. xv. Nemini mandauit impie agere et nemini dedit ſpacium peccandi. De quibus etiam intelligitur illud Ioh. iij. Omnis qui male agit odit lucem. Ubi oſtenditur.

Peccatoꝛũ pluralitas. Ois.
Iniquitas. Male agit.
Obſcuritas. Odit lucem

Pluralitas peccatoꝛuʒ dico. qꝛ ſtultoꝛũ infinitꝰ eſt numerꝰ Eccles. j. Arboꝛes agreſtes plures poꝛtãt fructꝰ ꝙ̃ domeſtice. Animalia etiam rapacia ⁊ guloſa plures filios generãt ꝙ̃ mitia: ſicut patet de canibus ⁊ lupis qui multos filios generant reſpectu ouium ⁊ capꝛarũ. Sic vere in moꝛalibus. Plus eſt hodie de male agẽtibus ⁊ guloſis ⁊ de agreſtis peccatoꝛibus ꝙ̃ de domeſticis ⁊ de bonis. Arboꝛ enim agreſtis diabolus qui eſt guloſum animal. poteſt dici ꝙ plures filios in mundo generat ꝙ̃ chꝛiſtꝰ domeſticus ⁊ benignus quod oſtenditur cum dicitur Omnis. Et de hoc Iob. xl. Ipſe eſt rex ſuper omnes filios ſuperbie. Eſt igitur in eis pluralitas. ¶ Sdo dico ꝙ in eis eſt iniquitas. Male inquit agit. Nam ſicut arboꝛ mala fructus malos facit. Sic viri iniqui ſemꝑ cõſueuerũt malos fructus facere. Male inquit agit. Et de hoc. Dañ. xij. Impie agunt impij. ſicut enim leo qđ eſt animal impium ⁊ crudele nihil conſueuit agere niſi opera crudelia ⁊ impia. ſ. deuoꝛare occidere ſanguinẽ bibere carnes mãducare. Sic vere multi ſũt hodie ita mali et impij ꝙ nihil penitus agunt in quo crudelitatis ⁊ impietatis vicium non luceſcat. Naʒ per vſuras fraudes et rapinas. accuſationes. impoſitiones ⁊ exactiones. alios conſueuerunt ledere perſequi ⁊ inuadere et eoꝛũ carnẽ ⁊ ſanguinẽ. i. ſubſtantiã tẽpoꝛalem deuorare. Et de talibus malis actionibus impijs: crudelibus et iniquis poteſt intelligi illud ꝓuer. xvj. Abhominabiles regi qui agunt impie. Habent igitur iſti iniquitatem. Male agit inquit. ¶ Tercio dico ꝙ male agentes hñt obſcuritatẽ odit inquit lucẽ. Nã ſicut aues immũde ⁊ beſtie magis vadũt de nocte ꝙ̃ de die. Sic vere mali magis volũt exire ad agẽdũ opa ſua mala de nocte. i. abſcõdito ⁊ occulto ⁊ ſecreto ꝙ̃ de die. i. ꝙ̃ in claro ⁊ in publico ⁊ in apto. Odit inquit lucẽ qꝛ. ſ. lucẽ claritatis mãifeſtatiõis ⁊ publici ⁊ apti mali odiũt ⁊ abhoꝛrẽt. ſicut pʒ de auaris qui malos ꝯtractꝰ ſuos volũt in obſcuro in ſecreto ⁊ occulto facere. Pʒ etiã de luxurioſis. Et breuiter oẽs mali odiũt lucẽ. i. manifeſtationẽ: qꝛ ſicut dr Ephe. v. Oẽ qđ manifeſtat lumen eſt. Ideo malis põt dici illud. Apo. xviij. Lux lucerne nõ lucebit tibi. Tales ſunt ſimiles bubonibꝰ ⁊ noctuis q̃ non volant niſi de nocte. Qꝛ tales nõ volãt ad actus ſuos malos niſi in nocte. i. in ſecreto ⁊ abſcõdito. Sicut bñ diciṫ de luxurioſis. Iob. xxiiij. Oculus adulteri obſeruat caliginẽ dicens. Nõ me videbit oculus. Et ideo de talibus male agẽtibus dr. Prouer. vj. Iniqui de terra tollenṫ: ⁊ qui iniq̃ agũt auferenṫ ex ea. Patet igitur chariſſimi ꝙ male agentes volunt

Obſcuritatem.
Iniquitatem.
Societatem.
Pluralitatem.

¶ Et ſi vis ſcire qui ſunt illi qui male agunt. Dico ꝙ̃ illi ſunt qui agunt

Negligenter.
Impꝛudenter.
Fraudulenter.
Crudeliter.
Diſcoꝛditer

¶ Dico igitur ꝙ eſt malus actus negligentie. ij. Paral. xxiiij. Leuite egere negligentius. Itẽ actus impꝛudẽtie. xx. Paral. ij. Ign oꝛamus quid agere debeamus. ¶ Item actus fraudulentie ps. Doloſe egit in cõſpectu dei vt inueniatur iniquitas eius ad odium. ¶ Itẽ actus ſeuitie ⁊ impietatis vñ Dañ. xij. Impie agent impij. ¶ Itẽ actus diſcoꝛdie ⁊ cõtrarietatis vñ Deuṫ. xxxj. Semꝑ cõtentioſe egiſtis cõtra dñm. Oẽs eñ iſti male agentes a deo maledicunṫ. Cõfundantur omẽs iniqua agentes ſuperuacue. ⁊ a deo finaliter dãnabũtur. Unde Roma. j. Qui talia agunt digni ſunt moꝛte ⁊ qui eis conſentiunt. Sic igiṫ patet ꝙ eſt agere vicioſum: ⁊ agere virtuoſum ⁊c.

Agi. Agitari in paſſiuo: idẽ eſt qđ agitari vel moueri. Unde nota ꝙ eſt actio ſeu agitatio. A

Feruoꝛis inflammatiui.
Furoꝛis effrenatiui.
Terroꝛis cõminatiui
Doloꝛis diſſipatiui.

¶ Agitur enim homo iuſtus per ſpirituʒ intellectus agitantem inſpirantem ⁊ ſic aguntur ſancti ⁊ ad feruẽter operandũ mouenṫ. Roma. viij. Qui ſpũ dei agunṫ hi filij dei ſunt. ¶ Itẽ agitur peccatoꝛ per demonẽ inſtigãtẽ. Uñ de demoniaco diciṫ Luce. viij. ꝙ ruptiſ vinculis agebatur demonijs in deſerto. Uñ de diabolo tẽtante dr. Eccle. xxxviij. ꝙ ſtimulo boues agitat. Et de anthiocho furibundo dicitur. ij. Mach. ix. ꝙ ipſe iuſſit agitari currũ celeſti cũ iudicio perurgente. ¶ Item agitatur dei iuſticia cõtra quemlibet malũ delinquẽtem. Unde Eſa. x. Agitabit manũ ſuã contra te. Itẽ agitatur dãnatus per penã ⁊ terroꝛẽ intus affligẽtẽ. Eſa. xxiiij. Agitatione agitabitur terra.

Actiuus. ſeu Actiua vita. Nota ꝙ actiuus dicitur ab agendo ⁊ a virtualiter operando. Diſtinguitur eñ virtuoſa in contemplatiuã et actiuã. Contẽplatiua verſaṫ circa cõſiderationẽ ſuꝑioꝛũ. Actiua vo circa adminiſtrationẽ exterioꝝ. Pꝛima directe tẽdit in deũ. Secũda miſericoꝛditer tẽdit in ꝓximũ ⁊ etiã per exercitiũ bonoꝝ opeꝝ in ſeipꝫ. Sicut. n. videmꝰ ꝙ mũdus hʒ duplicẽ partẽ. ſ. ſuꝑioꝛẽ q̃ eſt clara ⁊ limpida. vbi ſunt plancte ⁊ lux. Et vbi tenebꝛe ⁊ nubila nõ aſcẽdunt: Et inferioꝛẽ q̃ impꝛeſſionibus ſubiacet ⁊ que vẽtis ⁊ turbinibꝰ agitaṫ. Sic vere in mundo ſpũali. i. in eccl'ia eſt ſpũaliter duplex ſtatus. ſ. cõtẽplatiuoꝛũ q̃ clari ſunt ſunt ⁊ q̃eti. ſurſum in deũ erecti ⁊ ab oi motu exterioꝝ ſollicitudinũ alieni. ſ. potiꝰ ſtellis. i. ſanctis familiares ⁊ vicini: Itẽ ſtatꝰ actiuoꝝ. q̃. ſ. terrenoꝝ negocioꝝ curis agunṫ. Et q̃ hic inferiꝰ turbinibꝰ laboꝛũ ⁊ ſollicitudinũ ſtimulanṫ: Deus. n. a pꝛincipio de aquis creauit volucres q̃ ſurſum aſcẽderent: Et de eiſdẽ creauit piſces qui in ipſis aq̃s inferiꝰ remanerẽt et qui in

Ayuntamiento de Madrid

τ q̄ in aquis ɔtinue fluctuarēt. De quo etiā dicit hym
nus. Qui ex aquis ortū gen⁹ partim remittis gurgiti
partim leuas in aera. Sic vere ſpūaliter de⁹ ex aq̄s hu
mane fragilitatis ordinauit duo genera perſonarum
ſcʒ ɔtēplatiuos q̄ ſurſuʒ aſcēderēt in altū volādo τ co
gitando mētaliter. Et piſces.i.actiuos q̄ inferi⁹ in ſta
tu ſubito negocijs intēderēt tpaliter. De iſtis duab⁹
vitis accipit̄ cōiter figura Lu.x. de maria q̄ dn̄m quie
ſcēdo audiebat: τ de martha q̄ circa miniſteriū labora
bat.q.ſ.cōtēplatiui q̄eti mētis inſiſtūt. Actiui vō la
borib⁹ erga ꝓximos aſſiſtūt. Et ſi tu q̄ris ꝓprie. Quid ē
actiua vita? Audi Bedā ſup Luc.x. vbi dicit ſic. Acti
ua vita eſt cibare eſurientē: docere ignorantē: corrigere
errantē: curare infirmantē: ad humilitatē reducere ſu
perbiētē. De cōtēplatiōe vō ſi q̄ris q̄d eſt. Audi Hu.
lib. de archa myſtica vbi dicit ꝙ cōtēplatio eſt libera
mētis ꝑſpicacia in diuine ſapiētie cōſideratiōe ſuſpen
ſa. Nota ꝙ actiua vita cōmendabilis eſt.
Quia quo ad ſtatum eſt ſecurior.
Quia quo ad ꝓximum eſt vtilior.
Quia quo ad meritū eſt opulētior.
B ¶ Et dico primo ſecurior. Iſta em̄ nō eſt ita difficilis
aut ardua ſicut alia: τ ideo nec ita periculoſa. ycarus
enim filius dedali idcirco perijt: q: volare altius pre
ſumpſit. Si em̄ iuxta pr̄is p̄ceptū mediocri⁹ volaſſet
nunq̄ in mari calore pēnis liqueſcētibus perijſſet. Vn̄
verſus. ycarei nati memores eſtote pati. Iuſſa pater
na pati. mediū tenuere beati. Sic vere dico ꝙ ſecuri⁹
eſt in vita actiua.i.i ſtatu mediocriter viuere q̄ nimis
ardue in vita pfecta τ cōtēplatiua vellevolare. Multi
em̄ ſunt q̄ ſi inferius in actiua vita ſecure tranſirent
quiqꝫ indiſcrete appetunt ardua dānationē incurrūt
Qd̄ figuratū eſt. Deut.xx. vbi imꝑfecti remittuntur a
bello τc. Meli⁹ em̄ iudicabit legiſlator ꝙ domi rema
nerēt q̄ ꝙ in bello cederēt aut perirēt. Vn̄. Iſid.iij. de
immo. Vtilius eſt inquit in actiua ſaluari q̄ in contē
platiua dānari. Qr τ Loth in ꝑuerſa ciuitate iuſt⁹ fuit
τ in monte peccauit. τ Grego. moral. Cū ad cōtempla
tiuā vitā ydonea diſcretiōe nō ſufficit ſolā actiuā ſecu
rius tene. Eſt igitur ſtatus ſecurior. ¶ Secundo dico
ꝙ actiua vita eſt ſtat⁹ ꝓximo vtilior. Generaliter em̄
inter fructus illi qui minus ad medicinā ſolēt valere
conſueuerūt ad nutrimentū plus ꝓficere. Vn̄ cū due
ſunt ſpēs amigdaloꝝ dulces.ſ. τ amare. cōſtat ꝙ licet
amare plus ꝓficiūt medicine. dulces tn̄ plus cōpetūt
nutrimento. Sicvere dico ꝙ amari.i.cōtēplatiui τ pe
nitētie deditī in ſe ꝟtuoſiores τ ſpiritali medicine me
liores ſunt. Dulces tn̄.i.actiui ad nutriendū ꝓximum
plus ꝓficiūt inquātū erga alios dulces fiūt. Vn̄ Pro
ſper. lib. de cōtemplatiōe. Actiuus ſuſcipiēdo peregri
nū: veſtiendo nudū: gubernādo ſubditū: redimēdo ca
ptiuū: tuendo violentū oppreſſuʒ: ab omnibus iniqui
tatibus ſe depurat τ vitā ſuā bonoꝝ opeꝝ fructib⁹ lo
cupletat. Eſt igitur vita actiua ꝓximo vtilior. ¶ Ter
tio dico. ꝙ ipſa eſt merito maior. Et terra em̄ τ arbor
plus in vale fructificāt q̄ in monte. τ aīalia magis im
pinguant̄ in hyeme q̄ in eſtate. Sic vere plus ſolent
q̄ſq̄ fructu τ pinguedine meritoꝝ repleri illi q̄ in val
le actiue vite τ in hyeme laborū τ exterioꝝ vtilitati rei
publice militāt q̄ illi q̄ in monte τ eſtate cōtemplati
ue vite perſeuerāt. vn̄ Bern. ſuper Can. ſer.ix. Noli ni
mis inſiſtere oculis cōtemplationis: q: meliora ſunt
vbera predicationis. Nā τ ſi Rachel fuit formoſior.
lya tamē fuit fecūdior. Dicā breuiter ꝙ multi ſunt qui
bus actiua vita eſſet fructuoſior: vtilior: τ ſecurior q̄
cōtemplatiua. Exēplo auiū nocturnaꝝ quibus oculis
lux lune eſt cōtēperantior q̄ lux ſolis: q: ſ. in arduis τ
ſpiritalibus nō ſufficiūt aſpicere: imo faciliter poſſent
errare: τ oculos veri intellectus ꝑdere q̄ tn̄ lumine lu
ne.i.in regimine terrenoꝝ poſſent ſine periculo pertrā
ſire. Sicut ad lr̄am videm⁹ de q̄buſdā ſecularib⁹ cleri
cis τ ſapientibus mūdanis q̄ quādo volūt de theolo
gicis diſputare τ mentē ſuā in difficultatibus eleua
re faciliter ſolēt deficere τ errare: qui tn̄ tpalia iuſte ſciūt
regere. Et actiue vite ſine piculo deſeruire. Et de iſtis
exponit Grego. moral. illud euāgeliū. Si oculus tu⁹
ſcādalizat te ꝓijce eū τc. bonū eſt tibi luſcū vitā ingre
di q̄ cū duob⁹ oculis in gehennā mitti. Nā vt ait idē
Meli⁹ eſt hoi ꝙ oculus intellect⁹ q̄n ſe erigēs ad ar
dua ſcandalū erroris gn̄at eruat: hoc eſt ꝙ a taliū inq̄
ſitiōe ſuſpēdeat̄: τ cū vno oculo.i.cū ſola diſcretiōe tpa
liū iuſte τ pie viuat. q̄ ꝙ duos oculos hn̄s.i. de vtroqꝫ
ſe intromittere τ iudicare volēs in tenebras exteriores
mittat̄. Ad qd̄ etiā applicat idē Grego. ibidē illā figu
rā Exodi.xix. vbi dn̄s legē in montē traditurus prece
pit populū lōge ſtare τ beſtiā q̄ montē tangeret lapi
dari. ad denotandū ꝙ mōtē τ arduitatē diuinoꝝ ſecre
toꝝ populus τ beſtie.i.ſimplices non debēt tāgere cu
rioſe inq̄rēdo: ſʒ de lōge ſtare veraciter credēdo. τ ſim
pliciter cōfitēdo als ꝓ certo valde ſunt repħēdendi τ
lapidibus.i. duris repħēſionibus obruēdi. vn̄ Greg.
ibidē dicit. Nimirū inq̄t puerſe mēti eſſe expediti⁹ po
tuiſſet: vt occupata mūdo terrena negocia ageret q̄ ꝑ
cōtēplatiōis ſtudia ad pniciē multoꝝ vacare. Sic igi
tur pʒ ꝙ in multis τ quo ad multos actiua vita ꝓfert̄
contemplatiue. Quia
Securior quo ad ſtatum.
Vtilior quo ad proximū.
fecundior quo ad fructū.
¶ Adhuc tn̄ nota hic C
ꝙ ɔtēplatiui τ actiui
ſunt i dr̄ntia q̄drupli
ci: q̄dā ſunt ſoli actiui
τ ad cōtēplandū penit⁹ ſunt inertes. Quidā ſolū cōtē
platiui: τ circa actiuā ſeu negocioꝝ regimē penit⁹ igno
rātes. Quidā ſunt actiui τ cōtēplatiui in vtroqꝫ ſtatu
valētes. Quidā nec actiui nec cōtēplatiui ab vtraqꝫ vi
ta deficientes τ vitā malam τ voluptuoſam ſectantes.
Triplex igit̄ ſtatus bonoꝝ p̄dictus filiis videt̄ follicu
lis q̄ ſunt in roſa: quoꝝ quidā ſunt ex toto: q̄dā ex nul
lo: q̄dā ꝑtim imberbes τ partim barbati. Sīes etiam
ſunt aq̄lis quaꝝ q̄m in Pli. q̄dā p̄dant̄ ſolū in aere: q̄dā
ſolū in terra τ in aqua. Quedā ſurſum in aere: τ q̄nqꝫ
deorſum natādo in aq̄. Vn̄ etiā ego aq̄lā recolo me vi
diſſe q̄ habebat vnū pedē acutoꝝ vnguiū τ digitoꝝ firo
rū ſicut hn̄t aues p̄dales. Aliū vō pedē habebat latū τ
clauſuʒ ſicut anſer τ cetere fluuiales. ita ꝙ cū vno pe
de ſurſuʒ in aere rapiebat: cū alio vō in aqua natās in
feri⁹ ſe regebat. Sic vere dico. ꝙ in mūdo tres ſpecies
ſunt iuſtoꝝ. Quidā ex toto barbati.i.ex toto ſpūales τ
cōtēplatiui: τ barba ſpūalis ſapiētie p̄diti. Quidā iſta
barba carēt ſicut ſūt ſimplices ſeculares τ actiui. Qui
dā vtrāqꝫ naturā ꝑticipāt ſicut ſunt p̄lati q̄ q̄nqꝫ ſunt
actiui q̄nqꝫ cōtēplatiui. Quidā em̄ iſtoꝝ cū pmis aq̄
lis ſolū volāt ſurſuʒ celeſtia ɔtēplādo: q̄dā ſolū deorſuʒ
terreſtria gubernādo. q̄dā nūc deorſuʒ nūc ſurſum ſi
cut boni p̄lati ſpūalia τ tpalia miniſtrādo. figurati in
Moyſe q̄ nūc in mōtē ad dn̄m aſcēdebat nūc in valle
ad ppl'ʒ deſcēdebat. Qr reuera q̄dā ſunt optimi i ſpūa
lib⁹ nihil vō valēt in tpalib⁹ τ ecōuerſo. Quidā q̄ opti
me talia adminiſtrāt: ſʒ de ſpūalib⁹ nihil guſtāt. Qui
dā vō vtrūqꝫ ſe ſciūt regere τ cū cōtēplatiuis volare τ
cū actiuis natare. Breuiter igit̄ cōcludere poſſum⁹ ꝙ
alti cōtēplatiui raro fiūt boni actiui: ſicut ad lr̄am pʒ
de magnis τ ſpeculatiuis clericis q̄ in regimine tpaliū
ſunt ignari. Et ecōuerſo boni actiui raro ſunt ſpecula
tiui. vn̄ Greg.vj. mora. Sepe q̄ deū quieti poterāt cō
tēplari preſſi occupatiōib⁹ ceciderūt. Et ſepe q̄ occu
pati hūanis vſib⁹ viuerēt ſue quiet' gladio ſunt extin
cti. Sic igit̄ pʒ ꝙ q̄buſdā ꝓficit pl⁹ cōtēplatiua q̄buſ
dā etiā plus actiua: quibuſdā vō actiua τ ɔtēplatiua.
Et hec de actiua τ cōtēplatiua generaliter ſufficiunt.
Vide de Secularis. τ Negociū Labor τ ſimilia.

Agilis. Vide vbi Leuis. Motus. Facilis. Velox
Celer. Cito τ ſimila: quia autoritates
non ſunt.

Agnoſcere. Nota ꝙ agnoſcere in ſcriptura A
multi modis ſumit̄. Or em̄ q̄libʒ
Agnoſcere deum per fidei illuminationem.
Agnoſcere ſeipſum ꝑ ꝓprius conſiderationem.

Ayuntamiento de Madrid

Agnoſcere pꝛoximū per charitatē ⁊ ſubuentionem.
Agnoſcere ſubditū per diſcretam examinationem.
Agnoſcere beneficiū per gratā remunerationē.
¶ Dico igitur ꝙ agnoſcere debemus deum ipſum ve
re credendo: omnia enī que ſunt ſuperioꝛa ſua cogno-
ſcunt. Sicut enim de elephantibus legitur. ꝙ ad ſtel
las ⁊ lunā aſpiciunt: ⁊ eas ſuo modo adoꝛant ⁊ tanꝙ
ſuperioꝛes ſibi intelligunt. vñ Plinius lib. ij. oſtendit
quomodo oīa quadā naturali agnitione ⁊ quodam in
trinſeco ſenſu cognoſcunt motū ſyderū ⁊ naturam. ſi
cut exemplificat de oꝛge' beſtia in oꝛtu canicule ſcui-
gilante ⁊ de cane tunc rabiem facilius incurrente. de
oſtrea ſe in plenilunio replente. de foꝛmica in interlu
nio a laboꝛe ceſſante. de fibꝛa ſm lune obſeruantiam
ſericum conficiente. de elitropia ſe cōtinue ad ſolē cō
uertente. Et de multiplici herba ⁊ arboꝛe omni anno
ſe ſm ſolis tēpoꝛa diuerſimode gubernāte. Alibi etiaꝫ
ponit idem doctoꝛ: quomodo elephas nouiluniū ſen-
tit ⁊ ad balneū vadit. Symia ſm lunā triſtis ⁊ leta fit
Silenices lapis ſicut luna variatur in celo eius ima-
gines in ſe repꝛeſentat ⁊ oſtendit oīa. Igitur ſtellas vi
detur agnoſcere: ⁊ earū influentiā repꝛeſentare. Et il-
li qđ ſibi in natura pꝛeponit obedire. Sic reuera dico.
ꝙ oīs hō debet ſuū ſummū ſuperioꝛē a quo omnimo
de dependere agnoſcitur cognoſcere. ſ. deū celi ⁊ ciꝰ vir
tutem ⁊ influētiā percipere ⁊ ſuā ſummā bonitatē ſen
tire: ⁊ per fidē firmiſſimā ipſuꝫ credere ⁊ tenere. Si enī
bꝛuta agnoſcunt ſydera: ſatis enim cōgruū videt ra-
tioni ꝙ etiā homo rationalis ſyderū factoꝛem agno-
ſcat: ⁊ ꝙ ſibi obediat atqꝫ credat. vñ Ephe. iiij. Occur
ramus oēs in vnitatem fidei ⁊ agnitionis filij dei. Et
Colo. j. Impleamini agnitōe voluntatis eius in omi
ſapientia. Sed qđ ꝓ certo de multis verificatur illud.
Luc. xxiiij. ꝙ diſcipuli euntes in Emaus q̄ interpꝛeta
tur mater feſtiuās cum quibus dominus in via loque
batur ipſum minime cognoſcebāt. Tenebātur enim
inq̄t oculi eoꝛum ne eum cognoſcerent. Quia reuera
multi ſunt hodie etiā illi cum quibꝰ in ſcriptura quo-
tidie loquitur dominus. ſ. clerici: ⁊ etiam illi cū quibꝰ
perſonaliter habitāt. ſ. religioſi ⁊ pꝛeſbyteri euntes ad
Emans. i. ad matrem feſtiuantem. i. ad carnalitatem
et pꝛoſperitatem: que ſunt due matres non querentes
niſi feſta ⁊ ſolacia. quoꝛū oculi intellectus viſco cupi
ditatis vel lippitudine carnalitatis vel fumo vanita-
tis ita tenentur: ⁊ ꝙ per hebetationē ignoꝛantie ita li
gantur ꝙ ipſum nō agnoſcunt nec ſpeculant quinim
mo ipſuꝫ pꝛoꝛſus ignoꝛare videntur inquātū de eo nō
curant nec ſibi famulant. Unde iam verificatur illud
ps. Non erat qui cognoſceret eū. Unde Gen. xlij. fra-
tres ipſe cognoſcēs nō eſt agnitus ab eis. Et Hiere. ij.
Sacerdotes nō dixerunt: vbi eſt dñs: ⁊ tenentes legē
neſcierunt me: ⁊ paſtoꝛes pꝛeuaricati ſunt in me. Un
de de illis qui etiā ex operibus poterant deū agnoſce
re. dicitur Sap. xiij. ca. Neqꝫ operibus attēdentes co-
gnouerūt quis eſſet artifex. Nō ſic chariſſimi: ſꝫ agno
ſcamus eum ipſum vere credendo. qꝛ ſicut dꝛ. j. Thi-
mo. ij. Ipſe vult oēs hoīes ſaluos fieri ⁊ ad cognitionē
veritatis venire. ¶ Scđo debemus agnoſcere noſmet
ipſos cōſiderando. Oculus enim in hoc defectuoſus
dicitur quia cognoſcit alia ⁊ non ſeipſum. Sic vere il
li defectuoſi ſunt: qui alia cognoſcentes ſui noticiam
pꝛetermittūt. Bernar. in meditationibus ſuis dicit.
Multi multa ſciunt ſed ſeipſos neſciūt. Debet enī ho
mo agnoſcere ſe ſcꝫ ꝙ vilis in ingreſſu ꝙ culpabilis in
pꝛogreſſu: ꝙ triſtis ⁊ ꝙ fragilis in egreſſu. Dicat igitur
illud. ij. Reg. xix. Agnoſco ſeruus tuus peccatum meū
Sed de hoc vide infra de videre: vbi inuenies reſpon-
ſum apollinis notos elichos. Aduerte tamē ꝙ multi
ſunt qui in pꝛoſperis nō volunt ſe cognoſcere: dū vero
ſunt in flagellis tunc incipiūt ſe videre ⁊ cognitionem
pꝛopꝛiam pꝛeſentare ⁊ ſe eſſe homines cogitare. Unde
de Balaam loquitur. Nume. xxiiij. ꝙ cadens apertos
habet oculos: qꝛ reuera quando hō cadit vel in infoꝛ-
tuniū vel in peccatū: tūc cognoſcit veracius ſemetipm
Exemplū de adā ⁊ eua q̄ poſt peccatū cognouerunt ſe
nudos: qꝛ ſicut dicit textus. Tūc aperti ſunt oculi eo-
rum. Homo enim tunc cognoſcit pꝛopꝛiā fragilitatem
quādo ſe ſentit cecidiſſe in aliquam vilitatem. Et ideo
quādoqꝫ fit ꝙ deꝰ ꝑmittat hoīem cadere vt diſcat fra-
gilitatē ꝓpꝛiā cogitare. Exemplū de petro ⁊c. Uide in
fra cadere. Homo etiā ad infoꝛtuniū ⁊ tribulationeꝫ
veniēs ad interioꝛa reducitur ⁊ ab exterioꝛibꝰ reſiliēs
ſe cognoſcit. Et q̄ in ꝓſperis elatus ſeipſum ignoꝛaue
rat quāta ſit hūana impotētia in ſe ſentit. Figuratus
in antiocho de quo dꝛ. ij. Macha. ix. ꝙ licet in ꝓſperis
exiſtēs ſupꝛa hoīem elatus exiſteret ex graui tñ ſuper
bia in agnitionē ſui ductus eſt ꝑcuſſus a dño plaga.
Agnoſcamus igitur noſmetipſos conſiderando.
¶ Tertio agnoſcamꝰ ꝓximos ipſis ſubueniēdo. Exē-
pluꝫ ſerpentē qui marſos ⁊ pſillos agnoſcūt. Et ꝙuis
oēs ledere ſoleāt iſtis tamē tanꝙ notis ⁊ ꝓximis par
cunt: ſicut ponit Plinius ⁊ Soli. Sic vere nullus de-
bet eſſe ita ſerpentinus ⁊ malus quin notos cōſangui
neos ⁊ ꝓximos recognoſcat. ⁊ ꝙꝙ alijs noceāt quin
tñ ipſis faueat atqꝫ poꝛtet. exēplo Joſeph q̄ ꝙuis eſſet
in alto ſtatu ⁊ gradu. fratres tamē ſuos ꝙꝙ ſibi male
ficos recognouit nec ipſis nocuit: immo fauit et eos
ſecrete fauoꝛabiliter recollegit. Uñ Gen. xlv. dꝛ ꝙ ipſe
cauit ꝙ nullus alienꝰ intereſſet agnitioni mutue. Ui
de ſi vis hiſtoꝛiā ⁊ dic qđ eſt cōtra multos qui ſtatim vt
ad aliquē magnū ſtatū veniūt nullū dignant agnoſce
re pꝛius notū. Eccle. xij. Nō agnoſcet in bonis amicus
Unde Innocē. de ambitioſo dicit ꝙ ſtati vt ad hono-
rē erigitur pꝛioꝛes dedignatur amicos: notos ignoꝛat
amicos cōtemnit: comites antiquos fugit: vultū auer
tit: ceruicē erigit: faſtū oſtēdit ⁊c. Uide eā in manipu
lo floꝝ ſi vis: vel in li. Inno. de vilitate humane natu
re. Nō ſic chariſſimi: ſed agnoſcamꝰ ꝓximos ipſis ſub
ueniēdo. ¶ Quarto agnoſcamus ſubditos ipſos exa-
minādo. cōpetit enim vt pꝛelatus agnoſcat ſubditum
vt. ſ. ſciat vtrū honoꝛe vel vituperio ſit dignus. Uñ pꝛo
uerb. xxvij. Diligēter agnoſce vultum pecoꝛis tui. gre-
geſqꝫ tuos conſidera: ⁊ bene dicit vultū. i. exterioꝛē con
uerſationē: ex qua. ſ. cōiecturat ex hoīe qualis ſit. quia
ſcꝫ dꝛ Eccle. xxviij. Ad agnitionē hoīm vultus eoꝝ. No
ta quomō quot ſunt hoīes tot ſunt vultus ⁊ etiam tot
voces ſm Pli. lib. j. ſed de hoc alibi. Aduerte tamen ꝙ
multi ita mutant vultum cōuerſatiōis ſue. ꝙ nō poſ-
ſunt bene agnoſci: ſicut ſunt hypocrite: falſi amici: ꝓ-
ditoꝛes ⁊ ſimiles. Cōpara tales pingi qđ erat monſtrū
ſm Augu. de ciui. dei. li. xviij. de quo nō poterat agno-
ſci vtrū eſſet q̄drupes vel volatile. ſic eſt de multis ⁊c.
Ideo de talibꝰ dici pōt illud Job. iiij. Stetit q̄dā cuius
non agnoſcebā vultum imago coꝛā oculis meis. q. d.
Iſti ſunt imagines ⁊ nō res. ⁊ ideo aliud videntur eſſe
ꝙ ſint quare non poſſunt bene cognoſci. Unde Eccle.
xvj. In populo magno nō agnoſcar. Non ſic: ſꝫ agno-
ſcamus ſubditos ipſos examinando. ¶ Quinto dico
ꝙ nos debemus agnoſcere benefactoꝛes ipſis regra-
tiando. Uñ pōt exponi illud Eccle. xliiij. cap. Agnouit
ſcꝫ gratus homo eum. ſ. benefactoꝛem ſuum in benedi
ctionibus ſuis: ⁊ dedit illi hereditatem. Et tamē mul-
ti ſunt ita ingrati: ꝙ nō cognoſcūt hoīem niſi dū acci
piuntur ab eodē. vnde tunc videntur dicere illud Ge
ne. xxxviij. Agnitis muneribꝰ dixit. Juſtioꝛ me es. Pa-
tet igitur ꝙ multe ſunt bone agnitiones quas debet
bona perſona vt ſic figuretur in beato Petro qui in-
terpꝛetatur agnoſcens ⁊c. Dilata ſicut infra in titulo
de Petra vbi per petrum intelligitur vir perfectus vt
ſic dicat illud. Eccle. xxiiij. Ego mater pulcre dilectio-
nis ⁊ timoꝛis ⁊ agnitiōis ⁊ ſancte ſpei. Et hoc de agni
tione ſufficit quo ad pꝛeſens. Uide infra de Cognoſce-
re. Noſcere. Uidere. ⁊c.

Agnus. Multipliciter accipitur in ſcriptura.
Unde nota. ꝙ per agnum intelligere
poſſumus

Juſtum

Ayuntamiento de Madrid

Juſtum conuerſantē moraliter. Dico igit ꝙ agn⁹
Chriſtum hic viuentē humaniter ſignat virū iuſtū
Impium ſe regentem carnaliter. dulcē manſuetū
et pium.q.ſ.ſicut antiquitus erāt agni ꝑcipue hoſtie que domino offerri poſſent.ſic hodie viri ſumme iuſti ſunt acceptabiles domino qn̄ ſibi in eccleſia offerūtur Et ideo videt ꝙ de hoc pōt exponi illd.j.Reg.vij. Et obtulit ille holocauſtū integrū domino:Expone ſi vis qnomodo vir iuſtus debet eſſe integer ⁊ non diuiſus ⁊c.Tulit itaqꝫ ſamuel agnū lactentē tenerum Et ideo quilibet talis pōt dicere illud Hiere.xj.Ego quaſi agnus māſuetus.Ubi oſtendit ꝙ ſicut agnus.
Gregē precedit. Sic vir pfectus dꝫ Exēplariter
Paſtori obedit. ꝑcedere.Ego.Regulariter ſucce
Matrē cognoſcit. dere Quaſi:Gratificādo cogno-
Iraſci neſcit. ſcere.Agnus.Humiliādo vileſce-
re: Māſuetus:⁋ Dico igit ꝙ vir perfectus. Exēplariter ꝑcedit:Ego Agnus eni vt cōmuniter vult ire ante gregē:acſi vellet iter alijs demōſtrare.Sic ꝓ certo vir perfectus dꝫ alios ꝑcedere per bona opera et exempla et viā vite vniuerſo gregi eccleſie demōſtrare qd oſtenditur cū dicitur:Ego q2 per iſtud ꝓnomen: ego.qd eſt prime pſone:datur nobis intelligi ꝙ nos debem⁹ eſſe primi exēplares ⁊ ꝑcipue ad bene agēdum ⁊ ad bonuꝫ exēpluꝫ alijs oſtēdendū.vt ſic qlibet dicat illud Apoc. j.Ego ſum primus ⁊ nouiſſim⁹ q2 ſcꝫ nos debemus eſſe primi per boni exempli dationē.Nouiſſimi per humilitatē ⁊ ſubiectiōem.Dilata ſi vis iſtud verbuꝫ Ego:ſicut ſupra in titulo de Agricola.Et aduētus xp̄i adulatio Unde talis exemplaris agnus:figurat Apocal.xxj vbi dicitur.Et in ciuitate hieruſalē lucerna eius erat agnus.Ad denotādum ꝙ in ciuitate dei eccleſie nulla eſt pulcrior lucerna ꝙ̄ agnus ideſt vir iuſtus ⁊ maxime bonus ⁊ māſuetus ꝑlatus.qui ſcꝫ illuminat exēplariter vniuerſos.vt de tali exēplari viro dicatur illud Joh. j.Ecce agnus dei qui tollit pctā mūdi.Talis igit exemplariter ꝑcedit Ego.⁋ Scd̄o dico ꝙ vir perfectus regulariter ſuccedit qd oſtēditur cuꝫ dr̄ Quaſi.Sicut enī videmus ꝙ agnus ſm Iſido.talem colorem hꝫ quales hꝫ venas mr̄ eius ſub lingua:vn̄ colorē venarum ipſius matris ipſe agnus in vellere ſe cōformat vt dicit etiā Ariſto.de aīalibus.Sic vere nos alij debemus nos ꝑ imitationē cōformare ⁊ regulare per exempla bona mr̄is nr̄e.i.noſtrorū ſuperiorum ⁊ maiorū quia ſm ꝙ videmus eos habere venas coloratas ſub lingua.i.verba colorata ⁊ honeſta nos debem⁹ vellus noſtre cōuerſationis imitare.ſ.nos eis ꝯformādo ſm regulā verborū ſuorū viuendo:eorū bonos actus imitādo:qd oſtēditur cuꝫ dicitur.Quaſi qd eſt aduerbiū ſimilitudinis.qd ex ſua natura aliquid aliud repreſentat cū ſit aduerbiū relatiuum:ad denotandū ꝙ eorū ſimilitudines virtutes et exēpla debem⁹ in nobiſmetipſis repreſentare ⁊ ad eos per imitationis regulam nos referre Prouer.vij.ſtatiꝫ ſequitur.Quaſi bos ductus eſt ad victimam.et quaſi agnus:vt ſic quilibet dicat illud Eccl.xxiiij.Quaſi myrrha electa dedi ſuauitatē odoris.Sicut enim myrrha eſt ſpecies amariſſima:tamen odorifera et medicinalis Sic vere chariſſimi nos debemus eſſe amari per cōtritionem odoriferi per famoſam conuerſationem.et medicinales per ſanctitatem et perfectionem. Quaſi igitur myrrha electa debemus eſſe.vt ſic quilibet poſſit eſſe quaſi agnus coram tondente ſe qui obmuteſcit Eſa.liij.Debemus enim habere aptitudinē conformitatis quaſi agnus Promptitudineꝫ mobilitatis.quia coram tondente ideſt coram prelato vel rectore debemus ſemper eſſe prompti ad obediendum.Multitudineꝫ humilitatis.quia ſemper nos debemus eſſe muti nihil reſpondendo.ſed humiliter tranſeundo: vt ſic quilibet dicat illd Oſee.xiiij.Ero quaſi ros ⁊ iſrael germinabit quaſi lilium. Dico igitur ꝙ vir perfectus regulariter debet ſuccedere.q2 ſcꝫ aliorū ſe debet regulis conformare.Quaſi inquit.j.Regum.xv.Receſſit eos quaſi agnos.⁋ Tertio dico ꝙ ipſe debet efficaciter cognoſcere.Agnus inquit.Agnus eni talē habet vim diſcretiuā: ꝙ inter mille oues ipſe cognoſcit matrē ſuā que lactauit ⁊ genuit eū:⁊ ideo agnus dr̄ ab agnoſcendo ſm Iſid.Sic vere chariſſimi nos alij debem⁹ habere virtutē diſcretiuā ⁊ cognitiuā:q2.ſ.per gratitudinē debem⁹ matrē noſtrā.i.benefactores nr̄os cognoſcere:⁊ ipſos inter alios plus amare. Agnus inquit. Ideo dr̄ Apo.xxj.Claritas dei illuminabit eā. ⁊ lucerna eius eſt agnus.Agnus eni.i.vir pfectus.Et ideo bene lucerna dr̄ inꝙtum diſcreta cognitione luminoſus efficit gratificus ⁊ agnoſcēs ſuos benefactores illuminat.regratiat: clarificat ⁊ cōmēdat. Sed proh dolor eſt hodie cōtra multos.q̄ optime accipiūt beneficia aliorum:nulluꝫ tn̄ benefactorē volūt recognoſcere.nec de ipſis amplius cogitare.cū tn̄ dicat Seneca i ep̄la.Sed iuſtiſſimū eſt bn̄facto grām ⁊ iniurie reddere talionē. eſt eni de hoib⁹ ſicut de aliquib⁹ animalib⁹:q2 q̄dam ſunt tenacis memorie:ſicut canis q̄ eſt animal gratificū ⁊ optime cognoſcit benefactorē ſuū : ſicut etiam aſinus ⁊ camelus. Alij ſunt obliuioſe memorie.ſicut ſtrutio ⁊ colūba.Solus aūt hō ſm Auicennā memorat oblita.Sicut etiā dicit Ariſto.lib.j.animaliū.Sic vere inter hoies magna eſt differentia: q2 quidā ſunt tenacis memorie.ſ.boni ⁊ iuſti q̄ more canis ſunt fideles ⁊ ꝑ debitā gratitudinē benefactorū beneficiorū ſuorum cognitores.Alij aūt.ſunt obliuioſi.q2.ſ.tāto vicio ingratitudinis ſunt repleti:ꝙ ſtatim obliuiſcunt ſuſcepti beneficij qualitatē. Iſti ſunt ſicut colūba ſeducta non habens cor.Oſee.x.Qr nō videt habere cor ad recogitanduꝫ beneficia ſibi facta. Similes illi de quo dicit Geñ.xl.Succedētib⁹ ꝓſperis oblitus eſt interꝑtis ſui.Quapropter ꝓh dolor videt hodie verificatum illud dictum Amoydes.de quo dr̄ in lib.de prouerbijs phorū.Qd cū ab eo peteret:quid erat illud in mundo qd facilius ſeneſceret: Rñdit ꝙ beneficiū heu chariſſimi nō ſic.non ſimus obliuioſe memorie:ſed tenacis per gratiarū debitā actionē.nec ſimus colūbe vel ſtrutiones per inſipiētiā obliuionis:ſed ſimus hoies per rōnis limpiditatē.Simus canes ꝑ fidelitatis certitudinem.Simus aſini per penalitatis meſtitudinē.Simus cameli ꝑ ſubiectiōis ꝓptitudinē:q2.ſ.camelus qn̄ oneraf ſup poplices ſe inclinat.Et ſic ſimus tenacis memorie ꝑ beneficiorū gratitudinē. Solus eni hō ꝓmemorat oblita.q2.ſ.pſona rationabilis : ꝙuis qn̄qꝫ videat bn̄ficia recepta obliuiſci:inꝙtū nō ſtatī remunerat qd accepit loco tn̄ ⁊ tēpore debet ea memorari et retributione cōgrua cōpenſare. Agnus inquit.Cōmunicabit lupus cū agno.q2.ſ.dato ꝙ aliqs ſit lupus ideſt malus.ſi tamē ab eo recipit aliqd beneficiū: ipſe agn⁹.i.ipſe iuſtus debet nihilominus ſibi gratus eſſe et bona ſua cōmunicare.Eſa.xj. Habitabit lupus cuꝫ agno:⁊ leo ⁊ ouis ſimul morabunt. Sic igit agnus.i. agnoſcēs ⁊ memorās.q2 ſicut dicit Chry. ſup Math. omel.xxxv.Optima benefactorū cuſtos eſt ipſa memoria eorūdē ⁊ perpetua cōfeſſio gratiarū.Debemus igit chariſſimi ſi volum⁹ eſſe pfecti.efficaciter cognoſcere B
Agnus inquit.⁋ Quarto dico.Qd nos debem⁹ cordialiter vileſcere. Manſuetus q2.ſ.quilibet pre humilitate:benignitate ⁊ māſuetudine debet vileſcere ſibi ipſi.Nā ſicut agnus eſt animal māſuetiſſimū:⁊ humillimum.Sic vere nos debem⁹ eē apud noſmetipſos cordialiter ⁊ mētaliter hūillimi ⁊ benigniſſimi,⁊ māſuetiſſimi.Māſuetus inquit.vn̄ in Ps.Māſueti aūt hereditabūt terrā.Nā vt dr̄.ij.Tymo.ij.Seruū dei nō oportet litigare:ſed māſuetū eſſe ad oēs.Et iſtud proh dolor eſt cōtra multos:qui ꝙuis ſint in ſeruitio dei.ſ.in ſtatu eccleſie vel religionis:non tn̄ deſinunt litigare: ſed orare.Nō ſunt māſueti:ſed criminib⁹ aſſueti.Nō ſunt benignitate dotati:ſed magis crudelitatibus effrenati.Et ideo iſti non poſſunt dici agni:per benignitatem.ſed magis apri ⁊ lupi per crudelitatē.Sicut eni aper eſt animal iracundiſſimum intantū:ꝙ in ipſo furoris impetu quaſi ex certa ſcientia in venatoris gla-

Ayuntamiento de Madrid

diuin ſe infigit. Sic vere multi ſunt ita ſuperbi: furibũdi: ⁊ iracũdi: ꝙ in ipſo gladio venatoris .i. dyaboli. ſcꝫ furore et deſperatione ſeipſos cõfodiũt ⁊ trãſfigũt. Et ſicut aper qñ eſt calefactus: crudeliter percutit ⁊ ledit quicquid inuenit. Segetes etiã ⁊ vineas deuorãt ⁊ deuaſtant ipſi apri. Sic vere furibũdi ⁊ iracundi crudeles ⁊ effrenati tyranni: quicq̃d eis obuiat ⁊ obſiſtit nõ verent᷑ rapinis. exactionibꝰ ⁊ corporalibꝰ inuaſionibus infeſtare: ⁊ vineã ⁊ meſſem .i. circũadiacentẽ patriã deuorare. ⁊ ſuis rapinis et exactionibꝰ infeſtare. vnde in ps. Exterminauit eã aper de ſilua: ⁊ ſingularis ferus depaſtus eſt eam. Non ſic chariſſimi nõ: ſed ſimus agni manſueti. ſifcꝫ illis de qbꝰ dicit᷑ .j. Regũ. vij. Nõ ſamuel obtulit agnũ lactẽtẽ tenerũ integrũ in holocauſtũ. Expone ſi vis ⁊ dilata. Igit᷑ chariſſimi.

Mentaliter mitteſcamus.
Sagaciter cognoſcamus.
Regulariter cõformemur.
Exemplariter preſentemur.

Et ſic erimus agni .i. viri boni virtuoſi ⁊ ꝑfecti. Et ſic de quolibet dici poterit illud Exo. xij. Erit eñ agnus ſine macula maſculus anniculus. Et ſi vis nota ꝙ iuſtus poteſt dici.

Agnus mẽtaliter iocũdatus.
C Agnus moraliter ordinatꝰ.
Agnus cordialiter federatꝰ.
Agnus virtualiter depuratus.
Agnus ſupnaturaliter ſublimatꝰ.
Agnus eternaliter premiatus.

Eſt igit᷑ agnus iocũdus ꝑ ſpiritalẽ leticiã. Sap. xix. Tãq̃ agni exultauerunt magnificãtes te dñe. Itẽ eſt agnus ordinatus ꝑ prudentiã. Eſai. v. Paſcentur agni iuxta ordinẽ ſuũ. Item eſt agnus pacificus ⁊ federatꝰ per amiciciã ⁊ cõcordiã. Eſai. xj. Habitabit agnꝰ cũ lupo. Itẽ ẽ agnus purgatus ꝑ caſtitatẽ ⁊ mũdiciã Leuit. j. Offeret agnũ anniculũ ⁊ ſine macula. Itẽ eſt agnus ſublimatus .ſ. finaliter in paradiſo per honoris excellentiã. Apo. xiiij. Uidi ſupra mõtẽ ſyon agnũ ſtantẽ. Itẽ erit agnꝰ premiatus ꝑ eternã gloriã. Oſee. iiij. Paſcet eos quaſi agnos in latitudine. ⁊ hoc qr vixit quaſi agnus tribulationibꝰ ſubiugatꝰ ꝑ patientiã Ego quaſi agnus manſuetꝰ qui portat᷑ ad victimam. Et Eſa. liij. Quaſi agnus corã tõdente ſe obmuteſcit.
D Patet igit᷑ ꝙ agnus ſignat virũ virtuoſum. ¶ Scđo principaliter dico. Nõ agnus ſignat regẽ glorioſuꝫ .ſ. xp̄m. Xp̄s eñ eſt ille agnꝰ quẽ illa ouis ſimpliciſſima beata virgo ꝓtulit in hoc mũdo. Et ideo ſicut videmꝰ ꝙ agnus eſt animal benignũ ⁊ letũ. ita ꝙ ante gregeꝫ ludere ſalire ⁊ currere conſueuit. finaliter tñ fit aries munitus cornibꝰ ⁊ totius gregis ductor. Sic vere xp̄s humillimus ⁊ benigniſſimus fuit: ⁊ etiã leticia ſpiritali quia recte videtur quaſi ludens modis varijs añ gregem eccleſie ſcꝫ exemplũ alijs dando. ⁊ viã ſalutis oñdẽdo diuerſimode ſalijſſe. Salijt eñ de celo in virginis vterum. Ecce via humilitatis. De vtero in mundum. ecce via caſtitatis. qr ſcꝫ ſine virili ſemine: de mũdo in crucis patibulũ. Ecce via penitẽtie ⁊ aſperitatis de cruce in infernũ. Ecce via mie ⁊ pietatis. De inferno ad paradiſum. Ecce via cõtemplationis ⁊ felicitatis. Et ideo de talibus luſibus ⁊ ſaltibꝰ poteſt exponi illud Prouer. vij. Statim eã ſequit᷑ quaſi bos ductus ad victimã ⁊ quaſi agnus. Et ideo finaliter iſte factus eſt aries ductor ſcꝫ gregis eccleſie. ⁊ cornibus .i. auſteritate iuſticie premunitus. Et ideo de iſtius agni varijs cõditionibꝰ poteſt exponi illud Apoc. vij. Agnus qui in medio throni eſt reget eos. In quibꝰ verbis ꝓm conditiones agni deſcribitur. Chriſtus

Quãtũ ad incarnationem.
Quãtũ ad cõuerſationem.
Quãtũ ad mortẽ ⁊ paſſionẽ.
Quãtũ ad iudicij prelationẽ.
Quãtũ ad glorie durationẽ.

¶ Sicut eñ agnus.
Habet pietatem.
Diligit ſocietatem.
Patiens eſt ad aduerſiatatẽ.
Acquirit ferocitatem. Sic vere.

Chriſtus fuit dulciſſime benignitatis agnus. Ecce incarnatio gratiſſime ſocietatis. In medio. Ecce cõuerſatio firmiſſime ſtabilitatis. Qui eſt. Ecce mortis tribulatio fortiſſime autoritatis. Throni. Ecce iudicij dominatio altiſſime ſublimitatis. Reget eos. Ecce gl'ie ſublimatio. Nã reuera xp̄s habuit.

Dulciſſimã benignitatem.
Gratiſſimã ſocietatẽ.
Firmiſſimã ſtabilitatẽ.
Fortiſſimã autoritatẽ
Duriſſimã ſublimitatem.

Fuit igitur in xp̄o benignitas dulciſſima. Et hoc oñdit᷑. Agnus Agnus eñ grece ꝓm Iſidoꝝ. idẽ eſt quod pius latine. quia ſicut agnus eſt animal pijſſimuꝫ et benigniſſimum. ita xp̄s cuius pietas humilitas ⁊ benignitas ſumme apparuit in incarnatione: qñ pietate motus homo voluit fieri: vt humanum genus ſaluaret. Iuxta illud. Agnus redemit oues xp̄s innocens patri recõciliauit peccatores. Nõ prophete antiquit' petebant. Eſa. xvj. Emitte agnũ dñe dominatorẽ terre. Et hoc hodie eſt cõtra multos qui nõ habẽt benignitatem: ſed crudelitatem. nõ pietatẽ: ſed auſteritatẽ: nõ mãſuetudinis lenitatẽ: ſed duricie ⁊ amaritudinis ruditatẽ. Et ideo iſti nõ agni: imo leones ⁊ vrſi ꝓñt meririto cõparari. que .ſ. ſunt animalia.

Non pia ſed crudelia.
Nõ ſimplicia ſed immitia.
Nõ modeſta ſꝫ infeſta ⁊ iniq̃.

Nã ſicut iſta animalia domeſticas ⁊ ſimplices beſtias deuorant. Sic ⁊ hoies impij ⁊ iniqui per rapinas et vſuras alios depauperãt. qđ maxime verũ eſt de malis principibus: officialibus: prelatis: iudicibꝰ ⁊ balliuis quorum totus appetitus eſt ad impietates ⁊ crudelitates ⁊ iniuſticias exercẽdas. Ideo de talibꝰ dicit᷑ Prouer. xxviij. Leo rugiens ⁊ vrſus eſuriens. principes ſup ꝑ populum pauperẽ. Iſti eñ q̃uis exterius videant᷑ agni: in cõuerſatione inueniunt᷑ leones in maloꝝ operum crudeli executione. vñ illud Eſai. xj. Habitabit lupus cum agno: ⁊ leo ⁊ ouis ſimul morabunt᷑. q. d. Iſti q̃uis eſſe debeant ⁊ videantur agni ⁊ oues: ſunt tñ in veritate lupi ⁊ leones. Apo. xiij. Habebat cornua ſicut agnꝰ ⁊ loquebatur ſicut draco. Non ſic chriſtus chariſſimi non: quia pro certo ipſe habuit dulciſſimam benignitatem quia agnus. ideſt pius. ¶ Secundo dico ꝙ ipſe habuit gratiſſimam ſocietatem. In medio inquit. Agnus enim multum diligit ſocietatem. ⁊ de ea inuẽta letatur. de ea autem amiſſa triſtatur. Sic vere xp̄us ſemper voluit viuere in ſocietate: communitate: cõcordia: et vnitate. Et etiam hodie multum vult ꝙ homines per amorem ⁊ gratiaꝫ ſocientur. Quinimmo quãdo ab eo per peccatum ſeparatur per pietatem dolore perhibentur. Unde ipſe dicit Prouerbio. viij. Delicie mee eſſe cum filijs hominuꝫ. quia vere magne delicie ſunt homini bono eſſe cum hominibus. ideſt habere familiaritatem cum perſonis bonis ratione vtentibꝰ et diſcretis. Et ſic fecit chriſtus: qđ oſtẽditur cũ dr̄. In medio. Ideo de ipſo dicitur Johan. xx. Stetit ieſus in medio diſcipulorum ſuorũ ⁊ dixit eis. Pax vobis. vbi oſtenditur ꝙ bona ſocietas debet habere.

Fidelitatis fortitudinem. Stetit.
Sinceritatis ſanctitudinem. Jeſus.
Equalitatis rectitudinẽ. In medio.
Humilitatis ſubiectionẽ. Diſcipu. ſuoꝝ.
Cõitatis cõiunctionẽ. Pax vobis inquit.

Et illud proh dolor eſt contra multos: quia reuera nõ ſunt in medio: ſed in angulo: nolunt ſocietatẽ ſed partialitatẽ. Nõ volunt communitatem: ſed ſocietatis et familie paucitatem. Sicut ſunt cupidi et auari: qui in domo ſua nollent aliquem inuenire niſi ſe: ſicut etiaꝫ ſunt inuidi et ſuperbi qui dolent quando in patria: villa: domo: vel collegio vident aliquos ſibi pares. Et tales ſunt ſimiles vulturibus qui ſecundum Gregorium et Iſido. non patiuntur apud ſe alios vultures habitare.

Ayuntamiento de Madrid

reo habitare. Et ꝑpter hoc ꝙ prede circũiacentis patrie nõ ſufficerẽt vtrobiq;. Sic vere multi ſunt qui pre inuidia ⁊ auaricia nõ poſſunt pati iuxta ſe in ſocietate villa ⁊ patria: aliquẽ ſibi ſimilẽ ⁊ cõformẽ: vt patet de mercatorib⁹ ⁊ vſurariis eiuſdẽ ville quoꝝ alter alteri inuidet. Et hoc eſt ideo: q: volũt ꝙ ipi ſoli poſſunt habere oẽs predas patrie circũiacentis. ſ. oẽs vſuras. lucra ⁊ rapinas. Ideo tales poſſunt dicere illud Hier. xv. Solus ſedebã qm̃ amaritudine repleſti me. Nõ ſic chriſtus chariſſimi. q: iſte voluit viuere in ſocietate et cõmunitate. Ideo de tali agno d: Apoca. xiiij. ca. Uidi ſupra montẽ ſyon agnũ ſtãtem ⁊ cũ eo cetũ quadragintaquattuor milia ⁊c. Habuit igit̃ gratiſſimã ſocietatem. In medio inquit. ¶ Tertio habuit firmiſſimã ſtabilitatẽ. q eſt inquit. Et hec fuit firmitas patiẽtie quã habuit xp̃s in paſſione. Agnus eñ eſt animal patientiſſimũ. Nã ſiue ſpolietur vellere ſiue cute: nõ percutit neq; mordet. Ligatuſq; a carnifice: captuſq; ab hoſte minime ſe defendit. Hic vidẽs lupũ aliq̃ diu fugit. Sed tandẽ ſubito gradũ figit: ⁊ ſibi nõ voce vel balatu: ſed ſimplici vultu tãtũmodo parci petit. Reuera chariſſimi: talis fuit xp̃us in paſſione. Ibi eñ fuit patientiſſim⁹. q: dato ꝙ ab hoſtibus ⁊ carnificib⁹ et iudeis fuerit captus ⁊ ligat⁹: nudat⁹ ⁊ ſpoliat⁹ vellere ⁊ cute. i. veſtib⁹ ⁊ pelle per expoliationẽ ⁊ pellis lacerationẽ nullũ tñ percuſſit ſe defendẽdo. nec momordit iniuriando. nec balatũ alicui⁹ impatientie emiſit detrahendo ⁊ dure rñdendo: q: ſicut d: Eſa. liij. Cũ malediceretur nõ maledicebat. Iſte aliq̃ñ vidẽs lupũ. i. populum iudaicũ fugit. dñs. ſ. exẽplũ in figuris Ioh. x. cap. Ieſus aũt ſe abſcõdit ⁊ exiuit ⁊c. Sed finaliter adueniente hora paſſionis ſubito gradũ fixit ꝑ conſtantie firmitatẽ luporũq; ſcʒ iudeoꝝ ſeuitiã expectauit. ⁊ nõ pedib⁹ fugiendo. nõ cornu ꝑcutiendo: nõ voce iniuriando: ſed ſimplici vultu patienter ſuſtinẽdo lupoꝝ iſtorum malicie ſe ſubijciẽdo. Ideo d: Eſa. liij. Sicut ouis ad occiſionẽ duct⁹ eſt: ⁊ ſicut agn⁹ corã tondẽte ſe obmuteſcit. ⁊ nõ aperuit os ſuum. De hm̃oi agni paſſione habemus exẽplũ in naturis animaliũ. Leopardus eñ q̃ñq; domeſticat̃: ⁊ a venatorib⁹ ducit̃ ad predãdũ ſed d: ꝙ q̃ñ predã ſuã perdit furore repletus: inſurgit in ſuos venatores: quũ ſtatim oñdunt ei agnũ occiſuʒ et ſanguinẽ: ⁊ ſic ei⁹ feritas pacificat̃ ⁊ domat̃. Sic vere chariſſimi: leopardus deus pater: primo fuit domeſticus ante pctm̃: ſed q̃ñ predã ſuã. i. humanũ gen⁹ per peccatũ ade ꝑdidit: ſumme eſt iratus: intantũ ꝙ etiaʒ venatores ſuos q ipſum ducebant. i. ſanctos p̃res qui in ipſum credebãt deuorabat: ⁊ in inferno recludebat Sed vere a tpe quo agn⁹. i. xp̃s filius ſuus fuit occiſus per paſſionẽ pacificatus fuit ⁊ humano generi recõciliatus. ⁊ decetero ceſſauit hoib⁹ inferre nocumẽta. Figura Exodi. xij. Ubi ad hoc ꝙ filij iſrael liberarentur ab angelo. ſ. percutiente: ⁊ de egypto educerentur et in terrã ꝑmiſſionis deducerent̃: dñs ꝑcepit occidi agnũ immaculatũ ⁊ maſculũ: ⁊ eius ſanguine domos filioꝝ iſrael ſignari: ⁊ ſic liberati ſunt ⁊ ſaluati. Sic adhuc ꝙ humanũ genus de egypto. i. de mũdo vel de inferni periculo ad terrã ꝑmiſſionis paradiſi deduceret̃. ⁊ ꝙ ab angelo ꝑcuſſore. i. a percuſſione dãnationis liberaret̃ neceſſe fuit agnũ immaculatũ. i. xp̃m innocẽtẽ occidi et ei⁹ ſanguine dom⁹. i. cõſcientias hoim ꝑ cõpaſſionẽ intingi. Apoca. vij. Uidi agnũ quaſi occiſum. Nullus eñ malus angelus põt illã domũ cordis vel cõſcientie percutere q hui⁹ agni ſignaculo voluerit ſe ſignare. j. Petri. j. Precioſo ſanguine agni immaculati redẽpti eſtis. Et ſic igit̃ patet ꝙ xp̃s habuit firmiſſimã ſtabilitatẽ. qđ oſtẽdit̃ cũ d: Qui eſt: q: iſtud verbũ eſt ſignat ſtabilitatẽ reſidẽtie. vñ Apo. v. Dignus eſt agnus qui occiſus eſt accipere fortitudinem. ¶ Quarto dico ꝙ chriſtus habuit iuſtiſſimã autoritatẽ. Throni inquit. Agnus eñ finaliter recipit cornua ⁊ dure ꝑcutit. Sic vere xp̃s finaliter efficietur aries. ſ. in iudicio. vbi cornua aſpere iuriſditiõis ſuſcipiet: ⁊ peccatores ꝑcutiet et proſternet. qđ oſtenditur cũ d: Throni. q: ſ. tũc habebit ſedem in throno iudicarie poteſtatis: de quo d: Danie. vij. Thronus eius ignis accẽſus. rote eius flãm: ignis fluuius igneus rapiduſq; egrediebatur a facie eius. quia vere in iudicio.

Thronus diuine iuriſditionis.
Rote angelice cõgregationis.
Fluuius ſentẽtialis executionis.

Toti erũt ignei ꝑ rigores iuſticie ſeueritatẽ q: ignis in cõſpectu eius exardeſcit ⁊ in circuitu ei⁹ tẽpeſtas valida. Ideo de iſto agno dicit̃ Apoc. vj. in perſona dãnatoꝝ. Abſcondite vos a facie ſedẽtis ſuper thronũ ⁊ ab ira agni: qm̃ veniet dies magnus ire ipſoꝝ. Et de malis dicit̃ Apoca. xvij. Hi cũ agno pugnabunt ⁊ agnus vincet eos. De iſto agno d: Apoc. v. Dignus eſt agn⁹ qui occiſus eſt aperire libruʒ ⁊ ſoluere ſeptẽ ſignacula eius. Q: vere agnus iſte: ſoluit: legit: aperit et ꝑcurrit librũ humane redẽptionis. ⁊ ſeptẽ ſigilla fuerũt.

Incarnatio.
Conuerſatio.
Paſſio.
Ad inferos deſcẽſio.
Reſurrectio.
Aſcenſio.
Ad iudicium aduentio.

Sic igitur dico ꝙ iſte habuit iuſtiſſimã autoritatem. Throni. ¶ Quinto dico. ꝙ ipſe habuit digniſſimã ſublimitateʒ. q: ipſe eſt rex. Reget inquit eos. Agnus eñ gregẽ vt cõiter ꝑcedit: ⁊ lacti vbera ſuggit. Sic xp̃s per dignitatis excellẽtie gregẽ eccleſie militãtis ⁊ triũphãtis d: precedere gubernare ⁊ regere. ⁊ lac eterne beatitudinis ꝑcipue poſſidere: ipmq; tã ſibi q̃ alijs dare. Et de hoc Apocal. xix. Beati qui ad cenã agni vocati ſunt. Reget inquit eos. Ideo dicit quilibet beat⁹ illõ ps. Dñs regit me ⁊ nihil mihi deerit i loco paſcue ibi me collocauit. Et de iſta excellẽtia regis põt figuraliter dici illud Apo. xiiij. Uidi ſupra mõtẽ ſyon agnũ ſtãtem: ⁊ cum eo centũquadragintaquattuor milia habẽtia nomẽ eius ⁊ nomẽ patris ei⁹ ſcriptũ in frontibus eoꝝ. Et d: ibi. Q: corã illo erant quinq; genera hoim ſcʒ Cytharedi: illi q empti ſunt de terra. illi qui cũ mulierib⁹ nõ ſunt coinquinati. Illi qui ſequunt agnũ quocũq; ierit. Et illi quoꝝ in ore nõ eſt inuẽtũ mẽdacium Q̃s eñ iſti cãtabãt cãticũ nouũ i cõſpectu agni quattuor aialiũ. et quattuor ſenioꝝ. Agnus iſte chariſſimi eſt xp̃s. Ioh. j. Ecce agn⁹ dei. Iſte ſtat hodie ſupra mõtem ſyon. i. in celſitudine dignitatis eterne. que ſyõ. i. ſpecula d: eo ꝙ de⁹ ibi cõtinue ſpeculat̃. Cũ iſto ſunt quattuor aialia. i. quattuor euãgeliſte. Seniores ſunt patriarche. Cytarizãtes ſunt angeli laudãtes. In conſpectu igit̃ agni aialiũ ſenioꝝ ⁊ cytharedoꝝ. i. in cõſpectu chriſti euãgeliſtarũ: patriarcharũ ſunt hodie in paradiſo illi qui nomẽ dei patris. i. fidẽ ſancte trinitatis i frõtib⁹. i. in publico ꝓfitent̃. Sunt etiã ibi caſtitate fulgẽtes qui cũ mulierib⁹ nõ ſunt coinquinati veritate vincẽtes. In quoꝝ ore nõ eſt inuẽtũ mẽdacium paupertate ſqualẽtes q empti ſunt de terra. humilitate fluẽtes. qui ſequunt̃ agnũ quocũq; ierit. Q̃s eñ iſti digni ſũt ſtare corã agno ſuperi⁹ in regno ſuo. q: acceptus eſt regi miniſter intelligẽs. Iuxta illud Apoc. vij. Qui in cõſpectu agni amicti ſunt ſtolis albis: ⁊ palme in manibus eoꝝ. Et clamabãt voce magna: ſalus deo noſtro q ſedet ſuper thronum et agno. Patet igitur chariſſimi: qđ agnus noſter chriſtus habet.

Faſtigij dignitatem. Reget eos:
Iudicij poteſtatẽ. Throni.
Patientie ſtabilitatem.
Amicicie ſocietatẽ.
Affluentie benignitatẽ.

Et ſic de chriſto nota ſi vis. Qđ ꝑ agnũ intelligit̃ vir carnalis ſimplex et ignorãs. Et allega. Uitul⁹ ⁊ agn⁹ paſcẽtur ſimul ⁊c. Uide ſupra. vbi. Accubere. vbi ponitur. Et alleg. cõtra prelatos ignorãtes figuram. Uidi ſupra mõtem ſyon. Et expone contrario modo. Et ſi vis nota ꝙ agnus

Ayuntamiento de Madrid

habet multas defectiuas conditiones. videlicet.
Impotentiam i reſiſtendo.
Ignorantiam in iudicando.
Inſolentiam in exultando.
Immundiciam in conuerſando
Habēt igit᷑ impotentiā in reſiſtēdo. Sic hc mali ſunt fragiles ad bene operādū ⁊ ad vicijs reſiſtēdū ꝑmittūt enī ſe a carnifice dyabolo ꝯtractari. ⁊ in grege inferni finaliter cōgregari. ⁊ ibi ꝓ libito deuorari. vñ Actuū. viij Et Eſa. liij. Agn⁹ corā tondēte ſe obmuteſcet De dyabolo hc o pōt dici illud Eſa. xl. In brachio ſuo ꝯgregabit agnos Et ipis demonib⁹ ſimul. illud Amos. vj. Comedetis agnos de grege: ⁊ vitulos de medio armenti. Itē hꝫ ignorātiā. Sic mali ſunt vt cōiter in ſpūalib⁹ ignorātes. vñ de fatuo iuuene dr̄ Prouer. vij. Quaſi agnus laſciuiēs ⁊ ignorās ⁊ neſcit ꝙ ad vincula ſtult⁹ trahat Itē hꝫ inſolētiā. Eſt enī aīal inſolēs petulū ⁊ ludicruꝫ. Sic mali in vanitatib⁹ ſunt valde leti. ps. Exultauerūt montes vt arietes: ⁊ colles ſicut agni ouiū. Eccli. xlvij. Cū leonib⁹ luſit quaſi cū agnis. Itē hꝫ immundiciam. Eſt ei aīal carnoſuꝫ ⁊ pigue. Sic mali ꝑ carnalitatē ⁊c. Eſa. xxx. Paſcetur agnus ſpacioſe: Et hoc de agno vicioſo. glorioſo. virtuoſo ſufficit.

Agon. Idē ē ꝙ certamē. bellū. pugna. Et accipit᷑ ꝓ tribulatiōe. tolerātia Sicut de xp̄o i paſſione cōſtituto dr̄ Luce. xxij. Fact⁹ i agonia plixius orabat Et. ij. Tymo. ij. Qui certat in agone: nō coronabit᷑ niſi q̄ legitime certauerit. Accipit᷑ etiā ꝓ tentatiōis reſiſtentia Et ſic Eccli. iiij. Pro iuſticia agonizare pro aīa tua: Unde igit᷑ infra in alijs titulis conſimilibus.

Aggrauare. Nota ꝙ aggrauatio nihil aliud ē ꝙ maioris grauaminis vel pōderis appoſitio Et ſic ꝓprie dr̄ illud aggrauatū quod eſt magis graue difficile ⁊ ponderoſum effectum. Sic igitur breuiter nota: ꝙ eſt
Aggrauatio diuine ordinationis.
Aggrauatio mundane tribulationis.
Aggrauatio criminalis obſtinationis.
Aggrauatio naturalis inclinationis.
Deus enī aggrauat cōtra pctōres ſuā ordinationeꝫ. q̄ſi ſcꝫ figit ſuā ſententiā ꝯtra ipos. Et ſic dr̄. j. Re. v. Aggrauata eſt man⁹ dñi ſup azotios Itē fortuna aggrauat cōtra hoīes fortē tribulatiōeꝫ. j. Paral. x. Aggrauatū ē prelium cōtra ſaul Et Iob. xxiij. Man⁹ plage mee aggrauata eſt ſup gemitū meū: Itē aggrauat peccator ſeipm per obſtinationē. Obſtinatio enī ⁊ mala cōſuetudo faciūt hoīnē ad oīne bonū pōderoſum ⁊ grauē Aggrauat enī cor ne itelligat. j. Regū. vj. Quare aggrauatis corda veſtra ſicut aggrauauit egyptus. Aggrauat aures vt libenter non audiat Eſa. vj. Excecea cor populi huius. et aures eius aggraua. Et zach. vij. Aures ſuas aggrauauerunt ne audirent: ⁊ cor ſuum poſuerunt vt adamantem Aggrauat pedes ne ad bonū currant Unde de bonis dicitur. ij. Reg. iij. Quod pedes eorum nō ſunt compedibus aggrauati Item aggrauat corpus et animam peruicioſam inclinationem. vnde Sap. ix. Corp⁹ quod corrumpitur id eſt corpus corruptibile aggrauat animam et deprimit inhabitatio terrena ſenſum multa cogitantem. Sufficit. vnde infra de Grauitate Pōdere. pſalmus.

Aggredi. Idem eſt ꝙ inuadere vel impugnare Sed omitto propter paucitateꝫ autoritatum.

Aggreſtus. Dicitur illa arbor vel ille fruct⁹ q̄ in agro vel in orto creſcit. que ſcilicet aut nō fructificant aut fructus acres ⁊ inutiles faciūt ſignāt igitur q̄ guſtui ſunt acra: inſipida ⁊ amara opera penitētie. Et ſic de agno paſcali dicitur Exod. xij. Quod cum lactucis et aggreſtibus manducari debeat quia vere inutiles ⁊ in fructuoſe ſunt: ſignificare poſſunt peccatores. vel peccate vel etiam mundi bona Et ſic precipitur Deut. xx. Quod ligna pomifera non ſuccidererentur Si qua autē ligna inquit non ſunt pomifera: ſed aggreſtia ſuccide ⁊c. Nō plus: q̄ non ſunt autoritates. dato ꝙ infinita inuenirentur exempla. vide de agro a quo deriuatur agreſtis.

Agricola. Nota ꝙ multiplex agricola reperitur i ſacra ſcriptura. videlicet. A
Prelatus q̄ colit agrū exteriorē.
Prefectus q̄ colit agrū interiorē.
Beatus q̄ colit agrū ſuperiorē.
Mūdanus q̄ colit agrū inferiorē.
Prelatus enī colit agrū eccleſie ipſum debite regēdo ſemināndo: purgādo ⁊ frequētādo. Iob. xv. Pater me⁹ agricola eſt. ¶ Prefectus colit agrū cōſcientie ipſuꝫ mūdādo ⁊ herbis ⁊ arborib⁹. i. gratijs ⁊ virtutib⁹ adornando. Colit etiā agrū paradiſi ipſuꝫ cōtēplādo. Agrū purgatorij ⁊ inferni ipſum meditando. Agruꝫ proprij corporis ipſum fodiēdo ⁊ ꝑ penitētiā macerādo. Agrū etiā pauperū ipm per elemoſynas impinguādo. vnde Gen. ix. Cepit noe vir agricola exercere terrā. ¶ Beatus colit agrū celeſtis patrie ibi habitādo. ⁊ ei⁹ fructibus ꝑfruendo. vñ. ij. Tymo. ij. Laborātē agricolā oportet primū de fructib⁹ percipere. ¶ Itē mūdanus colit agrū preſentis vite ⁊ vicij ipſuꝫ amādo: ⁊ fructū diuitiarū aggregādo. ⁊ ſibi nō pauperib⁹ accumulādo. Figurato in illo diuite cui⁹ ager vberes fruct⁹ attulit. Luc. xij. Qui de horreis augmētandis cogitās: aīam nocte illa ꝑdidit. Figuratus etiā in illis malis agricolis: qui vineā ſibi locatā retīere volētes: ſeruos patriſfamilias afflixerūt: ⁊ ideo vineā perdere meruerūt ⁊ perditionē et penā incurrerūt: q̄ ſcꝫ mali mūdani q̄ vineā mūdi ſibi cōmiſſaꝫ ſibi appropriāt. ⁊ ſeruos xp̄i ſcꝫ pauperes fructib⁹ ei⁹ ꝑuāt. dānationē finalē reportat. Hiere. lj. Collidā in te agricolā et iugales ei⁹. Dicamus igit᷑ in genere de bono agricola ⁊ de malo. Agricola enī eſt ille qui colit agrū. Et pōt ſignare prelatū q̄ ꝑ diligētiā paſtoralē colit agrū eccleſie vel religionis. Pōt etiā ſignificare virū ꝑfectū: iuſtū ⁊ bonū. q̄ agrū ſui cordis vl̄ corporis ꝑ pniam viſitat atq̄ colit. Ideo pōt dicere q̄libet ꝑfect⁹ illud zach. xiij. Hō agricola ego ſuꝫ. Ubi oſditur ꝙ ſicut agricola corporalis tria ſolet facere. q. ſ. vt melius faciat negociū ſuum: ſolet.
Spoliari. Solet ſpoliari: ne veſtib⁹ grauet. iō
Occupari. hō qd̄ eſt animal nudū. Itē occupari
Roborari vt actib⁹ ꝓbetur. q̄ agricola. Itē roborari: vt virib⁹ iuuet. Ego ſum inquit. Sic vere loquendo ſpūaliter: dico ꝙ ſi volumus eſſe ſpūales agricole nos debemus.
Donis terreſtrib⁹ ſpoliari. Homo.
Bonis operib⁹ agitari. Agricola.
Sanis virtutib⁹ roborari. Ego ſum.
Debemus igit᷑ denudari tēporalibus. Hō. q̄ ſcꝫ vltra neceſſitatē ⁊ indigentiā ſtatus noſtri nō debem⁹ temporalia cumulare: immo ſicut agricola vt leuior et expeditior ſit ad laborandū veſtimenta ſua deponit. Sic et nos veſtimēta nr̄a. i. exteriora bona mūdi: debemus ꝙtū ad effectū deponere. ⁊ noſipſos per largitatē ⁊ elemoſynā denudare. vt ſic ad colendū noſmetipſos per bona opa expeditiores poſſum⁹ apparere ⁊ hoc oſtendit cū dr̄. Homo. q̄ hō naturaliter eſt aīal nudū ad denotandū ꝙ cor noſtrū debet eſſe nudū ⁊ ſine affectiōe diuitiarū ⁊ ab indumentis bonoꝝ tēporaliū denudatum. Iuxta illud ps Diuitie ſi affluāt nolite cor apponere: vt de quolibet poſſit dicere illud Iob. xviij. Ecce homo ſicut enī videmus: ꝙ oīa que ſunt: abijciūt ſua ſupflua veſtimenta ⁊ paramēta. Sicut pꝫ de ſerpēte qui dimittit pellē vt renouet. De arbore qui dimittit folia vt tandē nouis folijs adornet. Sic vere nos debemus dimittere ſaltē ꝙtuꝫ ad amorē ⁊ affectū pelles et folia exterioꝝ tpalium bonoꝝ: vt ſic virtutibus renouemur. vt ſic onerib⁹ alleuiemur: ⁊ vt ſic celeſtib⁹ gaugijs ⁊ premijs adornemur. Sic vere de multis videt᷑: ꝙ non ſunt homines: immo recte videntur eſſe ſymie: q̄ ꝙuis habeant effigiem humanā: non eſt tamē nuda: immo cū hyrſuto vellere: pelleq̄ hyſpida ē veſtita. Sic vere

Ayuntamiento de Madrid

vere in mūdo ſunt multi: qui per auariciaꝫ ita ſunt in
pelle hyrſuta.i.in veſtimentis diuitiarū: et in vellere
tēporalis poſſeſſionis inuoluti et induti: ꝙ recte non
videt̄ eſſe homīes: ſed beſtie ſymiales: quia ſcilicet to
ta eoꝝ affectio amor atqꝫ deuotio eſt ad delicias hui⁹
mundi. Et ideo de tali hoīe dicit̄ in ps̄. Hō cū in hono
re eſſet nō intellexit: cōparatus eſt iumētis inſipienti
bus ⁊ ſimilis factus eſt illis. Iumētis inquit: q.d. ſicut
iumenta habent faciē pronā verſus terrā: non erectā
ſicut homo. Sicut vere multi ſunt quoꝝ facies.i.mēs
et affectio eſt totaliter inferius ad terrā.i.ad terram ꝑ
auariciā inclinata ⁊ a celo ⁊ celeſtibus penitus retro-
verſa. Non ſic chariſſimi nō: ſed ſimus agricole nudi
et a terrenoꝝ amore exuti. Homo inquit. Iuxta illud
Eſa.lxi. Filij. ꝑegrinoꝝ agricole erūt. q.d. ſi nos volu-
mus eē veri agricole: neceſſe eſt ꝙ nos habeamus.

Charitatē ⁊ humilitatē. Filij.
Paupertatē ⁊ benignitatē. peregrinoꝝ.
Firmitatē ⁊ ſtabilitatē. Erūt.

Debemus igit̄ denudari tꝑaliter ⁊c. ¶ Scd̄o. dico ꝙ
nos debemus agitari actualiter. Nā ſicut agricole ſe
ſolēt cito ⁊ ſepe ⁊ multotiens agitare ⁊ mouere. Sic et
nos per bona opera cōtinue debemus moueri ⁊ agita
ri. ſ. de virtute in virtutē. de bono ad bonuꝫ. de merito
ad meritū. Qđ oñditur cū dicit̄. Agricola. quia agrico
la pōt denuari ab ago agis. ⁊ colo colis. co. ſ. ꝙ agēdo
et operando debem⁹ colere noſmetipſos: vt ſic de quo
libet dicat̄ illud Geñ.ix. Cepit noe vir agricola exerce
re terrā ⁊ plātauit vineā. Uñ nota. ꝙ talis agricola dꝫ.

Celeriter inchoare. Cepit.
Uiriliter laborare. Noe.
Stabiliter cōtinuare. Uir.
Uiriliter ſe occupare. Exercere.

Debet enim homo
velociter incipere.
Cepit. Celeriter perfi
cere: quia debet eſ-
ſe noe: qui interꝑtatur quietus. Stabiliter inſiſtere
quia debet eē vir. Feliciter ꝑficere. q. debet exercere ter
ram cordis ⁊ corporis ſui ꝑ penitētiā ⁊ laborē. Qđ eſt
cōtra multos qui ſunt ita pigri in carnalibus delicijs
cōſopiti: ꝙ nō poſſunt ſe mouere ꝑ diligētiā ⁊ laborē:
ſed ſemꝑ quieſcere ⁊ dormire ꝑ pigritiā ⁊ torporē. Nō
ſic: ſed ſim⁹ agitati actualiter. Agricola inquit. Uñ.ij.
Macha.xij. Iudei agriculture operā dabāt. ¶ Tertio
ſimus roborati firmiter vel virtualiter. Ego ſuꝫ inquit
quia ſcꝫ hō nō pōt eſſe bonus agricola: niſi ſit virtuo-
ſus ⁊ robuſtus. Qđ eſt cōtra multos qui ita ſunt debi
les: ꝙ ſi aliqñ īcipiūt laborare. ſtatim deſinūt atqꝫ ceſ-
ſant. ſimiles colūnis q̄ fiunt de lignis mollibus ſcꝫ de
ſalicibus q̄ non perſeuerāt in ſua firmitate: immo ſta-
tim ſi aliquātulū onerant̄: flectunt̄ ⁊ inclināt̄. frangū
tur ⁊ diſſipant̄. Sic vere multi ſunt ita debiles et im-
perfecti: ꝙ nullū onus laboris ⁊ pn̄ie poſſunt ſuſtine
re: imo ſtatī ſedēt: ceſſant: deficiūt: nec ſubſiſtūt: ꝯtra
quos dicit Sene. Utere officio qđ ſemel ſumpſiſti: tur
pe eſt oneri cedere. Qđ oñditur cū dr̄. Ego ſum. q. ſcꝫ
iſtud verbū ſum es. ſignat firmitatē ⁊ realitatē eſſen-
tie. ad denotandū ꝙ eſſentiales firmi ⁊ reales fortes ⁊
ſtabiles eſſe debemus. vt ſic dicamus illud Amos.vij.
Armentarius ego ſum vellicans ſicomoros. Et illud
Eſaie. Ego ſum qui ſum. Et.j. Coꝛ.iij. Dei agricultura
eſtis. Sic igit̄ patꝫ. ꝙ ſpiritualis agricola: debet vir-
tuti vigere: labori ſtudere: terrenis carere. Homo inqt
agricola ego ſum. Et ſic patꝫ de bono agricola. ¶ Iteꝫ
nota ꝙ agricola poteſt mihi in malo ſignificato ſigni
ficare mundi diuites ⁊ auaros: quoꝝ tot⁹ appetit⁹ eſt
circa culturā ⁊ regimē agri huius mūdi. Ideo de ipſis
poteſt dici illud Gene.xxv. Factus eſt eſau vir gnarus
venādi ⁊ homo agricola. vbi oñditur ꝙ diuites ⁊ aua
ri hñt hodie infectoriā carnalitatem: quia ſcꝫ eſau q̄ in
terpretat̄ rubens deceptoriā ſubtilitatē. quia ſunt gna
ri venandi. Afflictoriā cupiditatē: quia ſunt homines
agricole: quia ſcꝫ modernis temporibus colunt agruꝫ
huius mundi. Quidam.

Carnaliter immunda ſectando.
Fallaciter fraudes frequentando.
Penaliter lucra cumulando.

Habent igitur iſti. Carnalitatis infectioneꝫ. Eſau. q̄
interpretatur rubens: q.d. iſti ſunt per carnalitatem ⁊
luxuriā rubei. ſanguinei ⁊ infecti. Sicut enim videm⁹
ꝙ res ſanguinolenta faciliter maculat cōtingētē. Sic
perſone ſanguinee ⁊ carnales. faciliter ꝑ ſua mala ver
ba ⁊ exempla maculāt ⁊ inficiunt cōtingētes. i. ſocios
et vicinos. Et ideo de talibus rubeis ⁊ carnalibus per
ſonis poteſt dici illud Eſa.ix. Ueſtimētum mixtū ſan-
guine: erit in cōbuſtionem ⁊ cibus ignis. Uere illi qui
ſanguinitatem luxurie habēt admixtam: ignea perpe
tua cōbuſtione dānabuntur. Narrat philoſophus ꝙ
bubalus: ſumme odit colorem rubeum. Et ideo vidēs
venatorem rubeis veſtimentis indutum: ad eū currit
vt eum feriat ⁊ occidat. Sic vere chariſſimi: bubalus
idest deus naturaliter videtur odire homines luxurio
ſos: quoꝝ veſtimenta. i. caro: ſanguine ⁊ rubedine lu-
xurie eſt infecta. Et ideo finaliter iſte bubal⁹ tales ho
mines luxurioſos rubicūdos per infirmitatē inuadit
per mortē corporis percutit: ⁊ per eternā dānationem
occidit: vt de talib⁹ rubeis ⁊ īfectis carnalib⁹ luxurioſis
⁊ delicioſis ⁊ de tali malo agricola eſau dicat̄ illđ Ma
lach.j. Eſau aūt odio habui. iacob aūt dilexi. q. ſcꝫ do
minus ſicut diligit iacob. i. luctantes. penitentes ⁊ la
borantes. ita odit eſau. i. carnaliter viuētes ⁊ cōuerſan
tes. Iſti igitur habēt carnalitatis infectionem. Eſau.
¶ Scd̄o dico. ꝙ ipſi habēt ſubtilitatis deceptionem:
quia ſcꝫ ipſi ſunt viri gnari venādi. Nā ſicut venator ꝑ
multas artes ⁊ fraudes decipit beſtias atqꝫ capit. Sic
mali ⁊ peruerſi in hoc mūdo habent infinitos modos
decipiendi ⁊ defraudandi: ⁊ eos diuerſimode illaque
andi ⁊ capiendi: ſicut patꝫ de auaris ⁊ vſurarijs. q̄ pau-
peres ī ſuis malis cōtractib⁹ irretiūt ⁊ inuoluūt: ⁊ eos
exheredāt: depauperāt ⁊ defraudāt. Iſtud etiā patꝫ de
adulatorib⁹ ⁊ proditoribus ⁊ de hypocritis ⁊ decepto
ribus. Nā de adulatoribus: per dulcē eloquētiā: ꝓdi-
tores: per fictā amiciciā. hypocrite per fictā apparen-
tiam alios decipiūt ⁊ defraudāt: ipſoſqꝫ capiunt ⁊ ve-
nātur. gnarus inquit venādi. Ideo dr̄ Eccl̄i.xiij. Uena
tio leonis onagri in ſolitudine. Sic ⁊ paſcua diuitum
ſunt pauperes. Ideo de talibus deceptorib⁹ loquitur
ſcriptura Hiere.v. Inuēti ſunt in populo meo inſidiā
tes velut aucupes laqueos ponentes ad capiendum
viros ſicut decipula plena auibus: ſic domus eorum
plena dolo. Sicut eñi auceps ſibilando trahit ⁊ ducit
auem ad decipulā ⁊ ad mortē. Sic vere tales per ſibi-
los falſarū promiſſionū verborum ⁊ palliationū audi
entes: decipiunt ⁊ ſeducunt. et ideo tales ſunt ſimiles
vipere: q̄ ſm̄ phiſiologū ſibilādo detrahit murenā de
flumine ipſamqꝫ ad ſui copulā ad littus maris attra-
hit ⁊ adducit. Sic vere multi ſunt qui ſuis ſibilis. i. ver
bis fraudulētis ⁊ deceptorijs murenas. i. pauperes ad
ſui copulā. i. ad ſuos malos ꝯtractus inducūt. ⁊ de flu
minibus ſuis. i. de ſuis domibus beneficijs ⁊ poſſeſſio
nibus per vſuras fraudes ⁊ rapinas ejiciūt ⁊ deducūt
Ideo pauperes poſſunt dicere illud Treñ.iij. Uenatio
ne ceperūt me quaſi auem. Rates eñi figurant̄ in ipſo
Nemroth Geñ.x. Qui erat robuſtiſſimus venator co
ram domino. Quia vere hodie tales venatores ⁊ dece
ptores ſunt ī mūdo ceteris fortiores: ſed caueāt ne eis
accidat ſicut eſau. qui dum vacaret venationi: perdidit
benedictionem ſuam. Sic vere timeo: quia dum iſti
vacant venationibus et deceptionibus aliorum qđ be
nedictione celeſtis glorie priuabuntur. Iſti igitur ha
bent ſubtilitatis deceptionem. ¶ Tertio dico ꝙ agri
cole huius mundi habent cupiditatis afflictioneꝫ: qđ
oſtenditur cum dicitur. Homo agricola: q. ſicut agri
cola non habet oculuꝫ: niſi ꝙ de labore ſuo habeat fru
ctum lucrum ⁊ emolumentuꝫ. Sic nec cupidi nec aua
ri ad aliud aſpiciunt: niſi ꝙ de ſuis laboribus fructum
et lucrum diuitiarum acquirant: vnde tales poſſunt
dicere illud zacha.xiij.ca. Homo agricola ego ſum. Si
cut enim videmus ꝙ vrſus eſt animal inquietuꝫ: q. li-

Ayuntamiento de Madrid

gatum cum cathena quotidie laborat.circa ſtipitem mouetur et agitatur.Sic vere auari ⁊ cupidi hui⁹ mūdi.qui ſtipiti.idest mundo cum cathena auaricie ſunt ligati.nō ceſſant ꝑ auariciā laborare:diſcurrere ⁊ currere ⁊ circuire:vt lucrū tpale poſſint acq̄rere multa et diuerſa terrarꝫ ſpacia ꝑagrare:⁊ tñ ſicut labor viſi oīmō caret profectu.Sic ꝟe finaliter labor auarorꝫ nullū cōmodū eis cōfert quinimmo dānū infernalis miſerie eis infert.Ideo de talibus agricolis dr Amos.v. Uocabūt agricolā ad luctū ⁊ ad planctū.Quia vere chariſſimi:illi qui ſunt agricole ꝑ auariciā vocant a deo per ſui iudicij occultā ſententiā ad luctū ⁊ ad planctū in infernalē miſeriā.Patet igit ꝙ tales hñt.

Afflictiuam cupiditatem.
Deceptiuā ſubtilitatē.
Infectiuam carnalitatē.

Et tunc verificabit illud Joel.j.Deuaſtatū eſt triticū:confuſum eſt vinū ⁊ elanguit oleū:⁊ cōfuſi ſunt agricole. Et hec de agricola ſufficiant ⁊c.

Ait. Uidet eſſe verbū qđ non habet niſi tertiam ꝑſonam ꝑteriti tēporis:⁊ primam ⁊ tertiam preſentis.Quia eſt ēm dr. Aio ais ait.in preſenti:cōiter vero dicitur ait in preterito. Ponit aūt ait ꝑ dixit.Et poteſt poni diuerſimode in ſcriptura.ſm materiā in qua ponitur ſcꝫ.

Ordinatiue.
Determinatiue.
Deliberatiue.
Cōminatiue.
Imperatiue.
Gratulatiue.

Dicit igr ordiatiue vel determiatiue ſeu deliberatiue Sēper eñ ſignat firmā ⁊ deliberatā ꝓpoſiti ordiationē. ſicut Geñ.xxxv.dicitur.Qđ iacob cōuocata omni ſua domo ait.Abijcite deos alienos. Cōminatiue etiam dicitur.vñ ioſeph cōminādo fratribus ſuis ait. Sic probabo ſi pacifici eſtis.Geñ.xlij.Ponit etiā imperatiue:vbi xp̄s Mat.ix.ait palitico Surge tolle grabatum tuū ⁊c.¶Itē gratulatiue. Mat.xxv.vbi dicit.ꝙ dñs ait ſeruo bono .Euge ſerue bone ⁊ fidelis:intra in gaudiū dñi tui ⁊c.Uide de dicere.

A **Ala.** Ale ſunt inſtrumēta ſeu mēbra quibus mediatib⁹ corpora volatiliū ſurſum in aere ſubleuantur.Et accipit in ſcriptura in bono et in malo.In bono ſignat alas aīe.ſcꝫ bonas affectiones: deſideria et volationes.virtutes ⁊ perfectiones:que animā portant ⁊ eleuāt superi⁹ ad eterna per cōtemplationem: et ab infimis eleuant per terrenorꝫ abominationem. Et de talib⁹ alis dicit figuraliter Apoc.xij.Date ſunt mulieri ale due aquile magne vt volaret in deſertum. ¶Itē ſignāt alas eccleſie ⁊ iſti ſunt boni prelati.⁊ bone ꝑſone eccleſiaſtice q̄ corpus eccleſie ſuis doctrinis et exēplis deſerūt: ſuſtinent atqꝫ portāt. Et aliter accipiēdo pōt ſignificare quēlibet virū ꝑfectū.ſub cui⁹ regimine ⁊ ꝓtectione ceteri a demonib⁹ defendunt.⁊ in fide eccleſie cōgregat.vñ Mat.xxiij.Cōgregat gallina pullos ſuos ſub alis.¶Itē ſignāt alas diuine potētie mie ⁊ clementie:ad quas in tētationib⁹ et tribulationibus debemus refugere.⁊ per deuotionem ⁊ deſiderium anhelare.vnde ps:Sub vmbra alarum tuarum ſperabo:donec trāſeat iniquitas.¶Itē ale accipiūtur in malo. Et ſunt ale male affectiones: ꝑſumptiōes et ambitiones:q̄bus mediantib⁹ aīa per ſupbiā extollit et leuat.¶Itē ſunt ale male diuitie ⁊ poſſeſſiones.vt mali malorꝫ collaterales.quarum auxilio hō qñqꝫ iniuſte ad alta dignitatū officia promouetur.Hier.xlix. Aſcendet quaſi aquila ⁊ euolabit et extēdet alas ſuas. Sic igitur nota.ꝙ in ſcriptura inuenio alam.

Extentam ad defendendum.
Erectam ad aſcendendum.
B Retentā ſeu retractā ad fouendū.
Perflatā ad volitandū.

Defēdit ala diuie ꝓtectiōis.Per alā eñ itelligit diuinū adiutoriū ⁊ mia:ad quā deb̄m⁹ fugere:ſicut pulli ne a miluo diabolo rapiamur.ps.In tegmie alarū tuarū ſperabo:Aſcēdit ala mētalis ꝯtēplatiōis ſeu affectiōis vñ de iſtis dr Eze.xj.Eleuauerūt cherubin alas ſuas.⁊ eleuate ſunt de terra.Cuſtodit ala prelati iuriſdictionis ſeu charitatis et dilectiōis.q: ſcꝫ ad modū galline fouet ſubditos.vnde ipſi dicunt illud ps.In velamēto alarū tuarū exultabo Uolitat ſeu extēdit ala humane ꝑſumptiōis ⁊ elatiōis.De qua Eſa.xviij.c. Ue terre. cimbalo alarꝫ que eſt trāſflumē ethyopie ¶Diſtinguamus igit breuiter.ꝙ ſunt ale virtuoſe quas debem⁹ habere.Et ſunt ale vicioſe quas debem⁹ horrere. De bonis alis virtuoſis ⁊ ſpiritualibus poteſt exponi illud ſupra dictum Apoca.xij.Date ſunt mulieri due ale aqle.In quibus verbis oſtenditur.ꝙ ſicut ale ſunt plicabiles.ſunt bine.ſunt pennate ſic in anima debent eſſe tria genera alarum ſpiritualium.videlicet

Affectio deſiderans mulieri.ecce plicatura.
Dilectio confederans due.Ecce ligatura
Diſcretio cōſiderans aquile.Ecce pēnatura.

Habꝫ igit anima ſeu vir perfectus affectionē deſiderā C
tem.Mulieri inquit.Sicut eñ videmus ꝙ ala de ſui natura faciliter plicat ſic affectio faciliter dꝫ de bono deſiderio ad bonū deſideriū inclinari plicari pariter ⁊ cōuerti qđ oſdit cū dr.Mulieri q: mulier de ſui natura eſt affectiua.deſideratiua Sicut ptꝫ.Geñ.iij. vbi dr de eua ꝙ vidēs mulier lignū ꝙ eſſet pulcrū viſu.⁊ adveſcendū ſuaue.ſtatim comedere affectauit ⁊ comedit ad denotādū ꝙ bona ſpūalia ⁊ eterna debem⁹ deſiderare ⁊ ardēter affectare ⁊ ad ea per affectionē ſuperius euolare.vt ſic de quolibet tali dicatur illud Apoca.xij.Apparuit in celo mulier amicta ſole: et luna ſub pedibus eius Mulier enim.i.vir affectiuus ⁊ deſideratiuus.dꝫ apparere in celo.q: ſcilicet non debet niſi celeſtia affectare.Et ideo dicitur ꝙ debꝫ eſſe amicta ſole.cuius claritas eſt indefectibilis per quod itelligunt bona eterna que circa nos debemus ad modū amictus ſemper habere ꝑ deſideriū ⁊ affectū.Lunā autē mutabilē ⁊ variabilem.i.defectibilia mūdi bona debem⁹ habere ſub pedib⁹ per abominationē et deſpectū.Debemus igit eſſe ſimiles coturnicib⁹.que quādo tranſeūt mare vt veniant ad calidas regiones. deſcendūt qñqꝫ ad mare qñ ſunt fatigate volando:vt ſcꝫ aliqualiter ſup aquam quieſcāt:tūc autē ne a ꝑfectu ſui itineris retardent miro vtuntur artificio q: ſcꝫ vnā alam tenent ſurſum erectam:vt venti beneficio ſemper vlterius tranſeant Cū alia autē ala in maris fluctibus ſe gubernant.vt dicit Iſid.Sic ꝟe chariſſimi debemus facere.Cōſtat eñ ꝙ nos habemus duas alas.ſ.rōnem ⁊ affectionē cū terra cōſtat ꝙ oēs habem⁹ trāſire vltra mare.i.vltra amaritudinē hui⁹ vite vſqꝫ ad regionē paradiſi Dico igr ꝙ ſcilicet fatigati tentatiōibus ⁊ tribulationib⁹ qñqꝫ deſcēdimus ad mare.i.ad amarā mundi ꝓſperitatē. vt habeam⁹ cōſolationē aliquā tēporalē vtpote q: neceſſe habeam⁹ aliqđ tēporale negociū miniſtrare. tūc ne forte impediamur a ꝑfectu virtutū vnā alā: videlicet affectionē debemus ſemꝑ ſurſum erigere:et ad eterna deſideranda ⁊ affectanda Et cū alia ala.i.cū vſu debite rōnis prudentie.⁊ diſcretiōis:debemus nos in hui⁹ vite fluctibus gubernare Et ideo de talibus alis dicit figuraliter Ezech.xj.Eleuauerunt cherubin alas ſuas et rote pariter.Quia vere illi qui ſunt cherubin ꝑ ſcientie plenitudinem Illi qui ſunt rote per obedientie p̄mptitudinem:Illi qui ſunt pariter per amicicie viciſſitudinē dico illi debēt eleuare alas affectionis ad celeſtiū beatitudinē Et nota ꝙ ibi cherubin habebāt quatuor alas quatuor inquit facies vni:et quatuor penne vni: q: ſcꝫ anima habet quatuor affectiones.ſ.dolor et gaudium.ſpes ⁊ timor.quibus ſcilicꝫ nūc ad vnū. nunc ad aliud deſiderium circumfertur Similis enim videtur ludo locte monſtro marino.De quo ponit liber de natura rerum allegās Ariſtotelē ꝙ quatuor habꝫ alas duas ſcilicet in facie.et duas in dorſo.Cum igitur facies denotet preſentia dorſum vero abſentia vel futu-

ra poſſum

Ayuntamiento de Madrid

ra poſſum dicere:ꝙ quattuoꝛ iſte ale quattuoꝛ bono-
rum affectiones denotant.duas.ſ.que verſantur circa
res pꝛeſentes.ſ.doloꝛ ⁊ gaudiū.Et duas que ſunt i doꝛ
ſo:que verſant̄ circa res abſentes ⁊ futuras.ſ. ſpes ⁊ ti
moꝛ.Juſti aūt gaudēt de pn̄tibus bonis q̄ fecerunt: et
dolēt de pꝛeteritis malis q̄ cōmiſerūt:timēt vero futu
ra ſupplicia q̄ meruerūt ⁊ ſperant futura paradiſi ſo-
lacia ad q̄ creati fuerunt.vnde de iſta quadruplici ala
affectionū poteſt dici illō Dañ. vij.Alas hēbat auis
quattuoꝛ ſuꝑ ſe.Habet igit̄ vir perfectꝰ affectionē de-
D ſiderantē.Mulier inquit.¶ Scd̄o habet alias alas:
ſcʒ dilectionē cōfederantem. Duc. Ala em̄ in coꝛpoꝛe
auis:nūꝙ̄ eſt ſola:imo ſemꝑ cōſueuerūt eſſe bine ⁊ bi
ne.Sic vere ale charitatis ⁊ dilectionis in aīa nunꝙ̄
cōſueuerūt eſſe ſole:imino ſemꝑ bine ⁊ bine.qꝛ ſemper
debent eſſe ſimul amoꝛ dei.⁊ amoꝛ ꝓximi qd̄ oñditur
cum dꝛ.Duc:qꝛ ſm̄ Grego.per dualitatē duplex cha-
ritas deſignat̄:qꝛ in his duobꝰ tota lex pēdet ⁊ ꝓphe
te.Mat.xxij.Aquila talis eſt cōditiōis:ꝙ in nido ſuo
nō dimittit niſi duos pullos:qꝛ ſi foꝛte tertiū genue-
rit:pꝛoijcit ⁊ emittit:⁊ hoc:qꝛ timet grauari ſi plures
pullos ꝙ̄ duos ipſʒ opoꝛteret nutrire. ſicut dicit Pli.
Sic vere chariſſimi:in nido coꝛdis nr̄i debemus foue
re ⁊ nutrire duos pullos.i.duos amoꝛes dei.ſ.⁊ pꝛoxi-
mi.qꝛ ſi foꝛte tertius pullus ſe ingeſſerit velut amoꝛ
mundi ipſum debemus expellere: qꝛ foꝛte ipſum fouē
do per auariciā grauaremur. Et ideo de duabꝰ alis fi
guraliter dꝛ Eſa.vj.Mō ſeraphin duabꝰ tegebant fa-
ciem duabus pedes duabꝰ volabāt. Seraphin enim
qui ab incēdio denoiant̄.ſignāt homines ꝑ charitatē
feruidos ⁊ incenſos:qꝛ reuera cū duabꝰ alis.i.cum du
plici charitate ipſi ſe regunt ⁊ tegūt:⁊ ꝙ̄tuʒ ad faciē.i.
ꝙ̄tum ad ſtatū interioꝛē:⁊ ꝙ̄tū ad pedes.i.ꝙ̄tū ad ſta
tum exterioꝛē.⁊ ꝙ̄tū ad volatū.i.ꝙ̄tū ad ſtatū ſuperio
rem. Et fuit hoc figuratuʒ Exod.xxxvij.vbi dꝛ. Mō in
tabernaculo federis erāt duo cherubin q̄ alas ſuas ex
tendebāt:⁊ ſe mutuo reſpiciebāt:⁊ ſuꝑ archa teſtamē-
ti ſedebāt.Iſti duo cherubin ſignāt hoīes ſcientificos
et perfectos:qꝛ cherubin interpꝛetat̄ plenitudo ſcien-
tie.qui reuera dn̄t eſſe duo.qꝛ ſm̄ Greg.Minus ꝙ̄ in
ter duos charitas haberi non pōt.Et ideo dico ꝙ iſti
debēt eſſe in tabernaculo.i. infra eccleſiam militantē
per fidē ⁊ deuotionem ſedere ſuꝑ archā teſtamenti.i.
ſuper eccleſiā triūphantē ꝑ cōſiderationē ⁊ affectionē
et ſe mutuo reſpicere ꝓpꝛietatē:adiutoꝛiū ⁊ ſubuentio
nem.Et de hoc Ezech.j.Unūqd̄ꝗ duabus alis tege-
E bat coꝛpus ſuū.Debemus igitur habere dilectionem
cōfederantē.Duc inquit. ¶ Tertio debemus habere
diſcretionē cōſiderātē.Aquila.Nā ſicut ala de ſui na-
tura habet eſſe plumoſa ⁊ neruoſa.Sic vere aīa debet
eſſe neruoſa ꝑ operationis foꝛtitudinē.⁊ debet eē plu
moſa per cōtēplationis celſitudinē:qꝛ ſicut auis plu-
moſa facilius eleuat̄ ad ſuperioꝛa.Sic nos debemus
per cōtēplationē ad ſuperioꝛa cōſideranda ⁊ meditā
da faciliter eleuari:qd̄ oñditur cū dꝛ. Aquile q̄ ē auis
velocis motꝰ alti volatus.⁊ clari viſus.⁊ plumoſi coꝛ-
poꝛis.neruoſi pectoꝛis. Sic anima debet eſſe velocis
motus per operationē.alti volatus ꝑ cōtēplationem
clari viſus ꝑ cōſiderationē.plumoſi coꝛpoꝛis per virtu
tem ⁊ multiplicē ꝑfectionē neruoſi.animoſi pectoꝛis
per feruoꝛē ⁊ dilectionē.Un̄ Exod.xix. Poꝛtauit nos
ſuꝑ alas aquilarū.figura ad hec Ezec.xvij.vbi dꝛ.Aq̄
la grandis venit ad lybanū magnarū alarū longoꝛuʒ
mēbꝛoꝝ ductu onuſta plumis tulit medullam cedri.
Aquila illa eſt homo perfectus ⁊ cōtēplatiuus.qui dꝛ
eſſe grandis per virtutū abūdātiā.longus per ſtabilē
perſeuerātiam.magnarū alarū ꝑ cōtēplationis ſubli
mitatē:plumoſa ꝑ perfectionis multiplicitatem. Et
debet venire ad lybanū.i.ad mōtē celi per deuotionis
pꝛopinquitatē.Et ſic finaliter poterit habere medul-
lā cedri.ideſt eterne perfectionis dulciſſimā volupta
tem.Simus igitur chariſſimi elati.
Per diſcretionē cōſideratiuā.Aquile.
Per dilectionē cōſideratiuā.Due.
Per affectionem deſideratiuā.Mulieri.
¶ Itē nota:ꝙ ſunt ale hominis peccatoꝛis:q̄bus in al F
tum tollit̄ ꝑ ꝓmotionē ⁊ ſuꝑbiā ⁊ elationē.Et de iſtis
dicitur Danie.vij.Ecce alia beſtia quaſi pardus ⁊ ha-
bebat alas quaſi pardus ſuꝑ ſe ⁊ quattuoꝛ capita erāt
in beſtia. Et in iſta figura oſtenditur.ꝙ peccatoꝛ tri-
pliciter eſt alatus.videlicet.
Per pectoꝛalē elationē.Quaſi pardus.
Per tꝑalē poſſeſſionē.Habebat alas.
Per ſuꝑnalē pꝛomotionem.Quattuoꝛ capita.
Primo igit̄ dico ꝙ peccatoꝛ eſt alatus ꝑ elationē pec
toꝛalē:qꝛ ſicut auis ꝑ alas eleuatur.extollit̄ ⁊ effertur
Sic peccatoꝛ ꝑ alas vanitatis ⁊ ſuꝑbie ſuꝑ alios vult
extolli.⁊ per ſuꝑbiā taliter agitatur:ꝙ ſeipſum nimis
repꝛeſentat alios vilipendit.Et hoc oſtenditur cuʒ dꝛ
in figura.Ecce alia beſtia quaſi pardus.dicatur.
Ecce ꝓpter apparētem obſcurationē.
Alia ꝓpter rationis alienationem.
Beſtia pꝛopter inſenſatā indiſcretionem.
Pardus pꝛopter efferatā ſuꝑbiam ⁊ ambitionem.
Nā ſicut pardus eſt animal ſuꝑbum:elatum:rapax:⁊
crudele.cū pelle varie picturata.Sic tales ſuꝑbi ⁊ ela-
ti ſunt crudeles vt cōmuniter ⁊ raptoꝛes:⁊ pellē exte-
rioꝛis apparētie ſemꝑ volunt habere diuerſis ⁊ varijs
oꝛnatibus ⁊ faſcibꝰ picturatā. Et ideo dꝛ de talibus
et in ꝑſona taliū pardoꝝ Oſee.xiij. Quaſi pardus in
via occurrā eis.De alis ꝟo ſuperbie et pꝛeſumptiōis
eoꝛū dꝛ Oſee.iiij. Ligauit cū ſpiritus in alis ſuis. Spi
ritus dico ſuperbie.Iſti ſunt figurati in ſtrutione.De
qua dꝛ Job.xxxix.Cū tꝑus fuerit in altū erigit: deridet
equū et aſcenſoꝛē eius. Sic igit̄ patet:ꝙ iſti ſunt alati
per elationē ſeu ſuꝑbiā pectoꝛalē.¶ Scd̄o dico ꝙ iſti
ſunt alati ꝑ poſſeſſionē ſeu ſubſtātiā tēpoꝛalē.Et hoc
oſtendit̄ qn̄ dicit̄:ꝙ iſta beſtia habebat alas quattuoꝛ
Nā ſicut ale ſunt circūiacētes coꝛpoꝛi: ⁊ circa coꝛpus
extendunt̄ ⁊ dilatant̄:⁊ illis mediantibꝰ coꝛpus auicu
le ſurſum fertur.Sic vere tēpoꝛales poſſeſſiones que
peccatoꝛibus adiacēt ⁊ circūſtant:multum hodie extē
dunt̄ ⁊ dilatant̄.Et ideo iſti multotiens ꝑ ſuperbiam
extollunt̄.qꝛ ſicut dicit Auguſti. Difficile eſt vt ſuꝑbꝰ
nō ſit q̄ diues eſt.Sʒ nota.ꝙ iſte ale dicunt̄ quattuoꝛ.
qꝛ.ſ.ale mūdane ꝓſperitatis ꝯſiſtūt i quattuoꝛ rebꝰ.ſ.
In diuitijs. Et nota ꝙ volatilia imꝑfecta
In delicijs. inueniūt̄ cū pluribꝰ alis ꝙ̄ ꝑ-
In honoꝛibus. fecta.Sicut ptʒ de multis ver
In ſcientijs. mibus:qui habēt ſex alas vel
quattuoꝛ. Aues aūt ꝑfecte nō. Sic vere chariſſimi illi
qui ſunt hodie imperfectioꝛes:habent alas.i. tempo-
rales poſſeſſiones amplioꝛes. Et ideo ſicut talia ani-
malia in lege erant immūda.Sic tales immundi ⁊ fe-
tidi apud deū reputant̄.Et ideo de iſtis dicit̄. Luc.xv.
Mō altū eſt apud homīes:abominabile eſt apud deū.
Iſti fuerūt figurati in illa aq̄la. de qua ſupꝛa dꝛ. Quia
vere iſta ſunt hodie aquile grandes per magne fame
reputationē habēt magnas alas.i.longa mēbꝛa ꝑ bo-
noꝝ immobiliū.dilatatā poſſeſſionē.Onuſti ſunt plu
mis:per mobiliū ampliationē. venīūt etiam ad lyba-
num.i.ad honoꝛē:ꝓmotionē: ⁊ colūt medullā cedri.i.
totius ꝓſperitatis delectationē.Sunt igitur iſti alati
per poſſeſſionē ſeu ſubſtātiā tꝑalem.vn̄ Eſa.viij.Extē
ſio alarū eius implet latitudinē terre.¶ Tertio dico
ꝙ mali ſunt alati ꝑ defenſionē ſeu potētiā magiſtralē
ſeu fraternalē:qd̄ oñditur cū dꝛ.ꝙ iſta beſtia habebat
plura capita.Qꝛ ꝟe mali in iſto mūdo habēt plura ca
pita.i.plures capitaneos:⁊ magiſtros collaterales pa
riter ⁊ ſodales.defenſoꝛes ⁊ fautoꝛes:ꝓmotoꝛes ⁊ adiu
toꝛes:q̄bus mediātibꝰ ſic per quaſdā alas ad alta di-
gnitatū ⁊ officioꝝ ſublimant̄ ⁊ extolluntur: efferūtur
et ꝓuehuntur.tales ſunt ſimiles cuidā ſerpenti.quem
dicitur hercules occidiſſe ſicut dicit Iſido.qui diceba
tur ydros qui habebat q̄nꝗ capita ⁊ qn̄ hercules vnū
abſcidebat:duo capita ꝓ eo naſcebant̄.Sic vere mali

Ayuntamiento de Madrid

et maxime officiales: aduocati ⁊ ballivi vendicāt ſibi hodie plura capita.i.plures capitaneos ⁊ fautores.ꝙ ſi forte hercules ſtrēnuus miles.i. deꝰ talia capita eis auferat ipſi ꝓ certo ſtatim ꝓcurāt ꝓ vno ꝑdito: duos acq̄rere.verū tn̄ finaliter oīa ſua talia capita eis auferēt.⁊ ipſi ab hercule.i.a deo tp̄aliter ⁊ eternaliter occidenf.Figura Apoc.xix.Ubi ille qui ſedebat in equo albo.pugnabat cōtra beſtiā q̄ habebat plura capita.⁊ q̄ aſcēderat de abyſſo.⁊ ipſam vna cū ſuo pſeudo ꝓphe⸗ta.⁊ cū illis q̄ habebāt eiꝰ characterē.in ſtagno ignis et ſulphuris relegauit.Sic ꝟe chariſſimi xp̄s q̄ i equo albo puriſſime humanitatis ſedet: finaliter cōtra ta⸗les beſtias ſic icapitatas:q̄ vt cōiter veniūt de abyſſo ideſt de ſtatu vilitatis ⁊ paupertatis:⁊ contra pſeudo eoꝝ ꝓphetas.i.cōtra eoꝝ adiutores ꝓmotores:ꝑſonetas ⁊ ſuarū neq̄ciarū fautores.Cōtraq̧ illos q̄ ſuū portant characterē.i.cōtra illos q̄ ſuū portant nomē: hoc eſt dictu cōtra ſuos heredes ⁊ ſucceſſores: q̄ ſcꝫ in ſuis bonis male acq̄ſitis:eis male ſuccedūt. pugnabit per mortē tp̄alē:vt eos i ſtagno ignis ⁊ ſulphuris.i.i inferno vbi eſt ignis.i.ardor inextinguibilis. ſulphur.i. fetor intolerabilis ꝑ dānationē eternā ꝑpetuo relegabit De talibꝰ beſtijs dr̄ ad Tytū.j. Cretēſes ſemꝑ mēdaces male beſtie vētrꝫ pigri.vbi oſidif ꝙ tales mali ſūt.

Mētaliter errātes.Cretēſes.i.tenebroſi.

Uerbaliter fallētes.Mendaces.

Crudeliter furentes.Quia male beſtie.

Carnaliter viuētes.Uētris pigri.

Et ideo de talibus alatis et eoꝝ alis.i.de talibꝰ malis et eoꝝ fautoribꝰ dr̄ Hiere.ij.ca.In alis tuis inuētꝰ eſt ſanguis pauperū ⁊ innocentū.Ale em̄ diuitū ⁊ magnatum.i.eoꝝ balliui ⁊ cōſiliarij: quoꝝ conſilijs ferunf et gubernanf.Ale etiā taliū maloꝝ.i.eoꝝ magiſtri ⁊ fautores:pro certo ſunt hodie pleni ſanguine.i.tp̄ali ſubſtātia pauperū ⁊ inocētū.quā ſcꝫ ſemꝑ per rapinā ⁊ vſuram rapiūt ⁊ extorquēt.zacha.v.Habebat alas quaſi alas milui.que ſcꝫ ē auis queruloſa rapine. Et nota ꝙ tales ale poſſunt figurari Ezech.j.vbi dicif. ꝙ manus hominis erant ſub alis.Quia vere tales ale.i.tales capitanei ⁊ fautores ſemꝑ habēt manus:ſcꝫ ad accipiendum munera ab eiſdē.al's eñ ipſos nō promouerent: niſi ab eis aliq̄d manualiter acciperent.Sunt igif peccatores alati per lateralē ꝓmotionē vel per fraternalem prouiſionē. Itē per pectoralē elationē.Itē ꝑ tēporalē poſſeſſionem. Pone ſi vis illā figuraꝫ mirabilem zacha.v.De mulieribꝰ q̄ habebant alas milui:q̄ portabant amphorā ⁊c.Itē nota ꝙ inueniuntur ſcorpiones alati ⁊c.vide infra de detractoribꝰ.Itē eruca cum ſit vermis:recipit alas ⁊ fit papillo ⁊ volat cum auibꝰ. Sic vil:s homines mediantibus alis diuitiarū quas acquirunt fiunt milites:⁊ volant cum nobilibꝰ.Uide infra de nobilitate ⁊c.

Albedo.

Nota ꝙ generaliter in ſacra ſcriptura reperitur.

Albedo mentis.
Albedo carnis.
Albedo cutis.
Albedo veſtis.
Albedo vultus.
Albedo cultus.

Albedo igitur mētis ſignat interiorem innocentiaꝫ. Et de hoc poteſt exponi illud Joelis.j.Uineam meam decorticauit albi facti ſūt rami eius.Qn̄ eñ vinea aīe decorticatur per cōfeſſionē:⁊ denudatur. tunc cōſcietia per innocentiā dealbatur.Ps.Aſperges me dn̄e yſopo et mundabor lauabis me et ſuper niuem dealbabor.

¶ Item albedo carnis ſignat continentiā puriorem. Et de hoc videbif infra de qua Joh.xx.Uidit duos angelos in albis ſedentes.¶ Itē albedo cutis ſignat corporalē pulchritudinē ⁊ decentiā.vn̄ Leui.xiij.vbi dicif ꝙ ſi caro ⁊ cutis quā ignis exuſſerit albā ⁊ rufam habuerit cicatricē cōtaminabif ⁊c. ¶ Iteꝫ albedo veſtis honeſtam ſignat apparētiā.Mat.xvij.dr̄.Qd̄ veſtimēta xp̄i facta ſunt alba ſicut nix.¶ Itē albedo vultus ſignat glorie refulgentiā.Un̄ Apoc.vij.dr̄ de beatis.Hi qui amicti ſunt ſtolis albis:qui ſunt ⁊ vnde venerunt.

¶ Itē albedo cultus ornatus ſignat inſolentiam vel etiā tēporalē deſignat opulentiā.Et iſta eſt albedo de qua dicif:ꝙ iudei illuſerūt xp̄m indutū veſte alba ⁊c. Dico igitur ꝙ albedo eſt fundamentum oīm colorū purioris ⁊ ſimplicioris nature ceteris coloribꝰ pulchrioris etiā apparentie faciliter tamen maculatur.⁊ eius macula difficulter reparaf.Et talis ē recte puritas innocētie ſeu candor nitide caſtitatis: q̄r vere iſta eſt virtus ceteris purior:pulchrior ⁊ gratior:et quaſi fundamentum oīm aliarum. Maculatur tamen faciliter ꝑ peccatum ⁊ maxime per luxurie feditatē.Et vix aut nū ꝗ̄ amplius depuratur. Circa qd̄ nota. ꝙ in ſacra ſcriptura reperif quadruplex albedo.ſ. B

Albedo puritatis.

Hypocrite fallacitatis.

Eterne felicitatis.

Eterne proſperitatis.

De illis aūt qui ſunt albi albedine puritatis:pōt dici illud Luc.ix.Facta eſt ſpēs vultus eius altera.⁊ veſtitꝰ eius albus refulgens.In quibꝰ verbis oſtenditur triplex albedo puritatis.ſ. in mente in carne. ⁊ in veſte. Prima eſt puritas innocētie.Mentalis.Scd̄a eſt puritas cōtinentie.Carnalis. Tertia eſt puritas decētie vel apparentie moralis. Dico igitur ꝙ nos debemus habere.

Mētalis innocētie nitorē.Uultus eius.
Carnalis ꝯtinētie cādorē.Spēs eiꝰ altera.
Morahs apparētie decorē vel ſplēdo⸗

rē veſti⸗ tus inq̄t eius re⸗fulgēs.Habēda eſt igitur innocetia mētalis. Uultus inquit eiꝰ.Uultꝰ em̄ ipſius aīe eſt cor ⁊ cōſcientia:q̄r ſicut vultꝰ eſt illa pars corporis q̄ principaliter apparet hoībꝰ.Sic cor ⁊ cōſcientia eſt pars illa aīe quā deus principaliter intuef:⁊ q̄ deo immediatiꝰ p̄ſentaf:q̄r ſicut dr̄.j. Reg.xvj.Hoīes vidēt ea q̄ parēt dn̄s aūt ituetur cor.Et ideo ſicut videmꝰ:ꝙ hō ſumme ſtudet:vultum ſuū purū ⁊ mundū ſeruare.Sic hō cor ſuuꝫ debet pro viribꝰ ſeruare in innocētie puritate: ⁊ omnē feditatē pctōꝝ abſtergere vel purgare. vt de eo poſſit dici illud.Jacobi.j.Hic cōparabif viro cōſideranti vultuꝫ in ſpeculo natiuitatis ſue.vbi oſtendif ꝙ ad puritateꝫ innocentie habendam requiritur.

Superne claritatis ſpeculatio.Uiro conſideranti.

Interne vilitatis meditatio.Natiuitatis eius.

Externe ſanctitatis mutatio.Speculo.

Sicut em̄ mulier volens ſeruare faciem purā ⁊ albam reſpicit ad ſpeculū.Sic homo q̄ vultuꝫ cordis ſui vult ſeruare innocens atq̧ purum: ſepe debet reſpicere ad ſpecula.i.ad alioꝝ exempla: ⁊ ſe ſc̄m eoꝝ virtutes ⁊ mores cōponere ⁊ ornare.Et de tali albedine innocentie dicitur figuraliter Apoc.j.Caput eius ⁊ capilli eiꝰ cādidi ſunt ſicut luna alba ⁊ tanꝗ̄ nix.Quia vere caput cordis intentionis capilli cogitationis et affectionis debēt habere candorē ⁊ albedineꝫ innocētie ⁊ ꝑfectionis.Et iſtud prohdolor eſt cōtra multos qui reuera non habent innocētiā ſed neq̄ciā.non puritatem:ſed feditatē:non albedinē ſed nigredinē:nō cōſcientie ſanctitatē:ſꝫ oīs iniuſticie prauitatē.Tales ſūt ſil'es cigno qui ꝗ̄uis exteriꝰ habeat plumā albā:habet tn̄ interiꝰ carnē nigrā.Sic vere multi ſunt qui ꝗ̄uis exterius in apparentia videantur eē puri:albi:innocentes ⁊ mūdi per hypocritā fictionē.interius tn̄ in cōſcietia ſunt nigri fetidi ⁊ corrupti ꝑ vicia ⁊ pctā.Ideo de talibꝰ vultibꝰ dr̄ Eſa.xl. Exiccatū eſt fenū ⁊ cecidit flos et decor vultus eius deperijt. Nā in pctōribꝰ ⁊ maxime in hypocritis exiccatur ⁊ extirpatur fenum cōuerſationis et flos affectionis.⁊ ſic deperit decor vultus eius.i. innocentia cordis ⁊ intentionis. Non ſic chariſſimi:ſed habeamus innocentiā mentaleꝫ.¶ Scd̄o dico.ꝙ debemus habere continētiā carnalē:⁊ hec eſt albedo exterior:q̄ denotaf cuꝫ dicif. Facta eſt ſpēs altera. Spēs em̄ hūana tūc fit quaſi altera qſi ꝑ carnis ꝯtinētiā dealbaf:q̄r.ſ.tenere caſtitatē videf eſſe vltra ⁊ extra limites hūane cōditiōis:q̄r ſc̄m Hiero.In carne p̄ter carnē

viuere

Ayuntamiento de Madrid

viuere potiꝰ eſt angelicũ ꝙ̄ humanũ. Et ideo videt ꝙ
hũana natura alterat ⁊ dealbatur ſicut vapoꝛ hũidus
⁊ aquoſus ſupiꝰ in medio interſtitio aeris: ꝗ qñq̄ pro
pter vincētē frigiditatē in niuis albiſſime ſubſtātiā cõ
mutat. Sic vᵉ chariſſimi: ꝙ̄uis ſit hõ natulr hũidus
⁊ aquoſus fluxibilis ⁊ carnalis: qñ tñ venit frigus dure
moꝛtis: ipꝫ qñq̄ taliter ꝯcutit ⁊ ꝯſtringit: ꝙ ipꝫ in niuē
cãdidã. i. in hoīeꝫ albũ: mũdũ caſtũ ⁊ purũ alterat et
cõuertit: ita ꝙ ei põt dici illud. j. Reg. x. Inuenies inqt
cuneũ ꝓphetaꝝ ⁊ inſiliet in te ſpũs dñi: ⁊ mutaberis in
virũ alteꝝ. Ubi oñdit: ꝙ ad albedinē caſtitatis haben
dã neceſſariũ eſt cõbinari ſagaciter. q. ſ. hõ dꝫ ſectari
ſocietatē bonã ⁊ honeſtã. Cuneũ inqt ꝓphetaꝝ. Item
inſpirari viuaciter qꝛ ſicut dꝛ Sap. viij. Nõ ero conti-
nēs niſi deus det. Inſiliet inqt in te ſpũs dñi. Itē con-
mutari ſeu alterari moꝛaliter. Mutaberis inqt in vi-
rũ alteꝝ. Sꝫ heu pꝛohdoloꝛ ꝙ̄ pauci ſunt hodie ꝗ hñt
talē alterationē: ꝗnimmo videt ꝙ multi hñt cõtrariaꝫ
⁊ aduerſam: qꝛ de albedine caſtitatis cõtinētie mutã-
tur in nigredinē carnalitatꝭ ⁊ luxurie. Siĺs piperi qꝺ
naturaliter eſt albũ. Sꝫ ſm Dyaſt. a ſaracenis in fur-
no coqtur ⁊ cremat: ⁊ ſic eiꝰ albedo in nigredinē alte-
rat ⁊ virtute etiã germinãdi priuat. Sic vᵉ multi ſunt
ꝗ ꝙ̄uis deberēt eſſe albi ꝑ caſtitatē: qꝛ tñ a ſarracenis
i. a demonibꝰ in furno tētationũ ⁊ in ardoꝛe munda-
ne ꝓſperitatꝭ coquunt. Iõ in nigredinē luxurie alterã
tur: ⁊ vᵗtute germinãdi ꝑ bona oꝑa ſpoliãtur. Vñ de
eis põt dici illud Baruch. vj. Nigre ſũt coꝝ facies de
fumo ꝗ in domo fit. Fumꝰ em̄ diabolice tentatiõis fa
cit ꝑ infamiã ⁊ luxuriã nigreſcere faciē ſue cõuerſatio-
nis. Tales fuerũt figurati. Dañ. iiij. in nabuchodono
ſoꝛ ꝗ de hoīe mutatꝰ ē in beſtiã: qꝛ ꝙ̄uis tales ſint ho-
mines. i. rõnales ꝑ naturã: efficiunt tñ beſtie ꝑ carna
litatē ⁊ luxuriã. qꝛ. ſ. beſtialiter viuētes nõ vident ha-
bere vſuꝫ alicuiꝰ rõnis. Baruch. vj. Beſtie melioꝛes
ſunt illis. Nõ ſic chariſſimi: ſꝫ ſimꝰ albi ⁊ puri ꝑ caſti-
tatē: qꝛ hoīes albi ⁊ caſti deo placēt. Figura Apoca. iij.
Ubi deꝰ dicit de innocētibus. Qui vicerit veſtiet veſti
mētis albis. Ideo bñ ꝯſulit. Apo. iij. Suadeo tibi eme
re auꝝ ⁊c. vt veſtimētis albis induaris vt nõ appeat cõ
fuſio nuditatis tue. Dico igit ꝙ nos debemꝰ hr̄e cõti
netiã carnalē. Facta eſt inqt ſpēs eiꝰ altera. ¶ Tercio
debemꝰ hr̄e albedinē puritatꝭ ꝙ̄tũ ad apparētiã mo-
ralē: qꝛ. ſ. veſtitꝰ nr̄ dꝫ eē albus ⁊ refulgēs: qꝛ. ſ. veſtitus
nr̄e exterioꝛis apparētie dꝫ albere in ſe ꝑ ſctitatē ⁊ pu-
ritatē ⁊ refulgere in alios ꝑ bonũ exēplũ ⁊ honeſtateꝫ:
qꝺ eſt ꝯtra multos ꝗ ſiĺes ſunt pici: ꝗ naturalr eſt al
ba: ſꝫ tãdē ſuꝑ ignē coquit ⁊ bullit: ⁊ ſic in nigredinem
cõmutat: ita ꝙ ꝗcꝗd ab ea ꝯtigit maculat. Sic vᵉ cha
riſſimi hõ naturalr dꝫ eē albꝰ. i. modeſtus rõnal ⁊ ho-
neſtꝰ: multi tñ ira bulliũt ꝑ inſolētie lenitatē: ⁊ ita co-
quunt ꝑ luxurie feditatē ꝙ coloꝛ ſue apparētie in ni-
gredinē male ⁊ inhoneſte ꝯuerſatiõis mutat: ita ꝙ alij
ꝑ eiꝰ mala exēpla inficiunt ⁊ maculant. Qꝛ dꝛ. Eccli. xiij.
Qui tetigerit picē inqnabit ab ea. Nõ ſic: ſꝫ habeamꝰ
albedinē honeſtatis. Ueſtitꝰ inqt eiꝰ factꝰ eſt albꝰ: vt
de nobis poſſit dici illud. Apo. iij. Nõ inqnauerũt ve-
ſtimenta ſua: ideo ambulabũt mecũ in albis: qꝛ digni
ſunt. Et ſic ptꝫ chariſſimi: ꝙ albedo puritatꝭ diſtiguit
In innocentiam voluntatis.
In cõtinentiã caſtitatis.
In apparētiã honeſtatis. ¶ Itē nota qꝺ ē albedo hy-
pocritice falſitatꝭ ſicut ē nix ꝗ exteriꝰ pulcras feces ⁊
vias putridas cooperit atq̄ tegit: ⁊ ita homines deci-
pit qꝺ dũ credũt eſſe in via bona ⁊ plana: ipſi cadũt in
foueã ⁊ in lutũ. Sic vere candoꝛ hypocriſis que exte-
rius in homine apparet: multa immunda: vicia ⁊ pec-
cata velat atq̄ tegit ꝗ interiꝰ in cõſciētia latiteſcũt. Et
iõ hoīes in talibꝰ decipiunt: qꝛ dũ credũt inuenire bo
nã viã. i. hoīem vᵗtuoſuꝫ ⁊ ꝑfectũ ipſi nõ inueniũt niſi
lutũ. i. ꝑſonã vicioſaꝫ: fetidã ⁊ coꝛruptã. Figura Leui.
xiij. Cũq̄ coloꝛ albꝰ i cute fuerit ⁊ capilloꝝ mutauerit
aſpectũ: ipſa quoq̄ caro viua fuerit: lepꝛa vetuſtiſſima
iudicabitur: qꝛ vere chariſſimi: qñ albus coloꝛ hypo-
criſis eſt in apparētia ⁊ in cute capilli aũt. i. interioꝛes
affectiones: ⁊ caro ⁊ cõſcientia interius ſunt coꝛrupti
tunc eſt lepꝛa ⁊ infectio peſſima reputanda. Nã ſm Iſi
do. Antiꝗ ſolebãt equos diuerſimode dedicare: vñ di-
cit ꝙ eꝗ albi aeri dedicabant ad denotandũ ꝙ illi qui
ſunt albi ꝑ hypocriſim aeri ⁊ vento. i. vanitati ⁊ inani
gloꝛie deputant ⁊c. Ideo de talibus equis albis dicit
Apoca. vj. Et ecce equus albus ⁊ ꝗ ſedebat ſuper eum
habebat arcum: ⁊ data eſt ei coꝛona: quia vere chari-
ſſimi: illi qui ſunt hodie in equo albo: id eſt in ſtatu
hypocritico: ſemper habent arcum. i. punctionem de-
tractionis ⁊ murmuratiõis ⁊ talibꝰ qꝺ dolendum eſt
dant hodie coꝛone. i. ſtatus ⁊ eminētie dignitatũ. Itē
nota ꝙ eſt albedo curioſitatis ⁊ ꝓſperitatꝭ. Sicut em̄
coloꝛ albus ſua pulcritudine viſuꝫ attrahit ⁊ delectat
ipſum tamē diſgregat: ledit ⁊ diſtrahit atq̄ aggrauat.
Sic mũdi ꝓſperitas ⁊ curioſitas oculos coꝛdis attra-
hit ad ſui cõſideratiõnē ipſos ſolet diſgregare ⁊ diſſol
uere per mala deſideria ⁊ affectiões grauare etiã ⁊ le-
dere ꝑ maloꝝ appetituũ ampliatione: ⁊ ſicut coloꝛ al
bus faciliter maculat: ſic ꝓſpera faciliter deſtruũtur.
Et ideo ſicut herodes illuſit xp̄m qñ ipſum remiſit ad
pylatũ ꝗ eũ crucifigeret: induit eũ veſte alba: ſicut dꝛ Lu
ce. xxiij. Sic deus qñ induit hoīes veſte alba. i. mũdi ꝓ-
ſperitate: ipſos ꝓ certo videt illudere ⁊ ad pylatũ ⁊ ad
crucē. i. ad diabolũ. i. ad inferni toꝛmentũ finaliter de
ſtinare figura. Geñ. xxx. Jacob ⁊ laban fecerũt pactio-
nem: ꝙ Jacob habebat oues varias: laban autē habe-
bat albas ⁊ nigras. Sic vere xp̄s ⁊ diabolus vident in-
uicē pepigiſſe: ꝙ iacob luctatoꝛ xp̄s ad partem ſuã va
rios recipit. i. virtutũ varietate dotatos. Laban autē
i. diabolus ad partē ſuã accipit albas pariter atq̄ ni-
gras: hoc eſt dictu: illos ꝗ albedine ꝓſperitatis fulgēt
exteriꝰ: ⁊ ꝗ nigredine peccati ⁊ iniquitatis pallent in-
terius. Item nota ꝙ eſt albedo eterne gloꝛie ⁊ felicita
tis: qua ſcꝫ iuſti in regno patris rutilant atq̄ fulgent
Et de hoc dꝛ Joh. xx. cap. Ubi duo angeli in albis ſedē
tes apparuerũt mulieribus. Albedo em̄ ſtatũ immoꝛ-
talitatis ⁊ impaſſibilitatis ⁊ eterne claritatꝭ deſignat
Ideo dꝛ Apo. vj. Date ſunt ſingulis ſtole albe: ⁊ Apo-
ca. vij. Ibi ꝗ amicti ſunt ſtolis albis ꝗ ſunt ⁊ vnde vene
runt: ſequit. Ibi ſunt ꝗ venerũt ex magna tribulatiõe
qꝛ ſcꝫ in hoc mũdo patiũtur aduerſitatem: in alio reci
piũt ſtolã albã. i. ſtatus immoꝛtalitatē ⁊ claritatē. Ps.
Niue dealbabunt in celmõ mõs dei mõs pinguis ⁊c.
Selmõ em̄ ꝗ interpꝛetat pax: vel ſenſus vel foꝛtis ima
go: vel virtutis vmbꝛaculũ: ſignat paradiſum: vbi. ſ. eſt
pax que nõn perturbatur. Senſus qui nõ obfuſcatur:
imago ꝗ nõ deturpatur: virtutis vmbꝛaculum vbi aīa
recreatur. Et ſic iſte eſt mons celmõ: vbi aīa beata cla
ritatis refulgentia dealbatur. Sufficit de albedine.

Aleph. Eſt pꝛima littera alphabeti hebꝛaici: ꝗ
interpꝛetatur mille vel doctrina tētatio
nũ. Et eſt igit titulus ꝓpoſitꝰ ꝗbuſdã pſalmis ⁊ ꝗbuſ-
dã hieremie lamētationibus. Significat igit illũ ꝗ eſt
alpha ⁊ o pꝛincipiũ ⁊ finis. ſ. deũ ꝗ dꝛ mille: ꝗ eſt maioꝛ A
numerus ꝗ poſſit eſſe ꝓpter immēſitatē. Et dꝛ doctri
na tētationũ: qꝛ cõtra tētationes nr̄as docet infirmi
tatē. Pſalmi igit nr̄i ⁊ lamētatiões. i. gaudia nr̄a lu-
ctus ⁊ pꝛoſperitates ⁊ aduerſitates ab iſto debēt inti-
tulari: ⁊ ab eo incipere: ⁊ ad eum terminari. Dico igit
ꝙ Aleph inuenitur eſſe.

Titulus laudis ⁊ cõgratulatiõis.
Titulus cõfeſſiõis.
Titulus eruditiõis.
Titulus timoꝛis.
Titulus nitoꝛis.
Titulus vigoꝛis.

¶ Eſt dico titulꝰ laudis ps.
Bñdicã dñm in oī tꝑe: ſemꝑ
laus eiꝰ in oꝛe meo. Itē eſt ti-
tulꝰ cõfeſſiõis. ps. Aleph. Cõ
fitebor tibi dñe in toto coꝛde
meo. Itē eſt titulꝰ eruditiõis. ps. Aleph. Noli emula-
ri in malignantibus ⁊c. Item eſt titulus timoꝛis ps.
Aleph. Beatꝰ vir qui timet dñm ⁊c. Itē eſt titulus ni-
toꝛis ⁊ puritatꝭ. ps. Aleph. Beati imaculati in via ⁊c.

Ayuntamiento de Madrid

¶ Ité eſt titulus vigoꝛis. Prouerb. xxx. Aleph. Mulie
rem foꝛtē quis inueniet. De lamentationibꝰ vero poſ
ſum notare. ꝙ aleph. i. deus eſt titulus noſtre.

Aduerſitatis. Igitur incipiamꝰ ab iſto Aleph.
Obſcuritatis. Ab iſto titulo lamentum pꝛo no-
Calamitatis. ſtra aduerſitate. ſicut fecit Hie-
Mutabilitatis. remias volēs lamētari deſtructio
nem hieruſalem Trenoꝛū. j. Aleph. Quomodo ſedet ſo
la ciuitas plena populo: facta eſt quaſi vidua domina
gentiū ⁊c. ¶ Ité lamentū pꝛo noſtra ignoꝛātia ⁊ obſcu
ritate. Treñ. ij. Aleph. Quō obtexit caligine filiā ſyon
ꝓiecit in terrā. inclitā iſrael ¶ Ité lamentū pꝛo noſtra
calamitate. Treñ. iij. Aleph. Ego vir vidēs paupertatē
meā in virga indignationis eius: Item lamentū pꝛo
noſtra mutabilitate. Treno. iiij. Quomodo obſcuratū
eſt aurū mutatus eſt coloꝛ optimus. Et bꝛeuiter dico
ꝙ in omī actu pſalmi vel lamenti ſemper debemus ꝓ-
ponere. Aleph. i. deum qui eſt pꝛincipium omnium bo
noꝛum operum ⁊ virtutum Sufficit ⁊c.

Alexander. Nota ꝙ alexander interpꝛetatur alleuans tenebꝛas vel auferens
anguſtias tenebꝛarū Et ſic pōt ſignificare xp̄m qui al
leuauit tenebꝛas erroꝛū ⁊ temperauit anguſtias tribu
lationū ⁊ doloꝛū. Alexander enim fuit rex oꝛbis ⁊ ma-
gnificꝰ ⁊ glorioſus. qui cū modica manu. ſ. cū quatuoꝛ
milibus equitū ⁊ triginta milibꝰ peditū oꝛbē ſubiecit
ſm̄ Oroſium Sic xp̄s glorioſus ⁊ ſublimis cū paucis
milibus. i. cū paucis pꝛedicatoꝛibus ⁊ apoſtolis infini
tos populos ſue fidei ſubiugauit. Unde. j. Macha. j.
dr̄ ꝙ Alexāder egreſſus de terra cethiz debellauit dari
um et conſtituit pꝛelia multa ⁊ omniū obtinuit mu-
nitiones Cethim interpꝛetatur fixꝰ Darius interpꝛe
tatur fertilis q2 vere Alexander: xp̄s de terra fixa: ⁊ eter
na patria paradiſi egreſſus darium fertilem. i. mundū
vicit ⁊ contra ſectas erroꝛum conſtituit pꝛelia pꝛedicā
doꝛ earū munitiōes obtinuit auara crudelitate popu
lū reuocādo. Uel ſi vis ꝑ Alexandꝛū q̄ mundū occupa
uit ⁊ tñ ſatiatꝰ nō fuit: ⁊ tñ in fine veneno periit: ſignat
dyabolū vel ambitioſum qui non ſatiatur honoꝛibus
Et qui finaliter moꝛtis eterne ſubiugaꝛ doloꝛibus.

Alleluia. Nota ꝙ alleluia eſt cātus gaudij ⁊ ex ultationis. qui . ſ. in ſcriptura ſignat
gaudiū. letitiā exultationē ⁊ laudē. Interpꝛetaꝛ eñ Alle
luia laudate dominū. Et ideo iſtud canticuz dicitur eſſe
canticū beatoꝛū qui. ſ. deū laudādo letantur. Et euz be
nedicendo ⁊ amando cōtinue occupantur. Unde tho
bias de celeſti hieru ſalem loquens dicit Thobie. xiij.
Per omnes vicos eius alleluia cantabitur benedictꝰ
dominus qui exaltauit eam vt ſit regnū eius in ſecula
ſeculoꝛū Iſtud eſt enim canticum eccleſie q2. ſ. inter ce-
tera que in eccleſia cantātur eccleſia alleluia ſepius re
plicatur. Eſt autē alleluia titulus quoꝛundā pſalmoꝝ
ad denotandū ꝙ laus diuina debet omnibus ſumme
placere. et ꝙ ipſam debemus pꝛe ceteris indeſinēter
replicare, et omnes pſalmos noſtros. i. omēs alias coꝛ-
dis leticias a laude diuina incipere et intitulare. Igi-
tur laudetur deus De iuſticia erga delinquentes De
miſericoꝛdia erga penitētes. De munificētia erga triū
phantes. De indulgentia erga ſupplicantes De mun
dicia erga innocentes De clementia erga credentes ⁊
eum confitentes. Deus enim fecit iuſticiam delinquē
tibus ideo laudatur Apoca. xix. vbi dicitur: Audiui vo
cem in celo tubarum multarum dicentium alleluia.
laus et gloꝛia ⁊ virtus deo. q2 vera ⁊ iuſta iudicia eius
ſunt Et iterū dixerunt alleluia. ⁊ ſenioꝛes adoꝛauerūt
dicentes amen all'a. Ité facit miſericoꝛdiā penitentibꝰ
Ideo dicitur in p̄s. all'a Confitemini dn̄o qm̄ bonus qm̄
in ſeculū miſericoꝛdia eius ⁊ alibi All'a. Laudate dn̄m
omnes gentes ⁊c. Item indulget ſupplicātibꝰ p̄s All'a
Dilexi qm̄ exaudiet dn̄s vocē oꝛationis mee. Ité muni
ficus eſt triumphātibus Apoc. xix. Audiui vocem qua
ſi tonitruū dicentiū all'a Gaudeamus ⁊ exultemus: q2
venerunt nuptie. Nuptie enim ſatietatem deſignant.

et quādam munificētie largitatē. ¶ Item ipſe ſibi cō
placet in innocētibus p̄s. All'a. Laudate pueri dn̄m.
Et alibi. Alleluya. Beati immaculati in via. Ité deus
cōgaudet credētibus ⁊ cū ꝯfitentibus. Et iō in p̄s. dr̄.
All'a. Credidi ꝓpter qd̄ locutus ſum ⁊c. Et alibi. All'a.
Cōfiteboꝛ tibi dn̄e ⁊c. Uide infra de laude.

Alleuare. Nota ꝙ alleuatio eſt dei ⁊ diaboli Deus eñ alleuat hominē miſeri-
coꝛditer adiuuando ne coꝛruat per deſperationē p̄s.
Adiuuat dn̄s oēs qui coꝛruūt ⁊ erigit oēs eliſos. Sūt
eñ alleuare idē ē ꝙ ſuū adiuuare. Itez alleuat dyabo
lus hoīes per ſuperbiā erigēdo vt coꝛruāt ad damna-
tionē. Unde poteſt ſibi dici illud p̄s. Deieciſti eos duz
alleuarentur ⁊c. Uide infra de eleuare vbi ad plenum
Et de leuare ⁊c.

Alleuiare. Uide de Leuitate.

Allicere. Idē eſt ꝙ attrahere aliquē ad aliq̄d faciēdū per verbū vel nutū vel factuz
applauſiuū. ſicut faciūt adulatoꝛes. Et nota ꝙ homo
quādoq3 allicitur ad bonū: quādoq3 ad malū. Nota etiā
ꝙ hoīem alliciūt ad malū carnalia tempoꝛalia. Adu-
lationes munera ⁊c. Sed nihil ad pꝛeſens. q2 nō ſunt
auctoꝛitates. Uide infra de attrahere: inclinare: indu
cere ⁊c.

Allidere. Nota ꝙ allidere idē eſt qd̄ ad aliq̄d ledere. Eſt eñ alliſio quādo aliquid A
cōtra aliquid durū ita impingit ⁊ quaſi penitus diſſi-
patur. Et ideo in ſcriptura loquēdo moꝛaliter per alli
ſionē intelligitur. Tentatio que mentē eneruat. Deriſio
que manus aceruat. Tribulatio que mala coaceruat.
Elatio que mentē pꝛoteruat. Alliditur dico quis ꝑ of
fendiculū tētationis. Eſa. lxiiij. Alliſiſti nos in manu
iniquitatis. Item alliditur per ictū tribulatiōis. Uñ Eſa.
xxx. dr̄ ꝙ dn̄s oſtēdet cōſummationē furoꝛis ſui ⁊ alli-
det in turbine ⁊ in lapide grādinis. ¶ Ité alliditur hō ꝑ
flatū elationis. vñ p̄s. Eleuās alliſiſti me. ¶ Item alli
dit hō manū ad manū per applauſum deriſionis. Un
de Hiere. xlviij. dicitur Allidet manū moab in vomitu
ſuo ⁊ erit in deriſum etiam ipſe ⁊c. Uide de offendere.
Percutere ⁊c.

Alimētū. Eſt illud qd̄ ad reſtitutionē vel re-ſtaurationē humanoꝛū q̄ per actio A
nem caloꝛis in coꝛpoꝛe ꝯtinue deperduntur a natura ani
malibus eſt conceſſum. Nā q2 caloꝛ naturalis ⁊ etiam
innaturalis continue humoꝛes diſſoluit ⁊ conſumit
Ideo neceſſariū fuit alimentū ꝙ in humoꝛes conuer-
teretur. vt coꝛpus aīalis in ſui ſtatus cōditione nutri-
retur. vt dicit Auicenna. Sic vere ſpūaliter chariſſimi
illud eſt alimentū ſpūale quo humoꝛ aīe. i. eiꝰ gratia
virtus deuotio ⁊ dilectio qñ deperditur reſtauratur. Naz
q2 caloꝛ concupiſcentie ⁊ ardoꝛ mūdane pꝛoſperitatis
continue agit in aīam ipſam. ſ. per tentationes ⁊ deſi-
deria calefaciendo ⁊ mouendo. Ideo humoꝛ deuotio-
nis ⁊ gratie virtutis ⁊ pariter meriti in ea cōtinue de-
ſiccatur. Et ideo neceſſe eſt ꝙ ad hmōi hūoꝛis reſtau-
rationis alimenta ſpūalia cōtinue miniſtrentur: q̄ qui-
dē alimenta ſunt lectio: deuotio: eruditio: donoꝝ in-
fuſio: ⁊ eterne gloꝛie cōſolatio. Talia ergo alimēta ſpi-
ritualia debemus appetere ⁊ amare. Iuxta illud Geñ.
xlj. Clamauit populus ad pharaonē alimēta petens.
In quibus verbis oſtenduntur tria neceſſaria ad hmōi
alimenta habenda ⁊ pꝛocreanda ſm̄ tres cōditiones
que poſſunt in alimētis coꝛpoꝛalibus inueniri. ¶ Ali
mento enim coꝛpoꝛalia alliciūt expediūt pꝛoficiunt. B
Deſiderantur enim ab omībus: ideo alliciūt. Clama
uit inquit ad pharaonē. Cunctis etiā viuentibus ſunt
neceſſaria: ideo expediunt. q2. ſ. eis indiget omīs popu
lus. Suſtentāt etiā coꝛpus humanū: ideo ꝓficiūt. Ali
menta inquit petens. ſ. tanq̄ ꝓficua ⁊ neceſſaria. Sic
vere dico. ꝙ ad iſta alimēta ſpūalia habenda requiritur
⁊ cōſideratur feruoꝛ deuotionis deſideratiue. Clama-
uit enim. Uidemus enim ꝙ omē animal naturaliter ⁊

Ayuntamiento de Madrid

auide ꝛ feruenter ſuū deſiderat nutrimentū intantū; ꝙ ꝑ ipſo habendo rugit: mugit: circuit: vociferat atq; clamat: ſicut pꝫ de viſo qui tanta auiditate fert in ſuū alimentū.ſ.in mel quādo pōt ipſuꝫ inuenire ꝙ nō obſtante aſcēſus difficultate oneris ſui corporis grauitate apū punctiōe: mallei percuſſiōe vſq; ad locū mellis gradit ꝛ aſcēdit vt dicit Theofraſtus. Sic vere chariſſimi tanto ardore ꝛ feruore: auiditate ꝛ cupiditate: deuotione ꝛ affectione debem⁹ appetere alimenta ſpūalia.ſ.doctrinā: gratiā ꝛ gloriā: vel eucharīſtiā: ꝙ nō obſtante aliqua tēporali pūctiōe ſeu ꝑcuſſiōe tribulationis vel aliqua grauitate laboris ꝛ pnīe ꝛ vexatiōis ibi debemus aſcēdere: attingere: ꝛ venire: vt ſic poſſimus appetitū ꝛ deſideriū ſatiare: ꝛ iſte feruor deſiderās oſidit cū dr̄. Clamauit.q.ſ.clamor vocalis locutiōis oſtēdit quid ſit ardor mētalis affectionis. Et de hoc Judith.iiij. Clamauit oīs populus ad dn̄m inſtātia magna: qd̄ cōtra multos qui, reuera alimēta habēda ſeu ꝓcuranda nō ſunt feruētes ſed torpētes nō diligētes ſed negligentes: nō ad hoc laborātes ſed ad cōtrariū operātes.q.ſ.nō curāt hodie de ſpūalibus alimētis. Sed magis de tp̄alibus ꝛ corporalibus nutrimentis vtilitatibus ꝛ oblectamētis. Sicut em̄ ciconia venenoſis alitur ꝛ nutrit: cibos aūt delicatos nō curat. Sic mundi peccatores rebus venenoſis.i.mundi delectabilibus ꝛ proſperis nutriuntur: ꝛ ipſa cū totis deſiderijs amplexant. Alimenta aūt delicata.ſ.bona ſpūalia ꝛ eterna vilipendūt proijciūt ꝛ cōtemnūt. Jdeo de talibus malis ꝛ malorū alimentis dr̄ Geñ.xlvij. Dedit eis alimēta pro equis ꝛ ouib⁹ ꝛ bobus ꝛ aſinis. Q2 vere mūdi bona ſunt tantū alimenta pro mūdi peccatoribus.ſ.ꝑ carnalibus ꝛ delitioſis eqs: ꝑ debilib⁹ ꝛ affectuoſis ouibus: ꝑ cupidis ꝛ laborioſis bobus: ꝑ ſtolidis ꝛ deſidioſis aſinis. Et iſti fuerunt figurati in illo populo carnali. Nume.xj. Qui non delectabatur niſi in alimentis egypti.ſ.in cucumeribus ꝛ peponib⁹ allijs atq; porꝛ. Nō ſic chariſſimi: ſꝫ alimēta ſpūalia nō cordialia affectemus: q2 vere ad hoc reqritur affectio deſideratiua. Clamauit inqt. ¶ Scd̄o dico. ꝙ circa huiuſmodi alimēta ꝯſiderat collectio. Populus inquit. Nā ſicut videmus ꝙ alimēta nō ſunt vni tantū homini vel aiali neceſſaria: ſꝫ oīb⁹. Et ideo oīa aīalia naturaliter cōueniūt in alimētoꝝ ꝑquiſitiōe: ꝑcuratiōe: ꝛ ꝑuiſiōe. Sic vere chariſſimi alimēta ſpūalia de quibus ſupra dictū eſt neceſſaria ſunt nō vni ſꝫ oībus. Jō oēs debem⁹ inuicē ꝑ amorē ꝛ ꝯcordiā. charitatē ꝛ amicitiā ꝯuenire: vt hmōi alimēta poſſim⁹ ꝓuidere ꝓcurare. Similes formicis q̄ ad alimēta ꝓcurandū ſimul vadūt. ſimul laborāt. ſil viuūt ꝛ diligēter in eſtate ꝓuident ꝛ de quo in hyeme tandē viuāt. Sic vere nos debem⁹ tandē ſimul ꝑ fedus charitatis viuere ꝛ in eſtate ad ꝓcurandum huius vite alimenta ſpūalia q̄ tempore future hyemis poſt hāc vitā nobis proficiāt ꝛ valeāt cū diligētia laborare. Popul⁹ inqt. Et de hoc poteſt dici illud.ij. Reg.xiij. Ecce populus multus veniebat pariter. Sicut em̄ papa libenter audit collegium abbas capitulū rex populū: ita ꝙ eis inſimul multa conceduntur q̄ ſingulis nō darent. Sic vere nos oēs per cōcordiā: ꝛ charitatē cōueniamus ꝛ alimenta gratie ꝛ glorie: cetera q; dei beneficia a dn̄o poſtulem⁹ facilius poterim⁹ obtinere. Qd̄ eſt cōtra multos qui in cōgregatione amoris vnitatis ꝛ ſocietatis nolunt viuere nec manere: q̄nimmo alter ab altero per rixas inuidias ꝛ diſcordias ſegregant. Et ideo nō mirꝫ ſi hmōi alimenta eiſdē minime cōferant. Et de hoc dr̄.iij. Reꝫ.xvj. Populus aūt diuiſus eſt in duas partes. Non ſic ſed ſit in nobis collectio cōfederatiua. Populus. Tertio dico ꝙ cōſiderat in alimētis refectio exuberatiua alimenta. Alimēta em̄ poſſunt dici eo ꝙ alāt mētem q2 ſicut alimēta corporalia alunt ꝛ nutriūt: impinguāt ꝛ reficiūt corpus. Sic iſta ſpūalia cor ꝛ mētem nutriūt ſpūaliter ꝛ impinguāt. ideo dicebat apl's.j. Thimo.vj. Habentes alimēta ꝛ qbus tegamur his cōtenti ſim⁹. Quia vere alimenta mentalis refectionis ꝛ tegumenta moralis cōuerſationis dant homini ſufficientiam eterne cōſolationis. Cōtenti inqt ſim⁹. Sed heu prob dolor. talia alimenta mētis ꝛ animi refectiua non accipiūt hodie multi. immo alimenta carnalia corporalia oblectamēta q̄ ſunt tā aīe ꝙ corporis infectiua qd̄ maxīe faciūt auari q̄ alunt diuitijs: luxurioſi delicijs: ſuperbi vanitatibus iactantijs ꝛ extollentijs: preſumptuoſi vanis ſcientijs curioſi vanis leticijs: hypocrite inanib⁹ glorijs: ſicut em̄ hō ab infantia veneno nutritus venenū recipit ꝑ alimentis. Sic tales q̄ ab adoleſcentia ſua talibus venenoſis ſunt nutriti ꝛ talib⁹ mūdi bonis delectati ꝛ aſſueti nō querūt alia nutrimēta: q2 ſcꝫ de alimentis ſpūalibus q̄ mentē impinguāt ꝛ reficiūt nihil curāt. Jdeo lamentat. Joel.j. Perierūt alimenta de domo dn̄i.ſ.ſpūalia. q2 reuera. qd̄ dolendum eſt in domo domini.i. in religione vel eccleſia perierūt ꝛ defecerūt alimenta deuotionis ꝛ lectionis ꝛ elemoſyne ꝛ cōpaſſionis euchariſtie ꝛ cōtemplationis vnde Hie.liij. Nō erūt alimēta populo terre. Sꝫ reuera alia alimenta.ſ. delicie ꝛ diuitie ibidē affluūt ꝛ abundant nā ſicut aquila nutrit pullos ſuos carne ꝛ ſanguine. Sic vere diabolus peccatores nutrit carne ꝛ ſanguine id eſt delicijs ꝛ oblectamentis carnalibus ꝛ terrenis. Eccli.xl. Alit enim aīam ſuā cibis alienis. Bona em̄ mundi dicunt aliena q2 aliūde veniūt: q2 alienis remanent. Et q2 a domino nos facim⁹ alienos. Nō ſic chariſſimi: ſed habeam⁹ alimenta ſpūalia quibus.ſ. prelati debent nutrire pecora cōmiſſa. Unde Geñ.xlvj: Uiri paſtores ſunt ꝛ curā habent alendorū gregū. q2 reuera vt dictum eſt iſta ſunt alimenta. Que tribuūt refectionem Exuberatiuā. Que requirunt collectionem. Confederatiuam. Que ſatiant affectionē. Deſideratiuam. Et ſi vis nota ꝙ ſunt alimenta pauperum que ſunt exteriora: ſcꝫ elemoſyne. De quo Thob.j. dicitur. ꝙ eſurientes alebat. nudiſq; veſtimenta prebebat. Itē ſunt alimenta deuotorū que ſunt interiora ꝛ iſta ſunt lectio: deuotio: gratia: euchariſtia: que interi⁹ nutriūt piam matrem. Et iſta ſunt alimenta quibus debet caſtrum cordis eſſe munitum. Unde illud predictum. j. Thimo.vj. Habentes alimenta ꝛ quibus tegamur his cōtenti ſimus. Unde Geñ.xlvij. dicitur ꝙ Joſeph alebat fratres ſuos omnem q; domum patris ſui prebens q; ſingulis cibaria. ¶ Itē ſunt alimenta bonorū que ſunt ſuperiora: vt̄ de muliere ſtellata.i. de anima beata dicitur Apoca.xij. ꝙ ipſa ſumptis alis volauit in deſertū: vbi alitur per tempus ꝛ tempora. Unde de nutrimento cibo ꝛ manducare: ꝛ cetera ſimilia.

Alienum. Dicitur omne illud qd̄ nō eſt proprium noſtrū. Et dicitur alien⁹ quaſi aliunde natus. Et poteſt accipi in bono ꝛ in malo. **A**
Jn bono quando quis eſt alienus a mūdo vicio ꝛ peccato. Et ſic alienus ſignat viros perfectos quos mundus nō poteſt vocare ſuos. Et de hoc in perſona dei dicit Dauid. Mihi alienigene ſubditi ſūt. Et alibi Mihi alienigene amici facti ſunt. Unde ꝛ Job in perſona viri iuſti dicebat. Job.xix. Jnquilini mei quaſi alienuꝫ habuerūt me ꝛ quaſi peregrinus fui in oculis eorum. ¶ Item poteſt accipi in malo: ꝛ ſic ſignat illos q̄ alieni ſunt a deo: a fide: a gratia: a moribus: a paradiſo: ꝛ ita alien⁹ pōt dici tā diabolus ꝙ peccator ꝙ mūdus. Demones etiā dicunt alieni: q2 ꝙuis in principio fuerāt domeſtici in caſu tamē facti ſunt alieni. Unde dominus potuit dicere illud. Job.xix. Noti mei q̄ſi alieni receſſerūt a me. Iſti aūt ꝓprie dn̄r dij alieni: q2.ſ. ab illꝫ q̄ ſūt a fide alieni credūt eē dij: ꝛ iō iſti adorari ꝓhibēt. Geñ.xxxv. Abijcite deos alienos. Et Exo.xx. Nō habebis deos alienos. Et ibidem. Nō adorabis deū alienū ¶ Dico igit ꝙ pctōr ꝑt dici alien⁹.q2.ſ. nihil hꝫ cōe cū deo. Sicut ei videm⁹ ꝙ alieni ſeu extranei nō diligunt ſicut domeſticis: ſꝫ q̄ſiq; ad tp̄s ampli⁹ honorant. q̄nim **B**

Ayuntamiento de Madrid

mo ſi fiteis ſolatium ſeu feſtum cito tamen deficere cõprobantur. Sic mali nõ diligunt a deo: licet quandoq3 hic in mũdo in diuitijs ⁊ promotionibus temporalibus fiat eis a dño breue feſtũ. a quo tñ finaliter ſicut alieni recedũt ⁊ inpẽſos honores tanq̄ alienos dimittũt. Hiere. xxx. Nõ dominabũtur amplius alieni. Potiſſime aũt mali eccleſiaſtici alieni dicunt̃ ꝓ eo ꝙ eiſſe legitimi viri eccleſie nõ videtur inquãtũ iniuſte in beneficijs alijs ꝑſonis debitis inducunt̃. Eccleſia eñ modernis tꝑibus ſibi videtur ꝑdici q̄ fouet filios alienos. Cuculꝰ eñ auis fraudulẽter oua ſua in nido ꝑdicis fouenda ponit q̄ perdix tanq̄ ſua fouet ⁊ diligit ipſi tamen finaliter ſuã nutricẽ dimittũt ⁊ cũ cuculo tẽpore ſuo recedũt. ſicut ponit liber de naturis rerũ. Sic vere ꝓh dolor cuculus. i. diabolus oua ſua. ſ. peccatores perdici. i. eccleſie fouẽdos tradit in quãtũ in nido ſuo. i. in ipſius eccleſie bñficijs ipſos ꝓmouet ⁊ extollit. ita ꝙ iſta mater eccleſia ſic deluſa iſtos hodie fouet ⁊ nutrit ⁊ bona q̄ debebantur filijs iſtis alienis tradit. Ideo iam poſſunt filij eccleſie dicere illud Tre. iiij. Hereditas mea verſa eſt ad alienos domus noſtra ad extraneos. Et Eſa. j. Regionẽ veſtrã corã oculis veſtris alieni deuorãt. Iſti tñ filij alieni qñ ſunt bene foti ⁊ ditati de nutrice nõ curãt nec ei bona faciũt aut ꝓcurãt. immo mr̃i ſue diabolo derelicta eccleſia ſe ſociãt. Unde in ꝑs. Filij alieni inueterati ſunt filij alieni mentiti ſunt ⁊ claudicauerunt a ſemitis ſuis. vñ Hieremi. xvij. Perdix fouit q̄ nõ pepit: fecit diuitias ⁊ nõ in iudicio in medio dierũ ſuoꝝ derelinquet eas. Uñ alienis q̄ nõ curãt de vtilitatibus eccleſiaꝝ põt dici illud. Baruch iiij. Obliti eñ eſtis eũ q̄ nutriuit vos ⁊ contriſtatis nutricẽ veſtrã hierl̃m. Sic igitur pꝫ ꝙ mali miniſtri eccleſie dicunt̃ alieni: quos etiã tanq̄ alienos deꝰ a miniſterio ſuo iudicat repellendos. Uñ iſti debẽt timere illud qđ dr̃ Nume. iij. Si quis alienus acceſſerit morietur: In quibꝰ verbis oſtẽditur ꝙ ſicut alienus in terra aliena habitãs ſemꝑ hꝫ ſtatus dubietatẽ mentis peruerſitatẽ. q2 ſcꝫ ſemꝑ nititur ſuppeditare illos de partibus. ꝑs. Diripiant alieni labores eius: habet etiam nullã hereditatẽ ſepe patitur diuerſitatẽ. Et ſic dico ꝙ peccator alienꝰ dr̃ Qr dubius ⁊ ſuſpicioſus. Si. Qr ſuperbus ⁊ preſumptuoſus. Quis. Quia egenus ⁊ penurioſus. Egenus. Qr afflictus ⁊ laborioſus. Moueſ.

C ¶ Dico igitur ꝙ peccator agitatur dubietate. Si. Sicut enim ſtatus peregrinorum ⁊ alienoꝝ nõ eſt ſtabilis neq3 firmus: immo ſemper habent eſſe in pendulo ⁊ in dubio ⁊ in incerto. ſic vere peccator in vita iſta ſemper eſt in dubietate: timore: anxietate: ⁊ incertitudine ſtatus ſui: q2 ſcꝫ teſte Ambro. Et de preterito meminit habere qđ doleat ⁊ de futuro videt ſibi ſupereſſe qđ timeat. Dubitat enim de interioribus ſcꝫ ꝓpter criminum immenſitatem. Dubitat de exterioribus ſcꝫ temporaliũ defectũ ⁊ tenuitatẽ. Dubitat de poſterioribus ſcꝫ future damnatiõis aduerſitatẽ. Iſte igitur nihil hꝫ ſtabile neq3 firmũ neq3 certũ. q2 ſicut dr̃ Iob. xv. Sonitus terroris in auribus impij: ⁊ cũ pax ſit inimicicias ſuſpicatur qđ oſtẽditur cũ dr̃. Si q̄ eſt cõditio naturalis dubia ⁊ incerta. Ad denotandũ ꝙ ſtatus peccatoꝝ eſt conditionatus dubius ⁊ incertus mobilis pariter ⁊ infirmus. Ideo p̄e deſperatione videtur loq̄ peccator in ꝑs. Quo ibo a ſpũ tuo ⁊ quo a facie tua fugiã: ſi aſcẽdero in celũ tu illic es: ſi deſcendero ad infernum ades. Si habitauero in extremis mari ⁊c. Et breuiter quocunq3 ſe vertat peccator ſemꝑ eſt in dubio ⁊ in incerto. Si aſcẽdit in celũ ꝑ cõſiderationẽ inde repudiatur. Si deſcẽderit ad infernũ: ibi cõdemnatur. Si ambulat per mare. i. per mundũ: ibi flagellat̃. Nã columba eſt auis dubia: q2 ſi deſcẽdit ad terrã dubitat de laqueo vel ſagitta. Si aſcendit ad aerẽ dubitat de accipitre. Et breuiter nũq̄ eſt in tuto quouſq3 redierit ad foramen. Sic vere chariſſimi peccator ſemꝑ dubitat ⁊ timet accipitrẽ. i. diabolũ ſagittã. i. mortẽ laqueũ. i. eterne dãnationis vinculuꝫ: nec vnq̄ eſt certus vel tutus quouſq3 ad locũ ⁊ foramẽ ſuũ. i. ad deũ ⁊ ad eccleſiam ⁊ ad ſtatũ gratie redierit per charitatẽ gratiã ⁊ amorẽ. Dubitant iterũ peccatores in hoc mũdo amittere. ſcꝫ ꝓſperitatẽ: incurrere penalitatẽ ⁊ perdere carnalitatẽ. Sed ꝓh dolor ipſi nõ dubitãt amittere beatorũ ſocietatẽ vel ſanctitatẽ: offendere dei maieſtatẽ ⁊ incurrere eterne meſtitudinis grauitatẽ. Et quare nõ dubitant certe: q2 nõ cogitant neq3 vident aliquid de futuris. Et ideo ſicut cecus qui nihil timet qñq3 vbi eſſet merito dubitandũ ibi nõ dubitat nec timet. Sic vere mali et per maliciã excecati q̄ pericula ſibi imminẽtia non vident: timent vbi timere nõ deberent. ſ. in mũdi aduerſitatibꝰ: q2 trepidauerunt timore vbi nõ erat timor ꝑs. Ubi aũt ſumme eſt timendũ ⁊ dubitandũ. ſ. in dei offenſione ⁊ futura dãnatiõe ipſi nõ dubitãt neq3 timẽt vñ Eccl̃i. vij. Sunt inquit impij q̄ ita ſecuri ſunt acſi iuſtoꝝ facta habeãt. Iſti ſunt ſil̃es ceruo q̄ dum eſt in nemore nihil videtur dubitare: immo elatis cornibꝰ circuit ⁊ diſcurrit. Sed qñ a venatoribus concluditur: a canibꝰ perſequitur in chordis ⁊ laqueis cõſtringitur. tũc incipit lachrymare ſm Iſido. dubitare pariter ⁊ timere. Sic vere chariſſimi peccatores q̄uis ſint in ſtatu dubitabili ⁊ periculoſo: ipſi tamẽ nõ videtur aliq̄d timere: immo cornibꝰ ſuperbie elati ceruicoſe obſtinate ⁊ proterue vndiq3 efferũtur. Sed ꝓh dolor qñ multitudo canũ. i. infirmitatũ eos inuaſerit quãdo venator. i. mors eos i ſepulcro cõcluſerit. quãdo etiã laqueꝰ diuine ſententie eos in inferno ligauerit tũc timebũt ⁊ trepidabunt: tunc ſtridebunt ⁊ dubitabũt: tunc etiã flebũt ⁊ formidabũt: ibi eñ erit fletus ⁊ ſtridor dentiũ. Mat. xxij. Dico igitur chariſſimi ꝙ peccator agitatur dubietate. Si inquit. Unde iſti dubitãdo videntur dicere illud ꝑs. Quomodo cantabimus canticũ dñi in terra aliena. ¶ Secũdo dico ꝙ peccator eſt alienus q2 inſtigatur peruerſitate. ſ. ſupbia ⁊ preſumptione. Qr alienigene vt cõmuniter qñ poſſunt habere dñm nitũtur ſuppeditare illos de partibus quibus deberẽt potius obedire ⁊ eiſdem pro viribus obuiare. Et hoc eſt quod dicitur Deut. xxviij. Aduena qui verſatur tecuꝫ aſcendet ſuper te: et erit ſuperior tu autem deſcẽdes ⁊ eris inferior. Sic vere peccator tanta aduerſitate percutitur ꝙ ille qui eſt alienus a deo illos qui ſunt eius compatriote vicini pariter ⁊ propinqui. ſ. bonos ⁊ iuſtos quibus tenentur obedire: ⁊ maxime prelatos dominos ⁊ magiſtros: ipſe ꝓ certo ſemper per ſuperbiã nititur ſuppeditare: vilipendere: ⁊ calcare: ⁊ eiſdẽ peruerſe obſiſtere atq3 pro viribus contraire. Eſa. vj. verſa eſt in prauũ vinea aliena. Unde quilibet a talibꝰ impulſus poteſt dicere illud Abdie. j. Quis detrahet me in terrã. Et merito: q2 ſicut dicitur Iob. ix. Quis tranſtulit mõtes ⁊ neſcierũt hi quos trãſtulit in furore ſuo. Uide infra de Quis. qđ oſtẽditur cuꝫ dr̃ Quis. Iſtud enim pronomen quis cũ tota proſapia poſteriorịtate ⁊ conſanguinitate ſua vnã hꝫ peruerſitatẽ: q2 ſemꝑ in omĩ cõſtructiõe vult preire illã partẽ orõnis a qua regitur ⁊ gubernatur. vt dicit Priſcianus Ioh. v. Alius añ me deſcẽdit. Et Ioh. xx. Alius diſcipulus precucurrit citius petro. Et tamen petrus erat prelatus q̄ poterat rõnabiliter ire primꝰ. Sic vere chariſſimi mali: peruerſi: ſuperbi: ⁊ obſtinati: ſemper volunt per ſuperbiã precedere illoſq3 poſt ſe ponere a quibꝰ debent regi gubernari ⁊ regulari. ſ. bonos ꝓuidos ⁊ maturos. Et maxime ſuos principes ⁊ ꝓlatos qđ potiſſime videtur inter clericos ⁊ religioſos: vbi mali peruerſi ⁊ obſtinati ⁊ ſuperbi ſemper volunt alijs ꝓeminere. Quis inquit. Iſti ſunt ſil̃es hyrco q̄ q̄uis ſit aial fetidiſſimũ ſꝫ cũ ſit in vno grege ſẽp vt colter vult oẽs alios ꝓcedere: et añ oẽs alios pmꝰ ire. Sic vere chariſſimi q̄uis peccator ſit fetẽtiſſimꝰ ꝑ luxuriã: infamiã: ⁊ peccatũ. alios tñ ꝑ ſupbiã vt cõiter vult añire. Iſte eſt igit̃ Quis vñ. Eſa. xxj. Tu q̄ es aut quaſi q̄s es. vbi oſtenditur ꝙ iſti ſunt Deſpectiue ꝯditiõis: q2 dr̃ tu es. Preſumptiue volitionis. Quis diſiũctiue diſſenſionis. Aut Deſectiue durationis.

Ayuntamiento de Madrid

rationis: q2 ipſi ꝓprie nō ſunt ſed quaſi ſunt quaſi qs es. Ideo de talibus alienis poteſt quilibet bon9 dice re illud ps. Alieni inſurrexerunt aduerſum me. q2 ſcʒ tales inſurgūt cōtra bonos quibus debuerāt obedire
E ſtimulant igitur ꝑuerſitate. Quis inquit. ¶ Tercio dico. ꝙ peccator dr alienus: q2 ſpoliat hereditate: qđ oſtendit cū dr Alienus acceſſerit. Sicut enim alieni vt cōiter nō habet hereditatē in terra aliena in q̄ ſunt vt cōiter bonis morib9 acquiſitis ⁊ aduēticiis ſunt cō tenti. Sic vere chariſſimi peccatores nihil habent in hereditate paterna paradiſi: immo bonis mobilib9 ⁊ aduenticiis. i. bonis tēporalibus defectibilibus ⁊ ac cidentalibus mundaniſqʒ ꝓſperitatibus ſunt conten ti qđ oſtēdit cū dr Alienus. q2. ſcʒ iſti quaſi aliūde nati alieni ſunt ⁊ extranei ab hereditate paradiſi. Ideo poſ ſumus dicere deo illud Prouer. v. Ne des alienis ho norē tuū ne forte impleantur extranei viribus tuis et labores tui ſint in domo aliena. Sed ſcitis ꝙ recte vi detur ꝙ talib9 accidit ſicut pullis aquile: aquila eñ alienat ⁊ ꝓijcit vnū a ſe de pullis ſuis: q2 vltra duos nō vult nutrire. Sed eſt quedā auis q̄ dr hyn ſm Ariſto. que inueniens hmōi pullū ita a patre ſuo alienū ⁊ pro iectū ipſum in filiū recipit ⁊ adoptat. Sic vere chariſ ſimi: quādo verus aquila deus hoīes peccatores a ſe alienauerit ⁊ nido ſuo. i. hereditate paradiſi priuaue rit: ⁊ ipſos ab amore ⁊ gratia ſua abiecerit ⁊ repudiaue rit ſtatim inueniūt aliū receptorē. ſ. diabolū ſeu mun dū q̄ nullū cōſueuit degenere refutare q̄ ſtatim ipſos recipit ⁊ adoptat ⁊ bonis ⁊ proſperis huius mūdi nu trit ⁊ recreat ⁊ impinguat. Et ideo de mūdo ⁊ diabolo pōt dici illō. Eccli. xlix. Dederūt eñ regnū ſuū alijs ⁊ gloriā ſuā aliene genti. Diabolus eñ ⁊ mundus dant hodie alijs ⁊ genti aliene. i. mūdi peccatoribus a deo ⁊ ab hereditate paradiſi alienis regnū ſuū ⁊ gloriā ſuā gloriā. ſ. honorē totius mūdane proſperitatis. ideo ta libus dicitur illud Baruch. iij. Inueteraſti in terra aliena coinquinatus es cū mortuis: deputatus es cuʒ deſcēdētibus in infernū. In quib9 verbis oſtendit ꝙ mundus dicit locus ⁊ regnū alienorū. i. peccatorū qua druplici rōne: videlicet. Propter pigritie ſenectutem. Inueteraſti. Propter nequitie ſeruitutē. In terra alie na. Propter letalē ſocietatē. coinq̄. inquit cū mortuis Propter finalē anxietatē: q2 deputatus es cū deſcēdē tibus in infernū. terrena. ſ. terrā alienam huius mun di in qua mali imperāt atqʒ regnāt ipſi veniūt ⁊ deſcē dunt in infernū ⁊ hereditate paradiſi ꝑpetuo ſpolian
F tur. Dicit igit peccator alienus q2 nō dotat heredita te. ¶ Quarto dicitur alienus quia flagellatur aduer ſitate. Moretur inquit. Sicut eñ videmus ꝙ alieni ⁊ aduene multis laboribus exponunt parū ab alijs re putant ⁊ incōmoda plurima patiunt. Sic peccator fi naliter laborib9 mortis exponit a deo ⁊ angelis ⁊ ſan ctis cōtemnit tandem in inferno perpetuis incomo dis ſubiugatur. Morietur inquit. ſ. morte tēporali et eterna. Uñ Eſa. xxvij. In gladio morient peccatores po puli mei. Uñ de talibus alienis dr Ezech. xiiij. Homo de iſrael ſi alienatus fuerit a me faciā eū in exemplū ⁊ in prouerbiū ⁊ diſperdā eū. Pone ſi vis quomō alie nati a ſenſu finaliter moriuntur. figura. j. Macha. xv. Alienatus mente antiochus ⁊c. Uide ibi. Patet igit ꝙ peccator dicitur alienus. q2 ſicut dictū eſt.
Aduerſitate grauatur.
Hereditate priuatur.
Peruerſitate tumeſcit.
Dubietate tremeſcit.
¶ Nota vlterius. ꝙ alien9 dicitur mūdus: diabolus: tyranus: mūdus vñ in ps. Relinquēt alienis diuitias ſuas. Et Hie. xix. Alienū fecerūt locū iſtū. Mūdana etiā ꝓſperitas dr Aliena. Prouer. xxiij. Puteus angu ſtus os aliene. Mulier etiā mala dicitur aliena. Pro uer. vij. Ut eruaris ab aliena q̄ verba ſua dulcia facit. Et etiā oīa bona mūdi aliena dicunt: ⁊ hoc q2 aliūde ⁊ ab extrinſeco nobis veniūt ⁊ alienis etiā poſt nos re manent. vñ Sene. epl'a. j. Oīa lucilli aliena ſunt ⁊ tps tantū noſtrū eſt. Et breuiter mūdus dr ꝓprie terra alie na. Itē diabol9 Oſee. iiij. Reſpiciūt deos alienos. Item tyrān9. Eſa. j. Corā oculis veſtris regiōes vr̄as alieni de uorāt. ⁊ Oſee. vij. Comederūt alieni robur ei9 ⁊c. ſufficit.

Alienigena.

Dicit ille q̄ eſt aliunde genit9 Et poteſt ſignificare homineʒ A peccatorē: ſicut dictū eſt de alieno. Et nota ꝙ popul9 philiſtinorū q̄ ſemper fuit filijs iſrael cōtrari9 ⁊ rebel lis dicebatur populus alienigenarū: ad denotandū ꝙ peccatores ſemꝑ ſunt deo ⁊ populo ei9 cōtrārij ⁊ rebel les. iſtos in pluribus cōflictib9 expugnauit Dauid ſi cut ipſe dicit in ps. Mihi alienigene ſubditi ſunt. Ad denotandū ꝙ dauid manu fortis. i. xp̄s peccatores per mortē corporis impugnabit. ⁊ eos in inferno ſeruitu ti perpetue ſubiugabit. ¶ Nota igit ꝙ per alienigenā intelligit peccator multiplici rōne. vcʒ. q2 reprobatus letaliter. Q2 maculatus carnaliter. Q2 diſgregat9 diſ pariter. Quia caſtigatus crudeliter. Iſti eñ ſicut indi gni a deo reprobant. Nō vult eñ deus ꝙ ad altaris ſa crificiū admittātur vel ꝙ ad dignitates eccleſiaſticas recipiātur. Uñ de agno paſcali dr. Exo. xij. ꝙ alienigena nō comedet ex eo. ⁊ Neemie. xiij. dixit. Neemias in per ſona boni prelati. Mūdaui eos ab oībus alienigenis ⁊ cōſtitui ordines ſacerdotū ⁊ leuitarū. Cuius tñ iam fit hodie cōtrariū. q2. ſ. mali pre ceteris in eccleſia acce ptātur. Uñ. j. Mac. v. dr. Repleta eſt oīs galylea alieni genis. figura. j. Mach. iij. vbi dr. ꝙ antiochus miſit ad conterendū iudeā vt cōſtitueret habitatores ei9 fi lios alienigenarū. Iſti vt immundi per luxuriam ma culātur. ij. Eſdre. viij. Terra polluta eſt abominationi bus alienigenarū. Et ideo Neemias precepit ꝙ viri iſ rael. i. viri eccl'iaſtici dimitterēt oēs vxores alienigenas qui ſcʒ Neemias. i. bon9 p̄latus valde debet cauere ne eccl'ici cū malis mulieribus inquinent. Et tñ proh do lor de ſalomone dr. iij. Reg. xj. ꝙ ipſe adamauit mulie res alienigenas. Item iſti ſocialiter nō ligātur. Non enim ſolent mali per bonā ſocietatē ligari: nec chari tatis federe colligari. Nee. iij. Separauerūt oēm alie nigenā. Boni etiā debēt a talibus ſeparari. Nee. ix. Separatū eſt ſemen filiorꝫ ab oīm alienigena. Nō de cet enim ꝙ filij iſrael. i. boni malorꝫ ſocietatē ſectētur. Et tamen ipſi proh dolor dicunt illud ps. Mihi alie nigene amici facti ſunt. Itē iſti finaliter eternalit cru ciantur ⁊ puniunt. ſ. in inferno. j. Mach. xj. Occidit alienigenarꝫ in die illa tria milia. q2 ſcʒ iſti in inferno collocabūtur damnabūtur ⁊ cruciabūtur: ita ꝙ tunc poterit dici illud ps. Ecce alienigene ⁊ tyrus ⁊ popu lus ethiopū hi fuerunt illic. Illic dico. ſ. in mundo fue runt deum offendendo: ⁊ nūc illic. ſ. in inferno erunt peccata luēdo. Oſtendit igitur hic ꝙ illic. ſ. in mundo in deo vel in inferno erūt tria genera peccatorꝫ ſcʒ So litudinis ſectatores. ſ. Alienigene. Multitudinis tur batores. Tyrus. Anguſtians vel tribulans limpitudi nis cōtemptores: vel turpitudinis ꝓfeſſores: populus ethyopum interpretatur caliginoſi. Dico igitur ꝙ illic erūt ſectatores ſolitudinis q̄ ſcʒ noīe alienigenarꝫ intel liguntur. Alienigena enim eſt ille qui nō eſt de patria B de ciuitate vel de villa. ⁊ ſignat hoīem ſolitariū. q2 ſcʒ nō eſt de ciuitate. i. de ciuiū vnitate q2 oēm cōmunita tē concordiā ⁊ ſocietatē videtur fugere vilipendere et horrere. immo moribus ⁊ cōditionibus colloquijs et cōſilijs vult ab oībus ſeparari claudi pariter ⁊ velari. Et ideo de talibus alienigenis dr Nee. ix. Separatuʒ eſt ſemen filiorū iſrael ab omībus alienigenis. Sicut eñ teſte Iſido. Aues ꝑdales quorꝫ roſtrū eſt curuum ⁊ vngues acuti ſolēt viuere ſoli. ⁊ a cōitate aliarū auiuʒ ſepari ⁊ ab oībus alienari ⁊ ſegregari. Sic multi ſunt mali peccatores ⁊ in ſeculo ⁊ in clauſtro: q̄ ꝑ quandā vite aſteritatē ſolitudinē ⁊ parcialitatē: nihil volūt ha bere cōmune cū alijs: ſed ab omībus eſſe diſtincti diui ſi pariter ⁊ diſiuncti. Et maxime tales ſunt aues rapa ces ⁊ detractores q̄ carnes crudas non ceſſant deuora

Ayuntamiento de Madrid

re.Tales etiam ſunt auari ⁊ raptores quoꝝ roſtrum.i.
verba habent curuitatem fallacitatis ⁊ vngues.i.opa
habent acuitatē rapacitatis. Iſti dico ſoli ⁊ ſolitarij a
bonoꝝ ſocietate ⁊ frequentia diuiſi perpetuo volunt
eſſe ſoli. Tre.iij.Sedebit ſolitarius ⁊ tacebit. Iſti enī
habent tepiditatē. Sedebit. Horrent ſocietate.Soli-
tarius.Tenent procacitatem. Tacebit. Et ideo de ta-
li maloꝝ diſtinctione dicitur Nume.xviij.Alienigena
nō miſcebit vobis.⁊ Nee.xiij.Separabunt oēm alieni
genā.Iſti nō erant digni comedere de hoſtijs ⁊ ſacrifi
cijs ſanctificatis nec intrare templū dn̄i:⁊ maxime de
agno paſchali.ſicut dr̄ Exo.xij.⁊ Leui.xxij.Ad denotā
du ꝙ hmōi ſolitarij alienigene:nō ſunt digni ad cibuꝫ
ſanctificatum ſacramēti altaris accedere:nec templū
paradiſi intrare:maxime cū tā in euchariſtia ꝙ̄ in pa
radiſo ſit maxima ſocietas cōſtas ⁊ charitas intelle-
cta.Sunt igitur ſectatores ſolitudinis.¶Secūdo di
co.ꝙ illic erūt turbatores multitudinis impij.ſ.⁊ tyrā
ni qui populū ſibi ſubditū ⁊ vicinū rapinis ⁊ exactio-
nibus anguſtiant ⁊ infeſtant qđ oſtenditur cū dicitur
Tyrus.qr tyrus interpretatur anguſtians ⁊ tribulans
Et ideo Dauid inter alios qui ipſum infeſtabāt ⁊ gra
uabant noīat alienigenas cū habitantibus tyruꝫ.Iſti
igit̄ ſunt turbatores multitudinis.¶Tertio dico.ꝙ
ibi ſunt poſſeſſores turpitudinis qđ oſtendit̄ cū dicit.
Populus ethiopū.Ethiopes enim ſunt populi nigri
ſolis ardoribꝰ infeſtati ⁊ interpretant̄ caliginoſi. Sic
vere in mundo iſto ſunt plures peccatores qui ſunt in
flāmati per auaritiā ⁊ ambitione.Qui ſunt denigrati
per infamiā ⁊ malā cōuerſationē.Qui ſunt caliginoſi
⁊ excecati ꝑ ignorātiā ⁊ indiſcretionē.q.d.limpitudinē
diſcretionis ⁊ ſapientie claritatē abdicant deſerūt ⁊ cō
temnūt:⁊ omne mortalē turpitudinē atq̄ nigredinē
profitent̄.Ideo talibus obſcuris:tenebroſis ⁊ caligino
ſis nigris ⁊ vicioſis peccatoribus dicit̄ Hiere.xiij.Si
mutare poteſt ethiops pellē ſuā ⁊ pardus ꝓprietates
ſuas: ſic ⁊ vos poteritis bonū facere cū didiceritis ma
lum.Sūt igitur alienigene moralis turpitudinis poſ
ſeſſores vulgariter multitudinis turbatores localis ſo
litudinis ſectatores. Si vis aūt per alienigenā intelli
guntur cōuerſi ⁊ penitētes.Vñ Luc.xvij.Nō eſt inue-
tus q̄ rediret ⁊ daret gloriā deo niſi hic alienigena.Itē
per alienigenā intelligitur proditor ⁊ deceptor Eccle.
xj.Admitte alienigena ⁊ ſubuertet te in turbine ⁊ alie
nabit te a vijs proprijs ⁊c.ſufficit.

A. **Alius.** Idē eſt ꝙ alter ⁊ ſignat hoīem ab alio di
ſtinctū ⁊ diuerſum.Et pōt intelligi in bo
no.Et ſic alius eſt ille qui a mūdo ⁊ mundanis vicijs
eſt diuerſus diſtinctus pariter ⁊ diuiſus.Et de hoc Io
han.x.Alias oues habeo q̄ nō ſunt ex hoc ouili. Alius
etiam poteſt dici ille qui eſt ſuperadditus ⁊ adiunctꝰ.
Et ita poteſt ſignificare quēlibet bonū ſociū ⁊ amicuꝫ
qui nobis in neceſſitatibus adiungitur ⁊ per pietatē ⁊
adiutoriū aggregatur.Et de hoc Prouer.xj.Alij diui
dunt propria ⁊ ditiores ſunt. ¶Itē in alia ſignificant
multa vniuerſaliter aggregata.Ioh.xxj.alia ſigna mul
ta fecit ieſus.Et omnibus iſtis modis poteſt accipi in
bono.¶Scđo dico.ꝙ pōt accipi in malo.Et ſic alius
B. ſignat hominē diuerſum diuiſum ⁊ diſtinctū ab alijs
per odiū ⁊ malignitatem:vel per vite diſſimilē qualita
tem.Et de talibus dicit̄ Prouerb.x. Alij rapiunt non
ſua ⁊ ſemper in egeſtate ſunt.Et.j.Corin.xj. Alius qui
dem eſurit:alius aūt ebrius eſt: vbi nota ꝙ homo de
ſui natura eſt eiuſdē ſpeciei cum alijs non diuerſe:ha-
bet etiā os paruuꝫ ad denotandū qđ debet eſſe aīal tē
peratū ⁊ faciliter ſatiatuꝫ. Eſt etiā aīal rationale atq̄
nudū a quibus tribus peccator videtur eſſe alius tri-
plici ratiōe vcꝫ.Propter moruꝫ diſſormitatem .Alius
quidē.Propter mētiſ cupiditatē.Eſurit. Propter mū
di proſperitatem:vel propter ſenſus obſcuritatē . Aliꝰ
autem ebrius eſt.¶Dico igitur ꝙ iſti ſunt diſſormi-
ter ab alijs ſegregati quod oſtendit̄ cū dicit̄ Alius qui
dem.Dicūtur enī alij: qr.ſ.diuiſi ſunt ab aliena cōuer
ſatione.Quidā etiā ſunt alij.i. ſingulares in ſua mala
conditiōe.Iſti enim non volunt eſſe eiuſdē ſpeciei cū
alijs.i.per amicitie vnitatē ⁊ charitatē: ſed volūt eſſe
alij per diuiſionē ⁊ diuerſitatē.Tales ſunt ſimiles ſql
le cepe canine q̄ qn̄q̄ inuenit̄ ſola:⁊ tunc mortifera eſt
⁊ venenoſa:⁊ eſt in littoribus maris ſm̄ Pla.Sic vere
tales qui ita ſunt ſolitarij ſingulares ⁊ diſſormes col-
tati alioꝝ.q.d.ſ.iuxta maris littus.i.iuxta fluctus mūda
norum negocioꝝ ſemper inueniuntur plātati . Iſti di
co vt cōmuniter mortiferi ſunt ⁊ venenoſi per vicia et
peccata ⁊ per mala opera ⁊ exempla.Et ideo de taliuꝫ
diſſormitate dicit̄.j.Corin.xv.Alia eſt caro volucrum
⁊ alia beſtiaruꝫ vbi oſtenditur ꝙ iſti ſunt ſeparati diſ-
formitatibus:alia ⁊ alia.q.d. inq̄nati carnalibꝰ:qr ſunt ca
ro beſtiarum.Eleuati pompoſitatibus Volucrū inq̄t.
Ideo de eis dicitur.Sap.ij.Grauis eſt nobis etiaꝫ ad
videndū qm̄ diſſimilis eſt alijs vita eius tales ſunt fi-
gurati Dan.vij.Ecce inquit beſtia quarta terribilis at
q̄ mirabilis ⁊ fortis nimis.dentes habens magnos ⁊
ferreos comedens ⁊ diminuens:⁊ reliqua pedibus cō
culcans:diſſimilis aūt erat ceteris beſtijs quas vide-
rat añ eā ⁊ habebat cornua decē.Vere chariſſimi talis
ſunt hodie multi pctōres.qr iſti ſunt terribiles paupe
ribus per aduerſitatē.mirabiles diuitibus per ꝓſperi
tatem:fortes nimis per tēporalem poteſtatem.Dētes
id eſt verba habentes ferrea per mordacitatem . Ideo
iſti comedunt alios per rapacitatem.Iterū dico ꝙ iſti
diminuūt.ſ.de fama aliorum per detractionem ⁊ de tē
porali ſubſtantia per rapinā:vſurā ⁊ exactionē: ⁊ reli-
quos etiam de quibus.ſ.nō poſſunt aliquod malū di-
cere cōculcant ⁊ vilipendūt per ſue laudis ſuppreſſio
nem vel aliqualē detractionem:vel cōculcant.ſ.ꝑ op-
preſſionē ⁊ ſuppeditationē.Et ideo iſti ſunt diſſimiles
alijs.ſ.bonis per vite ⁊ fame excellentē imperfectionē.
Cornuti ſunt etiam per ſuꝑbiam ⁊ elationē.Ideo de ta
libus alijs dicitur Dan.vij.Ecce alia beſtia quaſi par-
dus.Sic igitur patet ꝙ peccator dicitur alius propter
morum diuerſitatē.¶Secūdo dico ꝙ dicitur aliꝰ pro
pter mētis cupiditatē . Eſurit inq̄t. Peccatores enim C
per cupiditatem ⁊ ambitionē ſemꝑ eſuriūt ⁊ ſitiūt bo
na mundi:nec poſſunt aliq̄liter ſatiari:⁊ ideo iſti ſunt
alij ꝙ̄ deberent.Cū enī hō habeat inter aīalia os mini
mū quaſi alienū ⁊ cōtra ꝓpriā naturā imputat̄ ei quā
do tāta auaricie eſtuat ꝙ eius appetitus neq̄t diuitijs
ſatiari. Bona enim mundi ſunt ſicut fons tantali. de
quo dicitur ꝙ quāto quis magis bibebat tanto plus
ſitiebat.Sic vere quāto plus de bonis mūdi biberis ⁊
acquiſieris tanto plus ſities ⁊ eſuries.i.ardor ⁊ appeti
tus auaritie magis creſcet.Eccle.xxiiij. Qui edunt me
adhuc eſurient ⁊ qui bibunt me adhuc ſitient.Mun-
di ꝓſperitas loq̄tur q̄ nō facit niſi deſideriū ꝓuocare.
⁊ ideo debemus eſſe ſimiles ceruo q̄ quādo calefactus
eſt ⁊ ſitibundus dato ꝙ inueniat aliquē riuulū nunq̄
tamen ibi ſiſtit:qr ſcit ꝙ nō ſatiaretur niſi deſideriuꝫ
ꝓuocaret.Et ideo currit vſq̄ ad fontē vt ibi in aq̄ abū
dantia ſuū repleat appetitū:vt dicit magiſter in libro
proprietatū.Sic vere chariſſimi:nos q̄ in hoc mundo
ſumus diuerſis tentationibus calefacti ꝓ deo non ſi-
ſtamus in riuulo mundane ꝓſperitatis:quia vere iſta
nō ſatiat neq̄ replet.immo deſideriū ꝑ auariciā pro-
uocat ⁊ accendit. Vñ Eſa.v.Nobiles eius interierunt
fame multitudo eius ſiti exaruit. Sed curramus ꝑ de
ſiderium ⁊ affectū vſq̄ ad fontē viuuꝫ glorie paradiſi:
vbi ad plenū ſatiabitur noſtri capacitas appetitꝰ ps.
Satiabor cum apparuerit gloria tua.Et illud quēad-
modū deſiderat ceruu s ad fontes aquaꝝ ⁊c.In mūdo
aūt iſto ē ꝯtrariū.qr.ſ.bona mūdi de ſe nō dāt ſufficiē
tiā ſed indigentiā. Nō ſatietatē ſꝫ anxietatē. Nō fertili
tatē ſꝫ cupiditatē.Et iſtud ꝑꝫ in mundi raptoribus ⁊
auaris q̄ quāto plus accumulāt tāto plus indigēt de-
ſiderāt ⁊ mēdicant. Vñ de talibꝰ alijs dr̄ Prouerb.xj .
Alij rapiūt ⁊ nō ſua ⁊ ſemper in egeſtate:qr breuiter te
ſte Sene.Diues eſt nō qui magis hꝫ:ſꝫ q̄ minꝰ cupit.

Cauſas

Cauſas autē quare mundi bona nō ſatiant. Uide Sa
turare. Hinc igitur dico. φ pctō2 pōt dici Ali9 ꝓpter
mentis cupiditatē. Eſurit inqt. ¶ Tertio dico φ pctō2
D dicit alius ꝓpter mūdi ꝓſperitatē vel ꝓpter ſenſus ob
ſcuritatē: Ali9 inqt ebrius ē Hō naturaliter eſt nudus
Juxta illud Job.j. Nud9 egreſſus ſum de vtero matris
mee. Eſt etiā aīal rōnale.iō pctō2 qñ acqrat veſtimēta
tpalis ꝓſperitatis ⁊ poſſeſſiōis qui etiā ex hoc perdit
ſenſuꝫ ⁊ vſum debite rōnis: ⁊ diſcretiōis alius ē φ de=
beret Et hoc oñdit qñ dr Ali9 ebrius eſt. Sicut em̄ vinū
immoderate ſumptū aufert homini ſenſuꝫ ⁊ motū ⁊ fa
cit cū vacillare ⁊ titubare ⁊ quaſi aliū a ꝓpria natura:
Sic mūdi ꝓſperitas homini aufert ſenſuꝫ debite rōis
⁊ diſcretiōis ⁊ motū virtuoſe oꝑatiōis. ipm̄qꝫ facit titu
bare ab itinere ꝟtutis ⁊ ꝑfectiōnis.iō de tali ebrietate
dr in ps. Turbati ſunt ⁊ moti ſunt ⁊ oīs ſapia eoꝝ deuo
rata eſt. Roꝝ.xiiij. Alius credit ſe mādncare oīa Cōtra
illō Leui.x. Uinū ⁊ oē qō inebriare pōt nō bibetis Et
cetera vide ſupra de. Abſtinentia. Sic igit pꝫ cariſſimi
φ peccato2 dr ali9 ꝓpter mūdi ꝓſperitatē vel ſenſus ob
ſcuritatē mētis cupiditatē. mo2ū diffo2mitatē. Jō ali9
merito pōt dici Et ſi volumus notare poſſumus dicere
φ alius pōt dici fallacijs palliatus Seuicijs effrena=
tus Negocijs occupatus Nequitijs implicatus. ¶ Di
citur dico alius ille qui fallacijs palliat. ſicut ſunt hy
pocrite falſi amici ⁊ ꝓditores. Jnueniunt em̄ alij φ cre
debant ps. filij alieni mētiti ſunt mihi Item illi qui ſe
uicijs effrenant. ſicut ſunt crudeles ⁊ tyranni. De qb9
dr Joh.xxj. Petro dictū eſt. Alius te cinget et ducet .ſ.
quo tu vis ſupple violenter Jtē illi qui mūdi negocijs
occupant: figurati in illo de quo dr Math.xxij. Quod
alius iuit ad villā ſuā.i.ad mūdi negocia et ſic a regis
nuptijs eſt excluſus Jtē illi qui nequicijs īplicant. Uñ
illi duo latrones dicunt alij Luc.xxiij. Crucifixi ſunt cū
xp̄o alij duo nequā Sic igit dico φ ali9 ſignat peccato
rē ¶ Sꝫ adhuc nota φ vir ꝑfectus pōt dici alius qui.ſ.
F ꝓpter vite excellentiā ⁊ ſanctitatē alius ab alijs poteſt
dici: Et de hoc.j. Corin.xij. Alij dat ſermo ſcientie: alij
ſapientie vel ſpiritus alij fides. alij gratia ſanitatū alij
operatio virtutū: alij ꝓphetia: alij diſcretio ſpirituum
alij interpretatio ſermonū. Et breuiter ille qui vult eē
alius.i. ſingularis excellens ⁊ ꝑfectus in omi bono per
ſpiritū eſt ꝓuectus. Et nota qō de talib9 poteſt expo=
ni illud.j. Co2i.xv. Alia eſt claritas ſolis. alia lune. alia
ſtellarū q2 vero claritas ⁊ excellētia ꝑfecto2ū qui per ſo
lem: lunā ⁊ ſtellas intelligūtur. eſt alia ⁊ alia.i. ab alio
rū cōmuni vſu ꝑ eminētiā ſegregata et diuiſa in qbus
verbis taliū ꝑfecto2ū excellētia ⁊ claritas deſcribitur.
A lucida claritate. Solis. A fluida pietate lune A ſoli=
da firmitate. ſtellarū. Habēt igit boni lucidū ſplēdo
rē. q2.ſ. cōparant ſoli Nā ſicut ſol pōt dici alius ab alijs
luminaribus ꝓpter excellentiā claritatis q2.ſ. φtuꝫ eſt
de ſe ſua claritas eſt inobfuſcabilis et inextinguibilis
inuariabilis. Sic vere claritas bonitatis ſapientie ⁊ di
ſcretionis ⁊ honeſtatis bono2ū ⁊ ꝑfecto2ū nō obfuſcat
per ignorantiā nō variat ꝑ inſolentiā. nō extinguit per
imperſeuerantiā. immo in eodē ſtatu ꝑſeuerat: Eccli.
xxvij Omnis homo ſanctus manet in ſapiētia ſicut ſol
Et ideo talibus alijs dr.j. Co2i.xij. Alij per ſpm̄ datur
ſermo ſapienti e. Habet igit lucidū ſplēdo2ē. Scdo hꝫ
fluidū dulco2ē: Luna inquit Nota ſicut luna eſt alia ⁊
diuerſa excellēs ⁊ ſeparata ab alijs luminaribus in hu
miditate. q2 ſm Ambro. Luna dicitur mater ro2is fons
humo2is. deco2 noctis. Sic viri ꝑfecti alios excellūt in
humo2e dulco2is ⁊ cōpaſſiōis. Nā ros pietatis ab eis
diſtillat ⁊ nox.i. ſtatus pauperū ⁊ egeno2ū ab eis deco
rat. Et iō ſicut videm9 φ luna φtuncūqꝫ ro2ē inferius
adminiſtret ſua tamē influentia ex hoc nō minuit neqꝫ
ceſſat. Sic ꝟe boni ⁊ miſerico2des nō minuunt nec de
pauperāt φuis ro2ē bñficio2ꝝ alijs largiant. imo ꝑ dei
o2dinationē ſepe fit φ bonis amplant potio2ib9 Luc.
vj. Date ⁊ dabitur vobis. Et Eſa.lx. Non occidet vltra
ſol tuus ⁊ luna tua nō minuetur amplius ⁊c. De tali=
bus alijs dicit Prouerb.xj. Alij diuidūt p2op2ia et di=
tio2es ſunt. ¶ Tertio dico φ nō tantū habent iſti fer=
uidū dulco2ē: immo etiā habēt ſolidū teno2ē ſtelle: q̄
dicuntur a ſtādo. q2.ſ. ꝓpter ſuā perpetuā ſtabilitatē
aliē ſunt ab alio2ū co2po2ū mutabilitate: q2 ſ. in firma
mēto cōtinue voluunt nunφ tamen deficiunt neqꝫ ca
dunt: immo in firmamento perpetuo ꝑſeuerant. Sic
vere boni ⁊ perfecti ita ſunt per virtutē perſeuerantie
in firmamēto.i. in fide eccleſie vel in ſtatu gratie radi
cati ſtabiliti ⁊ firmati: φ φuis moueātur tribulatiōi=
bus: agitentur tentationibus: ipſi tamen per peccatū
non frangūtur: per incōſtantiā nō mutant: per impa
tientiā nō turbantur: per mo2ū inſufficientiā nō per=
duntur: ſed magis ⁊ magis per firmitatē perpetuam
robo2ant. Unde Dañ.xij. Juſti aūt fulgebūt ſicut ſtel
le in perpetuas eternitates. Jdeo de talibus alijs dici
tur Johan.xiiij. Aliū paraclitū dabit vobis vt maneat
vobiſcū in eternū. Jſti dicuntur paracliti per alio2um
conſolationē: dicunt a patre dati per diuinā inſtitu=
tionē. Dicunt manere in eternū per perſeuerantē du=
rationem. Et ideo iſti dicuntur ſtelle a ſtando. q2.ſ. in
fide ⁊ mo2ibus ſunt ſtabiles atqꝫ firmi. Sed heu p2oh
dolo2 quot ſunt hodie qui habeant firmitatē ſtellarū
Pietatē lunarē: Claritatē ſolarem. P2o certo pauci
quod dolendū eſt: claritas ſapientie: nebulis igno2an
tie denigratur. ideo nō ſunt ſol: pietas influentie facu
lis auaritie deſiccantur. ideo non ſunt luna. Firmitas
exiſtētie. Jaculis igno2antie ꝑfo2antur. Et ideo p2oh=
dolo2 iſti non ſunt hodie ſtelle. Nō ſic chariſſimi non
ſed p2o deo habeamus ſicut dictum eſt Splendo2em
lucidum ſolis. Dulco2ē fluidū Lune. Teno2em ſolidū
ſtellarū. Et ſic erimus alij per vitā ⁊ ſanctitatem emi=
nentem ab alijs ſegregati. Et nota φ tales alij.i. tales
ſingulares ⁊ iuſti.

Utiliter ſolent occupari.
Uiriliter ſolēt operari.
Opulenter ſolent fecundari.
Eminenter ſolēt exaltari.
Celeriter ſolent agitari.
Mo2aliter ſolēt immutari.
Salubriter ſolent liberari.

¶ Dico igit φ iuſti
vtiliter occupantur
Joh.iiij. Alij labo2a
uerūt: ⁊ vos in labo
res eoꝝ intraſtis. ¶ Jtē viriliter operant.j. Co2iñ.xij.
Alij dat oꝑatio virtutū. ¶ Jtē opulent fecundant ſup
ple fructu bonoꝝ operū. Uñ Luc.viij. Aliud cecidit in
terrā bonā ⁊ o2tū fecit fructū cētuplū. ¶ Jtē eminēter
ſublimant.i. ad hono2es ſpūales ⁊ eternales. vñ Eph.
iiij. dr φ de9 alios paſto2es ⁊ docto2es alios ꝟo euāge
liſtas. ¶ Jtē celeriter agitant ſupple obediēdo p2ōpte
maio2ib9. vñ illō Joh.xx. Ali9 diſcipul9 ꝓcucurrit citi9
petro. ¶ Jtē mo2aliter immutant ſupple ſe cōuerten
do ad bonū. Uñ de ſaul dr.j. Reg.x. φ de9 imutauit ſi=
bi co2 aliud. ¶ Jtē ſalubriter liberant ſup. impant. Uñ
Mat.xxvij. dr φ xp̄s alios ſaluos fecit. Sic igit ptꝫ φ
iſti dicunt alij inφtū ſunt ſingulariter ꝑfecti: ⁊ a cun=
ctis vicijs alieni: vñ de deo dr Eſa.lxv. φ ſeruos ſuos
vocauit noīe alio. Quilibet igit bonus dꝫ tales alios
diligere ⁊ coꝝ vtilitatē velle. Juxta illud Phil.ij. nemo
qō ſuū ē q̄rat. ⁊ hec de alieno alienigena ⁊ alio ſufficiāt

Alligare.

A Diuerſimode ſonat in ſcriptura.
Nota igit: φ ſm φ ex ſcriptura per
pēdit per alligaturā pōt intelligi. Gratia q̄ ligat per=
fectos. Lex que ligat erectos. Culpa que ligat infectos
Pena que ligat eiectos. Glo2ia que ligat p2ouectos.
¶ Nam primo per gratiam ⁊ diſciplinam ligant per=
fecti: quia p2o certo iſta eſt ſm ps. Qui ſanat cōtritos
co2de ⁊ alligat cōtritiones eoꝝ. ¶ Jtē ꝑ legē ligant di=
ſcoli ſupbi ⁊ erecti. Mar.iij. Nemo pōt vaſa fo2tis di=
ripere niſi pri9 fo2tē alliget. ¶ Jtē ꝑ culpā ligant infe=
cti.i. pctō2es.ſ. cū vinculo male cōſuetudinis. vñ. Luc.
xiij. xp̄s dicit. φ filiam abrae quā alligauit ſathanas.
xviij. ānis optebat curare ſabbato. Jtē ꝑ penā alligant
miſeri ⁊ deiecti vñ de herode dr φ ipe allegauit iohānē
⁊ poſuit in carcerē. ¶ Jtē ꝑ gliam alligant beati.ſ. ſur

Ayuntamiento de Madrid

ſurſum in patria vbi ita ligati ſunt ꝙ amplius inde ca
dere nõ poſſunt.vñ Eccl'i.vj.Uincula ipſius alligatu-
ra ſanitatis.Dicamus igitur aliquid de alligatiõe mo
rali que fit per gratiã. Iſta enim nihil aliud eſt ꝙ mã
datoꝝ obſeruatio:religionis ſubiectio: legis diuine
obligatio:charitatis coniunctio:quibus.ſ.homo domi
tus ⁊ ligatus deo per obedientiã ſubijcit ⁊ eidẽ debite
famulat.Sicut eñ leo in nemore capitur ligat doma
tur ⁊ tandẽ regibus ⁊ principibus preſentatur.Sic ve
re peccator quando capit ꝑ cõuerſionẽ alligat ꝑ ſtatu
toꝝ regulariũ impoſitionẽ domatur per obedientiã
⁊ ſuggeſtionẽ: ⁊ tandẽ regibus ⁊ principibus.i. deo et
angelis preſentatur per eterne glorie acquiſitionẽ. ſic
erat alligatꝰ Paulus Act.xx.vbi dicit Alligatus ſpiri
tu vado in hieruſalẽ.In quibus verbis oſtendit ꝙ ſi
cut aial captuꝫ ⁊ ligatum ſubiugat inſtigat obedit ac
cedit.Sic vere nos debemus Regulari tenaciter.Al-
ligatus Inſpirari viuaciter. Spũ. Obedire celeriter.
B Uado. Peruenire feliciter.In hieruſalẽ ¶ Dico igit
ꝙ debemus tenaciter regulari. Alligatus inqt Nam
ſicut videmꝰ ꝙ bos alligatus ⁊ domitus regulariter
⁊ ad voluntatem ductoris in patientia circuit ⁊ labo-
rat.Sic vere homo qui ligatus ⁊ ſtrictus eſt vinculis
charitatis ⁊ cathenis regulariũ ſtatutoꝝ ⁊ diuinoꝝ
mandatoꝝ honeſte regulariter patienter ⁊ reuerẽter
debet ſe habere: ⁊ in agro eccleſie per penitentiã labo
rare.Alligatus inquit Luce.xix.Inuenietis pulluꝫ aſi
ne alligatũ:vbi oſtendit ꝙ hoiem alligat.Per ꝑſeue-
rãtie ſtabilitatis.Inuenietis.q.d.ipſe nõ recedet.Per
obedientie humilitatis.Pullũ ⁊ patientie tranquilli
tatis.Aſine. Mõ ꝓ certo eſt cõtra multos qui nec per-
ſeuerãtia obedientia vel patientia ſunt ligati. immo
proh dolor tanta leuitate proteruitute inconſtantia ⁊
inobedientia ſunt elati.ꝙ nec deo nec prelato nec vin
culis ſalutaribus nec ſtatutis regularibus volũt ſub-
mittere colla ſua.Tales ſunt ſuperbi ⁊ elati ⁊ obſtina
ti: ⁊ in ſeculo ⁊ in clauſtro ſimiles onagro:quod eſt ani
mal qd nulla arte domatur:nec aliqua induſtria regu
latur.Sic vere multi ſunt qui ita ſunt obſtinati ⁊ ela-
ti ꝙ vix aut nunꝙ poſſunt a ꝑlato ⁊ a ſuperiore doma
ri regulari alligari vel ſubiugari.De his dr Iob.xj.Uir
vanus in ſupbiã erigit: ⁊ quaſi pullũ onagri ſe liberuꝫ
natum putat. Sic enim rinoceros eſt aial indomabi
le ⁊ illigabile ſic tales.Ideo Iob.xxxix.dicit.Nunquid
alligabis rinocerõtẽ loro?q.d.impoſſibile eſt niſi deꝰ
apponat manũ. Sed proh dolor iſta ſua indomabili-
tas cedit eis in ꝑiudiciũ ⁊ iacturã. Sicut eñ aper eſt
aial indomabile ⁊ indomeſticabile: vt cõiter: ⁊ tamen
venator aliqñ in ſuis rhetibꝰ ⁊ cathenis ipſum alligat
⁊ conſtringit: ⁊ tũc cũ enſe ⁊ gladio ipſum vulnerat et
occidit. Sic vere tales obſtinati ⁊ ꝓterui q̇ ꝓ tpe huiꝰ
vite nolunt per diſciplinã ligari vel domari:finaliter
a venatore demõ vinculis ſue ſnie ligabunt ⁊ eterne dam
nationis rhetibus artabunt: ⁊ gladio tormentoꝝ in-
fernaliũ necabunt figura.Dañ.iiij.vbi de Nabuch.dr
Alliget vinculo ferreo ⁊ ereo: ⁊ cũ feris ſit pars eiꝰ cor
eiꝰ ab hũano immutetur ⁊ cor fere detur ei:qr vere cha
riſſimi iſti ſunt ſuperbi ceruicoſi ⁊ ꝓterui finaliter vin
culis ferreis.i.tenacitate ⁊ perpetuitate eterne dam-
nationis ligabunt ⁊ corde hũano.i.diſcretiõe ⁊ ſapien
tia pre tormentorum immanitate priuabunt. Ideo de
talibꝰ dicitur.Mat.xiiij.Herodes tenuit ⁊ ligauit Io
hannẽ ⁊ poſuit ipſum in carcerẽ.Ideo de zizania dicit
Mat.xiij.Alligate eos ꝑ faſciculos ad cõburẽdũ. vbi
oſtẽdit ꝙ peccatores in inferno Tenaciter cõſtringũ-
tur.Alligate eos.Difformiter diſtingunt.Per faſcicu
los. Acerbiter affliguntur. Ad cõburendũ.Heu cha-
riſſimi non ſic:ſed pro deo alligemur ſtringamur do-
memur in vita iſta regularibus diſciplinis. Ne forte
oporteat finaliter alligari in inferni incẽdijs ⁊ cathe-
nis.Sic igitur dico ꝙ debemus tenaciter vel morali-
ter regulari.Alligatus inqt.Exemplo apli qui dicebat
Act.xxj.Nõ ſolũ alligari ſed mori paratus ſum ꝓ noie

C iesu xpi.¶ Secũdo dico ꝙ debemus viuaciter inſpira
ri. Spiritu inqt.Sicut eñ aial alligatũ ad voluntatẽ
ductoris ducit vñquaqꝫ. Sic nos ad voluntatẽ:inſpi-
rationẽ:ſuggeſtionẽ ductoris noſtri ſpũſſancti debe-
mus duci ad oia bona opera exercenda.Nã ſicut ſpũs
id eſt vẽtus nauẽ ꝑ fluctus maris ducit ad portũ quã
do in velum eius directe percutit atqꝫ ſufflat. Sic ve-
re ſpũs ſanctus quãdo per ſuas inſpiratiões ſufflat in
velũ voluntatis ipſam nauem.i.ipſam aiam in huius
mundi pelago fluctuantẽ ad portũ ſalutis.ſ.ad para-
diſuꝫ pertrahit.vñ ꝑs.Spiritus tuus bonus deducet
me in terrã rectã. Sed proh dolor videt ꝙ multis aia-
bus accidit ſicut naui.Eſt eñ ſm Iſid.qdã piſcis par
uus vix ſemipedalis q̇ dr.Echinus cuius eſt tanta vis
adherentie:ꝙ qñ naui adheret ipſam facit immobilẽ
⁊ ita venti flatibus contrariatur ⁊ ꝙ in mari mobili-
ter ſiſtitur:nec ad portũ per ventũ ducit vel minat. Si
cut etiã exemplificat Pli.de naui pretoriana. que per
talem piſcẽ extitit arreſtata. Uere chariſſimi talis eſt
amor mũdi ſeu peccatũ auaricia.qr ꝓ certo quãdo na-
ui.i.aie adheſit ab obedientia ⁊ a progreſſu bonorum
operũ ipſam impedit: ita ꝙ in mari huius mundi ꝑ
auariciã ſiſtitur:nec ad portũ paradiſi per venti.i.ſpi
ritusſancti influentiam applicatur. Nõ ſic chariſſimi
ſed ab oibus alligaturis mũdani amoris caueamus:
vt ligati loris mãdatoꝝ dei vento.i.influentie ſpũſſan
cti viuaciter pereamus vt per ipſum ad paradiſi glo-
riam veniamus:vt ſic quilibet dicat illud. Ezech.viij.
Eleuauit me ſpũs ⁊ adduxit in hierl.qr ꝓ certo illi om
nes qui taliter alligantur in terris eternaliter ligabũ
tur ⁊ ſtabilentur in celis. Mat.xviij.Quodcũqꝫ liga-
ueris ſuper terrã erit ligatũ ⁊ in celis ⁊c.Debemꝰ igit
inſpirari viuaciter.¶ Tertio debemus obedire veraci D
ter vel celeriter.Uado inquit qd eſt preſentis tẽporis.
Ad denotandũ ꝙ ſicut aial alligatũ magiſtro ſuo obe
dit ⁊ poſt eũ vadit ⁊ nõ ſm volũtatẽ ꝓpriã: ſed ſm vo
luntatẽ magiſtri ſe regit. Sicut ptꝫ de ſymia ⁊ de vrſo.
Sic nos diuinis preceptis et charitatis vinculis alli-
gati.debemus ſemper eſſe preſentes.i. preſto ⁊ parati
ad obediendũ.ita ꝙ magiſtrũ noſtrũ.ſ. deũ ⁊ prelatuꝫ
debemus ſequi ⁊ nõ ſm noſtrã volũtatẽ: ſed ſm ſuam
dirigi ſeu regi.Uado inqt.Luce.vij. Dico huic vade et
vadit.De quo poteſt dici illud.Apoca.ix.Solue quat
tuor angelos qui alligati ſunt.q.d.talis moralis alliga
tio eſt ad obediendũ quedã liberatio ⁊ ſolutio. Mõ eſt
contra multos qui nõ dicunt vado in preſenti. immo
videntur dicere:vado in futurũ: qr ſemper ꝓcraſtinãt
obedire. nihil prompte ſeu celeriter facientes ⁊ adim
plentes. Non ſic chariſſimi ſed obediamus celeriter. E
¶ Quarto dico ꝙ neceſſe eſt ꝙ perueniamꝰ feliciter.
In hieruſalẽ inquit.i.in beatitudinẽ paradiſi. Sicut
enim bos poſtꝙ diu alligatus in agro laborauerit: fi-
naliter ad domũ domini ſui ducitur ⁊ ad preſepe poni
tur vbi impinguat.Sic vere homo poſtꝙ in agro hu-
ius mundi per penitentiã laborauerit vinculis diuini
amoris ⁊ diſcipline funibus alligatus finaliter ad do
mũ domini ſui.ſ.ad paradiſum ducit ⁊ ad preſepe eter
ne recreatiõis introducitur: ⁊ ad preſepe vbi perpetuo
recreatur. In hieruſalẽ inqt vt ſic dicatur illud Eccle.
xxiiij.In ſyon firmata ſum ⁊ in ciuitate ſanctificata ſi-
militer requieui: ⁊ in hieruſalẽ poteſtas mea:vbi oſtẽ
ditur ꝙ beati habẽt Securitatẽ:firmata ſum.Cõmu-
nitate.Ciuitate.Trãquillitatem. Requiem autorita-
tem:qr in hieruſalem poteſtas mea.Et cetera ſicut ſu
pra de adducere in illa autoritate preallegata. Eleua
uit me ſpũs ⁊ adduxit in hieruſalẽ.Act.xxj.ca.Uirum
cuius zona hec eſt.ſic alligabũt in hieruſalẽ ⁊c.Sic igi
tur patet ꝙ nos debemꝰ feliciter peruenire.Celeriter
obedire.Uiuaciter inſpirari. Tenaciter vel moraliter
regulari.Et ſic ptꝫ ꝙ erimꝰ ſpũaliter alligati.Et nota
ſi vis ꝙ per alligaturã intelligit cura ⁊ diligẽtia paſto
ralis:qr ſicut medicus alligat vulnera infirmoꝝ.ſic pre
latus pctã ſubditoꝝ: ⁊ eoꝝ malos motus ⁊ actus alli
gare

Ayuntamiento de Madrid

garc.ſtringere vel ſanare.Ezec.xxxiiij.Qđ perierat re‑quiram.qđ obiectū erat reducā:qđ cōfractū fuerat alligabo.ꝛ qđ pingue ꝛ forte cuſtodiā.ꝛ qđ infirmū cōſolidabo ꝛc.ſufficit.

Alioquin. videt̄ cōiūctio diſiūctiua. ſignat em̄ idē qđ vel.vel ſaltē ſeu vel pro certo.ꝛ ideo vide infra de vel.

A **Aliquis.** Aliqđ:q2 aliqs diminuit̄ a ſigno vniuerſali.ſ.a bonis ꝛ ſignificatū cōe cōtrahit ad quid certū ꝛ limitatū poſſet dici ꝙ de ſui natura aliqs ſignat xp̄m vel quēlibet virū pfectū q̄ cōſtituit̄ in excellēti ſingularitate: ꝛ q̄ ꝓprie noīari neqt ſ3 ſolū debere. Aliqs ſub quadā gn̄ali dubietate ſignare. Pauperē q̄ ꝯtrahit̄ ꝛ diminuit̄ a mūdi ꝓſperitate Demonē q̄ cōtrahit̄ a celi ſocietate. Pctōrē qui diminuit̄ a grē libertate. Auarū q̄ cōtrahit̄ ab oī hylaritate et cōſtituit̄ in ſtricta ꝑtialitate. Qńqꝫ demit ꝛ ſubtrahit a generalitate.ꝛ ſic oīs ꝛ aliquis opponunt̄ tanꝙ ſingulare ꝛ vniuerſale.ꝛ ſic aliqs ſumit̄ ꝓ quidā:ꝛ iſto mō dr̄ aliquid idē ꝙ modicū ſeu parū. Sicut em̄ dr̄ nō multū eſt:tn̄ aliqđ eſt. Et ſic ſumit̄ vbi dr̄. Anazareth pōt aliquid boni eē ſingularitate aūt ꝛ a gn̄alitate diminutionē ſignificat. Qńqꝫ aliquid aūt ſignificat eēntie certitudinē:ꝛ ſic aliqđ:ꝛ nihil:ꝛ aliqs ꝛ null9 opponunt̄. Et ſic de deo reſpectu cuius oīa nihil ſunt.ꝛ qui ſolus eſt aliqs:vel aliqđ dr̄.j.Cor.iij. Nec em̄ q̄ plantat:nec q̄ rigat eſt aliqđ:ſ3 qui incremētū dat de9. His

B premiſſis dicā:ꝙ illud ꝓnomē aliquid qđ cōponit̄ ab alius ꝛ quis in bono ſignificat et in malo. ¶ In bono em̄ ſignificat aliqs ipſius dei pfectionē.hoīs iuſti conditionē celi bonoꝝ poſſeſſionē. Et prio dico ꝙ ē vnū3 aliquid qđ ſpectat ad deū qui eſt aliquid ſingulariter deus em̄ vt dictū eſt.eſt aliquid:cetera aūt nihil ſunt de9 em̄ ꝑ ſingularē pfectionē eſt aliqs.i.alius q̄s.i.ab aliis diſtinct9. Et ſingulariter eminēs vniuerſis Dañ.

C vj. Nō inuenim9 aliquā occaſionē niſi ī deo. Occaſionem aliqđ.i.pfectionē. ¶ Scđo dico:ꝙ eſt vnū aliqđ qđ ſpectat ad iuſtū qđ ē aliquid virtualiter. Juſtus em̄ eſt aliquid.ſ.ꝑ eſſe grē peccator aūt nihil eſt.q2 dato ꝙ ſit aliqđ ꝙtū ad eē nature tn̄.nihil aūt nullus ē ꝙtu3 ad eſſe grē:q2 teſte Aug. Pctm̄ nihil eſt ꝛ nihil fiūt homines cū peccāt. Jō dr̄ Gal.vj. Si qs exiſtimat ſe eſſe aliquid cū nihil ſit ipſe ſe ſeducit. Eſt igit̄ iuſt9 aliqs vel aliqđ:ꝙtū ad eſſe nature veritatē ꝛ ꝙtū ad grē bonitatē ꝛ ꝙtū ad pfectiōis ſingularitatē. Vñ Jac.j. Voluntarie genuit nos.ſ.de9 verbo veritatis vt ſim9 initiū aliquod creature ei9 Aduerte igit̄ ꝙ tales aliqui.ſ.viri ſancti ꝛ iuſti ſolēt perſiſtere in bonis morib9:ꝑ permanentiā reſiſtere aſperis caſib9:per patientiā deſiſtere a malis actib9 per pn̄iam. Aſſiſtere deuotis pcibus ꝑ amiciciā. Abſtergere de fratrū cordib9 omnē nequiciā Dico igr̄ ꝙ ille q̄ eſt aliquis vel aliqđ ſpūalr̄ ꝑ permanentiā in bono perſiſtit.ex diuina em̄ volūtate et grā iuſti ī bono ꝑmanēt ꝛ in virtute glorie pſeuerāt. Sap. xj. Quō aūt poſſes aliqđ ꝑmanere niſi voluiſſes. Jte3 talis aliquis ꝑ patientiā aſperis reſiſtit. Jac.v. Triſtat̄ aliqs veſtrū:oret equo animo ꝛ pſallat. ꝑ penitentia3 a malo deſiſtit. Vñ.ij. Pe.iij.dr̄ ꝙ de9 nō vult aliquos perire ſed oēs ad penitētiā reuerti. Jtē per amiciciam precib9 aſſiſtit ſeu cōſentit. Juſti enim ꝛ ſancti qui ſc3 aliquid ſunt in exaudiendis alioꝝ iuſtis pcibus ſemp ſunt ꝓmpti. Jdeo ī ſcriptura decet nos tales aliquos requirere ꝛ eoꝝ opem in neceſſitatib9 implorare. Job v. Voca igit̄ ſi eſt qui tibi reſpōdeat ꝛ ad aliquē ſctōꝝ conuertere. Jtē ille oēm nequiciā extermiat ꝛ ſiſtit. q2 vir iuſtus per correctionē ꝛ monitionē alioꝝ iniquitates depellit:ipſoſqꝫ per bonā conuerſationem rutilare facit. Baruc.vj. Niſi aliquis exterſerit eruginē nō

D fulgebunt. Pat3 igitur ꝙ iuſtus eſt aliquid loquēdo virtualiter. ¶ Tertio dico:ꝙ peccator eſt aliquid loquēdo criminaliter.aliquid em̄ vt dictū eſt habet quādā ſingularē diſtinctionē ꝛ etiā detractionē: et a toto diminutionē ſignificat.et ſic aliqđ accipit̄ ꝓ aliquātulum.q2.ſ.pctōꝛ ſemp vult eſſe diſtinctus et ſingularis per ſocietatis ꝛ charitatis carentiā:ꝛ diſcordie ꝛ inuidie partialitatē:ꝛ ſemp ſolet a virtutib9 detrahere ſeu diminuere:ſeu etiā in virtutib9 diminut9 eē ꝑ iniquitatē. Jdeo ꝑ aliquid intelligit̄ vel ille pctōꝛ vel ipſum pctm̄. Peccator dico. Job.vj. Poteſt aliquis guſtare qđ guſtatū aufert mortē. Aliquis em̄.i.pctōꝛ pctm̄ guſtat qđ mortē eternā ſibi propinat.q2 ſicut dicit̄ Jac.j. Pctm̄ cū ꝯſummatū fuerit generat mortē. De pctōre etiā dr̄ Apo.xxj.ꝙ in ciuitatē nouā nō itrabit aliquid coinquinatū ꝛ imundū. Pctm̄ etiā dr̄ aliquid Judith. v. Perquire ſi ē.eſt aliquid iniquitas coꝝ.ꝛ Act.xviij. Siquidē eēt pctm̄ aliquod aut facin9 peſſimū ꝛc. Vñ etiā de eccleſia dr̄ Eph.v.ꝙ deus dilexit eā nō habentē maculā neqꝫ rugā nec aliquod hmōi:patet igit̄ quō peccator dr̄ aliquod loquēdo criminaliter. ¶ Quarto dico ꝙ bona mūdi dicunt̄ aliquod diminutiue ſeu cōtēptibiliter. Cōſtat em̄ ꝙ gutta aq̄ pōt dici aliquod ideſt modicū ſeu aliquātulū reſpectu maris. Sic bona tpalia reſpectu eternoꝝ. Et nota ꝙ bona tpalia dicuntur aliquod videlicet. Quia.

Rapaces.auide cupiunt.
Tenaces.nullis impartiūtur.
Audaces:letanter rapiūt.
Veraces.pauperi iaciūt.

Bona igitur tpalia ſunt aliquod quod auide cupiunt. rapaces ſeu raptores.i.inſatiabiles auari. De quo Eccleſiaſti.xxiij. Anima calida quaſi ignis ardens nō extinguet̄ donec aliquid gluttiat.q.d. Anima ardens.i.mēs auari qñ aliqđ terrenū quod cupierit acquirit ꝛ amplectitur tūc ad tps ſitis ſue auaricie extinguit̄. Sed cito poſt fortius accendet̄ ¶ Jte3 terrena aliquid ſunt qđ nemini diuidūt tenaces.i.hoīes parci.qui.ſ.nemini diſtribuunt bona ſua. Similes illis idolis babylōie.de quib9 dicit̄ Baruc. ꝙ neqꝫ infirmo neqꝫ mēdicanti aliquid impertiuntur. ¶ Jtē ſunt aliquid quod letanter rapiūt rapaces: ſc3 audaces impij ꝛ crudeles raptores. De quib9 Amos. iij. Nūquid h3 catulus leonis voce3 de cubili ſuo niſi aliquid apprehēderit. ¶ Jtē ſunt aliquid q2 aliis erogant veraces: hoc eſt dictu. viri miſericordes ꝛ pij.vñ Act.iiij.ꝙ nec quiſꝙ eoꝝ q̄ poſſidebat ſuū aliquid eſſe dicebat:ſed erāt eis oīa cōīa.q.d. Jllud aliquid.i.illud modicū quod quidā hn̄t viri pij nō eſt ꝓpꝛie ſuū.quia illud cōicāt oib9 taꝙ cōe ꝛ nō ꝓpꝛiū. Sic igit̄ pat3.ꝙ terrena dicūtur aliquid cōtēptibiliter. ¶ Quinto di‑ F
co ꝙ bona ſpūalia.i.eterna dicuntur aliquid eſſentialiter ſeu ꝑmāſibiliter terrena in reſpectu ſpūaliū non ſunt aliquid nec minimū in reſpectu eternoꝝ: ſpūalia aūt ꝛ eterna bona ꝓpꝛie ſunt aliquid. q2 ſemp manēt et ꝑſiſtunt. Vñ de illo aliquid pōt itelligi illud Mat. xx.vbi dicit̄ ꝙ mater filioꝝ zebedei acceſſit ad Jeſu3 petens aliquid ab eo ꝛ.ꝓſīr declarat illud aliquid dicēs. dic vt ſedeāt ꝛc. Et ſic pat3 quō ſm̄ diuerſa ſignificata aliquid ſeu aliquis diuerſimode pn̄t ſumi ꝛc. vide infra de quidā:quod idem eſt ꝙ aliquis. Aliquid ꝛ vel aliquātulū ſignāt mūdi bona q̄ valde ſunt ſtricta pauca cōtracta ꝛ modica.reſpectu bonoꝝ celeſtiū immēſitate. De q̄bus Act.iij.dr̄ ꝙ claudus reſpiciebat apl̄os ſperans ſe aliquid accepturū ab eis. De iſtis potes allegare ꝛ dilatare pro libito q2 hic concordantie autoritatum non habentur.

Aliquando. Nota ꝙ aliqñ eſt aduerbiū tēporis quod eſt mediū iter ſemper ꝛ nunꝙ. Signat em̄ interpoſitionē tpis vel horarū. Et pōt ꝑtinere tā ad bonos ꝙ ad malos. Boni em̄ habent ſuum aliqñ q2 videlicet nō poſſunt ſemper eſſe in actu benefaciendi:ſed aliquando redeūt ad opera virtuoſa:vt q2 nō ſemp vacant circa cōtēplatiuā: ſed qńqꝫ redeūt ad actiuā. Vñ dico ꝙ ipſi debent. Aliqñ. A

Simplicib9 pꝛedicare.
Vacillātes cōfirmare.
Celeſtia cogitare.
Se aliis cōicare.
De reb9 ꝓpꝛiis oꝛdinare.

¶ Dico aliqñ pdicare Eccl̄ia.xxxvij. Aia iuſti annūciat aliqñ vera. Dico aliqñ cōfirmare : ſicut petro

l

Ayuntamiento de Madrid

dcm̄ ē lu.xxij. Tu aliqñ ꝯuerſꝰ ꝯfirma frēs tuos. ¶ Dico etiā aliqñ alta cogitare. pſ. Intelligite inſipiētes in populo et ſtulti aliqñ ſapite. ¶ Dico inſup ꝙ ipſi debent aliqñ extraneis cōicare. Eccli. xiij. Si cōicabit lupus agno aliqñ. ¶ Dico nichilominus ꝙ ipſi debent aliqñ circa negocia propria vacare ⁊ de ſuis negocijs ordinare. Gen̄. xxx. Juſtum ē vt aliqñ ꝓuideā domui mee. Et ſic per cōſeqñs pt dici de alijs actibus bonoꝝ. Non em̄ oportet ꝙ homo ſemꝑ circa vnū negociū ſit intentus immo oportet ꝙ aliqñ nunc ad vnū nūc ad aliud ſit extentus. Exemplo arboris q̄ non ſemꝑ eadē menſura fructus portat immo aliqñ ſatis aliqñ paꝝ fructificat. De malis etiā dici pōt ꝙ ipſi habeāt ſuū aliqñ. Nam ſicut febris habet ſuas interpolationes q.ſ. non ſolet ſemꝑ equaliter affligere. ſed aliqñ plus aliqñ minꝰ vexare. ⁊ aliqñ ex toto deficere ⁊ ceſſare. ſic mali non ſemꝑ ſūt in eodem gradu malicie ſed aliqñ plus aliqñ minꝰ ſtudent iniquitati ⁊ nequicie iuxta illud Johānis. xj. Nonne duodecim hore ſunt diei: Et ſi qñqꝫ a malo ceſſāt tamen in malum iterum recidiuant. Roma. vij. Viuebam ſine lege aliquando.

A **Aliter.** Nota ꝙ aliter eſt aduerbiū qualitatis ⁊ q̄ denotat quādā alteratione mutationem: cōtradictionem. Jdeo ſm̄ ꝙ alteratio vel cōtradictio bona vel mala fuerit ſm̄ hoc aliter moraliter loquēdo bonum vel malū ſignificabit. Jn bono em̄ pōt ſignare. Penitētes qui ſe habēt aliter ꝑ cōuerſionem. Proficientes qui ſe hn̄t aliter per virtutē cōtinuā additionē. Beatos qui ſe hn̄t aliter ꝑ glorie adeptionē: ⁊ ſic de alijs. Jn malo vero poteſt ſignare falſos amicos ⁊ hypocritas: qui ſe hn̄t aliter ꝙ̄ appareant: ꝑ fictionē mortis ⁊ inferni incurſionē. Rebelles ⁊ diſcolos: qui ſemper dicūt aliter ꝑ cōtradictionē. Diuites qui ſe nō inueniēt eſſe aliter per ꝓſperitatis ꝑditionē ⁊ per mortis ⁊ inferni incurſionē. Diſcordes ⁊ religioſos q̄ ſentiunt aliter ꝑ diſſenſionē. Et gñaliter oēs pctōres: qui cōtinue peccāt aliter ꝑ nouorum criminū multiplicationē. Cōcorda ſi vis de oībꝰ iſtis. ⁊ ꝓſeq̄re ſm̄ naturā tituli ſeu ſignati: q̄ i cōcordātijs paꝝ ponit ſeu nihil.

Alloqui. Vide infra vbi loqui.

A longe. ſignat in bono et in malo: in bono ſignat illos q̄ a mūdo ⁊ a mūdana proſperitate ſunt alōge ſignat etiā hoīem qui alōge ſtat a ſtatibꝰ ⁊ ꝓmotionibꝰ nō reputās ſe dignū. Luce. xviij. Publicanus alōge ſtans ⁊c. Jtē accipit in malo ꝑ beneficiū ſufficientiā ⁊ ſubuenientiā. immo ſtat alōge ſcꝫ a deo ꝑ pctm̄ ⁊ nequiciā: a prelato ꝑ obſtinationem et irreuerētiā: a ꝓximo ꝑ parcitatē ⁊ auariciā. Jō de talibus dr̄ Mat. xxvj. Petrus aūt ſequebat alōge: ⁊ cetera ſilia. Et illud Mat. xxvij. Stabāt aūt alōge mulieres multe q̄ ſecute fuerant a galilea eum ⁊c. Vide vbi de longe.

A **Altare.** Eſt ille locus in quo deo hoſtie ⁊ ſacrificia immolant. Et iō altare pōt ſignificare multipliciter in ſcriptura. Unde nota ꝙ ſignat. Cor iuſti: ꝙ infra latitat. Statum eccleſie: q̄ foris militat Statū glorie q̄ ſurſum habitat. Redēptorē quē iuſtus viſitat. Pctōrē q̄ ſemꝑ heſitat. De altari interiori .ſ. de corde viri iuſti pōt dici illud. j. Para. xxij. Hec ē domꝰ dei ⁊ altare. De ſtatu vero eccleſie ⁊ de miniſterio altaris dr̄ in pſ. Jntroibo ad altare dei ⁊c. ¶ De paradiſo qui .ſ. figurat in altari thimiamatis: ꝙ iuſtus in ſancta ſctōꝝ latebat. ad qđ ſummus ſacerdos ſemel in anno: ⁊ nō ſine ſanguine introibat. ſicut dr̄ ad Heb. vij. q̄ ſcꝫ ſacerdos noſter xp̄s ꝑ ꝓpriū ſāguinē itroiuit ſemel in ſancta eterna redēptione inuenta. dr̄ Apoc. vj. Vidi ſub altare dei aīas iterfectoꝝ. de xp̄o dr̄. j. Coꝝ. ix. Qui altari deſeruiūt cū altari participantur. De peccatore vero pōt dici illud. j. Macha. iiij. Viderūt altare ꝓphanatū. ¶ Dico igit ꝙ per altare intelligitur cor humanū ⁊ mēs ⁊ conſciētia viri iuſti. Et hoc q̄ antiquitus qñqꝫ altare fiebat de terra. Exodi. xx. Altare de terra facietis mihi. Qñqꝫ de lapidibꝰ. ſicut dr̄ Gen̄. xxxv. Tulit lapidē et edificabit altare dño. qñqꝫ de lignis Exo. xxxviij. fecit altare holocauſti de lignis ſethim. Qñqꝫ de ere: ſicut erat altare holocauſti. Exo. xxv. Quādoqꝫ de auro ſicut erat altare thimiamatis. Exo. xxx. Reuera talis debet eſſe cor ſeu conſcientia viri iuſti: quia .ſ. debet eſſe terrea per humilitatem: lapidea per firmitatem: lignea per paupertatis voluntarie leuitatem: aurea per ſapientie claritatem: erea per eloquentie ſonoroſitatem. Et ſic erit altare in quo deo ſacrificabitur ſpiritus contribulatus. figuratus Exod. xxxviij. Jn ipſo altari holocauſti: cuius figura talis erat ⁊c. vide ſupra de accipere. in tertio mēbro. j. auctoritatis. Et ideo de tali altari dr̄ Nume. iiij. ca. Altare aureū inuolues B hyacintho. Jn quibꝰ oñduntur tria que ſunt neceſſaria ad hoc ꝙ cor noſtrum ſit altare dei. quia ſcꝫ. Ardor charitatis debet radicari. Aureū. Liuor vanitatis debet abdicari. Jnuolues. Nitor honeſtatis debet vendicari. hyacintho inquit. Debemꝰ igitur habere charitatis ardorē. Altare inquit aureum. Nā per aurū qđ rubet ⁊ ſplendet charitas deſignat: que .ſ. rubori ⁊ ſplēdori igneo cōparatur. eo quod animū efficit feruidū et accenſum. Et iſtud figuratur Leuit. vj. vbi dr̄. Jgnis in altari meo ſemꝑ ardebit q̄ vere in altari cordis humani nūꝙ̄ debet deficere ignis: feruor: ardor: deuotio amoris: deſiderij charitatis. Jſtud altare poterat figurari in lege antiqua. Exo. xxx. Facies quoqꝫ altare ad adolendum thimiama. Et nota ꝙ iſtud altare erat intra tabernaculum: erat em̄ de lignis ſethim incremabilibus ⁊ imputribilibus. erat veſtitū auro: in iſto debebat intrare ſacerdos cum igne thimiamate. ⁊ cū ſanguine ſicut dicit ibidē. Vere chariſſimi tale altare debet eſſe cor noſtrū ⁊ cōſcientia: q̄ interiꝰ in tabernaculo cordis ⁊ corporis noſtri celat ⁊ latitat. Jſte em̄ debꝫ eſſe de lignis ſethim: per ꝑſeuerantie firmitatē: q̄ nec aquis carnalitatis nec igne cupiditatis debet deſtrui vel cremari. Jſte etiā debet eſſe veſtitus auro .i. eminentia ſanctitatis ⁊ rubore feruide charitatis: ad iſtud debet intrare homo per conſiderationem. debet habere ignem .i. feruorē ⁊ dilectionem: thimiama .i. feruentē orationem: ſanguinē .i. xp̄i paſſionis ⁊ ſanguinis compaſſionem. pſ. Jntroibo ad altare dei. Et debetis ſcire ꝙ Deut. xvj. precipitur. Non plantabis lucum iuxta altare domini dei tui. nullus enim lucus: nullum nemus. nulla vmbra debet eſſe iuxta altare. ad denotandum ꝙ iuxta altare cordis noſtri: nihil debet eſſe vmbroſum vicioſum ⁊ tenebroſum. ideo oīa debēt eſſe clara: lucida: perſpicua atqꝫ munda. Sed heu videtur hodie: ꝙ multi non habent hodie altare aureum ſed plūbeum: ſicut enim plumbum eſt nigrum et obſcurum: ponderoſum: tingens et maculans quicquid tangit. Sic vere altare cordis taliū ē nigrum et obſcurum ꝑ ignorantiam: ponderoſū per pigriciam: maculatiuū et infectiuum per luxuriam. et ideo tales ſunt figurati in illo nequiſſimo hieroboā. iij. Regū. xij. Qui edificauit altare ſacrilegum et ſuppoſuit vitulos aureos et eis immolauit: ſic vere mali pctōres qui dicūtur hieroboam: qui interpretatur ſuperbia dijudicans: q.ſ. ipſi ſunt ſuperbi in ſe ⁊ male iudicantes ꝙ̄tū ad alios Jſti dico de corde ſuo faciunt altare ſacrilegū: ipmqꝫ dedicāt dyabolo ⁊ diuerſis vicijs ⁊ peccatis ⁊ maxime ibi coluntur aurei. vituli dico .i. delicie carnales. aurei ideſt diuitie tēporales. Vñ pſ. Tūc imponet ſuper altare tuum vitulos. Non ſic chariſſimi nō. ſed habeamꝰ altare aureum .i. cor per charitatē inflāmatum. Leuit. vj. Tota cremabitur in altari. ⁊ Judi. xiij. Cūqꝫ aſcēderet flāma altaris in celum angelus pariter in flāma aſcēdit. q. d. qñ in altari cordis flāmeſcit charitas tūc ipſum cōcomitatur angelica puritas. Apoc. viij. Altare aureum quod eſt ante thronum dei. Debemus igit habere in altari cordis charitatis ardorē ſeu ruborē. ¶ Scđo dico. ꝙ ad hoc ꝙ cor nr̄m ſit altare dei neceſ C ſe eſt quod horreamus vanitatis liuorem. Jnuolues inquit.

Ayuntamiento de Madrid

inquit.q.ſ.nō debemus cor noſtrū denudare.nec oſtē-
dere per iactātiā ⁊ vanitatē ſʒ ipm tenere clauſuʒ ⁊ in-
uolutū per diſcretiōis ſagacitatē Sicut eni ericius iter
ſpinas ſuas ſe claudit ⁊ inuoluit ita ꝙ de eo nihil peni
tus eſt apparēs.⁊ hoc facit vt a canū et aliorū aīalium
morſib⁹ ſe defendat.Sic cariſſimi nos debem⁹ interio
ra noſtra.ſ.cor ⁊ affectū claudere per ſenſuū cohibitio-
nē inuoluere ⁊ tegere ꝑ debitā diſcretionem et ab exte-
riori apparentia ⁊ iactantia.⁊ inani gloria abſcōdere ⁊
celare vt ſic ab exterioribus nocumentis tentationib⁹
⁊ oblectamentis ipſum diutius tueamur.Nam ſicut vi
demus ꝙ altaria materialia teguntur pluribus tegumē
tis.Sic vere altaria ſpūalia.ſ.corda nr̄a ꝑ diſcretione
cuſtoditionē ⁊ cohibitionem.tegi inuolui pariter atqꝫ
claudi debēt.Vñ figuraliter pōt dici illud.Nume.iiij.
Menſaʒ ꝓpoſitiōis inuoluēt hyacinctino pallio.q: ſic
chariſſimi cor nr̄m dʒ eſſe menſa ꝓpoſitiōis.q.ſ.ibi cō
tinue debēt ꝓponi diuerſa fercula.i.diuerſa gr̄a ſcū-
tum et gratiarū Iſta dico ſemꝑ debent eſſe inuoluta.i.
diſcrete ⁊ abſcōdite cuſtodita.⁊ ſub humilitatis vela-
mine circūcluſa.Judith.iiij.Altare operierunt cilicio.
De⁹ em̄ humilē ⁊ rudeʒ cōuerſationē diligit q̄ interio
rē mundiciā ⁊ ſanctitatē cuſtodit.Quod bn̄ figuratū eſt
Joſue.viij.vbi dr̄ ꝙ ioſue edificauit altare dn̄o de lapi-
dibus impolitis quos ferrū nō tetigit.q.d.ꝙ deus non
exteriora polimēta ſed interiora anime diligit ornamē
ta.qđ eſt cōtra vanos glorioſos qui ꝓ certo altare cor-
dis ſui nolunt abſcōdere.ſed oſtēdere nō reponere ſʒ ex
ponere non celare ſed reuelare nō per diſcretioneʒ in-
uoluere ſed per inanē gloriā ⁊ iactātiā colere ⁊ ornare
quicquid habēt interius volūt exterius declarare Si-
cut enim ericius qñ in aqua ponit ſe extendit ⁊ pedes
quos recluſerat manifeſtat exterius ⁊ oſtāt: Sic vere
illi qui in aqua mūdane ꝓſperitatis ponunt ſtatim ꝑ
varia deſideria ⁊ per inanē gloriā ⁊ iactātiā oīb⁹ oſtē
dunt.Talia altaria ſimilia ſunt altarib⁹ paraſceues que
nuda hominibus oſtenduntur q: vere tales ſe nudos
volūt hoībus reuelare.ſ.ꝓpriū cor alijs temere reuelā-
do ⁊ bona ſua temere oſtēdendo.Jō deus finaliter talia
A altaria deſtruet.ij.Para.xiiij.Altaria peregrini cult⁹
ſubuertit.Cultus em̄ peregrin⁹ ⁊ extrane⁹ eſt illud qđ
dʒ eſſe ſecretū publice reuelare.Nō ſic chariſſimi ſʒ hor
ream⁹ vanitatis liuorē.¶ Tertio dico ꝙ ad hoc ꝙ cor
nr̄m fiat altari dei neceſſe eſt ꝙ teneam⁹ honeſtatis ni
torem.Sicut enim altaria munde ⁊ honeſte tenent ſic
vere cor mūde ⁊ honeſte dʒ teneri vt altare dn̄i poſſit cē
qđ oſtendit cū dr̄ ꝙ hyacintho dʒ eſſe velatum qui.ſ.eſt
pānus vel pellis coloris celeſtis ad denotādū ꝙ color
i.exterior cōuerſatio ⁊ apparētia celeſtis ſpiritalis ⁊ ho
neſta debʒ nos tegere ⁊ velare.Hiere.x.Jacinct⁹ ⁊ pur
pura indumētum eorū.Quod eſt contra multos:q: ve
re ſicut pauca.i.nulla animalia videmus que ſint co-
loris aurei celeſtis vel hyacinthini Sic vere pauci ſunt
hodie in mundo quorū color idēſt conuerſatio ſit cele
ſtis ⁊ hyacithina idēſt ſpiritalis ſancta pudica et hone
ſta:Et ideo videtur ꝙ corda multorum ſunt ſimilia al
tari holocauſtorum.quod erat ereum.non aureum:ſi
cut dicitur Exo.xxvj.quod non hyacintho velabatur.ſʒ
non cooperiabatur.Nume.iiij.in quo non thimiama
adolebatur ſed caro et ſanguis et adeps immolabatur
ſicut dicitur Leui.i.ij.iij.et quaſi per totum quod non
erat niſi in ſanctuario.ſed exterius in atrio ſeu in pu-
blico pro certo chariſſimi tale altare videt eſſe cor hu-
manum multorum hominū peruerſorū q: vere iſti non
ſunt aurei per charitatem ſed erei ⁊ clamoſi per impa
tientie ⁊ detractionis auſteritatem.nō ſunt induti hya
cintho celeſtis apparentie ſed purpura .idēſt .ruborc
carnalis inſolentie Non in eis adoletur thimiama fra
B grātis orationis.ſed adeps carnalis affectionis et ca-
ro ⁊ ſanguis luxurioſe conuerſationis Non ſunt in ſan
ctuario per orationem et contemplationem et ſpiritu-
aliū cōſiderationē ſed potius foris in mūdi atrio per tē
poralem negociationem.et per temporalium amorem

et affectionem.ij.Machab.vj.Altare plenum erat il-
licitis q̄ lege prohibebāt.Et iō de taliū mala cōuerſa-
tione dr̄.Judith.iiij.Altare dn̄i operuerūt cilicio: qđ
eſt veſtis rudis ⁊ turpis:quia vere mali operiūt hodie
cor ſuū:quod altare dn̄i deberet eſſe:cilicio.i.mala au
ſtera turpi ⁊ infami cōuerſatione.Nō ſic chariſſimi. E
ſed Teneamus honeſtatē.Horreamus vanitatē.Ha
beamus charitatē ⁊c.Et ſic erim⁹ altare dn̄i.¶ Et no
ta ſi vis ꝙ cor humanū ad hoc ꝙ ſit altare dn̄i dʒ eſſe
Locus timoris ⁊ turbationis.Loc⁹ amoris ⁊ dilectio
nis Locus doloris.⁊ cōtritiōis.Locus clamoris ⁊ ora
nis.Locus timoris ⁊ gratiarūactionis.Locus dulco-
ris ⁊ cōpaſſionis.Locus honoris ⁊ diuine habitatio-
nis.Igit ſit ibi ardēs dilectio q̄ nō extinguat:ſicut ꝓ-
ceptū eſt Leui.vj. Ignis in altari meo ſemꝑ ardebit.
Nā ſm̄ valeriū ⁊ titūliuiū i tēplo veſte debebat ignis
inextinguibilis ſemꝑ ardere ⁊ a virginib⁹ ⁊ mūdis ſa
cerdotib⁹ debebat inceſſanter nutriri:quod ſi extingue
retur ex eoꝝ culpa mortis ſuppliciū incurrebāt. ſicut
exemplificat ibidē.multofortius igitur in altari cordis
ſemꝑ debet ignis charitatis ardere ⁊c.Quod tn̄ eſt cō
tra multos ſiles filijs aaron.q̄ alienū ignē.ſ.cōcupiſcē
tie ⁊ auaricie in hoc altari iſerūt.Et ideo merito pere-
unt.¶ Iteʒ ibi ſit timēs turbatio.Vñ Nūc.xvj.Preci-
pit ꝙ lamine turibuloꝝ illoꝝ qui ambitioſe miniſtrā
tes igne cōſumpti fuerāt:altari affigerent vt eis viſis
timor ſimilis ſupplicij haberet. Itē ibi ſit doloris con
tritio.Joel.ij.Inter veſtibulū ⁊ altare plorabāt ſacer-
dotes miniſtri dn̄i.Itē ibi ſit clamans oratio.Gen.xij.
Edificauit abraā altare ⁊ inuocauit ibi nomē dn̄i.Itē
ibi ſit canens gratiarūactio ſeu etiam laus ⁊ deuotio.
Eccl.xlvij.Stare fecit cātores corā altari.Itē ibi ſit do
lens cōpaſſio ⁊ maxime compaſſio mortis xp̄i.de quo
Leui.viij.ſudit ſāguinē ꝑ altaris circuitū ⁊ ſic ibi erit
vltimū.ſ.diuina manſio ⁊ hitatio Amos.ix.Vidi dn̄m
ſtantē ſup altare.ſed ꝓhdolor cor multoꝝ iā nō videt
eſſe altare dn̄i:ſed poti⁹ altare idoloꝝ vel dyaboli nā
ſicut dr̄.i.Macha.i.Antiochus rex peſſimus de tēplo
dn̄i tulit altare aureū in quo thimiama adolebat:⁊ tē
pluʒ ſuis ꝓcioſis oīb⁹ ſpoliauit.Et legit ꝙ ſolū altare
eneū ibi reliquit:in quo tn̄ idolū iouis poni fecit ⁊ ip
ſum imūdis ſacrificijs ꝓphanauit. ſicut dicit ibidē.i.
Mach.iiij.Sic rex peſſim⁹ dyabolus altare aureū.i
cor ſctm̄ de tēplo mētis nr̄e ſubmouet ⁊ altare eneū.i.
cor vanū ibi retiet qđ.ſ.ydolo.i.pctō ſubijcit ⁊ diuerſis.
vicijs ipm ꝓphanat ⁊ inficit.iō de talib⁹ pōt dici illud
Joſue.xxij.Cur reliquiſtis dn̄m deū deū iſrael. edificā
tes altare ſacrilegū ⁊ a cultu ipſius recedētes:Nō ſic
chariſſimi nō: ſed ſit cor noſtrū altare ſanctū ⁊ imma
culatū dn̄o deo noſtro i quo ſacrificia iuſticie oblatio
nes ⁊ holocauſta dn̄o offerant.ſed heu ꝓhdolor quo-
modo altare cordis multoꝝ eſt hodie ꝓphanatuʒ.Eſt
ei excelſuʒ ꝑ ſupbiā:diuiſum ꝑ diſcordiā ⁊c. ſicut infra F
in fine iſtius ca.ſic igit patʒ de altari cordis.¶ Nota
vlteri⁹ ꝙ per altare pōt intelligi ſtat⁹ eccleſie:⁊ etiam
diuin⁹ cultus.Nā ſicut antiquit⁹ ⁊ etiā nūc altare di-
uerſis ⁊ multis cerimonijs ſolet coli ⁊ nobiliter para-
ri ⁊ adornari.iuxta illđ.iij.Reg.xvj.Altare thimiama-
tis erat paratū.etiā ſtatus eccl'ie multis ritibus ⁊ cul-
tibus occupat.Et iō ſicut miniſtri qui ſeruiūt regibus
et mēſis ſuis diligēter parant:informant ⁊ purgātur
Sic eccleſiaſtici qui xp̄o regi in menſa altaris deſer-
uiunt debēt parari ꝑ cōuerſationē:informari ꝑ diſcre
tionē depurari ꝑ cōfeſſionē.Et iō de miniſtris altaris
pōt exponi illud Lu.i.Apparuit āgelus ſtās a dextris
altaris incenſi.In quibus verbis oſidunt quinqꝫ con-
ditiones q̄ in eccleſiaſticis dn̄t eſſe ſm̄ q̄nqꝫ cōditiōes
que apparent in ſacerdote qñ vadit ad altare. Sacer
dos em̄ lauatur.ornat:erigitur. ad dexteram altaris
porrigitur.⁊ per eū incenſum ſuccēditur.Sic vere cha
riſſimi miniſtri altaris dn̄t habere ſpūaliter. Euiden
tie claritatē.Apparuit.ecce ornamentū.Innocētie pu
ritatē angelus.Ecce lotura.Permanentie firmitateʒ

Ayuntamiento de Madrid

ſtans.Ecce ſtatura.Eternaliũ affectionẽ.a dextris. ec
ce dextera.Pectoraliũ orationẽ.Incenſi.ecce ſuccenſu
G ra.¶ Dico igitur primo ꝙ miniſtri altaris debẽt ha-
bere claritatẽ euidẽtie.Apparuit inquit: ſicut eñ vi-
demus ꝙ miniſtri altaris paramentis.pulchris ⁊ eui
dentibꝰ adornanť corporaliter:⁊ ſic inter alios plus
apparent.Sic vere eccleſiaſtici paramẽta ⁊ ornamen
ta virtutũ ⁊ gratiarũ debent habere:vt ſic per eminen
tiã vite ⁊ ſanctitatis poſſint inter alios euidenter ap-
parere.Apparuit inquit.Nã ſicut corpora celeſtia ſũt
lucida.⁊ ideo magis euidenter apparent.Sic vere ec-
cleſiaſtici qui in firmamẽto.i.in ſtatu eccleſie ſunt lo
cati luce⁊ claritate ſanctitatis ita dñt pollere:ꝙ inter
alios debẽt eminere ⁊ apparere ꝑ excellẽtiã eminẽtẽ.
Vñ Apo.xij.Signũ magnũ apparuit in celo: mulier
amicta ſole ⁊ luna ſub pedibꝰ eiꝰ.Eccleſiaſtici eñ di-
cuntur ſignũ:ꝓpter futuroꝝ deſignationẽ:dicunť ma
gnũ ꝓpter meritoꝝ augmentationẽ:dicuntur appa-
rere:propter ſanctitatẽ ⁊ perfectionẽ. dicuntur eſſe in
celo ꝓpter dignitatẽ ⁊ ꝑlationẽ:dicunť eſſe mulier ꝓ
pter pietatem ⁊ cõpaſſionẽ.dicunť amicti ſole: ꝓpter
claritatẽ ⁊ diſcretionẽ.dicunť habere lunã mutabilez
ſub pedibꝰ:propter terrenoꝝ deteſtationẽ.Tales ſunt
ſimiles floribꝰ q̃ ꝙ̃diu durant pulcherrime ſunt ap-
parentie:facillime tñ gelu vľ ardore ſiccãť:vẽto ⁊ plu
uia diſſipanť.⁊ ſic oĩs coꝝ decor ⁊ apparẽtia annullať.
Sic vere nos debemꝰ eſſe pervirtutes ⁊ merita ita flo
ridi ꝙ nr̃a apparentia debet eſſe oĩbus gratioſa:ita vt
oẽs de nobis poſſint dicere illud Canť.ij.Flores appa
ruerunt in terra nr̃a.Verũtñ aliqui ſunt q̃ eſtu auari
cie pluuia carnalitatis et luxurie . gelu malignitatis
etiã inuidie ꝑcutiunť:⁊ ſic ꝑdunt totiꝰ apparẽtie pul-
chritudinẽ ⁊ decorẽ.⁊ totiꝰ excellẽtie gratitudinẽ ⁊ vi-
rorẽ.Eſa.xl. ⁊ Iaco.j.Exiccatũ eſt fenũ ⁊ decidit flos et
H decor vultꝰ eiꝰ deperijt.Nõ ſic chariſſimi:ſed ſit i no-
bis euidẽtie claritas vt ſic de nobis poſſit dicere illud
Amos.ix.Vidi dñm ſtantẽ ſuꝑ altare. ¶ Scđo dico.
ꝙ in nobis debet eſſe innocẽtie puritas.Angelus in-
quit.Sicut eñ miniſtri altaris corporaliter purificã-
tur mũdificantur ⁊ lauanť.Sic eccleſiaſtici ſpũaliter
dñt eẽ puri ⁊ mũdi:loti⁊ purificati ꝑ innocẽtiã interiꝰ
et ꝑ cõtinentiã exteriꝰ iuxta illud p̃s.Lauabo inter in
nocẽtes manꝰ meas ⁊ circundabo altare tuũ dñe .Et
hoc oñditur cũ dr̃ Angelus. Nã ſicut angelus ẽ quod
dã puriſſimũ qđ carnẽ ⁊ ſanguinẽ nõ hꝫ:ſic eccľiaſtici
dñt eſſe ita puri ꝙ nihil dꝫ in ſuis moribꝰ ⁊ conditio-
nibꝰ apparere qđ ſit ſanguineũ vel carnale.Iuxta illđ
Palpate ⁊ videte:q2 ſpũs carnẽ ⁊ oſſa nõ habet.Simi
les pellicano:q̃ eſt auis ſicciſſima intãtũ ꝙ modicum
habet valde de carne. Hec filios intantũ diligit:ꝙ ꝓ
eis viuificãdis ſe vulnerat ⁊ eos ꝓprio ſanguine quem
ſuꝑ eos effũdit viuificat.Solitudinẽ etiã diligit ⁊ fre-
quentat.vt dicit liber de natura rerũ.Sic vere chariſ-
ſimi debemus eẽ:q2 vere ita debemꝰ eſſe ſpũales ⁊ an
gelici ⁊ ita ꝑ puritatem ⁊ cõtinẽtiã deſiccati ꝙ ⁊ pau-
ciſſima caro.i.rara ⁊ modica carnalis voluptas debet
in nobis inueniri.Et nos debemꝰ ſolitudinẽ ⁊ deſer-
tum abſtinentie ⁊ patiẽtie frequẽtare.iuxta illud p̃s.
Similis factus ſum pelicano ſolitudinis ⁊c.Sic etiã
ſi pulli nr̃i.i.parentes ſubditi vel vicini moriunť ⁊ defi
ciunt.i.ad ſtatũ pauꝑtatis ⁊ aduerſitatis ꝑuenerint:
nos pro certo debemꝰ eos ꝓ poſſe nr̃o viuificare ⁊ ad-
iuuare.⁊ per benignã ſubuentionẽ ad ſtatũ priſtinũ re
ſtaurare:⁊ ad hoc ſanguinẽ noſtrũ exponere.i.noſtrã
ſubſtãtiã tꝑalẽ ipſos cõicare ⁊ ſuper eos effundere.Iđ
de talibꝰ angelis dr̃ Apo.x. Et vidi aliũ angelũ fortez
deſcẽdentẽ de celo amictũ nube.vbi oñdiť ꝙ nos eccle
ſiaſtici debemꝰ eſſe.Excellẽtis ſanctitatis.Aliũ.Emi
I nentis puritatis.angeluz inquit. Affluentis pietatis.
amictũ nube.Reſidentis firmitatis.fortẽ.Euidentis
humilitatis.deſcẽdentẽ de celo. Sic igiť ptꝫ ꝙ in no-
bis debet eẽ innocẽtie puritas.Angelus inqt. ¶ Ter
tio dico ꝙ in nobis dꝫ eſſe reſidentia firmitatis.Stãs

inquit.ſicut eñ miniſtri altaris q̃ dũ ſunt in actu mi-
niſtrandi:vt cõiter hñt ſtare. Sic vere nos debemꝰ eẽ
ſtantes ꝑ cõſtantie⁊ ꝑſeuerãtie ſtabilitatẽ.Stãs inqt
et de hoc Apoc.viij. Stetit angelꝰ iuxta arã tẽpli.Vbi
nota ꝙ eccleſiaſtici debent ſtare.
Sicut milites ad preliandũ.
Sicut pedites ad ambulandũ.
Sicut aduocati ad poſtulandũ.
Sicut philoſophi ad contẽplandũ.
Iſti debẽt eſſe ſimiles elephãti qđ eſt animal ita pon
deroſum ꝙ ſi ad terrã ꝓſterniť vix aut nũꝙ̃ amplius
erigitur.⁊ iđ ſiue dormiat ſiue vigilet ſemꝑ habet ſta
re.vt dicit ph̃s.Sic vere q2 hõ naturaliter eſt grauis
ad bonũ faciendũ:põderoſus ⁊ inclinatꝰ ad cadẽdum
in pctm̃.Hinc eſt ꝙ ſi qñꝫ ad terrã.i.amorẽ terreno-
rũ ꝓſterniť vel ad ſtatũ alicuiꝰ vicij vel peccati vix aut
difficulter aut nũꝙ̃ põt ſurgere . Et iđ neceſſe eſt ſibi:
ꝙ cõtinue ſtet ꝑ cõſtantiã ⁊ ꝑſeuerãtiã:⁊ ꝙ ſumme ca
ueat ꝙ ad terrã.i.ad ſtatũ peccati vel ad terrenas diui
tias ꝑ auariciã.vľ ꝑ aliud pctm̃ nõ defluat neꝫ cadat
vt dicit illud Abacuc.ij.Suꝑ cuſtodiã meã ſtabo. Vñ
diciť.j.Mach.vij.Ingreſſi ſunt ſacerdotes ⁊ ſteterũt
ante faciem altaris.Et iſtud eſt cõtra multos eccleſia
ſticos qui vere iuxta altare dei nõ ſunt ſtãtes ꝑ cõſtan
tiam ⁊ vigorẽ.ſed dormientes ꝑ negligẽtiã ⁊ torporem
de q̃bꝰ dr̃ Amos.ij.Accubuerunt iuxta oẽ altare. Nõ
ſic ſed ſit in nobis cõſtantie ſeu reſidẽtie firmitas ſeu K
perfectio. ¶ Quarto dico ꝙ in nobis debet eẽ eterno
rũ ſagax affectio.A dextris ꝑ dexterã eñ intelligũtur
bona eterna ⁊ ꝓſperitas ꝑadiſi.ſicut ꝑ ſiniſtram intel
ligunť bona mũdi.⁊ ꝓſperitas tꝑalis.Et ideo ſicut vi
demus ꝙ miniſtri altaris ꝓ maiori parte hñt ſtare ad
partẽ dexterã.Sic vere ſpũaliter eccleſiaſtici debẽt ſe
tenere a ꝑte dextera bonoꝝ eternaliũ ꝑ deſideriũ ⁊ af
fectũ:q2 ſicut Prouer.iiij.dr̃.Vias q̃ a dextris ſunt no
uit dñs.Peruerſe aũt vie que a ſiniſtris ſunt qđ nihil
aliud eſt dicere:niſi ꝙ bonũ ⁊ tutũ eſt affectare bona
ſpũalia ⁊ eterna:periculoſum aũt ⁊ ꝑuerſuz eſt amare
tꝑalia ⁊ terrena.Et de hoc põt dici illud.ij.Paraľ.v.
Cãtores ⁊ leuite cõcrepabãt ſtantes ad oriẽtalẽ plagã
altaris.Oriẽtalis aũt plaga bona eterna deſignat. ſit
igiť in nobis eternoꝝ affectio. ¶ Quinto ſit in nobis L
internoꝝ feruẽs oratio.Incenſi inqt.Nã ſicut ſuꝑ alta
re adoleť incẽſum.Sic ſuper altare cordis interiꝰ dñt
eccleſiaſtici ſuꝑ carbones feruoris ⁊ charitatis pone-
re ⁊ adolere incẽſum deuote orationis.Nã ſicut incen
ſum ſuperiꝰ eleuať.Sic vere oratio feruẽs ⁊ deuota ſu
perius ad deũ ſicut fidelis nũcius tendit vt impetret
qđ optať:q2 ſicut dr̃ Eccľi.xxv.Oratio hũiliãtis ſe nu-
bes penetrabit.⁊ iđ dicebat dđ.Dirigať oratio mea ſi
cut icẽſuz in cõſpectu tuo.figura Apo.viij.Vbi angelo
qui ſtabat iuxta altare aureũ.data ſunt incẽſa multa ⁊
aſcendit fumꝰ aromatũ i cõſpectu dei.Sic vere de thu
ribulo cordis viroꝝ eccleſiaſticoꝝ dꝫ fumꝰ ⁊ incẽſum
deuote orõnis erũpere corã deo.vñ Exo.xxx.dr̃.Poneſ
altare cõtra velũ ⁊ añ arcã coraz ꝓpiciatorio ⁊ adole-
bit incẽſum aarõ ſuꝑ eos ſuaue ⁊ fragrãs.Et.ij.Mac.
iij.dr̃.Mđ ſacerdotes añ altare iactauerũt ſe ⁊ inuoca
bãt de celo dñm.Sic igiť ptꝫ ꝙ eccľiaſtici dñt habere.
Deuotam orationẽ.
Diſcretã affectionẽ
Reſidẽtie firmitatẽ.
Innocẽtie puritatẽ.
Euidẽtie claritatẽ.
Si vis applica hoc quõ ſta
tus eccľie dꝫ eẽ altare ſeu
locus amoris: doloris:ti-
moris ⁊c.ſicut. s.in littera.
C.in fi.vbi notať de altari
cordis.Nota tñ ꝓh dolor ꝙ hodie videť ꝯtrariũ ꝑmiſ-
ſoruꝫ.vbi eñ hodie circa altare.i.in ſtatu eccleſiaſtico
oratio vbi ſctã ⁊ celeſtis affectio:⁊ alia q̃ ꝑmiſi vere vi
deť ꝙ ibidẽ totaliter pereũt:⁊ ꝙ miniſtri altaris ritus
eius in ritũ ſeculi cõuerterũt.figurati.iiij. Reg.xvj.In
achaz impio rege:q̃ vidẽs altare damaſci ad ipſius ſi-
militudinẽ altare in hierľm cõſtruxit ⁊ altare dñi de-
poſito ſuꝑ nouũ ſacrificari mandauit.Damaſcus eñ
ſanguinẽ bibẽs vel ſãguinẽ ꝓpinãs ſanguis potꝰ vel
ſanguinis

Ayuntamiento de Madrid

ſanguinis oſculū ſignat mundū qui in ſuis cūctis cō⸗
ditionibꝰ inuenit̄ ſanguineus ⁊ carnalis.qꝛ reuera al
tare.i.cultꝰ ⁊ ritus iſtius damaſci ſcꝫ mūdi in hierl'm
ideſt i eccleſia trāſfert̄ ⁊ altare dn̄i.i.cultꝰ et ritus di⸗
uinus ibi deponit̄ ⁊ aufert̄:qꝛ ſicut videmꝰ ad oculuꝫ
eccleſiaſtici noſtri mūdi cultū ⁊ mores ſeculares acce
peruut ⁊ ritū eccleſie antiquū moreſqꝫ predeceſſorum
ſuoꝝ viroꝝ ſpūaliū reliquerunt:⁊ ſic altare dn̄i ꝓ alta
ri damaſci dimiſerūt.De quo.ij.Macha.iiij.Sic fa⸗
ctum eſt inquit.vt ſacerdotes iā nō circa altaris offi⸗
cia dediti eſſent:ſed contēpto tēplo ⁊ ſacrificijs.negle
ctis.feſtinarent participes fieri paleſtre ⁊c. Et ſequit̄
ꝙ ipſi cupiebāt participes fieri paleſtre ⁊ patrios ho
nores nihil hn̄tes his ſimiles eſſe cupiebāt quos an⸗
tea hoſtes ⁊ perēptores habuerāt.ſ.ſecularibꝰ.Nō ſic
chariſſimi:ſed circa cultū altaris dn̄i diligentiꝰ inten
damus ritū ⁊ cultū eccleſiaſticū teneamꝰ. ⁊ mores ſe⸗
culariū fugiamꝰ.⁊ ſic dn̄o merito placeamꝰ. Eſa.lvj.
Placebūt mihi ſuꝑ altari meo.qꝛ ꝓhdolor ſtatus mū
danus ⁊ hoim peccator eſt Altare excelſuꝫ per ſuꝑbiā
Diuiſum ꝑ diſcordiā.Pollutū ꝑ luxuriā.Ardēs ꝑ aua
riciā.Occidens per ſeuiciā.Neminē defendēs per cu⸗
ſtodiā.Dico igit̄ ꝙ iſtud eſt altare ſuꝑbie ⁊ elationis.
Ideo dr̄.iiij.Reg.xxiij.ꝙ altare excelſum deſtruxit io⸗
ſias.Itē diſcordie ⁊ diuiſionis.vnde.iij.Reg.Ecce.al⸗
tare ſcindet̄ ⁊ effundet̄:cinis qui in eo eſt. Iteꝫ luxurie
et pollutionis.vnde illud predictū.j.Mach.iiij.Uide
runt altare ꝓphanatū ⁊c.¶ Itē auaricie ⁊ ambitiōis.
vnde.ij.Paral'.ca.xxxiiij.dr̄. ꝙ oſſa ſacerdotū cōbuſta
ſunt in altaribus idoloꝝ.qꝛ.ſ.oſſa.i.cōſtantia ⁊ firmi⸗
tas ſacerdotū dyaboli.i.peccatoꝝ in altari huius mū
di deſtruit̄ ⁊ cremat̄.¶ Itē occiſionis ⁊ iniuſticie.ſicut
Mat.xxiij.dr̄.ꝙ filius barachie fuit occiſus inter tem
plū ⁊ altare.¶ Itē eſt altare nulliꝰ defenſiōis ſeu cu
ſtodie.qꝛ.ſ.nemo ſaluat̄ ibidē.ſicut ptꝫ de ioab: qui fu
giēs in tabernaculum ⁊ tenens cornu altaris occiſus
eſt ſicut dr̄.iij.Reg.ij.ca.Et hec ſufficiūt.

A **Alter.** Idem eſt ꝙ alius.extraneꝰ diuerſus pa⸗
riter ⁊ diuiſus:vel alter idē eſt: ꝙ muta⸗
tus variatus.alteratus ⁊ a ſua priſtina cōditione con
uerſus et alienatus ſiue bona fuerit ſiue mala.⁊ ſi vis
potes notare ꝙ.Alteratur. Penitens cū cōuertitur.
Iuſtus cū peruertit̄.Mundus cū ſubuertit̄. Uita cuꝫ
euertit̄.Diues cū dānatur.Pauper cū ſaluat̄. Cōcor⸗
da ſi vis de oibus. ⁊ ſi non inueneris concordantias.
vide de mutatione.Dicamꝰ igitur breuiter ꝙ duplex
eſt alteratio ſeu mutatio ſcꝫ virtuoſa.et hec eſt quādo
quis alteratur de malo ad bonum.de bono in melius
et de meliori in optimū.⁊ de hoc Luc.ix. Facta eſt ſpēs
eius altera.Alteratio vicioſa ⁊ ſignat hominē de bo⸗
no in malum mutatum ⁊ alteratum.Signat etiaꝫ ho
minem qui non manet vnus per amorem ⁊ charitatē
ſed eſt alter.ideſt diuiſus ⁊ diuerſus per odium ⁊ par⸗
cialitatem:ſicut ſupra dictum eſt.Et ideo de tali alte
ro infra dicetur in.ij.autoritate expoſita.Dicamꝰ igi
tur ꝙ eſt alteratio virtuoſa quam debemus habere.ſi
cut enim videmus ꝙ omnia alterantur et variātur.ſi
cut patet de arboribus: que de ſiccitate alterantur ad
viriditatem.⁊ de animalibus de iuuētute ad ſenectu
tem.de fructibus qui de acerbitate alterantur in ma
turatem.Sic vere nos debemus conuerti ⁊ mutari et
alterari de ſiccitate indeuotionis ad humiditateꝫ de
uotionis ⁊ compaſſionis.de iuuentute indiſcretionis
et immaturitatis ad ſenectutem diſcretionis ⁊ matu
ritatis.de acerbitate inſolentis conditionis ad matu
ritatem honeſte conuerſationis.Et ſic de nobis pote⸗
rit dici illud.j.Regum.x.Inſiliet in te ſpiritus domi⸗
ni ⁊ prophetabis cum eis et mutaberis in virum alte⸗
rum.In quibus verbis oſtenditur qꝺ ſicut in altera⸗
tiōe naturali requiritur cauſa a qua fit alteratio.Mo
dus ſm quē fit permutatio. Finis propter quē fit va⸗
riatio.Sic vere in alteratione ⁊ mutatiōe ſpiritali re⸗
quirit̄.Cā efficiēs.Spūs inqt dn̄i.Modus ꝑficiens.
ꝓphetabis inqt cū eis Finis ſufficiēs.mutaberis in vi
rū alterū.Igit̄ chariſſimi fit cā ſpūs influētia Spūs in
quit inſiliet.Sic modꝰ bonoꝝ aſſiſtētia Cū eis inquit
Sit finis maloꝝ deſiſtētia ſeu ꝟtutis ꝯtinētia.Muta
beris inqt in virū alterū.Dico igit̄ ꝙ ſi volumꝰ alterari
neceſſarius eſt autor efficiēs.Sicut em̄ videmꝰ ꝙ plāte **B**
et vegeta bilia nō alterant̄ niſi cā efficiente mediāte ſꝫ
qn̄ cā ſuperior influit.ſ.ſol in tp̄e veris tūc oia vegeta⸗
bilia alterant̄ reuireſcūt atqꝫ mutant̄.Sꝫ ꝟe hō nō pōt
moralier alterari niſi iſluētia ſolis.i.ſpūſſancti gratia
intrinſecus operet̄.ſꝫ qn̄ ipſe actor ⁊ artifex oīm q̄ oēm
hꝫ virtutē.ſcꝫ ſpūſſanctꝰ ⁊ ꝑ ſue gratie radiū mētē tan⸗
git tūc hoiem totū in alterā ſpēm alterat ⁊ ꝯuertit. qꝛ
ſ.ſicut ſol de arbore ſicca facit floridā.de ſterili fructuo
ſam ſic ſpūſſancti grā de pctōre facit iuſtū ⁊ defectuo⸗
ſum moribus ꝟtuoſuꝫ.⁊ ſic dico ꝙ bn̄ requirit̄ actor ef
ficiēs.ſ.ſpūſſanctus ⁊ grā dei.qꝺ oſtendit cū dr̄ Sap̄.j.
Spūs dn̄i repleuit orbē terrarū.Et iō ſpūſſctūs ꝯꝑat̄
igni qꝛ ſicut videmꝰ ꝙ ignis de ſua ꝟtute actiua ⁊ pur
gatiua ita alterat rudē materiā ⁊ deformē ꝙ in alienaꝫ
ſpēm eā mutat.Sicut patet de cinere vili ⁊ deſpecto.de
quo mediāte igne fit vitrū lucidū atqꝫ clarū. ſicut etiā
ptꝫ de terra vel lapide de quo ꝑ ignis ꝯflagrationē eli⸗
quat̄ metallū.ſ.es vel auruꝫ.Sic vere ignis ſpūſſancti
talis ē virtutis ꝙ qn̄ ꝑ ſuā grām ⁊ ꝑ ſuā influētiā ⁊ ſuo
rū donoꝝ redūdantiā vult agere in perſonā tn̄ lꝫ ſit la⸗
pideus ꝑ duritiā obſtinatiōis.ferreꝰ ꝑ frigiditatē inde
uotiōis.cinereꝰ ꝑ vilitatē ꝯuerſatiōis ipm̄ taliter alte
rat ꝙ i vitrū ⁊ metallū.i.i hoiem ꝑfectū ⁊ ꝟtuoſuꝫ ho
neſtū lucidū ⁊ gratioſuꝫ ipſum ꝯuertit totalr̄ ⁊ ꝯmutat
Sicut apparuit de paulo ⁊ de magdalena.vn̄ Iob.xxviij.
Ferrū de terra tollit̄ ⁊ lapis ſolutus calore i es vertitur
Nam ferrea frigiditas.
Nam terrea infirmitas.
Nam lapidea ſoliditas.
De hoie tollit̄ ⁊ i es.i.in hoiem bonū ⁊ perfectū ꝯuertit̄
qn̄ ignis ſpūſſcti caliditas intriſecus oꝑat̄ ⁊ iō de hoie
ſic alterato habet̄ figura Luc.ix.vbi dr̄.ꝙ Ieſus aſcēdit
in mōtē oliuarū.aſſūpto petro iacobo ⁊ iohāne. ⁊ trāſ⸗
figuratꝰ ē an̄ eos.⁊ facta ē ſpēs vultus eius altera:⁊ ve
ſtitus eius albꝰ refulgēs.qꝛ ꝟe ille qui vult de malo in
bonū de bono in melius ꝟtute ſpūſſancti alterari pri⸗
mo dꝫ aſcendere in montē paradiſi ꝑ affectionē.mōteꝫ
dico oliuarū per ꝯpaſſionē.habere ſecū petrū ⁊ iacobū
i.bonorū ſocietatē ⁊ ꝯiunctionē:vel petrū qui interpre
tatur agnoſcēs.i.ſui peccati cōſiderationē ⁊ iacobum
qui interpretat̄ ſupplantās feſtinantē.i.ꝓprie carnis
que nō q̄rit niſi feſtinā macerationē ⁊ iohannē in quo
eſt gratia.i.grām ⁊ deuotionē.⁊ ſic fiet ſpēs eiꝰ altera ꝑ
conuerſionē ⁊ mutationē.⁊ veſtitus eius albus ⁊ reful
gens per honeſtā cōuerſationē.Requirit̄ igit̄ in tali al
teratiōe actor efficiēs ſpūs domini Ad qꝺ facit Greg.
ſuper Ezec.dicēs.ꝙ ſpūſſanctus fecit mirabiles muta
tiones in ſanctis hominibꝰ Implet enim puerū cytha
redā ⁊ facit pſalmiſtā Iuuenē ⁊ iudicē ſeuū facit Implet
amos paſtorē ⁊ facit prophetā.Implet petrum piſcato
rē ⁊ facit apl'orū principē.Implet paulū ꝑſecutorē ⁊ fa⸗
cit predicatorē Implet Matheū publicanū ⁊ facit euā
geliſtā.Quaꝫ igit̄ inſani ſumus qui hūc ſpm̄ nō q̄rimꝰ
qꝺ eſt contra multos qui iſto autore mediante iſto ſpū
mouēte ⁊ inſpirāte iſto igne calefaciēte.iſto radio inflā
māte ⁊ illuſtrāte nō mutant̄ nec in meliꝰ alterant̄. ſed
potius ꝓpter ipſiꝰ defectū in deterius ꝯuertunt̄ Sicut
vino in qꝺ dū calor exterior ⁊ innaturalis agit ipm̄ al⸗
terat ⁊ alterādo corrūpit et in acetū variat ⁊ ꝯuertit ita
ꝙ illa eadē ſubſtātia q̄ prius erat calida ⁊ humida.ſ.vi
nū efficitur frigida ⁊ ſicca.ſ.acetum Sic ꝓ certo chariſ
ſimi ſunt multi qui calorē ſpūſſancti nolunt in ſuis cor
dibus agere immo calori innaturali ⁊ exteriori.i.ardori
auaricie ⁊ inflammationi exterioris ꝓſperitatis talit̄
ſe exponunt ꝙ ipſi in alienam ſpeciem alterātur.quia
de vino fiunt acetum.de bono fiunt malum . Nam ſi
prius erant calidi per charitatis feruorem.humidi ꝑ

Ayuntamiento de Madrid

pietatis dulcorem. ipſi efficiunt frigidi. ꝑ indeuotionis algorē. ⁊ ſicci ꝑ in ꝯpaſſionis duriciā ⁊ ſtridorē. Et ideo de peregrino calore dr̄ Judith. viij. de Manaſſe viro iudith ꝙ cū ſtaret circa alligantes manipulos in agro cecidit eſtus ſup caput ei⁹ ⁊ mortu⁹ eſt: q: vere q̄ſi eſtus innaturalis. i. ardor cupiditatis ⁊ ꝓſperitatis cadit ſup illos q̄ circa manipulos. i. circa diuitias tp̄ales in agro hui⁹ mūdi vacāt: facit eos per diuerſa pctā deficere atq₃ mori. Nō ſic chariſſimi: nō. ſit ergo in nobis calor corruptiu⁹. ſ₃ ignis ſpūſcti purgatiu⁹ et alteratiu⁹: q: vere iſte ē i alteratiōe morali. Actor efficiēs. Spūs inq̄t dn̄i. Ezech. xxxvij. Jngreſſus eſt i ca
C ſpūs dn̄i ⁊ vixit. ¶ Scđo req̄rit. ꝙ ſit modus ꝑficiens et iſte modus oñdit cū dr̄. ꝓphetabis cū eis. i. cū alijs prophetis: ꝑ qđ dat intelligi ꝙ ſi volum⁹ moraliter alterari neceſſe ē ꝙ ſim⁹ cū ꝓphetis. i. cū bonis ꝑſonis prouidis ⁊ diſcretis bonā ſocietatē ſectādo. Itē neceſſe eſt ꝙ ꝓphetem⁹. i. ꝙ de occultis ⁊ ignotis cogitem⁹ de morte: de iudicio: de paradiſo: de inferno ꝑ cōſiderationē ſepi⁹ recolēdo. Eſt igit ad hoc neceſſaria occultoꝝ conſideratio. Prophetabis inq̄t. ꝑfectoꝝ conglutinatio. Cū eis inquit. Eſt dico neceſſaria cōſideratio rerū occultarū ꝓphetabis. Sicut eīm cogitatio et fortis imaginatio alterat hoīem corporaliter. ſicut Eccli. xxx. Ante tp̄s ſenectā adducet cogitat⁹. Sic vere fortis imaginatio ⁊ cogitatio futuroꝝ facit hoīem alteratū moraliter ⁊ mutatū: iō dr̄ i ps̄. Cogitaui dies antiquos ⁊ annos eternos in mēte habui. Et iō videt ꝙ talis ꝓphetia. i. talis occultoꝝ ꝓuiſio ſilis eſt cuidā lapidi q̄ dr̄ magnes q̄ ſi puluerizat⁹ in quattuor angulis domus ſup carbones ponit: ita cōmouet ⁊ alterat cerebrū ⁊ imaginatiuā ꝙ tota dom⁹ in qua eſt videt ibi exiſtēib⁹ cadere ⁊ perire vt dicit Iſi. Sic vere chariſſimi. magnes. i. virt⁹ cōſideratiōis ⁊ cogitatio futuroꝝ. ſi ſup quattuor angulos dom⁹. i. quattuor affectiones cordis nr̄i ſupponit: ⁊ maxime ſi puluerizat⁹ fuerit ꝑ nr̄e mortis ⁊ pulueriȝatiōis meditationē. Si etiā carbones deſolatorij. i. cōſideratio ignis infernalis ſibi adiūctus fuerit ꝑ tormentoꝝ infernaliū recogitationē: tūc cerebrū imagiatio nr̄a taliter ꝑ timorē alterabit ꝙ tota dom⁹ in qua ſum⁹. i. tota mūdi ꝓſperitas nobis videt fragilis ⁊ defectuoſa. vana fluribilis ⁊ riuuloſa: ⁊ ſic de nobis xp̄s pōt dici illud Job. vj. Hic eſt verus ꝓpheta q̄ vēturus eſt in mūdū. Nō eſt ꝯtra multos q̄ nihil ꝓphetāt nec ꝓuidēt de futuris: vel de dei abſcōditis ⁊ ſecretis. dicētes illud Amos. vij. Nō ſum ꝓpheta nec filius ꝓphete. Nō ſic chariſſimi. ſ₃ ſit in nobis futuroꝝ cogitatio. Itē ſit i nobis ꝑfectoꝝ cōbinatio. Cū eis. i. cū viris ꝑfectis bonis ⁊ iuſtis. Mercurius eīm talis eſt cōditionis: ꝙ planetis q̄bus cōiūgitur faciliter ſe cōformat ita ꝙ beniuolis beniuolus ⁊ maliuolis maliuol⁹ inuenit. vt dicit Marci. ⁊ Tho. Sic vere chariſſimi eſt de hoīe. q: ſm̄ qualitates ꝑſonarū q̄bus adiūgit ⁊ aſſociat faciliter alterat ſiue boni fuerint ſiue mali: q: cū bonis bonus ⁊ cū malis efficit malus. Et iō ad bonā alterationē habēdā neceſſe eſt ꝙ cū bonis ⁊ ꝑfectis ꝑſonis aſſociemur ⁊ adiungamur. cū eis inq̄t. vn̄ Prouer. xiij. Qui cū ſapientibus gradit ſapiēs erit. iuxta illud Sen. ep̄la. vij. Quātū potes cū his verſare q̄ te meliorē facturi ſunt: illos tecū admitte quos tu potes facere meliores. vn̄ etiā idem Sene. ep̄la. iiij. dicit. Plus tibi viua vox ⁊ cōuictus ꝙ oratio ꝓderit in rē p̄ntē venias operib⁹. hoīes eīm amplius oculis ꝙ aurib⁹ credūt. ⁊ hoc q: longū iter eſt ꝑ precepta breue ⁊ efficax ꝑ exēpla. ⁊ exemplificat de zenone ſocrate ⁊ epycuro quoꝝ ſocietas ⁊ preſentia plus profecit diſcipulis ꝙ doctrina: cum eis quia cū cunctibus ibāt ⁊ cum ſtantibus ſtabāt. vt Ezech. j. dr̄. de ſanctis animalibus. vnde ad Gal. vj. Alter alterius onera portate vnde de bono amico dicit Sen̄. Eſt eīm is q̄ eſt quaſi alter idem. ſic igit patet ꝙ requiritur cōfectorum cōbinatio occultoꝝ meditatio. ⁊ iſte eſt modus ꝑ
D ficiens. Prophetabis inq̄t cū eis. ¶ Tertio dico. ꝙ ad moralē alterationē ⁊ conuerſionē requirit finis ſufficiens. Mutaberis inquit in virū alterū: q: ſ. finis conuerſionis ⁊ alterationis noſtre d₃ eſſe vt poſſimus viri alteri fieri. i. excellentes ⁊ perfecti a cōi conuerſatiōe alioꝝ. ꝑ vite eminentiā alteri etiā ⁊ alieni: ſiles corallo qui i mari rubro exn̄s eſt lignū. ſ. radix molis flexibilis ⁊ tenella. ſed q̄ſi de aqua extrahit ita variat et alteratur ꝙ in lapidē cōmutat vt dicit Iſid. Sic vere chariſſimi. ꝙuis hō exn̄s in mari rubro. i. in mūdo ſub rubris aquis mundane carnalitatis ⁊ ꝓſperitatis. ſit ligneus ⁊ imperfect⁹ mollis fragilis et defectuoſus. q̄ſi tn̄ ab iſtis aquis ꝑ dei inſpirationē interius ⁊ per fortem tribulationē exterius extrahit taliter aliquotiens alteratur: ꝙ in corallū. i. in lapidē precioſum. i. in virū perfectū ⁊ virtuoſum forte lapideū vigoroſum charitatiuū rubeū viſceroſum totaliter cōmutatur: ita ꝙ recte efficitur alter homo. Mutaberis inquit in virum alterum. vn̄ Apo. xiiij. Uidi alterū angelum volantē ꝑ mediū celi. vbi oſtēditur ꝙ in nobis d₃ eſſe Euidentie claritas. Uidi. Excellentie bonitas: alterū. Innocētie puritas. angelum. Celſitudinis leuitas. volantē. Rectitudinis equitas. per medium celi. Et ſic erimus alterati ⁊ mutati Per finē ſufficientem. Per modū proficientē. Per cauſam efficiētem. ¶ Item ſi vis in malo
ſignificato. dic ꝙ ſicut ſupra dictū eſt. Peccator dr̄ alter q̄ nō eſt idē per amicitiam. immo eſt alter ꝑ diuiſionē et diſcordiā: Nō eſt illud qđ eſſe videtur ꝑ exiſtētie veritatē. immo alter ꝑ hypocriſis fictiā ⁊ falſitatem. Nō eſt idē per ꝑſeuerantiā ⁊ permanentiā. ſed potius alter ⁊ alteratus per mutabilē inconſtantiā. De conditionibus igitur talium malorum alterorum vel in malo alteratorum poſſum notare ꝙ iſti E

Inquinātur luxurioſe.	Iſti dico luxurioſe fedātur.
Sublimātur ambitioſe.	Unde Job. xxxi. Scortū ſit
Jocundātur ludibrioſe.	alterius vxor mea: Item am
Federantur malicioſe.	bitioſe ditantur ſeu promo
Perturbātur ſeditioſe.	uentur. ps̄. Epatū eius acci
Eleuātur preſumptuoſe	piat alter: Item ludibrioſe
Refutātur ignominioſe.	letantur. Eſa. xxxiij. Piloſi

clamabunt alter ad alterū: Item malicioſe ligantur ſeu federātur Eſa. xxxiiij. ibi. Cōgregati ſunt milui alter ad alterum: Itē ſeditioſe turbātur. vn̄ vaccis pinguibus ſamarie dr̄ Amos. iiij. Exibitis altera cōtra alterā: Itē preſumptuoſe inflātur. vn̄. j. Cor. iiij. Un⁹ aduerſus alterū: Item finaliter a deo ignominioſe fugantur ⁊ refutātur. vn̄ Luce. xvij. dr̄ ꝙ vnus aſſumetur ⁊ alter relinquetur. ¶ Sed ſi vis adhuc nota. ꝙ alter pōt F
ſignificare in malo hoīem alteratū et mutatū a bona cōuerſatione. hoīem etiā diuerſum ⁊ diuiſum a charitate. idētitate ⁊ vnione: et per ſingularitatē ſeparatum ab alioꝝ cōi vita ⁊ cōditione. ⁊ ſic accipiendo alter nihil eſt aliud ꝙ peccator. ⁊ ideo de talib⁹ alteris vel alteratis pōt exponi illud Eſa. xxxiiij. ibi. Cōgregati ſunt milui alter ad alterum: ibi dico. ſ. in mundo. iudicio et inferno. q: ibi milui. i. queruloſi pctōres alter ad alterum ſimul et pariter congregabuntur ⁊ damnabūtur. In quibus verbis oſtenduntur quatuor que reddunt hominem a deo alterum ⁊ diuiſum. videl₃. Societas illicita. Cōgregati ſunt: Anxietas elicita: milui: Singularitas diuerſa. alter. Mutabilitas peruerſa. alterum. Eſt igitur in peccatoribus illicita ſocietas: congregati ſunt qui ſ. mali et peruerſi ita ſunt hodie combinati et coniuncti aduerſus iuſtos et bonos: Eſt enim inter lupos talis ſocietas: ꝙ quando vnus inuenit bouem vel aſinum deuiatum. ſi videt ꝙ contra eum non poteſt preualere. ſtatim incipit vlulare et alios conuocare: Omnes autem alij propinqui vlulatū eius audientes ſtatim congregantur: ⁊ ſic omnes inuicem contra predictum animal prelantur. ſicut pluries et in pluribus eſt expertum. Reuera chariſſimi. ſic faciunt hodie multi tam in ſeculo ꝙ in clauſtro. qui ſi vnus malus vel lupinus vult aliquem bouē vel aſinū. i. aliquē ſimplicem prelatum ſocium vel vicinum inuadere: ne

Ayuntamiento de Madrid

forte ipſuȝ contingat ſuccumbere: ſtatiȝ vlulat alios ſocios malos et lupinos ad ſe cõuertendo conſpirationes faciendo. dona et munera promittendo qui re uera ſtatim ad eum conuocantur et congregantur. q.d. mali ſemper conſueuerunt malos iuuare et ad eoruȝ negocia intereſſe et ſe ad eos congregare. Luce. xvij. Ubicunqȝ fuerit corpus illuc congregabũtur et aquile. et ſic inuicem ſociati contra alios preliantur. Iſta combinatio ſumme apparet in diuitibus. balliuis et aduocatis qui vt communiter vnus pro altero cõtra omnes alios ſe opponunt. Nee. xij. Congregati ſunt vt pugnarent cõtra iheruſalem. Figura. j. Reg. xxviij Congregauerunt philiſtijm agmina ſua. et preparauerũt ſe ad bellum contra iſrael. ꝛ ideo de talibus malis poteſt intelligi illud Amos. iiij. Exibitis altera cõtra alteram loquitur vaccis pinguibus montis ſamarie. i. mundi diuitibus et pinguibus a deo alteratis q̃ contra alteros. i. contra pauperes. i. bonos exeunt ad belladuȝ. Sic igitur patet ꝙ in iſtis malis alteris eſt ſocietas illicita. Secundo dico ꝙ iſti ſunt a deo alteri. quia in eis ē anxietas elicita. Milui inquit. Sicut enim miluus elicit anxietatem crudelitatis et rapacitatis erga pullos ĩnocẽtes: eiſqȝ mirabiliter inimicatꝰ eorũ mqȝ carne et ſanguine ſatiatur. Sic vere mundi raptores vſurarij ꝛ auari ſemꝑ eliciũt fabricãt ꝛ conficiunt anxietatẽ pulloꝝ. i. innocentiũ ſimpliciũ et pauperũ vicinoꝝ ipſoſqȝ nõ ceſſant accuſationibꝰ infeſtare. vexatiõibus anxiare. exactionibꝰ tribulare rapinis vſuris ꝛ fraudibꝰ ipos carne ꝛ ſanguine. i. ſua tẽporali ſubſtantia ſpoliare. Iſti ꝛ dicuntꝰ milui q2 ſm Iſi. dicũtꝰ quaſi molliter volantes: q2. ſ. tales molliter ꝛ ſuauiter viuunt in bonis ꝛ rapinis pulloꝝ vicinoꝝ ꝛ per ea volãt hodie ꝛ extolluntꝰ ad altas ſeculi dignitates. Zach. v. Habebãt alas quaſi alas milui. Et de pauperibus dicitꝰ illud ps. Epatuȝ eius accipiat alter: q2 vere chariſſimi tales alteri peccatores accipiũt hodie ꝛ rapiũt epatus. i. domos ꝛ poſſeſſiones pauperũ vicinoꝝ. Si vis pone hic figurã de mulieribꝰ q̃ habebãt alas milui q̃ portabant amphorã. ſ. in qua erat incluſa impietas ꝛc. vide infra. Sunt igitꝰ iſti alteri ꝑpter illicitam ſocietatẽ. ¶ Item ꝑpter elicitã anxietatẽ. Sed adhuc tertio dico: ꝙ iſti dicuntꝰ alteri: q2 in eis eſt diuerſa ſingularitas. Alteri inquit q2. ſ. mali nolũt eẽ idẽ cũ alijs per cõcordẽ cõitatẽ: immo volunt eſſe alteri et diuerſi per partialẽ ſingularitatẽ. ꝛ cetera ꝓſequere ſicut ſupra de alio in primo mẽbro prime autoritatis diuiſe. Et compara tales ſquille ſicut ibi. tales alteros non amat deꝰ: immo ṽo ipſe amat illos qui ꝑ amiciciã cõmunitatẽ ꝛ charitatẽ volũt cũ alijs eſſe vnũ cũ eni ipſe ſit vnus id diligit vnitatẽ. Luce. xvij. Unꝰ aſſumetꝰ alter relinquetꝰ. ſ. a deo. Eſt igitꝰ in talibꝰ diuerſa ſingularitas. Alter. Quarto dico ꝙ eſt in eis diuerſa mutabilitas alterũ. q2. ſ. iſti alterantꝰ ꝛ mutantꝰ de bono in malum ꝛ de malo in peius. Siles hyene q̃. eſt beſtia q̃ alteratꝰ qñqȝ ꝛ mutatꝰ ꝙtũ ad ſexum: q2. ſ. aliqñ eſt maſculus alio tꝑe eſt femella. vt dicit Plinꝰ. Sic vere mali non perſeuerãt ſȝ qñqȝ hñt ſexũ maſculinũ. i. perfectionem ꝛ virtutẽ ibi ꝑ certo nõ ꝑſeuerant. q2 ſtatim ꝑ dyaboli. mundi ꝛ carnis ſuggeſtionẽ taliter alterantꝰ: ꝙ in ſexum femininũ. i. in perſonas molles flexibiles defectibiles imꝑfectas cõmutantꝰ ꝛ cõuertuntꝰ. Et ideo de talibꝰ alteris ꝛ alteratis põt dici illud Luc. ix. Facta eſt ſpẽs eius altera. Tales abominatꝰ deus. j. Cor. iiij. Unus aduerſus alterũ inflatur. Ille vere qui eſt vnus per eſſentiã. ſ. deꝰ. inflatꝰ. i. indignatꝰ per diſplicentiam aduerſus alterũ. i. aduerſus taliũ alterabilẽ inconſtantiam. Eſt igitur chariſſimi in talibꝰ mutabilitas peruerſa ſingularitas diuerſa anxietas elicita: ſocietas illicita. ꝛ ideo ſunt alteri ꝛc. ſufficit.

A **Alterutrũ.** Nota ꝙ iſtud aduerbiũ alterutrũ ſemꝑ ſignificat ſocietatẽ ſiue bona fuerit ſiue mala: ꝛ ideo nota in bono ꝙ nos debemus. Alterutrum.

Diligere.	Igitꝰ chariſſimi alterutrũ diligamus
Deplãgere.	firma charitate. vñ. j. Ioh. iiij. Creda-
Extergere.	mus in noĩe ieſu xp̃i ꝛ diligamus al-
Detergere.	terutrũ. ¶ Itẽ alterutrũ deplãgamꝰ
Attigere.	ſupple cõpatiendo dulci pietate. Uñ
Non ledere.	de ionatha ꝛ dauid dr. j Regũ. xx. ꝙ

oſculãtes ſe alterutrũ fleuerunt. ¶ Itẽ alterutrũ attingamus ſemꝑ cõiunctim ꝛ cõcorditer viuendo in bona ſocietate. figurati in cherubin de q̃bus dr. iij. Regũ. vj. ala vnꝰ alterũ attingebat: ideo dr Iac. iiij. Nolite detrahere alterutrum ꝛ nolite ingemiſcere fratres in alterutrũ. q. d. viuatis cõcorditer ꝛ pacifice. ¶ Itẽ alterutrũ detegamꝰ ſupple peccata noſtra ꝑ cõfeſſionẽ nuda veritate. Iac. v. Cõfitemini alterutruȝ pctã eſtra. ¶ Itẽ alterutrũ extergamꝰ ꝛ abluamus munda puritate ꝛ correctionis ſecuritate. Uñ Ioh. xiij. Et vos debetis alter alterꝰ lauare pedes. ¶ Itẽ alterutrũ nõ ledamus grata bonitate. Act. vij. Fratres eſtis vt quid nocetis alterutrũ. Nã eni mali nõ ſic alterutrũ ſe hñt: nõ eni ſunt alterutrũ ꝑ cõcordiã iuncti: immo potiꝰ ꝑ inuidiã odium ꝛ maliciã ſunt diſiuncti. Geñ. xiij. Diuiſi ſunt alterutrũ frater a fratre ſuo. dic ſicut ſupra in precedẽti i ſi. qũo mali ſũt alterutrũ litigioſi libidinoſi ꝛc.

Altrinſecus. Nota ꝙ ſicut alterutrum ſignat cõiũctionẽ ꝛ ſocietatem Sic altrinſecus ſignat diuerſitatẽ ꝛ diſparitatẽ: Illa eni dicuntꝰ eſſe altrinſecus. quoꝝ vnũ eſt in vna parte. aliud in alia. ꝛ ideo expone ſm materiã in bono vel in malo: quia pauce ſunt autoritates ꝛc.

Alternus. Alternatim idẽ eſt ꝙ viciſſim. Et nota ꝙ alternatio ꝑfectoꝝ qui alternatim de actiua ad cõtẽplatiuã alternatim cõuertuntur: ꝛ ecõuerſo. Item pctõꝝ qui alternatim nũc in vno nunc in alio vicio exercitantꝰ. Item dãnatoꝝ qui alternatim de vno tormento ad aliud detrahuntꝰ. Et de aquis niuiũ ad calorẽ nimiuȝ deducuntꝰ. Beatoꝝ qui nunc deitatẽ nunc humanitatẽ cõtemplãtur. Et cetera nõ ꝓſequor: q2 nulle ſunt autoritates. vide de viciſſim. Et infra appropinquare A. manere. C. A

Altitudo. Nota ꝙ altitudo in ſcriptura qñqȝ ſumitꝰ pro ꝓfunditate inferiori qñqȝ ṽo ꝛ cõiter pro ſublimitate ſuperiori: ꝙ aũt ſignificet profunditatem dr Mar. iiij. ꝙ ſemen aruit: q2 non habebat altitudinem terre: ꝙ vero ſignat ſublimitatẽ ptȝ Eccli. j. vbi dr. Altitudinẽ celi ꝛ latitudinẽ terre q̃s dimenſus eſt. ¶ Primo igitur dico ꝙ in ſcriptura inuenitur multiplex altitudo ꝓfunda. Eſt eni altitudo idẽſt ꝓfunditas. Diuine ꝓuidentie: cuncta diſponentis. Mundane opulentie: mentes ſeducentis. Inferni peſtilentie cũcta ſuſtinẽtis. Humilis ſubſiſtẽtie cũcta ſufferentis. Stabilis ꝑmanẽtie diu ꝑſiſtentis. Fallacis fraudulentie ſeu malicie omnibus nocẽtis. De profunditate diuine prouidentie. dr. Rom. xj. O altitudo diuitiarum ſapientie ꝛ ſcientie dei ꝙ incomprehenſibilia ſunt iudicia eius ꝛ inueſtigabiles vie eius. De profunditate ṽo mundane proſperitatis dr in ps Ueni in altitudinem maris ꝛ tempeſtas dimerſit me. ꝛ illud. Ab altitudine diei timebo. De ꝓfunditate ṽo inferni dr Sap. x. Ab altitudine inferoꝝ eduxit illos. De profunditate ṽo humilitatis dr Luc. v. Duc in altum ꝛ laxate rhetia in capturaȝ. De profunditate aũt ſtabilis perſeuerantie dr Sap. iiij. Spuria vitulamina non dabunt radices altas. De profunditate aũt fraudulentie ꝛ malicie dr illud Apoc. ij. Non cognouerũt altitudinem ſathane. Omnibus eni iſtis modis accipitur altitudo pro ꝓfunditate. ¶ Sed adhuc dico: ꝙ accipitꝰ ꝓ ſublimitate. ꝛ ſic dico ꝙ multipliciter diſtin B
guitur in ſcriptura. Eſt enim.

Eterna.	Eterna nihil aliud eſt: ꝙ celſitudo
Temporalis	ſeu dignitas glorie. Et de hoc põt in
Spũalis.	telligi hoc qd dicitꝰ Eccli. xxiiij. In ꝑ

ſona anime beate. ego in altiſſimis habito. Spũalis et hec eſt duplex. ſ. bona. Et hec eſt contẽplatio. de qua

Ayuntamiento de Madrid

in pſ.Altiſſimū poſuiſti refugiū tuū.Mala.et hec ni-
hil altū eſt ꝙ ſupbia vel elatio De qua Eſa.x.Uiſitabo
ſup gloriā altitudinis oculoꝝ aſſur.¶ Itē ē altitudo
tēporalis ⁊ hec ē duplex bona.ſ.⁊ mala Bona ē plátio
nis eminētia.De qua Apo.xxj.dr.ꝙ ciuitas ſancta ha
bebat murū magnū ⁊ altū.i.ſtatū ſuperbū ⁊ excelſum
Mala.⁊ hec eſt nihil aliud ꝙ terrene ptātis ⁊ ꝓſperi-
tatis excellētie ⁊ indebite ꝓmotiōis euidētia.⁊ de hoc
Luc.xv.qd hoib⁹ altū eſt abhominatio eſt apd deū.Di
ſtinguam⁹ergo breuiter ꝙ eſt.Altitudo ꝯtemplatiōis
Altitudo dñatiōis.Altitudo plátiōis Altitudo mēta-
lis ſupbie ⁊ elatiōis.Altitudo virtualis excellētie ⁊ per
fectiōis.Altitudo eterne beatitudinis ⁊ ꝓmotiōis.Eſt
igit altitudo ꝯtēplatiōis.quo.ſ.homo eleuat ſe ab iſtis
inferiorib⁹ ipa vilipendēdo ⁊ cor ſuū trāſportat ad alti
tudinē rerū eternarū.ſ.ea ſpeculādo.cōſiderādo ⁊ affe
ctādo Sicut eñ videm⁹ ꝙ ſtelle ⁊ luminaria nō infe-
ri⁹ in terra ſunt locata ſed ſuperi⁹ in altitudine firma-
menti Sic vere chariſſimi. ſi nos volumus eē lumina
ria mundi.i.viri pfecti lucidi ⁊ honeſti.ſapiētes clari ⁊
diſcreti.nos nō debem⁹ hic in terra ſituari vel colloca-
ri p affectionē ſꝫ ſurſum in firmamēto celi per celeſtiuꝫ
cōtemplationē vt ſic quilibet poſſit dicere illud Apoc.
xxj.Suſtulit me in ſpū in mōtē mag.⁊ al.⁊ oñdit mihi
ciui.ſctām hieruſalē.Ecce igit in ꝟbis iſtis quatuor q̄
facit homo qui vult aſcēdere loca alta: ſm q̄ quadru-
plex altitudo moralis dꝫ in hoie reperiri homo eñ qui
ad alta cōſcēdit.Ab infimis ſegregat Suſtulit me In
intimis roborat .n ſpū.Superius eleuatur.montē.Ul
terius ſpeculat:qr ſcꝫ vndiqꝫ pōt reſpicere ⁊ videre:Jō
dicit.Oſtēdit mihi ciuitatē. Et ecce in iſta autoritate
oñdit ꝙ hō ſm iſta quatuor pōt quadrupliciter inalta
ri:Efficit eñ alt⁹ moraliter ⁊ tpaliter et eternaliter p
dignitatē promotionē tēporalē et eternā per quatuor
que ad hoc requirūtur.vcꝫ.Per terrenoꝝ deteſtationē
Suſtulit me.Per internoꝝ roborationeꝫ.in ſpū.Per
C meritoꝝ cumulationē.in mo.al.⁊ ma:Per eternorum
contemplationē.Et oñdit mihi ſanctā ciuitatē hierſm
Sit igitur in nobis terrenoꝝ deteſtatio.Suſtulit inqt
quia.ſ.a terra.i.a terrenis debemus eſſe ſublati ⁊ elati
per eoꝝ deteſtationē ⁊ cōtemptū ⁊ abhominationem
Sicut eñ videm⁹ ꝙ hō nō pōt ſuperius aſcendere niſi
prius ab infimis ſe ſubtrahat.⁊ elonget Sic vere ſi ad
gradū perfectiōis volumus aſcēdere ⁊ ſi apud deū volu
mus eſſe alti vel etiā ad altitudinē ꝓmotionis tā tēpo
ralis ꝙ eterne neceſſe eſt per voluntariā paupertatē ab
affectu iſtoꝝ interioꝝ bonoꝝ diſiungamur ⁊ diuida
mur ⁊ ſeparemur ipa.ſ.vilipēdēdo ⁊ quaſi pro nihilo re
putādo homo eñ tanto eſt altior ꝙto plura ponit ſub
pedib⁹ eius.ē igit apd deū altiſſimi⁹ mūd⁹ p ꝯtēptū ſub
pedibus ei⁹ ponendus:Et reuera tales fuerunt phi et
ſancti qui alta ⁊ ardua queſierunt ⁊ fortunā et caduca
bona ſub pedia⁹ calcauerūt figurati Apoc.xij.vbi dicit
ꝙ celeſtis mulier erat amicta ſole ⁊ luna ſub pedib⁹ ei⁹
luna dico.i.variabilis ⁊ defectibilis mund⁹ Ideo de ta
li altitudine paupertatis poteſt intelligi illud.ij. Cori.
viij.Altiſſima pauptas eoꝝ abūdauit in diuitias ſim
plicitatis:Res eñ leues nūꝙ inferi⁹ morant niſi vio
lenter ibidē detineant:Jō videm⁹ de aquila que ē auis
leuiſſima ꝙ ad inferiora nō deſcēdit niſi victus neceſſi
tate cogente.Ideo accepta preda ſua ſtatim ab inferio
ribus ſe elongat ⁊ ſurſū in rupibus altis vbi habitat ſe
tranſportat.vt dicit Greg.in moral:Sic vere illi q̄ ſunt
leues puri boni.ſ.⁊ perfecti ⁊ ad modum aquile claritа
te diſcretionis ſunt dotati nūꝙ debent in infimis ⁊ ter
renis per deſideriuꝫ commorari.quinimmo ſi cōtingit
qñqꝫ eos ꝓpter hñanā neceſſitatē ad iferiora mūdi ne
gocia deſcēdere.ſtati p certo finito ⁊ ꝯpleto negocio de
bēt ſe ab iſtis iferiorib⁹ abſentare.⁊ ipa p affectū ⁊ deſi
deriū dimittere ⁊ ſurſuꝫ ad rupē paradiſi per ꝯtēpla-
tionē ⁊ altitudinē ꝟtutū et meritoꝝ p pfectionē debēt
ꝙcito poterunt euolare.Job.xxxix.Eleuabitur aquila
et in arduis ponet nidum ſuum quod oſtenditur cum
dicitur.Suſtulit me.figura Danie.vij.vbi dr.ꝙ ipſe vi
dit vnam beſtiam que habebat alas ſicut aqla.Et dr
ibi.ꝙ iſta beſtia ſublata eſt de terra ⁊ ſuper pedes qua
ſi homo ſtetit ⁊ cor eius datum eſt ei. Reuera tales be
ſtie debemus eſſe: quia vere ale noſtre.i.deſt deſideria
et affectus debent eſſe aquiline.i.ſpiritales et virtuo-
ſe:⁊ ſic nos erimus ſublati de terra p contēptum ter-
rene proſperitatis. Stabimus ſuper pedes noſtros p
virtutē ſtabilitatis. Cor noſtrū dabitur nobis p aſpe-
ctum ſagacitatis.qr.ſ.diſcrete ⁊ ſagaciter cogitare po
terimus de futuris. Et iſta omnia ſunt cōtra multos
qui pro certo nō deteſtātur terreſtria ſed celeſtia:non
inferiora ſꝫ ſuperiora:nō temporalia ſed eternalia:nō
ſe ſeparant a mundanis per voluntariā paupertatem
ſed in eis totaliter ſe inuoluunt p nephariā cupidita
tem:⁊ ideo iſti nō ſunt alti: immo dici pñt infimi ⁊ de
preſſi.Eſa.ij.Et incuruabit altitudo viroꝝ.Nō ſic cha
riſſimi: ſed ſit in nobis terrenoꝝ deteſtatio. Suſtulit
me inquit.vnde Eſa.lviij. Si abſtuleris de medio tui
cathenaꝫ ⁊c.Suſtollam te ſuper altitudinē terre ⁊ ci-
babo te hereditate iacob.¶ Scdo dico ꝙ ſi volumus D
ſpūaliter eſſe alti debet eſſe in nobis internoꝝ robo-
ratio.In ſpiritu inquit.Sicut enim homo qui intern⁹
habet ſpiritū forteꝫ ⁊ virtutem naturalē robuſtā:aſcē
dit facilius in celū.i.in altum.Sic ſi interius in cōſciē
tia habuerimus fortitudinē ſpirit⁹ roborantis facili⁹
aſcendamus ad altitudinem ſpiritualē.ſ.ad altitudi-
nem perfectionis.promotionis et eterne cōſolationis.
In ſpiritu inquit.Et de tali altitudine dicitur Ezech.
xj.Eleuauit me ſpiritus ⁊ introduxit me ad portā do-
mus dñi.Iſta aūt eſt altitudo affectionis. Nam ſicut
ſcintilla igne inflāmata ſurſuꝫ eleuat:ſic vere affectio
virtute ignis ſancti ſpūs accenſa hec inferiora deſerit ⁊
ſurſum ad alta bona celeſtia ſe deſideranda ⁊ affectā-
da erigit:⁊ ad perfectionis altitudinem ſe cōuertit.et
de tali altitudine dicit Ezech.j.Statura quoqꝫ ⁊ alti-
tudo erat in rotis.vbi oſtendit ꝙ talis affectio habet
Perſeuerantem durationem.Statura.Promotionē
remuerantem.altitudo.Subiectionem obedientem.
Rotis.que.ſ.faciliter vertunt.Et iſtud eſt contra mul
tos quoꝝ affectio nō eſt igne ſancti ſpūs inflāmata.
ſed per diuerſa peccata ipo dānabiliter eſt priuata.Et
iſti non aſcendūt per affectionem ſuperius.ſed deſcē-
dunt per auariciam ⁊ ambitionem inferius.Nā ſicut
ſcintilla extincta non alte aſendit.ſed ab alto ad terrā
deſcēdit. Sic affectio in qua ignis ſpiritusſancti eſt ex
tinctus non aſcēdit ſuperius alta ⁊ celeſtia deſideran
do:ſed deſcendit inferius terreſtria p auariciā affectā
do.Nō ſic ſed habeamus interius ſpiritū roborantē.
vt ſic de nobis dicatur illud Sap.iij. Fulgebunt iuſti
⁊ tanꝙ ſcintille in arundineto diſcurrent:vbi oſtendi
tur ꝙ nos debemus habere.Apparentie pulchritudi-
nem.Fulgebunt.Conſciētie rectitudinem.iuſti.Audi
entie promptitudinem.diſcurrēt. Sit igitur in nobis E
internorum roboratio ſeu inſpiratio. Spiritu inquit.
¶ Tertio ſi volum⁹ eē alti ſit i nobis meritoꝝ cumu-
latio:i mōtē altū ⁊ magnū.Sicut eñ res multe ſimul
aggregate faciūt magnū cumulū ſeu altū.ſic virtutes
et merita i hoie aggregata faciūt p eminētiā ſctitatis
⁊ pfectiōis.altū ſublimē ⁊ ab alijs diſtinctū per elōgā
tiā ⁊ diſiūctū.qd oñdit cū dr.Mōtē:qr ſm Iſi.mōs eſt
cumul⁹ terre ceteris terre ptib⁹ celo vicinior et altior.
Sic ꝟre viri pfecti ꝟtutib⁹ ⁊ meritis cumulati ſūt ce
lo.i.deo et bonis eternis p affectionē ⁊ dilectionē vici
niores.i.per vite eminentiam ceteris hoibus altiores
pſ.Mōtes excelſi ⁊c.Et illud.Aſcendūt montes ⁊ de
ſcendunt campi.Et ſicut ſm Iſid. Montes ſunt exte
rius ſolidi verſus celum erecti cum terra tñ coniūcti:
et quādoqꝫ interi⁹ concaui ſunt.⁊ ſuper montes aqua
rum attractiui fontium ⁊ fluminū de ſuis interiorib⁹
eductiui.metalloꝝ ⁊ lapidū ꝯtētiui:aromatū ⁊ fructuū
productiui.radioꝝ ſolariū ſuſceptiui ⁊ ſolaris illumi
nationis diutius retentiui.Tales pro certo ſunt viri p
fecti

Ayuntamiento de Madrid

fecti.Iſti em̄ verſus celū erigunt ⁊ inaltant ꝑ affectio-
nem cōtēplationē:⁊ eminētē ꝑfectionē:terrā nō tāgūt
per interioꝝ infernaliū tormētoꝝ cōſiderationē ⁊ ꝑ pc
tue vilitatis meditationē.Sap.xviij.Uſqꝫ ad celos at
tingebat ſtans in terra. Iſti ſunt cōcaui ꝑ humilitatē
vacui ꝑ voluntariā paupertatē : fontes ⁊ flumina pro
ducūt.i.lachrymaꝝ vel cōpaſſiōis doctrine vel ꝑdica-
tiōis dulciſluā largitatē.Joel.iij.Stillabūt mōtes dul
cedinē.Iſtas aūt aquas a deo attrahūt ꝑ deuotionē ⁊
ſedulitatē:ipſaſqꝫ alijs diſtribuūt ꝑ cōpaſſionē ⁊ pieta
tē.ps.Inter mediū mōtiū ꝑtrāſibūt aq̄.Iſti ſunt ſolidi
per cōſtantie firmitatē: iſti ſunt lucidi per diſcretiōis
ſagacitatē.Iſti lapides ⁊ metalla cōtinēt.i. virtutes et
merita per perfectionem ⁊ ſanctitatē.Deut.viij.Cuꝰ
lapides ferrei ſunt ⁊ de cuius mōtibus eris metalla fo
diunt.Item iſti ꝓducūt aromata.i.deuotā orationem
ps.Tange mōtes ⁊ fumigabūt.Uel aromata.i. famo-
ſam ꝯuerſationē:illuminationē etiā radioꝝ ſolis.i. di
uinā gratiā diutius retinēt per perſeuerātiā ⁊ duratio
nē.ps.Illuminās tu mirabiliter a mōtibꝰ eternis . Et
ſic ſi tales mōtes fuerimus nō erimus alti per vite emi
nentiā ⁊ perfectionē.ps.Altitudinē mōtiū ipſe conſpi
cit.⁊ Dan.iiij.Altitudo eiꝰ vſqꝫ ad celū.rami eius pul-
cerrimi ⁊ fructus eius nimius. Si igit̄ volumus apud
f deū eſſe alti fit in nobis meritoꝝ cumulatio. ¶ Quar
to dico.ꝙ in nobis debet eſſe eternoꝝ ſpeculatio:oſtē-
dit inquit mihi ſanctā ciuitatē : ſicut em̄ ille qui vult
videre nō ſolū ꝓpe:immo etiā longe ſolet aſcēdere ad
aliquē locū altū.ſicut dr̄ de gruibꝰ qn̄ volūt alicubi lō
ge ire:ſolent primo altiſſime aſcēdere:vt videāt termi-
nū ad quē vadunt ne in via deficiant ⁊ oberrēt.vt dicit
Iſido.Sic vere ſi nos volumꝰ videre: cognoſcere ⁊ ani
maduertere illa q̄ ſunt lōge. ſ.bona eterna ⁊ felicitatē
glorie paradiſi:nos ꝓ certo debemus aſcendere in al-
tum per cōtemplationē:⁊ ne in via huius mūdi per vi
cia ⁊ peccata deuiemus terminū ad quē tendimus:ſcꝫ
paradiſum debemꝰ iugiter ſpeculari.Oſtendit inquit
mihi ciuitatē ſanctā hieruſalem . Ubi nota ꝙ paradi
ſus eſt Claritate perſpicuus.Oſtendit mihi.Caritate
cōtiguus.ciuitatem.i.ciuiū vnitatem.Puritate preci
puus.ſanctā.Uanitate cōtinuus.hieruſalem.i.pacifi-
ca.Un̄ Apo.xxj.Altitudo ⁊ latitudo ciuitatꝭ erāt equa
lia. Et Eſa.xix. Ciuitas ſolis vocabit̄ vna . Sic igit̄ di-
co.ꝙ debemus habere

Eternorum ſpeculationem.
Meritorum cumulationem.
Internorum roborationem.
Terrenorum deteſtationem.

¶ Et ſic poterimus quadrupliciter eſſe alti.j . Reg.x.
Altior erat ſaul vniuerſo populo ⁊c. ¶ Itē nota ꝙ per
altitudinē intelligitur ſtatus elationis ſuperbie ⁊ pre
ſumptionis indebite ꝓmotionis mundane fame ⁊ re
putationis ⁊ temporalis inique dominationis: ꝓſpe-
ritatis:et prelationis.Sicut enim videmus ꝙ aues ra
paces altius volant q̄ alie aues. Sic vere mali pecca
tores ad altiora beneficia ⁊ officia quandoqꝫ volitant
⁊ attingunt q̄ boni ⁊ iuſti. Altiores etiā iſtis hoibus
volunt per preſumptionem ⁊ ſuperbiā ſemper eſſe. Et
ideo de taliū mala altitudine tā ſpūali q̄ tēporali pōt
dici in perſona coꝝ illud : qđ dicebat lucifer. Eſa.xiiij.
Aſcēdā ſuper altitudinē nubiū.In quibus verbis oſtē
dit̄ ꝙ mali in hoc mūdo tripliciter inaltant̄: vicꝫ Per
preſumptionē. Aſcendā Per elationē ſuper altitudi-
G nē . Per ꝓmotionē nubiū. ¶ Facit igit̄ eos altos pre
ſumptio pectoralis . Aſcēdā inquit. Sicut em̄ videmꝰ
ꝙ res ignita ⁊ inflammata ſemper querit ſurſum ⁊ in
altū aſcēdere:ſicut ptꝫ de flāma q̄ ſemꝑ eſt in motu et
agitatione : ⁊ q̄ſi videt̄ violēter ſurſum ferri. Sic vere
illi quos ⁊ ardor ambitiōis inflāmat interiꝰ ⁊ aſcēdit
ſemꝑ ꝓſumptuoſe volūt ſurſuꝫ ad alta dignitatū ⁊ offi
cioꝝ bn̄ficia volare:⁊ ſe ſuꝑ alios reputātes volūt oibꝰ
an̄ferre.Et ad hoc nō ceſſant ſeſe ꝑ labores ſuos ⁊ dili
gētiū importunitatē ⁊ vigilātiā agitare.Aſcendā inq̄t.

Aſcendā em̄ eſt verbū deſiderantis aſcenſum.q̄r.ſ.iſti
ſumme deſiderāt in altū ꝑ ꝓmotionē.leuari.Dicūt em̄
illud Cant.vij Aſcēdā in palmā ⁊ apprehendā fructꝰ
eius.Ad lr̄am em̄ ipſi nō querūt aſcenſum:niſi vt ha-
beāt fructus beneficioꝝ ps.Aſcēdiſti in altū cepiſti ca
ptiuitatē.captiuitas dn̄i bn̄ficia ⁊ officia taliū:q̄r.ſ. ꝑ
eos in captiuitatē redigunt̄ qn̄ indigne ad ea ꝓmouē-
tur cōtra quos Roma.xj. Noli altuꝫ ſapere:ſed time.
Et.xij.Nō alta ſapientes ſed hūilibus cōſentiētes : q̄r
ſicut dr̄ Prouerb.xvij. Qui altā facit domū ſuā querit
ruinā. Nā ſicut lapis qui cōtra naturā propriā in altū
proijcitur: cito ⁊ neceſſario inferius cadit.Sic illi q̄ cō
tra naturā propriā.i. contra meritū ⁊ debitum volunt
per violentiā.i.cōtra deū ⁊ rationem ſurſum in altari
ſcꝫ per preſumptuoſam ambitionem.tales dico neceſ
ſe habent cadere vſqꝫ ad inferni depreſſionem.Ideo il
li lucifero dicit̄.Eſa.xiiij.q̄r ſm̄ rationem voluerat eſſe
ſimilis altiſſimo.i.ſuper celos ponere ſedem ſuā:ideo
dicitur ſibi ibidē. Uerūtamen ad infernū detraheris
ad profundum laci.Quomō cecidiſti lucifer ⁊c.decidi
ſti in terrā qui vulnerabas gentes.⁊ ibidem.Detracta
eſt ad inferos ſuperbia tua:q̄r breuiter huius preſum-
ptionem ⁊ ambitionē ſeu ruina ⁊ damnatio comitat̄:
habent igitur mali preſumptionē pectoralem. ¶ Se-
cūdo fiūt elati per elationē criminalē.Super altitudi- H
nē inquit:q̄r.ſ.ſemper volunt ſuper alios preferri dn̄a-
ri ⁊ reputari ſimiles oleo qđ ſemꝑ vult ſupernatare et
nunq̄ ad fundū deſcendit niſi per violentiā. Sic vere
mali elati ⁊ ſuperbi in quocunqꝫ.i. in quacūqꝫ villa re
gione: vel religione:collegio: capitulo: vel conuentu.
ipſi ſic ſemper volūt per elationē ⁊ ſuperbiā alijs ante
ferri ꝓponi ⁊ etiā ſupereſſe : q̄nimmo ſi viderit aliquē
inter eos creſcere reputari vel ꝓmoueri : ſtatim inui-
dia ſtimulante ipſum conculcabunt ⁊ ſuppeditabunt
⁊ eos ꝓ viribus impugnabunt ſuꝑ inquit Deu. xxviij.
Et eris ſemper ſupra ⁊ nō ſubtꝰ . Iſti vident̄ ſimiles ca
pre q̄ q̄uis ſit aial ignorās ⁊ fetens:nihilominus ſem
per querit aſcēdere loca alta.Sic tales dato ꝙ modici
ſint valoris: ſemper tamen querunt altius honorari ⁊
alijs anteferri. Ideo de talibus dicit̄ in ps. Suꝑ popu
lū tuū malignauerunt conſiliū. Dilata ſicut ſupra de
aduocato in.j.mēbro iſtius autoritatis . Cōtra tales
elatos loquit̄ ps. Dixi iniqꝭ nolite iniq̄ agere:⁊ delin
quētibus nolite exaltare cornu.i.nolite extollere in al
tum cornu veſtrū. Nolite.l.a.d.i. Iſti igitur ſunt alti ꝑ
elationē criminalē. ¶ Tertio mali fiunt alti ꝑ promo
tionē temporalem:qđ oſtendit̄ qn̄ nubibus compara I
tur.Nubiū inquit. ſicut enim nubes nihil aliud eſt ni
ſi vapor ex aqua ⁊ terra ſuperius eleuatus:q̄r vapor de
terra ⁊ mari erigit̄ ſurſuꝫ in altū porrigitur : in nubem
etiā cōuertitur q̄ ſurſum in alta parte aeris diu per-
ſeuerat terrāqꝫ ſibi ſubiectā ꝯluuijs grandinibus ⁊ ful
minibus verberat:ipſamqꝫ ventus vndiqꝫ agitat:⁊ fi-
naliter iſta nubes in aquā vel ventuꝫ reſoluit̄: ⁊ ſic ad
teram cadere cōpellit̄:⁊ taliter euaporat ꝙ in aere vbi
fuerat eius veſtigiū nō apparet.Sic vere vapor.i.vana
⁊ inſufficiēs ꝑſona qn̄qꝫ de terra ⁊ de mari.i.de infimo
ſtatu vel etiā de paupere ⁊ humili plebe per inſpiratio
nē diaboli extollit̄ ſurſum in aere.i. ad altā dignitatē
ſeu officiū ꝓmouet̄ ita ꝙ nubes alta.i.altus. prelatus
vel iudex efficit̄ ſurſumqꝫ in ſtatu etiā ꝑlatiōis vēto va
nitatis ⁊ ſuperbie multipliciter agitat̄ : ⁊ iō terra ⁊ pa
tria ſibi ſubiecta ab eo vētilat̄. Nā ſubditos ſuos infe
ſtat tribulatiōis fulminibꝰ: ⁊ rapine ⁊ exactiōis turbi
nibus ſuoꝝqꝫ maloꝝ exēploꝝ grandinibꝰ ſue carnali-
tatis pluuijs ⁊ ſuaꝝ ꝯminationū tonitruis: ſꝫ finaliter
iſte ꝑ mortē reſoluit̄ ad terrā.ſ. miſerie ⁊ tenebraꝝ de-
trahit̄ ⁊ de alto loco dignitatis ſuſtollit̄:ita ꝙ ipſiꝰ ve-
ſtigiū nūq̄ ampliꝰ in hoc ſeculo repit̄.ps.Nubes inq̄t
trāſierūt grādo ⁊ carbones ignis:trāſiūt em̄ ꝑ mortē ⁊
nubes grādo ⁊ carbones ignis.i.iſti mali ⁊ coꝝ vexatio
quā i alios exercebāt . Iō iſti pn̄t dicere illō ps . Ueni
in altitudinē marꝭ ⁊ tēpeſtas dimerſit me.ſup.inferni

Ayuntamiento de Madrid

Iſti igitur ſunt alti per indebitā ꝓmotionē. Per indomitam elationem. Per illicitam preſumptionem. Sed caueāt qđ dr̄ Luc.xvj. Qđ altum eſt hoībus: abominatio eſt añ deū. De altiſſimo vide infra ⁊c. ſufficit.

A **Altiſſimus.** In ſuperlatiuo gradu eſt ille qui nullū hꝫ altiorē. Et ſic generaliter loquēdo. Altiſſimus nihil aliud eſt niſi deꝰ. Nā ſicut empyreū dr̄ altiſſimū: qr̄ nullū corpus ei ſupeſt: immo oībus creatis corpibus ſupeminet: ipſaqꝫ infra ſe ⁊ ſub ſe cōtinet ⁊ recludit. Sic deus altiſſimꝰ: qr̄ nihil hꝫ ſe ſuperiꝰ altiꝰ ſeu maius: immo ↄ oibꝰ rebꝰ ſupereminet: ⁊ oīa alia ſub ſue maieſtatꝭ celſitudine: ſub ſue poteſtatis fortitudine. In ſue quātitatis latitudine. In ſue infinitatis amplitudine: recludit: cōtinet: ⁊ coartat. Et ideo ſibi pōt dici illud ps̄. Tu ſolus altiſſimus in omni terra. Et ecce ꝙ dei ſummitas ſeu altitudo deſcribitur ſm̄ tres conditiones q̄ in iſto vocabulo tu. poſſunt reperiri. Eſt eīm tu. Numeri ſingularis. Solus noīatiui caſus. Altiſſimus. oīs generis. In oīni inquit terra. Sic vere deus dicitur habere Singularitatem indiuiſibilē. Tu ſolus Supernalitatē inattingibilem. Altiſſimus. Generalitatem inuitabilē. In oī terra.

B ❡ Eſt igiꝭ indiuiſibilis ſingularitas. Tu ſolus. Sicut eīm iſtud vocabulū tu. ſemꝑ eſt numeri ſingularis Sic deus ſingularis pōt dici ꝓpter excellētiſſimas cōditiones quas hꝫ: ſingularis eīm eſt deus in q̇dditate: qr̄ nullus deus niſi ipſe. In dignitate. qr̄ oīs dignitas dependet ab eo. In bonitate: qr̄ ipſe bonus eſſentialiꝭ ⁊ ſimpliciter oīa alia ſunt bona ſm̄ q̇d ⁊ participatiue In poteſtate: qr̄ nō eſt poteſtas ſuper terrā q̄ cōpareꝭ ei q̄ factus eſt vt nullū timeret. Iob. xlj. Et ideo iſte dr̄ ſolus: qr̄. ſ. ipſe eſt ita ſolus ⁊ ſingularis ꝙ nullū hꝫ parem. Nā ſicut ab vnitate oēs alij numeri ſumūt ortuꝫ ipſa aūt vnitas a nullo originaꝭ vel principaꝭ. ſic vero ab ipſo deo vno ⁊ ſolo oīa alia dependēt: ipſe autē a nemine eſt dependens;. ⁊ ideo de ipſo deo ⁊ de ſua tali altiſſima ſingularitate dr̄ Eccl'i. j. Unus eſt altiſſimꝰ creator oīm omnipotens rex potens ⁊ metuendus nimis. Iſte eſt ſimilis fenici q̄ eſt auis vnica ſingularis atqꝫ ſola: ⁊ contra naturā oīm aīaliū aliorū nullum in ſua ſpecie parē habens. Eſt aūt auis plumis pulcerrima ſimilis pauoni. victu mūdiſſima: vita longiſſima qr̄. ſ. ꝑ quingētos annos viuit ⁊ in cōditiōe mirabiliſſima. Nā cū diu vixerit tūc aromata ligna querit in quibus in feruentiſſimis oriētis regiōibꝰ ſe incēdit: de cuius cinere vermis naſcitur q̄ reſumptis alis in auē priſtinā procreaꝭ: ⁊ ſic fenix mirabilis renouaꝭ. Et ꝑ talem modū ſua ſingularis ſpēs reſeruaꝭ ⁊ in eſſe ꝑpetuatur ⁊ cōtinuaꝭ: hec oīa dicit phiſiologus ⁊ Amb. in examerō. Reuera chariſſimi talis eſt deus. Eſt eīm iſte ſolus ⁊ ſingularis in ſua ſpē: qr̄ nō eſt dare deū niſi vnū. Deut. vj. Dñs deꝰ tuus deus vnus eſt. Nullū etiā hꝫ parē vt dictū eſt in cōditiōe ⁊ poteſtate: in quo bñ excedit naturā oīm alioꝝ. qr̄. ſ. nihil eſt in mūdo q̄n aliquē parē habeat niſi ipſum: nec etiā in hūanitatis puritate qr̄ cōtra naturā oīm alioꝝ ad modū fenicis fuit ſine virili ſemine: ⁊ ſine carnis ꝓpagine ꝓcreatus ps̄. Nō eſt ſimilis tui in dijs dñe ⁊c. Et ſequiꭍ. Tu dñaris poteſtati maris. Iſte eſt igiꭍ ſolus in ꝑlatiōe. Pulcerrimꝰ in perfectione. Mūdiſſimus in cōditiōe. Diutiſſimꝰ in perpetua duratiōe. ps̄. Tu aūt altiſſimus in eternū dñe. Perpetuo eīm durat ⁊ nūꝙ̄ deficit nec mutaꭍ ſolus: ⁊ in ſua mirabili renouatione q̄ facta eſt carnis aſſumptione. Iſte eīm chariſſimi ſe mirabiliter renouauit. ipe enim ligna aromatica. i. viſcera beate virginis fragrātia pura ⁊ etiā ſancta inuenit: ⁊ ad ipſa ꝑ incarnationē ſe hūiliter inclinauit ⁊ igne charitatis ⁊ dilectionis ſuccenſus. ibidē ꝑ hūilitatē ſeipſum incinerauit: exinaniuit ſemetipm̄ formā ſerui accipiēs: ⁊ habitu inuētus vt hō. Philip. ij. Nā inter iſta ligna aromatica. i. inter viſcera virginis glorioſe iſta fenix. iſte deꝰ in vermē. i. in mortalē hoīem eſt mutatus. Mutatꝰ dico nō cōuerſione diuinitatis in carnem: ſꝫ hūanitatis aſſumptione in deū: ⁊ finaliter ꝑ reſerattonē ⁊ glorificationē. alas. i. quattuor dotes corporis reſumpſit ⁊ ſic factꝰ eſt auis. i. totaliter ſpiritalis: ⁊ ad paradiſuꝫ euolauit. ⁊ ſic ſine corruptiōe eſſe ſuū ⁊ naturā ſuā ꝑpetuo cōſeruauit. Iob. xxix. Gloria mea ſemꝑ innouabit ⁊ ſicut palma multiplicabo dies. Iſte eſt igiꭍ fenix ſolus ⁊ ſine pare. ideo pōt dici illud. j. Reg. xxj. Tu ſolꝰ ⁊ nullus tecū. qr̄ ſicut dr̄ Mar. vj. Erat nauis ī medio marꝭ ⁊ ieſus ſolus in terra. q. d. totus mūdꝰ eſt in mari. i. motu fluxu ⁊ mutabilitate. Ieſus aūt ſolꝰ eſt in terra. i. in firmo ⁊ in ſtabilitate Ptꝫ igiꭍ ꝙ deꝰ ē incōꝑabilis ſingularitatis Solꝰ.

❡ Scđo dico ꝙ ipe eſt inſuꝑabilis ſuꝑnalitatis qr̄ ipe eſt altiſſimꝰ Nam ſicut aquila rex auiū eſt altiſſimi volatus intantū ꝙ humanis oculis nō videꭍ ⁊ ita ē clari viſus ꝙ ꝙ̄uis in altiſſimis ꝑtibus aeris ſit eleuatus piſciculos tñ in aqua videt natare. ⁊ iō ſm̄ volūtatē ſuā ſubito qñqꝫ deſcendit ipoſqꝫ ex improuiſo deuorat ⁊ cōſumit vt dicit Iſido. ⁊ Plinꝰ. Sic vere chariſſimi eſt de deo: iſte eſt eīm aq̇la. qr̄. ſ. ipe rex ⁊ dñs eſt ſinguloꝝ. ps̄. Deus aūt rex noſter añ ſecula. Item iſte volat altiſſime. qr̄. ſ. ipſe altiſſime eſt ꝑtātis. dignitatis ⁊ maieſtatis. ps̄. Altiſſimū poſuiſti refugiū tuū. Ita eīm eſt altiſſimꝰ: qr̄ hūanꝰ oculꝰ ſenſus ⁊ intellectus ſue dignitatꝭ nō pōt altitudinē cōtēplari: deuꝫ eīm nemo vidit vnꝙ̄: ſꝫ nec videri pōt. Ioh. j. Sed vere nihilominꝰ ipe ſemꝑ ↄſiderat atqꝫ videt inferiꝰ in mari quicquid in fluuijs: in fluctibus huius mūdi piſces. ideſt hoīes fluxibiles faciunt atqꝫ ducunt. cum eīm habeat clariſſimū viſum. i. ſcientiā infallibilē. ideo q̇cq̇d in hūanis agitur. ſiue paruū fuerit: ſiue magnuꝫ: ſiue bonum fuerit: ſiue malū ꝙ̄uis de hoc non caueamus: ipſe conſiderat atqꝫ videt: qr̄ excelſus dñs ⁊ in altis habitat: ⁊ humilia reſpicit in celo ⁊ in terra. Sed vere quāuis iſtam occultā viſionē piſciculi. i. peccatores non timeant ipſe ſubito ꝑ ſuā occultā ſn̄iam ad eos deſcēdit ipſoſqꝫ ꝑ mortē corporalē ꝑcutit: ⁊ eos ꝑ damnationeꝫ anime deuorat ⁊ conſumit: aliquādiu eīm diſſimulat: ſed finaliter dure ferit. Ideo bene dr̄ Eccleſiaſtici. v. Altiſſimus enim eſt patiens redditor. Et rō eſt qr̄ ſicut dr̄ Eccli. xij. Altiſſimus odio hꝫ peccatores: qđ eſt contra malos q̄ reuera de occulta dei preſentia cogitatione et ſcientia prouiſione ⁊ ſn̄ia iuriſditione ⁊ iuſticia nō cogitant. nec aduertunt: qr̄ vident ipm̄ aliquandiu punitionē differre facere multa crimina non admittunt. et ideo ſepe accidit ꝙ ſubito vindictam ⁊ iram: mortem ⁊ damnationē ab eodē recipiunt ⁊ incurrūt: ideo ipe dicit Eſa. xlij. Tacui ſemper ſilui: patiens fui: quaſi parturiens loquar: diſſipabo ⁊ abſorbebo ſimul. vide ſuꝑ abſorbere: vbi iſta autoritas diuiditur ⁊ exponiꭍ. Iſte eſt igitur aquila auis altiſſima. qr̄. ſ. ipſe eſt deus inſuperabilis ſupernalitatis.

❡ Tertio dico ꝙ ipſe eſt ineuitabilis generalitatis: qr̄ ipſe eſt in omni terra vl' genere. Extra enim iuriſditionē ſuā nō pōt hō fugere. D Sicut enim ſol hꝫ generaliſſimaꝫ ꝑtātem ſuper oēs inferiores creaturas. qr̄. ſ. ſuis radijs hꝫ tangere: viuificare ⁊ illuminare: nō vnū ſed oīa. non in vno loco: ſꝫ vbiqꝫ. Sic vere deꝰ hꝫ generaliſſimā iuriſditionē. q. ſ. radius ſue influētie ⁊ miīe. ardor etiā ⁊ rigor ſue iuſticie ad oēs tā bonos ꝙ̄ malos ⁊ vbiqꝫ. ſ. in celo mūdo ⁊ in inferno gn̄aliter ſe extēdit. Qđ oſtēdiꭍ cū dr̄. In oī terra quia. ſ. vbiqꝫ ⁊ in oīmibus principaꭍ. ij. Paral. xxxvj. ps̄. xcvj. Tu es altiſſimus ſuꝑ oēm terrā. Sap. vj. Generaliter eſt ei cura de oībus. vñ ps̄. oīmis terra adoret te deus. Oēs etiā inferiores quātū eſt de ſe viuificat per gratiā illuminat per doctrinā: ⁊ ipſos dirigit atqꝫ iuuat: regit etiā atqꝫ gubernat qđ eſt cōtra multos q̄ in mūdo iuriſditionē exercēt: qr̄. ſ. illos qui ſibi ſubiecti ſunt nō dirigunt nec corrigunt nec adiuuāt: nec ſupportāt: ſed magis ipſos per rapinas ⁊ exactiones deſtituūt ⁊ conturbant: ſimiles nō ſoli ſed ſaturno ſeu marti: de quibus dicunt aſtrologi: ꝙ cūctos in dñio ſuo natos grauant: ⁊ cū ſint planete mortis in ipſos vel occidūtur vel turbant: quando. ſ. loca natiuitatis eoꝝ peragrant vel frequētāt

Ayuntamiento de Madrid

vel frequentant. Similes etiam ſunt leoni qui cuꝫ ſit
rex generalis aīaliū ceterorū: ipſe tñ non dirigit neqꝫ
iuuat: immo ipſe crudeliter occidit deuorat ꝛ cruētat.
Sic vere chariſſimi multi ſunt mali ꝛ iniq̄ principes:
iudices: ꝛ prelati: q̄ iuriſditiones generales obtinent
in hoc mūdo: qui reuera ſuis ſubditis nō ꝓuidēt ſꝫ in-
uident: nō ſubueniunt ſed deficiūt: nō eos regulāt ſed
eos ſtrāgulāt: nō eos ꝑ iuſticiā defendūt: ſꝫ eos ꝑ iniu
ſticiā crudelitatē ꝛ rapinā ſpoliant ꝛ afficiūt ꝛ offen-
dūt. Unde Prouerb. xxiij. vel. xxviij. Leo rugiens et vr
ſus eſuriens: princeps impius ſuper populū pauperē.
Iſti eñ ſunt Peruerſi crudelitate. Leo. Immerſi car-
nalitate. Urſus. Subuerſi cupiditate. Eſuriens. Su-
buti malignitate. Princeps impius. Compluti rapa
citate. Super populuꝫ pauperem. Sed chariſſimi nō
ſic deus: q: vere ipſe Dominatur generaliter. In omi
terra. Sublimatur ſupnaturaliter. Altiſſimus. Prin-
cipatur ſingulariter. Solus. Et ſic bñ dr. Tu ſolus al-
tiſſimus in omni terra. Et hec de alto: altiore: altiſſi-
A mo: ſufficit.

Alueus. Nota ꝙ alueus eſt ipſa via fluminis
ſeu riui: q̄. ſ. aquis repleta nomē flumi
nis induit ſeu riui: ꝛ pōt ſignificare mūdū de quo Io-
ſue. iiij. Per arentē alueū tranſiui. In iſto enim alueo
nō ſunt aque gratiaꝝ. vnde Eſa. xix. Calamus et iun-
cus areſcent ꝛ nudabitur alueus ꝛc. Itē pōt ſignifica-
re ſcripturā vbi. ſ. aque plurime abundant. Unde. iiij.
Reg. iij. Alueus replebit aquis. Itē poteſt ſignificare
eccleſiā ſeu religionē: ꝛ ſic iſte eſt alueus iordanis: de
quo dicit Ioſue. iiij. ꝙ. xij. lapides fuerūt aſſumpti de
alueo iordanis. per quos. xij. apoſtoli vel etiā quicūqꝫ
viri eccleſiaſtici deſignātur. q̄. ſ. ceſſante mortalitatis
fluxu a iordanis alueo. i. a ſtatu preſentis militantis
eccl'ie aſſumunt. Iſta nō ꝓſequor. vide de flumine. ꝛc.

A a **Amalech.** Nota ꝙ ꝑ amalech q̄ fuit de
genere Eſau. ſicut dr Geneſ.
xxxvj. Et qui filijs iſrael ad terrā promiſſionis
euntibus in deſerto obuiauit: ꝛ cōtra eos pugnauit
ipſum tamen Ioſue ſuperauit: ſicut dicit Exo. xvij. Et
ſaul poſtea deleuit ꝛ dauid bellauit ſicut dr. j. Reg. xv.
ꝛ. ij. Reg. j. Et qui interpretatur gens bruta ꝛ populus
lābens: poteſt generaliter ſignificare quoſlibet mundi
peccatores. q̄. ſ. ab eſau diabolo deſcendentes ꝛ eius fi
lij exiſtentes. iuxta illud Ioh. viij. Uos ex patre diabo
lo eſtis: ſunt gens bruta per ignorantiam: ſunt popu-
lus lābens per adulatricem blandiciā ꝛ fallaciā: ſunt
populus dei. i. viris iuſtis obuiantes per diſcordiam ꝛ
eos impugnantes per iniquitatē ꝛ iniuriā. iſte bene fi
gurātur. Iudith vj. vbi dicitur. ꝙ cū ſeuiſſet iſrael ma
dian ꝛ amalech ꝛ orietales populi veniebant ꝛ oīa de
uaſtabāt: q: reuera madian q̄ interpretat̄ iniquitas vel
cōtradictio. i. diabolus erga humanū genus iniquus
ꝛ contrarius. Amalech. i. oīs peccatorū cetus: orienta-
les populi. i. oēs carnales motus q̄. ſ. in carne noſtra
oriūtur. Iſti dico ſimiles filijs iſrael. i. ſanctis viris ini
micantur ꝛ ſemina virtutū ſuarū que ſunt ſemina in-
teriora: vel bonoꝝ ſuoꝝ temporaliū que ſunt ſemina
exteriora pro viribus depredantur. vnde. j. Reguꝫ. xxx.
Amalechite impetum fecerūt in ſicelech. Iſti tamen a
Ioſue a Saul a Dauid ducib⁹ iſrael. i. a xp̄o ꝛ angelis
finaliter ſuperabuntur: ꝛ per dānationē perpetuā de
lebūtur. Uñ dñs dicit Exod. xvij. Ad hoc delebo ama-
lech de ſub celo: ꝛ ſi vis nota ꝙ amalech: id eſt ſeculi
peccatores.
Inuicem federantur.
A malis honorantur.
A iuſtis flagellantur.
B A deo cōdemnantur. ¶ Dico ꝙ inuicē fede
rant. ſ. cōtra bonos. vt p3 in ps. vbi dauid dicit ꝙ ꝯtra
ipm ſimul federati ꝛ vniti venerūt: amō ꝛ amalech alie
nigene cū habitātib⁹ tyrū. Etenī aſſur venit cū illis et
facti ſunt i adiutoriū filijs Loth. Expone ſi vis de ma
lorū concordia. ſm interpretationē vocabulorū. Item
ꝙ a malis honorent ꝛ defendant ꝛ maxie ditiores p3
j. Reg. xv. vbi dr. ꝙ ſaul pepercit pinguiorib⁹ amalech
Itē a iuſtis. ſ. p̄latis verberant ꝛ flagellant. p3. j. Regū.
xv. vbi dñs p̄cipit ſic. Uade ꝛ ꝑcute amalech ꝛ demolire
vniuerſa eius ꝛ nō parcas ei neqꝫ cōcupiſcas aliq̄d ex
rebus eius. ꝙ etiā a deo deleant ꝛ damnent pat3 i illo
v̄bo p̄dicto Exo. xvij. Delebo amalech de ſub celo. Uel
ſi vis dic. ꝙ amalech ē dyabolus qui. ſ. eſt lambens per
blandiciam delectationū et ſuggeſtionum: ꝛ tamen po
pulo dei eſt inimicus ꝛ contrarius per pugnam tenta
tionum ꝛ tribulationum et cetera dic vt ſupra. A

Amon. Qui fuit princeps in palatio Aſſueri q̄
ſup oēs eleuabat. q̄ adorari gloriabat
qui mardocheū ſe nō adorantē dedignabat qui iudeis
inimicabat. ꝛ eos occidere nitebat. Dic tñ qua erat le
tior in illo qđ parauerat patibulo ſuſpendebat Et qui
iniquus ꝯprimēs ꝛ coanguſtās interptat ſicut hec oīa
patēt Heſter. v. ꝛ deinceps. pōt ſignificare ambicioſos
ꝛ emulos pctōres qui reuera iniqui ſunt ꝙ tuꝫ ad cōdi
tionē cōprimētes ꝛ anguſtiantes alios per tribulatio
nem ꝛ vexationē. Eleuati apud reges per promotionē
et iuriſditionē. vel exaltati in corde ſuo per elationem.
Adorari ꝛ honorari volentes per ſuperbiam ꝛ preſum-
ptionem Iudeis ideſt bonis ꝛ iuſtis inimici ꝛ eis nocē
tes per inuidiam ꝛ detractionem. finaliter tamen poſt
preſentem letitiam in infernali patibulo qđ male agē
do quotidie preparant erunt pendētes per damnatio-
nem et deſperationem. Iſta autem omnia poſſunt dici
de dyabolo Concorda vt vis Heſter. vij. Inimicus no
ſter iſte eſt Amon peſſimus.

Amare. Amor duplex eſt. ſ. Spūalis ꝛ tpalis ſeu A
diuin⁹ ꝛ mūdanus Diuin⁹ eſt quadru
plex. ſcilicet amor dei amor ꝓximi amor virtutū amor
eternorū. Mundanus eſt quadruplex. ſ. amor ſui. amor
ſuorū. amor diuitiarū. amor deliciarū. ¶ Amor dei ꝛ ꝓ
ximi dicitur charitas ſeu dilectio amor eternoꝛuꝫ ꝛ vir
tutū affectio Amor diuitiarū dicit turpiditas vel aua-
ricia Amor deliciarū dicit carnalitas ſeu luxuria amor
autem parentū ꝛ vicinorū dicitur vana amicicia ¶ Di
cam⁹ igitur ꝙ verus amor quē debem⁹ habere Et etiā
falſus amor quē debemus horrere. Debem⁹ igitur ha
bere verū. purū. ſanctū. perfectū amorē. q: ſ. deum ꝛ pro
ximū bona ꝛ ſpiritualia eterna debem⁹ diligere ꝛ ama
re. Sicut eñ videm⁹ ꝙ ignis aquā calefacit ꝛ eam ſur
ſum aſcendere ꝛ feruere ꝛ bullire facit Sic vere chariſ
ſimi ignis ſpūalis amoris cor humanū inflāmat ipſūqꝫ
feruere per bona deſideria facit ſurſumqꝫ aſcēdere ꝛ ele
uari bona ſpūalia et eterna. vt ſic dicat illud. Fulcite
me florib⁹ ſtipate me malis q: amore langueo. Cañ. ij. E
¶ Nota igit ꝙ amor cōparat calori. ꝛ nota ꝙ calor na
turalis habet tres effectus bonos cōtra tres malos ef
fectus. quos inducit calor innaturalis ꝛ accidentalis.
Calor enim naturalis h3 corp⁹ roborare. colorare. ele-
uare. Innaturalis autē habet econuerſo Corpus ener
uare. deturpare. incuruare. Et pro certo talis eſt drīa in
ter amorē ſpūalem. mundanū ꝛ tēporalē Spūalis aūt
Roborat per conſtantiam.
Colorat per decentiam.
Eleuat per fiduciam.
Mundanus autem amor.
Eneruat per torporem.
Deturpat per horrorem.
Incuruat per timorem.
His igit viſis ecce ꝙ in iſta auctoritate oñdit ꝙ amor
ſpiritalis eſt habēd⁹ triplici rōne vꝫ. Q: mētē fortifi-
cat quo ad interiora. Fulcite me. Q: mentē pulcrificat
quo ad exteriora. florib⁹. Quia mentē tutificat. quo ad
poſteriora Stipate me malis inquit. i. pomis. Primū
facit conſtantie fortitudo Fulcite Secundum facit de
centie pulcritudo florib⁹ Tertiū facit fiducie certitudo C
Stipate inquit ideſt in ſtipite fidei adhibete. ¶ Di-
co igitur qđ verus amor. Per conſtantiam fortificat
Per decentiā pulcrificat. Per fiduciā tutificat ſeu cer

Ayuntamiento de Madrid

tificat. fortificat igit̃ per conſtantiã. fulcite inquit me.
Calor naturalis talis eſt nature ꝙ ipſe fortificat oẽm
ſubſtãtiã in quã agit: vt ptȝ i n hoie q̃ ꝙ̃ diu durat ca⸗
lor naturalis: ſ. in iuuẽtute fortis ⁊ ſtabilis inuenitur
ipſ oq; deficiẽte in natura naturã ꝯtrariã cõmutat de⸗
bilitat̃ ⁊ eneruat̃. Sic vere amor ſpũalis ⁊ bonus facit
hoĩem ſpiritalr̃ fortẽ. ſtrennuũ ⁊ ꝯſtantẽ. Nã ꝙ̃ diu ho
mo calorẽ feruoris deſiderij ⁊ amoris habuerit tãdiu
ſpiritalẽ fortitudinẽ firmitatẽ. ꝯſtãtiã. pſeuerantiã. p⸗
manentiã poſſidebit: qḋ oñdit̃ cũ dr̃. fulcite me: qꝛ ſcȝ
amor ẽ quoddã firmiſſimũ fulcimẽtũ. qḋ ꝯtra oĩa ad⸗
uerſa ſtabilit. roborat ⁊ ꝯfirmat: vt ptȝ de martyribꝰ q̃
ardore diuini amoris ita fuerũt ſtabiles ⁊ ꝯſtantes. ꝙ
oĩbus penis ⁊ cruciatibꝰ obſtiterũt ⁊ mortẽ pro dño ſu
ſtulerũt. Nã ſicut aĩalia q̃ calorẽ habẽt maiorẽ ꝯſtãtiã
habẽt fortiorẽ ⁊ audaciã potiorẽ. Sicut patȝ de leone
qḋ eſt aĩal calidiſſimũ intantũ qḋ ſemꝑ dr̃ febricitare
et oleũ etiã in quo carnes eiꝰ coquunt̃ febrẽ vnctis cor
poribut inducere: qḋ vtiq; eſt aĩal fortiſſimũ ⁊ audaciſ
ſimum. Sic vere illi qui calorẽ ſpiritalis amoris maio
rẽ obtinẽt ⁊ feruorẽ: fortitudinẽ ⁊ cõſtantiã in aduerſis
habent alijs potiorem. ⁊ etiã audaciã fortiorẽ virtu⸗
tẽ manẽtiorẽ durabiliorẽ ⁊ firmiorẽ. Prouer. xxx. Leo
fortiſſimus beſtiaꝝ ad nullius pauebit occurſuȝ. Leo
dico per charitatis feruorẽ: fortiſſimus per firmitat̃
vigorẽ: ad nullius pauet occurſum ꝑ cõſtantiã animo
ſam: audaciã ⁊ valorẽ. Sicut eñ dromedarius: qḋ te⸗
ſte Conſtantino eſt aĩal calidũ atq; ſiccũ: eſt aĩal cibo
parciſſimũ: in motu velociſſimũ: in labore ꝯſtãtiſſimũ
qꝛ. ſ. vna die põt ꝑ cẽtũ leucas peragrare. Sic vere illi
qui ſunt calidi per dilectionẽ: ⁊ ſicci per voluptatis ab
ſterſionẽ: ꝑci per abſtinẽtie macerationẽ: fiũt veloces
per obedientiã ⁊ ſubiectionẽ: ⁊ cõſtantes ad laboris ⁊
pnie tolerationẽ: ⁊ ad oẽm bonã operationẽ: ſicut eñ
dicit̃. Cant. viij. fortis eſt vt mors dilectio: dura vt in⸗
fernus emulatio. fulcite igitur me inquit: ⁊ ideo de ta
li fulcimẽto cõſtãtie põt dici illḋ. Heſter. j. Eburneis
circulis inſerti erãt: ⁊ colũnis marmoreis fulciebant̃.
Heu ꝓ certo chariſſimi: talis calor nõ eſt ardor diuini
amoris: qꝛ vere iſte nõ dat fulcimentũ ſed detrimentũ
nõ iuuamentũ ſed nocumentũ: nõ cõſtantie firmamẽ
tum: ſed debilitatis ⁊ defluentie figmentũ. Iſtud ptȝ in
mundi diuitibus ⁊ peccatoribus q̃ feruore mũdani ca
loris caleſcũt: qui nõ fortes ad bene operandũ: nec ſta
biles ad reſiſtenduȝ: nec conſtãtes ad perſeueranduȝ:
immo per oĩa ⁊ in omĩbus ipſi ſunt debiles atq; vani.
Dicit eñ Iſiḋ. ꝙ calor innaturalis exterior corpus de
bilitat ⁊ eneruat ipſumq; minorat ⁊ deſiccat: ⁊ inde eſt
vt dicit Iſido. ꝙ ethyopes ⁊ aſri q̃ cõtinuis caloribus
exuruntur parui ſunt ⁊ ſicci: incõſtantes: timidi ⁊ iner
tes: ꝑ calorẽ enim innaturalẽ humores deſiccãtur. po⸗
ri aperiuntur: ſpũs exalant̃: ⁊ ſic corpus interius rema
net frigidũ. ⁊ per ꝯñs timidũ ⁊ infirmũ. Sic reuera cha
riſſimi: illi q̃ ardore mũdani amoris vrunt̃: ⁊ maxime
illi q̃ auaricie ⁊ luxurie ardoribus inflammant̃ parui
ſunt in virtutibus: debiles in operibꝰ: timidi in affecti
bus: ⁊ ſicci a gratijs ſpiritalibus. nã iſte calor exterior
ſcȝ improbus amor humores. i. eoꝝ virtutes ⁊ gr̃as de
ſiccat: poros. ſ. ſenſus corporis ⁊ affectus mentis ꝑ va⸗
na deſideria aperit ⁊ dilatat: ⁊ ſpũs ⁊ vapores. i. inte⸗
riores gratie ⁊ virtutes exalant̃: ⁊ timor ⁊ inconſtantia
generat̃ ⁊ ſpũalis debilitas radicat̃: ⁊ ita infirmi debi⸗
les vani ⁊ incõſtantes efficiunt̃ ⁊ reddunt̃. Ideo de ta⸗
li amore dr̃ Daſi. xiij. Erãt ãbo vulnerati amore. ⁊ Hie
re. xxij. dr̃ de mũdo. Contriti ſunt amatores tui. Non
ſic chariſſimi: ſed habeamus diuinũ amorẽ nõ mũda
nũ: qꝛ vere diuinus ⁊ ſpiritalis amor ita mortificat ho
minẽ naturaliter ꝙ nihil qḋ ꝓ amato patiat̃ ẽ ſibi dif⸗
ficile ſeu graue. Vñ Aug. de viduitate. Nõ ſunt inq̃t dif
ficiles labores amãtiũ: in eo eñ qḋ amat̃ aut nõ labo
rat̃ aut labor amat̃. Dico igit̃ qḋ amor ſpiritalis forti
D ficat ꝑ cõſtantiã firmitatis. fulcite inq̃t me. ¶ Secun
do dico: qḋ amor pulcrificat ꝑ decẽtiã honeſtatis. flo⸗
ribus inquit. Calor eñ ſolis attingens interius ad me
dullã arbor̃ facit eã pariter florere ⁊ virere. Calor etiã
naturalis q̃ eſt interius in corde: cauſat ⁊ efficit rubo⸗
rẽ ⁊ pulcritudinẽ exteriꝰ in corpe. Et ideo quoq; corpꝰ
mortuũ ⁊ calore naturali priuatũ: pulcritudinẽ ⁊ deco
rem inficit. Sic vere calor naturalis. i. amor ⁊ affectio
ſpiritalis quo ſcȝ deus ⁊ bona ſpiritualia ⁊ eterna deſi
derant̃ ⁊ amant̃. Iſte dico ſi ſit interius in cõſcientia:
cauſat decorẽ ⁊ pulcritudinẽ honeſtat̃ exterius in ap
parentia: facit enim hominem.

Per honeſtatem floridum.
Per venuſtatem nitidum.
Per caſtitatem albidum.
Per verecundiam rubicundum.

¶ Sicut eñ amor mundanꝰ facit qḋ homo ſe teneat
mundius ⁊ pulcrius vt placeat amato. Sic igit̃ amor
dei vt placeat magis deo: floribus inquit: vt ſic talis
poſſit dicere illud. Cant. ij. flores apparuerunt in ter
ra noſtra. Sic vere chariſſimi: talis non eſt amor im⸗
probus carnalis ⁊ mũdanus: qꝛ iſte ꝓ certo nõ cauſat
pulcritudinẽ: ſed turpitudinẽ: nõ honeſtatẽ ſȝ leuitatẽ
nõ decorẽ ſȝ horrorẽ: nõ ſpiritalẽ decẽtiã ſȝ corporalem
inſolentiã ſicut ptȝ in luxurioſis. Nã ſicut videmus ꝙ
calor exterius denigrat hoiem ⁊ deturpat: florũq; pul
critudinem deſtruit ⁊ deſiccat: ſicut ptȝ de ethyopi⸗
bus q̃ ꝓpter intẽſuȝ calorẽ turpes ⁊ nigri efficiuntur.
Sic vere chariſſimi: calor exterior. ſ. amor tꝑalis ⁊ car
nalis: hoiem inficit ⁊ deturpat: ⁊ florẽ ⁊ pulcritudineȝ
honeſtatis ei aufert: ipſumq; ꝑ infamẽ cõuerſationẽ
velut horribilẽ ethyopẽ denigrat: videlicet interiꝰ ꝑ
mala deſideria inflãmãdo: ⁊ exterius per leuitatis in⸗
ſolentiã obfuſcãdo. Ideo dicere poſſunt illud. Cant. j:
Nolite ꝯſiderare me ꝙ fuſca ſim qꝛ decolorauit me ſol
Sol dico. i. ardor amoris ⁊ cõcupiſcẽtie mũdialis. Dic
ſi vis ꝙ talibus accidit: ſicut piperi q̃ primo albus eſt:
⁊ tandẽ ꝑ decoctionẽ fit niger. Vide ſupra Albedo. Iḋ
dicitur de talibus deſiccatis: ⁊ denigratis illud. Treñ.
iiij. Denigrata eſt facies eoꝝ ſuꝑ carbones. Nõ ſic cha
riſſimi non: ſed ſit in nobis amor diuinus: qꝛ vere iſte
per honeſtatẽ pulcrificat ⁊ decorat. Et hoc dicit Ra⸗
banus in quodã ſermone. Amor inq̃t diuinus ẽ ignis
eſt lux: vinum mel ⁊ ſol.

Ignis eſt in affectiõe.
Lux eſt in cõuerſiõe.
Vinũ in cõtẽplatiõe.
Mel in gr̃aꝝ actiõe.
Sol in eterna btĩfica viſiõe.

¶ Dico igit̃ ꝙ amor ſpiritalis pulcrificat cõuerſationẽ
ꝑ decentiam. floribꝰ inquit.
¶ Tertio dico. ꝙ amor tutifi E
cat ꝑ fiduciã. Stipate
inquit me malis. Spes eñ ⁊ fiducia eſt q̃ſi ſtipes q̃ pre
ſeruat ⁊ ſuſtinet hoiem ne ꝑ deſperationẽ corruat atq;
cadat: ⁊ maxie ſtipes maloꝝ vel pomoꝝ: hoc eſt dictu:
ſpes ⁊ fiducia fructuũ paradiſi ⁊ bonoꝝ eternoruȝ. Si⸗
cut enim calor eleuat ſubſtãtiã in quã agit. ſicut pȝ de
igne q̃ fauillas inflãmatas facit ſurſuȝ aſcẽdere ⁊ aquã
bullietẽ eleuari. Sic ꝟe verꝰ ⁊ diuinꝰ amor facit ꝑ deſi
derioꝝ feruorẽ bullire: ⁊ ꝑ ſpẽ ⁊ fiduciã ſurſuȝ ad bona
eterna aſcẽdere: ⁊ ꝑ ꝯñs ab his inferioribꝰ ſe leuare. ⁊
ſicut videmꝰ ꝙ res bñ apodiata ⁊ ſtipata ꝑfectiꝰ ⁊ tu⸗
tiꝰ q̃etat̃. Sic ꝟe hõ q̃ ſtipite ſpei ẽ ſuffultus dulciꝰ: tu
tiꝰ: altiꝰ req̃eſcit. Stipate inq̃t me malis. Eſt ei amor
ſiſis mal̃ mãdragore q̃ comeſta vl̃ odorata facit hoiem
talr̃ req̃eſcere ⁊ dormire ꝙ ſi ſcidat̃ vulnerat̃ vl̃ ledat̃:
nõ ꝑcipit neq; ſẽtit. ⁊ iḋ iſta ſolẽt dari ſecãdis vt dolorẽ
nõ ſentiãt ſecature vt dicit dyaſco. ꝟe chariſſimi: talis
ꝯditiõis ẽ ꝑfectꝰ amor. facit ei hoiem ꝑ ſpẽ ꝯſolationẽ ⁊
ꝯtẽplationẽ i bonis eternis req̃eſcere ⁊ dormire: in tã
tũ ꝙ illi q̃ iſt̃ malis ⁊ pomis mãdragore ſũt cibati re⸗
creati vel potati in ſciſſuras tribulationũ laboꝝ ⁊ ve⸗
xationum quas pro deo vel pro bonis eternis: vel pro
re amata patiunt̃ in hoc ſeculo nõ ſentiunt nec aduer
tunt. Prouerb. xxiij. Verberauerũt me ⁊ nõ dolui: vul⸗
nerauerũt me ⁊ nõ ſenſi. Et ideo deus dedit ſecãdis. i.
ſuis martyribus poma. i. amorẽ ſpem ⁊ deſideriũ dei ⁊
bonoꝝ eternoruȝ: ⁊ ſic facti ſunt inſenſibiles: qꝛ ſcilicet
ſomnus

Ayuntamiento de Madrid

ſomnus ſuauitas ⁊ dulcedo ſpei:ipſos taliter recrea-
bat ꝙ oīa in patientia ſuſtinebāt:⁊ acſi nihil ſentirēt
propter deū oīa tolerabant. Ideo pulcre loquitur de
amore. Bernardꝰ.in lib.de diligēdo deū. O iugū ſan-
cti amoris ꝙ dulciter capis:o ꝙ glorioſe illaqueas: ꝙ
ſuauiter pmis:ꝙ delectabiliter oneras:ꝙ fortiter ſtrin
gis:ꝙ prudenter erudis. O felix amor ex quo oīꝰ ſtrē
nuitas:morū puritas:affectionum ſubtilitas: intelle
ctuū deſideriorū ſanctitas:operū claritas:virtutū fe-
cunditas:meritorū dignitas ⁊ ſublimitas premiorū.
f ¶ Unde nota.ꝙ tātus debet eſſe amor noſter ad deū
ꝙ pro ipſo ſi ſit etiam neceſſe ⁊ pro eius fide mori de-
bemus: ſicut exēplariter videmus: ꝙ oīa mēbra mor-
ti ⁊ omni periculo ꝓ capite ſe exponunt. Si enī inue-
niunt hoīes q̄ amore alter alteriꝰ moriunt: multofor
tius amor ipſius dei creatoris ſui: q̄ ſcʒ prior ꝓ nobis
mortuus eſt.j.Joh.iiij. Nos igitur diligamus deum:
qm̄ ipſe prior dilexit nos. ꝙ aūt moriunt hoīes alter-
utro amore:patet in infinitis exemplis.ſ.de pyramo ⁊
tysbe.de quo ponit Ouidius lib.de transformatis. Itē
de illo qui ante fores amice ſue ſe ſuſpendit:ſupra cu-
ius ſepulcrū ipſa tandē mortua eſt:vt ponit ibidē lib.
iiij. Itē de his tēporibus aduenerunt ſicut in florentia
vbi iuuenis qui domicellaʒ diligens cum diceret q̄c-
quid ipſa peteret ſe facturum. Et ipſa oculos ipſiꝰ pe
tiſſet:ſtatim oculos ſibi effodi fecit:⁊ in pixide ſibi mi
ſit:qḋ videns ipſa ipſum in maritū accepit: ⁊ ſibi caſu
ſimili oculos effodiſſet:niſi q: amico ſuo ſeruire ꝙ diu
viueret voluit. Ipſi igitur coniuges hoſpitale funda-
uerunt:et ibi cum pauperibus honeſte vixerunt. Iteʒ
de domina de coſſiaco in francia: cui amicus ſuus
caſtellanus qui mortuus fuerat vltra mare:cor ſuum
miſerat:maritus tamē caute fecerat ꝙ ipa in pulmen
to comederat cor amici que poſt tā precioſum morſel-
lum noluit amplius manducare:ſed fame ⁊ miſeria ſe
mori permiſit. De alijs etiam duobus narratur quo-
rum quilibet ſincopiʒādo amore alterius in preſentia
mortuus eſt. Plinius etiam lib.vij.ponit.ꝙ cienꝰ pa
tronum ſuum tantum amauit ꝙ cū eſſet mortuus et
ſm̄ ritū qui tunc tēporis erat:corpus eius cremaretur
idem cienus ignē ingreſſus:ſe pariter cōcremauit. Et
breuiter iſtud eſt verū ꝙ multi pro inuicē mortui ſunt
quapropter multofortius pro xp̄o quilibet mori debet
quē pro ſuo amore mortuū eſſe videt. Sicut etiā marty
res fecerunt qui mortē dn̄o rependerunt. Et ideo Se-
neca epiſto.iiij.monet mortem fortiter ſuſtinere. Nō
vides ꝙ ex friuolis cauſis mors contemnatur. Aliꝰ an
te fores pependit amicę. Alius ſe precipitauit e tecto.
Sequitur hoc igit quotidie meditare vt poſſis equo
animo vitā relinquere. ¶ Et nota quomō xp̄s eſt ami
cus:⁊ quō ſicut patronus nos liberauit: ꝓ nobis occu
buit. Sibi igit debemus oculos cordis dare: mortem
ſpiritalē: ⁊ ſi neceſſe fuerit corporalem ꝓ eo tolerare.
Gal.iiij. Si fieri poſſet oculos veſtros eruiſſetis ⁊ de
diſſetis mihi. Sed heu chariſſimi: ꝓ certo talis nō eſt
amor mundanus:quia vere iſte non habet annexā fi-
dei vel fiducie certitudinē ⁊ dulcorē:imo ſemp triſti
ciā:formidinē ⁊ timorē. Nā ſicut calor exterior inna-
turalis corpus deprimit:incuruat:detrahit ⁊ declinat
vt ptʒ de illis qui amāt diuitias:delitias ⁊ honores.q̄
ſemp timent ea amittere.vn̄ Seneca. Quantū ſucceſſi
mus ad ſucceſſum tantū acceſſimꝰ ad metū. Non ſic
amor diuinꝰ:q: vere iſte annexā hʒ ſpem ⁊ fiduciā nō
timorē. Stipate inquit me malis. Et ideo talis qui ta-
liter eſt ſpe bonorū eternorū ſuffultus.pōt dicere illud
Cant.iiij. Emiſſiones tue paradiſus malorū punicorū.
¶ Ubi nota ꝙ amor cauſat odorē attractiuū. Emiſ-
ſiones. Splendorē perfectiuū. Paradiſus.i.parās dei
viſum. Dulcorē allectiuū. Malorū punicorū.que ſcʒ pre
ceteris malis ſunt dulcia atꝗ bona. Sic igit dico ꝙ di
uinus ⁊ ſpiritalis amor debet haberi ⁊ ꝓcurari. Quia
preſtat fiducie tutificans fulcimentū. Stipate. Pre-
ſtat decētię gratificās paramētū. Floribꝰ. Preſtat con
ſtantie fortificās fundamentū. Fulcite. Adhuc nota.ꝙ
quicquid amat ſm̄ phm̄:ſub rōne boni amat. Sicut
enī intellectus tendit in veri cognitionē:ſic affectus tē
dit in boni dilectionē. Et ideo q̄to hō plus hʒ de boni
tate:tāto plus hʒ de diligibilitate. Et ideo q̄to quis in
moribus eſt melior:tāto deo ⁊ hoībus amabilior ⁊ acce
ptior reputatur. Et ideo de amore dei ad homines:pōt
dici illud.ij. Regū.j. Sicut mater vnicum amat filium
In quibus verbis amor dei ad homines apparet.
Ex viſceroſa benignitate. Mater
Ex curioſa ſedulitate. vnicum amat.
Ex glorioſa hereditate. filium.
In ipo enī benignitas oſtendit. Sedulitas impendit.
Hereditas ꝓmittit. ¶ Dico igit.ꝙ deus amare videt G
ex oſtēſa benignitate q: dr̄. Mat. Nihil enī ita eſt piuʒ
vl' benignū vl' tā amoroſū ſicut mr̄ erga filiū. Et iō dico
ꝙ dei benignitas:amor ⁊ pietas bene oſtēdit qſi deus
materno noīe nūcupat. Ideo videt ꝙ deus ſimilis eſt
herodio:de quo dr̄ in exameron.ꝙ ſup oēs aues hʒ af-
fectū piuʒ ⁊ benignū circa pullos:intātū ꝙ nō ſolum
nutrit ſuos:imo etiā alienos. Nā pullū ab aquila ꝓie
ctū ⁊ derelictū:herodius in nido ſuo recipit ⁊ cū i filiuʒ
adoptat.ipmꝗ recreat atꝗ nutrit:vt dr̄ ibidē. Sic ⁊ ve
chariſſimi:nihil eſt qḋ tanta affectus pietate polleat ſi
cut circa pullos.i.circa hoīes nutriēdos. Nā ſuos ⁊ nō
ſuos bonos.ſ.⁊ malos pctōres ⁊ iuſtos ſuis bn̄ficijs re
creat,ſuis adiutorijs ampliat ſuis cōſolatiōibꝰ vel ſpūa
libus vel tpalibus reficit ⁊ ſuſtētat.facit enī ſolē ſuū ori
ri ſup bonos ⁊ malos. Mat.v. Et marie iſtud ſibi ꝓpe
tit:q: illos quos aqla.i.mūdus vel dyabolꝰ deſerit:vili
pēdit:repulit vel repellit.ſ.pauperes ⁊ depſſos. iſte in
ſuos ſpēaliter adoptat:ipſoſꝗ tpaliter ſuſtētat ⁊ eter-
naliter recreat ⁊ pfortat. Pauperes enī elegit deꝰ. Jac.
ij.⁊ Deut.x. Deus enī amat peregrinū ⁊ dat ei victū et
veſtitū. Et ſic bn̄ dr̄ Mr̄ q̄ ſcʒ ita bn̄ nutrit turpes.filios
ſicut pulcros. Uñ de ipo pōt dici illḋ Gal.iiij. Que ſur
ſū ē hirlm̄ libera eſt que ē mr̄ nr̄a. vbi nota ꝙ iſte habʒ
Potentie firmamentum. Surſum.
Concordie ligamentum. Hieruſalem.
Clementie nutrimentum. Mater noſtra.
Amare igit vr̄ deus hoīes ex oſtēſa benignitate. qḋ ptʒ
marie in incarnatiōe ⁊ in paſſiōe ⁊c. Dilata ſiuis. Mr̄
H ¶ Scḋo videt nos amare expēſa ſedulitate vnicū inqt
amat. Sicut enī parētes q̄ nō hn̄t niſi vnicū:ipm ſumē
diligunt ⁊ in eiꝰ cuſtodia diligēter vigilāt atꝗ ſtudēt.
Sic ⁊ deꝰ quēlibet hoiem ſicut vnicū diligit:⁊ ad eiꝰ
cuſtodiā per ſuā occultā ꝓuidentiā ⁊ adhibitā angelo
rū diligētiā ſollicite ⁊ ſedule extēdit. vnicū inqt amat
Sap.xj. Diligis enī oīa q̄ ſūt:qm̄ tua ſūt:q: amas aīas
Nota aūt ꝙ dr̄ vnicus q: ſcʒ nō dʒ habere niſi vnicum
amorē.ſ.diuinū charitatiuū ⁊ ſpiritalē. Sicut enim vno
oculo clauſo ille qui apertus remanet rectius tēdit in
obiectū.ſicut ptʒ de ſagittātibꝰ. Sic ⁊ ſi oculū cordis
ad mūdanū amorē clauſeris.tūc oculū.i.reſpectū ad di
uinū amorē i ipm deū fortius:⁊ rectius:infigere preua
lebis q: ſm Ariſto.virtus vnita eſt fortior ſeipſa diſper
ſa. Patet igit amor dei in expreſſa ſedulitate. Johā.xj.
Ecce quō amabat eum. Unicū inqt amat. Luc.vij. Effe
rebat filius vnicus matris ſue. ¶ Tertio ptʒ ex ꝓmiſ- I
ſa hereditate filiū inqt Sicut enī pr̄ hereditatē reſer-
uat filio. Sic deꝰ hoibꝰ hereditatē filijs canicule:q̄ ſm
Iſiḋ.catulos ſuos ad vbera ſua admittit ⁊ pinguiori et
meliori meliorē mamillā extēdit. Sic ⁊ deus meliori
bus hoibus vbera eterne voluptatis preparat ⁊ ple-
niorē portionē glorie melioribus ſemper preſtat filiū
inquit Job.iij. Tanꝗ filius nobis offert ſe deus. Et de
iſto amore dicitur Joh.xvj. Ipſe enim pater amat vos
q: vos me amaſtis. Amat igitur deus quod probat.
Hereditas collata. Filium.
Sedulitas probata. Unicum diligit.
Benignitas innata. Mater.
¶ Et ſi vis quilibet debet ſtudere vt ſit amabilis tā
deo ꝙ mundo. Plus enī eſt appetibile amari ꝙ timeri

Ayuntamiento de Madrid

Sicut etiā ipſa bruta dicunť facere: q̄ nōꝗ ſolēt homi-
nib⁹ applaudere ꝛ quaſi mercādo hūanā amiciciā
amicabiliter ſe habere: ſicut pꝫ de caniculis ꝛ de ſy-
mijs ꝛ de catis. Sicut etiam de leone legiť qui q̄nꝗ vi-
dēs hoīem ſe abſcōdit: nō vt dicunt autores ꝙ timeat
hoīem: ſꝫ poti⁹ ne ab eo timeať. In quo pculdubio ſa-
tis inſtruimur ꝙ amabiles deberemus nos reddere
dei ꝛ bonoꝝ amiciciā acquirere: ꝛ plus amari ꝙ̄ time-
ri ſtudere. Juxta illud Phili. iiij. c. De cetero fres que-
cūꝗ ſancta: quecūꝗ pudica: vera: iuſta: amicabilia co-
gitare. Sed ſi q̄ris: q̄ ſunt illi qui ſunt amabiles tam
apud deum ꝙ apud mundum? Reſpōdeo ꝙ iſti

Sunt ſimplices ſine malicia.
Humiles ſine ſuperbia.
Subtiles ſine arrogantia.
Affabiles ſine ſtulticia.

¶ De ſimplicib⁹ ꝛ innocentibus dr. ij. Reg. j. ꝙ Jona-
tas qui interpretatur colūba erat amabilis ſup mulie-
res. De hūilibus dr Heſter. ij. ꝙ heſter q̄ interptatur
abſcōdita ſignās hūiles q̄ bona ſua ſemp abſcōdūt ſu-
per oēs gratioſa ꝛ amabilis videbať. De ingenioſis ve-
ro ꝛ ſubtilibus dr Sap. viij. Juuenis ꝛ acut⁹ inueniar
in iudicio: ꝛ in cōſpectu potētū amabilis ero. De affa-
bilib⁹ ꝛ eloquētib⁹ dr Eccli. xx. Sapiēs in verbis ſeip-
ſum amabilē facit. Si igitur nos in verbis fuerimus
ſapientes: ingenioſi ꝛ intelligētes: hūiles ꝛ nō inani-
ter glorātes: ſimplices etiā ꝛ innocētes nos pcerto
erimus amabiles: ꝛ amorē dei ꝛ hoīm pmerētes: ita ꝙ
quilibet dr illud. Ezech. xvj. Uidete ꝛ ecce tēpus tuum
tēpus amātiū. Iſta igitur ſufficiāt de amore bono.

Amor mundi. Nihil aliud eſt ꝙ̄ affect⁹ ꝛ
deſideriū rerꝝ mundanarꝝ.
A Et qꝛ bona mūdi aut ſunt diuitie: aut delitie: aut ho-
nores. Ideo amor iſte ꝙ̄tū ad iſta tria cōſideratur. Et
primo ꝙ̄tū ad diuitias. Et ſic iſte amor nihil aliud eſt
ꝙ̄ auaricia: vel ꝙ̄tū ad delicias: ꝛ ſic nihil aliud eſt ꝙ̄
luxuria: vel carnalis infectio: vel ꝙ̄tū ad honores: ꝛ ſic
dr ſuperbia ſeu ambitio: generaliter. Igitur de amore
mūdi dr illud Prouerb. xxj. Qui amat vinū ꝛ pinguia
nō ditabitur. Ubi oſtēditur ꝙ iſte amor inducit

Ambitionem. Qui.
Obliuionem. Uinum.
Carnalitatem Pinguia.
Cupiditatem. Non ditabitur.

¶ Cauſat igitur ambitiōis anxietatē. Qui inquit. Nā
ſicut q ꝛ q ꝛ qꝺ ꝛ ſua ſimilia ſm grāmaticos videtur eſſe
ambitioſe nature: qꝛ ſemp volūt in cōſtructiōe poni aū
partē a qua regūtur. Sic vere multi ſunt qui ita amāt
eminētias ꝛ honores ꝙ pre nimio ambitionis ardore
ſemper nituntur alijs anteferri: ꝛ eos in dignitatibus et
officijs preuenire. dicit Phi. ꝙ inter elephātes iuuen-
culi vadūt primi. Sic vere hodie illi qui ſunt moribus
ꝛ ſciētijs iuniores: volūt p ambitionē ceteris eſſe prio-
res: ꝛ in officijs ꝛ beneficijs potiores. Figurati. Gene.
xxv. in Eſau malo ꝛ puerſo: ruffo ꝛ piloſo q̄ in vtero ma-
tris colluctabať cū Jacob fratre ſuo: vt primus naſcere-
tur q̄ tantū luctauit ꝙ obtinuit ꝙ prim⁹ naſcereť: ꝛ ꝙ
nomē primogeniti obtineret. Sic hec chariſſimi: in vte-
ro matris. i. in clauſtro vel in collegio religiōis vel ec-
cleſie: vel etiā in domo ppria vel terra alicuius princi-
pis latitant hodie Jacob ꝛ Eſau. i. boni ꝛ mali. Sꝫ qñ
accidit ꝙ mater. i. platus vel ſuperior neceſſe hꝫ pare-
re. i. q̄n vacat aliqꝺ beneficiū: ita ꝙ neceſſe eſt ꝙ aliq̄s
de clauſtro ciuitatꝭ ꝛ exteri⁹ pmoueať: tūc vere fit bri-
ga: lucta: inuidia: contentio: diuiſio: inter iſtos q̄ ſunt
in vtero vel in clauſtro. quilibet eñ vult prim⁹ exire ad
promotionē: ſed finaliter ſepiſſime accidit ꝙ ille q̄ eſt
Eſau q̄ interpretatur rubeus p luxurie carnalitatem:
qui eſt piloſus p tēporalē facultatē: q̄ eſt etiā peior per
oīmodā iniquitatē. Talis dico primus erit: prim⁹ pro-
moueť: ꝛ ad primū ꝛ excelletiorē dignitatis gradū aſſu-
mitur: ꝛ ꝙ̄tū ad pinguiorē portionē hereditatis mūda-
ne vel eccleſiaſtice primogenit⁹ nūcupať. Ideo de tali-
bus dr. Mat. xxiij. Amāt eñ primos recubitus in cē-
nis: primas cathedras in ſynagogis: ſalutatiōes in fo-
ro ꝛ vocari ab hoībus rabi. Iſti ſunt q̄bus in tertia ca-
nonica Joh. dr. Qui amat primatū gerere: Et illꝺ Ro-
ma. xij. Qui preeſt in ſollicitudine. Ideo de talib⁹ dr in
ps. Quis aſcēdet in montē dn̄i? qꝛ. ſ. illi q̄ ſunt quis. i.
ambitioſi ꝛ pſumptuoſi aſcēdunt hodie cōtra ius ꝛ rō-
nē ad montē dn̄i. i. ad altitudinē officioꝝ ꝛ dignitatū
ita ꝙ de ipſis poſſumus q̄rere illud Eſa. lx. Qui ſunt
iſti qui vt nubes volāt. Habet igiť amor mundi ambi-
tionis anxietatē. Qui inqt. ¶ Scdo dico ꝙ amor mū-
di inducit obliuionis ebrietatē: qꝛ dr Uinū. Sicut eñ B
vinū rōnē tollit: ignorantiā ꝛ obliuionē inducit: appe-
titū inflāmat ꝛ accēdit. Sic amor mūdi ꝛ mundanus
rationē ꝛ diſcretionē annihilat volūtatē p mala deſi-
deria inflāmat: ꝛ dei bonoꝝ eternoꝝ obliuionē ꝛ cōtē-
ptum inducit facit ꝛ pcurat. vñ Eccli. xix. Uinū ꝛ mu-
lieres apoſtatare faciūt hoīes. Et ſicut videmus ꝙ vi-
nū debile faciliter p aque immixtionē pdit feruorē ſuū:
ſic vere mūdanus amor deperit ꝛ tepeſcit qñ aqua tri-
bulatiōis paupertatis vel afflictiōis ſuperuenerit: tūc
eñ oīs feruor mūdani amoris remittiť ꝛ ceſſat qñ ali-
quid difficile imperatur. Eſa. j. Uinū tuū mixtū eſt aq̄.
Et ratio eſt. Nā qꝛ mūdan⁹ amor nō querit niſi lucrū
ideo quādo mūdani vidēt aliquē ad aliquē ſtatū veni-
re ad ſtatū. ſ. paupertatis vel aduerſitatis: ita ꝙ nullū
lucrū vidēt ſe poſſe ab eo reportare: ſtatim amor ſuus
remittiť ꝛ ab eis dimittitur q̄ primitus amabať: q̄nim-
mo ſicut videmus ꝙ ribaldi vino ebrij poſtꝙ̄ ſcꝫ come-
dentes ꝛ bibētes amicicias ptraxerūt: ſepiſſime amor
coꝝ in odiū conuertitur: ita qꝺ in fine alter ab altero
verberatur. Sic hec inter illos qui vino mūdani amo-
ris ſunt ebrij: ſepe naſcitur odiū poſt amorē. ita qꝺ illi
qui ſimul vt amici vixerāt in fine per lites: odia. bri-
gas diſſenſiones occaſione modica ſe verberāt ad qꝺ
bene facit illud qꝺ ciuitati hieruſalem in tribulatiōe poſi-
ta: dr Hiere. iiij. Cōtēpſerunt te amatores tui aīaꝫ tuā
querēt. De tali amore dr. ij. Reg. xiij. Maius fuit odiū
quo oderat eā amore quo eā prius dilexerat. Qꝺ bñ in
anulo moyſi figurať quē vxori ethyopiſſe dedit virtu-
te cuius oblita eſt q̄cquid boni ſibi fecerat moyſes vir
ſuus acſi nunꝙ̄ antea ipſum cognouiſſet: ſicut ponit
Joſephus. Talis eñ anulus ingratitudo: q̄ ſemp ſolꝫ
mūdanū amorē cōcomitari: qꝛ reuera iſta faciliime fa-
cit obliuiſci beneficia habita ꝛ recepta ꝛ anhelare am-
plius ad habēda. Unde ſemel petitū eſt a quodā phō
q̄d eſſet qꝺ facili⁹ ſeneſceret? Reſpondit bñficiū. Et ideo di-
cit Seneca ꝙ memoria bñficioꝝ labilis: iniuriarū ho
tenax: hꝫ igitur amor mūdi obliuioſam ebrietatē vinū.
¶ Tercio dico ꝙ hꝫ luxurioſam carnalitatē: pinguia:
qꝛ. ſ. facit hoīem amare pinguedinē: deliciaꝝ carnalita-
tis ꝛ pſperitatis pulcras mulieres ꝛ ceteras mūditur-
pitudines. ſ. delectabilia. tales ſunt ſimiles narciſſo q̄
fuit iuuenis pulcherrimus: qui in tantū dilexit imagi-
nē ſuā in fonte videbat qꝺ pre nimio amore oblit⁹ pe-
riculi cecidit in fontē ꝛ mortuus eſt: vt dicit Ouidius.
Sic vere multi ſunt q̄ imagines. i. pulcras mulieres
quas in fonte pſperitatis cōſiderāt: ita ferueter amāt
ꝛ deſiderāt qꝺ periculi infernalis dānationis obliti:
in fontē mundane pſperitatis per carnalitatē ꝛ luxu-
riā immerguntur: ꝛ p eternā dānationē finaliter moriun-
tur. Figurati in Sanſone Judith. xvj. Qui amauit mu-
lierē q̄ habitabat in valle ſoreth: ꝛ vocabatur dalida:
ex qua ſcꝫ iſta mala incurrit: qꝛ ab ipſa dalida fuit ton-
ſus: phyliſteis fuit traditus: ab eis fuit excecatus et li-
gatus: ꝛ forti carcere mancipatus. Et finaliter cū ipſis
extitit interēptus. Chariſſimi vallis ſoreth ſignat mū-
di pſperitates: qꝛ ſoreth interpretatur vitis mūdi ꝛ ve-
re pſperitas: ꝛ illa vitis q̄ mūdanos inebriat peccato-
res. Hiere. ij. Quomō conuerſa eſt mihi in prauū vitis
aliena. Dalida igiť ſignat aliquā leuē ꝛ inſolentē mu-
lierē: q̄ in valle mūdane pſperitatis pulcritudinis et
formoſitatis habitat atꝗ manet. Hāc igitur dum ſan-
ſon: id eſt

Ayuntamiento de Madrid

ſon.i.homo immoderate ⁊ luxurioſe vult amare:neceſ
ſe.eſt ꝙ multa pericula ꝓpter hoc incurrat. Nã a vel
lere tꝑalis poſſeſſionis tōdeť:qꝛ.ſ. mulieres q̄cq̄d poſ
ſunt rapiūt ⁊ furanť.A viſu recte diſcretiōis cecať:qꝛ.ſ.
luxurioſi videnť excecati:qꝛ nō vidēt corꝑis ⁊ reꝝ per⸗
ditionē:fame ꝓprie exinanitionē ⁊ futurã dãnationē.
Iterū vinculis malaꝝ ꝯſuetudinū alliganť phyliſteis
i.demonibus ſubiugať ⁊ finaliter infernali carceri mã
cipať atqꝫ morti ꝑpetue cōdēnať.Ideo de hoībus luxu
rioſis dꝛ. Hiere.v. Equi amatores in feminas vnuſ⸗
q̄ſqꝫ ad vxorē ꝓximi ſui hinniebat.Iſti igiť amãt pin⸗
guia.i.mūdi ⁊ carnis delectabilia:faciūt em̄ iuxta illď
Ezech.xxiiij.Pinguiſſimum pecus aſſume.Iſti ſunt ſi
miles gallo: q̄ galinam ꝑdiligit pinguiorem: ipſamqꝫ
vult habere ſibi viciniorē.ſicut dicit Iſido.Sic vere lu
xurioſi mulieres formoſas diligūt:de aliis nō curan⸗
tes.Habet igiť amor mūdanus luxurioſam carnalita
D tem.Pinguia.❡Quarto dico.ꝙ amor mūdi hꝫ penu
rioſam cupiditatē.Nō ditabitur inq̄t. Nã ſm̄ Senec.
Diues eſt: nō q̄ magis hꝫ:ſꝫ q̄ minꝰ cupit:qꝛ.ſ.ſufficiē
tia facit hoīem diuitē. Et ecōuerſo poſſumus dicere.
Pauper eſt nō qui minꝰ hꝫ :ſꝫ qui magis cupit:qꝛ ſcꝫ
cupiditas facit hōiem pauperē. Et hoc qꝛ facit ꝙ ni⸗
hil hoī ſufficiat qď habeat:immo ſemꝑ deſiderat ⁊ cu
pit plus habere:qď oſtēdiť cū dꝛ.Nō ditabiť.i.nihil ei
pre cupiditate ſufficiet.Ignis em̄ nunq̄ dicit ſufficit.
Prouer.xxx.Ouis em̄ vt cōiter nunq̄ eſt ſine fame:hꝫ
em̄ duos vētres :quoꝝ dū eſt in paſcuis nō replet niſi
vnū.Et iō qui vacuus eſt ſemꝑ fameſcit.Et inde eſt ꝙ
ouis plus fameſcit ⁊ auidius comedit in ſero q̄ in ma
ne:vt dicit Iacobus de loſanna.Sic vere chariſſimi di
uites in hoc ſeculo nunq̄ ſunt ſine fame:ſine penuria
⁊ ſine deſiderio auaricie et cupiditatis: hn̄t igiť duos
ventres.i.cōſciētiã ⁊ burſam.Et ideo qꝛ in paſcuis mū
dane proſperitatis ipſi nō replēt diuitiis acq̄ſitis:niſi
vnū ventrē vcꝫ burſam ⁊ archã:qꝛ ſcꝫ mūdi bona non
attingūt vſqꝫ ad aiam:ſꝫ exteriꝰ remanet circa corpus
hinc eſt ꝙ alter venter ſcꝫ corpus ⁊ volūtas vacuus re
manet ⁊ inanis.Et ideo fames ⁊ ardor cupiditatiſ:nū
q̄ ꝓpter hoc q̄etať:immo in ſero.i.in ſenectute auidiꝰ
⁊ cupidius comedūt.i. diuitias accumulãt ⁊ acquirūt
q̄ in mane iuuētutis faciebant. Hoc eſt enim ꝓpriuꝫ
auaricie:teſte Sene.ꝙ cū cetera vicia nobis ſeneſcēti⸗
bus ſeneſcant. Sola auaricia iuueneſcit. Qꝛ.ſ. ſicut dꝛ
Prouerb.xiij.Vēter impioꝝ inſaturabilis.Iſti igitur
nō ditanť.i.nō acquirunt ſufficientiã.Vn̄ Eccľs.v.ca.
Qui amat diuitias:fructus nō capiet ex eis . Nã vt dꝛ
Eccľi.x. Nihil iniquius q̄ amare pecuniã.Patet igiť
ꝙ mūdanus amor cōtinet penurioſam cupiditatē:lu⸗
xurioſam carnalitatem:obliuioſam ebrietatem:ambi
tioſam anxietatē. Et iō amor iſte eſt merito fugiēdus.

A **Amaritudo.** Eſt multiplex i ſcriptura.Eſt
em̄ amaritudo tꝑalis:⁊ ama⸗
ritudo eternalis.Tēporalis etiã diuidiť in amaritudi
nē culpe. Vn̄ Hiere.ij.ca. Vide q̄ malū ⁊ q̄ amarum
eſt reliquiſſe te dn̄m deū tuū.Item in amaritudinem
preſentis miſerie.Et de hac Ruth.j.Amaritudine me
repleuit oīnipotens.Itē in amaritudinē cōtritionis ⁊
penitētie. De qua Hiere.vj.caꝑ. Luctū vnigeniti fac
tibi planctū amarū. Itē in amaritudinem eterne pe⸗
ſtilentie. Trenoruꝫ.j. Et ipſa oppreſſa amaritudine.
❡Diſtinguendo igitur breuiter poſſumus dicere .ꝙ
eſt amaritudo ſuſtinēda: ⁊ eſt amaritudo metuenda.
Debet enim in patientia ſuſtineri amaritudo condi⸗
tionis ⁊ pn̄e.Et amaritudo tribulationis ⁊ preſentis
miſerie.Plinius dicit ꝙ plante amare q̄uis minꝰ va
leant ad nutriendū:valent tn̄ magis ad medicãdum.
Sic vere amaritudines ⁊ labores q̄uis nō dēt in hoc
mundo nutrimentū mūdane recreatiōis:ſunt tn̄ me⸗
dicina ſpūalis reparatiōis:qꝛ.ſ.ſanant aiam a viciis ⁊
peccatis.Ideo cōſulitur cuilibet noſtrū.Hiere.vj.Lu
ctū vnigeniti fac tibi planctū amarū:quia repente ve⸗
niet vaſtator.In quibus verbis oſtēduntur quattuor
amaritudines: que a nobis potiſſime ſunt habende.
videlicet amaritudo.
Mentalis contritionis.Luctum.
Verbalis confeſſionis. Plãctum.
Carnalis afflictionis.Amarum.
Finalis ſubuerſionis ſeu mortalis cōſiderationis. Re
pente veniet vaſtator.
❡Habeamus igitur contritionē mentalē.Luctū in⸗ B
quit.Luctus enim proprie ſignat amaritudinē mētis:
qꝛ luctus dꝛ quaſi lugens intus.Lugens aliter dꝛ qua
ſi luce egens:ad denotandū ꝙ intus in corde debemꝰ
per contritionem lugere:qꝛ nos videmus ⁊ aduertimꝰ
ꝓpter peccata noſtra egere luce gratie ⁊ ꝟitatis ama
ra medicina interius in ſtomacho recepta ventrem la
xat:malos hūores purgat:ſanitatēqꝫ reparat ⁊ reſtau
rat.Sic vere chariſſimi: amara contritio q̄ interiꝰ in
ſtomacho cordis recipitur ventrē.i.cōſcientiã laxat ꝑ
ſuiipſius emolitionē humores.i. vicia ⁊ peccata attra
hit ⁊ aggregat ꝑ diſcretã meditationē:ipſos etiã enu⸗
trit ⁊ purgat per confeſſionē:⁊ ita ſanitatē ſpūalem re
parat per oīmodã ſatiſfactionē.Ideo de tali amaritu⸗
dine dicitur Ezech.xxj.Fili hoīs ingemiſce in cōtritio
nem lumboꝝ:⁊ in amaritudinibus ingemiſces coram
eis.Et nota ꝙ dicit ingemiſces:qꝛ ſicut videmꝰ ꝙ tur
tur multotiēs cantat: immo gemitū pro cantu redde
re conſueuit.Et maxime quãdo cōparē ſuū amiſit:qꝛ
ex tūc gemere nūq̄ ceſſat:Sic vere chariſſimi:cantum
mūdane leticie debemꝰ dimittere:gemitūqꝫ ꝯtritiōis
emittere:⁊ amiſſionē cōparis nr̄i.i. xp̄i quē ꝑ pctm̄ ꝑ⸗
didimus ꝯtinue lugere ⁊ plãgere.Lugere em̄ debemꝰ.
De peccatorum cōmiſſione.
De bonorum omiſſione.
De dei offenſione.
De paradiſi amiſſione.
De inferni acquiſitione.
❡Et nō ſolū de iſtis debemus habere amaritudinem
lachrymarū exterius.Ideo diciť.Eſa.xxiiij.Cū cantico
nō bibent vinum.amara erit potio bibentibus illam.
Vbi nota ꝙ cōtritio Leticiam aufert. Cum cãtico nō
bibent Luxuriã expellit.Vinū.Triſticiã ipellit. Ama
ra erit potio bibētibus illã.Ideo de amaritudine fletꝰ
dꝛ.Eſa.xxxiij.Angeli pacis flebūt amare. Cōtritio em̄
purificat:qꝛ facit hoīes angelos.Pacificat.angeli pa⸗
cis:amaricat:amare flebunt. Iſtud apparuit in petro
qui deum negauit.ſ.Egreſſus foras fleuit amare:⁊ ſic
fuit primo amaricatus:a culpa purificatus:a deo ⁊ an
gelis recōciliatus ⁊ pacificatus.In cuius ſignū poſt re
ſurrectionē ipſum in ſpeciali mulieribꝰ mōſtrauit di⸗
cens.Dicite diſcipulis eius ⁊ petro ⁊c.Habeamꝰ igiť
luctū interioris cōtritionis Eccľi.xxxviij. Fili ſuꝑ mor
tuū produc lachrymas.Sequiť.Propter delaturã au
tem amare fer luctū.Delatura idē eſt ꝙ accuſatio: de⸗
tētio:proditio.Vult igiť dicere:qď qn̄ mortuus.i.pec⸗
catū mortale latet in corde nr̄o:tūc qn̄ videmus qď eſt
ibi delatura.i.remorſus:accuſatio:⁊ murmuratio con
ſciētie:q̄ iſtū mortuū nobis accuſat: ꝓdit ⁊ manifeſtat
tūc ꝓ certo nos debemus facere luctū amarū cōtritio
nis.Eſa.xxij.caꝑ.Recedite a me:amare flebo:nolite in
cūbere:vt cōſolemini me. Et Ezech.xxvij.Plorabūt te
in amaritudine aie plãctu amariſſimo. Patet igiť qď
eſt amaritudo cōtritiōis mētalis. Luctū vnigeniti fac
tibi.❡Scď͂o eſt amaritudo ꝯfeſſiōis ꝟbalis: qꝛ.ſ.ver
ba q̄bus cōfitemur pctã nr̄a:debēt eſſe feruētia ⁊ ama C
ra qď oñdiť cū dꝛ . Plãctū. Plãctꝰ eſt ꝟbū cū dolore
emiſſum ⁊ exterius declaratū.Iob.x.Loquar in amari
tudine aie mee.Mare em̄ cū ſit amariſſimū: eſt tamē
mortuorū corporū emiſſiuū: fontiū atqꝫ fluminū pur⸗
gatiuū:nauſee ꝓuocatiuum:capitis perturbatiuū: et
ſuiipſiꝰ purgatiuū:ſm̄ Baſi. ⁊ Amb.in examerō . Sic
ꝟe chariſſimi dꝫ eſſe de mari.i.de hoīe penitente.Iſte
em̄ dꝫ caput ꝓprie imaginatiōis turbare ꝑ timorem ⁊
cōſideratione.fontes ⁊ flumina dꝫ facere ꝑ lachryma⸗
marū irrigationē mortua corꝑa.i.peccata mortalia de

Ayuntamiento de Madrid

bet emittere ⁊ ſeipſum purgare ⁊ mūdificare ꝑ amarā
cōfeſſionē ⁊ nauſeā cōfeſſionis habere ꝑ viciorꝫ omni
modā expulſionē vñ. pſ. Quorum os maledictiōe ple
nū eſt ⁊ amaritudīe. Maledictiōe dico: q̄ꝛ ſcꝫ nobiſipſis
debem⁹ maledicere nos ipos accuſando Dicit ꝙ aqua
trāſiens ꝑ amarā venā terre: in amaritudinē cōmutaꝛ
Sic vere chariſſimi: qn̄ vox noſtra ab amara vena. i. ab
amara ꝯſcientia venit tūc dꝫ eſſe triſtis: flebilis: ⁊ ama
ra. q̄ꝛ qn̄ cōſciētia q̄ ꝑ diuerſa peccata fuit amara: ꝑ cō
tritionē amaricaꝛ. tunc exinde amara triſtis ⁊ flebilis
confeſſio generaꝛ. Et de hoc Job. xxiij. Nunc autem in
amaritudine eſt ſermo meus ⁊ dolor plage mee aggra
uatus. Et Eſa. xxij. Uocauit te dominus ad fletū ⁊ plā
ctum et caluicium ⁊ cingulum ſacci Ubi oſtēditur ꝙ
planctus confeſſionis debet habere.

Flebilitatem. Fletum.
D Humilitatem. Caluicium
Penalitatem. Cingulum ſacci.

Eſt igiꝛ amaritudo ꝯfeſſiōis verbalis ¶ Tertio ē ama
tudo afflictiōis carnalis qn̄ ſcꝫ ꝑ penitētiā ⁊ abſtinēti
am vel ꝑ tēporalē tribulationē hō efficiꝛ turbulētus et
amarus Amarū inq̄t. Et talis amaritudo multū eſt ꝓ
curāda ⁊ in patiētia ſuſtinēda Et hoc duplici rōne. ſ. q̄ꝛ
per hmōi amaritudinē hoſtis ſuperaꝛ ⁊ mens ꝯſolaꝛ.
Hoſtis dico ſuperaꝛ. Nā ſicut muſtela rutā amarā co
medit: ⁊ ſic armata de baſiliſco triūphat Sic ⁊ nos ſi ru
tā. i. amaritudinē penitētie ⁊ afflictiōis habuerim⁹: ip
ſaqꝫ armati fuerim⁹: baſiliſcus qui ſibilo occidit. i. dya
bolus vel caro qui ſibilo ſuarū ſuggeſtionū ⁊ tentatio
nū animas perimūt ⁊ occidūt a nobis ſuperabiꝛ ⁊ vin
cetur Nā amaritudine mūdanarū tribulationū qn̄ no
bis deo operāte vel ꝑmittēte infligunꝛ contra hoſtes
ſpirituales ſunt anime medicina Jdeo dicebat Ezechias
poſt infirmitatē. Eſa. xxxviij. Ecce in pace amaritudo
mea amariſſima. Per hāc igiꝛ hoſtes ſuperanꝛ Jterū
dico ꝙ ꝑ hāc mentes cōſolanꝛ. Amaritudinē enim pe
nitētie ⁊ afflictiōis ⁊ tribulatiōis ſemꝑ cōcomitaꝛ ali
qua conſolatio vel ſpes de breuitate, vel ſpes de futura
ꝓſperitate Sicut eī ſpēs amare: ſicut myrrha ⁊ aloes:
ſunt multū medicinales: verūtamē ꝓpter ſuā amari-
tudinē nō poſſent ſumi niſi pigmentari⁹ ſpēs dulces
adiūgeret Sic ⁊ nec mūdi tribulatiōes ⁊ afflictiōes
ꝙꝙ vtiles non poſſent ab hoīe ſuſtineri niſi verus pi-
gmētarius deus dulcedinē conſolationū immitteret ⁊
miſceret Sed qn̄ dulcedo ſpei de eterna ꝓſperitate q̄
per hoc acq̄ri ſolet adiūgitur: tūc tota amaritudo hu
ius tēperatur. ¶ Ex nota ꝙ mūdi tribulationes dulci
ficantur per duo. ſcilicet per paſſionis recordationē et
per lectionis meditationē. ¶ Primo enim dico. ꝙ ad
hoc valet paſſionis recordatio. ſicut enim aqua maris
efficitur dulcis quādo ſuper dulces venas terre tranſit
ſm̄ Ariſto. ⁊ Jſid. Sic vere chariſſimi: q̄ꝛ videm⁹ ꝙ ama
ritudo tribulationū trāſiuit per dulces venas. i. ꝑ ſan-
ctos viros. ſ. per xp̄m ⁊ martyres q̄ꝛ quotquot deo pla
cuerunt per multas tribulationes tranſierunt. Judi-
cū. viij. Jdeo nobis aliq̄ debēt eſſe ſapide atqꝫ dulces
Figura Exo. xv. vbi popul⁹ nō poterat bibere de aquis
marath pre amaritudine: et moyſes ſtatim poſuit ibi
lignū ⁊ facte ſunt dulces. Sic vere chariſſimi: que mū
di tribulationes pre amaritudine bibere vel ſuſtinere
non poſſumus pro deo adhibeamus lignū ſcilicꝫ cru
cis: et cogitemus quantam amaritudinē in cruce chri
ſtus pro nobis paſſus eſt. et ſic pro certo in iſta aqua
amara ideſt in mundi tribulatione ⁊ penitētia et affli
ctione inueniemus dulcedinē et ſaporem Eccli. xxxviij
A ligno indulcata eſt aqua amara. ¶ Jtem ipſam ob-
dulcorat ſcripture vel lectionis meditatio. figura. iiij.
Regum. iiij. Ubi cum cibus qui erat in olla: non poſ-
ſet māducari a filijs ꝓphetarū ꝑ amaritudine miſcuit
ibi heliſeus farinam: ⁊ ſic factum eſt pulmentum dul
ce. Sic vere chariſſimi ſi amara pulmenta mundanarꝫ
tribulationum ſuſtinere non poſſumus farinaꝫ. i. ſcri-
pturā cū ſuis ꝓmiſſionibus comminationibus man-
datis ⁊ negationibus adhibeamus: ⁊ ſic tota eorum
amaritudo reputabiꝛ quaſi nihil: ⁊ nobis in dulcedi
nē cōuertetur. Job. vj. Anime eſurienti etiā q̄ amara ſunt:
dulcia eſſe videntur. Et iſta obdulcoratio erit potiſſi-
me finaliter poſt mortē: q̄ꝛ. ſ. ꝓ mūdanis miſerijs ⁊ tor
mentis eterna cōſolatio cōcedeꝛ: vñ pōt dici illud Ju-
dith. v. Fontes amari obdulcati ſunt. vbi oſtēditur ꝙ
iſta amaritudo Eſt refrigeriū eſtuantiū. Fontes. Eſt
igitur amaritudo preſentis afflictiōis. ¶ Quarto eſt
amaritudo ſequētis turbatiōis. Et iſta eſt amaritudo E
mortis iudicij ⁊ inferni: quā ſemꝑ in mente debemus
habere. Que oſtēdiꝛ cū dr̄. Repēte veniet vaſtator: q̄ꝛ
ſcꝫ ſemper debemus cogitare quomō repēte hora qua
neſcimus veniet vaſtator nr̄. i. mors dei occulta ſnīa ⁊
iudiciū. Sicut eñ videmus ꝙ licet fluuius ſit natura
liter dulcis: qn̄ tñ aqua maris ibi refluit: tota eius dul
cedo tunc in amaritudinē cōuertitur. Sicut de quodā
fluuio q̄ dr̄ ydaſpes exēplificat Ouidi⁹ ⁊ Solin⁹ q̄ in
principio currit dulciſſim⁹: in fine tñ ꝓpter fontē exā
peū amariſſimū q̄ ſibi adiungiꝛ: efficiꝛ amariſſimus.
Sic vere chariſſimi ꝙuis hō ſit dulcis: letus: cōſola-
tus: ⁊ iocūdus: ſi tñ ſibi adiungaꝛ fons amarus leti re
fluxus maris. i. cōſideratio amaritudinis infernalis ⁊
mortis: neceſſe erit ꝙ efficiamur amari. i. triſtes medi
tatiui ⁊ turbulēti: nā ſicut paruulo quē mater vult ab
vberibus ablactare ſupponiꝛ aliq̄d amarū qđ dū par
uulus videt ꝙ neceſſe eſt ei tāgere a lactis dulcedine
retrahitur ⁊ ab vberibus ſegregaꝛ. Sic vere chariſſi-
mi ſi ab vberibus mundane conſolationis volumus
puerum noſtrū. i. affectum ⁊ deſideriū ſegregare: non
reſtat niſi ꝙ amaritudinē iudicij mortis ⁊ inferni ſup
ponam⁹: ⁊ ſic lactis hui⁹ dulcedinē abhorrebimus: ⁊
etiā fugiem⁹. vñ cōſulitur Hiere. xxxj. Statue tibi ſpe
culū: pone tibi amaritudines: dirige pedes tuos in viā
rectā in qua ambulaſti. Nā qn̄ hꝫ ſpeculū clare conſi
derationis: ⁊ adiūgit ſibi amaritudines finalis turba-
tionis: tūc poterimus dirigi in viā pacis ⁊ perfectio-
nis. Repente igiꝛ veniet vaſtator. Eſa. xxx. Subito dū
nō ſperatur veniet cōtritio tua. Et Michee. v. Nūc va
ſtaberis filia latronis. Habent igitur amaritudine m
meditatiōis: tribulatiōis: cōtritionis: cōfeſſionis: q̄ꝛ
iſte ſunt amaritudines vtiles atqꝫ bone. Jſta eſt ama-
ritudo cōmēdabilis. ¶ Sed nota ꝙ eſt amaritudo de F
teſtabilis. Et iſta eſt amaritudo culpe ⁊ pene eterne.
Job. iij. Occupet eū caligo ⁊ inuoluatur amaritudine
Sicut eñ videm⁹ ꝙ aq̄ dulces finaliter veniūt ad ma
re: ⁊ in amaritudinē vertuntur. Sic vere mūdi dulces
⁊ delicioſi carnales peccatores ⁊ vicioſi: finaliter ne-
ceſſe habent venire ad mare. i. ad amaritudinē infer-
nalem: vbi in amaritudinē dānatiōis cōuertunꝛ. De
amaritudine igitur dānatiōis pōt intelligi illud Deu
te. xxxij. Uua eorꝫ vua fellis ⁊ botrus amariſſimus: fel
draconū: vinū eorum: ⁊ venenū aſpidū inſanabile: vbi
oſtendūtur quattuor amaritudines que in fine hoīb⁹
infliguntur. Que quattuor amaris cōditionibus com
parantur: videlicet.

Mortis triſticia. Uua fellis.
Xp̄i iuſticia. Botrus amariſſimus.
Hoſtis ſeuicia. Draconum.
Pene meſticia. Uenenum aſpidum ⁊c.

¶ Habēt igitur conditionē amaritudinis mortis ſa-
por amarus. Sic vere ſm̄ naturales magis hꝫ de cali-
ditate, ⁊ terreſtritate: ſic vere amaritudo mortis ꝯſtat
ex calore diſſoluēte ⁊ ex terreitate diſſolutionē patien
te. Nā ex actiōe caloris innaturalis: ipſum corpus in
terrā redigitur ⁊ mutaꝛ. Et hoc oſtēdiꝛ cū dr̄. Uua fel
lis. Uua eñ q̄ eſt dulcis: ſignat carnē dū viuit. Fel aūt
qđ ipſam vuā amaricat: ſignat ipſam mortē. Nā ſicut
inter oīa mēbra corpis: fel eſt amariſſimū. Sic vere in
ter oēs hoīes cōditiones: dolores: afflictiones: mors
eſt amariſſima. Jdeo dr̄. Eccl. xlj. O mors ꝙ amara eſt
memoria tua homini. Jdeo homini morienti pōt di-
cere illud. Act. viij. Jn felle amaritudinis video te eſſe.

De iſto

Ayuntamiento de Madrid

De iſto felle loquiꝛ Ariſto.de aĩalibus.lib.ij.⁊ dicitꝙ
nec inter volatilia:nec iter natalia:nec inter reptilia
eſt aliquod animal quin habeat fel ſecundum magis
et minus.Sic vere chariſſimi:non eſt dare inter vola
tilia.i.inter nobiles et potentes.nec inter natalia.i.ĩ-
ter aquas deliciarũ frequentantes:nec inter reptilia
ideſt inter inferiores diuites circa terrã ⁊ terrena re-
ptãtes ⁊ laborantes aliqđ animal.i.aliquã ꝑſonã q̃ ca
reat felle.i.amaritudine mortis.Et hoc qꝛ ſicut dꝛ He
G bre.ix.Statutũ eſt hoĩbꝰ ſemel mori. Sic igiꝛ ꝑꝫ ama
ritudo corporalis depoſitiõis. ¶ Scđo dico.ꝙ ẽ ama
ritudo iudicij ſeu ſupnaꝛ iuriſditiõis: qđ oñdiꝛ cũ dꝛ.
Botrus amariſſimus.qꝛ.ſ.calor exceſſiuus humoreꝫ
deſiccat:⁊ ſubſtantiã in quã agit:in amaritudinẽ con
uertit:ſicut paꝫ de cinere.Sic vere qꝛ in die iudicij ca
lor ⁊ ardor exceſſiui rigoris ⁊ iuſticie qui botro cypri.i.
in chriſto oñabiꝛ.Jdeo iſte botrus q̃ de ſe eſt mollis.
pius ⁊ tenellus:in amaritudinẽ cõuertetur.ſ.pctõribꝰ
qui ab eo dãnabunꝛ.Habet em̃ ſapor amarus ꝭm con
ſtantinũ virtutẽ inciſiuã ⁊ diuiſiuã.qꝛ.ſ.xp̃s in iudicio
rigore iuſticie amaricatus:ſcindet ⁊ diuidet bonos a
malis.⁊ ecõuerſo dicẽs bonis.Uenite.⁊ malis.Jte.Et
H ideo de iſta amarica ⁊ dura ſentẽtia dꝛ.Soph.j. Uox
dei dñi amara tribulabiꝛ.ibi fortis.Jſta eſt igiꝛ ama-
ritudo iudicialis ſeu ſupnalis iuriſdictionis. ¶ Ter-
tio eſt amaritudo eternalis deſolatiõis.Nã ſicut nul-
lus eſt ſapor ita deſolabilis guſtus ſicut amarus.Sic
nulla eſt pena q̃ ita ſit doloroſa ⁊ afflictiua deſolabi-
lis:⁊ turbatiua ſicut amaritudo pene eterne:que oñ-
ditur cũ dꝛ.Fel draconũ vinũ eoꝝ ⁊ venenuꝫ aſpidũ in
ſanabile.Jn q̃bus verbis oñdiꝛ.ꝙ infernalis dãnatio
habet multas amaritudines ⁊ dolores.Habet em̃
Maculatiuã impuritatẽ.Fel.
Jnflãmatiuã crudelitatẽ.Draconũ.
I Perturbatiuã ebrietatẽ.Uinũ.
Eneruatiuã debilitatẽ.Uenenum.
aſpidũ:qđ.ſ.dormire facit. ¶ Eſt ibi impuritas macu
latiua.Fel.Nã ꝭm cõſtantinũ.Fel eſt impuritas ſan-
guinis ⁊ humoꝝ ſicut fex in vẽtre reſidẽs.Et iđ ſi fora
mina per q̃ purgaꝛ fel opulẽter:fel aſcẽdens ad ſtoma
chũ inficit atq; maculat totũ corpus.vt dicit cõſtãtinꝰ
Sic vere chariſſimi pena eterna eſt recte quaſi impu-
ritas fex atq; calamitas oĩꝫ aliaꝝ penarũ.⁊ iđ inferiꝰ
in inferno ſicut in ꝓfundo vaſis eſt eiꝰ habitaculũ.lo
cus ⁊ receptaculũ ſempiternũ vbi.ſ.tãta eſt tenacitas
⁊ cõcluſio eterne dei ſententie:ꝙ exinde neq̃t recedere
vel abire.immo ibi iſtud fel:iſta amaritudo:iſta dam
natio ꝑpetua maculat:tingit ⁊ inficit pctõres.Jđ dicat
dãnatis illud p̃s.Dederũt in eſcã meã fel:⁊ ĩ ſiti mea
potauerũt me aceto.Heu deꝰ adhuc deberẽt aduerte
re delicioſi huiꝰ mũdi:q̃ in vinis dulcibꝰ in delicijs re
creationibꝰ quotidie cõſolanꝛ:nec futurũ fel amaritu
dinis qđ eis a deo ꝑatũ eſt meditanꝛ. qꝛ reuera veniet
dies:ꝙ tota eoꝝ dulcedo in felleã amaritudinẽ cõuer
teꝛ.Prouer.xxvij.Aĩa aũt eſuriens etiã amarũ ꝓ dul-
ci ſumet. Jſti em̃ q̃ mõ ſunt eſuriẽtes ꝑ inſatiabilẽ gu
loſitatẽ q̃ nõ amãt niſi dulcia ꝑ deliciarũ carnalitatẽ
tunc ꝓ certo ꝓ dulcibus amara ſumẽt ꝑ eterne dãna
tiõis amariſſimã ſatietatẽ.Eſt igiꝛ ibi impuritas ma
culatiua.Fel. ¶ Scđo eſt ibi ſocietas perturbatiua:qꝛ
ibi ſunt dracones.i.demões terribiles ⁊ horribiles ad
videndũ.Nã ſicut dracones in ethyopia feruẽtiſſima
regiõe naſcunꝛ:q̃ pre caloris ardore flãmã de ore emit
tere dinoſcũtur.Sic vere in horribili regione inferni
inueniunꝛ dracones.i.demones horribiles ⁊ crudeles
qui flãmã crudelitatis ſemꝑ emittũt.ita ꝙ dãnatos
ſocios deuorant ⁊ cõſumũt.Jdeo de iſta regione diciꝛ
Hiere.l.Et erit habitaculũ draconũ ⁊ paſcua ſtrutio-
nũ.dracones em̃ ſunt demones:pctõres aũt ſunt ſtru
tiones:q̃ ſimul in eodẽ habitaculo infernali habitare
cõpellunꝛ.Jđ de tali amaritudine ſocietatis dꝛ.Deuꝛ.
xxxij.Deuorabũt eos aues morſu amariſſimo. Dẽtes
beſtiarũ immittãt in eos cũ furore trahẽtiũ ſuꝑ terraꝫ
atq; ſerpẽtiũ.Heu deꝰ ad iſtã ſocietatẽ nõ aduerũt illi
qui hodie nolũt habere ſocios niſi pulchros ⁊ nobiles
domicellos vel etiã domicellas:q̃ paupes ⁊ infirmos
cõtẽnũt et vilipendũt:⁊ eoꝝ ſocietatẽ declinãt atq; de
uitãt:⁊ tñ tũc tpis neceſſe hẽbũt habitare nõ cũ pau-
peribus:ſed cũ draconibꝰ.Nõ cũ lãguentibꝰ:ſed cum
fremẽtibꝰ.nõ cũ delicatis hoĩbꝰ:ſed cũ crudeliſſimis
demonibꝰ.qꝛ ſicut dꝛ Eſa.xxxiiij.Deſcẽdũt vnicornes
cũ eis ⁊ thauri cũ potẽtibꝰ:thauri em̃ ⁊ vnicornes.i.di
uerſa genera demonioꝝ ſunt ſocij ⁊ vicini principũ po
tẽtũ ⁊ ſublimiũ dñoꝝ. Et Eze.ij.Jmpij ⁊ ſubuerſores
ſunt tecũ:⁊ cũ ſcorpionibꝰ hĩtas.Eſt igiꝛ ſocietas ꝑtur
batiua. ¶ Tertio eſt ibi ebrietas cõſopitiua.vinũ inq̃t
eoꝝ.Diciꝛ em̃ pena eterna vinũ:qꝛ ſicut vinuꝫ reddit
hoĩem ebriũ ignorãtẽ ⁊ inſciũ:ſic ibi pre acerbitate tor
mẽtoꝝ dãnati ſunt ebrij.i.carẽtes ſenſu rõne ⁊ diſcre-
tiõe:motu in vigore ⁊ opatiõe. Adhuc deberẽt aduer-
tere mũdani ſapiẽtes q̃ malicijs ⁊ aſtucijs:q̃ cautelis ⁊
querellis:q̃ fraudibꝰ ⁊ ſubtilitatibꝰ alios mõ decipiũt
et ſeducũt:qꝛ ꝟo tũc ebrij .i.priuati ſuis ſubtilitatibꝰ
malicijs ⁊ cautelis.p̃s.Turbati ſunt ⁊ moti ſunt ſicut
ebriꝰ:⁊ oĩs ſapiẽtia eoꝝ deuorata eſt.Et iđ de tali ama
ritudine põt intelligi illud Prouer.xxxj.Noli regibꝰ
dare vinũ.Sequiꝛ.Da vinũ his q̃ amaro animo ſunt.
Regibꝰ em̃.i.bonis ꝑſonis ſe diſcrete regẽtibꝰ non eſt
dãdũ vinũ dãnatiõis eterne.Sed ve his q̃ amaro ani-
mo ſunt.i.dãnatis.deſꝑatis ⁊ amaris.Eſt igiꝛ ibi ebrie
tas cõſopitiua. ¶ Quarto eſt ibi anxietas eneruatiua
Uenenũ inq̃t aſpidũ inſanabile.Eterna em̃ amaritu-
do dꝛ.venenũ aſpidũ:qꝛ corpꝰ eneruat ⁊ diſſoluit hoĩeꝫ
ſine euigilatiõe dormire facit.⁊ ipſuꝫ in dormiẽdo pu-
nit ⁊ occidit.ſicut dicit Jſiđ.Sic ꝟe venenũ.i.inuene-
natio demonũ: ⁊ amaritudo eterna aĩam deſtruit et
eneruat ipamq; vigore ⁊ virtute ſpoliat atq; priuat.ſibi
etiã ſomnũ mortis eterne tribuit:a quo ꝑpetuo nõ re-
ſurgit.Hiere.lj.Dormiat ſõnũ ſẽpiternũ.p̃s. Qui dor
mit nõ adijciet vt reſurgat.Jſtud ẽ igĩ venenũ inſana-
bile a quo hõ ꝑpetuo nõ ſanaꝛ nec reſurgit.Hiere.xxx.
Jnſanabilis eſt dolor tuus peſſima plaga tua. Et ideo
iſta veneni amaritudo figuratur Apoc.viij.vbi diceba
tur.ꝙ ſtella q̃ dicebaꝛ abſinthiũ cecidit in aq̃s q̃ quia
iđ amare facte ſũt.iđ multi hoĩẽs mortui ſũt ex aquis
Stella iſta chariſſimi:ẽ primus ãgelus lucifer:q̃ reue
ra dici põt abſinthiũ aĩarum q̃ de celo cecidit vſq; ad
aquas miſerie infernalis Et iđ tãta ẽ ibi hodie amari
tudo ꝙ quicũq; in aquis hmõi balneaꝛ.morti ꝑpetuo
deputatur venenũ igitur aſpidũ. Eſa.xi.Jn foramine
aſpidis et in cauerna reguli qui ablactatus fuerit ma-
nũ ſuam mittet.Jlli em̃ q̃ ablactanꝛ i.q̃ lacte deuotio
nis ⁊ grẽ ſunt priuati quãdo mortui fuerit:cõdẽnati in
foramine aſpidis ⁊ ĩ cauerna reguli.i.ĩ demonũ habi
taculo.ſ.in iferno erũt ꝑpetuo collocati.Pꝫ igiꝛ eter
na amaritudo eſt eneruatiua anxietate.⁊ cõſopitiua
ebrietate.Eſt ſatietas indelectabilis.Fel.Societas vi
tuꝑabilis.Dracones.Ebrietas ieuitabilis.Uinũ.An-
xietas idefectibiꝛ.Uenenũ aſpidũ iſanabile. Sufficit. A

Ambitio.

Prout cõiter accipiꝛ eſt viciũ ani-
mi:qđ nihil aliud eſt ꝙ̃ imoderatꝰ
appetitꝰ ⁊ ardẽs deſiderium habẽdi excellẽtias ⁊ hono-
res.Nã ſicut videmꝰ ꝙ vẽtus eſt inq̃ete nature:⁊ ideo
ſemꝑ eſt in motu ⁊ agitatiõe ⁊ ſꝑ deſiderat ſurſuꝫ ferri
vñ etiã vẽtꝰ cõtẽtus ĩ viſceribus terre ſe fortiter agitãs
atq; mouẽs terrã:q̃nq; ꝯcutit atq; rũpit vt exeat ⁊ aſcẽ
dat.Sic ꝟe mali ita ſunt hodie inq̃eti fluctuoſi ⁊ ãbi-
tioſi:ꝙ ſꝑ ꝑ ꝓmotiones deſiderãt ſurſum ferri.Uñ ẽt
ſi in cauernis terre.i.ĩ collegijs ⁊ cõuẽtibꝰ detinenꝛ tã
to ardore ambiũt exire ⁊ ad exteriora officia ⁊ bñficia
promoueri:ꝙ terrã in qua ſunt cõcluſi eccliam vel re
ligionẽ cui ſunt ſubiecti ꝑ rixas appellatiões diuiſio-
nes ⁊ tribulatiões cõcutiũt ⁊ dirũpũt:ita ꝙ q̃ſi ꝑ vio-
lẽtiã neceſſe eſt ꝙ ad exteriora exeãt ꝓmoueanꝛ ꝑiter
et aſcẽdãt.alioq̃n terremotũ tribulationũ ſuſcitãt ⁊ ꝓ
curãt.Jđ de talibꝰ dꝛ Job.ix.Terrã ꝯmouet de loco ſuo.

Ayuntamiento de Madrid

Et colũne eiꝰ concutientur. De ambitioſis dɾ Eſa. xiiij.
Aſcendã ſuper altitudinẽ nubiũ ſimilis ero altiſſimo.
In quibus verbis oſtendit ꝙ per ambitionẽ
Inflammãtur deſideria. Aſcendam.
Affectantur magiſteria. Super altitudinem.
Poſtponuntur viri virtuoſi. Nubium.
Preponuntur viri vicioſi. Similis ero altiſſimo

¶ Dico igitur. ꝙ per ambitionẽ deſideriũ inflãmat̃. Aſcendã inquit. Uinũ ꝙ diu eſt nouũ ⁊ impurũ: ſemꝑ ſolet feruere: ⁊ infra doliũ calefieri. ⁊ etiã ſurſum extra doliũ aſcẽdere ⁊ leuare: qḋ ſi forte in terra doliũ ipꝫ voluerit aliqͥs aliqͩ ꝑ violẽtiã detinere totũ deſtruit ⁊ dirũpit tales ꝓcerto ſunt ambitioſi ita ſunt feruẽtes ⁊ inflãmati ꝑ deſideria ꝙ ſemꝑ nitunt̃ exire ꝓpriũ doliũꝫ i. ſtatũ in quo ſunt contẽti ⁊ incluſi ⁊ extra vel vltra ipꝫ aſcẽdere, ſ. ad alias dignitates officia. bñficia vel ꝓbendas. qꝛ ſcꝫ nõ ſunt contẽti loco ꝓprio: ſꝫ ſemꝑ ambiunt ad maioꝛa bñficia vel ꝓbendas. Qḋ ſi forte ꝓlatus ipſorum velit eos infra doliũ. i. infra clauſtrũ vel cõuentũ vel etiã in illo ſtatu in quo ſunt tenere ⁊ recludere: ⁊ ab exterioꝛibꝰ dignitatibꝰ vl̃ officijs cohercere: ipſi ꝓcerto qñqꝫ ſolẽt ꝑ lites ⁊ diſcoꝛdias oĩa diſſipare. ⁊ etiã qñqꝫ per apoſtaſiam regulares obſeruãtias deſtruere ⁊ exire. Dicũt igit̃. Aſcendã. Et ideo ambitioſi vident̃ ſe conuocare. Eſa. ij. Uenite ⁊ aſcẽdamus ad montẽ domini ⁊ ad montẽ dei iacob. Ubi nota ꝙ tales ſunt
Concoꝛditer adunati. Uenite.
Mentaliter eleuati. Aſcendamus.
Maligniter ſublimati Ad montem dei.

Tales vident̃ eſſe ſimiles draconi: vt dicit Iſid. Draco eſt aĩal ſitibũdũ ardens et inflãmatiuũ: ita ꝙ non põt aqua ſatiari. Et iõ os vẽto operit vt ꝑ venti frigiditatẽ ardoꝛ ipſius tẽperetur. Et qꝛ ſcit ꝙ circa velum nauis flat cõiter ventus. ideo ſumme nitit̃ ibi volare ⁊ inde accidit ꝙ qñqꝫ motu ⁊ impulſu ⁊ põdere ſui coꝛꝑis taliter cõcutit nauẽ ad cuiꝰ velũ deſiderat aſcẽdere ꝙ ipſm deſtruit ⁊ ſubuertit vt dicit idẽ. Reuera chariſſimi per draconẽ iſtũ pñt intelligi ambitioſi quoꝝ affectꝰ appetitus ⁊ ambitꝰ ꝑ ardoꝛẽ ⁊ deſideriũ habẽdi taliter ẽ ignitꝰ ꝙ vix aut nũꝙ̃ põt aquis. i. ꝓbendis officijs ſatiari qꝛ vẽter ipſoꝝ inſaturabilis. Et ideo iſti ſummopꝑe diligũt vẽtũ vane laudis ⁊ mũdane ꝓſperitatis gl̃iam ⁊ fauoꝛẽ ⁊ qꝛ ſciũt ꝙ ſatis eſt de tali vẽto in naui religionis vel eccleſie vel etiã in curia vel patria ſeculari. ⁊ maxime ſuperiꝰ in velo. i. in altis officijs ꝓlaturis ⁊ bñficijs ⁊ ꝓbẽdis. Et idcirco toto ſtudio ſurſuꝫ ad huiꝰ vela i. ad altitudinẽ huiꝰ ꝓmotionis nitunt̃ ⁊ ambiũt euolare. vt ſic vẽto vane laudis qui ibi flat poſſint ambitionis deſideriũ tꝑare. Et ideo ſepe accidit ꝙ ꝑ eoꝝ ambitus motꝰ ictus viſus ⁊ impulſus. rixas. lites diſcoꝛdias appellatiões ⁊ diuiſiões quos ſcꝫ tales ambitioſi dracones ꝑ ſe ⁊ ꝑ amicos ſuos ſuſcitãt. ⁊ vt ad huiõi vela ꝓmoueant̃ volitẽt ⁊ aſcẽdãt tota nauis religiõis vel eccleſie. curie vel patrie in qua ſũt ꝯcutit̃. ſubuertit̃ ⁊ turbat̃. Iſtud ptꝫ ꝑ oculũ de multis collegijs ⁊ ꝯuẽtibꝰ. q̃ ꝓpter brigas ⁊ cõtẽtiões ambitioſoꝝ ad pauꝑtatẽ ⁊ ſolitudinẽ ſunt redacta Ideo de talibꝰ draconibꝰ loquit̃ ſcriptura Hiere. xiiij. Onagri ſteterũt in rupibꝰ: attraxerũt vẽtũ quaſi dracones. Onagri qui ſunt animalia ſilueſtria ⁊ indomabilia ſignãt obſtinatos ⁊ ſeuitioſos qui. ſ. a nullo ꝓſide vel ꝓlato volũt coꝛrigi vel domari. Dracones ſicut dictũ eſt ſignãt inflãmatos ⁊ ambitioſos. tales igit̃ hodie volũt ſtare i rupibꝰ. i. in excelſis officijs. ⁊ dignitatibꝰ vt vẽtũ vane gl̃ie poſſint attrahere ⁊ habere. Ambitio igit̃ inflãmat deſideria. Et de hoc dicit Bern. de ꝯſideratiõe ad eugeniũ. O ambitio ambiẽtiũ crux quõ oĩbus places. oẽs toꝛques. nil acrius cruciat. nil moleſtiꝰ inqͥetat. nil tñ apud miſeros moꝛtales celebꝛiꝰ negocijs eiꝰ. Ptꝫ igit̃ ꝙ ꝑ ambitionẽ deſideriũ inflãmat̃. Aſcendã inqͥt. q. d. humilis ẽ mihi gradꝰ iſte ad ſuꝑioꝛẽ volabo. Dicit enim illud ps. Quis mihi dat pẽnas colũbe ⁊ volabo ⁊ reqͥeſcã. ¶ Scḋo dico. ꝙ per ambitionẽ magiſteriũ affectatur Suꝑ altitudinẽ inqͥt nubium. Nihil eñ deſiderãt ambitioſi: niſi ꝙ poſſint ſuper altitudinẽ aſcẽdere. alta officia occupare ⁊ bñficia alijs debita ꝑce vel ꝑcio vſurpare. Balſamꝰ qñ eſt purus fundũ petit. ſi aũt ſophiſticatꝰ fuerit ſurſum natat. ſicut dicit Iſid. Sic vere chariſſimi: illi q̃ ſunt puri ⁊ boni in eccl̃ia vel religiõe ſemꝑ per humilitatẽ volunt eſſe in fundo ⁊ in ſtatu infimo ⁊ deꝑſſo. qꝛ. ſ. ſufficit eis etiã modicꝰ ſtatꝰ. Sꝫ ꝓcerto illi q̃ ardoꝛe ambitionis ſunt ſophiſticati: ſꝑ volũt ſurſuꝫ in officijs ⁊ excellẽtijs natare: ſuꝑeſſe: ꝑfici vl̃ extolli: ſuꝑ altitudinẽ inqͥt. Ericius qñ videt vitẽ vel arboꝛẽ fructibꝰ opulentã aſcẽdit illuc pomaqꝫ vel vuas diruit ⁊ colligit ꝙ̃tũ põt ⁊ tandẽ in illis pomis recollectis ſe volutat: ita ꝙ ſpinis ipſiꝰ infigũtur. ⁊ ita oneratꝰ ad cauernã ſuam gradit̃: vbi pomis huius exonerat̃: ⁊ exinde catuli ipſius nutriũtur. vt dicit Iſid. li. xj. Reuera chariſſimi tales ſunt ambitioſi q̃ moꝛe ericij ſpinis. i. ſtimulis ⁊ ſollicitudinibꝰ ſunt repleti. Iſti eñ ſumme affectãt aſcẽdere ꝑ pꝛomotiones ad altas arboꝛes ⁊ pomiferas. i. ad alta officia ⁊ bñficia diuitiarũ fructibꝰ opulẽta. ſꝫ iſta affectãt non vt ꝓſint: vt nõ ꝓficiant: ſꝫ vt inficiant Non vt acquirãt ꝟtutes ⁊ gratias: ſꝫ vt accumulẽt tẽpoꝛales diuitias. Et iſtud patꝫ. qꝛ qñ in iſtã arboꝛem pñt aſcẽdere: qñ. ſ. tantũ pñt aſcẽdere ꝑce vel ꝑcio. fauoꝛe vel timoꝛe: ꝙ in mũdo vel in eccleſia vel in aliud altũ officiũ in aliquã altã arboꝛẽ ad aliquẽ altũ ſtatũ pꝛomouent̃ ⁊ aſſumunt̃: ita ꝙ iudices vel pꝛelati ipſi pꝛo certo ſtatim ſe cõuertunt ad poma illiꝰ arboꝛis cõgregãda. ad fructꝰ: lucra: emolumẽta tꝑalia q̃ ibi poſſint acqͥrere recolligenda ⁊ accumulãda: in qͥbus per auariciã. affectũ ⁊ deſideriũ ſeipſos volutãt ⁊ inuoluũt ꝙ quidẽ nõ in illo loco cõſueuerũt expẽdere: nec dicti loci pauperibꝰ diſtribuere: ſed ꝓ certo ad caruernam pꝛopꝛiã. ſ. ad patriã de q̃ ſũt nati ꝓ catulis. i. ꝓ parẽtibus ꝓpꝛijs educãdis: ditãdis ⁊ honoꝛãdis ſolẽt ea deportare: ⁊ dictã arboꝛẽ. i. dictũ locũ cui pꝛeſunt ꝓ alijs ditãdis ſuis fructibꝰ ſpoliare. Heu deꝰ quot ſunt tales in eccleſia ericij. Ideo dɾ Eſa. xxxiiij. ca. ibi. ibi habuit foueã ericius ⁊ enutriuit catulos ſuos. Et Eſaie. xiiij. Dabo eã in cauernã ericij ⁊ in paludes aquarum. Iſti ergo volũt aſcẽdere ſuꝑ altitudinẽ. Iõ dicũt Eſai. xiiij. Supꝛa aſtra celi exaltabo ſoliũ meum. Ideo iſti volũt aſcẽdere ſuꝑ altitudinẽ. Aſtra q̃ in celo religiõis vel eccleſie refulgẽt ſunt diuerſa notabilia ⁊ clara officia ⁊ bñficia ſuꝑ que ambitioſi affectãt ꝑfici ⁊ eleuari. Et iõ de talibꝰ ambitioſis pulchꝛe loquit̃ Innocẽtiꝰ de vilitate. li. ij. Ambitioſus inqͥt ſtatiꝫ vt eſt ad honoꝛẽ ꝓuectus: in ſuꝑbia extollit̃. in iactãtiaꝫ effrenat̃. nõ curat pꝛodeſſe: ſed gloꝛiat̃ ꝑeſſe. reputat ſe melioꝛẽ quo ſe cernit ſapiẽtioꝛẽ pꝛioꝛes amicos cõtemit: antiquos comites vilipẽdit. vultũ auertit. ceruicẽ erigit. faſtuꝫ oſidit. gaudia ſublimia meditat̃. ꝑeſſe mollit̃ ſubditis oneroſus oĩbus infeſtus ꝑceps grauis arrogãs impoꝛtunꝰ. Dico igitur. ꝙ ambitio affectat magiſterium: qꝛ vult eſſe ſuper altitudinem. ¶ Tertio dico ꝙ ambitio poſt D ponit ſufficientes nubium: quia ſcꝫ ambitioſus vult pꝛeferri ipſis nubibus: ideſt viris altis ſufficientibus ⁊ perfectis. qui nubibus comparantur. quia ſicut nubes eleuantur. mouentur: pluunt: choꝛuſcant: fulminant atqꝫ tonant. Sic viri perfecti ſunt alti per cõtẽplationem: mouentur per bonã operationẽ choꝛuſcant ꝑ honeſtam cõuerſationẽ. pluũt per pietatẽ ⁊ operationem. tonant per doctrinã et pꝛedicationẽ. fulminãt ꝑ iuſticiã ⁊ coꝛrectionem: ⁊ tamen ſuper iſtos volũt ambitioſi pꝛeferri per ſuperbiã ⁊ elationem. Et quare: qꝛ pꝛo certo ipſi ſunt nubes per aliam ſignificationem. Quia ſunt.

Alti per ſuperbiam.
Humidi per luxuriam.
Mobiles ꝑ incõſtantiã.
Choꝛuſcãtes ꝑ iactãtia.
Tonãtes per diſcoꝛdiã.
Fulminãtes ꝑ ſeuiciã.

Et ideo qꝛ iſte ſunt nubes male: volunt ꝑferri nubibꝰ bonis. Ideo de eis põt dici illud Iude. j. Hi ſunt nubes ſine aqua q̃ a vẽtis circũferunt̃. vbi oſtenditur ꝙ ambitioſi

Ayuntamiento de Madrid

ambitioſi habēt
Obſcuritatē. Nubes.
Impietatē. Sine aqua.
Pompoſitate. A vētis.
Mobilitatē circūfert.

Iſti ſunt ſimiles hedere que. Quis ſit arboꝛ debilis. ſterilis fetida ⁊ immunda tamen ſuper altas magnas arboꝛes ſolet multotiēs eleuari. Sic vere ambitioſi quāuis nullius meriti ſint vel virtutis quāuis ſint fetidi: quātum ad cōuerſationem: debiles: quātum ad duratione. ſteriles: quātū ad bonā operationē. ipſis tñ magnis et altis arboꝛib⁹. i. bonis ꝑſonis ⁊ ſufficientib⁹. multotiēs operāte dyabolo ꝑferunt: qđ vtiqꝫ ſepiſſime cedit in totius eccleſie detrimentuꝫ: q2. ſ. ꝑ malū regimē taliū ꝑſonarū: ſubditis multa icōmoda generant. Figura. Judi. ix. vbi parabolice dr. Nō cum ficus vitis ⁊ oliua nollēt acqeſcere: ꝙ alijs arboꝛib⁹ imperarent. accidit ꝙ ramn⁹ extitit in regē ſublimat⁹: q̄ ſtatim cōuocatis cedris ⁊ alijs arboꝛibus vniuerſis: ꝑcepit eis vt ſub vmbꝛa q̄eſcerent ⁊ manerēt. Nō cū vidiſſet ramn⁹ arboꝛes. ſ. excelſas ſibi ſubiectas: egreſſus eſt ignis de ipſo qui oēs ſubiectas arboꝛes ⁊ cedros lybani deuorauit. Sic vere chariſſimi loq̄ndo ſpūaliter: ſepe accidit ꝙ ficus vitis ⁊ oliua q̄ ſunt bone arboꝛes ⁊ fructifere. i. boni ⁊ ſancti viri vilipēdūt regnū ⁊ honoꝛē regiminis hui⁹ mūdi: dicentes cū xp̄o. Regnū meū nō eſt de hoc mūdo. Juxta illud Eccli. vij. Noli q̄rere ab homine ducatū. q2. ſ. magis ꝑfecti gloꝛiāt ſubeſſe ꝙ ꝑeſſe. magis obedire ꝙ p̄eire: magis tenere humilitatē ꝙ occupare ſeculi dignitatē. Exēplū de xp̄o Joh. vj. cap. Qui fugit qñ ipm voluerūt facere regē. Quia ſicut dr Prouer. xvj. Melius eſt humiliari cū mitibus: ꝙ diuidere ſpolia cū ſupbis. Sed qd ꝓ certo ramn⁹ nō ſic. Ramn⁹ eñ que eſt arboꝛ ſpinoſa. defoꝛmis ignea et ramoſa. ſignat ābitioſos ſpīoſos ꝑ moꝛdacē detractationē. defoꝛmes ꝑ infamē detractationē: ⁊ ramoſos ꝑ multiplicē affectionē: et igneos ꝑ inflāmatā ambitionem. Et iſti pꝛo certo nō refutāt regnū: q̄nimo totis viſcerib⁹ ad hoc ambiūt et anhelant. Et ideo ꝓh dolor ſepe accidit: ꝙ tales ad regnū eius ſublimantur. ita ꝙ ſub vmbꝛa ſue iuriſditōis cedros lybani. i. binas ⁊ virtuoſas ꝑſonas eminētes ꝑ vite ſanctitatē: ſibi ſubijciunt ⁊ ſupponunt. Sed vere iſtud eſt in ipſoꝝ nō modicū detrimētū: q2 ſtatim qñ tales ramni vidēt ſe in huiuſmodi regimē cōfirmatos: ipi ꝓ certo emittūt igneꝫ crudelitatis. ſuſcitāt turbatiōes. ꝯmouēt ſeditiōes. ꝓcurāt diuiſiōes. infligūt exactiōes. imponūt ſubuētiones. Et ſic diuerſis modis arboꝛes ſibi ſubditas: etiā ipſas cedros lybani. i. ipſos viros ſublimes ⁊ perfectos turbāt afficiūt ⁊ affligūt. Jdeo dr Prouer. xxviij. Re-
E gnātib⁹ impijs ruine hoim. Iſti igit ſunt ambitioſi q̄ nubes. i. perſonas dignas ⁊ ſufficientes ſibi ſubijciūt ⁊ ſupponunt. ¶ Dico igitur ꝙ ambitio poſtponit ſufficientes: Nubiū inq̄t. Quarto dico. ꝙ ambitio ꝑponit deficiētes. Siꝑis inq̄t ero altiſſimo. q2 ſcꝫ mlti ſunt q̄ per ambitionē indigne ꝓmouent. fiūt viroꝝ altiſſimoꝝ ⁊ ſctiſſimoꝝ. ſ. fūdatoꝝ ⁊ eccl̃aſticoꝝ ſucceſſoꝛes. ita ꝙ eis efficiunt ſil̃es in dignitate ⁊ honoꝛe. Luc. j. Fili⁹ altiſſimi vocabit. Et ſic igit patet ꝙ per ambitionem.

Deficiēs ꝑponit.
Sufficiēs poſtponit.
Magiſteriū affectat.
Deſideriū inflāmat.

Adhuc nota. ꝙ de ambitioſis pōt exponi illud Eccl. xl. In vētre ei⁹ ignis ardebit. In q̄bus verbis ſm tres ꝯditiōes que
F ꝑñt in igne reꝑiri. q2 ſcꝫ ignis vacuat: agitat ⁊ iflāmat vitiū ābitiōis triplicit ē deſcriptū. Habet eñ ābitio.

In repletā vacuitatē. Vētre.
Inquietā mobilitatē. Ignis.
Indiſcretā cupiditatē. Ardebit.

Dico igit ꝙ ābitio cauſat vacuitatē in vētre. Ignis ſꝑ hꝫ cōſumere: ⁊ ꝑ ꝯñs in loco in quo eſt vacuare. Et inde eſt ꝙ ignis ⁊ ventoſam aerē q̄ locū replet ꝯſumit: et ſic vētoſam vacuat. Et q2 natura abhoꝛret vacuū: ideo vētoſa ſtatim attrahit ſanguineꝫ mēbꝛi cui apponit: vt eo loco ꝯſumpti aeris ſua vacuitas repleat. Sic vere chariſſimi: qñ ignis ambitionis agit i vētoſaꝫ. i. in aliquā ꝑſonam. ſtatim reddit eā vacuā et inanē. Ambitio eñ in ſua imaginatiōe quicq̄d ventoſum replebat. i. oīa bona q̄ ambitioſus habebat annihilat ⁊ conſumit. i. facit nihilū reputari. ⁊ ſic ꝑ ꝯñs tota ꝯcauitas appetitus remanet vacua ⁊ inanis. q2 ſcꝫ nihil ſe reputat obtinere. Juxta illud Prouer. xiij. Eſt q̄ſi pauꝑ cū multis diuitijs ſit. Et ꝓpter hoc talis vētoſa talis ābitioſus nō ceſſat ꝑce vel ꝑcio ꝓcurare. attrahere ⁊ acq̄rere ſanguinē alienū. i. diuitias. officia. ꝑbendas ⁊ beneficia et honoꝛē mēbꝛi cui inſidet. i. ſubſtantiā eccl̃ie in q̄ manet: vt ſui appetitus vacuitas ⁊ pauꝑtas ꝑ huiuſmodi repleat. Jō de pharaone dr Exod. xv. Dixit inimic⁹ ꝑſequar ⁊ ꝯꝑhendā. diuidā ſpolia ⁊ implebit aīa mea. Et iſta vacuitas oñdit cū dr. vētre. q2 ſcꝫ vēter ē mēbꝛū cōcauū qđ multas hꝫ vacuitates: ita ꝙ nunꝙ ex toto replet. Et maxime q2 cibos quos hodie recipit. egerit et emittit: vt iteꝝ recipiat cibos nouos. ¶ Sic vere ambicioſus ꝯcauus capax inſatiabil̃ mētalit vacu⁹ nūꝙ pōt repleri. nūꝙ eſt cōtētus cibis. i. beneficijs acq̄ſitis. iō illa q̄ hꝫ cupit egere. ꝑmutare. dimittere ⁊ aliud nouū recipe ⁊ hr̃e. Jō dr Prouerb. xiij. Vēter impioꝝ G
inſaturabil̃. Habet igit vacuitatē. Secūdo hꝫ mobilitatē. Ignis. Sicut. n. ignis oēm materiā i qua agit: agitat atqꝫ mouet: Sicut pꝫ de flāma q̄ nihil aliđ ē ꝙ aer ignit⁹. Sic vere ābitio mētē quā ignis facit mobilē. fluxibilē. mutabilē. incōſtātē. qđ maxie appꝫ de ambitioſis. q̄ ſi mō hñt. vnū bñficiū vel ſtatū. volūt hr̃e aliud. ⁊ tandē aliud ⁊ ſꝑ aliud. Semꝑ eñ ſunt in motu ⁊ nūꝙ ſiſtunt circa vnū. mutabiles etiā ſunt. q2 ſcꝫ ꝑ ꝑmutationes non ceſſant de vno ad aliud euolare. ꝯtra illud Luce. x. Nolite trāſire de domo i domū. Et iteꝝ. j. Coꝛ. vij. Vnuſq̄ſqꝫ in eadē vocatiōe qua vocat⁹ ē in eadē ꝑmaneat: ⁊ iō tales ſunt ſil̃es ceruo: q̄ omni anno ꝓijcit coꝛnua: ⁊ acq̄rit noua. omi etiā āno vſqꝫ ad ſeptenariū ſemꝑ acq̄rit vnū nouum coꝛnu. vt dicit Pli. lib. vij. ca. xxxiij. ¶ Sic vere chariſſimi tales nō ceſſāt mutare et ꝑmutare coꝛnua et dignitates et beneficia ſtatus ⁊ officia ſua. nulli eñ taliū ſufficit ſtatus ſuus: q2 ſm Senecā. Jmpꝛobe mētis nihil ſatis eſt. omi etiā anno faciūt poſſe ſuū: vt aliud nouū coꝛnu. i. aliqđ nouū bñficiū accreſcat: quouſqꝫ veniāt ad ſeptenarium. i. ad vniuerſaꝝ diuitiaꝝ ꝯplemētū: q2 ſcꝫ ambitioſi nūꝙ ceſſāt acq̄rere bñficia: quouſqꝫ vltra modū repleti fuerint et ditati. Jdeo de talib⁹ coꝛnib⁹ ⁊ coꝛnutis: pōt dici figuraliter illđ Dañ. viij. Nō ipe vidit vnū hyrcū veniēteꝫ ab occidente: q̄ habebat vnicū coꝛnu ⁊ vētilabat ad oꝛientē: ⁊ nihil poterat ei reſiſtere: ita etiā ꝙ vnū arietem foꝛtiſſimū quē obuiū habuit ꝯminuit ⁊ ꝯtriuit. ⁊ fractū ē coꝛnu ei⁹. ſꝫ loco ipſi⁹ q̄tuoꝛ coꝛnua ꝓuenerunt. ¶ Sic vere chariſſimi: ſepiſſime accidit ꝙ hyrc⁹. i. aliqua vilis ꝑſona fetēs ⁊ infamis: venit ab occidēte. i. ab inſpiratiōe dyabolica vel ab occidēte. i. ab hūili plebe et aſcēdit ſuꝑ faciē terre. i. ſuꝑ faciē eccl̃ie. facit etiā tm̄ ꝙ acq̄rit vnuꝫ coꝛnu. id eſt aliud officiū. beneficiū ſeu dignitatē: ⁊ tūc nō ceſſat vētilare. diſcurrere laboꝛare. arietes etiā bonos ⁊ ſimplices impugnare quouſqꝫ de coꝛnu ſuo facta ſint q̄tuoꝛ. hoc eſt dictu donec pluribus coꝛnib⁹. i. multis plurib⁹ officijs pēſionib⁹ redditib⁹: bñficijs ⁊ ꝑbēdis mltipliciter ſit ditat⁹. Abacuc. iij. Splēdoꝛ eius vt lux erit ⁊ coꝛnua in manib⁹ ei⁹. Nā q2 tales acquirūt coꝛnua. i. officia ⁊ bñficia. iō fiūt lucidi ⁊ fulgidi ꝑ gl̃iam tꝑalē. ¶ Ignis ergo ſupple mobilis ⁊ inq̄et⁹. vñ dr in ps. Ignis ſuccēſus eſt in iacob. et flamma aſcēdit in iſrael: vbi oſtēdit ꝙ ambitioſus hꝫ.

Ardoꝛis deſideriū. Ignis acceuſus.
Laboꝛis miniſteriū: q2 ſunt iacob id eſt luctatoꝛes.
Honoꝛis magiſteriū. Iſrl̃.

Dico igit ꝙ ambitio hꝫ i-
q̄etabilē mo- H
bilitatē. Ignis

Tertio dico ꝙ habet inextinguibilē cupiditatē. Ardebit inquit. Sicut eñ ignis comburit ⁊ ardet quicquid tangit: ⁊ tanti eſt ardoꝛis ꝙ nihil poteſt ei ſufficere. ¶ Sic vere ambitioſus omnes quos tangit. i. omnes ſocios ⁊ vicinos vult comburere. infeſtare. conculcare ⁊ ſuppeditare. ¶ Et tantus eſt ardoꝛ cupiditatis. ꝙ ni

Ayuntamiento de Madrid

hil pōt ei ſufficere quinimmo ſemper deſiderant am-
pliora. Prouer. xxx. Ignis nūꝙ dicit ſufficit. Heu deꝰ
quot mala cauſat hodie in mūdo ⁊ in religione ⁊ eccle
ſia inſatiabilis ardor atqꝫ cupiditas clericoꝝ. Naꝫ ſe-
piſſime accidit ꝙ ꝑpter taliū ambitioſam cupiditatē
totus ſtatus in quo eſt eccleſia vel religio diſſipatur.
turbat ⁊ depauperat. Dicūt Iſid. ⁊ ſolinus. Qꝺ vipera
eſt genus ſerpentis q̄ in ſe cōcipit maximā multitudi
nem filioꝝ aliqn̄ vigīti. Iſti aūt filij ita ſunt guloſe na
ture: ꝙ humor vētris ipſius matris ſue non poteſt ip
ſoꝝ ſufficere nutrimēto. ⁊ ita tēpus partus nolunt ex
pectare: nec ꝑ viā nature exteriꝰ exire. imo ardorē ſue
guloſitatis in ꝓpriā matrē retorquētes faciūt ſibi cor
rodēdo foramē. ⁊ laniatis matris laterībꝰ vi erūpunt
et iō dr̄ vipera quaſi vi pariēs: ⁊ matrē propriam inte-
rimunt dū exeūt iſte vipere geniture. Reuera chariſſi
mi: talis vipera videt hodie eſſe eccleſia vel religio. vel
etiā ſuꝑior ⁊ ꝑlatus. Nā hodie ī vtero taliū. i. in eoꝝ cō
uētibus: collegijs atqꝫ clauſtris: generant ⁊ aggregan
tur hodie multi ꝑuerſi filij. i. multi ambitioſi ſubditi
et iniqui: q2 ſicut dr̄ Eccl̄es. j. Stultoꝝ infinitꝰ eſt nu
merus. Et iſti ꝓ certo videlicet mali religioſi et clerici
ſunt hodie guloſe nature. i. cōditionis ambitioſe. cuꝑi
de: ⁊ auare. Et ideo humor vētris iſtius matris: hoc eſt
dictu: victꝰ ⁊ veſtitꝰ: lectio: eruditio: quū ī vētre iſtius
matris. i. in ſue religionis vel eccleſie: clauſtro vel con
uentu poſſunt inuenire: nō ſufficit eis. Et ideo nō ex-
pectāt nature ſolutionē: hoc ē dictu tēpus debitū ſue
promotionis nō volunt expectare. ꝙ mater eoꝝ ſcꝫ ec-
cleſia: religio vel prelatus ipſos pariat. ⁊ ad exteriora
officia vel beneficia promoueat et emittat: immo pro
certo vi volūt erūpere ⁊ exire. Et ideo ſepe accidit: ꝙ la
tera matris ſue. i. ſtatuta regularia deſtruūt ⁊ diſrum
punt. ⁊ per rixas: lites: diſcordias: matrem iſtā. ſ. prela
tum: religionem: vel eccleſiam corrodūt: depauperant
et cōſumūt. Et ſic violenter pariunt: q2 ſcꝫ propter eoꝝ
ambitionē ⁊ importunitatē: neceſſe eſt ꝙ cōtra deū et
rōnē extra ventrē clauſtri vel cōuentus ad exteriora of
ficia vel beneficia emittuntur: nō per viā cōmunem iu
ſticia mediante. ſed per viam extraordinariā ſymoniā
malicia ⁊ violētia ſuffragante. Et iſtud videmꝰ ad ocu
luꝫ. quia propter ambitiones maloꝝ filioꝝ: multe ma
tres: multe abbatie: multe eccleſie: multi prelati: ſunt
hodie corroſi: depauperati ⁊ annihilati. Baru. iiij. Ex
acerbaſtis eā que nutriuit vos ⁊ cōturbaſtis hieruſa-
lem nutricē veſtram. Et ideo videtur ꝙ talis pugna in
vtero matris fuit figurata in luctu iacob et eſau in vte
ro matris. Geñ. xxv. Qui taliter in vtero colluctabant
appropinquāte partu: ⁊ fere mortua eſt mulier mater
eorū pre triſticia ⁊ dolore. Et finaliter ille q̄ erat prior ⁊
piloſus. ſ. eſau exiuit primꝰ. Sic ⁊ re cū tpe. i. tpe ꝓmo-
tionis qn̄ vacante aliquo officio vel bn̄ficio: neceſſe eſt
aliqꝺ emitti ⁊ ꝓmoueri: fit pugna in clauſtro vel ī vte
ro inter iacob ⁊ eſau. i. inter diuerſas partes. ſic ſepe ac
cidit ꝙ mater eoꝝ. ſ. eccleſia religio vel prelatꝰ ꝑpter ta
lium brigas: quaſi periclitatur depauperat ⁊ tribulat.
Sed finaliter eſau primo exit. q2 ſcꝫ hodie illi qui ſunt
eſau. i. rubei ꝑ carnalitatem: illi q̄ ſunt piloſi: ꝑ tꝑalem
facultatē. vide ſupra de amore figurā iſtā. tales dico ex
eunt primi ad bn̄ficij ſeu officij dignitatē: tales igitur
habent cupiditatē inſatiabilē: qui. ſ. ita ardēter volūt
promoueri quibꝰ nō ſufficit gradus ſuꝰ. Qꝺ oſtēditur
cum dr̄ Ardebit. q2. ſ. iſti per cupiditatē ardēt ⁊ inflam
mātur. Ideo tales pn̄t dicere illud Luc. xxiiij. Nonne
cor noſtrum ardens erat. ps̄. Exarſit ignis in ſynago
ga eoꝝ flāma ꝯbuſſit pctores. Et ſic igitur chariſſimi
patet ꝙ ambitio habet ineſtimalē cupiditatem. arde
bit. inquietabilem mobilitatē ignis: inſatiabilem va-
cuitatē in vētre. Et hec de ambitione ſufficiant.

Ambire. Ambitus.

Idem eſt ꝙ. Cir-
cuire: ſeu circun-
dare. Et ideo vide infra de Circundare vel vide deval-
lare ⁊c.

Ambo.

Idē eſt ꝙ duo: ⁊ ſignat coniūctionē. cō- A
binationē. dualitatē ⁊ pluralitatē. et iō
poteſt accipi in bono ⁊ in malo. In bono ſignat chari-
tatem cōbinātem ſocietatē. amicitiā ⁊ vnitatem. Et ſi
vis nota ꝙ bona ſocietas habet.
Maturitatem in deliberando.
Subtilitatem in deſiderando.
Stabilitatem in perſeuerando.
Iuſticiam in operando.
Amiciciam in diligendo.
Concordiam in conuiuendo.
Compaſſionem in condolendo.
Dico ergo ꝙ illi q̄ ſunt ſpūaliter ambo. i. q̄ ſunt ꝯbina
ti in bono ꝯiuncti ⁊ aſſociati. Debent eſſe maturi. pru
dentes et deliberantes. Vn̄ pōt intelligi illud quod de
abraham ⁊ ſara dicitur Geñ. xviij. Erant aūt ambo ſe
nes ꝓuecteqꝫ etatis: ⁊ deſierāt Sare muliebria. Sene
ctus eñ ſenſus maturitatē ſignat. Itē debēt eſſe ſubti
les ⁊ ꝯſiderātes. vñ de bezeleel ⁊ ooliab dr̄ Exoꝺ. xxxv.
ꝙ deus ambos erudiuit ſapiā vt faciāt oꝑa ⁊c. ¶ Itē
debent eſſe ſtabiles ⁊ perſeuerantes. vñ eñ bona ſocie
tas niſi ꝑſeueret. vñ Thob. viij. Cōſeneſcamus pariter
ambo ſani. ¶ Itē debēt eſſe iuſti ⁊ bene oꝑantes. vnde
de zacharia ⁊ elyzabeth dr̄ Luce. j. Erāt aūt ambo iuſti
corā dño. ¶ Item debent eſſe amici ⁊ ſe mutuo diligē-
tes. vñ de dauid ⁊ de ionatha q̄ ſe mirabilit̄ diligebāt
dicit. j. Reg. xx. Qꝺ ambo egreſſi ſunt ī agro: ⁊ ſibi ami
citiam iurauerūt. Et Geñ. xxj. dr̄ ꝙ abrahā ⁊ abyme-
lech ꝑcuſſerunt ambo fedus. ¶ Item ꝙ debeant eſſe
pij et condolentes. ptꝫ Thob. x. vbi dicitur. ꝙ thobias
et ſara ceperunt ambo flere. ſ. ꝑpter compaſſionē ab-
ſentis filij ⁊c. In malo vero potes dicere ꝙ mala ſo-
cietas que denotatur in iſto nomine, ambo habet.

Iniquitatem — ne penalitatē. De iniq̄tate dr̄ Leui.
Peruerſitatē. — xx. Portabūt ambo iniq̄tatē ſuam.
Et mortis eter- — De peruerſitate et contrarietate di

citur, Geñ. xxvj. c. de vxoribꝰ eſau. ꝙ ambo offenderāt
aīm yſaac. De carnalitate vero dicitur impudicis iu-
dicibus Daniel. xiij. Qꝺ ambo erant vulnerati amore
ſuſanne. De finali vero talium dānatione dicit. Eccl.
xx. Perditionē ambo hereditabūt. Et Luc. vj. Ambo
in foueā cadūt. Sufficit de duplici ambo. Vide infra
de Duo: ⁊ Binus.

Ambulare.

Idem eſt ꝙ ire. ꝑgere. progredi. A
⁊ accipitur dupliciter in ſcriptu
ra. ſcꝫ virtuoſe ⁊ vicioſe. Virtuoſe: ⁊ ſic ſignat profectū
et progreſſum de virtute in virtutem: ⁊ actum laboris
⁊ occupationis. Et de hoc Marci. ij. Tolle grabatum
tuum ⁊ ambula. ¶ Item accipitur vicioſe: ⁊ ſic ſignat
malum profectum ⁊ progreſſum et malam occupatio
nem ⁊ laborem. Sapiē. v. Laſſati ſumus in via iniqui
tatis ⁊ ambulauimus vias difficiles. Eſt igitur am-
bulatio ſeu profectus virtuoſus quem debemus exer
cere. Sicut enim videmꝰ ꝙ omne animal viuum na-
turaliter appetit ambulare. Sic vere nos ſi per gratiā
ſumus viui: debemus ambulare: moraliter hoc eſt di
ctu: motum ⁊ actum ⁊ profectum bonorum operū ex-
ercere. vt ſic nos ſimus de illis de quibus dicit Eſaie.
xl. Aſſumūt pēnas vt aquile: current ⁊ non laborabūt
ambulabunt et nō deficient. Ecce igitur in iſta auto
ritate q̄nqꝫ neceſſaria homini q̄ vult ambulare corpa-
liter cōtra q̄nqꝫ impedimēta q̄ talis ambulans poteſt
habere: ſm̄ que hic oſtēdunt quinqꝫ q̄ ſunt hominum
neceſſaria q̄ in via moꝝ perfecte deſiderat ambulare.
Solet eñ hoiem impedire caſus labilitas. Iꝺo debet
habere pēnas. ne ſcꝫ inferius cadat. Viſus obſcuritas
ideo ſit aquila Motus tepiditas. ideo currat. Virtu-
tis paucitas nō laboret. Fortune q̄litas. iꝺo caueat ne
deficiat. Cōtra iſta incommoda debent in nobis eſſe
ſi tute volumus ſpiritualiter ambulare: quinqꝫ reme-
dia oportuna. Sit igitur in nobis.
Spes erigens: Pennas.
Lux dirigens: Aquila.

Vis diligēs

Ayuntamiento de Madrid

Uis diligens. Currens.
Uirtus fortificans. Nõ laborabunt.
Senſus rectificans. Non deficient.
B ¶ Spes eni̅ valet contra caſum. Lux diſcretionis va-
let ad illuminandū viſum. Motus valet contra tepi-
ditatem. Uirtus valet contra debilitatē. Senſus ſeu
cautela valet cõtra periculorum damnoſitatē. Si igit̃
recte velimus ambulare ſit in nobis ſpes erigens pē-
nas. hõ ꝙ habet neceſſe ambulare ꝑ locū vbi eſt lutoꝝ
multiplicitas. foueaꝝ ꝓfunditas. Et laqueoꝝ imenſi-
tas. Talis dico multū indiget ꝙ habeat aliquē bacu-
lū quo erigat̃ ſuſtētet̃ ⁊ ſubleuet̃. Modo certū ē ꝙ nos
oēs habem⁹ ambulare vſq; ad terminū ꝑadiſi ꝑ viam
huius mūdi. i quo ꝓcerto lutū luxurie. fouea auaricie
⁊ laqueus ſuꝑbie reꝑit̃. Et iõ ꝓ certo neceſſe ē ꝙ habea
mus baculū ſpei ⁊ fiducie ꝙ nos ſuſtineat ⁊ erigat ne ꝑ
deſperationē ⁊ ꝑ diuerſoꝝ vicioꝝ cõmiſſionē cadere cõ
pellamur: qđ oñdit̃ cū dr̃. Pēnas. Nā ꝑ alas ſeu pēnas
ꝟtus fiducie ⁊ ſpei deſignat̃. q2 ſicut ale corp⁹ ſurſum
eleuāt ne auis cadat. ſic ſpes aīam ſurſum ad celeſtia
⁊ ad deum erigit ne ꝑ aliqđ pctm̄ corruat. Et maxime
ne ꝑ auariciā cadat inferi⁹ ad terrena vt ſic de nobis
poſſit dici illud Job. xxxix. Cū tp̄s fuerit in altū alas
erigit. Sicut ei teſte Iſid. ⁊ Pli. Ortigometra qñq; ma
re trāſuolat. ſed qñ ꝓ laſſitudine ad aquā deſcēdit vnā
alā ſꝑ surſū erigit vt beneficio vēti adiuta ſꝑ vlterius
ambulet ⁊ ꝓcedat ne forte a profectu cepti itineris re-
tardet̃. Sic vere chariſſimi nos ꝙ mare hui⁹ mūdi ha
bem⁹ trāſire ſꝑ ꝙ diu ibi ꝗeſcim⁹ ⁊ moramur: debem⁹
hr̃e alā ſpei ſurſum ad deū ⁊ ad bona celeſtia eleuatā.
vt ſic vēto. i. oꝑatione ſcti ſpūs oꝑante ambulare. ⁊ per
viā moꝝ ꝓficere nõ ceſſem⁹: ne forte ꝑ caſū. i. ꝑ deſcē-
ſum ad mare. i. ad mūdi negocia fluctuoſa a ꝓfectu iti
neris ſalutaris: ⁊ a ꝓgreſſu bonoꝝ opeꝝ retardemur.
Ideo dr̃ Ecci. xxiiij. Gyꝝ celi circuiui ſola ⁊ ꝓfundum
abyſſi penetraui ⁊ in fluctib⁹ maris ambulaui: vbi no
ta ꝙ nos debem⁹ ambulare Per ſuperiorū ꝯtēplatio
nem. Gyrū celi circuiui. Per inferioꝝ circūſpectionē
ꝓfundū abyſſi pene. Per negocioꝝ ꝑagratiões. In flu
ctib⁹ maris ambulaui q2 breuiter. ſiue celeſtia ꝯtēple
mur. ſiue terreſtria meditemur ſiue circa negocia oc-
cupemur. ſꝑ tñ debem⁹ ambulare. i. in via moꝝ trāſire
⁊ ꝓficere. Reꝗrit̃ igit̃ ad ſpūaliter ambulandū. Spes
erigēs alas. Uñ Eſa. ij. Uenite aſcēdam⁹ ad mōtē do-
C mini. Sequit̃ ⁊ ambulabim⁹ in ſemitis eius. ¶ Scđo
reꝗrit̃ lux dirigēs. Aꝗla. hõ ꝙ hꝫ ābulare ꝑ locū vbi eſt
viaꝝ multiplicitas: ſignoꝝ mutabilitas: itinerantium
raritas. ⁊ tꝑis obſcuritas eſt in magno ꝑiculo deuiādi
Et iõ neceſſe eſt ꝙ habeat claꝝ lumē. Mõ certū eſt: ꝙ
in iſto mūdo in quo neceſſe habeam⁹ ambulare. ⁊ trā-
ſire eſt viaꝝ multiplicitas. i. ꝯditionū ⁊ ſtatuū ⁊ nego-
cioꝝ. ita ꝙ neſcit̃ quā viā meli⁹ eſt trāſire ⁊ tenere. Eſt
etiā ibi mutabilitas ſignoꝝ. iſta eſt falſitas ypocritaꝝ
q2 ſicut latrones in vijs publica mutāt ſigna ⁊ ponūt
ibi falſa ſigna vt ꝑegrini ea ſequēdo veniāt ad ſpelun-
cā ſuā. Sic vere demones in via hui⁹ mundi poſuerūt
falſa ſigna. i. hipocrytas falſos ⁊ fictos. vt. ſ. eos ſeqñdo
eos imitādo. et eis obediēdo ad ſpelūcā nos detrahāt
infernalē. vñ iā poſſumus dicere illud p̄s. Signa mea
ſupple bona nõ vidim⁹ iā nõ eſt ꝓpheta. Iterū eſt ibi iti
nerantiū raritas: q2. ſ. pauci ſunt itinerātes. i. bonū ex
emplū ꝓbētes ⁊ corā nobis ad patriā ābulantes. Joh.
vj. Multi abierūt retro ⁊ iā cum xp̄o nõ ambulabāt.
Iterū eſt tꝑis obſcuritas. q2. totus mūdus plen⁹ eſt ob
ſcuritate ignorātie ⁊ erroris. Et ideo ꝟe chariſſimi di
co ꝙ nos ſum⁹ i ꝑiculo deuiādi. Et ad eterne mortis
ſuppliciū veniendi. Juxta illud p̄s. Neſcierūt neq; itel
lexerūt tenebris ambulāt. Et iõ neceſſe ē ꝙ habeam⁹
lucē dirigentē. lucē dico ſapiētie ⁊ diſcretiõis prudētie
⁊ debite rõis. ⁊ ita tute ⁊ ſine errore poterim⁹ ambula
re. Eſai. lx. Ambulabūt gētes in lumine tuo. ⁊ reges in
ſplēdore ortus tui. p̄s. Dñe in lumine tuo ambulabūt.
Et hoc oñdit̃ cū dr̃: ꝙ nos debem⁹ eſſe aꝗla. ꝙ. ſ. ē auis
que pollet clariſſimo viſu ita ꝙ ſolē in ſua claritate ir
reuerberatis oculis intuet̃. Sic vere chariſſimi viſus
noſtre diſcretionis intellect⁹ ⁊ rõnis dꝫ ꝑ diuinā ſapi
entiā taliter clarificari: ꝙ ſolē iuſticie xp̄m vel ſolē. i.
claritatem bonoꝝ eternoꝝ debem⁹ ſine reuerberatio
ne. i. abſq; reflexione ad mūdi bona reſpicere ꝯtēplari
Intueri pariter et videre. vt de nobis dicat̃ illđ p̄s. Iu-
uētus tua renouabit̃ vt aquila. Iuuēt⁹ dico ꝗ. ſ. ē etas
viſus clarioris: motus fortioris: forme pulchrioris: ad
denotandū ꝙ nos debem⁹ ambulare clare ꝑ diſcretio
nē Eph. v. Ut filij lucis ambulate fortiter ꝑ bonā oꝑa
tionē. iij. Re. xix. Ambulauit in fortitudine cibi illius
vſq; ad mōtē dei. Pulchre ꝑ honeſtā ꝯuerſationem. j.
Theſ. iiij. Honeſte ambuletis ad eos ꝙ foris ſunt. Re
quirit̃ igit̃ ad bene ambulādum. lux dirigens aquila
¶ Tertio reꝗrit̃ vis diligēs. q2. ſ. diligētia eſt multum D
neceſſaria in ſpiritali ꝓfectu. Currēt inꝗt. Sicut enim
hõ ꝙ hꝫ ambulare vbi ē amenitas ꝗ diſtrahit. aſꝑitas
ꝗ retrahit. timor ſeu imbecillitas ꝗ cõtrahit. faciliter
ꝯtrahit morā. ⁊ iõ neceſſe eſt ꝙ ſit diligēs. Sic ꝟe cha
riſſimi q2 in iſto mūdo eſt amenitas ꝓſperitatis ꝗ di
ſtrahimur. aſꝑitas aduerſitatis: ꝗ retrahimur. timidi
tas noſtre imbecillitatis: qua cõtrahimur. Iõ facili-
ter in hoc mūdo cõtrahit̃ mora ꝓpter hoc neceſſe eſt
ꝙ ſim⁹ ſeduli diligentes ⁊ curioſi. Currēt inꝗt. Curre
re idem eſt ꝙ diligēter cito atq; celeriter ambulare. j.
Coꝝ. ix. Sic currite vt cõprehēdatis. Sed heu ꝓh dolor
videtur: ꝙ multi ab iſto curſu. ab iſta ſedulitate ab
iſta ambulatione ⁊ ꝓfectu multipliciter retrahūtur:
dū recte videt̃ ꝙ ſunt ſiles tygridi que qñ venatorē ꝓſe
quit̃ vt fetū ſuū quē deportat recuperet dū currit poſt
ip̄m inuenit ſpecula ꝗ venator in ſua via poſuit et di-
miſit: in ꝗb⁹ ſpeculis dū tygris videt vmbrā ꝓpriā cre
dit eſſe catulū ſuū: ⁊ iõ lambendo ſpeculū ſiſtit. ⁊ a cur
ſu ſuo impedit̃: ⁊ ita venator fugit nec ipſa ampli⁹ re-
cuꝑat catulū quē amat. vt dicit Iſid. reuera chariſſi-
mi hõ ꝓprie huic tygridi põt cõparari. Cõſtat eni̅ ꝙ
catulus et fet⁹ noſter quē ſumme debem⁹ diligere. i.
ip̄a glĩa paradiſi. ſed ꝟe ſepiſſime accidit ꝙ ꝑ diuerſa
peccata iſtū catulū ꝑdim⁹ nobis. ꝗ a venatore. i. a deo
nobis ſubtrahit̃ ⁊ aufert̃: ita ꝙ neceſſe habemus poſt
iſtū venatorē deū ꝑ bona oꝑa ꝓficiſci: currere ꝓgredi
ambulare. vt. ſ. catulū noſtrū. ſ. ꝑditā poſſim⁹ grām et
glĩam recipe ⁊ accipe ⁊ hr̃e Phil. iij. Curro aūt ſi quo
mõ ꝯprehēdā. Sꝫ ꝗd ꝓ certo in via hui⁹ mūdi ꝑ quam
ambulam⁹ ſunt hodie multa ſpecula. i. multi diuites:
ꝗ ſplēdore mūdane glĩe refulgentes: in ꝗbus pro certo
vmbra mūdane ꝓſperitatis ꝗ ad modū vmbre fluit et
refluit Sapi. v. Trāſierūt oīa ſicut vmbra rutilat ⁊ re-
fulget. Et iõ dū fatua tygris. i. fatuus peccator delecta
tur in hui⁹ vmbra mūdane ꝓſperitatis quā in iſtis ſpe
culis. i. in mūdi diuitib⁹ videt̃ relucere ⁊ dū ſiſtit ꝑ deſi
deriū ⁊ affectū: ⁊ ꝑ ſilē glĩe appetitū. ip̄e ꝓcerto a cur
ſu ⁊ ꝓfectu virtuoſoꝝ opeꝝ impedit̃: occupatio enim
circa vmbrā mūdane ꝓſperitatis curſū bonoꝝ opeꝝ
impedit ⁊ retardat. Et breuiter ſic cõcludēdo catulū
ſuū amiſſū. ſ. grām ⁊ glĩam non recupat nec recuperat.
De talib⁹ dr̃ Joh. vj. Multi diſcipuloꝝ abierūt retro.
⁊ iā cū illo nõ ambulāt. q2 ꝟe illi ꝗ deberēt eē diſcipu-
li. i. ſeduli ⁊ aſtuti. diligētes ⁊ curioſi: qñ retro. i. ad mū
di bona. ⁊ ad vmbrā mūdane ꝓſperitatis ꝗ retro nos
finaliter hñt remanere. ambiūt ⁊ diuertūt. Tales dico
cū deo nõ ambulāt neq; currūt. Nõ ſic chariſſimi nõ.
non diligam⁹ vmbre vanitatē. ſꝫ rei veritatē. Nõ mū
di ꝓſperitatē ſꝫ celi felicitatē. Nõ negligētie tarditatē
ſed curſus bonoꝝ opeꝝ velocitatē. Currite inꝗt Heb.
xij. Curram⁹ ad ꝓpoſitū nobis certamē vñ de diligen
tia dici põt illud Luc. xiij. Oportet me hodie ⁊ cras et
ſequenti die ambulare. i. quotidie ꝯtinue. ⁊ diligenter
Eſt igit̃ neceſſaria ad bñ ambulandum vis diligens.
¶ Quarto dico: ꝙ eſt neceſſaria virt⁹ fortificās. Non E
laborabūt: debilitas eni̅ impedit ab ambulādo. Et iõ
ꝙ bene vult ambulare neceſſe eſt ꝙ ſit ita fortis ꝙ la-

Ayuntamiento de Madrid

.hoꝛibꝰ non grauet. Sic vere q̇ vult ſpūaliter in via iu⸗
ſticie ⁊ penitentie ambulare neceſſe eſt ꝙ habeat foꝛ⸗
titudinē. Cōſtātiā ⁊ virtutē. ita ꝙ hmōi iter nō ſit dif
ficile neqꝫ graue. Non laboꝛabunt. q. d. ita ſunt foꝛtes
⁊ ꝯſtantes ꝙ ambulare poſt dn̄m nō eſt eis laboꝛ. ps.
In laboꝛe hoīm non ſunt ⁊ cū hoībus nō flagellabunt
Mō eſt ꝯtra multos q̇ ita ſunt fragiles ⁊ debiles ꝙ de
bite nequeūt ambulare. Ideo talibus eſt neceſſarius
panis foꝛtificans. ſ. nutrimētū doctrine ⁊ ſcripture: et
aqua deuotionis ⁊ gratie. Et ſic cū helya ambulēt ī foꝛ
titudine cibi illius vſqꝫ ad montē dei oꝛeb. Iuxta illud
Eſa. xl. Ambulabūt q̇ liberati fuerint ⁊ veniēt in ſyon:
F Eſt igit̃ neceſſaria virtus foꝛtificans ⁊c. ¶ Quinto eſt
neceſſariꝰ Senſus rectificās. i. cautela ne oberremus.
Nō deficient inq̄t. q. ſ. ꝓpter ꝑicula q̄ ſunt in iſta vita
cauere debemꝰ ne poſſimꝰ deficere vel errare. Mō eſt
cōtra multos q̇ reuera in iſto itinere multipliciter de
ficiūt ⁊ oberrāt. Et iō multa ꝑicula incurrere dinoſcū
tur. Similes catulo balene: q̇ qn̄qꝫ duꝫ ambulat poſt
matrē ſuā deficit in via: ita ꝙ ſabulo ⁊ littoꝛi nimium
appꝛopinquat: ita ꝙ ꝑ aque paucitate ibi circa ſabulū
remanet ⁊ a piſcatoꝛibus capit̃ ⁊ necat̃. vt dicit Ioꝛath.
Sic vere chariſſimi multi ſunt q̇ dū in hoc mūdo poſt
deū ambulāt ꝑ mare penitētie ⁊ laboꝛes aliqn̄ exeunt
et deficiūt a ꝓfectu huiꝰ itineris ꝑ pctm̄. Naꝫ dū are⸗
nis ⁊ littoꝛibꝰ. i. diuitijs mūdi in tāto appꝛopīquāt ꝑ
deſideriū ⁊ affectū. i. qn̄qꝫ totaliter ꝑ auariciā arreſtāt̃
ſiſtunt vacāt ⁊ occupant̃. Et ſic ab iſto ꝓfectu retardā
tur piſcatoꝝ infernaliū ꝑiculis exponunt̃: ⁊ a q̇bus tā
dem per moꝛtem coꝛpoꝛis capiuntur. Et finaliter per
moꝛtem ſpūs occiduntur. Iſti igitur deficiunt dicētes
cum Dauid. Defecit in ſalutari tuo aīa mea. Et pꝛo⸗
pter hoc bene cōſulit̃ Eph. v. Uidete qm̄o caute ambu
letis. q. ſ. nō eſt mūdi littoꝛibꝰ appꝛopīquādū: nec are
nis huius ſeculi adherendū. Sit igit̃ in nobis.

Senſus rectificās.
Uirtus foꝛtificās.
Uis diligens.
Lux dirigens.
G Spes diligēs.

Itē nota ꝙ de bona ambu⸗
latione poteſt exponi illud
Ezec. xxviij. Poſui te in mō⸗
te ſancto dei in medio lapi
dū ignitoꝝ ambulaſti perfe
ctus in vijs tuis. ¶ Et nota ꝙ ſicut cōtra collē qui am
bulat coꝛpoꝛaliter attendit̃ locus: modus: ⁊ virtus: lo
cus alliciens: modus ꝓficiens: virtus ſufficiēs. Sic ve
re chariſſimi circa illuꝫ qui vult moꝛaliter ambulare.
debet attendi. Locus reficiens. Ciuitas ſuꝑna in mon
te ſancto dei. Modus pꝛoficiens. Charitas ſuꝑna in
medio la. ignitoꝝ. Uirtꝰ ſufficiēs. Bonitas interna.
Perfectꝰ in vijs eius. ¶ Attēdamus igit̃ chariſſimi.
Locū allectiuū ſuꝑne ciuitatis. Nexū cōiunctiuū fra⸗
terne charitatis. Motū effectiuuꝫ interne bonitatis.
Attendat̃ igit̃ a nobis ciuitatis locus alliciēs in mon
te. Sicut em̄ ille q̇ ambulat ſemꝑ habꝫ oculū ad termi
nuꝫ ad quē tēdit ⁊ quāto locꝰ pulchꝛioꝛ: tutioꝛ: ditioꝛ:
tanto libētius ibi vadit. Sic vere chariſſimi ſemꝑ de⸗
bemꝰ habere oculū coꝛdis ad terminū ꝑadiſi ad queꝫ
habemus ambulare. ⁊ iſtū terminū ſepe cogitare: affe
ctare: ꝓuidere ⁊ in mēte ꝑ deſideriū retinere. Et maxi⸗
me q2 iſte eſt locus ceteris oībꝰ pulchꝛioꝛ ꝑ amenitatē
tutioꝛ ꝑ ſecuritatē. ditioꝛ ꝑ felicitatē: q2 vere chariſſimi
ibi eſt amenitas q̄ nō defoꝛmat̃. ſecuritas q̄ nō ꝑtur⸗
bat̃ felicitas q̄ non minoꝛat̃. Et iō libenter ardēter de⸗
ſideranter ⁊ feliciter debemꝰ ad huiꝰ ſecuritatis celſi
tudinē. Ad huiꝰ felicitatis plenitudinem ambulare.
Que q̇dē felicitas. ſecuritas amenitas oſtenditur cuꝫ
dicitur in monte ſancto dei.
Monte. ecce ſecuritas atqꝫ celſitudo.
Sancto. ecce foꝛmoſitas ⁊ pulchꝛitudo.
Dei. ecce fertilitas atqꝫ plenitudo.
Ideo de ambulatione ad talem terminū dicebat Eſa.
ca. ij. Uenite aſcendamus ad montem dn̄i ⁊ ad domuꝫ
Iacob ⁊ ambulabimus ī ſemitis eiꝰ. Uenite. Ecce mē
tis cōcoꝛditas. Aſcendamꝰ ecce ſtatꝰ ſublimitas. Ad
montem dei. Ecce loci ſecuritas. Ad domū dei Iacob
ecce rei foꝛmoſitas. Et ambulauimus in ſemitis eius.
Ecce actus vtilitas. Simus igitur chariſſimi ſimiles
vꝛſo qui ſentiens eſſe ſurſum examen apū ⁊ fauos mel
lis ꝗꝗ ſit grauis coꝛpoꝛe ibi tamē ardēter ambulat ⁊
aſcendit vt ſic poſſit mellis dulcedine ſatiari: vt dicit
Plinius. Sic vere chariſſimi ex quo ſurſuꝫ in arboꝛe. i.
in excellētia paradiſi eſt mel. i. dulcedo eterne ſatieta⸗
tis. eſt examē apum ſuꝑne ſocietatis ſemꝑ pꝛo certo
debemus ibi habere oculū coꝛdis ⁊ volūtatis et iſtam
ſatietatē ⁊ ſocietatē affectare ⁊ ad ip̄am allici ⁊ anhe
lare. nō obſtante quacūqꝫ coꝛdis vel coꝛpoꝛis grauita
te. ibi ꝓ viribus ambulare ⁊ ibi aſcēdere ⁊ ꝑ deſideriū
nos lauare. Quia vere chariſſimi iſte eſt locus alliciēs
vt dictū eſt in monte inquit ſancto dei. De quo in ps.
Mons coagulatus. mons pinguis: mōs in quo bene
placitū eſt deo habitare in eo. Habet enim iſte mōs.
Amoꝛis tenacitatē. Coagulatus. Dulcoꝛis ꝓſperita⸗
tem. Pinguis. Decoꝛis amenitatē. Ideo beneplacitū
eſt deo habitare in eo. Ambulemꝰ igitur ad locū allici
entē. figurati in Helya. iij. Reg. xix. Qui ad monitio⸗
nem angeli ſurrexit de ſub vmbꝛa iuniperi vbi doꝛmie
bat ⁊ panē ⁊ aquā comedit et ambulauit in foꝛtitudi⸗
ne cibi illius vſqꝫ ad mōtē dei. Sic vere chariſſimi ad
monitionē dei angeli teſtamēti. i. xp̄i ⁊ ſuoꝝ pꝛedicato
rum vmbꝛā iuniperi. i. mūdanā pꝛoſperitatē q̄ dr̄ vm⸗
bꝛa ꝓpter mutabilitatē. dicit̃ iuniperi que. ſ. eſt arboꝛ
pūgitiua. Pꝛopter admixtā tribulationū aſperitateꝫ
debemus dimittere ⁊ hoꝛrere. ⁊ etiā aquā ꝑ abſtinētiā
manducare. Et ſic ad montē dei oꝛeb. i. ad paradiſi glo
riā applicare. ps. In domo dei ambulauimꝰ cū cōſen⸗
ſu. Attendat̃ igit̃ ciuitatis locus alliciēs. ¶ Scdo attē H
dat̃ charitatis nexus ꝓficiens. Sicut em̄ videmꝰ: ꝙ
ille qui habet lōge ambulare libenter bone ſocietati
ſe copulat et adiūgit. Sic vere nos qui per obſcura ꝑne
moꝛa vite huius neceſſe habemus ambulare ⁊ tranſire
multū debemus appetere bonā ſocietatē ⁊ cuꝫ bonis
perſonis ꝓuidis ⁊ honeſtis debemus nos adiungere
per charitatē ⁊ cōcoꝛdiā copulare. Quod oñditur cuꝫ
dicitur. Mō nos debemꝰ eſſe in medio lapidū ignitoꝝ
vbi nota ꝙ bona ſocietas debet habere. Equitatis re
ctitudinē in medio. Firmitatis foꝛtitudinē. Lapidum.
Charitatis amplitudinē. Ignitoꝝ. Et ita nos poteri⸗
mus figurari ꝑ illō Apo. ij. Qui habebat ſeptē ſtellas
in dextra ſua ⁊ ambulauit in medio ſeptē cādelabꝛoꝛū
aureoꝝ. Quia nos debemꝰ habere ſeptē ſtellas. i. vni⸗
uerſitatē virtutuꝫ ⁊ meritoꝝ. ⁊ ambulare in medio. i.
in ſocietate candelabꝛoꝝ aureoꝝ hoc eſt dictu: viroꝛuꝫ
bonoꝝ charitatiuoꝝ ⁊ ꝑfectoꝝ. Et nota ꝙ ad bonā ſo⸗
cietatē ſectandā ⁊ charitatē cū oībus obſeruandam.
Dictat natura.
Docet ſcriptura.
Signat figura.
Dictat natura vt dicit Plini. Caſtoꝛes ſuā ſpeciē dili⸗
gunt gregatim viuunt ſimul ad ligna ꝓperandū do⸗
micilijs ambulant ⁊ ſe mutuo adiuuāt. In terris habi
tant. in aquis natāt circa flumina ſibi edificia parant
Nam ſine humiditate ⁊ aqua viuere non poſſunt. ha
bent caudā de natura piſcis: quam neceſſe eſt eis ſe⸗
piſſime humectare. Et ideo neceſſe habēt circa flumi
na habitare: vt dicit Plini. Sic vere chariſſimi nos
debemus diligere per charitatem: gregatim viuere ꝑ
ſocietatem. Simul ambulare per concoꝛdiam ⁊ vnita
tē. Alter alterum adiuuare per pietatem et largitatē.
In terris habitare: ꝑ pn̄ie macerationeꝫ. In aq̇s natare
ꝑ deuotionē ꝑadiſi circa flumīa moꝛā facere. ꝑ cōtē⸗
plationē ⁊ ibi domos ⁊ māſiōes edificare: ꝑ meritoꝛū
cumulationē. Cum anima noſtra habeat caput ⁊ cau
dam. i. rōnem q̄ eſt caput. Uoluntatē que eſt cauda. ꝓ
certo iſta cauda. ſ. volūtas eſt de natura piſcis. q. ſ. fa⸗
ciliter rumpitur per peccatū niſi ſepe in aqua deuotio
nis ⁊ grē balneet̃. Et ꝓpter hoc neceſſe eſt ꝙ grex caſto
rū. i. ſocietas ꝑfectoꝝ circa flumē ꝑadiſi ꝑ affectioneꝫ
habitet: vt caudā ſuam. i. voluntatē in aquis deuotio
nis ſepius

Ayuntamiento de Madrid

nis ſepius balneet ⁊ humectet Jdeo de huius latibulis edificat domū. Job.xxiij. Nubes latibulū ſuū ⁊ tūc cardines celi perambulat. Societatē igitur docet ſed hāc etiā docet figura Dicit eñ de ſaul. Nō dū eſſet per ſe neſciebat ꝓphetare ſed inuenit cuneū ꝓphetarū ⁊ adiunxit ſe in eis ⁊ ſtās ꝓphetauit cū eis. Sic vere dato ꝙ hō quantū eſt de ſe neſciat aliquod bonū facere. ⁊ maxime ꝓphetare .i. de bonis paradiſi. de ſupplicijs inferni et de alijs occultis dei aliq̄d cogitare ſi tñ cū ꝓphetis i. bonis viris ⁊ ſpiritalibus aſſociet ⁊ adiungat ipe efficitur ꝓpheta. i. ſanct⁹ ſpiritalis ⁊ bonus de reb⁹ futuris ⁊ occultis ꝓuidens cogitās ⁊ aduertens: Et ad hoc facit ſcriptura Prouer.xxiij. Qui cū ſapientib⁹ graditur ſapiēs erit. Jdeo de xp̄o dr̄. Nō ipſe erat ſemꝑ in ſocietate bona Johan.xx. Stetit ieſus in medio diſcipulorū ſuorū. Attēditur igit̄ in ambulatiōe ſpiritali. Nexus perficiēs. Jn medio inquit lapidū ignitorū. i. in ſocietate virorū ꝑfectorū ⁊ charitatiuorū. Dan.iij. Ambula-
I bāt in medio flāme. ¶ Tertio attendit̄ ⁊ requirit̄ virt⁹ ſufficiēs. Perfectus inquit in vijs tuis. q. d. neceſſe ē ꝙ hō qui bene vult ambulare corꝑaliter nō ſit puer vel ſenex nec debilis nec infirmus imo dꝫ eſſe hō ꝑfectus fortis agilis ⁊ vigoroſus. Sic vere qui moraliter vult ambulare. Nō dꝫ eſſe puer per ignorantiā ſenex per pigriciā. debilis ⁊ infirm⁹ per inconſtantiā imo vere ipe dꝫ eſſe vir. i. virtuoſus per ſanctitatē vigoroſus per firmitatem agilis per obedientie lenitatē. Et hoc oñditur. cū dicitur. Ambulaſti perfect⁹ in vijs tuis. q. d. nos debemus eſſe perfecti in etate ⁊ virtute ſpiritali ⁊ morali Gene.ca.xvij. Ambula corā me ⁊ eſto perfectus vbi iſta perfectio deſcribit̄ A motib⁹ operationis. ambula. A ritibus conuerſationis corā me. A viribus perdurationis Eſto perfectus Et ſic chariſſimi bene patet ꝙ nos debemus in ſpiritali ambulatione attendere. Jnternam bonitatē. fraternam charitatem. Supernam ciuitatē. Que omnia proh dolor ſunt hodie contra multos qui reuera nō habent oculum ad celi ciuitatem. ſed ad mūdi voluptatē: Non ad locū allectiuū. ſed ad mundū infectiuum. Non ad attrahentem felicitatem: ſed ad diſtrahentem proſperitatē. Jterum iſti non procurant ſocietatem perfectam. ſed infectam. Non virtuoſam ſed vicioſam. Non ſpiritalem ſed carnalem. Non honeſtate naturam ſed leuitate fatuam ⁊ impuram. Jterum iſti non habent perfectionem. ſed infectionē Nō ſunt virtuoſi: ſed defectuoſi. Non ſunt ſtabiles ſed mobiles Non vigoroſi. ſed pre fragilitate nimia infructuoſi. Et ideo pro certo chariſſimi tales in via morum ⁊ virtutum non ambulant neq̄ currunt: immo per multa vicia et peccata deuiant et diſcurrunt. De iſtis dicitur Prouerb.ij. Relinquunt iter rectum et ambulant per vias tenebroſas qui letantur cum male fecerunt ⁊ exultāt in rebus peſſimis. Tenebroſas inquit Jſti ſunt ſimiles talpe que ſemper in tenebris ambulat atq̄ viuit quia caret oculis: Et ideo licet in terra ſe ſciat regere in ſuis latibulis ⁊ cauernis extra terram tamen poſita neſcit ſe penitus gubernare. imo a miluo vel alia aue rapaci comeditur ⁊ voratur: Sic vere mundi peccatores peccatorum tenebris excecati ꝙ̄uis ꝙ̄ in terra. i. in vita preſenti ſint aſtuti ⁊ ſapientes ita ꝙ in latibulis et cautelis huius vite ſciant optime ſe habere. quādo tamen extra terram iſtam per mortem ponentur penitus diſcreto ⁊ tuto regimine priuabuntur q2 a miluis ideſt a demonibus rapientur ⁊ in inferno perpetuo vorabuntur Jdeo dicitur in ps. Neſcierunt neq̄ intellexerunt in tenebris ambulant. Non ſic chariſſimi non ſed pro deo attendamus.

Locum allicientem: Superne ciuitatis
Nexum proficientem. fraterne charitatis.
Actum ſufficientem. Jnterne bonitatis.

Et ſic in via morum poterimus ambulare: Et ſi vis nota ꝙ viri ꝑfecti ābulāt ī vijs dñi ſeu in ſemitis legis dei Juxta illō ꝓdictū Eſaie.ij. Ambulauim⁹ in ſemitis ei⁹

Et ſi queris q̄ ſunt ſemite legis dei. Dico ꝙ iſte ſunt.

Veritas.
Charitas.
Puritas.
Equitas.
Simplicitas.
Sedulitas.
Juſticia.
Prudētia.
Concordia.
Spiritalis tri-

ſticia. Jſte eñ ſunt vie ſpiritales ꝑ quas ambulare debem⁹. Et primo quidē ī v̄itate ei⁹. Exēplo Ezechie. Eſa.xxxviij. q̄ dicebat deo. Memento quō ambulauerim corā te in veritate. Jtē in charitate Eſa.l. ambulate in lumine ignis. vbi ignis charitatē deſignat. Jtē in puritate. ſ. innocētie ⁊ ꝯtinētie. ps. Perambulabam in innocentia cordis mei. Et Apocal.iij. Ambulabūt mecū in albis. Et Roma.vj. Jn nouitate vite ambulem⁹. Jtē in equitate. Malach.ij. Jn pace ⁊ eq̄tate ambulauit mecū. Jtē in ſimplicitate. q2 ſicut dr̄ Prouer.xj. Volūtas dei eſt in his q̄ ſimpliciter ambulāt. Et hoc q2 ſicut dr̄ ibidē. Qui ambulat ſimpliciter ambulat ꝯfidenter. Jtem in ſedulitate Mich.v. Sollicite ambulare cū deo tuo. ſupple debes Jtē in prudētia Prouer.ix. Ambulate ꝑ vias prudētie Jtem in iuſticia Prouerbi.viij. Jn vijs iuſticie ambulo. Jtē in ꝯcordia ps. Jn domo dei ambulauim⁹ cū conſenſu. Jtem in ſpiritali triſticia Malach.iij. Ambulauim⁹ triſtes corā dño. ¶ Adhuc nota ꝙ eſt quedā ambulatio vitioſa. Et iſta eſt malus ꝓgreſſus ⁊ ꝓceſſus: K
q̄ſi. ſ. hō ambulat ꝑ viā vitiorū et per eam progreditur ⁊ procedit. Nota igit̄ ꝙ ambulāt ꝑ iſtā viā. Quidam.

Nimis alte ꝑ ſuperbiā.
Nimis baſſe ꝑ auariciā.
Nimis molliter ꝑ luxuriā.
Nimis leuiter per iactantiam.
Tortuoſe ꝑ fallaciam
Retrograde per iniuſticiā.

Nimis alte ambulāt ſupbi. ps. Qui ambulāt ſuꝑ pēnas ventorū. Et Eſa.iij. Ambulauerūt filie ſyon erecto collo. Jtem nimis baſſe ambulāt auari. q. d. inferi⁹ circa terrena. Eccl.xxiiij. Jn fluctib⁹ maris ambulaſti. Jtē nimis molliter ambulant delicioſi. Miche.vj. Ambulaſti in voluptatib⁹ vt dar ē te in ꝑditionem. Jtē nimis leuiter ambulant iactatores Job.vj. Ambulabunt in vacuū ⁊ ꝑibunt. Jtē nimis tortuoſe ambulāt ꝓditores. ij. paral.xxj. Ambulauit Joram non recte. Jtem nimis retrograde ambulant obſtinati peccatores. Job.vj. Multi diſcipulorū abierūt retro et iam cum eo non ambulant. Sufficit.

Amen. Nota ꝙ amen dictio hebraica q̄ a nemine tranſlatorū in linguā latinā fuit A
tranſlata. immo ſicut Alleluia. ſic ⁊ Amē dictio aſſertiua fuit ſine alia tranſlatione dimiſſa: ⁊ ad nos cū lr̄is noſtris latinis in ſacra ſcriptura trāſmiſſa. Multipliciter ſignat in ſcriptura. Nā q2 interꝑtat̄. Vere. Veritas. fiat ſeu fideliter. Notare poſſum ꝙ ſignat Aſſertionem determinatiuam. quia interpretatur. Vere. Affectionem deſideratiuam. q2 interpretatur. fiat. Eternitatē nūꝙ̄ defectiuā. q2 interpretatur. Veritas. Fidelitatē ſemꝑ ꝑmanſiuā. q2 interpretatur. fideliter. Jſtō eſt eñ quadruplex. Amē. qō. l. habuit xp̄s. ⁊ quod debet hr̄e q̄libet xp̄ianus ⁊ maxime vir ꝑfectionis. q2 procerto iſte debet habere. Amen aſſertiuum in locutione. q2 q̄cq̄d ipſe dicit debet dicere v̄e ⁊ ſine mendacio et dicere amen. Amen petitiuū in affectione. quia q̄cq̄d dicitur boni ſemꝑ dꝫ petere ꝙ fiat et dicere amē Amen duratiuū in cōdſtione. q. d. in omnibus ꝯditionibus ſuis dꝫ ſꝑ lucere veritas ⁊ eſſe exiſtens ⁊ verus ſicut amen. Amē repletiuū in ꝓmiſſione q2 ſcꝫ ſemper debet eſſe fidelis nō fictus vt q̄libet poſſit dicere amē Nō amen ſignat aſſertiue ita ꝙ nihil aliud ſit dicere amen ꝙ̄ dicere vere. ita eſt. patet Joh.iij. vbi xp̄s ita ꝙ dicere amen ſit idē ꝙ dicere fiat. patet Apocali.iij. vbi dicitur. ꝙ ſeniores adorauerunt deū dicentes. Amen Et in ps dr̄. Amen amen. fiat fiat. Et deut.xxvij. vbi poſt interpretationes dicitur ꝙ oīs populus reſpōdit Amen. ¶ Jtē ꝙ ſignificat veritatē ⁊ exiſtētiā ſine aliq̄ B
fictione pꝫ Job.viij. vbi xp̄s dicit. Amen amen dico vobis priuſꝙ̄ abraā fieret ego ſum. Jtē ꝙ ſignificat fide

Ayuntamiento de Madrid

litatē patet Apoca.iij. Hec dicit amen teſtis fidelis. Premiſſa igitur interpretatione amen.poſſum dicere ꝙ ceteris premiſſis amē vt cōmuniter ſignat xp̄um q̄ eſt veritas vel veram immutabilē aſſertionē voluntatis diuine. Et ſic notabo ꝙ amen.id eſt.

Ueritas contemnit diuites.	Dico p̄mo ꝙ ɔtēnit
Conciliat diſcordantes.	diuites.ſ.malos mat.
Collaudat credentes.	xix. Amē dico vobis
Locupletat egentes.	diues difficile intra
Remunerat largientes.	bit regnū celoꝝ. Itē
Recōmēdat penitētes.	humiliāt ſuperbien
Exterminat delinquētes.	tes Mat.xviij. Amē
Magnificat preſidentes.	dico vobis niſi con
Reſuſcitat morientes.	uerſi efficiamini ſi
Exaſperat preſumentes.	cut paruuli non intra
Letificat deplangentes.	bitis in regnū celoꝝ
Certificat ſupplicantes.	Itē cōciliat diſcordā
Beatificat promerentes.	tes: Mat.v. Eſto cō

ſentiēs aduerſario tuo ꝛc.ne iudex ponat te in carcerē amē dico tibi nō exibis inde. Item extollit credentes. Joh.vj. Amen amē dico vobis q: qui credit in me habet vitā eternā. Itē locupletat indigētes.i. ſpiritales pauperes qui.ſ.ꝑpter xp̄um tp̄alia vilipendūt Mat. xix. Amen dico vobis vos q̄ ſecuti eſtis me ꝛc. Et oīs qui reliquerit domū agrū.patrē ꝛ matrē ꝛc.propter nomen meū centuplū accipiet ꝛ vitā eternā poſſidebit. Itē remunerat pauperib⁹ ſua largientes. vnde ipſe dicit. Mat.x. Q̄s qui dederit calicē aque frigide i nomine meo. Amen dico vobis nō perdet mercedē ſuā. Itē recōmendat penitētes. vnde de Johāne in deſerto penitētia agentē ꝛ predicātē.ipſe dicit Mat.xj. Amen dico vobis inter natos mulierū nō ſurrexit maior Johāne baptiſta. Item ipſe exterminat delinquentes Malach.iiij. Percutiā terrā anathemate amen.terrā dico.i.peccatores terrenos. Itē magnificat bene p̄ſidentes. Unde Mat.xxiiij. De fideli ſeruo ꝛ bono diſpenſatore ꝛ vigili dicit. Amē dico vobis ſuper oīa bōa ſua ɔſtituet eum. Itē reſuſcitat morietes. Uñ Joh.v. Amē amen dico vobis: q: venit hora et nūc eſt quādo mortui audient vocem filij dei ꝛ qui audierint viuent. Itē exaſperat ſeu redarguit de ſe preſumentes. ſicut apparuit in beato petro cui dominus dixit. Amen dico tibi anteq̄ʒ gallus cantet ter me negabis Joh.xiij. Item letificat ſeu conſolatur triſtes ſeu lugubres ꝛ plangentes. Joh.xv Amē amen dico vobis.q: plorabitis ꝛ flebitis vos ꝛc. ſed triſtitia veſtra vertet i gaudium. Item certificat orantes ſeu ſupplicātes ibidē Joh.xvj. Amē amē dico vobis: ſi q̄d petieritis patrē in nomine meo dabit vobis. Item beatificat ſeu ſatiat ſe diligentes. Unde de thobia ꝛ vxore amicis.dr̄ Thobie.ix. Q̄ cuȝ omnes dixiſſent amen acceſſerunt ad ad cōuiuiū. Sic igitur patet Amē.i.veritas diuina q̄ eſt chriſtus facit hominibus cuncta bona Eccleſie.

A **Amicicia.** Duplex eſt.ſ.naturalis ꝛ acq̄ſita. Naturalis eſt illa que ſuper principia naturalia eſt fundata.ſ.ſuper conſanguinitateȝ et iſta vix aut nunq̄ pōt diſſolui: q: teſte Petro bleſenſi in libro de amicicia.nullum eſt adeo graue viciū q̄d delere poſſit extrema nature veſtigia. Acq̄ſita eſt illa. que inter perſonas acquiritur et de nouo accidentaliter copulatur. Et iſta potiſſime conſurgit ex ſimilitudine.quia ſimilitudo rerū ſm̄ antiquos eſt cauſa amicicie earundem. Talis igitur amicicia eſt duplex ſcȝ. Uera ſtabilis et perfecta. Falſa mutabilis ꝛ īfecta. Loquamur igitur primo de amicicia virtuoſa. Circa q̄d dico ꝙ nos debemus eſſe ſimiles membris corporis animalis: que inter ſe tantam amiciciam et vnitateȝ contraxerunt ꝙ vnum reputat bonum alterius bonū ſuum ꝛ ſimiliter malum. Et inde ꝙ vno patiente alia compatiuntur. et econuerſo vnum etiam pro alio periculis ſe exponit. ſicut patet de manu que pro tuitione aliorum membrorum ictibus ſe opponit. Et vlterius

ꝙ ſi vnum membrum alteri forefaciat nunq̄ membrū leſum propter hoc vindictam expetit a ledente. Sic vere chariſſimi cum nos omnes ſimus membra ſeu particule corporis xp̄i myſtici: que eſt eccleſia. q: ſm̄ apo. j.Cor.xij.ca. Multi vnum ſumus in chriſto. alter autē alterius membra. Ideo ſumma amicitia debemus alter alterum diligere. Nam ſi aliquis noſtrum aliqua proſperitate letetur debent alij congaudere. Si autem econuerſo aliquis noſtrum aliqua infirmitate grauetur: debent alij condolere et ipſum defendere. ꝛ iuuare ꝛ eiſdem pro viribus ſubuenire. Alter etiā pro altero penis ꝛ laboribus exponere. Si alter alterum aliquo caſu ledat: non debet vindictam petere. ſed potius miſericorditer indulgere. dicens illud Sene. Offendit inquit ſi inimicus eſt fecit quod debuit: ſi amicus fecit quod voluit. Hoc bene videt innuere. Ecci. xxij. Et ſi perduxeris ad amicum gladium non deſperes. eſt enim regreſſus ad amicitiam: quia.ſ.ſi amicuȝ offenderimus nunq̄ eſt propter hoc deſperandum. Et hoc ideo q:.ſ. ad ipſum pertinet indulgere. Et de talium mutua leticia vel triſticia dicit Augu. in libro. lxxxiij.q. Amicorum mala equanimiter ſuſtinemus: quia in eorum bonis delectabiliter congaudemus. Et ideo de talibus alteri compatiētibus tam nos q̄ de⁹ poſſumus dicere illud Joh.xv. Uos amici mei eſtis. In quibus verbis oſtenditur.ꝙ vera amicicia conſtat ex tribus principaliter. Habet enim. Concordie ligamentum.vos. ¶ fiducie tutamētum amici. Animi cuſtos conſtantie firmamentum. eſtis. B Conſtat igitur vera amicitia ex concordie ligamēto: vos. Iſtud enim pronomen vos ſignificat pluralitatem aggregatam: q: vos non poteſt referri ad vnum ſolum. imo ad plures inſimul congregatos: ad denotandum ꝙ q̄uis ſim⁹ plures et diuiſi in natura: debemus tamē eſſe vniti ꝑ amicitiam ꝛ charitatem ꝛ congregati per concordiam et vnitatem. Similes columbis que ſunt aues ſeſe inuicem diligētes. ſimul in eodē alucari commorantes pacifice inuicem conuerſantes. ſocietatem frequentātes: ꝛ ſibi factam iniuriam de pullis qui ſibi quotidie detrahuntur nequaq̄ amplius recordantes. Sic vere chariſſimi nos debemus inuicem alter alterum diligere: ſimul in amicitia ꝛ concordia viuere. bonam ſocietatem diligere et illatas iniurias obliuiſci nec eas ampli⁹ reminiſci. Uos. Ideo de tali aggregatiua amicicia dicitur Joh.xiij. Uos autē dixi amicos. Q̄ autē veri amici debeant habere ſocietatem ꝛ concordiā patet per Senecam ep̄la.lxxxviij. Non ſum amicus niſi quicquid agitur ad te pertinens in cum ſit conſortium omnium rerū inter nos facit amicitia. Quia vere proſpera et aduerſa debent inter veros amicos eſſe communia: vt in proſperis ſimul congaudeant et letentur et in aduerſis ſimul condoleant et triſtentur. Sic igitur patet ꝙ vera amicicia conſtat ex cōcordie ligamēto. Uos. ¶ Secundo ɔſtat ex fiducie tutamento. Amicus enim dicitur ille qui ex fidelitate ꝛ ſecuritate talis C eſt ꝙ de ipſo poſſumus confidere. Et hoc oſtendit cuȝ dicitur Amici. quia amic⁹ dicitur quaſi amici cuſtos ad denotandum ꝙ alter amicorum debet alterum tā q̄ ſuum proprium animum cuſtodire.id eſt ſecretum et fidelitatem alterius tute fidenter ſecrete ꝛ fideliter cuſtodire. Nā vt dicitur Eccleſi.xxvij. Denudare amici myſteria deſperatio eſt anime infelicis. Secretum enim fidelitatis eſt de iure nature. Et ideo ſm̄ theologos ſub precepto tenentur ipſum cuſtodire. Nā ſicut vas lapideum vndiq; clauſum illa que interius ponitur ita contegit.ꝙ exterius aliquis non videt. Sic vere chariſſimi nos debem⁹ eē in fidelitate ita lapidei atq; firmi: ꝙ q̄cquid nobis ſeruandū interi⁹ ɔmittit: ꝛ q̄cq̄d ſub ſecreto nobis celandum commendatur: ita debet perfecte contegi ſeu claudi. ꝙ nulli debet homini reuelari. Quod prohdolor eſt contra multos qui re vera non videtur eſſe vas aureū vel lapideū immo videntur

Ayuntamiento de Madrid

dentur eſſe vas criſtallinū ſeu vitreū: Nā ſicut talia va
ſa ſunt nature peruie clare. perſpicue dyaphana ⁊ ideo
B quicquid interius ponitur: ſtatim manifeſtat̄ cuidet
et apparet. Sic vere multi ſunt qui videntur eſſe natu
re dyaphane. i. cōditionis falſe ⁊ proditioſe q̄r. ſ. nullū
ſecretū poſſunt retinere imo quicquid eis cōmittitur
ſtatim per infidelitatē ⁊ per imperitie leuitatē alijs re
uelant. De talibus loquit̄. Eccſi. xxvij. Qui denudat
archana ꝓximi perdit fidē et non inueniet animū ad
amicū ſuū. Non ſic chariſſimi nō. Non ſimus infide
les nec proditores ſed ſecretorū nobis cōmiſſorū ſaga
ciſſimi celatores fideliſſimi cōſultores ⁊ cuſtodes veriſ
ſimi vel tutores. De hoc Ambro. de officio li. iij. Sola-
ciū huius vite eſt vt habeas cui pectus tuū aperias vt
colloces tibi fidelem virū cui archana pectoris cōmit-
tere poſſis. qꝺ et in proſperis cōgaudeat ⁊ in aduerſis
cōdoleat in tribulationib⁹ exhortetur ⁊ in infortunijs
cōſoletur: Sic igit̄ patet ꝙ vera amicicia cōſtat ex fidu
D cie tutamēto. Amici inquit. ¶ Tertio dico ꝙ cōſtat ex
cōſtantie firmamēto qꝺ oſtendit cū dicitur. Eſtis No
ta ꝙ iſtꝺ verbū ſum es ſignat ſtabilitatē durationē ⁊ fir
mitatē. Patet Exo. iij. Qui eſt miſit me ad vos ad de
notandū ꝙ nō debemus veri amici eſſe nō apparere. ⁊
amicis noſtris pfecte ſtabiliter firmiter ⁊ durabiliter
inherere nō ſolū in proſperis immo etiam in aduerſis
vt ſic dicatur nobis illꝺ Job. xiiij. Uos eſtis qui permā
ſiſtis mecū in tribulationibus meis. Et ideo ſic debʒ
eſſe de nobis ſicut de quibuſdā arboribus: Sunt eñ q̄
dam arbores que habent humorem interius gliſtino-
ſum ⁊ tenacē que omni tempore virent ⁊ in hyeme ⁊ in
eſtate videntur ridere. In hyeme aūt propter frigus ex
terius qui ad interiora arboris calorē repercutit viden
tur pallere vt dicit Alfraganus. Reuera chariſſimi ta
les debem⁹ eſſe. quia vere humor. i. amor ⁊ affectio cor
dis noſtri debent habere tenacitatem. veritatem. firmi
tatem: Nam folia noſtra exteriora. ideſt verba conſola
toria documenta ⁊ adiutoria ⁊ cetera ſimilia debent in
nobis iugiter permanere nec ipſa debemus amittere.
ſed in eſtate proſperitatis ⁊ in hyeme aduerſitatis de-
bemus in eodem ſtatu apparentiam amicicie conſer-
uare ⁊ nos cum folijs beneficiorum preſentes omnib⁹
exhibere diuerſimode tamen. quia in eſtate proſperita
tis debemus nos oſtendere ridentes hylares et iocun
dos ſcilicet amicis noſtris congaudēdo. In hyeme au
tem. ideſt in ſtatu aduerſitatis quando videmus ſuper
amicos noſtros infortuniū aliquo caſu venire. tunc di
co debemus nos oſtendere pro compaſſione pallidos
atq̧ triſtes frigus enim tribulationis quod amicū no
ſtrum percutit colorem noſtrum. ideſt exterius dʒ gau
dium repercutere et ita fugare Et ſic debemus etiam
pre deſolatione ⁊ compaſſione pallere. Ideo de tali du
rabili conſtantia amicicie dicitur Prouerb. xvij. Omi
tempore diligit qui amicus eſt et frater in anguſtijs cō
probatur Super quo dicit Caſſiodo. in quadam epi-
ſtola. Uerus amicus omni tempore diligit. Nam tor-
mentū nō ſeparat labor non ſuperat taurea non laxat
quem vera amicicia confederat. Et iſtud pro dolor ē
hodie contra multos qui reuera in amicicia non ſunt
durabiles ſed mutabiles. non conſtantes ſed torpētes
non ſolidi ſed fluidi non perſeuerantes ſed occaſione
modica deſinentes. Quia breuiter mūdani amici non
perſeuerant in aſperis ſed in proſperis. nō in miſerijs.
ſed in ſolatijs nō in aduerſitatib⁹ ſed in felicitatib⁹ et
ideo non eſt amor verus ſed amor debilis atq̧ falſus.
Et ꝓpter hoc videtur ꝙ mundani amici ſunt ſimiles
cuidā lapidi precioſo qui dicit̄ ſilenites qui colore can
dido pingitur. In quo ſm̄ Iſido. apparet figura lune.
et ſm̄ ꝙ luna creſcit et decreſcit. ſic illa figura in illo la
pide augetur vel minuitur vel etiam totaliter annulla
tur. Tales pro certo ſunt amici mūdani. Iſti enim ſem
per habent reſpectum et oculum ad lumen lune ideſt
ſplendorem mundane proſperitatis. Nam ꝙdiu lu
na. i. aliquis ipſorum amicus vel conſanguineus vel
affinis plenus eſt lumine ꝓſperitatis mundane: tā-
diu eius imago. i. amor ⁊ affectio ⁊ memoria iſtius in
iſto ſilenite pl⁹ abūdat: quāto autē lumē ſue ꝓſperita
tis magis decreuerit: tāto imago ⁊ repſentatio ipſius
amicicie plus ceſſabit. Et hinc eſt ꝙ ſi luna. i. pſona di
lecta lumē ꝓſperitatis ꝑ eclypſim paupertatis vl' ad-
uerſitatis amittat: tūc vere in ſilenite. i. in amicis mū
danis imago eius ⁊ memoria: affectio eius ⁊ amicicia
totaliter deficiet ⁊ peribit. Si aūt iſta luna ꝑ ꝓſperita
tem iterū illuminet̄: tunc eius imago in amicis fictis
iterū repreſentatur: ⁊ ab his adamatur. Et breuiter be
ne verificat̄ verbū ſapientis. Prouerb. xix. Diuitie ad
dūt amicos plurimos a paupere aūt ⁊ hi quos habēt
ſeparant̄. Igit̄ de talib⁹ loquitur Sene. in ep̄lis. Ne-
gociatio eſt nō amicicia que ad comodū accedit. detra
hit eñ amicicie qui eā parat ad bonos caſus. Non ſic
chariſſimi nō reſpiciamus tm̄ proſpera ſed improſpe
ra ⁊ aduerſa: vt ſic perfectā amiciciā. Conſtantē: fidelē
concordē ⁊ pacificā habeamus. Ad hoc mouet Petr⁹
bleſ. in lib. de amicicia. Amicicia inquit eſt diuitibus
pro gloria: pauperibus ꝓ cenſu: exulibus ꝓ patria: im
becillibus ꝓ virtute: egrotis ꝓ medicina: mortuis ꝓ
vita: infirmis pro ſanitate. Uera inquit amicitia vno
oculo reſpicit amicū diuitē ⁊ mendicū: fortē ⁊ debilē:
ſanū ⁊ egrū: humilē ⁊ ſublimē. Conſtat igitur ꝙ ſicut
dictū eſt amiciciā eſſe. Ex conſtantia ſtabilitatis. Ex
fiducia fidelitatis: ex cōcordia coitatis. Uos igit̄ ami-
ci mei eſtis. ¶ De falſa aūt ⁊ ficta amicicia nota ꝙ fal
ſi amici nō querunt niſi propriū lucrū. Et inde eſt ꝙ E
falſi amici nō diligunt aliquē niſi ipſum in tali ſtatu
videant ꝙ ab ipſo poſſunt aliquod cōmodū reportare
nam ſicut videmus ꝙ vinea ſeruatur: viſitatur: clau
ditur ⁊ vallatur ꝙdiu ibi ſunt fructus: ſed fructibus
collectis a nullo penitus frequentatur. Sic vere ꝙdiu
diues habet fructus diuitiarū multos inuenit viſita
tores. amicos ⁊ adiutores. Sed pro certo ſi per pauper
tatem vel aduerſitatē iſtis fructibus fuerit ſpoliatus:
tunc a nemine erit amplius viſitatus: ſed ab omībus
penitus derelictus. Derelinquetur filia ſyō ſicut vm-
braculum in vinea. Eſa. j. Et ideo de falſis ⁊ inconſtā
tibus mūdi amicis poteſt dici illud Eccſi. vj. Eſt ami
cus ſocius menſe ⁊ non ꝑmanebit in die neceſſitatis.
Ubi oſtenditur ꝙ mundanus amicus. Preſentatur in
proſperitate: ſocius menſe. Uariatur infidelitate: q̄r
nō permanet. Abſentatur in aduerſitate. In die neceſ
ſitatis. Iſti igitur proſperitatē diligunt. q̄r ſcʒ nō inue
niuntur niſi in proſperis. nā ſicut locuſta in eſtate ve-
nit q̄ñ: ſcʒ fructus in terra inuenit quos comedit. In
hyeme autē quādo terra fructib⁹ eſt nudata minime
reperitur. Sic vere mundani amici tempore eſtiuo ſcʒ
proſperitatis: quādo terrā. i. aliquē ſuū cognatū ſociū
⁊ amicū inueniūt fructib⁹ diuitiaꝝ abundare: ita ꝙ cir
ca ipſum inueniūt quid comedāt: qꝺ lucrent̄: quid ac-
cipiāt: qꝺ acquirāt: tunc dico optime inueniunt̄: tunc
circa hoīem circūeunt ⁊ diſcurrūt. vñ Eccſi. xxxvij. So
dalis amico cōiocundatur in oblectatiōe. Sic ꝟo cha
riſſimi ſi hyems aduerſitatis vel paupertatis venit: q̄
terrā. i. amicū ipſorū fructibus diuitiarū ſpoliet atq̧
puniet: tunc vere nō inueniuntur: nec ei amplius obſe
quūtur: nec circa eū circueūt vel morant̄. Sicut eñ lo-
cuſta hʒ pedes flexibiles verſus ſeipſam: ſic vere pedes
id eſt affectiōes ⁊ deſideria taliū ad ſeipſos. i. ad lucrū
propriū reflectunt̄. Et ideo dico ꝙ tales ꝓſperitatem
diligūt qꝺ oſtēdit̄ cū dr. Eſt amicus ſocius mēſe. q̄r ſcʒ
dū hō eſt ad mēſam. i. ad recreationē mūdane ꝓſperi
tatis tunc a talibus falſis amicis laudatur ⁊ etiā fre-
quentat̄. Et ideo de talib⁹ dr. Eccſi. vj. Eſt amicus ſm̄
tempus. q̄r ſcʒ in eſtate non in hyeme: in ꝓſperis non
in aduerſis eſt amicus. Et de tali amicicia loquit̄ Tul
li⁹ dicēs. Delicata ē amicicia q̄ diuicias ſectat̄. Iſti igit̄
diligunt ꝓſperitatē. ¶ Scd̄o dico ꝙ mūdani amici eli
gūt mobilitatē. Nō ꝑmanet inqt. q. d. nō ē ſtabil' neq̧ F
firm⁹ neq̧ ꝑmanēs: nec fidelis: ſʒ mutabilis varius ⁊

Ayuntamiento de Madrid

inconſtans. Uidemus φ vnūqδq; aſſimilatur regule ꝛ exēplari ſuo: q͛ ergo mūdana amicicia regulaꝶ ſm mūdi ꝓſperitatē: q̄ quidē eſt mutabilis atq; caſſa. Jdeo dico φ oportet eā ſimiliter eſſe mutabilē atq; vanā. Nō permanet igiꝶ. Et ideo videꝶ φ iſta eſt ſimilis mari. nā vt dicūt phi mare regulaꝶ ſm lunā. Et ideo luna exiſtē te nunc plena: vel a parte celi vt eſt in nouilunio: vel a parte terre vt in plenilunio: ex tūc mare aqua eſt plenū luna etiā lumine decreſcēte vel a parte celi vt in ſeptima die poſt nouiluniū: vel a parte terre: vt eſt in ſeptima die poſt pleniluniū: tūc ſimiliter decreſcit ꝛ minuitur aqua maris. Et ſic regulariter ſm varios mot⁹ lune variatur mare incremento vel detrimento cōtinue ſicut ponit Macrobius. Chariſſimi ꝑ lumē lune que cōtinue variatur intelligitur mūdi ꝛ mundanorū proſperitas q̄ continue alteratur: ꝛ que in fine menſis. i. in fine huius vite totaliter deficit atq; perit. Un̄ Eccleſiaſti. xliij. A luna ſignū diei feſti. luminare qδ minuiꝶ in cōſummatione menſis. Per mare fluctuoſum intelligo humanā amiciciā q̄ ſemꝑ hꝫ aliq̄d amaritudinis ꝛ defectus. Nouiſſima eī̄ ipſius amara velut abſinthiū. Prouer. x. Dico igiꝶ φ mare. i. mūdani regulanꝶ per lumen lune. i. ꝑ mundi ꝓſperitatē: ad quā. ſ. ſemꝑ habent aſpectū. Nā ſi in luna. i. in aliq̄ ꝑſona lux mundane glorie abundanter increſcat: tūc vere in mari. i. in amicis aqua. i. amicicia tēporalis augmētabiꝶ atq; creſcet. Si aūt iſtud lumē defecerit ꝛ decreuerit: tūc vere aqua maris. i. mundanoꝝ amicorū affectus ꝛ amicicia deficiet ſimiliter ꝛ decreſcet: q͛ breuiter tantum et tādiu diligiꝶ hō quatū ꝛ quādiu lux mūdane proſperitatis in eo refulget: nō ꝑmanet igiꝶ iſta amicicia. Eccleſia. xxvij. Stultus vt luna mutabiꝶ. Et ideo mūdana amicicia eſt illa q̄ breui viuēs tp̄e repleꝶ multis miſerijs. ꝛ nun̄q̄ in eodē ſtatu ꝑmanet. Job. xiiij. vbi oſtēditur qδ mūdi amicicia hꝫ. Modicā durationē. breui viuēs tp̄e. Grauē afflictionē. Repleꝶ multis miſerijs. Leuē mutationē. Et nun̄q̄ in eodē ſtatu ꝑmanet. De hoc Sene. in ep̄ſa. ix. ad Lucillū. Queādmodum cepit amicicia ſic deſinet neceſſe eſt vt initia ꝛ exit⁹ inter ſe cōgruāt. Et ideo q̄ vtilitatis cā̄ aſſumptus eſt tandiu placebit quādiu vtilis erit refflorētes amicoꝝ turba circūſedit circa euerſos ſolitudo ē. Et inde amici fugiūt

G vbi ꝓbatur. Permanet inquit. ❡ Tercio dico. φ mundani amici negligunt: q͛ in tp̄e neceſſitatis ſup. nō permanebūt: q͛. ſ. ab aduerſitate amicoꝝ fugiūt ꝛ recedūt. Sicut eī̄ videm⁹ qδ vnū cōtrariū fugat aliud: ſicut patet de frigore in hyeme q̄ fugat calorem ad interiora. Sic vere mūdani amici ſunt molles ꝛ delitioſi: ꝛ ideo frigori tribulationū ſunt oppoſiti. Hinc eſt qδ adueniēte iſto ſuo cōtrario. ſ. frigore ꝛ aduerſitatis vel paupertatis circa aliquē amicoꝝ ſtatim iſti fugiūt ꝛ eum deſerūt ꝛ dimittūt. qδ oſtendiꝶ cū dꝛ. qδ iſti nō permanent in die neceſſitatis. Jſti ſunt ſimiles cuidā beſtie que dꝛ orix. q̄ ſm glo'. Eſa. lj. Eſt beſtiola ſimilis muri q̄ in eſtate bn̄ vigilat: ſꝫ hyeme dꝛ dormitare. Sic vere chariſſimi multi ſunt q̄ in eſtate. i. in tp̄e ꝓſperitatꝭ bene vigilāt perſonā ꝛ diſcurrūt. Sed vere ſi tēpus hyemis. i. tēpus aduerſitatis vel paupertatis vel alicuius neceſſitatis aduenerit: tūc vere iſti nō inueniūtur immo fugiūt ꝛ abſcōdunꝶ: ꝛ ideo dormire dicuntur. q͛. ſ. in neceſſitatib⁹ amicorū nō ſe exercitāt nec ſe mouenꝶ Joh. xj. Lazarus amicus noſter dormit. Jn die inq̄t neceſſitatis. Jdeo de talibus friuolis amicis pōt dici illδ Deuꝶ. xxxij. Ubi ſunt dij coꝝ in quibus habebāt fiduciā. Surgant ꝛ opitulenꝶ vobis ꝛ in neceſſitate vos ꝓtegāt. Nā dij. i. falſi amici q̄ a ſimplicibus ꝛ fidelibus qui in eis ponunt fiduciā ſuā colunꝶ ꝛ honoranꝶ ſicut dij. Jſti dico in tempore neceſſitatis alioꝝ non ſurgūt pro eis laborādo. Nō opitulantur eos adiuuando. nō protegunt eos defendendo. Et ſic igiꝶ ptꝫ φ falſi amici. Abſentantur. Cōmutanꝶ. Preſentanꝶ: ſunt Stabiles ad ꝓſperitatē: ſocius mēſe. Habiles ad mobilitatem: nō ꝑmanet. Fragiles ad aduerſitatē neceſſitatis.

❡ Adhuc nota de veris amicis poteſt exponi illud verbū. ij. Reg. xvj. Uenit chuſi arachites amicus Dauid Jn quibus verbis oſtenditur φ quis pōt dici amicus. Propter ſacramentum tute fidelitatis chuſi. Propter iuuamentū pie benignitatis Arachites. Propter ligamentū pure ſocietatis. amicus dauid. Debet igiꝶ habere fidelitatis tutū ſacramentū. qδ oſtēdiꝶ cū dꝛ. Chuſi qδ interp̄tatur tenebras ſeu niger ſeu ſecretū: q͛. ſ. ad verū amicū ꝑtinet φ ſit niger: ſecretus: tenebroſus: velatus pariter ꝛ vmbroſus: quātū ad illa q̄ ſibi in fidelitate ſunt cōmiſſa. ij. Reg. xvij. Meli⁹ eſt conſiliū chuſi qδ eſt cōtra multos q̄ nō ſunt ſecreti nec fideles: ſed indiſcreti expoſiti ꝛ apti. De quib⁹ dꝛ Prouerb. xxv. Sicut vrbs patens abſq; muroꝝ ambitu. Sic hō q̄ neſcit in loquendo cohibere ſpiritū ſuum. Tales figurantur ij. Regū. xv. ca. Occurrit ei chuſi ſciſſa veſte: q͛ ſcꝫ illi qui deberēt eſſe chuſi ſecretarij ꝛ fideles habēt hodie veſtē ſciſſam. i. fidelitatē deſtructā. veſtis eī̄ fidelitatis q̄ interiora deberet tegere ꝛ celare. eſt hodie in multis ita ſciſſa. i. φ q̄libet pōt videre ꝛ faciliter ꝑſcrutari quicq̄d eis interius eſt cōmiſſum. De quib⁹ dꝛ Hiere. ix. Ois amicus fraudulēter incedet ꝛ veritatem nō loquetur: ꝛ inimici hoīs domeſtici eius. ꝛ ideo dꝛ. Eccli. xix. Amico ꝛ inimico noli narrare ſenſum tuū. Et ſi eſt tibi delictū noli denudare. Et hoc eſt qδ dicit Tulli⁹ lib. de amicicia. Uerus amicus raro inuenitur: eſt eī̄ is qui eſt q̄ſi alter idē Et Hiero. ad Rufinū. Obſecro tene amiciciā q̄ diu queriꝶ vix inuenitur difficile ſeruatur. Ad qδ bene facit illud Eccli. vj. Amicus fidelis ſit tibi quaſi aīa tua. Habeat igitur fidelis amicus fidelitatis tutū ſacramentū. Chuſi. ❡ Secūdo hꝫ benigni- I
tatis pium iuuamētū. Arachites inq̄t. qδ interp̄tatꝶ ſuſcitare fratrē captiuū: q͛ vere ſi volum⁹ eſſe veri amici tā dei q̄ hoīm neceſſe eſt φ fratres noſtros vicinos familiares ꝛ amicos captiuos ꝛ depauperatos ꝛ tribulatos ſuſtineam⁹ cōſolemur ꝛ releuem⁹: ꝛ in ſuis neceſſitatibus adiuuem⁹: ſil'es magneti q̄ cū ferro videꝶ habere amiciciā ꝛ cōueniētiā. q͛. ſ. ipm̄ naturaliter attrahit ꝛ ſibi copulat ꝛ cōiungit ſicut dicit Jſido. Sic vere illos cū quibus amiciciā ꝛ cōuenientiā Si videm⁹ eos fieri ferreos. i. frigidos pauperes vel tribulatos nos ꝓ certo debem⁹ ipſos attrahere ꝛ ſuis neceſſitatibus adiuuare ꝛ a ſuis miſerijs releuare: arachites inq̄t. ij. Regū. xv. Ueniēte chuſi arachite amico dauid ingreſſus eſt Abſalō in hierl'm. Q͛ vere ꝑ aduentū bonoꝝ amicorū Abſalon ꝛ alij triſtes ꝛ flebiles ad hierl'm ad ſtatū pacificū cōuertūtur. Sꝫ ꝓ certo chariſſimi pauci ſunt hodie tales magnetes. i. amici pij ꝛ adiutores. Et ideo videtur verificatū illud verbū Jſido. q̄ dicit. φ eſt ſpēs magnetis in ethyopia q̄ ferrū reſpuit ꝛ repellit contra cōditionē ꝓprie ſpeciei inuenitur magnes vt dicit idē qui in vno ſuo angulo ferrū attrahit. Jn alio aūt ipꝫ retrahit atq; fugat. Sic vere chariſſimi multi ſunt falſi magnetes. i. vani amici q̄ nomē nō ꝓprietatē portant amicicie. Juxta illud Prouerb. xxxvij. Eſt amicus ſolo noīe. Qui vere ferrū. i. pauperes ꝛ tribulatos amicos ſuos ad ſe nō attrahunt nō inuitāt immo ipſos a ſe repellunt ꝛ abhominātur fugāt fugiūt ꝛ deuitāt: q͛ ſicut dꝛ Eccli. xiij. Diues amotus cōfirmabitur ab amicis. hūilis aūt cū ceciderit expelletur etiā a notꝭ. Jnueniūtur etiā alij i ethyopia hui⁹ mūdi: alij magnetes. i. alij falſi amici q̄ ferrū iſtud. i. pauperes cognatos vicinos in vna parte attrahunt: in alia parte repellunt. Nam qn̄ ſunt eis neceſſarij ꝛ indigent auxilio coꝝ: tunc eos optime attrahunt aduocāt ꝛ eis applaudunt. Sed ſtatim qδ de ipſis fecerunt nec de eis amplius indigent tunc oſtenſo eis alio angulo. i. alia ſimilitudine vel facie ipſos repudiāt ꝛ cōtemnūt obliuiſcuntur fugiunt ꝛ expellūt: q͛ breuiter tanta eſt hodie debilitas amicicie qδ nullus diligit aliū niſi ꝓpter ꝓpriū cōmodum ꝛ niſi q̄diu ipſo ſe viderit indigere. Et hoc dꝛ Eccli. xiij. Si habueris cōuiuet tecū: ſi nihil habuerꝭ dereliquet te. iδ de tali falſa amicicia dꝛ Prouer. xiiij. et ꝓximo ſuo
pauper

Ayuntamiento de Madrid

paup odioſus eſt:amici ꝟo diuitū multi.Nō ſic cha-
riſſimi nō ſꝫ ſim⁹ arachites.i.fres:paupes:captiuos:
ꝛ miſeros adiuuantes.Simus ꝛ verus magnes ipſos
ſcꝫ inuitantes ꝛ attrahentes nō repudiātes nec repel
lentes: qꝛ vere ad verā amiciciā requirit ꝙ habeam⁹
K benignitatis piū iuuamentū. Arachites inquit.j.Pa
ralipo.xxvij.Chuſi.arachites amicus regis. ¶ Tercio
dico.ꝙ ad verā amiciciā requiritur ſocietatis purū li
gamentū qꝛ debemus eſſe amici dauid.i.bonoꝝ perſo
narū.qꝛ.ſ.bonos ſocios puros ꝛ ſanctos qui poſſint di
ci dauid.ſ.manu fortes per fidelitatē ꝛ cōſtantiā: vul-
tu deſiderabiles ꝑ honeſtatē ꝛ apparentiā debem⁹ ad
amiciciam recipere ꝛ eos nobis in ſocietate ꝛ amicicia
copulare.Et de hoc pōt dici illō.j.Reg.xvj. Venit da
uid ad ſaul ꝛ ſtetit corā eo. Ubi nota ꝙ vera amicicia
hꝫ. Concordie ꝓpinquitatē.venit ad ſaul.Conſtantie
fidelitatē.ſtetit.Perſeuerantie ſedulitatē.corā eo. Sꝫ
circa iſta poſſumus aduertere.ꝙ ſunt quidā falſi ami
ci q̄ habere benevolūt ſocietatē in laboribus nō in ho
noribus.In tribulatione nō in cōſolatiōe.In aduerſi-
tate nō proſperitate.Cū iſti dicat populus.ij. Corin.j.
Si fuerimus ſocij paſſionū erimus ꝛ cōſolationū . Et
ideo iſti ſunt ſimiles apibus.Dicit Pli.lib.xj.cap.xij.
ꝙ inter apes ſunt quedā imperfecte apes q̄ dicunt fu
ci que certe ſunt quaſi ſerue ꝛ quaſi mancipie aliarum.
Iſte em̄ alijs cooperant ꝛ multū laborāt ad faciendū
mella.Uerūtamē in vere qn̄ mella ſunt matura expel-
lunt eas alie apes ꝛ mel comedere nō permittūt. Sic
vere chariſſimi eſt de multis in aluear eccl'ie vel reli-
gionis: qꝛ vere multi ſunt q̄ fucos.i. pauperes ſocios
ſuos cognatos pariter ꝛ vicinos optime recipiunt ad
laborandū:qꝛ qn̄ auxilio eoꝝ indigēt ad facienda mel
la.i.ad aliqua ſua negocia peragenda: tūc ipſos opti-
me ſecū patiunt:ꝛ ꝙdiu durat tps hyemis.ſ. paupta-
tis vel aduerſitatis ab eis ſociari ꝙplurimū gratulan
tur.ſed vere qn̄ iſti perueniūt ad tēpus veris.i.ad ſtatū
ꝓſperitatis:qn̄ mella diuitiarū ſunt ab eis congrega
ta:tunc vere nolunt amplius ſocios ſecū habere in ꝓ-
ſperis:quos primitus habuerant in aduerſis:immo a
melle ſue temporalis cōſolatiōis ipſos eijciūt eoſq fu
giūt fugāt atq deſpiciūt ꝛ cōtemnūt. Figurati in picer
na pharaōis: quē ꝙuis Joſeph i carcere nutriuiſſet ſi
biq fauorabile ſomniū interpretaſſet.Cū dꝛ ibi.ſ.geſi.
xl.ꝙ ſuccedētibus ꝓſperis oblitus eſt interpretis ſui.
Sic ꝟe chariſſimi multi ſunt q̄ ꝙuis ab alijs recipiāt
multa bona dū ſunt in aduerſitate ꝛ paupertate ipos
tn̄ obliuiōi penitus tradūt qn̄ ſunt in ꝓſperitate. Nō
ſic igit chariſſimi:ſed habeamus ꝛ perquiram⁹ bono-
rū ſocietatē. Et eis ſimus boni ſocij ꝛ fideles. Amicus
inquit dauid Jaco.ij. Amicus dei appellatus eſt. Nō
eſt cōtra multos qui magis volūt eſſe amici ꝛ ſocij ma
loꝝ ꝙ bonoꝝ:peruerſoꝝ: ꝙ iuſtoꝝ. Mat.xj.Ecce ho-
mo vorax ꝛ vini potatoꝛ publicanoꝝ amicus:vbi oſtē
ditur ꝙ mūdi amicicia hꝫ Edacitatē inſatiabilem.vo
rax. Ebrietatē incommendabilem.vini potator.Socie
tatem vituperabilem.Publicanorū amicus. Non ſic
igitur chariſſimi . ſed habeamus ligamē pure ſocieta
tis amicus dauid.Prebeamus iuuamen:pie benigni-
tatis. arachites.Teneamus velamē tute atq ſecrete fi
delitatis.Chuſi inquit.Et hec de amore dei ꝛ mundi:ꝛ
A de amicicia bona ꝛ mala ſufficiunt.

Amica. Nota breuiter ꝙ in ſcriptura triplex re
perit amica.videlicet Amica creatoris
Amica viatoris . Amica peccatoris. Prima eſt amica
magne dignitatis.ſ.aīa xp̄iana:q̄.ſ.creatoris eſt ſpecia
lis amica.Iſtā em̄ cōmendat ipſe creator. Cant.j. di-
cens.Ecce tu pulcra es amica mea columba mea ecce
tu pulcra oculi tui columbarū Secūda eſt amica ma-
gne vtilitatis.Et iſta nihil aliud eſt ꝙ ſapiētia vel pru
dentia.De qua Prouerb.vij.cap.Dic ſapiētie ſoror
mea es ꝛ prudentiā vocam amicā meā.Tercia eſt ami
ca magne ſecuritatis . Et iſta eſt beata virgo q̄ eſt de-
fenſatrix ꝛ tutrix oīm peccatoꝝ . Ideo q̄libet dꝫ eam in
auxiliū ꝓuocare dicēs illō Cant.ij. Surge amica mea
ꝛ ſpecioſa mea ꝛ veni.colūba mea. Cū iſta em̄ eſt ami-
cicia iungēda ꝛ ad ipſam deuotio eſt habenda. Iſta eſt
em̄ q̄ dicit.ij.Reg.iij.Fac mecū amicicias ꝛ erit man⁹
mea tecū.Nos vero talē amiciciā nullo mō debem⁹ re
nuere ſꝫ ſibi potius cōſentire.j.Macha.xiiij. Omniū
vna fuit ſententia amicicijs annuere ꝛc.Sufficit.

Amictus. Amicit⁹. Nota ꝙ amictus ſiue ſit A
nomen ſiue participium.idē eſt ꝙ
tegimen cooperculū:abſcōſio vel velamen . Accipitur
etiā ꝓ veſtimēto vel etiā pro ornamēto.Sic ergo nota
bo ꝙ eſt amictus. Uirtutis ꝛ gratie. Salutis ꝛ glorie.
Splēdoris ꝛ ſapiētie.Decoris ꝛ honeſtat.Doloris et
penitentie.Apparentie erroris ꝛ leuis inſolentie.Pri-
mus eſt amictus iuſtoꝝ q̄.ſ.virtutibus ꝛ gratijs amicti
ſunt ꝛ ornati.ij.Macha.iij. Apparuerūt duo iuuenes
virtute decori ſpecioſiq amictu.Iſti em̄ ſunt duo. Qꝛ
charitate ligati.Sūt iuuenes.qꝛ puritate dotati. Sūt
virtute decorati:qꝛ ꝓbitate firmati.Sūt ſpecioſi ami-
ctu.qꝛ honeſte vallati.Ideo de tali amictu perfectiōis
ꝛ ſanctitatis dꝛ de Aaron Eccl'i.l. In accipiēdo ipſam
ſtolā glorie ꝛ veſtiri eū in cōſummatiōe ꝟtutis in aſcē
ſu altaris ſancti gloriā dedit ſanctitatis amictū. ¶ Se
cūdus eſt amict⁹ ſanctoꝝ.q̄.ſ.ſunt in patria qui.ſ.luce ce
leſtis glorie ſunt amicti. ſicut de beata aīa dꝛ Apo . xij.
ꝙ Johānes vidit mulierē amictā ſole.i.eterna clarita
te ꝛ luna mortalitatis ſub pedib⁹ eius.ideo de ſanctis
dicitur Apoca.vij.ꝙ ipſi ſunt amicti ſtolis albis ꝛ pal
me in manibus eoꝝ.¶ Tertius eſt amictus doctoꝝ:
id eſt quorūlibet ſapientū. q̄. ſ.luce celeſtis glorie ſunt
amicti.ps.Confeſſionē ꝛ decorē induiſti amictus lumi
ne ſicut veſtimento.¶ Quartus eſt amictus meſtorū:
id eſt penitētium ꝛ cōtritoꝝ: in quoꝝ habitu ꝛ amictu
opera penitētie relucēſcunt:vñ de Helya ꝛ Enoch di-
citur. Apo.xj.ꝙ ipi ꝓphetabūt amicti ſaccis.¶ Quin
tus eſt amictus clericoꝝ.q̄.ſ.pre ceteris debēt honeſta-
tis pulcritudine amiciri:de quo.ij. Eſdre.j. Steterunt
ſacerdotes ꝛ leuite amicti ſtolis.¶ Sextus eſt amict⁹
inſolentiū ꝛ vanorum:de quo Apoca.xviij. In perſona
babilonis dicitur . Ue ve ciuitas illa magna que ami-
cta erat byſſo. Iſti ſunt igitur diuerſi ſpiritales ha-
bitus vel amictus quibus diuerſi diuerſimode ſunt
induti.

Aminadab. Nota ꝙ aminadab interpre- A
tatur populus vrbanus:popu
lus ſpontaneus:populi rota.q̄ etiā fuit dign⁹ ꝙ apud
ipſum archa teſtamenti reponeretur.ꝓpter cuius re-
poſitionē fuit a dño bndictus:ſicut dꝛ.j.Reg.vij.et.ij.
Reg.vj.Pōt ſignificare hoīes vrbanos:ciuiles: do-
meſticos:q̄ more rote ſunt agiles ꝛ prompte obedien-
tes ꝛ ad omē bonū ſpōtanei ꝛ cōcordes:qꝛ reuera tales
digni ſunt archa ſacramentoꝝ vel dignitatum ꝛ bene
ficioꝝ eccleſiaſticoꝝ recipere.ꝛ exinde gratiā ꝛ benedi-
ctionē nunc in futurū habere.vt dꝛ.j.Reg.vij.Intule-
runt archā in domū aminadab ꝛc.

Aman. Amon. Ammon. Nota ꝙ in A
ſcriptura inueniunt tria noīa:q̄ de malis pſonis gene
raliter fuerūt dicta.Un⁹ ſcribitur cuꝫ a ꝛ iſte eſt aman
ab aſſuero exaltatus.qui ſcꝫ ab oībus gaudebat fle-
xis genibus adorari.Et qꝛ mardocheus ipſum adora-
re nolebat:ideo ſtuduit nō ſolū in mortem eius:immo
etiā in mortē totius iudaici generis machinari finali
ter tamen fuit ſuſpenſus.ꝛ in patibulo quod alteri pa
rauerat illa die quo magis let⁹ fuerat morti dat⁹ eſt.
Sicut ponitur Heſter.v. ꝛ deinceps.Et proculdubio
iſte gerit figurā oīm ſuperboꝝ:ſicut ꝛ abſalon ꝛc.factū
eſt ſupra in loco ſuo.Secūdus Amon ſcribit cū ſimpli
ci m.ꝛ o.Et iſte fuit fili⁹ Loth inceſtuoſe a filia gn̄atus
qui ſemp fuit vna cū poſteritate ſua cōtra filios iſrael:
dato ꝙ eiuſdē eſſet cōſanguinitatis aut generis mole
ſtus ꝛ ſibi inuidus ꝛ cōtra eos pliat⁹:ſicut dꝛ.Geſi.xix.
Et Judi.x.A.dauid fuit tn̄ finaliter victus ꝛ penis ꝛ la

Ayuntamiento de Madrid

boribus subiugatus. sicut dr. ij. Reg. rij. Et iste typum
gerit oim inuidoꝝ quos .s. loth q̄ interpretat declinās
diabolus q̄ a dei obediētia declinauit in filia sua q̄ est
malicia generat. Et cōtra filios israel .i. ꝯtra bonos ge
neraliter ipsos armat bonis eñ semp inuidēt, ⁊ cōtra
riantur: dato ꝙ eiusdē societatis vel generis vicinie
vel patrie esse noscant. sicut dr Judicū. x. Filij amon ior
danē transmisso vastarūt iudā ⁊ beniamin ⁊ effraym.
afflictusq̄ ē israel nimis Cōstat eñ ꝙ inuidus etiā ꝓ
prijs nō parcit amicis vel cōsanguineis. Ideo sicut ali
bi dr. Cū semel a quodā pho peteret: q̄d erat illud a
quo pcipue erat cauendū. Rndit ab inuidia inqt ami
ci ⁊ ab iniuria inimici: dauid th .i. xps istos finaliter
dānabit ⁊ eternis miserijs subiugabit. ij. Reg. xj. Per
cussit amon vsq̄ dū incalesceret dies. Tertius amon
scribitur a nōnullis cū duplici m. ⁊ ab aliquibus cum
simplici. Et iste fuit filius primogenitus dauid q̄ typuz
gerit luxuriosoꝝ. iste eñ sororē suā corrupit. ⁊ postꝙ
corrupisset eā eiecit: quā frater suus absalō vindicauit
qui ammō in cōuiuio temulentū occidit. tales sunt lu
xuriosi q̄ ꝓprijs cōsanguineis nō parcūt. iuxta illud.
iij. Re. xxj. Ammō seruiuit immūdicijs. Et quoꝝ ami
citie finaliter in odiū cōuertunt: q2 reuera tales ebrie
tate ⁊ temulentia sepe grauant: ⁊ finaliter ab absalon
qui interpretatur patris amaricatio .i. diro iudicio pu
niunt. ij. Reg. xiij. Cū temulentus fuerit ammō percu
tite eū ⁊ interficite. Et sic dico ꝙ tres isti .s. Amā amō
Ammō signant luxuriosos. inuidiosos ⁊ presumptuo
sos. Dic tamen si vis ꝙ amon seu amonite ⁊ filij amon
signant generaliter oēs peccatores. Amon enim inter
pretatur populus.
Dolens.
Murmurans.
Iniquus. ¶ Interpretatur etiā onerās vel onu
Inutilis. stus. Nutriens vel nutritus. Et pro
Parcens. culdubio talis est populus peccato
Merens rū: q2 pro certo isti sunt populus Do
lens per tristiciā. Murmurās ꝑ inuidiā. Iniquus per
maliciā. Inutilis ꝑ pigriciā. Parcēs ꝑ personaꝝ acce
ptionē. Merens per desperationē. Nutriens ⁊ nutri
tus ⁊ gulā ꝑ delectationē. Onerans supple alios ꝑ ve
xationē. Onustus per finalem inferni dānationē. Isti
eñ in hoc mūdo vicijs pdictis postꝙ fuerint obnoxij.
In fine erūt per dānationē eternā onusti ⁊ cūctis tri
bulationibus aggrauati. Vñ de principe exercitus da
uid dicit .s. Joab .i. de xpo qui est princeps exercitus dei
patris dr. j. Paral. xx. ꝙ post anni circulū qñ solent re
ges ad bella ꝓcedere cōgregauit exercitū ⁊ robur mili
tie ⁊ vastauit terrā filioꝝ amō. Qr Joab qui interpreta
tur pater .i. xps: post circulū anni .i. post finē vite exerci
tū angeloꝝ ⁊ sanctoꝝ aggregabit ⁊ terras filioꝝ amō
i. mūdū q̄ est habitatio peccatoꝝ: vna cū peccatoribus
vastabit ⁊ ꝑpetuo cōdēnabit. Vel si vis ꝑ amō pōt in
telligi diabolus q̄ iustis inimicat: qui dolet: murmu
rat: desperat: inuidet ⁊ contristatur. Et qui in inferno
dānatione grauatur ⁊ oneratur: ⁊ a Joab .i. a xpo vin
citur ⁊ subiugatur. Ezech. xxv. Pone faciē tuā contra
filios amō ⁊c. Vide ibi si vis dilatare. Dic si vis ꝙ amō
q̄ interpretatur parcens: nutriēs: nutritus: dolēs: do
nans filius generis onustus: matris fetus ⁊ fidelis. Po
test significare virū ꝑfectū: qui parcit indulgendo: nu
trit elemosynam dando vel predicando. Nutrit scietiā
vel deuotionē gustando: donat liberalr sua dissipādo.
dolet ⁊ gemit ꝑ ꝯtritionē onustus ⁊ ꝑ dei tiorē ⁊ ꝯsidera
tionē. fidelis est ꝑ fidei ⁊ veritatis ꝓfessionē. Filius est et
matris fetus est ꝑ hūilitatē: obedientiā: charitatē: ⁊ sub
iectionē. Esa. xj. Filij amō obedientes erūt. Et sufficit

a **Amorreus.** Nota ꝙ amorreus fuit quidam
populus terre promissionis ac
cola qui tamen propter scelera sua fuit a domino con
tēptus ⁊ a Josue deletus penitus ⁊ expulsus: sicut ptz
in lib. Josue. ca. ij. ⁊ Josue. x. deinceps Interpretat aūt
amorreus amarus vel loquens vel populus scitus vel
populus illuminatus: Igitur generaliter loquēdo ꝑ
amorreos pñt intelligi pctores qui reuera amari oibus
dici possunt: q2 carēt suauitatis ⁊ pietatis dulcore. lo
quētes etiā sunt pre garrulitatis ⁊ iactātie clangore q̄
etiā in hoc mūdo pre ceteris sunt illuminati ꝓsperita
tis ⁊ mūdane subtilitatis splēdore. Sciti ⁊ cogniti pñt
dici famositatis ⁊ vulgaris opiniōis odore: terrā pro
missionis .i. statū diuitiarū inhabitāt in magnificētia
⁊ honore a qua .s. in morte repelluntur a iosue .i. ꝑ xpm
in inferno delent in omi tristicia ⁊ dolore Vñ amos. ij.
Exterminaui amorreū a facie eoꝝ .s. filioꝝ israel cuius
altitudo cedroꝝ: altitudo eius desup. ⁊ fortis ipe quasi
quercus ⁊ ꝯtriui fructus eius desup ⁊ fructus eius subter
Vel amorreus ē diabolus q̄ .s. est amarus ꝑ inuidia il
luminatus i scia Scitus ⁊ cognitus ꝑ malicia. q̄ terrā p
missiōis .i. padisuz ihabitauit sz inde a iosue .i. a deo ⁊ a
filijs israel .i. ab angelis expulsus ē ⁊c. Allega vt supra.

Amos. Qui fuit pastor ⁊ ꝓpheta: vel Amos qui a
fuit pr̄ Esaie pphe. Vel gñaliter istō no
men amos quod interpretat fortis ⁊ potens onerans aut
robustus potest significare christum filiū dei patris q̄
fuit ⁊ ē pastor ⁊ princeps populi christiani qui reuera
dici potest fortis: robustus ⁊ potens ⁊ qui etiam onere
mandatorū onerat vniuersos. Nauis eñ cōtempera
te onerata securius vadit ꝑ mare ꝙ vacua: Grues etiā
mare transuolantes lapillos in pedibus solēt portare
vt ipsorum onere se possint contra flatus ventoꝝ for
tius stabilire Sic vere. q2 deus videt ꝙ onus diuinoꝝ
mandatorū iustos stabilit et ab omni leuitate compe
scit ⁊ dum mare presentis vite transuolāt vel transna
tant ipsos tutiores efficit atq̄ reddit. Ideo ipsos onere
mandatorum ⁊ mundi tribulationum onerat. ⁊ iugo
discipline ⁊ penitētie ipsos grauat. Vacuitas enim id
est libertas: est quādoq̄ causa submersionis mortalis
et dānationis eternalis quia .s. homo faciliter ad vicia
labitur quādo aliquo repressiono pondere nō tenetur:
Jō verus amos onerās .idest christus dicit Math. xj. ca.
Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et
ego reficiam vos: iugum enim meum suaue est ⁊ onus
meū leue. Talis enim amos idest christi debet esse fi
lius ⁊ imitator quilibet Esaias. idest quilibet christia
nus. Et sic dicitur Esa. xxvij. factū ē verbū dñi ad esaiā
filiū amos. Vel si vis dic ꝙ amos qui constanter ido
latris rebellauit. ⁊ propter achab predicare in samaria
non omisit sicut dicitur in prologo super Gen. ⁊ Amos
vij. potest intelligi vir perfectus ⁊ maxime predicator
vel prelatus qui .s. pastor est et propheta. Pastor dico
alios regendo ⁊ temporaliter ⁊ spiritualiter nutriendo
et propheta profunde cogitando ⁊ futura et incognita
preuidendo et meditando. Amos. viij. Quid tu vides
Amos Iste enim debet esse spiritualiter fortis ⁊ potēs
per constantiam. ꝙ nullum debet timere veritatem di
cendo. sed idolatras ⁊ peccatores redarguere ⁊ onerare
⁊ eorum culpas ⁊ futuras penas ei ostendendo. Et sic
dicetur illud amos vij. Rebellauit contra te amos in
medio samarie. Vel per amos qui alio modo interpre
tatur auellens populum vel populi diuulsio. pōt intel
ligi diabolus vel tyrannus qui spiritualiter et tēpora
liter populum euellunt a iusticia vel a fide vel a tēpo
rali prosperitate ⁊ pace vnde ipse Amos dixit. vij. Nō
sum propheta neq̄ filius prophete armentarius ego
sum vellicans sicomoros. Sufficit.

Amouere. tus. Nota ꝙ amouere idem ē a
ꝙ a loco mouere. tollere
vel auferre. Et nota ꝙ amouere quandoq̄ pertinet ad
deum quandoq̄ ad virum iustum. quandoq̄ ad viruz
impium. Deus enim
Amouet vicia a penitentibus.
Amouet supplicia a patientibus.
Amouet solacia a delinquentibus
Amouet dico vicia. ideo petebat dauid in ps. Viā ini
quitatis amoue a me. Itē amouet supplicia. q2 .s. ñ solū
aufert culpā īmo etiā penā. ideo rogabat dauid in ps.
qm tu

Ayuntamiento de Madrid

Quoniā tu feciſti amoue a me plagas tuas. Itē aufert ⁊ amouet ſolacia: ſicut patuit: qꝛ ipſe amouit ſaul a regno: ſicut dr̄. j. Reg. xv. ⁊. ij. Reg. vij. Saul amoui a facie mea. ❡ Itē iuſt⁹ d3 amouere ⁊ a ſe tollere ⁊ auferre.
Carnalia ne inficiatur.
Deceptoꝛem ne decipiatur.
Mulierem ne alliciatur.
❡ Amoueamus igiť oēm carnalē delectationē ⁊ affectionē: ſicut eñ de ſamuele legitur. j. Reg. j. ꝙ ipſe fuit cum matre donec amoueret eū a lacte. ❡ Itē amoueamus verbalem detractionē. Prouerb. iiij. Remoue a te os prauū ⁊ detrahētia labia longe fac a te. ❡ Item amoueamus mulierē. ſ. oēm muliebrē inquinationē. Sicut de giezi legiť: ꝙ ipſe acceſſit vt amoueret ſunamitem de pedibus heliſei. ❡ Itē mali amouent a ſe bonos: nolūt eñ vt cōiter ſocietatē bonoꝝ ſicut de ſaul legiť. j. Regū. xviij. ꝙ ſaul nō rectis oculis reſpiciebat dauid ⁊ timuit eū eo ꝙ eſſet dñs cū eo: ⁊ amouit eu3 a ſe. Sic igitur p3 ꝙ inuenitur triplex amotio. ſ. dei iuſti ⁊ ipij. Uide in alijs titulis: qꝛ pauce ſunt autoꝛitates.

a **Amplexari.** Nota ꝙ amplexari idem eſt ꝙ aſtringere: circundare vel ligare. Accipitur igitur vt cōiter ꝓ illa aſtrictione: quā facit hō cu3 brachijs erga illū quē diligit. Brachia enim habēt amiciciā cum coꝛde. Et ideo quicqd coꝛ diligit brachia libenter amplexanť ⁊ ſtringūt: ⁊ ipſi coꝛde ꝓ poſſe aſſociāt ⁊ adiūgūt. Sic igiť p3 ꝙ āplexus ſignat amoꝛē ⁊ familiaritatē ⁊ ſpecialis amicicie claritatem. Notabo igiť ꝙ in ſcriptura inuenitur quadruplex amplexus: ſcilicet.

	Dei.		Salutatiuus.
Amplexus.	Iuſti.	qui eſt	Dilectiuus
	Impij.		Infectiuus.
	Diaboli.		Deceptiuus.

❡ Deus eñ ſiam amplexať iuſtos vt ipſos teneat. Uñ aīa beata dicit de deo illud Cant. ij. Leua ei⁹ ſub capite meo ⁊ dextera illius amplexabitur me. Manus eñ leua ſeu ſiniſtra ad poꝛtandū ⁊ ſuſtinendū eſt foꝛtioꝛ. Manus xͦo dextra ad agendū ⁊ operandū eſt agilioꝛ ſm̄ ſolinū. Cū igiť deus habeat duas manus. ſ. dextrā q̄ eſt charitas: ⁊ ſiniſtrā q̄ eſt pietas bene dicit aīa beata ꝙ leua pietatis eſt ſub capite ad ſuſtinendū ⁊ dextera amplexatur ad diligendū ⁊ retinendū. ❡ Item iuſtus amplexatur bona ne ipſis careat: amplexať eñ ſapientiā velut amicā. Uñ Prouerb. iiij. Gloꝛificaberis cū ſapiētiā fueris amplexatus. Iuſti eñ ſeinuicem amplexantur charitatiue diligendo: ⁊ ſe alterutrū ſocialiter aſtringēdo. Uñ de Iacob dr̄ Gen. xxxiij. ꝙ frater eius amplexatus eſt eū ſtringenſq3 collū ei⁹ ⁊ oſculans fleuit. ❡ Itē ampli⁹ amplexať terrena vt ipſa habeat totus eñ amplexus ⁊ totus amoꝛ maloꝝ eſt circa terrena vel circa amoꝛē ſuoꝝ carnaliū amicoꝝ quos ipſi ꝙꝙ nullius ſint ſufficientie tenere amplexantur ⁊ diligūt. Exēplo illius piſcis qui dr̄ hylo3. q̄ duob⁹ pedibus poſterioꝛibus amplexatur lapides ⁊ duob⁹ alijs rapit tranſeuntes piſces ſicut dicit Plini. in lib. de naturis rerū. Sic vere mundani lapides. i. inſufficientes ⁊ inſenſibiles ignoꝛātes carnales amicos ſuos ſolent tenere amplexari ⁊ ſolū erga eos occupari: cunctis vero alijs ſolēt inſidiari: ⁊ cōtra eos litibus ⁊ vexationibus ꝓliari. De qbus dr̄ Iob. xxiiij. Nō habētes velamē amplexanť lapides vim fecerūt depredātes pupillos ⁊ vulgū pauperē ſpoliarūt. ꝙ etiā mali āplexanť ⁊ diligunt tempoꝛalia ⁊ carnalia: ⁊ etiā alios malos exēplo ſimiaꝝ que libēter ſe mutuo amplexanť p3 Treno. iiij. vbi dicitur. ꝙ qui veſcebanť voluptuoſe amplexati ſunt ſtercoꝛa. ❡ Itē diabolus amplexatur fatuos vt eos mulceat: qꝛ ſicut ſm̄ Pliniū. leo tunc maxime pꝛedam amplexatur quādo timet ꝙ ei auferatur. Sic diabolus per pꝛoſperitatis applauſus amplexatur fatuos. ne ſc3 eos ꝑdat. Eſa. v. Rugiet vt catulus leonis ⁊ tenebit pꝛedam ⁊ amplexabitur ⁊ nō erit qui eruat. ⁊c. Uide adherere. Appꝛehendere. circundare. Diligere ⁊ aſtringere vel Tenere.

Amplius oꝛ. are. Nota ꝙ ampli⁹ ſemper ſignat aliquod augmētum ſiue tpis ſiue loci. Et ſic amplius idē eſt qḋ de cetero. vt Tho. iij. Amplius ex te nō videamus filiū. Siue operis ⁊ ſic amplius idem eſt ꝙ adhuc: ſicut in ps. Amplius laua me ab iniquitate mea. Siue rei ſeu muneris: ⁊ ſic amplius idē eſt ꝙ maius. Aggei. j. Reſpexiſtis ad amplius ⁊ ecce factum eſt minus. Breuiter igitur. Amplius idē eſt ꝙ plus vide infra.

Ampliare. Uero eſt idē ꝙ augmētare: ⁊ ſic accipitur ꝓ honoꝛari: ditari: magnificari qḋ pōt ſumi in bono vel in malo. In bono dicitur ſicut. iij. Reg. j. vbi dr̄ ꝙ ampliauit dñs nomē ſalomonis. In malo xͦo ſicut Eccli. xxxij. Nō te amplifices ſuper oēm carnem. Et cetera. Uide de augere. Creſcere. Augmentare. Magnificare ⁊c. Uel amplum. idē eſt ꝙ latum. Uide vbi latitudo.

Amputare. Nota ꝙ amputare idē eſt ꝙ reſcindere vel ſecare vel auferre vel ſepare. Pōt eñ aſſumi tripliciter in ſcriptura. Eſt eñ a
Amputatio meritoꝛia.
Amputatio damnatoꝛia.
Amputatio afflictoꝛia.
❡ Pꝛima eſt amputatio vicioꝝ: qñ. ſ. a nobis ſupfluitates ⁊ vicia malaq3 maloꝝ cōſoꝛtia amputam⁹: ⁊ nos ab eis ſeparamus. Et ſic petebat dauid in ps. Amputa oppꝛobriū meū qḋ ſuſpicatus ſum qꝛ iudicia tua iocūda. Sic etiā dr̄ de Iudith. ꝙ holofernis amputauit cū pugione ceruicē. Holofernes eñ eſt diabolus cui⁹ ceruix. i. cuius pꝛimus impetus delectationis ⁊ tentationis eſt amputādus: ⁊ ne cōtra nos ꝑualeat auferēdus. ij. Machabeo. Capitibus amputatis foꝛas ꝓiecerunt. Secūda eſt amputatio virtutū ⁊ meritoꝝ. Mali eñ volunt eſſe in moꝛibus integri ⁊ perfecti. Diabolus eñ ſicut crudelis carnifex amputat eis ſpūalia mēbꝛa ſc3 gratias ⁊ virtutes. Uñ quidā hñt linguā amputatā inꝙtū carent recta locutione: quidā aurē: quia carent obediētia ⁊ auditiōe: quidā humerū: qꝛ carēt foꝛtitudine ⁊ patientie ſuſtētatione: quidā capite qꝛ carēt bona ⁊ ſana intentiōe: q. ſ. eſt caput in actibus moꝛalibus: quidā genitalia: qꝛ carent pꝛedicatione ⁊ ſpiritali filioꝝ pꝛoductione: quidā manus qꝛ carent omi bona operatione: ꝙ eñ iſti habeāt linguā recte locutionis amputatā p3. ij. Macha. vij. vbi dr̄ ꝙ anthiochus fecit amputari machabeo linguā. De aure xͦo obedientie p3. Mar. xiiij. vbi dr̄ qḋ petrus q̄ interpꝛetať diſſoluens. ſ. diabolus q̄ diſſoluit mētes hoīm āputauit auriculā ſerui pꝛincipis ſacerdotū. De humero patiētie ⁊ foꝛtitudinis. p3. ij. Macha. xij. vbi dr̄ qḋ iudei pueri nichanoꝛis crus ⁊ humerū amputarūt. De capite intētiōis p3. j. Paraľ. x. vbi dr̄ qḋ philiſtei amputarunt caput ſaul: ⁊ coꝛpus ipſius ſuſpēderūt. De genitalib⁹ xͦo ſpūalis ꝑdicatiōis ⁊ ꝓductiōis p3 Deuť. xxiij. vbi dicit: qḋ eunuchus amputatis teſticulis ⁊ abſciſo vētre nō debebat tēplū intrare. hoc eſt dictu: qḋ q̄ neſcit pꝛedicare nō d3 in ecclīa bñficiū obtinere. De amputatione vero manuū bone operatiōis: p3 Iudicū. j. vbi dicitur qḋ. lx. reges amputatis ſūmitatibus manuū colligebāt fragmēta mēſe adonibeſeth. Iſta eſt ergo amputatio virtutū ⁊ meritoꝝ. Tertia eſt amputatio bonoꝝ ⁊ gaudioꝝ. Et iſta eſt illa q̄ de⁹ amputat a malis gaudiū ⁊ ſolamē ſc3 in moꝛte. Baruc. iij. Amputabiť exultatio multitudinis. Sufficit de Amputare ⁊c.

a **An.** Nota qḋ iſta dictio an: eſt dictio interrogatiua ⁊ poniť dubitatiue: inqſitiue: redarguitiue alternatiue. Poniť dico dubitatiue. Ge. xxvij. Accede ad me: vt ꝓbē te vtrū tu ſis fili⁹ meus eſau an nō. Poniť dico inqſitiue: ⁊ ſic ſumiť Iudicū. xxj. vbi dr̄. Debeo vltra ꝓcedere ad dimicādū ꝯtra filios bēiamin an nō? Itē poniť redargutiue ſeu exequtiue ⁊ ſic ſumiť. iiij. Reg. xix. vbi dr̄. An fiduciā habes in egypto ꝓpter currus ⁊ eqtes. ⁊ iudicū. xv. An idcirco vocaſti nos ad

Ayuntamiento de Madrid

nuptias vt ſpoliaretis nos. Ponit etiam alternatiue. ⁊
ſic dr. iiij. Reg. xx. Vis vt aſcēdat vmbra decē lineis an
nō. et Ro. viij. Quis nos ſeparabit a charitate xpi tribula
tio an anguſtia. an pſecutio. an fames. an gladius an peri
culū. Igit dico q per iſtud aduerbiū an. mouet homo
a deo vel ſcriptura.
Conſiderare diuinam celſitudinem et maieſtatem.
Vituperare mundanam plenitudinem et facultatem
Dinumerare iuſtorum paucitudinem ⁊ paupertatem
Reformidare demonum fortitudinem et prauitatem.
Recogitare iudicis promptitudinem ⁊ celeritatem.
Paruipendere carnalem turpitudinem. ⁊ feditatem.
Comprehendere celorum celſitudinem ⁊ puritatem
¶ Igitur dico q per iſtud aduerbiū redargutiuū ⁊ in
quiſitiuū. nos inducimur et mouemur ad dei maieſta
tē cōſiderādū Job. xxij. An cogitas q deus excelſior ce-
lo ſit ⁊ ſuper ſtellarū verticē ſublimet. q. d. Hec cogitare
debes. ¶ Itē ad mūdi vanitatē vituperandū ſeu dete-
ſtandū. iiij. Reg. xviij. An ſperas in baculo arundineo
atq cōfracto egypto. id eſt in mūdo nō eſt ſperandū cū
ſit baculus arūdineus. i. vanus ⁊ debilis ⁊ confractus
non habēs quicq ſolidi ſeu certi. ¶ Itē ad iuſtorū pau
citatē dinumerandū. Hiere. v. Querite in plateis eius
an inueniatis virum facientem iudiciū. q. d. vix vel raro
¶ Itē ad demonū prauitatē ⁊ reformidandū ⁊ premc-
ditandū Job. xl. An extrahere poteris leuiathan hamo
⁊ fune ligabis linguā eius. q. d. difficile eſt. ¶ Itē ad iu
dicis celeritatē recogitandū Mar. xiij. Vigilate. neſci-
tis enim qn dominus domus veniat ſero an media no-
cte an gallicantu an mane. ¶ Item ad carnis vilitatē
vilipendendū. j. Cor. vj. An neſcitis quoniā qui adhe-
ret meretrici vnū corpus efficitur. ¶ Itē ad celi purita
tem cōprehendendū que. ſ. tanta eſt q malos ⁊ impios
nō admittit. ij. Chor. vj. An neſcitis quia iniqui regnū
dei non poſſidebunt. Et cetera obmitto et tranſco gra
tia breuitatis. Vide infra de vtrum.

A **Ananias.** Nota q ananias ſm q diuerſarū perſonarū nomen extitit poteſt tñ
diuerſimode deſignare inuenio enim ananiam.
Bene preſidentem.
Parce comedentem.
Angelum generantem.
Falſo prophetantem.
Petro mentientem
Primus ſignat bonū ſuperiorē qr ſicut dr. ij. paral. xxvj
Ananias numerat inter principes dd. Secundus ſignat
virū abſtinētē ⁊ mūdicie pfeſſorē qr ananias numerat
inter pueros regios abſtinētes Dan. j. ¶ Tertius ſignat
deū creatorē. qr. ſ. angelus inuenit dixiſſe thobie. Ego
ſum azarias ananie magni filius. Thobie. v. Et ſic ana
nias bene interpretatur donū gratie vel reſpondēs grē
vel gratificās grate dñm qr. ſ. bonus prelatus ⁊ vir per
fectus eſt ppe donū gratie dei. qr bene operando grē
correſpondet ⁊ qui deo regratiat grate. ¶ Quartus ve-
ro ananias ſignat hypocritā ⁊ deceptorē vñ Hieremias
fertur dixiſſe ananie pſeudo pphete illud Hiere. xviij.
Audi anania nō miſit dñs ⁊c. ¶ Quintus aūt ananias
ſignat auarū ⁊ mētitorē. qr. ſ. ananias fraudauit beatū
petrū de precio agri ⁊ mentitus eſt ſibi. qua propter cō
tinuo expirauit. ſicut dicitur. Actuum. v.

Anathema. Nota q anathema ſemp i ſcriptura ſumitur i malo. Signat
enim executionē maledictionē. excomunicationē. ⁊ ab
hominatonē. Nota ergo q deus maledicit ⁊ anathe-
matizat aliqua genera perſonarum ⁊ rerū videlicet.
Idolatrarum infidelitatem.
Diuitiarum temporalitatem
Superbie faſtum ⁊ pompoſitatem.
Xpi. blaſſemiam ⁊ proteruitatem.
Omnem nequiciam ⁊ iniquitatem
De ydolatria patz Deutero. xiij. vbi precipitur. q ſi qs
aliquā ciuitatē ad ydolatrādū itraret ipe cū ipa ciuita
te accēdi deberet ⁊ ſic oīa cōſumi q nihil de illo anathe
mate fideli alicui adhereret: ipſi em̄ ydolatre ⁊ heretı-
ci ⁊ eorum ciuitates ⁊ bona tanq res anathematizata
debent a fidelibus vilipēdi ⁊ ab omnibus refugi ⁊ hor
reri. ¶ De temporali opulētia poteſt figuraliter poni
illud: quod dicitur Joſue. vj. de ciuitate hiericho: que
interpretatur luna cuius bona fuerūt anathematiza-
ta ⁊ filijs iſrael interdicta: quorū. qr achor aliquid con
tra mādata dñi retinuit. ideo lapidibus obrutus fuit
Sic reuera Hiericho id eſt: mundus ad modum lune
mutabilis cum omnibus bonis ſuis q̄tum ad effectū
eſt filijs iſrael. i. chriſtifidelibus interdictus. cuius bo
na ſi quis vltra licentiam a deo conceſſam habuerit.
lapidationi infernalis miſerie ſubiecit. Vnde. j. Pa-
ralipo. ij. Achor turbauit iſrael ⁊ peccauit in furto ana
thematis. Et bene dicit turbauit: achor em̄ iuterpretat
turbatio: qr reuera auari alios in mūdo turbāt ⁊ fina
liter infernali turbationi ſubiacēt. Ideo ipſi achor le-
git Joſue dixiſſe. Joſue. vij. Qr turbaſti nos conturbet
te dñs in die hac. De ſuperbia aūt ptz Judith. xvj. vbi
dicit q cū pplus dixiſſet ipſi Judith. Oia vaſa bellica
⁊ canopeū principis holofernis accipe: ipſa tamen vni
uerſa in anathema obliuiōis tradidit. De hereſi vero
⁊ blaſphemia patet. Galla. j. vbi dr. Licet angelus de
celo euangelizauerit vobis preterq euāgelizauimus
vobis anathema ſit. De nequitia vo ⁊ iniquitate ma-
lorū. qui ſcz a deo in iudicio anathematizabit excōica
bunt ⁊ interdicent: dicit in pſona dñi illud Malach.
iiij. Veniā ⁊ percutiā terrā anathemate. Sufficit. Vi-
de de excommunicatione. Maledictione ⁊c.

Anatoth. Nota q anatoht interpretat obe-
diēs dño vel reſpōdēs: de obedientia Vide de Reſpondere.

Ancilla. Idē eſt q famula. ſerua. miniſtra: ſeu ſubdita. Et accipit i ſcriptura in bono B
et malo. In malo accipit pro aīa peccatrice que carni:
mūdo ⁊ diabolo ſubijcit ⁊ obedit. Iſta dicit ancilla nō
filia: qr ſcz ſerua ē ⁊ nō libera. Nō em̄ eſt peccatrix aīa
ſui iuris qr ſepe compellit ſenſualitati ſeruire ⁊ carnis
appetitibus obedire. Et tñ dicit Berñ. q ancillā im-
perare ⁊ dñam ancillare magna abuſio eſt. j. Mach.
ij. Que erat libera facta eſt ancilla. Ancilla etiā dicit:
quia nō habet hereditatē in domo paradiſi: immo fi-
naliter eijciet in tenebras exteriores. Geneſ. xxj. Eijce
ancillā ⁊ filiū eius. i. aīam peccatricē ⁊ peccatū ipſius.
¶ Itē p ancillā intelligit caro: que ſemp vicijs ancil-
latur. Gal. iiij. Qui aūt de ancilla ſʒ carnē natus eſt. D
¶ Item accipitur in bono. ⁊ ſic ſignat aīam ſeu perſo
nam humilē. ſedulā ſeu diſcretā q dño famulat. Lu. j.
Ecce ancilla dñi. Itē ſignat voluntatē q debet eſſe an-
cilla rationis. ¶ Item carnē que debet eſſe ancilla aīe
Item eccleſiā que eſt ancilla chriſti. Pſal. Ego ſeruus
tuus ⁊ filius ancille tue. Dicamus igitur breuiter: q an
cilla ſignat aīam ſeu perſonā q dño deſiderat famula
ri. Et ideo tali ācille poteſt dici illud Geneſ. xv. Agar
ancilla Saray vnde venis ⁊ quo vadis? In quibus ver
bis oſtēdunt tria que debemus habere ſi deo digne vo
lumus ancillari. ſm tres conditiones que in bona an
cilla debent reperiri. Debet enim habere.
Humilitatem.
Sedulitatem.
Sagacitatem. C
Sic vere chariſſimi ancilla ſpūalis debet habere hu-
militatis ſubiectionē. Agar que interpretat aduena.
Sedulitatis cōmotionē: ancilla ſaray. Ancilla em̄ di-
citur a cilleo. les. quod eſt idē q moueo. ues. ¶ Saga
citatis diſcretionē: qr debet ſcire vñ venit ⁊ quo vadit.
Habeat igit humilitatē ſubiectiuā. Agar. Nam ſicut
videmus q ancilla ſolet humiliter famulari. Propter
ſui dñi dignitatē. Propter magni lucri vtilitatē. Pro
pter proprie paupertatis neceſſitatem. ¶ Sic vere aīa
vel pſona dʒ humiliter in diuino ſuitio ſe habere. Pro
pter diuine dignitatis excellentiā. Propter future vti
litatis opulentiā. Propter ppe neceſſitatis idigētiā
iſta ⁊

Ayuntamiento de Madrid

Et iſta humilitas oſtendit: cũ dicit Agar quod inter-
pretatur aduena: q̄.ſ. in terra aliena vbi habitat ſolet
hũilius ſe habere ad denotãdũ ꝙ nos alij q̄ in hoc mũ
do ſicut in terra viuim⁹ aliena debem⁹ eē ꝓ ceterꝭ hũi
les ⁊ benigni vt de nobꝭ dicat illõ. Ge. xvj. Habebat an
cillã egyptiã noĩe Agar. vbi oñdit ꝙ nos debem⁹ hẽre
Diligentiam. Ancillam.
Abſtinentiam. Egyptiam.
Indigentiam. Agar q̃ dr̃ aduena. Sȝ ꝓ certo chariſſi-
mi multi ſunt nõ ſicut aduene ſȝ ſicut hereditarij poſ-
ſeſſores. q2 ſcȝ nõ volũt hũiliter ancillari ſed ſuperbe ⁊
crudeliter principari. Nõ volũt ſubeſſe ſȝ volũt preeſſe
Nõ volũt ſubijci ſed volũt pſici. Iſti ergo nõ videntur
eſſe aduene. i. aliũde veniẽtes ſed magis vident huius
mũdi eſſe filij ſibi hereditarie ſuccedentes. Iſti ſunt ſi
miles auiculis q̄ qñ ad caueã de nouo apportant: tũc
q2 vident ſe in loco extraneo detẽtas ſolẽt ꝑmitus eſſe
triſtes: ⁊ vix volũt comedere vel cãtare: ſȝ finaliter qñ
inueniũt ſatis ad comedẽdũ ⁊ bibendũ paulatiue obli
uiſcunt: q2 aliene ſint: ⁊ ꝙ aliũde veniũt: immo recte
ibi incipiũt viuere. comedere: cantare: pſallere: ⁊ tripu
diare ſicut in loco proprio: ac ſi ibi eſſent genite ⁊ ac ſi
aliũde nunꝙ̄ fuiſſent apportate. Sic vere chariſſimi
ſi auicula. i. hõ bñ cogitaret ꝙ in cauea hui⁹ mũdi eſt
aliũde. ſ. per creationẽ apportat⁹: ⁊ ibi ſicut in loco ex
traneo detentus ⁊ poſitus: nũꝙ̄ rideret vel gauderet:
nec ĩ hoc mũdo delectationẽ haberet: dicẽs cũ ꝑs. Ad
uena ego ſuȝ apud te ⁊ peregrinus ſicut oẽs pr̃es mei.
Et alibi quomõ cãtabim⁹ cãticũ dñi in terra aliena.
Sed q2 multi ſunt in iſta cauea in q̄ detinent. ſ. in mũ
do, habẽt ad volũtatẽ ſuã ad comedendũ ⁊ bibendum:
hoc eſt dictu: mũdi delectabilia ⁊ pſpera: ⁊ ideo ſue cõ
ditionis vident obliti. Nã ꝙ aliũde veniũt ⁊ a deo nõ
cogitãt nec aduertũt: ſed hoc vidẽtur penitus obliui-
ſci: q2 ſcȝ ita bibũt ⁊ comedũt: ⁊ quieſcũt: dormiũt: can-
tãt ⁊ tripudiãt: ſaliũt ⁊ ſuperbiũt: letant ⁊ cõſolantur
in iſta cauea: ac ſi eſſent perpetuo remãſuri: ⁊ ac ſi ibi
eſſet ipſorũ habitaculũ ſempiternũ. Et ideo videtur ꝙ
talib⁹ dr̃ illud Ephe. ij. Fratres iam nõ eſtis hoſpites
⁊ aduene ſed eſtis ciues: cũ tñ iſtis deberet illud. Geñ.
xix. Ut aduena ingreſſus es. Ideo videtur ꝙ talis per
agar ſit figurat⁹. Geñ. xxj. vbi dr̃ ꝙ agar ancilla ſaray
cũ ſe cõcepiſſe videret ſuperbiuit ⁊ cõtẽpſit dñam ſuã.
Sic vere multi ſunt q̄ qñ vidẽt ſe cõcepiſſe. i. qñ vidẽt
ꝙ in vtero ſuo. i. ſuis receptaculis domibus ⁊ habita-
culis diuitias cõceperũt ⁊ aggregauerũt: ſtatim obli-
uiſcunt ꝙ ſint ancille: ⁊ cõtra ſaray. i. cõtra deũ ſuper-
biũt ⁊ eius mãdata proijciũt ⁊ contemnũt. Nõ ſic cha
riſſimi ſed ſimus ad modũ bone ancille: ⁊ habeamus
humilitatẽ ſubiectiuã. agar inq̄t Geñ. xvj. Ecce ancil
D la tua in manu tua eſt. ¶ Scd̃o debem⁹ habere ſedu
litatẽ cõmotiuã ſeu obſecutiuã. qđ oſtẽdit cũ dr̃. ancil-
la ſaray. Sicut em̃ ancilla dȝ eſſe ſedula ⁊ ſtudioſa: dili
gens ⁊ curioſa: agilis ⁊ operoſa: vt ſic dño ſuo placeat
⁊ maxime diligentia ſua dȝ apparere in domoꝝ mun-
datione: in oſtiorũ clauſione: in cõmiſſoꝝ cuſtoditiõe:
⁊ in iniũctorũ adimpletiõe. Sic ⁊ nos debem⁹ eſſe ſe-
duli domũ cõſciẽtie mũdificando. Studioſi oſtia ſen-
ſuũ claudẽdo: virtuoſi cõmiſſas cuſtodiẽdo. Operoſi
labores iniũctos pficiẽdo. Et hoc oſtẽditur cũ dicitur
ancilla ſaray. Ancilla em̃ dicitur ab an: qđ eſt circuȝ ⁊
cilleo les. qđ idẽ eſt qđ moueo ues. Saray aũt interp̄-
tatur ãguſtia. Ancilla ergo ſaray eſt ille q̄ in anguſtia
per ſollicitudinẽ eſt diligẽs operatur ⁊ circuit ⁊ moue
tur. Mat. xxvj. Acceſſit ad petrũ ancilla oſtiaria. vbi
oſtẽditur ꝙ nos debemus habere Diligẽtiã ſedulita
tis Acceſſit. Reſidentiã ſtabilitatis. ad Petrũ. Euidẽ
tiã ſubtilitatis Oſtiaria. Uel nota ꝙ debemus eſſe pa
rati ad obſequẽdũ. Acceſſit inquit. Firmati ad pmanẽ
dũ ad Petrũ. Aſtuti ad diſcernẽdũ: q2 oſtiaria. Quia:
ſcȝ ſubtiliter debem⁹ diſcernere q̄d eſt ꝑ oſtia ſenſuũ
introducẽdũ in camerã cordis nr̃i ⁊ q̄d repellẽdũ. Sȝ
heu proh dolor multi ſunt nõ ſic. q2 reuera multi ſunt q̄
nõ habẽt ſedulitatẽ ſed tepiditatẽ: nõ diligẽtiã ſed ne-
gligentiã: nõ ſunt ſtudioſi ſed deſidioſi: nõ laborioſi ſȝ
delicioſi. Iſti ſunt ſimiles colũbe q̄ eſt auis hũida ⁊ lu
xurioſa: q̄ qñq3 ſedẽs ſup arborẽ diu deliberat quo de-
beret tẽdere. ita ꝙ dũ negligenter ⁊ tarde accipit vola
tũ ſuũ ſubito auceps ꝓijcit ſagittã ⁊ eã occidit: vt dicit
Plini. Sic vere multi ſunt q̄ ſunt ita pigri ita tardi. i.
negligẽtes ad volatũ bonoꝝ operũ exequẽdũ: ꝙ vix vo
lũt ſe mouere de ramis. i. de delicijs hui⁹ mũdi: immo
ſunt ſemꝑ tardi deliberãdo de ſua motiõe: cõuerſiõe
⁊ mutatiõe cogitando ⁊ ꝓuidẽdo: nunꝙ̄ tñ adimplen-
do: ⁊ ideo vorator ⁊ auceps diabolus taliter mittit ſu-
bito ſagittã mortis: ipſoſq3 interficit anteꝙ̄ impleãt qđ
ꝓponũt: ⁊ ita ſua negligentia cã eſt ſue mortis. Et pro
pter hoc de talibus ancillis negligentibus dr̃. Ancille
eius murmurabũtur gemẽtes vt colũbe murmurãtes
in cordibus. Illi em̃ q̄ ſunt colũbe. i. negligẽtes tepidi
⁊ carnales murmurabũtur: ſcȝ a demonibus in infer-
nũ: vbi in cordibus ſuis gemẽt ⁊ ꝑpetuo murmurabũt
Tales ancille fuerũt figurati, ij. Reg. iiij. Ubi ancilla
oſtiaria que purgabat triticũ obdormiuit. tũc ingreſſi
duo latrones q̄ yſboſeth regẽ iſrael occiderũt. Sic cha
riſſimi dũ ancilla. i. ratio q̄ oſtia ſenſuũ dȝ cuſtodire ne
aliq̄d nociuũ ſubintret qñ dico ipſa dormit ꝑ negligẽ-
tiã in mũdi pſperis. tũc ſubito intrãt latrones. i. vicia
peccata: tentationes: ⁊ demonũ ſuggeſtiones: qui re-
gẽ. i. aĩam interficiũt per cõſenſus ⁊ opperationes. Fur
enim nõ venit niſi vt furetur ⁊ mactet ⁊ perdat Ioh. x.
Uel etiã qñ ancilla. i. prelatus obdormit per negligen
tiam ⁊ torporẽ: ꝓ certo ſepe fit ꝙ multos latrones: id
eſt multas malas perſonas permittit in domuȝ eccle-
ſie quã cuſtodiebat intrare ſicut more furum ſolum de
lucro ſolent curare: ⁊ per mala opera regem iſrael xp̄m
in ſemetpſis crucifigere ⁊ eum quãtum in ſe eſt occide
re ⁊ turbare. Tho. ij. Occiderunt regem filij eius. Ideo
de qualibet tali negligenti ancilla põt dici illud Deu-
te. v. Requieſcat ſeruus tuus ⁊ ancilla. Nõ ſic charis-
ſimi non. ſimus ſtudioſi: diligentes ⁊ curioſi: ⁊ operã-
tes: ⁊ habeamus ſedulitatẽ occupatiuã. ¶ Tertio de E
bemus habere ſagacitatẽ meditatiuã: q2 ſcȝ debet ad-
uertere vnde veniat aut quo vadat. Nã ſicut ãcilla ſa-
piens optime cõſiderat: vnde venit: q2 ſcȝ de ſtatu pau
pere ⁊ humili: ⁊ quo vadit ſcȝ ſi officiũ ſuũ dimittat: q2
ſcȝ ad domũ propriã ipſam oportet reuerti vbi forte nõ
inueniet niſi paupertatem. ⁊ ideo ipſa nititur bene ſer
uire vt in domo domini ſui diutius cõmoretur. Sic ve
re nos debemus cõſiderare vnde venerimus. ſ. vilita-
tem noſtre natiuitatis. Iterũ quo vadimus. ſ. neceſſita
tem noſtre mortalitatis iudicij: purgatorij: ⁊ inferna-
lis penalitatis. Et ſic ſi ſapientes fuerim⁹ domino be-
ne diligenter ⁊ prouide ſeruiemus: vt in ea domo q̄ eſt
paradiſus cõtinue cõmoremur: ⁊ ne ad domũ noſtraȝ
nobis pro peccato debitã ſcȝ ad infernũ reuerti turpi-
ter cõpellamur. Uideamus ergo qñ venimus ⁊ quo va
dimus natiuitatem ⁊ mortem: principiũ ⁊ finẽ termi-
minum a quo ⁊ terminũ ad quẽ. q2 iſte ſunt due extre-
mitates: in quaꝝ medio voluitur atq3 vertitur vita no
ſtra. Sed pro certo diabolus facit multis ſicut formi-
ca grano: volẽs em̃ formica ꝙ granũ nõ poſſit germi-
nare: ſȝ ꝙ poſſit in cauerna ſua reſeruare: ⁊ ipſum ĩ hye
me manducare: aufert ei extremitates ⁊ ſic granũ per
dit virtutẽ germinãdi. ⁊ ideo tunc ab ipſa in cauernã
portatur ⁊ in tp̄e hyemis deuoratur. Sic vere diabol⁹
abſtulit hodie multis ſuas duas extremitates. ſ. mẽo-
riã ſuoꝝ extremorum. q2. ſ. nõ cogitãt nec in fine natiui
tatꝭ vilitatẽ: nec mane mortꝭ neceſſitatẽ: ſicut ſunt mũ
di diuites q̄ nõ cogitãt niſi de pſentibus: nihil aũt de
pteritꝭ aut futurꝭ. Eſa. iiij. Aufert a te dñs caput ⁊ cau
dã. Et ideo iſti nõ germinãt per bonã operationẽ ⁊ ad
cauernã inferni portantur per mortis diſpoſitionem:
vbi in hyeme. i. in tẽpore poſt mortẽ deuorant ⁊ rodun
tur ꝑ eternã dãnationẽ. Nõ ſic chariſſimi nõ: ſȝ ſim⁹ ſa
piẽtes ancille. ſ. ꝓuidẽtes ⁊ meditãtes in pteritꝭ ⁊ futu

Ayuntamiento de Madrid

ris.Iuxta illud Sap.viij.Preterita nouit ⁊ de futuris
extimet.vñ Sene.Si prudẽs fuerit animꝰ tuus tribꝰ
tꝑibus diſpenſet.preterita meditare:pñtia ordinare:
futura ꝓcauere.⁊ ſic quilibet poterit dicere. Ego ſum
Ruth.ancilla tua.Ruth em̄ interꝓtat vidẽs.qꝛ.ſ.ꝑ di
ſcretionẽ⁊ ꝯſiderationẽ nos debemꝰ:ſicut dictũ ẽvide
re ꝓterita ⁊ futura.Et ſic chariſſimi dico.ꝙ nos debe
mus hẽre ſagacitatẽ meditatiuã.vñ veniſ⁊ quo vadis
ideo ad eiꝰ diſcretã diſcretionem inducimur.Ione.j.
Qđ eſt opus tuũ q̃ terra tua:vñ venis ⁊ quo vadis:vl
ex.quo pplo es tu?Iſta oia debemꝰ ꝯſiderare.ſ.actuũ
qualitatẽ qđ eſt opꝰ tuũ.Nature vilitatẽ q̃ terra tua.
Mortis neceſſitatẽ quo vadis? Status nobilitatez.
Ex quo pplo es tu?Et ſic ſi nos habuerimus.
Sagacitatem meditatiuam.
Sedulitatem occupatiuam.
Humilitatem inclinatiuam.
Sufficit.
¶ Sicut bone ancille deo ⁊ prelatis poterimꝰ famu-
lari ita ꝙ nobis dicat,Ecce ancilla dñi Luc.j.

A **Angelus.** Angelus teſte Greg.in moral.no-
men eſt officij nõ nature. Et accipi
tur angelus dupl̃r in ſcriptura.ſ.naturaliter ⁊ morali
ter.Natural̃r ſeu litteral̃r eſt angelus quedã ſubſtan-
tia ſpiritalis rõnalis ⁊ intellectualis ſemꝑ mobilis ar
bitrio libera incorporea deo miniſtrãs.gratia nõ na-
tura immortalitatẽ obtinens.vt dicit Damaſce.Et ta
lis angelus eſt duplex.bonus.ſ.⁊ malus. Bonus qui
in principio ſue creationis deo adheſit eternã gloriaz
adeptus.ꝑ quez dei eſſentiã continue ſpeculat. Mat.
xviij.Angeli coꝝ ſemꝑvidẽt faciẽ patris mei. Malus
qui creatori ſuo inobediens in iſto caliginoſo aere eſt
detruſus ⁊ ad bonoꝝ exercitiũ ⁊ peruerſoꝝ ſuppliciuz
deputatus.Prouerb.xvij. Semper iurgia querit ma-
lus angelus aut crudelis mittetur ꝯtra eum.Itẽ acci-
pitur moral̃r.⁊ ſic põt ſignificare viros ꝓuidos ſpũa-
les angelicos ⁊ celeſtes ꝙtũ ad angelos bonos vl ma
los ⁊ ſupbos ꝙtũ ad operationem ad angelos malos.
Dicamꝰ igit aliqua de quolibet angelo bono tã natu-
rali ꝙ morali.Et qꝛ in ſcripturis doctoꝝ theologie q̃ſi
olm de naturis angeloꝝ latiſſimi ſunt tractatus ⁊ ma
xime in.ij.lib.ſen.⁊ in ſcriptis deſuper fabricatis.Ideo
parũ intẽdo dicere ſuꝑ iſtis ſ; q̃ breuiter ſuccincte pul
chre clare dilucide ⁊ diſerte voluerit ꝓprietatẽ.virtutẽ
ꝯditionẽ.operationẽ.cognitionẽ ⁊ rõnẽ gradus ⁊ ordi
nis diſtinctionẽ nature angelice agnoſcere.legat librũ
de ꝓprietatibꝰ rerũ vbi in ſcđa particula agit de ange
lis q̃ ⁊ quot requirit.verũtamẽ ne de ꝓprietatibꝰ ange
licis total̃r ſileamꝰ.aliq̃d huic operi adiũgamus.Di-
camus igit ꝙ ſicut rex in ꝓpria domo ⁊ regno h; mul
tos milites et miniſtros ad diuerſa officia deputatos
quoꝝ quidã ei aſſiſtũt.alij ꝑ regnũ circũeunt ⁊ diſcur-
runt.Sic vere deus habet exercitũ angeloꝝ q̃ ſunt eiꝰ
ſpiritales milites atq; ſerui.⁊ circa ipm̄ ꝑ hierarchias
et ordines in diuerſis officijs ꝯſtitutí.qꝛ.ſ,quidã ei cõ
tinuo aſſiſtũt. Alij ꝑ regnũ.i.ꝑ mundũ ad eiꝰ exequen
da mãdata volitãt atq; vadũt.Et iõ dr̄ angelus qđ idẽ
eſt qđ nũcius.qꝛ.ſ.tales ſunt dei ſpãles nũcij⁊ miniſtri
Ideo de angelis põt dici illud pſal.ciij.Facit angelos
ſuos ſpũs ⁊ miniſtros ſuos flãmã ignis.In quibꝰ ver-
bis deſcribitur quãtum.
Ad creationem.Facit.
Ad ſubiectionem.Angelos ſuos.
Ad conditionem.Spiritus.
Ad cognitionem.Flãmam.
Ad prelationem Ignis.

B ¶ Dico ergo primo ꝙ angeli ſunt creatiõe digniores.
qꝛ deꝰ facit eos cõditione puriores,ſpũs. Subiectiõe
prõptiores qꝛ ſunt angeli.i.miniſtri dei.Cõditiõe cla-
riores.flãmam. Prelatione fortiores. Ignis. Sũt igit
dignioris creatiõis.facit.ſ.deus.In hoc em̄ priuilegia
ta eſt natura angeli ⁊ aĩe:qꝛ nõ elemẽtorũ cõiunctione
nõ ex ſeminũ cõmixtiõe:ſed ex immediata dei creatiõe
in eſſe ꝓducunt:quãto em̄ ſubſtantia eſt purior ⁊ ꝑfe
ctior tãto a nobiliore ⁊ ꝑfectiore artifice introducitur
in natura.Et qꝛ natura angelica eſt nobiliſſima ⁊ ꝑfe-
ctiſſima.Ideo eſt rationabile ꝙ a ſummo artifice deo
per immediatã creationem introducerent in natura.
Ideo bene dr̄ ꝙ deus facit angelos.Vñ deus põt dice
re illud.Eccli.xxiiij.Ego feci in celis vt oriretur lumẽ
indeficiens.Nã ſm aliquos ſub creatione lucis quan
do dicit.Fiat lux ⁊ facta eſt lux.Geñ.j.Creatio nature
angelice deſignat:q̃ propter ſuam excellẽtiam luci vel
lumini cõparat.Sunt igit angeli dignioris creatiõis. C
facit.¶ Secũdo ſunt purioris cõditionis.Spiritus.
quia.ſ.angelus nihil habet corporale.nihil corruptibi
le.nil mortale.immo naturã habet purã ſpiritalẽ.agi-
lem et ſubtilẽ iuxta illud Palpate ⁊ videte:dr̄ ſpũs car
nẽ ⁊ oſſa nõ habet.Nã ſicut aer ẽ nature puriſſime pe
netrabilis ⁊ ſubtilis qui quãdo vẽto impellitur ⁊ mo-
uet aliquãdo naues ad portũ ducit. Aliquando ipſas
in profundũ ſubuertit.Sic vere angeli natura ſunt pu
riſſimi.Vnde ⁊ a Dyoniſio dicunt algamata.i.ſpecu-
la puriſſima ⁊ clariſſima.Et iſta quãdo vento.i.inſpi-
ratiõe diuine voluntatis mouent naues.i.aĩas ad por
tum paradiſi perducũt vel per executionẽ iuſtã ipſas
in profundum inferni pertrahũt⁊ cõducunt.Iſti ſunt
ergo ſunt ergo ſpũs.Vnde Dyoniſius de diuinis no-
bus.cap.vj.Eſt inquit angelus imago dei: manifeſta
tio occulti luminis.ſpeculũ purum ſplendidum ⁊ im
maculatũ ⁊ incontaminatum recipiens totã ſi fas eſt
dicere ſpecioſitatẽ bene formate deiformitatis.Et no-
ta ꝙ iſti dicunt ſpeculũ ⁊ imago.Nã ſicut ſmaragdus
eſt lapis puriſſimus.ita ꝙ more ſpeculi imagines rep
ſentat:ſicut dicit Iſido. Sic vere angelus eſt ita pure
perſpecularis nature ꝙ imago trinitatis imago diui
ne puritatis:imagines etiã vniuerſe creature natura-
lis iudicantur in eo rutilant ⁊ apparent.Eſt em̄ ſicut
dicitur Sap.vij.ca.Candor lucis eterne ſpeculũ ſine
macula ⁊ imago claritatis vel bonitatis dei.Sũt igit D
conditionis purioris.Spiritus.¶ Tercio dico ꝙ ipſi
ſunt ſubiectionis amplioris:qꝛ dicuntur angeli ⁊ mini
ſtri. Apes em̄ regem ſuum ſequunt ⁊ ei obediunt ⁊ ob
ſequunt:ipſumq; extra aluearc concomitant ⁊ ei ꝓ vi
ribus eſſe proxime nitunt ⁊ ei obediũt ⁊ aſſiſtunt ⁊ ei
per dilectionẽ appropiãt ⁊ accedunt ⁊ in eius officijs
⁊ miniſterijs occupant. Et ſicut apes circa regẽ ſuũ in
diuerſis cellulis ſunt locate.Sic angeli circa deũ in di
uerſis ordinibus in hierarchijs ſtatibus ⁊ officijs cõ-
ſtituti.Miniſtri inquit.Heb.j.Oẽs ſunt admiſtrato
rij ſpũs in miniſterium miſſi.Miniſtri enim ſunt an-
geli ipſius dei deputati ad cuſtodiam aĩarum. Ad re-
gimen creaturarũ.Ad diuine voluntatis adimpletio-
nẽ:⁊ ad demonũ cohertionẽ.Cuſtodiunt enim aĩas ſi
ue bonas ſiue malas a tempore creationis ſue vſq; ad
diẽ mortis regunt etiã creaturas:qꝛ quicquid in infe-
rioribus agit per dei volũtatẽ ab angelis ordinat. De
mones etiã cohercẽt ne.ſ.vltra poſſe noſtrũ ꝯtra nos
per tentationes ſeuiãt:⁊ nos per tribulatiões afficiãt
vel ĩpugnẽt.Dei etiã volũtatẽ implẽt. qꝛ ſicut cã ꝑma
ria effectꝰ ſuos perficit mediante ſcđa. ſicut rex mediã
te ſeneſcalo. Papa mediante legato.Artifex median-
te inſtrumẽto.Sic deus voluntatẽ implet:perficit:nũ
ciat ⁊ declarat mediante miniſterio angelico.In mini
ſteriũ ergo miſſi.Iſti em̄ ſunt ſimiles ſtellis. Sicut em̄
ſtelle rerum ⁊ temporũ immutatiue.Nã ſm Ariſt.oia
inferiora variant alterantur ⁊ mutant in cõditionibꝰ
ſuis naturalibus ꝑ ſtellarũ ⁊ orbiũ influentiã⁊ naturã
Nã ſm ſtellaꝝ motus ⁊ operationes: cõiũctiões ⁊ op-
poſitiones:retrogradationes:vel ꝯſtitutiões: inferio
ra diuerſimode variãtur:ꝙ uis huiõi influẽtia fit mor
talibus occulta incognita⁊ ignota.Et inde eſt ꝙ nunc
eſtus:nunc frigus:nũc ventus:nũc pluuia: in his in-
ferioribus occulte ⁊ ſubito generat: vt dicit idẽ.Sic re
uera chariſſimi eſt de angelis. Nã ſicut ſtelle preſunt
naturalibus operatiõibus ſic angeli voluntatis occa
ſionibus

Ayuntamiento de Madrid

sionalib⁹ ꝛ accidētalib⁹. q꞉ breuiter ꝙcquid in his infimis accidit totū fit disponēte dei misericordia vel iusticia. sicut dicūt aliqui doctores Angelorū occultis īfluētijs ꝛ ministerijs adimpleꝫ: sicut etiā per infinita exēpla tā scripture ꝙ alia possꝫ dilucide manuductiō nūc estus nec pluuia idest nunc aduersitas nūc ꝓsperitas subito veniūt in hac vita ſm ꝙ angeli accepta diuine ordinatiōis sentētia ipaꝫ inuisibiliter exequūꝫ. Job. xxxv Per hos eī iudicat pplos ꝛ dat escā multis mortalib⁹ Nam per hos. i. per horū ministeriū deus infert mortalib⁹ iudiciū aduersitatis: ꝛ eis dat escā ꝓsperitatis ita ꝙ quilibet angelus potest dicere illud Lu. xxij. Ego in medio vestrū sum sicut ꝗ ministrat. Et si volum⁹ circa ministeriū angelorū possumus notare. Mō isti solent.

Increpare delinquentes.
Expurgare penitentes.
Eleuare contemplantes.
Satiare famescentes.
Excitare torpentes.
Liberare pereuntes.
Illuminare cecutientes.
Dirigere viatorem
Reprimere peccatorem.
Repellere tentatorem.
Reducere oberrantem.
E Conducere ad celestia transeuntem.

¶ Primo. s. dico ꝙ angel⁹ solet malos icrepare. vñ Iudic. ij. dr̄ ꝙ angel⁹ dñi apparuit ad locū fluetiū ꝛ icrepauit filios israel ¶ Itē solet bonos purgare sicut dr̄ Esa. vj. ꝙ āgel⁹ calculo ignito purgauit labia esaie ꝓphete. ¶ Itē solet mētē eleuare vñ de Jacob scalā ɔtēplāte dr̄ Gen. xxviij. ꝙ ipe vidit angelos in somnis ascēdētes ꝛ descēdētes ad scalā descēdūt eī ad hoīes ipsis ɔpatiēdo ꝛ ascendūt mētes ad deū eleuādo. ¶ Itē solet famelicos. i. illos qui eterna desiderāt recreare ꝛ satiare. figurati in angelo qui attulit panē helye et ambulauit vsqꝫ ad montē dei. iij. Re. xix. ¶ Itē solet torpētes excitare vñ de angelo loquiꝫ Actuū xij. ꝙ ipe illuminato carcere ꝛ pcusso latere Petri excitauit eū dicēs. surge velociter. Angel⁹ eī illuminat carcerē mētis ipsi⁹ peccatoris: p suipsi⁹ agnitionē pcutit lat⁹. i. cor p imissaꝫ cōtritionē: ꝛ eū excitat per remorsum cōscientie ꝛ sic eū liberat a dānatiōe ꝛ a potestate herodis. i. diabolice versutie. ¶ Iteꝫ angelus liberat perecūtes. vt ptꝫ. Dan. iij. In tribus pueris ab igne liberatis. ¶ Itē illuminat vt patet Thobie. xj. De angelo cuius documēto thobias cecus fuit illuminat⁹. ¶ Itē dirigit viā quomodo filiū Thobie in via direxit Thobie. v. ꝛ deinceps. ¶ Itē diabolū repellit patet Apoc. xx. vbi angel⁹ ligauit sathanā in puteū abyssi. Et Thobie. viij. vbi angelus relegauit demonē in desertū superioris egypti. ¶ Item angelus peccatori obuiat ꝛ eius malā voluntatem reprimit: sicut de balaam qui ibat ad maledicendū. cui angel⁹ cōtrarius obuiauit ꝛ ipsi⁹ malū ꝓpositū rephēdit. ¶ Itē angelus errātes reducit patet de agar ad dñam suā p angelū reducta Gen. xvj. ¶ Itē angelus ad paradisuꝫ cōducit ꝛ inducit patet. Luce. xv. vbi factū ē ꝙ moreret lazarus ꝛ portaret ab angelis in sinū abrahe. Et Exo. xxiij. Ecce ego mitto angelū meū qui te custodiat in via et inducet in terrā quā promisi patribus vestris. Ptꝫ igitur ꝙ angeli sunt subiectiōis amplioris. q꞉ sūt
F angeli. i. nuncij ꝛ ministri. Math. iiij. ꝛ Luc. iiij. Accesserunt angeli ꝛ ministrabant ei. ¶ Quarto dico ꝙ isti sunt cognitiōis clarioris q꞉ ɔparanꝫ flāme ignis q. s. in se lucet interi⁹ ꝛ alios illuminat exterius. Sic vere angeli in se lucēt p clarā rerū cognitionē et illumināt alios p occultā inspirationē Nisi eī cognitionē speculare ꝗ est in verbo in quo vidēt occulta ꝛ secreta. abstractiuā qua. s. p species vel innatas vel a reb⁹ receptas pñt oia ꝗ sunt cognoscere Itē ītuitiuā. q꞉ seꝫ ex ꝓpria ingenij pspicacitate āgeli ītuitiue ꝛ itrinsece pñt videre rerū eentias ꝛ naturas flāma sūt ergo ignis i cuius figura dr̄ de angelo ꝗ apparuit mulieribus ꝙ aspectus eius erat sicut fulgur: vestimēta eius sicut nix. et idē dr̄ Apoca. j. Capilli eius cādidi: oculi eius vt flāma ignis: pedes eius similes auricalco: videtur ꝙ angel⁹ habet Purissimā cōditionē. q꞉ habet capillos candidos. Clarissimā cognitionē. q꞉ habet oculos vt flāma ignis. Firmissimā durationē. q꞉ hꝫ pedes similes auricalco. Patet igiꝫ de angelis ꝙ angeli habent.

Cognitionē clariorē
Subiectionē ampliorē.
Conditionē puriorem.
Creationē digniorem.

Uide in li. de ꝓprietatib⁹ rerū ꝛ inuenies qualiter ꝛ q̄re angeli i scriptura diuersimode nominantur: ꝗbus reb⁹ et quare in picturis varie figuranꝫ. Qualiter etiā et quō per diuersas hierarchias ꝛ ordines disponūtur Uide etiam si vis in Mauricio: vbi de triplici hierarchia eleganter distinguit de natura angelica. Igiꝫ his habitis sileamus: ꝛ de angelo morali. i. de viro iusto et pfecto aliqd breuiter disseram⁹. ¶ Dico igitur ꝙ vir pfectus pōt angelo comparari ꝛ angelus nuncupari. Et G
ideo de quolibet viro perfecto pōt exponi illud Apoc. x. Uidi alium angelū fortē descendētē de celo amictuꝫ nube et yris in capite eius. Ecce igitur charissimi ꝗnqꝫ cōditiones que in quolibet angelo pñt reperiri: i ꝗbus ꝗlibet vir pfectus debet eū imitari. ad hoc ꝙ moraliter possit angelus nūcupari. Debet igiꝫ hr̄e. Conditionis eminentiā. Aliū inquit angelū. Durationis residentiā. Fortē. Subiectiōis defluentiā: vel abiectiōis subiacentiam. Descēdētē de celo. Cōpassionis redundantiā. Amictū nube. Perfectiōis abundantiā. seu discretionis relucētiā. q꞉ yris debet esse in capite ei⁹. Dico igiꝫ. ꝙ nos debem⁹ habere eminētie dignitatē. Aliū Sicut eī angelus excellit oēs creaturas i nature nobilitate eminētia et dignitate: ita ꝙ ꝓpter suam eminentem ɔditionē: virtutē ꝛ pfectionē quasi videꝫ exemptus a ɔditionib⁹. variationib⁹ naturis ꝛ regulis oium aliarū creaturarū. Sic vir perfectus debet p sanctitatem et eminentiam bone vite alios precellere: ꝛ aliorū communibus ɔditionibus sese totaliter segregare. qđ ostēditur cum dicitur. Uidi alium q꞉. s. nos debemus esse alij: p vite eminentissimā sanctitatē et de nostra eminenti conditione dicatur illud. j. ad Cor. xv. Alia ē claritas solis: alia lune: alia stellarū ꝛc. Uide eam supra de alio in littera. C. Habeam⁹ igitur eminentie dignitatem. Aliū. Apoc. vij. Uidi alterū angelū ascendentē ab ortu. ¶ Secundo habeam⁹ residētie firmitatem. Fortem inquit. Sicut eī angelus habet naturam perpetuam ꝛ cōstantē: ita ꝙ nunqꝫ deficit nec moriꝫ: nec corrumpitur: nec mutaꝫ. Sic vere nos debem⁹ esse fortes H
stabiles atqꝫ firmi per cōstantie et pseuerantie residētiam et virtutem: q꞉ scꝫ p nullum peccatū debemus ab esse gratie deficere seu mori. nec p aliquā tentationem variam alterari destrui vel corrūpi. ij. Reg. xiiij. Sicut angelus dei sic dñs meus rex vt nec benedictione nec maledictione moueaꝫ. Et istud ꝓh dolor ē ɔtra multos ꝗ reuera nō habēt stabilitatē: sed mobilitatem. nō durationē: sed defectionē. non constantie soliditatem. sed insolētie leuitatē. Et ideo non sunt fortes: sed debiles nō pseuerantes sed fragiles. nō angeli sed demōes Naꝫ mali angeli ꝙꝙ a deo creati fuerint boni: in ista tamen bonitate minime perstiterūt. immo statim peccauerunt ꝛ de empyreo ceciderūt. Sic vere multi sunt ꝗ ꝙuis qñqꝫ sint boni in bonitate tamen minime perseuerant: immo per diuersa peccata statim mutantur et corrumpunꝫ et alteranꝫ. Job. iiij. Ecce qui seruiūt ei non sunt stabiles in angelis suis repperit prauitatem. isti sunt similes illis horrendis aialibus que dicūtur griffes que a volucre incipiunt et in bestiam terminantur. Nam a parte anteriori sunt aquile. In posteriori aūt sunt leones: sicut dicit Isid. ꝛ Hug. Sic vere multi sunt ꝗ a parte ante. i. in principio in iuuētute sunt aqle idest viri spūales ꝛ angelici. q. s. more aqle clare vident per discretionē. alte volāt p cōteplationem. fortiter rapiunt per bonā opationē. Sed vere tales qui sic a volucre incipiūt in bestiam terminaꝫ. q꞉. s. in sua bona cō

Ayuntamiento de Madrid

ditione nõ ꝑmanẽt nec perſiſtũt:immo a parte poſte-
riori.i. in ſenectute ⁊ in fine ipſi inueniunt beſtie ⁊ leo
nes.i.beſtiales.leonim.mali ꝑfidi ⁊ ꝑuerſi.Iſtud patet
de multis malis prelatis ⁊ eccleſiaſticis qui. In ſuo in
greſſu ſunt angeli.In ſuo progreſſu ſunt hoĩes.In ſuo
egreſſu ſunt demones.In ſuo ꝓncipio ſunt aquile. In
ſuo termino ſunt leones.Et ſic nullam hñt conſtãtie
vel ꝑſeuerãtie firmitatẽ.ſꝫ totiꝰ fragilitatis icõſtãtie ⁊ le
uitatẽ.Iſtud potiſſime ptꝫ de detractoribꝰ q̃ a parte añ
hoc eſt dictu in pñtia vident eẽ aq̃le.i.boni ſpirituales.
Sed pro certo a parte poſteriori in abſentia ipſi inueni
untur leones.i.mordaces detractores et ſuſurrones.j.
Pet.v.Aduerſariꝰ vr̃ diabolus tanq̃ leo rugiens cir-
cuit querens quẽ deuoret. Nõ ſic chariſſimi nõ. Non
ſimus mutabiles:ſed ſtabiles.nõ degenerãtes ſꝫ ꝑſeue
rantes.nõ a ſtatu gr̃e decidẽtes ſꝫ ibi ꝑpetuo ꝑmanen
tes.qđ oſtendit cũ dr̃ Fortem Apoc.x. In fortitudine
ſua directus eſt cuꝫ angelo:vt ſic de nobis poſſit dici
illud.iij.Eſdre.iij.Forte eſt vinũ.fortior eſt rex.fortiores
ſunt mulieres:vbi oſtendit.ꝙ per tria poſſumꝰ eẽ for
tes.ſcꝫ Per feruorẽ deuotionis.vinũ.Per ſplendorem
diſcretionis.Rex q̃.ſ.bñ ſcit regere.Per dulcorem cõ-
I passionis.mulieres.Sic igit debemꝰ habere reſidẽtie
firmitatẽ.Fortem inq̃t. ¶ Tertio debemus habere hu
militatis ſubiectionẽ.Deſcẽdentẽ inq̃t de celo. Sicut
eñ angeli hñt obedire deo ⁊ eius voluntatẽ implere:⁊
ad ſue voluntatis executionẽ de celo ad terrã humili-
ter deſcendere ⁊ venire.Sic vere nos debemꝰ deo ⁊ no
ſtris maioribus humiliter obedire ⁊ in operibus vir-
tuoſis iugiter miniſtrare ⁊ ad terrã ⁊ ad ſtatũ infimũ
et ad noſtre terrenitatis cõſiderationẽ ꝑ humilitateꝫ
deſcẽdere ⁊ venire.Deſcẽdẽtẽ inquit. Mat.xxviij.An
gelus dñi deſcendit de celo ⁊ accedens reuoluit lapi-
dem ⁊ ſedebat ſuper eum.Angelus iſte chariſſimi eſt
vir perfectus:q̃ de celo.id eſt de excellentia cõtẽplatio
nis ad terram ⁊ ad conſiderationem ſue terre ꝯditio-
nis debet humiliter inclinari. lapidẽ etiã ſepulcri ſui
debet ꝑ mortis memoriã ꝯtinue reuoluere: ⁊ ſuꝑ ipm
ꝑ feruentem meditationeꝫ continue reſidere. Mõ eſt
ꝯtra multos qui reuera nolunt deſcendere ꝑ obedien
tiam ad miniſteriũ.ſed aſcendere ꝑ ſuperbiã ad magi
ſterium. Non deſcendere ꝑ ſubiectionẽ.ſed aſcendere
ꝑ ambitionẽ.Et iõ iſti non debẽt deſcendere cũ bonis
angelis:immo debent aſcendere cum lucifero ⁊ malis
ſpiritibus ⁊ peruerſis:q̃ ſcꝫ dicebãt Eſa.xiiij. Aſcendã
ſuꝑ altitudinem nubiũ ⁊ ſimilis ero altiſſimo. Tales
ſunt ſimiles fumo:qui ſemper ſurſuꝫ aſcendit. ſed quã
to plus eleuatur tanto amplius euaneſcit.Sic vere ma
li ſuperbi ⁊ ambitioſi ſemꝑ querunt aſcendere ⁊ nõ de
ſcendere.ſed alijs preferre.non eis deferre.ad alta offi
cia promoueri non ab eis remoueri.Verũtamen q̃to
plus aſcendũt ꝑ promotionẽ:tanto plus euaneſcũt ꝑ
ſuperbiam ⁊ elationẽ.Figurati Apoca.ix. Ubi de quo
dam puteo exiuit fumus fornacis magne ⁊ obſcuratꝰ
eſt ſol de fumo putei.Sic vere chariſſimi de puteo.id ẽ
de mundo vel de ſtatu peccati emanat hodie fumus.i.
vir ambitioſus ⁊ ſuperbus.qui.ſ.ſurſum in ſtatu eccle
ſie promouetur:ſed pro certo ſol.id eſt ſtatus clarus ec
cleſiaſtice religiõis aer:id eſt ſtatus purus regularis
conditionis hodie obſcuratur de fumo putei.id eſt de
mala vita ⁊ infamia taliũ fumoꝝ et peruerſorum am-
bitioſorum ⁊ ſuperboꝝ.Quia breuiter loquendo ⁊ re-
ligio ⁊ eccleſia hodie inficitur maculatur ⁊ contami-
natur ꝑ ſubditoꝝ ſuoꝝ obſcuriſſimam feditatem. Nõ
ſic chariſſimi non. Non aſcendamus ꝑ vanitatẽ ⁊ am
K bitionem.ſed more angelico deſcendamus ꝑ humili-
tatem ⁊ ſubiectionem. Deſcendentem inquit de celo.
¶ Quarto dico.Mõ ſi moraliter volumus eſſe angeli
nos debemus habere benigniſſimã cõpaſſionẽ. Ami-
ctus inquit nube.Angeli eñ boni compatiuntur pec
catoribus:quando vident eos a veritatis regula deuia
re:quod patet. quia ipſos cõtra demones defendunt
et tuentur.Exempluꝫ de angelo thobie:qui aſmodeũ
ligauit i deſerto qui occiderat maritos anne. Thobie.
vij Exemplum de angelo qui apparuit domino conſo
lans eum dum eſſet in agonia.Luc.xxij. Exempluꝫ de
angelo q̃ apparuit Thobie qui conduxit eum. Breuit
loquẽdo concludere poſſum:ꝙ boni angeli iuuãt pec
catores et eis cõpatiunt.vñ Iudic.ij.Angelus dñi ap-
paruit ad locum flentiũ.Sicut ꝓ certo viri perfecti de
bent compati alijs per pietatem ⁊ compaſſionem mi-
ſereri ipſos in ſuis neceſſitatibus adiuuare.ſ. errãtes
conducendo.triſtes ꝯſolãdo.temptatos ⁊ tribulatos
ꝓtegendo et defendendo.qđ oſtenditur cum dr̃. Ami-
ctus nube. Per nubẽ eñ qui ſtillas pluit nobis ⁊ mit
tit:intelligit diſtillatio dulciflue pietatis. qua.ſ. boni
angeli.i.viri boni angelici ⁊ perfecti debent eẽ amicti
et operti.ps. Operit celuꝫ nubi. ⁊ pater.plu. qñ enim
deus operit celum.id eſt virũ ꝑfectũ angelicum atq̃
ſanctum nubibus dulciſſime pietatis.tunc certe infe
rioribus.i.ſubditis ⁊ vicinis pluuia hoc eſt dictu bñ-
factorũ abundantia preparat.Ideo de bonorum pie-
tate ⁊ ꝯpaſſione põt dici illud Eſa.xxxiij.Angeli pacis
amare flebunt.ſ.pre compaſſione ſuper miſerijs pecca
toꝝ.Mõ eſt cõtra multos q̃ magis ſunt ſimiles malis
angelis q̃ bonis.q̃.ſ. ⁊ alioꝝ culpis aut miſerijs non
compatiuntur ſed in eis potius delectãtur.Alios etiã
non adiuuant aut confortant.ſed eos potius afficiũt
et moleſtant.ita ꝙ boni pñt dicere de talibꝰ malis an
gelis illud.ij.Coꝝ.xij.Datus eſt mihi angelus ſatha-
ne q̃ me colaphizet. Non ſic chariſſimi non. ſꝫ habea- L
mus begniſſimam compaſſionem.Amictus nube.
¶ Quinto habeamus ſagaciſſimã diſcretionẽ. Nam
ſicut angelus eſt res diſcretiſſima hñs intellectuꝫ ſub
tiliſſimũ itaq̃ oẽs reꝝ ymagines ⁊ ſpẽs in eo relucent
⁊ apparent.Sic et nos debemꝰ habere ſagaciſſimam ⁊
clariſſimã diſcretionẽ.ita ꝙ cognitio oim̃ reꝝ q̃ perti
nent ad ſalutẽ:debet in noſtris cordibꝰ relucere:quod
oſtendit cũ dr̃.yris in capite eius. Per yridẽ enim in
quo apparent omnes colores rerũ inferiorũ intelligo
humanũ ⁊ diſcretũ intellectũ:q̃ diuerſarũ rerũ cogni-
tionibus coloribꝰ ⁊ cõditionibꝰ debet eſſe totaliter pi
cturatus.Mõ reuera eſt hodie ꝯtra multos: q̃ pro cer-
to non ſunt per diſcretionẽ ⁊ ſapiaꝫ colorati ſꝫ magis
ꝑ ignorantiã obſcurati. Nõ ſunt picturati.ſꝫ excecati.
nõ ſunt yride coronati ſꝫ nebulis ⁊ tenebris obfuſcati.
Et ideo iſti nõ ſunt yris ꝑ repñtatiuã cognitionẽ.ſꝫ
bene ꝯparant yridi q̃tum ad aliaꝫ cõditionẽ.yris eñ
ſm Ariſto.ſemꝑ eſt ex oppoſito ſolis.Itẽ yris cũ duo-
bus cornibus tãgit terrã. Itẽ yris nunq̃ apparet niſi
tpe pluuioſo.Et hoc q̃ yris nihil aliud eſt niſi refulgẽ
tia coloꝝ impꝛſſa ꝑ radios ſolares in ventre nubis hu-
mide et aquoſe.Item ſm Ariſt.yris nunq̃ apparet de
nocte:ſed ſemper de die. niſi forte rariſſime.ſ. ſemel in
quinquaginta annis. Iterum yris nunq̃ apparet in
puncto meridiei quando ſol eſt in ſua maxima clarita
te.Hec omnia dicunt Ariſto.in lib.metheoroꝝ et Iſi.
Reuera chariſſimi tales yrides ſunt hodie multi in
mundo.q̃ primo multi ſunt in mũdo qui ſemper ſunt
ex oppoſito ſolis.i.ſemper contrariantur ſoli iuſticie
deo per mentis peruerſitatem deſperationem et ob-
ſtinationem.Eſa.iij.Circuit aduerſus deuꝫ erecto col
lo:quia manus eius contra omnes. et manus omniũ
contra eum.Gen.xvj.Iterum cum duobus cornibus
ſcꝫ cum intentione et affectione ipſi tangunt terram.
i.temporalia et terrena per auariciam et ambitionem
Iudith.xiij.Ecce holofernes iacet in terra et caput eiꝰ
non eſt in eo.Iterum iſti non videntur:non apparent
non inueniuntur niſi tempore pluuioſo.i.cũ tempore
ꝓſperitatis:q̃.ſ.amici ſui bene inueniunt eos in pro-
ſperis. ſed nullatenus in aduerſis. Et ideo dicitur ꝙ
yris videtur de die non de nocte. quia. ſcilicet multi
ſunt qui bene ſe monſtrant in die proſperitatis: ita ꝙ
iſti videntur dicere illud. Iob.xij. Si quis ambulat in
die non offendit.quia lucem huius mundi videt.Sed
vere in nocte.i. aduerſitatis tempore ſe abſcondunt:
quia breuiter rariſſime accidit ꝙ mũdani amici in no
cte aduerſitatis hominibus ſe preſentẽt.ps. Poſuiſti

Ayuntamiento de Madrid

tenebras et facta eſt nox in ipſa p̄ om. be. ſil. q̄ñ eñi nox
et tenebre aduerſitatis ponunt̄ circa aliquē. tunc fere
omnes beſtie ſilue. id ē: omnes viri beſtiales peccato-
res et falſi amici ab ipſo fugiunt. pertrāſeūt ꝛ recedūt
Et ideo bene poſſumus cōcludere vltimum. ſ. q2 tales
yrides nunq̄ videbunt̄ in puncto meridiei: q2 vere q̄ñ
ſol xp̄s meridiē eterne claritatis faciet in paradiſo tūc
iſti minime videbuntur. Ita ꝙ q̄ntum ad eos verifica-
bitur illud. Amos. viij. Occidet ſol in meridie et tene-
breſcere faciam terrā in die luminis. Nō ſic ergo cha
riſſimi. non ſimus tales yrides: ſed ſim⁹ yrides reuer
ſe cauſatiui colorꝝ ꝛ ſpēꝝ: p̄ ſagaciſſimā cognitionē vt
ſic admodum yridis ſeu arcus celeſtis in celo habea-
mus ꝯtinue māſionē. vt ſic de nobis dicat̄ illud Gen.
vj. Apparebit arcus meus in nubib⁹. vbi oſtendit̄ ꝙ
talem diſcretionē ꝯcomitatur. Decoris euidentia. Ap
parebit. Rigoris incidentia: arcus. Honoris p̄ſidētia
In nubibus celi. Et ſic erimus angeli clare cognitio-
nis. Et ſic de nobis dicet̄ illud qđ de viro p̄fecto dicit̄
Malach. ij. Labia ſacerdotis cuſtodiūt ſciam. Sequi
tur, q2 angelus dñi exercituū eſt. Patet ergo ꝙ ſi volu-
mus eſſe angelici et perfecti nos debem⁹ habere. Cla-
riſſimam cognitionē: yris in capite. Dulciſſimam cō-
paſſionē. nube. Humillimā ſubiectionē. deſcendentē.
Reſidentie durationē fortē. Eminentē ꝯditionē. Aliū
Dicunt̄ igit̄ bene. Uidi aliū angelū fortē deſcendentē
de celo amictū nube ꝛ yris in capite eius ꝛc. Et hec de
angelis ſufficiāt. Expoſitiones eñi tot figurarꝝ ꝛ exem
plorum de angelis: ſicut in diuina pagina reperiun-
D tur p̄pter plixitatē. Uide. ſ. de altari. vbi illa autori-
tas. appuit angel⁹ dñi ſtās a dextris altaris icēſi. expo
nit̄ ꝛ diuidit̄. Et ſi vis nota ꝙ āgel⁹. i. vir āgelic⁹ ſolet.

Precedere exemplariter.
Conducere ſocialiter.
Reſiſtere virtualiter.
Accendere cordialiter.
Defendere efficaciter.
Corrigere ſeueriſſime.
Inſtruere ſagaciſſime.
Deguſtare ſuauiſſime.
Adorare deuotiſſime.
Conſiderare ſubtiliſſime.
Deſiderare feruētiſſime.
Predicare doctiſſime.
Miniſtrare prōptiſſime.
Et ſic cū deo poterit con-
regnare beatiſſime.

Dico primo ꝙ iſti de
bent exēplariter p̄ce
dere. vñ Exod. xxxij.
Angel⁹ meus p̄cedet
te. Item dꝫ ſocialiter
ꝯuiuere ſeu ꝯducere
Thob. v. Angelus do
mini ꝯcomitetur vo
biſcū. ¶ Itē debꝫ vir
tualiter reſiſtere ſcꝫ
dyabolo ꝛ vicijs p̄s.
Angel⁹ dñi coartās
eos. ¶ Itē debꝫ cor
dialiter accendere. ſ.
alios ad amorē dei
ꝛ proximi Iudic. xiij. Angelus dñi in flamma aſcendit.
¶ Itē debet efficaciter defendere p̄s. Immittit ange
lus dñi in circuitu timentiū eū ꝛ eripiet eos. Itē debet
ſeueriſſime corrigere. ſ. obſtinatos exēplo angeli q̄ oc-
cidit exercitꝫ ſennacherib Eſa. xxxviij. ꝛ p̄s. Angelus
dñi perſequens eos. ¶ Itē debet ſagaciſſime inſtruere
Apoc. j. Significauit q̄ oportet fieri cito. loquēs p̄ an-
gelū. ¶ Itē dꝫ ſuauiſſime deguſtare. ſ. eucharīſtiā ꝛ ſpi
ritalia p̄s. Panē angelorꝝ māducauit hō. ¶ Itē debet
deuotiſſime adorare p̄s. Adorate eū ōes angeli eius.
¶ Itē dꝫ ſubtiliſſime cōſiderare Mat. xviij. Angeli in
celis ſemp̄ vident faciē patris. ¶ Itē dꝫ feruentiſſime
deſiderare. j. Pet. j. In quē deſiderant angeli pſpicere
¶ Itē dꝫ altiſſime predicare Apo. v. Audiui vocē ange
lorꝝ multorꝝ. ¶ Itē dꝫ humilime miniſtrare. Matth.
iiij. Acceſſerūt angeli ꝛ miniſtrabant ei. Et ſic poterit
beatiſſime cōregnare Mat. xvj. Filius hoīs venturus
eſt in gloria ſua cū angelis ſuis ꝛc. Talis ergo dꝫ eē bo
nus angelus. i. vir angelic⁹ ꝛ p̄fect⁹ et diuino ſeruitio
deputat⁹. Et ſic dicat̄ de ipſo illud Mat. xxij. In regno
dei non nubent neqꝫ nubent̄ ſed ſunt ſicut angeli dei.
A Et hec de angelo morali ſufficiūt q̄ntū ad p̄ſens. ¶ Et
ſi vis nomē angeli referre ad malū ſignificatuꝫ potes
dicere. Q2 mali p̄nt dici angeli q2. ſ. ſicut angelus a na
tura humana ꝛ ab oībus carnis paſſionib⁹ eſt repara
tus. ſic multi ita ſunt p̄ſumptuoſi: ꝙ nō vident̄ ſapere
quid humanū ꝛ cōditiones fragilitatis humane penī
tus ignorare. Et ideo alios videt̄ cōtēnere: et ſe p̄ alijs
reputare ꝛ cōtra deliquētes acerbiter debachare. Uñ
iſti ſunt angeli crudeles: de quibus dr̄ Prouerbi. xvij.
Angelus crudelis mittet̄ cōtra eū. Nota ſi vis in vitis
patrū lege ꝛ dic de illo qui noluit cū fratre ſuo opando
in cella manere: ſed dixit ſe ſicut angelū velle ꝛ ſine po
tu ꝛ cibo cōtēplationi vacare: q̄ cū in ſolitudine ſex die
bus ſine cibo manſiſſet ꝛ p̄ fame deficeret: nocte venit
pulſans ad fratris ianuā petens cibū. Aperi frater in-
quit ianuā. q2 fame pereo. Alius autē deridēs aperire
nolebat. Tu non es inquiens frater me⁹: q2 frater me⁹
angelus factus eſt. Et ſi vis dicere cōtra vanos qui ſe
angelos fingunt eſſe: ꝙ ſicut angelus caret corporea
ſoliditate ꝛ ideo nō dormit: nō comedit ꝛc. ſic mali ꝛ va
ni carent ſoliditate ſubſtantie et pſeuerētia duratiōis
dormitione deuotionis: cibo eucharīſtie ꝛ doctrine ꝛ
lectionis. Et ſic iſti ſunt angeli ſathane qui ſe tanſfigu
rant in angelos lucis. ij. Corꝝ. xj.

Angulus.

Nota angulus nihil aliud eſt q̄ cō
curſus duarū linearū rectaruꝫ. In
cōnu ꝛ piramide tendentiū ꝛ inuicē vnitarum. In ſcri A
ptura igit̄ per angulū p̄nt multa notari. Signat enim
angulus in bono animū. q̄ eſt angulus clauſus: ꝛ xp̄ꝫ
qui eſt angulus rectus. Prelatū ſeu quēlibet viruꝫ iu-
ſtum qui eſt angulus firmus. eccl̄ie ſtatu q̄ eſt angul⁹
tutus. Eſt eñi angulus locus clauſior ſeu ſecretior. lo-
cus rectior locus firmior locus tutior. Dico ergo ꝙ an
gulus eſt locus ſecretior ſeu clauſior. In angulo enim
due linee ſil' claudunt̄, ꝛ ſignat cor qđ debet eſſe ſecretū
et clauſum ꝛ ab oīm viciorꝝ introitu alienū: talis loc⁹
anguloſus figurari potuit. iij. Reg. vij. vbi dr̄. Qđ ī an
gulis colūnarū varie erant celature. q2 reuera anguli
id eſt corda colūnarū mūdi. ſ. principū prelatorꝝ ꝛ cleri
corū debent eſſe ſculpti virtutib⁹ ꝛ depicti ꝛ varijs di-
ſciplinis celati. Quattuor eñi anguli cōſtituūt rē qua
dratā: q̄ ceteris rebus ꝛ figuris eſt vt cōiter magis fir
ma. Sic vere quattuor affectiones bene ordinate con
ſtituūt cor p̄fectū ipſumqꝫ faciūt ſtabile cōſtans ꝛ fir-
mum. Qđ bene figurat̄ Eze. xlvj. vbi dr̄. ꝙ atriū tēpli
quattuor habebat angulos ꝛ in angulis atriola diſpo
ſita. Aduerte tñ qđ dr̄ Iob. j. ꝙ. ſ. filijs Iob cōuiuijs va
cātibus irruit ventus a regione deſerti ꝛ cōcuſſit quat
tuor angulos domus ꝛ ſubuerſa domo vniuerſos occi
dit. Sic vere dico: ꝙ ſepe fit ꝙ dū filij Iob qui interpre
tatur dolens. i. bona p̄poſita ꝛ bone mētis cōſideratio
nes: q̄ filie ſunt doloris circa conuiuia delectationū ſe
laxant ventus vanitatis ꝛ ſupbie quattuor angulos. i.
quatuor cordis affectiones ꝯcutit et cuncta deſtruit ꝛ
ſubuertit. Qđ bene figuratur Exo. xxvij. vbi dr̄. Qđ in
altari erāt cornua p̄ quatuor angulos. q2. ſ. ī altari cor-
dis malorꝝ p̄ quatuor angulos affectionū: inueniūtur
hodie cornua vanitatū ꝛ p̄ſumptionū. Cū reuera econ
tra ſicut ex precepto dñi. Nu me. xv. In quatuor angu-
lis palliorꝝ debebāt inſeri fimbrie vt hō recordaret̄ dei
mandatorꝝ. Sic in quatuor angulis cordis debēt. non
cornua ſupbie ꝛ vanitatis. ſed potius fimbrie humili-
tatis inſeri. vt ſic hō dei mandatorꝝ ſtudeat recordari.
Deut. xxij. funiculos in fimbrijs facies p̄ quatuor an
gulos pallij tui. Iſte eſt ergo angulus locus ſecretior.
¶ Secūdo dico: ꝙ angul⁹ eſt loc⁹ rectior: ꝛ ſic ſignat
redemptorē. q̄ fuit ſemp̄ angulus nulla viciorꝝ obliq- B
tate diſtortus. Angul⁹ eñi eſt vnus et tñ cōſtat ex dua
bus lineis. duos etiā parietes cōiungit ꝛ eos in ſe col
ligat atqꝫ vnit. Sic xp̄s vnus eſt: ꝛ tñ ex duab⁹ naturis
cōſtat diuina. ſ. ꝛ humana. ꝛ duos parietes. i. duos po
pulos. iudaicum ſcꝫ ꝛ gentilem in ſe et in fide ſua con-
iūxit pariter ꝛ vniuit. Ideo iſte lapis angularis dicitur
in quo vterqꝫ populus iungit̄: ꝛ in quo tota ſtructura
fundamenti eccleſie ſuſtentat̄. p̄s. Lapidem quem re-
pro. edifi. hic fa. eſt in ca. an. ꝛ Eph. ij. dicitur. Ipſo ſum-
mo angulari lapide xp̄o ieſu: in quo oīs edificatio cō-
ſtructa creſcit in tēplū ſanctuꝫ in dño. Iſte angularis

Ayuntamiento de Madrid

lapis fuit figuratus in edificatiõe templi ſalomonis:
vbi ſicut ponit hyſtoria ſcolaſtica.erat lapis quē artifi
ces nullo loco adaptare valebāt.In fine vero operis: cū
in ſummitate parietis vnicꝰ lapis deficeret ille lapis
totiens reprobatꝰ illi loco fuit taliter adaptatus:ac ſi
ꝓpter hoc fuiſſet ſpecialiter fabricatus:hic ē ergo xp̄s
quem primi edificatores eccl'ie.ſ.iudei:et populi iudeo
rū omnino refutauerūt ⁊ ad nihilū et tanꝙ lapidē inu
tilem dānauerūt . Iſte tñ cōtra ſpem eoꝝ fuit in edifi-
cio eccl'ie taliter adaptatꝰ: ꝙ in ſuperiori et in ſummo
angulo fundamenti fuit diſpoſitꝰ ⁊ locatus.ps̄. Lapi
dē quē reproba.edi.hic fa. eſt in ca.ang. De quo vtiqꝫ.
admiratiue dicebat Iob.xxxviij.Sup quo iquit baſes
eius.id eſt terre vel eccl'ie ſolidate ſunt.aut qs dimiſit
lapidē angularē eiꝰ:xp̄s ergo eſt angulus q eſt rector.
C ¶ Tertio dico ꝙ angulus eſt locus firmior. Et ſic di-
co ꝙ per angulum pōt intelligi ꝑlatus:vel quilibet ec-
cleſiaſticus vel etiam qlibet in ſeculo ſupior vel ꝑfectꝰ
Sicut enī anguli domoꝝ ſunt ceteris partibus vt cōi
ter magis fortes:⁊ hoc qꝛ quadratioribus et fortiorbꝰ
lapidibus ꝯſtruunt:quod ideo neceſſariū eſt.qꝛ ſi an-
gulus caderet vterqꝫ paries rueret et periret. In celo
etiā ⁊ in zodiaco illa ſigna que domos angulares ſeu
cardinalia ſigna dicunt fortiora: et influendo ⁊ ſignifi
cando maiora eſſe noſcūtur.Sic vere tales q in popu-
lo angulares ⁊ principales exiſtunt:debēt eſſe firmio-
res et in bonis operibus fortiores ⁊ ad ſuſtentationē
eccleſie vel patrie meliores.Ideo de ꝑlato poteſt dici
illud.Eſaie.xxviij.Ecce ego ponā in fundamētis ſyon
D lapidē ꝓbatū angularē ⁊ ꝑcioſum.Iſte eſt ergo angu
lus firmior. ¶ Quarto dico.ꝙ angulus eſt locus tuti
or.⁊ ſic proculdubio ſignat ſtatum eccleſie vel religio-
nis.In quo ſolo tute et ſecure poſſumus habitare. Si
gnat etiā ſtatū paupertatis qui pro eo tutꝰ dicit. quia
inde nullus inuitus expellit.⁊ qꝛ nunꝙ paupi inuide-
tur Sene.In obſeſſa via paupi pax ē. Ideo bñ dicitur
Prouer.xxj.Nō melius eſt ſedere in angulo domatꝭ.
ꝙ cuꝫ muliere litigioſa. Mulier enī litigioſa eſt ſecta
infidelium:vel etiam mundana proſperitas in qua ꝓ
certo nō eſt tutū manere.immo meliꝰ eſt ⁊ tutius i ec
cleſie paupꝑtatis angulis habitare. ¶ Sic ergo patet
E quomodo angulꝰ pōt ſignare in malo.⁊ ſic eſt angulꝰ
Obſcurior.deſpectior.Suſpectior.immūdior. Obſcu-
rior dico.qꝛ raro illuminat Deſpectior qꝛ pauperes et
viles perſone i angulo ſedere iubētur. Res etiā deſpe
cte.⁊ de qbus parū curat in angulo ꝓijciuntur.Suſpe
ctior:qꝛ illi qui ſibi timent in angulo latitant ⁊ illi qui
nocere volunt in angulis abſcondūt.Immūdior etiaꝫ
qꝛ feces ⁊ immundicie domꝰ in angulo reponunt: ibi
etiam mingit ⁊ vilitates alie in angulo libentius effi-
ciunt:ſicut patet de cattis qui angulis ſtercorizāt.Di
cā ergo.ꝙ angulꝰ pōt ſignare peccatorē qꝛ ē obſcurus
per falſitatē ⁊ doloſitatē.ps̄.Veritas nō querit angulū
Deſpectus apud dei maieſtatē.vñ babylon deſerta dr
Hiere.lj.Non tollā ex te lapidē in angulū. Suſpectꝰ
ꝓpter occultā iniquitatē ⁊ ꝓpter iniquā in oībus vo-
luntatem.De malis iudicibus dicit Dañ.xiij. Nō ipi
latebāt in angulo pomerij.vt ſuſanne nocerēt.Immū-
dus ꝓpter luxurie feditatē.vñ de luxurioſa muliere dr
ꝓuer.vij.Nūc foris.nunc in plateis. nunc in angulis
inſidias ponit.Vel ſi vis per angulū diuerſa vicia.ſ.
Doloſitatem que eſt obſcurior.
Iniquitatem que eſt ſuſpectior.
Carnalitatem que eſt immundior.
Inſolentiā ſeu inuerecūdiā q eſt deſpectior.
Odiū ⁊ inuidiā que eſt cōtriſtior.
Allega vt ſupra.Vel dic ꝙ angulus eſt mundus qui di
ci poteſt ſtrictus locus qui nulli ſufficit.Locꝰ obſcurꝰ
qꝛ ſcientia ⁊ veritas deficit Locus ſuſpectus.qꝛ nullus
ibi ꝓficit.immo tēptator ibi inſidiat ⁊ interficit.Locꝰ
deſpectus qꝛ nullus ſanctus ipſius habitatorem ſe effi
cit ſed potius ipſum contemnit ⁊ reijcit.Locus immū
dus quia omnes inquinat ⁊ inficit.Allega ſicut.s̄ . Et
hec de angulo ſufficiunt.

Anguſtia. Idem eſt ꝙ tribulatio Aduerſitas
triſticia ſeu penalitas. Et dicit an
guſtia ab an.quod eſt contra.⁊ guſtus.qꝛ.ſ.guſtum hu
mani appetitus non delectat.ſed ipſum afficit ⁊ cōtri
ſtat.Dicitur etiaꝫ anguſtia ab anguſtus quia.ſ. per lo
cum artum ⁊ anguſtū moleſtum eſt tranſire Sic vere
per anguſtiam ⁊ tribulationē tranſire non eſt delecta-
bile ſed moleſtum.Nota ergo ꝙ eſt anguſtia deteſta-
bilis ⁊ eſt anguſtia damnabilis.et triſtabilis delecta-
bilis ⁊ commendabilis. ¶ Commendabilis eſt illa q
in hac vita pro deo ⁊ pro ſalute anime ſuſtinet. Et iſta
nihil aliud eſt ꝙ penitētia cōtritio.abſtinētia ſeu affli
ctio impatientia tolerata.Et de hac.Marci.iij.Mat
thei.vij.Anguſta eſt porta ⁊ arcta eſt via que ducit ad vi
tam. ¶ Item eſt anguſtia deteſtabilis. Et hec eſt que
pro mūdo.pro diuitijs.pro carne.pro delitijs.ꝓ hono
ribus ⁊ eminētijs in hoc ſeculo ſuſtinetur Et de hac dr
Danielis.xiij.Anguſtie ſunt mihi vndiqꝫ ⁊ quid eligaꝫ
ignoro. ¶ Itē eſt anguſtia cōtriſtabilis.Et hec ē angu
ſtia infernalis.de hac in ps̄.Tribulatio ⁊ anguſtia in-
uenerūt me Sapientie.v.Turbabunt timore horribili
pre anguſtia ſpiritus gementes.Et trenorū .j. Inimici
eius apprehenderūt eam inter anguſtias.Vbi oſtendi
tur ꝙ in anguſtia infernali.Securitas excluditur. qꝛ
ibi ſunt inimici Nobilitas excludit qꝛ cōprehē.eā.q.
d.nōꝑt plus fugere Pluralitas icludit qꝛ.ſ. nō hꝫ vnā
ſolā ſed plures.Inter anguſtias inqt Ergo ibi excludit
ſecuritas.qꝛ.ſ.aīa.eſt inter inimicos ſuos.Inimici inqt
eius.Nam ſicut ouis que eſt inter lupos columba in-
ter accipitres aſinus inter leones mercator inter latro
nes non ſunt in tuto vel ſecuro loco et hoc quia ſunt
inter hoſtes et inimicos capitales Sic vere nec anima
que ſola ſine adiutore a deo et angelis derelicta eſſe in
ſecuritate quando eſt inter demones infernales ⁊ hoc
quia omnes ſunt ipſius inimici ſaluti ipſius inuiden
tes et de eius interitu congaudētes pſal. Inimici mei
viuunt et confirmati ſunt qui oderunt me.vbi oſtendi
tur ꝙ anima damnata habet inimicos confederate cō
iunctionis.qꝛ ſunt plures ſimul.Inimici inquit inter
minate durationis.quia ſcꝫ nunꝙ moriuntur. immo
ſemper viuunt Immutabilis obſtinationis. quia con
firmati ſunt.Implacabilis affectiōis qꝛ oderūt me gra
tis.Talis inimicicia eſt ſimilis inimicicie pardi ⁊ leo
nis.Iſti duo enim ſibijnuicē inimicātur ⁊ qꝛ pardꝰ nō
poteſt leoni fortitudine preualere.ideo tali vtitur aſtu
tia facit enim vnam foueam a parte anteriori latam
a poſteriori ſtrictā ⁊ anguſtā in qua a poſteriori parte
eſt foramen per quod pardus qui eſt gracilior pōt trā-
ſire.Leo autē qui eſt groſſior trāſire non poſſet Vidēs
ergo pardus ꝙ leo dormit inuadit ipſuꝫ ⁊ prouocat ad
ſequendū in illā foueam ad quam fugit.Leo autem in
ueniens lataꝫ viam in introitu ſequitur ⁊ proſequitur
pardum vſqꝫ ad interiora que quia nimis ſunt ſtricta
et arta.Ideo leo non poteſt vltra tranſire.immo quan
to plus intrat tanto magis ſe coarctat ⁊ tunc pardus
pertranſiens per aliam viam per quam intrauerat et
leonem anguſtiatuꝫ a tergo impetit et occidit. Sicut
dicit Omerus in libro de pugnis ⁊ aſtutia beſtiarum.
Reuera chariſſimi:talis inimicia.talis pugna .talis
aſtutia eſt hodie inter dyabolum ⁊ animam qui ſibijn
uicem inimicantur.figura Geñ.iij.Vbi ſerpenti ideſt
dyabolo dicitur.Inimicicias ponam inter te et mulie
rem.Poſſum ergo dicere ꝙ ſicut leo eſt animal gene-
roſum ſic homo ꝙtum ad animam.Sene.Generoſus
eſt animus hominis et facilius ducitur ꝙ trahatur.
Pardus eſt dyabolus verſipellis qui reuera cōtra leo
nem ideſt contra hominē non poteſt niſi per aſtutiaꝫ
preualere qꝛ.ſ.non poteſt ipſum ad peccatum per vio-
lentiam inclinare.ſed quid.pro certo iſte pardus dya
bolus hꝫ vnā foueam periculoſam.ſ. infernum cuius
pro certo introitus ē multum latus.profundus aut an
guſtꝰ.qꝛ mūdana ꝓſperitas q eſt ingreſſus. ⁊ via iſtiꝰ
fouee eſt

Ayuntamiento de Madrid

fouee ē hodie delectabilis atq3 lata. q2 teste Mat.vij. Lata et spaciosa est via q̄ ducit ad mortē τ multi igre diuntur per eā. Sed vere fundus istius fouee ita stri ctus arctus τ angust9 est: φ ex quo aliquis intrauerit non poterit vlterius pertrāsire. Et ideo pdus iste dya bolus videns φ leo.i. homo incipit dormire.i. delecta ri et complaceri in mundi delectabilibus impetit eu3 per sugg. stiones. puocat ipsum per tentationes: τ fa cit φ per peccata τ malas operationes in pncipio ip3 sequitur ad foueam infernalē. vbi q2 inuenit foueā la tam viam prosperitatis: ideo vsq3 ad intima se immer git et vsq3 ad altitudinē inferni per mortem anime: et corporis se immittit: vbi p certo taliter constringit se uicijs τ artat pene supplicijs φ non pōt ppetuo libera ri. nec vltra progredi vel exire. immo necesse h3 ibi per petuo remanere. Et ideo inimicus suus pardus dya bolus videns φ nō pōt se de angustia liberare ipsum audacter cruciat et affligit. Deut.xxviij. In angustia et vastitate opprimet te hostis. Istud fuit figuratum. Num.xxij. vbi dicit. φ dū Balaā esset super asinā et ad regem moab pperaret expectauit eū angelus eua ginato gladio in angustijs duarū maceriar3: vbi neq3 ad dexteram neq3 ad finistrā trāsire poterat. Sic vere charissimi angel9.s. sathane expectat in angusto loco inferni: vbi per angustiam duarum maceriarum. id est ipsius sepulcri et mortis. vel per angustiam corporis τ anime habemus transire. et ibi non est locus diuertē di. vel fugiendi illos qui super asinam carnalitatis et sensualitatis equitant atq3 sedent. qui.s. ad mandatu3 regis moab.i. ad voluntatem huius mundi circueunt et discurrunt. vt.s. ipm cum gladio supplicij eterni fe riat interficiat τ occidat. Et si fimus sapiētes: nos eri mus sicut asina balaā que videns angelum cum gla dio in illo loco angusto deuiauit et nullo modo voluit vltra pgredi. sed anteφ veniret ad illud angustum ste tit et vltra procedere non presumpsit: si bene attendi mus φ angelus sathane cum gladio suo expectat nos in angustia mortis et inferni: statim a via peccati debe mus diuertere et nullo modo vlterius pertransire: ne forte ab isto angelo in isto angusto occidamur per dā nationem et per angustie perpetue lesionem. De tali angustia τ inimicitia loquitur scriptura. Luce.xxj. Cir cundabunt te inimici tui vallo τ coāgustabūt te. et ad terram prosternent te. vbi ostenditur φ in ista inimici cia loquitur scriptura. Non est locus euasionis. q2 cir cūdabūt te. Nō est locus dilationis. q2 coangustabūt te. Non est locus cōcordantie: q2 ipsi sunt inimici tui Non est locus residētie: q2 ad terrā psternent te. Et iō nō restat nisi φ anima dicat illud.j. Para.xxj. Ex om ni parte angustie me pmunt. Bene ergo pat3 φ ibi ex D cludit securitas. Inimici inquit. ❡ Scdo dico. φ ibi cōcludit libertas seu mobilitas. Apprehendūt inquit eā. Sicut eīm videmus. φdiu lepus est exterius veloci ter circuit τ mouet: ita φ vix ab aliquo pōt capi. Verū tñ qñ a venatore in aliquo angusto rheti cōcludit: tūc sua leuis mobilitas retardat τ ipse apprehendit: capit excoriat τ manducat. Sic peccator φdiu est in nemo re hui9 vite nō facit nisi discurrere circuire. τ p forestā hui9 seculi euagare: ita φ vix a venatore.i. a deo q̄ ipm quotidie p tribulatiōes persequit sua leuitas vagabū daq3 mobilitas restringat: sed finaliter iste inducit in rhete angustissimū.s. in morte de qua nō pōt fugere: τ tūc ibi apprehendit per diuina3 sententiā a canibus.i. demonib9 cōmittit: pelle tpalis substātie exuit τ ab in ferni supplicijs deuorat. Apprehendūt ergo eā. Apoc. xix. Apprehēsa est bestia τ pseudo pphete τ viui missi sunt in stagnū ignis τ sulphuris τc. De tali apprehē E sione τ angustia dr Job.xv. Vallabat eū sicut regē an gustia. Mobilitas ergo cōcludit. ❡ Tertio dico. φ pe nalitas includit. q2.s. ibi sunt angustie in plurali. In ter angustias inquit. Sūt aūt iste angustie. Infirmita tis afflictio: prosperitatis amissio. paradisi exclusio: τ mortis afflictio. τ iferni dānatio. Sicut eīm serpēs trā

scundo p angustū τ strictū foramen pelle3 deponit: ita φ totus nudus vlterius trāsit Sic vere aīa que p stri ctissimum foramē mortis pertrāsit pellē.i. tpalem sub stantiā carnē seu corpus dimittit τ post se derelinqre debet τ tota nuda nihil secū nisi pctā portās ad iferni angustiā cogit ptransire. Inter angustias inquit. q.d. nō ē vna sola āgustia. imo plures Dañ.xiij. Angustie mihi sūt vndiq3. Est. igr aīa peccatrix i āgustia. Propt
Inclusam penalitatē.
Conclusam mobilitatē.
Exclusam securitatem.
Nota si vis aliquātulū curiosius distinguere. Dico φ angustia dr ab angeo qd idē est φ constringo vel coar f
cto. Et sic notabis: φ est angustia.
Mundialis habitionis.
Tēporalis tribulationis.
Cordialis coartationis.
Uirtualis cōtristationis.
Mortalis desperationis.
Infernalis desolationis.
Prima ē āgustia terrenor3 q.s. ita sunt stricta modica et angusta: φ nulli9 animi capacitati sufficiūt. nō suf ficiūt eīm bonis: q2 sicut dicit. Aio dñi cōtenplanti an gusta est oīs creatura. Et hoc q2 ɜm Aug. Aiam dei ca pacē nihil minus deo replere pōt. Oia autē tēporalia non sunt nisi pūctus respectu eternitatis: τ oia creata nō sunt nisi pūctus respectu diuine infinitatis. Ma lis etiā non sufficiūt. q2 semp nitunt plus τ semp desi derant status latitudinē ampliorem: similes vento in angusto loco viscerū terre cōtento qui locū angustum abhorrēs cōcutit totā terrā. Sic cupidi oia cōcutiunt vt ad latitudine3 exeant ab angusto. Et ideo breuiter mundanis oibus pōt dici illud Jos.xvij. τ.iiij. Reg.vj. Populus multus es angustus est tibi locus montis effraym. Et iō sancti ad modū incarcerati qui abhor rens angustiā desiderat libertatē: abhorrēt corporis τ mundi angustiā τ celestis latitudinis desiderant ciui tatem dicētes deo illud Esa.xlix. Angustus est hic mi hi locus da mihi locū vt inhabitem. ❡ Scdā est angu stia seculi flagellor3.i. tribulationū τ affectionū quib9 sc3 boni angustiati sunt in hoc mūdo Heb.xj. Egētes angustiati afflicti quib9 dignus nō erat mūdus. In ista li tñ angustia possunt iusti cōsolari triplici rōne. Pri mo q2 xpm habent ductorem. Secūdo: q2 ipsum habe bunt liberatorē. Tertio q2 ipsum habebunt vindicato rem τ defensorem. Isti eīm a xpo ducunt. Vñ de dauid idest de xpo dicit.j. Reg.xxij. Cō uenerūt ad eū oēs q̄ erant in angustia constituti et factus est eorū pnceps. Item φ ab eo liberētur: patet Prouer.xj. Iustus de an gustia liberatus est. Et Prouer.xij.ca. Effugiet iustus de angustia. Item φ ab eo finaliter vindicētur. Patet Sapientie.v. vbi dicitur. Cō stabunt iusti in magna constantia aduersus eos qui se angustiauerunt τc.
❡ Tertia est angustia hominum peccatorum. Pecca ta enim ita angustant τ strictificant cor humanu3: φ non potest recipere secum deum per gratiam: proximū per amicitiam. virtutes per complacentiam. Unde de peccatore dr Eccle.xvij. Angustiabit peccatis. Et Job xv. Angustia vallabit eum. ❡ Quarta est angustia ho minum perfectorum seu contritorū. q2 sc3 iusti semper sunt in quada3 angustia cordis. q2.s. semper angustiā tur dolore cōmissor3 et dolore cōmittendor3. de pericu lo vie et de dilatione patrie. vnde de hoc dauid iustus dicebat in ps. Tribulatio et angu. inue. me. τ pter. me tenebre. ❡ Quinta est angustia obstinator3. qui.s. in angustia desperationis existunt: figurati in saul qui dicebat. sicut dr.ij. Reg.j. Sta supra me et iterfice me. quoniam tenent me angustie. ❡ Sexta est angustia damnatorum. de qua Esa.xxx. Onus iumentorū austri in terra tribulationis τ angustie sed de ista ad plenu3 visu3 est supra. Sed si vis adhuc potes dicere ɜm mau ricium. Cō angustia tribulationis vel timoris τ con tritionis ad multa proficit. quia.s. ipsa facit.

Ayuntamiento de Madrid

Deum cogitari mentaliter.
Deum inueſtigare realiter.
Deum propiciari ſuauiter.
Deum exquiri et deprecari humiliter.
facit:dico deū recogitari.Jone.ij.Cū anguſtiaret̄ in me
aīa mea deū recordatꝰ ſum.Jtē facit deū queri ⁊ inue-
ſtigari.Eſa.ca.xxvj.Dñe in anguſtia reqſierūt te.Jtē
facit deū miſereri ⁊ ꝓpiciari.Deu.ca.xxvj.Dñs deꝰ no
ſter reſpexit humilitatē noſtrā ⁊ laborē ⁊ anguſtias Jtē
facit deū orari ⁊ deprecari.Baruch.iij.Anima in angu
ſtijs ⁊ ſpiritus attritus clamat ad te.Sufficit.Uide de
tribulatione:contritione:dolore ⁊c.

Anima. Eſt quedā ſubſtātia ſimplex incorpo
rea.ſpūalis ⁊ rōnalis.ad viuificādū et
mouēdū corpꝰ ex nihilo a deo creata. Quia de aīe na-
tura dicere niſi inquātū pōt tāgere mores ad iſtud nō
ſpectat opuſculū.ideo de hoc penitꝰ ſilemus.Sed ali
quid de anima quantum ad mores inſeramus.¶ Dic
igit̄:ꝙ aīa eſt ſiſis turturi.q̄ ē auis ſimplex ⁊ caſta.Eſt
em̄ turt̄ sociā ſuā multū diligēs.⁊ amiſſiōe eiꝰ ſemꝑ do
lēs.Et iō ſi ſociā ſuā ꝑdiderit:nulli alteri ampliꝰ ſe cō
iūgit:ſ3 memor ipſius ſemper gemit vt dicit Jſido.Re
uera chariſſimi talis eſt aīa De ſui em̄ natura eſt ſim-
plex caſta pura pariter atq3 mūda Et ideo aīa dicit̄ ab
a.qđ eſt ſine.⁊ mene qđ eſt ſanguis.q2 ſine ſanguine.i.
ſine macula feditatis:Jſta etiā sociā ſuā:cui deꝰ ipam
a creatiōe cōiūgit videlicet carnē humanā. miro amo
re diligit.Q2 ſm apoſtolu3 Eph.v.Nemo carnē ſuam
odio habuit:Tātus em̄ eſt amor aīe ad corpꝰ ꝙ ab ipo
nunꝙ querit naturaliter ſeparari:⁊ ſi per mortē ſepa-
rata fuerit hoc non eſt ſine triſticia et dolore: Marci.
xiiij.⁊ Math.xxvj.Triſtis eſt anima mea vſq3 ad mor-
tem Ab ipſo etiā ſeparata:nulli alteri cōparari.i.nulli
alteri carni vel corpori copulatur:immo contra pyta-
gorică opinionē:quaſi vidua vbi deo placuerit cōmo
rat̄:⁊ de amiſſa ſocietate ſemper gemere perhibetur q2
ſm Aug.Anima beata ꝙdiu eſt ſeparata ſemꝑ habet
quendā gemitū.i.quendā appetitū inclinationē ⁊ deſi
deriū ad ipm corpus et per cōſequens nō pōt perfecte
beatificari: quouſq3 in reſurrectione iteru3 corpori ſit
vnita.Jdeo de tali naturali amicicia inter animam et
corpus poteſt intelligi illud. Geñ.xxxiiij.Cōglutinata
eſt anima eius cū ea.Et ſi iſta amicicia inter corpus ⁊
animā ſeruat̄ ab anima circa corpus:multo fortius d3
ſeruari circa deu3: Jſte eſt enim anime verus compar
ſocius ⁊ maritus.cui ipſa matrimonialiter deſponſat̄
Jſtū igit̄ debet ſumme diligere. ⁊ ſi per peccatū ipſum
perdiderit.de hoc debet gemere ⁊ dolere nullum preter
ipſum debet admittere:ſed eius aduentū cōtinue expe
ctare ps.Expecta dñm:viriliter age Nulli enim alteri
cōpari.ſc3 nec mūdo.nec carni.nec dyabolo debet ſe cō
iungere per deſiderium ⁊ affectum:ſed ad verum ſpon
ſum ſuum totis viſceribus anhelare:Et ratio eſt.q2 ſi-
cut maritus habet vxorē ſuā iuuare et defendere,⁊ pro-
lis propagine fecundare ſic deus animam quando ſi-
bi per gratiam copulatur.a demonibus et vicijs eam
defendit vt ipſam virtutibus et gratijs iungat ⁊ fecun
det.Et ita de anima que ita per gratiam eſt coniuncta
poteſt dici illud Hiere.xxxj.Et erit aīa corū quaſi ortꝰ
irriguus.Jn quibus verbis oſtenditur ꝙ anima deb3
habere tres conditiones morales ſm tres conditiōes
naturalis quas dignoſcitur obtinere. Habet em̄ aīa
naturaliter Duratiōis eternitatē.Erit.Diuinitatis cō
formitatem.Quaſi.Potētiarū fertilitatē q2 eſt hortus
irriguus vbi ſcil3 ſunt plures arbores.Sic vere in ani
ma debet eſſe moraliter loquēdo Cordis ſtabilitas ꝑ-
ſeueratiua.Erit.Dei cōformitas repreſentatiua Quaſi
B Morum fecunditas exuberatiua.Ortus irriguꝰ.Ha-
beat igit̄ primo perſeuerātie ſtabilitatē Erit. Nam ſi
cut anima naturaliter ē ꝑpetua ⁊ immortal̄.ita ꝙ eiꝰ
eſſentia nō pōt deficere nec perire:Juxta illud Mat.x.
Aīa3 aūt nō pñt occidere.Sic vere moraliter.ipa d3 eē
ꝑpetua ⁊ immobilis ꝑ perſeuerantie firmitatē quia.ſ.

nunꝙ debet deficere per peccatum.ſed in eſſe grē per-
petuo manere qđ oſtenditur cū dicitur.Erit qđ eſt fu
turi tpis:ad denotandum qđ non debemꝰ tātūmodo
eſſe in pñti:ſed etiam in futuro ꝑ cōſtantie ⁊ ꝑſeueran
tie futurā ſtabilitatē.et maxime.q2 iſtud verbū ſum es
eſt ſignat cōſtantiā:firmitatem et reſidētiā duratiuā.
Sapi.viij.Puer eram ingenioſus ⁊ ſortitꝰ ſu3 animā
bonā.Et ideo videt̄ ꝙ aīa debet eſſe ſimilis cuidā ꝯſtel
lationi q̄ d2 arcturus ſeptētrio artophilax ſeu bootes.
q̄ ſm Greg.et Jſido.h3 ſeptē ſtellas quaꝝ tres a q̄ttu
or ſunt diſtincte.Jſta aūt ꝯſtellatio nunꝙ occidit im-
mo in omī tꝑe anni cōtinue apparet.Eſt em̄ ꝓpinqua
polo artico ſtelle maris immobili.circa cū cōtinue ver
titur.et ideo nobis nunꝙ occidit vel diſparet. Stella
maris chariſſimi que eſt immobilis ⁊ nauigantes di-
rigit eſt deꝰ cuius eſſentia.Non mouet̄.Non variatur
Non vertitur.Nō mutat̄.Jmmo ꝑpetue eſt immobili
tatis Malac.iij.Ego dñs q̄ nō mutor.Et ideo nautas
i.hoies viatores q̄ mare nauigāt huiꝰ mūdi:ad portū
dirigit paradiſi.Septētrio igit̄ ē aīa q̄ ſepte3 ſtellis.i.
ſeptē v̄tutibus q̄rū.ſ.tres theologice a q̄ttuor cardina
libus ſunt diſtincte:d3 eſſe moraliter inſignita figura
ta eſt Apoca.j.in illo qui hēbat ſeptē ſtellas in dexte-
ra ſua .Et iſta ꝓcerto nūꝙ debet occidere ꝑ peccatum
ſed ꝯtinue ⁊ perpetuo circa polū articū.i.circa deū eſſe
et apparere.ꝑ grām ⁊ dilectionē.⁊ circa eu3 moueri et
circuire ꝑ laborē et operationem.ꝯſiderationē ⁊ ꝯtem
plationem.deuotionē ⁊ orationē.Unde Eſaie.lx.capi.
Nō occidet vltra ſol tuꝰ. Et Can.iij.c.Surgā ⁊ circui
bo ciuitatē.Et illud ꝓh dolor ē ꝯtra multos:quoꝝ ani
me nō videntur immortales.ſed tꝑales: nō durabiles
ſed defectibiles nō ꝑmanētes.ſed per ꝑſeuerātia3 a
firmitate boni ꝓpoſiti deſiſtētes. q2 multi ſunt qui in
bonis operibus minime perſeuerāt.immo ſi ipa q̄ſq3
incipiūt ſtatim deficiūt atq3 ceſſant.Jdeo tales pñt di
cere illud ps.Defecit in ſalutare tuū aīa mea. Quia ſi
cut dicit̄ Ezech.xviij.Aīa que peccauerit ipa morietur.
Non ſic chariſſimi.ſed habeamus permanentie ſtabi
litatem. Erit inquit Sapien.iiij.Placita erat deo ani C
ma eius.¶ Scđo habeat aīa ꝯſonantie conformitatē.
Quaſi inquit.Nā ſicut anima naturaliter eſt imago
ipſiꝰ dei:ſic vere moraliter ipſa debet eſſe eius imago
hoc eſt dictu habere eius ꝯformitatē.imitationē.ſimi
litudinem ⁊ figurā.ꝙtū ad mores.grās ⁊ virtutes. qđ
oſtenditur cu3 d2 quaſi:qđ eſt aduerbiū ſimilitudinis.
et ſignat ꝯparationem:conformitatem ⁊ ſimilitudinē
et relationem.Ad denotandū ꝙ nos debemus deo per
bona opera conformari.comparari:aſſimilari ⁊ refer
ri.⁊ Math.v.Eſtote ſimiles patris veſtri qui in celis
eſt.Et ideo videtur ꝙ anima debet eſſe ſimilis cuidam
lapidi p̄cioſo.q̄ dicitur ſilenites in quo ſm dyaſ.⁊ Jſi.
ſemꝑ apparet imago lune.⁊ ſm ꝙ luna recipit varias
inmutatiōes.ſm hoc illa imago i illo lapide variat̄ ⁊
immutat̄.fit itaq3 ꝙ nunc noua:nunc plena nūc i icre
mento. nunc in detrimento imago eius reperitur . et
ſic in omnibus ſuis mutationibus.lune variationibꝰ
conformatur.Sic vere cū in anima appareat ⁊ exiſtat
imago lune.id eſt beatiſſime trinitatis. deitatis ⁊ di
uinitatis .hunc eſt ꝙ ꝙtum ad morales conditiones
ſibi debet totaliter conformari.et iſtam lunam deum.
et maxime chriſtum ꝙtum ad omnes motus ⁊ con-
ditiones. mores et perfectiones. labores et operatio-
nes quas habuit in hoc mundo debet pro viribus
imitari.Unde apoſto.Jmitatores dei eſtote. ſicut filij
chariſſimi.Et ideo iſta debet renouari per conuerſa-
tionem.Creſcere per meritorum cumulationem. De-
creſcere per humilitatē ⁊ ſubiectionē.⁊ eē plena lumi-
ne per ſagacitatē et diſcretionē.Jdeo de tali aſſimila-
tione ⁊ ꝯparatiōe ⁊ mutatiōe q̄ oſtenditur cū d2 q̄ſi.d2
Eccl.l.Quaſi ſtella matutina in medio nebule.⁊ quaſi
luna plena in diebus ſuis lucet. Anima em̄ debet eſſe
conformis deo.Quo ad conſtantie ſtabilitatē. Quaſi
ſtella .que

Ayuntamiento de Madrid

ſtella.que.ſ.dicitur a ſtando. Quo ad clementie beni⸗
gnitatem. Matutina que.ſ.eſt hora diei magis humi
da. Quo ad concordie vnitatem ſeu cõmunitatem. In
medio.q̃r.ſ.habet coniungere extrema. Quo ad oratio
nis feruidum vaporẽ. Nebule. Quo ad diſcretiõis ful
gidum ſplendorem. Quaſi luna plena. Quaſi inq̃t. vñ
de anima dꝛ Eccli.xxiij. Aĩa calida quaſi ignis.i.q̃ſi
deus q̃ dicitur ignis ↄſumẽs. Deut.iiij. Et iſta ꝓ certo
chariſſimi.ſunt contra multos q̃ deo nolunt cõforma
ri:ſed diſformari non eũ imitari:ſed ei⁹ moꝛib⁹ contra
riari.nõ ei per virtutes aſſimilari.ſꝫ ei ꝑ pctã totaliter
diſparari. Quia ꝓhdoloꝛ multi ſunt hodie q̃ deũ non
imitantur.ſed mũdo.carni vel hoſti per diuerſa vicia
ↄformant. Iſti fuerunt figurati Apoc.xiij. Ubi oẽs gẽ
tes acceperunt imaginẽ beſtie ⁊ caracterez eius. Ideo
iſti finaliter vna cũ beſtia illa miſſi ſunt ĩ ſtagnũ ignis
et ſulphuris. Sic vere chariſſimi hodie quaſi totus
mundus accepit in ſua ↄuerſatiõe imaginẽ beſtie.hoc
eſt dictu.mundi et carnis ⁊ hoſtis. Imago em̃ mundi
accipitur per auariciã.carnis per luxuriam.hoſtis per
ſuperbiam mundi. Et ideo finaliter tam iſti ſignifica⸗
ti ⁊ imaginati tali imagine.i.tali nefaria ↄuerſatione
⁊ imitatiõe vnacũ beſtia cui imitãtur.id eſt cũ iudicio
hoſte vel carne.in ſtagno ignis ⁊ ſulphuris.i.inferna⸗
li miſeria dãnabunt̃. p̃s. Ignis ſulphur ⁊ ſpũs ꝓcella⸗
rum pars calicis eoꝝ. Nõ ſic chariſſimi non:ſꝫ debea⸗
mus ↄſonantie ſeu ſilitudinis ⁊ virtualis efficacie cõ
formitatẽ qua ſcꝫ deo ⁊ ſanctis debem⁹ eſſe ↄſoni.ſimi
les conformes.vt dictũ eſt.vide infra de Quaſi.in loco
D ſuo. ¶ Tertio dico ꝙ aĩa moꝛal̃r debet habere virtutũ
opulentie fecunditatẽ. Ortus irriguus inq̃t. Nã ſicut
aĩa naturaliter habet plures potentias.ſ. memoꝛiã.
intellectũ ⁊ voluntatẽ. Sic moꝛaliter ipſa dꝫ hr̃e plu⸗
res ſpũales potentias.i.plures grãs ⁊ virtutes. Debꝫ
hr̃e ingeniũ ad cõtemplandũ ꝑ diſcretionẽ. Volunta⸗
tẽ ad affectãdũ: ꝑ dilectionẽ. Memoꝛiã ad dei benefi
cia recolẽdum ꝑ grãrũ actionẽ:qđ oſtendit̃ cũ dicitur.
Ortus irriguus. Nã ſicut oꝛt⁹ irrigu⁹ ꝓducit ex ſe plu
res plãtas fructificantes ⁊ formoſas. Sic ṽe aĩa q̃
reuera ipſius dei ortus ⁊ viridariũ põt dici. Iuxta illđ
Cant.iiij. Oꝛt⁹ cõcluſus ſoroꝛ mea.oꝛt⁹ cõcluſus fons
ſignat⁹.q̃ ſcꝫ oꝛt⁹ quinq̃ꝫ fontib⁹ diuini ſanguis eſt ri⸗
gatus multas arboꝛes id ẽ multas virtutes debet hr̃e
ꝓducere et proferre:ex quibus fruct⁹ eterne glie ſer⸗
uabit̃ in futurũ. Et ideo videtur ꝙ ſic eſt de aĩa ſicut
de palma. Nã vt dicit Plini⁹. Inter palmas eſt dare
maſculũ q̃ ꝓpꝛia virtute fructificat. Eſt et palma fe⸗
mina que nõ fructificat:niſi ita ſit plãtata. ꝙ eius ſcꝫ
maſculi.odoꝛe.vapoꝛe.redolẽtia ⁊ influentia põt tan
gi. Qđ ſi forte ſibi ſuccidit̃ maſculus:infra biennũ ſte
rileſcit. Reuera chariſſimi:talis eſt aĩa. Iſta em̃ hꝫ
vnum maſculũ vnũ virũ.ſ.xp̃m.cui in baptiſmo matri
monialiter eſt ↄiuncta.⁊ ꝑ fidei copulam deſponſata.
Oſee.ij. Sſpõſabo te mihi in fide. Sed ꝓ certo iſta fe⸗
mella.ſ.anima tũc tẽpoꝛis ⁊ nõ al̃s fruct⁹ bonoꝝ ope⸗
rũ ꝓducit:q̃ſi maſculo ſuo xp̃o ꝑ amoꝛẽ ⁊ deſideriũ eſt
ↄiuncta.⁊ ſibi per charitatẽ ⁊ grãꝫ eſt vicina: ⁊ ei⁹ odo
re per deuotionẽ eſt reſꝑſa:q̃r aĩa tunc ſicut oꝛt⁹ irri⸗
guus fructificat: ⁊ virtutibus ⁊ gratijs fecundat̃. Eſa.
lviij. Illa terra inculta facta eſt q̃ſi ortus voluptatis.
Et eſa.lv. Delectabit̃ in craſſitudine.i.in ṽtutũ pleni
tudine aĩa vr̃a. Sed vere chariſſimi: ſi iſte maſculus
xp̃s:ſibi ꝑ peccatũ ſubtrahatur tunc vere neceſſe hꝫ ꝙ
a fructu bonoꝝ operũ ſterileſcat.ita ꝙ ip̃a põt dicere
illud Eſa.xlix. Ego ſterilis ⁊ nõ pariens. Et Eſa. xxix.
Vacua eſt aĩa eius. Sꝫ heu ꝓhdoloꝛ quot ſunt tales
hodie anie:q̃ ꝓpter defectũ ſocietatis ſui veri ſponſi
xp̃i ſterilitatẽ incurrerũt. Nõ ſic.ſꝫ ſim⁹ oꝛt⁹ irriguus.
Et habeamus.
Moꝛum fecunditatem.
Dei conformitatem.
Coꝛdis ſtabilitatem.
Et ſic poterit dici. Erit aĩa eoꝝ quaſi oꝛt⁹ irriguus ⁊c.

Et ſi vis:notare potes ꝙ aĩa viri iuſti: ſeu aĩa iuſta dꝫ E
Contriſtari diuino timoꝛe.
Subleuari ſpe ſeu amoꝛe.
Illuſtrari diſcreto ſplendoꝛe.
Operari vtili laboꝛe.
Preliari cum foꝛti vigoꝛe.
Perſcrutari dei conſilia
Cõtẽplari celi magnalia.
Occupari circa vtilia.
Suſtinere cũ patientia.
Adherere cũ ꝑmanẽtia.
Cõtinere cũ tẽperantia.
Abſtinere cũ penitentia.
Liqueſcere ꝑ deuotionẽ.
Flãmeſcere ꝑ affectionem.
Se ſternere ꝑ ſubiectionem.
Se tegere per tuitionem.

Dico igit̃ ꝙ aĩa iuſta
ſpiritual̃r ↄtriſtat̃.ſ.ꝑ
timoꝛẽ ⁊ ↄtritioẽꝫ. p̃s.
Anima mea turbata
ẽ valde. Et xp̃s dicit
Matt.xxvj. Et Mar
ci.xiiij. Triſtis eſt aĩa
mea vſq̃ꝫ ad moꝛtem.
¶ Itẽ ꝑ ſpẽ ſuperius
eleuat̃. Iob.vij. elegit
ſuſpẽdiũ anima mea
¶ Item ꝑ diſcretiõeꝫ
⁊ ſcientiã illuſtratur
p̃s. Aĩa mea cogno⸗
ſcet nimis. ¶ Itẽ per
diligentiã operatur.
Prouer.xiij. Aĩa operantiũ impinguabitur. ¶ Itẽ cõ⸗
tra hoſtes ſpirituales viriliter ꝓliatur. Eccl̃.iiij. Uſq̃ꝫ
ad moꝛtẽ agonizare ꝓ aĩa tua. Itẽ dei mãdata ⁊ ope⸗
ra ſagaciter ꝑſcrutat̃. p̃s. Mirabilia teſtimonia tua:
Ideo ſcrutata eſt ea aĩa mea. ¶ Itẽ celi magnalia cõ
templatur. p̃s. Cõuertere aĩa mea in requiẽ tuã. quia
dñs benefecit tibi. Requiẽ dico ↄtẽplationis. ¶ Iteꝫ
circa vilia occupat̃. Prouer.xvj. Anima laboꝛãtis labo
rat ſibi.i.ad vtilitatẽ ſuã. ¶ Itẽ dico ꝙ aĩa iuſti ſolet
cum patiẽtia ſuſtinere. p̃s. Suſtinuit aĩa mea in ṽbo
eius. ¶ Itẽ ſolet cũ ꝑſeuerantia adherere. p̃s. Adheſit
anima mea poſt te. ¶ Itẽ ſolet cum tꝑantia cõtinere.
Eccl̃.xxvj. Nõ eſt digna põderatio ↄtinẽtis aĩe. ¶ Itẽ
ſolet cũ penitentia abſtinere. Iob.vj. Aĩe eſurienti q̃
amara ſunt dulcia eſſe videnť. ¶ Itẽ ꝑ deuotionẽ debꝫ
liqueſcere. Cant.v. Aĩa mea liquefacta eſt vt dilect⁹
locutus eſt. ¶ Item ꝑ affectionẽ debet flãmeſcere.i.fer
uenter deſiderare. p̃s. Quẽadmodũ deſiderat ceruus
ad fontes aquarũ:ita deſiderat aĩa mea ad te de⁹. Si⸗
tiuit aĩa mea ad deuꝫ fontẽ viuũ. ¶ Itẽ ꝑ ſubiectionẽ
dꝫ ſe ſternere.i.ſe humiliare. Iudicuꝫ.iiij. Humiliaue⸗
runt aĩas ſuas in ieiunijs. Et Iudith.viij. Humiliem⁹
deo aĩas noſtras. ¶ Itẽ ꝑ tuitionẽ debet ſe cuſtodire ⁊
ꝓtegere. Deut.iiij. Cuſtodi temetipſum: ⁊ aĩam tuaꝫ
ſollicite. Iſta em̃ ſunt illa q̃ anima noſtra debet facere
vel hr̃e.vt ſic poſſit coꝛã deo digna et acceptabilis ap⸗
parere:quapꝛopter ipſam debem⁹ deo committere et
ꝓ ipſa ipſius miſericoꝛdiã exoꝛare. Dicet igitur:vt
Liberetur.
Preſeruetur.
Adiuuetur
Conſoletur.

Dico vt liberet̃ dicẽs illud Pſal.
Educ de cuſtodia aĩaꝫ meã ad cõ
fitẽdũ nomini tuo. Et alibi. Do⸗
mine libera aĩaꝫ meã a labijs ini
quis q̃m ſanct⁹ ſum. ¶ Itẽ vt cõſolet̃. p̃s. Letifica ani
mã meã ſerui tui.⁊c. Sufficit igit̃ de aĩa in bono ſigni⸗
ficato. ¶ Iteꝝ nota ꝙ de aĩa peccatrice põt expõi illđ f
p̃s. Humiliata eſt in puluere aĩa mea. cõglutinatus
eſt ĩ terra vẽter noſter. In q̃b⁹ ṽbis oſtẽdit̃. ꝙ aĩa pec
catrix icurrit tria mala ↄtra tres ꝓpꝛietates q̃ ſibi na
turaliter inſunt. Habet em̃ anima naturaliter.
Promotionis nobilitatem.
Affectionis ſublimitatem.
Conditionis ſimplicitatem.
Sed vere quando ipſa peccat moꝛtaliter: tũc nõ adeſt
nobilitas:ſed flebilis calamitas cum ſtatus vilitate.
q̃r humiliata eſt in puluere. Tunc non adeſt ſublimi⸗
tas.ſed depꝛimens cupiditas cum mentis grauitate:
q̃r conglutinatus eſt in terra. Tunc non eſt ſimplici⸗
tas:ſed coꝛpoꝛis impuritas cũ carnis voluptate. Uen
ter inquit noſter. Dico igitur ꝙ anima peccatrix habꝫ
ſtatus vilitatem et indignitatem.quod oſtenditur cũ
dicitur. Humiliata eſt in puluere. Sicut res que infe⸗
rius humiliatur:neceſſe eſt ꝙ a ſuperioꝛib⁹ depꝛima⸗
tur. Et ſicut res que in puluere dimittit̃:pꝛo vili tenet̃
et habetur. Sic vere anima peccatrix que in ſtatu infi
mo peccatoꝛum:et puluere diuerſoꝛum vicioꝛum tegi⸗
tur ⁊ vallatur:vilis merito reputatur.⁊ a ſuperioꝛita⸗

Ayuntamiento de Madrid

te dignitatis reputationis et excellentie deprimitur. deponitur et humiliatur. Ideo de aia peccatrice dicitur i ps. Humiliauerũt in cõpe.pe.ei9.ferrũ ptransiuit aiam eius. Ubi ostenditur q talis aia peccatrix.
Turpiter est deiecta:q2 humiliauerunt.
Fortiter est infecta.q2 in compedibus.
Ferociter est traiecta. q2 ferrũ ptransiuit animam ei9
Sicut enim videm9 q carbo inflãmat9:est pulcer.lucidus et formosus.Extinctus aũt est niger. immund9 maculans.et deformis.Sic & aia inflãmata p gratiaz et charitatez:corã deo et angelis est lucida.pulcra.gratiosa.digna.laudabilis et formosa.Si aũt extincta fuerit per peccatũ:tunc vilis et deformis efficit:nigra pariter et infecta.Sicut eñ carbo extinct9.maculat9.faciliter frangit.stridorẽ emittit cũ calcatur faciliter. Sic vere peccator ita ẽ niger p infamẽ cõuersationẽ q ipse inficit et maculat q̃cq̃d eum tãgit p imitationẽ. quia sicut dicitur Eccl'.xiij. Qui tetigerit picẽ inq̃nabit ab ea.Tales etiã finaliter frangũtur p impatientiã faciliter accẽduntur p luxuriã et auariciã.et si calcant p correctionẽ:statim stridẽt p impatiẽtiã et detractionẽ. Jõ de talibus nigris:infectis. vilibus et ifamib9 dr Tren. iiij. Denigrata est facies eorum super carbones. Humiliata est igitur in puluere.Et nota q dicit in puluere. Nam sicut puluis vestimẽta maculat et deturpat. Sic vere peccatum animam maculat et corrumpit et ipsam inficit. vilificat et deformat. Ad quod facit exemplum de lapide alexandri. Dicitur eñ in quadam hystoria q alexandro fuit delat9 q̃dam lapis p̃ciosus q̃ positus in statera:pponderauit oibus põderibus q̃ possent ex alia pte poni.Sed q̃n lapis iste modico puluere velabatur.tũc modica palea sibi in põdere ppõderabatur. Reuera charissimi.talis est aia. Ista eñ duz sine puluere et sine pctõ pseuerat:tanti est põderis et valoris: reputationis et nobilitatis q nihil põt ei ppõderari.nec etiã equiparari. vñ Eccl.xxvj. Non est digna ponderatio anime cõtinẽtis.Sed procerto si isto puluere fuerit maculata.tũc ita vilis efficitur.q nihil põderare seu valere corã deo penit9 reputatur. Esa.xlix. Ad contẽptibilẽ aiam. Habet igit talis aia vilitatem et indignitatẽ. Osee.ij.ca. Quãuilis facta es nimis iterans vias tuas.

B ¶ Scdõ h3 aia peccatrix grauitatem et cupiditatẽ. Quia pglutinata est i terra bonis tpalibus et terrenis.Sicut eñ scintilla accẽsa supius ascendit.extincta aũt inferius ad terrã descẽdit.Sic & aia igne charitatis et grẽ succẽsa sursum ad deũ eleuatur et ad bona eterna per contẽplationẽ et affectionem. si aũt ista ignitiõe caruerit:et p pctm̃ extincta fuerit tũc per cupiditatẽ et auariciã ima petit:et ad terrã et terrena per immoderatũ affectũ et desideriũ se deflectit:et taliter.i.terrenis se copulat et cõmittit. Conglutinata est inquit terra.Gen.xxxiiij.Cõglutinata est aia ei9 cũ ea. Habet igit grauitatẽ et cupiditatẽ.

D ¶ Tertio h3 aia peccatrix voluptatẽ et carnalitatẽ. Qd õnditur cu3 dr. Venter noster. Nã per ventrẽ in quo viget ois appetitus itelligit appetit9 et desideriũ voluptatis carnalis quia sicut in vẽtre est stomachus q̃ cibos recipit: sunt ibi renes qui ignẽ luxurie nutriũt.Sic i desiderio multor est stomach9 gulose voracitatis.et renes ignee carnalitatis et feditatis.Esa.vlti. Aia eor in abominationib9 suis delicata est.Tales possunt dicere illud Job. xxxij.Veter me9 quasi mustũ absq3 spiraculo.Mustũ eñ vas vbi est mustũ. qd nõ h3 spiraculũ interius ita feruẽs q totũ vas destruit et dirũpit.Sic vẽter talium ita feruet per malos appetitus:et seipsum per pctã dissipat et subuertit.Tales sunt siles cuidã pisci qui dr carabo.de quo dicit Aristo.q quasi totus est in ventre: habet eñ maximũ ventrẽ respectu corporis sui reliq.
Et iõ vt ait multe feces in eius vtero cõtinent.Sic & charissimi sunt aliq.qui quasi vident esse toti in vẽtre per carnalitatis et luxurie voluptatẽ vẽter eñ siue carnalis appetitus est maximus:q2 vẽter impior in saturabilis. Prouer.xiij. Et ideo multe feces.i. multa carnalia vicia et pctã in isto vẽtre.i in malor appetitu et desiderio inueniunt. Eccl'i.xl. In vẽtre eius ignis ardebit. Ubi õndit q aia peccatrix habet.

Luxurie feditatẽ. In ventre.	bit.qui.s.semp nitit
Superbie pponsitatẽ. Ignis.	ascẽdere et stridorẽ
Seuicie crudelitatẽ. Ardebit.	et strepitũ emittit.

Sic igitur pt3.q aia peccatrix habet carnalitatẽ:voluptatẽ:cupiditatẽ et grauitatẽ.infirmitatẽ et vilitatem Humiliata est igit aia nostra in puluere cõglutinat9 est in terra vẽter noster. Heu charissimi p deo nõ sic &c. Et nota adhuc si vis.q sicut dr Ezec.xviij. Aia q̃ peccauerit ipa morie. Et nota.q q̃nq3 aia morit per.

Gule submersionem.	De submersione gule
Auaricie cõbustionem.	poterit dici illud ps.
Iracũdie occisionẽ.	Intrauerũt aq̃ vsq3 ad
Mẽdacij deceptionẽ	aiam meã. De cõbu
Luxurie inquinationem.	stione auaricie dicit
Malicie fraudationem.	Eccl'.xxij. Aia calida

quasi ignis ardẽs:non extinguet donec aliq̃d glutiat. De occasione ire dr Job.xviij. Cur pdis aiam tuã in furore tuo? De mẽdacio dr Sap.j. Qd os qd mentitur occidit aia3. De luxuria dr Prouer.vj. Qd mulier:viri preciosam aiam rapit.Et illud. Qui aũt adulter est:ppter cordis inopiã perdet aiam suã. De malicia vero dicit. Sap.xvj. Hõ occidit p maliciã aiam suã. ¶ Nota adhuc si vis q in scriptura q̃nq3 aia sumit pro vita corpali sicut Hier.xl.vbi dr. Qd ysmael missus erat p cutere animã godolye.Et illud Job.xiij. Animã meam pono pro te.Et Job.xij. Qui amat animã suã pdet eã. Sed de ista aia nihil ad presens. Uide infra de Uita. De hoc etiã q anima sumit q̃nq3 pro tribulatione: et p aie afflictione.sicut Job.xxxviij. Uiuit dñs qui fecit nobis animam hanc. Nihil ad presens .Sufficit.

Animal.

A Nota q aial dicit quicq̃d viuit sensitiua vita.Et dicit aial:q2 animã habet.vl q2 aiatur. Dicamus igitur moral'r. q p aial põt intelligi ois creatura rõnalis siue bona fuerit.siue mala.Et sic dico q i scriptura reperit multiplex aial.sc3.

Mortale,	Inuenit dico aial mortale:et sic signat
Uitale.	quelibet viatorẽ:q̃ sc3 dũ in hoc mũdo
Carnale,	pagrat vitã aialẽ ducit: et aialibus pas
Letale.	sionibus subiacet dũ hic viuit. De quo
Eternale,	j.Cor.xv.c. Prius qd aiale est deinde

qd spiritale est. Quia sc3 hõ nũc est aial mortale: tãdẽ vero post resurrectionẽ erit animal spiritale.i.impassibile et imortale. Uñ de aialibus hic mortalitati subiectis:dicitur Joel'.j. Ingemuit animal:mugierunt greges. ¶ Itẽ inuenitur aial vitale: omne animal viuit: al's nõ diceretur animal.Et sic aial signat hoies iustũ vita gratie viuidum.et sensibus discretionis munitu3 De quo in ps. Aperis tu manum tuã:et imples omne animal benedictione.Sed de hoc videbitur infra lati9 ¶ Item inuenit animal carnale.Et sic animal signat peccatorem. Animal enim de sui natura constat ex carne et sanguine.Sic peccator ex carnali immundicia et feditate:vnde de peccatoribus dicitur Ez.viij. Ingressus vidi:et ecce similitudo reptilium animalium abominatio et vniuersa ydola dom9 israel.Sed de hoc etiã videbitur infra latius. ¶ Itẽ est aial letale seu crudele.Et sic aial signat dyabolũ. Uñ de peccatoribus et dãnatis:dicitur Sap.xvij. Trãsitu aialiũ:et serpentũ sibilatione commoti tremebundi peribant. ¶ Item est animal eternale.Et sic signat beatos q̃ sunt animalia dei patris.ps. Animalia tua habitabunt in ea.parasti in dulcedine tua pauperi deus. His igitur premissis dicendũ est:q sicut duo sunt genera animaliũ.videlicet. Animalia domestica:et aialia fera. Sic loquendo moraliter.duo sunt genera aialium spiritualium:scilicet domestici.i.boni et iusti. Et siluestres.i. pctores et impij. Dicamus igitur q paialia quãdoq3 possunt intelligi viri iusti.Sicut eñ animalia hñt motũ: sensus et actum.q2 sc3 mouent.sentiũt et operãt.Sic vere iusti habẽt motũ bone voluntatis et affectionis. Sensum dulcis

Ayuntamiento de Madrid

dulcis pietatis τ cōpassiōis.q: sc3 ipsi sentiūt miseriā alienā:actum bone τ vtilis operationis.Et ideo de talibus aialibus potest dici illud Ezech .j. ꝙ aialia ibāt τ reuertebantur in similitudinē fulguris coruscantis. Ibant dico.Ecce motus voluntatis reuertebatur:supple ad cōpassionē ꝓximi.Ecce virtus pietatis in similitudinē fulguris:qđ sc3 est res mirabiliter actiua.Ecce actus virtutis τ probitatis. Notabo ergo ꝙ in scriptura inuenio animal

Oculatum.
Eleuatum.
Subiugatum.
Dedicatum
B Conturbatum.
Affectione dotatū.

¶ Tale enim ꝓculdubio debet esse vir iustus:q.s.est oculatus:circūspiciēdo discrete.Est eleuatus cōtemplādo supernaturalitet alter.Est subiugatus deo:ipsi obediendo deuote. Et dedicans sc3 deo: sibi seruiēdo iugiter τ prompte.Est cōturbatus deū τ eius iudicia timendo τ recipiendo attente.Est affectu dotat⁹:ꝓximos diligendo aperte.Est igit iustus aial oculatū per discretionē:similis sc3 illi aiali qđ dicitur linx:qđ sc3 vltra parietē dicitur videre. Similis etiā illis ethyopibus quos Solin⁹ quaternos oculos habere dicit: q: sc3 iustus vltra parietē corporis τ rerū tēporaliū considerat:τ varie circunspectionis oculos secū portat:figuratus Apoca.iiij.vbi dicit.ꝙ ista quattuor aialia erāt plena oculis ante τ retro:hoc est dictu:ꝙ iusti debēt eē circūspecti τ oculati q̄tū ad p̄sentia τ absentia:τ quātum ad preterita τ futura. Itē iustus est aial eleuatu3 per cōtēplationē:τ sic pōt cōparari illi aiali qđ dicitur griffes:qđ alas aquile dicitur habere:τ sursum in aere volare.τ smaragdos lapides preciosos in montib⁹ hyperboreis diligenter seruare.vt ponūt Isido.τ Plini⁹ Sic iustus debet esse animal volatile:q: sc3 alis alte cōsiderationis debet per cōtemplationē volare:τ se sursum mentaliter eleuare.Ezech.j.Cunq3 eleuarent animalia:eleuabantur pariter τ rote:hoc est dictu ꝙ aialia.i.viri perfecti eleuātur ꝑ cōtēplationē:τ rote.i.simplices vel actiui:eleuant eoꝝ exemplo per terrenorum contemptū τ detestationem.Itē iustus est animal subiugatum sc3 deo τ prelato:τ potissime bonus subdit⁹: similis bobus τ asinis que sunt aialia viribus humanis subiecta:τ ad vtilitatē hoim ordinata: sic simplices figurati in asino balaam.vt pt3 Nume.xxij.quā dominus suus cōtra rationē vrgebat:τ q̄ ꝓuis esset aial brutū:angelum melius q̄ ipse balaā q̄ erat aial rōnale videbat:qđ sc3 ipsu3 dominū suū arguendo dicebat. Nōne inquiebat animal tuū ego sum:quare me percutis:ecce iā tercio? Sic vere balaam ariolus.i.mali superiores nō cessant asinas τ aialia sibi subiecta.i.ipsos subditos suos ꝑcutere τ grauare:q̄uis in veritate ipsi in simplicitate sua angelū.i.deū melius videāt q̄ sui domini qui sunt rationabiles τ discreti.Ipsi enim dicere possunt illis.Nōne aial tuū ego sum τc.Unde de tali subdito animali:potest dici illud.Ezech.x.Ipsu3 est animal quod vidi subter. Item dico ꝙ iustus est aial dedicatum.Aliqua eīn animalia fuerūt antiquit⁹ dijs gentiū dedicata.s.lupus:marti:pauo: iunoni: equus: soli.Sic vere iusti τ maxime religiosi τ clerici sunt deo dedicati τ ipsius seruitio mancipati: figurati in aialibus mūdis q̄ diuinis sacrificijs erāt apta.Leuit.j. Et si vis cōpara tales boui:arieti:oui:τ agno:τ hedo.boui ꝓpter maturā prudentiā. Arieti ꝓpter cōstātiam. Oui propter lac.i.propter clemētiā.Agno ꝓpter innocentiā. Hedo lasciuo ꝓpter leticiā τ diuine laudis armoniā.Uñ de ecclesiasticis deū laudantibus pōt dici illud Apo.vj.Audiui tanq̄ vocē in medio q̄ttuor animaliū.Itē iustus est aial cōturbatū.s.diuino timore:et obedietia supioris: similis camelo τ pardo.qđ est aial timorosu3:τ tñ pulcrū maculis picturatū: sic iusti sunt timorosi τ ꝓpter virtutū colores sunt decori.Gen. ix. Sit terror super aialia tua.Itē iustus est aial affectuosum τ piū.q:.s.naturale est oī aiali suū simile diligere: τ catulos suos defendere τ nutrire.Sic iusti se inuice3 diligunt τ pie alios nutriūt τ alūt.Eccl.xiij.Omē aial diligit sibi sile.Itē iustus est aial mūdū:τ vtilitati alioꝝ cōgruū.Leuit.xj.Hec sunt aialia q̄ comedere debetis Et nota ꝙ in archa noe mūda aialia fuerūt plura q̄ immūda.q:.s.de mūdis septena:de immūdis aūt tātūmodo fuerūt ibi bina. Sic aūt in archa ecclesie plures dñt eē boni q̄ mali:τ plures mūdi τ sancti q̄ impij vel immūdi.ps.Aialia tua habitabūt in ea.Cui⁹ tñ p̄trariu3 est hodie.vñ iā pōt dici illud Sap.Pro natiōe aialiū produxit terra muscas.Et Hiere.xij.Cōsumptū est aial τ volucer.Cuius tñ deberet esse contrarium iuxta illud Exod.ix.cap.De aialibus filioꝝ israel nihil perijt.Patet igitur quomō per aialia possunt intelligi viri iusti. Sed adhuc dico ꝙ nomine animaliū possunt intelligi viri peccatores τ impij. Et sic dico ꝙ inuenio animalia

Bruta.
Muta. C
Immunda.
Furibunda.

¶ Sic vere dico ꝙ peccatores sunt bruta ꝑ ignorātiā.Jude.j.Hi q̄cūq3 ignorāt blasphemabāt:τ q̄cūq3 naturaliter tāq̄ bruta aialia norūt in his corrūpunt. Itē sunt muti ꝑ diuine laudis caretiā. Sap.xj. Immisisti eis multitudinē mutoꝝ aialiū in vindictā.Itē sunt immūdi ꝑ luxuriā.Ideo dñs dr Leui. vij. Sanguinē omis aialis nō sumetis in cibū.i.luxuriā immūdoꝝ non sumetis in exēplū.Item sunt furibūdi ꝑ iracundiā. Uñ de simplicibus dr Abacuc.ij.Uastitas aialiu3 deterrebit eos.Sufficit.cōpara Primos.equo qđ est aial brutū.Scđos crocodilo lingua carente:qđ est aial mutū. Tercios porco:qđ est aial immūdū. Quartos leoni vt tigri:qđ est aial seuū τc. Uide infra de bestijs. Et vide infra de sanctis aialibus cū quattuor facibus.

Animus.

A Nota ꝙ animus accipitur pro

Corde.
Mente.
Anima.
Cogitatione.
Et pro interiori voluntate.

¶ Notabo igit ꝙ inuenio animū bonoꝝ τ aim maloꝝ. Et ideo primo de bono aīo aliq̄d disseram⁹. Et dicamus ꝙ sicut camera interior Mundius tenet. Tutius custodit. Honestius preparat.Sic animus τ mens nostra vbi sc3 thesaurus diuine gratie debet esse repositus:debet Munde teneri per innocētie puritatē. Tute seruari ꝑ diligentie sedulitatem. Honeste ornari:per virtutum multiplicitatē. Et nota:q: sicut dicit Seneca episto.xlj.Anim⁹ prout a nobis tractatus est:ita nos ipse tractat.Phi eīn antiqui attendentes animū virtutem intellectiuam τ cognitiuā habere:ipsum deum esse:τ diuinā virtutē habere crediderunt. Et ideo ipsum virtutib⁹ ornauerūt. Sicut videt supponere Catho dicens.Si deus est animus nobis vt carmina dicūt.Hic tibi precipue sit pura mēte colendus.Seneca eīn episto.xxxj. Istius opinionis fuisse videtur.ꝙ sc3 animus humanus sit deus dicens sic.Animus inquit si rectus: bonus τ magnus est:quid aliud hunc voces q̄ deum in humano corpore habitantem.Idem supponit epistola.xlj.circa principium.τ episto.lxxxij.dicit.Quem inquit decoꝝ sponsorem accepisti.cum qui neminem fallit animum boni ac recti amatorem. Et breuiter quia in animo humano est illa vis rectitudinis que sinderesis nominatur: que cōtrariat naturaliter omi malo. Ideo quādā vim diuisam esse animū putauerūt: a quo hmōi rectitudinē emanare viderūt. Ut aūt istā opinionē ad veritatē aliqualiter reducamus potest cōmode sustineri: ꝙ rectus τ bene ordinatus τ morigeratus animus de⁹ dr. ꝓ eo ꝙ ad nullū malū inclinat:nulla fortuna vincitur τ palia cōtēnēdo supergredit: celestia meditat:τ quasi deus mortalia cōtemplat τ dijs immortalibus.i.angelis cōformat.Gen.iij.ca.Eritis sicut dij:scientes bonū τ malum.Ideo bonum τ rectum animum describens.

Ayuntamiento de Madrid

Seneca epl'a.lxvj.dicit sic. Animus inquit intuens ve ra: peritus fugiẽdo℞ nõ ex opinióe: sed ex natura p̄cia rebus imponẽs toti se inserẽs mũdo: ⁊ in oẽs ei⁹ actus cõtemplatione suã mittẽs cogitatióib⁹ intẽt⁹ in aduer sis inuict⁹: neutri fortune submissus super oĩa que hic accidũt eminens imperturbatus intrepidus. infra ctus: quem fortuita nec deprimant nec attollant. Talis inquit animus virtus est. Et vt breuius concludã: ipse Sene in epistola.lxv. Talis est sapientis animus qualis mundus super lunã. Mundus enim super lu nam habet multas proprietates notabiles.s.

B Claritatem sine caligine
Serenitatem: fine nube.
Trãquillitatẽ: sine turbine.
Perpetuitatẽ. sine corruptiõe
Celi ppinq̃tatẽ: sine elõgatiõe
Sit⁹ sublimitatẽ: sine depssiõe

Sic ẽ bon⁹ ⁊ sctũs ani m⁹ h̃3 claritatẽ psperita tis ⁊ sapie. Umbra ei terre. i. amor terreno℞ nõ ascẽdit ad insterticiũ animi sapiẽtie: vt ibi noctẽ ignorantie possit causare ⁊ lumẽ sapiẽtie perturbare. vnde Salomon dicebat. Eccl's.ij.c. Proposui a vino abstinere carnẽ meã: vt trãsferrẽ animũ meũ ad sapientie lucẽ. Vñ de sapiẽti animo loquitur Seneca epl'a.lxxvij. Si animus inquit tibi in visum esse solet suadebis: docebis. audies queres. recordaberis. dices. Quod est cõtra multos qui sc3 nõ vident habere i animo sapiẽtie claritate3 q2 sc3 vmbra terreni amoris ipso℞ animos taliter obtenebrauit ꝙ nullũ bonũ volunt audire: nihil vtile sciunt dicere: nihil arduũ volũt querere: in dei operib⁹ nolũt meditari: dei beneficio℞ nolũt recordari. Unde pcerto iste anim⁹ non est supra lunã. i. supra rerũ mutabilitatẽ positus: s3 infra poti⁹ constitutus: Et ideo tenebris inuolutus. Judith. xiiij. Turbati sunt animi eorum valde. ¶ Item debet bon⁹ animus habere. Serenitatẽ ⁊ trãquillitatẽ immoderãtie. Sicut enim supra lunam non est turbo ventus vel alicuius varietatis motus: Sic in bono animo non debet esse aliquis motus malus: scilicet motus tristicie: quia merore animi dicitur spiritus. Nec mot⁹ iracundie. Prouerb.xvj. Qui dominat animo suo: melior est expugnatore vrbium. Item debet habere durationem perseuerantie. Res enim que supra lunam sunt: sunt incorruptibiles ⁊ eterne. Sic animi bono℞ per perseuerantiam sunt durabiles: ⁊ per fortitudinẽ immortales. Sicut enim illa nõ subsunt elementaribus passionibus: sic nec animi bono℞ subsunt vicio℞ alterationibus. Ideo constanti viro dicitur Thobie.v. forti animo esto: in proximo est vt a deo cureris. Unde Seneca dicit episto.lxv. Quem in mundo deus locum obtinet: hunc in corpore animus. Seruiant deteriora melioribus ⁊ fortissimus stet aduersus fortuita. Item debet habere sublimitatẽ eminẽtie. Debet eñi animus sursum esse ad deũ erectus: ⁊ ad affectanda et contẽplanda celestia sublimatus: ⁊ ab inferioribus segregatus. Tamen Seneca. Ualidiorem inquit animũ excelsiorẽ ⁊ ampliorẽ facit virtus. Nã cetera cupiditates irritãt: animũ deprimũt: ⁊ cum videntur attollere inflant: q2 reuera animus mundano℞: quos eterna faciunt cupidos ⁊ auaros: nunq̃ est nobilis ⁊ excelsus: sed superbus potius ⁊ inflatus Nec se excuset aliquis dicẽdo. s. se nõ sufficere ad animũ suũ ad cõtemptũ terrestriũ: ⁊ ad meditationẽ celestiũ erigendũ: q2 non est aliquis quãtũcunq̃ rusticus vel pauper vel ignarus: quin virtuosu3 animũ possit habere ⁊ mentẽ suam de inferiorib⁹ ad superiora leuare. vnde Sene. epl'a.lxvj. Potest inquit ex casa. i. ex paupere domo vir magnus exire. et ex deformi humiliq3 corpusculo: formosus animus atq3 magnus. Et quosdã ita fortuna generare videtur vt approbet posse virtutẽ in omni loco nasci Et in epistola.xxxi. Animus inquit tam in quiritẽ romanum q̃ in libertinũ q̃ in seruum potest cadere. Quid est eques aut libertinus aut seruus nomina ex ambitione: aut iniuria nata: subsilire in celum ex angulo licet. Sic igitur patet quid est proprie bonus anim⁹ Et qualem debet habere animum homo iustus.

Si vis adhuc nota ꝙ boni habent animum.
Pronum seu voluntarium ad obediendum.
Unum ad consentiendum.
Equum ad iudicandum.
Firmum ad tollerandum.
Letum ad spiritũ exultandum.
Amarum ad penitendum.
Circũspectũ ad cognoscendum
Fortem ad operandum
Tristem ad meditandum.
Audacem ad repugnandũ.
Purgatũ ad mundeviuẽdũ.
Preparatũ ad deo cõplacẽdũ.

¶ Sit igit in aio pnitas obediẽtie. Exodi.xxxv. Ois voluntarius ⁊ pno aio offe- C
rat dño. Et. j. Paral. xxviij. Tu aũt salomõ serui ei corde pfecto ⁊ aio volũtario. Itẽ sit ibi vnitas cõcordie et amicicie: sicut de illis q̃ cõtra holofernẽ. i. ɔtra diabolum superbũ rebellauerunt: dicit Judith. j. ꝙ oẽs vno aio cõtradixerũt ei. Itẽ sit ibi equitas ois iusticie ad iudicãdũ Judith. vij. Equo aio estote fratres. Itẽ sit ibi firmitas pseuerãtie ⁊ obediẽtie. Thob.v. forti aio esto in pximo est vt a deo cureris. Itẽ sit ibi hylaritas gaudij ⁊ spiritalis leticie. q2 sicut d2 Prouer.xvij. Animus gaudẽs: etatẽ floridã facit. spũs ꝯ tristis desiccat ossa. Itẽ sit ibi amaritudo cõtritiõis ⁊ pnie. j. Reg.j. Cum esset anna amaro aio: orauit dñm flẽs largiter. Et de dauid q̃ signat xpm: d2. j. Reg. xxij. ꝙ oẽs q̃ erãt opp̃ssi si ere alieno ⁊ amaro aio cõuenerũt ad eũ: ⁊ factus est eo℞ princeps. Itẽ sit ibi limpitudo circũspectiõis ⁊ sapiẽtie. Eccl's. vij. Lustraui vniuersa in aio meo vt scirẽ cõsiderare ⁊ querere sapiẽtiã. Itẽ sit ibi fortitudo bone operationis ⁊ efficacie: vñ Sene. epl'a. lxxvj. Ualidũ animũ facit ꝟtus. Itẽ sit ibi mestitudo timoris meditatiõis ⁊ spiritalis tristicie. Sicut de hester legit. Hester.xv. ꝙ roseo colore vultu pfusa ⁊ gratis ⁊ nitentibus oculis celebat animũ tristẽ. Itẽ sit ibi magnitudo vigoris ⁊ audacie: sicut de illo audaci iuuene d2. ij. Mach. vij. ꝙ mirabant oẽs adolescẽtis aim quo sc3 penas cõtẽnebat ⁊ antiocho cõtradicebat. Et de mr̃e ei⁹ d2 ibidẽ ꝙ feminee cogitatiõi: masculinũ ai3 inserebat. Itẽ sit ibi sanctitudo nitoris ⁊ mũdicie. Jaco. iiij. Purificate corda duplices aio. Itẽ sit ibi pulcritudo decoris ⁊ honeste apparẽtie. Prouer. xv. Hois est pparare animũ. Et hec sufficiãt de aio virtuoso. De aio ꝟo malo℞ D
vicioso possum⁹ notare. ꝙ mali dicunt habere aim.

Effrenatum.
Eneruatum.
Desolatum.

¶ De aio effrenato: crudeli ⁊ irato. d2. ij. Macha. ix. ꝙ antiochus ignẽ spirãs aio in iudeos iussit accelerari currũ. De aio molli ⁊ eneruato d2. Eccl'i. vij. Noli esse pusillanimis in aio tuo. De aio vero tristi ⁊ desolato d2. Prouer. xv. ꝙ in merore animi deijcit spũs. Sufficit. vide ĩfra de corde: de volũtate: de mẽte: q2 hic nõ dilataui me p exẽpla ⁊ figuras grã ⁊ cã breuitat' ⁊c. E

Anna.

Nota ꝙ tã in scriptura q̃ extra fit cõiter mẽtio de quinq3 mulieribus dict'. Anna. Inuenitur enim.

Anna mater samuelis.
Anna filia fanuelis
Anna vxor raguelis.
Anna cõiunx thobie.
Anna mater marie.

¶ Igit p annã interptatur grã r̃ndẽs vel donãs: vel donatio põt intelligi grã diuina: q. s. d2 r̃ndẽs donãs: vel donatio: q2 grã gr̃ie correspõdet: a deo solo dat: et oĩa bona donat. Jaco. j. Omẽ datũ optimũ: ⁊ oẽ donũ pfcctũ desursu3 est. Et reuera istõ nomẽ. s. ãna diuina grã videt cõpetere q̃nq3 generib⁹ psona℞. q2 reuera ista est

Mater obedientium
filia deũ cõtemplãtiũ.
Uxor deũ in pauperibus pascentiũ ⁊ nutriẽtiũ.
Cõiũx discreto℞ ɔsiderãtiũ.
Genitrix amaro℞ penitẽtiũ.

¶ Dico igit ꝙ diuina grã cõcernit obediẽntes. Et sic ista est anna mater samuelis q̃ interptat exaudiẽs deũ. q2 reuera grã diuina illis ppue mater est: q̃ deũ ⁊ dei mãdata obediẽdo exaudiunt prompto corde. j. Regum. j. Concepit anna ⁊ peperit

Ayuntamiento de Madrid

et peperit filiū: vocauitq3 nomē eius ſamuel. ¶ Item gratia ptinet ad deū cōtēplātes. Et iſta eſt anna filia fanuel. que interpretaꝛ ꝯtemplans deū: Et iſta eſt que ieſum recepit in vlnis. Luc.ij. vñ de iſta dꝛ ibi. Et erat anna pphetiſſa filia fanuel: que no diſcedebat de templo ſeruiēs deo die ac nocte. Quia reuera anna .i. diuina grā pphetiſſa dicitꝛ. q2 facit meditari futura: Et dꝛ filia fanuelis. q2 facit cōtemplari eterna: Et dicitꝛ proceſſiſſe in diebus ſuis. q2 facit hoiem pſeuerare. Et dꝛ a templo nō diſcedere: q2 facit deo ſeruire ꝛ deū orare. ¶ Item gratia concernit cōpatientes. Et iſta eſt anna vxoꝛ raguelis q̄ interpꝛetaꝛ paſcens deū: q2 ſc3 grā illorū eſt vxoꝛ ꝛ ſocia: qui deū in pſona pauperū paſcunt. Thob.vij. Uocauit raguel annā vxorē ſuā. acſi diceret q̄ vir prius. ꝛ cōpaſtoꝛ ꝛ nutritoꝛ pauperū. tūc poteſt diuinā grām inuocare. ¶ Itē grā cōcernit diſcretos viros ꝛ oīa cōſiderātes q2 ſc3 diſcretio ꝛ cōſideratio non poſſunt haberi ſine anna .i. ſine gratia diuia mediāte Et iſta eſt anna vxoꝛ thobie q2 thobias interpꝛetaꝛ cōuertēs: ſignificās illos qui dei gratia mediāte ꝛ coopeˀrāte ad ꝯſiderationē vniuerſoꝝ p diſcretā ſapientiā ſe

B cōuertunt Thob.j. Accepit thobias annā vxorē de tribu. ſuo. ¶ Itē grā ptinet ad amaros coꝛde ꝛ penitētes q2 ſc3 ſine anna .i. ſine grā dei: amaritudo ꝯtritiōis ꝛ penitētie non habetur. ꝛ iſta ē anna mr̄ Marie q2 maria interpꝛetaꝛ mare amarū: ſignificās penitētes quoꝝ ē grā dei mat. Et de hac āna ꝑt accipi illō qō de pꝛia anna dictum ē.j. Reg.j. Cū eſſet anna amaro aīo. oꝛauit dñm flens largiter. ¶ Uel'ſi p annāvis accipere aliquā ſanctā virginē: vel perſonā: vel etiā animā. Dic q̄ iſta debet eſſe Mater obedientie ꝛ ſubiectiōis quo ad fanuelē. Filia diuine ſapientie ꝛ contēplationis: quo ad fanuelem. Uxoꝛ clementie ꝛ pie pauperum nutritiōis quo ad raguelem. Coniunx ꝛ anna prudētie: ꝛ conſiderationis quo ad thobiā. Genitrix penitentie ꝛ cōtritionis: quo ad Mariā: Allega ad ſingula ſicut ſupra

A **Annus.** Nota q̄ annus eſt ſpaciū tēpoꝛis cōtinētis duodeci3 mēſes ꝛ ſolis p duodeci ſigna pagrationes: Et breuiter cū ann⁹ denotet mihi durationē ꝛ tēpus. poſſu3 notare q̄ in ſcriptura ann⁹ pōt ſignificare tēpoꝛa vniuerſa ſiue bona fuerint ſiue mala. Nota igitur q̄ in ſcriptura reperitur annus.

Laboꝛis et afflictionis.
Doloꝛis ꝛ contritionis.
Ualoꝛis et perfectionis.
Timoꝛis ꝛ punctionis.
Meroꝛis et turbationis.
Fetoꝛis ꝛ coꝛruptionis.
Hoꝛroꝛis et dānationis.
Dulcoꝛis ꝛ ſaluationis.

Ann⁹ laboꝛis ſignat ſtatū vite pſentis qui ē pꝛimi⁹ ꝛ principiū alioꝝ Iuxta illud Exod.xij. Hic ann⁹ pꝛim⁹ erit in mēſibus anni Et iſte annus ad litterā currit per quatuoꝛ tēpoꝛa ſc3.

Uer.
Eſtate3
Autumnū.
Et hyemē.

Quātū ad elemēta. Uel p quatuoꝛ etates. ſ. pueritiā iuuētutem ſenectutē ꝛ ſeniū. ꝙtū ad coꝛpa Uñ de tpe hui⁹ vite dicitꝛ in ps. Dies annoꝝ noſtroꝝ in ipis ſeptuagita annis. Si aūt i potētatibus octuagita anni ꝛ ampli⁹ coꝝ laboꝛ ꝛ doloꝛ. Et iſtud tēpus ꝓpꝛie figuratur in ſex annis laboꝛibus humanis: de q̄bus dꝛ Leui.xxv. Sex annis ſeres agrū tuum et ſex annis putabis vineam tuam Septimo vero anno ceſſabis ſerere et metere. q.d. In ſenario annoꝛum vite preſentis laboꝛabis. In ſeptenario vero future quietis a laboꝛe ceſſabis: vnde de breuitate illius vite: dicitur Iob.xvj. Ecce breues anni tranſeunt ꝛ ſemitā per quam non reuertar ambulo: Nota q̄ annus conſtat ex duodecim mēſibus. ꝛ duodecim conſtat ex quatuoꝛ: et tribus: ꝛ q̄nq3 Quia ſcilicet annus pꝛeſentis vite cōſtant ex quatuoꝛ elementis quo ad coꝛpus ex tribus potentijs quo ad animam. ex quinq3 ſenſibus quo ad compoſitum vtriuſq3 vnde de muliere .i. de natura humana dicitꝛ Mat.

B ix. q̄ ſanguinis fluxum patiebatur. xij. annis. ¶ Ann⁹ doloꝛis ſignat ſtatum penitentium Et iſte ſtatus penitentium figuratus eſt in .xl. annis in quibus mā ſerunt filij iſrael in deſerto. vnde Ioh.ij. dicitur. q̄ .xlvj. annis edificatū eſt templū: q2 .ſ. templū mentis p pniam cōſtruitur. q̄ſi .xl. ānis pnie: ꝛ ſex annis opus mīe fabricatur. vñ Actuū.vij. dꝛ de moyſe q̄ ipſe erat potēs in operibus ꝛ in vbis cū impleret ei .xl. ānoꝝ tēp⁹. Et de hoc etiā Neemie.ix. dꝛ p .xl. annos paviſti eos ꝛc. Ann⁹ valoꝛis ſignat ſtatū virtutis ꝛ grē. Et iſte ſtatus pōt pꝛopꝛie ꝯparari anno vni: annis duobus: annis trib⁹: annis quatuoꝛ: annis quinq3: annis ſex: annis ſeptē. Anno dico vni: q2 iſte ſtatus cōtinet cōcoꝛditer pacis ꝛ cōcoꝛdie vnitatē: charitatis ꝛ amicicie binitatē: ſancte fidei trinitatē: cardinaliū virtutum quaternitatē: cohibitiōis ſenſuū quinitatē: operū mīe ſextitatē: ſacramē-

C toꝛum eccleſie ſeptitatē. ¶ Dico igitꝛ q̄ in ſtatu virtuoſo eſt vnus annus .i. vnitas pacis ꝛ concoꝛdie. Eſa.xxj. Adhuc in vno anno quaſi in anno mercēnarij auferetꝛ oīs gloꝛia cedar ꝛ reliquie ſagitarioꝝ. q.d. In vnitate pacis auferunꝛ ſagitte oīs cōtrouerſie ꝛ diuerſitatis. q̄ ibi ſint duo anni duplicis charitatis ꝛ amicicie patet Hiere.xxviij. vbi dꝛ. Cōſtringā iugū nabuchodonoſoꝛ regis babylonis poſt duos annos dieꝝ .i. cōfringā diabolī iugum poſt duplicis charitatis cōplementū. Itē q̄ ibi ſint tres anni fidei trinitatis: ptꝫ .iij. Reg.x. vbi dꝛ. q̄ claſſis ſalomonis ſemel p tres ānos ibat in tharſis: ꝛ inde appoꝛtabat aurū. Aurū eīm ſapientie et gratie acquiritur: q̄ſi in anno pfectionis trinitatis: fides creditꝛ ꝛ impletꝛ ꝛc. dic ſicut de alijs. ¶ De anno igitur D id eſt de ſtatu virtutis ꝛ grē. pōt dici illud qō de pcepti dei dꝛ. Pꝛouer.iij. Longitudinē dieꝝ ꝛ annos vite ꝛ pacē apponent tibi. Iſte aūt annus figuraꝛ in anno ſeptimo: vbi fiebat relaxatio ſeruoꝝ ꝛ remiſſio tributoꝝ: q2 ſc3 in ſeptenario virtutum ſeruitus culpe remittitur ꝛ tributū oīs nequicie relaxaꝛ. Exod.xxj. Sex ānis ſeruiet tibi. ſeptimo egredietꝛ liber. Annus timoꝛis et punitionis ſignat moꝛtem ꝛ diē iudicij ꝛ executionem dei ſententie. De moꝛte enim dicitur in ps. Defecit in doloꝛe vita mea: ꝛ anni mei in gemitibus. De iudicio vo dicitur. Eſa.lxiij. Dies vltōis in coꝛde meo: annus retributionis meevenit. Annus fetoꝛis: erroꝛis: vel coꝛruptionis: ſignat ſtatum peccati ꝛ nequitie. ps. Que pꝛo nihilo habentur eoꝛum anni erūt. Et alibi. Defecerūt in vanitate dies eoꝝ: ꝛ anni eoꝝ cum feſtinatione. Annus hoꝛroꝛis ſignat ſtatum dānationis eterne penalitatis ꝛ miſerie. De quo Apocal.xx. dicitur. Qō ſerpens antiquus dyabolus appꝛehenſus: poſitus eſt in carcerem ꝛ ligatus per annos mille. Annus ſplendoꝛis ſeu dulcoꝛis ſignat ſtatum eterne ſaluationis ꝛ leticie. De quo in ps. Cogitaui dies antiquos: ꝛ annos eternos in mente habui. Et alibi. Benedices coꝛone anni benignitatis tue: ꝛ campi tui replebūtur vbertate ꝛc. Et iſta figuratur in anno iubileo: vbi fiebat plena remiſſio ꝛ reqetio ꝛ hereditatis reſtitutio. Sic in āno gloꝛie oīs reatus remittitꝛ. ꝛ hereditas paradiſi reſtituitꝛ. ꝛ requies perpetua poſſidetur. Eccl.xxvi. Annos vite in pace impleuit ꝛc. Uide infra de duodecim menſibus titulo de Menſe vel de duodecim.

E **Annūciare.** Idem eſt q̄ intimare. narrare. pdicare. reuelare. declarare. Et eſt duplex anūciatio. ꝓut ad pſens occurrit. ſ. cōfeſſionis ꝛ pꝛedicationis. Cōfeſſiōis de quo in ps. Iniqtatem meā annūciabo ꝛ cogitabo p pctō meo. Item pꝛedicationis. De hac Eccl'iaſtes.x. Qui habet pēnas annūciet ſniam. Item eſt annunciatio angelice cōſolationis. Luc.ij. Annūcio vobis gaudium magnū: q2 natus eſt vobis hodie ſaluatoꝛ mundi. Quia ergo annūcio magis ſupponit pꝛo pꝛedicatione. ideo exponamus illud. Eſa.lviij. Clama ne ceſſes: quaſi tuba exalta vocem tuam. annuncia populo meo ſcelera eoꝛum: et domui iacob peccata eoꝛum. In quibus verbis oſtenditur. q̄ quilibet pꝛedicatoꝛ debet habere Sedulitatis pꝛoſecutionem. Clama ne ceſſes. Autoꝛitatis pꝛolocutionem. Quaſi tuba exalta vocem tuam. Aſperiatis repꝛe-

Ayuntamiento de Madrid

B henſionē.Annũcia populo meo.⁊c. ¶ Debeat igit̃ di
ligentie ſedulitatē.Ne ceſſes inquit.Nã ſicut videmꝰ
ꝙ corpa celeſtia nunꝙ̃ ceſſant a motu ⁊ curſu:ſicut pa
tet de ſole ⁊ luna ⁊ de ſtellis: immo cõtinue inceſſan-
ter ⁊ perpetuo circũeunt ⁊ mouent̃: vt ſic per ea obſcu
ra illuminentur:viuentia vegetent̃:⁊ tota reꝝ machi-
na in ſuo ordine cõſeruet̃. Sic vere chariſſimi:predica
tores ſpũales ⁊ celeſtes:⁊ etiã alij ſancti viri nõ ceſſant
circũire ⁊ currere ꝑ bonoꝝ operũ ſedulitatē: ⁊ per iniũ
cti ſibi officij executiuã agilitatē: ſicut patuit de pau-
lo ⁊ primis eccleſie predicatoribus ⁊ fundatoribus: q̃
continue ꝙ̃diu vixerunt:laborauerũt:circuierũt:predi
cauerunt:ita ꝙ ſuis doctrinis:influẽtijs ⁊ exẽplis mũ
dũ illuminauerũt:vegetauerũt: ⁊ ſpũaliter nutrierũt.
Nõ ceſſes ergo ſilis formice:q̃ non ceſſat in eſtate diſ
currere:⁊ cũ magnis laboribus grana ad cauernã ſuã
trahere:vt inde poſſit vitã in hyeme ſupportare. Sic
vere predicatores nõ debent ceſſare diſcurrere predicã
do:vt grana.i.aĩas poſſint ad cauernã trahere paradi
ſi.⁊ vt inde poſſint tanta merita acquirere: ꝙ in hye-
me.i.in ſtatu poſt mortē vitã valeãt glorie reportare.
Clama ergo ne ceſſes.j.Reg.vij. Ne ceſſes pro nobis
clamare ad dñm.Inceſſanter eñi debemꝰ clamare ad
dñm.ſ.ad deũ per orõnē:ad ꝓximũ per p̃dicationē:ad
noſmetipſos per confeſſionē.Et hoc eſt cõtra multos
q̃ reuera officiũ predicationis vel laborē bone opera-
tionis nõ cõtinuãt nec frequentãt: ſed potius ipſum
diſcõtinuãt:⁊ in ipſo deficiũt atq ceſſant. Vñ recte vi
detur ꝙ multis accidit ſicut fluuio qui a ſuo inceſſabi
li curſu aliquotiẽs retardat̃.Dicit eñi Iſido.ꝙ eſt q̃dã
lapis precioſus dictus achates:q̃ ſi ad fluuiũ applica
tur:facit euꝫ deſiſtere ⁊ ceſſare ab ordine curſu ⁊ fluxu
facitq arreſtare:⁊ quaſi perviolentiã retroire.Et ideo
vt ait:magi iſto lapide ſolẽt vti.Reuera chariſſimi:ta
lis lapis videt̃ eſſe amor huius mũdi: ⁊ appetitus va-
ne laudis:viciũ negligentie:⁊ ꝓſperitas mũdana.Nã
ꝙ̃uis aliq̃s ſit fluuiꝰ currẽs ⁊ nõ ceſſans.i.ꝑſona dili-
gẽs:ſedula:ſollicita:⁊ bonis laboribꝰ:curſibꝰ:motibꝰ
predicationibꝰ:⁊ annũciationibus:⁊ opibus dedita: ⁊
maxime in ſpeciali p̃dicationis officio deputata: ſi tñ
iſte lapis achates.i.amor mũdi vana gloria ⁊ viciũ ne-
gligentie ei adiũgit̃:ſtatim per incõſtantiã: ⁊ ꝑ impſe-
uerantiã a curſu ⁊ motu ſuo deſiſtere cõprobat̃:et per
vicia ⁊ peccata a curſu ⁊ ꝓfectu bonoꝝ operũ retrouer
tit̃:qḋ maxime patet de multis modernis predicatori-
bus:q̃ nõ predicant niſi vt poſſint habere gloriã ⁊ pro
ſperitatē:qḋ patet q2 nõ curant de pauperibus:ſed de
diuitibus:nõ apparent in aduerſis ſed in ꝓſperis:nõ
frequentant populũ pauperem:ſed magis diuitē atq
pinguē.Et ſi qñq ad ꝓſperitatē ⁊ prelationē veniunt
tũc ab iſtis laboribus retrocedunt:figurati in iordane
Ioſue.iiij.Qui cũ recto inceſſãter itinere ad mare flue-
re cõſueniſſet:ipe tñ ecõuerſo ſtetit ⁊ etiã retroceſſit: ⁊
principē Ioſue cũ ſuo populo trãſire permiſit.Sic ve
re multi ſunt: q̃ ꝙ̃uis cõtinue habeãt inceſſanter ire:
fluere:⁊ per bona opera currere verſus mare.i. ad flue
tiã paradiſi: ⁊ circa iniunctũ ſibi officiũ laborare:ipſi
tamen ecõtrario retrocedunt per vicia ⁊ peccata:⁊ po
tiſſime ꝑ obſtinationē:⁊ ad cõtraria negocia ſe conuer
tunt:vñ in p̃s.Mare vidit ⁊ fugit ior.cõuer.eſt retror-
ſum.Nã tales qui deberẽt eſſe mare per amaritudinē
⁊ contritionē q̃ deberent eſſe iordanis:qui interpreta-
tur riuus iudicij.i.ſeipſos iudicantes ꝑ diſcretionē: et
alios irrigantes per cõpaſſionē ⁊ predicationē: ſtant
hodie ⁊ ſiſtunt:⁊ ceſſant a fluxu bonoꝝ operũ per defe
ctum ⁊ diſcontinuationem: ⁊ etiã cõuertunt̃ retrorſuꝫ
per obſtinationē ⁊ deſperationē: ⁊ ꝑ principiũ ſecula-
rium applauſum ⁊ adulationem: ⁊ ꝑ ſuorũ criminuꝫ
diſſimulationē.Nõ ſic chariſſimi nõ:nõ ſiſtamuꝰ: ſed
curramus:nõ ceſſemus: ſed laboremus:nõ curſuꝫ no
ſtrũ diſcõtinuemus:ſꝫ ipm̃ inceſſanter ⁊ iugiter frequē
temus.Nõ ceſſes ergo:ſꝫ clama:q2.ſ.inceſſanter ꝑ orõ
nē.cõfeſſionē:gratiaꝝ actionē:⁊ predicationē: ⁊ proxi-
morũ informationē:debemꝰ vociferare ⁊ clamare. p̃s.
Annũciate de die in diē ſalutare eius.i.incõtinue ⁊ in-
ceſſanter.Et Hiere.xxvj.Annũciãs feſtinꝰ veniet.Si-
miles ẽt ſeraphin.Eſa.vj. Qui nõ ceſſant quotidie cla
mare ſine fine dicẽtes.ſctũs ſanctus.Clama ne ceſſes. C
¶ Scḋo debemꝰ habere eloquẽtie autoritatē. Quaſi
tuba inq̃t exalta vocē tuam. Q2.ſ.p̃latus:iudex. p̃dica
tor:⁊ annũciator:debet habere vocē autenticã ⁊ tuba-
lem.Nã ſicut tuba ſollicitat in prelijs: letificat in con
uiuijs:triſtificat in ſupplicijs:⁊ cõuocat i diuinis offi
cijs.Sic vere tuba predicationis excitat auditores ad
preliandũ contra tẽtatiões:inuitat ad paradiſi conſo-
lationes:deterret per cõminationes:letificat ꝑ ꝓmiſ-
ſiones.Cõuocat ad dei officia.cõdẽnat.i.cõdẽnandos
iudicat.ſ.peccatores ad inferni ſupplicia. Q2 ſicut vi-
demus ꝙ tuba eſt ſtricta a parte tenentis:⁊ lata a par
te aliorũ.Tuba etiã nõ debet eſſe plena ſed vacua: alś
nũꝙ̃ ſonaret.Sic vere ille q̃ tubã predicatiõis tenet ⁊
portat:dꝫ a parte ſua habere ſtrictiorē partē ⁊ alijs tra
dere largiorē:q2 primo ſcꝫ ipſe debet facere poſt doce-
re.Plenitudinē etiã mũdane ꝓſperitatis nõ dꝫ habe
re:ſed magis vacuitatē volũtarie paupertatis.Et ſic tu
ba ſua peroptime reſonabit:quaſi tuba ergo exalta vo
cē tuã.Oſee.viij. In gutture tuo ſit tuba quaſi aquila
ſup domũ dñi.Quaſi aquila inq̃t.Sicut eñi aquila hꝫ
vocē roborãtē:ſonorã: ⁊ clamoroſam intantũ:ꝙ aues
predales ipſam audiẽtes: ita deterrent̃: ꝙ illa die non
audent ſecure irruere:nec ſibi predã acquirere:vt dicit
Pli.Sic vere predicator chariſſimi:q̃ reuera dꝫ aquile
cõparari:⁊ ꝓpter viſum clare diſcretiõis:⁊ ꝓpter vola
tum alte cõtẽplatiõis dꝫ habere vocē autenticã:cõmi
natoriã ⁊ clamoroſam.ita ꝙ aues p̃dales.i.mũdi p̃nci
pes:vſurarij ⁊ raptores:ita debẽt eũ timere: ꝙ audita
eius voce:monitiõe:doctrina.⁊ correctiõe:ab irruitio
ne crudelitatis ⁊ capacitatis debẽt totaliter abſtinere
Tales ſunt figurati Apoca.viij.vbi dr̃.Vide ⁊ audi vo
cem vnius aquile volãtis ꝑ mediũ celũ clamãtis:ve.ve
ve habitantibus ſuper terra. vbi oſtendit̃ ꝙ tales de-
bẽt habere. Cõtemplationis celſitudinē.Volantis in
tellectiõis limpitudinē.Aquile iuriſditiõis rectitudi-
nē:q2 debẽt volare ꝑ mediũ celũ.Predicationis certi-
tudinē.q2.ſ.debẽt dicere ⁊ clamare maledictiões q̃ pec
catoribus ſunt finaliter infligende:dicẽdo ve ve. ve ha
bitantibus in terra ve.ſ.in mortis ſupplicio.ve in tre-
mẽdo iudicio.ve inſuper in inferni exterminio.Quaſi
tuba ergo exalta vocē tuã . Nõ proh dolor chariſſimi:
eſt hodie contra multos predicatores: quoꝝ vox nõ vi
detur ſimilis tube:ſed fiſtule.q2.ſ.nõ loquit̃ autentice
deterrẽdo:ſꝫ loquit̃ palpatice adulãdo:non accipiunt
partē ſtrictã ſed potius partē latã.Nõ ſunt etiã vacui
per terrenorum contemptũ.ſed potius ipſi ſunt pleni
per eorum deſideriũ ⁊ affectum. Et ideo vox taliuꝫ ho
die nõ percipitur:nõ timetur:non auditur: nõ reuere
tur.Iſti enim dicunt ⁊ nõ faciunt.⁊ qui predicant non
furandũ furantur:aſſumentes teſtamentũ dei per os
ſuuꝫ.Ipſi vero gloriantur in malicia: ⁊ odiũt ⁊ fugiunt
diſciplinã.Et ideo verũ eſt hodie verbũ Grego.in ome
lia.qui dicit ꝙ loquẽtis autoritas perdit̃.qñ vox opere
nõ iuuatur.Nõ eñi annũciãt triſtia:ſed leta:nõ diſpli
centia:ſed placentia:nõ veritatē:ſed palliatã adulatio
nibus falſitatē.Oſee.iiij.Populus meus in ligno ſuo
interrogauit.⁊ baculus ſuus annũciauit ei. Per bacu
lũ enim ⁊ lignum ſiccum:intelligitur predicator inde
uotus:qui more baculi alios adulando ſuſtentat. Nõ
ſic ergo chariſſimi nõ:ſed habeamus.locutionis auto
ritatem: vnde de tali autẽtica annũciatiõe dr̃.Hiere.
xxxiij.Clama ad me inquit predicator ad populũ:⁊ an D
nũciabit tibi grãdia ⁊ firma q̃ nõ ſcis. Quaſi tuba ex-
alta vocē tuã.p̃s.Eleuauerũt flumina vocē ſuã.¶ Ter
tio dico.ꝙ prelatus vel predicator dꝫ habere correctio
nis aſperitatē. qḋ oſtẽditur cũ dicit̃.Annũcia populo
meo ſcelera eoꝝ ⁊c. Ad tales eñi ꝑtinet ſubditis ⁊ audi
toribus defectꝰ ſuos oſtẽdere:⁊ ipos corrigere:arguere
⁊ caſtigare

Ayuntamiento de Madrid

et castigare. Sicut enim dicit Isido. Augures dicunt quod cornix habet virtutem presagiatiuam. Nam secundum ipsos cornix suis cantibus: gestibus et motibus abscondita pericula denunciat: et etiam futura incomoda manifestat. Sic vere predicatores ad modum cornicis debent esse nigri per humilitatem: et per abstinentie maceratam asperitatem. ps. Bene patientes erunt vt annuncient. Occulta pericula latibula et incomoda viciorum in peccatoribus arguendo: ostendendo: cominando: et corrigendo. Annunciare futura incomoda. s. mortis: iudicij: et inferni: eis debent veraciter declarare. Annuncia ergo populo meo etc. Ut sic talis possit dicere illud Michee .iij. Repletus sum fortitudine spiritus dei et virtute: vt annunciem iacob scelus suum: et israel peccatum suum. Et ista prohdolor sunt contra multos predicatores: qui vere modernis temporibus: vel non volunt vel non audent dicere veritatem. Non audent dico. quia. s. hodie de auditoribus sermonum verificatum est illud verbum Amos v. Oderunt in porta corripientem: loquentem perfecte abominati sunt. Moderni enim non diligunt correctores: sed adulatores: non castigantes: sed blandientes: non crimina improperantes: sed defectus occultantes et excusantes. Nam breuiter nullus potest hodie contra mundi peccatores aliquid dicere: quin ab eis odiatur: persequatur: diffametur: et impugnetur. Gal. iiij. Inimicus factus sum vera dicens vobis. Dicit autor de proprietatibus. Est quedam fera nomine louide: magnitudine bouis: que in boemia reperitur: que cum a canibus vel venatoribus persequitur: in quodam folliculo subtus mentum miro modo calefacit aquam dum currit: quam scilicet aquam super canes et venatores proijcit et quicquid tangit depilat et exurit: et sic canes et venatores fugere: et a persecutione sua desistere compellit. Reuera charissimi: tales fere sunt hodie multi peccatores: quia vere ipsi nolunt quod aliquis venator vel canis. i. aliquis prelatus vel predicator ipsos persequatur: mordeat: corrigat: vel reprehendat: quod si forte fecerint statim adhibent aquam calidam et ardentem. i. verba iniuriosa: diffamatoria: et peruersa que contra ipsos occulte et publice fulminant: proijciunt: atque mittunt: et sic ipsos compellunt fugere: et a persecutione predicationis aut correctionis desistere et cessare. Nam sicut dicitur Prouerb. iij. Qui arguit derisorem: ipse sibi iniuriam facit. Ipse dico scilicet derisor. Nam sicut dicitur Prouerb. xv. Non amat pestilens eum qui se corripit. Isti ergo non audent corripere. Iterum alij non volunt. Et isti sunt adulatores qui non querunt nisi palpare: adulari: et adulatoribus et auditoribus complacere. Esa. xxx. Loquimini nobis placentia. Isti enim nituntur annunciare non displicentia: sed prospera non aspera nec aduersa: figurati in falsis prophetis: de quibus dicitur .ij. Paral. xviij. Ecce omnes vno ore bona regi annunciant. Non sic charissimi non: sed habeamus asperitatem correctionis: autoritatem locutionis: sedulitatem commotionis: et ita erimus boni annunciatores et predicatores. vnde ps. Ut annunciem omnes predicationes tuas in portis filie syon. Et si adhuc volumus notare: possumus dicere: quod nos debemus annunciare et dicere. Aliqua deo: aliqua presbytero: aliqua proximo. Deo enim debemus annunciare propriam necessitatem in oratione. Deus vitam meam annunciaui tibi posuisti lachrymas meas in conspectu tuo: presbytero propriam iniquitatem in confessione. Hiere. iiij. Annunciate in iuda et in hierusalem auditum facite. Iuda interpretatur confitens. Et illud ps. Quoniam iniquitatem meam annunciabo: et cogitabo pro peccato meo: dei sublimitatem proximo: et propter salutis vtilitatem in predicatione. Esa. lij. Quam pulcri super montes pedes annunciantis et predicantis pacem annunciantis bonum predicantis salutem. Et sic notabo quod predicator debet alijs de deo annunciare

Diuine laudis magnificentiam.
Dei operum omnipotentiam.
Dei iudicij duram iusticiam.
Celestis glorie munificentiam.

¶ De laude dei dicitur in ps. Domine labia mea aperies: et os meum annunciabit laudem tuam. De operibus dei dicitur in ps. Annuncient opera eius in exultatione. De iudicio et iusticia diuina dicitur in ps. Os meum annunciabit iusticiam tuam: tota die salutare tuum. Et Hiere. lj. Annuncient in syon vltionem domini dei vestri etc. De gloria vero eterna dicitur Ioh. j. Annunciamus vobis vitam eternam. Et ibidem Annunciamus vobis quoniam deus lux est: et reliqua similia Uide in .a. vbi. Annunciare. Dicere. Docere. Predicare. Annumerare. Uide de numerare.

Ante. Nota quod ante quandoque signat tempus: quandoque ordinem: quandoque locum. Uel ante: quandoque signat temporaliter: quandoque presentialiter: quandoque ordinaliter. Ergo dicamus primo. signat igitur ante temporaliter loquendo. quo ad. A

Deum: eternam durationem.
Mundum: mortalem conditionem.
Uirum iustum: animi preparationem.
Uirum doctum: cautele adhibitionem.

¶ Ante enim idem est quod prius. Et signat illud quod aliud habet in tempore precedere: et illud quod in ordine temporis debet alijs anteire. Et quia deus precedit tempora ratione eternitatis: presens vita precedit futuram ratione mortalitatis: quia secundum apostolum .j. Corin. xv. Prius quod animale est: deinde quod spirituale est iustus preparat. i. ante parat animum ratione necessitatis: prudens preuidet factum vel negocium pro cautela sagacitatis. Ideo bene dico. quod ista propositio ante: potest ad ista quattuor applicari. ¶ Dico ergo quod ante: signat diuinam eternitatem. B vnde in ps. dicitur. Deus autem rex noster ante secula. Et alibi. Ante solem permanet nomen eius. Et alibi. Permanebit cum sole et ante lunam. Et Esa. xliij. Ante me non est formatus deus: et post me non erit. Item signat presentem mortalitatem: quia scilicet presens vita precedit futuram: et eam necessario antecedit. Unde de labilitate vite huius et prosperitatis seu iuuentutis: que sunt quedam antecedentia ad futuram vitam dicitur. Job. viij. Cum adhuc sit in flore: nec carpatur manu: ante omnes herbas arescit. De malis vero dicitur Job. xxij. Numquid semitam seculorum custodire cupis. quam calcauerunt viri iniqui qui sublati sunt ante tempus suum. et fluuius subuertit fundamenta eorum Item significat diligentem preparationem seu sedulitatem Eccle. xviij. Ante orationem prepara animam tuam. Unde de diligentibus mulieribus dicitur Luc. xxiiij. Quod ante lucem fuerunt ad monumentum. vnde etiam de diligentia potest sumi illud quod canitur in ecclesia. Non sit nobis vanum mane surgere ante lucem quia promisit dominus coronam vigilantibus. Item signat preuenientem sagacitatem. Prudens enim ante factum: et ante negotiationem solet cogitare. et omnia que agit consilio et consideratione debetis preuenire. Eccles. xxxvij. Ante omnia opera verbum verax precedat te. et ante omnem actum stabile consilium. ¶ Uel distinguamus aliter. et dicamus quod ante signat

Iuuentutis tempus primordiale.
Sensualitatis tempus exitiale.
Bonitatis tempus spirituale.
Sagacitatis seu sedulitatis tempus rationale.
Fatuitatis seu celeritatis tempus occidentale vel nocumentale.

Dico igitur quod ante signat tempus iuuentutis. C Sicut enim illud quod vadit ante precedit illud quod venit post. sic iuuentus senectutem antecedit. Et sic videmus quod in pueris pars anterior grauior est et debilior quam ipsa pars posterior. quod patet. quia pre grauedine partis anterioris et prioris et superioris: ipsi solent primi terram tangere et faciliter cadere. et se in luto multipliciter inquinare. Sic vere in hominibus: pars anterior scilicet iuuentus est vt communiter debilis. et ad cadendum in via facilis et procliuis. Posterior vero pars. s. senectus: solet in eis esse fortior. et a vicijs liberior et tutior. Unde Seneca dicebat. Gaudeo non quia senui: sed quia in me vitia senuerunt. Et illud .ij. Cor. xij. Cum autem infirmor tunc fortis sum. Multi enim similes sunt non pueris: sed illi serpenti qui dicitur dracuncopedes. quem secundum vincentium in speculo suo naturali. a parte ante habet faciem virgineam. a parte vero post serpentinam. Unde de illa specie dicitur fuisse serpens in quo dyabolus seduxit euam Sic vere multi sunt qui in iuuentute sunt meliores quam in senectute: quia a parte ante. s. in iuuentute sunt aliqui virginei. puri simplices et humani. In parte vero posteriori. s. in senectute fiunt serpentini. maliciosi. cupidi. et iniqui Luc. xi. ca. Sunt nouissima hominis illius peiora po

Ayuntamiento de Madrid

ribus. Melius eſt ergo contrariũ. ſ. ꝙ iuuentus laſci-
uior antecedat: ⁊ ſenectus maturior poſt ſuccedat. Uñ
bñ põt dici illud. Eccli. xxxij. Añ grãdinẽ peribit' choru
ſcatio. Choruſcatio eñ q̃ clara eſt. i. iuuẽtus grãdinẽ
i. ſenectutis frigiditatẽ pcedit. Signat ergo añ tp̃s iu-
D uentutis. ¶ Scdõ ſignat tẽpus ſeu ſtatũ ſenſualitatꝭ:
vel etiã mũdane pſperitatis. Et iſtud eſt vnũ ante ho
minũ peccatorũ qui ſenſualitatẽ rationi añponũt. Si
miles eñ vident eſſe illi aĩali ethyopico: qđ dꝛ Geraſta
ſeu camelcopardus: cui⁹ pars anterior poſteriori p̄e-
fertur. q. ſ. a parte añ eſt altiſſima cũ pedes eius añrio
res ⁊ colũ ſint valde alti: a parte vero poſteriori eſt baſ
ſa. Sic ⁊ hc iſti ſunt: q̃ cũ habeãt duas ptes. ſ. anteriorẽ
i. carnẽ ⁊ ſenſualitatẽ q̃ naturalr̃ pcedit: ⁊ poſteriorẽ. i.
aĩaʒ ⁊ ſpiritalẽ vitã ⁊ rõnẽ q̃ aduenit ⁊ ſuccedit. Juxta
illđ pdictũ. j. Chorin. xv. Pri⁹ qđ aĩale eſt. Deinde qđ
ſpũale eſt. Sic eſt ꝙ in iſtis vincit pars anterior. i. ſen
ſualitas ⁊ carnalitas ⁊ pſperitas: q̃ in vita iſta tanꝙ
pſentia antecedũt. Jſta eñ apud eos ſunt valde alta:
⁊ in reputatiõe valde magna: qꝛ qđ altũ eſt apud ho-
mines: abominatio eſt añ deũ. Luce. xvj. Pars vo po
ſterior. ſ. aĩa rõnalis: ⁊ ſpũalis vita: ⁊ futura gloria baſ-
ſa eſt ⁊ infima apud eos. Et ideo de tali ante malorũ:
dicitur. Prouerb. xvj. Ante ruinã exaltabit ſpũs. Jſtud
tñ ante: parũ durat: ſicut ſupra dictũ eſt Job. viij. Cuʒ
adhuc ſit in flore ⁊c. Ante oẽs herbas areſcit. ¶ Ter-
E tio dico. ꝙ añ ſignat ſtatũ ſpũalitatis ⁊ ſanctitatis: ⁊ ẽt
ſtatũ eterne felicitatis. qꝛ ſcʒ ſicut oẽ aĩal tendit ſemꝑ
ad partẽ anteriorẽ: ſiue auis volando. ſiue piſcis natã
do: ſiue quadrupes ambulando: ſiue etiã reptilia ſer-
pẽdo vel reptãdo: oĩa eñ naturaliter poſteriora dimit
tunt: ⁊ ad partẽ anteriorẽ ſe trahunt. Sic vere cum in
natura rerũ ſint duo genera bonoꝝ. ſ. anteriora. i. ſpũa
lia ⁊ eterna q̃ ſunt nobiliora ⁊ nobꝭ tanꝙ meliora añ
oculos antelata. Et poſteriora. ſ. tẽporalia q̃ poſt nos
neceſſario ſunt dimittenda: iuſtũ ⁊ rationabile eſt ꝙ
dimiſſis poſterioribus ꝑ effectũ nos trahamus ad an
teriora ⁊ cõtẽptis tp̃alib⁹: appetamus ſpiritalia ⁊ eter
na. Figurati in ſanctis aĩalib⁹. Ezech. j. De quibus dꝛ
ꝙ non reuertebant cũ incederẽt: ſed vnũqđqꝫ ante fa-
ciẽ ſuã gradiebatur. Qđ eſt cõtra illos q̃ vadũt latera-
liter ad amicos: ſicut cãcer: vel q̃ retrocedunt ad amo
rem terrenorum: ſicut ypotamus q̃ exiẽs flumen ⁊ va
dẽs paſcere ſegetes ambulat retrocedẽdo: ne ipſius ve
ſtigia cognoſcantur. Sic iſti figurati in vxore Loth: q̃
retro reſpexit ⁊ periit: qꝛ ſicut dꝛ Luc. ix. Nemo mittẽs
manũ ad aratrũ: ⁊ reſpeciẽs retro aptus eſt regno dei.
Dic ſi vis de caco: qui retrotrahẽdo armenta hercu-
lis furabatur. ¶ Quarto dico. ꝙ ante: ſignat ſtatũ ſa-
F gacitatis vel ſedulitatis: qꝛ reuera ad oẽs hoĩem perti
net qđ añ tp̃s neceſſitatis operet ⁊ faciat q̃cq̃d põt. Me
lius eſt eñ bñfaciẽdo pueníre: ꝙ plus debito expecta
re. Jn vno eñ apparet puidẽtia ⁊ diligẽtia. Jn alio vo
ro negligentia. Formica eñ añ hyemẽ laborat ⁊ aggre-
gat vnde poſtea ſe paſcat. Sic ⁊ nos añ mortẽ laborare
debemus: vt quiete cum domino poſt viuamus. No-
ta ergo ꝙ nos debemus preuenire.

Peccata confitendo.
Terrena largiendo.
Animam preparando.
Utilia operando.
Noſipſos perſcrutando.
Noſipſos humiliando. ¶ Preueniamus igiꝛ
Periculum precauẽdo. ⁊ anticipem⁹ pctã cõfi
tendo. vñ Eccli. xviij. Añ mortẽ cõfitere: viuẽs ⁊ ſan⁹ cõ
fiteberis. Et illud Eccli. xviij. Ante languorẽ para me
dicinã. Et illud. Job. iiij. Anteꝙ comedã ſuſpiro. Jtem
ſimus diligentes: bñficia largiẽdo. Eccli. xiiij. Añ mor
tẽ benefac amico tuo. Jtem ſimus anticipãtes ⁊ diligẽ
tes aĩam pparando. vnde illud Eccli. xviij. Añ orõnẽ
prepara aĩam tuã. Jtẽ vtilia operãdo. Eccli. xiiij. An-
te mortẽ operare iuſticiã. Jtẽ noſmetipſos humiliãdo.
Eccli. xviij. Ante languorẽ humilia te. Jtẽ periculũ pre
cauendo. Eccli. xviij. Ante iudiciũ prepara iuſticiã. Jn
oĩbus enim iſtis ⁊ ſimilibus caſibus debem⁹ antece
dere: ⁊ factũ ⁊ negociũ puenire. Patet igiꝛ quomõ eſt
vnũ ante prudentie: diligentie ⁊ ſagacitatis. ¶ Sʒ qñ G
to dico. ꝙ eſt vnũ añ. i. vna anticipatio ſtulticie ⁊ fatui
tatis: hoc eſt quãdo ſcʒ homo in aliquo negocio magis
anticipat ⁊ accelerat ꝙ deberet. Et ſic notabo: ꝙ mali
⁊ fatui ſolent ante tempus

Gaudere.
Dolere.
Docere.
Uires ſuas exercere.

¶ Primũ eſt ante magne vanitatis: qñ. ſ. hõ gaudet ꝑ
ſpe futuri cõmodi: qđ forte neſcit adhuc ſi habebit: vel
quãdo de rebus tranſeuntibus q̃ in vita hac añcedũt
immoderate letatur. Malũ eñ ſignũ eſt qñ puer ante
tp̃s ridet. ſicut de zoroaſte exẽplificat Solinus q̃ riſit
ſtatim cũ natus fuit: quẽ tãdẽ bella perſica rapuerũt.
Cantus etiã ⁊ gaudiũ ſyrenaꝝ ſi añcedat: futurã pnũ-
ciat tempeſtatẽ. Sic vere gaudia fatuoꝝ q̃ ſine cã ante
tẽpus fiũt: in futurã triſticiã terminant. Et ſeculi ſola
cia q̃ añ ſunt: infernales triſticie conſequũtur. Et etiã
ad lr̃am experimur: ꝙ qñ gaudiũ immoderatũ antece
dit: cito triſticia poſt ſuccedit. Prouerb. xiiij. Extrema
gaudij luct⁹ occupat. Et ecõuerſo: expertũ eſt. ꝙ ſi me
ror ⁊ triſticia antecedit: ſolet leticia poſt venire. Johã.
xvj. Triſticia veſtra vertetur in gaudiũ. Uñ de tali an-
te. dꝛ Prouerb. xvj. Cõtritionẽ precedit ſuperbia ⁊ an-
te ruinã exaltabiꝛ ſpũs. Et Prouerb. xviij. Añꝙ cõte-
raꝛ exaltaꝛ cor hoĩs: ⁊ añꝙ glorificeꝛ hũiliabiꝛ. ¶ Se-
cundũ eſt añ. magne ſimplicitatis ⁊ imbecillitatis. qñ
ſcʒ hõ anticipat futuꝝ dolorẽ: vtpote qñ dolet ⁊ timet
de morte futura vel de infortunio qđ ſibi neceſſario eſt
vẽturũ. vñ dicit Sene. in epl̃a. Stultũ eſt añ tp̃s dolo-
ri ſuo occurrere: quare doles miſer: nõne ſatis dolebis
cũ tibi qđ verebaris aduenerit. ¶ Tertiũ eſt añ. pſum
ptionis ⁊ fatuitatis: qñ ſcʒ hõ vult docere anteꝙ addi
ſcat: ſicut ſunt q̃dã q̃ volũt opiniões pfundas ⁊ theo-
logicas tractare: de quib⁹ nec ſtuduerũt nec audierũt:
qui. ſ. facile decidũt in errores. Siles arboribus añ tp̃s
⁊ in hyeme florentibus: quas pruina decoquit ⁊ cõſu-
mit. Juxta illud pdictũ. Eſa. xviij. Ante meſſem totus
effloruit. Et Eſa. lxvj. Anteꝙ parturiret peperit. Et
ideo iſtis dꝛ illud. Ecclesi. xviij. Anteꝙ loquaris diſce.
¶ Quartũ eſt añ audacie ⁊ proteruitatis: qñ ſcʒ homo
vult alios in factis arduis puenire: ⁊ vltra vires ſe pe-
riculis exponere ⁊ perire. De quo illud pdictũ. Eccle-
ſiaſti. xviij. Ante iudiciũ interroga teipſuʒ. i. ante nego
ciũ recogita vires tuas. Patet ergo quõ ante accipiꝛ
multis modis qñ ſumiꝛ tp̃aliter. ¶ Secũdo princípa- H
liter dico. ꝙ añ qñqꝫ ſumitur ordinaliter: qñ. ſ. denotat
ordinẽ perſonaꝝ: vtpote qñ dꝛ. Jlle vadit añ alios: ⁊ ille
conſequẽter: ⁊ ille poſt. Et ſic dicã ꝙ ante: denotat mi
hi duo. ſ. prelatos: ⁊ ſuperiores: ⁊ miniſtros ſeu ſeruito
res. Nam ſicut videmus ꝙ homines antecedunt.

Ut viam oſtendant.
Ut plebem defendant.
Ut ſibi alij honores faciant ⁊ impendant.

¶ Sic vere dico ꝙ prelati debent eſſe ⁊ ire añ nos exẽ
plariter viã oſtendendo Mat. ij. Stella quã viderant
magi in oriente: antecedebat eos vſqꝫ dũ veniẽs ſtaret
ſupra vbi erat puer. Jſti eñ debent dici ſtelle a ſtando:
pꝑter ſtabilitatẽ boni propoſiti. Debent videre in oriẽ
te propter ſtabilitatem virtutis ⁊ meriti. Debent an-
tecedere per oſtenſionem boni exempli. Debent alios
ducere vbi puer eſt. i. puritas per adhibitiõem boni do
cumẽti. Similes eñ debent eſſe ſtelle lucifero q̃ añ ſo
lẽ pcedit ⁊ añ diẽ oriꝛ: ⁊ diẽ ppinquã oſtẽdit. Sic iſti añ
per exẽpli dationẽ ⁊ ꝑ future diei ⁊ lucis. i. grẽ ⁊ glorie
prenũciatiõẽ: habẽt exire ⁊ viã ſalutis oĩbus declara
re. Luc. j. Preibis eñ añ faciẽ dñi parare vias ei⁹. Ad dã
dã ſciẽtiã ſalutis plebi ei⁹. Figurati in archa teſtamẽti
q̃ filios iſrael trãſituros iordanẽ añcedebat ⁊ in colũna
ignis

Ayuntamiento de Madrid

ignis ⁊ nubis que eis viam in heremo demonſtrabat: Quia ſcȝ iſti prelati ⁊ predicatores ⁊ doctores q̄ debēt eſſe ſicut lucifer virtualiter rutilādo. Sicut archa federis oēs charitatiue cōtinendo. ſicut colūna ignis in ſe ſtabiliter ꝑſeuerando: ⁊ ad bonū alios inflāmando: Et ſicut colūna nubis alios doctrinis imbuēdo ⁊ beneficijs irrigādo: Iſti dico debent eſſe ante per exēplorū bonoꝝ oſtenſionē. et per alioꝝ directionē: Ideo prelato pōt dici illud qđ dr̄ Moyſi Exodi. xvij. Antecede populū ⁊ ſume tecū de ſenioribus iſrael. ⁊ virgam qua percuſſiſti fluuiū tolle in manu tua. Prelati em̄ ⁊ doctores ante alios exēplariter ambulāt. ſeniorum. i. prudentiū ⁊ meliorū ſocietatē frequentāt. ⁊ virgam ſeueritatis ⁊ iuſticie qua flumina. i. carnales ⁊ fluxibiles ſenant ſecū portāt. Geñ. xxxij. Antecedite ⁊ ſit ſpaciū inter gregem ⁊ gregē. Uñ de paſtore. i. de prelato dicitur Joh. x. Cū ꝓprias oues emiſerit. ante eas vadit: ⁊ oues eū ſequuntur: q̄r ſciūt vocē eius: Patet ergo ꝙ iſti debent ire ante nos exēplariter viā oſtendendo. Secūdo iſti debēt antecedere virtualiter: alios defendēdo: Debent em̄ prelati ⁊ ſuperiores ante ſubitos tyrannis. hereticis. demonibus ſe obijcere: ⁊ eos in oībus defendere ⁊ iuuare. Sicut em̄ ponit Iſiđ. ⁊ Solinus. Coturnices maria trāſeuntes ⁊ accipitres timētes. et ſe ab eis nō poſſe defendere cognoſcētes: de cornicibus duces ſibi faciūt que ante eos ⁊ cū eis mare tranſeunt: ipſas tranſmare conducūt ⁊ a nociuis auibus defendunt: ⁊ ita pro eis pugnāt: ꝙ qñq̄ cruente ⁊ ſanguinolente et vulnerate reueniunt ſicut ſm̄ eos expertum extitit de q̄buſdā: Sic vere cū ſimplices qui mare hui⁹ fluctuoſe vite habent trāſire. ab accipitribus. i. a demonibus: tyrānis ⁊ hereticis ſe timeāt offendēdos: neceſſe eſt ꝙ duces ⁊ prelatos et ſuꝑiores q̄ eos in virtute preſtarēt. ſibi eligerent ⁊ haberēt: qui ſcȝ ipſos in omni periculo poſſent antecedere. hoſtib⁹ ſe opponere: ⁊ eos defendere ⁊ iuuare: dicētes. ſ. cuilibet imbecillo illud Eſa. xlv. Ego ante te ibo. ⁊glorioſos terre humiliabo. portas ereas conterā. ⁊ vectes ferreos confringam ⁊c. Iſta potiſſime debent verificari de principibus et militibus: quoꝝ officium eſt ante populū ad bella pergere et pro eis defendēdis labores prelij tolerare. Sicut de dauid dr̄. j. Reg. xvij. Qđ armiger eius antecedebat eū. Antecedere ergo debēt virtualiter alios defendēdo. Tertio antecedūt prelati honorabiliter alijs preeminēdo: Ante alios em̄ ſunt locādi ⁊ honorandi ⁊ alijs honorabiliter preponēdi. Uñ de honorabili prelato pōt dici illud pſ. Ante ſolē permanet nomē eius: Ante ſolem dico. i. ante quoſcunq̄ genere ⁊ ſcientia claros debēt prelati preponi ⁊c. Miſit ante eos virū. Iſtud ergo eſt āte. qđ pertinet ad ſuperiores. ¶ Sed adhuc eſt vnū ante qđ pertinet ad miniſtros ⁊ ſeruitores. ⁊ maxime ad predicatores: q̄r ſcȝ ſeruitor ante dñm vadit. ⁊ ſic viā preparat atq̄ facit: Sic ꝑdicator ante dñm incedit: ⁊ populū cōuertendo viā dño preparat: q̄ poſtea in corda eorum ſuccedit. Iō dr̄. Luc. j. Tu puer ꝓpheta altiſſimi vocaberis. ꝓibis em̄ añ faciē dñi parare vias ei⁹. vñ Mal. iij. dr̄. Ecce mitto angelum meū qui preparabit viā ante faciē tuam ⁊c. ¶ Itē eſt aliud ante: qđ pertinet ad dānatos ⁊ pctōres: q̄r ſcȝ ſicut latro ante ſeruientes ducitur. vt pro demeritis ſuſpendatur. ſic pctōres demones ante ſe ducūt: ⁊ ad inferni patibulū ipſos trahunt. Carnifices em̄ latrones honorare videntur cū anteponendo: ⁊ tñ ipſum dehonorāt ad ſuppliciū deducēdo. Sic vere demones nūc vidētur pctōres honorare: inq̄ntū eos faciūt antecedere in mūdi ꝓſperis et preeſſe. Finaliter tñ ipſos ad dānationē eternā trahūt: ⁊ honorem quē ſibi fecerāt care vendūt. Unde de tali ante: dr̄ Tren. j. Paruuli eoꝝ ducti ſunt in captiuitatē ante faciē tribulātis: Sic ergo ptȝ quō ante ſumitur ordinali- I
ter: q̄ſi ſcȝ denotat ordinē in ꝑſonis. ¶ Tertio ꝑncipaliter dico. ꝙ āte ſumiť ꝑſentialiter. Illud em̄ eſſe ante aliđ dr̄: qđ ſibi ꝑſonaliter ꝑſentať: Signat igiť illā preſentiā qua hō ſe ꝑſentat deo ⁊ ſuꝑiori: ei obſequendo: ⁊ volūtatē ipſius faciēdo Et ſic dicā generaliter ꝙ añ: ſumitur pro omni genere ꝑſentie. ſiue bona fuerit ſiue mala.

Signat igitur preſentiam.
Uirtuoſam ⁊ cōmēdabilem.
Glorioſam ⁊ honorabilē.
Stuporoſam ⁊ admirabilem.
Amoroſam ⁊ affectibilem.
Fructuoſam ⁊ delectabilem.

¶ Itē ꝑſentiā inſidioſaȝ periculoſam ruinoſaȝ: faſtidioſā affectuoſaȝ. ¶ Preſentia ꝟtuoſa ē illa: quā q̄s ad obſequendū deo vel ꝑlato, ſemper exhibet diligētiā ⁊ obediētiā ſe ꝑſentē: Et q̄r hō hȝ ſemper añ oculos mētis ſue deū ⁊ ei⁹ opera ⁊ iudicia ſim⁹ etiā añ deū nos ſibi in ſtatu gratie ꝑſentādo ⁊ nos ſibi recōmēdādo deuote. Iuxta illud Luc. j. erāt aūt ambo iuſti añ dñm Et. j. Theſſa. iij. In ſanctitate añ deū. Deo etiā ſeruiendo ⁊ orando. Iuxta illđ pſ. Dñe añ oē deſideriū meū Et ei obſequēdo. pſ. Uenite adorem⁹ ⁊ ꝓcidamus añ deū: plorem⁹ corā dño qui fecit nos. Et ei per ꝯtēplatiōeȝ ꝯtinue aſſiſtēdo. Figurati in velo poſito añ archam. De quo vide infra. vbi appēdere i principio. Habeam⁹ etiā ante oculos ꝯſideratiōis noſtre: illa q̄ pertinēt ad ſalutem. Iuxta illud Prouer. xxiij. Diligēter attende q̄ ſunt poſita añ facieȝ tuā Sit ergo añ nos ⁊ añ oculos cordis noſtri: dei miſericordia vt ꝓmereať. dei iuſticia vt caueať. dei clementia vt diligať. nr̄a miſeria vt cōtemnať fraterna amicicia vt ꝯpleať. De dei miſericordia diciť in pſ. Quoniam miſericordia tua añ oculos meos eſt. De iuſticia diciť in pſ. Iuſticia añ eū ambulabit et ponet in via greſſus ſuos De xp̄o dr̄ Gal. iij. Ante quoꝝ. oculos xp̄s ꝓſcriptus eſt ⁊ crucifixus ē. De noſtra vero mortali cōditiōe añ oculos habenda dr̄ Eccli. xv. Añ hoīem vita ⁊ mors ſupple debent eſſe. De fraterno vero amore: ⁊ quomodo quilibet debet eſſe ante oculos alteri⁹ per affectionem: dicitur Eccli. xxiiij. Ante faciem hominis ſimilitudo alterius hominis. Iſta eſt igitur preſentia virtuoſa. ¶ Secunda eſt preſentia glorioſa: Et iſta eſt illa qua nos in gradu et ſtatu eccleſiaſtico ſumus et viuimus ante deum ei ſcilicet in beneficijs et officijs eccleſiaſticis ſeruiēdo qđ ſcȝ valde ē glorioſum ⁊ honorabile ꝗuis ſit periculoſum ⁊ formidabile. Sicut em̄ in ꝑſentia iudicis nō eſt tutū forefacere. In preſentia regis nō eſt decēs immūdū eſſe Ita in ſtatu iſto vbi ante deum ſumus debemus mūdi ⁊ ornati virtutibus apparere vt ſic quilibet dici poſſit illud. Thob. xij Ego ſum raphael angelus vnus ex ſepteȝ: qui aſtam⁹ ante dominū. Et Apoc. iiij. diciť. Qđ procidebāt ſeniores ante ſedenteȝ in throno adorabūt viuentem in ſecula. Inuehe ſi vis contra illos qui ante deum in officio diuino vel in eccleſia volūt eſſe ꝑſentes: ⁊ qui a ſuis beneficijs ſunt abſentes. ¶ Tertia eſt preſentia ſtuporoſa: Et iſta eſt illa qua ſe deus in carne indutus: ante faciē hoīm voluit apparere de qua Luc. ij. Uiderūt oculi mei ſalutare tuū: quod paraſti ante faciem omniuȝ populorum. ¶ Quarta eſt preſentia ſtudioſa Et iſta ē illa qua deus ante ſe in ſui memoria habet iuſtos. de ſalute eorum curam gerens. et illa etiam qua ante oculos diſpoſitionis ſue habet totum mundum. ipſuȝ ordinans ⁊ gubernans Sapie. j. et ca. xj. ſimiliter ante te eſt orbis terrarū ¶ Quinta eſt preſentia timoroſa illa ſcȝ qua nos omnes oportet apparere in iudicio ante deum De qua ad Roñ. xiiij. et. ij. Corin. v. Omnes nos manifeſtari oportet ante tribunal chriſti. vt accipiat vnuſquiſq̄ prout in corpore geſſit. ſiue bonum fuerit ſiue malum chriſtus enim iudicans figuratur in illo rege Luc. xix. Qui abiens in regionem longinquam accipere ſibi regnum ⁊ reuerti et rediens rebelles qui eū ſuper ſe regnare noluerant: ante ſe fecit interfici. Accipite inquit eos et interficite ante me quia ſcilicet chriſtus qui ad regnum celeſte in aſcenſione abijt quando in iudicio redibit peccatores qui nunc de eo nō curant: ante ſe cruciabit et condemnabit pſ. Ignis ante ipſum precedet ⁊ inflāmabit in circuitu inimicos eius ¶ Sexta eſt preſentia gaudioſa ſeu fructuoſa. Illa ſcilicet qua ſunt beati in patria preſentialiter ante deum

Ayuntamiento de Madrid

De qua Apoca.xiiij.Sine macula ſunt añ thronū dei Et loquit̃ de his qui empti ſunt de terra ⁊ qui cātabāt canticū nouū ante ſedē dei:⁊ ante quattuor aīalia.ſ.de ſanctis qui.ſ. ante xp̄m ⁊ quattuor euangeliſtas ſunt in gaudio ſempiterno. ¶ Septima eſt preſentia inſidioſa.Et iſta eſt illa qua diabolus ſemper eſt ante nos ⁊ nobis p̄ſens ad inſidiandū:⁊ viciorꝫ offendicula ponendū.pſ.Foderunt ante faciē meā foueā. Figuratus in illo dracone.Apo.xij.De quo dr̄ ꝙ draco ſtabat ante mulierē que erat maſculū paritura vt deuoraret filiuꝫ eius:qr ſcꝫ draco diabolus ſemꝑ inſidiando preſens eſt vt fetum boni ꝓpoſiti in muliere.i.in aīa ꝑimat ⁊ occidat.Uerūtamē de preſentibus dr̄.Prouer.j. Fruſtra iacit̃ rhete ante oculos pennatorꝫ.qr ſcꝫ ipſi ſciunt inſidias p̄cauere. ¶ Octaua eſt p̄ſentia periculoſa.Et iſta eſt illa qua peccator eſt ante diabolū ei ſeruiēdo ⁊ mala opera faciendo.Jdeo cōmendant̃ illi de quibus dicit dñs.iij.Reg.xix.⁊ ad Roma.xj.Reſeruaui mihi ſeptē milia hoīꝫ qui nō curuauerūt genua ante baal.i.q̄ nō exhibuerūt ſe p̄ſentes ad obediendū diabolo.Preſentia etiā periculoſa ſignat mūdi bona q̄ ſunt hic ante nos.Sicut eñ̄ ſpecula proijciunt̃ ante tygrim vt ab itinere tardet̃:rhetia ante ceruū vt a venatore capiat̃: grana ante porcū vt ad macellū trahatur. Sic diabolus iſta hic ante nos ⁊ noſtre mētis oculos obijcit.Ut miſer dū hic ſiſtitur a bona via poſſit tardari:ad delectabilia poſſit allici:⁊ in rhete diaboli.i.in peccato inuolui ⁊ ad dānationē trahi vnde de malo anteceſſore dicit̃ id qđ de muliere in ornatu meretricio occurrēti. Prouerb.vij.ꝙ fatuus ſtatim eā ſequit̃ quaſi bos ductus ad victimā:⁊ neſcit ꝙ ad vincula ſtultus trahat̃. ¶ Nona eſt p̄ſentia affectuoſa.Jlla.ſ. qua fatui ſemꝑ in corde ſuo habēt preſentes nepotulos ⁊ amicos ſemper de eis carnaliter cogitando.Ante ſe etiā volūt habere ipſos ſolos in ſuis officijs ⁊ dignitatibus collocando ⁊ ſtatuēdo vnde de pueris ⁊ cytharedis.i.de nepotulis ⁊ adulatoribus dr̄ Apoca.xiiij.ꝙ ipſi ſoli cātabant canticū añ ſedē.Qr reuera multi ſunt hodie principes vel prelati:ante quorū ſedē nō gaudēt aliqui niſi nepotes vel adulatores. ¶ Decima eſt preſentia faſtidioſa.Et iſta eſt illa qua de⁹ faſtidit peccatores. ſicut quādo aliq̄s odit aliquē:videt̃ ſibi ꝙ ſemꝑ habeat euꝫ ante ſe p̄ faſtidio ⁊ horrore.Naū.j.Ante faciē indignatiōis eius quis ſtabit? Sic ergo pꝫ quomodo ante ſignat multimodā preſentiam perſonalem q̄tū ad precedentiā localem:quātum ad antecedentiā temporalem.Sufficit. vide infra de Coram de Conſpectu ⁊ de Facie ⁊c.

A **Antequā.** Nota ꝙ iſta dictio anteq̄ ſignat quādā accelerationē: feſtinantiaꝫ anticipationē ⁊ preuentionē:ſiue bona fuerit ſiue mala.Poteſt igit̃ anteq̄ referri ad deū:ad iuſtū:ad mundū ⁊ ad impiū. ¶ De deo eñ̄ dicā ꝙ ipſe antecedit Tēporis eternitate.Animi ſagacitate.Potenti autoritate.Clementi benignitate.Jpſe enim preuenit oīa eternitatis longitudine.Joh.viij.Amen amen dico vobis anteq̄ abrahā fieret ego ſuꝫ.Et illud Prouer.viij.Anteq̄ omnes colles:ego parturiebar.Jtem preuenit omnia ſagacitatꝭ limpitudine.quia.ſ. ſapientia increata fuit ſecuꝫ ab euo:dicens Eccli.xxiiij.Anteq̄ quicq̄ faceret a principio cum eo eram cuncta cōponēs.Et ſapien.viij.dicitur.Scit p̄terita ⁊ de futurꝭ exiſtimat mōſtra ⁊ ſigna ſcit anteq̄ fiāt. Jtem preuenit oīa autoritatis plenitudine ⁊ fortitudine. vnde ipſe eſt qui dicit Hiere.Priuſq̄ te formarē in vtero noui te:⁊ anteq̄ exires de ventre ſanctificaui te:⁊ ꝓphetā in gentibus dedi te.Sequitur.Ecce dedi verba mea in ore tuo:ecce conſtitui te ſuper gentes ⁊ regna vt euellas ⁊ deſtruas ⁊ edifices ⁊ plantes.Jtem preuenit benignitatis prōptitudine dicens.Eſa.lxv.ca.Anteq̄ clamēt ego exau-
B diam:⁊ adhuc illis loquētib⁹ ego audiā. ¶ De viro iuſto etiam quomodo.ſ. iſta dictio acceleratiua.ſ. anteq̄ pertineat ad ipſum:dicam ꝙ iuſtus debet preuenire. Suſpirando mentaliter per contritionem. Supplicādo humiliter per orationē.Se mutando realiter ꝑ conuerſionem .Deguſtando ſuauiter per deuotionem.Feſtinet igitur mētaliter ſuſpirare.Job.iij.Anteq̄ comedā ſuſpiro:⁊ quaſi inundantis aque.ſic rugitus meus. Jtem feſtinet humiliter ſeu vtiliter ſupplicādo dicēs domino illud Prouerb.xxx.capi.Duo rogaui te,ne deneges mihi anteq̄ moriar.Diuitias ⁊ paupertateꝫ ne des mihi:ſed tantum tribue victui meo neceſſaria.Jtē feſtinet moraliter ſe mutare.Joel.ij.Sol cōuertet̃ in tenebras:⁊ luna in ſanguinē anteq̄ veniat dies domini. Jtem feſtinet ſuauiter deguſtare dicens.Luce.xxij.De-
ſiderio deſideraui hoc paſca manducare vobiſcuꝫ an- C
teq̄ moriar. ¶ De peccatore vero ſeu impio quō anteq̄ pertinet ad ipſum.dico ꝙ accelerat Bonis inuidere. Uanis apparere.Magnis preeminere.Bonis dico inuidere.Ūn̄ de inuidis fratrib⁹ ioſeph dicit̃ .Geñ.xxxvij ꝙ anteq̄ accederet ad eos:cum vidiſſent eum procul cogitauerunt eum occidere.Uanis etiam ſatagunt imminere ſeu etiam apparere dicentes. Sapient.ij.Coronemus nos roſis anteq̄ marceſcāt Jtem feſtinant alte preeminere vnde Prouer.xviij.Ane q̄ conteratur exaltatur cor hominis.et anteq̄ exaltetur humiliatur etc. Uide ſupra de ante.et infra de Prius et priuſq̄

Antiquus. Antiquitas. B

Nota ꝙ in ſcriptura multiplex antiquitas reperitur tam in bono q̄ in malo ſignificato. Et quia infra de Senectute ſatis plene tractare ꝓpono . Jđo breuiter de antiquitate tranſeo.Dicamus igitur breuiter ꝙ in ſcriptura reperitur Antiquitas.

Mentaliter cogitanda.
Humiliter veneranda.
Moraliter imitanda.
Stabiliter adamanda.
Salubriter renouanda.
Totaliter deteſtanda.
Ueraciter obſeruanda.
Sagaciter formidāda ⁊ declinanda.

Debet eñ̄ mētaliter cogitari antiquitas eternalis.ſcꝫ ipſe deus et res que ſunt perpetue et eterne:vel que a mundi principio inceperunt.ſcꝫ inuariabilis ordo rerū:opera dei et mirabibia nature.Sic faciebat dauid cum dicebat in pſ̄.Cogitaui dies antiquos: et annos eternos in mente habui.Deus eniꝫ proprie antiquus dicitur quia ſua eternitas nec incipit: nec finitur.vnđ de ipſo et de ipſius antiquo et eterno regno dicitur Daniel.vij . Uenit antiquus dierum et iudiciuꝫ ſedit ſanctis excelſi et ſancti obtinuerunt.Secundo dico ꝙ debet humiliter venerari antiquitas temporalis.Antiqui enim debent a iuuenibus venerari et ſupportari:et cum reuerentia honorari:vnde antiquus dꝫ dicere iuueni illud.Job.xxxij.Junior ſum tempore:vos autem antiquiores. Jdeo demiſſo capite veritus ſum vobis oſtēdere ſententiā meā. Tertio dico. ꝙ debet moraliter imitari antiquitas virtualis.iſta eñ̄ eſt antiq̄tas ſapientie ⁊ maturitas morum. De qua dr̄ Job.xij. Jn antiquis eſt ⁊ ſapientia ⁊ in multo tp̄e prudentia. Jſta ergo antiquitas eſt habenda ⁊ imitanda triplici ratione:qr illi q̄ taliter ſunt antiqui tutius ſolent procedere:clarius ſolēt cognoſcere:cautius ſciunt ab omni malo abſtinere ⁊ recedere.Jſti eñ̄ tutius incedunt. qr ſcꝫ per viā virtutū ⁊ morum. Hiere.vj. Jnterrogate de ſemitꝭ antiquis que ſit via bona:⁊ ambulate in ea. Jtem iſti clarius ⁊ ſapiētius cognoſcūt.Jdeo bene dicit̃ Eccli.xxxix.Sapientiā antiquorꝫ exquiret ſapiens. ⁊ in prophetis vacabit.Jtē iſti cautius ⁊ fortius a malo recedunt.Jdeo dr̄ Mat.v.Audiſtis qr dictū eſt antiquis. Non occides.Nō mechaberis ⁊c.ac ſi diceret ꝙ ſi iuuenes a malo arcent̃: multo fortius antiqui vitare vicia tenentur .Jſta eſt ergo antiquitas virtualis. ¶ Quarto dico ꝙ debet amari antiquitas fraternalis.ſ.antiqui ſocij ⁊ amici:⁊ illi ſunt qui in bonis operibus

Ayuntamiento de Madrid

ribus ⁊ virtutibus in perſeuerantia fidelis amicitie.
ſunt antiquati.de qua eccl.ix.Non derelinquas ami
cũ antiquũ nouus eñ nõ erit ſimilis illi. Vinũ nouũ
amicus nouus veteraſcet ⁊ cuꝫ ſuauitate bibes illud.
Quod tñ eſt contra illos q̃bus tm̃mõ noua placent et
antiquos ⁊ bñ ꝓbatos familiares ⁊ ſocios vilipendũt
Ac ſi eis diceret illud Eſa.xliij. Prioꝝ ne memineritis
⁊ antiqua ne ĩtueamini. Cõtra illud etiã ſunt q̃ in ſciẽ
tijs nouas opiniones ⁊ adinuentiones ſectanť. Anti-
quoꝝ vero facta ⁊ dicta deteſtãtur ꝯtra illud predictũ
Eccli.xxxix.Sapientiã oĩm antiquoꝝ exquiret ſapiẽs
¶Quinto dico ꝙ dꝫ renouari antiquitas baptiſma
lis.i.ſtatus puritatis ⁊ innocentie.quẽ antiquitus ha
buimus.⁊ hoc ſi ꝑ vicia fuerit deprauata.Eſa.lxj.Edi
ficabunt deſerta a ſeculo ⁊ ruinas antiquas erigent.
¶Sexto dico ꝙ debet deteſtari antiquitas crimina-
lis.i.antiquatio in vicijs.induratio ⁊ obſtiatio in pec-
catis:qualẽ habebãt illi q̃ antiquas idolatrias ſecta-
ban ur.De quibus dicitur.iiij.Regũ.xvij.Uſq; in ho
diernum diem morẽ ſequuntur antiquũ. Tales eñ in
vicijs antiquati.emendari ⁊ corrigi non dignãtur: im
mo quod peiꝰ eſt ĩ ſuis vicijs gloriant. Qd aũt iſti nol
lent eſſe meliores:patet Eccl.xvj.Non exorauerunt ꝓ
peccatis ſuis antiqui gigantes. Item ꝙ glorientur in
ſua obſtinatione ptꝫ Eſaie.xxiij. vbi cõtra tyrũ loquiť
ꝓpheta.improperans ꝙ ipſa gloriabatur a diebꝰ pri-
ſtinis in antiquitate ſua.Iſta tñ antiquitas eſt abhor
renda ⁊ ꝑ penitentiã in melius ĩmutãda ſicut orabat
dauid in ps.dicẽs.Ne memineris iniquitatũ noſtra-
rum antiquaꝝ:cito anticipẽt nos miſericordie tue ⁊c.
¶Septimo dico ꝙ debet obſeruari antiquitas ma-
giſtralis.i.illud mãdatũ vel regula q̃ nobis a deo ⁊ ab
antiquis patribus eſt iniuncta . Iuxta illud Prouer.
xxij.Ne tranſgrediaris terminos antiquos quos po-
ſuerũt patres tui.i.mandata et ſtatuta q̃ tibi a deo et
ab antiquis patribꝰ ſunt tradita.qꝛ reuera ⁊ facta ⁊ di
cta ãtiquoꝝ debẽt honorari ⁊ obſeruari.Ideo nos cle
rici ⁊ religioſi:q̃ ab antiqua ſanctoꝝ patrũ ꝯſuetudĩe
nũc ſumus quaſi penitus alieni debemꝰ dicere domi-
no illo ps. Ubi ſunt miſericordie tue antique dñe:q.
di.vbi ſunt miracula ⁊ mirabilia opa q̃ ſancti antiqui
tus faciebant.cõſtantia quã habebãt:penitentia quã
ſuſtinebant.zelus fidei quo feruebant: virtutes q̃bus
pollebant:vtinam ergo deus ad illas ꝑmas antiqui-
tates nos reduceret:⁊ nos virtutibus renouaret dicẽs
illud Amos.ix.Suſcitabo tabernaculũ dauid qd ceci
dit:⁊ que corruerant reſtaurabo ⁊ reedificabo eũ ſicut
a diebꝰ antiquis.Ipſe eñ q̃ talẽ reparationem ab an-
tiquo ꝓmiſit dicens Eſa.j. Reſtituã iudices tuos vt
fuerant prius et conſiliarios tuos ſicut antiquitus.
¶Octauo dico ꝙ debet declinari ſeu precaueri anti-
quitas ſagacitatis ⁊ fortitudinis. Et iſta eſt antiq̃tas
malicie dyabolice q̃.ſ.antiquus eſt in malicia ⁊ etate.
Id iſte dꝛ ſerpens antiquus.q̃.ſ. more ſerpentis eſt in
malicia deuiꝰ ⁊ obliquus de quo Apoc.xij.Proiectus
eſt draco ille magnꝰ:ſerpens antiquꝰ q̃ vocať dyabolꝰ
⁊ ſathanas.Sic ergo ptꝫ quõ antiq̃tas ſumiť octo mo
dis.Nõ applicaui autoritates exẽpla vel figuras gra
A tia breuitatis.Uide de ſenectute.

Antichriſtus. Nota ꝙ antichriſtus dꝛ ab
anti qd ẽ ꝯtra:⁊ xps.qꝛ.ſ.il-
le futurꝰ iniq̃tatis filiꝰ antixps: ꝯtra xpm ⁊ xpi fidẽ ſe
obijciet ⁊ eã ꝓ viribꝰ deſtruet ⁊ ſubuertet.Iſte eñ ſilis
erit baſiliſco:cuiꝰ viſus interficit draconẽ.cuiꝰ aſpectꝰ
aues volantes ab alto deijcit.ſalamandre q̃ tacta radi
ce omnia poma inuenenat ⁊ inficit:qꝛ reuera iſte mul
tos ſpũaliter interficiet.volantes.i.ſanctos ⁊ ꝯtẽplã-
tes ab altitudine vere fidei ⁊ cõtẽplationis deijciet:et
radicẽ arboris.i fundamentũ fidei.ſ.ſacram ſcripturã
ꝑ malas expoſitiões ĩuenenabit: ⁊ ſic oĩa poma.i. oẽs
fideles pro magna parte erroribus deſtruet ⁊ corrum
pet.Tũc eñ ꝓut dicit ſcriptura tãtus erit motꝰ ĩ mũ-
do ꝙ ſi fieri poſſet in errorẽ etiã mutenť electi.Uñ figu
ratur Apo.xiij.In beſtia q̃ de abyſſo aſcendit.q̃ decem
cornua:decemq; dyademata deſuper cornua:⁊ ſeptem
capita habuit:⁊ tanta poteſtate vſa eſt ꝙ omnes eam
adorauerũt.nec ſibi aliq̃ reſiſtere potuerunt. Ignẽ eñ
de celo deſcendere faciebat.Et mediãte quadã alia be
ſtia cui ſuã dederat poteſtatem oẽs ſubiugabat ⁊ cara
cterẽ ſui noĩs in oĩbus imprimebat. Iſte tñ due beſtie
ꝑma.ſ.⁊ ſecunda cũ oĩbus q̃ cracterẽ receperãt ꝑierũt
et finaliter ſicut Apoc.xix.diciť.In ſtagno ignis ⁊ ſul
phuris viui miſſi fuerunt. Sic antixps de abyſſo.i.ab
ipſo dyabolo veniet.ſeptem capita.i.ſeptẽ capitalia vi
cia habebit decẽ cornua.i.ſupbiã cõtra decẽ mandata
et decẽ dyademata vel decẽ coronas.i.victorias cõtra
ipſa ea.ſ.traſgrediendo ⁊ cõtradicendo accipiet. Quã
dam aliam beſtiã.i.pſeudo ꝓphetas ſuos ꝑ mundum
deſtinabit ⁊ diriget ⁊ ipſis mediantibus ꝑ falſa ſigna
⁊ miracula mundũ decipiet cũctos ſuppeditabit ⁊ cõ-
teret ⁊ caracterem ſui nominis.i.fidem ſuã vbiq; ſemi
nabit ⁊ mittet.Et finaliter cũ oĩbus ſuis ipſe ꝑibit et
ſuccumbet ⁊ igne ⁊ ſulphure ineternũ puniet ⁊ viuet.
ps.Laborabit in eternũ ⁊ viuet adhuc in finẽ.Et alibi
In ignẽ deijcies eos in miſerijs ⁊ nõ ſubſiſtẽt.Et alibi
Ignis ſulphur ⁊ ſpũs ꝓcellaꝝ pars calicis eorum.De
iſto igiť iniq̃tatis filio poſſunt multa dici ſm ſanctos
De ipſius Conditione.Operatione.Duratione ⁊ Dã
natione.¶Iſte eñ filiꝰ iniquitatis q̃tũ ad Conditio B
nem:erit nequiſſimꝰ.Operationẽ: erit potentiſſimus
et fortiſſimus.Durationẽ:erit breuiſſimus.Dãnatio-
nẽ:erit miſerrimus.Quãtũ ad conditionẽ eñ conſtat
ſm ſanctos ꝙ iſte in babylone de tribu dan generabiť
a natiuitate demone replebiť in cunctis malis artibꝰ
inſtructur.⁊ ſe meſſiã iudeis ꝓmiſſum mentiens a iu-
deis recipietur ⁊ ab ipſis vt deus coletur ⁊ ſicut rex et
dñs metuctur.vñ apl's.ij.Theſ.ij.vocat eũ hominem
peccati.filiũ ꝑditionis qui aduerſať ⁊ extolliť ſuꝑ om
ne qd dꝛ deus aut qd coliť ita vt in tẽplo dei ipſe ſedeat
oñdens ſe tanq̃ ipſe ſit deus.¶Itẽ q̃tũ ad oꝑationẽ
Cõſtat ſm ſanctos ꝙ ipſe multa falſa miracula faciet
ſcripturas ad ſuum intentũ exponet quoſdã miracu-
lis:quoſdã minis. quoſdaꝫ blandicijs ad ſe conuertet
ſanctos in fide firmos interficiet et conteret reges
ſubiugabit ⁊ ſubijciet:⁊ in omni ꝓſperitate ⁊ gratia cõ
ualeſcet.vñ ipſe figurať in illo paruo cornu q̃rte beſtie
Daniel.vij.Qd habebat os loquẽs grandia ⁊ oculi ho
minis erãt in cornu illo et faciebat bellũ aduerſus ſan
ctos:⁊ ꝑualebat eis donec venit antiquus dierũ ⁊ iudi
cium ſedit.In quarta eñ beſtia.i.in tẽpore quarte mo
narchie.ſ.romanoꝝ naſcetur cornu modicũ ideſt vili
ſimus antixps q̃ dꝛ cornu:ꝓpter duriciam ⁊ ſuperbiã
q̃ dꝛ oculos hominis habere ꝓpter ſubtilitatẽ ⁊ mali
ciam qꝛ contra ſanctos pugnabit ⁊ eis ad litterã ꝑua-
lebit et ꝯtra deũ grandia loqueť:inq̃tum legẽ euãge-
licam cõdemnabit ⁊ ſe deũ predicabit ſua tñ poteſtas
deficiet quando antiquus dierũ.ſ.deus ſedebit ⁊ ſecu-
lum iudicabit: qꝛ ſicut dꝛ.ij. Theſ.ij. Ipſum dominus
ieſus interficiet ſpũ oris ſui.Filij eñ iſrael q̃ ab alexan
dro inter montes caſpios in plaga ſeptentrionali ſuꝑ
occeanũ:vbi nunc eſt finis imperij magni canis:inter
duo caſtra dicta god ⁊ magod fuerunt incluſi. Et ſm
Ioſephũ facto terremotu in cõſpectu principis: mon-
tibus cadentibus ſuꝑ montes:ibidem partim monti
bus ꝑtim muro indiſſolubili et portis ferreis obſcrati
et qui adhuc ibi dicũtur eſſe incarcerati.q̃.ſ.nudi ſunt
carnibus crudis et arborum fructibus viuunt:⁊ ĩ ma
ximo numero conſiſtunt:et qui quadam celeſti virtu-
te ⁊ montium portarum et murorum firmitate et im-
peratoris de cathaio.ſ.magni canis militia obſeruati
exire nequeunt. excepto duntaxat:quia pro monſtro
ipſe magnus canis aliquos de eis quãdoq; portis ap
tis extrahit et mirabili gratia in exercitu ſuo ſecuꝫ po
nit.Iſti dico antichriſto finaliter coniungentur ⁊ con
gregatis alijs iudeis q̃ ſunt per orbem diſperſi ab eis
ſimul recipiẽtur et ab ipſis mediantibꝰ terribilia opa

Ayuntamiento de Madrid

bitur contra ſanctos.Item quātum ad durationem
Conſtat ſm expoſitores ſcripture.iſte tm̄ in ſua poten
tia durabit.quātū xp̄s in ſeculo p̄dicauit.ſ. ꝑ tp̄s ⁊ tpa
ſic dr̄.Daniel.vij. Uel per dies mille ducentos ſexagin
ta.ſicut dr̄ Apoc.xj.q̄ faciunt tres annos cū dimidio.
qr̄.ſ.niſi abbreuiarent dies illi nō fieret ſalua oīs caro.
ſed ꝓpter electos breuiabūt.Mat.xxiiij. Eſt em̄ quod
dā animal i ethiopia iuxta fontē nigris dictū:qđ tāte
venenoſitatis eſt q̄cq̄d videt inficit et occidit. natura
tamen remediū poſuit.qr̄ ſibi vultū ad terrā inclinatū
dedit.Sic ꝟe natura naturās de⁹ iſtū venenoſiſſimū
ſerpentē.q̄ oīa ſua malicia inuenenare ſtudebit.pro re
medio electoꝝ parū durare faciet:⁊ vultuꝫ eius.i.vitā
ipſius ad terrā ꝑ mortē inclinabit ⁊ ꝯuertet: ⁊ ip̄m añ
tempus deſtruet ⁊ ſubuertet p̄s.Nō relinquet dñs vir
gam pctōrum ſuꝑ ſortē iuſtoꝝ:vt nō extēdant iuſti ad
iniquitatē manus ſuas.Dominus iuſtus concidet cer
uices peccatoꝝ.¶ Item q̄ntum ad dānationē. Cōſtat
ſm ſanctos:ꝙ poſtq̄ in ſumma glīa ⁊ pompa ꝑ predi
ctū tempus regnauerit:ſe in celū aſcenſurū iactabit'et
mōtem oliueti conſcendet: vbi ip̄m de celo dñs fulmi
nabit ⁊ cum ſuis ſequacibus ineternū dānabit. Sꝫ de
omnibus iſtis plene tractat a ſanctis ⁊ doctoribus et
maxime a Methodio martyre cui ſm Hiero. multa i
carcere reuelata ſunt de futuris tp̄ibus antixp̄i. Item
a Petro comeſtore in hyſtoria ſcolaſtica. ⁊ alijs pluri⸗
bus ideo tranſeo.Si quē aūt amplius audire delectat
videat libellū fratris Nicolai de argētina ordinis fra
trū p̄dicatoꝝ quem de fundamentis fidei xp̄iane dixe
rit baldonio archiepiſcopo Treuerē.vbi de antixp̄o ⁊
futuris temporibus multa dicit in vltima parte libri.
¶ Sed moraliter loquēdo. Per antixp̄m pōt intelli⸗
gi dyabolus vel etiaꝫ q̄libet vir iniquus.q.ſ. ꝯtra xp̄m
eſt poſitus et ei voluntate et moribus oppoſitus et eiſ⸗
dem ꝯtrarius ⁊ diuerſus:vñ de malis dr̄.j.Joh.ij.Nūc
antixp̄i multi facti ſunt.Sicut em̄ antixp̄i officiū erit
Deum denegare. Regem ſe clamare.Sanctos mole⸗
ſtare.Signa perpetrare:Modicum durare. Uitā ful⸗
mine terminare.Sic mali deum negant per inobediē
tiam ⁊ rebellionem.Reges ⁊ magni extimari volūt: ꝑ
inanem'gloriam ⁊ preſumptionē. Sanctos et bonos
moleſtare non ceſſant ꝑ crudelitatē et tribulationem.
Signa et mirabilia videntur poſſe ⁊ facere q̄ntum ad
mundanoꝝ ⁊ fatuoꝝ exterminationē ⁊ ꝑ fallaciā ⁊ dece
ptionē.Modicū tm̄ inueniuntur durare ꝑ ſue corpora
lis vite ꝑuentionē:⁊ finaliter fulmine atrocis ſuppli⸗
cij perire ꝑ dānationē.De tali ergo antixp̄o dr̄.j. Joh.
ij.Antixp̄s eſt q̄ negat patrē ⁊ filiū. Negat dico.ſ. ma⸗
le operādo:qr̄ ſicut dicit apl's. Cōfitent quidē ſe noſſe
deum:factis aūt negāt.Et illud.ij.Joh.j. Hic eſt ſedu⸗
ctor ⁊ antixp̄s.ſufficit vide de Peccatore.

a **Antrum.** Dic ſicut de foſſa.ſouea vł cauerna.

Anulus. Nota ꝙ anulus idē eſt qđ circul⁹ ex
aliqua materia fabricat⁹:⁊ forma ro⸗
tunda ⁊ circulari.ſine p̄ncipio ⁊ fine in ſeipſum redu⸗
ctus.Dico igitur ꝙ ſicut inuenio ꝙ anuli materiales
ad plura officia ⁊ negocia applicantur.ſic inuenio lo⸗
quēdo moraliter plura genera ſpiritaliū anuloꝝ ⁊ di⸗
uerſa ſpiritalia negocia ꝯgruendoꝝ. Inuenit.ergo ma
terialiter anulus Ad ſignandū ad portandū.Ad ſtrin
gendū ſeu ligandū.Ad ſubarrandum.Ad ornandum.
Primus ſignat fidem qua anima ſignatur. Secund⁹
ſignat ſpem qua anima portat. Tertius ſignat chari⸗
tatem qua anima ſtringitur vł ligatur.Quart⁹ ſignat
gratiam qua anima ſubarratur. Quintus ſignat glo⸗
riaꝫ qua anima finaliter adornatur. Signat ergo anu
B lus fidei ſignaculum. Spei ſuſtētaculum.Charitatis
tenaculum.Gratie cingulum.Glorie titulum.¶ Di⸗
co primo ꝙ eſt anulus ad conſignandū.In anulis em̄
principuꝫ ⁊ magnatum p̄cioſi lapides inſerunt. in qui
bus diuerſe figure ſculpuntur:cū quibus litere ſignā⸗
tur et ſigillantur.Sic reuera.Fides eſt anulus ſummi
regis in qua et ſub qua oīa ſua ſecreta ſignantur ⁊ in⸗
cluduntur ⁊ cum qua anime fideles quodaꝫ ſpūali ca⸗
ractere cōſcribunt.Iſte em̄ eſt anul⁹ puri regis in quo
lapis erat dictus achates.in quo apollo cū cithara et
nouem muſe cū ſuis inſignijs erant picti figuris.Inq̄t
Solinus nō ſculptis ſed ingenitis. Sic vere anulo dēi
i.in fide catholica eſt apollo cuꝫ cithara.i. xp̄s et ſacra
ſcriptura noticia de eiſdem ⁊ nouem muſe cum ſuis in
ſignijs.i.noticia de nouē ordinib⁹ angeloꝝ cum ꝓprie
tatibus eorundeꝫ.Anulus em̄ formā habet circuli.ca⸗
rens principio atq̄ fine.⁊ ſic ſignat fidem de eternita⸗
te ſeu etiam de deitate.q̄.ſ.nec finem nec principiū hꝫ.
anulus etiam i tertio digito portatur.⁊ ſic ſignat fidē
de trinitate.Anulus inſuꝑ de terreſtri materia efficit
Et ſic ſignat fidem de humanitate.Et ſic dico ꝙ anu⸗
lus ſignat q̄ntum ad figurā eternam deitatē:q̄ntum ad
locum vbi ponit ꝑſonarū trinitatē:q̄ntū ad materiam
humanitateꝫ.Iſte eſt ergo anulus de quo loquit pita⸗
goras in li.romanoꝝ.vbi dicit ꝙ ſi epylenticus faciat
ſibi anulū de vngula ꝫamur.i.aſini:nigredinē nō habē
tis.ꝓhibet eius caſum.Reuera ſi q̄s de vngula ꝫamur
i.de extremitate ſeu hūanitate xp̄i qui nigredinē pec⸗
cati non habuit anulum ꝑfecte fidei portauerit. caſus
damnationis ꝑpetue non timebit.qđ bene figuratum
eſt.Daniel.vj.vbi in lacu anulo regis ſignato daniel
ſedens in medio leonum nō fuit ab eis deuoratus.Et
heſter.viij.vbi ꝑ lr̄as anulo regis a mardocheo ſigna⸗
tas iudeoꝝ populus fuit a malicia amā ⁊ a mortis pe⸗
riculo liberatus qr̄ reuera expꝫtum eſt ꝙ anulus fidei re
gis nr̄i xp̄i:⁊ noſtre chatolice diſcipline tante eſt pote
ſtatis ⁊ virtutis ꝙ in lacu leonū.i.demonum.ne fideli
bus noceant ora clauduntur.⁊ eorum potentia dei vir
tute ſuperatur et per literas tali anulo ſignatas.i. per
ſacram ſcripturam fidem catholicā ꝯtinentē iudeorū
i.fidelium populus liberat.De tali ergo anulo pōt di⸗
ci illud Daniel.xiiij.Signantes anulo regis abierunt
Aduerte tm̄ ꝙ aman abutēdo anulo regis lr̄as mortis
ſcripſit.Sed mardoche⁹ eodem anulo bene vtendo.ſa
lutis literas econtrario ꝓcurauit ſicut dicit Heſter.
iij.⁊.viij.Sic ꝟe ſepe fit ꝙ amā ſuꝑb⁹ dyabol⁹ anulo fi
dei xp̄iane male vtendo ⁊ errores ⁊ hereſes ſeminādo
litteras mortiferas.i.corruptā doctrinam ſcribit.Sed
mardocheus.i.doctor vel p̄dicator fidei bene intelligē
do eidē cōtradicit ⁊ lr̄as ab eo ſcriptas.i. doctrinam a
dyabolo vel ab hereticis ꝓpalatā reuocat ⁊ cōfundit
vñ Heſter.viij.ca.dicebat regina heſter.Obſecro vt no
uis epl'is veteres aman inſidiatoris ⁊ hoſtis lr̄e corri C
gantur.Fides eſt ergo anulus ad cōſignanduꝫ. ¶ Se
cundo dico ꝙ Spes ē anulus ad portādum. Anulus
em̄ ſicut predixi rōne rotunditatis eternitatē deſignat
Et ideo per anulum ꝓprie ſpes de eternitate ⁊ de eter⸗
na ſalute intelligitur.ꝑ quā anima ne in laborib⁹ defi
ciat ſuſtentatur:⁊ cum fiducia ad gloriam deportatur
mediantibus enim anulis ſolēt portari lampades in
eccleſia:ſuſpendi cortine.et tabule in parietibus affi⸗
gi.Sic vere mediante ſpe celeſtium:anime ad paradi⸗
ſum portantur.corda ſurſum per deſideriuꝫ ſuſpēdun
tur ⁊ mentes in deo tenaciter affiguntur.Figura Exo.
xxx.vbi dicitur.ꝙ in altari thimiamatis ex vtroq̄ late⸗
re facti ſunt duo anuli vt impoſitis vectibus portaret
Altare.i.cor iuſti per ſanctitatem aureum quatuor vir
tutibus quadratum.⁊ ad thimiama deuotionis offe⸗
rendum a deo ſpecialiter ordinatum. Iſtud autem al⸗
tare.ſ.iuſtus vel cor iuſti q̄ntum ad duo ſui latera ⁊ ad
duas ſui partes.i.q̄ntum ad aīam ⁊ q̄ntum ad corpus.
debet habere anulos firme ſpei.qr̄.ſ.a parte dextera q̄
eſt anima debet ſperare eternā viſionē ⁊ fruitionem.
A parte ſiniſtra.i.q̄ntum ad corpus debet ſperare futu⸗
ram reſurrectionē ⁊ corporis glorificationē.Iſti enim
ſunt quatuor anuli ſancte ſpei:q̄bus mediātib⁹: dum
tamen adſint vectes.i.opa ꝟtutes ⁊ merita.hō pōt ad
paradiſum

Ayuntamiento de Madrid

paradiſum poꝛtari et in tribulationibus conſolari: et in fide et moꝛibus retineri. Ideo de talibus que erecte ſuper baſes ſuas in tabernaculo ponebantur: dꝛ Numeri.xxvj. Fundes inqͣt in eis anulos aureos ꝑ quos vectes tabulata ꝯtineant. quos opies laminis aureis: ⁊ eriges tabernaculū. Tabernaculū eñ eſt coꝛ iuſti. qꝺ tabulis aureis. i. ſanctis ꝯſiderationibꝰ cōſtruit. laminis aureis. i. ꝟtutibꝰ ⁊ exemplis opitur anulis ſpei tenetur: poꝛtat ⁊ erigitur ⁊ vectibus firmi ꝓpoſiti ſuſtentatur. Spes ergo eſt anulus ad poꝛtādū ſeu ſuſtinēdū

D ¶ Tertio dico ꝙ charitas eſt anulꝰ ad ꝯſtringendū: mediātibus eñ anulis baltea ⁊ zone ſtringūtur ⁊ veſtimēta inuicē coartant. ⁊ arma etiā circa coꝛpa coaptātur. Sic vere mediāte charitate inuicē ꝑ dilectionem ſtringimur et cū deo ⁊ ꝓximo colligamur. Figura Exo. xxviij. vbi dꝛ ꝙ ſuphumerale ⁊ rōnale anulos in ſummitatibus habebāt qͥbus ſuper pectus ⁊ humeros ſacerdotis cū vittis coccineis ſtringebant. Quia reuera ſummus ſacerdos xp̄s ſuphumerali. i. bonis actiuis. ⁊ rōnali. i. bonis cōtēplatiuis induitur: ſemꝑ vult ea anulos charitatis habere. vt ſibi ⁊ ad iuicē poſſint aſtringi foꝛtiꝰ adherere: ⁊ vittis hyacintinis. i. celeſtibus deſiderijs mediantibꝰ inuicē ſe tenere. Unde Exod. xxviij. Stringes inquit rōnale anulis ſuis cū anulis ſuphumeralis ⁊ vita hyacintina vt maneat iūctura fabꝛefacta. Ptz ergo ꝙ charitas eſt anulus ad ſtringendum.

E ¶ Quarto dico ꝙ grā eſt anulꝰ ad ſubarrandū. Spōſe eñ anulis a viris ſuis ſubarrantur. vt extunc ſibi et nulli alteri cōiungere ſe teneant. Sic vere anima a deo deſponſanda ⁊ vniēda neceſſe habet anulū diuine gratie ante oīa accipere: quo. ſ. deus ſolet aīas ſubarrare ⁊ ſibi ſpeciaꝉr dedicare. Tali anulo erat ſubarrata beata agnes cū dicebat. Recede a me pabulū facinoꝛis. qꝛ iā ab alio amatoꝛe ꝓuenta ſū. Anulo ſuo ſubarrauit me ⁊c. Iſto etiā ānulo erat ſubarrata Iudith qñ holofernē occidit. Quia ſicut dicit Iudith. x. Ipſa ſumpſit dextralia ⁊ lilia inaures ⁊ anulos: in oībus oꝛnamētis oꝛnauit ſe ⁊ ſic holofernē inimicū ppłi dñi ſuperauit. Iſte eſt anulꝰ quē thamar iude patriarche qͥ eā impꝛegnauit oñdit ⁊ ſic ſe ab incendio qꝺ iudas ſibi parauerat liberauit. Geñ. xxxviij. Iſte eſt anulus quo pater filium ꝓdigū reuertētē ſubarrari mandauit. Luce. xv. Induite inqͣt eū ſtolla ꝓma ⁊ date anulū in manu eiꝰ. Quia reuera: ſi holofernē. i. dyabolū dei ⁊ ſctōꝛum inimicū voluimꝰ ſuꝑare ſi ab incēdio inferni nobis ꝓ peccatis nr̄is debito nos volumꝰ liberare ⁊ ſi ad patrem noſtrū deū per penitentiā reuertentes digne coꝛā deo volumus apparere neceſſe eſt ꝙ anulū. gratie ſue poꝛtemus ⁊ habeamus: ⁊ ꝙ eo nos oꝛnemus ⁊ ꝑparemus ⁊ ꝙ induti pꝛima ſtola q̄ eſt innocentia: anulū ſue grē ꝓ arra. ⁊ ꝓ ſigno obtinende ſalutis eidē. oſtendamus dicētes illud Geñ. xxxviij. Cognoſce cuius ſit anulus q. d. tuus eſt anulus: tuū eſt ſignū: tua eſt arra quā me cū poꝛto. ꝑ quā ab incēdio moꝛtis eterne me debeo liberare ⁊ hoſtē humani generis ſuperare. ⁊ me tuum filiū tibi recōciliatū debeo ꝯpꝛobare. Ptz ergo ꝙ grā ē anulus ad ſubarrandū.

F ¶ Quinto ꝟo dico ꝙ glīa eſt anulus ad adoꝛnādū. Reges eñ ⁊ ꝓncipes. pōtifices etiā ⁊ abbates ꝓ honoꝛe ⁊ glīa ſolēt anulos poꝛtare: ⁊ maieſtatem ſuā anulis ⁊ ꝓcioſis lapidibus decoꝛare. Sic vere ſancti in patria qui ſcꝫ. reges et pōtifices dici poſſunt. Iuxta illud. j. Pet. j. Uos eſtis genus electū: regale ſacerdotiū ⁊c. Anulo eterne beatitudinis decoꝛātur. et eo beatifice ⁊ dignifice adoꝛnant. vñ iſte anulus pōt figurari. j. Mach. vj. Ubi vocauit rex ph̄z vnū de amicis ſuis ⁊ tradidit ⁊ ꝑpoſuit eū ſuꝑ vniuerſū regnū ſuū ⁊ tradidit ei dyadema ⁊ ſtolam ⁊ anulū ſuum. Rex eñ regū dñs quotidie ꝑ moꝛtem vocat ad ſe nūc vnū: nunc aliū de amicis ſuis: et cum ad ſe ꝑuenerint dat eis ſtolam immoꝛtalitatis dat eis dyadema. i. coꝛonā q̄ ſignat triumphum. qꝛ dat eis victoꝛiā ſecuritatis: et dat eis anulū gloꝛie. honoꝛis et perpetue dignitatis vnde illud ꝓdictū. Tulit rex anulū ſuū quo vtebatur ⁊ tradidit mardocheo. Heſter. viij. Patꝫ ergo quō anulꝰ in bono ſignificato accipit qͥnqꝫ modis:

G ¶ Sed ſi vis dic ꝙ anulꝰ in malo ſignificato pōt deſignare.

Mentis inſtabilitatem.
Animi cupiditatem.
Mundi vanitatem.
Et ſeculi dignitatem.

Inſtabilitatē dico. qꝛ cōſtat ꝙ anulus rōne foꝛme rotunde: faciliter mouet ⁊ currit: Anuli etiā cōcaui a ioculatoꝛibꝰ ſolēt argēto viuo repleri ⁊ ſuꝑ ignē calefieri qui ſtatim ſaltare ⁊ mouere incipiūt. ac ſi haberent animā ſic diſcurrere: Tales ſunt multi mali. qui. ſ. ſūt quaſi anuli adherētes dyabolo ꝑ peccatū. qꝛ. ſ. iſti ſunt mobiles ⁊ inſtabiles ⁊ ad omne malū vertibiles ⁊ plicabiles. Nā qñqꝫ de multis cōtingit ꝙ ipi ſunt vacui ꝑ defectū ſufficiētie Sūt argēto viuo. i. pecunijs repleti ꝑ cumulationē pecunie ⁊ tēpoꝛalis ſubſtātie Sūt ſuper ignē calefacti ꝑ ardoꝛē auaricie ⁊ cōcupiſcētie. ⁊ ſic fiūt ſaltatiles ꝑ inſtabilitatē incōſtātie. Ptꝫ de ambitioſis argēto ⁊ pecunia plenis igne auaricie inflāmatis qͥ nō ceſſant de beneficio ad beneficiū ⁊ ad volūtatē ioculatoꝛis dyaboli cōtinue ſe mouere Argētū eñ viuū in vaſe calefacto quieſcere neſcit: Sic pecunia in ambitioſo neceſſario ſe oſtēdit inqͣtū ad aliquid aliud petendū ſaltat cōtinue atqꝫ tendit. Iſti figurant ī filia herodiadis que ſaltabat coꝛā rege ⁊ cōplacuit herodi et ſimul diſcumbētibus ⁊ impetrauit caput Iohānis baptiſte. Qꝛ reuera tales ſaltatoꝛes ambitioſi faciūt hodie tñ ꝙ ipſi placēt regibus ⁊ cōuiuis. i. ſuperioꝛibus ⁊ eoꝛū amicis ⁊ ſic fit ꝙ ipſi caput iohānis qͥ eſt in carcere. i. eccleſias et beneficia fundata de ſancto Iohāne vel de alijs ſanctis que tñ captiua ⁊ incarcerata ſolēt tenere: impoꝛtāt ⁊ repoꝛtant. Iſti eñ dicūt illud Eccłs. iij. Tēpus plangēdi ⁊ tempꝰ ſaltādi. Pꝛelatis tñ ⁊ ſuperioꝛibus dicit illud Eccłi. ix. Cū ſaltatrice ne aſſiduus ſis. nec audias illā. ne foꝛte in efficacia ipius pereas Et ſicut videmus ꝙ anulus vt ꝯmuniter eſt fulgidus ⁊ politus: lapidibꝰ ꝓcioſis oꝛnatus in ſeipſum circulariter reflexus Sic tales mali ꝑ ꝓſperitatē ſunt fulgidi. theſauris ⁊ lapidibus ꝓcioſis plani ⁊ muniti ⁊ ī ſeipſos. i. ad pꝛopꝛiā vtilitatē reflexi et intenti: Iſti eñ quicquid dicāt aut faciāt totū ad ſeipſos reflectūt ⁊ ad pꝛopꝛiū lucrū ⁊ vtilitatē pꝛo poſſe cōuertunt. Ps. Cōuerſus ſum in erumna mea dum cōfigit ſpina. i. auaricia. Iſti ergo anuli ſimiles ſunt anulis plumbeis ſophiſticatis ⁊ falſis: qui a pueris ꝓ argenteis recipiunt: ſed cōperta veritate eijciunt ⁊ pꝛo nihilo reputant: Sic iſti falſi tantū ſciunt facere ⁊ tanta palliare ⁊ fingere ꝙ a ſuperioꝛibus pꝛo aureis ⁊ bonis recipiunt: ⁊ eis in aliquo digito. i. in aliquo beneficio adherere et inſidere ꝑmittunt qui tñ cū fuerit valoꝛ eoꝝ cognitus repudiant. ⁊ a deo ⁊ bonis ſuperioꝛibꝰ repꝛobātur. vñ Hiere. xxij. ſi fuerit Ieconias anulus in domo mea inde extraham eum dicit dominus:

¶ De anulo autem mundane dignitatis: honoꝛis ⁊ pꝛoſperitatis poteſt dici: ꝙ iſte anulus regine ethyopum. de quo dicit Ioſephus ꝙ vbi ipſum in digito ſuo poſuit ſtatim moyſen virum ſuum oblita fuit ⁊ acſi eum alias non vidiſſet de ipſo non curauit: Sic vere cum quis anulo pꝛoſperitatis ⁊ mundane ſublimitatis a dyabolo ſubarratur. ſepe fit ꝙ virum ſuū deum obliuiſcitur et ab eo elongatur Hierem. ij. Populus meus oblitus eſt mei. Et in Ps. Obliuioni datꝰ ſum tanꝙ moꝛtuus. Ideo dominus minatur talibus Eſai. iij. vbi dicit. In die illa auferet dominus ſupple a filiabus ſyon que ambulabant extento collo: Inaures anulos ⁊ gemmas ⁊c. quia. ſ. deus tales anulos dignitatis ⁊ pꝛoſperitatis ſolet auferre quādo videt homines ſalutem ſuā pꝛopter hoc denegare. Patet ergo ꝙ anulus in bono ſumitur et in malo vide infra de Circulo.

Anthiochus. Anthiochia.

Nota ꝙ antiochus fuit rex iniquiſſimus. qui. ſ. templum ſpoliauit: idolum in templo collocauit ⁊ adoꝛari

Ayuntamiento de Madrid

mandauit filios iſrael trucidauit. Muros hierl'ez diſ
ſipauit deſeri legem dei mandauit ⁊ vitam miſerabili
ter terminauit. Sicut oīa patent. j. Macha. j. ij. iij. vj.
Et. ij. Macha. a pmo vſq; ad. ix. ca. Per anthiochū in⸗
telligi pōt dyabolus vel etiā vir iniquus. Dyabol⁹ em̄
tēplū eccleſie bonis perſonis ſpoliat ⁊ ꝑ poſſe virtu
tibus eum priuat: idola. i. inſufficientes ibi collocat. ⁊
eos exaltari et honorari procurat filios iſrael. i. iuſtos
eradicat et diuerſis tribulationibus eos turbat: mu⸗
ros obſeruantie diſcipline ⁊ ambitum dei mandatoꝝ
deſtruit: et legem dei impedit ꝑ viribus ⁊ confundit.
Finaliter tñ confunditur atq; perit: ⁊ dānationem am
pliorem accipit ⁊ acq̄rit. Interpretatur aūt antiochus
pauꝑ ſilens vel pauperis ſilētium: q2 ꝑ certo dyabol⁹
eſt pauꝑ: ꝓpter gratie vacuitatē. ſilens. i. occulte deci
piens ꝓpter malicie fallacitatē: ⁊ pauperum. i. pctōꝝ
dicitur ſilentiū pro eo. q2 eos facit ſilere a dei laude et
cōfeſſiōe ꝓpter verecundiā ⁊ ꝑuerſitatē. De iſto igr̄ dr̄
j. Mach. j. ꝙ paratum eſt regnuz in manu anthiochi
q̄ pus dictus eſt radix peccatrix ⁊c. Vel ſi vis pōt dici
antioch⁹. i. dyabolus. templū conſcientie ꝟtutib⁹ ſpo
liat. idola. i. vicia ibi collocat. filios iſrael vidētes deū
i. diſcretas conſiderationes ibi trucidat ⁊ muros diſci
pline inde tollit et eradicat. Vel ſi vis dic ꝙ anthioc⁹
eſt peccator vel tyrannus q̄ tēplū ꝓprie cōſcientie vio
lat ⁊ denudat: filios iſrael. i. bonos ⁊ ſimplices grauat
et moleſtat legē dei tranſgredit̄ ⁊ diſſipat: idolū abo⸗
minabile. i. peccatū colit: ⁊ in tēplo cordis ſui collocat
et muros hieruſalem. i. immunitates eccleſie ꝑ poſſe
diſſipat ⁊ perturbat. Sicut em̄ antiocho male ſucceſ⸗
ſit: q2 putrefact⁹ exul: in montib⁹ perijt ⁊ tunc primū
in agnitionē ſui ꝑuenit. ſicut dr̄. ij. Mach. ix. Sic fina
liter peccator ⁊ tyrannus exul a patria paradiſi. fetens
per infamiā: ⁊ vicijs putrefactus. in mōtib⁹ ꝓprie ela
tionis ꝑ eternā dānationē morit̄: ⁊ in deſperatione et
triſticia cōſummat̄. Et ſicut alius antiochus iunior a
tutore ſuo triphone cuz eo ambulante doloſe occiſus
eſt. Sic peccator a dyabolo q̄ i vita iſta ip̄z tueri ⁊ ſibi
aſſociare videmus. inq̄ntum. ſ. ſibi facit ꝑ voto ſucce⸗
dere. finaliter occidit̄ ⁊ ineternū dānat̄. Iſte ergo pau
per ſilens dicit̄. q2 a dei laude ſilet et tacet et in eterna
paupertate moratur. Vide ſi vis infra in pluribus lo
cis vbi fit mentio de anthiocho: ſicut in tabula nota⸗
tum eſt ¶ De anthiochia ꝟo q̄ interpretat̄ pauꝑta⸗
tis ſilentiū: et pauper ſilens: ⁊ in qua Petrus apl's pri
mo ep̄us extitit. ⁊ in qua diſcipuli xp̄i pmo xp̄iani di⸗
cti ſunt: ⁊ tonſura clericalis inuenta. ſicut legit̄ Actuū
xj. ⁊ in hiſtoria eccleſiaſtica pōt ſignificare eccleſiā ſan
ctam dei: q̄ paupertatem hz ſupple ſpiritalē inq̄ntum
tēporalia cōtēnit: ⁊ ſilentiū inq̄ntuz ſine reclamatione
patienter ſuſtinet mala q̄ ſentit q2 reuera ibi poſt xp̄z
pimus pōtifex ad literā Petrus fuit. nomē xp̄ianita⸗
tis fidelibus erogat. et tonſuram. i. ſtatum clericalē cō
tinet ordinat ⁊ diſponit. Cōcorda ſi vis q2 trāſeo gra⸗
tia breuitatis. Vel ſi vis dic ꝙ anthiochia. ſ. eccleſia
Eſt locus Tutus ad habitādū. Doctus ad p̄dicanduz
Factus ad militandum. ¶ Mō ſit locus tutus ad ha⸗
bitandū pz. ij. Mach. iiij. vbi dr̄ ꝙ Onias tuto loco ſe
cōtinebat antiochie. Mō ſit loc⁹ ad docendū ⁊ p̄dicā⸗
duz. patet Act. xiij. Mō in eccleſia que erat anthiochie
erant prophete ⁊ doctores. Mō etiā ſit loc⁹ ad militā
dum: patet. j. Mac. iiij. vbi dr̄. ꝙ Liſias abijt anthio⸗
chiam et elegit milites ⁊c. Sufficit.

A Appellare. Nota ꝙ appellare idez
eſt. qđ reclamare vel ap⸗
pellare idem eſt quod aduocare. Primo mō
accipit̄ ꝑ litigatiōe ⁊ ꝑ ſuꝑioris iuriſditiōis
imploratiōe. De quo Act. xxv. Ceſarē app ello ſeq̄t̄. Ce
ſarē appellaſti: ad ceſarem ibis. Scđo mō accipitur ꝑ
aliqua promotione. vt qñ aliquis vocat ⁊ appellat ali
quem ad aliquam dignitatem vel officiuz exercendū
Et talis appellatio vocatio electio vel ꝓmotio potuit
optime figurari Gen. ij. vbi. dicitur. Mō adam conſti⸗
tutus eſt rex et dominus omnium animātium. ⁊ ideo
deus adduxit ad euz omnia animalia vt videret quid
vocaret ea. Talis eſt prelatus qui cōſtitutus eſt a deo
rex magiſter vt dñs alioꝝ: q2 oīa animātia. i. oēs alij
de collegio debent ad eū venire ſicut ad pncipem ⁊ pa
ſtorem et ipſe eos debet vocare. ſ. ad promotionem et
conſolationem: et dare eis nomen. i. gloriam et repu⸗
tationem ſm eorū virtutem: conditionem et perfectio
nem. Et de hoc Gen. ij. Appellauit adam nominibus
ſuis cuncta animantia et cuncta volatilia celi. ⁊ cun⸗
ctas beſtias terre. Ecce igitur hec tria genera hominū
q̄ ab adā. i. a xp̄o vocant̄ appellantur. nominantur et
eliguntur ad ꝓmotionem celeſtem. Vel per adam. i. a
prelato ad dignitatem eccleſiaſticam vel terreſtrē vi⸗
delicet. Miſerantes affluentiſſime. Animantia. Labo
rantes diligentiſſime. Beſtias terre. Contemplantes
eminētiſſime. Volatilia celi. ¶ Vocētur ergo ab adā B
affluentiſſime miſerantes q̄ ſignificantur ꝑ animātia
Res enim animata vegetatur et ſentit ⁊ nutritur. Nā
ſi animal animatum pungatur: puncturam percipit
atq; ſentit. Sic vere illi qui ſunt animati per gratiam
vegetati atq; nutriti per deuotionem ſentiunt bñ pū
cturas ⁊ miſerias aliorum per pietatem ⁊ cōpaſſionē.
Et ideo ſicut in corpore animato mēbra ſuꝑiora ſem⸗
per influunt in inferiora. Sic vere inter nos illi q̄ ſunt
ditiores et ſuperiores. debent alijs vitā ⁊ ſanguinem. i.
ſuſtentationem ⁊ cōſolationē miniſtrare per largifluā
pietatem. Ideo de iſto ſenſu doloris et cōpaſſionis po
teſt intelligi illud Luc. ij. Tuam ipſius animam per⸗
tranſibit gladius. quia gladius. i. pena et miſeria alio
rum debet animā noſtram per miſericordiam ⁊ com⸗
paſſionē tranſfigere ⁊ penetrare. Sed heu ꝓh dolor vi
detur de multis ꝙ ipſi pro certo non ſunt animati. q2
ita vere ſunt duri et crudeles ꝙ ipſi non videntur ſen
tire dolores ⁊ miſerias aliorum: quod patet quoniam
eis non cōdolent: nec miſerant̄: nec cōpatiuntur: nec
cōſolantur. Et ideo ſunt ſimiles ceto vel balene. Ba⸗
lena em̄ vt dicit Iorath in libro ſuo eſt pinguiſſim⁹ pi
ſcis ⁊ maximus in tantū ꝙ ſuꝑ dorſum ſuum congre⸗
gatur ibi ꝙ creſcunt arbores ⁊ frutices abūdanter: ita
ꝙ illa belua videtur in ſenectute eſſe ſimilis vni mon
ti: ad quem accedentes naute ſine periculo nō euadūt
Nam belua fluctus de ore eijcit: ⁊ naues propinquas
abſorbet et ſubmergit. Eſt em̄ iſta belua tante pingue
dinis ꝙ lz perforet̄ iaculis piſcatoꝝ: ipſa tñ non ſentit
ac ſi nō eſſet res animata ſed mortua. Verūtñ qñ ad
carnē q̄ latet interius ſub pinguedine ꝑuenit̄ tunc ſen
tit ⁊ aque maris amaritudinē non ſuſtinens littus pe
tit vbi capitur. Et qñq; de captione ipſius tota patria
ditat̄ ⁊ emendat̄. Reuera chariſſimi tales balene ſunt
diuites ⁊ auari: q̄ pro certo hodie accumulāt et aggre⸗
gant arenas. i. diuitias tēporales: q̄ more arene diffi⸗
culter aggregant̄ ⁊ faciliter diſpergunt̄. vnde Abacuc.
ij. Ve ei q̄ cōgregat nō ſua vſq; quo aggregat ſuꝑ ſe den
ſum lutum. Et iō potiſſime fit in ſenectute: ꝙ tunc vt
cōiter auaricia magis abundat. ⁊ iō arene diuitiarum
magis tūc hominē aggrauant. Ita ꝙ tales vidētur ali
quotiens ꝑ ſui ſtatus magnitudine eſſe montes. i. ex⸗
cellentes et eminentes. inflati tumidi et ſuꝑbi. Nam
frutices et herbas. i. poſſeſſiones terrenas ſibi per ra⸗
pinas. i. fraudes aggregant abundantur ꝓpter quod
vt dictum eſt in montis ſimilitudinem augmentātur
et ideo non erit tutum accedere circa iſtos. nec eſſe ta
lium proximus vel vicinus. nam quando ſuper nau⸗
tas maris. i. ſuper pauperes per amaritudinem pauꝑ
tatis nauigant ad eterna. tot fluctus tribulationū: ra
pinarum: litium et exactionū. accuſationum ⁊ impoſi
tionum eueniunt ꝙ ipſos annihilant ⁊ ſubuertūt. vn̄
Hiere. lj. Ecce ego ad te mons peſtifer qui corrumpis
vniuerſam terraz. Iſti etiā tātā hñt hodie pinguedinē
carnalitatis proſperitatis ⁊ voluptatis: ꝙ nullū iacu⸗
lum correctionis nullā puncturā cōpaſſionis volunt
hodie cōcipere ⁊ ſentire. Et iōvr̄ ꝙ ipſi nō ſunt aīati ſz
mortui

Ayuntamiento de Madrid

moꝛtui per pctm̄ vñ Prouer.xxiij. Uerberauerūt me et
nō dolui penitēdo. vulnerauerunt me.ſ. pauperes cla-
mādo ⁊ ſupplicādo ⁊ nō ſenſi cōpatiēdo ⁊ miſerādo. Sꝫ
vere finaliter qñ caro q̄ eſt ſubtus pinguedinē.i. inte-
rioꝛ aīa punget ſ. per puncturā ſnīe diuine tūc vere be-
ne ſentiet amaritudinē aque maris ⁊ amaritudinē pe
ne eterne. Nā tunc habebūt neceſſe ad littus maris.i.
ad moꝛtē que littꝰ ē finis ⁊ terminꝰ maris fluctuoſi hu
ius vite accedere ⁊ venire vbi ꝓcerto a demonibꝰ ver-
mibus ⁊ ignibꝰ capiētur ⁊ occidētur ꝑ dānatiōnē eter
nā Et de coꝛū pinguedine.i. de coꝛū ſubſtātia tēpoꝛali
diuitijs: officijs ⁊ beneficijs qñ diuidūtur ⁊ diſtribuū-
tur tota q̄ſiqꝫ patria emēdatur ſicut ptꝫ de bñficijs mo
riētiū clericoꝛū: q̄ tūc ſaltē alijs cōferūtur. qꝛ.ſ. diuitie
quas in vita auare acq̄ſiuerāt ⁊ cōſeruauerāt ī moꝛte
alijs diſpergūtur. vñ Eccſi.xiiij. Qui coaceruat iniuſte
alijs congregat ⁊ in bonis ipſiꝰ alius luxuriabitur Ab
chariſſimi nō ſic ꝓ deo nō ſimꝰ ita areno ſi per cupidi
tatē: nec ita pingues per ꝓſperitatē et carnalitatē ꝙ
alioꝛū miſerias non ſentiamꝰ ꝑ cōpaſſionē ⁊ pietatem
Sed ſimus animati: viui ⁊ ſenſitiui vt ſic ad ꝓmotio-
nē tꝑalem ⁊ eternā ab adā.i. a p̄lato vel a xp̄o poſſimꝰ
appellari vocari nominari ⁊ eligi Animātia inq̄t. Ut
ſicut dicitur Geñ.ij. Omne qđ vocauit adā aīe viuen
tis ip̄m eſt nomē eiꝰ Nā ꝓcerto ab iſto adā ideſt a xp̄o
vel p̄lato vocātur ⁊ appellātur vt dictū ē viſceroſe mi
C ſerātes: Animātia inq̄t. ¶ Secūdo dico: ꝙ ab ip̄o vo-
cātur ſtudioſe laboꝛātes Beſtie inquit terre Beſtie ei
vt cōiter ſunt in motu ⁊ laboꝛe Nā vt dicit aug. de ci.
dei.xj. cap̄. Admirāda eſt in brutis aīalibꝰ prudētia et
quedā ſimilitudo rōnis. Habēt em̄ euidentē ſolertiā ⁊
et diligētiā: In educatiōe filioꝛū. In edificatiōe māſio
nū ⁊ latibuloꝛū In medicatiōe vulnerū. In fuga nociuo
rū. In p̄ſagiū mutatiōis tēpoꝛū futuroꝛū. In cognitiōe
⁊ diſcretiōe cōpariū ⁊ ſocioꝛū: qꝛ.ſ. vxoꝛes ipſas ⁊ ſocios
recognoſcūt Et pōt ethimologiꝫari beſtia quaſi bene
ſcia. Reuera chariſſimi tales debemꝰ eē qꝛ ꝟe circa la
boꝛes ⁊ oꝑa virtuoſa debemus habere prudētiā ſtudio
ſam ita ꝙ ī nobis appareat ſilitudo ⁊ efficacia rōis ne
de nobis poſſit dici illđ Baruc.vj. Beſtie melioꝛes ſūt
illis Debemus igiť ſtudioſe educare filios.i. ſubditos
parētes paupes ⁊ vicinos ꝑ doctrinā ⁊ eruditionē: et
etiā per elemoſinā ꝑ cōpaſſionē. Māſiōes etiā celi no
bis parare per bonā operationē Uulnera.i. pctā medi
care ꝑ penitētiā ⁊ cōfeſſionē: Nociua.ſ. mala exēpla et
cōſoꝛtia declinare per prudētiā ⁊ diſcretionē mutatio-
nē tēpoꝛū.i. defectuū mūdane ꝓſperitatis: ⁊ aduentuꝫ
future aduerſitatis.ſ. moꝛtis iudicij ⁊ inferni ꝓuidere
per futuroꝛū recoꝛdationē ⁊ cōſiderationē. Iuxta illđ
Nouit p̄terita ⁊ de futuris eſtimat Sap̄.viij. Notos
em̄ noſtros benefactoꝛes: familiares ⁊ amicos ſubdi
tos ſocios ⁊ vicinos debemus diligere per charitatē
et affectionē recognoſcere ꝑ adiutoꝛiū ⁊ ſubuētionē: et
cū eis pacifice cōuerſari per cōcoꝛdiā ⁊ amicicie perfe-
ctiſſimā vnionē Et ſic dicemur beſtie.i. bñ ſcie. quia.ſ.
ſic erimus bñ ſcientes ſtudioſi. ꝓuidi ⁊ diſcreti ⁊ in bo
nis operibus laboꝛioſi ⁊ ſic erimꝰ electiōe vocatiōe no
minatiōe ꝓmotiōe digni vt ſic dicat xp̄s vel p̄latus ſu-
perioꝛ illud Oſee.ij. Percutiā eis fedus cū beſtia agri
Et Job.v. dicitur Beſtie agri pacifice erūt tibi. Heu
pꝛohdoloꝛ ꝙ pauce ſunt hodie tales beſtie in mundo
Moderni enim non dicuntur beſtie per ſtudioſam ſa
gacitatē. immo vere dicuntur beſtie per venenoſaꝫ cru
delitatem. vbi enim hodie pꝛohdoloꝛ in modernis.
Pietatis educatio. Manſionum celeſtium pꝛepara-
tio. Peccatoꝛum meditatio. Nociuoꝛuꝫ declinatio. Fu
turoꝛum cogitatio Amicoꝛum recognitio Uere chariſ
ſimi in pauciſſimis quia hodie multi ſunt qui nutri
mentum alijs non parant per pietateꝫ ſed eis denegāt
per parcitatē. Nō pꝛeparant celeſtium manſionē. ſed
infernalium poſſeſſionē. Nō ſtudent ſcelera meditari
ſed magis vicia cumulare: Non querunt nocua decli-
nare ſed impꝛoficua frequentare. Non volunt futura
tempoꝛa cogitare. ſed tm̄ pꝛeſentia memoꝛari. Nō cu-
piunt vicinos ⁊ ſocios recognoſcere ⁊ iuuare. ſed ma-
gis eos rapinis ⁊ exactionibus. iniurijs ⁊ detractioni-
bus impugnare. ideo de talibꝰ beſtijs dr̄. Sap̄.xvj. Cū
ſuꝑuenerit ſeua beſtiarum ira: moꝛſibus peruerſoꝛuꝫ
colubꝛoꝛum exterminabitur. Tales fuerunt figurati ī
illa beſtia quarta Daniel.vij. que erat foꝛtis et terribi
lis. habens dētes ferreos q̄ deuoꝛabat et cōminuebat
et reliqua pedibus cōculcabat. Expone ſicut alibi. Ab
chariſſimi ꝓ deo nō ſic nō. ſed ſimꝰ beſtie. ideſt bene
ſcie. ſtudioſe ⁊ laboꝛioſe: vt ſic ab adā.i. a xp̄o vel p̄lato
appellemur ⁊ ꝓmoueamur: qꝛ vere ipſe vocat ⁊ nomi
nat ſtudioſe laboꝛantes. Beſtias inquit terre. ¶ Ter D
tio dico ꝙ ipſe ꝓmouet vocat ⁊ nominat luminoſe cō-
templantes. Uolatilia inquit celi. Per volatilia em̄ q̄
clare vident alte volant. infima relinquunt: ſuperioꝛi-
bus appꝛopinquāt intelliguntur viri cōtemplatiui: q̄
clare vident ꝑ diſcretionē. alte volant cū ſublimiū me-
ditationē. infima deſerunt ꝑ terreſtriū abominationē
Superioꝛibus appꝛopinquant per eternoꝛū deſideriū
et affectionem. Et ideo tales ſunt digni vocari ad tē-
poꝛalem et eternalem dignitatem ⁊ ꝓmotionē. Et iō
tam xp̄s ꝙ ſuperioꝛ pꝛelatus poteſt dicere illud Pſal.
Cognoui oīa volatilia celi ⁊ pulcritudo agri mecū eſt:
ſꝫ heu ꝓhdoloꝛ ꝙ pauca ſūt hodie talia volatilia: qꝛ ꝟe
vix inueniť hodie vnꝰ homo ꝯtēplatiuus. Iō quaſi la-
mentando dr̄ Hiere.iiij. Intuitus ſum: et ecce nō erat
hō: ⁊ omne volatile celi receſſit: qꝛ vere vix inueniť hō.
i. perſona vtens debita rōne nec volatile.i. hō eleuatꝰ
vel volitans in ꝯtēplatione. Nō ſic chariſſimi nō ſic: ſꝫ
ſimus Luminoſe cōtēplātes. Studioſe laboꝛātes. Ui
ſceroſe miſerantes. Et ſic ab adā.i. a xp̄o vel p̄lato pote
rimꝰ vocari: noīari. appellari: eligi: ⁊ etiā ꝓmoueri ⁊c.

Apparere.

Nota ꝙ apparitio eſt multiplex in ſcriptura.ſ. dei angeli et hoīs.
Dei. q̄.ſ. apparet penitentibꝰ vt eos ſaluet: et apparet A
peccatoꝛibus vt eos dānet. Apparet iuſtis vt eos ſal-
uet. Et iſta apparitio potiſſime fuit in incarnatione.
Geñ.ix. apparebit arcꝰ meꝰ in nubibꝰ. Iterū apparet
dānat qđ potiſſime fiet in mundo. Sap̄.vj. Hoꝛrende
et cito apparebit nobis: qm̄ iudiciū duriſſimū fiet his
q̄ p̄ſunt. Item eſt apparitio angeli. Math.ij. Ecce an-
gelus domini apparuit ī ſomnis Joſeph. ¶ Itē eſt ap
paritio hoīs.ij. Reg.j. Apparuit homo veniens de ca-
ſtris ſaul. Dicamꝰ ergo moꝛaliter ꝙ apparere idē eſt
qđ ſe manifeſtare: reuelare: declarare et oſtendere. Et
ſic apparitio idem eſt qđ exterioꝛ cōuerſatio: in neceſ-
ſitate ſubuentio. coꝛdis manifeſtatio. ⁊ criminis con-
feſſio. Et iō ſm̄ ſignificationē apparere pertinet ad vi
rum ꝑfectū et honeſtū. Sicut em̄ videmꝰ ꝙ coꝛpoꝛa ce
leſtia ꝓpter ſuā pulchꝛitudinē. celſitudinē. claritatem
⁊ foꝛmoſitatē plus habēt euidentie in apparētia ma-
giſqꝫ ſe declarant manifeſtāt ⁊ oſtendūt. Sic vere illi q̄
ſunt viri ꝑfecti celeſtes et ſpiritales: q̄ plus ceteris ha
bent de claritate diſcretionis: de altitudine contēpla
tionis: ⁊ de pulcritudine moꝛalis ꝑfectionis: ſunt ho
die magis apparentes: euidētes ⁊ ſe oſtendētes: ꝑ ap-
parentiam ſanctitatis et eminentis conuerſationis.
Ideo de quolibet tali pōt exponi illud Apoca.xij. Si-
gnū magnū apparuit in celo. mulier amicta ſole ⁊ lu-
na ſub pedibus eius. Et ecce chariſſimi qꝛ ſicut res q̄
apparet: p̄ſentať: reuelať: declarať: denudať. Sic vere
q̄ ſpiritualiter volunt digne coꝛā deo ⁊ angelis appa-
rere debent Pꝛeſentari ꝑ amicitie veritatē. Apparuit.
Reuelari per conſcientie puritatē. In celo. Res em̄ ce
leſtes ceteris ſunt puroꝛes. Declarari per euidentie
claritatem. Amicta ſole. Denudari ꝑ opulentie narita-
tem. qꝛ luna.i. mundi pꝛoſperitas debet eſſe ſub pedi-
bus eius. Sit igitur in nobis Amicicie veri as. Cōſciē
tie puritas: Euidentie claritas. Opulentie raritas.
¶ Habeamus igitur amicicie veritatē. Apparuit em̄ B
verus amicus ſemper apparet. ſemper inuenitur. ſemꝑ
videtur. nō ſolum in pꝛoſperis immo etiaꝫ in aduerſis

Ayuntamiento de Madrid

Sicut eñ ſtella fixa et immobilis vt eſt polus articꝰ
ſemꝑ in omni tempoꝛe anni apparet et in hyeme et in
eſtate. Sic vere verus fixus et firmus amicus omni tē
poꝛe anni. ſcꝫ in hyeme tribulationis ꝛ in eſtate: ꝓſpe
ritatis ꝛ conſolationis ſemper apparet. ſemꝑ eſt pꝛõ-
ptus ꝛ paratus. ſ. ad ꝯgaudendū in ꝓſperis ꝛ ad cōdo
lēdū iudicandū: cōſolandū ꝛ ſuppoꝛtādū in aduerſis
qꝛ ſicut dicitur pꝛouer. xvij. Omni tēpoꝛe diligit ꝗ ami
cus eſt. Apparuit ergo. Et ideo ſicut ſtella iſta diutius
et clarius apparet ꝛ videtur in hyeme quā in eſtate:
dato ꝙ omni tempoꝛe poſſit videri. Sic vere verus et
fidelis amicus magis nititur apparere videri ꝛ illumi
nare. inueniri et adiuuare in hyeme ꝙ̄ in eſtate. hoc ē
tam in tempoꝛe aduerſitatis ꝙ̄ ꝓſperitatis. tribulatio
nis ꝙ̄ cōſolationis. triſticie ꝙ̄ leticie. figura Luc. xxij.
Ubi dñs xpūs eſſet in tribulatione ꝛ agonia paſſionis:
apparuit ei angelus dñi cōfoꝛtans eū. Quia vere dum
amici noſtri ſunt in cōpaſſione ꝛ afflictiōe: in agonia
et miſeria in aduerſitate ꝛ paupertate: nos debemus
eis apparere: ſi fuerimus angelici: puri. ſ. et fideles. et
eos ꝑ viribus cōfoꝛtare: qḋ eſt contra multos falſos
amicos. qui apparēt nō in aſperis ſed in pꝛoſpeꝛis. nō
in ſupplicijs: ſed in delicijs. nō in aduerſitate ſed in fe
licitate. Iſti ſunt ſimiles yrundinibus ꝗ in eſtate opti
me videnł: inueniunł ꝛ apparēt ſed adueniēte hyeme
ſtatim recedūt: fugiūt ꝛ diſparent. Sic vere tales ami
ci falſi dū durat eſtas ꝓſperitatis: optime ſe oſtendūt
et circa hoīem in eius obſequijs ꝛ negocijs volitant et
diſcurrūt. Sed vere ſi hyemps id eſt ſtatus aduerſita
tis aduenerit: ſi homo ad paupertatem deſcēderit: tūc
pꝛo certo yrundinum. i. falſoꝛum amicoꝛum et adula-
toꝛū collegium diſparebit. ipſoſq; in aliquo adiutoꝛio
nullus inueniet aut videbit. Iſtud potuit figurari Iu-
dicū. xiij. vbi dꝛ ꝙ manue ꝛ vxoꝛ eius ꝓni ceciderūt in
terram: ꝛ vltra non apparuit eis angelus. Angelꝰ cha
riſſimi ꝗ non habet carnem ꝛ oſſa. ſignat falſum ami-
cum. qui reuera non habet oſſeam firmitatē nec etiā
carneā pietatē. qñ ergo accidit ꝙ Manue ꝛ vxoꝛ eius
i. aliqui vicini ſocij vel parentes cadunt in terram. i. in
aliquod infoꝛtuniū ꝛ deuoluuntur ad ſtatū paupꝑtatis
vel aduerſitatis. tūc ꝑ certo angelus. i. falſus et fictus
amicus vltra non apparet eis: nec ab eis in aliquo ne-
ceſſitatis articulo reperił. Qꝛ ſicut dꝛ pꝛouer. xiiij. fra
tres hoīs pauperis oderunt eum. et inſup notí eius lō
ge receſſerunt ab eo. Ideo pōt paupꝑ dicere paupertati.
longe fecerunt a me notos meos. poſuerunt me abo-
minationē ſibi. Ita ꝙ de eis poſſunt alij dicere illud.
Geñ. xxxvij. Puer nō cōparet: ꝛ ego quo ibo? Non ſic
chariſſimi non pꝛo deo nō diſpareamus ꝑ inſtabilita
tem atq; ficticiam falſitatem. ſed appareamus ꝛ nos
pſentemus ꝑ amicicie veritatem apparuit. Sit igitur
in nobis amicicie veritas. Apparuit. ¶ Secundo de-
bet eſſe in nobis cōſcientie puritas: qꝛ. ſ. nos debemus
eſſe in celo. i. in ſtatu puro. Sicut eñ res que ſuperius
ſunt in celo ſunt pure ꝛ ꝛ ſine coꝛruptione. ꝛ qñ nubes
ꝗ eſt inter media tolliľ. tunc talia apparent et videnł.
Sic vere cōſcientie noſtre debent eſſe celeſtes atq; pu
re. ꝛ amotis nubibus ꝛ nebulis peccatoꝝ per contri-
tionem debent ſacerdotibus apparere: reuelari ꝛ de-
clarari per contritionem. Sicut enim in celo ſurſum
commotio atq; tonitruum generatur. nubes rumpił
ꝛ diſſipatur. ignis qui latuerat apparet et manifeſtał.
pluuia redūdat et accumulatur. Sic vere in celo. i. in
bona et celeſti perſona ſit tonitruum contritionis: et
pluuia lachꝛymoſe affectionis: ſit choꝛuſcatio reuela
tionis confeſſionis: ꝛ ſic apparet ignis latitantis intē
tionis. ꝛ diſſipatur nubes. i. velamen execationis. i. ne
bula culpabilis infectionis. Iſta eſt igitur apparitio
pure confeſſionis. In celo inquit. i. in ſtatus puritate
quem. ſ. confeſſio introducit. De tali apparitione dici
tur Geñ. j. Congregentur aque: ideſt peccata in locuꝫ
vnum. ſ. per confeſſionem ꝛ conſiderationem. et appa
reat arida. i. conſcientia pura ꝛ mūda. Et Ezechi. viij.
Apparuit oſtium vnum. ideſt os ipſius confitentis.
Ideo de tali celo. i. de tali apparente puritate dicił Ec
cleſiaſtici. xliij. Species celi in viſione gloꝛie. Heu ꝓh
doloꝛ talem apparitionē nō habēt multi. Sunt enim
aliqui qui per confeſſionem nolunt apparere ſed late
re nolūt reuelari: ſed execari nolūt manifeſtari ſed ꝑ
verecundiam occultari. Et ideo tales nolunt eſſe i celo
id eſt in conſcientie puritate. ſed in terra ideſt in con-
ſcientie feditate. Et ideo videtur ꝙ tales ſunt ſimiles
leoni. qui quando intrat in foueam. vnde non poteſt
exire pꝛe verecundia non audet apparere. ſed vt lateat
intrat in ſecundam foueam vbi inuenit ciſtam in qua
capitur ꝛ tenet. Et cetera ſupꝛa vbi abſcōdere in litte-
ra. Nō ſic chariſſimi. ſed appareamꝰ per cōſcientie
puritatē. In celo inquit. Et ratio eſt: qꝛ ſicut dicitur in
pſal. Dominus in celo parauit ſedē ſuam. i. in cōſcien
tia pura ꝛ mūda apparente nudata ꝛ ꝑ cōfeſſionē pur
gata. Mathei. xxiiij. Apparebit ſignū filij hominis in
celo talis etiā apparitio eſt quando homo facit ꝙ pec
cata ſua appareant: ꝛ ꝙ nihil lateat cōfeſſoꝛem. Unde
Hieremie. xiij. Nudaui femoꝛa tua ante faciē tuam. ꝛ
apparuit ignominia tua. De multis tamē eſt contra
rium qui peccata ſua nō faciunt apparere. Unde Lu.
xj. Ue vobis qui eſtis vt monumenta que non appa-
rent. Non ſic ſed habeamus conſcientie puritatem.
¶ Tertio debemus apparere per euidentie clarita- D
tem: quod oſtenditur cuꝫ dicitur. Mō mulier erat ami
cta ſole. quia ſcilicet mulier et quelibet mitis perſona
ſole: ideſt euidentia claritatis et pulchꝛitudine hone-
ſtatis debet eſſe amicta et exterius adoꝛnata. Nam ſi-
cut ſol pꝛopter ſuam claritatem ſumme videtur et ap
paret. cunctis etiam rebus lumen et pulchꝛitudinem
adminiſtrat. Sic lux ſplēdoꝛ et ſpecies honeſtatis ſup
omnes virtutes rutilat atq; fulget ꝛ illa que in homi-
ne magis reſpicitur. ꝛ que per conſequens plus appa-
ret. Iſta enim virtus eſt exterius. Alie poſſunt latere
interius. Alie poſſunt occultari. Iſtam autem neceſſe
eſt demonſtrari. et ideo iſta quando bene eſt lumino-
ſa per bone conuerſationis exemplarem claritatem.
totam patriam ſuis dictis et exemplis illuminat et
illuſtrat. Ideo de tali ſole dicitur. Sol illuminans per
omnia reſpexit. Et de tali apparenti honeſtate dicitur
Canti. ſecūdo. Floꝛes apparuerunt in terra noſtra. Si
cut enim flos habet gratiſſimam apparentiam. ſua-
uiſſimam redolentiam. habet tamen debiliſſimā exi-
ſtentiam. quia ſcilicet modico vento eſtu vel pluuia
diſſipatur. Sic vere virtus honeſtatis eſt gratiſſima
ad contemplandum. ſuauiſſima ad odoꝛandum. eſt ta
men debiliſſima ad ſubſiſtendum. Flos eñ eſt virtus
honeſtatis que modico vēto ſupbie modico eſtu aua-
ricie modica pluuia luxurie diſſipatur. Hāc enim diſ-
ſipat luxuria per inſolentie leuitatem auaricia per im
pudentem lucri cupiditatem: ſuperbia per iactantie
pompoſitatem. per ſeuicie crudelitatem et per extollē
tie ſublimitatem. Iacob. pꝛimo. Et idem habetur Eſa.
quadrageſimo. Exiccatuꝫ eſt fenum ꝛ cecidit flos. De
claritate ergo honeſte apparentie dicitur Matth. ij.
ꝙ ſtella que apparuit eis antecedebat eos. Non ſic er
go chariſſimi. ſed habeamus euidentie claritatem.
Amicta ſole. ¶ Quarto debemus habere opulentie
raritatem ideſt terrenoꝛum contemptum. Nam ſicut
res nudatur et detegitur vt appareat. Sic vere homo
ſe debet veſtimento tempoꝛalis ſubſtantie nudare et
detegere per abominationem et contemptum. vt ſic
coꝛam deo poſſit tutius apparere. Conſtat enim qḋ
res inuoluta non bene apparet ſeu videtur. Sic ve-
re illi qui diuitijs exterioꝛibus ſunt inuoluti. et exte-
rioꝛibus et pꝛoſperitate vallati non pꝛopꝛie apparēt
nec plane poſſunt cognoſci vel videri. Si enim con
ſiderantur et attenduntur iſta tempoꝛalia nunꝙ̄ ap-
parent naturalia. Iō Geñ. Tolle inqt vniuerſa foꝛtu-
ne mendacia.

Ayuntamiento de Madrid

ne mendacia intus teipſum ꝯſidera.q.d.Tunc tibi ap
parebis cū ab imaginatiōe tua oīa ſubmoueris:qđ oñ
ditur cū dr̄.Et luna erat ſub pedib⁹ eius:q: vere luna
i.mutabilis mundi ꝓſperitas et rerū tpaliū facultas:
q̄ ſubditos ſuos p diuerſa peccata facit lunaticos.i.de
mentes.debet eſſe ſub pedibus noſtris ꝛ a nobis con-
culcari p abominatiōnē ꝛ contemptum.vt ſic dicat q̄-
libet noſtrū illud Eſa.lxvj.Celum mihi ſedes eſt:ter-
ra autē ſcabellū pedum meoꝝ.Quod eſt contra mul-
tos qui optime videntur retinuiſſe:illud Exo.xxiij.Nō
apparebis in conſpectu meo vacu⁹:q: vere tales nolūt
vacui diuitijs apparere.Et ideo auari ſunt ſimiles eri
cio:q̄ qſiq̄ in ſpinis taliter ſe inuoluit: ꝙ aliqd de eo
non apparet.Sic vere mundi diuites ꝛ auari ſunt ita
inuoluti et immerſi in diuitijs q̄ in modū ſpinarū ſol
licitant atq̄ pungunt:ꝙ nulla nuditas voluntarie et
ſpiritalis paupertatis:q̄ fit per cōtēptū tēporalis facul
tatis pōt in eis apparere.Dilata ſi vis de ericio. ſicut
ſupra Alludere:Abſcondere:Alta.Eſai.xxxiij.Ibi ha-
buit foueā ericius:q:.ſ.ſicut ericius in cauernis et fo-
ueis ſe abſcondit:ſic auari in mundi diuitijs terreis ꝛ
terrenis.Nō ſic chariſſimi nō:ſed habeam⁹ opulentie
raritatē:et mundane facultatis ꝛ ꝓſperitatis contem
ptū.Iuxta illud pſ.Diuitie ſi affluāt nolite cor appo-
nere.figurati in illis virgis Iacob.Gen.xxx. De qb⁹
dr̄:ꝙ in his que expoliata fuerant cādor apparuit.ac
ſi diceret:ꝙ tunc homo ꝟtutib⁹ cādidatur qñ a diui-
tijs ſpoliat.Et ſic corā deo ꝛ āgelis digne poterim⁹ ap
parere.Ezech.j.Apparuit rota vna ſup terrā:vbi oſtē-
ditur ꝙ nos debemus habere Honeſtatis luciditatē
Apparuit:Voluntatis mobilitatē.ſ.p obedientiā.Ro
ta vna.Paupertatis agilitatē ſuper terram.Et ſic cha
riſſimi bene dico ꝙ ſi vere in nobis fuerit.

Opulētie raritas.
Euidentie claritas.
Conſciētie puritas
Amicitie veritas.

Digne poterim⁹ corā deo ꝛ an-
gelis appere.Et ſic finaliter cū
xps apparuerit. vita vr̄a et vos
apparebitis cū ipſo in glīa.Col.
iij.Apparuit ergo ſignū magnū in celo mulier amicta
ſole ꝛ luna ſub pedib⁹ ei⁹.Apoc.xij.Sz ſi vis adhuc cir
ca hoc notare.potes dicere:ꝙ boni dn̄t apparere corā
dn̄o trib⁹ modis.j.iuxta illud Deu.xvj.Trib⁹ vicib⁹ i
anno apparebit oē maſculinū in conſpectu dn̄i.q.ſ.in
ſti:Apparent in ſtatu grē.vbi ꝓbant.Apparēt in ſtatu
iuſticie ſcz in iudicio.vbi iudicant.Apparent poſtmo-
f dum in ſtatu glorie.ſ.in celo vbi coronātur.¶ Prima
eſt apparitio decoris.qñ.ſ.homo apparet in ſtatu grē
et ꝟtutis qñ deuz honorifice decorat⁹:ſicut de Iudith
dicit.Et ipſa incōparabilis decoris oim oculis appa
rebat.Et reuera iſti fiunt decori.

Per mundicie candorē
Per iuſticie rigorem.
Per prudētie ſplendorē.
Per decentie vigorē.

Apparent eni boni p mūdi
ciam cādidi.vnde de eis po
teſt dici illud Nūe.xij.Ma
ria apparuit cādēs ſicut nix
Iteȝ apparēt p iuſticiā rigidi.vnde Iob.xxiij.Volo eni
te apperē iuſtū.Et illud Iudicū.xiiij. Apparuit catul⁹
leonis ſeruus nimis ꝛ rugiens.Item apparent p pru-
dentiā ſplendidi.ſicut dicebat ille.ij.Mach.vj.Sene
ctutē dignus apparebo.Itē apparent per decentiā ni-
tidi.Prouer.xxvij.Apparuerūt herbe virentes.¶ Se-
cunda eſt apparitio terroris.qñ.ſ. hō apparebit in iu-
dicio corā deo. vel etiā quādo ſibi dominus terribilis
apparebit.Sap.xvij. Perſone triſtes vel apparentes
terrorē incutiebant. ¶ Tertia eſt apparitio dulcoris.
qñ.ſ.beati apparebūt in gloria corā deo.ꝛ qñ gloria pa
radiſi oibus apparebit.pſ.Ego aūt in iuſticia apparē
bo in cōſpectu tuo ſatiabor cū apparuerit gloria tua.
g Numeri.xvj. Apparuit glīa dn̄i ꝛc. ¶ Itē nota ꝙ eſt
apparitio dei.Sicut eni ignis ſz Dyoniſiū de diuinis
noibus:ꝙtum eſt de ſe eſt inuiſibilis ꝛ nō pōt appare
re:ſed qñ alicui terrene materie incorporat ſicut aeri:
ſicut ligno:aut ferro.tunc videt ſenſibiliter ꝛ apparet:
ſicut pz in flāma:carbone ꝛ ferro ignito. Sic vere de⁹
qui de ſui natura humano ſenſu nō pōt percipi nec vi
deri:nec hoibus apparere.q: ſ.deum nemo vidit vnq̄
Ioh.iij.ꝛ Ioh.j. finaliter voluit alicui corporali mate
rie.ſ.humane nature,cōiungi.cōglutinari ꝛ copulari:
et ſic factus eſt hoibus viſibilis et apparens. Iō dicit
Gen.ix.Apparebit arcus me⁹ in nubibus ꝛ erit ſignū
federis inter me ꝛ inter terrā.Arcus eni diuine iuſticie
ſcz filius mediante quo deus pater ſagittabit in iudi-
cio peccatores:in nubibus.i.in puriſſime humanita-
tis carnibus ſeu in virginis viſceribus fuit ſignuz qđ
pacē inter celum.i.deū patrē ꝛ terrā.i.humanū genus
reformauit:ꝛ eos inuicē cōfederauit ꝛ inuicē concorda
uit. De apparitione igit dei ad homines pōt exponi
illud ꝟbum.ij.Reg.j.Apparuit hō die tertio veniens
de caſtris ſaul veſte cōciſſa. In quibus ꝟbis ondit
ꝙ xps ꝗttuor modis dr̄ apparere hoib⁹ i hoc mundo

In natiuitate.
In morte.
In reſurrectione.
In iudicio.

Apparuit igit in nuimis icarna-
tiōe ꝗtū ad pmū.Apparuit hō in
ſanguinis diſtillatione: ꝗtum ad
ſcdm.veſte conciſſa.In hominis re
nouatione ꝗtum ad tertiuz.q: die tertio . In turbinis
fulminatione ꝗtum ad quartū.qñ.ſ.ipſe veniet de ca-
ſtris ſaul.Apparuit ergo de⁹ in incarnatione dn̄i ieſu
xpi.Apparuit inqt homo.vn̄ Tytum.iij. Apparuit be
nignitas ꝛ humanitas ſaluatoris nr̄i dei ꝛc.Sicut eni
ex impreſſione radioꝝ ſolarium in nube rorida:humi
da ꝛ aquoſa generatur yris q̄ tandē ſenſibiliter appa
ret.Sic vere ex impreſſione et infuſione radij diuinita
tis in vtero virginis glorioſe:q̄ ad modū nubis p pie-
tatem tota fuit reſoluta.humida et aquoſa:reſultauit
yris:hoc eſt dictu:xps dei filius incarnatus.q̄ in hoc
mundo ſenſibiliter apparuit:viſibilis ꝛ mortalis. Ad
qđ facit illud ſupra allegatū Gen. vj. Apparebit arc⁹
meus in nubibus celi ꝛc. Et ſicut yris duobus corni-
bus tangit terrā in medio aūt tangit celum. ita ꝙ ce-
lum ꝛ terrā videt inuiceȝ colligare. Sic vere chariſſi-
mi cū xps habeat tres partes.i.tres naturas.ſcz natu-
rā diuinitatis.naturā anime.naturā corporis. cū vna
iſtarū tangit celū.i.deū patrē.ꝛ cū duabus tangit ter-
ram.i.peccatores.ſ.cū natura corpis ꝛ anime.Nā ꝗtū
ad diuinitatē filis eſt deo patri.ꝗtū ad corpus ꝛ aiaȝ
ſimilis mortalibus:q: iſte eſt in ſilitudinē factus ꝛ ha
bitu inuentus vt homo.Phil.ij.Et iō celū ꝛ terrā vi-
detur coniungere.q:.ſ.incarnatus coniunxit.recōcilia
uit et concordauit deū et pctōres.et celum.i. diuinita
tem ꝛ humanitatē.ſublimitatē ꝛ humilitatē.ſtabilita
tem ꝛ mortalitatē in eodē ſuppoſito copulauit ſm il-
lud;qđ canit.In ſe reconcilians yma ſummis. Iuxta il-
lud.Pauper ꝛ diues obuiauerūt ſibi.Prouer.xxij.Et
in pſ.Simul in vnū diues ꝛ pauper.Et ſicut yris in ſe
cōtinet infinitos colores.intātuȝ ꝙ ſm Iſid. ꝛ Ariſto.
nullus poſſet eas picturare.Sic vere xps pictus fuit
omniū coloꝝ morū ꝛ pfectionū pulchritudine. ꝛ de ip
ſis etiā tantū habuit ꝙ nullus pictor:dictor:lector:et
predicator poſſet colores iſtos deſcribere vel narrare.
Ezec.xvj.Sumpſiſti veſtimenta tua multicoloria. Si
cut enim teſte Ariſtotele.Colores omnium rerum re-
fulgent in yride.Sic vere colores omnium virtutū ex̄e
ploꝝ ꝛ perfectionū que in cunctis nature rebus poſ
ſunt inueniri in iſto pricipaliter refulſerunt ꝛ appa-
ruerunt.Figura Apoc.x.vbi Iohannes vidit vnum an
gelum amictū nube et yris in capite eius. Iſte angel⁹
chariſſimi eſt xps q̄ reuera habuit nubem ꝛ yridē.Nu
bem dico puriſſime humanitatis qua fuit circundat⁹
et yridem deitatis quo fuit coronat⁹. Apparuit ergo
homo.Et de hoc poteſt dici illud Iob.xxv. Pōt homo
comparatus deo apparere natus de muliere.Vbi oñ-
ditur: ꝙ xps in incarnatione habuit. Humanitatem
Homo.Deitatem.comparatus deo.Mortalitatem.
natus per conſequens moriturus fragilitatem de mu
liere.Ideo de tali homine apparēte poſſuȝ dicere illđ
ij.Reg.xviij.Apparet mihi alter hō currēs.Iſte enim
fuit perſonaliter preſentatus. Apparet mihi. Mira-
biliter immutatus.quia fuit quodāmodo alter. Actua-

Ayuntamiento de Madrid

liter incarnatus.homo Uirtualiter occupatus:currēs
Patet igitur ꝙ xp̄s hominibus apparuit.In incarna
tione diuinitatis.Apparuit homo.¶ Secūdo appa-
ruit in humanitatis flagellatiōe.ſ.in paſſione crucis
qḋ oſtditur cū dr.Ueſte cōciſa.vñ dr in p̄s. Concidiſti
ſaccū meū ⁊ circūdediſti me leticia.Saccus em̄ huma
nitatis fuit cōciſus ꝑ paſſionē ⁊ tandē impletus eſt le
ticia per reſurrectionē.vñ videt ꝙ xp̄s fuit ſimilis bal
ſamo cuius pellis in vere ſcindit ⁊ liquor ipſius diſtil-
latur qui a cultoribus in ampullis recipit ⁊ tandē me
dicine vſibus reſeruat vt dicit Iſid.li.xvij.Sic vere cha
riſſimi in tp̄e veris.ſ.circa feſtū paſchatis. pellis veri
balſami.i.xp̄i fuit ꝑ mortē pforata:ita ꝙ liquor.ſ.ſan-
guis ipſi⁹ precioſus diſtillauit ⁊ emanauit quē i am-
pullis cordiū deuotorū fideliū dꝫ populus recipere et
ibi per iugē xp̄i paſſiōis memoriā cōſeruare vt ſibi cō-
tra infirmitates,diuerſoꝝ peccatorū medicina ſeu re-
mediū poſſit eſſe vñ de tali apparitiōe pōt dici illḋ p̄s.
apparuerūt fontes aquarū reuelata ſunt fundamenta
orbis terraꝝ.Fontes eī aquarū.i.vulnera xp̄i i paſſione
apparuerūt que balſamū dei in ſanguinis effuſiōe pec
catoribus manauerūt.veſte igit cōſciſſa Iō xp̄s fuit fi-
gurat⁹ Apoc.xix.vbi dr.ꝙ ille qui ſedebat in equo albo
qui vocat fidelis ⁊ verax quē oīs celi exercitus ſequeba
tur.habebat veſtē aſperſam ſanguine:Sic vere xp̄s q̇
in equo albo puriſſime nature ſedit q̇ fidelis ⁊ verax ē
quē oēs celi angelorū exercitus ſequūtur.veſte huma-
nitatis aſperſa ſanguine paſſionis fuit circūdatus et
velatus.Patet ergo ꝙ xp̄s apparuit in humanitatis
flagellatiōe.veſte inquit cōſciſſa.¶ Tertio dico ꝙ xp̄s
apparuit in nature renouatione.Die inquit tertio Si
cut em̄ cinis poſtꝙ per ignis cōflagrationē trāſiuerit
alteratur ⁊ renouatur ⁊ in vitrū quod eſt ſplendidū ⁊ lu
cidū trāſformatur:Sic vere caro xp̄i que prius erat ci
nerea ⁊ mortalis per ignē duriſſime paſſionis tranſiuit
et ſic in tertia die renouata alterata ⁊ transformata:ꝑ
reſurrectionē in naturā vitreā.i.glorificatā ⁊ ſplendidā
eſt mutata quod oſtēditur cuꝫ dicitur:Die tertio.q̄.ſ.
reſurrectio xp̄i die tertio fuit facta.Narrat ph̄us de fe
nice ꝙ fenix eſt auis vnica in deſerto arabie diutiſſime
viue ns.more pauonis pulcerrima.que poſtꝙ diutiſſi
me vixerit.querit ligna aromatica i quibus in eſtatis
ardoribus ſe ſuccendit de cuius puluere poſt tres dies
apparet vermiculus ꝓcreatus qui tandem alis reſum
ptis in auem priſtinā reformatur ⁊ ad deſertuꝫ euolat
et recedit Sic vere chariſſimi xp̄s vnicus ⁊ vnigenitus
dei patris ⁊ virginis matris qui in conuerſatione ⁊ mo
ribus pulcerrimus poterat dici.poſtꝙ aliquandiu in
deſerto huius ſeculi vitā duxit.ligna aromatica bene
dicte crucis aſſumpſit et in ea per maxime charitatis
feruorē ad genus humanū mortuit.tandē tercia die de
iſtis cineribus.i.de iſto homine mortuo extitit vermis
i.ipſemet xp̄s per reſurrectionē procreatus qui.ſ.dicit
in p̄s.Ego autē ſum vermis ⁊ nō homo.⁊ in auē priſti-
nā reformat⁹ ⁊ renouatus ⁊ alis etiā ⁊ plumis.i. doti-
bus corporis decoratus.Finaliter in aſcenſione ad de-
ſertū paradiſi euolauit corporaliter glorificatus.Et iḋ
de iſta apparitione ⁊ die tercio reſurrectione dicitur.
Luce.xxiiij.Surrexit dn̄s vere:⁊ apparuit ſymoni.Et
Math.xvj.Oportebat eum occidi ⁊ tertia die reſurge
re.Apparuit ergo xp̄s in nature renouatiōe ¶ Quarto
dico ꝙ ipſe apparebit.ſ.in iudicio vbi cauſas oīm diffi
niet ⁊ diſſoluet. Ueniens inquit de caſtris ſaul.Saul
enim rex iſrael ſignat deū patrē cuius caſtra et tento
ria ſignificant manſiones paradiſi de quibus ꝓcetto
xp̄s veniet qn̄ ad iudicādū viuos ⁊ mortuos apparebit
Et ideo de tali apparitione loquit Sap̄.vj.Horrende
⁊ cito apparebit vobis.qm̄ iudicium duriſſimum fiet:
Nota de hoc iudicio quōꝑ comete ꝓprietates morali
zetur.Cometa em̄ eſt quedā ſtella que non ſemper ſed
caſualiter apparet que nihil aliud eſt ꝙ vapor ſimul
aggregat⁹ ⁊ ꝯpactus.⁊ per feruorē accēſus ⁊ illumina
tus q̇ ſemꝑ qn̄ apparet ſolet aliqua triſtia ⁊ terribilia.

et maxime mortalitatem nobiliū deſignare ſm̄ aſtro
logos:⁊ ſicut dicūt mathematici qn̄ iſta appet ſignat
guerras ⁊ preliū affuturū.Sic vere chariſſimi xp̄s qn̄
in iudicio apparebit ardore iuſticie tot⁹ accēſus erit:
ita ꝙ peccatores cōſumet ⁊ deuorabit:⁊ guerras ⁊ pre
lia ſignificabit inqn̄tum.ſ.per vltionē iuſticie cōtra ne-
phandos impios dimicabit. Iō ipſe dicit illud Deut.
xxxij.Ignis ſuccenſus eſt in furore meo ⁊ ardebit vſq
ad inferni nouiſſima. Preliū em̄ dr ſignificare. q̄ qn̄
xp̄s ad iudiciū apparebit tunc tot⁹ mūdus cū ſuis ele
mentis vel electis contra impios dimicabit. Sap̄.v.
Pugnabit ꝓ eo orbis terrarū contra inſenſatos. Iſta
em̄ apparitio terribilia ſignificabit inqn̄tum in iudi-
cio impios ⁊ dānatos eos ad ſentētiā cōuocabit.vnde
de ipſis pōt dici illud Job.xxiiij.Si ſubito apparuerit
aurora arbitrāt vmbrā mortis.Ueniet ergo de caſtris
ſaul.Ideo de iſta apparitione ⁊ aduētu dr Mat.xxiiij.
Sicut fulgur exit ab oriente ⁊ apparet vſq in occiden
tem.ſic erit aduentus filij hoīs.Patꝫ igitur chariſſimi
ꝙ xp̄us apparebit in diffinitione diſtricte cenſure.In
reſurrectione ꝓprie nature.In collatione penalis iac-
ture.In incarnatione ſupne ꝓture.Prima apparitio
fuit humanitatis. Secunda fuit ſtabilitatis . Tertia
fuit honeſtatis ⁊ nouitatis. Quarta aūt erit equitatis
et autoritatis.Appareamus ergo chariſſimi moraliter
ſicut xp̄s. Habeamus ergo in paſſione vite nouitateꝫ.
In incarnatione ſtabilitatē.In reſurrectione iuſticie
equitatē.horribilitatē ⁊ ſeueritatē:ſicut xp̄s in iudicij
diſcuſſione.Et ſic finaliter habebim⁹ eterne glorie vo
luptatē ſicut xp̄us in eterna cōſolatione ⁊ aſcenſione.
Et ſic verificabit illud Col.iij. Cū xp̄s apparuerit vi-
ta veſtra.⁊ vos apparebitis cū ipſo in gloria.¶ De ap D
paritione aūt dei qua apparet hominibus poteſt ad
huc notari ꝙ ipſe apparet.

Spūaliter.
Sacramētaliter.
Potentialiter.
Miniſterialiter.

Sacramentaliter.ſ.in eucbariſtia.
de qua Leu.xvi.In nube apparebo
ſuꝑ oraculū. Potentialiter.ſ.in iu
dicio:ſed de hoc dictum eſt.Mini
ſterialiter.ſ.i epiphania vbi ipſe in miniſterio ſtelle ap
paruit regibus.Mat.ij.In miniſterio aque apparuit
baptiſte.In miniſterio vini et aque apparuit cōuiuis
Joh.ij.Ille apparuit vt peccata mundi tolleret.Spi-
ritualiter.Et ſic apparet quotidie hoībus ſua eis be-
neficia largiendo.Uñ nota ꝙ de⁹ apparet homini.

Erudiendo ſagaciter.
Influendo mētaliter.
Reuelando veraciter.
Cōſolando ſuauiter.
Arguendo ſeueriter.
Premiando feliciter.

De eruditione pꝫ Titū.
ij.Apparuit gratia ſal-
uatoris nr̄i dei oīb⁹ ho-
minib⁹ erudiens nos.
¶ De influentia vo pa
tet.iij.Regū.iij.Ubi dn̄s
apparuit Salomoni.eidē.ſ.ſapientiā influēdo.¶ De
reuelatione aūt futuroꝝ ⁊ occultorum patet Gen̄.xij.
Apparuit dn̄s abrahe ⁊c. ¶ De cōſolatione pꝫ Luc.
xxiiij.vbi dr.ꝙ ſurrexit dn̄s vere ⁊ apparuit ſymoni. q.ſ.
erat i deſperatiōe q̄ eū negauerat. ¶ De redargutio
ne pꝫ Lu.xxiiij.vbi dr.ꝙ duob⁹ diſcipulis apparuit ie
ſus ⁊ exprobrauit incrudelitatē coꝝ.¶ De p̄miatione
inſuꝑ pꝫ in p̄s. Satiabor cū apparuerit gloria tua ⁊c.
Nota adhuc:ꝙ quidā apparent ⁊ ſunt ſicut boni ⁊ per
fecti.q̇ ſunt ꝑ vite ſanctitatē:⁊ apparēt per honeſtateꝫ
Exod.xxiiij.Apparebit omne maſculinū in conſpectu
domini.Quidā apparent ⁊ non ſunt.ſicut ypocrite.de
mones em̄ ſunt ſicut pictores q̇ operant de eleuatura
qui ſcꝫ faciunt apparere qḋ non eſt.Uidetur ꝙ pictura
exit de pariete ſic ſculpta tamen in ſuperficie ſolum pi
cta.Sic dyaboli ita ſophiſticant ypocritas:ꝙ faciunt
eos apparere quod non ſunt cōtra quos Criſo. ypocri
ta aut appare quod es aut eſto quod appares. Ideo
de talibus ypocritis nota ſi vis quomodo iſti ſunt ſpe
cula falſa: vbi res apparent alio modo ꝙ ſint Mat.
xxiij.Sunt ſimiles ſepulcris dealbatis que apparent
hominibus ſpecioſa.intus auteꝫ ſunt plena ſpurcicia.
Quidam non apparent ⁊ ſunt ſicut multi affabiles.
qui exterius

Ayuntamiento de Madrid

quí exterius vident inſolentes cũ tamẽ intus habeãt
conſciẽtiã valde bonã. Quidã non apparent nec ſunt
ſicut mali qui nõ habẽt nec ſanctitatem nec moꝛũ ho
neſtatẽ. Sufficit. Uide infra de Parere. Uideri. Oſtẽ
dere. Manifeſtari ⁊c.

A **Appendere.** Nota ꝙ appendere ſumit̃ qñ
ꝙ ꝓ ſuſpẽdere: qñqꝫ ꝓ põdera
re: ꝓ emere: vel libꝛare. Dico ergo ꝙ loquẽdo materia
liter appẽditur velũ ſeu coꝛtina vt templũ oꝛnet̃. Res
ſcꝫ in manu vt de valoꝛe eius deliberet̃. Res. ſ. in ſtate-
ra vt pondus ipſius cõpꝛobet̃. Pecunia vt alicui ꝑſol-
uatur. Reus. ſ. in furca vt puniat̃. Ueſtis. ſ. in pertica
ne polluat̃. Inſtrumẽtũ muſicũ ad clauũ ne frangat̃.
Sic vere dico ꝙ loquẽdo moꝛaliter in ſcriptura inue-
nitur appenſio cõtemplationis: diſcretionis: ꝓbatio-
B nis: ſatiſfactionis: punitiõis: ſpei deſiderij vel affectio
nis. ¶ Eſt igit̃ appenſio cõtẽplatiuoꝝ quoꝝ. ſ. coꝛda
ſunt ſicut quedã mundiſſime coꝛtine ante templũ pa
radiſi ꝑ cõſideratiõnẽ ⁊ cõtemplationẽ appenſa. vnde
Exo. xxvj. ꝓcipit̃. Sic facies velũ de hyacītho ⁊ purpu
ra coccoqꝫ biſtincto ⁊ byſſo retoꝛta ⁊ appendes añ qua
tuoꝛ colũnas. Uelũ eñ iſtud eſt vir perfect⁹ quattuoꝛ
pꝛecioſis coloꝛibus. i. quattuoꝛ virtutibus cardinalib⁹
ſcꝫ hyacītho celeſti ⁊ pura. i. pꝛudẽtia: purpura q̃ decet
reges. i. iuſticia: coco igneo. i. foꝛtitudine biſtincta: ſcꝫ
quãtũ ad bona facienda ⁊ mala toleranda: bis candi-
do ⁊ in terra nato. i. temperantia retoꝛta: tñ firma ⁊ lõ
ga perſeuerãtia cõpoſitus ⁊ cõfectus: ⁊ añ deũ ꝑ contẽ
plationẽ appẽſus: ⁊ quattuoꝛ colũnis. i. doctrine quat
tuoꝛ euangelioꝝ innixus. Exo. xl. Cũ intuliſſet archã
in tabernaculũ appendit ante eã velũ. Iſta eſt ergo ap
penſio cõtemplatiuoꝝ. Item dico ꝙ eſt appẽſio diſcre
toꝛũ ſeu ꝓuectoꝝ q̃ ſcꝫ per deliberationẽ ⁊ pꝛudentiam
oĩa põderãt ⁊ appendũt: libꝛãt: pꝛobãt: circũſpiciũt
⁊ attendunt. de quo Eccli. xlij. Quecunqꝫ trades nume
ra ⁊ appende. datũ ꝟo oẽ deſcribe. Item eſt appenſio
iudicũ ⁊ pꝛelatoꝛũ qui ſcꝫ ſicut veri campſoꝛes in ſtate
ra equitatis debent libꝛare ⁊ ponderare: pꝛobare ⁊ exa
minare merita ſinguloꝝ: vñ ꝓlatus debet dicere inſuf-
ficientibus illud Dañ. v. Appenſus eſt in ſtatera ⁊ in-
uentus eſt minus habẽs. Iuſtus ꝟo ⁊ ſufficiens põt
dicere ⁊ petere illud Iob. xxxj. Appendat me in ſtatera
iuſta ⁊ ſciat ſimplicitatẽ meã. Tali autẽ modo appen
dere ſumit̃ ꝓ iudicare: vñ etiã dñs appendere dꝛ eo ꝙ
aliquid ponderat ⁊ libꝛat iudicat ⁊ ſancit. Iob. xxviij.
Aquas appendit in mẽſura. Item eſt appenſio fideliũ
debitoꝝ. q. ſ. ſtatim qđ debẽt pecuniã appẽdũt ⁊ ſoluũt
⁊ ſatiſfaciũt creditoꝛi. Moꝛaliter etiã loquẽdo. Pecu-
niã noſtrã. i. bona opera debemus appẽdere creatoꝛi.
vnde de abꝛahã dꝛ Geñ. xxiij. ꝙ pꝛo agro ſepulture ap
pendit pecuniã quã ephꝛon poſtulauerat. Ager enim
perpetue ſepulture eſt paradiſus ꝓ quo pecunia bono
rum opeꝝ eſt ſoluenda: ⁊ in ſtatera iuſticie dño appen
denda. j. Eſdre. viij. Appenſum eſt argentũ ⁊ aurũ in
domo dei: fatui tamen nõ ſic: nõ eñ appendunt in bo
nis vſibus bona ſua. Ideo ipſis dꝛ Eſa. lv. Quare ap-
penditis argentũ veſtrũ nõ in panibus ⁊ laboꝛẽ veſtrũ
nõ in ſaturitate. Item eſt appenſio peccatoꝝ: q. ſ. nunc
appenduntur. i. alte ponunt̃ ⁊ eleuant̃ per ſuperbiã. vñ
de ſuperbo põt dici illud. Eſa. lx. Appendit terrã ſuper
nihili. In inferni aũt patibulo finaliter appendentur
per executiuã iuſticiã: ſicut de ꝓditoꝛib⁹ eunuchis dꝛ.
Heſter. ij. ꝙ appenſus eſt vterqꝫ in patibulo. Item eſt
appenſio ſanctoꝝ ⁊ perfectoꝝ: qui. ſ. in ſpe ⁊ deſiderio
eternoꝛum ſuperius ſunt appenſi. De quo Eſa. xl. dicit̃
ꝙ ipſe appendit tribus digitis mollem terre. Tres eñ
digiti ſignificãt tria bona: in quibus eterna beatitudo
cõſiſtit. ſ. fruitionẽ: viſionẽ: ⁊ tẽſionẽ. In quibus ꝓ cer-
to mentes ſanctoꝝ appendunt̃ ⁊ ne polluant̃ vicijs vel
frangãtur tentationibus ſuperius eleuant̃. Uñ Pꝛo-
uerb. xxij. Appendit omnia coꝛda dñs ⁊c. vide infra de
Suſpendere.

Aperire. Idẽ eſt ꝙ detegere. Diſcooperire. Diſ
ſoluere. Nũciare. Reuelare. Oſtẽdere A
Manifeſtare. Declarare. Demonſtrare. Et eſt in ſcri
ptura multiplex aptio. ſ. dei: hoĩs: ſcripture: gloꝛie: coꝛ
dis: oꝛis: man⁹: affectus. Dico igitur ꝙ deus pꝛimo dꝛ
aperire: ſicut enim rex quãdoqꝫ apperit theſaurũ ſuũ
vt ſuis militibus ſtipendia largiatur. Sic vere de⁹ the
ſaurum miſericoꝛdie ꝯtinue tenet vt diuerſa dona me
ritoꝝ: virtutũ: ⁊ gratiaꝝ: ſuis militibus atqꝫ fidelibus
cõtribuat ⁊ miniſtret. Unde. j. Mach. iij. Aperuit rex
erariũ ſuũ dedit ſtipendia militibus ſuis: et mãdauit
eis ꝙ eſſent parati ad omnia. In quibus verbis oſten
dit̃ ꝙ nos debemus aperiri Per deſideriũ coꝛdis affe
ctionem. aperuit erariũ. Per remunerantẽ rerum lar
gitionẽ. Dedit ⁊c. Per obedientem auris attentionẽ.
Mandauit eis. Per expedientẽ mẽtis ſubiectionem.
qꝛ debemus eſſe parati ⁊c. Et ſic dico ꝙ homo dꝫ ape-
rire Coꝛ. quo ad pꝛimũ. Manũ. quo ad ſcđm. Aurem.
quo ad terciũ. Oculos quo ad quartum. Et ſic dico ꝙ
debent eſſe aperta. Coꝛ ad diligendum. aperuit erariũ
Manus ad poꝛrigẽdum. Dedit. auris ad attendẽdũ.
Mandauit eis. Oculos ad aſpiciendũ. Parati ad om
nia. Aperiatur igitur coꝛdis affectio. Erariũ ſuũ. Con
cha marina ſeipſam ad roꝛem aperit: ⁊ aquã amarã in
ſe claudit. Et ideo lapidem pꝛecioſum qui margarita
dicitur in ſe gignit: vt dicit Ariſto. ⁊ Iſido. Sic ꝟo cha
riſſimi. nos debemus aperire coꝛdis noſtri affectionẽ
per charitatẽ ⁊ dilectionẽ ad ardoꝛẽ. i. ad deum ⁊ eius
gratiã ⁊ deuotionẽ. Clauſi debem⁹ eſſe ad amarã mũ-
dane ꝓſperitatis poſſeſſionẽ: ⁊ ſic lapidem pꝛecioſum
id eſt deũ poterimus concipere ꝑ ſue beniuolẽtie acq̃
ſitionẽ. Ideo dicit. ps. Apite poꝛtas pꝛincipes veſtras
⁊ eleuamini poꝛte eternales ⁊ introibit rex gloꝛie. Ta-
li modo fuit aperta beata virgo: ⁊ ideo lapidẽ pꝛecio-
ſum dei filium generauit. Tali modo etiã apertus eſt
nobis deus. affectio eñ coꝛdis ſui ſemꝑ eſt aperta ad
peccatoꝛes diligendum: ⁊ ad veniam recipiẽdũ. In ſi-
gnum cuius xp̃s in cruce habuit latus apertũ: ad de-
notandũ ꝙ deus per veram charitatem: ita eſt homi-
nib⁹ apert⁹: ꝙ ipſos paratus eſt recipere vſqꝫ ad inti-
ma coꝛdis ſui. Et de hoc Cañ. v. Peſſulũ oſtij mei ape
rui dilecto meo. Quod oſtenditur cũ dicitur. Erariũ
ſuum. Erarium enim eſt theſaurus dei in quo reponit
homines tam bonos q̃ malos: eſt eius affectio ⁊ miſe
ricoꝛdia que omnia concludit ⁊ recipit. Quod eſt con-
tra multos qui per affectionem non ſunt aperti ſed ꝑ
parcitatem et odium ſunt operti. multi enim ſunt ita
clauſi ꝙ nullum volunt recipere ad ſuam affectionẽ
amiciciam et amoꝛem. quia nec deum nec pꝛoximum
nec vicinum nec remotum volunt diligere vel amare.
Hierem. xiij. Ciuitates auſtri clauſe ſunt et nõ eſt qui
aperiat. Auſter q̃ eſt ventus mollis et calidus. ſignat
molliciem mũdane pꝛoſperitatis. quia vere ciuitates
auſtri. i. viri mundani: et immundi pꝛoſperitate viuẽ-
tes. ita ſunt clauſi per odium partialitatem: auariciã
et inuidiam ꝙ non eſt qui aperiat. Sed non ſic chariſ
ſimi. immo quia vere ſemper debet eſſe aperta coꝛdis
affectio. Et ad hoc inducit ſpecioſus animam. Cant.
v. Aperi mihi ſoroꝛ ſponſa mea: quia deus aperuit era
rium ſuum. i. theſaurum miſeroꝛdie ſue. ¶ Scđo de- B
bet manus aperiri. refectio. quia ſcilicet manus miſe-
ricoꝛdie ſemper debent eſſe expoſite et aperte ad dan-
dum et largiendum. Sicut enim fons naturaliter eſt
apertus et expoſitus. ita ꝙ nulli volenti haurire ſe ve
tat: nec pauperi nec diuiti nec bono nec malo. Sic ve-
re exemplo dei ſemper debemus eſſe expoſiti omnib⁹
et aperti per pijſſimam largitatem. ita ꝙ nulli debe-
mus noſtrum auxilium denegare. Iuxta illud ps. Ape
ris tu manũ tuã ⁊ imples oẽ ani. bene. et iſtud oñdit̃
cũ dꝛ. Dedit ſtipẽdia militibus ſuis: qꝛ ſicut de⁹ nõ ceſ
ſat dare ſtipẽdia: dona ⁊ bñficia oĩb⁹ creaturis. qꝛ. ſ.
ſolem ſuum facit oꝛiri ſuper bonos et malos: ſic ⁊ nos

Ayuntamiento de Madrid

debem⁹ beneficia ⁊ adiutoria omnibus impartiri in quãtum est possibile. ps. Dedit dona hoibus. Et hoc est ꝑ certo hodie cõtra multos. qui reuera nõ habent man⁹ apertas ad largiendũ sed ad accipiendũ. Nõ apertas per largitatẽ sed clausas per auariciã ⁊ parcitatẽ. Sic reuera sunt multi cupidi ⁊ auari q̃ nõ cessant a deo beneficia recipere: sed nihil volũt ei reddere: nec aliquid suis pauperibus erogare. Cõtra quos Eccl'i. iiij. dicit. Non sit porrecta manus tua ad accipiendũ: sed ad dandum collecta. Talibus accidit sicut pinee: q̃ ita ẽ clausa ⁊ ita stricta ꝙ nullus põt eã aperire nec de cõtentis fructibus manducare: sed finaliter pinea ista sup ignẽ ponit: fortiter ꝑcutit: ⁊ sic necessario sua tenacitas relarat: ⁊ sic per violentiã pinea aperit: ⁊ q̃cq̃d de fructibus in ea latebat ei offert ⁊ alijs dispergit ⁊ confertur. Sic vere charissimi multi sunt hodie ita duri: ita astricti: ita auari: ⁊ ita tenaces ꝑ incõpassibilẽ parcitatẽ ꝙ nulli pauperi se volunt aperire: sed q̃diu viuũt pinellos suos. i. diuitias suas sibi solũ volũt reseruare: ⁊ nihil alijs erogare: sed vere finaliter oportebit ꝙ totũ dimittãt. Nã morte corporali fortiter si percutient q̃tũ ad corpus. ⁊ sup pinellos. i. sup carbones inferni ponẽtur q̃tũ ad aiam: ⁊ tũc oportebit ꝙ aperient ⁊ diuidãtur per separationẽ aie a corpe: q: pinellis ⁊ bonis suis priuant ⁊ spoliant. ⁊ ꝙ diuersimode dispergunt: tunc eñ q̃ potest capere capiat: q: aliud heredes: aliud vxor aliud executores habebunt: ⁊ sic miseri auari q̃ viscera sua pauperibus in hac vita clauserunt: nihil vtilitatis penitus reportabũt. Nõ simus ergo clausi per parcitatẽ: sed aperti ꝑ largitatẽ: nõ sint bona nostra nobis solis reposita: sed omnibus exposita: nõ sint ꝑ parcitatẽ velata: sed per largitatẽ pauperibus reuelata. Iuxta illud Prouerb. vj. Manus suas apperuit inopi. Et in ps. Aperiente te manũ tuã oia implebunt bonitate.

C Aperiatur igit manus refectio: largitio. ¶ Tercio aperiatur auris attentio Mandauit inquit. Circa qd notã ꝙ deus secreta sua aperit homini ei reuelando: mãdata sua ei iniungendo: ipsum delinquentẽ corrigẽdo ipsum bene agentẽ premiando. Homo aũt deo debet aperiri: mandata eius diligenter auscultando: ⁊ aures cordis efficaciter apperiendo ⁊ applicãdo. Aperit ergo dñs secretoꝝ absconsionẽ: qd maxime fit ꝑ scripturã. vñ Apo. v. Dignus es dñe aperire librũ ⁊ soluere signacula eius. Librũ eñ sacre scripture cũ suis signaculis ⁊ clausuris. i. cũ suis difficultatibus obscuritatib⁹ ⁊ figuris de⁹ aperit atq; soluit. Lu. xxiiij. Nõne cor nostrũ ardẽs erat cũ aperuit nobis scripturas? Et ibidẽ Aperuit eis sensum vt intelligerent scripturas. Et ibidem. Aperti sunt oculi eoꝝ ⁊ cognouerũt eũ. Itẽ aperitur deus ꝑ mandatoꝝ iniunctionẽ taliter fuit apertus moysi quãdo mãdata dedit ei. vñ in. ps. Mãdauit nubibus desuper: ⁊ ianuas celi aperuit. Itẽ aperit ꝑ peccatoꝝ vacationẽ ⁊ ad penitentiã cõtinuã receptionẽ. Apoca. iij. Dedi añ te ostiũ apertũ qd nemo põt claudere. Istud ostiũ est dei vocatio ⁊ mia q̃ ꝑ tpe hui⁹ vite semꝑ est aperta. Itẽ aperit ꝑ tormentoꝝ inflictorum vulnerãtionẽ: q: sicut venator videns bestiã aliquantulũ vagabundã subito ⁊ insperate aperit pharetrã et mittit sagittã cũ ꝑcutit ⁊ quãdoq; occidit. Sic ⁊ de⁹ dũ hõ vagatur in mũdi ꝓsperis: subito aperit pharetrã sue occulte sentẽtie ⁊ iusticie: emittit sagittã mortis tribulationis vel infirmitatis: ipmq; dũ nõ sperat per mortẽ vulnerat ⁊ occidit. Iob. xxx. Aperuit pharetram suã ⁊ afflixit me. Afflixit me dico. vel in bono ꝑ correctionẽ ⁊ tẽporalẽ tribulationẽ: vel in malo per eternalem dãnationẽ. Ad ista igit oia debem⁹ attendere. s. dei correctionem: punitiõẽ: vocationẽ: reuelationẽ: instructionẽ: ⁊ mandatoꝝ iniunctionẽ. Mãdauit inquit eis ⁊ aures cordis nostri ad ista oia audiẽda ⁊ retinẽda sagaciter aperit: vt sic nobis dicat illud Baruch. iij. Audi israel mandata vite. Et nos possumus dicere illud Esa. l. Dñs deus aperuit mihi aurẽ. Et istud est cõtra multos: ⁊ maxime cõtra inobedientes ⁊ obstinatos: q̃ reuera nõ videntur habere aures ad dei mandata audiẽdũ: vñ sic est de talibus sicut de aialibus in quadã ꝓuincia ethiopie. Dicũt eñ Isid. ⁊ Pli. ꝙ est in ethiopia quedã patria vbi oia aialia quadrupedia nascunt sine auribus. Sic vere charissimi in isto mũdo multi sunt peccatores q̃ ad modũ quadrupedũ bestialiter viuunt ⁊ sine auribus ⁊ sine virtute auditus ⁊ attẽtione diuinoꝝ mãdatoꝝ inueniunt: qd pꝫ. q: nullã correctionẽ: monitionẽ: ꝑdicationẽ: vel instructionẽ: volũt attẽdere vel audire. de istis dr Hiere. vj. Incircũcise aures oim: ⁊ audire nõ possunt. Nõ sic charissimi: sꝫ aperiat in nobis auris attentio. ¶ Quarto aperiat oculorũ subiectio: q: s. ita debem⁹ esse expositi ⁊ aperti: ꝙ ꝑ verã obedientiã possumus esse ad cuncta sua beneplacita ꝓparati. Et hoc ostẽdit cũ dr. ꝙ essent parati ad oia Et ideo de viris obediẽtibus dr. j. Mach. iij. Accingimini potẽtes estote parati. Ideo de apertura obedientie põt figuraliter exponi illd vbũ Act. xij. Venerũt ad portã ferream que ducit ad ciuitatẽ q̃ vltro aperta est eis. Porta eñ ferrea est vir inobediẽs ⁊ obstinat⁹ ferreus atq; durus que tunc temporis vltro aperit: qñ deo et prelatis suis ꝑ voluntariã obedientiã subiugat. Aptamur ergo charissimi per

Promptam subiectionem.
Certam attentionem.
Dulcem compassionem.
Ueram affectionem.

¶ Item nota ꝙ adhuc est apertio oculi: ⁊ est apertio oris: ⁊ apertio celi. Ideo de istis tribus põt dici illud D Apoca. iiij. Vidi ostiũ in celo. vbi ostẽdit ꝙ Aperitur oculus ꝑ discretionẽ. Vidi. Aperitur os ꝑ locutionem. Ostiũ. Aperitur celũ ꝑ receptionẽ. Aptum inquit in celis. Aperitur ergo. Uisus limpitudo. vt clare discernat Oris aptitudo. vt verba decernat. Celi latitudo. vt bonos nõ spernat. Dico igitur primo ꝙ in scriptura inuenitur aptio visualis discretionis. Vidi inqt. Sicut eñ in vere lacerta q̃ sentit se habere visũ hebetatũ exit de cauerna sua intrat foramẽ petre: ⁊ oculos ad solẽ apit vt visus claritatẽ recuperet quã amisit sicut dicit Isid. de quadã lacerta q̃ dr saura. Sic vere charissimi. hõ q̃ pro tpe huius vite multũ hꝫ visum discretionis hebetatum. de cauerna ꝓprij cordis dꝫ exire carnis cõditionẽ trãscendendo foramẽ petre. i. duriciã penitẽtie dꝫ intrare parce ⁊ temperate. viuendo: oculos cordis debet aperire ad solẽ. i. ad deũ ei⁹ misericordiã implorando: ⁊ sic visum clare discretionis recipiet lucide cõsiderando ⁊ cõtemplando ⁊ videndo. Videndo dico. s. inferiora: cõtemplando superiora: considerãdo preterita: ꝓsentia ⁊ posteriora. qd ostendit cũ dr. Vidi. Ad hoc incitamur Baruch. iij. vbi dr. Aperi oculos tuos ⁊ vide. vide: cõsidera: meditare: cogita ⁊ cõtemplare: presentiũ instabilẽ vilitatẽ: celestiũ durabilẽ voluntatẽ. Peccatorum dãnabilẽ prauitatẽ. futuroꝝ notabilẽ grauitatẽ. Et sic poteris dicere Vidi. Heu de⁹ q̃multi sunt hodie q̃ nõ videntur habere oculos apertos. Nõ illuminatos sed excecatos. Non discrete cõsiderantes sꝫ obscuros ⁊ ignorãtes: q: ⁊ multi sunt q̃ hodie nõ vidẽt nec cõsiderãt aliqd qd ptineat ad salutẽ: sic es talpe q̃ habet oculos sm Aristote. verũtamẽ nõ sunt apti. immo carne ⁊ corio sunt operti: ⁊ ideo talpa nihil videt. immo ꝑpetuo ceca manet. Sic vere multi sunt q̃ oculos cordis sui habent ita clausos ⁊ velatos corio carnalitatis ⁊ mũdane ꝓsperitatis ꝙ visum discretionis sapientie ⁊ cõsideratiõis penit⁹ amiserũt: ⁊ cecitatẽ ignorantie incurrũt. qd pꝫ q: ipsi nõ cogitãt nec aduertũt nec de mũdi vanitate: nec de nature vilitate: nec de mortis ꝓpinq̃tate: nec de iudicij seueritate: nec de inferni aduersitate: nec de celi felicitate: sꝫ tm̃mõ cogitãt de pñti ꝓsperitate. Et iõ carẽt oi spũali iocunditate. figurati in Thobia ceco q̃ dicebat Thobie. v. Quale gaudiũ mihi est q̃ in tenebris sedeo ⁊ lumen celi nõ video. vbi ostẽdit ꝙ tales desolatiõis turbant fulmine. Nullum gaudium mihi est. Indiscretionis excecantur turbine.

In tenebris

Ayuntamiento de Madrid

In tenebris ſedeo: Contemplatiõis priuãtur lumine:
E Lumẽ celi inquit nõ video. Nõ ſic chariſſimi nõ. ſꝫ ape
riamꝰ oculos per diſcretionẽ Uidi inq̇t. ¶ Scd̓o ape
riamꝰ ora ꝑ locutionẽ. oſtiũ inq̇t apertũ q̇r vere oſtiũ
oris noſtri ſemꝑ dꝫ eſſe apertũ ad orationẽ. ad ꝯfeſſio-
nẽ: ad gratiarũactionẽ. ad ꝓximorũ informationẽ ⁊ cõ
ſolationẽ. ¶ Primo dico per orationẽ. vñ Eccli. xxxix.
Aperiet os ſuũ in oratiõe ⁊ ꝓ delictis ſuis deprecabit
¶ Itẽ aperit os ꝑ cõfeſſionẽ. Ezechiel. xxix. Dabo tibi
os apertũ. Qđ eſt cõtra multos de q̇bus dr̄ Eſa. x. Nõ
fuit qui moueret pennã ⁊ qui apperiret os ⁊ gãniret.
Itẽ aperitur os per deuotionẽ. vñ in. ps̄. Os meũ ape
rui ⁊ attraxi ſpm̄: Itẽ aperit per p̄dicationẽ: inſtructio
nẽ: informationẽ. Eccli. xv. In medio eccleſie, aperuit
os eius ⁊ impleuit eũ dñs Cõtra quos dr̄ Treñ. ij. pro-
phete tui nõ aperiebant iniquitatẽ tuã vt te ad penitẽ
tiã ꝓuocarent. Itẽ aperit ꝑ laudem ⁊ gratiarũactionẽ
Eſai. v. Aperuit os ſuũ abſq̧ vllo termino Sed econtra
multi aperiũt illud ꝑ iniuriã ⁊ detractionẽ iactantiã
et preſumptionẽ: iracundiã ⁊ cõminationẽ Et de hoc
in ps̄. Aperuerũt ſuꝑ me os ſuũ ſicut leo rapiens ⁊ ru-
giens Leo em̄ vt cõiter hꝫ os apertũ ⁊ ad rugiendum
mordendũ ⁊ rapiendũ expoſitũ ⁊ paratũ. Eſt em̄ natu
re feruẽtiſſime: ⁊ ideo pre nimio feruore os aperire iu-
giter cõſueuit. De ſalamãdra enim dicit Pli. ꝙ de ore
ſemper emittit ſaliuã venenoſã q̃ quicquid tangit in
uenenat ⁊ aquas in q̇bus cadit limphaticas facere cõ
ſueuit Sic vere chariſſimi multi ſunt qui pre nimio fer
uore iracũdie ⁊ pre nimio veneno malicie ſemꝑ habẽt
os apertũ ad mordendũ ꝑ detractionẽ ⁊ ad ſaliuã vene
noſam malorũ verborũ emittẽdã ꝑ iniuriã ⁊ infama-
tionẽ Ideo talibꝰ dr̄ in ps̄. Os tuũ abũdauit malicia.
⁊ lingua tua cõcinnabat dolos. ſedẽs aduerſus fratrẽ
tuũ loquebaris. Nõ ſic ꝓ deo chariſſimi. Nos aperia
mus os per detractionẽ ſed ipm̄ aperiamus per bonã
⁊ honeſtã locutionẽ oſtiũ inq̇t apertũ: q̇r. ſ. os eſt oſtiũ
per qđ verba exeunt a corde. Ideo de quolibet dꝫ dici
illud Danielis. xiij. Aperuit oſtiũ pomerij. q̇r. ſ. os qđ ẽ
oſtiũ pomerij cordis noſtri ſemꝑ debemus ꝑ oratiões
confeſſionẽ. deuotionẽ gratiarũactionẽ ⁊ eruditionẽ
aperire Patet ergo ꝙ aperiũtur ora per locutionem.
Uidi inquit oſtium apertum. Actuum. xvj. Aperta ſũt
F omnia oſtia. ¶ Tertio aperitur celum per receptionẽ
In celis inquit. Sicut enim porta conuiuij aperiri ſo-
let inuitatis. Sic vere celum et gloria paradiſi aperi-
tur bonis hominibus ⁊ perfectis qui a deo ſunt a mũ-
di origine inuitati vnde Ezech. j. Aperti ſunt celi et vi
di viſiones dei. Et Apo. xj. Apertum eſt templum dei
in celo: ¶ Circa quod debemus aduertere ꝙ celũ ape
ritur contemplantibus vt ſpeculantur contemplãtes
Act. vij. Ecce video celos apertos ⁊ ieſum ſtantem Se
cundo aperitur vt conſolẽtur laborantes Geñ. vij. Ca
tharacte celi aperte ſunt Tertio aperitur vt recreẽtur
indigentes. Et de hoc in ps̄. Ianuas celi aperuit ⁊ pluit
illis manna ad manducandum. Chriſtus enim ape-
ruit ianuam celi in aſcenſione: et ſic manna ideſt dul
cedinem eterne voluptatis ſuis indigentibus eroga-
uit Iſta ianua clauſa fuit fatuis virginibus que lam-
pades ſine oleo ideſt opera ſine merito portauerunt q̃
dicebant Domine domine aperi nobis. ſed reſponſum
eſt eis Neſcio vos Mat. xxv. Et breuiter in iſta ianua
recipiuntur iuſti et excludunt iniuſti Sicut enim auis
non recipit ad nidũ ſuũ aliquẽ pullũ nec ouis vt cõiter
aliquẽ agnum niſi quos ſe ſciuerit generaſſe. Sic vere
nec deus aliquẽ hominẽ ad nidum paradiſi vel ab vbe
ra eterne voluptatis recipit vł admittit niſi illos quos
per fidem ſe viderit generaſſe ⁊ per gratiam nutriuiſſe
Et ideo peruerſi et iniqui qui tali modo nõ ſunt a deo
geniti vel nutriti nunq̃ ad iſtud receptaculũ ſunt ad
miſſi: Ideo de tali bonorũ receptione dicitur Eſa. xxvj.
Aperite portas iuſticie. et ingredietur gens iuſta ⁊ cu
ſtodiens veritatem. ¶ Et ſic patet chariſſimi ꝙ ope-
ritur paradiſus ad receptionẽ: os ⁊ labia ad locutionẽ
⁊ oculi per diſcretionẽ. Et ſic eſt apertio lucide diſcre-
tionis: placide locutionis: ꝓuide receptionis ⁊c. Et ſi
breuius volumus notare ſequendo Mauriciũ: poſſu-
mus de deo dicere ꝙ ille multipliciter eſt aꝑtus. Ipſe
enim eſt qui dicit. Mat. vij. ⁊ Luc. xj. Pulſate ⁊ aperie
tur vobis. Eſt igitur Apertus
Ad reuelandum.
Ad conſolandum.
Ad miſerandum.
Ad erogandum.
Ad aſpiciendum.
Ad recipiendum.
Ad puniendum.
Ad gratiã infundendum
Ad gloriã diſtribuendum.

¶ Aperit ergo ad ſecre-
torũ reuelationẽ vñ Apo G
ca. v. ꝙ vicit leo de tribu iuda aperire librũ ⁊ ſoluere ſi
gnacula eius. i. aperire ſecreta ſapientie ⁊ ſcripture.
Item aperit ſe ad oppreſſorũ cõſolationem. Ideo Ba
ruch. ij. dr̄. Aperi oculos tuos ⁊ vide: inclina aurẽ ⁊ au
di. Item aperit ſe ꝑ piã miſerationẽ Nee. Sint ocłi tui
aperti vt audias orõnẽ. Item aperit ſe ad beneficiorũ
erogationẽ. ps̄. Aperis tu manũ tuã ⁊ imples oẽ aïal
benedictiõe. Item aperitur ad curã ⁊ attentionẽ: ⁊ ad
ſuoꝝ gubernationẽ. iij. Reg. viij. Sint oculi tui aperti
ſuꝑ domũ hãc. Itẽ aperit ad bonoꝝ receptionẽ ⁊ beati
ficationẽ. vñ Apo. iiij. Uidi oſtiũ aꝑtũ in celo. Itẽ ape-
rit ad maloꝝ dãnationẽ. Uñ Apo. ix. Data ẽ ſtelle cla
uis ⁊ aperuit puteũ abyſſi. Itẽ ad grãꝝ infuſionẽ. Nu
me. xx. Aperi populo huic theſaurũ tuũ fontẽ aque vi-
ue. Itẽ aꝑit ad gl̃ie diſtributionẽ. ps̄. Ianuas celi ape-
ruit ⁊ pluit illis mãna ad manducandũ. Item de iuſto
potes dicere ꝙ ipſe dꝫ aꝑire archã ſeu theſaurũ vt ſub
ueniat. Carcerẽ ⁊ captiuos expediat. Cor ſuũ vt alienã
miſeriã ſentiat. Oculos vt ſaluti neceſſaria videat. Au
res vt dei mandata audiat. Manus vt elemoſynas ⁊
oꝑa faciat. Os vt deũ laudet ⁊ alios erudiat. De p̄mo
Eccleſ. xliij. aperti ſunt theſauri. Mat. ij. apertis the-
ſauris ſuis obtulerũt munera. De ſecũdo. Act. v. ange
lus dñi aꝑiens carcerẽ eduxit eos. Itẽ tercio aperiamꝰ
cor ad ſentiendũ vel ad cõpatiendũ. Exẽplo xp̄i cuiꝰ la
tus apertũ fuit ad oſtendẽdũ affectũ cõpaſſionis ⁊ di-
lectiõis. Ioh. xix. Aperuit latus eiꝰ ⁊c. Itẽ aperiamus
oculos. ſ. mẽtis ad intelligendũ. Ioh. ix. Quomõ aper-
ti ſunt tibi oculi. Et Luc. xxiiij. Et aꝑti ſunt oculi eoꝝ
⁊ cognouerũt dñm. Itẽ aperiamus aures ad audiẽdũ.
Eſa. l. Dñs aperiet mihi aurẽ. Itẽ aperiamꝰ manꝰ ad
beatificandũ. Deute. xv. Precipio tibi vt aperias ma
nũ tuã fratri tuo. Itẽ aperiamus os ad deũ laudãdũ.
Luce. j. Apertũ eſt illico os zacharie ⁊ loquebat bene-
dicens deũ. Aduerte tñ ꝙ quidã cõtrario mõ aperiun
tur. q. ſ. mali aperiunt os ad maledicendũ. ps̄. Aperue-
runt ſuꝑ me os ſuũ ſicut leo rapiens ⁊ rugiẽs. Oculos
ad explorandũ. aures ad inania audiendum. Et iõ tali
bus erit apertꝰ infernꝰ ad eos recipiẽdũ. ps̄. Aꝑta eſt
terra ⁊ deglutiuit dathan. Sic igitur pꝫ quõ apertio
ſumitur multis modis: Sufficit.

Applicare.

Nota ꝙ applicare: idem eſt: qđ
ad ſe aliq̇d attrahere. p̄ſẽtare. ap A
proximare. ⁊ adaptare. Notabo ergo ꝙ applicatio in
bono ſumit ⁊ in malo: In bono em̄ ſignificato inuenit
Applicatio.

Studioſa
Serioſa
Gratioſa. que fit ad
Glorioſa.

Miniſtrandum
Examinandum
Cõplacendum
Aſſiſtendum.

¶ Prima eſt applicatio bonorum diſcipulorũ. qui. ſ. B
ſeipſos applicãt p̄ſites exhibent ſuperioribus: vt obſe-
quãtur: Doctoribus vt erudiantur: Proximis: vt ſub
ueniantur. Prelatis: vt obediant. Nume. iij. Applica
tribum leui. ⁊ fac ſtare in conſpectu ſacerdotis vt mi-
niſtrent ei et excubent ⁊ obſeruent quicquid ad cul-
tum pertinet. ¶ Secũda eſt applicatio ꝓlatoꝝ q. ſ. ad

Ayuntamiento de Madrid

ſe applicant ꝓmouendos: vt eos examinent ⁊ cognoſcant. vñ Exod. xl. Applicabis ad te aarõ cũ filijs ſuis ad fores tabernaculi teſtimonij: ⁊ lotos aqua indues ſanctis veſtibus vt miniſtrẽt mihi. Iſti em̃ ꝓmouendi debent applicari ad moyſen. i. ad prelatũ per examinationẽ: debẽt lauari per cõfeſſionẽ ⁊ purificationem debẽt indui per ſanctã cõuerſationẽ: ⁊ ſic poterũt miniſtrare: ꝑ officij dignã executionẽ: ſed de hoc vide ſupra de aaron in principio. ¶ Tercia eſt applicatio bonoꝝ ſeu iuſtoꝝ. qui. ſ. per baptiſmũ ⁊ per penitentiam gratiã diuinã recipiunt. ⁊ ſic deo applicanť ⁊ adherẽt ⁊ ſibi placidi ⁊ accepti fiũt. zach. ij. Applicabunť multi ad dñm. ¶ Quarta eſt applicatio beatorũ quos: ſcꝫ deus ſibi pñtat ⁊ applicat: ⁊ eos in paradiſo ſibi aſſociat ⁊ adaptat. vñ Eccli. xxxiij. Ex his bñdixit ⁊ exaltauit ⁊ ex his ſanctificauit ⁊ ad ſe applicauit. In malo vero ſignificato poteſt dici ꝙ quidam applicanť diabolo ſibi ſeruiendo: quidã carni ſibi cõſentiendo: quidã mundo ſe ei inmiſcendo. De diabolo ptꝫ Dañ. xj. vbi de antixp̃o diciť. ꝙ applicabunť ei plurimi fraudulenter. de carne et de mala muliere dicitur. Prouer. ix. ꝙ qui applicabiť illi deſcendet ad inferos. De mũdo vero poteſt dici. j. Mach. xv. Applicuit Antiochus ſuper Doram ⁊c.

A **Apponere.** Nota ꝙ apponere idem eſt qḋ aliquid ponere: ſicut diciť ꝙ cibaria apponunť: vel ad aliud ponere addere ſeu adiũgere. Signat igitur in bono ⁊ in malo. In bono enim ſignat virtutũ appoſitionẽ ⁊ bonoꝝ multiplicationẽ: ſicut Prouerb. x. vbi dr̃ ꝙ timor dñi apponet dies. In malo vero ſignat maloꝝ operũ additionẽ. p̃s. Appone iniquitatẽ ſuper iniquitatẽ eorum ⁊ non intrent in iuſticiam. Dicam ergo ꝙ eſt appoſitio

Uirtualium		Uendicari.
Eternalium.		Affectari.
Tẽporaliũ	que debet	Deteſtari.
Criminaliũ.		Euitari.
Infernaliũ.		Formidari.

B ¶ Eſt dico appoſitio. i. adiũctio vel pñtatio: additio vel multiplicatio virtualiũ: ⁊ iſta pertinet ad virtuoſos ⁊ perfectos qui ſemper de virtute in virtutẽ proficiunt: ⁊ virtutes virtutibus adijciunt ⁊ apponunt. Sicut enim in arbore cõtinue noui rami adiunguntur: ⁊ noui fructus annis ſingulis apponunť. Sic etiam bonis viris noue virtutes continue multiplicantur. vñ de Prouer. iij. diciť. Precepta inq̃t mea cuſtodiat cor tuum. longitudinem em̃ dieꝝ ⁊ annos vite. ⁊ pacẽ apponẽt tibi. Ipſi etiã viri iuſti deo ⁊ ſanctis hoibus ſtudent ſe apponere: ⁊ eoꝝ conſortio ſpũaliter aggregare. Unde Hiere. l. Apponentur ad deũ federe ſempiterno ⁊ de achior Iudith. xiiij. dr̃. appoſitus eſt ad populum iſrael. ⁊ Dañ. xiij. ca. Rex aſtrages appoſitus eſt ad patres ſuos. ad deũ ⁊ ad populũ ſanctũ. ⁊ ad patres nr̃os. i. ad bonos ⁊ antiquos viros debem⁹ nos adiũgere ⁊ apponere nos cũ eis charitatiue tenaciť federare. Iſta eſt ergo appoſitio ſpũalis vel ỽtualis. Talis etiã ſpũalis appoſitio põt dici pñtatio ſacramentoꝝ ⁊ ſacre ſcripture: que hic ſicut quedã fercula appoſita ſunt hominibus. Luce. x. Manducate que apponunť vobis. Et eſt etiam virtualis appoſitio illa qua homo apponit ad faciendũ ⁊ ad ſciendũ bonũ diligentiã oportunã. Eccli. viij. Appoſui cor meũ vt ſcirẽ ſapientiã. Item eſt appoſitio eternalis ⁊ iſta eſt illa qua deus apponit bona glorie ſuper bona gratie: ſicut fit in cõuiuijs vbi fercula ferculis apponunť. vnde de deo poteſt dici illud. Actu. xvj. Cunq̃ duxiſſet eos ſcꝫ apoſtolos in domũ ſuã appoſuit eis menſam ⁊ letatus eſt cuꝫ omĩ domo ſua. Item eſt appoſitio temporalis. i. temporaliũ bonoꝝ: q̃. ſ. apponũtur in mẽſa huius mũdi: caueat tñ homo q᷑ in iſta menſa latent multa venena. Ideo bene diciť Eccli. xv. Appoſui tibi ignẽ ⁊ aquã ad qḋ volueris porrige manum: ⁊ ideo tutum eſt ꝙ appoſitis caute et parce vtatur. iuxta illud Eccli. xxxj. Utere quaſi homo frugi. i. quaſi homo temperatus ⁊ parcus his q̃ tibi apponũtur. Iterum eſt appoſitio criminalis: ⁊ iſta eſt qua mali peccata peccatis apponunt: et vbi penitere debuerant plus delinquũt. p̃s. Appoſuerunt adhuc peccare ei ⁊c. Unde de Herode dicitur Actu. xij. ꝙ nõ ſufficiebat ſibi iacobũ occidiſſe. immo videns ꝙ placeret iudeis. appoſuit vt apprehenderet ⁊ petrũ. Item eſt appoſitio noxialis. ſ. appoſitio tormentorum que malis finaliter apponuntur. Et de hoc Apoca. vlti. Si q̃s appoſuerit ad verba hec. apponet deus ſuper illũ plagas ſcriptas in lib. hoc. Sufficit. vide in alijs titulis ſynonimis ⁊c.

Apoſtata. Nota ꝙ apoſtata idẽ eſt ꝙ preuaricator: ⁊ legis: fidei: vel religionis tranſgreſſor ⁊ ad ritũ vel ſtatũ aliũ autoritate propria temeraria declinator. Sicut enim ſm̃ Senc. lib. de naturalibus queſtionibus. rane quãdoq̃ in nubibus generanť: vel ibi vento vel turbine rapte introducũtur ⁊ eleuantur: que tandẽ rupta nube cũ pluuia cadere cõprobantur. Sic vereſit ꝙ illi quos turbo dyabolice impreſſionis in nube religionis vel eccleſie: vel etiã in ſide apparẽter induxit: cũ nõ habeant ſtabile fundamẽtum ſolent cadere: ⁊ ruptis limitibus nubis. i. religionis vel fidei in qua videbantur manere. inde per apoſtaſiam recedere: ⁊ inferius ad ſeculum vel ad infidelitatem deſcendere vel vagari. Patet in primo angelo apoſtatico: qui a nube celeſtis habitatiõis cecidit. In primo homine q̃ a clauſtris paradiſi receſſit. In iuliano apoſtata qui nubẽ eccleſie ⁊ fidei dimiſit. In quolibet apoſtata moderno qui religionẽ ⁊ habitũ dereliquit. ⁊ cũ pluuia voluptatis mundane inferius ad ſtatum ſecularium ſe deflectit. Et bene cum pluuia: q᷑ vere pluuia mundane ꝓſperitatis ⁊ carnalitatis quã deſiderant: cã eſt ꝙ iſti a ſtatu ſuo cadunt ⁊ ad mores ſeculares deſcendunt. iuxta illud Eccli. xix. Uinum ⁊ mulieres apoſtatare faciũt etiam ſapientes. Tales figurantur. Apoca. xvj. In illis ſpiritibus malis qui in ſpecie ranaruꝫ exiuerũt: ⁊ bellũ in ſeculo cõmouerũt. Sic vere iſti qui ſpũs. i. demones ꝓprie poſſunt dici rõne obſtinationis. Immundi rõne carnalis delectationis. ⁊ ranis ſimiles ſunt ratione loquacitatis ⁊ inſtabilis cõditiõis a dracone. i. a diabolo emittunť ⁊ in terram. i. in terrenum ſtatum ⁊ habitum mittunť. vbi ſepe vt ꝙ per eos lites ⁊ diſſenſiones generantur patuit in Iuliano qui tot bella ⁊ tribulamina cõtra eccleſiam ſuſcitauit. Patet etiã in renegatis qui acrius ſeuiunt in fideles q̃ alij infideles. Bene igitur dr̃ Prouer. vj. ꝙ hõ apoſtata vir inutilis graditur, ore peruerſo: annuit oculis: terit pede: digito loquitur: prauo corde machinať malum ⁊ in omni tempore iurgia ſeminat. vbi aduerte ꝙ apoſtata eſt vt communiter fragilis in ſtatu. Nã homo. Ineptus in actu. q᷑ vir inutilis. Malignus in affatu. q᷑ digito loquitur. Diſſolutus in aſpectu. quia annuit oculis. Leuis in greſſu. q᷑ terit pede. Malicioſus in cogitatu quia corde prauo. Diſcors et diſcolus in conuictu. q᷑ omni tempore. Iurgia ſeminat. Proſequere ſi vis cõtra apoſtatas. q᷑ infinite figure ⁊ exẽpla poſſent poni. Sed deficiunt auctoritates. Uide in tabula in diuerſis partibus huius operis multa reperies ⁊c. A

Apoſtolus. Idem eſt ꝙ nuncius ſeu miſſus Ad litteram enim de apoſtolis legitur ꝙ a chriſto miſſi fuerunt. et fidem eius predicauerunt et docuerunt. ſiue ergo loquamur de apoſtolis veris et realibus. ſiue de apoſtolis ſpiritalibus. i. de quibuſlibet viris ſanctis: ⁊ maxime de predicatoribus poſſumus dicere ꝙ xp̃s fuit ſicut rex apuꝫ: de quo ſcribitur ꝙ nunq̃ ſolus apparet. immo quotiens exit aluearc ſuũ ſemꝑ comitatur eundem apum circũſtantium multitudo. Sic vere chriſtus rex regũ ab alueari celi ad terram exiens ſolus nõ apparuit. immo ſecuꝫ primo angelorum comitiuã adduxit: ⁊ tãdem ſibi ſanctos apoſtolos aggregauit: quos tanq̃ fratres ſuos et ſocios

Ayuntamiento de Madrid

ſocios ſecū tenuit ⁊ eos tāꝙ futuros fidei fundatores
perſonaliter docuit ⁊ inſtruxit. Mar.vj. Cōuenientes
apoſtoli ad ieſuȝ renūciauerūt ei oīa que egerat Unde
Luc.vj. dicit Elegit.xij. quos apl'os nominauit In qui
bus verbis aduerte ꝙ iſti fuerūt a deo probati In fide
fundati Mūdo delegati. Gradu ſublimati. Fuerūt eñ
In morali bonitate ꝑcipui. qꝛ elegit. In fidei veritate ꝑ
ſpicui duodecim. In officij ſedulitate aſſidui qꝛ apl'i. i.
nuncij. In faſtigij ſublimitate perpetui. qꝛ nominati. i.
electi In electiōe eñ notat bonitas. ſ. qꝛ meliora ſolent
eligi. In.xij. fidei ꝟitatis. ſ. ꝓpter.xij. articulos: In apo
ſtolatu officij ſedulitas qꝛ apoſtolꝰ interpretat legatꝰ
vel nūcius. In nominatiōe ſtatus autoritas. qꝛ. ſ. ꝑlati
ſolēt eligi. ⁊ a cōſtituentibus nominari. Fuit eñ in eis
Bonitas prefectiua quoad mores. Ueritas inſtructi
ua quo ad fidē: Sedulitas executiua quo ad officium.
Autoritas imperatiua quo ad ſtatū ſeu gradū. Uel di⸗
uide aliter. ⁊ dic ꝙ iſti ſunt virtute cōmēdati. qꝺ notat
electio Debite numerati qꝛ.xij. ꝓprie nominati. qꝛ apl'i
dicti ſunt. Famoſe diuulgati. qꝛ noīa ē. ¶ Dico igitur
ꝙ iſti fuerūt ꝟtutibus dotati qꝺ oñdit cū dicit ꝙ xp̄s
elegit eos: Electio eñ bonitatē ſupponit. qꝛ ſm ph'm
Nihil ē eligibile niſi ſub rōne boni. In oīm eñ mate
ria ſemꝑ ſolēt eligi meliora. Natura eñ i corpore ani
malis de cibis receptis vtilꝰ ⁊ melius recipit ⁊ ad cor
poris nutritionē cuſtodit. illud ꝟo qꝺ impurū ⁊ imun
dū eſt eijcit ⁊ dimittit: Sic vere natura naturās deus
de oībus mūdi ꝑſonis meliores elegit ⁊ apoſtolos or⸗
dinauit. ⁊ per eos mēbra corpis eccl'ie. i. vniuerſos fide
les fide ⁊ doctrina nutriuit. Impuros ꝟo ⁊ pctōres et
obſtinatos infideles cōtempſit penitus ⁊ eiecit. Unde
Math.xiij. Elegerūt bonos in vaſa ſua. malos aūt fo⸗
ras miſerūt: Iſtud aūt potiſſime intelligit quo ad deū
cuiꝰ iudiciū nō fallit qꝛ reuera quo ad mūdū cuius fal
lax eſt iudiciū ſepe cōtrariū reperit: Cōſtat eñ ꝙ i mū
do iſto nō ſemꝑ eligunt magis boni ⁊ virtuoſi. ⁊ ideo
hoīm electio nō ſemꝑ atteſtat ꝟtuti: Sicut eñ video
ꝙ ſenſus humani ſepiſſime deludunt ita ꝙ vnū ꝓ alio
eligere ⁊ malū ꝙ bono ſumere dinoſcunt incātatores
eñ oculos deludūt Alchimiſte cuprū ſophiſticatū pro
auro vendūt. Mali apothecarij vnā ſpeciē ꝓ alia tra⸗
dūt: ⁊ ſic fit ꝙ verā electionem impediūt. ita hoīes ma
lū pro bono recipiūt: Ipſa etiā natura homis qñ corru
pta eſt ⁊ infirma. nō ſemꝑ recipit ſeu eligit de aſſūptis
cibarijs puriora ⁊ meliora ſȝ ſibi ſimiliora: dato ꝙ ſint
corꝑi deteriora mēbra eñ corrupta ⁊ leſa: humores ſibi
ſimiles attrahūt: bonos ꝟo ⁊ vtiles dimittūt ⁊ ſic pro
pter defectū debite electiōis. corruptionē ampliorē in
ducunt. Sic ꝓcerto in mūdo iſto multe ſunt ſophiſti⸗
catiōes ⁊ ſenſus ⁊ rōnes deceptiōis: Incantatores eñ
et alchimiſte. i. adulatores exterius loquendo. ⁊ demo
nes interius inſpirādo ita obnubilāt ⁊ occipiunt iudi
ciū quorundā ſuperiorū ꝙ ipſi nō eligunt ad ſeculi di⸗
gnitatem quod bonum eſt: ſed quod malum. corrupti
enim et abominabiles facti ſunt in iniquitatibus ſuis
Et ideo corruptos et malos ſibi ſimiles ad ſe trahunt
et eos dimiſſis melioribus eligunt et proponunt: figu
rati in illo bachite. j. Mac.ix. de quo dicitur ꝙ ipſe ele
git viros impios ⁊ conſtituit eos dominos regionis:
Talium ergo electio non atteſtatur bonitati. qꝛ reuera
iſti non eligunt bonos in vaſa ſua. nec malos etiam fo
ras mittunt. immo potius malos retinent et eligunt
bonos vero negligunt et poſtponunt. iij. Reguȝ. xviij.
Eligite vobis bouem vnum. Tales malos electos po⸗
tes comparare boni ꝓpter carnoſitatem voluptatis
carnalis propter tarditatem pigricie actualis. ꝓpter
carnuoſitatem pompe et ſuperbie ſecularis. Non ſic
apoſtoli. qꝛ vere mundi meliores fuerunt electi: Et iō
electio ſua bene atteſtatur virtuti. Uñ de eis dicit xp̄s
Johis.xiij. Ego ſcio quos elegerim. q. d. ego ſcio ꝙ me
liores elegi. Ideo de eis dicitur Act. j. ꝙ precipiens apo
ſtolis cū per ſpiritū ſanctuȝ quos elegit aſſumptus eſt

quibus ⁊ prebuit ſeipſum viuum. Patet ergo de apo⸗
ſtolis ꝙ fuerūt virtutibꝰ dotati: qꝺ. ſ. deſignat nomi⸗
ne electionis. Elegit inqt. ¶ Scdo dico. ꝙ iſti fuerunt C
debite numerati ſeu ſerioſe ſignati. qꝛ. ſ. iſti ſolū fuerūt
xij. Numerus eñ duodenarius eſt numerus ⁊ in natu
ra ⁊ in ſcriptura ⁊ figura ſacratus. In natura ꝑȝ. qꝛ ip
ſuȝ celū in.xij. ſigna. quoꝝ quattuor dicunt cardinalia
eſt diſtinctū. In figura ꝑȝ. qꝛ in ciuitate ſancta hier'lm
ſicut dicit Apoca.xxj. Duodecim erant porte que.xij.
margaritis erant ſculpte. Duodecim viri fuerūt a Jo⸗
ſue electi q̄ tranſiordanē archā dñi corā populo por⸗
tauerunt ſicut dꝛ Joſue.ij. In veſtimento etiam aarō
fuerunt duodecim lapides ꝑcioſi quattuor ordinibus
ſubdiuiſi. In ſcriptura ꝑȝ multis locis. vbi duodena⸗
rius numerus eligit. in quo huius numeri ſecreta vir
tus ⁊ perfectio deſignatur. Jacob eñ.xij. patriarchas
genuit. Mulier Apo.xij. duodecim ſtellas in ſuo capi
te habuit. Et de omni tribu iſrael ante thronū dei.xij.
milia ſignatoꝝ Johānes vidit. Per numerū igit iſtuȝ
fides intelligit catholica q̄.xij. articulis eſt diſtincta.
Et ideo ꝓprie apoſtoli.xij. eligunt ꝓ eo ꝙ fidē catho
licā q̄ ex.xij. cōſtat articulis predicare mittunt. Iſti eñ
ſunt.xij. ſigna celi. i. eccleſie dei q̄ oēs apoſtoli dicti fue
runt. Quattuor tñ cardinales. i. principales fuerūt. ſcȝ
euangeliſte in eo ꝙ euangelia conſcripſerūt. Joſue eñ
ſaluator ⁊ aaron ſummus ſacerdos. i. xp̄s iſtos.xij. ele⸗
git: ⁊ in veſtimēto ſuo. i. in eccleſia ꝓ ornatu precioſiſ⸗
ſimo poſuit: ⁊ eos ciuitatis celeſtis hier'lm portas fecit
⁊ mūdi patriarchas effecit ⁊ tanꝙ ſtellas.xij. ꝓ illumi
nandis mūdi tenebris ordinauit. Bene ergo dicit xp̄s
Joh.vj. Ego duodecim vos elegi. ideo bñ dicit Lu.ix.
ꝙ xp̄s cōuocatis.xij. apl'is dedit eis poteſtatē. Fuerūt
igit debite deſignati. ſ. in nūero duodenario Duode⸗
cim inquit. ¶ Tertio dico. ꝙ iſti fuerūt proprie nomi⸗
nati. ⁊ hoc qꝛ apoſtoli ſunt vocati. Apoſtolus eñ inter
pretatur miſſus: nūcius vel legatꝰ. qꝛ reuera iſti tanꝙ
xp̄i legati mira autoritate ſuffulti fuerunt. ⁊ tanꝙ nū
cij miſſi ꝑ mundū fuerūt ⁊ dei volūtatē hoībus nūcia⸗
uerūt: fidē predicauerūt ⁊ populos docuerūt. Luc.xj.
Mittā ad vos prophetas ⁊ apoſtolos ⁊ ſcribas. Et be
ne dicunt nuncij ſeu miſſi. q. ſ. nūcius qñ mittit ꝙdiu
eſt in itinere nihil poſſidere dignoſcit. immo ſemꝑ eſt
in ſollicitudine ⁊ labore quouſqȝ ad ſuū dñm reuerta⸗
tur. Sic iſti ꝑ mūdū pauperes diſcurrerunt. tempora⸗
les diuitias cōtempſerūt: ⁊ tādem nō ſine penis ⁊ la⸗
boribus ad dñm redierunt. Similes eñ vident fuiſſe
hyrundibus q̄ ſm Solinū nō in terra ſed in aere cibū
ſumunt: ⁊ nō quieſcendo vel ſedendo: ſed potius volā
do ⁊ diſcurrēdo comedunt. Lapſura enim menia quo
dā nature ſenſu cognoſcunt: ⁊ ideo nunꝙ in talibꝰ ni⸗
dificant aut quieſcunt. Inde eſt vt ait idem. ꝙ hyrundi
nes in ciuitate tebearū que ſepiſſime capta eſt nō ha⸗
bitant: nec in area Terei qui fuit crudelis tyrānus ni
dificant aut cōſiſtunt. Reuera tales fuerunt apoſtoli
qꝛ ſcȝ iſti lapſura ⁊ ruinoſa menia. i. ſtatus: gradus ⁊ fa
ſtigia huius mundi: que ſcȝ cito cadunt ⁊ labunt ⁊ con
tinue ruinā minant noluerūt frequētare: nihilqȝ ca⸗
ducum aut tranſitoriū poſſidere: nec etiā in area terei
id eſt in curijs principum ⁊ tyrannorum voluerunt ꝑſi
ſtere vel manere: nec in terra. i. in bonis terrenis cibū
delectationū capere: nec ibidē diuitijs abundare. ſed
potius volando. i. per mundū tanꝙ peregrini diſcur⸗
rendo in aere. i. ſub diuo: ſine domicilio ſtuduerunt ci
bum virtutū ſumere. ⁊ ſe nō temporaliter ſed ſpūaliter
impinguare. Unde iſti fuerūt qui dixerunt. Mat.xix.
Ecce nos reliquimꝰ omnia ⁊ ſecuti ſumus te. Iſti ſunt
ergo apoſtoli. i. miſſi. ſicut dicitur Mat.x. Duodecim
apoſtolorum nomina ſunt hec. ſequitur. Hos.xij. mi⸗
ſit Jeſus precipiens eis ⁊ dicens. In viā gentiū ne abie
ritis ⁊ ciuitates ſamaritanoꝝ ne intraueritis. ſequit.
Nolite poſſidere aurū neqȝ argentū ⁊c. Fuerunt ergo
ꝓprie noīati. qꝛ apoſtoli. vñ nota ꝙ apl's eſt Nomen

Ayuntamiento de Madrid

Humilitatis.
Sedulitatis.
Jocunditatis.
Stabilitatis.
Sagacitatis.
Autoritatis.
Penalitatis.
Fidelitatis.
Charitatis.
Ueritatis.
Potestatis.
Maiestatis.

¶ Est igit̃ dico nomē humilitatis. Unde ipse Paulus apostolus ꝑ humilitatē dicebat. j. Chor. xv. Nō sum dignus vocari apl's. Et Joh. xiij. Nec apl's maior est eo q̄ misit illū. Itē ꝙ sit nomē sedulitatis ptꝫ Rom. xj. vbi apostolat⁹ vocatur ministeriū. ꝙ diu inq̄t sum gentiū apostol⁹: ministeriū meū honorificabo. Itē ꝙ sit officiū leticie ⁊ iocunditatis: ptꝫ q2 ipsi apl'i in tribulationib⁹ gaudebāt ⁊ in passionibus exultabāt. vn̄ Actu. v. d2. ꝙ ibāt apostoli gaudētes a cōspectu cōcilij. qm̄ digni habiti sunt ꝓ noīe Jesu cōtumeliā pati. Itē ꝙ sit nomē stabilitat' ptꝫ Actu. viij. vbi cōstātia stabilitatis apparuit in hoc q̄d d2. ꝙ oēs dispersi sunt. s. pre timore ꝑsecutionis per regionē iudee ⁊ samarie p̄ter apostolos. Item ꝙ sit nomē sagacitatis. ptꝫ. ij. Thi. j. vbi d2. Positus sum ego predicator ⁊ apl's ⁊ magister gētiū. Magister em̄ ⁊ predicator sciētiā ⁊ sagacitatē supponit. Itē ꝙ sit nomē autoritatis ptꝫ. q2 mandata eo2 seruant̃ ⁊ seruabant̃ ꝓ lege. Actu. xv. Perābulabat paulus syriā. ꝑcipiēs custodiri precepta apl'o2 ⁊ senio2ū. Item ꝙ sit nomē penalitatis ptꝫ. q2 oēs tribulatiōes ⁊ martyria sunt perpessi. Luc. xj. Mittā ad vos ꝓphetas ⁊ apostolos ⁊ ex illis occident̃ ⁊ persequent̃. Itē ꝙ sit nomē fidelitatis patet q2 ipsi apostoli in fide fuerūt ceteris firmiores. vn̄ Luce. xvij. dixerūt apostoli. Dn̄e adauge nobis fidē. Item ꝙ sit nomē seu officiū charitatis: necnō societatis et vnitatis ptꝫ. q2 apl'i cum xp̄o vixerūt ⁊ inter se pacifice ꝑmāserūt. Un̄. Lu. xxij. Jesus discubuit ⁊. xij. apl'i cum eo. Itē ꝙ sit nomē veritatis ptꝫ. q2 ꝓpter timorē cuiuscunq̄ nunq̄ voluerūt veritatē tacere. vn̄ Actu. iiij. d2. ꝙ v̄tute magna reddebāt apl'i testimoniū resurrectionis iesu xp̄i. Item ꝙ sit nomē potestatis ptꝫ. q2 ipi habuerūt potestatē peccata soluēdi. demones fugādi: et mirabilia faciēdi. vn̄ Actu. xij. Multa ꝓdigia ⁊ signa faciebant ꝑ apostolos in hierl'm. Itē ꝙ sit nomē maiestatis ⁊ eterne felicitatis ptꝫ. q2 ipsi cū xp̄o regnant in eterna gloria. vn̄ Apo. xxj. d2. ꝙ apl'o2 noīa erāt scripta in port' celestis hierl'm: q2 igit̃ isti habuerūt oīa supradicta: bene ptꝫ ꝙ ipsi fuerūt ꝓpriē noīati. Apostoli inquit. ¶ Quarto dico. ꝙ hic ostendit̃. ꝙ ipsi fuerūt honore sublimati. q̄d ostendit̃ cū d2. nominauit. Nominatio em̄ idē est ꝙ ad dignitatē assumptio ⁊ electio: ⁊ bone fame seu boni noīs diuulgatio. vn̄ Mat. x. Apostolo2 noīa sunt hec. vide infra de noīe. Si vis dilatare. sic ergo ptꝫ quō sc̄ti apl'i sūmis v̄tutib⁹ voluerūt pollere: ⁊ quomō etiā nos oēs eccl'i apostolo2ū successores debemus co2 multis virtutibus relucere. Sed reuera in multis hypocritis ptꝫ contrariū: q2. s. isti sunt qui sicut d2. Apo. ij. se dicūt apl'os esse ⁊ nō sunt q2 ꝑ certo sicut d2. ij. cor. xj. Pseudo apl'i operarij subdoli trāsfigurāt se in apl'os xp̄i. Et ideo isti sequunt̃ viā iude q̄ primo electus fuit apl's. sed finaliter fact⁹ est diabolus. Sufficit ergo de apostolo in genere q̄ sunt dicta. q2 in multis hui⁹ operis partibus de apostolis sunt notata ⁊c.

Apprehendere.

Nota ꝙ apprehendere idē est ꝙ se prēdere ⁊ accipere: cōsequi: capere: occupare. Cū istud igit̃ verbūꝫ referat̃ q̄nq̄ ad deū: q̄nq̄ ad viꝝ iustū: q̄nq̄ ad viꝝ impiū: q̄nq̄ ad diabolū. Sic ergo notabo ꝙ inuenitur Apprehensio.

Potentie summe mirabilis.
Justicie summe laudabilis.
Iniquitatis summe damnabilis.
Crudelitatis summe tristabilis.

¶ Est igit̃ apprehensio diuina q̄ est mirabilis. Sicut em̄ videm⁹ ꝙ leo ⁊ aq̄la ⁊ aīalia aliā nobilia apprehendūt ⁊ capiūt alia debilia aīalia tāq̄ sua. Sic deus hoīes ꝑ volūtatis debito apprehēdit et de ipsis ꝓut vult ordinat ⁊ disponit. Ipse em̄ facit vnā apprehēsionē q̄ fuit magne potētie carnē assumendo figuratus in Moyse Exo. iiij. Qui per caudā apprehēdit draconē. Cauda em̄ finē tempo2 signat: in quo xp̄s draconē carneū. i. humanitatē apprehendit ⁊ sibi ꝑsonaliter aduniuit. Heb. Nō angelos sed semen abrahe apprehendit. Quotidie aūt ip̄e facit quādā apprehensionem magne clementie. q̄a videlicet ipse apprehēdit peccatorem: vt a vicijs educat. Justum vt ꝑ virtutes deducat beatum: vt ad gloriam perducat. Sicut enim videmus homo qui in carcere vel in fouea: vel in aqua apprehendit̃ vt educatur. Sic vere de⁹ q̄nq̄ peccatorē ꝑ gratiā apprehēdit ⁊ ipsum de fouea ⁊ de carcere peccati extrahit ⁊ educit. Hiere. xxxj. Apprehendi manu co2ū vt educerē de terra egypti: q̄d b̄n figuratur Mar. j. vbi d2. ꝙ xp̄s apprehensa manu leuauit ⁊ curauit socrū symonis febricitantē. ⁊ Mar. viij. vbi d2 ꝙ apprehensa manu extra vicū eduxit ⁊ illuminauit cecum. ⁊ Luc. xiiij. vbi d2 ꝙ apprehēsa manu sanauit virū hydropisi laborantē: q2 reuera xp̄s clemētissimus medicus manū mīe sue extendit ⁊ peccatores apprehēdit. ⁊ eos a febre auaricie a cecitate ignorātie. ab hydropisi seu ab inflatura superbie eleuat: illuminat: sanat: liberat ⁊ educit: vt sic bene possit dicere peccator illud. ps. Apprehēde arma ⁊ scutū: ⁊ exurge in adiutoriū mihi. Itē apprehēditur puer a matre vel a nutrice vt educat̃ ne. s. errare ꝑmittat̃. Sic vere deus apprehēdit iustos ipsos ꝑ virtutes deducendo: ⁊ ne errent ꝑ vicia ꝓtegēdo. Esa. xlij. Ego dn̄s vocaui te: ⁊ apprehēdi manū tuā ⁊ seruaui te. Itē apprehendit̃ cōuiua vt ad cōuiuiū introducatur ⁊ inducatur. Sic finaliter deus iustos apprehendit ⁊ accipit: ⁊ eos in paradisi cōuiuio introducit. Can. viij. Apprehēdā te ⁊ ducā te in domū genitricis mee. Un̄ etiā de paulo d2 Actu. ix: ꝙ apprehensū illum duxit ad apostolos. Figura de noe q̄ apprehēsam columbā intulit in arcā: q2. s. noe qui interpretat̃ requiescens. i. deus qui in sua beatitudine requiescit columbā. i. beatā aīam a mūdi diluuio recedentē apprehendit ⁊ recipit: ⁊ eā in archam paradisi reponit. sicut ipsi xp̄o a mortuis resurgenti fuit dictū. Judi. v. Surge barach apprehēde captiuos tuos o fili Abinoem amoue. Uide infra de surgere. Ista est ergo apprehensio diuina q̄ est mirabilis. ¶ Scd'o xo dico. ꝙ est apprehensio iusti q̄ est laudabilis. Justus em̄ sicut auis nobilis b̄n docta: semper apprehēdit aliquā bonā predam de qua magistrū suū deū letificat ⁊ cōfortat. Apprehensio em̄ possessionis valde est vtilis. q2. s. melior est cōditio possidentis. Sic vere illi sp̄ualiter meliores sunt qui bona spiritalia actualiter exequunt̃ ⁊ efficaciter apprehendunt. Possessio em̄ talis vtilis est. q2. s. salutē operatur eternam. iuxta illud Prouer. iij. Lignū vite est his qui apprehendunt eā. ⁊ qui tenuerit eā beatus. Et si volumus possumus dicere ꝙ apprehendenda est.

Disciplina. custodiat.
Sapientia. erudiat.
Penitentia que nos perficiat.
Dei gratia. alliciat.
Celi gloria. reficiat.

¶ De disciplina custodiēte d2 in. ps. Apprehēdite disciplinā neq̄n irascat̃ dn̄s ⁊ pereatis de via iusta. De sapientia erudiente. d2 Eccl'i. xv. Qui cōtinens est iusticie apprehendet illā ⁊c. sequit̃. Cibauit illū pane vite ⁊ intellectus: ⁊ aqua sapientie salutaris potabit illū. De penitentia perficiente potest dici illud Can. vij. Ascendam in palmā ⁊ apprehēdam fructus ei⁹. Palma em̄ que est spinosa in stipite inferius sed superius fructuosa penitentiā signat que hic inferius est aspera sursum vero in paradiso est delectabilis ⁊ sapida. De gratia xo diuina alliciente vel diuina scriptura nutriente potest dici illud. Baruch. iiij. Hic est liber mādato2ū dei ⁊ lex q̄ ē in eternū omnes qui tenent eā peruenient ad vitam

Ayuntamiento de Madrid

vitā: qui autem dereliquerint eam in mortem. Conuertere iacob et apprehende eam. De gloria vero eterna beatificante et reficiente pōt dici illud .j. Thi. vj. Apprehēde vitā eternā in qua vocatus es. Aduerte tamē ꝙ sicut canis multotiens impeditur ne preda quam sequitur apprehendat. et hoc potissime quādo inuenit nouā predā per cuius odorē vestigiū prime perit. Sic vere sepe fit ꝙ homo ab apprehensione bonorum spiritualium et eternorum impeditur quando inuentis mūdi delectabilibus occupatur. Pone de tygride. q̄ occupat circa specula. et sic non apprehendit venatores nec catulū ad quē currebat: ideo de mala muliere. i. de mundi ꝓsperitate vel de carne dr̄ Prouer. ij. Oēs q̄ ingrediuntur ad eā non reuertent nec apprehendāt semi
C tas vite. Ista est ergo apprehensio iusti q̄ est laudabilis. ¶ Tercio dico. ꝙ est apprehensio impij q̄ est dānabilis. mali enī apprehendūt mala: et ab eis finaliter apprehendunt. iuxta illud Eccli. vij. Noli facere mala vt te nō apprehendāt: et potes notare si vis ꝙ mali apprehendūt. Honos vt eis inferāt tribulationē. Honores vt eos occupent per ambitionē. Mendaciū vt eo palient suā locutionē. Diuitias vt eis satient suā affectionem. Mulieres vt eas polluāt per delectationē. De apprehensione tribulatiōis pōt dici illud Actu. xij. ꝙ Herodes apposuit vt apprehēderet et petrū: quē cum apprehendisset misit in carcerem. De apprehensione ambitiōis dicitur. Hiere. xlix. Decepit te superbia tua qui habitas in cauernis petre: et apprehendere niteris altitudinē collis. De apprehēsione mēdacij et vane locutionis dicitur Hiere. viij. Apprehenderūt mendaciū: noluerūt reuerti: et bñ dr̄ noluerūt reuerti: q2 vt cōmuniter mendaces incorrigibiles sunt. De apprehensione vero luxuriose delectationis dr̄ Prouer. vij. Apprehensum iuuenem deosculabat cū Eccli. xxvj. Qui tenet mulierē quasi qui apprehēdit scorpionē: cōpara si vis mulierē scorpioni. De apprehēsione vero temporalis possessionis dr̄ Eccli. xxxiiij. Quasi qui apprehēdit vmbrā et ꝑsequit ventū. sic q̄ attendit ad visa mēdacia. Res enim transitorie dicunt vmbra et mendacia. Sap. v. Trāsierūt oīa velut vmbra. Ista est ergo appre-
D hēsio impij q̄ est dānabilis. ¶ Quarto vero dico. ꝙ inuenitur apprehensio dyabolica seu tormenti que est instabilis. Sicut enī lupus et leo et latro postꝙ diu nocuerint apprehēduntur et miserabiliter puniunt. Sic peccatores finaliter a diabolo apprehendunt ꝑ mortē et infortunia et tormētis infernalibus deputant. Eccli. xxij. Hic in plateis ciuitatis vindicabit: et quasi pull9 equinus fugabit: et vbi nō sperauit apprehendet. Et nota ꝙ mali finaliter patiuntur apprehensionem

Tremoris.
Stuporis.
Pudoris.
Languoris.
Laboris.
Doloris.

¶ Primo tremoris. ps. Cōturbati sunt
E cōmoti sunt: tremor apprehendit eos. Item stuporis. Luce. v. capi. Stupor apprehendit oēs. Item pudoris. vn babylon q̄ interpretat cōfusio dr̄ Hiere. l. Inuenta es et apprehensa qm̄ dn̄m ꝓuocasti. Itē languoris. vnde Treno. j. Inimici eius apprehenderūt eā inter angustias. i. in carcere inferni. Itē laboris Hiere. vj. Tribulatio apprehendit nos. Itē doloris. i. carceris. Apoca. xx. Apprehēdit dracone serpentē antiquū et ligauit eum. patet ergo quomō est apprehensio pene: culpe: et diuine gratie: et potentie. Sufficit. Uide de accipere: et
A de comprendere et acquirere. In alijs ti. sifib9 etc.

Appropinquare. Appropinquatio.

Idē est ꝙ adiunctio: presentatio: aduētus et applicatio. et sic pōt significare moraliter societatē: amiciciā et charitatē: cōiunctionē et vnitatē. Nota ergo ꝙ est appropinquare dei et hois. Appropinquat enī deus humano generi ꝑ incarnationē: finaliter aūt appropiquabit ꝑ iudicij examinationē: nūc etiā appropinquat per grē infusionē: ꝑ temporalis adiutorij cōsolationē et ꝑ futurā glorificationē. Homo aūt dz appropinquare deo per mētis eleuationē. Per feruorē et deuotionē. Per amorē et dilectionē: Sic enī est de appropīquatione dei ad hoiem et hois ad deū: sicut de imagine in speculo. Si enī imaginē vestrā viderit in speculo et accesseritis ad ipsum statim ipsa accedit ad vos. ꝙ si ab ipsa recesseritis et elongati fueritis statim illa imago a vobis elongabitur et recedit. Sic vere charissimi si ad verā imaginē et exemplar totius ꝑfectionis. s. ad xp̄m q̄ in speculo fragilis mortalitatis apparuit in hoc mundo volumus accedere et appropinquare per deuotionem et amorem. statim ꝓ certo ad nos appropinquabit per gratiā et cōsolationē. ꝙ si ab ipso elongati fuerimus ꝑ pompositatē et obstinationē. et ipse similiter recedit a nobis ꝑ cōtemptū et abominationē: per gratie et glorie subtractionē: et per eterne miserie inflictionē. Ista appropinquatio summe apparuit in sanctis patribus q̄ per gratiā et deuotionē deo appropinquauerūt. Ideo istā imaginē. s. filiū ad se ꝑ incarnationē appropinquare fecerūt vsqz ad osculū ad se mirabiliter attraxerunt Ideo de tali reciproca appropinquatione dicitur Jaco. iiij. Appropinquate deo et appropinquabit vobis. In quib9 verbis ostendit Charitatis accessus. Appropinquate. Dignitatis excessus. deo. Humilitatis ꝓcessus. appropinquabit. Utilitatis successus. vobis. Mā charitas requiritur. Dignitas ostenditur. Humilitas extenditur. Utilitas impenditur. ¶ Dico igitur pmo. B
ꝙ hic ostēditur accessus requisitus intime charitatis. Appropinquate inquit. q2. s. deo semꝑ debemus esse ꝓpinqui ꝑ desiderium: deuotionē: amorē: et dilectionem. et ꝑ iugē sue potētie cōtemplationē. Dicit Ambrosi. in examerō. ꝙ apes mirabiliter diligunt regē suū: et circa ipsum volitant et discurrunt. et quelibet quantū pōt ei appropinquat et ei ꝓxima cupit esse. Sic vere charissimi. regē nostrū xp̄m summe debemus diligere: et circa eū ꝑ affectum et desideriū volitare: et nos in obsequijs ei9 ꝑ bona opa occupare: et ei ꝑ deuotionem et dilectionem et contemplationem appropinquare: q2 vere quilibet summe debet appetere: ꝙ ꝓpe istum regē ꝑ charitatem et gratiam possit esse. Appropinquate ergo vt de vobis exponat illud Luce. xv. Erant autē appropinquantes iesu publicani et pctōres. ¶ Et si vis nota ꝙ C
appropinquare debem9: vcz. Per orationē: vt exaudiamur. Per cōteplationē. vt erudiamur. Per discretionem ne decipiamur. Per penitētiā: vt in celo recipiamur. Per cōtinentiā ne inficiamur. De orone dicit in ps. Appropinquet deprecatio mea in cōspectu tuo dn̄e. De cōtemplatione erudiente dr̄ Deut. penul. q̄ appropinquat pedibus eius: vident de doctrina illi9. De discretione precauente dr̄ Eccli. iiij. Custodi pedē tuum egrediēs domū domini: et appropinqua vt audias. De penitentia celum ꝑparante dr̄ Mat. iij. Agite penitentiam appropinquabit enim regnum celorum. De cōtinentia munde famulante dicitur Exod. xxviij. Facies feminalia linea vt operiant carnem turpitudinis sue aaron et filij eius quando ingrediuntur in tabernaculum et quando appropinquāt ad altare. feminalia que coherent pudibunda castitatem designant quā potissime illi tenētur habere qui in altari et tabernaculo ecclesie officio. dn̄o appropinquāt. De qualibet ergo tali bona appropinquatiōe pōt exponi in bono significato. illud qđ dr̄ Luc. xxij. Appropinquauit iudas vt oscularetur eū. Tūc enī deus ab hoīe osculat. qn̄ sibi ꝑ gratiā et amorē cōiungitur et vnit. Heu deus ꝙ pauci sunt hodie tales qui deo taliter appropinquant: q2 reuera multi sunt qui deo per cōtemplationē gratiam et dilectionē nullatenus appropinquāt: sed magis ꝑ peccatū ab eo se subtrahūt et elongant: et sibi intra se nō vidētur esse ꝓpinqui et veri socij et amici. immo pro certo ꝑ odiū et rancorem inter se inuicē sunt lōginqui. Ideo de tali elōgatiōe dicit Soph. iij. In dn̄o non est confisa et

Ayuntamiento de Madrid

ad deum ſuū nō appropinquauit: loquit̃ de qualibet mala perſona. de iſtis dr̃ in ps. Sup aſpidē ⁊ baſiliſcū ambulabis ad te aūt nō appropinquabit. vbi oſtendū tur duo genera hoīm peruerſoꝝ q̄ deo minime appropinquant: videlicet aſpis q̄ aures ſuas obturat vt nō audiat incantatorē. Et iſta ſignāt induratos ⁊ obſtinatos in malis cōſuetudinibus ⁊ peccatis qui aures cordis habēt ita obturatas per malū ꝓpoſitū: ꝙ nullū incātatorē.i. nullū ꝑlatū vel predicatorē: correctorē: vel monitorē volūt audire: nec ſuis ſermonib⁹ obedire ps. Sicut aſpidis ſurde ⁊ obturantis aures ſuas q̄ nō audiet vocē incantātiū. Itē baſiliſci nō appropinquāt ⁊ iſti ſignāt inuidos ⁊ detractores: quoꝝ viſus ⁊ flat⁹ aſpectus ⁊ affatus eſt venenoſus: qr̄ oēs quos in proſperitatē conſiderāt flatu detractionis inuenenāt ⁊ diffamant: ideo de talibus deo nō appropinquantibus dr̃ in ps. Flagellū nō appropiquabit tabernaculo tuo: qr̄ vere tales q̄ dicunt̃ flagellū. qr̄.ſ. alios dictis ⁊ factis flagellāt deo nec ſuo tabernaculo.ſ. paradiſo nūꝙ appropinquant nec accedunt: imo vere ſicut fluui⁹ ꝙto plus fluit tanto magis recedit a fonte a quo ſumit ortum ⁊ appropinquat ad mare: ſic mali fluxibiles ⁊ delicioſi quāto plus fluūt ⁊ viuūt tāto a deo vero fonte plus recedūt per peccatum ⁊ appropiāt ad mare.i. ad amaritudinē infernalē. ps. Appropinquauerunt vſqꝫ ad portas mortis. Nō ſic chariſſimi nō: ſed appropinquamus deo per charitatē: qr̄ vere intime charitatis requiritur acceſſus. Appropinquate inquit. ¶ Secūdo dico. ꝙ hic ſuperne dignitatis pretēditur exceſſus. Dico inquit. qr̄.ſ. maxima eſt dignitas appropinquare deo cum ipſe ſit potentiſſimus ⁊ nobiliſſimus. quia ſm ps. Deus magnus dn̄s ⁊ rex magnus ſuper omnes deos. talem potiſſime dignitatem habent illi qui in gradu dignitatis ⁊ prelationis dn̄o ſunt propinqui: et in gradu religionis vel eccleſiaſtice dignitatis ſuperi⁹ ſunt ꝓmoti. Tales eīm debent eſſe ſicut corpora celeſtia: que quāto ſunt celo propinquiora tanto clariora nobiliora: digniora: ⁊ meliora ⁊c. Dic ſicut ſupra vbi accedere: ⁊ dic ſi vis totū cū ſuis inuentionibus ⁊ figur̃. Nō ſic chariſſimi. ſed appropinquemus deo. qr̄ iſte hꝫ dignitatē excellentiſſimā. ⁊ ideo ſui familiares ꝓpinqui ⁊ acceſſores habent dignitatē ⁊ excellentiā ꝓpinquiorē ⁊ ſpecialiorē. Dico igitur ꝙ ſuperne dignitatis pretenditur exceſſus. Deo inquit. vnde Nume. xvj. dicitur ſic. Mane notum faciet dn̄s qui ad ſe pertineat ⁊ ſanctos applicabit ſibi ⁊ quos elegerit appropinquabunt ei. q.d. illi qui a deo electi ⁊ in gradu eccleſiaſtico propinqui ſunt ⁊ deo applicantur ⁊ accedūt ſancti debent eſſe ſi ad ipſum voluerunt pertinere. Aduerte tamen ꝙ de multis malis eccleſiaſticis poteſt dn̄s dicere quod de iuda dixit Mat. xxvj. Ecce appropiquabit qui me tradet. Et tñ dr̃ ꝙ cū iudas appropinquaſſet vt oſcularet̃ dn̄m dixit ſibi. Amice ad qd̄ veniſti? Hodie enim proh dolor illi qui appropinquāt deo ſunt illi qui magis produnt eū ⁊ offendūt. dato ꝙ ipſum in altari quotidie oſculantur ⁊ tangunt. Ideo de his in. ps. conquerit̃ dn̄s dicens. Amici mei ⁊ proximi mei aduerſum me appropinquauerunt ⁊ ſteterūt. Sol eīm eſt fortunatus planeta. Uerūtamē ſm aſtrologos planete q̄ appropinquant ſoli: ⁊ qui cū eo in linea eclyptica perambulant infortunati efficiunt̃: ⁊ quanto ſibi ampli⁹ coniungunt̃. tanto magis infortunū in his inferioribus operant̃. Sic proh dolor ſepe fit ꝙ illi q̄ ſoli iuſticie xp̄o in gradu dignitatis eccleſiaſtici ſunt ꝓpinqui: ⁊ ſibi in linea eccleſie plus cōiūcti: ſunt magis infortunati impij ⁊ iniq̄: ⁊ per malas ſuas influentias et exempla iſtis inferioribus.ſ. ſecularibus ⁊ laicis plus nociui. Figura. ij. Reg. j. vbi dr̃ ꝙ philiſteoꝝ currus ⁊ equites appropinquabāt regi ſauli: ſed hoc erat nō ad adiuuādū ſed ad nocēdū. Sic vere iſti propinqui ſunt in gradu eccl'ie. regi xp̄o. ſꝫ hoc nō ad bn̄ ſꝫ ad male faciēdū. j. Paral. x. Appropinquerūt philiſtei pſequētes ſaul ⁊ filios ei⁹. Nō ſic chariſſimi ⁊c. ſꝫ ſupne dignitatis ꝓtēdat̃ exceſſus. Deo inqt. ¶ Tertio grādis humilitatis oſtēditur ꝓceſſus. Appropinquabit inquit: qr̄ ſi E
cut maxima eſt humilitas ꝙ rex velit eſſe ꝓpinquus militis dn̄s ſerui diues pauperis: ſic magna fuit humilitas atqꝫ ſumma ꝙ deus qui dici pōt rex dn̄s atqꝫ diues. velit eſſe ꝓpinquus noſter: familiaris: pariter ⁊ vicinus ⁊ ꝑ gratiā in pn̄ti ⁊ ꝑ gloriā in futuro. ⁊ maxime per beata incarnationē: in qua ꝓculdubio dei filius nobis appropinquauit ⁊ nr̄ ꝓpinqu⁹ factus fuit in quo ſumma humilitas relucēſcit. Sicut eīm ſol itē pore veris incipit appropinquare ad nos ⁊ mundum ſuis radijs illuſtrare calefacere ⁊ vegetare. Sic dei fili⁹ qſi ver gratie venit: mūdo ꝑ incarnationē ⁊ natiuitatē appropinquauit ⁊ mundū radijs ſue gratie vegetauit Appropinquauit inquit Iaco. v. Aduentus dn̄i appropinquauit ¶ Nota ergo ꝙ deus appropinquat nobis quadrupliciter.ſ. per carnis aſſumptionē: Per gratie F
infuſionē: Per glorie cōceſſionē: Per ſui iudicij exactionem: De carnis igitur aſſumptione dr̃ Luc. xxj. Appropinquat redemptio veſtra. De gratie infuſione dr̃ Rom. xiij. Nox pceſſit dies aūt appropinquabit: De glorie cōceſſione dr̃ Mat. iij. Appropinquabit regnū celoꝝ. ⁊ Luc. x. Appropinquat in vos regnū dei De iudicij diſcuſſione. dr̃ Ezech. xxx. Ue ve diei. qr̄ appropinquat dies dn̄i dies nubis: Et nota ꝙ dies iudicij dicit̃ dies nubis triplici rōne: Nā ſicut nubē qſiꝙ cōcomitat̃ tonitrui cōcuſſio pluuie reſolutio: fulguris inflāmatio: Sic ⁊ nubē diei iudicij ꝯcomitabūt̃ tonitruū ſententie terribilis proclamatiōis ꝙtum ad oēs Pluuia dulcoroſe cōſolationis. ꝙtum ad bonos. dū.ſ. dicit Uenite benedicti ⁊c. Fulgur ꝑpetue cōdemnatiōis ꝙtum ad malos dū.ſ. ipe dicet. Ite maledicti i ignē eternum Appropinquat igit̃ deus hominibus. Et ſic dico ꝙ eſt grādis humilitatis ꝓceſſus Applica ſi vis de humilitate xp̄i in natiuitate ⁊ paſſione. ¶ Quarto dico G
ꝙ hic grandis vtilitatis ꝓmittitur ſucceſſus Uobis inquit. qr̄.ſ. nobis.i. ad vtilitatē noſtrā fiunt appropinquationes dei ad nos Sicut eīm medicus appropinquat infirmo vt eum ſanet. Sic deus humano generi per incarnationē: paſſionē gratiā ⁊ correctionē appropinquauit ⁊ appropinquat. vt ſanitatē ſpiritalem introducat figura Luce. x. vbi dicitur ꝙ ſamaritan⁹ vulnerato appropians alligauit vulnera eius infundēs oleū et vinū. Nam verus ſamaritanus xp̄s humano generi ſeu hoīm diuerſis vicijs vulnerato appropinquauit per incarnationē ⁊ paſſionē. et etiam ei quottidie appropinquat per gratiā: inſpirationē: ⁊ correctionē: ⁊ vulnera peccatoꝝ alligat atqꝫ ſanat: vinūqꝫ cōſolationis: ⁊ oleū pietatis ⁊ compaſſionis infundit: diſtribuit: ⁊ propinat: ideo de tali appropinqtione ⁊ ei⁹ vtilitate dicitur. Mal. iiij. Orief vobis ſol iuſticie timētibus nomē tuū. Patet igit̃ ꝙ in iſta autoritate oſtenditur Utilitatis ſucceſſus. vobis. Humilitatis proceſſus appropinquabit. Nobilitat̃ exceſſus. deo. Et charitat̃ acceſſus. appropinquāte. ¶ Et ſi vis nota ꝙ ma H
li diuerſimode appropinquant. videlicet. Perſecutores iniquitati. Adulatores fallacitati. Falſi amici ſeu proditoris malignitati. Omnes iniqui. infernali penalitati. Luxurioſi. feditati. De perſecutoribus. dr̃ in ps. Appropinquauerūt perſequentes me iniquitati. De adulatoribus dr̃. Eſa. xxix. Appropinquat populus iſte ore ſuo. corde aūt ſuo lōge ſunt a me. De falſis amicis etiā dr̃ in ps. Amici mei ⁊ ꝓximi mei aduerſum me appropinquauerunt ⁊ ſteterunt. De luxurioſis aūt dicit Iob. xxxiij. Appropinquabit corruptioni anima eoꝝ. De omnib⁹ autē malis generaliter quomodo appropinquant ad penā eternā dicitur in ps. Appropinquauerūt vſqꝫ ad portas mortis: ⁊ ſi vis adhuc nota ꝙ appropinqre nō ceſſant Iudiciū vt diſcutiamur Mors corporis vt interficiamur. Dyabolus: vt ꝑ eū decipiamur. Infernus: vt in eo deglutiamur. Paradiſus vt in eo reficiamur. De iudicio dicit̃ Ezech. ix. Appropinquauerunt viſitationes vrbis. De morte dicit̃. Ezech. vij.
Finis

Ayuntamiento de Madrid

A finis venit approṗiquauit dies.⁊ ſic de alijs.ſufficit.

Aptus. Aptitudo.

Nota ꝙ Aptitu⸗
do idē eſt qꝺ diſ⸗
poſitio:cōuenientia cōgruitas:cōpetentia ⁊ idoneitas
Idem vt cōiter ſignant.igitur cū neceſſe ſit ꝙ materia
aptetur ⁊ diſponat̃ ad hoc ꝙ forma introducat̃ in ipa
et hoc q̄r ſi materia nō ſit idonea.nū̄ꝙ ibi introduci⸗
tur bona forma.Et inde eſt ꝙ artifices materias ſuas
ante omnia idoneant ⁊ adaptant vt ibi formā debitā
introducāt.Sic vere cū nos ſumus ſicut materia ī ma
nu dn̄i:⁊ ſicut lutuȝ in manu figuli.Hiere.xviij.Sicut
lutū in manu figuli.ſic vos in manu mea domꝰ iſrael:
ita ꝙ ipſe in nobis multiplices formas gratie glorie
et moꝝ ⁊ virtutū introducere ꝓponit: ante oīa neceſſe
eſt ꝙ ꝑ bonā volūtatē apti fiamus.⁊ ꝙ ad receptioneȝ
hmōi nos idoneos faciamꝰ:vt ſicut ſolos aptos ⁊ ido
neos prudētes reges in ſuis officijs ponūt:⁊ ſolos ido
neos:peritos magnates ad cōuiuia ſua recipiunt.in⸗
eptos ṽo repudiant ⁊ poſtponunt.Sic vere xp̄s illos
qui per grām ⁊ bonā voluntatē ſunt apti ⁊ accepti ⁊ ꝑ
virtutes ⁊ mores idonei in officijs et beneficijs inſti⸗
tuit:⁊ eos finaliter in paradiſi cōuiuio introducit. Fi⸗
guratꝰ in rege iſrael de quo dr̄.j.Reg.xiiij. ꝙ quēcūqȝ
videbat virū fortē ⁊ aptū ad preliuȝ aſſociabat ſibi.Et
ideo breuiter cuilibet bono ⁊ bene diſpoſito et morali
viro pōt dici illꝺ.j.Mach.x. Audiuimꝰ de te q̄r vir po
tens ſis ⁊ aptus es vt ſis amicus noſter.Iſta autē au⸗
toritas pōt dici cuilibet ad ſeruitiū magnatū. vel reli⸗
giōis ſtatū:vel ad eccleſie gradū vel etiā eterne glorie
fructū recipiendū.Dic igit̃ ꝙ aptitudo moralis ⁊ bo⸗
na diſpoſitio virtualis tria requirit. videlicet. Famam
redolētis odoris.Uirtutē eminentis vigoris.zelum ad
herentis amoris.Famoſum odoreȝ ꝓbat auditus vul⸗
gatus.Audiuimꝰ inquit de te.Uirtuoſum vigorē pro⸗
bat animꝰ firmatus.q̄r inquit.vir potēs es.Uiſceroſuȝ
amorē ꝓbat affectus.aptꝰ inquit es vt ſis amicus no
B ſter.¶ Dico igit̃ ꝙ ſpiritalis aptitudo req̄rit vt hō ſit
per bonā famā redolēs ⁊ odoroſus:qꝺ oſtendit̃ cū dr̄.
Audiuimꝰ de te.q.d.fama tua vulgata eſt vſqȝ ad au⸗
res noſtras.p̄s.Sicut audiuimꝰ ſic vidimꝰ in ciuita⸗
te dei.Et Job.xlij.Auditu auris audiui te.nunc oculꝰ
meus videt te.Primo em̄ oportet ꝙ auditus precedat
ratione fame vulgate.⁊ tunc ſequat̃ viſus rōne vite ꝓ
bate.Sicut em̄ apes delectant̃ in auditu armonie.⁊ in
odore ⁊ fragrātia floꝝ fumoꝝ ⁊ ſpērū.Sic vere ſumme
eſt delectabile ſpiritualiter: ꝙ de aliquo dulcis melo⸗
dia.i.bonꝰ rumor audiat̃ ⁊ odor fame congrue ſentiat̃
Ideo de aptitudine fame pōt dici illud.ij. Macha.ij.
Quecūqȝ ad ornatū apta ſunt.exquirēda ſunt.cuiꝰ tn̄
cōtrariū eſt de multis de quibꝰ dr̄ Hiere.xiij.Mꝺ lum
bare cōputruerat:vt nulli vſui aptū eēt:q̄r reuera mul
ti hodie ita ſunt ꝑ infamiā putridi ⁊ fetidi:ꝙ ad omne
bonū penitus ſunt inepti.ſic igitur hō ꝑ bonā famam
redolēs ⁊ odoroſus.Audiuimꝰ inquit de te. ¶ Scꝺo
ſit ꝑ conſtātiā ſtrenuus ⁊ vigoroſus: q̄r inq̄t vir potēs
es.vir dico.i.virilis ⁊ virtuoſus.potēs.i.in omni bono
ſtrenuus ⁊ vigoroſus.nullus em̄ aptus eſt ad prelium
niſi fortis: ⁊ iō cū militia ſit vita hoīs ſuꝑ terrā. Job.
v.Nullus in vita iſta aptus ⁊ idoneus dr̄:niſi q̄ in om
ni bono fortis cōſtans ⁊ ſtrenuus repit̃. Potens inq̄t
es ſupple ad bonū faciendū.Ad deo ſeruiendū ⁊ malo
reſiſtendū.j.Para.xxvj.Erant apti ad bella ⁊ ꝓ rege cō
tra aduerſarios dimicabāt.⁊.j.Mac.iij.Accingimini
filij potētes ⁊ eſtote parati cōtrariū tn̄ eſt de multis q̄
ſcȝ ita ſunt fragiles.impotētes ⁊ imbecilles ꝙ ad om⸗
ne bonū ſunt inhabiles,de quibꝰ Sap.iiij.Cōfringent̃
rami incōſummati: fructus eoꝝ inutiles et acerbi ad
manducandū ⁊ adnihilum apti. ¶ Tertio dico ſit fi⸗
delis et amoroſus. Aptus inq̄t es vt ſis amicus regis.
Maior em̄ aptitudo quā poſſit habere ſeruitor eſt ꝙ
ſit fidelis ⁊ ꝙ ſine fictione diligat magiſtrū ſuū.Sic ve
re ille apud deum aptus ⁊ acceptus dr̄.qui fidelis ⁊ di
ligens repit̃.Unde.j.Mac.viij.⁊.xiij. Si qui ī vobis
apti ſunt conſcribi.inter amicos noſtros ſcribant̃ ⁊ ſit
pax inter nos.Et breuiter apti debemus eſſe.Fideliter
diligēdo.Uiriliter ꝑſiſtendo.Famā vulgariter diffun
dendo:ſicut iam viſum eſt.aptitudo etiā noſtra debet
apparere.In cōtritione mentali.In correctione reali.
In perſeuerantia ſeu in ꝑmāſione finali.De compun⸗
ctione dr̄ Heſter.xiiij.ꝙ heſter depoſuit veſtes regias
et luctui apta veſtimenta ſuſcepit. de correctione dr̄.j.
Mach.xiiij.ꝙ quecūqȝ apta erāt ad correctionē eorū
poſuit in eis.De perſeuerantia ṽo et duratione dicit̃
Lu.ix.Mꝺ nemo mittens manū ad aratrū ⁊ reſpiciēs
retro aptus eſt regno dei.Contra malos ṽo qui ad om
ne bonū inepti ſunt potes dicere ꝙ iſti cōparāt̃ ligno
crucis dn̄i.De quo narrat hyſto.ſcholaſti. ꝙ artifices
tēpli ad nullū opus ipſum poterant adaptare:ſemper
em̄ inueniebat̃ aut nimis longū aut nimis curtū. ⁊ iō
lignū illud tāꝗ inutile ꝓiecerunt in lutū ⁊c.In eo fuit
poſtea dn̄s crucifixus.Sic ṽe multi ſunt q̄ nec ad vnū
nec ad aliud bonū apti ſunt:vbicūqȝ em̄ ipſos tētaue⸗
ris.inutiles inuenies ⁊ videbis:ſolū em̄ ad dn̄m cruci
figendū vident̃ apti.⁊ ad eū offendendū ꝑ iniqua ope⸗
ra ſua ſemꝑ ꝓmpti. De q̄bus dr̄ Ro.ix.ꝙ iſti ſunt va⸗
ſa ire.apta in interitū ⁊c.ſufficit.

Apud.

Nota ꝙ iſta prepoſitio apud quādā in⸗
traneā habitationē ⁊ quoddā interiꝰ ha A
bitaculū ſignat:⁊ poſſum dicere ꝙ in ſcriptura in bo⸗
no ſignificato inuenio.Unū apud Mꝺ eſt infinite ca⸗
pacitatis.Mꝺ eſt inſignite nobilitatis. Mꝺ eſt tempo
ralis ꝓſperitatis.Mꝺ eſt criminalis iniquitatis. Mꝺ
eſt auaricie ⁊ cupiditatis. Mꝺ eſt infernalis tenacita⸗
tis ⁊ penalitatis.Primū apud pertinet ad deum.q̄r.ſ.
apud ipſum omīa ſunt perpetua ⁊ infinita. ſicut ipſe
eſt infinitus.Deꝰ em̄ ħȝ ſuū apud.i.ſuuȝ modū illa q̄
ſua ſūt cōtinēdi poſſumꝰ dicere ꝙ habeat Unū apud.
Eternum. Externū vel modernū. Apud eter
Ineternum. nū ſignat immutabilitatē ipſius B
Supnum. deitatis:q̄r ſicut dr̄ Jacob.j. Apud
Fraternum ſeu ipſum nō eſt tranſmutatio.nec vi⸗
ciſſitudinis obumbratio. ¶ Apud ineternum ſignat
filialis eminentie veritatē.q̄r.ſ. filius apud eum ipſuȝ
eſt ab eterno.Joh.j.In principio erat verbum ⁊ verbū
erat apud deum ⁊ deus erat verbum.Ineternum etiā
apud ipſius dei poteſt dici ſua ſapientia increata qua
ſcȝ videt et conſiderat preſentia ⁊ futura.Job.xxj.Apꝺ
ipſum eſt ſapientia ⁊ fortitudo: ipſe habet conſilium
⁊ ſapientiam.Proprie autem apud eum eſt noticia fu
turorum. Unde de duratione vite humane dicit̃ Job.
xiiij.Numerus mēſium eius apud te eſt ideſt ī diſpo⸗
ſitione ⁊ noticia tua.¶ Apud ſupernum ſignat cele⸗
ſtis glorie vbertatē.ipſe enim paradiſus eſt hoſpitiuȝ
ipſius.apud quod in plenitudine luminis ſuperius re
quieſcunt beati.p̄s. Apud te eſt fons vite ⁊ in lumine
tuo videbimus lumen.j.Johā.j.Annunciamus vobis
vitam eternam que erat apud patreȝ. ¶ Apud moder
num ſeu fraternum ſignat preſentis eccleſie ſtatum ⁊
ſecuritatem.apud quam ſcȝ habitant fidelium cetus:
et extra quā alicui non eſt ſalus.apud eccleſiam enim
que domus dei:peccata remittuntur p̄s.Apud te pro
piciatio eſt.Anime redimuntur.Pſal.Apud dominuȝ
miſericordia ⁊ copioſa apud eum redemptio Deuoti
exaudiuntur. p̄s. Apud te oratio deo vite mee. dicam
deo ſuſceptor meus es.Deꝰ laudatur ⁊ ipſius magni⸗
ficentie extolluntur. p̄s.Apud te laus mea in eccleſia
magna.Juſta etiam iudicia redduntur.quia ſicut di⸗
citur Col.iij.Non eſt perſonarum acceptio apud deuȝ
ibi iuſti viuunt ⁊ peregrinantur.p̄s.Aduena ego ſum
apud te.Et alibi.Diuina adiutoria ⁊ beneficia quoti
die ſentiuntur.j.Johā.ij.Aduocatum habemus apud
patrem Jeſum chriſtum.⁊ ipſe eſt propiciatio pro pec⸗
catis noſtris.Et breuiter apud deum.ideſt apud eccle
ſiam que eſt domus dei debet inueniri miſericordia:
iuſticia:propiciatio ſeu venia ⁊ indulgētia:oratio ⁊ de
uotio:laus ⁊ gratiarum actio.Sic ergo patet quomo⸗

Ayuntamiento de Madrid

do apud diuerſimode refertur ad deum. Iſtud eſt ergo apud infinite capacitatis. quo ſcilicet aliquid eſſe dici tur apud deuꝫ. ¶ Secundo dico ꝙ eſt apud inſignite nobilitatis: et iſtud eſt illud quod aliquid eſſe dicitur ſpūaliter apud iuſtum. Nam apud iuſtum inuenitur deus: gratia: merita. ⁊ virtutes: hoſpitalitas: et alia bo na multa. Unde ipſe deus dicit Iohis. xiiij. Ad eum ve niemus ⁊ manſionē apud eū faciemus. De hoſpitali tate vero dicit Act. xi. ꝙ fratres rogauerunt paulū vt apud eos maneret aliquot diebus. Iſtud em̄ apud bñ poteſt bonā ſocietatē ſignificare: qꝛ ſcꝫ ſumme debem⁹ appetere apud bonos ⁊ iuſtos hoīes habitare. qꝛ ibi tu tius eſt manere. De quo. i. Corin. xvj. Cum venerit thy motheus. videte, vt ſine timore ſit apud vos. ¶ Ter tio dico. ꝙ eſt vnum apud temporalis proſperitatis. ⁊ iſtud apud ſignat mundū et mundanos. apud quos eſt abundantia diuitiarū. Gen. xxiiij. Palearum ⁊ fe ni plurimū eſt apud vos. ¶ Itē eſt vnum apud crimi nalis iniquitatis. Et iſtud eſt illud quo aliquis habi tat vel cauſam ducit apud iniquos. Sicut enim peri culoſum eſt apud latrones viuere: ⁊ cum leonibus ha bitare. Sic periculoſum eſt ſocietatem iniquoꝝ ſecta re: ⁊ cum iacob dicere Gen. xxxj. Apud laban peregri natus. laban enim ydolatra qui mutauit ſeptem vici bus mercedē iacob: ſignat generaliter omnes malos. ¶ Item eſt vnum apud auaricie ⁊ cupiditatis. et hoc eſt qñ auari apud ſe omnia volunt congregare. Unde pauper poteſt dicere vſurario. vł auaro illud ps. Sub ſtantia mea apud te eſt. ¶ Itē eſt vnū apud inferna lis tenacitatis. De quo dr̄ Eccl̄ ix. Qd̄cuꝗ poteſt fa cere manus tua operare inſtāter qꝛ nec opus: nec ra tio: nec ſapiētia eſt apud inferos quo tu ꝑperas. Sic ergo patet qñ apud ſumitur multis modis ⁊c.

AQua. Nota ꝙ aqua diuerſimode ac cipitur in ſcriptura. Aqua em̄ accipitur in bono ⁊ in malo. In bono ſignat gratiam ⁊ deuotionē refrigeriū ⁊ glorie cō ſolationem lachrymarum inundationē. ſapientie eru ditionem. ⁊ cuiuſlibet perſone moralem perfectionē. ⁊ fluxibilem mortalitatis conditionem. ¶ Signat di co gratiam ⁊ deuotionem. Et de hoc Eccli. xxix. Initiū vite hominis aqua ⁊ panis. Itē voluptatē glorie ⁊ con ſolationē. Et de tali aqua dr̄ in ps. Deſiderat ceruus ad fontes aquarū. Itē lachrymarū inundationem. vñ Hier. ix. c. Quis dabit capiti meo aquā. ⁊ oculis meis fontem lachrymarum. Itē ſignat ſapientie eruditionē Eccli. xv. Aqua ſapientie ſalutaris potabit eum. Item ſignat moralē perfectionē. Apo. xxij. Oſtendit mihi an gelus fluuiuꝫ aque viue procedentem a ſede dei ⁊ agni Item ſignat nature conditionem. Et ideo dr̄. ij. Regū. xiiij. Omnes morimur ⁊ quaſi aqua dilabimur ſuper terraꝫ. Sic ergo accipitur aqua in bono multipliciter. Sed adhuc dico. ꝙ poteſt accipi i malo. ⁊ ſic pōt ſigni ficare pctōꝝ fluxibilitatē. voluptatē ⁊ proſperitatem: leuitatem ⁊ mobilitatem. grauitatē. ⁊ penalitatē. Si gnat igit vicioꝝ fluxibilitatē. Et de hoc pōt dici Sap. v ꝙ aīa peccatrix eſt quaſi nauis q̄ pertranſit fluctuātē aquā. Itē ſignat delicias ⁊ proſperitateꝫ. Et de hoc ps. Super aquam refectionis educauit me. Item ſignat penalitatem et aduerſitatem. ps. Saluum me fac de ꝰ qm̄ intrauerunt aque vſq; ad animam meam. Et. iij. Reg. xxij. Suſtentate eum pane tribulationis ⁊ aqua anguſtie. Itē ſignat eterne dānationis acerbitatē. Et de hoc Hiere. viij. Potum dedit nobis aquā fellis. Di co igit. ꝙ per aquaꝫ intelligitur perfectio moralis. Et ideo de hoc exponamus illud preallegatum Apocal. xxij. Oſtendit mihi angelus fluuium aque vite ſplen didum tanꝗ criſtallum. In quibus verbis oſtenditur ꝙ quattuor ſunt effectus perfectiōis moralis ſeu gra tie diuine i hoīe. ſm̄ quattuor effect⁹ naturales quos in aqua poſſumus reperire.
Aqua em̄ naturaliter imagines repñtat.
Terram adiacentem humectat.
Herbas et arbores vegetat.
Feces et ſordes purificat atq; lauat.

Sic hec chariſſi mi grā diuina introducit in animā. Scīetiā repreſentatiuā: Oſtēdit mihi Clementiā leuificatā fluuiū. Deuotionē cordis nutritiuā. vite. Confeſſionē mētis purgatiuā ſplēdidū tanꝗ criſtallū. ¶ Dico igit chariſſimi. ꝙ aqua ſpirita lis ſignat repñtatiuā ſapientiā. Oſtēdit inqt Sicut em̄ videm⁹ ꝙ aqua hꝫ virtutē ſpecularē. ita ꝙ rerū figu ras ⁊ imagines repñtat. qꝛ ſcꝫ aqua ē corp⁹ peruium perſpicuū ⁊ trāſparens ſm̄ phos naturales: Sic vere diuina ſapiētia: ⁊ maxime ſcriptura diuina. ſ. occulta ⁊ abſcōdita ſolet repñtare ⁊ imagines figuras ⁊ eni gmata rerū occultarū: hoībus declarare In iſta enim aqua ſicut in ſpeculo poſſumus cognoſcere ⁊ videre de imagine cōuerſationis noſtre vtrū perfecta vł imper fecta: virtuoſa vel vicioſa bene formata. vel deformata ſit qꝛ ſicut dicitur Prouerb. xxvij. In aqua reſplendet virtus reſpicientium Talis aqua fuit figurata Exod. xvij. et Nūeri. xx. vbi dr̄. ꝙ pp̄ls iſrael ſitiuit mirabili ter in deſerto: ⁊ tūc moyſes cū virga pcuſſit petrā ⁊ ſta tim fluxerūt aq̄. ita ꝙ bibit oīs populus ⁊ iumēta Pe tra iſta chariſſimi ſignat ſacrā ſcripturāq̄ p̄radicitatē ſenſus hyſtoralis ⁊ p difficultatē ſenſ⁹ ſpiritalis ⁊ figu ralis petra duriſſima dici poteſt iſtaꝫ tñ qñ moyſes. i. aliquis doctor vel p̄dicator cū virga ſui ingenij pcutit diuidit ⁊ exponit. tūc vere aque diuine ſapiētie ⁊ doctri ne exinde emanāt ita ꝙ popul⁹. i. pſone diſcrete ⁊ ſapiē tes iumēta. i. pſone ſimplices ⁊ ignorātes ibidē poſſūt bibere recreari. inſtrui ⁊ doceri. ps. Hoīes ⁊ iumēta ſal uabis dñe: Et iſta repñtatio ē illa. a qua doctrina et iudiciū denotat qñ dr̄. Oñdit mihi: qꝛ. ſ. dei ſapiā ⁊ ſcri ptura ē illd̄ i quo ⁊ a quo hoībus oñditur quicq̄d ē ne ceſſariū ad ſalutē Ubi nota ꝙ in ſcriptura oſtenditur.
Hominū agēdoꝝ vtilitas.
Tormentorum aduerſitas.
Gaudiorum felicitas
Oñditur dico ibi vtilitas agēdoꝝ Apocalyp. iiij. Oñ dā tibi q̄ opꝫ fieri cito: Itē aſperitas tormētoꝝ Apoc. xvij. Oſtēdā tibi dānationē meretricis magne. Itē ibi oñdit gaudioꝝ felicitas Apoca. xxj. Ueni oñdam tibi nouā nuptā ſpōſam agni. heu ꝓh dolor chariſſimi. p certo talis aqua nō eſt ſapiētia mūdi qui reuera teſte Iacobo eſt terrena aīalis ⁊ dyabolica qꝛ vere iſta nō ē ſpeculatiō per oſtenſam reruꝫ veritatē: ſed turbida per obſcuritatē. Plus enim habet ſapientia huius mūdi de obſcuritate ꝙ de claritate de fallacitate ꝙ de veri tate de ignorantia. ꝙ de ſcientia ⁊ de malicia ꝙ de iu ſticia. Iſta eſt ſimilis nylo fluuio qui irrigat egyptum qui ſemper eſt turbidus. in quo crocodilli qui ſunt ani malia que habent cutem duriſſimam: ⁊ ypothami qui ſunt equi fluuiales habitant hodie nutriuntur: recreā tur ⁊ verſantur. Sic reuera in turbido fluuio mūdane ſapientie que egyptum ⁊ mundum irrigat ⁊ fecundat. habitant hodie. nutriuntur ⁊ recreantur illi qui ſunt equi fluuiales per luxuriā. ⁊ illi qui ſunt crocodilli per obſtinationis duriciam. De hoc dicit Hiere. ij. Quid tibi vis ſuperbia vt bibas aquā turbidā? Iſtam diligūt falſi ⁊ canteloſi. Dicit enim Iſid. ꝙ equus naturaliter diligit aquam turbidā ⁊ ecōtra bos diligit aquaꝫ cla ram Unde ſicut equus percutiendo cum pedibus ex certa ſcientia turbat aquam. Sic vere chariſſimi: ma li homines diligunt hodie aquam turbidā ſapientiaꝫ mundi ipſamq; per fraudes malicias et cautelas nitū tur ſemper turbare ſicut patet de aduocatis. Sed ve re boues ideſt boni et ſimplices viri aquam claram di uine ſapientie diligunt et frequentant Eccli. v. Aqua ſapientie ſalutaris potabit euꝫ. Iſti igitur turbatores figurati ſunt. Ezechi. xxxij. vbi dicitur. Leoni gentium aſſimilatus es. et draconi qui eſt in mari. et ventila bas cornu in fluminibus tuis. Tales enim ſunt leones per crudelitatē ſunt dracones per fallacitatē vētilant cornu p p̄poſitatē. ⁊ turbāt aquā mūdane ſapiē pper uerſionē: Iſta em̄ ſapīa mūdi ē aqua cōtradictiōis in qua iurga

Ayuntamiento de Madrid

qua iurgatus eſt populus cōtra dñm propter qđ moy ſes ⁊ aaron cōdēnati ſunt ne terrā promiſſionis intra rent. Sicut dꝛ Numeri.xx. Mꝫ vere mūdi ſapientia nō docet niſi litigare: cōtradicere ⁊ iurgare ꝑ diuerſa pec cata cōtra dñm rebellare. Et iō moyſen ⁊ aarō et ſuos poſſeſſores priuat introitu terre promiſſionis. hoc eſt dictu. Jngreſſu glie paradiſi. Nō ſic chariſſimi: ſꝫ ha beam⁹ ſcientiā repreſentatiuā. Oñdit inqt. ¶ Scđo
C habeam⁹ clemētiā rorificatiuā: fluuiū inquit. Aqua eñ naturaliter loca adiacētia humectat. ſiccitatē tē perat: ⁊ ardorē refrigerat ⁊ irrigat. Reuera chariſſimi talis ē aqua pietatis clemētie ⁊ benignitatis. Jſta eñ pauperes circūiacentes irrigat. ſiccitatē ſue ſterilita tis ⁊ paupertatis tēperat: ardorē ſue deſperationis et triſticie refrigerat: ⁊ ſic eos ꝑ beneficia ⁊ adiutoria ir rigat ⁊ fecundat: qđ oñdit̃ cum dꝛ. fluuius. qꝛ. ſ. fluui⁹ fluide pietatis nō ceſſat aquā bñficiorū ⁊ elemoſynarū diffundere. ⁊ tribulatos ⁊ pauperes irrigare. Jdeo de quolibet viro pio poteſt dici illud Joh. vij. flumina de ventre ei⁹ fluent aque viue. Aqua eñ viua eſt mia. ⁊ ele moſyna pſeuerans indeficiēs atqꝫ viuēs: qꝛ reuera de ventre. i. de corde fluido atqꝫ pio debꝫ cōtinue diſtilla re. Et bene dꝛ elemoſyna aqua viuēs: qꝛ ſicut aqua vi ua ſemꝑ ſcaturit. ⁊ qñtū extra ꝓfluit: tātū abintra reci pit. Sic elemoſyna ⁊ mia qñto plus exterius ſe diffun dit: tanto ab occulto diuine ꝓuidentie viuaci⁹ conti nuat̃ ⁊ venit: ita ꝓprie vir pius pōt dici pute⁹ aquarū viuentiū: q̄ fluūt impetu de lybano. Et breuiter dico. ꝙ ſicut dꝛ Joh. iiij. Mia eſt fons aq̄ ſalientis in vitā eternā. Figura Gñ. vij. vbi dꝛ. Multiplicate ſunt aq̄ et eleuauerūt archā in ſublime a terra. qꝛ pro certo qñ aque pietatis ⁊ mie in homine multiplicant̃. arca ei⁹ idē aīa ad ſublimitatē glorie paradiſi prouehit̃ ⁊ leua tur. Heu ꝓh dolor talem aquā non hñt hodie diuites peccatores qꝛ reuera chariſſimi: iſti nō hñt pietatē: ſꝫ cupiditatē nō clementiā: ſed auariciā: nō pietatis dul corē: ſed cupiditatis ardorem. Talis aqua videt̃ eſſe ſi milis cuidā fonti q̄ eſt in egypto. de quo dicit Jſiđ. li. xij. ca. ij. Mđ faces extincte in eo accendunt̃: ⁊ accēſe in eo extinguūtur. Et ſic ptꝫ: ꝙ aqua iſtius fontis nō eſt refrigeratiua: ſed potius inflāmatiua. Sic vere eſt de auaricia ⁊ de mūdi voluptate: qꝛ vere: ſi homo qꝙ ex tinctus. i. qꝙ igne cupiditatis immunis in aqua mun dane ꝓſperitatis fuerit imerſus. ſtatim ꝑ mala deſide ria: ꝑ auariciā: iracūdiā: cupiditatē ⁊ ambitionē accē dit. inflāmabit̃ ⁊ vret̃. qꝛ ꝓ certo aqua auaricie ⁊ ꝓſ peritatis cōtraria eſt aque mie ⁊ pietatis. Jpſa eñ nō refrigerat: imo vrit Sap. xvj. ⁊ vlti. Jgnis in aqua vale bat ſuꝑ ſuā naturā. ⁊ aqua extinguētis nature obliui ſcebatur. Si qui etiā accenſi ſunt ꝑ deſideriū charita tis. ⁊ in iſta aqua fuerint imerſi. ſtatim ꝑ diuerſa vicia extinguent̃. ⁊ charitatis incēdio priuabūt̃. Nō ſic cha
D riſſimi nō: ſed habeam⁹ clemētiā rorificatiuā. Fluui⁹ inquit. ¶ Tertio debemus habere aliā aqua. ſ. deuo tionē fructificatiuā. Vite inquit. Sicut eñ videmus ꝙ aqua arbores vegetat atqꝫ nutrit ⁊ in eis folia. flo res ⁊ fructus introducit. Sic vere deuotio corda vege tat ſpiritaliter: nutrit: viuificat ⁊ cōfortat. ⁊ flores pure procurat affectionis: folia ſane locutionis: fruct⁹ vir tuoſe operationis introducit pariter et ꝓcurat. Vita inquit. Quia vere deuotio eſt vita aīe Job. ix. Si lotus fuero quaſi aquis niuis: ⁊ fulſerit tanqꝫ mundiſſime manus mee. Nā ſine aqua deuotionis. vita grē nō pōt in homie perſeuerare. Dicit Plinius ⁊ Jſiđ. ꝙ fibrus ſeu caſtor hꝫ caudā de natura piſcis: ⁊ ideo faciliter cō putreſcit niſi in aqua ſepius humectet̃. Chariſſimi: ꝑ caudā in ſcriptura intelligitur virtus perſeuerantie. Jn lege eñ animal qđ carebat cauda. diuinis nō acce ptum fuit in oblatione ſicut dicitur Leui. xxij. Ad de notandū. ꝙ ſine cauda finalis perſeuerantie a dño nō poſſumus acceptari. Sed ꝓ certo chariſſimi: iſta cau da eſt in hoie de natura piſcis. qꝛ. ſ. neceſſe eſt ꝙ aqua deuotionis ſepe humectet̃. alioquin ꝑ interruptionē

diuerſorū pctōꝝ faciliter corrumpit̃ ⁊ mutatur. Et hoc eſt qđ videm⁹ de multis: qui qꝛ non hñt deuotionē. iō non hñt perſeuerantie durationē. Quia reuera. quan do hō deuotionē obliuiſcit̃. nec de deo et ſuis iudicijs meditat̃. nec ſuorū criminū prauitatē. mortis ꝓpinqui tatē. inferni penalitatē: nature fragilitatē ⁊ celi felici tatē ſepius cōtēplatur neceſſe eſt ꝙ in diuerſis vicijs dilabat̃. ⁊ ꝙ ſua perſeuerantia dirūpat̃. De hoc Eſa. l. Cōputreſcent piſces ſine aqua et morient̃ in ſiti. Vbi oñdit̃ ꝙ illi q̄ carēt aqua deuotionis incurrūt

Letalē carnalitatē. Piſces.
Finalē iniquitatē. morient̃
Mentalē cupiditatē.

quia ipſi ſunt in ſiti: qꝛ vere chariſſimi defectus deuo tionis ſolet cauſare carnalitatis infectionē iniquita tis defectionē cupiditatis affectionē. Habeamus igi tur chariſſimi: deuotionē fructificatiuā vite. Ad qđ in citat Apoc. xxij. Qui ſitit veniat et accipiat aquā vite gratis. ¶ Quarto habeamus aliā aquā. videlicet con feſſione purificatiuā: ſplendidū. Aqua eñ qñ eſt clara ⁊ mūda. ſolet ſordes abluere ⁊ mūdare. Sic vere cōfeſ E
ſio ſi fuerit mūda: pura: integra: dilucida: ſerena atqꝫ clara: animā abluit. purificat atqꝫ mundat. Leuit̃. xv. Vas ligneū lauabit̃ aqua. Sicut eñ calida aqua cū ci nere veſtes purificat atqꝫ lauat. Sic vere confeſſio qñ eſt feruēs ⁊ calida ꝑ contritionē. ⁊ cinerē vite mortali tatis hꝫ admixtam ꝑ iugē cōſiderationē: tunc aīaꝫ pu rificat. ipſamqꝫ reſtituit ad mundicie puritatē. Ezech. xvj. Laui te aqua. et vnxi te oleo. ⁊ mundaui ſanguinē tuum ex te. Vbi nota ꝙ cōfeſſio.

Dat mūdicie puritatē. Laui te aqua.
Dat leticie iocūditatē. vnxi te oleo.
Dat decētie formoſitatē. Munda ui inqt ſan guinē tuum ex te.

Et iō aqua cōfeſſiōis ⁊ lachrymoſe cōtritiōis eſt ſilis aque viue fontis. De quo dicit Jſi. li. xij. Qđ i ſardinia ſunt fontes calidi q̄ ſanāt oculos ide lotos niſi forte fures fuerint qui ſe lauant: qꝛ tunc ſolet eos totaliter exceca re. Talis eſt fons lachrymoſe confeſſionis: qꝛ vere ipſa ſanat oculos mētis noſtre maxime qñ eſt ꝑ cōtritionē fortiter calefacta: niſi forte fuerimus fures ⁊ latrones quia pro certo illi qui deo ⁊ ſacerdoti propria crimina volunt furari ⁊ ſubtrahere ſcꝫ ipſa in toto vel in parte in modo circūſtantias celando ⁊ occultando. per iſtā aquā nō ſanant̃. ſed per obſtinationē ⁊ malā cōſuetu dinē potius excecantur: qꝛ. ſ. excecauit eos malicia eorū Sap. ij. Non ſic chariſſimi: ſed habeamus aquā puri ficātis cōfeſſionis: q̄ denotat̃ ꝑ fluuiū ſplendidū ſicut criſtallū: qꝛ ſicut criſtallum eſt corpus ita ſplēdidum atqꝫ clarū: ꝙ quicq̄d intus eſt pōt videri. Sic vere cō feſſio nr̃a debet eſſe ita dilucida atqꝫ clara: ꝙ quicq̄d in corde latitat: totum debet exterius declarare. vt ſic cuilibet poſſit dici illud Thobie. xij. Luce ſplendida fulgebit. Et Apo. iiij. Vidi mare vitreū ſilie criſtallo. Vbi nota: ꝙ cōfeſſio ſecum aſperitatē cōtritionis debꝫ habere. mare. fragilitatē cōditionis debet videre. vi treū. luciditatē oſtenſiōis debet tenere. qꝛ debet eſſe ſimilis criſtallo. Et ſic igit̃ chariſſimi patet ꝙ eſt qua druplex aq̄ moralis. ⁊ virtuoſa quā dēmus hr̃e. ſ. aq̄.

Purificantis cōfeſſionis.
Fructificantis deuotiōis.
Rorificantis cōpaſſionis.
Repreſentantis diſcretionis.

Oñdit mihi fluui um aq̄ vite ſplendi dum tanqꝫ criſtal lum. ¶ Jtem nota ꝙ aqua pōt accipi in malo. ⁊ ſic ſignat delicias: volu ptates: proſperitates: aduerſitates: vt ſuperius eſt di ctum. Tales igitur aquas debemus refutare: ⁊ de eorū F
periculis ꝓcauere. ne eorū fluctib⁹ ſubmergamur. Per aquā eñ intelligit̃ mundi ꝓſperitas. que. ſ. cōſtat

Jn deliciarum voluptate.
Jn diuitiarum facultate
Jn bonorū celſitudine.
Jn corporū fortitudine.

Que tñ oīa trauſeunt atqꝫ pereunt ſicut aq̄. De aqua ergo mūda ne ꝓſperitatis. pōt ex poni breuiter illud verbum Eſai. xix. Areſcet aqua de mari. Jn quibus verbis oſtenditur. ꝙ mundi proſperi tas ad modum aque habet tria incommoda. videlicꝫ.

Ayuntamiento de Madrid

Jnfructuoſam ſterilitatem.Areſcet.
Defectuoſam labilitatē.Aqua.
Periculoſam penalitatē. Mare inquit.
G ¶ Dico igitur ꝙ eſt infructuoſe ſterilitatis.Areſcet ſi
cut eñ aqua qñ nimis abūdat facit herbas ⁊ arbores
ibi contentas areſcere ⁊ deſiccari .eo ꝙ cōſopit in eis
virtutē naturalē.Sic vere mūdi ꝓſperitas illos in q̄-
bus nimis abūdat.facit ab humore ⁊ virore gr̄e areſce
re ⁊ per ꝯſequēs a fructu bonoꝝ operū deſiccari vt ſic
dicat homo illud ps̄.Aruit tāq̄ teſta virtus mea.Nā
ſicut arbores ⁊ herbe q̄ circa aquas inueniunt̄. vt cōi-
ter infructuoſe ſunt vt ſalices ⁊ iuncus.Sic vere illi q̄
circa aquas mūdane ꝓſperitatis ſunt plantati ꝑ deſi-
derium ⁊ affectū:vt cōiter fructu bonoꝝ operū ſunt ca
rentes.Et iō videt̄ ꝙ talis eſt differentia inter aquam
mūdane ꝓſperitatis:⁊ aquā tꝑalis aduerſitatis. ſicut
in quibuſdā fontib9.de q̄bus tractat Jſid.lib.xij.Dicit
eñ ꝙ in ſicilia ſunt duo fontes:quoꝝ vn9 fecūdat po-
tatores.alter ſteriles facit.Jn boemia etiā ſūt alij duo
fontes quoꝝ vnus memoriā.alter obliuionē inducit.
Reuera chariſſimi:tales fontes ſunt aduerſitas ⁊ pro
ſperitas.Aduerſitas eñ eſt ille fons q̄ memoriā indu-
cit:⁊ fecunditatē bonoꝝ operuꝫ introducit.q2 ꝓ certo
dū homo eſt in aduerſitate:ip̄e melius ſolet illa q̄ ſunt
ſaluti neceſſaria memorari.ſ.beneficioꝝ diuinoꝝ vber
tatē.dei miam ⁊ pietatē:ꝓprie nature fragilitatē. mor
tis neceſſitatē:iudicij auſteritatē.⁊ inferni penalitatē
Et ſic hō mouet̄ ad habendū bonoꝝ operū vbertateꝫ.
Clamat eñ ad dñm dicēs.Saluū me fac deus:qm̄ in-
trauerūt aque vſqꝫ ad aīam meā. Jnfixus ſum in limo
profundi.Jtē ps̄.Memor fui iudicioꝝ tuoꝝ dñe que a
ſeculo ſunt.Nā vt d2 Eſa. xxviij.Uexatio dabit intelle
ctū auditui ſed aqua q̄ eſt fons mūdane proſperitatis
eſt alterius nature:q2 ꝓ certo in ſuis potatorib9 obli-
uionē dei ⁊ ſuoꝝ iudicioꝝ ⁊ beneficioꝝ ei9 inducit et
ſterilitatē bonoꝝ opeꝝ introducit.ps̄.Uerūtñ in dilu
uio aquarū multarū ad eū nō approximabūt. Areſcet
ergo.Et de hoc Geñ.j.Cōgreget̄ aque q̄ ſub celo ſunt
in locū vnū ⁊ appareat arida.Aque eñ q̄ ſub celo ſunt
mūdane ꝓſperitatis.qñ in locū vnū.i.in vnā ꝑſonam
cōgregant̄ ⁊ applicant̄.tūc vere arida.i.bonoꝝ operuꝫ
ariditas ſeu ſterilitas.ibi pꝫ.Talis aqua fuit figura-
ta.iiij.Reg.ij.vbi d2.Mō terra hiericho erat optima:ſꝫ
aq̄ fontis ei9 erāt peſſime q̄ faciebāt ſterileſcere terrā
Hiericho chariſſimi q̄ interpretat̄ luna:ſignat mun-
dum.cuius figura ad modū lune cōtinue variat̄. quia
mūdus tranſit ⁊ cōcupiſcētia ei9.Jo.ij.Terra aūt hu-
ius ville ſignat hūanā naturā.q̄ i hiericho.i.in mūdo
habitat ⁊ morat̄: q̄ reuera optima d2.q2.ſ.ſup naturas
inferiores ⁊ creaturas iſta eſt nobiliſſima:et ad finem
optimū ordinata.fons aūt ⁊ aqua q̄ irrigat iſtā ciuita
tem ⁊ iſtā terrā eſt mūdana ꝓſperitas. q̄ reuera peſſi-
ma d2.q2.ſ.ad peſſimū finē eterne mortis hoīem ꝑtra-
hit ⁊ ꝑducit:⁊ etiā in terra hiericho quā irrigat.i.i ho
minibus quos fecūdat ſterilitatē.moꝝ.virtutū ⁊ ope-
rum introducit.Jō talib9 pōt dici illud Eſa.xlviij.Ue
nerunt tibi ſimul duo hec.ſ. ſterilitas ⁊ viduitas.Sed
ſciendū.ꝙ d2.iiij.Reg.ij.ꝙ helyſeus accepit vas nouū
terreū ⁊ poſuit ibi ſal ⁊ miſit i iſtū fōtē.⁊ ſic ſanate ſūt
aque ille nec vlterius peſſime fuerunt:nec ſterilitateꝫ
amplius induxerūt.Sic vere chariſſimi:ſi homo q̄ eſt
rigatus fonte mūdane ꝓſperitatis:habuerit ſecuꝫ ſal
ideſt ſapiētiā ⁊ diſcretionē.vas terreū.i ſue terreitatis
vilitatis ⁊ mortalitatis memoriā ⁊ cōſiderationē: tūc
pro certo aq̄ mūdane ꝓſperitatis ei nō poterunt noce
re nec in ipſo ſterilitatē inducere vel cauſare: q2 ꝓ cer
to mundi ꝓſpera nūq̄ nocēt eis diſcrete vtentibus:⁊
mortē pre oculis habentib9. Sed vere illis q̄ iſtis om
nib9 carēt:cōtrarie ſunt ⁊ nociue ⁊ ſpiritalis ſterilita-
tis inductiue.Jō quilibet talis pōt dicere illud Eſaie.
xlix.Ego ſterilis ⁊ nō pariens.Et iō dauid multitudi-
nem taliū aquarū horrebat.dicēs in ps̄.Libera me de
aquis multis:⁊ de ꝓfundis aquarū. Moderate eñ
aque ꝓſperitatis mūdane valent amplius q̄ exceſſiue
Jdeo leges debem9 ponere aquis iſtis Prouerb.viij.
Legē ponebat aquis ne tranſirēt fines ſuos.Eſt igitur
mundi ꝓſperitas infructuoſe ſterilitatis.Areſcit inq̄t
¶ Scd̄o dico ꝙ ipſa eſt defectuoſe labilitatis.qd̄ oſtē H
dit̄ cū d2.Aqua.q2 ſicut aq̄ hꝫ debilē exiſtentiā:q2.ſ.ſm̄
phos.Aqua nō ſiſtit̄ termino ꝓprio ſicut corpora ſoli
da:immo q̄tum eſt de ſe ſemꝑ labit̄ atqꝫ fluit.Sic vere
mundi proſperitates ſiue ſint diuitie:ſiue delicie:ſiue
ſcientie:ſiue eminentie.ſiue pulchritudo.ſiue fortitu-
do.cōtinue ſunt in fluxu.Tante eñ ſunt debilitatis.et
ita modice exiſtētie ⁊ firmitatis.ꝙ ſemꝑ cito faciliter
cōtinue ⁊ quotidie.variant̄.alterant̄.deficiūt:pereunt
et labuntur.Et de hoc.ij.Reg.xiiij. Oēs inquit mori-
mur .⁊ quaſi aque dilabimur ſup terrā. Et de hoc Nu
meri.xxiiij.ca. Fluit aqua de ſitula Situla chariſſimi
eſt mundus.qui ad modū ſitule ſemꝑ vertit faciem ad
fontē.i.ad hominē q̄ diu eſt vacuus ⁊ indigēs.⁊ q̄ diu
pōt aliq̄d extrahere.⁊ haurire.ſtati aūt qñ videt ſe ple
nū ꝯtit ei dorſuꝫ Ab iſta ergo ſitula.ſ.a mūdo aq̄ mun
dane ꝓſꝑitatꝭ cōtinue fluitat ⁊ decurrit.Et iō videt̄ ꝙ
iſta aqua ſit ſimilis cuidā fonti q̄ eſt in ydumea. q̄ ſm̄
Jſid.fons iobabin appellat̄.qui nō ſemꝑ ſeruat eūdē
colorē.immo quater in anno ſe mutat.Nam vt dicit ꝑ
tres menſes videt̄ cinereus: per tres rubeus. per tres
viridis.⁊ per tres clarus.
Cinereus q̄tum ad terrā.
Rubeus q̄tum ad ignem.
Uiridis q̄tum ad aquā.
Clarus q̄tum ad aerem.
Sic vere chariſſimi:mūdi proſperitas nūq̄ ꝑmanet in
eodē ſtatu:q2 ſemꝑ variat̄ ⁊ mutatur q̄ nunc eſt turbi
da:nūc clara:nūc deficiens:nūc apparens.Nā aliqñ ap
paret ibi cinis ⁊ puluis terrene facultatis: ex qua ſur-
git pctm̄ auaritie.Aliqñ ſanguineitas crudelitatis:ex
qua naſcitur pctm̄ iracūdie.ps̄.Cōuertit aquas eoꝝ in
ſāguinē.Aliqñ ceruleitatis curioſitas.ex qua orit̄ pec-
catū laſciuie ⁊ luxurie.Aliqñ aereitas pōpoſitatis:quā
comitat̄ pctm̄ ſuꝑbie.⁊ ſic patet ꝙ iſta aqua continue
variatur.Uel dic aliter.ꝙ.ſ.in iſto fonte apparet ignei
tas cupiditatis:aqueitas carnalitatis:terreitas tre-
piditatis.aereitas pompoſitatis.Breuiter loquēdo.
iſta aqua nō eſt durabilis:ſed mutabilis:nō eſt firma
ſed infirma:nō eſt ꝓficiens ſed deficiēs:⁊ de hoc in ps̄
Ad nihilū deuenient.ſupple mūdi ꝓſpera:tāq̄ aqua de
currens.Si vis cōpara iſti fonti conditione humanā
q̄tū ad naturā ⁊ q̄tū ad gratiā:⁊ q̄tum ad culpam.ſi
cut habes in ſermone de illo qui morit̄ in die natiuita
tis dñi.tāq̄ ſponſus ꝓcedēs de thalamo ſuo.ſuꝑ ver-
bo ꝓcedens.in ſcd̄o mēbro principali.eſt igit̄ mūdi ꝓ
ſperitas defectuoſe labilitatis. Aqua inquit. ¶ Ter-
tio eſt iſta aqua ꝑiculoſe aduerſitatis. et hec breuiter
cōparatur mari.Aqua inquit de mari.ſicut eñ aqua
maris ē multū amara:cū etiā maris ſunt infinita pe-
ricula:fluctus motus.nebule ⁊ vētus:ita ꝙ naues ibi
dem ſepius ſubmergunt̄.Sic vere aqua proſperitatis
multas hꝫ amaritudines ⁊ ſapores:meſtitudines ⁊ do
lores:miſerias anguſtias ⁊ labores.ibi eſt ventus ſuꝑ-
bie: nebula ignorantie:fluctus inuidie:motus iracun
die.⁊ ideo nauis ibi exiſtēs.i.aīa ſeu hō multis labori
bus ⁊ periculis peccatis etiam ⁊ vicijs ſubiacet: ita ꝙ
etiā qñqꝫ ꝑ dānationē eternā ſubmergit̄ in ꝓfundum.
De hac ꝓfunditate aque.i.de pn̄ti ⁊ futura tribulatio
ne ⁊ aduerſitate: pōt dici illud ps̄. Operuit aqua tri-
bulātes eos.Et alibi.Forſitā pertrāſiſſet aīa nr̄a aquā
intolerabilē.Et de dānatis d2.Hier.viij.Cibauit nos
abſinthio ⁊ potū dedit nobis aquā fellis.De mari igi
tur.i.de amaritudine tribulationis. Jō de talibus pōt
dici illud Abacuc. iij. Jn mari via tua. ⁊ ſemite tue in
aquis multis.Jn mari inq̄t via tua. Ubi nota.ꝙ i ma
ri mūdane ꝓſperitatis:multa ſunt pericula. Et inter
cetera ꝑicula ſm̄ Jſid.eſt ibi vnū ꝑiculū qd̄ d2 caribdis
que eſt q̄dā vorago q̄ nō ceſſat aquas ⁊ aquas abſorbe
re.Aquas

Ayuntamiento de Madrid

re.Aquas eñ primo abſorbet τ tandē ipſas euomit et iterū reſorbet.Sic ẜe in mari mūdane ꝓſperitatis eſt quoddā maximū periculū:ibi latet vorago inferni q̄ reuera aquas.i.hoīes abſorbet:qñ in morte amari mūdane ꝓſperitatis ei mittunł:ipſos etiā finaliter euomit.ſ.ꝑ reſurrectionē vt a xp̄o in iudicio condēnentur Apoca.xx.Et mare dedit mortuos ſuos.poſtmodū ẜo ſcʒ poſt iudiciū ipſos iterū reabſorbet:vt ꝑpetuo cruciēnł.Sic igił chariſſimi pʒ ex p̄miſſis: ꝙ aqua mūdane ꝓſperitatis cōtinet ꝑiculoſā aduerſitatē.Mari,defectuoſam labilitatē.Aq.infructuoſam ſtabilitatem.
k Areſcet.¶ Itē nota ꝙ ſunt aq̄ tpalis aduerſitatis: q̄bus hō ꝓbał.Iudi.vij.Ad aquas ꝓbabo illos.¶ Iteʒ ſunt aque eterne felicitatis.q̄bus iuſtus letał.Et de hoc in pſ̄.Flumē dei repletū eſt aquis.¶ Itē ſunt aq̄ moralis ſanctitatis.ſ.virtutes q̄bus iuſtus rigał.Job.xix.Radix mea aperta eſt iuxta aq̄s.¶ Itē ſunt aque humane fragilitatis:q̄bus hō grauał.pſ̄.Aſſumpſit me de aquis multis.¶ Itē ſunt aque mortalis penalitatis:q̄b⁹ hō turbał.Eccli.xl.Aque oēs in mari couertunł.¶ Itē ſūt aq̄ eterne iocūditatis q̄b⁹ de⁹ laudał.ſ. ipſi beati.pſ̄.Benedicite aque oēs q̄ ſup celos ſunt domino:laudate eū τc.¶ Itē ſunt aque baptiſmalis puritatis:q̄bus culpa lauał:Job.ix.Si lotus fuero quaſi aq̄s niuis.¶ Itē ſunt aq̄ infernalis calamitatis.q̄b⁹ malus dānał.Job.xxvj.Ecce gygantes gemunt ſub aquis.τ qui habitāt cum eis τc.Sufficit.

Aqueductus. Nota ꝙ aqueduct⁹ cū quo traſfundił aqua de loco ad locū ſignat virginē benedictā.vel xp̄m:vel humilitatis virtutē.q̄ȝ.ſ.virgo transfundit nobis xp̄m.xp̄us humilitatem.humilitas gratiā.gratia gloriam τc.

A **Aquila.** Quoniā cōditiones aq̄le ad diuerſas materias applicanł.ſuperfluum eēt hic eas oēs ponere.cū in diuerſis locis diuerſimode ſunt inſerte.Breuitatis tñ gr̄a dicamus.Qd per aquilā in ſcriptura intelligił vir ꝑfectus τ hoc multiplici ratiōe Aquila eñ eſt calida τ ſicca: fortis τ animoſa: plumoſa τ neruoſa:alti volatus:clari viſus:fortis odoratus:q̄ȝ volat eñ ſine fatigatione diutiſſime: videt ſine obſcuritate clariſſime:odorał ſine impeditione remotiſſime q̄ȝ ſicut dicit Glo.ſup Mat.xxiiij.Aquila ſentit cadauera vltra mare. Sic vere chariſſimi:ſi volumus eſſe perfecti:nos debemus eſſe calidi ꝑ charitatē:ſicci per voluntariā paupertatē:vel ꝑ abſtinentie parcitatem animoſi per cōſtantie firmitatē.alte volare ꝑ cōtēplationē.τ hoc infatigabiliter ꝑ perſeuerantie durationē: clare videre ꝑ diſcretionē.lōge odorare ꝑ deuotionē. q̄ȝ vltra mare huius mūdi.ſ.in paradiſo debemus ſentire τ odorare p̄dā nr̄am q̄ eſt ibi.ſ.ipſum deū et bona eterna.vnde Job.xxxix.dr̄.Aquila de longe contēplał eſcam:vbicūqȝ ſenſerit cadauer ſtatiʒ adeſt: de tali aq̄la pōt exponi illud Apoc.viij.Audiui vocē vnius aquile volantis.In quib⁹ verbis oñdunł quattuor cōditiones aquile q̄ in quolibet ꝑfecto τ maxime p̄lato:debēt potiſſime relucere.Habet eñ aquila.

Concuſſiuum clamorē.Audiui.
Diffuſiuum dulcorē.Vocē.
Viſualē ſplendorem.Aquile.
Corporalē vigorē.Volantis.

B Sic vere chariſſimi vir ꝑfect⁹ maxime p̄latus debʒ habere oīa iſta:debet eñ eſſe in ipſo.clamor cōcuſſiu⁹ p̄dicatiōis.Audiui.dulcor diffuſiuus τ diſtributionis.Vocē.q.ſ.vndiqȝ ſe diffundit:ſplēdor reſpectiuus ſpeculationis.Aquile.Vigor ꝑfectiuus operationis. Volantis.Sit igitur in nobis.

Predicatio rigida.
Diſtributio fluida.
Operatio ſolida.
Speculatio fulgida.

Dico igitur:ꝙ p̄latus debʒ hr̄e locutionē cōcuſſiuam. Audiui.q̄ȝ vere ad p̄latuʒ τ predicatorē pertinet autētice loq̄ ardenter.pariter τ feruenter.vt ſcʒ fortius imprimat.τ ne ab auditorib⁹ contēnenł:τ vt p̄dicatorem audiens terreatur.Dicit eñ Plinius de aquila:ꝙ in aſpectu τ auditu terribilis eſt auib⁹ alterius ſpecie:τ etiā p̄dalib⁹.vnde dicit:ꝙ herodius illa dic qua audit aquilā roboantē τ clamātē:ſuper p̄dā irruere non p̄ſumit. Sic vere p̄latus vel p̄dicator debet eē et in voce τ in vultu pctōribus ipſum videntib⁹ τ audientibus terribilis q̄ȝ vere ita debet autētice τ rigide loqui: corrigere iſtruere:cōminari:arguere τ p̄dicare:ꝙ aues p̄dales.i.pctōres ipſum debēt timere τ p̄e timore ipſius a p̄da oīm malorū operum q̄eſcere τ ceſſare.Oſee. viij.In gutture tuo ſit tuba quaſi aquila ſuper domū dñi.Et hoc oñdił q̄ñ dr̄.Audiui q̄ȝ ſcʒ iſte dʒ per p̄dicationē:cōminationē τ rep̄henſionē facere ſe audiri.et auditores facere cōcuti τ terreri.Gen.iij.Vocē tuam dñe audiui τ timui:eo ꝙ nudus eſſeʒ.Illi eñ qui audiunt rigidos p̄dicatores τ p̄latos timēt ſcʒ dānationeʒ futurā:τ maxime qñ vidēt ſe nudos virtutib⁹ τ morib⁹ atqȝ donis.Qd eſt cōtra multos p̄dicatores et p̄latos qui ita ſunt tepidi delicioſi τ fluidi:ꝙ nec audiunł:nec timent.Iſti ſunt ſimiles crocodilo.qd̄ eſt animal qd̄ in fluminibus habitat τ morał.Et iſtud animal vt dicit plinius caret beneficio vocis:q̄ȝ nunꝙ loquił nec auditur.Sic ẜe chariſſimi:multi ſunt p̄dicatores τ p̄lati qui in fluminibus deliciarū cōtinue volūt eſſe Et ideo ꝑ certo tales carent bñficio vocis:q̄ȝ.ſ.iſti per p̄dicationē.doctrinā τ correctionē non loquunł:nec per ꝯñs audiūtur.Nā vt dicit Chriſ.Mirūʒ eſt aliq̄d fortiter dici ab hoīe mollitiē ꝓfeſſo.τ dato ꝙ aliq̄ p̄dicent audiri tñ.credi vel mutari.obediri vel exaudiri propter ſuā vitā carnalē τ diſſolutā nō merenł.Nō ſic bonus p̄latus vel p̄dicator.q̄ȝ vere ſe bñ facit audiri et timeri.abacuc.iij.Dñe audiui auditionē tuā et timui. Habeat igił vir ꝑfectus locutionē cōcuſſiuaʒ.Audiui inquit.¶ Scd̄o debemus hr̄e diffuſiuā cōpaſſionem Vocē inquit.Aquila eñ ſm̄ Pliniuʒ.eſt auis liberaliſ- C ſima. Nā p̄dā ſuā ſola nō comedit. imo auibus que ſecū ſunt liberaliter impartitur:τ ideo alie aues p̄dales ſolent ipam ſequi τ eius ſocietatē frequētare: vt.ſ. de p̄da ipſius poſſint aliquid vēdicare.Sic vere chariſſimi:vir ꝑfectus dʒ eē.diffuſiuus:liberalis:τ cōpaſſiu⁹.nā p̄dā ſuā.i.bona ſibi ꝯmiſſa nō dʒ ſolus comedere:ſed oīb⁹ qui ſecū ſunt miſericorditer diffundere. diſtribuere.diuidere.τ liberaliter diſpenſare: τ hoc ſiue ſint bona diuitiarū:ſiue bona ſcientiarū:ſiue bona quarūlibet gratiarū ſeu etiā fortunarum.τ ſic ab alijs auibus.ſ.a pauperib⁹ frequētał.τ ab eis ſicut corā pater τ dñs inſequeł.Nā pius hō ſolet pauperes cōuocare τ ipſos de bonis ſuis liberaliter enutrire:τ corū ſocietatē patienter atqȝ benigniter tolerare.Multi enim colunt perſonā potētis:τ amici ſunt dona tribuentis Prouer.xix.Ideo talis debet dicere illud Eccli.xxiiij. ca.Trāſite ad me oēs a generationibus meis implemini ſpūs eñ meus ſuper mel dulcis.Et hoc oñditur q̄ñ dr̄ vocem.Vox eñ habet naturā mirabiliter diffuſiuā:nā cum ſit vna.τ ab vno ore emiſſa.in oēs tñ circūſtantes τ ad oēs tñ liberaliter dilatatur.Sic ẜe chariſſimi.vir miſericors atqȝ pi⁹ dʒ bona τ beneficia ſua vndiqȝ alijs diffundere:τ ꝑ pietateʒ τ elemoſynā alijs clargire.Pauperes eñ videntur talibus dicere illud Cant.ij.Oſtende mihi faciē tuaʒ:ſonet vox tua in auribus meis:vox eñ tua dulcis:τ facies tua decora.Et hoc ꝑ certo eſt cōtra multos:q̄ reuera non habent liberalitatē:ſed parcitatē:nō ſunt diffuſiui ſʒ reſtrictiui Alijs bona ſua nō diſtribuūt: ſed aliena furał atqȝ rapiunt.Tales ſunt ſimiles nō aquile:ſed vulturi: q̄ eſt auis illiberalis.τ ideo p̄dā ſuā ſolus cōſueuit comedere:τ nihil alijs erogare: immo reſiduū in nido ſuo reponere:τ ꝑ ſe:vxore τ filijs impoſterum reſeruare:vbi aliquotiēs cōſueuit totū putrefieri τ perire. Sic vere auari τ parci bona ſua alijs per pietatē τ elemoſynaʒ nō diuidūt:ſed in nidis ſuis archis τ abditis totū recipiunt τ abſcondūt:ipſa etiā ſoli comedunt atqȝ rodūt. et pro ſe vxore τ filijs in poſterū reſeruāt: ita ꝙ per nimis diuturnā cuſtodiā aliquotiens cōputreſcit.Ideo

Ayuntamiento de Madrid

tales bene audiūt illud Prouer. v. Habeto eas ſolus ⁊ nō ſint alieni participes tui. Nō ſic chariſſimi: non ſimus reſtricti: ſed diffuſi: nō ſimus cupidi: ſed fluidi non totū nobis retineamus: ſed alijs diſtribuamus. Et ſic ad modū aq̄le habebimus diffuſiuā cōpaſſionē Vocē inq̄t. vt ⁊ de tali aquila dici poſſit illud Hiere. xlviij. Ecce q̄ſi aquila volabit. extēdet alas ſuas ad moab. Extēſio em̄ alarū liberalitatē: ⁊ bonoꝝ ſuoꝝ dilata-

D tionē ⁊ diffuſionē ſignat. ¶ Tertio ſi volum⁹ eſſe pfecti. dico ꝙ nos debeam⁹ hr̄e diſcretiuā ſpeculationē. Aquile inquit. Nā ſicut aquila hꝫ viſum clariſſimum ita ꝙ ſolē irreuerberatis oculis intuet. Et iō ſm̄ Iſid. Aq̄la dr̄ q̄ſi hn̄s acutos oclos. Sic ꝟe chariſſimi: plat⁹ et pdicator: ⁊ quilibet vir pfectus: dꝫ hr̄e viſum clariſſime diſcretiōis. intātū ꝙ ſolē iuſticie xp̄ni: ſolem etiā. i. claritatē bonoꝝ eternoꝝ dꝫ clariſſime ſpeculari. ⁊ ibi ſine reuerberatione. i. ſine reſpectu habito ad bona mūdi oculos mētis ſuę figere ⁊ tenere. Vn̄ de aq̄la dr̄ Iob. xxix. Dē de longe cōtēplat eſcā. i. deū ⁊ paradiſi bona. Et ſicut aq̄la pullos ſuos docet ſolē reſpicere et eos qui lachrymātes oculos auertūt: quaſi degeneres repellit. illos aūt qui cū reſpiciūt: quaſi ſibi cōſiles recipit atꝙ nutrit. Sic vere platus dꝫ ſubditos ⁊ auditores verbis ⁊ exēplis docere ⁊ inducere ad ſolē iuſticie recipiendū ⁊ deſiderandū: ꝙ ſi hoc recte faciāt: dꝫ eos diligere ⁊ pmouere. Si aūt oculos ab iſto auerterint ⁊ ad mūdi bona cōuerterint: dꝫ eos repellere: tāꝙ degeneres refutare. ⁊ ā nido ſuo. i. ā amore ⁊ affectiōe propterea reijcere ⁊ fugare. Deut. xxxij. Sicut aquila prouocās pullos ſuos ⁊ ſup eos volitās: q: ſ. platus dꝫ ſubditos ſuos reducere ⁊ puocare ad volandū ſurſum ⁊ ad videndū ⁊ reſpiciendū: aduertēdū ⁊ cogitādū dei ſpeculationē ⁊ bonoꝝ eternoꝝ contēplationē: ⁊ ad terrenoꝝ contēptū ⁊ abominationē: vt ſic quilibet dicat illud Iob. xxxj. Vidi ſolē cū fulgeret ⁊ lunā incedentem clare vbi nota ꝙ nos debemus.

Speculari celeſtiū claritatē. Solem.
Speculari terreſtriū vanitatē. Lunā.
Speculari mentaliū puritatē. Clare.

Vide ergo. Claritatē. celeſtiū vt hanc deſideres. Solē vanitatē terreſtriū. vt hāc vituperes. lunā incedētē. i. proſperitatē mutabilē. Puritatē mentaliū. vt hanc recuperes. Clare: q: ſ. ſūme debes videre ⁊ aduertere. ꝙ mens ſit pura: lucida: atꝙ clara. Et iſtud eſt ꝯtra multos: qui reuera non hn̄t oculos ad ſolē ſed ad terrā. nō ad celū: ſed ad mūdū: nō ad celeſtia ſꝫ ad terreſtria. Et ideo multi ſunt ſicut vere degeneres ⁊ ſpurij filij aquile qui oculos ſuos a ſole auertūt: ⁊ ad terrā. i. ad terrena ⁊ mundi pſpera ipſos dirigūt et cōuertunt: ⁊ iō mūdum vere aquile pr̄is ſui xp̄i. ſ. paradiſum pdunt totaliter ⁊ amittunt. Vn̄ de aquila dr̄ Iob. xxxix. Pulli ei⁹ lābunt ſanguinē. Nō ſic ergo chariſſimi non: ſed pro habeamus diſcretiuā ſpeculationē. Aquila. ¶ Quar-

E to ſi volumus eſſe pfecti: debemus hr̄e pfectiuā operationē. Volantis inquit: q: ſ. ſicut aquila eſt auis fortis et neruoſa: ⁊ iō alte cito fortiter et velociter volat. Sic nos debemus eē fortes ⁊ neruoſi: p conſtantie firmitatem ⁊ alte: eminenter: cito: velociter ⁊ feruenter volare. per bonoꝝ operū pbitatē. ij. Reg. j. Aquilis velociores: leonibus fortiores. Volātis inquit. Et nota ſi vis. ꝙ operatio iuſti debet

Iugiter multiplicari,
Firmiter continuari.
Faciliter ſeu libenter exagitari.
Ardue ſeu eminenter altificari.

Iſte em̄ ſunt quattuor cōditiones volatus aq̄le: q: ſ. ille fit ſepe continue: cito ⁊ alte. Sic vere dico. ꝙ volat⁹ bonoꝝ operū nr̄oꝝ dꝫ eſſe multiplicatus exēplo aq̄le que ſuā iuuētutē renouat ps. Iuuētus tua renouabit vt aquila. ¶ Itē firme continuatus: q: ſ. aquila q̄ſi incipit valde diu ⁊ cōtinue volat: ſicut iuſtus in bono pſeuerādo. vn̄ Eſa. xl. Aſſument pēnas vt aquile: curret et non laborabūt. ambulabunt ⁊ non deficient. Vide eam ſupra de. Ambulādo. Itē libenter incoat⁹: aquila eīm velociter ⁊ fortiter volat. Sic iuſtus faciliter: et libēter: ⁊ obedienter ⁊ fortiter dꝫ facere bonū opus. ij. Reg. j. Aquilis velociores. leonibus fortiores. ¶ Itē alte ſeu eminenter inaltatus ⁊ cōſummat⁹: aquila em̄ altiſſime volat ⁊ in arduis habitat. Sic iuſtus ardua opera aggredit: ⁊ altaꝫ ⁊ eminētē vitā ſectat. vn̄ illud Iob. xxxix. Ad pceptū tuū eleuabit aquila ⁊ in arduis ponet nidum ſuū. Patet igitur chariſſimi: ꝙ nos debemus habere.

Virtuoſam operationē.
Luminoſam ſpeculationē.
Diffuſiuā diſtributionē.
Cōcuſſiuā pdicationē.

Et ſic de aq̄la ſufficit. Alias aūt cōditiones tā in bono ꝙ̄ in malo vide alibi. Nota autoritatē illā Ezech. xvij. Aquila grandis venit ad lybanū diuiſam ⁊ proſecutā in ſermone. Nūquid ad pceptum eleuabit aquila. ¶ De aquila ꝟo in malo ſignificato F
potes dicere: ꝙ ſicut aquila eſt naturaliter

Preceps quo ad volatū.
Acuta quo ad viſum.
Rapax quo ad tactum.
Cadauera diligēs quo ad guſtum.
Alte ſe erigēs quo ad ſtatū.

Sic pctōr eſt pceps ⁊ vidicatiuus per iracūdiā. Vn̄ Deut. xxviij. Adducet dn̄s ſup te gentē de extremis finibus ad ſimilitudinē aq̄le volātis cū īpetu. ¶ Itē eſt acuti viſus p maliciā. vn̄ etiā ſicut via aquile in celo non pōt videri. ſic nec cautele maloꝝ hn̄ pn̄t cognoſci. Prouer. xxx. Tria ſunt mihi difficilia ad cognoſcedum. Sequit. Viā aquile in celo ⁊c. ¶ Itē eſt pungitiui vnguis p rapinā. i. auariciā. Mat. xxiiij. Vbicūꝙ fuerit corpus cōgregabunt aquile. ſupple ad deuorandū. ¶ Itē cadauera. i. corpora auiū ⁊ aialiū diligit per gulā ⁊ ingluuiē. Iob. xxxix. Vbicūꝙ ſenſerit cadauer adeſt ſtatim. ¶ Itē altius ceteris ſemꝑ volat: p pōpoſitatē ⁊ ſupbiā. Abdie. j. Si exaltatus fueris vt aquila et inter ſydera poſueris nidū tuū. inde detrahā te dicit dn̄s. Dilata ſi vis: q: multe ſunt aquile proprietates: que applicant ad malos. Vide ergo in tabula iſtius opis. vbi in ſeptuagita locis inuenies de aq̄la. Sufficit

Aquilo. Nota ꝙ cum aquilo ſit pars orbis ſeptētrionalis. aliq̄n̄ ſupponēs pro ipſa parte mūdi polo artico conuicina: aliq̄n pro vento frigidiſſimo ab illis partibus veniēte. Poſſumus moraliter dicere: ꝙ per aquilonē pn̄t inteligi quecūꝙ aſpera ⁊ grauia: ſiue pficiant. ſiue ledāt. tam in bono ꝙ̄ in malo inuenio aquilonem. G

Aſperum ⁊ aduerſum.
Miſerum ⁊ diuerſum.
Nociuū ⁊ ſubuerſum.
Leſiuum ⁊ immerſum.

Primus ſignat ſtatū preſent ⁊ aduerſitatis De quo Eccli. xliij. Frigid⁹ ventus aquilo flabit. Scḋs ſignat ſtatū mūdane cupiditatis. vbi ſcꝫ ſterilitas ⁊ carentia omniū bonorum ſpiritualium inuenitur. ſicut fit temporaliter in aquilone. vnde. xxvj. Extendit aquilonē ſuper nihil. Tertius aquilo ſignat ſtatum peccati ſeu iniquitatis. a quo ſcilicet ſol iuſticie eſt remotiſſimus. vnde prouenit omnis flatus nociuus Hiere. j. Ab aquilone pandetur omne malum ſuper vniuerſam terram. Quartus ſignat locum infernalis miſerie et penalitatis. q: ſicut in aquilone ſunt fere immaniſſime: ſic in inferno ⁊c. Hiere. xlj. Veniēt ei predones. i. demones ab aquilone. Dicam ergo breuiter ꝙ eſt aquilo:

Ferendus.
Cauendus.
Timendus.
Petendus.

H Primus igitur aquilo ſignat preſentem tribulationem: quia reuera ſicut aquilo ventus eſt frigid⁹ dato ꝙ ſit ad ſuſtinendum difficilis. eſt tamen vt plurimum bonus ⁊ vtilis. quia ſcꝫ iſto flante mares non femine vt communiter generantur: iſto flante delphini ⁊ alij piſces melius audire phibentur: iſto flante luta ſiccantur. ⁊ vie munde efficiuntur: iſto etiam flante pori exterius clauduntur. et virtutes naturales interius fortificantur: ſicut oīa patent p Pliniū ⁊ Iſido. ⁊ alios naturales. Pars etiam mundi aquilonaris in metallis eſt copioſa. quo ad populos eſt

Ayuntamiento de Madrid

pulos eſt fortis ⁊ bellicoſa: quo ad ſitū ē altior: quo ad
locū eſt tutior. q̄ꝛ.ſ. ibi non abūdāt aīalia venenoſa. Re
vera talis eſt ſtatus tribulatiōis. q̄ꝛ p̄ꝯcerto dato ꝙ ſit
grauis ⁊ difficilis quo ad ſenſum: eſt tñ vtilis quo ad
fructū. Conſtat enim vt cōiter q̄ꝺ plura generat bona
ſpiritalia in nobis aduerſitas ꝙ̄ proſꝑitas. q̄ꝛ ſcilicet
iſta mares. i. viros perfectos ⁊ laboribus duratos ſolet
generare ⁊ facere. auditū mandatoꝝ dei ⁊ virtutē ſcien
tie ſolet aperire ⁊ detegere. q̄ꝛ ſcꝫ vexatio dat intellectū
Eſa. xxviij. Poros affectuū ⁊ ſenſuū exterioꝝ ne ſcꝫ in
vana deſideria defluant ſolet claudere ⁊ tēperare luta
carnalium vicioꝝ ſolet abſtergere ⁊ extirpare iuxta il-
lud Prouer. xxv. Ventus aquilo diſſipat pluuias virtu
tes ſolet multiplicare ⁊ interiorē cōſtantiā roborare: ⁊
locū altiorē. ſ. paradiſum finaliter vendicare: ⁊ ſic ſolet
hō ex tribulatiōe bona ꝙ̄plurima reportare. Hinc er
go dicitur Job. xxxvij. Ab aquilone aurū venit: aurum
dico. i. oīmoda vtilitas. Si aūt queris q̄ ſit vtilitas aq̄
lonis. i. tribulatiōis. pauꝑtatis. timoris ⁊ conſideratio
nis futuroꝝ. ſ. mortis. iudicij. ⁊ inferni. Dico q̄ꝺ ſicut ex
ſcriptura perpendo talis aquilo.

Sanctorum eſt habitatio.
Virtutum eſt cumulatio.
Malorum eſt eneruatio.
Celorum acquiſitio.

Dico q̄ꝺ in tali aquilone ſancti commorātur: q̄ꝛ. ſ. vere
magis eligūt aduerſa ꝙ̄ pſꝑera exēplo xp̄i q̄ moriturꝰ ī
hieruſalē iuit. Joh. xj. ⁊ tñ regnū accepturus fugijt: Jo.
vij. c. fin. Sol inū enim coturnices mare tranſuolature
nunꝙ̄ flante auſtro exeunt: aquiloni vero vt ait libētiꝰ
ſe cōmitūt. Sic vere ſancti ⁊ viri iuſti qui mare huius
mūdi trāſuolare debēt ⁊ ad p̄rem ꝑ p̄ſens pelagus na-
uigare: auſtrū ventū mollē. i. mūdi pſperitatē: tanꝙ̄ ſi
bi cōtrariā ⁊ nociuā ſolēt fugere ⁊ aquiloni laboris. tri
bulatiōis. pauꝑtatis ⁊ penitētie ſe cōmittere ⁊ aſpera
ꝙ̄ pſꝑera plus amare: q̄ꝺ figurat etiā in ſacerdote. Le
ui. j. de quo dꝛ q̄ꝺ imolabit ad latꝰ altaris q̄ꝺ reſpicit
ad aquilonē. figurat etiā in libro q̄ ad aquilonem ꝑteꝫ
altaris ponit quandiu ſacrificiū celebrat: q̄ꝛ reuera il-
li qui ſunt ſacerdotes ⁊ libri. i. viri ſancti ⁊ ſciētifici de-
bēt ꝑtem aquilonarē p̄dictā eligere ⁊ ſacrificium lau-
dis ibidē dn̄o imolare. Et merito q̄ꝛ reuera illi q̄ nunc
ſunt ī aquilone finaliter erūt in auſtro. i. illi qui nunc
ſunt in tribulatiōe finaliter erunt in gaudio: ⁊ ecōuer
ſo illi q̄ nūc ſunt ī cōſolatiōe finaliter erūt ī tedio. Di-
cit enim Plinius q̄ꝺ toninus piſcis qñ de mari exit ad
flumē ſemꝑ exit a latere dextro. qñ vero redijt ad mare
ſemꝑ reuertit a ſiniſtro. Sic vere illi q̄ fluuiū huiꝰ mū
di intrāt ꝑ partē dextrā pſperitatū finaliter reuertent
ꝑ partē ſiniſtrā aduerſitatū: q̄ꝛ ſicut ſcriptū eſt Luc. vj.
Ve vobis q̄ nūc ridetis q̄ꝛ lugebitis ⁊ flebitis vos. Fi-
gura ad hoc Ezec. xlvj. vbi dꝛ q̄ꝺ ille q̄ ꝑ portā aquilona
rē tēplū itrabat: ꝑ auſtralē exire debebat: ⁊ ecōtra ille q̄
ꝑ auſtralē igrediebat ꝑ aquilonē regredi tenebatur. In
quo ꝓculdubio notat ꝙ illi q̄ nūc ꝑ aquilonē tribula
tiōis itrant finaliter ꝑ auſtrū eterne felicitatis remea
bunt. Econtra qui nunc ꝑ auſtralē pſperitatē eccleſie
vel mundi ingrediunt: finaliter per aquilonem eterne
tribulationis egredi cōpellent. quapropter ſancti viri ī
preſenti vita aquilonem. i. tribulationis ſtatuꝫ eligūt.
Et ideo ī exitu. i. ī futuro ſeculo lete viuunt. Unde Nu
C meri. ij. Ad aquilonis partē caſtrametati ſunt filij dan
¶ Patet ergo quō ī aq̄lonari tribulatiōe ſancti com-
morant. Itē dico q̄ꝺ ibi virtutes generant ſeu cumulā
tur. Sicut eñ dicit Iſido. Meliores ſmaragdi generā
tur ī aq̄lone ꝙ̄ alibi. Uñ etiā ponūt tā Iſido. ꝙ̄ Solinꝰ
q̄ꝺ ī hyꝑboreis mōtibꝰ q̄ ſunt ī vltimis finibꝰ aq̄lonis
arimaſpi ſolebāt eē populi. q̄. ſ. vnicū oculū ī frōte ha-
bebāt. q̄ ꝓ ſmaragdis cōtra griffes beſtias volatiles ⁊
crudeliſſimas dimicabant. Sic reuera dicā q̄ꝺ aq̄lo. i.
ſtatꝰ pauꝑtatꝭ ⁊ tribulatiōis plures etiā meliores ſma
ragdos lapides p̄cioſos. i. plures ⁊ maiores v̄tutes cō
tinet ꝙ̄ auſtralis. i. ꝙ̄ ſtatꝰ pſꝑitatis mūdane. Et iō
arimaſpi monoculi. i. ſancti viri oculo vnice ⁊ ſimpli
cis intentiōis inſigniti. qui. ſ. magis elegerunt cū vno
oculo ad vitā ingredi: ꝙ̄ cū duobus in gehennā mitti.
Iſti dico plagā aquilonarē. i. penitētie ⁊ aduerſitatis
ſtatū inhabitauerūt vbi pro ſmaragdis. i. ꝓ virtutibus
acquirēdis: cōtra griffes ⁊ volatiles. i. cōtra ſuperbos
demones pugnauerūt ⁊ eis inuitis iſtos p̄cioſos lapi
des habuerūt Et breuiter hoc eſt verū: q̄ꝛ in tali aqui-
lone virtutes generātur ⁊ cumulātur. vñ Hiere. xlvj.
Victima dn̄i in terra aquilonis: Uñ etiā de criſtallo q̄
ſignat mentis cōſtantiā dꝛ Eccli. xliij. Frigidus ventꝰ
aquilo flabit: ⁊ gelabit criſtallus ab aquis. ¶ Tertio D
dico. ꝙ ī tali aq̄lone. i. in aduerſitatis ſtatu vicia ener
uātur. Cōſtat eñ ꝙ ventus aquilo aerē purificat. nu-
bes ⁊ nebulas tollit. muſcas ⁊ locuſtas occidit: Sic v̄o
fit ꝙ aquilo tribulationis nebulas vicioꝝ eradicat: ⁊
aerē cōſcientie depurat muſcas v̄o ⁊ locuſtas que os
habēt quadrāgulū. i. adulatores ⁊ falſos amicos hꝫ fu
gare ⁊ eos oſtēdere ⁊ probare. Cōſtat eñ ꝙ mali tribu
latiōes nō ſuſtinēt: ⁊ iō eoꝝ vicia declarant q̄ ſub hy-
pocriſi latitabāt vñ bñ dꝛ illud Prouer. xxv. Mō ventꝰ
aquilo diſſipat pluuias. pluuias dico. i. falſos amicos.
Eſt ergo talis aquilo maloꝝ eneruatio. ¶ Quarto di E
co. ꝙ talis aquilo eſt celoꝝ acquiſitio. Cōſtat enim ꝙ
tribulatio preſens: futurā cōſolationē inducit Iohis.
xvj. In mūdo preſſurā habebitis: in me aūt pacē Dicit
eñ phus ꝙ turtures qui annuatim ad alias tranſuol
uant regiones. flante auſtro volunt habere ductorem
in volādo: Si v̄o aquilo flauerit: ipis ſufficit ꝓ ducto
re ⁊ per ſe tranſuolāt ſine duce ad denotandū. ꝙ illi q̄
in auſtro pſperitatis habitāt: ſi ad paradiſum trāſuo
lare volūt. neceſſe eſt ꝙ ibi cū alieno adiutorio ſe tran-
ſportent. Illi vero quos aquilo tribulatiōis afflat: cuꝫ
minori difficultate ⁊ facilius ibi volāt. vñ de pauperi-
bus ⁊ tribulatis dicit Hiere. xxxj. Adducā eos de terra
aquilonis ⁊ cōgregabo eos ab extremis terre Et Ezec.
xliij. in perſona cuiuſlibet tribulati dicit: Adduxit me
per viam porte aquilonis in cōſpectu domus domini.
Et vidi et ecce impleuit gloria domini domuꝫ. Patet
igitur quomodo aquilo tribulationis eſt.

Celorum acquiſitio.
Malorum eneruatio.
Virtutum cumulatio.
Sanctorum habitatio.

Et ſic dico ꝙ ē aq̄lo ferēdꝰ ſeu ſuſtinēdꝰ q̄ ſignat p̄ſen-
tē tribulationē. ¶ Scd̄o p̄ncipaliter dico. ꝙ ē aquilo
cauēdꝰ q̄ ſignat mūdanā habitationē Aquilo eñ feras F
hꝫ terribiles ⁊ crudeles ſcꝫ vrſos. tigrides vnicornes.
Aquilo feroces ⁊ crudeles hꝫ populos intantū ꝙ coꝝ
aliqui carnibꝰ veſcunt humanis: ſicut de ſchitis ⁊ da-
nibus ⁊ antropofagis exēplificat Solinꝰ quoꝝ cibi hu
mana erāt viſcera ita ꝙ eoꝝ metu alie natiōes lōge re
ceſſerūt ab eis et ꝓpter hoc vt ait a mari caſpio iuxta
quod habitabāt vſq; ad feres nullꝰ mortaliū morabat
hodie etiā in illa plaga terre adhuc ſunt populi dicti
baclim: qui paſſim comedunt carnes humanas et ad
hoc etiā emūt homines vel furātur qui populi adhuc
videntur eſſe de reliquis antropofagoꝝ ⁊ imperio tar
taroꝝ de gazaria vltra mare caſpiū ad partē reſident
aquilonis Iſta ergo pars aquilonaris munduꝫ ſignat
vbi ſcꝫ frigꝰ indeuotiōis abūdat ⁊ a quo ſol iuſticie xp̄s
valde diſtat: q̄ꝛ ſcꝫ lōge ē dn̄s ab impijs Eccli. xxxix. vbi
reuera crudeles populi cōmorant quoꝝ alter alterū co
medit. deuorat ⁊ predat ibi eñ ſunt demones q̄ come-
dunt animā: homicide comedūt corpꝰ auari ⁊ latrones
qui comedunt bona detractores qui comedunt famaꝫ
et ſic a diuerſis diuerſimode deuoratur ⁊ comeditur to
tus homo vnde Hiere. lj. Ab aquilone venient predo-
nes Et ideo tales aquilonares Et mundanos debe-
mus fugere et eorum comitiuam contemnere ⁊ eos ſo
los et ſolitarios dimittere et vitare. Hiere. l. Aſcendet
gens ab aquilone ad ponendum terram eius in ſolitu
dinem Iſte eſt igitur aquilo cauendus. ¶ Tertio prin

Ayuntamiento de Madrid

cipaliter dico. ꝙ inuenit aquilo timẽdus. qui ſignat in
ferni deſolationẽ. Aquilo eñ q2 longe eſt a ſolaribus
radijs. eſt patria frigidiſſima ⁊ in multis ſuis partib9
obſcuriſſima. ſicut de aquilonari regiõe q̃ dr̃ Apotho
foron' exẽplificat tã Plinius ꝙ Solin9: ꝙ ibi nũꝙ ſol
lucet: ſʒ eſt ibi ꝑpetua nox: iſtaqȝ terra ſolẽ nõ nouit. vt
aũt viciſſitudines tẽpoꝝ nihilqȝ aliud de celo recipit
ꝙ hyemẽ ſempiternã. Talis eſt infern9. q2 qui. ſ. ibi, ra
dij diuine grẽ ⁊ mĩe nõ attingũt. Et iõ ibi eſt nox eter-
ne obſcuritatis. ⁊ hyems ꝑpetue aduerſitatis. Bene
ergo dicitur Ezech. j. Ecce inquit vẽtus turbinis venie
bat ab aquilone. nubes magna ⁊ ignis inuoluens. Et
ſic nota ꝙ iſte aquilo.

Habet ardorem qui non extinguitur.
Habet tempeſtatem que non minuitur
Habet obſcuritatem que non illuminatur.

De ardore dr̃ Hierc. j. Ollam ſuccenſam ego video: et
facies ei9 ab aquilone. De tẽpeſtate dr̃ Eccli. xliij. Uer
berauit terrã tẽpeſtas' aquilonis. De obſcuritate vo
dicitur Eſa. xiiij. Ab aquilone eñ fumus venit. Iſte eſt
igitur aquilo timẽdus. q2. ſ. iuſti ſemper debẽt habere
oculos mentis ad cõſiderandũ iſtũ aquilonẽ. Figura.
iij. Reg. vij. ca. vbi. dr̃. Qḋ de bobus que erãt ſub mari
eneo tres reſpiciebãt ad aquilonẽ. Iſte eſt igiẽ aquilo
B timendus q̃ ſignat' inferni' deſolationẽ. ¶ Quarto ꝑn
cipaliter dico ꝙ eſt aquilo petendus. qui ſignat eccle-
ſie vel paradiſi cõſolationẽ. In aquilone eñ eſt ſtella
immobilis polus articus circa quem voluit celũ ⁊ quẽ
circuẽũt oẽs ſtelle. Pars etiã aquilonaris altior eſt ce
teris partibus terre. qḋ ex hoc ꝓbaẽ. Qḋ cũ mare pon
ticum ⁊ caſpiũ q̃ non ſunt aquilonaria. intrãt multa
nobilia flumina ab aquilone venientia in boſſoro tra
cio ⁊ in ꝓpõtide que ſunt quedã ſtricta maris ꝓpe cõ
ſtantinopolim. ⁊ etiã in ſtricto de marrochio ſemper
fluit mare ab aquilone verſus occidentalẽ oceeanũ et
nũꝙ ecõuerſo: ex quo cõcludiẽ partes aquilonares eẽ
occidẽtalibus altiores. Audiui dici. ꝙ quidã ianuẽſis
de nouo fecit nauẽ in mari albo ſeu yrcano qḋ eſt q̃dã
portio aquilonaris oceeani: vt de roſſya in cathayum
⁊ in oriẽtẽ ꝑ aquilõis circuitũ nauigaret: ſed qñ fuit
recte ſub polo: inuenit mare ita altũ: ꝙ quaſi repẽdo
ſupra montẽ nauẽ ſuã ducere oportebat: q̃ timens pe-
riculũ in futuro deſcẽſu retroceſſit. Talis ergo aquilo
ſignat paradiſum: q̃ eſt locus altiſſimus ſup celum vel
etiã ſupra eccleſiã dei. Iuxta illud ps. Mõs ſyon late
ra aquilonis ciuitas regis magni. A quo oĩa flumina
et oĩa maria. i. oĩa bona veniũt ⁊ deſcendũt: q2 reuera
ibi eſt polus imobilis. i. ipẽ deus qui eſt imutabilis et
eternus Mala. iij. c. Ego dñs qui nõ mutor: circa quẽ
oẽs ſtelle. i. iuſti ꝑ deuotionẽ voluntẽ: ⁊ circa quẽ ipʒ
celum eccl'ie circũfertur. Uñ de ſõle. i. de quolibet viro
iuſto dr̃ Eccli. j. Oriẽ ſol ⁊c. Sequiẽ renaſcẽs gyrat per
meridiẽ ⁊ flectiẽ ad aquilonẽ luſtrans vniuerſa in cir-
cuitu. De dyabolo igiẽ q̃ altitudinẽ huius celi ſupbe
petijt: vel de ambitioſo q̃ altitudinẽ celi eccleſie ambi
tioſe appetit dr̃ Eſa. xiiij. Aſcendã in celũ. ſup aſtra celi
exaltabo ſoliũ meũ. ſedebo in monte teſtamẽti in late
ribus aquilõis. In iſto aũt aquilõe debet poni mẽſa
cũ panibus ꝓpoſitionis vt dr̃ Exo. xxvj. Quia. ſ. in aq̃
lone eccleſie militantis poſita eſt menſa ſcripture. In
aquilone vo eccleſie triũphãtis poſita eſt mẽſa et re-
fectio glorie. ps. Paraſti in cõſpectu meo menſaʒ. Ui-
de iſtã figurã melius titulo de menſa. Patet ergo qũo
inueniẽ aquilo petendus: timendus: cauẽdus. ⁊ ſuſti-
nendus. Sufficit. Uide de ſeptẽtrione ⁊c.

Ara. Nota ꝙ ara ſumiẽ pro altari. hoc ſo
A lum videẽ eſſe de differẽtia: q2 infide
les vocabãt arã: qḋ fideles dicebant altare.
Uñ iſtud eſt verũ: ꝙ in ſcriptura vbicũqȝ vt
cõiter ponitur ara. ſemper ſupponit ꝓ altari ydoloꝝ
ver. Eſt ara porcoꝝ: ſʒ dr̃ ara deoꝝ. Dicigitur ꝙ apud
malos ara triplex inuenitur. ſ.

Ara cordiũ. vbi offertur immunda cogitatio.
Ara manuum. vbi offertur impia operatio.
Ara cultuũ. vbi offertur ydolatrie immolatio.

Tales ergo are a malis edificanẽ. ⁊ ibidem grata demo
num ſacrificia offerunẽ. iij. Reg. xiij. Et fecerũt ſibi ſta
tuas ⁊ lucos ⁊ adoleuerũt incenſum ſup aras moꝛe gẽ
tium. A bonis vo deſtruunẽ ⁊ ſubuertuntur Deut. xij.
Diſſipate aras eoꝝ ⁊ cõfrigite ſtatuas lucoſqȝ ſuccidi
te. Non ſolũ eñ ara mali affectus cogitatus et actus
eſt deſtruẽda: ⁊ ꝑ fidẽ ⁊ penitẽtiã ſubuertenda: immo
etiã luci ⁊ obumbracula malarũ excuſationũ ⁊ occulta
rum circunſtantiarũ ſunt ſubmouẽda. Et ſtatue: idest
quecũqȝ male ſimilitudines. et inhoneſte ſpecies ſub-
mouende. Iuxta illud. Ab omni ſpecie mala abſtinete
vos. Quod tamen eſt contra multos eccleſiaſticos. q̃
aras vicioꝛum: moreſqȝ ⁊ cultus gentilium idest malo
rum non deſtruunt. ſed ipſas potius in hieruſalem et
in eccleſia introducunt. Exemplo Achaba. iij. Regũ.
xvj. De quo dr̃: ꝙ ipſe poſuit aram baal in tẽplo et plã
tauit lucum ⁊c. Uide ſupra de altari.

Arabs. Arabia. Nota ꝙ arabia ⁊ arabs A
tam in bonoꝙ in malo
ſignificant. Signat enim arabia animaʒ: eccleſiam: ⁊
ydolatriam. Animam dico: quia ſcʒ arabia interpreta
tur humilis. Et eſt arabia regio ĩ qua thus colligitur
vbi lex fuit data. ⁊ in qua mons ſanctus ſynai colloca
tur. Sic in eccleſia vel anima ſancta eſt humilitas et
timor diuinus. Eſa. xxj. cap. Onus in arabia. Eſt etiaʒ
thus deuotionis: ⁊ mons altiſſime contemplationis:
et aromata virtutum ⁊ omnimode perfectionis. Uñ
de chriſto dicitur in Pſalmo. Qḋ viuet ⁊ dabitur ei de
auro arabie. Aurum enim arabie ſignat virtutes eccle
ſie vel anime ſancte. Qḋ autem ſignificet gentilitateʒ
patet: quia etiam caput infidelium machometus in
metha ciuitate arabie fuit ſepultus. vbi etiam colitur
hodie ⁊ ab arabis populis adoratur. Interpretaẽ etiã
callida vel inſidiatrix. Uñ de Alexandro infideli: dr̃. j.
Macha. xj. Qḋ fugit alexãder in arabiam. Dicitur ta
men ꝙ ibi fuit illi alexandro caput ſublatum. ⁊ inimi
co ſuo miſſum ad denotandum ꝙ illi qui in arabiam
idest in mundum vel ad ydolatriam fugiunt: caput. i.
animam perdunt. Sic etiam potes dicere: ꝙ per ara-
bes poſſunt intelligi boni ⁊ mali. Arabes eñ qui inter
pretantur humiles vel occidentales: ⁊ qui thus habẽt
et in tentorijs habitant: ſignant iuſtos: qui ſcʒ habẽt
humilitatem et deuotionem ⁊ occidentales. idest qui
conſiderant occaſum ſuum per mortis meditationeʒ.
Thus habent. idest deuotionem. In tẽtorijs habitant
inq̃tum conſiderant tranſitoriam et mutabilem vite
huius peregrinationem. Iſti enim in mũdo habitatio
nem nõ eligunt dicentes illud Hebre. xiij. Non habe
mus hic manentem ciuitateʒ. vnde de babylone. idest
de mundo dr̃. Eſa. xiij. Non ponet ibi tentoria arabs:
nec paſtores requieſcent ibi. Sed iſti potius deo obe-
dire ⁊ ſeruire ⁊ ſpiritalia dona offerre contendũt. ps.
Reges arabũ ⁊ ſaba dona adducent. ¶ Item arabes
qui interpretãtur callidi et inſidiatores pñt ſignifica-
re malos et deceptores. Unde etiam de zabdia arabe
dicitur. j. Macha. xj. Qḋ ipſe interfecit illum qui ad
ipſum confugerat ad refugium. Arabes enim ſunt gẽ
tes dedite latrocinijs et rapinis. ſicut ſupponitur. ij.
Paral. xxj. vbi dicitur. Interfecit latrones arabum q̃
irruerant in caſtra. Sufficit.

Arare. Idem eſt ꝙ colere: laborare. Et ideo ſm A
ꝙ inuenitur multiplex ſpiritualis cultu
ra. ſm hoc poteſt dici multiplex aratura: q2. ſ. homo de
bet arare ⁊ colare.

Mentem per ſapientiam.
Corpus per penitentiam.
Eccleſiam per diligentiam.

Hiere. xxvj. Syon q̃ſi ager arabiẽ ⁊c. vide de colere ⁊c.

Arbitrari. Nota ꝙ arbitrari idẽ eſt ꝙ repu
tare. exiſtimare: credere vel opina
. Uide in alijs titulis ſimilibus.

Ayuntamiento de Madrid

a **Arbor.** Nota ꝙ in ſcriptura arbor pōt accipi multipliciter. vnde nota ꝙ in ſcriptura inuenitur.

Arbor proficiens.
b Arbor deficiens.
Arbor inficiens.
Arbor ſuficiens.
Arbor reficiens.

¶ Juſtus eīn eſt arbor q̄ proficit. q. ſ. fructus bonoꝝ operū producit. vñ Leuit. xxvj. Terra gignet germen ſuum ⁊ pomis arbores replebunt. Mūdus autē ſeu hō eſt arbor q̄ deficit. q. ſ. ſm Ariſt. hō dr arbor euerſa. cuius. ſ. caput eſt radix: ⁊ mēbra ſunt rami. Jſte eſt arbor valde fragilis finaliter p mortē eradicanda. Job. xix. Quaſi euulſe arbori abſtulit ſpē meā. Mundus vō ſeu peccator eſt arbor q̄ inficit. ſilis eīn taxo q̄ eſt arbor venenoſa. vñ Mat. vij. Arbor mala: fruct⁹ malos facit. Ipſa radiſus eſt arbor que ſufficit. Jſta eſt arbor i quā aſcēgit zacheus vt videret ieſum. Luce. xix. Crux xp̄i eſt arbor que reficit. Job. xxx. Mādūcabant herbas ⁊ arborum cortices. His ergo omiſſis ſolū dicendū eſt de arbore fructuoſa. ſ. de cruce: ⁊ tandē de arbore virtuoſa. ſ. de viro iuſto. ¶ Dico igit ꝙ per arborē pōt intelligi lignum crucis. Nā ſicut arbor vitem ex qua vinū elicitur ſuſtinet ⁊ ſuſtentat. Sic vere arbor crucis vitē nobiliſſimā. videlꝫ xp̄m q̄ dicit Joh. xv. Ego ſum vitis vera: ⁊ pater meus agricola eſt. Ex qua precioſus liquor ſui ſanguinis diſtillauit: ſuſtinuit ⁊ portauit. Jdeo canit. Flecte ramos arbor alta ⁊c. Nulla ſilua talē pfert vt ſuperna membra regis. De tali arbore dicitur. Luc. xiij. Habebat quidā arborē fici plantatā in vinea ſua. In q̄bus verbis oſtēdit. ꝙ ſicut naturaliter arbor fecundatur. ideo dr Arbor fici.
Radicat. Quod plantatū eſt.
c Frequentatur. Quia vinea.

¶ Sic vō arbor crucis q̄tū ad iſta tria pōt dici. Recreatio mendicantiū. Arbor fici. Cōfirmatio fluctuātiū. Plātatū eſt. Occupatio laborantiū. Uinea. ¶ Igit dico. ꝙ arbor crucis pōt dici indigentiū recreatio. Arbor inqt fici. Sicut eīn videm⁹ ꝙ arbor naturaliter pfert fructū q̄ fructus eſt indigentib⁹ nutrimētū. Sic p certo arbor crucis fructū vētris v̄ginis b̄ndicte ptulit ⁊ portauit. Qui reuera eſurientib⁹. i. deuotis dat ſalutiferū nutrimētū qd oſdit qſi crux dr arbor fici. Ficus eīn eſt arbor q̄ oīni tpe fructū portat: ⁊ eſt fructus ei⁹ dulciſſim⁹ ⁊ ſumme corpis nutritiuus: fructus etiā ei⁹ ⁊ in eſtate ⁊ in hyeme pſeuerat. Et vno fructu collecto alius matureſcit: ſicut dicit Iſid. Jſte etiā fruc⁹ ſm ipſ hꝫ corp⁹ mirabiliter roborare. Uñ dicit ꝙ tpe Pythagore athlete nutriebant talib⁹ fructibus: vt magis in prelio fortes eſſent. Ficus etiā hꝫ vnā ppͥetatē: q2 tauri indomiti ſi ſub ficu fuerint ligati. facilius domant ⁊ melius ſua laſciuia refrenātur. Reuera chariſſimi: talis arbor ⁊ talis ficus eſt crux. Jſta eīn chariſſimi: portauit fructū dulciſſimū Jeſuꝫ xp̄m q̄ aīas ſibi deuotas p grām in pſenti: ⁊ p gloriā in futuro: recreat atq nutrit. Cant. ij. Fruct⁹ ei⁹ dulcis gutturi meo. Nā in omni tpe. ſ. in eſtate pſperitatus: ⁊ in hyeme aduerſitatis iſte fructus. i. xp̄s crucifixus: ſi per crucis ⁊ paſſionis memoriam ⁊ fiduciam aſſumatur: animam recreat et confortat. Athletas etiam. i. illos qui in prelio tentationū militant in hoc mundo per conſtantiā roborat ⁊ ſupportat. Jſta etiā arbor ſcꝫ crux ⁊ chriſti fides: tauros ⁊ laſciuos homines ⁊ ſuperbos: ſi ſub ipſa per deuotionem ⁊ cōpaſſionē ⁊ fidei ſuſceptionē fuerint ligati facit domitos ⁊ maturos. qd de mundi principibus regibus: imperatoribus apparuit: qui virtute crucis domiti: iugum chriſtiane fidei receperunt. vnde de talibus dicitur Johan. j. Cum eſſes ſub ficu vidi te. Et nota ꝙ dicitur de ficu. Dicit enim Diaſcori. ꝙ rutha habet amiciciam cum ficu: quia rutha que ſub ficu eſt plantata: letior: viridior: ⁊ melior inuenitur. Sic vere chariſſimi: ruta que occidit baſiliſcum. i. viri penitentes ⁊ amari: qui baſiliſcum ⁊ carnem ſuam ſciunt mortificare: debent pro certo plantari ſub ficu et ſub cruce per deuotionē ⁊ paſſionis cōpaſſionē: ⁊ per fiduciam ⁊ affectionē ⁊ etiā per ſue virtutis implorationē ⁊ ſicuti rorē gratie ⁊ perfectiōis ⁊ ſpiritalē leticiā poterit habere ampliorē. Et erit foliū ei⁹ viride: ⁊ nō deſinet facere fructū. Hiere. xvij. Eſt igit crux idigētiū recreatio q2. ſ. ſua dulcedine mentes deuotas recreat atq nutrit. Arbor inquit fici. Dan. iiij. Eratq arbor illa pulcerrima et fruct⁹ ei⁹ nimius Mat. xxiiij. Ab arbore fici diſcite parabolā: cū pducit iam ex ſe fructū: hoc eſt primum ¶ Secūdo dico. ꝙ crux eſt fluctuātiū ſuſtētatio. Plātatā inquit. Sicut enim arbor q̄ eſt radicata ⁊ fundata quicquid ei imponit ⁊ innitit: ſuſtinet et ſuſtētat: ita. ꝙ etiā arbores ſicut eſt hedera vel vinea altiſſime ſubleuātur Sic vere chariſſimi: arbor crucis ita eſt fortiter ſtabilita: firmata ⁊ fundata in fidei veritate ꝙ nullis turbinib⁹ perſecutiōis potuit deſtrui vel euelli. ⁊ ideo illos qui ei innitunt per ſpem ⁊ fiduciaꝫ: ꝙuis de ſe ſint debilles fragiles ⁊ infirmi: ſuſtinet atq portat: ne ſcꝫ p peccatū ⁊ deſperationē cadāt ⁊ defluant in infernū ipſoſq ſurſum ad altitudinē paradiſi ꝯſueuit extollere ⁊ leuare. Figurata in ſcala iacob: per quā vidit angelos aſcendentes in celū ⁊ dominuꝫ innixuꝫ ſcale ſicut dr. Geñ. xxviij. Uere talis ſcala per quā angeli. i. viri ſpūales ad celū aſcendūt. eſt benedicta crux. que reuera eſt ſcala. Per virtutē eīn crucis chriſti: ⁊ p virtutē crucis et penitētie: hoīes aſcendūt ad celū. Figura de zacheo. Luc. xix. Qui aſcendit in arborē ſycomorū vt videret ieſum. Quia vero arborē crucis que dr ſycomorus ſeu ficus vacua q2 ſcꝫ crux eſt iudeis ſcandalū gentibus aūt ſtulticia: debemus per deuotionē ⁊ penitentiā aſcendere ſi Jeſuꝫ volumus in paradiſo videre Jſti aūt ſcale fuit dñs innixus: q2 ſcꝫ per paſſionē in ipſa fuit poſit⁹ et extētus ad cuius exemplū vel ibi debemus etiā inniti per fiduciā ⁊ amorē paſſionē ⁊ cōpaſſionē q2 vere iſta eſt laborātiū ſuſtētatio Plātata inqt q2 vere iſta ē ſicut lignū quod plantatū eſt ſecus decurſus aquarū: q2 ergo plantatū dicit ideo fixum ⁊ firmū fundamentū: ſtabilimētū ⁊ roboratū innuitur. eſſe. Et pp̄ter hoc ſum⁹ ſimiles elephanti qui fatigatus volens quieſcere: querit aliquam fortem arborem: cui innititur ne forte ad terram proſternatur ⁊ propter pondus corporis ſurgere nequeat: ſed ibidē occidat. Unde etiā dicit Plinius Quod elephas palmā diligit ⁊ frequentat: ⁊ innittēdo pondus ſuū ſubleuat ⁊ ſupportat ⁊ de eius ſuauib⁹ fructib⁹ veſcēdo: ſeipſum recreat ⁊ confortat Sic vere chariſſimi: quotienſcunq fatigati fuerimus: tentationib⁹ vel tribulationib⁹ huius mūdi: nos debemus arboreꝫ ⁊ palmā crucis: ⁊ paſſionis deuotionē ⁊ compaſſionē adire ⁊ fructū ſcꝫ crucifixū: nobis condolēdo incorporare ⁊ cum ſpiritualiter manducare. Jſti etiā arbori per amorem ⁊ fiduciā inniti ⁊ appodiare ⁊ ſic in crucis memoria: fiducia: ꝑ deuotione ⁊ compaſſione requieſcere et dormire Cantico. ij. Aſcendā in palmā ⁊ apprehendā fructus eius. Sed heu proh dolor: multis hodie accidit ſicut elephanti. Dicit enim Plinius Qd venator quādoq dum elephas dormit: ſecat arborē cui innititur ⁊ ſic propter pondus beſtie arbor debilitata frangitur ⁊ ei ſubtrahitur: ⁊ elephas cadit. proſternitur et occiditur. Sic vere chariſſimi multotiens accidit ꝙ venator dyabolus per delectatiōes et tentatiōes ſubtrahit homini arborē crucis ipſiuſq memoriā. fiduciā ⁊ amorē: Et ſic neceſſe eſt: ꝙ cadat in diuerſa peccata. Unde cū difficile ſit reſurgere ibidē pſtratus inuenitur ⁊ ſic per mortē corpis ⁊ anime a venatore dyabolo trucidat Nō ſic chariſſimi nō: nō ſubtrahat nobis arbor iſta: ſꝫ ei per deuotionē ⁊ fiduciā aſtringamur: q2 vere illa eſt ſuſtētatio: ipſiq firmiter innitamur ⁊ ei per fidē ⁊ deuotionē alligemur Judith. vj. Alligauerūt eū ad arborē: q2 vere iſta eſt ſuſtētatio laborātiū. Plantatā inqt. vnde Geñ. ij. Plātauerat aūt dñs deus paradiſum voluptatis a principio in quo poſuit hominē quem for

Ayuntamiento de Madrid

maucrat.Si querat aūt quis fecit crucē?dicit ꝙ dñi
nus deus.Quō?plātando.Quādo?a principio.Qua
lem?paradiſum voluptatis.Quare?vt ibi poneret ho
minē quē formauerat.ſ.xp̄m per paſſionem:⁊ quēlibet
deuotū per cōpaſſionē.Patet ergo ꝙ crux eſt laboran
tiū ſuſtentatio.¶Tercio dico ꝙ ipſa eſt operantium
E occupatio.Uinea inquit.Sicut eñ vinea ab agricola
colitur ⁊ viſitat:vt fructus ab ea reportet.Sic ṽe crux
debet a nobis ꝑ deuotionē coli:viſitari ⁊ frequētari.vt
fructus eterne voluptatis valeat reportari.Ideo no
bis precipitur Mat.xx.Ite ⁊ vos in vineā meā.Judicū
ix.Precidentes ramos de arboribus ſequebant ducē.
Eſt igit arbor crucis occupatio:operantiū ſuſtenta
tio:laborātiū recreatio ⁊ meditatio indigentiū.¶Itē
F nota ꝙ per arborē intelligit vir ꝑfect9. Nā ſicut arbor
habet radicē in terra fixā a q̄ humorē attrahit ex quo
nutrit.Sic vere vir perfectus hꝫ radicē cordis fixā in
deo:quare iactat omnē cogitatū in domino:⁊ humo
rem gratie per deuotionē ſugit.⁊ ita creſcit in virtuti
bus ⁊ meritis quouſq₃ habeat vltimū complementū.ſ.
gloriā paradiſi. Et hoc eſt ſine dubio cōtra multos q̄
nō habent cor fixū in terra.i.in deo:nec ponūt ibi fidu
ciā:ſed in diuitijs:in potentijs:in amicicijs datam.Et
ideo iſti nō poſſunt creſcere nec ad cōplementū glorie
peruenire.immo vere ſicut arbor cuius radix nō eſt in
terra firmiter innixa faciliter exiccat:⁊ a viridario ex
tirpat:⁊ in ignē mittat.Sic vere iſti qui nō habēt cor ⁊
intētionē principaliter ad deū perdūt humorē gratie
⁊ deuotionis ⁊ virorē honeſte cōuerſationis.Et ideo in
ignē eternū finaliter mittunt:⁊ ab horto eccleſie auel
lunt.q2 omnis arbor que nō facit fructū bonū:excide
tur ⁊ in ignē mittet ⁊c.Mat.⁊ Luc.iij.Nō ſic chariſſi
mi:ſed pro deo habeam9 cor fixum in deo.vt ſic habea
mus virtutū ꝑfectionem.vt de quolibet dicatur illud
Daniel.iiij.Arborem vidiſti ſublimē ⁊ robuſtā:cuius
altitudo vſq₃ ad celū.rami eius pulcerrimi.⁊ fructus
eius nimius.Ecce igit quattuor que debēt eſſe in quo
libet ꝑfecto ſm quatuor conditiones que ſunt in ar
bore.Nam ſi vis eſſe perfectus:oportet ꝙ tu ſis
Cōtēplatiōis turrib9 elat9.Cui9 altitudo ⁊c.
Cōuerſatōis florib9 velat9.Rami ei9 pulcer.
Perduratōis fructib9 firmat9.Robuſtus.
Operatōis letus vbertate.Fructus eius.
G Primo igitur dico ꝙ ſi vis eſſe perfect9:tu debes eſſe
contēplatōis turrib9 elatus.ſ.ſublimē inquit.De na
tura eñ arboris eſt.ꝙ licet a terra oriat.⁊ ſua radix ſit
in terra firma:tamen erigit verſus celū.Sic vere radix
licet ſit in terra.i.origo noſtra a carne ⁊ ſanguine.debe
mus tamen ſurſum erigi verſus celū per intellectū cele
ſtia cōteplando.per deſideriū ea affectādo.Et facit qđ
dicit Cōmentator ſuper lib.veg.vbi ipſe dicit.ꝙ ille ar
bores ſunt ceteris altiores que habent corticē duriorē
patet in quercu ⁊ pinū.Sic vere chariſſimi:ſpūaliter
loquēdo illi quoꝝ cortex.i.vita exterior ⁊ apparētia eſt
durior q̄tū ad pniam ⁊ tribulationē ⁊ groſſior ⁊ aſpe
rior.hoc eſt dictu.illi qui duriora ſuſtinēt in hac vita
ſunt pro certo magis eleuati ſurſum ad celeſtia contē
planda ⁊ affectanda.Nā ſicut ſm cōmentatorē.groſ
ſus ⁊ durus cortex nō ſinit humorē dilatari circunqua
q₃:ſed eū cogit ſuperi9 eleuari:⁊ ita arbor creſcit in al
tū.Sic vere chariſſimi:qñ aliquis hꝫ durū corticem.i.
qñ patitur duriciā:paupertatē:⁊ aduerſitatē exterius
humor eius.i.interior amor ⁊ affectio nō dilatat circū
quaq₃ ad tp̄alia ⁊ ad mūdana.q2.ſ.nihil inuenit ſibi ꝓ
ſperū qđ appetat:immo vere quaſi violēter compelli
tur ſurſum ad deū eleuari.ad eterna cōtemplanda.q2
ſm Grego.Mala q̄ nos hic premūt:ad deū citius ve
nire cōpellūt.Quia vere prius tribulatio infirmitatis
⁊ paupertatis cōpellit hoiem ſurſum ꝑ cōtemplatio
nem ⁊ deſideriū eleuari.Et hoc oſtendit cū dr.ꝙ arbor
erat ſublimis ⁊ altitudo ei9 vſq₃ ad celū.Altitudo eñ
arboris.i.intellectus ⁊ voluntas viri perfecti:debet
tangere ſuper celū ⁊ terrā.ſ.cōtemplando ⁊ affectādo

et vere ſemper dꝫ homo habere p̄ oculis dei dignitatē:
iocunditatē:felicitatē:ſocietatē:eternitatē:vt de eo di
catur illud Sap.xv.Uſq₃ ad celos attingebat ſtans in
terra.Sed heu prohdolor:q̄ pauci ſunt hodie q̄ ſurſū
ad celeſtia eleuantur.immo vere quaſi oēs remanent
hodie inferius circa terrā:⁊ circa bona terrena ꝑ aua
riciam:celeſtia penitus nō curātes.Et ideo videtur ꝙ
homo impedit hodie creſcere verſus celū ad modū ar
boris:ꝓpter duo.Nam qñq₃ arbor impedit creſcere ſu
perius ſuꝑ terre pinguedinē:ſicut palma.Aliqñ etiā
ꝓpter ramoꝝ multitudinē:ſicut ramnus.Dico igitur
primo.ꝙ palma ſm Ariſtote.impedit creſcere nec bñ
ſurſum eleuatur:qñ in terra pingui eſt plātata.Sic ve
re ſpūaliter loquēdo:illi qui ſunt hodie plātati ⁊ ſitua
ti in pinguedine mundane ꝓſperitatis q̄ abundant in
diuitijs:delicijs:ſcientijs:honoribus.iſti dico vere ꝓ
pter huiōi pinguedinē ⁊ ꝓſperitatē impediunt creſce
re verſus celum.q2 vere iſti tantū alliciunt a ꝓſperita
te miſera ꝙ nihil prorſus cogitāt de eternis.Ideo Job.
xv.dr.Cucurrit.ſ.diues circa deū erecto collo ⁊ pingui
ceruice armatus eſt.operuit faciē eius craſſitudo:⁊ de
lateribus ei9 aruina dependet.Faciem eñ.i.intellectū
operuit pinguedo ꝓſperitatis.ita ꝙ nō poſſunt intel
ligere que recta ſunt.Nā porcus qñq₃ ꝓpter nimiā pin
guedinē perdit viſum ſm magiſtrū.Sic vere porcus.i.
immundus peccator impinguat delicijs ⁊ diuitijs tē
poralibus:ipſe vero perdit viſum diſcretionis ⁊ cōtem
plationis.Iſtud patet ad oculum de diuitibus.q2 vere
ipſi perdiderūt hodie oculū ⁊ viſum:q2.ſ.nō vidēt nec
conſiderāt.nec cogitāt:nec imaginant ea q̄ debent:ſcꝫ
Uite vtilitatē.
Mundi vanitatem.
Carnis fragilitatem.
Mortis propinquitatem.
Judicis ſeueritatem.
Inferni acerbitatem.
Paradiſi felicitatem.
¶Et hoc ptꝫ.q2 vere ſi iſta bñ viderēt ⁊ conſiderarēt:
nunq̄ cōmitterēt tot iniqua:nunq̄ vicinos ſuos tali
ter excoriarent ⁊ exheredarēt:ſed vere iſti recuperabūt
oculos in inferno:q2 tūc optime cogitabunt ſi eis poſ
ſet valere:q2 ſola vexatio dabit intellectū auditui.Eſa.
xxviij.Exemplum de diuite Luce.xvj.Qui eleuās ocu
los cum eſſet in tormētis vidit abrahā.Heu prohdo
lor:tunc deficiet iſta pinguedo q̄ impedit hodie viſum
eorū:q2 ṽe nihil habebunt ꝓſperitatis.Similes por
co.q̄ licet in hyeme piagueſcat.in eſtate tamē marceſcit
ſm Pli.Sic ṽe chariſſi.licꝫ iſti in hyeme.i.in vita iſta
turbulenta:ſint pingues ⁊ diuites ⁊ repleti.qñ tñ ve
niet eſtas.i.feruor diei iudicij ⁊ ardor ignis eterni:tunc
ceſſabit pinguedo ꝓſperitatis ⁊ eterne paupꝑtatis ma
credine marceſcent.Et de hoc Eſa.xvij.Attenuabitur
gloria iacob ⁊ pingues carnes eius marceſcent.Et hoc
fuit figuratū.Geñ.xlj..vbi primo pharao vidit vaccas
pinguiſſimas in vberrimis paſcuis:tandē vaccas ma
cerrimas q̄ primaꝝ pinguedinē cōſumpſerunt.Et hoc
fuit ad denotandū.ꝙ illi q̄ primo in vita hac erāt pin
guiſſimi ⁊ ditiſſimi.poſtea fiunt pauperrimi ⁊ macer
rimi ita ꝙ pinguedo primaria totaliter conſumetur.
Iſtos igitur īpedit creſcere pinguedo terre ſicut palmā
Sed ſcitis quid eſt vere ſm palladium palme ſolet be
ne remediū adhiberi.Nam quādo ſal et cinis circa ra
dicem palme ponitur.tunc pinguedo ſuperflua conſu
mitur.⁊ ſic palma ab eleuatiōe ⁊ cremēto nullatenus
impeditur.Reuera per ſal in ſcriptura itelligitur ſen
ſus et diſcretio:ordo pondus ⁊ menſura.Nā ſicut ſal
eſt condimentum oīm ciborū ita ꝙ ſine ipſo nihil va
lent.Sic vere diſcretio debet oīa condire ⁊ ad debitū
saporē reducere ⁊ oībus menſurā ⁊ ordinem imponere
alr̄ oīa nihil valent.Itē notandum ꝙ per cinerē mor
tis memoria deſignatur q2 ſcꝫ tunc incinerabimur ⁊ in
puluerē reducemur.Quid igitur chariſſimi:vere ſi pal
ma.i.ſi homo ſit plantatus in nimia pinguedine.i.in
magna

Ayuntamiento de Madrid

magna mūdi pſperitate: adhibeat ſal ⁊ cinerē habeat
diſcretionē debitē vtēdo mūdi pſperi. ſ. ea nō diligēdo
ſed cōtemnēdo: ea iuſte alijs diſpenſando: nō auare cō
gregando: ⁊ cetera ſimilia: habeat etiā cinerē. i. memo
riā mortis pre oculis. ⁊ ſic vere nunꝗ̄ pinguedo ipſum
impediet a cremento. Quia ſm Hiero. Nō eſt vicio
ſum habere opes: ſʒ eis male vti. In omni ſacrificio tuo
appones ſal. Leui. ij. ⁊ Eccli. vij. In omibus operibus
tuis memorare nouiſſima tua ⁊c. Patet igit ꝙ aliqui
omittūt ad celeſtia eleuare. i. per cōtēplationem: ſicut
palma. Sʒ de adhuc dico impediunt ſicut ramnꝰ. Eſt
enim arbor multorū ramorū: ⁊ ideo nō poteſt ſurſuʒ al
te creſcere. ⁊ rō eſt. q: de humor q̄ deberet ſurſuʒ aſcē
dere ⁊ arborem eleuare ad ramos vadit circunquaꝙ ⁊
ſic crementū arboris impeditur. Chariſſimi per rānū
diuitē auarū: ⁊ per ramos eius intelligo filios vxorem
⁊ heredē. Nā ſicut ramnus eſt arbor multū ſpinoſa et
nō tantū ſtipites: ſed etiā rami intantū ꝙ pūgit ⁊ lace
rat contingentē: ⁊ veſtes ⁊ lanas tollit ab ouibus ⁊ trā
ſeuntibus. Sic vere iſti diuites ſunt pungentes ⁊ ſpi
noſi. i. balliui: raptores: vſurarij ⁊ auari: ⁊ nō tantū ipſi
immo etiā rami eorū. i. vxor filij ⁊ familia: q: vere oēs ra
piunt vſurāt ⁊ acquirūt. patet maxime in vxoribus et
filijs burgenſiū: ⁊ etiā cauſidicorū q̄ ſunt ardētiores ad
acquirendū ꝙ ipſi viri. Et ideo oēs cōtingentes. i. om
nes pximi ⁊ vicini ſentiunt eorū puncturas ⁊ rapinas.
q: pars veſtiū ⁊ lane. i. ſue ſubſtātie temporalis ab eis
ſemper detrahit ⁊ tollitur. Patet illud q: vere iſti cau
ſidici ⁊ auari nec habent vicinū a quo p fas vel per ne
fas aliqd nō extorqueant quoquomō. ſ. pratū: vineā: ⁊
cetera ſilia. Vſi populū meuʒ exactores ſui ſpoliaue
runt ⁊ mulieres dominate ſunt eis. Eſa. iij. Exactores
i. diuites: auari: cauſidici: balliui ⁊ officiales: q̄ exigūt
pecunias ⁊ vſuras. Mulieres: q: vere nō tantū ipſi: ſʒ
etiā vxores eorū nō cōtinent quo ſe ſuſtentēt. Quid igi
tur dicemus de iſtis ramnis. p certo ipſi impediūtur
creſcere ⁊ ad celeſtia p cōtemplationē ⁊ deſideriū eleua
ri pter multitudinē ramorū. i. filiorū parētuʒ. Quomō
certe q: humor. i. eorū amor ⁊ affectio cordis eorū q̄ de
bent ſurſum ad deū tenere ⁊ tēdere: dilatat ad ramos.
i. ad filios ⁊ parētes. q: vere oīs iſtorū amor ⁊ affectio:
cogitatio ⁊ attentio eſt in filijs ſuis. ſ. eis acquirendo
quomō poſt ſe poſſint eſſe diuites i hac vita: ⁊ fiunt p
eis ditādis: auari: vſurarij: ⁊ doloſi raptores ⁊ balliui: ⁊
intantū circa tpalia p eis occupant: ꝙ ad celū p cōtē
plationē ⁊ p deſideriū nō leuant. Ideo de iſtis dr. Job
xxiiij. Vigilantibus inquit ad predā: preparent panē li
beris: agrū nō ſuū demetūt: ⁊ vineā eius quā vi oppreſ
ſerāt vindemiāt: nudos dimittūt hoīes veſtimēta tollē
tes ⁊c. Pōdera bn̄ auctoritatē. Heu proh dolor vti. nā
iſti aduerterēt illō qō dicit magiſter in hyſtorijs de rā
no. Judi. ix. vere ipſe dicit. ꝙ rānus eſt calidiſſime na
ture: ⁊ ideo in feruore eſtatis p ſe ſolet in calidis regio
nibus inflāmari. ita ꝙ nō tātū ſtipes: immo etiā rami
necnō ⁊ alie arbores cōtingētes per eū cōburunt. Sic
vere timeo ꝙ erit de iſtis rānis qui ſunt calidiſſime. i.
ardētiſſime nature: per auariciā ⁊ cupiditatē: q: vere ſi in
calida regiōe. i. in inferno. vbi eſt ignis inextiguibilis
q̄ſi eſtas. i. feruor eterni ignis eos inuaſerit: tūc dico cō
burentur ⁊ eternaliter dānabunt. nō ſolū ipſi qui ſunt
ſtipes ⁊ radix q̄ male acquiſierūt p filijs. immo etiam
ipſi rami ⁊ circūiacētes. i. ipſi filij ⁊ vxor ⁊ alij male ſuc
cedētes. q: vere nō illi q̄ male acquirūt damnabuntur
immo etiā vxor filij ⁊ heredes ſi in rebus male acqui
ſitis ſuccedunt: ⁊ ſi ea cōquerentibus nō reſtituunt vt
tenent. ⁊ iſta fuerūt a parte figurata. Judi. ix. vbi dicit.
ꝙ ſemel rānus fuit ab arboribus ſublimatus in regē.
⁊ duʒ alie arbores requieſcerēt ſub vmbra eiꝰ: egreſſus
eſt ignis de rāno ⁊ eas cōbuſſit. Sic vere tales hodie
regūt q̄ habent officia balliuos ⁊ dignitates. Item iſte
habet vmbrā: magnā hereditatem: poſſeſſionē: ⁊ tem
poralitatem quā acquiſiuit q̄ recte cōparant vmbre: q:
vere iſta tēporalia fluūt more vmbre tranſierunt velut
vmbra. Sap. v. In iſta igitur vmbra. i. in iſta hereditate
requieſcūt hodie alie arbores. i. alij hoīes de eadē pa
rentela. ſ. vxor filij ⁊ heredes ⁊ executores. hi oēs reqe
ſcūt in vmbra ramni oēs ſuccedunt quilibet p pte ſua
Sed vere taliter duʒ ſuccedūt in bonis male acquiſiti
⁊ duʒ nō faciūt debitū ſuuʒ in reſtituēdo p certo ignis
inferni ſuccendit eos cum ramno: q: eadē dānatio af
fliget male acquirentē ⁊ male ſuccedentē ⁊ detinentē.
Et ſuccendet vtrūꝙ ſimul ⁊ nō erit qui extinguat. Eſa.
j. Igit de hoc narrat exemplū terribile de quodā ſan
cto q̄ raptus ad infernuʒ vidit hoīem ſupinuʒ in maxi
mo igne. ⁊ de vētre exibat arbor pmaria: cuiꝰ altitudo
vſꝙ ad ſūmū ignis: ⁊ in diuerſis ramis illius arboris
erāt hoīes ſuſpenſi q̄ eodē igne oēs cremabant. Et pe
tens ab angelo q̄ euʒ ducebat qd hoc eſſet. Reſpondit
homo inqt ille fuit qdā diues qui quādā magnam ar
borē. i. magnā hereditatē acquiſiuit iniuſte. ⁊ hec eſt ar
bor inquit q̄ de ventre eius exit. illi autē inqt qui ſuſpē
ſi ſunt in ramis arboris. i. in ſue portiōe hereditatis:
ſunt eius ſucceſſores. vxor ⁊ filij ⁊ ceteri. q: quilibet ad
heſit ſuo ramo arboris. i. portioni ſue hereditatis. Et
ideo inquit: ⁊ ille diues ⁊ mali filij ⁊ ſucceſſores eodem
igne: eadē pena ppetuo ſunt afflicti. Et ideo quid plu
ra chariſſimi. vere ſicut filij ſunt cauſa damnatiōis pa
rentuʒ: q: pro eis ditandis male acquirūt. Sic vere ecō
uerſo patres ſunt cā damnationis filiorū: inquātū bo
na ita male q̄ſita eis relinquunt. vñ Eccli. xlj. De pa
tre impio querūtur filij qm̄ p ipſum ſunt in opprobrio.
Nā filij in inferno murmurāt de patribus ſuis de hoc
ſcʒ ꝙ bona acquiſiuerunt p quibus damnant. Et ecō
uerſo patres de filijs. vxore ⁊ executoribus. eo. ſ. ꝙ pro
pter eos primo ſe dicāt eſſe dānatos. Et q: illi nō fece
runt emendas ſicut debuerūt. Ideo bn̄ dr Eccli. xvj. ꝙ
meliꝰ eſt mori ſine liberis ꝙ relinquere filios impios.
Iſti igitur impediūt more ramni creſcere ⁊ ad celeſtia
eleuari pter multitudinē ramorū. i. filiorū. Et ideo ve
re deus facit multis quos diligit ſicut ſapiens agrico
la q̄ ſolet ramos arborū pſcindere: quando vult ꝙ ſupe
rius creſcant verſus celum. Sic vere deus multis au
fert ramos. i. filios ⁊ poſteritatē: ⁊ hoc q: videtꝰ ꝙ ſi eos
haberent fierent iniqui ⁊ auari pter eos. et ſic nunꝗ̄
ad celeſtia ſe leuarēt: ſʒ inferius in terrenis p auariciā
remanerēt. Nō ſic chariſſimi: ſʒ p deo erigamur ad ce
leſtia affectanda ⁊ cōtemplanda vt dicamus ꝙ noſtra
conuerſatio in celis eſt. Phili. iij. quia vere ſi vis eſſe
perfectus debes eſſe cōtemplationis elatus turribus: H
altitudo eius vſꝙ ad celum. ¶ Secundo dico. Si vis
eſſe perfectus tu debes eſſe velatus conuerſationis flo
ribus. Rami inquit pulcerrimi. Nā ſicut ad perfectio
nem arborū requiritur ꝙ habeat corticem que interio
ra velet: alioquin arbor ſiccatur. Sic vere ad perfectio
nem hoīs requiritur ꝙ habeat exteriorē corticem. i. ex
teriorē honeſtā conuerſationem que interiores cogita
tiones ⁊ leues volitiones velet ⁊ celet. Et hoc oſtendit
cum dicitur. Rami eius pulcerrimi. q: vere rami no
ſtri. i. exterior apparētia debet eſſe pulcerrima. i. hone
ſtiſſima ⁊ maturiſſima: vt nihil ſit ibi turpe. nihil inſo
lēs: nihil inhoneſtū: vt de quolibet dicatur illud Hie
re. xj. Oliuā vberē: pulcraʒ: fructiferā: ſpecioſam: voca
uit dñs nomen tuū. Nota oliuam. Oliua enim omni
tēpore reſeruat pulcritudinē ⁊ virorē: ⁊ hoc quia habet
humorem virtuoſum ⁊ tenacē. Sic vere tu debes omi
tempore. i. hyeme aduerſitatiſ ⁊ eſtate proſperitatis ha
bere virorē honeſte conuerſationis: quod eſt contra
inſolentes qui iſtuʒ virorem ſepe perdunt. et hoc quia
non habent interius in corde humorem virtuoſum de
uotionis et compaſſionis. Non ſic chariſſimi: ſed
vere ſi vis eſſe perfectus tu debes honeſte conuerſa I
tionis ornari floribus. ¶ Tercio dico. Si vis eſſe per
fectus: tu debes perdurationis firmari viribus. Ro
buſtus inquit. Nam ſicut ad perfectionem arborum
requiritur ꝙ habeat ſtipitē fortē qui arborē ſuſtineat.
Sic vere ad perfectionē hominis requiritur ꝙ habeat

Ayuntamiento de Madrid

neat. Sic vere ad pfectionem hois requirit q habeat ſtipitē.i.robur boni fortis z pſeuerātis ppoſiti q2 tu dz eſſe robuſt9 bō z fortis tēptationib9 reſiſtēdo z i ſtatu vigoris pſiſtēdo Iuxta illud Dan.x. Cōfortare z eſto robuſt9: Sed ſcitis quid ē, vere nos videm9 q arbores ſite iuxta flumina z in pratis vt ſunt ſalices non ſunt fortes ſz molles z fluctuoſe. Sic vere chariſſimi illi q ſunt ſiti iuxta flumē deliciarū vl' mūdane pſperitatis nō ſunt fortes ad pſeuerādū z reſiſtēdū. ſz molles fluxibiles z fragiles ad cadendum. Iſtud ſtatim apparebit poſt paſcha. q2 vere i ſtatu grē in quo mō ſunt n pſeuerabūt. imo a dyabolo more ſalicis vbicūq voluerit plicabunt z ad priſtinā vitā reuertent Contra quos Sene. dicit. Utere officio quod ſemel ſumpſiſti. turpe eſt oneri cedere z ideo vtile eſſet talibus q pro eis fieret ſicut corallo. qui primo eſt radix qdiu eſt ſub aqua i mari rubro flexibilis z mollis ſz cū a piſcatorib9 de aqua extrahit in lapidē indurat. Sed vere q2 iſti q ſunt ſub aquis deliciarū z mūdane pſperitatis detenti ſunt flexibiles z fragiles vtile eſſet q exinde extraherent p tribulationē z infirmitatē z paupertatē. vt ſic fortes fierent ad reſiſtendū. z vere ita facit ſepe dns illis quos diligit q2 ſubtrahit eis pſpera q auertūt a deo p diuerſa crimina q inducūt. z dat aduerſa. que. ſ. cōpellūt hominē agnoſcere ſeipm mūdū cōtēnere. z ad deū ſe cōuerti. Iuxta illud. ij. Mac. ix. In agnitionē ſui ductus eſt percuſſus a dno plaga. z ita fiunt ſicut corallus duri z fortes ad mūdi grauamina tolerandū z ad diu pſeuerandū. vñ Job. xxxviij. In ſimilitudinē lapidis durant aque Et hoc eſt terciū autoritatis: q2 ſi vis eſſe pfectus
R tu debes pdurationis firmari virib9. ¶ Quarto dico q ſi vis eſſe perfectus tu debes opatiōis ditari fructib9 Eſca inquit vniuerſa eſt i eis. Nā ſicut ad pfectionē arboris requirit q poſſit fructificare. Sic vē hō nō pōt eſſe perfect9 niſi fructus bonorū operū pducat vñ debes eſſe ſimilis ficui. qui quaſi omni tpe fructus hz et vno cadente alter ſuccedit Sic vere in omi tpe debes i fructu bonorū operū abundare ita q vno emiſſo aliō ſemper dz ſuccedere ita q vnū ſit in facto aliud ſit i ppoſito. qd ondit ibi. Fructus oēs eius q2 vere fruct9 operū noſtrorū debent eſſe plurimi. ps. Erit tanq lig. qd plan. eſt ſe. decur. aqua. qd fru. ſu. da. in tēpore ſuo: Sed heu pdolor vident multi hodie fructificare ad modum aliquarū arborū quidā ſicut oliua quidam ſicut palma: quidam ſicut vitis quidam ſicut piper Et primo dico q quidam ſicut oliua omittunt fructificare. oliua enim ſterilis eſt quando a capris lambit Sic vere quidam ſunt quando lambūtur verbis fallacib9 adulatorijs z fraudulentis ipſi fiunt ſine fructu bonorum operū q2 propter huiuſmodi verba committunt multa crimina z peccata. z ſic impediuntur fructum facere ſalutarem Patet de luxurioſis qui propter verba blandientia que profert alter alteri. vir mulieri et econuerſo. vetula maquerella et cetera ſimilia cōmittunt luxuriā. quia fauus diſtillans labia meretricis: patet Prouer. v. Patet etiā in principib9 et prelatis q propter blandia z ſeductoria verba adulatorū z balliuorum et aliorum aſtantium qui ſua mala facta iuſtificant z eis in ſuis iniquitatibus exactionibus z rapinis blandiuntur. ſ. ſubditos accuſando z cetera ſimilia fiunt deteriores z penitentes ſuperbi et elati. Certū eſt enim q propter adulationes circunſtantium diuites multa mala committunt zc. Exemplifica et dilata Et ideo Eſay. ix. Erūt qui beatificant ſeducentes et q beatificant precipitati et Eſa. iij. Popule meus qui te beatum dicunt ipſi ſe decipiunt Precipitati inquit. q2 certe dum ipſi complacent ſibi in ſuis actibus malis propter huiuſmodi verba ipſi precipitantur in peccatum et finaliter in infernum: Unde dyabolus facit diuitibus ſicut quidam ſolebat facere tyrānus qui martyribus chriſti vngebat melle plantas pedum. tunc adhibebat duas capras que pedes lingebant. Et mel ſuggebant: et ſic martyres ridere compellebat ita faciebat mori ridēdo mirabiliter in tormētis. Sic vere chariſſimi facit dyabolus martyribus ſuis. i. diuitibus z principibus: qui multa martyria. multos labores ſuſtinēt p mūdo. q2 vero ipſos in hoc mūdo linit z vngit melle. i. dulcedine pſperitatis: dat eis diuitias: delicias z honores: z tunc vere adhibet eis capras. i. viles: fetidas: z infames perſonas in ſocietate eorum qd ptz: q2 vere illi qui in officijs magnatū ſunt deteriores cunctis alijs hoibus ſunt. ſ. ſuperbi z raptores: mēdaces zc. Et ideo ipſi vere ſtatim incipiūt lābere: adulari: applaudere: z ſilia. Et ita dū lābūt p certo ſugūt ſibi mel. z acquirūt ei dignitates: dona: z prebendas. Et quid ſequit. Uere z dū taliter lambūt z adulant eidē. ipſi vere faciūt eos ridere. ad lram vel in mūdi proſperis delectari: z in ſuis acquiſitionibus cōplacere: z ita finaliter moriuntur in ridendo. q2. ſ. perſeuerāt vſq ad mortē: z dū taliter ridēt: mortis tēporalis z eterne iaculis feriuntur. Et de hoc Prouer. xvj. Uir iniquus lactat amicū ſuū z ducit eū p viā nō bonā. Ideo riſus dolori miſcebit zc. Prouer. xiiij. Iſti igitur omittūt fructificare ſicut oliua. ¶ Itē alij perdunt fructificare ſi- I
cut palma. Palma em femella tādiu fructificat qdiu palme maſculo eſt cōiūcta. Si autem maſcula ſubtrahatur tūc ceſſat fructificare. Sic vere hoies feminini: imperfecti: nō poſſunt fructū bonū z bonorū operū pducere niſi palme maſcule. i. perſonis bonis z perfectis ſint ſociati z cōiuncti: q2 vere bona ſocietas facit hominē bonū qua ſubtracta efficit ſepe malus: z a bona fructificatiōe impedit. ps. Cū ſancto ſanctus eris zc. Et ideo vtile eſt ſemper ſectari bonā ſocietatē. i. ad bona declinare: maxime palme femelle. i. perſonis impfectis. Exemplū. iiij. Reg. xij. Ubi Joas rex fecit multa bona rōne boni pōtificis ioiade quem ſecū habebat q bona ſuggerebat z cōſulebat: ſed eo mortuo factus eſt ydolatra z commiſit multa mala z iniqua. Sic vere faciūt noſtri reges principes z prelati: q2 ppter defectū bone ſocietatis et boni conſilij faciunt multa mala. Ideo precipitur. Eccli. ix. Uiri iuſti ſint tibi conuiue. Igitur illi ceſſant a fructu bonorum operū ſicut palma. Sed adhuc ſunt alij qui omittunt fructum facere ſicut vitis. Uitis enim efficitur ſterilis quādo non fodit: quādo ſuperfluis oneratur: z quādo in altū non leuatur ſuper palum z maxime ſin Pli. quando pfunditur aqua ſalſa. Sic vere chariſſimi quando hō non foditur per pnie macerationē: quādo nō alte leuatur per cōtēplationē z eternorū affectionē: qñ ſupfluis. i. tpalibus nō exonerat per elemoſynarū largitionē ipſe vere ſterilis efficit a fructu bonorū operū. Et maxime illi fiunt ſteriles q perfunduntur aqua ſalſa: z ſcia vel ſapientia mūdiali. ſ. cauſidici z ceteri mūdi ſapientes q2 vere tales vix aut nunq proferunt aliquē fructū bonū. imno ſunt pleni vicijs z peccatis. z ideo iſta ſapiētia cōparatur aque ſalſe: q2 ſicut aqua ſalſa facit potātē ſitibūdū: ſic mūdus facit faciliter poſſeſſores ſuos ſiti auaricie eſtuare: z nunq diuitijs z officijs ſatiari: q2 iſta eſt ſapientia terrena aialis dyabolica. Jaco. iij. Ideo talis aqua fuit figurata. iiij. Reg. ij. vbi dr. q in iericho ciuitate erat terra optima: ſz ibi erat aq peſſima q faciebat ſterilē terrā. Chariſſimi p iericho q interptatur luna intelligo mūdi ſapiētiā: q2 vere ſicut luna in principio hz parū de lumine. tandē in medio mēſis hz plenū lumen. in fine aūt mēſis pdit penitus lumē ſuū. Sic vere iſti in principio hūt paruz de lumine. i. de mūdi ſapiētia: ſz qñ ſunt in medio menſis. i. in medio vite ſue tunc ſunt in plenilunio. q2 habent plenitudinē ſapiētie ſecularis: tunc totus mūdus cōcurrit ad eos. deducūt oēs cauſas: habent pēſiones: occupāt officia: regunt oēs curias: lucrant oēs pecunias. Sic vere in fine mēſis. i. in fine vite ſue in morte deficit eis penit9 lumē ſuū. i. ſenſus z ſapiētia qua pollebāt. q2 iſti in morte ſunt ſtultiſſimi res ſuas peſſime ordināt: z cōmuniter peſſime moriunt. Jō Job. xviij. Nonne lux impij extinguet. Et Eccli. xliij. A luna ſignū diei feſti. luminare
quod

Ayuntamiento de Madrid

quod minuit in cōſummatiōe menſis. Iſti igit ſunt ci
uitas iericho⁊ ſicut ad ciuitatē oīa bona affluūt:ſunt
tñ ibi plures ſordes ꝙ in alijs locis. Sic oīa bona offi
cia:honores ⁊ munera abundāt in iſtis:licet in pluri=
bus fecibus.i.pluribꝰ peccatis ⁊ vicijs ſunt fedati. Di
citur em̄ ꝙ in iericho erat terra optima.qꝛ vere iſti ha
bēt terrā optimā.i. optima naturalia. optimū intelle=
ctū ⁊ ſenſum naturalē.ſed aqua peſſima.i.mūdi ſapiē=
tia qua ꝓfunduntur:ipſos facit ſteriles a fructu bono
ruꝫ operū ⁊ virtutū:qꝛ prudētia carnis mors eſt. Ideo
Apoca.viij. Multi hoīes mortui ſunt ex aquis: quia
amare facte ſunt: patet igit ꝙ iſti ſunt ſimiles vinee
M quoad ceſſationem fructificationis ⁊c. ¶ Item alij
omittūt fructū facere:ſicut piper ⁊c. Dic ſi vis quomō
piper coquit vt ſterileſcat. Patꝫ igit chariſſimi ꝙ mul=
ti diuerſimode impediunt facere fructus bonos. Et iō
iſti debēt vti conſilio Ariſto.qui dicit. ꝙ qñ arbor ceſ
ſat fructificare pōt ſibi mederi hoc mō.ꝙ radix arborū
debet ſcindi ⁊ lapis ibi immitti: ⁊ tūc groſſus humor
arboꝝ defluet ꝗ eſt cauſa ſterilitatis ⁊ aere ſubintran=
te poterit fecundari. Sic vere homo ſi tu vides te ſteri
lem a bonis operibus.pro deo ſcinde radicē.i. cor tuū
per cōtritionē. pone ibi lapidē.i.tumulū tuū ꝑ mortē
tue recordationē. fac humorē groſſum.i. peccata tua
que ſunt cauſa huius ſterilitatis:defluere ꝑ cōfeſſionē
attrahe aerē.i.grām ſpūſſancti ꝑ deuotionē. ⁊ ſic pote
ris iterꝝ eſſe fecūdus ꝑ bonā opationē. hoc ē igit reme
diū requiſitū ad morū perfectionē.ſ. ꝙ erit cū dr. fru=
ctus eius erit nimiꝰ:qꝛ tu debes habere plurimos fru
ctus.plurima bona opera plurimas grās ⁊ virtutes.
Et hoc fuit figuratū Apoca.xxij. vbi vidit iuxta fluuiū
multas arbores que erant fecūdiſſime in tantū ꝙ affe
rebant.xij.fructus ꝑ menſes ſingulos. Tales vero ſunt
viri perfecti:ꝗ iuxta flumē deuotionis ſunt ſiti.qꝛ vere
iſti om̄i mēſe:immo etiā om̄i die.debēt producere.xij.
fructus.i.xij.bona opa pietatis.ſex.ſ. corporalia que in
iſto verſu cōtinent. Uiſito:poto:cibo:recolligo:veſtio:
condo. Dilata bene⁊ explica. Item ſex opera ſpūalia ꝗ
ſunt. Inſtrue:caſtiga:remitte:ſolare:fer:ora. Inſtrue.ſ.
ignorantē. Caſtiga ⁊ corripe delinquentē. Remitte in
te peccanti. Solare triſtē ⁊ deſperantē. Fer.i.ſupporta
oneroſum. Ora.ſ.ꝓ peccatore. Iſtos igit.xij.fructus de
bes habere ⁊ ſic eris perfectus. Dico igit ſm autorita=
tem.ꝙ tu debes habere fecunditatē ⁊ vbertatē. Stabi
litatē ⁊ firmitatē. Pulcritudinē ⁊ honeſtatē. Celſitu=
dinē ⁊ dignitatē. Et hec de arbore ſufficiunt.

A **Archa.** Multipliciter accipit in ſcriptura. Per
archā em̄ intelligit religio vl paradiſus
mundus ⁊ vir perfectus. Et ſic poſſum dicere.ꝙ eſt ar
cha firme tuitionis:ꝗtū ad religionē vel eccleſiam vel
paradiſum. Stricte cōcluſionis:ꝗtū ad mundū. Pul
cre formationis:ꝗtū ad virū perfectū. Primā archaꝫ
debemꝰ ingredi.ſ.eccleſiā vel religionē. Geñ.vj. Ingre
dere archā tu ⁊ filij tui. A ſecūda debemꝰ egredi a mū=
do ⁊ a carne. Geñ.viij. Egredere de archa tu ⁊ filij tui.
vxor tua ⁊ vxores filiorū tuoꝝ. Ad tertiā debemus pro
gredi.ſ.ad virū perfectū: eū imitando ⁊ eius ſocieta=
tē ſectādo. Unde.j.Reg.iiij. Afferamus ad nos archaꝫ
federis dñi. De iſto igitur vltimo modo.ſ.inquātū ar
cha pōt ſignificare quēlibet virū perfectū aliquid dif=
feramus. Dicamꝰ igitur ꝙ archa pōt ſignificare quā=
libet perſonā moralē ⁊ virtuoſaꝫ ⁊ perfectā. Sicut em̄
videmus ꝙ arbor multis laboribus ⁊ tonſionibus per
cutit:⁊ ſic ad formā arche deducit. Sic vere hō multiſ
tonſionibus ⁊ percuſſionibus tentationū ⁊ tribulatio
nū abſtinētie ⁊ penitētie primitꝰ flagellatur: ⁊ ſic etiā
archam:⁊ in virū perfectuꝫ ⁊ virtuoſum fabricatur. Nā
ſicut dicit Iudith.iij. Quotquot deo placuerūt ꝑ mul
tas tribulationes tranſierūt. Ideo de quolibet viro vir
tuoſo poteſt dici illud Exod.xxv. Fecit archā de lignis
ſethim. Ubi oſtenditur ꝙ ſicut archa materialiter de
bet eſſe cauſa:munda:fortis ⁊ firma. Sic vir perfectus
vel anima debet habere prudentiā:mundiciā:⁊ cōſtā=
tiam. Prudentia facit concluſionē ſupple ſenſuum.ar
cham inquit. ꝗ dicitur ab archano. Mundicia tollit
infectionē:qꝛ facit hominē eſſe nō terreū ſed ligneū. i.
mundū ⁊ puruꝫ. De lignis inquit. Cōſtantia tollit cor
ruptionē: qꝛ facit hominē eſſe de lignis ſethim ꝗ ſunt
imputribilia. Habeamus igitur chariſſimi prudentie
regulamentū:mundicie ſubleuamentū:conſtantie ro
boramentū. Dico igitur ꝙ in nobis debet eſſe
Diſcretionis veritas.
Conditionis puritas.
Durationis firmitas.
¶ Primo igit dico.ꝙ nos debemꝰ habere diſcretio= B
nis ſagacitatē.archā. Nā ſicut videmus ꝙ archa clau
ditur ⁊ ſerat ad claudendū ⁊ cōtinendū:celandū et cu=
ſtodiendū principaliter ordinatur. Sic vere vir perfe=
ctus ſeipſuꝫ dꝫ ꝑ diſcretionē claudere: ⁊ feneſtras ſuas
ſcꝫ cor ⁊ ſenſus per prudentē cuſtodiā ab illicitis appe
titibus cohercere ⁊ bona interiora.ſ.grās ⁊ virtutes tu
te atqꝫ ſagaciter cuſtodire:⁊ ab alioꝝ viſibus occulta=
re. Et hoc oſtendit cū dr.archā. Archa em̄ ethimologi
ſatur quaſi archana cuſtodiēs vel quaſi auri cuſtos.⁊
dr ſm Iſid.ab arceo.ces.eo ꝙ viſum arceat,⁊ cohibeat
ne.ſ.videat qd interiꝰ occultat. Poteſt etiā dici ab ar
chano ꝓ eo ꝙ res archane ⁊ ſecrete recludunt ⁊ occul=
tātur in archa. Sic vere vir perfectus debet dici archa
qui.ſ.aurū ſue ꝑfectionis ⁊ virtutis dꝫ ita ſagaciter cu=
ſtodire:⁊ ſeipſum ita artum ⁊ clauſum tenere.ꝙ viſus
alienos poſſit a ſue cōditionis notitia cohercere. Exē=
plo Democriti phi ꝗ ſm Sene. de ſeipſo dicebat. Ue=
ni Athenas inquit democritus nemo vnꝙ me agno=
uit. Et ideo Sene. alibi dicit. Uis omibus eſſe notus
fac vt neminē noueris. i. teneas teipſum celatū ⁊ clau
ſum. Archa ergo. figura. Nume.iiij. vbi dicit. ꝙ archā
teſtamenti inuoluent velamine hyacinthino: qꝛ reue
ra archa teſtamenti.i. bona ⁊ perfecta perſona dꝫ eſſe
per diſcretam cuſtodiā inuoluta:⁊ clauſa pariter et ve
lata.ſimilis tortuce ꝗ eſt beſtiola que infra quaſdam
tecas duriſſimas taliter ſe recludit ꝙ aliquid ab eo ex
terius non videtur.immo ⁊ pes ⁊ caput ⁊ reſiduū cor=
poris ab omni parte ſub tecis illis cōcluditur ⁊ celat.
Sic vere chariſſimi quilibet vir perfectꝰ debet per diſ=
cretam cuſtodiam ſeipm includere et celare.et caput
ſue intentionis.pedes etiam ſue affectionis.totū etiā
corpus ſue moralis conditionis debet per humilitatē
⁊ cuſtodiam ab alijs occultare. Iuxta illud Eſa. xxvj.
Intra in cubiculū tuum claude oſtia tua ſuper te. Mō
reuera eſt contra multos qui pro certo nolunt claudi
ſed oſtendi:nolunt latere ſed apparere:nolunt occul=
tari ſꝫ manifeſtari.tales ſunt hypocrite qui opera ſua
faciunt coram hominibus vt glorificentur ab eis. Ta=
les etiam ſunt ſuperbi ⁊ vani qui per iactantiam om=
nia bona ſua alijs manifeſtant. Sicut enim potus bul
liens etiam ſi nō haberet niſi vnam fabam. ipſam ſta
tim producit ⁊ exterius ipſam oſtendit. Sic tales qui
ꝑ appetitū bulliūt vane laudis ꝗcꝗd habēt de bono in
terius totum volunt manifeſtari exterius. Nō ſic cha
riſſimi:ſed ſimus archa clauſa: videlicet per prudentē
cuſtodiam ⁊ diſcretam:⁊ ſic erimus ſimiles tabernacu
lo in quo erat ſm apoſto. Hebre.ix. Archa teſtamenti
circū circa ex omni parte. Habeamus igitur diſcretio=
nis ſagacitatē. Archam inquit. ¶ Scdo debemus ha
bere conditionis puritatē ſeu ſinceritatem. De lignis C
inqt. Sicut em̄ videmus ꝙ archa debet eſſe munda et
pura.ſic vere homo perfectus debet habere conditio=
nem purā ſpiritaliter atqꝫ mundā:qd oſtēdit cū dr de li
gnis. Eſt em̄ differētia inter ligna ⁊ lapides. qꝛ ligna
ſunt magis aerea atqꝫ pura. ⁊ iō in aꝗ ſupius ſupnatāt
lapides aūt ſunt nature terree atqꝫ groſſe. ⁊ iō ad fun
dū inferiꝰ detrahunt. Sic vere talis eſt differētia inter
ligna ſpiritalia ⁊ lapides.i.inter ꝑfectos ⁊ imꝑfectos ⁊
inter bonos ⁊ malos: qꝛ reuera ligna.i.viri ꝑfecti ſunt
magiſ puri ⁊ mūdi. ⁊ iō ſurſuꝫ in ſꝑficie.ſ.ad bona para=
diſi volūt ſemꝑ aſcēdere ⁊ ꝑ deſideriū enatare: ⁊ aquā

Ayuntamiento de Madrid

mũdane ꝓſperitatis ſub ſe deprimere.cõtẽnere ⁊ calca
re vñ.Gen̄.vij.Ferebatur archa ſuper aquas.Lapides
autẽ.i.lapidei pctõres qui moraliter ſunt terre impuri
pariter ⁊ imundi.tales dico ꝓ certo cõtinue ſundũ pe
tũt.Nã ſemꝑ iuferius ad bona mũdi volũt deſcẽdere.
et in aqua mũdane ꝓſperitatis ſeipſos iuoluere Exo.
xv.Deſcenderũt in ꝓfundũ quaſi lapis.Finaliter aũt
erit ibi maior differẽtia.qꝛ lignei ⁊ boni ſuperiꝰ aſcẽdũt
ad paradiſum.mali aũt dẽſcendũt inferiꝰ in infernuꝫ.
De lignis igit̃.Ideo talis archa fuit figurata Gen̄.vj.
vbi p̄cepit dñs noe.Fac tibi archã de lignis leuigatis.
et dꝛ ꝙ archa ita liniret̃ bitumine interiꝰ ⁊ exteriꝰ.ne.ſ.
aqua diluuij in eã poſſet intrare.⁊ vniuerſum ſemẽ i ea
cõſeruaret̃.In iſta aũt ſm magiſtrum in hyſto. ſcolaſ.
erat feneſtra criſtallina q̃.ſ.lucẽ itroducebat aqua aũt
ventũ ⁊ puluerẽ excludebat.Uere chariſſimi talis ar-
cha dꝫ eſſe quilibet vir ꝑfectus. qꝛ primo ip̄e dꝫ eſſe de
lignis leuigatis.ſ.per carnalitatis abſterſionẽ ⁊ per ter
rene facultatis abdicationem.Iſte debet eſſe purus et
mundus:agilis atqꝫ leuis.bitumine etiã liniri qꝛ vere
tenaci bitumine charitatis ⁊ intrinſecus in conſcien-
tia.⁊ exterius in apparẽtia debet eſſe vnctus ⁊ ꝑ beni
gnitatẽ ⁊ amiciciã delinitus:Et ſic ꝓ certo vniuerſum
ſemẽ gratiarũ ⁊ virtutũ in ip̄o ſeruabit̃ ⁊ cũ feneſta cri
ſtallina.i.cũ ſana ⁊ pura diſcretiõe.que .ſ.lucẽ gratie ⁊
veritatis admittit ⁊ aquã voluptatis ventũ vanitatis
et puluerẽ tẽporalis facultatis foris mittit.claudetur
opilabitur ⁊ tegetur ⁊ ſuper aquas mũdane ꝓſperita
tis per cõtemptũ ⁊ per leuitatẽ ſpiritalẽ efferetur.Nõ
eſt contra multos ſimiles cuidã ligno qd̃ dicit̃ ebegnũ
qd̃ ita eſt ſolidũ ⁊ põderoſum ⁊ durũ ꝙ in aqua nõ ſu
pernatat ſed ad fundũ deſcendit vt lapis vt dicit Iſid̃.
vñ dicit Areſto.Quod ab ebegno nigro expirauit aer.
et ideo ſubmergitur.Sic vere ita ſunt multi ꝑ malas
cõſuetudines indurati ⁊ per auariciã aggrauati.ꝙ ſur
ſum nõ natãt per deſideriũ eternoruꝫ.ſed inferius de
ſcendũt per ambitũ terrenorũ.Aer eñ diuine gratie ab
eis expirauit ⁊ ſic pondus auaricie ipſos inferius in-
clinauit ſicqꝫ fit ꝙ finaliter tantum deſcendere cõpro
bãtur ꝙ in lacũ inferni inferius ſubmergunt̃ Eſa.xiiij
Uerũtamẽ in infernũ detraheris in profundũ laci.Nõ
ſic chariſſimi:ſed habeamꝰ cõditionis ſinceritatẽ ſeu
D ſublimitatẽ.De lignis inquit.¶ Tertio dico ꝙ debe-
mus habere durationis lõgeuitatẽ ſethim inq̃t. Sicut
enim archa debet eſſe fortis bene ferrata ⁊ ſerata.ne.ſ.
theſaurus ibi poſitus faciliter extrahatur.Sic homo
debet eſſe fortis durabilis atqꝫ firmus ⁊ in bono pro-
poſito perſeuerãs ne forte fures infernales per tẽpta
tiones theſaurũ gratiarũ ⁊ virtutũ ſibi ſubtrahantur
et furentur.Et hoc oſtenditur cũ dicit̃:ꝙ iſte debet eẽ
de lignis ſethim.qꝛ.ſ.iſta ligna ſunt ita fortia atqꝫ du-
ra ꝙ nec aqua putreſcũt nec igne cremantur Sic vere
chariſſimi ita debemus eſſe fortes ſtrennui ⁊ cõſtãtes
ꝙ nulla aqua voluptatis debet nos corrũpere ꝑ luxu
riã:nullꝰ quoqꝫ ignis aduerſitatis debet nos per pec-
catũ aliquod corrũpere vel cremare p̄s.Trãſiuimꝰ per
ignẽ ⁊ aquã ⁊ edu.nos in refrige͛.Talis archa fuit figu
rata Exo.xxv.vbi dñs p̄cepit moyſi ꝙ ip̄e faceret archã
de lignis ſethim interiꝰ ⁊ exteriꝰ deauratã in qua mã
na.tabule legis ⁊ virga q̃ fronduerat poneret̃ q̃ quadã
tabula aurea q̃ dicebat̃ ꝓpiciatoriũ tegeret̃ ſuꝑ quã
duplex cherubin locaret̃.Sic vere chariſſimi quilibet
vir perfectus et maxime eccleſiaſticus vel prelatus de
bet eſſe de lignis ſethim per indefectibilem firmitatẽ
Contra quod videmus de multis qd̃ ſicut philiſtijm
tempore ſamuelis ceperunt archam dei in prelio.Sic
vere multi ſunt qui in prelio temptationum a phili-
ſteis ideſt a temptationibus ⁊ vicijs capiuntur et ſub
ſiſtere non valentes ab eis captiuantur.j.Regum.v.
Philiſtijm tulerunt archaꝫ dei.¶ Item iſta archa de
E bet deaurari interius per conſcientie puritatem debꝫ
deaurari exterius per aſperitatem penitentie vel ap-
parentie claritatem Iſte debet continere manna dul

ſimũ.i.deuotionis lenitatẽ.Tabulas legis.i.ſcripture
fidei ⁊ ſcientie veritatẽ. Uirgã aaron. q̄tum ad ſe ⁊ ad
alios correctionis ⁊ iuſticie ſeueritatẽ. Propiciatoriũ
etiam debet habere:ideſt benignitatis clementiã atqꝫ
pietatem .Cherubin etiam que interpretatur plenitu
do ſcientie ⁊ que erant figure aquilarum volantiũ de-
bet ſecũ tenere.i.cõtemplationis ſublimitatem : et ſic
erit archa federis domini per perfectionẽ ⁊ ſanctitatẽ
ita ꝙ ei dicet̃ illud p̄s.Surge dñe in requiẽ tuã tu ⁊ ar.
ſanctifi.Simus ergo de lignis ſethim.Exo.xxx.Facies
altare aureũ de lignis ſethim. Sit igit̃ in nobis cha-
riſſimi longeuitas durationis: cinceritas cõditionis:
⁊ ſagacitas diſcretionis.Et breuiter de iſta archa po-
tes dicere:ꝙ ipſa debet Exemplariter precedere.Su-
pernaliter ꝑſiſtere.Eternaliter q̇eſcere.Iuſti eñ alios
precedũt exemplariter.Nume.x.Archa federis domi
ni precedebat eos.Itẽ perſiſtũt ſupernaliter.ſ.per
cõtemplationẽ ⁊ vite eminentiã.Gen̄.vij.Multiplica
te ſunt aque.i.virtutes.⁊ eleuauerũt archã in ſublime.
Item quieſcũt eternaliter.ſ.in paradiſo.Gen̄.viij. Re
quieuit archa mẽſe ſeptimo.Septimus eñ numerus
requiẽ eternã deſignat.vñ.iij.Reg.viij. Cõſtitui locuꝫ
arche in qua.ſ.fedus dñi eſt.Et ſic de nobis bene dice
tur.Fecit archã de lignis ſethim.Nota ꝙ ꝑ archã que
totũ theſaurũ paradiſi cõtinuit põt intelligi beata vir
go ⁊c.ſicut ſupra in precedenti autoritate.Nota ꝙ iſta
themata q̃ ſequunt̃ poſſunt applicari ad iſtã autorita
tẽ precedentem.Fac tibi archã de lignis leuigatis.In
cõceptione vel natiuitate virginis.vel in electiõe viriꝰ
p̄lati.Eleuauerũt archã in ſublime. Requieuit archa
ſuper mõtes armenie.Pro electiõe.vel ꝓ virginis.vel
cuiuſlibet ſancti aſſumptiõe.Ferebat̃ archa ſuꝑ aquas
Reportate archã dei in vrbẽ.Pro reſtitutiõe alicuius
prelati.Ponite archam in ſanctuario tẽpli. Archa te-
ſtamenti miſſa eſt in templo.Pro electione vel ꝓ quo
libet ſancto. Nota ꝙ per archã intelligit̃ corpus xp̄i.
Nota de oza q̃ tetigit archam cuius manus aruit.No
ta etiã de populo bethſames:q̃ vidit archã nudam:et
mortui ſunt.lx.milia ⁊c.Uide infra de euchariſtia.Uel
dic ꝙ per archã intelligitur eccleſia ad quã nulli licet
accedere niſi ſancto ⁊ iuſto.Ioſue.iij .Cauete ne appro
pinquetis ad archam.qd̃ bene apparuit in oza qui tã
gens archã illicite mortuus eſt.ij.Reg.vj.cap̄.⁊.ij.Pa
ralip.xiij.Iſta eſt enim archa
Saluationis.
Sanctificationis.
Recõciliationis.
¶ Saluationis dico qꝛ cõſtat ꝙ extra hãc nõ eſt ſalus f
ſicut tẽpore diluuij extra archã Noe.Gen̄.vj.Fac tibi
archã de lignis leuigatis vt ſaluetur in ea vniuerſum
ſemẽ.Manſiũculas in ea facies ⁊c.Expone de diuerſis
ſtatibus eccleſie ſanctificationis ⁊c. Qꝛ conſtat ꝙ in
iſta recõdita ſunt oĩa archana ⁊ ſacramẽta ⁊ ſancti-
monie noue legis.p̄s.Surge dñe in requiẽ tuã tu et ar
cha ſanctifi.tue.Recõciliationis dĩo. qꝛ.ſ. ibi poſt lap-
ſum inuenitur per penitentiã recõciliatio peccatoruꝫ
Exod.xxvj.Pones propiciatoriũ ſuper archam. Et in
p̄s.Apud te ꝓpiciatio eſt. Et ideo finaliter iſta erit ar
cha honoris ⁊ iubilationis. quãdo.ſ.ſurſum in glo-
ria deducetur:⁊ de militante triumphans efficitur.ij.
Paralip.xxxv.Ponite archam dei in ſanctuario.Suf
ficit de archa.

Arcus. qd̃ eſt inſtrumentũ ad ſagittas emitten- A
dũ ⁊ iaciẽdũ.vt cõiter in ſcriptura ſignat
iuſticiam ⁊ rigorem ex qua ſagitte diuerſaruꝫ punitio
num peccatoribus infliguntur. Arcus etiam maxime
celeſtis poteſt ſignificare quẽlibet perfectũ:⁊ maxime
xp̄m beatã etiã virginem.vel quẽlibet virũ ſanctũ:ſed
qꝛ conditio arcus celeſtis in multis partibus huius li
bri ponitur. idcirco de ipſo parum aut modicũ diſſere
tur:⁊ etiãqꝛ de arcu in generali loquendo pauca poſ-
ſunt themata reꝑiri.Ideo parũ de hac materia loq̇ eſt
neceſſe.Nota ergo breuiter ꝙ cum arcus de ſui natu-
ra ſignificet

Ayuntamiento de Madrid

ra ſignificet potentiam ꝛ rigorem poſſumus dicere ꝙ
in ſcriptura reperitur arcus qui
Flectitur.
Tenditur.
Extenditur.
B Frangitur. ¶ Primꝰ eſt arcus diuini dulcoris
Pingitur. ſcꝫ ipe dei filiꝰ .q.s. i beata incarna
tione fuit ad nos inflexus. Abacuc.iij. Suſcitans ſuſci
tabis arcũ tuũ.iuramenta tribubus que locutus eſt.
Secundus eſt arcus ſeueri rigoris.i.arcus iuſticie quẽ
ſepe debent tendere iudices ꝛ prelati.vnde Dauid di
cebat in ps. Poſuiſti vt arcũ ereũ brachia mea. Tertiꝰ
eſt arcus eterni doloris.s. rigor diuine iuſticie. Iſte eñ
arcus ſemꝑ eſt extentus ꝛ paratus vt percutiat pecca
tores.ps. Arcũ ſuũ tetendit ꝛ parauit illũ. Et in eo pa
rauit vaſa mortis ſagittas ſuas ardẽtibus effecit. Ab
iſto aũt arcu valde eſt cauendũ: qꝛ irreuocabilis ictus
eius. Eſa.xxi. Fugerunt a facie gladij imminentis: a fa
cie arcus extenti: a facie grauis prelij. Quartus eſt ar
cus humani vigoris.i.potentie ſecularis q̃ ſcꝫ eſt
Arcus fallibilis.
Arcus frangibilis.
Arcus dãnabilis.
¶ Fallibilis dico. Oſee.vij. Facti ſunt quaſi arcus do
loſus. Frangibilis in ps. Arcus fortium ſuperatus eſt
Et alibi. Arcus eorum confringatur. Dãnabilis inſuꝑ
poteſt dici.s. pauperibꝰ q̃ ſagitant.vñ ps. Intenderunt
arcũ ſuũ rẽ amarã vt ſagittẽt in occultis immaculatũ.
Quintus vero arcus eſt virtualis decoris.qꝛ. s.ꝑ arcũ
maxime celeſtẽ q̃ multis coloribus eſt decorus intelli
gitur vir perfectus.de quo Eccli.xliij. Uide arcũ ꝛ bene
dic qui fecit illũ q̃m ſpecioſus in decore ſuo. His igit
premiſſis dicendũ eſt aliquid de arcu dulcoris ſeu etiã
decoris qui eſt arcus perfectionis: ꝛ ſic ſignat quemli
C bet virũ perfectũ: ꝛ maxime beatã virginẽ vel etiã dei
filiũ incarnatũ. Eccli.l. Quaſi arcus refulgẽs inter ne
bulas glorie. ¶ In quibus verbis de xp̃i incarnatione
oſtendit. Inclinata dei ſublimitas. Arcus. Declarata
morũ formoſitas. Refulgens. Conſeruata matris vir
ginitas: qꝛ iſtud fuit factũ inter nebulas glorie.i.inter
puriſſima virginis glorioſe. Ibi eñ dei ſublimitas in
clinatur. Arcus. Arcus eñ ꝙuis ſit lignũ durũ ꝛ ſiccũ
mediãte tñ chorda ipſe contrahit: inclinat ꝛ curuatur
Sic vere dei filius ꝙuis ab eterno in excellẽtia ſue ma
ieſtatis extiis ab eterno fuiſſet hoibus rigidus atq3 du
rus qđ patuit in cõdẽnatione ade ꝛ luciferi: nũc tamẽ
per chordã ſue dulciſſime pietatis fuit rigor ſuus incur
uatus ꝛ ad carnis aſſumptionẽ fuit humiliatus et in
clinatus. Sicut eñ arcus celeſtis a celo in terrã vide
tur deſcẽdere. Celũ ꝛ terrã inuicẽ cõiungere. Sic vere
filius incarnatus a celo in terrã.i.ab excellentia diuini
tatis vſq3 ad depreſſionẽ terree hũanitatis videt mi
rabiliter deſcẽdiſſe: ꝛ celũ ꝛ terrã.i.diuinã naturam et
humanã in ſeipſo inuicẽ cõiunxiſſe. Ideo de arcu diui
ni rigoris taliter cõtemperato ꝛ curuato poteſt dici il
lud ps. Arcũ cõteret ꝛ cofrin.ar.ꝛ ſcu.cõbu.igni. Arcus
enim.i.rigor iuſticie arma.i. vigor potentie. ſcutum.i.
ſtridor duricie in beata xp̃i incarnatione fuerũt cõfra
cta ꝛ humiliata ꝛ inclinata. ps. Et arcus eorꝫ confrin
gat. Qđ eſt pro dolor contra multos qui reuera ꝑ pie
tatẽ nõ curuant: ꝑ hũilitatẽ nõ inclinant: ſꝫ ꝑ ſupbiã
erigunt: ꝛ ꝑ crudelitatẽ extendunt. Tales ſunt ſimiles
cuidã ſerpenti q̃ dr chelidrix q̃ ſm Iſido. ꝛ Luca. ſemꝑ
vadit erectꝰ: nec põt flectere quo quomõ. Sic ꝟe mul
ti ſunt ita rigidi: ita duri: ita ſolidi: ita ſupbi: ꝙ ſemper
volunt ire erecti ꝑ ſupbiã ꝛ ꝓpoſitatẽ: ꝛ extenti ꝑ du
riciã ꝛ auſteritatẽ: nec volũt aliqualiter inclinari ꝑ mi
ſericordiã ꝛ pietatẽ: nec ꝑ aliquã hũilitatẽ. qđ reuera
eſt ſumme vituperabile. quia vere plus diligit deꝰ pie
tatẽ ꝙ ſeueritatẽ: dulcorẽ ꝙ rigorẽ: hũilitatẽ ꝙ ſubli
mitatẽ. Ideo de talibus ſuperbis dr Job.xv. Cucurrit
cõtra deũ erecto collo. Iſti ergo nõ ſunt arcus curua
ti: ſed arcꝰ extẽti: ad ſagittãdũ pauꝑes ꝑ rapinas ſem
per diſpoſiti ꝛ parati. Vñ illud ꝑdictũ ps. Intẽderunt
arcũ rẽ amarã vt ſagittẽt in occultis immaculatũ. Si
cut eñ ab arcu extento ꝛ parato ꝓcedũt ſagitte. Sic a
mundi crudelibus: potentibus ꝛ ſupbis ꝓcedũt ſagit
te tribulationũ ꝛ exactionũ. Eſa.v. Oẽs arcus eiꝰ extẽ
ti.vñ illud ꝑdictũ Oſee.vij. Facti ſunt quaſi arcus do
loſus. Sed ꝑ certo chariſſimi.de talibus verificabit il
lud zach.ix. Diſſipabit arcus belli. Et illud Oſee.ij. Ar
cũ ꝛ gladiũ cõterã de terra.qꝛ.s.xp̃s finaliter tales ſup
bos impios ꝛ crudeles diſſipabit: cõteret: ꝛ ſubuertet.
Nõ ſic chariſſimi xp̃s nõ.qꝛ ꝟe iſte nõ fuit ꝑ ſupbiã ex
tentus: ſed ꝑ patientiã ꝛ humilitatẽ inclinatus. Oſtẽ
dit ergo dei ſublimitas inclinata. Arcus inqt. ¶ Se D
do morũ luciditas declarata refulgẽs. Sicut enim ex
ipreſſione radiorũ ſolariũ in nube rorida arcus reſul
tat.ita ꝙ oẽs colores rex inferiox ibi refulgent. Sic
vere ex impreſſione radiox ſolariũ.i.ex infuſione filij dei
ꝛ ex opatione ſpũſſancti q̃ ſũt duo radij.a ſole.i.a deo
patre ꝙꝙ diuerſimode ꝓcedentes in nube rorida.i.in
vtero ꝟginis glorioſe.reſultauit arcus.i.mediator dei
ꝛ hominũ homo xp̃s ieſus. In quo ꝑ certo omnes co
lores virtutũ ꝛ ꝑfectionũ reſplẽduerunt ꝛ mirabiliter
reluxerunt. Refulgẽs inquit. Et de hoc. Act.xij. Lumẽ
refulſit in habitaculo carceris. Carcer eñ ꝛ habitacu
lũ diuinitatis fuit corpꝰ xp̃i.q̃.s. diuinitatẽ ꝑ beatã in
carnationẽ in ſe cõtinuit ꝛ incluſit. In quo q̃dem ha
bitaculo lumẽ omniũ ꝑfectionũ reſplẽduit ꝛ refulſit.
Circa qđ debes aduertere.ꝙ in arcu celeſti ſũt q̃ttuor
ꝑncipales colores ſm quattuor elemẽta. Apparet eñ
ibi color viridis ꝙtũ ad terrã. Color cãdidꝰ ꝙtũ ad ae
rem. Color ceruleus ꝙtum ad aquã. Color rubeꝰ ꝙtuꝫ
ad ignẽ. Et de alijs coloribus intermedijs apparet ibi
vna infinitas. Sic vere chariſſimi in xp̃o vel i virgine
vel in quolibet viro ſãcto debet primo reſplẽdere terra
ꝑ ſue mortis cõſiderationẽ.ꝛ exinde dꝫ reſultare color
viridis honeſtatis.qꝛ ſcꝫ ſicut color viridis magis pla
cet inter colores.ſic honeſtas inter virtutes. Item iſte
debet repñſentare aerem qđ eſt elemẽtũ purum.ꝑ con
ſcientie puritatẽ.ꝛ exinde reſultat color cãdidus caſti
tatis. Item dꝫ habere aquã.i.fraternã miſeriã. ex qua
reſultat color ceruleus pietatis. Itẽ debet habere ignẽ
ardẽtis affectionis: ex quo reſultat color rubeꝰ chari
tatis. Et ſic ſibi poterit dici illud. Ezech.xvj.ca. Sũpſi
ſti veſtimẽta tua multicoloria. Uel alio modo exponẽ
do poſſumus dicere: ꝙ iſti quattuor colores ſignificãt
quattuor virtutes cardinales. Color eñ rubeꝰ ꝛ igneꝰ
ſignat aſperitatẽ rigoris ꝛ iuſticie. Color candidus et
aereus ſignat puritatẽ ꝛ claritatẽ prudẽtie. Color au
viridis ꝛ terreus ſignat ſtabilitatẽ cõſtantie. Color ve
ro ceruleus ꝛ aqueus ſignat moderamentũ temperan
tie. Ignis eñ vrit ꝛ inflãmat: ſic iuſticia arguit: flagel
lat: punit: pariter ꝛ caſtigat. Aer etiã illuminationem
recipit ꝛ demõſtrat. Sic prudẽtia lumina ꝟitatis ſem
per portat. Terra ſtabilis ꝛ immobilis pſeuerat. Sic
fortitudo in firmitate pſeuerãtie atq3 ꝯſtantie ſemper
durat. Aqua ꝟo ꝓpter ſui mollitiẽ ꝛ indeterminatam
qualitatẽ ſm Iſido. oibus ſaporibus ꝛ coloribus ſe cõ
tẽperat: ſic tẽperãtia oibus ſe coaptat. Iſtos igit colo
res: iſtas virtutes ꝛ ꝑfectiones dꝫ q̃libet vir ꝑfectꝰ ha
bere: ꝛ ipſis corã deo ꝛ hoibus colorari ꝛ ornari. Et ſic
erit ſimilis cuidã lapidi q̃ dr exolicerros q̃ eſt lapis mul
torum colox ſub quadã varietate differentiũ q̃ ſm Iſi
do. tot hꝫ valores quot habet colores. Qđ eſt cõtra hy
pocritas q̃ multos habẽt colores honeſte apparentie
ꝛ tñ nullos hñt valores ꝑfectiõis aut exiſtẽtie. Item ſunt
ſimiles cuidã ſerpenti q̃ dr ophites: qui eſt ſerpẽs mul
tox colorum. de quo dicit Iſido. ꝙ quot habet colores
tot habet dolores: ꝛ quot habet in cute picturas tot ha
bet artes nocendi ꝛ venenoſas puncturas. Nõ ſic: ſed
habeamus colores omniũ virtutũ ꝛ perfectionum: vt
de nobis dicatur illud Ezech.xvj. Cinxi te abyſſo: cal
ciaui te hyacintho: indui te ſubtilibus: veſtiui te diſco
loribus. Et ſic quilibet erit refulgens.j. Machabe.vj.

Ayuntamiento de Madrid

Refulſit ſol in clypeos aureos ⁊ reſplenduerunt mon
tes ab eis. Oſtenditur ergo moꝛū luciditas declarata.
Refulgens inquit. vnde illud pꝛedictū Eccli. xliij. Ui-
de arcū ⁊ benedic qui fecit illū: valde glorioſus eſt in
decoꝛe ſuo. Sequit. Pulcritudinē coloris eiꝰ admira-
E bitur oculus ⁊c. ¶ Tertio dico. ꝙ dꝛ matrꝭ virginitas
nunꝗ̄ maculata quod oſtendit cum dicitur. Inter ne
bulas glorie. Sicut enim arcus inter puras nubes et
nebulas habet relucere: ⁊ ibidē per reflectionē radio-
rum ſolariū apparere: ipſas aūt nebulas nō ſolet coꝛ-
rūpere: ſed eas ſui pꝛeſentia mirabiliter decoꝛare. Sic
vere xp̄s in puriſſimis nubibus ⁊ nebulis viſcerꝝ ꝟgi-
nis glorioſe per infuſionē radioꝝ ſpūſſancti. ⁊ ꝑ incar
nationem apparuit ⁊ refulſit. Quas quidē nebulas. i.
que virginis viſcera nō viciauit vel maculauit: ſed mi
rabiliter decoꝛauit. Nebulas inqͭt glorie. Nebula glo-
rie dꝛ illa q̄ nō eſt obſcuritate obfuſcata: ſed claritate
illuminata. ⁊ pꝛo certo talis nebula fuit partus virgi-
nis glorioſe. Iſta em̄ nō habuit aliquā maculā vel ali
quā obſcuritatē alicuius feditatis: voluptatis: vel car
nalitatis; immo ſemper habuit claritatem puritatis
⁊ lumen ſplendide virginitatis. Fuit ergo ſuus vterus
nebula glorie. Ad qđ facit illud. iij. Reg. viij. Dn̄s di-
xit ꝙ habitaret in nebula. In quibus virginitas Ma
rie deſcribit vt deifice dedicata dn̄s. qꝛ. ſ. dn̄o nō alteri
fuit deputata. Ezech. xliiij. Dn̄s ſolus intrat ⁊ exit per
eā. Item vt publice pꝛedicata. Dicit inquit. Ut celice
deputata. qꝛ. ſ. dꝛ nebula. ⁊ ideo iſta fuit ſimilis cuidaꝫ
lapidi pꝛecioſo q̄ dꝛ yris. q̄ ſm̄ Diaſco. ⁊ Iſido. ſic dꝛ. eo
ꝙ ſolis radio percuſſus yridē facit in ꝓximis parieti-
bus apparere. Et iſte lapis dꝛ iuuare mulieres paritu
ras. Sic vere chariſſimi fuit beata virgo: nā qſi verus
radius ſolis. i. ſpūſſanctus. qui reuera eſt radius ſolis
i. dei patris. iſtū lapidē intrinſecus illuminauit. quan
do. ſ. ſpūſſanctus ſupuenit in illā: obumbꝛauit ſibi ⁊ vir
tus altiſſimi. tunc vere arcus celeſtis. i. dei filius. circū
ſtantibus parietibus. i. in ſuis puriſſimis viſceribus
per beatā incarnationē apparuit ⁊ reluxit. iuxta illud
Gen. ix. Apparuit arcus meus in nubibus ⁊ erit ſignū
federis inter me ⁊ terrā. Et ideo iſte lapis. ſ. beata vir-
go. mulieres parientes. i. perſonas laboꝛantes. pericli
tantes ⁊ patientes: creditur ſuis pꝛecibus mirabiliter
adiuuare. qꝛ vere nulla eſt tribulatio: miſeria: vel deſo
latio: triſticia ſeu temptatio: ſi Marie ſuffragiū deuo-
te imploꝛetur quin ipſius miſericoꝛdia ſuffraget. Iđ
dicit beatus Bernar. in quodā ſermone. Si criminuꝫ
immanitate turbatus. ſi conſciētie feditate confuſus:
hoꝛroꝛe iudicij perterritus: ſi baratro deſperatiōis ab
ſoꝛptus. Mariā cogita: mariā inuoca: nō recedat ab
oꝛe: non recedat a coꝛde: ipſam em̄ cogitans nō erras:
ipſam rogans nō deſperas: ipſam ſequēs nō deuias:
ipſa tenēte nō coꝛruis: ipſa pꝛotegente nō metuis: ipa
duce nō fatigaris: ipſa ꝓpicia non damnaris: ⁊ ſic in
teipſo poteris experiri ꝗ̄ merito ſit dictū nomē virgi-
nis marie. i. maris ſtella. Iſta eſt igit yris lapis pꝛecio
ſus que adiuuat parturientes; ⁊ q̄ celeſtē yridē repꝛe-
ſentat. Et ideo fuit figurata. Apoca. x. vbi Iohānes vi
dit angelū amictū nube: ⁊ yris erat in capite eiꝰ: qꝛ re-
uera beata virgo q̄ ꝓpter puriſſimā virginitatē pote
rat angelꝰ appellari: fuit amicta nube. i. caſtiſſima pu
ritate. qꝛ. ſ. ſm̄ Hiero. ſemper eſt angelis cognata vir-
ginitas ⁊ coꝛonata: oꝛnata ⁊ honoꝛata fuit yride. i. in-
carnati filij diuinitate. Sic igitur pꝫ ꝙ hic oſtenditur
matrꝭ ꝟginitas intacte ſeruata: moꝝ luciditas ſplēdi
de mōſtrata. Dei ſublimitas i carne curuata. Et ſic er
go bene dicitur. Quaſi arcus refulgens ⁊c. ⁊ hoc de ar
cu ſufficit. Nota ꝙ ad iſtā autoꝛitatē pōt applicari il-
lud thema. Arcum meū ponā in nubibus. In annūcia
tione. apparebit arcus meus in nubibus. In aduentu
vel natiuitate. Sume arma tua ⁊ pharetrā ⁊ arcū. In
natiuitate vel apparitione. Suſcitans ſuſcitabis arcū
tuum. In annūciatiōe ⁊ dirige ſermonē ad virginem.
Pharetra fuit xp̄i humanitas: arcus xp̄i diuinitas: q̄
fuerūt arma beate virginis: quibus in annunciatione
angelica fuit armata. Nota igitur ꝙ per arcū intelligi
tur rigoꝛ iuſticie ⁊ vigoꝛ potentie: ⁊ maxime in iudicio
Iob. xxix. Arcus meus in manu mea ſemper inſtaura
bitur ⁊c.

Ardoꝛ. Ardere.

Nota ꝙ ardoꝛ poteſt ac
cipi multipliciter in ſcri A
ptura. Eſt enim ardoꝛ affectionis: ⁊ eſt ardoꝛ afflictio
nis. Ardoꝛ affectionis eſt duplex. ſ. ardoꝛ virtuoſus qui
eſt charitas. Ardoꝛ vicioſus: q̄ eſt ambitio: nimia ſolli
citudo ⁊ cupiditas. De ardoꝛe charitatis dicitur. Lu
ce. xxiiij. Coꝛ noſtrū ardens erat cū aperiret nobis ſcri
pturas. De ardoꝛe cupiditatis ⁊ carnalitatis: tempta
tionis ⁊ ambitionis dꝛ Eccli. xl. In ventre impij ignis
ardebit. Iterū eſt ardoꝛ afflictiōis: ⁊ hic eſt duplex: ſcꝫ
tempoꝛalis ⁊ eternalis. Tempoꝛals aliqñ eſt mentalis
aliquādo verbalis: aliqñ realis. Mētalis eſt nimia ſol
licitudo: triſticia: ⁊ iracūdia. Deut. xxxij. Ignis ſuccen
ſus eſt in furoꝛe meo ⁊ ardebit ⁊c. Uerbalis eſt detra-
ctio ſeu iniuria: ſeu ad luxuriā incitatio. Et de hoc Ec
cli. ix. Eloquiū eiꝰ quaſi ignis ardeſcit. Realis eſt tri-
bulationis inflāmatio. Et de hoc Eſa. xxxiij. Conuer-
tetur terra eius in picem ardētē. Et Eccli. xviij. Ardo
rem refrigerabit ros. Item eſt ardoꝛ afflictionis eter-
nalis: ⁊ hic eſt duplex. ſ. purgatoꝛij ⁊ inferni. Purgato
rij. Apoca. viij. Mons magnꝰ igne ardens miſſus eſt
in mare. Item eſt ardoꝛ afflictionis inferni. Et de hoc
Deut. xxxij. Ardebit vſqꝫ ad inferni nouiſſima. Dica-
mus ergo ꝙ eſt Ardoꝛ virtuoſus quē debemꝰ habere.
Ardoꝛ vicioſus: quē debemꝰ cauere. Ardoꝛ doloꝛoſus:
quē debemus timere. De ardoꝛe igitur bono poteſt ex
poni illud Eccli. l. Quaſi thus ardens in igne. In qui-
bus verbis oſtenditur triplex ardoꝛ bonus: quem ſum
me debemus habere. videlꝫ ardoꝛ
Afflictionis.
Dilectionis.
⁊ Coꝛrectionis. ¶ Sicut em̄ res ardens ſeu ar- B
doꝛ ſurſum tendit: calefacit: incendit; purgat ⁊ purita
tē impendit. Sic vere per affectionē ſurſum eleuamur
Thus. Per dilectionē intus inflāmamur. Ardēs per
coꝛrectionē a malis purgamur. Igne. Habeamus igit
ardoꝛē affectionis ſurſum eleuātis quaſi thus. Nam
ſicut videmus ꝙ flāma ꝗ̄diu ardet ſemꝑ ſurſum ten-
dit. Sic vere mens noſtra qñ ꝑ affectionē ardet: ſemꝑ
ſurſum ad deum ⁊ ad bona eterna affectāda ⁊ deſide-
randa ſe erigit atqꝫ leuat. Et hoc oſtendit qñ dꝛ thus
qꝛ ſicut thus ardēs reſoluit in fumū fragrantiſſimū q̄
ſurſum in ſublimibus euapoꝛat. Sic vere mēs noſtra
ſi per verā affectionē arſerit: ſurſum ad celeſtia per ſa-
na. deſideria reſoluetur: ⁊ ab iſtis inferioꝛibus eriget:
⁊ odoꝛ bone fame ab eoꝛundiqꝫ diffundet. vn̄ Cant. iiij.
Ibo ad mōtē myꝛrhe ⁊ ad collē thuris. Debet enim di
ci vir ꝑfectus mōs ꝑ altā cōtemplationem. Myꝛrhe.
per carnis moꝛtificationē. qꝛ. ſ. myꝛrha eſt illō quo moꝛ
tui inūgunt. Collis ꝑ eleuatā intentionem. Thuris. ꝑ
feruentē affectionē. Heu pꝛoh doloꝛ: chariſſimi ꝗ̄ pau
ci ſunt hodie tales. quia reuera affectio ⁊ deſideriū mo
dernoꝛum non tendit ad ſuperioꝛa: ſed ad inferioꝛa.
Non ſuperius eleuatur: ſed inferius inclinatur: nō q̄
rit celeſtia ſed terreſtria: nō eterna ſed externa: non ſu-
perioꝛa affectat: ſed per auariciam in mūdanis ⁊ infi-
mis ſe delectat: ⁊ ideo tales nō ſunt ardentes per cele
ſte deſideriū ⁊ affectionē: ſed magis feruentes per aua
riciā ⁊ ambitionē. Et iđ chariſſimi videt ꝙ tales ſint ſi
miles cuidā impꝛeſſioni aeris que dꝛ aſub deſcēdens:
qui vapoꝛ inflāmatus ⁊ a ſummo inferius pꝛotenſus.
qui a ſuperioꝛi parte incendit. ita ꝙ flāma ad partē po
ſterioꝛem ⁊ inferioꝛē detrahit ⁊ deſcēdit. Et ideo ſicut
dicit Ariſt. in lib. methcoꝛoꝝ. talis impꝛeſſio aſub ⁊ de
ſcendens dicitur ⁊ a vulgo creditur ſtella cadens. eo. ſ.
ꝙ ille ignis rutilās ⁊ ardēs a ſuperioꝛi ad infima deri
uat. Reuera chariſſimi tales ſunt auari ⁊ cupidi. Iſti
enim pꝛo certo nihil aliud ſunt niſi vapoꝛ inflāmatus.
Uapoꝛ

Ayuntamiento de Madrid

Uapoꝛ dꝛ propter indurabilē vanitatē.Jaco.iiij.Quid
aūt eſt vita noſtra:vapoꝛ ad modicū parēs.Inflāmati
dicunꝉ ꝓpter auariciā ⁊ cupiditatē.ſed qd ꝑ certo.iſta
inflāmatio ambitionis.⁊ auaricie nō eos eleuat ad af
fectionē bonoꝝ eternoꝝ.immo eos ſemꝑ deprimit ad
cupiditatē bonoꝝ terrenoꝝ. Et ideo tales apte dicū
tur a ſub deſcendens.i.ſtella cadens:qꝛ.ſ.tales a prin⸗
cipio vſq; ad finē a ſuperioꝛi vſq; ad inferius. a natiui
tate vſq; ad moꝛtē non ceſſant ardere per cupiditatez:
cadere per iniquitatem: deſcendere. ſ.ad bona mun⸗
di per auariciā ⁊ ambitioſam voluntatem.Tales ſtel
le fuerunt figurate Apoc.viij.vbi dꝛ. Qd ſtella magna
ardens ſicut facula cecidit de celo.in tertiā partez fon
tium fluminū ⁊ aquarū.Dicebaꝉ aūt ſtella abſinthiū.
Et facte ſunt aque in amaritudinē ⁊ abſinthium.pro
pter ſtellam. ⁊ multi homīes moꝛtui ſunt ex aquis.qꝛ
amare facte ſunt. Reuera chariſſimi. tales ſtelle ſunt
auari ⁊ ambitioſi:qui per mala deſideria ad modū fa
cule ſemper ardent.Iſti eñ dicuntur cadere de celo in
terrā.qꝛ.ſ.celum.i. celeſtia derelinquunt. ad terrāq;.i.
ad terreſtria ſe conuertūt.Iſti etiā dicūtur abſinthiū
quia ſcʒ tam in ſe ꝙ in alijs amaritudinem introdu⸗
cunt.Sunt enim amari quo ad alios per iniuriam et
vexationem.vnde ipſi ſunt amari velut abſinthium:
et acuti velut gladius biceps.Prouer.v.Sed quid ꝑ
certo quādo talis ſtella cadit habitat ⁊ moꝛatur in ali
qua patria:⁊ maxime quādo pꝛefertur ⁊ ad dignitatez
ſeu officiū pꝛomouetur. Tunc vere fontes flumina et
aque quibus ipſe adiungiꝉ amare fiunt. fontes dico.
pij ⁊ miſericoꝛdes qui alios potāt.Flumina.i.operarij
et agricultoꝛes qui cōtinue currunt ⁊ laboꝛant.Aque
ideſt delicioſi ⁊ diuites.hoc eſt dictu. Oīa genera ho⸗
minū qui eis ſubſunt vicinanꝉ vel ſocianꝉ in amaritu
dinem cōuertuntur.triſticiā pariter ⁊ doloꝛem ſcʒ pro
pter iniurias:rapinas:fraudes et vſuras quas ab eis
patiuntur.Ideo de talibus poſſunt dicere ſui ſocij ⁊ vi
cini.Solus ſedebā quoniā amaritudine repleſti me.
Hiere.xv. Ideo de talibus ſtellis ardentibꝰ dꝛ Eſa.x.
Gloꝛia eius ſuccenſa ardebit quaſi ignis combuſtio.
Nō ſic chariſſimi nō pro deo. Nō ardeamus per aua⸗
riciā ⁊ ambitionem ſed ardeamus per ſanū deſideriū
et bonā affectionem. Habeamus igitur ardoꝛez affe⸗ E
ctionis ſurſuʒ eleuātis.Thus inquit.¶ Scdo habea
mus feruoꝛē dilectionis intus inflāmantis.Ardēs in
quit.Sicut eñ res q̄ ardet faciliter alteri pōt coniūgi
ſicut patet de vitro ⁊ ferro ignito: qd tunc alteri ferro
poteſt vniri.Sic vere coꝛ qd per amoꝛē feruet et ardet
deo ⁊ ꝓximo ſe cōiungere.ſemper ſtudet.Ardens inq̄t
Luce.xxiiij. Coꝛ noſtrū ardens erat.Ad qd facit figu⸗
ra Leuiti.vj.vbi dꝛ.Ignis in altari meo ſemꝑ ardebit.
Quia reuera chariſſimi in altari coꝛdis noſtri ignis
et ardoꝛ ꝑfecte charitatis ſemꝑ ⁊ continue debet inue⸗
niri.vnde dñs de iſto ardoꝛe dicꝉ Luce.xij.Ignē veni
mittere in terrā:⁊ q̄d volo niſi vt ardeat.Semꝑ inquit
quia vere charitas ⁊ ꝑfectus amoꝛ nūꝙ ex toto deficit
nec perit.Nā vt dicit Tullius. Uere amicicie ꝑpetue
ſunt:⁊ hoc:qꝛ in hoc mūdo incipiunt ⁊ in patria perfi⸗
ciuntur.Et ideo dicit apoſtolus.j.Coꝝ.xiij. Charitas
nūꝙ excidit. Et iō ꝑ certo chariſſimi nos debemꝰ eſſe
ſimiles cuidā lapidi ꝓcioſo q̄ dꝛ abeſton.q̄ talis eſt cō
ditionis:ꝙ cum ſemel accenſus fuerit nūꝙ perpetuo
pōt extingui.immo cōtinue ⁊ ꝑpetuo ardet.vnde dicit
Iſid.ꝙ in quodā tēplo fuit facta vna lucerna de iſto la
pide.q̄ nec vēto:nec pluuia:nec tempeſtate potuit de⸗
ſtrui. Reuera chariſſimi tales lapides debemꝰ eē. Ar
doꝛ eñ ⁊ feruoꝛ charitatis:dilectionis ⁊ amoꝛis:tā ad
deū ꝙ ad ꝓximū.ita dʒ in nobis eſſe ꝑfectus:ꝙ nec vē
to tētationis:nec tempeſtate tribulatiōis: nec pluuia
alicuius pꝛoſperitatis vel acquiſitionis deficere vel
perire poſſit. Eſaie.lxv.Ignis ardens tota die. Et bre
uiter nos debemus eſſe tales.qd nos ſimus digni
eſſe lucerne ⁊ candelabꝛa alioꝛum per dilectionē ardē
tes:ꝑ diſcretionē lucentes:ꝑ exemplū ⁊ ꝑ bonam con
uerſationē alios inextinguibiliter illuſtrantes ⁊ ſic de
quolibet tali diceꝉ illd Dan.x.Oculi eiꝰ vt lampas ar⸗
dēs.Hoc ē cōtra multos quoꝝ coꝛ nō ardet ꝑ dilectio
nē ſed potiꝰ ꝑ inuidiā iracūdiā ⁊ furoꝛē Nō ſic ſed ha⸗
beamus dilectionē mētes inflāmantē.¶ Tertio debe
mus habere aliū ardoꝛē.ſ.coꝛrectionē mala caſtigātē: D
In igne inquit Sicut eñ ignis ardēs agēdo ī materia
purgabili ipam ignīēdo ⁊ feces eiꝰ conſumēdo purifi
cat ⁊ depurat:Sic vere ardoꝛ coꝛrectiōis: aduerſitatis
⁊ tribulatiōis penitētie ⁊ zeli diuini de quo.ſ.dꝛ.j.Coꝛi.
xiij.Si tradidero coꝛpus meū ita vt ardeā qſi ꝑ myſte⸗
riū boni p̄lati vel per inflictionē occulte dei iuſticie fer
rū.i.peccatoꝛū coꝛ ferreū durū ⁊ obſtinatū tāgit et vrit
feces ⁊ ſoꝛdes ſuoꝛū peccatoꝛū cōſumit ⁊ annihilat ⁊ ſic
eū purificat atq; mūdat:In ignē inq̄t Eccli.ij.In igne
pꝛobatur aurū ⁊ argentū ſic et hoīes receptabiles ī ca
mino humiliatiōis.ſed pro certo chariſſimi multis ac
cidit hodie ſicut ferro quod ꝙdiu ardet in igne ad vo⸗
luntatē artificis pōt fabꝛicari:duci ⁊ malleari ⁊ in quā
cunq; figurā mutari ſed amotū de igne ⁊ refrigeratum
ſtatim in pꝛiſtinā duriciē reuertiꝉ ⁊ immalleabile effi
ciꝉ ſicut añ:Sic vere multi ſunt qui dū ſunt in igne ali
cuius foꝛtis tribulatiōis vel coꝛrectiōis fiūt molles ꝑ
benignitatē:plicabiles per ſubiectionē ⁊ humilitatem
ſed vere qñ ipſi pñt ſanari ⁊ refrigerari:liberari ⁊ ꝓſpe
rari.tūc iterū incipiūt indurari ꝑ crudelitatē obſtina⸗
ri per malignitatē ⁊ in malā pꝛimā ꝯſuetudinē muta⸗
ri.Exemplū de pharaone.qui in plagis obediebat. ex⸗
tra plagas cōtradicebat Induratū eſt eñ coꝛ pharao⸗
nis ⁊ nō dimiſit populū Et iō vere qꝛ tales nolūt muta
ri vel cōuerti ꝑ tēpoꝛalē ardoꝛē ⁊ tribulationē iō deus
admodū fabꝛi adhibebit foꝛtioꝛē ardoꝛē:ſcʒ eternā ig⸗
nis infernalis dānationē:Nā qꝛ ignē coꝛrectiōis ⁊ tri
bulatiōis nolūt ſuſtinere tēpoꝛaliter neceſſe habebūt
ipſum ſuſtinere eternaliter qꝛ vindictā carnis impij ig
nis ⁊ vermis Eccli.vij.Eſt eñ dānatus ſimilis monti
ethne qui eſt quidā mons in inſula ſicilie qui ꝑpetuis
incēdijs ſemꝑ ardet Sic pro certo dānati ex quo ad ma
ris inſulā.i.ad moꝛtis ⁊ inferni amaritudinē ꝑuenerit
perpetuis ardoꝛibus cremabuntur.Figura Apoc.viij.
vbi diciꝉ ꝙ mōs magnꝰ igne ardēs miſſus eſt in mare
Quia vere chariſſimi illi qui ſunt montes per excellen
tiā dignitatis qui ſunt magni ꝑ opulētiā facultatū iſti
igne ardent ꝑ toꝛmētoꝛū crudelitatē: ⁊ mittunꝉ in ma
re.i.in perpetue amaritudinis acerbitatem Eſa.xxxiij.
Quis ex vobis poterit habitare cū ardoꝛibꝰ ſempiter⸗
nis.Heu chariſſimi nō ſic pro deo:caueamus ne incur
ramus iſtū ardoꝛem tribulationis Et ne incurramus
eternalem.ſuſtineamus tempoꝛalē.Sic igiꝉ patet cha
riſſimi ꝙ eſt triplex ardoꝛ bonus ⁊ ꝙ iuſtus tripliciter
habet ardere.ſ.per.coꝛrectionē exteriꝰ vrentē igne.per
dilectionē interius vrgentē.ardēs ꝑ affectionē ſuperiꝰ
ſurgentē Thus.Sic igiꝉ erimus quaſi thus ardens in
igne.ita ꝙ de quolibet noſtrū poterit dici illud Eccli.
xlviij.Surrexit.Helias quaſi ignis.⁊ verbū ipſiꝰ quaſi
facula ardebat qꝛ.ſ.iuſti nō ſolū ardent intꝰ per amoꝛē
immo etiā extra in opere per penitentiā ⁊ doloꝛem ⁊ in
verbo per eloquētiā ⁊ feruoꝛē.Nota ꝙ iſtud thema po
teſt applicari ad iſtam autoꝛitatē.Lucerne ardētes in
manibus veſtris:Oculi eius quaſi lampas ardēs.De
Iohanne euangeliſta vel Auguſtino vel doctoꝛe. Erat
lucerna ardens ⁊ lucens.De Iohanne baptiſta.Spūs
gloꝛie dñi quaſi ignis ardēs:de ſpūſancto ⁊c. ¶ Nota
ꝙ eſt ardoꝛ malus de quo pōt exponi illud Eccli.xl.In E
ventre impij ignis ardebit vbi oſtenditur quadruplex
ardoꝛ malus.ſ.Ardoꝛ carnalitatis.In vētre. Ardoꝛ cu⸗
piditatis.Ignis. Ardoꝛ crudelitatis.Impij. Ardoꝛ ad⸗
uerſitatis.ſ.eterne.Ardebit inquit Ardet enim pecca⸗
toꝛ per luxuriam ⁊ carnalitatem. Per ſeuiciam et cru
delitatem Per auariciam ⁊ cupiditatem Finaliter au
tem per eternam miſeriam ⁊ aduerſitatem.De ardoꝛe
luxurie dicitur Judith.xvj:Erat enim ardens in concu
bina eius De ardoꝛe ſeuicie dicitur Eccli.xxiij. Anima

Ayuntamiento de Madrid

calida quaſi ignis ardēs non acquieſcet donec aliquē
glutiat. De ardore auaricie dr̄ Eſa. xxxiiij. Erit terra ei⁹
in picē ardentē. De ardore eterne miſerie dr̄ Apo. xix.
Miſſi ſunt in ſtagnū ignis ardentis ⁊ ſulphuris. Alle
ga ſi vis figuras ⁊ exēpla. q2 ſatis inuenies. Iſti ſunt ſi
miles ꝓmōtorio theothema in gonlolia ethyopie pro
uincia ſupra mare ſito. qđ ſm̄ Pli. in perpetuo flāmat
et ardet. ⁊ etiā tpe pluuie ardor eius amplius irritat̄
et maiorib⁹ ignibus inflāmat̄. Sic ẜo tales mali ſem
per ⁊ inceſſanter flāmis maloꝝ ardorū vrūtur: ⁊ quā-
to plus ymbriū. i. diuitiarū ⁊ bñficioꝝ dulciūq; verboꝝ
recipiūt amplius ſuccēdunt̄. ymber eñ deliciarū ſuc-
cendit luxuriā: ymber diuitiarū auariciā. ymber dul-
ciū verboꝝ iracūdiā. Et ideo ymber diuine iṁie ab eis
contēptus in eis excitabit ardoris eterni violentiam.
Eſa. lxv. Iſti fumus erunt in furore meo ignis ardens
tota die. Et hoc ſufficit.

A **Area.** Nota ꝙ area idē ē ꝙ platea nō pauimēta
ta. nec ſtrata. circa domos poſita. excutien
dis frugibus oportuna. Notare ergo poſſumus qđ
eſt Area.

Exterioris opulentie.
Interioris conſcientie.
Utilioris reſidentie.
Penalioris violentie.
Superioris excellentie.
Inferioris peſtilentie.

Eſt dico area opulētie exterioris. Joel. ij. Implebūtur
aree frumēto. Et talis area eſt diſtribuēda ⁊ pauperi-
bus cōicanda. Nume. xv. De cibis vr̄is ſicut de areis
primitias ſeparabitis. Itē eſt area cōſcientie interio-
ris. Iſta eſt eñ area areuna qđ interpretat̄ lumē vel il
luminatio gr̄e. i. qua a dauid fuit ad vocē angeli alta-
re cōſtructū: ſicut dr̄. ij. Reg. xxiiij. Cōſtitues altare in
area areuna iebuſei. Et in qua a ſalomone fuit poſtea
tēplū edificatuꝫ. ij. Paral. iij. Cepit edificare ſalomon
domū dñi in hierl'm in mōte moria in loco quē para-
uerat dauid in area ornā iebuzei. Nā reuera in area or
nā. i. in cōſciētia viri iuſti gr̄a ⁊ ſciētia illuminati: con
ſtitui debet deuotionis ⁊ charitatis. ⁊ tēplū totius ho
neſtatis ⁊ ſanctitatis. Ideo xp̄s videt̄ dicere cuilibet il-
lud. j. Parali. xxj. Da mihi locū aree tue. vt edificē dño
altare. Itē ē area religiōis vel eccleſie ſeu reſidētie vti-
lioris. Iſta eſt eñ area q̄ dꝫ inhabitari: q2. ſ. extra eam
nō eſt ſalus. Area ineſt: q̄ debet expurgari: q2 feces vi-
cioꝝ nō debēt ibi eſſe. Area inſuꝑ q̄ debet ventilari. i.
examinari. vt ſcꝫ bona grana. i. boni viri retineant̄. ma
li ẜo excutiant̄. Eſt dico in iſta area fideliū habitatio.
Eſdre. ij. Sedit ois multitudo in area tēpli. Itē eſt ibi
vicioꝝ expiatio. Mat. ij. Permundabit areā ſuā. Iteꝫ
ibi eſt bonoꝝ ⁊ maloꝝ diſcuſſio ⁊ ſegregatio. qđ potiſ-
ſime fiet in die iudicij. Uñ Luc. iij. dr̄ de xp̄o. Cuꝰ venti
labrū in manu ſua ⁊ ventilabit areā ſuā ⁊ cōgre. trit. in
horreū ſuuꝫ: paleas aūt cōburet igni inextīg. Iſta eſt
ergo area reſidentie vtilioris. Itē eſt area violētie ſeu
turbulētie penalioris. ſ. mundus qui eſt area vbi conti
nue laborat̄. Hiere. lj. Filia babylonis quaſi area tritu
re. Iſta eſt area q̄ tota fuit madida. vellus ẜo ſolūmō
fuit ſiccum: q2. ſ. totus mūdus madefactioni carnalita
tis fuit ſubditus preter vellus Gedeonis. i. preter vir-
ginē glorioſam: q̄ ab omni vicio fuit ſicca. Iſta eſt area
ex qua mali per mortē rapiunt̄: ⁊ ide per turbinis vio
lentiā exportant̄. Oſee. xiij. Erūt ſicut puluis turbine
raptus ex area ⁊ ſicut fumus de fumario. Itē eſt area
peſtilētie inferioris. ſ. area inferni. de qua dr̄ Dañ. ij.
cōtrita ſunt pariter teſta. es. ferrū: argētum ⁊ auruꝫ. ⁊
redacta in fauillā eſtiue aree. q. d. Oēs mundane diui
tie ad nihiluꝫ cōputantur: qñ ad fauillā eſtiue aree. i.
ad incendiū aree inferni cōparantur. Itē eſt area emi-
nentie ſuperioris. ſ. area paradiſi: de qua xp̄s pro quo-
libet beato pōt dicere illud Cantico. vj. Dilect⁹ meus
deſcēdit ſupple per mortē in hortū ſuū ad areolaꝫ aro
matum vt lilia colligat. Sufficit de area.

A **Areſcere. Ariditas.** Cū ariditas ſi-
gnificet humo-
ris defectuꝫ. poſſumus notare moraliter: ꝙ ſicut mul
tiplex eſt humor ſic i ſcriptura multipliciter ariditas
inuenitur. Inuenit̄ eñ ariditas. Paupertatis quā de-
bes tolerare. Abſtinentie ⁊ puritatis: quā debes ꝓcu-
B rare. Indeuotionis quaꝫ debes tēperare. Senectutis
quā debes honorare. Mortis ⁊ aduerſitatis: quaꝫ de-
bes formidare. ¶ Eſt igit̄ Ariditas ſeu areſcentia letā
ter toleranda. ſ. ariditas paupꝫtatis: q2 videlicet ſicut
videmus ꝙ multa ſunt que plus valent ſicca ꝙ̄ humi
da. arida ꝙ̄ virētia: ſicut patet de ſpeciebus. ſ. de zinzi
bero ⁊ cynamomo q̄ plus redolēt ſicca ꝙ̄ viridia. Sic
vere ſepe fit ꝙ multis plus ꝓficit paupꝫtas ⁊ terreno-
rum bonorū ariditas ⁊ ſterilitas ꝙ̄ ꝓſperitas vel vber
tas. q2. ſ. multi ſunt qui in ariditate paupertatis virtu
tibus ſolent fragrare. q tamē ſi humidi ⁊ diuites eēnt
poſſent vermibus viciorum corrumpi ⁊ fame redolen
tiam nō habere: talis ergo ariditas paupertatis debꝫ
amari: ⁊ patienter ⁊ lete tanꝙ̄ res vtilis tolerari. vnde
paupꝫes debent regratiari deo dicētes illud p̄s. Qui
cōuertit mare in aridam. in flumine pertranſibūt pe
C de ibi letabimur in ipſo. ¶ Secundo dico ꝙ eſt aridi
tas procuranda ſcilicet ariditas abſtinentie. Res eñ
aride melius conſeruantur ꝙ̄ humide. et ideo fenum
et palea ſoli exponitur vt humor ſuperflu⁹ deſiccetur
vt ſic melius a putrefactione ſeruetur. Sic vere caro
noſtra melius preſeruatur a putredine viciorum: ſi ꝑ
abſtinētiam areſcere compellatur: ⁊ ſi ſoli. ideſt tribu
lationum ardoribus exponatur. Cōſtat enim ꝙ terra
arida ⁊ arenoſa melius ſolet aquam habere. Sic vere
vir abſtinens ⁊ marcidus: et ab humore carnalitatis
aridus melius ſolet aquam gratie ⁊ ſcientie exhaurire
figura Ezec. xxxvij. Ubi oſſibus aridis dicitur ſic. Oſ-
ſa arida audite verbum domini: ſequitur. Introducaꝫ
in vos ſpiritū et viuetis: et dabo ſuper vos neruos: et
ſuccreſcere faciam in vobis carnes ⁊ cutem ⁊c. quia re
uera conſtat: qđ illi qui ſunt per abſtinentiaꝫ aridi. ſpi
ritum ſanctum magis ſunt apti recipere per gratiam
viuere. et neruis charitatis ligari. carnibus fluide pie
tatis rigari: et cute recētis honeſtatis velari. Ideo be-
ne dicit dominus. Eſaie. quadrageſimoquarto. Effun
dam aquas ſuper ſitientem et fluenta ſuper aridam.
Et dauid abſtinens et ſqualidus de ſeipſo dicebat in
p̄s. Ego ſicut fenum arui. Hec eſt igitur ariditas pro
D curanda. ¶ Tertio dico ꝙ eſt ariditas temperanda: ⁊
etiam irriganda ſcilicet ariditas cordis q̄ nihil aliud
eſt quā indeuotio et defectus humoris gratie. quia ſcꝫ
ſicut videmus: qđ arbor eradicata propter defectum
humoris areſcit et penitus ſterileſcit. Sic vere cuꝫ qs
per peccatum adeo eradicatur. ſtatim per indeuotio-
nem ſolet areſcere: et fructibus bonorum operum va-
cuatur. Figuratus in ficu maledicta: de qua dicitur
Mar. vndecimo. Rabi ecce fic⁹ cui maledixiſti aruit
Et illud Eſaie decimoquinto. Aruit herba: defecit ger
men. viror omnis interijt. Iſta potiſſime ſunt contra
hypocritas: qui humore gratie carent: et ideo viror
ſue ficte perfectionis faciliter areſcit quapropter ſcri-
ptura comparat tales ſcirpo vel carecto: que eſt her
ba lateraliter ſcindens in locis paludoſis creſcens: et
ſine aqua faciliter exareſcens. Unde Job. octauo. Nū
quid viuere poteſt ſcirpus ſine humore. aut carectuꝫ
viuet ſine aqua. cuꝫ adhuc ſit in flore nec carpatur ma
nu ante oēs herbas areſcit. Sequitur. Sic ſpecies hy
pocrite peribit. Cōſtat eñ ꝙ hypocrite ſunt ſcinden-
tes. i. detractores et iniurioſi. ſunt etiam carnales et
paludoſi. Et ideo nō mirū ſi ſint aridi et virtutibus pe
nurioſi. p̄s. Tāꝙ̄ fenū velociter areſcēt ⁊ tāꝙ̄ olera her
barū cito decidēt. Iſta ē ergo ariditas tēperāda. Exo.
quarto. Accipe aquaꝫ de flumine et effunde ſuper ari-
dam. Et

Ayuntamiento de Madrid

dam. Et nota ꝙ mali ſunt aridi in omni ſui parte. ſ. in
corde ꝑ indeuotionē. ps. Aruit cor meum. oblitus ſum
comedere panē meū. Manus ꝑ eneruationē ⁊ ineptā
operationē. Mar. iij. Erat hō in ſynagoga habēs ma
num aridā. Lingua per ineptā locutionē. Eſa. xlv. Lin
gua eorꝫ ſiti aruit. Oſſa per incōſtantie remollitionē.
E ps. Oſſa mea ſicut cremiū aruerūt. ¶ Quarto dico ꝙ
eſt ariditas miſeranda. i. ſenectutis de qua Job. vij. In
duta eſt caro mea putredine ⁊ ſordib⁹ pulueris: cutis
mea aruit ⁊ cōtracta eſt. Ligna enī arida citius fran
guntur. Sic homines ſenes facilius naturaliter mori
untur. ps. Mane floreat ⁊ tranſeat. veſpere decidat in
f duret ⁊ areſcat. ¶ Quinto dico ꝙ eſt ariditas formi
danda. Et iſta eſt ariditas mortis ⁊ etiā tpalis ⁊ eter
ne aduerſitatis. Sicut enī quotidie videmus. diuites
areſcunt proſperitatē ꝑdendo. Et. xl. Uentus flauit in
eos et aruerūt. Mortales areſcūt: corpus per mortem
amittendo. ps. Aruit tanꝙ teſta virtus mea. ⁊ lingua
mea adheſit faucibus meis: ⁊ in puluerē mortis dedu
xiſti me. Peccatores areſcūt: mortē eternā incurrendo
vnde de peccatore exponit illud Mar. ix. Ubicūqꝫ ſpi
ritus. i. demoniū apprehēderit eū. allidit eū ⁊ ſpumat
et ſtridet ⁊ areſcit. Seqtur. Et frequēter i ignē ⁊ aquā
miſit eū vt eū ꝑderet. Conſtat enī ꝙ peccator in infer
no demonibus ſubijcitur: tribulationibus alliditur.
ſtridet ꝑ deſperationem. areſcit per triſticiā ⁊ deſola
tionē: ſpumat ꝑ maloꝝ verboꝝ emiſſionē. In igne po
nit ꝑ eternū ardorē. in aqua ſubmergit: ꝑ laborioſum
ſudorē vel per lachrymoſum fluorē ibi enī erit fletus ⁊
ſtridor dētium: qꝛ ſicut dr Job. xxiiij. Ad ardorē nimiū
tranſibūt ab aquis niuiū ⁊c. Et breuiter ꝗcquid pecca
tor in iſta vita habet viroris ⁊ amenitatis: humoris ⁊
voluptatis. valoris ⁊ autoritatis: vigoris ⁊ proſperita
tis. totū in inferno ſiccat ⁊ perit ⁊ totū annihilat ⁊ are
ſcit. vñ Jo. xv. De pctore nō ferente fructū dr. Mō mit
tet foras ſicut palmes ⁊ areſcet: ⁊ in ignē mittet vt arde
A at. Et iſta de areſcere ſufficiūt. vide ifra. de Societate.

Argentum. gratia breuitatis dupliciter in ſcriptura accipit Argentū. Acci
pit enī materaliter. ⁊ moraliter. Materialiter ſignat
diuitias tēporales. ſicut dr Actu. iij. Argentū ⁊ aurum
nō ſunt mihi. qđ aūt habeo hoc tibi do. Moraliter ſi
gnat ꝑſonas virtuoſas morales ⁊ ſpūales. Prouer. x.
Argentū electū lingua iuſti. ¶ Dicamus ergo ꝙ eſt ar
gentum qđ debemus habere. Et eſt argentū qđ debe
mus horrere. Argētum qđ eſt habendū ſignat moꝝ ꝑ
fectionem: qꝛ chariſſimi per argētum in ſcriptura in
telligitur vir perfectus. Eſt enī argentū metallū albū
purum: ſonoꝝ: balſami potiſſime ſeruatiuum: ⁊ virtu
tis in iaſpide iuuatiuū. Nā ſm Jſido. in vaſe argēteo
balſamus optime cōſeruat: ⁊ iaſpis ſi argēto ſocietur
virtus ſua vigorat Reuera talis eſt vir perfectus: qꝛ ve
re talis eſt albus per caſtitatē ⁊ pudiciciā. Purus per
innocentiā: ſonorus per eloquentiā: balſami qui ſum
me redolet ſeruatiuus: per bone fame redolētiā: iaſpi
dis ſibi adiūcti. i. ſuoꝝ ſociorū ⁊ vicinorū iuuatiuus: ꝑ
pietatē ⁊ beneficientiā. Et ideo de viro argenteo puro
innocēte: cādido atqꝫ caſto pōt dici illud Prouer. xxv.
Aufer rubiginē de argento ⁊ egredietur vas puriſſi. de ar
gentea etiā eloquentia dr in ps. Eloquia dñi eloquia
caſta. argentū igne examinatū. Exponamus ergo de
argento. i. de viro perfecto illud Can. iij. Colūnas ei⁹
fecit argenteas. Reclinatoriū aureū. In quibus verbis
oſtenduntur tres cōditiones argenti: q debent eſſe in
quolibet viro iuſto. Argentum enim habet.
Soliditatē. Colūnas.
Ductilitatē. Reclinatorium.
B Lucíditatē. Aureum.
Sic vere ſi volumus eē perfecti nos debemus habere
ſoliditatē perſeuerantie. Colūnas. Ductilitatē obedi
entie: qꝛ debem⁹ ad voluntatē prelatoꝝ reclinari. Re
clinatorium inquid. Lucíditatē clare ſciencie: qꝛ debe
mus eſſe aurei. Habeamus ſtabilē firmitatē. ductilē
volūtatē: nobilē claritatē. Sit igitur in nobis perma
nentia ſtabilis. Colūnas. Argētum enī eſt metallū na
turaliter ſolidū atqꝫ firmū. qđ non faciliter ſcindit vel
caſſatur. Sic vere nos debemus eſſe per veritatē con
ſtantie ⁊ perſeuerantie ſolidi ſtabiles atqꝫ firmi: ita ꝙ
nullo mō per aliquod pctm̄ debemus faciliter defice
re vel perire. Nā ſicut argentū in igne ꝓbatur: ⁊ ſi ſit
purū non ibi cōſumitur ſed purgat ⁊ ſolidatur. Sic ve
re igne tribulationis debemus ſuſtinere. ⁊ ibi per con
ſtantiā ſuſtinere: ⁊ per impatientiā ⁊ imperſeuerātiā
non deficere. nec a bono deſiſtere vel ceſſare. ignis enī
ideſt tribulatio non debet eſſe argenti. i. viri iuſti con
ſtantis ⁊ ſtabilis cōſumptio: ſed ꝓbatio. qꝛ. ſ. ſicut ar
gentum ſi ſit purū colore ⁊ albedinem nō ſolet in igne
mutare: imo albū de igne examinatur purgat atqꝫ pro
batur. ps. Probaſti nos de⁹ ſicut exa. argē. Talis autē
conſtantia fuit in mucio qui manū voluntarie in igne
tenuit ſm Tytuliuiū. Talis fuit i Laurētio: q in igne
tyrānū deriſit. Talis fuit in tribus pueris quos ignis
non leſit ſed clarificauit. Et talis cōſtantia ondit cū
dicitur: ꝙ nos debemus habere colūnas. q. ſ. denotāt
fortitudinis atqꝫ cōſtantie firmitatē. Et de hoc Eccli.
xxvj. Colūne auree ſup baſes argēteas. et pedes firmi
ſup plātas ſtabilis mulieris. Tales potiſſime colūnas
debet hr̄e eccleſia: qꝛ vere eccleſiaſtici prelati qui ſunt
eius colūne ſpūales. eo. ſ. ꝙ totū pondus diligentie
et regiminis paſtoralis eis incūbit: debēt eſſe aurei ꝑ
ſapientiā: argentei per eloquētiā. debēt eſſe baſes. i. ſu
ſtentatio alioꝝ per beneficētiā. debent eſſe firmi et ſta
biles: ꝑ conſtantiā: debent eſſe mulieres: per clemētiā
Sed ꝓ certo chariſſimi multi nō ſic: qꝛ vero chariſſi
mi in multis colūnis eccleſie nō eſt hodie firmitas. nō
ſtabilitas ſed fragilitas. Nō cōſtantia ſed imperſeue
rantia. Et ideo iſti ſimiles nō ſunt argēto vero: immo
argento viuo. qđ nullā habet ſoliditatē vel firmitatē
immo eſt naturaliter mobile ꝙ ſemꝑ currere nititur.
et cōtinue labit ⁊ mouetur. In igne etiā non durat. Im
mo ſi in igne ponitur ſtatim euaporat ⁊ reſoluit. et in
fumū ⁊ nihilū euaneſcit ⁊ eliquat. Sic vere multi ſunt
hodie ⁊ in eccleſia. ⁊ in mundo ita mobiles: inſtabiles
et infirmi: ꝙ in vno ꝓpoſito bono ⁊ firmo nequeūt re
ſidere: ſed continue de deſiderio ad deſiderium. de vir
tute ad viciū. de beneficio ad beneficium ſatagunt cur
re vel tranſire. Uix enī pſit inuenire ſtatū aut locū qui
eis ſufficiat. Et ideo tales non habent pedes ſtabilis
mulieris. immo ſunt ſicut illa fatua mulier que erat
garrula ⁊ vaga. quietis impatiens ⁊ non valēs in vno
loco cōſiſtere. Prouer. vij. Jſti etiā ſi in igne alicui⁹ tē
tationis vel tribulationis ponūtur. ibidē nō ſubſiſtūt
immo ſtatim reſoluūtur per imbecillitatē. euaneſcunt
per pōpoſitatē: deficiūt ⁊ annihilant ꝑ deſperationē
impatientiā ⁊ iniquitatē. Ideo de tali argento dr Hie.
vj. In igne cōſumptū ē plumbū. argentū reprobum vo
cate eos qm̄ dñs ꝓijciet illos. Nō ſic chariſſimi nō ſed
ſimus argentū ſolidū. i. cōſtantes ⁊ perſeuerātes ⁊ ha
beam⁹ ſtabilē firmitatē. Colūnas inquit. Exo. xxxviij.
Colūnas veſties argento. i. viros iuſtos ⁊ maxime ec
cleſiaſticos ⁊ ꝑlatos indue cōſtātie fulcimēto. ¶ Se
cundo debemus habere ſi volumus eſſe argentei per
fecti ductilē voluntatē reclinatoriū. Sicut enī argen
tum de ſui natura eſt ductile. malleabile ⁊ in diuerſas
figuras fabricabile ⁊ cōuertibile. Sic vere nos debem⁹
eſſe ita ductiles ⁊ tractabiles per virtutē obedientie:
ꝙ artifex noſter. ſ. deus vel prelatus ad volūtatē nos
debet fabricare: caſtigare: cōuertere ⁊ mutare. Nūe. x.
Fac tibi tubas argenteas ductiles. quod ondit cum
dicitur. Reclinatoriū: qđ dicit a re: qđ idem eſt ꝙ ite
rum ⁊ clinare: qđ eſt flectere ⁊ curuare. ad denotandū
ꝙ ad voluntatē prelatoꝝ noſtrorum debemus clina
re. flectere ⁊ nos diuerſimode humiliare ⁊ curuare: et
non ſemel ſolum. immo iterū ⁊ iterum. Heſter. xv. Laſ
ſa ſuper ancillam reclinauit caput. Luc. ij. Reclinauit
puerū in preſepio. Quod reuera eſt cōtra multos qui

Ayuntamiento de Madrid

ita ſunt duri ceruicoſi abſtracti ⁊ ꝓterui ꝙ nec deo nec
eccleſie vel ꝑlato volūt obedire.curuare.flectere vel cli
nare:ſimiles leoni cuius collum eſt inflectibile ⁊c. Si
cut.ꝫ.Argentū enim verū ⁊ etiā quodcūqꝫ metalluꝫ ſi
argentū viuū ſibi adiungit frangibile efficitur.Sic ve
re q̄ꝛ iſti argentū viuū.i.mūdi diuitias in coꝛdibus ſuis
viuere permittūt:ideo nō obediētes ſed faciliter frāgi
biles ⁊ impatiētes fiūt Ezech.xxij. Scoꝛia argēti facti
ſunt. Non ſic chariſſimi:ſed pꝛo deo habeamus nobi
lē claritatē Aureū inq̄t.Sicut em̄ argētū naturaliter ē
lucidū atqꝫ clarū.Sic nos ſp̄ualiter debem⁹ eſſe clari
⁊ lucidi ⁊ hoc inteři⁹ ꝑ ſapientiā ⁊ diſcretionē ⁊ exteri⁹
per apparentiā honeſtatē ⁊ bonā cōuerſationē.Et hoc
oñdit cuꝫ dicit.Aureū.q̄ꝛ.ſ.res aurea inter ceteras res
inferioꝛes magis fulget ⁊ ſplēdet ad denotandū ꝙ per
ſapientiā interius ⁊ ꝑ apparentiā exteri⁹ debem⁹ ſplē
dere ⁊ coꝛā deo ⁊ hoib⁹ relucere:⁊ ſic de nobis poterit
dici illud.iij.Regū.vij.Fecit Salomon altare aureum
menſam aureā ⁊ cādelabꝛa aurea:Ubi nota ꝙ ad hoc
ꝙ poſſimus habere ſp̄ualem claritatē nos debem⁹ ha
bere cultū deitatis q̄ꝛ debemus eſſe altare:vbi ſcꝫ tota
liter deus.Fontē pietatis.q̄ꝛ ſcꝫ nos debemus eſſe mē
ſa.que ſ.recreat eſuriētes:Itē lumen veritatis.q̄ꝛ ſcꝫ de
bemus eſſe candelabꝛa aurea.que.ſ.illuminant domū
et rerum veritatem oſtendunt: Et ſic de tali argento
ſiue auro poterit dici illud.ij.Parali.j.ꝙ Salomon ꝑ
buit in hieruſalem argentum ⁊ aurum quaſi lapides
Sic igitur patet ꝙ nos debemus habere.
Claritatis luciditatem.Aureum.
Uoluntatis ductilitatem.Reclinatoꝛium.
Firmitatis ſtabilitatē Colūnas argenteas.
Adhuc nota ꝙ per argentū in ſcriptura intelligunt di
uitie tēpoꝛales.Et iſtō argētuꝫ chariſſimi ꝓcerto nos
debem⁹ vilipēdere ⁊ hoꝛrere.Argētū enim dicit quaſi
ardens gentē.ad denotandum ꝙ mundi diuitie ſuos
ardent cruciant ⁊ ſollicitant poſſeſſoꝛes ſcilicet
Per laboꝛem qui eſt in acquirēdo.
Per timoꝛē qui eſt in conſeruando.
Et per doloꝛē qui eſt in amittendo.
Et hoc idē dicit quidā poeta.Diues diuitias nō cōgre
gat abſqꝫ laboꝛe.Non tenet abſqꝫ metu. nō ꝑdit abſqꝫ
doloꝛe.Eſt igitur in acquiſitione laboꝛ:in ſeruatiōe ti-
moꝛ:in amiſſiōe doloꝛ:Et ideo ipſi merito debēt vilipē
di abhominari ⁊ hoꝛreri.De tali argēto dicit Eſa.j.Ar
gētū tuū verſum eſt in ſcoꝛiā:vinū tuū mixtū eſt aqua
Ubi nota ꝙ diuitie ſunt hoꝛrende:quia carent.
Stabilitate.Uerſum eſt.
Nobililate quia dicuntur ſcoꝛia.
Iocunditate q̄ꝛ mixte ſunt aque ſcꝫ tribulationis
Habēt ergo diuitie nobilitatē inſtabilē.Uerſuꝫ eſt.Si
cut enim videmuus ꝙ niues ꝙ̄ diu apparent ſunt dele
ctabiles atqꝫ pulcre:⁊ intantū oculos ad ſui aſpectū at
trahūt ꝙ viſuꝫ diſgregāt.diſtrahūt atqꝫ ledūt.faciliter
tamē reſoluūtur ⁊ ad nihilū ꝯuertunt Sic diuitie ꝙ̄ diu
durāt multū placēt ita ꝙ oculū coꝛdis per vana deſide
ria diſtrahūt:ſed finaliter ⁊ facillime perdunt ⁊ ad ni-
hilū cōuertunt:Uerſum eſt inquit Et ſic poſſunt dice
re carū poſſeſſoꝛes illud Iob.xxx.Uerſuꝫ eſt in luctū cy
thara mea.Tale argentum non amauerunt ſancti.q̄ꝛ
ſcilicet nullam habebāt durabilem firmitatem. Eſay.
xiij.Congregabo ſuper eos medos qui argentum non
querant nec aurum velint. Carent ergo ſtabilitate
Secundo carent nobilitate ſcoꝛia. Quia vere diuitie
feces ⁊ ſcoꝛie reputantur a ſanctis viris.Philip.iij.Om
nia arbitratus ſum tanꝙ̄ ſtercoꝛa.Sapi.vij.Tanꝙ̄ lu
tum eſtimabitur argentum. ⁊ Prouer.xxvj. Quomo-
do ſi argento ſoꝛdido oꝛnare velis vas fictile.Argentū
nō erat alicuius p̄ꝛecij in hieruſalem.¶ Tertio carent
iocunditate quia vere vinum mundane pꝛoſperitatis
ſemper eſt mixtū cū aqua alicuius laboꝛis deſolatiōis
⁊ aduerſitatis:Dederūt ei bibere vinum felle mixtum.
Soph.j.Argētum eoꝝ ⁊ aurū eoꝛū nō poterit liberare
eos in die ire.Et hoc de argento ſufficit.

Arguere. Idē eſt ꝙ coꝛrigere: reprehendere: A
caſtigare:emendare.Circa qd̄ nota.
ꝙ caſtigare ſeu arguere ꝑtinet pꝛincipaliter ad pꝛela-
tum:pꝛedicatoꝛem:iudicem: magiſtrum vel etiam ad
parentes.Pꝛelat⁹ em̄ ⁊ iudex debēt arguere ſubditos
Pꝛedicatoꝛ auditoꝛes.Magiſter diſcipulos.Parētes
filios.Sicut em̄ aquila teſte Pli.roſtro ⁊ vnguibus ꝑ
cutit atqꝫ pūgit pullos vt de nido cōpellat exire:atqꝫ vi
ctum querere ⁊ volare.Sic vere pꝛelat⁹:pꝛedicatoꝛ:iu
dex:magiſter:⁊ pater debēt ſuos filios.i.īferioꝛes ⁊ di
ſcipulos et auditoꝛes ⁊ ſubditos roſtro.ideſt v̄bis.vn
guibus ideſt verberibus pungere arguere. coꝛrigere.
caſtigare:vt ſic ad exeundum nidum carnalitatis et
voluptatis:et ad querendū victū gratie deuotionis ⁊
veritatis.et ad volandū per contemplationem ad al
titudinem eterne felicitatis ipſos poſſit cōpellere in
ſtruere et docere.inducere et animare et in cūctis bo
nis actibus et operibus inſtruere et infoꝛmare. Et ſic
etiā facit deus.q̄ꝛ ipſe nos arguit per ſcripturam cō-
mouendo et per mundi tribulationes quaſi cum vio
lentia cōpellendo.Et ideo cuilibet tali d̄ꝛ. ij. Thimo.
iiij.Argue.obſecra.increpa.in omni patiētia ⁊ doctri
na.In quibus verbis oſtenditur ꝙ om̄is coꝛrectio ſeu B
argutio debet fieri.
Cum concuſſiua ſeueritate.Argue inq̄t.Increpa.
Cum allectiua benignitate.Obſecra inquit.
Cum dilatiua maturitate.In omni patientia.
Cum diſcuſſiua ſagacitate.Et doctrina inquit.
Sit igitur in maioꝛib⁹.Iuſticie ſeueritas concuſſiua
Clemētie benignitas allectiua. Sciētie ſagacitas diſ
cuſſiua.Prudētie maturitas dilatiua. Habeat igitur
quilibet ſuperioꝛ exēplo dei iuſticie ſeueritatē. Argue
Increpa Coꝛpoꝛa q̄ ſunt alijs ſupioꝛa:ſunt vt cōiter ſe
nioꝛa ⁊ in ſuis qualitatibus ſeuerioꝛa aſperioꝛa et ex-
cellentioꝛa.Iſtud patet de igne inter elementa. De ſo
le inter planetas.De leone inter beſtias et animalia.
De aquila inter volatilia.Ignis enim ſuo ardoꝛe ſol
ſuo caloꝛe.leo ſua audacia aquila ſua ſeuicia et crude
litate.alia ſibi ſubdita coꝛpoꝛa antecellunt. Sic vere
chariſſimi in moꝛalibus illi qui ſunt ſuperioꝛes ⁊ ma
ioꝛes debent eſſe per coꝛrectionem ⁊ iuſticiaꝫ alijs foꝛ
tioꝛes:ſenioꝛes:⁊ ſeuerioꝛes: vnde ꝓ certo iſti debēt eē
ignei per rigoꝛem.Solares per ardoꝛē: leōes per aſpe
ritatem.aquile ꝑ ſeueritatē.Sit igitur in pꝛelatis ⁊ in
maioꝛib⁹ ignis ⁊ ardoꝛ coꝛrectiōis. Sol atqꝫ ſplendoꝛ
cognitionis.leo vigoꝛis ⁊ cōſtantie. Aquila rigoꝛis et
audacie.Debet em̄ eſſe pꝛelatus igne⁹ in coꝛrigendo.
ſolaris in cognoſcēdo:leoninus in ꝯſtantia. aquilin⁹
in audacia.Et ꝓ certo ſubditos difficiles atqꝫ peruer
ſos cuiuſcūqꝫ ſtatus exiſtant debet ſm̄ rigoꝛē iuſticie
caſtigare ⁊ arguere ⁊ increpare ⁊ coꝛrigere:⁊ audacter
ſeueriter ⁊ conſtanter cōtra eos militare:q̄ꝛ ſicut de le
one d̄ꝛ Prouer.xxx.Leo foꝛtiſſimus beſtiarū ad nulli⁹
pauebit occurſum.Et hoc oñditur q̄ñ d̄ꝛ.Argue incre
pa.De hoc in p̄s.Increpa feras arūdinis. cōgregatio
thauroꝝ in vaccis populoꝝ.¶ Ubi nota quattuoꝛ ge- C
nera hoim̄ peruerſoꝛū qui debēt argui ⁊ repꝛehēdi.in
crepari ⁊ vilipendi.ſ.ſeuientes crudelitatibus. Feras.
Innitentes pꝛoſperitatib⁹. Arundinis:inquit.ſ.diui-
tes ⁊ auaros:qui in baculo arundineo egypti.i.in mū
di fragili pꝛoſperitate confidunt. Item Combinatos
per malignitatē. Congregatio inquit. Inclinatos ad
carnalitatem ſcꝫ illos qui ſemper volunt eſſe cum vac
cis populoꝛum.i.cuꝫ mulierib⁹.Sit igit in talibus iu-
ſticie ſeueritas. Sed nota ꝙ iſta ſeueritas debet eſſe
iuſta quia ſcꝫ non debet excedere per crudelitateꝫ nec
debet remitti per tepiditatem. Quod eſt contra mul-
tos qui neſciunt tenere medium:quia aut nimis acri-
ter puniunt ſcilicet excoꝛiando:exigendo et rapiendo
et ſubditos per violentiam affligendo:aut nimis tepi
de arguunt.malefactoꝛibus pꝛece vel pꝛecio indulgen
do:⁊ tyꝛannos et iniquos inuadere non audendo.Iſti
ſunt ſimiles illi fōti de quo dicit Ouidius. ꝙ ſol pater
ſuus

Ayuntamiento de Madrid

ſuis fecit eum aurigam curruum ſuoꝝ. Sed qꝛ nimis
erat iuuenis neſciuit eū tenere in medio curſu immo
aliqñ ducebat nimis alte ⁊ tunc cōburebat celū ⁊ ſtel
las. Aliqñ declinabat inferius ⁊ tunc cōburebat terrā
⁊ herbas in tm̄ ꝙ quaſi totū mare deſiccauit: ita ꝙ ter
ra afflicta clamauit ad Jouē vt huiuſmodi aurigā de-
poneret ⁊ auferret. Sic vere fit hodie loquendo ſpiri-
tualiter. Nā vere ſepe accidit: ꝙ ſol iuſticie chriſtus cō
mittit hodie filijs ſuis. i. mūdi principibꝰ ⁊ prelatis re
gimen curruū ſuoꝝ. i. prelaturā ⁊ regimen eccleſiarum
conuētuū. patriarū ⁊ villarū. Sed vere multi ſunt qui
neſciunt tenere mediū. Aliqñ eñ nimis eleuantur ꝑ
ſuperbiā ⁊ elationē: ⁊ tunc non formidāt affligere: im-
petere ⁊ arguere celū ⁊ ſtellas: nobiles ⁊ potentes per
indiſcretā preſumptionem qꝛ. ſ. vix habent tales ſociū
vel vicinū: quin eum velint affligere. ⁊ iure vel iniuria
impugnare infeſtare: deponere vel generare. Hiere.
xlix. Superbia cordis tui extulit te. heu deꝰ quot ſunt
hodie tales fatui principes: balliui: iudices ⁊ prelati:
qui per ſuperbiā neminē reuerent: immo etiā vltra ꝙ
poſſunt furere ⁊ ſeuire nituntur. de quibꝰ Eſa. xvj. dr.
Vidimꝰ ſupbiā moab. ſupbꝰ eſt valde: qꝛ valde ſupba
eſt eius arrogantia plus ꝙ̄ fortitudo eius. Jſti etiam
nimis appropinquāt inferius ad bona mūdi per aua
riciā: ⁊ tunc vere iſti ꝑ ſe ⁊ malos familiares cōburunt
et affligunt ꝑ rapinas exactiōes. impoſitiōes ⁊ vexati
ones terrā ſibi ſubditā. ⁊ herbas ⁊ arbores. i. mulieres
et homines quibꝰ preſunt intantū eñ terrā ⁊ patriā
ſuā deſiccāt: depauperāt: cōſumūt. ꝙ totū mare ⁊ totā
ſubſtantiā temporalē ſibi ſubtrahūt atqꝫ bibūt: ita ꝙ
eos clamare ad iouē lugere ⁊ plāgere faciunt ⁊ cōpel-
lunt. Jdeo talibus dr̄ Eſa. xiiij. Tu terrā tuā diſperdidi
ſti. tu populū occidiſti. Et Job. xxiiij. dr̄ de ciuitatibus
fecerūt gemere. Heu chariſſimi non ſic: nō habeamꝰ
ſeuicie crudelitatē: ſed debite iuſticie ſeueritatem. Vñ
Greg. Sit eñ amor nō emolliens: ſit rigor nō exaſpe-
rans: ſit zelus nō immoderate ſeuiēs: ſit pietas nō plꝰ
D ꝙ̄ expedit parcēs. Habeamus igit̄ iuſticie ſeueritatē
argue increpa. ¶ Scd̄o debet habere ꝓlatus clemētie
benignitatē. Obſecra inquit. Virga quāto i arbore eſt
altior tanto naturaliter eſt gracilior: mollior ⁊ flexibi
lior. Sic vere homo quāto in arbore huius mūdi vel
eccleſie altiorē gradū obtinet: tanto debet eē gracilior
per humilitatē: ⁊ flexibilior per benignitatē: qd̄ oſtē
ditur cū dr̄. Obſecra. Quia vere prelatus vel iudex nō
ſemper debet rigidus apparere: immo qñqꝫ ſm̄ perſo
nas cū quibus agit debet māſuetudinē tenere: et ſub-
ditos ſuos benigniter ad bonū inducere. ⁊ obſecrando
ipſos dulcit̄ caſtigare: dicēs. j. Pet. ij. Obſecro vos tā
ꝙ̄ aduenas ⁊ peregrinos abſtinete vos a carnalibꝰ de
ſiderijs. Nā aliqñ in perſonis duris: obſtinatis: plus
facit benignitas ꝙ̄ ſeueritas: plus dulcedo ꝙ̄ acedo:
plus clemētia ꝙ̄ iuſticia. Sicut eñ adamas lapis eſt
duriſſimus ꝗ nec ferro nec calibe poteſt frangi. qui tñ
modico hyrci ſanguine frangitur ⁊ caſſat̄ vt dicit Jſi.
lib. xvj. ca. de criſtallis. Sic vere multi ſunt duri ⁊ ob-
ſtinati: ita ꝙ nec ferro nec calibe. i. aliꝗ tribulatiōe vel
duricia poſſunt cōuerti vel domari ꝗ tamē ſi ſanguis
calidus dulcis pie ⁊ benigne monitionis ⁊ inductiōis
eis adhibeat̄: ſtatim frangūtur ⁊ cōterūtur: penitent
et emendant. Bene ergo dicit obſecra. Quod reuera
eſt cōtra multos qui nulli delinquenti volūt parcere:
nulli indulgere: nulli ſubuenire: cum nullo miſericor-
diter agere: ſed vſqꝫ ad vltimum cum potentia cōtra
omnes crudeliter deſeuire. Et ideo faciunt homines
obſtinare ⁊ deſperare ⁊ ſubuerberare. Tales figuran-
tur in roboam. iij. Regum. xiij. ⁊ xij. Qui quia rigorem
noluit petenti populo remittere: neceſſe habuit regi-
men amittere. Contra iſtos loquitur ſupra epiſtolam
ij. Thimo. iij. Nihil furioſo ſcelerius preceptore. qui cū
ad oēs eſſe debeat manſuetus: econtrario toruo vul-
tu. trementibus labijs: rugata fronte: effrenatus cum
conuicijs facie commutata. cum clamore perſtrepit: ⁊
errantes non tm̄ a bono retrahit. immo ſua ſeuicia ip
ſos in peccatorum foueam ꝑcipitat atqꝫ mergit. Non
ſic chariſſimi pro deo ſed habeat ſuperior clemētie be
nignitatem. Obſecra inquit. ¶ Tertio debet habere E
ſuperior prudentie maturitatem. Jn patientia inquit
Nam chariſſimi hodie neceſſe eſt: ꝙ prelati ⁊ ſuperio
res ſint prudentes ⁊ maturi patiētes ⁊ diſſimulantes
et ſub diſſimulatione multa tranſeuntes: locum ſcꝫ et
tempus exequende iuſticie expectātes. Amos. v. Pru
dens in tempore illo tacebit quoniam dies mali ſunt.
Sicut enim aquila cornicem poſt ſe clamantē diu diſ
ſimulat ⁊ ſupportat. ⁊ ac ſi non videret de ea parum cu
rat: tamen finaliter cum locum ſuum inuenit. ipſaqꝫ
clamare non omittat: eam vulnerat ꝑcutit atqꝫ ne-
cat. vt dicit Jſid. ⁊ Pli. Sic prudens prelatus vel ſupe
rior quicūqꝫ. cornices: id eſt impios homines impuni-
tos diſſimulet: nec eos ſtati cū peccauerint deſtruat
vel occidat: ſed expectata debita oportunitate ſi ceſſa
re noluerint eos percutiat atqꝫ puniat. Jdeo bene di-
citur. Jn patientia. quia ſicut dicitur Eccli. ij. Vſqꝫ ad
tempus expectabit patiens ⁊ poſtea redditio iocundi
tatis. Jgitur prudentie maturitatem habeat. ¶ Quar F
to: ꝙ debet habere ſuperior. Scientie ſagacitatem.
Jn doctrina inquit: quia ſcꝫ docte ſcienter: ſubtiliter:
et ſapienter debet ſuperior diſcutere: quare qualiter ⁊
quando. debeat hominem arguere ⁊ punire. Sicut eñ
dicit Plini. Leo talis eſt diſcretionis: ꝙ quādo vulne
ratur miro modo attendit ſe tangentem primo ⁊ con-
tra ipſum lapides vel iacula iacientem ipſumqꝫ pri-
mo impetit et inuadit. Si quis etiam contra ipſum
telum miſit ipſum tamē non leſerit: tunc eum rotatꝫ
corrigit ⁊ proſternit: ipſum tamen al's nō vulnerat nec
occidit. Et ſic leo inter maleſactores taliter diſcernit.
ꝙ conſueuit quēlibet punire ſm̄ qualitatē criminis
quod commiſit. Jn quo quidē chariſſimi datur ſupe-
rioribus ⁊ prelatis intelligi: ꝙ inter crimīoſos: ⁊ ſuoꝝ
criminū qualitates diſcrete dñt diſcernere: diſcutere
examiare. ⁊ cognoſcere: vt ſm̄ ꝙ quēlibet viderit cōmi
ſiſſe. punitionē ⁊ iuſticie executionē. ⁊ correctionē va-
leant adimplere. Doctrina inquit. Et hoc fuit figura-
tū in lege Exo. xxxix. vbi dr̄. ꝙ ſacerdos ſummus debe-
bat habere ante pectus quoddā paramētū: qd̄ diceba
tur rationale iudicij. in quo ſcripta erat doctrina ⁊ ve
ritas. Ad denotandū ꝙ ſuperiores qui ſunt aliorū ſa
cerdotes. i. duces ſacri debēt habere in pectore ⁊ in cor
de ſani iudicij diſcretionē. ⁊ verū intellectū ⁊ rationē.
doctrine ⁊ ſcripture eruditionē: veritatis ⁊ iuſticie exe
cutionē. Doctrinā: ergo debet eſſe doctus inſtructus:
⁊ informatus: vt ſic ei dicat̄ illud Mat. xxij. Magiſter
ſcimus: qꝛ verax es ⁊ viā dei in veritate doces. Vt ipſe
ſit de numero illoꝝ de quibus dr̄. Daniel. xij. Verūtñ
docti intelligēt. Et iſtud ꝓ certo eſt cōtra multos mo-
dernos iudices ⁊ prelatos qui reuera nō ſunt ſapiētes
ſed ignorantes. Nō ſunt inſtructi ſed deſtructi. Nō di
ſcrete iudicāt: ſed diſtricte vindicāt. Nō ſubtiliter diſ
cutiūt: ſed crudeliter emēdas ⁊ munera exercuiunt. Et
breuiter non ſunt ſapientes ad alios gubernandū: ſed
ad eos exheredandū: heu chariſſimi non debet eſſe. qꝛ
vere ſuperior debet habere ſapientiā: doctrinā ⁊ ſciētiā
vtꝫ ſcꝫ ſicut dictū eſt ſupra inter qualitates criminū ſa-
pienter diſcernat: ⁊ vt diuerſos diuerſimode puniat ⁊
caſtiget. Ad hoc pulcre inducit Petrus Rauenēſis in
epiſtola. Exhibe te iohannē inceſtuoſis. Mathathiā
apoſtatis: fornicātibꝰ fineen: helyā ydolatris. Petrū
mentientibꝰ. blaſphemantibus xp̄m. huius enim vite
breuiſſimus eſt excurſus: finis autem horribilis ⁊ in-
certus. Sit igitur in prelato ſcientie ſagacitas atqꝫ di
ſcretio: prudentie maturitas atqꝫ dilatio. Clementie
benignitas atqꝫ cōparatio. Juſticie ſeueritas atqꝫ cor
rectio. Nam chariſſimi de his omnibus dat nobis ex
emplum ipſe deus. Habet enim ſeueritatē. Mat. xxv
Dñe ſcio quia durus es. Benignitatem. Oſee. vj. Mi
ſericordiam volui ⁊ non ſacrificiū. Maturitatem: qꝛ

Ayuntamiento de Madrid

patiẽter expectat deus nolẽs aliquem perire. Sagaci
tatem. q2 ſcilicet negocia diſcutit anteq̃ puniat. Et de
hoc exemplum Gen. xviij. De ſodomitis de quibus di
cit ſic. Deſcendã et videbo vtrũ ſcelus quod venit ad
me opere compleuerunt. Argue ergo. Obſecra ꝛc.

Ariditas.
Uide ſupra vbi Areſcere.

Aries.
Nota q̃ aries ſignat multipliciter in ſcri
ptura. Signat enĩ xp̃m redemptorem Ju
A ſtum preceptorem xp̃m propugnatorem. Carnalez pec
catorem q̃ ſignificet xp̃m patet. Gen. xxij. vbi abraam
occidit ꝛ immolauit arietem herentem cornibus ꝛ ſic
yſaac extitit liberatus a morte: q2 ſcilicet aries xp̃s cor
nibus crucis heres fuit deo patri immolatus: ꝛ per eiꝰ
mortem yſaac ideſt homo redẽptus et liberatus. Exo.
xxvj. Offeret arietem immaculatum de grege ꝛc. Ad
uerte tamen q̃ iſte aries in iudicio percutiet ſine miſe
ricordia peccatores vermis enim dicitur eſſe in capite
arietis ipſum mouens ad percutiendum. Et ideo alio
modo dicitur veruex quaſi vermẽ vehens. Sic vermis
iuſticie caput. i. mentez xp̃i mouebit ꝛ ad percutiendũ
impios excitabit. Danie. viij. Uidi arietem cornibus
ventilantem. et oẽs beſtie nõ poterant reſiſtere. ¶ Itez
q̃ ſignificet bonum prelatuz patet. Aries enim eſt dux
gregis. Habet cornua quibus ferit. Habet lanam qua
induitur ꝛ qua alios tandẽ induit. Sic prelatus alies
per regimen ducit cornua dignitatis habet lanã virtu-
tum et bonoruz exemplorum induitur qua ceteros. ſci
licet ſubditos tandem veſtit. Pſalmiſta. Induti ſunt
arietes ouium: ꝛ valles: ideſt ſubditi abundabunt fru
mento: Pone ſi vis figuram Danielis. xiij. Uidi ꝛ ecce
aries ſtabat ſuper porta vlay qui habebat duo cornua
magna. ꝛ vnum excelſius altero. Quia pro certo ſuper
portaz eccleſiaſtice dignitatis ſunt hodie arietes ideſt
prelati. preſides conſtituti: quapropter duobus corni-
bus altis ideſt duplici teſtamento nouo ſcilicet excel-
ſiore alio ideſt antiquo debent eſſe muniti. Aduerte ta
men q̃ in gazaria ꝛ alijs regiõibus aquilonis inueniũ
tur magni arietes qui latiſſimas habẽt caudas ad mo
dum rotundi clipei ordinatas: Sic vere hodie fit q̃
multi prelati caudas ideſt familiarium parentum ꝛ ne
potuloruz ſequelas habẽt ita magnas. ita etiã diuitia
rum pinguedine circumſeptas q̃ quaſi horribile eſt vi
dere. Ad hoc eſt enim hodie multorum prelatorum cu
ra vt. ſ. multitudinem ſecum trahant: et vt in ſuis eccle
ſijs ipſos ꝓmoueãt atq; portent: Ideo breuiter de tali
bus arietibus et eorum ſequacibus poteſt exponi illud
Eſaie. lx. Omne pecus cedar congregabitur tibi. arie-
tes nabaioth miniſtrabunt tibi. Cedar interpretatur
tenebre meror. Nabaioth interpretatur ſedens conclu
dens. requieſcens ꝛ loquitur eccleſie in figura hieruſa-
lem. quia pro certo quando arietes nabaioth. i. prelati
quieſcentes ꝛ carnales miniſtrant ꝛ ſedent in regimi-
ne paſtorali tunc omne pecus cedar. i. omne genus ho
minũ tenebroſorũ. i. ineptarum ꝛ inſufficientium per-
ſonarum ibidem per eos aggregatur. Ubi enim fuerit
corpus cõgregabunt ꝛ aquile Math. xxiiij. Si vis com
para tales ceraſtes ſerpenti qui nihil habet arietinuz
preter cornua. ꝛ tamen abſconſo corpore arietem ſe fin
git ꝛc. ſic ponit plinius. Tales ſunt iſti qui nihil habẽt
perfectionis niſi ſolum cornibus dignitatũ muniũtur
quibus ſeipſis facit et pretendit eſſe arietes. i. homies
virtuoſos. Aries enim dicitur ab ares qđ eſt virtus cũ
tamen in rei veritate ſunt ſerpentes venenoſi. i. pecca
tores ꝛ vicioſi. Tren. j. facti ſunt principes eius velut
arietes. non dicit arietes: ſed velut arietes ꝛc. ¶ Item
q̃ aries ſignificet xp̃i propugnatorem. i. martyres ꝛ iu
ſtos patet. q2. ſ. iſti more arietum fuerunt occiſi et ideo
immolati: ꝛ proprio ſanguine rubricati ꝛ contra ydola
tras pugnãdo multipliciter oblati: figurati ĩ operimẽ
to tabernaculi qđ erat de pellibus arietũ rubricatis.
q2 ſ. ornamentũ tegumentum et operimentum taber-
naculi. i. eccleſie fuerunt ipſi arietes: ipſi ſancti marty
res ꝛ pelles eoꝝ proprio ſanguine rubricate. Tyranni
enĩ ſolebãt magnã habere gloriã qſi ſanctos marty-
res poterant velut arietes detrũcare ꝛ proprio ſangui
ne purpurare. Eſa. xxij. Ecce gaudiũ ꝛ leticia iugulare
arietes. comedere carnes ꝛ bibere vinũ. ¶ Itẽ q̃ aries
ſignificet carnalẽ peccatorẽ: patz: q2. ſ. aries eſt animal
pigue. vñ. p̃s. Cũ adipe agnoꝝ ꝛ arietũ filioꝝ baſan ꝛc. A

Arma.
ſunt corporis munimẽta ad defenſionẽ
vel inuaſionẽ ordinata. Et pñt ſignifica
re in malo ꝛ in bono. In malo ſignãt.

Potẽtiã popularẽ.	Quibus ꝓ certo mali ꝛ im
Subſtantã tẽporalẽ.	pij ĩ hoc ſeculo ſunt arma-
Maliciã cordialẽ.	ti ad bonos impugnãdũ et
Sciẽtiam ſecularẽ.	inuadendũ. Ideo talia ar-

ma ſunt abijcienda. vilipẽdẽda. ꝛ cõtemnẽda. j. Mac.
vij. Proiecerũt ſinguli arma ſua ꝓfugerunt. Figura. j.
Reg. xvij. vbi dauid cũ induiſſet arma ſaul que erant
nimis grauia nõ potuit ſic incedere. ꝛ ideo ipſa expo-
liauit ꝛ dimiſit ꝛ cũ alijs armis cõtra goliã propera-
uit. Sic vere chariſſimi arma ſaul. i. dyaboli: ſcz que ſu
perius ſunt expreſſa ſunt grauia ꝛ ponderoſa: q2 ſcz ho
minem deprimunt in infernum. ꝛ ideo talibus arma-
tus et grauatus non poteſt incedere tute contra goliã
dyabolum: immo primo neceſſe eſt q̃ iſta arma ab ef
fectu ſuo expoliet abijciat ꝛ expellat. j. Reg. xxxj. Expo
liauerunt eum armis ſuis. ¶ Itẽ poſſunt arma ſigni B
ficare in bono: ꝛ ſignant gratias ꝛ virtutes: merita et
opera virtuoſa: ꝛ ſpirituales ſcientias et diuitias qui-
bus homo ſpiritualiter armatur ad dyabolum impu
gnandum. ꝛ ad ſe de eius impugnationibus defendẽ-
dum. et ideo de talibus armis dicitur Gen. xxvij. Su-
me arma tua pharetram et arcum: vbi oſtenditur q̃
debemus habere. Conſtantiam fortificatiuam. Arma
tua. Prudentiam commemoratiuam. Pharetram q̃
ſcz continet ſagittas. Sic prudentia cogitat de ſagit
tis futurarum penarum. Clementiam mentis placa-
tiuam. Arcum. Conſtantia iaculum excutit. Pruden-
tia de fine diſcutit. Clementia placat ꝛ ꝑcutit. ¶ Sit
igitur in nobis conſtantia que mentem roborat. Su-
me inquit arma tua. Sicut enim miles anteq̃ intret
prelium neceſſe eſt qđ armis defenſiuis optime ſit
munitus vt corpus eiꝰ ab aduerſarijs iaculis tueatur.
Sic vere anteq̃ homo debeat aggredi hoſtem dyabo
lum in prelio tẽtationuz neceſſe eſt q̃ primo accipiat
arma defenſiua. roboratiua ꝛ fortificatiua: ſicut eſt vir
tus conſtantie ꝛ firmitas boni propoſiti. vt ſic in ten-
tationibꝰ non ſuccũbat: et vt fortis et ſtrennuus ap-
pareat. Sume ergo arma tua. Arma enĩ dicuntur ab
armo quia protegunt armum. i. latus. et ſignant gra-
tias et virtutes que contra diabolũ tuentur. Et ideo
docet apoſto. Ephe. vj. Accipite armaturã dei vt poſ-
ſitis ſtare. Habeamus ergo arma pro capite vbi ſunt
ſenſus. et ſic neceſſe eſt q̃ habeamus galeam diſcre-
tionis que ſenſus regit et tegit. ad Ephe. vj. Galeam
ſalutis aſſumite. Item habeamus arma pro corde et
pectore. Et ſic habeamus ſcutum fidei quod eſt vnum
et habet tres angulos quia ſcz fides eſt de vnitate et
trinitate. Et aſſumite inquit ſcutum fidei in quo poſ
ſitis omnia tela ignea inimici extinguere. Item ha-
beamus arma pro toto corpore: ꝛ hec ſunt lorica iuſti
cie. Juſticia enĩ ſm Ambro. in ſermone. Cõmunis eſt
virtus. Et ſic poterimus per iſta arma oĩbus hoſtis
iaculis obuiare. Sicut enĩ videmus q̃ oĩa que ſũt ha
bent aliqua arma ad ſui defenſionem. ſicut videmus
de oſtreis limacibus et cõchilibus que habent quaſ
dam teſtas duras ꝛ fortes in q̃bus contra pericula ſe
recludũt: et ſic a nocumẽtis exterioribꝰ ſe defendunt.
Sic vere chariſſimi quotquot ſumꝰ. iſta arma ſp̃ũalia
ꝛ defẽſiua. ſ. ỽtutẽ ꝯſtãtie. fidei ꝛ ſapie et prudẽtie ꝯti
nue dẽmꝰ hr̃e vt ſic oĩbꝰ tẽtationibꝰ et vicijs poſſimꝰ
efficaciter obuiare ꝛ ab oĩbꝰ nos ſaluare. Nã ſicut tur
ris pl̃ribꝰ armis vndiq; vallat vt ab inimicis eã obſidẽ
tibus tueatur. Sic circa nos debemus habere plures
gratias

Ayuntamiento de Madrid

gratias ⁊ virtutes vt cõtra obſidionẽ demonis per arma huiuſmodi defendamur: Cãti. iiij. Mille clipei pẽdẽt ex ea oĩs armatura fortiũ. et nota ꝙ dicit mille: q̄r vere tot ⁊ tanta arma virtutũ debet habere: quot ſolet hoſtis iacula fulminare. Nã ſi iaceat iaculũ ſuꝑbie: inueniat clipeum humilitatis: ſi iaculum luxurie inueniat clipeum caſtitatis: ſi iaculum auaricie: inueniat clipeum largitatis ⁊ ſic de alijs. vt ſic de diabolo poſſit dici illud Ezech. xxiij. Haſta et clipeo armabũtur ꝯtra te. Heu proh dolor. chariſſimi quot ſũt hodie apud multos talia arma. Mũdi eĩm pctõres non ſunt armati virtutibus ſed criminibus: non gratijs ſed vicijs: non bonis operibus ſed ſceleribus. non ſanctitate ſed iniquitate. Et ideo plangit hodie Eccl. ij. Reg. j. Perierũt arma bellica: incliti iſrael flete. Multi eñ ſunt hodie armati ſicut ceruus cornibus ſuperbie et elationis. Quidam ſicut aper dentibus ſuſurrij et detractionis. Quidã ſicut leo vnguibus ſeuicie et crudelitatis. Nã ſuperbe armantur cornibus. zach. ij. Hec ſunt cornua que ventilauerunt iudam. Naꝫ crudeles armantur vnguib⁹. i. manibus pungitiuis et rapacibus Eccl. xxvij. ſcribitur. Leo venator inſidiatur. Nã detractor armatur dẽtibus. Deu. xxxij. Dentes beſtiarũ immittã in eos ⁊c. Nã deceptor armat̄ virib⁹ et venenis. Et ideo de talib⁹ ſic armatis põt dici illud ps. Filij hoim dentes eo. arma ⁊ ſa. et ling. eo. vt gla. acu. Non ſic chariſſimi nõ. ſed habeamus arma defenſiua gratiarum et virtutũ: ⁊ maxime cõſtantie. fortitudinis et firmitatis. ⁊ ſic inimicis noſtris poterim⁹ obuiare dicẽtes cuilibet ipſoꝝ illud Nume. xx. Nõ tranſibis ꝑ me. alioquin armat⁹ occurrã tibi. Sit igitur in nobis cõſtantia virtuteꝫ roborans. Arma inquit tua. vnde de tali pharetra memorie dr̄. j. Pet. iiij. Cogitatione armamini. ¶ Scḋo debet eſſe in nobis prudentia finem cõſiderãs: qḋ oñdit̄ cum dr̄. Sume pharetrã C

Per pharetrã eĩm q̄ ſolet cõtinere iacula ⁊ ſagittas intelligitur virtus prudẽtie q̄ ꝑ cõſiderationẽ ſagittas finaliũ tormẽtoꝝ. ſ. aſperitatẽ mortis purgatorij. iudicij: inferni. vt ipſa. ſ. poſſumus debite precauere. Pharetrã inquit vt de nobis dicat̄ illud Eccli. xxvj. Pharetram ſuã aperiet ⁊ accipiet omnẽ ſagittã ¶ Tertio debet eſſe in nobis clemẽtia de longe verberãs. Arcum inquit. Per arcũ eĩm q̄ eſt plicabilis nature ⁊ ſagittas longe ꝓijcit cõtra hoſtes. intelligitur virtus clemẽtie ⁊ pietatis: q̄ naturaliter eſt plicabilis atq; mollis. ⁊ ſagittas ſuas. i. elemoſynas vel bñficia ꝓge. ſ. ad pauperes vndequaq; mittit cõtra hoſtẽ. Arcũ inquit. Ideo de quolib; nrm̃ dz dici illud Apo. vj. Ecce inquit equ⁹ albus. ⁊ q̄ ſedebat ſup eũ habebat arcũ ⁊ data eſt ei corona ⁊ exiuit vincẽs vt vinceret. Ubi oñdit̄ ꝙ nos debemus habere Carnis puritatẽ. Equus albus. Mentis pietatẽ. Habebat arcũ. Et ſic ex iſtis habebim⁹ alia duo. ſ. Cordis firmitatẽ. Exiuit inquit vincẽs. Celi maieſtatẽ. Data eſt ei corona. Q̄ vere chariſſimi clementia eſt quedã ſpũalis armatura q̄ ꝑ certo purificat: q̄r dat equũ albũ. i. corp⁹ purũ fortificat: q̄r facit vincere glificat q̄r dat coronã glie. Dẽm⁹ ergo hr̄e arcũ. i. flexibilitatẽ pietat̄. Mõ ẽ ꝯtra multos q̄ reuera nõ pñt flecti ꝑ humilitatẽ et pietatẽ ſimiles cuidã ſerpẽti q̄ dr̄ chelidrix qui non põt flecti ⁊c. Dic ſicut ſupra de arcu primo mẽbro autoritatis diuiſe in fine prime pagine. Non ſic chariſſimi nõ: ſed rogo ꝙ ſit in nobis virtus clementie hoſtẽ impugnãtis. Arcũ. virtus prudentie finẽ meditantis. Pharetrã. Uirtus cõſtantie. menteꝫ roborantis. Arma inquit. Sume igit̄ arma tua pharetrã ⁊ arcũ. Et ſic poterim⁹ dicere illud Nume. xxxij. Armati ⁊ precincti pergemus ad preliũ. Talia eĩm arma ſpiritualia ſunt ⁊ nõ carnalia. ij. Cor. x. Nõ ſm carneꝫ militamus: ſed ſm ſpiritum. Arma eĩm iuſticie noſtre ſunt carnalia. Iſta aũt ſunt arma.

Iuſticie.
Mundicie.
Penitentie.
Sapientie.

Iuſticie dico. ij. Cor. vj. Per arma iuſticie a dextris ⁊ a ſiniſtris. Mundicie etiã. Uñ illud predictũ. ij. Cor. x. Arma militie noſtre ſunt carnalia. Pẽnitentie ꝟo de quibus Rom. xiij. Abijciamus opera tenebrarũ ⁊ induamur arma lucis. Sap. inſup. ij. Mach. iij. Sedebat in equo videbat̄ habere arma aurea. Talibus ergo debemus eẽ muniti: vt cõtra hoſtes ſim⁹ cõtinue preparati. ſicut ꝑcipitur in ſcriptura. ij. Mach. xiij. Precepit iudas armatus eſſe locis oportunis. Et merito. q̄r ſicut dr̄ Luc. xj. Cũ fortis armatus cuſtodit atriũ ſuũ. in pace ſunt cũcta q̄ poſſidet. Uerũtñ multi ſunt qui arma ſpũalia ꝓijciũt: ⁊ ſic oĩa bona perdunt. vñ. j. Mach. v. Proiecerũt arma ſua ⁊ fugerunt. Nota ad hãc autoritatẽ pñt applicari iſta themata. Per arma iuſticie a dextris ⁊ a ſiniſtris. Induamur arma lucis. Sume arma multa ⁊ ingredere preliũ. Apprehende arma ⁊ ſcutũ. Armati aſcenderũt filij iſrael. Armatus occurrã tibi. fortis armatus cuſtodit atriũ. Induite armaturã dei ⁊c. Nota quõ Dauid armat⁹ fuit funda ⁊ lapidibus ⁊ baculo cõtra goliã. Infra de baculo: vel de cruce. Nota quomodo muſtella armatur ruta cõtra baſiliſcũ. Uide ſupra. Et ſufficit.

Armentum.

Nota ꝙ armenta dicuntur cõgregationes magnoꝝ aialiuꝫ ſicut greges pecudum minutorũ. Igitur moraliter loquendo per armentum poteſt intelligi. A

Religio. qua boni congregantur.
Mundus. quo mali combinantur.
Infernus. quo dãnati ligantur.

¶ Eſt enim armentum.

Iuſtorum.
Malorum.
Damnatorum.

Iuſti ſunt armentũ: qḋ bñdicit̄ Deu. vij. Bñdicet dñs fructui vẽtris tui. ⁊ fructui terre tue. frumẽto tuo atq; vindemie oleo ⁊ armẽtis. ⁊ Deu. xxv. Benedictus fructus armentoꝝ tuoꝝ. Mali ſunt armentũ qḋ maledicitur Deu. xxviij. Maledictus fru. ter. tue. armẽta boum tuoꝝ: ⁊ greges ouiũ tuarũ. Iſti eĩm ſunt armenta bruta: muta: pinguia: ⁊ carnalia q̄. ſ. finaliter de mũdi delicijs extrahũtur: ⁊ a carnifice dyabolo ſpũaliter occiduntur. Abacuc. iij. Abſcidet̄ de ouili pecus ⁊ nõ erit armẽtũ in preſepibus. Dãnati ſunt armentũ qḋ lupis tradit̄. i. demonibus in inferno. Uñ Hiere. iij. Greges eoꝝ ⁊ armenta eoꝝ filios eorũ ⁊ filias eorũ comedit cõfuſio. i. infernus ⁊c. Uide infra de Grege ⁊c.

Aromata.

Nota ꝙ aromata que nihil aliud ſunt ꝙ̄ ſpecies ſuauis odoris: delicati ſaporis: medicãtis valoris: ⁊ condiẽtis vigoris. q̄ ſcꝫ ſui fragrantia delectãt olfatũ: ſua dulcedine: reficiunt guſtũ: ſua efficacia eradicãt morbũ: ſua influẽtia. condiũt mortuũ cadauer a putrefactione pſeruantia. Pñt iſta moraliter ſignificare virtutes: ⁊ maxime orationis ſubfumigiũ. q̄. ſ. bone fame odorẽ diffundunt. Can. iiij. ca. Odor vnguentorũ tuorum ſup omnia aromata. Charitatis affectum profundunt. j. Parali. xx. Preerant ſimile ⁊ vino ⁊ oleo ⁊ aromatibus. Sanitatis medelã refundunt. q̄r ſcꝫ vitiorum morbos curant. Can. v. Meſſui myrrham meã cũ aromantibus meis Conſtat eĩm ꝙ myrrha medicinalis eſt fragilitatis et corruptionis: horrorẽ cõfundũt. q̄r. ſ. mortuũ nõ ſinũt putreſcieri in inferno. Unde de Iacob mortuo dicitur. Geñ. l. ꝙ ioſeph aromatibus condiuit patrẽ. Et ſequitur. Conditus aromatibus repoſitus eſt in locũ ſuuꝫ. Conſtat eĩm ꝙ ille mortuus qui aromatibus virtutuꝫ conditus fuerit. vermes infernalis miſerie nõ incurrit: ſed incorruptus coram deo ſemp ſiſtit. Aduerte tñ ꝙ aromata ſeu ſpẽs aromatice in vaſis ⁊ locis clauſis debent ſeruari: q̄r alias fumus ⁊ vapor odoriferus faciliter euaporaret ⁊ ſic tota eorum efficacia deperiret Sic vere virtutes debent per humilitatẽ abſcondi nõ per iactantiam aut vanitatem publicari. Si enim per inanem gloriã ꝑpalantur: cõſtat ꝙ earum virt⁹ ⁊ meritum annullat̄. Figura Eſai. xxxix. vbi dr̄. ꝙ Ezechias rex iuda cellã aromatũ ſuoruꝫ ⁊ vniuerſa que inuenta

Ayuntamiento de Madrid

ſunt in theſauris eius oſtendit nuncijs regis babylonis.ſuper quo fuit acriter reprehenſus:τ ꝙ oia a babylonijs diriperentur fuit a dño cõminatus.Quia reuera ſic eſt:ꝙ qui babylonijs.i.ſecularib⁹ τ extraneis cellam cordis ſui aperit:τ aromatum theſauros virtutũ ſuarũ ipſis per inanẽ gloriã oia oſtendit meretur ꝑdere:et nullum inde fructũ aut meritũ reportare.Teſte em̃ Greg.Depredari deſiderat ꝗ theſaurũ publice portat.Sufficit de aromatibus.Uide de incenſo ꝛc.

Arrogantia. Uide de ſuperbia τ plene inuenies.

A **Ars.Artifex.** Dm̃ ars nihil aliud ẽ ꝓſcientia faciẽdi vel docẽdi aliquid ꝑ certas regulas ordinata. Uidet ꝙ per artẽ poſſumus itelligere in bono ſignificato induſtriã habituatã ad faciendũ bonũ. De qua Eccl.xxxviij. Unuſqſqꝫ in ſua arte ſapiens.i.ſapiens et induſtrius debet eſſe. In malo vo ſignificato induſtriã faciendi malũ. ſicut de illo malo rege dicit.ij.Para.xxiij. dr ꝙ malis artibus inſeruiebat obſeruabat oia ſectabat auguria ꝛc. Breuiter dico ꝙ inuenitur ars.

Temporalis.
Uirtualis.
Moralis.

Temporali vti eſt cõgruũ ſicut de paulo legit ꝙ manibus ꝓprijs laborabat. Erat em̃ ſcenofactorie artis.Act.xviij. ¶ Uirtualis vti eſt arduũ. Iſta eſt ars que non inuenit in babylone.i.in homine peccatore.Apo.xviij.Ois ars nõ inuenit in ea. ¶ Morali vti eſt fatuũ.de quo dr Act.viij.ꝙ magus ſymon multo tpe populũ magicis artib⁹ dementarat. ¶ De

B artifice vo nota ꝙ ille dicitur artifex qui facit artem vel qui facit arte.ideſt qui nõ caſu nec vſu:ſed per artẽ τ ſciẽtiã operatur. Nota ergo ꝙ in ſcriptura inuenitur artifex.

Summe potentie.
Magne prudentie.
Uane ſcientie.

Primus eſt artifex celoꝝ creator.ſ.ipſe de⁹ de quo Sap.j.Dm̃ eſt em̃ artifex:omnẽ habens virtutẽ oia proſpiciens. Et pro certo artifex eſt iſte qui ſcit eligere.qui ſcit cõſtruere. qui ſcit inſtruere. Eligere dico. qꝛ ſcꝫ ſicut bonus artifex meliorẽ eligit materiã in quã agat ſic deus meliores eligit pro ſeipſo.Patuit in virgine quã elegit: vt ex ea chriſtũ hominẽ fabricaret.Eſa.xl. Forte lignũ τ imputribile elegit artifex ſapiens.Conſtruere vo ſcit.vnde de ciuitate eccleſie militantis τ triumphãtis dr Heb.xj.ꝙ ciuitatis huius artifex τ cõditor deus eſt.Inſtruere etiam nouit.vnde Sap.vij. Omniũ artifex docuit me ſapientia. ¶ Scõs eſt artifex ſui reformator:bonũ enim artificium eſt ſeipſum ſcire virtutibus τ morib⁹ ydoneum fabricare:qđ pertinet ad quẽlibet virum iuſtum vel etiam alios exẽplis τ predicationibus cõponere τ formare qđ pertinet ad predicatores τ doctores figuratos in illis artificibus qui templũ ſalomonis edificauerunt:qꝛ.ſ.anima propria eſt templũ interius Eccleſia vo τ quecũꝗ alia perſona eſt tẽplum exteri⁹ j.Cor.iij.Tẽplum dei ſanctum eſt quod eſtis vos. Iõ de talibus prudentibus artificibus dr.ij.Para.ij.Miſi tibi virum prudentẽ τ ſcientiſſimũ in auro τ argento ere τ ferro. Sequitur. Qui ſciat adinuenire prudentẽ ſi quid neceſſariũ eſt cũ artificijs tuis. ¶ Tertius eſt artifex culparũ ſectator. Et ſic artifex poteſt dici quicũꝗ malus τ malicioſus homo qui exemplo dyaboli artificioſe τ cauteloſe ſcit alijs nocere. Unde de dyabo- ideſt de peccatore dicitur. Oſee.viij. Artifex fecit illũ et non deus. Et ibidem.xiij. Factura artificum totum eſt. Et ſi vis diuerſis artificibus applica diuerſa gene-

A ra pctõꝝ:ſꝫ nõ ꝓſequor ſꝫ tranſeo gra breuitatis ꝛc.

Arx.arcis. Nota ꝙ arx ideꝫ eſt: ꝙ turris vel ſummitas edificij ſeu caſtri.locus ſcꝫ altior:locus tutior:loc⁹ ſecretior ciuitatis ad defenſionem τ altarũ ciuitatis patriũ ordinat⁹. Moraliter ergo loquẽdo poſſũ dicere ꝙ in ſcriptura inuenit arx

Perfectionis.
Contẽplatiõis.
Habitationis.

Arx ſancte τ mũde ꝑfectiõis eſt ipſa aia.Iſta eſt em̃ quã dauid ideſt xps diligit τ i qua ſibi habitationẽ cõſtruxit.ij.Regũ.v.Cepit dauid arcẽ ſyon hec eſt ciuitas dauid. Iſta eſt em̃ mũdanda a vitijs et et munde tenẽda. vñ.j. Macha.xiij. Mũdauit arcẽ a cõtaminatiõibus. ¶ Arx alte cõtẽplatiõis eſt militãs eccleſia.Uñ iſta dr.Arx ſyon que interpretat ſpecula: qꝛ deus videt credit τ cõtẽplat ibidẽ.Sed ꝓhdolor.hodie in multis verificat illud.j. Mach.iij. Filij alienigenati erant in arce. ¶ Arx tute habitationis eſt celi patria.de quo dr Prouer.ix.ꝙ ſapiẽtia.ſ.increata miſit ancillas ſuas.i.predicatores vt vocarẽt ad arcẽ.i.vt inuitarent hoies ad patriã.Sufficit vide de turri ꝛc.

Aſa. fuit rex iuda p̃io bon⁹ poſtea malus τ interpretat ſuſtolles factura. tollens plaſmatio.Applica ſi vis ad bonos principes vel ad malos.Et pone ad vtrũꝗ propoſitũ de hyſtorijs aſa.iij.Reg.xv.τ.ij.Para.xiij. et deinceps ꝛc.

Aſaph. fuit de genere leuitarũ. Unde nata fuit quedã familia miniſtroꝝ tẽpli. Potiſſime aũt iſti fuerunt cãtores ꝗ pſalmos τ cantica dñi iubilabant in tẽplo:ſicut dicitur.j. Paral.v.τ.vj.Interpretatur autem aſaph congregãs vel colligens: ſeu cõgregatio vel collectio.Poteſt igitur ſignificare viros eccleſiaſticos ſimul per charitatem vnitos τ congregatos:τ laudis diuine ſeruitio τ miniſterio deputatos j.Para.xvj.Conſtituit dauid de leuitis coram archa domini qui miniſtrarent τ recordarent operũ eius.ꝗ glorificarẽt τ laudarent dñm deum iſrael aſaph principem ꝛc.Sequitur.Aſaph autem vt cymbalis perſonaret.Expone ſi vis autoritatem de ſeruitoribus templi ſeu eccleſie:quorum eſt eſſe corã archa:ideſt corã altari per deuotionem:miniſtrare per ſubiectionem τ diligentem occupationem:opera dei recordari per cõtemplationem τ conſiderationem.deum laudare per ſpiritualem exultationem. Unde.j.Paral.xxv.Igitur dauid τ magiſtratus ſegregauerũt in miniſterio templi filios aſaph ꝛc. A

Aſcalon. que fuit ciuitas philiſtinorum:ꝗ interpretat appenſa.infamis ſeu ignis ignobilis:ſignat mundum qui eſt habitatio peccatorum: qui dicitur appenſus quia caret firmitate : dicitur infamis quia abundat iniquitate: dicitur ignis quia feruet cupiditate:dicitur ignobilis:quia plenus eſt vilitate et ruſticitate.Et ſi vis nota ꝙ aſcalon:ideſt mundus ignobilis dicitur τ infamis:quia caret honore ſqualet horrore pauet timore.In mundo enim omnis honor perditur τ annihilatur. Amos.j. Perdam habitatorem de azoto et tenentem ſceptrum de aſcalone.Ibi etiã eſt horror quia a iuſtis non inhabitatur Sophõ.ij.Gaſa deſtructa erit τ aſcalon in deſertum. Ibi inſuper timor τ pauor reperitur: et mẽs humana ꝯtinue ſollicitatur. Unde zacha.ix.Uidebit aſcalõ et timebit et gaza et dolebit nimis. B

Aſcendere. Idem eſt ꝙ de infimis ad ſumma ſurgere. Nota igitur breuiter ꝙ diuerſi aſcẽdunt diuerſimode. qꝛ aſcendunt.

Iuſti:mores cumulando.
Diſcreti:alta contemplando
Prelati:ſtatum augmentando.
Beati:celũ vendicando.
Superbi:magna preſumendo.
Ambitioſi:culmẽ appetendo.
Diuites τ opulenti:honores tenendo.

De aſcenſu iuſtoꝝ ꝗ eſt virtutũ cumulatiu⁹ quo.ſ.aſcẽditur ad magnũ ꝑfectiõis gradũ:dr Can.iij.ꝙ ſalomõ purpureum aſcẽſum media charitate ꝯſtrauit. ¶ De aſcẽſu cõtẽplatiuoꝝ:ꝗ eſt arduoꝝ cõtẽplatiuus põt dici illõ ps.Aſcẽdet hõ ad cor altũ τ exaltabit de⁹. ¶ De aſcenſu platoꝝ ꝗ eſt dignitatũ occupatiuus dr Luce xiiij.ca.Amice aſcẽde ſupi⁹.tũc erit tibi glia corã ſimul cõuiuãtibus. ¶ De aſcẽſu aũt beatoꝝ ꝗ eſt celoꝝ occupatiuus:dr in ps.Quis aſcẽ.in mon.do.ꝛc. ¶ De aſcẽſu autem

Ayuntamiento de Madrid

ſu autem ſuperboꝝum qui eſt fatue preſumptiuus: dꝛ
in ps. Aſcendunt vſqꝫ ad celos: deſcēdūt vſqꝫ ad abyſ-
ſos. De aſcenſu ambitioſoꝝū qui eſt honoꝛis appetiti-
uus: dꝛ Apoca. xiij. Uidi de mari beſtiā aſcendentem.
De aſcenſu ꝟo diuitū ⁊ dignoꝝ: dꝛ ibidē. Uidi aliā be-
B ſtiā aſcēdentē de terra. ¶ Dico ergo ꝙ inuenit̃ in ſcri
ptura moꝛaliter loquēdo duplex aſcenſus. ſ. virtuoſus
⁊ vicioſus. Uirtuoſus eſt ille quo homo relinquit ſal-
tim ꝗtū ad effectū inferioꝛa bona mūdi: ⁊ ad ſuperio-
ra affectanda ⁊ contemplanda ſe conuertit. Ille etiam
quo homo de infimitate vitioꝝ ad eminentiam vite ⁊
moꝛū eleuat̃. Ille inſuꝑ quo homo de ſtatu ⁊ valle pre-
ſentis miſerie ad celi gloꝛiā ſublimat̃. Et de tali aſcen-
ſu allega illā autoꝛitatem. j. Reg. ij. Aſcendebat vir ille
de ciuitate ſua. Uide de adoꝛare: vbi diuidit̃. Item ad
ad hoc illa autoꝛitas Eſa. xiiij. Aſcendā ſuper altitudi-
nem nubiū: ſimilis ero altiſſimo. Uide eā ſupꝛa: vbi al
titudo. Item allega illam autoꝛitatem. Uenite aſcen-
damus in bethel in ſermone. Surgite ⁊ ite qꝛ nō habe
tis hic requiem. Itē ad hoc allegat illud Gen̄. ij. capi.
Fons aſcēdebat de terra rigās vniuerſam ſuperficiem
terre. Uide eā in ſermone de aſcenſione. Aſcendet qua
ſi aquila. Et qꝛ in iſtis quattuoꝛ autoꝛitatibus diuiſis
⁊ pꝛoſecutis multa poſſunt componi ⁊ cōtineri de bo-
no aſcenſu: tam de aſcenſione xp̄i vel virginis vel in cu
iuſlibet ſancti. Ideo de ea quo ad p̄ſens taceamus. Eſt
igitur aſcenſus virtuoſus. Item eſt aſcēſus vitioſus et
iſte eſt aſcenſus elationis: ambitionis: iniuſte ꝓmotio
nis. Et de hoc dic ſuꝑ vbi ponit̃ illa autoꝛitas. Aſcēdā
ſuꝑ altitudinē nubiū ſimilis ero altiſſimo. Sed ne ita
crude videamus tranſire: diuidamus de aſcenſu xp̄i
vel beate virginis vel cuiuſlibet aīe ſaluande illā auto
ritatē Gen̄. xlix. ¶ Aſcēdiſti cubile patris tui. vbi oſtē
C ditur ꝙ ſancti aſcendunt in celū ꝓpter tria bona ma-
xima que ſunt ibi. Eſt em̄ ibi ſecuritas imperturbabi-
lis. Aſcendiſti: qḋ eſt preteriti tꝑis. q. d. Iam es in tuto
iam tranſmiſiſti. Item trāquilitas pacificabilis: cubi-
le: hereditas durabilis. Patris tui inquit. Eſt em̄ ibi
ſecuritas q̃ nō perturbat̃. Trāquilitas q̃ pace letatur:
hereditas qua iuſtus dotatur. Eſt ergo illic ſecuritas
nunꝗ perturbata. Acendiſti. Sicut em̄ auis quando
in ſupꝛemis partibus aeris aſcēdit: tunc videt̃ eſſe in
tuto. quia. ſ. ab inferioꝛibus periculis eſt exempta. Sic
aīa ex quo ad illū locū altiſſimū aſcēdent: a periculis
oībus tuta erit. Sicut em̄ ad ſupꝛemū interſticiū aeris
non aſcendūt vapoꝛes: ideo ſm̄ ph̄os nulle ſunt ibi im
preſſiōes: vnde nō generat̃ ibi nec vētus nec tonitruū:
nec pluuia nec grādo. Sic vere ad illud ſupꝛemum in
terſticiū paradiſi nō aſcendūt vapoꝛes. i. mundi pecca
toꝛes: vel dyabolice temtationes. Et ideo nulle ſunt
ibi tribulationes. Ibi em̄ nō eſt ventus elationis. To
nitruū cōminatiōis: fulgur ⁊ grando rapine ⁊ exactio
nis. Et ideo dico: ꝙ ibi eſt ſecuritas. qꝛ. ſ. hec oīa ſunt
preterita ⁊ tranſacta. Aſcendiſti inquit: quod eſt prete-
riti temporis. Et de hoc. j. Macha. v. Aſcēderūt in mō
tem ſyō. cū leticia. Et de xp̄o dꝛ in ps. Aſcendiſti in al-
tum. Nā ſicut videmus: ꝙ fructus qui ſunt ſurſum in
ſummitate arboꝝ ſunt magis in tuto: ꝗ illi q̇ ſunt infe
rius in hac vita. Uenite ergo aſcēdamus ad montem
dn̄i. Et nota ꝙ paradiſus dꝛ mōs: qꝛ mons eſt

Locus ſublimitatis.
Locus ſecuritatis.
Locus vbertatis.
Locus claritatis.

¶ Sic ꝓ certo ꝑadiſus hꝫ in ſitu ſublimitatē: in ſtatu
ſecuritatē: in cognitione claritatē: in fruitione vberta-
tem. Cōpara ſi vis paradiſum mōti libani ⁊c. Sic er-
go ptꝫ ꝙ ibi eſt ſecuritas imꝑturbata. Aſcēdiſti. Unde
j. Reg. xxiiij. Aſcēdūt ad loca tutioꝛa deſerti: heu pꝛoh
doloꝛ: talis ſecuritas nō eſt in mūdo: qꝛ ſicut aīalia in
nocētia in nemoꝛibꝰ ſemꝑ ſunt in ꝑiculo ꝙ ab aīalibꝰ
rapacibꝰ ⁊ crudelibus deuoꝛant̃. Sic vere hic inferiꝰ in
hoc mūdo ſemꝑ ſumꝰ in ꝑiculo ꝙ ab aīalibꝰ. i. a demo
nibꝰ ⁊ mūdi tyrānis ⁊ pꝛincipibꝰ diuerſimode pertur-
bamur. Aſcēdamus ergo ad tutioꝛa loca deſerti. i. ad
ſecuritatē. Et ꝑmo q̇dē ꝑ deſideriū ⁊ affectionē: ⁊ fina
liter ibi aſcendemꝰ ꝑ eterne gloꝛie cōſecutionē. Eſt igit̃
ibi ſecuritas imꝑturbata. ¶ Scd̄o eſt ibi trāquillitas D
pacificata. Et hoc oſtēdit̃ qn̄ dꝛ Cubile. Ideo paradi-
ſus dꝛ cubile: qꝛ eſt locus pacis: quietis: trāquillitatis
⁊ voluptatis. Nā poſt laboꝛes ⁊ eſtus diurnos hō ſolet
ad cubile ſuū recurrere: ⁊ ibidē aſcendere ⁊ quieſcere ⁊
doꝛmire. Sic vere paradiſus eſt locus vere q̇etis: pacis:
⁊ trāquillitatis. Et ideo xp̄s ⁊ ſancti poſt laboꝛes huiꝰ
vite aduenientē veſpera moꝛtis ad iſtud cubile aſcende
runt: ⁊ ibi pacifice ⁊ delectabiliter quieuerunt. Ideo de
xp̄o pōt dici. ij. Eſdre. iij. Darius rex aſcēdit in cubicu-
lo ⁊ doꝛmiuit. Heu pꝛohdoloꝛ: tale cubile nō eſt mun-
dus: qꝛ vere ibi nō eſt trāquillitas ſed aduerſitas: non
quietudo: ſed amaritudo: nō leticia: ſed triſticia: nō pa
cis cōcoꝛdia: ſꝫ tumultuū ⁊ litiū diſcoꝛdia. Et iō de tali
cubili dꝛ Eſa. xxxiiij. Erit inq̇t cubile dꝛaconū ⁊ paſcua
ſtrutionū: occurrēt demonia: onocentaurus ⁊ piloſus
clamabit alter ad alterū ibi cubauit lamia: ibi habuit
foueā hericius: ibi congregati ſunt milui alter ad alte
rum. Ubi nota ꝙ mundus eſt cubile diuerſoꝝ generū
peccatoꝛū: ꝓpter quoꝝ frequētiā eſt merito pertubatū
Cubant eni ibi accubāt ⁊ requieſcunt inflāmati cupi-
ditate. Dꝛaconū. Dꝛaco ſpirat in ignē ⁊ ſignat auaros
aggrauati cupiditate Strutiōes. Srutio eſt ita ponde
roſa ꝙ nō poteſt volare. Sic deſidioſi obſtinati ꝑuerſi
tate demonia demones habent voluntatē peruerſam
ſic obſtinati: effrenati crudelitate. Onocentaurus qḋ
eſt animal ceruicoſum ⁊ crudele. Sic tyrāni. Occupati
verboſitate: piloſus: ſaltat: clamat ⁊ ludit. Sic verboſi
inquinati carnalitate. qꝛ ibi cubat lamia. Lamia mon
ſtrum luxurioſum: quia habet pedes equinos tumula
ti mūdi facultate. Hericius armatus ſpinis. i. diuitijs
pungentibus coꝛ humanū: delectati in rapacitatem
miluus qui ſcꝫ pullos rapit. Uide ꝓſecutionē in locis
ſuis. Non eſt igitur mūdus cubile pacis: ſed magis tri
bulationis ⁊ litis: vbi tot peruerſa animalia cōuerſan
tur. Sed vere paradiſus nō ſic. qꝛ pꝛo certo ibi eſt tran-
quillitas pacifica. Unde in ps. Exultabūt ſancti in glo
ria letabunt̃ in cubilibus ſuis. ¶ Tercio dico. ꝙ ibi eſt
aſcenſus: qꝛ ibi eſt hereditas amplificata. Patris inq̇t E
tui. Paradiſus em̄ eſt cubile ⁊ habitaculū patris no-
ſtri: ⁊ ideo iure hereditario nobis debet̃. Ideo dicebat
xp̄s. Aſcēdo ad patrē meum ⁊ patrem veſtrū. Ioh. xvj.
In domo enim patris mei māſiōes multe ſunt. Obti-
nent igitur ſancti in paradiſo fructificam hereditatē:
pacificam tranquillitatē: tutam ſecuritatem. Et ideo
tutum eſt aſcendere ⁊ volare. ¶ Itē nota ꝙ per aſcen- F
ſum intelligitur contemptio tēpoꝛaliū ⁊ inferioꝛū. Et
ideo de quolibet ſic aſcēdente poteſt dici illud Gen̄. ij.
Fons aſcendebat de terra irrigās vniuerſam ſuperficiē
terre. vnde cōtemnēda ſunt tēpoꝛalia: vt habeas veri-
tatis ſpectaculū vel lecturā. Fons vt prebeas pietatis
oꝛaculū vel liturā irrigans. Ut caueas pꝛauitatis pe
riculū vel iacturā. De terra. Ut teneas dignitatis pin
naculum vel preturam. i. vt obtineas dignitatē ⁊ hono
rem ⁊ prelationem. Aſcendebat. Pꝛimo ergo tempoꝛa
ralia ſunt contemnēda vt habeas veritatis ſplendoꝛē
⁊ cognitionem. Fons inquit. Uidemus naturaliter. ꝙ
quanto res habet de feculētia ⁊ minus de groſſis hu-
moꝛibus: tāto plus hꝫ de lumine ⁊ claritate ⁊ decoꝛꝫ
pacitate ſi de coꝛpulētia. Patet in ſtellis: ſole: ⁊ plane-
tis: q̃ qꝛ carent groſſitie: ideo ſunt clara ⁊ lucida et per-
uia. Reuera chariſſimi: ſic loquēdo ſpūaliter quāto ali
quis hꝫ minus de fecibus ⁊ de feculētia terrenoꝛuꝫ in
coꝛde ſuo per amoꝛē: tanto clarioꝛ ⁊ verioꝛ reperit̃. Qḋ
oſtenditur cū dicitur Fons. Fons em̄ eſt nature peruie
⁊ ſpecularis in quo videtur quicq̇d ibi eſt. ymago etiā
ibi impꝛeſſa ſtatim ibi apparet ⁊ videt̃ niſi forte fons
fuerit turbatus fecibuſqꝫ ꝑmixtus: qꝛ tūc nihil ibi ap-
paret. Sic vere quādo homo nō eſt admixtus fecibus

tēporalitatis per desideriū ⁊ amorē ⁊ per auariciā tunc
est clar⁹ ⁊ ver⁹ nō fictus non obscur⁹ nō velat⁹ nō hypo
crita: immo quicquid e st in eo interi⁹ in corde apparet
exteri⁹ in apparētia. vñ. Prouerb. xxvij. Sicut splēdēt
vult⁹ respiciētiū in aquis. sic manifesta sunt corda ho
minū prudentibus Et nota ꝙ dicit prudentib⁹. q. d. tu
nō debes cor tuū ostēdere vel reuelare fatuis ⁊ insipiē
tibus qui nesciūt celare celāda nec dicere dicenda. bo-
nis ⁊ prudētibus te debes planū verū ⁊ manifestū exhi
bere. Mō est cōtra hypocritas ⁊ cōtra fraudulētos ⁊ ma
liciosos: qui ita sunt ficti obscuri ⁊ velati ꝙ nō pōt sci-
ri quid habēt interius in corde ⁊ cogitatiōe. vnū pen-
sant interius ⁊ aliud ostendūt exterius fingūt se bonos
⁊ sunt mali. fingūt se amicos et sunt inimici ⁊ breuiter
inicis nō est nisi fraus ⁊ deceptio. cautela ⁊ palliatio ma
licia ⁊ fictio. O de⁹ quot sunt hodie tales ⁊ quot fūt ho
die de falsis amicis in mūdo qui tñ fingūt se bonos et
veros ꝙdiu possunt facere cōmodū suū erga personā
sed vere statim postꝙ nō possunt plus aliqd lucrari er
ga eū vt pote qr deuenit ad paupͣtatē tūc vere plane osē
dūt suā falsitatē ⁊ fictionē qr. s. nihil plus de eo curant
ꝗ̄ eū dimit tūt: ⁊ sic cordis sui fictā amiciciā manifestāt
similes locustis que i estate apparēt ꝙdiu inueniūt ad
rodendū. qr sc3 tūc sunt fruct⁹ ⁊ herbe: s3 vere in hyeme
nō vident: Sic vere isti in estate ꝓsperitatis ꝙdiu in-
uenerūt fructus ⁊ emolumentū erga personā. ꝙdiu ab
eo possunt habere aliqđ comodū tādiu ei apparēt: eis
negocijs vacāt ⁊ eis assequunt ⁊ applaudūt Sed vere si
venerit hyems. i. tēpus paupͣtatis ⁊ aduersitatis ita ꝙ
tales nō inueniāt amplius qđ rodāt ꝙ lucrent circa ip
sum vere tūc amplius nō apparēt er ga eū immo eū de
dignant videre ⁊ salutare Tales igit non sunt veri nec
plani: immo falsi ⁊ fraudulēti qr sc3 nō querūt nisi pro-
priū comodū ⁊ maxime in hoc peccāt quidā falsi qui se
fingūt amicos vt sciāt secretū alioꝝ ⁊ postmodū eos ac
cusant ⁊ reuelāt de istis. Eccli. xij. In labijs suis indul
cat inimic⁹ ⁊ in corde suo insidiat vt subuertat te in fo
ueam. Ah charissimi nō sic: sed simus veri ⁊ plani sim⁹
sicut fons clarus vbi feces tēporaliū nō sint mixte vt
de quolibet dicatur illud. zach. xiij. Erit fons patēs do
mui dauid in ablutionē peccatoris ⁊ menstruate. De
xp̄o etiā dicitur Eccli. j. Fons sapiētie verbū dñi in ex-
celsis. Si ꝑdicas de ascēsione dic nota in excelsis. Fōs
est in mēte scaturiēdo ꝑ cōduct⁹ pōt descēdere ad valles
et iterū ad eandē altitudinē reuenire. Sic vere xp̄s qui
est in mōte paradisi ab eterno scaturiuit. ⁊ ꝑ cōductus
humanitatis ⁊ vteri virginalis ad vallē huius mundi
declinauit. iterū in ip̄o cōductu hūanitatis nostre vo-
luit ad eandē altitudinē. s. ad celi palatiū reuenire iō
dicitur. In excelsis. Ideo Nume. iiij. dr. Excelsum qui-
dem habitaculū tuū. Iste est igit fons. Patet igit pri-
B ma ratione. quare debēt tēporalia sperni. s. pro haben
do veritatis splendore ⁊ cognitione. ¶ Secūdo pro ac
quirēdo pietatis dulcore ⁊ ꝯpassiōe irrigās. Nubes ei
nūꝙ rigat terrā ꝙdiu aquā suā secū portat imo opʒ ꝙ
eā pri⁹ differat vel deserat ⁊ dimittat. Sic vere hō nūꝙ
potest rigare per pietatē. elemosynā ⁊ largitatē. terras
. i. pauperes ⁊ egenos ꝙdiu aquā suā. idest bona tempo
ralia retineat diligat ⁊ cōseruat: imo vere si ipse vult
habere virtutē irrigue pietatis ⁊ largitatis oportet ne
cessario ꝙ pluuiā suam idest mundi bona deijciat per
contēptū. distribuat per manū ⁊ dimittat ꝑpter xp̄m
Quod ostendit cū dr. Irrigās. q. d. tu debes alios pijs
beneficijs irrigare. Sed heu videtur ꝙ multi se habēt
diuersimode in huiusmodi irrigatione Quidam enim
irrigant alios sicut nubes. quidam sicut fluuius: quidā
sicut puteus. quidam sicut fumus. ¶ Primo quidam
sicut nubes et isti sunt boni et iusti. quia sicut nubes
irrigat terram subiacentem equaliter et non percipi-
tur tantum pluuia sua in vno loco sed in tota patria
Sic vere boni et iusti elemosinarij pluuiam suam id-
est elemosynas suas spargunt equaliter ⁊ non faciunt
acceptionem personarum sed breuiter omnibus indi-
gentibus ⁊ nō solū in vno loco: domo: familia vel per-
sona: sed in patria debet influentia sue misericordie de
riuari. Et ideo dicit ꝙ irrigabat vniuersam superficiē
terre. i. totā patriā. Iuxta illud. Deriuent fontes tui fo
ras ⁊ in plateis aqꝫ tuas diuide. Prouer. v. Alij sunt.
Oraculum largitatis sicut fluuius. Nā fluuius non
irrigat nisi ptes sibi coniunctas ⁊ vicinas. sic sunt mul
ti qui nullam pietatē faciūt: nisi personis sibi coniun-
ctis: vt vicinis: familiaribus: ⁊ etiam illis ꝗ apud eos
suis obsequijs bona hmōi promerentur. qr. s. occupant
pauperes ⁊ vicinos in suis operibus: ⁊ postea dant eis
elemosynā ⁊ tamen credunt multū ⁊ cū hoc tamē nō
fit datio sed solutio nō gratis datur sed debitū: de istis
dicitur Hiere. vj. Pascet vnusquisꝗ eos qui sub ma-
nu sua sunt. Isti nō pascunt nisi eos qui eis subsint sc3
illos de parentela: de vicino familiares ⁊c. S3 ad hoc
dico. ꝙ sunt alij sicut puteus: ⁊ tales sunt putei ⁊ aua-
ri. Puteus enim nō irrigat nisi seipsum. Aqua eī ei⁹
nō exit exterius ad aliena loca: immo oportet ꝙ cum
difficultate inde hauriatur: aqua etiam eius qñ sepe
nō mouetur per haustū facile contrahit corruptelam.
Uere tales sunt auari: quia vere ipsi nō irrigant bene
ficijs suis: nisi seipsos: vxorē: filios ⁊ familiam. Aquam
enim bonoꝝ suorum temporaliū nō diuidūt nec com
municāt cuicunꝗ ꝑ aliquā pietatē vel largitatē: im-
mo totū reseruāt sibi ipsis: immo nullus potest ab eis
aliquid de aqua sua. i. de diuitijs extorquere: nisi cū dif
ficultate. s. per rapinā vel extorsionē: sicut faciūt balli-
ui: principes ⁊ latrones: immo vere sepe accidit ꝙ pro
pter defectū hauriendi. propter defectum exponendi
manum ad diuitias suas vt eas dent ⁊ distribuant se
pissime putrefiunt. Patet de vino ⁊ blado diuitum: qđ
sepe corrumpitur ꝑpter defectū distribuendi tempo-
re suo: ⁊ propter sua nimiā custodiā: tales auari faciūt
iuxta ꝯsiliū Prouer. v. Habeto inqt eas: sc3 diuitias
solus ⁊ nō sint alieni participes tui. Sed adhuc dico.
ꝙ quidā irrigant sicut mare. Mare eī vapores suos
humidos superius ad nubes que nō indigent irriga-
tione mittit. Sic vere multi sunt ⁊ maxime mundi di
uites qui more maris sunt fluctuosi per lites ⁊ discor-
dias ⁊ per diuersas sollicitudines temporales ⁊ amari
per diuersa vicia ⁊ peccata: qr impij sicut mare feruent
Esa. lvij. Tales dico mittunt humores suos. i. dona et
munera superius versus nubes. i. ad principes ⁊ prela
tos ⁊ alios iudices ⁊ magnates. s. vt eorū gratiā acqui
rāt ⁊ vt ab eis officia ⁊ bñficia obtineāt: ⁊ vt eos susti-
neant ⁊ foueant causas suas: qr vt cōiter hodie magis
amant homines dare munera nubibus. i. potentibus
qui non indigent ꝙ pauperibus. Patet quia istis fiūt
magna conuiuia: alijs nihil. Et hoc est contra doctri-
nam saluatoris Luce. xiiij. Cum facis conuiuium no
li vocare diuites ne ⁊ ipsi reinuitent te ⁊ fiet tibi retri-
butio: sed voca pauperes ⁊ claudos qui nō habent vn
de retribuant tibi: ⁊ pater tuus ꝗ est in celis retribuat
tibi ⁊c. Heu charissimi nō sic. nō simus mare: puteus:
seu flumen. Sed simus nubes rorida: que equaliter ⁊
abundanter irrigat vniuersa: sicut fuit xp̄s ꝗ spūaliter
⁊ tēporaliter bona sua diuisit abundanter: qđ maxime
apparuit tēpore isto quando pluuiā suā. i. dona spiri-
tussancti discipulis suis dedit: pluuiā suā dico. Nam
sicut vapores ascendūt a terra ⁊ fiunt nubes a quibus
pluuia ignis ⁊ fulgura postmodū deriuantur. Sic ve-
re xp̄s hodie ascendit: vt tandē in penthecō. pluuiā. i.
dona ⁊ gratias spūssancti cum igne visibili suis disci-
pulis destinaret: vt sic corda discipuloꝝ arida irriga-
ret similis balene ⁊c. Dic si vis sicut in sermone. Dicat
igit quilibet prius irrigator: ⁊ maxime xp̄s. Eccli. xxiiij.
Exiui de paradiso. Dixi rigabo hortum meū ⁊c. Si pre
dicas de ascensiōe: dic sicut supra. Si autē de alio quo
cunꝗ festo dimitte illud exēplū vltimum: ⁊ verbū istud
de autoritate. s. exiui de paradiso. Hoc est igitur scdm
quare sc3 quare temporalia sunt contemnenda: videli-
cet vt habeas pietatis dulcorem ⁊ compassionem. Ir-
rigans

Ayuntamiento de Madrid

H rigans inquit. ¶ Tercio contemnēda ſunt: vt caueas
prauitatis horroꝛē ⁊ infectionē.ſ.auariciā. De terra in
quit. Utile eſt enim homini repleto ꝙ ipſe minuat ſi-
bi ⁊ ꝙ eĳciat ſuperfluos humoꝛes: alioquin eſſet in pe
riculo moꝛtis. Sic vere homo repletus diuitĳs niſi
eas eĳciat: fugiat ⁊ cōtemnat ſaltē quātū ad affectum
ipſe eſt in periculo moꝛtis culpe ⁊ gehenne. De terra
inquit. Nā ſicut auis ſurgit de terra alioquin eſt in pe
riculo capiendi viſco vel laqueo. Sic vere tu debes fu-
gere cōtemnereq̄ʒ terrena: alioquin tu es in periculo ⁊
capieris viſco luxurie: vel laqueo auaricie. Jdeo dicit
abꝛae. Gen.xĳ. Egredere de terra tua ⁊ de cognatione
tua: ⁊ de domo patris tui ⁊c. i. de mundo ⁊ carne ⁊c. Sʒ
heu videt ꝙ multi ſunt fatue aues. Auicula enim tan
diu remanet in terra: ꝙ ibi capitur ⁊ necatur. Sic mul
ti tantū delectantur in terrenis: ꝙ ibi per diuerſa vitia
capiuntur: ſicut aneta que nō volat alte: nec ſe elōgat
a terra: ⁊ circa noctē volat: hec enim videns nem⁹ ali-
quantulum altum deſperat tranſire: ſed videns ibi fe-
neſtrā apertā eligit ſibi viā illā. ſed inueniēs ibi rethe
capitur ⁊ retinet. Sic vere chariſſimi illi qui volitāt cir
ca terrā ⁊ circa terrena negocia in caligine huius mun
di q̄ volunt ſurſum eleuari. per terrenoꝛum comtēptū
tales dico facile capiuntur. Nā quādo tales vident et
conſiderant nemus magnū. i. ſiluā mandatoꝝ dei: cer
te ipſi timent tranſire timent facere que iubentur. Et
ideo ſibi eligūt viam apertam: viā latam: viā publicā
id eſt viā mūdi. qꝛ.ſ. fiunt mercatoꝛes aduocati ⁊ cete
ra hmōi. Eligunt aliquam certā feneſtram: aliquē cer
tum modum viuendi ad opus aliquod vel exercitium
ſed vere ſtatim inueniunt rhete dyaboli. i. laqueos tē-
tationū. ſ. auariciā: ſupbiā: luxuriā inuidiā. Nā ex tali
bus filis ⁊ ſimilibus cōficitur iſtud rethe. Et ideo hō
per diuerſa vitia capitur ⁊ per eternam miſeriam cru-
ciatur. Confoꝛtati ſunt in terra de malo ad malū egreſ
ſi ſunt. Hiere.ix. Ah chariſſimi nō ſic: ſed pꝛo deo tem
poꝛalia cōtemnamus. quia vere neceſſe eſt pꝛopter cui
tandū periculū. i. cupiditatis hoꝛroꝛē ⁊ infectionem: vt
obtineas dignitatis honoꝛē ⁊ pꝛelationē. ¶ Quarto
I eſt neceſſarium vt obtineas dignitatis honoꝛem ⁊ pꝛe
lationem. Aſcendebat inquit. Sicut enim videm⁹ ma
gna eſt dignitas coꝛpoꝛibus celeſtibus: ꝙ ab iſtis coꝛ
ruptibilibus ſunt ſeparata. Sic vere honoꝛē magnū
habet homo ſpiritualiter quādo ab iſtis infimis ⁊ tē-
poꝛalibus ſe diſiungit ⁊ ſeparat per cōtemptum. Qđ
oſtenditur cum dicitur. Et aſcendebat. Et ſic aſcēſus
⁊ eleuatio ſignum eſt dignitatis. Sic ille qui ab iſtis
terrenis per contemptū ſe eleuat dignus ⁊ nobilis di-
ci debet: vt de hoc dicatur Luce.xix. Aſcendit in arbo
rem quia in terra deum videre non poterat: ſcʒ zache⁹
quia ſm omeliam. Deum facile nemo videt conſtitu-
tus in terra. Nam ſicut videm⁹ ꝙ flāma eſt ita digne
⁊ nobilis nature ꝙ abhoꝛret inferius detineri. Jdeo
ſurſum ſemꝑ nititur eleuari. Sic vere coꝛ nobile iſta
infima abhoꝛret ⁊ vilipendit ⁊ ea parum reputat. Su
perioꝛa quoq̄ʒ querit dicens. Eſa.ĳ. ⁊ Michee.iiĳ. Ue
nite aſcēdamus ad montē domini ⁊ docebit nos vias
ſuas. Patet igitur chariſſimi ſm autoꝛitatem: quomō
talis aſcenſus. i. terrenoꝛum contemptus. Ueritatem
facit ſplendere. Fons. Pietatem facit madere. Jrrigās
Cupiditatem facit hoꝛrere. De terra. Dignitatem fa-
cit pollere. Aſcendebat. Jn fine autem ſi vis. dic de il-
lis qui hic digne per iuſtā pꝛomotionem aſcendunt.
ꝙ iſti ſunt ſicut ſigna celeſtia quoꝛū aſcenſus. ſi ſigna
ſunt foꝛtunata ⁊ bona. Jn iſtis inferioꝛibus bonum fa
cit. Ecōuerſo aūt maloꝝ ſignoꝝ aſcenſio malū ſignifi-
cat ⁊ in inferioꝛibus oē malum efficit atq̄ʒ cauſat. Sic
vere dicā ꝙ quando boni aſcendunt ad dignitatē. in
mundo cauſant gaudia ⁊ vtilitates. Econtra autē ma
loꝛū aſcenſio ⁊ pꝛomotio oim̄ inferioꝛū ⁊ ſubditoꝛum eſt
deſtructio ⁊ turbatio. Unde de malo aſcendente. i. de
malo homine dignitatem obtinente poteſt dici illud
ps. Aſcendunt populi ⁊ irati ſunt doloꝛes obtinuerūt
omnes habitatoꝛes philiſtĳm. De bono vero aſcendē
te ad officium dignitatis dicere poteſt quilibet illud.
Apocali.vĳ. Uidi alterum angelum aſcendentem ab
oꝛtu ſolis. vbi nota ꝙ hic oſtenduntur quinq̄ʒ q̄ debet
habere qui ad gradum pꝛelationis aſcendit videlicet
Decoꝛis ſpeculum.
Ualoꝛis cumulum.
Splendoꝛis oculum.
Nitoꝛis floſculum.
Honoꝛis titulum.
¶ Habeat ergo decoꝛis conuerſationem vt refulgeat. K
Uidi inquit. Cumulum valoꝛis in perfectione vt emi-
neat alterum. i. ſit alter ꝙ alĳ. Oculum ſplendoꝛis in
cognitione vt clare videat. Angelum inquit. Floſculū
nitoꝛis. i. puritatis in affectione vt ſurſum adeat. Aſcē
dentem inquit. Titulum honoꝛis in pꝛomotione vt iu
ſte ſedeat ſeu pꝛeſideat ab oꝛtu ſolis. i. a deo. Bona cō-
uerſatio debet apparere. Uidi inquit. q. d. Jſte eſt viſi-
bilis ⁊ apparēs. Moꝛalis perfectio debet pꝛeeminere
Alterum: qꝛ ipſe debet eſſe totus: alter ab alĳs per ſin-
gulares virtutes. Diſcreta cognitio debet relucere: qꝛ
debet eſſe angelus. Pura affectio: immo debet hoꝛre-
re: qꝛ debet aſcendere ab amoꝛe terreno. Aſcendētē in-
quit. Alta pꝛomotio digne debet ſedere. qꝛ ipſe debet ve
nire ab oꝛtu ſolis. i. a deo ⁊ a dei inſpiratione. Habere
ergo debet decoꝛis ſpeculum clare conuerſando: quod
oſtenditur cum dicitur. Uidi. Res enim clarioꝛes ſunt
vt cōmuniter altioꝛes ⁊ viſibilioꝛes: pʒ de ſtellis. Sic
vere dico ꝙ illi qui in conuerſatione ſunt clari: et qui
ab alĳs videntur ⁊ conſiderantur vt conſpicui debent
eſſe in dignitate magis ardui. Uidi inquit. q. d. Clarus
eſt ⁊ viſibilis per honeſtā conuerſationē. Dignus eſt
aſcendere per pꝛomotionem. Unde de talibus clare cō
uerſantibus ⁊ viſibilibus pꝛomotis ⁊ aſcendentib⁹ po
teſt dici illud. j. Reg.xxviĳ. Deos vidi aſcendentes de
terra. Deos inq̄t. Juxta illō ps. Ego dixi dĳ eſtis. Ecō
trario autem illis qui non ſunt dĳ. i. rudibus ⁊ imper-
fectis dicitur. Exo.xix. Cauete ne aſcēdatis in montē.
Patet ergo ꝙ qui alte vult aſcendere: debet habere de
coꝛis ſpeculum clare conuerſando. Uidi inquit. ¶ Se L
cundo debet habere valoꝛis cumulum ceteris eminen
do. qꝛ. ſ. ipſe debet eſſe alter ꝙ alĳ per ſingularem per-
fectionem. Alter inquit. Coꝛpoꝛa enim alta ⁊ celeſtia
ſunt alterius conditionis ꝙ inferioꝛa elementaria et
terreſtria: non enim recipiunt peregrinas impꝛeſſio-
nes nec ſubiacent coꝛruptioni vel caſui. Sic vere illi q̄
alte per pꝛomotionem habent aſcendere ſingulari per
fectione debent gaudere nullius peccati coꝛruptione
ſubiacere. ſed alteri ꝙ alĳ per diſtinctam bonitatē de
bent apparere. Alterum inquit. Uide ſupꝛa de altero.
Unde de pꝛomotione ⁊ aſcenſu talis alterius poteſt di
ci illud ps. Epatum eius accipiat alter. Unde helye et
enoch viris perfectiſſimis ⁊ alteris dictum fuit. Apo-
calip.xj. Aſcendite huc. et aſcenderunt in celum. Ho-
die tamen pꝛohdoloꝛ ſepe fit. ꝙ ad gradum dignitatis
non aſcendunt illi qui in perfectione ſūt alteri. ſed po
tius illi qui ſunt ab omni bono immutati et alterati.
Unde de nequiſſimo antiocho dicitur. j. Macha. j. ꝙ
ipſe aſcendit hieruſalem in multitudine graui. et in-
trauit ſanctificationem cum ſuperbia. quia reuera ſe-
pe fit ꝙ illi qui pꝛe ceteris ſunt peioꝛes. hieruſalē. i. ec-
cleſie. pꝛelaturā aſcendūt ſanctificationem ſtatus eccle
ſiaſtici indigne intrāt et recipiunt. ⁊ multitudinē gra
uē ſuoꝛū parētum ⁊ amicoꝛum carnalium ſecū trahūt
Hiere.xlix. Aſcendet quaſi leo de ſupbia ioꝛdanis. Cō
para ſi vis malos pꝛeſides leoni ⁊c. Non ſic. ſed habea
mus valoꝛis cumulum. Alterum inquit. ¶ Tercio ha
beat ſplendoꝛis oculum diſcrete iudicādo. quod nota M
tur cum dicitur. Angelum inquit. Nota coꝛpoꝛa que
ſūt ſubtilioꝛa ſūt vt cōiter altioꝛa. Patet de aere et de
igne. Patʒ etiā de ꝑtib⁹ aeris. qꝛ illic q̄ ſūt altioꝛes ſūt
ſubtilioꝛes ⁊ rarioꝛes. Sic vere dico ꝙ illi q̄ ſūt ꝑ ſciētiā
⁊ diſcretionē ſubtiles. debēt eē ꝑ pꝛomotionē ſublimes

Ayuntamiento de Madrid

Angelū inq̄t.q.d.q̄libet talis debet eſſe angel⁹ſubtilr
ter cogitando ⁊ iudicando.Figura.Judi.xiij.vbi dicit.
q̄ angelus dn̄i aſcēdit in celū in flāma.q̄.ſ.i.flamma
clara cognitionis d3 vir angelicus aſcēdere ad celum
pꝛelationis.Judi.xij.Aſcēdit angelus dn̄i de galgala
ad locū fletiū.Galgala interptat̄ reuelatio.q̄.ſ.tales
iuſti a diuina reuelatione aſcenſum pmotionis aſſu-
munt:⁊ ad locū flentiū.i.ad laboꝛē pꝛelationis aſcen-
dunt.Et nota quomō officiū platiōis dr̄ locus fletū.
Quia reuera minus eſt ibi gaudij q̄ merroꝛis.Et de ta
li pmotione plus d3 hō gemere q̄ ridere.vn̄ Eſa.xv.
⁊ Hiere.xlviij.habet̄ ſic.Per aſcēſu3 em̄ luith flēs aſcē
det ⁊c.Et in ps.dr̄.Aſcēſiones in coꝛde ſuo diſpoſuit in
valle lachꝛymaꝝ.Angelus ergo debet eſſe.i.ſubtilis et
diſcretus.Hic ſicut vis.Aduerte t\\ñ q̄ hodie ſepe fit q̄
ad iſtū gradū nō ſemp ſciētes aſcendūt: ſed poti⁹ igno
rantes.Figura.Apo.xiij.vbi dicit q̄ ipſe vidit de mari
beſtiā aſcendentē coꝛnibus munitā: ⁊ dyadematibus
inſignitā:⁊ bellū cōtra ſanctos facientē.q̄.ſ.beſtie ho
die.i.ignoꝛātes nō angeli gradū dignitatis aſcendunt
coꝛnuti ⁊ mitrati fiūt.diadema bonoꝝ gerūt.⁊ ſanctos
id eſt bonos ſubditos tribulāt ⁊ ſubuertūt:⁊ h\\ꝛ aſcen-
ſus ⁊ pmotio taliū beſtiaꝝ in eccleſia perhibet̄ a deo.
N Eſa.xxxv.Nō erit ibi leo ⁊ mala beſtia nō aſcendet ſu-
per eā.Nō ſic ergo:ſ3 angelū ⁊c.¶ Quarto habeat flo
ſculum nitoꝛis pure affectando.Aſcendētē inquit.Na
poꝛ quāto puriꝛ tāto altius aſcēdit.Sic illi q̄ ſunt mū
dioꝛes in affectiōe debēt eſſe altioꝛes in pmotiōe.ps.
Quis aſcendet in montē dn̄i.Sequit̄.Innocēs mani-
O bus ⁊ mūdo coꝛde.¶ Quinto habeat titulū honoꝛis iu
ſte ſubītrādo.q̄.ſ.ipſe debet venire ab oꝛtu ſolis.i.a
deo ps.Ab oꝛtu ſolis vſq̄ ad occaſum ex ſyon ſpēs deco
ris ei⁹.Oēs em̄ ſtelle incipiūt aſcenſu3 ſuū ab oꝛtu ſo-
lis.Sic oēs pꝛelati debēt a xp̄o incipere nō a carne:nō
a ſymonia:nō a mūdo ⁊c.Vn̄ q̄ dn̄s tales aſcēdere fa-
ciat ⁊ pmoueat.ptz.Amos.ix.vbi dr̄.Aſcendere feci iſ-
rael de terra egypti.Sic ergo patet quomodo quinq̄
ſunt neceſſaria ad dignum pmotionis aſcenſum.Re
plica:⁊ hoc ſufficiat ⁊c.

Aſer. Patriarcha filius iacob interpꝛetat̄ Atriu3
diuitie:beatitudo aut beatus erit.Iſte ergo
ſignat xp̄m vel pꝛelatū ſeu virū iuſtū: qui eſt atriu3 ad
reſpiciendū:diuitie ad reficiendū: beatitudo ad perfi-
ciendum:beatus erit ad ſufficiendum.Iſte enim pꝛofi
cit alijs:nō dicit̄ atriū diuitie ⁊ beatitudo.Ideo de hoc
dr̄ Gen̄.xlix.Aſer pinguis panis eius⁊ pbebit delicias
regibus.Pꝛoficit etiā ſibi.Ideo dr̄.Beat⁹ erit.Et de
hoc Deut.xxxiij.Benedictus in filijs Aſer.

Aſia. Gradiens ſeu eleuans ſeu auferēs: aut ela-
tus ſuſtollens dn̄m: vel plaſmatio dn̄i.Ex
pone ſi vis de anima q̄ gradit̄ pficiendo:de regione q̄
eleuat contemplando.De mūdo qui aufert dānifican
do.De dyabolo qui eſt elatus ſuperbiēdo ⁊c.

A **Aſinus.** Eſt aīal vile:humile ſtolidū:⁊ rude:la-
boꝛibus deditum: ⁊ humanis vſibus
dedicatū.Et ſignat illos q̄ ſeipſos reputāt viles:humi
les atq̄ rudes:⁊ q̄ cōtinue laboꝛant per penitētiā ⁊ vti
litatibus pximoꝝ ſe deputāt perverā amiciciā.De ta
libus ergo dr̄.Gen̄.xlix.yſachar aſinus foꝛtis accūbēs
inter terminos vidit requiē q̄ eſſet bona: ⁊ ſuppoſuit
humerū ad poꝛtādū ⁊ factus eſt tributis ſeruiēs.Si-
cut em̄ aſinus poſt laboꝛē accumbit.ſic iuſti poſt hu-
ius vite miſeriā accumbunt cum abꝛaam yſaac⁊ iacob
Diuide ergo ⁊ pſequere autoꝛitatē iſtā ſicut ſupra vbi
accumbere.Vel ſi vis dic.q̄ cū aſinus ſit aīal ſolidū ſto
lidū ⁊ hiſpidū:ita q̄ pꝑter pꝛimū foꝛtiter onerat̄: pꝛo-
pter ſcdm ſenſibus hebetat̄: pꝛopter terciū immundū
reputat̄ Poſſu3 dicere q̄ aſinus ſignat tria.videlicet
virū iuſtū:ſimplicem ⁊ coꝛpus.Iuſtū qui eſt aſinus pa
tiens.Simplicem qui eſt aſinus inſipiens.Coꝛpus qd̄
B eſt aſinus rudiēs.¶ Dico ergo q̄ aſinus ſignat iuſtū
patientē qui multum oneratur.Aſinus em̄ eſt aīal pa
tiens oneris ⁊ laboꝛis.ſic iuſtus.vn̄ Eccl\\ī.xxxiij.Ciba-
ria ⁊ virga:⁊ onus aſino.Cibaria doctrine: virga diſci
pline: onus laboꝛis ⁊ penitentie.⁊ breuiter iuſtus pōt
dici ille aſinus de quibus dictū eſt ſupra yſachar aſin⁹
foꝛtis ⁊c.Item aſinus ſignat ſimplicem ignoꝛantē qui
iuſte ſuppoꝛtat̄.Vn̄ dr̄ Exo.xxiij.⁊ Luce.xiiij.q̄ aſinus
qui in foueā cadit debet ſubleuari ⁊ a periculo libera-
ri.Itē.iij.Reg.xiij.dr̄ q̄ leo iuxta aſinū ſtabat ip ſum q̄
nō ledebat aut comedebat.In quo notatur q̄ aſini.i.
ſimplices nō debent offendi ab alijs vel grauari: nec
etiā ſpūaliter ſcandalizari: ſed potius eripi a periculo
⁊ iuuari.Iſti figurantur in aſina quam xp̄s equitauit.
Mat.xxj.Et in alia que angelū melius q̄ ꝓpheta
balaam vidit⁊ eum increpauit.q̄.ſ.ſimplices deo ſunt
ſpecialiter dotati:⁊ ad videndū angelū.i.ad cōtemplā
dum ſpiritualia pꝛophetis.i.viris litteratis ⁊ ſapiētib⁹
ſunt perfecti.Aug.Simplices rapiūt celos.⁊ nos cum
litteris mergimur in pfundū.Itē aſinus ſignat coꝛpo
ris ruditatē:que iuſte ſtimulatur ſeu ſubiugat̄.iiij.Re
gū.iiij.Sternite mihi aſinū.Iſte eſt aſin⁹ in quo ſedēs
axa filia caleph:ſuſpirauit ſicut dr̄ Judi.j.Quia reuera
anima filia dei ſemper d3 gemere q̄diu ſe videt aſino
coꝛpoꝛis inſidere:ſed tranſeo cauſa breuitatis.

Aſoꝛ. Vide interpꝛetationē⁊ expone ſm̄ hoc ſm̄
hyſtoriā.Fuit enim aſoꝛ ciuitas gentilis.

Aſpectus. Aſpicere. Nota q̄ aſpe- B
ctus in ſcriptu
ra accipit̄ actiue⁊ paſſiue.Actiue accipitur qn̄ hō aſpi
cit:videt:cogitat:meditat̄ ⁊ aduertit illa q̄ ſibi ſunt ne
ceſſaria ad ſalutē.videlicet ad dei maieſtatē.Michee.
vij.Ego aūt ad dn̄m aſpiciā.Itē ad mundi vanitatem.
Hiere.iiij.Aſpexi terrā ⁊ ecce vacua erat:⁊ nihil ad coꝛ
dis prauitatē.ps.Iniquitatē ſi aſpexi i coꝛde meo: xpi
penalitatem.zach.xij.Aſpicient in me quē cōfixerunt.
Deus etiā aſpicit homines per ſuā dulciſſimā pietatē
ps.Pꝛotectoꝛ noſter aſpice deus.⁊ ps.Aſpice in me ⁊
miſerere mei.Et de his omībus dic ſicut de reſpicere
⁊ videre.Item aſpectus accipit̄ paſſiue: ⁊ ſic aſpectus
hōis idē eſt q̄ exterioꝛ apparentia ⁊ cōuerſatio:que ab
alijs aſpicit̄ ⁊ videt̄.Gen̄.iij.Vidit mulier lignū q̄ eſſet
pulcrū aſpectuq̄ delectabile.Nota ergo q̄ aſpectum
iſtum debemus cōponere ⁊ oꝛnare per virtutē honeſta
tis:ne aliq̄d ibidē appareat qd̄ oculos intuētis offen-
dat.Et de tali aſpectu poſſit dici illud.Ezech.j.c.Aſpe
ctus rotarū⁊ opus eaꝝ quaſi ſi eſſet rota in medio rote
⁊ vna ſimilitudo ipſarū.Iſta autoꝛitas potiſſime pōt
dici de religioſis vel clericis.In quibus verbis oſtēdit
q̄ ad hoc q̄ aſpectus noſtre conuerſationis ſit apud
deū ⁊ hōies gratioſus:neceſſe eſt q̄ ibi appareat.
Velocitas motus.
Agilitas actus.
Identitas affectus. C
Confoꝛmitas habitus.
¶ Sic igitur in aſpectu conuerſationis noſtre:neceſ-
ſaria eſt nobis velocitas obeditiua:cōmutatiua rotaꝝ
vtilitas executiua.Opus earum:idētitas charitatiua
quia debemus eſſe rota in medio rote per charitatem
mutatiuam:quia debemus eſſe vna ſimilitudo: ſ3 in
nobis.Debemus enim habere cōmutationem ⁊ vnita
tem:affectionem:veracem imitationē.Debemus igi-
tur cōmutari velociter: quia debemus eſſe rote rota-
rum in quam que mouetur de loco ad locum et faci-
liter de ſuperioꝛi ad inferius declinatur.Sic vere nos
debem⁹ faciliter ⁊ velociter cōmutari:volui ⁊verti mo
raliter ⁊ localiter:per virtutē obedientie ⁊ ſubiectiōis
exterius.Et per virtutem cōuerſationis penitentie in
terius.Nam a ſuperioꝛi ſtatu elationis ⁊ ſuperbie de-
bemus verti.volui ⁊ mutari ad inferius humilitatis ⁊
patientie.De loco etiam ad locū debem⁹ velociter ad
pꝛeceptū ſuperioꝛis volui per virtutē ſubiectiōis ⁊ obe
dientie.Ideo de talibus rotis.i.de viris obedientibus
et ſeipſos moꝛaliter conuertentibus ⁊ localiter mo-
uentibus

Ayuntamiento de Madrid

uentibus dicitur Ezechi.x. Rotas illas audiente me
vocauit volubiles. Quod eſt contra multos qui reue-
ra per obedientiam non voluũtur. Per penitentiam
non conuertuntur: Per contritionem etiam non mu
tãtur: immo reuera per obſtinatã maliciã immobiles
et immutabiles inueniuntur: quia et deo et prelatis
indurati procaciter opponuntur. Iſti ergo non conuer
tuntur de malo in bonum: immo potius de bono in
malum: ſimiles quibuſdam lapidibus qui in hybernia
generantur. Dicit enim Iſid. ꝙ quidã lacus eſt in nor
uigia. hybernia. in quo ſi palus ligneus ꝙꝙ ſit mollis
et flexibilis infigitur. illud quod eſt in aqua efficitur
lapideum. quod in terra efficitur ferrum: et ſic per vir
tutem illius laci lignea mollicies in duriciã lapideã
et ferream commutatur. Reuera chariſſimi multe ta
les improbe conuerſiones. mutationes. alterationes
ſunt hodie in lacu huius mundi. Et qui ipſum aſpexe
rit et cor eius humectauerit. delectauerit et attraxerit
ipſe pro certo cõuertitur in lapidem ⁊ in ferrum. que
ſunt res frigide dure immobiles atqꝫ graues: quia ſcꝫ
iſti ſunt frigidi per indeuotionem. duri per obſtinatio
nem. immobiles per inobedientiam. atqꝫ graues per
auariciam. Ideo de talibus lapideis ⁊ ferreis dicitur
Exo.xv. Fiant immobiles quaſi lapis. Non ſic chariſſi-
mi non: ſed pro deo ſimus rote volubiles ⁊ mobiles.
nosipſos ad bonum conuertendo ⁊ deo ⁊ ſuperioribus
obediendo. Rotarum inquit: Ezech.j. Apparuit rota
vna ſuper terram. Pulcrum eſt enim videre ⁊ aſpicere
hominem agilem ⁊ obedientem. Aſpectus enim ſolis
et celi tanto eſt mirabilior quanto dignoſcitur eſſe mo
bilior: Ideo Prouer.xxij. dicitur. Uidiſti hominem ve
locem in opere ſuo ⁊ coram regibus ſtabit: Ideo preci
pitur Eccli.xxxj. In omni opere tuo eſto velox. Unde
de aſpectu talis poteſt exponi illud Matth.xxviij. vbi
dicitur de angelo ꝙ erat aſpectus eius ſicut fulgur: ve
ſtimenta eius ſicut nix. Quia talis debet eſſe angelus
per ſapientiam. fulgureus. per obedientiã niueus. per
caſtitatem ⁊ mundiciam. Rotarum inquit. Unde ibi
dem Ezech.j. Statura quoqꝫ erat in rotis ⁊ altitudo
et aſpectus horribilis: ⁊ totum corpus in circuitu ple
nũ oculis ⁊c. Expone et dic quomodo iuſti ſunt horri
biles. i. terribiles demonibus ⁊ iniquis. Debemꝰ ergo
agitari ſeu commutari velociter prompte obediendo.
¶ Scdo dico. ꝙ nos debemus occupari viriliter ſeu
vtiliter bonum perficiendo. Opera inquit earũ. Mul
ta enim ſunt que libenter aſpiciuntur propter effectꝰ
mirabiles quos operantur: ſicut pꝫ de ſtellis ⁊ lapidi
bus precioſis. Sic iuſti merito aſpici promerẽtur pro
eo ꝙ mirabilia virtutum opera exequuntur: quando
de dauid qui interpretatur manu fortis dicit̃ .j. Regũ.
xvj. ꝙ ipſe erat pulcer decoraqꝫ facie ſcilicꝫ illi qui ſunt
pulcriores ad aſpiciendum. qui ſunt fortiores ad bene
operandum: Joh.v. Opera que ego facio teſtimoniũ
D perhibẽt de me. Patet ergo. ꝙ nos debemus vtiliter
occupari bonum perficiendo. ¶ Tertio dico. ꝙ nos
debemus diligere veraciter. quia ſcilicet nos debemꝰ
eſſe rota in medio rote: hoc eſt dictu: ꝙ alter debet ha
bere alterum in medio ſui. i. in corde per dilectionem
⁊ amorẽ. Sicut enim inter duo ſpecula vicina imago
vnius reſultat vſqꝫ ad intima alterius: ita ꝙ quodam
modo vnũ hꝫ aliud in medio ſui in ꝙtũ. ſ. imago vnius
in alio reſultat. Sic ꝟe inter ſocios ⁊ amicos ⁊ vicinos
tanta debet eſſe identitas charitatis: ꝙ alter alterum
debet in ſeipſo iugiter continere ⁊ portare. Rota inqͭ
in medio rote: vt ſic quilibet poſſit dicere ſocijs ⁊ vici-
nis ſuis illud Luce.xxij. Ego aũt in medio veſtri ſum.
Et talis aſpectus vbi refulget charitas valde eſt gra-
tioſus. Sicut pꝫ de aſpectu roſaꝝ q̃ coloris ſunt ignei
⁊ purpurei. Figura. Ezech.j. vbi dr̃. ꝙ de ſctis aĩalibus
exibãt ſcintille quaſi aſpectꝰ eris candẽtis. Es eñ can
dẽs ⁊ ardẽs ſignat charitatẽ. Rota inqͭ ⁊c. Ezech.j. In
medio eaꝝ ſimilitudo q̃ttuor aĩaliũ: ⁊ hic aſpectꝰ eoꝝ.
Iſtud tñ eſt cõtra mũdanos amicos q̃ nõ ſunt ſicut ro

ta in medio rote: ſed potiꝰ ſicut rota iuxta rotã: q̃. ſ. nõ
ſe cõtingũt niſi modicũ ⁊ in pũcto. Mꝫ reuera cõtactꝰ
amoris ⁊ charitatis illoꝝ nõ eſt intrinſecus: ſed extrin
ſecus: ⁊ ideo valde eſt modicus ⁊ ineptus. Nõ ſic cha
riſſimi: ſed ſit aſpectus noſter charitatiuus. Debemꝰ
ergo affectare veraciter. ¶ Quarto debemus imitari E
cõformiter. qr̃. ſ. vna dꝫ eſſe ſimilitudo ipſoꝝ quattuor.
Nã quoquot ſumꝰ debemꝰ eſſe eiuſdẽ cõformitatis ſi
militudinis ⁊ eq̃litatis: cõitatis ⁊ vnitatis. ſ. ſine par-
cialitate ⁊ ſingularitate. vt ſic dicamꝰ illud Prouer.j.
Marſupiũ ſit vnũ oĩꝫ nr̃m. Sicut eñ videmꝰ ꝙ aĩalia
que ſunt eiuſdẽ ſpẽi habẽt ſimilitudinẽ ⁊ figurã. Sic
vere illi q̃ ſunt eiuſdẽ ſpẽi ⁊ eiuſdẽ fidei religiõis eccle-
ſie vel collegij: debẽt habere inuicẽ cõformitatẽ: vnita
tẽ: ſimilitudinẽ: paritatẽ. Qđ eſt cõtra multos: q̃ recte
videnť eſſe monſtrũ in natura. Eſt eñ mõſtrũ in natu-
ra. qñ vnũ indiuiduũ diuerſificať notabiliter a ſua ſpẽ
ſicut dicit Iſido. ꝙ in ethyopia ſunt hoĩes q̃ capite ca
rent ⁊ oculos habẽt in hũeris. Sic vere multi ſunt ho
die in ſeculo ⁊ in clauſtro q̃ in cõditionibus ⁊ in mori-
bus: ⁊ in habitu ⁊ geſtu ſunt alijs diſſimiles ⁊ diffor-
mes: ſicut pꝫ de modernis religioſis ſecularibꝰ ⁊ cleri
cis ſe inſolite veſtientibus ⁊ gerentibus. ita ꝙ recte ta
les videnť eſſe hodie monſtrũ in natura. qr̃. ſ. nõ ſequũ
tur modũ ⁊ regulã alioꝝ: carẽt eñ capite recte inten-
tiõis. Oculi eñ ſue cõſideratiõis videnť eſſe in hume
ris. qr̃. ſ. nõ reſpiciũt niſi ad ꝑalia ⁊ ad mũdi bona. i. ad
mũdane gl̃ie vanitatẽ. Iõ de talibꝫ diſſimilitudine dr̃.
Sap.ij. Grauis eſt nobis ad videdũ qm̃ diſſimilis eſt
alijs vita eius. Et põt eſſe verbũ bonoꝝ ⁊ pfectoꝝ: qui-
bus ꝓ certo graue eſt videre talia mõſtra. i. tales inſo
lentes ſe taliter inhoneſte portãtes ⁊ gerentes. Et hoc
bñ figurať. Ezech.j. vbi dr̃. ꝙ ſup caput aĩaliũ erat qua
ſi ſimilitudo firmamẽti. quaſi aſpectus criſtalli horri-
bilis. Quia reuera noſtra moderna aĩalia. i. noſtri reli
gioſi ⁊ clerici videnť habere firmamenta ſup caput. In
q̃tũ. ſ. ꝑ curioſitatẽ veſtiũ ſunt ſtellati: ⁊ more criſtalli
lucidi ⁊ ornati. Iſte tñ ornatus dr̃ horribilis: qr̃ ꝓ cer-
to magnus horror eſt bonis hoĩbꝰ tales aſpicere ⁊ eo-
rũ horribilẽ cõuerſationẽ videre ⁊c. Iſtud applica con
tra milites ⁊ alios curioſos qui gloriantur alijs eſſe in
aſpectu diſſimiles ⁊ difformes. Naũ.ij. Aſpectus eoꝝ
quaſi lãpades ⁊ quaſi fulgura diſcurrentia. Nõ ſic: ſed
ſit vna ſimilitudo oĩm. Uñ Ezech.j. Aſpectus rotarũ
ſimilitudo vna. Nõ ſic chariſſimi: ſꝫ ꝓ deo habeamus
ſimilitudinẽ cõitatẽ ⁊ cõformitatẽ: ⁊ faciamꝰ ſicut xp̃s
Philipẽ.ij. Qui fuit in ſimilitudinẽ hoĩm factus ⁊ ha
bitu inuẽtus vt hõ. Sit igiť in nobis vnitatis cõformi
tas: charitatis idẽtitas: ⁊ volũtatis mobilitas: ſic ha-
bebimus aſpectũ pulcrũ gratioſum laudabilẽ ⁊ formo
ſum vt de nobis dicať illud. Ezech.j. in fine. Uidi q̃ſi
ſpẽm ignis ſplẽdentis in circuitu velut aſpectũ arcus
cũ fuerit in nube in die pluuie. hic erit aſpectus ſplen
doris ꝑ gyrũ ⁊ ſimilitudo glorie dei ⁊c. Expone de aſpe
ctu conuerſationis iuſtoꝝ. Et ſi vis dic quomõ aſpectꝰ
virgaꝝ faciebat cõcipere oues. Sic exemplũ bonorum
⁊c. Gen.xxx. Uide vbicũqꝫ fit mẽtio de cõuerſatione et F
exemplo. De aſpectu aũt xp̃i paſſiuo quo aſpiciť a de-
uotis poteſt dici ꝙ iſte inuenitur ſcꝫ

Specioſus carnem aſſumendo.
Doloroſus crucem ſuſtinendo.
Gratioſus veniam concedendo.
Uirtuoſus inferos ſuperãdo.
Rigoroſus impios iudicãdo.
Glorioſus in celũ triũphãdo

¶ Fuit igiť in xp̃o aſpectus decorꝭ: qr̃ ſm ps. Iſte in carne
apparẽs fuit ſpecioſus pre filijs. Et Gen.xxxix. Erat io
ſeph pulcra facie ⁊ decorus aſpectu. Itẽ fuit in eo aſpe-
ctus doloris. qr̃. ſ. de iſto paſſionẽ ſuſtinente dr̃. Eſa.liij.
Inglorius erit inter viros aſpectus eiꝰ. Et ibidẽ. liij. Ui
dimus eũ ⁊ nõ erat aſpectus. Uirũ dolorũ ⁊ ſcientẽ in-
firmitatẽ. Itẽ fuit in eo aſpectꝰ vigoris. qr̃. ſ. de ip̃o infe
ros ſupãte ⁊ a mortuis reſurgẽte põt dici illđ Dan.iij.
Aſpectꝰ faciei eiꝰ immutatꝰ eſt. Itẽ erit in eo aſpectꝰ ri

Ayuntamiento de Madrid

goꝛis.s.in iudicio.Unde de filio hominis ſedēte i thꝛo
no dicitur.Ezechi.i.Similitudo inquit thꝛoni ⁊ quaſi
aſpectus hominis deſup.⁊ vidi quaſi ſpēm electri ve
lut aſpectū ignis intrinſecꝰ.Expone de iudicio ⁊ igne
⁊ iuſticie rigoꝛe.¶ Item erit in eo aſpectus ſplēdoꝛis
ſcȝ in pꝛima.qſi aſpicietur a nobis.hec viſio gloꝛie dei.
Et iſta ſufficiāt de aſpectu paſſiuo.De aſpectu ꝟo acti
uo. Uide infra de aſpicere.⁊ de reſpicere.⁊ de alijs ti
tulis ſynonimis.Ut de nobis dicatur illud.Mat hei.
xxviij.Erat autem aſpectus eius ſicut fulgur.veſtimē
ta eius ſicut nix.Quod eſt ꝯtra multos de quibꝰ pꝛo
pter aſpectuȝ ſue inhoneſte ꝯuerſationis pōt dici illō
Ezechi.i.Statura quoq; erat i rotis:⁊ altitudo ⁊ aſpe
ctus hoꝛribilis.Allega themata per omnia vocabula.
ſiue de aſpectu.ſiue de ope.ſiue de medio.ſiue de vno.
ſiue ſimilitudine.Nota ꝙ equus ad aſpectuȝ virge in
cipit currere.ſic homo ex ꝯſideratione virge.i.ꝯditio
nis dei vel plati.Figura Gen.xxx.de ouibꝰ q̄ ad aſpe
ctum virgaruȝ ꝯceperunt.Uide tam de coꝛrectione ꝙ
de reſpicere.Nota quōmō elephas ad aſpectum ſan
guinis ad pꝛeliū animatur.Sic ⁊ nos ex ꝯſideratione
ſanguinis ⁊ paſſionis debemus contra dyabolum ani
mari.Zacha.xij.Aſpicient in me queȝ confixerūt.Heb.
xij.Aſpicientes in autoꝛem fidei ⁊ ꝯſummatoꝛeȝ ieſuȝ
⁊c.Uide infra de Reſpicere.

A **Aſpergere**.Nota ꝙ aſpergere ideȝ eſt ꝙ ali
quid ſuauiter ſpargere.Et qꝛ in
uenio ꝙ multa ſparguntur ⁊ diſparguntur.Notabo
ꝙ aſpgere pōt ſignificare i bono ⁊ i malo.Eſt em̄ aſpſio
Fluminis.
Sanguinis.
Cineris.
Pulueris.
Olei.
Yſopi.
Sulphuris.

¶ Pꝛima eſt aſperſio innocētiū q̄ aſper
gunt flumine baptiſmali.Figura.Nume.
xix. vbi dr̄ ꝙ q̄ tangebat cadauer hoīs
moꝛtui immūdus efficiebat. Sȝ tādē aqua expiatio
nis aſpergebat ⁊ taliter mūdabat.Sic vere qꝛ nos oēs
cadauer moꝛtui adā carnē ab ipſo ducēdo tāgimꝰ:iō
immūdiciā oꝛiginalis culpe cōtrahimus.Sȝ qſi aqua
expiatiōis in baptiſmo aſpergimur:tūc a tali infectio
ne mūdamur.Si tn̄ fide ꝓpꝛia ſiue parentū vtamur ⁊
fulciamur.Heb.x.Accedamus ad eū ꝟo coꝛde in ple
nitudine fidei.Aſperſi coꝛda ⁊ ꝯſcientia mala ⁊ ablu
B ti coꝛpus aqua mūda.¶ Scḋa eſt aſperſio ſperātium
⁊ credentiū:q.s.aſpergunt ſanguine virtuali.s.ſangui
ne xp̄i ⁊ meritis ſue paſſionis. Uirtus enim ſanguis
xp̄i eſt aſperſio credētiū:qꝛ ſicut aſperſio roꝛis ardoꝛē
aeris temperat:⁊ aſperſio pinguedinis ignē inflāmat.
Sic virtus dn̄ice paſſionis ⁊ ſanguinis caloꝛē ꝯcupi
ſcentie ab aere ꝯſcientie refrenat:⁊ ardoꝛē ſpūſſancti
inflāmat.xp̄s ergo figurat in ſacerdote q̄ ſanguine paſ
ſeris occiſi lepꝛoſum ſepties aſpergebat:⁊ ſic eū purifi
cabat ⁊ mūdabat:ſicut dr̄ Leui.xiiij.Qui reuera ſumus
ſacerdos xp̄s:ſanguine paſſeris.i.ꝓpꝛij coꝛpis immo
ti:lepꝛoſum.i.genus hūanū aſperſit ⁊ ſepties.Hoc eſt
dictu:perfecte ⁊ integre a ſeptē peccatis moꝛtalibꝰ ex
piauit.Eſa.lij.Ipſe aſperget gentes multas.Ideo fi
delibꝰ dr̄.Hebr.xij.Acceſſiſtis ad ſanguinis aſperſionē
melius loquētem ꝙ abel.Et bene melius loquit ſan
guis xp̄i.qꝛ.s.ſanguis xp̄i miſericoꝛdiā ꝑdicauit.Unde
Leuit.xvj.dr̄.ꝙ ꝓpiciatoꝛiū ſanguine ſepties aſꝑgeba
tur ad denotandū ꝙ ꝓpiciatio oīm peccatoꝝ ꝑ ſangui
nē xp̄i figuratū efficiebat.Sanguis aūt abel iuſticiam
C poſtulauit.Gen.iiij.Uox ſanguinis fratris tui clamat
ad me de terra.¶ Tercia eſt aſperſio penitētiū:quia
ſcȝ aſpergunt cineribus vt ſuperfluitas coꝛrodat:recē
tes em̄ pelles aſpergunt cinere vt pilus cadat ⁊ euella
tur.Panni etiā immūdi aſpergunt lixiuio qō fit de ci
nere vt inde macule ſuſtollant.Sic ꝟe pctōꝛes q̄ ſunt
putridi ſpūaliter ⁊ immūdi:cinere q̄ acri eſt ſapoꝛis et
moꝛtificatiui vigoꝛis.i.pnīe aſperitate aſpergunt.⁊ ſic
pili exteriores vane ꝯuerſationis recedūt:⁊ coꝛruptio
carnalitatis ꝯſumitur:⁊ oīs vicioꝝ immundicia ab
ſtergit ⁊ innocētie mūdicia reparat.Ideo anima pōt fi
gurari in thamar filia Dauid.de q̄ ſtupꝛata ab Amon
legit.ij.Reg xiij.ꝙ aſpergēs cinere caput ⁊ rupta tala
ri tunica de domo coꝛruptoꝛis ſui recedebat clamādo.
Quia reuera thamar que interpꝛetat amara ⁊ cōmu
tata.i.anima penitēs a pꝛiſtina ꝯuerſatione ſe cōmu
tans.videns ꝙ frater ſuus.i.coꝛpus ipſam fedauit di
uerſis vicijs:debet amara ⁊ triſtis eſſe ꝑ cōtritionē:tu
nicā ꝯſcientie rumpere ꝑ coꝛdis ⁊ oꝛis ꝯfeſſionē.Cla
mare.s.ad deū ꝑ oꝛationē. Caput mentis cinere aſperge
re per pn̄ie macerationē ⁊ afflictionē:interius gemere
per amarā cōtritionē:⁊ manꝰ apponere ꝑ ſatiſfactio
nem:⁊ de domo coꝛruptoꝛū ſui.i.de mūdo recedere ꝑ
cōtemptū ⁊ abhominationē:abſalon fratrē ſuū q̄ in
terpꝛetat pr̄is lucerna.i.ad xp̄m accedere ꝑ affectionē.
De tali ergo aſperſione cineris dr̄.Heb.ix.Cinis vitu
le aſperſus inquinatos ſanctificat.Ideo ꝯſulit Hiere.
xxv. Ululate paſtoꝛes clamate:aſpgite vos cinere opti
mates gregis.¶ Quarta eſt aſpſio moꝛiētiū q̄.s.aſper D
gunt puluere finali ſeu moꝛtali.hoc eſt dictu ꝯſidera
tionis:reſolutionis:⁊ pulueris:in quā coꝛpus redigit
per moꝛtē.Sicut em̄ video ꝙ pulueres ſpecieꝝ cōdiūt
⁊ ſalſamēta cibaria ⁊ carnes putreſcere nō ſinunt.Sic
puluis memoꝛie moꝛtis ſi inde aſperſi fuerimꝰ:ſpūali
ter nos cōdiet:⁊ ſapidos in oꝛe dei faciet.⁊ ꝑ timoꝛem
inde cōceptū ad ꝯuenientiā debitā nos reducet.et ꝑ
peccata putrefieri non ꝑmittet.Ideo bn̄ dr̄ Michee.i.
In domo pulueris:puluere vos ꝯſpergite.Uñ.ij.Re
gū.i.dr̄ ſic.Die tercia appuit hō veniēs de caſtris ſaul
veſte cōciſſa:⁊ aſperſus puluere caput:⁊ venit ad Da
uid.Talis em̄ pōt ſignificare hoīem timoꝛoſum q̄ pul
uere.i.ꝯſideratione moꝛtis aſperſus.⁊ veſte coꝛpoꝛis
ꝑ pn̄iam cōciſſus:de caſtris ſaul.i.de ſtatu peccati rece
dit:⁊ ad Dauid.i.ad xp̄m venit.¶ Quinta eſt aſperſio E
indigentiū.qꝛ ſcȝ a viris pijs aſpergunt oleo.i.elemoſy
na tēpoꝛali:que ſcȝ doloꝛes pauperū moꝛe olei mitigat
atq; lenit.Figura.Leuit.xiiij.Septies ꝯtra dn̄m aſper
gat:qꝛ reuera oleū miſericoꝛdie de ſiniſtra bonoꝝ tem
poꝛaliū ſumit.Dextera ꝟo bonoꝝ eternoꝝ inde tangi
tur inq̄tū ꝑ intētiōe eternoꝝ elemoſyna pauperibus
elargit.Septies aūt cōtra dn̄m aſpergit quādo amo
re dei ſeptē miſericoꝛdie opa efficiunt.Uñ de tali aſper
ſione olei miſericoꝛdie dr̄ Leuit.viij.ꝙ moyſes tollēs
colliridā aſperſaȝ oleo pane ⁊ lagana tradidit eā Aarō
⁊ filijs eius.¶ Sexta eſt aſperſio contemplantiuȝ qui F
aſpergunt yſopo ſalutari.i.hūilitatis virtute.q̄ ꝑ yſo
puȝ deſignatur dicētes domino illud ps.Aſperges me
domine yſopo ⁊ mundabor lauabis me ⁊ ſuper niuem
dealbabor:yſopo enim aſpergebatur aqua qua purifi
cabātur mundandi.Sicut dr̄ Leuit.xiiij.ad denotan
dū ꝙ nulla poteſt eſſe purificatio:lotio:vel aſperſio vi
tioꝝ:niſi humilitas intercedat.Quinimmo ſi quis aq̄
lachꝛymoſe deuotionis aſpergitur:neceſſe eſt ꝙ yſopꝰ
immittatur.Unde videtur ꝙ viri deuoti ſimiles ſunt
auibus dyomedes.que templū dyomedis in ſilua dyo
medea in mari mediterraneo frequentabant.⁊ quodā
mirabili ritu aquam de mari in alis poꝛtantes.aram
alas excutiendo aſpergebant:⁊ ſuo modo luſtrabant.
Quia reuera viri deuoti aquam lachꝛymarū debent in
mari.i.in amaritudine conſiderationis accipere aram
coꝛdis inde aſpergere.templum dei per deuotionē fre
quentare ⁊ ſe humiliter deo dedicare.Uñ de leuitis.i.
de viris eccleſiaſticis ⁊ deuotis pꝛecipitur.Nume.viij.
Aſpergantur aqua luſtrationis:⁊ radant omnes pilos
ſue carnis.¶ Septima eſt aſperſio delinquentium:qui G
aſpergūtur ſulphure criminali. Puluis enim ſulphu
ris facit fetere ⁊ ardere.Quia reuera.qſi ſulphur pecca
ti in hoīe ſpargit:fetoꝛē infamie incurrit:⁊ ardoꝛ gehē
ne finaliter ſentit.Unde Job.xviij.dicitur de peccato
re.Calcet ſuper eū quaſi rex interitus. Sequit. Aſper
gatur in tabernaculo eiꝰ ſulphur ⁊c.Sufficit de aſper
gere.Uide de Spargere ⁊c.

Ayuntamiento de Madrid

Aſpicere. Nota ꝙ Aſpicere idē eſt ꝙ aliquid acute ⁊ attente inſpicere Et eſt idẽ
ꝙ cōſiderare attēdere ⁊ videre: Et ſic dicā breuit̃ qḋ ē.

Aſpicere
- Dei — Deus aſpicit cũcta diſponendo.
- Juſti — Juſtus aſpicit digne meditando.
- Impij. — Impius aſpicit alios explorando
- Dyaboli — Dyabolus aſpicit omnibus inſi

diando. ¶ De aſpectu dei dr̃ in ps. Dñs de celo in ter
rā aſpexit vidit oēs filios hoīm De aſpectu iuſti dr̃ ad
Hebre.j. Aſpicite in gentib⁹. videte ⁊ admiramini. De
aſpectu inuidioſo impij dicit̃ Michee.vij. Aſpiciet me
inimica mea ⁊ induet̃ cōfuſiōe De aſpectu malicioſo
dyaboli dr̃ Abacuc.iij. Aſpexit ⁊ diſſoluit gētes ⁊ cōtri
ti ſunt montes ſeculi incuruati ſunt colles mũdi ab iti
neribus eternitatis ei⁹ Dicam⁹ ergo aliq̇d de aſpectu
dei ⁊ iuſti: Deus eñ aſpicit oīa: licet nō videat̃ aſpice-
re: Sunt quedā animalia quoꝝ oculi nō vident̃ ita ꝙ
nō videre vel nō aſpicere crederent̃: niſi videre ꝑ expe-
rientiā ꝓbarent̃ ſicut ptꝫ de pulicibus ⁊ alijs minutis
aīalibus Sic vere fatuo videt̃ ꝙ dñs non habeat ocu-
los: ⁊ ꝙ nō aſpicit facta noſtra ꝓ eo ꝙ multa diſſimu-
lare: ⁊ ac ſi nō videret de rebus modicũ curare. videtur
iuxta illud Ezech.viij.ca. Dereliquit dñs terrā ⁊ dñs
non videt. Et iuxta illud Job.xxij. Nubes latibulum
eius: nec noſtra conſiderat: Et de fatuis dicitur in ps.
Et dixerunt quomodo ſcit deus: ⁊ ſi eſt ſcientia in excel
ſo. Et Eſa.lvij. dicit ipſe deus. Ego tacens: ⁊ quaſi nō vi
dens: Uerumtamen ſic non eſt in re q̄ꝛ ipſe videt ⁊ aſpi
cit vniuerſa. quod licet non ſemper quandoq꜓ tamen
per experientiam manifeſtat.ij. Mach.vij. Dominus
deus aſpicit veritatem. Unde.ij. Macha.xij. vniuerſa
conſpicit deus dominus. Ideo ibidem.xv. dr̃ Honora
eũ qui vniuerſa cōſpicit: Et ſi vis nota ꝙ de⁹ Aſpicit.

Indigentes ad eis miſerandum
Supplicantes ad eos audiendum.
Laborantes ad eos premiandum.
Delinquentes ad eos ſubuertendum.

Dico ergo ꝙ deus aſpicit miſeros vt eis ſubueniat. Aſ
pectus enim eius eſt ſicut caladrij qui infirmum aſpi-
ciendo dicitur ſanare: Ideo petebat dauid in ps. Aſpi-
ce in me ⁊ miſerere mei. ¶ Item aſpicit humiles vt eos
exaudiat. Unde Eccli.xxxv. Oratio humiliantis ſe nu
bes penetrabit: ⁊ non diſcedet donec altiſſimus aſpi-
ciat. ¶ Item aſpicit bene operantes et laborantes vt
eis remunerationeꝫ faciat. Eccleſiaſtici.xxiiij Penetra
bo inferiores partes terre: ⁊ inſpiciam omnes dormiē
tes et illuminabo omnes ſperantes in domino. ¶ Itē
aſpicit malos vt eos puniat quod potiſſime fiet in iu-
dicio quando videbitur aſpectus criſtalli horribilis ſu
per capita animalium ſicut dicitur Ezech.j. Baſiliſc⁹
enim niſi primo aſpiciatur ab homine ipſum ſi aſpicit
interficit lupus etiam ſi aſpiciat anteq̄ꝫ aſpiciatur ab
homine raucum facit. Sic vere niſi in primo dum hic
viuimus deum aſpexerimus ſcilicet per fidem ⁊ deuo
tionem: aſpectum eius in iudicio ſuſtinere non poteri
mus. Si enī expectemus ꝙ tali aſpectu prim⁹ nos vi-
deat. neceſſe ē ꝙ ſic aſpiciēs nos occidit: quapropter ne
ceſſe ē ꝙ a nobis prim⁹ inſpiciat̃ vt aſpect⁹ ſui violētia
deuitetur Eccli.xvj. Montes ſimul ⁊ colles ⁊ funda-
menta terre cum aſpexerit illa deus tremore concutiē
tur Et in ps. Ueritas de terra orta eſt ⁊ iuſticia de celo
proſpexit Unde Eccli.ij. dicitur Ue qui dereliquerunt
vias rectas: ⁊ diuerterunt in vias prauas: ⁊ quid faciēt
cum inſpicere ceperit dominus. Sed de iſto aſpectu
diuino. vide infra vbi Reſpicere. Sed de aſpectione vi
ri iuſti. Nota ꝙ ſicut aquila de longe proſpicit predam
ſuam: et ideo indiguit acuto viſu. Sic quia preda no-
ſtra ſcilicet gloria paradiſi longe diſtat a nobis: neceſ
ſe eſt quod clarum et acutum habeamus diſcretionis
viſum vt ſcilicet aſpicere poſſimus illa que ad hanc
predam acquirendam ſunt neceſſaria de remotis.
Multa enim ſunt iterim aſpicienda. conſideranda et
videnda vt finaliter preda celeſtis glorie non perfi-
dem: ſed ꝑ ſpeciē aſpiciat̃: ⁊ de⁹ deoꝝ in ſyō videatur.
Ergo nota ꝙ iuſtus aſpicit.

Seipſum ad ſe cognoſcendum.
Mundum ad vilipendendum.
Proximum ad ſubueniendum.
Prelatum ad obediendum.
Deum ad ei ſeruiendum.
Dyabolum ad eum fugiendum.
Peccatum ad eyciendum.
Impium ad eum deteſtandum.
Infernũ ad eum metuendum.
Paradiſum ad eũ appetendũ.

C ¶ Iſtis eñ decē modis vertitur
aſpiciēdo ⁊ conſiderādo oculus viri iuſti figuratus in
rota. Eze.j. q̄ in circuitu oculis erat plena. Igit̃ aſpice
teipſum vt te deſpicias. ſ. natiuitatē q̄ꝫ vilis ſit: vitam
q̄ꝫ fragilis ſit: mortē q̄ꝫ miſerabilis ſit. Unde de petro
dr̃. Joh.xx. ꝙ inclinauit ſe ⁊ aſpexit in monumentuꝫ. i.
ad mortem. Itē aſpice mũdũ vt hũc reijcias. ſ. q̄ꝫ ſit va
nus: varius: ⁊ defectiuus. Hiere.iiij. Aſpexi terrā ⁊ ec-
ce vacua erat ⁊ nihili. Itē aſpice ꝓximũ vt huic ſubue
nias. Aſpice eñ dico ſupple ad ei ſubueniendũ: ad eũ
diligendũ: ⁊ ipſius miſeriā ſubleuādũ.ij. Eſdre.vj. Pre
cepi ⁊ aſpexi vt adiuuēt eos q̇ ſunt ī captiuitate iudeo
rum. Itē aſpice prelatũ: vt. ſ. ei obedias: ⁊ vt bona exem
pla ab eo recipias. Exod.xxv. Aſpice ⁊ fac ſm̃ exemplar
qḋ tibi in mōte mōſtratũ eſt. De viro iuſto etiā ⁊ exem
plari q̇ ad hoc debet aſpici vt imitetur pōt dici illud
Exod.xxxiij. Aſpiciebant tergũ moyſi donec ingrede-
retur tentoriũ. Item aſpice deũ: vt. ſ. ei ſeruias: ⁊ vt ip-
ſum credas ⁊ timeas. Michee.vij. Ego autem ad do-
minũ aſpiciā. Aſpiciēdus eſt veniens in carne: trāſiēs
ad crucē: aſcendens ad culmen: rediens ad examē. Ue
niens dico per incarnationem: ſic aſpiciebat eum. Da
niel dicens. Dan.vij. Aſpiciebā in viſione noctis ⁊ ecce
filius hoīs veniebat. Moriens etiā per crucē ⁊ paſſio
nem. q̄ꝛ. ſ. populus qui hunc ſerpentē pendentē in pa-
lo ꝓſpicit ſanatur. Nume.xxj. Unde Marci.xv. de xp̄o
dicit̃ crucifixo. Erāt aũt mulieres a lōge aſpicientes.
Aſcendens etiam ad paradiſi culmen aſpiciēdus eſt.
Actu.j. Uiri galylei quid ſtatis aſpicientes in celuꝫ ⁊c.
Aſpiciendus eſt inſuper rediens ad iudicium ⁊ examē
Unde ipſe iudicaturus dicit zach.xij. Aſpicient ad me
quē confixerunt. Aſpice ergo deũ naſcentē humiliter
morientem vtiliter: aſcendētem viriliter: iudicantem
ſeueriter: triumphātem notabiliter.j. Petri.j. Iſte eſt
inquit in quem deſiderāt angeli reſpicere. Item aſpice
dyabolũ: vt eũ caueas: vñ de illa fera beſtia. Dan.vij.
dicit̃ ſic. Aſpiciebā donec euulſe ſunt ale eius. Itē ꝓſpi
ce peccatũ vt q̇d ſit ſentias.iiij. Reg.xviij. Aſcēde ⁊ aſpi
ce contra mare. i. ad amaritudinē peccati. Item aſpice
impium vt eum fugias. Prouer.vij. Proſpicio per can
cellos domus mee video vecordem iuuenē. Aſpice in-
fernũ vt eũ metuas. Eſa.v. Aſpeximus in terrā ⁊ ecce
tenebre tribulationis. Item aſpice paradiſum vt eũ cu
pias. vñ Michee cap.iiij. Aſpiciat ī ſyon oculus me⁹.
Et Hiere.v. Circuite vias hierl̃m ⁊ aſpicite. Iſta de
aſpicere: inſpicere: cōſpicere: ⁊ proſpicere ſufficiāt. Ui-
de infra de reſpicere: ⁊ de oculo ⁊ videre.

Aſſiduitas. Nota ꝙ aſſiduitas idem eſt ꝙ A
cōtinuatio. frequētatio. Aſſue-
factio. Poteſt tamen accipi in bono ⁊ in malo: ſicut be
ne ꝓſequitur. Mauricius in ſuis diſtinctiōibus. Un-
de notabo ꝙ in ſcriptura reperio aſſiduitatem

Uirtuoſam ⁊ laudabilem.
Uicioſam ⁊ odibilem.
Doloroſam ⁊ damnabilem.
Gaudioſam ⁊ durabilem.

¶ Prima eſt aſſiduitas bonoꝝ q̇. ſ. aſſidue intendunt
ad bonũ. Eccli.vj. In mandatis dñi aſſiduus eſto. Se
cũda eſt aſſiduitas prauoꝝ q̇. ſ. aſſidue volũt facere ma
la. vñ Eccli.xij. Nō eſt ei bene q̇ aſſiduus eſt in malis.
Tercia eſt aſſiduitas infernaliũ tormentorũ: que. ſ. aſſi
due ⁊ cōtinue infligunt̃ damnatis. Unde Eccli.xlj. Fi-

Ayuntamiento de Madrid

liorum impiorum peribit hereditas: ⁊ cum ſemine illo
rum aſſiduitas opꝛobꝛij. ¶ Quarta eſt aſſiduitas ſu-
pernalium gaudiorum. Unde beati dicũt illud Eccli.
ij. Laudabo nomen tuum aſſidue Dic ergo quod eſt
aſſiduitas bona que debet frequentari. Sicut enim vi
deo ꝙ non vna gutta ſed guttarũ cadentium aſſidui-
tas lapidem cauat: Non vna lectio audita: ſed audiẽ-
di aſſiduitas diſcipulorum informat. Nõ vnicus ict⁹:
ſed percuſſionum aſſiduitas ferrum edomat: Sic re-
uera aſſiduitas bonorum operum bonos habitus ge
nerat. virtutes fouet. animũ inſtruit: ⁊ finaliter gloriã
eternam procurat. Et ideo pro certo nulli debet ſuffi
cere vnicus bonus actus: immo neceſſe eſt ꝙ frequẽ-
ter plurimum bonũ opus: opoꝛtet ergo aſſidue.
Deum exorare.
Bonos frequentare.
Mandata ſeruare.
Deum laudare.
Corpus caſtigare.
B De aſſidua oratione dicitur Jacobi. v. Multum valet
depꝛecatio iuſti aſſidua: De aſſidua bone ſocietatis
frequentatione dicitur Eccli. xxvij. In medio cogitan
tium legem dei aſſiduus eſt: De aſſidua mandatorum
obſeruatione dicitur illud predictum Eccli. vlti. Lau
dabo nomen tuum aſſidue. De aſſidua corporis caſti
gatione: dicitur Eccli. xxx. Seruuz inclinãt operatio
nes aſſidue; Sed ꝓ certo eſt alia aſſiduitas mala que
debet euitari. Mali enim non ſunt aſſidui in bonis
operibus; ſed in malis. Sunt enim Aſſidui.
Uana loquendo.
Falſa dicendo.
Sine cauſa iurando
Carnalia ſectando
Iſti enim aſſidue loquũtur inaniter Unde Eccl. xx. Fa
bula vana in ore indiſciplinatorum erit aſſidua. Item
C iſti aſſidue fantur mendaciter contra illud. Ecci. vij.
Noli velle mẽtiri omne mendacium Aſſiduitas enim
illius nõ eſt bona. Et ibidem. xx. Potior fur ꝙ̃ aſſidui
tas viri mendacis: Item iſti aſſidue peiorant ſine cau
ſa iurando: contra illud Ecci. xxiij. Nominatio dei nõ
ſit aſſidua in ore tuo: ⁊ nominibus ſanctorum non ad
miſcearis; quoniã nõ eris immunis ab eis: Et ibidem
Iurationi nõ aſſueſcat os tuum: multi enim caſus in
ea ſunt. Item iſti aſſidue delinquunt carnalia ſectan-
do: contra illud quod inhibetur Eccli. ix. Cũ ſaltatrice
ne aſſiduus ſis: nec audias illam ne forte pereas in ef
ficacia ipſius. Sufficiat. Uide infra de continue ⁊ fre-
quentare: ⁊ de aſſueſcere: ⁊ conſuetudine ⁊c.

A Aſſimilari. Aſſimilatio.

Nota ꝙ aſſimi-
lari. idẽ eſt qđ comparari. conformari. Similis fieri ſeu
dici. Nota igitur breuiter ꝙ boni aſſimilant̃ diuerſis
rebus ꝓpter diuerſas virtutes ⁊ proprietates quas ha
bent. Iſti enim gerunt aſſimilationem
Penitentie.
Sapientie.
Eminentie.
Obedientie.
¶ Penitentie dico. Et ſic homo põt dicere illud Job
xxx. Cõparatus ſum luto ⁊ aſſimilatus ſum fauille ⁊ ci
neri. Expone quibus rebus ſe cõparãt ⁊ aſſimilãt. Pe
nitentes. ſ. luto ꝙ reputãt ſe fragiles. Fauille. q2 debẽt
eſſe feruẽtes ⁊ agiles. Cineri. q2 debẽt eſſe acres: diſco
lores ⁊ humiles. Sapie. etiã q2. ſ. quilibet valde debet
conari ꝙ ſapientibus aſſimiletur. Mat. vij. Omnis q̃
audit hec verba aſſimilabit̃ viro ſapienti q̃ edificauit
domũ ſuã ſupra petram. Eminẽtie ꝟo. q2. ſ. celeſtia cõ-
templando debet altioribus cõparari. Unde Canti. vij.
Statura tua aſſimilata eſt palme. Obedientie inſuꝑ
q2. ſ. quilibet iuſtus debet ſe conformare illis qui ꝑ bo
nã operationẽ ⁊ obediẽtiã ſunt agiles Cant. viij. Sur
ge dilecte mi: aſſimilare capree hinnuloq3 ceruorum. Au
toritatis nihilominus ⁊ excellentie. q2. ſ. vir iuſtus ma
xime pꝛelatus debet eſſe autenticus ⁊ excellens. Can-
ti. j. Equitatui meo aſſimilaui te in curribus pharaonis
De malis ꝟo nota ꝙ ipſi gerunt ſimilitudinem.
Superbie deuorantis.
Luxurie inquinantis.
Caſtrimargie eneruantis.
¶ Ideo ipſis dr̃ illud Ezech. xxxij. Leoni gẽtiũ aſſimi-
latus es ⁊ draconi qui eſt in mari. Dic quicq̃d volueris
de leone ⁊ dracone ⁊ mari contra mundanos ⁊ contra
mundũ. Luxurie etiã. Ideo in ps. dr̃. Aſſimilabor deſcẽ
dentibus in lacũ. Compara luxuriã lacui aphatiuel al
teri. Caſtrimargie inſuper. ſ. mentes ⁊ vires eneruat.
Unde Hiere. vj. Specioſe ⁊ delicate aſſimilaui ⁊c. tran-
ſeo: q2 infra in lr̃a. ſ. de ſimilitudine tractabit̃ ſatis plene. B

Aſſiſtere et Aſtare.

Aſſiſtere em̃ idẽ
eſt qđ alicui ap-
propinq̃re: ⁊ ſiſtere. Aſtare ꝟo idẽ eſt qđ ad lat⁹ ſtare.
Notabo ergo ꝙ in ſcriptura reperitur Aſſiſtere
Fauoris quod fit ad adiuuandum.
Honoris qđ fit ad imperandum.
Uigoris quod fit ad miniſtrandum.
Liuoris quod fit ad machinandum.
Primũ eſt aſſiſtere diuinitatis. Iſta em̃ eſt ſemꝑ para
ta aſſiſtere cuilibet in ſe ſperanti: neceſſitatem ⁊ indi-
gentiã patiẽti. Bernar. de deo dicit. ꝙ ipſe nouit vt ve
ritas amat vt charitas: aſſiſtit vt pietas. ps. Qui aſti-
tit a dextris pauperis: vt ſaluũ faceret a ꝑſequentibus
animã eius. Iſte enim aſtitit dulciter carnẽ ſumendo.
Aſtabit acriter mundũ iudicãdo. Aſtabit largiter bo-
nos premiando. Prima fuit aſſiſtentia grãdis amoris
fuit enim tunc ſicut mater aſſiſtens puero ne labatur
in lutũ. Eccli. lj. In cõſpectu aſtantiũ factus eſt mihi
adiutor. Scđa erit aſſiſtentia magni rigoris. ſ. in iudi-
cio q̃ñ iudicaturus orbẽ aſſiſtet. Jaco. v. Iudex ante ia
nuã aſſiſtit. Tercia erit aſſiſtentia magni vigoris: q̃ñ
ſc3 aſſiſtet ſanctis in patria premia diſtributurus. De
quo Heb. ix. Xps aſſiſtẽs pontifex futurorum bonorum. Et D
ſic pz quomõ eſt vnũ aſſiſtere diuinitatis. ¶ Scđm eſt
aſſiſtere autoritatis. Aſſiſtere em̃ regi vel iudici eſt hono
ris ⁊ autoritatis officiũ. Et ſic dico ꝙ deo aſtiſtũt ange
li miniſtratores. Beati tãꝙ̃ imperatores. Juſti q̃ ſunt
in via tanꝙ̃ cõtemplatores ⁊ ſeduli ſeruitores. Aſſiſtit
em̃ deo angelus ſibi miniſtrãdo. Tho. xij. Ego ſum ra-
phael vnus de ſeptẽ q̃ aſtam⁹ añ deũ. Aſſiſtũt deo be
ti ſecũ cõregnãdo. Unde de btã ꝟgine dr̃ in ps. Aſtitit
regina a dextris tuis in veſtitu deaurato circundata
varietate. Aſſiſtit etiã deo quilibet eccleſiaſticus ipm̃
cõtemplando: ⁊ in officio eccleſie famulando: dicens
cũ ps. Mane aſtabo tibi ⁊ videbo q̃ñ nõ deus volẽs
iniq̃tatẽ tu es. Patet ergo quomõ eſt vnũ aſſiſtere au
toritatis. ¶ Tercio dico ꝙ eſt vnũ aſſiſtere ſedulitatis
⁊ iſtud eſt aſſiſtere iuſtorum qui aſſiſtunt deo ſibi ſeruiẽ-
tes: aſſiſtũt pauperibus ſibi ſubuenientes: aſſiſtũt igno
rantibus ipſos inſtruentes: aſſiſtunt triſtib⁹ ipſos cõ
ſolantes: aſſiſtũt egrotantibus ipſos adiuuantes. Cõ
ſtat em̃ ꝙ oẽs boni ſuo modo aſſiſtũt deo ſibi ſeruitiũ
exhibendo. Regi em̃ apũ aſſiſtũt intentiſſime exercit⁹
aliorum. Unde Dañ. vij. dr̃ ꝙ milia miliũ miniſtrabant ei:
⁊ decies milies dena milia aſſiſtebant ei. Unde quilibet
põt dicere illud. Luce. j. Ego ſu3 gabriel q̃ aſto añ deũ.
Cõſtat em̃ ꝙ infirmis ⁊ pauperibus aſſiſtũt ipſos mi
ſericorditer adiuuãdo ⁊ eis ſubueniẽdo. vñ Rom. xvj.
Cõmendo vobis ſororẽ phebẽ vt aſſiſtatis ei in quocũ
q3 negocio veſtri indiguerit. Cõſtat inſuꝑ ꝙ ipſi liben-
ter aſſiſtunt triſtibus ipſos conſolando. vñ de ſanctis
mulierib⁹ ꝓ morte dñi deſolatis dr̃. Luc. xxiiij. ꝙ cũ cõ
ſternate eſſent duo viri aſtiterũt iuxta illos in veſte ful
genti. Conſtat nihilominus ꝙ aſſiſtũt ignorantibus
ipſos inſtruendo: ita ꝙ de quolibet doctore põt expo-
ni illud. Actu. xij. ca. Angelus dñi aſtitit: ⁊ lumẽ reful-
ſit in habitaculo carceris: lumen dico doctrine in ha-
bitaculo cõſciẽtie. Et ſi vis potes dicere ꝙ aſſiſtũt ſupe
rioribus ipſis obediẽdo. zach. iiij. Iſti ſunt duo filij olei
ſplendoris

Ayuntamiento de Madrid

ſplendoꝛis qui aſſiſtũt dominatori. Uide eã expoſitã
D in ſermo. Iſtud ergo eſt aſſiſtere ſedulitatis. ¶ Quarto dico ꝙ eſt vnũ aſſiſtere iniquitatis: qꝛ ſciꝫ viri iniq̃ ſemper ſe adhibent aſſiſtentes ad oẽm iniuſticiã faciendam. Unde nota ꝙ mali.

Aſſiſtunt ſocijs ad explorandũ.
Aſſiſtũt ſibijnuicẽ: ad cõſpirãdũ.
Aſſiſtunt etiã pꝛĩcipibus ad alios ſuperandũ: et ad alijs ĩperandũ.

Pꝛimũ eſt aſſiſtere malicioꝛum: qui ſcꝫ in omni loco volunt aſſiſtere ad explorãdũ quid agiť. ps. Aſtitit omni vie nõ bone: maliciã autẽ nõ odiuit. Scõm eſt aſtare pꝛincipũ ⁊ tyrãnoꝛum qui ſcꝫ aſſiſtunt ſimul ad cõſpirãdum ꝯtra eccleſiã et ꝯtra paupes. Uñ in ps. Aſtiterũt reges terre aduerſus dñm et aduerſus xp̃m eius. Tertiũ eſt aſſiſtere iudicum officialiũ et aduocatoꝛũ: qui ſcꝫ aſſiſtunt regibus ⁊ pꝛincipib⁹ in officijs vt poſſint nocere inferioꝛibus. vñ de doech ydumeo qui aſſiſtebat Regi ſaul dicitur. j. Reg. xxij. Nõ ipſe occidit ſacerdotes dñi. Sic ergo ꝑꝫ: ꝙ eſt quadruplex aſſiſtere generaliter loquendo. vide exempla: figuras et pꝛoſecutiones in alijs titulis cõſignificatiuis ⁊c.

B **Aſſyrij.** Nota ꝙ aſſyrij qui interpꝛetantur ſuſtollentes vigilias dñi: fuerũt populi infideles: filioꝝ iſrael inimici qui ſcꝫ cũ regibus ſuis peſſimis Salmanaſar. Sennacherib. ⁊ Nabuchodonoſoꝛ filios iſrael moleſtauerunt: hierlm ſuccenderũt ⁊ populũ ipſius captiuauerũt: et in babylonẽ et medeam trãſtulerũt: et terrã ꝓmiſſionis de manib⁹ eoꝝ ſuſtulerunt. Igitur ꝑ iſtos poſſunt intelligi demones qui bonos occupãt et captiuãt et terra ꝓmiſſionis atq̃ celeſti gloꝛia eos piuãt. Poſſunt etiam ſignificare malos ſeculares: q̃ filios iſrael viros eccľiaſticos moleſtant hieruſalẽ. i. eccleſiã pꝛo viribus diſſipant ⁊ bona eoꝛũ rapiunt ⁊ deuaſtant: et eos captiuitati. i. ſeruituti ſubiugant et condẽnant. iiij. Regũ. xvij. Tranſlatus eſt iſrael in aſſyrios. Et pꝛohdoloꝛ ſicut deus antiquitus filios iſrael ꝓ eo ꝙ de aſſyrijs ꝯfidebant ⁊ ſpẽ magis in hoĩbus q̃ in deo ponebãt fedus cũ eis inie bant et eoꝛum ydola adoꝛabant: ſicut patet. iiij. Regũ. xvj. et. ij. Paralip. xxviij. et Ezech. Ideo dñs ipſos ĩ manibus aſſyrioꝝ tradidit et eos per eos diſſipauit. Sic hodie eccleſiaſtici qꝛ fauoꝛes ſeculariũ querunt: et auxilia mũdana plus q̃ diuina diligũt ydola eoꝝ. i. vitia ſecularia apud ſe introducũt et colũt. Ideo deus ĩ manibus aſſyrioꝛũ. i. pꝛincipum et tyrãnoꝛum ſeculariũ vel etiam demonũ ipſos dimittit et ipſos per eos deſtruit et cõfundit. De hierlm eñ diciť Ezechi. xxiij. ꝙ ipſa inſaniuit libidine in amatoꝛes ſuos aſſyrios. De iſrael etiã diciť Oſee. xij. Nõ fedus cũ aſſyrijs inijt et oleũ in egypto ferebat et tamẽ. iiij. Regũ. xix. dicitur. Uere diſſipauerunt reges aſſyrioꝛũ terras. Iſti tamẽ finaliter a Iudith ſub holoferne: ab angelo ſub Sennacherib fuerunt deſtructi ⁊ miſerabiliter diſſipati: quia ſcꝫ mali qui nunc ꝑmunt bonos finaliter deſtruentur et auxilio Iudith. i. beate virginis ⁊ angeloꝝ dñi ſubuertentur. Iudith. xv. Aſſyrij in fugã ibant pꝛecipites. Iſti ergo tollũt vigilias dñi: qꝛ. ſ. demones ſomnũ peccati immittunt: ⁊ ſic vigilias dei ſapientiã ⁊ diligentiã tollunt. Mali etiã ⁊ tyranni vigilias dñi dicunť tollere: inq̃tum ſuis moleſtijs dei officiũ qđ vigilãdo fit impediũt. Si vis in bono ſignificato: dic ꝙ aſſyrij interpꝛetantur directi vel dirigẽtes: ⁊ dilecti vel diligẽtes ſignificantes bonos qui diligũt ⁊ diligunť: ⁊ in bono alios dirigũt ⁊ dirigunť. Tales autẽ aſſyrios diligit deus: et eos finaliter ſaluat xp̃s. vnde Michee. v. Erit ipſe pax aſſyrijs cũ venerit in terrã noſtrã.

A **Aſſur.** Nota ꝙ aſſur q̃nq̃ ſumitur pꝛo rege: q̃nq̃ pꝛo terra aſſyrioꝝ. Et põt ſignificare in bono ⁊ in malo. In malo eñ ſignat dyabolũ: vł quẽcũq̃ tyrannum: vel impiũ: vel etiã omniũ malorum collegium. Eſt eñ Aſſur Nomen
Superbie qua confunditur.
Seuicie quã quis leditur.
Potentie qua quis minuitur.
Concoꝛdie qua cõtra bonos vniť ⁊ cõiungiť.
Iuſticie qua cõtra bonos exequitur.

Mali eñ hñt ſupbiã ⁊ elationẽ: que tñ finaliter diſſipatur. Uñ zacha. x. Humiliatur ſupbia Aſſur. Uñ illud Eſaie. x. Uiſitabo ſuper fructum magnifici coꝛdis regis aſſur. ¶ Itẽ hñt ſeuiciã ⁊ crudelem turbationẽ. vnde Eſa. x. Ue aſſur virga furoꝛis mei ⁊ baculus ipſe eſt. ¶ Itẽ ipſi hñt altam potentiã ⁊ pꝛelationẽ. Ezech. xxxj. Ecce aſſur quaſi cedrus in lybano. Sequitur. Cedri nõ fuerunt altioꝛes illo in paradiſo dei. De pꝛomotiõe maloꝝ ⁊ qũo iſta arboꝛ finaliter fuit ſucciſa: ſicut dicitur ibidẽ. Sic pꝛoſperitas maloꝛuꝫ finaliter ꝑibit. vnde ibidẽ. Aſſur cadat in gladio ⁊c. Itẽ iſti habent inter ſe cõtra bonos malã cõcoꝛdiã ⁊ confederationem. Uñ in ps. Etem̃ aſſur venit cũ illis ⁊ facti ſunt in adiutoꝛium filijs loth. Itẽ iſti habent omnẽ iniuſticiam et bonoꝛũ oppꝛeſſionem Eſa. lij. In egypto habitauit populus meus in pꝛincipio. Aſſur abſq̃ vlla cauſa caluniatus eſt eũ. ¶ Et nota ꝙ aſſur interpꝛetatur negociatoꝛ aut negociatio: aut ignis illuminatio: qꝛ. ſ. mali per auariciã negociãtur: per mũdanã ſapiẽtiã illuminantur: ⁊ igne infernali finaliter igniunť. Si vis in bono ſignificato dic ꝙ aſſur interpꝛetatur dirigẽs ſeu diligens: beatus ſeu gradiẽs. Et ſic ſignat virũ perfectũ qui diligit per charitatẽ: dirigit per veritatẽ. beat⁹ eſt per ſufficientiam. graditur per diligentiã. ſufficit ⁊c.

Aſſumere. Aſſumptio. Cum mauricius de A aſſumptiõe diffuſe tractet: ideo ſub breuiloquio ꝑ trãſibo. Dicam ergo ꝙ in ſcriptura fit mentio de duplici aſſumptione Paſſiua ſcꝫ et actiua. Paſſiua dico: qua quis ſumitur ad aliq̃d faciendũ. Actiua vero qua q̃s aſſumit aliquid ad vtẽdũ. Dicamus ergo pꝛimo de aſſumptiõe qua quis aſſumitur paſſiue. Et ſic dico ꝙ ſicut pꝛincipes et magnates aſſumunt ſibi diuerſimodos ſeruitoꝛes: varijs ⁊ diuerſis officijs deputatos. Sic deus hoĩes per ſuam occultam inſpirationem et pꝛouidentiã ſolet aſſumere: et de vno ſtatu ad alium transferre: et ad vſus ſuos diuerſimode deputare. Sicut enim dꝛ Hieremi. xviij. Sicut lutũ in manu figuli ſic ſunt hoĩes in manu dei. Et ideo ſicut figulus aſſumit lutum et inde foꝛmat vaſa diuerſa: nunc ad vnum nunc ad aliud officium. Sic deus de maſſa humani generis hoĩes aſſumit: ⁊ ſm qđ ſibi placet ad diuerſos fines et ſtatus ipſos diuerſimode oꝛdinat et diſponit. Ideo poſſumus dicere illud ps. Dñi eſt aſſumptio noſtra: et ſancti iſrael regis noſtri. Nota igitur ꝙ homo aſſumitur.
De mundo ad religionẽ vt deo ſeruiat.
De peccato ad conuerſionẽ vt moꝛtẽ fugiat.
De ſubiectione ad pꝛelationem vt fructũ faciat.
De miſeria ad ſaluationẽ vt bonũ ſentiat.

Iſti ſunt eñ quattuoꝛ modi quib⁹ quis aſſumiť ad bonum. qꝛ videlicet
Religioſus aſſumitur ad famuland
Penitens aſſumitur ad eiulandum.
Pꝛelatus aſſumitur ad imperandum.
Beatus aſſumitur ad conregnandũ.

A deo aſſumitur ad religionẽ. Sicut eñ paterfamilias aſſumit tauros ſilueſtres: vt ipſos ligatos caſtratos et domitos vti libet laboꝛibus ſubiuget: ſtimulo B pungat: cantu leniat: et eos q̃uis diligat nihilominus oneribus ipſos non tamen vltra vires ſubmittat Sic deus homines ſilueſtres et ſeculares quandoq̃ ſolet inſpiratiue aſſumere: iugo obedientie ſubdere: viculo religiõis ligare ſtimulo timoꝛis pũgere ⁊ a pꝛiſtina ꝯuerſatione domare et vtilibus laboꝛibus ſubiugare cantu tamen celeſtium pꝛomiſſionum lenire. De tali autem aſſumptione exponit Maurici⁹ illud Hieremi. iij. Aſſumã vos vnum de ciuitate et duos de cognatione et introducã vos in ſyon: et dabo vobis paſtoꝛes iuxta coꝛ meũ paſcent vos ſcientia et doctrina.

Ayuntamiento de Madrid

Unū inquit ⁊ duos ⁊c.q.d.pauci ex multis aſſumūtur
in ſyon:qui interpretaƭ ſpecula. i.in religionē vbi de⁹
ſpeculaƭ.Nota etiā ꝙ dicit. Dabo paſtores iuxta cor
meū:ad denotandū ꝙ paſtores eccleſie quadā occul-
ta diſpoſitione:iuxta cor dñi cōſtituunƭ ⁊ ab ipſa ſpe-
cialiter eligunƭ.iuxta illud Heb.v. Nemo aſſumat ſi-
bi honorē:ſed q̇ vocatur a deo tāq̄ aaron.Et iſtud nō
ſolū eſt verū de bonis:immo etiā de malis:q̄r ſcʒ ſicut
dicitur Job.xxxiiij. Sepe fit ꝙ deus regnare facit ho-
minē hypocritaʒ ꝓpter peccata populi. Uel etiā pōt
dici:ꝙ iuxta cor dñi debēt eligi nō iuxta affectionē ꝓ
priā:vt ſcʒ magis attendaƭ dñi voluntas q̄ priuata vti
litas.Juxta illud.j.Cor.x. Nemo qđ ſuū eſt querat:ſʒ
qđ multoꝝ.Nota etiā ꝙ dicit. Jſti debēt paſcere ſub-
ditos ſcientia ⁊ doctrina:qđ eſt cōtra multos qui ho-
die aſſumuntur in religionis vel eccleſie paſtores:qui
non ſunt iuxta cor dñi nec ad paſcēdum alios per ſcie
tiā eruditi.Sed de hoc vide infra de eodē titulo.M.
Jlli ergo qui ad religionē aſſumunƭ poſſunt dicere:cū
ps.Pater meus ⁊ mater mea.i.mundus et caro derel
querunt me:dñs aūt aſſumpſit me.Et ſi vis nota ꝙ re
ligioſi aſſumuntur,
Ut diligentius famulentur.
Ut luculentius ſpeculentur.
Ut efficacius operentur.
Aſſumunƭ eñ ad ſeruiendū diligentiſſime.vñ Hiere.
xxxv.Aſſumpſi vniuerſam domū rechabitarum ⁊ itro
duxi eos in domū dñi:ſupple:ad ſeruiēdū deo Aggei.
ij.Aſſumā te zorobabel ſeruus me⁹. Jtē aſſumunƭ ad
contēplanduʒ celeſtia ⁊ ad recipiendū reuelationem
myſterioꝝ diuinoꝝ.vnde Mat.xvij. Aſſumpſit ieſus
petrū ⁊ iacobū ⁊ iohānem et trāſfiguratus eſt añ eos.
Et Exec.xxvij.Aſſumam filios iſrael.i.vidētes dñi ⁊c.
Jtem aſſumunƭ ad operandū. ſeu etiā ad predicādum
efficaciſſime.vnde ſpūſſctūs dicit Act.xiij.Segregate
mihi barnabā ⁊ paulū in opus miniſterij ad qđ aſſum
pſi eos.ſ.ad officiuʒ ꝑdicationis. Patet igiƭ q̄uo q̄nq̄
quis a deo aſſumitur ad religionē.vide infra de religi
C one. ¶ Scđo dico ꝙ q̄nq̄ q̇s ſumiƭ ad cōuerſionē: ſcʒ
q̄n per penitētiā cōuertiƭ a pctō. De⁹ eñ eſt ſicut ſapi
ens artifex q̇ aſſumit in littore lapides ꝑcioſos q̄q̄ ru
des ⁊ impolitos:q̄r.ſ.bñ ſcit exinde trahere vtilitatem
q̄uis habeant in apparentia vilitatē.De⁹ eñ ignobi
lia mūdi ſcʒ pctōres ſibi aſſumit:⁊ eos eligit ⁊ ꝯuertit
et inde lapides ꝑcioſos.i.hoīes ỽtuoſos facit. Patʒ de
paulo:⁊ alijs apl̄is quos aſſumpſit:q̄r.ſ.ignobilia mū
di eligit de⁹ vt cōfundat fortia.j.Cor.j.Et ps.xvij.Mi
ſit de excelſo et aſſumpſit me de aq̄s multis liberauit
D me ab inimico meo potēti. ¶ Tertio dico ꝙ q̄nq̄ q̇s
aſſumiƭ ad prelationē. Prelatus eñ aſſumiƭ ab ele-
ctorib⁹ adminiſtratiue ⁊ executiue. A deo ỽo ordinati
ue ⁊ īſpiratiue. De⁹ eñ dʒ eē auctor ꝑcipu⁹ ī aſſūptio
ne ꝑlati:ſicut firmamētū ſecū aſſūit ⁊ rapit planetas ⁊
facit eos moueri ad ꝓpriū raptū ⁊ motū ⁊ ꝯtra ipoꝝ in
cliationē ⁊ motū ſʒ ꝙ neceſſariū ē ad regimē vniuerſi
trahit cōtra ꝓpriū appetitū:iclinationē ⁊ motū in ꝑla
tiōis officio ſecū ducit.vñ mat.xvij.dr̄.qđ de⁹ aſſūpſit
petrū iacobum ⁊ iohānem ⁊ duxit eos in montē ſeor-
ſum.Mōs eñ ꝑlationis ſignificat faſtigiū.Jſta autē
aſſumptio raptus:tractus:vt dictuʒ eſt dr̄ eſſe motus
violētus nō proprius:q̄r.ſ.ipſi naturali planetarū mo
tui eſt ꝯtrarius:ad denotandū ꝙ ipſi ſic aſſumpti ſuā
promotionē nō debēt appetere:ſed poti⁹ inuiti ⁊ vio-
lētati debēt diuino tractui obedire:⁊ ſibi cū quadā diſ
plicētia cōſentire:dicētes illud predictū ps.Dñi eſt aſ
ſumptio nr̄a.Et illud.Miſit de excelſo ⁊ accepit me.⁊
aſſumpſit me. Uerūtñ ſic eſt de multis ſicut de ipſis
planetis:q̄n enim ſunt retrogradi:tunc motus natu-
raliter coꝝ nō eſt cōtra firmamētū.Sic vere multi ma
li ⁊ ambitioſi non cum diſplicētia dñi ꝓmotorē ſequū
tur:ſed volūtarie ⁊ ambitioſe ⁊ cū magna cōplacentia
iſti motui ſe cōformant.Et ideo q̄n cōſecranƭ epi opor
tet ꝙ dicant volo:nō eñ traherētur inuiti:q̄uis dicat
Grego.Qđ ad ꝑlationē ſe ingerentes ſunt repellendi
ſe ỽo ſubtrahentes ⁊ ſe indignos reputantes cū violē
tia ſunt trahēdi. Nota tñ ꝙ hodie aſſumunƭ ad iſtud
officiū multi inhabiles et indigni. videlʒ quos aſſu-
mit.Cognatio.Largitio.Ambitio.De cognatione patʒ
q̄r ſicut patet illi de cognatione ſepe oībus ꝑferuntur
et efferunƭ .Aiunt eñ ꝙ xp̄s nō extraneos:ſed propin-
quos ad apoſtolatū aſſumpſit. Aiunt inſuper ꝙ ſicut
ſcribiƭ in lege Exod.xij.Ad eſum agni principaliter aſ
ſumebantur illi de domo propria.Si aūt adhuc aliq̄d
ſupereſſet:aſſumebanƭ vicini cūctis alienigenis peni
tus reſecatis.Sic ergo dicunt ꝙ parētes propinquos
primo:vicinos ỽo ⁊ cōpatriotas ſecūdo ad eſum agni
ideſt patrimonium crucifixi debent aſſumere:⁊ de qui
buſcūq̄ alienigenis non curare:dicentes illud Hiere.
xliij.Aſſumam nabuchodonoſor regē babylonis ſer-
uum meum ⁊ ponā thronum eius ſuper lapides iſtos.
Et reuera ſepe fit qđ ad thronum dignitatum nō aſſu
muntur niſi proprij cognati ⁊ ſerui.Serui dico.i.fami
liares:vel ſerui ideſt illi qui de donis precibus ⁊ adula
tionibus ſicut ſeruire. Tales ergo aſſumit cognatio.
Quoſdam etiā vt dixi aſſumit largitio: quia ſcʒ apud
multos qui prius offert prius aſſumitur:ſicut ſcribiƭ
de illis.iij.Reg xiij.Quod quicūq̄ volebat implebat
manum ſuā ⁊ fiebat ſacerdos baal.Et vere tales ꝓprie
ſunt ſacerdotes baal.i.dyaboli:non chriſti.Jſti viden-
tur facere iuxta conſilium prophete. Ezechi.xxiiij.vbi
dicitur.Pinguiſſimum pecus aſſume:quia ſcʒ iſti pin
guiores ideſt ditiores aſſumunt.vnde Eccƭ.xiij.Si lar
git⁹ fueris aſſumet te:⁊ ſi nō habueris derelinquet te
¶ Jtem alios aſſumit ambitio:q̄r ſcʒ illi qui ardenter
ſe ingerunt:illi libentius aſſumuntur.Uñ Deuƭ.xix.
Male remittunt cōcordantie ad Exod.xxix. Aſſumat
ebria ſitientē Ebrij eñ ſunt diuites ſuperiores:qui ſcʒ
hodie ſitientes ideſt auaros ⁊ ambitioſos aſſumunt:
dicentes illud quod dictuʒ fuit Jeroboā peſſimo duci
iij.Reg.xj.Aſſumam te ⁊ regnabis ſuper oīa que deſi
derat anima tua.Jſti ergo non aſſumuntur a deo:niſi
forte permiſſiue:ſed a dyabolo actiue et procuratiue
Mat.iiij.Aſſumpſit eū dyabolus ⁊ ſtatuit eum ſupra E
pinaculū tēpli.Patet ergo q̄uo quidā aſſumunƭ ad ꝑ-
lationē. ¶ Quarto dico ꝙ quidā aſſumunƭ ad cele-
ſtem beatitudinē ⁊ fruitionē.Jbi eñ primo fuit aſſum
ptus xp̄s.Jdeo dr̄ Act.j. Hic ieſus q̇ aſſumptus eſt a
vobis in celum ⁊c. Tandeʒ aſſumpta eſt beata virgo.
vñ canitƭ.Aſſumpta eſt maria in celum ⁊c.Et quotidie
aſſumuntur iuſti.vñ ps.Beatus quē elegiſti ⁊ aſſum
pſiſti:habitabit in atrijs tuis.Sic ergo primo patʒ quō F
eſt multiplex aſſumptio paſſiua. ¶ Sed adhuc dico
ꝙ eſt aſſumptio actiua:illa ſcʒ qua boni aſſumunt bo
na ⁊ mali diſſimiliter ſumūt mala.Nota ergo ꝙ boni
aſſumunt ⁊ ſibiipſis recipiunt.
Scientiā vt ignorātes erudiantur.
Juſticiā vt mali tolerētur.
Sapientiā vt alta noſcanƭ.
Miſericordiā vt pauperes alanƭ.
Perſeuerantiam vt bona cōpleantur.
Cōpaſſionē ad miſerandū. A
Predicationē ad alios informandū.
Jſti eñ omnia ſunt a iuſtis accipienda ⁊ a diuerſis di
uerſimode ſunt ſumēda.Jgiƭ accipiāt ſeu aſſumāt ſci
entiā ignorātes.ij.Eſdre.ix.Aſſumpſit eſdras librū co
rā multitudine. ¶ Jtē accipiūt iuſticiā ꝑſidentes.vñ
zach.xij.Aſſumpſi mihi duas virgas: vnā vocaui de-
corā:⁊ aliā vocaui funiculū et paui gregē.¶ Jtē aſſu-
māt ſapientiā cōtēplātes.vñ ſapiens de ſapientia di-
cit.Sap.viij.Queſiui mihi ſpōſam aſſumere eā ⁊ ama
tor factus ſum forme illius.¶ Jtem aſſumant miſeri
cordiā locupletes Eccƭ.xxix.Propter mandatuʒ aſſu-
me pauperem ⁊ propter inopiā.¶ Jtem aſſumant per
ſeuerantiā bene operātes. vñ Eſa.xl. Aſſumāt pēnas
ſicut aquile current ⁊ nō laborabūt ambulabunt ⁊ nō
deficiēt.¶ Jtē aſſumāt cōpaſſionem miſericordes ſeu
cōdolentes.

Ayuntamiento de Madrid

cõdolentes vñ. Ezec.xxxij. Aſſume lamẽta ſuper pharaonem regez egypti. Item aſſumant ꝑdicationem doctores et ſapientes Nume. xxiiij. Aſſumens balach parabolã ſuã ait ⁊c. Et illud apl'i Ephe.vj. Gladiũ ſalutis accipite ꝙ eſt verbũ dei. ¶ De aſſumptione ꝗ̃ qua deus aſſumpſit hominem poſſent dici multa: ſed omnia tractata ſunt per doctores Unde humana natura poteſt dicere illud ps. ꝑdictũ. Miſit de ſummo ⁊ accepit me. Dedit in obprobriũ cõculcantes me Aduerte tñ ꝙ xp̃s nõ aſſumpſit vitia ſm naturã: vñ nota ꝙ ip̃e aſſumpſit penalitates corꝑales ⁊ ſpũales: vt famem ſitim: laſſitudinem: triſticiã gemitũ ⁊ timorem: Uñ xp̃s de quolibet ſtatu aſſumpſit aliquid ſcꝫ de ſtatu.

Innocentie peccati immunitatem.
Nature lapſe corporis mortalitatem.
Nature reparate gratie plenitudinem.
Nature glorificate fruitionem.

¶ Item ipſe non aſſumpſit penalitates que importãt vitiũ. vnde ipſe non aſſumpſit.

Ignorantiã.
Infirmitatẽ
Maliciam.
Cõcupiſcentiã.
Iracundiã.
Iniuriã.
Superbiã.
Luxuriam.
Caſtrimargiã ⁊c.

Et eſt aſſumptio idez ꝙ ad aliquẽ ſtatũ honoris ſumptio. Eccleſia in electiõe ꝓmotio ſiue deputatio. Et ideo de taliũ aſſumptione xp̃s dicit illud. Hiere.xxv. Aſſumã omnes cognatiões aquilonis vbi oſdit ꝙ illi qui ad gloriã aſſumunt debent inſpiratiue vocari. Aſſumã: charitatiue ligari. cognationes: occupatiue turbari aquilonis: que ſcꝫ eſt pars frigida ⁊ ventoſa: ac ſumendi inquit Alligari veris amoribus: cognationes que ſcꝫ magis inuicẽ ſolẽt ſe amare. Itẽ occupari duris laboribus ſcilicet illi qui de regione frigida aquilonis illi qui in frigore tribulationũ ⁊ laborũ ſunt exercitati ꝓſequere ſicut ſupra de accipere ĩ illa auctoritate veniã ⁊ accipiam vos ad me. Iſta ergo de Aſſumere ſufficiãt.

Aſtutia. Nota ꝙ aſtutia ſumitur in bono: et ſic accipitur pro prudẽtia ⁊ induſtria Prouer.xiij. Aſtutus oĩa agit cũ cõſilio: Item aſſumit in malo: ⁊ ſic idem eſt quod malicia vnde dr.ij. Chori. xj. Quod dyabolus ſeduxit euam aſtutia ſua. ⁊c. Uide. Malicia ⁊ prudẽtia.

At. Nota ꝙ iſta dictio At. qñq3 ſumit pro ſed: ſicut Numeri.xij. At nõ talis ſeru⁹ meus moyſes qui in omi domo mea fideliſſim⁹ eſt. Quãdoq3 ſumitur pro ⁊ ſicut illud Geñ.viij. vbi de colũba dicit. At illa venit ad eũ ad veſperam Quandoq3 vero vt communiter accipitur pro tũc. vñ de abraam vocato a deo dr. Geñ.xxij. At ille rñdit. Aſſum.i.ille.tũc rñdit aſſuz. Accipit etiã ꝓ ſtati ꝓ certo ⁊ pro vero. Referri ergo põt ad viros iuſtos ⁊ ad viros impios ⁊ ſic qñq3 ſignificare bona. Dico ergo ꝙ iſtud aduerbium at poteſt referri ad virum iuſtum. Et ſic dicam ꝙ per at in viro iuſto poteſt ſignificari.

Mentis agilitas ſtatim obediens.
Cordis ſtabilitas fortiter patiens.
Clara ſubtilitas deum aſpiciens
Cordis humilitas ſeſe ſubijciens.
Orans ſedulitas iuuamen ſitiens.
Actus virilitas bono proficiens.
Abſtinens parcitas dulcia fugiens.
Morum ſinceritas culpas abijciens.
Rerum tenuitas: eterna cupiens.
Perfecta charitas animos vniens.
Laudis alacritas diuina ſentiens.

Dico ergo ꝙ talis at id eſt vir iuſtus: maioribus paret agiliter. ſemꝑ enim eſt parat⁹ deo ⁊ maiorib⁹ obedire Geñ.xxij. Abraã abraam: At ille rñdit aſſum Laudis alacritas diuĩa ſentiẽs. Exo.viij. At ille iuxta inqt verbũ tuũ faciã. ¶ Itẽ res aſperas ſuſtinet fortit.ij. Mac. vj. At ille glorioſaz mortẽ magis ꝙ̃ odibilẽ vitã eligẽs voluntarie ibat ad ſuppliciũ. ¶ Itẽ cõſiderat deũ ſubtibiliter. ſ.ꝑ cõtẽplationẽ ⁊ fidẽ. Geñ.xxxij. At ille nequaꝙ̃ appellabitur nomẽ tuum Jacob: ſed iſrael erit nomen tuũ. Iſrael em̃ interꝑtat videns deũ. ¶ Itẽ ſe ſubijcit cũctis humiliter Geñ.xxx. At ille rñdit. Tu noſti quõ ſeruierim tibi. ¶ Itẽ ad dñz orat ſeduliter.ij. Paralip. xviij. Ad ille clamauit ad dominũ et auxiliatus eſt ei. ¶ Itẽ continuat bona viriliter: qr ſcꝫ iuſtus ſemꝑ ſtudet creſcere continuare et ꝓficere in via virtutũ et morum Judic.xix. At ille conſurgens cepit velle ꝓficiſci. ¶ Item extenuat culpas ſinceriter qr ſcꝫ per cõfeſſionem lachrymoſaz culpas ſuas abſtergit ⁊ lauat. vt ſic celi conuiuiũ mundus introeat et aſcẽdat Judicũ.xix. At poſtꝙ̃ lauerũt pedes ſuos recepit eos ſenex in cõuiuiũ. ¶ Itẽ cibos ſumit valde tenuiter. Uñ de dauid ſitiente cui oblata fuit aqua dr.ij. Reg.xvij. At ille noluit bibere. ¶ Itẽ diuitias fugit ſagaciter.iij. Regum xiij. At ille ſtatim abſterſit puluerẽ de facie ſua. Puluis em̃ bona terrena q̃ faciliter vento tribulationum diſpergunt deſignat: q̃ ſcꝫ iuſti a ſe ꝙ̃tum ad affectum abſtergũt: vñ de apl'is dr Matth.iiij. At illi continuo relictis rhetibus et naui ſecuti ſunt eũ ſcilicet Jeſum. ¶ Itẽ iſte at charitatẽ docet veraciter Luc.x. At ille dixit. Diliges dñm deũ tuũ. vñ etiã vir charitatiuus dz ꝓximo ſuo. Uerba charitatiua ſemꝑ dicere. iuxta illd. Luc.xv. At illle dixit: fili tu ſemꝑ mecũ es ⁊ omia mea tua ſunt. ¶ Itẽ deũ credi predicat firmiter Mar.j. At ille egreſſus cepit predicare. Et Actu.xvj. At illi dixerunt. Crede in dñm Jeſum. ¶ Item dei laudes ꝓmit alacriter. Actu.xxj. At illi cuz audiſſent magnificabãt deũ. Sic ergo ptꝫ quomodo per at intelligitur homo iuſtus: vel quomodo per at intelligũtur oꝑa viri iuſti ¶ Sꝫ adhuc dico ꝙ qñq3 iſtud aduerbiũ at ſignat virum malũ vel opera viri mali. ſicut enim ſupra tetigi. C

At ſignificat idẽ qꝺ ſed: et tunc ſed

Diſiungit et exterminat.
Coniungit et cõglutinat
Tunc protrahit et procraſtinat.

Sed dico diſiungit q̃cq̃d premiſſum eſt exterminãdo: ſicut cũ dr non fuit hoc: ſed hoc. Non veni ſoluere legẽ: ſed adimplere. Nõ veni vt faciã voluntatẽ meã: ſed volũtatẽ patris mei. ſemꝑ em̃ ſed ꝓſupponit aliq̃d negatiuũ: ⁊ ſic ſemꝑ videt deſtruere q̃cquid in orõne ãte ip̃m precedit. Et etiã in orõne ſemꝑ aſſociat ⁊ adiũgit tunc vero pro nũc ſed pro tp̃e futuro ſupponit. Per at igit qꝺ iſta tria ſignificat peccator intelligit. q̃ ſcꝫ diſiungit et exterminat per inuidiã ⁊ detractionẽ. Inuidus em̃ ſemꝑ nititur deſtruere q̃cq̃d boni de aliquo ſibi offert. vñ.ij. Para.xxxvj. dr. Mittebat dñs ad illos per man⁹ ſeruorum ſuoꝝ. Ad illi ſubſannabãt nũcios dei ⁊ paruipendebant ſermones eius. Itẽ adiungit et conglutinat ſcꝫ bona terrena ꝑ auariciã et ambitionẽ iij. Regũ.ij. At ille ait. Afferte ⁊c. ¶ Itẽ retardat et procraſtinat per bñfaciendi negligentiã et dilationez. vñ de colũba q̃ eſt auis volatus pigri dr. Geñ.viij. At illa venit ad noe ad veſperã. Ueſpera em̃ tardior hora dicit ꝓcraſtinaſtionẽ dilationẽ ⁊ negligẽtiã maloꝝ ſignat q̃ ſcꝫ ſemꝑ tunc et nõ nũc. ſemꝑ veſpe ⁊ nõ mane: ſemꝑ in ſenectute ⁊ nõ in iuuẽtute bñfacere proponunt. De tali igr̃ At.i. de peccatore ſic ꝓ craſtinante ꝑ negligentiam. Sic cõglutinãte per auaritiã. Sic exterminante ꝑ detractionẽ et inuidiã poſſum⁹ notare ꝙ iſte At

Superbie ſedet in rupibus.
Luxurie iacet in fecibus.
Seuicie clamat cũ vocibus
Stultitie credit ſermonibus
Ignorantie latet in nubibus
Uiolentie natat in fontib⁹.
Excellentie pellitur ſedibus.

Dico ergo ꝙ talis at.i. pctõr in rupibus ſedet ſuperbie Exodi.xiiij. At illi egreſſi erãt in manu excelſa Job.xx: At vos contra me erigimini. Item in fecib⁹ iacet luxurie vñ Matth.viij dr de immũdis ſpiritib⁹. At illi exeũtes abierũt ĩ porcos: qr ſcꝫ ĩmũdi hoĩes porcos.i. actus luxurioſos frequẽtãt vñ de dalida ꝑ quã luxurioſa mulier deſignat dr Judicũ.xvj. At illa fecit eũ ſcꝫ ſamſonẽ dormire ſuꝑ genua ſua: vbi ſcꝫ fortitudĩe priuat⁹ ⁊ inimicis traditus fuit. ¶ Itẽ talis at.ſ. peccator cũ vocib⁹ clamat ſeuicie. Semꝑ em̃ ꝓfert et clamat ꝟba crudelia et iniq̃

Ayuntamiento de Madrid

Marci.xv. At illi iterum clamauerūt crucifige eum. ¶ Itē iſte ſermonibus credit ſtultitie: citius eñi credit malis conſilijs ꝙ bonis. vñ de Roboā fatuo rege ij. Parali. x. dr̄ ſic. At ille reliquit conſiliū ſenū et cum iuuenibꝰ tractare cepit. Sequit̃: At illi rñderunt vt iuuenes et vt nutriti cū eo in delicijs. ¶ Item iſte at in nubibus latet ignorātie ſeu luminibus caret prudentie. iij. Regū. xiiij. At ille nō poterat videre qꝛ caligauerant oculi eiꝰ pre ſenectute. ¶ Itē iſte in fontibus natat vinolentie ſcilꝫ in caſtrimargia ⁊ ebrietate. Vñ de Loth ebrio dr̄ ſic Geñ. xix. At iſte nō ſenſit nec qñ filia accubuit cū eo. ¶ Itē iſte at a ſedibus pellitur gl̃ie paradiſi. vñ de illo qui nō habebat veſtē nuptialem: dr̄ Mat. xxij. dictū eſt ſibi. Amice quō huc intraſti non hñs veſtem nuptialē: at ille obmutuit. Et ſequitur ꝙ eiectus eſt in tenebras exteriores. Sic ergo patet quō per at pōt intelligi vir impius et vir iuſtus.

a **Attamen.** Nota ꝙ attamen ſicut tñ et verū tamen eſt quedā dictio exceptiua excipit eñi ⁊ detrahit a ſententia prenotata. Eſt etiam dictio aſſertiua: ⁊ ſignat idē qđ ꝓ certo. Sumit̃ ergo ī bono ⁊ in malo. In bono enim ſignificato videtur aſſerere ⁊ iniungere.

Dolorē cōtritionis que vicia ſolet deſtruere.
Valorē ꝑfectionis: q̄ defectus ſolet reijcere.
Timorē turbationis: q̄ gaudia ſolet recipere.

Dico ergo ꝙ ſcriptura ꝑ iſtud nomē attamen aſſerit habendū animi dolorē ⁊ cōtritionē. ſ. ꝓ delictis Job. xiiij. Attamē dū caro eius viuet dolebit ⁊ aīa illius in ſemetipſa lugebit. ¶ Iterū aſſerit tenēdū virtutē valorē ⁊ ꝑfectionē. ij. Para. xv. Attamē cor aſa erat perfectū cūctis diebꝰ eius. ¶ Itē aſſerit timēdū diuinū honorē ⁊ ꝑlationē Soph. iij. Attamen timebis me ſuſcipiens diſciplinā. ¶ In malo ỽo ſignificato dico ꝙ attamen certificatiuum. Aſſerit.

Superbos vana diligere.
Brigoſos lites eligere.
Ingratos celū non tāgere.

Nō ſupbi vana diligant dr̄. iij. Reg. iij. Attamē ppl̃s immolabat in excelſis. Nō brigoſi lites eligāt. patꝫ. iij. Reg. xv. vbi dr̄ ſic. Attamē bellū fuit inter Abiā ⁊ hieroboā. Nō ingrati ỽo celū non tangāt aut paradiſi bona nō colligant. ptꝫ Nūeri. xiiij. vbi dr̄ ſic. Attamen oēs illi q̇ viderūt maieſtatē meā ⁊ tentauerūt me: iā per decem vices nec obedierūt voci mee. nō videbūt terrā quā iuraui patribus eoꝝ. Sic ergo patꝫ quō attamē aſſerit: ⁊ ſic ſi vis potes dicere ꝙ pōt denotare hoīem veracem vel etiā veritatis veritatē q̄ ſcꝫ audet aſſerere omne qđ verum eſt ſiue bonum fuerit ſiue maluꝫ ⁊c. vide de At et de Attamen.

a **Atqꝫ.** Nota ꝙ atqꝫ eſt quoddam aduerbium qđ ſemꝑ ſignat quādā additionē adiūctionē ⁊ multiplicationē. Sicut cū dr̄. fecit illđ atqꝫ illud. Comedit atqꝫ bibit ⁊c. Addit eñi ad precedentē orōnem: ſicut. iij. Reg. xxij. Iterū atqꝫ iterū adiuro te: vt nō loquaris mihi niſi verum. Semper eñi atqꝫ augmentuꝫ ſignat et crementū. j. Regū. ij. Puer autē ſamuel proficiebat atqꝫ creſcebat. Sicut ergo īfra de: Et: dicetur poſſumus notare ꝙ iſtud aduerbium ſignat moraliter loquendo additamentum.

Virtutum et meritorū: quo quilibet debet ꝓficere
Criminū et viciorum: qđ quilibet debet reijcere.
Penarum ⁊ tormentoꝝ: quo quilibet dꝫ tremeſcere
Bonoꝝ et gaudioꝝ: quod quilibet debet appetere.

b ¶ Eſt igit̃ quoddā atqꝫ qđ eſt ỽtutū aggregatiuū: et iſtud ſignat iſtos bonos q̇ nō ceſſant in bono ꝓficere ⁊ ỽtutes ỽtutibꝰ aggregare: ita ꝙ ipſos poſſum atqꝫ ꝓprie noīare: ſicut de Noe dr̄ Geñ. vj. Noe vir iuſtus atqꝫ ꝑfectus fuit in gñatiōibꝰ ſuis cū deo ambulauit vñ nota ꝙ iſte atqꝫ creuit ſeu profecit

In quietudine virtutis cōtemplatiue. Noe quieſcēs.
In fortitudine virtutis operatiue. Vir:
In rectitudine virtutis iudicatiue. Iuſtus.
In plenitudine virtutis conſummatiue. Perfectus.
In certitudine virtutis charitatiue. cum deo.
In prōptitudine virtutis executiue ſeu obeditiue. Ambulauit.

Igit̃ dico ꝙ atqꝫ. i. vir iuſtus ⁊ bonꝰ et in bono ꝑfectiuus ⁊ creſcēs ſolet q̇eſcere celū cōtēplando. Noe inq̇t: q̇ interpretat̃ requieſcēs. Nulla aūt eſt tam vera q̇es ſicut eſt cōtēplatio dei ⁊ eternoꝝ. Aug. Inq̇etū eſt cor meū bone ieſu niſi quieſcat in te. Vnaqueqꝫ res eñi ꝓprie quieſcit in loco ſuo: et vnaqueqꝫ potētia in ſuo obiecto. Cū ergo deꝰ ſit ⁊ locus ꝓprius ⁊ obiectū ꝓpriū mentis nr̄e: dico ꝙ tūc dulcius req̇eſcit: qñ ipm ꝑ cōtēplationē certius apprehendit Geñ. vij. Ingreſſus eſt noe in archā. Sequit̃. Multiplicate ſūt aq̄ et eleuauerūt archā in ſublime. Et in ca. ſeq. Req̇euit archa mēſe ſeptimo. i. vir deuotus. Ingreſſus eſt mētē altam ⁊ eleuatā: ⁊ in cōtemplatiōe ſecreta quieſcentē vt ſic de tali atqꝫ exponat̃ illud Neeñ. iiij. c. Proſperi atqꝫ ſurrexi. Surgere eñi mētis eleuationē: et ꝑſpicere limpidā cōtemplationē deſignat. Debet ergo talis atqꝫ q̇eſcere: atqꝫ alta cōtēplando. Noe inq̇t ⁊c. Proſeq̄re ſi vis ſicut alibi. Et breuiter dicere poſſuꝫ: ꝙ vir iuſtus ſignificari pōt ꝑ atqꝫ: ꝓpter virtutū accumulationē vt dictū eſt. Oīa eñi naſcētia ꝑ quaſdā additiones veniūt ad cremētuꝫ ⁊ ꝑfectionis debitū cōplementum. Corꝑa eñi creſcūt ꝑ additionem humoꝝ. Nubes creſcūt per additionē vapoꝝ. Flumina creſcūt ꝑ additionē riuoꝝ. Etates creſcunt ꝑ additionē annorū. Sic vere dico ꝙ vir iuſtus creſcit ⁊ perficitur per additionem virtutū et meritoꝝ: ipſe eſt ergo atqꝫ. i. virtutū aggregatiuus: vel in ipſo eſt atqꝫ. i. virtutū aggregatio ⁊ ꝑfectus. vñ de dauid. ij. Reg. v. dicitur. Nō ingrediebatur proficiens atqꝫ ſuccreſcens et dñs erat cum eo. Et ſi vis nota ꝙ iſte atqꝫ ſibi addidit et aggregat

Confeſſionis eloquentiam.
Diuine legis obſeruantiam.
Charitatiuam amicitiam.
Propugnatiuā reſiſtentiam.
Obeditiuam diligentiā.
Circūſpectiuam vigilantiam.
Carnis terſiuam cōtinentiā.
Ordinatiuam ſapientiam.
Lachrymatiuam cōdolentiam.
Informatiuam prudentiam
Caſtigatiuam penitentiam.
Exultatiuam affluentiam.

Dico igit̃ ꝙ talis atqꝫ dꝫ ſibi ſupaddere ꝯfeſſiōis eloquentiā. Vñ Nūe. xxj. dr̄. Nō filij iſrl̃ venerūt ad moyſen atqꝫ dixerunt. peccauimꝰ. ¶ Itē diuine legis obſeruantiā Leui. xviij. Cuſtodi leges meas atqꝫ iudicia ꝓuer. iij. Cuſtodi legē atqꝫ cōſilium meū et erit vita aīe tue. ¶ Item charitatiuam amiciciā. vnde de charitate loquens ſcriptura dicit Canti. viij. Lāpades eius ignis atqꝫ flāmarū. ¶ Itē ꝯtra pctā reſiſtentia Deut. ij. Aſcēdemus atqꝫ pugnabimus ſicut precepit dñs. ¶ Item obeditiuā diligentiā Deut. xxx. Diliges dñm deū tuū atqꝫ obedias voci eius. ¶ Item circūſpectiuā vigilantiā ſeu fugere peccati ꝓudentiā. j. Reg. xix. Ille abijt et aufugit atqꝫ ſaluatus eſt. ¶ Itē ſuperaddere depuratricē cōtinentiā. iiij. Reg. v. Vade lauare ſepties in iordane ⁊ recipiet ſanitatē caro tua atqꝫ mūdaberis. ¶ Itē ordinatricē ſapientiā. ij. Parali. ij. Dedit dñs dauid regi filium ſapientē atqꝫ prudentē Eccl'ſ. j. Dedicqꝫ cor meū vt ſcirem prudentiā atqꝫ doctrinā. ¶ Itē ſuperaddit lachrymatricē condolentiā ſcꝫ fraternā cōpaſſionē Thob. x. Flebat mater eius atqꝫ dicebat: heu me fili mi. ¶ Itē caſtigatricē penitentiā Prouer. xxix. Virga atqꝫ correctio tribuet ſapientiā. ¶ Item exaltatricem cordis leticiā Prouer. xxix. Iuſtꝰ laudabit atqꝫ gaudebit. ptꝫ ergo ꝙ eſt quoddā atqꝫ qđ eſt virtutū aggregatiuū. ¶ Scđo dico ꝙ eſt vnum atqꝫ quod eſt criminū cumulatiuum: et iſtud nihil aliud eſt: ꝙ profectus in malo et continuatio vitiorum vel ꝙ ipſuꝫ peccatuꝫ auaricie vel cōgregatio terrenoꝝ. Notabis ergo ꝙ quotidie ſuperadditur in malis c

Ingrata cecitas: que beneficia nunꝙ recogitat
Durata prauitas: cuius malicia mentē exagitat
Vorax cupiditas: quā auaricia vrget et excitat
Mordax loquacitas: que maleficia refert ⁊ recitat

Rapax

Ayuntamiento de Madrid

Rapax crudelitas: quā iracundia mouet ⁊ ſuſcitat.
Edax guloſitas quam vinolentia nutrit ⁊ viſitat.
De ingrata cecitate. dr̄ Deu. xxxij. Generatio praua atqꝫ
peruerſa heccine reddis dn̄o populus ſtulte ⁊ inſipiēs
De durata ⁊ obſtinata prauitate. dr̄ Deu. ix. Ne aſpici
as duriciam populi huius ⁊ impietatē atqꝫ peccatum
De voraci cupiditate quā ſcꝫ mali aggregāt ī corde ſuo
et q̄ ſemꝑ aggregat aliena dr̄. Joſue. xxiiij Poſſediſtis
terrā eorū atqꝫ interfeciſtis illos. Et Judicū. vij Occu
pate aquas vſqꝫ bethoron atqꝫ iordanē. Auari em̄ ⁊ ra
ptores ſemꝑ querūt alios occaſiōaliter vl' realiter gra
uare ⁊ occidere ⁊ bona eoꝝ occupare atqꝫ poſſidere. Ju
dic. iij. Eglon ꝑcuſſit iſrael atqꝫ poſſedit vrbē palmarū
De detractoria mordacitate. dr̄. Deut. xiij. Murmu
raſtis ī tabernaculis vr̄is atqꝫ dixiſtis Odit nos dn̄s De
iracūdia ⁊ crudelitate: dr̄. Job. xli. ca. De naribus eius
ꝓcedit fum⁹ quaſi olle ſuccēſe atqꝫ feruētis. De edaci
ebrietate ſeu guloſitate. dr̄ Treñ. iiij. Gaude ⁊ letare fi
lia edom q̄ habitas ī terra hus: ad te quoqꝫ ꝑueniet ca
lix: inebriaberis atqꝫ nudaberis. Ptꝫ ergo ꝙ ꝑ atqꝫ p̄t
deſignari ſuꝑadditio vitiorū. ¶ Tertio dico ꝙ eſt vnū
atqꝫ qđ eſt penarū augmētatiuū ſeu augmēti penarū
D denotatiuū. Et ſic notabis ꝙ malis ſuperadditur.
Deſtructio ſue ſublimis eminentie
Deletio ſue famoſe excellentie.
Afflictio ſue mentalis ſcientie.
Incurſio gentis hoſtilis ⁊ potentie.
Abſtētio omnis terrene opulentie.
Abſconſio omnis luminis et letitie.
Deſtruit el finaliter ī ipis impijs ſumm⁹ honor atqꝫ
ſublimitas. Deut. xxviij. Deſtruāt muri tui firmi atqꝫ
ſublimes Et. iiij. Re. xxij. Altare illud excelſuꝫ deſtru-
xit atqꝫ cōbuſſit ¶ Itē delebit in illis ſuū nomen atqꝫ
famoſitas. Joſ. vij. Circūdabūt vos chananei atqꝫ de
lebūt nomē veſtrū de terra. Et iudicū. ix. Atqꝫ ita factū
eſt vt fumo ⁊ igne mille hoīes necarēt. Fumus ei infa
miā ſignificat. Ignis ꝟo ardorē infernalē demōſtrat.
¶ Itē affliget ⁊ deſolabit in illis ſui cordis leta iocūdi
tas. Joſue. xxiiij. Affliget vos atqꝫ ſubuertet. Et Eſa.
iij. Merebūt atqꝫ lugebūt porte eius. ¶ Itē ipſos val-
labit atqꝫ grauabit hoſtis duri potēs crudelitas: de-
mones ei ipſos hoſtiliter inuadēt Judicū. xx. Atqꝫ ita
factū eſt vt ex omni parte ab hoſtibus cederent ¶ Itē
ab eis abſterget ⁊ auferetur oīs boni grādis fertilitas
Ezech. xxxv. Dabo mōteꝫ ſeyr deſolatū atqꝫ deſertum
¶ Itē ab eis abſcondetur oīs lucis ſplēdor ⁊ claritas:
ſeu oīs leticie laus ⁊ iocūditas. Eccl'. v. Cunctis dieb⁹
vite ſue comedet in tenebris ⁊ triſticia. Patet ergo ꝙ
eſt vnū atqꝫ penarū augmētatiuū. ¶ Quarto dico ꝙ
E eſt vnū atqꝫ glorie miniſtratiuū Conſtat enim ꝙ in pa
radiſo: bona alia atqꝫ alia miniſtrantur ſicut de cōui-
uio. Aſſueri dicitur Heſter. j. Quod bibebant qui in-
uitati erant aureis poculis: atqꝫ alijs vaſis cibi in-
ferebantur: De rege aſſuero etiam dicitur ibidem ꝙ cō
uiuium illud fecit vt oſtenderet diuitias glorie regni
ſui ac magnitudinem atqꝫ iactantiā potentie ſue. Sic
deus faciet beatis in paradiſo quia ſicut dicitur. Da
niel. vj. Ipſe eſt liberator atqꝫ ſaluator. Sufficit de qua
druplici atqꝫ. vide infra de: Et.

a **Atubi.** Nota ꝙ atubi idem ſignat quod quan-
do vel vbi vel poſtq̄ ⁊c. vide ibidem quia
atubi videtur eſſe compoſitum de at pro ſed: ⁊ vbi pro
poſtquam.

Attendere. Idem eſt ꝙ vacare. Auſcultare.
Aduertere. Studere vel ad ali-
quid audiendum vel faciendum diligentiam exhibere
Nota ergo ꝙ ſuper omnia eccleſiaſtici ⁊ ꝑlati debent
eſſe ſoliciti ⁊ attenti. Nam ſicut ſerui principū ſolent
eſſe attenti circa negocia ſibi commiſſa et nos debem⁹
eſſe circa dei officium et circa curam regiminis anima
rum. Ideo de talibus poteſt dici illud. Actuum. vj.
Uiri iſraelite attēdite vobis de hoīb⁹ ⁊ iſtis. vbi oñdi
tur ꝙ nos debemus.

	Ad interiorem cordis nobilitatē. Uiri
Atendere	Ad ſuperiorē dei ſublimitatē iſraelite videntes deum.
	Ad exteriorem mūdi ſocietatē. Attendi

te de hoībus ¶ Eſt igitur attēdenda. Interior morum B
nobilitas: quia ſcilꝫ ſumme debemus attendere quo-
modo poſſumus eſſe viri. ideſt in morib⁹ virtuoſi. Si-
cut natura ad nihil aliud attendit: ex quo puer eſt na
tus niſi ꝙ per diuerſa incrementa ipſuꝫ poſſit facere
virum. Sic vere ad nihil tantum debemus attendere
q̄ ꝙ tot augmēta gratiarū ⁊ meritorū poſſum⁹ acqui
rere ꝙ nos poſſum⁹ eē viri. i. virtuoſi ⁊ perfecti. Ad qđ
monet ſcriptura j. Reg. xviij. quēlibet eccleſiaſticuꝫ ⁊
prelatū dicēs. Eſto vir fortis ⁊ preliare ꝑlia dn̄i. Et ad
uertendū ꝙ hō qui vult attendere ꝙ ſit vir ꝑmo ⁊ an̄
oīa dꝫ attendere et cauere ab oībus: que corpꝫ et menteꝫ
molliunt et que vtilitatē tollunt: ſicut de gallis belgi
cis refert Julius celſus. Q̄ď mercatores ornamenta
muliebria et effeminatiua ad eorū prouinciā deferen-
tes ſolebāt occidere: nolentes ꝙ aliqd ad eas deferret
quo mollicies generaret ⁊ virilitas tolleretur. Nota
ergo ꝙ attendere debemus.

A luxuria effeminatiua.	Igit attendam⁹ a luxu
A crapula conſopitiua.	ria effeminatiua. vt de
Ab hypocriſi ſimulatiua	muliere mala loquitur
A loquacitate deliratiua.	ſapiens Prouerbi. vij.
A vanagloria ſe efferente	vbi dicit. Attēde filij mi
Ab auaricia terrena diligēte	ꝟba oris mei ne abſtra

hatur in vijs illi⁹ mens tua ſequit. Multos em̄ vul-
neratos deiecit ⁊ fortiſſimi quiq̄ ab ea interfecti ſunt
Item attēdam⁹ a crapula cōſopiente ⁊ ſubmergente
Luc. xxj. Attēdite vobis. ne grauētur corda vr̄a crapu
la ⁊ ebrietate. ¶ Itē attēdam⁹ ab hypocriſi decipiēte
vn̄ Eccl'. j. Ne fueris hypocrita in cōſpectu hoīm. Et
Matth. vij. Attēdite vobis a falſis ꝓphetis. ¶ Item
attendam⁹ a loquacitate nimis abundante. vn̄ Eccl'i.
ij. Ne ſcādalizeris labijs tuis attēde tibi ne forte ca-
das. ¶ Itē attēdamus a vana gloria ſe efferēte. vnde
Matth. v. Attēdite ne iuſticiā veſtrā faciatis corā ho
minib⁹ vt videamini ab eis. Tali ergo attēdēdo ⁊ pre
cauendo erim⁹ viri ⁊ ꝟtutib⁹ validi ⁊ robuſti. ij. Reg. C
xiij. Confortamini et eſtote viri. ¶ Item attēdat a no
bis ſuꝑior dei ſublimitas. Iſraelite. i. vidētes deuꝫ: qr
ſcꝫ deū et bona eterna debem⁹ attēdere ⁊ videre. Oia
em̄ naturaliter attendūt ad ſuū principiū. Ideo vide-
mus ꝙ aīalia q̄ vultū hn̄t inclinatū ad terrā: q̄ eſt eo-
rum naturale principiū ſemꝑ aſpiciunt ⁊ attendunt.
Sic vere chariſſimi: qr deus eſt nr̄m principiū qui ſcꝫ
nos creauit et tandē perditos recreauit. Ideo dico: ꝙ
ſemꝑ ad ipꝫ debemus attēdere ⁊ oculos cordis noſtri
ad eū eleuare Eſa. li. Attēdite ad petrā vn̄ excisi eſtis
Et in ſignū hui⁹ hꝫ homo ſtaturā erectā vt ſcꝫ ad deū
et ad bona celeſtia ꝯtinue reſpiciat et attēdat ſicut ad
illū qui ē principiū oīm ⁊ origo. Iſraelite inquit. i. deū
videntes Et ſic de quolibet dicatur illud Joh. j. Hic
eſt vere iſraelita in quo dolus nō eſt. Sed vere chariſ
ſimi videtur hodie verbū vnū verificatum qđ dicitur
Roma. ix. Non enim inquit apoſtolus: omnes qui ex
iſrael ſunt hi iſraelite ſunt. Cecitas em̄ pro parte cōti
git in iſrael: quia reuera cum nos oēs qui ſum⁹ ex iſrl'
ex populo xp̄iano: vel ſtatu eccleſiaſtico: debeam⁹ eſſe
iſraelite vl' diuina: celū ⁊ celeſtia attēdētes. Uidētes
et cōſiderātes iſtud tn̄ nō fit: qr vere cecitas non ꝯtin
git in iſrael: qr ſcꝫ multi ſunt hodie per maliciā et pec-
catum taliter excecati: ꝙ ad deū attendere nunq̄ vo
lunt. zacha. vij. Attendere noluerūt: auertei ūt ſcapulā
recedentes Non ſic: ſed attendat a nobis ſuperior dei
ſublimitas iſrael inquit. i. videntes deum. Un̄ Deut.
xxviij. Attende et audi iſrael. Et ſi queris quid vel ad
quid debet iſrael ideſt vir perfectus attendere. Reſpō
deo ꝙ boni debent attendere ad deum vt ipſum au-
diāt. Ad legem: vt ipſam faciant. Ad prelatos. vt eis

Ayuntamiento de Madrid

obediant. Ad ſubditos: vt eis ꝓficiãt. Ad ſapientiã: vt
per eã inſtrui valeant. Ad xp̄i mortẽ: vt ei condoleant.
Qđ ergo nos debemus attendere ad deũ audiendum
et diligendum. patet Eſa. lj. vbi dr̄. Attendite ad petrã
vñ excisi eſtis. Itẽ ꝙ debemꝰ attẽdere legẽ ad implen-
dum pꝫ. in ps̄. Attendite popule meus legẽ meã. Qđ
debeamus attẽdere ad p̄latis obediẽdũ. dr̄ Eſaie. lj.
attendite ad abraã patrẽ veſtrũ ⁊ ad ſaram que pepe-
rit vos. ¶ Itẽ ad ſubditos gubernandũ. Actu. xx. At-
tendite vobis ⁊ vniuerſo gregi. ¶ Itẽ ad ſapientiã do-
ctrinã ⁊ prudẽtiã addiſcẽdũ ⁊c. Proue. iiij. Ut ſciatis
Et prudẽtiã ⁊ Proue. v. Fili mi attẽde ſapientiã meã.
Et. j. Thim. iiij. Attendite lectioni exhortationi et do
ctrine. ¶ Itẽ ad xp̄i mortẽ meditãdum ⁊ cõdolẽdum.
Uñ Trenn. j. O vos oẽs qui trãſitis per viã attendite
et videte ſi eſt dolor ſimilis ſicut dolor meꝰ Iſta ergo
attendenddo erimꝰ iſrael. i. videntes deum et illa que
pertinent ad ſalutem. Oſee. v. Attendite domus iſrael
Attendaꝛ ergo a nobis ſuperior dei ſublimitas. iſrael
D inquit. ¶ Tertio attẽdatur a nobis exterior plebis cõ
munitas: qꝛ. ſ. nos debemus attendere ⁊ cauere ab ho
minibus. Summe eñ eſt neceſſariũ ꝙ homo caueat ⁊
attendat cui ſocietati ſe copulat ⁊ coniungit. Omnia
eñ aĩalia naturaliter cauent ⁊ attẽdũt ad ſocietatem
animaliũ alioꝝ que ſibi ſunt cõtrarie ⁊ nociue. Unde
videmus de animalibꝰ domeſticis que ſumme cauent
a ſocietate reptiliũ ⁊ ferarũ. Ouis eñ naturaliter at-
tẽdit a lupo: colũba ab accipitre: pullus a miluo: taxꝰ
a vulpe: onager a leone: hec ſibi eñ inuicẽ cõtrariãtur
Sic vere chariſſimi ſumme eſt nobis cauendũ de ſoci-
etate copula ⁊ amicicia: cautela ⁊ malitia reptilium ⁊
ferarũ id eſt hominũ impioꝝ: ne forte ab eis inuenene
mur vel ſpũaliter occidamur malis eoꝝ verbis: operi
bus ⁊ exemplis. Attẽdamꝰ ergo a lupina rapacitate:
a vulpina calliditate: a miluina ꝟboſitate: a leonina
crudelitate: ab accipitris põpoſitate. Nã per lupũ in-
telligũtur rapaces ſcꝫ balliui: officiales q̄ oues. i. ſim-
plices depredantur. Eccli. xj. Attende tibi a peſtifero.
Nã per vulpes intelligũtur fallaces ſcꝫ falſi amici et
ypocrite. De q̄bꝰ Eccli. vj. Ab amicis tuis attẽde. Et
Ibidẽ. xxxij. A domeſticis tuis attẽde. Et Matt. vij.
Atetẽdite vobis a falſis ꝓphetis ⁊c. Nã per miluũ
intelligũꝛ loq̃ces ſcꝫ detractores q̄ ſemper clamitãt et
loqunꝛ. Luce. xij. Attẽdite vobis a fermẽto phariſeo-
rum. Nã per leonẽ intelligũꝛ mordaces ſcꝫ iniurioſi ⁊
inuaſores. Eccli. viij. Cũ fatuo ne eas in deſertũ: nihil
eñ eſt in cõſpectu eius ſanguis. Attendamus ergo ab
iſtis hominibus. ſ. a lupinis ⁊ rapacibus: a vulpinis ⁊
fallacibus: a miluinis ⁊ ⁊ loquacibꝰ: a leoninis ⁊ mor
dacibus. Attendite ergo ab hominibus: qꝛ reuera cha
riſſimi filij hominũ dentes eorũ arma ⁊ ſagitte: ⁊ lin-
gua eoꝝ gladius acutus. habẽt eñ impij homines vt
dictũ eſt: rapacitatem. Ideo dicitur: qꝛ habent arma ⁊
ſagittas. Fallacitatem. Ideo dicũtur filij hominũ: qꝛ
ſcꝫ videntur eſſe benigni ⁊ humani vt decipiãt. Itẽ loq̃
citatem: ideo dicũtur habere linguã. Mordacitatem.
Ideo dicuntur habere dentes vt gladius acutus. Eſt
igitur ĩ iſtis. Peruerſitas atq; rapacitas. Calliditas
atq; fallacitas. Uerboſitas atq; loquacitas. Crudeli-
tas atq; mordacitas. attende ergo ab iſtis hominibꝰ
E Et ſi queris a quibus hoĩbus neceſſe eſt attendere et
cauere. Dico ꝙ attendendum eſt.

Ab inimico ne deſtruat.
A falſo amico ne decipiat.
Ab iniquo ne cõficiat.
A põpoſo: ne te ſubijciat.
Ab ypocrita: ne te inficiat.

De inimicis dr̄ Eccl'. vj Ab inimicis tuis ſepara te: ⁊ ab amicis tuis attẽde de falſis amicis dr̄ Eccl'. xxxij. a filijs tuis caue: ⁊ a domeſticis tuis attẽde De quo dr̄ Eccli. xxvij. Attẽde ab iĩquo. De põpoſo ſeu ſupbo dr̄ Luce. xx. Attendite vobis a ſcribis qui volũt ambula-
re in ſtolis ⁊ amãt ſalutatiões in foro. De falſis vero
ypocritis ⁊ malicioſis: dr̄ Luc. xij. attendite a fermen-
to phariſeoꝝ: qđ eſt ypocriſis. Sic ergo pꝫ ꝙ nos de-
bemus attẽdere. Societatem exteriorẽ. Sublimitatẽ
ſuperiorem. Nobilitatem interiorem. Attendatur er
go ſocietas exterior ne dãnemur. Sublimitas ſupior:
vt alliciamur. Nobilitas interior: vt perficiamur. Ui-
ri ergo iſraelite attendite ab hominibus. Thema. At-
tendite abraam patrẽ veſtrũ. In capella vel in clauſtro
attendite populi de longe. Attendite ⁊ videte ſi eſt do
lor ſimilis ſicut dolor meus. In paſſione. attendite vo
bis et vniuerſo gregi in quo poſuit nos ſpirituſſanctꝰ
ſcꝫ in ſynodo.

Attenuatio.

Nota ꝙ attenuatio idẽ eſt qđ diminutio: cõſũptio: ⁊ mino B
atio. Sed nota ꝙ in bono ſignat et in malo. Et ſic di
xeam ꝙ ſignificat.

Abſtinentiam. qua attenuatur carnalitas.
Indigẽtiã. qua attenuatur tẽporalitas.
Corporis infirmitatem: qua attenuatur antiquitas.
Iniquitatem: qua attenuatur omnis bonitas.
Carnalitatem: qua attenuatur omnis honeſtas.
Aduerſitatem: qua attenuatur proſperitas.

Eſt ergo attenuatio abſtinentium qui perdunt pin-
guedinẽ carnalitatis. Unde de Neemia q̄ ieiunauerat
dicitur Nee. v. Qđ valde attenuatus erat populꝰ. Eſt
etiã attenuatio paupeꝝ ⁊ indigentium: qui ſcꝫ pingue
dinem bonoꝝ terrenoꝝ non habent. De quo Hierem
xiiij. Si introiero in ciuitate ecce attenuati fame. Eſt
inſuper attenuatio ſeneſcentium et infirmantium: in
quibus attenuatur virtus nature. De quo Iob. xvij.
Spiritus meus attenuabitur: dies mei abbreuiabũt
et ſolum mihi supereſt ſepulcrum. Et Sophonie. ij.
Attenuabo robur eius. Eſt etiã attenuatio delinquẽ-
tium in quibus ſcꝫ attenuãtur virtutes. Unde de pec
catore dicitur Iob xviij. attenuetur fame robur eius: ⁊
inedia inuadat coſtas eius. Itẽ eſt attenuatio fornicã
tiũ In quibus ſcꝫ attenuaꝛ caro: vita: fama ⁊ ſubſtan
tia. vnde luxurioſo amon dictũ eſt. ij. Reg. xiij. Quare
attenuaris macie fili regis ⁊c. Reſpondit amor tha-
mar. Item eſt attenuatio tribulatorũ ſeu ꝓcidentiũ:
qui ſcꝫ attenuantur a mundi proſperitate per tribula
tionem preſentẽ vel futuram. Unde Eſa. xvij. Attenu-
abitur gloria Iacob: ⁊ pinguedo carnis eius marceſ-
cet. Uide de Tenuitate.

Atterere. Attritio.

Nota ꝙ atterere idẽ eſt qđ aliqđ
terere vel in puluerẽ reducere: vel etiã conculcare. Si-
gnat aũt cõtẽptũ ⁊ cõculcationẽ. Penã. Miſeriam ⁊
Tribulationẽ. Et nota ꝙ eſt homo qui attereritur per

Humilitatem moraliter.
Aduerſitatem tẽporaliter.
Antiquitatem corporaliter.
Mortis neceſſitatem penaliter.
Iniquitatem ſpiritualiter.
Inferni penalitatem eternaliter.

De attritiõe humilitatis que ẽ pars cõtritionis qua
ſcilicet homo concipit contẽptum ſui ⁊ diſplicentiam
peccati Eſaie. xxxiiij. Attrita eſt ciuitas vanitatis Et
de hac vide infra. de Contritione. de attritione aduer
ſitatis qua ſcꝫ mali atterunt pauperes in hoc mundo
dicitur Eſaie. iij. Quare atteritis populum meum et
facies pauperum commolitis. Tali etiam attritione
fuit attritus chriſtus in cruce. vnde Eſa. liij. Ipſe vul-
neratus eſt propter iniquitates noſtras attritus eſt
ꝓpter ſcelera noſtra. Tali etiam attritione atteritdeꝰ
qñq; hoĩes vt eos a malo cõuertat: ſed tñ ſepe fit ꝙ tri
bulationis attritio nõ ꝓficit obſtinatis. Uñ Hier. v.
Percuſſiſti eos ⁊ nõ doluerunt: attriuiſti eos ⁊ renu
erunt recipere diſciplinã. De attritione aũt antiq̃ta-
tis ⁊ mortis poteſt dici illud Eſa. lj. Terra ſicut veſti-
mẽtũ atteretꝛ ⁊ habitatores eius interibũt. De attriti
one iniquitatis. dicitur Ezec. xxiij. ca. Dixi ei q̄ attri-
ta alias fornicata eſt in adulterijs. Et de iſta exponit
illud Deutero. xxiij. Non intrabit eunuchus attritis
vel amputatis

Ayuntamiento de Madrid

vel amputatis teſticulis in eccleſia dei. Teſticuli em̄ vbi ſtat virt⁹ generatiua: virtutē producēdi bona opera ſignant. De attritione vero dānationis vel eterne calamitatis dꝛ Job.xx. Filij eius .ſ. dyaboli atterent egeſtate. ⁊ manus illius reddet ei dolorē ſuum ⁊c.

A **Atrium.** Nota ꝙ atriū nihil aliud eſt ꝙ̄ habitaculū ante domū ſuper colūnas more appendicij conſtitutū. Sumitur etiā q̄n̄qꝫ ꝓ domo pro palatio: vel pro quocūqꝫ habitaculo. Moraliter aūt in bono ſumitur ⁊ in malo. Sicut em̄ ſcriptura diſtinguit tria atria circa tēplum. videlicet Atriū.

Mundorum. Sic dicam ꝙ in mundo ſunt di-
Mulierum. uerſe habitationes: māſiones ⁊
Immundorum. ſtatus .ſ. Mundoꝝ per quē intelliguntur perfecti. Mulierū per quē intelligunt̄. Imperfecti. Immundoꝝ per quē intelliguntur peccatores ⁊ ĩperfecti. Nota ergo primo ĩ bono ſignificato quod inuenitur Atrium.

B Interius. Primū eſt atriū deuotoꝝ: qđ et ſancte
Anterius. debet teneri .ſ. atriū interius .i. interior
Superius. conſcientia et voluntas. de qua dꝛ .iij.
Exterius. Reg.vij. Sāctificauit rex mediū atrij
Inferius. Iſtud eſt em̄ atriū in quo debēt hoĩes intrare per meditationē: ⁊ ibi ſpirituales hoſtias immolare. p̄s. Tollite hoſtias ⁊ introite in atria ei⁹. Adorate dn̄m in atrio ſancto eius. De quo Ezech.j.

C ¶ Secundū eſt atriū clericoꝝ ſcꝫ atriū anterius .i. ſtatus eccleſiaſticus figurat⁹ ĩ atrio maiori: de quo dꝛ .iij. Reg. vij. Qđ atriū maius erat rotundū: triū ordinum de lapidibus ſectis. In ſtatu enim eccleſie quod eſt maius ceteris atrijs ante tēplū paradiſi: tres ſunt ordines ꝑſonarū .ſ. prelatoꝝ: religioſoꝝ ⁊ clericoꝝ. Et ſi vis notare de atrio religionis: vel eccleſie: dic ꝙ eſt.

Ad contemplandum ſubtiliter.
Ad ſupplicandum humiliter.
Ad confitendum alacriter.
Ad reflorendum virtualiter.
Ad concordandum vnanimiter.
Ad perſeuerandum immobiliter.
Ad continendum corporaliter.
Ad abſtinendum efficaciter.

Dico ergo ꝙ iſtud eſt atriū contēplationis. Ezec.xlvj. Porta atrij interioris: q̄ reſpicit ad orientē erit clauſa. Contēplantes em̄ diligunt ſolitudinē ⁊ clauſuraꝫ. Et Ezech.viij. Introduxit me .ſ. angelus in atriuꝫ domus dn̄i ⁊c. Et nota ſi vis q̄ūo Ezechiel tūc vidit abominationes q̄ fiebant in hieruſalē quas habemus ſupra de Abominatione in littera .N. quia ꝓ certo qui bene cōſiderat ⁊ contēplatur videt hodie fieri multa abominabilia in iſto atrio militantis eccleſie. ¶ Item iſtud eſt atrium ſupplicationis: ⁊ orōnis. p̄s. Adorate dn̄m in atrio ſancto eius. ¶ Itē eſt atriū laudis et cōfeſſionis p̄s. Introite portas eius in cōfeſſione atria ei⁹ in hymnis confitemini illi. ¶ Itē iſtud eſt atriū virtutis ⁊ reflorētis conuerſationis. vñ in p̄s. In atrijs domus dei noſtri florebūt. ¶ Itē iſtud eſt atriū pacis cōcordie et vnionis .ij. Eſdre.v. Cōuenerūt vnanimiter in atrium qđ erat ante ianuā. Itē iſtud eſt atriū perſeuerantie et duratiōis. p̄s. Stātes erāt pedes noſtri in atrijs tuis hierl'm. ¶ Itē iſtud eſt atriū cōtinentie ⁊ caſte affectionis. vñ Ezech.xliiij. dꝛ. Cū ingredient̄ portas atrij interioris: veſtib⁹ lineis induent̄. ¶ Itē iſtud eſt atriū abſtinentie ⁊ carnalis macerationis. vñ Ezech.xliiij. Vinuꝫ nō bibet ſacerdos q̄n̄ ingreſſurus eſt ĩ atriū. Iſtud eſt ergo atriuꝫ religionis vel eccleſie vbi proculdubio multe debent eſſe virtutes. vñ ꝙ̄ ꝓh dolor hodie videat̄ verificari illud .j. Macha.iiij. ibi dꝛ. Qꝛ poſtꝙ̄ gētiles occupauerūt hierl'ꝫ: viderūt ſanctificationē deſertam: altare ꝓphanatum portas exuſtas: ⁊ in atrijs virgulta nata. Qꝛ em̄ gentiles .i. mali eccleſiaſtici ⁊ pctōres q̄n̄qꝫ habitāt in hierl'm .i. in eccleſia. Ideo ꝓh dolor ſanctificatio ⁊ ſanctitas ibidē deſerit̄. Altare .i. cultus altaris deſtituit̄. Porte .i. prelati ꝑ auariciā exurūtur: ⁊ atria .i. ſtatus eccleſiaſtici particulares. virgultis .i. vitijs et ſuperfluitatibus adimplent̄. Et breuiter hodie pōt dici illud Ezech.x. Nubes impleuit atriū interius Nubes dico .i. turbulētia vitioꝝ. ¶ Inde ergo eſt ſcđm atriū qđ eſt clericoꝝ. D

¶ Tertiū ē atriū beatoꝝ .ſ. atriuꝫ ſuperius .i. paradiſus: qđ reuera pōt dici Atriū.

Splendoris. Ibi eſt em̄ ſplendor inobfuſcabilis.
Honoris. vñ Ezech.x. Atriū repletū eſt ſplen
Amoris. dore glorie dn̄i. ¶ Itē ibi eſt honor
Valoris. inexterminabilis. vñ Heſter.v. de
Decoris. aĩa btā dꝛ. Qđ ipa induta regalib⁹
Dulcoris. veſtimētis ſtetit in atrio domus regie. ¶ Itē eſt ibi amor inextinguibilis. vñ in p̄s. Cōcupiſcit ⁊ deficit aĩa mea in atria dn̄i. ¶ Itē ibi eſt valor incōparabilis. vñ .ĩ p̄s. Melior ē dies vna ĩ atrijs tuis ſuꝑ milia. ¶ Itē ibi ē decor ĩmaculabilis. p̄s. Plātati in domo dn̄i in atrijs domus dei nr̄i florebūt. ¶ Item ibi eſt dulcor valde delectabilis. vñ Eſa.lxij. Comedēt ⁊ laudabūt dn̄m: bibent in atrijs ſanctis meis. Iſtud eſt ergo tertiū atriū qđ eſt beatoꝝ.

¶ Quartū vero eſt atriū mundanoꝝ .ſ. atriū exterius .i. mūdus. In quo .ſ. immūdi pctōres verſant̄: ⁊ maxime tale atriuꝫ ſignat curias principū ⁊ magnatū. vñ iſtud eſt. Atriū vbi

Iuſtus artatur. Dico ꝙ ĩ atrio mūdi iuſtus
Impius exaltatur. artat̄ ⁊ cōſtrĩgit̄. vñ de Hie
Xp̄s negatur. remia dꝛ Hiere.xxxij. Qđ ipſe
Auaricia inflāmatur. erat clauſus ĩ atrio carceris
Iniuſticia dn̄at̄. et vere in atrio ⁊ in curijs et domib⁹ dn̄oꝝ: iuſti ſunt illi qui magis ſunt clauſi: contēpti ⁊ depreſſi. ¶ Itē dico ꝙ in iſto atrio impius exaltatur ⁊ extollit̄. vñ de Amā iniquo: legit̄ Heſter.vj. ꝙ Aman interius ipſius atriū domus regis intrauerat. ¶ Item ibi deus negat̄ ⁊ dimittitur. vñ de petro ꝙ̄uis ſancto legitur Mat.xxvj. Qđ in atrio principis ſacerdotū ter xp̄m negauit. Ad denotandū ꝙ nullus ē ita ſanct⁹. ſi curias dn̄oꝝ ⁊ dn̄oꝝ atria frequentet q̄n facit liter mentiat̄ ⁊ qui negare dn̄m vel verbis vel operibus cōpellat̄. ¶ Itē ibi auaricia inflāmat̄ ⁊ iſtruit̄. vñ Luc. xxij. dꝛ. Qđ incēſo igne in medio atrij petrus calefaciebat ſe ad ignē. ¶ Itē ibidē iniuſticia dn̄at̄ atqꝫ colitur. vñ de atrio ꝑtorij ⁊ de atrio pĩcipis ſacerdotū nota: ꝙ ibi iniuſtiſſime xp̄s innocēs fuit deluſus: percuſſus ⁊ accuſatus. ſicut dꝛ Mat.xxvj. Marci.xiiij. Luce xxij. Joh.xviij. Iſtud eſt igit̄ atriū pctōꝝ .ſ. mundus vel mūdi ſtatus ⁊ principū et magnatū palatia ſeu dom⁹ q̄ſi figurat̄ Apoc.xj. vbi dꝛ ſic. Atriū qđ eſt foris tēpluꝫ nō metiaris illud: q̄m̄ datuꝫ eſt gentibus. acſi diceret: ꝙ tale atriū qđ foris tēplū .i. foris eccleſie ſtatū eſt: eſt ſine ordine iuſticia ⁊ mēſura: nō metiaris inquit illud

¶ Quintū eſt atriū dānatoꝝ. vñ demonib⁹ videt̄ dici illud Ezech.ix. Cōtaminate domū: replete atria interfectiſ .i. dānatiſ ⁊c. Sufficit de atrio. Vide ĩfra de domo. f

A **Auaricia.** Eſt vitiū animi quo immoderate mouet̄ ad bona mūdi affectanduꝫ et deſiderādū. Et dꝛ auarus quaſi hn̄s man⁹ varas .i. curuas. Et ſm̄ Iſido.lib. Auarus dꝛ ſicut ⁊ auidus ab aueo es. qđ idē eſt ꝙ cupio cupis. Et ſic auaricia dicit̄ quaſi auens aurū. Nota igit̄ ꝙ auaricia eſt alienū cupere ⁊ ſua retinere. Et iō auarus pōt cōparari griffis: que ſm̄ Iſido. ſunt aĩalia crudelia a parte ante aquile et a parte poſt leoni ſimilantur que in montib⁹ yperboreis cuſtodiūt auruꝫ ⁊ lapides p̄cioſos: q̄ ibi abūdāt ita auide ⁊ auare: ꝙ dato qđ ſibiypſis non proficiāt: ex inde tn̄ aliquid accipi non permittunt: imo ſi quis aliquid inde percipere voluerit ipm̄ inuadunt crudeliter et affligunt. Et ſic ꝓpter iſtorū auidiſſimā inſatiabilitatem bona illa ſunt inutilia ⁊ nulli hominum ꝓficua Reuera chariſſimi tales griffes ſunt hodie mūdani cupidi ⁊ auari: qui in hyperboreis montibus .i. in mundanis officijs: prelaturis ⁊ dignitatibus ſepiſſime cōuerſantur. Conſtat enim ꝙ iſti hodie habent in cuſtodia aurum ⁊ lapides precioſos: hoc eſt dictu: diuitias temporales: qꝛ ecce ipſi pctōꝛes ⁊ abundātes in ſeculo

Ayuntamiento de Madrid

obtinuerūt diuitias. Sed ꝓcerto iſta hodie ita auare cuſtodiūt ꝙ nec ipſi audēt ad ſufficiētiā comedere nec alijs volūt aliq̄d elargiri: ſed oīa auare parce tenaciter et auide cuſtodire. Et ideo talia bona inutilia poſſunt dici. qꝛ. ſ. nec ſibi nec alijs faciūt hodie fructū Eccl'i. v. Qui amat diuitias fructū nō capiet ex eis: Et iſti pro certo chariſſimi dicuntur habere figuram aquile ⁊ leonis qꝛ. ſ. iſti habent aquilinā ſuperbiā ⁊ pompoſitatem leoninā ſeuiciam ⁊ crudelitatē ⁊ vtriuſq; vnguiū curuitatem ⁊ acuitatem. i. auariciam: parcitatem ⁊ cupiditatem. ¶ Ideo iſti poſſunt dicere illud. ij. Reg. j. Aquilis velociores: leonibus fortiores Iſti enim ſunt veloces vt aquile alte volando per ſuperbiam: et fortes vt leones alios impugnando per ſeuiciam Iſti ergo ſunt auari. ideo de talibus poteſt exponi illud. j. Regū. viij. Declinauerunt poſt auariciam: acceperunt munera ⁊ peruerterunt iudiciū: Et cuilibet auaro poteſt dici illud Hiere. xxij. Tui vero oculi et cor ad auariciam. vbi oſtenditur quomodo auaricia vrit affectionē. cor. Secat diſcretionem. oculi. Premit intentionem: quia ſcȝ inclinat eam ad auariciam Per auariciam enim inflamatur affectio: obfuſcatur diſcretio et inclinatur intē-

B tio. ¶ Facit ergo auaricia affectiōem inflamari quod oſtenditur cum dicitur. Quod ipſa eſt in corde. Cor inquit. Quia vere ſicut ignis facit feruere vas cui apponitur: ſic auaricia cor humanum quando ei apponitur facit illud per cupiditatē ⁊ deſideriū ebullire. Vide hic iij. q. v. Accuſationis circa finem. Et Alanum de archipredio vbi tractat de auaricia vbi dicitur O radix oīs malicie auaricia: ſeruitus idolatrie mater vſure: genitrix ſymonie: fomes culpe: macula gehēne: abyſſus inſatiabilis: inſatiata caribdis: que nunꝙ dicit ſufficit. Inflamatur ergo per auariciā affectio. Et ideo videt ꝙ auari ſunt ſimiles iaſpidi vel ambre: que fricata vel calefacta: paleas eleuat atq; rapit: Sic vere quando tales calefiunt et inflamātur per vitium auaricie tunc ad trahendū paleas. i. defectiua mundi bona per vſurā rapinam: falſam mercaturā: ſepiſſime conuertuntur. Figurati in filijs iſrael qui ſubiugati imperio pharaonis diſperſi ſunt ſuper omnē terram egypti pro paleis colligendis ⁊ pro diuitijs ⁊ edificijs pharaonis fabricandis. Sic chariſſimi pharao qui interpretatur nudans diſſipans ⁊ denegans ſignat vitium auaricie: q̄ vicinos depauperat et denudat: ⁊ elemoſynas ⁊ adiutoria eiuſdē ſubtrahit atq; negat. Iſti ergo pharaoni: ideſt peccato auaricie quādo filij iſrael ideſt homines famulantur ad paleas bonorum temporaliū attrahendas et accumulandas. per egyptum. i. per mundū vndiq; diſperguntur. ſ. ad aſſiſas ad mercata ⁊ ad alia mūdi lucra. Inflamat ergo affectionem. Cor inquit. Ideo poſſunt dicere auari illud Luce. xxiiij. Nonne cor noſtrum ardens erat. Et nota ſicut ignis quādo bene ardet non poteſt lignis ſaciari: ſed magis augeri: ſic cor per auariciam ardens lignis. i. diuitijs nequit ſatiari: immo quanto magis diuitie accumulantur tanto ignis cupiditatis ardentius inflamatur ⁊ ad habendū magis inſatiabiliter inclinatur. Prouer. xxx. Ignis autem nunꝙ dicit ſufficit. Nam ſicut dicit Eccl's. v. Auarus non implebitur pecunia Cauſa autē quare diuitie non implent nec ſatiant cor humanum eſt multiplex Primo qꝛ auaricia ē quaſi ignis. Pecunia quaſi lignū et quanto plus habet quis de lignis pecunie: tanto plus creſcit ignis auaricia. quia ſecundum ligna ſilue exardeſcet ignis Eccleſia. xxviij. Item pecunia implet burſam: ideo non poteſt replere cor: quia nullum corpus poteſt implere duo loca. Itē qꝛ pecunia eſt cibus burſe: auaricia eſt fames cordis. ¶ Item quia cibus non ſatiat ventrem niſi ibi intret Pecunia autem nō poteſt intrare cor. Item pecunia eſt finita. Auaricia autem infinita: et ergo non ponit finem in acquirēdo: finitum autem non poteſt replere infinitum. Item qꝛ ſcdm Auguſtinum. Animam deo capacem nihil minus deo replere poteſt. Et qꝛ quicq̄d eſt: minus eſt deo ideo nihil ꝙ ſit ſine deo pōt aīam replere. Item qꝛ cor auari eſt quaſi abyſſus ⁊ quaſi infernus q̄ repleri non poſſunt. Ideo bene dr̄ Prouerbi. xxvij. Infernus ⁊ perditio non implebuntur. Sic ⁊ oculi hoīm inſatiabiles Prouerb. xiij. Iuſtus comedit ⁊ replet aīam ſuā: venter autē impiorum inſaturabilis. vnde Verſ. Nō plus ſatiatur auarus auro ꝙ corp⁹ aura. Dico igitur ꝙ auaricia vrit affectionem. Cor. Ezech. xxxiij. Auariciam ſuam ſequitur cor eorum. ¶ Secūdo dico ꝙ auaricia cecat diſcretionem. Oculi inquit. Sicut vnus denarius ꝙ ꝙ modicus poſitus immediate ſupra oculū priuat eū et impedit viſuȝ. Sic vere mūdi bona ꝙuis modica ſint: ſi immediate et īmoderate ponant prope oculum cordis: ꝑ auariciam viſum diſcretionis impediunt atq; tollunt. Ideo de talibus illud. j. Iohānis ij. Tenebre excecauerunt oculos eius. Et ideo videtur ꝙ auarus ſit ſimilis viſo: qui cū bacino ardenti ei oſtēſo excecatur. Sic vere tales per bacinum: id eſt per metalla et per diuitias huius mundi in quib⁹ ardor auaricie eſt incluſus: quando ipſa per auariciam reſpiciunt excecātur et diſcretionis lumine priuantur. Oculi etiam cordis ſui ab humore deuotionis et gratie ſpoliantur. Figura. iiij. Regum vltimo. Ubi rex babylonis eruit oculos Sedechie: et vinctuȝ cathenis duxit euȝ ad babylonem. Sic vere rex inferni dyabolus excecat hodie cupidos auaros: lumenq; vere diſcretiōis et ſapientie ab eis ſibi tollit: vinculiſq; malarum conſuetudinum eos ligat: et ſic eos in babylonem: id eſt: ad infernuȝ ad libitū ſecū ducit. Si cecus ceco ducatū prebeat ambo in foueaȝ cadūt Matth. xv. et Luce. vi. Nam et cecus dyabolus et cecus auar⁹ qui ei obedit: ipſumq; ſequitur ⁊ ab eo ducitur et regitur: neceſſe eſt finaliter ꝙ cadant in foueam infernalem. Figuratur etiam in Thobia ſtercoribus yrundinū excecato. Bona enim mundi ab apoſtolo Philip. iij. Stercora nūcupant. Iſta eīm ſunt que hominē excecant ⁊ veritatis lumine priuāt. Unde Ecci. xx. dicit. Xō xenia et bona excecāt oculos. Cecus eīm dicitur auarus: quia nō videt nec conſiderat ad aliquid quod pertinet ad ſalutē Non eīm cogitat de mundi vanitate: de nature vilitate: de celi felicitate: de iudicij auſteritate: de mortis propinquitate: de inferni penalitate. Ideo de talibus dicitur in ps. Oculos habent ⁊ nō videbūt: nares habēt ⁊ nō odorabūt. Iō apl's Ephcſios bn̄ docet. ſ. ad Ephes. v. Auaricia nec nominet in vobis ſicut decet ſanctos. Patet ergo ꝙ auaricia excecat diſcretionē. Oculi inquit tui. ¶ Tertio dico ꝙ auaricia premit intentionē D
quia. ſ. inclinat eam cū: dicitur. Ad auariciam inquit. Dicit Iſido. et plini⁹ ꝙ in egypto ſuperiori circa fontem nigri: qui opiniōe quorūdam caput nili credit: creſcit quoddā animal pernicioſum: quod dicit cathoblepa. cui⁹ eſt tanta venenoſitas: ꝙ ſine remedio perimit quicq̄d videt: caput tamen habet ita graue ꝙ ſemper ipſum portat inclinatum ad terram. Tales pro certo ſunt auari: qui in egypto huius mundi circa nilum: id eſt: circa flumen mundane proſperitatis verſantur: qꝛ reuera iſti veneno ſiſſimi ſunt: qꝛ ſcȝ ita ſunt veneno auaricie inebriati: ꝙ quicquid vidēt circa eos. ſ. omēs ſocios ⁊ vicinos volunt ꝑ vſuras: cautelas ⁊ malicias venenare. exheredare et depaupare. Caput eīm intentio talium eſt ita grauis ⁊ ponderoſa per malas conſuetudines et peccata: ꝙ ad terrā: id eſt ad mundi bona et terrena ſemper eſt per auariciam inclinatum qd̄ oſtenditur: cum dicitur. Ad auariciam. Iſta eīm prepoſitio ad. ſignat terminū ad quem. i. ad ipſa mūdi bona ad que iſti ſunt inclinati Hiere. viij. A minimo vſq; ad maximū auariciā oēs ſequūtur. vnde Eſaie. lvj. Declinauerunt vnuſquiſq; ad auariciā. Ideo dicit Amos ix. Auaricia in capite omniuȝ ⁊ nouiſſimū ipoꝝ gladio interficiam. Et ideo dico auaricia: vbi nota ꝙ auaricia eſt vitioꝝ origo: quia ipſa eſt in capite: plurimoꝝ rubigo oīm

go oīm inquit. Tormētoꝝ prurigo: quia nouiſſima eo
rū gladio interficiā. Eſt dico auaricia origo vicioꝝ: qꝛ
dicit̄ eſſe in capite. j. Thimo. vj. Radix oīm maloꝝ eſt
E cupiditas. Itē eſt rubigo plurimoꝝ: oīm iquit Hiere.
vj. A maiore vſqꝫ ad minorē oēs auaricie ſtudēt: a pro
pheta vſqꝫ ad ſacerdotē oēs faciūt dolum. ¶ Item eſt
prurigo tormētoꝝ: qꝛ ſcꝫ in nouiſſimo iſti interficiunt̄.
Ideo dicitur Exodi. xv. Euaginabo gladiū meū inter
ficiet eos man⁹ mea. Conſtat ergo ꝙ auaricia multa
mala procurat tam temporalia ꝙ̄ eterna.
Tollit enim honorem ꝛ promotionem.
Infert dolorem ꝛ afflictionem.
Aufert horrorem ꝛ abhominationem.
Infligit penalitatem ꝛ maledictionem.
Perdit ſocietatem ꝛ cōmunionē.
¶ Dico ergo ꝙ iſta tollit honorē ꝛ dignitatē. Conſtat
eñ ꝙ ſoli illi q̄ auariciā odiunt ad dignitates ſunt aſ-
ſumendi: ſicut dꝛ Exod. xviij. Prouide tibi viros indu-
ſtrios ex oīni plebe q̄ oderint auariciam ꝛc. Et merito
qꝛ ſicut dicit poeta. Nō turres nō arma ducē tutantur
auarū. potiſſime aūt iſti dignitate celeſti priuant̄: qꝛ ſi
cut dꝛ. j. Coꝝ. vj. Auari regnū dei non poſſidebunt. Et
Ephe. v. Fornicator aut immūdus: aut auar⁹ qđ eſt ido
loꝝ ſeruitus: nō habebit hereditatē in regno xp̄i ꝛ dei.
Itē dico ꝙ auaricia infert dolorē ꝛ aduerſitatē. Patet
eñ ꝙ ſicut bubo ab oībus infeſtat̄ auibus: ſic auarus
a cunctis dilaceratur. ſ. raptoribus ꝛ oībus exponit̄
laboribus vn̄ dn̄s. Eſaie. lvij. Propter iniquitatē aua-
ricie eius iratus ſum ꝛ percuſſi eū. vn̄ Hiero. Quid eñ
eſt auarus niſi archa principū: p̄da latronū: ſibil⁹ oīm
Itē dico ꝙ auaricia cauſat horrorē ꝛ vilitatē: facit eñ
hoīem abhominabilem. Ephe. v. Immūdicia aut aua
ricia nō noīet̄ in vobis. Facit eñ hoīem ignominioſuꝫ
ꝛ ignobilē. Itē dico ꝙ auaricia meret̄ maledictionē ꝛ
acerbitatē. Ideo dꝛ Abacuc. j. Ue q̄ aggregat auariciā
domui ſue vt in excelſo ſit nidus ei⁹. Et Aug. dicit. Ma
ledicat̄ diſpenſator auarus cui⁹ largus eſt dn̄s. Itē di-
co ꝙ auaricia perdit iuſtoꝝ cōionē ꝛ ſocietatē: qꝛ con-
ſtat ꝙ nullus bon⁹ frequentat libēter auarū. j. Coꝝ. v.
Nō cōmiſceamini fornicariјs: aut auaris: aut rapaci-
bus. Ecce ergo quot mala facit auaricia. Sꝫ pro certo
ecōuerſo carētia auaricie plurima facit bona: facit eñ
in bono ꝑſeuerare ꝛ finaliter in celo hereditare. Scri-
ptū eſt eñ. Prouer. xxviij. ꝙ q̄ odit auariciā longi fiēt
dies eius. Et Eſa. xxxiij. dꝛ. ꝙ q̄ proјcit auariciā ex calū
nia iſte in excelſo habitabit: panis eñ datus eſt aque
eius: fideles ſunt: regē in decore ſuo videbūt ꝛc. qđ no-
bis cōcedat xp̄s q̄ poſt ſua ſedat. Sic igit̄ patet ꝙ aua-
ricia premit intentionē. Cecat diſcretionem. Urit affe
ctionē. Bene ergo dꝛ auaro. Tui vo cor ꝛ oculi ad aua
riciā. Quia igit̄ de materia auaricie in infinitis locis
agit̄ in opere iſto: qꝛ pauciſſima ſunt themata in qui-
bus nomen auaricie ſit incertū: hinc eſt ꝙ de iſta ma
teria quo ad preſens ſufficiunt q̄ dicta ſunt ꝛc.

A **Audax. Audacia.** Nota ꝙ audacia po
teſt eſſe virt⁹ ꝛ viciū.
Eſt eñ audacia que ſignat cōſtantiā ꝛ virtutē qn̄. ſ. vir
iuſtus audacter ꝛ intrepide facit opus virtuoſum: ꝛ re
ſiſtit ꝛ obuiat rei male. Exēplo ioſeph ab arimathia
de quo dicit̄ Marci. xv. ꝙ audacter introiuit ad pyla
tum ꝛ petyt corpus ieſu. Alectoria eñ eſt lapis q̄ repe
rit̄ in gallo ꝛ facit hoīem audacē talis eſt virtutis: qꝛ
iſte eſt q̄ facit hoīem ſolidū ꝛ cōſtantē ꝛ in terribilib⁹
non timentē. Et potiſſime iſtud facit virtus fidei quā
gallus q̄ eſt ales dici nūcius. i. xp̄s nobis tradidit ꝛ in
ſe ꝛ ad ſe protulit ꝛ produxit: q̄. ſ. penis ꝛ tormētis au-
dacter reſiſtere facit: ſicut in martyribus apparuit: q̄
ſcꝫ more apri tanta audacia fulti fuerunt: ꝙ ſe pro fide
gladiјs oppoſuerūt ꝛ ſe tranſfigi fortiſſime permiſerūt
ita ꝙ de quolibet audaci ꝛ virtuoſo viro poteſt dici il-
lud qđ de equo dicitur Job xxxix. Terrā vngula fodit
exultat audacter in occurſum eius: ſpernit armatum:
contemnit pauorē: nec cedit gladio. Nec mirū ſi iuſti
fide certa fulti ꝛ virtute fortitudinis ſtabiliti in terri-
bilibus audaces fuerūt: qꝛ etiā ipſi pagani q̄ ſine fide
fuerūt quinimmo vt in pluribus animā mori cum corpo-
re nō timuerunt: ꝛ pluribus ſuis actibus audacia ꝛ cō-
ſtantia claruerūt: ꝛ mortē ꝛ terribilia contempſerūt ſi-
cut exemplificat Sene. ep̄la. M. de mucio q̄ ignē volun
tarie ſuſtinuit. De regulo q̄ cruci ſe ſponte affigi p̄mi-
ſit ꝛ ne iuramentū frangeret hoſtiuꝫ manibus ſeſe de-
dit. De cathone qui ne hoſti cōfuſibiliter ſeruiret gla-
dio ſe tranſfixit ꝛc. Ep̄la etiā quarta exēplificat de mul
tis qui ſe timore pene cōfuſibilioris morti tradiderūt
multo fortius iuſti audacter mori debent ſpe ꝛ amore
glorie potioris. Sic faciebat ap̄ls cū dicebat. ij. corin.
xj. In quo quis audet: in inſipientia dico: audeo ꝛ ego:
ſup. iuſticiā: ac ſi diceret ſi aliј ſunt audaces inſipiēter
audax eſſe debeo ſapienter. Sꝫ ſi vis dic ꝙ audacia bo
na ceſſat quandoqꝫ in homine propter
Defectum ſocietatis.
Exceſſum debilitatis.
Potentiam crudelitatis.
Excellentiam autoritatis.
¶ Et primo dico ꝙ hō ſp̄ualiter non eſt audax qn̄ ſibi
deficit ſocietas charitatiua. i. de⁹: gratia vel charitas.
Ideo dicitur Gen̄. xliiij. ꝙ patriarche dicebant ꝙ nō
audebant videre faciē viri niſi ſecū ducerēt fratrē ſuū.
Itē quādo excedit debilitas eneruatiua: ſicut de moy-
ſe adhuc imbecilli qui vidēs rubū ardentē non aude-
bat reſpicere cōtra dn̄m: ſicut dꝛ. Exo. iij. Itē quādoqꝫ
eſt crudelitas ſtupefactiua: ſicut pꝫ de illis predicato
ribus qui nō audēt reprehēdere potentes: ſimiles mil
uo q̄ eſt auis audax cōtra pullos ꝛ timida ꝯtra coruos
ſicut dꝛ de leone Nume. xxiiij. Acquieſcens requieuit
vt leo quē ſuſcitare nemo audebit. Itē qn̄qꝫ ſuperemi-
net autoritas prerogatiua: ſicut de deo ꝛ eius excellē-
ti autoritate dicitur Job. xxxvij. Timebūt eū viri ꝛ nō
audebunt contemplari oēs q̄ ſibi vident̄ ſapientes. Et
Iohan. xxj. dicitur ꝙ nemo diſcūbētiū audebat inter-
rogare ieſuꝫ. Patet igitur ꝙ eſt audacia bona ſignās
virtutē ꝛ cōſtantiā. ¶ Secūdo dico ꝙ eſt audacia ma- B
la ſignans preſumptionē ꝛ ſtulticiā: ꝛ iſta eſt qꝛ homo
eſt audax ad faciendū malum. Un̄ nota ꝙ ſm̄ Mauri
cium in ſcriptura reperitur audacia Preſumptionis
que eſt hereticorū. Inuaſionis: que eſt freneticorum. i.
tyrannoꝝ ꝛ iracundorum. Infectionis: q̄ eſt luxurioſo
rum. Obſtinationis que eſt pernicioſoꝝ. Preſumptuo
ſi tantū audaces ſunt ad opiniones inueniendū: ꝛ ad
verba ſuperflua ꝛ heretica ꝓferendū. Similes aquile
que eſt auis audax ꝛ animoſa: ita ꝙ altius ceteris vo-
lat ꝛ ſolem intuetur ꝛc. Sic iſti nimis alte preſumūt vo
lare: ꝛ nimis ſubtiliter ꝛ clare conantur de deo diſputa
re. ij. Petri. ij. Audaces ſibi placentes: ſectas non me-
tuūt inducere blaſphemantes. Iracundi etiam ꝛ fu-
rioſi ſunt audaces: qꝛ. ſ. nec deū timēt nec hominem re
uerentur: et maxime quando habent facere contra de
biles ꝛ imbecilles. Similes enim ſunt crocodillo quod
eſt animal audax contra fugatos: ꝛ timidū contra au-
daces. Ideo ſocietas audacium fatuorum declinari iu
betur. Eccl'i. viij. vbi dicitur. Cum audace non eas in
via: ne forte grauet mala ſua in te. Sequit̄. Cum iracū
do non facias rixam: ꝛ cum audace nō eas in deſertuꝫ
quoniā nihil eſt in ꝯſpectu eius ſanguis. luxurioſi etiā
nimis ſunt audaces ad laſciuia opera facienda. vnde
Eccl'i. xxij. Patrem ꝛ virū confundit audax. Itē obſti-
nati etiam ſunt audaces ad ſua fatua propoſita ſuſti-
nenda: et ad deum quaſi ex induſtria irritandum. vn-
de Job. xij. capi. Abundant tabernacula predonū qui
audaciter prouocant deum ꝛc. Sic patet ꝙ eſt auda-
cia virtuoſa et vitioſa ꝛc. Uide de fortitudine et Con-
ſtantia.

Audire. generaliter accipit̄ i ſcriptura ꝓ obedi A
re: auſcultare: ꝯſentire: ꝛ nō ꝯtradicere
Et eſt audire dei: ꝛ audire hoīs. De⁹ eñ dꝛ audire qn̄
nr̄is p̄cibus ꝯdeſcendit: cōſentit pariter ꝛ attēdit: ꝛ ſic

Ayuntamiento de Madrid

diuinū audire nihil aliud eſt ꝙ ſuū cōcedere: miſereri
⁊ indulgere. Eccli. xlv. Audiuit em̄ vocē ipſius ⁊ indu⸗
xit eū in nube diei. Aliqñ etiā diuinū audire ſignat ri⸗
gorē ſue iuſticie. Nā ſicut iudex p̄mo audit: poſtea pu⸗
nit. Sic deus primo audit crimina attēdēdo: tandē pu
nit penā inferendo. Et de hoc p̄s. Audiuit deus ⁊ ſpre
uit: ⁊ ad nihilū redegit valde iſrael. ¶ Item eſt audire
B hoīs. Et ſic vir audiēs idē eſt qđ vir patiēs: obediens:
tacēs: ⁊ cōſentiens. Ioh. viij. Qui ex deo eſt verba dei
audit. Nota ergo ꝙ nos debemus eſſe auditores verbi
dei: ſcripture ⁊ mandatoꝝ diuinoꝝ dicit Iſid. ꝙ del⸗
phin mirabiliter delectat̄ in auditu. ſ. melodie. ⁊ iō qñ⸗
ꝙ ad vocē ſymphonie quā faciūt naute iſti ꝯueniunt:
ſaltant: gaudiāt atq̄ tripudiāt: ⁊ letant̄ intantū ꝙ ali
quādo ſportulas ⁊ rhetia piſcatoꝝ ingrediunt̄ ⁊ ab eis
capiunt̄. Et ideo delphini dicunt̄ in greco ſymones:
qđ idē eſt ꝙ auditores: eo. ſ. ꝙ audiēdo melodiam dele
ctant̄. Recte chariſſimi tales debemus eſſe. Nā ꝓ cer⸗
to nos debem⁹ ſumme delectari in auditu melodie. i.
in auditu verbi dei vel ſcripture: que reuera aliquādo
ſonat grauiter ⁊ baſſe loquēdo de inferno. Aliqñ alte
loquēdo de paradiſo. Aliqñ dulciter ꝑ ꝓmiſſiones. Ali
quādo aſtute ꝑ cōminatiōes p̄s. Vox dñi ſuꝑ aquas:
de⁹ maieſtatis intonuit: dñs ſuꝑ aquas multas. Quā
do igit̄ accidit ꝙ piſcator. i. deus: p̄latus vel p̄dicator
ſonat melodiā ſuā. ſ. p̄dicationē: lectionē vel eruditio⸗
nem in aliqua nauicula. i. in aliqua eccleſia: cōuentu
vel capitulo: vel quocunq̄ loco: ꝓ certo ſymones. i. de⸗
uoti ⁊ obediētes debēt ad eū cōuenire: ⁊ eius melodiā
reuerenter ⁊ attēte ⁊ obediēter audire: ⁊ gaudere ſp̄ua⸗
liter ⁊ letari: ⁊ ꝑ conuerſionē in eius laqueis ſe ligare.
Simus ergo ſicut Maria: de qua legit̄ Luc. x. Maria
autem ſedēs ſecus pedes dñi audiebat verbum illius.
vbi nota ꝙ verbum dñi eſt audiendum
Cum deuotione. Maria.
Cū ſubiectione. Sedēs ſecus pedes dñi.
Cum attentiōe. Audiebat verbum.
Cum diſcretione. Qr illius: nō alterius.
C ¶ Habemus igit̄ deuotionē maria. Maria em̄ inter
pretat̄ amara ⁊ illuminata: qr vere illi q̄ audiūt verbū
dei debent illuminari ꝑ gratie infuſionē. qr ſm̄ Greg.
In vanū laborat lingua predicatoris: niſi intus fuerit
gratia ſaluatoris. Item debet amaricari ꝑ cōtritionē ⁊
deuotionē. Sicut em̄ concha maris aperiēdo ſe ad ro
rem concipit margaritā. Et ſicut maria aperiēs ſeip⸗
ſam ſancto ſpiritui concepit xp̄m. Sic vere homo quā⸗
do ad rorē verbi dei ꝑ deuotionē ſe apit: xp̄m in ſe ſp̄ua
liter cōcipit atq̄ nutrit. Ideo de tali maria dr̄ Luce. ij.
Maria aūt cōſeruabat oīa verba hec conferens in cor
de ſuo. Maria inquit. i. amara: qr reuera chariſſimi au
ditus verbi dei inducit amaritudinem
Conſiderationis ⁊ timoris.
Contritionis ⁊ doloris.
Deuotionis ⁊ meroris.
¶ Ideo de tali auditu dr̄ Abacuc. iij. Audiui ⁊ cōturba
tus eſt vēter meus a voce cōtremuerūt labia mea. Qđ
eſt cōtra multos q̄ in audiendo verbū dei nō habēt de
uotionē ſed deriſionē. Nō cordis amaricationē: ſed vo
cis verboſam ſtrangulationē. Iſti ſunt ſimiles galli⸗
nis in eſtate: que nō volūt audire qñ ad grana appellā
tur. Et ratio eſt qr tunc ſunt plene ⁊ ſatiate: ⁊ ideo de
alia ſatietate nō curāt. Sic vere qr tales ſunt pleni ⁊ ſa
tiati ꝓſperitate mūdi ⁊ affectiōe carnis. Ideo qñ a pre
dicatore vel p̄lato appellant̄ ad granū glorie ſempiter
ne ibi dedignant̄ venire ⁊ audire. Vñ Hiere. xxij. Locu
tus ſum in abūdātia tua tibi: dixiſti. Nō audiā. Qr re⸗
uera chariſſimi illi q̄ hodie ſunt in mūdi ꝓſperitate ⁊
abundātia ſunt pre ceteris magis duri ad audiendū:
obediendū: ⁊ ad diuina mandata perficiendū ⁊ exequē
dū. Nō ſic chariſſimi: ſed audiam⁹ cū deuotione. Ma
ria inq̄t. De qua. ſ. dr̄ Luce. i. ꝙ cū audiſſet angelū tur
bata eſt in ſermone eius ⁊ cogitabat qualis eſſet iſta ſa
D lutatio. ¶ Scđo dico. ꝙ neceſſe eſt ꝙ audiamus cum
ſubiectione. Sedēs inquit ſecus pedes dñi. Hō em̄ q̄
vult eſſe ꝑfecte obediens ⁊ audiēs neceſſe eſt ꝙ habeat
virtutē ſubiectiōis: ꝙ ſuis maioribus ꝑ humilitatē ſe
ſubijciat ⁊ ſubmittat. Secus inquit pedes dñi. Vt ſic
de quolibet tali poteſt dici illud Luc. xviij. Cecus ſede
bat ſecus viā mendicās. Nos em̄ q̄ ſumus ceci ꝑ igno
rantiā: q̄ ſedemus ꝑ negligentiā: debem⁹ eſſe ſecus viā
ſacre ſcripture ꝑ verbi dei audiētiā: ⁊ mēdicare per de
ſideriū ⁊ appetentiā. Audiam⁹ ergo cū ſubiectiōe. Oēs
aues aquile naturaliter ſunt ſubiecte. Aquila em̄ eſt re
gina auium. Et ideo iure regio oēs alie aues ſue ſubij⸗
ciunt̄ iuriſditioni ⁊ poteſtati. Et ideo dr̄ de herodio ꝙ
illa die quo aquilā roboantē ⁊ clamantē audierit: ad
predā ſuā exire ſeu progredi nō audebit. Sic vere cha⸗
riſſimi cum nos oēs ſimus naturaliter ſubiecti vere
aquile. ſ. deo: ſicut ordinario vel prelato: ſicut ſuo dele
gato vel p̄dicatori ſicut ſuo ſubdelegato: ꝓ certo iſto
die qua illā aquilā dñi. ſ. p̄latū vel predicatorē audieri
mus roboare: clamare: predicare vel mandare: intātū
debemus revereri ⁊ timere: ꝙ illa die ad nullā predas
alicuius mali debemus ꝓgredi vel volare. Ideo dr̄ in
p̄s. Hodie ſi vocē eius audieritis nolite obdurare cor⸗
da veſtra. Qđ eſt cōtra multos: q̄ ꝙuis omi die regem
ſuū. ſ. p̄dicatorē vel p̄latū vel deū clamantē: docentem
⁊ predicantē audiāt: nūꝙ tamē ꝓpter hoc a vitijs ⁊ cri
minib⁹ ſe retardāt. Ideo de talib⁹ dr̄. Mādata dñi au
dientes oīa fecere cōtraria. Nō ſic: ſed audiamus cum E
ſubiectione. ¶ Tercio audiamus cū attētione. Audie
bat inq̄t verbū. Dicit Plinius. ꝙ pāthera eſt aīal pul
crū: ⁊ in ſuꝑficie diuerſis maculis picturatū: iſtud quā
do clamat quēdā dulciſſimū vaporē emittit. Vocē in⸗
quit dulciſſimā. Et ideo oīa alia aīalia ⁊ in odore ⁊ cla⸗
more ipſius delectata ipſam diligunt ⁊ ſequūtur: ⁊ in
eius pulcritudine recreant̄: ⁊ ad eā audiendū ⁊ odorā⸗
dum diligenter attēdunt: ⁊ occupant̄. Reuera chariſſi
mi: talis pāthera eſt xp̄s: quilibet etiā bonus predica⸗
tor vel p̄latus. Iſte em̄ debet habere
Pulcritudinem cōuerſationis ⁊ honeſtatis.
Odorem fragrantiſſime famoſitatis.
Clamorem dulciſſime loquacitatis.
¶ Et ideo alia aīalia. i. oēs alij hoīes debēt eſſe attēti
ad iſtā pantherā. i. deū: prelatū: vel p̄dicatorē: audien⸗
dum: ſequendū: diligendū ⁊ cōtemplandū: ⁊ ad vocem
ſuoꝝ mādatoꝝ ⁊ executioni debite demādandū: quod
oſtēdit̄ cū dr̄. Audiebat. i. ad audiendū cū diligētia at⸗
tendebat. Ideo ad attēte audiendū ⁊ obediendū indu
cit̄. Eſa. xlix. Audite inſule ⁊ attēdite populi de longe.
Nā pro certo chariſſimi illi q̄ ſunt inſule. i. q̄ fluctibus
maris. i. mūdi amaritudinibus vndiq̄ vallati: illi etiā
qui ſunt populi de lōge. i. q̄ a deo ꝑ peccatū elongant̄:
tales dico ad attendendū ⁊ dei p̄latoꝝ mādata audiē⸗
dum ⁊ obediendū pre ceteris obligant̄. Sed heu proh
dolor videtur ꝙ multi ſunt ſimiles draconi. Dicit em̄
Plinius. ꝙ cū oīa aīalia vt dictū eſt diligūt pāntheram
⁊ vocē eius libēter audiāt ⁊ attendāt: ſolus draco iſtā
fugit ⁊ odit: ⁊ audita ei⁹ voce i cauernā ſuā ſe abſcōdit
odoremq̄ ei⁹ fragrantiſſimū reputat ꝓ veneno. Sic ve
chariſſimi multi ſunt hodie ita maligni ⁊ draconini:
ita ꝑ auariciā: inuidiā: ⁊ iracundia inflāmati: ꝙ ipſi de
pāthera. i. de prelatis vel p̄dicatorib⁹: quinimmo etiā
de ipſo deo penitus nihil curāt: immo ipſum odiunt:
fugiūt ⁊ deuitāt: odoremq̄ ⁊ famā ſue bone cōuerſatiōis
⁊ vocē ſue p̄dicatiōis: eruditiōis ⁊ correctiōis reijciunt
⁊ declināt. Qr ſicut dr̄ Prouerb. xv. ca. Nō amat peſti⸗
lens eū q̄ ſe corrigit. Qđ potiſſime de multis peccatori
bus apparet: qui ſtatim vt audiūt vocē pāthere. i. aliqđ
verbū informationis dici: exeunt de ſocietate ⁊ fugiūt
⁊ ad cauernā. i. ad tabernā cōtinuo ſe deflectunt. Cōtra
quos dr̄ in. p̄s. Hodie ſi vocē ei⁹ audieritis nolite ob⸗
durare corda veſtra. Non ſic ergo chariſſimi: ſed audia F
mus cū attentione. ¶ Quarto debemus audire cū di
ſcretione: qđ oſtendit̄ cū dr̄. Verbū illi⁹. qr. ſ. vir diſcre⸗
tus ⁊ ſapiēs nō audit qđcunq̄ verbū ſed tātūmodo ver
bum

Ayuntamiento de Madrid

bum illi⁹. s. dei vel boni ⁊ honesti viri. Auditus enim in anima est sicut os in corpore. Nam sicut os omnes cibos recipit: bonos autē ⁊ sapidos in ventrē mittit malos autē repellit ⁊ reijcit. Sic vere auditus qui oēs cibos .i. oīa verba in anima habet recipere: illa tantū debet admittere ⁊ ventri memorie cōmēdare que sunt edificatoria atq; sana. illa autē que inutilia sunt leuia et non bona: debet quātotius refutare. Debes igitur audire verbū illius .i. verbū dei: vel bonarū personarū sicut dr̄ Luce .xi. Beati qui audiūt v̄bū dei. Quod est contra multos: q2 reuera magis delectātur audire verba leuia et scurrilia ꝙ̄ bona ⁊ vtilia. Similes capris de quib⁹ fm̄ Plin. dicit Athelaus ꝙ per aures dicuntur spirare. Sic vere multi sunt hodie qui auribus dicūtur spirare: q2 vere aures eorū semp pruriūt atq; spirant ad rumores ⁊ insolētias audiēdas. Ideo de talibus dicit Actu. xvij. Athenienses autē ad nihil aliud vacabāt nisi aut dicere aut audire loqui aliquid noui Non sic charissimi sed audiamus attente: districte distinguamus inter verba: ⁊ bona ⁊ vtilia receptemus: vana autē ⁊ inutilia refutemus dicētes mūdi vaniloquis ⁊ detractoribus: illō amos .v. Aufer a me tumultū carminum tuorū: cātica lire tue nō audiā. Et nota si vis ꝙ verbū dei est audiendū multipliciter. sc3 Cum.

Leticia. — Audiri eñ debet letāter. ps. Audiāt
Innocēcia. — māsueti ⁊ letētur. Itē inocēter ps.
Reuerētia. — Lauabo int inocētes man⁹ meas
Patientia. — sequit. Ut audiā vocē laudis. Itē
Obedientia. — reuerēter Eccli. xxxij. Audi tacens
Sapientia. — simul ⁊ querēs: ⁊ pro reuerētia accedet tibi gratia bona. Itē obediēter ps. In auditu auris obediuit mihi. Itē sapiēter Prou. j. Audiens sapiens sapientior erit. Item patienter Eccli. vj. Audi fili mi ⁊ accipe consilium. Sequitur. Subijce humerum tuū ⁊ porta. Et si vis dicere que sunt illa que non sunt audiēda. vide infra de Aure in fine. Patet igit ꝙ nos debemus audire illa que sunt audienda. Cum discretione. Cum attentione. Cum subiectione. Cum deuotione Maria ergo sedens secus pedes domini audiebat verbum illius. Sufficit

A **Auertere.** Idē ē qd̄ cōtra aliquē se vertere. Et nota ꝙ oē pctm̄ h3 fieri p cōuersionē ad bonū cōmutabile: vel per auersionē a bono incōmutabili. Nō eñ qñ peccat intendit se auertere a deo: sed q2 peccādo cōuertit se ad ei⁹ oppositū sc3 ad bona mūdi. Ideo per cōsequēs auertit se ab ipso Aduertere ergo idē est qd̄ cōtrariari ⁊ obuiare: rebellare: recedere fugere elōgare. Et pōt accipi in bono ⁊ in malo. In bono qñ hō auertit se a vitijs ⁊ peccatis. Iuxta illō ps. Auerte oculos tuos ne videāt vanitatē: ¶ Itē qñ de⁹ per misericordiā auertit se ab homine: a malefactis. s. nostris ea. s. obliuiscēdo ⁊ indulgēdo ps Auerte faciē tuā a peccatis meis. Itē pōt accipi in malo ⁊ hoc ꝙ̄tū ad deū ⁊ ꝙ̄tū ad hominē. Quātū ad deum qñ sc3 deus auertit se ab homine ipsum negligēdo: ⁊ ipsum in peccatis dimittēdo ⁊ sibi suā gratiā denegādo. Ideo dicebat dauid. Usque quo auertis faciē tuā a me. Itē ꝙ̄tū ad hominem. Et hoc est qñ homo auertit se a deo per peccatū ⁊ obstinationē ⁊ duriciā cordis: ⁊ a bonorum societate et a statu gratie. Et de hoc pōt dici illō zach. vij. Auerterunt scapulā recedētes Loquamur ergo de auersione qua deus auertitur a nobis ꝓpter peccata nostra: q2 de auersione hominis a deo satis supra dictum est de Aduersari in illa auctoritate. Cucurrit aduers⁹ deū erecto collo ⁊c. Et dicamus ꝙ tal' auersio nihil aliud ē ꝙ̄ cōtēpt⁹: abhominatio: obliuio: ⁊ adiutorij ⁊ gratie: ⁊ finalr̄ glorie subtractio. Sicut eñ videmus ꝙ naturaliter vnumquodq; se auertit a suo contrario sicut ignis ab aqua ⁊ econuerso. Sic vere quia inter deum ⁊ peccatorem sit maxima contrarietas: q2 sicut dicitur Ecclesia. xj. Contra bonum malum est et contra vitam mors: sic et contra virum iustum peccator: hic est ꝙ ipse de⁹ a peccatoribus sicut a sibi contrarijs ⁊ rebellib⁹ se auertit. Dicēte ps. Auertisti adiutoriū gladij ei⁹: ⁊ nō es auxiliat⁹ ei in bello. In qb⁹ verbis ōndit: ꝙ de⁹ a peccatorib⁹ tripliciter se auertit. videlicet. Quia cessat corrigere. Q2 non vult protegere. Quia differt affligere. Auersus eñ videť deus: q2 non infert correctionē diuitib⁹. Gladij inqt. Nō cōfert ꝓtectionē militibus. Nō es inqt auxiliatus ei. Nō differt dānationē peccātibus. In bello inquit. Ostendit igitur auersionē dei a peccatore per incorrectionē3 qd̄ ostendiť cum diciť. Gladij quia. s. qñ deus nō pungit eos gladijs aut iaculis tribulationum ⁊ aduersitatis immo permitit eis oīa ꝓspere succedere: signū ē ꝙ de⁹ non curat de eis: ⁊ ꝙ de eorū salute desperat: sicut medicus q̄ desperās de salute infirmi omittit cibare ⁊ potare: ⁊ cōcedit ei vinū ⁊ carnes ꝓ libito. Ideo de talib⁹ diciť in ps. Dimisi eos fm̄ desideria cordis eorū: ibāt in adinuētionib⁹ suis. Ideo de talib⁹ diciť. j. Macha. ix. Cessauit gladius ex israel. De tali auersione cōqueritur dauid in ps. Quare faciē tuam auertis: obliuisceris inopie ⁊ tribulationis nostre. Facies enim dñi ē eius correctio: tribulatio ⁊ a tpalibus retractio: quia istā faciē semp ōndit amicis suis: q2 ego quos amo arguo ⁊ castigo. Apoc. iij. Dorsum aūt ipsi⁹ dei ē ei⁹ tpalis ꝓsperitas: iocūditas: ⁊ sanitas corpalis. Istō eñ dorsum vertit ad inimicos suos. s. ad pctōres: q2 ecce ipsi pctōres in seculo obtinuerūt diuitias: faciē ergo auertit deus ab hoīe: qñ sibi subtrahit correctionē infirmitatē ⁊ aduersitatē. Dorsum autē ostendit: qñ mundi ꝓsperitate sinit eū gaudere: dicēs Hiere. xx. Dorsum et nō faciē ostēdā eis in die ꝑditionis ipsorū dicit dñs B Prudēs ergo ꝓpheta ⁊ dei iudicia cognoscēs dicebat Quare faciē tuā auertis ⁊c. Sciebat eñ ꝙ de⁹ est similis Caladrio de quo dicit Plini. ꝙ qñ auertit faciem suā ab infirmo ⁊ vertit ei dorsum: signū est ꝙ ille infirmus morieť: qñ autē ecōuerso vertit sibi faciē sed ipsū attentius intueť: signū est ꝙ ipse de infirmitate hmōi cōualescet. Sic vere charissimi qñ de⁹ auertit a peccatore faciē suā. quādo. s. nō dignatur respicere. s. visitare: corrigere: castigare: signū est: ꝙ ille infirm⁹ morieť: et ꝙ sibi mors perpetua reseruatur: ⁊ maxime quādo vertit ad eū dorsum suū. i. qñ affluentiā tpaliū sibi prestat: q2 fm̄ Ambro. Success⁹ tpaliū eterne dānationis est indiciū. Si autē iste caladrius attēte respicit in hominē pctōrē p cōtinuā correctionē: tribulationē ⁊ dorsum suū sibi subtrahit. i. tpalē cōsolationē: tūc vere signū est ꝙ iste veniet ad sanitatē ⁊ eterne glie recreationē: quē eñ de⁹ diligit corripit: ⁊ qñ pater in filio complacet sibi Prouer. iij. Ideo de auersione isti⁹ faciei dicebat ⁊ timebat dauid. Auertisti faciē tuā a me: ⁊ factus sum cōturbat⁹. Quia vere iust⁹ multū timet ⁊ turbatur qñ videt ꝙ de⁹ auertit ab eo faciē suā: ⁊ ꝙ nullā aduersitatē aut pestilētiā sibi mittit: ⁊ ꝙ ipsum sine correctiōe dereliqt. Et ecōuerso: tūc letať ⁊ ꝯsolať qñ a deo tpaliter flagellať. Auertiť ergo deus qñ nō infert correctionē. Auertisti inqt adiutoriū gladij. ¶ Scdo auerti diciť qñ nō cōfert ꝓtectionē. Sicut eñ rex videtur se auertere a milite impugnato: qñ dimittit eū in manib⁹ hostiū nec ip3 ꝓtegit vel defendit. Sic ⁊ de⁹ C videtur auersus ab hoīe qñ in prelio tētationū qb⁹ a demonib⁹ impugnať ipsum dimittit succūbere: ipsu3 renuit adiuuare. Qd̄ ostēdiť cū dr̄ Nō es auxiliat⁹ ei Esa. lxiij. Circūspexi ⁊ nō erat auxiliator. Qñ enim hō nō sentit aliqd̄ auxiliū spūale in pugna tentationum et tribulationum signū est ꝙ ab ipso auertit se deus ipsumq; deserit ⁊ dimittit ps. Auertisti nos retrorsum post inimicos nr̄os: ⁊ q̄ oderūt nos diripiebāt sibi. vñ Treñ. ij. Auertit dñs dexterā suā. i. auxiliū suū a facie inimici: succēdit in iacob quasi ignem flāme deuorantis in gyro Succēdit inquit. i. succēdi permisit. Auertitur ergo deus nō cōferendo protectionē ¶ Tertio auertitur in afferēdo damnationem In bello inquit quia deus peccatoribus a quibus auertitur ⁊ recedit: in bello suo. s. in die iudicij seruat damnationē eternā

Ayuntamiento de Madrid

Uñ auerſis ⁊ petõribus dicit̃.j.Mach.iiij.Nõ cõcupi
ſcatis ſpolia:q: bellũ cõtra nos eſt.Patet igit̃ ꝙ deus
a nobis auertitur dãnationẽ nõ auferẽdo.Protectio
nẽ nõ conferendo:correctionem non inferẽdo:ſed pro
deo que eſt ratio quare deus taliter ab homine ſe auer
tit.Certe ratio eſt.Quia homo primo a deo per peccã
tum ſe auertit ⁊ ad mundi bona delectabilia ſe cõuer-
tit.Sũt eñ multi q̃ cũ ſtatiꝫ eis aduertit tentatio aut
tribulatio aliqualis ipſi ꝑcerto a deo per peccatũ ⁊ ne
quiciã:per irã ⁊ impatiẽtiã ſe ab eo auertunt ipſumq̃
deſerunt ⁊ dimittunt:⁊ ad diabolũ ei obediẽdo ad mũ
di delectabilia ea diligẽdo:per ſuperbiã:luxuriã ⁊ aua
riciã ſe conuertũt. Talibus accidit ſicut fallaci vxori
poteſt accidere ꝑ virtutẽ adamãtis.dicit Diaſcorides
et Iſido.ꝙ adamas talis eſt virtutis:ꝙ ſi mulieri dor-
mienti ponatur ſubtus caput ſtatim ſi fidelis eſt viro
ſuo:cogitur ipſum virtute lapidis amplexari:ſi autẽ
infidelis eſt ei:tũc virtute ⁊ preſentia lapidis indigna
dormiendo ab eo ſe auertit ⁊ ſubito ipſum refugit:reſi
lit ⁊ recedit.Reuera chariſſimi Adamas qui attrahit
ferrum:ſignat mũdi tẽtationes ⁊ delectationes. Ada-
mas etiã qui eſt lapis duriſſimus:ſignat mundi tribu
latiões Mulier autẽ ſignat quẽlibet xp̃ianũ. Homo
autẽ ſignat ieſum xp̃m q̃ cuiuſlibet hominis eſt ſpõſ⁹
dñs atq̃ pater. Sic igit̃ accidit ꝙ adamas.id eſt.mũ-
di tentationes aut tribulationes ſi alicui adhibentur
procerto ſtatim probari poteſt ſi viro ſuo xp̃o fidelis
fuit aut infidelis:quia ſcꝫ ſi legittimus fuerit ⁊ perfec
tus cõuertetur ad eum amplexãdũ diligẽdũ ⁊ adoran
dum. Anima enim ſi bona fuerit ſi mũdi tẽtationib⁹
tribulationibus:aut delectationibus tãgitur:ſtatim
ad deũ regatiandum adorãdũ diligẽdũ inclinatur:ſed
vere ſi falſus fuerit aut incõſtans tũc per deſperatio-
nem ⁊ impatientiã ab eo auertitur ⁊ fugatur. Ideo de
tali infideli auerſione dicitur in ps. Auerterũt ſe ⁊ nõ
ſeruauerũt pactũ.Deus eñ eſt ſicut imago que eſt in
ſpeculo que ſcꝫ conuertit ſe ad te ſi ad eam cõuerteris
Auertit autẽ ſe ſtatim quando ab ea te auertis. vnde
ipſe eſt qui dicit.ij.Paral.vij.Si auerſi fueritis ⁊ dere
liqueritis iuſticias meas euellã vos de terra ⁊c.⁊ Leui.
xxvj.Si ambulaueritis cõtra me:ego cõtra vos auer
ſus incedã in furore cõtrario.Et aduerte ſi vis ꝙ mali
auertũtur a deo ſicut degener pullus aquile auertitur
a ſolis radio. Nõ eñ per dilectionem ad eum vertunt̃
ſed per obſtinationẽ ab eo auertũtur. Uñ.iij.Reg.xj.
Iratus eſt dñs ſalomoni eo ꝙ auerſa eſſet mẽs eius a
a domino.Unde nota ꝙ mali auertuntur.
A deo: per infelicitatẽ.
A proximo:per impietatem.
A paupere:pe crudelitatem.
A veritate:per mẽdaciũ ⁊ vanitatẽ.Auertũt̃ dico a deo
iniq̃tatẽ ⁊ idololatriã ſectãdo. Uñ Iudi.viij.Auerſi
ſũt filij iſrael:⁊ fornicati ſunt iu baalim.Itẽ auertũt̃ a ꝑ
xio charitatẽ ⁊ amiciciã denegãdo.ꝯtra illõ Eccli.xlj.
Ne auertas faciẽ tuã a ꝓxio tuo.Itẽ auertũt̃ a paupere
elemoſynã nõ ipẽdẽdo cõtra illõ Tho.iiij.Facinq̃t ele
moſynã ⁊ noli auertere faciẽ tuã ab vllo paupe:ita eñ
fiet vt nec a te auertat a facie dñi Itẽ auertũt̃ a xo fal
ſitatẽ ⁊ mẽdaciũ ⁊ vanitatẽ frequẽtãdo vñ.ij.Thi.iiij
A veritate q̃dẽ auditũ auertẽt ab fabulas aũt ꝯuertẽt
Econtra autem iſti deberent auerti.
A propria voluntate.
A carnali voluptate.
Ab inepta vanitate.
Ab iniuſticie prauitate.
De voluntate ꝓpria dr̃ Eccli.xviij Poſt cõcupiſcẽti-
tuas nõ eas:⁊ a volũtate tua auertere.De carnalitate
autem exponitur illud Eccleſiaſtici.ix.Auerte oculos
a muliere cõpta ⁊c. De vanitate vero dicitur in Pſal.
Auerte oculos meos ne videant vanitatem. et cetera.
De iniuſticia vero dicitur Eccleſiaſtici.xvij.Reuertere
ad dominum:⁊ auertere ab iniuſticia tua.Patet igit̃
ꝙ q̃ nos auertimur a deo per pctm̃.qđ ipẽ auertitur a
nobis multipliciter vt dictũ eſt.Cũ tñ neceſſe eſſet no-
bis ꝙ ipſe auerteret a nobis nõ ſe. nec miſericordiã ſuã
ſed potiꝰ iram ſuã ſicut ſupplicabat dauid in pſ.dicẽs
Cõuerte nos deus ſalutaris noſter. Et auerte irã tuã
a nobis. Et illud. Auerte faciẽ tuã a peccatis meis:⁊
omnes iniq̃tates meas dele.Iſta ergo de auerſione ſuf
ficiãt:vide.ſ.de aduerſ⁹ ⁊ iſra de cõuertere:⁊ reuertire.

Auferre. Nota breuiter loquendo ꝙ deus au-
fert aliqua malis ⁊ aliqua iuſtis.Au A
fert eñ malis tꝑalem aduerſitatẽ:ne caſtigent̃. Mũ-
dialẽ ꝓſperitatẽ ne cõſolent̃. Uirtutũ ſtabilitatẽ ne ro
borentur.Carnalẽ viuacitatẽ vt moriãtur.Eternalem
felicitatẽ vt cõdẽnẽtur. ¶ Dico igitur ꝙ malis aufer
tur tꝑalis aduerſitas ſeu correctio Eſa.v.Auferã ſepẽ
ei⁹ ⁊ erit in direptionẽ Sepes eñ q̃ cõiter fit de ſpinis:
ſignificat mũdi pũcturas ⁊ correctiones q̃ in hoc mũ
do pctõrib⁹ auferũt̃:vt eis in ꝑpetuũ iferãt̃. Scdo au-
fert ab eis ꝓſperitas ſicut dr̃ Ezec.xxj. Prophane ipſe
dux iſrael aufer cydarim:tolle coronã.i.depone correcti
onẽ:⁊ Eſa.iij.Auferet dñs ornamẽta filiaꝝ ſyõ.ſ.lunu
las torques:armillas:monilia ⁊c.⁊ Eſaie.xvj Auferet̃
leticia ⁊ exultatio de carmelo.Tertio auferet̃ ab eis ſta
bilitas Eze.xxxvj.Auferã cor lapideũ de carne vr̃a ⁊ da
bo vobis cor carneũ Tales eñ nõ ſunt lapidei ⁊ ſtabi-
les nec ad reſiſtẽdũ:nec ad virtualiter operãdũ:ſꝫ ma-
gis ſunt carnei ⁊ fragiles:⁊ ꝓni ad cadẽdũ in peccatũ
et ad ſpũaliter deficiẽdũ Eſa.iij.Auferet dñs a hieruſa
et a iuda validũ ⁊ fortem ⁊ omne robur panis. Itẽ au
fertur ab ipſis viuacitas.ſ.anima ꝑ mortẽ. Uñ Luce.
viij. Etiam id qđ habere putat auferetur ab eo. Item
auferetur ab eis felicitas.vñ Mat.xxj. Auferetur a no
bis regnũ dei. Item ꝙ multa ſunt que bonis ſimiliter
auferũtur Aufert eñ deus a bonis et iuſtis
Cordis prauitatem.
Rerum facultatem.
Carnis fragilitatẽ.
Durã aduerſitatẽ.
Pene calamitatẽ.
¶ Aufert igit̃ de⁹ a nobis B
cordis ꝑuitatẽ Hiere.iiij.
Auferte ꝓputiũ cordis veſtri Exo.xxxiiij.Auferas ini-
q̃tates ⁊ pctã noſq̃ poſſideas.Itẽ aufert ab eis rerum
facultatẽ. zach.iij.Auferte ab eo veſtimẽta ſordida.i.
mũdi ꝓſpera q̃b⁹ exteri⁹ veſtiũt̃. Itẽ aufert ab eis car
nis fragilitatẽ. Michee.v.Auferã equos tuos de me-
dio tui.Equus eñ ſignificat carnalitatem. Eſaie.xxx.
Equi eorũ caro et non ſpiritus.Item aufert ab eis du
ram aduerſitatem. Leui.xxvj.Auferã malas beſtias
de medio tui.i.ſeculi crudelitates ⁊ aduerſitates.Itẽ
aufert ab eis inferni penalitatẽ. Et de hoc. Eſaie lvij.
Auferte offendicula de via populi mei.Et illud Pſal.
Aufer a me opprobrium ⁊ contemptum.Et Eſa.xxv.
Auferet domin⁹ omnem lachrymam ab omni facie. C
¶ Nota adhuc ꝙ hõ debet auferre de corde ſuo vitia
et peccata:vt ſic poſſit illud facere mũdum et purum
habitaculum deo patri:et ideo ſibi dicitur Amos.v.
Aufer a me tumultum carminum tuorum. In quib⁹
verbis oſtenditur:ꝙ nos debemus a nobis auferre.
Rixoſitatem.Tumultum. Indiſcretam iocũditatem
Carminum inquit Incompletam hereditatem:tuorũ
inquit ſ.illud quod tuum eſt debes a te auferre.Aufe
ratur ergo a nobis rixoſitas inquieta.Iocunditas in-
diſcreta hereditas incõpleta. Dico ergo ꝙ a nobis de
bemus auferre inquietam rixoſitatem. Aufer inquit
tumultum. Sunt enim quedam aues que non volũt
eſſe in frequentia et tumultu ſed magis in ſolitudine
et quiete:ſicut pellicanus ⁊ fenix:⁊ generaliter omnes
aues predales.Sic vere chariſſimi:vir bonus ⁊ perfe-
ctus quãtũ poteſt aufert a ſe ſolitudinem ⁊ tumultũ
et interius ⁊ exterius.Interius dico .ſ. a corde ſtrepitũ
cogitati onis:affectionis:iracũdie:auaricie:⁊ ambiti
onis. Et exterius.i.fluctus ⁊ motus negociorũ terre-
norũ ⁊ ſuperflue occupationis.Uitã etiã ſolitariã ⁊ qui
etiã:pacificã ⁊ modeſtiam debent ſumme conſeruare.
Sicut eñ hõ quiet⁹ nõ diligit tumultũ in camera ſua
Sic vere

Ayuntamiento de Madrid

Sic vere nec xp̄s in corde noſtro vbi eſt camera ſua nec
etiā i quacūqꝫ ꝑſona ſibi ſpāliter dedicata. Auſer ergo
tumultū. iō xp̄s tumultuātib⁹ ⁊ negociātibus in tēplo
dicit. Joh. ij. Auferte iſta hinc: ⁊ nolite facere domū pa
tris mei domū negociatiōis: Et hoc ē cōtra multos q̄
reuera nō quiete: nec pacifice cōuerſanꝰ ſed magis per
mūdi negocia ⁊ per rixas ⁊ diſcordias tumultuanꝰ in-
uicē ⁊ rixātur: Eſa. iij. Tumultuabitur puer cōtra ſenē
⁊ ignobilis cōtra nobilē. Dixit autor de apib⁹ ꝙ aliqñ
habēt inter ſe bellū. diſcordiā ⁊ tumultū: ſed dicit ꝙ ſi
modic⁹ puluis vel lapill⁹ deſuper ꝓiciaꝰ ſtatim ſua tu
multuoſa diſcordia q̄etaꝰ: Sic vere chariſſimi. ꝓh dolor
in hoc mūdo. Apes. i. hoies ſunt ſepiſſime in rixa. lite.
diſcordia. ⁊ tumultu dū durat miſera vita p̄ſens: ſꝫ ꝑ-
certo qñ modic⁹ lapill⁹ ſepulcri eis ſuperponeꝰ vel etiā
modicus puluis. i. aliquātulū de terra i morte ſuꝑ eos
proijcieꝰ tūc oīs eorū tumult⁹ ⁊ diſcordia ſedabiꝰ ⁊ in-
tercipieꝰ dr̄. Job. iij. Ibi impij ceſſauerūt a tumultu vbi
dr̄ ꝙ in morte vel in inferno iniquorū crudelitas coar-
taꝰ: ibi impij. Gaudiorū felicitas terminaꝰ. ceſſauerūt
Peruerſorū rixoſitas annullaꝰ. A tumultu inq̄t: Auſe
ramus igiꝰ chariſſimi inquietē rixoſitatē. ¶ Scd̄o au
D feramus indiſcretā iocūditatē Carminū inq̄t tuorū. ſi
cut eñ auicula que ſe ſentit captā laqueo ſiue viſco nō
pōt pſallere vel cātare. imo a ſe abdicat oēm melodiaꝫ
ſui cantus. Sic vere nos qui in iſta valle miſerie diuer
ſis tribulationū ⁊ infirmitatum laqueis ſumus capti
oēm ſuperfluā leticiā ⁊ iniquā debem⁹ penit⁹ abdica
re ⁊ cogitādo miſeriā ſtat⁹ noſtri ſemꝑ in merore ⁊ tri-
ſticia verſari. Carminū inq̄t: qꝛ reuera mūdi carmina ⁊
leticie: ſolacia tēporalia debēt a nobis penit⁹ elōgari
vñ Baruch. ij. Auferā a vobis vocē iocūditatis ⁊ vocē
impij. Nā ſicut dr̄. Ezech. ij. Liber ille vbi erat ſcriptuꝫ
carmē cōtinebat etiā lamētatiōes ⁊ ve. Ad denotāduꝫ
ꝙ mūdi carmina ſeu leticiā tēporalē: ſemꝑ ſolēt lamē
tationes ⁊ ve tꝑalis triſticie ⁊ ꝑpetue comitari: qꝛ ſicut
diciꝰ Prouer. xiiij. Extrema gaudij luctus occupat. Au
E fert ergo indiſcretā iocūditatē. ¶ Tertio debem⁹ au-
ferre aſſuetā ꝓprietatē: q̄d oſtendiꝰ ibi: Tuorū inq̄t: qꝛ
ſ. illud q̄d eſt tuū: illud q̄d eſt ꝓpria tua hereditas ⁊ poſ
ſeſſio debes tibi auferre: tuus ei eſt ꝓnomē poſſeſſiuū
⁊ ſignat ꝙ poſſeſſionē tuā ꝓpriā debes ꝑ deo abdicare
iſtam autē tuā poſſeſſionē appello cordis voluntateꝫ
carnis voluptatē. rerū facultatē Eſt eñ volūtas in no
bis auferenda ipſam obedientie ſubiugādo. vt ſi dica-
mus deo ⁊ p̄lato verūtñ nō mea ſed tua voluntas fiat
Luce. xxij. Eſt eñ carnis voluptas aſtringēda ipſam
per penitentiā macerādo: qꝛ ſicut dr̄ Eccli. xxxj. Infirmi
tas carnis ſobriā facit aiam ⁊. j. Cori. ix. Caſtigo corp⁹
meū ⁊ in ſeruitutē redigo. ¶ Itē eſt rerū facultas depo
nēda ipſam mētaliter cōtemnēdo ⁊ pauperib⁹ miſeri-
corditer erogādo Prouer. iij. De ſubſtātia tua da pau
perib⁹. Iō bñ cōcludiꝰ Lu. vj. Qui aufert q̄ tua ſunt: ne
repetas: qꝛ vere ſi deus vel p̄latus auferūt a nobis que
nr̄a ſunt. ſ. volūtatē voluptatē ⁊ facultatē nos nō debe
m⁹ ꝯtradicere: ſꝫ magꝭ i patia ſuſtiere Tuoꝝ ergo. Sic
igiꝰ pꝫ. ꝙ ab effectu cordis noſtri auferēda fugāda ⁊ elō
gāda: ē hereditas tꝑalis iocūditas pectoralis rixoſitas
mūdialis Aufer ergo a me tumultū carminū tuoꝝ the
ma pro ſanctificatiōe beate virginis vel pro. xl. Aufer
rubiginē de argēto ⁊ egredieꝰ vas puriſſimū. ⁊c.

A **Augere. Augmentum.** Nota ꝙ augmen
tum ſeu etiā incrementū poteſt accipi multipliciter ſꝫ
ꝙ ſunt multa que poſſunt minui vel augeri in bono. ſ.
vel in malo Deus enim augmemtat iuſtos
In virtutibus.
In honoribus.
In muneribus
Dat enim deus virtutum incrementum interius. ho-
norum ſupplementum exterius: munerum complemē
tam ſuperius et poſterius. ¶ Primo igitur dico ꝙ eſt
augmentum virtutis que fit interius: ſicut ego video ꝙ
quadā naturali virtute arbores ⁊ alia vegetātur ⁊ cre-
ſcunt dū tamen vitā habeāt naturalē. Sic hoīes vita
gratie vegetati ſemper debēt in melius augeri: ⁊ in vir
tutibus ⁊ moribus cumulari: q̄d vtiqꝫ facit dñs: qꝛ qñ
homo culturā diligentie ⁊ penitētie apponit: tūc de⁹
incrementū ⁊ augmentū virtutū multiplicat ⁊ appo-
nit. j. Corinꝰ. iij. Ego plantaui: appollo rigauit: de⁹ au
tē incrementū dedit. Vñ. ij. Corinꝰ. ix. Multiplicabit
ſemē veſtrū ⁊ augebit incremēta frugū iuſticie veſtre.
¶ Scd̄o dico ꝙ eſt augmētū honoris q̄ fit exteri⁹ quo
ſcꝫ boni quādoqꝫ a deo ꝓmoueņ ⁊ ad vtilitatē aliorū
in dignitatibus augmētanꝰ. Influētia eñ lunaris oīa
humida facit augeri ſicut patꝫ in mari ⁊ in medullis
teſtudinū marinarū: qꝛ. ſ. luna ſm̄ doctores mare ſecū
ſolet eleuare ⁊ trahere. ⁊ ſic illud facit creſcere ⁊ auge-
re. Sic vere influentia ⁊ ꝓuidentia dei bonos ſolet qñ
qꝫ ad dignitates eleuare ⁊ trahere ⁊ ſuꝑius augere. cre
ſcere ⁊ venire. pſ. Auxit populū ſuū vehementer ⁊ fir-
mauit eum ſuꝑ inimicos eius Tercio dico ꝙ eſt aug-
mentū valoris ſeu ſalutis. q̄ fit ſuꝑius. ſ. in gloria quā
do beati veniunt. vel ad vltimatum augmētū. ſicut lu
na in plenilunio. vñ Prouer. iiij. Dabit capiti tuo au-
gmēta grāarum ⁊ corona inclita ꝓtegit te. ⁊ Acꝰ. ij. Do
minus aūt augebat eos qui ſalui fiebāt. Sed ſi vis in
malo. dic ꝙ mali augentur. In
Malicijs.
Diuitijs.
Supplicijs.
¶ In malicijs dico ſeu in vitijs. Vñ de pharaone dici B
tur. Exod. ix. ꝙ ipſe auxit peccatū ⁊ ingrauatū eſt cor
eius. ⁊ Ezech. xxiij. diciꝰ ꝙ illa mala mulier auxit for-
nicationes ſuas. Et etiā numerus maloꝝ quotidie au
getur ⁊ honorū diminuitur. vñ. ij. Reg. xv. Popul⁹ au
gebatur cū abſalon. Itē in diuitijs. qꝛ. ſ. maloꝝ ꝓſperi
tates magis augenꝰ q̄ bonoꝝ Gen. xxxiiij. Augete do
tem: munera poſtulate. Itē in ſupplicijs. qꝛ. ſ. pene ma
lorum in inferno ſm̄ quātitatē culparū augentur. Vn
de Deut. xxviij. Augebit dñs plagas tuas. plagas ma
gnas ⁊ perſeuerantes: infirmitates peſſimas ⁊ perpe
tuas ⁊c. Vide de creſcere ⁊ profectu ⁊c.

Auis. Poteſt ſignificare dupliciter in ſcriptura A
Significat eñ in malo ⁊ in bono. In malo
ſignat perſonas volatiles ac leues: vanos pariter ⁊ ela
tos: qui ad modū auis ꝑ aerē hui⁹ mūdi vaganꝰ. Auis
eñ dr̄ ab a: ꝙ eſt ſine: via quaſi ſine via. ad denotādū ꝙ
pctōr nō ſeruat regulā. neqꝫ viā. ⁊ iuxta ſalutis ſemitā
nō ſe tenet. Vñ Job. xxviij. Semitā ignorauit auis. ⁊ iō
ſicut aues multꝭ ꝑiculis ſunt ſubiecte: qꝛ aliqñ capiūꝰ
viſco. laqueo. vel ſagitta: Sic vere vani hoīes ⁊ ſuperbi
multis pctōꝝ ꝑiculis ſunt ſubiecti. qꝛ ꝑ mūdi delecta
bilibus acq̄rēdis. aliqñ ab aucupe dyabolo capiūtur:
et viſco luxurie. ſagitta inuidie laq̄o auaricie aſtrīgūꝰ
qꝛ ſicut piſces capiunꝰ hamo: ⁊ aues laq̄o ſic capiunꝰ
hoīes i tꝑe malo. Eccli. ix. Itē p̄t auis ſignificare hoīeꝫ
perfectū ⁊ ſic auis idē eſt ꝙ vir ꝑfect⁹: qꝛ ſicut auis vi-
tā ducit aereā victualia nō cōgregat: ⁊ de īfimo ad ſu-
periora ſꝑ volat. Sic vir ꝑfect⁹ vitā aereā ⁊ purā ⁊ mū
dā ſolet ducē ꝑ caſtitatē victualia nō aggregare ꝑ aua
riciā ⁊ rapacitatē, de īfimis v̄o ad ſuꝑiora volare ꝑ cele
ſtiū deſideriū ⁊ affectionē ⁊ ꝑ terrenoꝝ vituperiū ⁊ ab
hoīationē: iō de tali aue pōt exponi illd̄ Job. v. Hō na
ſciꝰ ad laborē: ⁊ auis ad volādū In q̄b⁹ v̄bis oñdūtur
tria que dñt eſſe in hoīe perfecto moraliter. que ſunt in
qualibet aue naturaliter. Auis enim hꝫ naturaliter.

Viſum ſplendidiorem	Sic vere vir ꝑfect⁹ debet ha
Motum velociorem	bere luciditatē in diſcernē-
Situm ſublimiorem.	do homo: quia eſt aial rōnale

B agilitatē i oꝑando. ad laborē. ſublimitatē i cōtēplādo
ad volādū: debet enim eſſe vir ꝑfectus luculēter infor
matus: quia debet eſſe hō diligēter occupat⁹: qꝛ nat⁹
eſt ad laborē. Excellēter ſublimat⁹ qꝛ. ſ. ipſe debet eſſe
auis: ad volādū ꝑ cōtēplationē ordinat⁹. Sim⁹ igitur
informati clare diſcernēdo. hō. Sicut eñ auis natura

Ayuntamiento de Madrid

liter h̄z clarū viſum: ſic vere ſi volumus eſſe aues ſpūa
les.i.viri virtuoſi ⁊ perfecti: debemus habere clarū vi⸗
ſum diſcretionis: ſapientie ⁊ rōnis. qđ oſtendit cū dici
tur homo. Homo eñ eſt aīal rōnale qđ inter bonū ⁊
malū: inter delectabile ⁊ triſtabile: inter eligibile ⁊ re⸗
futabile naturaliter iudicat ⁊ diſcernit. Et ſignat ho⸗
minē diſcretū: rationabilē ⁊ prudentē: qui inter bonū
⁊ malum diſcernere ⁊ eligenda eligere: refutanda etiā
ſcit refutare: Homo ergo Job.xxxviij. Poſuit in viſceri
bus hoīs ſapientiā. Et ideo hō eſt ſimilis cuidā aui: q̄
dicitur aquila: q̄ ſuper oēs aues clariſſimum habet vi
ſum intantū ꝙ ſolem directis oculis intuetur. Sic ve
re ⁊c. dic ſicut ſupra de aquila. Similis etiā debet eſſe
cuidam aui que đr ſpinx. q̄ đr eſſe auis cū facie huma
na ⁊ pedibus ſerpētis. de qua etiā Aug. de ciuitate dei
facit mentionē. qꝛ. ſ. iſte debet eſſe auis intelligendo ⁊
videndo ſubtiliter: homo ratiocinād oſagaciter. ſer⸗
pens mala precauēdo prudēter. Unde figuratus in il⸗
lo aīali. Eze.j. Nō cū facie auis: faciē habebat huma⸗
nā Et iſtud eſt contra multos qui reuera nō ſunt ſicut
aues diurne: q̄ claritate viſus letant: immo ſicut aues
nocturne q̄ viſus obſcuritate gloriantur. ideo tales ſi
miles ſunt buboni: que eſt auis obſcuri viſus: ⁊ iō cha
C riſſimi ſolem non poteſt ſuſtinere. ſed in lune lumine
delectatur. Sic ⁊c. ſicut ſupra de aquila. Non ſic er⸗
go nō. ſed ſimus informati clare diſcernēdo. ¶ Secū⸗
do ſimus occupati bonum operando. Ad laborē iquit
Sicut eñ videm9: ꝙ aues agilis velocis atq̄ mobilis
ſunt nature: ita ꝙ per aera velociter ſe transferunt at
q̄ mouent. Sic vere chariſſimi; boni ⁊ perfecti ſemper
debent per bona opera ſe mouere: et per bonorum la⸗
borum occupationem de loco ad locū velociter ſe trāſ
ferre: quod oſtenditur cum dicitur. Natus eſt ad labo
rem: ideo bonis bene laborātibus ⁊ operantibus: obe
dientib9 ⁊ occupantibus poteſt dici illud Eſa. lvij. In
multitudine vie tue laboraſti ⁊ nō dixiſti quieſcā. bo⸗
norū eñ laborū glorioſus eſt fructus ſicut dicitur Sa
pien.iij. Nō eſt cōtra multos q̄ reuera nolunt ꝑ bona
opera laborare: ſed magis per pigriciā dormitare: no⸗
lunt ſe aliquo bono opere occupare: ſed ꝑ carnis deli⸗
cias ſeſe ſine exercicio delectare. Iſti ſunt ſimiles ſtru⸗
tioni q̄ eſt auis ponderoſa ⁊ difficilis ad mouendū. ⁊
ideo iſta nō volat nec velociter circuit aut laborat: ha⸗
bet enim nimis de carnoſitate ⁊ parū de plumoſitate
⁊ ideo multū habet de pondere ⁊ grauitate. Sic vere
chariſſimi multi ſunt qui tantū habent de ponderoſi⸗
tate auaricie ⁊ de carnoſitate luxurie: ⁊ ita parū de plu
moſitate virtutū ⁊ morū: ꝙ nō poſſunt ſe mouere ꝑ la
borē alicuius exercitij virtuoſi. immo circa terrā. i. cir
ca bona terrena continue conuerſantes: de bonis cele
ſtibus ⁊ ſpūalibus nihil curant. Ideo dicitur in ps. In
labore hoīm nō ſunt: ⁊ cū hoībus nō flagellabunt ideo
tenuit eos ſupbia: opti ſunt iniqtate ⁊ impietate ſua.
Heu chariſſimi nō ſic: ſ; ſim9 occupati bonū opando.
D ¶ Tercio ſimus eleuati ſurſum contemplādo. Ad vo
landū inquit. Na ſicut auis naturaliter volat ſurſum
⁊ ab iſtis inferioribus ſe eleuat ⁊ elongat. Sic vere vir
perfectus debet ſurſum volare per contemplationem
deſiderium ⁊ affectionē ad bona celeſtia ⁊ eterna: ⁊ ab
inferioribus ⁊ terrenis ſe debet q̄tū ad affectionē pe⸗
nitus elongare. Ad volandū inquit: vt ſic de eo dicat il
lud Apo.xiiij. Uidi alterū angelum volantē per mediū
celi. vide ſupra de altero ⁊ de angelo. Et iſtud eſt cōtra
multos qui reuera ſurſum ad celeſtia nunq̄ volunt vo
lare: ſed ſemꝑ inferi9 ꝑ auariciā in terrenis herere. Iſti
ſunt ſimiles noctue q̄ nunq̄ alte volat: immo ſemper
circuit ⁊ volitat inferius circa terrā: ⁊ de nocte ⁊ nunq̄
de die: ⁊ querit vndiq̄ cū quodā odibili clamore ⁊ hor
ribili pdā ſuā. Sic vere auari huius mūdi amatores
qui reuera ſurſum ad bonoꝝ eternoꝝ cōſiderationē nō
volitant: nō ferunt: ſed tantūmodo circa terrā. i. circa
terrena inferius occupant. Iſti etiā in nocte ⁊ caligine
vitioꝝ ⁊ nō in die gratiarū ⁊ virtutū ꝑ huius vite aerē

circueunt ⁊ mouent vbi ſepe horribiliter detrahendo
⁊ blaſphemando volitant: clamitant ⁊ loquunt: et vbi
predis diuitiaꝝ p̄ ceteris fecundant. Iſti ergo nō ſunt
aues ad volandum: immo beſtie ad gradiendum ⁊ ſu⸗
per terrā per auariciā ambulādū: qꝛ ſicut đr Hiere.ix.
Confortati ſunt in terra. de malo ad malū egreſſi ſunt
Nō ſic ergo chariſſimi non: ſed ꝓ deo ſimus ad contē
plandū ſublimati: ad operandū occupati: ad diſcernē⸗
dum informati. Simus igitur in diſcernēdo prudētes
homo in operando feruentes: ad laborem in cōtēplā
do ſurgentes. Ad volandū inquit. Et ſic erimus aues
ſpūales: ita ꝙ de nobis poterit dici illud. Eccli.xliij.
Aperti ſunt theſauri: ⁊ auolauerūt nebule quaſi aues
Et hec de aue ſufficiant.

Auris.

In ſcriptura diuerſimode poteſt accipi. A
Auris eñ per quā vox ingredit ad audi⸗
tum: poteſt ſignificare predicatorē: per quē in corpore
etiā vox ſacre ſcripture alijs inſtillat. Prouer.xviij. Au
ris ſapientiū querit doctrinā. Item auris que iudicat
inter voces: q̄. ſ. ſit grauis: q̄ acuta: q̄ dulcis: ⁊ que rudis:
poteſt ſignificare quēlibet iudicē vel prelatū. qui reue⸗
ra in corpore myſtico eccl'ie: officium auris tenet: quia
ſc; iſte debet iudicare inter aliorum voces. i. inter alio⸗
rum laudes ⁊ actiones iactātias ⁊ adulationes: et di
ſcernere quid ſit leue vel graue: q̄d vituperabile vel lau
dabile. Uñ Job.xij. Nōne auris verba dijudicat: ⁊ fau
ces comedentis saporē. Generaliter aūt in ſcriptura
per aurem intelligitur virtus obedientie: attentionis
⁊ diligentie: quia ſicut auris alioꝝ vocibus intendit ⁊
quicquid đr iudicat ⁊ perpendit. Sic vere obediētia ⁊
diligentia ad vocem dei ⁊ prelati ſui ſemper habet intē
dere: vt preceptū eius valeat adimplere. Et eſt auris ſi
cut ianua cordis. Et ideo ſicut ianitor d; cauere ne ali⸗
quis hoſtis ꝑ ianuā domus admittatur. Sic diſcretio
que eſt ianitor cordis humani. ſumme debet cauere ne
ꝑ ianuā auriū aliquis anime inimicus. i. aliqđ malū
ſiue detractoriū. ſiue adulatorium. ſiue deceptorium.
ſiue iactatorium: admittatur. immo ꝓ certo ianua au
rium omnibus talibus hoſtibus debet claudi. Iuxta
illud. Eccli.xxviij. Sepi aures tuas ⁊ noli audire verbū
nequam. In quibus verbis oſtendūtur ꝙ aures noſtre
Debent premuniri. Sepi.
Debent experiri. ſ. per correctionem: ſpinis.
Debēt opiri: noli audire verbum nequam.
Aures eñ cordis noſtri ꝑ patiā; ꝓmuniūtur. Sepi.
Per diligentiam aperiuntur: aures.
Per correctionem experiuntur: ſpinis.
Per diſcretionē operiuntur qꝛ. ſ. cauent ne audiāt ver B
bū nequam. Eſt igitur auris obedientie ſeu auſculta
tionis ⁊ attentionis per patientiā ꝓmunienda. Sepi.
inquit. Aures eñ habent naturaliter aliquā firmita⸗
tem. ſunt eñ oſſee ⁊ cartilaginoſe ⁊ anfractuoſe. vt. ſ.
nihil nociuū cerebro poſſit interius ſubintrare. Sic
ꝓ certo aures audit9 nr̄i debēt eſſe oſſee. ſtabiles atq̄
firme per virtutē patie ⁊ vigoris. vt ſic omnia nociua
poſſint repudiari: rejci ⁊ refutari. ne vſq̄ ad cerebrum
i. vſq̄ ad animā valeat penetrari. Aures eñ habēt an⸗
fractuoſas circūuolutiones ne nimis libere intret aer
ad denotandum ꝙ verbum auditum non debem9 ſta
tim recipere vel credere: qꝛ qui credit cito leuis eſt cor
de: ſed cū quadā difficultate ⁊ aufractuoſa examina⸗
tione admittere qđ oſtēdit cū đr. Sepi. Nā ſicut ſepes
obuiat ſupuenientibus animalibus ne vſq̄ ad ortum
ſeptū valeāt penetrare. Sic vere munimentū patiētie
oībus exterioribus verbis: iniurijs: turbationibus: ⁊ tē
tationibus opponitur ⁊ obſiſtit ꝙ aures noſtre exinde
ſunt ſepte: vallate: pariter ⁊ munite: ne. ſ. ꝑ impatientiā
⁊ iracundiā poſſint vſq̄ ad aīam penetrare. Sepi ergo
i. habe ſepē patiētie cuſtodie ⁊ diligētie munimētū: qꝛ
ꝓ certo ſicut đr Eccli.xxxvj. Ubi nō eſt ſepes diripiet
poſſeſſio. Dicit eñ Pli. ꝙ elephas auribus eſt arma⸗
tus: h̄z eñ aures lōgas ⁊ ꝓtēſas ⁊ inferius inclinatas
quas aliqñ erigit ⁊ dracone exinde ꝑcutit atq̄ ferit. Sic
vere

Ayuntamiento de Madrid

vere chariſſimi: nos debemꝰ habere aures ſpiritales
auditus lōgas.i.lōganimitate patiētie māſuetudinis
⁊ modeſtie ꝑmunitas. Et inferius ꝑ reuerētiā: humili
tatē ⁊ beniuolentiā inclinatas: dicente dn̄o in ps. In-
clina aurē tuā ⁊ exaudi verba mea. Iſtas etiā debemꝰ
erigere ꝑ attentionē: ⁊ ad diuinas ꝓmiſſiones ⁊ cōmi
nationes extollere audiēdo dei verbū ⁊ ꝑdicationem
et ſic draconē.i.diabolū poterimus ꝑcutere ⁊ fugare.
Illud eīm quo diabolus magis ledit: magis ꝑcutit: ma
gis fugat: qñ hō patiēter ⁊ humiliter: reuerēter ⁊ beni
gniter audit monitiones ⁊ correctiones: vel etiā iniu-
rias ⁊ turbatiōes. Ideo cuilibet dr̄ Nee.j. Sicut aures
auſcultātes ⁊ oculi tui vidētes. Patientia ergo eſt ſe-
pes ⁊ munimentū auriū. Sepi inquit Oſee.ij. Sepiam
vias tuas ſpinis. ⁊ Eccli.xxviij. Sepi aures tuas ſpinis
Quod eſt contra multos. qui reuera nō videntur habere
aures ſeptas: nec ꝑ patiētiā circūdatas aut munitas:
quia.ſ.nihil qđ eis diſpliceat poſſunt audire: nec pre-
dicatorū monitionē vel prelati correctionē: nec alicuiꝰ
iniuriantis inuaſionē: immo ſtatim fiunt impatiētes
per iracundiā ⁊ turbationē. Ideo tales reprehenduntur.
Hiere.vj. Incircūciſe aures eorū ⁊ audire nō poſſunt
C Nō ſic chariſſimi nō: qr auris nr̄a eſt ꝑ patientiā pre-
muniēda. Sepi. ¶ Secūdo dico ꝙ auris noſtra eſt
per diligentiā aperienda: qr vere chariſſimi ſemꝑ debe
mus habere aures aptas ad audiēda mandata: docu-
menta: inſtructiones ⁊ correctiones qđ oſtēdit cum dr̄.
aures tuas. Auris eīm ſm̄ Iſido. dr̄ ab hauriēdo: eo ꝙ
oēs voces hauriat atqȝ bibat. qr vere aures noſtre de-
bent eſſe haurientes: recipiētes: ⁊ audiētes quicquid
eis de bonis informationibꝰ inſtillatur. Qñ eīm mulier
pregnās eſt mortua: neceſſe eſt ꝙ eius os aperiatur: vt
aer ſubintret: alioquin fetus cōceptus perimeretur. Sic
vere chariſſimi qñ mulier.i.aīa mortua eſt ꝑ peccatuȝ:
pregnās tn̄ eſt aliquo bono ꝓpoſito vtpote ꝓponit cō
uerti ⁊ abſtinere: tunc ſumme neceſſe ꝙ os.i.auditꝰ eiꝰ
aperiatur: ⁊ ꝙ aer.i.bonorū verborū puritas recipiatur ⁊ au
diatur: ne forte fetus q̄ iā cōceptus fuerat moriatur. Mar.
vij. Statim aperte ſunt aures eiꝰ: qđ eſt cōtra multos
q̄ reuera aures ſuas diuinis verbis nō aperiūt: immo
claudūt vanitatibus aūt mūdi ipſas aperiūt ⁊ nō clau
dunt: qr reuera multi ſunt qui nō videntur habere aures
ad audiēdū verbū dei: nec aliquā bonā informationē
ſed bene videntur eas habere ad audiendū vanitatē ⁊ de
riſionē: detractionē ⁊ adulationē: ⁊ ideo quātū ad au-
diendū verbū dei ⁊ bona documenta iſti videntur ſimi-
les quibuſdā aīalibꝰ: de q̄bus dicit Iſid. ꝙ eſt in ethio
pia regio: vbi oīa aīalia quadrupedia naſcuntur ſine au-
ribus etiā elephātes: qr reuera tales q̄ in ethiopia hu
ius mūdi verſantur: ⁊ q̄ ſunt quadrupedes.i.q̄ q̄ttuor his
affectionibus ꝑ diuerſa deſideria feruntur: ſine auribus
naſci ⁊ eſſe dicuntur. qr.ſ.auditu verbi dei: lectionis ⁊ cor
rectionis: predicationis ⁊ inſtructiōis priuate eſſe vi-
dētur. qr reuera dyabolus abſtulit talibꝰ aures cordis.
Vñ Eze.xxiij. Nares tuas ⁊ aures tuas ꝑcidēt: qr reue-
ra mūdi peccatores nō habēt hodie nares.i.odoratum
deuotionis: nec aures.i.auditū attētiōis obedientie et
ſubiectiōis: vel auditū ſane eruditiōis. Dicit eīm Ariſt.
lib. de aīalibus. ꝙ oīa aīalia ouātia carēt auribꝰ: qr ve-
re chariſſimi illa aīalia q̄ faciūt ⁊ ponunt oua.i. mūdi
bona ⁊ diuitias. hoc eſt dictu auari ⁊ cupidi qui ad mo
dū ſtrutionis ponūt in arenā oua ſua ⁊ obliuiſcuntur
vbi poſuerūt ea. Job.xxxix. Tales dico hodie carent au
ribus: ſcȝ quātū ad audiendū bona ⁊ vtilia documēta
Hiere.vj. Incircūciſi aures eorū ⁊ audire nō poſſunt: ſȝ
pro certo quātū ad audiendū friuola atqȝ vana iſti nō
carent auribus: immo maximas habēt aures: ſimiles
quibuſdā mōſtris qui ſunt in ſithia que ſm̄ Iſid. ſunt
homines dicti oneſij in inſulis leoninis habitātes: ita ꝓ-
tenſas aures habētes: ꝙ exinde cooperiūt totū corpus
Sic vere multi ſunt hodie q̄ habent aures ita magnas
ꝙ ꝑ totū corpus.i.ꝑ oēm locū: terrā ⁊ patriā ſe diffun-
dunt. qr.ſ.oīa volūt inueſtigare: inq̄rere ⁊ audire. ⁊ ma
xime vanitates ⁊ rumores. Et ſic tales q̄tū ad bene au
diendū carēt auribus ⁊ auditu q̄tū ad vanitates autē
audiēdas auribꝰ optime ſunt muniti. Ideo de talibus
dr̄.ij. Thimo.iiij. Erit inquit tēpus cū ſanā doctrinam
nō ſuſtinebūt: ⁊ a veritate quidē auditū auertēt ad fa-
bulas aūt cōuertentur. Eſt igitur auris cordis nr̄i per dili
gentiā aperienda. Aures inquit.i.haurientes. Nee.viij.
Erāt aūt aures oīs populi erecte. ¶ Tercio dico ꝙ eſt D
auris cordis nr̄i ꝑ ꝯtrouerſiā experiēdā. qr auris.i.vir
tus obediētie dȝ ſumme cōprobari: experiri ⁊ videri: qñ
per correctionē ſeu per aliquā diſplicentiā pungitur ⁊ fe
ritur: qr ſicut dr̄ Prouer.xv. Auris q̄ audit increpatiōes
vite in medio ſapientiū cōmorabitur qđ oſtenditur cum dr̄
Spinis: qr ſcȝ ſpine aſpere correctionis: vel iniurioſe lo
cutiōis: aures noſtras.i.auditū obedientie ⁊ patientie
ſumme ꝓbāt talem experientiā habuit xp̄s. de quo dr̄.
Mat.xxvij. ⁊ Joh.xix. ꝙ milites plectētes coronā ſpi-
neam impoſuerūt capiti ieſu: ſed vere multi ſunt ſicut
canes ignobiles. q̄ cū aures eorū ſpinis pūguntur. ſtatim
ſeq̄ predā ſuā obmittūt. Sic multi ſunt q̄ puncturam
alicuiꝰ correctionis vel iniurioſe locutiōis nō poſſunt
in ſuis auribus ſuſtinere: immo ſtatim indignantur et
iraſcuntur: ⁊ ad vindictā cōmouentur: ⁊ ſic a ſequela prede
ſue ſcȝ xp̄i retardantur quē primo ꝑ patientiā ſequebantur
De iſtis dr̄ Luc.viij. Exorte ſpine ſuffocauerūt ſemen.
Eſt igitur auris cordis per correctionem experienda.
E ¶ Quarto dico ꝙ eſt ꝑ diſcretionē cuſtodienda. qr ſcȝ
ſemper debemꝰ cauere ne ꝑ aures intret aliqđ verbuȝ
per qđ interius aīa irritetur. Sicut eīm aſpis audiens in
cantatorē cū cauda claudit aurē ſuperiorē: ⁊ aliā clau-
dit imprimendo eā ad terrā: ⁊ ita ꝙ terra ⁊ cauda ſunt
illa cū quibus aſpis claudit ⁊ cuſtodit aures ſuas ne ꝑ
illū qui loquitur incantetur. Sicut dicit gloſa ſuper ps.
Sic ſtatim qñ videmus ꝑatū incātatorē.i. dyaboluȝ q̄
nos vult incātare ꝑ occultā ſubiectionē vel luxurioſuȝ
q̄ nos ꝑ impudicā locutionē vel adulatorē q̄ nos vult
incantare ꝑ deceptionē vel detractorē q̄ nos vult incā
tare ꝑ alterius fame corroſionem: vere nos debemus
adhibere caudā.i. memoriā finis noſtri.ſ.memoriam
mortis: iudicij: purgatorij ⁊ inferni. Itē terrā.i. memo-
riā noſtre vilitatis: ⁊ ſic cū iſtis duobus debemus clau
dere ⁊ obturare aures noſtras ⁊ hmōi incātationes ⁊
improbas ſuggeſtiones reſpuere ⁊ refutare: ⁊ ſic peri-
culū captionis: incantationis: cōſenſus: ⁊ operatiōis
poterimus declinare. Et ſic ſm̄ ps. Non erimus ſimi-
les aſpidi ſurde ⁊ obturātis aures ſuas: vt non exaudiat
vocē incantantiū. Qđ eſt ꝯtra multos ſimiles nautis
qui in cātibus ſyrenarū delectātur ⁊ ſic dormiūt ⁊ ſom
niātur: ⁊ a ſyrenis deuorātur. Sic vere multi ſunt q̄ nō
claudūt nec cuſtodiūt aures ſuas a prauis ſuggeſtioni
bus ⁊ loquelis. immo in cātibus ſyrenarū.i. in verbis
deceptorijs mulierū vel adulatoruȝ taliter delectātur
ꝙ dormire.i.peccato conſentire quaſi neceſſario com
pelluntur: et ſic ab iſtis deceptoribus deuorantur depau
perantur ⁊ deſtruuntur. Eſt igitur auris cuſtodienda. qđ
oſtenditur cū dr̄. Noli audire verbū nequā ps. Ego autē
tāq̄ ſurdus nō audie. qr reuera cātus ſyrenarū.i.ſugge
ſtio dyaboli: luxurioſi deceptoris vel adulatoris: detra-
ctoris: vel falſi accuſatoris: nō eſt aliqualiter audiēda
ideo debemus dicere illud.j. Mach.ij. Non audiamꝰ
verba regis antiochi. Et nota ꝙ multa ſunt que a iu-
ſtis audienda nō ſunt.ſ. Mendaciter fallentes. Mor
daciter loquētes. Fallaciter vngentes. Inaniter letan-
tes. Maligniter hortantes. Carnaliter conuerſantes.
Igitur dico. ꝙ illi qui volunt fallere mendaciter.i. vi-
ri mendaces: quia ſicut dicitur Prouerb.xxix. Prin-
ceps qui libenter audit verba mendacij: omnes mini-
ſtros habebit impios. Item dico ꝙ nec audiendi ſunt
illi qui ledere querūt mordaciter: ſed detractores. De
quo in ps. Factus ſum tanq̄ vas perditū. q. audi. vitu.
Item nec illi audiendi ſunt qui alios vngūt ſuauiter.

Ayuntamiento de Madrid

ſcilicet adulatores. Amos.v. Cantica lyre tue nō audiā Itē nec illi qui letant inaniter.ſ.ioculatores.ps. Locuti ſunt vanitates.ego.a.ſur.nō.au. Itē nec illi qui hortant maligniter ſcȝ mali cōſiliarij.heretici.accuſatores vñ. Deu.xiij. Non audies verba illius prophete ſomniatoris; Itē illi qui ꝯſeruant carnaliter.ſ.male mulieres. Unde Eccli.ix. Nec audies eā ſcȝ ſaltatricē ne forte percas in efficacia ipſius. Bene ergo dicit. Noli audire linguā nequā.hoc eſt dictu. Linguā mendaciū.mordaciū.fallentiū ſeu etiā adulantiū.ioculatorū ſeu inaniter letantiū. Malorū cōſiliatorū ſeu ad malū exhortantiū.luxurioſorū ſeu ad libidinē incitātiū.vñ Eſa.lx. Non audietur vltra iniquitas Boni etiā principes et prelati non debent audire voces ⁊ accuſatiōes maloꝝ balliuorū. Job.xxix. Ibi non audierunt vocem exactioris. Sic igiꝉ pȝ ꝙ auris noſtra dȝ Operiri ꝑ diſcretionē Experiri ꝑ correctionē. Aperiri per diligētiā. Premuniri per patientiā. Ut ſic bene dicatur. Sepi aures tuas ſpinis ⁊ noli verbum nequam audire. Sufficit.

Aurora. Nota ꝙ aurora qñqȝ ſumitur pro illa hora que eſt media inter noctem precedentem et diem ſequentem quandoqȝ autem ſumitur pro illa ſtella que in illa hora ſolet ſurgere. diem precedere ante ſolem ire. tenebras fugare ⁊ propinquū lucis ortum ſua preſentia nunciare. Dicam ergo moraliter ꝙ in ſcriptura inuenitur Aurora.

Mirabilis perfectionis.
Fluxibilis conditionis
Conſolabilis refectionis.

Eſt dico aurora vite ſignat moralē perfectionē ⁊ ſic ꝑ aurorā intelligiꝉ beata virgo ⁊ etiā quilibet ſanctꝰ hō. Aurora eñ hȝ. Noctē terminare: Solē pſentare. Tenebras fugare. Lucē declarare. Latrones turbare Egros confortare. Cuncta decorare. ¶ Que reuera beata virgo noctē culpe ⁊ legis etiā antique terminauit nūc etiā in ſuis deuotis noctē aduerſitatis ⁊ culpe terminat atqȝ finit. Unde de beata Cecilia caniꝉ. Dū aurora finē daret dixit beata Cecilia. Eya milites xp̄i abijcite opa tenebrarū. ¶ Itē iſta dié gratie inchoauit. lucē veritatis ꝓfudit. ⁊ mundū illuminauit. errorū tenebras fugauit. ⁊ ſolē iuſticie xp̄m ſicut mater filiū pceſſit ⁊ aduentū ipſius nunciauit. Unde.ij. Reg.xxiij. Lux aurore oriente ſole mane abſqȝ nubibꝰ rutilat. ¶ Itē iſta latrones turbauit; q̄ɂ.ſ. ſicut latrones vidētes aurorā ſciūt diē eſſe ꝓpinquā ſed ideo turbanꝉ timētes ne depꝛhēdantur: ſic demones quotiēs iſtā aurorā.i.beatā virginē vidēt adeſſe ſolēt ꝓculdubio formidare. Job.xxiiij. Si ſubito apparuerit aurora. arbitrāꝉ vmbra mortis. Itē iſta egros i.peccatores letificauit ⁊ ꝯfortauit. q̄ɂ.ſ. ſicut in ortu aurore egri alleuiātur. ⁊ aues cantāt ⁊ modulanꝉ: Sic in aduentu ⁊ ortu virginis glorioſe. necnō in auxilio gratie ſue oēs deſolati ⁊ peccatores fuerūt ſpūaliter cōſolati: ⁊ tribulatiōibꝰ ⁊ tentatiōibus alleuiati ⁊ oēs aues i.iuſti gratulati ⁊ letificati. vñ. Geñ.xxxij. legiꝉ ꝙ angelus dixit. Jacob qui cū eo luctabaꝉ. iā aſcēdit aurora dimitte me. acſi diceret. iam eſt tempꝰ ꝙ oīs luctatio tribulatiōis ⁊ tētatiōis ceſſet. q̄ɂ. aurora.i. beata v̄go appꝛpinquat iſta ē ergo aurora oriēs aurora ꝓgrediēs aurora i celo ꝑpetuo reſidēs. Oriēs dico i natiuitate Uñ de iudeis ⁊ infidelibꝰ dr̄ Job.iij. Expectet lucē ⁊ nō videat nec ortū ſurgētis aurore. ꝓgrediēs etiā in aſcenſione. vnde Caṅ.vj. Que eſt iſta que progreditur quaſi aurora conſurgēs.⁊c. In celo etiā manens in felicitate ⁊ eternitate. ibi enim perpetuo locum ſuum habet. vñ. Job. xxxviij. Quis oſtendit aurore locū ſuū. Sic ergo dico ꝙ aurora ſignat perfectionē moralem.i. virginem glorioſam. ⁊ ſi vis dic de filijs aurore ideſt de deuotis virginis
B glorioſe. ſicut in fabulis reductorij tui poſuiſti videlicet li. A. ¶ Secundo dico. ꝙ aurora ſignat conditionem moralem.i. vitam humanaȝ. quia ſcilicet ſicut aurora valde modicum ſolet durare. ⁊ nunꝗ̄ in eodem ſiſtere. ſed deficiente nocte ⁊ die ſuccedente. ſtatim deficere et ceſſare. Sic vita humana ſemper eſt i proceſſu ⁊ motu citoqȝ ceſſat: ⁊ adueniente die veritatis ⁊ claritatis ꝓpinque noctē huius mūdi relinquit. Canꝉ.vj. Progreditur quaſi aurora. ¶ Tercio dico ꝙ ſignat gratiā et gloriā ſupernalem. q̄ɂ.ſ. iſta eſt que noctem mundi tenebraꝝ terminat: ⁊ diē eterne felicitatis pñtat. Uñ illō ij. Reg.xxiij. Lux aurore: oriente ſole rutilat. Sufficit.

Aurum. Multipliciter accipitur in ſcriptura. A
Accipitur eñ ꝓ ſapientia ſpirituali ꝓ apparentia honeſta ⁊ virtuali: ꝓ opulentia tēporali ⁊ pro omi ꝑfectione morali. Accipiꝉ primo ꝓ ſapientia ſpūali. ⁊ de hoc Prouerb.xvj. Poſſide ſapientiā: quia auro melior eſt. Et de hoc dilata ſicut ſupra in ti. Accedere in primo membro illius autoritatis iſta ſunt q̄ accipere debent: aurū ⁊ argentū ⁊ es. Item accipitur pro honeſta apparētia ⁊ virtuali. ⁊ de hoc poteſt dici illud Exod.xlvij. Ueſtiuit arcā auro puriſſimo: ⁊ de hoc dilata ſicut ſupra. vbi auferre in autoritate ꝓ argēto auferam aurū. Item accipitur pro oppulentia tēporali: ⁊ de hoc Job.iij. Poſſident aurū ⁊ replent domos ſuas argento. Et nota. ꝙ iſtud aurū a malis affectatur. a bonis deteſtatur: peccatū cōcomitatur: paradiſus ꝑ euꝫ auferꝉur: ⁊ per eum confortatur infernus. Dico ꝙ aurum mūdane opulētie a malis affectatur. Et nota ꝙ aurum diligitur a formicis ethiopie ſicut ſupra. Item quomō ſeruatur a griffis: ſicut ſupra de auaricia. Et ideo de talibus auaris aurum diligētibus ⁊ affectantibus poteſt dici illud Eccli.xxxj. Multi ſunt in auro caſus. ⁊ ibidem qui diligit aurū nō iuſtificabitur. Itē dico ꝙ a bonis deteſtatur: ⁊ de hoc pōt dici illud Job xlj. Sternet ſibi aurū quaſi lutū. ⁊ Eza.xiij. Suſcitabo ſuper eos medos q̄ argentū nō querant. nec aurum velint. Itē peccatum cōcomitatur. vnde Eccli.xxxi. Qui aurum diligit nō iuſtificatur. ⁊ Eccli.xxxj. Beatus vir qui inuentus eſt ſine macula: qui poſt aurū non abijt. Item infernum ſolet conferre. Eccli.viij. Multos eñ perdidit aurum ⁊ argentū. Paradiſum ſolet auferre. ⁊ de hoc Joſue.vij. vbi agitur de achan qui furatus fuit tegulā auream de bonis iericho ⁊ exinde fuit occiſus: nec terrā promiſſionis intrauit: quā al's intrauiſſet. ¶ Itē accipiꝉ aurū pro ꝑfectione grā ⁊ ſanctitate B
morali. ⁊ de hoc poteſt dici illud. Uiuet ⁊ dabitur ei de auro arabie. In quibus verbis oſtenditur ꝙ quattuor ſunt effectus gratie diuine ſm quattuor cōditiones q̄ in auro poſſunt reperiri. Eſt enim in auro naturaliter Subtilitas duratiua. Uiuet. Ductilitas extenſiua dabitur inquit. Luciditas oſtenſiua. auro inquit. Et grauitas depreſſiua. arabie: qđ interpretatur occidētalis. Res enim que eſt grauis faciliter deprimitur ⁊ occidit atqȝ cadit. Reuera tales conditiones habet aurum diuine gratie perfectionis ⁊ ſanctitatis: iſtud eñ hȝ firmitatis durabilem vigorem. Uiuet. Largitatis ductibilem dulcorem. dabitur inquit. Refulgentem vite ſinceritatem. auro. Deprimentem mentis humilitatem. arabie. ¶ Eſt igitur in auro.i. in homine perfecto fir- C
mitatis durabilitas. viuet. Aurum enim tantā hȝ durabilitatem. ꝙ.ſ. quādo in igne liquefiat: aut diſſoluat ibi tamen non conſumitur ſed purgatur. nec ibi deficit aut minoratur: nec pondere nec pallore. Sic vere vir perfectus ita debet eſſe firmus: perſeuerās ⁊ ſtabilis atqȝ conſtans. ꝙ nullus ignis tribulationis aut tētationis: aduerſitatis aut paupertatis ꝗ̄uis ipſuȝ affictat ⁊ inflāmet ibi. tamen nō debet ꝑ aliqđ peccatum deficere vel conſumi: nec per impatientiam ⁊ deſperationem in virtutis ⁊ meriti valore ſeu pondere minorari; ſed potius a peccatis ⁊ vitijs depurari: ⁊ in veritate perfectionis ⁊ gratie ſine detrimento iugiter cōmorari qđ oſtenditur cū dicitur. Uiuet. q.d. nō monetur. nec deficiet: nec ceſſabit: ſed in ſtatu virtutis ⁊ gratie durabit ⁊ perſeuerabit. Aurū eñ cōmeſtū hȝ ꝓrogare vitam ſm medicos. Sic vere aurum diuine gratie facit hominē viuere: perſeuerare: ⁊ durare: ſpūaliter: tēporaliter: ⁊ eternaliter: q̄ɂ ſicut diciꝉ Joh.vj. Qui manducat hunc panē viuet ineternū. De tali auro loquiꝉ ſcriptura

Ayuntamiento de Madrid

ſcriptura. Eccli.ij. In igne probatur aurũ et argentũ.
Sic et hoı̄es receptibiles in camino humiliationis ⁊
iõ quilibet vir firmus.ſtabilis ⁊ ꝑſeuerās pōt dici. q̄ſi
vas auri ſolidũ.ornatũ oı̄ lapide ꝓcioſo.Eccli.l. Eſt
igitur in hoı̄e perfecto firmitatis durabilitas. Viuet
iquit.Inuehe ſi vis ꝯtra illos q̄ nō ꝑſeuerāt.neq̄ viuũt
D imo deficiunt ⁊ moriũtur.¶ Scđo in hoı̄e ꝑfecto lar-
gitatis ducibilitas.dabitur. Nā ſicut aurũ eſt metal-
lũ qđ ad voluntatē artificis ducit̃. plicatur et dilatat̃
intantũ: ꝙ propter ſui dilationē in tenuiſſimas lami
nas cõuertitur. Sic vir perfectus per virtutē pietatis
debet eſſe plicabilis ⁊ ductiuus. ita ꝙ circũquaq̄ ad
pauperes et vicinos debet extendi.et per adiutoria et
bñficia dilatari intantũ ꝙ ſi in tenuē laminā cõuerti
ideſt incurrit tenuitatē paupertatis:non dꝫ ꝓpt̃ hoc
vereri.pij em̄ et liberales hoı̄es ſepe ſolent tenues et
pauperes fieri:eo ꝙ virtute largitatis volũt ad alios
dilatari.Et talis virtꝰ oſtenditur cum dr̄. Dabitur q̄r
ſcꝫ tales volũt alijs dare ſe et ſua. Sed dico ꝓ alijs la
borādo et cos iformādo ⁊ inſtruendo.ſua dico ſcilꝫ ele
moſynas pauperibus erogādo. amicis ⁊ vicinis ſub-
ueniendo.et deũ pijs muneribꝰ laudādo. adorando.⁊
honorādo Math.ij. Apertis theſauris ſuis obtulerũt
dño aurũ.thus et mirrhā.Ideo de tali largitate et da
tione pōt dici illud Geneſ.xxiiij.Prolatis vaſis argē
teis.et aureis.veſtibus dedit ea rebecce pro munere:
vbi oſtenditur ꝙ virtutē largitatis dꝫ cõcomitari.Cā
dor caſtitatis.Argenteis. Rubor. charitatis. Aureis.
Nitor honeſtatis veſtibus.Sic ergo patꝫ ꝙ in nobis
E dꝫ eſſe largitatis ducibilitas.Dabit̃.¶ Tertio dico ꝙ
vir perfectus dꝫ habere relucentē ſinceritatem auro
inquit.Aurũ em̄ dicitur ab aura.q̄r ſcꝫ aurũ ad moduꝫ
aure eſt metallũ purũ.clarũ et ſincerũ. Sic vere vir ꝑ-
fectus dꝫ eſſe purus.mũdus.clarus.caſtus et ſctūs.vt
ſic de eo dicatur illud Exod.xxxvij.Fecit cādelabrũ de
auro puriſſimo. Nam ſicut aurum eſt metallum: ita
purum ꝙ in aliquod aliud metallum nō poteſt mu-
tari.Eſt etiā ita purũ:ꝙ nullā lineā nigrā pōt impri-
mere corpori cui cõfederatur.ſic vere nos debemꝰ eſſe
ita puri et ſancti:ꝙ nullo mō debemꝰ in aliud metal-
lum.i.in aliā perſonā ſcꝫ malā peccatricē poſſe muta-
ri quoquo modo:nec aliquā lineā nigrā.i.aliquod ma
F lum opus aliqualiter operari.Habeamꝰ igr̄ ſincerita
tem relucentē. ¶ Quarto habeamꝰ deprimentē hũi
litatē.Arabie inquit:ſicut em̄ aurũ eſt metallum cete
ris grauiꝰ ⁊ ponderoſius:ita ꝙ ſi percuſſuꝫ fuerit nō
reſonat ſicut alia metalla. Sic vere vir perfectus de-
bet habere pondus humilitatis: per qđ debet inferiꝰ
ad appetere ſtatũ infimuꝫ inclinari. ⁊ tante debet eſſe
patientie ⁊ firmitatis:ꝙ ſi percuſſus fuerit aliqua tri
bulatione.vel correctione:non debet per impatientiā
reſonare ⁊ cõtra deum:aut prelatum aliquatenꝰ mur
murare:quod oñditur cũ dicit̃.arabie qđ interpretatur
humilitas ſeu occidentalis.Et ideo aurum arabie ni-
hil aliud q̄̄ virtus humilitatis q̄ hoı̄em ſuo pondere
deprimit ne per vanitatē ſuperius efferatur.ideo dicit̃
Eſa.xxj.Si queritis querite onus in arabia: q̄r ſcꝫ onꝰ
arabie ideſt pondus humilitatis eſt principaliter que
renduꝫ ⁊ procreandũ. Sicut em̄ apis portans mel in
feriꝰ volat.Sic ⁊ nos ſi mel diuine gratie habuerimꝰ
per humilitatē inferius volitemus.Et ideo de iſto pō
dere auri dicitur in parabolis.xxviij. Qđ dauid ad fa-
ciēdos leunculos aureos ꝓ qualitate mēſure pondus
diſtribuit:q̄r vere illi peritie ⁊ maturitatis et pondus
deprimētis humilitatis: iferius volāt ⁊c. Heu ꝓh do
lor chariſſimi q̄̄ pauci ſunt hodie q̄ iſtis ꝓdictis quat
tuor ꝑfectionibꝰ ſunt dotati:vbi em̄ ſunt hodie q̄ hñt.

Humilitatis grauitatē.
Sinceritatis claritatē.
Benignitatis largitatē.
Stabilitatis firmitatē.

Naꝫ ꝓh dolor moderni
nō vident̃ hodie habe-
re firmitatem ſed fragi
litatē:nō pietatē. ſꝫ cru
delitatē:nō claritatē ſed obſcuritatē.nō humilitatem
ſed pōpoſitatē.Nō hñt dico firmitatē:q̄r.ſ.ſtatim defi
ciũt ⁊ frāgunt̃ ꝑ impatiētiā ⁊ inꝑſeuerantiā.Ideo de
auro dicit̃ Treñ.iiij. Filij ſyon ⁊ incliti eiꝰ amicti auro
primo.reputati ſunt in vaſa teſtea. Itē dico ꝙ nō ha-
bent pietatem:q̄r.ſ.ipſi magis crudelitate ⁊ cupidita-
te ⁊ auaricia ſunt repleti.Figurati Exod.xxxij.vbi dicit̃
ꝙ aaron ꝓiecit argentũ in ignē ⁊ mutatũ eſt in vitulũ
quē filij iſrael adorauerunt. Sic vere chariſſimi illi q̄
in ignē auaricie ab aaron.i.a dyabalo ſunt immiſſi:effi-
ciũtur vituli:q̄r.ſ.nō faciũt niſi terrā ⁊ terrena colere ⁊
arare:in quibꝰ hodie ita ditantur et magnificātur:ꝙ
a filijs:id eſt:a vicinis ⁊ cõpatriotis ignorant̃ ⁊ adorā
tur.Iſti ergo fiunt in ſimilitudinē vituli comedentis
fenũ.ps.Item iſti nō habēt puritatē:claritatē: aut̃ ſin
ceritatem:ſed potius diuerſoꝝ vitioꝝ obſcuritatē ⁊ im
puritatē.Ideo lamentant̃ Treñ.iiij.Quomodo obſcu
ratũ eſt aurũ.imutatus eſt color optimꝰ.diſperſi ſunt
lapides ſanctuarij in capite oı̄um platearũ. Naꝫ reue
ra hodie obſcuratũ eſt aurũ ſanctitatis mutatꝰ eſt co
lor honeſtatis.diſperſus eſt lapis firmitatis. Item iſti
non hñt humilitatē:ſed potiꝰ ſuperbiā ⁊ vanitatē. Iđ
de illa ciuitate ſuperba dicitur Hiere.lj. Calix aureꝰ
babylon.Et de Nabuchodonoſor principe ſuperbiſſi
mo et crudeliſſimo dicitur Dan.ij. Tu es caput au-
reum. Heu chariſſimi pro deo non ſic.Non habeamꝰ
conditiones defectiuas ſed profectiuas non vitioſas
ſed virtuoſas:non criminales ſed morales non dam-
nabiles ſed laudabiles.habeamus igitur.

Puritatē et humilitatē.
Sinceritatē ⁊ puritatē.
Benignitatem ⁊ pietatē.
Stabilitatē et firmitatē.

Et ſic erimus aurũ ⁊ aurei
per ꝑfectionē ⁊ ſanctitateꝫ
⁊ de quolibet dicet̃. Viuet
⁊ dabit̃ ei de auro arabie. G
¶ Adhuc nota ꝙ per aurũ qđ rubet.qđ valet.qđ ſplē-
det poteſt intelligi rubor charitatis:valor gratie ⁊ bo
nitatis:ſplendor glorie et felicitatis.Et ideo tale aurũ
debet pro poſſe quilibet procurare.Apoc.iij. Suadeo
tibi emere aurũ ignitum probatum vt locuples fias et
veſtimētis albis iduaris.Vbi nota ꝙ aurũ ignitur et
conflat̃.probat̃ ⁊ purgatur:valet et reputat̃. reſplēdet
⁊ illuſtratur.Tale igit̃ aurũ debemus emere ⁊ acquire
re.Acq̄ramus ergo Charitatis feruorē.Ignitũ quo ad
primũ.Firmitatis vigorem:probatũ quo ad ſcđm. Bo
nitatis valorem.locuples fias.quo ad tertiuꝫ. Clarita-
tis ſplendorē et veſtimētis albis induaris.quo ad quar
tum. Aurũ em̄ qđ rubet et in igne ponitur:ſignat ardo
rem charitatis.Aurũ qđ in igne probat̃:et ibi non con
ſumitur ſed purgatur:ſignat virorē firmitatis.Aurum
qđ facit hoı̄em locupletem:ſignat augmentũ virtutuꝫ
et ſanctitatis.Aurũ quod rutilat atq̄ ſplendet ſignat
fulgorē eterne claritatis.Explica et applica.expone et
allega ſicut volueris.et hoc de auro ſufficit. A

Auſter. Auſtralis.

Nota ꝙ auſter eſt vētus vnus qui ve-
nit directe a meridie.qui ſm̄ eius diuerſas conditiões
diuerſimode accipitur in ſcriptura.Accipit̃ eñi auſter.

Pro felicitate eternali.
Pro proſperitate tēporali
Pro ſpũſſancti influentia
Et pro virtutũ affluentia.

Accipitur dico pro eter
nali felicitate. Nam ſi
cut auſter ſeu pars au-
ſtralis eſt ceteris mũdi
partibus magis feruida atq̄ clara.Et hoc q̄r in illa ꝑte
eſt ſol in ſua fortiori virtute.ſm̄ Iſid.Sic vere regio pa
radiſi eſt clariſſima per ſplendorē cognitionis.⁊ eſt fer
uida per virtutē dilectionis.Nā ibi ſol iuſticie xp̄s deꝰ
noſter in ſua maxima virtute ſplēdet et rutilat. ⁊ appa
ret.In figura huius dr̄ Nume.viij. ꝙ cādelabrũ aureũ
luminis ponebatur in ꝑte auſtrali.q̄r ſcꝫ xp̄us et ſancti
qui ꝑ virtutē diſcretionis et ſapientie cādelabra lucen
tia poſſunt dici.ad auſtrum claritatis eterne perpetue
ſunt locati Ezech.xl.Oſtendit mihi quaſi edificiũ ciui-
tatis ad auſtrũ.De iſto auſtro venit xp̄s et ſpũſſanctus
in hunc mũdũ Abacuc.iij.ca.Deus ab auſtro veniet:⁊
ſanctus de monte pharan. Accipitur igitur auſter pro B
eternali felicitate.¶ Scđo accipitur ꝓ tēporali ꝓſpe-
ritate.eſt eñi auſter ventus calidus ⁊ humidus corpo

Ayuntamiento de Madrid

rū generatiuus infirmitatū inductiuus nebularum et
turbinū generatiuus Sic vere mūdi ꝓſperitas dꝫ habe
re caliditatē ⁊ humiditatē: calorē dico auaricie humorē
carnalitatis ⁊ luxurie. nebulas obſcuritatis ⁊ ignorātie
turbines crudelitatis ⁊ ſeuicie: Et ideo cauſat infirmi
tates iniquitatis ⁊ nequicie: ⁊ grauedinē corporū gene
rat. i. pondus dānationis ⁊ miſerie. ¶ Ideo precipitur
cuilibet viro bono. Ezech. xxj. Pone faciē cōtra hieru-
ſalem que eſt ad auſtrū. ciuitas ſcꝫ pacis ⁊ ꝓſperitatis
C qꝛ vere cōtra auſtrū mūdane ꝓſperitatis dꝫ quilibet ſe
ipſum ponere contēnendo ⁊ fugiendo. ¶ Tertio acci-
pitur auſter pro ſpiritusſancti. vel etiā pro xp̄i ſeu etiā
pro diuine gratie virtute et bonitate. Et de tali auſtro
dicit Job. xxxvij. Nōne veſtimēta tua calida ſunt. cum
perflata fuerit terra auſtro: In quibus verbis ſm̄ qua
tuor cōditiones auſtri oſtēdunt quatuor cōditiones di
uine gratie vel etiā chriſti ſeu ſpūſſancti. Iſte auſter ſu-
perficiē terre renouat calore ſuo. ⁊ humore oīa vegetat
puluerē aſtringit ⁊ euacuat: Etiā replet ⁊ fecūdat Sic
vere iſte auſter operat ſpūaliter oīa ſupradicta Nā per
hunc renouat decor honeſtatis. Veſtimenta tua. Per
hūc inflāmat ardor volūtatis. Calida ſunt Per hunc
expiatur horror prauitatis: perflata fuerit. Per hūc ꝓ
curatur virtus vbertatis terra inquit ¶ Dico ergo ꝙ ꝑ
iſtum honeſtatis decor renouat. Veſtimenta inqt tua
Sicut enim auſter ſuo calore ⁊ humore: graminat ⁊ ſemi
na aperit et terre ſuperficiē virore renouat atqꝫ polit.
Sic vere ſpūſſanctus vel etiā xp̄s. influentia ſue gratie
ſuperficiē noſtre exterioris cōuerſationis. per virtutē re
nouat honeſtatis. qđ oſtēdit cū dicit. Veſtimēta. qꝛ ſcꝫ
veſtimētū noſtre exterioris cōuerſatiōis per ipſius in-
fluentiā renouat. Ideo iſte dicit zach. iij. Auferte ab eis
veſtimēta ſordida Sequit. Et induerunt cū veſtibꝰ ⁊c.
¶ Secūdo dico. ꝙ per hūc volūtatis feruor inflāmat:
Calida inquit ſunt. Eſt enim auſter ventꝰ calidꝰ. trāſit
eīn ſm̄ Iſid. per zonam torridā ⁊ a loco feruētiſſimo vbi
ſol eſt in ſua maxima virtute ad nos cōfluere cōſueuit
et ideo aerem calefacit poros terre ⁊ corporū. Et ideo
corporibꝰ humores ⁊ ſudores de terre viſceribus rece
ptos ſuo calore educere cōſueuit. Sic iſte auſter ſpirita
liter venit a loco feruētiſſimo inextinguibilis charita
tis ſcꝫ a paradiſo ⁊ ideo terrā. i. voluntatē per ſana deſi
deria inflāmat: ipamqꝫ pro certo per cōfeſſionē aperit.
⁊ exinde humores ⁊ vapores. i. vitia ⁊ peccata extrahit
et educit. Calida inquit ſunt. ps. Non erit qui ſe abſcō-
dat a calore eius. Et Nee. vij. Nō aperiant porte hieru
ſalē vſqꝫ ad calorē ſolis. ¶ Tertio per hunc prauitatis
horror expiatur perflata inqt. Sicut enī auſter ſuo fla
tu puluerē abſtergit ⁊ terrā purificat atqꝫ mūdat. ſic ve
re flatus ⁊ influentia iſtius auſtri puluerē ⁊ lutū fedita
tis ⁊ iniquitatis a nobis eliminat ⁊ abſtergit Perfla
ta inquit. Cañ. iiij. Surge aquilo. veni auſter. perfla or
tum meū. ¶ Quarto per hūc vbertatis valor ꝓcurat
terra: qꝛ ſicut terra per auſtri influentiā fructibus fe-
cundat. Sic hō vbertate gratiarū ⁊ virtutū per influen
tiā ⁊ grām iſtius auſtri fecūdat ⁊ replet: Terra inquit.
ps. Dñs dabit benignitatē. et ter. no. da. fru. ſu. Nam
qñ dñs ſcꝫ ſpūſſanctꝰ. vel xp̄s dat benignitatē ſue inſpi-
ratiōis ⁊ grē. tunc vere terra nr̄a. i. cor ⁊ volūtas noſtra
dat fructū ſuū: ſcꝫ fructū gratiarū ⁊ operū ⁊ virtutū Et
ſic patet ꝙ iſte ē auſter Per quē renouamur Per quē
inflāmamur Per quem depuramur. Per quē fecūda-
mur. Simus ergo ſimiles accipitri. de quo dicit Gre-
go. ꝙ quando in ſenectute ſe ſentit pennarū pōdere ꝑ-
grauatum expandit alas ſuas contra ſolis radios flan
te auſtro ⁊ ſic eius humores interius reſoluuntur: pori
corporis aperiuntur et tūc plume veteres excutiuntur
et noue plume ſuſcitantur et ſic virtutes eius fortiores
ad volandū efficiuntur. Sic vere chariſſimi qꝛ nos alis
i. ſumus hodie ſenectute male conſuetudinis: ⁊ penna
rū malorū operū affectionū ⁊ cogitatuū pondere pre-
grauati hinc eſt ꝙ ad radios ſolares. i. ad gratiā dei q̄
corda calefacit per charitatem et ad flatū auſtri. i. ad
inſpirationem ſpiritusſancti debemus alas affectuū
noſtrorū extendere ꝑ deſideriū ⁊ amorē. ⁊ ſic ꝑ eius vir-
tutē nos diſſoluemur interius per cōtritionē. aperie-
mur per cōfeſſionē. pēnas veteres priſtine male ꝯuer
ſationis deponamus ꝑ ꝑfectā ꝯuerſionē ⁊ mutatio-
nē. ⁊ renouabimur. ⁊ ꝑ virtutū reſtaurationem. Et ſic
erimus fortiores ꝑ bonā operationē. ⁊ melius volabi
mus ꝑ cōtemplationē. Et de hoc dicit Job. xxxix. vbi
de accipitre loquit ⁊ poſſunt eſſe verba directa ad ſpi
ritūſctm̄. Nunquid ꝑ ſapientiā tuā plumeſcit accipi-
ter extēdens alas ſuas ad auſtrū. patet ergo ꝙ auſter
ſignat ſpiritūſanctū vel xp̄m. Veſtimēta ergo tua ca
lida ſunt cū ꝑflata fuerit terra auſtro. Thema de ad
uentu vel de ſpiritu ſancto. Veni auſter perfla ortum
meū: Item thema de xp̄i natiuitate. vel incarnatione
ps. Tranſtulit auſtrū de celo. ⁊ de auſtro ſufficit. A

Aut+ Nota ꝙ iſta dictio aut idem ſignat qđ vel.
cū igit ſit diſiūctiua poſſumus dicere mora
liter loquēdo ꝙ ſignificare poteſt.

Libertatē bonorū.
Vanitatem malorū.
Vite fragilitatē.
Mentis diuerſitatē.

Eſt ergo vnum aut qđ ſignat
animi libertatē. qꝛ ſcꝫ ad ho-
minē libere cōditionis perti-
net: ꝙ nō ſit aſtrictus ad vnū
faciendū. ſed magis ꝙ poſſit facere hoc aut illud. ⁊ ſic
aut pōt ſignificare in bono ⁊ in malo. ſm̄ ꝙ libertas
pōt eſſe bona vel mala. Vnde de vtraqꝫ pōt dici illud
Matth. xij. Aut facite arborem bonā ⁊ fructū eius bo
nū. aut malā ⁊ fructū eius malū. ¶ Item eſt vnū aut
qđ ſignat incertā vanitatē. i. inſtabilitatē ⁊ incertitu-
dinē voluntatis malorū. qui. ſ. nō ſunt niſi vnū aut. qꝛ
nihil habēt ſtabile ſeu firmū. ſed magis quicqd agūt
aut dicunt eſt cōditionale: inſtabile ⁊ incertum. ſicut
de illis dicit Math. vj. ⁊ Luc. xvj. Nemo pōt duobus
dñis ſeruire. aut. n. vnū odiet ⁊ alterū diliget. aut vni
adherebit ⁊ alterū cōtemnet. ¶ Item eſt vnū aut qđ
ſignat vite fragilitatē vita enī humana pōt dici aut. i.
alternatiua. inſtabilis ⁊ incerta. et faciliter mutabi-
lis atqꝫ vana. Vnde Job. vij. Quid eſt homo qꝛ magni
ficas eum aut quid apponis erga eū cor tuū? ¶ Iteꝫ
eſt vnū aut qđ ſignat diſcordiā ⁊ diuerſitatem ⁊ ſic ſi-
gnat diſcordes ⁊ detractores. ⁊ pacis ⁊ ꝯcordie diſiun
ctores. Aut enī diſiungit ſicut ⁊ coniungit. vnde Am-
bro. Valde nobis ꝑtimeſcēdū eſt ne nauē noſtrā aut
fluctus abſorbeat. aut in eternā predam pirata crude B
lis adducat: vide de vel ⁊ ſeu. ¶ Igitur ſupponēdo ꝙ
aut poſſit ſignificare virum iuſtum. qui ſcꝫ habeat no
bilem ⁊ non ſeruilem animi libertatē. ⁊ etiā arbitrio
dei. vel prelati promptā ⁊ mutabilem ⁊ ad omē bonū
vertibilem voluntatē: vt ſupra in principio patet. No
tabo igitur ꝙ quilibet qui eſt talis aut.

Aliena nō ſolet rapere.
Superbiā ſolet refugere.
Patiēter ſolet ſuſtinere.
Sapiēter ſolet attēdere.
Oris luxū ſolet reprimere.
Deo gratꝰ ſolet exiſtere.
In dño ſolet recūbere.
Scripturis ſolet incūbere.
Deo p̄ces ſolet effundere.
Caſtitatē ſolet diligere.
Diuitias ſolet ꝯtēnere:
Cum dño ſolet q̄ſcere.

Dico ꝙ talis aut. i. vir iu-
ſtus libere ac nobilis vo-
luntatis: alienū nō rapit
per auariciā. Thobie. ij.
Nō licet vobis aut edere
ex furto aliqđ aut contin
gere: Iteꝫ nō ſuperbit per
extollentiam. Thob. iiij.
Superbiā nunꝙ in tuo
ſenſu aut in tuo verbo do
minari permittes. Itē ſo-
lidus eſt per patientiam.
Job. vj. Aut qs finis meus vt patiēter agā. q. d. Bonꝰ
erit finis. Itē clare videt ꝑ ſapiā Job. x. Nūqđ ocli car
nei tibi ſunt aut ſicut videt hō ⁊ tu videbis. qſi dicat nō
immo videt meliꝰ ꝙ hō: Itē os reprimit ꝑ abſtinētia
Math. vj. et Luc. xij. Nolite querere quid manduce-
tis aut quid bibatis. aut quid induamini: Item deo
placet per innocentiam. Job. xiij. cap. Aut placebit
ei quem clare nihil poteſt: Item in deo gaudet per
amiciciam. Job. xvij. Aut poterit in omnipotente
delectari. Item ſcripta ſtudet per diligentiam. Job
xxxix. Aut morabitur ad preſepe tuum. ꝑſepe eſt ſacra
ſcriptura

Ayuntamiento de Madrid

ſcriptura. Jtē deū orat per eloquētiā. Job. xl. Nūquid multiplicabit ad te preces. aut loquet tibi mollia. Jtē carnē domat p cōtinentiā: Job. xxv. Aut apparere mūdus natus de muliere. Eph. v. Fornicatio aūt ꝛ omnis immundicia aut auaricia nec noletur in vobis. Jtem opes odit per tēperantiā. Act. xx. Argētū ꝛ aurū. aut veſtē nullius cōcupiui. Mat. xix. Qui reliquerit domus aut fratres aut ſorores ꝛc. Jteȝ ſumme quietis querit leticiā. ſ. gloriam paradiſi. ps. Dñe qs habitabit in taberna. tuo. aut. q. re. in mōte ſan. t. qui ingreditur ſine ma. ꝛc. ꝛ alibi. Aut qs ſtabit in loco ſancto eiꝰ. Quātuȝ ad hoc etiā per aut intelligit vir imꝑfectus: qui ſcȝ eſt per dubietatē ꝛ ignorantiā incertus qꝛ videlicet neſcit quid eligit aut qd credit. ſ. hoc aut illud. Jo. viij. Uos aūt neſcitis vnde venio aut quo vado. Per inſtabilitatē ꝛ incōſtantiā mobilis ꝛ alternatiuus. qꝛ. ſ. neſcit quid aut qualis ſit. aut bonus aut malus. in eo em̄ nihil eſt certi. Lu. xviij. Jmꝑfectus ecce hic. aut ecce illic. vt ꝛ dicere poſſit illud. j. Cor. xiij. factus ſuȝ velut es ſonās aut cymbaluȝ tinniēs. Unde huic pōt dici illud Apoc. iij. Utinā calidus eſſes aut frigidus. ſed qꝛ tepidus es incipiā euomere te de ore meo. Jſti em̄ ſunt proprie hypocrite cōtra quos Chryſ. Hypocrita aut appare qd es. aut eſto qd appares. Per ſeparatiuā peruerſitatē et diſcordiā diſiunctiuus. vt ꝛ detractoribus diſiunctiuis. ſeditioſis ꝛ diſcordibus dicat illud Job. vi. Nunquid rugiet onager cū habuerit herbā. aut mugiet bos cū ante preſepe plenū fuerit. aut poterit comedi inſulſū qd nō eſt ſale cōditū. aut pōt aliquis guſtare qd guſtatū aufert mortē. q. d. talis aut. i. talis diſiūctiuus ꝛ diſcors pōt dici onager rugiēs. bos mugiens inſulſum ꝛ venenū inficiēs. ¶ Notare poſſum breuit
D ꝙ peccator pōt dici aut multiplici rōne videlȝ quia.

Non curat dño cōplacere.	Dico ergo ꝙ peccator di
Non vult alijs indulgere.	cit aut. quia nō curat deo
Permittit paupes idigere.	placere: mali em̄ nunꝙ
Solet per irā exardere.	vellēt placere deō. nec eē
Neſcit futura preuidere.	boni ꝛ iuſti. cum ſint in
Amat inſanus apparere.	ſuis vitijs obſtinati. ps.
Tētat ꝯtra deū valere.	Aut nō apponat vt cōpla
Neſcit a furore abſtinere.	citior ſit adhuc. Jtē qꝛ nō
Solet cōſilio carere.	vult alijs culpas indul-
Neſcit in tēpore tacere.	gere. Mali enim beneuo
Studet alienū habere.	lunt a deo ſibi parci. ȝ ta
Querit in peccatis iacere.	men illis a quibus offen
Coget in inferno dolere.	ſi fuerint nunꝙ parcūt.

ps. Aut obliuiſcet miſereri deus. Jtem qꝛ pmittit pauperes indigere: ſeu qꝛ non vult pauperes refouere. vel ipſis miſericorditer cōdolere. ps. Aut in finem miſericordiā ſuā abſcidet: Jtē qꝛ ſolet iracunde ſtudere ſeu ꝑ iram ſe mouere. ps. Aut extendes iram tuam a generatione in generationē: Jtem qꝛ neſcit futura preuidere. ps. Aut qui finxit oculum nō cōſiderat: Jtem quia ſolet furioſe ridere ſeu inſanus apparere: Neſcit enim malus habere modum: nec in leticia nec in ira. Sap. xiiij. Aut enim dū letant inſaniūt. aut certe vaticinātur falſa. aut viuūt iniuſte. aut periurāt cito: Jteȝ quia tentat cōtra deū valere: ſemper enim repugnat malus voluntati diuine. Eſa. x. Aut exaltabit ſerra cōtra euȝ a quo trahit. Compara iſtos ſerre. que ſcȝ nō vlterius pcedendo: ſed ecōtra. ꝛ retrorſum trahēdo rodit. Sic iſti ſemper deo ꝛ prelato cōtrariādo agunt. de quo arguunt. Eſa. xxxvj. Aut quo cōſilio rebellare diſponis. Jtem qꝛ neſcit a furore abſtinere: Abacuc. iij. Nūquid in fluminibus iratus es dñe. aut in fluminibus furor tuus. aut in mari indignatio tua: Jtem qꝛ ſolet conſilio carere. Michee. iiij. Nunqd rex non eſt tibi. aut cōſiliarius tuus pijt: Jteȝ qꝛ neſcit moderate tacere: mali enim vt cōiter ſunt loqces. iuxta illud Math. x. Nolite cogitare quomodo aut qd loquamini. ꝛ Job. xiij. Uoca me ꝛ ego reſpondebo tibi. aut certe loquar ꝛ tu reſpondes mihi. Jtem ſtudet alienū habere talis enī aut. i. peccator libenter vacat auaricie ꝛ rapine. ꝛ ideo Apo. j. Cor. v. docet ſocietatē taliū fugiendā. d. Si is qui frater inter vos noiat eſt fornicator. aut auarus aut ydolis ſeruiens. aut maledicus. aut ebrioſus: aut rapax. cum eiuſmodi nec cibum ſumere. Jtem qꝛ ſemper querit in peccatis iacere. ſeu qꝛ nunꝙ querit amplius penitere. Hiere. xiij. Si mutare pōt ethiops pellem ſuam. aut pardus varietates ſuas. ſic ꝛ vos poteritis bonū facere cū didiceritis malū: Jtem qꝛ iſte finaliter habebit in inferno dolere ſeu lugere. qſi pre deſperatiōe dicere poterit dño: Job. vij. Nunquid mare ſum ego aut cetus. qꝛ cōcluſiſti me carcere. ſ. infernali. pateȝ ergo quō aut multis rationibus ſignat virū malum. Sufficiat de aut. Uide infra de vel.

Autem. Nota ꝙ aūt eſt aduerbiū affirmatiuū eſt enim idem qd vere. ſeu certe ſumit enim quaſi determinatiue ꝛ certificatiue. et breuiter dic. ꝙ aūt pōt referri ad bonos: q in corde verbo ꝛ opere ſolent veritatem habere. ꝛ etiam ad viros iniquos: qui oia volunt mendaciter affirmare. vel ad ipm deuȝ a quo ois certitudo ꝛ veritas ſolet principaliter emanare. nota ergo ꝙ autem ſignat. A

Certitudinē	Bonitatis immutabilis. quo ad deum
	Ueritatis cōmēdabilis. quo ad iuſtum
	Uanitatis affirmabilis. quo ad impiū.

Signat igit autē quandā certitudinē increatā. ſ. ipm deum quia reuera ipſe eſt.

Certus in	Eſſentia inuariabili.	De veritate di-
	Potentia inſupabili.	uine eſſentie di-
	Juſticia irrefragabili.	cit in ps. Tu au
	Clemētia itextermiabili.	tem idē ipe es et
	Patiētia imperturbabili.	anni tui nō defi
	Excellētia incōpabili.	cient: De verita
	Amicicia inſepabili.	te ſue potētie di

citur. ij. Cor. ix. Potēs eſt aūt deus. Et. iij. Reg. xj. poteſt dici de eo. Erat aūt roboā vir fortiſſimus. Roboā em̄ interpretat dilatans populū: De veritate autē ſue iuſticie dicit Hiere. xj. Tu aūt dñe ſabaoth qui iudicas iuſte. De veritate ꝟo ſue clementie. pōt dici illud ps. Miſericordia aūt dñi manet ineternū: De veritate aūt patiētie ſue dicit. Sap. xv. Tu aūt dñe deus noſter ſuauis. ꝛ verus ꝛ patiens. ꝛ in miſericordia diſponens oia. De certitudine ſue prerogatiue excellētie dicit in ps. Deus autē rex no. an. ſe: De certitudine vero ſue amicicie poteſt dici illud Hiere. xiiij. Tu aūt in nobis es dñe. ꝛ nomē ſanctū tuū inuocatū eſt ſup nos ꝛc. Patet ergo quō aūt ſignat quādam certitudinem increataȝ. ꝛ quō refertur ad deū. ¶ Scdo dico ꝙ ſignat B
quādā certitudinē ordinatā inꝗtum refert ad virum iuſtū. Quilibet em̄ iuſtus dȝ eſſe aūt. i. vir certꝰ verax ꝛ firmus ꝙtuȝ ad oia facta ſua. Eſt igitur aūt. i. firmus

Miſerando clemēter.	Et breuiter iſtud eſt verū
Orando feruenter	ꝙ in oibus actibus hūa-
Supplicando fidenter.	nis debet firmitas ꝛ veri
Predicādo patiēter.	tas apparere. Et primo
Occultādo latēter. Jtē	quidem clementer miſe-
Seduliter miniſtrādo.	rando vt dicat illud ps.
Humiliter ꝯuerſando.	Ego autē ſicut oliua fru-
Patienter ſuſtinēdo.	cti. in do. d. ſpe. in mi. al.
Penitēter affligendo.	Jtem feruēter adorando
Perſeuerāter pmanēdo.	ps. Ego aūt orabā. Jtem
Obedienter obtēperādo.	fidēter ſperādo. ps. Ego
Eternaliter gloriādo.	in te ſperaui domie dixi

tu es ſpes mea. Jtem patenter predicādo. ps. Ego aūt annunciabo in ſeculum: cātabo deo iacob. Jlle enim qui eſt autē. i. vir firmus verus ꝛ certus ſicut dictū eſt. Clemēter viuit. feruēter orat. fidēter ſperat. patēter ꝑdicat. Jtem humiliter ſe allegat dicens illud ps. Ego aūt ſum vermis ꝛ nō homo ꝛc. Et illud. Ego aūt mēdicus ſum ꝛ pauper ꝛc. Jteȝ ſeduliter miniſtrat. Lu. xxij. Ego autē in medio veſtri ſum ſicut qui miniſtrat. Jtē patienter tolerat. ps. Ego aūt in flagella paratus ſuȝ Jtem ſeueriter ſe caſtigat. ps. Ego autē cum mihi moleſti eſſent induebar cilicio. Jteȝ obediēter obtēperat.

Ayuntamiento de Madrid

p̄s.Ego aūt tanꝙ̄ ſurdus non audiebaꝫ. Itē ſtabiliter
perſeuerat.p̄s.Ego aūt dixi in habundantia mea non
mo.me.Itē efficaciter ſe humiliat.p̄s. Ego aūt humi-
liatus ſum nimis.Itē finaliter eternā gloriaꝫ acquirit
⁊ vendicat. Sap̄.iij.Iuſti aūt impꝑpetuū viuent.Et ite
rum.Illi aūt ſunt in pace.In omnibus iuſticiā operat̄
⁊ ſeruat.p̄s.Ego aūt ī iuſticia apparebo cōſpectui tuo
ſati.cū appa. glo.t. Sic ergo ꝙ̄tū ad iuſtuꝫ. aūt ſignat
quandā certitudinem ordinatā.Tercio dico.ꝙ ſignat
quandā certitudinem ſimulatā: Et ſic de quolibet ma
lo pōt dici illud. Math.xxiij. Si aūt dixerit malus ſer
uus morā facit dn̄s meꝰ ⁊c.ſequit̄.Veniet dn̄s ſerui il-
lius die qua nō ſperat.ꝑtemqꝫ eius ponet cū in fideli-
bus.Si vero vis cōſolatōe de aūt aliquid dicere.ſup
pone ꝙ aūt.i.veritas ⁊ certitudo fuerit quidā valens
hō:qui omnia voluit eſſe.oīa facere:oīa dicere. oībus
ſe cōmunicare:Et ſic notabis ꝙ aūt voluit eſſe.Deus
glorioſus:Iuſtus virtuoſus. Homo vitioſus ſeu dolo
roſus:Aūt enim ſignat deum. vt dictū eſt ⁊ ſic dico ꝙ
ipſe habet maieſtatē inſuꝑabilē:Qn̄qꝫ aūt ſignat iu-
ſtum:⁊ ſic habet bonitatē incōparabilē:qn̄qꝫ refertur
ad impiū:⁊ ſic hꝫ prauitatē inextimabilē.Igit̄ dico va
lēs hō:Dn̄s aūt hꝫ maieſtatē inſuꝑabilē.et merito qꝛ
pro certo:ſicut ex ſcripturis pōt colligi.Autem eſt.

D Rex qꝛ digniſſimus.
Lex.qꝛ certiſſimus.
Iudex.qꝛ iuſtiſſimus.
Vindex.qꝛ ſeueriſſimus.
Creator.qꝛ potentiſſimus.
Saluator.qꝛ clemētiſſimus.

Dicā ergo.ꝙ aūt:id eſt
certitudo ſeu ꝟitas eſt
quidā rex magne digni
tatis:aūt eīn eſt rex per
petuus ⁊ immortalis.ſi
cut dicit apl's.j. Thi.j.
Regi aūt ſeculoꝝ imortali inuiſibili honor et gloria:
⁊ non mirū ſi ipe ſit rex glorioſus.immortalis: qꝛ etiā
qn̄qꝫ ipſe ſimul fuit rex et deus ſicut bene teſtatur da-
uid in.p̄s.Deus autem rex noſter ante ſecula.opera-
tus eſt ſalutem in medio terre. ¶ Itē aūt eſt lex ma-
gne veritatis.⁊ idō a dn̄o ſuo nullus declinare deberet.
ſꝫ cū potius:ſicut legē totius veritatis diligere ⁊ ama
re.p̄s.A lege aūt tua nō declinaui.Et alibi.Legē autē
tuā dilexi.De deitate aūt ſua ⁊ veritate ſimul loquit̄
hieremias dicēs.Hiere.x.Dn̄s autē deus verax eſt et
apl's dicit.Eſt aūt deus verax oīs aūt homo mendax:
¶ Itē autē eſt iudex magne equitatis.Iudex eīn eſt q̄
ꝓbat ⁊ examinat diligenter.⁊ qui punit ⁊ extermīnat
ſapiēter Hiere.xj.Tu aūt dn̄e ſabaoth q̄ iudicas iu-
ſte.⁊ ꝓbas renes ⁊ corda.videā vltionem tuam ex eis
¶ Item aūt eſt vindex magne ſeueritatis.punit eni ſe
uériter oēs malos.⁊ ideo de eo bene poteſt dici illud
p̄s.Tu aūt dn̄e deridebis eos ⁊ ad ni.de.om.ge. ¶ Itē
dico ꝙ aūt eſt creator maxime potentie. Ipſe enim eſt
deus qui oīa pōt.In celo enim dn̄atur ⁊ impat.⁊ inde
quicq̄d vult ordinat atqꝫ mādat.p̄s.Deus aūt noſter
in celo.oīa quecūqꝫ voluit fecit. ¶ Item aūt eſt ſalua-
tor maxime pietatis.Ipſe eni a quibuſdā vocat̄.Ieſus
qui interpretat̄ ſaluator:qꝛ ſcꝫ ieſus fuit.

Saluator
Sapiens.
Moriēs.
Patiens.

Sapiens dico. qꝛ ſicut dici
tur Lu.ij.ieſus aūt proficie
bat ſapiētia:Moriens etiā
qꝛ ſicut dicit̄:Math.xxvj.Ieſus aūt iterū clamans vo
ce magna emiſit ſpiritū.moriēs.ſ.ꝑ ſalute ſuorum. et
Ioh.xix.Ad ieſum aūt cum veniſſent.vt viderunt eū
mortuum nō fregerunt eius crura:De clementia er-
go ſaluatoris iſtius aūt dicit̄ in p̄s.Deus aūt noſter ꝓ
picius ⁊ clemens.⁊ multe miſericordie omibus inuo
cantibus ſe:Et ſic patet quō dn̄s aūt.i.diuina certitu
do habet maieſtatē inſuperabilē. ¶ Secundo dico ꝙ
dn̄s aūt habet bonitatē incōparabilē.Iſtud vocabu-
lū aūt.i.veritas ⁊ certitudo ꝑtinet ad quēlibet iuſtū ſi
cut iā ſuperiꝰ viſum eſt in paragrapho.ij.Videt̄ ꝟo ꝙ
multi viri iuſti in ſimul congregati voluerunt vocari
aūt.⁊ inter ſe vnā confratriā fecerunt ⁊ firmitatē inui-
cem ꝯtraxerūt.Deus aūt iſtius ꝯgregationis voluit
eſſe caput:qui ad eam alios inducit Iaco.j.dicēs.Sci
tis autē fratres mei dilectiſſimi. Et videt̄ ꝙ deꝰ illos
qui ſunt autem.i.qui ſunt veri ⁊ iuſti.

Cōmēdat de fideli ſtabilitate.
Informat in celi ſubtilitate
Auiſat de futura mortalitate.
Inſtruit in virtuoſa hūilitate
Inducit in gaudioſa felicitate.
Imbuit ſcti ſpūs benignitate

Commendat dico de
fideli ſtabilitate: di-
cēs illō Lu.xxij.Vos
aūt eſtis qui ꝑmanſi-
ſtis mecū in tentatio
nibus meis. ¶ Item
informat ipſos in omni veritate ⁊ ſubtilitate. Ioh.xv
Vos aūt dixi amicos.qꝛ oīa quecunqꝫ audiui a patre
meo nota feci vobis. ¶ Itē auiſat ſeu premunit illos
de futura mortalitate ⁊ aduerſitate dicēs ſcꝫ illud p̄s.
Vos aūt ſicut homines moriemini.⁊ ſi.v. de prin. ca.
¶ Item inſtruit eos in omni humilitate ⁊ ſanctitate
Math.xxij.Reges gentiū dominant̄ eoꝝ. Sequitur.
Vos aūt nō ſic.ſed qui maior eſt veſtrū.fiat ſicut mi-
nor.vt ⁊ quilibet dicat illud Ioh.iij.Illum oportet cre
ſcere me aūt minui. ¶ Item inducit eos in eternā fe
licitatē ⁊ ciuitatē.Ioh.xvj.Vos aūt cōtriſtabimini. ſꝫ
triſticia vr̄a vertet̄ in gaudiū. ¶ Itē ipſos replet ſpūl-
ſancti bonitate ⁊ ſctitate. Act.j.Vos aūt replebimini
ſpiritu ſancto nō poſt multos hos dies.Per autē in-
telligunt̄ viri iuſti qui.ſ.dicunt illud.j.Theſ.v.nos au
tē qui dici ſumus.ſobrij ſimus.Et dicūt etiā illud qđ
canit̄ in eccleſia.Nos autem gloriari opꝫ in cruce dn̄i
noſtri ieſu xp̄i. Iſtis etiā videt̄ deus cōparari Mar.
viij.vbi dicit.Miſereor ſuꝑ turbā ⁊c.Si dimiſero eos
ieiunos deficient in via.quidā eni ex eis de longe ve-
nerunt.Et breuiter tales aūt ſunt illi quos ſpūs regit
ſicut bene dicit̄.j.Coꝝ.xij.vbi dicit̄.ꝙ alij ꝑ ſpiritū dat̄
ſermo ſapientie.alij aūt ſermo ſcientie ⁊c.⁊ Ephe.iiij.
Quoſdā aūt dedit apl'os:Sic ergo patet quō autē ha
bet bonitatē incōparabilē inꝙ̄tum ſcꝫ per autē intel-
ligitur homo iuſtus. ¶ Tertio autē dico.ꝙ autem F
habet quandoqꝫ prauitatē intolerabilē.inꝙ̄tum ſcꝫ ꝑ
autem intelligitur homo vanus peccator enim autēꝫ
dicit̄ inꝙ̄tum ſua malicia vere ⁊ certitudinaliter cōfir
matur:Et ſic notabo ꝙ poteſt ſignificare.

Auaros:terrena diligentes.
Impios:pauꝑes abhoīantes
Fatuos:ꝓpria negligētes.
Proteruos:capita indurātes.
Verboſos:alios deridētes.

Auari ergo dicuntur
aūt vnde Hiere.xxij.
Tui autē oculi et cor
ad auariciā. Item ꝙ
impij dicātur aūt pa
tet Math.xxv.vbi dicit̄.Quinqꝫ aūt ex eis erāt fatue.
¶ Item ꝙ duri ⁊ obſtinati ſignificant̄ ꝑ aūt. ptꝫ Act.
xix.Cum aūt quidā indurarent ⁊ nō crederēt ⁊ male-
dicerent viā dn̄i diſceſſit paulus ab eis. ¶ Item deri-
ſores ⁊ linguoſi ſignificant̄ ꝑ autē :ptꝫ Act.xvij.vbi di
citur.Quidā aūt epicuri ⁊ ſtoici ⁊ ph̄i diſputabāt cuꝫ
paulo.Et quidā dicebāt.Quid vult ſeminator verbo
rum iſte dicere.Demonioꝝ nouoꝝ videtur denuncia
tor eſſe:Et breuiter quilibet peccator pōt dici autēꝫ.et
maxime hypocrita:ſicut in p̄s.dicitur.Peccatori au-
tē dixit deus quare tu enarras iuſticias meas ⁊ aſſu-
mis teſtamentū meum per os meuꝫ.tu vero odiſti di
ſciplinā:Et pro certo tales autē deꝰ finaliter deſtruet
et eos in inferno ſubuertet.p̄s.Dominus autem de-
ridebit euꝫ.quo.ꝓſpi.ꝙ ve.dies eius.Patet ergo quo
modo iſta dictio autē pertinet ad deum.ad iuſtum et
ad impium. ¶ Si autē vis trufatōe ⁊ cōſolatōe vl G
terius aliquid dicere de autē.oportet ſcire:ꝙ dn̄s au-
tem fuit quidam valentiſſimus qui diuerſis cognomi
nibus vocabatur ⁊ diuerſis officijs vtebatur.Iſte eni
quadā die voluit eſſe apl's.⁊ fecit ſe vocari petrū.⁊ ſub
ſpecie beati petri voluit ſequi dn̄m ⁊ ei miniſtrare:Et
ſm̄ veritatē nō erat petrus ſed andreas frater petri.ſi
cut dicitur Ioh.j.Erat autēꝫ andreas frater ſymonis
petri.Voluit autē vſurpare nomē fratris ſui petri:eo
ꝙ ſenatus apoſtolici princeps eſſet.non tamen bene
audebat a principio ſe iungere ieſu timens ꝙ cum co
gnoſceret.Ideo dicitur Math.xxvj.⁊ Mar.xiiij.Pe-
trus autē a longe ſecutus eſt ieſum immo etiā iſte nō
audebat intrare domum:ſicut dicitur Iohā.xviij.Pe
trus autē ſtabat ad oſtium foris.Quadam autem die
dn̄s

Ayuntamiento de Madrid

dñs autem audaciã ſumens obtulit dño ſe ⁊ ſua. ⁊ fi-
delitatē ⁊ perſeuerantiã repromiſit: ſicut dicitur Lu-
ce.xxiiij. Petrus autē dixit ad ieſum. Et ſi oēs ſcanda
lizati fuerint in te ſed nõ ego. Etiam ſi oportuerit me
mori tecum nõ te negabo. Etiã al's fuit valde audax
xpo: aperte repugnando: ⁊ primũ in cõſilijs reſpondē
do. ⁊ ad oſtia pulſando fortiter ⁊ clamando. Iſte enim
legitur dño contradixiſſe. Quadam enim die miſit ſi
bi dñs cibaria que videbãtur mala ⁊ dixit ſibi. Surge
macta ⁊ manduca. ſicut dicitur ibi. ſ. Act. x. Dixit au-
tẽ petrus. Abſit a me dñe. Altera vero die dñs prepo
ſuit queſtionē quem eũ eſſe dicebant homines. ⁊ di-
uerſis diuerſa reſpondentibus requiſiuit ſententiam
huius autẽ: vnde Math. xvj. dicitur. Uos autē quē
me eſſe dicitis. Reſpondit ſymõ petrus. Tu es xps fi-
lius dei viui. Legitur etiã iſte altera vice oſtiũ quod-
dam vbi intrare volebat clauſum inueniſſe ⁊ fortiſſi-
me pulſaſſe ⁊ ĩpegiſſe. ſicut dr̃ Act. xij. Petrus aũt pſe
uerabat pulſans: Itẽ altera vice voluit eſſe miles: et
fecit ſe vocare dauid. fuit eñ ĩ ꝯitate. Iſte aũt fortiſſi
mus. quia etiam iſte eſt qui interfecit goliam gigantē
vnde ſcribitur. j. Reg. xvij. Dixit autem dauid ad phi-
liſteũ. Tu venis ad me cum gladio ⁊ haſta et clipeo:
Ego autẽ venio ad te in nomine domini. ⁊ ſequit̃. Ui
dentes autẽ philiſtijm ꝙ mortuus eſſet fortiſſimus
eorum ceperunt fugere: Iſte autẽ vincebat: ⁊ omnes
aduerſarios ſuperabat. ⁊ merito. qr valde in deo ſpe-
rabat et cõfidebat. Unde ipſemet dicebat in ps. Ego
autem in te ſperaui domine. Et alibi. Ego autem ſpe-
raui in miſericordia altiſſimi. Fuit etiam deuotiſſim9
miles ⁊ deum deuotiſſime exorabat. ⁊ multas etiã pe
nitentias faciebat ſicut ipſemet dicit: Ego autem cũ
mihi moleſti eſſent induebar cilicio: et alibi. Ego au-
tem clamaui ad te dñe: dixi tu es ſpes mea. Et merito
quia ipſemet dñs ieſus xps in propria perſona docue
rat ipſum orare. elemoſynã facere: ⁊ de craſtino nõ cu
rare. Docuit dico primo ipm orare. Math. vj. Tu au-
tem cum oraueris intra in cubiculũ tuum ⁊ ora patrē
tuum in abſcondito: Docuit etiam eum elemoſynaẽ
facere dicens. Math. vj. Te autem faciente elemoſy-
nam neſciat dextera tua quid faciat ſiniſtra tua. Do-
cuit inſuper de craſtino nõ curare: ⁊ temporalia non
amare. vnde Math. vj. dñs dicit ſibi. Quis autem ve
ſtrũ cogitans poteſt adijcere ad ſtaturã ſuam cubitũ
vnum. Sequit̃: Nolite ergo ſolliciti eſſe in craſtinum.
Poſtea autē alia vice: dñs autem voluit eſſe merca-
tor et fecit ſe vocari ioſeph: et voluit vacare de nocte
ad ſepulturas mortuoꝝ ⁊ alia opera pietatis. Et hoc
eſt quod legitur Mar. xv. Ioſeph autem mercatus ſyn
donem deponens Ieſum de cruce ĩnuolutum ſyndo-
nē poſuit in monumento. Iſte enim fuit ita ſapiens
mercator ꝙ de modica pecunia lucrum ſciebat maxi
mum reportare vnde Math. xxv. Quod accedens au
tem qui duo talenta acceperat: alia duo inquit lucra
tus ſum. Et ſequitur remuneratio. Euge ſerue bone ⁊
fidelis intra gaudium domini tui: Iterũ alia vice ipſe
voluit eſſe predicator ⁊ facere miracula ſicut chriſtus
et homines ad ſe conuertere: et introducere ſectam
nouam Et ideo legitur Ioh. ij. Cum autem eſſet ieſus
hieroſolimis in paſcha in die feſto: multi crediderũt
in eum. videntes ſigna que faciebat. Non enim que-
rebat niſi ſalutem hominum: et quotidie pdicabat.
nec famam hamanam querebat. Unde ipſe dicebat.
Ioh. v. Ego autem ab homine teſtimonium non ac-
cipio ſed hoc dico vt ſalui ſitis. Ipſe enim ſpiritum
ſanctum promittebat credentibus in ſe. ſicut dicitur.
Ioh. vij. Qui credit in me flumina de ventre eius flu-
ent aque viue: hoc autē dicebat de ſpiritu ſancto quē
accepturi erant credentes in eum. Item9 iſte alia vi-
ce voluit eſſe paterfamilias et vnius magni hoſpitij
gubernator vnum tamen modum peſſimũ habebat
quia ſemper de nocte veniebat. et tamen volebat ꝙ
vſq; ad aduentum ipſius vigilarent: vigilantes vero
premiabat: dormiētes puniebat: Et hoc eſt qđ dr̃ Luc.
xij. Dixit aut dñs. Quis putas ē fidelis ſeru9 quē cõſti
tuit dñs ſup familiã ſuã Sequit̃. Beati ſerui illi quos
cũ venerit dñs inuenerit vigilãtes. Et ſi ĩ prima vigilia
⁊ ſi in ſecũda: ⁊ ſi in tercia vigilia venerit ⁊ ita inuene-
rit beati ſunt ſerui illi. Uñ tñ ſciendũ ē ꝙ ipe dñs aũt
quadã die voluit ſe fingere eſſe Ieſum. Uñ de eo dicit̃
Mathei. xvj. Uenit autē in ptes ceſare philippi: De
hoc tñ male ſemel accidit ſibi qr ſcẓ pilatus inuenit cũ
⁊ iudeis tradidit ad flagellandũ ⁊ etiã crucifigendũ.
ſicut dr̃ Lu. xxiij. vbi dr̃. ꝙ pilatus dimiſit barrabam
Ieſuẽ aũt flagellandũ tradidit vt crucifigeret̃. Uerũtñ
hñ ſciuit prudēter euadere in alio periculo de quo fit
mētio Ioh. viij. vbi dr̃. ꝙ tulerũt lapides vt iacerēt in
eũ. Ieſus aũt abſcõdit ſe ⁊ exiuit de tēplo. Et alibi dici
tur cũ vellēt ipm iudei precipitare: de ſupercilio mon
tis dicitur ꝙ ieſus aũt trãſiens per mediũ illorũ ibat
Breuiter ergo iſtud eſt certũ ꝙ dñs aũt tãta fecit mi
racula ꝙ a multis creditus fuit deus. Iuxta illud p-
dictũ Hiere. x. Deus autē verus eſt. Et ſi petis: vbi
eſt iſte deus. Rñdet dauid dicēs. De9 aũt in celo. Si
petis quid facit. Reſpondet Domin9 autē celos fecit
Applica oĩa que ſupra dicta ſunt de autem vbi diſtin
guitur ꝙ autē eſt rex: qr dignus ⁊c. Iſta autem de do-
mino autē ſufficiant gratia ſolatij Et etiã iſta valent
ad inueniendum autoritates autem que in cõcordan
tijs tam veteribus ꝙ̃ nouis nõ ponuntur ⁊c.

Auxiliũ. Idē ē ꝙ adiutoriũ. Et ĩo vide de adiu
torio vbi multa poteris hic accõmo A
dare: ſed breuiter loquēdo dico ꝙ eſt duplex auxiliũ.
Unum ſtabile. aliud fragile.
Unum firmum aliud infirmum.
Unum perfectum aliud imperfectum.
Primũ auxiliũ eſt auxiliũ dei de quo dicit̃ in ps. Auxi
liũ meũ a dño qui fecit celũ ⁊ terrã Scđm ē auxilium
mundi: qđ multũ eſt defectibile atq; vanũ. Et de hoc
Eſa. xxx. Ue qui ambulatis vt deſcēdatis in egyptum
ſperãtes auxiliũ in fortitudine pharaonis: habētes fi
duciã in vmbra egypti. Et nota ꝙ mũdi auxilia ppter
ſuũ inſtabilē defectũ cõparant̃ vmbre Sap. v. Trãſie
rũt oĩa velut vmbra. ¶ Nota ſi vis. ꝙ de diuino auxi
lio põt exponi illud ps. Mittat tibi auxiliũ de ſancto
⁊ de ſyon tueat̃ te. Ubi nota ꝙ dei auxiliũ Confert pu
ritatem immaculabilē. De ſancto inquit. Cõfert cla
ritatē inobſuſcabilē: de ſyon: Confert firmitatē incõ-
mutabilem. Tueatur inquit vide. s. de adiutorio.

Azarias. Nota ꝙ azarias qui interp̃ta A
tur cõtinēs deũ. vel apphēſio
dñi ſeu vidēs fortiter dñm ſeu robuſta viſio
dñi. vl' auxiliũ dñi ſeu adiuuãs populũ pt ſi
gnare quēlibet virũ iuſtũ qui cõtinet dñm p grãm vi
det dñm per cõtēplatiõis ſapientiã. Adiuuat populũ
per clementiã. Auxiliũ eſt dñi per pdicationis indu-
ſtriam. Apprehendit finaliter dominũ per felicitatē
et gloriam. Et nota ꝙ azarias eſt Nomen.
Conſtantie rigoroſe.
Potentie virtuoſe.
Excellentie glorioſe.
Innocentie precioſe.
Pertinet eñ ad virũ pfectũ ꝙ ſit cõſtãs ⁊ autenticus
malos increpãdo. Uñ. ij. Paral. xxvj. legit̃ ꝙ azarias
ſacerdos ingreſſus poſt ioſaphat regē qui contra dñi
mãdatũ incenſum in tēplo adolere volebat cũ vide-
ret eũ ob hoc a deo lepra pcuſſum ipm attente repre-
hēdit ⁊ de templo tanꝙ̃ leproſum expulit ⁊ fugauit:
Quia reuera vir conſtans ⁊ perfectus ⁊ maxime pon
tifex vel prelatus: nec regē nec principē debet timere
immo ſi videt eos iura ⁊ officia eccleſiaſtica vſurpare
et lepra viciorum putreſcere ⁊ fetere debet ipſos acri
ter redarguere: et per excõmunicationis ſententiã a
templo et ab eccleſia cohercere Unde ibidem dicitur
ꝙ azarias ſacerdos et octoginta ſacerdotes dñi viri

Ayuntamiento de Madrid

fortiſſimi reſtiterūt regi. ¶ Item decet ꝙ ſit potens ⁊
manificus: Azarias enim eſt nomē regium q2 ſcȝ quili
bet pfectus debet ſe ⁊ alios regere virtuoſe. Unde .iiij.
Regū .xv. Regnauit azarias filius amaſie. ¶ Itē de
cet ꝙ ſit excellēs ⁊ angelicus. Angelus qui Thobiam
iuuenem ꝯduxit. et qui patrē cecū illuminauit: ⁊ aza-
riā ananie filium ſe vocauit. Ananias aūt interpretaƚ
donū gratie. quia reuera vir perfectus debet eſſe.
Angelicus in conuerſatione.
Bonus conductor in prelatione.
Illuminator in predicatione.
Filius ananie .i. gratie in virtutū acquiſitione. Unde.
Thob .v. Ego ſum azarias ananie magni filius. ¶ Itē
decet ꝙ ſit innocens ⁊ mirificus. ſicut patet de azaria.
Dan .iij. Qui innocēs in ignē miſſus pro eo ꝙ ydola-
trare nolebat. nihil ab incēdio fuit paſſus: q2 ſcȝ vir iu
ſtus tante debet eſſe innocētie. ꝙ prius debet ſe pmit
tere in ignē proijci ꝙ̄ a veritate mutari. vel alicui vitio
ſeu demonio famulari. ⁊ ſic illeſus a deo poterit cōſer-
uari. ⁊ deum benedicere ⁊ in eius laudibus occupari.
Dani .iij. Benedicite anania: azaria: miſahel dño lau
date ⁊c. et hec de. Azaria. Sufficiant.

Azimus. Nota ꝙ azimus dicit panis ſine fer-
A mento: qui ſcȝ coqui cōſueuit ſub ci-
nere vel in furno. Dicitur enim ab a ꝙ eſt ſine. ⁊ zima
quod eſt fermētum. Et attende ꝙ ſicut per fermentū
cuius modicum totā maſſam corrumpit. ſicut dicitur.
j. Cor .xv. intelligitur malicia ſeu peruerſa intētio vel
peccatū. Sic per azimum ecōtra pōt intelligi ſimplici
tas intētionis. gratia ⁊ innocentia virtualis: Uel etiā
eucharistie ſacramentū: quod nō debet ꝯcomitari ali-
quod fermentū nequicie vel peccati. j. Cor .v Non in
fermēto veteri. neqꝫ i fermēto malicie ⁊ nequicie. ſȝ in
azimis ſinceritatis ⁊ veritatis. Et aduerte. ꝙ ſm legem
Exo .xij. tpe quo agnus paſcalis debebat immolari ſe
ptē diebus populus azima comedebat. ⁊ fermentū in
ſuis tabernaculis non habebat: ⁊ ſic ad agni comeſtio
nē ſe populus preparabat. Ad denotandum ꝙ illi qui
agnū immolatum .i. xp̄m in altari ⁊ in eucharistia vo
lunt digne ſumere: Primo debēt ſeptē diebus vniuer
ſaliter azimū puritatis conſcientie ſibi incorporare et
ſpiritaliter comedere. fermento peccati ⁊ malicie care
re: ⁊ ſic per interiorem ſinceritatem ſpiritualiter ſe pre
parare. Leui .xxiij. Comedetis azima ſeptē diebus .i.
toto tempore vite veſtre puritatem conſcientie veſtre
ſeruabitis. ſm Grego. enim per ſeptēnarium vniuerſi
tas deſignatur. Et nota ꝙ in ſcriptura reperitur azi-
mus cum lactuca. azimus cum polenta. azimus cum
oleo. azimus cum carne. azimus cū cinere. In quo no
tatur ꝙ eucharistia debet ſumi: vel ꝙ puritas conſciē
tie debet ſeruari cum lactuca ideſt cum penitētie acri
tudine. Cum polenta que inter manus fricando a ſpi
ca excutitur ideſt cum bonorum operum plenitudine
Cum oleo ideſt cum charitatis dulcedine. Cum car-
ne ideſt cum pietatis fluuida mulcedine. Cum cinere
ideſt cū future mortalitatis cōſederata meſtitudine.
Iſta enim oia faciunt ad azimos panes eucharistie di
gne ſumendum. Uel ad azima puritatis ꝯſciencie ob-
ſeruandum. videlicet penitentie acredo: que ſcilȝ per
lactucam intelligitur Exod .xij. Edent carnes nocte il
la aſſas igni ⁊ azimos panes cum lactucis agreſtibus
¶ Item boni operis plenitudo que ſcȝ intelligitur p
polentā. Joſue .v. Comederunt de fructibus terre azi-
mos panes ⁊ polentam. Itē charitatis dulcedo. que
ſcȝ notaƚ in oleo Leui .vij. Offerēt panes ſine fermēto
cōſperſos oleo et lagana azima vncta oleo. Itē pieta-
tis fluida manſuetudo: que ſcilȝ intelligitur in carni-
bus que ſunt molles. Unde de gedeone dicitur Judi.
vj. Ipſe appoſuit corā angelo azimos panes ⁊ carnes
Item conſiderate mortis ⁊ finis meſtitudo que intel
ligitur in cinere. vnde Exod .xij. Coxerunt farinā ⁊ fe-
cerūt ſubcinericios panes azimos. Sufficit de azimo
vide de fermento. ⁊ de pane.

Azotus. Nota ꝙ azot⁹ fuit ciuitas philiſtijm
ydolatrarū. qui dei ⁊ filiorꝫ iſrael. ſem
per inimici fuerunt. qui tēpore hely arcā teſtamenti
ceperunt. ⁊ in azotum duxerūt. Interpretatur aūt azo
tus incendium vel incendens: igiƚ iſta ciuitas ſignat
mundum. vbi ydolatre .i. peccatores cōuerſanƚ qui ſcȝ
filijs iſrael .i. iuſtis inimicanƚ. Et qui arcam dei ad ſe
trahere ⁊ moribus ſuis corrumpere nitūtur. que etiā
mundana ciuitas incendium dici poteſt pro eo: ꝙ ibi
cupiditas ⁊ luxuria multipliciter ſuccendunƚ. j. Ma-
cha .x. Succendit ionathas azotū. ⁊ ciuitates que erāt
in circuitu eius. vel poteſt Azotus ſumi pro dyabolo:
qui iuſtos odit. arcam ideſt animā captiuat. ⁊ incen-
dens interpretaƚ. q2 quos poteſt tentationibus infla-
mat. vel ſi per azotū religionē vƚ eccleſiā intelligis: dic
ꝙ azotus ignis patrui vel incendiū interpretatur. q2
ibi igne charitatis xp̄i iuſti ſuccenduntur: Actuū .viij
Spiritus dñi rapuit philippum ⁊ inuētus eſt in azo-
to. ideſt in charitatis incendio. Sufficit.

Explicit littera .A. Incipit littera .B.

Baal. vel baalim. Cum B

Baal vel baalim in ſingulari vel plurali eſ
ſent quedā ydola in quib⁹ demones loque
banƚ. quibus mali ſeruiebant eis filios ⁊ filias immo
labāt. ⁊ generaliter ipſa ydolatre iter chananeos ado
rabant ſicut patet p decurſum ſacre ſcripture. Notan
dum ꝙ ſm Iſid. ⁊ Comeſtorem iſtud nomen a primiti
ua ydolatria pceſſit: Belus enim rex fuit aſſyriorum
qui primus in babilone regnauit. cui mortuo vnus fi
lius eius ad temperandū mortis ipſius dolorem yma
ginem fecit patri cōſimilem. cui diuinos honores im
pendit: qui mos ad poſteros deuolutus ydolatriā ge
nerauit. Uarij enim populi horꝫ exemplo corrupti. di
uerſa ſibi ydola fecerunt ⁊ alij Bel. et alij Belzebub.
alij belphegor. alij baal. alij baalim. ſm varietatē vel
corruptionem linguarum ſuum ydolum vocauerunt.
¶ Igitur loquendo moraliter per Baal qui erat ydo
lum alicui demonio deputatum. Et qui interpretatur
vir vel vetuſtas. ſiue habens. vel deuorator. Poſſu-
mus intelligere.
Hoſtem deceptorem.
Uirum peccatorem.
Mundum voratorem.
Intelligitur ergo p Baal ⁊ baalim diabolus plenus B
malicia. q2 ſcȝ iſte interpretaƚ vetuſtas. Et dyabol⁹ di-
citur hoſtis antiquus. Talis autē antiquitas ſignat
maliciā. Iſte eſt eñ ille baal cui mali filios ⁊ filias im
molant: qñ auaricie ⁊ mūdi lucris. necnon pctis varijs
ipſos implicāt: q2 ſic demoniū pctis aptant. iiij. Regū
xvij. Seruierūt baal ⁊ ꝯſecrabāt filios ſuos ⁊ filias per
ignē. Iſte eſt baal in cuius noie falſi pphete vaticinā
tur cui ſtatue fundunƚ: ⁊ eius noie adoranƚ: cui reges
⁊ ppli relicto dño famulanƚ. Prophete baal ſunt ma
li doctores ⁊ clerici. ⁊ maxime varijs ſcietijs occupati.
Hiere .ij. Prophete pphetauerūt in baal ⁊ ydola ſecu
ti ſunt. Statue baal ſunt mali plati q. ſ. in officijs ſta-
tuunƚ ⁊ ibi honoranƚ ⁊ adoranƚ: hodie eñ in multis tē
plis ⁊ eccleſijs nō videbis ymagines ſeu prelatos. niſi
ſtatuas baalim .i. hoies ſtatuales ⁊ iſcios. ⁊ baalim .i.
dyabolo p vitia deputatos. Reges vo baal ſunt mali
pncipes ⁊ tyrāni q ſcȝ cultū diuinū .i. virtutū exercitiū
deſerūt. ⁊ p diuerſa pctā baal .i. dyabolo famulantur ⁊
ſeruiūt: vnde de ochoſia rege iſrael dicitƚ .iiij. Regū .xxij.
Qd ipſe ſeruiuit baal ⁊ eū adorauit. Patȝ ergo quō p C
baal pōt intelligi dyabolus plen⁹ malicia. ¶ Scdō di
co. ꝙ p baal pōt intelligi peccator plen⁹ neqcia. maxi-
me iſte ſignat tyrānos qui poſſunt interptari viri: q2
virent pſperitate. vetuſtas: q2 induranƚ mala ꝯſuetu
dine et antiquitate habentes: q2 pleni ſunt diuitijs et
terrena facultate deuoratores: q2 aliena deuorant ra-
pina ⁊ crudelitate. Iſti eñ ſunt baal cui libamē offert
qui in excelſo colit ⁊ adoraƚ. Cuius tāmen dom⁹ fina-
liter

Ayuntamiento de Madrid

liter dissipat. Quia reuera diuitibus offertur libamē adulationis. Unde adulatoribꝰ dicit: Hiere. vij. Nō ꝑderit vobis iurare mendaciter. libare baalim ⁊ ire post deos alienos. Ipsis etiā ipendit cultus diuinus honoris ⁊ exaltationis. Hiere. xix. Libauerūt dijs alienis. sequit. Et edificauerūt excelsum baalim. In istis tn̄ intelligit destructio doloris ⁊ dānationis. s. in inferno. ij. Paral. xxiij. Destruxerūt domū baal ⁊ simulachra ipsius ꝯfregerunt: ⁊ Judi. vj. dicit de gedeone.
D Destrues araȝ baal. Iste est ergo peccator plenꝰ nequicia. ¶ Tertio dico: ꝙ p baal pōt intelligi mūdus plenus terrena opulentia. qꝛ scȝ baal interptatur habēs. Mūdus. n. nō q̄rit nisi habere: Unde. iiij. Reg. x. Repleta etiā est domus baal. Et ideo sicut baal interpretat deuorās. sic mūdus aīas deuorat in tm̄ facit ꝙ in inferno aīe deuorātur ⁊c. Sufficit de baal.

A **Babylon. Babylonia.** Dicitur quedā regio in chaldea: vbi rex nabuchodonosor regnauit: Et vbi pmꝰ monarchiā obtinuit chaldeoꝝ. fuit aūt babylō ciuitas nobilissima. De cuiꝰ nobilitate si vis aliqd aliud agnoscere: vide Hiero. in glo. Esa. xiij. ⁊ Orosiū. Anno post vrbem cōditā. cxliiij. in titulo de regno ꝑsarū. ⁊ Cyro rege: vel Cronicā Nicolai trenech. Anno xxxj. quinte etatis: in qbus locis inuenies ad plenuȝ ꝙ mirabilis ⁊ gloriosa fuit ciuitas babylonis. que tn̄ tandem per tytuȝ subuersa ⁊ subacta: paulatiue in se deficiens monstroruȝ habitaculum est effecta vbi de
B hoc facit plenariā mētionē. ¶ Notare ergo possumꝰ ꝙ in scriptura babylon sumit multis modis. Signat eñ peccatorē. mundū. ⁊ infernū. Et sic dicam ꝙ est.

Babylon interior qui est locus cōfusionis.
Babylon exterior qui est locus turbationis.
Babylon inferior: qui est locus damnationis.

Est dico babylon interior. Et sic babylon: ideȝ est: qđ ꝯscientia peccatoris. vel etiā ipse peccator. in qua scȝ Nabuchodonosor dyabolus dominat: in qua sancti pueri. i. virtutes in fornace cōcupiscentie cōburuntur In qua statua aurea. i. amor mundi ⁊ diuitiaꝝ a dyabolo erigitur ⁊ exaltatur. ⁊ que finaliter a bestijs idest a vitijs ⁊ a demonibus subiugat ⁊ occupat: Et p damnationē eternā destruit et dissipat. Ideo de peccatore prius in ꝓsperitate cōstituto: ⁊ finaliter dānato ⁊ destituto. vel etiā de ꝯscientia mala dicitur. Apoc. xviij. Cecidit cecidit babylon illa magna. ⁊ facta est habitatio demonioꝝ. ⁊ custodia oīs spiritus immundi. ⁊ oīs volucris immūde: Et si vis dicere quot sunt vitia seu demonia istius ciuitatis: Dic sicut in autoritate paragraphi sequētis. ⁊ p illas bestias intellige vitia peccatoris. De finali vo istius dānatione dici pōt illud Apoc. xviij. Sustulit angelus fortis lapidē molarē et misit in mare dicēs: hoc ipetu mittet babylō ciuitas illa magna. Angelus eñ fortis est xp̄us qui malos finaliter destruet: ⁊ in mari. i. in amaritudine infernali
C submerget. Ista est ergo babylon interior. ¶ Scđo dico. ꝙ est babylon exterior. ⁊ ista signat mūdi statum ⁊ gloriā hoim peccatoꝝ. qui bene dicit babylō: q̄ interpretat ꝯfusio ⁊ translatio: p eo ꝙ ibi oīa sunt inordinata. inania. ⁊ cōfusa. ⁊ finaliter cūcta erunt defectibilia ⁊ translata. ⁊ bene ibi oīa sunt ꝯfusa. Quia sicut dicit Dante. ij. In babylone statue auree adorabant. hoies vo adorare cōpellebant. Pueri sc̄ti in fornace ponebantur: Sicut dicitur Dan. iij. Idolū belis ibi adorabatur: ⁊ draco colebat p deo. Reuera talis inordinatio ⁊ ꝯfusio est in mūdo: qꝛ p certo ibi erigūtur ⁊ extolluntur statue auree. ydola ⁊ dracones. i. ꝑsone diuites ignorātes ⁊ crudeles. ⁊ igni ⁊ miserie deputant hoies ⁊ pueri. i. ꝑsone rōnales scientifice ⁊ innocētes. Ut breuiter ibi hodie ꝓmouētur peiores ⁊ subiacent meliores: Nota ergo ꝙ ista ciuitas que dū esset in sua ꝓsperitate oīa alia regna subiugauit. destruxit ⁊ cōturbauit. sicut bene dicitur Hiere. l. ⁊ ergo signat mundū ⁊ mundanos peccatores: quibus dū adest ꝓsperitas et oportunitas nō cessant alios cōturbare. Unde Hiere. l. Calix aureus babylon in manu dn̄i de ipso biberunt gētes ⁊ ideo cōmote. Sicut ergo hierl'm signat paradisum. sic babylon signat mundū. Sunt eñ iste due ciuitates de quibus videt tractare Aug. li. de ciuita. dei scȝ ciuitas xp̄i ⁊ ciuitas dyaboli: Prima ergo hierl'm est eligēda. Alia aūt scȝ babylon est fugiēda. Et ideo de ista babylone. i. de mūdo pōt exponi illa autoritas Esa. xiij. Erit inqt babylon illa ciuitas gloriosa requiescent ibi bestie: replebūtur domus eoꝝ draconibꝰ: habitabūt ibi strutiones ⁊ pilosi saltabūt ibi: rñdebunt ibi vlule in edibus eius ⁊ syrene in delubris voluptatis. Et ecce ꝙ ista figura ostenditur ꝙ babylon: id est mūdus est timendus ꝓpter plura genera hoim peruersoꝝ qui inibi cōuersantur. Sunt enim.

Effrenati crudelitate. Bestie.
Inflāmati cupiditate. Draconibus.
Aggrauati tepiditate. Strutiones.
Cōsolati ꝓsperitate. Pilosi saltabunt ibi.
Occupati verbositate. Ulule.
Inquinati carnalitate. Syrene.

Sunt dico primo in ista babylone homines p crudelitatem effrenati: scilicet tyranni raptores et inuasores. Bestie inquit: que fm Isido. dicunt avastādo. ⁊ Deu. xxxij. Dentes bestiarum immittā in eos cū furore trahentiū sup terram atqꝫ serpētium. Allega ergo de crudelibus quō comparant bestijs reptilibus. Scđo ibi sunt per cupiditatē inflāmati draconibꝰ. Uide de dracone vbi auaricia. Esaie. xxxiiij. Erit cubile draconū et pascua strutionum. Itē tercio ibi sunt per tepiditateȝ aggrauati. s. pigri ⁊ negligētes: qui ad modum strutionis ita sunt pōderosi ꝙ nequeunt volare: vel per bona opera se mouere. strutiones inquit. Ideo quilibet qui est in mūdo pōt dicere illō. Job. xxx. Frater fui draconum ⁊ socius strutionuȝ. Quarto dico: ꝙ ibi sunt per ꝓsperitatē cōsolati. Pilosi inqt saltabunt ibi. s. qui i hoc mūdo nō faciūt: nisi gaudere. ludere ⁊ saltare. cantare ⁊ tripudiare. Esa. xxxiiij. Onocentaurus et pilosus clamabūt alter ad alteruȝ. ¶ Quinto dico: ꝙ ibi sunt p verbositatē occupati. Ulule inqt. s. qui p vlulationē ⁊ detractionē. iactantiā ⁊ elationē semp volunt vlulare. Uide de vlula: vnde Exo. xxxij. Ululatus pugne audit i castris. ¶ Sexto ibi sunt p carnalitatē inqnati. Syrene inquit p quas luxuriosi ⁊ carnales notant. Uide de syrenis. Hiero. ad patriā ꝓperātes mortiferū syrenaꝝ cantū surdis auribus transeamus. Si vis potes dilatare de quolibet premissoꝝ: Ecce igitur quales sunt habitatores istiꝰ babylonis. Unde illud predictū Apoc. xviij. Cecidit cecidit babylon illa magna ⁊c. ⁊ facta est habitatio demonioꝝ ⁊c. Et ideo phdolor ista babylon est fugienda. ⁊ a fidelibus cōtēnenda. Hiere. l. Recedite de medio babylonis ⁊ merito qꝛ p certo ipa est locus languoris. locus laboris. Locus dico languoris. ps. Filia babylonis misera. Itē locus laboris. Esa. xiij. Onus babylonis qđ vidit Esaias. Iteȝ locꝰ stuporis. Hiere. lj. Facta ē babylō i stuporē. locꝰ

Doloris.
Infamie
Stulticie
Jactantie
Incōstātie
Immūdicie

Locus dico doloris. Ezech. xvij. In medio babylonis morietur: Itē locus infamie. Esa. xiiij. Perdā babylonis nomē idest famā: Iteȝ locꝰ stulticie. Unde Dan. ij. Precepit nabuchodonosor vt ꝑirent oēs sapiētes babylonis. Itē locꝰ iactantie. vnde Nabuchodonosor dicebat Dan. iiij. Nonne hec est babylō ciuitas magna quā edificaui in domuȝ regni in robore fortitudinis mee ⁊ in glīa decoris mei Itē locus incōstantie. qꝛ scȝ parū durat gloria mundi Apo. xviij. Cecidit illa babylon ciuitas magna. Item locus immundicie. Apoc. xvij. Babylō magna mater fornicationū. Hec est ergo babylon exterior. ¶ Scđo D
dico vlterius ꝙ per babylon in scriptura pōt intelligi infernus. De hoc potest exponi illud ps. Sup flumina babylonis illic sedimus et fleuimus dum recordaremur tui syon: Ubi ostenduntur quattuor mala que

Ayuntamiento de Madrid

ſunt in babylonia infernali. Eſt enim ibi. Cumulata
pene multitudo: flumina inq̃t babylonis: Arreſtata
motus aptitudo. Sedimus. Inſolata mētis meſtitu-
do. fleuimus: Memorata celi plenitudo. Dum recor
daremur tui. In iſta enī ciuitate babylonica inferna-
li aduerſitas cumulatꝛ: qꝛ ibi ſunt flumina babylonis
ideſt fluctus tormentoꝝ que ad modū fluminis inde-
fectibiliter ſcaturiūt ⁊ emanāt: Ezech. xxxi. flumīa eiꝰ
manabūt in circuitu eius: Itē ibi mobilitas coartatꝛ.
Sedimus. quaſi diceret. Nō eſt ire nec ante nec retro
oportet ibi arreſtari Thobie. v. In tenebris ſedeo ⁊ lu
men celi nō video. Tertio iocūditas eneruatur: fleui
mus inquit Math. xxij. Ibi erit fletus ⁊ ſtridor dētiū.
Quarto felicitas memoratur. qꝛ ſcꝫ ipi ſemꝑ habebūt
pre oculis felicitatē paradiſi quā ꝑdiderūt: qḋ eſt eis
maxia deſꝑatio atꝗ pena. Dū recordaremur inquit
tui ſyon ps. Obliuioni detur dextera mea ſi non me-
minero tui: Et ſic patet ꝙ in iſta ciuitate babylonica
ſcilꝫ in inferno. memoratꝛ felicitas. Eneruatur iocun-
ditas: Arreſtatur mobilitas. Cumulatur aduerſitas.
Ideo de iſta babylone dicitur ps. filia babylonis mi
ſera. Hiere. xx. In babylonē venient ⁊ ibi morietur ⁊c.
Sufficit.

A **Baculus.** Si vis igitur nota ꝙ in ſcriptura
reperio baculum viatoris quo q̇s
pertranſit magis faciliter. Item Baculum ſenioris:
quo quis ſubſiſtit magis ſtabiliter. Baculū pugna-
toris: quo quis ſe defendit magis vtiliter. Baculum
preceptoris: quo quis preeſt magis ſolēniter. Baculū
inuaſoris: quo quis nocet magis crudeliter. Baculuꝫ
iocatoris: quo quis ludit magis alacriter. Viator eniꝫ
indiget baculo ad tranſcēdū: Iſte eſt baculus gr̄e: que
ſumme eſt neceſſaria viatoribus huiꝰ vite. Gen. xxxij.
In baculo meo tranſiui iordanē. Iteꝫ eger ſeu ſenior
indiget baculo ad ſuſtentādum: ⁊ iſte eſt baculus pa-
nis ideſt euchariſtie. ſine quo aduerſus hoſtes nullꝰ
reſiſtit: nec in ſtatu gratie ſubſiſtit. vñ Leui. xxvi. Tra
demini in manus hoſtium poſtꝗ̄ confregero baculū
panis veſtri. Item pugnator indiget baculo ad ſe de-
fendendum. Et iſte baculus ſignat crucem qua defen
dimur contra hoſtes. ps. Virga tua ⁊ baculus tuꝰ ⁊c.
ſicut infra. Item preceptor indiget baculo ad caſtigā
dum. Et iſte baculus ſignat executionem iuſticie: vel
etiam flagellum legis diuine. Iſte eſt enim baculus
quo viuificari precipitur filius vidue. iiij. Regum. iiij
Baculum meum tolle in manu tua ⁊ ponas ſuꝑ pue
rum. Item latro ſeu inuaſor vtitur baculo ad nocen-
dum ſeu ad conterendum: Et iſte baculus ſignat ra-
pinam ⁊ crudelitatem vel etiam ipſos malos. Eſa. x.
Ve aſſur virga furoris mei ⁊ baculus ipſe eſt. Item io
culator vtitur baculo ad ludendum ſeu ad cōſolandū
Et iſte baculꝰ generaliter in ſcriptura ſignat apodia-
mentū ⁊ ſuſtentationem: Et ideo in ſcriptura inueni-
tur multiplex baculus: Eſt enim baculus diuini adiu
torij ſeu miſericordie. et iſte eſt baculus cui generali-
ter innituntur omnes peccatores. Iuxta illud ps. Vir
ga tua ⁊ bacu. tuꝰ ipſa me conſolꝛ. ſunt. Virga enim di-
uine iuſticie ⁊ baculus diuine ſuſtentationis ⁊ miſeri
cordie. debet hoīes conſolari: Iſte enim baculus quā-
doꝗ eis frangitur. ſcꝫ quādo nimio pondere peccato
rum grauātur: ⁊ ei temere homines innituntur. vnde
Hiere. xlviij. Quomodo ꝯfecta eſt virga fortis. bacu-
lus glorioſus. q. d. mirū eſt quō baculus diuine miſeri
cordie pōt alicui cōfringi. deficere vel laſſari: Item eſt
baculus euchariſtie: Et iſte eſt baculus qui cōceſſus
eſt pueris debilibus ⁊ infirmis ꝓ tēpore huius ꝑegri
nationis. Et idē dicitur viaticū. qꝛ ſcꝫ viatoribus ſolū
eſt neceſſarius: vnde Exo. xxi. In baculis ſuis profecti
ſunt. Item eſt baculꝰ adiutorij humani ⁊ tꝑalis ꝓſpe-
ritatis: Et iſte eſt mirabiliter defectiuus. ſemꝑ enī frā
gitꝛ ⁊ deficit in neceſſitate: Nullꝰ enī q̇ ſibi innixus fue
rit extitit ꝑ eū ſuſtentatꝰ: Et ideo iſte eſt baculꝰ harun
dineus egipti ſuꝑ quē ſi innixus fuerit hō ꝯfringetꝛ et
ꝑforabit manū eius ſicut dicitur. Eſa. xxxvi. et Ezec. B
xxix. ⁊ iiij. Reg. xviij. ¶ Sed eſt alius baculus fortitu
dinis ⁊ firmitatis ⁊ iſte eſt baculus crucis Crucis di-
co realis qḋ idē eſt ꝙ paſſio xp̄i. vel crucis moralis qḋ
idē ē ꝙ pnīa ⁊ afflictio. Iſte eſt eī̄ baculꝰ qui datus
fuit thamar ꝓ arra: quē oſidēs iude a morte ē libera
ta. Or reuera thamar. i. aīa nūꝗ̄ ꝑpetuo moritꝛ: q̇ iſto
baculo. ſ. crucis memoria ſubarratꝛ. vñ ipſa pōt dicere
dño de baculo crucis illud preallegatū. Virga tua et
baculus tuus ⁊c. Ubi nota ꝙ baculus crucis Dat tri
ſticiā aduerſantibꝰ. ſ. demonibus ideo dꝛ Virga. Dat
fiduciā militātibꝰ iō dꝛ Baculꝰ. Dat leticiā triūphā
tibus. iō dꝛ. Cōſolata ſunt. Eſt igitꝛ iſte baculus aduer
ſantiū deſolatio. qḋ oſidit cū dꝛ. Virga. Sicut eī̄ ca-
nis cū virga fugatꝛ canis etiā virgā timet de qua ſe ſen
tit verberatū fuiſſe. Sic canis dyabolꝰ cū auxilio virge
crucis xp̄i fugatꝛ. vincitꝛ ⁊ domatꝛ. Nā per ipam ſentit
ſe fuiſſe aliqñ ſubiugatū. ſ. in xp̄i paſſiōe. Eſa. xxx. Pa
uebit aſſur virga ꝑcuſſus. Ideo talē virgā ⁊ baculū ha
buit dauid cōtra goliā. Primo eī̄ arma ſaulis depo
ſuit baculū in manu accepit. peram. fundā ⁊ quiꝗ la-
pides aſſumpſit: ⁊ ſic armatꝰ goliā ſuperauit. ſicut dꝛ
j. Re. xvij. Sic vere nos debemꝰ arma ſaulis dyaboli.
ſcꝫ peccata ⁊ vitia ⁊ bona tēporalia dimittere baculuꝫ
dñice crucis. perā interioris cōſiderationis fundā oro-
nis. que. ſ. de lōge ꝑcutit quinꝗ lapides. i. quinꝗ vul-
nera dñice paſſionis aſſumere ⁊ eis contra goliā. i. cō
tra hoſtes ſpiritales ꝑ iugē recordationem ſpiritualr
nos armare: ⁊ ſic eos poterimꝰ ſubiugare ⁊ cōtra cos
ꝓualere. Exo. xij. Tenētes baculos i manibꝰ. ¶ Scḋo
ꝙ iſte baculus eſt militātiū ſeu laborātiū ſuſtētatio. C
Baculus inquit. Sicut eī̄ in periculoſis paſſibꝰ ⁊ i
grauibus guerris ⁊ litibus hō ſolet ſuſtentari baculo
ſuo ⁊ in eo cōfidere. Sic vere baculꝰ crucis eſt ſuſtēta
tio fiducia ⁊ adiutoriū ⁊ in ꝑiculis tēptationū: ⁊ i bel
lis tribulationū. Ideo iſte eſt ſimilis arbori cui inniti
tur elephas qñ dormit ⁊c. Dic ſicut. ſ. de arbore in pa
ragrapho. Scḋo dico ꝙ crux eſt fluctuātiū ſuſtētatio
¶ Tercio dico ꝙ iſte baculus eſt triūphantiū iocūdi
tas. Cōſolata inq̃t ſunt. Sicut eī̄ victor cōſolatur in D
baculo ſuo ⁊ in armis ſuis qñ videt ꝙ per ea de hoſti-
bus triūphauit: Prelati ⁊ cantores in eccleſijs ⁊ offi
cijs in ſignū honoris baculis vtuntꝛ Sic hō ꝑfectus cō
ſolatur ſpūaliter in cruce dñi qñ videt ꝙ per eiꝰ vir
tutē hoſtes ſuos. ſ. carnē: mundū ⁊ dyabolū ſubiuga-
uit: debellauit ⁊ expugnauit: ⁊ ad cōſolationē per vir-
tutē crucis ⁊ xp̄i paſſionis attigit ⁊ applicauit Ideo di
cebat apl'us Gala. vj. Mihi aūt abſit glari niſi in cru
ce dñi noſtri ieſu xp̄i. Ideo vir ꝑfectus cogitās i cruce
pōt dicere illud ps. Scḋꝫ multitudinē dolo. me. i cor.
meo. cōſola. tue leti. am. me. Et nota ꝙ tria gn̄a hoīm
ſolēt portare baculū. ſ. Senes ⁊ infirmi. Viatores ⁊ pe
regrini: Pugnatores ſeu impugnati: Pōtifices ſiue ꝑ
lati. qui. ſ. vtuntur baculo paſtorali: Sic vere ſpūali
ter baculus crucis eſt neceſſarius illis qui habēt ſene
ctutē fragilitatis vt ſuſtētētur. Thob. x. Baculū ſene
ctutis nr̄e ſolatiū vite noſtre. Itē illis qui faciūt pere
grinationē pñtis calamitatis vt innitantꝛ Et ideo xp̄s
dū eſſet peregrinus apud nos iſtū baculum portauit
dicens. Gen. xxxij. In baculo meo tranſiui iordanem
iſtū: et nunc cū duabus turmis regredior qꝛ. ſ. xp̄s i ba
culo crucis tranſiuit iordaneꝫ. i. fluuiū paſſiōis ⁊ ſic
ad paradiſum eſt regreſſus cū duabus turmis. i. cū il-
lis qui in ipſum ex duobus populis iudeis. ſ. ⁊ gentili
bus crediderūt Itē illis q̇ hñt bellū ⁊ guerrā aduerſita
tis vt muniantur. zach. viij Et vir ⁊ baculus in manu
eius. Item illis qui alijs preſident vt ab alijs honore
tur et vt ab alijs precellere merito videantur. Nume.
xxi. Aſcendat puteus quē foderūt principes in datore
legis et in baculis ſuis. Iſte eī̄ baculus. ſ. crucis me-
moria. vel ſpes diuine miſericordie vel gratie ſumme
decet ꝓlatos ſicut figuratꝛ in fabulis poetarū vbi eſcu
lapiꝰ filius ſolis ſemꝑ pingitꝛ cum ſerpente in baculo
inuoluto

Ayuntamiento de Madrid

inuoluto q: reuera ipſi prelati ⁊ eccleſiaſtici qui ſolis ideſt dei ſunt ſpeciales filij ſemp debēt baculū cū,ſer pente ideſt crucē cū crucifixo tenere:⁊ i deuotiōe⁊ me moria ſecū habere vnde cuilibet prelato vel doctori di citur illud.iiij.Re.iiij.Accinge lumbos tuos ſicut vir et tolle baculū meū in manu tua ⁊ pones ſuper faciē pueri ⁊ viuet.Quia pro certo quādo prelatus vel pre dicator eſt accinctus lumbos per cōtinentiā ſicut vir per conſtantiā.⁊ habet baculū helyſei.i.crucem xpi p memoriā.vel baculū.i.diuine ſcripture ſcientiā ſeu di uini adiutorij ⁊ miſericordie fiduciā ipſe p certo facit pueros.i.puériles ⁊ immūdos petōres per grām reui uiſcere ⁊ ad ſtatū ſalutis p penitentiā reuenire.Crux ergo ⁊ crucis memoria eſt bacul⁹ dās licētiā pſidēti bus.Iſte ē ergo baculus dans letitiā triūphantibus dans cōſtantiam militātibus Dans triſticiā aduer ſantibus.Uirga ergo tua⁊ baculus tuus ipſa me con ſolata ſunt.Et hec de baculo ſufficiunt.

Balaam. Balthac.Balthaſar.Banantas omitto gratia breuitatis.Uide in terpretationes ⁊ hyſtorias eorū ⁊ ſic poteris exponere in bono vel in malo ⁊c.

Baltheus. Nota φ balthe⁹ accipit pro cin gulo quod ſupra veſtē portatur ⁊ maxime pro illo cingulo qui loco honoris et glorie aſſumitur Eſt enim baltheus militum.preſulū pugi lum et regū ⁊c.Uide ſi vis mauricium qui de baltheo gratioſe diſtinguit.Omitto enim gratia breuitatis: Baltheus enim ſtringens eſt:charitas.Baltheus ve ſtes retinens eſt:caſtitas ſeu parcitas.Baltheus or nans eſt:honeſtas ſeu dignitas ⁊c.Allega ſi vis.

B **Baptiſmus Baptiſare.** Nota φ ba ptiſmus eſt primū fidei ſacramentū quod reuera eſt quaſi baſis ⁊ fundamentū totius catholice diſcipline Et ideo a ſanctis baptiſmus dicitur ianua ſacramen torum De baptiſmo autē inquantum eſt ſacramen tum eccleſie ſeu etiam inquantū poteſt ſignificare lo turam ⁊ purificationē ipſius ſiue per mundiciā ⁊ ca ſtitatem.ſeu innocentie puritatem:ſeu etiam per con feſſionem ⁊ penitentie ſanctitatem:poteſt breuiter ex poni illud Mar.xvi.Qui crediderit ⁊ baptiſatus fue rit ſaluus erit:In quibus verbis oſtēditur baptiſm⁹ tam realis φ moralis φ etiā ſpiritualis:purificatio enim ⁊ lotura debet habere.
Fidei fundamentū.cui innitatur.
Criminum piamentum quod expiatur.
Glorie complementū:quo concludatur.
¶ Dico ergo φ nos debemus habere.
Firmiſſimū fundamentū.Crediderit.
Puriſſimū roramentū.Baptiſatus fuerit.
Tutiſſimū firmamentum:Saluus erit.
Primum eſt φtum ad principium.
Secundum φtum ad medium.
Tercium φtum ad terminum.
Habeamus igitur firmiſſimam ſtabilitatem φtum ad ingreſſum:crediderit inquit.q: ſcilicet catholica fi des debet eſſe noſtrum pmariū fundamentū.Apoc. xxi.Fundamentum primum eſt iaſpis Debemus enī firmiter credere ⁊ ſimpliciter confiteri: Ergo dum lu cem habetis credite in lucē vt filij lucis ſitis.Compa ra ſi vis fidem iaſpidi:vel compara eā cordi:quod eſt fundamentum vite.Non pōt enim eſſe aliqua digna baptiſatio vel lotio criminum:niſi fundet in catholi ce fidei edificio.Ideo bene dicitur Math .xxviij.Ba ptiſantes eos in nomine pa.⁊ fi.⁊ ſpi. ¶ Secundo ha beamus ſinceritatem.φtum ad progreſſum.Baptiſa tus fuerit.Nota quomodo elephātes in noua luna cō ueniunt ⁊ ad flumē vadunt vbi ſe baptiſant⁊ noue ſtel le inclinant⁊c.vide de elephante.Iudith.xij.Iudith ve ro baptiʒabat ſe in fonte. Talis enim baptiſmus pu rificatiuus.
Per gratiam incohatur.
Per pniam meditatur.
Per ſpiritūſanctum roborat.
Per gloriam conſummatur.
Ibi enim eſt gratia q viuificat.aqua.n. facit arbores ⁊ herbas viuere.ſic baptiſmus animas. Et ideo Matt. xxi.di.Baptiſm⁹ Ioannis e celo erat.Ioannes enī in terpretat in quo eſt gfa.ad denotandū φ ibi abundat grā celeſtis.Itē ibi eſt pnia que purificat.Lu.iij. Pre dicabat baptiſmū pnie in remiſſionem peccatorū.Itē ibi concurrit ſpūſſanctus qui fortificat Act.vi.Uos au tem baptiʒabimini ſpiritusancto nō poſt multos hos dies.Sequitur.Et accipietis virtutē ſuperuenientis ſpiritusſancti in vos.Item ibi ſubſequitur eterna glia que ſalutificat.vnde.i.Petri.iij.Anime ſalue facte ſunt per aquam:quas ⁊ nunc ſimilis forme ſaluos facit ba ptiſma.Patet ergo φ baptiſm⁹ habet a vitijs immu nitatem φtum ad pgreſſum.Baptiſatus inquit.i.lo tus ⁊ purificatus. ¶ Tertio dico φ habet glorioſā ſe curitatem φtum ad egreſſum.Saluus inqt erit. Nau ta enī ad hoc ſpecialr intendit:vt in egreſſu ſuo poſſit habere portū ſalutis ⁊ pſperitatis. Sic vere iſte eſt finis ⁊ intentio noſtra.vt ſic p mare hui⁹ mundi poſſi mus nauigare:φ ad ſalutē ⁊ ſecuritatē in egreſſu mor tis poſſimus attingere ⁊ venire. Saluus erit. Iō dica mus cū dauid.Saluū me fac de⁹ qm intra.aq vſq ad aīam meā.Et nota φ dauid facit ad modū naute pe riculū patientis:q videt φ iā aqua intret in nauē ſuā ita φ ipſe eſt in piculo ſubmergēdi.iō clamat. Saluū me fac.i.pone me in ſecurum:Sic vere q: aq.i.pericula tentationū iam intrant vſq ad aīam.iō debem⁹ dice re:Saluū me fac de⁹. Et nota φ multa picula ſunt in mari a quib⁹ debem⁹ qrere fieri ſalui.Eſt enī in mari piculū adamātis attrahētis ferrū:Periculū ſyrenarū q inducūt ſomnū:Periculū caribdis qd abſorbet na uigiū ⁊c.Uide de adamāte.li.de lapidib⁹.c.de magne te.Item vide de ſyrenis li.de aīalib⁹.in ti.ſuo.Itē vide de caribdi in.c.de mari: Iō ergo q in talib⁹ picul{is} ē dā dicere.Saluū me fac.Mat.xiiij.Mgr ſalua nos pi mus.ps.Saluaſti enī nos de affli.noſ.⁊ odi.noſ.diſp. Ideo Act.ix.di.Baptiſati erant in noīe dñi ieſu.Ieſus aūt interpretat ſaluator.Sic ergo pʒ:φ baptiſmū cō comitatur neceſſario felicitas ſeu ſecuritas in egreſſu. Sinceritas et mentis puritas in pgreſſu:Stabilitas atq fidelitas in ingreſſu.Et ſic erimus ſpūaliter ba ptiſati.purificati ⁊ mūdati.Baptiſet ergo vnuſqſq ve ſtrū in nomine pa.⁊ fi.⁊.ſpi. Amen.

Baſis. Eſt fundamentum pes et ſuſtentamen tum cuiuſlibet rei.Et poteſt ſignificare in moribus virtutem fidei et conſtātie que hominem ſtabilit atq firmat.Eccle.vi.Compedes illius in pro tectione fortitudinis ⁊ baſes virtutis: Ubi nota φ fir mitas noſtra debet apparere in affectus reprimendo. compedes:quaſi coniungens et ligans pedes .Et vi tijs reſiſtendo fortitudinis inquit.In gratia ſubſiſten do.baſes virtutis.Et ſic de nobis dicetur.Act.iij.Con ſolidate ſunt baſes eius . Et aduerte φ ſicut patet ex ſcriptura.Exo.xxvi.et deinceps.Et.iij. Reg.vij. Om nia vaſa tabernaculi collocabantur ſupra baſes.ſcilic colūne.tabule.altare.mare eneum ſeu labium.in quo notatur φ in tabernaculo ſeu in templo:vel eccl'a nul lum debet eſſe vas.ideſt nulla perſona cuiuſcūq ſta tus exiſtat quin ſup predictis baſibus collocet.⁊ quin ſuper fide ſpe ⁊ conſtantia ⁊ perſeuerantia ſtatuat.i. Eſdre.iij.Collocauerunt altare ſuper baſes ſuas.Sed aduerte quid di.iiij. Re.xxv.Qd princeps militie Na buch.tulit colūnas duas ⁊ mare eneum ⁊ baſes quas fecerat ſalomon in tēplo dñi: Sic vere hodie dyabol⁹ videt de tēplo cordiū noſtrorū ſuſtuliſſe colūnas rectitudinis:mare ptritionis ⁊ amaritudinis.⁊ baſes fidei ⁊ pſtantie⁊ fortitudinis.q ſalomon.i.xps poſuerat hoc in tēplo.vñ.iiij.Re.xvi. Tulit rex achaʒ calat hos ba ſes ⁊ luterē.q erat deſup.ſʒ etiam mare depoſuit de bo bus ereis qui ſuſtentabant illud. Uel ſi vis per baſes B

Ayuntamiento de Madrid

eccleſie potes intelligere viros iuſtos:quos dyabolus
ſuſtulit ⁊c.Sufficit.

A **Beatitudo.** Beatitudo nõ ſolũ eſt
virtus ⁊ ꝑfectio: immo
etiam eſt cõplementũ oĩm ꝑfectionũ ⁊ virtu
tũ.Conſiſtit eñ beatitudo in ꝑfectiõe cõple
tiſſima:q̃.ſ.caret omni defectu.Qđ q̇ nõ põt eſſe ĩ iſta
vita.Hinc eſt ꝙ ꝓprie loquẽdo gloria eterna dicitur
beatitudo:vbi hõ eſt cõpletiſſimus.⁊ in moribus ⁊ in
ſcientijs.⁊ in delitijs.Quelibet eñ potẽtia habet ſuuꝫ
perfectiſſimũ cõplementum:Nam intellectus eſt per
fectus iu ſciẽtijs:Uolũtas in delitijs.Iraſcibilis ĩ emi
nentijs:Eſt eñ beatitudo ibi rõnalis q̃ tendit in veruꝫ
Et ideo perficit in veritate ſcientiaꝝ:Concupiſcibilis
q̃ tendit in bonum:Et ideo ibi eſt bonitas omniũ deli
ciaꝝ.Iraſcibilis que tendit in arduũ.⁊ ideo ibi eſt ar-
duitas omniũ dignitatum.bonoꝝ ⁊ eminentiaꝝ:Et ſic
eſt ibi perfecta beatitudo.ps.Beatũ dixerũt populuꝫ
cui hec ſunt.beatus populus cuius dñs deus eius: De
iſta ergo beatitudine quantũ ꝓficit.quantum reficit.
quautuꝫ ſufficit.vide infra titulo de gloria eterna. Et
de paradiſo.Sed breuiter loquẽdo exponamus de bea-
titudine illã autoritatẽ Mat.xvj.c.Beatus es ſymon
bariona.¶ Ubi nota ꝙ ſi ad beatitudinẽ iſtã volumus
B attingere neceſſaria ſunt nobis tria.ſ.Qđ realr exiſta
mus.Es inq̇t.Qđ hũiliter audiamus.ſymon q̃ inter-
pretat audiens:Qđ ſimplr conuiuamus. bariona qđ
interꝑtatur filius colũbe:Primũ facit ꝑſeuerantia.Es.
Scđm obediẽtia.Symon.Tertiũ beniuolẽtia Bario
na.Primo ⁊c.Es.quia ſum es.ſignat exiſtentiã.reali-
tatem.⁊ perſeuerantie firmitatem.Et ideo talis debꝫ
eẽ ſimilis colũne cypreſſi que ita eſt firma ꝙ nulli one
ri cedit ⁊c.Uide de cypreſſo.ſ.de fortitudine:Qđ eſt cõ
tra multos.qui reuera ſunt ſiles colũnis factis de ſali
ce:q̃ ſtatim deficit ⁊ plicatur.Sic iſti nũꝙ perſeuerãt
reſiſtendo aut ſubſiſtendo.Cõtra quos Sen.Utere of
ficio quod ſemel ſumpſiſti.Turpe eſt eñ oneri cedere:
Non ſic ſed ſtabiliter ſubſiſtamus.Es inq̇t.Job.Eris
ſtabilis ⁊ non timebis.Jac.j.Beatus vir qui ſuffert tẽ
tationem.¶ Scđo neceſſe eſt:ꝙ humiliter audiamus
Symon inquit.Uide.ſ.de audire: vbi loquitur de ſy-
renibus ⁊ de delphinis qui diligunt audire melodiaꝫ
⁊c.vide ibi:Sed nota ꝙ quidã ſunt ſicut draco qui nõ
delectatur audire vocem panthere.immo fugit ⁊c.Ui
de in eodem titulo.Non ſic.ſed ſimus ſymon qui ĩter-
pretatur obediens vel audiens. Eccli.ij. Si dilexeris
audire ſapiens,eris.Apocal.j. Beatus qui legit ⁊ qui
audit verba ꝓphetie huius ⁊ ſeruat ea ⁊c. Et Luce.xj.
Beati qui audiunt verbum dei ⁊ cuſto. illud. ¶ Ter-
tio neceſſe eſt:ꝙ ſimpliciter cõuiuamus:Bariona in
quit:qđ interꝑtat filius colũbe:q̇ nos debemus eẽ filij
per ſubiectionẽ ⁊ hũilitatẽ.⁊ colũbe ꝑ cõpaſſionẽ ⁊ ſim
plicitatẽ. Mat.x.Eſtote ergo prudẽtes ſicut ſerpẽtes
⁊ ſimplices ſicut.columbe.Uide de ſerpente: ⁊ de Co-
lumba in titulis ſuis.Columba eñ eſt auis ſimplex ⁊
pauida.ꝓuer.xxviij.dicitur Beatus homo qui ſemper
eſt pauidus;Et in ps.Beatus vir qui timet dominũ.
Et ſic igitur ſi nos habuerimus.
Beniuolentiam in conuiuando.
Obedientiam in audiendo.
Perſeuerantiam in reſiſtendo.
Pro certo finaliter erimus beati ꝓuer.xxix.Qui cuſto
dit legem beatus eſt.Nota adhuc ꝙ de hoc põt dici il
lud Jaco.j.Btũs vir q̃ ſuffert tẽptationẽ qm̃ cũ ꝓba-
tus fuerit accipiet coronã vite.Ubi nota ꝙ ſi volumus
eſſe beati:debemus hře.ſ.Accumulatã perfectionem.
Uir.Examinatam diſcuſſionẽ.Cũ ꝓbatus fuerit. Au
torizatam ꝓmiſſionẽ.q̇ accipiet coronã vite. Sit igit
in nobis perfectio.Uir.Uide.ſ.vbi,attingere.in auto-
ritate illa.Uir piloſus occurrit nobis.¶ Secundo ſit
in nobis diſcuſſio.Probatus.Job.xxiij. Probauit me
ſicut aurũ qđ ꝑ ignẽ trãſit.¶ Tertio erit in nobis pro
motio.Accipiet inq̇t coronã vite:Uide vbi accipere.in
illa autoritate diuiſa ⁊ expoſita.Accipient iuſti regnũ C
decoris ⁊ diadema ſpeciei de manu dñi ⁊c. ¶ Sed ad-
huc nota ꝙ de gloria ⁊ beatitudine eterna põt exponi
illa autoritas quã dixit regina Saba ſalomoni.ij. Pa
ral.ix.Beati ſunt ſerui illi qui aſſiſtũt corã te omni tẽ
pore.In quibus verbis oſtẽdit:ꝙ illa beatitudo eter-
na conſiſtit in quatuor virtutibus ꝯtra quatuor defe-
ctus q̃ ſunt vt cõiter in mũdo.q̃ quidẽ ĩpediũt ne hõ ha
beat in hoc mũdo beatitudinẽ,⁊ ſufficientiã ⁊ comple
mẽtũ.q̇ ſm Boe.li.iij.de conſol. beatitudo nihil aliđ
eſt:ꝙ̃ ſtatus oĩm bonoꝝ aggregatione ꝑfectus.i.ſtatus
cui nihil deficit.Sunt igitur in mnudo quatuor defe
ctus principales.ſ.
Preſumptionis vanitas.
Diſſenſionis pronitas.
Conditionis vilitas.
Durationis breuitas.
Sed reuera chariſſimi contra iſtos quatuor defectus
erunt in patria quatuor virtutes que ꝯſtituẽt hoĩem
bonũ vel btm̃.vcꝫ.Subiectio ꝯtra ꝓſumptionẽ q̇ ipſi
ſerui dei.Serui inq̇t tui:Dilectio ꝯtra diſſenſionẽ.q̇
ipſi aſſiſtũt ⁊ appropinquãt.Itẽ prelatio ꝯtra depſſio
nẽ.q̇ ipſi corã te.Duratio ꝯtra corruptionẽ:q̇ ſcilꝫ iſti
durant in omni tpe.Eſt igit ibi ſubiectio.q̃ non ꝑtur-
bat.Serui inquit tui.Sicut eñ videmus ꝙ res corpo
rales hñt inter ſe perpetuã ſubiectioneꝫ:q̇.ſ.oĩa infe-
riora obediunt planetis.Planete aũt obediũt in ſuis
motibus firmamẽto.firmamentũ aũt mouet ſm in-
fluentiã celi criſtallini ſm Ariſto.Sic vere chariſſimi
in paradiſo ẽ perfectiſſima ſubiectio:q̇.ſ.tota celeſtis
curia q̃ ordinata eſt per gradus.ordines ⁊ ſtatus legio
nes ⁊ diſtinctiões ſine aliqua ꝯtradictione hꝫ ꝑfectiſ-
ſimã ſubiectionẽ:q̇ ſibinuicẽ ſm gradus varios ange
li et hoĩes famulant.et tandem pariter oẽs ſubſunt et
obediunt,creatori.Ideo dr̃.Serui tui. Omnes eñ ſer-
uiunt deo.et quilibet eſt ꝯtentus ſtatu.ꝯditiõe ⁊ gra-
du ſuo.q̇ illud dr̃.j.Mach.viij.Oẽs obediunt vni.⁊ ze
lus ⁊ inuidia nõ eſt inter eos.Ideo talibus ſeruis dr̃ vel
loq̇tur ſcriptura.Apoc.xxij.Serui eius ſeruiẽt ei et,fa-
ciẽ eius videbũt.Heu.chariſſimi ſic nõ eſt hodie in ec
cleſia militante.q̇ ibi vere nõ eſt ꝑfecta ſubiectio ſꝫ ꝓ-
ſumptio.q̇ vere moderni nõ q̃runt ſeruire ſed preeſſe.
nõ famulari ſꝫ dñari.nõ obedire:ſꝫ obſtinate ⁊ preſum
ptuoſe ꝓlatis ⁊ ſuperioribus ꝯtraire Heu deus vbi eſt
hodie ⁊ in ſeculo ⁊ in clauſtro ꝑfecta ſubiectio? vbi eſt
qui ꝓprio ſtatu ⁊ officio ſit ꝯtentus? Ubi eſt qui cum
amore,⁊ reuerentia ⁊ ex corde prelatis obediat? ꝓ certo
quaſi nulli.q̇ tanta eſt hodie in multis ꝓſumptio ⁊ ob
ſtinatio.ꝙ nec deo:nec ꝓlato velint ſuitium exhibere.
Quibus optime dr̃ Hiere.xxij.Locutus ſuꝫ tibi. ĩ abũ
dantia tua dixiſti.Non ſeruiam.Tales ſunt ſimiles q̃
buſdã arboribus.Querit eñ Ariſto.li.de vegetabilibus:
q̃ ẽ rõ:q̃re quedam arbores ſunt ſteriles.Et dicit ꝙ q̇
humor arboris aliq̃ñ eſt groſſus ⁊ frigidus.terreus ⁊ com
pactus.ideo actioni caloris ⁊ influentie nature facilr
nõ obedit:immo ei obuiat ⁊ reſiſtit. ⁊ ſic humor hmõi
ꝓpter ſui reſiſtẽtiã ad ramos nõ dirigit nec ĩ fructuuꝫ
ſubſtãtiã ꝯmutat:⁊ ꝑ ꝯñs ſterilis efficitur talis arbor.
Sic vere chariſſimi.dico eñ ſpũalr ꝙ multi ſunt quo
rũ humor.i.interior affectio eſt ita frigida ꝑ indeuo-
tionẽ ita dura ⁊ cõpacta ꝑ obſtinationẽ ita terrea ꝑ cu
piditatem.⁊ ita groſſa ꝑ ſuꝑbiã ⁊ ꝑ ruditatẽ.ꝙ nature
i.ꝓlato vel ſuperiori ſuo nolũt obedire:ſꝫ ei quãtũ poſſũt
ꝑ inobediẽtias rebellatiões ⁊ appellatiões obuiãt et
reſiſtũt:⁊ eius volũtati temere ꝯtradicũt.Et ſic ꝓ certo
tales nõ dirigũt:nec ꝯuertũt.nõ corrigunt nec emẽdã
tur.Et ideo fructibus et bonis operibus ⁊ gratijs ⁊ virtu-
tibus.meritis et beatitudinibus nõ fecũdant. ſꝫ ſterili-
tatẽ oĩm bonoꝝ ſortiunt.Eſa.lvij.Uenerũt tibi ſil duo
hec ſterilitas et viduitas.Sed nõ ſic chariſſimi in pa-
radiſo.q̇ vere ibi erit perfecta obediẽtia et ſubiectio iõ
ibi ẽ perfecta btitudo.Serui inq̇t tui.Et iõ de differẽ-
tia ſuoꝝ dei q̃ ſunt in paradiſo.et maloꝝ ſuorũ eccle
qui ſunt

Ayuntamiento de Madrid

quı ſunt in mūdo pulcre loquiꝛ ipſe deꝰ Eſa.lxv. Ecce
ſerui mei comedēt ⁊ vos eſurietis:ecce ſerui mei bibēt
et vos ſitietis:ecce ſui mei letabunꝛ ⁊ vos cōfundemi
ni Habēt igiꝛ tales ſerui beatitudinē:q2 ſicut dicitur
Eſa.liiij.c. Hec eſt hereditas ſeruoꝝ dñi Ideo de ipſis
poteſt dici illud.iij.Reg.x.Beati ſunt viri tui ⁊ beati
ſerui tui qui ſtāt corā te ſemꝑ.Eſt igiꝛ ibi ſubiectio ſi
D ne pſumptiōe.¶ Scdo dico ꝙ ibi eſt dilectio ſine diſ
ſenſiōe qd oñdiꝛ cū dr.Aſſiſtūt ⁊ appropinquant:q2.ſ.
iſti ſemꝑ ſunt aſſiſtētes ⁊ ꝓpinqui ipſi deo ⁊ etiā ſibi⸗
ipſis perveriſſimū amorē.Et ideo ſunt beati. Nomen
eius aſſiſtētie ⁊ ꝓpinquitatis:ſignat ꝓpinquitatē et
copulā charitatis:Sicut eñ videmꝰ ꝙ ſtelle q̄ ſunt
in celo ſunt ſibiinuicē multū ꝓpinque:⁊ ipſi firmamē⸗
to ſemꝑ aſſiſtūt:q2.ſ.in eo ſunt infixe.⁊ ſm etiā motū
firmamenti mouēꝛ ꝯtinue ⁊ ſine ceſſatiōe:Sic vere cha
riſſimi.ſtelle.i.beati q̄ ſunt in patria ſibinuicē ſūt mul
tū ꝓpinq̄ ꝑ mutuā charitatē.ipſi etiā firmamēto.i.deo
ſemꝑ ſunt aſſiſtētes.ſ.diligendo ⁊ ꝯtēplando:⁊ ſe i cū
ꝑ dilectionē intrinſecā infigēdo.ipſumq; ꝯtinue ſequen
do.voluntatē ꝓpriā ſm volūtatē ipſiꝰ regulādo ⁊ ei ꝑ
fecte obediēdo.Ita eñ eſt coꝝ volūtas motui firmamē
ti.i.diuine volūtati cōformata:ꝙ etiā ſi videāt patrē aut
filiū in inferno nō dolebūt nec ei miſerebūꝛ.nec ei con
dolebūt.q2 aliter nō eſſent ꝑfecte bti.Jō de iſta aſſiſtē
tia pōt dici illud zacha.iiij.Iſti ſunt duo filij olei ſplen
doris tui.q̄ aſſiſtūt dñatori vniuerſe terre.Heu deꝰ nō
ſic de nobis alijs q̄ ſumꝰ in hoc mūdo q2 vere nō poſſu⸗
mus cōpari ꝓprie ſtellis fixis:ſꝫ ſtellis erraticis que ī
firmamēto nō ſunt fixe.immo ꝯtra firmamētū mouēꝛ
nec ſibinuicē ſunt ꝯiūcte.immo vna ab altera ſepiſſi⸗
me ⁊ remotiſſime elōgaꝛ:Iſtud pꝫ de ſole ⁊ luna q̄ ſibi
in plenilunio totalr opponūꝛ.Sic vere chariſſimi nos
alij q̄ recte ſumꝰ ſicut ſtelle erratice.q2.ſ.in multis defi
cimꝰ ⁊ erramꝰ.nō ſumꝰ ꝑfecte fixi in firmamēto.i.ī deo
vel in firmamēto.ſ.in ſupiori ⁊ plato nr̄o ꝑ dilectionē
nec ei obedimus ꝑ ſubiectionē:nec ipſm ſeq̄mur ꝑ imi
tationē:niſi forte qñ violēter ab ipſo trahimur ꝑ tribu
lationē ⁊ correctionē:imo vere ſibi multiplr repugna
mus.⁊ eidē per pctm̄ ⁊ vitia obuiamꝰ.⁊ ꝑ obſtinatiōes
⁊ inobediētias.Iuxta illud Iud.Mandata dñi audiē
tes oīa fecerunt ꝯtra.Inter nos etiā nō ſumꝰ ꝓpinq̄ ꝑ
amiciciā.immo vere ſepiſſime accidit:ꝙ ꝑ diuerſas ri⸗
xas diſſenſiones ⁊ diuiſiones alter ab altero elonga⸗
mur.⁊ per magnas ēt iniurias inuicē opponimur ⁊ cō
trariamur.Sꝫ vere chariſſimi nō ſic ſancti q̄ ſunt in pa
tria.q2 vere iſti hñt ꝑfectā dilectionē ⁊ contēplationē.
Et de hoc pulcre loq̄ꝛ.Proſper li. de vita ꝯtēplatiua.
Erit inquit in vita illa intellectus ſine errore: Memo
ria ſine obliuione.Cognitio ſine ꝑuagatiōe.Charitas
ſine ſimulatiōe.Senſus ſine offenſiōe.Thob.xiij.Bti
oēs q̄ diligunt te.Cōſiſtit igiꝛ btitudo in perfecta dile
E ctiōe ⁊ charitate. q2.ſ.ibi eſt dilectio ſine diſſenſione.
¶ Tertio dico ꝙ ibi eſt prelatio ſine depſſiōe.q2.ſ.bea
ti ſunt in ſtatu honoris.plationis ⁊ dignitatis.qd oſtē
ditur cū dicitur.Coram te.Ipſi eñ habēt eſſe corā deo
et in preſentia ſummi regis:⁊ in curia ſummi impera⸗
toris.quod vtiq; magnus debet honor et dignitas re⸗
putari.Coram te inquit.quia ſicut dr in pſ. Honora⸗
bile nomen eoꝝ coram illo.ideo pōt dicere quilibet co
rum deo illud pſ.Ut placeam coram deo in lumine vi
uentium.Ubi oſtenditur ꝙ iſti ſūt Acceptabiles.Pla
ceam.Preſentiales vel pñtabiles.Coraꝫ deo.Impaſſi
biles.q2 ſunt in lumine viuentiū.Sunt igiꝛ beati.q2 ſi
cut dicit Auguſt. ſuper Beati immaculati.Si vis eſſe
beatus.eſto immaculatus.pſ.Beatus quē elegiſti et
F aſſumpſiſti.habitabit in atrijs tuis.Eſt igiꝛ ibi platio
ſine depſſione.Coram te. ¶ Quarto eſt duratio ſine
corruptione.q2.ſ.ipſi durant in omni tēpore.i. ꝑpetuo
ſine fine:ſicut eñ dicit Iſido.Eſt quedā inſula in yber
nia vbi nūq̄ hoīes moriunꝛ. Et eſt ibi alia inſula vbi
corpora nūq̄ corrumpunꝛ:Sic vere chariſſimi paradi
ſus eſt talis inſula. q2 vere beati qui ibi ſunt nō incur⸗
runt nec mortē:nec infirmitatem.nec corruptionē.nec
tribulationem.immo in omni tpe ſemper perpetuo vi
uunt ⁊ ſunt bti.Quia iuſti aūt in perpetuū viuent. Jō
ipſi pñt dicere illud pſ.Benedicam do.in om.tē.ſemper
laus eius in ore meo.Et ideo de iſta immortali dura⸗
tione loquitur.Proſper in lib.de vita contemplatiua:
vbi inquit.Erit incolumitas ſine debilitate.ſalus ſine
dolore.vita ſine morte.facilitas ſine impedimento.ſe⸗
curitas ſine periculo.ſaturitas ſine faſtidio ⁊ ꝑfecta ſa
nitas ſine morbo. Uñ de iſta perpetuitate diciꝛ in pſ.
Beati qui ha.in do.tua do.in ſe.ſe.lauda.te.Sed proh⸗
dolor taliter non eſt in hoc mundo:quia vere chariſſi⸗
mi ibi nō eſt duratio.ſed corruptio.nō eternitas ſꝫ fra
gilitas:non fortitudo ſed turpitudo.nō ſtabilitas ſed
infirmitas.Et ideo videꝛ ꝙ nos in hac vita ſumꝰ ſimi
les glacici:que nullam hꝫ durabilē firmitatem q2 fa⸗
ciliter frangiꝛ.⁊ per calorē reſoluiꝛ.⁊ in aquā ⁊ lutū cō
uertiꝛ ⁊ mutaꝛ. Sic vere chariſſimi nos in hoc mūdo
ſumꝰ valde fragiles.q2 per calorē modice infirmitatis.
vel per lutū alicuiꝰ aduerſitatꝭ facilr diſſoluimur.mo⸗
rimur.frāgimur.⁊ caſſamur.vñ Sap.xix.facile diſſol⸗
uenꝛ ſicut glacies.ſed nō ſic ibi.nō.q2 ſicut vere dictū
eſt:iſti hñt durationē eternā.prelationē ſupernā: dile
ctionem fraternam.ſubiectionē internā.Et ſic bñ dici
tur.Beati ſerui tui q̄ aſſiſtūt coram te ſemper. ¶ De G
beatitudine vero morali ⁊ virtuoſa quā hō per virtutem
cōſequitur in hac vita poſſum notare ꝙ illi dicuntur
beati qui ſunt.

Uigiles ⁊ diligentes.
Stabiles ⁊ patientes.
Humiles ⁊ obedientes.
Flebiles et cōpatientes.
Subtiles ⁊ intelligentes.
Pauperes et eſurientes.
Prudentes et ſapientes.
Sperātes et in deo ꝯfidētes.
Eleuati et contēplantes.
Deuoti et ſpūalia deguſtātes.

De vigilibus dicitur
Lu.xij. Beati ſunt ſer
ui illi quos cum vene
rit dominus inuene⸗
rit vigilantes.De ſta
bilibus et patientibꝰ
diciꝛ.j.pe.iij.Si quid
patimini ꝓpter iuſti
ciam beati.De humi
libus ⁊ obedientibus
dicitur in Pſal.Bea
tus vir qui ti.do.in manda.eius cu.ni.De flebilibus ⁊
compatientibus:dicitur mat.v.Beati qui nūc fletis:
quia ridebitis.Et in pſ. Beatus qui intelli.ſu. ege.et
pau in die ma.libe.cum do.De ſubtilibus ⁊ intelligen
tibus:dr in pſ.Beatus homo quem tu eru.do.et de le
ge tua docueris eum.De pauperibus et eſurientibus
dicitur Matth.v.Beati pauperes ſpū ⁊c.Et ibidem.
Beati qui eſuriunt et ſitiūt iuſticiam.qm̄ ipſi ſatura⸗
buntur.De ſapientibus et prudentibꝰ diciꝛ Eccl.xiiij.
Beatus vir qui in ſapientia morabitur. De ſperanti⸗
bus et in deo confidentibus dr in pſ. Beata gens cu.
eſt do.de.eius.De eleuatis et contēplantibus:dr Luc.
x.Beati oculi qui vident que vos videtis. De deuotis
vero ⁊ ſuauiter deguſtantibus:dr Apoca.xix.Beati q̄
ad cenam nuptiarum agni vocati ſunt.Omnes enim
iſti ſunt beati immaculati in via qui ambulant in lege
domini.Quia reuera de talibus beatitudinibus quā⸗
do habentur in via.ꝑueniūtur ad eternā beatitudinem
q̄ finaliter habebitur in patria.de qua.ſ.dr. Bti mor⸗
tui q̄ in dño moriūtur.Apoc.xiiij.Si vis diſtinguere de
diuerſis beatitudinibus ſcripture.vide.Beati imacu
lati in via.Beati qui habitant in domo.Beati paupe
res.et ſic de alijs.Item ſi vis dic.Mō quedam eſt bea⸗
titudo tēporalis:que nihil eſt niſi proſperitas.vnde in
pſ.Beatum dixerunt populū cui hec ſunt.Et cetera.
vide de proſperitate ⁊c.

Bellum.

Idem eſt ꝙ guerra.prelium: duellū.
controuerſia.litigium.Et accipitur A
in ſcriptura in bono et in malo.In bono quando quis
temporaliter iuſte bellat et militat cōtra malos iuſti⸗
ciam exequendo vel infideles pſequendo. Spūalr aūt
accipiꝛ qñ q̄s ꝯtra vitia ⁊ tētatiōes reſiſtit qñ ꝯtra ea
ꝓpriā abſtinentiā ⁊ caſtitatē:⁊ cetera opa meritoria
pliaꝛ.Ideo dr.j.Mach.iij.Melius eſt mori in bello q̄
videre mala gentis noſtre et ſanctoꝝ. ¶ Item poteſt

Ayuntamiento de Madrid

accipi,i]malo⁊hoc tꝑaliter⁊ ſpūaliter.¶ Tꝑaliter.⁊ ſic
bellū accipiꝫ ꝓ diſſenſiōe⁊ diſcordia diuiſiōe cōtrouer
ſia ⁊ murmuratiōe.Et de hoc.ij.Mac.xiij. Bella nu-
triūt ⁊ ſeditiōes mouēt:⁊ nō ſinūt regnū eſſe quietum:
Spiritaliter aūt accipiꝫ in malo: Et ſic bellum ſignat.
Hoſtis ſuggeſtiones.
Carnis temptationes.
Mundi vexationes.
Inferni turbationes.
Et de hoc.j.Mac.iiij.Nō cōcupiſcatis ſpolia q2 bellū
cōtra vos ē.Dicam9 igiꝫ ꝙ bella debem9 fugere ⁊ vita
re nec eoꝝ autores eſſe.S3 ſi nobis accidāt debem9 for
titer dimicare.Et ideo de iſtis bellis ſpiritalibus q̄ cō
tra nos quotidie per carnē mundū ⁊ hoſtē cōcitant p̄t
exponi illud Eſa.xlij.Effudit ſuper eum indignationē
furoris ſui ⁊ forte bellum:et combuſſit eum.Ecce ergo
ꝙ in verbis iſtis oſtenditur bellum
Cum diligentia precauendum.
Bellnm cum patientia ſuſtinendum.
Bellum cum tremulentia metuendum.
Bellū qđ eſt p̄cauendū:ē corꝑalis cōſolatio q̄ notaꝫ ꝑ
verbū Effudit.Bellū qđ eſt ſuſtinēdū ē tꝑalis tribula
tio q̄ notaꝫ in verbo indignatiōis ⁊ furoris bellū qđ eſt
B metuendū eſt eternalis flagellatio.q̄ notaꝫ cū dr̄: forte
bellū.¶ Primū igiꝫ bellū qđ debem9 facere eſt bellu3
cōſolationis.Sūt eīm multi quos dyabolus nō pōt vin
cere per tribulatiōes:⁊ ideo ꝓcurat eis mūdi cōſolatio
nes.ſ.diuitias:⁊ ſic vincit eos per luxuriā:auariciā: de
licias:dignitates ⁊ eminētias:⁊ ſic vincit eos ꝑ ſuꝑbiā
Et hmōi bellū mūdane ꝓſperitatis notaꝫ cū dr̄ Effu-
dit.Effundere eīm idē eſt qđ fundere:diſpergere mūda
re ⁊c.Et ideo videꝫ ꝙ dyabolus pugnat cōtra tales ſi
cut crocodillus cōtra cetū:qui vidēs ꝙ cetū nō pōt viri
bus ſuꝑare effundit ſupra eū fumū ⁊ aquā venenoſam
vt ſic p̄ualeat cōtra ip3 vt ipſu3 inueneneꝫ ⁊ occidat: vt
dixit Jorath.Sic vere chariſſimi vidēs dyabol9 ꝙ nō
pōt p̄ualere cōtra hoīem:effundit ſupra eū aquā vene-
noſam ⁊ mūdanā ꝓſperitatē vt q2 ꝓcurat ſibi efficiu3
vel dignitatē delicias vel diuitias.Et hoc ꝓ certo ad
hoc facit vt eū ꝑ variā ſuperbiā ſeu luxuriā inueneneꝫ
vel corrūpat:q2 ſicut videm9 multi ſunt qui ī ſtatu pau
pertatis vel aduerſitatis ſunt boni:qui aduenīente ꝓ-
ſperitate vel dignitate efficiunꝫ mali luxurioſi ⁊ ſuꝑbi
Exēplū de Saul.vn̄ Amos.ix.Uocat aquas maris ⁊ ef
fundit ſuꝑ faciē terre.Et hoc fuit figuratum apoc.xiij.
vbi quart9 angel9 effudit fialam ſuā in ſolē:⁊ datū ē ei
eſtu affligere hoīes igne ⁊ eſtuauerūt hoīes ⁊ blaſphe
mauerūt nomē dn̄i:Sic vere chariſſimi ſepe accidit ꝙ
q̄uis homo ſit ſol ⁊ vir ꝑfectus:lucid9 ⁊ bon9 q̄ſi tn̄ an
gel9.ſ.ſathane fialā venenatā mūdane ꝓſperitatis ſuꝑ
eū effundit ip̄e efficiꝫ raptor:ſuperb9 ⁊ tyrann9 ⁊ hoīes
ſ.ſubditos ⁊ virtuoſos taliter eſtu ⁊ igne tribulationu3
et rapinarū ardore affligit:ꝙ ip̄os per deſperationē cō
pellit aliquotiēs nomē dei blaſphemare.Iſtud ē igitur
primū bellū dyaboli.ſ.q̄ſi ſuꝑ nos effundit ꝓſperitatē
vn̄.j.Paraꝫ.xxix. Uir bellator ē ⁊ effundēs ſangaine3
q2.ſ.vir bellator.i.dyabol9:ſanguinē mūdane ꝓſperita
tis q̄ faciliꝫ maculat ⁊ corrūpit:effūdit ſuꝑ hoīes quā
tū p̄t.S3 reuera chariſſimi cōtra iſtđ bellū d3 hō eē ar
mat9 ꝟtute tēperātie q2.ſ.tꝑate d3 vti mūdi ꝓſperis ⁊
diſcrete.Et ſic in iſto p̄lio poterit p̄ualere.ſ.mūdi ꝓſpe
ra p̄cauēdo:fugiēdo vl' ſaltē ꝯculcādo ⁊ vilipēdēdo.Si
cut eīm videm9 ꝙ lignū q̄uis ſit ī aqua mūdane ꝓſpe
ritatis:d3 tn̄ ſuꝑnatare ⁊ ſe ſurſu3 ſemꝑ ad celū eleuare
per affectionē ⁊ aquā ſub ſe ponere ꝑ terrenoꝝ ꝯtēptū
⁊ abhominationē.Et hoc admoneꝫ Joel.iiij. dicēs ſic
Suſcitate robuſtos aſcēdāt viri bellatores.Uiri enim
bellatores ideſt viri ꝑfecti qui ſunt in mūdana ꝓſperi
tate debent ſuſcitari vt nō deſcendāt inferius per affe-
ctū ſed vt aſcēdāt ſuperius ꝑ cōtēptū:Ex talib9 ei bel-
lis exterioribus vice ex mūdi ꝓſperis ſurgūt vt cōiter
bella interiora.ſ.motus carnis temptatiōes ambitio
ꝑ es et ire ⁊ ceteri mali affect us.Unde bella et lites in
vobis.nonne ex concupiſcentijs vr̄is.Debemus igitur
precauere bellum conſolationis. ¶ Secundo dico ꝙ C
nos debemus ſuſtinere bellum tribulationis.qđ qui-
dem datur intelligi quando dicitur.Indignationē fu-
roris ſui.Quia vere chariſſimi indignationem. furorē
⁊ impetū mundi.tribulationū infirmitatū ⁊ tribula-
tionū turbines debemus in patientia ſuſtinere.Talia
aūt bella infert nobis mundus:qui non ceſſat tribu-
lationes ⁊ iniurias ſuſcitare.Tales potiſſime inferunt
alijs.mali diuites ⁊ tyranni.⁊ maxime mali iudices q̄
contra vicinos ⁊ ſubditos.⁊ precipue cōtra pauperes
⁊ bonos rapiendo.iniuriando.accuſando.falſa impo-
nendo et diffamando belligerant atq3 impugnāt.Si-
cut enim draco qui eſt animal inflāmati coloris habet
bellum cōtrarium contra elephātem. Et hoc ſm̄ Aui
cē.q2 cum elephas habeat multū de ſanguine frigido
⁊ melancolico.ideo draco cupit illum bibere ad calo-
rem ſuum refrigerandū.Et ideo cōtra eū pugnat.Sic
vere chariſſimi.q2 dracones ⁊ tyrāni ſunt inflāmati ꝑ
crudelitatem vel cupiditatem.ideo ſanguine3 elephā
tis.hoc eſt ſubſtantias temporales ſubditorum et vi-
cinorum deſiderant bibere ⁊ acquirere:vt ſic ardorem
ſue auaricie:vel ſeuicie valeant temperare.Et iō ꝓ cer
to contra hmōi elephantes non ceſſant bella rapinaꝝ
exactionum ⁊ vſurarum immiſericorditer exercere.Et
tale bellum datur intelligi q̄ſi dicitur.furoris.q2.ſ.bel
lum tribulationum ⁊ aduerſitatum ſolet cum furore ⁊
iracūdia exerceri.vnde p̄s.furor illis ſm̄ ſimi. ſerpē.ſi
cut aſpidis ſurde ⁊c.Compara eos ſi vis aſpidi:vbi ſu
pra.Et tale bellum ꝓ certo figuratur Danie.vij.vbi di
citur.ꝙ quoddā cornu ortum eſt in capite vni9 beſtie.
quod habet oculos ⁊ os loquens grādia.⁊ tria alia cor
nua euulſa ſunt a facie eius.⁊ faciebat bellū cōtra ſan
ctos ⁊ preualebat eis.Sic reuera in capite vni9 beſtie.
ideſt in loco capitali vnius eminentie.officij dignita-
tis.aliquando inuenitur inter cetera vnum cornu mo
dicum.⁊ aliqua vilis ⁊ mala perſona ad modū cornu:
dura per obſtinationē.acuta per pūctionē q̄ hab3 ocu
los quaſi hoīs.i.ſubtilem ⁊ fallacē maliciam ⁊ cauilla
tionem.⁊ os loquens grandia.i.reſpectu maioꝝ adu-
lationē.reſpectu minoꝝ iactantiā et cōminationē.re-
ſpectu etiam oīm eloquentie deceptionē ⁊ verboꝝ pal
liationem.Et ꝓ certo tale cornu q̄ꝙ ſit modicum ori
ginaliter.i.de humili plebe natum.taliter tamen q̄ſq3
fauente fortuna augmentatur ⁊ magnificatur:ꝙ a fa
cie eius auelluntur alia cornua.i.alij potentes viri. q2
ſ.tales quandoq3 faciunt deponi.auelli et adnihilari
potentes vel potentiores.nobiliores ⁊ antiquiores et
meliores ⁊c.Et breuiter iſti faciūt hodie bellū ꝯtra ſan
ctos:q2 reuera tales inquā ſanctos dei ⁊ bonos.paupe
res ſimplices.ſubditos.⁊ vicinos debellāt ſuis vexa-
tiōib9 ⁊ impugnāt.q2 reuera chariſſimi ſicut dr̄.ij.Pa
ralip.xxxij.tales ſunt ſiſes Sēnacherib:qui vertit totū
impetū belli ꝯtra hierſm.i.ꝯtra bonos.pacificos ⁊ mo
deſtos.Cōtra iſtud aūt bellū debemus eſſe armati vir
tute patiētie.fortitudinis ⁊ ꝯſtātie:et ꝓ dei amore de-
bemus oīa fortiter tolerare.vt ſic quilibet dicat illud
Sap̄.viij.In multitudine videbor bon9 et in bello for-
tis.Iſtud eſt igiꝫ ſecūdū bellū qđ d3 ſuſtineri.ſ.bellum
tēporalis tribulatiōis.furoris inquit.¶ S3 tertio di D
co ꝙ eſt aliud bellum qđ potiſſime eſt timendū.ſ. bel-
lū infernalis ꝯdēnatiōis vel inflāmatiōis.qđ oſtendi
tur:cū dr̄.Combuſſit eū.q2.ſ.iſtud bellū fit a deo cōtra
iniquos in generali iudicio ſententiatiue. ⁊ ab igne ꝑ
petuo executiue.Et iō vꝫ ꝙ deus bellabit ꝯtra iīquos
ſicut q̄dā fera q̄ eſt in boemia q̄ dr̄ loth.vel lod in lin-
gua boemica:de qua dicit autor de ꝓprietatibus rerū
ꝙ q̄ñ a venatoribus inſequiꝫ.recolligit aquā in gutu
re ſuo:et ꝑ mot9 vehemētiā ita eā calefacit quaſi bul-
liēs.et tandē ꝯtra venatores et canes ꝯuertiꝫ.et ꝑ ip̄a3
aquā feruētiſſimā quā đ ore eijcit eos mirabiliꝛ exurit
et affligit:et ab ei9 ꝓſecutiōe deſiſtere ſic cōpellit.Sic
reuera chariſſimi faciet deus.quia.n.ip̄e videt ꝙ vena
tores et

Ayuntamiento de Madrid

toꝛes ⁊ tyꝛanni ⁊ ſuꝑbi.ꝙ etiam canes.i.pctõꝛes impu
dici ⁊ luxurioſi.inſatiabiles ⁊ auari ipm̄ quotidie per
diuerſa vitia ꝑſequũtur.ideo ꝗuis modo fugere.ſuper
ſedere ⁊ diſſimulare videat.in iudicio tñ ipe ſe cõuer=
tet cõtra eos.⁊ aquã feruentiſſimã.⁊ auſteritatem ſue
iuſticie ardoꝛem ſue dure ſentẽtie:⁊ ignẽ infernalis et
gehẽnalis miſerie in eos fulminabit.ipoſqꝫ comburet
eternaliter ⁊ turbabit.Combuſſit inquit eum. qꝛ reue
ra ſm̄ ps.Ipe erit ſicut ig.q̄ cõbu.ſil.⁊ ſicut flã.combu.
mon.Quia ꝓcerto chariſſimi iſte ignis comburet mõ
tes.i.malos ſuꝑioꝛes ⁊ ſiluam.i.malos inferioꝛes.Iõ
de tali bello peccatoꝛibꝰ inferendo:dicit Iob.xx.Im=
mittat in eũ irã furoꝛis ſui ⁊ pluat ſuꝑ eũ bellũ ſuũ.Cõ
tra iſtud bellum chariſſimi debemus hr̄e arma iuſti=
cie.Quia reuera qui armis iuſticie ⁊ bonoꝝ operũ ar=
matus fuerit ⁊ munitus.in iſto ꝓlio nõ ſuccumbet.di
cẽs cum ps.Obũbꝛaſti ſuꝑ caput meuꝫ in die belli.Et
ſic patet:ꝙ eſt bellũ ꝓcauendũ.bellũ ſuſtinendũ.bellũ
metuendum.Sꝫ adhuc dico ꝙ eſt triplex bellũ meri=
toꝛiũ.ſ.Bellũ pn̄ie quo caro vicit.Bellũ patiẽtie quo
mũdus ſternit.Bellũ fidei ⁊ iuſticie.quo demon ſper
E nitur. ¶ Bellemus igit ꝯtra carnẽ per pn̄iaꝫ.ſimiles
muſtele que armata ruta ꝯtra baſiliſcũ mouet bellum
⁊ ꝑualet cõtra ipm̄.Sic vere ſi ruta amara pn̄ie arma
ti fuerimus.ꝯtra baſiliſcũ.i.ꝯtra carnẽ venenoſam ſe=
cure militabimus ⁊ vincemꝰ:vñ ad Heb.xi.Foꝛtes fa=
cti ſunt in bello.ꝯualuerũt de infirmitate:Mõ eſt con
tra multos qui in bello carnis nõ ſuꝑant ſꝫ vincuntur
ſimiles elephãti qui in bello poſitus ad vocẽ ſuis ſeu
modice poꝛcelle taliter terret ꝙ virtutem bellãdi amit
tit:Sic vere chariſſimi multi ſunt q̄ in bello tempta=
tionis vocẽ ſuis.i.carnis ſuggeſtionem taliter timent
ꝙ ab ea ſuꝑari ſe ꝑmittunt.⁊ virtutem bellandi amit=
F tunt.iiij.Reg.xxv.Uiri bellatoꝛes noctẽ fugierũt.Bel
lemus igitur ꝯtra delectationes ꝑ penitẽtia.¶ Ite bel
lemus ꝯtra tribulationes ꝑ patientiã.Sicut eñ toꝛ=
tuca infra ſuã duram teſtaꝫ ſe recludit.⁊ ſic exterioꝛes
ictus nõ ſentit:Sic vere homo q̄ vult exterioꝛes ictus
⁊ tribulationes nõ ſentire.neceſſe eſt duram teſtaꝫ te
patientie habere.⁊ in ipa ꝑ humilitatem ⁊ tui cõſide=
rationem teipm̄ recolligere ⁊ tenere:⁊ ſic mũdi ictus ⁊
tribulationes te nũꝗ poterũt ſuꝑare:⁊ ſic erũt ſicut fi
lij ruben ⁊ manaſſes.qui erãt viri bellatoꝛes ſcuta poꝛ
tantes.ſicut dr̄.ij.paral.v.Mõ eſt contra multos;qui ſi
aliqua modica tribulatione feriant.vel modica occa=
ſione tangant.ſtatim clamant ꝑ impatientiam ⁊ rixã=
tur.ſicut patet de litigioſis.diſcoꝛdibus.diſcolis ⁊ per
uerſis.qui nõ pñt cũ aliquo pacifice ꝯuerſari.Similes
viſo qđ eſt animal impatientiſſimũ.q̄ ſi modicũ ꝑcu=
tiat.ſtatim ſe nititr̄ vindicare.immo ſi ſecundus cum
ꝑcuſſerit ſtatim dimittit primũ ⁊ ꝑſequit ſecũdũ:Quã
do aũt cibus ſuus ſibi auferr̄ tũc impatiẽtius ꝯturbat
Sic vere iracũdi ⁊ impatientes ſtatim efferunt ad iu
riam ⁊ vindictam.Et ſi cibus bonoꝛũ ſuoꝝ tꝑaliũ eis
per rapinã ab aliquo auferat.tunc ad iram.triſticiam
⁊ diſcoꝛdiam cõmouent.De talibus ergo belligeris li
tigioſis põt intelligi illud.ij.Macha.xiiij.Bella nu=
triunt:ſeditiones mouẽt.⁊ nõ ſinunt regnuꝫ eſſe quie
tum.Non ſic ergo.ſꝫ bellemus ꝯtra mũdũ ꝑ patiẽtiaꝫ
G ¶ Tertio bellemus ꝯtra hoſtẽ per fidẽ ⁊ per iuſticiaꝫ.
Sicut eñ dicit Ambꝛo.in exame.Mõ apes pugnãt ꝓ
rege ſuo ⁊ moꝛi ꝓ ipo glorioſum arbitrant.Sic vere de
bemus per fidei firmitatẽ ꝯtra hoſtẽ.⁊ infidelitatẽ et
erroꝛes ꝓ xp̄o rege noſtro bellare:⁊ ſi neceſſe fuerit ꝓ
ſue fidei dfenſiõe moꝛti nos exponere ⁊ donare.Tales
eniꝫ bellatoꝛes fuerunt martyꝛes.Uñ Baruch.iij.Ibi
fuerunt gygantes nominati.qui a principio fuerũt ſta
tura magna ſcientes bellum.Martyꝛes eñ dicti ſunt
gygantes.Propter moꝝ eminẽtiam.Nominati.Pro
pter fame redolẽtiã:Scientes bellum.Propter fide ⁊
permanẽtiã ⁊ ꝯſtãtiã.Et ſic ergo pꝫ:ꝙ nos debemus
bellare.Cõtra erroꝛes per fidelitatem:Cõtra laboꝛes
per ſtabilitatẽ:Cõtra dulcoꝛes per penalitateꝫ.Et hec
de bello moꝛali ſufficiãt.Uide igit vbi pugnare:ꝓlium
lis.diſcoꝛdia.nocere.inuadere ⁊c.

Bene. Circa iſtud aduerbiũ bñ.qđ ẽ aduerbiũ B
qualitatis.Nota ꝙ bñ eſt quedã circun
ſtantia vel adiacẽtia virtuoſa que vnicuiqꝫ in ſuo gene
re dat efficaciam et valoꝛẽ.Et ſic dicit:ꝙ ille res dicũ=
tur bñ eſſe que nihil hñt ſuperfluũ.nec aliqđ diminu=
tum.nec ꝗtum ad ſubſtantiam intrinſecam nec ꝗtũ
ad accidentia extrinſeca.Uñ ꝓpꝛie iſtud vocabulum
bene denotat mihi ſtatum ſufficientie ⁊ debitam pꝛo=
poꝛtionẽ omnium qualitatũ ſine impedimẽto alicuiꝰ
nocumenti.Et hoc verũ eſt non ſolũ in coꝛpoꝛalibꝰ ſed
etiam in ſpũalibus.Quia ille homo dr̄ eſſe bene ſpũa=
liter:qui nõ eſt diminutus in neceſſarijs.i.in fide.mo=
ribus ⁊ virtutibus.qꝛ talibus dicit ps.Beatus es ⁊ be
ne tibi erit vel qui nõ eſt abũdans in ſuperfluis.i.in vi=
tijs ⁊ criminibus.vtpote qꝛ non eſt extra locũ ꝓpꝛiũ.i.
extra deũ per peccatũ moꝛtale:ſicut dicitur de lapide
in ſtructura:vel de membꝛo in coꝛpoꝛe.q̄ tũc tempoꝛis
nõ dicunt eſſe bñ:qñ a loco ꝓpꝛio ſunt ſemota.Sic nec
illi bene eſſe dicunt:qui per peccata extra locũ ſuuꝫ ꝓ=
pꝛium qui deus eſt.vel extra exigẽtiam ⁊ terminos ſui
ſtatus per ſuperfluitatẽ ⁊ exceſſum aliquem extollun
tur.vnde Eccli.xij.Non eſt ei bene qui aſſiduus eſt in
malis.Nota ergo ꝙ ſicut ille qui dicitur eſſe bene.qui
bene loquit.qui bene gradit.qui bene odoꝛatur:qui be
ne operat:qui bñ audit.q̄ bñ cernit.qui bene guſtat.q̄
bene palpat.Sic loquẽdo ſpũaliter ille dr̄ eſſe bñ quo
ad deum qui bñ loquitur per ꝯfeſſionẽ ⁊ oꝛationẽ:et q̄
bene cantat per gratiarũ actionẽ.Iterum ille qui be=
ne graditur per pꝛompte obedientie ſubiectionẽ:qui
bene odoꝛatur.ſ.ſuauitatẽ bonoꝝ eternoꝝ per deuotio
nem et contemplationem:qui bene operat per bonoꝝ
actuũ executionẽ:Iterum qui bene audit ꝑ ꝓdicationẽ
vel bonam monitionẽ.Et qui bene cernit per pꝛuden=
tiã ⁊ diſcretionem:Item qui bñ guſtat.ſ.alioꝝ miſeriã
per cõpaſſionẽ.Et q̄ bñ tangit ⁊ palpat.ſ.alioꝛũ defe=
ctus per coꝛruptionẽ.Et ideo de tali q̄ tã bene ſe hꝫ in
oĩbus poteſt dici illud Mar.vij.Bñ oĩa fecit:ſurdos
fecit audire ⁊ mutos loqui.Bene ergo nos habeamus
in locutione:peccata noſtra confitendo.deũ laudãdo
⁊ magnificando.ipſum oꝛando:gr̄as agendo ⁊ ſuppli
cando:vñ de hoc in ps.xxij.Cantate ei canticũ nouuꝫ
bene pſallite ei in vociferatione.Mõ eſt ꝯtra multos
q̄ oĩbus hmõi bonis locutionibus vident carere.ſimi
les piſcibus ⁊ natatilibꝰ q̄ naturalr̄ carẽt voce:qꝛ ve=
re mundi pctõꝛes ⁊ marie piſces.i.delicioſi ⁊ voluptu
oſi.voce diuine laudis oꝛonis ⁊ ꝯfeſſiõis vident.peni
tus ſpoliati:ꝗuis multi alijs ſuꝑfluis locutiõibꝰ ſint
multiplicit abũdantes:figurati ꝑ illũ filiũ q̄ adductꝰ
eſt ad ieſum.ſicut dr̄ Mar.ix.Qui ꝗuis cẽt mutꝰ ſpũs
tamẽ malignꝰ qñ ipm̄ arripiebat faciebat ipꝫ ſpuma
re:Sic ⁊ tales q̄ a bonis locutionibꝰ ſunt muti.ſpu=
ma maloꝝ ⁊ boꝝ.ſ.detractionis:adulatiõis.iactãtie
⁊ diſcoꝛdie ſunt imbuti.de talibꝰ ergo mutis dr̄ in ps.
Muta fiũt la.dolo.q̄ loquunt aduer.iu.in ſuꝑ.⁊ abu.
Nõ ſic chariſſimi.ſꝫ bñ nos habeamꝰ in locutiõe:vt dẽ
nobis poſſit dici illud Deuter.v.Bñ oĩa ſunt locuti.
Simus ergo bñ ꝗtũ ad ſanã locutionẽ.¶ Secũdo di
co:ꝙ debemꝰ eſſe bene ꝗtũ ad bonã ꝓgreſſionẽ.qꝛ.ſ.
bene debemus ꝓgredi.ambulare ⁊ ꝓcedere per virtu
tẽ obediẽtie.ſ.dei ⁊ ꝓlatoꝝ mandata ſequẽdo.vt ſimꝰ
de numero illoꝝ triũ qui gradiuntur bene.de quibus
dicitur pꝛouer.xxx.Tria ſunt qui bene gradiuntur.⁊
nominantur ibi.ſ.

Leo. Leo dico qui eſt rex animaliũ per quẽ in=
Gallus. telligunt boni ſuperioꝛes.Gallus lete cã=
Aries tans.per quem intelliguntur viri ꝓdicato
res.Aries per quem intelligunt boni ſimplices ⁊ infe
rioꝛes.Tales dico bene coꝛam deo gradiuntur.Mõ eſt
ꝯtra multos qui recte vident perdidiſſe virtutẽ ꝓgreſ
ſiuã.i.obedientiã.ſimiles limaci q̄ eſt ſuper oĩa aĩalia
tardi motꝰ.q̄ etiã qñ pungit nõ ex hoc celerius ꝓgre=

Ayuntamiento de Madrid

ditur. immo penitus tūc arreſtaꝛ. Sic vere multi ſunt
pigri ⁊ tardi ad bene ambulandū: ⁊ ad mādatis dei et
prelatorū obediendū. quinimmo ſi a deo vel prelato pū-
gāꝛ per correctionē vel aliquā tribulationē. ex hoc ce
lerius ad executionē bonoꝝ operū nō mouenꝛ: immo
qḋ eſt peius ꝑ obſtinationē ⁊ inobedientiā penitꝰ ali
quotiēs arreſtanꝛ. ⁊ in teſta dura obſtinationis ⁊ irre
uerentie abſcondunꝛ. Ideo de talibus dꝛ Sap. xv. Pe
des coꝝ pigri ſunt ad ambulandū. Nō ſic chariſſimi
ſ; ambulemꝰ bñ ꝑ obediētie ꝓgreſſionē: vñ Thob. vj.
Bene ambuletis: ⁊ ſit deꝰ in itinere veſtro. ¶ Tercio
habeamus nos bene ꝯtū ad promptā auditionem. qꝛ
ſc; ꝑdicationes: documenta bonoꝝ: ⁊ moniciones de-
bemus libenter audire. Hiere. xlij. Bene ſit nobis cu;
audiemꝰ. Qḋ eſt cōtra multos de quibꝰ dꝛ in ꝑs. No-
luit intelligere vt bñ ageret. Ideo de talibus pōt intel
ligi illud qḋ dicit Iſiḋ. in. j. ethymolo. vbi dicit. ꝙ in ali
quibus partibus ethiopie oīa quadrupedia naſcunꝛ
ſine auribus etiā elephātes. Sic ꝓ certo multi ſunt in
ethiopia huius mūdi q̄ auribꝰ videnꝛ carere. qꝛ. ſ. nul-
lū bonū documentū volūt audire. vñ Exoḋ. xj. Nō au
diet vos pharao. qꝛ ſicut dꝛ Prouer. xiij. Qui illuſor eſt
nō audit cū arguiꝛ. Qḋ etiā pōt allegari de inuidis: q̄
nullū bonū de alijs poſſunt audire. figurati in illis iu
deis. Actu. vij. qui cōtinuerūt aures ſuas ne audirent
Stephanū: ⁊ impetū fecerūt vnanimiter in eū. qꝛ. ſ. ta-
les nō ſolū nō audiūt. immo cōtradicēdo ⁊ detrahēdo
impetū faciūt. Nō ſic ergo chariſſimi: ſed bene nos ha
beamus ꝯtū ad prōptā auditionē. ¶ Quarto habea-
mus nos bene ꝯtū ad clarā diſcretionē ſeu viſionē. vt
ſc; bñ ⁊ diſcrete videamus ⁊ cōſideremus illa q̄ perti-
nēt ad ſalutē: vt nobis dicaꝛ illud Hiere. j. Bñdixiſti
tu. qꝛ vigilabo ſuꝑ verbo meo vt faciā illud. Qḋ eſt cō
tra multos q̄ bene nō vident. immo ad modū talpe vi
dentur oculis eſſe priuati. quia nihil vident nec conſi-
derant de ꝑtinentibꝰ ad ſalutē. iō non cogitāt de futu
ris ꝑñtibus excecati. Excecauit eñ eos malicia eoꝝ
ſicut dꝛ Sap. ij. Nō ſic chariſſimi ſed bene nos habea
mus ꝯtū ad diſcretionē. vt cuilibet dicatur bene ⁊ reli
gioſe de reſurrectōe cogitās. ij. Mach. xij. Debemꝰ er
go bñ videre ꝑ diſcretionē. ¶ Quinto dico ꝙ bñ debe
mus odorare ꝑ deuotionē: qꝛ. ſ. ſuauitas eterne felicita
tis ſemꝑ de; in cordis naribus odorari. ⁊ de hoc Lu. vj.
Licet ſabbatis bñ facere. Sabbatū. n. ſignat requiē de
uotionis ⁊ contemplationis. ¶ Sexto dico ꝙ debemꝰ
bene operari: ꝑ bonorū actuū executione;: vñ. j. Thim.
iij. Qui bene miniſtrauerunt gradum bonū ſibi acqui
rēt. ¶ Septimo dico ꝙ ille eſt bñ q̄ bene guſtat ꝑ com
parationē videl; miſerias alioꝝ ꝓuer. xj. Bene cōſur-
git diluculo qui q̄rit bona vid; alioꝝ. ¶ Octauo dico
ꝙ ille eſt bñ q̄ bñ ſedet ꝑ ꝓmotionē. Sicut eñ mēbrū
tunc dꝛ eſſe bñ: qñ eſt in loco ꝓprio nō nimis alte. non
nimis baſſe ſed in loco a natura ei ordinato ⁊ ſibi ꝓpor
tionato. Sic ille dꝛ eſſe bene: qui in iſto mundo habet
⁊ tenet locum ⁊ ſtatum ſue cōditioni congruū ⁊ apta-
tu;: vt qꝛ nō eſt nimis alte ſicut ſunt illi qui in altis di
gnitatibus ⁊ officijs nullis exigētibus meritis ſunt lo
cati. q̄ recte videnꝛ eſſe monſtrum in natura ac ſi recte
pedes eſſent in corꝑe ī loco capitis ſituati. Nec nimis
baſſe per immoderatā depreſſionem: ſicut ſunt multi
boni ⁊ ſancti: qui ſine ꝓmotiōe in ſtatu infimo ſunt
relicti. qui recte ſunt ſicut ſi caput in loco pedum eſſet
locatum. De quadruplici indebita locutione dꝛ. Eccl.
x. Uidi ſeruos in equis. et principes ambulantes quaſi
ſeruos ſuper terra;. Iſti ergo nō ſunt bñ. ſed ille dꝛ eſſe
bene qui habet ſufficientiā. ſm exigentiā ſui ſtatus vñ
Eſa. iij. Dicito iuſto. qm̄ bene fructum adinuētionum
ſuaꝝ comedet. Et ſic patet ꝙ octo req̄runꝛ ad hoc ꝙ
aliq̄s dicaꝛ integraliter eſſe bene. ¶ Sed adhuc nota
ꝙ quidā dicūtur eſſe bñ ſpūaliter: quidam tꝑaliter: q̄-
dam eternaliter. Spūaliter ſicut ſunt boni ⁊ iuſti: qui
hñt conſciam tranquillā ⁊ quietam nulli mortali cri-
mine moleſtatā. vñ Ecc. j. Timenti deu; bñ erit. Item
tēporaliter. ſicut ſunt mali qui ī mūdo iſto pre ceteris
proſperanꝛ. vñ Hiere. xij. Quare via impiorū ꝓſperaꝛ.
bene eſt oībus qui preuaricanꝛ ⁊ inique agūt. Itē qui-
dā dicunꝛ eſſe bene eternaliter ſicut ſunt beati quibus
nihil deficit ⁊ quibꝰ oīa abundant. vnde in ꝑs. Beatꝰ
es ⁊ bene tibi erit. Et hec de bene ſufficiant.

Benedicere.

Nota ꝙ eſt bñdictio qua bñ- A
dicit deus homini. Itē qua bñ
dicit hō deo. Itē qua bñdicit hō homini. De prima dꝛ
in ꝑs. Uiduā eius bñdicens bñ. pau. eius ſat. pa. De ſe
cūda dꝛ in ꝑs. Benedicā do. in om. tē: ſemꝑ laus eiꝰ in
ore meo. De tercia dꝛ Leui. ix. Extendēs aaron manus
ad populū bñdixit eis. ¶ Nota ergo ꝙ bñdictio qua
deus benedicit homini nihil aliud eſt ꝙ ſue gratie in
fuſio. ſuorū beneficiorū collatio eternoꝝ premiorū pro
miſſio. Sicut enim ros celeſtis herbas facit germina
re ⁊ virere. ſic diuina gratia ⁊ beatitudo animā facit ger
minare per gratiā in preſenti: ⁊ fructificare per gloria;
in futuro. Et ideo dicitꝛ in ꝑs. xlviij. Anima eius in vita
benedicetur. Et Geñ. j. Benedixit eis deus dicēs. Cre
ſcite ⁊ multiplicamini. Et ideo breuiter de dei benedi-
ctione poſſumꝰ exponere illud Geñ. xlix. Omnipotēs
benedicet tibi bñdictionibus celi deſuper bñdictioni-
bus abyſſi iacentis deorſum: bñdictionibus uberū et
vulue. Et ecce in iſta autoritate tangunꝛ tria genera be
nedictionū quibus deus hoībus benedicit. Prima eſt
benedictio influentie ſpiritalis. Et iſta eſt bñdictio ce
li deſuper. Secūda eſt benedictio affluentie tēporalis
Et iſta eſt benedictio abyſſi deorſum. Tercia eſt bñdi-
ctio opulentie ſupernalis. Et iſta eſt benedictio vberū
et vulue. ¶ Prima ergo dei bñdictio: ſignat gratiā in
teriorē. Ille ei eſt apud deū amplius bñdictus qui bo-
nis et virtutibus ceteris amplius eſt dotatus. vnde
Eſa. xliiij. Effundā ſpiritū meū ſuper ſemē veſtrū. ⁊ bñ
dictionē meā ſuper ſtirpe; tuā. ⁊ germinabūt inter her
bas quaſi ſalices iuxta preterfluentes aquas. Et nota
ꝙ ipſe comparat hominem taliter benedictum ſalici
que iuxta aquas creſcit: ſine aquis non proficit ſibi ex
aquis molliciem acquirit: ita ꝙ efficitur arbor tene-
ra faciliter plicabilis atq; mollis: Sic pro certo homo
iuxta fluenta gratie ⁊ diuine benedictionis. creſcit vir
tutibus ⁊ meritis ⁊ ſine iſtis nō ꝓficit quo ad deū Eſa.
l. ca. Cōputreſcent piſces ſine aqua ⁊ morienꝛ in ſiti. Sic
vere ſi iſta aqua affuerit: tūc homo in virtutibus au-
gmentatur ⁊ fit mollis ⁊ tener per clemētiā ⁊ benigni
tatem: fit etiā plicabilis per obedientie promptā faci
litatē. Uñ de tali cremēto dꝛ in ꝑs. Benedixit eis ⁊ mul
tiplicati ſunt nimis: Iſta eſt igitur bñdictio celi. i. gr̄a
celeſtis ⁊ ſpūalis. vñ Geñ. xxvij. In rore celi ⁊ in pingue
dine terre erit benedicto tua. Et talē benedictionē vi-
debatur habere. Iob. de qua dicitur Iob. j. Operi ma-
nuum eius benedixiſti. ⁊ poſſeſſio eius creuit in terra.
Taliter non ſunt benedicti immundi. cupidi et auari.
nec ceteri peccatores quos ignis auaricie ⁊ luxurie ab
humore gratie deſiccauit. Ioel. j. Ignis conſumpſit ſpe
cioſa deſerti. Non ſic ergo: ſed habeamus gratiam vel
influentiam interiorē que eſt prima dei benedictio. vñ
Eccli. xxxix. bñdictio dei quaſi fluuius inūdabit. ¶ Se B
cundo dico. ꝙ benedictio dei quandoq; ſignat opulen
tiam exteriorem. Nam tunc deus dicebatur hominem
antiquitus benedicere quando faciebat ipſum in diui
tijs abundare. vnde Deuꝛ. xxviij. Uenient ſuper te vni
uerſe benedictiones iſte. Benedictus eris in ciuitate
benedictus in agro: benedictus fructus ventris tui: be
nedicta horrea tua: ⁊ benedictus fructus terre tue. Et
breuiter in multis locis ve. te. temporalis proſperitas
ſub benedictionis nomine deſignatur. j. Reg. xxv. Su
ſcipe benedictionem quam attuli tibi. Et iſta eſt bene-
dictio abyſſi iacentis deorſum. Sicut enim abyſſus. i.
mare inferius piſcibus quos nutrit dat benedictionē.
vitam ⁊ recreationem. qḋ tamen animalibus dat quā
doq; interitum ⁊ ſubmerſionem. Sic vere mundi pro-
ſperitas. piſcibus ideſt bonis et deuotis et bonis acti-
uis qui

Ayuntamiento de Madrid

nis qui ipſa ſcilicet proſperitate mundana bene ſciunt vti ⁊ in ipa ſciunt ſe bene regere.eſt cã benedictionis ⁊ ſalutis.que tamẽ animalibus.ſ.pctõib9 ipa male vtẽtibus eſt cã maledictiõis atq mortis.Nã in eadẽ aq̃ lignũ buxi ſubmergit ⁊ deſcẽdit ad pfundũ.vbi lignũ abietis ſupernatat.Sic vero in aqua ⁊ abyſſo mundane pſperitatis buxus qđ eſt lignũ ponderoſum ⁊ durũ id eſt mũdi pcõres duri ⁊ obſtinati.graues ⁊ ad terrena p auariciã inclinati ſubmergunt p dãnatiõne: vbi abies q̃ ẽ arbor leuis.i.viri boni ⁊ iuſti ſupnatãt ⁊ euadunt p ſaluatiõnẽ.vnde talibus pctõribus benedictio iſta mutat in maledictiõnẽ:vnde Malach.ij.Maledicam benedictiõib9 veſtris.Iſti figurant in egyptijs qui in mari ſunt ſubmerſi.vbi tñ filij iſrael illeſi trãſierunt:Sic vere egyptij.i.mali in mari mũdane pſperitatis peunt i abyſſuz vbi tamẽ iſraelitici.i. boni ⁊ iuſti tranſeunt ſine dãno.Ideo de malis dr̃.Exo.xv.Abyſſi operuerunt eos.deſcenderũt in profundũ quaſi lapis De bonis aũt actiuis quib9 iſta abyſſus pficit põt dici illud Eze.xxxj.Aque nutrierũt illum abyſſus exaltauit eũ.Iſta eſt ergo ſecũda benedictio qua bñdicit de9 ſz p opulentiã exteriorẽ.Bñdictio inqt abyſſi iacẽtis deorſum. ❡ Tertia bñdictio qua benedixit deus fit p affluentiam vberiorẽ vel ſuperiorẽ.qđ oſtẽdit cum dr̃. Benedictio vberum ⁊ vulue:Per vbera eñ intelligit vbertas eterne glorie.a qua lac.i. dulcedo voluptatis eterne exprimit.Et iſta eſt benedictio vltima quã ſuat paterfamilias deus pmogenitis filijs.i.bonis hoibus dicit eñ Iſido.q ſunt aliqua alalia q̃ primogenitis filijs dant vbera meliora:Unde dicit q canicula catulo ſuo pmogenito ⁊ pinguiori conſueuit dare mamillam vberiorẽ.primam ⁊ meliorẽ:Sic vere xp̃s pmogenitis ſuis.i.iuſtis ⁊ bonis de q̃bus dr̃ Exod.iiij.Primogenitus meus iſrael.⁊ Hiere.xxxj.Effraym primogenitus meus.ſemp ꝯſueuit dare vbera meliora.i.dulcedinem bñdictionis eterne ⁊ celeſtis glorie plenitudinẽ:Iſta eſt bñdictio de qua loqtur:Matth.xxv.Uenite benedicti pa.mei pci.reg.Sed reuera chariſſimi multis eccleſiaſticis accidit frequenter ſicut Eſau.q̃ ꝗuis eſſet pmogenitus yſaac:⁊ ad ipm de iure ptineret bñdictio. germanus tamẽ ſu9 Jacob benedictionẽ reportauit: Sic vere chariſſimi ꝗuis eſau primogenitus yſaac.i. ꝗuis eccl'iaſtici ſint de iure cõi pmogeniti xp̃i:⁊ ad ipſos quodãmodo pcipue ptineat bñdictio eterne glorie:ſepe tñ accidit q ſecundogeniti.i. ſeculares. nobis ſpoliatis iſtã benedictiõnẽ reportant.vñ ibidẽ Gene. xxvij.dr̃.Uenit germanus tuus fraudulenter ⁊ accepit bñdictiõnẽ tuã.Fraudulẽter inqt.Iſta ẽ eñ pia fraus qñ iacob põt ſupplantare eſau.qñ homo põt ſubſtitui in loco angeli:qñ bon9 ſecularis põt ſubſtitui in loco non boni eccl'i.Ideo de talibus dr̃ in ps.Hic accipiet bene.a do.⁊ miſe.a deo ſal'ſuo.Iſta eſt ergo tertia benedictio dei:q̃ fit p affluentiã vberiorẽ vel ſuperiorem Bñdictio inqt vberũ.De talib9 vberib9 loquit ſponſus Cant.j.Meliora ſunt vbera tua vino fragrantia. vnguentis optimis.Xp̃s etiã dicit de quolibet viro iuſto ibidẽ Cant.j.Dilect9 meus mihi inter vbera mea cõmorabit.⁊ iſta eſt bñdictio q̃ eſt de fructibus ſolis ⁊ lune.de qua loquitur.Deuter.xxxiij.Et de vertice mõtiũ antiquor.⁊ de pomis colliũ eternor.Ubi nota q iſta benedictio hz claritatem inobfuſcabilẽ.Solis inquit ⁊ lune.Habet dignitatem inſupabilem.De ꝟtice inquit mon.au.Habz firmitatẽ incõmutabilẽ. Colliũ inquit eternorũ.Et iſta eſt tertia dei bñdictio. Benedicit ergo deus.In affluentia eternaliũ.Per opulentiã externalium:Per influentiã internaliũ.Et iſta ſũt D tria genera benedictionis q̃bus bñdicit deus homini ❡ Item notandũ q iſta bñdictio diuina pluribus hominibus dat a deo.vñ in ps.Benedixit domui iſrael bene.do.aaron.bene.oibus q̃ ti.do.Ubi nota q a deo principaliter benedicuntur tria genera hoim.ſ.illi qui hñt.Intelligentie limpitudinẽ iſraeli.i.videns deum Perſeuerantie firmitudinem aaron.i.mons fortitudi

nis.Obedientie pmptitudinem:timent inquit domi num:Dico ergo q a deo benedicuntur illi qui hñt limpitudinẽ claritatis.ſ.viri diſcreti ſpirituales ⁊ contemplatiui qui deum vident ⁊ celeſtia meditant:Quanto enim aer purior eſt tanto maiorem copiaz lucis recipit a ſole:Sic hõ quanto ſpũalior tanto maiorem benedictionem ⁊ gratie vel glorie infuſionem recipit a xp̃o iſrael inquit.i.videns deũ.Quod figuratur Gene. xxxij.vbi quãdo iacob fuit factus iſrael ⁊ qñ nomen ei9 fuit mutatum dr̃ ibi q angelus bñdixit eũ in eodẽ loco.vnde in ps.Benedictiõnẽ dabit legiſlator ibunt de ꝟtu.in virtu.vide.deus deor in ſyon.❡ Secũdo bñdicuntur illi qui habẽt fortitudinem firmitatis. Aaron qui interpretatur mõs fortitudinis.Quia ſicut lux copioſius diffundit ad montes q̃ ad valles. ſic diuina benedictio ⁊ gratia magis diffũditur ad hoies fortes conſtantes ⁊ pſeuerantes:altos ⁊ virtutibus eminentes.Aaron inquit Eccl'i.xlv.Excelſum fecit aaron fratrem ſuuz.Et Eccl'.xxxvj.Secundũ bñdictiõnẽ aaron de populo tuo ⁊c.❡ Tertio benedicuntur illi qui habent promptitudinem voluntatis.ſ.humiles.obedientes ⁊ deum timẽtes ⁊ reuerentes.Qui timent inquit dñm.Sicut enim valles plus recipiunt de pluuia q̃ alia terra.ſic humiles de gratia ⁊ bñdictione. Eccl'i. j. Timenti deũ bene erit in extremis.⁊ in die defunctionis ſue benedicetur ⁊c.Si vis vide in diſtinctionibus mauricij in iſto titulo vbi multa inuenies.❡ Itez notaq q eſt alia benedictio qua.ſ.benedicit homo deo.De qua Dañ.iij.Benedicite oĩa opa dñi dño ⁊c.Et iſta benedictio nihil aliud eſt:q̃ laus dei ⁊ magnificatio gratiarum actio ⁊ glorificatio.vnde ibidẽ Daniel.iij.Benedicat terra dñm.laudet ⁊ ſuperexaltet eum in ſecula.Et iſta p certo bñdictio eſt ab hoibus deo dãda in pſperis ⁊ aduerſis.vñ Tho.iij.Omni tpe bñdic deum ⁊ pete ab eo vt vias tuas dirigat:Qđ eſt cõtra multos qui in deum benedicendo laudando ⁊ magnificando non occupant:nec ei de beneficijs collatis regratiant ſed econuerſo p blaſphemias.iurationes ⁊ malas locutiones ipm maledicere ſepi9 dinoſcũtur: Et potiſſime in aduerſis ſi'es q̃buſdã hoibus q̃ ſm Iſido.in deſertis ethiopie ꝯ morant.q̃ nihil aliud faciũt niſi ſolez ꝯtinue reſpicere ⁊ ipm pppter ardorẽ quẽ eis infert dura impcatione maledicere:Sic vere multi ſunt qui qñ ſentiũt ardorẽ ſolis:id eſt aliquã tribulatiõnẽ eis a ſole iuſticie immiſſam.ſtatim ad ipm blaſphemandũ ⁊ maledicendũ ꝯuertunt:figurati Apoc.xvj.vbi dr̃.Et datũ ẽ ſoli affligere hoies eſtu magno ⁊ igne⁊ blaſphemauerunt deũ.Nõ ſic ergo:ſz in pſperis ⁊ in aduerſis deũ bñdicam9 ⁊ ipm magnificem9 regratiemur ⁊ collaudem9:dicẽtes Apoc.vij.Bñdictio ⁊ claritas ⁊ ſapiẽtia ⁊ grãrũ actio.honor ⁊ virtus ⁊ fortitudo deo noſtro in ſc'a ſc'or amen ⁊c.❡ Itẽ adhuc dico q eſt alia bñdictio:q̃.ſ.bñdicit hõ hoi q̃ antiq̃ ſolebãt vti.q̃ nihil aliud ẽ:q̃ quedã orõ vel impcatio.vel q̃dã diuini adiutorij iploratio:ſicut ſolebãt facere pr̃es filijs.Antiq̃tus.n.q̃ſi quodã iure hereditario pr̃es filijs bñdicebãt ⁊ eis bona futura impcabãt:⁊ quaſi p q̃dã affectionẽ ⁊ bñdictiõnẽ ad poſteros.maxie ad pmogenitos tranſmittebãt:ſicut pꝫ de yſaac bñdicẽte iacob ⁊ eſau.Gen. xxvij.⁊ de iacob Gene.xxxviij.⁊.xxxix.de moyſe.Deu. xxxiij.Antiquor eñ vr̃ fuiſſe opinio:q bonor parentũ filijs proficeret bñdictio:vñ Eccl'i.iij.Bñdictio pr̃is firmat dom9 filior.Sꝫ iſtud erat verũ:qñ filij bonorũ paretũ imitatores efficiebant:q2 alr̃ bñdictio nõ valebat.❡ Itẽ ẽ alia bñdictio qua bñdicit hõ alicui rei: et iſta vtit eccl'ia in rer eccl'iaſticar bñdictiõe:⁊ hoc nihil aliud eſt q̃ quedã ꝯſecratio:vel ad diuinos vſus deputatio:De qua põt dici illud Matt.xxvj.Accepit ieſus panem ⁊ bñdixit ⁊c.Et ſic patent quatuor genera bñdictionum:Et hoc ſufficit.

E

F

G

Beneficiuz.Benefacere.

Ayuntamiento de Madrid

Benefacere.

Nota primo ꝙ beneficiū accipit vt cōmuniter ꝓ gra-
tia: liberalitate:curialitate:elemoſyna:adiutorio. No
ta ergo ꝙ oīa q̄ ſunt nitunt ſumme ſibiinuicē bñface-
re ⁊ vnū alterū adiuuare. Bonū em̄ eſt ſuipſius diffu
ſiuū ⁊ cōicatiuū. Et ideo oīs bona res ſemꝑ benefaciē
do. ⁊ alijs bñficia impendendo ſe cōicat ⁊ diffundit.
Sol em̄ illuminat: ignis ſemꝑ calefacit: aqua ſemꝑ
humectat:terra cōtinue fructificat. In quo datur no-
bis exēplū ꝙ beneficia noſtra grās ⁊ ſolatia ſemꝑ de-
bemus alijs impēdere;⁊ infundere doctrine illumina
tionē ignorantibus. Sol inquit. Amoris calefactionē
frigeſcentibus ignis. Aque ⁊ vini humectationē ſitien
tibus. Panis fructificationē eſurietibus debem⁹ cōti
nue diſtillare. vñ Eſa.j. Quieſcite agere ꝑuerſe; diſcite
bñ agere. nunꝙ em̄ debet hō ceſſare quin ſemꝑ alicui
bene faciat:vel ſibi vel alteri. Sibi dico in bonis operi
bus ſe continue exercēdo. Iuxta illud Hiero. Semper
aliq̄d boni facito vt te dyabolus inueniat occupatuꝫ.
Quis de malis dicat Hiere.iiij. Sapientes ſunt vt fa-
ciāt mala:bene aūt facere neſcierunt. Alteri dico.ſ.aut
ſpūaliter inſtruēdo:aut tꝑalit ſubueniēdo:aut actuali
ter conſolando. Sicut em̄ videmus ꝙ trūcus arboris
humorē continue ⁊ nutrimentū recipit a radice:qđ tñ
ſibi nō retinet. immo ad ramos ⁊ ad extremas partes
arboris ipſum mittit. Sic vere nos q̄ a radice.i.a deo
humorē ſuoꝝ bñficiorū.ſ. ſcientiā lr̄arū. vel opulentiā
diuitiaꝝ cōtinue recipimus. Ipſa nobis totaliter reti-
nere debemus:ſed ipſa ad ramos poſteriores.i.ad indi
gentes ⁊ pauperes tranſmittamus. Uidemus em̄ ꝙ
pili ⁊ vellera aīaliū pendent naturaliter inferius ver-
ſus pedes:ſic vere vellus ⁊ indumentū diuitiarū nr̄a-
rum ⁊ bonoꝝ noſtroꝝ tꝑaliū debent inferius ad pedes
id eſt ad infimos ⁊ indigentes ⁊ pauperes diriuari. vñ
Caſſiod. in quadā ep̄la. Pietate plenū eſt peregrinan
tem gentē publicis beneficijs obligare:⁊ nō tm̄ cōpa-
triotas ad ſubſtātie lucra admittere:quātū ipſos quo
ꝗ extraneos inuitare. Ad hoc facit qđ dicit Mar.xiiij.
Pauperes ſemꝑ habebitis vobiſcū: ⁊ cū volu. po. eis
benefacere. Et iſtud ꝓ certo eſt hodie cōtra multos q̄
libētius benefaciūt diuitibus ꝙ̄ pauperibus. ſimiles
quibuſdā tauris aggreſtibus qui ſunt in india. quorū
pili nō tendunt inferius verſus pedes. immo cōtra na
turā oīm aīaliū vertunt ſuperi⁹ verſus caput:ſicut di-
cit Pli. Sic vere multi ſunt quoꝝ pili exteriores.i.ex-
teriores diuitie ⁊ poſſeſſio tꝑalis nō ſunt ordinati infe
rius ad pauperes nutriēdū. immo vere tēdūt ſuperi⁹
ad diuites honorādos:ꝓmouēdos:pariter ⁊ ditādos.
Contra quos loquit Pe.rauen̄. in quodam ſermone.
Imperiti inquit ⁊ oīno inutiles elegātioribus bñficijs
⁊ officijs ampliant:diuitie cumulant diuitibus:⁊ non
eſt qui reſpiciat pauperē ⁊ mendicū. Helyſeus vaſa va
cua implebat ⁊ deficientibus oleū dabat:hodie ꝟ o cō
temnūtur vaſa vacua ⁊ plena ſuꝑimplent. ligna in ſil-
uas. ⁊ aque in mare deferunt:⁊ arenti terre ſubtrahun
tur. ⁊ flumina que nō indigēt irrigant. Nō ſic igit:ſed
demus bñficia indigentibus nō ſuꝑabūdantibus. vñ
Eccli.xiiij. Ante mortē benefac amico tuo. ⁊ exporrigēs
da pauperi ſm vires tuas. In quibus verbis oſtendit
de beneficio qñ debet dari:q: ante mortē. Cui dꝫ dari:
q: amico ⁊ pauperi. Quomō debet dari. q: exporrigen-
do.i.extenſe porrigendo. Quantū debet dari q: ſm vi-
B res ſuas. ¶ Nota ergo ꝙ ex beneficio cōferendo debe
mus attendere celeritatē:q: ante mortē. Neceſſitatem
q: pauperi. Charitatē:q: amico. Largitatem:q: exporri
gendo. facultatē. q: ſm vires ſuas. Attendamus ergo
in beneficio celeritatē conferentis. q:.ſ. ſtatim cito velo
citer ⁊ libenter debemus beneficiū impartiri. Nam ſi-
cut ſtatim qđ mēbrū ledit:natura ad eius adiutorium
ſanguinem mittit ad locum leſionis. Et hoc celeriter
ſpōte ⁊ ſine violētia aliquali. Sic hō ſtatim ꝙ videt in
digētiā alterius ſponte celeriter ⁊ libēter dꝫ ſibi ſan-
guinē mittere.i.neceſſariū ſubſidiū erogare. Nō em̄ de
bet expectare qđ roget vel requirat. immo ꝓ certo ha
bita oportunitate ⁊ viſa neceſſitate ipſe dꝫ petitionem
alterius preuenire. Et hoc eſt qđ dicit Sene. lib.iiij. de
beneficijs. Gratiſſima inquit ſunt beneficia parata oc
currentia ⁊ facilia vbi nulla mora fuit, niſi in accipien
tis verecundia. Optimū eſt eā occupare:ante ꝙ̄ roge-
mus:q: ꝓbus hō rogando rubore ſuffundit. q̄ aūt hoc
tormentū remittit multiplicat mun⁹ ſuū. Sed ſic non
faciūt multi. q: nullā prorſus curialitatē volūt facere
alicui niſi cum magna violentia ⁊ labore: ⁊ ideo dona
⁊ beneficia taliū nō ſunt ſpontanea neꝗ grata ſed po
tius violenta. Sicut em̄ myrrha arbor emittit duplicē
liquorē.ſ. vnū qui primo ſpōtanee de arbore emanat. et
iſte eſt optim⁹. Et dr̄ in ſcriptura myrrha electa. ⁊ alio
modo dr̄ ſtacten. Itē aliqñ quaſi violēter ꝑ inciſſuras
diſtillat:⁊ iſte illaudabilior iudicat. Sic ꝟe inter duo
genera bñficioꝝ illud dꝫ illaudabilius iudicari qđ ꝑ
diuerſas inciſſuras.i. per varias precū inſtantias qua
ſi cū violentia extorquet. Illud aūt optimū dr̄: qđ ſpon
te ⁊ celeriter erogat. Ideo dicit Sene. ibidē de bñfi.lib.
iiij. Nō tulit gratis q̄ cū precib⁹ accepit. Nulla res cha
rior cōſtat ꝙ̄ q̄ precibus empta eſt. moleſtū em̄ verbuꝫ
⁊ oneroſuꝫ eſt demiſſo vultu dicere rogo. Eſt igit bene
faciendū celeriter:qđ oſtēdit cū dr̄. Añ mortē benefac.
hoc eſt dictu. ſtatim celeriter ac inſtanter: mors enim
ſemꝑ eſt parata. ⁊ ideo cū dr̄. Ante mortē innuit ꝙ ſta-
tim ⁊ ſine dilatiōe dꝫ adimpleri. vñ.j. Paralip.xxij. Añ
mortē oēs preparauit expēſas. Ideo de tali celeritate
dicit idē Sene. in prouerb. phoꝝ. Beneficiū bis dat q̄
dat celeriter. Attendit ergo in beneficio celeritas con-
ferentis. Ante mortē inquit. ¶ Scđo attendēda eſt ne
ceſſitas patiētis qđ oſtendit cū dicit pauperi. q:.ſ. quā
to quis eſt pauperior ⁊ indigentior. tanto celerius de-
bem⁹ ſibi bñficiū elargiri. iuxta illud p̄s. Diſperſit de-
dit pau.⁊c. Iſta eſt ergo regula euāgelica. Luc.xiiij. Cū
facis conuiuiū noli vocare diuites ⁊c. Sed voca paupe
res q̄ nō poſſunt tibi retribuere:ſꝫ pater tu⁹ q̄ eſt in ce
lis reddet tibi. Nō vtiꝗ eſt ꝯtra multos q̄ bñficia nō
dāt pauperibus ſed poti⁹ diuitibus vt ſupra dictū eſt.
Et hoc q: in dādo nō cōſiderāt ꝓximi neceſſitatē:ſꝫ tā
tū ꝓpriā vtilitatē: q: vere hodie vt cōiter quotiēs ali-
quid dat ſemper de retributiōe ſperat. Cōtra quos di
cit veritas. Luce.vj. Si benefeceritis his q̄ vobis bñfa
ciūt. q̄ vobis grā: ſiquidē ⁊ peccatores hoc faciūt. Nā
peccatores peccatoribus fenerant vt recipiāt equalia
Sequit. Benefacite. date mutuū: nihil inde ſperātes.
Et de hoc pulcre loquit Sene. lib. de benefi. Elige inq̄t
eum qui gratus nō q̄ redditurus ſit. Fenus em̄ nō bñ-
ficiū eſt circūſpicere nō vbi optime ſed vbi ſtudioſiſſi-
me ponas vt inde faciliime tollas. Conſideremus er-
go in bñficijs ꝓximi neceſſitatē. Pauperi inq̄t. ¶ Ter
cio debemus cōſiderare amorē ⁊ charitatē. Amico in-
quit. Ceteris em̄ paribus magis tenemur bñficiū face
re parentibus ⁊ amicis ꝙ̄ extraneis ⁊ remotis. hoc em̄
docet natura. Cor em̄ magis infundit de calore mem-
bris ſibi ꝓximis:ſicut ſunt epar ⁊ renes: ꝙ̄ remotis ſi-
cut ſunt manus ⁊ pedes. Fons em̄ abūdantius infun-
dit aquā in ꝓpinquū riuulū ꝙ̄ in remotū. Sic reuera
hō magis tenet infundere bona ſua ⁊ beneficia in ami
cos ⁊ parētes ⁊ propinquos ꝙ̄ extraneos ⁊ remotos ce
teris tñ paribus. vñ Sene. ibidē. ꝙ̄uis omi petēti da-
re debeas. tñ in bñficio ſpectādi ſunt recipiētiū mores
animus: habitatio:ſocietas ⁊ obſequiū nobis impēſa.
Nō eſt cōtra multos q̄ ꝓximis vicinis ⁊ amicis nō ſtu
dēt benefacere:ſed nocere. ſimiles quibuſdā porcellis
ſeu ſuibus:que oēs fetus ſuos deuorare conſueuerūt.
Sic ꝓ certo multi ſunt q̄ oēs fetus ſuos.i. oēs conſan
guineos vicinos et amicos exheredare:depauperare:
moleſtare ⁊ deuorare nitunt:nulliꝗ ſuoꝝ benefaciūt:
⁊ magis diligūt erga ſe extraneos ꝙ̄ ꝓpinquos. Con-
tra quos Apl's.j. Thi.v. Qui ſuoꝝ ⁊ maxime domeſti-
corū curā nō habet:fidē negauit:⁊ eſt infideli deterior.
Attendere ergo debemus amorē ⁊ charitatē. Amico in
quit. Unde Eccli.xxij. Fidē poſſide cum amico ⁊ in tem
por

Ayuntamiento de Madrid

poꝛe pauꝑtatis illius permane illi fidelis. ¶ Quarto
dico: in bñfaciēdo dēmus attendere vigoꝛē ⁊ facultatē
ſ. bonoꝝ noſtroꝛum. quod oſtenditur cū dr̄. Scd̄m vi-
res tuas. q2. ſ. hō nō dꝫ dare vltra ꝙ̄ facultates ſue ſup
petūt ad continuandū: Quod eſt cōtra multos q̄ tan
tum dant vna vice: ⁊ ita ꝓdige ⁊ ſuperflue expendunt
bona ſua ꝙ efficiunt pauperes ⁊ inanes: ſimiles qui-
buſdam arboꝛibus que tātum in vno anno emittunt
de fructibus ꝙ efficiunt ſteriles in ſecūdo: Sic cōtīg
dr̄ de oliuis ꝙ tales vna vice. i. vno tpe tantū expēdūt
ꝙ ſteriles ⁊ pauperes cito fiūt. nec amplius q̄cq̄ꝫ expē
dūt. ſicut ad ſeniū videmus de fatuis ⁊ ꝓdigis nobi-
libus qui tribuūt vltra vires. Cōtra quos dicit: Sene.
vbi. ſ. Caue inquit ne beneficium maius ſit facultate:
Sequūtur. n. talē largitionem rapine. vt ad largiēdū
ſuppetant copie. cum. n. dando egere ceperint alienis
bonis vim inferunt. ⁊ maioꝛa odia cōſequunt coꝝ qui
bus ademerūt. ꝙ̄ fauoꝛes eoꝛum quibus dederūt. Ad
quod. Thobie. iiij. Quomodo poteris ita eſto miſeri-
coꝛs: ⁊ ſi multū: multum. ⁊ ſi paꝝ: paꝝ tribue: ſm ergo
vires. vñ. j. Eſdꝛe. ij. ſm vires ſuas dederunt impenſas
dño. Attēdamus ergo in dādo bñficia. vigoꝛē: ⁊ facul-
tatē. ¶ Quinto dico ꝙ nos dēmus attēdere dulcoꝛē
⁊ largitatē: q2. ſ. larguer: benigniter ⁊ dulciter ſūt bene
ficia cōferenda. Expoꝛrigēs inquit. i. extenſe poꝛrigēs.
Hoc eſt dictu. liberaliter ⁊ gratāter. letāter. affluēter ⁊
abūdanter. qꝺ vtiq; non faciunt parci ⁊ auari ⁊ ingra
ti. q2 manus iſtoꝝ eſt extēſa ad accipiendum. ⁊ ad dan-
dū collecta. Eccl. iiij. Similes leoni qui ſemper hꝫ vn-
gues clauſos ⁊ incuruatos etiā qñ incedit: timens ne
cōtra terrā ledant. niſi qñ vult accipere p̄dā q2 tunc
ipas optime extendit. Sic vere multi ſunt quoꝛū ma-
nus ⁊ vngues ſunt ſemper clauſe per parcitatē. niſi foꝛ
te qñ accipiunt p̄dā. i. qñ recipiut beneficia ab alijs:
tūc enim optime ſciūt extēdere manus ſuas: Bñficia
enim tam dei ꝙ̄ pꝛoximoꝝ gratanter recipiunt ſꝫ nul
lum penitus reſtituūt. Cōtra quos. Señ. ep̄la. lxxxiij.
Erat q̄ bñficium libentius accipit ꝙ̄ reddit. hylarioꝛ
enim debet eſſe qui ſoluit ꝙ̄ qui mutuat. Expoꝛrigēs
ergo. i. extenſe poꝛrigēs. vñ p̄s. Extēdit ma. ſu. in term.
Et Luc. xxiiij. Accipiens panem fregit ⁊ poꝛrige. illis.
Qꝺ ſi tu dicas ꝙ q2 vides te multa beneficia alijs cō-
tuliſſe. ⁊ tamē ex nullo te cōmodum repoꝛtaſſe. atten-
de rogo te ſententiā Señ. dicentis in p̄dicta epiſto-
la. Poſt malā inquit ſegetē ſecendū eſt. nā quicq̄d pe-
rierat infelicis ſoli aſſidua ſterilitate vnius anni reſti
tuit vbertas. Poſt naufragiū maria temptātur naui.
cuiuſrei euētus incertus eſt ſepe tēptandus eſt. Nā
vt alibi dicit Señ. Collecta perdēda ſunt: vt ſemel be-
ne ponas. Unum aūt chariſſimi eſt in iſta materia at
tendendum: qꝺ dicit quidā ſapiens qui dicit. Symo-
nides. ſicut dicit Señ. in pꝛouer. Petitum eni fuit ab
ipo: quid erat in mundo qꝺ facilius ſeneſcebat. qui re
ſpondit ꝙ beneficiū. Quia breuiter chariſſimi apud
ingratos beneficia recepta ſtatim ſeneſcunt ideſt ſta-
tim dant obliuioni. Ipſi eni vident bibiſſe de vno fon
te qui eſt in ethiopia qui inducit obliuionē ſm Iſido.
Et iſtud ꝑ certo nō debet eſſe. q2 homo qui recipit be
neficiū. ipm ſemper debet ꝑ gratiarūactionē recogno
ſcere ⁊ ſine obliuione iugiter memoꝛari: q2 ſicut dicit
Hiero. Optima beneficioꝝ cuſtos eſt confeſſio. Ideo
pulcre loquitur Señ. li. ij. de benefi. Hec inquit inter
duos beneficij lex eſt. vt alter ſtatim obliuiſcatur da-
ti. alter aūt nunq̄ꝫ obliuiſcatur accepti beneficium ta
ceat qui dedit. narrat qui accepit. Patet ergo chariſſi
mi ꝙ in beneficio alteri conferendo debet cōcomitari
facultas: charitas: largitas: neceſſitas: claritas. ideo
bene dicit. Ante moꝛtē benefac amico tuo. ⁊ ſm vires
tuas expoꝛrigens da pauperi. Pꝛo omni ergo ꝯcluſio
ne dicat illud Señ. li. de benefi. Qꝺ illud bñficiū pul
crum eſt qꝺ nulla dilatione eſt ſuſpēſum. nullis p̄ci
bus redemptū: nullis meritis cōparatū. Hec ergo iā
dicta de beneficijs humanis ſufficiunt. ¶ De benefi

cijs aūt diuinis vide in titulis ſuis. ſ. vbi xp̄i natiuitas
xp̄i aduentus: xp̄i paſſio: ⁊ ſic de alijs.

Beneplacitum. Componit de bene et
placeo: ces. Et eſt pꝛo-
pꝛie loquēdo beneplacitū idē qꝺ amoꝛ. cōplacētia. ac-
ceptabilitas. ⁊ bona voluntas alicuius perſone erga
aliquam rē. vnde p̄s. Beneplacitū eſt do. ſu. ti. eū ⁊c. ⁊
e conuerſo de peccatoꝛibus: Eccli. xxxiiij. Nō ſunt bñ-
placite ſubſannationes iniuſtoꝝ. Uide de bene: ⁊ de
placere. de complacere. de amoꝛe dei ⁊c.

Benignitas. Idem eſt qꝺ māſuetudo be A
niuolētia mititas ⁊ lenitas
⁊ pōt dici benignitas a bon⁹ ⁊ ignis quaſi bona ignei
tas. ⁊ videt eſſe illa virtus q̄ iracūdie opponit. ⁊ eſt vir
tus animi: qua hoīs mēs eſt trāquilla. mitis pacifica
erga oēs. ¶ Nota ergo ꝙ ad hoīem inter cetera aīa-
lia magis ꝑtinet ꝙ ſit benign⁹: q2 ſm ph̄m hō eſt ani
mal manſuetū naturaliter: Uide ergo de benignitate
hoīs infra vbi clemētia pietas ⁊ māſuetudo. q2 enim
pauciſſime ſunt autoꝛitates de iſto vocabulo ideo di
mitto. ¶ De benignitate aūt dei: nota ꝙ iſta apparet

In ꝑuerſoꝝ cōuerſione.
In pctōꝝ redēptione.
In eternoꝝ collatione.

Pꝛimo dico ꝙ apparet
in ꝑuerſoꝝ ꝯuerſiōe. vn
de Roma. ij. Benigni-
tas dei ad penitētiā te adducit: Sicut eni pater beni-
gniter ſe hꝫ ad filiū caſtigandū ⁊ coꝛrigendū. ſic de⁹ ad
pctōꝛem. iiij. Regū. xxv. Locutus eſt eis benigne rex.
¶ Scd̄o apparet in peccatoꝝ redēptione: ipſe eni fa-
ctus eſt ſicut agnus benigniſſim⁹ ꝓ ſalute hoīm imo
latus. nullū ledēs: cunctis ꝓficiens. oībus benigniter
rñdens: vnde ad Titū. iij. apparuit benignitas ⁊ hu-
manitas ſaluatoꝛis noſtri dei. Sicut eni leo eſt aīal er
ga hoīem placidū ⁊ benignū: q2 hoīem nō niſi in ma-
gna fame comedit. ꝓſtratis mulieribus ⁊ ꝑuulis par
cere cōſueuit. Sic de⁹ erga hūanū gen⁹ eſt benign⁹: q2
ſemꝑ ꝯſueuit ꝑcere ⁊ miſericoꝛdit idulgere illis q̄ ſūt
mulieres ꝑ pietatē q̄ ſūt ꝓſtrati ꝑ pauꝑtatē: q̄ ſūt par-
uuli ꝑ hūilitatē. ¶ Tertio appet dei benignitas in p̄-
mioꝝ collatione. vnde in p̄s. Benedices coꝛone anni
benignitatis tue. ⁊ campi tui reple. vber. ⁊c. Breuiter
iſta materia abundat in autoꝛitatibus ⁊ figuris voca
bilibus. ideo qui voluerit exempla de benignitate vi-
deat in alijs titulis: vt dictum eſt.

Beniamin. Fuit minoꝛ filius Jacob. quē A
peperit ſibi rachel. ⁊ interpꝛe-
tat filius virtutis. filius dextre. ſiue filius aſinin⁹. ſiue
filius dieꝝ aut filius amaritudinis. Talis ꝑ certo ben
iamin eſt q̄libet vir ꝑfectus: ⁊ maxime talis fuit bea-
tus paulus qui fuit de tribu beniamin. ſicut ipe dicit
Phil. iij. Iſte dum eſt in vita iſta debet eſſe filius ama
ritudinis ꝑ cōtritionē. filius aſinin⁹ ꝑ onerū tribula
tionē ⁊ ſuppoꝛtationē. filius virtutis per oīm bonoꝛū
operū executionē. Et ſic in alia vita fiet filius dextere
per eterne ꝓſperitatis adeptionē. Et ſic fiet filius die
rū: per eterne vite diuturnā durationē. ¶ Et nota ꝙ
beniamin fuit iunioꝛ filioꝝ: ⁊ ideo a iacob p̄cipue di
ligebat ⁊ fratribus ad laboꝛes exeūtibus beniamī do
mi retinebat: ſicut dicit Geñ. xlij. Cyph⁹ etiā Joſeph
in ſacco beniamin eſt inuentus: ſicut dicit Geñ. xliiij.
In menſa etiā fratrū ioſeph ⁊ filioꝝ iacob. pars benia
min quiquies ceteris erat maioꝛ. Beniamin eīn erat
frater Joſeph vterinus: Et ideo de cibarijs menſe ſue
pinguioꝛē poꝛtionē ꝙ̄ alijs ſibi dedit: Itē beniamin
minoꝛ ⁊ iunioꝛ: ſignat ꝑſonas humiles ⁊ benignas et
maxime viros ꝑfectos ⁊ cōtemplatiuos: q2 ſemꝑ erga
patrem ſuū deū in domo paradiſi ꝑ cōtemplationem
moꝛant. dum fratres ſui. i. viri actiui ad laboꝛes mun
danos exterius occupantur. vnde in p̄s. Ibi beniamin
adoleſcētulus in mentis exceſſu. Iſtā autoꝛitatē vide
ſi vis diuiſam ⁊ perſecutā in themate de ſancto Johā
ne euangeliſta: In ſacco etiā taliū. i. in coꝛde ⁊ ꝯſcien-
tia humilium facilius inuenit cyphus ioſeph. i. ſcien-
tia diuina que inebꝛiat auditoꝛes: in menſa etiā eter-

Ayuntamiento de Madrid

ne glorie tales habebunt pinguiorē portionem.iuxta illud Joſue.xviij. Sors prima filiorum beniamin. Et ideo ratio eſt.q2 procerto ioſeph.i.xp̄s tales beniamin i.tales perſonas humiles fratres reputat vterinos.q2 ſcʒ xp̄s fuit humillimus ⁊ ideo omnes humiles reputat fratres ſuos:⁊ de bonis menſe paradiſi abundantius eis donat ipſoſq3 ceteris magis amat. vñ Gen. xliij. Attollens oculos ſuos. vidit beniamin fratrem ſuum vterinū vel dic ꝙ ioſeph.ſignat mundi prelatos iudices ⁊ magiſtros qui fratribus ſuis vterinis.i.parentibus carnalibus ⁊ amicis ꝙꝙ ſint beniamin.i.ceteris iunioꝛes ⁊ ignoꝛātioꝛes:de menſa tamē ſua.i.de bonis eccleſie ſolēt eis abundantius dare ꝙ alijs antiquioꝛibus ⁊ pfectis vnde.Abdie.c.vnico. Beniamin poſſidebit galaad Beniamin enim ꝙuis eſſet vltim⁹ in oꝛdine menſe maioꝛē tamen accepit portionē ꝙ precedentes Sic vere illi qui in menſa eccleſie ſunt vltimi.ſ.pauperes et humiles qſi ver⁹ ioſeph.i.xp̄s venit diſtribuere bona ſua.ſ.in iudicio:maioꝛē partē gloꝛie obtinebūt ꝙ illi qui ipſos in magnis honoꝛibus nūc precedūt Uel dic ꝙ in mundo illi qn̄q3 pinguius beneficiantur ⁊ ꝓmouentur qui in menſa vltimi ſedēt.i.q̄ minus ceteris reputabātur ⁊ de quibus minus ſperabaſ.Eccli.xj.Inſuſpicabilis poꝛtabit dyadema. ¶ Si vis accipere in malo.dic ꝙ beniamin. qui interpraſ filius amaritudinis ⁊ filius aſinnus.ſignat peccatoꝛē qui ſemꝑ in hoc mūdo habet amaritudinē peccati.et in futuro habebit amaritudinē inferni qui ad modū aſini tardus eſt per pigritiā carnalē.Et ſic beniamin maioꝛē portionē habuit de cibis ioſeph ꝙ alij fratres ſui.Sic vere mali plus habent vt cōiter de bonis hui⁹ mundi ꝙ viri iuſti et boni.vnde ps.Ecce ipſi pec.abū. in ſe.obti.diui.In ſacco etiaʒ taliū inuenitur cyphus ioſeph.ſ.mundi ebrietas atq3 gula ⁊c.

Beſtia. Nota ꝙ beſtia dupliciter accipiſ i ſcriptura.ſ.in bono ſignificato ⁊ in malo. In bono ſignificato per beſtiā pōt intelligi vir pfect⁹ q2 ſicut videmus ꝙ beſtia naturaliter viget in naturalibus virtutib⁹.ſicut patʒ q2 quedā beſtie ſunt magne prouidētie ad aggregandū ſicut eſt ericius ⁊ foꝛmica. Alie ſunt magne induſtrie ad venādū ſicut ſunt aranee Alie ſunt magne ſagacitatis ad odoꝛandū ſicut canis Quedā magne diſcretionis ad ſpeculandū ſicut linx. et capꝛea.Quedam magne diſcipline ad domeſticandum vt elephas.Sic vere viri perfecti poſſunt dici beſtie q2 ſibi ꝓuident in futurū per diſcretionē:predā bonoꝛum eternoꝛum caute venantur et acquirunt ꝑ bonam operationē:futuram ſuauitatem odoꝛantur per deuotionē:futura etiā gaudia ⁊ toꝛmēta ſcʒ clare ſpeculantur per cōtemplationē ⁊ cōſiderationē faciliter etiā domeſticantur per obiectā ſubiectionē ⁊ per moralem conuerſionē vñ.Judith.xj. Beſtie terre obtēperant illi.Et ideo tales dicuntur beſtie quaſi bene ſcie q2.ſ.ſunt in pluribus bene ſcientes ⁊ diſcernētes.Ideo de talibus pōt dici illud Eſa.xliij.Gloꝛificabit me beſtia agri dracones ⁊ ſtrutiōes:Sicut enī oēs beſtie fetus ſuos diligūt ipſoſq3 pro virib⁹ defendūt:⁊ multis nocumentis et periculis pro eis ſe exponunt. ille etiā de vna ſpecie ſe inuicem diligūt ⁊ naturaliter ſibi parcunt:nec vt cōiter ſeſe deuoꝛāt vel occidūt.Sic ꝓcerto boni viri illos de ſpecie ſua.ſ.parētes cognatos ſocios ⁊ vicinos debent diligere.nec alter alteri debent quoquomodo nocere.Job.v.c. Beſtie terre pacifice erunt tibi:ſed potius ſe inuicem adiuuare iuxta illud Gala. vj.Alter alterius onera poꝛtate ⁊c. filios etiam ſuos i.ſubditos debent ſi ſint prelati diligere ⁊ fouere:⁊ pro poſſe defendere.et pro ipſis periculum non timere. Et ſic nota ꝙ tales beſtie.

Habent vnitatem.
Habent charitatem.
Habent bonitatem.
Habent firmitatem

De vnitate pacifica taliū dr̄ Job.v Beſtie terre pacifice erunt tibi de charitate vero dicitur. Oſee.ij. capit. Percutiam fedus cum beſtia agri de bonitate vero dr̄. Baruch.vj. Beſtie melioꝛes illis. De firmitate ⁊ foꝛtitudine dr̄ puer.xxx. Leo foꝛtiſſimus beſtiarū ⁊ ad nullius pauebit occurſum. ⁊ ſic tales erūt ille beſtie de quibus dicitur. Mar.j. Erat ieſus cū beſtijs et angeli miniſtrabant ei. ¶ Sed adhuc dico: ꝙ beſtia in ſcriptura accipitur in malo ſignificato. ⁊ ſic ꝑ beſtiam qn̄q3 intelligitur dyabolus.qn̄q3 peccatoꝛ. Beſtie enim dicuntur ſm̄.Iſid.omnia animalia poteſtati hominum nō ſubiecta:⁊ dicūtur beſtie:quaſi vaſtie a vaſtādo q2.ſ.ſegetes deuoꝛāt atq3 vaſtant.Alia enim innocentia deuoꝛant ⁊ manducāt.Sic vere dyabol⁹ pōt dici beſtia a vaſtādo: q2 cū ſit hoībus ꝯtrarius nō ſubiect⁹. oīa bona ipſoꝝ nō ceſſat ꝑ virib⁹ deuaſtare:⁊ ipſos quātū pt ſpūaliter deuoꝛare Gen.xxxvij. Beſtia deuoꝛauit. Joſeph Et nota ꝙ q̄tuoꝛ ꝓꝑtates hn̄t beſtie

Odiunt humanā vtilitatem
Procurāt humanā dānoſitatē.
Exercent mentalē crudelitatē.
Abhoꝛrent moꝛalem benignitatē.

Sic pro certo dyabolus vtilitatē hominuʒ nō diligit: q2 ſcʒ ipſe inuidet humane nature quā videt ꝑ gratiā poſſe aſcendere in celum vnde ipſe coꝛruit per peccatū.Et ideo iſte eſt illa beſtia Dan.vij.Que habebat dentes ⁊ vngues ferreos.⁊ deuoꝛabat ⁊ comminuebat et reliqua pedibus conculcabat. ¶ Item iſte damnoſitatē humanam ꝓcurat.Nam ſicut omnes beſtie ſemꝑ habent aliquas armaturas quibus poſſint hominibus vim inferre.ꝓpter que periculoſe ſunt ⁊ timende ſicut aper culmes: Ceruus coꝛnua.Leo vngues ſerpens venenū. Sic vere chariſſimi demones habent ꝯtra homines ꝓprias armaturas idest diuerſos nocēdi modos.Armati ſūt coꝛnibus ſuperbie ⁊ auſteritatis dētibus ⁊ vnguibus crudelitatis.Ueneno malicie et calliditatis. Et ideo iſti merito ſunt timendi ⁊ ſummopere precauendi: q2 ſemper parati ſunt nocumenta facere ⁊ trahere homines in peccatū:vt ipſos comedere valeant per toꝛmētum.vnde Sap.xvj. A multitudine beſtiaruʒ exterminati ſunt.⁊ Deut.xxxij. Dentes beſtiarum immittā in eos ⁊c. Et nota ꝙ a talibus beſtijs.

Liberantur beati.
Deuoꝛantur damnati.
Superantur infecti.
Moleſtantur perfecti.

Dico ꝙ a talibus beati liberanſ.vnde Job.v. Beſtiaʒ terre nō foꝛmidabis.Et de padiſo dr̄ Eſa.xxxv. Ibi nō erit leo nec beſtia mala. Et Ez.xxxiiij. Ceſſare faciaʒ beſtias malas. ¶ Itē iſti dānati deuoꝛātur.vnde Ez. xxxix. Beſtijs terre dedi te ad deuoꝛādū. ¶ Itē infecti ſupanſ.ſ.fragiles ⁊ voluptuoſi.vñ Ez.v.ca. Mittā in vos famē ⁊ beſtias peſſimas. ¶ Itē ab iſtis beſtijs pfecti moleſtanſ.vñ Apoc.xvij.dr̄ ꝙ mulier q̄ ſedebat ſuꝑ beſtiā coccineā erat ebria ſanguie martyrū ieſu ⁊c. Cōpara dyabolū diuerſis beſtijs. Et vide in moꝛalitatibus. Et ſi vis figuras:vide Dan.vij. Apoca.xij.⁊ xvij. in opuſculo qd̄ feci. ¶ Sed tertio dico ꝙ ꝑ beſtiā poſſunt intelligi peccatoꝛes.Circa qd̄ notandū ꝙ ꝑ beſtias ſm̄ ſeptē ꝯditiones que eis inſunt.poſſunt intelligi ſeptē genera hoīm peccatoꝝ:beſtie enī naturaliter ſunt indomite:immunde ocioſe.voꝛaces.tenaces. crudeles.⁊ in nocte plus ꝙ in die cōgaudentes. Sic vere chariſſimi mūdi peccatoꝛes ſunt indomiti ꝑ ſuperbiā Immūdi ꝑ luxuriā.ſunt ocioſi per accidiaʒ:ſunt voꝛaces:per caſtrimargiā:ſunt tenaces ⁊ rapaces ꝑ auariciā.ſunt crudeles ꝑ iracundiā.ſunt in nocte.i. in tribulatione alioꝝ gaudentes per inuidiā. ¶ Primo ergo peccatoꝛes cōparanſ beſtijs.q2 ſunt indomiti per ſuꝑbiā.Nā ſicut beſtie indomite nullius virib⁹ ſunt ſubiecte.⁊ elate ſunt ⁊ vagabūde.Sic vere ſupbi.indomiti ⁊ obſtinati:nulli⁹ plati virib⁹ volūt ꝑ obediētiā ſubiugari.ſed elate ⁊ ſupbe:ſicut beſtie volunt ꝑ ſeculū diuagari.vnde tales figuranſ in illa beſtia. Danie.vij.de qua dicit. Prima beſtia q̄ſi leena ⁊ alas habebat aquile.Ubi nota ꝙ ſupbi pleni ſunt ambitiōe:q2 ſp volūt eſſe primi B

Ayuntamiento de Madrid

eſſe primi. Prima inquit. Amant enim primos recubi
tus in mēſis. ⁊ primas cathedras in ſynagoga. ⁊ voca
ri ab hominibus rabi. Item vacui ſunt diſcretione. qꝛ
dicunt beſtia. Unde iſti ſunt de illis q̄ habēt caracta-
rē beſtie in frontibus ſuis. Apoc. xvi. Beſtie enī dicū
tur peccatores: qꝛ in futuris nō meditātur ſed in ꝑſen
tibus delectātur. Iſti pleni ſunt crudelitate leena. In
hoc ꝙ eſt aīal crudeliſſimū. maxime qñ habꝫ catulos:
ſic ſuperbi potiſſime qñ habēt filios. qꝛ ſcꝫ ꝓ ipſis nu
triendis ⁊ ditādis nō ceſſant rapere ⁊ predari. Unde
Eſa. xxx. Ex eis leena ⁊ leo ⁊ regulus volans. Item iſti
pleni ſunt pompoſitate. qꝛ. ſ. habēt alas quaſi aquila
Aquila enī ſignat ſuperbos. qui alis vanitatis ⁊ pom
poſitatis efferunt. Eze. xvii. Aquila grandis venit ad
bonū ⁊c. Et ſic patet ꝙ per beſtiā intelligunt ſuperbi
⁊ ambitioſi. Et ſi vis cōpara eos in ſpāli apro vel leo-
ni ⁊c. De tali ergo beſtia pōt dici illud. iiij. Re. xiiij. In
dignatione beſtie ſaltus cōculcauerūt carduū. Solēt
enim ſuperbi faciliter indignari. ⁊ ꝑ ipſos carduus. i.
pauperes ꝯculcari. Iſti ſunt ergo beſtie ſaltus. ſ. ſup-
bi ⁊ ꝑſumptuoſi. ¶ Scd̄o dico ꝙ. per beſtiā deſignan
tur carnales ⁊ luxurioſi nā ſicut beſtie naturaliter ſūt
immūde ⁊ in immūdis antris ⁊ cubilibus requieſcunt.
Sunt etiā vt cōiter libidinoſe ⁊ luxurie actibus occu
pate. ſic etiā luxurioſi immūdi ſunt atqꝫ fedi ⁊ in acti-
bus ⁊ ſocietatibus vilibus ⁊ imundis pre ceteris dele
ctant. vnde Eccl. iij. Dixi de filijs hoim vt ꝓbaret eos
deus. ⁊ vt oſtēderet ſimiles eſſe beſtijs. Heu deus ꝙ
tales beſtie habitāt hodie in eccleſia ſancta dei. Ideo
lamentat. Sophonias ſub figura niniue ciuitatis di-
cens Sopho. ij. Quō factū eſt in deſertū cubile beſtie.
Et nota ꝙ luxurioſe ſunt beſtie qui volunt viuere in
Iocunditate. — In iocunditate dico: qꝛ ſicut beſtie
Societate. — ſunt petulātes ⁊ laſciue ⁊ maxime
Obſcuritate. — qñ ſunt ſatiate. ſic luxurioſi. vnde
Iob. xl. Omnes beſtie agri ludūt ibi. Item iſti volūt vi
uere in ſocietate. Tales enī diligūt more beſtiarū ſo-
cietatē ſibi ſimiliū peccatoꝝ. vnde Eſa. xiij. Requieſcent
ibi beſtie ⁊ implebūtur domus eorū draconibus ⁊ ha
bitabūt ibi ſtrutiones. ⁊ piloſi ſaltabūt ibi. ⁊ rñdebūt
vlule in edibus eius. ⁊ ſyrene in delubris voluptatis.
Uide. ſ. de babylone. Item volūt viuere in obſcurita-
te. qꝛ ſcꝫ ſicut beſtie libētius vadūt de nocte ꝙ de die:
in obſcuris etiā locis. antris ⁊ abditis cōmorant. Sic
luxurioſi in obſcuritate ⁊ caligine. i. antris ⁊ in latibu
lis. i. in ſecretis locis volūt facere facta ſua. ſimiles vi
ſo qui qñ vult facere illū actū. quantū pōt a viſib⁹ ho
minis ſe abſcōdit. Ideo dicit Iob. xxiiij. Oculus adul
teri obſeruat caliginē. Ideo de talibus beſtijs dicit in
ps. Poſuiſti tenebras ⁊ facta eſt nox. in ipſa pertranſ
ibunt oēs beſtie ſilue. qꝛ ſilua dicit a ſilendo ſm Iſi.
eo ꝙ in ſilua fit ſilentiū ꝓpter hoim rarū acceſſuꝫ. ad
denotandū ꝙ tales ſua mala facta volunt ſileri. tace
ri ⁊ celari. Beſtie igit ſunt imundi ⁊ luxurioſi. ¶ Ter
tio dico ꝙ ꝑ beſtias deſignant pigreſcētes ⁊ ocioſi vel
deſidioſi. Nam ſicut beſtie nullo bono exercitio occu
pantur. ſic homines pigri nullis bonis exercētur. Simi-
les limaci qđ eſt animal pigerrimū ⁊c. Ideo de talib⁹
dicitur ad Tytū. i. Cretenſes ſemꝑ mēdaces. male be-
ſtie. vētris pigri. ¶ Quarto dico ꝙ ꝑ beſtias intelligū
tur voraces ⁊ delicioſi. qꝛ ſicut beſtie brutali appetitu
ferunt in cibum nec vllo modo ſe ſciūt ꝑ tēperationeꝫ
refrenare. Sic guloſi brutaliter et intēpate ⁊ ſine mo-
deramine rōnis. in cibos ⁊ potus ſupfluos efferunt.
Iſti enī ſunt beſtie q̄ non ceſſant deuorare vñ Hiere.
xij. Uenite ꝯgregamini oēs beſtie terre ꝓperate ad de
uorandū. Sic vere. ſicut iſte beſtie nō ceſſant alias be
ſtias. ſ. piſces ⁊ carnes ſupflue deuorare ita iſti etiam
nūc ab alijs. ſ. a motib⁹ ⁊ deſiderijs carnalib⁹ infeſtan
tur. Eze. xxiij. Qui in agro eſt. beſtijs tradet ad deuorā
dum. Et finaliter iſti deuorabūtur ab alijs beſtijs. ſ. a
demonibus in inferno. vnde. Eze. xxxix. Saturabo de
te vniuerſas beſtias terre: Sunt igit beſtie voraces. gu
loſi ⁊ delicioſi: Compara eos ſi vis cani vel leoni: qui
qñqꝫ tam ſuperflue ſumūt cibum: ꝙ neceſſe eſt eos to
tū euomere ⁊c. Applica bene ꝯtra ebrioſos. ¶ Quin
to dico. ꝙ per beſtiā intelliguntur inuidi et malicioſi:
Beſtie enim vt cōmuniter magis gaudēt in tenebris
ꝙ in luce: ⁊ de nocte nō de die querūt victū ſuum. Be
ſtie etiam carnibus crudis veſcunt. Et reuera tales be
ſtie ſunt inuidi: qꝛ in nocte. i. in tꝑe aduerſitatis alioꝝ
iſti gaudēt et conſolant. In die aūt aliene ꝓſperitatis
ipſi fugiūt ⁊ cōtriſtant: vñ illud ſupra dictū ps. Poſui
ſti tenebras ⁊ facta eſt nox. in ipſa ptranſibūt omes be
ſtie ſilue. Ortus eſt ſol ⁊ ꝯgregate ſunt. ⁊ in cubilibus
ſuis collocabūtur. In nocte enim id eſt: in auerſitate
alioꝝ. beſtie. i. inuidi tranſeūt. ſalūt ⁊ letantur. Quā-
do aūt ſol proſperitatis oꝛit alijs. tūc pre triſticia in cu
bilib⁹ abſcōdunt. Tales beſtie ſunt ſimiles vni beſtie
dicte catobleta que eſt in egypto iuxta fontē nigrin.
que eſt apud heſperios ethiopes vt plerīqꝫ exiſtimaue
re nili caput. que tante eſt venenoſitatis: ꝙ quicquid
ipſa videt. vel quicquid ipam in facie reſpicit. cōtinuo
expirat. Et ideo ſaluti hominū natura ꝓuidit ꝙ ipſa
beſtia ſemper portat caput ad terrā inclinatū. Habet
enim corpus iners ⁊ caput valde graue: Recte chariſ-
ſimi tales beſtie ſunt inuidi. quia vere viſus coꝝ alijs
eſt venenū: quicquid enim vident in alijs proſperū ſi
pñt deſtruunt ⁊ corrumpūt. Caput enim ad terrā in-
clinatū portant. qꝛ. ſ. bona aliorum circūſpicere nunꝙ
audent. Nā vt dicit. Sen. Quot ſunt bona felicium tot
ſunt ſupplicia inuidorum. Iſte enim ſunt tales beſtie. ſi
cut loquit. Sap. xi. vbi dr̄. qđ potens erat deus immit
tere in aduerſarios ignotas beſtias vapore ignis ſpirā
tes. aut odorē fumi proferētes. aut horrendas ſcintil-
las ab oculis emittētes. Ubi nota ꝙ inuidi dicuntur
ignote beſtie. Per fallacē cauillationē. Ignem ſpiran
tes. Per maloꝝ conſilioꝝ machinationē. Fumum ꝓ
ferentes. Per bone fame alioꝝ denigrationē. Scintil
las ab oculis. Per aliorū triſteꝫ ⁊ nociuā circūſpectio
neꝫ. Emittentes. Et ideo bene deſcribitur inuidia in
li. Quid. Metha. ij. fabula. xij. vbi dicit. Quod iuidia ha
bebat faciem macrā. vultū pallidū. viſum obliquum.
dentes liuidos. pectus felleum. linguā venenoſam. ri
ſum paruum. ſomnū nullum. vigiliam multā: curā in
finitaꝫ. domus eius ſub terra erat. ſole carebat. frigo
re algebat. lucem nō habebat. carnes vipereas cōme
debat. Hec Ouidius ꝑuis metrice. Et dicitur ibidē
ꝙ hec inuidia inuaſit quādam filiam regis que dice-
batur aglauros ⁊ ipam tm̄ verberauit ⁊ veneno ſuo ta
liter infecit ꝙ eam in nigrū lapidē cōmutauit. Et hec
pro tanto dicit ꝙ inuidi quādo inſurgūt ꝯtra aliqueꝫ
ipm ꝑ falſas machinationes ⁊ accuſatiōes taliter in-
ficiunt. ꝙ ipm lapidem nigrū pauperem ⁊ ſine valore
efficiunt. Et illi ſunt vt cōiter contra bonos magis in
uidi qui ceteris minus valent: vnde figuraliter dicit
Apocal. xi. Quod beſtia que aſcendit de abyſſo faciebat
bellū contra ſanctos: qꝛ vere in quodaꝫ collegio ꝑria
vel religione illi qui de abyſſo. i. de vili et infimo ſtatu
veniunt bellis inuidijs ⁊ malicijs ſuis bonos ceteris
plus affligunt. Sunt igitur beſtie inuidi ⁊ malicioſi.
¶ Sexto dico ꝙ per beſtias intelligūtur iracundi et
litigioſi. Sicut enī videmus ꝙ beſtie naturaliter ſunt
crudeles. ⁊ ad ꝑcutiendū. mordendū vel ledendū faci-
liter cōcitātur. Sic iracūdi faciliter ⁊ modica occaſiōe
ad iram ⁊ vindictā mouentur. ⁊ ad iniuriā alijs inferē
dam. vnde. ij. Mach. iiij. Nihil dignum habebat ſacer-
dotio anim⁹ crudelis tyranni. fere beſtie irā gerēs ⁊c.
Compara eos ſi vis apro qđ eſt animal iracundum in-
tantū ꝙ ardore vindicte in venatoris gladium ſe infi-
git. Sunt igitur beſtie iracundi et litigioſi. ¶ Septi-
mo dico ꝙ comparantur beſtijs auari. ambitioſi. Si
cut enim beſtie ſunt rapacis cōditionis: quia ſcꝫ ſem-
per inſidiātur vt rapiant ⁊ predātur. ſicut dicitur de
leone in ps. Inſidiatur quaſi leo in ſpelunca ſua inſi-
diatur vt rapiat. Sunt etiam beſtie tenacis nature: qꝛ

Ayuntamiento de Madrid

non libenter cōmunicant vna alijs p̄dā ſuam. ſicut
patet de viſo: qui nullo modo patitur p̄dam ſuā nec
cibum ſuū ſibi auferri. Sicut etiam patet de lupo qui
p̄dam ſuam alijs nō diuidit ſed abſcondit. Sic vere
chariſſimi. Auari ſunt vt cōmunit̄ rapaces ꝛ tenaces:
Rapaces dico in acquirēdo: ꝛ tenaces in cuſtodiēdo:
qđ etiam vngues beſtiarum figurant que cōmuniter
ſunt curue ꝛ acute. acute vt rapiant: curue vt retineāt
Nam ſicut videmus ꝙ beſtie ſunt immoderati ꝛ qua
ſi inſatiabilis appetitus. Sic vere auari nunꝙ̄ poſſūt
diuitijs ſatiari. Unde iſti ſunt ſicut ydropicus ſcꝫ qui
ſemꝑ ſitit. Iuxta illđ Ioelis. j. Beſtia agri quaſi area
ſitiens. Et in p̄s. Potabūt omnes beſtie agri expecta
bunt onagri in ſiti ſua. Sic igitur patet. ꝙ per beſtias
intelliguntur auari ꝛ ambitioſi: iracūdi ꝛ litigioſi. in-
uidi ꝛ malicioſi. voraces ꝛ delicioſi. accidioſi ꝛ deſidio
ſi. carnales ꝛ luxurioſi ſupbi ꝛ p̄ſumptuoſi. Ideo bre
uiter de talibus beſtijs pōt dici illud Soph. ij. In me-
D dio eius greges omnes beſtie gentiuꝫ. ¶ Sed adhuc
nota ꝙ per beſtiā pōt intelligi xp̄s. Omnis enī beſtia
vt cōiter mirabiliter diligit fetus ſuos. Sic xp̄s mira-
biliter diligit hoīes quos creauit. Sap. xj. Diligis em̄
oīa que ſunt. qm̄ tua ſunt. Et ſicut beſtie q̄ꝙ̄ fere: tn̄
q̄ꝗ̄ efficiunt̄ domeſtice ꝛ manſuete. ꝛ maxime quan
do p̄mo capiunt̄ ꝛ incatenant̄ ꝛc.

A BIbere. Nota ꝙ bibere multiplicit̄ ac
cipitur. Accipit̄ em̄ ſp̄ualiter.
j. Coꝛ. x. Bibebant aūt oēs de ſpirituali con
ſequēte eos petra. Petra aūt erat xp̄s. Item
accipit̄ materialiter vt Exo. xxxij. Sedit populus man
ducare ꝛ bibere ꝛ ſurrexerūt ludere. Sp̄ualiter autē ac
cipit̄ multipliciter. ſ. in bono ꝛ in malo. In bono acci-
pitur multipliciter. quia quādoꝗ̄ homo bibit ꝑ deuo
tionē: quādoꝗ̄ per ſcripture lectionē: quādoꝗ̄ ꝑ gra-
tie receptionē: q̄ꝗ̄ per glorie eterne acquiſitionē. q̄n-
ꝗ̄ per tribulationē: quādoꝗ̄ per cōpunctionem. vnde
Cant. v. Comedite amici mei ꝛ bibite. Iteꝫ accipit̄ in
malo: ꝛ ſic per bibere intelligit̄ incoꝛpoꝛatio multoꝛū
peccatoꝝ ꝛ vicioꝝ. quia ſicut dicit̄ Iob. xv. Homo ab-
hominabilis ꝛ inutilis eſt qui bibit quaſi aquam ini-
quitatē. ¶ Dicamus ergo p̄mo ꝙ bibere idem eſt qđ
attrahere. haurire. incoꝛpoꝛare. Et ſic per bibere intel
ligitur bonoꝝ ſpiritualiū acquiſitio. Sicut enim ille
qui bibit illud qđ eſt exterius. intus attrahit ꝛ ſibi in-
coꝛpoꝛat ꝛ iungit ſic homo bona ſpiritualia debet bi-
bere: attrahere ꝛ haurire. ꝛ ipſa ſibi incoꝛpoꝛare ꝛ vni
re. Et ideo de ſpirituali potatione poteſt dici illud
Cañ. v. Comedi fauū meū cum melle meo. bibi vinuꝫ
cum lacte meo. ¶ Nota igit̄ in iſta autoꝛitate ꝙ boni
bibunt tria genera potuū vtiliū ꝛ bonoꝝ. Bibunt em̄
ſpiritalem ſuauitatē. Mel. Temporalē aduerſitatem.
vinum. Eternalem felicitatē Lac. ¶ Dico igit̄ chariſ-
ſimi ꝙ boni bibūt in hac vita ſpiritalem ſuauitatē: et
iſta ſignificat̄ per mel. Cū melle inquit meo. Mel enī
qđ eſt dulce ꝛ delectatiuum. medicinale ꝛ mundifica
tiuum. nutritiuū ꝛ impinguatiuū. ſignat potum gra-
tie ꝛ deuotionis ſcripture ſcientie ꝛ lectionis. quē pro
certo homo debet bibere per oꝛationē ꝛ diligentis ſtu
dij occupationeꝫ. Et hoc qꝛ talis potus delectat con-
tēplantes. medicat̄ egrotantes nutrit eſurientes. im-
pinguat ſpiritualiter macilētos. Ideo de melle deuo-
tionis ꝛ lectionis. ꝛ de eiꝰ potu ſpirituali: dicit̄ Deut.
xxij. Conſtituit eum ſuper excelſam terraꝫ vt comede-
ret fructus agroꝛuꝫ vt ſuggeret mel de petra. oleumꝗ̄
de ſaxo duriſſimo. Iſte enim potus dicit̄ fructꝰ agroꝛū
quia nutrit ꝛ impinguat. Dicit̄ mel. quia placet ꝛ de-
lectat. Dicitur oleum. quia illuminat. Iſtum potum
ergo debemus bibere. vnde cuilibet dicit̄ illud Ruth
ij. Bibe aquas de quibus pueri bibūt. Pueri enim. i.
viri puri ꝛ ſancti bibunt aquas ſcꝫ lectionis ꝛ deuotio
nis. Et ideo iſte potiſſime ſunt bibende. quia ſicut di-
citur in p̄s. Iſte eſt calix in manu domini vini meri. di
cit Pli. ꝙ apes non bibunt vt cōmuniter niſi aquam
puram ꝛ claram. Nam ſi apes in aqua aliqua ſterco-
ra ſua eiecerint ex ipſa amplius nunꝙ̄ bibent. Sic ve
re chariſſimi pueri ideſt viri ſancti aquam clarā ꝛ pu
ram diuine gratie et ſcripture bibere debēt. Nā aquā
in qua ſunt feces ꝛ ſtercoꝛa: ideſt ſcientiā ꝛ p̄ſperitatē
mundanam debēt ſancti viri fugere ꝛ cauere. vnde ꝓ
uer. v. Bibe aquam de ciſterna tua. ꝛ fluenta putei tui
Et bene dicit tua. qꝛ aque iſte ſunt virtutes que ꝓp̄ie
ſunt noſtre. Alie autē aque. ſ. mūdi ꝛ foꝛtune bona nō
ſunt noſtra. qꝛ ſm̄ Señ. in epiſtola. Nihil noſtruꝫ eſt
qđ aliūde euenit. Nota de biante p̄ieneo philoſopho
qui poſt captiuitatem ꝛ bonoꝛū ſuoꝛum omniū iacta-
ram ꝛ domus ꝛ vrbis ruinam letus erat dicens ſe ni-
hil ſuum amiſiſſe ꝛ ꝙ omnia ſua ſecum habebat. ſ. vir
tutes. Iſte enim non biberat aquam alienam ſed p̄o-
p̄iam. nec aquam turbidam immo claram. Quod eſt
cōtra multos ſimiles equis qui aquam turbidam p̄e
diligunt: et ſi clara fuerit cum pedibus eam turbant.
Sic vere mundi ſapientes plus diligunt aquam tur-
bidam mundane ſcientie q̄ꝫ aquā claram diuine ſcri-
pture. ipamꝗ̄ per fallaciā ꝛ cautelas non ceſſant con
tinue cōturbare qđ pōt allegari contra malos theolo-
gos: qui aquaꝫ diuine ſcripture que de ſe clara eſt atꝗ̄
pura. per ſuas falſas expoſitiones perturbāt. vñ Eze.
xxxiij. Cum aquam puriſſimam bibebatis. reliqua pe
dibus veſtris turbabatis. ꝛ oues mee que conturbate
pedibus veſtris fuerant. hec bibebant. Oues enim. i.
ſimplices aque ſacre ſcripture potant̄. que ſi turbata
ideſt coꝛrupte expoſita fuerit moꝛiūtur: Ideo rep̄hē
duntur tales Hiere. ij. Quid tibi vis ſuper via egypti
vt bibas aquā turbidam. Non ſic ergo boni: quia vere
iſti bibunt ſuauitatem ſp̄ualem. ꝛ potiſſime iſti dele-
ctantur in guſtu ꝛ potu ſanguinis ieſu xp̄i. Nam ſicut
leo delectatur bibere ſanguinem ꝛ eo recreatur et nu-
tritur. Sicut etiam leopardus ſanguine ſymie bibito
ab infirmitate curat̄. Sic vere vir deuotus tunc dele-
ctatur ꝛ ſanatur. quando per cōpaſſionē ꝛ deuotionē
xp̄i ꝛ martyrum ſuoꝝ ſanguine imbibitur ꝛ potat̄. vn-
de Num. xxiij. Non accubabit leo donec rapuerit p̄e-
dam ſuam ꝛ occiſoꝛum ſanguinē bibat. Ideo dicit xp̄s
Ioh. vj. Qui bibit ſanguinem meū habet vitā eternā.
Uerūtñ caueat̄ de iſto potu ne indebite ſumat̄. Quia
vere iſte eſt ſicut liquoꝛ vnius arboꝛis vel herbe que di
citur ferula que homini eſt medicina. Murenis tamē
ſeu lamp̄edis ipām bibētibus eſt moꝛs. Sic coꝛpus
ꝛ ſanguis xp̄i bibentibus. bonis eſt vita. moꝛs pecca-
toꝛi: qꝛ ſicut dicitur. j. Coꝛ. xj. Qui bibit calicem domi
ni indigne reus erit moꝛtis. Bibant ergo iuſti ſuaui- C
tatem ſp̄ualem. ¶ Secundo dico ꝙ boni bibūt in hoc
mundo aduerſitatem tēpoꝛalem. Et hoc oſtendit̄ cuꝫ
dicitur. Uinum. qꝛ per vinum qđ vulneribus infuſum
inuenitur acrum ꝛ moꝛdax. qđ etiā bibitum ſopoꝛē in
ducit. mentem turbat. foꝛtitudinē tollit. Intelligitur
mundi aduerſitas que moꝛdicat ꝛ affligit: ꝛ coꝛpus de
bilitat atꝗ̄ turbat. Unde de tali vino dicit̄ Eſa. xxiiij.
Ceſſauit gaudiū tympanoꝝ quieuit ſonitus letantiuꝫ
cōticuit dulcedo cithare cū cantico. Non bibet vinuꝫ.
amara erit potio bibētibus illam. Tale em̄ vinum. id-
eſt mundi tribulationē bibit in mundo xp̄s. vnde dici
tur Mat. xxvij. Dabant ei bibere vinū cū felle mixtuꝫ.
Tale vinum offert xp̄s amicis ſuis. Mar. x. ca. Calicē
quidem meum bibetis. Iſtud vinuꝫ cū ſpe ſp̄ualis leti
cie eſt bibendum. vnde Eccl's. ix. Comede in leticia pa
nem tuum. ꝛ bibe cū gaudio vinum tuū. Et nota ꝙ vi-
num tuum tribulationū abhoꝛrent delitioſi. diligunt
perfecti ꝛ virtuoſi affectant iocūdi ꝛ gaudioſi. De iſto
ergo vino non curāt delicioſi. Mat. xxvij. Et cum gu-
ſtaſſet noluit bibere. dicentes illud Mat. xxvj. Pater
ſi fieri poteſt tranſeat a me calix iſte. Iſtud vinum di-
ligunt perfecti ꝛ virtuoſi. Iudith. xij. Bibebāt vinū cū
iocunditate Mar. x. Calicem quidem meum bibetis.
Iſtud vinum diligunt viri iocundi ꝛ gaudioſi: vnde in
p̄s. In me pſallebant qui bibebant vinum. Bibunt
igitur in hoc

Ayuntamiento de Madrid

D igitur in hoc mundo aduerſitatem tēporalem. ¶ Ter
tio dico. ꝙ boni bibent felicitatem eternalem: quia ve
re de potu mundane tribulationis. peruenit ad potū
eterne cōſolationis: vnde de torrente in via bibit pro-
pterea exaltabit caput. Et alibi. Calix meus inebriās
ꝙ preclarus eſt. Et iſte potus eterne voluptatis oſten
ditur cum dicitur lac. Cum lacte meo inquit. Naȝ per
lac qḋ eſt dulciſſimū intelligitur dulcedo illius eter-
ne voluptatis. vnde Eſa. lv. Sumite abſqȝ vlla cōmu-
tatione vinū et lac. Ideo de tali potatione pōt expo-
ni illud Eze. xxv. Ipſi comedēt fruges tuas. ⁊ ipi bibēt
lac tuū. Et eſt ſciendū ꝙ iſte potus eſt Potus.

Charitatis.
Voluptatis.
Unitatis.
Dignitatis.
Equitatis.

Potus dico charitatis. Ideo dici
tur Cañ. v. Comedite amici mei et
bibite ⁊ inebriamini chariſſimi. Itē
eſt potus voluptatis. vnde ps. Tor
rente voluptatis tue potabis eos.
Et ideo propter voluptatem iſte allicit affectū. Eccli.
xxiiij. Qui bibunt me adhuc ſitient. Item iſte eſt pot⁹
vnitatis ꝓuerb. ix. Comedite amici mei et bibite. Iteȝ
iſte eſt potus dignitatis. quia ſciȝ iſte potus ſumitur
in menſa ſummi impatoris cum rege ⁊ regina paradi
ſi. In menſa dico. vnde Lu. xxij. Ut eatis ⁊ bibatis ſu-
per menſam meā. Cum rege dico. vnde Heſter. j. vbi il
li qui inuitati erant ad feſtū regis bibebāt omnes au-
reis poculis. Cum regina etiā. i. cum beata virgine. vn
de Heſter. vij. Intrauit itaqȝ rex ⁊ amon ad cōuiuium
vt biberent vinū cum regina. Et ſic igitur eſt potus di
gnitatis. Item iſte eſt potus equitatis. qꝛ ſcȝ quilibet
eque ⁊ proportionaliter ſm merita ipſuȝ bibit. vnde
Dañ. v. vbi dicit. Quod in cōuiuio baltheſar vnuſquiſ
qȝ ſm ſuam etatem bibebat. Ideo pōt dicere quilibet
beatus illud ps. Dominus pars hereditatis me ⁊ cali
cis mei. Et ideo de lacte iſto poteſt exponi illud Iudi-
cum. iiij. vbi dicitur. ꝙ iahel aperuit vtrem lactis ⁊ de-
dit bibere ziȝare. Iahel interpretat aſcendens ⁊ ſignāt
xpm. qꝛ reuera beatis in patria vtrem lactis aperit in
ꝙtum eterne voluptatis abundātiam eis donat. Pa
tet ergo ꝙ boni bibunt. Potuȝ eterne conſolationis.
Potum externe tribulationis. Potum interne inſpi-
E rationis. i. gratie ⁊ deuotionis ſcripture ⁊ lectiōis. Et
ſic patet ꝙ eſt multiplex potus bonus. ¶ Sed adhuc
eſt notandum ꝙ bibere accipitur in male multiplici-
ter. Eſt enim Bibere.

Proſperitatis.
Iniquitatis.
Penalitatis.

Primus potus eſt delecta
bilis. ſed periculoſus. Se-
cundus eſt deteſtabilis et
obprobrioſus. Tertius eſt
cōtriſtabilis ⁊ laborioſus. ¶ Dicamus ergo ꝙ prim⁹
malus potus eſt ꝓſperitas mūdialis. Iſte enim eſt po
tus laxatiuus. ſubmerſiuus. inuenenatiuus ⁊ cōſopi-
tiuus. Laxatiu⁹ dico ſimilis ſucco vnius arboris: que
dicitur taxus qui ita laxat bibentē ꝙ ipſum interficit
Sic proſperitas ita laxat et eneruat per mala deſide-
ria ad delectabilia mundi. ꝙ ipm interficit per diuer-
ſa peccata. Unde iſte eſt potus laxatiu⁹ ſedechie queȝ
bibit in preſentia regis babilonis ſicut dicit in hyſto
ria ſcholaſtica. Per quē potum in ꝓſentia omnium
ignominoſe laxatus eſt. Unde Hiere. xxv. Bibite ⁊ in
ebriamini ⁊ vomite. ¶ Itē dico ꝙ iſte eſt pot⁹ ſubmer
ſiuus: qꝛ ſicut ille q ſubmergit ex nimio potu vias ſpi-
rituū includente ſuffocatur. Sic homo qui eſt in ꝓſpe
ritate. tm̄ haurit ⁊ bibit: acqrit ⁊ attrahit de aqua di-
uitiarum ⁊ deliciaꝝ: ꝙ in illis per malas complacen-
tias ⁊ ꝑ diuerſa vitia ſuffocat. Iſtud potiſſime ꝑtinet
ad guloſos qui in vinis et potibus ſubmergunt vnde
Dañ. xiiij. Nonne vides quāta comedat ⁊ bibat omni
die. Itē iſte eſt potus cōſopitiuus. quia ſicut venenū
aſpidis facit hominē qui eum bibit obdormire et dor
miendo mori. Sic mundi proſperitas ſuos bibitores:
amatores ⁊ poſſeſſores facit in vitijs obdormire. ⁊ per
mortē eternā finaliter interire. Figura ad hoc de. Iahel
Iudic. iiij. Que ziſare ſitienti aperuit vtrē lactis ⁊ dedit
ei bibere qui cū ſtatim obdormiret. infixit clauū taber
naculi in temporibus eius ⁊ mortuus eſt. Sic vere. dū
Iahel. i. dyabolus homini diuitijs ſitibundo aperuit
vtrem lactis. i. dulcedinem proſperitatis. ipeqȝ ipam
imbuit ⁊ imbibit. ſtatim ꝑ certo conuertit ſe ad dor-
miendū. id eſt: ad ſe in delicijs delectandum ⁊ a bonis
operibus tepeſcendū. Eſa. lj. Calicem ſoporis bibiſti.
⁊ tunc ſubito venit. Iahel. i. dyabolus qui clauū mor-
tis in eo infigit. ⁊ ipm per mortē eternam affligit. Iſtū
enim potū mundane proſperitatis. ſequit vt cōmuni-
ter mors infernalis acerbitatis ⁊ etiā periculū tempo
ralis aduerſitatis. vnde. Iob. j. Et cū filij ⁊ filie iob co
mederent ⁊ biberent vinū in domo fratris ſui primo-
geniti: venit ventus ſubito a regione deſerti qui oppſ-
ſit eos. Iob chariſſimi ſignat deum patrem: primoge-
nitus frater noſter eſt lucifer. qui dicitur primogeni-
tus. qꝛ vt dicit. Iob. xl. Ipe eſt principiū viaꝝ dei. Dicit
frater noſter. quia ab eodem patre deo creati ſumus.
Malachie. ij. Pater vnus eſt omniū noſtruȝ: domus
eius dicit mundus et mūdana ꝓſperitas. Et ideo ab
apoſtolo iſte dr deus huius ſeculi. ⁊ a xpo dicitur prin
ceps mundi. Io. xiiij Sepe ergo accidit ꝙ filij iob ideſt
xpiani bibunt vinum mundane ꝓſperitatis in domo
fratris ſui ideſt i mundo: venit quādoqȝ fortis vētus
aduerſitatis qui ipos tēporaliter ⁊ eternalit obruit ⁊
occidit. Ideo dicitur. Lu. xij. Cū ceperit ſeruus malus
comedere. bibere ⁊ inebriari. veniet dominus illi⁹ hora
qua nō ſperat. et ꝑtem eius ponet cuȝ infidelibus. Eſt
ergo potus conſopitiuus Abac. ij. Bibe tu ergo ⁊ con
ſopire. inebriet te calix dextre dñi. ¶ Itē eſt potus ve-
nenatiuus. Animā enim per diuerſa peccata venenat
⁊ corrūpit. Et hoc qñqȝ per luxuriam. Eze. xxiij. Calicē
ſororis tue bibes profundū ⁊ latum. ⁊ bibes illū ⁊ epo
tabis vſqȝ ad feces. Iteȝ qñqȝ per auariciā. Unde. Iob.
v. Bibant ſitientes diuitias eius. Et. Eſa. xxix. Som
niat ſitiēs ꝙ bibat ⁊ cū expergefactus fuerit laſſus ad
huc ſitiet. Auari enim quādo plus bibūt de aqua ꝓ-
ſperitatis. tāto magis ſitiūt ⁊ ardeſcūt vnde Iohā. iiij.
Qui biberit ex aqua hac ſitiet iteruȝ. Item inuenenat
per iracundiaȝ. vnde Hiere. xxv. Bibent ⁊ turbabun-
tur. ⁊ inſanient. Et iſte calix poteſt vocari calix baby-
lonis. De quo Hiere. lj. Calix aureus babylon in ma-
nu domini: de ipſo biberunt gentes et ideo commoti
ſunt. Iſte enim calix aureus ſcȝ ſplendor mundane ꝓ-
ſperitatis facit moueri ad multa vitia ⁊ peccata ſuos
potatores ⁊ poſſeſſores: verumtamē potum huius ca-
licis non debent diligere viri perfecti ſicut bene figu-
ratum eſt in rechabitis Hiere. xxxv. Qui de calice vi-
ni quod eis porrexit Hieremias bibere noluerunt: ſed
ad mandatum patris abſtinentiam ſeruauerunt. Et
ideo ceteris pereuntibus. ſaluari a domino meruerūt
ſicut dicitur ibidem. Iſte eſt ergo chariſſimi primus
malus potus ſcȝ proſperitas mundialis. ¶ Secund⁹ F
malus potus eſt iniquitatis criminalis ⁊ iſtum potū
bibunt generaliter peccatores ps. Fex eius non eſt exi
nanita. bibent omnes peccatores terre. Iſte eſt potus
illius fontis qui eſt in ethiopia. cuius aqua bibita fa-
cit bibentem obliuioſum. quia ſcȝ aqua ⁊ fons pecca-
ti: quando hominē inebriat deum ⁊ eius mādata. pro
priam etiam vilitatem. mortem. iudiciuȝ. et inferni pe
nalitatem facit obliuiſci prouer. xxj. Bibant ⁊ obliui-
ſcantur egeſtatis ſue. Iſta eſt aqua maledictiōis quaȝ
bibens adultera dirumpebatur vterus eius. ſicut di-
citur Num. v. quia ſcȝ anima que adulteratur cuȝ car
ne. mundo ⁊ dyabolo. per peccatum quando aquam
iniquitatis bibit tunc vterus cordis ſui per ſuperbiaȝ
intumeſcit: ⁊ finaliter per mortem eternam rumpitur
atqȝ perijt. Iſti enim ſunt qui non dormiunt niſi male
fecerint: qui comedunt penam impietatis: ⁊ vinū ini-
quitatis bibūt. prouerbio. iiij. Ideo Iob. xv. dicit. Qui
bibit quaſi aquam iniquitatem Potus enim pecca-
ti mortalis figuratur in calice pharaonis: de quo dici
tur Geneſ. xl. Quod de vite habente tres propagines
erumpebant gemme. veniebant flores ⁊ vue. ex qbus

Ayuntamiento de Madrid

exprimebatur vinū in calice pharaonis. Pharao est dyabolus, cuius calix est peccatum: Uitis est anima. cuius tres propagines signant tres potētias. ab his igitur exeunt gemme malarum suggestionum flores delectationum. vue malorum cōsensuum ⁊ volitionū. que tandem in calice peccati mortalis exprimuntur per actus malarum operationū. Et sic pharao dyabolus letificatur per complacentiam in complemēto talium actionum. Iste est ergo potus iniquitatis cri-
B minalis. ¶ Tertius malus potus est aduersitas infernalis. Iste est potus damnationis: quo deus inebriat peccatores. vnde Hiere. xviij. Inebriate eum calice ire domini. Et ideo de tali potu dicitur in ps. Ignis. grando. nix. glacies. spiritus procellarum pars calicis eorum Job. xxi. De furore omnipotentis bibent. Sicut ebrietas aufert sensum ⁊ motum. sic dānatio eterna ⁊ acerbitas tormentorum aufert ab ipsis damnatis sensum idest vsum rationis. motum. i. actum virtutis ⁊ operationis. Unde isti sunt sicut delphin⁹. de quo dicit Plinius ꝙ quādo fit tonitruū ita fit stupefactus ꝙ efficitur quasi ebrius ⁊ cadit in profundū maris. ⁊ tūc a piscatoribus faciliter capitur. Sic vere peccatores quādo fiet iudicium vbi xps terribiliter tonabit. tunc delphinos. i. peccatores vino furoris sui inebriat: ⁊ sic ad pfundum inferni cadent: ⁊ in perpetue damnationis retibus se inuoluent. Ideo de isto potu dicit Hiere. xxv. Bibite ⁊ inebriamini ⁊ vomite ⁊ cadite: neq; surgatis a facie gladij quem ego mittam inter vos. Ubi nota ꝙ damnati.
Cecantur errore. Et inebriamini.
Damnantur horrore. Uomite.
Priuantur vigore. Cadite.
Ligantur tenore. Neq; surgatis.
Turbantur terrore. A facie inquit gladij.
Et breuiter de isto potu intelligit illud Apoc. xvi. Sāguinem dedisti eis bibere. i. vtilitatem ⁊ infectionem. et Esa. xxxvij. Bibant vrinam equorū suorum. Ideo de tali potu dicitur in psal. Ignis grando. nix. glacies. spiritus procellarum pars calicis eorum. Et concluditur Apoc. xiiij. Qui adorauit bestiam ⁊ accepit imaginē eius bibet de vino ire dei. Iste ē ergo triplex mal⁹ pot⁹. s. Potus infernaliū tormentorum.
Criminalium peccatorum.
Et temporalium gaudiorum.
Et sic dico ꝙ bibere accipitur spiritaliter multis modis. ¶ Sed adhuc dico. ꝙ bibere accipitur materialiter. Circa qđ nota ꝙ tēperate est bibēdum. Exemplū de elephāte qui potatus inuaditur a dracone: al's nō. sic dyabolus libentius temptat hominem qui multū bibit. Ideo consulit Ecci. xxxi. Si bibas illud. s. vinum moderate eris sobrius. ⁊ Eze. iiij. Aquam tuam in mēsura bibes. Nam quando excessiue bibitur. tunc exinde detractio. lasciuia ⁊ secretorum reuelatio: necnon ⁊ luxuria generatur. Exemplum de Loth cui filie dederunt bibere vinū et inebriatus cōmisit incestū. Gen. xix. ⁊c. Uide de abstinētia: de ebrietate: ⁊ de vino. Ideo bene dicitur Esa. v. Ue qui potentes estis ad bibendū vinum: ⁊ viri fortes ad miscendum ebrietatē. Et hec de bibere sufficiant.

A **Bethel.** Interpretat domus dei. Et signat paradisum. ecclesiam: vel regionē. que pro certo est domus et habitaculū summi dei. In isto enim loco dormiuit Jacob quādo vidit scalā. In isto loco luctauit cum angelo Osee. xij. In bethel inuenit angelū. In isto loco edificauit altare domino fundēs oleum desuper. Gen. xxxv. Ad denotandū ꝙ in isto loco debemus dormire per contemplationem. Scalā idest: viam ad celestia videre per discretionem. Angelū inuenire id est spūalem conuersationem vel angelicā cōgregationem. Altare edificare: per orationē. Oleū fundere: per cōpassionē. Ideo cōsulitur cuilibet. Gen. xxxv. Ascēde in bethel ⁊ habita ibi. ¶ Ubi nota ꝙ iste locus est locus. Dignitatis ⁊ excellentie. Ascēde. Ubertatis ⁊ opulentie. Bethel. i. domus dei. Firmitatis et cōfidentie. Ideo dicitur. Habita ibi. ¶ Primo igit dico. ꝙ iste est locus sublimitatis. Ideo dicitur. Cant. iij. Similis est capre super montes bethel. Itē iste est locus autoritatis. q2 est dom⁹ dei. Baruch. iij. O israel ꝙ magna est domus dei ⁊ ingens locus possessionis eius. Bethel inquit. vnde de iacob dicit: ꝙ ipse tetendit tabernaculū suū ab occidēte habens bethel. Gen. xij. Item iste est locus securitatis: ideo dicitur. Habita ibi. Gen. xxxv. Uenite ascendamus in bethel ⁊c. Uide autoritatem istā diuisam et prosecutā. s. vel infra. ti. de ascendere: vel securitas. ¶ Et nota adhuc si vis: ꝙ per bethel vbi fuit locus ydolatrie. pōt intelligi mūdus: vbi est locus vitiorum omniū. vnde. Amos. iiij. Uenite in bethel impie agite ⁊c.

Bethleem. Interpretatur domus panis: et significat padisū: vbi est panis eterne satietatis. Uel etiā vbi est panis gratie ⁊ sanctitatis: vel scripturam vbi est panis doctrine ⁊ veritatis. Et ista domus panis est in qua dei filius. A
A Maria parturitur.
A pastoribus inuenitur.
A regibus adoratur.
Ab angelis predicatur.
Sicut dicit. Lu. ij. ca. Ista est bethleem de cuius fonte ⁊ cysterna bibere desiderabat dauid sicut dicit. j. Paralip. xj. Quia vere charissimi dauid manufortis idest quilibet vir perfectus. sume dz desiderare fontē. idest gloriam eternam: que est in bethleem. idest in paradisum. vel fontem gratie ⁊ deuotiōis que est in bethleē: idest in ecclesia vel religione. vel fontem scientie et lectionis que est in bethleem: idest in sacra scriptura. Et ideo simus de illis fortib⁹ qui irruperunt per exercitus philistinorum ⁊ hauserunt aquā de ista cysterna. Et sic de quolibet dicet illud. j. Reg. xvj. Uenit samuel in bethleem ⁊ admirati sunt seniores.

Bis. Istud aduer. bis signat multiplicationem: iterationem. profectum: perseuerantiam ⁊ augmentationē. Et nota ꝙ potest accipi in bono ⁊ in malo. In bono dico ꝙ per bis intelligitur iterata operatio: vt quando homo non est contentus semel facere bonū: nisi etiā iteret ⁊ augmentet. Et hoc potest intelligi quantum ad gratiam in presenti: ⁊ quantū ad gloriam in futuro. Est enim in india vna insula fauonij spiritu saluberrima que dicitur crapo. vnde ibi fm Plinium est estas bis in anno. Et ibi etiā arbores bis in anno fructificant fructus suos. Sic vere charissimi boni debēt bis fructificare. et fructus bonorū operū non semel immo bis et pluries producere et sic bis habebunt estatem sc; estatem gratie in presenti: et estatem glorie in futuro. Figuratur in cocco bistincto: qui ponebatur in veste aaron. q2 sc; illi qui in bistincto: ⁊ igne ardore charitatis sc; hic ⁊ in futuro tinguntur. xpi vestes efficiuntur. Dicat ergo quilibet iustus idem Lu. xviij. Ieiuno bis in sabbato ⁊c. ¶ Item accipitur iterata castigatio. Cuprū enim de prima fusione nō potest esse purum nec bene aptum. immo oportet ꝙ iterum refundatur. Sic homo durus ⁊ obstinatus et in malis consuetudinibus induratus: per vnam correctionem ⁊ correctionem nō pōt bene mutari. corrigi ⁊ cōuerti. immo necesse est eam bis ⁊ pluries iterari. Ideo dicit Exo. xvij ⁊ Nume. xx. Qđ moyses percussit virga bis silicem antequā exiret aqua: q2 sc; necesse est ꝙ lapidei peccatores pluries percutiantur anteq; aqua lacrimarū possit exire. ¶ Iterum per istud bis intelligitur iterata peccatorum damnatio. Prima que fit p culpā. Secūda per penā. Prima que fit p tribulationē presentē. Secūda p futurā. Unde isti sunt de qbus dicit iudas in canonica sua. Arbores autūnales infructuose. bis mortue. fluctus feri maris. dispumātes suas cōfusiones. Bis eni mortui dicunt peccatores: p culpam ⁊ p ꝯsuetudinem vel per mortem corpis. ⁊ per mortē anime ⁊c. vñ. Eccle. xxj.

Ayuntamiento de Madrid

Eccle.xxj. Quaſi rūphea bis acuta omnis iniquitas. ¶ Iterū per bis intelligitur iterata incōſtantiū cōditio. qui ſimiles ſunt virbio qui bis fuit vir ſm fabulas qꝛ iſti nūꝙ̄ perſeuerant in vno: ꝯtra illud. Eccle.xxxij. Si bis interrogatus fueris. habeat caput riſum tuū ⁊c. Et hec ſufficiant de. Bis.

Bini. Nota ꝙ numerus binarius poteſt ſignificare in bono ⁊ in malo. Nota ergo ꝙ eſt.

Binariū internum.	
A Binariū supernū.	
Binarū externum.	
Binariū eternum.	

Primū eſt binariū duplicis charitatis. q̇.ſ.interiꝰ i mente debet figere. Teſte enim. Pli. vbi loquiť de ꝓdigijs. ꝙ qn̄ꝙ quando ſacrificia fiebāt reperta ſunt in vna hoſtia bina corda. Sic vere quicūꝙ deo ſacrificať ⁊ offerť bina corda. id eſt: duplicis charitatis amorem habere teneť. ſicut figuraliter diciť. ij. parali. iiij. In columnis tēpli bini ordines malogranatoꝝ ſingulis retiaculis iungebanť. ¶ Secundū eſt binariū bone ſocietatis. Nam ſicut dicit. Pli. Illi qui ſemināt ſeu plātant palmas ſemper conſueuerunt bina ſemina plantare. Illi etiā qui ligāt boues ſemper ꝯſueuerūt binos ⁊ binos ligare. Ad denotandū: ꝙ illi qui ſunt palma ꝑ virentem honeſtatem. qui ſunt boues per benignitatem et pietatem. ſemꝑ eſſe debent bini per mutuā coniūctionē ⁊ charitatē. vñ dř de xp̄o. Lu. x. qđ ipſe deſignauit alios ſeptuagitaduos diſcipſos ⁊ miſit illos binos ⁊ binos añ faciē ſuā. Et iſta cōbinatio charitatis figurata eſt. Geñ. vj. Ubi dñs ꝑcepit. Noe: ꝙ de auibus ⁊ aīalibus binos ⁊ binos inducat in archam vt poſſint viuere: qꝛ vere tam in animalibus ꝙ̄ in auibus. i. tam in ſecularibꝰ ꝙ̄ in religioſis. tam in actiuis ꝙ̄ in ꝯtemplatiuis: tam in laicis ꝙ̄ in clericis: illi ſoli in archa eccleſie ꝑ gratiam poſſunt viuere qui ſe ſciūt per concordie vinculū cōbinare. Ideo. Exo. xxvj. dř. Bine baſes ſingulis tabulis ſupponenť. ¶ Tertium eſt binariū maloꝝ vnitatis: qui in hoc mundo contra bonos per peruerſam ꝯcordiam binanť. vnde de animalibus immundis bina in arca poſita ſunt de mūdis vero ſeptenarijs: ſicut diciť Geñ. vj. ¶ Quartū eſt binariū ſuperne claritatis. ſ. bina ſtola glorie paradiſi. corporis ⁊ anime vnde Geñ. xlv. diciť. Qđ Ioſeph dedit ſingulis fratribus binas ſtolas. ¶ Itē dico ꝙ binarius numerus qñꝙ ſignat in malo. Et ſic pōt ſignificare.

Diuiſionem.	
Diſcordiam.	
Odium.	
B Diſſenſionem.	

Numerus enim binarius eſt primus q̇ recedit ab vnitate. Et ideo a Boetio in ariſmetrica ſua iſte dicitur numerus infamis: ad denotandū ꝙ illi ab vnitate cōcordie per diſcordiam: ⁊ per odium. ⁊ diuiſionem recedunt: qui apud deū ⁊ hoīes ſunt infames. Unde de tali binaria diuiſione poteſt dici illud Eze. xlj. In duobꝰ oſtijs ex vtraꝙ parte bina erant oſtiola.

Byſſus. Byſſus eſt indumentū puriſſimum ſeu pannus albus ⁊ mundus factꝰ de lino egyptiaco: ſm Iſido. ⁊ Pli. Et diciť byſſus a candore: qꝛ byſſus grece candor dicitur latine. Et iſte vt cōmuniter in ſcriptura ſignat nitorem caſtitatis: innocentie ⁊ puritatis. Ideo de bona anima vel bona ꝑſona dicitur ꝓuer. xxxj. Byſſus ⁊ purpura indumentū eius. Et nota ꝙ de byſſo innocentie ⁊ puritatis dicuntur eſſe facta in ſcriptura plurima ornamēta circa tabernaculum federis et miniſtros. De byſſo enim facta ſunt funes. vitte ⁊ cictoria vela: tyara ⁊ tētoria. veſtes cortine ⁊ opertoria. Sic vere chariſſimi byſſus innocentie ⁊ caſtitatis eſt vitta. funis ⁊ cinctoriū temperantie: quo ſcꝫ homo ſtringitur: cingitur: ⁊ ligatur. ne defluat in peccatum. Eſt etiam velum: tyara et tentorium excellentie: qꝛ ſcꝫ magna eſt excellētia ſpiritalis homini. qđ ſit innocens atꝙ caſtus. Eſt etiam veſtis cortina ⁊ opertorium apparentie. Byſſus enim caſtitatis eſt honeſtior apparentia que ſit in homine. Eſt igitur innocentia ſeu caſtitas. Byſſus.

Temperantie et parcitatis.
Excellentie et dignitatis.
Apparentie ⁊ honeſtatis.

Eſt dico byſſus tēperantie qua omnes ſuperfluitates et vitia reſtriguntur Et ideo caſtitas eſt funis ⁊ illud cinctoriū de quo Ezech. xvj. Cinxi te byſſo: calciaui te hyacitho. Figura ad hoc. Exo. xxviij. vbi ꝑcipiť Moyſi ꝙ tunicam aaron ſacerdotis ſtringeret byſſo. Quia vere tunica carnis noſtre maxime clericorum ⁊ ſacerdotū ſemper debet eſſe ſtricta: ligata et cincta byſſo puriſſime caſtitatis. ¶ Secundo caſtitas eſt byſſus excellētie et dignitatis. Ideo dicitur ꝙ ſacerdotes filij aaron habuerūt tyaras byſſinas in capitibꝰ ſuis Exo. xxviij. Tyara enim eſt ſignū dignitatis: ⁊ byſſus eſt ſignum caſtitatis ad denotandū ꝙ dignitas ſacerdotis ſemꝑ debet habere annexam caſtitatem: In cuius rei ſignū epiſcopi moderni veſtimentis ⁊ mitris lineis ⁊ byſſinis vtuntur in multis officijs eccleſie. Figura ad hoc. Ezech. xxvij. vbi loquitur vni excellenti ciuitati. ſ. tyro ſub methafora nauis per quam poteſt eccleſia deſignari. vbi dicitur. Quod byſſus varia de egypto texta ē tibi in velū. Caſtitas enim dicitur byſſus varia ꝓpter apparētie decorem. dicitur de egypto que eſt regio calida ⁊ interpretatur anguſtia propter penitentie feruorem Dicitur eſſe velū nauis eccleſie propter excellētie honorem: Nam ſicut velum in altiori ponitur loco et per velum nauis ad portum ducitur: Sic caſtitas in eccleſia altior ⁊ excellentior ceteris virtutibus reputatur et per ipſam ad portum ſalutis a vento et flatu ſancti ſpiritus dirigitur et portatur. ¶ Tertio dico. ꝙ innocentia et caſtitas eſt byſſus apparentie et honeſtatis. byſſinum enim vt dicitur. Apoc. xix. iuſtificationes ſanctorum ſunt vnde. Gene. xlj. Ueſtiuit eum ſtola byſſina. ſ. pharao ioſeph. Et tale veſtimentum caſte apparentie debent habere eccleſiaſtici. Figura. Apocal. xix. vbi dicitur Quod exercitus celorum qui ſequebātur ſedentem in equo albo erant veſtiti byſſine albo ⁊ mundo: Quia vere chariſſimi exercitus ⁊ congregatio virorum eccleſiaſticorum: debent regem ſuum xp̄m ſedentem in equo albiſſime carnis ſequi per imitationem: ⁊ habere byſſinum veſtimentū. i. caſtam ⁊ mundā cōuerſationem. Ideo dicitur prouer. xxxj. byſſus et purpura indumentum eius Sed vere iſtud veſtimentū habent quādoꝙ hypocrite exterius ſed ipſi carent camiſia interius qꝛ. ſ. habent caſtitatem in apparentia nō in conſcientia: ſicut erat diues epulo qui induebatur purpura ⁊ byſſo: ⁊ epulabatur quotidie ſplendide. Lu. xvj. Et ſic patet ꝙ caſtitas ⁊ innocentia concomitanť ⁊ quodammodo inducūt apparentē honeſtatem excellentē dignitatē reſtringentē parcitatē. ¶ Nota ſi vis: ꝙ per byſſum albiſſimū ⁊ puriſſimū intelligitur candor eterne glorie que eſt veſtis ⁊ tegimē beatorū. Unde de anima beata dicitur Apoca. xix. Uenerunt nuptie agni et eius vxor parauit ſe. et datum eſt ei vt cooperiat ſe byſſino ſplendenti et candido. Uide. ſ. vbi accipere vbi inuenies autoritatem Iſta ſunt que accipere debetis byſſos et pilos caprarum.

Bitumen. Bitumen eſt terra tenax argilloſa et glutinuoſa ad conglutinādū et ligandum naues multum apta Et ſignat in bono ⁊ in malo. Unde dic ꝙ bitumen: Gratie ⁊ charitatis deſignant vnguētum. Carnalis ſocietatis denotat cemētum. A
Mundane cupiditatis innuit talentum. ¶ Dico ergo ꝙ bitumen in bono ſignat gratiam ⁊ charitatem que habent coniungere ⁊ ligare per concordie vnitatem. Figura Geñ. vj. Ubi noe precipitur ꝙ archā liniat bitumine intrinſecus quia. ſ. archa eccleſie vel anime debet eſſe linita interius bitumine charitatis et exterius bitumine dulcis claritatis ne ibidē intret aqua iniquitatis. Et tali bitumine linita eſt fiſcella moyſi. Exo. ij. In aqua poſitus infantulus nunꝙ̄ in fluuio eſt ſubmerſus. Quia vere chariſſimi ſi fiſcella cordis noſtri: charitatis bitumine ſit linita nūꝙ̄: aqua voluptatis et mundane ꝓſperitatis ꝙ̄ꝙ̄ in ipſa ponamur per

Ayuntamiento de Madrid

peccatum ⁊ damnationem nos ſubmerget. ¶ Jtē dico ꝙ bitumen in malo ſignat carnalitatē et voluptatē: que ad modū bituminis attrahit atqꝫ ligat: quod patet de carnalibus ⁊ luxurioſis qui ex quo iſto bitumine ſunt liniti. ſic in ipſo per malas cōſuetudines alligant ꝙ amplius exire nō poſſunt. Jſtud eſt enim bitumen aſpalti qui ſm Solinū ⁊ Jſido. ligat indiſſolubiliter ⁊ attrahit ⁊ vrit. qꝛ ſcꝫ luxuria vrit ꝑ malas affectiones: attrahit per malas delectationes: ⁊ ligat per malas cōſuetudines ⁊ occaſiōes. Et ideo iſtud eſt vnū periculū maris qđ dicit bitalaxus ſm Jſiđ. qđ eſt loc⁹ bituminis in fundo maris: in quo dum nauis impingit ita fortiter arreſtat. ꝙ citius frangitur ꝙ̄ euadat. Sic dicitur de naui: vbi erat paulus. Act. xxvij. Cum incidiſſemus inquit in bitalaxum impegimus nauē. Et dicitur ibi ꝙ ipſa nauis fracta eſt ⁊ deſtructa. Sic vere chariſſimi peccatum carnaliter ita fortiter ligat ⁊ tenet nauem ideſt hominem in eum inpingentē. ꝙ quaſi perpetuo nō poteſt euadere: immo per mortem facilius frangitur ꝙ̄ de tali bitumine liberet. Jdeo de tali bitumine dicitur Gen̄. xiiij. ꝙ ibi erat vallis ſilueſtris que habebat puteos multos bituminis. Vallis iſta eſt mundus: ibi ꝓ certo ſunt putei bituminis. id eſt luxurioſi: quia ſicut dicit ꝓuerb. xxij. Puteus profundus os aliene. Et Eccle. vij. de mala muliere: ꝙ vincula ſunt manus eius ⁊c. Jtem dico ꝙ bitumē ſignat cupiditatem. Bitumen enim qđ dicitur naphta more ſulphuris nutrit ignem: ⁊ ipm rapit etiā a longinquo. ſic mundi bona ignem cupiditatis accendunt et mentes more bituminis alligant et ſtringunt. Vnde de gigantibus ideſt de diuitibus dicitur Gen̄. xj. Qđ ipſi habuerunt lateres pro ſaxis ⁊ bitumen pro cemēto in cōſtructione turris babylonis. qꝛ ſcꝫ diuites huius mundi in cōſtructiōe turris. i. altitudinis ſtatus ſui vtuntur lateribus ſaxeis. i. crudelitate ⁊ duricia. et bitumine tenaci. ideſt cupiditate ⁊ auaricia. Patꝫ igitur ꝙ eſt bitumen charitatis ⁊ concordie. Et eſt bitumen voluptatis ⁊ carnalitatis ⁊c.

A **Biuium.** Nota ꝙ biuium ſm Jſido. li. xv. ca. vltimo eſt locus duarum viarū quarum vna vadit ad dexteram. alia ad ſiniſtram. Et eſt locus periculoſus ⁊ dubioſus. Periculoſus dico quia ibi homis inſidiantur latrones. ⁊ ibi etiam ſedent meretrices ⁊ lenones. Ambiguoſus etiam eſt locus. quia ſcꝫ ibidem de duabus vijs homo neſcit que eſt eligenda: ita ꝙ homo quādoqꝫ dum credit eligere tutiorem eligit periculoſiorem. Et ideo in biuijs ſolent cruces. imagines ⁊ lapides poni ⁊ erigi. vt dum homo ipſas ſequitur in itinere dirigatur. Jſte locus ſignat mundum ſeu etiam vitam iſtam. quia vere hic eſt loc⁹ duarum viarum. i. duorum ſtatuum principaliū. Prima que vadit ad dexteram. eſt via beatorum. que tēdit ad dexteram proſperitatis eterne. Secūda eſt malorum que tendit ſiniſtram aduerſitatis inferni. Jſte eſt locus ergo periculoſus. quia vere latrones infernales. i. demones ⁊ meretrices. i. peccatores carnales ibidem inſidiātur. Figura de thamar que opta pallio ſedebat in biuio. ⁊ ſic decepit iudam: qui cum vellet illam propter adulterium cōburere: oſtēdit arrabonem ⁊ dimiſſa eſt. Sic mundi peccatores maxime vſurarij: qui in biuio huius mundi ſedent ⁊ quieſcunt. qui taliter pallio cautelarum ſe inuoluerunt ꝙ a iuda. ideſt a prelatis ipſos comburere ⁊ corrigere volentibus nō leduntur. ſed ab eis oblatis arrabonibus: ideſt donis ⁊ muneribus liberātur Eze. xxj. Stetit rex babylonis in biuio. Et ideo in iſto biuio ſunt cruces ⁊ imagines: ideſt viri boni ⁊ iuſti: qui carnem ſuam crucifigunt cum vicijs ⁊ cum concupiſcentijs. vt ipſos ſequendo ⁊ imitādo homo a ſalutis itinere non diuertat: vnde Mar. xj. Jnuenerunt pullum ligatum ante ianuam foris in biuio. Vbi nota ꝙ ſancti viri qui in huius mundi biuio dantur alijs in exemplum. dicuntur inueniri per fidelitatem. quia ſcilicꝫ fideles viri bene inueniuntur in neceſſitatibus. Dicuntur etiam pulli per benignitatem. Dicuntur etiā eſſe ligati per diuinorum mandatorum afflictionem. Dicuntur eſſe ante ianuā paradiſi: per exemplarem vie moralis ⁊ ſpiritualis oſtē-

B ſionem. ¶ Vel dic ꝙ biuiū ſignat mortē in qua ſunt due vie ſcilꝫ dextera ⁊ bona que vadit ad paradiſum. Siniſtra ⁊ mala que tendit ad infernum. Et ideo iſte eſt locus periculoſus propter latrones iſernales: qui tunc anime inſidiantur. Eſt etiam locus dubioſus. qꝛ ſcilꝫ incertum eſt per quam iſtarum viarū anima ducetur. Et ideo neceſſe eſt ꝙ cruci ſcꝫ xp̄i per compaſſionem ⁊ imaginibus ſcꝫ ſanctorum per deuotionem homo principaliter innitatur: vt per viam rectam ad paradiſi hoſpitium deducatur ⁊c. Sicut enim videmus quando duo homines ſunt in via ⁊ ſequitur eos canis. non poteſt ſciri cuius canis ſit vſqꝫ ad biuium. ſed tunc viris abinuicem recedentibus. canis magiſtrum ſuum ſequitur ſiue ad dexterā ſiue ad ſiniſtrā et ſic cognoſcitur cuius erat. Sic vere in via vite nunꝙ̄ poteſt de cane ideſt de homine ſciri cuius ſit ſcilicꝫ dei vel diaboli. ſed quando ad biuium mortis peruenerit: tunc ſequitur dominum ſuum: ſcꝫ deū ad dexteram ſi ſit bonus vel dyabolum ad ſiniſtram ſi ſit malus. Jllum ſequitur. ad paradiſum. vt perpetuo gaudeat. Jſtum ſequitur ad infernum: vt ineternum doleat vt dicat illud Job. xxiij. c. Veſtigia eius ſecutus eſt pes meus viā eius cuſtodiui ⁊ nō declinaui ex ea.

BLandiri. Nota ꝙ blandiri idem eſt quod applaudere allicere A attrahere ⁊ ad prebēdū ꝯſenſū ſuꝑ aliquo verbis ⁊ nutibus incitare. Et ſignat i bono.

Conſolationem.
Affabilitatem.
Jocunditatem.
Gratiarū actionem.

Et ad aliquid faciendum bonam inductionem. Nota ergo ꝙ eſt triplex blandimentum ſcilꝫ iuſti dei ⁊ impij. Blanditur ergo iuſtus.

Ad regratiandum.
Deus ad alliciendum.
Malus ad decipiendum.

Primo dico ꝙ blāditur iuſtus ad regratiandū. Exēplum de cane. qui blanditur domino ſuo vt accipiat panem. De tygride. qui ſm Pli. illi qui catulum ſuū extraxerat. vultu ⁊ cauda blandiebatur. Ad denotandum ꝙ domino noſtro ſcꝫ deo. qui catulum noſtrum ideſt animam de infernali fouea liberauit debem⁹ deuote blandiri. regratiari ⁊ applaudere ⁊ ipſum ad panem eterne glorie cōcedendum verbis deuote orationis: nutibus bone operationis totis affectibus inuitare. Qđ etiam debet eſſe de nobis erga benefactores noſtros ⁊ amicos: qꝛ eis debemus blādiri ⁊ regratiari. ⁊ in tribulationibus eos conſolari. vnde Heſter xv. vbi dicitur. Qđ aſſuerus ſuſtentans heſter vlnis ſuis ⁊ verbis blandiebatur. Prelati etiam ⁊ predicatores debent peccatores blandiendo allicere. ⁊ conſolationem tribulatis prebere. vnde Judi. xix. De muliere fugitiua dicitur ꝙ vir ſuus ſecutus eſt eam volens ei recōciliari atqꝫ blādiri ⁊ ſecū ducere. ¶ Scđo dico ꝙ blādit deus ad alliciendū. Accipit eni blādiri ꝓ diuina benignitate ⁊ cōſolatione: qua deus blandit homini ſua beneficia ꝯferendo. vt ipm letificet ⁊ confortet. Exēplū de matre q̄ puero blandit poſtꝙ̄ eum verberauit vt ipm pacificet. Exemplū etiā de nutrice que paruulo plorāti blandit. Sic vere deus blandit homini poſt tribulationes ꝯferendo ꝯſolationes: qꝛ ipſe eſt qui poſt tempeſtatē trāquillū facit Thob. iij. Vnde Eſa. lxvj. Gloriā gentium ſugetis. ad vbera portabimini ⁊ ſuper genua blandientur vobis. ¶ Tertio dico ꝙ blanditur malus ad decipiendū. Et hoc potiſſime faciunt ꝓditores ⁊ adulatores. Proditores dico ſimiles ſcorpioni: qui facie blandit. caudā vo pungit. qꝛ ꝓditor in facie. i. in apparētia blandit alloquitur. amare ſe fingit ⁊ obſequitur. qui tn̄ in cauda a ꝑte retro. i. in abſentia

in abſentia:pũgere ledere machinare ⁊ nocere penitꝰ nũq̄ ceſſat.vñ Eccli.xij.In labijs ſuis indulcat inimicꝰ ⁊ in corde ſuo inſidiat̃ tibi vt ſubuertat te in foueã Sic blãdiebat̃ vxor ſamſoni Judicũ. xiiij.Blãdire inq̃t viro tuo ⁊ ſuade vt indicet tibi quid ſignificet ꝓbleuma Itẽ blãdiunt̃ adulatores.ſimiles cani qui blandit̃ melius veſtito.Sic iſti magis diuiti blãdiunt̃ Tho.xj.vbi dr̃.Q̃ canis thobie blandimento caude ſue gaudebat Vñ de blãdis adulatoribꝰ dr̃ prouer.xxix.Qui blandis fictiſq̃ ſermonibꝰ loquit̃ amico ſuo rethe extẽdit ante pedes eiꝰ.Iſtꝺ etiã ptꝫ in luxurioſis qui ĩ blãdiẽdo decipiũt auditores Sicut dr̃ de mala muliere prouer.vij. Que procaci vultu blandit̃ iuuenĩ ⁊ blandicijs labiorꝫ ſuorꝫ ꝓtraxit illũ.Et ſequit̃ Quaſi bos ductus ad victimam Et ſic patet ꝙ triplex eſt blandimentũ.ſcꝫ ſum-
A mi creatoris:iuſti viatoris ⁊ vani deceptoris

Blaſphemia.

Vide vbi maleſacere.Itẽ vide.ĩ.vbi bñdicere vbi agit̃ de bñdictiõe qua bñdicit hõ deo in inuectiõe.Et nota ſi vis ꝙ blaſphemia nihil aliud eſt q̄ iniurioſe de deo loqui qꝺ vtiq̃ ſub pena mortis in lege ꝓhibebat̃ ſicut patet de blaſphemo lapidato Leui.xxiiij.Ad qꝺ tamẽ nõ aduertũt multi q̄ ſicut chelidrix ſpumã venenoſam malorũ verborũ iurãdo ⁊ blaſphemãdo ſemꝑ emittũt Chelidrix enim eſt ſerpẽs qui ſemꝑ incedit ore aperto et ſemꝑ ſpumã venenoſam diffundit ⁊ ſignat iniurioſos ⁊ blaſphemos q̄ cõtra deũ ⁊ hoĩes ñ ceſſant ore patulo ſpumã iniuriarũ ⁊ verborũ horribiliũ ſeminare vñ de talibꝰ dr̃ Eſa.j.Reliquerũt dñm: blaſphemauerũt ſanctũ iſrael.alienati ſunt retrorſum et Hiere.iij.Pro verbis penitẽtie verbis ſupbie blaſphemaſti.Cõtra quos dicit glo.ſuper ps.lxviij.Grauius peccant ⁊ blaſphemãt ſedentẽ in celo.q̄ qui crucifixerũt ambulantem in ſolo ⁊c.Vide de blaſphemia in titulis ſupra dictis vbi detractio:⁊ vbi locutio mala ⁊c.

A Bonitas. Bonũ

bonum tripliciter accipit̃ in ſcriptura Eſt enim bonũ tẽporale ſpũale ⁊ eternale:Bonũ tẽporale ſignat mundanã ꝓſperitatẽ: que multa cõtinet bona ꝑticularia.ſ.diuitias.delitias ⁊ honores Sciam. fortitudinẽ:pulcritudinẽ ⁊ potentiã.Et iſta ſunt cõ[m]a bonis ⁊ malis.Vñ Math.xxv.vbi dr̃.Q̃ paterfamilias vocauit ſeruos ſuos ⁊ tradidit illis bona ſua. Et tñ dr̃ ibi ꝙ quidã iſtorũ ſeruorũ male iſtis bonis vtẽdo tormentũ acquiſierunt Alij autẽ bene vtendo gloriam a domino ſuo adepti fuerunt.¶ Aliud eſt bonũ ſpũale. Et iſtud nihil eſt q̄ gratia.virtus meritũ ⁊ perfectio. De quo Eccli.xxxj.Stabilita ſunt bona illius in domino Et iſtud bonũ diuiditur in diuerſos titulos.Quia aliud bonum eſt charitas Aliud caſtitas et ſic de alijs vnde ps.Declina a malo ⁊ fac bonum.¶ Aliud eſt bonũ eternale ⁊ iſtud nihil aliud eſt q̄ gloria eterna. vñ in ps.Credo videre bo.do.in ter.vi.Et Eccli.xxxix.Bona bonis creata ſunt a principio De bono igitur morali ſeu ſpirituali quo efficitur moraliter homo bonꝰ aliquid primitus diſſeramus.Circa quod primo notandũ eſt ꝙ homo debet habere bona omnia que habet erga ſe.Debet enim habere.

B Bonam vitam.
Bonam viam.
Bonam famam.
Bonam conſcientiam.
Bonam efficaciam.
Bonam apparentiam.

Habeamus ergo bonitatem vite puriſſime ꝓuer . xvj. Initium bone vite facere iuſticiam: Secundo habeamus bonitatem vite rectiſſime Hierem.vij.Bonas facite vias veſtras.Et Hierem.vj.Hec eſt via bona.ambulate in ea.Tertio habeamus bonitatem fame nitidiſſime qꝛ ſm illud prouer .xv. fama bona impinguat oſſa.⁊ Eccli.vij.Melius eſt nomen bonũ q̄ vnguenta precioſa. Et Eccli.xlj. Curam habe de bono nomine Quarto habeamꝰ bonitatẽ conſcie ſanioris.vñ.j.Thimo.j.De corde bono ⁊ cõſciẽtia bona:Quinto habeamus bonitatem efficacie plenioris.Math.v.Videãt opera veſtra bona:Sexto habeamus bonitatẽ apparentie pulcrioris.j.Pe.ij.Conuerſationẽ inter gentes habentes bonã:Vlteriꝰ ergo dicamꝰ de bonitate morali.Bonũ eñ iſtud habet ſubiectũ ꝑpetuum.ſ.aĩam rationalem.Et iõ cũ ab ipſo non poſſit auelli niſi per peccatũ.qꝺ ſꝫ Augu.adeo eſt voluntarium:ꝙ ſi nõ eſt voluntarium non eſt peccatũ.Bene ſequitur ꝙ iſtꝺ ẽ perpetue bonũ.qꝛ.ſ.anima noſtra non tollitur niſi voluntas ad hoc inclinetur.Nota ergo ꝙ in omni actione nature non impedite ſemper illud qꝺ vtile ⁊ bonũ eſt eligitur:⁊ illud qꝺ malum eſt refutatur:ſicut patet in corpore vbi natura de cibis eligit ⁊ retinet illud qꝺ eſt purũ ⁊ bonum:refutat aũt ⁊ emittit quod eſt malũ corruptum et impurũ.Sic homo illud quod eſt bonũ ⁊ vtile ad aĩam nutriendã.ſ.bona ſpiritualia debet ſibi retinere ⁊ acquirere.Illa aũt q̄ ſunt ĩpura et mala.ſcilꝫ vitia et peccata:vel etiam bona temporalia debet fugere ⁊ abijcere Amos.v.Querite bonũ ⁊ non malum: Si autem tu queris que ſunt illa bona ſpiritualia que ſunt p̄cipue vel principaliter eligenda:Audi ſcripturã Michee ſexto vbi dicitur.Indicabo tibi homo q̄d ſit bonum.⁊ quid requirat dominꝰ a te.vtiq̃ facere iudicium diligere miam:et ſollicite ambulare cũ dño deo tuo:q̄uis ergo bonum ad modũ riuuli diuidatur: Ecce tamen quatuor bona particularia que a nobis ſunt precipue eligenda.⁊ eorũ oppoſita fugienda. C

Primũ eſt bonũ iuſticie.facere inquit bonum.
Secũdũ eſt. Bonũ clementie.Diligere miam.
Tertiũ.Bonũ diligentie.Sollicite inquit ambulare.
Quartũ eſt. Bonum amicicie. Cum deo inquit tuo.

¶ Eligat quoq̃ homo ⁊ maxime eccĺaſticus vel prelatus bonum iuſticie ⁊ equitatis:facere iudiciũ inquit Nam ſicut illud lignum in edificijs magis reputatur bonum qꝺ magis eſt rectũ:Sic in edificio eccleſie illa vita vel ille actus magis reputandus eſt vtilis atq̃ bonus:qui per virtutẽ iuſticie plus eſt rectus.Qꝺ potiſſime pertinet ad prelatũ:q̄ debet eſſe ſicut abies que ẽ arbor alta.leuis ⁊ recta.Et iõ talis arbor eſt bona ad malum in nauibus faciendum:Sic vere illi qui habẽt Altitudinem cõtẽplatiue voluptatis.Leuitatẽ voluntarie paupertatis.Rectitudinem iuſticie et equitatis Boni debent merito reputari ad hoc:ꝙ in naui eccleſie.mali.i.ſupiores ⁊ prelati eriguntur ⁊ ꝙ ad dignitatis apicem ſublimentur.Ezech.xxvij.Cedrũ de libano tulerunt vt facerent ſibi malũ:Sed vere chariſſimi iſtꝺ bonum non habent hodie multi.qꝛ.ſ.multi ſunt q̄ non ſunt iuſti.equi ⁊ recti.immo per acceptionem perſonarum ſunt tortuoſi ⁊ gibboſi:qꝛ ſcilicet ſemꝑ magis declinant ad vnã partẽ q̄ ad aliã.⁊ in iudicijs ⁊ ĩ promotionibus:ſimiles ſerpenti q̄ nũq̄ recte.immo ſemper tortuoſe incedit:Sic iſti nunq̄ ſeruant rectitudinem equitatis:quia ſcilicet ſemper declinant vel ad dexteram prece.fauore.vel precio.iniuſte liberando vel promouendo.vel ad ſiniſtram crudelitate vel odio iniuſte condemnando vel deprimendo.Iſti ergo non faciunt bonum iuſticie: Vnde Michee tertio.Nunquid non veſtrum eſt noſſe iudicium:qui odio habetis bonum:ſcilicet iuſticie.et diligitis malũ:quaſi dicat.nõ. Non ſic ergo.ſed faciamus iudicium:ſcilicet de nobis nos per penitentiam puniendo.de ſubitis ipſos iuſte promouendo vel corrigendo.vt ſic dicat quilibet noſtrum illud ps . feci iudicium ⁊ iuſticiam ⁊c.quia ſicut dicitur prouerbio.xiij.Iuſtis retribuantur bona. Nam ſicut dicitur Eccle.xvj. Initiũ bone vite facere iuſticiam.acceptam apud deum magis q̄ immolare hoſtias:Habeamus ergo bonum iuſticie et equitatis facere inquit iudicium . ¶ Secundo habeamus bonum clementie ⁊ pietatis:quod oſtenditur cũ dr̃. Diligere miſericordiã:Miſericordia eñ erga paupes ẽ ſũmum bonũ.quod ſm apoſtolum ad omnia valet.Sicut ei videmus ꝙ bonũ eſt naturaliter ſui ipſius cõmu D

Ayuntamiento de Madrid

nicatiuum:ſicut patet de bona arbore q̄ fructus nō ceſ
ſat emittere bonos.⁊ eos alijs cōmūicare:Sic vere bo
nus homo fructus diuitiarū ſuarū per miſericordiam
alijs largitur.⁊ ſeipſum alijs diffundere.communica
re et tribuere per pietat̄ opera ſemper ſtudet:q̄ ſicut
dicit̄ Eccl.vij.Bonū eſt ſuſtentare iuſtū.vn̄ Mat.vij.
Arbor bona bonos fructus facit.⁊ Mat.xij.Bonꝰ hō
de bono theſauro ſuo profert bona.⁊ prouer.xiiij.Mi
ſericordia ⁊veritas ꝑparant bona:Diuites em̄ de the
ſauris ſuis debēt paupibꝰ dare bona ⁊ nō mala:Qd̄ ē
cōtra auaros:q̄ ſemper cōſueuerunt dare ſibi bona et
paupibus deteriora;Contra quos eſt cōe prouerbiū:
qui ſibi nequā eſt.cui aliquando bonus erit.Iſti ergo
non hn̄t bonū clementie:De malo enī ſemine vel de
mala arbore ſemꝑ naſcitur malꝰ fructus;Sic iſti aua
ri q̄ mali ſunt et peſſimi:ſemper faciunt mala ⁊ crude
lia opera:⁊ nūq̄ miaꝫ ſeu bona:Math.vij.Non pōt
arbor bona malos fructus facere:neq̄ arbor mala fru
ctus bonos facere:Habeamus igitur bonū clementie
et pietatis;Ad hoc em̄ incitat natura.ſcriptura ⁊ figu
ra.Natura dico.exemplum de leone:qui parcit infan
tibus mulieribus ⁊ ꝓſtratis:Qr vere hō debet eē mi
ſericors: maxime erga pauperes.ip̄etētes:⁊ erga quoſ
cunq̄ ꝓſtratos ⁊ depreſſos:Et ad hoc facit figura d̄ ſa
maritano Luce.x.Qui appropians fecit miam cū ſau
ciato ipſum ad domū deferendo:⁊ curam eius agēdo:
et vinum et oleū ſuīs vulneribus infundendo. Sic ve
re bonus xp̄ianus debet ſauciatis ⁊deſolatis appropi
are per cōpaſſionē.curam eorū gerere.per diligentiam
et ꝓuiſionem:vinū etiā conſolationis ⁊ oleum pieta
tis infundere per beneficiorū largitionē.Ad hoc etiaꝫ
facit ſcriptura:Mat.v.Beati miſericordes.quoniā ip
ſi miam ꝯſequentur:Dil gite ergo miaꝫ q̄r ⁊e miam ⁊
veritatē diligit deus.gratiā et gloriā dabit dominus.
Habeamus ergo bonū clementie ⁊ pietatis.Et hoc ē
E ſecundum.¶ Tertio debemꝰ habere bonū diligentie
et ſedulitatis,quod oſtenditur cum d̄r.Ambulate ſol
licite:Motꝰ cōtinuus celi eſt illud quod magis ē no
bis vtile ſeu bonū:q̄r ſm̄ ph̄os ꝑ motuꝫ celi continuū
generantur oīa que hic inferius ꝓducuntur:Nam ni
ſi celū moueret̄.nihil in mūdo viueret vel generaretur
Sic vere chariſſimi illud qd̄ eſt magis vtile in homie:
eſt motꝰ cōtinui exercitij.diligentie et laboris:Iſte em̄
ſeruat a corruptione peccati ꝑ grām:⁊ facit hominem
viuere et in ipſo virtutes et merita generari.qd̄ oſten
ditur cum d̄r.Qd̄ ſollicite dꝫ ambulare.i.diligenter ſe
in bonis opibus exercere:Ezc.ij.Panē ſuū in ſollicitu
dine comedēt;Iſtd̄ potiſſime ptꝫ de ꝑlat̄ſ:quoꝝ ſollici
tudo.diligentia ſeu cura ſumme eſt ſubditis vtilis at
q̄ bona;vt ſit ſicut ſymō qui perambulās ciuitates ſol
licitudinem gerebat carū.ſicut d̄r.j.Mach xv.Simꝰ
ergo ſicut formica que de victu querendo ⁊ ꝓcurādo.
et;de re ſua publica regendo multū eſt ſollicita ⁊ atten
ta:nunq̄ em̄ videtur dormire ſed in ſuis operibus ſem
per ſollicite circuire:Sic ⁊ tu nunq̄ per pigritiā dor
mias.ſed ſemꝑ in executione bonorū operuꝫ circueas
et diſcurras;Uade ergo ad formicā o piger:⁊ conſide
ra vias eius.⁊ diſce ſapientiā:ꝓuer.vj.Naꝫ vt dicitur
Hiere.xlix.In ſollicitudine quieſcere nō potui;Quod
eſt contra deſides ſeu pigros;q̄ non ſunt ſimiles celo
per continuuꝫ motū.imino videntur terra per cōtinu
um ſtatū:Terra eni īmobilis ineternū ſtat.ſicut dicit̄
Ecci.iij.Sic iſti q̄tū ad bona oꝑa ſunt immobiles at
q̄ pigri:vnde Exo.xv.Fiant īmobiles quaſi lapis:Nō
ſic:ſed habeamus diligentiā executiuā:q̄r hoc eſt ſum
mum bonū.Uñ q̄r ſicut dicitur Iaco.iiij.Scienti bo
num facere ⁊ nō facienti peccatū eſt illi.Iō Ephe.iiij.
dicitur.Laboret operando manibus ſuis quod bonuꝫ
eſt.vt habeat vnde retribuat neceſſitatē patienti:Sol
licite ergo ambulate.vnde Hiere.vj.Hec eſt via bona
ambulate in ea.Habeamus igitur diligentiam execu
tiuam.¶ Quarto habeamus aliud bonū:ſcilicet ami
F ciciam charitatiuam cum deo: Iſta enim propoſi
tio cum.ſignat coniunctionem.ſocietatē.amiciciam ⁊
charitatē.Sicut enim filius patriſfamilias q̄diu eſt i
poteſtate patris ⁊cum patre:non poteſt facere condi
tionem ſuam deteriorē:Arbor q̄diu eſt cū terra adhe
rens et coniuncta:ſemper pōt viuere.virere ⁊ fructum
facere.Infans q̄diu eſt cum matre:ſemꝑ ab ipſa defē
di ſet docetur: Sic homo q̄diu eſt cum deo per cha
ritatem.tandiu non deterioratur per peccatuꝫ:⁊ tan
diu ab ipſo iuuatur.⁊ tamdiu viuit per deuotionem:
viret per conuerſationem.fructificat per operationeꝫ.
Cū deo ergo.vnde Geñ.vj Noe vir iuſtꝰ atq̄ perfectꝰ
fuit et cum deo ambulauit:Ideo de illa bona ⁊ chari
tatiua adheſione loquitur p̄s.dicens.Mihi autē ad
herere deo bonū eſt.Habeamus igitur bonū amicicie
charitatiue.bonum diligentie executiue.bonū clemen
tie ⁊ pietatis:bonum iuſticie ⁊ equitatis.Et ſic mora
liter erimus boni:quando tot bonis moralibus erimꝰ
adimpleti:Et ſic erimus ſicut illa terra d̄ qua dicitur
Numeri.xiiij.Terram quā circuiuimus valde bona ē
Hec ergo de bono morali ſufficiant.

Bona temporalia.

Nota q̄ bona tē A
poralia bonis ꝓ
ficiunt ⁊ malos inficiunt:In ſe deficiunt:⁊ nullis ſuffi
ciunt.Primo ergo dico.q̄ iſta bona in ſe ſunt defecti
ua;quia enim ſua principia intrinſeca ſunt corrupta.
iō iſta non poſſunt eſſe durabilia.Et iſta comparātur
illi arbori fracte ⁊ inciſe:cui dū innititur elephas ſta
tim frangitur: ⁊ elephantem cadere facit:⁊ a venato
ribus capi; Quia vere bona temporalia ſunt in ſe de
bilia ⁊ defectiua.ita q̄ ſi eis homo per affectum inniti
tur faciliter percūt ⁊ franguntur:⁊ poſſeſſor ⁊ dilector
eorum in deſperationem labitur et in mortem.⁊ a ve
natore dyabolo capitur per peccata:Unde iſta arbor
figuratur in baculo arundineo egypti:cui dum inniti
tur homo confringitur:⁊ innitentibus humeris lani
atur.ſicut dicitur Eſa.xxxvj.Sic vere bona mundi di
cuntur baculꝰ:ꝓpter generalem ſuſtentationē:ſed di
cuntur arūdineꝰ ꝓpter facillimā corruptionē:Dicun
tur eſſe egypti;qd̄ interp̄tatur anguſtia ꝓpter laborū
et ſollicitudinū annexionē,Iſta igitur dicuntur eis in
nitentes decipere per ſui defectuꝫ.⁊ eos perforare per
multum peccatum:Ideo de indurabili fragilitate iſto
rū bonorum dicitur Iob.xxj.Ducunt in bonis dies ſu
os:⁊ in pūcto ad inferos deſcendūt.Figura ad hec Lu.
xij.vbi dicitur Qd̄ ille diues cuius ager attulit fructꝰ
vberrimos.qui dicebat anime ſue.anima multa bona
habes repoſita in annos plurimos.comede ⁊ bibe ⁊c.
ille mortuus eſt et perdidit quicquid habebat:Quia
breuiter ſicut dicitur Ecci.x.Omnis potentatus bre
uis vita.Sunt igitur iſta bona in ſe defectiua.¶ Se
cundo ſunt malis infectiua.Mandragora enim q̄
q̄ debite ſumpta ſit medicinalis et bona.immodera
te tamen ſumpta naturaliter eſt nociua:Habet enim
virtutem congelatiuam.conſopitiuam et mortificati
uam facit em̄ hominem immoderate dormire:⁊ dum
dormit congelat ſpiritus ⁊ humores.et virtutem mor
tificat naturalem:ſicut dicit Platearius:⁊ alij auto
res.Sic vere bona temporalia bene vtentibus profici
unt:ſed male vtentes inficiunt:q̄r hominē faciunt dor
mire ⁊ delectari congaudere ⁊ complacere:⁊ dū nō ad
uertit.paulatim congelāt ipſum per indeuotionē:⁊ fi
naliter eum mortificāt:per multorum criminum gene
rationem.vnde de talibus bonis d̄r Ro.vij.q̄ ergo mi
hi bonuꝫ eſt factū eſt mors.Iſta igitur bona malos in
ficiunt.¶ Tertio dico.q̄ iſta bona nullis ſufficiūt.Ra
tionem eni aſſignat Aug.quare homo bonis iſtis nō
poteſt ſatiari.Dicit q̄ q̄r cor humanum capax eſt dei
qui eſt infinitus.Iō nullum bonum finitum poteſt eū
replere:Animam inquit deo capacem nihil minꝰ deo
replere poteſt.Iſta enim ſunt de natura accti.quod hꝫ
prouocare appetitum quia ſcilicet iſta bona ſemꝑ ge
nerant ardorem habendi.vnde Iob.xxx.Expectabam
bona ⁊ venerunt mihi mala.Bonum enim:id eſt ſuffi
cientia queritur et

Ayuntamiento de Madrid

cietia ꝗrit ⁊ expectat:et tamē ſp malū.ſ.auaritia gñat
¶ Sed quarto dico.ꝙ iſta bona bonis proficiūt. Si-
cut em̄ humor terre arbori proficit:⁊ hoc quia arbor ⁊
ad ſui ⁊ ramorū nutrimentum eū mittit:Sic bona tē-
poralia ⁊ terrena bonis actiuis ꝓficiunt:qr ipſa ad ne
ceſſitatem nō ad ſuꝑfluitatē accipiūt:⁊tā ad ſui ⁊ ſuo-
rum:et etiā ramorū ⁊ pauperum exteriorum adiutori
um ⁊ nutrimentū ipſa accipiunt ⁊ acquirunt:Jdeo de
talibꝰ bonis dr Ecci.xxxix.Bona hominis creata ſūt
a principio:Ro.viij.Diligentibꝰ deum oīa cooperan
tur in bonū.Jſtud em̄ idem quod vni nocet alteri nū-
ꝙ ꝓficit:Unde ſemen iuſquiani aīalibus eſt mors:qđ
tamen paſſeribus eſt cibꝰ.Sic vere tēporalia bona a-
nimalibꝰ.i.peccatoribꝰ ⁊ carnalibꝰ ipis vti neſcienti-
bus eſt cā mortis eterne.Paſſeribꝰ autem ⁊ auibus.i.
viris diſcretis ⁊ ſpiritualibꝰ qui eis bene ſciunt vti eſt
cibus adiutorium ⁊ augmentū Ecci.xiij.Bona eſt ſub
ſtantia cui nō eſt peccatū ⁊ nequiſſima pauꝑtas in ore
impij:Sʒ que eſt rō:quare illud ſemen qđ de ſe eſt ve-
nenoſum nō nocet paſſeribꝰ.Rñdet Auicēna ⁊ dicit ꝙ
paſſer hʒ ſtrictiſſimas venas:Et iō fumꝰ ſeminis ī ven
tre recepti nō pt aſcendere per venas vſqȝ ad cor ad eū
mortificandū.cuiꝰ tñ ꝯtrariū ē cā ꝯtraria in aīalibus
Sic vere chariſſimi illi ꝗ habent ſtrictas venas ſcien-
tie:ſicut ſunt viri iuſti ⁊ ſcrupuloſi:iſto ſemine nō ledū
tur.Et hoc quia fumus eius.i.amor ⁊ affectio iſtorū
bonoꝝ temporalium ad cor eorum non attingit:Juxta
illud ps.Diuitie ſi affluāt nolite cor apponere.Cuiꝰ
tamē contrariū reperitur in aīalibꝰ.idest peccatoribꝰ
qui hñt venas conſcie multū latas.ita ꝙ fumꝰ.i.amor
diuitiaꝝ ad cor eoꝝ penetrat:⁊ ipſos per auariciā mor
tificat ⁊ obſcurat.vnde Ecci.xxxix.ca. Omnia bonis in
bonum:ſʒ impijs ⁊ pctōribus in malum conuertunt:Et
ſic patʒ:ꝙ bona tēporalia bonis proficiunt:nullis ſuf
ficiunt ꝗ malos inficiunt.Et in ſe deficiūt ⁊c.

A **Bona eterna.** Nota ꝙ bona eterna ſunt appetenda: propter lucis
tutiſſimam ſecuritatē.propter rerū pleniſſimam ſacie
tatē.propter ſtatus longiſſimā ſtabilitatē.Habēt enī
iſta bona firmamentum ſecuritatis.⁊ hoc ꝓbat loci cel
ſitudo:qr.ſ.iſta bona ſunt in celo:vbi ē locus ſecuriſſi-
mus.Jō poſſunt dicere illi ꝗ ſunt ibi illud Math.xvij
Dñe bonū eſt nos hic eē ⁊c. Corpora locū iſtū monti
olipi.vbi propter ſuā altitudinē nec grando.nec turbo.
nec aliqua mala impreſſio attingit.Jtem iſta bona ha
bent complemētū fertilitatis ⁊c.Compa inſulis fortu
natis:in qbꝰ oīa bona ſponte naſcuntur.vnde in ps.
Replebuntur in bonis domꝰ.⁊ Sapien. vij. Uenerūt
mihi oīa bona pariter:Uñ de ſanctis poteſt dici illud.
j.Para.iiij.Jnuenerunt paſcua vberrima valde bona
Unde iſti ſunt qui dicebant in ps.Replebimur in bo-
nis domus tue.ſan.eſt tem.tu.mira.in e.Deus eni re-
plet in bonis deſiderſū eoꝝ.et renouabitur vt aquile iu
uentus tua:Jtē iſta bona habēt fundamentum ſtabili
tatis.qr.ſ.perpetuo durant.et illi ꝗ ipſa habent perpe
tuo viuunt.vñ Marci.ix.Bonum eſt tibi ad vitā igre
di ⁊c.Cōpara paradiſuʒ inſule hibernie:vbi homines
nō moriunt ⁊c.Uide de paradiſo:⁊ de gloria eterna in
ſuis titulis ⁊ in remiſſionibus ⁊c.Et ſi vis ſcire de tali
bꝰ bonis quō acꝗruntur:audi dauid in ps.dicentem:
B Quis eſt hō ꝗ vult vitā dili.di.vide.bo.ꝓhibe lin.tu.a
ma.⁊c.ꝓſequere auctoritatē ſi vis.¶ Jtē nota ꝙ bōa
eterna cōſiſtunt in viſione.fruitione et quietione:Di-
co in fruitione:vñ Sapien.ij.Fruamur bonis que ſunt
Dico in viſione.vnde in ps.Credo videre bona domi
ni.Dico inſuꝑ ꝙ conſiſtūt in quietiōe.vnde Gen.xlix.
Uidit requiem ꝙ eſſet bona ⁊c.

A **Bos.** Nota ꝙ bos qñqȝ ſignat in malo quando
qȝ ſignat in bono.Jn malo ſignat carnali-
tatem ſeu carnem Nam ſicut bos eſt animal magne
carnoſitatꝭ.magne tarditatꝭ.magne penalitatis: Sic
caro vel vir carnalis ⁊ peccator eſt carnoſa et pinguis
per voluptatem:tarda per pigricie tepiditateʒ. Pena
lis ⁊ laborioſa ad exercendum omnem iniquitateʒ:Et
ſicut bos vinculis cigit.ſtimulis pungit retrocedēdo
paſcit ſm Pliniū:Sic caro et carnales vinculis mala
rum cōſuetudinum ligant ſtimulis malorum deſide-
riorum pungunt:Et retrocedendo ꝑ obſtinationem ⁊
deo ⁊ prelatis ꝯtradicūt.et in mundi paſcuis ⁊ proſpe
ris depaſcūtur:Dico ꝙ iſti vinculis male ꝯſuetudinis
alligantur.Jō de carnali iuuene:dr Prouer.vij. Stati
eam.ſ.mulierem ſeꝗtur: quaſi bos ductꝰ ad victimam
et neſcit ꝙ ad vincula ſtultus trahit.Jtē dico ꝙ malo
rū deſideriorū ſtimulis agitātur:Uñ Ecci.xxxviij.Sti
mulo boues agitat:Jtē dico ꝙ ꝑ contractionē retroce
dendo cibatur.vñ.ij.Reg.vj.dicitur:ꝙ boues ꝗ porta
bāt archam recalcitrabant.qr ſcʒ inter nos eccīaſticos
ſunt multi.ꝗ ſub archa religionis vel eccīe ꝯtradicere
et recalcitrare nō ceſſant:⁊ cōtra deū ⁊ prelatos teme-
re rebellare.Et iō ſicut bos maxime ꝗ non poteſt bene
laborare ad hoc impinguat vt mactetur:Sic vere mū
di peccatores ꝗ per penitentiam non laborant ad hoc
impinguant in ꝓſperis huius mūdi:vt in macello in-
ferni poſtmodū trucidentur:vñ dr.j.Reg.xj.ꝙ rex ſa-
ul iratus eſt nimis:⁊ aſſumens vtrūqȝ bouem concidit
eos in fruſta : Sic vere deꝰ ꝯtra tales finaliter iraſcet
et eos in inferno cōcidet ⁊ occidet. ¶ Jtem dico ꝙ ſi- B
gnat in bono:⁊ ſic per boues intelliguntur boni viri ⁊
perfecti:⁊ maxime boni ꝑdicatores ⁊ boni actiui:vnde
de de eis poſſumꝰ exponere illđ Job.j.Boues arabāt
et aſine paſcebant:Jn quibꝰ verbis oſtenditur:ꝙ iſti ꝓ
pter tria pñt ꝓprie dici boues.Bobus em̄ Nihil
Sedulius occupatur Sic vere viri perfecti oc-
Humilius ſubiugat. cupātur cū diligentia ⁊ ſe-
Utilius oꝑatur. dulitate:Arabant inquit
Subiungantur cū patientia ⁊ humilitate.Aſine inꝗt.
Operantur cū efficatia et vtilitate:qr ſcʒ per eos aſine
paſcebant:Dico ergo ꝙ iuſti habent diligentiam ī o-
perando.Sicut em̄ boues non ceſſant arare ⁊ labora-
re:⁊ laborem ſuū continuare ⁊ frequentare:⁊ in labo-
rando non murmurare nec recalcitrare:Sic vere iu-
ſti ad labores bonorum operum exercendos debent ſe
dule vacare:et ſine murmuratione.⁊ non in impatien
tia ſine diſcontinuatione et deſiſtentia cum omni exe
cutione et diligentia debent in agro eccīe per peniten
tiam laborare:⁊ terram ſui corporis per diſciplinaʒ co
lere ⁊ arare.Arabant ꝗ inquit:Et ſic iſti erūt de illis bo-
bus arantibus.de quibus dicitur.iij.Reg.xix.vbi dici
tur:ꝙ heliſeus in duobus iugis boum arantibꝰ vnus
erat:⁊ ſicut videmus ꝙ in arando bos pungitur:terra
ſcinditur:aratrū trahitur:et cum eo ligatur ⁊ aſtringi
tur.Sic vere in oratione penitentie ⁊ diligentie.bos.i.
homo dʒ pūgi ꝑ diuinū timorē:terra cordis debʒ ſcidi
per contritionis dolorem:aratrum diuinorum man-
datorum debet trahi:per executionis vigorem.et ad ip
ſum debet homo ligari per dilectionem et amorem:
Quia nemo mittens manum ad aratrum et aſpici-
ens retro aptus eſt regno dei: Sicut enim in aratro
eſt et ferrum et lignum : Sic in aratro diuinorum mā
datorum eſt ferrea duricies comminationum:et li-
gnea mollicies conſolationum et promiſſionum.Mō
eſt contra multos ſimiles bobus indomitis et im-
pinguatis:qui aratrum trahere dedignantur:Sic ve-
re pingues et delicati indomiti et obſtinati aratrū mā
datorū dei trahere nunꝙ volunt:ſed ipſum per diuer
ſa peccata dimittunt:qđ potiſſime patet de multꝭ pi-
guibus et diuitibus:ꝗ pre ceteris iugū diuini timoris
et aratrū ſuorum mādatorū repellunt.Uñ in ps.Bo-
ues eorū craſſe:abundātes in greſſibꝰ ſuis. Non ſic:ſʒ
habeamus diligentiā ⁊ ſedulitatem.Arabant inquit.
¶ Secundo habeamus patientiā ⁊ humilitatem.Si
cut em̄ bos collum iugo ſubijcit.receptū iugū ſi abijcit
bubulco obedit ⁊ ei ſe ſubijcit.Sic nos maxie eccīaſti
ci debemꝰ iugo diſcipline nos humilit ſubijcere:⁊ bubul

Ayuntamiento de Madrid

co.i.deo vel prelato benigniter obedire: Quod figuratur .ij.
Para. iiij. vbi dr. ꝙ ſalomon fecit mare vnū eneuȝ et de
ſubter poſuit .xij. boues fuſiles quorū quidā reſpicie-
bāt ad orientē. Alij ad occidentē. Alij ad auſtrū Alij ad aq
lonē Iſti boues ſunt viri iuſti et humiles: qui mare .i.
amaritudinē tribulationū ſuſtinēt atq̧ portāt: Iſti et
dicunt .xij. qui eſt numer⁹ cōſtans ex decē ⁊ duobus q̄
ſcȝ boni debēt cū binario charitatis cuſtodire denariū
mādatorū: Et iſti ꝓ certo debēt reſpicere per conſidera
tionem. Ad orientem natiuitatis. Ad occidentē morta
litatis Ad meridiē iudicij vbi ſol xp̄s erit i furore iuſti
cie. Et ad aquilonem inferni Aquilo eīm ē pars frigidiſ
ſima et ſignat infernū: Ideo de iſta humilitate ⁊ beni-
gnitate pōt dici illud. Nume. vij. Obtulerūt i ſacrificio
pacificorū boues duos Sed nota ꝙ duo requirunt ad
hoc ꝙ bos domit⁹ ⁊ ſubiectus efficiatur: Debet enim
a iuuentute caſtrari: q̄ tunc melius domatur ⁊ fortius
operatur et amplius creſcit ⁊ augmentatur. Itē debet
boui ſeni et antiquo, coniungi ⁊ aſſociari et copulari.
Sic vere ille eſt ſubiectior ⁊ humilior: qui cum ſenibus
⁊ ſapientib⁹ cōtrahit ſocietatē ⁊ qui a iuuentute vouet
⁊ tenet caſtitatem. Simus igitur humiles et patientes
Sed pro certo multi ſunt ſimiles quibuſdā bobus indi
cis qui habent tria cornua et pedes equinos ſm bedaȝ
in li. de imagine mūdi: Sic vere multi ſunt qui pedes
affectionū habent equinos per luxuriā. Et tria habēt
cornua per triplicē ſuperbiā q̄ ſcȝ iſti ſuperbiunt de di
uitijs: de nobilitate ⁊ de pulcritudine: Uel de bonis na
ture. fortune ⁊ gratie. Non ſic ſed ſim⁹ humiles. Aſine
inquit quod eſt animal humile et deiectum. vñ. Gen.
xij. Fuerūt abrahe oues et boues: ⁊ aſini ⁊ ſerui: Habea
mus ergo patientiam et humilitatem. ¶ Tercio ha-
beamus efficaciam et vtilitatem: quia ſcilicet omnia
que ſunt in boue ſunt homini vtilia ſcilicet.
Pellis ad calciādum.
Fimus ad terram impinguanduȝ
Et caro ad homines nutriendum.
Sic vir bonus oibus eſt vtiliis ſcilicet
Caro ſue vite et perfectionis. pellis ſue conuerſatio-
nis: fimus ſue tēporalis poſſeſſionis. Alios enim cal-
ceant per bona exempla. nutriunt per bona documen
ta: impinguant per elemoſynas ſeu dona. Et hoc oſten
ditur cuȝ dicitur. Paſcebātur: q̄ ſcȝ tales boues ⁊ tem
poraliter ⁊ ſpūaliter alios nutriunt atq̧ paſcunt vnde
Ezech. xxxiiij. Oues paſcuntur a paſtoribus: Nā ſicut
dicitur prouer. xiiij. Ubi non ſunt boues preſepe vacuū
eſt. Sit ergo in nobis vtilitas humilitas ſedulitas. Et
ſic erimus ſpirituales boues ⁊c.

A **Brachium.** Nota ꝙ per brachiuȝ in quo vi
get hois, maxima fortitudo et
ad operanduȝ potior aptitudo intelligitur communi-
ter in ſcriptura potentia ſeu virtus. Et ideo nos inue-
nimus brachiū diuinū ⁊ brachiū humanū: Brachium
diuinū eſt ipſe filius quo mediante pater operatur quic-
quid facit vnde. Lu. j. Fecit potentiam in brachio ſuo.
Sicut enim brachium conſtat ex carne et oſſe et me-
dulla: Sic chriſtus ex interiori anima que eſt ſicut
medulla: ⁊ ex corporea ſubſtātia que eſt ſicut caro: ⁊ ex
deitate q̄ eſt ſicut oſſa: Xp̄s enim in ſe habet humani-
tatē ⁊ deitatē ⁊ cōpoſitū ab vtraq̧. ⁊ ſicut brachiū extē
ditur ⁊ aliquādo reflectitur per dulcorē Et iſtud etiam
ſignat ſubſtantia brachij. Oſſea enim ſubſtātia que eſt
dura ſignat iuſticiā ⁊ auſteritatē. Carnea autē ſubſtā
tia q̄ eſt mollis ſignat eius clementiā ⁊ benignitatem
Unde iſte eſt illud brachiū dei patris de quo admirati
ue querit ſcriptura Eſa. liij. Brachiū dñi cui reuelatū
eſt ſcȝ xp̄tum ad incarnationē. q. d. Paucis. Et nota ꝙ
xp̄s ſeu etiam potentia dei dicitur. Brachium.
Punitiuum. Naȝ per illud peruerſi hoies puniū
Redēptiuuȝ tur vñ p̄s. In brachio virtutis tue
Defenſiuū. depo. aduer. me. vñ iſtud ē brachiū
extentum: de quo Ezechi. xx. Uiuo ego dicit dominus
In manu forti ⁊ brachio et furore effuſo. regnabo ſup
vos: Secūdo dico. ꝙ ꝑ iſtud fideles populi redimun-
tur: Brachiū eīm ſi extracto ſanguine percutitur: totū
corp⁹ a periculo redimitur ⁊ laxatur: Sic de iſtius bra-
chij minutio. facta eſt corporis .i. generis hūani redē-
ptio vnde in p̄s. Redemiſti in brachio tuo po. tuum. fi
li. ia. ⁊ io. Tertio dico. ꝙ per iſtū brachiū viles ⁊ debiles
defendunt: Brachium eīm ꝓ toto corpore verberib⁹ ſe
opponit: Mater etiam portat in brachio filios ⁊ iſan-
tes. ſic iſto brachio ꝓ nobis per mortē percuſſo nos ſu
imus defenſi. ⁊ ab ipſo portati ⁊ ſuſtentati. vnde Oſee.
xj. Portabā eos in brachijs meis. ¶ Secundo dico. ꝙ B
inuenitur brachiū humanum. Et iſtud ſignat potenti-
am et fortitudinē: vt dictum eſt. Et quia i quolibet cor
pore duo ſunt brachia. ſ. dextrum et ſiniſtrum. Iō poſ-
ſumus diſtinguere duplicem mundi ſeu eccleſie pote-
ſtatē: Prima et dextera eſt ſpiritualis: Secunda ⁊ ſini
ſtra eſt temporalis. Prima principaliter remanet apō
prelatos: Secūda apud principes ⁊ prefectos: Primū
eſt brachium defenſiuū. Secūdum brachium defecti-
uum: Defenſiuū enim brachium eſt potentia ſpiritua
lis: vt dr p̄s. xvij. Poſuiſti vt arcum ereū brachia mea.
Iſta eīm brachia ſunt prelati ⁊ predicatores quib⁹ me-
diantib⁹ boni a dyabolo ⁊ a temptationibus defendū
tur ⁊ proteguntur. Unde ſap. v. In brachio ſancto ſuo de
fendet eos. Brachia eniȝ ſunt amica cordis. Et iō qc-
quid cor amat brachia amplexantur et ad cor trahere
nituntur: Sic vere prelati, ⁊ p̄dicatores: et etiam quili-
bet boni viri cordis .i. dei ſunt amici. et iō ceteros nitū-
tur verbis ⁊ exēplis ad iſtud cor reducere ⁊ omnes ho-
mines charitatiuis tenaculis amplexari: Unde de cha
ritatiuo amore talium brachiorum dr Dan. ij. Pectus
et brachia erant de argento. ¶ Iteȝ brachiū defectiuū C
eſt vel potentia temporalis. Et iſtud eſt
Brachium aridum. Brachiuȝ dico ari
Brachium fluidum. dū ſine pietatis dul
Brachiū inualidum. core: figuratum da
nielis. x. In illo qui loquebatur Danieli de quo ſcribi
tur. ꝙ brachia eius erant quaſi ſpecies eris: Es enim
eſt durū ⁊ ſiccū ⁊ clamoſum: Sic brachia huius mūdi:
ideſt mūdi potentes ſunt duri. pleni crudelitate. ſicci ſi
ne pietate. clamoſi: ideſt pleni rixa ⁊ pōpoſitate: zach.
xj. Brachium eius ariditate ſiccabitur: fluidum dico
ſine firmitatis vigore: Aliqua eīm ſunt animalia q̄ ha-
bent brachia ſine oſſib⁹. ſicut ſunt polipi in mari. qui
tamē ſi amplexantur: hominem ipſum faciliter ſub-
mergunt: Talia brachia ſunt carnales amici: et homi-
nes delicioſi qui oſſib⁹ fortitudinis carētes illos quos
amplexantur et diligūt: ſuis malis exēplis in pctā ſub
mergunt: Iō iſtud eſt brachium carneū. ij. Para. xxxij.
Cū eo brachium carneum. et Hiere. xvij. Ponit carnē
brachium ſuum. Inualidum dico ſine ſtabilitatis te-
nore. vnde p̄s. Brachia peccatorū conterentur. Cācer
eſ ⁊ locuſte habent brachia: que tamen ſunt valde fra-
gilia atq̧ vana: Sic multi ſunt ita fragiles: inconſtā-
tes ⁊ vani: ꝙ nullus poteſt inuenire aliquam firmita-
tem. Job. xxxj. Brachium meum cum ſuis oſſibus con
teratur. ¶ Si vis nota adhuc ꝙ in ſcriptura inueniun D
tur quattuor ſpiritualium brachiorum genera: ſcilicet
Brachia.
Superiora.
Inferiora.
Interiora.
Exteriora.
Prima ſunt ſancti qui ſunt brachia eccleſie triūphan
tis. Unde de quolibet ſancto dici poteſt illud Eſa. lij.
Parauit dominus brachium ſanctum ſuum: Secun-
da ſunt iuſti eccleſie militantis: Sicut enim brachia
ſunt bina. dextrum ſcilicet et ſiniſtrum: et ſeinuicem iu
uantia intantū: ꝙ dextrū pērcutitur ꝓ ſiniſtro et ecōuer
ſo: niſi forte fuerit materia venenoſa. Sunt etiā ꝓ toto
corpore ſe opponentia. Sic iuſti cum ſint in bina diffe
rentia. quia ſcilicet quidaȝ ſunt dextri: ſcilicet diuites.
alij ſiniſtri .i. pauperes. debent alter alteri ſubuenire.
Et ſi neceſſe

Et ſi neceſſe ſic aliter pro altero ſuſtinere et pro toto corpore eccleſie vel fidei tyrannis et fidelibus contraire niſi forte tal' q̃ patit ſit venenoſus.i.hereticꝰ vel corruptus:q2.ſ.tales ab alijs non ſunt iuuādi ſʒ in tribulatione et miſeria dimittēdi.Job.xviij. Cōſumat brachia eiꝰ primogenita mors:Tertia brachia ſunt virtutes aīe intra latēns.Vñ illud predictū.Pectus et brachia erāt de argēto.Dañ.ij.Quarta vero ſunt opa corporis extra manētis.Per brachia eni quibꝰ mediātibus opamur.et quorū pulſus denotat interiorē cordis diſpoſitionē:intelligit virtus opatiua vel ipa opa exteriora:q̃.ſ.oſtēdunt qualis ſit virtꝰ ⁊ diſpoſitio cordis noſtri.Eſa.xliiij.Opatus eſt i brachio fortitudinis ſue Et nota ꝙ ſicut in īfirmo denudatio ⁊ dilaceratio brachiorū ſignū eſt mortis:Sic in peccatore qñ ꝑ iactātiā opa ſua bona vel mala publicat et denudat. ſignū ē ꝙ

E ipm mors ꝑpetua ſubſeq̄tur:Job.xxxviij. Brachium excelſum cōfringetur. ❡ Sed ſi vis adhuc intellige ꝑ brachia charitatis amplexꝰ.Nā ſʒ Pli.et Oui.Cācer ſi ſine brachijs ſepelit in terra efficitur ſcorpio:vñ Oui. ꝟ.Littoris equorei ſi demas brachia cācri.Cetera ſupponas terre de parte ſepulta. Scorpius exibit cauda q̃ minabitur vnca:Sic vere dicā:ꝙ ſi quis brachia id eſt virtutē bine charitatis perdat:⁊ ſe ſub terra per auariciam ſepeliat.ſcorpio.i.venenoſus et peſſimꝰ efficitur:⁊ in ꝓditorē ⁊ impiū commutatur.j.Corin.xiij. Si charitatem non habuero nihil ſum ⁊c.

A **Breuitas.** Nota ꝙ breuitas:curtitas:paruitas idē ſunt.Et opponūtur breuitas longitudini durationi:et magnitudini:Notandū ergo ꝙ triplex inuenitur breuitas in ſcriptura ſcilicet

Una laudabilis.
Una triſtabilis.
Una dainnabilis.

Prima igitur eſt commendabilis.⁊ iſta eſt breuitas mortis cōſiderata:Sicut eīm aues fluuiales breuē habent caudā quia ſi longam impedirentur i natādo ſm Ariſto. Sic vere caudā que ſequitur nos.i.finem et mortem debemus in noſtra ymaginatione habere breuem.et citam ⁊ velocē:et celeriter affuturam q2 vere illi qui habent longā caudā.i.qui diu ſperant viuere.faciliter a vacatione ſpirituali.i.a ꝓfectu bonorū operum retardantur in flumine mūdi huius.Ideo de tali breuitate dr̄ Ecci.xj.Breuis in volatilibus apis.j.Chor.vij.Tempus eīm breue eſt.❡ Secunda eſt breuitas contriſtabilis.Et iſta eſt breuitas vite:Sicut eīm planeta quanto eſt terre vicinior:tanto circulus ſuus eſt breuior.⁊ breuiori tempe ad terminū attingit:Sicut patet de luna que eſt ceteris terre propinquior:Nam breuiſſimū hʒ circulum:ita ꝙ vno mēſe peragrat zodiacū:vbi ſaturnꝰ ꝑ triginta annos moratur:Sic ꝟe nos alij qui ſumus hic i hoc mūdo corporaliter ꝓpe terram:imo in terra cōuerſantes:breuē vite circulū circuimus.quia vere circulus vite humane eſt breuiſſimus et valde celeriter adimpletur.Unde Job.x.Numerꝰ dierum meorū finietur breui. Et Job. xiij.Hō natus de muliere breui vi.tem.re.mul.miſe. Breues eīm dies hoīs ſunt:Natus inquit de muliere Ecce vilis ingreſſus.Breui viuens tempore.Ecce curtus ꝓgreſſus.Repletur multis miſerijs. Ecce triſtis egreſſus:Natus de muliere.Jō cū reatu.Breui viuēs tēpore:Jō cū fletu.Repletur multis miſerijs.Jō cum metu.Jō bene concluditur:Judith.vij.ca.finis iſtorum breuis.vñ nota ꝙ iuſti quandoq3 breuiter dimittunt viuere.ne ſi diu viuerent,peccato corrūperentur vel vt citius ad gloriā aſſumantur:vñ de enoch dr̄ Sap.iiij. Raptus eſt iuſtus ne malicia mutaret animū eiꝰ.Sequit.In breui conſummatus expleuit tempora multa: Maliꝟo etiā qñq3 breuiter viuunt:⁊ hoc ne āpliꝰ boni per eos ledantur.⁊ vt ad tormenta q̃ meruerunt trahantur.Vñ Math.xxiiij.Niſi abbreuiati fuiſſent dies illi:nō fieret ſalua omnis caro:ſed ꝓpter electos breuiabuntur.hec eſt ergo breuitas contriſtabilis.❡ Tertia eſt breuitas illaudabilis.Et iſta eſt triplex ſcilicet Breuitas.

Iniquitatis.
Proſperitatis
Sublimitatis

Breuitas iniq̄tatis eſt:qñ hō eſt ita breuis ſpūaliter ꝙ nō ſe pōt extēdere ad aliquod bonū opus.Nā ſicut tibia vulpis dextera breuior eſt q̄ ſiniſtra:quapropter neceſſe eſt ipſum ꝯtinue claudicare.Sic affectiōes bone q̃ per dexterā tibiā deſignantur in multis ſunt ita curte.breues et pauce:ꝙ non poſſunt ſe extendere longe.ſ.ad bona paradiſi affectanda.nec ad inimicos diligendos:ſed tm̄ ad illa que ſunt ꝓpe.ſ.ad bona mūdi et ad amicos.Et ideo tales ſpiritualiter claudicāt et oberrant:Ideo de tali breuitate dr̄ Eſa.xxviij. Palliū breue vtrūq3 operire non potuit.❡ Item eſt breuitas ꝓſperitatis ſimilis nebule que breuiter finitur. vnde Eſa.xxx.Dabit dominus vobis panē arctum et aquā breuem.❡ Itē eſt breuitas ſublimitatis.vnde Ecci.x. Omnis potentatus breuis vita. ❡ Item eſt breuitas fallacitatis et icōſtantie ⁊ iſtabilitatis:Et iſta ē breuitas duratiōis hypocritarū:qui ſunt ſimiles fictis ſtellis que breuiſſime durant.Et etiā breuitas illorū q̃ q̄uis bene quandoq3 incipiant breuiter tamen durant: vnde Job.xx.Hoc ſcio ꝙ exquo poſitus eſt homo ſuꝑ terram:ꝙ laus impiorū breuis ſit:⁊ gaudium hypocrite ad inſtar puncti.Naʒ vt dr̄ Ecci.xxv. Breuis hoīs malicia.⁊ ſic patet:ꝙ eſt breuitas laudabilis triſtabilis.damnabilis.mendabilis.❡ Et ſi velles adhuc notare poſſes dicere ꝙ eſt breuitas Commendanda.contemnenda.ſuſtinenda.metuenda. appetenda.attendēda.❡ Cōmendanda dico:quia pro certo competēs

B breuitas diligitur:tā in operibꝰ q̄ in verbis.vnde ſcriptum eſt:Rom.ix.ꝙ verbum abbreuiatum fecit dñs ſuper terrā.vnde dicitur ꝙ breuis oratio penetrat celos Eſa.xxviij.Abbreuiationem audiui a domino:Breuitas autem contemnēda eſt:quādo homo in verbis ⁊ opibus ita eſt breuis ꝙ ꝟitas negocij nō pt ſub tā verbis breuibus cōꝑhendi.vel tam breui fine compleri. vnde illud Eſa.xxviij.Breue palliuʒ vtrūq3 operire nō poterit:et Michee.ij.dicitur.Non eſt abbreuiatus ſpiritus domini vt ſaluare non poſſit.Breuitas autē ſuſtinenda eſt ⁊ paupertas et bonorū terrenorum tenuitas:De qua illud Eſa.xxx.cap.Dabit vobis dñs panē arctuʒ ⁊ aquam breuē.ſ.pro tempore vite eius. Sed talis breuitas generat latitudinem glorie paradiſi.Sap. xvj.Hij autem in breui inopes effecti nouam guſtauerunt eſcam:Breuitas autem metuenda eſt acceleratio iuſticie diuine ⁊ futuri iudicij.Pſ.Cum exarſerit i breui ira eius:beati omnes qui confidunt in eo. Breuitas autem appetenda:eſt celeritas futurorum gaudiorum.Eſa.xxix.Adhuc in modico et in breui conuertet libanus in chermel.Breuitas attendenda.eſt breuitas aduerſitatum que ſtatim tranſit:Ecci.x. Breuem languorem preſcindit medicus.i.xp̄s ⁊c.Sufficit.

BUccina. Nota ꝙ buccina ſeu tuba q̃ ſonum facit terribilem ⁊ ſtupendum:poteſt ſignificare ſacrā ſcripturam ſeu bonam doctrinam et predicationeʒ: Dr̄ ſcilicet ſicut buccina prius manu tangitur q̄ ori applicetur et q̄ ſonus audiatur:Sic vere predicator priꝰ debet manum apponere operando:q̄ ſonum promere ꝑdicādo Actuū.j.Cepit ieſus facere et docere. Notabo ergo ꝙ buccina predicationis ⁊ doctrine ſacre Eſt A

Exultatio conuiuentibus.
Exhortatio preliantibus.
Reuocatio fugientibus.
Conuocatio feſtinantibus.
Conturbatio delinquentibus.
Cautela ſeu preuiſio metuentibus

Buccina igitur ſcripture letificat per diuine laudis iubilationem:et per ſpiritualem conſolationem.iij.Reg. j.Clangetis buccina et dicetis.Uiuat rex ſalomon. Item exhortat ⁊ excitat ſcilicet ad pugnādū ꝯtra vitia et ad bene operandum:et ad inimicis reſiſtendum ꝑ commotionem.Joſue ſexto.Accipietis buccinas quarum vſus eſt in bellis : Item reuocat ſcilicet a malo per exhortationem ſecundo Regum decimooctauo

Ayuntamiento de Madrid

Cecinit autem Joab buccina et retinuit populum.
Item conuocat per bonam operationem atq; anima
tionem. Judi.vj. Clangens gedeon buccina: conuo-
cauit domū abiezer. Itē cōturbat per cōminationē;.
qꝛ ſcʒ buccina ſonus ē terroris Exo.xix. Erat mōs ter
ribilis ⁊ ſonitus buccine paulatim creſcebat in maiꝰ
Itē premunit per inſidiarū ⁊ periculorū reuelationē.
vnde Ezech.xxxiij. De ſpeculatore dicit̄ ꝙ canere de-
bebat buccina. vt ⁊ alij precauerēt ⁊c. Uide de Tuba.

Butirum. Nota ꝙ per butirū in ſcriptura
intelligit̄ ſpūalis ꝑfectio mūdia
B lis infectio. eternalis refectio: Spūalis ꝑfectio dico.
Nā per butiruʒ quod habet mollire. condire nutrire
poteſt intelligi gratia ſciētia vel ſcriptura que remol
lit hoīem: per cōpaſſionē ⁊ cōtritionē. Cōdit ipm per
diſcretionē. Nutrit ⁊ impinguat ipſuʒ per deuotionē
et dilectionē. vñ Job.xxix. Lauabā pedes meos butiro
et petra fundebat mihi riuos olei. Pedes noſtre affe
ctionis debēt lauari butiro ⁊ pinguedine dilectionis
vel ſcripture et lectionis. vel butiro gratie ⁊ deuotio-
nis. vel diſcretionis et ſic petra. i. xp̄s neceſſe habebit
nobis fundere riuos olei cōpaſſionis: ⁊ ſpūalis. leti-
tie ⁊ conſolationis: Tale butirū habuit xp̄s ⁊ habere
debet prelatus. Uñ Eſaie.vij. Butirum et mel come
det: vt ſciat reprobare malū ⁊ eligere bonū Butirū ei
ſacre ſcripture: maxime qñ mel deuotiōis ſibi adiun-
gitur facit hoīem diſcernere inter bonum et malum.
¶ Nota adhuc. ꝙ butirū quod eſt pinguedo lactis ⁊
inficit tangentem: ſignat mundi voluptatē ⁊ carnali-
tatē vñ iſtud ē butirū qd̄ Jahel dedit ſiʒare ſicut dr̄ Ju
di.v. In phiala pricipū obtulit butirū. Et ſequit̄ ꝙ iſta
Jahel percuſſit eum malleo ⁊ infixit clauum in caput
eius qꝛ vere propter butirum carnalium deliciarū in
currunt multotiens clauū mortis eterne et malleum
eternalū tormentorū. ¶ Item per butirum poteſt in
telligi voluptas glorie paradiſi que impinguat aīam
atq; lenit. Unde Job.xx. dicitur de impio. Nō videat
torrentes mellis et butiri. Patet ergo ꝙ eſt butirum
ſpiritalis perfectionis mundialis infectionis ſuper-
nalis refectionis ⁊c. Sufficit de littera. B.

Incipit littera C.

CAdauer. Nota qd̄ cada
uer quod ſm Iſid. dicitur a cadendo. ſignat
corpus animalis mortui carēs vita. quod. ſ.
de ſtatu vite ad corruptionem cadit: Moraliter dico
ꝙ ſignat Mortis reſolutionem Culpe diſſolutionē;
Carnis inquinationē;. Anime damnationē. Sancto
rum deuotionem: Primum eſt cadauer putridū: Se
cundum eſt cadauer horridum Tertium eſt cadauer
fetidum Quartum eſt cadauer aridum Quintum eſt
cadauer floridum ¶ Primum ergo eſt cadauer quod
debemus videre quia ſcilicet cadauer noſtrum futu-
rum. et conditio corruptionis et mortis ſumme debet
conſiderari: et diligentius preuideri ſicut de ſanſone
dicitur Judi.xiiij. ꝙ ipſe declinauit vt videret cadauer
leonis ⁊ ibi dicitur ꝙ fauum mellis inuenit ibi in ca
dauere. Quia reuera ſanſon ideſt quilibet hō iuſtꝰ de
bet quādoq; a tumultu vie publice. i. ſecularīū negocio
rum declinare. vt poſſit de morte cogitare: et leonum
ideſt tyrānorum cadauera: quia ſcilicet ab eorum vi-
ta priori diſcrepāt: reſpicere et videre quod pro certo
ſi ſic fecerit: fauum mellis ideſt dulcedinem deuotio-
nis ibidem poterit reperire. Conſtat enim qd̄ conſi-
deratio malorum mortis et corruptionis corporum
vniuerſorum eſt generatio deuotionis et caſtigatio
vitiorum Teſte enim Plini. ꝙuis baſiliſcus viuens ve
nenoſus ſit. cadauer tamen eius in multis proficit qꝛ
a loco vbi eſt: muſcas: volucres. et araneas repellit.
Sicut exemplificat de pergamis qui nobile templuʒ
appollini conſtruxerant qui ibi cadauer baſiliſci po-
ſuerunt et ſic ab ingreſſu templi predicta anima-
lia perpetuo ſubmouerunt: Sic vere quāuis caro vi-
uens ſit venenoſa et vita malorum pernicioſa. ca-
dauer tamen. ideſt mors eorum ꝯſiderata: ⁊ in templo
cordis recondita eſt vtilis atq; bona: Inde eñ aues id
eſt ſuperbiam: muſcas. i. luxuriā. araneas: ideſt auari-
ciam eijcit. vermes malarum cogitationū ibidē ingre-
di non permittit. Bene ergo dicitur Eccli.vij. in fine.
In omnibus operibus tuis memorare nouiſſima tua
⁊ ineternū non peccabis. Iſtud eſt ergo cadauer quod
debemus videre. Eſa.lxvj. in fine. Uidebunt cadauera
virorum qui preuaricati ſunt in me. ¶ Secundo dico
ꝙ eſt cadauer: qd̄ debemꝰ horrere. ſ. cadauer culpe ſeu
peccati: vel etiā hominē peccatorem. Non eſt enim in
mūdo ita gratus ⁊ ita charus homo quin efficiat hor-
ribilis omni viuo ſtatim cum factus eſt cadauer poſt
mortē. Sic vere dico: ꝙ oīs homo viuēs. ideſt vita gra
tie vegetatus debʒ cadauer: ideſt mortuos peccatores
horrere: ⁊ eorum ſocietatē fugere ⁊ vitare. Exēplo apū
que cadauera non ꝯtingunt: figura de leone quod eſt
animal nobile. quod cadauer inobedientis ꝓphete nō
tetigit nec comedit. iij. Reg.xiij. Quia ſcʒ a leone ⁊ ab
apibus. i. a viris iuſtis. cadauera vitiorum vel malarū
perſonaꝝ ⁊ corruptarū nō ſunt per imitationem come
denda nec per ſocietatē tangenda. Deu.xiiij. Carnibꝰ
eorū non veſcemini. ⁊ cadauera non tangetis. Hoc eſt
igit̄ cadauer qd̄ debemus horrere. Aduerte tñ hic vnū
notabile. Nā. iiij. Reg.xiij. dicit̄. ꝙ cadauer helyſei qui
fuerat ꝓpheta. cadauer hoīs mortui in ſepulcro eius
proiecti reſuſcitauit: ipſe a mortuis nō ſurrexit. Sic ve-
re dico: ꝙ ſepe fit ꝙ mali religioſi ⁊ clerici more cada-
uerū in vitijs tumulati. cū ipſi ſint ꝓphete. i. homines
litterati. aliena cadauera. i. alios peccatores eos tāgē-
tes ⁊ frequentantes ſuis doctrinis ⁊ fictis exemplis a
vitijs reſuſcitāt. ipſi vero peccatores ⁊ mortui ꝑſeuerāt
Sicut patet de malis ꝑlatis qui alios ꝑ correctionem
commendant. De malis doctoribus qui alios ꝑ ꝑdica
tionem meliorant. De hypocritis qui alios bonis exē
plis ſanant: ipſi tñ a morte criminū non ſe leuāt. Hoc
eſt ergo cadauer quod debemus horrere. ¶ Tertio di-
co. ꝙ eſt cadauer qd̄ ſolet fetere ſcʒ caro humana: que
ſcʒ plena eſt imūdicia ⁊ fetore. Eſa.xxxiiij. De cadaue-
ribus eoꝝ aſcendet fetor. Tale aūt cadauer nō tangūt
turtures ⁊ hoīes mundi ſed vultures. i. hoīes immun
di. De quibꝰ Job.xxxix. Ubicunq; cadauer fuerit ſtatiʒ
adeſt. ¶ Quarto dico: ꝙ eſt cadauer qd̄ credimus ar-
dere. Et ſic cadauer qd̄ poſt mortem remanet: ſignat
animam dānatam que remanet poſt reſolutionem cō
poſiti. Nam ſicut in oriente loco ſepulture cadauera
comburunt̄. Sic anime peccatrices in inferno cremā
tur. Hiere.xxxvj. Cadauer eius proijciet̄ ad eſtū. figu-
ra Hiere.xvj. vbi cōminat̄ peccatoribꝰ dicēs. Dd̄ crūt
cadauera ideſt anime eorum in eſcā volatilibus celi ⁊
beſtijs terre. i. demonibus ⁊ vermibus. ¶ Quinto vero
dico: ꝙ eſt cadauer quod videmus florere. ſcʒ corpora:
⁊ reliquie ſanctorum. Unde Geneſ.l. Aromatibus cō
dierunt patrē Joſeph ſcʒ Jacob. Iſte ei mos erat cada-
uerū conditorū: Uide vbi corpus: ⁊ vbi caro. Sufficiat. A

Cadere Nota ꝙ cadere idē eſt qd̄ de ſtatu alto
ad ſtatū infimū deſcendere ⁊ corruere:
⁊ pōt ſignificare dupliciter. In bono ſcʒ ⁊ in malo. Et
ideo notandū ꝙ homo cadit quadrupliciter.
Uirtualiter per humilitatem.
Naturaliter per mortalitem.
Criminaliter per iniquitatem.
Temporaliter per aduerſitatem.
Cadit ergo prīo per humilitatem virtualem. Cadere
enim de ſui natura ſignat humilitatem: reuerentiam
⁊ honorem: quando ſcʒ homo de altitudine elationis
⁊ ſuperbie ad inferiora cadit per conſiderationē ⁊ hu-
militatem: vt qꝛ ꝯuertit ſe ad ꝯſiderationē mortis iu-
dicij ⁊ inferni: ⁊ ſue ꝓprie vilitatis. Sicut enim delphi
ni teſte Ariſto. audito tonitruo pre timore efficiuntur
quaſi ebrij et cadunt ad fundum maris: Sic nos debe
mus audito tonitruo ſcripture diuine ⁊ diuinorū mā
datorum

Ayuntamiento de Madrid

datoꝛum inebriari per cōpunctionem: ⁊ ad fundū ma-
ris debemus cadere ꝑ futurā amaritudinē ⁊ eius con-
ſiderationem. Jō de tali caſu dꝛ. Tho. xij. Cunqꝫ audiſ-
tur. ſunt ⁊ ceciderunt in faciē ſuaꝫ: Sicut enī ille aues
que lingua gallica dicunt crauans latine vero auee ar
boꝛee que naſcunt vice fructuum ſm̄ cōmentatoꝛē ſu-
per li. Ariſt. vegetabi. ꝙdiu ſunt in arboꝛe ſeu in ligno
nullam hn̄t vitam: q̄ tandē cadētes in mare viuifican
tur. ⁊ in auiū naturam mutātur: qđ vtiqꝫ contingit ꝓ
pter frigiditatem aque poꝛos claudētē: ⁊ ſpūs ne exa-
lent retinentē: ⁊ ſic vitā accidētaliter generantē: vt idē
dicit. Sic vere ſepe accidit ꝙ hō diuꝫ eſt in arboꝛe emi-
nentiarū: ita eſt peccatoꝛ ⁊ carnalis ꝙ penitus caret vi
ta. Uerūtamen quādoqꝫ cadit inferius in mare. ſ. ſe cō
uertendo ad cōſiderationē amaritudinū huius mun
di ⁊ ſic frigus diuini timoꝛis claudit in eo poꝛos exte-
rioꝛum ſenſuū ⁊ deſiderioꝝ: ⁊ ſic boni ſpūs. i. bone vir-
tutes ⁊ affectiones in eo generant: ⁊ vita ſpūalis itro-
ducitur ⁊ habetur. Jdeo de tali caſu humilitatis. cōdi
tionis ⁊ timoꝛis dicit Lu. viij. Semen cecidit in terraꝫ
bonā: et oꝛtū fecit fructum cētuplū. ⁊ Geñ. xvij. Cecidit
abꝛaam ꝓnus in terrā ⁊ adoꝛauit: Cadit ergo homo ꝑ
B humilitatem virtualē ⁊c. ¶ Secūdo dico. ꝙ cecidit ho
mo ꝑ moꝛtalitatem naturaleꝫ: ⁊ iſte caſus eſt duplex.
Primo quātū ad coꝛpus: Scđo ꝙtum ad aīam. Quā
tum ad coꝛpꝰ dico: qꝛ ſicut cadit fructꝰ de arboꝛe: aut ꝑ
violentiā: aut per nimiam maturitatē. Sic coꝛpus no
ſtrum de arboꝛe huius vite cadit in terram ⁊ putreſcit
aut ꝑ maturitatē nimie ſenectutis. aut ꝑ violentiā ali
cuius occiſionis vel aduerſitatis. Jdeo dꝛ Ezech. xxix.
Super faciē terre cades. ⁊ Eſa. xl. Uere fenum eſt po-
pulus: exiccatū eſt fenū ⁊ cecidit flos: ⁊ decoꝛ vultꝰ eiꝰ
deperijt: Jtē cadit homo ꝙtū ad aīaꝫ ⁊ hoc tripliciter
Quia qn̄qꝫ in purgatoꝛio: ſicut elephas qui cadit ar-
boꝛe fracta cui innitit qui barrit ⁊ querit auxiliū alioꝝ
qui clamoꝛe audito ſtatim cōueniunt ad adiuuādum
vel ſaltem ad barriendū pꝛe cōpaſſione. Sic homo ca-
dit ꝑ moꝛtē in purgatoꝛium: vbi luget deſiderās auxi-
lium ab amicis: cū ſurgere non valeat per ſeipſum. Et
ideo amici debēt per opa ſatiſfactoꝛia auxiliū impiti ſi
poſſunt: vel ſaltē cōpatiendo plangere ſi non poſſunt.
Et ideo de tali caſu dicit Eſa. xxiiij. Qui ſe explicuerit
de laqueo cadit in foueā. Laqueꝰ enī eſt moꝛs: qui om
nes illaqueat: ſed poſt moꝛtē venit fouea purgatoꝛij. q̄
moꝛtis laqueo ꝑ tranſito aīas infoueat. Jtē ꝙtum ad
aīam qn̄qꝫ cadit homo in inferno. Et iſte eſt caſus ful
guris qđ ꝙuis luceat ⁊ ardeat. quia tn̄ hꝫ partes terre
ſtres admixtas: neceſſe habet cadere ⁊ ſe in terram ꝓ-
fundare: et nūꝙ amplius ſuperius euolare: Sic vere
peccatoꝛ qui moꝛe fulguris in aere huius vite fulget ⁊
ardet fulget dico: per ꝓſperitatē: ardet ꝑ cupiditatem:
ꝓpter terreitatē vitioꝛū: quā habet admixtaꝫ: neceſſe
habet per moꝛtē cadere: ⁊ per dānationē eternam in-
ferius in inferioꝛa terre introire: nec exinde ꝑpetuo re
uenire: vnde Amos. v. Cecidit et non adijciet vt reſur-
gat. Jdeo tales figurant Apoc. viij. vbi dicitur. Stella
magna cecidit de celo ardens ſicut facula. Eſa. xxiiij.
Quomodo cecidiſti lucifer qui mane oꝛiebaris: coꝛrui
ſti in terram qui vulnerabas gentes: detracta eſt ad in
feros ſuperbia tua. Mali enī dicuntur luciferi ꝓpter
ſplendentem pꝛoſperitatem: qui tamen cadunt ad in-
ferni pꝛofunditatem: ꝓpter eoꝝ ſuperbiā ⁊ iniquitatē
⁊ pꝛopter illatam alijs crudelitatem. vnde. ps. Cadent
in retiaculo eius peccatoꝛes. Jtem cadit homo ꝙtum
ad aīam in paradiſum. Et iſte eſt bonꝰ caſus: ſicut enī
lapis naturaliter cadit ad centrū: ſic aīa beata ad deū
naturaliter tendit: et quando moꝛit ad ipſum in para-
diſum cadit. Naꝫ ſicut balauſtia que eſt flos malogra
nati quando cadit ſolet recolligi: ⁊ in apotheca repo-
ni: et medicine vſibus reſeruari. Sic anima bona quā
do de coꝛpoꝛe cadit: ab angelo recolligitur: et in apo-
theca paradiſi reponitur ⁊ ſeruat. vnde in ps. Jmpul-
ſus euerſus ſum vt cade. ⁊ do. ſu. me. Et ſic ergo patꝫ ꝙ

homo cadit diuerſimode per moꝛtalitatem naturaleꝫ
¶ Tertio dico: ꝙ homo cadit per aduerſitatē tꝑaleꝫ. C
Sicut enim videmus ꝙ ſcintilla ꝙdiu eſt igne ⁊ lumi
ne decoꝛata ſurſum diſcurrit per aera: que tamē finali
ter igne iſto ⁊ luce pꝛiuatur: ⁊ ſic inferius cadere com-
pellitur: vbi extunc vilis atqꝫ cinereus reperitur. Sic
homo quandoqꝫ exiſtens in luce pꝛoſperitatis ꝑ mun
dum diſcurrit: ſed quando a ſtatu ſuo cadit: per pauꝑ
tatem: et luce pꝛoſperitatis pꝛiuatur per aduerſitatem
extunc tam ab amicis ꝙ ab extraneis vilis ⁊ impotēs
reputatur. vnde de Anthiocho. ij. Mach. ix. dꝛ. Quem
contigit impetu euntem de curru cadere. Sed nota ꝙ
diuites ſunt ſimiles catto qui talis eſt conditionis: ꝙ
quando de alto cadit ſemper cadit ſupꝛa pedes ſuos ⁊
ſemper ſuis pedibus ſuſtentatur. Sic vere diuites quā
do cadunt per aduerſitatem: vt cōmuniter pedes ſui
recolligunt eos. hoc eſt amici: noti ⁊ vicini. ⁊ hoc qꝛ ſpe
rant impoſterum lucrum ⁊ commodū repoꝛtare: qđ ta
men de alijs animalibus. ſ. de pauperibus non eſt ita
quia vere ſi a ſtatu ſuo ceciderint: non habent aliqueꝫ
pedem. i. aliquem amicum vel adiutoꝛem qui ipſos ve
lit ſuſtinere nec in aliquo ſuppoꝛtare vnde de ipſo caſu
dicitur Eccli. xiij. Diuite decepto multi ſunt recupera
toꝛes. Humilis vero cum ceciderit expelletur etiam a
notis. Jſtud bene patuit in Archade filio Jouis ⁊ in ca
liſtone matre ſua que ſm̄ fabulas a Junone fuerat mu
tata in vꝛſam quia dū archas eſſet venatoꝛ egregius et
intraſſet ſiluā in qua cū vꝛſis degebat mater ſua in vꝛ
ſam mutata caſu inuenit eam ꝙ ꝙ eam non cognoſce
ret pꝛopter pellem: ipſa tn̄ cognoſcens filium ſuum vo
luit venire ad eum ipſumqꝫ materno affectu reſpicie-
bat. Jpſe vero timebat ⁊ fugiebat: ipſamqꝫ ſagittare vo
luit niſi iupiter pater ipſius inhibuiſſet. Uide Ouidi.
in meth. li. ij. fabula. v. Sic vere quando aliquis muta
tur de figura humana in vꝛſam. i. de diuite in pauperēꝫ
de felice in miſerum: de ſublimi in infimū: de potente
in infirmū tunc vere pꝛopꝛius filius eius archas. i. qui
cunqꝫ eius carnales et mūdani amici qui archades di
ci poſſunt pꝛoeo qꝛ in archa diuitias cuſtodiunt ipm̄
recognoſcere dedignantur ⁊ ipſius ſocietatem refuge
re compꝛobantur ⁊ ꝙuis ab ipſo reſpiciantur requirā-
tur et imploꝛentur: ipſi tamen non exaudiunt. immo
ſepe accidit ꝙ ſagittis. i. verbis et iniurijs eos ledunt.
vnde Prouerb. xiiij. Etiam pꝛoximo ſuo pauper odio
ſus erit. Amici vero diuitum multi erunt: Aduerte ta-
men ꝙ caſus iſte aduerſitatis quandoqꝫ pꝛoficit ad ſa
lutem: Conſtat enim ꝙ per talē caſum hō in ſui agni
tioneꝫ ducit ⁊ amicoꝝ mūdanoꝝ ignauiā experit. vn̄
de balaā qui iterpꝛetat abſqꝫ ſubſtātia dꝛ Nume. xxiiij
Adiutoꝛ ſermonū dei: qui viſionē oīpotentis videt qui
cadit ⁊ aperiunt oculi eiꝰ. Ex quo ei aliqs efficit abſqꝫ
ſubſtātia per paupertatē: oculi eius intellectꝰ aperiū
tur per pꝛudētie claritatē: ita ꝙ poſt caſum melius vi
det ⁊ audit ſermonū dn̄i veritatē. Cadit igitur hō per
aduerſitatem tempoꝛalē. vn̄ Eſay. xl. Juuenes in infir
mitate cadunt. ¶ Quarto dico ꝙ hō cadit per iniqui D
tatem criminalē. Et ſic cadere nihil aliud eſt ꝙ pecca
re ⁊ a bono pꝛofectu ⁊ gratie ſtatu deficere: deſiſtere et
ceſſare. vn̄ in ps. Jbi ceciderunt qui oper. ini. Jdeo la-
mentando dicebat. Eſa. lxiiij. Cecidimus quaſi foliuꝫ
vniuerſi: iniquitates gratie abſtulerunt nos. ¶ Circa
qđ aduertendū eſt ꝙ ego inuenio quatuoꝛ gn̄a ꝑſona-
rūt q̄ cadūt faciliter ꝑ pcm̄ vꝫ: Excecati: onerati nimis
iuuenes. nimis ſenes. Cecitatē dat ignoꝛātia Grauita
tem dat auaricia. Juuentutē dat laſciuia: Senectuteꝫ
facit pigricia: Cadunt igitur in peccatū per ignoꝛātiā
excecati ſicut ſunt potiſſime illi qui ignoꝛant pꝛopꝛiaꝫ
fragilitatem et qui de pꝛopꝛijs meritis pꝛeſumūt quia
deus tales dimittit cadere in peccatum vt cognoſcant
ſemetipſos: ⁊ vt diſcant alijs miſereri et iſta fuit ratio
ſm̄ Grego. quare deus permiſit cadere apl̄m petrum
vt quia futurus erat paſtoꝛ eccleſie: diſceret ex caſu ſuo
alijs delinquentibus miſereri. ¶ Sicut enim mater

Ayuntamiento de Madrid

qſicꝫ dimittit paruulū cadere in lutū: ipſumqꝫ caute retinet ne penit⁹ labat: ⁊ hoc facit vt ex tali caſu magis caueat in futurū. Sic de⁹ facit amicis ſuis ⁊c. Jdeo dicit in ps. Cū ceciderit nō colliđet: qꝛ do.ſu.ma.ſu. Septies enim in die cadit iuſt⁹ ⁊ reſurget. Prouer.xxiiij. Cadūt ergo per ignorantiā excecati Mat.xv. Cec⁹ ſi ceco ducatū prebeat: ambo in foueā cadūt. ¶ Secundo facilr̄ cadunt ꝑ auariciā onerati: Sicut enī ille q̄ hꝫ aliquod graue onus facilr̄ cadit: Sic illi q̄ tēpalibus diuitijs: officijs ⁊ negocijs ſunt onerati facilr̄ corruūt in peccatū quaſi facilr̄ efficiunt auari: crudeles ⁊ ſupbi. Sicut enim lepus currens verſus vallem facillime cadit ꝓpter anteriorꝫ cruriū breuitatē. Sic vere illi q̄ ad valle mundanorꝫ negociorꝫ ⁊ officiorꝫ currūt ⁊ vadūt. facilr̄ cadunt in diuerſa peccata. vn̄ in ps. Hi in curribus hi in eq̄s ipſi obligati ſunt ⁊ ceciderunt. ¶ Tertio faciliter cadūt per incōſtātiā excitati: ⁊ ipſi ſunt nimis iuuenes: qꝛ ſicut pueruli nō habēt fortitudinē ſtādi: imo facilit̄ cadūt: niſi a nutrice teneātur: Sic vere multi ſunt ita debiles: leues: ⁊ ad cadendū fragiles: ꝙ niſi ad manum diuine miſericordie teneant̄: ſtatim ad modicū flatum tentationis cadūt in peccatū. Eſa.xl. Juuenes in infirmitate cadent. vnde tales ſunt ſicut illa dom⁹ fundata ſupra arenā. Mat.vij. Contra quā flauerunt venti: et venerunt flumina: ⁊ cecidit: ⁊ fuit ruina eius magna. Tales debent aduertere illud qđ dicit Pli. de vngula aſini albi: que ꝓhibet epilēticum a caſu ſi factus ex inde annulus portet̄: Sic vere vngula .i. duricia iuſticie ⁊ correctionis xp̄i: qui fuit aſinus ꝑ patiētiā: ⁊ fuit alb⁹ per ꝯtinentiam: Jſta dico ſi ꝑ ꝯſiderationē portentur ꝓhibent ne hō corruat in peccatū. Uel per iſtā vngulā duram intelligit̄ firmitas ꝯſtātie xp̄i: q̄ portata ꝑ imitationē ꝓhibet a tali caſu. Et ſic erit ſicut dom⁹ edificata ſuper firmā petrā: que impulſa nō cecidit: immo ſtetit ſicut dicit̄ Mat.vij. Et ideo de talibus debet fieri ſicut apes faciunt: qꝛ ſm̄ Ambro. Apes faciunt fauos ne cadant ab aluearꝫ: Sic vere p̄lati ⁊ predicatores debēt tales debiles ⁊ imperfectos fortificare ⁊ fulcire bonis documentis et exemplis ne cadant: vel ne corruat in peccatū. vn̄ .ij. Paral.xxiiij. dicit̄ ꝙ p̄ceptum eſt artificibus ꝙ inſtaurarēt domū dn̄i: ⁊ qđ cadere ceperat fulcirent̄. Cadunt igitur in peccatū illi qui ſunt ꝑ inconſtantiā concitati. ¶ Sed quarto dico ꝙ faciliter cadunt per ſomnolentiam aggrauati: vel per maliciā obſtinati. Et iſti ſunt ſenes. ideſt in vitijs antiquati: q̄ faciliter cadunt in diuerſa peccata ⁊ maxime in peccatum deſperationis: figurati in illo heli ſene qui ſedēs ſuper ſellam cecidit retrorſum ⁊ fractis ceruicibus expirauit. ſicut dicit̄ .j. Reg.iiij. Et ſic patet: ꝙ per iniquitatem ⁊ peccatū cadunt faciliter iſta quatuor genera perſonarum. Aduerte tamē ꝙ illi qui plus de ſe ⁊ ſuis virtutibus confidunt ⁊ preſumunt: ſunt illi qui facili⁹ ⁊ turpius cadunt: ſimiles enim vident̄ ycaro filio dedali: qui quia nimis alte voluit volare: ⁊ viam mediam non tenere cecidit ⁊ ſubmerſus eſt: Sic vere ſepe fit ꝙ tales qui alte de ſe confidunt ⁊ ſperant: ⁊ ita altā viā perfectiōis aggrediunt̄ ⁊ tentant: ꝙ eos de⁹ dimittit cadere vt fragilitatem ꝓpriam recognoſcant. Nume.xxiiij. Cadit et aperiunt oculi eius. q.d. talis caſus aperit oculos cadentiū: qđ ſcꝫ quādoqꝫ eſt eis vtile: qꝛ reſurgunt fortiores: ⁊ ſic fiunt impoſterū cautiores vnde Seneca in ꝓuer. Cautior eſt in reliquis lapſus anterior. Exemplum de Petro ſicut ſupra: fatuum eſt igit̄ de ſe nimis p̄ſumere ⁊ alios velle antecedere ⁊ p̄ire: ⁊ ꝑ preſumptionem ⁊ ſuperbiā alijs ſe p̄ferre: Dicit enī Pli. ꝙ hyena beſtia ſemper conat̄ ꝙ homo eā precedat: ⁊ hoc qꝛ quadā occulta virtute homo eā p̄cedēs a mēte alienat̄: ⁊ de equo cadit ⁊ ab ea deuorat̄: qui tn̄ ſi poſt eam vadit nō corruit nec nutat. Jn hoc igit̄ patet ꝙ illi qui alios p̄cedere volunt: alieni a ſenſu ⁊ ratiōe fiūt: ⁊ a ſtatu gratie ſpūaliter facillime cadūt: q̄ ſi ſeq̄ alios ⁊ humiliter ſe habere querunt: in ſtatu gratie ⁊ fortune tutius ⁊ ſine periculo diu ſiſtunt. De ſuperbis ergo cadentibus poteſt dici illud Apoc.viij. Uidi ſtellam de celo cecidiſſe: De humilibus aūt dicitur .iij. Reg.j. Si fuerit vir bonus: non cadet. Bene ergo dicit Apoca.j. Chorin.x. Qui ſtat videat ne cadat. ¶ Nota adhuc ꝙ faciliter conſueuit cadere et deficere preſumptuoſos ſm̄ illam autoritatem. Exiccatum eſt fenum ⁊ cecidit flos ⁊c. Decor vultus eius deperijt exiccatum eſt fenū ps. Jbi ceciderunt qui operantur iniquitatem. Rerum proſperitas cecidit flos. Eſa.xxj. Cecidit babylon. Carnis formoſitas ſeu vana iocunditas. decor vultus ei⁹ deperijt. vnde Tren̄.v. Cecidit corona de capite noſtro ceſſauit gaudium cordis noſtri: Et hoc de cadere: vel de Caſu ſufficit ⁊c.

Capharnaum.

Nota ꝙ capharnaū fuit ciuitas ꝓpe hieruſalē vbi xp̄s quādoqꝫ perſonaliter habitauit ⁊ predicauit ⁊ miracula multa fecit: que tamen cū non recepit ſed poti⁹ per ſuperbiam ſe eleuauit: quaꝓpter ipſam dn̄s male dixit: ſicut dicitur Matth.iiij. ⁊ .viij. ⁊ .xj. Jſta ciuitas poteſt ſignificare diuites: qꝛ capharnaū interpretatur ager pinguedinis: qꝛ pro certo iſti qui diuitijs impinguant̄: ⁊ quibus xp̄s in ſcriptura p̄dicat: ⁊ ipſis multa beneficia impartitur: ſunt illi q̄ minus verbū dei recipiunt: ⁊ qui plus per ſuperbiā erigunt̄: ꝓpter qđ eternam maledictionē amplius ꝓmerent̄. vel idē dic de clericis apud quos deus ꝑſonaliter habitat. ſ. in ſacramento altaris ⁊c. ſicut ſupra: qui tamē ipm̄ pre ceteris contēnunt ⁊ in ſuperbiā ſe extollunt. vnde Math.xj. Et tu capharnaū nonne vſqꝫ ad celos exaltaberis: vſqꝫ in infernū deſcēdes: qꝛ ſi in ſodomis facte fuiſſent virtutes que facte ſunt in te forte manſiſſent vſqꝫ adhuc: Uel dic ꝙ capharnaum que interpretat̄ villa conſolationis eſt paradiſus: qꝛ ſcꝫ xp̄s poſtq̄ȝ de tentatore dyabolo triumphauit. ſtatim in capharnaum declinauit. ſicut dicitur Math.iiij. Ad denotanduꝫ ꝙ illi ſoli paradiſum villam conſolationis intrant: qui de tētationibus dyaboli victorizant: Joā.ij. Deſcendit ieſus capharnaum: ipſe et mater eius: fratres eius et diſcipuli eius et ibi manſerunt.

Cayphas.

Nota ꝙ cayphas fuit peſſimus qui dominū conſuluit occidēdū: ⁊ interpretatur ſagax vel inueſtigator vomēs ore. Et dicitur ꝓphetaſſe: non quia ꝓpheta: ſed qꝛ pōtifex: ſicut dicitur: Joh.xj. Jſte ergo malos pontifices ſignat qui chriſtū in ꝑſona pauperꝫ crucifigunt: q̄ q̄uis ſint peſſimi. tn̄ eo ipſo ꝙ ſunt pontifices: quicq̄d dicūt ꝓ ꝓphetia reputat̄. Eccl.xiij. Diues locutus eſt ⁊ oēs tacuerūt ⁊ verbum eius vſqꝫ ad nubes perduxerunt: Et ideo iſti dicuntur ſagaces ꝑ maliciā ſecularem: inueſtigatores ſcꝫ criminum aliorum vt extorqueāt pecunias per auariciam ſingularem: ⁊ ſunt ore vomētes per immūdā ⁊ crudelem verborū ꝓlationem ⁊ emiſſionē. ps. Os tuū abū. malicia ⁊c.

Caym.

Nota ꝙ Chaym primogenitus adā inuidie abel ſecūdo genito: eo ꝙ eius ſacrificia placebant dn̄o plus q̄ ſua. ipſe ergo ꝓditione occidit abel innocentem: ⁊ ideo factus eſt vagus ⁊ ꝓfugus ſuper terram: ⁊ ſignum poſitum eſt in facie eius: ſcilicet tremor capitis ſm̄ Joſephum: ⁊ ſignat iudeos: qui fratrem ſuum xp̄m innocētē per inuidiā occiderunt: vel etiam fratrem ſuū ſecundogenitū ſcꝫ populū chriſtianum inuidendo interimunt: in q̄tum fidem illius nullam dicunt. j. Joh.iij. Caym ex maligno ſpiritu occidit fratrem ſuum. Jdeo iudei ſunt hodie vagi ⁊ profugi ſuper terram nullam habentes propriam regionē. Signum etiam habent in facie in quo eſſe iudei in omnib⁹ cognoſcunt Eſa.lvij.c. Alij vagus in via cordis ſui. Uel dic ꝙ chaym qui interpretatur poſſeſſio: ſignat auaros qui fratres ſuos innocentes ⁊ pauperes impetunt ⁊ inuadunt. Et ideo iſti ſemper hn̄t caput intentionis tremulum per timorem ⁊ titubationem. ⁊ etiā ſemper ſunt ſuper terram . ideſt in terrenis negocijs vagabundi ⁊c.

Ayuntamiento de Madrid

Calamitas. Nota ꝙ eſt calamitas pene. culpe. et miſerie. Sed vide de miſeria ⁊c.

A **Calamus.** Nota ꝙ calamus eſt ſpecies arũdinis iunci interius concauit ad ſcribendum litteras oportunꝰ. Anteꝙ enim vſus pennarum auium haberet calamo ſcribebatur qui mos adhuc apud iudeos ſeruatur. Sunt etiam calami in oriente: quorũ medulla decoquitur ⁊ zuccaruz efficit. In iudea etiam ſunt calami ſuauiſſimi odoris qui inter aromata precioſiſſimi reputant. Dicã ergo ꝙ calamus intus cõcauus: extra politus ſignat p̃dicatorez. Ps. Lingua mea calamus ſcribe. q: ſcz iſti eſſe debent intus concaui. ſ. in corde per humilitatem. Extra vero plani per ſimplicitatem. Debẽt etiã eſſe vtiles ad ſcribendũ in cordibus aliorũ per doctrinam bone erudi tionis: contentiui zuccari. i. dulcedinis ⁊ deuotionis: ⁊ odoris fragrantiſſimi per odorẽ bone fame ⁊ opinionis. Hiere. vj. Thus d' ſaba mihi affertis calamũ ſuaue olentem. Ad qd' facit figura. Exo. xxv. vbi dicitur. qd' in conſtructione candelabri erant calami aurei qui latera ipſius veſtiebant: ⁊ in quo notatur ꝙ candelabrũ luminis et doctrine conſtruitur: quando calami. i. doctores ⁊ predicatores cooperãtur. Et ſicut calami nutriũtur in locis hũidis. Sic vere predicator vel doctor dz in humore deuotionis nutriri. Job. xl. Sub vmbra manet in ſecreto calami in locis humectantibus. Et ſicut de arũdinibus ⁊ calamis fiunt virge ad menſurã dum ſicut ſupponit ſcriptura. Ezec. xlj. Fundata erãt latera templi ad menſuraz calami. Sic reuera iſti poſſunt dici calami menſure: vel q: ſciũt alios deſcribere ⁊ menſurare vel q: docent alios eſſe mẽſuratos ⁊ modeſtos: ⁊ cognoſcere et menſurare ſeipſos. vnde de talibus calamis poteſt dici illud. Ezechi. xl. Ecce vir veſtitus lineis: ⁊ calamus menſure in manu eius. ¶ Et ſi vis dic: ꝙ calamus ſcribens eſt ſciẽtia. Calamus menſurans eſt temperãtia. Calamus virẽs eſt honeſta apparẽtia. Calamus fragrãs eſt bone fame redolẽtia ⁊c.

Calcare. Vide vbi infra. Conculcare. ⁊c.

A **Calciare. Calciamentũ.** No. ꝙ ſm moralitatẽ calciamẽta ſignant morum ſctitatem. Mũdi facultatem xp̃i humanitatem. Et primo morũ ſanctitatem. ſcz gratias ⁊ virtutes: ⁊ maxime exẽpla ſanctorum patꝝ precedentium quibus anima debet eſſe ornata ⁊ calciata. Calciamẽta enim ſunt de pellibus animaliũ mortuorũ. per qd' intelliguntur viri ſancti precedentes ⁊ mortui. quorum pellis. i. quorũ conuerſatio exemplaris eſt calciamentũ anime. pellibus enim mortuis. i. memoria mortis noſtre et aliorũ debet eſſe quilibet calciatus. Ideo de tali calciamẽto: dicit apo. Ephe. vj. Calciati pedes in preparatione euangelij pacis. ¶ Item calciamentũ ſignat mũdi facultatez ⁊ ſic ſignat mũdi bona: vel etiam mũdi delectabilia ⁊ peccata quibus pedes. i. affectiones pctõꝝ ⁊ auarorũ teguntur et inuoluũtur. Et nota ꝙ iſta interdicunt tribus generibus hoim. ſ. ſpeculãtibus. p̃dicãtibus ⁊ militãtibus. Militãtibus dico. Ideo dictũ eſt. Joſue i militia exiſtẽte. Joſue. v. Solue calciamenta de pedibus tuis. Speculãtibus inſup ſicut patet de moyſe. qui dũ ſpecularet viſionẽ rubi dictũ eſt ſibi. Exod. iij. Solue calciamẽta de pedibus tuis locus eñi in quo ſtas terra ſancta eſt. Predicãtibus inſuper. Ideo apl'is preceptũ eſt Math. x. Nolite portare ſacculũ: neqꝫ perã: neqꝫ baculũ: neqꝫ calciamẽta ⁊c. Vide iſtã autoritatẽ diuiſam infra in ti. de Nolle. Vbi nota ꝙ per calciamẽta ſpũie capiunt: q: reuera illi qui in terra ſancte eccleſie vel religionis volũt manere: nõ debent in pedibus: ideſt in affectibus calciamẽta bonoꝝ tẽporaliuz et deſiderioꝝ carnaliũ poſſidere: alioqn nõ poſſent bene militare contra vitia cũ Joſue: nec contemplari celeſtia cum moyſe: nec p̃dicare dei myſteria cũ apl'orũ grege. Sicut eni calciamẽta pedis ſiniſtri nihil valent p dextro ſic nec iſta tẽporalia q̃ ſunt ſiniſtra ⁊ defectiua. cõpetunt dextris pedibꝰ: ideſt affectibꝰ virtuoſis. Eſa. xx. Tolle calciamẽta de pedibꝰ tuis: ⁊ fecit ſic vadẽs nudꝰ ⁊ diſcalciatꝰ. ¶ De calciamẽtis igit virtutũ põt exponi illud Eze. xvj. qd' dirigit ad animã xp̃ianam. Laui te aqua: vnxi te oleo veſtiui te diſcoloribus calciaui te hyacintho Cinxi te byſſo: Indui te ſubtilibꝰ Vbi nota ꝙ ad hocꝙ aĩa ſit ſpũaliter calciata ip̃a dzẽ Puritate rorata. Laui te aqua; Pietate rigata cinxi te oleo. Honeſtate velata. Veſtiui te Sanctitate vallata Calciaui te hyacintho: Caſtitate ligata: Cinxi te inq̃t byſſo. Vide expoſitionẽ triũ primorũ mẽbrorũ. j. titu. de Lauare vbi ponet. ¶ De quarto autẽ membro vbi oſtenditur ꝙ anima debz eſſe ſanctitate vallata. Calciaui inquit te hyacintho. i. pellibus hyacinthinis. Pelles enim hyacinthine que colorẽ habẽt celeſtẽ: ⁊ q̃bus fuit tabernaculũ federis coopertũ ſignãt virtutẽ ſanctitatis: ⁊ ſpiritalis ac celeſtis vite bonitatẽ ⁊ pfectionẽ que in iſto mũdo tabernaculũ federis. i. ipſum xp̃m et ſanctos cooperuit atqꝫ texit: ⁊ iſta dicitur eſſe de pellibus animaliũ mortuorũ per quaz carnis mortificatio et mortis conſideratio denotatur quam ſcz anima debet habere Tali ergo pelle debet eſſe calciata aĩa p ſanctorum precedentium imitationẽ. Et ſic dicetur ei illd' Cañ. vij. Quaz pulcri ſunt greſſus tui in calciamentis tuis filia principis Et nota ꝙ calciamenta debent eſſe pura. puncta. vncta. tincta. fortia. mollia. ad pedem aptata. Compede ligata. Sic vere calciamentis anime ⁊ conſcientie perfectionis debet eſſe

Puritas deuotiõis.
Punctura timoris.
Vnctura dulcoris.
Tinctura decoris:
Ligamen amoris.
Mollicies cõpaſſionis.
Fortitudo durationis.
Aptitudo diſcretionis.
Pedes ei affectionũ anime.
Compaſſio mortificat.
Timor pungit.
Dulcor vngit.
Decor tingit
Amor cingit.
Operatio mollificat.
Duratio fortificat.
Diſcretio aptificat.

Talia fuerũt calciamẽta xp̃i de quibꝰ. Johannes dicebat Joh. j. Nõ ſum dignꝰ ſoluere corrigiaz calciamẽti eiꝰ Talia autẽ calciamẽta pctõribꝰ auferunt ⁊ penitẽtibus cõferunt Auferunt dico pctõribꝰ. vñ Eſa. iij. vbi dr. Qd' auferet dñs a filiabꝰ ſyon ornamẽta calciamẽtorũ Itẽ penitẽtibus conferunt. vñ de talibus dr in figura Luce. xv. ꝙ pater filio prodigo reuertẽti fecit dari ſtolã primã anulũ in manibꝰ ⁊ calciamenta in pedibus. Ad denotandum ꝙ illis q̃ per penitentiã ad deũ reuertunt. ſtola prima q̃ ẽ gr̃a cõceditur: Anulus bone operatiõis in eius manibꝰ porrigitur. Et calciamenta et ſanctorũ exempla in eius pedibus. i. in affectibus collocantur. Ideo breuiter cuilibet precipitur Ezechie. xxiiij. Calciamenta tua erũt in pedibus tuis. Debet ergo eſſe anima ſanctitate vallata Calciaui inq̃t te hyacintho. vñ Baruc. vj. hiacynthꝰ ⁊ purpura indumentum eoruz Talia calciamenta debẽt habere illi qui celebrant. ſ. eccleſiaſtici et religioſi. vnde. Eſa. v. Corrigia calciamenti eius non rumpetur. Figura Deut. xxix. vbi dicitur. Quod calciamenta filiorũ iſrael non ſunt attrita in deſerto ſed ſemper integra pmanſerũt. Ad denotandũ ꝙ filij iſrael. i. viri ſpiritales in deſerto huius mundi: ſemper debent calciamẽta pfectionis ⁊ mortificationis ⁊ bone imitationis integra conſeruare et durabiliter cuſtodire. Quod eſt contra multos ſimiles leuienſibus qui vtuntur calciamentis ligneis que ſunt grauia ad portandũ ⁊ facilia ad conſumendum. Sic vere multi ſunt qui calciamenta bonorũ temporalium que faciliter conſumuntur et difficiliter poſſidentur prediligunt. ꝙ iſta ſpiritalia de quibus agitur. Deu. xxxiij. Ferrum et es calciamentum eius. Nõ ſic ergo ſed anima ſit ſanctitate vallata ¶ Vltimo dico ꝙ anima debz eſſe caſtitate purgata vel ligata: Cinxi inquit te byſſo. q: ſcilz zona caſtitatis

v

Ayuntamiento de Madrid

debet quilibet eſſe cinctus. reſtrictus pariter et ligatus
⁊c. vide ſupra de. B^. ſſo. ⁊ allega ſicut ibi. Et hoc de bo
nis calciamētis ſufficit. ¶ Sed adhuc dico: ꝙ calcia
D menta ſignāt humanitatē xpi. Nam ſicut pes in cal
ciamēto ponitur ⁊ in eo inuoluitur. Sic in calciamē⸗
to humane mortalitatis fuit per xpi incarnationem
inuolutus pes deitatis. Iſtud calciamentum ſoluere
eſt myſterium xpi incarnationis tractare ſe eſſe indi⸗
gnum. Johēs baptiſta dicebat. Joānis. iij. Cuius non
ſuȝ dignus ⁊c. vnde. Nō dormitabit neqꝫ dormiet: nec
ſoluet cingulum renum eius: nec rumpet corrigia cal
ciamentorū eius. Ubi nota ꝙ xps non habuit ſomno
lentiam: nō dormitabit. Non habuit inſomnolentiā
qꝛ non ſoluetur. Nō habuit inconſtantiam: qꝛ habuit
cingulum. Nec habuit deſiſtentiam: qꝛ corrigia calcia
menti eius. i. nodus in vnione ⁊ aſſumptione carnis in
verbo nunq̄ fuit diſtincta nec rupta: ſed vbiqꝫ eſt cre⸗
dita ⁊ predicata. ps. In ydumeam extendā calciamen
tum meum ⁊c.

A **Caldei.** Nota ꝙ chaldei interp̄tant̄ ſm̄ hiero.
quaſi fere: quaſi feroces quaſi demões
quaſi mamille. fuerunt enim populi crudeliſſimi qꝛ fi
lios iſrael ſubiugauerūt: ⁊ eis damna plurima intule
runt: qui regnuȝ babylonie tenuerūt ⁊ regi. Nabucho
donoſor ſeruierūt. Per iſtos igit̄ intelligo mūdi potē⸗
tes. qui reuera dici poſſunt caldei quia ſunt quaſi. Fe⸗
re ſine ratione. Feroces ſine cōpaſſione. Demones cū
obſtinatione. Mamille cū lactatione. i. cū deceptiōe.
Iſti enim crudeles ⁊ iniqui virtute regis. Nabucho. i.
dyaboli: in babylone. i. in mūdo potētes dn̄antur ⁊ fi⸗
lijs iſrael in bonis crudeliter aduerſantur. ij. Eſdre. iiij
Extermiata eſt iudea a caldeis. Et aduerte: ꝙ mali di
cūtur caldei: qꝛ ipi ſunt.

Tumentes per ſuperbiā.
Feruentes per ſeuiciam
Ardentes per auariciā.

Sunt dico per ſuper⸗
biam tumentes. vnde
Eſa. xiij. dicitur de ba
bylone. qꝺ ipſa erat glorioſa in regnis: inclita in ſuper
bia caldeorū. ¶ Itē per ſeuiciaȝ ſunt feruentes. vnde.
Abacuc. j. dicitur. Ecce ego ſuſcitabo chaldeos genteȝ
amarā ⁊ velocem: ambulantē ſuper latitudinem ter⸗
re vt poſſideat tabernacula non ſua: horribilis ⁊ terri
bilis eſt ex ſemetipa. ¶ Itē ſūt ꝑ auariciā ardētes. Un
de de fornace babylonis. ideſt de peccato auaricie. dici
tur Dan. iij. ꝙ flāma incēdit quos inuenit circa forna
cem caldeos. ¶ Uel ſi vis dic ꝙ caldei ſunt demones
qui filios iſrael ideſt fideles tētationibus obſident: q̄
quaſi fere ⁊ feroces per crudelitatē feruēt: ⁊ quaſi ma⸗
mille ꝑ fallacitatē mulcēt. ⁊ in babylone. i. in cōfuſibi
li mundo iſto dn̄antur ⁊ valēt: vbi vniuerſis aduerſan
tur ⁊ nocēt. vnde Hiere. xxxix. Domū regis ⁊ domum
vulgi ſuccēderūt caldei igni. Nos ergo ſi prudētes ſu⸗
mus debemus iſtoꝝ imperiū fugere: ⁊ a mūdo vbi ipi
imperāt declinare. Hiere. l. Recedite de medio baby
lonis ⁊ de terra caldeoꝝ egredimini.

A **Caleph.** Nota ꝙ caleph fuit vnus de explora
toribus qui terrā ꝓmiſſionis ꝓuidit:
⁊ ceteris ſpeculatoribus deſperātibus ⁊ ppl'm murmu
rare facientib⁹: ipſe ſolus cū Joſue cor ppl'i cōfirmauit:
ad eā acquirēdā virtualiter aiauit. Et ideo oibus qui
de egypto exierāt in deſerto ꝑeuntib⁹. ipe cū nouo po
pulo terrā ꝓmiſſionis duce Joſue intrauit. ſicut patȝ
Num. xiiij. ⁊ Joſue. xiiij. Interpretat̄ aūt caleph canis
vel quaſi viride ſeu q̄ſi cor. Per iſtū aūt poſſumus in
telligere bonos ⁊ ſciētificos eccleſiaſticos. Cū eni oēs
ſint ꝯſtituti a dn̄o vt certā ꝓmiſſionē paradiſi ſpecu⸗
lent̄ ⁊ videāt ⁊ ad eā acquirēdā ꝑ bona opa ppl'm inci⸗
tēt ⁊ inuitēt. Multi tn̄ inueniunt̄ mali exploratores ⁊
clerici: q̄ ſuis malis opibus ⁊ exēplis ad ꝯtrarium eos
mouēt Caleph tn̄. i. bon⁹ ſciētificus nō ſic. reuera ipſe
terrā paradiſi explorat ⁊ ſpeculat̄ ꝯtēplādo: ⁊ ad eius de
ſideriū alios aiat ⁊ hortat̄ ꝑdicādo. ⁊ ideo final'r cete⸗
ris excluſis huius ꝓmeret ingreſſuȝ virtualiter operā
do. Et ideo q̄libet talis dr̄ canis: qꝛ cognoſcit dn̄m per
fidelitatē: vel qꝛ latrat ꝑ ꝑdicationeȝ. Dicit̄ quaſi viri⸗
dis: qꝛ viret ꝑ honeſtatē: ⁊ ꝑ virtutū amenitatē ⁊ perfe
ctionē. Dicit̄ q̄ſi cor: qꝛ amat ꝑ charitatē ⁊ dilectioneȝ
j. Mach. ij. Caleph dū teſtificat̄: in eccleſia accepit he
reditatē. ¶ Uel ſi vis accipe i malo. Dic ꝙ iſte ſignat
malū ꝑlatū: qꝛ dicit̄ explorator ꝑ nimis curioſaȝ de fa
ctis alienis inquiſitionē. Dicit̄ canis ꝑ auariciā inſa⸗
tiabilis vendicationem. Dicit̄ viridis per carnis ⁊ la⸗
ſciuie maculationē. Dicitur quaſi cor per ſuorum car
nalem affectionem.

Caleſcere. Calefacere. Cōcaleſcere. Incaleſce A
re. Calor. Nota ꝙ calor accipit̄ in
ſcriptura generaliter tribus modis. Eſt eni calor.

Habendus.
Horrendus.
Timendus.

Calor habēdus ſignat ſpiritualē
feruorē quo aia dꝫ eſſe inflamata.
Calor eſt ꝑncipalior et prior oium
naturaliū qualitatū. Et ideo ſciendū ſicut ph'i diſtin⸗
xerunt duplicē calorē in natura. ſic inuenio calorē ſpi
ritalē duplicē in ſcriptura. Eſt eni in natura calor ce⸗
leſtis atqꝫ ſolaris. Et calor accidentalis vel elementa
lis. Prim⁹ eſt viuificatiu⁹ ⁊ ꝯſeruatiu⁹. Scd̄s eſt mor⸗
tificatiuus ⁊ corruptiuus. Cōſeruat eni ⁊ viuificat ca⸗
lor naturalis: ſicut patȝ de calore naturali in corpore: q̄
eſt cauſa vite. Calor eni accidētalis mortificat ſicut pȝ
de calore infirmitatis ⁊ febris qui mortem inducit. Et
ideo iſtos duos calores poſſuȝ diſtinguere i moribus
calorē bonū ⁊ malū: virtuoſum ⁊ vitioſum. ſpūalem et
criminalē. Bonus enim feruor viuificat aiam: malus
occidit ipam. Primo ergo dicamus de calore bono et
ſpiritali, cōparado ipm calori naturali. Et dicamus ꝙ
ſicut oia corpora que ſunt indigēt calore naturali ad
ſui ꝯſeruationē. Sic vere oēs aie indigēt calore ſpiri⸗
tali ad ſui ꝑfectionē. Sicut eni calor hꝫ virtutē eleua⸗
tiuā: qꝛ habet motū a centro ad circūferētiā. Et ideo
materiā in qua eſt habet eleuare ab infimis ad ſupio⸗
ra. Sic vere calor ⁊ feruor ſpiritalis: cor in quo eſt facit
ſurſum ferri in deū: ⁊ ab amore inferioꝝ ⁊ tꝑalium ele
uari: et in deo ⁊ ſupioribus delectari. Et ideo dicebat
dauid in ps. Cōcaluit cor me. intra me. ⁊ i me. mea ex⸗
ig. In quibus v̄bis oſtendunt̄ q̄tuor genera feruoruȝ
ſpiritaliū ſm̄ quatuor ꝯditiones q̄s poſſum in calore
naturali reperire. Calor enim natural'r hꝫ. Inflāmare.
Diſſoluere. Penetrare. Cōſumere. Sic dico ſpiritalit̄
ꝙ feruor dilectionis eſt inflāmatiuus. Cōcaluit inq̄t
cor. Feruor cōtritionis eſt penetratiuus. Intra me in⸗
quit. Feruor deuotionis eſt reſolutiuus vel dilatiuus.
In meditatione inq̄t mea. Feruor afflictiōis eſt deſic
catiuus. Exardeſcet ignis inq̄t. ¶ Primus ergo calor B
ſignat dilectionē. Sicut eni calor naturaliter habꝫ in
flamare ⁊ materiā inflamādo imutare. Sic charitas ꝟ
amor dei ⁊ ꝓximi aiam facit ꝑ bona deſideria inflam⸗
mari ⁊ in amatū transformari ⁊ quodāmodo mutari:
quia amor eſt motus animi trāſformans amantem in
amatū. Et ſicut calor hꝫ ꝯiungere diuerſas materias:
ſicut patȝ de duobus metallis: que per calorem ignis ſi
mul vniunt̄ ⁊ ꝯſolidant̄. Sic charitas vnit: ꝯſolidat ⁊
ꝯcordat corda ꝯtraria ⁊ diuerſa. Ideo de calore iſto dr̄
Eccl'ſ. iiij. Si duo dormierint ſimul fouebunt mutuo:
vnus quō calefiet? q. d. ipoſſibile eſt. Charitas eni req̄
rit ſubiectū in qꝺ agat. Calor etiā habet virtutē cōſer⸗
uatiuā: ſic charitas. j. Reg. xj. Cras erit vobis ſalus cū
incaluerit ſol. Nota ergo figurā de panibus ꝓpoſitio
nis qui calidi offerebant̄ in templo. Frigidi vero depo
nebātur de menſa aurea: ſicut ſupponitur. j. Reg. xxj.
In quo notatur ꝙ nullus dignus eſt offerri deo tāq̄
panis vnius in eccleſia vel in templo niſi ſit calidus
charitate: quinimo ſi quis frigidus ⁊ indeuotus ibi⸗
dem inueniatur. Juſtum eſt ꝙ ſubſtitutis alijs depo⸗
natur. Eſt tn̄ charitas ſimilis vni lapidi qui dicit̄ eli⸗
tropia: qui talis eſt conditionis ꝙ poſitus in aqua ad
radios ſolis ſtatim facit eam bullire. Sic vere chari⸗
tas quādo in corde alicuius ſubintrat: neceſſe eſt ꝙ ꝑ
bona deſideria ebulliat et caleſcat. Quod eſt contra
multos

Ayuntamiento de Madrid

multos ſimiles aliquibus fontibus quoꝝ aqua nõ
poteſt calefieri ꝓpter ignem: vñ dicitur ꝙ in caturtuno
eſt quidã fons cuiꝰ aque ꝓpter quecũqꝫ ignẽ nõ poſ-
ſunt calefieri vel bullire. Sic vere multi ſunt ita frigi
di ⁊ tepidi per odiũ ⁊ ꝑ irã: ꝙ nullo mõ pñt calefieri ꝑ
caritatẽ ⁊ amoꝛẽ. Qḋ maxime patet in multis mũdi
diuitibꝰ odioſis: ꝯtialibꝰ ⁊ iracundis: qui nec deũ nec
ꝓximũ volũt amare. figurati ĩ dauid. iij. Reg. j. de quo
dicitur: ꝙ cũ operiret veſtibꝰ non calefiebat. Quia vere
tales q̃ veſtimentis bonoꝝ tꝑaliũ ſunt coopti: vix aut
nunq̃ pñt per charitatem ⁊ amoꝛẽ calefieri. Qḋ eti
aꝫ põt allegari cõtra hypocritas: qui veſtibus bone
conuerſatiõis operiũtur: ⁊ tñ cũ caloꝛe dilectiõis nõ in-
flãmantur. Uñ Aggei. j. dicitur. Cooꝑuiſtis vos ⁊ nõ eſtis
calefacti. Non ſic ergo: ſed habeamꝰ caloꝛẽ dilectõis
C Concaluit inq̃t coꝛ meũ. Job. xxx. De velleribꝰ oiuũ
meaꝝ calefactꝰ eſt. ¶ Scḋo habeamꝰ feruoꝛẽ ꝯtritio
nis. Iſte enĩ ẽ caloꝛ penetratiuꝰ. intra me inquit. caloꝛ
enim celeſtis ⁊ ſolaris penetrat vſqꝫ ad interioꝛa ter
re. ⁊ ibi lapides ⁊ metalla generat ⁊ ꝓducit. Sic vere
caloꝛ ⁊ feruoꝛ contritionis dꝫ penetrare coꝛ nr̃m ⁊ ibi
virtutes ⁊ grãs generare. Penitẽs enĩ dꝫ eſſe ſicut ter-
ra pallida exterius. Interius aũt hꝫ ignẽ ⁊ caloꝛẽ ſcꝫ ĩ
inferno. ⁊ in latere habet mare. Sic penitens vere dꝫ
habere exterius palloꝛẽ moꝛtificationis. Interius ar-
doꝛem contritionis: ⁊ circa latera coꝛꝑis ſui debet ha-
bere mare: id eſt amaritudinẽ penitentie ⁊ afflictiõis.
Intra me igitur. Eſt enĩ contritio ſicut caloꝛ ſubintrãs
alembicũ. ⁊ diſſoluit roſas ⁊ exinde facit aquam roſa
ceam diſtillare. Sic vere feruoꝛ contritionis qñ ſubin
trat alembicũ coꝛdis nr̃i: diſſoluit ⁊ annihilat herbas
virides q̃ ibi ſunt. i. vitia ⁊ peccata: ⁊ aquã ſcꝫ lachry-
marũ facit exinde fluere ⁊ exire. figura Ezechie. xxiiij.
vbi de quadaꝫ peccatrice ciuitate in figura cuiuſdam
olle rubiginoſe dicitur ſic. Pone eã ſuꝑ pꝛunas vacuaꝫ
vt incaleſcat es eius ⁊ conſumatur rubigo eiꝰ. Olla iſta
eſt aĩa peccatrix plena rubigine peccatoꝝ: que pꝛimo
vacua cunctis bonis: ſuꝑ pꝛunas ⁊ ſuꝑ oꝑa penitẽtie
ponitur es eius. i. coꝛ per cõtritionẽ caleſcit: liqueſcit
⁊ diſſoluitur: ⁊ ſic inquinamẽtũ ⁊ rubigo vitioꝝ annihi-
latur: conflatur: ⁊ conſumitur. Nã vt dicitur Job. xxviij. La-
pis ſolutꝰ caloꝛe in es vertitur. Intra me ergo. vñ de iſto
D intra in ps. dꝛ. Oia que ĩtra me ſunt no. ſ. ei. Iſte eſt ſe
cũdus caloꝛ. ſ. feruoꝛ ꝯtritionis. ¶ Tertio dico: ꝙ per
caloꝛẽ intelligitur feruoꝛ deuotionis ⁊ iſte eſt caloꝛ dila-
tatiuꝰ ⁊ reſolutiuꝰ. Nã ſicut caloꝛ habet dilatare ma-
teriã in quã agit. Sic deuotio dilatat aiam ad cõſide-
randũ ⁊ videndũ illa q̃ debent videri. ſcꝫ moꝛtẽ. Judi-
ciũ. infernũ ⁊ Paradiſuꝫ ⁊c. qḋ oſtenditur cum dicitur. In
meditatione mea vñ ps. Meditatus ſum nocte cum
coꝛde meo. ipſaꝫ etiã habet liq̃facere ⁊ reſoluere ꝑ amo
rem: vñ Exo. xvj. dicitur de mãna cũ incaluiſſet ſol lique
fiebat. fõs enĩ tũc eſt calidioꝛ. qñ tps eſt frigidũ ſicut
patet in hieme. Sic vere fons debet eſſe deuotiõis in
hoie calidioꝛ ⁊ feruentioꝛ: qñ hiems tribulationis eſt
in eo frigidioꝛ atqꝫ maioꝛ Iſte ẽ fons ſolis: de quo nar
rãt Iſiḋ. Pli. ⁊ Soli. qui eſt ĩ affrica circa debꝛis. Uin
centius in ſpeculo naturali deſcribit ſitum eius inter
cyrenen ⁊ ethiopiam: circa garamãtis. hic fons eſt de
nocte feruentiſſimus: de die vero frigidiſſimus: qꝛ ſcꝫ
fons deuotionis in nocte tribulationis feruet. in die
vero pꝛoſperitatis tepet. Uñ iſte ſunt aque calide q̃s
inuenit anan in ſolitudine dum depaſceret aſinos: ſi-
cut dicitur Geñ. xxxvj. Sed ꝓh doloꝛ multi ſunt qui
iſtas calidas aquas nunq̃ habent: quia ſcilicet mul-
ti ſunt: qui ſemper per deuotionem ſunt tepidi. Per
incompaſſioneꝫ frigidi. Per obſtinationẽ duri. Per
imperfectionem impuri Similes puteis et cauernis
ꝓfundis que in eſtate magis ſunt frigide quam al's.
Sic vere illi qui ſunt in eſtate mundãe pꝛoſperitatis:
ſunt hodie per indeuotioneꝫ frigidi plus quam alij.
Proſperitas enim ſimilis eſt cuidam lapidi qui dicitur
epiſtes. qui ſecundum Iſiḋ. ſi in aqua feruẽti ponitur
ſtatim facit eam a bullitione ceſſare: ⁊ tandem ex to-
to frigeſcere. Sic vere quando mundana pꝛoſperitas
in pelui coꝛdis per affectionem ponitur: tũc aqua fer-
uens deuotionis a bullitione ⁊ pꝛofectu ſuo ceſſat: et
frigiditas indeuotionis ſuccedit. Eccli. xliij. frigidꝰ
ventus aquilo flabit: ⁊ gelabit criſtalꝰ ab aquis. Nõ E
ſic ergo: ſed habeamus feruoꝛem deuotiõis. ¶ Quar
to debemus habere feruoꝛem afflictionis. Et iſte eſt
caloꝛ conſumptiuus: quia ſicut caloꝛ habet cõburere
⁊ conſumere: ⁊ ſuperflua deſiccare: ſic penitentia ⁊ af-
flictio vel etiam immiſſa a deo tribulatio habet ſuꝑ-
fluitatem moꝛum ⁊ vitioꝛum deſiccare: conſumere et
vaſtare. qḋ oſtenditur cum dicitur. Exardeſcit ignis.
Ignis enĩ pꝛopter ſuum exceſſiuum caloꝛem vltra mo
dum. affligit. ps. In conſpectu eius exardeſcet ignis:
⁊ in cir. ci. tẽpe. vali. Et aduertendum eſt ꝙ quadru-
plex inuenitur ignis ſcꝫ.

Ignis lucens: ſed non vrens.
Ignis vrens: ſed non lucens.
Ignis lucens ⁊ vrens.
Ignis nec vrens nec lucens.

Pꝛimus eſt in empy-
reo. Scḋs eſt in infer-
no. Tertius eſt in mũ
do. Quartꝰ eſt in coꝛ-
poꝛe humão vnde re
cte ignis qui lucet et vrit eſt mundana tribulatio: qꝛ
quamuis iſta vrit per afflictionem licet tñ per diuine
ſcientie ⁊ gratie generationem ⁊ immiſſionem. Iſte ẽ
ergo caloꝛ cõſumens vñ Eccl'. xxiij. Anima calida qua
ſi ignis ardens vñ Job. vj. Cum incaluerit ſol ſoluen-
tur niues de loco ſuo. Niues enim. i. peccata de loco
id eſt de coꝛde ſoluuntur. quando a caloꝛe ſolis: ⁊ a tri
bulatiõe a chꝛiſto immiſſa carnis exterius affligitur
Et ſic patet quadruplex bonꝰ caloꝛ. ſcilicet Caloꝛ af-
flictionis. deuotionis. contritionis. dilectionis Sed
adhuc eſt ſciendum ſicut pꝛedictum eſt: ꝙ eſt qui-
daꝫ caloꝛ coꝛruptiuꝰ ⁊ deſtructiuꝰ: ſicut caloꝛ elemen-
talis: quia enĩ caloꝛ eſt qualitas magis actiua. Ideo
citius ⁊ facilius coꝛrumpit ⁊ deſtruit in ſubiectum in
qḋ agit. Et iſte caloꝛ põt ſignificare feruoꝛem maloꝛũ
deſiderioꝝ: qui animã diuerſimode calefaciũt ⁊ inflã
mant. Et qꝛ caloꝛ iſte hꝫ triplicem ꝯditionẽ ſcꝫ.

Attractiuam.
Coꝛrupiuam.
Commotiuã.

Ideo ſm tres conditiones ego poſſuꝫ
diſtinguere in aĩa triplicẽ eſſe maluꝫ
appetitum ⁊ feruoꝛẽ: qꝛ caloꝛ attracti
uus eſt auaricia. Caloꝛ coꝛruptiuus eſt petulãtia. Ca
loꝛ cõmotiuus eſt iracũdia. Eſt igitur pꝛimo caloꝛ ⁊ fer-
uoꝛ auaricie: qui eſt attractiuus. Nam ſicut caloꝛ de
ſui naturata habet attrahere humoꝛẽ. ſicut patet de
ſole qui attrahit hũidos vapoꝛes. Sicut etiã ptꝫ ĩ vẽ-
toſa: vbi ignis attrahit ſanguineꝫ mẽbꝛi cui apponitur
ad replementum vacuitatis loci in quo eſt. Sic vere
caloꝛ ⁊ ardoꝛ auaricie hꝫ ſemꝑ attrahere per fas vel ꝑ
nefas humoꝛes ⁊ ſanguinem: ⁊ diuitias ⁊ poſſeſſiões
illoꝝ membꝛoꝝ. i. hominũ quibus apponuntur. coniun
guntur. aſſociantur ⁊ vicinãtur. Et hoc vt vacuitateꝫ loci
in quo ſcꝫ eſt coꝛ auari. qḋ ſemꝑ eſt vacuũ ⁊ iane reple-
at diuitijs alioꝝ. Sicut enĩ calcedoneꝰ calefactus at
trahit paleas. Sic auarus caloꝛe auaricie eſtuãs pa-
leas bonoꝝ tempoꝛaliũ attrahere: rapere: ⁊ acquirere
nunq̃ ceſſat. Et ſicut ceruus calefactus currit ad fon
tem vbi laute bibit de aqua frigida: ita ꝙ ibi frigeſcit
⁊ rigeſcit: ⁊ ꝙ amplius fugere neſcit: ⁊ capi neceſſario
a venatoꝛibus ſe permittit. Sic auarus per auaritiaꝫ
calefactus ad fontem bonoꝛum tempoꝛalium inhiat
quantũ põt: ita ꝙ ibi frigeſcit per indeuotionem: ⁊ ca
pi a demonibus ſe permittit per eternã damnationeꝫ
Ideo de talibꝰ dicitur Jaco. ij. Calefacimini ⁊ ſatura-
mini. Ideo de auaro ⁊ inſatiabili ardoꝛe ſui appetitꝰ
dicitur figuraliter in perſona auari. Eſa. xliiij. Coxit
pulmentuꝫ calefactus eſt ⁊ ſaturatus eſt: ⁊ dixit vah
calefactus ſum et vidi focum. Iſti enim omnino cale
fiunt per auaram affectionem. Saturantur per tem-
poꝛalium acquiſitionẽ. ⁊ finaliter vident focuꝫ ideſt
infernum per eternam damnationem. Et debet ſciri:
ꝙ ſicut caloꝛ excecat: vt patet in vrſo qui per peluim
candentem cecatur. Iteꝫ indurat. deſiccat: vt patet in

Ayuntamiento de Madrid

luto indurato per ſolē. Jtē deuaſtat: vt patet de igne ligna conſumente. Sic auaricia facit hominē ſpūaliter cecū obſtinatū: ⁊ durum: ⁊ a bonis ſpititualibꝰ vacuū ⁊ vaſtatum. Et ideo bona tēporalia figurant̄ in illis ſtercoribꝰ. Thobie. ij. vbi dicitur. ꝙ calida ſtercora hyrundinū excecauerūt Thobiam ⁊ ideo dicitur Eccli. xxiij. Anima calida quaſi ignis ardens non requieſcet donec aliquid glutiat. Jſte igit̄ eſt calor auaricie qui eſt attractiuus.
G
¶ Secundus eſt calor iracūdie qui eſt cōmotiuus. Sicut em̄ calor hꝫ concitare ⁊ mouere materiam in quā agit: ſicut ptꝫ ī flama ignis que continue agitatur ⁊ mouet̄: que non eſt aliud ꝙ̄ calor ⁊ ignis agens in materiā aereā. Sic calor iracūdie qn̄ cor humanū inflamauerit: ipſum per diuerſos appetitus mouet ⁊ agitat interius: ⁊ per mala verba ⁊ opa exterius. Talibꝰ em̄ accidit ſicut caſtanee: que ſi ſine apertione corticis in igne ponitur: propter incluſum calorem corticem rumpit fumum emittit exterius: ſalit ⁊ exit. Sic vere calor ⁊ furor iracūdie: cor in quo eſt incluſus agit atq; mouet: ita ꝙ neceſſe eſt os aperire per malas locutiōes. Fumū emittere per aliorū infamationes exterius: ſalit per iniurias multas ⁊ malas operationes. Jdeo de tali calore dicitur Oſee vij. Omnes calefacti ſunt quaſi clibanus deuorauerunt iudices ſuos. Quod de fatuis ſubditis pōt dici: qui quando per iracundiam caleſiunt: ſtatim contra ſuos iudices ⁊ prelatos inſurgunt. Jſte eſt ergo calor
H iracundie qui eſt cōmotiuus. ¶ Tertio dico. ꝙ eſt calor petulantie ſeu luxurie: qui eſt corruptiuus. Sicut omnis calor exterior corrumpit ⁊ turbat vinum debile in eſtate. niſi forte fuerit in aliquo loco frigido. infimo ⁊ occulto. Si vere calor ⁊ ardor luxurie facilit̄ corrumpit hominē debilē ⁊ infectum: niſi forte ſit in loco ⁊ ī ſtatu frigido per aduerſitatē ⁊ occulto ⁊ infimo per humilitatē. Hiere. lj. Jn calore eoꝝ ponam pecus eoꝝ. Patet de aſſuero rege: de quo dicit̄ Heſter. j. ꝙ cū incaluiſſet rex aſſuerus vino iuſſit venire vaſti ⁊c. Sicut em̄ metalū calefactum diſſoluit̄: molleſcit: ⁊ liqueſcit: ita ꝙ faciliter in diuerſas formas mutatur. Sic vere ille qui ꝑ luxuriam ⁊ carnis petulātiā calefit faciliter per mala deſideria diſſoluitur: ⁊ ab artifice dyabolo in formas peccatoꝝ varias tranſmutatur. Jdeo dicitur. ij. Petri. iij. Celi magno impetu tranſient: elemēta vero calore ſoluentur. Et aduerte ꝙ illud peccatum neſcit dignitatem. Celi q2 etiam viros celeſtes inuadit. Neſcit tarditatem. Magno impetu. Mutat qualitatem. Transient inquit. Frangit firmitatem: ſoluētur inquit elementa. Et ſciendū ꝙ iſte calor deturpat colorem: vt patet in pipere prius albo qđ in calore nigreſcit. Jtē eneruat vigorem: ptꝫ in corpore qđ in tempore niuis eſt vigoroſū: quādo calor eſt: piget. Jtem immutat decorē ſicut ptꝫ de ethiopibꝰ: qui propter calorem ſolis ſunt turpes. Sic vere calor ⁊ ardor luxurie deturpat calorem conuerſationis. Eneruat vigorem conſtantie ⁊ perfectionis: ⁊ maculat decorē totius moralis conuerſationis. Et bn̄ dicitur in ps. Nō eſt qui ſe abſcondat a calore eius. Sic ergo ptꝫ ꝙ triplex eſt malꝰ calor: ſcꝫ Corruptiōis qui eſt luxuria. Cōmotiuus qui eſt iracundia. Attractiuus qui eſt auaricia. Nota ſi vis ꝙ calor pōt ſignificare penā ignis eterni ⁊c. Uide de Arbore Job. xxiij. Ad calorem nimium deſcendent ab aquis niuium.

A **Caligo. Caligare.** Nota ꝙ caligo idē eſt ꝙ obſcuritas: turbulenta et nebuloſitas: ſecretum: et tenebroſitas oculoꝝ. Et accipitur dupliciter in ſciptura in bono ſcilicet ⁊ in malo. Circa quod aduertendū eſt ꝙ multiplicem caliginem reperio in ſcriptura ſcilicet caliginem.

Contritionis.		Caligo penitētiū ⁊ flebiliū.
Aſcenſionis.	Sic er-	Caligo metuētiū ⁊ hūiliū.
Infectiōis.	go dicā	Caligo ſimulātiū ⁊ fingētiū.
Tribulatōis.	ꝙ īuenit̄	Caligo laborantiū ⁊ egētiū.
Deceptionis		Caligo d'linq̄ntiū ⁊ cadētiū.
Excecationis.		Caligo ignorātiū ⁊ errātiū.

Dico ergo primo: ꝙ eſt quedam caligo flebiliū ⁊ penitentium ⁊ iſta eſt caligo cōtritionis. Sicut em̄ nebula ſurgens a mari ⁊ a terra aerē obnubilat. caliginat. et obſcurat. Sic vere in conſciētia peccatoris nebule cōſiderationū ⁊ affectionū que a mari. i. ab amaritudīe pctōꝝ reſoluunt̄: totum aerem cōſcientie faciunt ꝑ contritionē nebuloſum ⁊ obſcurū. Ezech. xij. Jn caligine efferreris ⁊ in tenebris portaberis. Jdeo de tali caligine dicitur figuraliter Geñ. xv. ꝙ cū occubuiſſet ſol facta eſt caligo tenebroſa: ⁊ apparuit clibanꝰ fumās ⁊ lampas tranſiens. Sic vere chariſſimi quando ſol iuſticie nobis occubuit per peccatum: tunc procerto tria ſunt nobis neceſſaria: ſcilicet. Caligo tenebroſa contritionis. Clibanus dilectionis: ⁊ lāpas honeſte conuerſationis. Et iſta eſt caligo in qua dn̄s habitat Exo. xix. Ueniam ad te in caligine nubis. vnde in ps. Nubes ⁊ caligo ī circuitu eius. Jſta eſt ergo caligo cō- B
tritionis. ¶ Secundo dico ꝙ eſt caligo humilium et metuentium: ⁊ iſta eſt caligo abſconſionis. Et iſta ſignat quandoq; humilitatem qua boni abſcondunt bona: quod facit humilitas. Jdeo de bonis poteſt dici iſtud Senece. Eſto occultator virtutum: ſicut alij vitiorum. Humilitas enim eſt quedam ſpiritualis caligo in qua lex diuina moyſi. i. ratiōi datur ⁊ in qua dominus cōmoratur. Exo. em̄. xx. dicitur. ꝙ moyſes accepturus legem acceſſit ad caliginem: quia ſcilicet caligo humilitatis eſt neceſſaria ad hoc: ꝙ homo cognoſcat dei myſteria. vnde de deo dicitur in ps. Nubes ⁊ caligo in circuitu eius iuſti. ⁊ iudi. cor. ſe ei. Boni ergo ſunt ſicut ceruus: qui quādo eſt pinguis querit loca caliginoſa ⁊ abſconditur vt ibi lateat ne capiatur: ſicut ſupra ponitur de Abſcondere. Exo. xxiiij. C
Uocauit deus moyſen de medio caliginis. ¶ Tertio dico ꝙ eſt caligo fingentium. ſcilicet caligo ⁊ obſcuritas abſconſionis ⁊ falſitatis: qua ſcilicet mali volūt abſcondere mala: ⁊ maxime vſurarij ⁊ luxurioſi. Job. xxiiij. Oculus adulteri obſeruat caliginē. Tales em̄ ſunt ſimiles catto: qui in loco caliginoſo ꝯſueuit egerere feces ſuas: quia ſcilicet tales volunt facere in occulto fetida facta ſua. Jdeo de vecorde iuuene luxurio dicitur. Prouer. vij. ꝙ ipſe iuit ad fatuam mulierem in noctibus tenebroſis ⁊ caligine: aduesperaſcēte die. Quod etiam verum eſt de vſurarijs: q̇ in occulto ſcilicet ⁊ ſub caligine fictionū contractus ſuos fingunt. Eſa. lx. Tenebre operient terrā ⁊ caligo populos. Jdeꝫ eſt etiam de hypocritis ⁊ proditoribus. vnde iſti finaliter diuidentur a iuſtis Job. xxviij. Lapidem caliginis ⁊ vmbram mortis diuidet torrens a populo peregrināte. ¶ Quarto dico: ꝙ ē caligo egentium et laborantium: ⁊ hoc ſignat tribulationis ſtatum. Caligo enim ſignat carentiam lucis: ⁊ ſolacij: ⁊ proſperitatis vnde Eſa. v. Lux obtenebrata ī caligine eius. Jſta aūt caligo inuenitur in triplici loco. ſ. in mundo. in iudicio. in inferno. Mundus enim eſt ſimilis mari pontico: qđ quāuis ſit ceteris maribus magis dulce eſt tamen amplius nebuloſum ſecundum Jſido. Sic vere chariſſimi quamuis mundus et mundana proſperitas habeat dulcedinem temporalium ſolatiorum: habet tamen caliginem ⁊ nebulam tribulationum ⁊ tormentorū vnde mundus eſt terra tenebroſa ⁊ operta mortis caligine: vbi vmbra mortis ⁊ nullus ordo. Job. x. Jtem iſta inuenitur. in iudicio. vnde de iſta caligine dicitur Soph. j. Dies illa dies ire dies calamitatis ⁊ miſerie eſt. Jtem inuenitur in inferno: vbi eſt perpetua obſcuritas. ⁊ caligo. mons enim ethna qui ſemper ardet eſt caliginoſus et fumoſus. Fons etiam calidi cōmuniter ſunt caliginoſi et obſcuri: et ſignāt infernum qui ardet: fumat ⁊ eſt obſcurus. Compara ſi vis infernum illi loco qui dicitur aptoſon inter mōtes riffeos. de quo dicunt Plinius ⁊ Solinus ꝙ in eternam tenebrarum merſus caliginē nihil aliud de celo

Ayuntamiento de Madrid

ud de celo recipit ꝙ hyemē ſempiternā.vñ Eſ.viij.Ecce inquit tribulatio et tenebre: diſſolutio et anguſtia: et caligo perſequens.vbi oſtēditur ꝙ dānati patiuntur laborem.Tribulationē.Errorē.Tenebras Dolores.Anguſtias.Timores.Caligo.Iſta eſt ergo caligo damnationis et peſtilentie. E ¶Quinto dico.ꝙ eſt caligo peccatorum et delinquentiū.Et iſta eſt caligo infectionis. et immundicie: caligo ſcʒ culpe.que luci gratie opponitur et tenebras errorū inducit.vñ Job.iij.Occupet eum caligo:nec ſit in recordatiōe.Sicut em̄ ponitur in libro haitoni de hyſtoria tartarorū:ī georgiania eſt quedā prouincia dicta auiſon:vbi credūtur hoīes in eterna caligine habitare:q.ſ. in fundo cuiuſdā vallis pfundiſſime inter mōtes vbi eſt horrēda caligo:et vbi nulluſ hoim eſt acceſſus.audiūtur latratus canum gemit9 hoim:mallei fabrorū et hinnit9 equorū.Fert em̄ vt ait ꝙ iſte fuit quidā exercit9 hoim pctōrum qui terremotu deſcēderūt ad yma:nec poſtmodū exiuerūt ſʒ in ppetua caligine remāſerūt.Iſtud etiā inuenerā notatū in quadam mappa mūdi antiqua in deſcriptiōe yberníe ſeu georgianie tales igit videtur eſſe immūdi peccatores et vt cōiter oēs mūdani: q reuera infra terrā.i.in amore terrenorū incluſi:luce gratie et vere ſcīe te videntur priuati et in vitiorum caligine cōdemnati vnde iſta ē terra tenebrarū operta mortis caligine.vñ de mūdi populo poteſt dici illud.ij.Macha.iij.Concidit in terra eumq multa circūfuſum caligine rapuerunt. F Hec eſt ergo caligo peccātiū et delinquentium.

¶Sexto dico.ꝙ ē caligo errātiū et hec ē caligo excecatiōis et ignorātie et iſta ē caligo oculorū:qſi.ſ.ocl'is itellect9 efficit p ignorātie caliginē hebetat9 ita qḋ videre nō pt illa q̄ pertinēt ad ſalutē qḋ vtiq qſiq accidit ex fumo ſupbie qſiq ex hūore luxurie.et qſiq ex puluere mūdane opulētie.Dicit eī pli.et Iſi.ꝙ ſucc9 amigdalarū dulciū cū cortice comeſt9 gñat caliginē oculorū p quod denotat ꝙ fruct9 mūdane pſperitatis qui cōtinet dulcedinē voluptatis:et corticē temporalis facultatis:facit per ignorantiam poſſeſſorū ſuorum oculos intellectuales hebetari.Et per malā ꝯſuetudinē excecari vnde de yſaac dr.Gen.xxvij.Senuit yſaac et caligauerūt oculi eius et videre nō poterat.Senect9 enim eſt volūtas in malo indurata yſaac qui dicitur riſus et cōſolatio pſperitatis humane vel mūdane ſunt cauſa caliginis ſpiritalis.Nō ſic boni et iuſti:q de eis dr. Eſa.xxxij.Nō caligabūt oculi videntiū. et aures ſurdorum diligenter auſcultabunt.Et ſic pʒ ſextuplex genus caliginis.ſ.Ignorantiū.Delinquentiū.Laborantium. A Simulantium.Humilium.et flebilium.&c.

Calix.

Calix vt cōmuniter poteſt ſignificare cōtinens.ſ.ciffum:et contentū.ſ.potum.Et ꝙuis generaliter calix ſignificet tribulationem:ſignificat tamen quandoq Inebriantem.

Mundi conſolationem.
Sacre ſcripture eruditiōnē.
Diuine gratie inſpiratiōnē.
Diuini ſanguis diſtillatiōnē.
Hūani criminis ibibitiōnē.

Poſſum9 ergo dicere gñaliter ꝙ de ſex generib9 calicū et potuū vr̄ ſcriptura facere mētionē.ſ.de trib9 bonis et de tribus malis.Calix p̄m9.ē.Spiritalis inſpiratio.ſ.gratie et ſcripture irrigatio.Tēporalis tribulatio.Eternalis recreatio.Primū calicē bibūt cōtēplantes.i.viri ſpirituales et deuoti:qui ſcilicet calice gratie et ſcripture ſtudent inebriari.Figurati.ij.Reg.xij.In oue pauperis hominis que nutrita cū filijs ei9 et ab eo empta creuerat apud eū de pane eius comedens et de calice bibens:et in ſinu ſuo dormiens:q reuera anima deuota et contemplatiua a paupere xp̄o: per paſſionem emitur:cum filijs.i. cum ſanctis eius apud eum in eccleſia nutritur:et ibi per merita creſcit et augmentatur:pane eucariſtie cibatur et calice gratie et ſcripture potatur.De iſto ergo ſpirituali calice dicitur in ps.Calix meus inebrians ꝙ preclarus eſt.

¶Secundum calicē bibunt militantes.i.calicem tribulationum tēporaliū et paſſionū corporaliū: quē xp̄i milites exēplo xp̄i debēt bibere et in patiētia ſuſtinere Lu.xxij.Accepto calice gratias egit.Math.xx.Calicē quidē meū bibetis.xp̄s em̄ fecit probā q bibit p̄im9. Tertiū calicem bibunt triūphantes:ſancti.ſ.qui ſunt in patria:qui inebriant calice ꝯſolationis eterne. ps. Dñs pars hereditatis mee et calicis mei:tu es qui reſtitues hereditatē meam mihi.Sed de iſtis tribus calicib9 vide ſupra in titulo de Bibere ī autoritate diuiſa ī trib9. ¶Itē dico ꝙ ē calix pot9 mal9 et iſte ē calix B

Mūdane pſperitatis.
Humane iniquitatis.
Inferní penalitatis.

Et ſic de iſtis trib9 vide ī eodē titulo in diſtinctiōe in tribus membris ſuis.vbi inuenies de triplici malo potu ꝯcordatū et allegatū de calice.Unū tantūmodo addendū eſt hic circa illud mēbrū in quo agit de pſperitate qḋ figuraliter dr̄ Apoc. xvij.vbi dicitur ꝙ ipſe vidit ſedere fornicariā q̄ dicebatur babylon.ſup beſtiā vnā mulierē que īduebat purpura et byſſo et plena erat noib9 blaſphemie Ebria erat ſanguine martyrū ieſu.Calicē aureū portabat vbi potū abhominabilē deferebat.Mulier iſta ſignat mūdi pſperitatē.que ad modū mulieris mutabilis ē et vana Iſta dicit induta purpura qḋ eſt regiū veſtimentū:q cōtinet peccatū ſupbie:dr ſedere ppter pctm̄ accidie. dr fornicaria ppter pctm̄ luxurie.dr plena noibus blaſphemie propter peccatū detractionis et inuidie.dicitur eſſe ebria ppter pctm̄ caſtri margie.Sʒ dr ꝙ ebria erat ſanguine ppter pctm̄ iracūdie:dr habere poculū i.calicē aureū ppter peccatū auaricie:et iſta mulier dicebatur babylon qḋ interpretatur ꝯfuſio ppter deordinatiōnē omnimode nequitie.Ideo dr Hiere.lj.Calix aureus babylon &c.vide in predicto membro.

Caluiciū.Caluus.

Caluiciū nihil aliud ē ꝙ denudatio capitis ppter defectū capillorū:vt qñ capilli a capite eradicantur vel auelluntur. A Et poſſumus dicere ꝙ eſt caluiciū virtuoſum.et ꝙ eſt caluiciū vitioſum.Caluiciū enim accipi poteſt in bono et in malo.In bono ſignat.

Nuditatē ꝯfeſſionis.
Flebilitatē ꝯtritiōis.
Et largitatē poſſeſſiōis.

Dico ꝙ ſignat ꝯfeſſionis nuditatē:q ſicut in caluicio caput ē nudatū:et capillorū velamentū ablatū.Sic in confeſſione caput et intentio denudatur et reuelatur:et omne velamen excuſationis et palliationis aufertur.Unde Eſa.xv.In cunctis capitibus eorū caluiciū.¶Item ſecundo dico ꝙ ſignat contritionis flebilitatem.Antiquitus enim in morte amicorum et in alijs infortunijs ſolebat fieri caluicium et raſio capillorum.in ſignum deſolationis et flet9.Sic vere peccator qñ videt amicā ſuā.ſ.animā mortuā per pctm̄ et mortis eterne infortuniū ſibi paratū:ipſe pro certo debet ſibi facere caluiciū fletus et ꝯtritionis.Et ſicut ſm Conſtātinū.Caluiciū accidit ex defectu humoris ſicut patet in ſenibus et ſiccatis.et inde eſt ꝙ raro accidit pueris vel mulieribus qui in humore abundant.Sic iſtud ſpūale caluiciū.ſcʒ.cōtritio et confeſſio ſenibus.i.viris perfectis accidit.Mulieribus autē et pueris.i.perſonis carnalib9 et peccatricibus nunꝙ venit:qui in humore carnalitatis abundāt.Sicut enim dicit Auicenna.Camelus inter aīalia ſolus caluefcit: ad denotandū ꝙ illi qui ſpūales cameli.i.viri penitētes oneribus penitetie aſſueti.debēt caluefcere per cōtritionē:et ſe denudare per cōfeſſionē.vnde Michee.j. Dilata caluicium tuum ſicut aquila.Ideo bene dicit Eſa.xxij.Uocabit dominus ad fletum et ad luctum: et ad caluicium:et ad cingulum facci.Uocabit dico ad cordis contritionem.Ad luctum inquit.Ad lachrimarum prolationem.Fletum.Ad oris confeſſionem.Caluiciū.Ad carnis afflictionem Cingulum inquit facci ¶Item ſignat poſſeſſionis paucitatem vel cōpaſſionis largitatem.Capilli enim ſignant diuitias quorū caſus ſignat largitatem que diuitias pauperibus diſpenſat:et caput intentiōis a diuitijs denudat.De tali

Ayuntamiento de Madrid

caluicio dicit. Leui. xiij. Uir de cuius capite capilli fluūt caluus et mundus eſt. Talis ergo caluicia ſcilicet

Confeſſio.
Lachrymatio.
Et elyſinarū erogatio.

ſunt honorāda et nullatenus deridēda. Nā ſicut dr. iiij. Reg. ij. Pueri qui helyſeū caluū deriſerūt dicētes. Aſcēde calue: ſtatim ab vrſis ferocibus perierūt. qr. ſ. vrſi infernales illos deuorāt qui iuſtorū caluiciā. ſ. bona facta deridēt: Xpus enī in loco caluarie crucifigebatur ad denotandū ꝙ cū taliter decaluatis manere dñs delectat. Aduerte tñ ꝙ ſicut dicit Leui. xiij. In caluicio quādoqꝫ oriebat macula alba vel rufa. Et ſic talis caluus reputabat leproſus. Sic vere ſepe ſit ꝙ in ſpūali virtutū caluicio naſcit macula rufa. i. hypocriſis vel alba. ſ. vana gloria. vtpote qñ quis inaniter gloriat de elemoſyna vel cōfeſſione: vel qñ ad oſtentationē talia facit: qr ꝓcerto talis dꝫ repu-
B tari nō mundus ſed leproſus. Nō virtuoſus ſed vitioſus. Et ſic caluiciuꝫ ſignat in bono. ¶ Sed adhuc dico ꝙ eſt caluiciū vitioſum. ſ. inquātū ſignat in malo. Capilli etiā inquātū ſunt capitis et corporis ornamentū ſignant virtutes. Et ideo caluiciū ſignat iſtorū defectū capillorū. ſ. meritorum et virtutū. Et ſic caluiciū nihil aliud eſt ꝙ paupertas ſpūalis quātū ad virtutes. Sicut enī dicit Auicēna. Strucio ſola inter aues caluefcit: ꝑ qđ datur intelligi. ꝙ illi qui ſunt ſicut ſtrucio graues et pōderoſi: pigri et carnales: ab ornatu talium capillorum faciliter decaluātur. vnde Eſa. iij. Pro eo ꝙ eleuate ſunt filie et ambulauerūt extēto collo: decaluabit dñs virtutē filiarū ſyon et crineꝫ earū nudabit. Sequitur. Et erit pro ſuaui odore fetor: et pro zona funiculus et pro criſpanti crine caluiciū. Sicut enim caluiciuꝫ generatur ex defectu illius humoris qui eſt materia capillorū: cuius ſignū eſt ꝙ ſit facilius in ſenectute vbi humor eſt ſiccatus. Cuius etiam ſignū eſt: qr raro accidit mulieribus et pueris quorū cerebrū multū abūdat in humore. Sic vere caluiciū ſpūale ſcꝫ carētia virtutum accidit in nobis ꝓpter defectū humoris: deuotionis. dilectionis et cōpaſſiōis. et propter ſiccitatē indeuotionis. dilectiōis et cōpaſſionis. Et ideo ſenes. i. in vitijs antiquati iſtud caluiciū incurrunt. Hier. xlvij. Uenit caluiciuꝫ ſuper gazam. Quod figuratū eſt. j. Para. xix. vbi dicitur ꝙ rex Aman. i. dyabolus pueros dauid decaluauit. Mulieres autem ideſt viri clementes. iuuenes. ideſt viri fortes tali caluicio non plectuntur. vnde Hiere. xvj. Nec caluicium fiet pro eis.

A **Calūnia.** Calumnia accipitur pro iniuria ꝓ malicia pro mēdacitate. pro aduerſitate. pro iniquitate. Accipit dico primo pro iniuria: vnde in ps. Redime me a calumnijs hominū. Itē accipitur pro malicia. Oſee. xij. Chanaan in manu eius ſtatera doloſa calumniā dilexit. Itē accipitur pro mēdacitate. vnde Eccli. xxvj. A tribus timuit cor meū delaturā ciuitatis: collectionē populi et. calumniā mendacem &c. Item accipitur pro aduerſitate. Eccli. v. Si videris calumniā egenorū ne mireris. Item accipiamus pro iniquitate. vnde Eccleſiaſti. iiij. Uidi calumnias que ſub ſole gerūtur &c. Uide in titulis iſtis: et maxime vide de Iniuria. &c.

Camelus. eſt animal oneriferū: humanis viribus ſubiugatum et pro portan-
A dis ponderibus deputatum. qui quando oportet onerari: ſuper genua ſe incuruat. Et ideo dicitur camelus quia came grece dicitur curuum latine ſm Iſid. Et eſt aduertēdū ꝙ camelus ſm varias ↄditiones quas hꝫ poteſt ſignificare contrarias perſonas et diuerſas tā in bono ꝙ in malo. Unde videtur generaliter loquendo ꝙ camelus poteſt ſignificare. Hominem gratijs ornatum. Superbum vitijs depravatum Uirum diuitijs cumulatum. Hoſtem malicijs occupatum. Chriſtum iuſticijs coronatum. Quia ſcilicet vir perfectus ad modum cameli onera portantis ſe deo vel prelato inclinat per ſubiectionem et humilitatem et oneribus penitentie ſe dedicat per patientie ſtrennuitatem. Ideo tales figurantur in illis camelis de quibus dicitur. iij. Reg. x. ꝙ regina ſaba intrauit hieruſalem cum comitatu magno et multo et diuitijs et camelis portantibus aromata. Regina enim iſta eſt eccleſia que reuera comitatū fideliū habet multuꝫ: et diuitias charifmatum et donorū Camelos habet. i. viros iuſtos. q aromata redolentia gratiarū et virtutum non ceſſant continue deportare. ¶ Secūdo dico ꝙ cameli ſignāt ſuperbum diuitijs depravatum. Camelus enim vltra conſuetā dietā nō vadit. Quod ſi aliquis vltra conſuetum ducere voluerit: totum onus reijcit et deponit. Camelus iſte eſt ſuperbus: qr ad modū cameli gibbū et inflaturā ſuperbie ſecuꝫ portat: qr vere tales vltra cōſuetudinem non faciunt. Quia ſi onus alicuius mandati a prelatis eis magis ſolito imponitur totum per proteruitatē et inobedientiam ab eis repellitur. Ideo de ſuperbis dicitur. Eſa. xxx. Leo. leena. et regulus volans. portantes ſuper gibbum camelorum theſauros ſuos Leo leena et regulus ſignāt tria genera ſuperbie. ſcilicet. Superbiam.

De generis nobilitate. Leo.
De rerum fecunditate. Leena.
De officiorū ſublimitate. Regulus volans.

Iſta enim tria genera ſuperbie portāt hodie theſauros vitiorum et demeritorū ſuꝑ gibbos cameloruꝫ. i. ſuper gibboſam conſcientiā peccatorū Et ſicut camelus hꝫ in ventre quatuor diſtinctiones quibus cibū quadruplici officio committit: vt ſcꝫ prima diſtinctio ſeu venter primus recipiat cibū oīno cruduꝫ ſecundus agat principium digeſtionis tertius digerat. quartus digeſtionē ꝑficiat. Sic ſunt in ſuꝑbo et peccatore quatuor cellule in quas per ordinē recipit peccatum. ſcꝫ.

Cogitatio.
Delectatio.
Conſenſus.
Operatio.

Ideo de talibus finaliter accidet illud qđ dr. Hiere. xlix. Cameli eorum erunt in direptionē. ¶ Tertio dico ꝙ camelus ſignat virū diuitijs cumulatum. Camelus enī hꝫ ſupra ſe magnū gibbū et infra ſe plures ventres ad herbas et ad alia nutrimenta recipienda. Sic diues magnū habet gibbū et cumulū diuitiarū. et plura receptacula pro eis capiēdis. De talibus dicitur Math. xix. Facilius eſt tranſire camelū per foramen acus ꝙ diuitē in regnū celorū. ¶ Quarto dico ꝙ camelus ſignat hoſtis peruerſitatē. Camelus enī eſt inimicus equi et eſt animal ruminās: et eſt animal gibboſum. Sic dyabolus eſt inimicus hoīs: et eſt ruminās ꝑ deſperationē: et gibboſum per preſumptionem. Ezech. xxv. Rabach in habitaculū camelorū erit. ¶ Quinto dico ꝙ camelus ſignare poteſt xpi benignitatem. Camelus enī felle caret et ad onera ſe inclinat. Sic xps felle caret per virtutē benignitatis. et ad onus mortis ſe inclinat: per virtutem humilitatis. Et ſicut camelus habet aſperos pilos: ſic ↄuerſatio xpi fuit aſpera per virtutē penitentie et auſteritatis. Et hoc ſupponitur quando de beato. Iohanne dr. ꝙ veſtimenta eius erant de pilis camelorum. Math. iij. B

Caminus. Nota ꝙ caminus ſicut et fornax locus eſt ad faciēdū ignē ordinatus. Et ſic nota ꝙ in ſcriptura reperitur Caminus.

Quem boni cōtinent.
Quem miſeri ſuſtinent.
Quem mali retinent.
Ad quem mali ꝑtinent.

In primo camino ſunt iuſti amore feruentes et iſte eſt caminus et feruor deuotionis: cōtritiōis et caritatis. De quo Apocal. j. dicitur. ꝙ pedes. i. affectus filij hominis. erant ſimiles auricalco ſicut in camino ardenti. Iſte enim eſt ille caminus domini de quo dicitur Eſa. xxxj. Dixit dominus cuius ignis eſt in ſyō et caminus in hieruſaleꝫ. ¶ In ſecundo camino ſunt miſeri merore lugentes et iſte eſt caminus tribulationum quam tyranni ſuccendunt in quo boni purgant atqꝫ probantur. Eccli. ij. In igne probatur aurum et argentum. homines vero receptabiles in camino humiliatiōis.

Ayuntamiento de Madrid

liationis.⁊ Eſa xlviij.dicitur.Elegi te in camino pau-
pertatis. ¶ In tertio camino ſunt iniqui furore fre-
mentes.Et iſte eſt ardor. iracundie. auaricie. luxurie.
de quo poteſt exponi illud.Exo.ix:Tulerunt cinerem
de camino et ſparſerunt in celum:et facta ſunt vlcera
in hoībus et iumentis.eccli.xxij.Ante ignem camini
vapor et fumus inaltatur:ſic ante ſanguinē maledi-
cta:⁊ cōtumelie et mine.In quarto vero camino ſunt
damnati ſtridore dolentes.Et iſte eſt caminus infer-
ni de quo Mathei.xiij.Exibunt angeli et ſeparabunt
malos de medio iuſtorum et mittent eos in caminuȝ
ignis ardentis.⁊c.Uide.infra de fornace.

A **Campeſtris.** De cāpeſtribꝰ aūt poteſt di-ci ꝙ dr̄ de cāpo.ſ.ꝙ ſignat.

Conſcientiam interiorem.
Penitentiam aſperiorem.
Scripturā ſeu ſapiētiā lucidiorē.
Eccleſiam ſecuriorem.
Mundi patriam deteriorem.
Celi gloriam feliciorē.
Inferni miſeriā inferiorem.

De ꝯſciētia iterio-
ri dr̄ ij.Reg.xv. Ec-
ce ego abſcōdar in
campeſtribus. De
penitētia aſperiori
dicit.iiij.Reg.xxv.
fugit ſedechias ꝑ
viaȝ que ducit ad campeſtria deſerti. ¶ De ſcriptura
lucidiori dicitur.Numeri.xxxvj.hec ſunt mandata et
iudicia que precepit dn̄s ad filios iſrael in cāpeſtribꝰ
¶ De eccleſia ſecuriori poteſt dici illud.Nume.xxj.fi-
lij iſrael caſtrametati ſunt in campeſtribus. ¶ De
mundo vero interiori poteſt dici illud.ij.Regū.xvij.
Ne moreris ac nocte in campeſtribus. ¶ De paradi-
ſo ſuperiori dicitur Joſue.xiij. Poſſeſſionem dimiſit
moyſes.filijs machir in campeſtribꝰ moab tranſiorda-
neȝ. ¶ De inferno inferiori dici poteſt.illud.Eſa.lxv.
Erunt campeſtria in caulas gregum et vallis achor
A in cubile armentorū.⁊c.Sufficiat.vide de Agro.

Campus. Nota ꝙ campꝰ ſm̄ Iſid.eſt locus iuxta ciuitates ad ꝑliandū et ſpa-
ciandū aptus.Et eſt aduertendū ꝙ ſm̄ ſex ꝓprietates
cāpi poſſumus diſtinguere ſex particularia loca.Nā.
Im campis queruntur gratioſa ſolamina.
In campis gignuntur fructus et ſemina.
In campis leguntur flores et gramina.
In campis lambuntur fontes ⁊ flumina.
In campis aguntur lites et certamina.
In campis pelluntur ſordis ſputamina.
¶ Primus eſt campus anime vel conſcientie.
Secundus eſt campus ſcripture vel ſapientie.
Tertius eſt campus religionis vel eccleſie.
Quartus eſt campus paradiſi ſeu patrie.
Quintus eſt campus mundi ſeu miſerie.
Sextus eſt campus inferni ſeu triſtitie.
B ¶ In primo campo angeli delectantur.
In ſecūdo clerici contemplantur.
In tertio perfecti ſpaciātur.
In quarto beati premiant̄.
In quinto viatores preliant̄.
Et in ſexto dānati cruciant̄.

Primꝰ campꝰ eſt
grōſus.ſ. aīa ſan-
cta.Secundus cā-
pus eſt ſpacioſus
ſcȝ.ſcriptura Tertiꝰ cāpus eſt fructuoſus.ſ.religio vel
ſtatus eccleſiaſticus ⁊ perfectꝰ.Sed quartꝰ cāpus eſt
glorioſus.ſ.paradiſus.Quintꝰ cāpus eſt laborioſus.ſ.
mundus.Sextus vero campus eſt periculoſus.ſ.infer-
nus. ¶ Dico ergo primo ꝙ eſt campus gratioſus ad
delectandū.Et iſte eſt campus anime ſeu conſcientie
ſancte.in quo xp̄s ⁊ angeli delectātur.Lu.vj.ca.Ste-
tit ieſus in loco campeſtri et turba.diſcipulorū.i.an-
gelorum cum eo. ¶ Secundo dico ꝙ eſt campus ſpa-
cioſus ad meditandum ſeu ſpeculandū: et hic eſt cam-
pus ſacre ſcripture vbi clerici ſpeculantur:⁊ vbi a me-
dicis.ideſt a predicatoribus ⁊ doctoribus ſpirituales
medicine recolliguntur.vnde de ſtudioſis poteſt dici
j.Mach.xj.Ante lucem vigilauerunt in campo aſer.
Aſer interpretatur ſagitta luminis: hec eſt ſcriptura
que eſt ſagitta ad corrigendū:⁊ lucerna ad dirigendū
¶ Tertio dico ꝙ eſt campus fructuoſus ad ſatiandū
Et iſte eſt ſtatus perfectionis. Nam ſicut in campis
naſcuntur fructus et fruges ⁊ flores que ſunt tam ani-
malium ꝙ̄ hominum nutrimēta.Sic in ſtatu religio-
nis ⁊ eccleſiaſtice perfectionis ſunt viri floridi per ho-
neſtatem.ſunt fructus.i.viri fluidi et per pietatē ſunt
herbe bonorum affectuū ſunt fruges bonarū operatio-
num.Et ideo tam homines ꝙ̄ animalia ⁊ tam boni ꝙ̄
mali in talibus campis inueniunt ſpiritualia nutri-
menta.ideſt bona documēta et exempla.Et ſi vis dic
ꝙ hic eſt proprie campus eccleſie vbi homines per pe-
nitentiam reuiuiſcunt figuratus in illo campo Ezec.
xxxvij. vbi oſſa arida inſufflante ſpiritu reuixerunt.
vnde beata virgo que fuit ſemper in campo iſto ſcilicȝ
ſtatu perfectionis dicebat.Can.ij.Ego ſum flos cam-
pi et lilium conuallium.Ubi aduerte ꝙ iſte campus eſt
locus amenitatis et puritatis:quia ibi eſt flos virgi-
nitatis et caſtitatis lilium.Humilitatis et vbertatis
conualium.Et ideo quilibet qui in iſto campo mora-
tur dȝ eſſe quaſi oliua ſpecioſa in cāpis. Et quaſi pla-
tanus exaltata iuxta aquas.Eccli.xxiiij.ca.Eccleſia-
ſtici enim debent habere.Compaſſionis dulcorem.
Oliua. Perfectionis vigorem.Platanus.Affectiōis
celſitudinem.Exaltata Deuotionis plenitudinē.Iu-
xta aquas inquit.Cōpara ſi vis.Eccleſiaſticos oliue
et platano ⁊ proſequere.Eſt igitur iſte campus locus
fructuoſus ad ſatiandum. ¶ Quarto dico. ꝙ eſt cam-
pus glorioſus ad premiandum.ſ.paradiſus.ezech.iij.
Egreſſus ſum in campum et ecce ibi erat gloria dn̄i.
Sicut enim in campo ſunt fontes et flumina ad via-
tores recreandum et refrigerandum aues ad modulā-
dum:virores ad ſpeculandum.Sic in campo paradi-
ſi ſunt.flumina eterne voluptatis.Aues eterne iocū-
ditatis.Uiror eterne amenitatis.Quibus beati re-
creantur et ſatiantur.Iocundantur et delectātur. vn̄
in ps.Campi tui replebūtur vbertate.Sequitur.Pin-
gueſcent ſpecioſa deſerti et ex.col.ac.figura Deu.viij.
vbi dicitur ꝙ in terra promiſſionis in campis ⁊ in mō-
tibus erumpūt fluuiorū abyſſi.Ubi aduerte ꝙ iſte lo-
cus habet excellentiam indepreſſibilē.In montibus
inquit.Affluentiā indefectibilē erumpūt.Opulentiā
inexhauſtibilē.fluuiorū abyſſi.Et ideo dicitur breui-
ter eſa.xlj.Aperiam in ſupremis collibus flumina: et
in medio camporū fontes. ¶ Quinto dico ꝙ eſt cam-
pus laborioſus ad militandum.ſ.mundus. Sicut enī
agricole in campis laborāt et operantur.Milites cer-
tant et preliantur.Aucupes venantur ⁊ inſidiantur.
Sic vere in mundo eſt locus laboris et penitentie eſt
locus vigoris atq̄ militie.Eſt locus erroris et fallacie
Ibi enim laborāt et operātur boni ſimplices ⁊ viato-
res. ¶ Ibi cōtra mundū hoſtē et carnē preliātur viri
perfecti et meliores.Ibi etiam inſidiantur.ſ.alter alte-
ri viri callidi et deceptores.vn̄ nota ꝙ mundus eſt.
Campus pugne et militie.
Campus luctus ⁊ triſticie.
Campꝰ fraudis et malicie
Campꝰ mortis et ſeuicie.
Cāpus tumoris ⁊ ſupꝑbie.

Qō ſit cāpꝰ pugne pȝ C
'qr militia ē vita hoīs
ſup terrā vn̄ de arpha-
xat ⁊ Nabuchodonoſor dicit̄
Iudith. j.ꝙ iſti pu-
gnauerūt in campo.Unde de dyabolo pōt dici illō.j.
Mach.xij.Quod triffon miſit exercitum magnuȝ in
campū. ¶ Item ꝙ ſit locus triſticie patȝ zach.xij .vbi
dicitur. Magnus erit planctus in hieruſalem : ſicut
planctus adremon in campo magedo. ¶ Item qō ſit
locus fraudulentie patet quia in campis latent latro-
num inſidie.ij. Regum.xv.Ecce ego abſcondar in cā-
peſtribus deſerit. ¶ Item qō ſit locus ſeuicie patet qr
in campis pecora a feris et lupis deuorantur:et inno-
centes etiam aliquotiens a latronibus occiduntur.
vnde de Ioſia.bono rege legitur.ij.Paralip.xxv.quod
pharao ipſum occidit in campo magedo. ¶ Item ꝙ
ſit campus ſuperbie patet.Gene xv.vbi dicitur. ꝙ in
campo edificauerunt gigantes turrim . ſicut dicitur
Gene.xj.Quia vere ſuperbi non ceſſant edificare tur-
res et edificia in hoc mundo:hoc eſt dictu:ſtatus emi-
nentiaȝ ampliare.Ideo talibus accidit ſicut ſedechie

Ayuntamiento de Madrid

de quo dꝛ. Hiere. xxxix. Cōpꝛehenderūt ſedechiā in cā
po ſolitudinis Hiericho. ſ. milites regis babylonis.
Hiericho eñ que interpꝛetaꝛ luna: ſignat mūdū qui
moꝛe lune ꝯtinue ē in fluxu qꝛ vere in cāpo mūdi com
pꝛehenduntꝛ. ſ. a demonibꝰ ⁊ peccatis illi qui dicūtur.
Sedechias qui erat rex impius ⁊ periurꝰ. ſ. peccatoꝛes
et mali. Jſte ergo cāpus eſt locꝰ laboꝛioſus ad militā-
D dum. ¶ Sexto dico ꝙ eſt campus periculoſus ad ha
bitandū. ſ. infernus. Sicut enim in cāpis iuxta ciuita
tes pꝛoijciuntꝛ cadauera coꝛrupta ⁊ oīa vilia ⁊ immun
da: ꝓpter ꝙ lupi ⁊ canes ſolēt ibi ſepiꝰ habitare. Sic
vere infernus eſt ille campꝰ in quo a ciuitate huiꝰ mū
di ꝓijcientur peccatoꝛes putridi: et in quo ipſos deuo
rabūt demones ⁊ toꝛtoꝛes. Ezech. xxxvij. Ubi ipſe vidit
campū qui erat plenꝰ oſſibus moꝛtuoꝛū. Et ideo iſte
eſt campꝰ ſennaar qui interpꝛetatur fetoꝛ. vbi ciuitas
babylon. ideſt confuſio fuit edificata vt dicitur Gen.
xj. Et vbi amphoꝛa plena impietate. i. aīa peccatrix fu
it deleta. ſicut. dicitur zach. vj. Et ſic patet multiplex
cāpus ſcilicet periculoſus. laboꝛioſus. fructuoſus. glo
rioſus. et gratioſus. Sufficit.

A Chanaan. Chananeus ſeu

cham. Nota quod chanaan fuit filius cham filij Noe
qui patrē inebꝛiatū deriſit. Dicitꝛ etiā chanaā ipſa ter
ra quā ipſe chanā inhabitauit: ꝙ qꝛ habitatoꝛes eius
fuerūt peſſimi demonijs ſacrificātes ⁊ ipſos filios im
molātes. ideo populus ille de terra illa a domin ſub-
latus eſt et filii iſrael introducti. Et ſic terra pꝛius cha
naan fuit poſt Judea vel Jſrael nominata. Dicā igitꝛ
ꝙ iſta terra ⁊ iſte populus ꝑm diuerſas cōditiōes ⁊ in
terꝓtatiōes ꝑt ſignificare diuerſa. Significat eñ. vcꝫ

Mundum qui inficit.
Auarū cui nihil ſufficit.
Religionē que ꝑficit.
Paradiſum que reficit.
Jnfernū qui interficit

Mō ſignificet munduꝫ et mūdanos ptꝫ qꝛ chanaan interpꝛetaꝛ negociatoꝛ vel poſſidēs vel emulatoꝛ: qꝛ vere mūdus nō querit ni-
ſi lites ⁊ negocia tractare: terras ⁊ diuitias poſſidere:
et alijs emulari et inuidere. Et ideo patriarche. ſ. abꝛa
ham ⁊ yſaac terrā chanaan dimiſerūt ⁊ in egyptuꝫ pe
regrinatū ierūt et vxoꝛē ibi accipere noluerunt: ſicut
dicitur Gen. xxviij. Quia pꝛocerto ſancti in mundo et
eius negocijs. noluerūt habitare mētaliter: immo in
egypto qui interpꝛetatur tenebꝛe. i. in obſcuritate te-
nebꝛarū. i. tribulationū peregrinari coꝛpoꝛaliter: Jdeo
dicebat yſaac filio ſuo Gene. xxviij. Nō accipias vxoꝛē
de filiabus chanaan. Et ſicut chananei filias ſuas ſa
crificabāt demonijs ſic mundani magis volunt filios
ſuos deputari vitijs ꝙ deo: vel eiꝰ obſequijs. Et ſicut
manna defecit qñ filij iſrael attigerūt terminos terre
chanaan ſic vere filijs iſrael. i. religioſis ⁊ clericis mā-
na deficit: et ſe crudos et indeuotos reperiūt qñ terrā
chanaan. i. mundū ⁊ mūdi negocia plus debito frequē
B tant ⁊ tangunt. exodi. xv. Obriguerūt oēs habitatoꝛes
terre chanaan. ⁊c. ¶ Jtē ꝙ ſignificat hoīem impiū et
auarū: ptꝫ qꝛ Cham ſeu chanaan patrē nudauit: ⁊ pu
dēda eius deriſit: ⁊ interpꝛetatur negociatoꝛ ſuſpirās:
motus et poſſidens populos: Sic auarus etiaꝫ patri.
nō parcit: immo ſi pōt eū denudat ⁊ ſpoliat ⁊ tandē de
ipſo ridiculū ſuū facit ſicut ptꝫ de filijs ipſis. hij quoqꝫ
ſunt i ꝯtinuo motu. ſuſpirātes ſemꝑ: raro leti. abſqꝫ mo
ra negociātes ⁊ per diuitias ſuas in ſubiectiōe pplos
poſſidētes. Pauperes eñ videntur alterutrū dicere il-
lud Gen. xlv. Onerātes iumēta ite in terrā chanaan.
quaſi dicerēt Alibi nō inueniētur grana. vñ de auaris
poteſt dici illō Ge. xiij. Chananeus ⁊ ferezeus habita
bant in terra. Jſti enim ſemper pugnant contra filios
iſrael. ideſt cōtra bonos. Nume. xxj. Chananeus pu-
gnauit contra filios iſrael Jſti tamen non ſolum pu-
gnant contra filios. ideſt contra eccleſiaſticos: immo
ſunt mixti cum eis et ſunt pars eoꝛū: quia ſcilicꝫ vbiqꝫ
et in mundo et in eccleſia inuenietis auaros. vnde. Jo
ſue. xvj. Habitauit chananeus in medio effraym.

¶ Jtem quod ſignat religionē vel eccleſiam patet. qꝛ
in terra chanaan patriarche habitauerunt: xp̄s ⁊ apo
ſtoli inde fuerunt: ipſam filij iſrael acquiſierunt: ⁊ ma
lis habitatoꝛibus eiectis bonos introduxerūt Talis
eſt religio vel eccleſia. Johan. ij. Nuptie facte ſunt in
chana galylee. Ge. xiij. Abꝛahā habitauit in terra cha
naan. ¶ Jtem ꝙ ſignat paradiſum: ptꝫ ꝙ chanaan in
terpꝛetaꝛ poſſidens donum: qꝛ ibi poſſidetur pꝛopꝛie
donum dei. ps. Tibi dabo terram chana. fu. here. ⁊c.
Jn terra chanaan habitauit iſrael. ideſt vir vidēs deū
et ibi eſt hieruſalem que eſt viſio pacis: quia ſcilicet in
paradiſo eſt et dei et pacis perfecta viſio. Jdeo ibi op-
tabat ſepeliri iacob: dicens Gene. l. Jn terra chanaan
ſepelies me. ¶ Jtem ꝙ ſignat dyabolū: patet qꝛ ſicut
chananei ſemper fuerunt iſraelitis cōtrarij. ſic demo
nes ſunt fidelibus inimici. Num. xxj. Chananeus pu
gnauit cōtra filios iſrael: et victoꝛ exiſtens tulit ex eo
pꝛedam. ¶ Jtem ꝙ ſignificet infernum: patet quia in
terpꝛetatur ſuſpirans: Et infernum eſt ſuſpiriuꝫ ſem-
piternū. Nee. ix. ca. Humiliaſti habitatoꝛes terre cha
naan. Et ideo de damnatis poteſt intelligi illud Nu
me. iiij. Chananeus moꝛatur iuxta mare: videlicet in A
amaritudine infernali. ⁊c. et ſufficit.

Candelabꝛum.

Eſt inſtrumētū quo lu-
mē in domo vel in men-
ſa ſuſtentatur et per quod locus vbi eſt illuminatur ⁊
caligine depuratur. Et dicitur candelabꝛum a cādela
eo ꝙ cādelabꝛū ſolet eſſe vehiculū candelarū: Nꝛ igitꝛ
in ſcriptura agitꝛ de triplici domo illuminabili. ſ.

De domo eccleſie.
De domo anime.
De domo celeſtis pt̄ie

Jtē poſſumꝰ diſtīguere tria genera cādelabꝛoꝛū. Eſt er-
go candelabꝛū. Domꝰ inte
rioꝛis: domꝰ exterioꝛis. Domꝰ ſuperioꝛis. ¶ Candela
bꝛum domꝰ interioꝛis vel interius. ſ. anime eſt illa vir
tus que illuminat animā: et iſta eſt ſplendoꝛ veritatis
qui templū coꝛdis humani purificat ab erroꝛe. Et ſi-
cut videmꝰ ꝙ cādelabꝛū hꝫ plures partes ad ſui con-
ſtitutionē. ſ. baſim. ſtipitē. bꝛachia et culmē et lumen.
Sic vere candelabꝛū veritatis debet habere.
Chꝛiſtum pꝛo baſe et fundamento.
Fidem pꝛo ſtipite et fulcimento
Pꝛudentiam circa tēpoꝛalia pꝛo bꝛachio ſiniſtro.
Scientiā circa naturalia ꝓ bꝛachio dextro.
Sapientiā circa eternalia pꝛo culmine ſupꝛemo.
Diſcretionē circa oīa pꝛo lumine claro.
¶ Et ſic de iſto candelabꝛo ⁊ de aīa dꝛ illud Eccleſia.
xxvj. Lucerna ſplendēs ſuꝑ cādelabꝛū ſanctū ⁊ ſpēs fa
ciei ſuper etatē ſtabilem: colūne auree ſuper baſes ar-
gēteas: et pedes firmi ſuper plātas ſtabilis mulieris.
Mulier iſta eſt anima que pedibus firmi pꝛopoſiti eſt
fulcita: et candelabꝛo veritatis cum lucerna pꝛudētie
decoꝛata. Et ideo iſtud candelabꝛum figuratum eſt i
illo cādelabꝛo. exo. xxv. Quod erat ex auro puriſſimo
et ductile quod ſeptem habebat lucernas. et in taber-
naculo federis ponebatur. Sic vere chariſſimi cande
labꝛum veritatis quod ſemper debet in tabernaculo
coꝛdis noſtri lucere: debet eſſe aureū per ſanctitatem:
ductile per pietatē: vt ſemper ſint ſimul miſericoꝛdia
et veritas et debꝫ habere ſeptem lucernas. ideſt cogni
tionem ſpiritualium vniuerſitatem quia ſicut dictuꝫ
eſt: debet ſecum habere. Fidem. Scripturam. Pꝛudē-
tiam. Scientiam. Sapientiam. Diſcretionem Contē
plationeꝫ. Et ſic per iſtas ſex lucernas poteſt anima
illuminari. Et erit ſimilis illi qui ambulat in medio
ſeptem cādelabꝛoꝛum aureoꝛum. Apoc. j. Et ſic dicet
illud. ij. Para. xiij. Eſt quoqꝫ apud nos candelabꝛum
aureum et lucerna eius. Sed vere pꝛohdoloꝛ multi
ſunt qui carēt tali candelabꝛo qui ſcilicet pꝛedictis lu
minibus non illuſtrantur: ſed peccatis et erroꝛibus
obſcurantur. Figura j. Mach. j. vbi dicitur. ꝙ anthio
chus res tulit de templo menſam. altare. et candela-
bꝛum. Quia reuera chariſſimi anthiocchus. i. dyabo-
lus: abſtulit hodie de templo coꝛdis multoꝛum. com
paſſionis

Ayuntamiento de Madrid

paſſionis dulcorem menſam inquit. Orationis feruo
rem. altare inquit. Diſcretiōis ſplendorē candelabrū
inquit. Nō ſic chariſſimi nō ſed ſimus ſicut illa ſuna
mitis. iiij. Reg. iiij. Que dixit viro ſuo quod faceret in
domo ſua helyſeo ꝓphete cenaculū paruū mēſaꝫ. ſel-
lam. lectū ⁊ candelabrū qꝛ vere chariſſimi ī domo cor
dis noſtri nos debem⁹ vero heliſeo. i. chriſto per virtu
tes ⁊ gratias cenaculū ⁊ habitaculū ꝑparare in quo ꝑ
certo debet poni mēſa ad alios educandū hoc ē cle-
mentia. Sella ad alios iudicandū. hec eſt iuſticia. Le
ctum ad placide quieſcendū: hoc eſt pax ⁊ concordia.
Candelabrū ad illuminādū: hoc eſt prudētia: Et ideo
de tali candelabro dicit. j. Mach. iiij. Intulerūt altare
incenſorū ⁊ candelabrū et mēſam in templū. Iſtud eſt
B ergo candelabrū luminis interioris. ¶ Secūdo dico
ꝙ eſt candelabruꝫ domus exterioris que. ſ. eſt eccleſia
⁊ iſtud cādelabruꝫ ſignat viros eccleſiaſticos. ꝑfectos
claros ꝓuidos ⁊ maturos. diſcretos ⁊ luminoſos qui
ſuis doctrinis ⁊ exemplis donū eccleſie illuminant ⁊
illuſtrant. Et ſic ſunt viri ſancti ⁊ boni prelati ⁊ predi
catores et doctores. Sicut enim candelabrū habet ba
ſim inferius quo ſuſtinetur. ſtipitē in medio quo eri-
gitur. brachia in latere quibus extenditur. Sic homo
perfectus hꝫ baſim. i. fidei ſuſtentamentū. ſtipitem. i.
ſpei ſubleuamentū. brachia. i. caritatis amplexamen-
tum: Et ſicut candelabrum in medio ponit: lumen ſu
praponitur a vento et pluuia defenditur: ſuperfluita
tibus emungitur et purgatur. Sic vir perfectus ⁊ ma
xime prelatus debet eſſe in medio equitatis: ſine per
ſonarū aut munerū acceptione. Debꝫ habere lumen
veritatis ſine deceptione. Debet a vento vanitatis:
et pluuia voluptatis ſe preſeruare per temperantiam
debet a ſuperfluitatibus diuitiarū purgari per elemo
ſynam et clementiaꝫ. Ideo de tali candelabro dicitur
C Zach. iiij. Ecce candelabrū aureū totū ⁊ lampas ei⁹ ſu
per caput eius. ¶ Ubi aduertendū eſt ꝙ illud cande-
labrum debet conſiderari ꝙ̄tum ad cōpoſitionē. Au-
reum. Quantū ad operationem: qꝛ debet illuminare.
Lampas eius inquit. Quantū ad couerſatione debet
prudenter ſeruari: quod oſtendit cum dr. Nō debeat
aliquid habere ſuper caput eius. Iſte enim debet eſſe
Purus in compoſitione. Ideo dicit Aureū totū. Cla-
rus in operatione. Ideo dicitur habere lampadē. Cau
tus in ſui conſeruatione. qꝛ. ſ. debet habere caput vela
tum. Super caput eius inquit. ¶ Attendat ergo com
poſitio moraliter qꝛ viri perfecti debent eſſe aurei to-
ti ⁊ ſancti. ſcꝫ interius in conſcientia: ⁊ exterius in ap-
parentia: quia ſcꝫ non debent eſſe ſicut hypocrite. ſcꝫ
aurei exterius et nō interius: ſed totū quicquid agūt
debet eſſe aureū atqꝫ ſanctū. Et figurabūtur in cādela
bro tabernaculi qd̓ totū erat aureū: in cuius compoſi
tione cōcurrebat baſis haſtile. brachia. lampades ſe-
ptē oleū. lux. ciphi. calami. ſpherule. lilia. mūctoria et
vaſa ad emuncta extinguēda. Sic vere ad compoſitio
nem moralem eccleſiaſtici et perfecti debent concur-
rere iſta videlicet.

Aurum ſapientie.	Septē lāpades: ſeptiformis
Lux gratie.	ſpūs bonitatis Iſti etiā debēt
Baſis fidei.	habere. Ciphos ſciētie. Cala
Haſtile ſpei.	mos eloquētie. Spherulas vo
Brachia caritatis	lubiles obediētie. Lilia caſti
Oleum pietatis.	tatis ⁊ cōtinentie. Emūcto-

ria largitatis. Uaſa ad emungendū aliene paupertā-
tis. Uaſa eniꝫ iſta erant plena aqua: ⁊ qn̄ ſuꝑfluitates
candelabrorū abſtergebant ⁊ emungebant in illis va-
ſis ne fetcrent extinguebant. et ideo ꝑ iſta vaſa pauꝑe
res deſignātur. qui aqua miſerie ſunt pleni: qꝛ ſuper-
fluitas diuitiarū candelabri ⁊ cuiuſlibet viri eccleſia-
ſtici et prelati per clementiā debet emungi et per ele-
moſynā in iſta vaſa debet extingui ꝙ̄tnis multi faciūt
contrarium qui ſuperfluitates diuitiarum in vaſa ta
lia non extinguunt ſed in diuitibus. parētibus adula
toribus totū expendunt. et ideo nō mirum ſi per infa-
miam iſta fetent. Debēt igitur iſti eſſe candelabra au
rea. vnde. ij. Paral. iiij. Fecit candelabra cum lucernis
ſuis vt lucerent ante oraculū ex auro puriſſimo: et ad
uerte illud quod dicit Iſido. de quodā candelabro vel
templo. Erat vnū candelabrū quod cōtinue ardebat
⁊ lucebat: nec aliqua tēpeſtate poterat extingui: factū
enim erat de quodā lapide ꝑcioſo qui dr̄ abeſton qui
ſemel accenſus nūꝙ̄ ampli⁹ extinguit. Sic vere viri ꝑ
fecti ⁊ maxime eccleſiaſtici ⁊ prelati in templo eccleſie
militantis debēt eſſe candelabra ad alios illuminan-
dum docendū ⁊ dirigendū: qui ſine dubio ita debent
eſſe cōſtantes ⁊ perſeuerantes ꝙ lux ſuorū bonorum
exemplorū ⁊ documentorum nunꝙ̄ debet deficere ſed
continue perdurare vnde Prouer. xxx. Non extingue
tur in nocte lucerna eius. Qd̓ bn̄ poteſt figurari Nu-
meri. viij. vbi dicitur. Cādelabrū in parte auſtrali eri-
gatur. Auſtralis ergo ⁊ meridialis pars que claritatē
habet maiorē: ſignat ꝙ claritas ⁊ ſplēdor ſpūalis iſto
rum ſemper debet aliis lucere. Math. v. Nemo accen
dit lucernā ⁊ ponit eā ſub modio: ſꝫ ſuꝑ candelabrū vt
luceat oībus qui in domo ſunt. vn̄ adhuc aduertendū
eſt de iſto candelabro qd̓ dicitur. Nume. iiij. vbi preci-
pitur ꝙ candelabrū aureū quotiēs extra tabernaculū
portabat debebat hyacinthino pallio eſſe velatū: nec
debebat nudū oſtendi: Ad denotandū ꝙ viri eccleſia
ſtici ſemper debēt eſſe velati. ſ. velamēto honeſtatis ⁊
ſecrete humilitatis ſemꝑ debent tenere ſe clauſos et
opertos nec ſe debēt aliquo modo per ypocriſim ⁊ ia-
ctantiā ꝓpalare. Qꝛ ſicut dicitur Prouer. xxv. Beat⁹
qui cuſtodit palliuꝫ ſuū in die frigoris. Et ſic iſti erūt
de illis de quibus dicitur Apoc. xj. Iſti ſunt due oliue
et duo candelabra ante deū lucētia. Iſtud eſt ergo can D
delabrū dom⁹ exterioris ¶ Tertio dico ꝙ eſt candela
brū domus ſuperioris ⁊ iſtud eſt xp̄s ⁊ ſancti qui ſunt
in patria: qꝛ ſicut dicitur. Apoc. xxj. Lucerna ciuitatis
eſt agn⁹. Et zach. iiij. Ecce candelabrū aureum totum
Et Apo. j. dr. ꝙ fili⁹ hoīs ambulat in medio ſeptē can
delabrorū aureorū. i. ſanctorū. Et ſic ptꝫ ꝙ eſt candela
brum. Domus interioris exterioris et ſuperioris. ⁊c.

Candor.

Quia dictū eſt ſuperius de albedine A
Ideo parum intendo dicere de can-
dore: Unum tamen aduertendum eſt. ſcilicet ꝙ can-
dor vt communiter a frigiditate generatur: ſicut em̄
dicit philoſophus. Frigiditas eſt mater albedinis Cā
dor ergo nihil aliud eſt ꝙ̄ quedam qualitas in ſuper-
ficie corporis a frigido generata. Et eſt aduertendum
ꝙ ſm̄ hoc eſt triplex candor corporalis.

Niueus.	Candor ꝑ̄ in hoc poteſt ſignifi-
Liueus.	care tripliciter in ſcriptura.
Luteus.	Signat enim puritatem caſti-

tatem et falſitatem: Puritatem dico ſcilicet innocen
tie et iſte eſt candor niueus et ideo puris et innocenti
bus in baptiſmo datur veſtis candida. Angeli enim
qui ſunt innocentiſſimi depinguntur cum candida
veſte communiter vt dicitur. Marc. xvj. ꝙ mulieres
viderunt angelum coopertum ſtola candida. Et ideo
precipitur Eccleſiaſti. ix. Omni tempore ſint veſtimen
ta tua candida: et oleum de capite tuo non deficiat.
Ubi aduerte quod innocentia debet habere. Opercu-
lum honeſtatis: Ueſtimenta inquit candida. Ro-
raculum pietatis: Oleum. Cenaculum firmitatis.
Omni tempore inquit non deficiat. Sit ergo innocen
tia lucens et proſpicua: mulcens ⁊ roriflua. durans er
go et continua: Sed vere multi perdunt iſtum cando
rem ſicut coruus qui ſecundum fabulas fuit auis can
dida: ſed per eius ſuggeſtionem phebus. magiſter ſu-
us commiſit homicidium et coronidem quam ſum-
me diligebat occidit. Ideo coruum de albo in nigrum
mutauit: Uide Ouidium methamorphoſeos. li. ij. fa
bula. vij. Sic vere illi hodie perdunt candorem inno-
centie: qui per relationes et adulationes faciunt ma
giſtros ſuos committere multa mala. Iſte eſt can-
dor miſericordie. Et pietatis ſeu innocentie. Et

Ayuntamiento de Madrid

puritatis. ¶ Secundo dico ꝙ est candor linee: castita
tis. Candor enim lineus seu byssinus signat castita-
tem: q2 lineū est illud qđ ponit ad carnē vt seruet pu-
ra ⁊ mūda. sic castitas facit carnē esse purā ⁊ mundā.
Apoc. xix. Datū est ei vt operiat se bissino splēdenti et
cādido. Uide supra de bysso. Sȝ iste cādor pđit sicut
cādor piperis ⁊c. Nō sic sed simus cādidi. Cāti. v. Di-
lectus meus cādidꝰ ⁊ rubicūdus. electꝰ ex milibꝰ: vbi
aduerte ꝙ castitas dȝ habere Caritatis ardorem. Ru
bicūdus. Bonitatis valorē. Electus. Et nota ꝙ vir ca
stus dicit electus. Thus enī quāto cādidius tāto me
lius. ⁊ maxime qñ exit ab arbore nouella. Sic vere hō
quāto cādidior: p castitatē tāto melior ⁊ acceptabilior
et eligibilior ⁊ vtilior dȝ dici. Talis potissime fuit xp̄s
figuratꝰ in illo angelo qui erat in nube cādida. Apoc.
j. Capilli eius candidi sicut lana alba. Istud patet per
beatā virginē de q̄ figuratiue dr. Apoc. xix. Uxor agni
parauit se: ⁊ datum est illi vt operiat se byssino splen-
denti candido: q2 ista fuit vxor xp̄i per caritatem. pa
rata per honestatē. bysso operta per castitatē. Ideo dr
Eccl. xviij. Pulcritudinē cādoris eius admirabit ocu
lus. Ideo de isto candore dicit Sapi. vij. Candor eius
lucis eterne ⁊ speculū sine macula: ⁊ ymago bonitatis
dei. Istā autoritatē diuisam ⁊ psecutā. vide infra de
Luce. Iste est igit cādor linee castitatis. ¶ Tertio di-
co ꝙ est cādor lutee falsitatis. Et iste est candor hypo
critarū: qui ad modū parietis lutei exterius sunt can
didi per fictā castitatē. Interiꝰ tamē lutei et viles per
iniquitatē. Iuxta illud Act. xxiij. Percutiet te deꝰ pa
ries dealbate. Basiliscus enī licet sit bene venenosus
siue venenosissimꝰ est tamē cādido dyademate coro-
natus. Sic hypocrite lȝ sint venenosi peccatores et ini
qui tn̄ candido dyademate castitatis fictiue coronati
Talis candor figurat per candorē lepre. Leui. xiij. vbi
dr. ꝙ cādor in cute significabat aliqualiter leprā i car
ne q2. s. candor fictiue castitatis. significabat lepram
hypocritice prauitatis. Et sic patet vt dictū est.

	Luteus	falsitatis.	Item no
Cādor	Lineus vel cādor	Castitatis.	ta siuis ꝙ
	Niueus.	Puritatis.	est cādor

prosperitatis tēporalis felicitatis eternalis. formosi-
tatis corporalis. De primo Esa. ij. Si introiuit vir ha
bens anulū investe candida. De secundo Sap. vij. Cā
dor enim est lucis eterne. et Apoca. xx. Uidi thronum
magnum candidum. De tertio Tren. iiij. Candidio-
res niue nitidiores lacte.

A Canere. Cantare.

Sciēdū in primis ꝙ cātus in scriptu
ra multipliciter accipit: videlicet tā in bono ꝙ̄ in ma
lo. Cantus enim est emissio vocis cū diuersitate con-
cordi ⁊ proportionata leticiā animi demonstrās. Et si
gnat in bono officiū: orationē laudē ⁊ gratiarū actio-
nem. ⁊ spūalem consolationē ⁊ predicationē. Ideo de
talibus cantibꝰ dicit. j. Para. xvj. Sacerdotes coram
arc ha federis domini iugiter canebāt. In malo autē
signat inanē leticiā. iactantiā. lasciuiā. derisionē. extra
ctionē. Iō de talibꝰ malis cāticis dr. Soph. ij. Uox cā
tantis in fenestra: coruꝰ in superliminari. Dicamꝰ igit
ꝙ in scriptura inuenitur videlicet cantus.

Laudabilis ⁊ meritorius.
Mirabilis ⁊ allectorius.
Damnabilis ⁊ deceptorius.
¶ Primꝰ cātus dȝ frequētari.
Secūdus cātus dȝ affectari.
Sed tertiꝰ dȝ detestari.

Dico ergo ꝙ ē cātꝰ
cū diligētia frequē-
tandus. Ista est enī
differētia inter aues
⁊ aīalia: q2 aues dele
ctātur in cātādo: aīa
lia aūt non. Nā aues potissime paruule libēter ⁊ dele
ctabiliter solent cantare ⁊ maxime qñ fuerint satiate.
Sic vere ista est differētia inter bestias spūales. i. pec
catores. et aues celestes. i. viros perfectos: bonos ⁊ iu
stos: quia vere iste bestie in cantu ⁊ leticia spūali nul-
latenus se delectant: sed aues idest viri spirituales cā
tum salutis frequentant: et maxime quando fuerint
satiate. Nam boni quando bonis temporalibus: vel
etiam gratijs et virtutibus a deo satiantur solent can
tare per gratiarum actionē. ps. Cantabo domino qui
bona tribuit mihi quādoqꝫ etiā satiantur infortunijs
et tribulationibus: tunc cantare solent per compun-
ctionē et orationē et per spiritualem consolationem.
Unde Ezechiel. xxxij. Fili hominis cane carmen lugu
bre. ¶ Item quādo satiātur a deo pabulo sacre scriptu
re et gratie: tunc vere ipsi debent cantare per predica
tionem et aliorū eruditionem. Apoca. viij. Angeli qui
habebant tubas parauerunt se vt canerent tuba. tube
enim sunt dicte sacre scripture quibus habitis neces-
se est vt canamus. ¶ Item si fuerint satiati venenosis
cibis diuersorū peccatorum: tunc pro certo ipsi debēt
canere per confessionem. De quo cantu dicitur. i. Co-
rin. xv. Canet enim tuba et mortui resurgent incorru-
pti: tuba enim confessionis facit mortuos peccatores
resurgere a corruptione damnationis. Et ideo quia
christus fuit vnctus oleo leticie pre consortibus suis:
hinc est ꝙ semper tales cantores vult secum habere: ⁊
eorum cantus in suis auribus resonare. figura Apo.
xiiij. vbi dicitur: ꝙ ante sedem agni erat maxima mul
titudo angelorum qui cum suis cytharis cantabāt cā
ticum nouū: verumtamen ibi dicitur ꝙ ipsi habebāt
quatuor conditiones. Ipsi enim erant empti de terra
erant sine macula: quia virgines cuȝ mulieribus coin
quinati non fuerunt: ⁊ in ore eorum non erat inuentū
mendacium: ⁊ sequebātur agnuȝ quocunqꝫ ibat. Iste
agnus charissimi est xp̄s coram quo cythared. i. viri
spūales quotidie spūalia cantica modulantur. Uerū-
tamen isti debent habere quatuor cōditiones: Quia
scȝ isti debēt esse sine macula: sine mendacio sequi ag-
nū. em. de terra. ¶ Circa quod aduertendū ꝙ spūales B
cantores debent. Opulentiam abdicare realem. Em
pti inquit de terra. Continentiam procurare carnalē
Sine macula. Eloquentiam amputare verbalem. In
ore inquit eorum. Extollentiam incuruare mentalem
Quia ipsi debent sequi agnum ⁊c. Debet igitur spiri-
tualis cantor abdicare prosperitatem. Sicut enim fi
stula non potest bene cantare ꝙdiu sit plena: immo
necesse est ꝙ sit vacua: quia alias nō bene sonat. Sic
vere hō nunꝙ̄ bene cantat spiritualiter nisi ab amo-
re temporalium vacuetur quod ostenditur cum dicit
ꝙ isti qui cantabant canticum nouum empti sunt de
terra idest de amore terrenorum empti. Auicule enim
tunc melius cantant quando a terra extolluntur: sic
viri spirituales quando a terrenorum amore per pau
pertatem spiritualem eriguntur: Ideo isti possunt di-
cere cum dauid. Quomodo cantabimus canticuȝ do
mini in terra aliena: quasi diceret. Non potest fieri
nisi ab ista terra creamus. Quō est contra auaros qui
non sunt empti de terra sed magis plantati in terra.
Et ideo nullum cantum spiritualem possunt dicere
coram deo quia nec orationem nec confessionem: nec
consolationem: nec monitionem possunt canere vel
narrare. contra illud. Cantate domino et benedicite
nomini eius. Auaricia enim est similis lupo: quia lu
pus est animal vorax: quod dum respicit hominem:
aufert ei vocem: ita quod non potest canere seu loqui
Anhelitus enim lupi corrumpit aerem. Sic vere ca-
rissimi: auaricia que lupinam voracitatem et insatia
bilitatem continet: statim quando eos tenuerit: vocē
et cantum spiritualem aufert: Ideo tales dicunt Esa.
lvj. Uniuersi canes muti latrare non valentes. Non
sic charissimi: sed abdicemus prospera temporalia.
Empti inquit de terra vt dicatur de quolibet nostrum
illud. Dan. vij. Sublata est de terra et super pedes ⁊c.
¶ Secundo dico. qđ si volumꝰ bene cantare: necesse C
est quod depuremus corpora nostra per castitatem:
quod ostenditur cum dicitur. Hi sunt qui cum mu-
lieribus non sunt coinquinati: sicut enim tympanus
qñ est pingue non pōt bñ sonare imo necesse est ꝙ sit
valde siccū Sic vere illi q̄ sunt pingues p carnalitates
nō possunt sonū ⁊ cātū diuine laudis et orōnis vel cō
fessionis

Ayuntamiento de Madrid

feſſion is cātare:imo vere neceſſe eſt ꝙ hō ſit ſiccus
per caſtitatē ⁊ ab omni carnalitatis humore⁊ pingue
dine denudat⁹. Ideo talib⁹ dr. Eccli.ix. Non des mu-
lieri poteſtatē aie tue. Qr ſicut dicitur ibidē. Propter
ſpeciē mulieris multi perierūt. vñ dicit auguſ. Nihil
tam ab arce cōtēplationis virilē animuʒ deijcit ſicut
femine blandimēta. Ideo a mulierib⁹ ⁊ a carnalibus
⁊ luxurioſis actib⁹ debʒ quilibet eccl'iaſticus abſtine
re vt corā agno immaculato xpo ſit acceptabilis cane
re ⁊ pſallere. ⁊ merito, qr ver⁹ cantus. ⁊ laus ⁊ iubilus
perſonarū mundarū ⁊ pudicarum eſt deo mirabiliter
gratioſus ⁊ dyabolo odioſus. Cantus eñ galli albi ti
metur ſm Iſi. mirabiliter a leone qr reuera leo dyabo
lus timet odit ⁊ fugit cantū ſpūalem galli albi. i. hoīs
caſti ⁊ puri. cantus eñ orationis: pfeſſionis ⁊ cōfeſſio
nis: laudis cōtritiōis ⁊ pdicatiōis. talis; nō pōt a dya
bolo ſuſtineri. Ideo de talib⁹ dz ⁊ pōt dici illud Mat.
xxvj. Cōtinuo gall⁹ cātauit ⁊ recordat⁹ eſt petrus ver
bi ieſu: ⁊ ſequitur. Et egreſſus foras fleuit amare. Ecce
igitur quomodo ad cantū galli ipm angel⁹ reliquit ⁊
ille ad dñm ſe ꝯuertit. Et ſm veritatē cātores ⁊ dei ſer
uitores decet eſſe valde ornatos ⁊ maturos. ij. Para.
xxv. Cantores ſteterunt in ordine ſuo figura. j. Reg.
xvj. vbi dicit ꝙ quādo dauid canebat cythara: demo-
nium recedebat a ſaul ⁊ leuius ferebat. Sic vere ſi ſpi
ritus fornicationis exagitat ſaul. i. deſt carnē tuam. p-
cute cytharam cordis tui ⁊ fac ipſum ſonare ⁊ cantare
per orationē ⁊ confeſſionē: ⁊ ſic demoniū ſuperabis. ⁊
carnis ſtimulos leui⁹ ſuſtinebis. Ibi ſunt igit ⁊c. Et
per cōſequēs delectabilius cantātes. Ideo dr figurali
D ter de cantu illo Apoc. viij. Primus angelus tuba ce-
cinit. Angelus ſignat carnis puritatē. Debemus igit
abdicare carnalitatē ⁊ proſperitatē. ¶ Tertio ſi volu
mus bene cātare debemus abdicare verboſitatē ⁊ lo-
quacitatē. In ore inquit. eorū nō eſt inuētū mendaciū
Sicut enim raucedo vocis impedit cantū. ſic menda
cium: ſtultiloquiū. deriſio detractio: que ſunt quedam
raucedines ſpūales: nō ſinunt hominē bene cantare.
Sub noie eñ mēdacij intelligit ois locutio mala. Iō
E dicit. Eccli. vij. Noli velle mentiri omne mendaciuʒ
Et ratio eſt: quia ſicut dr Sap. j. Os quod mentit oc-
cidit animā. Circa illud igit eſt ſciēdū ꝙ eſt multiplex
malus cātus. Eſt enim cātus nimis altus. nimis fal-
ſus nimis raucus ⁊ nimis blādus. Cātus nimis alt⁹
eſt iactātia ⁊ elatio: ⁊ tales ſunt ſimiles cuculo qui al
te ⁊ cōtinue cantat. Veruntamen nihil dicit niſi de ſe
ipſo ⁊ ſuis factis ⁊ ſuorum. Ideo deriſore dr Eſa. xxiij.
Bene cane: frequēta canticū meretrix obliuioni tra-
dita: vt memoria tui ſit. q. d. Illa vident ſe eſſe in obli
uione et ſine memoria: ideo de ſe canunt contra illud
Math. vj. Noli canere tuba ante te. ⁊c. Itē cantus rau
cus eſt detractio ⁊ deriſio. Ideo tales ſunt ſimiles ra-
nis que voce ſua rauca cōtinue volūt cantare ꝙdiu ne
minem vident. Sic detractores in abſentia non in pre
ſentia ſemper murmurant et diffamant Tales enim
cātant de alijs nimis rauce. i. deſt. nimis diffamatorie
ſeu male: ſimiles etiam vlulis que ſunt aues noctur-
ne: que clamando ⁊ deridēdo videntur cātare. vñ poſ-
ſunt alij dicere illud. Job. xxx. Nūc aūt deridēt me iu-
niores tēpore. ⁊ ſequit. Nunc aūt in cantū eorū verſus
ſum. Cantus blandus eſt adulatio ⁊ mala ſuggeſtio ⁊
tales ſimiles ſunt ſyrenis que ſuo cantu trahunt na-
uigantes ad naufragiū: qr. ſ. cant⁹ adulatorū. luxurio-
ſorum ⁊ malorū ſuggeſtorū. ⁊ maxime hereticorū ſibi
et alijs ſunt cauſa periculi ſempiterni. Michee. ij. Cā
tabunt canticū cum ſuauitate. Ideo tales poſſunt di-
cere illud Amos. v. Aufer a me tumultū carminū tuo-
rum: cantica lyre tue non audiā. Cātus falſus eſt leti
cia mūdialis ⁊ conſolatio: que falſa eſt ⁊ vana: ⁊ tales
ſunt ſimiles cigno. qui eſt auis que ꝯtinue in flumini
bus vult conuerſari: cuius cantus eſt ſignum ⁊ preſa
gium mortis ſue. Sic vere cantus ⁊ leticia mundialis
quaʒ exercent homines qui in fluminibus diuitiaruʒ
viuunt eſt ſignum ⁊ preſagium ꝙ mors eterna eſt eis
preparata. Amos. viij. Conuertā oia feſta in luctū. et
cantica veſtra in planctū. Ideo cōminatorie dicit tali
bus. Eſa. xxiiij. In cantib⁹ nō bibēt vinū: amara erit
potatio bibentibus illā. Iſti igitur chariſſimi nō ſunt
in quorum ore nō eſt inuentū mendaciū. Non ſic ca-
riſſimi. ſed abdicemus loquacitatē ſi volumus dicere F
canticum deo gratum. ¶ Quarto dico. ꝙ neceſſe eſt
ꝙ vēdicemus humilitatē. quod oſtendit cum dicitur
Sequuntur agnū quocūqʒ ierit ſequit ſignat. Obediē
tiam imitationē humilitatē ⁊ ſubiectionē. Qui enim
bene ⁊ delectabiliter vult cantare debet ſe alijs bonis
cantoribus cōformare. Sic vere ſi illos ſpirituales cā
tus bene dicere volumus neceſſe eſt ꝙ bonis cantori
bus. ſ. xpo ⁊ ſanctis: nos per humilitatē ⁊ ſubiectioneʒ
conformemus. Ideo dicit de ſecūdo Math. viij. Seq̄
re me ⁊ dimitte mortuos ⁊c. ⁊ Math. iiij. dr. ꝙ petr⁹
et andreas relictis rhetibus ſecuti ſunt xpm. ſicut enī
ille qui nō ſequitur alios in cantu vocali diſſonantiā
facit ſic in cantu ſpirituali ille dicit diſcrepare qui per
arrogātiam ſe dedignatur alijs conformare. Ideo tali
bus pulcre loquitur. Hiero. ad Julianuʒ. In cythara
inquit dyaboli tres ſunt falſe voces. ſ. elatio quam ha
buit in celo. ſuggeſtio quam cepit in paradiſo deſpera
tio quam cepit in inferno. Muſica eniʒ diaboli ab al
tiori cantu incepit. Inchoauit enim in celo antipho-
nam elationis dicens. Ponam ſedem meā ad aquilo
nem. altius enim incepit ꝙ debuit. ideo cecidit. Po-
ſtea de celo deſcendens inchoauit in paradiſo anthi-
phonam ſuggeſtionis ⁊ poſtea in inferno antiphonā
deſperationis. Differt enim muſica xpi a muſica dia-
boli qr dyaboli icipit ab altiori: xpi vero ab humiliori.
Audi doctorem muſice ſpiritualis. Diſcite a me quia
mitis ſum et humilis corde. et Mathei. xj. et. j. Ma-
chab. vj. Pars exercitus per loca humilia ibat caute
et ordinate.

Habeam⁹ igitur humilitatē. Et ſic digni erim⁹
Moreamus loquacitatē. cantare nouū can-
Contēnamus proſperitatē. ticum coram agno
Dimittamus carnalitatē. et merito quia pro

certo deus mirabiliter diligit bonos cantus. Dicit eī
Soli. fonteʒ eſſe in ſicilia qui quodā occulto inſtinctu
nature. videtur in cantu et melodia delectari. ſi enim
iuxta fontē aliquis cepit canticis vel melodijs reſona
re ſtatim videbit aquā plus ſolito ſurgere. ⁊ erumpi ⁊
ſurſum ſupra margines eleuare. Sic vere fons ſapien
tie verbū dei in talibus ſpūalibus canticis delectatur
et magis ſolito erūpit in beneficijs et letatur. Bene er
go dicitur in ps. Cātate domino ⁊ benedicite nomini
eius. Et nos etiam. Exo. xiiij. cū moyſe dicam⁹. Cante
mus dño glorioſe. igitur cantemus deū laudādo. ps.
Cantate domino canticum nouū. laus eius in eccle-
ſia ſanctorum. Item deūm orando. ps. Miſericordiaʒ
et iudicium pſallam tibi domine. Item deo regratian
do. ps. Cantate domino quoniam magnifice fecit.
Item deum confitendo. ps. Cantate do mino canticū
nouum. Sequitur. Confeſſio et pulcritudo in conſpe-
ctu eius. Item deum predicando. Joelis. ij. Canite tu-
ba in ſyon. vocate cetum congregate populum ⁊c.
Predicatores tamē multis poſſunt dicere illud Ma
thei. xj. Cecinimus vobis et non ſaltaſtis. lamenta-
uimus vobis et non planxiſtis. q. d. In nullo correcti
eſtis propter cantū predicationis noſtre. Iſte eſt ergo
cantus laudabilis et meritorius. ¶ Secundo dico ꝙ G
eſt cantus mirabilis et allectorius ſcʒ cantus et con-
ſolatio beatorum qui laudādo et regratiando iugiter
cantant deo. Apoc. xv. vbi ipſe vidit ſanctos ſtantes ſu
pra mare habentes citharas cantantes canticum no
uum moyſi ſerui dei. et canticum agni. ¶ Tertio di H
co. ꝙ inuenitur in ſcriptura cantus damnabilis et de
ceptorius et iſte ſignat ſuggeſtionem dyaboli et pec-
catorū. de quo dicit. Hiero. Cantus eſt dyaboli eſt cu
piditas cantus hominis eſt voluptas. Soph. ij. Vox

Ayuntamiento de Madrid

cantãtis in feneſtra.corꝰ in ſupliminari. Et hoc ſuf
ficit Uide iſra de Laude: de Pſallere de Exultare ⁊c.
A **Canis.** Quia canis habet tam multas bonas
cõditiones ꝙ̃ malas quas longũ eſſet
per oĩa declarare. iõ de ipſo dixi quaſi ſub ſilẽtio trã
ſeundũ ſed qui plus videre voluerit recurrat ad mora
lia ſuper librũ de ꝓprietatibꝰ rerũ vbi inueniet quod
requirit. Nota ergo breuiter ꝙ canis ſignat qñqꝫ.

Uirum virtuoſum.
Uirum vitioſum.
Hoſtẽ venenoſum.

Signat igitur canis viruꝫ vir
tuoſuꝫ. Et hoc quadruplici ra
tione. ſ. ꝓpter fidelitatẽ. Pro
pter humilitatẽ ꝓpter vtilitatẽ ꝓpter ſedulitatẽ. Hꝫ
eñ canis fidelitatẽ. qꝛ etiã ſꝫm Plini. canis ꝓ dño ſuo
hoſtibꝰ ſe opponit. ipmqꝫ occiſum nõ dereliquit: ⁊ ho
micidã morſu ⁊ latratu ꝓdit ⁊ oſtendit. Ut in geſtis.
Karoli magni exemplũ habetur de Macario ꝓditore
et leporario. qui duellũ in inſula noſtre dñe pariſiꝰ fece
rũt pariter pro morte. Alberici burgũdi ductoris ⁊ du
cis vxoris regine dicti Karoli francie reg. Sic vere vir
fidelis dñm ſuũ. ſ. deũ vel benefactorẽ dꝫ diligere ⁊ co
gnoſcere ⁊ per fidẽ ipſius morti ſe opponere., ⁊ contra
aduerſarios fidei. ſ. dyabolũ ⁊ hereticos viriliter dimi
care. ⁊ ipſo latratu predicatiõis et morſu correctionis
debet acriter impugnare. Ideo dr̃ Tho. vj. ꝙ thobias
ꝓfectus eſt ⁊ canis ſecutꝰ eſt eũ. ¶ Itẽ ꝓpter humili
tatẽ. Canis eñ ſi a dño ꝑcutit nõ iraſcit. ſi fugat non
indignatur. immo ſi per vnã viã deijcit ſiue eijcit. per
aliaꝫ reuertit. nec ceſſabit applaudere quouſqꝫ pax ip
ſius reformetur. Sic vere vir humilis ⁊ patiens ex de
ſpectu ⁊ depreſſiõe nõ dꝫ indignari per obſtinationẽ
ſed magis cũ humilitate pacẽ ſuã ⁊ gratiã procurare.
Et ſi per vnã viã repellit dꝫ aliã viã querere. vt ad alio
rũ gratiam reuertat. Et ſicut canis eſt animal magne
memorie per preteritorũ cõſiderationẽ ⁊ beneficia re
cognoſcẽs per gratiarũ actionẽ. vñ Tho. xj. dicit ꝙ ca
nis ꝓcucurrit qui ſimul fuerat in via. ⁊ quaſi nuncius
blandimento caude gaudebat. ¶ Tertio ꝓpter vtili
tatẽ. lingua eñ canis eſt medicinalis. extrahit enim
morbũ a vulnere. Reuera lingua talis eſt vir iuſtꝰ. qꝛ
vere lingua ⁊ locutio ſua predicatio. eruditio. ⁊ moni
tio. correctio ⁊ cõſolatio. eſt alijs medicina. vñ Lu. xvj.
Ueniebãt canes ⁊ lingebãt vlcera eiꝰ. Et eſt etiã canis
vtilis qꝛ latrat. mordet ⁊ lingit atqꝫ feras capit. Sic ꝓ
latus dꝫ latrare ꝓdicãdo. dꝫ mordere corrigẽdo debet
lingere cõſolando ⁊ feras. i. peccatores capere ⁊ eos ad
penitẽtiã cõuertẽdo. ¶ Quarto ꝓpter ſedulitatẽ. Ca
nis eñ ſedule cuſtodit domũ dñi ſui a latronibꝰ. ⁊ gre
gem a lupis. Sic iuſtꝰ maxime ꝓlatus vel ꝓdicator dꝫ
domũ dei q̃ eſt eccleſia ꝑ diſcretionẽ cuſtodire ⁊ exin
de morſu correctionis. latratu ꝓdicationis. dꝫ lupos
⁊ latrones. i. demones ⁊ impios cohercere. Eccli. xiij.
Que ꝯiunctio hoĩs ad caneꝫ. Et melior. Eccleſiaſtes.
ix. Eſt canis viuus leone mortuo. Et ſic patet canis.
Fidelitas. Humilitas. Utilitas et Sedulitas. Pone
ſi vis alias conditiones adiungẽdo vel inuehẽdo. Si
gnat ergo canis virũ virtuoſum. ¶ Secũdo ſignat vi
B rum vitioſum. ſ. peccatorẽ. Canis eñ eſt aĩal vorax. fa
melicũ inuidiũ ⁊ immundũ. Sic peccator eſt mordax
detrahendo vorax guloſe comedendo. famelicꝰ auare
acquirẽdo. Inuidus de bonis aliorũ dolẽdo immũdꝰ
luxuriam exercẽdo eſt eñ inuidus mordax ⁊ detractor
inuidet enim canis illi qui ſubintrat domũ in qua eſt
ipſumqꝫ mordet. lacerat atqꝫ fugat. vñ Hiere. xv. Gla
diũ ad occiſionẽ ⁊ canes ad lacerandum. ¶ Itẽ per ca
nes deſignãtur voraces comeſtores guloſi. iij. Regũ.
xiiij. In ciuitate comedẽt eos canes. Iteꝫ inſatiabiles.
auari. ⁊ ambitioſi: vñ in. ps. Famẽ patient vt canes et
circuibunt ciuitatẽ. Itẽ immũdi ⁊ luxurioſi. iij. Regũ.
xxij. Linxerũt canes ſanguinẽ nabot. ¶ Itẽ per canes
intelliguntur recidiuãtes ⁊ peccatores. Canis enim
reuertitur ad vomitũ. ⁊ peccator ad peccatũ cõfeſſum
Et auarus ad illud quod fuerat reſtitutũ qꝛ ſicut dici
tur Prouerb. xxvj. Sicut canis qui reuertit ad vomi
tuꝫ. ſic ſtultus qui iterat ſtultitiã ſuã. ¶ Itẽ per canes
intelliguntur crudeles ⁊ rabioſi. Canis eñ faciliter ef
ficitur rabidus. ⁊ tunc gregi quẽ cuſtodit efficit peri
culoſus: qꝛ niſi teneatur. totũ inficit ⁊ occidit. Sic pec
cator maxime ꝓlatus qñ fit rabidus per crudelitateꝫ.
gregi ſubditorũ ſuorũ multũ nocet per rapacitatẽ ps.
Circũdederũt me canes multi tau. pin. ob. me. ¶ Itẽ
per canes intelligũtur adulãtes. Canis enim lambit
aquã. ⁊ blandit ⁊ applaudit meliꝰ veſtito. Sic adula
tor magis diuitẽ honorat Iudi. vij. Solent canes lam
bere aquã. Et nota ꝙ ſicut canes a nobilibꝰ cõuiuijs
expelluntur ⁊ a delicatis cibarijs cohercent. Sic vere
tales peccatores a conuiuijs paradiſi merẽtur expelli
Apo. xxij. Foris canes ⁊ venefici. ⁊ a delicatis cibis cor
poris chriſti debet merito coherceri. Nam ſꝫm Plini.
Coriandri ſemen qđ hominibꝰ eſt cibus et medicina
canibus eſt mors. Sic vere eucharíſtia que hoĩbus. ſ.
bonis ratione vtẽtibus eſt vtilis. canibus iſtis. ſ. pecca
toribꝰ eſt dãnabilis. Ideo bene precipitur Math. vij.
Nolite ſanctũ dare canibus. ⁊ nolite ante porcos po
nere margaritas. Et ſic patet ꝙ canis ſignat hominẽ C
vitioſum. ¶ Tertio dico ꝙ canis ſignat hoſtẽ veneno
ſum. ſ. dyabolũ. Nam ſicut canis mordet. latrat. inui
det ⁊ inficit. Sic dyabolus inuidet ſaluti hominis. la
trat per ſuggeſtionem. mordet per delectationẽ inficit
et corrumpit per conſenſum et operationem. Et ideo
petebat dauid. Erue a framea deus animã meã: et de
ma. ca. vni. me. Eſt igitur canis ſignificatiuus viri vir
tuoſi. viri vitioſi. hoſtis venenoſi ⁊c. Et adiunge ſi vis
ad quodlibet membrum alias conditiones: ſicut in
uenies in morali. Sufficit.

Canicies. Canus.

Nota qđ canicies A
eſt albedo capillo
rum que vt cõmuniter duo ſignat. videlicꝫ. prudentiã
et ſenectutem. Prudentiam dico pro eo ꝙ cani capite
et antiquo ſunt vt communiter magis diſcreti et pro
uidi: et ideo cuiuſcunqꝫ etatis fuerint. Prudentes poſ
ſunt dici cani. Sapien. iiij. Cani ſunt ſenſus hominis
et etas ſenectutis vita immaculata ⁊c. vnde Eccleſia
ſti. vj. Stude ſapientie fili mi. et vſqꝫ ad canos inue
nies eam ideſt vſqꝫ ad ſenectutem. et Leui. xix. Coram
cano capite conſurge. ⁊c. Uide de ſenectute et pruden
tia. ⁊c.

Capere. Captio.

Sciendum ꝙ capere A
primo eſt idem quod
concludere ligare. tenere. ⁊ ſubiugare. Et accipitur in
ſcriptura aliquando actiue. aliquando paſſiue. Acti
ue Capit.

Deus.
Homo.
Dyabolus.

Capit deus. ſcilicet penitentes
per conuerſionem delinquen
tes per damnationem. Trium
phantes per ſaluationẽ. Capit dico penitentes ⁊ hoc
facit quandoqꝫ cũ hamo ſue occulte inſpirationis ali
quando cum rethe predicationis. Ezech. xij. Extendã B
ſuper te rethe meum. et capieris in ſagena mea. Item
capit per damnationem delinquentes. Deꝰ enim im
mittit canes ſuos ad capiendum feras. ſcilicet pecca
tores. ſcilicet caſus infirmitatẽ et mortem. et tandem
per damnationẽ in inferno coquit et deuorat vniuer
ſos. Oſee. v. Ego capiam et vadam et tollam ⁊ non eſt
qui eruat. vnde de dei executoribus. ſcilꝫ morte ⁊ dya
bolo poteſt dicere damnatus illud ps. Ecce ceperunt
animã meã. irruerunt in me fortes. Item capit trium
phantes per ſaluationeꝫ. Deus enim capit bonos ad
partem ſuam. vnde ij. Regum. v. Cepit dauid arcem
ſyon. ¶ Secundo dico. ꝙ eſt captio. qua capit homo:
⁊ iſta nihil aliud eſt ꝙ̃ captio et acq̃ſitio meritorũ pec
catorũ: terrenorũ eternorũ. Homo eñ capit virtutes
acquiſitiue. Eze. xix. Leo factus eſt ⁊ didicit predã ca
pere. Item homines predicatiue. Lu. v. Eris iam ho
mines capientes. Item capit terrena multiplicatiue.
ij. Para. xxviij. Ceperunt predam infinitaꝫ. Item eter
nam gloriam beatiue fruende. pſalmꝰ. Ut hereditate capias

Ayuntamiento de Madrid

te capias terrā. ¶ Item tertio, actiue capit diabolus. ſcʒ per culpam in preſenti ꝛ per penā in futuro. ꝛ de ta
li captiōe poteſt dici illud Nau. ij. leo cepit ſufficiēter
B ſibi. ꝛ impleuit cubile ſuū preda. ¶ Sed adhuc dico
ꝙ eſt captio paſſiua. ꝛ tūc capi idem eſt qḋ ꝯcludi ꝛ cō
tineri ꝛ poſſumus dicere. Deus capitur per icarnatio
nem homo capitur per peccatum et damnationem.
Unde nota ꝙ paſſiue loquendo. videlicet.
Capitur xp̄s cum vir efficitur. Deum cepit la
Capitur iuſtus quando ꝯuertit. queus amoris
Capitur iniuſtus qñ decipit. qz. ſ. verꝰ amor
ad nos ipſum fecit capi. videlicet capi.
Uirginis gremio. Mō deū em̄ cepit virginitas: ſʒ
Breui preſepio. holeʒ capit iniqtas. Deū dico
Crucis ſupplicio. cepit virginitas in incarnatio
Tumuli tugurio. ne. Ipſe em̄ fuit vnicornis quē
virgo capit ī gremio ꝛ ꝯcludit: quē venatores i. ſancti
patres capere nō poterant quoquomō. Jō beate vgi
ni dr̄. Quē celi capere non poterant: tuo gremio cōtu
liſti. iij. Re. viij. Si celū ꝛ celi celorū te capere nō pñt.
quāto magis nec domꝰ iſta. ¶ Itē dico ꝙ iuſtū capit
ſtimulus doloris: qñ. ſ. hō ꝯtritus ꝛ ꝯpunctus dimit
tit ſe capi. ꝛ ad bonū cōuerti. Tren. iij. Uenatione ce
perunt me quaſi auem. ¶ Itē dico ꝙ capit iniuſtū ſi
bilus deceptoris. i. tēptatio dyaboli. Sicut em̄ vide
mus ꝙ venatores ꝛ aucupes diuerſimode capiunt be
ſtias ꝛ volucres. qz aliqñ cū laqueo. aliqñ cuʒ ſagitta.
aliqñ cū viſco. Sic vere demones diuerſimode capiūt
hoīes. i. aīas per pctm̄ ꝛ aliquando cum ſagitta volā
te in die que eſt ſuperbia aliquādo cū laqueo cōſtrin
gente qui eſt auaricia. aliqñ cū viſco tenente. ꝛ inficiē
te qui eſt luxuria. Ideo de tali captione dr̄ ꝓuer. v. Ini
quitates ſue capient impiū ꝛ funibus pctōrum ſuorū
cōſtringetur. Et propter hoc de diuerſis modis capiē
di pctōres tam per penā ꝙ per culpā pōt dici illō Eſa.
viij. Offendent inquit ex eis plurimi ꝛ cadēt. ꝛ cōterē
tur. ꝛ vinciētur. ꝛ capient. vbi ē aduertendū ꝙ captio
culpe et pene introducūtur in homine. videlicet.
Per pompoſitatem elationis. cadent ꝛ conterentur.
Per cupiditatē affectionis. Offen. inquit ex eis plu.
C Per carnalitatē infectiōis. qḋ oñditur cū dr̄ vincient.
Capitur igit hō a dyabolo ꝑ elationē ꝛ pompoſitatē
qḋ oñdit cū dr̄. Cadent Cadere em̄ ꝓprie ē ab alto ab
infimū ruere. qḋ vtiqꝫ pertinet ad ſupbos q̄ in alto ſu
perbie cōſtituūtur. ꝛ inde ad culpā ꝛ ad penā corruūt
et capiuntur ſimiles pardo qui qñ ſentit ſtercora hu
mana ſurſum in arbore vbi a venatore ex induſtria po
nuntur ſurſum ſalit vt ea comedat: multū eniʒ diligit
ca et ideo ſuper ſudes acutas ſubtus arborem cadit. ꝛ
ſic capitur et perit vt dicit Pli. Sic vere dum ſuperbi
ad arborem ſurſum mundanarum dignitatum am
biunt ꝛ aſcendūt vt ſtercora mundanarū diuitiarum
et deliciarum habeant. ſubito ſuper ſudes acutas tor
mentorū inferni cadunt ꝛ ſic capiūtur ꝛ pereunt. De
tali autem ambitioſorū caſu dicitur in pſ. Cadet cuʒ
dominatus fuerit pauperum. De tali aūt captiōe dr̄.
ij. Regū. v. Cepit dauid arcem ſyon. Arx enim que eſt
edificium altū ſignat ſuperbos. qui a dauid qui inter
D pretat manu fortis. i. a diabolo ꝑ ſuperbiā capiunt. ij.
Para. xxv. Amaſiā regem cepit rex iſrael. Capit ergo
homo per elationē ꝛ pompoſitatē. ¶ Secundo dico.
ꝙ capitur hō per affectionē ꝛ cupiditatē. qḋ oñditur
cū dr̄. Offendent offendere enim idem eſt qḋ ad aliqḋ
obſtaculum ſe collidere. Et inde dr̄ offendiculum illḋ
quod in via alicuius ponitur vt ad illud collidatur. ꝛ
cadat. et capiatur. ꝛ ſic capiuntur auari qui ad mun
di bona per immoderatum appetitum offendunt ſi
miles lupo. qui dum offendit ad pedicā ſuis ibi capit
Similes etiam auicule que dum offendit ꝛ tangit la
queū. ſtatim ꝯſtringitur et capitur Sic vere auari dū
tangūt bona tēporalia que recte ſunt pedica ꝛ laqueꝰ
ad capiendū animas ſtatim per auariciam. ſtringun
tur ꝛ a dyabolo capiuntur. Nam ſicut auari capiunt
pauperes per ſuas malicias. Sic diaboli capiūt aua
ros ꝛ hoc per laqueū cupiditatis: finaliter aūt pedica
eterne penalitatis. Sicut enim piſces ꝛ aues capiunt
laqueo: ſic capiuntur homines in tempore malo. Ec
cleſiaſtes. ix. Offendent ergo. Sicut enim canis rabi
dus ambulat vacillando: ita ꝙ ad omnia circuniacē
tia offendit. Sic etiā auari ad oīa que ſunt circa eos
ſcʒ ad alioꝝ domos: prata: vineas: ꝛ cetera bona offen
dunt per deſiderium ꝛ affectum. vñ Job xj. Qui am
bulat in nocte offendit. Iſti igitur ſunt fraudulenti
vulpes quos dominus precepit capi. Cant. ij. Capite
vobis vulpes que demoliuntur vineas. Cōpara aua
ros vulpi que ſemper claudicat ꝛ eſt fallax: ꝛ mortuā
ſe fingit. Sic iſti claudicāt: quia nunꝙ rectā intentio
nem habent. ſine recta intentione omnia faciunt: im
mo mortuos ꝛ ſimplices vt decipiāt alios ſe ꝯfingūt.
Capiūtur ergo per auariciam ꝛ cupiditatem. ¶ Ter E
tio capitur homo per infectionē ꝛ carnalitatē qḋ oſtē
ditur cum dicitur. Uincientur. Carnalitas enim eſt
vinculuʒ quo homo irretitur: vincitur ꝛ illaqueatur.
Eſt enim ſicut viſcus que auiculas vincit ꝛ ligat: ita
ꝙ in viſco capiuntur: deplumantur ꝛ comedunt. Sic
vere carnalitas ita vincit hominem ꝙ vſqꝫ ad morteʒ
ipſum vinctum detinet malis complacentijs: delecta
tionibus ꝛ peccatis: ꝛ ſic deplumantur ſcʒ plumis vir
tutum ꝛ meritorum: plumis etiam temporalium bo
noruʒ: ꝛ tandē in inferno capiuntur ꝛ deuorant. Iſtud
patet de luxurioſis qui aliquando a malis mulierībꝰ
capiuntur ita fortiter ꝛ per malas cōplacētias ab eis
vinciuntur tā ardēter ꝙ vix aut nunꝙ amplius libe
rantur: immo ab eis deplumantur ꝛ ſpoliantur. Ec
cleſiaſtes. vij. Inueni mulierē morte amariorē que la
queus venatorū eſt ꝛ ſagena cor eiꝰ: vincula ſunt ma
nus eius. Unde ꝓ Prouerb. vij. de procaci muliere dicit
ꝙ ipſa erat preparata ad capiendas animas. tales ca
piuntur admodū elephantis qui capitur ad cantum
puellarum: vel admodū nautarū in mari qui capiun
tur ꝛ ſomniantur ad cantum ſyrenarum. Sic vere vi
ri ad cantum ꝛ plauſum malarū mulierum vinciunt
ergo. ij. Paral. xxxvj. dicitur. ꝙ caldei ſedechiam regē
vinctum cathenis duxerunt in babyloniam: ꝛ ſic pa
tet ꝙ quidam capiuntur per carnalitatem: quidā per
cupiditatem: quidam per pompoſitatem: ꝛ hoc de ca
pere ſufficiat.

Capillus.

Nota ꝙ in ſcriptura inueniūtur capilli portandi: capilli ligādi: ca A
pilli tondendi. Primi ſignant virtuales perfectiones
que debent portari. Secundi ſignant cordiales affe
ctiones que debent ligari. Tertij ſignant temporales
poſſeſſiones que debent tondi. Dico ergo primo ꝙ ꝑ
capillos intelliguntur virtuales perfectiones ꝛ ſigni
ficatur per capillos triplex virtus ſm ꝙ capillus da
tus eſt propter tria animalibus videlicet.
In tegumētū propter nuditatē. Et ſic capilli poſ
In ornamentū cōtra ruditatē. ſunt ſignificare
In tutamentū ꝯtra frigiditatē. triplicē ꝟtutē:
ſcʒ honeſtatis que nuditatē celat: virtutē ſanctitatis
que vilitatē velat virtutē caritatis: q̄ frigiditatē fu
gat: ſignāt em̄ capilli: videlicet honeſtatis cōuerſatio
nem: ſanctitatis ꝑparationē: caritatis inflāmationē
Dico ergo primo: ꝙ capilli ſignāt honeſtatē: ſicut em̄
capilli ſunt illa pars corporis q̄ aptius oſtēdit: q̄ exte
rius exponit ꝛ q̄ diligentius cōponit: ꝛ qua quicquid
eſt interiꝰ abſcōdit. Sic virtus honeſtatis ꝑ ceteris
virtutibus plus apparet ꝛ in conſpectu hoim̄ magis
fulget. Et ſi quid eſt in hoīe defectiuū ſub hac magis
abſcōdit atqꝫ latet. Et iō ad ipſiꝰ cōpoſitionē de cēteʒ
q̄libet ſapiēs ſumme ſtudet. De talibꝰ capillis loquit
ſcriptura. j. Cor. xj. Capilli ꝓ velamine dati ſunt. Et
aduerte ꝙ Ariſt. in lib. de phiſonomia dicit ꝙ capillꝰ
niger ſignat rectitudinē mētis ad denotādū ꝙ nigra
ꝛ hūilis ꝯuerſio bone mētꝭ eſt ſignificatio qz i nigrc.
per hec q̄ foris apparent: quid intus lateat aperit: ſed

Ayuntamiento de Madrid

aduerte qđ dr̄. Leui. xiij. ꝙ qn̄ capillus mutat̄ ī flauū.
ſignat leprā q̄r reuera qn̄ couerſatio efficit̄ flaua ⁊ in
ſolens atq̧ leuis ⁊ ad lr̄am qn̄ capilli ꝓcurātur per ar
tez fieri crocei atq̧ flaui: ſignū eſt ꝙ ibi interi⁹ lateat
lepra male ⁊ corrupte volūtatis. Habeamus ergo ni
gros capillos atq̧ albos nō flauos: q̄r. ſ. ꝯuerſatio no
ſtra non dʒ eſſe flaua per inſolentiā ⁊ leuitatē. ſʒ ma
gis nigra: per humilitatē. ⁊ alba ꝑ mūdicie caſtitatez
vn̄ Dan̄. vij. Capilli eius tāꝙ lana mūda. Ptʒ igitur
ꝙ per capillū intelligimus honeſtatē. ¶ Secūdo di
co. ꝙ per capillum intelligimus virtutū multiplicita
tem ſicut eni vides ꝙ capilli ſunt capitis ornamentū
⁊ qđ per capillos radicū arbores ⁊ herbe adherēt ter
re. ⁊ in terra radicant̄: ſicut ptʒ de porris. cepe et allijs
Sic vere virtutes et bone affectiōes anime ſunt orna
mentū mentis Nam per iſtas cū terra. i. cū deo coniū
gimur ⁊ vnimur: in ipſo radicamur ⁊ fundamur. De
iſtis capilis dr̄ Mat. x. Capilli capitis veſtri oēs nu
merati ſunt. Deus em̄ numerat ⁊ pōderat capillos. i.
virtutes ⁊ merita ſingulorū. Figura de Abſalon. cui⁹
capilli ſingulis annis appendebātur. ſʒ reuera tales
capillos nō vident̄ hr̄e multi. ſicut em̄ dicunt. Solin⁹
⁊ Plinius. Leones carētes iuba i. capillis ſupra collū
ſunt quaſi degeneres a generoſitate ⁊ audacia leoni
na: ⁊ vt dicunt illi leones qui de pardi adulterio pro
creantur. tali inſigni crinū nō ornātur. Sic vere cha
riſſimi multi ſunt qui carēt capillatura virtutū ⁊ bo
narū affectionū. Et reuera iſti carēt ſpūali audacia et
virtute ⁊ a probitate degenerant aliorū qđ vtiq̧ ī illis
apparet qui in mr̄e ſua. i. in eccl̄ia a pardo. i. a d abo
lo adulterine ⁊ male ⁊ ſymoniace generātur ⁊ ꝓmouē
tur: q̄r vt cōiter tales carent crinib⁹ bonarū affectionū
virtutū ⁊ meritorum. Figurati in ſamſone. Judic. xvj.
Qui ꝙdiu capillos ſuos habuit. nec ſupari nec exceca
ri potuit. ſtatim ergo qn̄ crines ꝑdidit. virtutē ⁊ forti
tudinē amiſit. excecatus. ligatus ⁊ incarceratus fuit:
Sic vere hō ſtātim ꝙ perdit capillaturā virtutū. ⁊ po
tiſſime ſeptē crines. i. ſeptē virtutes. vel ſeptē ſancti ſpi
ritus dona: ꝓ certo ſua virtus ⁊ fortitudo. ab eo rece
dit ⁊ fugit. ita ꝙ extūc philiſteis. i. demonib⁹ ⁊ pecca
tis nō pōt reſiſtere immo ab eis ꝑ malas cōplacētias
capit̄. ⁊ in carcere male ꝯſuetudinis vincitur: ⁊ tandez
per obſtinationē ⁊ mētis obnubilationē excecatur: et
in fine in ruina dom⁹ corporis ſui. ſ. in morte. cū phili
ſteis idest demonib⁹ morit̄ ⁊ opprimit̄ atq̧ damnat̄.
Jſtos potiſſime capillos aufert dalila. i. mala mu
lier: vel dalila q̄ interpretat̄ ſitula. i. auaricia ⁊ aliorū
peccatorū genera priuāt hoiem his capillis. Jdeo pec
cata ſua plāgebat dauid di. Multiplicitate ſunt iniq
tates mee ſup capillos capitis mei. Nō ſic chariſſimi
nō. ſʒ habeam⁹ capillos virtutū ⁊ meritorū. iuxta illđ
Lu. xxj. Capillus de capite vr̄o nō peribit. ſignāt ergo
capilli virtutū multiplicitatē. ¶ Tertio dico. ꝙ capil
li ſignāt amorē ⁊ charitatē. Capilli em̄ dati ſunt ī mu
nimentū muniūt em̄ hoiem cōtra frigoris tēpeſtatez
⁊ calorē nutriūt ⁊ defendūt. ſicut patet de bonis et pi
loſis foderaturis ⁊ ſubducturis: Sic vere charitas ꝑ
bona deſideria calefacit. ⁊ aiam a nocumēto frigoris
indeuotiōis defendit. Jn cui⁹ ſignū nazarei qn̄ erāt in
tpe ꝯſecratiōis ⁊ obſeruatiōis ſue. capillos ſuos non
radebāt ⁊ ſic ſanctificationē acq̄rebāt. Quia vere qui
foderaturā caritatis ſeruat virtutē ⁊ ſanctitatē mul
tiplicat. vn̄ Apocal̄. j. Capilli ei⁹ ſicut lana alba ſicut
em̄ lana calefacit. ſic ⁊ caritas. Et ſic igit̄ ptʒ ꝙ capilli
ſignificēt caritatis inflāmationē ſanctitatis aggre
gationē. ⁊ honeſtatis ꝯuerſationē Jſti ſunt ergo capil
B li portandi. ¶ Sed ſecūdo dico ꝙ inueniunt̄ capilli li
gandi. ⁊ iſti ſignant cordiales affectiones. Sicut enī
videmus ꝙ mulieres ligant. lauant. tricant et pecti
nant capillos ſuos. Sic vere nos debemus noſtras af
fectiones q̄ more capillorū de nr̄is cordib⁹ oriunt̄ li
gare. reſtringere ornare. cōponere pectinare. ⁊ ablue
re: Ligantur enim per diſcretionem. q̄r nō ſinunt eos
effluere quantum vellent. Pectināntur etiā per cōfeſ
ſionem. abluuntur per lacrimarū effuſionez. Jdeo de
talibus capillis dicitur. ij. Reg. xiiij. Non cadet capil
lus capitis filij tui. Sed audi quid dicit Erodotus. ꝙ
homines calidarum regionuʒ ſicut ethiopia multos
habent capillos nigros et reflexos. ſunt tamē vt dicit
corporis parui: coloris nigri. animi defectiui Sicut ve
re hodie qui ſunt de regione calida huius mūdi. ſcili
cet auari. ⁊ luxurioſi. ⁊ ſuperbi multos capillos. id eſt
multas vanas affectiones. multa deſideria ⁊ ambitio
nes noſcūtur habere p̄s. Multiplicate ſunt ſup capil
los capitis mei. verūtamen vt cōmuniter ſunt parui
corporis per meritoruʒ attenuationem. nigri coloris
per malā couerſationez animi defectiui per cordialis
conſtantie eneruationem. Jdeo de iſtis poteſt dici il
lud qđ dicitur illis locuſtis que aſcenderūt de abyſſo
Apoca. ix. de quibus dicitur. ꝙ habebant capillos ſi
cut mulieres. Jſti ergo ſunt capilli ligandi. ¶ Jtez ter C
cio. dico ꝙ inueniuntur capilli tondendi. ⁊ iſti ſignāt
mundi tēporales poſſeſſiones. Capilli em̄ ſunt de ſuꝑ
fluitate ⁊ non de neceſſitate nature ſunt enim corpori
quaſi accidentales. ⁊ ideo ſine leſione poſſunt auferri
Nam quando non auferuntur calores: ſudores. ⁊ ver
mes ibi generātur. Tales ſunt mundi diuitie. ſunt. n.
extra naturā hominis. ⁊ ideo iſte debent a corpore ra
di. euelli. ⁊ tonderi: ⁊ pauperibus erogari. Hiere. vij.
Tonde capillū tuū ⁊ proijce. naʒ ſi iſti capilli debite tō
dantur: iterum ſolent renaſci. quia diuitie diſtribute
ſolent amplius abūdare. Exēplū de ſamſone cui poſt
tonſionem capilli iterum renati fuerunt. ita ꝙ forti
tudinem priſtinam reſumpſit q̄r vere pij et elemoſina
rij viri poſtꝙ ſua temporalia pro xp̄o tondent et ero
gant. maiorem fortitudinem ⁊ plenitudinem diuitia
rum vt cōmuniter conſequūtur, ⁊ habēt. patet de tho
bia qui in fine fuit ditior. ſed vere ſi iſta per elemoſynā
non tonduntur. tunc exinde calores auaricie ſudores
luxurie. vermes inuidie generantur. Jdeo ſimus ſicut
magdalena. que pedes domini oſculabatur ⁊ capillis
ſuis tergebat Lu. vij. Pedes enim corporis chriſti my
ſtici ſunt pauperes qui in inferiori parte iacent qui ve
re vnguento pietatis a diuitibus ſunt vngendi. ⁊ ca
pillis bonorū temporalium ſunt tergendi. Quod eſt
contra multos diuites qui capillos ſuos non exten
dunt ad pauperes ſed ad ſuperiores. Non ad elemo
ſynam ſed ad pompā. non ad mitigandum pauperuʒ
vulnera. ſed ad offerēdū diuitibus munera. Jſti ſunt
ſimiles quibuſdam tauris ſilueſtribus qui ſunt in in
dia: quorum capilli contra naturam omniuʒ anima
lium ſuperius extenduntur verſus caput. non inferi⁹
verſus pedes quia ocree capilli diuitiaruʒ diuituʒ mo
dernorum non deſcendunt hodie inferius ad pedes. i.
ad pauperes. ſed magis contra rationem tendunt ſu
perius ad diuites ⁊ maiores quia ſcilicet. pro promo
tionibus et officijs habendis. Jſtis habent conferre
magna dona facere conuiuia. expendere magna exe
nia ad pauperes enim penitus nihil emittunt nec de
eis aliquid curant vnde Amos. vj Bibentes vinum
in fialis. et vnguentis optimis delibuti. nihil patie
bantur ſuper contritionem ioſeph non ſic ergo ſed tō
deamus capillos poſſeſſionuʒ conſtringamus capil
los affectionum deferamus capillos perfectionum.
⁊c. ſufficit.

Capra. eſt aial hiſpidum. ſqualidū fetidū quare dico. ꝙ per caprā in ſcriptura ſignifi A
catur ſtatus penitentiū vel penitētie ſtatus indigētiū
vel indigētie. ſtatus delinquentiū vel immūdicie. Di
co igitur ꝙ per caprā itelligit̄ penitētia que. ſ. ē aſpera
⁊ hiſpida Nā ſicut ouis ſignat ſimplicitatē agnus in
nocētiā. aries cōſtātiā. ſic capra penitētiā. Jdeo Exo.
xxxvj. dr̄. ꝙ in opcrimēto tabernaculi erant. xj. ſaga de
pilis caprarū. Jdeo Nume. xv. dr̄. qui neſciens pecca
uerit. offeret capram. i. pniam. Jtē ſignat paupertatez
⁊ indigentiā: ſeu etiā ſtatum pauperum qui more ca
pre ſunt

pꝛe ſunt ſqualidi.ꝓuer.xxvij.Sufficiat tibi lac capꝛarū in cibos tuos.Itē ſignat pctm̄ ſeu pctōꝛem. q꞉.ſ.fetet. Exo.vj.Obtulerūt hircos capꝛarū pꝛo peccato ⁊c.

A **Capꝛea.** idem eſt ꝙ ſiluestris capꝛa.hirſuta et hyſpida agilis et leuis et ſignat here mitas religioſos et perfectos qui.ſ. plerūq̄ ſiluas inhabitāt habitū ſqualidū poꝛtāt ⁊ per bona opa ⁊ obedientiam citovolant.Canticoꝛum.ij.Surge dilecte mi ſimilis eſto capꝛee:hynnuloq̄ ceruoꝛum ⁊c.

A **Captiuus. Captiuitas** Nota ꝙ captiu⁹ dicitur ille qui violenter captus aliene ſubijcitur ſeruituti:Ideo dico ꝙ multiplex inuenit̃ captiuitas in ſcriptura videlicet.Captiuitas.
Coꝛpoꝛalis que eſt miſeroꝛum.
Tempoꝛalis que eſt egenoꝛum.
Uirtualis que eſt perfectoꝛum.
Moꝛalis que eſt peccatoꝛum.
Partialis que fuit ſanctoꝛum.
Eternalis que eſt damnatoꝛum.
Pꝛima eſt captiuitas cui eſt condolendū.ſ. his qui in terris alienis capti ſunt:⁊ maxime xpianis qui i terris infideliū ſunt captiui.vñ Ezec.xxv.Terra iſrael deſolata eſt ſup domū iuda.qm̄ ducti ſunt in captiuitatem. ¶Secūda ē captiuitas cui eſt miſerādū ⁊ ſuccurrēdū ſ.miſeria pauperū ⁊ tribulatoꝛū:qui hic ſub alioꝝ dñio infoꝛtunijs oppꝛimunt̃ Uñ iſti ſunt qui dicere poſſunt illud. Thob.iij.et Thob.vij.Traditi ſum⁹ in direptionem ⁊ captiuitatē aduerte tñ ꝙ talis captiuitas.i.tribulatio ſeruit⁹ vel paugtas.valde ꝓficit ſuſtinēti ipm̄ em̄ cōpellit ad coꝛ ſuū redire:⁊ ad deū recurrere⁊ oꝛare ſicut ponit̃ in.li.ij.Eſdre.v.⁊ qui nō eſt in vſu:ꝙ filij iſrael,in terra ſua poſiti deū dereliquerūt.In captiuitatē vero trāſlati ad deū recurrerūt⁊ leges ipius ſeruauerūt Et ſicut etiā nūc patz ad oculū de iudeis:q꞉ reuera ſepe fit ꝙ illis quib⁹ pax ⁊ ꝓſperitas officit tribulatio et paugtas ꝓficit.q꞉ ſm̄ Gre.Aduerſitas oculos aperit quos ꝓſperitas claudit.Unde Baruch.ij.Popul⁹ eſt dura ceruice et conuertetur ad coꝛ ſuū in terram captiuitatis.ſue et ſcient q꞉ ego dñs.¶Tertio eſt captiuitas de qua ē cōgaudendū ⁊ iſta ē ſeruit⁹ obediētie ⁊ religiōis.que.ſ.affectiōes varias ⁊ vagas ſeruituti xpi ſubijcit ⁊ ſuoꝛū imperio mandatoꝛū vñ de Thobia d꞉. Tho.j.ꝙ i captiuitate poſit⁹ viā veritatis nō deſeruit Nā ſicut captiui de babylone in hierlm̄ redierūt⁊ templū dñi cōſtruxerūt ſicut d꞉.ij.Eſdre.v.Sic ſancti religioſi⁊ ꝑfecti viri babylonē.i.mūdū.relinquūt⁊ hierlm̄ i.ſtatū eccl'ie ⁊ religiōis aſcēderūt ⁊ tēplū fidei ſuis doctrinis ⁊ exēplis edificauerūt.j.Eſdre.iiij.filij captiuitatis edificent templū:Et nota ꝙ tales captiui.
In domino conſolantur.
Celeſtia contemplantur.
A miſeria liberantur.
In gloꝛia pꝛemiantur ſeu iocundantur.
Dico ꝙ tales captiui cōſolant̃ ſpūaliter.ps.In cōuertēdo do.cap.ſy.fa.ſu.ſi.conſo.Itē contemplant̃ ſupnaliter.Eze.j.Cuz eſſem in medio captiuoꝛū iuxta fluuiū chobar.aperti ſunt celi ⁊ vidi viſiones dei:Item liberātur finaliter.ſ.a miſerijs mūdi Eſa.lxj.Spirit⁹ domini miſit me pꝛedicare captiuis indulgētiā ⁊ clauſis apertionem carceris:Item iocundantur eternaliter.ps.Cū auerterit do.cap.pie.ſue.exul.ia.et leta.iſrael:Eſt ergo captiuitas cui eſt congaudenduz.¶Quarta eſt captiuitas a qua eſt fugiendum ſcꝫ captiuitas peccati;qua ſcꝫ peccatoꝛes temptationibus capti a peccato ideſt a dyabolo ſub iugo diuerſarū ꝯcupiſcētiarū captiui tenētur.Conſtat enim ꝙ peccatoꝛ et maxime per malam conſuetudinem obſtinatus nō eſt ſui iuris immo quaſi violenter detinetur captiuus.vnde.Eſa.v.Captiuus ductus eſt populus meus q꞉ nō habuit ſcientiā: vnde anima taliū poteſt dicere illud Eſa.xlix.Ego ſterilis ⁊ non pariens tranſmigrata ⁊ captiua talem tamen captiuitatem ſolet potiſſime facere luxuria. que hominem pꝛe ceteris magis ligat.ſicut de Holoferne dicitur Judith.xvj.Q̄d pulcritudo iudith captiuā fecit animā eius:Iſta eſt captiuitas a qua fugiēdū eſt: Eſa.lij.Excutere de puluere.conſurge ſede hierlm̄ ſolue vincula colli tui captiua filia ſyon.¶Quinta fuit captiuitas:qua fuit manendū.ſ.illa qua fuerunt ſancti in limbo.ſ.ante xpi incarnationem:ad quā etiam paruuli ſine baptiſmo moꝛientes deſcenderunt.Trenoꝝ.j.Paruuli ducti ſunt in captiuitatē a facie tribulantis.ſancti etiam patres ibi fuerunt detenti:ſed per xpi ſāguinem liberati detenti dico Eſa.xxiij.In captiuitatē traduxerunt robuſtos.liberati vero.vnde Eſa.xlix. Utiq̄ captiuitas a foꝛti tolletur:quod.ſ.factū eſt in reſurrectione ⁊ aſcenſione:qm̄ ſm̄ apoſtolū.Aſcendens xps in altum.captiuam duxit captiuitatē.Ephe.iiij. Iſta eſt ergo captiuitas qua fuit manendum.¶Sexta eſt captiuitas:a qua ſumme timendū eſt.⁊iſta eſt captiuitas inferni.a qua nullus relaxatur:Dyabolus em̄ eſt ſicut ſoldanus babylonie.apud quem nulla eſt redemptio captiuoꝛum:quia in inferno nulla eſt amplius ſalus damnatoꝝ:de quib⁹ Eſa.xlvj.Aia eoꝛum in captiuitatē ibit:vñ de Nabucho.i.de dyabolo dicitur:Abacuc.j.Quod ipſe cōgregat quaſi harenā captiuitatem ⁊c.Uide de redimere.⁊ ſeruitute ⁊c.

Caput. Nota ꝙ caput accipit̃ tripliciter i ſcriptura.Accipitur enim

Litteraliter.
Figuraliter.
Spiritualiter.

Caput litteraliter:ſignat mētis audaciam ⁊ vigoꝛem.⁊ ſtatus eminentiam ⁊ valoꝛem. A
ſtatuſq̄ excellentiam ⁊ honoꝛem:⁊ ſic accipitur in ps. De toꝛrente in via bi.ꝓpte.exal.ca.Et eſt aduertendū ꝙ iſtud caput Aliquando depꝛimitur per verecundiā et humilitatem.Aliquando erigitur per eminentiam ⁊ auctoꝛitatē:Aliqñ tenetur per ſapiam ⁊ maturitatē Humilitas em̄ deſignatur in capitis depꝛeſſione.Eccleſiaſtici.viij.Pꝛeſbytero humilia animā.⁊ magnato humilia caput tuū.iij.Reg.xxj.dicit̃ de achab.humiliato.ꝙ ipſe ambulauit depꝛeſſo capite vel demiſſo. Autoꝛitas enim ⁊ audacia deſignant̃ in capitis erectione vnde Ecci.xx.Ab humilitate leuabit caput.Maturitas ⁊ pꝛudētia deſignatur in capitis mediocriter delatione:Unde pꝛudentia eſt illa coꝛona aurea ſuper caput iuſti.Job.xxix.Lucerna eius lucebat ſuper caput meū.¶Iterū dico ꝙ caput accipitur figuraliter.et ſic caput ſignat mundi capitaneos et pꝛincipes.iudices⁊ B
pꝛelatos:caput enim ps eſt coꝛpoꝛis ſuperioꝛ ⁊ altioꝛ p quā totum coꝛp⁹ regitur.Sic tales in coꝛpoꝛe eccleſie ſuperioꝛem ⁊ eminentioꝛē:dignioꝛem et altioꝛez locuz tenent.et ab eoꝛū arbitrio dependet regimen alioꝛum Et iō de be.Petro legitur:ꝙ quando xps ipm̄ pꝛelatum ⁊ capitaneum eccie cōſtituit.ipꝫ cephas quod caput interpꝛetatur nomiauit:Tu vocaberis inquit cephas.Jo.j.Cephas.n.lingua ſyꝛa.idem eſt ꝙ caput ligua greca.⁊ inde dicūtur acephali ſine capite.De tali ergo capite loquitur dauid in ps.Conſtitutt eum in caput gentium.⁊Deuto.xxviij.Conſtituet te dñs in caput ⁊ non in caudā.⁊ iō de iſti poteſt dici illud.j.Reg.xv.Cum eſſes paruulus in oculis tuis.caput i tribub⁹ iſrael factus es:Et aduerte ꝙ in autoꝛitate iſta caput generaliter hꝫ tres cōditiōes q̄ poſſunt comparari ad bonos ſuperioꝛes:Cum enim

Oſſibus armatur.
Medullis rigat̃
Senſib⁹ oꝛnatur

Sic ⁊ caput.i.ꝑlatus d꞉ cō poni oſſibus firmitatis. q̄d oſiditur cū d꞉ eēs.Medullis pietati ⁊ clemētie.q̄d oſidit̃ cū d꞉.oclis.In q̄b⁹.ſ.eſt mult⁹ hūoꝛ.Sēſib⁹ claritati ⁊ pꝛudētie.q̄d oſidit̃ cū d꞉ Caput.q꞉ ſꝫ Iſido.caput d꞉ a capiēdo:eo ꝙ capiat et cōtineat oēs ſenſus.Habeat igit̃ ꝑlatus

Conſtantie fundamentum
Clementie roꝛamentū.
Pꝛudentie documentum.

Habeat igitur conſtantiā ⁊ ꝑfectionem:Caput em̄ habet oſſa dura et foꝛtia ad ſui ſuſtentamentum. eſt enim membꝛum magis oſſeum quod eſt i coꝛ

Ayuntamiento de Madrid

poꝛe.Sic vere pꝛelatus debet.habere oſſeitatem forti-
tudinis ⁊ virtutis:debet enī eſſe fortis ad perſeuerādū
dur⁹ ad coꝛrigendū.Et aduerte ꝙ oſſa in capite habēt
adiunctam pellē.⁊ capillos ad ſui tegumentuꝫ:pellis
enim q̄ eſt mollis ⁊ plicabilis.ſignat benignitatem.ca
pilli enī qui ſunt exterius ſignant tempoꝛalem facul-
tatē:qꝛ re vera duricia pꝛelati.i.rigoꝛ eius ⁊ iuſticia.⁊ foꝛ
titudo.et cōſtantia ſuperioꝛū:debet habere adiunctā
benignitatē.vt condoleat.⁊ temperaleꝫ faculatē ne in-
digeat.Decet enī pꝛelatos habere diuitias ad eminē-
tiam ſui ſtat⁹ ſuſtinendā:⁊ ad pauperum miſericoꝛdi-
am releuādā.¶ Exēplo magdalene.que capillis capi
tis ſui pedes ieſu tergebat.Jō de tali capite dicit Cañ.
v.Caput eius ſicut aurū optimū.⁊ come eius ſicut ela
te palmarū.Pꝛelat⁹ enim debet eſſe aurum:per firmi
tatē:dꝫ eſſe optimus per bonitatem:debet eē ſicut pal
ma q̄ ſemper viret:per honeſtatē:debet etiam habere
comas.i.tempoꝛalem facultateꝫ.et iſta oſſea firmitas
pꝛelatoꝝ oſtenditur cuꝫ dicitur.Eſſes.Eſſe enī ſignat
exiſtentiā:reſiſtentiam:⁊ firmitatem.Oſtendit etiam
hoc ip̄m cum dicitur.paruul⁹ et humilis.Humilitas
enim mater eſt conſtantie ⁊ firmitatis:et iō de iſta hu
mili firmitate p̄t dici illud Cantic.ij.Dū eſſet rex i ac-
cubitu ſuo.nard⁹ mea dedit ſuauitatē odoꝛis. Habea
mus igitur conſtantie fundamentum ⁊ firmitatē:vn
de Ezech.iiij.firmamentum erat ſuper caput coꝝ:id-
eſt:ſanctoꝝ animalium.¶ Secundo habeat clemen-
tie roꝛamentuꝫ ⁊ foꝛtitudinē.ſicut enī caput eſt plenū
cerebꝛo medulloſo:nec ē aliquod membꝛū in coꝛpoꝛe:
quod tantā medulle plenitudineꝫ habeat ſicut caput
Sic vere pꝛelat⁹ debet eſſe ille in toto coꝛpe eccleſie:q̄
magis debet habere de medulla manſuetudinis:pie-
tatis ⁊ dulcoꝛis:vnde p̄s.Sicut vnguentū in capite.⁊
Cantico.v.Caput meū plenū eſt roꝛe.⁊ Eccl'ſ.ix.Oleū
de capite tuo non deficiat:Pꝛelatus enī debet habere
Roꝛē dulcoꝛis et benignitatis:Unguentum paſſiōis
et pietatis:Oleū leticie:conſolationis ⁊ charitatis:qđ
oſtenditur cum đꝛ in autoꝛitate.Oculis tuis.Ocul⁹
enim eſt mēbꝛum humidiſſimum:⁊ ideo faciliter ha-
bet ploꝛare.ad denotandum:ꝙ pꝛelatus debet habe-
re humoꝛē dulciflue pietatꝭ:et effundere lachꝛimas cō
paſſionis:Jō debet p̄latus dicere illud Job.xxix.Ocu-
lus fui ceco.⁊ pes claudo.vnde Hiere.ix.Quis dabit
D capiti meo aquam ⁊ oculis meis fontem lachꝛimarū?
¶ Tertio habeat pꝛelatus pꝛudentie documentum:⁊
hoc oſtenditur cū dicitur.Caput enim a capiendo đꝛ
eo ꝙ capiat omnes ſenſus videlicet Oculos ad viden
dum.Aures ad audiendum.Linguam ad loquenduꝫ.
Nares ad odoꝛandum:Et tactū totum ad tangēdū:
Sic vere p̄latus debet continere omnem ſenſum ſpiri
tualem.videlicet:Uiſum diſcretionis.Auditum obe-
dientie.⁊ ſubiectionis:Odoꝛatum deuotionis.Loque
lam ſane locutionis:Guſtū contemplationis.Tactū
paſſiuū clementie ⁊ compaſſionis:Et tactum actiuuꝫ
iuſticie et coꝛrectionis:Debet enim pꝛelatus.videlicꝫ
videre per diſcretionem.
Audire per cauſarum diſcuſſionem.
Odoꝛare per deuotionem.
Guſtare per contemplationem.
Loqui per eruditionem.
Tangi per compaſſionem.
Tangere per coꝛrectionem.
Jō đ tali capite.i.đ tali p̄lato pꝛudente ⁊ diſcreto p̄t di
ci illđ Eſa.ix.Lōgeu⁹ et venerabilis ip̄e ē caput.Et Ec
cle.ij.ſapiētꝭ ocl'i i capite ei⁹ vñ gl.iterl.leuit.xvj.Jn ca
pite ei⁹ oꝛganū ē ſapie.ſꝫ heu ꝓdoloꝛ ꝙ pauca ſūt ho-
die talia capita.ideſt:tales capitanei in eccleſijs ⁊ cō-
munitatibus huius mundi.vbi ſunt enim hodie inter
ſuperioꝛes qui habeant videlicet:
Conſtantie foꝛtitudinem.
Clementie plenitudinem.
Pꝛudentie claritatem.
Uere foꝛtes pauci moderni ſunt.nec ad reſiſtenduꝫ fi-
dei vel eccleſie inimicis.nec ad obuiandum tēptationi
bus et peccatis:nec ad perſeuerandum in virtutibus ⁊
dei mandatis.Jſti enī ſunt ſicut caput vrſi:qđ ſm̄ Jſi-
doꝛum valde eſt debile.et ideo percuſſum faciliter frā
gitur.⁊ fracto vrſi capite totū coꝛpus ipſius eneruatur
Sic vere chariſſimi multi ſunt capitanei ⁊ ſuperioꝛes
qui ſunt debiles ad reſiſtendum.fragiles ad cuſtodiē
dum ⁊ labiles ad deficiendum.ꝙ modica percuſſione
temptationis.modico ictu tribulationis.modico con
flictu vexationis ſtatim deficiūt et frangūtur.ita ꝙ eo
rum malis exemplis alia membꝛa.i.alij fideles eccl'ie
peccatis et periculis exponuntur:commune ē enīꝫ p̄-
uerbium.Dum caput egrotat cetera membꝛa dolent.
Jdeo poteſt hodie plangere eccleſia ⁊ dicere illud.iiij.
Reg.iiij.Caput meum doleo.⁊ in.p̄s.Conuertetur do
loꝛ ei⁹ in caput ei⁹.Jſti figurant in capite holofernis.
quod abſciſum eſt a coꝛpoꝛe:et ſuſpenſum eſt in muris
bethulie.qꝛ vere tales mali capitanei ſunt hodie a coꝛ
poꝛe eccleſiarum ſuarum abſciſi ⁊ diuiſi:non enim ſūt
firmi ad perſeuerandum cum illis.ſicut patet de illis
qui curias regum et pꝛincipum.⁊ etiam curiam roma
nam circueunt ſine cauſa ⁊ dimittunt eccleſias deſo-
latas:Et ideo bene dicitur:ꝙ iſti ſuſpenduntur i mu-
ro.qꝛ.ſ.tales per iactantiam et elationem:ꝑ ſupbiam
et ambitionem.ſemper ſuperius ſunt ſuſpenſi.⁊ breui
ter bene verificatur de eis illud Eſa.j.Omne caput lā
guidum ⁊ omne coꝛ merens a planta pedis vſq₃ ad ver
ticem non eſt in eo ſanitas.Non habent ergo iſti con
ſtantie foꝛtitudinem.¶ Sed adhuc dico:ꝙ moderni
non habent clementie plenitudinem.non enim ſunt
medulloſi:ſed furioſi:non clementes:ſed ſeuiētes:nō
miſericoꝛdes.ſed cum deo ⁊ hominib⁹ ſunt diſcoꝛdes
iſtud patet ex illis qui non vacant niſi ad pecuniarum
exactionem:ad ſubditoꝛum vexationem ad malas ⁊ in
uenticias accuſationes:qui in nullo videntur eſſe mol
les ⁊ pij.ſꝫ duri ⁊ crudeles:parci,obſtinati.et cōtra de
um et homines indurati.Tales autem capitanei ſimi
les ſunt capiti vituli marini.quod ita eſt durum ꝙ vix
poteſt ferula ferrea quaſſari:Sic vere tales ſunt hodie
ita duri et indurati:crudeles et obſtinati:ꝙ non poſ-
ſunt ad aliquam clementiam nec etiam ferula ferrea
diuini timoꝛis ad miſerandū paupib⁹ incitari. Nō.n.
faciliter dant ſua.ſed faciliter rapiunt aliena:de qui-
bus dicitur Eccleſiaſtici.xxv.Non eſt caput nequius
ſuper caput colubꝛi:⁊ bene dicitur malus capitaneus
caput colubꝛi:quia ſi coluber per medium abſcindit.
pars coniuncta capiti viuet.pars autem remota:ſcili
cet cauda moꝛit.Sic hodie in eccleſia illi qui ſunt con
iuncti.familiares ⁊ affines capitum.i.ſuperioꝛum.vi-
uūt,ꝓmouent ⁊ exaltant:alij q̄ ſūt remoti ⁊ ad quos nō
habetur affectio.ſine vita.i.ſine aliqua pꝛoſperitate di
mittuntur:imo quod peius eſt.multis quandoq₃ vexa
tionibus affliguntur.Job.xx.Caput aſpidis ſurget ⁊ oc
cidet eum lingua vipere.¶ Jſti dicūtur caput aſpidis
que dicitur ab aſpirando qꝛ ſcilicet iſti ſemper aſpirāt
ad amplioꝛes honoꝛes.dicuntur etiam lingua vipere:
quia.ſ.ipſi moꝛdent et inuenenant per rapinam.Jſti
poſſunt dicere illud.ij.Reg.iij.Nunquid caput canis
ego ſuꝫ:Caput enī canis eſt inſatiabilis appetitus.ſic
iſti bonis alioꝛū non ſatiantur:Eſa.vij.Caput ſyrie da
maſcus.Damaſcus interpꝛetatur bibens ſanguineꝫ.
quia capitanei huius mundi nō ceſſant bibere ſangui
nem alienum.¶ Sed tertio dico.ꝙ capitanei mali nō
habent pꝛudentie limpitudinem.caput enim pingue
nō poteſt habere ſenſus acutos.Unde equi qui habēt
nimiū pingue caput.faciliter ꝑdūt oculos:et qꝛ tales
hodie ipinguant diuitijs.delitijs ⁊ adulatoꝝ fallacijs
iuxta illud p̄s.Jmpinguaſti in oleo caput meuꝫ.Jdeo
acutos ſenſus pꝛudentie ⁊ ſapientie non videntur ha-
bere:⁊ ſi ſapientes ſūt in tempoꝛalibus:non tamen i
ſpiritualibus:quia igitur moderni capitanei carent
pꝛudentia et diſcretione:carent clementia ⁊ cōpaſſio-
ne:carent conſtantia ⁊ duratione:ideo hodie iſti ſunt
ſine gloꝛia ⁊ honoꝛe.

Ayuntamiento de Madrid

ſine gloria ⁊ honore. Solebāt em̄ antiquitꝰ corona au
rea eſſe ſuper caput noſtrū. ideſt ſuper collū prelatoꝝ
qꝛ antiquitꝰ ſolebant honorari: timeri: ⁊ a mūdi pṙci
pibus reuereri hodie aūt ē ↄtrariū qꝛ nec a ſubditis di
ligūtur. nec ab extraneis metuūtur. nec a ſuis ꝓpꝛijs
reputātur: ⁊ qḋ peius ē ab oībus raptoꝛibꝰ ſpoliant̃:
Et rō pōt eſſe naturalis. qꝛ ſicut videmꝰ ꝙ capita pi-
ſciū vt cōiter ſunt immundioꝛa. ⁊ ad lauādū ⁊ mūdi-
ficādū difficilioꝛa. Sic hodie multi capitanei ſunt ce
teris immūdioꝛes ⁊ ad mūdificandū ⁊ coꝛrigēdū diffi
cilioꝛes. Ideo plangit eccleſia Tren. iiij. Defecit gau-
diū coꝛdis nr̄i. cecidit coꝛona ḋ capite nr̄o. ve nobis qꝛ
peccauimꝰ. Nō ſic ergo chariſſimi. ſ; habeat p̄latus.

E Prudentiam ad diſcernendum.
Clementiam ad miſerandum.
Conſtantiam ad permanendum.

Et ſic erit eccleſie verū caput. accipit̃ ergo caput alle-
goꝛice vel figuraliter. Sed adhuc dico ꝙ caput accipit̃
figuralr̃. qꝛ. ſ. ꝑ caput pōt intelligi xp̄s qui ē caput ec-
cleſie: ⁊ cuiuſlibet xp̄iani. iuxta illud. Ephe. v. Xp̄s ca-
put eſt eccl̃ie. Dicit̃ autē xp̄s caput eccleſie. Propter.

Eminentiam celſioꝛem.
Influentiam plenioꝛem.
Continentiam amplioꝛem.

Xp̄s em̄ oībus eminet ꝑ dignitatē influit ꝑ caritatē.
ↄtinet per bonitatē oēs virtutes caput em̄ alijs mem
bꝛis eſt altiꝰ ecce dignitas: ī alijs mēbꝛis influit amo-
rem pꝛopius. ecce caritas. Oēs coꝛpoꝛales ſenſus ↄti-
net plenius. ecce bonitas. Caput enim cōtinet carnē
oſſa neruos medullam et venas. Continet dico.

Carnem ad vacui repletionem.
Oſſa ad cerebꝛi defenſionem.
Neruos ad coꝛpoꝛis ligationem.
Medullas ad humoꝛis diffuſionem.
Uenas ad ſanguinis fluitionem.

Sic xp̄s cōtinet carnē fluide pietatis qua repleat̃ va-
cuitas aliene paupꝛtatis. Cōtinet oſſa firmitatis qua
ſuſtentatur debilitas noſtre fragilitatis. Cōtinet ner
uos caritatis qua ligat̃ diuerſitas ↄtrarietatis. Cōti-
net medullaz benignitatis: ex qua fluit humoꝛ gr̄e et
ſc̄titatis: Cōtinet inſuꝑ venas largitatis q̄ cūctis dif-
fundit̃ ſanguis tempoꝛalis ſubſtantie ⁊ facultatis idō
de tali capite loquit̃. Oſe. j. Cōgregabunt̃ filij iuda ⁊
filij iſrael pˀiter ⁊ ponent ſibimet caput vnum. Eccl̃ia
em̄ figurat̃ in ſtatua Nabucho. cuiꝰ caput factū ē de
auro optimo ⁊ idō ſicut videmꝰ ꝙ ſerpēs tm̄ diligit ca-
put ſuū ꝙ totū coꝛpꝰ ꝓ defenſione capitis tm̄ exponit
Sic vere totū coꝛpꝰ eccl̃ie. ⁊ oīa mēbꝛa ⁊ oēs eccl̃ie fide
les caput ſuū xp̄m tm̄ debēt diligere. ꝙ oībus penis ⁊
laboꝛibꝰ ſe debēt ꝓ xp̄o exponere ⁊ maxime ꝓ fidei de
fenſione. Nā ſicut videmꝰ ꝙ a capite coꝛpꝰ regit̃. ſen-
ſus ⁊ motꝰ ceteris mēbꝛis miniſtrant̃. Sic vere a xp̄o
coꝛpꝰ eccl̃ie gubernat̃ ⁊ ſingulis mēbꝛis. ↄpaſſionis et
motꝰ bone oꝑatiōis ↄcedit̃ ⁊ donat̃ vn̄ in p̄s. Sicut vn
guentū in ca. qḋ deſcē. in. bar. bar. aaron. Unguentuꝫ
em̄ capitis. i. influētia xp̄i deſcēdit ī barbā barbā aarō
i. in quēlibet fidelē. Tertio dico. ꝙ caput accipit̃ moꝛa
F liter ⁊ ſic caput ſignat mētē ⁊ volūtatē interioꝛē. etatē
⁊ iuuētutē. ſignat dico mētē ⁊ volūtatē. i. intētionē. qꝛ
ſicut caput eſt membꝛū coꝛpoꝛis pꝛīcipale. quo fracto
moꝛit̃ neceſſario totū coꝛpꝰ ſic intētio ē pꝛīcipalis ꝑs
in homine interioꝛi. que ſi per pctm̄ fuerit infecta. ne-
ceſſe eſt ꝙ tota moꝛū cōgeries deſtruatur. Nota ergo
ꝙ caput. Intentionis debet eſſe videlicet.

Superius erectum.
Crinibus coopertum.
Mundius pectinatum.

Dz dico erigi ꝑ affectionē. velari ꝑ abſcōſionē. purga-
ri ꝑ ↄfeſſionē. Dz dico erigi ꝑ celeſtiū affectionē. qꝛ ſi-
cut aries doꝛmit erecto capite. ſic hō ſꝑ dꝫ eē erectꝰ ad
deū itētiōe. Lu. xxj. Reſpicite ⁊ leuate capita vr̄a. qḋ ē
cōtra auaros. q̄ capita ad celeſtia nō erigūt ſed ad ter
reſtria. ipm̄ ſꝑ inclināt ſicut ſes q̄buſdā hoībus ethiopie

qui ſm̄ Iſid. ⁊ Pli. ſemꝑ incuruati vadūt ⁊ moꝛe pecu
dū caput ad terrā inclināt. Sic iſti per auariciā talit̃
incuruātur. ꝙ inclinare caput intētiōis ad terrā ⁊ ad
terrena ↄtinue dinoſcūtur. iij. Re. xxj. Ambulauit de-
miſſo capite. qꝛ ſicut dꝛ Amos. ix. Auaricia ī capite oīꝫ
⁊ nouiſſima coꝝ gladio īterficiā. ¶ Scḋo dico ꝙ iſtḋ
caput velari dꝫ ꝑ abſcōſionē. ſpūales em̄ viri cū crini-
bus hūilis ⁊ honeſte ↄuerſatiōis. celāt volūtatē ⁊ intē
tionē. nec ipam patefaciūt ꝑ elationē. Leui. x. Capita
vr̄a nolite nudare. figurati in dauid de quo dꝛ. ij. Re.
xv. Qḋ dauid aſcēdebat cliuum oliuarū nudis pedibꝰ
flens ⁊ operto capite. operimētū em̄ capitis ſignat hu
militatē deuotionē verecūdiā. ⁊ moꝛtis recoꝛdationē.
⁊ exterioꝝ obliuionē ⁊ in ſignū huiꝰ caput moꝛtuoꝝ
ſudario tegit̃ caput etiā lugentiū. veſtibꝰ operitur ad
denotandū ꝙ caput intētionis et mētis noſtre dꝫ eſſe
per humilitatē velatū vt ↄmiſſa lugeamus ⁊ vt de moꝛ
te memoꝛiā habeamꝰ vn̄ Heſter. iiij. Stercoꝛe ⁊ cinere
impleuit caput. ſtercus em̄ eſt memoꝛia nr̄e vilis gene
ratiōis. Cinis aūt eſt memoꝛia nr̄e terreſtris ⁊ triſtis
reſolutionis. velet̃ ergo caput per abſcōſionē. ¶ Ter-
tio ergo vngat̃ caput ꝑ deuotionem. Antiq̄tus em̄ ſo
lebant vngere capita vnguētis refrigeratiuis. Sic et
nos caput mētis noſtre debemus ꝑ deuotionē vngere
vt eſtus ↄcupiſcētie carnalis poſſimꝰ a nr̄is coꝛdibus
refrenare. Eccl̃s. ix. Omni tꝑe ſint veſtimēta tua can
dida. ⁊ oleū de capite tuo non deficiat. ¶ Quarto la-
uetur caput vel purget̃ per ↄfeſſionē. Un̄ Mathe. vj.
Inunge caput tuū. ⁊ faciem tuā laua. Sed reuera vi- G
detur ꝙ caput intentionis nobis aufertur.

Per auariciam et cupiditatem.
Per negligentiam et tepiditatem.
Per imundiciam et carnalitatem.
Per inconſtantiam et duplicitatem.

Et pꝛimo ꝑ auariciā. qꝛ multi ſunt ſimiles quibuſdaꝫ
hoībus ſeu mōſtris humanā ſpēm fingētibus. qui a
Plinio in india dicunt̃ eſſe qui. ſ. dicunt̃ capita cani-
na habere. ⁊ ex pellibꝰ aīaliū ſibi faciūt veſtes vel veſti
mentū. ⁊ iſti cenophali dicunt̃ ⁊ noīantur a ceno: qḋ ē
canis et cephas qḋ eſt caput. Sic vere auari non hn̄t
caput humanū. i. ītētionē humanā. piā ⁊. iuſtā ſ; ma
gis iniuſtā ⁊ caninā. inſatiabilē ⁊ auarā ⁊ ideo iſti de
ſubſtantijs pauperū ſibi faciūt veſtimētū. Et ideo di-
cunt iſti. ij. Re iij. Nūquid caput canis ſum ego. Iſti
moꝛiunt̃ ſicut vir Judith manaſſes. de quo dꝛ Judith.
viij. ꝙ cecidit eſtus ſuꝑ caput eius ⁊ moꝛtuꝰ eſt. ¶ Se
cundo ꝑditur caput per luxuriā ſicut em̄ abimelech
moꝛtuus eſt. qꝛ ab vna ancilla ī capite ꝑcuſſus eſt. Ju
dic. ix. ⁊ ſicut Judith holoferni ꝓpter ſpeciem ſuā ca-
put abſtulit. ſic luxurioſi caput recte intētiōis ꝑdūt
dum a mulieribus per carnis delectamēta capiuntur
Judith. xiij. Ecce holofernes iacet in terra ⁊ caput eiꝰ
non eſt in eo. ¶ Tertio perditur per negligentiā ⁊ te-
piditatem. figura de hyſboſeth. rege iſrael. qui cū doꝛ
miret ⁊ ancilla hoſtiaria triticū purgaret. īgreſſi ſunt
duo pꝛincipes latronū ⁊ abſtulerūt caput pꝛincipis. ſ.
regis. ſicut dꝛ. ij. Reg. iiij. Ancilla oſtiaria ē rō. q̄ ꝓcer-
to dum exterius ad negocia vacat ⁊ ꝑ negligētiā doꝛ-
mit latrones. i. demones caput recte intentionis tol-
lunt. ij. Reg. xvj. Uadam et amputabo caput eius.
¶ Quarto perditur per inconſtantiā ⁊ duplicitatem
ſicut enim vnius coꝛpoꝛis vnū eſt caput. ſic vnius mē
tis vna et ſimplex debet eſſe intentio qꝛ vir duplex ani
mo inconſtās eſt ⁊c. Jaco. j. Multi em̄ ſunt ſicut ſer-
pens qui dicitur amphibena. qui ſm̄ Iſid. duo capita
dicitur habere. Sic viri inconſtātes. falſi amici. ⁊ hy-
pocrite malicioſi. plures ⁊ varias habēt intentiones.
figurati in illa beſtia. Apoc. xij. que. vij. capita habe-
bat: figurati etiā ī cerbero qui plura capita habebat
ſm̄ fabulas ſ; de hoc vide in ſermone. Rectas facite
ſemitas ⁊c. Sic ergo patet ꝙ per caput intelligit̃ mēs
ſeu intētio. ¶ Sed adhuc dico ꝙ per caput moꝛaliter H
intelligitur iuuentus et vite inceptio quia ſicut caput

Ayuntamiento de Madrid

eſt prima pars corporis.ſic iuuentus eſt prima ps vi-
te:ꝛ ideo ſicut vitiũ capitis redũdat i totũ corpus. ſic
vitium iuuentutis ipſius vniuerſaliter totius eſt de-
ſtructio vite ſequentis. Uerũtamẽ multi videnꝭ ſil'es
ſatiris ꝛ faunis quoꝝ eſt quedã ſpẽs que caput habet
humanũ pedes aũt caprinos habet. Nã ab humana
ſpecie incipiũt ꝛ in figurã pecudũ terminanꝭ. Sic ve-
re multi ſunt: qui ĩn capite ꝛ in iuuentute vite ſue vi-
denꝭ eſſe boni.hũani.rõnabiles ꝛ iuſti miſericordes ꝛ
pij.in pedib⁹ aũt.i.in fine corpis.i inſenectute efficiũ
tur ipſi brutales. ꝛ capmali. luxurioſi. ſuperbi.ꝛ aua
ri.crudeles impij.ꝛ tyrãni. Iſti etiã ſunt ſimiles grui
bus quaꝝ capita ſunt rubea. ſed pedes ſunt nigri et
defectiui. Iſti etiã ſunt ſimiles griffis. quoꝝ caput et
pars anterior eſt aquila in pede aũt ꝛ parte poſteriori
ſunt leonini. ſic iſti i,anteriori iuuentutis ſunt aquile
i.viri ſpũales ꝛ cõtemplatiui. in poſteriori autẽ ſene-
ctutis ſunt leones.i.crudeles.impij.ꝛ tyranni. morda
ces pariter ꝛ raptores. Iſti ergo figuranꝭ in ſtatua Na-
bucho.cuius caput erat aureũ pectus ꝛ brachia erant
argentea:venter ꝛ femora erant erea.pedes aũt ꝑ par
te erant ferrei.ꝛ ꝑ parte terrei.ita ꝙ iſta ſtatua quan-
tomagis a capite verſus pedes ꝓcedebatur.tãto am-
plius deteriorabatur. Sic vere multi ſunt quãtoma-
gis viuunt: tanto deteriores fiunt: q2 caput ſue iuuen
tutis eſt aureũ.i.bonũ ꝛ ſanctum.pedes aũt ſue ſene-
ctutis ſunt terrei per cupiditatẽ. ſunt ferrei per crude
litatem.vñ talib⁹ loquiꝭ apl's Gala.iij. Cũ ſpũ ceperi
tis carne conſummamini. Sic ergo patet: ꝙ caput ac
cipitur moraliter.quia ſcilicet per caput intelligitur
affectus vel iuuentus. Item caput accipitur figura-
liter quia ſcilicet per caput intelligitur chriſtus vel
B prelatus: Item accipitur lraliter: q2.ſ.ꝑ caput intelli-
gitur membrũ hominis ſeu ſtatus hominis.

Carbones.

Nota breuiter ꝙ per carbones intelligiꝭ qcũqꝫ ardor ſiue bon⁹ fuerit ſiue malus. In bono aũt ſignat Ardorem.

Penitentie ꝛ tribulatiõis.
Amicicie ꝛ dilectionis.
Iracũdie ꝛ tribulationis.
Peſtilentie ꝛ damnationis.

Carbo igiꝭ deſignat pe-
nitentiã ꝛ aduerſitates
vnde de illo carbone di-
ciꝭ Thob.vj. ꝙ thobi-
as iecur piſcis angeli iuſſu exenterati poſuit ſup car-
bones .fecit fumũ q̃ fugauit demoniũ.q2.ſ.ſi carbo.i.
ardor cõtritionis ꝛ penitentie.ſi iecur affectionis vrit
fumus orationis ſtatim oritur.ꝛ ſic dyabolus fugit.
Eſa.xliiij. Super carbones eius coxi carnes. Item ſi-
gnat amicicias ꝛ caritatem: vñ de ſanctis aialibus dr
Eze.j.ꝙ aſpectus eoꝝ erat quaſi carbonũ ignis ardẽ-
tiũ. Itẽ ſignat iracundiã. Eccli.viij. Ne incẽdas car-
bones peccatoꝝ arguens eos. Item ſignat inferni vio
lentiã. Unde de damnatis dr in ps. Cadent ſuper eos
carbones in miſerijs non ſubſiſtent: ꝛ de iudicio diui
A no dr.ꝙ ſagitte potentis acute cum carbonibus deſo-
latorijs. Tranſeo hic quia pauce ſunt autoritates.

Carcer.

Carcer eſt locus clauſus.ad cuſtodiã malefactoꝝ primitus adinuẽtus: veꝝ
q2 quandoqꝫ iuſti ꝑ impijs rapiunꝭ vel capiunꝭ: ideo
hodie ſepiſſime accidit: ꝙ tam iuſti q̃ impij carcerib⁹
mancipanꝭ. Act.xxvj. Multos ſanctoꝝ in carcerib⁹
ego incluſi. Moraliter ergo accipiendo dico ꝙ in ſcri
ptura inuenitur multiplex carcer eſt enim.

Carcer eligendus
Carcer negligendus.
Carcer ꝯfringendus.
Carcer metuendus

Primus eſt ſtatus religiõis
qui debet eligi. Scõs eſt cor-
pus corruptiõis qui debet ne
gligi. Tertius eſt culpa infe-
ctionis qui debet confringi. Quart⁹ aũt eſt pena dã-
nationis qui debet corrigi. ſiue metui. Eſt igitur car-
cer eligendus. ꝛ iſta eſt clauſura dei mandatorum et
regularium ſtatutorum. ꝛ etiam mundanarum tri-
bulationum: in qua homo debet incarcerari vt ibi pe-
nitentiã faciat pro delictis. ꝛ vt arceatur a vitijs ꝛ
peccatis. Uidemus enim ꝙ omnia que ſunt i proprijs
carcerib⁹ ſunt incluſa. Terra enim et elemẽta ſunt in-
cluſa infra ambitum celi. Aues ꝛ animalia infra am-
bitum aeris. Anime ꝛ ſpiritus infra ambitum corpo-
rum. lingua etiam ne ſeperflue loquatur infra carce
rem dentiũ oculi etiaꝫ ne minis aſpiciant.artati ſunt
carcere palpebraꝝ: fructus vt edentis appetitum ali-
quãtulũ remoreꝭ in carcerib⁹ pelliũ exteraꝝ. Sic ve-
re hõ moraliter includitur in carcere mandatoꝝ ꝛ tẽ
poraliũ tormentoꝝ: vt refreneꝭ a ſuperfluitatib⁹. Iſte
eſt carcer ille de quo dr. Eccl's iiij. ꝙ de carcere cathe-
niſqꝫ quandoqꝫ egrediꝭ quis ad regnũ. ꝛ natus in re-
gno inopia cõſumiꝭ. Iſtud apparuit in Ioſeph: qui de
carcere eductus ꝓmotus eſt ad regimẽ totius egypti
Geñ.xli. Uñ.iiij. Reg.xxv.dr.ꝙ rex babylõis ſubleua
uit caput ioachim regis iuda de carcere: iſte eſt carcer
eligendus ſeu ſuſtinendus. ¶ Scdo dico.ꝙ eſt carcer
negligendus.ꝛ ille eſt carcer corporis noſtri quẽ.ſ. de
bem⁹ vilipendere: ꝛ per pniam frangere.et de eius ſer
uitute ad libertatẽ dei filioꝝ exire. Corp⁹ eñ ẽ carcer
aĩe.Hiere.xxxvij. Manſit Hieremias in carcere. Uñ B
Job.vij. Nunqd mare ſum ego aut cetus. q2 circunde
diſtis me carcere. ¶ Tertio eſt carcer cõfringendus ꝛ
iſte eſt carcer peccati. in quo homo ꝑ malas cõſuetu-
dines ꝛ per malas cõplacentias alligaꝭ: ꝛ in iſto car-
cere ſeruatur homo a dyabolo.vt exinde ad patibulũ
inferni trahatur. Figura de Sanſone: qui primo fu-
it tonſus. poſtea captus.ꝓtandem excecatus. ꝛ po-
ſtea incarceratus: quia primo capilli virtutum auf
feruntꝭ ꝛ perduntꝭ: ꝛ ſic homo per malũ cõſenſum capi
tur.per peccati complacentiaꝫ excecaꝭ.ꝛ per malas cõ
ſuetudines incarceratur.vnde de malis dr Sap.xvij.
Digni ſunt carere luce ꝛ pati carcerẽ tenebrarũ. De
iſto carcere homo liberabitur per dei benignitatẽ: q2
ſicut ſaphirus eſt lapis qui ſm Dyaſco.ꝛ lapidariũ:
vincula tacta dirumpit ꝛ liberat de carcere vinctũ.
Sic dei miſericordia. de carcere peccati liberat homi-
nem ꝛ educit. Item inde liberatur homo per cõtritio-
nis auſteritatẽ. Qd figuratũ eſt in petro qui dormie-
bat in carcere herodis: vinct⁹ cathenis duab⁹.quẽ cũ
percuſſo eius latere angelus excitauit.ꝛ fractis vincu
lis de carcere liberauit.ſicut dr Actu.xij. Sic vere licet
homo ſit in carcere peccati vinctus cathenis duabus
ſcꝫ cathenis peruerſe voluntatis interius: ꝛ cathenis
male conſuetudinis exterius.qñ tñ angelus.i.de⁹ pre
dicatur.vel prelatus.ipſum percutit per duraꝫ verba-
lem vel realem reprehẽſionem. tũc excitaꝭ per ſuiipi⁹
conſiderationem: ꝛ exit carcerem peccatoꝝ: per pniaꝫ
ꝛ confeſſionem. De tali carcere loquitur xp̃s. Eſa.lxj.
Euangelizare pauperib⁹ miſit me. predicare annum
placabilẽ domini ꝛ clauſis apertionẽ carceris. ¶ Quar
to autem eſt alius carcer qui eſt metuend⁹. Et iſte eſt
duplex.ſ. carcer purgatorij ꝛ inferni. Carcer enim pur
gatorij eſt ille carcer: in quo poſitus eſt magiſter pin-
cernarum pharaonis.q2 poſt tres dies recordatus eſt
pharao miniſterij ſui ꝛ reſtitut⁹ eſt in gradũ priſtinũ
Iſti eñ tres dies ſignant tres penas que ſunt in pur-
gatorio.ſ.dolor ꝑ cõmiſſis. omiſſis.ꝛ ꝑ inmiſſis.vel
iſti tres dies.ſ.ignis ꝛ afflictio.viſionis dei dilatio: of
fenſe dei recordatio contritio. Poſtꝙ enim homo in
purgatorij carcere iſtis tribus diebus ſteterit.certum
eſt ꝙ ad miniſtrandum in menſa regis ꝛ dei in para-
diſo recept⁹ erit. Ideo dr illis qui ſunt ibi dr. Eſa.xxiiij.
Claudenꝭ ibi in carcere ꝛ poſt multos dies viſitabunꝭ
Ideo dico ꝙ alius eſt carcer metuẽdus.ꝛ eſt locus in-
ferni. Iſte eſt carcer perpetuus peccatorũ: de quo nul
lus exit.vnde. Math.v. Aduerſarius mittet te in car
cerem.amen dico tibi non exibis inde. Iſtud figuratũ
eſt in leone illo.Eze.xix. Qui homines deuorabat: qui
tandem fuit in rethi captus ꝛ in carcere poſit⁹: ne au
diretur vox ipſius ſupra montes. Sic vere leones ꝑ-
dones.qui homines per vſuras fraudes ꝛ rapinas de
uorant ꝛ predantur: in rethe mortis inuoluuntur et
capiuntur et in inferni carcere perpetuo includun-
tur: ne vox terrorum ſuorum ſuper montes eminen-
tiarum

Ayuntamiento de Madrid

tiarum huius mundi amplius audiatur. Jdeo de ta-
li carcere dicitur. Sapi. xvij. Jn carcere cuſtodiebantur
ſine ferro recluſi. Et ſic pꝫ ꝙ eſt carcer timendus. cō-
fringendus: negligendus: eligendus.

Caritas.

Caritas teſte Augu. ſup. Joh. omel.
viij. Et ponitur de pe. diſt. ij. Radix
eſt oīum bonoꝝ. Jſtud enī vꝫ velle Grego. in omel. q̄
dicit ꝙ ſicut ab vna radice multi rami. ſic a caritate
multe virtutes ꝓcedunt: nec habet aliquid virídita-
tis ramus boni opis niſi maneat in radice caritatis
A radice enī procedūt medula. flos. foliū. ⁊ fructus.
Sic a caritate que nihil aliud eſt q̄ amor dei et proxi-
mi ꝓcedunt.

Medulla compaſſionis.
Flos bone affectionis.
Foliū bone locutionis.
Fructus bone opationis.

Quia breuiter caritas
omnē perfectionē inclu
dit vñ Col. iij. Super oīa
autē caritatē habete q̄
eſt vinculum perfectiōis
quāuis ergo caritas multos ⁊ infinitos habeat effe-
ctus: tñ habet quatuor effectus ſpāles. Oſtendit enī
qđ caritas amat veraciter. quia dr̄ caritas: a carus.
B ra. rum. ditat feliciter. habete. ligat tēaciter. vinculū.
ꝯplet ſagaciter. perfectiōis. ¶ Dicamus ergo primo
ꝙ caritas amat veraciter: nihil enī perfecte amatur
niſi per caritatē. Hec enī deum taliter inflamauit:
ꝙ ad hominis miſeram ꝯtritionē. ⁊ ad carnis aſſum-
ptionē ipm miſericorditer īclinauit. Fuit enim ſicut
adamas qui attrahit ferrum: ꝙ q̄ ſit duriſſimū: quia
vere q̄uis deus durus ⁊ auſterꝰ videret tractus eſt tñ
funibus caritatis ad hoc vt homo efficeretur. vt per
eum hō ſaluaret ⁊ ad eius conſortiū admitteret. Ca-
ritas enī dr̄ quaſi cara vnitas: qr ſcꝫ iſta fecit hominē
deo taliter carū. ꝙ de vtroqꝫ factum eſt vnū. j. Jo. iij.
Uidete qualē caritatem dedit nobis deus vt filij dei
noīemur ⁊ ſimus. Jtem dꝫ corda noſtra inflamare ꝙ
ad diligendum deū ⁊ proximū debemꝰ iugiter inhiare
Sic vere caritas non apparet ſolum in ꝓſperis. imo
in aduerſis. Etiam ſimilis eſt caritas illi lapidi qui
dr̄ carbunculus. q̄ eſt lapis ignei coloris: qui ita ardē-
ter rutilat: ꝙ nocte nō extinguitur ſplendor eiꝰ. ſicut
dicit Jſid. Sic vere vera caritas tam erga deū q̄ erga
proximum. ita debet eſſe firma. vera ⁊ tenax: ꝙ non ſo-
lum in die. i. in tpe proſperitatis debet lucere ⁊ appare
re: immo potius in nocte. i. in tēpore tribulationis
⁊ aduerſitatis. Jn proſperitate enī ſuorum gaudet ca
ritas ⁊ letatur: in aduerſitate autem condolet. cōpa-
titur ⁊ triſtatur: adiuuat pariter ⁊ conſolatur. Stelle
enim magis videntur de nocte lucere q̄ de die. Sic bo
ni ⁊ caritatiui amici plus ſe oſtendunt alijs lucentes
⁊ adiuuantes eos ⁊ conſolantes in aduerſitate q̄ pro-
ſperitate: ꝓuer. xxxj. Non extinguetur in nocte lucer-
na eius. Criſopaſſus eſt lapis qui de die apparet au-
reus. de nocte autem igneus eſſe videtur. Nam in die
videtur pallere ſicut aurū. Jn nocte autē rutilat ſicut
ignis: quia boni de die. i. in ꝓſperitate debēt ſplēdere
per leticiam ⁊ iocūditatē. ſ. alijs cōgaudendo. paupes
adiuuando: deū laudando ⁊ magnificando. De nocte
autem. i. in aduerſitate debent rubere ⁊ ardere per ca-
ritatē: ad deū feruenter recurrēdo. aduerſa fortiter vi-
lipendendo: amicos depauperatos diligendo: ⁊ feruo
rem ſue dilectionis erga eos amplius oſtendendo: qr
ſicut dr̄ prouerbio. xij. Omni tempore diligit qui ami
cus eſt. vnde Bern. ſuper Cāti. ſmone. xx. Sit fortis
⁊ conſtans amor tuus nec cedens terroribꝰ: nec succū
bens laboribus: amemus affectuoſe. circunſpecte. et
valide. Cuius tamen contrariuꝫ faciunt multi: ⁊ ma
xime falſi amici: qui non habent perſeuerantē amorē
quia amor eorum tantum durat in proſperis ⁊ deficit
in aduerſis. Jdeo iſti ſunt ſimiles ſoli: qui dr̄ quaſi ſo
lus lucens: qui tantum videtur lucere de die: ⁊ nunq̄
de nocte. Sic vere iſti dicunt quaſi ſoli lucentes: qr. ſ.
ſibi ſoli volunt ꝓſpicere ⁊ lucere: ⁊ nullū alterum ad-
iuuare. Nam amicis ſuis tamdiu apparent in die pro
ſperitatis: quamdiu lucrari cupiunt aliquid vel pñt
erga eos: nūquam in nocte aduerſitatis. Si eni pau
pertas ſeu aduerſitas venerit: ſtatim falſorū amicoꝝ
conſortiū diſparebit. Sicut enī dicit Sen. Amicū pro
ſperitas īuenit: aduerſitas probat. Et alibi dicit. Nō
inde amici fugiūt vbi probatur. Sed non ſic vera ca-
ritas: qr iſta amat veraciter: ꝓpter qđ pulchre loquitur
Augu. li. de laudibus caritatis. Caritas in aduerſita
tibꝰ tolerat: in ꝓſperitatibꝰ tēptat: in duris paſſioni
bus fortis eſt: in bonis opibus hylaris eſt: in tēpora-
libus ditiſſima: in hoſpitalitate latiſſima: inter bo-
nos fratres letiſſima: inter falſos patientiſſima. Ad
hoc etiā facit qđ dicit Hugo. lib. de caritate. vbi dicit
Magnam vim habes o caritas: tu ſola trahere deuꝫ
potuiſti de celo ad terram. O q̄ forte eſt vinculū tuuꝫ
quo deus ligari potuit. ⁊ homo iniquitatis vincula
dirupit. Neſcio quid magis ī laude tua dicere poſſuꝫ
q̄ ꝙ deū de celo ad terram traxiſti: ⁊ ꝙ hominē de ter-
ra ad celum ſubleuaſti. Caritas igitur amat veraciter
¶ Secundo dico: ꝙ caritas ligat tenaciter: qđ oſten- C
ditur cum dr̄. Jſta hñt vinculum quos enī vinculum
pfecte caritatis ligat: ita tenaciter eos iungit: ꝙ nec
locorum diuerſitas. nec ſtatuū imparitas: nec ꝯtingē
tium caſuum aduerſitas: pōt ipſos ampliꝰ ſeparare.
Nō bene dicit Apls Rom. viij. Quis inquit nos ſepa
bit a caritate xpi? ⁊ ſequitur. Certus ſum inquit: ꝙ
neqꝫ mors. neqꝫ vita. neqꝫ inſtantia. neqꝫ futura. neqꝫ
fortitudo. neqꝫ altitudo. neqꝫ profunduꝫ. poterit nos
ſepare a caritate que eſt ī xpo. Caritas enim eſt ſicut
vinculum quo ligantur boues qr ſicut dicit Pli. Bo
ues ſocios ſuos cū quibꝰ ligantur ſolent valde dilige
re ſocietatem eoꝝ frequentare: ⁊ ſeinuicem lambere.
Et ſi ab inuicem in paſcuis diuidantur: ſolent alter al-
terū querere ⁊ pium affectum erga ſociū ſolet meſtis
mugitibus declarare. Sic vere illi quos vera caritas
ligat ſeinuicem diligunt ⁊ frequēter lambūt. applau-
dunt ⁊ ſalutant. ⁊ ſi aliquo caſu ab inuicem receſſerit
vtpote. ſi caritas illoꝝ per aliquam occaſionē tur-
bata fuerit vel diſiuncta: de hoc conqueruntur ⁊ dolent
⁊ ad eam recuperandum laborare nō ceſſant. Eſt igitur
caritas vinculum. Ligat enī hominē ⁊ deum. amicuꝫ
⁊ amicū: ⁊ qđ fortius eſt inimicū ⁊ inimicuꝫ. Jn taber
naculo enī federis ligabatur ſaccus cū ſacco: cortina
cū cortina: ſuperhumerale cū rationali: qr breuiter in
oībus pamentis illis vix erat aliquid quin ligaretur
aliquibus ligamentis: ſicut legitur Exo. xxvj. ⁊ dein-
ceps. Sic vere inter nos qui ſumꝰ tabernaculū eccl'ie
militantis non debēt eſſe aliqui: quin p caritatis vin
cula ſint ligati. Eze iiij Ecce data ſunt ſup te vincula
⁊ ligaberis in eis. Caritas enī non ſolum vinculat ho
mines. immo etiam vinculauit ipſum deum. Uñ Hu
go li. de caritate dicit ſic. Caritas deum ſupauit ⁊ ad
duxit eū vinculis ſuis alligatum. adduxit eū ſagittis
ſuis vulneratum. O caritas vulneraſti impaſſibilē
eternum feciſti mortalē. hec aūt oīa feciſti: vt omnia
corda noſtra emollires. ⁊ ſequitur in eo. li. Caritas
omnem languorē ſanat. vitioꝝ radices extirpat: men
tem illuminat. conſcientiaꝫ mundat: aīam letificat:
deum demonſtrat. Animā enim quam inhabitat ca-
ritas ſupbia nō inflat: inuidia nō deuaſtat: ira nō diſ
ſipat: triſtitia mala nō vexat: auaricia nō excecat: gu-
la nō inflamat: luxuria non coinquinat: ſꝫ heu ꝓh
dolor q̄ pauci ſunt hodie qui caritatis vinculo ſunt
aſtricti. Multi ſunt ſimiles rinoceronti que nulla
aſtutia poteſt capi nec vllis poteſt vinculis detineri.
Sic vere multi ſunt ita ceruicoſi ⁊ proterui. odioſi et
iniurioſi: ꝙ nunquam amoris vinculis capiuntur
ſed ſi captiui eſſe credantur: infra ambitum amicicie
et caritatis ſubito inuenta occaſione talia vincula
deſtruunt atqꝫ frangunt. Hiere. ij. a ſeculo confregi-
ſti iugum. rupiſti vincula. ſed pro certo q̄uis pec-
catores diſrumpant vincula caritatis: permittunt ſe
tamen ligari vinculis iniquitatis. de quibus dicitur
prouer. v. Jniquitates ſue capiunt impium. ⁊ funibꝰ

Ayuntamiento de Madrid

ꝓccatoꝝ ſuoꝝum conſtringuntur. Et aduerte ꝙ quidam capiuntur ⁊ ligant̄ vel vinculant̄: ꝑ cupiditatem alij per carnalitatem: alij per tepiditatem. Coꝛ ⁊ burſam ligat cupiditas: coꝛpus ⁊ carnē ligat carnalitas Pedes ⁊ manus ligat tepiditas: cupidi ligant̄ ſicut aſini mercatoꝝ. qui vinculo capiſtri ſui taliter inuoluuntur: ꝙ etiam a comedendo coercentur. ſic vinculū auaricie ⁊ ꝑcitatis homines taliter ligat: ꝙ de bonis ꝓprijs ad ſatietatē comedere nō ſunt auſi. Oſee. v. c. Uidit effraym languoꝛem ſuum ⁊ iudas vinculū ſuū Iſti figurati ſunt in ſedechia rege. iiij. Reg. vl. Qui captus eſt a nabucho. ⁊ per ipſum excecatus eſt ⁊ cathenis vinctus ductꝰ eſt in babylonē: quia reuera ꝑ auariciam homo a diabolo capitur: ⁊ ne ſeipm̄ cognoſcat excecatur: ⁊ ne de poteſtate dyaboli exeat. vīculis ꝑcitatis ⁊ obdurate voluntatis alligatur: ⁊ ſic in babylonem. i. in infernum ducitur ⁊ minat̄. Item alij vinculantur per carnalitatē. ſicut ſunt luxurioſi. figurati in ſamſone quē dalila ligauit: tonſit ⁊ excecauit: ad denotandum ꝙ qui per malas mulieres hic vinculis malaꝝ concupiſcentiarū ligatur. Per paupationem tondetur. Per obſtinationem excecatur. Per malā conſuetudinem incarceratur. Ideo dicebat ſalomon. Eccl. vij. Inueni mulierē moꝛte amarioꝛē vīcula ſunt manus eius. ſagena coꝛ eius. Itē alij ligantur ꝑ tepiditatē. qꝛ ſicut homo ligatꝰ nō poteſt ſe mouere: nec fugere. nec laboꝛare. ſic illi qui vinculo toꝛpoꝛis ⁊ deſidie ſunt ligati: ad nullū bonū opus pn̄t ſe mouere. Eccl. xxviij. Uinculū eius vinculū ferreū. non ſic chariſſimi. ſed diſrumpamus vincula eoꝝ: ⁊ ꝓijciamus a nobis iugum eoꝝ: ⁊ ligemur vinculis non toꝛpoꝛis. ſed amoꝛis: non auaricie ſed amicitie. non carnalitatis: ſed charitatis: quia reuera ſicut dictum eſt. Charitas ligat tenaciter. Uinculum inquit. ¶ Tertio dico ꝙ charitas ditat feliciter: qđ oſtenditur cū dicitur D

Habete: habeo eīm eſt verbum poſſeſſiuū: ſignat eīm poſſeſſionem alicuius rei: ad denotandū ꝙ charitas facit nos poſſidere merita ⁊ virtutes in pn̄ti ⁊ gloꝛiā perpetuā in futuro. teſte eīm Sen. Diues eſt non qui magis habet ſꝫ q̄ minꝰ cupit. Et qꝛ charitas facit hominem ſufficientem ſibi. ideo facit eum diuitē vnde Augu. li. de laudibus caritatis. In charitate omnis pauper eſt diues: ⁊ ſine charitate. oīs diues eſt pauper Eſt eīm ſimilis illi lapidi qui dicit̄ galactites: qui ſm̄ Iſido. ⁊ Dyaſco. vbera lacte replet. qꝛ vere vbera caritatis. lac grē ⁊ virtutis. lac diuitiarum ſpūalium et ſalutis n̄re ſuis poſſeſſoꝛibꝰ ꝓcurare nituntur. Caloꝛ enim ſm̄ naturales eſt cauſa fecūditatis arboꝝ ⁊ herbarum: qđ bene apparet. qꝛ regiones frigide: ſicut eſt neogrigia ⁊ vicine ſunt regiones ſteriles ⁊ ſine fructu Sic vere charitas eſt cauſa diuitiarū ⁊ fructuū ſpūaliū. grārum ⁊ virtutum: qꝛ ſine iſta nullus pōt ꝓducere bonum fructū. Ideo poteſt dicere illud. Phil. iiij. Habeo aūt oīa ⁊ abūdo. Et nota ꝙ dicit omnia. quia ſ. omnes virtutes facit charitas nos habere. Et ſpecialiter tres virtutes oꝛiuntur a charitate. ſ. pietas ⁊ cōpaſſio: benignitas ⁊ deuotio: ſtabilitas ⁊ duratio. charitas eīm generat coꝛdis cōpaſſionē: mentis deuotionem. ſtatus durationem: caloꝛ eīm nubes in pluuiam reſoluit: fructus in arboꝛe dulces facit. lutum in foꝛnace deſiccat. ⁊ foꝛte reddit. Sic caritas nubē mentis noſtre. ita per confeſſionem reſoluit ꝙ exinde ſtillare pluuiam. id eſt elȳnarū largitionem fructus eīm coꝛdis noſtri ita dulces facit: ꝙ maturant̄ per deuotionē ⁊ eos humiles reddit ad dei acceptionem. lutum etiā fragilis mentis noſtre decoquendo indurat per perfectionē: ita ꝙ efficimur ſtabiles ad reſiſtendum cōtra omnem temptationem. Ideo de caritate dicit apl's. j. Coꝛ. iij. Caritas patiēs eſt. benigna eſt: non agit ꝑꝑeram. non querit que ſua ſunt ⁊c. Iſtam autoꝛitatem diuiſam cum. xij. ꝓprietatibus caritatis. vide in ſermone. Et propter hoc de diuerſis virtutibꝰ a caritate emanantibꝰ: pulchꝛe loq̄tur Bern. in epl'a. ij. di. O bona mater caritas: que ſiue foueat infirmos: ſiue exerceat ꝓuectos: ſiue arguat inquietos: diuerſis diuerſa exhibens: ſicut filios diligit vniuerſos. Cū te arguit mitis eſt: cū tibi blanditur ſimplex eſt: pie ſolet ſeuire ſine doloꝛe mulcere: patiēter nouit iraſci. humiliter nouit indignari: mater eſt nō ſolū hominū ſed etiā angeloꝛū que in terris ⁊ in celis ſunt pacificauit: deū hominibꝰ placauit: ⁊ hominē deo recōciliauit: hec Bernard. Oſtēditur ergo ꝙ caritas eſt habenda: qꝛ ditat feliciter: qꝛ ligat tenaciter: qꝛ amat veraciter ⁊c. Uide de caritate ſup̄ vbi amoꝛ: dilectio: ardoꝛ: caloꝛ: ⁊ ignis: ⁊ in pluribus alijs titulis.

Carmelus.

Nota ꝙ carmelus mons eſt in india fructuoſus. ⁊ pinguis ⁊ interpꝛetatur mollis vel tenellus; ſeu ſciens circūciſionem: aut ſciētia circūciſionis. Dicā igitur breuiter loquendo: ꝙ iſte mons ſignat triplicē locum ſeu ſtatū A

ſcꝫ ſtatum
Moꝛalem virtutibus perfectum.
Celeſtem muneribus refectū.
Carnalem criminibus infectū.

¶ Primo dico ꝙ ſignat virtutū opulentiā: ſcꝫ ſtatum hominū perfectoꝛū: ſicut eſt ſtatus religionis primeue: qꝛ ſcꝫ ibi fuit oīm virtutū vbertas Ibi eīm fuit mollicies beniuolentie: teneritudo pietatis ⁊ clementie: ſcientia vere pꝛudentie ⁊ circūciſionis Et ideo nota ꝙ ī iſto carmelo abſtinentie ⁊ temperantie. i. in religione vel eccleſia debet eſſe ⁊ ſolet ſanctoꝛū habitatio: ſimpliciū recreatio: deuotoꝝ cōſolatio. Ibi enim ſancti ſolent ꝯmoꝛari: vn̄ de ſancto Helya. dicit̄ ꝙ ipſe fugiens a facie Iezabel. habitauit in carmelo. iij. Reg. xviij. Aſcēdit Helyas in verticē carmeli. In illo enim ſtatu ſolebāt ſancti frequentari: ⁊ a laicis ſecularibus viſitari. ſicut de ſunamite dꝛ. iiij. Reg. iiij. ꝙ ipſa pꝛofecta eſt ad virum dei in verticē carmeli. ¶ Itē dico ꝙ ibi ſimplices debent recreari: erat enim carmelus locus paſcuoſus vbi aīalia nutriebant̄: ſic ſimplices ⁊ laici bonis doctrinis ⁊ exēplis q̄ inueniebantur in religiōe ⁊ eccleſia ſolebāt ſpiritualiter enutriri. Michee. vij. In medio carmeli paſcentur. ¶ Itē ibi ſolent deuoti conſolari. vnde Hiere. ij. Introduxi vos in terrā carmeli vt comederetis fructū eiꝰ ⁊ optima illius: ſꝫ heu nō ſic hodie: qꝛ iā videt̄ verificatū illud Hiere. iiij. Aſpexi ⁊ ecce carmelus deſertꝰ: ⁊ vrbes eius deſtructe: qꝛ reuera quaſi totus ſtatus religiōis conuerſus eſt quo ad virtutes in ſolitudinē ⁊ deſertū: vnde diabolus in perſona Nabuchodo. gloꝛiat̄ ſe deſtruxiſſe iſtū carmelū. Eſa. xxxvij. Saltū carmeli ego cōfodi: ⁊ ſiccaui aquā ⁊ riuos aggerū. ⁊ Amos. j. Exiccatus eſt vertex carmeli. Signat ergo carmelus virtutum opulētiā vel ſi vis per oīa dic idē de ſacra ſcriptura: dic ergo ꝙ carmelus ſignat ſcripture ſapientiā: ſecundo ſignat celoꝛū abundantiā. ſ. gloꝛiā beatoꝛum ideo cuilibet bono ꝓmittit dominus illud Eſa. xxxv. Gloꝛia libani ad te veniet decoꝛ carmeli ⁊ ſaron. Tertio poteſt ſignificare mūdanā affluentiā. j. Reg. xxv. Erat homo q̄ſpiā in ſolitudine maon: ⁊ poſſeſſio eiꝰ in carmelo: ⁊ erat vir ille magnꝰ ⁊ diues. Et aduerte ꝙ dꝛ Eſa. xvj. Auferet̄ letitia ⁊ exultatio de carmelo ⁊c.

Carmen.

Nota ꝙ in ſcriptura reperit̄ multiplex carmen. ſ. maloꝛū: bonoꝛum: ⁊ optimoꝛū. Mali enim triplex vt cōmuniter dicūt carmē videlicet carmen A

Qđ allicit.
Qđ deficit
Qđ inficit.

¶ Carmē alliciēs ſignat fallaciā pꝛoditoꝛū: q̄ ſcꝫ ſuis fallacibus verbis decipiūt. ſicut quidā quibuſdā incantatorijs carminibꝰ inuitētes: de quo Prouer. xxv. Acetū in vitro: q̄ cantat carmina coꝛde peſſimo. Iſta ſunt carmina medee: q̄bus nihil erat impoſſibile: qꝛ ſcꝫ ꝑ carmina ſua ſolē obſcurabat: ſenes ad iuuētutē reducebat: ⁊ multa alia mirabilia faciebat: ſic adulatoꝛes ⁊ falſi ⁊c. Carmē deficiēs ſignat leticiā mūdanoꝛū q̄ ſcꝫ in triſticiā ⁊ luctū finaliter ꝯmutat̄. de quo Eccli. xij. Cōſurgēt volucres ad vocē. ſ. in iudicio: ⁊ obſurdeſcent omēs

Ayuntamiento de Madrid

ſcent omnes filie carminis: excelſa quoq; timebūt: et
formidabunt in via. Carmē inficiens ſignat laſciuias
malo℞.ſ. luxurioſo℞. et etiā demonū. qui.ſ. male ſug
gerendo inficiunt audientes. quib⁹ debent prudētes
dicere illud. Amos.v. Aufer a me tumultū carminū
tuorum canticum lyre tue non audiam. ¶ Item dicā
q̄ boni triplex etiā vt cōmuniter dicunt carmen vide-
licet. Carmen contritionis: qd̄ dicitur latenter. Dfo-
nis qd̄ dicitur feruenter. Compaſſionis: qd̄ dr̄ dolent̄
Gratiarumactionis. quod dicitur letanter. Cōtritio
eſt carmen flebile. Vn̄ de libro miſſo Ezechieli dicit̄.
q̄ ibi erāt lamentationes ⁊ carmē. ⁊ ve: lamentatiōes
i. contritionis. carmen cōfeſſionis. ve penalis ſatiſfa-
ctionis. Dfo eſt carmen vtile. de quo in ps. Immiſit
dominus in os meum canticū nouū. carmē deo nr̄o.
Compaſſiōis eſt carmē lugubre: de quo Eze.xxxij. Fi-
li hominis cane carmē lugubre ſup multitudinē egy
pti. Gratiarumactio eſt carmē ſalubre: d quo poſt trā
ſitum maris rubri: dr̄ Exo.xv. Qd̄ moyſes ⁊ filij iſrael
cecinerunt hoc carmē dn̄o dī. Cantemus dn̄o glorio-
ſe ⁊c. Optimi autē.i. beati deo multiplex dicūt carmē
ipm̄.ſ. perpetuo laudando ⁊ cū eo exultādo: de quo.ij.
Paral.vij. Sacerdotes ſtabant in officijs ſuis: leuite
in organis carminum dn̄i que fecit dauid rex ad lau-
dandum dominum qm̄ ineternum mia eius ⁊c. vide
ſ. de cantare: canere ⁊c.

a **Carnalia.** Nota q̄ carnalitas idē eſt quod
voluptas: ſed q2 de carnalitate ſa
tis dictum eſt.ſ.ſ. penul. ti. p̄cedēti. Itē.ſ.ti. de abſti-
nentia i illa autoritate ibi expoſita. Obſero vos ⁊c.ſ.
Pe.ij. Itē infra vbi delicie. ⁊ in alijs multis locis: verū
ne totaliter dimittā materiam intactam. Nota q̄ car
nalia ſunt p̄cauenda triplici rōne vi℞ q2 habent.

Mentem excecare.	Habent dico mentē exce-
Corpus eneruare.	care. Dicit em̄ Pli. q̄ catu
Carnem inflāmare	lus carnis quāto pinguio

ri lacte nutritur. tanto tardius dr̄ videre. Sic vere hō
quanto lacte carnalitatis ⁊ voluptatis abundanti⁹
nutrit̄. tanto a viſu diſcretionis. cōſiderationis. ⁊ cō-
templatiōis amplius impeditur. Iſtud patet in lu
xurioſis ⁊ carnalib⁹ q̄ recte videt̄ penit⁹ excecati. Nō
em̄ cogitāt de futuro. nec de ſpūalib⁹ bonis.ſ. de mor-
te: iudicio ⁊ inferno: q2 ſicut dr̄.j. Co℞.ij. Aialis hō nō
p̄cipit ea q̄ ſunt ſpūs. Ideo talib⁹ loquit̄ apl̄s.j. Cori.
iij. Ego aūt non potui loqui vobis tāq̄ ſpūalibus: ſed
tanq̄ carnalib⁹. vn̄ de carnalib⁹ dr̄ Eze.xxiij. Carnes
eo℞ ſicut carnes aſino℞. ⁊ ſicut equo℞ flux⁹ eo℞.q.d.
Iſti ſunt equi ⁊ aſini.i. brutales ⁊ excecati. ɔtra illud
ps. Nolite fieri ſicut equ⁹ ⁊ mullus. habet igitur car
nalitas excecare. ¶ Scd̄o dico. q̄ carnalitas hꝫ men
tem inflāmare. Arbores em̄ que h̄nt viſcoſum humo
rem faciliter inflāmātur: ſicut patet in abiete ⁊ i pinu
Sic vere illi qui habēt viſcoſitatem carnalitatis. deli
ciarū ⁊ voluptatis. igne malo℞ deſiderio℞ conſueue
runt faciliter inflāmari. Caro em̄ pinguis faciliter ar
det. Sic proh dolor vir carnalis. Ideo conſulit apl̄s.
Gal.v. ⁊ Rom̄.viij. Spū ambulate. ⁊ deſideria carnis
nō p̄ficietis. ¶ Tertio dico. q̄ carnalitas pōt enerua
re. Sicut em̄ arbores que paſcunt̄ in paludibus: ſicut
ſunt ſalices ⁊ platani faciliter putreſcunt. Sunt eni
pre alijs arboribus debiles ⁊ infirmi. Sic vere illi qui
i paludib⁹ voluptatis ⁊ carnalitatis verſant̄. p mor-
tem ⁊ pctm̄ facilius eneruant̄. Ro vij. Ego aūt carna
lis ſum venundatus ſub peccato.j. Co℞.ix. Qui ſemi-
nat in carne. de carne metet corruptionem. Patet er-
go q̄ homo per carnalitatem excecatur: inflāmatur:
eneruatur: ⁊ hoc ſufficit.

a **Caro.** Quinquipliciter accipit̄ in ſcriptura. Ac
cipitur em̄ p exteriori facultate. vel p̄ſpe
ritate: pro interiori voluptate vel carnalitate: pro in-
feriori vilitate vel fragilitate: pro vberiori pietate ⁊ be
nignitate: p ſancte eucharistie dignitate ⁊ autoritate
Caro enim eſt illa pars corporis que magis apparet
exterius. ⁊ ſic ſignat mūdi tempalitatē que extra nos
eſt: ⁊ admodū carnis faciliter defluit ⁊ ſiccat̄. Et de ta
libus carnib⁹ dr̄ tyrannis ⁊ raptoribus q̄ admodum
leonū: carnib⁹ beſtiarum innocentium.i. de ſubſtan-
tia pauperū viuūt. Michee iij. Violenter tollitis pel-
les eo℞ deſuper eis. ⁊ carnes eo℞ deſup oſſibus eo℞.
Item caro eſt illud membꝝ qd̄ magis ebullit interi⁹.
⁊ ſic ſignat carnalitatem. Gala.v. Caro concupiſcit
aduerſus ſpiritū. Et.j. Pe.ij. Obſecro vos abſtinere a
carnalibus deſiderijs que militant aduerſus animā.
Sed vide iſtam.ſ. abſtinentiam. vbi exponitur. Item
caro eſt illa pars corporis que facilius defluit inferi⁹
Et ſic ſignat vite fragilitatem. vn̄ in ps. Recordatus
eſt: q2 caro ſunt: ſpiritus vadens ⁊ non rediens. Item
caro eſt illud membꝝ qd̄ inuenitur molius ⁊ humidi
us: ⁊ ſic ſignat cordis benignitatē ⁊ pietatē ſeu carita
tem. Gene.ij. Adherebit hō vxori ſue. ⁊ erunt duo in
carne vna. ⁊ Gene.xxxvij. vbi iudas ait fratribus vt
ioſeph vitam tueretur. caro ⁊ frater noſter eſt. Itē ca
ro eſt ille cibus q̄ nutrit p̄fectius ⁊ vberi⁹ ⁊ ſic ſignat
corp⁹ xp̄i q̄ eſt cibus et refectio peccato℞. Jo.vj. Caro
mea vere eſt cib⁹. Dico igitur aliter ordinando.

¶ Qd̄ eſt qdā caro q̄ dꝫ macerari.	Dico ergo q̄ eſt ca b
Quedam que debet vegetari.	ro p abſtinentiā
Quedam que debet manducari.	macerāda. Et iſta
Quedam que debet palliari.	eſt caro corporis

noſtri. Carnes enim nimis pingues pp̄ter ſuā viſco-
ſitatem ſunt illaudabiles. Et ideo aues nobiles vt cō
muniter pax habent de carne: ⁊ hoc preuidet natura
ne pp̄ter pondus carnis impedirent̄ in volando. Sic
vere qn̄ caro noſtra nimis per delicias impinguatur:
tunc deterior efficit̄: q2.ſ. ſemp ad modum equi pin-
guis ſpiritui recalcitrare mollitur: impedit em̄ carna
litas ⁊ voluptas ɔtemplatiōis volatū. Joh.vj. Spūs
eſt qui viuificat. caro autē non p̄deſt quicq̄. Et ideo
aues nobiles.i. ſpiritales viri: carnoſitatis pōdere nō
grauabuntur: quia.ſ. per abſtinentiam et pn̄iam car-
nes ſue continue attenuabunt̄. Et ſic per deſiderium
⁊ affectum ad celeſtia leuiter ferentur. Lu.xxiiij. Pal
pate ⁊ videte: q2 ſpūs carnem ⁊ oſſa nō habet. Iſti em̄
poterant dicere illud.ij. Corin.x. In carne ambulātes
non ſm̄ carnem militamus. arma em̄ militie nr̄e non
ſunt carnalia. Et rō pōt reddi per illam autoritatem
p̄dictā. Gala.v. vbi dr̄. ¶ Qd̄ caro ɔcupiſcit aduerſ⁹ c
ſpm̄. Aduerte ergo in verbis iſtis triplicem rationem
pp̄ter quam caro merito eſt ɔtemnenda ⁊ etiā repri-
menda.ſ. Quia cunctis virtutib⁹ eſt denudata. Quia
prauis affectib⁹ eſt inflāmata. Quia duris tumulti-
bus eſt excitata. Iſta em̄ ſunt tria mala carnis noſtre
videlicet. Turba defectuū: quia dicitur caro que dicit̄
a carendo eo q̄ careat omni bono. Ardor affectuū: q2
dicit̄. Concupiſcit. Rixa tumultuū. q2 dr̄ aduerſus ſpi
ritum. Eſt em̄ in carne: virtutum defectus ſeu carētia
malo℞ affectus ⁊ ɔplacentia: litiū tumultus ⁊ diſſo
nantia. Eſt dico ibidem virtutum defectus ⁊ caren-
tia: q2 dicitur caro a carendo. quia.ſ. caret naturalit̄
omni bono. Iſta eſt enim terra. Adam que fuit a deo
maledicta. Maledicta inquit terra in opere tuo: cū
operatus fueris eam non dabit fructus ſuos. ſpinas
⁊ tribulos germinabit tibi. ſpine enim et tribuli.i. ma
la deſideria et delectationes in terra iſta generantur
⁊ ideo ſtultum eſt ſeminare in terra huiuſmodi: quia
qui ſeminat in carne de carne metet corruptionem.ij.
Co℞.ix. Habet enim carentiam triū bono℞ ſpecia-
liter. Caret em̄ caro noſtra.

Mentis puritate	Caret dico mentis puritate d
Status firmitate.	quia ſicut pix maxime reſo
Mo℞ honeſtate.	luta eſt impura ⁊ immunda

ita q̄ quicquid tangit maculat atq; fedat: ſic caro po
tiſſime ſi igne luxurie reſoluitur ita efficitur impura:
q̄ quicquid tangit.ſ. anima ſibi coniuncta vel ſocie-
tas ſibi adiuncta per eam maculatur. Eccl.xiij. Qui
tetigerit picē inquinabit̄ ab ea. Ideo dicebat apl̄s.ij.

Ayuntamiento de Madrid

Coꝝ.vij.Mūdemus nos ab oībus inquinamentis
carnis. ¶ Iterū iſta carent ſtatus firmitate. Caro.n.
nō ſtat in eodē ſtatu:qꝛ modo ſana:mō infirma.mō
triſtis.modo leta:mō turpis:mo.lo pulcra.mō viuēs
modo moꝛtua.Similis cuidam fonti ydumee qui ab
incolis dꝛ fons iob.qui quater in annis ſingulis mu
tat coloꝛem.In quibuſ.ibet eñ menſibꝰ mutatur co-
loꝛ eius ſm.Iſido.qꝛ reuera caro humana ſemꝑ eſt in
motu ⁊ in fluxu. Iſta eñ quaſi flos egredit̄ : tranſit ⁊
effugit ſicut vmbꝛa ⁊ nunꝙ̄ in eodem ſtatu ꝑmanet.
Job.xiij vñ ps. Caro mea immutata eſt ꝓpter oleū
qꝛ ſicut dꝛ Math.xxvj. Spūs quidem pꝛoptus eſt ca
ro aūt infirma . fragilitas eñ carnis nulla duratiōe
aut ſtabilitate fulcit̄ Job.vj. Nec eñ foꝛtitudo mea
vt foꝛtitudo lapidum: nec caro mea enea eſt.Et iſtud
ptꝫ qꝛ neceſſe eſt ꝙ oīs caro moꝛiat̄ ⁊ putreſcat.iuxta
illud ps. Ad te oīs caro veniet:⁊ ideo Joſue moꝛiturꝰ
dicebat Joſue.xxiij. Uiam vniuerſe carnis ingredioꝛ
hodie. Ad hoc aduertāt illi qui tanta cura cuſtodiūt
carnem ſuam: qꝛ ꝓ certo neceſſe eſt ꝙ bꝛeuiter putre-
fiat. Pallas eñ gygas filius euandri quondā latino
rum regis pluſꝙ̄ mille quadringentis annis ſub ter-
ra ſteterat incoꝛruptus: qui tandem tꝑe henrici ter-
cij impꝛatoꝛis inuentus ⁊ ad muros vꝛbis quos alti-
tudine ſuꝑabat erectus. cū ibi diu adventū ⁊ pluuiā
incoꝛruptus manſiſſet.finaliter tamen viam vniuerſe
carnis ingreſſus moꝛtali coꝛruptiōe extitit diſſolutꝰ
ps. Defecit caro mea ⁊ coꝛ meum. Uñ tamē infert fi-
delibus ꝯſolationē:quia.ſ.certi ſunt de futura carnis
reſurrectiōe.Job.xxxiij.Conſumpta eſt caro eiꝰ a ſup-
plicijs:reuertatur ad dies adoleſcētie ſue.Et in Pſal.
Refloꝛuit caro mea ⁊c.Caret ergo caro ſtatus firmi-
E tate. ¶ Item dico ꝙ caret moꝝ honeſtate.Caro enim
de ſe eſt ſicut iuuēca que dꝛ vacca ſine iugo:que ita eſt
inſolens atꝙ̄ leuis ꝙ ſaltare: ludere ⁊ inſoleſcere non
ceſſat: ⁊ maxime ſi fuerit impinguata . Sic vere caro
humana ſi fuerit bñ paſta ⁊ nutrita : nunꝙ̄ ceſſat lu-
dere inſolenter: ⁊ inhoneſte ſe poꝛtare niſi foꝛte ferro
rationis ⁊ tꝑantie arceat̄:vñ Apl's ad Eph.ij loquēs
de ſeipſo ante ꝯuerſionem dicebat ſic. Aliquando con
uerſati ſumus in deſiderijs carnis facientes volunta
tem eius. Hierem.xlvj. Uitula elegans egyptꝰ ſtimu-
latoꝛ ab aquilone veniet ei.Iſta igit̄ ē caro q̄ caret ho-
neſtate:firmitate ⁊ puritate. Unde iſta eſt de qua dr̄.j.
Pet.j. Oīs caro fenum: ⁊ omnis gloꝛia quaſi flos fe-
ni: exſiccatū eſt fenum,⁊ cecidit flos. Eſt igitur in car
F ne:virtutum defectus ⁊ carentia.Caro inquit. ¶ Se-
cundo dico:ꝙ in carne eſt maloꝝ affectus ⁊ complacē
tia: qd̓ oſtenditur cum dicitur. concupiſcit. Semper
enim eſt caro in ꝯcupiſcētia.vel in concupiſcendo ⁊ de
ſiderando aliquid anime nociuū. Pꝛouerbio.j.Stul
ti ea que ſibi ſunt noxia cupiunt.Caro enī eſt ſimilis
cineri iuniperi qui ſeruat ignem inextinguibilē qñꝙ̄
ꝑ annū.Similiter etiā cuiuſdaꝫ pellis ſerpentis: qui
ab Iſid̓.vocat̄ ſitalis: qui eſt ſerpens pulcerrimus in
coloꝛe:in tantum ꝙ ꝓpter doꝛſum ſui lucentē pulcri-
tudinē:ad ſpeculationem attrahit intuentes.ita ꝙ ſe
pe dū non aduertunt ipſos occidit.Et pellis iſtiꝰ ſer-
pentis tanti eſt feruoꝛis:ꝙ etiam in hyemis frigoꝛibꝰ
ferueſcere nūꝙ̄ ceſſat. Reuera talis eſt humana caro
quia non obſtante ꝙ ipſa ſit cinis ſeu cinerea:dato ꝙ
hyems paupertatis ⁊ tribulationꝭ ipſam arceat:ſem
per tamen per mala deſideria feruet:⁊ ignem malarū
affectionuꝫ nutrit.ij. Pet.ij. Pelliciunt in deſiderijs
carnis. Eccl'.vij. Quid nequius q̄̄ ꝙ caro et ſanguis
cogitant. Iſta enim duꝫ exterioꝛi pulcritudine hoīes
attrahit: ipſos per tētatiōes ſepe iuenenat atꝙ̄ ferit
quia ſicut dꝛ Pꝛouerbio.xxiij. Nouiſſimo moꝛdebit
vt coluber ⁊ tanꝙ̄ regulus venena diffundet.Et pꝛo-
pter hoc de malis deſiderijs noſtre carnis quantum
noceant:quantum moueant:patet ex ipſa apl'i pꝛohi
bitione. Ad Roma.xiij. Curaꝫ carnis ne feceritis in
deſiderijs. Iſtud potiſſime verū eſt de affectu carnali
ad nepotulos ⁊ parētes:quos ꝓ certo nimis diligimꝰ
⁊ fouemus : ⁊ ipſos ſupꝛa merita ꝓmouemꝰ.Caro eñ
⁊ ſanguis reuelat nobis . Allegamus eñ illd̓ Eph.v.
Nemo carnem ſuam odio habuit. Et illud Eſa lviij.
Cū videris nudum operi eū: ⁊ carnē tuam ne deſpexe-
ris.Cum tamē deberemus dicere illud.ij. Coꝛ.v. Ne-
minē noui ſm carnē:oculi tamē carnei nobis inſunt
quibus carnaliter aſpicimus ad parētes: vñ Hiero.
O q̄ta mala facere nos cōpellit carnalis affectus ⁊c.
Sunt igitur in carne maloꝝ affectus. Cōcupiſcit in
quit:vñ.j.Joh.ij.Quicquid in mūdo eſt: aut eſt cōcu
piſcentia oculoꝝ:aut cōcupiſcētia carnis:aut ſuꝑbia
vite. ¶ Tertio dico.ꝙ in carne ſunt litiū tumultꝰ : qꝛ G
ſcꝫ ſemꝑ rebellat aduerſus ſpm̄ :ſemper eñ aut ipſum
nititur inuenenare per delectationes: aut ipſum infe-
ſtare per vanas cogitationes:aut ipſum moleſtare ꝑ
mundi tribulationes:aut ipſum conturbare ꝑ terro-
res ⁊ opiniones.ij.Coꝛin.vij. Nullā requiē habuit ca
ro mea.Et ideo eiꝰ inſultus ⁊ tumultus:eius litigia ⁊
naufragia debent a ſapientibus timeri: ⁊.totis viribꝰ
pꝛecaueri:ꝙꝙ̄ enim baſiliſcus ſit ſerpens modicus:de
celo tamen attrahit aues magnas:quas eius aſpectꝰ
inuenenat ⁊ occidit.Quis eñ ſus ſit aīal valde vile:eiꝰ
tamen vox ita eſt elephanti hoꝛribilis:ꝙ ipſa audita
retrocedit a pꝛelio pꝛe timoꝛe:vel ſaltem amittit pꝛiſti
nam audaciā ⁊ vigoꝛē : vt dicit Plinius. Quis inſuꝑ
leo ſit animal valde audax tñ mirabiliter timet ignē.
Sic vere cariſſimi quis homo habeat ad moduꝫ ele-
phantis cōſtantie foꝛtitudinē:ad modū leonis auda
cie plenitudinē:nihilominus ipſe debet timere carnē
ſuā:qꝛ vere iſta eſt ſicut baſiliſcus per delectatiōes in
uenenādo:ſicut ſus per cogitationes inquietando:ſi
cut ignis per affectiones mentē inflāmando. Iſta eſt
igitur aduerſus ſpm̄. Ideo docet Petrus.j. Petri. ij.
Abſtinete vos a carnalibus deſiderijs que militāt ad
uerſus aīam.Qualis aūt controuerſia ſit inter ſpm̄ ⁊
carnem:oſtendit Apl's.Gal'.v.vbi enumerat fructus
ſpiritus: ⁊ tandē enumerat decē ⁊ ſeptē oꝑa carnis et
cōtraria:que ſunt ſicut.xvij.machine vel ſagitte qui-
bus caro aduerſus ſpm̄ pꝛeliatur.Dicit ergo ſic.Ma
nifeſta ſunt opera carnis que ſunt foꝛnicatio: immū-
dicia:impudicicia:luxuria:idoloꝝ ſeruitus:veneficia
inimicicie:contētiones: emulationes:ire:rixe:diſſen-
tiōes:ſecte:inuidie:homicidia:ebꝛietates:cōmeſſatio
nes.Patet ergo ꝙ in carne noſtra abundāt vitia ſu-
pꝛadicta.ſ.bonoꝝ defectus ſeu carētia: maloꝝ affectꝰ
⁊ cōplacentia:litiū tumultus ⁊ diſſonantia. ¶ Itē di
citur Roma viij.Qui in carne fuerint:deo placere nō
poſſunt.Si igit̄ ſm carnē vixeritis:moꝛiemini: ſi ſpū
facta carnis moꝛtificaueritis viuetis.Et ſic ſumus de
illis ſanctis:de quibus dicit Apl's Gal'.Qui autē xpi
ſunt carnem ſuā crucifixerunt cū vitijs ⁊ cōcupiſcen-
tijs.ſ.reſiſtendo eiſdē. Et ſic patet ꝙ eſt quedā caro q̄ H
debet macerari. ¶ Secūdo dico:ꝙ quedā caro que de
bet vegetari.Et iſta eſt caro:ſcꝫ mollicies ⁊ dulcedo be
nignitatis ⁊ pietatis.Caro eñ ſm Cōſtātinuꝫ eſt ne-
ceſſaria in coꝛpoꝛe ad vacui repletionē: ⁊ ad vitalis ca
loꝛis cōſeruationē.Sic vere pietas neceſſaria eſt in ec
cleſia ad replendā pauperū vacuitatē: ⁊ ad cōſeruan-
dum amoꝛē ⁊ caritatē. Ezechie.xxxvij. Succreſcere fa
ciā in vobis carnes:et dabo vobis ſpirituꝫ et viuetis.
Talis enim caro:ſcꝫ pietatis dulcedo
Eſt pauperū nutritiua.
Eſt domini ſpeculatiua.
Eſt ſalutis impetratiua.
Eſt quietatis pꝛocuratiua.
¶ Qd̓ ſit pauperū nu
tritiua:ptꝫ Ephe.v.c.
vbi dꝛ . ꝙ nemo car-
nē ſuā odio habuit: ſed nutrit ⁊ fouet eā. Uñ Phy.j.
Permanere ī carne.i.in pietate neceſſariū ē. Itē ꝙ ſit
dei ſpeculatiua:ptꝫ Job.xix. In carne mea videbo deū
ſaluatoꝛē meū.Item patet ꝙ eſt ſalutis impetratiua.
Eſa.xl. Uidebit omnis caro ſalutare dei. Itē patet ꝙ
eſt quietis pꝛocuratiua ſcꝫ in gloꝛia. ps. Caro mea re
quieſcet in ſpe. Uerūtamen videtur ꝙ multi ſunt ſimi
les hericio

Ayuntamiento de Madrid

les hericio.qui ſm.Plinium valde modicum dicitur
habere de carne ꝛ hoc qꝛ nutrimentū eius tranſit in
ſpinas ꝛ non in carnem.Sic vere hericij.i. diuites hu
ius mundi qui ſpinis diuitiaꝝ mentem pungentibꝰ:
ꝛ ſollicitantibus ſunt induti:modicū habent de carne
pietatis. Totum enī nutrimentum ſuaꝝ diuitiarum
tranſit in ſpinas: ꝛ ꝯuertitur in exteriorē poſſeſſionē
non in carne:non in elemoſinarum largitionē vl' flui
dam cōpaſſionē. Ideo de modicitate carnis ſue dicit.
Nūe.xij.Caro eius conſumpta eſt a lepra. Lepra enī
auaricie ꝯſumit in hominibꝰ carnē ꝛ humorē clemē-
tie. Job.xxxiij. Conſumpta eſt caro mea a putredine
ꝛ ſordibꝰ pulueris.Ideo crudeles pietate carentes:vi
dent dicere illud Job.xix.Pelli mee.i.vicijs conſum-
ptis carnibꝰ pietatis adheſit os meum.i. duritia mee
crudelitatis. Nō ſic: ſed ſit in nobis caro dulcedinis
ꝛ pietatis.iiij.Regum iiij.Caro ſua facta eſt ſicut ca
ro pueri.Eſt igitur quedam caro que debet vegetari.
I ¶Tertio dico ꝙ eſt quedā caro q̄ debet extirpari. Et
iſta ſignat carnalitatem ꝛ voluptatem.Nūeri.xj.Fla
grauit populus deſiderio carniū.Eph.ij. Aliquando
ꝯuerſati ſumus in deſiderijs carnis noſtre. facientes
voluntatē carnis cogitationum.Tales carnes come-
dunt delicioſi:qui in actibꝰ carnalibꝰ iugiter occupā
tur. Job xxxj. Quis det de carnibꝰ eius vt ſaturemur
Iſte carnes ſunt dimittende ꝛ execrande.Alia enim
que carnes comedunt:vt cōiter ſunt immunda. Nec
antiquitus diuinis ſacrificijs erant apta . Sicut pꝫ
de leonibus ꝛ de lupis. Sic vere illi qui ſunt immūdi
ꝛ in carnalitatibꝰ cōuerſantur a deo ꝛ hominibus re-
probant. Ideo reprobantur carnales . Eſa.xxij . Ecce
gaudiū ꝛ leticiā: occidere vitulos:iugulare arietes:co
medere carnes: ꝛ bibere vinū . Audiant igitur illud
quod dicitur.j.Chor.xv. Caro ꝛ ſanguis regnum dei
K non poſſidebunt.Iſta eſt igitur caro q̄ debet extirpa-
ri.¶Quarto dico.ꝙ eſt alia caro que debet manduca
ri. Et iſta eſt caro xpi in ſacramēto altaris. Sicut enī
caro eſt cibus q̄ inter omnia melius nutrit.Sic corpꝰ
xpi digne ſumptū:ſup oēs cibos ſpūales meliꝰ mētē
L impinguat. Jo.vj. Caro mea vere eſt cibus: ꝛ ſanguis
meus vere eſt potus.¶Quinto eſt alia caro que non
debet palpari. Et iſta ſignat vitam ꝛ cōditionem hu-
manam:quam per detractionem nō debemus come
dere vel palpare. Animalia enim ꝛ aues que carnibus
nō vtuntur: mundi ꝛ domeſtici reputantur: ſicut pꝫ
in bobꝰ:bubalis atqꝫ ceruis:quia vere illi qui carnes
alias non deuorant detrahendo:ſunt apud deū ꝛ ho
mines meliores.Prouer.xxiij.Noli eſſe in ꝯuiuijs po
tatorum:nec coꝝ qui carnes offerunt ad veſcendum.
Quod eſt contra multos ſil'es hyene, que eſt beſtia cru-
deliſſima que in comedendo carnes humanas dele-
ctatur. Et ideo mortuos detumulare ꝛ deuorare fert.
Sic vere detractores nihil reputāt tā ſapidum : ſicut
carnes aliorū.i. vitam ꝛ mores bolum lacerare.Ideo
etiam ſepultos ꝛ mortuos.i.illos qui per humilitatē
ꝛ mortis memoriam ſe ab humanis laudibꝰ intumu
lant ꝛ abſcondunt non ceſſant tales impij detegere ꝛ
diffamare: extrahere ꝛ deuorare , ꝛ eorum defectus ſi
quos habeant alijs reuelare.Ideo cuilibet taliū vide-
tur dictum illō Dan.vij.Surge ꝛ comede carnes plu
rimas. Plurimas enim carnes deuorare dicuntur:qꝛ
vix eſt aliquis qui eoꝝ dētes euadere poſſit obloquū-
tur enim de bonis: ꝛ de malis de magnis ꝛ de paruis.
ꝛ de extraneis ꝛ de ꝓpinquis.Ideo iſti figurantur in
iſtis auibus.quibus dicitur Apoca.xix. Venite ꝛ con
gregamini:vt manducetis carnes regum.carnes tri-
bunorum.carnes fortium ꝛ equoꝝ:carnes ꝛ ſedentiū
in ipſis:ꝛ carnes omnium liberorum ꝛ ſeruorum pu-
ſilloꝝ ꝛ magnorum. Et quod plus eſt ꝛ deterius: iſti
non parcunt proprijs conſanguineis ꝛ amicis. vnde
Hiere.xix. Vniſquiſqꝫ carnes amici ſui comedet in
obſidione. Non ſic chariſſimi non:ſed dicat quilibet
illud pſal. Nunquid manducabo carnes thaurorū:
aut ſanguinem hircorū potabo.q.d.non debeo. Sic
ergo patet:ꝙ caro diuerſimode accipit i ſcriptura ꝛc.

Caſtellum. Nota ꝙ caſtellum accipitur ꝓ villa que minor eſt ciuitate:acci A
pitur etiam ꝓ munitione ꝛ fortalicio defenſiuo. Dic
ergo ꝙ caſtellum ſignat mentem viri iuſti.que eſt vir
tutum turribus munita.Unde de rege iſrl' ioſaphat:
dr.ij.Paral'.xxvij.ꝙ ipſe in ſaltibus edificauit caſtella
ꝛ turres.Item ſignat mentem viri impij que eſt vitijs
ſtabilita. Iſta eſt enī munitio ꝛ fortalicium dyaboli.
vnde de holoferne dr Judith.ij. Quod ipſe aſcendit oīa
caſtella eorum ꝛ obtinuit omnem munitionem. Itē
ſignat mundum .ſ.
In quo emulatur criminoſa paupertas .
In quo vinculatur ſimplicium libertas.
In quo diſſipatur virtualis libertas .
In iſto enī caſtello peccatores accūſulātur. Luc.xvij.
Cū ingrederetur ieſus in quoddā caſtellū:occurrerūt
ei decem viri leproſi. Item ibi homines vitijs ſubijciū
tur ꝛ vinculantur.Luc.xix.Ite in caſtellum qđ cōtra
vos eſt ꝛ inuenietis aſinam ꝛ pullum alligatum. Itē
ibi virtutes deſtruūtur ꝛ diſſipātur. Nūe.xxxj.Caſtel
la flāma cōbuſſit.Item per caſtellum intelligitur re-
ligio:vel ſtatus etiā perfectoꝝ:quia ſcꝫ in iſto caſtel-
lo xp̄s hoſpitatur:fides predicatur:ꝛ xp̄s manifeſtat.
Ibi dico ꝙ xp̄s hoſpitatur per fidem ꝛ caritatem. vñ
de ſancta anima dr. Luc x.Intrauit ieſus in quoddā
caſtellū:ꝛ mulier quedam martha noīe: excepit illū
in domum ſuam. Ibi etiam fides ꝑdicatur. vnde Lu-
ce.viij.dicitur. Quod xp̄s ibat per ciuitates ꝛ caſtella ꝑ-
dicans.Ibi inſuꝑ xp̄s reuelatur. quia ſcꝫ iſti qui ſunt
in iſto caſtello:veriorem notitiā habent de xp̄o. vnde
Luce.xxiiij.dicitur. Quod xp̄s manifeſtauit ſe duobus
diſcipulis in caſtello nomine Emaus ꝛc.

Caſtitas. Nota ꝙ caſtitas ſm aug.li.xx diff. eſt virtus impetum carnis ſub iu A
go rationis refrenans. Ideo videtur ꝙ iſta virtus oī-
no ſit neceſſaria.Caro enī que ſemper ꝯcupiſcit aduer
ſus ſpm̄:animam ꝛ mētem per mala deſideria ꝯbure-
ret niſi eam per virtutē caſtitatis ratio coerceret. Iſta
eſt enī ſicut quoddam genus eboris . qđ in terra cum
lapidibꝰ generatur ſm Plinium lib.xxxvj. cap.xvij.cui
talis eſt virtus:ꝙ corpa in eo ſepulta : a putredine ſo
let preſeruare.. Et ideo vt dicit in talis lapidis ſepul-
cro: fuit ſepultus Darius rex pſarum. Sic vere dico.
ꝙ ebur candide caſtitatis.ꝛ maxime illō ebur.i.illa ca
ſtitas:que ſub terra .i.in humilitate ꝛ mortis memo
ria reperitur:ſolet corpus a putredine luxurie preſer-
uare.Et ideo darius qui interpretatur fertilis vl' aug-
mentatus.i.quicūqꝫ vult virtutibꝰ eſſe fertilis ꝛ fecū-
dus:ſeipſum ne putreſcat per vitia:debet in caſtitatis
tumulo eburneo ſepeliri.ideo bñ docet apl's.j. Thymo.
v. Non cōmunicaueris peccatis alienis. teipſum ca-
ſtum cuſtodi.Et ideo iſtā cōmendat ſcriptura. Sap.
iiij. O ꝙ pulcra eſt caſta generatio cū claritate. Im-
mortalis eſt enī memoria illius quoniam ꝛ apud deū
nota eſt ꝛ apud homines. Ubi aduerte ꝙ.

Caſtitas eſt virtus formoſa.
Caſtitas eſt virtus fetoſa.
Caſtitas eſt virtus annoſa.
Caſtitas eſt virtus famoſa.

Et ideo dico formoſa B
quia placet cunctis
gratioſe. O ꝙ inquit
pulcra es. Et fetoſa
quia profert multa fructuoſe. Generatio inquit. Eſt
annoſa.qꝛ durat ſemp virtuoſe. Immortalis inqt eſt
Eſt famoſa:qꝛ ſeſe fundet ſpacioſe. Apud inquit deū
nota eſt ꝛ apud homines. Et ſicut vtus formoſa pla-
cet ſpectantibꝰ: pꝫ quia dr pulcra. Iſta enī eſt pulcri-
or ceteris virtutibus:deo angelis ꝛ hominibꝰ magis
placens. Ideo perſone caſte dr. Cant.j. Pulcre ſunt
gene tue ſicut turturis. Turtur enī auiſcūl caſtiſſima
Et ideo ſi deo volumus eſſe pulcri ꝛ ſimpliciores ꝛ gra
ti: neceſſe eſt ꝙ ſimus pudici et caſti: res enim immū-
da non bene placet.Et ideo videmus ꝙ nos debemus
eſſe ſicut illi miniſtri qui colligunt viſcum quercinū.

x iiij

Ayuntamiento de Madrid

Nit em̄. Pli. lib. xvj ca. xliiij. Quod quedā ſunt arbo
res: que ꝓuis habent ſedes ꝓprias: querūt tamē ali
bi ſedes: ⁊ exemplificat de viſco. qui in terra ſeminat⁹
non creſceret: in alia vero arbore bn̄ creſcit. Spēaliter
aūt facit mentionem de viſco ilicis ſeu q̄rcus. qui pre
cioſiſſimus reputatur: q̄a etiam ſm̄ rurales: contra
morbum caducum valere putatur. Aiebant eīm antiq̄
ꝙ quicquid in viſco quercino roboris agnoſcitur: de
celo miſſum creditur. Igit̄ tanti honoris fuit iſte fru
tex apud antiquos. ꝙ in eius collectiōe ⁊ conſecratio
ne: duo thauri albiſſimi imolabantur. lignū in ſacco
albo recipiebatur. ſacerdos vero in veſte alba cū falce
aurea iſtu₃ colligere tenebat̄. Reuera cariſſimi arbor
iſta de celo miſſa: eſt dei filius benedictus: qui. ſ. in ce
lo ꝓpriam h₃ ſedem: dicens Eſa. lx. Celum mihi ſedes
eſt ⁊c. Et tn̄ in aliena ſede. ſ. in mundo: in arbore ſacra
corporis virginalis queſiuit perſonaliter ſibi ſedem.
Iſta eſt ergo veritas: ꝙ nos xp̄iani ⁊ maxime eccłaſti
ci qui ſumus miniſtri iſtius ſacre arboris: que reuera
caſum dānationis noſcitur impedire debemus thau
ros albos. i. corpora caſta ⁊ munda eidē imolare: fac
cum albū ideſt conſcientiam mūda₃ ⁊ puram ⁊ caſtā
eidem preparare: ⁊ veſtem albam. i. apparentiam ca
ſtam ⁊ mundam in ei⁹ miniſterio vendicare: Quia re
uera null⁹ eſt dignus xp̄m in corde ſuo recipere, vł col
ligere: niſi corp⁹ ꝯſcia₃ ⁊ apparentiā. mundā ⁊ caſtam
voluerit obſeruare. Ad qđ monet apł's. j. Pet. j. Ani
mas veſtras caſtificantes in obediētia caritatis: ⁊ fra
ternitatis amore: ſimplici corde inuicē diligite. Iſtud
etiam apud antiquos ſatis figurabatur: q̄r ſc₃ illi qui
ſacerdotes erāt dee cibeles: que dicebatur mater deoꝝ
neceſſario caſtrabant̄ ⁊ tenere caſtitatem perpetuo te
nebant̄. Et ideo iſti dicebant̄ gallinacij: eo ꝙ more gal
lorum teſticulis priuabantur: ſicut ponit Ouid. lib.
iiij. de faſtis. In quo notatur: ꝙ matri deoꝝ. i. beate
virgini que ſc₃ deorum. i. xp̄i ⁊ ſanctoꝝ: vel naturalit̄
vel ſpiritualiter mater eſt digne ⁊ laudabiliter nō ſer
uimus niſi per caſtitatis ꝯtinentiam nos caſtrem⁹
Iuxta illđ Math. xix. Multi ſunt qui ſe caſtrauerūt
ꝓpter regnum celoꝝ. Ad qđ etiam facit figura biblie
Leuit. x. vbi dicitur. Qđ qui ī tēplo volebāt miniſtra
re feminalibus lineis pudibunda tenebantur velare.
Iſta vō feminalia caſtitate₃ ⁊ pudiciciā deſignabant
Patet ergo: ꝙ caſtitas eſt virtus formoſa placēs ſpe
ctantibus. O ꝙ̄ inquit pulcra ⁊ caſta generatio cum
C claritate. ¶ Secundo dico. ꝙ iſta eſt virtus fructuo
ſa pregnans virtutibus qđ oſtenditur cū dicitur. Ge
neratio Iſta eīm virtutes generat. ⁊ tanq̄ mater pluri
um generationem magna₃ creat ps. Dn̄s in genera
D tione iuſta eſt. ¶ Tertio dico. ꝙ iſta eſt virtus anno
ſa. carens defectib⁹: q̄r ſc₃ iſta debet eſſe imortalis. nō
debet eni₃ aliqua tentatione perire. Alia eīm caſtra
ta diutius viuunt. ſic illi qui ſe caſtrauerunt propter
regnum celorum. diu. i. ſemper debēt perſeuerare. Vn̄
viri caſti poſſunt figurari i illis eſſenis populis indie
de quibus dicunt tam Plinius ꝙ̄ Solinus: ꝙ (mirū
dictu) eterna gēs erat ceſſantibus puerperis: nulla ꝙ
eis adiungebatur niſi quā proſequebatur meritū ca
ſtitatis: nullus ibi generabatur nec deficiebat homi
multitudo. ⁊ ſi quis impudicus volebat ſe cum alijs
ingerere. diuinitus tollebatur. Reuera talis gens ca
ſta: perſeuerans: imortalis ⁊ eterna debemus eſſe ⁊ po
tiſſime religioſi: qui etiam ſine puerperis in homini
bus abundamus. q̄r pro certo omnes tenemur caſti
tat̄ merita ꝓſequi. Qđ ſi quis ꝯtra fecerit: meret̄ ide
diuinitus ſubmoueri. Nullus enim in religiōe debet
viuere: niſi qui caſtitatem immortale₃ voluerit cuſto
dire. Immortalis inquit. vn̄ de corpore dr̄. j. Coꝝ. xv.
Oportet eīm mortale hoc induere imortalitatem. Ad
uerte hic ad hyſtoriā quā ponit Oroſius in. v. ⁊ Vale
rius max. in. vj. li. ⁊ Plutarcus in via marij: ꝙ cū gal
li allobroges ſemel horrēda ſtrage a romāis victi fuiſ
ſent: vxores coꝝ petierūt a romanis: vt liceret eis i tē
plo dee veſte caſte perpetuo deſeruire que cū petita nō
impetraſſent. omnes voluntarie interitu occiderunt
ſeipſas. ſe cum ꝓprijs liberis enecantes. malentes ſe
ipſas occidere ꝙ̄ aliene libidini deſeruire Timeo aūt
ꝙ hodie non ſic facerēt noſtre gallice mulieres Sit
ergo caſtitas immortalis. Aduerte tamē ꝙ caſtitas
non poteſt immortalis vel durabilis eſſe: niſi ab hu
militate regatur Conſtat tamē ꝙ illi qui proprijs cō
fiſi viribus caſtitatem credunt ſeruare: ſolent turpi⁹
ceteris cadere et perire vnde grego. Nulla eſt caſtitas
carnis quam non commendat humilitas mentis Ad
eius etiam conſeruationem multum facit caritas q̄r
ſicut dicit Bern̄. in epiſt. Caſtitas ſine caritate: eſt lā
pas ſine oleo. tolle oleum lampas non lucet: tolle ca
ritatē: caſtitas non placet Sit igitur caſtitas annoſa E
carens defectibus. ¶ Quarto dico. ꝙ debet eſſe famo
ſa laudis honoribus. quod oſtenditur cum dicitur. ꝙ
iſta nota eſt apud deum et homines. et ꝙ iſta etiam ē
cum claritate. Nulla enim vtus ē clarior aut formo
ſior ꝙ̄ ſit iſta. Iſta enim virtus apud etiam infideles
digna fuit laudibus abundare et fama ſimul et glo
ria choruſcare. Ponit eīm Oui. lib. iiij. de faſtis et ty
tus liui⁹ de bello punico. li. ix. Qđ cū nauis q̄ de frigia
aducta erat romā. dea berecbintia ita fortiter here
ret terre ꝙ nulla vi moueri poſſet. q̄dam matrona di
cta ilaudia: ita flexis genibus orauit: vt ſi dij eam ca
ſtam indicarent nauis illa quam cingulo ſuo alliga
uerat ſequeretur et factum eſt. Ex quo patet ꝙ caſti
tas non ſolum teſtimonio dei: ſed etiam teſtimonio
demonum eſt famoſa et clara virtus. Cum claritate
inquit. Nota bene. vnde de ſancta ciuitate dicitur A
poca. xxj. ꝙ claritas dei illuminabit eam. F

Caſtra.

Nota ꝙ caſtra vſitato vocabulo dicū
tur ille munitiones et loca que foueis
et turribus circunſepta cōtra inimicorum et guerra
rum pericula ſunt ad tuitionem hominum ordinata
Caſtrum igitur in alto loco ponitur bonis lapidib⁹
conſtruitur. firmis turribus et muris fortibus circū
cingitur. vallib⁹ ⁊ foueis ſaltibus ⁊ precipitijs circuit̄
machinis ⁊ baliſtis et armis cōpetentib⁹ ſtabilit̄: et
ſtrennuis militibus cuſtoditur aquis et victualibus
et ſi fit poſſibile fonte viuo vel putee ꝑmunitur et cū
villa vel ciuitas exterior ſit ꝑ pplō vel ꝓvulgo: caſtrū
ꝑncipalr̄ ꝑ dn̄o ordinat̄. Dicā ergo moralr̄ ꝙ caſtru₃
ꝑt ſigre cor ſeu mētē aut cōſciam viri iuſti. ſeu ēt ſta
tū religionis vel ſancte eccłie militantis. Tale enim
caſtrum contra diſcrimina guerrarū. i. tentationum
et tribulationū a dn̄o cōſtitutū ſituat̄ i alto loco emi
nentis ꝑfectiōis cōſtruit̄ lapidib⁹ fortis cōſtātie ⁊ ꝑſe
uerantis duratiōis Munit̄ muris dei mandatoꝝ ⁊
turrib⁹ alte cōtēplatiōis Circuitur vallibus et foue
is hūilitatis ⁊ ſubiectōis. Adſunt ēt ibi ꝑcipitia et ſal
t⁹. i. timor mortis et caſus future dānatiōis. Sūt ibi
arma ⁊ machīe. i. vba ſcripture ſcie ⁊ lectōis. Sūt ibi
vigiles. i. vt⁹ diligētie. prudētie ⁊ diſcretōis. ſūt ibi mi
lites. i. vt⁹ audacie ⁊ fortitudis cōtra vitia rebelliōis
Sūt ibi victualia vtutū. pute⁹. fōs. ⁊ aq̄ deuotiōis la
chrymarū ⁊ cōpaſſiōis. Talib⁹ ei munimētis caſtru₃
aīe. religiōis vel eccłie munit̄ ⁊ contra hoſtes ſpūales
ſ. demōes ⁊ vitia defenſat̄ Et iō tale caſtrū deo ⁊ ange
lis ſpūalr̄ deputat̄. ⁊ ad ei⁹ vſu₃ ⁊ ſeruitiū ordiat̄. Igit̄
de angeł. i. de viris ꝑfect̄ dr̄ Gen̄. xxxij. c. Qđ cū iacob
vidiſſet āgelos dixit. Caſtra dei ſunt hec. De beata vir
gie vō ſeu ēt de aīa ſancta: dr̄ Canti. vj. ꝙ ipa erat pul
cra et decora filia hieruſalem. terribilis vt caſtrorum
acies ordinata. De caſtris vero religionis vel eccleſie
dicitur Deuter. xxiij. Sint caſtra tua ſancta et nihil i
eis appareat feditatis Et ibidem dicitur. ꝙ dominus
deus ambulat in medio caſtroꝝ tuoꝝ ⁊c. ¶ Scriptu
ra tamen non accipit caſtra ſub tali ſignificato: imo
per caſtra intelligit illa tētoria. dom⁹ ſeu edificia por
tatilia ⁊ trāſitoria. i q̄bus milites in exercitu cōmorā
tur q̄. ſ. ad tēpus et nō ad ſep ordinant̄ ⁊ que de lignis
pānis

Ayuntamiento de Madrid

pānis ⁊ alijs lineis materijs conſtruunt. Ideo videt ꝙ talia tranſitoria habitacula ſignāt ſtatus ⁊ manſiones iſtius mortalis ⁊ trāſitorie vite noſtre. In q.ſ. ad tempus viuim⁹ ⁊ manemus: ⁊ in quibus quouſqꝫ veniamus ad patriā paradiſi cōtra hoſtes ⁊ vitia militamus. Teſte enim apl'o Hebre. xiij. Nō habemus hic manentē ciuitatē: ſed futurā inquirimus Et dixi mus in epl'a ad Alexandrū dicit. Properamus ad lares paternos: q̄r ſic venim⁹ in hunc mundū vt nobis non liceat ſiſtere: ſed tranſire. Igitur notabo ꝙ in ſcriptura inueniuntur caſtra

B Miſerie.
Iuſticie.
Neqtie.
Leticie.
Triſticie.

¶ Caſtra miſerie ſunt caſtra temporalia que mors intercipit. Caſtra iuſticie: ſunt caſtra ſpiritalia q̄ null⁹ diripit. Caſtra nequitie ſunt caſtra mundialia q̄ hoſtes decipit. Caſtra leticie ſunt caſtra ſupernalia q̄ iuſtus recipit. Caſtra triſticie ſunt caſtra infernalia q̄ hoſtis precipit. Sūt ergo quedā caſtra corporalia ſignificantia ſtatū miſerorū. Et iſta ſunt illa caſtra in quibus habitant oēs in hac miſeria militantes ſ. humana corpora que reuera ſunt quedā dom⁹ portatiles ⁊ caſtrenſes. Et iſta ſunt illa caſtra: de quib⁹ figuraliter dr̄ Nume. x. Statim vt recedebat nubes ⁊ columna ignis mouebant caſtra: q̄r reuera ad motum nubis. i. fortune inſtabiliter ſe mouentis: ad receſſum colūne ignee. i. anime corpus ſuſtentantis ⁊ ad preceptū angeli. i. dei ſupernaliter ordinātis: neceſſe eſt ꝙ iſta caſtra corporū moueātur. ⁊ de vita ad mortē: de ſeculo ad tumulū transferātur: vbi ſcꝫ neceſſe eſt ꝙ finali putredine corrūpant. Amos iiij. Aſcēdere feci putredinē caſtrorū veſtrorū i. corporū in nares veſtras.
C ¶ Scd'o dico. ꝙ ſunt caſtra ſpiritalia ſignificantia ſtatū perfectorū. ⁊ iſta caſtra nihil aliud ſunt ꝙ ſtat⁹ eccleſiaſticus vel religioſus: vel ſtatus quorūcūqꝫ iuſte viuentiū in hoc mūdo. In caſtris em̄ filij iſrael morabantur: ibiqꝫ māna celeſti nutriebātur: ⁊ ibi ſoli mundi ⁊ ſanctificati morari permittebant. Nulli vero immundi intrare aut manere debebant: ſed ⁊ leproſi ⁊ immundi inde eijciebātur: ⁊ iuxta motū nubis, ita caſtra per deſertū ordinabantur: ⁊ ibi moyſes ⁊ aaron dn̄abant. Sicut dicitur Nume. v ⁊ ix. ⁊ per totū. Sic vere in religione vel eccleſia debent filij iſrael. i. viri ſpūales deū videntes et contēplantes morari: ⁊ manna dulcis deuotionis ibi nutriri: ⁊ moyſes ⁊ aaron. i. boni prelati dn̄ari: ⁊ iuxta nubis. i. gratie dei inſtinctū omnia regulari. Leproſi vero ⁊ immūdi peccatores ⁊ ſymoniaci inde coerceri: ⁊ ſoli ſanctificati ⁊ iuſti ibi admitti ⁊ retineri. Unde maria ꝙuis eſſet ſoror moyſi ⁊ aaron: q̄r tamē erat leproſa: excluſa eſt extra caſtra: ſicut dr̄ Numeri. xij. Quia reuera prelati nullam perſonā leproſam inutilē ⁊ indignā: debent in caſtris eccleſie recipere: introducere vel tenere: dato ꝙ ipſam in gradu cōſanguinitatis: vel al's ad ſe ſciant pertinere. Nume. v. Precipe filijs iſrael vt eijciant de caſtris oēm leproſum. Uacca em̄ rufa extra caſtra cōburebat: ſicut dr̄ Leui. xix. ⁊ xvj. Et hoſtia pro peccato populi extra caſtra concremabatur: ſicut dr̄ Leuit. ix. In quo notatur: ꝙ illi qui ſunt pro peccato oblati. i. qui ſunt hoſtia peccatrix: et more vacce carnaliter laſciuientes: nō ſunt in iſtis caſtris offerendi: ſed tanꝙ reprobi debēt extra in mūdo igne cōcupiſcentiaꝝ cōburi: ⁊ tandē in infernali igne cremari: vult em̄ deus ꝙ iſta caſtra mūde ſeruantur: ⁊ ꝙ vitiorū immūdicie ibi nullaten⁹ dimittant: ſicut dicitur Deute. xxiij. vbi precepit ſtercora ⁊ quecūqꝫ immunda proijci extra caſtra dn̄s inquit deus tuus ambulat in medio caſtrorū tuorū. Sint ergo caſtra tua ſancta: ⁊ nihil in eis appareat feditatis. Iſta ſunt ergo caſtra ſpiritualia ſignantia ſtatum perfectorum.
D ¶ Tertio dico. ꝙ ſunt caſtra ſpiritualia ſignificantia ſtatū mundanoꝝ. ſ. faſtus ⁊ pōpas: ⁊ ſtatus hoīm ſecularium ⁊ iniquorū. Iſta enim figurant in caſtris phyliſtijm: qui ſemꝑ fuerūt aduerſarij filijs iſrael. ⁊ interpretantur populi ruentes vel dupliciter ruentes. Qui vero mali ⁊ eorū faſtus ⁊ ſtatus ſemper eſt filijs iſrael id eſt iuſtis hominibus inimicus. Quia ſcꝫ poculo vitiorū repleti in infernū ruūt: ⁊ dupliciter. ſcꝫ quantū ad corpus ⁊ aiam: finaliter ibi cadūt. Eſa. xxxvij. Percuſſit angelus domini in caſtris aſſyriorū centūoctogintaquinqꝫ milia. Et nota ꝙ in talibus caſtris. ſ. in mundo: ⁊ maxime in mundi curijs ⁊ caſtris

Iuſti cruciantur
Rixe generantur.
Cibi ſuperflue deuorantur.
Ardores auaricie inflāmant.
Et ideo finaliter diſſipātur.
Quapropter a iuſtis euitātur.

¶ Iuſti dico cruciātur: vn̄ de paulo dr̄ Actu. xxij. ꝙ tribunus iuſſit eum duci in caſtra ⁊ flagellis cedi. ¶ Itē rixe generant p̄s. Irritauerunt moyſen in caſtris: aaron ſanctum domini. ⁊ Exod. xxxij. Ululatus pugne auditur in caſtris. Item ibi cibi deuorant. vn̄ de coturnicib⁹ dr̄ in p̄s. ꝙ ceciderūt circa tabernacula eorū in medio caſtrorū: ⁊ māducauerūt ⁊ ſaturati ſunt nimis. Item ibi auaricie inflammant. j. Macha. xij. Accenderunt focos in caſtris ſuis. Itē talia caſtra finaliter deſtruuntur ⁊ a domino diſſipantur. Iudic. vij. Aſcendens gedeon percuſſit caſtra hoſtium: qui ſecuri erāt ⁊ nihil mali ſuſpicabant. ⁊ ideo talia caſtra a iuſtis dimittunt ⁊ euitantur. Ad Heb. xiij. Exeamus ad ieſum extra caſtra improperiū eius portantes. ⁊c. Patet ergo ꝙ ſunt caſtra tēporalia ⁊c.
¶ Quarto dico ꝙ ſunt caſtra ſupernalia ſignificātia E
ſtatū hoim beatorū. Et iſta ſunt caſtra inexpugnabilia paradiſi. Eccli. xliij. Uas caſtrorū in excelſis in firmamento, celi reſurgens. Talia autem caſtra non ingreditur niſi purificatus ⁊ ſanctus: vn̄ Leui. xiiij. dicitur de leproſo mundato. i. de peccatore penitente ⁊ cōuerſo purificatus ingredit caſtra. Iſta ſunt ergo caſtra ſupnalia ⁊c. ¶ Quinto dico. ꝙ ſunt caſtra inferna- F
lia ſignificātia ſtatus dānatorū: de quib⁹ dr̄. j. Machabeo. xij. ⁊. j. Reg. xiiij. Turbata ſunt caſtra. ⁊ idcꝫ tumultus magnus exortus eſt in caſtris ⁊c. Sufficit.

Caſus.

Nota ꝙ caſus accipit pro re ex inſperato ⁊ ſubito accidēti: ⁊ tūc dr̄ caſus, ab ac- A
cido accidis. Aut ſumitur pro precipitio vel ruina: et ſic dicitur a cado cadis: de quo fuit ſuperius ſatis dictum. ¶ De caſu vero inquantū mihi dicit accidens vel fortunā: parū dicitur in ſcriptura. Eſt enim caſus res inopinate eueniēs: qd' ideo caſum dicimus: quia cauſam ipſius ignoramus. Uerum q̄r deus omnium cauſas ⁊ rationes intelligit: ideo nihil caſuale aut accidens ſibi venit. Nos vero quia occulte dei prouidentie cauſas neſcimus: ideo cuꝫ effectus eius attēdim⁹: caſum ⁊ fortunam putam⁹. Et ideo q̄r oīa ab occulta dei ordinatione ⁊ prouidentia procedunt: ideo quoad nos prout apparet prima facie fortune ⁊ caſui cuncta ſubſunt vnde Eccles. ix. Uidi ſub ſole nec velociuꝫ eſſe curſum: nec fortium bellū: nec ſapientiū panē: nec doctorum diuitias: nec artificum gratiam: ſed tēpus caſumqꝫ in omnibus. quaſi di. Nihil valent conat⁹ humani: cum omnia per dei prouidentiam operantē occulte quodāmodo accidāt caſu ⁊ fortuna: ſicut patꝫ iij. Regū. xxij. vbi dicitur. ꝙ deus regem iſrael achab ordinauerat in prelio occidendum: ſicut predixerat per Micheam: ſic tamen factum et completum eſt: quia quidā in incertum ſagittam mittens caſu per-
cuſſit regem iſrael. ¶ De caſu vero inquantum ſu- B
mitur pro ruina et a cadere deriuatur. Nota ꝙ eſt caſus

Internus qui fit quando delinquimus.
Externus qui fit quando tribulationē incurrimus.
Eternus qui fit quando decedimus.

¶ Primus eſt caſus culpe. De quo Eccli. xxiij. Iurationem non aſſueſcat os tuum: multi enim ſunt in illa. Secūdus eſt caſus fortune: quando ſcilicet homo cadit in tribulationem: paupertatem: ⁊ infortunium aliquale. De quo Eccli. iiij. Non reuerearis proximum

Ayuntamiento de Madrid

tuum in caſu ſuo. Tertius eſt caſus mortis ⁊ dānationis eterne: quando ſcʒ homo primo cadit per mortē deinde per damnationē. Eccl'i. xx. Caſus malorū feſtinanter veniet. Et Eccl'i. xxviij. cap. Attende ne forte labaris in lingua ⁊ cadas in conſpectu inimicorū inſidiantiū tibi: ⁊ ſit caſus tuus inſanabilis in morte: ſicut ſcʒ eſt caſus elephantis qui ſurgere non plus poteſt ⁊c. Vide ſupra de cadere.

A **Cathedra.** Nota ꝙ cathedra nomē eſt magiſterij ⁊ honoris. Dicā ergo ꝙ in ſcriptura reperitur cathedra

Preeminentie: que eſt prelatoꝝ.
Sapiētie: q̄ eſt magiſtroꝝ.
Peſtilentie que eſt tyrānorū.

¶ Eſt ergo cathedra in qua collocantꝰ prelati ⁊ iſta eſt iuriſditio eccleſiaſtica: q̄ ſcʒ eſt locus magni meriti ſi poſſideatur a dignis. Sicut Job de ſeipſo dicebat Job. xxix. Procedebā ad portas ciuitatis: ⁊ in platea parabant cathedram mihi. Aduerte tamen ꝙ iſta cathedra licet de ſe ſit bona: vtilis ⁊ ſancta: quādoqꝫ tamen ab ambitioſis occupatꝰ ſicut dicitꝰ Matth. xxiij. Amant primos recubitus in menſis: primas cathedras in ſynagogis: ⁊ vocari ab hoībus rabbi. Quandoqꝫ etiā a ſuperbis ⁊ elatis hoībus vendicantꝰ. Sicut de illo ſupbo principe tyri dr̄ Ezechie. xxviij. Eleuatū eſt cor tuū ⁊ dixiſti: deus ſum ego ⁊ nō hō. Et in cathedra dei ſedi in corde maris: cū ſit homo ⁊ nō deꝰ Quandoqꝫ inſup a ſymoniacis obtinetꝰ: ſicut Mat. xxj. dr̄ ꝙ ieſus i tēplo cathedras vēdētiū colūbas ſubuertit: q̄ reuera illoꝝ cathedra ⁊ iuriſditio ſubuertitꝰ a quibus colūba. i. ſancti ſpiritus gratia venditꝰ ⁊ nō datur. Iſta eſt ergo cathedra preeminentie in qua collocātur prelati. ¶ Secūdo dico: ꝙ eſt cathedra ſapiētie in qua collocantur magiſtri. Iſta etiā eſt bona cathedra: dū tñ a viris ſcientificis teneatur: vnde de dauid dicitꝰ ij. Reg. xxiij. ꝙ dauid ſedit in cathedra ſapiētiſſimus. ¶ Tertia eſt cathedra peſtilētie: in qua collocantꝰ tyranni: ⁊ iſta eſt cathedra ⁊ iuriſditio maloꝝ prepoſitorū ⁊ balliuoꝝ: de qua Eccl'i. vij. Noli querere a principe ducatū: nec a rege cathedrā honoris: q̄ ſcʒ ps. vocat illum beatū; qui in conſilio impiorū nō abijt: ⁊ in via peccatorū nō ſtetit: ⁊ in cathedra peſtilentie non ſedit. Vide infra de ſedes ⁊ ſedere.

A **Cathena.** Nota ꝙ ſicut de vinculo laqueo vel ligamine exponimꝰ: ſic poſſumꝰ exponere de cathena: poſſumus ergo dicere ꝙ moraliter in ſcriptura reperitur

Cathena aurea.
Cathena nubea.
Cathena lignea.
Cathena ferrea.

¶ Cathena aurea ſignat vinculū amoris quo iuſti vinciūtur. Et iſta figuratꝰ Exo. xxix vbi dicitur ꝙ in tunica Aaron rationale ⁊ ſuphumerale quibuſdā cathenis aureis inuicē iungebantꝰ. Rationale eñ ſignat cōtemplatiuos: ſuperhumerale vo laborioſos ⁊ actiuos: q̄ reuera in tunica aarō. i. in eccleſia xp̄i iſti ſimul debēt eſſe iuncti: ⁊ a cathenis aureis caritatis ligati. Iſte ſunt cathene auree qbꝰ alexāder ceruos quoſdā in collo adornauit: q̄ poſt centum annos cū cathenis illis aureis in nemoribus ſunt inuenti Exod. xxviij. Facies cathenulas auri puriſſimi ſibi inuicē coherentes. ¶ Cathena nubea ſignat vinculū erroris: quo mali concluduntꝰ. i. vinculū culpe et tenebras cōſuetudinis male. De qua Sap. xvij. Una cathena tenebraꝝ oēs erant incluſi. ¶ Cathena lignea ſignat vinculū languoris quo multi affliguntꝰ: ſcʒ tribulationē ⁊ paupertatem mūdi. que ſcʒ nō ex to indiſſolubilis. Figurata in cathenis ligneis quas Hieremias in collo ſuo legitur portaſſe. Hiere. xxvij. De qua Eccl'es. iiij. De carcere cathenisqꝫ egredietur quis ad regnuʒ. Iſta eſt cathena pauli de qua ipſe. ij. Thymo. j. Cathenā meā non erubeſco. ¶ Cathena ferrea ſignat vinculū doloris quo damnati premuntꝰ figurati in illo leone Ezechie. xix. q̄ hoīes deuorabat: ſed tandē captus cathenis fortibus eſt ligatus: q̄ ſcʒ finaliter illi cathenis eterne dānatōis ligantꝰ: p quos hic hoīes iniuſte deuorantꝰ. Unde Apoca. xx. Uidi angelum habentē clauē abyſſi ⁊ cathenā magnā: ⁊ apprehendit draconē ſerpentē antiquū qui eſt diabolus ⁊ ſathanas: ⁊ ligauit eum. Angelus iſte eſt xp̄s q̄ ſcʒ cathena dānationis finaliter ligabit illos qui modo ſunt dracones per auariciā inflāmati: ſerpētes p maliciam caudati: diaboli per obſtinationē indurati: et ſathanas. i. aduerſarij per crudelē ſeuitiā effrenati ⁊c. vide de vinculo ⁊ de ligare ⁊c.

Catulus. Nota ꝙ in ſcriptura parū fit mētio de catulo: niſi de catulo leonis. ⁊ iō vide infra de leone: q̄ hic facere nō propono.

Cauda. finis eſt corporis animalis et vltima pars in eodē: ⁊ ſm diuerſas ipſius proprietates: poteſt cauda in ſcriptura diuerſa ſignificare. Unde nota breuiter ꝙ per caudā intelligitur. A

Perſeuerantia vel loganimitas.
Status ſenectutis ſeu longeuitas.
Status pauptatis ſeu calamitas.
Status falſitatis ſeu malignitas.

¶ Dico igitꝰ primo ꝙ per caudam intelligitꝰ perſeuerantie longanimitas. Cauda enim eſt finis ⁊ complementum corporis: que ſi trūcata fuerit: totꝰ corporis integritas deturpatꝰ. Pro certo talis eſt virtus perſeuerantie: q̄ iſta eſt finis ⁊ cōplementuʒ corporis moralis. i. vniuerſitatis morū: ſine qua anima eſt integra vel perfecta. ⁊ aduerte ꝙ iſta cauda eſt neceſſaria in animali ad ornamentum: ad regimentuʒ: ad tutamentū: ad tegumentum. Ad ornamentū dico q̄ animal ſine cauda vt cōmuniter non eſt pulcrum. Ad regimentū: q̄ aues cū cauda ſe regūt in volando: ⁊ piſces in natando: ⁊ ſerpentes in rependo. ⁊ inde eſt ꝙ aues predales: q̄ alto ⁊ ſceleri volatu indigent caudā vt cōmuniter longā habent. Item data eſt ad tegumentū: vilior enim pars corporis ⁊ verecundior p caudam ne appareat operitur. Itē ad tutamentū: q̄ animalia cum cauda a muſcis ⁊ a culicibus ſe tuentur. ⁊ p certo talis p oīa ⁊ ad hec oīa vtilis eſt finalis perſeuerantia: q̄ reuera iſta eſt in anima

Ornamentum: quo pingitur anime pulcritudo.
Regimentum: quo vehitur mentalis altitudo.
Tutamentum: quo pellitur mentis ſollicitudo.
Tegumentum: quo tegitur moralis turpitudo.

¶ Per perſeuerātiam enim anima ornatꝰ ꝯtra muſcas. i. contra vanas cogitatiōes ⁊ ſollicitudines fugitur ⁊ defenditur. ⁊ quicquid ſit in anima turpe ⁊ defectuoſum: finali perſeuerantia ⁊ penitentia a dei oculis abſconditur. Ideo de perſeuerantia dicit Bernar. in epiſtola. cxxix. Perſeuerantia inquit ductrix eſt ad meritum: mediatrix ad premiuʒ: ſoror patientie: filia conſtantie: amica pacis: amiciciarum nodus: vnanimitatis vinculum: ⁊ propugnaculū ſanctitatis. Aduerte tamen ꝙ iſta cauda: ſcʒ perſeuerantia ⁊ conſideratio mortis: eſt ſimilis caude caſtoris: q̄ dicitur eſſe de natura piſcis: admodū enim piſcis eſt ſquamoſa ⁊ ideo faciliter putreſcit: niſi ſepe in aqua tingatur. et inde eſt ꝙ caſtores ſolēt morari circa flumina vt caudam ſuam facilius tingāt aquis. Reuera talis eſt virtus tēperantie. Eſt enim de natura piſcis: quia p certo ſi aquis deuotionis: compaſſionis: lacrimoſe contritionis: ſepiſſime non rigetur per peccatum cito putreſcere: rumpere ⁊ deficere faciliter comprobatur Et ideo perſeuerari volenti: ſemper eſt iuxta deuotionis fluuiuʒ inſiſtendū: vt dicit illud ps. Sup flumina babylonis illic ſedimus ⁊ fleuimus dum recordaremur tui ſyon. Iſta eſt ergo cauda de qua dicitꝰ Leuiti. j. ꝙ caput cuʒ pedibus ⁊ adeps cū cauda debebat deo immolari. Nā ſicut dicitur Leuitici. xxij. Animal qđ cauda carebat nequaꝙ ſacrificijs aptū erat. Sic vere cariſſimi: deus non ſolum vult ſibi offerri.

Caput recte intentionis.
Pedes interioris affectiōis.
Adipē pietatis ⁊ cōpaſſionis

¶ Immo p certo cū hoc ipſe petit quod ibi offeratur

Ayuntamiento de Madrid

ſibi offeratur cauda finalis perſeuerantie ⁊ duratio-
nis: Nam homo qui cauda perſeuerantie caret: a deo
nō acceptatur: ſ ab altari paradiſi ꝑpetuo reprobat.
Nam vt dicit Bernar. in epl'a. Sine pſeuerantia: nec
fortitudo laudē: nec obſequiū mercedē: nec beneficiū
gratiā obtinebit: per hanc eīn ſolā hō eternitati red-
ditur: propugnator vincit: ⁊ victor coronat: qꝛ q̄ perſe
uerat vſq in finem: hic ſaluus erit. Attende tamē ꝙ
cauda cōſiderationis finalis perſeuerantie videnť ca
rere homines propter quatuor: ſcꝫ quandoqꝫ
B Propter diuitiarū cupiditatē
Propter iactantiū garrulitatē.
Propter maliciarū falſitatē.
Propter ſcientiarū ſublimitatē.

¶ Primi ergo q̄ carent hmōi cauda: ſunt diuites
infecti cupiditate: qꝛ reuera ſimie ſimiles poſſunt di-
ci: qđ eſt aīal pilis veſtitū: ⁊ vt cōiter cauda caret: qꝛ
reuera mali diuites ſimie ꝑuerſi: q̄ pilis bonoꝝ tēpo
raliū ſuperinduti: cauda pſeuerantie. i. mortis ⁊ finis
memoria pre ceteris ſunt priuati: delectanť eīn in pre-
ſentibus nihilqꝫ cogitāt de futuris. Treſi. ij. Sordes
eius in pedibꝫ eius: nec recordata eſt finis ſui. ¶ Se-
cūdo ſunt hoīes elati garrulitate. ſ. illi qui nō ceſſant
gaudere: ludere: ⁊ cātare: ⁊ nihil de futuris cogitare:
nec in bonis perſeuerare. Similes ranis que ſunt ani
malia clamoſa: q̄ primo ſunt chabocij. i. piſces cum
cauda: ⁊ tunc caret voce: ſed finaliter cadit eis cauda
⁊ veniunt ſibi pedes ⁊ efficiunť rane clamoſe: lutoſe:
aquoſe ⁊ maculoſe. Sic vere ſunt multi q̄ ꝙdiu ſunt
piſces. i. viri deuoti: ⁊ ꝑ taciturnitatem ⁊ ſilentiū ſunt
muti: tādiu cauda mortis memorie ⁊ pſeuerantie ī eis
durat: quando vero efficiuntur rane. i. pſone leues: ia
ctantes: ſaltantes ⁊ ludentes: aquoſe: delitioſe: volu-
ptuoſe: iſtā caudā ꝓculdubio ſtatim perdūt. Mꝛ ꝑ cer
to tales leues pſone que nō cogitāt niſi in mundi ſo-
lacijs: nec ī bono pſeuerāt: nec de morte: nec de fine co-
gitant: ſed tantū in preſentibus ſe delectant: vñ de ta-
libus dr̄ Eſa. xlvij. ⁊ loquitur ciuitati babylonice. Nō
es recordata nouiſſimi tui delicata ⁊ habitāt confidē
ter. ¶ Tertij qui caret iſta cauda: ſunt hoīes infecti
malignitate. ſ. malicioſi hoīes ⁊ ficti: ⁊ hypocrite ⁊ ve
lati. Iſti enim ſunt ſimiles bufonibꝫ: que ſunt aīalia
venenoſa ⁊ inflata: ⁊ carentia cauda: qꝛ vere tales ma
litioſi: venenoſi: detractores: inflati ⁊ preſumptuoſi:
cauda perſeuerātie ſeu finis ⁊ mortis memoria vt cō
muniter ſunt carentes. Excecat eīn eos malicia eoꝝ.
Sap. ij. ¶ Quarti q̄ caret iſta cauda: ſunt homines
decepti ſubtilitate: quidā eīn ſunt ſapientes vt male-
faciāt: bene aūt facere neſcierūt. Hiere. iiij. Quibꝫ po
teſt dicere illud Hiere. x. ⁊ l. Sapientia tua ⁊ ſcientia
decepit te: qꝛ ſicut dr̄. j. Corin. viij. Sciētia inflat: cari-
tas aūt edificat. Tales dico mundi ſapientes: caudaꝫ
pſeuerātie vel finalis memorie nō habēt: ſimiles ho
mini qui eſt animal rationale: ⁊ tñ caret cauda. Ideo
breuiter quilibet taliū pōt dici illud Eſa. ix. Auferet a
te dn̄s caput ⁊ caudā. Nō ſic ergo: ſed caudā debemꝫ
habere. ſ. caudā pfecte perſeuerantie: ⁊ finis ⁊ mortis
memorie: vt ſic de nobis poſſit dici illud Apoc. ix. Po
teſtas equorū in ore eoꝝ: ⁊ in caudis ipſoꝝ. Iſta eſt er
go prima ſignificatio caude. ſ. mortis memoria vel lō
C ganimitas. ¶ Item dico. ꝙ per caudā intelligiť ſtatꝫ
ſenectutis ſeu lōgeuitas. Sicut enim cauda eſt finis
corporis: ſic ſenectus et mors ſunt finis vite. Aduerte
ergo ꝙ iſta cauda dꝫ eſſe curta ⁊ breuis in noſtra ima
ginatione: qꝛ ſcꝫ nō debemus ſperare de longa vita: ſ
magis de breui. Canis eīn q̄ logā habet caudā: nō pre
ſumiť eſſe bonus. Et inde eſt ꝙ canes nobiles caudā
habent breuē ⁊ gracilē ſurſum erectā reſpectu alioꝝ
canum. Aues etiā fluuiales caudā habēt ceteris bre-
uiorē ſicut patet de cignis. Et hoc prouidit natura ne
caude longitudo impediret eos in natando ⁊ in currē
do. Sic vere chariſſimi illi qui ſunt per morū pfectio
nem nobiles: ⁊ per deuotionē ⁊ ꝯtritionē fluuiales de
bent habere caudā breuem: qꝛ ſcꝫ ſenectutē ⁊ mortem
debent ſperare cito affuturā: ⁊ vitā breuiter tranſitu-
rā. Ipſamqꝫ. ſ. ſenectutē debēt habere gratilē per hūi-
litatem: ⁊ ſurſuꝫ erectā ꝑ eternoꝝ deſideriū ⁊ affectio
nem. Eccli. xiiij. Memor eſto q̄m mors nō tardabit.
Quia reuera caude longitudo. i. ſpes longe vite impe
dit hoīem ad natandū per deuotionē: ⁊ ad currenduꝫ
per bonā operationē. Sicut patet in illis q̄ ſperant in
fine penitere ⁊ diu viuere: qui pre ceteris hominibus
ſunt iniqui. Sed videť ꝙ de multis pōt dici illud Job
xl. Stringit caudā ſuam quaſi cedrus. Iſtud patet in
auaris: quoꝝ cauda. i. ſenectus magis eſt ſtricta per
obſtinationē: parcitatē: ⁊ auaritiā ꝙ alius. Quia ſꝫm
Senecā. Cū ſeneſcēte homine cetera vitia ſeneſcāt: ſo
la auaritia iuueneſcit. Et ideo auari figurati ſunt in
illis vulpibꝫ quibus ad caudas ſanſon ligauit faces
ardentes ⁊ cōbuſſerūt ſegetes phyliſtinoꝝ. Quia ve-
re diabolus ligat in caudis. i. in ſenectute hoīm ignes
auaricie ⁊ crudelitatis: ⁊ ſic ſegetes. i. hereditates phy
liſtinoꝝ. i. pauperū per eos deuoranť. ¶ Item dico. ꝙ D
per caudā intelligiť ſtatus paupertatis ⁊ humilitatꝫ
Cauda eīn pars poſterior q̄ remanet retro alia mem-
bra: ſignat pauperes q̄ vltimi reputanť ⁊ retro alios
ponunť: de eiſqꝫ parū curať. vnde Deutero. xxviij. Cō
ſtituet te dn̄s in caudā ⁊ nō in caput: ⁊ eris ſemꝑ ſub-
tus ⁊ nō ſupra. ¶ Itē per caudaꝫ intelligiť ſtatus ſeu E
actus malicie ⁊ falſitatis. Cauda eīn eſt retro ⁊ nō aň
eſt in fine ⁊ nō in principio. Quia reuera malicioſi de
tractores ⁊ deceptores cōſueuerūt retro. i. in abſentia
hoīm nocere: ⁊ in fine totum negociū deturpare. Iſti
ſunt ſicut canis proditioſus: qui cauda blandiendo
mordet: ſic iſti cū fallaci blandimento non carent ne-
phario nocumento. Thob. xj. Canis ꝟo blādimento
caude ſue gaudebat. Scorpio eīn nō ore mordet: ſ cau
da pungit: qꝛ ſcꝫ malicioſus nō ſtatim in principio ni
titur nocere: ſed in cauda. i. in fine venenū ſuū infun-
dit: detractor eīn nō in facie vel a parte anteriori no-
cet. i. in preſentia hoīm: ſed in cauda. i. in abſentia de-
trahit atqꝫ mordet. Apoca. ix. Habebāt caudas ſicut
ſcorpiones ⁊ aculeus erat in caudis ipſoꝝ. Et aduerte
quod dicit Pli. ꝙ draco cuꝫ cauda ſua ligat pedes ele
phantis ⁊ ipſum ad terrā proſternit. Dracones enim
vt dicit per caudas inuicē ſe cōiungūt: vt per mare ſe-
curius tranſnatent. Sic reuera mundi malicioſi cum
caudis ſuaꝝ retroactarū maliciarū ⁊ ꝓditionū alios
decipiūt: irretiūt: ⁊ inuoluunt: ⁊ ad terrā. i. ad ſtatum
paupertatis cadere cōpellunt. Sicut patet de vſura-
rijs: qui ſuis fallacijs ligant: obligant ⁊ exheredant
contrahentes. Unde Apoca. xij. dr̄. ꝙ draco cum cau-
da ſua trahebat in terram tertiam partem ſtellarum
qꝛ pro certo ſicut experimento videmus ſepe fit ꝙ vnꝰ
draco. i. vnꝰ magnꝰ ⁊ diues auarus nō ſolū tertiā par-
tem ſtellarum. i. bonoꝝ hominum de celo: id eſt de
patria: ad terram: id eſt ad paupertatem detrahit ⁊
deducit: immo totam patriam deſtruit ⁊ ſubijcit. Iſti
inſuper ſeipſos colligant: quia vt cōmuniter malicio
ſi qui ſunt in vna patria: ad nocendum alijs ſeipſos
confederant et adiuuant: et ſic per mare huius ſecu-
li ſecurius ambulant atqꝫ volant. Judicum. xv. vbi
Sanſon ligauit faces ardentes ad vulpium caudas:
id eſt cupiditatis ignem vſqꝫ ad mortem auaroꝝ:
fallacium diabolus auget. Unde de quolibet fallaci
dicitur Eſaie. ix. Propheta loquens mendaciū: ipſe
eſt cauda. ſic ergo patet ꝙ per caudā intelligitur mor
tis memorie perſeuerantia: tempus ſenectutis: ſta-
tus paupertatis: actus malicie: locus abſentie. Et
hoc ſufficit.

Cauere.

A Cauere eſt verbū prohibitoriū. Un
de cauere nihil aliud eſt ꝙ ab aliquo
cum diligentia abſtinere: ſeu aliquid fugere vel vita-
re. Et aduerte ꝙ omnia que ſunt debent cauere ⁊ ab-
ſtinere a ſibi contrarijs ⁊ nociuis. Sicut enim clemen
ta ſua cōtraria refugiūt ⁊ abhorrēt: ſic hō ſpūaliter de
bet refugere ⁊ cauere a vitijs ⁊ peccatis. Caueamꝰ igiť

Ayuntamiento de Madrid

quatuoꝛ q̄ homini ſunt pꝛincipaliter nociua videlicet
Seuitie furoꝛem.
Deſidie toꝛpoꝛem.
Superbie tumoꝛē.
Spurcicie fetoꝛē.

❡ Caueri ergo debet furoꝛ ſe
uitie. Hō em̄ eſt animal mā
ſuetū naturaliter. Et ideo cō
tra pꝛopꝛiam naturam nūq̄
debet aliquid crudeliter operari: ſed ex cōſideratione
pꝛecedentiū tyꝛannoꝛū debet a crudelitate ⁊ ſeuitia re
tardari ⁊ ab hoc inducit natura. Piſces em̄ ſm̄ Aui
cennā valde cauēt a loco effuſionis ſanguinis alteriꝰ
piſcis ⁊ maxime delphini; ⁊ a loco vbi alius piſcis ſui
generis eſt occiſus naturaliter fugiūt. Aquāq; ablu
tionis carnium eius dicūtur naturaliter abhoꝛrere.
Et in hoc dant exemplū hominibus: q̄ ab om̄i effuſio
ne ſanguinis.i.ab omni operatiōe crudelitatis debēt
cauere. Juxta illō Deutero.xij. Hoc ſolū caue ne alio
rum ſanguinē comedas. Nam alioꝛū occiſio depꝛeda
tio vel exactio nunq̄ debet bonis hominibus cōpla
cere. Qō eſt cōtra illos crudeles ⁊ tyꝛānos: de quibus
dicitur Pꝛouerb.j. Pedes eoꝛū ad mala currūt ⁊ feſti
nāt vt effundant ſanguinē. Job.xxxvj. Caue ne decli
B nes ad iniq̄tatē. ❡ Secundo dico: ꝙ debet caueri toꝛ
poꝛ deſidie. Inter grues enim oꝛdinantur excubie ita
ꝙ illa cui incumbit onus vigilandi ſumme caueat ne
doꝛmiat: ⁊ vt melius vigilet: ſolet lapillū in pede poꝛ
tare: vt ſaltē ex eius caſu poſſit ſomnolentiā pꝛecaue
re. Sic vere homo ſumme debet cauere ne doꝛmiat in
peccato: ne foꝛte ad modū doꝛmiētis obliuiſcatur dei
ſui. Juxta illud Deute.vj. Caue diligēter ne obliuiſca
ris dñm. Et ideo lapillū.i.duriciaꝫ diuini timoꝛis: vel
lapillū moꝛtis ⁊ ſepulcri: debet ſemper per cogitatio
nem poꝛtare: ⁊ per cōſiderationē: vt ſic poſſit in bonis
operibus vigilare. Per timoꝛē enim domini declinat
omnis a malo. Pꝛouer.xv. Ideo bene dicitur Eccli.
vij. In omnibus operibus tuis memoꝛare nouiſſima
tua: ⁊ ineternū nō peccabis. Iſta potiſſime pertinent
ad pꝛelatos: quoꝛū officiū eſt vigilare: ſicut dꝛ Luc.ij.
Paſtoꝛes cuſtodiebant vigilias ſup gregē ſuum. Pa
ter em̄ familias pꝛecepit ianitoꝛi ſuo vt vigilet. Et ideo
beatus ille ſeruus quē cū venerit dñs inuenerit vigilā
tem. Luce.xij. Caueatur igit maxime a pꝛelatis toꝛpo
re deſidie. Heſter.vj.c. Caue ne quicq̄ de his q̄ locutꝰ
C es pꝛetermittas. ❡ Tertio debet caueri tumoꝛ ſuper
bie. Apes em̄ mel poꝛtantes ſumme cauent a vento: ⁊
ideo baſſe volant. Sic vere illi qui mel deuotionis et
gratie cupiūt continere: debēt a vento ſuperbie ⁊ pꝛe
ſumptiōis q̄toplus poterūt abſtinere. Iſtud figura
tur Exo.xix. vbi dicit filijs iſrael. Cauete ne aſcenda
tis in montē. Mons em̄ ſuperbiā ſignat. Superbia
autē nō ſolū eſt in diuitibus: immo etiā in paupcribꝰ
⁊ potiſſime in quibuſdaꝫ qui pꝛeſumūt de ſanctitate
ſua ⁊ bonitate: ⁊ ex hoc alios vilipendūt: ſimiles illi
phariſeo qui dicebat deo Luce.xviij. Ieiuno bis in ſab
bato ⁊c. Talibus dꝛ Joſue.iij. Cauete ne appꝛopinqua
tis ad archā. Archa enim teſtamēti ſignificat deū: ad
quē pꝛo certo homo nō debet nimis appꝛopinquare;
ſcꝫ ſecreta ipſius inquirendo pꝛopinquū ⁊ amicū eius
ſe reputando: vel de ſanctitate pꝛopꝛia pꝛeſumēdo: qꝛ
ſicut dꝛ Eccſ.ix. Neſcit homo vtrū amoꝛe dignus ſit
vel odio. Quia reuera q̄toplus quis appꝛopinquat.ſ.
pꝛopinquū ſe reputat: tāto minoꝛis eſt gratie ⁊ virtu
tis: ſimiles planetis: q̄ quāto ſunt ſoli ⁊ linee eclypti
ce pꝛopinquioꝛes: tanto ſunt infoꝛtunatioꝛes. Cauea
D tur ergo tumoꝛ ſupbie. ❡ Quarto autē dico. ꝙ debet
caueri fetoꝛ ſpurcicie. Piſces em̄ ſm̄ Auicennā opti
me cauent ne intrent ſpoꝛtulas immundas Sic vere
homo debet cauere ne ſubintret immundā ſocietatē:
ne cōmittat immūdā iniquitatē: ne faciat immundā
carnalitatē Caueat igitur ab immūda ſocietate. In fi
gura cuius pꝛecipiebatur filijs iſrael ne cōtraherent
amicicias cū phyliſteis: ſicut dꝛ Exod.xxxiiij. Cauete
ne cōiūgatis amicicias cū eis. ❡ Itē caueamꝰ ab im
munda carnalitate. Leuiti.xv. Docebitis filijs iſrael
vt caueāt immūdicias. Item caueamus ab immūda
iniquitate. Thobie.iiij. Caue ne aliq̄n pctō cōſentias
Sic igitur vt dictū eſt: cauere debemus ſpurcicie feto
rē: ſupbie tumoꝛē: deſidie toꝛpoꝛē: ſeuitie furoꝛē ⁊c.

Caute.Cautus.Cautela.

No
ta ꝙ A
cautus ſm̄ Iſido. dꝛ a cato tas. qō idē eſt ꝙ video des.
vel dicitur cautus quaſi caudā tuens.i. finē reſpiciēs
Et bꝛeuiter cautus idē eſt ꝙ pꝛudēs: q̄ finē ⁊ negociū
pꝛudēter pꝛeuidet: ⁊ ad periculū pꝛecauendū adhibet
remedia opoꝛtuna. Nota ergo ꝙ debemus eſſe cauti
⁊ aſtuti.
Ad vtilia pꝛocurādum.
Ad inutilia refutādum.
Ad pericula p̄cauendū.

❡ Apes enim vt dicit
Ambꝛo. in exame. mi
rabiliter ſunt cauti in
actibus ſuis. Nam vt dicit. Apū alie futuras exploꝛāt
ymbꝛes: alie inuigilāt circa victū: alie cellas faciūt et
componūt. In vno aūt eſt carū maxima cautela: quia
ſi dū ſunt exterius doꝛmire contingit eas doꝛmiūt ſu
pine: ne foꝛte ale eaꝝ roꝛe madefiāt: ⁊ ne i craſtino im
pediri valeant in volando. Sic vere cautela ſpiritua
lis ſeu pꝛudentia debet in nobis cōſiſtere in iſtis qua
tuoꝛ: ſcꝫ in pꝛeuidendo futura toꝛmēta: qꝛ apes pꝛeui
dent ymbꝛes futuros. In acquirendo celi fulcimēta:
qꝛ apes faciūt ſibi cellas ad habitandū. In pꝛocuran
do gratie nutrimēta: qꝛ apes circa victū inuigilāt. In
cōtemnēdo reꝝ oblectamenta: qꝛ ſcꝫ apes roꝛē noctur
num.i. mūdi pꝛoſperitatē fugiūt: etiā faciē mentis ad
celū per cōtemplationē vertūt: ⁊ alas intellectus ⁊ vo
luntatis liberas cuſtodiūt. Et ſic ꝑ affectū ad celeſtia
volitāt atq; vadūt. De tali igit cautela dꝛ.j. Macha.
vj. cap. Per loca humilia ibant caute ⁊ oꝛdinate. Ad
uerte ergo hic: ꝙ hō q̄ caute vult pericula p̄cauere: de
bet facere tria. Debet enim eſſe in ipſo. Conuerſatio ſi
ne vanitate: qꝛ debet ire per loca humilia. Occupatio
ſine tarditate: qꝛ ipſe debet cōtinuare iter ſuū. Ibāt in
quit. Cōpoſitio ſine leuitate: qꝛ.ſ. in actibꝰ: moꝛibus:
⁊ geſtibꝰ ipſe debet ſe habere oꝛdinate ⁊ caute. Igit ſit
In cōuerſatiōe humilitas B
In operatiōe ſedulitas
In cōpoſitione maturitas.

❡ Habeat ergo q̄ cau
tus ⁊ pꝛudēs cupit eſſe
conuerſationē ſine ſuperbia. Per loca inq̄t humilia
Qꝛ reuera homo nō debet q̄rere vel appetere loca alta
id eſt ſtatus ſublimes iudicaturas: officia ⁊ honoꝛes
que ſuā excedūt conditionem. Juxta illud Roma xij.
Nō alta ſapiētes: ſed humilibus cōſentiētes. Iſta eſt
em̄ cautela colūbe: qꝛ inter accipitres pꝛedātes in aere
⁊ pꝛedātes in terra diſcernit. Vn̄ ſi videt accipitrē qui
pꝛedatur in aere ſurſum: ſtatim ad terrā deſcendit: et
loca baſſa ⁊ humilia ſibi querit: ⁊ a rapina accipitris
ſic euadit: ſicut dꝛ ſuper cantica. Sic vere homo q̄ vi
det ꝙ accipiter.i. diabolus nō ceſſat ſurſum in aere.i.
in ſtatu dignitatum ⁊ officioꝝ per diuerſa tentamen
ta pctōꝛū rape ⁊ accipere p̄das multas ⁊ multos ibi
dē exiſtētes ad nutum trahere. Juxta illud. Eccli.xj.
Multi potētes oppꝛeſſi ſunt valde. Qꝛ ſicut dꝛ Nu
me.xviij. Qui altā edificat domū ſentiet ruinā: dꝫ igi
tur diſcernere ⁊ alta ꝑicula p̄cauere ⁊ loca hūilia.i. ſta
tus: moꝛes: ⁊ cōditiōes hūiles eligendo ſupbie pericu
lū euitare. Ideo bn̄ ꝯſuluit. Eccli.iij. Hūilia valde ſpi
ritū tuū: qꝛ vindicta carnis impij ignis ⁊ vermes. Ha C
beat ergo cautꝰ hō ꝯuerſatione ſine ſupbia. ❡ Scdo
habeat opationē ſine pigricia. Ibāt inq̄t. Bone enim
opatiōes ſunt paſſus ꝑ quos itur ī vitā eternā. Cautꝰ
viatoꝛ ſolet iter ſuū ꝯtinuare: vt dietā ſuā ꝑficiat ante
noctē. Sic vere hō iter bonaꝝ opationū dꝫ ſine pigri
cia frequētare: ⁊ quouſq; ad ciuitatē ꝑadiſi ꝑueniat:
diligēter curſum bonarū opationū exercere qō oñdit
cū dicit. Ibāt. Non em̄ dicit eunt qō eſt p̄ntis tpis: qꝛ
p̄ſens tps nihil durat. Itē nō dicit ibūt qō ē futuri tē
poꝛis: qꝛ ad bona opa faciēda: nō dꝫ futurū tēpus ex
pectari. Itē non dicit. Iuerant vel iuerunt: q̄ ſunt pꝛe
teriti perfecti ⁊ pluſq̄ꝑfecti. qꝛ bona opa nūq̄ ita ꝑfe
cte debēt p̄teriri quin continue perſeuerēt. Sed dicit
Ibant

Ayuntamiento de Madrid

Jbant qđ eſt pteriti impecti tēporis. Preteriti dico
q᷑ iā diu debēt opa noſtra eſſe incepta. Impfecti dico
q᷑ ſcȝ pteritio debet eē impfecta. eo ꝙ ſemp bono opi
debet ſuccedere bonū op᷒. Jbant ergo vñ Ezech.j Cū
eūtib᷒ ibāt. et cū ſtātib᷒ ſtabāt Mđ eſt cōtra multos
ſimiles ceruo. qđ eſt aial ſimplex ꝛ incautū. qđ ſm Iſi
do. ꝛ pliniū. Mñ fugit hominē nō cōtinuat iter ſuum
immo qñqȝ ſiſtit in latratu canum: in quo delectaꝛ
ſepe eni reſpicit retro. ꝛ ideo qñqȝ a canib᷒ capiꝛ ꝛ a ve
natoris iaculis ſagittatur. Sic ꝟe multi ſunt ſimpli
ces ꝛ incauti: qui inceptū bonū op᷒ nō ꝯtinuāt: ſȝ la-
tratu canum. i. ſugeſtionibus demonuȝ ꝛ malis con
cilijs maloꝝ: faciliter delectati diſcontinuant ter ſu-
um retro reſpicientes. iteꝝ ad dimiſſa mūdi bona ſeu
etiam vitia ꝛ peccata ſicut pȝ in multis religioſis qui
mundo renunciantes faciliter reuertūtur ad munda
na ſicut etiā pȝ in multis confeſſis ꝙ faciliter recidi-
uant. Et ideo tales a dyabolo multotiens ſagittātur
ꝛ eternis iaculis feriuntur De iſtis pōt inteligi iſtud
Ezechielis.j. Aialia ibant ꝛ reuertebātur. Jſti figurā
tur in vxore loth. que quia nō cōtinuauit iter ſuū ſed
D retro reſpexit: mutata eſt in ſtatuā ſalis. Jbant ergo.
¶ Tertio dico ꝙ cautus ꝛ prudēs hō debet habere cō
poſitionē ſine ſtulticia. Ordinate inquit q᷑ ſcȝ homo
debet eſſe in moribus bñ compoſitus. maturus ꝛ or-
dinatus. Sicut enim apes ordinatiſſime faciūt ſibi
cellas Sic reuera boni viri maxie eccleſiaſtici ꝛ plati
debent quicqđ faciunt ordinatiſſime maturiſſime et
honeſtiſſime ppetrare. vt nihil ī operib᷒ verecūdum:
nihil in actibus ſit inhoneſtum. vñ.j. Coꝛ.xiiij. Oīa
honeſte ꝛ ſm ordinem fiant in vobis. Quod eſt con-
tra multos ſimiles ꝗbuſdā ſtelis erraticis que nō ſer
uant ordinē motus celi immo continue cōtra ipſuȝ ce
lum procedūt Sic ꝟe quidam ſunt ita leues incōſtan
tes. ꝛ inſolentes ꝙ nullū ordinē celeſtem vel ſpiritua
lem volunt in ſuis actibus cuſtodire. Non ſic ergo: ſȝ
ordinate procedamus: vt ſic quilibet noſtrū ſit ſacer-
dos ineternum ſm ordinem melchiſedech. Sic ergo
debemus eſſe cauti: ꝛ in noſtris operibus circūſpecti.
vt ſic ſimus alijs prelecti: q᷑ ſicut dicit Danie.j. Rex
precepit preposito eunuchoꝝ vt introduceret de filijs
iſrael de ſemine regio pueros: in quib᷒ nulla eſſet ma
cula: decoros forma: eruditos omni ſapiētia: cautos
ſcientia: ꝛ doctos diſciplina: qui poſſent ſtare in pala
tio regis. Quia ꝑ certo illi qui iſto modo ſunt cauti
ad ſtādū in palatijs ſunt apti ꝛ ad obtinēdū alta offi
cia magis digni. Et ſi queris quis eſt caut᷒: certe ille
qui cauet nociua. Et ideo vide ſupra de cauere: ꝛ appli
ca hic ſi vis. Habeat ergo cautus homo. Jn cōuerſa-
tione humilitatē. Jn executione ſedulitatē. Jn cōpoſi
tione maturitatem. Et ſpiritaliter oſtendiꝛ cautus. ꝛ
hoc ſufficit. Jſta duo themata poſſunt huc applica-
ri. Videte quomodo caute ambuletis. Jtem tenete eū
ꝛ ducite eum caute Sufficit.

A **Cauerna.** Nota ꝙ cauerna ſumitur ꝑ quo
libet loco cōcauo: obſcuro: ꝯcluſo: ꝛ ſecreto. Signat igitur in bono ſtatū humilitatꝭ:
videlicet coꝛ humile vel religionē. Quādoqȝ ſtatū ini
quitatis. ſ. mundū ꝛ auariciā ꝛ inuolutionē in terre-
na: ꝛ immundiciā praui cordis: q᷑. ſ. cauerne ſunt lo-
ca immunda: habitacula aialium ꝛ ferarū. Qñqȝ ſta
tū aduerſitatꝭ ꝛ penalitatis: ꝛ ſic ſignat mortē: tumu
lum vel infernum. Alliga ſi vis ꝛ proſequere q᷑ pauce
ſunt autoritates: vide de fouea.

A **Caule.** Sunt loca facta in campis ꝑ omū gre-
gibus in nocte reponendis ꝛc. ſignificā
tes religionem vel eccleſiā quibus paſcuntur ꝛ habi-
tant greges fidelium populorum ꝛc.

A **Cauſa.** Idē eſt qđ ratio. Idem etiā eſt qđ nego
ciū. Idē eſt etiā qđ alicui᷒ rei principiū.
Cauſa enim quare aliquid fit. idē eſt qđ ratio quare
aliquid fit. Vñ Job.v.c. Nihil in terra ſine cauſa fit.
Jterum cauſa alicuius que corā aliquo iudice venti-
latur: nihil eſt aliud ꝙ̄ negociū. Unde Job.xxix. Cau-
ſam quā neſciebā diligēter inueſtigabam. Illud etiā
quod eſt principiū introductiuū alicuius rei diciꝛ cā
eius. Et ſic deus dicitur cauſa oīm eſſe. Cauſa eñ ſm
logicos eſt: ad cuius eſſe ſequitur aliud. Cauſa tñ ali-
quādo diuidiꝛ in materialē: formalē: efficientē ꝛ fina
lem. De tali cā principali ꝛ cauſatiua: dr̄ de xp̄o Heb.
v. factus eſt omnibus obtēperantibus cauſa ſalutis:
ꝛ Sap.xiiij. Infandoꝝ ꝛ idoloꝝ oīs mali cauſa eſt.
De tali ergo cauſa ſuperſedeo quo ad pſens: q᷑ autori
tates ſunt pauce ſub iſto ſigto. Nota igitur ꝙ eſt cā
Subtiliter diſcutienda.
Sagaciter inſpicienda
Salubriter reijcienda.
Sinceriter cōtemplāda.
Utiliter procuranda.

¶ Eſt dico cā diſcutiē- B
da: ꝛ iſta ſignat iudicia
partiū que coram iudi
cibus ventilantur: que ſcȝ ad iudicē pertinet diligen-
ter de cauſe merito diſcutere ꝛ videre. Prouerb. xxvj.
Judicium determinat cauſas. Job.xxxv. Singuloꝝ
intuebitur cauſas: ꝛ cū dixeris non conſiderat. Mđ ta
men eſt contra multos malos iudices: ꝗ ſcȝ cauſaruȝ
merita nō diſcutiūt nec iuſte iudicāt inter ptes. Job.
xxxvj. Cauſa tua quaſi impij iudicata eſt: ꝛ Eſa.j. Cā
vidue nō ingreditur ad eos. Hic nota ſi vis: quomo-
do per acceptionē munerū aut perſonarū male diſcu-
tiunt merita caſuū ꝛ cauſaꝝ. ¶ Itē eſt cauſa inſpiciē
da ſagaciter. ſ. cauſa: ratio: vel occaſio: quare aliquid
fit. Et iſta eſt cauſa inſpicienda: ꝛ proprie cauſa fina-
lis: que potiſſime conſideratur: q᷑ a fine denominaꝛ
res: ſine enim tali ſufficienti cauſa nihil debet fieri in
hoc mundo. Debitus eñ finis: debet eſſe cauſa preci-
pua omniū agendoꝝ: ꝙ̄uis de facto multa videātur
fieri ſine cauſa: ſicut dicebat ille Eſa.xlix. Inuanū la-
boraui ſine cauſa: ꝛ vane cōſumpſi fortitudinem meā
ꝛ Eſa.lij. dicitur de populo iſrael: ꝙ aſſur abſqȝ vlla
cauſa calūniatus eſt eum. ¶ Item eſt cauſa reijcien-
da: ꝛ talis cauſa ſignat mundi lites. De qua dr̄ Pro-
uerb.xxij. Ecce deriſorem ꝛ exibit cū eo iurgium: ceſſa
buntqȝ cauſe ꝛ cōtumelie. Itē eſt cauſa veraciter con-
templanda: ꝛ tales ſunt cauſe rerū naturales. ſ. deus
ꝛ cauſe ſecūdarie que debent a prudentibus intueri ꝛ
ſolerti medicamine contemplari. Turpe eſt eñ res et
rerū operationes ꝛ cauſas eoꝝ neſcire. De tali cauſa
effectiua: dicitur illud Job.v. Nihil in terra ſine cau-
ſa fit. ¶ Itē eſt cauſa vtiliter procuranda: ꝛ ſic per cau
ſam intelligitur qđcunqȝ negociū qđ habemus.j. Re
gū.xxiiij. Uideat dominus ꝛ iudicet cauſam meā. Po
tiſſime aūt talis cauſa ſignat cām ꝛ negocium noſtre
ſalutis: quod ſcȝ debemus vtiliter ꝓcurare. Iſtud eſt
enim ꝓprie negociū noſtre ſalutis: qđ a principio na-
tiuitatis noſtre incepit corā deo ventilari. In iſta eñ
cauſa deus eſt iudex: ratio eſt aſſeſſor: conſcientia eſt
iudicis procurator: voluntas eſt reus: diabolus eſt ac
cuſator: teſtes ſunt bona opera vel mala: ſancti ſunt
aduocati. In iſta ergo cauſa debet eſſe hō circūſpect᷒
vt habeat iudiciū pro ſe. Et ſicut videmus ꝙ homo cō
ualeſcit in cauſa ſeculari: aliquādo precibus: aliquan
do muneribus. aliquando amicoꝝ interceſſionibus.
Sic vere hō lucraꝛ cām ſalutis ſue: iudicē. i. deū hūili
ter deprecādo: vt dicat cuȝ dauid. Judica me deus ꝛc.
¶ Itē aduocatos i. ſanctos in ſuū auxiliū inuocādo.
vñ Prouerb.xxv. Cauſam tuā tracta cū amico tuo.
Item munera. i. elemoſynas iudici. i. xp̄o. in perſona
pauperū tribuendo: q᷑ ſicut diciꝛ Prouerb.xviij. Ui-
ctoriā ꝛ honorē acq̄ret ꝗ dat munera. vñ Prouer.xxix.
Nouit iuſt᷒ cām paupis. ꝛ hoc breuiter de cā ſufficit.

A **Cecus. Cecitas.** Nota ꝙ cecitas ē pri-
uatio viſus vnde ceci-
tas dicit mihi ꝓprie aliqđ negatiuū ꝛ nihil poſitiuuȝ
Et dr̄ cecus a carco cares: eo ꝙ caret viſu. Nota igiꝛ
generaliter ꝑ cecū intelligiꝛ pctōr: ꝗ a lumine vere cō-
ditiōis ꝛ grē multipliciter excecaꝛ. Cecus eñ multas
miſerabiles hȝ conditiones. Cecitas eñ ipſum deci-

Ayuntamiento de Madrid

pit in eligendo. iudicādo. ⁊ apprehēdēdo. Cec⁹ enim ſine carcere ligat̃ in iudicando decipit̃. q2 ſcʒ ſi credit ire ad oriētē qn̄q3 vadit ad occidētē. In eligēdo ſeducitur. q2 ſcʒ qn̄q3 denariū cupreū ꝓ aureo recipit a cane vel a puero ducit̃. Sepe vbi eſt ꝑiculū nō timet. ⁊ vbi nō eſt periculū terret̃. Cec⁹ nūq̄ letus efficit̃. timore ꝯtinuo cōcutitur. Sepe accidit ꝙ qn̄ nud⁹ eſt: tectū ſe reputat. ⁊ qn̄ latere ſe putat. ab oīb⁹ intuet̃. radio ſolis ſibi p̄ſentato nō illuīat̃. ductorē ſuū qn̄q3 ꝑcutit q̇ ip̄m aliquotiēs tādē in pōtis vel periculi medio dereliquit. Reuera talis ꝑ oīa eſt pctōr. Iſte enim cecitate ignorātie tal'r obtenebrat̃: ꝙ nō videt illa q̄ pertinēt ad ſalutē. Iſte ergo cecitate pcti q̄ſi carcere male ꝯſuetudis includit̃. Deliberat ire ad oriētē. i. ad ꝑadiſum. ⁊ tn̄ ip̄e vadit veraciter ad occidētē. i. ad infernū q2 ſi cec⁹ ceco ducatū p̄bet vel p̄ſtet. ābo in foueā cadūt. Mat. xv. Iſte etiā cuprū auro. i. mūdū ꝑadiſo p̄ferre cernit̃. Et a cane et puero. i. a carnali ſenſual'r vndiq3 ducit̃. ⁊ ad oīa circūſtātia ꝑ malos appetit⁹ offēdit̃ ⁊ colliditur ita ꝙ ꝑ diuerſa pctā cadere ꝯprobat̃: Thob. xj. Thobias cec⁹ cepit offendere pedibus. Radio etiā diuine gratie illuſtrat̃. et ſpiritali gaudio nō letatur. Vn̄ Thobi. v. Quale gaudiū mihi eſt q̇ in tenebris ſedeo: ⁊ lumē celi non video. Talis enim ſꝑ eſt in ſecuritate p̄ſumptōis. q2 ſcʒ mortis eterne ꝑiculū vbi eſt nunq̄ videtur timere. De mundi v̄o infortunijs que timenda non ſunt: ſolet metuere et pauere. ij. Macha. x. Cecitate cōfuſi ⁊ ꝑturbatiōe repleti ſūt Talis enim cec⁹ ita qn̄q3 decipit̃. ꝙ credit ſe eſſe coopꝑtum. i. ꝙ facta ſua credit ab aliquo nō videri. cum tn̄ et fama ⁊ vita ipſi⁹ ab oīb⁹ videat̃. et breuiter tales ductorē ſuū. i. xp̄m quotidie ꝑcutiunt blaſphemādo et cōtra volūtatē ipius faciēdo. ⁊ ideo ab ipſo in pōt3 i. in mortis articulo dimittuntur. Soph. j. Ambulabunt vt ceci: q2 dn̄o peccauerūt. Tales ceci p̄nt dicere lamētādo illud Eſa. lix. Palpauim⁹ quaſi ceci parietē. ⁊ q̄ſi abſq3 oculis attrectauim⁹. impegimus meridie q̄ſi in tenebris. in caliginoſis q̄ſi mortui. rugiem⁹ q̄ſi vrſi. ⁊ q̄ſi colūbe meditātes gemem⁹. Cuilibet igitur tali ceco: poteſt dici illud Apocal. iij. Dicis inq̇t: q2 diues ſum ego ⁊ nulli⁹ egeo. cum ſis miſer: ⁊ miſerabilis ⁊ pauꝑ ⁊ cec⁹ ⁊ nudus. Aduerte ergo. ꝙ ſicut cecitas corporalis introducitur per

B Nimiam luciditatem — Sic vere cecitatem
Nimiam obſcuritatem — ignorātie. erroris vel
Nimiam caliditatem — peccati introducit
Nimiam humiditatem — in homine.

Splendor mūdane ſapiētie. Impegim⁹ inq̇t meridie. q̄ſi in tenebris Error durate ꝑtinacie. i. obſtinationis ⁊ malicie. In caliginoſis inq̇t quaſi mortui. Ardor feruentis auaricie quaſi vrſi: qui ſcʒ excecātur cum pelui ardenti. Humor fetentis immundicie: columbe inq̇t: q̄ ſcʒ ſunt aues luxurioſe. ¶ Excecat̃ igit̃ homo ꝑ ſplendorē vane ſciētie. Impegimus inquit meridie. Sicut enim videmus ꝙ nimius ſplendor ledit viſum: ita ꝙ niſi homo clauderet oculos: faciliter fieret cecus. Et inde eſt ſm̄ Auicen. ꝙ animalia palpebras dormiendo non claudentia: ſicut eſt lepus valde debilem habent viſum. Sic vere illi qui ad ſplendorem ⁊ ſubtilitatem ſcientiarū indiſcrete aperiūt oculos intellect⁹: claritatem ſolis iuſticie ⁊ ſecreta deitatis p̄ſumptuoſe tractando: ⁊ archam teſtamēti q̄ ſemper cooperta eſſe iubetur tangendo cecitatem hereſis ⁊ erroris faciliter incurrūt: ⁊ a lumine vere fidei ſepe cadunt. Nam vt dicitur Prouerbio. xxv. Qui perſcrutator eſt maieſtatis opprimetur a gloria. Unde Eccli. xliij. Sol dicitur exurēs montes radijs ſuis oculos excecās vnde de talibus cecis dicitur Eſaie. lvj. Speculatores ei⁹ ceci oēs. Et hoc oſtenditur cū dicitur. Impegim⁹ in meridie. Meridies enim eſt hora diei magis luminoſa; in qua homo minus deberet errare. Et tn̄ propter exceſſum claritatis in iſta hora aues lucifuge magis errant: q2 ſm̄ ph̄m. Excellētia ſenſati corrūpit ſenſum. Sic vere de⁹ ⁊ fides ſunt illa: que de ſe ſunt magis clara ⁊ certa. verūtamen a preſumptuoſis ⁊ inueſtigatoribus ibi facili⁹ oberratur. vnde Amos. viij. Occidet ſol in meridie. Roma. xj. Cecitas ex parte contigit in iſrael. i. in videntibus deū. Excecat̃ igit̃ homo per ſplēdorē vane ſcientie. C ¶ Secundo excecatur per horrorē grauis malicie. ſ. per vitiū obſtinationis. In caliginoſis inquit quaſi mortui. Sicut eñ homo per diuturnas tenebras incurrit quandoq3 cecitatem: ſicut patʒ in diutiſſime incarceratis. Sicut patet in illa lacertula: que dicitur ſaura que ꝓpter morā diuturnā in cauernis terre q̄ſi totū lumen amittere ꝯprobat̃. Sic v̄e hō qn̄ diu ſtat in carcere pcti ⁊ in cauernis mūdane cupiditatis qn̄q3 ibi ꝑ malas cōſuetudines obdurat̃ in malicia ⁊ obſcurat̃. itaq3 q̄ſi total'r a lumine diuine gratie ſpoliat̃. Iſtud in multis pctōrib⁹ ptʒ. q̇ in vitijs antiq̄ti nihil penit⁹ videt̃ de deo ſentire. q2 ſicut dicit̃ Prouer. xxiiij. Nō habēt futurorū ſpem mali. Lucerna impiorū extīguet̃. qđ oñdit̃ cū đr. In caliginoſis q̄ſi mortui. Mortuus eñ nihil ſentit. fetet. ſʒ nō aduertit. ſi portat̃ ad foueam no diuertit. Sic v̄e obſtinat⁹ nō ſentit pctm̄ ſuū. nec fetorē ſue infamie. q̄uis ad foueā inferni quotidie deferat̃. Et hoc tamē non cogitat nec attēdit. nec ſtat⁹ ſui vtilitatē ꝯſiderat vel ꝑpendit. Thob. ij. Nō eſt ꝯtriſtat⁹ eo ꝙ plaga cecitatis eueniſſet ei. Eccli. ix. Mortui nihil nouerūt ampli⁹. nā vt đr Mat. xij. Oblat⁹ eſt ei demoniū habēs cec⁹ ⁊ mutus. Vn̄ Sap. ij Excecauit eos malicia eorū Excecat̃ igit̃ ꝑ horrorē malicie ⁊ iniq̇tat3. ¶ Tertio dico ꝙ hō D efficit̃ cec⁹ ꝑ ardorē auaricie ⁊ cupiditatis qđ oñdit̃ cū đr. Quaſi vrſi. Urſus eñ eſt aīal piloſuʒ qđ mel apuʒ nō ceſſat in arborib⁹ comedere. ⁊ apes in ſuis habitaculis moleſtare. Qn̄q3 tn̄ a venatore capit̃ ꝑ aſpectū peluis cādētis. humorē oculorū deſiccātis ⁊ excecātis vt dicit Plini⁹ ⁊ Iſidor⁹. Sic v̄e auari ⁊ tyrāni q̇ mel apūr ſubſtātias pauperū nō ceſſant rapere. deuorare et vaſtare q̄ſtati a venatore dyabolo capti ſunt ꝑ peccatū. ſtatim ex aſpectu peluis cādētis. i. ex cōſideratione bonorū terrenorū: vaſorū argenteorū ⁊ aliorū3 que dicuntur candere ⁊ ardere: eo ꝙ ardorem auaricie inflammāt: ⁊ ad moralem deducuntur cecitatem: ſicut patet quia tales nō videntur videre aliquid quod pertineat ad ſalutem: ſcilicet mortem: iudiciū: infernū ⁊c. Unde de talibus vrſis dicitur Eccli. xxv. Obcecauit faciem ſuam quaſi vrſus: ⁊ quaſi ſaccum oſtendet in medio proximorū. Auarus enim dicitur vrſus propter voracitatem: dicitur ſaccus propter inſatiabilem capacitatem. Tales figurantur in Thobia qui de ſtercoribus hyrundinum eſt cecatus: ſicut dicitur Thobie. j. Talia enim ſtercora valde ſunt calida ⁊ vrentia: ⁊ ideo humorem oculi conſumendo efficiunt aliquem ceců. Sic vere mundi bona que ab apoſtolo Philipen. iij. Stercora nuncupantur: humorem compaſſionis in oculo cordis deſiccant: ⁊ cecitatem obſtinationis per auariciam inducunt. Tollit enim auaricia rectum iudicium: ſicut ptʒ in malis iudicibus qui per munera excecantur. Quia ſicut dicitur Deute. xvj. ⁊ Eccli. xx. Munera ⁊ dona excecant oculos iudicū ⁊ ſapientiū. Catuli enim canum qui ſunt inſatiabilis appetitus naſcunt̃ ceci: ſic filij inſatiabilis auaritie: ſcilicet auari vt cōmuniter pleni ſunt cecitate ignorātie: ⁊ obſcuritate malicie. vnde de auaro ſicut de mendicante inſatiabili ⁊ ceco poteſt dici illud Mat. xx. ⁊ Luc. xviij. ⁊ Marci x. Cecus ſedebat ſecus viā mendicans. Quia reuera auarus ſemper eſt famelicus ⁊ mendicus. Efficitur ergo homo ſpiritualiter cecus per ardorē auaricie ⁊ cupiditatis. ¶ Quarto dico ꝙ cecat̃ homo ꝑ humorē immundicie et carnalitatis. Humor enim abūdans in oculo: introducit aliquotiens cecitatem: ſic luxuria abundans in corde. Et hoc oſtenditur cum dicitur. Columba: que eſt auis immunda: que omni tēpore luxui vacat: que quandoq3 ab aucupe excecatur et in rhete ponitur vt ſit inuitatorium aliarū3. Sic vere

Sic vere qñ diabolus pōt capere aliquā pſonā ſimplicē pulcrā ⁊ colūbinā: viſco malaꝝ delectationuꝫ ⁊ affectionum vel alſ ipſam ſtatim per luxuriā excecat: ⁊ in rheti carnalitatis inuoluit: vt per eius exemplum alij capiantur. Oſee.x. Effraym colūba ſeducta non habens cor. De tali ergo cecitate luxurioſorū ⁊ carnaliū intelligitur illud zacha.xij. Omnē equū populoꝝ percutiā cecitate. Equus eñ eſt animal luxurioſum. Hiere.v. Equi amatores in feminas: vnuſqſqꝫ ad vxorem proximi ſui hinniebat. Et Eſa xxxi. Equi eoꝝ caro ⁊ nō ſpiritus. Ceci enim ſunt luxurioſi pre alijs peccatoribus: qꝛ iſti non videnſ aduertere vel videre ſue anime inquinationē: ſue corporis conſumptionē: ſuarum gratiarū perditionē: ſue fame amiſſionē: ſue ſubſtantie euacuationē. Sicut enim dicitur Eccli.xxiij. Oculus adulteri obſeruat caliginē. Omis eñ q̄ male agit odit lucē: ſicut dicit Joh.iij. Et ideo qꝛ volūt tales ſemper eſſe in caligine ⁊ obſcuritate ne videantur nō eſt mirū ſi pre ceteris caliginanſ ⁊ excecantur. Iſti figurantur in ſanſone qui per dalilā excecatus ⁊ tonſus: ſe vna cū multis alijs interemit: figuranſ etiam Gen xix. in illis peſſimis ſodomitis qui domū Loth luxurie cauſa introire volentes: percuſſi ſunt ab angelo cecitate. Quia reuera illi q̄ per improbas mulieres ſpiritali viſu ⁊ diſcretione priuantur: ſunt cauſa mortis ⁊ dānationis ſui ⁊ alioꝝ. Illi etiā q̄ in actib⁹ luxurioſe ſe occupare nitunſ: pre omnibus mentaliter excecanſ. Treno.iiij. Errauerunt ceci in plateis. Et ſic patet quadruplex modus ſpiritalis excecationis. Sꝫ nota ꝙ q̄uis homo ſciat ſe eſſe in tenebris ignorātie vel peccati: ſemper tñ debet ad deū recurrere: ⁊ vt ꝑ fidē ⁊ gratiam illuſtretur ipſuꝫ humiliter exorare. Videm⁹ enim ꝙ catuli naſcūtur ceci: ſed tamen in cecitate exiſtētes matrem ſuā querūt ad vbera ipſius currunt: ⁊ lac exinde hauriūt atqꝫ ſugūt: ita ꝙ tandē ad viſum perueniunt ⁊ attingunt. Sic vere peccator excecatus ſemper debet matrē ſuā.i. deū vel beatam virginem ſequi vel querere: ⁊ vbera ſue clementie poſtulare: vt ſic lac ſue gratie hauriat per quā ad lumē vere fidei ⁊ gratie poſt attingat. Mat.ix. Secuti ſunt euꝫ duo ceci. et Luce.xviij. Cecus ſedebat ſecus viā mendicans: q̄ ſcꝫ
f audiens ieſum tranſire clamauit. Fili dauid miſerere mei. Et dicitur ibi ꝙ iſte meruit illuminari. Aduerte tamen ꝙ omnis cecitas ſpiritalis idem eſt ꝙ error vel ignorātia: omis hereſis vel pertinacia: omis obſtinatio vel malicia valde eſt periculoſa: ⁊ maxime in iudice vel prelato. Sicut dicit Cyprianus. Ridiculum eſt ſpeculator cecus: preco mutus: curſor claudus. Sicut enim equus cecus ſe ⁊ quadrigā quā trahit ſubuertit ſic prelatus ignorans ſe ⁊ totū collegiū cui preeſt: detrahit in profundum. Figuratus in ſanſone ceco q̄ tenens columnas domus: ſe ⁊ alios occidit. Figuratus etiam in Lamech ceco qui tenens arcum ⁊ credēs ſagittare beſtiā: occidit hoiem: ſcꝫ caym. Figurat⁹ etiā in ſedechia rege iſrael: q̄ excecatus ductus eſt in babylonem. Qꝛ reuera iudex vel prelatus q̄ colūnas: id eſt regimē dom⁹ eccleſie tenet in manib⁹ ſuis: q̄ arcū ⁊ ſagittas iudiciarie poteſtatiſ gubernat: qui regnū iſrael id eſt temporale dominiū obtinet. talis dico quando per ignominiam excecatur. tunc tam ſe ꝙ alios ſpiritualiter interficit: tunc etiā quandoqꝫ loco beſtie.i. loco hominis beſtialis ⁊ peccatoris. hominē.i. virū iuſtū occidit: tūc etiā in babylonē.i. in infernū ducitur atqꝫ vadit. Cecus enim ſi ceco ducatū preſtat: ambo in foueā cadunt. Mat.xv. Et ſicut videmus ꝙ talpa beſtia ceca generat cecos filios. Sic vere prelat⁹ ignorans: libēter generat.i. libenter promouet filios ſuos id eſt ſubditos ignorātes. Et ideo pro certo tales ceci id eſt perſone male ⁊ ignorātes: nō debent ad ſtatum prelatiōis prouehi nec in eccleſiā introduci. ij. Reg.v. Cecus ⁊ claudus nō intrabunt in templū. Cuius tamen hodie proch dolor fit cōtrarium: qꝛ ſcꝫ illi q̄ ſunt plus ignorātes ⁊ ceci: ampli⁹ in eccleſia ſunt ꝓmoti. Mat.xxi. Acceſſerūt ad ieſum ceci ⁊ claudi. Unde iſti videntur dicere ſuis familiaribus. Luce.xiiij. Exi cito per vicos ⁊ plateas: ⁊ quoſcūqꝫ inueneris claudos et cecos: introduc huc. ¶ Iterū nota hic ꝙ omē animal B
guloſum generat filios cecos. Sicut exēplificat Plinius de lupo. qđ eſt animal crudeliſſimū: de cane qđ eſt animal voraciſſimū: de vulpe qđ eſt animal fallaciſſimū. Sic reuera guloſi ambitioſi ⁊ auari: filios ſuos corporales generant cecos: ⁊ eos cecos perpetuo eſſe volunt.i. prauos impios ⁊ peruerſos. Sicut patet: qꝛ vnus vulpinus ⁊ fraudulentus vſurarius vel mercator ſemꝑ vellet ꝙ filij ſui ſibi aſſimilarentur: ⁊ ad hoc ipſos inſtruit ⁊ informat. Hoc idē pꝫ de canibus.i. de auaris inſatiabilibus: ⁊ etiā de lupis.i. de crudelibus raptoribus ⁊ tyrānis: omes enim tales magis diligūt filios ſuos ſi ipſos ſibi ſimiles viderint ⁊ cōformes: ⁊ ſi in cecitate peccatorū ſuoꝝ ipſos viderint eruditos. Quia ſicut dꝛ Matth.xv. Ceci ſunt ⁊ duces cecorum. Iſtud enim poteſt applicari ad patres ſpirituales ſcꝫ ad prelatos: qꝛ vere illi qui ſunt lupini per ſeuitiā canini per auaritiā: vulpini per fallaciā: non generant aliquos filios: id eſt nō promouēt aliquos ſubditos niſi cecos.i. niſi ignorantes ⁊ malos: cum tamen tales deberent potius refutare ⁊ ab vberibus beneficiorū eccleſie mouere. Sicut dauid hieruſalē intrare volens fuit dictum. ij. Reg.v. Non intrabis huc niſi abſtuleris cecos ⁊ claudos. Uel iſti filios ſuos dicūtur cecos parere: qꝛ ſcꝫ ſubditos ſuos propter defectuꝫ doctrine: ⁊ propter exempla ſue male vite cecant ⁊ faciūt peccatores. Joh.ix. Preteriens Jeſus vidit hominem cecum a natiuitate ⁊c. Sufficit.

Cedere. Nota ꝙ cedo triplicem hꝫ intellectū literalē. Sumiſ eñ pro pertinere ſeu contingere qñ dꝛ Nume.xviij. Initia frugum cedent in vſus ſuos: ſumiſ etiā pro fugere: vel ꝓ dimittere vt qñ dꝛ Ruth.iiij. Cedo iuri propinquitatis. Sumitur etiā pro ſcindere verberare: percutere: vel occidere: vt quando dicitur. Mat.xxi. ꝙ pueri hebreoꝝ cedebant ramos de arborib⁹. Et Actu.xvj. Juſſerunt aplōs virgis cedi. Omiſſis primis duobus modis de tertio poſſent plura dici: niſi qꝛ infra de percutere ⁊ ſcindere ſatis diceretur. Dic tamen ſi vis ꝙ ceditur quis Utiliter vt corrigatur. Crudeliter vt affligatur. Attrociter A
vt occidatur. ¶ Primo modo ceduntur pueri. Secūdo modo ceduntur miſeri. Tertio modo ceduntur temeri. ¶ Prima eſt ergo ceſſio correctionis: q̄ ſcꝫ deus ⁊ prelati cedunt filios peſtilētes. Unde hoſtie immolande primo cedebantur: ⁊ ſic ad ſacrificium aptabātur: quia vere nullus apud deum efficitur ſatis apt⁹ niſi primo ceſus fuerit ⁊ correctus. Leuitici.xxiij. Cedetur agnus immaculatus. Potiſſime autem fatui inſolētes debent cedi: ſicut de aſino Balaam dicitur. Numeri.xxij. ꝙ ipſe cedebat fuſte latera ei⁹. Prouerbio.x. Stultus ceditur labijs. ¶ Scđa eſt ceſio tribulationis. Et iſta eſt illa qua boni a malis ceduntur: et qua etiam in hoc mundo terribiliter affligun tur. Unde etiam de xp̄o legitur. ꝙ miniſtri colaphis eum cedebant. Marci.xiiij. De ſanctis vero dicitur. ad Hebre.xj. Lapidati ſunt: ceſi ſunt ⁊c. Et apoſtolus de ſeipſo dicebat. ij. ad Corinth.xj. Ter virgis ceſus ſum ⁊c. ¶ Tertia ceſio eſt damnationis qua ſcꝫ impij ceduntur in inferno: de qua chriſtus poteſt dicere ipſis damnatis illud. iij. Reg.xij. Pater meus cecidit vos flagellis. ego autem cedam vos ſcorpionibus ⁊c. Sufficit. B

Cedrus. Nota ꝙ cedrus in ſcriptura ſignat virum iuſtū: quandoqꝫ etiam peccatorem. Et primo dico ꝙ per cedrum ſignatur vir iuſtus. Cedrus enim eſt arbor altiſſima: pulcerrima: fecūdiſſima: fragrantiſſima. Et ſignat quēlibet virū iuſtū: qui eſt altus contēplatiōe: pulcer cōuerſatione: fecūdus bona operatiōe: odoroſus bone fame diffuſione. Jō de tali cedro.i. de quolibet viro iuſto po A

Ayuntamiento de Madrid

teſt dici illud Ezechie.xxxj. Ecce aſſur quaſi cedrus in
lybano pulcer ramis electuſq; altitudine. Ubi aduer
te ꝙ ꝑ quattuoꝛ ꝯditiões cedri põt intelligi vir iuſtꝰ
vel perfectus. Cedrus enim habet.
In fructu plenitudinem.
In ſtatu foꝛtitudinem.
In viſu pulcritudinem.
In tactu celſitudinem.
B ¶ Sic vere vir iuſtus ex operũ plenitudine fecundat
Ecce inquit aſſur. In fidei foꝛtitudine ſituat: qꝛ in li
bano. Honeſta gratitudine picturatur qꝛ pulcer ra
mis. Celoꝝ celſitudine ſublimatur: qꝛ electus altitu
dine. Habet igitur vir iuſtus operũ vbertatem. fidei
firmitatẽ. floꝛidã honeſtatẽ ꝛ rectã volũtatem. Pri
mo dico, ꝙ vir iuſtus debet eſſe operũ plenitudine fe
cundatus. Ecce aſſur. Sicut enim cedrus poꝛtat mul
tos fructus bonos ꝛ dulces: quoddã genus etiã gum
mi emittit: qđ cedria dicitur: qđ medicinalẽ habet vir
tutẽ. Sic iuſtus debet bonoꝝ operũ fructus abũdã
ter pꝛoferre: ꝛ gũmi miſericoꝛdie ꝛ pietatis emittere ꝑ
qđ alioꝝ indigentijs ꝛ neceſſitatibꝰ ſuccurratur. Et
hoc oſtenditur cũ dicitur. Ecce aſſur. Aſſur em̃ inter
pꝛetatur tollens acerbitatem. Iſtud etiam aduerbiuꝫ
ecce ſignat pꝛeſentiã demonſtratiuã: ad denotãdũ ꝙ
vir iuſtus per ſua pia ꝛ bona opera debet ſe in neceſſi
tatibꝰ alioꝝ pꝛeſentẽ exhibere: ꝛ eoꝝ acerbitatẽ ſuis
pijs adiutoꝛijs tollere ꝛ linire. Ideo de clemẽtia ꝛ pie
tate taliuꝫ poteſt dici illud Ezechie.xvij. Tulit medu
lam cedri ꝛc. Et in p̃s Ligna fructifera ꝛ om̃es cedri.
Ideo de iſto aſſur dicitur cuilibet pauperi indigenti il
lud Michee.vij. Uſq; ad te veniet aſſur.i. vir piꝰ qui
conſueuit tollere acerbitatẽ vulnerũ ꝛ penarũ. ꝛ iſtud
eſt cõtra multos impios ꝛ crudeles qui alioꝝ acerbi
tates ꝛ miſerias non tollũt ſed infligunt: nõ auferũt
ſed inferunt: nõ minoꝛant ſed augmentant. Iſti non
ſunt cedrus: immo ſunt ramnus qui ſpinis ꝛ aculeis
ſuis acerbitatẽ non conſueuit tollere ſed inferre: qꝛ re
uera raptoꝛes crudeles ꝛ iniurioſi vicinoꝝ ſuoꝝ miſe
rias per pietatẽ non tollunt: ſed per crudelitates ꝛ ra
pinas ipſos aculeant atq; pungunt. Judicũ.ix. Egre
diatur ignis de ramno ꝛ deuoꝛet cedros lybani. Non
C ſic iuſtus: ſed habeat bonoꝝ operũ vbertatem. ¶ Se
cundo habeat foꝛtẽ ꝛ ſtabilem firmitatẽ. Cedrus em̃
inuenitur in libano qui eſt mons foꝛtis altus ꝛ ſoli
dus: nũꝗ̃ deficiẽs ſed perpetuo perſeuerans. Cedrus
etiã eſt lignũ imputribile: ꝛ poteſt ſignificare firmita
tẽ fidei perpetuã ꝛ indeficiẽtẽ: in qua debet vir iuſtus
ſtabiliter radicari (p̃s Cedri lybani quas plantauit)
et ſine coꝛruptione peccati in fide ꝛ in moꝛibus robo
rati. Job xl. Strinxit caudã ſuã quaſi cedrus. Qđ eſt
contra multos qui in fide non ſunt ſtabiles neq; fir
mi: ſꝫ variabiles ꝛ infirmi. Quia vere multi ſunt qui
faciliter mouentur de eccleſie fidelitate: ꝛ fidei firmi
tate: ꝛ de boni pꝛopoſiti ſtabilitate: ſicut ſoꝛtilegi: he
retici ꝛ ſciſmatici qui ab vnitate fidei faciliter auellũ
tur. Sicut etiã ſunt carnales ꝛ voluptuoſi qui per car
nis immũdiciã faciliter coꝛrumpuntur. Unde diabo
lus poteſt dicere de talibus illud qđ dicebat ſennache
rib.iiij. Reg.xix. Electas cedros lybani ego ſuccidi. ꝛ
aduerte ꝙ tales cedri perdunt quandoq; ſuã firmita
tem ſeu imputribilẽ puritatẽ triplici rõne. Quãdoq;
per ſupbiã ꝛ vanitatẽ: vnde Eſaie.ij. Uiſitabit domi
nus ſup cedros lybani ꝛ ſublimes erectas. Et in p̃s.
Confringit dominꝰ cedros libani. Quãdoq; per luxu
riã ꝛ voluptateꝫ. Unde de cedro dicitur Ezechie.xxxj.
Aque nutrierũt illũ. Quãdoq; per auariciã ꝛ cupidi
tatẽ. Zacha.xj. Aperi lybane poꝛtas tuas tranſiet et
comedet ignis cedros tuas. Nõ ſic ſed habeamus bo
ni pꝛopoſiti ſtabilitatẽ vel firmitatẽ: vel mẽtis ꝛ coꝛ
poꝛis puritatem: vt ſic dominus in nobis gloꝛiãdo di
cat illud Cant.j. Tigna domoꝝ noſtrarũ cedrina: la
quearia noſtra cypꝛeſſina. ¶ Tertio habeamus ſan
D cte decentie venuſtatẽ. Pulcer inquit ramis. Cedrus
enim pulcer ramis dicitur: eo ꝙ omni tẽpoꝛe ſemꝑ vi
ret. Cedrus etiã ſuauẽ odoꝛẽ emittit q̃ fugat oĩa vene
noſa. Sic vere vir iuſtus debet habere omni tempoꝛe
aduerſitatis ꝛ pꝛoſperitatis vigoꝛẽ honeſte ꝛ pulcre ap
parentie odoꝛẽ ꝛ fragantiã bone fame: vt ſic venenoſi
detractoꝛes nõ inuenientes in ipſo quid moꝛdeãt: ab
ipſo fugiãt ꝛ recedant. De iſta ergo moꝛtali pulcritu
dine dicitur Daniel.iiij. Rami eiꝰ pulcerrimi. Et Cã
tico.v. Species eius vt lybani electus cedri. Ubi ad
uerte ꝙ honeſta apparentia debet cõſiſtere. In virtu
tũ decoꝛe. Species eius. In coꝛpoꝛis candoꝛe.i. in caſti
tate lybani qui interpꝛetatur candidatio. In coꝛpoꝛis
valoꝛe. cũ dicitur Electus. Habeamus igitur decẽtie
venuſtatẽ. ¶ Quarto habeamus erectã voluntatem: E
qꝛ: ſcꝫ ſicut cedrus eſt arboꝛ ceteris altioꝛ ꝛ magis ab
infimis eleuata: ſic nos debemꝰ magis ſpũaliter eſſe
alti ꝗ̃ ceteri hoĩes: ſcꝫ voluntatẽ ꝛ affectionẽ ad cele
ſtia eleuando: ꝛ ipſam ab amoꝛe tempoꝛaliũ retrahẽ
do. Electa inquit in altitudine. Uñ Eccli.xxiiij. Qua
ſi cedrus exaltata ſum in lybano. Amos.ij. Altitudo
cedroꝝ altitudo eius. Et iſta ſunt contra multos q̃
reuera non eriguntur ſuperius ad eterna: ſed ad mo
dũ vepꝛis inclinantur inferius per auariciã ad terre
na. p̃s. Oculos ſtatuerũt ad terrena declinare. Iſtud
videmꝰ de multis cedris.i. de multis eccleſiaſticis per
ſonis qui magis ꝗ̃ alij ſunt auari: vnde iſti videntur
accepiſſe in vxoꝛẽ filiã cardui ſm̃ tenoꝛẽ illius para
bole. que ponit.iiij. Reg.xiiij. Qꝛ reuera carduus ſpi
noſus diabolus vxoꝛem ſuã ſcꝫ auariciã dedit talibus
in vxoꝛẽ. vnde illud pꝛedictũ zacha.xj. Comedat ignis
cedros tuas. Ignis dico auaricie. Sic igit ſi habueri
mus voluntatẽ altã ꝛ feruidã: honeſtatẽ pulcrã ꝛ lu
cidã: firmitatẽ foꝛtẽ ꝛ ſolidã: vbertatẽ piã ꝛ fluidam:
nos erimus veri cedri vt ſic de quolibet dicatur illud
p̃s. Iuſtꝰ vt palma floꝛebit ꝛ ſicut cedrus lybani mul
tiplicabitur. De talibus cedris ſolebant fieri mali na
uium.i. pꝛelati eccleſiarum. iuxta illã metaphoꝛã vbi
in perſona nauis loquitur eccleſie. Ezechie.xxvij. Ce
drum de lybano tulerũt vt facerent tibi malũ. De ta
libus cedris edificari debet templum eccleſie triũphã
tis. figura.iij. Reg.vij. vbi dicitur ꝙ Salomon tabu
lis cedrinis totũ templum in circuitu veſtiuit. Tabu
le cedrine ſunt viri iuſti odoꝛoſi imputribiles ꝛ boni.
ex quoꝝ congregatione debet Salomõ.i. bonus pꝛe
latus cõſtituere domũ ſuã vt dicatur illud Eſaie.xlj.
Dabo in ſolitudine cedrũ. Et ſic ergo patet ꝙ per ce
F drum intelligunt viri iuſti. ¶ Sed adhuc nota ꝙ per
cedrum intelliguntur viri diuites ꝛ alti ꝛ ſuperbi: qui
ſcꝫ quantũ ad ipſoꝛum opinionẽ imputribiles ſunt:
quia ſemper videntur ſpirare: viuere ꝛ nunꝗ̃ putreſce
ri ſeu moꝛi. ꝛ tñ in p̃s. dicitur. Uidi impium ſuperexal
tatum ꝛ eleuatum ſicut cedrus lybani: tranſiui ꝛ ecce
nõ erat. Item per cedrum que ſm̃ Rabanum omniuꝫ
arboꝝ eſt regina: cuius liquoꝛ libꝛos linitos imputri
biles ſeruat: poteſt intelligi beata virgo omniũ domi
na ꝛ regina: cuius liquoꝛ clementie illos quos tangit
ꝓſeruat a putredine moꝛtis eterne. Unde iſta cedrus
dicit. Eccli.xxiiij. quaſi cedrus exaltata ſum in lyba
no. Iterum per cedrum intelligitur xp̃s vel crux xp̃i
cuius virtꝰ ꝛ fides nunꝗ̃ deficiet vel putreſcet. cuius
liquoꝛ.i. ſanguis animas ab ipſo per deuotionem lini
tas pꝛeſeruat a putredine vitioꝝ ꝛc. Uide ſi vis in re
ductoꝛio meo moꝛali. lib.xij. capitu. de cedro. Si vis
vis etiã per domum cedrinam odoꝛiferam imputri
bilem ꝛ foꝛmoſam intelligitur anima vel eccleſia vel
religio vel etiã viri iuſti conſcientia vel inſuper cele
ſtis patria. Iſti enim ſunt domus ſpiritales que ſunt
habitaculum ſummi regis. In cuius figura dicebat
Dauid.ij. Reg.vij. Uides ꝙ habitem in domo cedri
na. ꝛ de Salomone dicitur.iij. Reg.vj. ꝙ ipſe texit do
mum domini laquearibus cedrinis. Tabule enim do
mus interioꝛis: ſcꝫ conſcientie ſunt virtutes. Tabule
vero domus exterioꝛis.i. eccleſie ſunt viri iuſti. Tabu
le domus

Ayuntamiento de Madrid

le dom⁹ paradiſi ſupioris ſunt beati. Sufficit.

A **Celare.** Idē eſt qđ abſcondere: negare: latere: ⁊
cetera ſimilia. Sed qꝛ de abſcondere ſa
tis dictū eſt ſuperius: ideo pretermitto: vnū tñ aduer
te ꝙ celare aliquando ſignat hypocriticā fictionem.
aliquādo ſapientiā ⁊ diſcretionē. aliquando fidelita⸗
tem ⁊ rationē. De celatiōe hypocritarū dꝛ Job. xx. Ce
labit in gutture ſuo malū. Iſti eñ ſunt ſicut hericius
qui celat ⁊ abſcondit interiora ſua in ſua pelle ſpino
ſa: qꝛ tales in ſpinoſa ꝯuerſatione: per prauā fictionē
⁊ penitentiā fictā ſe inuoluūt: ⁊ quid ⁊ quales ſunt ex
terius nō apparet. Tamen ipſis dicitur Amos. ix. Si
celauerint ſe in profundo maris ibi mandabo ſerpen
ti et mordebit eos. Profundum maris eſt pnīa ĩ qua
ꝗuis hypocrite ficte celanť: tamē a ſerpente dyabolo
mordebuntur. ¶ Item de celatione ſapientie et diſcre
tionis dicitť Heſter. xv. ꝙ ſub regio habitu triſtem ce
labat animum multa enim a ſapientibus ſunt celan
da nec cuilibet reuelanda et potiſſime illa que ſunt de
fectuoſa ⁊ verecūda Sicut enim homo libenter celat
et abſcondit turpitudinē corporalem ſic debet etiam
celare turpitudinem moralem Eccli. xix. Si eſt tibi de
lictum: noli denudare Nō eſt cōtra iactatores pecca⸗
torum qui ſunt ſimiles iſtis mendicis et trutannis q̇
horribiles infirmitates ſuas libentius oſtendunt ꝙ̃
celant quia tales ſicut dꝛ Eſa. iij. Peccata ſua ſicut ſo
doma predicauerunt nec abſconderunt. ¶ Tertio de
celatione fidelitatis et rationis qua. ſ. homo celat ſe⸗
creta ſibi commiſſa. Dicitur ꝓuerb. xj. Qui autem fi
delis eſt celabit amici commiſſum Quia ſicut dicitur
Prouerb. xxv. Gloria dei celare verbū. Nō eſt contra
multos ſimiles mari. qđ neſcit aliquid celare: immo
intra ſe recepta ſtatiꝫ eijcit: euomit ⁊ expellit. Sic mul
ti ſunt qui quicquid de alijs ſciunt: ſiue quicquid ab
alijs recipiunt in ſecreto: totū modica occaſiōe reuelāt
alijs ⁊ oſtendunt. Eccli. xix. A facie verbi parturit fa
tuus: ſicut ſagitta infixa in femore canis: ſic verbū in
corde ſtulti. Sagittam eñ extrahit ſtatim canis de fe
more ſuo. Sic infideles ⁊ ſtulti ſtatim de corde eijciūt
aliorū ſecreta. Hiere. xlij. Indicabo vobis nec celabo
⁊ tamen lingua incluſa fuit a natura in duplici carce⸗
re. ſ. dentiū ⁊ labiorū: vt ſic compelleretť minus loqui
⁊ melius celare cōmiſſa. Eſt igiť celare fidelitatis: ſa⸗
gacitatis ⁊ fallacitatis. De celare vᵒ ſumpto ꝓ ſcul⸗
pere nihil ad preſens: qꝛ autoritates deſunt.

A **Celebrare.** Nota ꝙ celebrare: idē eſt qđ col⸗
lere vel aliquid ſolenniter facere
vel cōplere: ſeu aliquid cū honore ⁊ diligentia: ⁊ etiaꝫ
cum reuerentia exercere. Et inde dicitur celeber vel ce⸗
lebris: ⁊ pōt ſpiritualiter ſignificare reuerentiā ⁊ ho⸗
norē: frequentiā: diligentiam: ⁊ amorē. vñ Nauū. j. Ce⸗
lebra iuda feſtiuitates tuas: ⁊ ideo vide in alijs titulis
quia de ſe materia eſt valde ſterilis: ideo omitto. De
celebratione autem miſſarum potes videre vbi ageť
de eucharistia ⁊c. Aduerte tñ ſi vis. ꝙ celebrare idē eſt
B ꝙ feſtiuitas. ¶ Et iō notandū eſt ꝙ triplex eſt celebri
tas. ſ. temporalis proſperitatis: ſpiritalis iocundita⸗
tis: eternalis felicitatis. Prima eſt peccatorū: ſecūda
perfectoꝝ: tertia beatorum. prima celebratur in mun
do: ſecunda in animo: tertia in celo. In prima ceſſatur
ab operibus meritorijs. Inſiſtiť ſolacijs deceptorijs.
Templa etiā. i. hoſpitia altaria. i. corpora ornanť ⁊ pa
rantur paramentis trāſitorijs De tali ergo celebrita
te dꝛ Gene. xj. dixerunt gigantes. Edificemus turrim
cuius altitudo pertingat vſq; ad celū. Celebrem⁹ no⸗
men noſtrum anteꝗ̃ diuidamur in vniuerſas terras.
In ſecunda celebritate que eſt gratie: ⁊ que in animo
celebratur: debet homo ceſſare a criminoſis operib⁹
Templum aīe ⁊ altare cōſcientie debēt ornari gratijs
⁊ virtutibus Gaudia debent deduci in dei laudibus.
de tali ergo celebritate diciť Nauū. j. Celebra iuda feſti
uitates tuas. ⁊ Nume. xxviij. Dies ſeptimus erit cele⸗
berrimus ⁊ ſanctus vobis: omne opus ſeruile non fa
cietis in eo. In tertia celebritate que eſt in patria ceſſa
tur ab operibus laboꝝ: deducitur iocunditas omniū
gaudiorū temporaliū: corpus ornatur quatuor doti⸗
bus: altare anime trib⁹. In iſta celebritate xp̄s eſt ſa⸗
cerdos: deus pater eſt rex: beata virgo eſt regina: apo⸗
ſtoli ſunt principes: martyres ſunt milites: virgines
ſunt domicelle. confeſſores ſunt prelati: ⁊ angeli ſunt
cantores. De tali ergo celebritate dꝛ. ij. Paralipo. xxx.
Facta eſt celebritas grādis in hieruſalē. ⁊ hoc ſufficit
de celebrare ⁊c.

A **Celum.** Nota ꝙ celū multis ſignificatiōibus
accipiť in ſcriptura. Celū enim ſignat
animam ſeu virū iuſtum. Item ſignat deū ſeu xp̄m.
Item ſignat eccleſiam militantem. Item ſignat ec⸗
cleſiā triumphantem. Dicamus igitur primo: ꝙ ꝑ ce
lum poteſt intelligi anima viri iuſti: vel etiā generali
ter vir perfectus ⁊ potiſſime eccleſiaſticus vel prelat⁹.
⁊ hoc multiplici ratione. Celum eñ habet limpitudi
nem in aſpectu: altitudinē in ſitu: latitudinē in ambi
tu. Sic vere vir iuſtus habet limpitudinē fidei ſeu cla
ritatē. Altitudinē ſpei vel ſublimitatē: latitudinē ca⸗
ritatis vľ capacitatē. Ex fidei luminoſitate cognoſcit
vera: ex ſpei ſublimitate appetit ſumma: ex amoris ca
pacitate ipſe diligit oīa. Sicut enim celū claritatē in
obfuſcabilem habet. ⁊ hoc patet: quia ſol ibi cōtinue
fulget: ⁊ ſtelle perēniter lucent. ⁊ ideo ſm Iſido. Celuꝫ
dicitur a celo celas: qđ idem eſt qđ ſculpo ſculpis: co
ꝙ ſtelle ſicut quedam ſignacula ⁊ ſculpture ibi appa⸗
reant. Sic caritas vere fidei ⁊ ſapiētie ⁊ ſcientie debet
in nobis iugiter relucere: ita ꝙ ſol. i. fides ſtelle. i. ſciē⸗
tie tam naturales ꝗ̃ acquiſite poſſint lumen vere co⸗
gnitionis in nobis iugiter generare: vt ſic deus poſſit
dicere de talibus celis illud Eccli. xxiiij. Ego feci in ce
lis illud vt oriretur lumen indeficiens. Iterū ſicut ce⸗
lum eſt altiſſimuꝫ ⁊ ab infimis eleuatum. Sic ⁊ nos
debem⁹ per ſpem ⁊ affectionē eſſe alti: ⁊ ſurſum ad bo
na eterna eleuati: ⁊ ab iſtis infimis temporalibus ſe
gregati. Unde Eccli. xvij. Uirtutem altitudinis celi
ipſe ſuſpexit. Eccli. . Celū ſurſum. Item ſicut celū ſua
capaci latitudine omnia continet ſeu ambit Sic nos
debemus per caritatē eſſe ita lati ꝙ infra ambitū no⸗
ſtri amoris debemus omnes continere inimicos. ſ. et
amicos extraneos ⁊ ꝓpinquos p̄s. Extendens celum
ſicut pellem qui tegis aquis ſuperiora eius. Et ſicut
videmus ꝙ ſicut celum naturaliter in ſuis partibus
eſt mobile: ita ꝙ velociſſime cōtinue circūfertur. Sic
nos debemus eſſe per bonoꝝ operū exercitiū: ⁊ per vir
tutē obedientie agiles: mobiles atq; leues: vt de ma⸗
lo ad bonū: de bono in melius continue moueamur.
Iuxta illud. ij. Petri. iij. Celi magno impetu tranſiēt
Aduertendū tamen ꝙ vir iuſtus dicitur celum: vt ſic
exponam⁹ de quolibet viro perfecto illud. Ezechie. j.
Aperti ſunt celi ⁊ vidi viſiones dei. ¶ Ecce eñ ꝙ celū
ceteris creaturis. Influit largius. Aperti ſunt. Durat B
ſtabilius: celi. relucet clari⁹. Uidi viſiōes dei. Sic nos
debemus habere clementie vel influentie plenitudi⸗
nem: qꝛ debemus eſſe aperti. Eſſentie vel permanētie
firmitudinē. Sunt inquit. Decētie vel apparētie cla⸗
ritudinem. Uidi inquit. Fiducie vel confidentie certi⸗
tudinem: quia debemus eſſe celi. i fidenter celātes cō⸗
miſſa. Sit igitur in nobis pietatis ⁊ influentie pleni
tudo. Aperti inquit. Sicut eñ celi ſemper influūt in
iſta inferiora: ita ꝙ eorū motus ⁊ influentia eſt cau⸗
ſa omnis generationis ⁊ corruptiōis inferiorū: ſicut
viſibiliter apparet cuꝫ a celis nobis pluuia deriuatur
per quam omnia vegetantur ⁊ refrigerantur. Sic ve
re celi ſpirituales: id eſt viri eccleſiaſtici vel prelati ſem
per debent in alios influere inuiſibiliter pro eis oran⸗
do ⁊ bona exempla eis dando ⁊ viſibiliter pluuiā tem
poraliū bonorum beneficioruꝫ eis infundendo: ⁊ per
bonam doctrinam omnia mala in eis corrumpendo
⁊ omnia bona in eis generando: quod oſtenditur cuꝫ
dicitur. Aperti: quia. ſ ſempe debēt eſſe aperti ⁊ expo

Ayuntamiento de Madrid

ſiti ad pietatis opera facienda. Gen. vij. Cataracte ce
li aperte ſunt. Et Zacha. viij. Celi dabūt rorem ſuū.
Sed heu prohdolor. hodie videtur verificatū illud qđ
ſequitur. Geneſ. viij. Clauſi ſunt omnes fontes abyſſi
prohibite ſunt pluuie de celo. Et illud quod ſcribitur
Aggei. j. Prohibiti ſunt celi ne darent rorem ſuū. Qr
reuera chariſſimi hodie ſunt valde pauci qui in alios
influant: vel qui rorem ⁊ pluuiā doctrine vel elemo=
ſyne alijs infundant: quia reuera tantus eſt hodie in
multis.

Defectus pietatis.
Exceſſus crudelitatis.
Siccitas parcitatis.
Duricia auſteritatis.

Qđ nihil poteſt ab eis
diſtillare. Iſtis ergo nō
ſunt celi aperti: ſed celi
clauſi. iij. Regū. viij. Si
clauſum fuerit celū. Ita ꝙ recte poteſt dici de eis: qđ
dicitur Deute. xxviij. Sit celū quod ſupra te eſt eneū
⁊ terra quā calcas ferrea. Celū enim quod ſupra nos
eſt: id eſt illi qui ſunt ſuperiores: ſcʒ eccleſiaſtici reſpe
ctu laycorum: et diuites reſpectu pauperum: iudices
reſpectu ſubditorum: ſunt hodie facti enei. i. duri cru
deles ⁊ iniqui: nihil pauperibus tribuentes: ſed ipſos
clamoribus ⁊ iniurijs multipliciter ferientes. Et ideo
terra que calcatur. i. ſubditur vel deprimit: efficit fer=
rea: q. ſ. ad modū ferri fiunt pallidi ⁊ frigidi: ⁊ in om
nibus deſolati: ⁊ per impatientiam ſunt clamoſi: do=
lentes: lugubres: ⁊ irati. Job. xxiiij. De ciuitatibus fe
cerunt viros gemere. Non ſic chariſſimi: ſed ſit in no
bis pietatis ⁊ influentie plenitudo. ps. Operit celum
C nubibus ⁊ parat terre pluuiā. ¶ Secūdo ſit in nobis
firmitatis ⁊ permanētie fortitudo: cum dicitur. Sūt
quod eſt verbū ſubſtantiuū qđ realitatē ſignat ⁊ eſſen
tiam: quod eſt etiam preſentis temporis non preteriti
nec futuri: ad denotandum ꝙ nos debemus eſſe ſub=
ſtantiales: fortes ⁊ exiſtentes: ſemper in bono preſen=
tes ⁊ nunꝙ deficientes. Celi enim habēt naturam in=
corruptibilem ⁊ indefectibilem: ꝙuis em̄ cōtinue mo
ueantur nunꝙ tamen cadunt: deficiunt nec frangun
tur. Ad quod facit ſcriptura Job. xxxvij. Tu forſitan
cum eo fabricatus es celos: q̄ ſolitudine quaſi ere fun
dati ſunt. Sic vere viri eccleſiaſtici debent eſſe impu=
tribiles per virtutem conſtantie: fortitudinis ⁊ firmi
tatis: perſeuerantie ⁊ virtutis: q. ſ. ſemper debent in
bono propoſito eſſe ſtabiles ⁊ nunꝙ per peccatum de
ficientes vel cadentes: vt de eis dicatur illud ps. Uer
bo domini celi firmati ſunt ⁊c. Prouerb. iij. Stabili=
uit celos prudentia. Sed reuera hodie verificatur de
multis celis. i. eccleſiaſticis illud Eſa. lj. Celi ſicut fu
mus liqueſcent: ⁊ terra ſicut veſtimētū atteretur. Qr
reuera multi ſunt hodie qui non ſunt ſolidi ſed liqui=
di: non ſtabiles ſed debiles: non permanentes: ſed per
vana deſideria liqueſcentes: vnde tales nō ſunt ſimi=
les vero celo: ſed aeri qui abuſiue dicitur celum: q̄ non
eſt ſtabilis ſed mobilis nature: quia ſ. per vanitatem
⁊ inconſtantiam valde ſunt inſtabiles ⁊ inanes. Un
de tales euaporant ſicut fumus per ſuperbiam: lique
ſcunt ſicut cera per luxuriam. Atteruntur ſicut terra
per auariciam. ¶ Tertio ſit in nobis bonitatis ⁊ con
D fidentie certitudo: quia. ſ. nos debemus eſſe fideles
boni ⁊ certi: ⁊ tales in quibus poſſit cōfidere: qđ oſtē=
ditur cum dicitur Celi. quod dicitur a celando: eo ꝙ
celum omnia cōtineat atꝙ celet: quia. ſ. ſecreta nobis
cōmiſſa: ⁊ maxime illa que tangunt verecundiam ſo=
ciorum: debemus fideliter cōtinere ⁊ in nobiſipſis cō=
cludere ⁊ tenere. Apoca. vj. Celū receſſit ſicut liber in
uolutus. Sicut enim in libro inuoluto non faciliter
legitur quod eſt intus. Sic ab homine fideli ⁊ prudē
ti non faciliter reuelatur: quod ſcribitur in ſcrinio cor
dis ſui. Cuius tamen in multis video contrariū: qui
pro certo ſecreta non celant ſed reuelant: non abſcon=
dunt ſed oſtendunt: non operiunt ſed aperiūt. Tales
maxime ſunt detractores qui nullū malum qđ ſciūt
de alio poſſunt celare. Tales etiam ſunt iactatores q̄
⁊ bona ⁊ mala ſua iactatorie manifeſtāt. Tales inſup
ſunt proditores q̄ ſecreta ſibi in fidelitate cōmiſſa nō
timent proditorie declarare. Iſti ſunt ſicut celum cri=
ſtallinū quod naturam habet dyafanam. In criſtal
lo enim quicquid intus ponitur exterius videtur. Cri
ſtallum enim neſcit aliquid celare. ſic iſti. Ideo iſti nō
ſunt ſicut liber inuolutus: ſed ſicut liber apertus vbi
quilibet poteſt legere ⁊ videre. Unde Apocalipſis. xj.
Apertum eſt celum ⁊ viſa eſt archa teſtamenti: etiam
audita ſunt fulgura ⁊ voces ⁊ tonitrua: quando enim
tales aperiuntur per inſipientiam ⁊ proditionem tūc
apparet archa ſue conſcientie per futuram reuelatio
nem: tunc audiuntur tonitrua per diffamationem:
tunc videntur fulgura per turbationem ⁊ inuaſionē.
Tunc audiuntur voces querimoniarum ⁊ queſtionū.
Non ſic chariſſimi ſed ſit in nobis bonitatis ⁊ confi=
dentie certitudo: vt de fidelitate talium dicatur illud
Apocalip. xj. Hi habent poteſtatem claudere celum. E
¶ Quarto autem debet eſſe in nobis honeſtatis ⁊ ap
parentie claritudo. Uidi inquit. Sicut enim celum
naturaliter ē valde clarum: ratione cuius magis ap=
paret intuentibus: et videtur. Sic vere nos debemus
lumen gratie et honeſtatis: ſapientie ⁊ ſanctitatis ha
bere: vt ſic libentius a circunſtātibus videamur: ⁊ vt
in omnium oculis vt exemplar ⁊ ſpeculum oſtenda=
mur. Uidi inquit viſiones dei. vt ſic de nobis poſſint
alij dicere illud Actuum. vij. Ecce video celos apertos
Iuxta illud. Luceat lux vera coram hominibus vt vi
deant opera vera bona: et glorificent patrem veſtrū
qui in celis eſt. Sed reuera multi carēt hodie tali cla=
ritate: ita ꝙ de multis poteſt dici hodie. Hiere. iiij.
Aſpexi terrā ⁊ ecce vacua erat: et nihil vidi: celos ⁊ nō
erat lux in eis. Uidi montes ⁊ ecce mouebantur. In=
tuitus ſum et non erat homo: et omne volatile celi re
ceſſit. Aſpexi ⁊ ecce carmelus deſertus. Ubi aduerte ꝙ
multi. ſunt qui carent hodie virtuali plenitudine:
quia terra: id eſt eccleſia vel religio vel anima: va=
cua erat honeſtatis pulcritudine: quia in celis: id eſt
in eccleſiaſticis non erat lux. Carent firmitatis forti
tudine: quia montes: id eſt viri eminentes mouebā=
tur. Carent rationis limpitudine: quia ibi non erat
homo: id eſt aliquis ratione vtens. Carent contēpla=
tiōis celſitudine: quia omne volatile: id eſt omnis cō=
templatiuus receſſit. Et ideo bene ſequitur aſpexi: et
ecce carmelus erat deſertus. Carmelus mons fuit fer
tiliſſimus ⁊ ſignabat eccleſiam vel religionem q̄ ho=
die prochdolor. in multis ſuis partibus eſt deſerta: de
ſolata pariter ⁊ triſtata. Sicut enim videmus. ꝙ quā
doꝙ celi tot ſpiſſis nubibus ⁊ turbinibus inuoluun=
tur: ꝙ nullā claritatem habere videntur: tot etiam
quandoꝙ fulgura a talibus celis nobis mittuntur:
ꝙ oculi inſpicientiū nō delectantur: ſed potius exce
cantur. Sic vere multi ſunt hodie qui tot nubibus
carnalitatis ſunt inuoluti ꝙ lumen valoris fame et
honeſtatis videntur penitus amiſiſſe. Nam tot ful=
gura: id eſt tot mala exempla alijs tranſmittunt. ꝙ
viſum ſane diſcretionis ⁊ gratie eiſdem amittunt at=
ꝙ tollūt ideo de talib9 dr. Eſaie. l. Induam celos tene
bris: et ſaccum ponam operimentum eorum. Non
ſic ergo: ſed ſit in nobis honeſtatis et apparentie cla
ritudo. Job. xxvij. Spiritus domini ornauit celos.
Debet ergo habere celum: id eſt vir celeſtis ⁊ maxime
eccleſiaſticus vel prelatus. Honeſtiſſimam clarita=
tem. Uidi. Fideliſſimam voluntatem. Celos. Sta=
biliſſimam firmitatem: ſunt. Continuam largita tē F
aperti. Et hec ſufficit de viro iuſto vel de aia. ¶ Et ſi
vis adhuc nota de viro iuſto ꝙ cōparatur celo. Quia
ego reperio Celum
Extentum.
Stellatum.
Clauſum.
Nouum.
Altum.
Baſſum.

Preparatum

B bolus introierat in cor ei⁹. ¶ In malo vo significato
dic ꝙ inuenitur cena iniq̄tatis qua demones reficiū-
tur. De qua Judith. xij. Holofernes fecit cenam ma-
gnam seruis suis. Item est cena prosperitatis: qua di-
uites inficiuntur. quia. s. ibi inficitur hō peccato aua
ricie: luxurie ⁊ superbie. De qua dicitur Mat. xij. ꝙ
ipsi amant primos recubitus in cenis ⁊c. Item est ce-
na eterne aduersitatis: qua peccatores inficiuntur. s.
sicut animalia morti tradūtur in cenis. De quo Apo-
ca. xix. Congregamini ad cenā magnā: vt comedatis
carnes regū: tribunorum ⁊ fortium. Vide infra de prā
dio vel conuiuio. Allega si vis figurā illam. Luc. xiij.
⁊. xiiij. Homo quidā fecit cenam magnam ⁊ vocauit
multos ⁊c. Applica ad gloriā eternam sicut infra vbi
vocare vel eucharistiam.

A **Cenaculum.** Nota ꝙ cenaculū est locus seu habitaculum vbi consue-
uit fieri cena. Accipitur autem ⁊ trāsumitur pro quo-
libet habitaculo gratioso. Moraliter ego notabo ꝙ
in scriptura reperif cenaculū qd̄ debes. Sternere pul
cris virtutibus. Cernere claris aspectibus. Spernere
fanis despectibus. Est dico cenaculū virtutibus ster-
nendum: ⁊ hoc est cenaculū consciētie: vbi xp̄s cū ho-
mine cenat: ⁊ vbi manet spiritualiter ⁊ se delectat. Un
de de hac cena ipse dicit apostolis Marci. xiiij. ⁊ Lu-
ce. xxij. Ostendet vobis cenaculum grande stratum ⁊
ibi parate cenā. Cenaculū enim cordis debet esse grā
de ⁊ capax charitate: stratum virtutum multiplicita
te: ⁊ tunc ibi parata est cena de bonorum omniū vber
tate. Istud cenaculū figuratum est. iiij. Reg. iiij. vbi
de Helyseo dictum est. Animaduerto ꝙ iste vir dei fre
quenter transit per nos. faciamus ergo ei cenaculū
paruum: ⁊ ponamus in eo mensam: sellam: lectum et
candelabrum ⁊c. Expone sicut supra de cādelabro. Ta
le etiam cenaculū virtutibus ornatum debet esse reli-
gio vel ecclesia. Istud etiam est cenaculū quod a san-
ctis hominibus inhabitatur. Unde Actuū. j. dicitur
ꝙ maria ⁊ apostoli manebāt in cenaculo. In quo pec
cator sanatur ⁊ viuificaf: sicut de mortuo filio suna-
mitis dicitur. iij. Regum. xvij. ꝙ Helyas portauit eū
in cenaculum vbi manebat: ⁊ ibi resuscitauit eū. De
tabita etiam dicitur Actuum. ix. ꝙ ipsa fuit resuscita
ta in cenaculo. In quo insuper deus oratur ⁊ honora-
tur. Sicut de Daniele dicif Danie. vj. ꝙ fenestris ap-
tis in cenaculo suo contra hierusalē adorabat: hoc est
ergo cenaculum v̄tutib⁹ sternēdū. Secundo dico. ꝙ
est cenaculū aspectibus cernēdū ⁊ considerādū. ⁊ hoc
est cenaculum paradisi. Paradisus enim est archa
Noe. vbi sunt māsiones diuerse. cenacula ⁊ tristega
pro diuersis diuersimode premiandis. Unde istud est
illud cenaculum altum de quo. Ezechie. xlj. Platea
erat in rotundum ascendens sursum per cocleā. et in
cenaculum templi deferebat per gyrum. Tertio dico
ꝙ est cenaculum despectibus spernēdum. et istud est
mundus ⁊ mundi gloria. seu status in quo eglon pdi
tiose occiditur Judicum. iij. Et a quo ochozias cadēs
frangitur ⁊ interimitur. iiij. Regum. j. Ideo de tali ce
naculo dr̄ Hieremi. xxij. Ve q̄ edificat domū suam in
iniusticia ⁊ cenacula sua in iudicio. Sufficit ⁊c

A **Centum.** Nota ꝙ centum est numerus per-
fectus. ⁊ ideo perfectum ⁊ comple-
mentum designat: siue bonum fuerit siue malum. Si
gnat ergo complementum virtutis ⁊ gratie. Unde de
tentoriis tabernaculi. i. de viris virtuosis qui sunt in
ecclesia dicitur Exodi. xxvij. Erunt tentoria de bysso
retorta cubitorum centum. Centum enim cubiti per-
fectam virtutum dimensionē designant. Item signat
complementum ⁊ perfectionem salutis ⁊ glorie. Un-
de de paradiso potest dici illud ꝙ de illa ciuitate dicif
Judicum. j. ꝙ turres posuit in altitudinem cubitorū
centum. Item signat complementum presentis labo
ris ⁊ miserie: de quo dicitur. ij. Paralipo. xxxvj. ꝙ na-
buchodonosor condemnauit terram centum talen-
tis. Item signat complementum iniquitatis ⁊ mali
cie. ⁊ sic dicitur Esaie. lxv. Puer centum annorū mo
rietur: ⁊ peccator centum annorum maledictus erit.
Item signat complementum dānationis ⁊ eterne tri
sticie. Unde. iiij. Regū. xix. dicitur ꝙ de syris pcussi sunt
centum milia ⁊c.

Centurio. Centurio est ille qui habet pote-
statem supra centum: ⁊ sic potest
significare quemlibet iudicem: principem: vel prela-
tum ⁊c.

Cepit. Verbum defectiuum. Vide infra vbi in-
cipere: in littera I ⁊c.

Cerimonie. Sunt quedā speciales obser-
uantie: leges: statuta vel disci-
pline: que quelibet secta vel religio sibi solet speciali-
ter vendicare. Accipitur etiam cerimonia p legis ob-
seruantia vel mandato. ⁊ ideo dic sicut infra de man-
dato seu lege.

Cernere. Vide de videre respicere ⁊ aspicere.

Certamen. Nota ꝙ certamē accipitur pro
pugna exercitio vel labore. No- A
ta igitur ꝙ est certamen contra vitia: qd̄ fit viriliter
operando. Contra prospera: qd̄ fit prudenter moderā
do. Contra aduersa qd̄ fit fortiter tolerando. Ista eī
sunt tria certamina quibus debemus in hoc mundo
certare. s. contra spiritualium hostium malignitatē.
Contra. s. mundum: carnem ⁊ diabolum ⁊c. Judicū
iij. Discent filij israel certare cum hostibus. Item con
tra rerum consolationem ⁊ prosperitatem. Istud eī
est magnum certamen: scʒ scire per prudentem mode-
rationem prosperitatis obuiare. Hebre. xij. Curram⁹
ad propositum nobis certamen ⁊c. Item contra tyrā-
norum ⁊ tribulationum aduersitatem. ⁊ istud est cer-
tamē qd̄ habent iusti malis resistēdo. Eccli. iiij. Usqʒ
ad mortem certa pro iusticia. Maxime autē istud est
certamen martyrum quod habuerunt pro fide mili-
tando. ij. Thimo. iiij. Bonum certamen certaui: cur-
sum cōsummaui: fidem seruaui. Ideo reposita est mi
hi corona iusticie. vide infra de labore et pugna ⁊c.

Certitudo. Nota ꝙ certus ta. tum. idem est B
ꝙ clarū manifestum. Cognitū
seu verum. Et dicitur a cerno cernis: eo ꝙ cernendo rē
vera certitudo de ea generef. Nota ergo ꝙ certitudo
est infallibilis de aliquo cognitio. Est ergo certitudo
spei que est viatorum: certitudo fidei que est pugnato
rum: certitudo rei que est beatorum. Primi cernunt
deum ipsum credendo. Secundi cernunt deum ipsū
sperādo. Tertij autem ipsū cernunt ⁊ de eo certi sunt
ipsum videndo. De certitudine fidei dicif. ij. Thimo.
ij. Scio cui credidi ⁊ certus sum: quia potens est depo
situm meum seruare. De certitudine spei dicitur Tho
bie. iij. Hoc pro certo habet omis qui colit te quod vi
ta ipsius si in probatiōe fuerit coronabitur: ⁊ si in tri
bulatione fuerit liberabitur. Spes enim ⁊ fides dicū-
tur habere certitudinem pro eo ꝙ firmiter acquiescūt
veritati ⁊ certitudini patrie. De certitudine autē rei
que scʒ est in patria dicitur Roma. viij. Certus sū ꝙ
neqʒ mors neqʒ vita ⁊c. separabit nos a charitate xp̄i. B
¶ Nota autē ꝙ certitudo precipue debet spectare ad
iudices huius mundi: quia anteqʒ procedant ad ali-
quid iudicandum: semper debent esse certi: instructi ⁊
informati. Leo enim attentissime considerat quis in
eum lapidem mittit: ipsumqʒ inter multos eligit: in-
fallibiliter inuadit: ⁊ in ipsum plus ꝙ in alios seuit.
Sic vere iudex certitudinaliter debet considerare ⁊ in
quirere de excessibus subditorū m. Et tandem certitu
dine habita debet procedere ad vindictam vt de quoli
bet dicatur illud Sapien. v. Induet' pro thorace iusti
ciam ⁊ accipiet pro galea iudicium certum. Dic ergo
breuiter circa premissa ꝙ est certitudo verbalis: certi-
tudo moralis: certitudo iudicialis: certitudo beatifi-
ca seu eternalis. ¶ Est ergo certitudo verbalis que fit C

Ayuntamiento de Madrid

non mentiendo: quia ſcȝ viri iuſti debent habere verba certa ⁊ vera. Eccli. xxij. Quis dabit ori meo cuſtodiam: ⁊ ſuper labia mea ſignaculū certū ⁊ non cadaȝ in ipſis ⁊ lingua mea perdat me. Itē eſt certitudo moralis que fit firmiter permanendo: ⁊ iſta eſt certitudo perſeuerantie: amicicie ⁊ iuſticie: vt ſit homo ſicut ille ſpiritus de quo Sapientie. vij. Qui eſt ſpiritus coinquinatus: certus: ſuauis: amās bonū. Item eſt certitudo iudicialis que fit cauſas veraciter inueſtigando. De quo Ezechie. xlvij. Certe vidiſti fili hominis. ⁊ illud ſupra pro galea iudicium certum. Itē eſt certitudo realis ⁊ eternalis: ⁊ iſta eſt illa quā habent beati de ſtatu ſuo. Nihil enim eſt proprie certum in via ſm achademicos. vnde Seneca. lib. de liberalibus artibꝰ in fine dicebat ꝙ ſiffon aſſerebat: hoc vtiq̧ certuȝ eſt nihil eſſe certi. Talis enim opinio de dubietate et incertitudine rerum tractatur ab Auguſti. de ciui. dei. lib. iiij. c. xxx. Iſta etiam noviter non incipit inſurgere apud pħos noſtros: ſed non ſic in patria: qꝛ ibi eſt vera ⁊ mirabilis rerū omniū certitudo Actu. xvj. Certi facti qꝛ vocaſſet deus nos. Item eſt certitudo mortalis ſeu letalis: quia ſcȝ oīes ſumus certi de morte. ij. Petri. j. Certus ſuȝ ꝙ velox eſt depoſitio tabernaculi mei ⁊c. Uide de veritate.

A Cherub. Cherubin.

Nota ꝙ cherub ſingulariꝝ: vel cherubin pluraliter accipiꝝ in ſcriptura quādoq̧ realiter quandoq̧ figuraliter. Realiter autem ſignat ſecundū ordinem prime hierarchie angelorū: qui cherubin appellantur: eo ꝙ dono ſcientie precipue ſunt dotati. Cherubin enim interpretatur plenitudo ſcientie. ⁊ de hoc dicitur de aſcenſione xpi in ps̄. Aſcēdit ſuper cherubin ⁊ volauit. Figuraliter autē cherubin ſignat tripliciter in ſcriptura. Nam quandoq̧ ſignat animalia que vidit Ezechiel. Ezechie. xi. Eleuauerūt cherubin alas ſuas. Quandoq̧ ſignat quaſdam picturas: que erant picte in parietibus templi. ij. Paralipo. iij. Celauit cherubin in parietibꝰ. Tertio ſignat quaſdam figuras auium: ⁊ forſitan aquilarū q̄ erant in ſanctuario ſuper propiciatorium: que erant de lignis oliuarū interius: de auro exterius: mutuo ſe reſpiciebant: ſuper propiciatoriū ſedebāt: alas alter ad alterum extendebant archam teſtamenti tegebant et alias alas ad exteriores parietes protendebāt. Sicut

B dicitur Exo. xxv. ⁊ iij. Reg. vj. ¶ Qualicunq̧ autem modo accipiantur literaliter: poſſunt tamen ſignificare prelatos: clericos: ⁊ cōtemplatiuos ſpūaliter: qꝛ primo iſti debent eſſe angeli per puritatē templi ſancte eccleſie: debent eſſe pictura ſeu paramentum ꝑ honeſtatem: in ſanctuario paradiſi debent eſſe per cōtemplatiuam voluntatē. iij. Reg. vj. Poſuit cherubin in medio templi interioris. Archam teſtamenti. i. eccleſiam debent velare: per tuitionem ⁊ autoritatem. iij. Regū. viij. Cherubin protegebant archam. Ideo Geneſ. iij. dicitur ꝙ cherub habebat gladium flammeuȝ ad cuſtodiam paradiſi. Super propiciatorium debēt ſedere per pietatem: mutuo ſe reſpicere per caritatem alas alter ad alterum extēdere per mutuam ſubiectionem. Alas etiam ſue protectionis ad parietes. i. ad extraneos porrigere per adiutorium ⁊ defenſionem: vt de eis dicatur. j. Paralipo. xxviij. Similitudo quadrige cherubin extendentium alas ſuas intus eſſe de lignis oliuaruȝ per cordialem compaſſionem. Exteriꝰ eſſe de auro per claram ⁊ lucidā conuerſationē Exodi. xxv. Facies duos cherubin aureos ⁊ ꝓductiles figuram debent habere auis vel aquile per clarum viſum ⁊ diſcretionem. Et ſic iſtis poteſt dici illud Ezechie. xxviij. Tu cherub extentus ⁊ protegens: poſui te in monte ſancto dei in medio lapidum ignitorū. Ubi aduerte ꝙ bonus prelatus debet eſſe diſcretione lucidus: cherub. i. plenus ſcientia. Correctiōe rigidus: extentus: contemplatione feruidus: qꝛ debet eſſe in mōte ſancto dei: conuerſatione placidus: quia debet eſſe in medio lapiduȝ ⁊c. ¶ Primo igitur habeat prelatꝰ diſcretionis ſplendorem. Cherub inquit qđ interpretatur plenitudo ſciētie: quia vere prelati pre ceteris debent eſſe ſcientifici ⁊ diſcreti. ſicut em̄ dicit Auicenna Omne animal quod generat habet oculos preter talpam. Sic vere illi qui ex ſtatu ⁊ beneficio habēt alios generare per gratiā ⁊ nutrire ſcȝ predicatores ⁊ prelati: neceſſe eſt ꝓ certo ꝙ habeāt oculos clari intellectꝰ ſciētie: ſapiētie: diſcretiōis: ⁊ prudentie vt ſcȝ ſciant q̄d facere debeant: ⁊ in iudicijs ⁊ in promotionibus clare ⁊ diſcrete videant ⁊ cognoſcant: niſi forte fuerint talpa que ſemper ſub terra manet. i. viri in rebꝰ terrenis per auariciā inuoluti. ⁊ hoc figuratur in lege vbi a diuinis ſacrificijs reprobatur oīe animal carens viſu: ſicut dicitur Leuitici. xxij. Ad denotandū ꝙ illi qui carent vſu ſapientie ⁊ diſcretionis nō debent habere in eccleſia gradum prelationis. Oſee. iiij. Quia tu ſcientiam repuliſti repellam te ne ſacerdotio fungaris mihi. Sit igitur cherub vt ſic ſit ſicut ille cherub de quo dicitur Ezechie. xij. Duas facies habebāt cherub. Facies enim ſm Grego. ſignant noticiam: cherub ergo id eſt prelatus duas facies. i. duplicem noticiam ſeu diſcretionem tenetur habere: ſcȝ in ſpiritualibus ⁊ in temporalibus: vt. ſ. de actiua ad cōtemplatiuam: ⁊ de contemplatiua ad actiuam veniat. Unde Ambro. in ſuo paſtorali. Magna ſublimitas: magna debet diſcretione firmari. ⁊ onus grande grandiori ſollicitudine cōuallari. Habeat igitur prelatus diſcretionis ſplēdorem. Quod tamē raro inuenitur. ꝙ. ſ. prelatus inueniatur bonꝰ actiuus ⁊ bonus cōtemplatiuus in ſcientijs ⁊ negocijs circūſpectus: in ſpiritualibus ⁊ tēporalibus eruditus. Raro enim inuenitur animal cornutū qđ in vtraq̧ mādibula habeat dētes. Sic vere raro inueniuntur cornuti. i. prelati qui habeant dentes. i. diſcretionē ſuperius ⁊ inferius. i. in ſpiritualibus ⁊ terrenis: ⁊ tamen vtrumq̧ eſt valde neceſſe. et ideo prohdolor: qꝛ multi moderni cherubin eccleſiaſtici vel prelati carent hodie ſcientia ⁊ diſcretione: ideo ſunt pleni ignominia ⁊ depreſſione: ⁊ carent fama gloria ⁊ honore ⁊ reputatione. Ezechie. ix. Gloria domini aſſumpta eſt de cherub. Non ſic: ſed habeant vt

dictum eſt diſcretionis ſplendorem. ¶ Secundo habeant correctionis rigorem: extētus inquit. Manus enim extenta ſignat ꝙ parata eſt ad percutiendum. Uirga etiam extenta ⁊ recta paratior eſt ad feriendū: ⁊ ideo per extenſionem percuſſio: correctio: ⁊ caſtigatio deſignatur: quia ſcȝ prelati debent eſſe per equitatem extenti ⁊ ad punctionem inferendam iuſte ⁊ licite preparati: vt dicant diſcolis ⁊ peruerſis illud quod dicitur Ezechie. xxij. In brachio extento ⁊ furore effuſo regnabo ſuper vos. Debet enim prelatus habere interius pietatem: exterius ſeueritatem: vt ſcȝ pie refoueat bonos: ⁊ ſeuere puniat iniquos. Caput enim interius habet multam medullam: ⁊ exterius oſſa valde dura: quia ſcȝ prelatus qui caput eſt alioꝝ: valde debet eſſe mollis ⁊ pius interius in corde ⁊ in conſcientia: durus autem ⁊ ſeuerus debet apparere in exteriori apparentia: nunꝙ̄ enim vnum ſine alio debet eſſe. Unde Grego. xx. moral. Sit ille qui preeſt in ſuis actibus taliter moderatus vt nec cum nimia pietas vileȝ reddat: nec nimia ſeueritas odioſum. Iſte eſt ergo cherub extentus. Sed nota ꝙ adiūgitur ⁊ protegens: qꝛ ſua ſeueritas debet eſſe ordinata ad innocentium tuitionem ⁊ ad eccleſie protectionem: ⁊ ſic figurabitur in illo cherub qui habebat gladium flammeum ⁊ verſatilem in ingreſſu paradiſi ad cuſtodiendum lignuȝ vite. Paradiſus enim eſt eccleſia: ante cuiꝰ fores ſtāt prelati. i. in officijs publicis conſtituti: qui per fores vbi iudices ſedere ſolebāt deſignantur. Debet igitur gladius ſue iuriſditionis eſſe flāmeus per correctionis ardorem: ⁊ cum hoc debet eſſe verſatilis: vt. ſ. loco ⁊ tempore de rigore ad clementiam ſe conuertat ꝑ cōpaſſionis dulcorem. Cherub ergo extētus ⁊ protegēs

iij. Regum

Ayuntamiento de Madrid

Preparatum.
Menſuratum.
Igneum.
Eneum.
Obſcurum.
Securum.
Solidum.
Roridum.
Loquens.
Intelligens.
Audiens.
Benedicens.
Liqueſcens.
Confitens.
Pluens.
Tremens.
Tonans.
Dormiens.

¶ Reuera tale celū eſt vir iu
ſtus, et tale fuit btā vgo et qli
bet celi ſanctus. Et talis de
bet eſſe quilibet eccleſiaſti
cus et prelatus. Sit igit celū
extentuz bona ſua aliis ero
gando. ps. Extendens celuz
ſicut pellem qui tegis aquis
ſuperiora eius. Item ſit ſtel
latum. i. gratiis et virtutibus
aliis relucendo. Gen. j. Po
ſuit ſtellas in firmamēto ce
li vt luceāt etc. Item ſit clau
ſum ſemper per diligentiam
ſe cuſtodiēdo. ij. Paralipo.
vj. Si clauſero celū et pluuia
non fuerit. Itē ſit nouū pu
ritatē et mūdiciam obſeruā
do. Apoca. xx. Vidi celū nouum et terrā nouā. Item ſit
altum eterna et ſublimia contemplando. Eccli. j. Alti
tudinem celi et latitudinē quis dimenſus eſt. Itē ſit ce
luz baſſum humiliter cōuerſando. ps. Domine incli
na celos tuos et deſcende. Et Eſa. lxiiij. Utinā dirūpe
res celos et deſcēderes. Itē ſit celū preparatū mores bo
nos vēdicādo. Prouerb viij. Quando preparabat ce
los aderam. Item ſit celuz menſuratum: maturitatē
et prudentiam ſectando. Eſa. xl. Celos palmo pōdera
uit. Item ſit celum igneum: per charitatē ardendo et
alios inflammando et ad charitatē incendendo et pro
uocando. ij. Paralipo. vij. Deſcēdit ignis de celo et de
uorauit holocauſtum. Et. ij. Petri. iij. Celi ardentes
ſoluentur. Item ſit celū eneū: ſonū diuine laudis pro
mēdo Deutero. xviij. Sit celū quod ſupra te eſt eneū.
et illud Job. xxxvij. dicit de celis quod ſolidiſſime quaſi ere
fundati ſunt. Item ſit celū obſcurū per timorē: dei iu
dicia cogitando. Eſa. l. Induā celos tenebris et ſaccuz
ponā opertimentū eorū. Et Ezechie. xxxij. Celum nube
tegam. Item ſit celū ſecurū in deo ſperando: et confitē
do. Unū. ij. Paralipo. vj. dicit. Reſpice de celo firmiſ
ſimo habitaculo tuo domine. Item ſit celū ſolidum ſe
per conſtantiam roborando. Prouerb. iij. Stabiliuit
celos prudentia. Item ſit celum roridū in alios doctri
ne ſtillicidia diffundendo. zacha. viij. Celi dabunt ro
rem ſuum. Et illud predictum Gene. xxvij. In rore ce
li erit benedictio tua. Item ſit celum intelligens quod vti
lia meditando. ps. Qui fecit celos in intellectu. Item
ſit celum audiens: preces pauperū ſupplicantium ad
mittēdo: et dei mandata attendendo: et cauſas partiū
decidendo. Deutero. xxxij. Audite celi que loquar. et. j.
Macha. ij. Clamor populi aſcendit ad celos. et Oſee.
ij. Exaudiam celos et illi exaudient terrā: et terra exau
diet triticū. Item ſit celum loquens: dei iuſticiam et
gloriam predicando. ps. Annunciabūt celi iuſticiam
eius. Et iteruz. Celi enarrant gloriā dei. Item ſit celū
benedicēs domino gratias agendo. Dan. iij. Benedi
cite celi domino. Item ſit celum cōfitens: propria cri
mina reuelando: et dei mirabilia recitādo. ps. Cōfite
antur celi mirabilia tua dne. Item ſit celū liqueſcens
ſe per cōpaſſionē ſuper aliorum miſeriis reſoluēdo. Eſa. lj.
Celi ſicut fumus liqueſcent. Itē ſit pluens celum oi
bus beneficia influendo. Eſa. xlv. Rorate celi deſuper
et nubes pluant iuſtū. Item ſit celū choruſcās. bona
exempla omnibus prebēdo. Actu ix. Circumfulſit eū
lux de celo. Item ſit celum tremē deū timēdo et reue
rendo. Job. xxvj. Columne celi cōtremiſcunt ad nutū
eius. Item ſit celū tonans atque fulgurans. malos cor
rigendo et deterrendo. j. Reg. ij. Formidabunt aduer
ſarij eius. et ſuper ipſos in celo tonabit Itē ſit celū dor
G miens. in deo mētaliter quieſcendo. Job. xxxviij. Con
centum celi quaſi dormire facit etc. ¶ Si vis per celum
poſſit intelligi peccator quod dr Celū clauſum. qr peccata
ſua celat in confeſſione per verecūdiā. Altuz. qr aliis ſe
prefert per ſuperbiā. Latū. qr omnia cōtinere vellet per
auariciam. Lucens. qr ornatus vult eſſe per apparen
tiam. Voluēs. qr cōtinue mouetur per incōſtantiam
Tonans. qr alios terret per ſeuitiam. Choruſcans. qr
coram aliis ſplēdet per iactantiā. Fulminās. qr alios
ledit per violentiam. Eneum. qr alios clamando ſolet
diffamare. Igneum. qr alios exaſperādo ſolet inflam
mare. Obſcurum. qr ſalutaria ſolet ignorare. Liqueſcēs
qr ſeipſū per luxuriam ſolet eneruare. Dormiens. qr
ſemper per deſidiā ſolet ſoporare. Iſta oia poſſunt cō
cordare per autoritates ſupra immediate allegatas.
modo tamē cōtrario intellectas. Sic ergo patet quod ce
lum ſignat iuſtum pariter et iniuſtū. ¶ Item nota quod H
per celum intelligitur paradiſus. Et hoc multiplici
ratione. Celū enim habet perpetuā claritatē. Delecta
bilem iocunditatē. Ordinatiſſimā communitatem.
Primo dico. quod celū habet claritatē inobfuſcabilem
Ibi enim eſt ſol et luna et ſtelle que in ſe ſunt valde lu
minoſa. et luminis in aliis cauſatiua. Sic vere celū pa
radiſi cōtinet ſolē iuſticie xpm in duplici natura. lu
nam. i. beatā vginē. ſtellā. i. āgelos et ſanctos qui omnes
fulgent inextimabili claritate. non ſpūaliter et etiā cor
poraliter: qr fulgebūt iuſti ſicut ſol etc. Unū Eccli. xliij.
Glorioſa ſpecies celi. gloria ſtellarum mūduz illuminās
¶ Itē eſt ibi iocūditas ineſtimabilis. qr ſm Macro. I
orbes celi faciunt ſuauem melodiā. Iuxta illud. Job
xxxviij. Cōcētuz celi quis dormire faciet. Sic vere paradiſus
armoniā diuine laudis. que ab orbibus celeſtibus. i. a
ſanctis et angelis inceſſanter profertur. Job xxxviij.
Ubi eras cū me laudarent ſimul aſtra matutina. et iu
bilarēt omes filij dei. ¶ Itē ibi eſt ordo imperturba K
bilis. Celū enim eſt ordinatiſſime proceſſiuū. Orbes
enim celi inter ſe ſunt ordinati et diſtincti. et ita faciūt
ordinate curſus ſuos. quod infallibiliter veniunt ad pū
cta ſua. Ita etiā ordinate procedunt. quod vna ſtella locuz
alterius vel circulum nō impedit. nec eam in actu ſuo
quoquomodo retardat. Et quamuis enim ſunt diſparis
claritatis quelibet tamen loco ſuo eſt cōtēta. Sic re
uera in paradiſo ſunt ſcti et beati diuerſis diſtinctioi
bus ordinati: ſm diſparitatem meritorum. Uerſitā qui
libet eſt ſtatu et gradu ſuo cōtētus. quod alter alterum non
perturbat ſed pace ordinatiſſima ſemper gaudent
Unū iſtū ordinē, miratur regina ſaba que venerat de fini
bus terre audire ſapiētiam Salomonis. que regis ſapi
entiam. fabricā templi et ordines miniſtrantium talit
mirabatur quod nō habebat ſpiritum. ſ. pre ſtupore etc.
Iſta eſt anima beata de finibus terre. i. de mūdo ad celū
tranſlata. que reuera miratur dei ſapiētiā imperſcruta
bilem. fabricam templi. i. totius vniuerſi naturā val
de laudabilē. Itē ordinē miniſtrorum. i. diſcretione bea
torum imperturbabilem. Ideo cuilibet poteſt dici Job.
xxxviij. Nunquid noſti ordinē celi. et rationē eius pones
in terra ¶ Ordo enim primus cōtinet xpm Secūdus bea L
tam vginē Tertius āgelos Quartus martyres et apoſto
los. Quintus cōfeſſores et viros iuſtos Sextus docto
res et viros in ſpūalibus eruditos. Iſtius ergo ordinis
celeſtis in terra ratio ponitur. quādo ab hoie terreno
in corde ſuo

Loco xpi humilitas	deſcribitur et habet
Loco marie pietas	Hierem. xx. Tēplū
Loco angelorum puritas	ſuo ordine fundabit
Loco martyrum patientia	Ad iſtum ergo locuz
Loco cōfeſſorum pnia	debemus totis affe
Loco doctorum prudētia	ctibus anhelare et ip

ſum totis deſideriis affectare. et ibidē extunc per affectū L
et deſiderium abundare. vt ſic quilibet per futuram
ſpē poſſit dicere illō Eſa. lxvj. Celū mihi ſedes eſt: ter
ra aute ſcabellū pedū meorum Celū enim. i. celeſtis pa
tria debet eſſe ſedes noſtra per iugem meditationem
contēplationē et affectionē. Terra autem. i. tpalis fa
cultas. debet eſſe ſcabellum ſub pedibus noſtris. per
cōtemptū et abominationē et deteſtationem. ¶ Et ad M
uertamus in iſta autoritate. et inueniemus quod celum
et celeſtia bona habent quinque conditiones propter quas

Ayuntamiento de Madrid

debent ſummopere affectari: propter q̄nq; defectus q̄
ſunt in bonis tempoꝛalibus huius mūdi. Bona eñ
mundi habēt anneꝛa
Timoꝛem et turbationem.
Laboꝛem ⁊ vexationem.
Breuitatem ⁊ ceſſationem.
Inopiam ⁊ paupertatem. ¶ Sed reuera celū
Mutationem ⁊ inſtabilitatē. ⁊ bona eius ſunt cō
trarie conditionis. Et hoc q2 ibi eſt ſecuritas que non
impugnatur. Celū quod dicitur a celando. Ibi eſt trā
quilitas que non perturbatur: ſedes que ſignat quie-
tē. Ibi eſt eternitas que non terminat̄: eſt qđ ſignat
durationem. Ibi eſt fertilitas que non vacuat̄ terra:
que eſt elementum magis fertile. Ibi eſt ſtabilitas q̄
non diſſipatur vel qua mens ſuſtentatur: ſcabellum
quod ſuſtentat pedes ſedentis. Primo dico. ꝙ ibi eſt
ſecuritas inexpugnabilis: q2 dicitur celum a celando
eo ꝙ ibi celet̄ ⁊ protegatur homo ab omni tribulatio
ne. Ad partem enim ſuperioꝛē aeris non aſcendūt vel
attingunt male aeris impreſſiones. ſ. turbines: gran-
dines: niues: que tamen in inferioꝛibus generantur ⁊
quibus homines grauiter impugnātur. Sic vere ſur
ſum in patria non ſunt alique tribulationes ⁊ impu-
gnationes: quia omnes remanent inferius in hac vi
ta. Celum ergo a celando. Eſa. xxxij. Erit inquit vir ſi-
cut qui abſconditur a vento ⁊ celat ſe a tempeſtate.
Ideo de illis qui ſunt in iſto celo poteſt dici illud Ex
di. xxiiij. Viderūt deum iſrael: ⁊ ſub pedibus eius qua
ſi opus lapidis ſaphirini: ⁊ quaſi celū cum ſerenū eſt
Eſt igitur ibi ſecuritas inexpugnabilis. Et ideo celum
dicitur firmamentū: quia ſcilicet poſſeſſoꝛes ſuos fir-
miter protegit ⁊ defendit. Gene. j. Vocauit firmamē-
tum celum: ſequitur. Stellas poſuit in firmamento
M celi. ¶ Secundo eſt ibi tranquillitas pacis laudabi-
lis: quod oſtēditur cum dicitur Sedes. Sedere enim
ſignat ſtatum pacis ⁊ quietis. Et ideo beati qui ſunt
in celo vbi requieſcunt a laboꝛibus ſuis ſedere merito
dicuntur: vt de quolibet iſtoꝝ dicatur illud Apo. iiij.
Ecce ſedes poſita erat in celo: ⁊ ſup ſedem ſedēs Ara-
rath enim eſt mōs altiſſimus armenie in quo requie
uit archa poſt diluuiū ſm̄ Iſido. Et ſignat paradiſum
locum altiſſimum vbi eſt perfecta quies: vbi archa. i.
anima poſt diluuiū p̄ſentis ſeculi requieſcit Gene.
viij. Requieuit archa ſuper montes: vnde de tali ſede
quietis dicitur in ps. Dominus in celo parauit ſedē
O ſuam. ¶ Tertio dico ꝙ ibi eſt eternitas indefectibilis
Eſt inquit. Vita enim illa non poteſt dici fuit vel erit
quia fundatur in eternitate in qua non eſt p̄teritum
vel futurum: ſed p̄ſentia ſemper durans. Ideo de iſta
indefectibili eternitate dicitur: vel poteſt dici cuilibet
illic exiſtenti illud ps. Si aſcendero in celū tu illic es.
¶ Quarto dico. ꝙ ibi eſt fertilitas inhauſtibilis. Ter-
ra inquit: quod eſt elementum fructiferū que ꝓ cun-
ctis viuentibus cibum gignit. Et ideo iſta ſm̄ Iſido.
dicebat̄ antiquitus alma mater: talis eſt paradiſus:
quia ibi eſt verus fructus: vera refectio: verū eſſe ⁊ ve-
ra vita: vt ſic cuilibet beato poſſit dici illō Gen. xxvij.
In roꝛe celi ⁊ pinguedine terre erit benedictio tua: vt
ſic quilibet noſtrum dicat cum ps. Poꝛtio mea domi
P ne ſit in terra viuētium. ¶ Quinto dico ꝙ ibi eſt ſem
per ſtabilitas durabilis. Scabellū inquit pedū meo
rum. Gloꝛia enim eterna dicitur ſcabellum pedum: q2
ſcabellū eſt illud quod ſuſtinet pedes noſtros: ad de-
notandum ꝙ pedes affectionum noſtrarum tūc ſta-
biliter ſuſtinentur: quando ſemper eterna gloꝛia inni
tuntur. Bona eñ tempoꝛalia non ſunt ſcabellū ſuffi
ciens ad affectiones hominis ſuſtinēdas. Fatuus eñ
eſt qui talibus innititur: vel qui in talibus confidit.
Dic ſi vis ſicut de baculo arundineo egypti ſicut ſu-
pra. Titulo de baculo. Sed celeſtia ſunt bonum et fir
mum ſcabellum que non deficiunt nec franguntur.
Et ideo ſicut elephas foꝛtibus arboꝛibus ſolet inniti
dum doꝛmit. Sic nos debemus bonis eternis: q2 celi
ſolidiſſime quaſi ere fundati ſunt: ſicut dicitur Job.
xxxvij. Ideo de tali ſcabello dicitur cuilibet cōtemplā
ti illud ps. Adoꝛate ſcabellum pedū eius qm̄ ſanctum
eſt. Et. ij. Paral. ix. Rex Salomō fecit thronū ebur-
neum: ⁊ ſcabellū aureū. Talia eñ ſunt bona celeſtia:
q2 ſcȝ propter iſtam quintuplicē conditionē ſunt ſpe-
cialiter affectanda. Vt ſic dicat quilibet illud Phili-
lipen. iij. Conuerſatio noſtra in celis eſt. Sȝ heu pꝛoh
doloꝛ. Bona mundi: q2 non ſunt ſtabilia: ſed fallibi-
lia. Non ſunt fertilia ſed ſterilia. Non durabilia: ſed
tranſitoꝛia. Non ſunt quieta ſed turbata. Non ſunt
ſecura: ſed diuerſis impugnationibus obſcura. ⁊ ideo
non in iſtis tempoꝛalibus: ſed in celeſtibus eſt mo-
randum: contemplandum: ⁊ affectandū: ⁊ illuc cū ge
mitib⁹ anhelandū. Vt de quolibet dicat̄ illud Mar.
vij. Suſpiciens in celū ingemuit. Et ſic accidet nobis
ſicut illi domicelle: que dicebatur Caliſto: que cū ſm̄
fabulas propter foꝛnicationem mutata fuiſſet in vr-
ſam ⁊ quotidie gemeret ⁊ rugiret: iupiter mot⁹ pieta-
te mutauit eam in ſtellam ⁊ poſita eſt in celo ⁊ dicitur
vrſa maioꝛ. Sic reuera quando homo propter foꝛnica
tionem peccatoꝝ ſuoꝛum efficitur vrſus. i. vilis ⁊ pec
catoꝛ tandem fit humilis: penitens atq; gemens: ⁊ ſic
ſepe accidit ꝙ mutatur in ſtellam. i. in virum lucidū
⁊ perfectum: ita ꝙ in celo finaliter collocatur. ſ. nunc
per ſpē in fine per ſpeciem. Nūc in affectu: tūc in actu
nunc in voluntate tunc in re. Unde dicat illud Eccli
xxiiij. Girum celi circuiui ſola. vñ Actuū. vij. Intēdēs
in celum vidit gloꝛiam dei. Et ſi vis dic ꝙ iſtud eſt ce-
lum in quo deus ſedet ad imperandum. Eſa. lxvj. Ce-
lum mihi ſedes eſt. ⁊ in ps. Dominus in celo ſedes ei⁹
In quo deus manet ad habitandum ps. Ad te leuaui
oculos meos qui habitas in celis. De quo de⁹ videt
ad cōſiderandum ps. Dominus de celo ad terrā aſpe
xit: videt oēs filios hominum. De quo deus venit ad
nobis miſerandum. Job. vj. Ego ſū panis viuus qui
de celo deſcendi. Ad quod deus aſcendit ad domnan
dum Hebꝛe. vij. Excelſioꝛ celis factus eſt. A quo fina
liter ad terram iterum deſcendet ad iudicandū Actu.
xij. Angelus autem domini deſcendit de celo. Et nota
ꝙ in iſto celo eſt iocunditas: ſecuritas: ſtabilitas ⁊c.
concoꝛda. ⁊ hoc de celo ſufficit. ¶ Si vis celū ſignat
altum ſtatum contemplationis. Eſa. xiiij. Aſcendam
in celo ſupꝛa aſtra dei ⁊c. Item ſignat militantis eccle
ſie vel religionis ſtatum cum ſtellis fixis ⁊ erraticis.
Vide ſi vis in reductoꝛio meo titulo de celo. A

Cena. Nota ꝙ cena idē eſt qđ conuiuiū: prandiū
vel refectio coꝛpoꝛalis: ⁊ potiſſime illa q̄
fit in ſero: ⁊ dr̄ a cenō qđ eſt cōmune: eo ꝙ antiq̄ in cō-
muni ⁊ in patulo comedebant. Vel dicitur a ſcenō qđ
eſt vmbꝛa: eo ꝙ cena fiat in veſpere quando dies obū-
brat̄. Cena ergo ſignat
Refectionem gloꝛie.
Refectionem gratie
Refectionem ſcientie.
Refectionē euchariſtie. ¶ Refectio eñ glo-
rie dicitur cena: eo ꝙ in ſero moꝛtis nobis
offeratur: eo ꝙ cōmunis eſt cunctis intrare volenti-
bus vel qđ ſanctis cōmunicatur. Eo inſuper ꝙ ibi ſi
cut in vmbꝛa ⁊ refrigerio omnis eſtus tribulationum
temperatur. Ideo de tali cena dicit̄ Heſter. j. Rex Da
rius fecit cenam magnā. vbi nota ꝙ iſta cena eſt glo-
rioſa q2 Rex. eſt copioſa: quia Darius qui interp̄ta-
tur fertilis eſt ſpacioſa: quia dicitur magna. De qua
Apoca. xix. Beati qui ad cenam nuptiarum agni vo
cati ſunt. Item eſt cena gratie que ſcilicet xp̄o p̄para
tur in cenaculo coꝛdis Apoca. iij. Cenabo cum ipſo ⁊
ipſe mecum. Itē eſt cena ſcientie. In iſta cenauit bea-
tus Iohānes in cena qui recubuit ſuper pectus domi
ni. Item eſt cena euchariſtie: ⁊ in iſta debēt cenare om
nes fideles: ⁊ nunꝗ peccatoꝛes. j. Coꝛinth. xj. Iam
non eſt dominicam cenam manducare ⁊c. quia ſcȝ ſi
indignus accedat iudiciū ſibi manducat ⁊ bibit. Exē
plo iude de quo dicitur Iohan. xiij. ꝙ cena facta dia
bolus

Ayuntamiento de Madrid

iij. Regum.viij. Cherubin expandebant alas ſuas et
E proteg ebant archam. Habeant ergo correctionis ri-
gorem ſeu ſeueritatem in corrigendo. ¶ Tertio habe
ant ſublimitatem in contemplando. Poſui inquit
te in monte ſancto dei: q̄r.ſ.tales ſemper debẽt eſſe po
ſiti per contemplationẽ ⁊ affecttionem in monte ſan
cto paradiſi. Alalia ſilueſtria ſicut ſunt capree ⁊ onagri
libenter morantur in montibus: ⁊ hoc vt ſecurius ibi
ſint: ⁊ vt venatores melius a longe videant veniẽtes:
⁊ vt ibi paſcãtur herbas que ibi ſunt vt cõmuniter ſa
pidiores ⁊ ſaniores. Sic vere eccleſiaſtici ⁊ prelati libẽ
ter debẽt cõuerſari per cõtemplationẽ ⁊ affectionẽ ſur
ſum in monte paradiſi. Et hoc quia ſic venatores in-
ferni melius preuidentur ⁊ minus timentur. Herbe
etiam.i.pabula gratie ⁊ glorie ibi pleniꝰ ⁊ vberius in
ueniũtur. In monte ergo ſancto ps. Fundamenta eiꝰ
in mõtibus ſanctis Hiere.xiiij. Onagri ſteterunt in
montibus. Habeant ergo ſublimitatem in contem-
F plãdo Ezechie.xj. Eleuauerũt cherubin alas ſuas ro
te cum eis: ⁊ gloria dei erat ſuper ea. ¶ Quarto debẽt
habere benignitatẽ in conuerſando: q̄r ſcꝫ ipſi debent
eſſe in medio: quia ſcꝫ ſocietatẽ ſociorũ ſubditorũ de-
bent humiliter frequentare ad ipſorum conſolationẽ
tuitionem ⁊ dilectionẽ. Iohan.xx. Stetit ieſus in me-
dio diſcipulorum ſuorum. Sed nota ꝙ dicitur in me
dio lapidum ignitorum. Lapides igniti ſunt viri bo
ni ⁊ iuſti: qui ſunt lapides per firmitatem: ⁊ igniti ꝑ
charitatem: q̄r reuera in medio talium debet eſſe eccle
ſiaſticus iudex vel prelatus: quia ſcꝫ bonorum ⁊ non
malorum debet conſortium frequentare: bonos fami
liares ⁊ cõſiliarios habere cum bonis hominibꝰ ſe te
nere. Et ſic figurabitur in illo cherub Ezechie.xlj. vbi
dicitur ꝙ in templo figura erat picta cherub ſemꝑ ha
bens iuxta ſe figuram palme: ad denotandũ ꝙ cheru
bin.i.viri eccleſiaſtici ⁊ prelati ſemper debent ſecuꝫ in
ſocietate ſua habere palmas que ſempervirẽt.i.viros
virides ⁊ honeſtos: ſapientes pariter ⁊ diſcretos. Ec-
cleſiaſtici.xij. Uiri iuſti ſint tibi cõuiue. In medio igi
tur lapidũ ignitoruꝫ. Unde Eccli.xxvij. In medio ſen
ſatorum ſerua verbum tempori: ⁊ in medio cogitãtiũ
legem dei aſſiduus eſto. Ezechie.x. Cherubin ſtabant
a dextris. Sed prodolor hodie non fit: q̄r reuera tanta
eſt hodie in multis ſuperioribus ſuperbia. ꝙ ipſi non
dignantur cum aliquo ſocialiter conuerſari: ſed potiꝰ
omnes ſolent terrere ⁊ pompa ſue iactantie ⁊ cõmina
tionis ex ſuperbia perturbare. Ezechie.x. Sonitꝰ ala-
rum cherubin audiebatur vſqꝫ in atriuꝫ exterius. Nõ
ſic. ſed habeãt benignitatem in conuerſando. In me-
dio inquit ſup. ſicut decet ſociũ ⁊ amicũ. Sit igitur in
medio non in occulto: non contemnat ſocios ſuos ſꝫ
frequentet. Et ſic ratione ſocietatis frequentate. Ra-
tione ſublimitatis contemplate. Ratione ſeueritatis
ordinate. Ratiõe ſagacitatis illuſtrate: debite eſſe po-
A terit bonus cherub.i.eccleſiaſticus vel prelatus ⁊c.

Ceruix. Nota ꝙ ceruix ſumitur vt cõmuniter in ſcriptura pro capitoſitate: ceruicoſitate ⁊ obſtinata ſuperbia: crudelitate ⁊ proteruitate. Exodi.xxxij. Populus iſte dure ceruicis eſt. Et nota ꝙ in ſcriptura reperitur Ceruix

Impinguata.
Indurata.
Eleuata.
Inquinata.
Subiugata.
Diſſipata.
Liberata.

¶ Ceruix impinguata eſt luxurioſorum qui.ſ.ceruicem mentis ita habent per carnalitatem impinguatam qd̄ nunꝗ volũt a luxuria reſilire. Iob.xv. Cucurrit aduerſus deum erecto collo ⁊ pingui ceruice armatus eſt. Ceruix indurata eſt obſtinatorum q̄ ſcꝫ proterue ⁊ ceruicoſe reſiſtunt dei ⁊ ſuperioruꝫ mandatis. Actuũ.vij. Dura ceruice incircuncifis cordibus ſemper ſpirituiſancto reſtitiſtis. Et Eſa.xlviij. cap. Scio enĩ quia durus es tu: ⁊ neruus ferreus ceruix tua: et frons tua erea. Iſtud maxime dicitur de ſubditis ⁊ de filijs rebellibus ⁊ inobediẽtibus: de quibus dat illud
conſilium. Eccli.xxx. Curua ceruicẽ eius a iuuentute
⁊ tũde latera eius dum infans eſt. Ceruix elata ſeu ele
uata eſt ſuperborum. Ideo contra ſuperbiã dicit Ba
ruch.ij. Inclinate humerũ ⁊ ceruicẽ. Ceruix inquina
ta eſt peccatoruꝫ. Iob.xiij. Rediget in lutum ceruices
veſtras. Ceruix ſubiugata eſt auarorum: q̄r ſcꝫ auari
pre ceteris ſunt diabolo tyrannis ⁊ latronibus ſubiu-
gati: ita ꝙ auaro poteſt dici illud Deute.xxviij. Ser-
uies inimico tuo in fame ⁊ ſiti ⁊ penuria: ⁊ ponet iu-
gum ferreuꝫ ſuper ceruicẽ tuam. Ceruix diſſipata erit
finaliter omnium iniquorũ: q̄ſi.ſ.ꝺm ps. Dñs iuſtus
concidet ceruices peccatorum. Ceruix vero liberata erit
finaliter bonorum pauperũ ⁊ miſerorum: quorũ cer-
uix.i.quorũ libertas ⁊ potentia modo eſt ſeruituti di
uitum ſubiugata: ſed finaliter in alio ſeculo erit a iu-
go miſerie liberata. Leui.xxvij. Ego autem dominus
deus veſter: qui eduxi vos de terris egyptiorum ne ſer
uiretis eis. Et confregi cathenas ceruicum veſtraruꝫ
vt incederetis erecti. Poſſes dilatare ſi velles quoniã
ſuperbi ⁊ obſtinati ſunt inobediẽtes ⁊ ceruicoſi ⁊ ab
omni iugo obedientie alieni. ſimiles vnicorni: cuiꝰ tã
ta eſt ceruicoſitas: ꝙ viua non capitur: inimo pre do-
lore moritur ſi ligetur ⁊c. Uide de obſtinatione ⁊ ſuꝑ
bia in multis titulis.

Ceruus. Ceruus in ſcriptura vt cõmuniter ſignificat viros iuſtos: q̄r ſcꝫ ſicut ceruus ſolet A

Montes frequentare.
Fontem affectare.
Leuiter ſaltare.
Cito properare.

¶ Sic iuſti montes frequentant alta contemplando ps. Montes excelſi ceruis petra refugium herinacijs. Fontem.i.deum deſiderant pro ſe recreando ps Sicut ceruus deſiderat ad fontes aq̃rũ: ita deſiderat anima mea ad te deus. Leuiter ſaltãt pericula ⁊ vitia declinando ⁊ tranſiliendo. Eſa.xxxv. Tunc ſaliet ſicut ceruus claudus: ⁊ aperta erit lingua mutorũ. Celeriter currunt ⁊ properant bene operando ps. Perfecit pedes meos tanꝗ ceruorum: ⁊ ſuper excelſa ſtatuens me. Uide in varijs locis huius opis de conditionibus cerui. Omitto enim proſequi: quia pauce ſunt autoritates.

Ceſſare. Idẽ eſt qd̄ deſiſtere: deficere: diſcontinuare: ſiſtere: finiri: compleri: ab ince
pto opere arreſtari. ⁊ poteſt exponi in bono ⁊ in malo A
In bono ſignat deſiſtentiam a malo. Prouerb.xxij.
Eijce deriſorẽ ⁊ exibit cum eo iurgium ceſſabuntqꝫ ri-
xe ⁊ ꝯtumelie. Item in malo: ⁊ ſic Eſa.xxj. dicitur. Om
nem gemitũ ceſſare fecit. Item eſt quedam ceſſatio vir
tuoſa: quedã criminoſa: quedã doloroſa: quedã gau-
dioſa. Uirtuoſa qua ceſſatur a criminibus. Crimino
ſa qua ceſſatur a virtutibus. Gaudioſa qua ceſſatur
a laboribus. Doloroſa qua ceſſatur a mundi ꝓſperi-
tatibus. ¶ Eſt igit̃ prima ceſſatio.ſ.virtuoſa.ſ. ceſſa-
re a vitijs ⁊ peccatis. Homo enĩ libenter abſtinet atqꝫ B
ceſſat a rebus per quas ſibi videt periculum immine-
nere. Unde dicit Plini. ꝙ ſi lupus aliqueꝫ ꝑſequitur
⁊ homo aliquod ſignũ in via coram lupo fecerit: vtpo
te ſi palum in medio fixerit vel aliquid tale: ſtatim lu
pus ceſſabit eum perſequi timens illaqueari ⁊ in peri
culum incurrere ꝓpter ſignũ. Sic vere chariſſimi q̄ſi
conſideramus ⁊ cognoſcimꝰ ꝙ ꝓpter illa q̄ facimus
nobis põt periculũ incidere vel venire: nos ꝑ certo ſta
tim ab illo curſu ab illo oꝑe: ab illo actu: ⁊ debemꝰ retro
cedere ⁊ ceſſare. Iob.iij. Ibi impij ceſſauerũt a tumultu:
q̄r igit̃ chariſſimi ꝓpter vitia ⁊ pctã: ⁊ ẽt ꝓpter mũdi
delectabilia mors eterna facilit̃ incurrit̃: neceſſe eſt vt
ceſſetur a vitijs. Nos enim a malis faciendis ceſſare
debemus: ⁊ omnia in nobis mala ceſſare debent. Nu-
me.xvij. deprecatus eſt aaron ⁊ plaga ceſſauit. Et Iu-
dicum.xix. Ceſſate ab hac ſtulticia. Oſee.ij. Ceſſare fa
ciã omne gaudium eius ⁊c. Eccli.xxxj. Ceſſa prior cau
ſa diſcipline. Iſta eſt ergo ceſſatio virtuoſa. ¶ Scd̄o C
dico ꝙ eſt ceſſatio criminoſa illa.ſ. qua ceſſat̃ a virtu-

Ayuntamiento de Madrid

tibus. Ceruus eñ fugiens venatorē: qñqȝ in ſibilo venatoris: ⁊ in latratu canū taliter delectat̃: ꝙ currere ceſſat ⁊ faciliter capit̃ ab eis. Tigris etiā inueniens ſpeculū: ⁊ ibidē vmbrā proprīā videns ⁊ ſuos catulos eſſe credēs ceſſat currere ibiqȝ arreſtat̃ ⁊ ſiſtit ⁊ ſic dat locū fugiēdi venatori ⁊ a recuperatiōe catuloꝝ impeditur. Cariſſimi curſus ſpiritualis eſt exercitiū virtutum. Quelibet eñ virtus eſt vn⁹ paſſus ad currēduȝ in celū: verūtamē ab iſto curſu ceſſant homines multis cauſis. Aliqñ ꝓpter ſibilū diabolice ſuggeſtionis. Aliqñ ꝓpter vmbrā poſſeſſiōis tēporalis. Aliqñ propter latratū aliene detractionis. Propter iſtas eñ et alias cauſas hō a virtutibus ceſſat̃: ⁊ a motu bonoꝝ operū retardat̃. Cōtinuare igit̃ debemus nō deſiſtere. Et potiſſime tria ſunt a quibus non eſt ceſſandū: ſcȝ oratio: predicatio: elemoſyna: ſeu cōpaſſio. De oratione dicitur Coloceñ. j. Non ceſſamus orātes ꝓ vobis. De predicatiōe dicitur Eſa lviij. Clama ne ceſſes quaſi tuba ex. vo. tuā. De cōpaſſiōe aūt ⁊ elemoſyna dicit̃ Eccli. xj. Mane ſemina ſemen tuū ⁊ veſpere ne ceſſet
D manus tua. Iſta igitur eſt ceſſatio vitioſa. ſ. ceſſare a virtutibus. ¶ Tertio dico ꝙ eſt q̄dā ceſſatio doloroſa ⁊ iſta eſt qñ neceſſe eſt ꝑ mortē vel ꝑ aliud infortuniū vitā ⁊ cetera mundi ꝓſpera deficere ⁊ ceſſare. Vñ eñ dicit Grego. Sine dolore nō amittit̃ qḋ cū amore poſſidetur. Faciliter eñ ceſſant mūdi ꝓſpera: q2. ſ. ipa carent firmo ⁊ ſtabili fundamēto. Sicut eñ torrēs qui ex viuo fonte nō ꝓgredit̃ ꝙꝙ ex aggregatiōe aquarū qñqȝ fortis ⁊ rapidus videat̃: diu nō ꝑſeuerat: imo facillime deficit atqȝ ceſſat: ſic pro certo chariſſimi ꝙꝙ mundi proſperitas: qñqȝ ex aggregatione aquaꝝ i. diuitiarū grādis ⁊ immēſa appareat: faciliter tñ ⁊ cito deficit atqȝ ceſſat. Iſtud patet de mūdi diuitib⁹: quoꝝ glīa ⁊ memoria faciliter perit ⁊ ceſſat. Eſa. xiiij. Quo modo ceſſauit exactor: quieuit tributū. Iſtud etiā pȝ de mūdi proſperitatibus: gaudijs: honoribus: ⁊ ſtatibus: q̄ faciliter habēt ceſſare ⁊ potiſſime in morte ceſſabunt: qñ riſus dolori miſcebit̃ ⁊ extrema gaudij gemitus occupabit: ſicut ḋr Prouerb. xvj. Unde. Eſa. xxiiij. Ceſſauit gaudiū tympanorū: quieuit ſonitus letantiū: cōticuit dulcedo cithare: cū cantico non bibēt vinū: amara erit potio bibentibus illā. Et iſta eſt ceſ
E ſatio doloroſa. ¶ Itē eſt ceſſatio gaudioſa. ⁊ iſta eſt in paradiſo: vbi ceſſant miſerie ⁊ dolores. Obtento eñ fine ceſſant que ſunt ad finem. Flos enim ceſſat adueniente fructu: hyems adueniente eſtate: nox ſuccedente die: labor ſuccedente q̄ete. Sic ꝓ certo cū quies: fructus: eſtas: ⁊ dies eterne beatitudinis aduenerit: tūc proculdubio ceſſabit nox obſcuritatis et caliginis: hyems aduerſitatis atqȝ turbinis: flos mūdane proſperitatis ⁊ temporalis plenitudinis. Ideo de illa gloria poteſt dici illud predictū. Omnem gemitū ceſſare fecit. Nume. xxv. Ceſſauit plaga ex filijs iſrael. Si ergo inuenitur ceſſatio a laboribus que eſt gaudioſa. A dulcoribus que eſt tedioſa. A virtutibus que eſt vitioſa. A criminibus que eſt virtuoſa. Sufficit.

A **Ceteri.** Nota ꝙ ceteri idem ſignat qḋ alij. Et ſignat ceteri quandā diſiūctionē ſeu diuiſionem quandā extraneitatē ⁊ ab identitate ⁊ vnitate ſeparationē. Igit̃ poſſum⁹ notare ꝙ ceteri ſignat.

Impios peccatores.
Miſeros viatores.
Inferni poſſeſſores.

¶ De peccatoribus ꝙ dicantur ceteri ⁊ a deoꝝ ſanctis alieni ⁊ diuiſi: patet Luce. xviij. vbi ḋr. Nō ſum ſicut ceteri homines raptores: adulteri ⁊c. De miſeris vero ⁊ pauperibus ꝙ dicant̃ ceteri et extranei ⁊ ignoti ⁊ potiſſime boni viri qui hodie p̄ ceteris ſunt repulſi. Unde patet q2 diuites de pauperibus vident̃ dicere illud. Quid de ceteris ſolliciti eſtis. q. d. de pauperib⁹ nulla debet eſſe cura: ⁊ iſti ceteri maxime ſunt verecundi: q2 ſicut ḋr Actu. v. Ceterorū nemo audebat ſe cōiūgere illis. ſ. diuitibus. De dānatis vo ꝙ dicant̃ ceteri: patet Apoca. xix. Ceteri occiſi ſunt in gladio. De malis ergo notabis ꝙ ipſi ſunt inconſtātes nec valent ſiſtere. Pereuntes nec valent viuere. Deridentes nec volūt credere. Peſtilentes quos decet fugere. Sunt dico inconſtantes qui in tentatione non ſiſtunt. vñ. j. Macha. ix. Iudas cecidit ⁊ ceteri fugerūt. Sūt etiā pereūtes qui in dei gratia nō viuunt. Apoca. iij. Confirma cetera que moritura erant. Sunt deridētes: qui in dei filium non credunt: ſicut de incredulis dicitur Mat. xxvij. Ceteri aūt dicebant. Sine. videamus an veniat Helyas liberās eum. Deriſorie enim loquebantur. Sunt peſtilentes a quibus boni ⁊ iuſti recedunt. Unde dicitur filijs iſrael Leui. xx. Ego ſum dominus deꝰ veſter qui ſeparaui vos a ceteris populis ⁊c. Uide ſupra de alius ⁊ alienus: alter. ⁊ infra vbi extraneus.

Cetus. Nota ꝙ cetus idē eſt quod cōgregatio. ⁊ poteſt multipliciter ſignificare ſm ꝙ ſunt diuerſa genera perſonarum. Nota ergo ꝙ eſt cetus iuſtoꝝ quem debes ſectari: cetus malorū qui debet vitari: cetus beatorum qui debet laudari: cet⁹ dānatorū qui debet abhorreri: cetus indoctorum qui debet informari. Eſt dico cetus iuſtorū ⁊ penitentiuȝ de quo Hiere. xxxj. Cōgregabo eos ab extremis terre: inter quos erit cecus ⁊ claudus: pregnans ⁊ pariens: cetus magnus reuerentiū huc in fletu veniēt: ⁊ in miſericordia deducam eos. Item eſt cetus malorū ⁊ peſtilentium. De quo Hiere. ix. Omnes adulteri ſunt ⁊ cetus preuaricantium. Et Eſa. j. Iniqui ſunt cetus veſtri ⁊c. Item eſt cetus beatorū ⁊ triumphantium. De quo Miche. ij. dicitur de peccatore. Non erit mittēs funiculum ſortis in cetum domini. Item eſt cetus dānatorum ⁊ pereuntiuȝ. Prouerb. xxj. Uir qui errauit a via doctrine in cetu gygantium cōmorabitur. Item eſt cetus indoctorū atqȝ ſimplicium ſeu etiā vacillantium. ſ. laicorū ⁊ ignorantium: de quibus. ſ. eſt predicandum. Unde Exo. xij. Loquimini ad vniuerſum cetum filiorum iſrael. Et Ioel. ij. Canite tuba in ſyō: ſanctificate ieiunium: vocate cetum: congregate populū ſanctificate eccleſiam: coadunate ſenes: congregate
paruulos ⁊c. B

Cibus. Nota ꝙ cibus inuenitur corporalis ſpiritualis: criminalis: ſacramētalis ⁊ eternalis. Cibus corporalis eſt ſumendus cum ſobrietate Cibus ſpiritualis eſt edendus cum auiditate. Cibus eternalis: eſt querendus cū ſedulitate. De cibo corporali dicitur Iob. xxx. Radix iuniperorum erat cib⁹ coruȝ. Et Prouerbio. xxvij. Sufficiat tibi lac caprarum in cibos tuos. Talis enim cibus ſobrie eſt ſumendus exēplo apoſtolorum armatorum qui ſm Solinū tante fuerunt temperantie ꝙ de triduo in triduū ſolūmodo cibum ſumebant. Eze. iiij. Cibus tuus quo veſceris erit in pōdere. De cibo ſpūali dicit̃ Ioh. iiij. ego cibū habeo manducare quē vos neſcitis. De cibo criminali. i. de peccato qui eſt cibus ⁊ complacētia iniquorum dicitur Leui. vij. Nō ſumetis ſanguinē in cibos. De cibo autē ſacramētali. i. de euchariſtia ḋr. Exod. xvj. vbi loquitur de manna ꝙ donec filij iſrael venirēt in terrā habitabilē hoc cibo aliti ſunt. De cibo eterna
B li dicit̃ in ꝑs. Paraſti cibū illoꝝ ⁊c. ¶ Cibus aūt ꝓut hic accipitur moraliter in ſcriptura modis pluribus poteſt dici. Aliquādo eñ ꝑ cibū intelligit̃ mundi proſperitas ſeu poſſeſſio. Aliqñ gratie puritas ſeu deuotio. Aliqñ doctrine veritas ſeu inſtructio. Aliqñ glorie voluptas ſeu refectio. Dico ergo primo ꝙ ꝑ cibū intelligit̃ mūdi ꝓſperitas. Sicut eñ cibus ſumptus moderate eſt corporis nutrimentū. ſic ſi immoderate ſumitur corpori eſt magis detrimētū. q2. ſ. ex eo infirmitates varie generant̃: febres: apoſtema: ⁊ repletiōes: ⁊ cetera ſimilia. Sic pro certo cibus mūdane ꝓſperitatis ſi diſcrete ⁊ moderate ſumat̃ ⁊ ſi recto modo eo q̄s vtat̃ vtilis ⁊ proficuus pōt eſſe. Unde Eccli. xiij. Bona eſt ſubſtātia cui nō eſt peccatū. Sed ꝓ certo ſi immoderate ⁊ ſuꝑflue ⁊ ſine diſcretione ſumat̃. tūc mirabiliter ē nociua. Iſtud pȝ de malis diuitib⁹ q̄ cibo mūdane proſpe

Ayuntamiento de Madrid

dane ꝓſperitatis indiſcrete ſe replēt. Et ideo in ipſis
febꝛes auaricie: apoſtemata ſeu inflature ſuperbie: li
uoꝛ ⁊ immundicia luxurie generant. De tali cibo loq-
tur ſcriptura Eccl'ia. xiiij. Cōfundet te in cibis ſuis. ſ.
mundus ideſt dyabolus: i. īmundana ꝓſperitate vt ex
inaniet te bis vel ter. Dyabolus enim in cibis ſuis. i.
in mundana ꝓſperitate ⁊ tēpoꝛalibꝰ bonis que admi
niſtrat confundit hominem: ⁊ hoc bis vel ter inꝗtum
ad tria bona que ſibi aufert. ſ. bona nature: bona gra
tie: bona gloꝛie. Talibꝰ autem accidit ſicut lupo q̇ fa-
mem valde diu dicitur ſuſtinere: tandem artatus fa-
me ad predaꝫ inhiat: ita ꝙ ſolet cibis mirabiliter ſe re
plere. Et tūc ſicut dicit Pliniꝰ vult quieſcere ⁊ ludere
⁊ ſi venatoꝛ fugauerit non pōt fugere: niſi foꝛte vt le-
uioꝛ efficiatur cibos quos comederat velit ꝓijcere vel
euomere. Iſtud idē videtur de cane: q̇ ꝓpter cibos co-
meſtos quandoꝗ efficitur infirmus. ita ꝙ ipſos ne-
ceſſario euomit. Sed ꝙ valde vile eſt. illud quod priꝰ
vomuerat reaſſumit. Sic vere cariſſimi poſtꝗ hō diu
ſuſtinuit famem paupertatis ⁊ indigentie: qn̄ꝗ acci-
dit ꝙ inuenta preda. i. aliquo foꝛtune lucro. cibis mū
dane ꝓſperitatis ſe ſuperflue cumulat ⁊ replet ita ꝙ
tunc valde diligit quieſcere ⁊ ludere: ⁊ in mundi deli-
cijs delectari: ptꝫ: qꝛ tunc volunt fieri milites ⁊ viuere
ſicut nobiles ⁊ potentes: quādo tamen venatoꝛ ideſt
moꝛs vel aliqua grauis infirmitas appꝛopinquat: tūc
iſtos cibos neceſſe habent dimittere ⁊ vomere: ⁊ ſeip-
ſos neceſſario vacuare. De hoc dꝛ Job. xx. Cibos quos
deuoꝛauit euomet. ⁊ de ventre illiꝰ extrahet illos deꝰ
Multi etiaꝫ ſunt qui moꝛe canis cibos. i. diuitias q̄s
in infirmitate vomuerant ⁊ reſtituerant cum ad ſani
tatem venerint reaſſumunt. ij. Petri. ij. Canis reuer-
ſus ad vomitꝰ ⁊ ſus lota in volutabꝛo luti. Iſte eſt er-
go cibus mundialis poſſeſſionis: de quo quideꝫ cibo
intelligi poteſt illō Eccl'i. xxxiij. Cibaria ⁊ virga ⁊ onꝰ
aſino. Et bene aſino: cuius cibus ſunt cardones pun-
gentes cuiuſmodi ſunt diuitie: quas iſti aſini magis
diligunt ꝗ cibos gratie euchariſtie ⁊ gloꝛie precioſos.
Tren. j. Dederunt queꝗ precioſa ꝓ cibo ad refocillan
dum animam. Et iſti ſunt facti qui credunt animas
ſuas bonis tēpoꝛalibus refocillare ⁊ ſaciare quia ve-
re tales cibi non faciant ſed irritant appetitū. Et hoc
eſt: qꝛ auaricia obliuiſcitur habita: ⁊ ſemꝑ inhiat ad
habenda. Dicit enim Geruaſius: ꝙ lupus qui cerua
rius dicitur talis eſt conditionis: ꝙ dū cibū comedit: ſi
foꝛte oculos diuertat alibi: ſtatim obliuiſcitur ipſum
⁊ circuit ad alium ꝑquirendum: maxime eīm obliuio-
nis eſt animal. Sic vere multi ſunt mūdi diuites: qui
cibos diuitiaꝝ habent apud ſe pre oculis abūdanter
ſed reuera ipſas vident obliuioni dediſſe: quia ſcꝫ ac ſi
nihil haberent non ceſſant alias querere ⁊ ad ampliꝰ
anhelare. Obliuioni eīm dederunt quid aliquādo fu-
erunt ⁊ quid etiam modo ſunt: ⁊ ſemper vident cogi-
tare quid erunt. Ideo bn̄ dixit. Seneca: ꝙ hoc habet
peſſimum auaricia: quia non reſpicit vnde veniat: ſꝫ
quo vadat. Vn̄ Tren. j. Senes mei in vꝛbe conſumpti
ſunt: queſierunt cibū ſibi. Et bene dixit ſenes: in qui-
bus. ſ. auaricia dominatur. Iſte eſt igitur malus cibꝰ
qui ſcꝫ non ſatiat. Ideo iuſti talem cibum non debēt
C appetere ſed hoꝛrere. Exemplo thobie qui a cibis gen
tilium abſtinebat Thobie. j. Et ſic patet ꝙ eſt cibus
tempoꝛalis poſſeſſionis. ¶ Secundus cibus eſt ſpūa
lis deuotionis. Gratia enim ⁊ deuotio ſunt cibꝰ aīe:
ſm̄ enim Conſtantinum. Cibus eſt neceſſariꝰ ad hu-
moꝛis deperditi reſtauratione: Caloꝛ eīm naturalis cō
tinue ꝯſumit humoꝛē. Et iō mēbꝛa ſiccitate grauarē-
tur ⁊ nutrimento debito fraudarentur ſi cibo et po-
tu non vegetarentur. Sic vere cariſſimi cibus gratie
et deuotionis ⁊ maxime cibus Euchariſtie membꝛa
ſpiritualia ideſt virtutes in eſſe conſeruat: et humo-
rem pietatis qui continue per caloꝛem auaricie deper
ditur: reſtituit et reſtaurat. Et ideo tali cibo vti debe-
mus ne ſiccitatem indeuotionis incurramus. Sicut
enim dicit idem. Cibus temperatus in coꝛpoꝛe virtu-
tem conſeruat: ſanguinem augmētat: ingeniū acuit
vires operādi tribuit: ſanitatē cuſtodit: ſomnum dul
cem ⁊ placidum inducit. Sic vere cibus deuotiōis cō-
ſeruat virtutē perfectionis: augmentat ſanguinē cō-
paſſionis vel memoꝛie xp̄i paſſionis: acuit ingenium
ſpiritualis diſcretiōis: vires etiam foꝛtificat ad labo-
rem bone operationis: inducit etiam ſomnum eterne
requiei ⁊ conſolationis. Ideo de his omnibus poteſt
dici illud. iij. Reg. xix. ꝙ cum Helyas comediſſet ⁊ bi
biſſet ambulauit in foꝛtitudine cibi illius vſꝗ ad mō
tem dei. Quantum vero ad cibū euchariſtie debemꝰ ad-
uertere. ꝙ vnus ⁊ idem cibus eſt vni proficuus ⁊ alte-
ri nociuus. Sicut patet de carnibus ⁊ de vino: qui ſa
nos nutriunt infirmos autem occidunt. Vnus enim
⁊ idem cibus cōuenit ſano ⁊ nocet egroto: pꝛoficit iu-
ueni ⁊ ſeni nocet: vtilis eſt laboꝛanti ⁊ nocet quieſcen
ti. Sic pꝛo certo cibus euchariſtie ꝗuis ſit vnꝰ ⁊ ideꝫ
digne tamen ipſum ſumentibus pꝛoficit indigne au-
tem ſumētes interficit. Iſte enim cibus illis qui ſunt
infirmi per fragilitatem illis qui ſunt ſenes per tepi-
ditatem: illis qui ſunt quieſcentes per carnalitatē eſt
contrarius ⁊ nociuus. Iſtis loquitur apl's Hebꝛe. v.
facti eſtis quibus lacte opus ſit non ſolido cibo. Sa
nis vero. i. iuſtis ⁊ bonis ꝓficit ⁊ eos in eſſe virtutis pꝛo
ficit ⁊ cuſtodit. Hebꝛe. v. Perfectoꝛū ſolidus eſt cibꝰ.
Euchariſtia enim ſimilis eſt amigdalo: qui homini
bus eſt cibus: vulpibꝰ autem venenum. vt dicit Pli.
Nam ſepe: vt dicit idem: qd̄ vni pꝛodeſt alteri nocet.
Sic pꝛo certo cibus iſte vulpes. i. peccatoꝛes interficit
homines vero. i. iuſtos: qui ſunt ſani per vite ⁊ moꝛū
integritatem: qui ſunt iuuenes per virtutes ⁊ conſtā-
tie pꝛobitatem: qui ſunt etiā laboꝛātes per boni exer-
citij ſedulitatem: tales dico reficit atꝗ nutrit. Joh.
vj. Caro mea vere eſt cibus: ⁊ ſanguis meus vere eſt
potus. Odoꝛicus enim ponit. ꝙ pꝛope mare caſpium
naſcūtur fructus peponum: in quoꝛū medio animal
gignitur ad quantitatē cuniculi qui vna cum matre
pepone cibus efficitur incolarum. Sic vere xp̄s qui ſi
ne virili ſemine de pepone. i. de virgine fuit natꝰ: fuit
ſuis fidelibus in ſacramento euchariſtie factus cibꝰ
p̄s. Paraſti cibum illoꝛum: qm̄ ita eſt pꝛeparatio eiꝰ.
Hic eſt ergo cibus ſpiritualis refectionis. ¶ Tertio D
inuenitur cibus doctrinalis inſtructionis. Doctrina
enim ſcripture ſeu p̄dicatio dicitur cibus quia ſcꝫ iſta
habet mentem delectare: cōfirmare ⁊ roboꝛare. Et ſi-
cut videmus ꝙ in mēſa diuitis ſunt plures ſpēs cibo-
rum ⁊ ꝙ diuerſi cibi diuerſis cōplexionibꝰ conueniunt
Sic vere in menſa ſacre ſcripture varia ſunt genera ci
boꝛum. i. documentoꝛum que ſm̄ diuerſitatem inge-
nioꝛum varie varijs applicant. Eſt eīm ibi lac doctri-
ne ſimplicioꝛis: q̄ eſt pꝛo pueris. Eſt ibi olus doctrine
mediocris q̄ eſt pꝛo infirmis. Eſt ibi ſolidus cibus do-
ctrine ꝑfectioꝛis: q̄ eſt pꝛo pꝛouectis ⁊ ſpeculantibus.
Quia ſicut dicitur in p̄s. Panē angeloꝛū manduca-
uit hō: cibaria miſit eis in abundantia. Et ibi lac pꝛo
incipientibus. j. Coꝛ. iij. Lac vobis potum dedi non
eſcā. Eſt ibi olus pꝛo ꝓficientibus. Roma. xiiij. Qui
infirmus eſt olus māducet. De his igitur cibis tam
varijs ꝗ diuerſis dꝛ ꝓuer. xiij. Multi cibi etiā nouali
bus patꝝ. Noualia eīm patꝝ ſunt libꝛi moyſi noui et
veteris teſtamēti. In qbꝰ ꝓcerto multi ſunt cibi ſcīē-
tie ⁊ doctrine. Talibꝰ cibis debēt doctoꝛes ⁊ p̄dicato-
res nos nutrire. Sicut eīm dicit Ariſto. Inter coruos
femina cubat ſuper oua ⁊ maſculꝰ poꝛtat ſibi cibum
Sic vere inter hoīes maſculi femellis. pꝛelati ſubditis
doctoꝛes laicis. diſcreti inſcijs: dāt cibū doctrine ꝓcu
rare ⁊ dare. marie: qꝛ ipſi ꝓ vtilitate publica ſolēt circa
pullos fouēdos. i. circa negocia actīa laboꝛare. Eccli.
xv. Cibauit eū pane vite ⁊ intellectꝰ. Et in p̄s Cibauit
illos ex adipe frumēti. ¶ Aduertamꝰ tn̄ chariſſimi E
circa iſtū cibū male ſe hn̄t tria gn̄a hoīm. Quidam
q̄ volūt comedere nimis ſalſum. Quidā qui volunt

comedere nimis crudū. Quidā qui comedunt groſſum ⁊ impurum. Cibum nimis ſalſum comedunt ꝓſumptuoſi, qui plus ſapiunt ꝙ̄ oportet ſapere: nō ſapientes ad ſobrietatē: ſicut ſunt illi qui nimis ꝓfunde ⁊ ſubtiliter volunt inquirere vel docere vel nouas opiniones facere vel tenere. Iſti eñ nimis ponunt de ſale in cibo ſuo. Sal eñ ſubtilitatē diſcretiōis ſignat Iuxta illud. Col. iiij. Omnis ſermo veſter ſit ſale cōditus. Item alij ſunt qui comedunt cibum crudū. Iſti ſunt illi qui doctrinas ſeculares ⁊ lucratiuas ſciētias frequentant: que.ſ. crude dicunt̃: q̄ꝛ.ſ. cibus crudus ⁊ indigeſtus generat humores ſupfluos inflaturas et eructuatiōes. Sic tales ſcientie crude dicunt̃: q̄ꝛ igne caritatis non ſunt cocte q̄ꝛ etiam eructuatiōes detractionis ⁊ inuidie: ⁊ inflaturas ſuperbie generant ⁊ inducunt. Ideo tales vident̃ dicere illud. j. Reg. ij. Non accipiam a te coctum quid: ſed crudum dabis mihi. Plus eñ diligunt crudū ꝙ̄ coctum: ⁊ plus amāt ſciētias humanas ⁊ ſeculares ꝙ̄ diuinas. Itē alij comedunt cibum impurum: ſicut ſunt heretici: quoꝝ.ſ. cibus eſt ſcientia corrupta: heretica ⁊ nō ſana. Porcus eñ magis diligit cibaria ſtercoribus ꝙ̄ aromatibus condita. Sic iſti diligūt ſciētias corruptas: bonas vero ⁊ ſanas negligūt: de quibus Iob. xxxiij. Abominabilis eſt ei in vita ſua panis ⁊ cibus deſiderabilis Iſte eſt ergo cibus doctrinalis inſtructiōis. ¶ Quarto dico ꝙ eſt cibus eternalis fruitionis.ſ. cibus glorie: quo.ſ. beati vtunt̃: cibus enim corpus in eſſe ꝯſeruat: guſtū comedentis delectat: vires naturales ꝯfortat. Sic cibus eterne voluptatis dat eis indefectibilem durationem: delectabilem recreationem: ꝯſolabilē confortationem. Iſte eñ eſt cibus angeloꝝ. Panis beatorū. Deſiderium viatoꝝ. Requies ꝯprehēſoꝝ. De cibo iſto loquitur ſcriptura in perſona cuiuſlibet beati in ps. Qui ſimul mecum dulces capiebas cibos: ⁊ in domo dei ambulauimus cum ꝯſenſu. Iſtum aūt cibum debemus guſtare: per deuotionem. Appetere per orōnem. Querere ꝑ bonam opationem. Guſtemus ergo cibum iſtum cū deuotione. Salmo enim cū guſtauerit aquam dulcē ⁊ inuenit eā ſapidā ⁊ ſuauem, nunꝙ̄ redit ad ſalſam amplius: ꝙ̄ꝙ̄ in ſalſa fuerit primo genitus ⁊ nutritus. Sic vere nos qui in aqua ſalſa bonorum temporaliū huius mundi ſum⁹ geniti ſeu nati: ſi aquā dulcem voluptatis eterne per deuotionem bene guſtauerimus: in ipſo ꝓcerto taliter delectabimur: ꝙ ab omni aqua ſalſa.i. ab omni terrenorum amore recedemus: ⁊ in iſta aqua dulci delectabimur: et quieſcem⁹ ps. Guſtate ⁊ videte qm̄ ſuauis eſt dñs. Iſtū cibū videbatur guſtaſſe Ionathas, j. Reg. xiiij. Qui cum intinxiſſet virgam in fauum mellis: illuminati ſunt oculi eius. Reuera cariſſimi; ſi.ſ. virga noſtra.i. mens in iſto cibo dulci ⁊ melleo ꝑ deuotionem intingitur: tunc oculi noſtri intellectus clariſſime illuſtrant̃. Iſtud potiſſime verum eſt de beatis. q̄ eo ipſo ꝙ guſtant iſtius cibi refectionem: ſtatim illuminant̃ per beatificam viſionem. Iterum dico ꝙ iſtum cibū debemus petere ꝑ orationem. Sicut enim pulli coruoꝝ dū adhuc ſunt ſine penis nigris: a ꝓprijs parētibus non nutriunt̃: clamare ad deū compellunt̃: ita ꝙ nature beneficio rore celeſti paſcuntur: vt dicit Aug. ⁊ vt videt̃ innuere: ps. in illo loco. Qui dat iumentis eſcam ipſoꝝ ⁊ pullis coruorum inuocantibus eū. Sic vere cariſſimi q̄ plumas nigras.i. vitia ⁊ peccata non habent: qui etiā a parentibus ſuis vicꝫ mundo ⁊ carne ꝑ ꝓſperitatē non nutriunt̃. Tales dico ꝓ cibo eterne glorie clamare ꝑ orationem ad dominū cōpellunt̃ vt.ſ. rore illo dulciſſimo ⁊ celeſti recreari finaliter mereantur. De hoc dr̄ Iob. xxxviij. Quis preparauit coruo eſcam ſuam: quando pulli ei⁹ clamant ad deū vagientes: eo ꝙ non habeant cibum. Aduertam⁹ tamē ꝙ de illis pullis dicitur. Quod quando nigreſcere incipiunt plume ſue: tunc a proprijs parentibus recognoſcuntur ⁊ cadaueribus nutriuntur vel cibantur Sic procerto illi qui habent nigras plumas.i. vitia ⁊ peccata recognoſcuntur ⁊ diliguntur a ſuis parentibus carne.ſ. ⁊ a mundo. Iſti eñ parētes homines ſibi ſimiles in peccatis ſolent recognoſcere: iuuare pariter ⁊ fouere: ⁊ cadaueribus.i. mundi voluptatibus ipſos cibare atq; nutrire. Hiere. vj. paſcet vnuſquiſq; ea que ſub manu ſua ſunt. Iſti tamē tunc tp̄is rore celeſti.i. glorie eterne non cibantur per deuotionē: nec paſcunt̃ per contemplationē q̄ꝛ procerto tales pl⁹ delectant̃ in carnalibus quam in ſpūalibus vel eternalibus Iob. vj. Que prius nolebat tāgere aīa mea modo per amaritudine cibi mei ſunt. Non ſic ergo: ſed queramus cibum celeſtē per orationem. Item dico ꝙ iſtum cibum debemus querere: per bonam opationē Iuxta illd̄ Ioh. iiij. Meus cibus eſt vt faciam voluntatem eius q̄ miſit me et perficiā opus eius. Sed procerto cariſſimi iſte cibus non diligitur hodie a trib⁹ generibus perſonaꝝ. Realiter eñ cibum delicatū faſtidiunt mulieres: que de nouo ꝯceperunt. Egrotantes quos humores infecerunt. Comedentes qui ſe nimis impleuerunt. Sic vere moraliter cibum voluptatis eterne hodie vilipendunt mulieres.i. delicioſi. qui conceperunt in corde ſuo amorem huius ſeculi tranſituri. Item egrotantes homines vitioſi: qui per peccata ſunt infecti ⁊ corrupti. Comedētes id eſt: illi auari qui groſſis cibarijs. bonoꝝ temporaliū ſunt repleti Iſti eñ omnes bona tēpalia diligunt ⁊ ab eternalibus ſe diuertunt̃: vñ in ps. Omnē eſcā abhominata ē anima eorum: ⁊ appropinquauerunt vſq; ad portas mortis. Non ſic ergo: ſed diligam⁹ ⁊ appetamus ⁊ acquiramus cibum iſtum: q̄ꝛ iſte eſt cibus delectabilis: cibus inuiſibilis: cibus valde vtilis: ⁊ durabilis. Eſt dico delectabilis. Vñ Abacuc. j. Incraſſata eſt pars eius ⁊ cib⁹ ei⁹ electus. Itē eſt inuiſibilis. Vñ Thob. xij. Ego cibo inuiſibili vtor. Iterum eſt valde vtilis ⁊ ideo pro ipſo habēdo valde eſt laborandū. Vñ Tren. j. Dederunt queq; precioſa ꝓ cibo ad refouendas animas. Sic igitur patet quō i ſcriptura habet̃ quadruplex cibus.ſ. Cibus eterne fruitionis. Cibus doctrine vel lectionis. Cibus gratie ⁊ deuotionis. Cib⁹ temporalis ſubſtantie ⁊ poſſeſſionis. Et iſti quatuor cibi bñ poſſunt notari in illo verſu ps. Cibauit eos ex adipe frumenti ⁊ de petra melle ſaturauit eos. Adeps eñ ſignat mundanam ꝓſperitatem: ps. Sicut adipe ⁊ pinguedine repleatur anima mea. Frumentum deſignat deuotionis ⁊ gratie fertilitatem: ps. A fructu frumēti vini ⁊ olei ſui multiplicati ſunt. Petra deſignat ſacre ſcripture ſoliditatem ps. Percuſſit petram ⁊ fluxerunt aque. Mel denotat ſuauitatem eternam ⁊ felicitatem. Cant. iiij. Mel ⁊ lac ſub lingua tua. Si vis applica membra diſtinctionis membris autoritatis: ⁊ ꝓſequere per modum diuiſionis non diſtinctionis ſolū ⁊c. Sufficit. Vide de comedere: ⁊ de eſca: ⁊ de alijs ſimilib⁹. De cibo vero corꝑali. Vide de ieiunio: ⁊ de gula: ⁊ de abſtinentia ⁊c.

Ciphus. Vide vbi fit mentio de calice.

Cilicium. Nota ꝙ cilicium eſt genus veſtis viliſſime ⁊ aſperrime d̄ pillis caprarum facte. Et generaliter in ſcriptura ꝑ cilicium intelligitur penitentie aſperitas ⁊ conditionis humilitas. Tali eñ veſte ſolebant homines antiquitus ſe induere in ſignum humilitatis ⁊ in ſignum penitētie ⁊ aſperitatis: quando eis aliquis aduerſus caſus cōtingebat. ſicut dr̄ Ge. xxxvij. de iacob: qui audita morte filij ſciſſis veſtibus: indutus eſt cilicio lugens filiū. In quo nos inſtruimur: ꝙ quando caſus alicuius infortunij. ſpiritalis id eſt alicuius peccati nobis accidit: cilicium debemus induere id eſt humilitatem et penitentiam exercere. Unde de Iudith. viij. dicitur ꝙ Iudith: que timebat principem Holofernem dicitur ꝙ ſe induit Cilicio: ⁊ poſuit Cinerē ſuper caput ſuū et proſternens ſe clamabat ad dominum. In quibus verbis

para una o[illegible]

Ayuntamiento de Madrid

ſeruat ignē caritatis vel contritionis in perpetuo ro
boꝛe ꝛ virtute. Et maxime ſi iſte fuerit de iunipero. Iu
niperus em̄ arboꝛ pungitiua ſignat impios ꝛ rapto-
res alios pungentes ꝛ excoꝛiātes. q̄ ꝓcerto q̄ſi moꝛiūt
in inferno cremant ꝛ incinerant. Cinis iſte .i. memo-
ria moꝛtis male ſue. eſt alijs remedium ſanitatis ꝛ etiā
incendiū caritatis. Letabitur .n. iuſtus cū viderit vin
dictam. manus ſuas lauabit in ſanguine peccatoꝛis.
De talibus ergo veſtimentis caloꝛe caritatis nutriē
tibus pōt dici illꝺ. Job. xxxvij. Nonne veſtimēta tua
calida ſunt. vnde ꝺ tali cinere dicit Job. xxx. Compat⁹
ſum luto: ꝛ aſſimilatus ſum fauille ꝛ cineri. Fauilla
ꝓpꝛie eſt cinis ignitus. Iſte igit cinis ſolet accendere
D ignem caritatis. ¶ Tertio dico. ꝙ iſte cinis ſolet ꝯſu-
mere carnem voluptatis. Cinis em̄ habet acredinem
in ſapoꝛe. Et ideo carnem ſupfluā ꝯſumit ꝛ coꝛrodit.
Cinis em̄ pellibus recentib⁹ appoſitus. pillos exinde
cadere facit ipſas vere pelles ne coꝛrumpant ꝛ fetcant
ꝯſeruat ꝛ cuſtodit. Sic ꝓcerto cariſſimi. cinis ſpūalis
qui coꝛdis acredinē. timoꝛē ꝛ amaritudinē introducit
habet a nobis tollere ꝛ abſtergere carnē ſuperfuā. i.
oēm voluptatē carnalem. Itē pilos ſuperfluos .i. oēꝫ
ſuperfluam facultatem tempalē. Ille em̄ qui in moꝛ
te ꝛ i peccatis ſe ſqualere ꝯſiderat: ꝛ carnales volupta
tes tempat: ꝛ a bonis tempoꝛalibus ꝑ elemoſinas ſe
denudat: qꝺ oſtendit cū dicitur. Humiliauit coꝛpus
ſuum ieiunijs. Dan. ix. Poſui faciem meam ad dn̄m
meū rogare ꝛ depcari in ieiunio ꝛ ſacco ꝛ cinere. Plini
us em̄ dicit. ꝙ rutha in terra latericia ꝛ cinerea vult ſe
minari. Vn̄ dicit ꝙ ſemini eius debet cinis admiſceri
vt careat erucis: qꝺ ꝓcerto credi debet. qꝛ caliditas et
ſiccitas cineris humoꝛē ſuperfluū ꝯſumit ꝛ ſic ab oꝛtu
erucaꝝ ꝯſeruat. Sic vere cariſſimi homo debet ſecum
hꝛe cinerē ſpūalem. i. memoꝛiā moꝛtis ꝛ peccatoꝝ ꝛ eti
am humilitatē: tūc em̄ humoꝛ carnalitatis ꝯſumit:
ꝛ eruca peccati moꝛtalis ne veniat impedit. Unde de
ſacerdotib⁹ dꝛ. Judith. iiij. ꝙ pcincti cilicijs offerebāt
ſacrificia coꝛā dn̄o. ꝛ erat cinis ſup caput ipſoꝝ. Sic
ergo eſt cinis q̄ abſtergit carnis voluptatem. Conſer
E uat coꝛdis caritatem. Emundat mētis prauitatē. Et
nota ſi vis ꝙ de tali cinere debent pcipue aſpergi.

Prelati vt iuſtificent.
Elati vt humilient.
Vidue vt caſtificent.
Virgines vt mūde ſeruent.
Regine ne male tractentur.
Penitentes vt purificentur.

De prelatis ꝛ ſupioꝛib⁹ dicit Hiere. xxv. Ulula
te paſtoꝛes ꝛ clamate:
aſpergite vos cinere op
timates gregis. De ela
tis dꝛ. Eccl. x. Quid ſu
perbis terra ꝛ cinis. q.d. tu debes humiliari. ¶ De vi
duis dꝛ. Judith. ix. ꝙ ipſa que erat vidua ꝯmendās ꝺo
caſtitatem ſuam poſuit cinerem ſuper caput ſuū. De
virginib⁹ vero dꝛ. Treñ. ij. Conſperſerunt cinere capi
ta ſua virgines hierl'. De reginis vero ꝛ magnis ꝛ de
licioſis ꝑſonis: patet de heſter regina: que timens adi
re preſentiam regis oꝛans ꝛ ieiunans aſpergit cinerē
capiti. Heſter. iiij. De penitentib⁹ dicit. Job. xlij. Ipſe
me repꝛhendo ꝛ ago pn̄iaꝫ in fauilla ꝛ in cinere. Et bꝛe
uiter oia genera ꝑſonaꝝ indigēt iſto cinere: dato etiā
ꝙ ſint iuſti ꝛ mundi. Nume. xix. Colliget autē vir mū
dus cineres ꝛ effundet in loco puriſſimo. Et hec ſuffi
F cit: qꝛ in plurib⁹ alijs locis fit mentio de cinere in bo-
no ſignificato. ¶ Aduerte tñ: ꝙ cinis aliqñ ſignat
diuitias. Cinis em̄ ignem ꝯſeruat terram vbi ſeminat
facit ſterilem. ꝛ a vento faciliter diſpergitur ꝛ difficili
ter congregatur. Sic vere diuitie ignem auaricie ſer-
uant ꝛ nutriunt: terraꝫ coꝛdis in qua per amoꝛē ſunt
ſeminate ſterilem a bonis operibus efficiunt: a vento
alicuius caſus ꝛ infoꝛtunij vel tribulationum facili-
ter poſſunt perdi: que tamen ꝛ cū laboꝛe poſſunt ꝛ dif
ficiliter acquiri. Unde de diuite quando moꝛitur ꝛ di-
uitie ipſius diſperguntur: poteſt dici illꝺ. iij. Reg. xiij.
Altare ſcindetur ꝛ effundetur cinis. Et ſicut videm⁹
ꝙ antiquitus aſperſio cineris erat ſignum fletus et
doloꝛis. Sic etiā hodie aſperſio et acquiſitio diuitia-
rum: fletum: doloꝛem ac triſticiam ſignat vel demon-
ſtrat. Semper em̄ ſunt diuitie cū doloꝛibus ꝛ timoꝛi-
bus admixte ps. Cinerē tanꝙ panē manducabā ꝛ po
tum meū cum fletu miſcebam. Et nota ſi vis ꝙ qui-
libet peccatoꝛ dicitur cinis: qꝛ vilis coloꝛis quo ad cō-
uerſationem: facile diſpergitur per tentationē: ignis
eſt reſeruatiuus per eternā dānationē: qꝛ. ſ. ſemper cō
buret ꝛ ſemper viuet. De vili conuerſatione dicit Sa-
pien. xv. Cinis eſt coꝛ eius. ꝛ luto vilioꝛ vita ei⁹. De in
ſtabilitate cōtra tentationem dicitur. Exo. ix. ꝙ moy
ſes accepit plenas manus cineribus de camino ꝛ ſpar
ſit coꝛam pharaone. De futura autem deputatiōe ad
damnationem dicitur Amos. ij. ꝙ oſſa regis idumee
incenſa ſunt vſꝙ ad cinerem ꝛc. Sufficit.

Circa. Nota ꝙ circa iuxta. ꝓpe in circuitu quaſi A
idem ſignāt. Et ſignat in ſcriptura vicini
tatē: ꝓpinquitatē ꝛ ſocietatē. Et qꝛ iſta poſſunt eſſe
bona vel mala. Hinc eſt ꝙ nos poſſum⁹ diſtinguere ꝙ
eſt vnū circa vitioſuꝫ: vnū vꝫtuoſuꝫ: vnū doloꝛoſuꝫ: vnū
circa gratioſum. Nota ꝙ in ſcriptura reperitur Circa

Gratis cupiditatis.
Bone ſocietatis.
Praue vicinitatis.
Grandis vtilitatis
Summe iocunditatis

¶ Circa igitur vitioſuꝫ. i.
ꝓpinqtas vitioſa: eſt vi
cinitas qua homo terre-
nis ꝑ auariciam applicatur: qua homo malis homi-
nibus copulatur: qua homo mūdi negocijs implica-
tur. Iſta em̄ ꝓpinquitas cauſa eſt aliquoties mul
toꝛum peccatoꝛū. Fructus enim qui ſunt inferius cir-
ca terram faciliter recipiunt coꝛruptelam: non ita fa-
ciliter matureſcunt. Mella enim q̄ inferius circa ter-
ram ſunt malum ſapoꝛē ꝛ coꝛruptū trahūt. Et breui-
ter ex nimia vicinitate terre veniunt ꝛ cauſant multa
mala. Sic reuera illi q̄ circa terrā. i. circa terrena nego
cia vel circa terrenos homines verſantur: exinde mul
tis vitijs maculantur. Luna enim que inter ſtellas vi
cinioꝛ eſt circa terrā: nunꝙ caret macula. Sic vere ho
mo qui circa terram. i. terrena verſatur vix eſt quin vi
tijs maculetur. Vn̄ Gen. xiij. ꝙ Loth vidit regionem
circa ioꝛdanem que ſicut paradiſus irrigabatur ꝛ ha
bitauit ibi: ꝛ tñ cito poſt fuit captiuatus: quia. ſ. ille a
diabolo faciliter per peccatuꝫ capitur: q̄ circa mundi
delectabilia conuerſatur. Unde de tali circa dicit Ge-
neſ. xix. Ne ſtes in oī circa regione: ſed in monte ſaluū
te fac. ¶ Secūdo dico ꝙ eſt circa virtuoſum: ꝛ hec eſt B
bona ſocietas. Ille em̄ ſtelle que magis ſunt circa po-
lum articū ſituate: magis ſunt immobiles ꝛ ſtabiles:
ꝛ ſunt etiā magis alte. Sic vere illi q̄ circa bonas per-
ſonas frequentāt vel circa bona paradiſi verſantur ꝛ
delectantur: ſunt ceteris firmioꝛes: et in bonis operi-
bus excellētioꝛes ꝛ in moꝛibus altioꝛes ps. Cum ſan-
cto ſanctus eris: ꝛ cum peruerſo ꝛc. Unde Eccleſiaſti
ci. xviij. Miſeratio hominis circa ꝓximum ſuum.
¶ Tertio dico ꝙ eſt circa doloꝛoſum: ꝛ iſta eſt illa ꝓ C
pinqtas ꝛ vicinitas qua peccatoꝛes diabolo ſunt ꝓ-
ximi: qui ſcilicet finaliter erunt ſimiliter circa eū per
toꝛmentum: ſimiles papilioni: qui pꝛimo diu circa
ignem volitat ſed finaliter ab eo comburitur Mar-
ci. v. Erat circa montem grex poꝛcoꝛum: id eſt cir-
ca diabolum legio peccatoꝛum. Et ſequitur ꝙ om-
nes in mari ſunt ſubmerſi. Unde de diabolo et malis
hominibus qui circa nos ſunt dicitur Trenoꝛum pꝛi
mo. In circuitu eius hoſtes eius. ¶ Quarto dico ꝙ D
eſt circa fructuoſum et amoꝛoſum: hoc eſt quando
homo circa deum ſituatus per gratiam in pꝛeſenti et
per gloꝛiam in futuro. Pulli enim perdicis ſemp vo
litāt circa matrē: ꝛ ſi accipitrē viderit ad matris alas
refugiūt ad tutelam. Pulli enim galline circa matrē
volitantes: cum miluum videre ceperint: ſtatim ad
matris gremium ſe conuertunt. Sic pꝛo certo charis-
ſimi debemus circa matrē noſtrā xp̄m ꝛ virginē glo-
rioſaꝫ ꝑ deuotionē ꝛ gratiā manere: nō ab ipſo recede
re ꝑ pctm̄: ꝛ ſi miluū vel aucupē diabolū viderim⁹: qui

Ayuntamiento de Madrid

per tentationes nos capere nitatur ſtatim debemus ad alas ſue miſericordie refugere per oratioñe: ⁊ nos ſibi ꝯmittere ꝑ ſui adiutorij inuocatioñe. Quia ſicut dr̃ in ps. Prope eſt dñs oibus inuocantib9 eū in veritate. Sap. xviij. Circa illū ſteterūt quaſi rami palme. Et Job. xxij. dr̃. Circa cardines ꝑambulabat. et ſic nota: ꝙ nos debemus eſſe circa deum ſicut paupes circa elemoſinariū: q2 iſte nutrit indigentes. Sicut diſcipuli circa mgr̃m: q2 iſte docet ignorātes. Sicut īfirmi circa medicū. q2 iſte ſanat egrotantes. Sicut ſubditi circa ꝑlatū: q2 iſte regit obedīētes. Sicut accipitres circa predā. q2 iſte recreat ꝯtemplantes Sicut operarij in ſero circa ꝓcuratores. q2 iſte remunerat laborantes. et ſic ipſe poterit dicere illō Job. xxix. In circuitu meo
E pueri mei. ¶ Quinto dico ꝙ eſt vnū circa gaudioſū ⁊ hoc eſt quando ſancti ſunt in gloria circa deum. De quo Apoc. vij. Oēs angeli. i. oēs angelici viri ſtabant in circuitu throni ⁊c. Si vis aduerte: ꝙ circa ſicut q̃ſi non dicit mihi aliquod ꝯplementū ſed potius aliquā imperfectionem: ſicut cū dr̃ Non eſt meridies ſed circa meridiem. Et ideo ꝑ circa poſſunt intelligi viri imperfecti ⁊ nouicij, ⁊ etiam bona mundi: que nullum habent complementum ⁊c.

A **Circulus.** Nota ꝙ circulus ē figura rotūda ⁊ ſpherica in orbe in ſe ſpāʒ reducta que inter omnes figuras geometricas perfectior reputatur Et ideo dicit Iſid. Nō ſicut infra decem oēs numeri continenť. Sic infra circulum omnes figure
B Circulus autē ſm diuerſas proprietates poteſt diuerſa ſignificare ſcilicet.

Dei perfectionem.
Vite dimenſionē.
Motus aptitudinem
Celi poſſeſſionem
Fortem correctionē.

Et breuiť tñ omnia q̃ ſunt in circulatiōe finit ⁊ vix eſt dare aliquid qui poſſit ꝑ circulum denotari. Per circulum igitur pōt intelligi dei perfectio: figura enim circularis eſt perfectiſſima: capaciſſima ⁊ ad motum aptiſſima. Iſta enim caret principio atq; fine. Talis procerto eſt deus Iſte enim ſimpliciſſimus eſt in quidditate. Capaciſſim9 in quātitate: omnia enim alia ab eo ꝯtinentur. Diutiſſim9 in eternitate: q2 ipſe caret principio atq; fine. vñ phus cuidā petenti quid eſſet deus: ſic dr̃ reſpondiſſe. Deus inquit eſt ſphera ſeu circul9 intellectualis. cuius centrum vbiq; eſt: circūferentia vero nuſq̃. Et ideo eſt ſi
C milis circulo celi ⁊c. Vide ſupra de Celo. ¶ Item ꝑ circulum intelligiť vite dimenſio. Circul9 eñ in ſeipſuʒ redit ⁊ reuertiť: ⁊ eſt circul9 clauſura a qua null9 pōt modo exire. In circulo eñ nō ſunt oſtiū vel apertura. Et ideo quicquid infra circularem ambitum continetur ibi perpetuo retineť. Talis eſt ꝓ oīa vita nr̃a. Iſta enim non eſt niſi quedā circulatio: redit eñ de pūcto ad punctum: de ſtatu ad ſtatū: de terra eñ facta ſunt omnia: ⁊ ad terram pariter reuertunť. vt dr̃ Eccl' iij. Et nudus egreſſus ſum de vtero matris mee: nudus reuertar illuc. Job. j. Iſta etiā eſt certiſſima clauſura: ⁊ menſura. Ambitū eñ ⁊ circuluʒ vite a deo limitatū ⁊ prefinitū: nō pōt aliquis ꝑterire: imo ſm dimenſionem talis circuli neceſſe eſt hominem ſiſtere ⁊ finire. Job. xiij. Conſtituiſti dies eius qui ꝑteriri nō poterūt Iſte eñ eſt circulus quē facit leo rex animalium circa animalia ſibi ſubiecta queʒ exire nequeūt neq; audēt ita ꝙ ille quem voluerit accipit vt magiſter. Quia reuera rex noſter deus circa animalia ſua. i. circa hoies conſtituit circulum ⁊ limites vite p̄ſentis: quē ꝓcerto nullus eſt qui tranſgredi valeat aut preſumat. Infra eñ iſtius circuli ambitū viuere poſſumus ⁊ nō vltra Et ideo iſte leo qñ vult: ⁊ quē vult: ⁊ vbi vult tollit et accipit de circulo huius vite. ſ. ꝑ mortē: aliquando bonos: aliquādo malos: aliquādo iuuenes: aliqñ ſenes Unde breuiť d̄ iſto circulo dr̃ Eccl'. j. Oriť ſol. i. homo
D ⁊ occidit. ⁊ per circulos ſuos reuertiť. ¶ Tertio dico: ꝙ per circuluʒ intelligiť motus aptitudo. Nulla eñ figura ad motum eſt aptior q̃ circularis. Circul9 eñ in puncto ⁊ in modico tangit terraʒ: ⁊ ideo in terra nō ſiſtit imo moueri ⁊ diſcurrere ſemper cupit. Sic vere vita ⁊ perfectio viri iuſti ſemꝑ eſt habilis ad motū bonorū operum exercendū. Eorum etiam volūtas ſemꝑ debet eſſe mobilis ⁊ agilis ad obediendum ſuis ſuperiorib9. Terram eñ. i. terrena non debent ꝑ affectum tangere niſi forte in puncto. i. qñ neceſſitas requirit. ⁊ ſic poterunt obediendo ⁊ bene operando faciliter ſe mouere. Eſa. xxxvij. Ponam circulum in narib9 tuis: ⁊ frenum in labijs tuis. Iſti ſunt illi circuli de quibus Ezech. x. dicitur. Nō colla ⁊ circuli rotarum plena erāt oculis. Iſte circulus ſimilis eſt circulo lacteo ſeu galacie: quia. ſ. vita ⁊ ꝯditio bonorum per pietatē Lactea poteſt dici. vita vero malorum ſimilis eſt circulo obliquo zodiaci in quo ſtelle erratice vagantur: quia vere in circulo huius vite obliquo vel ꝓſperitatis mundane errant ⁊ vaganť in diuerſis ſignis ⁊ manſionibus erratici peccatores. vnde ps. In circuitu im- E
pij. ambulant ⁊c. ¶ Item per circulum intelligitur eterna manſio: que. ſ. caret principio ⁊ fine: vnde anime beate poteſt deus dicere illud Ezeħ. xvj. Dedi circulos in auribus tuis ⁊ coronā decoris in capite tuo. F
¶ Item per circulum intelligiť fortis correctio. Bubalus enim non domatur niſi circulus ferreus in ci9 naribus infigatur ſm Pli. Sic vere obſtinati ⁊ proterui nō poſſunt corrigi vł domari. nec reduci ad obedientiam: niſi circulus ferreus. i. fortis vel dura correctio. in eius naribus ideſt in ipſius ſuperbis affectibus immittatur. Job. xl. Nunquid pones circuluʒ in naribus eius? q. d. Aliť difficile eſt. Patet ergo quomodo per circulum intelligitur.

Dei conditio.
Vite dimenſio
Motus aptitudo.
Celi poſſeſſio.
Fortis correctio

Item ꝑ circulum poteſt accipi pene concluſio. Aranea eñ nō poteſt exire de circulo ꝯ a ſe circa eaʒ facto: immo ac ſi in quodā carcere eſſet incluſa: neceſſe habeat ibi mori. Sic vere aīa ex quo incluſa fuerit ⁊ ꝯtēta in circulo: clauſura ⁊ ambitu infernali: nō poterit ꝑpetuo exire. ſed neceſſe habeat ꝑpetuo ibi mori. Hiere. xx. Ibi morieris ⁊ ibi ſepelieris. Vel etiā ꝑ iſtum circulū intelligitur deliciaꝝ infectio ſeu diabolica ſuggeſtio q̄b9 ſi aliquis includať nō poterit ad libitū exire imo vſq; ad mortē niſi ꝑ auxiliū diuine grē extrahať. habet ibi neceſſario remanere. Vel ꝑ iſtū circulū ītelligiť clauſura dei mandatoꝝ: ⁊ etiā regulariū ſtatutoꝝ In qua ꝓcerto ſi incluſi fuerimus: exinde q̃diu viuimus egredi nō debem9. Iſte eſt eñ circul9 leonis de tribu Juda quē circa hoies fecit: ⁊ īfra cui9 ambitū oēs voluit hoies detineri: ⁊ exinde perpetuo nō exire. Patʒ ergo ꝙ eſt circulus dei ꝯditiōis. Vitalis dimenſiōis. Motalis ꝑfectionis. Celeſtis habitationis. Auſtere correctiōis. Finalis damnationis. Carnalis infectionis. Virtutis ⁊ religionis ſufficit.

Circuire. Circuitus. Nota ꝙ circuire idē ē qd̄ circa ire. Cōponiť eñ a circū: ⁊ ab eo is it ⁊c. Et ē circuire G
idē qd̄ diſcurrere. ⁊ laborare: inq̄rere: ⁊ explorare. ꝓtegere: ⁊ defendere: ꝯcludere ⁊ vallare. Circuit eñ mercator diſcurrēdo patriā vt lucretur. Circuit leo ſiluā vt inſidieť. Circuit mur9 ciuitatē vt ꝓtegať. Circuit exercitus caſtrū vt capiať. De circuitu ergo laboris ⁊ diſcurſoris dr̃ in ps. Circuit9 ipſoꝝ labor labioꝝ ipoꝝ operiet eos. de circuitu inſidioſe exploratiōis dr̃. j. Pet. v. Leo rugiēs circuit q̄rēs quē deuoret. De circuitu autē defenſiōis ⁊ ꝓtectiōis dr̃ in ps. Mōtes in circuitu ei9. ⁊ dñs in circuitu ppl̄i ſui. Poſſum9 ergo notare ꝙ ē duplex circuit9. ſ. bon9 ⁊ mal9: ꝟtuoſus ⁊ vitioſus. Virtuoſ9 eñ circuit9 eſt qñ hō in bonis oꝑib9 ⁊ virtutibus diſcurrit. circuit ⁊ laborat. Sicut enim ſtelle fixe non ceſſant circa ſtellā immobilē q̄ dicit polus artic9 ꝯtinue circuire. Sic ꝓcerto boni xp̄iani ī bono ſtabiles atq; fixi, non debent ceſſare circa polum articū. i. circa ipſū deum immobileʒ: īuariabilē ⁊ eternū circuire ⁊ diſcurrere: per

Ayuntamiento de Madrid

verbis aduerte ꝙ cilicium pnīe debet ſecū habere carnis afflictionem. Cilicio. Mortis punitionem. Cinerem. Mentis deiectionē. Proſternēs ſe. Uocis orōnem. Clamauit ad dn̄m. penitens em̄ ⁊ penitentie cilicio indutus debet carnem affligere. Aſperis ictibꝰ. Mortem attendere. tremulis viſceribꝰ. Mentē deijcere. Factis humilibꝰ. deum requirere verbis ſupplicibus. Iſte ergo: carnē pūgat penaliter. Cilicio. Mortem cernat ſubtiliter. Cinere. Mentē ſternat humiliter. proſternens. Deum oret ſuppliciter. clamauit.

B ¶ Debet enim fieri pnīa cum carnis mortificatione. Cum mortis conſideratione. cum mentis humiliatione. Cum vocis pronunciatione. Habeamus ergo carnis mortificationem. ⁊ hoc oſtenditur cū dicitur Induit ſe cilicio. Cilicium em̄ eſt veſtꝭ aſperrima ⁊ pūgitiua. que cōponitur ex pilis caprarū: ſignat carnis mortificationem ⁊ virtutem penitentie: quam capra i. fetor peccati cauſat ⁊ introducit. Iſta em̄ animales motus ⁊ carnem molem mortificat atq; pungit. Un̄ Judith. viij. Habens ſuper lumbos ſuos cilicium: ieiunabat oībus diebꝰ vite ſue. Pnīa enim carnem pūgit. ſicut enim ſal habet carnes vrgere ⁊ a vermibus ⁊ putrefactione ſeruare. Sic procerto cariſſimi. ſal. i. acredo pnīe carnes nr̄as mortificat atq; ſalit: ipāmq; a vermibꝰ malaꝝ cogitationum ⁊ putrefactione malarum delectationum liberat ⁊ cuſtodit. Talibus cilicijs ſolebāt indui ⁊ operiri altaria. in. xl. Saccis etiā cilicinis operiebatur antiquitus tabernaculū federis ad denotandum ꝙ nos eccleſiaſtici ſpiritaliter debemꝰ eē ſaccis cilicinis. i. aſperitate pnīe velati. Tren̄. ij. Conſperſerunt cinere capita ſua. induerunt ſe cilicijs. Quod vtiq; eſt contra multos q̄ procerto nō portant hodie veſtes cilicinas. i. penitentie aſperitatem: ſed habent potius veſtes molles ⁊ peregrinas. i. deliciarum corꝑalium voluptatem. Contra quos dicit̄. Mal. j. Uiſitabit dn̄s ſuper omnes q̄ induti ſunt veſte peregrina. Iſti potiſſime ſunt hypocrite: qui exterius portant cilicium non interius: q2. ſ. exterius pretendunt aſperitatem: interius autem carnalitatem: quibus precipit̄ in lege. Deut. xxij. Nō indueris veſte lana linoq; contexta. In tali em̄ veſte lana q̄ exterius apparet: ſignat pnīam: linū vero qd̄ interius latitat ſignat interiorem voluptatem. Non ſic ergo: ſed habeamus ciliciū. i. carnis mortificationem. Apoc. vj.

C Sol factus eſt niger tanq̄ ſaccus cilicinus. ¶ Secūdo dico: ꝙ nos debemus habere mortis cōſideratiōeꝫ qd̄ oſtendit̄ cū dr̄. ꝙ aſperſit cinere caput ſuū. Caput enim mentis noſtre debemꝰ cinere noſtre finalis reſolutionis aſpergere: videlꝫ ipſam continue cōſiderādo ⁊ in ipſa continue meditando. Unde Jone. iij. dr̄: ꝙ rex audita ſubuerſione niniue: deſcēdit de ſolio ſuo indutus eſt ſacco ⁊ ſedit in cinere. Ut em̄ dicit. Plin. li. xix. ca. j. Si aſpis hominem momorderit: ſtatī vertitur in ſoporē. Cinis aūt muſtele cōbuſte ſi cū aqua ſumatur patientem excitat a ſomno ⁊ liberat a veneno. Sic vere cariſſimi a ſomno delectatiōis quā morſus aſpidis. i. tentatio demōis introducit: ſolet cinis muſtele cōbuſte. i. cōſideratio mortis ⁊ incineratio nis carnis noſtre mirabiliter excitare: ⁊ a peccati veneno ſalubriter liberare. Eccli. vij. In omnibus operibus tuis memorare nouiſſima tua ⁊ ineternum non peccabis. Quod potiſſime tunc eſt verū qn̄ dicto cineri. i. dicte memorie aqua pietatis ⁊ miſericordie eſt admixta. Tali em̄ cinere aſpergunt pauci hodie capita ſua: q2 reuera pauci ſunt q̄ mortis cogitant reſolutionem. Iſti potiſſime ſunt diuites ⁊ carnales a quorū oculis mundi delicie: eminentie: ⁊ diuitie mortis memoriam abſtulerunt. Sunt em̄ ſimiles lignis ſethī que neq; poſſunt cremari neq; incinerari. Iſti em̄ ſemper ſperāt ſe victuros: nec vnq̄ cogitant ſe in cineres vertendos. Un̄ Tren̄. j. Sordes eius in pedibus eius nec eſt recordata finis ſui. Quia enim in pedibus affectionis talium ſunt ſordes diuitiarum ⁊ deliciarū finis ſui nunq̄ recordantur. ⁊ ideo nō mirū ſi a morte preueniuntur: ⁊ ſi adueniente morte ſubito conturbantur. Iſti enim debent audire cōſilium Senece dicētis in quadam epiſtola. Mortem vt nunq̄ timeas ſemper cogita. Job. xvj. Operuit cinere carnem ſuam Unde Treno. ij. Conſperſerunt cinere capita ſua virgines hieruſalem accincte ſunt cilicijs. Habeamꝰ igitur mortis cōſiderationem.

D ¶ Tertio dico. ꝙ nos debemus habere ⁊ querere mentis humiliationem: qd̄ oſtenditur cum dicitur. Proſternens ſe. Quando em̄ aper hominem perſequitur: tutum remediū eſt: aut in arborem aſcendere: aut ſe ad terrā proſternere: tūc enim aper nō poteſt nocere. Sic reuera chariſſimi cōtra tentationem ⁊ perſecutionē diaboli ſeu apri: duo tuta remedia nobis dantur. ſ. vt arborē crucis per deuotionem aſcendamus: ⁊ eidē per fiduciā inhereamꝰ aut ad terrā per ſubiectionem ⁊ humilitatē nos mentaliter proſternamus. Iſte em̄ ſpiritualiter ad terram proſternitur qui ſe inferiorem cogitat atq; credit: ⁊ ſe calciari: contemni ⁊ ab alijs vilipendi dimittit. De tali proſternatione ⁊ ſubiectione loquit̄ ſcriptura. Thobie. xij. Proſtrati in faciem benedixerint deum. Sed pro certo pauci ſunt hodie qui ſe per humilitatē proſternant. Multi vero qui ſe per ſuperbiā erigāt atq; leuant: ſicut ſunt preſumptuoſi ⁊ ambitioſi: quibus in perſona dathan ⁊ abiron ⁊ ſue congregationis dicitur Numeri. xvj. Multū erigimini filij Leui. Iſti em̄ filij leui de quibus loquitur erant valde preſumptuoſi. Preſumebant enim ſe eſſe dignos ſacerdotio: erāt enim valde ambitioſi: quia etiam ad ſummum ſacerdotium anhelabant: quapropter moyſi ⁊ aaron inuidebant: ⁊ ad eorum mandata venire contemnebant: quos vtiq; deꝰ nō ſuſtinens. fecit eos viuos abſorberi ⁊ integros ab inferis deglutiri. Pro certo chariſſimi multi ſunt hodie tales qui ad ſacerdotia: dignitates: ⁊ officia ambiunt ⁊ anhelant: ⁊ ideo in ſuperbiam eriguntur contra moyſen ⁊ aaron. i. contra bonas pſonas per fraudes atq; malicias machinantur: et ideo a terra finaliter deglutiūtur: inquantū pro huiuſmodi ambitione eternaliter punientur. Ideo dicitur Deuteronomij. xxxij. Aperta eſt terra ⁊ deglutiuit dathan ⁊ operuit ſuper congregationem abyron. Non ſic ergo chariſſimi: ſed habeamus mētis humiliationem. Unde de rege humiliato dicitur. iiij. Reguꝫ. vj. Uidit populus cilicium quo rex indutus erat ad carnem. Et de Achab humiliato dicitur. iij. Reguꝫ. xxj. Operuit cilicio carnem ſuam.

E ¶ Quarto dico ꝙ requiritur ꝙ habeamus vocis pronunciationem ſeu etiaꝫ orationem quod oſtenditur cum dicitur. Clamabat ad dominum. Clamat enim ad ipſum qui deum adorat: qui deum laudat: qui deum cogitat: qui deum honorat. Sicut enim pulli in nido clamant ad matrē vt cibum recipiant: pueri verberati clamāt ad matrē vt ictus euadāt. Sic nos q̄ in nido huius mūdi tribulationibꝰ varijs verberamur: multis indigētijs flagellamur: debemus ad deū clamare ⁊ ipſius miam iplorare ps̄. Ad dn̄m cū tribularer clamaui. Elephas cadens ad terrā cū ꝑ ſe ſurgere neq̄at altiſſime barrit et clamat: ⁊ ꝑ talē clamorē ſocioꝝ ſuoꝝ adiutoriū inuocat ⁊ iplorat Sic ꝓ certo chariſſimi ſi ꝑ pctm̄ a ſtatu gr̄e cadimꝰ: ſi etiā ꝑ infortuniū a ſtatu ꝓſperitatis decidimꝰ: neceſſe eſt vt ꝑ clamorē orōnis: cōfeſſionis: ⁊ gratiarū actiōis dei ⁊ ſanctoꝝ auxiliū imploremꝰ. Clamauit inq̄t ad dn̄ꝫ. Hiere. xxxiij. Clama ad me ⁊ exaudiā te: ⁊ annūciabo tibi gaudia. Sed ꝓ certo chariſſimi multi ſunt hodie q̄ in tribulatiōibus ſuis nō clamant ad dn̄ꝫ ꝑ deſꝑationē: vtpote ſunt iracūdi: furioſi: ⁊ blaſphemi q̄ in ſuis tribulationibꝰ ad deū nō clamāt: ſꝫ ipm̄ blaſphemāt nō deū ꝓcant̄: ſꝫ cōtra ipſum murmurāt ⁊ loquunt̄: nō deo regratiant̄: ſꝫ turpit̄ iurādo ipm̄ offendere nō verent̄. Nō ſic ergo chariſſimi ſꝫ ad deū penitēdo clamamꝰ. Eſa. xlix. Accingite vos cilicijs: plāgite ⁊ vlulate: igit̄ habeamꝰ vocalē orōnē:

Ayuntamiento de Madrid

Mentalem ſubiectionem. Moꝛtalē preuiſionē. Carnalē afflictionē. Et ſic habebim⁹ ciliciū ſpūale.i.carnis moꝛtificationē ⁊ aſperitatē. Sufficit de cilicio ⁊c.

A **Cingulum.** Nota ꝙ cingulum. zona ⁊ baltheus ꝓ codē ſupponūt in ſcriptura. Et eſt cingulū illa coꝛrigia qua qs ſtringit̄ vel ligat̄. et poteſt ſignificare in bono vel in malo. In bono eñ ſignat caſtitatē ⁊ ꝯtinentiam. In malo autem

B ſignat parcialitatē ⁊ auariciā. Et ideo quātū ad pñs multiplex bonum cingulū poſſum⁹ diſtinguere. Eſt enim cingulum caſtitatis. cingulum honeſtatis. cingulum caritatis. cingulum dignitatis. Uel diſtingue aliter ꝙ inuenit̄. Cingulum in pectoꝛe.i.circa coꝛ. Cingulum in iecoꝛe.i. circa ventrē. Cingulū in femoꝛe.i. erga renes. cingulū in gutture.i. circa collū. cingulū in coꝛpoꝛe. Cingulum pectoꝛis eſt ſapientia. Iſta eñ ſtringit ⁊ cingit pectus: nec ꝑ vanos affectus ⁊ cogitatus vltra dimittit dilatari. Iſto cingulo p̄cinct⁹ erat filius hominis. Apoc.j. Pꝛecinctus erat zona aurea circa pectus ſuū. Pectus eñ vbi eſt coꝛ ſignat rōnē. Cingulū iecoꝛis: eſt abſtinentia. que.ſ. ſtringit ⁊ cingit ventrem: ne per guloſitatem nimium aperiat̄. De hoc cingulo dicitur. Succinti lumbos mentis veſtre ſobrij ⁊ perfecti ſperate in dño. Cingulum femoꝛis eſt continentia que ſtringit ⁊ cingit renes: ne per carnalitatē ipſoꝝ deſideriū euagetur. Uñ Eſa.v. Non doꝛmitabit neq₃ doꝛmiet. nec ſoluet̄ cingulū renū eius. Iſta eſt zona linea vel biſſina qua in antiqua lege p̄cingi ſacerdotes iubebant̄. De qua Ezech.xvj. Cinxi te biſſo calciaui te hiacyntho: īdui te ſubtilib⁹: oꝛnaui te oꝛnamēto. Uide iſtā autoꝛitatē ꝓſecutā alibi ī hoc ope. Cingulum gutturis eſt obedientia: qua.ſ. collū.i. erectio vanitatis noſtre ſtringit̄: ⁊ cingit̄: ne ꝑ ſupbiam eleuetur. De iſto dicit̄. Joh. vlti. Petre: cum eſſes iunioꝛ cingebas te ⁊ ꝑgebas quo volebas. nūc aūt alius te cinget ⁊ ducet te quo tu non vis. Tali cingulo p̄cinxit ſe xp̄s volens pedes diſcipuloꝛū lauare. Joh xiij. Cingulū in toto coꝛpoꝛe eſt cingulum honeſtatis ⁊ iuſticie: quo homo ſtringit̄ vt decentius adoꝛnet̄: ſicut Exo.ij.xxix. ⁊ etiā xxxix. precipit̄: ꝙ filij aaron miniſtraturi haberent cingulum de biſſo retoꝛta Eſa.xj. Erit iuſticia cingulū lūboꝝ eius. Et ſic patet quadruplex cingulū virtuoſū. Sed adhuc dico ꝙ inuenit̄ duplex cingulum vitioſum.ſ. cingulum cupiditatis. Cingulum penalitatis. cingulo cupiditatis ligantur auari. Uñ iſte ſicut dicit̄ Eccli.xxxiij. Eſt quaſi ſuccinctus latere exiliens de ciuitate. vñ de angelo dicit̄. Ipſe obuiauit aſine in anguſtijs duarum macceriaꝝ ꝗbus vinee cingebantur. Nume.xxij.⁊c. Cingulo penalitatis ligant̄ damnati: ꝯcoꝛda ſi vis. Uide vbi accingere. vbi alligare vbi zona vbi ligamentum ⁊c.

A **Cinis.** Cinis ſm Iſid. eſt puluis vi caloꝛis de terre ſubſtantia reſolutus. Et dicit̄ cinis a cadendo. eo ꝙ a re combuſta poſt humoꝛis ꝯſumptionem cadat: ſuꝑ oīa autem cinis vilem habet coloꝛem. et hꝫ cinis ſapoꝛē ſtipticū ⁊ amarū. Et ſm iſta per cinerem moꝛaliter poteſt intelligi carnis finalis reſolutio Penitentie caſtigatio: qꝛ eñ caloꝛ naturalis ⁊ innaturalis ꝯtinue agit in humidū neceſſe habet finaliter ipſum ꝯſumere: ⁊ ſic coꝛpus in cinerem ⁊ puluerē reſoluitur: ⁊ a vita iſta in terram cadere ⁊ recedere cōpellit̄: que reuera tunc tꝑis in coloꝛem turpiſſimū cōmutatur. Sap.ij. Cinis extinct⁹ erit coꝛp⁹ nr̄m. Iſta etiā amara dꝛ: qꝛ ſicut dꝛ Eccli.xlj. O moꝛs ꝗ amara eſt memoꝛia tua. Generaliter ergo ꝑ cinerem pōt intelligi penitentie amaritudo: vel finalis reſolutionis memoꝛia denotari. Cinis eñ eſt illd̄ qd̄ remanet a re combuſta poſt combuſtionem. Et ſic ſignat memoꝛiam moꝛtis vel peccati: que poſt combuſtionem moꝛtis. vel poſt conflagrationem penitentie vel cōtritionis debet ſemper in coꝛdibus noſtris remanere. Job. xiij. Memoꝛia veſtra comparabitur cineri. Nota Leuiti.vj. precipitur ꝙ cinis qui remouebatur de altari debebat reponi in loco mūdo ad oꝛientem. In quo deſignatur: ꝙ cinerem reſolutionis noſtre ſemper debemus in loco mundo ideſt in coꝛde puro per iugē memoꝛiā reponere ⁊ reſeruare. Iſta enim ſunt que ſumme mouent hominem ad humilitatem: ⁊ ad contemnendū mundi vanitatē ſcilicet conſideratio ⁊ memoria moꝛtis ⁊ preteritoꝛum peccatoꝛum. Pauo enim videns pulcritudinem plumarum ſuarum dicitur ſuperbire ⁊ plumas ipſas in altum erigere ⁊ leuare: quādo vero pedes ſuos cinereos ⁊ defoꝛmes cōſpicit: tūc pꝛe triſticia plumas ſuas quas erexerat deponit. Sic vere cariſſimi: ſi nos ꝓpter plumaꝝ noſtraꝝ.i. virtutum ⁊ gratiarum ⁊ noſtrarū diuitiarum vel temporalium amicoꝝ. aliqualiter ſupbimus: non reſtat niſi ꝙ pedes noſtros cinereos.i. finalem reſolutionem: ⁊ incinerationē coꝛpis noſtri: ⁊ etiam aīe noſtre q̄.ſ. ꝓpter peccata niſi purgentur cremabunt̄ ⁊ incinerabunt̄ in inferno. Reſpiciamus ergo hec ⁊ ꝯſideremus qꝛ vere tunc tēpꝛis faſtum omnem ſuperbie deponemus. Ut eñ dicit Hiero. in quadā epl'a. Memento moꝛtis tue ⁊ non peccabis qꝛ qui ſe moꝛiturum quotidie recoꝛdat̄. vilipendit pꝛeſentia: accelerans ad futura. De talibus ergo cineribus loquit̄ ſcptura. Heſter.xiiij. vbi dicit̄. Hō heſter regina fletibus ⁊ luctui apta veſtimenta ſuſcepit. ⁊ pꝛo vnguentis varijs cinere impleuit caput. ⁊ humiliauit coꝛpus ſuum ieiunijs. In quibus verbis aduertere poſſumus: ꝙ cinis coꝛpoꝛalis triplicem habet ꝓpꝛietatem. Cinis enim habet Uirtutem ſoꝛdium ablutiuam. Uirtutē igniū ſeruatiuam. virtutem carniū coꝛroſiuam:

B ¶ Cinis eñ ſolet de veſtib⁹ ſoꝛdes abſtergere. Solet in domib⁹ ignē contegere. Solet in carnibus humoꝛes rodere. Sic vera cariſſimi facit per omnia cinis ſpūalis.i. penitentie moꝛdificatio: vel peccatoꝝ cogitatio ſeu finalis reſolutionis meditatio. Iſta enim ſoꝛdes pꝛauitatis ſolet expirare. qd̄ oſtenditur cū dicit̄. Fletibus ⁊ luctibus ignem caritatis ſolet conſeruare. qd̄ oſtēditur cū dꝛ. Ueſtimenta que.ſ. conſeruāt caloꝛem. Carnis voluptates ſolet macerare: qd̄ oſtenditur cum dicitur. Coꝛpus ſuū humiliauit ieiunijs. Dico igitur pꝛimo ꝙ iſte cinis ſolet abſtergere feces pꝛauitatis. ſcꝫ vitia ⁊ pctā. Sicut eñ cinis coꝛpoꝛalis qñ de eo fit lixiuia: ſoꝛdes ⁊ maculas veſtium lauat ⁊ abſtergit. Sic vere qñ ex cinere cōſiderationis fit lixiuia lachꝛymaꝝ ⁊ cōpunctionis. tunc a mente ſoꝛdes peccatoꝛum abluūt ⁊ etiā abſtergunt̄. Quod oſtendit̄ cum dꝛ. Fletibus. Fletus enim ⁊ lachꝛyme lauant mentem a vitijs ⁊ peccatis. ps. Lauabo per ſingulas noctes lectum meum lachꝛimis meis. Unde de tali cinere ⁊ de tali fletu dicit̄ Job.xvj. Operui cinere carnem meā: ⁊ facies mea intumuit a fletu. Iſtud figuratur in cinere vitule: de qua dicitur. Hebꝛeo.ix. Cinis vitule aſperſos inquinatos purificat ad emūdationem carnis. Sicut enī dicit Conſtantinus. Argentum viuum cum cinere ſalicis coꝛpus a pediculis mundat. qd̄ etiam facit vt dicit idem. Cinis plumbi vſti mixtus cum oleo ⁊ aceto. Sic vere cariſſimi cinis humilitatis: vel cōſiderationis moꝛtis et peccatoꝛum: ſcilicet cum argento viuo ideſt cum eloquentia confeſſionis. cū aceto ideſt cū acredine contritionis: cum oleo: ideſt cum plenitudine compaſſionis miſceatur: tunc vermes ⁊ pediculos mētis noſtre: ideſt vitia ⁊ peccata mūdificabit et tollet. Cinis ergo iſte ſolet abſtergere feces pꝛauitatis. Fletibus inquit vnde ps. Cinerem tanquam panem manducabam ⁊ potum meum cum fletu miſcebam.

C ¶ Secundo dico ꝙ iſte cinis ſolet accendere ignem caritatis. Cinis enim ſuper omnia ſeruat ignem ne extinguatur. Sic vere conſideratio moꝛtis: ⁊ humilitas optime ſeruat in noſtris coꝛdibus caritatē: quod oſtenditur cum dicitur. ꝙ Heſter aſſumpſit veſtimēta. Ueſtimenta eñ caloꝛem nutriunt et augmentant. Dicit enim Iſido ꝙ cinis iuniperi ſeruat ignē grecū inextinguibilem. Sic ꝓ certo cinis.i. moꝛtis memoꝛia ſeruat ignem

yvuelue antes dos ojas

Ayuntamiento de Madrid

rere: per deuotionem τ dilectionē: p cōtemplationem p obedientiā τ subiectionē: τ per diligentiam τ boni opis executionem. Et ſic poterit cuilibet dicere illud. Cañ.iij. Surgā τ circuibo ciuitatē querā; quē diligit anima mea. In quibus verbis poſſumus aduertere: ꝙ quatuor modis debemus circa res circuire. Circuire B eñ debemus Celum per affectionem: cū dr. Surgam. Mentem p diſcuſſionem: cum dicitur. Circuibo ciuitatem. Mundum p laborem τ diſcurſionē cū dicitur Queram. Deū per amorē τ deuotionē. cū dicit. Quē diligit anima mea. Circuit nanꝙ. Affectio celu; : vigoroſo paſſu. Surga;. diſcuſſio mente timoroſo greſſu. Circuibo ciuitate;. Diſcurſio mundi doloroſo tractu: p vicos. Quera;. Deuotio ad deū amoroſo tactu Quem dili. anima mea. Affectio eñ dȝ circuire celum τ ſuperiora ipſa deſiderando. Diſcuſſio debȝ circuire mentem τ interiora ipſa conſiderando. Diſcurſio dȝ circuire mundum τ inferiora laborando. Deuotio dȝ circuire deum τ vtiliora ad ipſum reccurrendo. Dico ergo primo ꝙ circuire debemus celū τ ſuperiora cum deſiderio τ affectione: τ hoc oſtenditur: cū dicit. Surgam. Surgere eñ nihil aliud eſt ꝙ de amore temꝑaliū ad amorem celeſtiū nos trāſferre. Sicut eñ dicūt doctores: τ patet ad ſenſum. Lepus nunꝙ currit directe contra vallē: qȝ propter crurium anterioꝝ breuitate; poſſet valde faciliter corruere. Et idō ſi neceſſe habet ad vallem deſcendere ſemꝑ nitit circuire circa montē Circūeundo eñ montē non conſueuit cadere. ſȝ ſemꝑ añ canes velociſſime currere τ ab eoꝝ morſibus ſe ſaluare. Sic reuera cariſſimi ſi nos aliꝗ neceſſe habuerimus ad vallem. i. ad mūdi negocia deſcendere: ad illa non debemus directe. i. cū impetu τ ꝯplacentia currere ſeu animū inclinare: qȝ currēdo ad valle; negocioꝝ mundi: faciliter corruimus per peccatum. De hoc dicit. Timo. vj. Qui volūt diui. fieri inci. in laqueu; τ in tētā ē dyaboli Quid ergo neceſſe ē nobis. ꝑcerto nos debemus ad iſtam vallem. i. ad mundi negocia nō ita directe ſeu affectuoſe deſcendere: currere: vel ambire. Quia ſicut dicit Eſa. xxx. Ue qui deſcēditis in egyptū immo circa montem paradiſi τ circa bona celeſtia et eterna debemu; p ꝯtemplationem τ affectionem continue circuire. Ut ſibi dicatur illud Eccl. xxiiij. Gyru; celi circuiui ſola. Sic eñ currendo τ circuendo non cadimus in peccatum: ſed a canū morſib⁹. i. a demonū tentationib⁹ nos ſaluamus. Surgam inqt. Mich. ij. Surgite τ ite qȝ non habetis hic requiem. De tali circuitu: dr Eſa. lx. Leua in circuitu oculos tuos τ vide. Iſta tñ ſunt ꝯtra cupidos τ auaros. ꝗ reuera nō circūeunt celeſtia: ſed terreſtria: non paradiſum ſed ſeculū non ſupiora ſed inferiora: qđ pꝫ: quia non ceſſant de loco ad locū: de ſtatu ad ſtatum: de beneficio ad bñficium circuire. Nullo eñ ſtatu τ gradu poſſunt ꝯtentari: ita ꝙ bene pñt dicere illud qđ dixit ſathan Job. j. Circuiui terram τ ꝑambulaui ea;. Nō ſic: ſed circueamus celum τ ſuperiora cu; deſiderio τ affectione. Joſue. vj. Circuite montem hiericho qui. ſ. interpretatur C luna. ¶ Secundo dico: ꝙ nos debem⁹ circuire mētem τ interiora cum ſapientia τ diſcretione: vel etiam cum diſcuſſione. quod oſtenditur: cum dr Circuibo ciuitatem. Ciuitatem enim cordis noſtri debemus circuire ipſam ꝯſiderando: ſtatum ſuum meditando et cogitando Et ſi fuerit peccatoꝝ ruinis diſſipata per pniam recuperando. Aranea enim diligentiſſime circuit telam ſuam. τ ſi ibi aliquid fractū inuenerit: ſtatim ad reparatione; intendit. Sic ꝑcerto telā cordis noſtri ſemꝑ diſcutere τ circuire debemus. τ ſi aliqua; fracturam ibi inuenerimus: ſtatī ad repatiouē ſpūalē laboremus. Fūdibularius circulat τ in circuitu vertit lapidē quem alte cupit ꝓijcere: templū etiā circuit qñ ab epo ꝯſecratur. Sic vere anima que ſe in deum vult iacere: τ ſe ad eū ꝯuertere: τ ſe ei conſecrare τ dedicare: debet ſeipſam circuire τ ſe in ſe reducere: τ interiora ſcrutādo ab exterioribus ſe retrahere τ arcere. Hic re. v. Circuite vias ierlm τ aſpicite τ cōſiderate. Cōſcientia enim debet eſſe in mente: ſicut eſt in abbatijs ille qui dicitur pſcrutator. gallice la ſerche. qui ſcȝ in ſero officinas circuit cum candela vt videat ſi lateret aliquid quod nō deceat. Sic cōſcientia cū candela diſcretionis in abbatia cordis debet oia circuire. Eccli. xij. Circuibunt in platea plangentes. Circuibo ergo ciuitatem: et hoc eſt quod precipitur Eſaie. xxiij. Circuiuit ciuitatem meretrix obliuioni tradita: ſume citharā: frequēta canticū: vt memoria ſit tui. Hec meretrix eñ eſt anima peccatrix ꝗ multis mūdi voluptatibus eſt infecta. Et ideo a deo reputatur derelicta et oblita. Et propter iſta debet ciuitatē cordis ſui circuire per contritionem τ diſcuſſionē: debet cytharā ſua; ſumere. i. carnis maceratione τ afflictionē: debet etiā frequentare canticū per confeſſionem τ orationem: et ſic a deo recordabitur: τ ad gratiam priſtina; reducet per virtutū reſtitutionē. Circuibo ergo ciuitatē. Unde Hiere. v. Circuite vias hieruſalem. Circueam⁹ igitur mentem noſtrā cū diſcuſſione. ¶ Tertio debem⁹ D circuire mundum iſtum cū bona operatione. Querā inquit. Sicut enim canis nobilis non ſolet ceſſare diſcurrere τ circuire donec predā inuenerit quam querit Sic nos in nemore huius mūdi nō debemus quieſcere vel ceſſare: ſed per obedientiā τ ſubiectionē: τ p boni operis executionem debemus diſcurrere τ circuire: vt queramus predā paradiſi. i. gratiā in preſenti per ſpem: τ ibi in futuro inueniamus per gloria; τ ſpem. Queramus inquit Eſa. lv. cap. Querite dominu; dū inueniri poteſt. Et Coll. iij. Que ſurſum ſunt querite. vbi xps eſt in dextera dei ſedens. Talem circuitum faciebant antiqui ſancti qui mūdū circuibant. Quidā nemora frequentādo vt heremite. Quidā maioribus obediendo vt religioſi. Quidā ſemen doctrine ſeminādo: vt apli. Quida; actus militares pro fide τ iuſticia exercendo: vt Machabei. Quidā negocia reipublice gubernādo: vt boni prelati. Quidam de actiua ad cōtemplatiuam: τ de contemplatiua ad actiuam ſe trāſferendo: vt viri perfecti. De iſtis ergo circuitibus dicitur Hebre. xj. Circuierūt in melotibus τ in pellib⁹ caprinis. Egentes: anguſtiati: afflicti quibus dign⁹ nō erat mūdus Circuitus autem iſte. ſ. bonorum operu; τ maxime diligentie potiſſime pertinet ad prelatos ꝗ ſ; per diligētem inueſtigationem debent mores ſubditorum τ commiſſa ſibi negocia circuire: exemplo illius ſummi ſacerdotis Eliachim. de quo Judith. iiij. Eliachim ſacerdos magnus circuibat omnem iſrael: allocutuſꝗ eſt eos τc. Circuire eñ debet.

Ut corrigat	Corrigat primo delinquentes.
Ut dirigat.	Dirigat oberrantes.
Ut erigat.	Erigat deſolatos. i. deſperātes
Et vt porrigat.	Porrigat ſcȝ elemoſynas τ nu

triat indigētes. Eccli. j. Luſtrās vniuerſa in circuitu pergit ſpūs. i. ſpūalis. Circueamus igit mūdum τ inferiora cum bonis laboribus et diſcurſione. Queram inquit Sapientie. viij. Circuibam querens vt ſumerem eam. ¶ Quarto dico ꝙ debemus circuire deum E et vtiliora cū veri amoris deuotione: qđ oſtēditur ibi Quem diligit anima mea. Apes enim regem ſuū diligunt. Et ideo exercitus apum ſemper conſueuit regem ambire et circuire: et ſe ad eius obſequium promptum τ paratum exhibere Sic vere chariſſimi exercitus fidelium debent regem ſuum chriſtum diligere et ipſum per deuotionem τ amorem continue circuire τ ſe ad eius ſeruitium et mandatum promptos et vigiles exhibere. pſalmus. Circuiui et immolaui in tabernaculo eius hoſtiam vociferationis. Et Matth. xxij. Dilig. s dñm deum tuū. Tales potiſſime debēt eſſe eccleſiaſtici. quia ſcilicet deum circueunt in officio miniſtrando. Juxta illud pſalmiſte. Lauabo inter innocentes manus meas: et circuibo altare tuum domine. Sic debent eum circuire per deuotionem et contemplationem frequentando: vt ſic

Ayuntamiento de Madrid

ſinaliter ſint in paradiſo in circuitu eiꝰ ſibi pn̄tialiter aſſiſtendo. Ita ꝙ de eis poſſit dici illud. Filij tui ſicut nouelle oliuaꝝ in circuitu menſe tue. Et merito nos debemus eſſe in circuitu eius: qꝛ reuera ipſe ⁊ angeli eius ſemꝑ ſunt in circuitu nr̄o. parati. ſ. nos iuuare et defendere ſi voluerimus ꝓmereri. ps. Montes. i. angeli. in circuitu eiꝰ. ⁊ dn̄s in circuitu ppl'i ſui ⁊ Zach. ij. Ipſe dicit de quolibet iuſto. Et ero ei murus igneꝰ in circuitu: ⁊ in gloria ero in medio eius. Ipſe enim fecit magnū circuitum de celo ad terram deſcendendo ⁊ iterū reuertendo. Eccl'. j. Oritur ſol ⁊ occidit: ⁊ ꝑ circulos ſuos reuertit luſtrās vniuerſa in circuitu. Item per terram vndiqꝫ diſcurrendo ⁊ p̄dicādo. Math. iiij. Circuibat ieſus totam galyleam docēs in ſinagogis. Item nunc circuit ſi quis ſe dignos inuenit perquirēdo. Sapieñ. vj. Dignos ſeipſa circuit querens. Circuit etiam ſuos ꝓtegendo. ps. Angelꝰ domini in circuitu timentiū eum. Finaliter autem ipſos circuibit premiando ⁊ remunerando. vn̄ illud p̄dictum. Dominꝰ in circuitu populi ſui. Patet igitur cariſſimi ꝙ eſt.

Circuitus.
Amoris ⁊ dilectiōis.
Laboris ⁊ vexationis.
Meroris ⁊ ꝯtritionis.
Honoris ⁊ ꝑlatiōis.

Et ſic bn̄ dicitur. Et circuibo ciuitatem. querā queꝫ diligit anima mea. Quilibet ergo bonus debet tales circuitus facere ⁊ a bono circuitu non ceſſare. Eccl'. j. Luſtrās vniuerſa in circuitu pergit ſpiritus. Iſte eſt ergo circuitꝰ
f multiplex virtuoſus. ¶ Sed adhuc dico: ꝙ eſt multiplex circuitus vitioſus. Eſt enim.

Circuitus detractoꝝ.
Circuitus exactoꝝ.
Circuitus deceptoꝝ.

Detractores. n. ſunt ſicut lupus qui de nocte circuit mare vt piſces inueniat quos māducet: qđ verum eſt ſm̄ Pli. de quibuſdā lupis qui comedēdo piſces delectāt. Et ideo ſi piſces nō inueniūt ad comedenduꝫ: ad illa vilia que de rhethibꝰ ſuis piſcatores eyciūt ſe ꝯuertunt; ⁊ etiā ad deuorandū ipſa rhetia multotiens animantur; vt dicit ideꝫ. Sic ꝓ certo detractores qui piſces. i. bonos ⁊ deuotos viros ſemꝑ nitunt dente detractionis lacerare mare huius vite non ceſſant hodie circuire. ſ. explorādo ⁊ inueſtigādo cōditiones ⁊ mores alioꝝ hoiꝫ: rhete em̄ vite bonoꝝ dentibus deuorant: ⁊ ſi quicqđ ibi vile ⁊ defectuoſum inueniunt: illud verbis ſuis detractorijs in ore recipiunt ⁊ manducant. Detractio eniꝫ ⁊ inuidia paſcitur alienis malis. ſicut adulatio alienis bonis: vn̄. ij. Thimo. v. Ocioſe diſcūt circuire domos: non ſolum ocioſe ſed etiam verboſe ⁊ curioſe loquentes q̄ non oportet. Hic eſt ergo circuitus detractoꝝ. vn̄ boni poſſunt dicere detractoribus illud ps. Audiui vituperationē multoꝝ cōmorātiū in circuitu

G ¶ Secundus eſt circuitus exactoꝝ. Exactores enim raptores vſurarij Auari non ceſſant perambulare: diſcurrere ⁊ circuire tam per ſe q̄ per ſuos: quō poſſint homines excoriare vel ſpoliare vel in ſuis ꝯtractibꝰ irretire. Auari em̄ ⁊ aduocati ſunt ſil'es vrſo: q̄ circa ſtipitem cui alligat circuire non ceſſat ſed ꝓpter hoc de cathena ſua non ſoluit: ſed quantomagis circuit tātomagis in cathena ſua fortius inuoluit. Sic vere cariſſimi auari circa ſtipitem diuitiaꝝ ⁊ poſſeſſionum ſuarum q̄bus cū cathena auaricie ſunt ligati non ceſſant circuire ⁊ diſcurrere ⁊ laborare. ſ. de mercato ad mercatum: de placito ad placitum: de foro ad forum: deambulareq̄. nunq̄ tamen a cathena auaricie: ꝓpt hoc liberant: ſed quanto ꝓlus viuūt ibi amplius inuoluunt. De talibus videt loqui dauid dicens in ps. In circuitu impij ambulant. Balliui etiam raptores ſunt ſil'es leoni q̄ non ceſſat circuire ⁊ diſcurrere: vt p̄dā quā rapiat valeat inuenire. Quia reuera iſti circueunt q̄rūt ⁊ inueſtigāt: quō occaſionē inueniāt rapiēdi: excoriandi ⁊ pecuniam a ſubditis exigendi. j. Pet. v. Aduerſarius veſter tanq̄ leo rugiēs circuit querēs quē deuoret. Iſte eſt etiā circuitus dyaboli q̄ circuire non ceſſat vt aīas nr̄as temptet ⁊ damnet. Hic eſt ergo circuitus exactoꝝ. Unde de circuitu tyrannoꝝ et demonum poteſt dici illud Hiere. xxj. Chaldei obſident nos in circuitu. Uide ſupra quō dicunt chaldei.

¶ Tertio dico ꝙ eſt quidam circuitus deceptoꝝ. Circueunt em̄ ambitioſi: luxurioſi: ⁊ malicioſi. Ambitioſi enim laborant ⁊ circueūt ⁊ ꝑ varias cautelas ⁊ inductiones ꝓcreant: quō poſſint ſuperiores decipere: ⁊ per fraudes ⁊ malicias ad alicuius ſtatus apicē peruenire. H Luxurioſi etiam multos malos circuitus ⁊ labores q̄nq̄ faciunt: vt ad aliquaꝫ delectationē ꝑueniant quam intendunt. Malicioſi etiā hypocrite ⁊ heretici qui anteq̄ malū effectuꝫ ſue peruerſitatis ⁊ malicie introducunt: per multos circuitꝰ ⁊ ambitus inductiones ⁊ ſeditiones diſcurrūt. De quibus dicitur Math. xxiij. Ue vobis hipocrite ⁊ phariſei q̄ circuitis mare ⁊ aridam vt faciatis vnum ꝓſelitum: ⁊ cum factus fuerit faciatis eū filiū gehenne. Expone de hereticis ⁊ luxurioſis: qui auditores ſuos faciunt filios gehenne. Iſti em̄ ſunt ſimiles hyene: que ſm̄ Pli. Uoceꝫ humanā fingit tabernacula paſtoꝝ circuit. ipoſq̄ de nocte ſub ſpecie vocis humane ad exeundum excitat vt ipſos deuoret ⁊ conſumat. Uocē em̄ habet ita ſimileꝫ voci hominis: ꝙ pōt ī melodijs admiſceri. Sic ꝓ certo tales deceptores. ābitioſi: luxurioſi ⁊ malicioſi: nō ceſſant voces humanas fingere: id eſt verba blāda ⁊ adulatoria dicere: ⁊ per tabernacula paſtoꝝ. i. per domos ⁊ hoſpitia hominum ⁊ maxime principū ⁊ ꝑlatorū circuire. Et ſic ſolent hoies ad ſui amorē inducere ⁊ ipſos ſpūaliter deuorare. damnificare ⁊ decipere De tali ergo circuitu: dꝛ in ps. Nubes ⁊ caligo in circuitu eius. Nubes em̄ ſignat velatam fallacitatē. Caligo deceptoriam prauitatem. ps. Oēs gentes circuierūt me ⁊c. Circūdātes circūdederūt me ſicut apes ⁊c. Et exarſerunt ſicut ignis in ſpinis. Et pro certo oms iſti mali ſicut ſunt corporalit in circuitu ⁊ in motu ita ſunt mentaliter in trāſitu ⁊ in fluxu. Qui em̄ rote voluenti innititur: neceſſe eſt vt cū voluente circueat ⁊ voluatur. Et ideo quia oia temporalia ſicut viſum eſt cōtinue circueūt ⁊ voluunt. non eſt mirum ſi mēs taliū qui talibꝰ innititur cōtinue ꝑ mala deſideria circuit ⁊ mutat. Solus em̄ deus mētem facit ſtabilē ⁊ q̄etaꝫ mundus vero ip̄aꝫ ponit in circuitu ſic fluxibilem et turbatam: patet qꝛ nullus talium eſt ꝯtentus bonis adeptis. ſed de vno ad aliud circuiēs ſemꝑ cogitat de habendis. Unde figuraliter iſti ſunt ſicut ventus qui circularit vadit. Ezec. j. Uentꝰ turbinis veniebat ab aquilone. nubes magna ⁊ ignis inuoluens ⁊ ſplēdor in circuitu. Oſtende quomodo dicunt ventus: turbo nubes: ignis: ⁊ ſplendor. Unum aduerte hic. Qđ ille qui diu circuiuit poſtq̄ ceſſauerit adhuc credit: ꝙ oia circueant ſicut ipſe: qđ facit motus ſpūs viſibilis qui eſt in cerebro. Sic vere mali qui ſunt in tali deſiderioꝝ fluxu ⁊ circuitu non credunt poſſibile: ꝙ aliquis careat tali circuitu ſeu motu: credūt enim oēs eſſe talibus vitijs implicatos: ſicut cōſiderant ſemetipſos. Iuxta illud Eccl'. x. Stultus autem cuꝫ ⁊ ipſe inſipiēs ſit oēs ſtultos exiſtimat. Uidetur ergo ꝙ mercatores auari ⁊ aduocati videntur ſibi diuiſiſſe orbem vnus eniꝫ circuit in vna patria: aliꝰ in alia. iiij. Regū. xviij. Diuiſerūt ſibi regiones vt circuirēt eas. Patet igitur ꝙ eſt circuitus detractorum: exactorum: ⁊ deceptoruꝫ B
Et hoc de circuire ſufficit.

Circundare.

Nota ꝙ circundare idem eſt quod circuire. cōcludere ⁊ vallare: ligare inuoluere: ⁊ nodare. Accipitur autem in bono et in malo. In bono enim circundare ſignat conſeruationem: protectionem ⁊ repletionem. Signat dico conſeruationeꝫ et retentionem. Homo em̄ veſtimentum ſuum circundat: vt cum fortius retineat: et ne per venti violentiam ſibi cadat: et expeditius ambulet et diſcurrat. Sic vere cariſſimi: virtutes et gratias debemꝰ nobis circundare et in eis nos inuoluere: vt ipſas poſſimus ſecurius conſeruare: et
poſt chriſtum

Ayuntamiento de Madrid

poſt chriſtū in via morū currere ⁊ ſaltare vnde Actuū xij. Calcia tibi caligas tuas circunda tibi veſtimentū tuum et ſequere me. et prouerbio. vj. dicitur. Conſerua fili mi precepta patris tui: liga ea in corde tuo: ⁊ circunda gutturi tuo. ¶ Secundo ſignat ꝓtectionē ⁊ defenſionē. Ericius eīm circundatur ſpinis ne a canibꝰ mordeatur. Arbor etiam circundatꝰ cortice ne exterioribus accidentibꝰ lignū interius ledatur. Rex etiā circundatur militibꝰ vt per eos defendatꝰ ⁊ ꝓtegatur. Ciuitas etiā circundatꝰ muris ⁊ turribꝰ vt ꝑ eos tueatur Sic procerto chariſſimi nos debemꝰ circundari ⁊ vallari militia bonorū operū ⁊ virtualis ꝓbitatis. Cortice bone cōuerſatiōis et exterioris honeſtatis. Spinis penitētie et afflictione corporalis ꝓſperitatis. Muris inſuper diuine protectionis ⁊ regularis diſcipline ⁊ autoritatis. Et ſic a carnis hoſtibus ſpūalibus protegemur. tuebimur. ſaluabimur. defendemur vn̄ Mathe. xxj. Homo quidā erat pr̄familias qui plātauit vineā ⁊

B ſepē circūdedit ei. ¶ Tertio dico ꝙ circūdare ſignat cōplemētū ⁊ repletionē. vn̄ ps. Cōcidiſti ſaccū meum ⁊ circūdediſti me leticia circundediſti. i. repleuiſti ⁊c. ¶ Et adhuc nota ꝙ eccleſia circūdatur bonis paſtoribus. Innocens circundatꝰ xp̄i fauoribus. Juſti circūdantur claris virtutibus. Subditi circundātur clauſtris ⁊ legibus. Beati circundantur multis honoribꝰ Pauperes circundantur penis et litibus. Mali circundantur culpis ⁊ reatibus Damnati circundantur orci terroribus. ¶ Circundant ergo prelati eccleſiā ipſam cū diligentia gubernando ps. Circundate ſyō et cōplectimini eam: narrate in turribus eius. ¶ Itē circundat deus innocentes ipſos misericorditer protegendo. ps. Scuto circundabit te veritas eius non timebis a timore nocturno. ¶ Item circūdantꝰ iuſti virtutibus ipſas ſibi moraliter aggregando. Job. xl. Circunda tibi decorem: ⁊ in ſublimi erigere ⁊ ſpecioſis induere veſtibus. ideſt virtutibus. Iſte autē veſtes virtutum ſunt iuſticia eſa. lxj. Inaumento iuſticie circundedit me. ¶ Circundantur diſciplina ſeu mandatorum obſeruantia prouerbi. vj. Obſerua fili mi precepta patris tui. liga ea in corde tuo iugiter: ⁊ circunda ea gutturi tuo. ¶ Circundātur miſericordia. Prouerbi. iij. Miſericordia ⁊ veritas non te deſerant: circunda eas gutturi tuo. ⁊ deſcribe in tabulis cordis tui. ¶ Itē circundātur religioſi mādatis et legibꝰ: ſe clauſtri, obſeruantijs ſubijciendo. ezech. iiij. Fili hominis ecce circūdedi te vinculis et non conuertes te a latere tuo in latus aliud. ¶ Item beati circundātur donis ⁊ honoribus ipſis perpetuo perfruendo vnde de beata anima dicitur in ps. Aſtitit regina a dextris tuis in veſtitu deaurato circundata varietate. ¶ Item circundātur penis pauperes a tyrannis miſerias ſuſtinendo vnde in pſal. Circundederunt me mala quorum non eſt numerus. ¶ Item circundantur vitijs impij ipſa quotidie committēdo vnde in ps. Circundabit eam. i. animam peccatricē ſuper muros eius iniquitas et labor in medio eius et iniuſticia. ¶ Item circundātur tormentis iniqui ipſa in inferno perpetuo tolerando vnde in ps Circundederunt me gemitus mortis dolores inferni

C circundederunt me. ¶ Itē circundare accipitur i malo ⁊ ſic idem eſt quod impugnare: ligare: circunuenire et decipere vnde nota ꝙ nos circundamur A mundanis tribulationibus. A corporis delectationibus. Ab hoſtiū machinationibus. Circūdant enim nos. Mundi tribulationes vt nos deglutiant. carnis delectationes vt nos inficiant. Hoſtis machinationes vt nos decipiāt. Malorū vexationes vt nos afficiant. Inferni turbationes vt nos interficiant. Mundi ergo tribulationes nos circundant ⁊ deglutiunt. ps. Circundederunt me gemitus mortis. ¶ Itē circundant nos carnis delectationes que nos inficiunt vnde de motibus carnalibus dicitur Joſue. vij. Habitatores terre pariter comglobati circundederūt nos Habitatores enim terre corporis ſunt delectationes ⁊ motus carnales que recte ſunt ſicut funes quibus tota humana ratio circundatur et ambitur inficitur ⁊ ligatur niſi dei auxilio liberetur. Funes inferi circundederunt me. ij. Regū. xxij. ¶ Item circundant nos hoſtis machinationes que nos decipiunt. Dyabolꝰ enim eſt ſicut rex crudelis qui diuerſis machinis circundant ciuitatē vt eam capiat et ſubuertat. Sic dyabolus ſuis machinis. ideſt ſuis tentationibus ⁊ ſuggeſtionibꝰ animas circuit atq; vallat. vt per peccatum mortale ipſas deſtruat et proſternat: Luce. xix. Circundabunt te inimici tui vallo. et ad terram proſternent te. ¶ Item circūdant nos malorum vexationes. Sicut enim canes circundant leporem ad deuorandum. Sic vſurarij ⁊ balliui circundant pauperes ad predandum. ps. Circundederunt me vituli multi. thauri pingues obſederūt me. ¶ Item circundant nos inferni turbationes ps. Dolores inferni circundederunt me. preoccupauerūt me laquei mortis vide de circa et de circuire.

Circunciſio.

A Nota ꝙ circūcidere idē eſt quod in circuitu ſcindere: ⁊ eſt circūciſio idē quod ſupfluorū circūquaq; occiſio: ⁊ ideo in lege antiqua puer circūcidebatur ⁊ ei caro ſuperflua mēbri virilis preſcindebatur ad ſignandū ꝙ per ſacramētum circunciſionis carnalis concupiſcentia in parte auferebatur et peccatū originale tollebatur. Aduertēdum tñ ꝙ puer octaua die debebat circuncidi. ſicut dr̄ Gene. xvij. Ad denotandū ꝙ ad hoc ꝙ nos ſpiritualiter ſimus circunciſi ⁊ a cunctis ſuperfluis depurati neceſſe eſt ꝙ octo dies precurrant i. octo virtutes ⁊ gratie ſpūales. Prima eſt dies dominica que a phis dicitur dies ſolis Iſta eſt ſplendor ſapientie. Secunda eſt dies lune q̄ luna ſtelle humide appropriatur. Iſta ē liquor miſericordie. Tertia eſt dies martis que a marte planeta feruentiſſimo denominatꝰ. qui dr̄ deus belli. Iſta eſt vigor patientie. Iſta enim in prelijs vincit ⁊ litigijs principatꝰ. qr teſte Salomone. Melior ē patiēs viro forti. Quarta eſt dies mercurij que a mercurio denominatur. que eſt ſtella valde mutabilis qr cunctis quibus coniungitur conformatur. Iſta eſt virtus obedientie que omnibus querit obedire et complacere. Quinta eſt dies iouis que ſtella eſt valde beniuola: ſuos enim et non ſuos dicitꝰ iuuare. Iſta eſt caritas et amicicia. que. ſ. amicis ⁊ inimicis bene facit. Sexta eſt dies veneris que attribuitur veneri ſeu lucifero. ſtelle feminee ⁊ nocturne. Iſta eſt virtus benignitatis ⁊ clementie: que per complexionē femineā denotatꝰ Septima eſt dies ſabbati que dicitꝰ a ſaturno vel dr̄ a ſaturādo. Iſta eſt virtus elemoſyne vel ſcientie. qr. ſ. iſte due virtutes habent homines ſaturare ſcʒ elemoſyna tēporaliter et ſcientia ſpūaliter. Octaua aūt dies nulli attribuitꝰ nec aliquo nomine deſignatꝰ. per quā tamē poſſumus virtutem humilitatis intelligere que propriam gloriā: ꝓpriam laudē et nominationē non querit que a nulla ſtella. i. a nulla virtute vel gratia ſe nominare ꝓſumit. et ſic igitꝰ puer ſpiritalis. i. quilibet bonus homo: tunc bene a cunctis ſupfluitatibus circunciditur cum vita ipſius per iſtorū octo dierū circulū augmentatur: vnde. Gene. xvj. Infans octo dierū circuncidetur: ⁊ ſicut antiquitus puero in circunciſione nomen imponebatur. Sic procerto ille qui taliter circunciditur nomine eterno hereditatur. ⁊ apud deum et proximos exaltatur. Eccli. xv. Et ideo de xp̄o dicitur ꝙ cū cōſummati fuiſſent dies octo venerūt circūcidere puerum. ⁊ vocatum eſt nomen eius Jeſus. Chriſtꝰ autē in ſua circunciſione habuit alios octo ſpeciales dies. Primꝰ fuit natiuitatis ex matre virgine in quo vocatur eius puriſſima virginitas. Et iſta poteſt dici dies dominica vel ſolis. ¶ Secūdꝰ eſt beati Stephani prothomartyris in quo notatur ꝯſtantie ſtabilitas et iſte dicitur dies lune qr ſicut luna eſt prima ſtella q̄ aſcendendo de terra ad celum inuenitur: ſic iſte primꝰ fuit qui poſt xp̄m per martyriū aſcendit. ¶ Tertiꝰ eſt beati Johannis euangeliſte qui comparatur aquile:

Ayuntamiento de Madrid

in quo notatur contemplationis ſublimitas: ⁊ iſte eſt
dies martis: q: ſcʒ mars eſt altior ſupra ſolē. ¶ Quar
tus eſt innocentiū: in quo notat innocētie ſinceritas
Iſte eſt mercurius: q: ſcʒ innocētia more mercurij ad
voluntatē omniū ſe conuertit. ¶ Quintus eſt, ſancti
Thome qui fuit audaciſſim⁹ martyr: in quo notatur
ſpiritalis audacie virilitas. et iſte eſt Iouis: q: iupiter
eſt ſtella maxime virtutis inter oēs. ¶ Sext⁹ fuit ſan
cti Silueſtri qui fuit ſanctiſſim⁹ ep̄s: in quo notat ſue
prelationis autoritas: ⁊ iſte aſſimilat veneri ſeu lucife
ro q: ſcʒ ep̄i lucē ſciētie ⁊ honeſtatis pre ceteris debent
habere. ¶ Septimus a nullo denominat: in quo nota
tur ipſius mirabilis humilitas. et iſte poteſt dici a ſa
turno qui eſt planeta terren⁹ q: ſcʒ humilitas ad mo-
duʒ terre ceteris ſe reputat viliorē. ¶ Octauus eſt cir
cunciſionis: in quo notat ſui p̄nie aſperitas. Et ideo
de tali circunciſione dicit illud Exo. iiij. Tulit ilico ſe
phora acutiſſimam petrā ⁊ circūcidit carnē prepucij
filij ſui. Sephora em̄ que iterpretat auis eſt diuinitas
que filiū ſuū xp̄m hodie circūcidit. Iſte em̄ non habe-
bat niſi octo dies: ⁊ tamen iā incepit pro nobis effun-
dere ſanguinē ſuum precioſiſſimū. Aduerte tamē q il
le deductiones inq̄tum ibi adiungunt nomina pla-
netarum nō poſſent bene dici in feſto natiuitatis ni
ſi natiuitas in dominico die veniret. Alias eni eſſent
pretermittende ſaltem illa que de planetis inſeruntur
Nota tamen moraliter q in ſcriptura inueni: triplex
genus circunciſionis. Inuenitur enim.

B Circūciſio cordiū.
Circūciſio carniū.
Circūciſio vnguiū.

Prima fit cū aufert ſuperflui
tas cogitationū. Secunda fit
cū reſecatur ſupfluitas dele-
ctationū. Tertia fit cū tollit ſupfluitas operationum
¶ Prima eſt circunciſio cordis qd̄ circūcidit virt⁹ ti
moris. Timor em̄ circūcidit ⁊ tollit omne ſuperfluum
a corde. ſ. ſuperfluā cogitationē: ſuperfluā leticiā ⁊ con
ſolationē. Superfluū amorē ⁊ affectionē. Superfluā
ſuperbiā ⁊ elationē Oia enim iſta tollit. preſcindit et
circuncidit timor a corde. Superflui em̄ ramunculi
qui in radice arboris generātur impediūt toti⁹ arbo-
ris incrementū. Sic vere niſi a radice cordis ſupfluos
ramūculos cogitatuū ⁊ affectuū reſecem⁹ ⁊ circūcida-
mus crementū gratiarū ⁊ virtutū in nobis ipſis impe
diemus. vnde dicitur. Hiere. iiij. Circuncidimini viri
iuda: ⁊ auferte p̄pucia cordiū veſtrorū: hoc fuit figura
tum in abraā Gen. xvij. Cui p̄ceptū eſt q ipſe ⁊ fili⁹ et
ſerui eius vernaculi ⁊ empticij circūciderent. Abraaʒ
chariſſimi: interpretat pater multarū cogitationū. Fi
lius ei⁹ eſt liberū arbitriū. Serui ſunt mens ⁊ anim⁹
Vernaculi ſunt motus intellectiui Empticij ſunt mo
tus ſenſitiui. circuncidi ergo debent ab omni ſupflui
tate vitiorū abraā: filij: ſerui. vernaculi ⁊ empticij q: ſcʒ
cogitatio eſt circūdenda ab omni turpitudine. In iu-
dicio diſcuſſionis veritatis. Liberū arbitriū dʒ circū-
cidi ab exceſſu oīs leuitatis. Mens ⁊ anim⁹ debēt cir-
cuncidi a promptitudine oīs vanitatis Sēſualitas dʒ
circuncidi a ſupfluitate oīs voluptatis. Bene ergo dr̄
Deut. x. Circuncidite p̄pucia cordis veſtri: ⁊ ceruicem
veſtrā ne induretis. Dicit enim Plini⁹. q illi q̄ volūt
colligere mandragorā. ſolēt ipſam quodāmodo circū
cidere. faciūt em̄ circa eam tres circulos in terra cum
gladio: ⁊ cauent a flatu venti: et tūc poſt ſolis occubitū
colligūt ⁊ ſic cuſtodiūt p̄cipuas ei⁹ vires vt dicit ideʒ
Sic reuera chariſſimi: ſi mandragorā cordis noſtri ve
limus de terra tollere ⁊ radicare i. de affectu tēporaliū
ſegregare neceſſe eſt q ipſam ſpiritaliter a ſupfluitate
circuncidamus. Faciamus igitur tres circulos. i. tres
circunciſiones cū gladio diuini timoris. Primus eſt
quo circūcidimur a ſuperfluo preſumptionū. Secun-
dus eſt quo circuncidimur a ſuperfluo affectionum.
Tertius eſt quo circūcidimur a ſupfluo cogitationuʒ
Et ſic ſi ventus inanis nō glorie flauerit. iſta mandra
gora. ſ. cor colligi poterit a terra. i. a terrenoꝝ amore: et
per contemptū ab eo ſeparari. Vnde ezech. xliiij. dicit.
Quod omnis alienigena incircunciſus corde. non in
gredietur ſanctuariū meū. Iſta eſt ergo circūciſio cor-
dis que fit per timorē. Timor em̄ dei mortis iudicij et
inferni a corde reſecat omne malū. q: ſicut ſcriptū eſt
Per timorē dn̄i declinat oīs a malo ¶ Scd̄o inuenit C
circūciſio que fit per laborē. Carnes em̄ ſemiputride
a ſanis preſcindūtur ne per putridas ſane corrumpan
tur Sic vere a carne noſtra circūcidendū eſt ⁊ auferē-
dum omne putridū. i. omne delectabile ⁊ vitioſum ne
per peccatū fiat fortior corruptela vnde Col. ij. Circū
ciſi eſtis in circūciſione nō manufacta: in expoliatiōe
carnis. Sed procerto pauci ſunt qui hodie velint cir-
cuncidere carnē ſuam. ⁊ a ſuperfluis delectationibus
cohercere. quinimmo illi qui per abſtinentiā ⁊ conti-
nentiam circunciduntur ab alijs impetunt. Exemplū
de mulieribus q̄ accuſate ⁊ delate ſunt circuncidiſſe p̄
uulos ſuos que ideo ſunt occiſe. ij. Mach. vj. Iſta eſt
ergo circunciſio que fit per laborē. ¶ Tertio fit circū D
ciſio vnguis. i. operis que fit per tēpciātie rigorē. Sup
flua enim opera ſunt reſecanda: ſicut fructus putridi
ſunt ab arbore amouendi: ⁊ mala grana ab horreo ex
cludenda: Et iſta eſt circunciſio vnguis. Per vnguem
enim qua auis loco manus vtitur materialis opatio
intelligitur. Sicut em̄ vngues auiū predaliū p̄ſcindū
tur ⁊ a ſuperfluis purgātur vt ad capiendū predā abi-
liores efficiant. Sic vere ex vnguib⁹. i. ab operib⁹ no-
ſtris debem⁹ oīe ſuperfluū ⁊ vitioſum preſcindere et
auferre vt predā bonorū eternorū poſſim⁹ capere ⁊ ha
bere. Iſtud figurat Deut. xxj. vbi dicit Nō ſi quis in p̄
lio pulcrā mulierē viderit: quā ſibi in vxoreʒ accipere
cōplaceret iſta dicte mulieri erāt neceſſaria q: primo
ipſa debebat domi duci: ceſariē capillorū debebat ra-
dere vngues circūcidere debebat veſtē cū qua apta ē
debebat mutare. ⁊ tandē ſedens in domo ſua patreʒ ⁊
matrē debebat plāgere. Sic vere cariſſimi: ſi anima q̄
per xp̄m in crucis p̄lio eſt acq̄ſita: cū ipſo cupiat p̄ gra
tiā in p̄ſenti: ⁊ per gloriā in futuro vxorari ⁊ coniungi
neceſſe eſt q capillos diuitiarū tondeat p̄ elemoſyna
rum largitionē q vngues. i. opationes circūcidat per
oīs inhoneſtatis ⁊ ſupfluitatis reſecationē. Itē q ve
ſtem cū qua capta eſt. i. veterē peccati cōuerſatione cō
tinuo cōmutet per ꝯuerſationis renouationē ⁊ muta
tionē. Item q ſedens in domo cōſcientie: pro patre et
matre. ideſt. pro mūdo ⁊ carne que ipaʒ in peccato ge
nuerāt defleat per cōpunctionē ⁊ contritionē. vnde de
tali circunciſione pōt dici illud. Iudith. xiiij. Relicto
gentilitatis ritu achior circūciſus eſt ⁊c. Vide cauſas
quare circunciſio fuit inuenta. Item quare xp̄s voluit
circuncidi: in mauricio in principio huius capituli.
Patet igitur q eſt circunciſio vnguiū. i. operationuʒ E
Carniū. i. delectationū. Cordiū. i. cogitationū. ¶ De
circunciſione vero mala qua quis circūcidit ſeipſum
per auariciā ⁊ parcitatē vel qua iudei adhuc ſe circun
cidere cōprobantur. poteſt dici illud; Gal. v. Neq̧ cir
cunciſio aliquid valet: neq̧ prepuciū: ſʒ noua creatura
Et illud ibidem. Si circuncidimini: chriſtus vobis ni
hil proderit. Spiritalis enim circunciſio valet: ⁊ non
carnalis. ſicut ſuperius viſuʒ eſt. vnde Phyl. iij. Nos
enim ſumus circunciſio qui ſpū deo ſeruimus.

Cythara.

Nota q cythara eſt inſtrumentuʒ A
muſicū ligno ſicco interius conca-
uo fabricatū: chordis pluribus adaptatū qd̄ ſi plectro vel
manu p̄cuſſuʒ fuerit: ſonū auditorib⁹ reddit gratum.
Igitur dicā q cythara multa ſignat in ſcriptura: i bo
no pariter et in malo. Nota ergo q eſt cythara.

Inaniter gloriantium.
Salubriter lamentātiū.
Vocaliter predicātiū.
Virtualiter exultātiū
Supnaliter triūphātiū.

¶ Dicā ergo q inuenit
cythara inaniter glorian
tiū. Et iſta ſignat mundi
leticiā qua mūdi pctōres
cytharizāt ſupuacue ex-
ultando. Sicut em̄ ſcribitur Daniel. iij. Ante ſtatuam
nabuchodonoſor cū fiſtulis ⁊ cytharis canebatur: Et
apocal. xiiij. ſcribitur. Quod ante ſedem agni qui ſede
bat in

bat in throno cytharedi cũ canticis locabant. Quia re uera nabuchodonoſor rex babylonis .i. diabolꝰ cytharedos idest viros inaniter gloriãtes ⁊ exultãtes in ſua curia vult habere qui .ſ. corã ſtatuis erectis ⁊ agnis in throno ſedẽtibꝰ .i. corã diuitibꝰ ignaris ⁊ inſipientibꝰ indigne tamẽ erectis ⁊ ꝓmotis ⁊ in thronis dignitatũ preſidentibꝰ adulãdo diuerſimode cytharizãt ⁊ ſic quaſi oẽs mũdani in malis cytharis hoc eſt in mũdi leticia ꝓſperitate. gloria et adulatrice fallacia ſe delectant. vnde Job .xxj. Tenent tympanũ ⁊ cytharã: gaudentqꝫ ad ſonitũ organi. ducũt in bonis dies ſuos ⁊ in puncto ad inferna deſcendũt. Et eſa .v. dicit. Hij qui ſunt in vanitatibus mundi glorioſi. Cythara ⁊ lyra et tympanũ ⁊ tybia ⁊ vinũ in cõuiuijs veſtris ⁊ opus dñi nõ reſpicitis. Iſta tamẽ cythara eſt vacua non ſolida. Et ideo cito frãgit qꝛ mũdi gloria ⁊ leticia que inanis eſt ⁊ ſterilis finaliter diſſipat. Ideo Ezech .xxvj. dicit. Propheta predicat cõtra tyrũ qui interpretat anguſtia .i. contra mundũ dicẽs in perſona dei. Quieſcere faciã multitudinẽ canticorũ tuorũ ⁊ ſonitꝰ cythararũ tuarũ nõ audiet amplius. Et bñ dicit cytharatũ in plurali: qꝛ ſcꝫ mũdus plures hꝫ cytharas .ſ. adulatiõem iactantiã. vanã laudẽ ⁊ leticiã ⁊ etiã dyabolicã tentationẽ ⁊ blandiciã. De fractiõe etiã huiꝰ cythare q̃ fiet in iudicio ⁊ in morte dicit. eſa. xxiiij. Ceſſauit gaudiũ tympanorũ ⁊ quieuit ſonitꝰ letantiũ. dulcedo cythare cũ cantico lyre: nõ bibent vinũ. amara erit potio bibẽtibus illam. Iſta eſt igit cythara inanitr glorantium.

B ¶ Secundo dico. ꝙ eſt cythara ſalubriter lamentantium .i. penitentiũ. ⁊ iſta eſt penitẽtia q̃ ſcꝫ continet lignum ſiccum .i. abſtinentie macerationẽ. Cordas tenſas .i. mandatorũ dei diſtrictã obſeruationem. Appoſitionem manus .i. bonam operationẽ. Sonuꝫ plectro formatũ .i. confeſſionẽ: ⁊ plectro lingue deprõptã orationem. Iſta eſt cythara lamentabilis. Job .xxx. Verſa eſt in luctũ cythara mea: ⁊ canticum meũ in vocẽ flentium Iſta eſt cythara .ſ. lachrymoſa cõfeſſio vel humilis oratio: liberat a periculo ⁊ a morte. Delphini enim in ſono cythare delectant. vnde narrant tam Plinius ꝙ Solinus Quod arion ꝓcurator regis corinthiorũ occaſione pecunie quam habebat a nautis in mare ꝓiectus cũ prius licentiã cytharizandi ad cõſolationes caſus ſui obtinuiſſet: ſtatim delphinorũ affuit multitudo qui eum demerſum receperunt ⁊ ad portum incolumen deuexerunt. Quapropter corinthij in templo ſuo imaginem eream hominis ſuper delphinũ equitãtis ad repreſentationem miraculi erexerũt. Sic reuera iſtud eſt verũ ꝙ delphin .i. dei filius valde diligit ſonũ cythare cõfeſſionis ⁊ orationis. Et iõ ſiquis tali cythara cecinerit: peccataqꝫ cõfeſſus deũ feruẽter orauerit. nunq̃ a nautis infernalibus ipſum ſubmergere ꝑ dãnationẽ conãtibus periclitari poterit: imo delphini. idest deꝰ ſtatim aderit: qui eũ liberabit. Figura .j. Re. xvj. vbi dauid canẽdo cythara: ſaul a demonio liberabat. Ideo dicat penitẽs illud Eſa. xvj. Venter meꝰ quaſi cythara ad moab ſonabit. Et illud ps. Confitemini dño in cythara Et ſic patꝫ ꝙ eſt cythara ſalubriter lamentantiũ.

C ¶ Tertio eſt cythara vocaliter ſeu ſolẽniter predicãtiũ. Scriptura eñ cythare cõparat. vbi eſt lignũ .i. hyſtorialis ruditas cõcauitas interior .ſ. ſentẽtiarũ ꝓfunditas ſonus .i. eruditiõis luciditas plectrũ .i. lingue ⁊ eloq̃ntie ſuauitas manꝰ appoſitio .i. operatiõis ⁊ executiõis ꝓbitas. de tali ergo cythara dicat diligẽs doctor ⁊ ꝑdicator illud ps. Exurge pſalteriũ ⁊ cythara exurgam diluculo.

D ¶ Quarto dico ꝙ eſt cythara virtualit ſeu ſpũalit exultãtiũ .ſ. iuſtorũ q̃ ꝑ laudẽ ⁊ grãrũ actionẽ ꝯtinue cytharizant ps. Pſallam tibi i cythara deꝰ iſrael. ¶ Quinto ẽ cythara ſupnaliter ſeu eternalit triũphantiũ .i. beatorũ q̃ cõtinue deũ laudãt. ⁊ in eternis ſolacijs ſe delectãt. vñ Apo .xv. dicit. ꝙ illi qui vice
A runt beſtiam .i. dyabolum ſunt ſupra mare vitreum .i. ſupra mundũ. ⁊ habent cytharas dei ⁊c.

Cito. Nota ꝙ iſtud aduerbiũ cito: vbicũqꝫ eſt ſignificat celeritatem. mobilitatem: feſtinantiam et velocitatem Et ideo poſſumus diſtinguere. quod eſt quedam Velocitas.

Habenda.	Prima eſt citiudo ſeu celeritas obediẽtie de qua dici
Spernenda.	tur Eſa .v. feſtinet ⁊ veniet
Timenda.	cito opus eius.
Optanda.	

Cito eñ debemus parere et obedire. ¶ Secunda eſt celeritas inconſtantie et impudentie. Cito eñ nõ eſt a bono opere deſiſtendũ .ſ. ſicut illi de quibus dr in ps. Cito fecerunt: obliti ſunt beneficiorũ eius. Cõtra illud .ij. Theſſal .ij. Rogamus vt nõ cito moueamini a ſenſu veſtro: nec eſt cito ad mala verba ⁊ opera feſtinandum vnde Prouer .xxv. Que viderũt oculi tui nõ ꝓferas i iurgio cito: ne poſtea peniteas ⁊ emẽdare nõ poſſis: cũ dehõneſtaueris amicũ tuũ. ¶ Tertia eſt velocitas trãſitꝰ mundane vite ⁊ leticie vnde ps. Impij quaſi fenum velociter areſcent: ⁊ quemadmodũ ſicut olera herbarũ cito decident. ¶ Quarta eſt celeritas dei clementie: q̃ ſcilicet in tribulationibus nõ deficit imo cito ⁊ velociter ſi digne requiritur ſubuenit et ſuccurrit. vnde ps. Cito anticipent nos miſericordie tue: qꝛ pauperes facti ſumus nimis. Iſtud ergo eſt verum ꝙ bona opera et meritoria debemus cito ⁊ velociter facere. ⁊ a malis operibus cito ⁊ celeriter reſilire. Eſt eñ quidã piſcis dictus mugil qui ſm Iſid. qñ percipit laqueos ⁊ rhetia piſcatoris: ita cito reſilit ab eiſdẽ: ꝙ volaſſe magis credit ꝙ ſaltaſſe. Sic pro certo cariſſimi: qñ videmus in hoc mundo ꝙ laquei et rhetia piſcatoris dyaboli ſunt parati: ſtatim debemus citiſſime ſaltare a malo reſiliendo: et volare bonis operibus inſiſtendo. et ad bona celeſtia meditando. vnde Dan .ix. Adhuc loquẽ B
te me: ecce vir gabriel quẽ viderã in viſione in principio cito volãs tetigit me. In quibꝰ verbis aduerte ꝙ nos debemus eſſe celeres ſeu citi ad quinqꝫ. ſcilꝫ

Ad obediendum cum promptitudine. Ecce vir.
Ad ꝓficiẽdũ cũ fortitudie. gabriel q̃ iterꝑtat fortitudo
Ad reſiliẽdũ a turpitudie. in ꝑncipio .i. principijs obſta
Ad trãſiliẽdũ in altitudine. Cito volans inquit.
Ad ꝯpatiẽdũ cũ multitudine Tetigit inq̃t ſupple leuiter compatiendo. Simus ergo cito.

Prelatis obedientes	Primũ probat volũtas ob
In bono proficientes	lata. Ecce. Scdm probitas
A malo reſiliẽtes.	relata. vir gabriel qui inter
Ad celũ trãſilientes.	pretat fortitudo. Tertium
Proximis cõpatiẽtes.	prauitas ꝓccupata: in pri
Tu ergo debes.	cipio. Quartũ virtꝰ elata
Obedire cũ veloci actu.	volãs. Quintũ ãt manꝰ ap
Proficere ꝯtinuo tractu.	plicata tetigit me. ¶ Si
Refugere a pcti iactu.	mus enim dico cito ꝓlatis
Cõſcẽdere vigoroſo ſaltu.	obediẽtes qđ notatur cũ
Succurrere amoroſo paſtu.	dicit. Ecce quod eſt ad

uerbium quod ſignat promptitudinem voluntatis. qꝛ ſcꝫ quicquid ꝓlatus precipit: ſubditus ſtatim debet reſpondere. Ecce Eſaie .vj. c. Ecce ego mitto te. Inter planetas enim ille qui eſt inferior prope terram: ꝑficit citius curſum ſuum. ſicut patet de luna que in vno mẽſe circuit omnes circulos zodiaci. ad qđ faciendũ ſol per annũ: ſaturnus per triginta annos moratur. Sic reuera cariſſimi: illi qui ſunt prope terram. idest qui ſunt infimi per humilitatem. et qui etiam in inferiori gradu ſunt q̃tum ad mundi proſperitatem vel qui ꝓpe terram ſunt idest conſiderantes propriam terreaꝫ vilitatem tales dico faciliter et cito et gratanter faciunt curſum ſuum. idest motum obedientie proſecutur. Dicunt enim. Ecce .q.d. Preſto ſum currere paratus ſum cito et ſine contradictione per obedientiam me mouere. Eſa .lij. Ego ipſe qui loquebar ecce aſſum Illi vero qui ſunt alti et ſuperius collati: vel per ſtatꝰ dignitatum: vel per generis nobilitatem. vel per ſcientie claritatem. Tales dico vt communiter non ambulant cito: immo tarde quia tales ſunt vt communiter non obedientes: ſed ad obediendum tardi et arrogã-

Ayuntamiento de Madrid

tes. Quod figuratum eſt Johis. xxj. vbi dicitur Quod
iohānes qui erat iuuenis ⁊ ſubditꝰ: p̄cucurrit citiꝰ pe-
tro qui erat antiquus et erat p̄latus. vnde de iſto ci
to obedientie: dicitur Luce. xiiij. ca. Dixit paterfami
lias ſeruo ſuo. Exi cito in plateas ⁊ vicos ciuitatis Su
perior autem dicit bono diſcipulo illud Apoc. j. Oſtē
dam tibi que opoꝛtet fieri cito. Ipſe vero reſpondet il
lud quod dicitur Apoc. iij. Ecce venio cito. Simus er
go cito prelatis obedientes. Ecce vide infra de Ecce

C ¶ Secundo debemus eſſe cito in bono proficientes.
Uir inquit gabriel. Cito enim debemus proficere et
creſcere in bono: ⁊ cito bona opera producere ⁊ face-
re quod notatur cum dicitur. Uir. Uir enim nomen
eſt maſculini ſexus. qui multo citius et fortius poteſt
operari ꝙ mulier: Sicut enim dicit Plinius. Maſcu
la palma citiꝰ fructificat ꝙ femella. Et in hoc maſcu-
lus a femella cognoſcitur ſicut dicit idem. Sic vere ca-
riſſimi illi qui ſunt ſpiritualiter maſculini viri. ſcilicet
viriles et virtuoſi: debent cito et velociter fructificare
per bona opera virtuoſa ⁊ faciliter debent fructus bo-
norum operum producere ⁊ in bono proficere et ma-
nere. et in hoc debent maſculi diſtingui a femellis: re
ligioſi a ſecularibus clerici a laycis. prelati a ſubditis
Citius enim debent proferre fructum bonoꝝ operum
et virtutum. vnde Luc. xv. Cito proferte ſtolam primā
Et talis vir virtuoſus erat ille de quo. ij. Macha. vij.
Linguam poſtulatus cito protulit. Quod eſt contra
multos qui ſimiles ſunt aliquibus arboribus que nō
cito ſed tarde proferunt fructus ſuos ſicut eſt eiculus
vel ſcḋm aliquos alio nomine ſorbus. que in hyeme in
autumno facit fructus. Quia vere multi ſunt qui non
cito. ſed tarde non in vere iuuentutis: ſed in autumno
ſenectutis incipiunt fructus bonorum operum pro-
creare Contra quos Johānis. xiiij. Quod facies fac ci
tius. Non ſic ergo: ſed ſimus vir gabriel: qui interpre-
tatur domini fortitudo. quia ſcilicet fortes ⁊ virtuoſi de
bemus eſſe ad bona opera facienda. j. Regum. xvij. c.
Eſto vir fortis. Et. ij. Regum. xiij. Roboramini ⁊ eſto
te viri fortes ⁊c. Simus cito in bono proficientes.

D ¶ Tertio ſimus cito a malo reſilientes: quod notatur
cum dicitur. in principio. In principio enim iuuentu-
tis. vel in principio male cogitationis eſt a malo reſi
liendum quia qui in principio non reſiſtit: paulatim
a tentatione vincitur. delectatione mulcetur. mala cō
ſuetudine ligatur. ⁊ ſic amplius reſurgere impeditur
Tētatio enim ſimilis eſt veneno: cui niſi in principio
et cito occurratur. velociter interficit patientem. Su
perat enim virtutem naturalem ita ꝙ non poteſt am
plius preualere. Ideo benedicebat ille. Principijs ob
ſta. In principio enim creauit deus celum et terram.
Unde de iſto cito poteſt dici illud Eccleſiaſti. xxvij.
Niſi in timore domini tenueris te cito ſubuertetur do
mus tua. ¶ Quarto ſimus cito ad celum tranſilientes.
Cito volans inquit. Caſtanea enim integra ⁊ ſana ſta
tim quando ſentit ignem: citiſſime ſaltat et tranſilit
verſus celum. Sic vere cariſſimi: ſtatim quando ſen-
timus ignem vane cupiditatis vel ignem carnalis vo
luptatis: debemus ab eo reſilire: et verſus celum per
contemplationem ſaltare pariter et volare. ps. Uola
uit ſuper pennas ventorum. id eſt citiſſime vnde. Apo
calyp. iiij. Aſcende ad me. et oſtendam tibi que opor-
tet fieri cito. ¶ Quinto ſimus cito proximis compa-
tientes quod oſtenditur cum dicitur. Tetigit me. Si
cut enim videmus quod non tangit non agit. ⁊ quod
tangit fortius influit. Ignis enim ſtatim quod tangit
calefacit. Sic vere vir pius et compatiens: ſtatim quod
ipſe tangit et vicinatur alicui: ipſe in ipſum debet in
fluere et agere per compaſſionem et beneficiorum col
lationem vt ſic dicere poſſit cuilibet quem viſitat. illud
Eſa. xlix. Extēdit manū ſuam ⁊ tetigit os meū ⁊ dixit
mihi. Seruꝰ meus es tu. ⁊c. Unde de iſto cito dicitur
vel poteſt dici illud quod dicitur. Heſter. vj. Cito ad
conuiuium quod regina parauerat venite cōpulerūt

ſcilicet pauperes. ¶ Item nota. ꝙ cito accipitur in malo E
ſignificato: ⁊ ſic ſignat nimiā velocitatē ad malū: quā
quidem nō debemꝰ habere: ſed ab ipſa potius abſtine
re. Nota ergo. ꝙ debemus abſtinere a nimis.

Cita loquacitate.
Cita varietate.
Cita credulitate.
Cita leuitate ⁊ celeritate.

Nō ſit igitur in nobis cita
loquacitas. Nō ſimus ſi
cut ſerpēs qui ita cito ali-
quotiēs mouet linguam
ꝙ duas linguas videtur habere. Sic multi ſunt qui ita
cito linguam ſuam mouent loquendo detrahendo: ia
ctando: ꝙ non vnam linguam ſed plures videntur ha
bere. Contra quos dicitur. Eccleſi. iiij. Noli eſſe citus
in lingua tua. ¶ Item debemus abſtinere a nimis ci
ta varietate vel mobilitate. quidam enim ſunt qui nō
habent virtutem perſeuerantie quia cito et faciliter mu
tantur de bono ad malum de virtute ad vitiū de gra-
tia ad peccatum. Iſti ſunt ſimiles cameleonti qui citiſſi
me mutat colorem. Sunt etiā ſimiles lune que ſepiſſi
me. ⁊ citiſſime mutat figuram. Sunt etiā ſimiles hie-
ne. que citiſſime mutat naturam ſuam: ſcilicet nunc inue
nitur maſculus nunc femella quia ſcilicet tales ꝙtum ad fi-
guram interioris bonitatis. ⁊ ꝙtum ad colorem exte
rioris honeſtatis: ⁊ ꝙtum ad naturā vtilioris qualita
tis cito et faciliter variantur. ſcilicet a bonis operibus de
ſiſtendo. ⁊ ad mala opera diuerſimode ſe mutādo. vn
de Judicū. ij. Cito deſeruerunt viam per quam ingreſſi
ſunt patres eorum. Quod etiā verum eſt de crudeli-
bus ⁊ raptoribus: qui nimis cito in modica occaſione
conuertuntur ad crudelitatem et ad rapinam. Eſaie.
viij. Accelera ſpolia detrahe. cito predare. ¶ Tertio
debemus abſtinere a nimis cita credulitate. Cuius
tamen contrarium faciunt mundi diuites ⁊ potētes
qui valde cito credunt verbis adulatorum detractorum
et falſorū accuſatorū. Simplices enim qui valde cito
ſe cōuertunt ad dicta hereticorū vetularum ⁊ decepto
rum ſimiles poſſent dici mercurio: qui eſt planeta qui
citiſſime conuertitur ⁊ mutatur ad naturam illiꝰ cui
coniungitur et vnitur. Sic tales valde cito ſe conuer
tunt ad voluntatem eorū qui ſibi coniunguntur. ſcilicet fa
miliariū. balliuorum. ⁊c. De quibus dicitur Eccli. xix.
Qui credit cito: leuis eſt corde. ¶ Item abſtinendum
eſt a nimis cita celeritate. vt non ſimus feſtini in ope
ribus noſtris quia nimis cita celeritas reprobatur. et
tarda et matura deliberatio et expectatio commenda
tur. Amigdalus enim que nimis cito floret: gelatur fa
cillime. Sic illi qui nimis cito volunt ardua opera pe
nitentie incipere predicare. docere. bellare ⁊ cetera ſi-
milia. non attingūt vt cōmuniter ad profectū. Et ideo
illis qui indeliberate et cito volunt alios promouere:
dicitur. j. Tymo. v. Manus cito nemini impoſueris.
Iſta eſt ergo nimis cita. Immaturitas ſeu leuitas. Ni
mis cita Crudelitas. Nimis cita Mobilitas Nimis
cita loquacitas. Item ē alia citi tas ſeu velocitas. que ſcilicet

Cito perit mundi gloria.
Cito tranſit vite copia.
Cito venit mortis anguſtia.
Cito veniet celi leticia.
Et cito veniet xp̄i iuſticia.

De mūdi gloria et de F
ipſiꝰ glorioſis dicitur in ps.
Tanꝙ olera herba-
rum cito decidēt De
mortis autē miſeria
dicitur Sap. vj. Horrēde et cito apparebit vobis. De
xp̄i vero miſericordia que cito auxiliatur ⁊ penitenti-
bus et pauperibus dicitur in ps. Cito anticipent nos miſe
ricordie tue: quia pauperes facti ſumus nimis. De tali
etiam leticia que cito veniet bene agentibus: dicitur
Eſa. lj. Cito veniet dominus gradiens ad aperiendū.
De iudicio vero et iuſticia que cito veniet delinquē
tibus: patet Luc. xviij. Uerumtamen deus cito faciet
vindictam ⁊c. Uide infra de ſtatim repente celeriter
velociter feſtinanter ⁊c.

Ciuitas. Nota ꝙ ciuitas dicitur. quaſi ſimul
viuentiū vnitas: Et dicitur ciuitas a
cico cis. quod idem eſt ꝙ aduoco: aduocas. vel coco is
idem eſt ꝙ copulor aris. vel coniugor coniungeris. ad
denotandum ꝙ ciues ad ſimul cocūdum et habitādū
fuerunt

Ayuntamiento de Madrid

fuerunt ad ciuitates aduocati. Et ideo ſub nomine ciuitatis intelligit̃ quelibet ꝯcordia vnitas ⁊ ꝯiunctio Ciuitas eñ ē hoim multitudo: ſocietatis vīculo adūnata ab eodē iure ſimul viuentiū. vt dicit Iſid. ⁊ Papias. ¶ Nota igitur. ꝙ in ſcriptura inuenitur ſextuplex ciuitas id eſt ſextuplex hominum congregatio reperitur vel inuenitur ciuitas.

Fragilis. Prima ſignat corporis vilitatem.
Labilis. Secūda ſignat mūdi proſperitatem.
Nobilis. Tertia ſignat cordis ſinceritatem.
Flebilis. Quarta innuit inferni acerbitatem.
Fertilis. Quinta declarat iuſtoꝝ cōmunitatē.
Utilis. Sexta vero denotat celeſtē vnitatē.

¶ Corporis vilitas eſt ſuſtentaculum valde fragile.
Mundi proſperitas eſt retiaculum valde labile.
Cordis ſinceritas eſt tabernaculum valde nobile.
Inferni acerbitas eſt receptaculū flebile ⁊ deteſtabile
Iuſtoꝝ cōitas eccl'ia eſt habitaculū valde fertile.
Celi ſocietas eſt propugnaculum vtile.

¶ Corpus eſt ciuitas ſtercorum ⁊ languorum.
Mundus eſt ciuitas bonorum ⁊ malorum.
Animus eſt ciuitas dei et angelorum.
Infernus eſt ciuitas demonum et peccatorum.
Religio eſt ciuitas penitentium et iuſtorum.
B Celum eſt ciuitas dei ⁊ contemplantiū beatorum.

¶ Primo ergo dico. ꝙ corpus eſt ciuitas fragilis. hꝫ enim debiliſſimū fundamentū. ſ. carnē ⁊ ſanguinē. hꝫ exteriꝰ fortiſſimū impugnamētū. ſ. infirmitates ⁊ caſus. hꝫ interiꝰ diſcordiſſimū perlamentū. ſ. qualitatuꝫ et elementorū diſcordiā atqꝫ pugnā Nō eſt ergo mirū ſi ciuitas iſta ſit fragilis et ſi faciliter ab hoſte. id eſt a morte qui eam cōtinue impugnat ⁊ minat̃: deſtruit̃ et caſſatur. Ideo morti pōt dici illud Eſa. xxv. Poſuiſti ciuitatē in cumulū: vrbē fortē in ruinā. ¶ Scdo dico ꝙ mundꝰ eſt ciuitas in qua eſt ꝯtrarietas ciuiū. abūdantia fecium. ⁊ cariſtia merciū. ⁊ ſollicitudo mentiū In mundo eñ ē ꝯtrarietas ⁊ diſcordia. vñ in ps. Uidi iniquitatē ⁊ ꝯtradictionē in ciuitate die ac nocte. circundabit eā iniquitas. ⁊ labor in medio eius ⁊ iniuſticia. Itē in mundo eſt ſordiū ſpūalium. ſ. peccatorū abūdantia Ezech. ij. Terra plena eſt iudicio ſanguinuꝫ et ciuitas plena eſt iniquitate. Et Naum. iij. Ue ciuitas ſanguinū. Itē in mūdo eſt mentiū. i. virtutū paupertas ⁊ indigētia. Uñ zac. xiiij. Capiet̃ ciuitas ⁊ vaſtabit̃ Itē i mūdo ſunt dolores mētiū ſeu triſticia Job. xxiiij. De ciuitatibꝰ fecerūt viros gemere. Eſa. xiiij. Ulula porta: clama ciuitas: talis ergo ciuitas nō ē bñ durabilis immo neceſſe eſt ꝙ ſit vana variabilis ⁊ inſtabilis Mundus ergo eſt ciuitas labilis. ¶ Tertio dico. qꝺ inuenitur ciuitas nobilis: ⁊ iſta eſt ciuitas cordis. Et dicitur nobilis qꝛ ſcꝫ iſta eſt habitaculū ſummi regis ps. Glioſa dicta ſunt de te ciuitas dei. In iſta ciuitate debet eſſe ciuiū vnitas: qꝛ ſcꝫ ciues anime id eſt potentie debent eſſe vnū per mentalē tranquillitatē ⁊ ꝑ affectuum vnitatē. Deus eñ eſt nobilis princeps qui nō libenter habitat niſi i ciuitate tuta: pacifica ⁊ munita Et ideo ciuitas cordis non debet eſſe per varios affectus tumultuoſa: alias non eſſet pro chriſti habitaculo gratioſa. Ipſe eſt eñ qui dicit illud Eccl'i. xxiiij. In ciuitate ſanctificata ſimiliter requieui: ⁊ in hieruſalem poteſtas mea. Iſta ciuitas debet eſſe vallata muris foſſis. aquis. Muri ſunt ambitus mandatorum dei: quibus debemus circundari et includi. j. Machab. j. Edificauit ciuitatē dauid muro magno Et. ij. Phyli. viij. ca. Ciuitates muratas habētes portas: ⁊ vectes. et ſeras. Foſſe ſunt virtus humilitatis vel ꝓfunditas cōſiderationum interiorum. vnde Eſai. xxxij. Humilitate humiliabitur ciuitas. Aque ſunt redūdantie lachrymationum. vnde Pſal. Fluminis impetus letificat ciuitatem dei. Iſta eſt igitur ciuitas nobilis. de qua dicitur zacha. viij. Uocabitur hieruſalem ciuitas vnitatis ¶ Quarto inuenitur ciuitas flebilis. Et iſta eſt congregatio damnatorum. iiij. Regum. xiiij. Qui mortui fuerint de ieroboam de ciuitate comedant eos canes

C ¶ Quinto dico quod inuenitur ciuitas fertilis. ⁊ iſta proculdubio eſt vel debꝫ eſſe ciuitas religionis ⁊ eccleſie: ſeu etiam ciuitas ⁊ cōmunitas fidei xpiane que. ſ. cunctis bonis ſpiritualibꝰ debet eſſe referta. ps. Hieruſalem que edificatur vt ciuitas: cuius participatio eius in idipm. et nota ꝙ iſta ciuitas debet eē ciuitas.

Mūda ſine carnali fetore.
Sancta ſine criminū horrore.
Leta ſine triſticie merore.
Opulēta ſine paupertatis lāguore.
Quieta ſine diſcordie liuore.
Clara ſine falſitatis errore

Sit igit̃ ciuitas mūda qꝺ facit nouitas innocētie Apocal'. xxj. vidi ciuitatem ſanctam hieruſalēꝫ nouā a deo paratā ⁊c. Item ſit ciuitas ſancta: qꝺ facit puritas cōſcientie Apoca. xxj. Oſtēdit mihi angelꝰ ciuitatē ſanctā hieruſalem. ¶ Item ſit ciuitas leta quod facit claritas ſapientie. id eſt eleuatio mentis in deum. iiij. Reguꝫ. xj. Letatus eſt omnis populꝰ terre: ⁊ ciuitas conquieuit ¶ Itē ſit ciuitas opulenta: quod facit vbertas omnis iuſticie. id eſt abundantia virtutum ⁊ meritorū. Ideo dicebat dauid. Quis deducet me in ciuitatem munitaꝫ ⁊c. ¶ Item ſit quieta: qꝺ facit vnitas ꝯcordantie. Ideo conſulitur Hiere. xxix. Querite pacem ciuitatis ad quam tranſmigrare vos feci ⁊ orate pro ea. quia in pace eius erit pax veſtra. ¶ Item ſit clara: quod facit veritas prudētie et ſcientie. Unde illud predictū zach. viij. Uocabitur hieruſalē ciuitas veritatis. et Apocal'. xxj. Ciuitas nō eget ſole ⁊ luna: Nā claritas dei illuminabit eam. ⁊ lucerna eius eſt agnus. Et reuera cariſſimi: ſi ciuitas id eſt eccleſia talis fuerit: ibi dominꝰ libenter habitabit. Et ſic dicetur illud. Ezechi. xlviij. Nomen ciuitatis dominus ibidem Sed heu proh dolor: iſta ciuitas non eſt hodie talis immo eſt quaſi penitus deſolata: ⁊ multis vitijs diſſipata et hoſtibꝰ ſpiritalibus ſubiugata. Iſta eñ hodie quod dolendū eſt.

Igne auaricie ſuccēditur.
Rixa diſcordie diſcindit̃.
Faſtu ſupbie erigitur.
Fece luxurie inficitur.

¶ Ideo ibi murus iuſticie deſtruitur et tota ciuitas diruitur. De igne auaricie patꝫ. Eccli. xlix. vbi dicitur. Incenderunt electam ciuitatē Et de chaldeis dicitur Hiere. xxxviij. Ciuitatē hanc comburent igni. De rixa vero ⁊ diuiſione diſcordie: dicitur Apoc. xvj. Facta ſunt fulgura: voces: ⁊ tonitrua: ⁊ facta eſt ciuitas in tres partes De faſtu vero ſupbie dicitur. eſa. xxvj. Ciuitatem ſublimē humiliabit. id eſt ſuperbiam. De fece luxurie dicit̃ Eſa. j. Quomodo facta eſt meretrix ciuitas fidelis. et ezech. xxiiij. Ue ciuitati ſanguinum olle. cuius rubigo in ea eſt. De muro vero deſtructo id eſt de diſciplina: ⁊ de mandatorū obſeruātia diſſipata dicitur. j. Mach. v. Quod antiochus mādauit deſtruere murū ciuitatis hieruſaleꝫ in circuitu. Non eſt igitur mirū ſi talis ciuitas ruinoſa derelinquit̃ a domino ⁊ ab hoſtibus impugnatur: iuxta illud Hiere. xxxij. Munitiones extructe ſunt aduerſus ciuitatē vt capiatur et ſic diabolo dimittitur poſſidenda Hiere. xxxiiij. Tradam ciuitatem hāc in manu regis babylonis. Non ſic cariſſimi: quia debet eſſe ciuitas fertilis. ¶ Sexto dico: ꝙ inuenitur ciuitas vtilis ſcꝫ. ciuitas paradiſi Apocal'. xxj. ca. Ipſa vero ciuitas aurum mundum. Iſta enim ciuitas habet. D

Securitatem inexpugnabilem.
Tranquillitatem imperturbabilem.
Sublimitatem indepreſſibilem.
Stabilitatem indefectibilem.

¶ Habet dico inexpugnabilem ſecuritatem. Soph. ij. Hec eſt ciuitas glorioſa habitans in confidentia. Habet etiam imperturbabilē tranquillitatē Eccleſi. xxiiij. In ciuitate ſanctificata ſimiliter requieui. Habet inſuper indepreſſibilem ſublimitatem. Prouerb. ix. Miſit ancillas ſuas vt vocarent ad arcem ⁊ ad menia ciuitatis. Item habet indefectibilem ſtabilitateꝫ vnde. Eſa. xxxiij. Oculi tui videbunt hieruſalem ciuitatem ſolennitatis veſtre opulentam. tabernaculum.

Ayuntamiento de Madrid

quod nequaꝙ transferri poterit. Ista est ergo ciuitas ascendenda per affectionem et deuotionem circuēda per ꝯtemplationē ⁊ habitāda ꝑ meditationē. De ascē su deuotionis ⁊ affectionis: dicitur Prouer. xxi. Ciui tatem fortium ascendit. De circuitu contemplatiōis dicitur Cant. iij. Surgam ⁊ circuibo ciuitatem ⁊c. De habitatione meditationis iugis cōsiderationis dr in ps. Eduxi eos per viam rectam. vt irent in ciuitatē ha bitationis. Et Hiere. ij. Uenite ingrediamur in ciuita tem munitam ⁊ sileamus ibi. Sic ergo inuenitur ciui
E tas fragilis. nobilis flebilis vtilis. ¶ Nota tamen ad huc per nomen ciuitatis potest omnis vnitas ⁊ con-cordia denotari. vnde nos debemus esse ciues ciuita tis. idest simul viuentes in amore ⁊ vnitate. Et sic per ciuitatem potest status ecclesie: vel religionis. vel cu-iuslibet societatis vel communitatis designari. Talē ergo ciuitatem debemus inhabitare quia scilicȝ pacē et vnitatem debemus frequentare. Illi autem q̄ sunt eiusdem speciei: habent pacem inter se vt cōmuniter. Nunꝙ enim leo comedit leonem. vrsus vrsum. et sic de alijs. q2 generaliter illa que sunt eiusdem speciei: nūꝙ se occidunt vel deuorant preterꝙ inter pisces. vbi sem per maior comedit minorem: ꝙuis sint eiusdem spe-ciei. vt dicit Pli. Sic vere charissimi: nos xp̄iani qui omnes sumus eiusdem speciei. idest eiusdē ritus cult9 et fidei: nunꝙ debemus per lites ⁊ discordias alter al terum impugnare ledere: vel infestare. immo vere si-mul et cōmuniter debemus pacifice habitare: ⁊ alter alterum diligere ⁊ iuuare. Et sic erimus in ciuitate. i. in ciuili et domestica vnitate vnde Hiere. xxix. Queri te pacem ciuitatis ad quam transmigrare vos feci. Uerūtamen multi sunt sicut pisces. qui scȝ ꝙuis sint eiusdem speciei. idest eiusdeȝ patrie eiusdem ciuitatis eiusdem collegij. eiusdem generis. ipsi tamen contra seinuicem preliantur alter alterum impugnantes. al-ter ab altero discordantes. et alter alteri inuidentes. De quibus dicitur Prouer. xxix. Pestilentes dissipāt ciuitatem. Sicut enim multe ciuitates sunt destructe propter brigas et controuersias ciuium malignorum Sic multe communitates ⁊ religiones: ⁊ collegia ad paupertatem ⁊ miseriā sunt redacta propter litiga suo rum possessorum. De quibus dicitur Eccli. xlix. Incen derunt electam ciuitatē. Non sic ergo: sed simus paci fici ⁊ concordes et simus in ciuitate. idest in ciuili vni tate et concordia. Ut sic de nobis ⁊ de nostra cōmuni tate ⁊ vnitate possit dici illud. Apocal. xxi. Uidi ciuita tem sanctam hierusalem nouā: descendentem de celo In quibus verbis aduertēdum. quod ciuitas collegij
F vel cōmunitatis ecclesie vel religionis: debet habere conditiones que in qualibet ciuitate nobili consueue runt esse. Ciuitas enim tunc est laudabilis: qn̄ est.

In loco claro.
In loco firmo.
In loco mundo.
In loco pacifico.
In loco fecūdo

Talis debet esse ciuitas nostra Debet enim esse in loco claro ꝑ morū honestatem. Uidi In loco firmo per cordis probitatem. Ciuitatem inquit. In loco mun do per vite puritatem. Sanctam nouā. In loco paci-fico per pacis vnitatē. Hierusalem. in loco fecundo ꝑ morum vbertatem. Descendentem. Loca enim descē-dentia et infima: sunt vt cōmuniter magis fecunda.

¶ Sit igitur in nobis apparentie claritas Uidi inq̄t Nihil enim est visibile nisi quod habet claritatem et lucem. Sic vere nec aliquod collegium dignū est nec delectabile videri: nisi quod claritate honestatis vel moralis apparentie est illustratum. Et ideo probdo-lor multe sunt hodie ciuitates: que non sunt digne re-spici vel videri. que tantam habent deformitatem mo rum et conditionum ꝙ nec a deo nec a mundo sunt di gne intueri. Quia reuera carissimi: moderne ciuita-tes et communitates: splendore honestatis et sancti-tatis: sunt priuate: ⁊ multis vitijs sunt infecte. Hodie enim inueniuntur.

Detractiones et inuidie.
Eractiōes et seuitie.
Elationes ⁊ superbie.
Infectiōes ⁊ immūdicie
Ambulatiōes ⁊ auaricie.
Dissensiōes ⁊ ꝯtrouersie.

¶ De primo dr. iij. Re. xiij. In ciuitate come dēt eos canes. De scdo esa. j. Quō facta ē mere trix ciuitas fidelis. plena iudicio iusticia habitauit in ea nunc aūt homicide De tertio dicitur Esa. xxiij. Attrita est ciuitas vanita tis. De quarto Nau. iij. Ue ciuitas sanguinū: De qui to dicitur Hiere. xv. Si introiero in ciuitatē: ecce atte nuati fame fame dico. idest insatiabilitate auaricie. ideo de auaris dicitur in ps. famē patientur vt canes et circuibunt ciuitatē De sexto dicitur in ps. Uidi cō tradictionem in ciuitate. Nō sic carissimi: sed habea mus morum honestatē et claritatem vt possimus vi deri ⁊ intueri. Uidi inquit. vnde esa. xxxiij. c. Oculi tui videbunt hierusalem opulentam ⁊c. Sit igitur in no- G
bis apparētie claritas. ¶ Secundo dico. ꝙ in nostra ciuitate debet esse permanentie firmitas. et hoc ostē-ditur cum dicitur. Ciuitatem. Ciuitas enim tunc est fortis et permanens quando muris et turribus circui tur quando fossis et vallibus est vallata quando aq̄s et fluminib9 est ambita. sic vere ꝯmunitas nostra tūc est fortis spiritualiter atqȝ firma quādo muris diuine protectionis: turribus alte cōtemplationis aquis la-chrymarum et deuotionis: fossis et vallibus humili-tatis et subiectionis circundatur et vallat. vnde pro-uer. xviij. Frater qui adiuuatur a fratre: tanꝙ ciuitas firma. cōmunitas enim adiutorij et amoris: est spiritua lis fortitudinis firmamentum. Et ideo ista solet esse omnium habitantium tutamentum ⁊ saluamentum Gen. xix. Est ciuitas hic iuxta parua ad quam possuȝ confugere et saluabor in ea. Sed reuera carissimi: iam videtur fortitudo ciuitatis religionis et ecclesie cecic-disse: ⁊ penitus defecisse. quod videmus temporaliter et spiritualiter Temporaliter videmus: qualiter dese cit omnis virtus et potētia ecclesie et religionis ⁊ qua liter a tyrannis deprimitur et suppeditatur. spiritua-liter etiam videmus qualiter ab hostibus ⁊ vitijs de-struitur ⁊ subiugatur. Et ideo bene potest dici illud. Esaie. xxvij. ca. Ciuitas munita desolata erit. Et ideo in ista ciuitate multi hodie a dyabolo capiuntur. et diuersis criminibus exponuntur. Math. iiij. Assum-psit eum diabolus in sanctā ciuitatē. Non sic ergo: sȝ sit in nobis permanentie firmitas ¶ Tertio dico. ꝙ H
in nostra ciuitate ⁊ cōmunitate debet esse innocētie puritas. Nouam inquit. Nouitas enim signat puri-tatem. q2 scȝ ciuitas religionis ecclesie ⁊ societatis cu-iuslibet vnitatis debet esse pura ⁊ munda vt pur9 rex nouus ⁊ mundus xp̄s nobiscū maneat ⁊ moret. Apes enim libenter mellificant in aluear i nouo. Pisces etiā libenter subintrant sportulas nouas ⁊ mundas. Sic vere xp̄s libenter habitat ⁊ frequentat societates et cō munitatē nouam. mundā. puram et castam Apoc. iij. Scribam super eam nomen ciuitatis noue hierusalē Quod est hodie contra multas ciuitates. status et re-ligiones in quibus procerto non est puritas sed car-nalitas non est nouitas sed antiquitas non mūdicia. sed spurcicia: non iusticia sed nequicia Unde dicit. ezech. xxiiij. Ue ciuitati sanguinum olle. cuius rubigo in ea est. Sit igit in nobis innocētie puritas. ¶ Quar I
te dico ꝙ ī nobis debet esse amicicie vnitas. Qd nota tur cum dicitur. Hierusalem. qd̄ interpretatur visio pacis. In pace enim et amore viuere debemus. Quia sicut dicit seneca. sicut parue res concordia crescunt: sic magne discordia labuntur. vnde ps. Hierusalem que edificat vt ciuitas. cui9 participatio ei9 in idipm Sit igitur in nobis amicicie vnitas. Quod est contra multos qui in ciuitate ecclesie sunt discordes. vnde. j. Macha. xiij. Factus est motus magnus in ciuitate. ¶ Quinto sit in nobis opulentie vbertas cum dicit. descendētem. Loca enim que sunt in descensu. magis vt communiter fertilia et opulēta. Sic vere si ciuitas et ꝯmunitas nostra sit in descēsu humilitatis. magis erit spiri-

Ayuntamiento de Madrid

erit ſpiritualiter fertilis ⁊ fecũda ⁊ magis in fructib⁹ bonorũ operũ abundabit. Eſa.xxxij. Humilitate humiliabitur ciuitas pſ. Aſcendunt montes et deſcendunt campi. Campus enim nomen eſt loci fertilis et opulenti. eſa.xxxiij. Oculi tui videbũt hierlm regionẽ opulentã ⁊c. Et ſic ergo pʒ ꝙ ciuitas noſtra dʒ habere

Uirtutũ vbertatẽ.
Amoris vnitatem.
Ailtoris puritatem.
Uigoris firmitatem.
Splendoris claritatẽ.

Et ſic iſta erit illa ciuitas de qua dicit in pſ. Quis deducet me in ciuitatẽ munitam. Si per ciuitatẽ intelligis virum iuſtũ vel virginẽ glioſaʒ dic ſicut ſupra in litera.b. de ciuitate nobili. ⁊ de ciuitate fertili. Si vero carnẽ intellexeris: dic ſicut ſupra in littera. A vbi agitur de corpore vel de mundo.

a **Ciuis.** Uide ſupra. vbi. Adherere in illa autoritate. Adheſit vni ciuiũ regionis illius. q̃ ibi exponitur vel diuiditur. ❡ De ciue vero potes diſtinguere ſm numerũ ciuitatũ. qꝛ ſcʒ quelibet ciuitas habet ſuos ciues. In ciuitate corporis ſunt ciues motus carnales. In mũdo ſunt ciues viri brutales. In religione ⁊ eccleſia ſunt ciues homines ſpirituales. In celo ſunt ciues beati ⁊ angeli immortales. In inferno ſunt ciues damnati ⁊ demones. impij ⁊ crudeles. In anima ſunt ciues potentie naturales ⁊ ſi bona fuerit virtutes tam theologice ꝙ̃ morales. Si vero mala affectus ſuperflui ⁊ criminales. Generaliter tamen per ciues intelliguntur viri familiares ⁊ domeſtici quib⁹ ſi deliquerint eſt parcẽdum ⁊ indulgendũ inter quos equaliter eſt iudicandũ ⁊ a quorũ ſocietate ſi infamis fuerit: eſt recedendũ ⁊ declinandũ. Parcendũ dico et indulgendũ Leuit.xix. Non memor eris iniurie ciuiũ tuorũ. Iudicandũ etiã Deut.xxiij. Iuſtum iudiciũ iudicate ſiue ciuis ſit ille: ſiue peregrinus. nulla erit diſtantia perſonarũ. Declinandũ inſup. Leui.xxj. Non cõmutabit ſacerdos in morte ciuiũ ſuorũ ⁊c. Sufficit.

a **CLam.** Nota ꝙ Clã accipit pro occulte abſcõdite. vel ſecrete. Et ideo dico. ꝙ eſt vnũ clam qđ eſt prudentie vnũ claʒ qđ eſt fallacie vnũ clam qđ eſt nequicie. Prudentes enim ⁊ maxime humiles volunt clam. i. ſecrete ⁊ abſconſe: non palã nec pompoſe facere facta ſua. vnde dauid dictum eſt illud. j. Reg. xviij. Manebis clam ⁊ abſcõderis in agro. fallaces enim clandeſtine faciũt fraudes ſuas. vnde de herode xp̃m occidere cupiente: dicitur Mathei.ij. Tũc herodes clam vocatis magis didicit ab eis tempus ſtelle. Iniqui etiã et crudeles clam ⁊ ſub ſpecie iuſticie committunt multa tyrannica et peruerſa. Contra quos Deut.xxvij. Maledictus qui clam percuſſerit proximũ ſuum ⁊c. Uide de Abſcondere vel occulte.

a **Clamare.** Nota ꝙ clamare ſm Hug. idẽ eſt ꝙ cũ alta voce ſonare: ⁊ cordis deſiderium exprimere. Et poteſt ſignificare in ſcriptura in bono et in malo. In bono enim ſignat.

Suſpiriũ cõtritiõis.
Eloquiũ confeſſionis
Preconiũ laudationis.
Magiſteriũ inſtructiõis.
Miniſteriũ orationis.

Eſt dico clamandũ p cõtritionẽ Heſter.iiij. Heſter voce magna clamabat oſtendens amaritudinem animi ſui. Itẽ eſt clamandum per confeſſionem. Unde Eſa.xxxviij. Sicut pullus hyrundinis ſic clamabo: meditabor vt columba. Item eſt clamandum per laudationem et per gratiarum actionẽ Marci.xj. vbi de filijs hebreorum dicitur. Quod domino clamabant dicentes oſanna. Item eſt clamandũ per inſtructionẽ ſeu predicationẽ Eſaie.lviij. Clama ne ceſſes: quaſi tuba exalta vocem tuam. Item eſt clamandum per orationem. j. Mach. iiij. Clamemus in celum ⁊ miſerebitur noſtri deus noſter. ❡ Item clamor quandoqꝫ ſignat in malo: ⁊ ſic inuenitur multiplex clamor. ſcilicʒ

Clamor iactantie ⁊ elatiõis.
Clamor ſeuicie cõminationis.
Clamor triſticie ⁊ deſperatiõis.

Eſt ergo primo clamor iactantie Hiere.xij. Clamauerũt poſt te plena voce. Item eſt clamor ſeuicie. Et de hoc dicitur Marci xv.c. Iterũ clamauerũt. Crucifige crucifige eum. Item eſt clamor triſticie. Soph.j. Uox clamoris a porta piſciũ: ⁊ vlulat⁹ a ſecũda. Poſſumus ergo diſtinguere ꝙ eſt bon⁹ clamor quo debem⁹ clamare. Et eſt malus clamor quo debemus ceſſare. Prim⁹ bonus clamor eſt quo ſcʒ debemus clamare ad deũ. b

Sicut pupillus clamat ad tutorem.
Sicut diſcipulus clamat ad doctorem.
Sicut pauper clamat ad benefactorem.
Sicut vim patiens clamat ad adiutorem.

❡ Clamemus ergo ad deum.

Ut ad tutorem: vt defendamur.
Ut ad doctorem: vt inſtruamur.
Ut ad benefactorẽ: vt nutriamur.
Ut ad adiutorem: vt eruamur.

Sicut eĩm dr̃ eſa.xxix. Miſerebit tui ad vocẽ clamoris tui. Et in pſ. dicitur Ad te clamauerũt ⁊ ſalui facti ſunt. Deus enim clamat ad hominẽ vt ꝯuertatur. hõ aũt clamat ad deũ vt miſereatur hõ vero clamat ad hominẽ: vt ꝯpatiat. De clamore dei ad hominẽ dicitur. Mich.vj. Uox domini ad ciuitatẽ clamabit. Et iohãnis.vij. Clamabat ieſus: ſi quis ſitit veniat ad me ⁊ bibat De clamore hominis ad deũ dicitur Prouer.xxj. Qui obturat aures ſuas ne audiat pauperẽ: clamabit ⁊ ipſe ⁊ nõ exaudiet Clamem⁹ igit a dñm ſua bñficia implorãdo: veniam peccatorum poſtulãdo eius miſericordiã ſupplicãdo. Elephas enim cũ ceciderit ad terrã: videns ꝙ per ſe ſurgere non poteſt: ſolet barrire fortiter ⁊ clamare. ⁊ ſociorum ſuorũ iuuamẽ talibus clamoribus implorare vt dicit. Plini. qui audito clamore: ſtatim ad eũ cõueniunt: ⁊ vt poſſunt ſibi ſubueniũt ⁊ ſuccurrũt. Sic pro certo chariſſimi: ſi nos ceciderim⁹ a ſtatu gratie p peccatum: vel a ſtatu proſperitatis per infortuniũ: nos p certo debemus clamare ad ſocios noſtros. ſcʒ ad deũ ad angelos ad ſanctos. ⁊ ad proximos. Clamare dico debemus ad deũ per orationẽ ⁊ ſuorũ beneficiorũ implorationem ⁊ ſic ſtatim aderit per ſui benigni adiutorij manifeſtã et occultã collationẽ vnde pſ. Ad dñm cum tribularer clamaui ⁊ exaudiuit me. Et alibi. Media nocte clamor factus eſt: ecce ſponſus venit. Mat. xxv. Ideo de tali clamore poteſt dici illud Eſa.xl. Uox dicentis. clama. quid clamabo? Omnis caro fenum. In quibus verbis aduerte. quod eſt triplex bonus clamor ſcilicet clamor.

Imperatiuus.
Informatiuus.
Deploratiuus.

De⁹ eĩm clamat nobis imperãdo vox inq̃t dicẽtis. Predicator clamat ſuos iformãdo. Clama inq̃t. Et pctõr clamat ſeſe deplorãdo Quid clamabo inquit: Oĩs caro fenũ. ❡ Dico ergo primo. ꝙ eſt quidam clamor imperatiu⁹ ⁊ iſte eſt clamor dei ad hoĩes quo ſcʒ deus clamat: ⁊ in ſcriptura ⁊ per ꝓphetas mãdata ſua declarãdo. Uox inquit dicẽtis. Leo enim terribiliter rugiens atqꝫ clamãs: circa animalia facit circulum: que circulũ exire non audentes capi ab eo ſe permittunt. Sic leo de tribu iuda deus: clamando et imperando in ſcriptura: circulũ mandatorũ nobis dedit in quibus debem⁹ manere: ⁊ vſqꝫ beneplacitũ ſuũ ſit nos per mortem accipere. inde debemus penit⁹ nõ exire: qui clamor nobis oſtenditur cũ dr̃ Uox dicẽtis. vñ Math.iij. ⁊ eſa.xl. Uox clamãtis in deſerto parate viã dñi. Circa qđ aduerte. ꝙ clamor iſti⁹ leonis eſt.

Aliqñ expſſiu⁹ amoris.
Aliqñ incuſſiu⁹ timoris.
Aliqñ ꝓmiſſiu⁹ valoris.

De⁹ eĩm clamat exprimẽdo ſuũ amorẽ Unde Luc. xxiij. clamãs voce magna emiſit ſpiritũ. Item deus clamat imprimẽdo nobis timorem Apocal.xiiij. Clamauit voce magna ad angelum qui habebat falcem acutam dicens. Mitte falcẽ tuam et vindemia botros vinee terre. Iſte clamor potiſſime audietur quando dicet. Ite maledicti ⁊c. Item iſte clamat promittendo magnũ valorem. ſcʒ promittendo paradiſũ dicens. Uenite benedicti ⁊c. Mathe. xxv. vnde Ioh.vij. Clamabat ieſus: ſi quis ſitit veniat ad me ⁊ bibat. Hic eſt ergo clamor imperatiuus Uox

Ayuntamiento de Madrid

dicentis inquit. Mich. vj. Vox domini ad ciuitatem
D clamat. ¶ Secundo dico. ꝙ eſt clamoꝛ informatiuus
Et iſte eſt clamoꝛ predicationis. Clama inquit Onager
enim clamat et rugit. vt inueniat vxoꝛẽ ſuaꝫ qſi eã
amiſit. Aquila clamat terribiliter qſi vadit ad predaꝫ
cuius clamoꝛe audientes predales: tanto terroꝛe terrentur
ꝙ vix illa die ad predandũ animanſ. Sic vere
predicatoꝛ qui videt ꝙ vxoꝛes ſuas. i. animas xpianas
quas tanꝙ vxoꝛes debet diligere per ipſarũ peccatuꝫ
amiſit: debet alte clamare ꝑ predicationẽ ⁊ inſtructionem:
vt ipſas recuperet per penitentiã ⁊ ꝯuerſionem.
Iſte enim debet eſſe ſicut aquila alte volans per contemplationẽ
Acute videns per diſcretionẽ. Terribiliter
clamans per cõminatoꝛiã monitionẽ: vt ſic aues
predales. ideſt peccatoꝛes ⁊ raptoꝛes eius clamoꝛibꝰ
terreantur: ⁊ ab actibus impijs retrahanſ. Oſee. viij.
In gutture tuo ſit tuba quaſi aquila ſuper domũ dñi.
Clama ergo. eſa. lviij. Clama ne ceſſes: quaſi tuba exalta
vocem tuã annuncia populo meo peccata eoꝛũ ⁊c.
Multi tamen ſunt hodie quaſi illi quos lupus videt
qui ſtatim cum ipſos viderit: vocem ⁊ clamoꝛẽ eis aufert.
Coꝛrumpit enim aerem contiguũ qui coꝛruptus
aufert vocem et clamoꝛẽ. Sic procerto multi ſunt quibus
incumbit officium clamandi contra lupũ. i. contra
dyabolum qui tamen ab aere coꝛrupto. ideſt. a malis
mulieribus taliter inficiuntur ꝙ vocem videntur
perdidiſſe inꝙtũ clamare contra vitia non preſumũt
quibꝰ ſe ſentiunt irretitos vnde ps. Laboꝛaui clamãs
rauce facte ſunt fauces mee. Iſte eſt ergo clamoꝛ infoꝛ
E matiuus. ¶ Tertio dico. ꝙ inuenitur clamoꝛ lamentatiuus.
⁊ iſte eſt quãdo homo plangit: clamat et lamentatur
de miſeria fragilitatis. De ꝯmiſſione iniqtatis.
De offenſa diuine maieſtatis: quod oſñditur cũ
dicitur. Quid clamabo. Omnis caro fenũ. quaſi diceret:
tot habeo materias clamandi ꝙ neſcio vbi incipiam
quare: quia procerto. Omnis caro fenuꝫ. Puer
enim ſtatim quãdo naſcitur incipit clamare: ſignans
miſeriam ad quam intrat Mandragoꝛa etiaꝫ quãdo
eradicatur ſolet clamare. ſm Plinium. Ceruus inſuꝑ
quãdo a canibus capitur ſolet lachꝛymare. clamare et
mugire. ⁊ ad hominem quẽ naturaliter cognoſcit eſſe
pium: ſolet vltro recurrere et abire. Sic vere cariſſimi
nos debemus ploꝛare et clamare de miſeria mũdane
habitationis ſicut puer qſi naſciſ. de eradicatiõe a terra.
ideſt de fine moꝛtalis defunctionis ſicut mandragoꝛa
que auellitur de laboꝛe preſentis tribulationis:
ſicut ceruus qui impingitur. clamandum eſt.
Cum homo naſcitur: quia naſcitur ad laboꝛem.
Cum homo viuit: quia impellitur ad timoꝛem.
Cum homo auellitur a terra. id eſt quando moꝛitur:
qꝛ deducitur ad doloꝛẽ. Ideo dꝛ Ione. ij. Quod ionas
in ventre ceti abſoꝛptus a mari clamauit ad dominũ
Spiritualiter etiam loquendo: quando a terra. ideſt
a deo per peccatũ eradicamur qſi etiaꝫ a canibus. i. a
demonibus ⁊ a tentationibus impugnamur: nos procerto
debemus plangere per contritionẽ: clamare per
confeſſionem ploꝛare per compunctionẽ: doloꝛẽ ⁊ deſolationem:
⁊ ad hominẽ. i. ad chꝛiſtum refugere: per
ſui adiutoꝛij imploꝛationẽ. Iſte eſt enim homo naturaliter
pius: ⁊ ideo ad ipſum in neceſſitatibꝰ eſt recurrenduꝫ
⁊ in tribulationibꝰ clamandũ. Vnde de incola
tu preſentis miſerie: poteſt dici illud. Iob. xxx. Conſurgens
in turba clamabã. frater. fui draconũ ⁊ ſociꝰ ſtruthionum.
i. demonũ ⁊ hominũ peruerſoꝛũ. Ideo a turba
ipſoꝛum debemus conſurgere ⁊ recedere: ⁊ ad deuꝫ recurrere
⁊ clamare. Iuxta illud ps: Clamabo ad deum
altiſſimũ qui bene fecit mihi. Iſte eſt ergo clamoꝛ lamentatiuus:
qſi ſcꝫ homo lamentatur et clamat propter
mundane proſperitatis breuitatẽ propter humane
fragilitatis vtilitatẽ. quod totũ oſtendiſ cũ dicitur
Omnis caro fenũ. vnde ibidẽ. Eſa. xl. ca. Vere fenum
eſt populus. Iaco. j. Exoꝛtus eſt ſol cum ardoꝛe ſuo: ⁊
areſecit fenum: ⁊ flos eius decidit ⁊ decoꝛ vultus eius
deperijt. Et ſic ergo patet ꝙ eſt clamoꝛ lamentatiuꝰ
informatiuus imperatiuꝰ. Et iſte eſt multiplex bonꝰ
F clamoꝛ. ¶ De malo vero clamoꝛe nota. ꝙ inueniſ clamoꝛ.
Languentis. furentis. et Dolentis. clamat.

Egenus languens in biuio.
Tyrannus furens in ſolio.
Dãnatus dolens in deuio.

ſeu incẽdio. clamoꝛi
egeni debemus ſubuenire.
qꝛ ſcꝫ clamoꝛ
aliene miſerie tribulatiõis ⁊ anguſtie: debet per compaſſionẽ
in noſtris auribꝰ introire: ita ꝙ ipſis debemꝰ
ſi poſſumꝰ ſubuenire vñ ps. Nõ eſt oblitꝰ clamoꝛem
pauperũ. Iſti eñ pre tribulationibꝰ clamant. qꝛ ſcꝫ tyranni
⁊ mundi miſerie eos grauant et quod peius eſt
ipſi clamare: loqui: vel cõtradicere tyrannoꝛũ violentijs
nũꝙ audent. Inter alpes enim ytalie multe ſunt
hoꝛrende rupes que perpetuis niuibꝰ ſunt obſeſſe. cũ
igitur per cõcauitates illoꝛũ montiũ quis trãſierit: neceſſe
eſt ꝙ nõ clamet: qꝛ ſtatim nix de mõtibus caderet
que ipſuꝫ in profundũ ſubmergeret ⁊ necaret. Sic
vere hodie ſi quis reclamando vel cõquerendo de altis
rupibus. i. de tyrannis diuitibus. iuſte vel iniuſte
dixerit. ſtatim a niue. i. a frigoꝛe tribulationũ: exactionuꝫ
⁊ moleſtiarũ ab eis inuolutus erit. Et ideo hodie
pauperes ⁊ depreſſi ꝙuis clamãdi habeant materiaꝫ
clamare, tamẽ non audent immo tribulationes ſuas
ſuſtinent. qꝛ peius incurrere timent. Ioſue. vj. Clamabitis
neqꝫ audietur vox veſtra. neqꝫ vllus ſermo egredietur
ex oꝛe veſtro. Iſte eſt ergo clamoꝛ egenoꝛum cui
debꝫ ſubuenire. ¶ Itẽ eſt clamoꝛ tyrannoꝛũ qui debꝫ
non audiri. Tyrãni enim ⁊ diuites clamant ſe iactando
⁊ alios deterrẽdo. vnde. iij Reg. j. Inſonuit terra a
clamoꝛe eoꝛũ. Litigioſi clamant litigando atqꝫ rixãdo
et alios moleſtãdo: ſimiles ranis q̃ animalia ſunt clamoſa.
Soph. j. Vox clamoꝛis a poꝛta piſciũ. Detractores
clamant alios infamando ⁊ de alijs murmurãdo
ſimiles poꝛcis q̃ clamãt i ſtercoꝛibꝰ rauca voce. Hiere.
v. factꝰ eſt clamoꝛ populi murmurãtis. Patet igiſ ꝙ
eſt clamoꝛ iniquoꝛũ quẽ decet nõ audire. ¶ Itẽ eſt clamoꝛ
dãnatoꝛũ qui nequit deliniri qui ſcꝫ pre toꝛmẽtis
et deſperatione clamant. vnde de occiſione primogenitoꝛũ
dꝛ. Exo. xij. Oꝛtꝰ eſt clamoꝛ magnus in egypto
ideſt in inferno. Sic igitur patet ꝙ inuenitur.

Clamoꝛ dãnatoꝛũ.
Clamoꝛ iniquoꝛum.
Et clamoꝛ egenoꝛũ.

Et hoc de clamoꝛe ſufficit
Vide infra de. Exaudire.
vbi inuenies autoꝛitateꝫ
diuiſaꝫ ⁊ ꝓſecutã. clamauit ad me. et ego exaudiaꝫ eũ.

Clangoꝛ.

Cum clangoꝛ nihil aliud ſit niſi ſonus
buccine ſeu tube: non opoꝛtet
aliud dicere ꝙ dictum eſt de clamoꝛe vel de buccina.
Vel quod tuba infra dicetur.

Claritas. Clarus.

B Notãꝙ in ſcriptura
põt triplex claritas
inueniri: Eſt eñ ibi claritas habẽda. Claritas q̃rẽda
⁊ claritas hoꝛrẽda. Prima ẽ interioꝛ. Scda ẽ exterioꝛ.
Tertia ẽ ſupioꝛ. ¶ Pria ẽ claritas ſpualis. Scda
ẽ claritas eternalis. Tertia ẽ claritas tpalis. Prima
ſignat moꝛum honeſtatẽ de qua põt dici illud. j. Coꝛ.
xv. Alia eſt claritas ſolis. alia lune. alia ſtellarũ. Claritas
enim ſolis eſt claritas ⁊ ſanctitas prelatoꝛũ. claritas
lune eſt claritas ⁊ bonitas actiuoꝛũ. claritas ſtellarũ
eſt bonitas ⁊ ſanctitas ꝯtemplatiuoꝛũ. ¶ Secũda
ſignat celi felicitatẽ. de qua Apoca. xxj. Ciuitas illa
non eget ſole ⁊ luna: nam claritas dei illuminat illaꝫ
¶ Tertia ſignat mundi ꝓſperitatẽ: que. ſ. debet cõtẽni
⁊ hoꝛreri. vnde Iob. xxxj. Vidi ſolẽ cũ fulgeret: ⁊ lunam
incedentẽ clare. Luna eñ que eſt mutabilis. proſperitatem
ſignat: Loquamur ergo aliquantulũ magis
diffuſe de moꝛali: ſpũali ⁊ interioꝛi claritate que nihil
aliud eſt ꝙ ſapientia ſeu diſcretio ꝙ bona apparẽtia
ſeu honeſta conuerſatio ꝙ bona fama ſeu ſplendida
reputatio. Tales ergo claritates debemꝰ appetere
quibus in nobis ipſis debemus clareſcere et alios clarificare.
Exponamus igitur illam. autoꝛitateꝫ. j. coꝛ.
xv. Alia eſt claritas ſol. alia claritas lune alia ſtellarũ

In quibus

Ayuntamiento de Madrid

In quibus verbis poteſt oſtendi triplex claritas ſpiri
talis.que in tribus ſtatibus eccleſie.debet principali
ter abundare.ſcȝ in prelatis actiuis ⁊ contēplatiuis.
B ¶ Prima eſt claritas ſapientie ⁊ diſcretionis q̄tum
ad prelatos.Solis inquit.Secunda eſt claritas opu
lentie ⁊ bone operationis q̄tum ad actiuos.Lune.
Tertia eſt claritas apparentie,et famoſe ꝯuerſatiōis
q̄tum ad cōtēplatiuos.Stellarū.Prima eſt claritas
illuminatiua.Secūda eſt claritas cōmunicatiua Ter
tia eſt claritas letificatiua.Dico ergo primo.ꝙ eſt cla
ritas ſapiētie que eſt in prelatis ⁊ iſta intelligit̄ in cla
ritate ſol̄.Alia inquit eſt claritas ſol̄.claritas enim ſo
lis totū mundū illuminat nunq̄ deficit ſeu ceſſat. et
cunctis aliis luminarib⁹ lumē preſtat. Sic vere ſapiē
tia prelatorū debȝ per doctrinā alios illuminare nūq̄
debet per negligentiā vel ignorantiā ceſſare vel defice
re:⁊ lumen ſcientie ⁊ gratie debet aliis diſtribuere.vt
de tali claritate poſſit dici illud.Sap.vj.Clara eſt ⁊ q̄
nunq̄ marceſſit ſapientia:Sapientia enim iſtorum
nunq̄ debȝ in iudicādo errare.In cōmonendo ⁊ infor
mando ſubditos ⁊ inſtruendo nunq̄ debet eſſe mar
ceſcens.deficiens ſeu ceſſans.Aduertamus tamen ca
riſſimi:ꝙ claritas ſolis deficit aliquotiens duplici ra
tiōe.Aliquādo per lune interpoſitionē.In nouilunio
enim quando luna inter nos ⁊ ſolē interponitur.clari
tas ſolis q̄tum ad nos obſcuratur ⁊ eclypſatur.Ali
quando per vnius lapidis qui dicitur elytropia virtu
tem ⁊ operationē.Iſte enim lapis quadā ſua mirabili
virtute:ſi in aqua ponatur ⁊ ſolis radiis perfundatur
facit aquā euaporare ⁊ in nubē reſolui. Et ſic videtur
ꝙ ſol rubeus efficitur:et ꝙ a claritate propterea ecly
pſatur.vt dicit diaſcorid.vnde i lapidario dicitur.Ex
re nomē habens eſt hic elytropia gēma.Que ſolis ra
diis aque ſubiecta trementi.Sanguineū reddit mu
tato lumine ſolem.Eclypſimq̧ nouam terris effun
dere cogit:Vere chariſſimi:iſtis duobus modis ecly
pſantur homines ⁊ deficiunt a claritate ſapientie ⁊ ra
tionis:⁊ a recti iudicii veritate. Et primo per lune in
terpoſitionem.ideſt per mundane fluxibilis proſperi
tatis nimiā delectationē.¶ Item per elytropie opera
tionē.ideſt per carnalis affectionis.⁊ per perſonalis
acceptionis impeditionē.Elitropia enim dicit̄ ab ely
quod eſt ſol: et tropos quod eſt conuerſio quaſi ſolis
conuerſio.Iſta enim duo ſcȝ temporaliū amor et am
bitio.⁊ carnalis affectio ſeu perſonarū acceptio: pro
curant hodie ſolis.ideſt prelatorū cōuerſionē. faciūt
enim hodie ſolē ſanguineū ⁊ obſcurū: q̄r ſcilȝ per iſta
duo prelati fiunt ſanguinei ⁊ carnales:⁊ a claritate ve
ri iudicii eclypſantur.vnde Ioelis.ij. Sol cōuertetur
in tenebras ⁊ luna in ſanguinē.Ideo poteſt hodie dici
multis eccleſiis illud. Eſa.lx. Non erit tibi ſol ampli⁹
ad lucendum ideſt bonus prelatus ad veraciter iudi
candum vel ad ſagaciter illuminandū.vnde talis ec
cleſia vel patria figurari poteſt in illis que dicunt̄ apo
ca.xxj.de ciuitate hieruſalem.Solem inquit non vidi
in ea.ita ꝙ iſti poſſunt dicere illud.j.Machab.j. Cla
ritas noſtra deſolata eſt. Non ſic ergo cariſſimi: ſȝ ſit
in prelatis claritas ſapientie.Solis inquit,eſa.lx. Nō
C occidet vltra ſol tuus.⁊ luna tua nō minuetur. ¶ Se
cundo debet eſſe in actiuis claritas cōſcientie.Alia in
quit eſt claritas lune.Luna enim que eſt planeta ter
re propinquior ſignat bonos actiuos: qui prope terrā
ideſt prope terrena negocia ſunt ſiti, et neceſſario oc
cupati qui reuera claritatem et mundiciā ſcientie te
nentur habere.Quia ſicut luna q̄q̄ propter vmbraȝ
terre multotiens perdit lumen q̄tum ad apparentiā
noſtram.Iſtud tamen verū eſt.ꝙ illa pars lune quā
ſol reſpicit:ſemper eſt clara et illuminata.Sic vere q̄
uis boni ſeculares et actiui ex vmbra terre.ideſt ex p
pinquitate terrenorū negociorū:que adminiſtrant cō
trahant ſepiſſime tenebras defectuū qui variātur in
diuerſas ⁊ varias figuras conditionū iſtud tamen de
bet eſſe certum et verum.ꝙ illa pars ipſorum quā ſol
iuſticie deus principaliter reſpicit.ſcȝ cor ⁊ conſciētia.
ſemper debet eſſe per gratiā illuminata:clara pariter
atq̧ mūda.Claritas lune inquit.vnde illud Iob.xxxj.
Vidi ſolem cū fulgeret:⁊ lunā incedentē clare.Quod
eſt contra multos:qui procerto magis appetunt eſſe
clari exterius q̄ interius magis in corpore q̄ in corde
magis in apparentia q̄ in ꝯſcientia.Iſti ſunt ſimiles
ſpeculo qui habet claritatē exterius ⁊ nō interius.Si
miles enim ſunt noctiluce:que habet claritatē de no
cte et non de die.in parte poſteriori et non anteriori.
Sic vere chariſſimi:multi ſunt qui plus volunt eſſe:⁊
videri clari.ideſt famoſi:curioſi et politi exteri⁹ in vi
ſu hominum: q̄ interius in corde. quod deus reſpicit
et videt.Magis enim appetunt claritatē mundane
glorie,que in nocte huius vite rutilat q̄ claritatem
conſcientie que tamen in die future vite nihil eſtima
bitur vel lucebit.Magis volunt clari in parte poſte
riori eſſe.ideſt in corpore q̄ in anteriori.ideſt in mēte,
vnde Baruc.vj.Neq̧ lucebunt vt ſol neq̧ illumina
bunt vt luna.Non ſic ergo:ſed habeamus claritatem
conſcientie.¶ Tertio dico.ꝙ in ꝯtemplatiuis dȝ eſſe
claritas apparentie.ideſt ſplendor ſapientie ⁊ honeſte D
conuerſationis.quod oſtenditur cuȝ dicitur: Alia eſt
claritas ſtellarum.Stelle enim ſunt corpora diapha
na.habent enim claritatem non ſolū interius ſȝ etiaȝ
exterius.Sic vere contemplatiui qui more ſtellarum
in celo.ideſt in celeſtibus per contemplationem ⁊ af
fectionem debent eſſe ſiti ⁊ fixi. Iuxta illud Geneſ.j.
Stellas poſuit in firmamento celi:tales dico non ſo
lum debēt eſſe clari interius per ꝯſcientie puritatem
immo etiam exterius per apparentie venuſtatē et per
bone fame reputabilem ſanctitatē.vnde.j.Corint.xv.
Stella differt a ſtella in claritate: quod eſt cōtra mul
tos qui ſcȝ nō habēt claritatē nec interius nec exteri⁹
Sicut ſunt inſolentes et inhoneſti viri: quorum exte
rior conuerſatio poteſt dici magis obſcura q̄ clara,
nigra q̄ alba ingrata q̄ accepta.vnde tales non ha
bent claritatem

In aſpectu.	In aſpectu habent deformitatem.
In habitu.	In habitu habent curioſitatem.
In vultu.	In vultu verecundā frondoſitatem.
In actu.	In actu īhoneſtā operū multiplicitatē

De iſtis ergo carētibus ſic claritate:pōt dici illud Le
uiti.xiij.Vbi dicitur. ꝙ ſi apparuerit cādor non ſatis
clarus lepram ſignabit.Non ſic ergo chariſſimi: ſed
habeamus claritatem ſpūalem que ſcȝ conſiſtit.

In ſapientie limpitudine.
In conſcientie ſanctitudine
In apparētie pulcritudine.

Et proculdubio ſi ta
lem multiplicem cla
ritatem habuerim⁹
ad finalem claritatem paradiſi finaliter attingemus
Iuxta illud.ij.Corin. Nos vero reuelata facie gloriā
domini ſpeculantes in eandem imaginē transformā
mur a claritate in claritatem. A claritate dico gratie
ad claritatem glorie.Et ſic patȝ ꝙ iſta eſt claritas ſpi
ritualis quam debemus habere.¶ Secundo dico ꝙ E
eſt claritas eternalis quā debemus optare. Aues em
nobiles magis diligunt loca clara q̄ obſcura ſicut pa
tet:quia in locis altis vbi eſt.

Aer purior.
Locus mundior
Splendor clarior.

faciunt nidos ſuos. ſicut de
aquila dicitur Iob.xxxix. Ele
uabitur aquila in arduis po
net nidum ſuum.Sic reuera chariſſimi:ſi nos ſimus
aues ſpūales.virtuoſi nobiles.famoſi ⁊ morales debe
mus claritatem paradiſi ⁊ bonorū eternorū diligere.
Et,ideo in ipſis locis altiſſimis celi:debemus per con
templationem et affectionem nidificare.Ibi eſt enim.
Locus purior ſine feditate.
Locus clarior ſine obſcuritate.
Locus ſanior ſine infirmitate.
Vnde Thobi.xiij.Benedictus ero ſi fuerint reliquie
ſeminis mei ad videndum claritatem hieruſalem.
Iſta eſt claritas eternalis quam debemus optare.
¶ Tertio dico ꝙ eſt claritas mūdialis proſperitatis. F

Ayuntamiento de Madrid

quam debemus horrere. Et iſta eſt claritas et ſplendor mundane proſperitatis. Iſta enim eſt ſimilis ſplendori lampadis quam frequentant papyliones circa quam comburũt ſepiſſime alas ſuas. Similis etiam eſt ſplendori fulguris: que ꝙuis ſplendeat ⁊ clareſcat urit tamen ⁊ diſſipat quicquid tangit. Sic vere claritas mundane pſperitatis illos qui more papylionis circa eam ambulant et diſcurrũt facit incurrere multa vitia et peccata. oleum enim ſue claritatis ipſos inficit et inquinat. et ignis ſue pietatis alas. id eſt. affectiones eorũ urit et inflammat. fulgur inſuper crudelitatis ipſos diſſipat et eneruat Claritas enim olei ledit oculos paruulorum. Claritas enim peluis ardentis excecat oculos viſorum. Sic procerto ſplendor et claritas mũdane glorie: pueros ⁊ viros. id eſt iuuenes et prouectos excecat per peccatũ. vnde Act. xxij. Cum non viderem per claritatẽ luminis illius ad manu⁹ tractus veni damaſcum Damaſcus enim interpretatur ſanguinis potus vel ſanguinis oſculum. Quia reuera illi qui per claritatem mundane glorie excecantur ad ſanguinis id eſt ad peccati potum ⁊ oſculum inclinantur ⁊ ibi per malas ↄplacentias attrahuntur. Patet ergo ꝙ eſt claritas ſpũalis claritas eternalis claritas mundialis. Hec ergo de claritate ſufficiunt.

a **Claudere.** Nota ꝙ claudere idẽ ẽ ꝙ obſtruere. ſtringere. vel ſerare. abſcondere vel occultare. Et poteſt accipi in bono et in malo. In bono ſignat humilitatem que ſe claudit ⁊ inuoluit ne bona ipſius videantur. et ne ſibi per inanem gloriam auferãtur. vnde Math. vj. Claude hoſtia tua ſuper te et ora patrem tuum qui videt in abſcondito. In malo autẽ ſignat cupiditatem ⁊ parcitatẽ que ita claudit et ſtringit hominem ꝙ ipſum per elemoſinã aperiri aliqualiter nõ permittit Hier. xiij. Ciuitates auſtri clauſerunt ⁊ nõ eſt qui aperiat. Aduertamus igitur ꝙ eſt.

Clauſura virtuoſa.
Clauſura vitioſa.
Clauſura tedioſa.

Prima clauſura eſt qua hõ infra muros diſcipline regularis ⁊ diuinorũ mãdatorum abſcondit ⁊ clauditur ⁊ qua per humilitatẽ a viſibus hominũ abſcõditur ⁊ celatur. Iſta etiã eſt clauſura qua nos debemus ſenſus exteriores claudere ne intrent exteriora delectabilia corda noſtra. ꝙdiu enĩ pinella eſt clauſa: pinelli ipſius non comeduntur nec ſibi ſubtrahuntur. ſtatim autem ꝙ ſuper ignem ponitur: ipſa aperitur ⁊ pinelli cadunt exeunt et ſumuntur Sic vere cariſſimi: ꝙdiu infra pdictas clauſuras clauſi fuerimus et reſtricti. ſani et integri erimus. et pinelli noſtri. id eſt interiores gratie et virtutes nobis nullatenus ſubtrahentur. Si vero ſuper carbones bonorũ temporalium nos ponamus: tunc per deſideria aperimur et nobis interiores gratie auferuntur. Claudamur ergo. Dan. xiij. Oſtia pomerij claudite. vnde Gene. viij. Adduxit ſpiritũ ſuper terrã ⁊ imminute ſunt aque et clauſi ſunt fontes abyſſi. Quãdo enim fontes abyſſi. id eſt ſenſus exteriores clauduntur. tunc aque delectationũ diminuuntur. ⁊ ſpũſanctus in eis pducitur et cauſatur. De tali ergo clauſura dr̃ ibidẽ Gene. viij. Clauſi ſunt fontes abyſſi ⁊ cataracte celi. et prohibite ſunt pluuie. In quibus verbis oſtenditur. ꝙ nos debemus Claudere Senſus corporales. fontes abyſſi Reſtringere. Motus carnales catharacte celi Arcere. fluctus criminales, prohibite inquit ſunt pluuie. fontes enim exteriorũ ſenſuum ſunt claudendi Ambitus interiorũ motuum ſunt reſtringendi fluctus exteriorum actuum ſunt arcendi. Claudi ergo deb3

b Senſuum vanitas.
Cordiũ cecitas.
Carniũ voluptas.

ſeu actuũ vtilitas. Claudamus ergo ſenſuũ vanitatem qđ oſtẽditur cum dr̃. fontes abyſſi Abyſſus eſt locus pfundiſſim⁹ a quo oĩa flumina poſſunt exire et in quem omnia poſſunt intrare. Sic ſenſus noſtri ſunt profundiſſimi et capaciſſimi: ſicut patet qꝛ viſus põt cõprehẽdere omnia viſibilia auditus omnia audibilia guſtus oĩa guſtabilia et ſic de alijs. Omnes enĩ illiciti appetitus per iſtos ſenſus poſſunt intrare vſq; ad cor Hiere. ix. Mors intrat per feneſtras noſtras. Omnes etiã mali aſpect⁹: cogitat⁹ actus. per iſtos fontes poſſunt exire. Et ideo breuiter neceſſe eſt: ꝙ iſti fontes claudantur et a concupiſcentijs arceantur. Qđ vtiq; ipſa ſenſuũ inſtrumẽta videatur ſatis ſignificare. que inter quaſdã clauſuras naturaliter ſunt incluſa Oculi enĩ includunt in palpebris aures in cartilaginibus circũuolutis Naſus labio ſuperiori claudit. lingua muro dentiũ ⁊ labiorũ includit Et ſic breuiter loquẽdo: oẽs ſenſus naturales quibuſdam clauſuris vallantur. quod eſt ad denotandũ qđ ipſos debemus claudere: ⁊ ne illicite vagent cũ diſcretiõis muro includere ⁊ ambire. vnde Joſue. x. Ponite viros induſtrios qui clauſos cuſtodiãt. Viri induſtrij ſunt virtutes: ⁊ diſcretio: ⁊ diſciplina: que procerto ſenſus debent claudere et a ſuperfluis vagationibus cuſtodire. ergo claudendus eſt.

Viſus ne videat vanitatem.
Auditus ne audiat prauitatem.
Guſtus ne comedat voluptatem.
Odoratus ne odoret mundi ſuauitatẽ.
Tactus ne nimis tangat pſeueritatẽ.

¶ Prio ergo dico. qđ nos debemus claudere oculos ipſos a vanis aſpectib⁹ ↄpeſcendo. C Aues enĩ que habent acutũ viſum: habẽt ipſum vt cõiter valde clauſum ille aũt que viſum habẽt debilẽ oculos valde apertos ſicut pz in aquila que clariſſime videt: cuius oculus paruus eſt incluſus ⁊ pfundus. Et in noctua que debilẽ h3 viſum. ⁊ ideo oculum habet apertum valde et magnum. ſicut dicit Ariſto. Patet etiã de piſcib⁹ qui parũ vident. qui clauſura palpebrarũ carẽt: ⁊ apertos oculos ſemp habẽt. Sic vere chariſſimi: illi ꝗ ſunt clarius vidẽtes. ſ. diſcreti: viri aquilini ⁊ contẽplatiui tenent vt cõiter oculos ſuos clauſos ⁊ incluſos. Oculos dico corporis ne exterius vagentur ⁊ oculos intellectus ⁊ mentis: ne ſuperflue circa ſubtilitatẽ ſciẽtiarum meditetur. vnde eſa. xxxiij. c. Claudit oculos ſuos ne videat. Sed reuera illi qui ſunt ſicut noctua: que. ſ. per ignorantiã carent viſuali ⁊ intellectuali claritate tales dico pre ceteris habẽt apertos oculos ⁊ nõ clauſos. Sicut pz i illis ꝗ oculos corpales aperiũt ad aliena facta vidẽda ⁊ inueſtigãda ⁊ ad aliena bona acqrenda ⁊ deſiderãda. Et ſicut pz de luxurioſis: qui habent oculos apertos ad reſpiciendũ impudice vxores alioꝝ in auaris: qui oculos hñt apertos ad ↄcupiſcẽdas diuitias alienas ⁊ cetera ſilia. vñ puer. xvij. Oculi ſtultorum in finibus terre. et eccſe. ij. Oculi ſapientie in capite eius. Itẽ iſtud pz in multis inſipiẽtib⁹ ꝗ oculos ſpiritales intellectus habẽt nimis apertos. ſ. Ad inueſtigandũ altitudinẽ ſcientiarũ. Profunditatẽ opinionum. Et ſublimitatẽ rerũ ⁊ dei operationũ. Qui plus volũt ſapere ꝙ oportet ſapere ⁊ nõ ad ſobrietatẽ. Ro. xv. Qui altiora ſe volunt querere et in rebus inperuiis curioſi eſſe cõtra conſilium. Eccli. iij. Tales dico nõ habent clauſos oculos ſed apertos. Non ſunt circũſpecti: ſ3 indocti. Nõ ſunt ſapiẽtes: ſed errãtes. De iſtis dr̃. Job. ix. Aperuit oculos ceci nati. Nõ ſic ergo: ſed claudam⁹ oculos ipſos a vanis aſpectib⁹ cõpeſcẽdo. ¶ Scdo claudam⁹ aures ipſas a malis auditorib⁹ ipſos excludẽdo. Sicut enim aſpis claudit et obturat aures ſuas ne audiat incantatorẽ. Sic nos debemus aures noſtras auertere ⁊ claudere ne malos incantatores. ſ. detractatores. adulatores et maloꝝ ſuggeſtores aliqualiter audiamus Eccli. xxviij. Sepi aures tuas ſpinis et noli audire verbum neq;. ¶ Tercio claudamus naſum a malis odorationibus. Naſus enim qui diſcernit inter odores. ſignat cõditionẽ inueſtigatiuã ⁊ exploratiuã qꝛ ſc3 multi ſunt qui non querũt niſi ſentire ⁊ inueſtigare cõditiones aliorũ. Vix enim bonum poſſunt preſumere de quocunq;. figurati Leuit. xxj. vbi dicitur. Quod illi qui valde magnum hñt naſum ſunt a

Ayuntamiento de Madrid

ſunt a ſacerdotio repellendi. Talis ergo naſus.ideſt talis inueſtigatio odoris et fame aliene in nobis eſt claudendus. Narratur enim in fabulis. Quod leo ꝓcepit aſino ꝙ ſe oſcularetur.quo ꝯtradicto:ſ3 finaliter facto petijt ab eo.vtrũ feteret: Reſpondit ꝙ non:imo valde ſuauiter fragraret. Leo aũt dixit. Mentiris inquit adulator peſſime certus ſum de ꝯtrario.⁊ cũ vnguibus excoriauit ſibi caput. Tandem vocauit lupũ qui coactus dedit oſculũ ſicut alter. Et petenti a lupo vtrũ feteret: Reſpondit ꝙ ita:quo indignatus leo vulnerauit eũ cum vnguibus dicens. Ribalde.detractor tu dicis mihi iniuriam: Tandem vocatur vulpes:que dato oſculo ⁊ petito vtrum feteret: Reſpõdit. O ſire inquit parcas mihi.qr procerto naſus meus ita clauſus eſt reumate:⁊ obſtructus:ꝙ nihil penitus poſſũ ſentire. Leo autem ex dictis iſtis contra non potuit indignari. Securius ergo eſt habere naſũ clauſũ ꝙ̃ apertum nihil ſentire de fama aliena ꝙ̃ verũ vel falſum dicere tam ex vero enim ꝙ̃ ex falſo dicto incurrunt multe indignationes ex ignorantia autẽ vel ex taciturnitate nulla:vnde ezech.xxiij. Naſum ⁊ aures precidẽt. ¶ Quarto dico.ꝙ claudendus eſt guſtus a malis delectatiõibus. Os enĩ hominis reſpectu aliorũ animalium:valde eſt paruũ.clauſum⁊ minus apertũ ad denotandũ ꝙ homo ſumme debet eſſe ſobrius:⁊ in illis que pertinent ad guſtum,⁊ in illis que pertinent ad loquelam. Gen.xxix. Os eius grandi lapide claudebat. ¶ Quinto autem debet claudi tactus a duris correctionibus. Leo enim ambulat pedibus ⁊ vnguib⁹ clauſis:ne forte tangẽdo lapides ledat.⁊ deſtruat vngues ſuos. Sic procerto cariſſimi:ſemper⁊ cõmuniter debemus vngues correctionis noſtre habere clauſos:quia ſcilicet raro debemus eos aperire vel extendere ad tãgendum per duriciam et crudelitatem.vnde Eccli. xlij.vbi manus multe ſunt clauſe. Et ſic ergo patet:ꝙ quinq3 ſenſus diuerſimode ſunt claudendi. Sed procerto mundi pctõres ipſos non claudũt iſto modo ſed potius contrario. Quia reuera multi claudunt.

Aures ne audiant pauperem clamantem.
Oculos ſicut talpa ne videant mortẽ ꝓpinquantem.
Naſum ne ſentiant infirmum fetentem.
Os ne doceant ſimplicem errantem.
Manum ne nutriant fame pereũtem.

Ideo breuiter omnes tales poſſunt dicere illud. Hier. xxxvj. Ego clauſus ſum:nec intrare valeo domũ domini. Non ſic cariſſimi non ſimus clauſi malo modo: ſ3 bono et claudamus vt dictũ eſt ſenſuum vanitatem Sicut enim dicit.iiij. Reg.iiij. Cum mulier vidua clauſiſſet portas domus ſue oleum eius multiplicatũ eſt et creuit. Sicut etiã dicitur ioh.xx. Cum fores eſſent clauſe:xp̃s ad diſcipulos ſuos venit. Ad denotandum ꝙ tunc oleum gratie augmentatur interius.⁊ xp̃s ad nos venit propinquius cum porte ſenſuum noſtrorum caude clauduntur exterius: Claudamus ergo ſenſuũ vanitatem. Clauſi ſunt inquit fontes abyſſi. Prouer. viij. Certa lege vallabat abyſſos. Et hoc ẽ primũ claudendum. ¶ Secundo dico ꝙ nos debemus claudere

D cordiũ leuitatem. Cor enim claudendũ eſt ⁊ arcendũ ne nimis effluat per malas cogitationes et ne indiſcrete ſe exterius manifeſtet per fatuas reuelationes. ⁊ ne nimis ſe erigat per altas opiniones. Quod oſtenditur cũ dicitur Quod catharacte celi clauſe ſunt. Catharacte enim celi ſunt ſecretiſſima loca aeris:in quibus pluuie ⁊ alie impreſſiones aeris generantur ⁊ ſignant profunditatẽ cordis humani.a quo multe male impreſſiones peccatorum procedũt quia ſicut dicit Marci.vij. A corde exeunt cogitationes male: furta. homicidia ⁊c. Iſta ergo ſunt claudenda: nec interius tenenda:nec exterius propalanda.iuxta illud prouerb. xxv. Secretum extraneo ne reueles et eccleſiaſti.viij. Non omni homini cor tuũ manifeſtes.iſte ergo ſunt catharacte celi que ſunt claudende Apocal.xj. Hij habent poteſtatem claudendi celum. Per celum enim intelligitur cor:quod vtiq3 debemus celare⁊ claudere Taxus enim cum ſua cauda piloſa claudit foramẽ cauerne ſue per quod videt ventum intrare ſm̃ Pliniũ. Sic vere cariſſimi:cauernam cordis noſtri debemus claudere cum cauda ideſt cũ memoria mortis noſtre ne ventus vanitatis poſſit mihi ſubintrare. Luce.iiij

Clauſum eſt celũ annis tribus. Includamus ergo cordium leuitatem. ¶ Tertio dico.ꝙ nos debemus claudere et includere carnium voluptatem. Prohibite inquit ſunt pluuie.vnde Hiere.iij. Prohibite ſunt ſtille pluuiarum. Claudenda ergo eſt. E

Vanitas ſenſuum.
Leuitas cordium.
Voluptas carnium.

¶ Et iſta ergo eſt clauſura virtuoſa:qua ſc3 nos alij debemus claudi et abſcondi. Dicit enim diaſcorides. Quod flores caparis ſi clauſi colliguntur ſunt medicinales: ſi dilatati fuerint nihil valẽt. Sic inter eccleſiaſticos:⁊ maxime religioſos:illi qui ſe tenẽt clauſos ⁊ cautos ⁊ in proprijs clauſtris abſconditos:boni ſunt. Illi vero qui nimis manifeſtando:vel per mundũ diſcurrendo dilatantur:bonitate et precio pauperantur. Sicut patet potiſſime de monialibus que quia extra clauſtri clauſuram indiſcrete vagantur ideo luxuria inquinantur.ſicut patuit de dyna Gen.xxxiiij. Ideo de ſancta muliere⁊ caſta.iudith dicitur iudith.viij. Quod cum puellis clauſa morabatur.quod eſt etiã contra religioſos ⁊ vagabũdos per ſeculũ diſcurrentes. Iſta eſt ergo clauſura virtuoſa. ¶ Sed adhuc dico ſecundo.ꝙ inuenitur clauſura F vitioſa.et iſta eſt clauſura auaricie.clauſura immundicie:clauſura verecundie. Auari enim claudunt diuitias ne expandant immundi claudunt ſeipſos vt act⁹ malos exerceant et exequantur. Peccatores et obſtinati per verecundiã ⁊ malam conſuetudinẽ claudũt corda ſua.ne.ſc3 confiteantur. Auaricia enim luxuria et verecundia ſunt quedam clauſure quidã carceres in quibus dum diabolus hominẽ incluſerit de ſuis amplius laqueis vix euadit.vnde Gene.xxxix. Tradidit Ioſeph in carcerem ⁊ erat ibi clauſus. Iſta eſt ergo clauſura vitioſa ¶ Tertio dico.qd̓ inuenitur clauſura tedioſa ſeu doloroſa. Et iſta eſt clauſura qua ianua G paradiſi reprobis clauditur. De qua dicitur Luc.xiij. Cum intrauerit paterfamilias et clauſerit hoſtium. incipietis foris ſtare.vel clauſura qua reproborum cetus in inferno includitur. De qua eſa.xxiiij. Cõgregabuntur congregatione vnius faſcis in lacum.⁊ includentur ibi in carcere. De clauſura vero vteri virginalis que figurata eſt in porta clauſa: et exemplificata in concha clauſa.dic ꝙ illi quem celi capere non poterant.in vtero virginis eſt incluſus. De quo Senec. epiſtola.liij: Magni artificis eſt clauſiſſe totũ in exiguo et hoc de claudere ſufficit quo ad preſens.

Claudus. Claudicare.

H ¶ Nota ꝙ claudicatio ſumitur in ſcriptura in bono et in malo. Et ſic nota quod eſt claudicatio in rebus que eſt miſeranda.⁊ eſt claudicatio in moribus que eſt abhorrenda Eſt dico claudicatio in rebus:et iſta nihil aliud eſt ꝙ̃ infortunium vel paupertas.quia ſcilicet miſeri et pauperes a fortunato inceſſu et a ꝓſpero ſtatu claudicare noſcũtur nõ enĩ incedũt i illa fortune rectitudine qua diuites. Penitentes etiam claudi pñt dici qr ſcilʒ a cõmuni inceſſu mundanorum et iniquorum declinant et deuiant et ſic bono modo claudicant. Figurati in iacob. quia ſicut dicitur Gene.xxxij. Tactus ab angelo luctatore.emarcuit neruus femoris eius. et ſic fuit perpetuo claudus factus.quia ſcilicet quando intrinſecus homo ab angelo ideſt a deo per inſpirationem vel extrinſecus per tribulationem tangitur. tunc in eo neruus femoris.ideſt carnis delectatio marceſſit.⁊ ſic ſpiritualiter claudus fit:in ꝙ̃tum a morum malorũ greſſu et proceſſu recedit iuſti ergo hoc modo claudi dicuntur quia pedes.ideſt. affectus illorum in vna parte decurtantur. Pedes enim affectus ſignant iu-

Ayuntamiento de Madrid

ſta illud Augu. Pes meus affectus me⁹ eo feror quocunqȝ feror. Pes ergo dexter eſt affectus ſpiritualiu3 pes ſiniſter eſt affectus tēporaliū. ſed reuera iuſti vnico pede ambulāt ⁊ incedūt. q: ſola ſpūalia affectāt et diligūt. ⁊ tēporalia. vilipendūt. ⁊ ſic vno pede e claudicant ⁊ altero bene vadūt Eſa. xxxv. Tūc ſaliet ſicut ceruus claudus: ⁊ aperta erit lingua mutorū. Siuis compara tales ceruo: qui affectat et deſiderat ad fontes aquarū: ſicut ſupra ī loco ſuo Et nota ꝙ tales claudi.

Ad deum reuertuntur celeri profectu.
Futura ſpeculantur limpido proſpectu.
Lachrymis abluuntur pro ſuo defectu.
A chriſto inuitantur paterno affectu.
Superne conſolantur in dei conſpectu.

¶ Iſti igitur ad deū reuertūtur per penitentiā Hier. xxxi. c. Inter quos erunt ceci ⁊ claudus cetus magn⁹ reuertentiū huc Item iſti eterna ſpeculātur per ſapiētiam Math. xi. Ceci vident. claudi ambulāt. Ite3 iſti lachrymis abluūtur quo ad conſcientiā. vnde ioh. v. dicitur. ꝙ circa ꝓbaticā piſcinā erat multitudo claudorū ⁊ aridorū expectantiū aque motū. Itē a xp̄o inuitātur per amiciciā. vn̄ Luc. xiiij. dicit. Nō ad cōuiuiū patriſfamilias ceci ⁊ claudi intrare ſunt cōpulſi. Ite3 ſuperne conſolātur per eternā leticiam. vn̄ illud predictū. Tūc ſaliet ſicut ceruus claudus. ſc3 pre gaudio. Sic ergo p3 quomodo claudicatio ſumi pōt in bono.

B Sed adhuc dico ꝙ ſumi pōt in malo. et ſic dico ꝙ ille claudus dr̄ qui in vita ⁊ moribus nō recte incedere ſed deficere ꝯparabatur ⁊ ſic generaliter oēs pctōres claudi dicunt. Lupus enī ⁊ vulpes crura ſiniſtra habent dextris longiora: ⁊ ſiniſtris dextra breuiora. Et ideo iſti ſemꝑ claudicāt in dextra parte: Et ꝓcerto pctōres plus abundāt in affectu ⁊ deſiderio terrenorū q̄ ſunt defectibilia ⁊ ſiniſtra ꝙ ſpūaliū ⁊ dexterorū. et ideo iſti a pte dextera ſeu pede dextero claudicare dicūtur. q: deficere in ſpiritualibus comprobantur. Prouerb. xxvi. Claudus pedibus iniquitatem bibens.

Nota igit. ꝙ talis claud⁹.
Ab oīni dignitate d3 repelli.
A celi ciuitate debet expelli.
A ꝓpria hereditate ſolet auelli.

Dico ꝙ talis claudus ab oīni eccleſiaſtica dignitate iure repelli. vn̄ Deu. xv dicitur. ꝙ animal quod erat cecum vel claudū imolari dn̄o non debebat. ideo eni cecus ⁊ claudus miniſtrare in ſacrificio minime dign⁹ erat. ſicut dicit Leuit. xxi. ¶ Itē talis claudus a celi ciuitate: ⁊ a xp̄i ſocietate iure repellitur. Vulcanus enim ſm fabulas quia turpis erat de celo fuit eiectus. ⁊ dum caderet factus ē claudus. Ponit etiā Iuſtinus hyſtoriograph⁹. Nō appollo reſpōderat lacedemonijs. ꝙ tūc eorū imperiū deficeret qn̄ regnū cu3 rege pariter claudicaret. qđ ⁊ factū eſt. quia ageſilao claudo regnāte: cepit regnū eorū vacillare et claudicare. et tandē penitus neceſſe habuit athenienſibus preualentib⁹ deficere ⁊ ceſſare: Ex hoc ergo concludo ꝙ taliter claudicātes nō ſunt digni in celo manere nec regni celeſtis gloriā obtinere. Figura ij. Reg. v. Dauid precipitur ꝙ cecos et claudos de hieruſalem expellat ⁊ auferat. ¶ Ite3 talis claudus ꝓpria hereditate. ſcilicet gratia ⁊ gloria auellitur ſicut de miphyboſet dicit. ij. Reg. x. et. ix. Quod cadens factus ē claudus et tandem propria hereditate in dimidio diminutus. Temporalia enim ⁊ eterna ſunt due partes hereditatis noſtre: ſed procerto talibus claudis hereditas dimidiatur. quando celeſtia dimiſſis eis temporalibus ſubtrahuntur. Sic ergo patet ꝙ claudicatio ſumit. in malo: vſqȝquo ergo claudicatis in duas ptes iij. Reg. xviij. Propter aūt dic. ꝙ inſtabiles ⁊ falſi. bilingues et proditores claudicare dicūtur ⁊c. Sufficit.

A **Clauis.** Nota ꝙ clauis eſt inſtrumētū ad claudendū ⁊ aperiendū ordinatū. Et ſic dico ꝙ ſpūaliter per clauem poteſt intelligi.

Potentia ſuperioris.
Scientia diſcretionis
Iuſticia veracionis.

Eſt dico clauis potentie qua ſc3 ſupiores q̄ habēt iuriſditionem foras eccleſie aperiunt atqȝ claudunt: in q̄tum ſcilicet excommunicatos eijciunt et abſolutos inducunt. ⁊ in q̄tu3 ad ſacramenta et ad ſtatum et beneficia eccleſiaſtica homines recipiunt vel repellunt. Ideo petro ⁊ ſucceſſoribus prelatis dictum eſt Math. xvi. Tibi dabo claues regni celorum. Iſtam poteſtatem etiam hab3 xp̄s qua ſcilicet regnum celorum poteſt omnibus aperire. et animas ſaluare. ſoluere et ligare quia ſicut dicitur Apoca. iij. Ipſe habet clauem dauid: et aperit ⁊ nemo claudit. claudit ⁊ nemo aperit. Et etiam iſta poteſtas ſua ſe extendit ad inferos in q̄tum ibi poteſt damnatos claudere et illos qui ſunt in purgatorio liberare. Figuratus in illo angelo Apoc. ix. qui habebat claues putei abyſſi. ⁊ cathenā magnā ⁊ apprehendit draconē ⁊c. quod etiam ad prelatos poteſt pertinere q: ſc3 cum claui poteſtatiue iuriſditionis: debent impios coercere Aduerte tamen ꝙ clauis iuridica malorū ſuperiorum magis vacat hodie ad flagellandū bonos ꝙ malos. Narrat enim geruaſius. ꝙ Karolus magnus omnia ydola hyſpanie confregit preter vnum ereum ſitū in terra vandalorū ideſt in regno granate quod frangere non potuit. Et hoc vt dicitur quia machometus ibi demones incluſit. Eſt igitur ydolum ereum ſuper vnam columnā lapideam in confinio maris ſitu3. qđ in mari clauem tenebat ⁊ faciem conuertebat ad auſtrum. quod tante dicebatur eſſe virtutis ꝙ xp̄iani appropinquantes illico puniebantur: ſaraceni vero ipm adorantes nullatenus ledebantur. Sic vere mali ſuperiores ſunt hodie ydola per ignorantiam. ſunt erei: quia facile ſonant et feriunt vel furiunt per impatientiam ſunt ſuper altam colūnam. quia alte preſunt per preeminentiam ⁊ ſuperbiam. Claue3 habent in manu ideſt poteſtatem iudiciariā: qui ſc3 a demonibus inhabitantur per nequicia3. xp̄ianos. ideſt bonos occidūt et grauant per iniuſticiam: Saracenos vero. i. malos cum adorare. ideſt adulari velint nō ledunt: ſed eos potius diligunt ⁊ defendunt per acceptatione3 ⁊ malicia Iſti figurantur apocal. ix. in illa ſtella cadente de celo. cui data eſt clauis putei abyſſi. quo aperto exiuit fumus qui obſcurauit ſolem et aerem de quo exierunt locuſte ⁊c. Sic vere iſti qui deberent eſſe ſtella ſtans: ſunt ſtella cadens. habent clauem putei abyſſi. ideſt. crudelem et impiam iuriſditionem: et ſic fit quod puteo inſatiabili cui preſidēt: ideſt de ipſorum curia exit infamie fum⁹ ſicut fornacis inquit magne. quia ſicut fornax auaricia omnia deuorans eſt apud eos conturbata et obſcurata ita ſol et aer ideſt tota patria eſt per eos conturbata et etiam obſcurata et merito. quia locuſte ideſt mali familiares qui de puteo abyſſi ideſt de eorum domo et curia exeunt omnia deuorant et corrodunt. Ioel. j. Reſiduū eruce comedit locuſta reſiduū locuſte comedit brucus ⁊c. Quia ſcilicet tot ſunt ibi mali familiares. quod omnia vnus poſt alium ſucceſſiue corrodunt. Et ſi vis dic de effigie iſta locuſtarum. ſicut in reductorio meo lib. xlij. c. ix. Iſta eſt igitur clauis potentie. ¶ Secundo eſt clauis ſcientie que ſcilicet docet quomodo eſt apertio vel ligatio facienda. Non ſufficit enim prelatis prima ſine ſecunda. Multi tamen habent iſtam qui male vtunt ipſa ſicut ſunt mali clerici qui ſciunt bonum facere. et non faciunt. nec alios facere ſinunt. Contra quos Luce. xi. Ve vobis pharisei ⁊ ypocrite qui tuliſtis clauem ſcientie et illos qui intrabant prohibuiſtis intrare. ipſi vero non introiſtis. ¶ Tertio eſt clauis iuſticie qua ſcilicet me C diante boni debent in eccleſia talijs dignitatibus introduci mali vero repelli. Eſaie. xxij. Dabo clauem dauid ſuper humerum eius. Clauis dauid eſt iuſticia Iuxta illud Hiere. xxiij. Suſcitabo dauid germen iuſtum ⁊c. ¶ Vel ſi vis dic adhuc. quod clauis que eſt inſtrumentum ad aperiendum ⁊ claudendum poteſt ſignificare tam in bono ꝙ in malo. Unde nota. quod quia in aperiendo requiritur potentia. et ſcientia. Ideo in ſcriptura inuenit generaliter duplex clauis.

Eſt enim

Ayuntamiento de Madrid

Eſt enim clauis potentie et iuriſditionis. et eſt cla-
uis ſcientie et diſcretionis. Prelati enim boni iſtam
duplicem clauem habere tenentur vt poſſint et ſciant
exequi quod iubentur. Et ideo in armis papalibus et
in vexillo eccleſie ſuper campo rubeo duplex clauis
argẽtea pingiſ ad denotandũ ꝙ ꝑlati eccleſiaſtici ru
bei.ignei ⁊ inflãmati ꝑ caritatẽ exiſtũt ⁊ adiũcto argẽ
to examinate eloquẽtie: duplici claue potẽtie ⁊ ſciẽtie
potiũtur. vt de quolibet iuſto prelato ⁊ de qualibet ta
li claue intelligatur illud. Eſa.xxij. Dabo clauẽ domꝰ
dauid ſup humerũ eius. ⁊ aperiet ⁊ nõ erit qui claudat
et claudet ⁊ non erit qui aperiat. ⁊ figam eũ paxillum
in loco fideli. Expone ſi vis de iuriſditione. bonoꝝ ꝗ
diciſ clauis dauid quiˡ fuit iuſtꝰ prelatꝰ qꝛ ſcꝫ iuſte de
bẽt claudere ⁊ ſerare. Mõ eſt cõtra multos qui nõ vidẽ
tur habere clauẽ dauid.i.iuriſditionẽ iſtã: ſed potius
clauẽ abyſſi.i.iuriſditionẽ impiã ⁊ crudelẽ. Figurati
Apoca.ix. vbi dꝛ. ꝙ ſtella magna cecidit de celo ⁊ data
eſt ei clauis putei abyſſi. ⁊ aperuit puteũ. ⁊ aſcẽdit fu
mus ſicut fornacis ⁊ obſcuratꝰ eſt ſol ⁊ aer. ⁊ cũ fumo
exierunt locuſte ſuper terrã. quibꝰ data eſt ptãs nocẽ
di: ⁊ habebãt aculeos ſcorpionũ. Stella iſta eſt malꝰ
iudex vel ꝑlatus vel princeps qui reuera clauẽ habet
abyſſi. inꝗ̃tũ ſua ptãs iuridica inſatiabilitati auari-
cie. que per abyſſum intelligiſ eſt cõnexa. De puteo er
go abyſſi.i.de ꝓfunditate auaricie ꝗ per iſtos cõtinue
aperitur exit fumus fornacis magne.i.infamia valde
magna que aerẽ ⁊ ſolẽ.i.bonas ꝑſonas tãgit ⁊ eos tri-
ſtificat ⁊ obſcurat. Exinde etiã exeũt locuſte.i.voraces
balliui ⁊ officiales eorũ. qui ſicut locuſte deuorãt vni-
uerſa qui aculeati vt ſcorpiones diciũſ pro eo qꝛ falla
citer vt ſcorpio adulãtur ⁊ cũ hoc per rapinã pungere
cõprobanſ. Ideo de tali mali clauigero: dꝛ Apoca.xx.
Mõ ipſe vidit angelũ deſcendentẽ de celo. ꝗ habebat
clauem putei abyſſi et cathenã magnã in manu ſua.
Malus eñi prelatus angelus diciſ qui ſcꝫ carne caret
quia iſte nihil habet de carnea ꝯpaſſione dꝛ deſcende
re de celo qꝛ nõ reſidet in celeſti cõtemplatione dꝛ ha
bere cathenã qꝛ nõ delectaſ niſi in ſubditoꝝ grauami
ne. punitione ⁊ cathenatione. Tales ergo ſunt mali ꝗ
vtunſ claue potẽtie nõ ſcientie nec iuſticie ſꝫ boni ecõ
tra vnde de bono ꝑlato dꝛ Math.xvj. Tibi dabo cla-
A ues regni celorũ. ⁊ ſufficit. qꝛ pauce ſunt autoritates.

Clauus.

Põt ſignificare in bono et in malo. Et nota. ꝙ non inuenimꝰ clauos.

Ad pungendum.
Ad ſtringendum
Ad vrgendum.
Ad figẽdum

Primi ſũt claui diuini timo
ris qui ſcꝫ figũt ⁊ penetrant
corda noſtra. Iſti ſunt claui
aurei quibꝰ ſalomon in tẽpli
fabrica vſus fuit.ij. Paraſ.iij. Sed et clauos fecit au-
reos. Talis dꝫ eſſe clauus tabernaculi cordis noſtri.
Figuratus Iudicum.iiij. vbi diciſ quod iahel mulier:
ſyſarã filiorũ iſrael inimicũ clauo tabernaculi in tym
poribus ſuis immiſſo dormientẽ occidit qꝛ ſcilꝫ ſagax
mulier.i.diſcreta ratio. ſtatim qñ videt ꝙ dyabolꝰ ta-
bernaculũ cordis per malã ſuggeſtionẽ ingrediſ ipm
in capite ideſt in cogitatione ⁊ principio clauo diuini
timoris ⁊ mandatorũ dei ꝯſideratione conclauare te-
netur. Iudicũ.v. Siniſtrã manũ miſit ad clauum. et
dexterã ad fabrorũ malleos. ¶ Secundi ſunt claui in
genitis amoris. Amor eñi cõſolidat atqꝫ ſtringit ⁊ etiã
ſtare in bono ꝓpoſito per ꝑſeuerantiã cogit.iij. Reg.
vj. Affixit laminas clauis aureis Aurũ eñi caritatem
deſignat. affixio ſtabilitatẽ. Itẽ Hier.x. Clauis ⁊ mal
leis cõpegit illud: vt nõ diſſoluaſ. ¶ Tertij ſunt cla-
ui mundani laboris.i. puncture tribulationum. De ꝗ
bus dicit dominꝰ Ioh.xx. Mitte manũ tuã in locum
clauorũ.i. cõſidera que ſit tribulatio quã paſſus ſum.
¶ Quarti ſunt claui eterni doloris. ideſt pena eterna
Unde de demonibus et peccatis poteſt dici illud Nu
me.xxxiij. vbi dñs precepit filijs iſrael. ꝙ deleant cha-
naneos de terra ſua. alias inquit erunt tibi ſicut claui
in oculis et lancea in lateribus. Et aduerte qꝺ ſicut
amigdalus antiqua ⁊ ſterilis. fertilis efficitur quãdo
clauis in radicibus perforatur. vt dicit Plinius. Sic
vere ſi quis clauis precedentibꝰ.i. diuino timore amo
re. tenore et futuro dolore et preſenti labore confixus
fuerit: fertilitatem virtutum faciliter obtinebit. Ideo
conſulitur Eſaie.liiij. Longos fac funiculos tuos ⁊ cla
uos tuos conſolida. ¶ Dic ſi vis in malo ſignificato B
ꝙ claui ſignant tenaculum moris et male conſuetudi
nis. Figurati Eſa.xlj. vbi dicitur ꝙ fabricans ydolum
confortauit eum clauis vt non moueretur. Tales ta-
men clauos debemus dirumpere et ab ipſorum tena
culis nos ſeruare. Exemplo ſamſonis. de quo dicitur
Iudicum.xvj. Quod irruente in eo ſpiritu domini.
extraxit clauũ cum crinibus. Uel ſi vis adhuc. ꝙ cla
uis poſſit ſignificare in bono et in malo. In ſcriptura
inuenitur generaliter triplex clauus.ſ. clauus ad

Iungendum
Stringendnm.
Pungendum

Clauus ad iungẽdũ ẽ caritas qua C
boni cõſuuũſ: aſſocianſ ⁊ inuicẽ
aſtringũtur. Figurati in laminis
aureis templi. de quibus dicitur.iij. Regum.vj. ꝙ cla
uis aureis erant affixe. Talibus clauis fuit chriſtus
clauatus. Ideo cum thoma mittamus digitũ noſtrũ
in locum clauorum. Ioh.xx. ¶ Clauus ad ſtringendũ
ſeu retinendum eſt firmitas ⁊ propoſiti ſtabilitas: ſi-
ue in bono ſiue in malo. In bono dico. vnde Eſa.xxxiij
Nequaꝗ̃ transferri poterit. nec auferentur claui eiꝰ
in ſempiternũ. In malo etiam. vnde de obſtinata mẽ
te malorum dici poteſt illud quod de idolo diciſ Hie
re.x. Clauis et malleis compegit illud vt non diſſol-
uatur. Figura Iudicum.iiij. vbi diciſ. ꝙ iahel mu-
lier proditioſe ſyſaram inuitauit ad ſomnum. et dum
dormiret infixit clauum in cerebrũ eius quia ſcilicet
dum quis in oblectamentis proditoris dyaboli ſopiſ.
clauus obſtinate mentis ſibi faciliter infigitur ⁊ in ce
rebro ideſt in interiori corde firmatur. ſimus tamẽ ſi
cut ſamſon crinitus. qui euigilans clauum quem da-
lila infixerat: extraxit cũ crinibus. Crines enim ſunt
virtutes quas dum ſamſon ideſt homo retinet nullꝰ
clauus mali propoſiti quem ſibi infigat dalila. ideſt.
dyabolus ipſum tenet. ¶ Clauus pungens eſt aduer
ſitas. vnde de punctura mortis tribulationis et infer
ni: poteſt dici illud Iudi.iiij.ca. Uidit barach ſiſaram
iacentem mortuum et clauum infixum in tympora
eius ⁊c. Sufficit. Uide de pungere. figere et ſimilibus.

Clementia. Clemens.

Cum cle-
mentia ſit A
virtus animi qua quis facile remittit iniurianti. et
facile compatitur deſolato. quia tamen pauce ſunt
autoritates vocales parum potero dicere de eadem.
Notabis ergo. quod iſta virtus precipue ſpectat
ad principes et prelatos. Et ideo Seneca. fecit li-
brum de clementia ad neronem: qui ſcilicet erat im
perator et princeps. Nam ſicut in naturales: cor eſt
principale membrum in homine. et eſt vt aiunt pro-
prium domicilium ſanguinis ipſiuſqꝫ generatiuum ⁊
contentiuum et ad membra alia diffuſiuum. Sic ve-
re dicam quod illi qui in corpore eccleſie ſunt corda.i.
cordatiores. maiores ⁊ principaliores. debent eſſe ſan
guine. ideſt benignitate et clementia pleniores. quia
ſcilicet iſta virtus debet in eis principaliter habitare.
et ab ipſis ad alios emanare. quia reuera valde decet
quemcunqꝫ ſuperiorem quod in factis ſuis clementiã
habeat et quod benignum ⁊ amicabilem in omnibus
ſe oſtendat. Ideo Seneca loquens cuidam correctori
in Prouerbijs. dicit ſic. Optimum eſt ſemper ignoſce
re tanꝗ̃ ſi tuipſe continue pecces. Ideo in libro de cle
mentia dicit ſic. Nullam clementiam magis ꝗ̃ regeꝫ
decet. Sequiſ. Nam maieſtas peſtifera vis eſt ad no
cendum. Aduerte tamen quod dicit idem Sene. quod
clementia non debet eſſe nec vulgaris. nec promiſcua
nec abſciſa. qꝛ vt ait. Tam omnibus ignoſcere ꝗ̃ nul-
li crudelitas eſt. et ideo ſupponit. quod clementia in
principe ſemper debet cum iuſticia fore iuncta.

Ayuntamiento de Madrid

Cerebꝛum enim quod eſt vnū de membꝛis pꝛincipali⸗bus. Secundū anathomos habet duas pelles quib⁹ tegitur et vallatur vnā que dicitur pia mater ⁊ aliam que dicitur dura mater. Uerūtamē illa que pia mr̄ dr̄. magis cerebꝛo coniungitur. Dura vero exterius ab co amplius elongatur. Talis debet eſſe pꝛelatus vel pꝛī ceps qꝛ ſcilicet moꝛe cerebꝛi debet ſenſuꝫ cōmunē. i. ra tionē ⁊ pꝛudentiā pꝛe alijs cōtinere qꝛ reuera tales de bent habere duas pꝛincipales virtutes ſibi cōtiguas ⁊ vicinas. quarū pōt pꝛopꝛie quelibet dici mater ſcili⸗cet clementiā que eſt pia mater quia parcit. ⁊ iuſticiaꝫ que eſt dura mater. qꝛ punit. Pꝛopius tamē debꝫ ha⸗bere piam ꝗ durā. clementiā ꝗ iuſticiam. pietateꝫ ꝗ ſeueritatē qꝛ ſcꝫ iſta debet ſemꝑ vti quantū eſt de pꝛo pꝛia volūtate. altera vero ſolū vtēdū eſt ex neceſſitate. Bene ergo dicitur. iij. Reg. xx. Quod reges domus iſ rael clementes ſunt. ⁊ breuiter iſta ē veritas ꝙ quicūqꝫ ſuperioꝛ ſemper debet eſſe pꝛomptioꝛ ad parcendū ꝗ ad puniendum. Ad quod etiā facit fictio quaꝫ ponit. Sene. lib. de naturalibus queſtionib⁹. vbi ait. ꝙ Jupi ter quādo mittebat fulmina ꝓſperitatem ſignifican⸗tia vel bonū facientia: nullius conſiliū requirebat. qñ vero mittere volebat fulmina aduerſa ⁊ ledentia. oēs deos ad conſilium inuocabat. Jn quo etiā ipſe notat. ꝙ rectoꝛes oꝛbis facilius debent bene facere ꝗ nocere et difficilius ⁊ cū maioꝛi deliberatione quādo neceſſe eſt debent ledere et punire. Jdeo concludit. Sene. lib. j. de clementia dicens ſic. Si dij placabiles ⁊ equi non ſtatim delicta peccantiū fulminibus perſequunt quanto equius eſt hominē hoībus ꝓpoſitū miti ani⸗mo exercere imperiū. Unde etiā ſolinus ait. ꝙ in tra⸗pobana et tapꝛobana. iſula indie vbi ſunt eſtates due et due hyemes. ⁊ vbi floꝛes bis vernāt annis ſingulis ille antiquitus rex eligebatur. qui ſpectatioꝛ moꝛibus habebatur. Eligebant hominē inquit inueterate cle mentie et etiam annis grauem. ⁊ qui nullos haberet liberos. Et nota ꝙ clementia eſt habenda. qꝛ

B Stabiliter foꝛtificat.
Utiliter fructificat.
Humiliter letificat
Finaliter beatificat.

¶ Dico igit. ꝙ clemen⸗tia habꝫ foꝛtificare qꝛ re uera ſicut oſſa plena me dulla ſunt foꝛtioꝛa. nec ita faciliter poſſunt frangi ſicut oſſa vacua. Sic illi ꝗ medulla clementie pleni ſunt. foꝛtius ⁊ ſtabilius per⸗ſeuerant ⁊ ſiſtunt. patet in regibus. qꝛ tyranni pietate carentes quotidie eijciuntur ⁊ deponunt. Pij vero et clementes pꝛincipes diliguntur. ⁊ in regimine ſtabi⸗liuntur. Pꝛouerb. xx. Robozabit clementia thꝛonus regis. Patet etiā in alijs qꝛ generaliter ille qui clemē⸗ter parcit: meretur a deo ꝙ ſibi parcatur ⁊ ꝙ in pecca⸗tum cadere non permittatur. ⁊ ꝙ virtus eius foꝛtiter continuetur. ¶ Jtē dico ꝙ clementia habet fructifica re ꝓcreat eñ vberes fructus virtutū. ſimilis roꝛi que facit terrā fructificare Pꝛouerb. xvj. Clementia quaſi ymber ſerotinus. ¶ Jteꝫ habet letificare. Magna eñ eſt conſolatio et leticia reo quando habet facere cum iudice clemente. Sicut de heſter legitur. ꝙ contra mā datum regis faciens: timoꝛe percuſſa cecidit in pallo rem vultu mutato. ſicut dicitur Heſter. xv. ſed vbi rex aureum ſceptrum in ſignū clementie ſibi extendit. ip⸗ſamqꝫ cōſolabiliter erexit. leticia reſumpta legationeꝫ ſuam pꝛo qua ierat adimpleuit. Jdeo Gene. xlv. dicit. ꝙ Joſeph clemēter dixit fratribus. accedite nolite pa uere. ¶ Jtem ſolet beatificare: qꝛ ſcꝫ iſta pꝛocurat glo riam paradiſi. vnde pꝛouer. xj. Clementia pꝛeparat vi tam. Jſta etiam omnia poſſunt pꝛobari ex Sene. lib. de clementia. j. ꝙ clementia foꝛtificat. vnde ibidē ait: ꝙ clementia non tantū honeſtioꝛes: ſed etiam tutioꝛes facit. Et alibi. Unū eſt inexpugnabile munimētū amoꝛ ciuium. ¶ Jtē letificat. vnde idē. Nō eſt quiſꝗ cui innocentia ſua tantū placeat. vt ſtare in conſpectu clemētiā. paratā humanis erroꝛib⁹ gaudeat. ¶ Sed nota adhuc. ꝙ cū clementia ſit virt⁹ animi qua ꝗs mi ſericoꝛditer agit i ꝑmū. vt̄ idē ꝙ miſericoꝛdia ſeu be nignitas denotate. Notabo ergo breuiter ꝙ ē clemen⸗tia habenda et tenēda multiplici ratione. ſcꝫ quia.

Nobis oſtenditur exemplariter.
Jnfigitur ſeu indicitur naturaliter.
Foꝛtificat ſpiritualiter.
Beatificat eternaliter.

¶ Dico ergo ꝙ clementia pꝛetendit exēplariter De⁹ C enim qui eſt omniū regula et exēplar eſt clementiſſi⸗mus. Et ideo iſte eſt a nobis pꝛout eſt poſſibile imitā dus et etiam vt nobis clementer parcat et indulgeat requirendus. Caput enim qđ eſt in coꝛpoꝛe ſummum membꝛū: abundat pꝛe alijs in medulla. Sic deus cuꝫ ſit ſuperioꝛ atqꝫ ſummus: eſt per clementiā potiſſime medulloſus. vnde Nee. ix. Deus miſerationum et cle mens tu es. Jſta autē clemētia apparuit in incarnati one. qñ figuratus in Aſſuero in ſignū clementie virgā aureā. i. xp̄m filiū ſuū extendit ad heſter. i. ad virginem glorioſam ſicut dicit Heſter. iiij. ⁊ viij. Sꝫ de hoc vide infra. vbi. Signum. ¶ Jtē clementia indicit naturali D ter. Jneſt eniꝫ naturaliter homini ꝙ ſit clemens. Uñ narrat. Plin. li. viij. ca. xvij. ꝙ cū metoꝛ ſiraculanus in ſyria leonē obuiū habuiſſet ⁊ pauidus diuertere que⸗reret. leo ſemper ei obuiabat ⁊ lambēdo eius veſtigia adulanti ſimilē ſe pꝛebebat. Oſtendit ergo leo homi⸗ni pedem ſuum tumidū ⁊ vulneratū: ⁊ ideo naturali⸗ter cognoſcens hominē eſſe clementē ⁊ pium ab eodē remedium modo quo poterat requirebat. Homo igi tur hoc cognito: ſurculū de leonis pede extraxit ⁊ cuꝫ a ꝑiculo liberauit. Pictura inqt caſſiod. hec teſtat ſi racuſis. Patet igitur ꝙ etiā ipſa animalia hominem clementē eſſe naturaliter teſtantur. Et ideo nullus po teſt ita leoninus eſſe aut ferus. quin homo ipſum li⸗benter adiuuare debeat ſi petatur qđ etiā ipſa anima lia docent. que quadaꝫ naturali pietate erga miſeros vigent. ſicut exemplificat. plinius de elephātib⁹. xxx. quibus Boirux rex ninive. quoſdam captiuos ad iti pites ligatos obiecit ⁊ quoſdā pungentes ⁊ pꝛouacon tes vt ſeuirent in ligatos appoſuit qui tamen nūꝗ fa⸗cere potuerunt ꝙ elephātes qui naturaliter ſunt cle mentes aliene crudelitati operam darent: et quod in captiuos illos ſeuirent. Uidebantur enim ſcire illud Sene. lib. de clementia. Nullum moꝛoſius animal nullum maioꝛe arte tractandum ꝗ homo. Jſta virtus potiſſime pertinet ad pꝛelatos. qui reuera debent pꝛe ceteris eſſe clementes. Juxta illud. iij. Regum. xx. Au diuimus quod reges iſrael clementes ſunt. Teſte eniꝫ ſolino. in tapꝛobana. alias trapobana inſula. nō elige batur rex niſi qui inueterate pꝛobatus erat clementie ⁊ qui nullos haberet liberos. Et hoc foꝛte fiebat. quia ſepe fit quod occaſione liberoꝛum ditandoꝛuꝫ: homo E ſolet a iuſticia et etiam clementia deuiare. ¶ Jtem clementia nos foꝛtificat ſpiritualiter oſſa enim min⁹ ſunt foꝛtia quando ſunt vacua a medulla. Sic vere il le nunꝗ ſpiritualiter eſt foꝛtis. qui non eſt clemens. pius. medulloſus et mitis. Simus ergo clementes alijs faciliter indulgendo et miſericoꝛditer ſuccurren do Juxta illud Sene. Alteri ſemper ignoſcito. tibi nun ꝗ. Et alibi dicit. Optimum eſt ſemper ignoſcere tāꝗ quotidie tuipſe pecces. Et in libꝛo. de clementia ad ne ronem dicit quod ex clementia omnes idem ſperant nec eſt quiſꝗ cui innocentia ſua tam valde placeat: vt non ſtare in conſpectu clementiam paratam huma⸗nis erroꝛibus gaudeat. Sola hec virtus inter inno⸗centes ceſſat. Jſta eſt igitur que foꝛtificat et tutificat. quia ſcilicet qui conſiderata pꝛopꝛia fragilitate ad in⸗dulgendum alijs eſt facilis. meretur effici conſtans et ſtabilis. Juxta illud Bernar. ꝙ magna firmitas eſt infirmitatem pꝛopꝛiam cogitare. Clemens etiam pꝛi⸗ceps tutioꝛ efficitur. inꝗtum a ſuis diligitur ⁊ tuetur qꝛ ſicut dicit. Jlle clementie in ſuos. gladius eſt in ho⸗ſtes. vnde Sene. vbi ſupꝛa ſcilicet li. de clementia dicit ſic. Clementia non tantū honeſtioꝛes. ſed tutioꝛes fa⸗cit oꝛnamentūqꝫ pꝛoꝛū ē ſimul ⁊ certiſſima lux. qđ eſt

aliud

Ayuntamiento de Madrid

aliud intereſt inter tyrannum et regem. ſpecies enim fortune ac licentia par eſt. niſi quod illi ex voluptate ſeuiunt: iſti ex neceſſitate ⁊ cauſa. De tali etiā fortificatione quā ſpūaliter ⁊ tpaliter facit clementia. dr prouer. xx. Miſericordia ⁊ veritas cuſtodiūt regē ⁊ robo
F rabitur clemētia thronus eius. Patet igit ꝙ clementia nos fortificat ſpūaliter. ¶ Quarto dico. ꝙ clemētia nos beatificat eternaliter. Et hoc qꝛ iſta eſt q̄ dat et procurat vitā eternā. vñ hiero. dicit. Se nō meminiſſe hoiem male mortuū qui libēter faceret opa pietatis. Jō puer. xj. dr Clemētia pparabit vitā: ſectatio maloꝝ mortē ⁊c. Uide de pietate. miſcdia indulgētia parcere dimittere ⁊ remittere ⁊ cetera ſiſia. Sufficit.

Clericus. De clericis nulle ſunt autoritates in biblia. Et ideo omitto qꝛ de eccleſiaſticis bonis ⁊ malis: i multis titulis factū eſt. ſ. vbi de deuotione. ambitione. aaron ſacerdos ⁊c.

A **Clypeus.** Cū clypeꝰ ſit armatura defenſiua. ſ. ad latus et ad cor protegendum et ictus aduerſarios ſuſtinēdum ⁊ corpus a leſiōe ſeruādum. Notabo ꝙ per clypeū in ſcriptura intelligitur.

Chriſtus expoſitꝰ penis ⁊ ictibus.
Juſtus oppoſitus hoſtiū vectibꝰ.
Diuina ſcriptura fecūda fructibꝰ.
Patiētie armatura repugnās hoſtibꝰ

Chriſtꝰ enī ē clypeꝰ dei triāgularis. qꝛ triplicis eſt nature. Jn q̄ tū ſcꝫ corpus animā ⁊ diuinitatē ꝯtinet vnꝰ qui. ſ. expoſitꝰ ictibꝰ iudeorū. fuit ab eis pforatus ⁊ fractꝰ. ij. Re. j. Abiectꝰ eſt clypeus fortiū. clypeꝰ ſaul quaſi nō eſſet vnctꝰ oleo. Et tñ ipſe xp̄s verbū patris eſt. ille clypeꝰ de quo Prouer. xxx. Sermo dei ignitꝰ clypeꝰ ſperātibꝰ in ſe. ¶ Juſtus etiā ⁊ maxime platus dr clypeus ſcꝫ p eccleſia ⁊ patria defendēdis. vñ. j. Mach. vj. Refulſit ſol in clypeos aureos et ereos. ⁊ reſplēduerūt mōtes ab eis. Tamē prohdolor iam videt illō verificatū. ij. Parali. xij. vbi dr ꝙ ſeſach rex egypti. i. diabolus abſtulit de hieruſalē clypeos aureos quos fecerat ⁊ poſuerat ibi ſalomon. Scripturarū etiā autoritates dicunt clypei quibꝰ ſcꝫ cōtra demones ⁊ hereticos pmunimur. Uñ Cant. iiij. dr de turri dauid. ideſt de ſcriptura. ꝙ mille clypei pendēt ex ea ois armatura fortium. Uirtꝰ etiā patiētie dicit clypeus qui habꝫ
B ictus repellere ⁊ ſuſtinere Eſa. xxj. Surgite principes accipite clypeū. ¶ Jn malo etiā ſignificato pōt dici. ꝙ clypei dyaboli ſunt tyrāni ⁊ heretici. q̄ ydololatrias ⁊ errores defendūt. Uñ de golya. i. de dyabolo dr. j. Re. xvij. Et clypeus ereus tegebat humeros eius. ¶ Si vis adhuc dic de clypeo: cū clypeus cōiter accipiatur pro ſcuto vel ſaltē pro certa ſpecie ſcuti. ſatis videt qꝺ clypeus quo corpꝰ armat potiꝰ ad ſui defenſionē q̄ alterius inuaſionē pōt in bono ſignificare omnes illas virtutes quibꝰ contra vitia defenſamur ſicut enī miles ſine clypeo nō defendit ab ictibꝰ hoſtiū. ſic nec ſine ꝟtutibꝰ hō tuet a tētationibꝰ ſpirituū malignoꝝ Jō. ij Pa. xxxij. dr. ꝙ ezechias rex ad defenſionē hirlm
C fecit ois generis armaturā ⁊ clypeos Notabo ergo qꝺ boni vtunt triplici ſpūali clypeo defenſiuo. vicꝫ.

Clypeo patiētie qui eſt fortiſſimꝰ.
Clypeo ꝯfidentie q̄ eſt leuiſſimꝰ.
Clypeo ſapiētie q̄ eſt clariſſimꝰ.

Clypeꝰ enī dꝫ eē fortis ne cito frāgat. Leuis vt faciliter feratur pulcer ⁊ pictus. vt ab aliīs cognoſcatur Eſt igitur clypeus patientie ceteris fortior Jſte eſt enim clypeus triāgularis quia ſcilicet homo debet eſſe patiens ⁊ fortis in tribus ſcilicet

Jn platione iniuriarū.
Jn illatione penarū:
Et in ſublatione rerū.

Aper enī hꝫ vnū latꝰ ita fortiſſimū: ꝙ vix pōt gladio penetrari Et iō pars illa corporis vocatur clypeus apri aper autem ſciens illam partem corporis ceteris fortiorem ſemper ſolet eam obijcere iaculis venatorum. Talis eſt patientia. ceteris enim partibus corporis. ideſt ceteris virtutibꝰ anime fortior eſt in aduerſis. Et ideo ipſam debemus ſemper cuicunq̄ tribulationis iaculo opponere ⁊ cuꝫ ipſa contra hoſtiū impetus nos munire Sicut enim dicit Sen. li. de moribus. Cuiuſuis doloris remediuꝫ eſt patientia Jdeo de ioiada ſummo ſacerdote: dicitur ij. Parali. xxiij. Qꝺ ipſe dedit centurionibus qui aſtabant regi: haſtas ⁊ clypeos Uult enī ſacerdos noſter xp̄s ꝙ nos fideles et maxime eccl'iaſtici qui regi. i. deo patri aſſiſtimꝰ. haſtas bonorū operū ⁊ clypeos patiētie deferamus ſed prohdolor videt ꝙ tales clypei hodie perierunt Dicit enim. ij. Paralip. xij. ꝙ ſeſach rex egypti abſtulit de hieruſalē clypeos aureos quos ibi dimiſerat ſalomon ⁊ poſiti ſunt loco eorum erei. Aurum enim quod malleatum et percuſſum non ſonat neq̄ finditur. patientiā ſignificat que in tribulationum ictibus ſine ſono murmurationis: et ſine crepatura diſcōtinuationis perſeuerat. Es autem quod percuſſum ſonat. et frangitur impatientie vitio comparatur. Rex ergo egypti dyabolꝰ clypeos aureos. i. patiētiam a hieruſalem. i. ab eccleſia ſuſtulit et ibi clypeos ereos. i. murmur ⁊ impatiētiā ſeminauit. Jdeo lamētando dicebat dauid. ij. Reg. j. Abiectus eſt clypeꝰ fortiuꝫ ſaul. quaſi non eſſet vnctus oleo. Jſte eſt igitur clipeꝰ patientie ceteris fortior. ¶ Secūdo dico. ꝙ eſt clypeꝰ D
confidentie. i. clypeus ſpei ceteris leuior. Jſte etiā clypeus debꝫ eſſe triangularis. qꝛ ſcꝫ ſperare oportet.

Ueniam peccatorum.
Euaſionē tormentorū.
Et adeptionē gaudioꝝ

Experimento enim docetur apud aliquas galliē regiōes ꝙ ſi hō ſit ſubmerſus ⁊ neſciat quo loco querat cadauer. ⁊ ponat in aqua clypeus militis de genere antiquo rotabit ſupnatādo quouſq̄ veniat ad locuꝫ vbi cadauer fuerit et tūc immobilis ibi ſiſtet. Talis eſt clypeꝰ ſpei qui fuit antiqui militis ⁊ pugilis noſtri chriſti: quia ſcilicꝫ iſto mediante ⁊ ſupernatante. ſi mortui per peccatū fuerimus a profundo vitiorum eripimur et ſepulture paradiſi tradimur et ſaluamur. Jdeo de ſpe dicitur Joſue. viij. Leua clypeum qui in manu tua eſt. Jſte eſt igitur clypeus ſpei ſeu confidentie ceteris leuior. ¶ Tertio E
dico. ꝙ eſt clypeus ſcripture ſeu ſapientie ceteris pulcrior Scriptura eſt enim clypeus triangularis. qꝛ ſcilicet iſte docet preterita. preſentia et futura Clypeꝰ enī diuerſis picturis ⁊ coloribus picturat ſic ſcriptura varijs ſciētijs et autoritatibus decoratur. Jſte eſt clypeꝰ palladis criſtallinus ⁊ lucidus. quo munitus perſeus ſm Ouid. li. iiij. fab. xix. de gorgone que lapidificabat homines triumphauit. qꝛ reuera quo clypeo ſacre ſcripture. clare. limpide ſcientifice criſtalline munitꝰ fuerit faciliter de diabolo triūphabit. vnde prouerbi. xxx. Omnis ſermo dei ignitꝰ clypeus eſt ſperantibus in ſe Scriptura etiā Cant. iiij. dicitur turris dauid que edificata eſt cum propugnaculis. Mille clypei pendent ex ea. omnis armatura fortiū mille dico clypei. i. mille ſententie. Sic ergo patet quomodo tripliciter clypeꝰ ſumitur in bono. ¶ Dic etiam ſi vis. qꝺ per clypeos triangulares: poſſunt intelligi viri iuſti et maxime boni eccleſiaſtici. ⁊ paſtores qui more clypei eccleſie ſunt defenſores qui pro eo triangulares exiſtunt. quia fidē trinitatis credunt. de quibus dici poteſt illud. j. Macha. vj. Refulſit ſol in clypeos aureos et ereos: et reſplenduerunt montes ab eis. ¶ Jn malo vero ſignificato dic. ꝙ clypeus ſignificat.

Mundi pompam ⁊ elationē.
Hoſtis fraudem et tentationem.
Seculi penam et tribulationem.

Jſti ſunt clypei quibus contra nos militatur ⁊ quibus contra nos triumphatur vnde de goliad gigante dicitur. j. Regum. xvij quod clypeus ereus tegebat humeros eius. Et anime peccatrici dicit. Ezechiel. xxiij. Lorica ⁊ clypeo ⁊ galea armabuntur contra te. ſcilicet chaldei ⁊c. vide infra de ſcuto et in tabula.

Clamare. quod eſt ad modum rane clamare. Uide vbi detrahere.

Codex. Uide infra. vbi. Liber.

Ayuntamiento de Madrid

Cogere. Uide infra de compellere violentia et ſimilibus.

A **Cogitatio.** Nota ꝙ cogitatio ē caput ⁊ principiū omnis operatiōis ſiue bona fuerit ſiue mala. eſt ei ſicut radix i arbore a qua arbor vniuerſa depēdet. Sicut enī a radice ꝓcedit ſtipes folijs. fruct⁹. ⁊ flos ſic a cogitatiōe ꝓcedūt tāꝙ ab originali radice omnes circūſtantie operis cuiuſcunq;. ſcʒ.

Flos affectionis.
Folia locutionis.
Stipes ꝑſeuerātie.

Et iō ſicut videm⁹ ꝙ a radice amara: raro ꝓgredit fructus dulcis. ſic a mala cogitatione raro progredit opus bonū. Dicit enī Pli. ꝙ venenū ſalamādre radicē arboris inficiēs atq; tangens oēs arborū fructus inficit atq; fedat. Sic vere ſi venenū dyabolice tentatiōis cogitatiōis radicē infecerit oēs fruct⁹ exinde exeuntes inficit ⁊ corrūpit. Sapie. j. Peruerſe cogitatiōes ſeparant a deo. Et aduertēdum eſt. ꝙ cogitatio in ſcriptura nō ſp accipit pro illo primo motu intellect⁹ qui nō eſt in noſtra volūtate. immo vt cōiter cogitatio idē eſt qđ meditatio ⁊ occultorum conſideratio. Juxta illud ps. Cogitaui dies antiquos. ⁊ annos eternos in mēte habui. Itē idē eſt ꝙ deliberatio vel in aīa ordinatio. j. paral. xxviij. Cogitaui vt edificarē domū dn̄o. Itē ē idē ꝙ exiſtimatio vel aliqualis imaginatio. vnde Math. ix. Ut quid cogitatis mala in cordib⁹ veſtris. Eſt igit cogitatio ꝯmendabilis. ⁊ eſt cogitatio deteſtabilis. Bona enī cogitatio ē exercenda mala autē cogitatio eſt refutanda.

B Dico ergo ꝙ debemus ſancte ⁊ vtiliter cogitare q2 ſcʒ ex bona cogitatione orit bona delectatio ex delectatiōe cōplacētia. ex qua tandē bon⁹ cōſenſus prouenit ex quo poſtmodū ſequitur bonū opus: Sicut enī ait. ille magiſter de ꝓprietatib⁹ rerū. Aries dum dormit ſp hʒ caput erectū. ſemper etiā ruminat niſi ꝙ diu eſt infirmus Sic vere illi qui debēt dici aries ab ara. i. viri eccleſiaſtici. ⁊c. qui circa arā. i. circa altaris officiū ſunt locati iſti dico ſemp debēt dormire. ⁊ requieſcere ſpūaliter capite intētionis ad deū eleuato ⁊ ſemp debet ruminare. cogitare ⁊ ꝯſiderare. aliquid vtile ⁊ honeſtū. Ruminent ergo ideſt cogitent ꝗ̄ta ſit ſuorū ſcelerū immenſitas: ꝗ̄ta ſit miſericordia dei lōganimitas: ꝗ̄ta ſit ſui iudicij ſeueritas: ꝗ̄ta ſit infernaliū tormentorū aſperitas ⁊ cetera ſimilia Talia enī debemus cogitare et in cordis hoſpitio ruminare niſi forte per pc̄m mortale infirmi fuerimus in hac parte. vnde in ps. et habetur Eſay. xxxviij. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee. Poſſumus autem aliter diſtinguere. Dicamus igitur. ꝙ

C Eſt cogitatio penitentium.
Eſt cogitatio cōtemplantiū.
Eſt cogitatio delinquentiū

Penitētes ei cogitāt circa interiora contemplātes cogitant circa ſuperiora deliquētes vero cogitant circa exteriora. Simus igitur penitētes ⁊ cogitem⁹ in noſtris interioribus. Juxta illud ps. Cogitaui vias meas: ⁊ conuerti pedes meos in teſtimonia tua. In quib⁹ verbis aduerte. ꝙ penitens debet cogitare. Circa verbū primū ꝓpriā ꝯditionē. Cogitaui inquit vias meas. Circa ſecundū cordis affectionē. Pedes inquit meos. Circa tertiū morū mutationē. Conuerti inquit in teſtimonia tua. Cogitem⁹ ergo in primo conditionē. vt eam corrigamus in ſecūdo cordis affectionē vt eam erigamus. in tertio morum mutationem vt eam compleamus.

D Dico ergo primo. ꝙ nos debemus cogitare circa vite conditionē Cogitaui inquit vias meas. Uie enī noſtre ſunt conditiones noſtre vite per quas nos ambulamus ⁊ currimus. vel ad gloriā vel ad penam. que ꝓcerto debent cogitari. Cogitemus ergo viam natiuitatis noſtre. que eſt plena fragilitate: viam vite preſentis: que eſt plena penalitate: viā mortis q̄ eſt plena aduerſitate. Conſideremus ergo viam.

Peccati que eſt plena peruerſitate.
Paradiſi que eſt plena felicitate.
Inferni que eſt plena crudelitate.

Cogitaui ergo vias meas. ps. Cogitabo pro peccato meo: ⁊ Hier. ij. Uide vias tuas in coualle. ſcito quid feceris: Nauta enim ſedens in fine nauis: ſemp reſpicit ad principiū et ad mediū: Sic vere cariſſimi: hō debet ſedere in fine nauis. i. in fine vite ſue. ſ. in cogitatione mortis et exinde ſemp de principio ⁊ de medio vite ſue cogitare. Cogitet ergo vnde venit: q2 de vili ꝓpagatione. de mala conuerſatione. de hoſtis damnatione. Cogitet inſuper quo vadit. quia.

Ad mortis dolorem.
Ad grauem timorē.
Ad terrū horrorem.

Itē cogitet vbi ē. quia ſcʒ ipſe eſt.

In mūdi anxietate.
In hoſtiū ſocietate.
In cordis dubietate.

Itē cogitet vbi nō eſt. Et procerto ipſe inueniet ꝙ ipſe non eſt In pacis tranquillitate. In paradiſi iocūditate. In ſui ſtatus ſecuritate. Itē cogitet qđ fecit. ⁊ ꝓcerto ipſe inueniet qđ ipſe fecit. ſ. Contra deū. Cōtra ſemetipſum. Cōtra proximū. Item cogitet quid non fecit. et procerto ipſe inueniet quid ipſe non fecit. ſcilicet.

Erga deū quod deberet.
Erga primū qđ liceret.
Erga ſeipm qđ deceret.

Iſte ergo ſunt vie nr̄e que ſunt i corde iugiter reuoluende. Cogitaui inquit vias meas: Unde Prouer. iij. In oībus vijs tuis cogita

E Cogitemus ergo circa actuū noſtrorū propriā ꝯditionem. Cogitaui inquit vias meas. Secundo cogitādum eſt circa noſtrorū cordiū affectionē. Pedes inqt meos. Urſus enī valde delectat lambere pedes ſuos. Sic vere nos debemus delectari in lambēdo. i. in cogitando ⁊ conſiderando quales ſunt pedes affectionum noſtrarū. ſ. in meditādo affectiōes interiores vtrū ſcʒ ſint inordinate vel honeſte. vtrū immoderate vel modeſte vnde Sap. vj. Cogitare de illa interiori affectione: ſenſus eſt cōſummatus. Aduertendū eſt tamen. ꝙ iſti pedes affectionum et interiorū cogitationum.

Sunt abſtergendi.
Sunt expurgandi.
Sunt calciandi.
Sunt excutiendi.

Primū hʒ fieri p correctiones. Correctio enim tergit ⁊ fricat quicqd in pedibus affectionis noſtre inuenit vitioſum. Lupus enim vadens ad predam. ſi pes ipſius ſtrepitum facit. mordet eum: quaſi puniens eum. propterea ꝙ eius ſtrepitu ſibi potuit periculū imminere ſicut dicit. Plinius. Sic vere cariſſimi: ſi pes affectionis noſtre. fecerit in corde ſtrepitum malarum cogitationum et malorum deſideriorū nos procerto ipſum debemus reprehendere ⁊ mordere: Juxta illud Math. xviij. Si pes tuus ſcandalizat te: abſcinde eum et ꝓijce abs te. Pes enim ſcandalizans eſt mala affectio ⁊ cogitatio cor offendens que procerto eſt abſcindenda p reprehenſionem et correctionem. Itē dico ꝙ pedes ſunt purgandi quod fit per confeſſionem Gene. xviij. Lauentur pedes veſtri ⁊ requieſcite ſub arbore. Itē ſunt calciandi quod fit per mortis meditationem calciamenta enim que ſunt de pellibus animalium mortuorum: ſignant memoriam mortis: vnde. j. Tymo. vj. Calciate pedes in preparatione euangelij pacis.

F Item ſunt in puluere bonorum terrenorum excutiēdi. per eorum contemptum ⁊ abominationem Mat. x. Excutite puluerem pedum veſtrorum. Cogitem⁹ ergo circa cordium affectionem. Tertio dico: qđ nos debemus cogitare circa actuum ⁊ morum immutationem: Conuerti inquit in teſtimonia tua Cogitandum eſt enim quomodo perfecte poterim⁹ conuerti ad dominum in futurum Eccleſiaſti. vij. Uiuēs cogitat qđ futurum ſit. Conuerſio enim non poteſt perfecte fieri niſi cogitatione et premeditatione multiplici precedente niſi forte diuina inſpiratio intercedat. Sicut enim in conuerſione et immutatione naturali requirit cauſa materialis: cauſa efficiens: formalis et finalis: Sic procerto in conuerſione ad deum: requiritur materia fundamentalis: ſcilicet bona cogitatio. Requiritur cauſa formalis ſcilicet rectus modus ſeu diſcretio. Diſcretio enim dat formam moribus. Requiritur cauſa efficiēs. ſcilicet caritas ſeu dilectio. Requiritur cauſa finalis. ſcʒ

Ayuntamiento de Madrid

finalis.ſ.placendi deo recta intentio.Et ſic ſi iſta qua
tuoꝛ cōueniant poterit in nobis fieri ꝯuerſio perfecta
⁊ ꝓpria: non per accidens. De tali cōuerſione loquit̃
Joel.ij.Conuertimini ad me in ieiunio:in fletu ⁊ plā
ctu ⁊c.vt ſic de quolibꝫ poſſit dici illō.ij. Macha.xij.
Juſte ⁊ religioſe de reſurrectione cogitans.Conuerſio
enim eſt idem ꝙ moꝛalis reſurrectio.Patet ergo ꝙ pe
nitens ⁊ quilibet bon⁹ xp̄ianus debet cogitare.

De moꝛali conuerſione.
De mentali affectione.
De pꝛimaria conditione

Bene ergo dicit. Co
gitaui vias meas ⁊ cō
uerti pedes meos ⁊c.

B Jſta eſt ergo cogitatio penitentium. ¶ Sed ſecundo
dico:ꝙ eſt cogitatio cōtemplātiū:⁊ iſta eſt conſidera
tio bonoꝝ eternoꝝ:de quo pōt dici illud Sap.v.Cogi
b tatio illoꝝ apud altiſſimum.Prouer.xix. Multe co
gitationes verſant̃ in coꝛde viri. ¶ Jtem tertio eſt co
gitatio delinquentium : ⁊ iſta eſt mala ⁊ vana cogita
tio:cui niſi immediatius occuratur:ſtatim trahit vo
luntatem ad conſenſuꝫ.Jdeo ſicut cerua que ſm̄ Pli
nium habet ſecundinā venenoſam:ſi terram tangat:
ideo anteꝙ̄ ad terram deſcendat: ipſam rūpit ⁊ deuo
rat:⁊ cōſumit.Sic vere homo qñ videt ꝙ in coꝛde ſuo
oꝛit̃ aliqua cogitatio venenoſa . ſtatim debet eam rū
pere ⁊ intercipe ne foꝛte ad terram.i. ad conſenſuꝫ ca
dat. vel ad opus poſſit aliquatenus peruenire. Pro
uer.xv.Cogitationes impioꝛum eradicabūtur.Jmpij
em̄ habent cogitationes malas ⁊ venenoſas. q2 ſicut
dicitur Gen̄.viij. Senſus ⁊ cogitatio coꝛdis humani
intenta eſt in maluꝫ.Et reuera multi ſunt hodie quo
rum cogitationes ſemper ſunt ad nequiciam inclina
te.De quib⁹ dicit̃ Oſee.v. Non dabunt cogitationes
ſuas vt reuertant̃ ad dominum.Circa quod notāduꝫ
ꝙ quidam cogitant.

De cupiditate.
De carnalitate.
De crudelitate.
De malignitate.
De pompoſitate.

Primi ſunt auari qui cogitāt
in diuitijs augmētandis ⁊ ac
quirendis vñ Job.xij. Lāpas
cōtēpta apud cogitationes di
uitum. Secundi ſunt immū
di qui cogitāt de delicijs:vñ.ij.Coꝛ.j.Que cogito.ſm̄
carnem cogito. Tertij ſunt impij : qui cogitant in ſe
uicijs.vñ Joh.xj.Cogitauerunt vt interficerent Jeſuꝫ
Quarti ſunt inuidi q̄ cogitant in malicijs. Eſa.xxxij.
Jpſe cogitationes cocinnabit ad perdendos mites.
Quinti autem ſunt ſuperbi qui cogitant in eminen
tijs:vnde Rom̄.j.Euanuerunt in cogitationibus ſu
a is.⁊c.Sufficit.

Cognatio. Cōſanguinitas

et Parentela idem ſunt. Et eſt cognatio idē ꝙ ꝓpin
quitas a carnali copula generata:⁊ ab eodē pr̄e origi
naliter deriuata. Eſt em̄ quoddaꝫ vinculum carnale:
quo cū fidelitatis nexu alter debet cum altero copula
ri:vt ſicut ab vno pr̄e ⁊ matre originaliter proceſſerūt
ſic inter ſe ſeruent coꝛdium vnitatem. Sic breuiter di
co.ꝙ duplex cognatio in ſcriptura reperit̃.Jnuenitur
enim cognatio naturalis.⁊ cognatio ſpiritualis.Pri
B ma includit fidelitatem: ſecunda caritatē.pꝛima im
pedit ne alter alteri turpiter cōiungat̃ Secunda pre
cipit ꝙ alter alteri ꝑ amoꝛem ſinceriter vniatur. Na
turalis ergo cognatio debet in nobis fideliſſime con
ſeruari.vt ſcꝫ alter alterum adiuuet ⁊ diligat: ⁊ vt a cō
mixtione ſanguinis inter grad⁹ ꝓhibitos abſtineat
⁊ caueat.Juxta illud Leuit̃.xviij.Unuſquiſq; ad proxi
maꝫ ſui ſanguinis nō accedat. Jſtud em̄ docent aīa
lia bruta.Dicit enim Ariſto.ꝙ camelus non libenter
coit cum matre.Equi etiam de ſcīa matris copulam
refugiunt. Uñ narrat idem.ꝙ rex ſeptentrionis equā
habuit pulcerrimā ⁊ filium pulcerrimū: ⁊ volens ha
bere filium de vtroq;: fecit opiri faciem matris: ne a
filio cognoſceretur: qui cum ſaltaſſet ſuper eaꝫ:et tā
dem matrem cognouiſſet: pre doloꝛe fugiens precipi
tauit ſe. Equus etiam vt dicit idem:dum eſt in grege:
libentius vadit cum ſoꝛoꝛe quam cuꝫ matre: ⁊ in hoc
inſtruimur naturaliter.ꝙ propiquas noſtri ſangui
nis debemus naturaliter euitare: ⁊ quanto attinent
nobis magis ꝓpinquius :tanto ad ipſo ſtrictius ab
ſtinere:vñ Gen̄.xij. Egredere de terra tua ⁊ de cogna
tione tua. quia ſicut dicitur Marci.vj. Non eſt pro
pheta ſine honoꝛe: niſi in cognatione ſuā. Multi tñ
ſunt ſicut canes : qui ſm̄ Plinium vſq; ad ſenectutē
libidini vacant:⁊ inter matrem ⁊ ſoꝛoꝛem non diſcer
nunt.Sic vere multi ſunt qui cognatis ⁊ conſangui
neis non parcentes:naturalibus vinculis non tenen
tur: ſine lege ⁊ contra legem viuentes vſq; ad ſenectu
teꝫ luxuria maculant̃. Homini em̄ foꝛnicario omnis
panis dulcis:non fatigabitur tranſgrediens vſq; ad
finem. Eccli.xxiij.vñ Oſee.iiij dr̄.Periurium ⁊ adul
terium inundauerunt ſuper terraꝫ:⁊ ſanguis ſangui
nem tetigit.Et iſta eſt cauſa inimiciciarum ⁊ pericu
loꝛuꝫ : bitumen enim alipati qd̄ nullo modo pōt diſ
ſolui: ſolo ſanguine menſtruo diſſipatur ſm̄ Plini.
Sic vere ꝙ̄ꝙ̄ inter aliquos ſit indiſſolubile vinculuꝫ
caritatis:ſi tamen interueniat ſanguis menſtruus.i.
feditas inceſtus.i.ruptio conſanguinitatis. Jſtud ꝓ
certo omne tale vinculum eneruat : ⁊ inimicicias per
petuas introducit. Exempluꝫ de ſemiramide aſſyrio
rum regina:que poſt moꝛtem nini regis viri ſui.ſe fili
um ⁊ heredem habere mentita:diu ſub ſpe filij.impe
rium rexit.tandem vero pꝛopꝛio filio adulto: ipſuꝫ in
virū recepit: ⁊ vt priuatā verecundiaꝫ publico ſcelere
excuſaret ꝓclamare fecit:ꝙ nulla reuerētia nature ex
hibita :quecunq; vellet pꝛopꝛiū filium vel cognatuꝫ
in matrimonium ducere poſſit: ipſam tamen ꝓpꝛius
maritus ⁊ filius interfecit:⁊ ſcelus qd̄ cōmiſerat vin
dicauit:ſicut ponunt. Oroſius ⁊ Juſtinus. Jſta eſt er c
go cognatio naturalis. ¶ Sed ſecūdo dico: ꝙ eſt que
dam cognatio moꝛalis ſeu ſpiritalis. Et iſta nihil ali
ud eſt quā caritas:ſeu amoꝛ:ſeu etiaꝫ fides. Fides em̄
⁊ caritas faciunt oēs homines cognatos:notos etiaꝫ
⁊ amicos. Ab eodem enim patre ⁊ matre eccl̄ia proue
nimus. ⁊ ideo ſpiritualiter cognati ſumus: vñ.ij.Eſ
dre.iiij.Proximus mihi ſedebis ⁊ cognatus meus vo
caberis. Jn quib⁹ verbis aduerte. ꝙ cognatio cauſat
in homine.ſ.Societatis firmum tenoꝛem. Proxim⁹
inquit mihi. Tranquilitatis verum dulcoꝛem. Sede
bis.Sublimitatis magnum honoꝛē.⁊ cognatus me⁹
vocaberis. Jnter autem tales cognatos.i. inter viros
fideles ⁊ caritatiuos diligit dominus habitare: vnde
Luc.ij.dr̄ Quod parentes ieſu requirebant euꝫ inter
cognatos ⁊ notos.Jpſe etiam dicit Hier̄.xxxj. Ero de
us vniuerſis cognationib⁹ iſrl̄.⁊c.

Cognitio. Cognoſcere.

Nota ꝙ cognoſce a
re idem eſt ꝙ aduertere:perpendere: ſcire noſcere:⁊ ſci
entiam vel noticiam habere.Et eſt cognitio idē ꝙ cō
pleta rei notio. Cognitio ergo ē virt⁹ naturalis ⁊ mo
ralis:⁊ eſt idem ſpiritualiter ꝙ diſcretio:ſcientia fides
ſeu conſideratio. Per iſta enim ſcilicet

Per fidem.
Per diſcretionem
Per ſcientiam .
Et ꝑ prudētiā ⁊ ſapiētiā

cognoſcim⁹ cognoſcēda.
Uidemus enim ꝙ etiam
bruta cognoſcunt quid ē
fugiendū:⁊ quid etiam ē
faciendu꞉. Diſcernūt em̄
inter delectabilia ⁊ triſtabilia:quantomagis hō vtēs
ratione dꝫ cognoſcere ⁊ diſcernere quid eſt faciēnduꝫ
⁊ quid obmittendū:q̄d eſt dānabile:⁊ q̄d eſt vtile:q̄d ē
ꝓficiens:⁊ q̄d deficiens.Jdeo bñ dr̄ Hiere.xj. Demon
ſtraſti mihi ⁊ ego cognoui. Nota ergo:ꝙ v̄tus cogni
tiua ⁊ diſcretiua ſumme eſt neceſſaria.ſine iſta em̄ nec
bonū amat̃.nec malū declinatur:q2 ſm̄ Ariſto.nō di
ligit̃ bonū niſi prius cognitum. Dicit em̄ Pli.ꝙ ele
phas inter oīa bruta eſt optimi intellectus: docet̃ em̄
regem cognoſcere ⁊ euꝫ adoꝛare. Canis etiam ſicut vi
demus optime cognoſcit dñm ſuū:⁊ eū ⁊ nō aliū ſolet
ſequi : aliqui etiam equi ſchitici dños ſuos cogno
ſcunt ⁊ nullos alios ſeſſoꝛes admittūt:ſicut dicit idē.

A

Ayuntamiento de Madrid

Pro dominis etiam suis pugnant. ⁊ in morte eorum plorant. equos eñ inquit affectum cōpassionis habere certum est. Sic reuera nos xp̄iani debem⁹ habere sagacitatem intellectus: dn̄m enim ⁊ regem nostrum xp̄m: vel prelatum debemus cognoscere: ⁊ eum sequi ⁊ adorare: ⁊ ei firmiter obedire. nullum alium sessorē vel magistrū sc3 mundū: carnem: vel dyabolum debemus admittere: sed istum solum diligere: ⁊ sub eius obedientia nos aptare: ⁊ etiam pro ipso ⁊ pro fide ⁊ iusticia defendenda debemus pugnare. ⁊ mortem ipsi⁹ deplorare. Eccli. iiij. Usq ad mortem certa pro iusticia: ideo bn̄ dicit Esa. xix. Cognoscent egypti dominum. Luc. xxiiij. Cognouerunt dominum in fractione panis. Quāq multi sunt hodie contrarie cōditiōes: q2 sc3 deum benefactorem non cognoscunt: quāuis ipe in beneficiorū collatione eos quotidie recognoscat vñ Geñ. xlij. Fratres ipse cognoscens: non est cognit⁹ ab eis. Acteō eñ s'm Ouid. lib. iij. fab. ij. mutatus in ceruum bene cognoscebat canes suos: qui tamen ab ipsis nō cognoscebatur sed durissime mordebat. Sic vere deus qui cognoscit canes suos .s. xp̄ianos: ipsis sua beneficia largiendo: ab ipsis hodie non cognoscit nec seruitur: sed magis ab eis p diuersa peccata impugnatur: ⁊ per blasphemiam ⁊ detractionem mordet grauiter ⁊ vrgetur: vñ ps. Uir insipiens nō cognoscet ⁊ stultus non intelliget hec. Ista etiam videmus quotidie inter homines euenire: quamuis eñ aliquis sit acteon .i. diues ⁊ potens: ita q secum ducat canes .i. familiares ⁊ sequaces suos ipsos fouēdo: ⁊ eis bn̄faciēdo: si tamen accidit q mutet in ceruū: ⁊ q de hoīe fiat bestia .i. q de diuite fiat paup. ipe pcerto ab eis amplius nō cognoscitur: nec amatur: sed magis ab ipsis psequitur: mordetur ⁊ diffamat: q2 breuiter hō postq venit ad infortuniū: vix amplius inuenit qui eum dignet cognoscere: ꝑ q nō cesset auxiliū implorare. ps. Considerabam ad dexterā ⁊ videbā ⁊ non erat qui cognosceret me. Non sic ergo: sed cognoscamus deū et benefactorem nr̄m: ⁊ ipm totis affectib⁹ diligamus. Iuxta illō Ioh. x. Cognosco oues meas ⁊ cognoscunt me mee. ⁊ Esaie. j. dr. Cognouit bos possessorē suū ⁊c. In quibus verbis nobis aduertendū est: q quatuor sunt a nobis precipue cognoscenda. sc3.

B Interiora. Exteriora. Superiora. Inferiora.

Debemus eñ cognoscere res interiores ⁊ humanas. cognouit .i. cognouit res: exteriores ⁊ mundanas Bos q sc3 herbas bonas ⁊ malas discernit: res superiores nobis prelatas. possessorem Res inferiores nobis subiectas. Suū inquit. Dico ergo. primo q nos debemus cognoscere res humanas interiores .i. pprias cōditiones naturales.

Cognoscere eñ debemus. Quā viles fuim⁹ in ingressu. Quā fragiles sumus in processu. Quā flebiles erimus in egressu.

Ista eñ ē cognitio pfectissima .s. cognoscere semetipsū. Marci. xij. c. Uidete vosmetipsos. Alexāder eñ vulnerat⁹ in prelio: ista verba dixit. Omnes inquit homines me dicunt filium Iouis: sed ego cognosco in isto vulnere me esse hominem: vnde dicit Hiero. lib. de ysaac. Sapientis inquit est segregare se a voluptatib⁹ carnis: eleuare aiam atq a corpore abducere. hoc est cognoscere se hominem esse. Ista autē cognitio valde est nobis necessaria.

Inducit eñ dei timorem. Uite presentis horrorem Humilitatis amorem.

Istud figuratū ē Geñ. iij. vbi dicitur. Qd post quā adā ⁊ eua cognouerunt se nudos. consuerunt folia ficus pre verecūdia prius eñ anteq se nudos cognoscerent non fuerunt verecundati peccare postq aūt se nudos cognouerūt se peccasse erubuerūt. Ex quo datur intelligi: q cognitio sue nuditatis .i. sue naturalis paupertatis ⁊ vilitatis. causat in nobis verecundiam ⁊ timorem ⁊ peccati displicenciam ⁊ horrorem. Quō vtiq est contra multos de quibus dicit Bern. in suis meditatiōib⁹. Multi inquit multa sciūt ⁊ se ipsos nesciūt. q2 reuera sicut oculus cognoscit ⁊ videt alia: se aūt cognoscere nō potest vel videre. Sic multi sunt q seipsos non ɔsiderāt nec cognoscūt: nec suos defect⁹ tam naturales q morales recogitāt vel aduertūt: q tñ alios sciunt optime cognoscere: considerare: iudicare: ⁊ videre. Sicut ptz in detractoribus ⁊ in hypocritis: q in oculo fratris vident festucā: in suo aūt non vident trabē. Nā vt dicit Aug. lib. x. confessionū. Curiosū est gen⁹ hoīm ad cognoscendū vitā alienā desidiosum ad corrigendū suā De istis dr ps. Non cognoscet ampli⁹ locū suū. Non sic charissimi nō: s3 cognoscamus res humanas ⁊ interiores: q2 sicut dicit Aug. li. de achademicis. Illa est humanarū rerū sciētia q nouit lumē prudētie: temperantie decus: fortitudinis robur: iusticie sanctitatē. C

¶ Secūdo dico. q nos debemus cognoscere res mundanas ⁊ exteriores: qd ostēdit cū dr bos. Bos eñ aial est odoratu sagax: discernit eñ inter herbas bonas et malas. Socios ēt cū qb⁹ iugū trahere ɔsueuit solet cognoscere: diligere: ipsosq lābere: ⁊ frequentare: ⁊ si ab ipso recesserint solet affectū ostēdere ⁊ mugire. Sic vere charissimi nos debem⁹ herbas .i. res exteriores discernere ⁊ cognoscere .s. qd vtile ⁊ qd inutile: quid bonū ⁊ quid malū: qd honestū ⁊ qd molestū. Nume. xxij. Sicut solet bos herbas capere consideratis circūstātijs ⁊ indigētijs: sic debemus etiā cognoscere socios nr̄os ⁊ amicos cū quibus iugū eiusdē fidei: religionis ⁊ societatis ducimus ⁊ trahimus: ⁊ ipsos debemus lābere .i. pfecte diligere ⁊ amare: ⁊ erga eos cōpassionis affectum oñdere ⁊ habere. Uñ Iob. j. Et oues arabant ⁊ asine pascebant: de ista cognitione dr .j. Corint. xiij. Nunc cognosco ex parte. Et ibidē. Ex parte inqt .i. imperfecte cognoscimus ⁊ ex parte prophetamus. ⁊ pro certo cognitio quā habemus in mūdo isto: tā de reb⁹ q de psonis bn̄ dr esse ex parte: q2 vere vix aut nūq potest aliqs pfecte aliqd cognoscere. Illud eñ videmus de hoībus q p certo vix cognoscunt: q2 sepe q creditur amicus inuenit inimicus: q credit equus inuenit iniquus. Tāta est eñ siſitudo exteri⁹ inter gēmas veras ⁊ fictas: lapideas ⁊ vitreas: q hō in eligēdo sepe decipit: sicut nō cognoscēs q melior d3 esse: q2 reuera inter amicos veros ⁊ fictos. Inter hoīes bonos ⁊ malos tāta est qñq similitudo exteri⁹ p maloꝝ hypocrisim et cautelā q vix alter ab altero cognoscit: nisi forte per opera distinguant: q2 sicut dr Mat. vij. A fructib⁹ eorum cognoscetis eos. Dypsas eñ alio noīe situla est serpens ita minim⁹ q añ interficit q videat s'm Isid. a calcantib⁹ eñ nō cognoscit: donec morsus ⁊ venenū ipsius sentiat: sic vere multi sunt q ppter puritatē humilitatis ⁊ simplicitatis ab alijs nō vident: s3 qñ venenū malicie ab eis infundit: tūc aliud esse q apparuerāt cognoscunt. Nō sic ergo s3 cognoscamus res mūdas ⁊ exteriores. D

¶ Tertio dico q nos debem⁹ cognoscere res diuinas ⁊ superiores .s. deū: platū: benefactorem ⁊c. ⁊ hoc oñdit cū dr possessorē. Illi eñ q nō possidēt ⁊ sustinēt gubernāt pariter atq iuuāt sunt cognoscēdi ⁊ sinceris affectibus diligendi. Apes eñ cognoscūt regē suū. Elephas etiā siluestris cadēs in foueam venatoris cognoscit illū q ipsū de fouea liberat ⁊ ipsum sequitur: ⁊ factus domesticus eidē obtēperat et obedit. Sic vere charissimi benefactores: reges: prelatos: ⁊ superiores: ⁊ maxime deū superiorē ⁊ benefactorē debemus cognoscere: q nos de pctī ⁊ inferni fouea liberauit: ⁊ tantoꝝ grati beneficioꝝ sibi in oībus obedire. Ioh. x. Cognosco oues meas ⁊ cognoscūt me mee. Possessorē inquit. Regratiet ergo qsq ⁊ dicat illud Prouerbio. viij. Dominus possedit me ab initio: s3 p certo de multis ingratis dr Hiere. ix. Nō audierūt vocē possidētis a volucre celi vsq ad pecora transmigrauerūt ⁊ recesserūt. Uolucres eñ celi .i. supbi pecora terre .i. auari vocem sui possessoris ⁊ benefactoris: prelati ⁊ preceptoris non audiunt: preceptis ipsius obediēdo accepta beneficia recognoscēdo: sed ab ipso per mētis induratio nē

Ayuntamiento de Madrid

indurationem fugiunt ⁊ recedunt. Nō ſic ſed cogno-
ſcamus res diuinas ⁊ ſuperiores. Qđ etiam poteſt re-
ferri ad paradiſi ⁊ ad dei occultam prouidentiā ⁊ ad
ſecreta dei iudicia que oīa debent a nobis cognoſci et
ſolerti indagine meditari. cognoſcamus ergo celeſtia
vt ea contemplemur Hiere. viij. Miluus in celo co-
gnouit tempus ſuum. Cognoſcamus dei prouidenti-
am vt eam admiremur ps. Exiſtimabam vt cognoſce
rem hoc labor eſt ante me. Cognoſcamus dei iudicia.
E vt per ea de malo retardemur ps. Cognoſcetur dñs iu
dicia faciens. Cognoſcamus ergo res diuinas ⁊ ſupe
riores. ¶ Quarto cognoſcamus res ſubiectas ⁊ infe-
riores: qđ oſtendit cum dr̄ ſuum. Suum eñ e[ſt] prono
men poſſeſſiuū: quia. ſ. que ſunt in poſſeſſiōe ⁊ ſubie
ctione debemus cognoſcere. Tria aūt proprie poſſunt
dici noſtra. ſ. Onus peccatoꝝ. Uirtus meritoꝝ. Cho-
rus ſubditorum. Cognoſcunt peccata vt dimittātur
merita vt augeantur: ſubditi vt debite gubernantur
Cognitio eñ propriorꝝ peccatorū eſt neceſſaria quia
tunc ſignum eſt: ꝙ freneticus ſanatur qñ cognoſcit
ſe eſſe infirmum. Sic vere ſignum eſt ſpiritualis ſani
tatis: quando homo cognoſcit quāta eſt iniquitas
ſue prauitatis. Jđ dr̄ in ps. Iniquitatem meam ego
cog. ⁊ pec. ⁊c. Sicut enim dicit Grego. li. mor. xxxvj.
Quanto quis minus ſe videt: tāto ſibi minus diſpli-
cet ⁊ quanto maior grē lumē percipit tanto amplius
rephenſibilē ſe eſſe cognoſcit. Uñ eñ dicit idē in mor.
Nemo certitudinē ſuā niſi qui rectus eſſe cepit ꝯpre-
hendit. Nā q̄ oīno peruerſus eſt non pōt videre qđ ē
Itē cognitio ꝓprioꝝ meritorū eſt neceſſaria: vt. ſ. ſci-
amus quātū ꝓficimus qꝛ breuiter ſm̄ Bern. in me-
ditationibꝰ ſuis: vtile eſt ⁊ neceſſe ꝙ ab exterioribꝰ ad
interiora redeā: ⁊ ab inferioribꝰ ad ſuperiora aſcendā
vt poſſim recognoſcere: vnde venio aut quo vado:
F quid ſim: ⁊ vñ ſim: vt ꝑ cognitionē mei. poſſim venire
ad cognitionē dei. ¶ Item neceſſaria eſt cognitio ſub
ditoꝝ. Prelati eñ dñt ſubditos cognoſcere: vt ipſos
poſſint ſꝫ merita ꝓmouere: ꝙ multi ſunt ſil'es yſaac
de quo dr̄: ꝙ cū iacob eſſet pelliculis inuolutus. pater
non cognouit eū: ⁊ ideo dedit ſibi benedictionē ꝓmo
genitoꝝ. Sic vere cariſſimi: qꝛ p̄res moderni. i. prelati
vident ſubditos mediantibꝰ pillis ⁊ pelliculis. i. medi
ante pelle carnalis affectionis: ⁊ pillis diuitiaꝝ ⁊ tpa
lis poſſeſſionis. ideo non pñt ipſos ꝑfecte cognoſcere
⁊ ꝓpter hoc bñdictionē ꝓmogenitoꝝ. i. beneficia bo-
nis perſonis debita ipſis ſolent indebite miniſtrare.
Iſtud eñ eſt certum: qꝛ amor ⁊ affectio: ⁊ acceptio per
ſonarum: munera etiā ⁊ ambitio diuitiaꝝ cautella ⁊
hypocriſis ⁊ fictio maliciaꝝ impediant p̄latos ne co-
gnoſcant ꝯditionem ſubditoꝝ: Uñ de talibꝰ dr̄. Geñ.
xxxviij. Thamar operuit vultū ſuum pallio: vt non co-
gnoſceret. Sicut ptꝫ de illis q̄ adulatores: ꝯpatriotas
⁊ perſonas indignas ꝓmouēt ⁊ exaltant ⁊c. Jđ Geñ.
xxvij. dr̄. Pater inquit non cognouit eū: qꝛ piloſe ma-
nus fratris ſimilitudinē ꝑtendebāt. Suū inqt. Illđ
enī qđ ſuū eſt debet cognoſcere. Uñ Thob. xj. Cogno
uit venientē filiū ſuū. ꝙ de multis malis dicat. Joh.
j. In propria venit ⁊ ſui eū non cognouerūt: qꝛ. ſ. mali
bñ cognoſcunt: ⁊ inſcij ⁊ ignari a ſuis carnalibꝰ ꝓmo
toribꝰ ⁊ amicis: ita ꝙ ipſi acceptores videntur dicere
illđ predictum Joh. x. Cognoſco oues meas: ⁊ cogno-
ſcunt me mee. qꝛ. ſ. nō videntur hodie cognoſcere niſi
ſuos. cū nulli bonū faciant niſi ipſis. Boni vo ab eis
non vident cognoſci: qđ ptꝫ. qꝛ nullus videt per eos
ꝓmoueri. Uñ Señ in ep̄la Ueni athēas inquit demo
critus: nemo vnꝙ ibi me agnouit. Qđ etiā hodie pñt
dicere paupes: quos diuites cognoſcere non dignant
dato ꝙ etiam ſint ꝓximi vel cognati. Jđ in ꝑſona pau
ꝑū dicit xp̄s in ps Conſiderabā ad dexterā ⁊ vide
bam: ⁊ nō erat q̄ cognoſceret me quinimo multi ſunt
ingrati: qꝛ dato ꝙ qñq; fuerint ab alijs in neceſſitati-
bus cogniti ⁊ adiuti: ipſi tñ vice reciproca alios ſi ad
neceſſitatem venerint cognoſcere non dignant: ſicut
illi qui dr̄ propontis. i. brachium ſancti Georgij. De
quo dicit Pli. ⁊ Soli. Qđ aquas ponti fluentes ꝯti-
nue recipit ipſas tñ refluendo iterū non remittit: qꝛ. ſ.
iſti aliena bona volunt bene recipere: ſua tñ nolunt
alijs cōicare: nec etiā ꝑ gratiarum actionē refundere:
vel ad benefactorē ꝓpriū diriuare: ⁊ bene volunt in ne
ceſſitate cognoſci: ipſi tñ ſolēt alios ignorare. Unde de
ioſeph dr̄. Geñ. xlij. ꝙ frēs ipſe cognoſcēs nō eſt agni
tus ab eis. Cognoſcamus ergo cariſſimi inferiora: ſu
periora. exteriora. interiora ⁊c. ſufficit: vide de agno-
ſcere ſi placet.

Colere. eſt cultura. Nota ꝙ colere idem eſt qđ A
honorare frequētre: ꝑparare: ⁊ alicui
ſeruitiū ſeu obſequiū exhibere.
Colit ergo deus per reuerentiam ⁊ fidelitatem.
Colitur anima per penitentiam ⁊ aſꝑitatem.
Colitur mundus per frequentationem.
Colūtur diuites per adulationem.
Colūtur peccata per coꝝ executionem.
Colit diabolus per ſue voluptatis adimpletionē. Dico
ergo ꝙ deus colit: ꝑ fidem ⁊ reuerentiam: vñ Judith.
xj. Ego ancila tua deū colo Item colit aīa ꝑ aſperita-
tem ⁊ pniam. Uñ. Hiere. xxvij. Colet terrā ⁊ inhabita
bit eā. Item colit mūdus: per ſue ꝓſperitatis dilectio
nem Roma. j. Coluerunt ⁊ ſeruierunt creature potiꝰ
ꝙ creatori. Item colit dyabolus: ꝑ peccatoꝝ executio-
nem. vñ. iiij. Reg. x. Achab coluit baal. Et. iij. Reg xj.
Colebat Salamon acharā deā ſydeꝝ. Item coluntur
diuites per adulationē: vñ Prouer. xix. Multi colūt
perſonam potētis ſeu diuitis. Et Dañ xiiij. Erat dra
co in babylone colebant eñ babylonij. Item colunt
peccata ꝑ coꝝ continuationē. vñ. iiij. Reg. xvij. Colue
runt īmundicias de quibꝰ preceperat dñs ne facerent B
verbū hoc ¶ De cultura ergo qua colit deus vnum
ſolum aduertendū eſt: ꝙ a bonis ⁊ ſanctis viris vult
coli ⁊ ſeruiri. Balſamus eñ ſicut pluries repertū eſt
nūꝙ plene fructificat niſi a xp̄ianis colatur. Sic vere
deus fructū grē ⁊ glorie nunꝙ reddit niſi illis cultori
bus q̄ xp̄iani. i. ſancti ⁊ iuſti eſſe dinoſcūt. Ideo dr̄. ij.
Mach. j. Det vobis cor oībus vt colatis eum ⁊ facia
tis eius voluntatem. De alijs aūt dr̄ Marci. vij. In-
uanum eñ me colunt ⁊c. Et nota ꝙ in mūdo inueni-
untur plura genera hoīm qui non colunt. nec adorāt
deum verum: ſed quid aliud loco dei. Quidā eñ ado-
rant ⁊ colunt animalia. Quidam idola lignea quidā
idola lapidea. Quidā dico aīalia: ſicut dr̄ in li. de mi
rabilibꝰ orientis: ꝙ ppl's de regno columbi adorāt bo
ues: ⁊ iſti ſunt viri carnales qui animalia. i. perſonas
carnales ⁊ animales frequentant ſcilcet. luxurioſas
mulieres: ⁊ hmōi. qꝛ multi ſunt q̄ recte de talibꝰ muli
eribus faciunt deos ſuos. Sap. xv. Aīalia miſerrima
colunt: ⁊ Oſee. x. Uaccas bethauen coluerūt: alij dico
colūt ydola lapidea. ⁊ iſti ſunt illi qui đ lapidibus et
metallis faciunt deos ſuos. ſicut ſunt auari. De qui-
bus dr̄. Hiere. ij. Dicentes ligno: deus meus es. ⁊ lapi
dibus: tu me genuiſti. Item alij colunt ydola lignea:
⁊ iſti ſunt fatui nobiles: qui de lignis. id eſt de lāceis
faciunt deos ſuos: nihil aliud colētes ⁊ nihil aliud re
putantes. neuter eñ populi ſchitie ſolebāt dijs enſes
colere: ⁊ ꝓ ſimulacris lanceas honorare q̄ etiam fuit
cōis cultura apud antiquos ante ydola: ⁊ hoc ſꝫ. Ju-
ſtinum li. vl. vñ illud p̄dictum Eze. xx. Erimus ſicut
gentes: ⁊ colamus ligna ⁊ lapides. Si vis dilata quō
diuerſi ydololatre diuerſimode colūt deos ſuos. ſicut
colūbini. qui colunt bouem De illis qui colendo ydo
la dant eis fumum ⁊ ſibi retinent cibos ⁊c. ¶ Sed ſi C
vis adhuc diſtingue de colere. Nota ꝙ colere ſumitur
ꝓ frequētare: exercere habitare: reuereri ⁊ honorare.
Colitur autem ager quando frequentatur: domus
quando habitatur: deus quando adoratur: dyabolꝰ
quando a nobis reueretur: homo quādo honoratur.
Igitur loquendo moraliter dico ꝙ in ſcriptura repe-
ritur.

Ayuntamiento de Madrid

Cultura.
Penitentium que ſolet corpus terrere.
Contemplantiũ q̃ facit deum querere.
Oberrantiũ q̃ ſolet vana credere.
Adulantium q̃ ſolet vana dicere.

Eſt igitur dico cultura penitẽtium ⁊ iſta eſt illa q̃ foſſorio diu.ni timoris ⁊ ꝯtritionis noſipſos iterius penetramus: per gladiũ lingue ſupflua ꝯfitendo rumpimus: ⁊ lachrimis rigando ad fructum vite ꝑ ſatiſfactionẽ nos vtiliter ꝑparamus. Arbores eñ ſilueſtres ſm Plini. efficiunt domeſtice per culturam: exemplificat de olea: ⁊ de roſa. Sic peccatores fiũt boni ꝑ pniam. Ideo. ij. Mach. xij. dr. Iudei. i. confitentes agriculture opam dabant. Et merito: qꝛ corpus nrm ⁊ etiam eccl'ia ⁊ religio ſunt illa terra. De qua dr. Geñ. xxxiiij. Negocient in terra ⁊ exerceant eã qꝛ ſpecioſa ⁊ lata eſt: ⁊ cultoribus indiget. Secũdo dico ꝙ eſt cultura ꝯtemplantiũ ſeu rite credentiũ: qui. ſ. colunt deum fide deuotione ⁊ bona operatiõe. Sicut eñ ponit hyſtoria alexandri. Sacerdotes qui colebãt arbores ſolis ⁊ lune: erant homines maximas aures ⁊ longos dentes hñtes: ſup terram nudi iacentes: pomis arboꝝ ⁊ lazare ⁊ amomio viuentes. Sic vere illi q̃ cultores volunt eſſe ſolis ⁊ lune. i. xpi ⁊ marie: debent hre aures magnas. i. virtutes obedientie: que omnia audit longos dentes ⁊ magnos. i. virtutem correctionis ⁊ iuſticie: que oia rodit ⁊ omnia mala mordet ⁊ punit. Nudi dñt iacere ꝑ virtutem ꝯtemptus rerũ ⁊ corporalis indigẽtie: q̃ oia ꝓ dei amore vilipẽdit pomis ⁊ fructib⁹ ſacre ſcripture ⁊ lazare ſeu gũmi deuotiõis viuere ꝑ vtutẽ deuotiõis ⁊ clemẽtie: q̃ oia illibata cuſtodit: a talib⁹ xp̃s digne colit: ⁊ ſibi digne ab eis dſeruit itaq; tũc põt dici illud. ij. Paral. xxxv. Cultura dei rite cõpleta eſt. Tertio dico ꝙ eſt cultura oberrantium ⁊ eſt illa qua diuerſa diuerſos deos aut vitia colunt ⁊ credunt. Et ſi vis compa diuerſa moderna vitia diuerſis ydolis. Iõ. ij. Paral. vij. dr. Adorauerũt deos alienos ⁊ coluerunt eos. Quarto dico ꝙ eſt cultura adulantium: de quib⁹ ꝓuer. xix. Multi colunt perſonaꝫ potentis: ⁊ amici ſunt dona tribuentes. Figurati in illis: de quibus legit. Sap. xij. ⁊ xv. ꝙ ſerpentes ⁊ animalia muta colebant: qꝛ reuera hodie qui ſunt ſerpẽtes: i. malicioſi: ⁊ animalia muta. i. brutales ⁊ iuſti amplius ab adulatorib⁹ volunt coli. Ezech. xx. Uenite colamus ligna ⁊ lapidem ⁊c.

A Color. Nota ꝙ color ſignat exteriorem ꝯuerſationem vt cõiter eñ color eſt illd ꝙ oculis obijcitur intuentis. Color eñ eſt immediatũ obiectum viſus. Et ideo de colore poſſumus loqui dupliciter. Accipitur eñ quãdoq; ꝓ bona cõuerſatione: qñq; ꝓ mala. Eſt igitur color delectabilis. ⁊ eſt color deteſtabilis. Color delectabilis ⁊ cõmendabilis eſt color bone conuerſationis: virtutis ⁊ perfectionis. Sicut eñ imago pulcris coloribus multis ⁊ varijs picturatur vt pulcrior ⁊ acceptior efficiatur. Sic vere homo debet multis colorib⁹ virtutũ ⁊ moꝝ depingi: vt apud deũ ⁊ homines poſſit acceptior iudicari. Ezech. xvj. Sũpſiſti veſtimẽta tua multicoloria ⁊ ornata es eis. vbi aduerte: ꝙ color honeſte conuerſationis. Eſt turpitudinis velamentum. Ueſtimenta inquit tua. Eſt pulcritudinis paramentum. multicoloria. Eſt ſanctitatis munimentũ. ornata inquit es. Dico ergo ꝙ iſte color eſt velamentum turpitudis: qd oſtenditur cuꝫ dr. Ueſtimenta. Ueſtes eñ tegunt ⁊ operiunt omneꝫ corporis deformitatem. ſicut color operit omnẽ ſubſtantie nuditatem: ſic bona cõuerſatio. ſi ſit in homine quicquid habuerit interius in morib⁹ turpe vel vitioſum contegit ⁊ celabit vñ Iudicum. v. Ueſtes diuerſorum colorum ciſare traduntur. ⁊ Eſa. iiij. Panẽ
B noſtrum comedemus. ⁊ veſtimentis noſtris operiemur. ¶ Secũdo dico: ꝙ iſte color eſt paramentũ pulcritudinis: multicoloria inquit. Sicut eñ ex multis colorib⁹ efficitur veſtis pulcra. Sic ex multis virtutibus efficitur conuerſatio gratioſa. Et ideo ſimus ſicut yris que multis coloribus eſt diſtincta. Simus etiam ſicut cameleon: qui colores oppoſitarũ rerum in ſue pellis corio repreſentat. Simus ſicut lapis qui dicitur pantheron: qui multis ⁊ varijs coloribus depictus eſt: qꝛ ſicut dicitur in lapidario. In iſto eſt color niger: rubeus: pallidus: viridis: purpureus: roſe⁹: ſm Dyaſ. Sic vere chariſſimi nos ſpiritualiter multos liquores variarum virtutum debemus habere: ⁊ ad colores bonarum conditionum quas in alijs videmus pellem noſtre conuerſationis transferre. Sit ergo in nobis niger color humilitatis: robur etiã caritatis: viror inſuper honeſtatis. Heſter. xv. Ipſa autẽ roſeo colore vultum perfuſa: gratis ⁊ nitentibus oculis triſtẽ celabat animũ. Sit tibi etiã palor penitentie purpura patientie: roſeitas verecũdie. Heſter. xv. Corruit inquit regina ⁊ in pallorẽ colore mutato: laſſa ſuper ancillã reclinabat caput. Unde de tali ſic colorato dr Ezechie. xvj. Ueſtita es biſſo ⁊ polymito: ⁊ multis coloribus. Homo enim perfectus ſimilis eſt optalio qui eſt lapis in quo multarũ aliaꝝ gẽmarum colores reſultant ſm Dyaſ. Ibi eñ carbunculi ignis: purpura ametiſti: viriditas ſmaragdi ſub q̃dã diuerſitate refulgent ſm Iſido. Et quot habet colores tot creditur habere valores: ſic per oia vir iuſtus colores. i. perfectiones ⁊ virtutes aliorũ debet in ſeipſo repreſentare. Sit igitur in ipſo color
Igneus caritatis ⁊ amicicie.
Purpureus firmitatis ⁊ patientie.
Uiridis honeſtatis ⁊ apparentie.

¶ Iſta eñ omnia debẽt in eo diuerſimode relucere ⁊ nõ ſolũ exteri⁹ in apparẽtia: immo etiam interius inexiſtentia. vnde primo. Paralipo. xix. dr. ꝙ Dauid parauit pro tẽplo edificando diuerſorum coloꝝ lapides precioſos ⁊ marmor pariũ abundantiſſime. Uerũtamen aduertẽduꝫ eſt ꝙ q̃uis colores exteriores ſm paſſiones interiores mutantur. Nam color mutatus delucide demõſtrat interni animi gaudiũ ⁊ merorẽ. Iſtud tamẽ ſepiſſime fallit: qꝛ vere ſepe accidit: ꝙ q̃uis hõ multis pulcris coloribus conuerſationis ſit exterius picturatus. Interius tamen multis criminibus eſt infectus. Sicut patet in hypocritis: quoꝝ pellis cõuerſatiõis eſt pulcra mẽs: tñ interioris cogitationis eſt horribilis atq; vana. Iſti ſunt ſimiles cuidã vermi coloratiſſimo de quo dicit Iſido. ꝙ quot habet colores tot habet dolores. Similes etiã ſunt ſerpenti qui dicit ſtitalis q̃ tanta varietate coloꝝ eſt pictus: ꝙ ad ſui cõſiderationem mutat beſtias tranſeuntes quas dũ circa pulcritudinem ſue pellis videt in ſe muſſare: ipſas ſubito vulnerat atq; pungit: ſicut dicit Iſido. Ceraſtes etiam ſerpens venenoſiſſim⁹ habens cornua pulcra ⁊ colorata corpus autem totum in terra vel puluere abſcondit ⁊ cornua picta foras dimittit: qd dũ beſtie videntes credunt eſſe vermes ad que dum appropinquauerint ab eo capiuntur. Recte tales ſunt hypocrite ⁊ heretici. Iſti enim exterius in apparentia ſunt multis virtutibus colorati: propter quos colores homines ad ſui ſocietatẽ copulã ⁊ amorem inuitãt: quos finaliter decipiunt ⁊ inquinant. Iſtud patet in multis qui propter fictã ſanctitatem quã pretendunt decipiunt iuuenculas mulieres quod in illis maxime apparet: q̃ ſub bono colore cõfeſſiõis: vel ſpiritalis eruditionis: vel etiã carnalis cõſanguinitatis ipſas decipiũt ⁊ inquinant ⁊ tunc bñ dr illud Treno. iiij. Mutatus eſt color optimus: diſperſi ſunt lapides ſanctuarij in capite omniũ platearũ. Iſti figurantur Leui. xiij. vbi dr ꝙ caſus capillorũ: inequalitas cutis color albus vel rufus ſignificabat leprã interiorẽ. Sic vere chariſſimi ſi habuerimus caſum capillorum. i. defectũ virtutũ inequalitatẽ ⁊ diſcontinuitatẽ inconſtantie: ⁊ colorẽ album hypocriſis: ⁊ rufuꝫ malicie: bene ſignũ eſt: ꝙ interius in conſcientia latet lepra. i. corruptio peccatorum. Et bene dico rufum colorem malicie: propter malicioſos: q̃ ſemꝑ in omni actu malicie ſue q̃runt aliquẽ ſuperficialem

Ayuntamiento de Madrid

cialem colorem: quia ipſi ſunt ſicut dicitur. Sap.xv.
Effigies ſculpta p varios colores. Non ſic: ſed habea
mus colorem bone cõuerſationis: qꝛ iſte eſt paramē
C tum pulcritudinis. ¶ Tertio dico: ꝙ color honeſte cõ
uerſationis eſt munimentum ſanctitatis. Ornata in
quit es. Pulcrius eñ ornamentū qđ homo ſanctus
poſſit hre: eſt color honeſte cõuerſationis: ſicut bene
dr̄ de heſter. Heſter.xv. ꝙ die tertio poſuit veſtimenta
ornatus ſui ⁊ circundata eſt gloria ſua. ⁊ infra. Ipſa
aũt roſeo vultu colore pfuſa ⁊ gratis ac nitentib⁹ ocu
lis triſtem celabat animum. Iſte tamen color.ſ.color
ornatus exterioris: non eſt hodie in multis ſanctitu
dinis ornamentum: ſed potius libidinis incitamen
tum: ſicut patet de multis iuuenib⁹ ⁊ iuuenculis: qui
ad hoc ſe ſophiſticant ⁊ colorant vt alijs complaceāt
⁊ ad ſuū amorem alios attrahant ⁊ inducāt. Stellio
eñ q̄ꝙ guttis ſtelleis coloref: eſt tamen animal vene
noſum. Cattus etiam qñ videt: ꝙ pellis ſua eſt pulcri
coloris: exinde efficitur vagabundus: nec ad domum
domini ſui libenter moratur. ſed huc atꝫ illuc diſcur
rit. Sic vere cariſſimi illi qui pulcritudine corporis
colorant. ſtellant ⁊ picturant: ſunt qñqꝫ precceteris ve
nenoſi: ⁊ aliorū etiā infectiui: ſicut patet de malis mu
lierib⁹ ⁊c. Iſti enim quando ſe vident hr̄e pulcrā pel
lem: qñqꝫ ſilueſtres efficiunf.ſ. inquātum volunt diſ
currere vt videanf ⁊ i domib⁹ ſuis manere dedignāf:
ptꝫ maxime in monialibus vagabūdis. Iſte ſunt ſm
apl'm.j. Thimo.v. Que diſcunt circuire domos. ⁊ cuꝫ
fornicate fuerint volunt nubere. Et breuiter loquen
do talis color.ſ.ornat⁹ ⁊ pulcritudo corporis eſt qñqꝫ
tamē cauſa multorum malorū. Unde Leui.xiij. Non
queret amplius vtrum capillus in flauum colorē ſit
mutatus: qꝛ aperte immundus eſt. Non ſic ergo: ſed
habeamus colorē ſpūalē nō corporalem. Habeam⁹
honeſtatem: non corporis curioſitatem: qꝛ procerto:
ſicut dictum eſt: color honeſte conuerſationis eſt ſan
A ctitudinis munimētū eſt pulcritudinis paramentuꝫ
eſt turpitudinis velamentum ⁊c.

Coluber.

Uide infra de ſerpente. Nota tñ ꝙ
coluber eſt dictus a collabendo: eo
ꝙ collabendo ſolet incedere. Uel dicitur coluber qua
ſi colens vmbras: eo ꝙ in vmbris ſolet libenter mane
re. Dicam ergo breuiter: ꝙ per colubrū poſſunt intel
ligi multa genera peccatorū: ſm ꝙ multis malis con
ditionibus eſt infectus.
Coluber enim vmbras colit.
Simpliciter ⁊ collabendo incedit.
Acriter mordet ⁊ ledit.
Tortuoſe progreditur ⁊ vadit.
Uenenoſe intoxicat ⁊ occidit.
Sic ergo dicam ꝙ coluber ſignificare pōt
Delicioſos qui volunt viuere ſuauiter.
Malicioſos: qui querunt nocere falaciter.
Tempeſtuoſos. qui ſolent ledere crudeliter.
Adulatores qui ſciunt collabi ſubtiliter.
Et detractores: qui ſolent nocere mordaciter.
Signat dico delicioſos: qꝛ ſicut coluber colit vmbras
Sic de iſtis dr̄. Job.xl. Sub vmbra dormit in ſecreto
thalami: in locis humētib⁹. Unde Geñ.xlix. fiat dā
coluber in via: ceraſtes in ſemita: id eſt in vmbraculis
ſemitarum ⁊ viarum. Item ſignat malicioſos. Colu
ber eñ tortuoſe icedit: ſic malicioſi nūꝙ recte nec pla
ne pcedunt. Job.xxvj. Obſtetricante manu dei edu
ctus eſt coluber tortuoſus. Item ſignat crudeles ⁊ tē
peſtuoſos: quia ſicut coluber mordet ⁊ ledit. Sic cru
deles iudices ⁊ tyranni. figurati in virga Moyſi q̄
primo fuit ordinata ad oues regendum. Sicut dicif.
Exodi.iij. tandem tamen conuerſa fuit in colubrum
ad virgas alias deuorandum. Sicut dicif Exodi.iiij.
Quia reuera iſti qui debēt eſſe virga paſtoralis ad re
gendū inferiores: ſunt hodie facti colubri per crude
litatem ⁊ rapinam ad mordendū ⁊ deuorandū alios
inferiores. Iſtud potiſſime poteſt dici de maioribus
principibus ⁊ prelatis: qui iuriſditiones minorum
prelatorum ⁊ vaſallorum impediunt: ⁊ eos moleſtaiit
grauiter confundunt: ⁊ ſic virga virgam comedit: et
coluber colubrum rodit. Sap.xvj. A morſibus colu
brorum exterminati ſunt. Item ſignat adulatores ac
verboſos: quia coluber collabendo ſimpliciter ince
dit: ſic adulatores cum lapſu complacentie ⁊ applau
ſus ſciunt facere facta ſua: ideo dicitur. Prouerb.xxx.
ꝙ non eſt qui poſſit cognoſcere viam colubri ſuper pe
tram. Itē ſignat detractores ⁊ venenoſos. Eccli.xxv.
Non eſt caput nequius ſuper caput colubri. Et ſi vis
etiam ſignat peccatum ⁊ dyabolū ⁊c. Eccli.xxj. Qua
ſi a facie colubri fuge peccatum: ⁊ Eccl's.x. Qui diſ
ſipat ſepem. mordebit eū coluber: vide infra de Ser
pente ⁊c.

Columba. B

Nota ꝙ colūba eſt auis ſimplex.
beniuola ⁊ benigna multis vir
tutibus ⁊ bonis proprietatibus naturalibus inſigni
ta: ⁊ poteſt ſignificare quemlibet virum iuſtum: ⁊ ma
xime virum religioſum vel eccleſiaſticum: qui inter ⁊
ſuper ceteros homines debet eſſe mitis: humilis beni
gnus: gratijs ⁊ virtutibus inſignitus. Columba eñ ē

Uictu munda.
Fructu fecunda.
Cantu gemebunda.

Sic procerto vir perfectus debet
eſſe victu mundus: qꝛ ſicut co
lumba non comedit cadauera
vel immunda: immo grana pura ⁊ munda eligit ſibi
ipſi in ſignum cuius dr̄. Geñ.viij. ꝙ columba non in
ueniens vbi requieſceret pes eius: eo.ſ. ꝙ in aqua nō
poterat deſcendere niſi ſuper cadauera mortuorū re
uerſa eſt ad noe in arcam. Sic vere nos debemus in re
bus mundis ⁊ puris quieſcere.ſ. in actib⁹ virtuoſis: ⁊
in ſocietatibus honeſtis: ⁊ etiam in ſpūalibus bonis
⁊ a cadaueribus fetidis.i. a vitijs: a malis ſocijs: a tē
poralibus delicijs. abſtinere. Ita ꝙ de quolibet bono
poteſt dici illud. Joh.j. Uidi ſpiritum ſanctum.i. virū
ſpiritualem ⁊ mundum tanꝙ columbam deſcenden
tem. Item debet eſſe fructu fecundus. Columba eniꝫ
in regione calida. ſicut eſt egyptus omni menſe fructi
ficat ⁊ pullificat. Et quanto pennoſior. tāto fructuo
ſior. Alie enim aues ſemel tantum in anno vt cōmu
niter pullificant. Iſta autem duodecies aliquando.
Sic vere cariſſimi quilibet vir perfectus debet eſſe in
bonis operibus fructuoſus. oi eñ menſe: oi tempore
debet fructus ⁊ pullos bonorum operū procreare. Ad
quod principaliter procerto duo ſuffragātur.ſ. ſi ho
mo ſit in calida regione.i. in caritatis feruore. ſi ſit pē
noſus virtutuꝫ multiplicitate. Ideo deſiderabat dd
in ps. Quis dabit mihi pennas ſicut columbe.ſ. vt vo
lem ⁊ vt fructificem. Item debet eſſe cantu gemebū
d⁹. Columba enim pro cantu gemitum reddit. Sic p
certo vir ſanctus pro cantu mundanarum leticiaruꝫ
⁊ humane conſolationis: debet habere gemitum tri
ſtis ⁊ gemebunde meditatiōis. Eſa.lix. Quaſi colum
be meditantes gemitus. Uiri ſancti ergo dicunf colū
be: qꝛ ſicut dictum eſt. Iſti ſunt.

Uictu mundi.
Fructu fecundi.
Cantu gemebundi.

Unde de talib⁹ columbis loq
tur Eſa.xxxviij. Ut colūba atte
nuati ſunt oculi mei: ſuſpicien
tes in excelſo. In quib⁹ verbis oſtenditur ꝙ viri pfe
cti ſm quatuor conditiones columbe: quatuor virtu
tibus ſunt dotati. Debent enim hr̄e iſta.ſ. Cordis me
ditationeꝫ. Meditabor inquit: vt columba. Rerum
diminutionem: attenuati ſunt inquit. Senſus circū
ſpectionem. oculi ſuſpicientes. Mentis ſubleuatiōeꝫ B
in excelſo. ¶ Dico ergo primo ꝙ nos debemus hr̄e
ſanctam cogitationem. qđ oſtenditur cum dr̄. Medi
tabor. Columba eni ſemper vadit meditādo: ⁊ poſtꝙ
diu meditauerit pro omni concluſione gemit. Sic vere
cariſſimi nos ſemper debemus meditari ⁊ cogitare i
aliquo ſpirituali bono.ſ. in rebus preteritis: preſenti
bus ⁊ futuris. Preteritis dico.ſ. in peccatis cōmiſſis:
⁊ in bonis omiſſis. Item in preſentibus ſcilicet in pro
ſperitatis varietate. in noſtre nature fragilitate. Iteꝫ

Ayuntamiento de Madrid

In futuris ſcilicet in iudicij aſperitate in mortis pro-
piquitate: in inferni penalitate: in paradiſi felicitate
Iſta ergo debemꝰ meditari: ⁊ exinde ſpiritualiter cō-
triſtari: ⁊ ad gemendum ⁊ plorandum actualiter cō-
moueri. Meditabor inquit: vnde Eſa. lix. Rugiemꝰ
quaſi vrſi ⁊ quaſi columbe meditantes gememꝰ. Iſta
tamen ſunt contra multos: qui ꝓcerto nō cogitāt nec
meditanſ in rebus occultis: ſed in manifeſtis: non in
futuris: ſed in propinquis: non in abſētibus: ſed in p̄-
ſentibꝰ non in ſpūalibus ſed in tēporalibus. Iſti ſunt
ſimiles pueris qui nō cogitant in aliquo niſi in illis
delectabilibꝰ vel triſtabilibꝰ que eis p̄ſtialiter prepo
nuntur: ſic mundi peccatores ꝓculdubio in p̄ſtibus
mundi conſolationibꝰ vel tribulationibꝰ meditanſ:
de futuris vſ de preteritis non curantes Iſti deberent
audire ſniam ſapiētis: que dicit Eccli. xj. In die bono-
rum: ne immemor ſis maloꝝ: ſupple preteritorum et
futurorum. Meditabor inquit: vñ in ps. Meditatꝰ
ſum: nocte cum corde meo ⁊c. vñ Señ. Si prudens fu-
erit animus tuus: in tribus diſpenſetur. P̄ſētia inq̄t
ordina: preterita: meditare futura p̄caue. Quod po-
tiſſime eſt contra multos diuites qui de humili ſtatu
venerunt: qui ſui generis vilitatem: ſui ſtatus primi-
tiuam paupertatem meditari non volunt. Similes
cuidam ſerpēti qui di. ſ ſcila. qui nullo modo poteſt
reſpicere retro ſe: ſi eñi flecteretur creparet: ſic procer-
to tales nunq̄ flectuntur retro ad meditandum tp̄a
retroacta: vnde di. Señ. ꝙ hoc hꝫ peſſimū cupiditas:
quia non reſpicit vnde veniat: ſed quo tendat. Nō ſic
ergo: ſed meditabor inquit: habeamus ergo ſanctā
C cogitationem. ¶ Secundo ſi volumꝰ eſſe ſpūales co
lumbe: habeamus rerum diminutionem. Attenuati
ſunt inquit. Columba eñi de nido ſuo eijcit ſtercora.
Sic nos procerto de nido cordis noſtri debemus ſter-
cora bonorum temporaliū que ſtercora ab ap̄lo dicūſ
quantum ad amorem eijcere. Phil. iij. Omnia arbi-
tratus ſum ſicut ſtercora: etiam temporaliter debemꝰ
bona noſtra per elemoſinas diſpergere: ⁊ nos quan-
tum ad tēporalia attenuari ⁊ ſpūaliter ſpare. Attenu
ati ſunt inquit. Iſta eñi ſtercora a malis ⁊ nō a bonis
diliguntur ⁊ reputanſ. vñ. iiij. Reg. vj. dr̄. ꝙ in peſtilē
tia famis que fuit in ſamaria: cariſſime vēdebāt ſter
cora columbarum: quia reuera fames auaricie huiꝰ
mundi facit ſtercora bonoꝝ tēporalium p̄cioſa repu-
tari: qd̄ tñ nō eſt apud colūbas. i. apud viros ꝑfectos
quia iſti tēporalia deteſtanſ ⁊ eternalia meditantur:
vnde Eſa lx. Qui ſunt iſti qui vt nubes volant ⁊ qua
ſi columbe ad feneſtras ſuas. Volatus eñi ⁊ leuitas
attenuationem ſignant ponderis. Attenuati ſunt: er
go Eſa. xvij. Attenuabitur gloria iacob: ⁊ pigues car
nes eius marceſcet. Sopho. ij. Attenuabo robur eiꝰ.
Iſtud tamen eſt contra auaros: qui reuera nunq̄ vo-
lunt attenuare ſubſtantiam ſuam pauperibus largi
endo: ſed ipſam potius augmentare diuitias acq̄ren-
do. Vñ iſti non ſunt ſicut columba que eijcit ſtercora
immo recte ſunt ſicut vpupa que iacet in ſuis ſterco-
ribus: de ſtercoribus eniꝫ humanis facit nidum ſuū
Porci etiam qui ſunt aīalia immundiſſima ſtercora
comedere delectanſ. Leopardus etiam humana ſter-
cora diligit. ita ꝙ ꝓ eis habendis ſe capere facit. Sic
ꝓcerto vpupa que portat criſtam: id eſt eccl'iaſtici pre
lati ſeu mitrati. porci etiam. i. ſeculares voluptuoſi ⁊
delicati. leopardi inſuper. i. crudeles diuites ⁊ tyrāni.
iſti dico omnes diligunt ſtercora bonoꝝ tēporalium.
⁊ in ipſis morari ⁊ nidificare: ipſa acquirere ⁊ deuora
re nitunſ intantū ꝙ ſepe diuerſis ex hoc criminibus
a dyabolo capiunſ. Tre. iiij. Qui veſcebantur volup-
tuoſe āplexati ſunt ſtercora: Nō ſic ergo: ſꝫ more colū
D be habeamꝰ reꝝ diminutiōeꝫ id ē paup̄tatē. Attenua
ti ſunt inq̄t. ¶ Tertio dico ꝙ nos debemꝰ hr̄e ſenſus
circūſpectiōeꝫ: qd̄ oñdit cū dr̄. Oculi ſuſpicientes. Co-
lumba eñi hꝫ oculos claros qbꝰ inter accipitres diſcer
nit. ⁊ quādiu inſidiantes viderit. a foramine ī quo la

titat nō recedit. colūba etiā inſ grana diſcernit: ⁊ me-
liora eligit: d̄teriora emittit. colūba etiā ſup ramū ſe-
dēs: quo volare debeat diu circūſpicit: ⁊ niſi p̄us quo
ire debeat diu deliberauerit ad volatū nō attēdit. Sic
pro certo chariſſimi vir perfectꝰ debet habere oculos
intellectus per diſcretionē limpidos ſeu claros: ita ꝙ
inter accipitres infernales debet diſcernere. ſ. videndo
qualiter ⁊ quomodo ipſum nitunſ varie defraudare.
vnde Cant. i. Oculi tui colūbarū. In foramine eñi pe
tre. i. in conſideratiōe mortis: vel in foraminibus paſ-
ſionis ⁊ plagaꝝ xp̄i: ⁊ ſuper arbore crucis debet ꝑ com
paſſionē: ⁊ deuotionē ⁊ bonā operationē quieſcere et
manere: ⁊ ibidē continue reſidere. Canti. ij. Veni colū-
ba mea in foraminibus petre. Et quādo etiā vult vo-
lare ad aliquē actū diu debet circunſpicere ⁊ delibera-
re ⁊ vndiq̄ ad oīa accidentia que poſſunt continge-
re: ⁊ potiſſime ad finem: vt ſic quid facere debeat va-
leat preuidere. Socra. dicit. Diu delibera: cito facito.
nil curare hoc eſt inſanū eſſe: nil poſſe hoc eſt mortuū
viuere. Et Seneca dicit in prouer. q̄diu deliberanduꝫ
eſt ꝙ ſemel ſtatuendū eſt: omnis mora vtilis eſt et fa-
cit ſapientiā. ⁊ Sapiens dicit in prouerb. iiij. Palpe-
bre precedant greſſus. Iſta enim eſt ſumma diſcretio
⁊ prudentia cordis humani. ſ. diu deliberare ⁊ precogi
tare in faciēdis. Qd̄ eſt contra fatuos qui ſine delibe-
ratione ſubito: ⁊ quaſi a caſu faciunt facta ſua. ⁊ ideo
vt cōmuniter talibus male cedit. Unde Sene. lib. de
ira. Maxime ſunt contraria cōſilio: velox conſiliuꝫ ⁊
ira. Velox etiā cōſilium ſequitur penitentia. Non ſic
ergo: ſed ſitis prudentes ſicut ſerpentes ⁊ ſimplices ſi
cut columbe. Mat. x. Iuxta dictū Gaij in quadaꝫ epi
ſtola dicētis ſic. Simplicitatē columbe in eccleſia ſer
ua: in foro ſerpentis aſtutiā. Vt ergo habeamus ſen-
ſus circūſpectionē. Oculi inquit. Multis tamen acci
dit ſicut columbe: cuius oculi aliquotiens excecātur
⁊ tunc non ſolum neſcit ſe regere: immo etiā ab aucu
pe in rhete poſita: cauſa eſt perditionis aliarū que be
ne vident. Exemplo eñi eius ad rhete aucupis trahun
tur alie: ⁊ ſic per eā decipiūtur. Sic vere chariſſimi ſe-
pe accidit per illos qui ceci ſunt ⁊ duces cecorū. i. ꝑ exē
pla peccatorum per luxuriam vel auariciam excecato
rum: ꝙ alij qui ſunt columbe videntes. i. boni et iuſti
ad rhete diaboli trahuntur: ⁊ eorū exemplo diuerſis
vitijs inuoluuntur Iob. xviij. Immiſit in rhete pedē
ſuum tenebitur planta eius laqueo. Non ſic ergo: ſed E
habeamus ſenſus circūſpectionem. Oculi inquit ſu-
ſpiciētes. ¶ Quarto dico. ꝙ nos debemus habere mē
tis eleuationem. In excelſo inquit. Columba eñi que
naturali inſtinctu cognoſcit accipitrem qui predatur
in aere: ab illo qui predaſ in terra contra vtrūq̄ proui
det ſibi de remedio oportuno. Nā quando videt p̄dā-
tem in aere: columba deſcendit ad terram: ſi autem vi
derit illum qui in terra predatur: ſurſum ad aerē euo
lat: ſic vere columba ſpiritualis vir perfectus inter ra
pinas accipitrem. i. inter tentationes demonū dijudi
cat. Nam ſi rapientem in aere. i. ſi tentantem de ſuper
bia de inani gloria viderit ⁊ cognouerit: tunc ad terrā
id eſt ad memoriam mortis ⁊ proprie terreitatis ꝑ con
ſiderationem ⁊ humilitatē deſcendit. Si vero predan
tem in terra. i. tentantem de auaricia videat: tunc ſur
ſum ad celum per contemplationem ⁊ affectionē euo
lat ⁊ aſcēdit: qd̄ oſtenditur cum dicitur In excelſo. vn
de Eſa. xxxiij. Iſte in excelſis habitabit. vnde talis po
teſt dicere illud p̄s. Quis dabit mihi pennas vt co-
lumbe: ⁊ volabo ⁊ requieſcam. Debemus enim eſſe ſi-
cut columbe per mentis ſimplicitatem ⁊ benignitatē:
debemus habere pennas. i. virtutum multiplicitatē:
debemus ibi requieſcere per contemplationis ⁊ per
ſpei ſecuritatem: volatus eñi columbe contemplatio
nem ſignat ⁊ eleuationem a terrenis. Sicut enim co-
lumba in columbari ſuo vbi genita eſt ⁊ nutrita mo-
ſtratur vt cōmuniter ⁊ quieſcit: ⁊ vbicunq̄ vadit ad po
ſtū ad ipſum ſemꝑ reuenit atq̄ redit. Sic vere chariſ-
ſimi ad

Ayuntamiento de Madrid

fimi ad colūbare paradiſi ⁊ ad ipſuȝ deū a quo habem⁹ eſſe ⁊ nutrimentū ſemp debemus reuenire: ⁊ vbicunq̧ ad mūdi negocia deflectimur ad ipſum iterū per cōtēplatiōis ſtudiū reuolare. Eſa. lx. Qui ſunt iſti q̄ vt nubes volant. ⁊ quaſi colūbe ad feneſtras ſuas. ⁊ Hiere. xlviij. Eſtote quaſi colūba nidificans in ſummo ore foraminis. Multi tñ decipiunt: ſicut colūbe: q̄ ſi colūba alteri⁹ colūbaris melle paſtam inuenerit ipſam ſequunt ad alterius dñi colūbare: vbi mel inuenientes ibidē domeſticant: ⁊ ſic columbari ꝓprio mellis dulcedine priuant. Sic vere cariſſimi multi q̄ dū mel ꝓſperitatis in alieno colūbari. id eſt in mundo inueniunt ad columbas huius colūbaris. id eſt mundanos ⁊ diuites inducunt: ⁊ cū ipſis ad colūbare mūdi ⁊ ad ſua negocia deflectunt: in quibus melle ⁊ dulcore ꝓſperitatis talit delectant: ꝙ ꝓpriū colūbare padiſi obliuiſci vident. De tali deceptiōe columbaꝝ dicit Oſee. vij. Effraym quaſi colūba ſeducta non habens cor. Columba eñ ꝗꝗ habeat multas bonas ꝓprietates: eſt tñ auis obliuioſa. Et ideo ꝗuis pullos ſuos ꝯtinue pdat: ⁊ ſe ⁊ ſuos quotidie pdere videat: hoc tñ ſtati dat obliuioni. ⁊ ideo ibidē pullificare ꝓpter hoc nūꝗ ceſſat. Sic vere ſunt hodie multi: q̄ ꝗuis pullos diuitiaꝝ ſe ⁊ ꝓdeceſſores ſuos videāt in mūdo pdere ⁊ etiā pdidiſſe: ex hoc tñ ad pullificandū ibidē. i. ad diuitias cumulādū nō ceſſant quotidie laborare: qđ tñ de bonis colūbis in bono exponere poſſum⁹: qꝛ bonus hō patiens ⁊ ꝯſtans ꝗuis in vno actu pdiderit vl' ꝗuis de aliquo facto ſemel vel pluries ſibi male ſucceſſerit: non ꝓpter hoc dȝ ceſſare laborare iterum circa idē: qꝛ vna hora veniet q̄ quicq̄d eſt debitū reſtaurabit. Vñ dicit Señ. Poſt pericula inq̄t maria tentant ⁊c. qđ etiā in bñficijs reperit eſſe veruȝ. Si eñ vnū beneficiū factū alicui pdideris: non ꝓpter hoc dimittas eſſe i exhibēdis bñficijs liberalis: qꝛ vnus veniet q̄ totū ſoluet: vñ Señ. dicit: qđ multa pdenda ſunt bñficia: vt ſemel bñ ponas: vnū eñ beneficiū bñ poſitū: multa pdita recōpenſat: ptȝ ergo cariſſimi: ꝙ ſi volum⁹ eſſe colūbe ſpirituales ⁊ bone: nos debemus habere eleuataȝ affectionem. In excelſo: illuſtratam diſcretionē: oculi. Diminutam poſſeſſionē: attenuati. conturbatā intentiōeȝ meditabor. Si vis potes dicere d ſpūſancto: quare columba dr. ꝓpter ſcȝ ſimplicitatē innocentie: qꝛ. ſ. colūba eſt auis ſimplex innocens: fecunda: nullū ledens: multis ꝓficiens ⁊c. ⁊ applica quō xp̄s cathedras vendentiuȝ colūbas euertit. Ioh. ij. ⁊ Math. xxj. ⁊ Mar. xj. qꝛ vere plati ſymoniaci q̄ colūbas. i. dona ⁊ graꝫ ſpiritus ſancti vendūt a deo ſubuertunt ⁊ cathedre ſue iuriſditiōis ⁊ platiōis qñq̧ tempalit deſtruunt ⁊c. Sȝ ſi vis dic: ꝙ p colūbā pñt intelligi multi peccatores. Colūba eñ hȝ tres malas ꝓprietates. Eſt enim.

Obliuioſa. Luxurioſa. Deſideroſa.

Obliuioſa dico: qꝛ ſcȝ ſicut ſup dictum eſt ipſa obliuiſcit dāna pulloꝝ: q̄ ſibi quotidie ſubtrahunt. Luxurioſa etiā: qꝛ vſq̧ ad ſenectutem nō ceſſat vacare libidini: cōiter oī menſe contra naturā aliarū que certis tñ temporib⁹ ad hoc vacant ⁊ qđ deterius eſt. Iſta auis ſexus oblita maſculus ſup maſculū: femina ſup feminā ſepe ſalit. Item eſt deſidioſa: qꝛ. ſ. qñ eſt in aliquo loco antequā volet: vel anteꝗ ſe moueat ita diu deliberat: ⁊ ita graue eſt ei ſe mouere: ꝙ interiȝ impetit ⁊ occidit ſepius a ſagitta. Sic vere cariſſimi multi ſunt peccatores obliuioſi: q̄ pullos ſuos: id eſt virtutes nō recordant: nec dolēt quotidie p vitia ſibi tolli dei bñficia talia ptinentia ad ſalutē: vñ Eſa. xlix. Nunq̄d obliuiſci poteſt mulier infanteȝ ſuū: Itē quidam ſunt luxurioſi: q̄. ſ. vſq̧ ad ſenectutē oī loco ⁊ tēpore nō ceſſant actus imundiſſimos exercere. Exēplū de duobus ſenib⁹ iudicib⁹. Dañ. xiij. q̄ luxuriari cum ſuſanna cōabant: qꝛ ſ'ȝ qđ dr Eccli. xxiij. Homini fornicario oīs panis dulcis: non fatigabit tranſgrediēs vſq̧ in finē. Vñ Geñ. viij. dr. ꝙ columba emiſſa de arca non eſt ampli⁹ reuerſa ad noe. In quo notat: ꝙ luxurioſi ex quo de arca ſtatus gratie per luxuriaȝ receſſerint: nunꝗ ampli⁹ ad noe. i. ad deū volūt per pñiaȝ reuenire: iſtud eñ peccatū hominē ꝑpetuo tenet. Itē quidam ſunt deſidioſi q̄. ſ. non mouent ſe de ſtatu peccati. immo ita ſunt tardi: ꝙ dum modos ⁊ vias circūſpiciūt a ſagitta tentationis dyabolice pcutiunt: bonū propoſitū ſuuȝ eis ſubtrahit: ⁊ ſic ſpūaliter occidūtur. vnde bene conſulitur. Eccli. v. Non tardes ꝯuerti ad dominū nec differas de die in diē: qm̄ ſubito venit ira ⁊c. De talib⁹ ergo bene dr illud pallegatuȝ. Oſee. vij. Effraim columba ſeducta non habens cor: patet ergo ꝙ quedam ſunt columbe luxurioſe: quedam columbe obliuioſe: quedam deſidioſe ⁊c.

Columna. Nota ꝙ columna eſt ſtipes ad ſuſtinendū pondus edificij cōſtitutus ⁊ ſignat vt ꝯmuniter eccleſie prelatos: ⁊ etiā quoſcunq̧ iudices ⁊ magnates: qui pondus negociorum eccleſie vel cōmunitatis habent firmiter ſuſtinere. columna enim ſuſtinet edificium ne cadat. ⁊ eſt media inter ſolum ⁊ tectum. Sic iſti negocia fidei: eccleſie: religionis vel reipublice ſuſtinent ⁊ ꝓhibent ne corruat ſeu cadat: medij ſunt inter inferius ⁊ ſuperius. i. inter deum ⁊ populū. Apoc. iij. Qui vicerit faciam eum columnam in templo dei mei: ⁊ aduertamus ꝙ colūna debet habere triplicem vel quadruplicē ꝓprietatē debet eñ eſſe firma: alta: recta: pulcra. Ita ꝙ de columnis ſpūalibus poteſt exponi illud. Eccli. xxvj. Columne auree ſuper baſes argenteas. In quib⁹ verbis oſtendit: ꝙ iſti debēt habere. Iuſticie rectitudinem: qꝛ columne q̄. ſ. recte debent eſſe. Conſtantie fortitudinem: qꝛ habent baſes qđ eſt fundamentum rei. Decentie pulcritudinem: qꝛ debent eſſe auree ⁊ argentee. Eminentie celſitudinem: qꝛ dr ſup: qđ denotat altitudinem. A

Habeamus igit: iuſticie rectitudinem. Columne inquit. Columna eñ debet eſſe recta: nō enim debet pendere magis ad vnā partem ꝗ ad aliā: alioquin ſub onere faciliter poſſet frangi. Sic vere cariſſimi: prelati ⁊ iudices ⁊ perſone publice: debēt eſſe rectiſſimi ⁊ equiſſimi ⁊ in promotionibus ⁊ in iudicijs. Nō enim debent pendere magis ad vnam partē ꝗ ad aliā per aliquam pticulatem affectionem: vel p perſonaꝝ acceptionem: immo ſemp debet eque ⁊ recte ⁊ equalit ſe tenere. Exo. xxxviij. Capita columnaꝝ eiuſdem mēſure operis ⁊ metali erant: iſti enim dicunt capita propter ſuperioritatē: dicunt eiuſdem menſure ꝓpter iuſticie ⁊ temperantie equitatem dicunt eſſe de metallo qꝛ. ſ. eſſe debent ſonori: ꝓpter eloquentie venuſtatem. Et nota ꝙ dicit menſure. Nihil enim iuſtius ⁊ equiꝰ ꝗ menſura. Iſta enim reddit omnib⁹ eandem quātitatem: ad denotandū ꝙ iuſtus iudex. vel prelatus debet eſſe menſuratus ⁊ iuſtus: qꝛ ceteris parib⁹ ſemp dñt menſurare ⁊ ad omnes equaliter ſe habere. Sap. vj. Equaliter eſt ei cura de omnibus. Verumtñ circa hoc ſciendū eſt ꝙ menſura qñ concutit vel agitatur: tunc ſolet reddere maiorē quantitatem. Sic vere multi ſunt qui qñ concutiunt pcibus. aut munerib⁹ aut adulationibus ⁊ ſuggeſtionib⁹: tunc ⁊ maiorem reddunt portionē. ⁊ dant ꝓbendam pinguiorē: vel ſniaȝ iudicant fauorabiliorē. Cōtra quos. Prouer. xx. Pōdus ⁊ pondus. menſura ⁊ menſura: vtrunq̧ abominabile eſt apud deū. Iſti ſunt ſicut columne tortuoſe que ſemper magis pendent ad vnam partem ꝗ ad aliam. Non ſic ergo ſed habeamus iuſticie rectitudineȝ Columne inquit. B

Secūdo habeamus ꝯſtantie fortitudinem. Colūna eñ debet eſſe firma. Iō ſm Pli. de cipreſſo ſolent fieri bone columne: qꝛ. ſ. nunꝗ cedūt onerib⁹: nec quocūq̧ pōdere flectunt. Sic vere boni plati debent eſſe fortes ⁊ firmi cōſtantes ⁊ perſeuerātes: ita ꝙ nullo onere tribulationis debent flecti vel a iuſticia ⁊ proſecutione iuris eccleſie vel reipublice retardari: qđ oſtendit cum dr. Baſis Baſis eñ eſt illđ in quo ſuſtentatur ⁊ fig' columna. vt firmius roboretur. Et ſignat conſtantie ꝟtutem: per quam debet C

Ayuntamiento de Madrid

prelatus quilibet ſtabiliri. Un̄ Exo. xxxviij. Baſes co
lumnarum fuerunt enee. Et ſic tales columne figurã
tur in illis duab⁹ columnis: que fuerũt poſite ante tẽ
plum quarum vna vocabatur ioachin .i. firma: alia vo
cabat booz .i. robur: ad denotandum ꝙ prelati q̄ ante
templũ eccleſie poſiti ſunt ꝓ columnis firmi ⁊ robu-
ſti in bonis actib⁹ debent eſſe. ij. Regum. xiiij. Robo-
ramini ⁊ eſtote viri fortes. Habeamus igitur conſtã
D tie fortitudinem. ¶ Tertio dico ꝙ ipſi debent habere
Decentie pulcritudinem: quod oſtenditur cum dr̄: ꝙ
ipſi debent eſſe columne auree ⁊ argẽtee: que ſunt me
talla que ſumme fulgent ⁊ lucent: ad denotandũ ꝙ
ꝑlati ⁊ eccleſiaſtici dñt ꝑ bona opa lucere ⁊ ꝑ bona docu
mẽta fulgere. Aurũ enim ſignat ſapiam ⁊ bone vite ve
nuſtatem. Argentum autem ſignat eloquentiã ⁊ bo-
ne doctrine veritatem. Ideo dicitur. Exo. xxxvj. Quod
columnas q̄ portabãt tentorium operuit auro. Dicit
etiam Exo. xxxviij. Qd̄ columnas atrij veſtiuit argen
to: ad denotandum ꝙ prelati qui tentoriũ eccleſie por
tant, debent eſſe operti auro ſapientie: ⁊ bone apparẽ
E tie pulcritudine. ¶ Quarto debent habere eminẽtie
celſitudinem. Columna enĩ debet eſſe recta non pro-
ſtrata. Sic prelati debent eſſe ſurſum ad celeſtia per
deſiderium erecti: ⁊ per cõtemplationẽ eleuati. Colo.
iij. Que ſurſum ſunt querite. ⁊ a terrenis ⁊ inferiorib⁹
per cõtemptum remoti ⁊ ſegregati: qd̄ oſtenditur cũ
dicitur ſuꝑ ps. Qui aſcendit ſuꝑ celum celi ad orientẽ
De qua columna dr̄ Apo. x. Pedes angeli erant tanꝙ̄
columna ignis. Angelus enim ſpũalis eſt ⁊ in celo et
non in terra vt cõiter moratur. Ignis etiam ſurſum mo
uetur. ⁊ morari inferius dedignatur. Sic vere eccleſia
ſticus vel prelatus: ſpũalis ⁊ angelicus debet eſſe ſur-
ſum in celo per contẽplationẽ manere. ⁊ ibidem ꝑ af-
fectionẽ ⁊ deſideriũ euolare. Patet ergo ꝙ iſti debẽt
eſſe columna ſcʒ.

Recta	Recta dico per iuſticiam.
Firma	Firma per conſtantiam.
Formoſa	Formoſa per apparentiam.
Erecta	Erecta per eminentiam.

Bene ergo dicitur vir iuſtus: columna aurea ſuꝑ ba-
F ſes argenteas. ¶ Nota adhuc ꝙ in ſcriptura inueniũ
tur multa gña colũnarũ. Inueniunt enĩ ibi colũne.

Nubee.	Iſta pro certo octo genera columnarũ
Ignee.	ſignãt in eccleſia: octo genera prelato
Lignee.	rum. Inter prelatos enim bonos qui-
Auree.	dam ſunt nubei per doctrine roriflui
Argentee.	tatem. Iſti ſunt boni predicatores: q
Marmoree.	ſunt ſicut columna nubis que duxit
Ferree.	filios iſrael in terram promiſſionis.
Eree.	ſicut dicit Exo. xiij. De quo dr̄ in ps.

In columna nubis ductor eorum fuiſti. Item quidã
ſunt ignei: per amicicie caritatem: ſicut ſunt viri bo-
ni ⁊ caritatiui. De quibus dr̄ Apoca. x. Pedes angeli
erant quaſi columna ignis. Item quidã lignei: ꝑ vo-
luntariam paupertatem. Lignum enim in aquis po-
ſitum .ſ. ſupernatat. Sic nos in aquis mũdane pſpe-
ritatis poſiti ſemper debemus ꝑ contẽptum ⁊ diſpli-
centiam ⁊ voluntariam paupertatem ſurſum ad amo
rem celeſtium enatare. Un̄ Exo. xxxvj. Dominus pre-
cepit fieri columnas de lignis ſethim. Item quidam
ſunt aurei per honeſtatem. Unde Eccli. xxvj. Colum-
ne auree ſuper baſes argenteas. Item quidam ſunt ar
gentei: per eloquẽtie venuſtatem: ſicut predicatores.
De quib⁹ Exo. xxxviij. Columnas atrij veſtiuit argẽ
to. Item quidam ſunt marmorei: per conſtantie ſtabi
litatem: ⁊ iſti ſunt viri perfecti qui ſua ſtabilitate ⁊ fir
mitate ſuſtinent eccleſiam dei. Unde de iſtis dicitur.
Heſter. j. Columnis marmoreis fulciebãtur. Et Cã-
tico. v. Crura ei⁹ columne marmoree. Itẽ quidã ſunt
ferrei per iuſticie ſeueritatẽ ſicut ſunt illi qui admo
dum ferri cuncta per iuſticiam dure percutiunt atꝙ
domant. Hieremie. j. Dedi te in columnam ferre-
am ⁊c. Item quidam ſunt erei per inconſtantie debi-
litatem. Et iſti ſunt puſillanimes ꝑlati qui more eris
faciliter ⁊ de modico clamant et conqueruntur ⁊ faci-
liter deficiunt ⁊ franguntur. vnde dicitur. iiij. Regum
xxv. Et Hiere. lij. ꝙ nabuchodonoſor confregit colũ-
nas ereas que erant ante templum: quia vere diabo-
lus qui in iſto rege ſignificatur: tales imbeciles homi
nes per diuerſa peccata laniat atꝙ frangit. Inueniũ-
tur ergo in eccleſia columne Nubee per ſapientiam ⁊
veritatem. Ignee per amiciciam ⁊ caritatem. Lignee
per eminentiam ⁊ voluntariam paupertatem. Auree
per apparentiam ⁊ honeſtatem. Argentee: per eloquẽ
tiam ⁊ venuſtatem. Marmoree: per permanentiam ⁊
firmitatem Ferree: per iuſticiam ⁊ ſeueritatem. Eree:
per incõſtantiam ⁊ debilitatem. Et hoc de columnis
ſufficit. Uel dic ꝙ ꝑ columnas Nubeas. Igneas. Au-
reas Argenteas: intelliguntur boni prelati. Per colũ
nas vero ligneas. Marmoreas. Ferreas. Ereas: intel-
liguntur mali qui ſunt lignei putribiles per luxuriã.
Marmorei: id eſt inſenſibiles per ignorantiam. Fer-
rei: id eſt duri ⁊ indomabiles per crudelitatem. Erei ⁊
clamoſi ⁊ importabiles per brigoſitatem ⁊c. Sufficit.

Collidere.

Nota ꝙ collidere accipitur ꝓ cõ-
cutere: confringere: vel caſſare. A

Colligere. collectio.

Quia collectio
idem eſt qd̄ ag
gregatio vel acquiſitio ſeu apprehenſio. Poſſum bre
uiter notare ꝙ in ſcriptura reperitur Collectio dei iu
ſti: impij: hoſtis ⁊ mortis. Colligit enim deus iuſtorũ
cumulos. Iuſtus virtutum titulos. Impius gazas et
loculos. Diabolus malorum populos. Mors gentes
et tumulos. Colligit enim de⁹ iuſtos vt his proficiat
Iuſtus virtutes vt ſe perficiat. Auarus pecuniam vt
hanc cuſtodiat. Diabolus animas vt has inficiat.
Mors autem corpora vt hec deglutiat. De collectiõe
enim dei dicitur Eſa. xj. ꝙ ipſe congregabat profugos
iſrael: ⁊ colliget diſperſos iuda a quatuor plagis terre
iſte eſt enim verus agricola qui in horreo ſuo recipit
⁊ colligit omnes iuſtos. Unde nota ꝙ ab ipſo colligũ
tur iuſti diuerſimode: ſcʒ

Fide deo credendo.
A mundo recedendo.
Per mortem decedendo.
Ad celum accedendo. B

¶ Prima ergo collectio iuſtorum fit quando per fidẽ
ſibi creditur. Deus enim in agro mundi fideles colli-
git: inquantum ad fidem ſuam ſacram ipſos per pre-
dicatorum doctrinam conuertit. Figura. iiij. Reg. iiij.
vnus de pueris collegit colloquintidas amaras: quas
tandem mixta farina Heliſeus dulcorauit: quia ſcili
cet amari: id eſt infideles per pueros heliſei .i. per xpi
predicatores primitus colliguntur: et ſic farina diui-
ne gratie poſtea dulcorantur. Mat. vij. Nunquid col-
ligũt de ſpinis vuas .i. ex malis bonos: quaſi dicat ſic.
¶ Secunda iuſtorum collectio fit quando a mundo
ad ſtatum penitẽtie refugitur. Deus enim in alienis
hortis herbas colligit quas in apotheca religiõis cõ
ficit: ⁊ ſic alios inde lenit: vñ ſic collectis ⁊ ad religio-
nem conuerſis: videtur dominus dicere illud. ij. Pa-
ralipo. xxxiiij. capi. Colligã te ad patres tuos. ¶ Ter-
tia iuſtorum collectio fit quando per mortem hinc re
ceditur. Agricola enim quandoꝙ colligit fructus im
maturos quandoꝙ maturos. Sic deus per mortem
colligit ad placitum iuuenes ⁊ prouectos. Ideo. iiij.
Regum. xxij. dicitur. Tu autem colligeris ad ſepulcrũ
tuum in pace. ¶ Quarta autem collectio iuſtorum fit
quando ad gloriam quis recipitur. De quo Eſa. lviij.
Gloria domini colliget te. Iſta eſt igitur collectio dei C
qua colligit iuſtorum cumulos. ¶ Secundo dico: ꝙ
eſt collectio iuſti qua colligit virtutum titulos. Apo-
thecarij enĩ certo et competenti tempore colligũt her
bas: quib⁹ tandem ſuas conficiunt medicinas. Apes
etiam colligunt flores: quibus tandem conficiũt mel
la ſua. Herici⁹ etiã poma colligit: ⁊ poſt retrocedẽdo
defert ad

Ayuntamiento de Madrid

defert ad cubiculum vt poſt in hyeme inde viuat. Sic reuera iuſti dum durat tempus opoꝛtunum: tempus merendi colligunt ꝛ acquirunt herbas diuinaruꝫ ſciētiarum flores virtutum ꝛ gratiarum. Fructus ꝑmiorum ꝛ celeſtium opulentiarum: quibus ſcꝫ in hyeme poſſint viuere: quando per moꝛtem retroceſſerint et venerit tempus anguſtiarum. De tali ergo bonoꝛum collectione: dicitur in ps. Dante te illis colligent: aperiente te manum tuam omnia implebuntur bonitate. Et bene dicit Dante te ꝛ aperiēte te. q.d. ſine deo nō poteſt fieri talis collectio. Unde ipſe dicit Matt. xij. Qui non eſt mecum contra me eſt: ꝛ qui non colligit mecuꝫ diſpergit: ꝛ ideo iuſtis precipitur illud Deutero. xj. Colligatis frumentum: oleum ꝛ vinum: fenum ex agris ad alenda iumenta. Ubi nota ꝙ iuſti debent colligere Tempoꝛalem paſturam: qua poſſunt enutriri. Fenuꝫ inquit ad alenda animalia. Spiritalem ſcripturam qua poſſint erudiri. Uinum inquit. Uirtualem mixturam qua debent premuniri. Frumentum. Eternalem vncturā qua poſſint deliniri. Oleum. Ue reuera loco ꝛ tempoꝛe colligenda ſunt. Tempoꝛalia q̄ ſunt fenuꝫ. Spiritualia que vinū. Uirtualia que ſunt frumentum. Eternalia que ſunt oleum. De tempoꝛalibus enim que licite pro neceſſitatibus poſſunt colligi dici poteſt illud Johan. vj. Colligite que ſuperauerunt fragmēta ne pereant. De ſpiritualibus enim dicitur Hiere. xl. Collegerunt vinum ꝛ meſſem multaꝫ. De virtualibus vero dicitur de viro iuſto. Canticoꝛū. vj. Dilectus meus deſcendit in hoꝛtum ſuuꝫ. ad areā aromatum vt paſcatur in hoꝛtis ꝛ lilia colligat. lilia dico: id eſt virtutes. De eternalibus vero que notantur per oleuꝫ dicitur Deutero. xvj. Die ſeptimo: id eſt in requie paradiſi: collecta eſt domini dei tui. Iſta eſt ergo collectio iuſti. ¶ Tertio dico. ꝙ eſt collectio impij: quia ſcꝫ mali non ceſſant ſuperflue terrena colligere. Unde Salomoni reprehēſiue dicitur Eccli. xlvij. Collegiſti quaſi auricalcum aurum: ꝛ vt plumbū cōpleſti argentum: ꝛ inclinaſti femoꝛa tua mulieribus. ¶ Quarto eſt collectio diaboli ſeu hoſtis. Qui ſcꝫ ſecum colligit ꝛ aggregat malos in infernum Math. xiij. Colligite zizania ad comburenduꝫ ꝛc. ¶ Quinto eſt collectio moꝛtis q̄ ſcꝫ colligit bonos Eſa. lvij. Uiri miſericoꝛdie colliguntur. Et etiam malos. Johan. xv.

B Colligēt eum ꝛ in igne ꝛc.

Collis. Nota ꝙ colles in ſcriptura ſignant in bono ꝛ in malo. In bono enim ſignant

Uiros eminentes.
Status excellentes.
Gradus ꝓminētes.
Signat dico
Eminētiā ſanctitatis.
Excellētiā dignitatis.
Pꝛominentiā felicitatis.

¶ Dico pꝛimo ꝙ collis ſignat vite eminētiam. Nā ſicut colles ſunt mōtes in altum longius ceteris terre partibus apparentes. Sic ſancti viri pꝛopter cumulum meritoꝛum plus ceteris apparent ꝛ eminent: ꝛ verſus celum per contemplationem ꝛ affectionem altius ſe exaltant. Gene. xlix. Donec veniret deſideriū collium eternoꝛum. Et ſicut colles ſunt vt cōmuniter loca herboſa: fluctuoſa ꝛ luminoſa: tuta inſuper ꝛ nō ruinoſa: leta etiam ꝛ ſolatioſa: q2 ſcꝫ cantus auiuꝫ ibi frequentius ſolet audiri. Sic viri ꝑfecti ſunt herbidi virtutum folijs. ſunt roꝛidi doctrine fluuijs. ſunt lucidi contēplationis ſtudijs. ſunt tuti atq3 ſolidi conſtantie ꝛ perſeuerantie refugijs. Ibi dico eſt herbaruꝫ ideſt virtutum copia: quia ſcꝫ pax ꝛ iuſticia vigēt ibi ps. Suſcipiāt montes pacem populo ꝛ colles iuſticiā Item ibi fluit ſacra ſcientia. Eſa. xl. Aperiam in ſupremis collib⁹ flumina. Item ibi viget laus ꝛ leticia ps. Exultatione colles accingentur. Item ibi manet vis ꝛ conſtātia vel etiam ſpes ꝛ victoꝛia. Unde de dauid le-

B git: ꝙ ipſe manebat in locis tutiſſimis in colle achille. j. Regū. xxiij. cap. ¶ Itē collis ſignat dignitatis excellentiam: vnde repꝛehenduntur pꝛeſumptuoſi. Hiere. xlix. Habitans in cauernis appꝛehēdere niteris altitudinem collis. De ſuperbis etiam ꝛ in dignitatib⁹ conſtitutis dicitur Hiere. l. Tranſierunt de monte in colle: obliti ſunt cubiculi ſui. In iſtis aūt collibus mūdanarum dignitatum: vel etiā in colibus. ſ. in mundi altis hominibus ꝛ elatis abundant hodie mūdi mala. Ibi enim eſt

Infectio carnalitatis.
Elatio pompoſitatis.
Deceptio mēdacitatꝭ.
Terremotus tribulationis.
Siccitas indeuotionis.
Sterilitas omnis ꝑfectiōis.

¶ Et faciliter cadit ibi fulmen ꝛ ruina eterne damnationis. In collibus enim mūdanarū dignitatū homines carnalitatib⁹ inquinanꝭ. Hiere. xiij. Super colles in agro vidi abominationes. ꝛ Ezechie. xxxj. Implebo colles ſanie. Item homines pꝛepoſitatibus vētilantur in collib⁹: q2 ibi vt cōmuniter flat maioꝛ ventus Soph. j. Contritio magna a collibus. Itē ibidem homines adulatoꝛibus defraudātur. vnde Mic. iiij. Super colles aſcēderunt thymiamata. Item in iſtis collibus homines indigni a malis ſuperioꝛibus pꝛomouentur. Unde dicit de Achab. iiij. Reg xvij. ꝙ ipſe poſuit ſtatuas ꝛ lucos in omī colle ſublimi. Item ibi homines faciliter mentiuntur. Hiere. iij. Uere mēdaces fuerunt colles. Item ibi timoꝛ ꝛ tribulatio generātur. In collibus enī fit facilius terremotus: ſic apud altos homines accidunt multe tribulationes. vnde Eſa. liiij. Montes cōmouebuntur ꝛ colles contremiſcent. ꝛ Hiere. iiij. Omēs colles conturbati ſunt. Itē ſiccitas indeuotiōis ibi amplioꝛ reperitur. Unde Eſa. xlj. Colles quaſi puluerem ponens. Itē ibi virtutum ſterilitas hoꝛribilioꝛ inuenitur. Eſa. xlij. Deſertos faciam montes excelſos ꝛ colles: ꝛ omne germen eoꝛum exſiccabo. Item ibi fulmen eterne damnatiōs facili⁹ pꝛeſentitur. Deus enī iſtos colles in iudicio ponderabit: Eſa. xl. Iſte librabit in pondere montes ꝛ colles in ſtatera. poſtea vero ipſos per damnationem conteret ꝛ caſſabit. Unde. iij. Regū. xix. Erunt in ruinam colliuꝫ compugnantiū ciuitates munite. Patet ergo ꝙ colles ſignant dignitatis excellentiam: ſeu etiam pꝛeſumptionē ꝛ ſuperbiam. ¶ Itē ſignat felicitatis opulētiam. C
Collis enī eſt terra inſimul cumulata: ꝛ ſic in paradiſo ſunt omnia bona cumulata ꝛ aggregata. ibi enim creſcunt poma ſatietatis: thura ſuauitatis: lac dulcedinis ꝛ voluptatis. Sunt ibi dico poma ſacietatis. Deutero. xxxiij. De pomis fructuum ſolis ꝛ lune: de vertice antiquoꝛum montium: de pomis collium eternoꝛuꝫ. Item eſt ibi thus ſuauitatis. Cantico. iiij. Aſcendam ad montem myrrhe ꝛ ad collē thuris. Itē eſt ibi lac voluptatis. Joelis. iij. Colles fluēt lac ꝛ mel Et ſic collis accipitur in bono: in malo autem ſtatus ſuperbie: vel etiam ipſos ſuperbos elatos ꝛ inflatos. Eſaie. ij. Uiſitabo ſuper omnes colles eleuatos ꝛc. Sufficit.

Collocare. Nota ꝙ collocare idē pꝛopꝛie eſt quod aliquid alicui ponere ꝛ firmare ꝛ radicaliter ſtabilire. ꝛ ideo collocare dicitur quaſi complete locare. Dicam ergo bꝛeuiter ꝙ ꝑm diuerſitatem locoꝛū eſt diuerſitas collocationum. ꝛ ſic dico ꝙ boni collocantur A

In celo ad contemplandum.
In terra ad laboꝛandum.
In inferno ad meditandum.
In religione ad penitendum.
In eccleſia ad pꝛeſidendum.
In ſcriptura ad diſcendum.
In paradiſo ad ꝑfruendū.

¶ Dico ergo ꝙ in celo ē collatio contēplantiū: vñ de lepoꝛe leui ꝛ fugitiuo: ꝛ qui doꝛmit oculis apertis ꝑm aliquos dicitur Pꝛouerb. xxx. ꝙ eſt animal ſapientiſſimum: quia collocat in petra cubile ſuū. Sic cōtēplatiui leues: paupes ꝛ vigiles in ſoliditate celeſti collocant mentaliter ſemetipſos. Itē eſt collocatio laboꝛantiū. i. actiuoꝛū de quibus dr ps. ꝙ deus collocauit illic eſurientes ꝛ cōſtituerūt ciuitatem habitationis. Item eſt collocatio meditantiū. ſ. illoꝝ q̄ penas meditanꝭ eternas ps. Collocauit me in

Ayuntamiento de Madrid

obſcuris ſicut mortuos ſeculi. Itē eſt collocatio penitentium: qui ſcȝ ponuntur in religione ⁊ in eccleſia: vt bonū iugiter operentur. vnde de Machabeo dicitur primo Macha. iiij. ꝙ ipſe in hieruſalem collocauit viros q̄ in legem facerent. Item eſt collocatio preſidentium. vnde Salomon dicebat. iij. Reg. ij. Collocauit me dn̄s ſuper ſoliū patris mei. Item eſt collocatio adiſcētiū ⁊ ſciētiū: qui ſcȝ in ſcriptura collocauit ſibi ſedem: vnde de ſunamite dicitur. iiij. Reg. iiij. ꝙ ipſa collocauit filiū ſuū ſuper lectū hominis dei. Sunamitis enī eſt ratio que filiū ſuū. i. intellectū: collocat in ſcriptura que eſt lectus cuiuſlibet viri dei. Item eſt collocatio triumphantiuȝ: ſcȝ beatorū qui dicunt illud p̄s. Dominus regit me ⁊ nihil mihi deerit in loco paſcue ibi me collocauit ⁊c. Uide infra de loco.

A **Collum.** Nota ꝙ colluȝ qđ eſt mediū inter corpus ⁊ caput. p̱ qđ cibus in corp⁹ traijcitur. poteſt ſignificare prelatos ⁊ predicatores: q̄ inter deū ⁊ corpus ſuū. ſ. eccleſiā ſunt medij: ⁊ per ipſos cibus doctrine alijs miniſtratur: vel etiam cibus elemoſine vel ſubſidij temporalis: corpori ſubditorū in neceſſitatibus erogatur. Et nota ꝙ collū debet eſſe

Altum.
Mundum.
Rectum.
Flexoſum.
Uirtuoſum.
Et clamoſum.

¶ Altum dico. q̄ ſicut collū in alto corporis ſituatur: ⁊ ſurſuȝ etiam tēdit ⁊ eleuatur. Sic iſti pro certo debent eſſe alti per vite eminentiam ⁊ in altū tendētes per contemplationis excellentiam. vnde Cāti. iiij. Sicut turris dauid collū tuū. Item debet eſſe mundum. Collū enī eſt vna de partibus corporis: que mundius ſeruatur. Sic iſti ceteris hominibus debēt eſſe mundiores ⁊ ſanctiores. Unde Canti. vij. Collū tuū ſicut turris eburnea. Item debet eſſe rectum. q̄ ſcȝ collum gibboſum nō eſt cōmendabile. Sic iſti per iuſticiam debent eſſe recti: non per iniuſticiā tortuoſi. Eſa. iij. Ambulauerūt extento collo. Qđ eſt cōtra ſuperbos qui habent gibbum in gutture ⁊ in collo: ſicut in mōtib⁹ pireneis: ꝓpter potūaque frigide habēt multi. Itē collū dȝ eſſe flexoſum. Collū enī reflectit̃ ad oēm partē: ſic iſti debēt eſſe flexibiles ⁊ cōuertibiles ⁊ inclinabiles ſm̄ loca ⁊ tp̄a ⁊ caſus. vñ Gen̄. xlj. dicit̃. ꝙ Ioſeph habebat in collo ſuo torquē auream. Torques enī aurea eſt flexuitas pietatis. Itē debet eſſe virtuoſum: ſicut patet de bobus ⁊ alijs aialibus: ⁊ maxime de leone que maiorem fortitudinem habēt in collo. Sic vere iſti debent eſſe fortes ⁊ conſtātes ⁊ in bonis actibus perſeuerantes ⁊ virtuoſi. Unde Iob. xlj. In collo eius morabitur fortitudo. Itē debet eſſe ſonorum ſeu clamoſum: omnia enim aīalia p̱ collum ſonuȝ emittūt. Sic iſta colla. ſ. predicatores ⁊ prelati debent ſonū predicationis emittere: ⁊ viam veritatis alijs proclamare. Unde Iob. xxxix. Quis circundedit collo equi hinnitū. Et ſic ergo patet ꝙ iſti poſſunt dici collum. Altum per contemplationē. Mundum per conuerſationem. Rectum per iuſticie executionē.
B Flexibile per clementiā. Forte per conſtātiam. Clamoſum per eloquentiam. ¶ Quantū ad mores autē per collum intelligitur faſtus ſuperbie ⁊ arrogātie: ⁊ etiā virtus conſtantie ⁊ permanentie. Collum enī eſt ſituȝ in loco alto. In collo etiam quando tenetur extentuȝ apparet ſignum ſuperbie. Ideo de ſuperbo dicit̃. Iob xv. Cucurrit aduerſus deuȝ erecto collo. Superbi enī ſunt ſimiles leoni: cuius collū eſt inflexibile ſm̄ Pli. Lupus etiā collum nō poteſt flectere niſi tantum in maio quando fiunt tonitrua: vt dicit Philologus. Sic vere ſuperbi collum opinionis ⁊ obſtinationis et preſumptionis ſue ita habent rigidū ⁊ ſuperbū: ꝙ ipſum flectere ad humilitatem non poſſunt: nec ad bonum aliquod inclinare. Neemie. iij. Magiſtratus nō ſuppoſuerunt colla ſua in opere dei ſui: niſi forte quādo tonitruū alicuius terribilis diuini iudicij audiūt ſonuiſſe: q̄ ſicut dicitur Eccli. xxxiij. Iugum ⁊ lorum curuant collum durum. Ideo dicitur Luce. xvij. ꝙ vtilius eſt ſi lapis molaris ſuſpendatur ad collū eius et ſubmergit̃ in mare. Utile enim eſt ſuperbis: ꝙ moles tribulationum collo ſuperbie ſue adhereat: ⁊ ꝙ in mare tribulationū mergantur: vt exinde ad humilitatem flectantur. Itē collū in bono ſignat Spei fulcimentum. Libertatis anime munimentum. Fortitudinis ⁊ conſtantie firmamentum. Signat ſpei ⁊ fiducie certitudinem. Collum enim ſicut ſurſum erigitur verſus caput: ſic ſpes ⁊ fiducia verſus deum. ¶ Et nota ꝙ collum eſt rotundum: forte: neruoſum: oſſeum ⁊ C
ſonorum. Sic ſpes debet eſſe rotunda: mentem in deū circulariter reducēdo. Fortis ⁊ oſſea: terribilia pro domino ſuſtinendo. Mobilis ⁊ neruoſa: per bona opera ſe mouendo: ⁊ ſe ab hoſtibus defendendo: ⁊ per diſcretionem circūſpiciendo. vnde illud Canticoꝝ. iiij. Sicut turris Dauid collum tuū que edificata eſt cuȝ propugnaculis. Signat etiā libertatis anime magnitudinem. Omne enim animal tunc eſt liberum quādo collum non habet vinculis alligatum. Sic animus tunc eſt libera: quando vitiorū vinculis nō eſt vincta ⁊ ideo ſicut homo qui bene vult animal tenere ſolet illud in collo ligare. Sic diabolus cathenā verecūdie in collo anime. i. in libertate ipſius ponit: ita ꝙ vocē cōfeſſionis ⁊ orationis emittere nequit: ⁊ ſic eam in ſua poteſtate detinet ⁊ cuſtodit. Ideo diabolus videtur dicere cuilibet illud Hierem̄. xxviij. Fac tibi vincula ⁊ cathenas ⁊ pones in collo tuo. Cuius contrarium cōſulitur Eſa. lij. Cōſurge ⁊c. Solue vīcula colli tui captiua filia ſyon. Signat cōſtantie firmitudinē. Iſta enī dicitur fortiſſima ⁊ inflexibilis ꝓpoſiti in bono. Iob. xlj. In collo eius morabitur fortitudo ⁊c.

Comburere. Nota ꝙ cōburere ideȝ eſt qđ cōplete vrere ⁊ cremare. Differentia enī eſt inter ardere ⁊ cōburi. Ardere enim de ſe nō ſignat aliquā ſubſtantie cōſumptionē. Comburi A
autem ſignat ſubſtantie cōſumptionē ⁊ deſtructionē ⁊ ideo cōburi vt cōmuniter ſignat in malo. Inuenitur enim triplex combuſtio in ſacra ſcriptura: ſcilicet Cōbuſtio

Spiritualis.
Temporalis.
Eternalis.

¶ Cōburitur enī homo ſpiritualiter criminib⁹: temporaliter tribulationibus: eternaliter penis ⁊ ignibus. Eſt igitur cōbuſtio precauēda. Cōbuſtio ſu B
ſtinenda. Cōbuſtio metuēda. ¶ Dico ergo primo. ꝙ eſt cōbuſtio precauenda: ⁊ iſta eſt cōbuſtio vitiorum. Sunt enim aliqua vitia que habent igneā naturā: q̄ ſcȝ hominem per mala deſideria cōburūt: cruciāt: ⁊ inflāmant p̄s. Flāma cōbuſſit peccatores. Specialiter aūt tria vitia habēt comburere: ſtimulare: ⁊ ſollicitare mentem humanā: ſcȝ Luxuria: que inflammat ad voluptates. Auaricia que inflammat ad facultates. Inuidia que inflāmat ad malignitates. Luxuria enī comburit ſicut comburitur calx que ignem habet virtualiter incluſum. ⁊ ideo modice aque ſupereffuſione totaliter comburitur: aperitur: ⁊ diuiditur: ⁊ ſenſibiliter fumat ⁊ ardet: et quicquid tāgit vrit ⁊ ledit. Sic vere chariſſimi caro noſtra ignē luxurie habet naturaliter incluſum; ita ꝙ ſi aqua delitiarum aſpergitur faciliter per concupiſcentiā inflammatur: ⁊ tunc fumamus per mala deſideria: aperimur per mala colloquia: alios comburimus per mala exempla. Caro enim eſt ſicut baſiliſcus qui flatu ſuo omne viride cōburit: et non ſolum tangendo: ſed etiam reſpiciendo occidit et aues volantes detrahit ⁊ conſumit: ſicut dicit Plinius. Quia reuera chariſſimi q̄uis homo ſit viridis per honeſtam cōuerſationem: q̄uis ſit auis volans per altam contemplationem: q̄q̄ ſit lōge diſtans per ſolitariam habitationē: a baſiliſco tamen: id eſt a carne propria: vel etiam aliena ſepiſſime per concupiſcentias comburitur ⁊ ab arce contemplationis detrahitur et aufertur. Ezechie. xx. Comburam in te omne lignum viride ⁊ omne lignū aridū non extinguetur flāma ſuccēſionis: vbi nota ꝙ luxuria Iuuenibus inſidiatur. Lignum viride. Senibus iniuriatur. Lignū ariduȝ. Firmiter cōcomitat̃: vel finibus nō

Ayuntamiento de Madrid

nibus non limitaf. Non extinguetur inquit. Iſta eſt
C ergo cōbuſtio precauenda. ¶ Secūdo dico ꝙ eſt que-
dā cōbuſtio ſuſtinēda. Et illa eſt cōbuſtio mundana
rū tribulationū ⁊ correctionū: ſicut vſtio eſt ſpiritus-
ſcti. Equus em̄ cōburif vt ſanior fiat. Phenix ſeipā
cōburit vt reiuueneſcat. Aloes ⁊ thus cōburif vt ſua-
uis odor exinde euaporando redoleat. Sic vere boni
in hoc mundo ſuſtinent cōbuſtionū tribulationes et
correctionū: vt ad ſanitatē gratie reducantur vt ꝑ cō-
uerſionē perfectā iuueneſcāt ⁊ renouētur: ⁊ vt fragrā-
tia ſue bone fame aliȷ̄ delectenf. Quia reuera chariſſi-
mi iſta cōbuſtio tria conſueuit facere. ſ. ſanitatē gra-
tie introducere ⁊ infirmitatē peccatoꝝ curare. Condi-
tionē mutare ⁊ renouare: ⁊ per patiētiā ibidē habitā
fame bone odorē vndiqꝫ diuulgare. Unde de tali cōbu-
ſtione dicitur Apoca. viȷ̄. Omne fenū viride cōbuſtū
eſt. Sed circa hoc nota ꝙ cōburendi ſunt

Carnales vt corrigantur.
D Perfecti vt corrumpanf.
Obſtinati vt deſtruanf.

¶ De carnibus em̄ dicitur Eccl'. xxxviȷ̄.
Vapor ignis cōburit carnes eius. Et. j. Reg. xxxj. Cō-
buſſerunt cadauera ſaul. Et in ps. Ure renes meos et
cor meum. Itē de cōbuſtione bonoꝝ dicit Jacob. Ge-
ne. xxxj. Eſtu ⁊ gelu vrebar. De obſtinatis vero ⁊ ma-
lis quomodo tribulationibꝰ vri debēt dicif. Eſa. xxxiȷ̄
Spine cōgregate igni cōburētur. ¶ Sed nota hic ꝙ
quidā cōburūt alios per iuſticie ſeueritatē. ſicut boni
iudices. Quidā per ſeuitie crudelitatē ſicut mali prin-
cipes. Quidā per malicie ꝑuerſitatē: ſicut iniurioſi et
detractores. Bonus em̄ prelatus ⁊ iudex eſt ſicut inco-
le regiōis vbi creſcit piper. qui igne accenſo ſiluā igni
cōburūt vt ſerpētes fugiāt: ⁊ remaneat granū puruꝫ.
Sic iſti in ſilua. i. in patria. ignem. i. fortē ⁊ aſperā iu-
ſticiam exercent: vt ſerpentes. i. mali extirpenf ⁊ cōbu-
rantur. boni vero in pace maneant ⁊ verſentur. Leuiti.
xvj. Cōburēt igni tā pelles ꝙ̄ carnes vituli ⁊ hirci Lu-
ce. iȷ̄. Paleas cōburēt igni inextinguibili: triticū autē
cōgregabūt in horreuꝫ ſuū. Secundi. ſ. principes: cru-
deles ⁊ tyranni ſunt ſicut draco qui de naribus ſpirat
ignem: ita ꝙ aerem inflāmat ⁊ vrit. Sic vere crudeles
⁊ tyranni: qui ignem crudelitatis rapine ⁊ ſeuitie ſem-
per ſpirāt: ſunt ſepiſſime cauſa ꝙ aer. i. patria circūia-
cens cōburatur: ⁊ ſuis exactionibus deſtruaf. Unde
ipſi ſunt ſicut ignis qui comburit ſiluā: ⁊ ſicut flāma
comburens montes. Iſti em̄ dicūtur ignis per crude-
litatem interiorē. Cōburere ſiluā. i. populū inferiorē
Etiā dicunf inflāmare montes. i. populū ſuperiorem
Iſti tertiȷ̄. i. detractores ſunt ſimiles ramno: de quo di-
cit Plinius: ꝙ ignee eſt nature. Nā in partibus oriē-
tis in feruore eſtatis flante fauonio per ſe inflāmaf.
ita ꝙ ignis tantus ibi quandoqꝫ accenditur ꝙ tota
ſilua cōburitur. Sic vere a detractoribus ⁊ verborum
falſis relatoribus: inter partes quandoqꝫ tantꝰ ignis
iracundie ⁊ diſcordie gignitur: ꝙ exinde guerre ⁊ rapi-
ne exterius: odia vero ⁊ triſticie interius generantur.
ex quibus ⁊ ipſi ⁊ tota patria comburuntur: depaupe-
rantur ⁊ grauantur. Un̄ Apoca. viȷ̄. Tertia pars ter-
re combuſta eſt. Iſti igitur ſunt combuſtores diaboli
quos: ſcꝫ diabolus mittit ad terram domini combu-
rendam. Uerūtamen illi qui comburuntur ⁊ qui per
iſtos malos penis ⁊ laboribus affliguntur: ſi cum pa-
tientia ſuſtinere voluerint: gloriam cōſequuntur eter-
nam: quia ſicut dicitur Jaco. v. Beatificamus eos q̄
E ſuſtinuerunt: Iſta eſt ergo cōbuſtio ſuſtinēda. ¶ Sꝫ
tertio dico ꝙ eſt quedam combuſtio metuēda. i. com-
buſtio ignis eterni. Sic em̄ eſt in alio mūdo ſicut eſt
in quadā ciuitate indie: que dicitur columbum: que
eſt patria vbi piper naſcitur. de quo dicif in lib. de mi-
rabilibus orientis: ꝙ qn̄ aliqs morif ſepulture nō tra-
ditur: ſꝫ igni cōburif: ⁊ nō ſolū ipſe: immo etiam vxor
ipſius tota viua cū eo cōcremaf. Nolūt em̄ ꝙ ſine vxo-
re ad aliud ſeculū trāſeat. Sic vere chariſſimi qn̄ indi
nigri. i. demones vident aliquē peccatorē mortuū ipm̄
ꝓ certo nō ꝑmittunt in paradiſi cimiterio ſepeliri:
immo ipſum in inferno ſepeliūt ⁊ cōburūt. Sicut pa-
tet de diuite epulone. Luce. xvj. Et non ſolum ipſum
immo etiam vxor eius. Nꝫ reuera ⁊ vxores ⁊ ſimiliter
filiȷ̄ ⁊ mali conſiliariȷ̄ ⁊ fautores malorū cū impȷ̄s in-
ferni ignibus mancipantur. Unde Judicū. xv. Aſcēde-
runt philiſtei ⁊ cōbuſſerunt tā vxorem eius ꝙ̄ patrē.
¶ Circa qd̄ notādū ꝙ in iſto igne debēt comburi tria F
genera perſonarum: ſcꝫ

Superbia tumētes.
Luxuria fetentes.
Et ſeuitia pūgentes.

¶ Comburenf igif in inferno illi q̄ ſunt tumentes per
ſuperbiā: vn̄ ps. Montiuꝫ
fundamēta cōburet. Item illi qui ſunt fetentes ꝑ lu-
xuriam. Unde Eſaie. ix. Ueſtimentū mixtuꝫ ſangui-
ne erit in cōbuſtionē ⁊ cibus ignis. Item illi qui ſunt
pungentes per ſeuitiam. Unde Eſa. xxxiȷ̄. Spine con-
gregate igni comburētur. Et ſic patet ꝙ triplex eſt cō-
buſtio. ¶ Sed nota ꝙ inueniūtur tria que impediūt G
cōbuſtionē. Primū eſt quidā lapis qui dicitur amati-
des: quo ſi veſtis tacta fuerit cōburi non poterit ſm̄
Plinium. Secūdum eſt lana de terra abraham: quia
dicitur in libro de mirabilibus orientis: ꝙ lana illius
patrie ſi veſtimentum exinde fiat: preſeruat hominē
a cōbuſtione. ¶ Tertiū eſt ſpina que dicitur ligna ſe-
thim que incōbuſtibilis eſt nature. Pro certo chariſ-
ſimi ſic ſunt loquēdo ſpiritualiter tria que a predictis
malis combuſtiōibus nos preſeruant. Primū eſt la-
pis amatides. i. amaritudo penitentie. Secūdū eſt ve-
ſtimentum ſeu lana de terra Abraam. i. decētia hone-
ſte apparentie. Tertiū durities lignorū ſethim. i. forti-
tudo patientie. Iſta enim tria qui habet malis igni-
bus non comburitur: nec in hoc ſeculo nec in alieno.
Patet in preſenti de viris ꝑfectis qui licet in igne tri-
bulationis poſiti ſint tamen non comburūtur ꝑ im-
patientiā: nec per aliquod vitiū cōſumuntur. Un̄ iſti
ſunt ſicut rubus. Exodi. iȷ̄. qui ardebat ⁊ non cōbu-
rebatur. Patet etiam in alio mundo vbi in igne pur-
gatoriȷ̄ anime bone affliguntur: ⁊ tamen ad conſum-
ptionem vltimā nō deducunf. vnde Eſa. xliȷ̄. Cū am-
bulaueris per ignē non cōbureris ⁊c. Uide de ardere:
de igne ⁊ de vrere.

Comedere.

A Quāuis multa ſignificet i ſcriptura ſiue in bono ſiue in malo
iſtud tamen poſſumus notare: ꝙ qꝛ comedere idē eſt
qd̄ cibū ⁊ nutrimētū recipere: ideo triplicem comeſtio-
nem poſſumꝰ inuenire Eſt em̄ comeſtio ſeu receptio
ſpūalium: temporaliū: ⁊ eternaliū. Comeſtio ſpiritua-
lis eſt triplex: ſcꝫ comeſtio ſeu acquiſitio

Uirtutū ⁊ meritorum. Primo mō comedūt ꝑfecti.
Sciarū ⁊ documētoꝝ. Secūdo modo diſcreti.
Eucharistie ſacroꝝ. Tertio modo deuoti.

Iſtis em̄ tribꝰ modis debemꝰ comedere. ſ. Recipiēdo.

Gratiarū refectionē.
Doctrinaꝝ inſtructionē.
Sacramēti cōmunionē.

¶ De comeſtiōe ſeu incorporatione bonorum
ſpiritualiū dr̄ Prouer.
xiȷ̄. Juſtus comedit ⁊ replet aīam ſuā: venter autē im-
pioꝝ inſatiabilis. De comeſtione ſeu acquiſitiōe ſciē-
tiaꝝ dicitur Canti. v. Comedite amici mei ⁊ bibite. De
comeſtione ſacramentaliū dicitur Eccl's. ix. Uade co-
mede in leticia panē tuū. Dicamꝰ ergo chariſſimi ꝙ
ſicut videmus omnia mortalia ⁊ caduca indigent co-
meſtione ⁊ nutrimenti receptione. Sicut patet de ar-
boribus que continue recipiūt nutrimentum a terra
⁊ ab aqua. De animalibus q̄ a fructibꝰ ⁊ aere ⁊c. Ho-
mines enim ⁊ animalia morerenf: arbores ⁊ herbe ſic-
carentur niſi comedēdo ⁊ nutrimentū ſumendo quo-
tidie fulcirentur ⁊ ſuſtentarentur. Comeſtio enim vti-
lium

Uitam conſeruat.
Humorē reſtaurat.
Corpus roborat.
Animā letificat.
Appetitū quietat.

¶ Sic reuera chariſſimi neceſſe eſt: ꝙ ſi volumꝰ ſpūaliter viuere cibū ſpūaliū comedamꝰ. ſ. deuotionē: lectionē
euchariſtiā ⁊c. qꝛ vere ꝑ talē
comeſtionem humor gie re

Ayuntamiento de Madrid

paraſ. Uita gloria preparaſ. Fortitudo conſtantie ro⸗
boratur. Anima per letificationē cōſolatur. Et appe⸗
titus deſiderioꝝ noſtroꝝ in bono figitur ⁊ quietatur
⁊ ideo helye dormienti preceptū eſt. Surge comede: q̄
grandis reſtat tibi via. Et ſequitur ꝙ ambulauit in
fortitudine cibi illius vſqȝ ad montem dei. De come⸗
ſtione ergo ſpirituali videſ loqui Ezechie. ij. in fine et
in principio tertij: vbi dicit. Aperi os tuū ⁊ comede q̄⸗
cunqȝ ego do tibi. Et vidi ⁊ ecce manꝰ miſſa ad me in
qua erat liber inuolutus: ⁊ ſcripte erant in eo lamen⸗
tatiōes ⁊ carmen ⁊ ve. Et dixit mihi. Fili hominis qđ
cunqȝ inueneris comede. Comede volumē iſtud. Et va
dēs loquere filijs iſrael. ⁊ ſequitur Comedi illud ⁊ fa⸗
ctū eſt in ore meo q̄ſi mel dulce. Iſte eſt liber ſacre ſcri
pture chariſſimi: quem manꝰ diuine miſericordie no⸗
bis expandit: in quo pro certo inueniuntur ſcripte la⸗
mentationes viatoꝝ: ve damnatoꝝ: carmen beatoruȝ
quem pro certo debemꝰ comedere ⁊ per ſtudiū nobis
incorporare vt filijs iſrael. i. ceteris fidelibus ſciamus
⁊ poſſimus loqui ⁊ predicare. Et ꝑ certo ſi ipſum co
D mederimus legerimus ⁊ ſtuduerimus ipſuȝ melle dul
ciorem inueniemus. ¶ Exponamꝰ igitur de ſpiritua
li comeſtione illā autoritatē. Canti. v. Comedi fauuȝ
meum cū melle meo: bibi vinum meū cū lacte meo. In
quibus verbis aduerte ꝙ tria ſunt comedenda princi
paliter. ſ. diuine ſapientie nutrimentū: mel caritatis ⁊
gratie cōdimentū: vinum: panis eucharistie ſacramē
tum: lac primū eſt cibus illuminatiuus vel mundifi⸗
catiuus: mel ſecundū: cibus letificatiuus: vinū tertiū
cibus viuificatiuus: lac: mel enim ſordes mūdificat:
vinum corda letificat: ⁊ lac vitā prolongat ſeu fortifi
cat: ſicut patet in pueris. Comedamus ergo nutrimē
tū ſanificatiuum. Mel inquit Multa enim comedū
tur vt ſanitas habeatur: ⁊ nō ſolū vt corpora nutrian
tur. Unde dicit Plini. de ſerpente ꝙ feniculū comedit
contra viſus obſcuritatem. Ceruus etiā comedit quā
dam herbam: que dicitur dyptannus vt virtute eius ſa
gitas de corpore ſuo eijciat. Muſtela comedit rutam
vt cōtra baſiliſcū preualeat. Sic reuera chariſſimi ſi
nos fuerimus ſicut ſerpentes per prudentiā ⁊ diſcre⸗
tionē. Mat. x. Eſtote prudentes ſicut ſerpētes. Sicut
ceruus per deſideriū ⁊ affectionem p̄s. Sicut ceruus
deſiderat ad fontes aquarum ⁊c. Sicut muſtela ꝑ au
daciā ⁊ ſtrennuitatē: pro certo nos debemus comede
re ⁊ nobis incorporare nutrimentū ſacre ſcripture ⁊ ſa
pientie diuine ⁊ ſcientie: q̄ vere iſta eſt ſicut feniculuȝ
illuminans noſtrā cecitatē. Iſta eſt dyptānus eijciēs
ſagittarū diaboli venenoſitatē. Iſta eſt ſicut ruta eli⸗
minans baſiliſci ⁊ carnis ſeu hoſtis poteſtatē ⁊ auto
ritatē. Comedamus ergo eam ⁊ ſtudeamus in ipſa vt
illuminetur noſtra cecitas obſcurata; vt ſanificeſ no⸗
ſtra infirmitas vulnerata vt etiā ſupereſ hoſtis mali
gnitas venenata. Ad iſtuȝ ergo cibū comedendū inui
tat ſcriptura Canti. v. Ueniat dilectus meus in hortū
ſuum vt comedat fructuȝ pomorū ſuorū. Hortus eni
cōmuniter omnibꝰ nobis eſt ſacra ſcriptura vbi ſunt
multe pomi plene fructibus. i. multi libri pleni ſcien
tijs: quos pro certo ſtudendo debemus colligere ⁊ gu
ſtare. Iſte eſt ergo cibus ſanificatiuus: quod oſtendi
tur cū dicitur. Mel. Mel enī habet virtutem mundi
ficatiuā: habet etiā virtutē viſus depuratiuā ⁊ illumi
natiuā. Abſtergit enī diſſoluit ⁊ cōſumit hūores groſ
ſos ab oculo. Nec mirū cū mel ex floribus conficiaſ
que pre ceteris rebus medicinales eſſe noſcunſ. Reue
ra chariſſimi mel eſt ſacra ſcriptura que ex pluribus
apum floribus. i. ex ſanctorū patrū ſcientijs eſt confe
cta. Iſta enī ſordes ruditatū ab oculo intellectus mū⸗
dificat: ⁊ viſum fidei ⁊ ſcientie illuminat ⁊ illuſtrat. ⁊
ſic ſanitatē intellectus reparat ⁊ reformat: qđ bene fi⸗
guratū eſt j. Reg. xiiij. ꝙ cum Ionatas tinxiſſet ſum⸗
mitatem virge in fauū mellis. ⁊ comediſſet illumina⸗
ti ſunt oculi eius. Uirga. i. intellectus noſter: qui ſcȝ ſi
intinctus fuerit in fauuȝ mellis. i. in ſtudiū ſacre ſcri⸗
pture oculi noſtre diſcretiōis pro certo illuminabunſ
Ideo precipitur Prouerb. xxiiij. Comede fili mi mel:
q̄ bonum eſt. Aduertamus tamē ꝙ quādoqȝ arance
circa mel faciunt telas ſuas ⁊ corrumpūt mel. Quan
doqȝ etiam quedā falſe apes que dicūtur labió a Pli⸗
nio. in mel ita auide ⁊ profunde ſe immergunt ꝙ exin
de exire non poſſunt. Iſte aūt apes a veris apibus fu⸗
gantur punguntur ⁊ occiduntur. Sic vere chariſſimi
circa mel ſacre ſcripture verſantur quandoqȝ arance
i. heretici qui telis ſuoꝝ falſorum tractatuū ⁊ expoſi⸗
tionū ipſam corrumpere nitūtur. Item ibi moranſ la
bion. i. quidā fatui ⁊ ſimplices theologi qui quādoqȝ
ita profunde ſe immergūt: ⁊ de rebus ita profunde tra
ctant ꝙ exinde neſciūt exire: nec ad finē debitū appli⸗
care: immo qđ deteriꝰ eſt ſepe per multas hereſes mo
riuntur: necnō a veris apibus. i. a ſapientibus redar⸗
guūtur: cōtemnūtur ⁊ arguuntur: ⁊ etiā qđ peius eſt
deridētur. De talibus pōt dici illud Prouerbio. xxv.
Sicut qui mel comedit multū nō eſt ei bonū: ſic q̄ per
ſcrutator eſt maieſtatis opprimeſ a gloria. Mel em
indiſcrete comeſtuȝ valde inflat. Sic ſciētia indiſcre⸗
tos per ſuperbiā ⁊ p̄ſumptionem habet inflare. j. Co⸗
rin. viij. Scientia inflat: caritas autem edificat. Ideo
precipitur Eccli. iij. Altiora te ne queſieris: ⁊ in ſupua
cuis rebus ne fueris curioſus. Et Rom. xij. dicit. Nō
plus ſapere. q̄ꝫ oportet ſapere. Patet igitur ꝙ nos de
bemꝰ comedere nutrimētū ſanificatiuum: mel. ¶ Se B
cundo dico. ꝙ nos debemus comedere alimentū letifi
catiuū. Uinū inquit. Per vinum enim intelliguntur
bona ſpiritualia. ſ. deuotio: cōtemplatio diuine miſe⸗
ricordie: conſolatio ⁊ ſpes: futuroꝝ conſideratio. Iſta
enim ſunt cibaria letificatiua ⁊ ad ſpirituale gaudiū
inductiua. Uinū inquit p̄s. Uinuȝ letificat cor homi⸗
nis. Eſt enim quedam herba que dicitur apiū riſus;
que comeſta facit hominem ridere. Sic vere ſpes bo⸗
norū paradiſi ⁊ ſpiritualia bona faciunt hominē ſpi⸗
ritualiter conſolatum. De quo dicitur Eccl'es. ix. Ua
de comede in leticia panē tuū ⁊ bibe cum gaudio vinū
tuum. Illud potiſſime eſt verum de comeſtione eterne
voluptatis: pro qua ad modū formice debemꝰ in eſta⸗
te preſentis ſeculi laborare: vt illū cibū in mortis hye⸗
me poſſimꝰ manducare Prouerb. vj. Formica cōgre
gat in meſſe que comedat in hyeme. Omnia enim ani
malia tractant ⁊ certant pro comedendo: ſicut patet
in muribus qui prouident ⁊c. Aduerte tamen ꝙ iſta
comeſtio bonorum eternorum eſt edificatiua triplici
ratione. Primo q̄ habet fertilitatem. Nume. vj. Co⸗
medes panem ſine penuria. Habet ſuauitatem. Can
ti. v. Comedi fauum meum cū melle meo: bibi vinum
cum lacte meo. Habet ſatietatem. Leuitici. xxvj. Co
medis panem in ſaturitate. Iſtud eſt ergo alimentuȝ
letificatiuum. Aduerte tamen ꝙ eſt quidam lapis di
ctus echites qui ſub cibo poſitus non ſinit eum come
di nec aliqualiter degluttiri qui ſi motus fuerit cibus
ſine difficultate aliqua tranſglutietur ſm Dyaſcori.
Sic vere chariſſimi cibus glorie paradiſi ſi lapidem
peccati mortalis appoſueris: a te non poterit finali⸗
ter manducari. Exodi. xxix. Non comedentur: quia
ſanctificati ſunt. Si autem iſtum lapidem per cōfeſ⸗
ſionem et penitentiam amoueris: tunc ad comeden⸗
dum iſtuȝ cibum ſine difficultate aliqua finaliter ad⸗
mitteris. ij. Paralipome. xxxj. Comedimus et ſatu⸗
rati ſumus. Iſtud eſt ergo alimētum letificatiuum.
¶ Sed tertio dico. ꝙ nos debemus comedere ſacra⸗ C
mentum viuificatiuum. ⁊ iſtud eſt alimentum eucha
riſtie: que pro certo animas viuificat atqȝ nutrit Io⸗
han. vj. Qui manducat carnem meā habet vitā eter⸗
nam: quod oſtenditur cuȝ dicitur Lac. Lac enim vinū
eſt de principijs humane vite: ſm ſententiam ſapiētis
Eccl'. xxxix. Initium vite hominis aqua: ignis: ⁊ fer⸗
rum: ſal: lac: ⁊ panis: ſimilagineus mel ⁊ botrus vue:
oleum et veſtimentum: Iſta enim ſunt decem neceſ⸗
ſaria ad vitam humanam corporaliter nutriendam:
que etiam

Ayuntamiento de Madrid

queetiā ad vitā ſpūalē neceſſario reqrunt: videlicet.
Aqua pietatis. Panis ſacre ſcripture ꝛ veritatis.
Ignis caritatis. Botrus vue.i. memoria paſſiōis.
Ferrū ſtabilitatꝭ. Oleum: id eſt lenitas cōpaſſiōis.
Sal ſagacitatis. Mel: id eſt dulcedo deuotionis.
Lac ſatietatis. Ueſtimentū: id eſt velamen bone
cōuerſatiōis. Iſta ergo ſunt nobis neceſſaria ad vitā
moralē ꝛ ſpūalē: ꝛ maxime lac corporis xpi. Lac enim
eſt cibus puerorū. Et corpus xpi eſt cibus purorum ꝛ
ſanctorꝝ. j. Corin. iij. Tāq̄ paruulis in xpo lac dedi vo
bis edere. Eze. xxxiiij. Lac comedebatis ꝛ lana coope
riebamini ꝛc. Uide ſupra de cibo. Aduerte tñ q̄ ille ci
bus eſt a nobis comedendus cū amaritudine contri
tionis: cū memoria mortalis corruptiōis: cū dulcedi
ne deuotionis. De primo Job. iij. Anteq̄ comedam ſu
ſpiro. ꝛ Exo. xij. Cū lactucis agreſtibus comedetis il
lum. Itē de ſcdo dr in ps. Comederunt ſacrificia mor
tuorū. De tertio aūt dicit Ezechie. xvj. Simila ꝛ mel ꝛ
oleū comediſti ꝛ decora facta es vehemēter. Sic ergo
patet triplex comeſtio que a nobis eſt facienda: qꝛ ſcꝫ
nos debemus comedere vt dictū eſt Nutrimentū ſcīe
tiale ꝛc. Uide ſupra de cibo vbi multa de ſacramento
altaris inuenies: ꝛ etiā de alijs. Sꝫ nota adhuc q̄ eſt
quadruplex comeſtio vituperabilis. vcꝫ Comeſtio
Uoracitatis. Prima eſt comeſtio guloſorū.
Rapacitatis. Secūda eſt comeſtio auarorum.
Detractionis. Tertia eſt comeſtio oblocutorꝝ.
Cōſumptionis. Quarta eſt comeſtio demoniorū
E vel infernaliū tormentorꝝ. ¶ Dico ergo primo modo
comedūt guloſi. Iſti eñ ſunt ſimiles vrſo: cuius appe
titꝰ eſt inſatiabilis: vix eñ ita ſatiatꝰ fuerit qd ſi ſibi
aliquid proijcit quin comedere conet. Sic vere multi
ſunt ita guloſi: q̄ quaſi non poſſunt ſatiari. Eſa. xxij.
Ecce gaudiū ꝛ leticia occidere vitulos: iugulare arie
tes: comedere carnes: bibere vinum. Ut eñ dicit Pro
F uer. xiij. Juſtus comedit ꝛ replet aiam ſuā: venter aūt
impiorū inſaturabilis eſt. ¶ Itē ſecūdo modo come
dunt auari. Iſti eñ comedūt bona aliorꝝ: q̄ p fraudes
rapinas ꝛ vſuras deuorāt ꝛ extorquēt. Joelis. j. Ignis
comedit ſpecioſa deſerti. Ignis eñ inſatiabilis ſignat
auaros ꝛ raptores q̄ pro certo oīa ſpecioſa ꝛ delectabi
lia huius mundi rapiūt comedūt ꝛ acquirūt. Sicut
eñ videmus q̄ aīalia crudelia pugnant cū innocenti
bus vt comedāt carnes eorꝝ. Uñ dicit Plini. q̄ cā qua
rexſus pugnat cū aſino ꝛ thauro eſt vt comedat car
nes eorꝝ: cū ipſe naturaliter diligat carnes crudas: ſic
vere chariſſimi crudeles ꝛ malicioſi pugnant hodie p
lites: vſuras: ꝛ rapinas: cū aīalibus innocentibus. ſ.
cū pauperibus ꝛ ſimplicibus vt carnes eorꝝ rodāt: co
medāt ꝛ acquirāt. Uñ Hiere. xix. Unuſquiſq̄ carnes
amici ſui comedat Et bñ dicit amici ſui: qꝛ p certo ta
les auari nō parcūt homini. Ita eñ libēter exheredāt
ſocios vt remotos: cōſanguineos vt extraneos. Ut eñ
dicit Aug. de verbis dñi. Auarus nec parcit patri: nec
matrē cognoſcit: nec fratri obtēperat: nec amico fidē
ſeruat. Sicut eñ dicit Odoricus in lib. de mirabilibꝰ
orīetis. In india eſt quoddā regnū dictū dodin. in lin
gua illa idē eſt qd immundū. immūda eñ gēs ibi ha
bitat ꝛ moraf. Comedūt eñ carnes crudas ꝛ oēm abo
minationē. Comedit etiā pater filium: filius patrem:
vxor maritū ꝛ maritus vxorē. Nā cū aliquis infirma
tur: ſtatim filij eius vel amici vadunt ad idolū ſuum:
vt ſciāt ſi de illa infirmitate moriatur: qꝛ ſi exinde mo
ri debeat ſtatim ipſum ſuffocant ꝛ eum comedunt: et
ad eum comedendum amicos cū feſtiuitate inuitant
Et hoc ipſi faciūt vt dicunt ne parentes eorū a vermi
bus comedanf: melius eſt inquiūt vt comedamꝰ ami
cos noſtros q̄ q̄ vermes in ſepulcro comederent eos.
Si autē de infirmitate cōualeſcere debeat: tūc ipſum
ad dictum idolū dimittūt. Pro certo chariſſ. mi q̄q̄
materialiter loquendo iſte ritus nobis ſit horribilis ꝛ
ignotus: loquendo tamen allegorice nobis eſſe dino
ſcit notorius ꝛ cōis. Conſtat eñ q̄ auari habēt idolū
ſuū cui obediūt in hoc mundo: videlicet peccatū aua
ricie: qꝛ ſm Apſtm Gal. v. Auaricia eſt idolorū ſerui
tus. Iſti eñ idolo auaricie obediunt. ſm q̄ ab eo ſolli
citanf: inducuntur vel ſtimulanf. nūc contra patrem
nunc contra matrē: nunc cōtra pximū debacchantur.
Cognoſcat igit q̄ ad ſtimulationē auaricie pater ſur
git cōtra filiū: filius contra matrē. Unde dr Ezech. v.
Patres comedēt filios in medio tui: ꝛ filij comedent
patres ſuos. Et iſtud nō ſolū verum eſt de filijs natu
ralibus: immo de ſpūalibus: ꝛ etiā de eccleſiaſticis et
regularibus: ꝛ hoc eſt verꝝ. Inter iſtos eñ pater a filio
id eſt pōlatꝰ a ſubdito ꝛ ecōuerſo: ꝛ ſocius a ſocio im
pugnaf: qd vtiq̄ totū facit pceptū idoli. i. auaricie cor
ruptela. Hiere. xix. Cibabo eos carnibus filiorꝝ ſuorꝝ
ꝛ filiarꝝ ſuarū. Iſta etiā videmus de iſtis balliuis q̄ ad
mādatū idolorū ſuorꝝ. i. dñorū ſuorꝝ ꝛ magiſtrorꝝ alios
deuorāt ꝛ corrodūt p exactiones: violētias: ꝛ rapinas.
Et ſic ergo ptꝫ q̄ iſta eſt comeſtio auarorꝝ. De qua di
cit Michee iij. Comederūt carnē ppli mei. Iſti etiam
quāto plura comedūt de diuitijs ꝛ acquirūt tāto ma
iores ab alijs reputanf. Uñ Dan. xiiij. Nunquid ē bel
viuens deus: nonne vides quanta comedat ꝛ bibat.
Iſta eſt ergo comeſtio qua comedūt exactores. Iſto er
go mō comedunt raptores. ¶ Sed adhuc dico q̄ alio G
modo comedunt detractores. Iſti eñ ſunt ſimiles ſer
pentibus qui pulos auiū trāſglutiunt ꝛ comedunt to
tos viuos: qui ſcꝫ cū dētibus ſuis. i. cum verbis detra
ctorijs que ideo dentes dicuntur ſm Iſido. qꝛ demunt
hominibus bonā famā: alios comedūt totos viuos.
Figurati Dan. xiiij. in illis ſacerdotibus q̄ occulte ve
nientes comedebāt oīa que ante deos ponebanf. Ut
reuera chariſſimi multi ſunt hodie falſi ſacerdotes in
templo eccleſie q̄ nō ceſſant comedere ꝛ corrodere per
detractionē quicquid boni a bonis hominibꝰ dr̄ o of
fertur. Uñ Eccli. xxix. Comedebatis carnes ꝛ bibeba
tis ſanguinē eorꝝ. Iſti enim ſunt ſimiles leopardo: q̄
delectaf comedere ſtercus hūanū: ꝛ illud ſuā reputat
ſuauitatem. Similes etiā ſymie q̄ ſcrutaf capillos ho
minis vt inueniat pediculū vel immundiciā aliquā
quod cum inuenerit ſtatim comedit. Sic vere detra
ctores in pediculis: immundicijs ꝛ ſtercoribus homi
num delectanf. Hoc eſt dictu in vitijs ꝛ criminibus
aliorum: ꝛ ideo capillos eorum. i. facta ꝛ conditiones
aliorum non ceſſant inueſtigare ꝛ ſcrutari: vt aliquid
immundicie. i. aliquid reprehenſibile reperiāt: quod
obloquendo deuorent ꝛ cōſumant. Mala enim aliorꝝ
ſunt cibus et comeſtio detractorum. Oſee. iiij. Pecca
ta populi mei comedent. Iſta ē igitur tertia mala co
meſtio: qua ſcꝫ comedunt detractores. ¶ Quarto in H
uenitur comeſtio: qua comedūt infernij tortores. Et
iſta comeſtio non eſt niſi pene exquiſitio. Sicut enim
canis comedit ouem ꝛ poſtea a lupo comeditur. Sic
vere illi qui in hoc mundo alios vel alia indebite co
medūt: tandem in inferno a lupis. demonibus come
duntur: ſcꝫ quantū ad animā ꝛ quantū ad corpus in
ſepulcro a vermibꝰ corrodūf. Job xxx. Qui me come
dunt non dormiunt. In quo enim peccat quis in hoc
ꝛ punietur. Sapien. xj. Ideo peccatores qui comedē
do peccant: ſicut ſunt guloſi qui comedunt delicias.
auari qui comedunt diuitias: tyranni qui comedunt
alienas iniurias: detractores qui comedunt ꝛ corro
dunt aliorū famas ꝛ ſufficientias: tales dico multo
tiens in inferno a demonibus comedūtur. Ethiopes
eñ nigri comedunt dracones ſm glo. ſuper ps. Quia
pro certo niger populus ethiopum. i. demonum tales
dracones. i. tales peccatores finaliter comedent ꝛ vo
rabunt. Unde. iiij. Regum. xxj. Canes comedent Je
zabel in campo iezrael. Et ſic igitur patet q̄ come
dunt ꝛ comedunf mali et peruerſi. Et iſta ſunt qua
tuor genera comeſtionis que a nobis potiſſime ſunt
horrēda ꝛc. Uide de cibo ꝛ de detractiōe ꝛ eucharīſtia.

Commendare.

Nota q̄ cōmēdare q̄ſiq̄ A
ſumif p laudare: ſicut. y.

Ayuntamiento de Madrid

Corin.x. Non enī q̄ ſeipſum cōmendat ille probat⁹ eſt ſed quē de⁹ ꝯmēdat. Aliq̄ꝫ ſumit̄ ꝓ cōmittere vel cuſtodire: ſicut .j. Reg. xvij. de dauid dr̄. ꝙ ipſe ꝯmēdauit gregē cuſtodibus. Et iſto modo accipit̄ vt cōmuniter cōmendare. Notabis ergo ꝙ cōmēdatio dr̄ illa ꝯmiſſio qua alicui dat̄ aliq̄d in cuſtodia vel ꝯmiſſo: ⁊ hoc pro tpe non ad ſemp. ⁊ ꝙ ꝓ libito volūtatis pōt repeti ⁊ auferri. Et ſic notabo ꝙ in ſcriptura inuenit̄.

Cōmendatio
- Deuotiōis quā facit orās humiliter
- Prelationis quā hʒ regēs vtiliter.
- Poſſeſſiōis quā ſuat viuēs hūanit̄.

Prima. — Cōmendabilis.
Secūda. — Eſt cōmenda — Formidabilis.
Tertia. — Miſerabilis.

¶ Prima eſt ergo cōmenda deuotoꝝ. q̄.ſ. ipſi cōmittunt ⁊ cōmēdāt dn̄o ſe ⁊ ſua: nihil.ſ. de ſe ſperādo: ſed in deo ꝯfidēdo: ⁊ ſe ⁊ alios ꝓtectioni ipſius cōmittendo: ſicut dicebat Dauid in ps̄. In manus tuas dn̄e cōmendo ſpm̄ meū. Et Actu.xx. dicit Paulus alijs diſcipulis. Cōmendo vos deo. Et Actu.xiiij. Cōmendauit eos deo in quē crediderunt. ¶ Scd̄a eſt cōmenda prelatorū: qua.ſ. deus vel ſuperior cōmittit ipſis animas ſubditorū. De quo figuratiue dr̄ Exod.xxij. ꝙ ſi quis cōmēdauerit ꝓximo bouē vel aſinū ⁊ furatū fuerit: reddet dānū dn̄o. Or reuera talis cōmēda facta eſt prelatis ⁊ cuſtodib⁹ tali pacto ꝙ ſi anime percūt ꝓpter eorū defectū: luere vel reſtaurare tenebunt̄: ⁊ iō cauēdū eſt ne indignis fiat ꝯmiſſio aiaꝝ: iō apl's loquēs Thymo.ij. Thimo.ij. dicebat ſic. Hec cōmēda fidelib⁹ hominibus qui idonei ſunt ⁊ alios docere. ¶ Tertia eſt cōmiſſio terrenorū ſeu etiā caducorū omniū. Et iſta eſt illa q̄ omnia noſtra bona tēporalia: naturalia: gratuita ⁊ fortuita ſunt nobis a deo cōceſſa ⁊ data: ⁊ p̄cario cōmendata: ⁊ ideo more accidentiū ſunt nunc propria: nunc aliena: nunc preſentia: nunc remota: ⁊ procul dubio deus vult ꝙ nos ſicut bone fidei cōmiſſarij iſta nobis cōmendata debite miniſtremus: ⁊ in meli⁹ multiplicantes cuncta ad laudem ipſius ordinemus ſicut Mat.xxv. dicitur ꝙ pecunia nūmularijs cōmittenda erat cū lucro ⁊ vſura ampliori reportāda. Ideo bene dr̄ Luce.xij. Cui multū cōmendatū fuerit multū exigetur ab eo ⁊c.

Comminuere.

Nota ꝙ cōminuere vt cōmuniter accipit̄ ꝓ deſtruere ⁊ diſſipare: ſicut in ps̄. Et cōminuā eos ſicut puluerem ante faciē venti vt lutū platearum delebo eos. Uide in alijs titulis cōſimilibus: et vide infra de minuere et de minus.

Comes.

Uide de ſocietate.

Commixtio.

Uide de coniunctione ⁊ ſocietate ⁊ cetera ſimilia. Et infra de miſcere.

Commiſſio. Committere.

Nota ꝙ cōmittere accipitur pro cōmēdare. Sicut enī primo Macha.viij. dicitur ꝙ romani cōmittebāt vni homini magiſtratuꝫ. Raro tamen in ſcriptura ſumitur iſto modo. Itē accipitur pro bellare vel pro bellū facere: vel pro prelio ſe aggregare. Unde ij. Mach.x. primo autē ſolis ortu vterq̄ꝫ exercitus preliū cōmiſerunt. Item ſumitur pro delinquere vel peccare: et ſic dicitur de illo peſſimo menelao. ij. Mach.xiij. ꝙ multa erga arā dei cōmiſit delicta. Uide ergo de bellare ⁊ de peccare ⁊ de cōmendare ⁊c.

Commorari.

Uide infra de mora in litera M. ⁊ vide de habitare manere: perſeuerare ⁊c.

A

Commouere. Commotio.

Nota ꝙ commotio ſumitur multipliciter in ſcriptura. Signat enim in bono ⁊ in malo. Et primo ſignat in bono Motum.

- Timoris qui mentē cōcutit.
- Doloris qui culpas excutit.
- Amoris qui cūcta diſcutit.

¶ Primi⁹ ergo motus timoris ⁊ turbationis eſt qui mentem habet cōcutere. Mens enī viri conſiderās rigorē diuine iuſticie mouet̄ ⁊ ꝯcutitur ꝑ timorē: ſicut equ⁹ ſolo aſpectu virge vel calcaris fremit ⁊ cōmouet̄ viſibiliter in ſeipſo. Unde in ps̄. de cōmotione timoris: dicitur domino. Cōmouiſti terrā ⁊ cōturbaſti eā: ſana contritiones eius q̄ꝛ cōmota eſt. Et iteꝝ. Cōmota eſt ⁊ contremuit terra. Et iteꝝ. Cōturbati ſunt ⁊ cōmoti ſunt: tremor apprehēdit eos. ¶ Scd̄s eſt motus doloris ⁊ ꝯtritiōis. Iſta eſt enī ꝯmotio quā facit flatus inſpirationis diuine: ex qua ſequit̄ vox ⁊ tonitruū cōfeſſionis laudis. Figura Ezechie.iij. vbi dr̄. ꝙ ipſe audiuit poſt ſe vocē cōmotionis magne.ſ. alarū aīaliū percutientiū alterā ad alterā: ⁊ vocē rotarū ſequētiū animalia ⁊ cōmotionis magne. Spiritus enī vite erat in rotis. Quatuor animalia ſunt q̄tuor affectiones. Rote ſequētes ſunt bone operationes: q̄ꝛ pro certo q̄n in corde fit cōmotio ꝯtritionis: ⁊ ibi viget ſpūs vite gratie ⁊ diuine inſpiratiōis. tūc quatuor affectiones inuicē ſe ꝯcutientes: vocē ꝯfeſſionis ſolēt emittere: ⁊ voces rotarū ſequentiū.i. laudē bonorū operū faciūt ſonare. Iſta eſt igit̄ cōmotio contritionis: de qua .ij. Macha.xiij. Cōmoueant̄ contritione ſua. Et illud ps̄. Sana contritiones eius q̄ꝛ cōmota eſt. ¶ Tertio dico ꝙ eſt cōmotio amoris ⁊ affectiōis. Et iſta eſt quādo quis cōmouetur ad fraternā cōpaſſionē: ad fidei zelum ⁊ deuotionē: ad iuſticie executionē. Ignis enī ſolet cōmouere materiā in quā agit: patet in ſcintilla accenſa q̄ ſurſuꝫ mouetur. Sic caritas mentē cōmouet ad omnia ſupradicta. De motu cōpaſſionis dicit̄. Gen̄.xliij. ꝙ ꝯmota ſunt viſcera Joſeph ſuꝑ fratre ſuo. De motu zeli dicit dn̄s loquēs de phinees. Nūe.xxv. Phinees zelo meo cōmot⁹ eſt ꝯtra eos.i. ꝯtra ydololatras. De cōmotione aūt iuſticie dici poteſt illud Eza.xxix. Uiſitabit̄ in tonitruo ⁊ cōmotiōe. Uiſitatio enī eſt idē q̄ iuſticie executio. Sic ergo ſumit̄ commotio in bono. B
¶ Secundo principaliter dico ꝙ inuenit̄ cōmotio in malo: ⁊ ſic dico ꝙ mali cōmouentur.

- In conſtantie ſaltu.
- Iracundie tactu.
- Diſcordie fluctu.
- Meſticie luctu.

¶ Cōmouent̄ dico ꝑ incōſtantiā q̄ non nouit ſtare vn̄ de inconſtātibus qui nunq̄ ꝑſeuerāt in vnuꝫ finem: nec quātū ad ſe nec quantū ad alios: nec quantū ad proximū: nec quātū ad deū: ſed ſemꝑ fluctuāt ⁊ mouent̄: pōt dici illud. Eſa.xxiiij. Cōmotione ꝯmouebit̄ terra ⁊ ꝯcuſſione cōcutiet̄: ⁊ agitatione agitabitur ⁊c. Cōmouent̄ etiā ꝑ iracūdiā q̄ ſolet turbare. Un̄ de iracundia antiochi dr̄ .j. Macha.vj. ꝙ ꝯmotus valde decidit in lectū. Cōmouent̄ inſuꝑ ꝑ diſcordiā q̄ ſolet rixare. Treno.iiij. Iurgati quippe ſunt ⁊ ꝯmoti. ⁊ in ps̄. Fūdamēta montiū ꝯturbata ſunt ⁊ cōmota ſunt q̄m iratus eſt eis. Cōmouent̄ etiā ꝑ meſticiā vel ꝑ fortune inſolentiā: q̄ ſolet grauare: ſicut pꝫ q̄ꝛ ſicut fortuna faciliter de ſtatu ꝓſperitatis commouet ⁊ eradicat malos mors ⁊ infernus turbāt ⁊ ꝯmouēt vniuerſos: ⁊ maxime impios ⁊ dānatos. iō de ꝯmotione fortune ⁊ mūdane tribulatiōis pōt dici illud Amos.ix. Percute cardinē ⁊ ꝯmoueant̄ ſuꝑliminaria. De ꝯmotione mortis ⁊ dānatiōis dr̄ Eze.xxxix. Cōmouebunt̄ a facie mea volucres celi ⁊ piſces maris ⁊ beſtie terre. Uolucres dico i. ſuꝑbi q̄ ſunt volatiles. Piſces.i. luxurioſi q̄ ſunt natatiles. Beſtie terre.i. auari q̄ ſūt greſſibiles. Sꝫ reuera a talib⁹ mal' ꝯmotiōib⁹ ꝓſeruāt̄ tria gn̄a ꝑſonaꝝ vcꝫ

- In diuinis auxilijs ꝯfidētes.
- In virtutū p̄ſidijs reſidētes.
- In eternis faſtigijs p̄ſidētes.

¶ Primi ſunt deuoti q̄ ſolēt in deo ſperare dicētes illud ps̄. Adiutor eſt mihi dn̄s ne cōmouear. Secūdi ſunt iuſti qui ſolent perſeuerare: q̄ꝛ ſicut dr̄ Prouerb.x. Iuſtus ineternū non cōmouebitur. Tertij ſunt beati qui ſolent ſemper durare. vn̄ in ps̄. Nō ꝯmouebit̄ ineternuꝫ qui habitat i hierl'm. Sufficiāt igit̄: vide infra de moueri.

Cōmunitas

Ayuntamiento de Madrid

a **Cōmunitas.** De cōmunitate inquantuꝫ ſignat cōgregationē: ſocietatem ⁊ ſimilia. vide in alijs titulis. ſ. de religione ſocietate ⁊c. Et vide in tabula huius operis: vbi multa inuenies. ⁊ ſimiliter vide in tabula de ſingularibꝰ: quia cōmunis vita opponitur ſingularitati. Sed de cōmunitate inquantū ſignat negocia reipublice ⁊ vtilitatē cōmunem. Nota ꝙ Ariſto. dicit. Bonū qđ eſt cōmunius eſt diuinius. Juſtū eñ ⁊ congruū eſt: ꝙ vtilitas publica preferatur priuate: quod maxime ſpectat ad iudices ⁊ prelatos ⁊ alios quoſcūqꝫ qui ſunt in publicis officijs conſtituti. Teſte enim Solino. In inſulis ebudum tantus erat amor reipublice: ꝙ rex eorūꝫ nō permittebatur aliquid ꝓpriū poſſidere: immo alebatur de publico: ⁊ etiā vxorem nō ſinebatur habere: nec liberos procreare: ſed ſi motus eſſet libidine: licebat ei aliorū vxoribus ſe vnire que omnia ciues patiebātur vt ait: q: nolebāt ꝙ rex q̄ in officio publico erat poſitus haberet aliquid priuatum facere: ſed ſolū cōmunibus vtilitatibus militare. Et ideo bene dicit Judi. xix. In cōmune diſcernite quid faciendū ſit. Et merito: q: ſicut dicit Leo i quodā ſermone. Publica preferenda ſunt proprijs: ⁊ ibi intelligenda eſt ratio vtilitatis: vbi vigilat cura cōmunis. Et reuera ſic faciebāt antiqui. De priuata enim vtilitate parū curabant: ſed ſolū de vtilitate ſui cōmunis reipublice cogitabāt. et ideo ciuitates tūc ⁊ regna in proſperitate ⁊ gloria creſcebant. Quid enim fecit deciꝰ imperator: ⁊ poſt ipſuꝫ eiuſdem nominis filius. Nōne vterqꝫ teſte Tyto liuio audito in ſomnis ꝙ ſi ipe in bello caderet: exercitꝰ ſuꝰ vinceret ⁊ exercitus cōtrarius ſuccumberet: ⁊ econtra ſtatim citatis equis ſe ⁊ aduerſarioꝝ exercitū inferis deuouerunt: bellū intrauerunt: ⁊ vt ſuū ſaluarēt exercitum morti ſe expoſuerunt: qđ ⁊ factum eſt: aduerſarij ſuccubuerūt ⁊ ſui victoriā reportauerūt. De curcio voraginem intrante. De mucio ignem ſuſtinente: de regulo contra ſalutē propriā: pro vtilitate romana cōſilium dante: ⁊ ad hoſtes ſponte redeunte: de ligurgo legum latore ꝓ cōmunibus moribus reformādis exilium eligente. De fabricio paupere quo ad ſe in imperio perſeuerante q̄ omnes cōmunē vtilitatē ⁊ rēpublicā taliter dilexerunt: ꝙ priuatā ⁊ propriā neglexerūt. Longum eſſet dicere: nec ſufficeret calamus tantoruꝫ virorum gloriam enarrare. Unde etiā ipſe Tullius li. de amicicia de ſeipſo dicit. Mihi aūt nō minꝰ cure eſt qualis reſpublica poſt mortem meā futura ſit: ꝙ qualis ſit hodie. Unde Criſoſto. ſuper Mattheuꝫ. xxiiij. vbi dicitur. Beatus ſeruus ⁊c. dicebat ſic. Ad vtilitatem cōmunem oportet vti quemlibet his que habet: ſiue ſit ſapientia ſiue rerum facultas: ⁊ nō inferre alijs nocumentum. Nō proſequor de cōmunitate propter defectū autoritatū vocaliū. Sꝫ vide infra de multitudine de religione: de cōgregatione: ſocietate: prelato: acceptione: iuſticia: equitate. Et in tabula recordare. De aplō cōem vtilitatē preferēte priuate q̄ dicebat. Nō quero q̄ mea ſunt: ſed que multoꝝ vt ſalui fiāt.

a **Cōmunicare.** Nota ꝙ in ſcriptura inuenit multiplex cōicatio: ſcꝫ

Cōmunicatio qua
- Tua tribuis liberaliter.
- Chriſtū recipis ſalutabiliter.
- Te das alijs ſocialiter.
- Malos ſequeris exemplariter
- Bonos decipis criminaliter.

¶ Eſt dico cōmunicatio ſua diſtribuēs illa. ſ. qua boni bona ſua. ſ. fortitudinem: ſapiētiā: ⁊ temporalē ſubſtantiam in alios diffundūt ſimiles
- fonti aquā diffundenti.
- Soli lucē effundenti.
- Igni calorē emittēti.
- Terre fructus efferenti.

¶ Nihil enim eſt in natura: quin homini cōmunicet vno mō vel alio ſe ⁊ ſua. Sic vere quilibet tenet ſe ⁊ bona ſua cōicare: ⁊ nō ſibi ſoli ſed alijs militare. Roma. xij. Neceſſitatibus ſanctoꝝ cōicantes: ⁊ maxie: q: ⁊ ſapiētia ⁊ bona etiā tꝑalia quātoplus bono mō cōmunicantur: tanto ampliꝰ augmentant ⁊ ampliꝰ poſſeſſori ſufficiūt: ⁊ meliꝰ cōtinuant. De ſapiētia ⁊ ſcientia cōſtat q: ſicut dr Eccli. xx. In ſapiētia abſcōdita et in theſauro occulto nulla eſt vtilitas. Sūt eñ in cumana mōtes ſalis: humanis vſibus ꝑ quocūqꝫ volēti cape deſtinati: q̄ quāto ex vna pte fodiuntur ⁊ diminuuntur: ſtatim adueniēte pluuia ⁊ foſſas implente iterū reintegrant: ⁊ aq̄ in ſalē cōuerſa mōtes ꝑpetuo cōſeruant. Tales etiā mōtes ſunt in hiſpania ⁊ maxie in cathalonia in comitatu cardone. Accidit tñ in cumana nō eſt diu: ꝙ impator de ſara dictos mōtes ſibi volebat attribuere: ⁊ tributū a ſal accipiētibus extorquere: ſed tūc inuētū eſt ꝙ aq̄ pluuie in ſal nō conuertebat: nec foſſe adimplebant: ⁊ ſic mōtes diminuebant ꝓpter qđ voluit vt ſal ſicut priꝰ oibꝰ cōicaret. Sic reuera ſal ſapiētie ⁊ doctrine cōitatū ſolet creſcere: retētū vero ſolet diminui ⁊ perire. Ideo ipſa ſapiētia increata ſeipſam nobis cōmunicauit: ⁊ ſe etiā ꝑ bñficia infinita nobis quotidie diffundet. Dicat ergo q̄libet illō Sapiē. vij. Hāc ſine fictione didici: ⁊ ſine inuidia communico ⁊ honeſtatē illiꝰ nō abſcondo. De bonis temporalibus etiā pꝫ. Cōicata eñ ampliꝰ ꝑſeuerāt: ſicut Prouer. xj. dr. Alij diuidūt ꝓpria ⁊ ditiores ſunt. Nā apud macrobios ethiopes: teſte Solino in loco q̄ dicebat heliotopeza qui copioſis epulis erat refectꝰ: cūctis veſci volentibꝰ expoſitꝰ: q̄ q̄dē epule ſemꝑ abūdabāt: ſꝫ diuinitus indeſinēter creſcebāt. Sic reuera fit apud eos q̄ libēter oibus cibos tribuūt copioſos: et q̄ libēter cōicāt ſe ⁊ ſua: q: ſ. diuinitꝰ ipſa bona multiplicant: ⁊ quadā vtute occulta in meliꝰ ꝓſperant. Ideo bñ dicit Prouer. xxviij. Qui dat pauperi nō indigebit. Et ideo noſtra debemꝰ cōicare: ſciētes ꝙ hic ⁊ in futurū abundanter habebimus ⁊ viuemꝰ. Luc. vj. Date ⁊ dabit vobis. Ideo aplš cōſulit ⁊ ſcribit thimotheo dicēs. j. Thimo. vj. Precipe inq̄t diuitibꝰ non ſublime ſape: neqꝫ ſperare in incerto diuitiaꝝ: ſꝫ in deo q̄ pſtat nobis oia abūde ad fruēdū: bñ agere: facile tribuere: diuites fieri in opibus bonis: cōicare ⁊ theſaurizare fundamentū bonū in futurū vt apprehēdāt bonā vitā. Iſta eſt ergo cōicatio ſua diſtribuēs cōtra auaros: q̄ nō libēter cōicāt ſua: ſꝫ libēter rapiūt aliena: ſimiles lupo ⁊ vulturi ⁊c. q̄ ſunt aialia auara non cōicatiua. Uñ iſti dicūt illud ps. Nō cōicabo cū electis. De quibus cōqueri poſſunt paupes dicētes cū aplō ad Philipen. iiij. Nulla eccl'ia cōmunicauit mecū in ratiōe dati ⁊ accepti. ¶ Scđo dico ꝙ eſt cōicatio xp̄m recipiēs ſcꝫ in ſacramēto altaris. Uñ de ſacramēto eucharīſtie canit. Cōione calicis quo deꝰ ipſe ſumit non vituloꝝ ſanguine cōgregauit nos dñs. De quo. j. Coꝝ. x. Calix cui bñdicimus nōne cōmunicatio ſanguinis dñi eſt. ⁊ panis quē frāgimꝰ nōne participatio corpis eſt. q. d. ſic. b
¶ Tertio dico ꝙ eſt ſocialis cōicatio bonis cōſentiens. ⁊ hec eſt illa q̄ bonis cōicāt ⁊ participāt: ⁊ ſocietatē eorū frequētant. ⁊ ſic cōicatio nihil aliud eſt ꝙ ſocietas q̄ ſemꝑ dꝫ fieri inter pares: q: ſicut dr Eccli. xiij. Pondus ſuꝑ ſe tollit q̄ honeſtiori. i. ditiori ſe cōicat. Non etiā decet iuſtū cōicare cū malis. Eccli. ibidem. Que cōicatio hoīs ſancti ad canē. q. d. nulla: qđ eſt cōtra illos q̄ altioꝝ ſe ⁊ ditiorū comitiuas frequētāt. et etiā cōtra quoſdā q̄ lꝫ de ſe ſint boni, nō tñ cauēt a cōmunicatiōibꝰ ⁊ ſocietatibꝰ iniquoꝝ. Eccli. xiij. Si cōmunicabit lupꝰ cū agno ⁊c. q. d. Indecēs eſt talis ſocietas. ¶ Quarto dico ꝙ eſt cōicatio malis obediēs. et ſic cōicatio idē eſt qđ ſocietas ⁊ imitatio maloꝝ de q̄ Eccli. xiij. Qui cōicat ſuꝑbo induet ſuꝑbiā. ¶ Quinto dico ꝙ eſt cōicatio mala ꝯficiēs ſeu bonos decipiēs: ſicut eſt in malicioſis q̄ alter alteri cōicant malicias et cautelas: ſimiles gorgonibus illis. ſ. mōſtris que homines viſos lapidificabant. de quibus dicitur in fabulis ꝙ vnicū oculum tres habebant quem ſibi ſucceſſiue cōmunicabant ſi cauteloſe vt poſſint alios facere lapideos. i. ſtupidos. ſolēt eñ ꝑuerſi oculū neqꝫ i. cautelā ⁊ maliciā ſuā ſibi inuicē cōicare cōtra bonos

Ayuntamiento de Madrid

alter alterꝰ informare. De auaris etiā ptȝ. qui alijs cōmunicāt tpe cariſtie bona ſua. vt eos tandē exheredēt ſiſes cōche marine. q̄ piſciculis ſe aperit quaſi cōicās ſe eiſdē. q̄ tandē ſe claudens ipſos deuorat atq̧ rapit Sic vſurarij pauperib⁹. Vn̄ Eccli. xiij. Quid cōicabit cacabus ad ollā. qn̄ ſe colliſerit cōfringētur. ⁊c Uide de participare. diuidere ⁊ ſocietas ⁊c.

Commutare. Uide infra de mutare

A. **Comparare.** Nota q̄ cōparare q̄n q̧ ſumitur pro emere. ſicut Treno⁊ iiij. Aquā noſtrā pecunia bibimus. Ligna nr̄a precio cōparauim⁹. Nūq̧ etiā ſumitur pro aſſimilare. adeq̄re. ſicut Puer. xxvij. Tecta perſtillātia ⁊ litigioſa mulier cōparātur. [illegible] vide infra de ſimitudine ⁊ ſilibus Dic tn̄ ſi vis q̄ in ſcriptura reperitur Cōparatio

Preſumptiua. ¶ Preſumptiua dico. que
Exiſtimatiua. ſcȝ fit qn̄ qs de ſe nimis pſu
Conformatiua mēs cōparat ſe nobiliorib⁹

et meliorib⁹. cū tn̄ ſi bene aduerterent iſti. ſicut explo ratores de filijs enach dicerent. ⁊ ſe indignos cōparationem talium exiſtimarent. Nume. xiij. Ibi vidimus filios enach. q̄bus comparati locuſte videbamur. Et de iſta poſſunt dicere moderni clerici. moderni plati moderni milites. moderni phi. reſpectu antiquorum Et tn̄ multi ſunt ita pſumptuoſi q̄ ſe antiq̄s nō ſolū cōparant imo pferūt. ſiles niobe regine thebanorum de qua dicūt fabule. q̄ q̄ꝛ cōparauit imo ptulit in pulcritudine ſe iunoni. a furijs infernalibus in rabie eſt ꝯuerſa. ⁊ poſtea in mare ſe pcipitādo ſubmerſa. Quia vere tales ſupbi qui meliorib⁹ ſe cōparant aut pferūt rabidi ⁊ ſine ſenſu eſſe. et ſic merito perire ⁊ precipitari merētur. Job. xxij. Nunquid deo cōparari pōt homo etiā ſi pfecte fuerit ſciētie. q. d. nō. Cōparatio exiſtimatiua eſt. qn̄ caduca ppetuis. vvitutes vitijs boni malis cōparātur. q̄ꝛ ſcȝ ꝯſtat q̄ in tali cōparatione ſpūalia pferūtur terrenis. vn̄ de ſapiētia dicitur Sapiētie. vij. Aurꝰ in cōparatiōe illi⁹ arena eſt exigua. Et Puer. iij. Omnia que deſiderātur huic nō valēt comparari. Cōparatio. ꝯformatiua eſt qn̄ qs alteri per imitationem ſe aſſimulat ⁊ cōformat. Et iſta ſcȝ eſt bona qn̄ qs ſe ꝯformat bonis. Sap. vij. Luci cōparata inuēta eſt purior. Eſt etiā mala qn̄ qs ſe cōparat ⁊ aſſimilat malis. ps. Cōparat⁹ eſt iumētis inſipiētib⁹ et ſilis fact⁹ eſt illis ⁊c. Uide infra. de ſilis. ⁊ vbicūq̧ fit mentio de imitatione. ⁊ vide tabulam.

Compati. Compaſſio. Nota q̄ quia non ſunt de cōpaſſiōe autoritates vocales omitto. Uide infra de fletu. luctu. pietate ⁊ miſericordia ⁊c ⁊ vide in tabula q̄ꝛ in locis multis fit mētio in hoc opere de cōpaſſione.

Compedes. Sunt vincula q̄bus ligant̄ pedes. et pōt ſignificare ſicut vinculū. ⁊ maxime illa quibus pedes. i. affectus ligantur ſiue bona fuerint ſiue mala. Nota ergo q̄ inueniunt̄ Compedes

Amoris ¶ Cōpedes amoris. ligāt vi
Timoris ros perfectos. q̄bus ſcȝ dicit̄
Languoris illud Eccli. vj. Injice pedem
Doloris tuū in cōpedes illius id eſt
Terroris ſapientie et in torques illi⁹

collum tuum. Compedes timoris ligant viros ſubiectos ſcȝ religioſos. ⁊ adhuc imperfectos. qui ſcȝ ligantur cōpedibus ⁊ ſtatutis. ⁊ diuinis cōpedib⁹ ⁊ mandatis ps. Ad alligādos reges eorū in cōpedib⁹ ⁊ nobiles eorū in manib⁹ ferreis. Cōpedes languoris. ligāt viros infectos ſcȝ quoſcūq̧ impios atq̧ malos. qui. ſ. lāguore malorꝰ affectuū ſunt cōpediti. Naū. iij. Optimates eius cōſtri ſunt cōpedibus. Unde de duob⁹ demoniacis dicitur. Mar. v. Quod ipſi erant cathenis et cōpedibus vincti. Cōpedes doloris ligant paupes et tribulatos. de q̄b⁹ dicitur in ps. de ioſeph. q̄ humiliauerunt ſe in cōpedibus eius. ferrū ptranſiuit aīam eius. Et alibi dicitur de eo Introeat in conſpectu tuo gemitus cōpeditorꝰ. Cōpedes terroris ligant in inferno miſeros atq̧ damnatos. Eccli. xxxiij. Seruo maliuolo tortura ⁊ cōpedes ⁊c. Si vis exempla ⁊ pſecutiones habere. vide de ligare: de vinculo. ⁊ cetera ſilia.

Compellere. Eſt idē quod cogere. Et notā q̄ in ſcriptura reperit̄. Cōpellit enim A

Deus mala dimittere ¶ Eſt igiẗ cōpulſio dei
Mundus vana contēnere. qua pctā dimittimus.
Diabolus pctā facere. Deus eīn habet cōpel
Prelatus bonis inſiſtere. lere et repellere. Nam
Domin⁹ penis ſubſiſtere. per occultas inſpiratio

nes vel per apertas tribulatiōes cogit predeſtinatos ad bonū faciendū: et finaliter ad paradiſum obtinendū. Malos vero et reprobos repellit a ſua gratia vſq̧ ad infernū poſſidendum. Similis enim eſt ſoli cuius radij quā doq̧ faciūt planetas ſtationarios et quandoq̧ retrogrados. Stationarios dico. qn̄ eos a ſe recedentes attrahūt: et ſic ſtare cōpellunt̄. Retrogrados vero qn̄ eos retro ſe manentes repellunt ſm̄ Alfraganū. Sic vere radij diuine gratie et prudentie: quoſdā occulta inſpiratione attrahūt: et a malo motu ſtare ⁊ ceſſare cōpellunt. Quibuſdā vero ſuis demeritis exigentibus ſe obijciūt: et a vita eterna repellūt. q̄ aliq̄ repellantur a deo: ptȝ in Paulo qui cōpulſus venit ad fidē. Unde vox dei loquentis angelis poteſt figurari i illo patrefamilias. Luc. xiiij. Qui hora cene miſit ſeruū ſuū vocare inuitatos: aliquos tamē inuitatos repellendos decreuit: alios vero vocatos compellendos ad intrandū mādauit. Vn̄ etiā de Loth pigritante et de ſodomas exire nolente dicit̄ Geñ xix. q̄ cogebāt eū angeli dicentes. Surge ⁊c. De repulſione vero poſſunt dicere dānati illud ps. De⁹ repuliſti nos: iratus es et nō miſertus es nobis. Hec eſt igiẗ cōpulſio dei qua peccata dimittim⁹. ¶ Scdō dico q̄ eſt cōpulſio mundi qua terrena deſpicim⁹. Mūdane enim B tribulationes ⁊ tyrannorū ⁊ malorū vexationes ſunt ſicut figuraliter dicit̄ Luce. viij. Ubi procella deſcēdit in ſtagnū: ⁊ dn̄o dormiente diſcipuli cōpellebant̄ fluctibus ⁊ periclitabantur: propter qd̄ ad ſuſcitandum dn̄m recurrerūt ⁊ ſalutē ab eo impetrauerunt. De filijs iſrael etiā legit̄. q̄ ab egyptijs cōpellebant̄ de egypto exire. Exodi. xj. Et reuera ſepe fit. q̄ qn̄ fluct⁹ procellas ⁊ pericula tribulationum: inſultuſq̧ egyptiorꝰ id eſt quorūlibet iniquorū ſentimus: ad deum clamare ⁊ recurrere cōpellimur: ⁊ ſic de egypto. i. de peccato vel de mundi amore exīmus: ⁊ ſalutē a periculis reportamus. Talibus igitur ſic cōpulſis dicere poteſt dn̄s illud qd̄ dicit. Jepte dux iſrael ipſis iſraeliticis Judicum. xj. Ueniſtis ad me neceſſitate cōpulſi. Pulli etiā aquile cōpulſi per proprios parentes nidū exeunt et victualia ſibi querūt. ſicut ponit liber de pprietatib⁹ rerū. Sic multi a parētib⁹. i. a mūdanis cōpellunt̄ ad bonū. ſicut paulus de ſeipſo a iudeis parētib⁹ ⁊ amicis grauato dicit Act. xxviij. Coact⁹ ſuȝ ceſarē appellare. ¶ Tertio dico q̄ eſt ꝯpulſio diaboli q̄ deuicti delinquimus. ⁊ iſta eſt qn̄ diabolus ita per malas cōplacētias noſtros ligauit affectus. q̄ quaſi neceſſario cōpellimur cadere in peccatum. ps. Cōpulſi ſunt nec potuerunt ſtare. Item quarto eſt compulſio prelati. qua coacti obedim⁹. q̄ꝛ ſcȝ prelatus debet cōpellere ad obſeruātiam diſcipline quoſcunq̧ diſcolos ⁊ rebelles. Sed de hac vide vbicūq̧ agitur de correctione. Petra eīn in deſerto bis percuſſa eſt. vt quaſi cōpulſa daret aquam. Aduertāt tamē plati q̄ illos quos cōpellūt per correctiones benefacere vel ad monaſteria redire nō debēt propter hoc exacerbare aut cōtēnere. ſed potius charitatiue tractare. Juxta illud qd̄ figuraliter dicitur. Leuiti. xxv. Si paupꝛtate cōpulſus frater tu⁹ vēdiderit ſe tibi. nō eum opprimes ſeruitute ⁊c. Item quinto eſt cōpulſio iudicis chriſti. qua delinquentes C deficim⁹

Ayuntamiento de Madrid

deficimus ⁊ perimus. Et iſta eſt illa qua in iudicio et in morte homo compellitur iuxta demerita ſuſtinere Leuiti. xxiiij. Qualem inflexerit maculã: talem ſuſtinere cogetur ⁊c. Uide de correctione: ⁊ tribulatione.

Complacere.
Uide ſatis infra de placere in litera P.

A
Complere. mentum.
Nota ꝙ in ſcriptura reperitur completio rerum: morũ: munerũ: ſcelerũ: verberum. ¶ Et primo dico. ꝙ inuenitur cõpletio rerũ ſeu etiam negociorũ. Cum eñ complere nihil aliud ſit ꝙ aliquid pficere vel terminare: poſſumus dicere aliquid de cõplemento bono ⁊ malo. Et primo quidẽ de bono. Conſtat eñ ꝙ nihil valet incipere: niſi incepta ſtudeat quis cõplere. Natura eñ nunꝙ ceſſat a profectu ⁊ motu quouſqꝫ cõplementũ attingat: p; in cremento aialium ⁊ plantaꝝ. Sic vere homo non debet ceſſare a motu operũ ⁊ virtutũ: quouſqꝫ finẽ aſſequatur debitũ: ⁊ quouſqꝫ rei habeat complementũ. j. Reg. iij. Incipiã ⁊ complebo: cuius tñ cõtrarium faciunt multi: qꝛ. ſ. optime incipiunt: ſed nihil cõplent ſimiles illi fonti prouincie narboñ. de quo dicit Geruaſius: ꝙ aqua eius optime bullit: ſed tamẽ nihil coquit: cuius cõtrariũ facit alius fons propinquus: qꝛ licꝫ nunꝙ põt bullire: ſolet tamẽ coquere ⁊ decoctionẽ complere. Sic vere dicam ꝙ ſunt duo genera perſonarum. Quidã ſunt qui. ſ. bulliunt ⁊ non coquunt. i. qui incipiunt ⁊ nõ cõplent: videntur eñ incipiẽdo ne negocia bullire ⁊ feruere: ⁊ pretendunt ſe optime negocia pertractare: nihil tamen perfecte decoquũt. i. ad debitũ cõplementũ deducũt: patet in illis q̃ multa promittunt: nihil tamen cõplent aut reddũt. Prouerb. xxv. Nubes ⁊ ventus ⁊ pluuie nõ ſequẽtes vir glorioſus ⁊ promiſſa non cõplens. q. d. ſicut quãdoqꝫ fit ꝙ ſigna pluuie. ſ. nubes ⁊ ventus precedunt ⁊ tamẽ pluuie nõ ſuccedunt: ſic multi ſunt qui multa ſolent promittere ⁊ incipere: que non ſolent reddere vel complere. Dicunt eñ ⁊ non faciũt. Cuius tamen contrariũ faciunt boni ſimiles alteri fonti. Non enim bulliũt ⁊ tamen coquũt: qꝛ. ſ. non multa promittunt aut iactant: ⁊ tamen negocia faciũt atqꝫ complent. Figurari ergo poterunt iſta duo genera perſonarũ. Matth. xxi. In illis duobus filijs miſſis a patre in vineã quorum vnus dixit vado: ⁊ nõ iuit: Et alius dixit. Non vado ⁊ tamen iuit. De quo tamen dixit ſcriptura ꝙ vltimus volũtatẽ patris cõpleuit. Quia pro certo multi ſunt, qui videntur in omnibus negocijs ſuis dicere vado ⁊ facio: ⁊ tamen deficiunt dum faciliter promittunt qđ feruenter incipiunt: qui tamen nõ vadunt in quantum nihil cõplent atqꝫ perficiũt ⁊ agũt. De quibus Seneca in epiſtola. Mihi crede qui nihil videntur facere maiora agunt: humana quia ſimul ⁊ diuina tractãt. Cõplenda ſunt igitur bona opera nõ ſolũ incipiẽda ſed etiã ad finẽ debitũ reducẽda. Deutero. xxxi. Legit moyſes verba carminis huius ⁊ ad finem vſqꝫ cõpleuit. Fatuũ eſt enim vt dictũ eſt tãtã incipere ꝙ homo nõ poſſit cõplere. Ex hoc enim multiplex ſequitur incõmodũ. et vituperium reportatur. Sicut enim dicunt phi practici. tunc in omni mixto corpore putrefactio ſequitur. qñ calor accidentalis plus diſſoluitur ꝙ poſſit ꝯſumere. qꝛ humor diſſolutus cũ in ſe ſtare nequeat. ⁊ calorẽ ſufficiẽtem nõ inueniat. qui ꝯſumat. oportet neceſſario ꝙ putreſcat. Sic vere dico ꝙ homines vani qui vere magis ſunt accidentales ꝙ ſubſtantiales: ⁊ potius ſupficiales ꝙ reales. plus diſſoluunt ꝙ ꝯſumũt. i. plus acceptant ꝙ compleant. et plus incipiunt ꝙ perficiunt. mixtũ inqt agunt. i. negociũ qđ peragunt. neceſſario corrumpũt ⁊ in nihilũ mutant. Dicitur eñ illis illud Luce. xiiij. Ille homo incepit edificare ⁊ nõ potuit ꝯſũmare. nihil autẽ melius ꝙ aut nihil arduũ incipere. ⁊ aut inchoata perficere ⁊ cõplere. Exemplo Salomñ. ij. Paralip. vij. Cõpleuit ſalomõ domũ domini. ⁊ domũ regis. ⁊ omnia que diſpoſuerat in corde vt faceret. Iſta eſt igitur cõpletio rerũ. ¶ Secũdo dico. Quod eſt cõpletio morũ B ⁊ iſta eſt qñ qs in moribus ⁊ virtutibus taliter perficitur ⁊ cõplet: ꝙ nihil ſibi deficere reputat. Sicut eñ dies inchoatur in mane: ⁊ tandẽ pceſſu tẽporis pficitur ⁊ cõpletur in meridie: ſic moralis vita ab imperfectiõe incipit tandẽ pfectionẽ ⁊ cõplementũ acquirit. Job. xxxvj. Cõplebunt dies ſuos in bono. ⁊. ij. Paral. iiij. Cõpletũ eſt omñe opus qđ fecit Salomõ in domo dñi. Sicut eñ videmus ꝙ qñqꝫ fit ꝙ oua nõ cõplent in ventre: qꝛ ibi inueniunt rubea ⁊ mollia ⁊ parua extracta tamẽ indurant ⁊ fortificant ⁊ ad cõdimentum debitũ deducunt. Sic ſepe accidit ꝙ vitelli boni meliꝰ perficiunt ⁊ cõplent extra ꝙ intus: ⁊ in alieno ſolo ꝙ proprio: in aduerſitate ꝙ in proſperitate: in penitẽtia ꝙ in voluptate. Et ideo vtile eſt homini: ꝙ deus ipſum a ventre taliũ voluptatũ extrahat vt cõpleat virtutibus atqꝫ creſcat. ⁊ ideo viri ſancti terrã proprã dimittentes heremos coluerunt: viri vero docti aliena ſtudia frequentauerũt: ⁊ ideo cõplementũ gratie ⁊ ſcientie acquiſiuerũt Eccñ. xlviij. In helyſeo cõpletus eſt ſpiritus helye. Iſtud eſt ergo cõplementũ morũ. Qđ eſt contra multos q̃ nunꝙ cõplent: ſed ſemp inchoãtur. Nunꝙ ſunt viri: ſed ſemp ſunt pueri: nunꝙ ſunt perfecti: ſed imperfecti ſemper ⁊c. Nota ergo ꝙ in nobis debet eſſe Completum

Deſiderium perfecta cupiens.
Miniſteriũ iuſſis obediens.
Oratorium eterna ſitiens.
Directoriũ cũcta reſpiciẽs.

¶ Sit ergo in nobis cõpletus deſiderãs igniculus dilectionis: qꝛ ſicut dicit Prouerb. xiij. Deſideriũ ſi cõpleat delectat animã. Itẽ compleat in nobis obtemperans diſcipulus ſubiectionis. ſ. diligentia ⁊ humilitas. De quo. ij. Paralipo. iiij. Cõpleuit hyrã omne opus regis in domo dñi. Hyrã eñ interpretat vigilans populo. Itẽ cõpleatur in nobis reiterans riuulus orõnis. iij. Regũ. viij. Cũ cõpleuiſſet Salomon orans dñm hãc orõnem ſurrexit de cornu altaris. Utrũqꝫ eñ genu in terrã fixerat: ⁊ erexerat manus ad celum. Itẽ cõpleat in nobis cõſiderans oculus diſcretionis. Treno. iiij. Completi ſunt dies noſtri. Dies enim claritatẽ diſcretiõis deſignat. Iſta eſt igit cõpletio morꝝ. Aduerte tamẽ ꝙ pro tempore huius vite nullus inuenitur ita cõpletus qn ſit in pluribus diminutus: qđ bene figurat in archa teſtamenti: que quaſi oẽs mẽſuras habebat cõpletas ſed tñ habebat aliquas incõpletas: ſicut dr Exo. xxv. Longitudo inquit arche habeat duos ⁊ ſemi cubitos Latitudo cubitũ ⁊ dimidiũ. Altitudo cubitũ ⁊ ſemiſſem. Cubitus eñ perfectionẽ deſignat: ſemis autẽ imperfectionẽ ad denotandũ ꝙ pro tempore vite huius nullus eſt ita archa teſtamenti. i. ita ſanctus ⁊ iuſtus quin ſit in pluribus incõpletus. Unde Hiero. ad teſifontem. Hec in hominibus ſola perfectio ſuã imperfectionẽ cognoſcere. Iſtud eſt igitur complementũ morum. ¶ Tertio dico ꝙ eſt cõpletio munerũ. i. cõplemẽ C mẽtũ glorie paradiſi: que eſt finis cõplens ⁊ perficiẽs vniuerſa. vñ. ij. Parali. v. Cõpleuerat enim gloria domũ domini. Illi eñ qui hic cõplentur virtutibꝰ ⁊ gratia: ibi cõplebuntur felicitate ⁊ gloria figura Exod. xl. vbi dicitur ꝙ cõpleto tabernaculo erectum eſt ⁊ inunctũ: ⁊ ibi altare: archa: cherubin: mẽſa: candelabrũ velũ ⁊ propiciatoriũ eſt immiſſum. Quia reuera quãdo anima hic in vita virtutibus cõpletur: tũc finaliter in patria erigitur ⁊ leuatur: vbi in bonis omnibꝰ conſummatur: ſibi enim adiungitur oleum eterne leticie ⁊ iubilationis altare cum igne ⁊ ardore feruẽtis dilectionis: archa cũ mana. i. dulcedo totius deuotionis: candelabrũ luminis cũ cherubin qui interpretatur plenitudo ſcientie. i. perfectio veritatis ⁊ cognitionis: menſa fruitionis: propiciatoriũ diuini beneplaciti ⁊ miſerationis: velum etiã ⁊ operculũ diuine perfectionis: lauatorium eterni refrigerij ⁊ conſolationis. Ideo de complemẽto cuiuſlibet beati dicitur Sap. x.

Ayuntamiento de Madrid

Iuſtum deduxit dominus per vias rectas: ⁊ oſtendit
illi regnum dei: ⁊ dedit illi ſcientiã ſanctoꝝ honeſta-
D uit illũ in laboribus ⁊ cõpleuit laboꝛes illꝰ. ¶ Quar-
to dico. ꝙ eſt cõpletio ſcelerũ: qꝛ ſcꝫ quidã ſunt ita ma
li. ꝙ in omni malicia videntur eſſe cõpleti. vñ Treno.
iiij. Cõpleta eſt iniquitas tua ſyon ¶ Quinto eſt cõ-
plemẽtũ verberũ. ſ. maloꝝ miſeriaꝝ ⁊ penaꝝ. Et iſtud
finaliter erit in inferno. vñ dñs loquẽs aĩe dãnate vi-
detur dicere illud Ezechie. vij. Effundã irã meã ſuper
te ⁊ cõplebo furoꝛẽ meũ in te: ⁊ iudicabo te iuxta vias
tuas. Iſta ergo de cõplere ſufficiant. Uide de cõſum-
mare ⁊ de perficere.

A **Componere.** Nota ꝙ cõponere idẽ eſt qꝺ
cõficere: oꝛdinare: oꝛnare: cõ
cedere: machinare. Signat dico oꝛdinare. Pꝛouerbio
rũ. viij. Quando pꝛeparabat celos aderã: cũ eo eram
cuncta cõponens. Signat etiam cõficere: vnde de con
fectione thimiamatis dꝛ Exod. xxx. ꝙ homo qui tale
cõpoſuerit peribit de populo ſuo. Signat inſuper fa-
cere ſeu condere Eccli. xliij. In ſermone tuo cõpoſita
ſunt omnia. Signat nihilominus cõtinuare ſeu ma-
chinare. Neemie. vj. Nõ eſt factũ ſm verba que tu lo
queris: de coꝛde enim tuo ꝯponis hec. Signat adhuc
idẽ qꝺ oꝛnare. vnde in p̃s. Filie eoꝛũ cõpoſite: circumoꝛ
nate vt ſimilitudo templi. Uide ergo in titulis iſtis:
quia longum eſt omnia pertractare: ⁊ vide infra de po
nere ⁊c.

Compꝛehendere. Nota ꝙ cõpꝛehen-
dere ſumitur ꝓ ca-
A pere: conſequi: acquirere: vel occupare Supponit eñ
compꝛehenſio quandã pꝛoſecutionẽ: venationem ſeu
inueſtigationem. Nota igitur ꝙ in ſcriptura reperit
Compꝛehenſio: que cauſat gaudiũ. Satians odium.
Faciens tedium.

Pꝛima		Superne gloꝛie.
Secunda	Cõpꝛehenſio eſt.	Hoſtis nequitie
Tertia		Grandis miſerie.

¶ Dicam ergo pꝛimo. ꝙ eſt compꝛehenſio ſuperne
felicitatis: qꝛ pꝛo certo electi ſunt hic in venatione et
pꝛoſecutione. In paradiſo vero erunt in obtentu ⁊ cõ
pꝛehenſione Nihil eñ valet ſequi ſeu currere: niſi etiã
aſſit conſequi ſeu compꝛehendere. Ideo docet Apoſto
lus. j. Coꝛinth. ix. Sic currite vt compꝛehendatis. Ui-
de eam infra de currere. ꝙ autem hic non ſit perfecta
compꝛehenſio ſeu brauij conſecutio. patet per apoſto
lum qui dicit Philipẽ. iij. Sequoꝛ aũt ſi quomodo cõ
pꝛehendã in quo ⁊ cõpꝛehẽſus ſum a xp̃o ieſu: fratres
ego me non arbitroꝛ cõpꝛehendiſſe. Iſta eſt igitur cõ
pꝛehenſio ſuperne felicitatis. ¶ Secundo dico ꝙ eſt
B cõpꝛehẽſio interne prauitatis vel iniquitatis. Et iſta
eſt illa qua quis a diabolo capitur ⁊ compꝛehenditur
in peccato. Sicut enim illi qui capiũt ⁊ compꝛehẽdũt
animalia: ipſa ſolent compꝛehendere: vt mediante vẽ
to flante: ſagitta volante: gladio feriente: vel cane la-
trãte: vel viſco tenente: vel laqueo conſtringente. Sic
vere demones animas cõpꝛehendunt quandoqꝫ me-
diante flatu ſuperbie p̃s. Compꝛehendantur in ſup-
bia ſua. Quandoqꝫ mediante latratu detractionis ⁊
moꝛdacis eloquentie: vnde detractoꝛibus poteſt dici
illud Mat. xxvj. Quid exiſtis cũ gladijs ⁊ fuſtibus ⁊
armis cõpꝛehendere me. Gladius enim malã linguã
deſignat. Quandoqꝫ mediante viſco luxurie p̃s. Per-
ſequatur inimicus animã meam ⁊ cõpꝛehendat ⁊ con
culcet in terra vitã meã: ⁊ gloꝛiam meam in puluerẽ
deducat. Quandoqꝫ mediante laqueo auaricie Eccli
ix. Sicut aues cõpꝛehẽduntur laqueo: ⁊ piſces hamo
ſic capiuntur homines a diabolo. Quãdoqꝫ median
te rhete inuidie ⁊ malicie. Iob. j. Compꝛehendit ſapiẽ
tes in aſtucia ſua. Iſta eſt ergo compꝛehenſio interne
prauitatis. ¶ Tertio dico ꝙ inuenitur compꝛehenſio
C eterne calamitatis ⁊ aduerſitatis: ſicut enim fere poſt
ꝙ diu libere vagate fuerint in ſilua: quandoqꝫ caſu in
foueam vel laqueum cadunt: vbi a venatoꝛibus ⁊ ca-
nibus compꝛehenſe mirabiliter occiduntur. Sic pec-
catoꝛes qui in ſilua huius mundi credunt eſſe ſecu-
ri: finaliter habent in foueam per moꝛtem cadere vbi
venatoꝛes ⁊ canes occulti. ſcꝫ deus iudicans cõſcien-
tia accuſans ⁊ perſequens: ⁊ demõ exequẽs: ipſos ha-
bent compꝛehendere ⁊ punire. Moꝛs enim de pecca-
toꝛe videtur dicere illud Ezechie. xvij. Extendã ſup eũ
rhete meum: ⁊ compꝛehendetur in ſagena mea. Deus
etiã de peccatoꝛibus dicit illud p̃s. Perſequar inimi-
cos meos ⁊ cõpꝛehendã illos: ⁊ non cõuer. ⁊c. De cal-
deis vero. i. de demonibus dicitur Hiere. xxxix. ꝙ ipſi
compꝛehenderunt Sedechiam. i. peccatoꝛem: et exce-
catum traxerunt in babylonem. Per ſedechiam eñ
qui fuit peſſimus intelliguntur peccatoꝛes: qui a de-
monibus cõpꝛehẽdũtur: oculis recti iudicij priuãtur
⁊ in babylonem. i. in infernum trahuntur: vbi perpe-
tuis vinculis carcerantur p̃s. Compꝛehenderunt me
iniquitates mee: ⁊ non potui vt viderem. Iſta igitur
de compꝛehenſione ſufficiant. Uide de capere: ⁊ cõclu
dere: ⁊ de perſequi ⁊ conſequi: ⁊ de appꝛehendere.

Compꝛimere. Uide infra de pꝛemere.

Compꝛobare. Uide de pꝛobare.

Computare. Idem eſt ꝙ numerare. Uide
infra in litera N. de numerꝰ:
vbi ponitur. Et nota etiam ꝙ computare quandoqꝫ
ſumitur pꝛo reputare: ſicut Tho. v. Diuitias cõputa-
bamus: ꝙ videbamus filium noſtrum ⁊c.

Computreſcere. Uide vbi putreſcere vel
putredo.

Concedere. Pauce ſunt autoꝛitates vide
de dare: tradere: indulgere ⁊c.

Concidere. Nota ꝙ cõcidere ſumitur quã- A
doqꝫ pꝛo cadere ſicut Eſa. xxv.
Munimenta ſublimium muroꝛum tuoꝛũ concident
Et Hiere. xlvj. Foꝛtis impegit in foꝛtem: ⁊ ambo pari
ter conciderũt. Sed vide ſupꝛa de cadere in loco ſuo.
Quandoqꝫ vero ſumitur pꝛo ſcindere: lacerare: diuide
re: grauare. Et ſic moꝛaliter ſumẽdo dico ꝙ in ſcriptu
ra inuenitur Concíſio

Peccatum faciens.	
Peccata puniens.	¶ Eſt dico conciſio fratris
Bonis officiens.	deſtructiua. Et iſta eſt illa
Malos afficiens.	qua quis fratrẽ ſuũ occidẽ

do concidit: ſicut illi homicide crudeli nabuchodono
ſoꝛ dicitur Abac. ij. Cõcidiſti populos multos: pecca-
uit anima tua. ⁊ illud. ij. Paralipo. xx. de filijs Amon
dicitur ꝙ in ſeipſis conuerſi mutuis concidere vulne
ribus. ¶ Secũdo eſt conciſio culpe punitiua. Et iſta B
eſt timoꝛ ⁊ contritio ſcindens in interioꝛi. Penitentia
ſeu ſatiſfactio ſcindens in exterioꝛi. Coꝛrectio ſcindẽs
a ſuperioꝛi. De cõtritiõe dꝛ. ij. Reg. j. Apparuit homo
die tertia veniens de caſtris Saul veſte conciſa ⁊ pul-
uere aſpſus caput. Caſtra eñ ſaul ſignãt ſtatũ pecca
ti a quꝰ hõ venit: quãdo conterit de peccatis. Sꝫ hoc
fit de tertio: quãdo de tribus generibus peccatoꝛum
ignoꝛantia dolet. Tunc autem veſtem habet cõciſam
quando per contritionẽ ſe ſcindit. Puluere vo caput
aſpergit: quãdo in moꝛtis memoꝛia aſpitate ⁊ humili
tate ſeipſum volutat ⁊ inuoluit. Ideo de tali cõciſura
dicit penitens ipſi deo. Concidiſti ſaccum meum ⁊ cir
cunde. me le. Saccum dico. i. vilitatem peccatoꝛum.
De ſciſſura autem exterioꝛis penitẽtie: quia ſcꝫ conci-
ditur caro peccans: dicitur figuraliter Iudicũ. xix. et
xx. ꝙ leuita vxoꝛẽ ſuã adulterio interemptã per fruſta
concidit: ⁊ in omnes terminos iſrael miſit: ⁊ oĩes ad
punitionẽ criminis inuitauit. Quia reuera quando
homo videt ꝙ vxoꝛ ſua. i. anima moꝛtua eſt adulterio
vitioꝛum: debet carnem eius. ſ. coꝛpus pꝛopꝛium p la-
boꝛes ⁊ penitentiam ſcindere: ⁊ in omnes terminos iſ
rael. i. ad peregrinatiões ſanctoꝛum coꝛpoꝛaliter deſti
nare. vnde Eſdras dicebat. ij. Eſdre. viij. Concidi veſti
menta et

Ayuntamiento de Madrid

menta ⁊ ſacram tunicā: ⁊ lacerans capillos capitis et
barbam ſedi dolens ⁊ meſtus. De correctione vero q̄
p̄lati habēt ſcindere diſcolos: ſicut medici concidūt
infirmos: ⁊ dicit̄ Job. xl. Cōcidēt eū. ſ. leuiathā amici
C diuident eū negociatores. Iſta eſt igitur triplex conci
ſio culpe punitiua. ¶ Tertio eſt conciſio bonis noci-
tiua. Et iſta eſt cōciſio tribulationis preſentis: q̄ ma-
li ſcindunt ⁊ lacerant bonos. Unde de raptorib⁹ ⁊ cru
delibus dicitur Michee. iij. Comederūt carnem po-
puli mei ⁊ pellem eoꝝ deſup excoriauerūt: ⁊ oſſa eorꝫ
confregerūt ⁊ conciderunt ſicut in lebete: ⁊ quaſi car-
D nes in medio olle. ¶ Quarto eſt conciſio mortis in-
flictiua. Et iſta eſt finalis tribulatio ⁊ damnatio qua
dominus iuſtus cōcidet ceruices peccatoꝝ. de qua in
p̄s. Concidā a facie eius inimicos eius. Unde etiā qui
libet dānatus poteſt dicere illud Job. xvj. Circūdedit
me. ſ. deus iudicans vel diabolus exequens: lanceis
ſuis cōuulnerauit lumbos meos: non pepcit: et effu-
dit in terram viſcera mea: concidit me vulnere ſup vul
nus irruit in me quaſi gygas ⁊c. vide infra vbi ſcinde
re vel ſciſſura.

A **Concilium.** Nota ꝙ cōciliū ſcriptū p c. idē
eſt ꝙ cōgregatio vel cōuent⁹ ho
minum diſcretorū ad cōſulendū inuicē vnitorū: ſicut
dicitur Actu. xxij. Juſſit ſacerdotes conuenire ⁊ omne
concilium. Scriptum vero per ſ. cōſiliū ſumitur pro il
lo dicto ſeu ſcripto inductiuo ſeu motiuo qđ a cōſilia
rio tribuitur conſulenti. De quo verſus. Cōſulo te po
ſco: tibi cōſulo: conſiliū do. De tali cōſilio vide infra
vbi factum eſt. De concilio vero prout denotat cōgre-
gationē poſſet notari: ꝙ vt cōmuniter in ſcriptura: cō
cilium ſemper ſumitur pro cōuentu vel cōgregatione
maloꝝ. Sicut illud. Tradēt vos in concilijs ⁊ ſynago
gis. ⁊ illud. Summi ſacerdotes ⁊ om̄e conciliū quere
bant aduerſus ieſum quomodo eum morti traderet ⁊
cetera ſimilia. Aduerte tamē ꝙ mali ineunt. Cōciliū.

Seditioſum.
Malitioſum.
Pernitioſum.

¶ Seditioſum dico: ſicut cho
re qui inito cōſpirationis cōci
lio contra deum ⁊ moyſen rebellauit. Nume. xvj. Tu
chore ⁊ omne conciliū tuū. hauſto cras igne ⁊c. Mali
cioſum etiam: q2. ſ. in talibus concilijs machinantur
mali vt cōmuniter omnes fraudes: ita ꝙ alij poſſunt
dicere illud p̄s. Conciliū malignantium obſedit me.
Mat. xxvj. Conciliū inierunt vt ieſum dolo tenerent
⁊ occiderent. Pernitioſum inſuper: q2. ſ. boni ⁊ infe-
riores ſubditi a talibus concilijs grauātur ⁊ moleſtā
tur. Actuū v. Ibant apoſtoli gaudētes a conſpectu cō
cilij: quoniā digni habiti ſunt pro nomine ieſu contu
meliam pati ⁊c. Uide infra de congregatione: ⁊ cōuen
tu ⁊ ſocietate: ⁊ infra de cōſilio.

A **Concipere.** Nota ꝙ in ſcriptura inuenitur
multiplex cōcept⁹: videlicet cō-
ceptus Numinis. Uirginis. Hominis. Criminis. Lu
minis. Primus fuit conceptus credendus: ⁊ iſte eſt
conceptus ſeu generatio eterna ipſius ſapiētie increa
te in patre: ⁊ a patre genite ⁊ concepte. q̄ ſcꝫ dicit Pro
uerb. viij. Nondum erant abyſſi ⁊ ego iam concepta
eram. ¶ Secundus fuit conceptus ſtupendus. ſ. con
ceptus actiuus ipſius virginis glorioſe: quo concepit
dei filium corporaliter ſine mare. Dicit em̄ Pōpeius
ꝙ in inſulis gogdaꝝ quedā ſunt femine que cōcipiūt
ſine mare. Columbe etiam ſolo oſculo dicuntur con-
cipere: ⁊ perdices ſolo flatu venti a maſculo veniente
concipiunt. Murene vero cum omnes ſint femelle al
terius ſpeciei vel generis marem querunt: ⁊ ſic a ſerpē
te cōceptū recipiūt atq; fetū. Pyonites etiā lapis pre-
cioſus alium in ſe mirabili modo parit ⁊ concipit cal
culum vel lapillū. Si igitur iſta ſuos cōceptus faciūt
naturaliter ſine mare: multo fortius virtute ſuperna
turali ſine viro concipere potuit beata virgo: ita ꝙ ſo
lū oſculo caritatiuo: flatuq; ſpiritusſancti: ab aliena
ſpecie: videlicet ipſo deo concepit precioſum lapidem
ieſum xp̄m. ij. Macha. x. De ignitis lapidibus igne
concepto. i. de virginis viſceribus xp̄o genito obtule-
runt ſacrificia. De qua Eſa. vij. Ecce virgo concipiet ⁊
pariet filiū: ⁊ vocabitur nomen eius emanuel. Iſta eſt
enim ſicut vultur: que etiam dicitur cōcipere ſine ma
re: cuius lingua portantē dicitur facere gratioſum: q2
reuera iſta que prout dictū eſt concepit ⁊ parturijt ſi-
ne viro: ſi quis linguā eius. i. ipſius orationem ⁊ inter
ceſſionem habuerit ⁊ impetrauerit apud deū ⁊ homi-
nes gratioſus erit. Et ideo predicatores iſti⁹ linguā
⁊ interceſſionē in principio ſermonū ſuoꝝ querunt et
impetrant: ⁊ ſic gratioſius predicāt ⁊ orant Prouer.
xv. Lingua prudentiū ornat ſciētiā. Iſte ergo fuit ſtu-
pendus cōceptus Geñ. xvj. Concepiſti ⁊ paries filiū.
¶ Tertius fuit conceptus ſpernēdus. ſ. conceptus cō
munis human⁹: qui. ſ. habet culpā ⁊ vilitatē annexā. B
Culpā dico. Ecce em̄ in iniquitatibus conceptus ſuꝫ
⁊ in peccatis concepit me mater mea. Immundiciam
vero Job. xiiij. Quis poteſt facere mundū de immun-
do conceptū ſemine. De quo Bern. lib. meditationū
dicit. ꝙ homo in conceptu ⁊ in ingreſſu eſt ſperma fe-
tidum: in progreſſu ſaccus eſt ſtercorꝫ: in egreſſu ci-
bus vermiū. Quod attēdens Job ſuā deplorando miſe-
riā dicebat Job. iij. Pereat dies in qua natus ſum: et
nox in qua dictū eſt cōceptus eſt homo. Sequit̄. Qua
re non in vulua mortuus ſum? egreſſus ex vtero non
ſtatim perij? quare exceptus genibus? cur lactat⁹ vbe
ribus ⁊c. ¶ Quartus eſt conceptus horrendus. ſ. cō-
ceptus mali propoſiti ſeu iniquitatis vel concept⁹ di-
uitiarum vel mundane proſperitatis. Gallus em̄ cō-
tra naturā dicit̄ ouum concipere: quod tandē confo-
tum dicit̄ regulū ſeu baſiliſcū procreare. Sic vere ma-
li contra naturā bene ordinatā concipiūt ouum mali
propoſiti: ex quo ſequitur partus baſiliſci. i. part⁹ ma
li operis ⁊ peccati p̄s. Concepit dolorē ⁊ peperit iniq-
tatem. Lacum aperuit ⁊ effodit eū: ⁊ incidit in foueā
quam fecit. ¶ Quintus vero eſt conceptus habēdus C
vel etiā appetēdus. ⁊ iſte eſt conceptus gratie boni p-
poſiti ⁊ virtutū quē ſequitur partus operis virtuoſi.
Sicut enim mulier que expectat ſucceſſionē alicuius
nobilis hereditatis valde appetit concipere bonū fe-
tum. Sic anima que hereditatis eterne ſucceſſionem
expectat: cōceptum boni propoſiti ⁊ virtutū debet ap
petere atq; velle. Figurata in Thamar: que ob hoc ſe-
dit in biuio vt a iuda conciperet tranſeunte. ſicut di-
citur Geñ. xxxviij. Thamar em̄ interpretatur palma:
vel amara: ſeu cōmutans aut cōmutata. Ad denotan
dū ꝙ anima que a iuda patriarcha. i. a xp̄o vult conci
pere debet in biuio timoris ⁊ dubietatis ſedere: cōmu
tata per conuerſionem: ⁊ amara per contritionē eſſe:
⁊ palma. i. victorioſa ⁊ ſemper pſeuerans ⁊ viridis ap
parere. iiij. Reg. iiij. Cōcepit mulier ⁊ peperit. Iſta er
go debet eſſe ſicut concha marina que aperiens ſe ro-
ri cōcipit margaritā. Sic iſta rori diuine gratie ⁊ ſciē
tie debet ſe aperire per deuotionem ⁊ verbi dei auditio
nem: ⁊ ſic concipiet xp̄m precioſum lapidem in ſeipſa
⁊ etiam fetū propoſiti virtuoſi. Aduerte tamē ꝙ duo
ſunt q̄ impediūt conceptū mulieris. ſ. fluxus ſangui-
nis ⁊ pinguedo. Sic vere quando ſanguis. i. memoria
dominice paſſionis a mēte fluit ⁊ deficit: ⁊ pinguedo
carnalitatis excreſcit: conceptus boni propoſiti tunc
recedit. Aduerte etiam ꝙ quedā ſunt que ꝯcipiūt vnū
⁊ pariunt aliud. Sicut de illa muliere de qua narrat
Plinius que peperit ſerpentem. ⁊ alia que peperit ele-
phantē. ⁊ de alia que peperit onocentaurū: ſicut clau-
dius ceſar ſcribit. Dato em̄ ꝙ mulier q̄ñq; cōcipiat a
bono parēte ⁊ impregnetur bono ſemine: fit tamē ac-
cidentaliter ꝙ generat ⁊ producit partū qui in nullo
ſimilis eſt parenti: ſicut etiā exemplificat: idem plini⁹
lib. vij. de muliere que a pulcro viro genuit ethiopem.
Mens em̄ ⁊ imaginatio mutat fetū. Sic vere fit in mo
ribus. ꝙ partus. i. opus videt̄ eſſe aliud q̄ conceptus.
Quādoq; em̄ cōcipit̄ bonus fetus. i. bonū ꝓpoſitū

Ayuntamiento de Madrid

bona voluntas. Semen enim .i. verbum dei: qđ cauſa eſt talis conceptus bonū eſt ⁊ ſincerū: ⁊ etiā ipſe ſeminans aut generans. i. docens vel p̄dicans: eſt bonus exemplaris ⁊ virtuoſus: tamen quādoq̄ fit ꝙ in vtero voluntatis iſte conceptus corrumpitur: ita ꝙ contrariū ꝙ̄ ↄceptū fuerat parturit. ⁊ inde eſt ꝙ ethiops ſerpens: onocentaurus: ⁊ elephas. i. nigra malicioſa ⁊ menſtruoſa opera ab aliquibus operant̄. Eſa. xxxiij. Concipietis ardorē ⁊ ſtipulā parietis. Jaco. j. Concupiſcentia cū cōceperit parit peccatū. peccatū vero cum cōſummatū fuerit: generat mortem. Nō ſic, ſed concipiamus ⁊ parturiamus bonū ⁊ bene. Eſa. xxvj. Cōcepimus ⁊ quaſi parturiuimus ⁊ peperimus ſpm̄ ſalutis. Sic igitur patet quomodo conceptus ſumit̄ multis modis ⁊c.

A **Concitare.** Nota ꝙ cōcitare idē eſt qđ prouocare ſeu aliquē ad iracundiā commouere. Et ſi vis nota ꝙ dn̄s cōcitatur ad iracūdiā contra peccatores propter multa: videlicet ꝑpter elationē ſuperbie p̄s. Concitauerūt eū in collib⁹ ſuis Item propter ſeditionē diſcordie. Vñ de ſeditioſis dicitur in p̄s. In iram concitauerunt eum in aquoſo. Item ꝑpter adorationem idololatrie. Deutero. xxxij. Prouocauerūt eū in diis alienis: ⁊ in abhominationibus ſuis ad iracundiā concitauerūt ⁊c. Uide de iracundia: ⁊ de prouocare.

Concordia. Quaſi nulle ſunt autoritates: ideo vide in titulis ſynonimis ſcʒ de amore: vnitate: ſocietate: congregatione ⁊c.

A **Concludere.** Nota ꝙ concluſio multipliciter dicitur in ſcriptura: ſcilicet Concluſio.

Mortis corpus exterminans.
Mentis culpas eliminās.
Carnis motibus dominans.
Hoſtis vitia allegans.
Regis cuncta determinans.
Necis impios fulminans.

¶ Eſt igitur quedam concluſio corporum exterminatiua. ⁊ iſta eſt mors ⁊ iſta eſt quaſi quoddā maximū rhete in quo cuncta viuentia finaliter cōcluduntur. De ypochamo em̄ vili belua crudeliſſima que ſcʒ circa littus ſuū homines ⁊ animalia depopulatur: dicit Plini. ꝙ dato ꝙ teſta eius habeat vnū cubitum de ſpiſſitudine: propter qđ vix capi valeat ſiue ledi. In rheti tñ ferreo ad hoc primit⁹ apud damaſcū fabricato concluditur ⁊ piſcatur: ⁊ percuſſum malleis ferreis enecatur. Sic reuera dicā de mundi potentib⁹ qui circa ſe omnia deuorāt ⁊ deuaſtant: ⁊ quos pro tēpore huius vite nullus pōt ledere vel grauare ꝑ certo finaliter in rhete mortis: qđ ferreū dicit̄ propter aſperitatē ⁊ duriciā. Inferni piſcatores ipſos concludēt: ⁊ malleis eternoꝝ tribulaminū ipſos percutient ⁊ occident. Parata ſunt enim deriſoribus iudicia: ⁊ mallei percutientes ſtultoꝝ corporibus. Prouer. xix. De iſto ergo rheti olim concluſiuo dr̄ Treno. iij. Et videt̄ loqui quaſi in perſona hoīs in ſepulcro concluſi. di. ſic. Circumedificauit. ſ. mors aduerſum me: ⁊ non egrediar: aggregauit compedē meum: ſed et cum clamauero et rogauero excluſit orationē meā: ⁊ cōcluſit vias meas lapidibus quadris. Et iſta eſt cōcluſio corporū extermi-

B natiua. ¶ Secundo dico: ꝙ eſt cōcluſio criminum eliminatiua. ⁊ iſta eſt concluſio virtutū: quādo. ſ. homo concluditur infra ambitū virtutū ⁊ mandatorū Gal. iij. Priuſꝙ veniret fides: ſub lege cuſtodiebamur concluſi in eam fidem. De clauſura aūt religionis ⁊ penitentie dr̄. Exod. xiiij. Coartati ſunt in terra: concluſit eos deſertuʒ. ¶ Tertio dico ꝙ eſt concluſio carnis domitiua ⁊ dominatiua. ⁊ iſta ſignat virtutem virginitatis ⁊ caſtitatis: que infra metas ſuas carnis appetitus concludit ⁊ conſtringit. Unde de beata virgine dicitur Canti. iiij. Ortus concluſus ſoror mea: ortus concluſus fons ſignatus. ¶ Quarto dico ꝙ eſt concluſio hoſtis culpe illaqueatiua. Hoſtis em̄ diabolus cōcludit in ſuis laqueis peccatores. Iſte enim eſt ſubtiliſſimus logicus optime enim ſcit fallacias ſuas. Et ideo de variis premiſſis varias concluſiones elicit: quib⁹ hoīes alligat ⁊ concludit p̄s. Inimici mei animā meā circundederunt: adipē ſuū concluſerunt: os eorū locutū eſt ſuperbiā. Dauid autē repreſentans perſonā cuiuſlibet iuſti vidēs ꝙ bene euaſerat verſutias ſophiſte diaboli: cōgaudendo dicebat in p̄s. Nō concluſiſti me in manu inimici: ſtatuiſti in loco ſpa-

C cioſo pedes meos. ¶ Quinto dico ꝙ eſt concluſio regis ſuorū conſeruatiua ſeu protectiua. Amici em̄ quādoq̄ concludunt̄ in fortaliciis vt defendantur ⁊ ne pereant. Frenetici etiā concluduntur in obſcuris vt non videant. Concludūtur etiam iniqui in carceribus ne aliis noceāt. Sic de⁹ ↄcludit bonos in tribulationib⁹ ne ad vana ⁊ inutilia dilabant̄: ⁊ vt ab impiis demonib⁹ occaſionaliter tueant̄. Job. xxxviij. Quis ↄcluſit hoſtiis mare cū ponerē nubē veſtimentū eius: ⁊ caligine illud quaſi pānis infantie inuoluerē. Ipſos vero demones arcet ⁊ concludit ne cōtra bonos plus debito ſeuiant aut machinentur p̄s. Effunde frameam et conclude aduerſus eos q̄ perſequunt̄ me. ⁊ Danie. vj. Miſit deus angelū ſuū ⁊ concluſit ora leonū ⁊ nō nocuerunt mihi. ¶ Sexto dico: ꝙ eſt concluſio necis deſolatiua ⁊ totaliter deſperatiua: ⁊ iſta ſignat carcerem infernalem: in quo impii perpetuo concludūtur. De quo in p̄s. Nō pepercit a morte aiarū eoꝝ: et iumēta eoꝝ i morte ↄcluſit ⁊c. ſufficit. Uide ſupra de claudere.

A **Conculcare.** Nota ꝙ calcare ſeu cōculcare idē eſt qđ ſub calcaneo: vl̄ ſub pede aliquid atterere vel ponere. Sic igitur ſumit̄ pro contemptu ⁊ oppreſſione: pro humilitate ⁊ ſubiectiōe pro aduerſitate ⁊ damnatione. Dicam ergo ꝙ Calcat

Deus penas immittendo.
Prelatus proteruos arcendo.
Iuſtus mundum contēnendo.
Mundus bonos opprimendo.
Diabolus bonis preualendo.
Infernus malos affligendo.

¶ Dicaʒ igit̄ ꝙ deus calcat ſup bos per penarū immiſſionē. Imago em̄ iouis pingebatur ſm̄ aliquos conculcās pedibus fulminatos ⁊ hoc pro tanto: q̄ȝ gigantes exterminauerat dū vi uebat: illos. ſ. qui dicebātur titani: ad denotandū ꝙ de⁹ qui eſt iupiter. i. iuuās pater: gigantes. i. ſupbos ſolet punire ⁊ fulminare. ipſoſq̄ ſuperare: cōtemnere ⁊ calcare. Sup aſpidē ⁊ baſiliſcū ambulabis ⁊ cōculcabis leo. ⁊ draco. Itē dico ꝙ prelat⁹ debet calcare ſubditos proteruos ꝑ correctionē. Sicut em̄ herba q̄ dr̄ gramē tūc magis ꝑficit ⁊ vireſcit: qñ pedibus cōculcat̄. Sic multi ſunt q̄ in morib⁹ nō proficerēt: niſi ipſos prelati correctionibus: vel deus tribulationibus ſubmitterēt ⁊ calcarēt vt ſic dicāt illud Eccli. xxiiij. Excellentiū ⁊ ſublimiū colla virtute calcaui. Et Treno. j. Torcular calcauit deus dn̄s virgini filie ſyon. Itē dico ꝙ iuſtus debet calcare mūdū ꝑ contēptū ⁊ abhominationem. Nau. iij. Intra in lutū ⁊ calca. Vñ de babylone ſuperba dr̄. Eſa. xxvj. De⁹ ciuitatē ſublimē humiliauit.

B Sequit̄. Conculcauit eā pes pauperis greſſus egenorū. ¶ Itē dico ꝙ mundus calcat multos ꝑ oppreſſionem: ſicut pʒ de tyrānis mūdanis: q̄ nō ceſſant opprimere ſubditos ⁊ calcare. Ideo paupes poſſunt dicere illud p̄s. Cōculcauerūt me inimici mei tota die. Ideo Ezechie. xxxij. dr̄ tyrāno. Cōculcabas aquas pedibus tuis: ⁊ conculcabas flumina. Iſti tñ qui alios mō calcant: finaliter calcabunt̄ qñ verificabit̄ illud Eſa. xvj. Deficit q̄ cōculcabat terrā. ⁊ Eſa. xxviij. Pede ↄculcabit corona ſupbie. Fatuū ergo eſt paupes ſubditos nimis calcare ⁊ opprimere: q̄ȝ etiā qñq̄ ſolēt irritari cōtra ſupiores: ⁊ ſe calcātes diuerſimode moleſtare. Eſt em̄ herba dicta minida al's minada ſm̄ Pli. li. xxiij. cap. xvij. q̄ potata valde eſt vtilis cōtra venenū. Mirū tñ dicit vt ait: q̄ iſta ſi tangat̄ vel pedib⁹ cōculcet̄: inſanabiliter inuenenat cōculcātē. Sic vere dicā de multis ſubditis: q̄ȝ potati. i. ſuauiter ⁊ amicabiliter attracti ſolēt ꝑficere: calcati tñ cōtēpti ⁊ aſignati ſolēt qñq̄ ipſos

Ayuntamiento de Madrid

ipsos oppressos inuenenare: accusare: ⁊ aggrauare: et eos multipliciter afficere ⁊ nocere. Vñ ergo dicit Sene. ꝙ inimicũ q̃uis humilẽ docti est timere. fatuũ est igitur inopes conculcare Eccl'i. xl. More imprudẽtis conculcabitur inopia. q. d. Conculcatio inopum per-
c tinet ad prudentem. Calcat igitur pauperes mundus per oppressionẽ. ¶ Itẽ calcat bonos diabolus per tẽptationẽ ⁊ superationẽ. Unde Danie. viij. dicit ꝙ hircus i. diabolus efferatus in arietem. i. in simplicẽ misit eũ in terrã ⁊ diminuit cornua eius: ⁊ cõculcauit eũ. Dum enim in terram deijcitur quis. i. per consensum in peccatũ. restat ꝙ cornua. i. virtutes eius diminuantur ⁊ ꝙ ipse per maiorẽ illaqueationẽ ne resurgat inuitus conculcetur. Ideo anime peccatrici dr̃ Ezechie. xvj. Uidi te conculcari in sanguine tuo. Itẽ cõculcat infernus impios ꝑ dãnationẽ. iiij. Reg. xiij. Trãsierũt bestie saltus. i. demones infernales ⁊ conculcauerũt carduũ. Vñ de dãnato dr̃ Job. xviij. Calcet super eũ quasi rex interius. Sic ergo patet. quõ calcare sumitur multis modis. Et si vis nota adhuc ꝙ calcare. idem est ꝙ possidere et occupare sicut dr̃ Josue. j. Omnẽ locum quẽ calcauerit pes vester. vr̃ erit. Et Job. xxij. Nũqd semitã seculoꝝ custodire cupis. quã ꝯculcauerũt viri
a iniqui. q̃ sublati sunt ante tempus suum ⁊c.

Concupiscentia.

Nota ꝙ ꝯcupiscentia idem est ꝙ desideriũ. affectio. appetitus. seu cõplacentia de aliqua re. Et q: desideriũ potest esse bonũ ⁊ malum. Ideo cõcupiscentie cõmẽdabiles ⁊ vituperabiles inueniri possunt. Omnia enim que sunt habent quasdam naturales ꝯcupiscẽtias. affectiões. ⁊ inclinationes. que potissime ad sensitiua pertinent. sicut patet q: aues appetunt esse in aere nõ sub terra. Animalia in terra nõ in aqua. Pisces in aqua non in terra. Sic vere charissimi moraliter loquendo omnes homines aliqd cõcupiscunt. Istud patet de auibus. i. de cõtemplatiuis qui aerẽ. i. bona spũalia ⁊ celestia ꝯcupiscũt. De animalibus. i. de actiuis q̃ in terra. i. in negocijs terrenis requiescunt. De piscibus. i. religiosis ⁊ deuotis qui in aqua lacrimaꝝ deuotionis ⁊ cõpassionis habitare diligunt. Talibus ergo loq̃tur scriptura. j. Pe. ij. Quasi modo geniti infantes lac cõcupiscite. rationabiles sine dolo. In quibus verbis aduerte ꝙ nos debe-
B mus cõcupiscere principaliter tria vꝫ.

Innocentie puritatem. Infantes
Sapientie claritatem. Rationabiles
Affluentie voluptatem. Lac.

¶ Cõcupiscamus ergo innocentiam interiorem. sapientiam clariorem. affluentiam superiorem. Dico ergo primo ꝙ nos debemus ꝯcupiscere innocẽtie puritatem. Quod ostenditur cũ dicit Infantes. Serpens enim cũ videt se antiquũ. naturaliter cupit ⁊ desiderat iuuenescere. Et ideo pellem antiquam deponit ⁊ q̃si totaliter iuuenescit. Senes eñ naturaliter cupiunt iuuenes fieri quamq̃ sit impossibile. Et infirmi valde cupiũt ad sanitatẽ reduci. Sic vere charissimi summa ꝯcupiscentia cordis nostri debet esse. vt pellem male cõsuetudinis deponamꝰ. vt sanitatem gratie si eam perdidimus recuperemus. ⁊ vt nos ad moralem iuuentutem renouemꝰ ⁊ reducamꝰ Infantes. Infantes eñ fieri. i. puri ⁊ mundi debemꝰ ꝯcupiscere. ⁊ ad hoc totis affectibus anhelare. ps. Cõcupiuit anima mea desiderare iustificationes tuas in omni tempore. Istud tamen est cõtra multos. q̃ non cõcupiscunt innocẽtiam. sꝫ maliciam. nõ bonitatem sed prauitatem. nõ iusticiã sꝫ nequiciam. Tales potissime sunt viri crudeles. q̃ nõ sunt innocẽtes sꝫ nocentes. sicut vsurarij. balliui. iniq̃ iudices. exactores quorum tota ꝯcupiscẽtia est ad rapinã ⁊ exactionẽ. sicut videmꝰ de lupo ⁊ leone. ꝙ totus affectus coꝝ ⁊ ꝯcupiscentia cordis sui est deuorare carnes. ⁊ ledere bestias innocẽtes. sic vere omnis appetitus talium est iustos et innocentes ledere ⁊ grauare. ⁊ ista est cõcupiscẽtia oculoꝝ de qua. j. Joh. ij. De talibus dicitur. Ezec. xxiij.

Insaniuit super eos cõcupiscentia oculoꝝ suoꝝ. Utinam enim isti haberent illa que oculi ꝯcupiscũt. s. bona aliena. Ideo ergo isti nõ sunt infantes. i. innocentes sꝫ nocentes: q: isti cõcupierũt cõcupiscẽtiã in deserto: ⁊ tẽtauerũt deũ in inaquoso. Nõ sic sed simꝰ infantes: vt sic dicatur de quolibet nostrũ. Exo. ij. De infantibus hebreoꝝ est. Cõcupiscamũs ergo innocentissimã puritatẽ: vt q̃libet possit dicere illud Tho. iij. Mũdã seruaui aiam meã ab omi cõcupiscẽtia. ¶ Se- c
cundo dico ꝙ cõcupiscere debemꝰ sapiẽtissimã veritatẽ vel claritatẽ. Rõnabiles inquit. Sicut eñ cecus cõcupiscit illuminari: ⁊ sicut aues nobiles naturaliter appetunt clarũ lumen: sic vero charissimi nos qui sumus ignorantes ⁊ ceci: q̃uis a naturali origine nobiles simꝰ ⁊ perfecti: debemus summe desiderare lumẽ sapientie ⁊ sciẽtie: ⁊ ad ipsuꝫ totis affectibꝰ anhelare. Sm̃ phm eñ. Oẽs hoies naturaliter scire desiderant. Et Sap. vj. dr̃. ꝙ cõcupiscẽtia sapiẽtie ducit ad regnũ perpetuũ. Rõnabile inquit: q: s. rõnabilitatem debemus cõcupiscere ⁊ diligere: ⁊ sm̃ rõnis vsum nos totaliter gubernare. Cetera eñ animalia in alijs cõditionibꝰ nos precellũt: sicut aper auditu: linx visu: aranea tactu: sꝫ in vsu ratiõis precellimus ceteras creaturas. vnde Job. xxxviij. Quis enarrabit celoꝝ rationẽ. Vñ etiã Seneca in epl'a dicit. In hac inquit. i. in rõne aialia ãncedimus: deos sequimur. Mõ vtiq̃ est cõtra multos: qui vere nõ cupiũt vt apparet fieri rationabiles: nec viuere sm̃ vsum rõnis: sꝫ potius sm̃ vsum sensualitatis ⁊ carnis. pilosi eñ ⁊ ficarij sunt hoies siluestres: in mari etiã dicunt esse mõstra q̃ similitudinem hoim representãt: q̃ q̃uis in figura videant esse rationabiles creature: illud tñ nõ sunt: immo recte sunt bebie ⁊ bestialiter viuũt ⁊ carent oimoda ratione: vt dicit Pli. ⁊ Soli. Sic vere in mundo isto sunt multi q̃ rõne ⁊ eius vsum nõ habẽt: nisi tñ similitudinẽ ⁊ figurã. Qꝛ q̃uis in apparẽtia videant esse hoies ratiõe vtentes: ad modũ tñ bestiaꝝ bestialibus cõcupiscentijs ducunt: sicut patet de luxuriosis q̃ nesciũt motus venereos refrenare: de iracundis q̃ nesciũt motibꝰ animi obuiare: sicut etiã patet de ignorãtibꝰ q̃ ad moduꝫ pueri vbicunq̃ se inclinant appetitus sue sensualitatis solent statim voluntatem ⁊ animũ inclinare. Sicut etiã patet de auaris: q̃ ad oĩa q̃ vidẽt exterius sibi vtilia: solent auarũ aim applicare. Vñ nota ꝙ superbi cõcupiscũt honorabilia. Auari ꝯcupiscũt bona vtilia. Luxuriosi aũt ꝯcupiscunt delectabilia. De supbis eñ ambitiosis ⁊ presumptuosis patet: ꝙ nõ desiderãt nisi venire ad magnos honores ⁊ status. Prouer. xxj. Tota die cõcupiscũt ⁊ desiderãt: ⁊ tamen tales vix possunt attingere ad statũ optatũ. Jaco. iiij. Cõcupiscitis ⁊ non habetis. Isti eñ sunt sicut locuste: q̃ semper cupiũt alte volare ⁊ saltare: ⁊ tñ nũq̃ possunt alte ascendere: q: statim põdere suo ad terrã ꝓimunt. Itẽ de auaris hoc apparet q̃ nõ cupiũt nisi bona mundi: qui tamen nunq̃ ad satietatẽ possunt habere: sic es hydropico q̃ semꝑ cupit bibere: ⁊ tñ nunq̃ põt satiari. Vñ Ecclesiasti. ix. Quasi ignis cõcupiscẽtia exardescit. Item de luxuriosis ⁊ gulosis patet: q̃ semper ad mũdi delectabilia inardescũt. Unde Danie. xj. Erit in cõcupiscẽtijs feminarum. Concupiscẽtias igitur nõ sequamur quia

Renuũt remediũ salutare.
Acuunt incendiũ cordiale.
Destruũt hospitiũ virtuale.
Cõstruũt exitiũ infernale.

¶ Dico eñ ꝙ cõcupiscentia renuit salutaria: vtpote bona documenta ⁊c. c

Mar. iiij. Cõcupiscentie introeũtes suffocant verbũ ⁊ sine fructu efficit. Item acuit desideria. Obiectũ eñ modici cõcupiscibilis incẽdit desideriũ similes igni q̃ inflammat aqua Eccl'i. ix. Cõcupiscẽtia quasi ignis exardescit ⁊ bñ cõparat igni: q: inflammat ꝑ suũ contrariũ sicut cõcupiscẽtia magis cupit nociua ⁊ etiã ꝓhibita Roma. ix. Cõcupiscẽtiã nesciebã nisi lex diceret. Nõ cõcupisces ⁊c. Itẽ destruit virtualia. Daũ. xiij.

Ayuntamiento de Madrid

Concupiſcentia ſubuertit coꝛ tuū.i.coꝛdis virtutes. Item iſta cōſtruit infernalia:qꝛ.ſ.pꝛeparat moꝛtē eternam Jaco.j.Cōcupiſcentia cū conceperit parit peccatum.peccatum cū cōſumatum fuerit generat moꝛtē. Iſtas ergo concupiſcētias nō debemus habere:ſed ipſas a nobis penitꝰ abdicare.vnde illud pꝛedictū Thobie.iiij.Mūdā ſeruaui aīam meā ab om̄i cōcupiſcētia Eccli.xviij. Poſt cōcupiſcentias tuas nō eas:quia ſi pꝛeſtes anime tue cōcupiſcentias eius faciet te in gaudium inimicis tuis.Cōcupiſcamꝰ ergo habere ſapiētiam:claritatem:vel veritatē.vñ Eccli.iij.Audiāt cuꝫ
D omni cōcupiſcētia ſapientiā. ¶ Tertio dico.ꝙ nos debemus cōcupiſcere affluentiſſimā voluptatē.ſ.bona paradiſi.Lac inquit concupiſcite. Per lac em̄ intelligitur dulcedo bonoꝝ eternoꝝ. Canti.v.Lac ⁊ mel ſub lingua tua.Iſta em̄ eſt concupiſcētia:qꝛ ſicut pauper deſiderat facultatē:infirmus ſanitatē:cecus claritatem:ſenex iuuētutē:obſeſſus ſecuritatē. Sic nos debemus illa bona cōcupiſcere q̄ habēt ⁊ cōferūt facultateꝫ que nō minoꝛatur:ſanitatē que nō infirmatur:ſecuritatē que nō impugnaꝛ:claritatē que nō obtenebꝛatur:iuuētutē que nō maculatur.Ideo dicebat Dauid in ps̄.Cōcupiſcit ⁊ deficit anima mea in atria domini.Ceruus em̄ calefactus valde concupiſcit fontē: vt ibidē balneetur ⁊ refrigereꝛ. Sic vere nos debemꝰ cōcupiſcere deū ⁊ bona eterna:vt calefacti tribulationibus huius mūdi:poſſumus ibi refrigeriū ⁊ requieꝫ inuenire.Ideo monet ipſe deꝰ.Eccli.xxiiij.Trāſite ad me om̄es qui cōcupiſcitis me.Et ſic ergo patet ꝙ nos debemus cōcupiſcere affluentiā fraternam:ſapientiā eternam:innocentiam paternā.Et hoc de concupiſcere ſufficit.

A **Concutere.** Uide ſupꝛa de cōmouere. Et ſi vis nota ꝙ concuſſio fit multipliciter.ſ.per

Tribulationis ictum.
Dilectionis tractum.
Turbationis tactum.
Mutationis actum.
Dānationis iactum.

¶ Cōcutiunt igiꝛ mentem ⁊ ſtatū grauis afflictio ſeu trubulatio iducens doloꝛem:qꝛ.ſ. motꝰ ⁊ flatus tribulationum facile concutit ſtatus mundi:vnde de vento qui venit a regione deſerti dicitur Job.pꝛimo.ꝙ ipſe concuſſit quatuoꝛ angulos domus:⁊ occidit filios Job conuiuantes.Itē triſtis conturbatio adducens timoꝛē Job xxj.Quādo recoꝛdatus fuero pertimeſco ⁊ concutiet carnem meam timoꝛ ⁊ tremoꝛ.Itē chara dilectio educens amoꝛē:vnde de Holoferne capto amoꝛe iudith. xij Coꝛ autem holofernis concuſſum eſt:erat enim ardens in cōcupiſcentia eius.Itē rerum mutatio pꝛoducens ſtupoꝛem.Mutationes enim reꝝ ⁊ motabilitas foꝛtune ſtupoꝛe ⁊ admiratione cōcutiunt coꝛ diſcretū ſicut patet de filijs iſrael de quibꝰ dꝛ Exod xx. ꝙ viſo tam inſolito miraculo ſ.de monte ardente ⁊ fumante pauoꝛe concuſſi ſteterunt pꝛocul. Item moꝛtis dānatio concludēs hoꝛroꝛē.Iſta eſt enim vltima concuſſio ſcꝫ moꝛtis quantū ad coꝛpus de qua Eſa.xxiiij.Cōcutientur fundamenta terre ⁊ dānatiōis quantū ad animam:de quo pōt dici illud Job.ix.ꝙ deus tranſtulit montes ⁊ neſcierunt hi quos ſubuertit in furoꝛe ſuo. cōmouet terrā de loco ſuo ⁊ colūne eius cōcutiuntur. Concuſſio em̄ iſta cōpꝛehendit montes.i.ſuperbiam ſtatus:terram.i.laſciuiam carnis:colūnas.i.ppetuitatem animarū ⁊c. Uide in alijs titulis ſimilibus ſicut eſt timoꝛ:perturbatio:cōmotio ⁊c.

Concurrere. Uide infra de currere.

Condemnare. Uide de damnatione.

Conducere. Idē eſt qđ aliquē ꝑ mercede locare. Uide de mercede.

Conferre. Sumiꝛ pꝛo dare:vel ſumiꝛ ꝑ colloqui vel ꝑferre.i.dicere. Et ſic diciꝛ a con qđ eſt ſimul:⁊ ferre qđ eſt dicere:quaſi ſimul aliquid dicere:vel tractare.Uide ergo de dare:de dicere:de colloqui ⁊ de ferre.

Confeſtim. Deriuaꝛ a feſtino feſtinas. Eſt em̄ idē qđ cito:celeriter:ſtatim:velociter:ſubito:vel inſtanter. Dicam ergo ꝙ inuenitur cōfeſtim pertinens A

Ad deum.
Ad iuſtum.
Ad impium.
Ad diabolum.
Ad moꝛtē ſeu ad interitum.

¶ Sic ergo nota pꝛimo. ꝙ deus ſolet confeſtim cōferre luminis ſplēdoꝛē.Confeſtim auferre criminis hoꝛroꝛem. Confeſtim referre culminis honoꝛem.Confeſtim inferre turbinis doloꝛē.Cōfeſtim afferre flaminis dulcoꝛem. Dicā igitur ꝙ deꝰ confeſtim lumē gratie ſolet conferre. Neſcit enim tarda molimina ſpūſſancti gratia:vnde de ceco illuminato dꝛ Luce.xviij.ꝙ confeſtim vidit ⁊ ſequebatur ieſuꝫ. Item cōfeſtim labe criminis ſolet auferre. vnde de leꝓſo mūdato dꝛ Luc.v.ꝙ confeſtim lepꝛa diſceſſit ab eo.⁊ Luce.viij.dꝛ de Emoꝛroyſſa ſanata ꝙ confeſtim ſiccatus eſt fons ſanguinis eius. Item cōfeſtim arcē culminis.i.ſtatum honoꝛis ſolet referre.vnde de Abacuch dꝛ.Danieꝛ.xiiij. ꝙ angelus dn̄i confeſtim reſtituit eū in locū ſuū. ⁊ Luce.xiij. de muliere curua diciꝛ ꝙ vt xp̄s appꝛehendit manū eius cōfeſtim erecta eſt. Itē confeſtim doloꝛē ſolet inferre:qđ potiſſime erit in iudicio qñ confeſtim.i.cito ⁊ ſubito ad vindictā pꝛorūpet.vnde Eſa.xxix.dicitur ꝙ cōfeſtim ⁊ repente viſitabitur.ſ.impius a domino deo exercituuꝫ in tonitruo ⁊ cōmotione terre:⁊ voce magna turbinis ⁊ tempeſtatis:⁊ flamma ignis deuoꝛantis. Patet ergo quomodo cōfeſtim quādoqꝫ pertinet ad deū. Secundo dico. ꝙ qñqꝫ pertinet ad diabolū.vnde Marci.iiij.Cū verbum audierint: cōfeſtim venit ſathan ⁊ aufert verbū de coꝛde eoꝝ. Itē pertinet ad iuſtū qui confeſtim debet credere ⁊ deo obedire:ſicut de paulo legitur Actu. ix.ꝙ cōfeſtim ceciderūt quaſi ſquame de oculis eius. ⁊ illuminatus eſt ⁊c. Uide in alijs titulis ſinonimis.

Confidere. Confidentia. Cōfidere nihil aliud eſt q̄ aliquē in aliquo vel de aliqua re diligenter ſperare. Unde cōfidētia idē eſt qđ cōpleta fidētia. Confidentia ergo eſt duplex:vna ſana:alia vana. vna ſolida:alia fluida:vna virtuoſa:alia defectuoſa. Pꝛimo ergo eſt confidentia:qua in deo confiditur:de qua in ps̄.In dn̄o confido.Iterū.Bonū eſt confidere in dn̄o.Secūda eſt confidentia qua in mūdo ſperatur Amos.vj.Ue vobis qui confiditis in monte ſamarie. A
¶ Dico ergo pꝛimo: ꝙ in deo ſpecialiter ⁊ pꝛincipaliter eſt ſperandū ⁊ etiā confidendū.Sicut enim videmus B
ꝙ in edificijs illa que ſunt debilia rebus foꝛtibꝰ innituntur:⁊ fragilia a ſtabilibus ſuſtentantur. Sic vere nos q̄ ſumꝰ fragiles ⁊ debiles deo ⁊ ſanctis q̄ ſunt foꝛtes ⁊ ſtabiles:debemus per ſpē ⁊ fiduciā inniti: ⁊ nos eius mādatis per recōmēdationē ⁊ cōfidētiā cōmittere:vt nos ne in peccata cadamꝰ velint miſericoꝛditer ſuſtinere. Cucurbite em̄ valde ſunt debiles: ⁊ ideo quibuſdā palis ſeu arboꝛibus ſolent inniti:ne fructus earum circa terrā putreſcant:⁊ ne ipſa tota arboꝛ euaneſcat:qđ etiā de vineis vt cōmuniter inuenitur. Neſcit em̄ ſe vinea iuuēcula per ſe ſuſtinere: ⁊ ideo neceſſe eſt ipſam ſemper in aliquo ſolido ſuſtentare. Sic vere homo de ſe nunq̄ poteſt per ſe ſtare. Ideo neceſſe eſt ꝙ ꝑ ſpem ⁊ fiduciam ipſi deo fiducialiter innitatur: qꝛ ſicut dicitur Hiere.xvij. Benedictus vir qui cōfidit in dn̄o. Et Pꝛouer.xxviij.Juſtus quaſi leo cōfidēs abſqꝫ vllo timoꝛe erit. In quibꝰ verbis aduerte ꝙ in deo ſimpliciter eſt confidendū triplici ratione: quia.ſ.iſta cōfidentia.

Dat finalē felicitatē.
Dat moꝛalē ſtrēnuitatē.
Dat mētalē ſtabilitatē.

¶ Iſta em̄ ꝯfidētia facit hoīem felicē ⁊ glorioſuꝫ qꝛ.ſ. facit eū bn̄dictū virilē ⁊ animoſum:qꝛ.ſ.facit eū virū. Uir inquit. Stabilē ⁊ virtuoſuꝫ:ꝙ oſtendiꝛ ex rōne obiecti. In dn̄o inquit.

Baſis

Baſis ſtabilitas facit virtuoſum. in dño inqt. Secus virilitas facit animoſum. vir inqt. Rex fertilitas facit glioſum. benedictus. Cōfidamus ergo in dño chariſſimi. q2 ꝓcerto talis cōfidētia nos facit ſtabiles et virtuoſos in dño. Res enim q̄ innititur debili fundamento nō poteſt eſſe ſtabilis. ſ3 qñ fundamentum eſt ſtabile. tunc qcq̄d deſuper ponitur. ſecuꝝ ⁊ immobile reputatur. Sic vere chariſſimi eſt de illis qui innitūf et ꝯfidūt in debilibus fundamētis. ſ.

In mundi facultatibus.
In corporis viribus.
Et in amicis temporalibus.

Cerui enim fluuium tranſituri debiliores ſolēt dorſo fortioꝝ initi ne raptu fluminis deferātur ſicut dicit Plini. Sic vere nos alij qui valde ſumus debiles ad reſiſtēdum malo ⁊ ad ſuſtinēdum in bono. in tranſitu fluminis huius vite debemus dorſo cerui fortioris. i. potētie ⁊ protectioni xp̄i ⁊ ſctōꝝ per cōfidētiam inniti ⁊ nos eoꝝ adiutorio committere. ⁊ per deuote orōnis ſuffragiū cōmendare. In dño ergo. Et ſic a raptu fluminis mūdane tribulatiōis nō rapiemur. nec ad inferni barathꝝ deducemur. q2 ſicut mōs ſyon non cōmouebitur in eternum. Sed reuera chariſſimi non ſic faciunt multi hodie. q2 vere multi ſunt qui nō ponunt fiduciā ſuā in re forti. ſ3 in debili. ſicut ſunt illi q̄ totā ſpē3. totā etiā fiduciā ſuā ponūt in bonis huius mundi. ſ.

C In corporis fortitudine.
In diuitiarum plenitudine.
In amicorum multitudine.
In corporali pulcritudine.

Primi enim ſunt ſimiles elephanti q̄ volēs dormire cōfidit qñq3 in arbore cui innititur quā occulte venator incidit. ⁊ ſic ſubito ⁊ arbor ⁊ elephas ad terram cadunt. Sic vere illi q̄ in arbore corporis ſui confidunt et in eius iuuētute ⁊ fortitudine ſperant. dū nō aduertunt. immo dum in delectatione vane ſpei dormiunt venator. i. mors ipſos ſubito incidit. ⁊ ſic totū deficit atq3 cadit. De talibus dr̄. j. Macha. x. Si confidis in virtutibus tuis deſcēde. ij. Macha. viij. In armis cōfidunt non in omnipotenti deo. Eccli. xvj. Deſtructi ſunt cōfidētes ſue vtuti. Secūdi ſunt diuites ⁊ auari qui nō cōfidunt niſi in diuitijs ſuis. q̄ tamē tēpore neceſſitatis eis deficiunt. de quo in ps̄. Qui cōfidunt in virtute ſua ⁊ in multitudine diuitiaꝝ ſuarum gloriāf. Eſa. xxx. Habentes fiduciam in vmbra egypti. Et tñ Mar. x dr̄. Q2 difficile eſt cōfidentes in pecunijs regnu3 dei intrare. Tertij ſunt fatui. q̄ ꝯfidunt in mūdi amicis. q̄ ꝓcerto valde ſunt defectiui. ſimiles baculo arundineo ſuper quo nō eſt multū innitēdū. q2 faciliter frangitur. Eſa. xxxvj. Confidis in baculo arundineo egypti cui ſi innixus fuerit homo cōfringetur. Hiere. xvij. Maledictus vir q̄ cōfidit in hoīe. Quarti ſunt vani glorioſi. qui confidunt in pulcritudine corporali. que qñq3 eſt eis cauſa multorū malorū. Unde Ezechie. xvj. Habēs fiduciā in pulcritudine tua fornicator es. Quinti ſunt preſumptuoſi. q̄. ſ. nimis pſumunt ⁊ ꝯfidunt de ſenſu ſuo Roma. ij. Cōfidēs te ducem cecoꝝ eſſe. ⁊ lumen illorū qui in tenebris ſunt. Et iſti ſunt fatui. q2 ſicut dr̄. Rom. j. Dicētes ſe eſſe ſapientes ſtulti facti ſunt. Nō ſic ergo. ſ3 confidamus in dño. q2 reuera talis cōfidentia nos facit ſtabiles ⁊ virtuoſos. Dani. iij. Nō eſt confuſio ꝯfidentibus in te. D Ideo cōſulitur Eccli. xj. Cōfide in dño ⁊ mane in loco tuo. ¶ Scdo dico. ꝙ iſta ꝯfidentia nos facit viriles et animoſos. qđ oñditur. cū dr̄. Uir. Uir em̄ nomē eſt audacie. mulieres em̄ naturaliter nō ſolent eſſe audaces. Uñ Eſa. iij. Populus tuus ſicut mulieres in medio tui. i. ſine audacia. Sicut enim videm⁹. ꝙ ſeruitores potētū eo ꝙ ꝯfidūt in potētia magnatoꝝ ſuorum magis ſunt ſtrēnui ⁊ audaces. Sic vere ſi bene in deo ꝯfidimus ⁊ pfecte in ipſo ſperam⁹. nos cōtra hoſtes ſ3 carnē mūdum ⁊ diabolū audacter ⁊ viriliter inſurgemus. Uir inqt. Uñ ps̄. Uiriliter agite ⁊ cōfortetur cor veſtrū. omnes qui ſperatis in dño. Et iterū in ps̄. In te cōfido nō erubeſcam. Iſta em̄ fiducia eſt ſimilis cuidam lapidi q̄ dr̄ ſardius. De quo dicit dyaſ. ꝙ in ei⁹ preſentia ſeu cōſpectu onix qui habet aliquas malas ꝓprietates nō poteſt nocere. Iſte etiā pellit timorē. facit hominē audacē. ⁊ valet ꝯtra incātationes. Sic vere pfecta ſpes ⁊ fiducia dei ſi a nobis pfecte habeť. nūq̄ onix. i. diabolus cuius ꝓprietates ſunt peſſime nobis inferret aliqđ nocumētum. Ubi enim pfecta ſpes in deo preſens eſt: nunq̄ pōt periculū imminere. Iſta em̄ tollit timorē deſperationis. Cōfert audaciā pfectiōis Et obuiat incātationib⁹ diabolice ſuggeſtionis. Exemplum de ſuſanna que periculū mortis euaſit ⁊ contra adulterū audax fuit. Et ratio redditur ibidē. Erat em̄ fiduciam habens in dño. Et ꝓcerto multi nō ſunt ſic q2 reuera multi ſunt qui nō habent iſtā cōfidentiam ideo non habent in animo virilitatem nec in actibus ſtrēnuitatē. Nō enim ſunt audaces ad aliquod bonū aggrediedū. nec ad aliquod malū pro xp̄o ſuſtinēdū Uñ pro deo fuit in martyrib⁹ tanta audacia. vt mortem taliter vilipenderet. vt tyrānos taliter deriderent vt publice principum iuſſioib⁹ ꝯtra irent niſi ex maxima ꝯfidētia quā habebant in deo. Confidebant em̄ certiſſime ꝙ ipſos in tormētis nō dimitteret. ꝙ eis ꝓ tormētis gloriā retribueret. et ꝙ eis poſt tormēta corpora reſtitueret. De quolibet ergo talium poteſt dici illud Prouer. xxviij. Juſtus vero ꝯfidens. q̄ſi leo ſine terrore erit. B Ubi aduerte ꝙ iſti habuerunt

Morum ſanctitudinē. Juſtus.
Spei certitudinē. Cōfidens.
Mentis fortitudinē. Quaſi leo.

Bene ergo dicitur vir. qđ denotat vt dictu3 eſt. ſtrēnuitatē et animoſitatē. Uir em̄ dicitur a virtute. Et ideo in ſignum fortioris viri ad differētiā feminarū portant barbam. que ſignat in eis iſta tria

Audacie potioris.
Sapiētie amplioris.
Uirtutis ⁊ conſtātie.

Uñ narraf. ꝙ dū diſcipuli phyloſophi cuiuſdam qui liſander dicebatur ſicut narrat Macrobius in libro ſaturnaliorum quererent ab ipſo: quare tam magnā barbā portaret. Reſpōdit vt dū barbā meā tāgo virū me eſſe meminerim. q. d. Semper debet homo recordari ⁊ pre oculis habere nobilitatē ſue cōditionis ⁊ profeſſionis: ne forte aliqđ femineū. i. aliquid impfectū ipſum facere contingat. Simus igitur viri chariſſimi. i. audaces ⁊ cōſtātes ⁊ perfecte in dño confidētes q2 ſicut dictū eſt: confidentia nos facit audaces ⁊ animoſos. E ¶ Tertio dico. ꝙ iſta cōfidētia nos facit diuites ⁊ glorioſos. Bñdictus. Nō em̄ eſt condecens ꝙ diues paupere f. liū in eo confidentē ⁊ ad eū precipue requirētem: dimittat inopem ⁊ mendicū: quinimmo ſolet ſibi dare benedictionē ſuā ⁊c. Uide de benedictiōe. Sic vere ſi nos qui filij dei ſumus per adoptionem in ipſum perfecte confidimus: ⁊ ad deum deuote recurrimus: benedictionē ſuā nobis dabit. ſ. gratiā in preſenti ⁊ gloriā in futuro. Hebre. iiij. Adeamus cū fiducia ad thronū glorie ei⁹. ⁊ Hebre. x. Habentes fiduciā in introitu ſanctorū ⁊c. De iſta aūt benedictione dicitur in ps̄. Etenim benedictionē dabit legiſlator. ibūt de virtute in virtutē videbitur deus deorū in ſyon. Et tunc dicetur illud Hiere. xxiij. In dieb⁹ illis ſaluabiť iuda ⁊ iſrael habitabit confidenter ⁊c. ¶ Aduerte tñ F adhuc de confidentia quā habet quis in alteꝝ: ꝙ iſta debet eſſe moderata: q2. ſ. nec nimis nec parū debet cōfidere in quocunq3 Sene. enim epiſtola. ij. dicit ꝙ vitium eſt tā omnibus credere q̄ nullis. Multi tamen ſunt ita ſimplices: ꝙ in omnibus cōfidūt: ſecreta ſua omnibus detegunt: ⁊ ideo proditionē ⁊ deceptionē incurrunt. Sapiē. xiiij. Confidunt in idolis que ſunt ſine anima. Alij etiā ſunt ita ſuſpicioſi ꝙ i nullo volūt cōfidere: ſed de omnibus ſolent timere ſimiles cocyx de quo dicit Plini. li. x. capi. ix. ꝙ eſt ſpecies accipitrū multū degenerās a nobilitate alioꝝ: q̄ de nocte volat ⁊ a nemine vult videri: nullū nidū vult facere: ſed vnū ouū ſolū vt plurimū ſolet in nido alicui⁹ alteri⁹ auis

Ayuntamiento de Madrid

⁊ maxime palumbi ponere: ⁊ ouū ⁊ pullū ſuū fouēdū
alijs derelinquere. Hec enim de propria prole timet ꝙ
ſi ipſam foueret cōtra eā inſurgeret. Et ideo ipſam fo
uendā alijs derelinquit: ⁊ ſic ſemper in timore ⁊ ſuſpi-
tione viuit. Sic vere ſunt degeneres ⁊ vecordes: qui a
nemine videri: aut ſecreta ſua ſciri volunt: ⁊ hoc q2 de
omnibus timent ⁊ in nemine confidunt. De proprijs
etiā pullis .i. de cōſanguineis ⁊ amicis timent: ⁊ ideo
ab eoꝝ ſocietate cauent. Et ideo proculdubio iſti ſuſpi
cando ⁊ de eis nō cōfidendo: dant eis infidelitatis oc-
caſionē. iuxta illud Sene. epiſto. iij. Fallere docuerūt
dū timent falli. Quia reuera qui in bono viro cōfidit.
⁊ ſecreta ſua ei pandit: ipſum ad fidelitatem obligat ⁊
aſtringit vñ Sene. ibidem. Fidelē ſi putaueris facies.
In amicis ergo tutum eſt confidere: non de ipſis time
re fatue vel dubitare: vnde de bona muliere dicit Pro
uer. vlti. Confidit in ea cor viri ſui: ⁊ ſpolijs nō indige
bit. Uide infra in tractatu de Spe. vbi diffuſius tra-
ctabitur.

Confígere.
Uide ſupra. vbi affigere.

Confirmare.
A Nota ꝙ ꝯfirmare idē eſt qđ complete firmare: roborare:
ſtabilire. Et ideo ꝯfirmatio que eſt vnū de ſeptē ſacra
mentis ⁊ vnū de illis tribus que non licet reiterare eo
ꝙ in eis imprimitur caracter. idē eſt qđ cōpleta affir-
matio ⁊ ſtabilitio in bono. Sed loquendo moraliter
poſſum⁹ dicere: ꝙ vltra illā confirmationem qua ſpi-
ritualiter deus in bono ſuos ſtabilit ⁊ confirmat quā
petens dauid dicebat. Spiritu principali cōfirma me
qua ſ. facit hominē firmū ad reſiſtendū peccato. De
qua .j. Petri. v. Confirmabit ſolidabitq3: ⁊ qua etiam
beati ſunt ita confirmati in bono ꝙ decetero peccare
non poſſunt. j. Corin. j. Confirmabit vos vſq3 in finē
B ſine crimine. ¶ Eſt adhuc duplex ꝯfirmatio. ſ. bona ⁊
mala: damnabilis laudabilis: virtuoſa ⁊ vitioſa. Pri
ma eſt confirmatio in bono q̄ fit per ꝓpoſiti ſtabilita
tem. Secūda eſt confirmatio in malo q̄ fit per ꝓpoſi-
ti peruerſitatē. Prima eſt cōfirmatio perfectorū. Se-
cunda eſt obſtinatorū. De prima dr̄ in ps̄. Spiritu p̄n
cipali cōfirma me. ⁊ j. Pet. v. Cōfirmabit ſolidabitq3
De ſecunda dicit Ezechie. xxiiij. Confirmatus eſt rex
babylonis aduerſus hieruſalem. Uerum chariſſimi:
q2 nihil vt cōiter a ſeipſo in bono ꝯfirmat: ideo de illa
cōfirmatione qua cōfirmant iuuenes a ꝓuectis: ſim-
plices a perfectis: aliquid diſſeramus: ⁊ dicamus ꝙ ſi
cut prudēs artifex vidēs in edificio muꝝ vel colūnam
ruinoſam ⁊ defectuoſam: ſolet eā fulcire: ⁊ aliqñ cemē
C to; aliqñ clauis aliqñ lapidib⁹ cōfirmare. ¶ Sic vere
bonus prelat⁹ vel predicator qñ videt in grege ſibi cō-
miſſo aliquos ſimplices ⁊ vacillantes: ⁊ in fide ſeu in
moribus titubātes: ipſe pro certo d3 eos confirmare ⁊
in bono ſtabilire: ⁊ aliquādo cū cemento bone doctri-
ne ⁊ ſane eruditionis: aliquando cū clauis aſpere ver-
balis increpationis: aliquādo cū lapidibus dure ⁊ au
ſtere realis correctiōis ⁊ punitionis. Unde nota ꝙ iſti
debent ſtudere ad confirmandū in bono.

Eccleſie labilitatem.
Subditorum fragilitatē.
Perfectoꝝ ſtrēnuitatē.

¶ Debet eñ confir-
mari eccl'ia vt ſubſi-
ſtat: fragilis vt reſiſtat: ꝑfect⁹ ne deſiſtat. Indiget igi
tur eccl'ia cōfirmatiōe boni prelati: vt ſubſiſtat in tri
bulationibus. Domus eñ cōfirmat ⁊ ſtabilit bonis
colūnis vt contra impulſum ventorū fortificetur: ſic
eccleſia a bonis prelatis ne in tribulationib⁹ deficiat:
⁊ ne per tyrānos corruat ⁊ labatur: vñ de bonis prela-
tis dr̄ Eſa. ix. Super ſoliū dauid ſedebit vt cōfirmet il
lud ⁊ corroboret in iudicio ⁊ iuſticia. Itē fragiles indi
gent confirmatione vt reſiſtant tētationibus: vnde in
ps̄. Liquefacta eſt terra: ⁊ om. que ha. in ea ergo cōfir,
colū ei. Iterū perfecti indigent confirmatione: ne deſi
ſtant a bonis moribus vñ ps̄. In te cōfirmatus ſum
ex vtero. Cōpetēter ergo prelatis ⁊ predicatoribus di-
rigitur verbū illud Apoca. iiij. Eſto vigilans et con- D
firma reliqua que moritura erant. ¶ Ubi aduerte ꝙ
qui vult alios confirmare debet eſſe patiens ⁊ ſubſtā
tiuus. Eſto diligens ⁊ perſpectiuus. Uigilās benign⁹
⁊ cōpaſſiuus. Cōfirma inquit que moritura erāt. Iſta
enim tria debet habere prelatus. ſ. in aduerſis conſtā
tiam ne deficiat. Eſto: in proſperis prudētiam: vt pro
ficiat: vigilans. In miſeros clementiam vt ſubueniat
confirma moritura. Habeat igitur prelatus conſtan
tie fortitudinē. Eſto inquit. Columna inquit que ha-
bet edificium confirmare ⁊ ſuſtinere: debet eſſe in ſe ſta
bilis atq3 firma: non putrida nec corrupta. Et ideo ſo
let fieri de marmore: vel de aliquo ligno forti. Sic ve-
re prelati qui totum edificium eccleſie ſuſtinent atq3
firmant: debent eſſe cōſtantes: ſtabiles: atq3 firmi: ne
forte onere tribulationū preſſi: ipſi primit⁹ infringan
tur: ⁊ totius edificij firmitas dilabitur. Ideo dicit Ec
cleſiaſti. v. Eſto firmus in via domini. Iſti ergo debēt
eſſe marmorei. Quia ſicut marmor habet fortitudinē
in eſſentia. Pulcritudinem in apparentia. Frigidita-
tem in qualitate. Grauitatem in ponderoſitate. Sic
vere illi qui prelati fiunt: ⁊ qui ad hoc officium debēt
aſſumi: debent habere

Fortitudinem ſtabilitatis.
Pulcritudinem honeſtatis.
Frigiditatem caſtitatis.
Grauitatem maturitatis.

¶ Unde bene dicitur
Eſto. Uñ nota de iſto
eſto. ꝙ prelatus debet eſſe patientie dotatus viribus.
Unde. j. Reg. xvij. Eſto vir fortis. ⁊ preliare prelia dñi.
Temperantie ſubiectus. vnde. ij. Thimo. iij. Miniſte
riū tuū imple: ſobrius eſto. Amicicie ligatus legibus
Eccli. xxxij. Eſto inter eos ſicut vnus ex ipſis ⁊ loquit
de prelatis. Habeat igitur vt dictū eſt conſtantie for- E
titudinem. Eſto inquit. ¶ Secundo dico ꝙ prelat⁹ de-
bet habere prudentie limpitudinem: qđ oſtēditur cū
dicitur. Uigilans. Uigilare enim prudentiā ⁊ diligen
tiam ſignat in ſcriptura. Et ideo virgines ille in ſcri-
ptura prudentes dicuntur: quas dominus vigilātes
⁊ paratas inuenit: ſicut dicitur Mat. xxv. Prelati eñ
debent eſſe ſicut piſces de quibus dicit Auicen. ꝙ ra-
riſſime dormiunt: immo vt cōmuniter ſemper vigilāt
⁊ hoc exinde poteſt perpendi: q2 nunꝗ claudūt palpe-
bras oculoꝝ. Sic vere chariſſimi boni prelati debent
in bonis actibus vigilare: ⁊ ad ſubditorū gubernatio
nē: confirmationem: ⁊ inſtructionem: totis affectib⁹
laborare. Raro eñ debent dormire per deſidiā ⁊ torpo-
rem: nec vnꝗ debent oculos cordis claudere per igno
rantiam: ſed ſemper vigilare per diligentiā ⁊ pruden-
tiam. vnde. j. Theſſa. v. Non dormiamus ſicut ceteri
ſed vigilemus ⁊ ſimus ſobrij. Ubi aduerte ꝙ vigilia. i.
diligentia ſeu prudentia prelatoꝝ debet abdicare tor-
porē. Non dormiamus inquit: vendicare laborē. Uigi
lemus inquit. Temperare dulcorē: ſobrij inquit ſim⁹.
Iſta proculdubio ſunt contra multos: q2 reuera inter
eccleſiaſticos et prelatos pauci quandoq3 inueniunt
diligentes. Multi negligentes. Multi dormientes.
Pauci vigilantes Multi ignorātes. Pauci ſapiētes
Et ideo iſti ſunt ſimiles fatuis virginibus q̄ dormie-
runt ⁊ parate nō fuerunt. i. cum ſponſo ad celeſtes nu
ptias non intrauerunt. Uigilet ergo prelatus: q2 ſicut
dicitur Luce. xij. Beatus ille ſeruus quē cū venerit do
minus eius inuenerit vigilantem. Iſti ergo debēt vi-
gilare ad oim̄ conſeruationem. Ad celeſtium contēpla
tionem. Ad ſtudij executionem. Ad damnatorū preſer
uationem. De primo dicitur Luc. xij. Si ſciret paterfa-
milias qua hora fur veniret vigilaret vtiq3: ⁊ nō ſine-
ret perfodi domū ſuā. De ſecundo dicitur in ps̄. De⁹
deus me⁹ ad te de luce vigilo. De tertio dicitur Eccli.
xxxj. Uigilia honeſtatis tabefaciet carnes. De vltimo
dicitur Luce. ij. Paſtores erant in regione eadem vigi
lantes: cuſtodientes vigilias noctis ſuper gregem ſuū.
Et ſic igitur patet: ꝙ ſi iſti ſuos volunt debite confir-
mare. Ipſi debent vigilare

vt paſtores

Ut paſtores.
Ut doctores.
Ut aſtroꝝ cõtẽplatores.
Ut hoſtiũ ſpeculatores.

¶ De iſtis ergo dicitur pͥmo. Mach. xiiij. Cõfirmauit humiles populi. Job. iiij. Ecce docuiſti plurimos: vacillãtes confirmauerunt manus tue: ⁊ genua trementia roboraſti. Patet ergo ꝙ ꝑ iſta confirmatione facienda: prelati debent habere prudẽtie limpitudinem. ¶ Tertio dico: ꝙ ipſi debent habe-
f re clemẽtie plenitudinem: quod oſtenditur cũ dicitur Confirma reliqua que moritura erant. Iſta enim eſt clementia maxima. ſ. morituris. i. miſeris debilibus ⁊ peccatoribus ſubuenire. vnde Prouerb. xxiiij. Libera eos qui ducuntur ad mortem. Iſtud tamen eſt contra multos prelatos qui reuera morituros: id eſt debiles et infirmos non ſuſtinent nec confirmant: ſed magis tribulant ⁊ confundunt: peiores leonibus qui pueris mulieribus ⁊ proſtratis tãꝙ perſonis miſerabilibus ⁊ ſe defendere nequientibus: parcere ſunt cõſueti. Iſti vero talibus perſonis pauperibus ⁊ debilibus plus ꝙ̃ ceteris ſunt infeſti. figurati. j. Regum. xv. in Saul et in exercitu eius qui pinguioribꝰ amalech pepercerũt. ⁊ quicquid vile, ⁊ reprobum fuit demoliti fuerũt: quia pro certo iſti parcunt pinguioribus: id eſt ditioribus. Uiles autem ⁊ reprobos demoliuntur tribulant ⁊ predantur. Nõ ſic ergo: ſed habeant prelati

Clementiam ad compatiendum.
Prudentiam ad diſcutiendum.
Conſtantiam ad perſeuerandum.

¶ Et ſic pro certo bene poterunt ſubditos confirmare tam tẽporaliter ꝙ̃ ſpiritualiter roborare: vt ad eos dirigatur illud quod fuit dictum Petro Luce. xxij. et tu aliquando conuerſus confirma fratres tuos. Et illud. ij. Paralipome. xxviij. Confirma verbum ⁊ viriliter age ⁊c. Hec de cõfirmatione ſufficiant ⁊c. Uide infra de firmitate ⁊ de ſtabilitate.

a

Confiteri.

Nota ꝙ cõfiteri idem eſt ꝙ complete fateri. i. recognoſcere ⁊ integre reuelare. Et accipitur cõfeſſio

Quandoq̃ pro gratiarum actione.
Quandoq̃ pro cuiuſcunq̃ vericatis recognitione.
Quandoq̃ pro ſacramenta purificatiõe.

¶ Signat ergo confeſſio laudis glorificationem. Et ſic dicitur in ps. Confitebor tibi in vaſis pſal. pſal. tibi in cytha. deus iſrael. Item ſignat cuiuſcunq̃ veritatis recognitionem: vnde Hebre. iiij. Teneamꝰ ſpei noſtre confeſſionem. ¶ Item ſignat peccatorum ſacramẽtalem reuelationem. vnde Prouerbio. xxiiij. Qui abſcondit ſcelera ſua non dirigetur in terra. Qui autẽ confeſſus fuerit ⁊ reliquerit ea miſericordiam conſequetur. Sicut ergo videmus ꝙ apoſtema aperitur vt corruptis humoribus defluentibus ſanitas recuperetur. Sic vere corda noſtra debemus aperire ⁊ reuelare et corruptionẽ peccatorum emittere per cõfeſſionem: vt ſanitas ſpiritualis recuperetur per gratie ⁊ venie reſtitutionem. Ideo dicebat ipſe ps. Dixi confitebor ad-
b uerſuz me iniuſticiam meam domino. ¶ Ubi aduerte: ꝙ in confeſſione debent eſſe iſta quinq̃: ſcilicet Sagacitas deliberatiua. Dixi inquit et propoſui et deliberaui. Integritas accumulatiua. Confitebor: id eſt complete fatebor. Ueracitas cõtrariatiua. Aduerſuz me: ſcilicet meipſuz accuſando Uirilitas ſordis expulſiua. Iniuſticiã meam: que ſcilicet debet expelli. Deitas pacificatiua. Domino inquit. Cuius. ſ. maieſtas debet pacificari. ¶ Confiteamur ergo chariſſimi ſagaciter deliberando. Dixi inquit: id eſt deliberaui. Sicut enim dicit Pli. Apes valde diligunt mundiciam. Et ideo feces ſuas in vno loco aggregant et reponũt: ⁊ tandem ipſas eijciunt ⁊ expellunt. Sic vere chariſſimi nos primo debemus per longam deliberationẽ ſordes defectuum noſtrorum in vno loco conſcientie noſtre: ſcilicet in memoria aggregare: ⁊ tandem ipſas per confeſſionem eijcere: ⁊ a nobis penitus abdicare. Mundiciam eñ debemus diligere. Et ideo cũ precedenti deliberatione debemus a nobis vitia abdicare. Iuxta illud Eſa. j. Lauamini mundi eſtote: auferte mala cogitationum veſtrarum. Iſta autem deliberatio oſtenditur cũ dicitur. Dixi id eſt deliberaui et decreui. Uñ ps. Ego dixi in exceſſu meo oĩs homo mendax. ⁊ Eſaie. xxxviij. Ego dixi in dimidio dierũ meoruz vadaz ad portas inferi. Deliberatio eñ in omni actu neceſſaria eſt. Quia ſm̃ ꝙ dixit Seneca. Lõga belli ꝑparatio: celerem facit victoriã. Et ſocrates dixit. Diu delibera. cito facito. Diu ergo in cõſcientia tua diſcute ⁊ poſt cito tua crimina cõfitetor. vñ ps. Cogitatio hominis confitebitur tibi. Confiteamur ergo ſagaciter deliberando. Dixi inquit. Danielis. x. Oraui dñz ⁊ confeſſus ſum et dixi. ¶ Secundo confiteamur in- c
tegriter nos reuelando quod oſtenditur cum dicitur Confitebor. id eſt complete fatebor. Nihil eniz debet retineri: ſed totum integraliter reuelari. Unde ps. Cõfitebor tibi domine in toto corde meo. Infirmitas eñ non ſanatur niſi cauſe totales ⁊ principales eiuſdem totaliter excludantur. Regnum etiam non efficitur pacificum niſi omnes hoſtes regni integraliter expellantur. Domus etiam non efficitur munda: niſi integre a cunctis ſordibus emundetur. Sic ꝓcerto cõſcientia noſtra non efficitur munda. pacifica. ſeu ſana. niſi a cunctis vitijs expietur. Peccata eniz ſunt recte.

Sicut ſordes inficientes.
Sicut hoſtes inquietantes.
Sicut ſerpentes inuenenantes.

Et ideo propter periculũ iſta debent integre expelli: cum ſcilicet vnum ſolum peccatum mortale penam eternaz inducat. Confitebor ergo ps. Spera in deo: quoniam adhuc confitebor illi. Debemus ergo confiteri integraliter non reuelando. ¶ Tertio dico. ꝙ confiteri d
debemus actualiter nos accuſando: qđ oſtenditur cũ dicitur. Aduerſum me. Homo eñ in confeſſione.

Non debet allegare pro ſe: ſed contra ſe.
Non debet ſe excuſare: ſed accuſare.
Non debet ſe iuſtificare: ſed condemnare: q: ſicut dr Prouer. xviij. Iuſtꝰ prior accuſator ſui eſt.

Caſtor eñ timẽs periculum incurrere propter virilia: ſolet aduerſus ſeipſum inſurgere: ⁊ ipſa ꝓprijs dentibꝰ detruncare. Lupus etiam pedem ſuum qui dum de nocte ad ꝓdam vadit facit ſtrepitum ſolet mordere. eo ꝙ periculum ſibi per ipſum potuit imminere: ſicut ponit Pli. Sic procerto cariſſimi: quia pudibunda mentis nr̃e ſcilicet vitia ⁊ peccata poſſunt eterne mortis periculi cauſa eſſe: ideo aduerſus nos debemus in confeſſione conſurgere: ⁊ nosipſos apud deũ ⁊ ſacerdotez accuſare: ⁊ ipſa cum dentibus. i. in confeſſione ſermonibus a nobis abſcindere ⁊ truncare. Aduerſuz me ergo: vñ. Hiere. xij. Aduerſum peccatum repugnantes. Unde Joſue. vij. Confitere mihi ⁊ indica quid feceris. Confiteamur ergo nos actualiter accuſando. ¶ Quarto e
dico: ꝙ confiteri debemus culpas verbaliter recitando. Iniuſticiã inq̃t meã. Iniuſtitias. n. ⁊ pctã nr̃a debemꝰ exprimere nõ ṽtutes: ſicut faciũt q̃dã fatui q̃ magis in ꝯfeſſiõe faciũt mentionẽ de ſuis ṽtutibꝰ: ꝙ̃ de ſuis criminibus. Dicũt eñ bona que fecerunt: nõ crimina que cõmiſerunt. Et iſti ſunt fatui: quia confeſſio fuit inſtituta ꝓ dicendis malis ⁊ non bonis. Medicine enim fiunt ad euacuandum malos humores: ⁊ nõ bonos: q: ſi medicina humores expelleret bonos ⁊ malos in corpore dimitteret: ꝓculdubio nõ ſanitatem ſed mortem inferret. Sic vere cariſſimi medicina confeſſionis ad hoc inſtituta fuit. vt corrupti humores peccatorum per eam expellantur: non vt boni humores ſcilicet gratie et virtutes per ipſam alijs propalentur: quia vere ſi in confeſſione bona et non mala dicantur: mors ſpiritalis et non ſanitas ſubſequetur Dicamus ergo iniuſticias noſtras id eſt peccata: vnde ps. Propter iniuſticias ſuas humiliati ſunt. Nee. ix. Cõfitebant peccata ſua ⁊ patrũ ſuoꝝ. Cõfiteamur ergo culpas verbaliter recitando. ¶ Quinto debemꝰ f
confiteri verba ſagaciter ordinando quia. ſ. domino

debemus confiteri: vel eius vicario: pro eius offenſa pacificanda. Ille enim cui eſt facta iniuria debet recognoſci ⁊ ſibi debet fieri emenda. Solſequium etiã ſoli aperitur ⁊ non lune. Conchilia etiã rori ſe aperiunt ⁊ non calori. Sic ve cariſſimi dño cui forefecim⁹ debemus defectus noſtros recognoſcere: ⁊ nos ei ⁊ eius vicario p cõfeſſionẽ apire. Dño inquit: ps. Confitebor tibi dñe quo. ira. es mihi. Iſtud tamẽ eſt ꝯtra illos q̃ non cõfitent dño: ſed mundo: ſicut ſunt illi q̃ de ſuis criminib⁹ gloriant: ⁊ qui ipſa iactando oibus cõfitẽtur. Qđ vtiq̃ eſt ꝯtra naturã. Cattus enĩ ſtercora ſua ne feteant abſcondit: naturaliter etiã pudibunda aīalium ⁊ cauda ⁊ quibuſdã tuniculis operiunt. In tantum etiam diligit natura verecundiam: ꝙ ſm Pli. et ſolinũ. Si mulier ſubmerſa fuerit: inuenit facie verſa ad aquam ad verecundiam ſui ſexus occultandaz Cuius vt dicit cõtrariũ eſt de viro. Iſti aũt oi verecundia poſtpoſita: peiores aīalib⁹. Verecunda delicta ſua cunctis impudenter reuelant: ⁊ qđ peius eſt de eis gloriant. Eſa. iij. Peccata ſua ſicut ſodoma pdicauerũt nec abſconderunt. Non ſic ergo: ſed fiat confeſſio.
Cum debita ordinatione: q: dño non alij.
Cum culpaꝝ enarratione: q: iuſticiam non virtutez.
Cum nimia accuſatione: q: aduerſum me: non p me
Cũ integra recognitione: q: confiteri .i. cõplete fateri
Cum prudenti meditatione: q: dixi .i. deliberaui ⁊c.
In tabula inuenies titulos infinitos: in quibus facio mẽtionem de confeſſione. Vide ibi.

A **Conflare.** Nota ꝙ conflare lraliter ſumitur p ſimul flare: congregare inuicez: vel miſcere: ⁊ maxime p mixtõe pecunie vel metalli: q̃ in igne ſolet fieri reſoluendo: ita ꝙ flatus eſt neceſſarius ad ignem conflatiuũ accẽdendum ⁊c. Unde Ezechie. xxij. Conflabo vos ⁊ ꝯgregabo ⁊ ſuccendã ignez ⁊ conflabimini in medio fornacis ⁊c. Igitur dicam ꝙ per conflaturam intelligitur.
Dei iuſticia que penas accendit.
Ficta fallacia: que vanos extendit.
Vera prudentia: que purum oſtendit.
Prima cõflatura ſolet grauare qñ. ſ. deus conflat: cõburit ⁊ punit malos: qđ potiſſime fiet in iudicio. In igne enĩ tribulationis ⁊ in rigore diuine iuſticie boni purgant. Job. xxviij. Auro locus eſt in quo cõflatur. Ibidẽ etiã mali ꝯſumunt ⁊ examinãt. Hiere. vij. ⁊ hiere. xlij. Cõflabitur indignatio mea ſup vos cũ ingreſſi fueritis egyptum. Secunda cõflatura ſolet palliare: ⁊ iſta eſt ꝯflatura hypocriſis: que aliud oñdit ꝙ ſit res. Conflando enĩ fiunt ydola: ymagines ⁊ figure: q̃ vane eſſe dicunt: q: pretendũt aliud ꝙ exiſtant. Videt enĩ eſſe aurum qđ tñ eſt cuprum ⁊c. Sic hypocrite vident boni cũ realiter ſunt mali. Unde Deut. xxvij. et Exo. xxxiiij. Maledictus hõ qui facit ſculptile ⁊ ꝯflatile. Scuptile dr ymago de ligno vel đ lapide q̃ fit ſculpendo. Conflatile vero dr de cupro: vel metallo q̃ fit cõflando. Tertia conflatura ſolet pbare. ſ. cõflatura prudentie: que. ſ. dicta ⁊ opa pbat Eccli. xxviij. Aurũ tuũ ⁊ argentum tuũ ꝯfla. ⁊ verbis tuis facito ſtaterã ⁊ ori tuo facito oſtia. Et ſi vis nota: ꝙ ꝯflatilia .i. vani homines ⁊ hypocrite: vel ipſa vana ⁊ inutilia mũdi bona: q̃ flatu fortune variant ⁊ formant nullaq̃ ſoliditate ſtabiliunt. Carent valore. Scatent horrore. Nec pollent honore. Qđ valore careãt: pꝫ Eſa. xliiij. vbi dr. Qđ conflatile ad nihil aliud eſt vtile. Itez ꝙ fetore ſeu horrore ſcateant: pꝫ Eſa. xxx. vbi dr Contaminabis veſtimentum cõflatilis auri tui. q. d. Iſta ſunt contaminata ⁊ imunda. Itẽ ꝙ honorem non habeãt pꝫ Naũ. j. vbi dr ſic. Cõflatile ponã ſepulcrũ tuũ: q: honorat⁹ es. Et iõ dr Leui. xix. Nolite ꝯuerti ad ydola nec deos ꝯflatiles faciet vobis. q. d. Tales nõ ſunt digni ꝙ dij .i. honorabiles iudicent: nec ꝙ ab hoib⁹ colant aut adorent. Quamuis pcerto multi ſunt hodie fatui: qui tales pp̃ter hypocryſim honorãt ⁊ eos q̃ſi p dijs adorãt. Cõtra quos Eſa. xlij. Cõfundãt ꝯfuſio ne q̃ ꝯfidũt in ſculptili: q̃ dicũt ꝯflatili vos dij nri.

Confortare. Nota ꝙ confortare qñq̃ ſumitur pro fortificare: vel pro ſtabilire: ſicut. Eſa. xlj. de ydolo ⁊ de fabro ſeu factore eius dr. Confortauit eum clauis vt non moueat. Et illud Act. ix. Cum accepiſſet cibum confortatus eſt .i. corroboratus ⁊ fortificatus. Qñq̃ vero vt cõiter accipitur p conſolari: ps. Confortetur cor tuum ⁊ ſuſtine dñm. Et illud Lu. xxij. Apparuit ei angelus de celo cõfortans eum. Dicamus: igit ꝙ in ſcriptura inuenitur multiplex confortatio: cõſolatio ſeu corroboratio: q̃ ſcilicet. Confortat. A
Mundus inaniter ſuos ſtabiles.
Diabolus fallaciter ſtultos alliciens.
Juſtus benigniter ſuis pficiens.
Criſtus fertiliter ſuos reficiens
Mundi confortatio deficit ⁊ non durat: ſicut ad lraz patet de mundi pſperis: ⁊ de illis q̃ in eis confortant qui ceſſant ⁊ pereunt in inſtãti. Job. xxj. Quare inquit impij viuũt ſubleuati ſunt confortatiq̃ diuitijs. Sequit. Ducunt in bonis dies ſuos: ⁊ in pũcto ad infernum deſcendunt. Confortatio diaboli inficit ⁊ indurat. Conſtat enĩ ꝙ per confortationez diabolicã quã facit interius per fatuam ſpei immiſſionẽ: vel exterius per adulatoꝝ ⁊ hereticoꝝ deceptionem ⁊ allocutionẽ mens auditoꝝ inficitur: ⁊ in vitijs etiã indurat. Unde de adulatorib⁹ loquitur dñs Ezech. xiij. dicens. Ve q̃ conſuunt puluillos ſub omni cubitu: ⁊ faciũt ceruicalia ſub capitibus vniuerſe etatis ad capiẽdas animas. Sequitur. Confortaſti manus impij. vt non cõuerteretur a via ſua mala ⁊ viueret. Iñ vbi debet ⁊ exponere cõtra adulatores: ⁊ falſos pdicatores ⁊c. B ¶ Cõfortatio viri iuſti proficit ⁊ ſecurat. Juſtus enim ſiue ſit prelatus ſiue priuatus: ſic ſolet alios ⁊ maxime deſolatos ⁊ pauperes conſolare ⁊ confortare. Unde Job dictum fuit Job. iiij. Ecce docuiſti plurimos ⁊ vacillantes confirmauerunt manus tue ⁊ genua trementia confortaſti. Juſtus enim eſt ſicut angelus bonus: de quo dicunt doctores: ꝙ dato ꝙ in principio apparitionis ſtupefaciat ⁊ contriſtet: in fine tamen letificat ⁊ confortat. Sic iuſtus ⁊ maxime prelati ⁊ predicatores: dato ꝙ in principio contriſtet: per correctionem ⁊ reprehenſionem: in fine tamen debet cõfortare per dulcem conſolationem. Figura Danielis. x. vbi dicit. Tetigit me quaſi viſio hominis ⁊ confortauit me. Tetigit me inquit. ecce correctio. Viſio hominis: ecce boni exempli datio. Et confortauit me: ecce finalis conſolatio. C ¶ Confortatio dei reficit ⁊ procurat. Deus enim confortat ⁊ corroborat mentes noſtras: per gratiam in preſenti: ⁊ per gloriam in futuro. Margarita enim ſumme confortat ⁊ valde proficit contra cordis tremorem ⁊ contra cordiacam paſſionẽ. Sic lapis precioſus chriſtus per gratiam cordibus humanis applicat⁹: ipſos ſumme ꝯfortat ⁊ tremorem deſperationis: timoris ⁊ turbatiõis tollit ⁊ ſanat. ij. ad Thimotheũ. ij. Confortare i gratia que eſt in criſto: quod potiſſime fiet in gloria: quãdo anima confortabitur preſentialiter ab ipſo deo. j. Reg. xxx. Confortatus eſt dauid in domino deo ſuo. His igitur premiſſis poſſum notare: ꝙ dei confortatio dat.
Fortitudinem militantibus.
Certitudinem cõtemplantib⁹.
Celſitudinem imperantib⁹.
Quietudinem laborantib⁹.
Quod dei militantibus fortitudinem: patet. Nam nec martyres contra tyrannos: nec confeſſores contra vitia: nec virgines contra carnem: nec religioſi contra mundum: nec quilibet iuſti contra dyabolum preualuiſſent: niſi a domino confortati et adiuti fuiſſent. Joſue. j. Confortare et eſto robuſtus valde. Et. j. Regum iiij. Confortamini et bellate. Col. j. In omni virtute confortati ſunt: quaſi dicat ꝙ aliquis ſine tali confortatiõe nõ hꝫ robur fortitudinis aut virtutis. Ideo q̃libet talis poterat dicere illđ Phil. iiij. oia poſſum in eo qui

Ayuntamiento de Madrid

eo qui me confortat. Item ꝙ talis confortatio dat cõtemplantibꝰ ſeu ſapientibus certitudinẽ. Patet Lu. ij. vbi dicit. Quod puer creſcebat ⁊ confortabatur plenꝰ ſapia: ⁊ gr̃a dei erat in illo. Item ꝙ dat imperantibus ſeu triumphantibus celſitudinem .ſ. glorie ⁊ honoris potiſſime in patria: ptȝ. ij. Paral. j. Cõfortatus eſt ſalamon filius dauid in regno. Et in p̃s. dr̃ Nimis honorati ſunt amici tui deus ni. confor. ẽ p̃n. coꝝ. Iteȝ ꝙ det laborantibus quietudineȝ: ptȝ Geñ. xlviij. vbi de Jacob ſenio fatigato dr̃. Mõ veniente ad ſe Joſeph. cõfortatus ſedit in lectulo: qr .ſ. qñ ioſeph .i. xp̃s per gratiam ſeu per gloriã accedit: tunc cõfortati q̄ſcimus. et in lectulo eterne requie ſedemus. Talis igitur confortatio eſt habenda: ⁊ totis viribꝰ appetenda. Joſue r. Confortamini ⁊ eſtote robuſti ⁊c. Uide de conſolari: ⁊ de adiuuare.

A **Confringere.** Uide in lr̃a .f. Et ſi vis notare hic ꝙ in ſcriptura inuenit multiplex ꝯfringere. vicȝ. Confringere quod eſt.

Prudentie.	Dicam igitur ꝙ eſt q̄dam cõfra
Stulticie.	ctio prudentie: mali repſſiua. Et
Juſticie.	iſta eſt illa qua q̄s ſcit motus in
Seuicie.	ordinatos in ſe ⁊ alijs cõfringere
Spurcicie.	⁊ canere. Et ſic dr̃. puer. xxv. Lin
Triſticie.	gua mollis confringet duriciam

Et. j. Reg. xxiiij. Confregit dauid viros ſermonibus: qui .ſ. ſaulem occidere geſtiebãt. Item dico ꝙ eſt confractio ſtulticie: boni deſtructiua. Et hec eſt illa q̄ q̄s cõfringit ⁊ diſſipat ſana conſilia ⁊ mandata: ⁊ ſic dicitur cuilibet fatuo ⁊ ꝓteruo. Hiere. ij. A ſeculo confregiſti iugũ meũ: rupiſti vincula mea ⁊ dixiſti non ſeruiam. Item dico ꝙ eſt ꝯfractio iuſticie: mali punitiua. Et iſta eſt q̄ bonus p̃latus vel deus puniendo ⁊ arguendo: ⁊ etiaȝ tribulando ad finem ꝙ emendentur cõfringit homines ceruicoſos: p̃s. Cornua peccatorum confringam. Leui. xv. vas fictile qd̃ tetigerit .ſ. immũdicia confringetur. Cornua inquit .i. ꝓteruitatẽ ⁊ ſuperbiã: qr .ſ. ꝯfringenda ⁊ deſtruenda ſunt vitia nõ natura. Sicut de illo bono rege habetur. iij. Reg. xv. ꝙ ipſe cõfregit ſimulacrum turpiſſimũ .ſ. priapi ⁊ cõbuſſit in torrente cedron.

B ¶ Item dico: ꝙ eſt cõfractio: ſeuicie: bonis nociua. Et iſta eſt illa quibꝰ tyranni ꝯfringunt ⁊ dilacerãt pauperes ⁊ debiles: vel in corpore vel i bonis. Et ideo tyrãnis loquitur ſcriptura Amos. iiij. Audite verbum domini vacce pingues q̄ eſtis in mõte ſamarie: qui calũmniam facitis egenis ⁊ confringitis pauperes: ⁊ tamẽ dñs precepit cõtrariũ .ſ. nõ ꝙ homines frangant ⁊ tribulent: ſed potius ꝙ fracti ⁊ miſeri conſolentur. Eſa. lviij. Dimitte eos q̄ confracti ſunt liberos ⁊ oẽ onus dirũpe: frange eſurienti panem tuũ ⁊c. Ideo pius tribulatoꝝ conſolator debet dicere illud. Eze. xxxiiij. Quod perierat requiraȝ. ⁊ qd̃ abiectũ erat reducam: qd̃ confractum fuerat alligabo: qd̃ pingue ⁊ forte cuſtodiam: ⁊ qd̃ infirmũ fuerat conſolidabo: que etiã oĩa debet facere prelatus: q̃tum ad illos q̄ per vitia ſunt confracti. Item eſt cõfractio nequicie ſeu ſpurcicie: mẽtis infectiua Et iſta eſt illa: qua mẽs humana a dyabolo cõfringitur. ⁊ a ſoliditate gratie deſtruitur: quando diuerſis vitijs maculatur: de q̄ Baruch. vj. Uas hoĩs cõfractum inutile efficitur. ⁊ Eccli. xxj Cor fatui quaſi vas confractuȝ ⁊ omnem ſapientiam non tenebit. Unde aĩe peccatrici dr̃: Ezech. xxiij. Uiſitaſti ſcelꝰ adoleſcẽtie tue qñ ſubacta ſunt in egypto vbera tua: confracte ſunt mãme pubertatis tue. De demonibꝰ vero ⁊ alijs corruptoribus. dr̃ Eze xxiij.

C Illi dormierũt cũ ea in adoleſcẽtia eiꝰ ⁊ ipſi ꝯfregerũt mammas pubertatis illius .ſ. aĩe peccatricis. ¶ Iteȝ eſt confractio triſticie: pene inflictiua. Et iſta eſt illa qua deus malos punit ⁊ frangit per p̃ntẽȝ tribulationẽ ⁊ per futurã dãnationẽ. Et iſto modo vt cõiter ſumitur ꝯfractio in ſcriptura. vñ in p̃s. Deus cõfirmet capita inimicorum ſuorum: verticem capilli per ambulantium in delictis ſuis. Deus eniȝ per ſuos executores: ſcȝ demones ⁊ tyrãnos: qui .ſ. ſunt executores diuine iuſticie ſolet tales confringere: ⁊ confringendos ipſis ſuis executoribꝰ cõmittere atq̧ dare. Aquila eñ volens tortucã raptã in mari comedere: ſolet eã vt frangatur ab alto demittere: vt ſic capendo ꝯfractam poſſit facilius deuorare: vnde dicit Plini. lib. x. ca. iij. ꝙ duȝ Heſchilus poeta caluus diſcoopto capite iuxta mare ſpaciaretur: aquila que raptã tortucã duriſſima teſta obductã alte leuaret. credens albũ caput poete fore lapidem: tortucam deſuper vt frangeretur cadere ꝑmiſit: que cadens ph̃m occidit. Sic vere aquila deus vel per ſe vel per demones ſolet tortucas cum dura teſta: id eſt malos ⁊ obſtinatos: vel etiã malos diuites ⁊ teſta diuitiarũ munitos: qui nunc non timent aliqueȝ ictum de alto ſtatu: vbi nunc ſunt dimittere labi: vt ꝑ per mortẽ eternam ⁊ temporalẽ: vt per infortunia confracti poſſint ab alijs .i. ab amicis remanentibus quãtum ad ſubſtantiã: per vermes quãtum ad carnẽ: per demones quantũ ad animã deuorari Job. xxxviij. Auferetur ab impijs lux ſua: ⁊ brachiũ excelſum cõfringetur. figurati in mari: de quo dicit dñs ibidem Job. xxxviij. Circũdedi illud terminis meis: ⁊ poſui vectem ⁊ oſtia ⁊ dixi. huc uſq̧ venies ⁊ non procedes amplius ⁊ hic confringes tumẽtes fluctus tuos. Iſti eñ ſunt mare fluctuoſum per ſuperbiã: quibꝰ ſtatutus eſt terminus quẽ preterire non poterũt .ſ. tempus vite vſq̧ quo cũ peruenerint: neceſſe habent per mortẽ cõfringi: ⁊ tumor ⁊ fluctus ſue ſuperbie tenuari. Quod etiã figuratum eſt in nauibus ioſaphat regis iuda: que in mari parate erant ad nauigandũ vt irẽt in offir ꝓ auro apportando: ſicut dr̃. iij. Regũ. xxij. ⁊ in aſiongaber ſunt confracte. ſic iſti qui more nauium inſtabiles vẽto vanitatis ducuntur: dũ ad aurum acquirenduȝ inhiant: ⁊ ad hoc per mare mundi ſollicite currũt ⁊ nauigant in aſiongaber: qd̃ interpretatur faciens merẽtes colles ſublimes .i. in morte qui ſuperbis ⁊ ſublimibus dat merorẽ: ſubito confringuntur: ⁊ in profundum baratri ſubmerguntur. Unde dñs de talibus dicit in p̃s. Confringã eos nec poterunt ſtare: cadent ſubtus

pedes meos. ¶ Notabo igitur ꝙ multa genera hominum tam temporaliter q̃ eternaliter confringuntur. D
videlicet

Malicie ſqualore liuidi	
Luxurie fetore putridi.	
Superbie fulgore tumidi.	¶ Dico igitur primo ꝙ
Seuicie cruore rapidi.	cõfringentur a deo viri malicioſi qui figu
Potentie vigore rigidi.	ri malicioſi qui figu
Excellentie honore fulgidi.	rãtur in ſerpente qui
Ignorantie errore ſtolidi.	erat calidior ceteriſ ter
Auaricie ardore feruidi.	re animantibꝰ: ſicut

dicit Geñ. iij. vñ de rege Ezechia dr̃ iiij. Regũ. xviij. ꝙ ipſe confregit ſerpenteȝ eneum cui populus ſacrificabat. Sicut deꝰ cõfringet tales qui nunc a populis honorantur. Item confringentur viri luxurioſi. vnde de Aſa rege iuda .i. de xp̃o dicitur illud premiſſum. iij. Regũ. xv. ꝙ ipſe confregit idolum turpiſſimum .ſ. idolũ Priapi quod pingebatur cum maximo membro virili. Item confringentur ſuperbi atq̧ pompoſi figurati in altis cedris libani. De quibꝰ dicitur in p̃s. Uox domini confringentis cedros: ⁊ confringet dominꝰ cedros libani. Item cõfringentur crudeles ⁊ furioſi p̃s. Molas leonum confringet dominus. Item potẽtes ⁊ rigoroſi p̃s. Ibi cõfregit potentias arcũ: ſcutum: gladium ⁊ bellum. Itẽ excellentes ⁊ glorioſi p̃s. Cõfregit in die ire ſue reges. Item ignorãtes ⁊ obliuioſi. de quibus Deu. vij Cõfrĩgite ſtatuas: lucoſq̧ ſuccidite. ſtatua ⁊ lucus vmbroſus ſine luce ignorantes deſignãt. Item auari ſeu ardentes ⁊ ambitioſi figurati in dracone qui ſpirat ignem p̃s. Tu cõfregiſti capita draconis dediſti eum eſcã populis ethyopũ. Tales igitur a deo confringentur et in eterno precipitio deſtruentur p̃s. Reges eos in virga ferrea: ⁊ tanq̃ vas figuli confringes eos. Sufficit.

Ayuntamiento de Madrid

Confugere. ꝰbi fugere.

Confundere. Confuſio.

Nota ꝙ cōfuſio vocaliter idem eſt quod mixtio: ⁊ maxime ſicut videmus ꝙ metalla liquefacta ſimul mixta: ita cōfunduntur ⁊ vniunt̄ ꝙ vnū ab alio non cognoſcit̄. Unde confuſio: id eſt indiſtincta permixtio. Moraliter tñ confuſio accipitur dupliciter in ſcriptura. Accipitur eñ qñqꝫ pro deſtructionis horrore. Qñqꝫ pro verecūdie pudore. ¶ Primo modo dr. Job. xl. Reſpice oēs ſuperbos ⁊ confunde eos. De ſcđo aūt mō dr. j. Eſdre. ix. Confundor leuare faciē meā. ⁊ in ps. Confuſio faciei mee cooperuit me. De bona aūt confuſione qua quis confundit̄ deliqſſe; ⁊ de mala qua qs erubeſcit ꝯfiteri ⁊ dicere mala ſua: pōt dici illud Eccli. iiij. Eſt cōfuſio adducens ignorantiam. Et eſt ꝯfuſio adducens glᷓꝫ ⁊ gratiaꝫ: de q̄ etiā dr Hiere. vj. Confuſione non ſunt confuſi erubeſcere neſcierūt. ſ. ꝓterui ⁊ obſtinati. Qr igitur vtroqꝫ mō pro maiori parte confuſio ſignat in

B malo: poſſumus diſtinguere ꝙ eſt confuſio valde.

Uitioſa.
Tedioſa
Doloroſa

¶ Prima ē deceptoria: ⁊ iſta ꝯfuſio illoꝝ eſt q̄ confundunt̄ cōfiteri pctā ſua: vel ſuas miſerias ⁊ neceſſitates alijs explicare. Eccli. iiij. Non confundaris dicere verum. ¶ Secunda eſt ꝯfuſio deriſoria: ⁊ iſta eſt confuſio qua deus confundit in hoc ſeculo peccatores: q. ſ. cōfundūt̄ i. derident̄ qñ ſuis malis deſiderijs defraudant̄. vñ in ps. Cōfuſi ſunt qm̄ de⁹ ſpreuit eos. ¶ Tertia eſt confuſio dānatoria: ⁊ iſta eſt illa q̄ peccatores ī inferno deſtruunt̄: ꝯfundunt̄: erubeſcunt: ⁊ deridētur

C vñ Abdias. Operiet te ꝯfuſio ⁊ peribis. ¶ Dicaꝫ igit̄ ꝙ mali confuſiōe. verecūdia; ignominia: ⁊ opprobrio digni ſunt: inquātuꝫ ſine ꝯfuſione ⁊ verecundia ī pñti deliquunt. Nā ſicut hō valde confunditur qñ.

Deponitur a ſtatu ꝑeminenti.
Exuitur a veſte contegenti.
Deluditur a turba circūſtanti.
Rephendit̄ de v̄bo nō decenti.
Item quando
Dephendit̄ in culpa pſenti.
Recluditur in antro fetenti.
Coniungit̄ genti nō ingenti.
Superat̄ ſeu vincit̄ ab hoſte non valenti.
Cōpellit̄ fore par egenti.
Suſpendit̄ in cruce patenti.
Aſſiſtit̄ iudici potenti.

Sic vere dico: ꝙ mali finaliter ꝯfundi poterūt ⁊ debebūt ſcꝫ i inferno ⁊ poſt mortē: qr perdent ſtatū ⁊ gliaꝫ. Eccl. iiij. Nō ē tibi gloria: ſꝫ cōfuſio. Iteꝫ qr ꝑdēt rex ſubſtātiā q. ſ. nō ſunt induti: vl' etiā qr perdēt excuſationum malitiā q. ſ. ipſos modo coopit ſicut veſtis: vnde anime dānate dicitur Ezech. xvj. Uidi te cōculcatā in ſanguine tuo. Sequitur. Et eras nuda ⁊ confuſione plena: qr ꝑdent honeſte ſocietatis decentiam. Maxime eñ confundit̄ hō qui conſueuit ſedere cum principibus. quando neceſſe habet eē cū gartionibus: ſicut iſti in inferno cū dānatis vilibus ⁊ demonibus. Eſa xxx. Omnes confuſi ſunt ſuper populo qui eis prodeſſe non potuit. Itē qr incurrent indigne deriſionis moleſtiā. Dañ. iiij. facti ſumus confuſio ⁊ obprobrium. Item quia arguent̄ propter mendacis locutionis falaciā. Prouer. x. Os autem ſtulti confuſioni proximum eſt. Item quia ꝓbabuntur habere criminis ⁊ nequitie pñtiaꝫ. Hiere. ij. Quomodo confunditur fur quando deprehenditur; ſic confuſe ſunt domus iſrael. Item quia ſuperabuntur atqꝫ vincentur pro hoſtis inepti potentia. Magna eniꝫ confuſio eſt vinci a min⁹ potenti. Dyabolus autem ⁊ caro minus pñt qnaꝫ homo: quia nō vincunt niſi volentem. Ideo Hiere. xlviij. dicitur. Cōfuſus eſt moab quia conuictus eſt. Item quia impellentur ad ſummam egeſtatem ⁊ inopiaꝫ. Magna eñ confuſio eſt diuiti: quando per infortunia cōpellitur mendicare. Iſti autem bonis omnibus indigebunt. Eſa. lxv. Serui mei comedent ⁊ vos eſurietis. Sequitur. Serui mei letabunt̄ ⁊ vos confundemini. Item qr includent̄ in carceris ſpurcicia. Ezec. xxxij. Portabant confuſionem ſuam cū his q̄ deſcendunt in lacū. Item qr ſiſtentur ad ſummi iudicis pñtiaꝫ. Magna eñ cōfuſio eſt pñtari coram iudice punituro. Sic coram xpo iudicaturo. Uñ de peccatore tali iudici pñtato dicit̄. Hiere. xlviij. Deiecit ceruicem moab ⁊ confuſus eſt. Item qr ſuſpendent̄ ad infernalis patibuli duriciam. vñ de finali ꝯfuſione aīe dānate. dicit̄ Hiere. l. Capta eſt babylon cōfuſus eſt bel victus eſt marodach: ꝯfuſa ſunt oīa ſcuptilia eoꝝ: ſuperata ſunt ydola eoꝝ: qm̄ aſcendet contra eam gens ab aquilōe que ponet terram eius ſolitudinē. Babylon interpretat̄ transferens ⁊ ſignat auaros q ad ſe transferunt quicquid poſſunt. Marodach interpretatur amare contritus: ⁊ ſignat inuidos qui ſemꝑ ſunt in amaritudine ⁊ dolore. Bel interpretatur vetuſtus: ⁊ ſignat obſtinatos qui in vitijs antiquantur. Scuptilia autem ſignāt hypocritas: qui fictione formantur ⁊ diuerſis morib⁹ figurant̄. Idola vero auro veſtita que a fatuis honorant̄ ſignant diuites ⁊ ſuperbos pre ceteris aureos ⁊ honoratos. Sed q ꝓcerto oēs iſti finaliter cōfundent̄: ⁊ ab aquilonari gente id eſt a demonib⁹ vaſtabuntur ⁊ ſuꝑabunt̄. ⁊ deſtruent̄ dicētes. Hieremie ix. Uaſtati ſumus ⁊ confuſi vehemēter. Et nota ſi vis ꝙ iſtam confuſionem incurrent viꝫ.

Superbi ⁊ ambicioſi.
Iminundi ⁊ luxurioſi.
Detractores ⁊ inuidioſi.
Mundi ſapientes ⁊ malicioſi.

De ſuꝑbis dr Hiere. vj. Cōfuſi ſunt: qr abhominatiōeꝫ fecerūt. Item in ps. Cōfundātur ſuꝑbi qr in ⁊c. De luxurioſis dr Amos. j. Contetam tenentē ſceptrū de domo voluptatis ⁊ luxurie. De detractoribus dr in ps. Confundant̄ ⁊ deficiāt detrahentes anime mee. De malicioſis vero ſapientib⁹ dr. Hiere. viij. Confuſi ſunt ſapientes: ꝑterriti ⁊ capti ſunt. ⁊ ſic patet de cōfundere. Uide infra de erubeſcere ⁊ de verecundia: ⁊ deſtructione ⁊c. A

Congregare. Congregatio.

Nota ꝙ cōgregare eſt idem qđ inſimul aggregare: et ſignat plurimū diſtinctorum inſimul vnionem. Et ſignat congregatio rerum congregationem ⁊ coniunctionem animorum. Et ideo ſignat amiciciam: caritatem: vnitatem: comunitatem ⁊ ſocietatem. Poſſum⁹ ergo diſtinguere quadruplex genus congregationis. Eſt enim congregatio.

Uirtuoſa.	Prima eſt perfectorum.
Uitioſa.	Secūda eſt cōitas peccatorum.
Gaudioſa.	Tertia eſt religio beatorum.
Doloroſa.	Quarta aūt ē collectio reproboꝝ.

Primo ergo modo cōgregantur perfecti: qui ſcꝫ ſemper ſunt in ſociali cogregatione: amore ⁊ dilectione. j. ꝑali. xiij. Congregauit dauid vniuerſum iſrael. ¶ Secundo modo congregantur infecti. qui. ſ. congregāt ſe aſſociant ⁊ vniunt ad nocendum bonis. vñ. j. Reg. xxviij. Congregauerunt philiſtym agmina ſua. Mō maxime ꝑtinet ad conſpiratores ⁊ detractores: ⁊ malicioſos machinatores; qui congregationes faciūt cōtra bonos. Similes eñ ſunt eſſedonib⁹: qui ſm Sol. Congregabant amicos ad ꝑentū mortuoꝝ carnes et viſcera comedēda. Sic tales complices ſuos congregant ad alios detractorie vel rapaciter deuorandum ⁊ maxime ad ꝑentes ꝓprios. i. ꝓlatos ⁊ ſuꝑiores: nec non bñfactores mordendum ⁊ infeſtandū. Iudic. vj. ⁊. vij. Madian ⁊ Amalech. ⁊ orientales ppli cōgregati ſunt ſimul ſupple cōtra filios iſrael. ¶ Tertio mō congregantur beati qui. ſ. in beata ſocietate ⁊ btōꝝ angelorum collegio ſunt ſuperius cōgregati. Mat. xiij. Triticum congregate in horreum meuꝫ. ⁊ Mar. xiij. dī. Mō domin⁹ cōgregabit electos a quatuor plagis terre. ¶ Quarto aūt mō ꝯgregant̄ dānati q. ſ. in collegio inferni cū demonib⁹ ꝯgregant̄. vñ Eſa. xxiiij. Cōgregabūt̄ ꝯgregatiōe vni⁹ faſcis ī lacū: ⁊ claudēt̄ ibi in carcere. Et hiere. xij. Cōgrega impios q̄ſi gregē ad victimam

Ayuntamiento de Madrid

B ad victimam ⁊ ſanctifica eos in die occiſionis. ¶ De
morali ergo cõgregatiõe vnitate ⁊ ſocietate poſſumꝰ
dicere: ꝙ ſicut videmus: ꝙ in corpore diuerſa mẽbra
vniunt ⁊ inſimul ꝯgregant tantoꝗ naturali nexu iũ-
gunt: ꝙ vnũquodꝗ qd alteriꝰ ẽ: ſiue id fuerit ſuũ putat
bonum ſiue malũ ſuũ eſſe reputat. Sic cariſſimi i cor-
pore religiõis ſeu eccleſie: nos qui naturaliter ſumus
diuerſi. ſ. diuerſarum cõditionũ: regionũ ⁊ ꝯplexionũ
debemus fieri vnũ ⁊ inſimul cõiungi ⁊ congregari ꝑ
amiciciã ⁊ dilectionẽ: ⁊ hoc ita intrinſece ⁊ perfecte: ꝙ
bonum vel malũ alterius debet ſuũ quilibet reputare
Bonum dico ꝯgaudendo: ⁊ malũ cõpatiendo: qꝛ ſm
apſm. j. Cor. xij. Si quid patit vnũ mẽbrũ: cõpatiũt
oĩa mẽbra. Ro. xij. Multi vnum corpus ſumꝰ in xpo.
Sicut etiam videmus: ꝙ corpora nobiliora habitant
in congregatione: ſicut ptꝫ de ſtellis q̃ in firmamẽto
celi ſunt a domino locate. Sic vere ſi nos volumus eẽ
nobiles ſtelle ⁊ perfecti: in cõgregatione: ſocietate et
dilectione: debemus viuere ⁊ ſimul ꝑ vnitatẽ ⁊ amici
ciã habitare. vnde Geñ. j. Congregent aque q̃ ſub ce-
lo ſunt in locum vnũ. In quibꝰ verbis aduerte: ꝙ illi
C qui in congregatione volunt ⁊ habent viuere dñt eſſe

Cõiter conuiuentes. — Primuꝫ ꝓbat adunatio
Benigniter influentes. — congregent. Scđm vnda
Humiliter obedientes. — tio aque. Tertio ſubiuga
Sinceriter diligentes. — tio ſub celo. Et quartum

colligatio in locũ vnum. Conuiuamꝰ ergo in ſocieta-
te. Influamus cũ pietate. Obediamus cuꝫ humilita
te: ⁊ diligamus cũ vnitate. ¶ Primo ergo dico: ꝙ nos
debemus cõicare ꝑ ſocietatẽ: qd oſtendit cum dicitur
Congregent. Congregatio enĩ ſocietatem deſignat
Sicut enĩ videmus: ꝙ animalia mãſueta ad vſuꝫ hu
manum vtilia in ſocietate ⁊ congregatione viuũt: ita
ꝙ vt cõiter pacem hñt ſic ꝙ alter ab altero nec ledit
nec grauat. Sicut ptꝫ de ouibꝰ. de ceruis: de anſeribꝰ
⁊ columbis. Sic vere ſi nos pacifici fuerimus ⁊ quie-
ti in ſocietate ⁊ congregatione amoris ⁊ ſoliditatis: de
bemus viuere: ⁊ per amorem ⁊ ꝯcordiã inuicem habi-
tare: pacem inter nos debemꝰ habere. ⁊ alter alterum
non nocere.

Aialia enĩ vtiliora. — ſolent in congrega-
Animalia ſagaciora. — tione viuere ⁊ inter
Animalia potentiora — ſe pacifice alter ab

altero habitare. De animalibus ſagacibus exemplũ
habemus in formicis in quoꝝ prudentia humana ra
tio vix attingit: que in ꝯgregatione habitant ⁊ morãt
De vtilibus etiam aialibus exemplum habemus in
apibꝰ: quaꝝ vtilitas cetera animalia añcellit: q̃ tamẽ
in ꝯgregatione viuere ſunt cõſuete. De aialibus etiaꝫ
fortibꝰ ⁊ potentibꝰ: exemplũ poſſumus accipe in ele-
phantibus: quoꝝ quantitas ⁊ poteſtas ceteris aiali-
bus añfertur: q̃ tñ in ſocietate habitãt ⁊ verſant. Sic
ꝓcerto cariſſimi ſi nos volumꝰ eſſe formice ꝑ ſagaci-
tatẽ: apes ꝑ vtilitatẽ: elephãtes ꝑ nobilitatẽ ⁊ ſtrenui
tatem: nos ꝓ certo debemus in congregatiõe viuere:
ꝑ vite comitatem: per ſocialem caritatẽ. vñ. ij. Reg. ij.
Congregati ſunt filij beniamin ad abner: ⁊ cõglobati
ſunt in vnum cuneũ. Iſtaꝫ tñ regulã non ſequũt ho-
die multi: qꝛ ꝓcerto ⁊ in ſeculo ⁊ in clauſtro ſunt ho-
die multi: q̃ in ſocietate ⁊ cõgregatiõe viuere dedignã
tur: ⁊ q̃ per morũ ſingularitatẽ ab alijs diuidũt: ſicut
patet de crudelibus ⁊ ſuꝑbis: qui ſocietatem ⁊ cõitatẽ
aliorum refugiunt ⁊ contemnunt: ſimiles leonibus
ſeu lupis qui gregatim non ambulant: ſed ſolitudinẽ
diligunt ⁊ frequentant. Iſtud videmus in regione et
collegijs ceteris vniuerſis: qꝛ procerto vt cõiter ſunt
ſemꝑ ibi aliqui partiales ⁊ ab alijs ſingulares. q̃ bo-
num comune nõ diligũt: ſed ad bonũ ꝑticulare plus
intendunt. Non ſic cariſſimi non: ſed viuamus in ſo-
cietate ⁊ i ꝯgregatiua comitate. Cõgregemur ergo vt
milites ſimul preliantes: vt diuites ſimul feſtiuantes
vt ſcholares ſimul addiſcẽtes: vt paupes ſimul mẽdi
cantes: debemꝰ ergo ꝯgregari vt milites ad ſimul pre
liandum. Mac. iiij. Cõgregati ſunt vt pugnarẽt. Item
cõgregemur vt diuites ad feſtiuandũ. vñ. ij. Eſdre. ix.
Cõgregati ſunt vniuerſi in hieruſalẽ celebrare leticiã
Item congregemur vt ſcolares ad diſcendũ. j. Mach.
iij. Congregatus eſt cõuẽtus vt eſſent parati. Itẽ con
gregemur vt pauperes ad mẽdicandũ. vñ Judi. xj. Cõ
gregati ſunt ad eũ viri inopes: qꝛ ꝓ certo chariſſimi:
ſicut videmꝰ ꝙ milites congregant circa ducẽ. Scola
res circa doctorẽ. Pauperes circa diuiteꝫ. Sic nos de
bemꝰ inuicẽ cõgregari per amiciciã ⁊ amorẽ erga om
nium creatorẽ vñ in ps. Cõgregate illi ſanctos eius:
qui ordi. teſta. eius. Dico ergo ꝙ nos debemus cõica-
re per ſocietatẽ. ¶ Secũdo dico ꝙ nos debemus rorifi D
care ꝑ benignitatẽ: qd oſtẽdit cũ dr aque. Sicut enĩ vi
demꝰ ꝙ aqua tẽperat feruida: virorat arida: fecũdat
ſterilia: implet vacua ⁊ inania. Sic vere viri pij ⁊ miſe
ricordes pauperũ tribulatorũ mitigant claritatẽ: irri
gant ariditatẽ: fecundãt ſterilitatẽ: ⁊ implẽt vacuita
tem. Ideo de talibꝰ aquis dr in ps. Stetit vnda fluẽs
cõ. ſ. abyſ. in me. ma. Uir enĩ pius dr vnda fluens: qꝛ ſi
cut aqua nõ põt in ſe ſiſtere: immo ſemꝑ habet fluere
⁊ diſcurrere quouſꝗ inuenerit aliquem locum baſ-
ſum ⁊ vacuum vbi ſiſtatꝰ. Sic vere viri miſericordes
ſemꝑ debẽt fluere ⁊ affluere ꝑ pietatẽ: q̃nimmo etiam
ſemꝑ debẽt diſcurrere ⁊ laborare: vt aliquẽ locũ vacuũ
i. aliquẽ pauperẽ inueniãt: quẽ ſuis bñficijs impleãt ⁊
fecundent Zacha. xiiij. Exibunt aque viue de hieruſa
lem. Sic reuera de multis videt verificatũ illud quod
dr in ps. Cõuertit aquas coꝝ in ſan. ⁊ im. eo. ne bi. Qꝛ
vere multi ſunt qui deberẽt eſſe aque. i. viri miſericor-
des aquei ⁊ benigni: qui tñ ſunt ſanguis. i. ſanguino-
lẽti: impij ⁊ tyrãni. Nõ ſic ergo chariſſimi: ſed ſimꝰ ro
rificãtes per benignitatẽ ſeu pietatẽ. ¶ Tertio dico ꝙ E
nos debemus eſſe ſubiecti ꝑ humilitatẽ: qd oſtendit
cum dicitur. Sub celo. i. ſub obediẽtia prelatoꝝ ſuꝑio
rum noſtroꝝ virorũ celeſtiũ ⁊ bonoruꝫ debemus nos
ſubmittere ſi in congregatione ⁊ ſocietate debite volu
mus habitare ps. Qui ſubdis populũ meũ ſub me: et
Job. ix. Sub quo curuantur qui portãt orbẽ. Iſtud eſt
ſumme neceſſariũ homini qui habet viuere in ſocieta
te: vt ſ. ſit hũilis ⁊ ſubiectus maioribus obẽdiens ⁊ in
mediocribus ⁊ minoribus ex gratia loco ⁊ tẽpore ſub-
mittens ſe. Et ideo lucifer in ſocietate ⁊ cõgregatione
angelorum bonoruꝫ viuere neſciuit: quia nõ ſub celo
ſed ſupra celũ aſcendere voluit. Eſa. xiiij. Aſcendã ſu-
per altitudine nubiuꝫ ⁊c. Multi enim ſunt homines
qui querunt eſſe ſupra ⁊ non infra: querũt dominari ⁊
non famulari: querunt preeſſe ⁊ non ſubeſſe. Iſti ſunt
ſuperbi qui ſimiles ſunt oleo ſeu fumo: que ſemꝑ ſur-
ſum appetunt aſcendere ⁊ inferius dedignantur. Ue-
rũtamen quãto plus aſcenderunt: tãto amplius eua
neſcunt. In decoctione zuccari illud quod eſt ſpumo-
ſum ⁊ quaſi nihil valẽs ſuꝑeminet. Illud aũt qd eſt ſo
lidũ atꝗ bonum inferius ſub fundo manet. Sic vere
chariſſimi illi qui boni ſunt ⁊ virtuoſi: ſub alijs ꝑ hu
militatem deſcendũt. Illi autẽ q̃ fatui ſunt ⁊ peruerſi
⁊ inter alios nullius valoris vel momenti: ſemper ſu-
per alios eminere volunt: ⁊ ad ſuperioritates: dignita
tes ⁊ officia ambiũt totis viribus ⁊ aſcẽdũt. Figurati
in congregatione dathan ⁊ abyron: qui ad ſacerdotiũ
ambiebant: gradu ⁊ ſtatu ſuo contenti nõ erant: ſꝫ cõ
tra dei ordinationẽ preeſſe alijs anhelabãt. Et ideo a
terra abſorpti fuerunt: ⁊ viui ad inferos deſcenderũt.
vnde ps. Aperta eſt terra ⁊ deglutiuit dathan: ⁊ operuit
ſuper congregationem abyron. Non ſic ergo chariſſi
mi non. Non appetamus eſſe ſupra: ſed ſub Geneſ.
iij. Sub viri poteſtate eris. Simus ergo nos ſubijcien
tes per humilitatem. ¶ Quarto dico. ꝙ nos debemꝰ F
eſſe nos conglutinantes per charitatem: quod oſten
ditur cum dicitur. In locum vnum: id eſt in vnitate
amoris. Amor enim facit de diuerſis vnum. Quia ſm
Senecã. Amicus fidelis quaſi alter idẽ. Sicut enĩ plu
ra grana in vno pane congregantur: ⁊ cõgregata vnũ

Ayuntamiento de Madrid

efficiuntur. Sic ex pluribus perſonis eccleſia vel collegium conſtituunt: que tamē vnū eſſe p caritatē ſemp debent. Oſee.i. Cōgregabunt filij iſrael τ filij iuda pariter: τ ponent ſibimet caput vnū. Illa enim que ſunt eiuſdem ſimilitudinis faciliter vniunt: quando ſimul congregātur: ſicut patet de metallis que in igne ſimul iuncta faciliter dum liquefiunt in vnum cōmiſcētur τ vniuntur. Sic vere cariſſimi nos qui ſumus eiuſdem nature: eiuſdem ſtatus: conditionis τ profeſſionis: qui in vno collegio religionis vel fidei congregamur debemus vniri per caritatem τ pfecte alter ab altero cōmiſceri per amicicie vnitatē. Eſaie.xxvij. Cōgregabimini vnus τ vnus filij iſrael. Iſta tamen ſunt contra multos: qꝛ pcerto multi ſunt qui pluis ſunt eiuſdem congregationis: eiuſdem collegij vel pfeſſionis: ipſi tamen non habent vnitatē amoris τ dilectionis: immo pcerto ſunt diuerſi per diuiſionem odij et diſſenſiōis. Iſtud potiſſime videmꝰ de malis religioſis: qui inter ſe non vniuntur: ſed diuiduntur τ p parcialitates alter ab altero ſegregatur. Iſti ſunt ſimiles viperis que in matris vtero congregate ſua nimia guloſitate latera matris corrodunt: τ eam deſtruunt et occidunt. Iſti etiam ſunt ſimiles vaporibus in vētre terre aggregatis: qui ita inter ſe coagitantur τ mouētur: q terre ſuperficies rumpitur: τ terremotus maximus generatur. Sic pcerto cariſſimi in ventre religionis vel eccleſie ſunt homines multi viperei peccatores qui in diuerſarum cogitationū gremio ſunt locati: qui tamē ita ſunt inter ſe litigioſi τ rixoſi: q nullam habent penitus perfecte amicicie vnitatem: quinimmo ſepe accidit q inter ſe taliter cōmouentur: q tonitruū diuerſarum tribulationum faciunt: τ ipſa eccleſia ſeu religio mater ſua per eoſdem corroditur τ caſſatur: τ ad paupertatem vltimam deſolat. Non ſic ergo: ſed ſimus congregati in locum vnum ps. Quoniam ecce reges congregati ſunt: conuenerunt in vnū. Patet ergo q ad moralem cōgregationē requiritur.

Morum cōmunitas.	Congregentur.
Cordis benignitas.	Aque.
Mentis humilitas.	Sub celo.
Amoris caritas.	In locum vnum.

Sed nota adhuc q cum duplex in gnē ſit cōgregatio. ſ. paſſiua que ptinet ad pſonas q. ſ. inuicē diuerſimode congregant de qua ſup dictum eſt: τ actiua q pertinet ad res qn. ſ. diuerſi diuerſa ſolent congregare τ accumulare. patet q ꝯgregatio non ſolum denotat adunationem immo etiam acquiſitionem. Et ſic poteſt dici congregatio.

G Uirtuoſa. — Prima eſt congregatio meritorum.
Uitioſa. — Secūda eſt congregatio peccatorū.
Oneroſa. — Tertia eſt congregatio terrenorum.
Et periculoſa. — Quarta eſt congregatio tormentorū.

Dico ergo q eſt congregatio laudabilis atq gratioſa: τ iſta eſt illa qua iuſti ꝯgregant in aīa ſua gratias et virtutes. Sicut enim videmꝰ: q aliqua aīalia cōgregant τ accumulant ſuum nutrimentum ſm Auicen. ſicut pꝫ: q formice in tempore eſtatis cōgregāt grana: vt poſtea in ſtatu hyemis qn congregare nequeūt inde viuant. Sicut etiā patet de ericio qui poma congregare non ceſſat: vt in tpe hyemis inueniat vnde viuat. Sic pcerto cariſſimi ſi nos fuerimus formice p prudentiam: hericij acculeati p pnīam: nos pculdubio debemus cōgregare τ acquirere ſpūalia nutrimēta. ſ. gratias τ virtutes: τ hoc dum durat tempus eſtatis. i. tps merendi: vt tandem qn tempus iſtud defecerit τ hyemps mortis aduenerit iſtis cibis in celeſti gloria poſſimus enutriri. vñ puer. xxxj. Multe filie congregauerūt diuitias. Iſtud tñ eſt contra auaros: qui pcerto congregant non pro futura hyeme: ſꝫ p preſenti eſtate. Non p tempe mortis: ſed pro tpe vite preſentis. Uñ ps. Theſaurizat τ ignorat cui congregabit ea. Sicut enim quanto plures mali humores in corpore congregantur: tanto apoſtema groſſius generatur τ mors citius ſequitur τ cauſatur. Sic vere cariſſimi quanto auarus magis de diuitijs congregat tāto apoſtema τ inflatura ſue ſuperbie magis creſcit et mors eterna citius appropinquat. Hiere.x. Congrega de terra confuſionē. Non ſic: ſed ꝯgregemus gras τ virtutes. puer.x. Qui congregat in meſſe: filius ſapiens eſt. Iſta eſt ergo cōgregatio laudabilis τ fructuoſa. H ¶ Secundo dico: q eſt congregatio confuſibilis τ vitioſa. Et iſta eſt illa qua peccator cōgregat τ accumulat multitudinē criminū τ culpar: puer.vj. Turpitudinē τ ignominiā ꝯgregat ſibi. ¶ Tertio eſt congregatio terrenor que eſt inutilis τ oneroſa. Polipi enī i cauernis ſuis ſolent teſtas cancror τ locuſtarū congregare: vt dū piſciculi ibidē querunt poſſint eos deuorare. Deprehenditur tñ polipꝰ p taliū teſtarum congregationem: τ cubille ſuū piſcatoribꝰ reuelatur. vt dicit Pli.li.ix.ca.xxviij. Sic vere dicā: q auari poſtquam contra cancros τ locuſtas. i. contra pauperes preualuerunt: teſtas. i. ſubſtantiā τ diuitias corūdem ſolēt in cubili domus ſue ꝯgregare: τ cū eis ꝯgregatis ſolent alios piſciculos. i. alios indigentes allicere τ attrahere. τ vt p manus ipſos capiant fallaciter inuitare. Cum diuitijs enī quas ab alijs ꝯgregauerūt ſolēt alios capere quos ſeducunt. Si ergo vis deprehendere: vbi eſt cubile taliū: vide vbi ſunt teſte conchiliū. i. diuitie pauperū ꝯgregate: τ tūc dic illud Iob.xxviij. Hec ſunt ergo tabernacula iniqui: τ iſte eſt locus eiꝰ q ignorat deū. Iſta eſt ergo ꝯgregatio terrenor inutilis τ oneroſa: τ etiā laborioſa. Eccli.xxxj. Laborat diues in ꝯgregatione ſubſtātie. Quarto dico: q eſt congregatio dānabilis τ doloroſa: vl' etiā piculoſa. et iſta eſt congregatio tormentor τ penar: que in reprobis cumulant. Deu.xxij. Congregabo ſup eos mala: τ ſagittas meas complebo in eis. Ita q quilibet cor pōt dicere illud ps. Congregata ſunt ſup me flagella τc. Uide in ſinonimis.

Coniūctio. Coniungere. A

Nota quod cōiungere: aſſociare: adherere: copulare τ aggregare idē ſunt. Et ſignat cōiunctio in bono caritatē: amiciciā τ ſocietatē. In malo autē deſignat ꝯſpirationem τ malor cōitatem. Dico ergo pmo q ſicut videmus q ſimilia in inuicem faciliter coniūgunt. ſicut patet de duobꝰ metallis: q ſi bene polita fuerit: ita inuicem conſolidantur: q quaſi vnū efficiunt: τ q inſeparabiliter cōiungunt. Sic vere cariſſimi nos alij τ maxime eccliaſtici vel religioſi valde debemus eſſe p caritatē coniuncti τ potiſſime: qꝛ nos ſumus eiuſdē ſimilitudinis: eiuſdē ſtatꝰ: eiuſdē ritus: eiuſdē collegij: eiuſdē cenobij. Nos enī nunq debemus p odiū τ rancorem alter ab altero diuidi: ſed p caritatē τ amiciciam inſeparabiliter copulari: qꝛ ſicut dicitur Eccli.xiij. Ois caro ad ſimilem ſibi coniungetur. Ubi eſt aduertēdum q ad coniunctionem caritatis hūdam neceſſaria eſt

Benignitas faciliter impreſſiua.	Caro.
Conformitas hūiliter cōuerſiua.	Similem. B
Propinquitas mentaliter affectiua.	Sibi.

Coniungunt enī facilit p amorē illi qui habent.
Teneritatem impreſſionis.
Conformitatē conditionis.
Intimitatem affectionis.

Primo ergo dico q ad cōiunctionē caritatiuā ſuffragatur teneritas īpreſſiōis. Quāto enī cera eſt mollior τ tenerior: tanto ad ſe ꝯiungendū τ adherendū cū alio eſt aptior τ paratior. Sic vere cariſſimi illi qui ſunt teneres τ molles p naturalē benignitatem τ pietatem: magis ſunt ꝯiunctibiles p amiciciā τ caritatē. et hoc oñditur cū dr. Caro. Caro enī naturaliter eſt mollis: tenera τ flexibilis. q ſemp pelli τ oſſibus eſt coniuncta. Sic vere cariſſimi illi q ſunt molles: id eſt pij miſericordes τ benigni: ſunt vt cōiter magis apti vt pelli τ oſſibꝰ: id ē vicinis τ ſocijs p caritatis glutinū ꝯiungant. vñ Mat.xix. Erunt duo in carne vna. Et ſequitur Quod ergo

Ayuntamiento de Madrid

Quod ergo deus coniunxit homo nõ separet. Sic em̃ dicit ph'tolome⁹ ⁊ Martian⁹. Planete qñ sunt in cõiunctiõe alioꝝ consimiliũ. maiorẽ hñt virtutẽ. Simile em̃ adiunctum suo simili augmentat eius virtutẽ. Sic vere carissimi: boni qñ sunt in coniunctione bonorum: ⁊ qñ bonis sibi similib⁹ sunt coniuncti associati pariter ⁊ vniti: virtus vtriusq; est amplior atq; maior. vnde Eccli. vj. In multitudie presbiteroꝝ prudentiũ sta. ⁊ prudentie eoꝝ ex corde cõiungere. Habeamus igitur ꝓ ista coniunctione habenda. Teneritatem ad imprimendũ. Res em̃ molles. humide ⁊ glutinose: tenacius ⁊ facilius coniungunt. Qḋ tñ est cõtra multos: qui reuera nihil habent humiditatis vel benignitatis: ⁊ ideo nunq̄ possunt coniungi per glutinum caritatis. Isti sunt similes arene: que tante est siccitatis: q̄ nunq̄ potest inuicem glutinari. Et ista est rõ quare de sabulo non fit lapis. q. d. s. ꝓpter nimiã siccitatem non põt vna pars alteri copulari: coniungi pariter ⁊ vniri. Sic vere carissimi multi sunt hodie ita sicci ꝑ indeuotionem ⁊ in cõpassionẽ: q̄ ꝓcerto nũq̄ possunt coniungi ꝑ amorem ⁊ dilectionẽ: sed semper remanent disiuncti ⁊ diuisi per rancorem ⁊ dissensiões
C Sicut em̃ dr̃ Esa. lvij. Non est pax impijs dicit dñs.

¶ Sed secundo dico: q̄ ad istam ꝯiunctionem hñdã necesse est q̄ habeamus cõformitatẽ ad imitandum. Similem inquit. Maximũ em̃ incentiuũ amoris: et maximum tenaculũ cõiunctionis ⁊ caritatis est: qñ homo est alteri sitis in morib⁹ ⁊ cõformis. Similitudo enim est causa amoris. Et ideo sicut videmus res que sunt eiusdem similitudinis ⁊ conditionis sunt facilis coniunctionis ⁊ amoris: sicut pꝫ de animalib⁹: que qñ sunt eiusdem speciei: eiusdẽ similitudinis ⁊ cõditionis sibiinuicem solent facilius ⁊ libentius coniungi associari etiã ⁊ copulari. Patet etiam in lapide magnete qui attrahit ferrum: ⁊ ipsum ad sui coniunctionem naturaliter inuitat: qḋ vtiq; fit ꝓpter quandam occultam similitudinẽ ⁊ ꝓprietatẽ quaꝫ hñt iter se cõem: ꝓpter quã naturaliter vnum appetit alteri copulari. Sic vere carissimi nos alij qui sumus eiusdem status ⁊ ritus ⁊ qui rõne cõis habitus seu cult⁹ eandẽ similitudinẽ repñtamus: debemus vnus alteri cõiungi: ⁊ ꝑ caritatis glutinum copulari. Multi tñ sunt similes lune: q̄ qñ soli coniungit lumẽ ipsius ex hoc minuitur. sicut pꝫ in nouilunio: vbi luna soli imediate coniungit: ⁊ tamen quo ad nos lumẽ totaliter ꝑdit imo etiam sepe cã est: q̄ ipsius solis claritas per cõiunctionẽ lune huiõi eclipsatur. Sic reuera carissimi: q̄q̄ luna: id est homines defectibiles ⁊ peruersi: soli. i. bonis personis qñq; associantur ⁊ iungunt: tãta est tamen eoꝝ obstinatio: q̄ nunq̄ ex hoc meliores efficiunt: sed potius minoris luminis ⁊ ꝟtutis: imo etiam qñq; cause sunt q̄ ipse sol eclipsat. i. q̄ ipsi boni eis coniuncti ꝑ eoꝝ maliciã peiorant. vnde Eccli. xiij. Qui tetigerit picem inquinabitur ab ea: ⁊ qui cõicauerit superbo induet superbiam. Siles ergo ⁊ non dispares debẽt coniungi: vt in ipsis possit perfecta caritas generari: qḋ maxime dꝫ esse in coniugijs: vbi coniugi dꝫ homo simili non maiori: q̄ si ꝯtrarium fiat multa incõmoda subsequunt. Si ergo vis nubere: nube pari Job. xxxviij. Nunquid ꝯiungere valebis micãtes stellas pleiades. i. nobiles rusticis: q. d. non decet Eccli. xiij. Quid cõicabit cacabus ad ollã: cũ se colliserit cõfringent. De ista similitudine ⁊ moꝝ cõformitate: que debet esse inter socios: maxime cõiuges: dr̃ Genesis. ij. vbi loquitur de matrimõio Eue ⁊ ade faciam⁹ homini adiutorium simile sibi. Ut sic quilibet dicere possit illud qḋ dr̃ Sap. vij. Sum quidẽ ego mortalis hõ similis alijs hominibus. q. d. viri caritatiui debẽt se alijs cõformare. Sic igitur patet: q̄ nos debemus
D hr̃e cõformitatẽ imitatiuaꝫ Similem inquit. ¶ Tertio dico: q̄ si perfecte volumus cõiungi nos debemus hr̃e intimitatem caritatiuam. Sibi inquit. Istud em̃ pronomen se ⁊ sibi signant intraneitatem nature: et idẽtitatem persone. Ad denotandum q̄ illi qui per caritatem sunt intimi: per societatem facilius debẽt iũgi. Sibi inquit coniungitur Eccli. xiij. Omis homo diligit proximũ sibi. Et Eccli. xxvij. Dilige proximũ ⁊ tuũ ⁊ coniungere fide cum illo. Aduerte tamen q̄ dicit Pli. q̄ hiena inimicatur panthere. Et ideo dicit. q̄ si pellis hiene sit cõiuncta pelli panthere. pili ei⁹ paulatim dilabuntur: ⁊ per hiene violentiã corroduntur. Sic vere charissimi multi sunt homines ⁊ in seculo ⁊ in claustro qui tantã habẽt inter se cõtrarietatẽ rãcoris inuidie ⁊ horroris. q̄ qñ cõiungunt ⁊ vicinantur. vnus alium destruit ⁊ corrodit. Patet de detractorib⁹ ⁊ inuidis qui sunt in vno collegio: villa: patria: vel ecclesia: q̄ nõ cessabũt alter alterũ verbis ⁊ iniurijs corrodere vsq; quo pilos. sue exterioris cõuersationis possint diffamãdo penitus annullare. Patet etiã in auaris: qui socios ⁊ vicinos suis vsuris ⁊ rapinis corrodũt quotidie ⁊ cõsumunt: ipsorũq; pilos. i. diuitias tẽporales annihilant ⁊ deuastant. Isti sunt similes nuci que dicit a nocendo eo q̄ vmbra eius vel stillicidia folie ꝑ eius cũctis sibi cõtiguis ⁊ cõiunctis arboribus mirabiliter est nociua. Unde de talibus põt dici illud Hiere. ix. Inimici hominis domestici ei⁹. Nõ sic ergo charissimi: sꝫ simus inuicem coniuncti ⁊ vniti: sociati pariter ⁊ ligati: vt sic simus de illis: de quibus dicitur in ps. Preuenerunt principes coniuncti psallẽti. in me. iuuen. ⁊ tym. Ubi nota q̄ ista coniunctio charitatiua causat. Ista enim faciunt.

In motu celeritatem.
In statu sublimitatẽ.
In affectu iocunditatẽ.
In effectu societatem.

¶ Ad celũ ꝓperari. Preuenerũt. Ad statuꝫ sublimari. Principes. In corde iocundari. Coniuncti psallentibus. In plebe sociari. In medio iuuencularũ Patet igitur q̄ istã coniunctionẽ facit vt dictum est. Intimitas affectiõis. Sibi. Conformitas conditiõis. Similẽ. Teneritas impssiõis. Caro. Et hec sufficiũt. Uide in alijs titulis. s. infra de iũgere. ⁊ titulo de charitate: de affectione: de congregatione: de societate: q̄ omnia pertinent ad coniunctionem.

Coniugium.

Nota q̄ in scriptura inuenit multiplex coniugiũ: videlicet A
Coniugium

Honoris qḋ deus ordinat:
Amoris qḋ fides cõbinat.
Laboris q̄ multos sarcinat.
Doloris qḋ luct⁹ terminat.
Horroris qḋ pena glutinat.

¶ Dico ergo q̄ ẽ cõiugiũ honoris a deo ordinatũ. ⁊ istud est ꝯiugiũ summũ quo deus ⁊ humana natura simul cõiungunt. Mediũ quo deus ⁊ aia simul per gratiã ⁊ gloriã vniunt. Infimũ quo deus ⁊ ecclesia simul desponsant: ⁊ vnũ corpus mysticũ efficiunt Ista em̃ sunt q̄dã ꝯiugia supnaturalia a deo ineffabiliter ordinata. Ideo ipsi xp̃o totaliter cõiugato potest dici illud Mat. j. Joseph fili dauid noli timere accipe Mariã cõiugẽ tuã: qḋ em̃ in ea natũ est de spũsancto est. ¶ Itẽ dico q̄ est ꝯiugiũ amoris per deũ cõbinatũ. B
⁊ istud põt dici caritatiua ꝯiunctio: vnitas ⁊ societas bonoꝝ. q. s. fit ꝑ grãm ⁊ pacẽ ⁊ cõcordiã: tã in presenti seculo q̄ in futuro. Et maxime tale cõiugiũ est coniugiũ boni viri ⁊ mulieris qui matrimonialiter sunt cõiuncti: q. s. debet seinuicẽ diligere: ⁊ vnũ corpus ⁊ vna aia simul esse. Sũt em̃ quedã aialia q̄ cõiugia sua seruãt: sicut de cyconijs exemplificat Solinus dicẽs. q̄ inter cyconias sunt cõiugia: q̄ sibiinuicẽ fidẽ seruãtes: adulterantẽ puniũt miro modo: sicut supra de adulterio fuit visum in paragrapho. Tertio dico. Officia quoq; in educanda prole partiunt. Nã cuꝫ femina nidũ seruat ⁊ pulos fouet: masculus exterius cibos parat. Sic vere dico q̄ cõiuges se debẽt inuicem diligere seruare fidẽ ⁊ se iuuare: ⁊ vna domi circa filios ⁊ filias remanente ⁊ vacãte: debet alius circa exteriora negocia laborare. Et dũ vxor in domicilio prolẽ fouet: dꝫ exterius vir necessaria ꝓcurare. Uñ sapiens. Eccli. xxv. dicit. q̄ ista sunt tria que ꝓbata sunt coram deo et ho

Ayuntamiento de Madrid

hominibus. ſ. concordia fratrum: amor primorum:
et vir ⁊ mulier bene ſibi conſentiẽtes. Et pcerto iſtud
eſt vnum de maioribus bonis mundi. ſ. coniugiuꝫ le-
gitime cuſtoditum. Ubi quilibet timet deum: ⁊ con-
iunx ſeruat fideꝫ cõiugi: ⁊ vxor regit illa que ad fami-
liam ⁊ domuꝫ pertinent: vir vero ea regit que ad exte-
riora ſpectant. Mulieris enim bone beatus vir. vnde
Tho. vij. dictuꝫ fuit ragueli. Huic timenti deũ debet
coniunx filia tua. Iſtud eſt cõiugiũ amoris per deum
C conbinatum. ¶ Tertio dico eſt cõiugiũ ſarcinis one-
ratum. Et iſtud eſt coniugium modernorum: quia. ſ.
qñ coniuges non ꝓpter bonum ꝓlis: ſed amore pecu
nie: vel luxurie: vel alias copulant̃: multa exinde ma-
la ſeqũtur: ita ꝙ huiuſmodi coniugiuꝫ infelix ⁊ onero
ſum ſentitur. vnde Hugo ad ſociuꝫ ait. Quieta eſt cõ
tinens vita: quam non inquietat vxoris ſuſpicio: an-
cillarum ſumptus: peruerſitas filiorum: que mundi-
cie parit florem. puritatis portat fructuꝫ conſcie fun
dit odorem. Sequitur. Ducuntur hodie vxores non
cauſa continentie: ſed luxurie. non cauſa prolis: ſed pe
cunie. Unde marcia cathonis cuꝫ quereret ab ea: cur
amiſſo viro denuo non nuberet: reſpondit: ſe non poſ
ſe virum inuenire qui ſe magis vellet ꝙ ſua. Potiſſi-
me autem cariſſimi illud coniugium infelix dicitur.
quando vir a muliere regitur: ⁊ mulier dominat̃: qđ
tamen hodie; qđ dolendum: fit vt plurimum: qr. ſ. vxo
res volunt regere: viri vero inbecilles cõpellunt̃ vxo-
ribus obedire. Dic quũ Marcus Paulus ⁊ Odoricꝰ
dicunt in oriente eſſe prĩam in ꝓuincia dicta tien als
tiben. Ubi vxores exteriora negocia ordinabãt homi-
nes vero pueros fouebant: ⁊ penſa domi torquentes
oĩa muliebria faciebant. Sic in modernis ꝯiugijs ſe
pe videmus: mulieres virilia ⁊ viros muliebria ptra-
ctare. Eſa. iij. Populum meum exactores ſui ſpolia-
uerũt: mulieres dñate ſunt eis. Et ve hodie mulieres
dñate ſunt. Aduerte tamen ꝙ narrat̃ de beato Ludo-
uico quondam rege francie: ꝙ cum ipſe cum conſilio
ſuo diutius quoddam negocium ptractaſſent nec ſi-
mul ꝯſentire poſſent. accidit ꝙ regina caſum audiẽs
ſubito de negocio ſaniſſimum conſilium dedit regi.
Qđ cũ in craſtino corã ſapientibus recitaſſet: ⁊ oẽs cõ
ſilium approbaſſent. Abſit inquit rex: ꝙ hoc conſiliũ
teneamus; qr dato ꝙ ſit conſiliũ valde ſanuꝫ qr tamẽ
a muliere proceſſit: non decet ꝙ a prudẽtibus viris te
neatur. Sic ergo ordinauit rex ꝙ alia via quererẽt ꝙ
illa quaꝫ inuenerat vxor ſua: ne forte ſubiacere vxoris
dñio videretur. Periculoſum eſt igitur nubere. quia
qñꝙ viros oportet mulieribus ſubiacere. vnde ſicut
ſcribit. Ualerius ad rufinum. Prudens ille metellus
mario querenti; cur filiam ſuaꝫ forma nobilem: dote
diuitem; genere claram. fama feliceꝫ; ducere nollet. le-
gitur rñdiſſe. Malo inquit meos eſſe ꝙ ſuos. Iſtud
eſt igitur coniugium laboris ſarcinis oneratuꝫ. Sed
de hoc vide infra: de muliere. De coniugio vero dolo-
ris ⁊ horroris c... qđ nihil aliud ſit ꝙ ſocietas
malorꝫ. Uide d... e ⁊c.

A **Conſcientia.** Nota ꝙ conſciẽtia debet eẽ
ſicut templum magne ſan-
ctitatis: ſicut caſtrum magne firmitatis: ſicut antrũ
magne profunditatis: ſicut centrum magne equitatis
Templum enim debet habere miram puritatem. Ca
ſtrum debet habere magnam firmitatẽ. Antrũ debet
habere magnam ꝓfunditatẽ. Centrum debet hr̃e ma
gnam equalitatem. Dicamus ergo cariſſimi; ꝙ con-
ſcientia noſtra debet eſſe venuſta ſumma puritate: qr
ſ. conſciencia eſt lectus vbi deus nobiſcum habet qui
etari Eſt aula vbi deus habet recreari: eſt templũ vbi
deus habet adorari: qr ſicut dr. j. Corꝫ. iij. Templũ dei
ſanctum eſt quod eſtis vos. Omnia enim iſta loca de
bent principaliter eſſe munda. ſ. lectus vbi quieſcitur
aula vbi comedit̃: templuꝫ vbi deus colitur. Hebr. ix.
Emundate ꝯſcientiã vr̃aꝫ. Piſces eñ facilius intrãt
ſportulam mundam ⁊ nouam. Apes etiã valde dili-
gunt locũ mundũ. In loco eñ fetido nunꝙ mellificãt
Taxus etiam valde diligit habitaculũ mundũ: ⁊ ideo
ſi vulpes ſuũ habitaculũ fedauerit: nunꝙ ibidẽ am-
plius habitabit. Sic vere cariſſimi deus valde diligit
conſcientiam mundã ⁊ puram: ipſamqꝫ per grãꝫ ſuaꝫ
faciliter ſubintrat ⁊ ibidem etiã ſpũaliter inhabitat.
Unde Actuuꝫ. xxiiij. Studeo ſine offendiculo ꝯſcienti
am mundã habere ad deũ: id eſt aptum ad hoſpitan
dum ipſum deũ. Si aũt a vulpe: id eſt a dyabolo ma-
culata fuerit per peccatũ ipſam deus penitus derelin
quit. vnde in ps. Abhominatus eſt deus here. ſuam ⁊
hereditatem ſuam ſpreuit. Quia procerto de peccato
ribus dicitur ad Tytum. j. Inquinata ſunt eorꝫ mens
⁊ conſcientia. Debet ergo conſcientia venuſtari ſum- B
ma puritate. ¶ Item debet roborari ſumma firmita
te. qđ maxime fit in homine iuſto: in quo conſcientia
eſt ita recta ⁊ firma ꝙ nunꝙ poteſt flecti ad malum:
immo ſemper reclamat contra iniquũ: ſimilis legitti
mo ⁊ fideli procuratori: qui in audiẽtia cõtradictaruꝫ
contradicit ⁊ reclamat quando audit aliquid fieri cõ
tra dominum ſuũ. Sic conſcientia ⁊ ſinderiſis ſemp
reclamant ⁊ dicunt. Malefactum eſt: quando volun
tas facit aliquid contra deum. Iſta eniꝫ eſt ſicut ſtrẽ-
nuus miles qui magis eligit mori ꝙ fidem frangere
domino ſuo. Unde. j. Pet. ij. Hec eſt eñ gratia ſi pro-
pter conſcientiam dei ꝯtinet quis triſticiã. vñ Berñ.
in de conſidreatiõe. fortitudo tua fiducia fidelis con C
ſcientie: decor tuꝰ bone opinionis ſplendor eſt. ¶ Itẽ
debet profundari magna hũilitate. Ro. xiij. Neceſſi-
tati ſubditi eſtote propter ꝯſcientiam. vñ Iſid. li. iij. de
ſummo bono. Conſcientia ſerui dei ſemp triſtis ⁊ hu-
milis eſſe dꝫ: vt p hũilitatẽ nõ ſupbiat: ⁊ p vtilitatem
merorẽ ſe cor ad laſciuiam nõ diſſoluat. Et maxime qr
ꝯſcia: accuſat: excuſat: recuſat. Accuſat dico delinquẽ
tem. Roma. ij. Teſtimonium reddente conſcia: inter
ſe cogitationum: inuicẽ accuſantiũ. Itẽ excuſat Inno
centem. ij. Corꝫ. j. Gloria nr̃a hec eſt teſtimoniũ ꝯſcie
nr̃e. Item recuſet culpam ſubintrantẽ. Geñ. xliij. Nõ
eſt in ꝯſcia nr̃a quis furatus fuerit ⁊c. Itẽ dꝫ mẽſura-
ri magna eqtate: qr ſicut centrũ qđ eſt in medio eqli-
ter ſe hꝫ ad circũferentiã. Sic ſemp ꝯſcia dꝫ eſſe eqlis
iuſta ⁊ equa. Heb. xiij. Confidimꝰ eñ qr bonã ꝯſciaꝫ
habemus in oĩbus bene volentes conuerſari: vide in
alijs titulis multis vbi agit̃. De conſcientia. A

Conſecrare. Nota ꝙ conſecrata dicunt̃ eſſe
illa q̃ deo ſunt ſacrata ⁊ dedica
ta: ⁊ p ſpeciale miniſterium ſolẽniter applicata: ſicut
ſunt perſone ⁊ res eccleſiaſtice q̃ deo ſpecialit̃ ſunt de-
uote. In oĩ eñ ſecta fuerunt ꝯſecrationes ⁊ q̃dã ſpecia
les dedicationes. Apud eñ gentiles viri q̃dã in ſacer-
dotiuꝫ cibeles: q̃ dicebat̃ mater deorꝫ q̃ etiã berecintia
dicta eſt. i. terra ꝯſecrabant̃: q̃ galli vulgariter dicebã
tur. Et hoc qr more gallorꝫ caſtrabant̃: vt virginitatẽ
ꝑpetuã ꝑſiſterẽt. Sicut ponit Ouidiꝰ li. iiij. de faſtis.
Filie nobiles etiã dee veſte conſecrabant̃ ⁊ ad virgini-
tateꝫ ꝑpetuã ſtringebant̃. ſicut dicit idẽ Ouidius li.
predicto. Ipſi etiaꝫ gentiles res quaſdam de ſuis mu-
neribus ꝯſecrabant: ⁊ ipſis ſpecialit̃ deuouebãt: ſicut
patet ꝑ in Iſid. conſecrabant̃ coruus ſoli; lupus marti
columba veneri; pauoqꝫ iunoni. De arboribꝰ etiã ſo-
lebant. Laurũ eñ apollo: bachus hederaꝫ: iupiter nu
cem ⁊c. habebat dicatã. Multo ergo fortius nos fide
les non dijs ficticijs: ſed deo vero debemus cõſecrari
⁊ ſpecialiter ſibi dedicari: ⁊ maxime nos eccleſiaſtici:
qui virgines ⁊ caſti eſſe tenemur exquo mr̃i deorꝫ. i.
beate virgini que mater eſt dei ⁊ regina angelorũ ſpe-
cialiter dedicamꝰ. Exo. xxix. Hec facies dicit dominꝰ
moyſi. i. cuilibet prelato vt filij aaron mihi in ſacerdo
tio conſecrẽtur. Et nota ꝙ ſicut dr Exo. xxix. Ad con-
ſecrationẽ aaron q̃ fuit primus ⁊ ſummus ſacerdos:
in lege diuina plura requirebantur. Sed de illis vide
ſup̃ Aaron: ⁊ infra in titulo đ veſtibus. De Nazareis
tñ dr. Numeri. vj. ꝙ qñ ſe volebant dño ꝯſecrare: vinũ
non debebant

Ayuntamiento de Madrid

nõ debebant bibere: capillos nõ radere: mortuos nõ
tangere nec ad eos accedere ⁊ cõſecrationẽ ſuã vſqꝫ ad
pfinitũ tẽpus cõtinuare. Et ſi forte intercepta fue-
rit iterare. Sic vere dico ꝙ ſi domino volumus conſe
crari. plura ſunt nobis neceſſaria. qꝛ videlicet.
B Mundicie floribus debemus renitere.
Decentie moribus debemus non carere.
Stulticie gentibus debemus non adherere.
Temperantie viribus debemus ſubiacere.
Perſeuerantie finibus debemus remanere.
Simus ergo mundicie floribꝰ picturati. quia. ſ. nos de
bemus eſſe nazarenus qui interpretaꝛ floridꝰ qđ mũ
diciã ſignat. qꝛ. ſ. ad illos qui deo cõſecrati ſunt ⁊ dica
ti ſumme ptinet ꝙ ſint floridi atqꝫ mũdi vñ ſicut Ju-
ſtinus ponit. Apud perſas. quecũqꝫ perſona ſolis ſer
uitio dedicabaꝛ. eidẽ perpetua cõtinentia corpſo im-
ponebatur. Iſi. etiã diciꝛ ꝙ antiqui equos albos aeri
conſecrabant. Et qꝛ aer eſt ceteris rebus purior. Ideo
ſibi colorẽ purũ et mundũ. ſ. albedinẽ dedicabãt. No
ta etiã quõ in collectione viſci quercini taurus albus
immolabatur et in ſacco albo reponebaꝛ ⁊c. ſic dicit
Plinius. li. xvj. ca. xliiij. Sic vere dicã quod illi ſoli ⁊
aeri ideſt xp̃o puriſſimo ⁊ mũdiſſimo cõſecrari digne
cupiunt colorem albũ. ideſt puritatẽ ⁊ mundiciã flori
dam ante omnia vendicãt ⁊ recipiũt: qꝛ reuera nullus
eſt digne xp̃o mundiſſimo cõſecratus niſi qui florido
candore mundicie fuerit dealbatus. In cuius figura.
Aaron cõſecrãdus dñõ ante oĩa precipitur fore lauã-
dus. ſicut dicitur Leui. viij. vñ Nume. viij. precipitur
moyſi de Leuitis. Cũ inquit lauerint veſtimẽta ſua ⁊
mundati fuerint cõſecrabis oblatos dñõ. Sit igitur
quilibet nazareus. i. floridus atqꝫ mundus: Unde de
nazareo dicitur Nume. vj. Sanctificabit ſacerdos ca
put eius. ſ. nazarei in die illo ⁊ conſecrabit dñõ. Judic.
xvj. Nazareus. ideſt cõſecratus ſum dñõ deventro ma
tris mee. Et bene dicit dñõ. Quod eſt contra multos
qui ſcꝫ non videntur cõſecrati dñõ: ſed dyabolo. qꝛ. ſ.
nõ habent mundicie florez ſed luxurie ⁊ criminũ ſpur
ciciam ⁊ fetorem. Mundani etiam hodie filios ſuos
non conſecrant domino nec domini ſeruitio: ſꝫ potiꝰ
ipſos dedicant diabolo atqꝫ mundo magiſqꝫ volunt
ꝙ in mundo viuant immundi ꝗ̃ ꝙ cõſecrati dñõ in
ipſius ſeruitio eſſent mundi. vnde. iiij. Reg. xvij. diciꝛ
Coluerunt immũdicias Sequitur. Seruierũtqꝫ baal
⁊ cõſecrauerũt ei filios ſuos ⁊ filias per ignez. Nõ ſic
ergo ſed ſimus mundicie floribus picturati. Nazare-
C us inquit. ¶ Secũdo ſimus decẽtie moribus adorna
ti quod notaꝛ in capillis qui cooperiunt nuditatem
qui precipiunꝛ nõ radi. qꝛ. ſ. qui digne vult dñõ ꝯſecra
ri dꝫ morũ honeſtate cõtegi ⁊ velari. Math. x. Capillꝰ
de capite veſtro nõ peribit. vñ de honeſtate aurea põt
dici illud. j. paralip. xviij. Oĩa vaſa aurea ⁊ argentea
cõſecrauit rex dauid dñõ. ¶ Tertio ſimꝰ nequicie gẽ
tibus nõ alligati ſꝫ a nequicie gentibꝰ ſeparati qđ no-
tatur in hoc. qꝛ mortuos quantuncũqꝫ ꝓximos nõ de
bebat tangere. nec ad eos accedere: quoquõ ad deno-
tandũ ꝙ dñõ cõſecratus nõ debꝫ mortuos. i. infames
⁊ fetentes perſonas frequẽtare ſꝫ ab eorũ cõſortio pre
cauere. Unde Leuiꝛ. viij. Separabis leuitas de medio
filioꝝ iſrael. Sequiꝛ. Et cõſecrabis eos in oblationez
domini. ¶ Quarto ſimus tẽperantie viribus ſubiu-
gati qđ notatur in hoc ꝙ nazareus a vino ⁊ ab omni
quod inebriare poteſt abſtinere debebat. Ad denotã
dum ꝙ dñõ cõſecratus debet in omnibꝰ abſtinens ⁊
ſobrius eſſe. ⁊ a cunctis ſuperfluis tẽperatus Eccſi. ij.
ca. Cogitaui a vino abſtrahere carnẽ meã vt animuz
meũ transferrem ad ſapientie lucem. Unde de Hier.
dꝛ Eccſi. xlix. Qđ a ventre matris ꝯſecratus eſt ꝓphe
ta. Uenter autẽ matris delicias carnales deſignat.
D ¶ Quinto ſimus perſeuerãtie finibus terminati qđ
oſtenditur in hoc quod taliter conſecratus debebat
cõtinuare et reiterare. vñ Leui. viij. Septẽ diebus fi-
nitur ꝯſecratio: Septẽ enĩ dies tẽpus totiꝰ vite pñtis
deſignant quo cõſecratio noſtra dꝫ ſemꝑ durare. ibiqꝫ
finiri. ideſt perfici ⁊ cõpleri. ¶ Si vis autẽ de cõſecra D
tione potes adhuc ꝯſecrationes que fiunt in eccleſia
tam perſonarũ ꝗ̃ eccleſiarũ naturaliter exẽplantur.
Literaliter figurãtur Uirtualiter operantur. Exem-
plantur dico naturaliter quia ſcꝫ alique ſunt res na-
turales que ritum cuiuſdam conſecrationis obſerua
re videntur. Unde de auibus illis que dicuntur dyo-
medee. Dicunt tam. Plinius ꝙ ſolinus. et etiã in lib.
xviij. de ciui. dei beatiſſimus Auguſti. ꝙ in inſula dio
medea que adiacet italie. vbi fuit templum ⁊ ſepulcrũ
principis diomedis aues quedam albe cũ oculis ſcin
tillantibus habitant et nunꝗ̃ alibi reperte dictaꝫ in
ſulam frequentant. Hee quodam miro religionis ri
tu omni mane in aqua ſe ſolent immergere ⁊ pennis
adhuc madidis et humectis ad templum ſolent acce
dere domum luſtrare. et pennis excuſſis circumſper-
gere et perfundere. et ſequenti die et deinceps ritum
ſue conſecrationis et dedicationis modo mirabili ite
rare ſicut ponit Plinius libro. x. ca. xliiij. Quia autez
iſte aues in iſta inſula in qua princeps grecus diome
des de excidio troiano gradiens naufragium paſſus
cum ſocijs perijt et nuſꝗ̃ alibi reperiũtur crediderũt
antiqui iſtas aues fuiſſe ſocios ⁊ milites diomedis:
qui poſt naufragium in iſtas auiculas ſunt mutati.
Ipſe vero diomedes deificatus. Et ideo vt aiunt tem
plum domini ſui quotidie conſecrant et frequentant
ſicut finxerunt fabule poetarum. Et ponit Ouidius
libro. xiij. de transformatis fabula. iij. ⁊ libro. xiiij. fabu
la. x. Iſte igitur aues quodam inſtinctu nature mote
ad purificationem et conſecrationem huiuſmodi fa-
ciendam exempla dant mortalibus ꝙ templa. et ora-
toria debent domino dedicare ⁊ cum aque benedicte
aſperſione et alijs ſolennitatibus conſecrare. ij. Ma-
cha. xiiij. Libero patri templum hoc conſecrabo. Actꝰ
enim humani pro magna parte habuerunt initium ⁊
exemplar ab ipſis animalibus ⁊ a brutis. Nam vt po-
nit. Plinius libro. viij. ca. xxx. Canis pmo docuit vo
mituꝫ: ypotamus flebotomiam: ciconia cliſteria. ⁊ ſic
de alijs multis. Etiaꝫ de locuſtis dicitur ꝙ militaris
expeditio ordinatioqꝫ caſtrorum ab ipſis ſumpſit ini-
cium. Bene ergo dicitur Job. xxxv. ꝙ deus docet nos
ſuper iumenta terre. ⁊ in auibus celi erudit nos. Dicã
ergo quod iſta conſecratio exemplatur naturaliter.
¶ Secundo commendatur ſeu etiam figuratur litte E
raliter: patꝫ. quia deus precipit conſecrari miniſtros
ſuos. ſcꝫ. Aaron ⁊ filios ⁊ ſucceſſores ipſius ſicut diciꝛ
Exod. xxviij. et deinceps. Ueſtimenta et vaſa taberna
culi precipiũtur quodã ritu mirabili conſecrari. ad fi-
gurandum ꝙ etiam tempore legis noſtre ſunt facien
de conſecrationes et tam perſonarum ꝗ̃ rerum que-
dam ſpeciales deo dedicationes. Exo. xxxij. Conſecra
ſtis manus veſtras dñõ. j. Paraly. xxij. Conſurgite et
edificate ſanctuariũ dñõ vt introducatur archa ſede-
ris domini. ⁊ vaſa dñõ cõſecrata. ¶ Tertio dico ꝙ cõ F
ſecratio operatur virtualiter. Si enĩ ꝯſecrationes la-
pidũ. imaginũ ⁊ anulorũ ſm̃ quoſdã mirabilia operãꝛ
ſicut quiqꝫ ꝑ experientiã ẽ ꝓbatũ. quãto magis res ſpi
deo ꝯſecrate ⁊ officijs eccleſiaſticis impcate ſicut pie
credẽdũ ẽ: virtutes conſecunꝛ mirabiles cõtra poteſtiã
inimici. In terra enĩ natiuitatis mee que eſt pictauia
ꝓuincia gallarũ circa caſtrũ qđ dꝛ mirabellũ: fertur
eſſe vnũ mirabile ſatis magnũ qꝛ. ſ. quidã nobilis cõ-
manus dictus dñs de podioſtiſo quadã occulta vir-
tute ꝗ̃ ſibi ⁊ dicti loci dñis a deo ſupponiꝛ eẽ ꝯceſſa. ſo
la imprecatiõe verbali de oĩ loco quo ipſe voluerit ſer
pentes eijcit ⁊ ſolo mãdato expellit ita ꝙ poſtꝗ̃ ſerpẽ
tes inde recedere iuſſerit. extũc ibi ſerpẽtez aliqs nõ vi
debit ſicut certiſſime: vt aiunt multotiẽs eſt probatuz
Nonne ergo multofortius credendũ eſt impcationes
orationes ⁊ dedicationes ſeu ꝯſecrationes eccleſiaſti
cis ꝑficere ⁊ ſerpẽtes antiquos. i. demones efficaciter
effugare. Audiui enim cũ ſemel eſſem auinione ꝙ in

Ayuntamiento de Madrid

quodā monaſterio monialiū de prouincia. diabolus in ſpecie cuiuſdā iuuenis cū quadā moniali carnaliter cōcūbebat ipſamq̧ clauſis ianuis omni nocte ⁊ ne ſciebat qualiter extrahebat. Accidit vero q̄ quadā die epiſcopus patrie ad monaſterium venit. ⁊ plures moniales ⁊ illā inter ceteras cōſecrauit. Diabolus a die cōſecrationis ipſam tangere nō potuit. ſed apparens ei de longe apoſtatare ſuadebat ⁊ tandē vacuus recedebat. Ecce ergo q̄mo ɔſecratio operat virtualiter. vnde Leui. xxvij. Quicquid ſemel fuerit ɔſecratū. ſanctum ſanctorū erit dn̄o. Sic igit patʒ quō ɔſecratio operatur virtualiter. figuratur literaliter. Exemplat naturalr.

A **Conſentire. Conſenſus** Cū conſenſ⁹ ſeu volūtas ſit ille actus anime in quo ɔſiſtit ratio meriti ⁊ demeriti vel peccati. cū conſenſus ⁊ volūtas reputentur pro facto. Uide infra vbi de volūtate ſatis dicetur. Nota tamen q̄ in ſcriptura inuenit Conſenſus

Mutuus.	Primus eſt pacis nutritiuus.
Fatuus.	Secundus eſt necis inductiuus.
Congruus.	Tertius eſt lucis ingreſſiuus.

¶ Eſt igitur conſenſus mutuus pacis generator. Et ſic conſentire nihil aliud eſt q̄ inuicem acquieſcere ⁊ alter alteri concordare. Unde in ps. Tu vero hō vnanimis qui ſimul mecū dulces capiebas cibos. ⁊ in domo dei ambulauimus cū conſenſu. Sine etiam conſenſu mutuo nulla pax aut concordia celebraf. Actuū xxviij Cumq̧ inuicem non eſſent conſentientes recedebant. Finxerunt enim poete q̄ tres fuerunt ſorores que gorgones ſunt vocate. que vnicū oculū dicebātur habere quem ſibi inuicem mutuabant. q̄ pro tāto dictum eſt vt ſupponitur. quia vnius erant voluntatis ⁊ cōmunis concordie et conſenſus ſimulq̧ vixerunt et ſemper pariter regnauerūt. Sic igit in nobis debʒ eē vnicus et mutu⁹ oculus ⁊ cōſenſus Math. v. Eſto conſentiens aduerſario tuo ⁊c. De tali aūt ɔſenſu vel diſſenſu. vide īfra de diſcordia ⁊ etiā de ɔcordia. Iſte ē igr ɔſenſus mutu⁹ pacis gn̄ator. ¶ Scd̄o dico q̄ inuenit

B ɔſenſus fatu⁹ necis ppinator. ⁊ iſte ē ɔſenſus quo qs acq̄eſcit ſuggeſtiōi maligne ſicut paul⁹ de ſeipſo dicit. Act. vij. ⁊ xxij. Quod ipſe conſentiebat illis qui martyres occidebant. ⁊ cuſtodiebat veſtimenta illorum. Mutuus enim conſenſus facit matrimoniū. Si igit anima diabolo conſenſerit conſtat q̄ ipſius coniunx erit. Unde ipſe eſt ſicut holofernes qui iudith. cōſenſum ſpontaneum requirebat. Iudith. xij. Sponte cōſentiat habitare mecum. Aduerte enim q̄ ſicut venenum quando venit ad cor penetrans per interiores venas. ſolet animal occidere. Sic peccatū per venas affectionis ⁊ cogitationis tranſiens. tunc ſpiritualiter occidit quando per conſenſum cor ⁊ voluntatē attingit. Un̄ de malo conſenſu qui reputatur pro facto dr̄ Roma. j. Quoniam qui talia agunt digni ſunt morte Non ſolum qui talia agunt ſed qui eis conſentiunt. Et bene dicit cōſentiūt quia ſm̄ iura agentes ⁊ cōſentientes pari pena puniuntur. Unde dominus Leui. xx. dicit. Succidam ipſum. ſcʒ peccatorē ⁊ omnes qui conſenſerunt ei vt fornicaretur. Et applica bene ſi vis contra malos conſiliarios ⁊ fautores et contra vetulas ⁊ leones. Non eſt igitur conſentiendū peccantib⁹ vel peccato. Thobie. iiij. Uide ne aliquando peccato conſentias. Hic eſt igitur conſenſus necis ppinator.

C ¶ Tertio dico q̄ inuenitur cōſenſus congruus lucis procurator. Et iſte eſt ille quo quis conſentit bonis rebus et bonis perſonis. Bonis dico rebus ſicut apoſtolus Rom. vij. qui dicebat. Conſentio legi quoniaʒ bona ē. Bonis etiā pſonis ſicut Rom. xij. cōſulit. Nō alta ſētiētes. ſed humilib⁹ cōſentientes ⁊c. Uide de placere Cōplacere ⁊ Uelle. Acquieſcere volūtas.

A **Conſequi.** Notabo q̄. cōſequi idē eſt qd̄ complete ſequi ⁊ ſic ſumit p aſſequi. et pro cōprehēdere vel amplecti. Sicut ergo canis diuerſis motibus ⁊ latratibus apprehēdit ⁊ ɔſequitur predam ſuam. Sic nos diuerſis motibus operationum bonarū et diuerſis latratibus orationum ſanctarum conſequi debemus predam proficuam ad ſalutem. ſcʒ bona ſpiritualia et eterna. vnde de Abel dicit Hebr. xj. Fide conſecutus eſt ſe eſſe iuſtum Aduerte tamē q̄ illi qui currunt in ſtadio tunc melius ɔſequūtur quādo non nimis aſpere et feruenter in principio currūt Melius ē ei prio moderate currere ⁊ in fine accelerare q̄ primitus nimis precipitare ⁊ finaliter pre laſſitudine ſe tardare. Sic vere dicam q̄ multi in moribus in principio nimis accelerāt. in q̄tum indiſcrete ardua et vires ſuas excedentia tentant. Iſti vero non conſequūtur nec perſeuerant quia proceſſu temporis in via deficiunt ⁊ oberrant. Acres enim in principio frangūtur in fine. Ro. xj. Quod querebat iſrael. non eſt cōſecutus. Prudentes primo mature et deliberate procedunt. ⁊ ſic ad finem debitū conſequūtur. ⁊ ad bonum optatum perſeuerando accedunt. Figurati in Petro et Iohanne. Iohan. xx. vbi iohānes qui tardius inceperat. pcucurrit citius petro ⁊ venit prior ad monumētum ⁊c. Uide ſupra de cito ibi. Item abſtinendum eſt a nimis cita celeritate. Igitur notabo q̄ laborare debemus ad tria principaliter conſequenda videlicet. B

Ueniam que culpam remittit.	De venia ɔſequē
Gratiam que bona ſubmittit.	da dr̄ puer. xxviij.
Gloriā que magna promittit	Qui abſcōdit ſce

lera ſua non dirigetur in terra qui aūt cōfeſſus fuerit ⁊ dimiſerit ea miſericordiam conſequetur. De gratia autem dicit apoſtolus hebreo. iiij. Adeamus cum fiducia thronum gratie eius vt miſericordiā conſequamur. De gloria vero eterna conſequenda dicitur Iudith. v. Annonam de celo conſecuti ſunt ⁊c. Uide infra de Sequi et Proſequi.

Conſeruare. Nota q̄ conſeruare ſumitur pro cuſtodire p facere. vel p implere. Dico ergo q̄ in ſcriptura reperitur. Conſeruatio actiua conſeruatio paſſiua Actiua dico qua qs cōſeruat ydonea. Paſſiua vero qua quis a rebus conſeruatur idoneis. Dicam igitur de paſſiua primo. Sicut enim ſm̄ naturales multa ſunt que vitam humanam conſeruant. vicʒ Aer. Cibus. Potus Exercitium Quies. Uigilia Somnus. Sic proculdubio multa requiruntur ad hoc q̄ vita ſpūalis et homo interior in eſſe morali et virtuoſo debite conſeruetur. videlicet.

Aer ideſt Puritas et innocentia.
Cibus ideſt deuotio et eucharistia.
Potus ideſt doctrina et ſcripture ſcientia.
Exercitium. ideſt labor et diligentia.
Quies ideſt tranquillitas mētis ⁊ patientia.
Uigilia ideſt conſideratio diſcretio ⁊ ſapientia.
Somnus ideſt cōtemplatio ⁊ eternorū cōplacentia.

Iſta enim conſeruant vitā gratie. ⁊ finaliter pcurant vitā glorie vnde illud. Eccli. xv. Si volueris mandata conſeruare. conſeruabunt te. vide infra de ſeruare vbi diuiditur et exponitur. Et aduerte q̄ deus eſt ille qui eſt conſeruator priuilegiorū noſtrorū. Paruʒ enim valent priuilegia papalia niſi dederit conſeruatorē qui ea faciat cōſeruari. Sic priuilegia et beneficia que nobis a natura. fortuna ⁊ gratia cōceſſa ſunt conſeruatore indigēt ipſo deo. alias cito pereūt ⁊ labūtur Ideo petebat dauid in ps. Cōſerua me domine qm̄ ſperaui in te ⁊c. Iſte enī conſeruat ſuos multipliciter vicʒ.

Submouendo quod inficit.
Subiungendo quod proficit.
Apponendo quod ſufficit.

Iſte enim conſeruat peccata que inficiunt ſubmouendo. de quo in epiſtola iude circa finem. Potēs eſt autē deus conſeruare vos ſine peccato. ¶ Item conſeruat adiungendo merita que proficiunt ſcilicet gratiā et virtutes ps. Dominus cōſeruet eum ⁊ viuificet eum. ⁊ beatum faciat eum ⁊c. ¶ Item conſeruat apponendo gaudia que ſufficient. ſcʒ gloriam eternam. vnde in ps. Dn̄s non derelinquet ſanctos ſuos in eternum cōſeruabunt.

Ayuntamiento de Madrid

B conſeruabūtur. Sed eſt alia conſeruatio actiua qua. ſcʒ quilibet debet conſeruare illa que pertinent ad ſalutem. ſicut eſt conſeruatio mandatorum et ſtatutorum. Unde nota ꝙ iuſti conſeruant.

Iuſticiam que mala corrigit.
Diſciplinam que carnē ſubigit.
Uerbū dei quod mētes erigit
Dei legē que cunctos dirigit.
Tēpus aptū quod malū abigit.

De ꝯſeruatione iuſticie dr eccli.j. Fili concupiſcēs ſapientiā conſerua iuſticiam. De diſciplina dicitur. Eccli.xlj. Diſciplinam in pace conſeruate ſibi. ¶ De verbo dei dr Eccli.ij. Qui diligunt verbum conſeruabunt illud. ¶ De lege diuina dicit. Eccli.xliiij. Non eſt inuentus ſimilis illi qui conſeruaret legem excelſi. ¶ De tempore vero oportuno dr Eccli.iiij. Conſerua tempus ⁊ declina a malo ⁊c. vide infra de Seruare. et de cuſtodire. ⁊c.

A Conſideratio Conſiderare.

Nota ꝙ conſiderare idem eſt quod ꝓuidere cum deliberatiōe reſpicere. vel in rebus ignotis vel occultis meditari ⁊ cogitare. Unde moraliter loquendo conſideratio ⁊ meditatio quaſi idem ſonant vnde cōſideratio ꝓprie loquēdo idē eſt qđ futurorū ſeu difficiliū vel dubiorum attenta meditatio. Aduertamus igitur ꝙ conſideratio pertinet ad creaturam rationalē. Nam ſicut videmus ꝙ aues predales anteꝙ̄ volant diu circunſpiciunt et conſiderant vtrū aliquā predaʒ videāt et ad quā partē declinare debeant. Sic vere cariſſimi rōnabiles ⁊ ꝯtēplatiui viri valde debent caute circūſpicere ⁊ videre. ad quam predā vel ad quā partē. i. ad quod antrū vel ad quē ſtatū debeāt anhelare ꝑs. Oculis tuis cōſiderabis ⁊ retributionē peccatorū videbis Aquila eñ quādo ſedet ſuper rupē vnā. de trib⁹ ſolet ſemꝑ conſiderare. Aut eñ cōſiderat vngues ſuos aut conſiderat ſolē in rota ſua aut conſiderat circūquaqꝫ ſiquā predā viderit ad quā volet ſicut dicit. Pli. Sic vere chariſſimi nos qui in rupe fortaliciȷ̄ fidei ⁊ eccleſie ſedemus. vnum iſtorum triū ſemper conſiderare debemus. vicʒ vngues noſtros: ideſt noſtraruʒ ſuperfluitatum curuitatē ⁊ defectuoſitatem. Itē ipſum ſolē ideſt bonorum eternorum claritatem. et amenitatem Item predam noſtram. ideſt bonorum operum agendorum qualitatem ⁊ bonitatem. Boni eñ cōſiderāt.

Horrorem ſcelerum vt corrigantur.
Splendorem ſuperum vt appetantur.
B Ualorem operum vt exequantur.

De cōſideratione propriorū defectuū ⁊ ſcelerū pōt dici illud prouer. xxxj. Conſiderauit ſemitā domus ſue. De cōſideratiōe aūt bonorū ſuperū pōt dici illđ. Iob. xxxvij. Super omnes celos ipſe cōſiderat. De cōſideratione vero bonorū operū pōt dici illud. j. Reg. xxv. Cōſidera ⁊ cogita quid facias De his ergo que conſiderare debemus poteſt exponi breuiter illud, Hiere. ij. Tranſite ad inſulas cethim et videte: et in cedar mittite ⁊ conſiderate vehementer. In quib⁹ verbis aduertendum eſt ꝙ tria ſunt a nobis principaliter meditanda et conſideranda videlicet. Naufragium mundiale excidium quod oſtenditur nomine inſularum. Inſulas inquit. Exitium infernale quod oſtenditur cuʒ dicitur. Cedar quod interpretatur tenebre. Solaciuʒ ſupernale. qđ oſtēditur cū dicitur cethim qđ interpretatur germina vel reſurrectio. Et primo inſtruimur ad precauendum. Et ſecundo inducimur ad metuenduʒ.
C Et tertio allicimur ad appetendum. ¶ Conſiderem⁹ ergo mundi naufragium vt erudiamur. Conſideratio enim alicuius naufragiȷ̄ vel periculi facit hominē magis cautum ad ipſum periculū euitādū. Et reuera cariſſimi mundus iſte eſt locus multorum et magnorū periculorū tribulationū ⁊ vexationū. qđ oſtēditur cuʒ dicitur inſulas. Inſule enim dicunt diuerſi ſtatus mūdi qr ſicut inſule mari ſunt vndiqꝫ circūſepte et maris fluctibus verberate et piratarū rapinis expoſite. Sic vere omes mundi ſtatus cuiuſcunqꝫ ꝯditionis exiſtāt mari ideſt multis amaritudinibus ſunt reſperſi. multis etiā tribulationū fluctibus ſunt percuſſi. multis inſuper piratarū. ideſt demonū tentationib⁹ ⁊ vexationibus ſunt impulſi. Tales ergo inſule ſunt cōſiderande vt earum delectationes ⁊ ꝓſperitates cōtēnātur vt earū pericula caueātur. Ezech. xxvj. Turbabūtur inſule in mari Mundane enim inſule. i. mūdani ſtat⁹ ſunt cōſiderāde. precauēde et fugiēde. In iſtis enim ſunt vt cōiter calores maiores mot⁹ fortiores. latrones peiores. Calores dico maiores qr etiā quedā ſunt inſule q̄ dicūtur colie. que ſunt in mari ſicilie. que perpetuum ſpirāt ignē. Mot⁹ dico etiā fortiores qr in inſulis maris fit quādoqꝫ faciliter terremot⁹. Latrōes etiā dico peiores. ſ. latrones marini ſolēt ad inſulas tranſire vt ibidem poſſint ſecuri⁹ habitare. Sic vere chariſſimi. Inſule ideſt ſtatus et ſecte particulares huius mundi valde debēt hodie cōſiderari. vt. ſ. homo aduertat vbi cor ſuū debeat ampullari. qr vere in multis ſtatib⁹ eſt hodie ignis et calor auaricie ⁊ cupiditatis. Ignis etiā luxurie ⁊ carnalitatis. Ignis etiā ſeuicie ⁊ crudelitatis ſicut patet vt communiter in ſtatu mundanorū. ita ꝙ de talibus inſulis ⁊ ſtatibus eſt hodie terremotus cōtrouerſie: diſcordie et malignitatis. vel mutationis ⁊ varietatis ſicut patet qr omnes mūdi ſtatus ſunt mutati ⁊ moti a ſua primaria cōditiōe ⁊ perfectione vnde Apo. vj. Omnes inſule de locis ſuis mote ſunt. Itē dico ꝙ in multis talibus ſtatibus ſunt hodie latrones malicie et ꝑuerſitatis. ⁊ potiſſime detractores qui bonam famā aliorū vel ꝯloquacitate denigrāt. vel taciturnitate furātur vnde Eſay. xxiij. Ululate qui habitatis in inſula. Iſta ſunt ergo conſideranda ⁊ a diſcretis mētibus precauenda Nume. xiij. Conſiderate terrā qualis ſit ideſt conſiderate mundi proſperitatē qualis ſit ſcilʒ q̄ vitioſa. q̄ periculoſa. q̄ deceptoria q̄ tranſitoria Terra enim iſta ſcilicet terreſtris ſubſtantia.

Eſt laborioſa ad acquirēdū
Eſt timoroſa ad ſeruandū.
Eſt doloroſa ad perdendū.
¶ Hec enim.
Cum labore acquirit.
Cum timore cuſtoditur.
Cum dolore amittitur.

Cōſiderem⁹ ergo mūdiale naufragiū vt erudiamur. Inſulas inq̄t D
¶ Secūdo dico ꝙ cōſiderare debemus infernale ſuppliciuʒ vt deterreamur qđ oſtēditur cum dicitur cedar qđ interpretatur tenebre ſeu obſcuritas. per qđ poteſt ſignificari infernus. vbi eſt terra miſerie et tenebrarū. ⁊ ſempiternus horror. Iob. x. Ideo de tali conſideratione dʒ dicere homo. illđ ꝑs. Habitaui cum habitantib⁹ cedar. multū incola fuit anima mea. Cum habitantibus enim cedar. ideſt cuʒ illis qui nūc habitant in obſcuritate mortis purgatoriȷ̄ vel inferni debemus per conſiderationem habitare. Iſta enim conſideratio valde eſt vtilis. qr ſcʒ timor dei cōcipitur per cōſequens multa mala impediūtur per timorem domini declinat ois a malo. Prouerbi. xv. Unde Iob. xxiij. Conſiderans ipſum timore ſollicitor. In animalibus enim iuxta iecur ſemper inuenitur fel. vix aut nunꝙ eſt dare aliud. Et hoc procerto poteſt ſignificare ꝙ vbicunqꝫ fuerit. iecur qđ amare cogit. i. dulcedo alicuius tēporalis cōſolationis. ſemꝑ procerto debet ineſſe fel. ideſt amaritudo conſiderationis. Pauo enim conſiderans pedes ſuos. rotam deponit Sic homo conſiderans finem ſuum. faſtum ſuperbie dimittit. Bene ergo dicitur. Sap. vj. Conſiderans te metipſum ne et tu tempteris. Debʒ ergo conſiderare ſupplicium infernale. ¶ Tertio dico ꝙ conſiderare
E debemus ſolacium ſupernale. ſ. bona paradiſi. Mercennarius enim ſemper habet oculum ad mercedem glorie paradiſi quē deus in ſero mortis fidelibus ſuis repromiſit: Cum ſero enim factum eſſet. dictum fuit. Uoca operarios tuos et redde illis mercedem. Mat. xx. Et iſta merces: iſtud bonum oſtenditur cū dicit cethim quod interpretatur germina vel reſurrectio qr. ſ. in paradiſo ſunt germina omniuʒ bonorum. ⁊ ſunt reſurrectiones. ideſt reuelationes omnium malorum.

Ayuntamiento de Madrid

Uel ſi vis cum ponitur cethim cum.c. interꝓtatur aliter ideſt fixus.⁊ ſignat ſtabilitatem glorie paradiſi.et ſic ibi eſt reſurrectio ideſt eleuatio honoris ⁊ dignitatis.germen ideſt fruitio dulcoris et voluptatis fitio.i. duratio eternitatis et perpetuitatis que oĩa procerto ſunt conſiderãda vt mens alliciatur ibidẽ vnde Eſa. xxiij.In cethim conſurgens tranſfreta.De forti enim muliere dicitur.Prouerbi.xxxj.Conſiderauit agrum et emit illum.Ex conſideratione enim et cognitiõe celeſtium bonorum.mouetur homo ad ipſa emendũ et acquirendum Patet ergo ꝙ conſideranda ſunt.

Celi faſtigium.
Finis ſupplicium.
Mundi naufragium.

Et ſi vis nota adhuc quod iuſti multa cõſiderare ſolent videlicet.

¶ Deũ vt ipſum timeant.
Mundũ vt ipſum caueant.
Peccatum vt ipſum horreãt.
Seipſos ne ſibi placeãt.
Mortẽ vt triſtes ſedeãt
Impium ne huic adhereant.
Iuſtum vt ſibi faueant.
Infernũ ne vane gaudeãt.
Paradiſum vt illũ adeant.

In iſtis enim omnibꝰ debet humana mẽs ⁊ cõſideratio verſari et circa ꝓmiſſa diuerſimode meditari.Conſideret ergo deũ qui dꝫ timeri q̄r ſcilꝫ dũ mira dei iudicia ipſiuſq̄ potentia cõſiderãtur homo ad ipm timendũ inuitat.Oculus enim ↄſiderans ſolem efficitur lachrymoſus.vnde Job dicebat. Job. xxiij.A facie eius turbatus ſum.⁊ cõſiderans eũ timore ſollicitor.⁊ Job.xxxvij.Sta et cõſidera mirabilia dei ¶ Item conſideret homo mundũ qui dꝫ caueri. Homo enim videns incendiũ vel ruinã ſolet a longe ↄſiderare. nec ei audet appropinquare.Unde plinio pħo melius fuiſſet ꝙ ethnã montẽ ardentẽ de longe ↄſideraſſet q̄ ꝙ ipſi nimis appropinquãs ab eo ſuccẽſus fuiſſet bene ergo conſulit Joſue.ij.Cõſiderate terrã vrbẽq̄ hiericho.¶ Item conſideret pctm̃ quod dꝫ horreri.Jõ Math.vij.dicit.Ille reprehendit qui trabẽ quã hꝫ in oculo.i.maximũ peccatũ qd̾ hꝫ in corde nõ conſiderat ¶ Item ↄſideret ſeipſum quẽ dꝫ vereri.vnde illud Gal. vj.Conſiderans temetipſum.Iſta eſt enim ſapientia ſumma.ſ.cõſideratio ſui.Sꝫ de hoc vide de Cognoſcere de Uidere vnde de cõſideratiõe ꝓpriorũ defectuum põt exponi illud Nee.ij. Cõſiderabã murũ hieruſalem diſſipatũ.¶ Item conſideret mortẽ que debet terreri. Judic.xix.Cõſidera ꝙ dies ad occaſum decliuior ſit et ꝓpinquet ad veſperã.¶ Itẽ conſideret impiũ quo dꝫ vigeri.Prouerbi.vij. Conſidero vecordẽ iuuenem ⁊c. ¶ Item conſideret iuſtum quo dꝫ doceri.prouerbi.vj. Uade ad formicã o piger et conſidera vias eius ⁊ diſce ſapientiam.¶ Item conſideret infernum quo dꝫ horreri pſ.Oculis tuis cõſiderabis ⁊ retributionem peccatorum videbis.¶ Item conſideret paradiſum quo debet impleri.Nũe.xiij.Cõſiderate terrã qualis ſit ⁊c. vide i alijs multis locis ⁊ titulis vbi d̾ ↄſideratiõe agit

Conſilium.

Nota ꝙ conſiliũ nihil aliud eſt q̄ ordinatio prudentiũ deliberatione vallata.Sicut enim dicit Tulliꝰ in li.ij. rhetori. Conſiliũ eſt examinandarũ gubernandarũ rerũ ſubtilis animi ꝓſpectus.Et eſt conſiliũ valde neceſſariũ illis qui habent rempublicam gubernare.Cum deliberatione enim conſilio ⁊ prudẽtia debent ſuperiores facere quicquid agunt Eccl's.xxxij.Sine conſilio nihil facias.⁊ poſt factũ nõ penitebis.Sicut enim dicit pli. Inter elephantes talis eſt regula ꝙ maior natu ducit gregem.Alij autẽ quanto antiquiores tanto ſibi propinquius aſſiſtunt ⁊ tanto ad ducendum gregẽ ipſum amplius adiuuant et confortant. Sic vere inter nos maiores natu. ideſt antiquiores moribus et etate, debent gregem ſubditorum regere et ducere ⁊ ſibi preficj et preeſſe.Alij autem antiquiores,⁊ prudentiores dñt ipſum in iſtis actibus adiuuare et ſuis conſilijs ⁊ auxilijs ad aliorum regimen confortare. Rector enim cõmunitatis ſine bono conſilio vix poteſt regere bene. Et ideo bonis conſiliarijs debet credere.⁊ tales ſecum eligere ⁊ habere.Ideo.iij.Regum.j.dicitur Accipe conſilium a me ⁊ ſalua animam tuam.Nã vt dicit Greg. Ualde fortitudo deſtruitur niſi per conſilium fulciatur quia quo ſe plus poſſe conſpicit.eo ſine moderamine ſepe ruit.Aries enim libentius frequentat ſocietatem ſenum ouium q̄ agnorum Sic procerto prelatus libentius ſequi debet et ſecum admittere ſocietatem ⁊ conſilium ſenum prudentũ q̄ iuuenum fatuorum Roboam enim vſus iuuenum conſilio perdidit regnum ſuum ſicut dicitur.iij Regum.xij.Quia reuera conſilio iuuenum.ideſt ſupplicium fatuorũ nunq̄ a ſapiẽtibus vt cõmuniter eſt credendum:Iuxta illud Eccl's. viij.Cum fatuis conſilium non habeas non enim potuerunt eligere niſi que ſibi placent. Aduertamus ergo quod dicit ſapiens Prouerb.xj.Ubi non eſt gubernator populus corruet ſalus autem vbi multa cõſilia. B.

¶ Nota ergo ꝙ conſiderationem ad conſilium et deliberationem habendum et frequentandum.

Inducit natura.
Deſignat figura.
Precipit ſcriptura.

De natura patet ꝙ formice q̄ſi mutuo ſe inueniũt faciũt inter ſe quaſdam collocutiones hoceſt dictu.ꝙ vna cum alia ſe reſtat ⁊ ita altera cũ altera moram trahunt ꝙ colloqui et quaſi de re ſua publica tractare et inuicem conſiliũ habere videntur.In quibus natura nos inſtruit ꝙ ſuper negocijs publicis debent mira conſilia et diuerſa colloquia pertractari quod vtiq̄ figura deſignat quia ſicut dicitur Apoc.iiij.Sedens in throno habebat circa ſe in diuerſis ſedilibus viginti quatuor ſeniores. ad denotandũ ꝙ illi qui ſedent in throno iudiciarie poteſtatis debent iuxta ſe in ſedibus in officijs cõſtituere ſeniores.i.prudentes ⁊ meliores.vt corũ conſilio ⁊ auxilio poſſint rempublicã gubernare.Et iſtud etiam precipit ſcriptura.Prouer.iij.Cuſtodi legem atq̄ ↄſiliũ. Et nota ꝙ qui habent dare conſilium debent.

Sagacitatem habere.
Fidelitatem tenere.
Fallacitatem horrere.

Debẽt ergo ↄſiliarij habere ſagacitatẽ.Eccleſi. xxiiij.Ego ſapientia habito in altiſſimis.Item debent fidelitatem tenere Prouerbi.xj.Qui fidelis eſt celat amici conſilium Item debet falſitatem horrere quia.ſ.nunq̄ debent conſulere aliquod malum.nec vtilitati cõmuni contrariũ.ſed iuſte et ſm deus omnia pertractare pſ.In cõſilio iuſtorum et cõgregatione. C

¶ Et aduertamus adhuc ꝙ conſilia ſunt ordinata ad patrie gubernationem ad principum refrenationem ad periculorum euitationem. Primo ergo dico.Boni conſiliarij ſolent patriam regere malis principum voluntatibus ſe opponere ⁊ inſuper pericula precauere iſti ergo ſunt patrie gubernatores irarum tẽperatores malorum extirpatores. ¶ Dico ergo ꝙ per bonũ conſiliũ patria gubernatur.Secundũ enim aſtrologos per coniunctionẽ planetarũ in diuerſis ſignis ⁊ domibus tẽpora mutãtur ⁊ regũtur ⁊ impreſſiones in aere generant.Sic vere ꝑ cõiunctiones. cõſilia. et collocationes planetarũ.ideſt conſiliariorum qui in ſignis ⁊ domibus.i.in curijs ⁊ palatijs magnatũ ⁊ prelatorum collocãtur ⁊ aggregant quaſi totius mundi machina gubernatur.⁊ ideo ſi iſti planete ⁊ iſti conſiliarij boni fuerint. tunc bonas impreſſiones.et bona regimina in aere ſubiecte patrie generantur. Si vero mali fuerint et iniqui.tunc procerto per eorũ cõſilia ⁊ eloquia male impreſſiones.mala facta.rapine.ſcꝫ.⁊ exactiones generant ⁊ introducunt.Ideo bene conſulitur Eccleſia.xxxvij.A conſiliario malo ſerua animã tuam Et in pſ.Super populum tuum malignauerunt conſilium.Quod vtiq̄ eſt hodie contra aliquos prelatos et principes ⁊ magnates quia vere multi ſunt qui libẽtius credunt malis conſiliarijs q̄ bonis magis fauẽt adulatoribus q̄ oratoribus magis conſentiunt balliuis impijs et crudelibus.q̄ bonis et iuſtis hominibꝰ. Et ſicut videmus per iſtorum officialium praua conſilia tota patria pauperat Dicit enim Pli.Quod oſſa leonis ſunt ita dura ꝙ ex eorum colliſione ignis generatur.Sic

ratur.Sic vere oſſa leonis ideſt conſiliarij regum et p̄
latorum ſunt hodie ita duri.ita crudeles. ita tyranni.
ꝙ ex eorū colliſione.collocutione.conſilio ⁊ ordinatio
ne.Ignis rapinarū ⁊ exactionū oritur.qua tota patria
ſubiacens pregrauat̄.Unde Eſa.xix.Sapientes conſi-
ſiliarij pharaonis dederunt conſilium inſipiens. Et
Deut.xxxij.Gens abſqȝ conſilio ⁊ ſine prudentia.vti-
nam ſaperent et intelligerent ac nouiſſima ꝓuiderēt
Non ſic ergo ſed ſequamur et habeamus bonum cō-
D ſilium.q: per iſtud patria gubernatur.¶ Secūdo di-
co quod per iſtud principū impetus refrenatur. Niſi
enim eſſet obuiatio et contrarietas planetarū impet⁹
et raptus firmamenti ſubuerteret totū orbez.ſed quia
motus planetarum iſti raptui contrariātur ideo mū
di machina illeſa ſeruatur Celum etiā criſtallinū ſm
Rabanū.propter hoc factū eſt aqueū.vt.ſcilȝ ſua frigi
ditas calorem qui ex raptu celi gignitur temperaret.
Sic reuera chariſſimi ad hoc ſunt planete ideſt boni
conſiliarij.circa firmamentum ideſt circa ſuperiores
debent eſſe vt ſcȝ per ſua diſcreta conſilia ipſorum mo
tus.iras et leuitates poſſint temperare ⁊ eiſdē cū pru-
dentia contraire.Multi em̄ ſuperiores ſunt.ita mobi
les per inconſtantiam:ſunt ita precipites per violen-
tiam:ſunt ita feruidi per crudelitatem vel auariciam
ꝙ niſi eorum motibus ⁊ raptibus.planetarū ideſt bo
norum conſiliariorum ſenſus ⁊ bonitas cōtrairet ſub
iectam patriam diſſiparent et per rapinas et iniurias
inflāmarent.Eccſi.xlvij.Auertit gentem conſilio ſuo
Neceſſarij ergo ſunt boni cōſiliarij magnatib⁹. Ideo
conſulit Seneca in quadā epiſtola. Dum tibi inquit
alludit vite proſperitas.conſilia ſalubria tibi quere vt
ita circumſpicias quo ire debeas ⁊ quouſqȝ.Multi ta
men chariſſimi ſunt hodie ita fatui et proterui quod
nunꝙ̄ volunt audire alicuius conſilium niſi ſuum di
centes illud Eſaie.xlvj.Omne conſilium meuȝ ſtabit
et omnis voluntas mea fiet. Et iſti ſunt fatuiſſimi.
Hieremie.xxxviij.Si conſilium tibi dedero non me
audies.Non ſic ergo ſed audiamus conſilia quia per
E iſta mentis impetus refrenantur. ¶ Tertio dico ꝙ ꝑ
bonum conſilium damni pericula declinantur Pro-
uer.ij.Conſiliū cuſtodiet te.⁊ prudentia vallabit te.
Ptȝ igit̄ ꝙ ꝯſiliū eſt habendū ⁊ tenendū.q: per ip̄m.

Subditi gubernantur.
Magiſtri refrenantur.
Pericula vitantur.

Et hoc de ꝯſilio ſufficit
vide vbi deliberatio.Itē
vide in titulo de Equita
te vbi inuenies autoritatē diuiſam ⁊ proſecutā. Meū
eſt ꝯſiliū et equitas ⁊c.Et.ſ.de aduocato vbi eſt illa au
toritas.Super populū tuū malignauerunt conſiliuȝ.

B **Conſuetudo.** Secundū Iſid.eſt quoddaȝ
ius morib⁹ ꝯſtitutū qđ cuȝ
lex deficit pro lege ſuſcipitur Aug.etiā li.de diſtinctio
nibus dicit.Nō mos eſt ſimul habitantiū cōſenſus q̄
inueterat⁹ conſuetudinē facit.Et breuiter iſtud eſt ve
rum ꝙ ꝯſuetudo eſt quedā lex nature ſcui cum natura
ſubiecta fuerit.vix ab ipſi⁹ virib⁹ ſe diſſoluit Et ideo
valde debet homo cauere vt in bonis et non in malis
conſuetudinibus indureſcat vt bonis actib⁹ aſſueſcat
et ne in malis moribus indureſcat.Bona em̄ cōſuetu
do omia grauia ⁊ difficilia facit facilia ⁊ leuia.Sicut
enim dicit Sene.Nihil miſerū qđ in naturā conſuetu
do perducit.Ecōtra autē mala cōſuetudo qn̄ hoiē li
gauerit.omnia leuia ſibi difficilia videri facit. vn̄ hie
ro ad ſeleuciam.Aſperam facit virtutum viam cōſue
tudo nimia vitiorum.vn̄ nota ꝙ mala conſuetudo.
B Senſus obturat ne clare videant.
Mentes indurat ne mala terreant.
Uires eneruat vt vincte iaceant.
Corda incuruat ne culpas excāt. Uel vt feda placeant.
¶ Iſta ſolet ſenſus cecare.quia ſcilicet facit vilitateȝ
criminum non videri.Unde Auguſtinus in Enche.
capi.lxxxij. Peccata ꝙ̄uis horrenda cum in conſue-
tudinem venerint.nulla aut modica reputātur.vt nō
ſolum non occultanda videantur verumetiā predican
da.¶ Item iſta ſolet mentes indurare.Eſt enim ſicut
venenū aſpidis qđ facit ita dormire ꝙ mortis periculū
non ſentitur.vnde Augu.in ſermone.Peccatū cōſue-
tudine vileſcit pro mortuo reputādus eſt qn̄ quis pū-
gitur et non dolet.¶ Item ſolet vires eneruare. vnde
Greg.xj.moral̄.Sepe nōnulli exire a prauis actib⁹ cu
piunt ſed actuū ſuorū pondere preſſi in male conſue-
tudinis carcere incluſi a ſeipſis reſilire nequeūt¶ Itē
ſolet corda incuruare ſeu etiam ligare.vnde Greg.lib.
iiij.moral̄.Cum culpa in vſum venerit etiā volēs ani-
mus vix reſiſtit quia quot vicibus praue frequētatio-
nis aſtringitur quaſi tot vinculis alligatur. Sic eniȝ
eſt de illis qui taliter indurantur. ſicut de animalib⁹
decrepitis et antiquis .que quanto antiquiora tanto
ſunt debiliora.que ſm yſaac in dictis peſſimū dāt nu-
trimentum hominib⁹ duras ei ⁊ ſiccas habēt carnes
non facile digerūtur nec ad nutrimentū vtiles efficiū
tur.Sic ꝓcerto illi qui antiquitate male ꝯſuetudinis
ſunt affecti debilitati.⁊ impotētie ſunt ſubiecti:⁊ quo
rum caro.i.interior volūtas diu fuerit in vitijs indura
ta.deteriores alijs poſſunt dici.Iſti eniȝ difficiliter di
gerūtur:ideſt ab iſta mala cōſuetudine cōuertuntur.⁊
mala dant hoibus nutrimēta.i.mala exempla ⁊ docu
menta.vnde Greg.xij.moral̄.Tenēt male ꝯſuetudines
quod ſemel didicerūt atqȝ quotidie duriores efficiunt̄
ita ꝙ non niſi cū peccatores vita finiūtur.Un̄ Hiere.
xiij.Si mutare poteſt ethiops pellem ſuā.⁊ pardus va
rietates ſuas.⁊ vos poteritis bonū facere cū didiceri-
tis malū.Bona ergo ꝯſuetudo ⁊ nō mala tenēda ē q:
ſicut mala ꝯſuetudo facit ad bonū difficilē:ſic ⁊ bona
facilē ⁊c.Omitto plura quia fit mentio de ꝯſuetudine
in multis locis in hoc li.Et ideo vide i tabula vbi quaſi
infinita de conſuetudine poteris inuenire.

Conſolatio. Idem eſt quod tribulationem A
alicuius proſperitatis vel ſola
cij aſſecutio.Et nota ꝙ triplex generaliter conſolatio
inuenitur ſcilicet.
Quedam externa que eſt damnabilis.
Quedam interna que eſt laudabilis.
Quedam ſuperna que eſt durabilis.
¶ Prima eſt mundane proſperitatis.
Secunda interne iocunditatis.
Tertia superne felicitatis.
Primo conſolātur diuites peccatores. Scđo letātur
perfecti viatores. Tertio modo iocūdantur beati com
prehenſores.Prima eſt ergo ꝯſolatio tpalis ꝓſperita-
tis que eſt pctōrum que eſt dānabilis.vn̄ ps̄.Renuit
cōſolari aīa mea.memor fui.⁊c.Scđa eſt cōſolatio ſpi
ritalis iocūditatis que eſt viatoruȝ que eſt laudabilis.
vnde Iob.ij.Uenerunt tres amici.Iob ad eum vt viſi-
tarent eum ⁊ conſolarentur.Tertia eſt conſolatio eter
nalis felicitatis.que eſt beatorum ⁊ eſt durabilis. De
qua dicit̄ in ps̄.Scđm multitudinē dolorū meoꝝ i cor
de meo ꝯſolatiōes tue letificauerūt aīam meaȝ. Sicut
igit̄ videm⁹ ꝙ mater poſtꝙ̄ filiū verberauit.ſolet ei blā
dire.⁊ cū ꝯſolari. Sic vere de⁹ cū verbere ſuarū tribu-
lationū.ſemꝑ offert fauorē ſuarū cōſolationū.ſ.⁊ tēpo
raliū ⁊ ſpiritualiū.et eternaliū.De⁹ em̄ ſemꝑ facit cuȝ
temptatione prouentū.j.Corin.x.q: ſicut dr̄.ij.Coꝝ.j.
Ipſe eſt pat̄ miſericordiarū ⁊ de⁹ toti⁹ cōſolatiōis qui
ꝯſolatur nos in omni tribulatione noſtra.Sicut eniȝ
medic⁹ poſt amarā medicinā dat electuariū dulce.Sic
de⁹ poſt tribulatiōes amaras dat ꝯſolationes qđ etiā
debet facere prelatus.q: ꝙ̄uis aliqn̄ cogat̄ per iuſticiā
amaritudinem correctionis inferre ſemꝑ tn̄ dȝ iuxta
hoc dulcedinem conſolationis conferre.Ideo dicitur
in ps̄.Uirga tua ⁊ bacul⁹ tuus ipſa me cōſo.ſunt ⁊c.In
quib⁹ verbis triplex ꝯſolatio reperit̄.eſt em̄ ꝯſolatio.

Spiritalis.
Tēporalis.
Eternalis.

Prima eſt illorū qui virtutib⁹ per
ficiūtur que notatur in virga que.ſ.
floret ⁊ fructificat.Secunda eſt il-
lorum qui tēporalibus reficiūtur.Et iſta deſignat̄ per
baculū qui datur ad ſuſtentandum. Tertia eſt illorum

Ayuntamiento de Madrid

qui celeſtibus alliciũtur. Et illa notatur in mẽſa: Pa
B raſti inquit in conſpectu meo menſam. ¶ Dicam⁹ er
go primo ꝙ eſt quedã conſolatio ſpũalis. & iſta eſt con
ſolatio qua deus conſolatur bonos ipſos mẽtaliter in
ſpirando vel prelat⁹ tribulatos ipſos verbaliter con-
fortando quod oſtẽditur cũ dicit. Uirga tua. Iſta enim
conſolatio poteſt dici virga q2.ſ. virga profert florẽ ad
conſolationẽ viſus & deinde aliqñ fructũ ad ꝯſolationẽ
guſtus. Sic enim ſancti viri conſolãtur de interiorib⁹
per guſtũ deuotionis & de exteriorib⁹ per viſum contẽ
plationis. Unde de tali virga dr in ps. Uirgã virtutis
tue emittet dñs ex ſyon Talem ergo cõſolationẽ debet
conferre predicatores & prelati. q2 vere ab iſtis ſunt tri
bulati & pauperes cõſolandi obſtinati autẽ & diuites
caſtigãdi. Carnes enim pingues. ẽm yſaac in dictis me
liores ſunt aſſate. Carnes vero macres in aqua ſunt li
xande. pinguium enim viſcoſitas in igne conſumitur
macriũ ſiccitas in aqua tẽperatur. Sic vere pingues
ideſt diuites peccatores igne tribulationis ſunt aſſan
di. macres vero. i. pauperes in aqua pietatis miſericor
diter ſunt coquendi. Per aſperam enim correctionem
pinguedo carnalitatis conſumitur et per dulcem con
ſolationem macredo et ſiccitas tribulationis et pau-
pertatis temperatur. Aſpere ergo corrigantur diuites
ne preſumant: dulciter conſolẽtur pauperes ne deſpe
rent. Quod etiã de ſpũalibus pauperib⁹ ſcз de profun
dis peccatoribus verum eſt quia ſemper ſunt dulciter
conſolandi vt ad penitentiã poſſint reduci. Prelatus
ergo tales ſemper verbis conſolatorijs debet corrigere
exemplo Joſeph quẽ ꝯ ſuis fratres ipſius vendidiſſent
et ipſum valde timerent. vt dicitur Gen. l. Tamen cõ
ſolatus eſt eos blande ac leniter eſt locutus. Apes enim
quãdo in alueari cõtendunt & ipſum dimittere volũt
tunc inter ſe pacificantur. & ibidem moram trahere al
liciũtur quando aqua dulci a rectore earum irrorant
et aſperguntur. vt dicit. Plinius. Sic vere chariſſimi
accidit ꝙ illi qui per peccatũ & obſtinationẽ apoſta-
tant. et per deſperationẽ ab alueari gratie. religionis
vel eccleſie volunt recedere a ſuis malis motibus re-
frenantur & ad pacem dei reducuntur. qñ aqua dulcis
conſolationis a rectore ſuo ideſt a predicatore vel pla
to miſericorditer ſeu benigniter aſpergunt. Actuũ. xx.
Uiſis fratribus conſolati ſunt eos. In tribulationib⁹
enim valde vtilis eſt bonorũ conſolatio vnde Auguſ.
ſuper iob. Si paupertas angit ſi luctus meſtificat. ſi
dolor cordis inquietat ſi vlla calamitas ꝯturbat nos
aſſint boni amici. qui non ſolũ gaudere cũ gaudẽtib⁹
ſed etiã flere cũ flentibus didicerunt & tunc aſpera le-
niuntur. aduerſa ſuperãtur. & grauia inſuper releuan
tur. Sed iſta proh dolor ſunt contra multos. q2 moder
ni prelati. iudices & magnates. conſolationẽ non infe-
runt ſed auferunt. quia vere pauci ſunt hodie. qui ve-
lint ſubditos cõſolari. & multi ſunt qui ipſos nitũtur
contriſtare et depredari. Regula enim iuris eſt ꝙ affli
cto non eſt addenda afflictio ſed conſolatio. Iſti autẽ
afflictis dant afflictiones & deſolatis deſolationes.
Ideo tales poſſunt dicere illud ps. Queſiui qui adiu
uaret & non fuit. & qui conſolaretur & non inueni. Iſta
etiam virtus conſolatoria deficit in alijs perſonis q̃
breuiter nec frater fratrem: nec vicinus vicinum: nec
diues pauperez volunt perfecte conſolari. nec ſuis ad
iutorijs: nec elemoſynis recreare. Ideo plangit Hiere.
Tre. ij. Non eſt qui conſoletur eam ex omnibus caris
eius Et eccl'i. iiij. dicitur Uerti me ad alia. & vidi calũ-
nias que ſub celo gerũtur & lacrimas innocentiũ & cõ-
ſolatorem neminẽ. Non ſic ergo chariſſimi ſed ſimus
boni conſolatores: quia iſta eſt conſolatio ſpiritalis.
C ¶ Secũdo dico ꝙ eſt ꝯſolatio quedã tẽporalis. et iſta
eſt cõſolatio ꝓſperitatis & mundane leticie. qđ oſten-
ditur cũ dicitur. Bacul⁹ tuus. Baculus enim datur ad
ſuſtentationẽ Uerũtamen multi vtũtur baculo ad ꝑ-
cutiendũ. Sic vere conſolatio mundane ꝓſperitatis
data ẽ ad nature ſuſtẽtamentũ. mali tñ ipſa vtunt ad
alioꝝ detrimẽtũ & nocumẽtũ. Iſta ẽ ei ꝯſolatio decepto
ria Iſta ẽ ei. ſirenarũ ꝯſolatiõi ſyrenarũ q̃ cãtãt & tripudiãt
qñ debet eſſe tẽpeſtas. qđ videntes naute ſolẽt ſibi cõ
tra tẽpeſtatis periculũ precauere: Similis etiã eſt con
ſolationi cignorũ ſeu olorũ qui tũc ſumme ꝯſolantur.
letãtur & cãtant qñ in ꝓximo debẽt mori. Sic vere cha
riſſimi cõſolatio huius mũdi. i. tẽporalis leticia ſeu ꝓ
ſperitas. ſignũ eſt future tẽpeſtatis et mortis. Et ideo
qñ vid em⁹ ſyrenas que dicũtur a ſyren qđ eſt tractus
ideſt illos qui ad ſe oĩa volunt attrahere. ſ. cupidos et
auaros et olores qui ſemꝑ in aqua volunt eſſe. i. volu-
ptuoſos in mũdi proſperis. cõſolari cantare pariter et
letari & ad votũ in tẽporalibus proſperari nos ꝓcerto
debemus nobiſipſis timere. Scire enim poſſumus qđ
mors et tempeſtas eterna circa eos appropinquat & ĩo
nobis debem⁹ cõtra periculuз precauere q2 ſicut dicit
quidã phs. ex vitio alterius ſapiens emẽdat ſuum. Co
gnito enim ꝙ per talẽ cõſolationẽ ad mortẽ venit eternã
debet homo a talib⁹ abſtinere. Ideo dr Luc. vj. Uerũ
tamẽ ve vobis diuitibus qui hic habetis cõſolationez
veſtraз ve vobis qui ſaturati eſtis. q2 eſurietis. Iſta eſt
cõſolatio tẽporalis. que notat in baculo ſuſtentatorio.
quia. ſ. iſta eſt ſicut baculus arũdineus egypti. qui faci
le frãgitur & vulnerat innitentẽ. Sicut dr. eſa. xxxvij.
vnde Hiere. xlviij. quomodo cõfracta eſt virga fortis.
baculus glorioſus. Iſta eſt igit cõſolatio temporalis.
¶ Sed tertio dico ꝙ eſt alia cõſolatio eternalis et iſta D
eſt illa qua poſt miſerias hui⁹ vite beati in patria cõſo
lantur qđ oſtẽditur nomine menſe. Paraſti inquit in
conſpectu meo mẽſam Sicut enim letat & ꝯſolatur pe
riclitatus quando venit ad portũ: pugnãs qñ venit ad
triumphum. perdens quando venit ad lucrũ. Sic vere
iuſti qui in hac vita fuerũt. ſicut in naui nauigantes. ſi
cut in ſtadio preliantes ſicut in mercatura perdentes
valde in patria conſolantur vbi peruenerunt.
Ad port⁹ ſecuritatẽ. Uñ de taliter ꝯſolatis dicit
Ad lucri fertilitatẽ. Luc. xvj. de pauꝑe Lazaro
Ad triũphi felicitatẽ. de quo dictũ ẽ diuiti epulo
ni. fili recordare ꝙ recepiſti bona ĩ vita tua. hic aũt ma
la. nũc aũt hic cõſolat: tu vero cruciaris. et nota ꝙ iſta
conſolatio duꝑ. Ex dei ꝯſolãtis preſentialitate Ex loci cõ
tinẽtis mira nobilitate ex plebis circũſtantis dulci ſo
cietate: Eſt enim ibi dei principalitas q2 ſicut dr eſaie. lj.
Ego ipſe conſolabor vos. Itẽ ibi eſt loci mira nobilitas
quia. ſcilз eſt hieruſalem celeſtis eſai. lxvj. Conſolabor
vos & in hieruſalẽ cõſolabimĩ. Itẽ ibi eſt plebis dulcis
comparitas. de qua Actuũ. xvj. Uiſis fratribus ꝯſola-
ti ſunt. Iſta eſt ergo cõſolatio eternalis que oſtẽditur cũ
dicitur. Paraſti menſam. In menſa enim ꝯſolãtur fa-
melici ſicut in paradiſo egeni. vñ Ezec. xxiij. Sediſti in
lecto pulcerrimo. & menſa ornata eſt ante te. Patet er-
go quomodo triplex eſt conſolatio. ſ. Spiritalis & meri
toria. Tẽporalis & trãſitoria. eternalis et permanſoria.
Et hoc ſufficit. vide de ſpe et leticia.

Conſpectus.

Nota ꝙ per conſpectũ intelli A
gitur virt⁹ cõſiderationis ſeu
preſentia cõſiderantis. Conſpicere enim idem eſt qđ ꝑ
ſentialiter aſpicere. Unde bene in ps dicitur. Poſuiſti
lachrymas meas in conſpectu tuo. Et alibi introeat
in conſpectu tuo gemitus compeditorũ ideſt ĩ conſide
ratione tua quia ſicut res que eſt in cõſpectu alicuius
continue ab eo videtur. ſic lacrime penitentium a deo
continue conſiderant. et ſicut illi qui in conſpectu ma
gnatum habent apparere. ſolẽt veſtibus ſe parare mu
nera preſentare. ab inhoneſtis precauere. ſic vere nos
qui in conſpectu & preſentia dei continue apparemus
debemus ſemper veſtibus virtutum nos ornare. mune
ra oblationum vel elemoſynarum offerre & ab inhone
ſtis vitijs abſtinere. De veſtibus enim virtutum dicit.
Apoca. vij. In conſpectu agni amicti ſunt ſtolis albis
et palme in manibus eorum. De muneribus elemoſy-
narum dicitur Exo. xxiij. Non apparebis in conſpectu
meo vacuus. De abſtinentia etiam peccatorum dicit
Boetius

Ayuntamiento de Madrid

Boetius de conſolatione. Quod magna nobis indi-cta eſt neceſſitas ꝓbitatis qui cuncta facimus in conſpectu iudicis cuncta cernentis. Nota tamen ſi vis ꝙ in conſpectu dei ſtant. Aliqui.

B Ut comprobētur.
Ut coronentur.
Ut protegantur.
Ut iudicentur.
Ut condemnentur.
In conſpectu em̄ dei.
Cōprobātur perfecti.
Premiantur beati.
Protegunt infirmi.
Iudicantur iniqui.
Cōdemnant maligni.

Uide infra de preſentia. vel de coram vel vide de ante ⁊c. vel dic ꝙ iſte eſt conſpectus a cunctis frequentandus. a malis formidādus. a ſanctis optādus. Iſtum ergo cōſpectum debēt mundi mūde frequentare quod potiſſime verū eſt de eccleſiaſticis qui ratione ſtatus ⁊ gradus in conſpectu dei ſunt iugiter commorantes. Sicut enim leena cum pardo fornicata et maculata. nunꝙ audet leoni apparere nec ſe ſuo conſpectui preſentare. niſi in aqua primitus ſit lauata et hoc quia timet ꝙ leo ſentiat fetorem ſuum ipſamq; vulneret et occidat ſicut dicit Plini⁹. Sic vere chariſſimi nos qui more leene cum leone chriſto ſum⁹ ſpiritualiter vxorati et ad eius copulam et ſeruitium ſpecialiter dedicati debemus ſibi mundiciam conſeruare. Et ideo ſi cum pardo. ideſt cum inimico leonis diabolo fornicati fuerimus per peccatum nos procerto debemus per confeſſionis lauacrum nos mundare vt in conſpectu chriſti. ſcilicet in ſacramento altaris aut in officio eccleſiaſtico poſſimus ſinceriter apparere Eph. j. Immaculati in conſpectu eius. Res em̄ quantum ſunt altiores tanto ſunt naturaliter mūdiores paret de montibus reſpectu vallium. de aere reſpectu inferiorum et de celeſtibus reſpectu terrenorū. Sic vere nos eccleſiaſtici qui in altiori gradu conſiſtimus ⁊ conſpectui diuino perſonaliter aſſiſtimus mundi et ſancti pre ceteris eſſe debemus. Nullus enim conſpectui regis libenter aſſiſteret qui ſe vilem et fetidum eſſe ſentiret Eccleſiaſtes. ij. Qui timent dominum preparabunt corda ſua. et in conſpectu eius ſanctificabunt animas ſuas. Et ſic nota ꝙ illi qui aſſiſtunt diuino conſpectui debent eſſe.

C Fortes et ſolidi.
Mundi vel nitidi.
Recti non tortuoſi
Imi non tumidi.
Flentes et humidi.
Stantes ⁊ rigidi.

Sint igitur fortes et virtuoſi. vnde Dan. j. dicitur. Nō mundiſſimi et doctiſſimi pueri electi ſunt vt ſtarent in conſpectu regis vnde tales poſſunt dicere illud. ij. Eſdre. viij. Ecce nūc ſumus in conſpectu tuo. ¶ Item ſint mundi ⁊ gratioſi Iob. xj. Mundus ſum in conſpectu tuo. ¶ Itē ſint recti non tortuoſi. j. Regum. xxix. Rectus es ⁊ bonus in conſpectu meo. et. iij. Regum. xv. Fecit aſa rectum ante conſpectum domini. ¶ Item ſunt humiles et operoſi. iacobi. iiij. Humiliamini in conſpectu domini. ¶ Item ſint flebiles et lacrymoſi ps. Poſuiſti lacrymas meas in conſpectu. ¶ Item ſunt ſtabiles ⁊ rigoroſi ps. Confirmaſti me in conſpectu tuo ſemper. Et Apoc. viij. Uidi ſeptē angelos ſtātes in cōſpectu dei. ¶ Item iterum ſint orantes ⁊ clamoroſi. ps. Effundo in conſpectu eius orationem meam. ⁊ tribulationem meam ante ipſum pronuncio. ¶ Item ſint letantes ⁊ gaudioſi ps. Iuſti epulent et exultēt in conſpectu dei. ¶ Item ſint penitentes et doloroſi vnde penitens dicit Iob. xiij. Uiam meam in conſpectu eius arguam. ¶ Item ſint quieſcentes non tumultuoſi. Apocal. xj. Seniores in conſpectu dei ſedent Sedere enim quietem mentis ſignat. ¶ Item ſint compatientes ⁊ viſceroſi Eccleſiaſti. ij. Effunde ſicut aqua cor tuum ante conſpectum domini. ¶ Item ſint refulgentes et luminoſi. ſcilicet per honeſtatem exterius: et per ſapientiā interius vnde Apocal. xj. dicitur. Quod iſti ſunt due oliue et duo candelabra lucentia in cōſpectu domini. Sed reuera multi ſunt qui in conſpectu dei aliter parati comparant. Peccatores enim videntur eſſe hodie ſicut hyſtriones in curijs. qui quāto apparent deformiores conſpectui dominorum et plus ornati inſolitis paramentis tanto credunt magis facere pulcrum iocum. Sic hodie videntur gloriari quando in conſpectu dei bene apparent vitijs Deformati. iiij. Regum. xvj. Fecit achab malum in conſpectu domini. Nota ergo quod mali in conſpectu dei. Apparent.

Uacui ſine bonitatis valore.
Obſcuri ſine venuſtatis ſplendore.
Exuſti a cupiditatis ardore.
Infecti a carnalitatis horrore.

Uacui dico ſine bonitate contra illud. eccleſiaſt. xxxv. non apparebis ante conſpectum domini vacuus. Ob- D
ſcuri etiam ſine claritate iob. xxv. ecce luna non ſplēdet et ſtelle non ſunt munde in conſpectu eius. exuſti inſuper a cupiditate. Apoca. xiiij. Cruciabit igne in cōſpectu ſanctorū angelorum. infecti etiā a carnalitate. Unde de multis immūdis dicit. iob. xv. Celi non ſunt mūdi in conſpectu eius. Multi em̄ ſunt qui in ꝯſpectu dei. ſcz in ꝯſciētia quā ipſe deus ꝑcipue cōſpicit. nihil hñt mūdicie vel puritatis ꝙꝙ in cōſpectu hoim. ſ. in apparentia videant per ypocriſim valde mūdi cōtra illud. eccſi. j. Non ſis ypocrita in ꝯſpectu populi. Iſti enim plus volunt videri mūdi et ſancti in cōſpectu populi ꝙ dei. in apparētia ꝙ in conſciētia in operatione ꝙ in tentione. Non ſic ergo qz vere cōſpectus diuinus eſt a mundis mūde frequētand⁹. ¶ Scđo dico ꝙ iſte eſt a
malis iuſte formidandus. Sicut em̄ nullū eſt animal E
quin timeat in conſpectu baſiliſci apparere pro eo ꝙ quicquid conſpicit occidit. Sic vere oēs mali. ⁊ beſtiales. et animales qui teſte aplo neſciunt que ſunt ſpūs. j. Cor. ij. Ualde debent timere quādo cogitant ꝙ finaliter in cōſpectu xpi in iudicio finali debēt cōparere. qui procerto erit tunc baſiliſcus malos inuenenans et occidens. Latro em̄ nunꝙ vellet conſpectui iudicis preſentari vnde. j. Regum. vj. Quis poterit ſtare in cōſpectu eius. q. d. nullus malus. Et nota ꝙ conſpectus preſentie dei qui erit in iudicio.

Incutiet terrores.
Diſcutiet errores.
Deijciet honores.
Deglutiet horrores
Conficiet ardores.

Eſt igit iſte cōſpectus terroris incuſſiuus vñ territi bethſamite dicebāt. j. Reg. vj. Quis poterit ſtare ante cōſpectū dei ſancti huius. ¶ Itē eſt erroris diſcuſſiuus. qz. ſ. omnia obſcura ⁊ occulta manifeſtabūtur. ps. Pre fulgore in cōſpectu eius nubes trāſierunt ¶ Item eſt honoris excuſſiuus. qz. ſ. illi qui nunc honorātur. erunt ſine honore. Sapie. xij. Neq; rex neq; tyrannus in conſpectu tuo. Item eſt malorū degluriuus ps. Ad nihilū deduct⁹ eſt in cōſpectu eius malignus. ¶ Item eſt ardorū inflictiuus ps. Ignis in conſpectu eius exardeſcet ⁊ in circuitu ei⁹ tēpeſtas valida. Hic
igitur cōſpectus eſt a malis iuſte formidādus. ¶ Ter- F
tio dico ꝙ dei conſpectus eſt a bonis pie affectandus Sicut em̄ delectabile eſt bono filio eſſe in cōſpectu patris. ſeruo in cōſpectu dñi. militi in cōſpectu regis. Sic vere beatis eſt delectabile in conſpectu dei manere in patria qz procerto ipſe eſt pater miſericordiarum. ij. Corin. j. Dominus dominantiū ⁊ rex regū Apocalip. j. de hoc dicitur in ps. Exultent iuſti in conſpectu dei. Et nota ſi vis quod iſte conſpectus beatificus qui eſt in patria.

Eſt ſatiatiuus contra penuriam.
Eſt conſolatiuus cōtra triſticiam.
Eſt roboratiuus contra ignauiam.
Eſt triumphatiuus contra ignominiam.

Iſte dico eſt ſatiatiuus ps. Iuſti autē epulētur et exultent in conſpectu dei. iſte eſt conſolatiu⁹. ps. Iubilate in conſpectu regis domini. Item roboratiu⁹ ſeu confirmatiuus ps. Permanet in eternum in conſpectu dei Item eſt triumphatiuus ſeu victorie collatiuus Apocal. vij. Ante thronum in conſpectu dei amicti ſtolis albis et palme in manibus eorum. Patet ergo quod conſpectus iſte eſt beatis appetibilis eſt iniquis deteſtabilis eſt perfectis frequentabilis. ⁊c.

Ayuntamiento de Madrid

A **Conſtantia.** Nota ꝙ conſtantia accipitur pro animi ſtabilitate ⁊ fortitudine que ſumme decet virũ autenticũ atq; iuſtu; et maxime principem vel prelatũ Sicut eñi leo beſtiaru; fortiſſimus ⁊ generoſiſſimus inflexibile habet collum elephas genua cypreſſi etiam columna recta ſtat ſub quocunq; onere. Sic vir perfectus in quibuſcunq; fortune cõmutationibus rectus et inflexibilis debet eſſe et maxime contra aſpera et aduerſa. vnde de Machabeis tribulatis dicitur. j. Mach. ij. Mathatias et filij eius conſtanter ſteterunt. vnde Senc. de tali conſtantia loquens dicit epl'a. cvj. vel. cvij. que incipit. vbi eſt illa prudentia tua. primo enumeratis rerum mutationibus ⁊ infortunijs infinitis dicit ſic. Nihil miremur horũ ad que nati ſumus. que ideo nulli querẽda ſunt quia cõmunia ſunt omnibus. Sequitur Ad hanc legẽ animus noſter aptandus eſt. hanc ſequatur. huic pareat et queeũq; fiunt debuiſſe fieri putet nec putet nec velit obiurgare naturam. Optimũ eñi eſt pati quod emendare non poſſis et deum quo actore cuncta proueniunt. ſine murmuratione comitari. Malus miles eſt qui imperatorem gemens ſequitur. Leti ergo ⁊ alacres excipiamus imperia nec deſinamus hunc operis pulcerrimi curſum cui quicquid patimur intextũ eſt. Sequitur. Ducunt volentem fata nolentẽ trahũt ⁊c. De tali ergo indifferenti animi conſtantia dicitur Sap. v. Stabunt iuſti in magna conſtantia aduerſus eos qui ſe anguſtiauerunt ⁊c. Vide de fortitudine ⁊ ſtabilitate quia pauce ſunt autoritates.

A **Conſtituere.** Nota ꝙ conſtituere quandoq; ſumitur pro aſſumere ⁊ ordinare. Daniel. iij. A me conſtitutum eſt decretum. vel ſumit' pro pficere ⁊ ſublimare. Lu. xij. Fidelis ſeruꝰ ⁊ prudẽs quem conſtituet dominus ſuper familiã ſuã ⁊c. Vel ſumitur pro diſponere et terminare. ſicut Job. xiij. vbi dicitur. Conſtituiſti terminos eius qui preteriri non poterunt. Vel ſumitur pro imponere vel aſſignare Math. xxviij. Diſcipuli abierunt in galyleam in montem vbi conſtituerat illis ieſus. Quocunq; ergo modo ſumatur Notandum ꝙ conſtitutio in bono ſumitur et in malo. Deus enim conſtituit et ordinat omne bonum et diabolus conſtituit omne malum. Dic igitur ꝙ deus conſtituit perfectos virtutum culmine. Conſtituit edoctos fidei lumine. Conſtituit prelatos mundi regimine. Conſtituit beatos celi cacumine. A deo enim diuerſi diuerſimode cõſtituunt' ſc;.

Quidam in loco tuto vt ibi ſedeant. ſ. religioſi.
Quidam in loco claro vt ibi doceãt. ſ. predicatores.
Quidam in loco digno vt oẽs preeant. ſ. prelati.
B Quidam in loco alto vt ibi maneant. ſ. beati.

¶ Dico ergo primo ꝙ religioſi ſunt cõſtituti vt ſedeãt ad contemplandum. Nume. iij. Aaron et fratres eius conſtitue ſuper cultum ſanctuarij vt quilibet dicat domino illud ps. Quoniam tu domine ſingu. in ſpe con. me. Iſti enim ſunt conſtituti a deo ad viuendũ in ſpe et ſanctificatione. et cultu religionis ⁊c. ¶ Item dico ꝙ clerici ſunt inſtituti vt ſtudeant ſeu doceant ad predicandum vnde ps. Conſtitue domine legiſlatorem ſuper eos. vt ſciãt gentes quoniã homines ſunt. ¶ Ite; prelati ſunt conſtituti vt preeant ad gubernandũ vnde illud. Hiere. j. Ecce conſtitui te ſuper gentes ⁊ regna. vbi quatuor cauſe notantur in electione neceſſarie. ſ.

Effectiua ⁊ primordialis.
Subiectiua ⁊ materialis.
Perfectiua ⁊ hec ẽ formalis.
Inductiua ſeu finalis.

Cauſa dico efficiẽs ſcilic; deus qui dicit Ecce conſtitui. Materialis. ſc; ipſe electus te inquit. Formalis ſc; ipſa promotio vel prelatio que dat ſibi eſſe formale cum dicitur ſuper. Finalis ꝙ eſt vt gubernentur gentes et regna ⁊c. Unde de tali cõſtitutione dicitur in ps. Cõſtitues eos principes ſuper omnẽ terrã. memores erunt nominis tui domine. q. d. qui in primatu conſtituuntur ad habendum deum in
C memoria pre ceteris obligantur. ¶ Item beati conſtituuntur vt gaudeant ad conregnandum. Unde de quolibet beato poteſt dici illud. Deut. xxxij. Cõſtituit eum dominus ſuper excelſam terram vt comederet fructus agroru;. vt ſugeret mel de petra. oleumq; de ſaxo duriſſimo vbi nota ꝙ iſti ſic cõſtituti. Sunt tuti nec timent reuocari quia dominus conſtituit eos. Sunt ſani nec timent infirmari quia ſunt ſuper excelſa; terram que. ſ. ſanior eſt terra baſſa. Sunt pleni nec timẽt vacuari quia ipſi comedunt fructus agrorum. Sunt leti nec timent contriſtari quia ipſi ſugunt oleum qꝺ letificat. Sunt ſecuri nec timent terminari quia ipſi hauriunt illud a petra et a ſaxo ideſt a deo qui ſemper durat. Sunt conſolati nec timent conturbari quia ipſi habent mel. ideſt dulcedinem conſolationis eterne. ¶ Aduerte tamen ꝙ vt cõmuniter ſumitur pro promouere ſeu preficere. Sed de hoc vide ſatis plene in litera E. vbi excelſus. vbi exponitur predicta autoritas Conſtituit eam ſuper excelſam terram. Ite; in litera. C. de Cuſtode vbi ponitur illa autoritas. Super muros tuos hieruſalem conſtitui cuſtodes ⁊c. Item in litera. M. vbi Magiſter. vbi ponitur illa autoritas. Si quos
in eis nouiſti viros induſtrios conſtitue magiſtros pecorum Gene. xlvij. E conuerſo aute; poteſt dici de mala conſtitutione ꝙ. ſ. hodie conſtituunt' in officijs. D

Viri impij ſine clementia.
Viri ignari ſine ſcientia.
Viri iniqui ſine conſcientia.
Viri auari ſine ſufficientia.

De viris impijs ⁊ crudelibus dicitur. j. Machabeo. vij. Quod bachides alchimum virum impium conſtituit in ſacerdotium et mandauit ei facere vltionem in filios iſrael et. ix. ca. dicitur. Quod ipſe elegit viros impios et cõſtituit eos dominos regionis. De viris ignaris et imprudentibus dicitur Daniel. iij. Adorate ſtatuam quam conſtituit nabuchodonoſor rex. De viris autem iniquis ⁊ peccatoribus dicitur in ps. Conſtitue domine peccatorẽ ſuper eum ⁊ diabolus ſtet a dextris eius. De viris vero auaris ⁊ nullã ſufficientiã habentibus qui. ſ. non ſunt digni conſtitui in aliquo officio plature. dicitur. eſaie. iij. Non ſum medicus et in domo mea non eſt panis neq; veſtimentũ nolite me cõſtituere principem populi. Talis enim paupertas auaricie et etiam temporalis penurie debet homine; repellere ab officijs publicis quia ſcilicet tales cũ promoti fuerint ſolent ſubditos acriter exhaurire. vnde ſm Valerium maximũ cum de duobus imperatoribus conſtituendis ⁊ cum exercitu mittendis ſemel in ſenatu tractaretur quidam ſapiẽtiſſimus reſpondit. Neutrum eſſe mittendum quia inquit vnus nihil habet et alteri nihil ſufficit. ⁊c. Vide vbicunq; fit mentio de promotione. ſcilicet de Prelato. Rege electione. Pricipe. ⁊ cetera ſimilia.

Conſummare. Cõſummatio. Nota ꝙ cõſummatio quãdoq; ſumitur pro cõplemento perfectiuo quandoq; pro termino finitiuo quandoq; pro extermino deſtructiuo. Pro cõplemento dico perfectiuo. vnde de illo Machabeo. j. Mach. xiij. dicitur Quod ipſe accelerauit muros hieruſalem cõſumare. Pro termino etiã finitiuo: vt. Luce. ij. Conſummati ſunt dies octo vt circuncideret puer. Pro extermino etiam deſtructiuo vnde Ezec. xj. Ha domine deus conſummationẽ tu facis reliquiarũ iſrael. His ergo premiſſis dicam ꝙ in ſcriptura inuenitur conſummatio bona et conſummatio mala. De conſummatione enim bona notandũ ꝙ iuſti triplici gaudent conſummatione. ſ. Conſummatione. A

Operis virtuoſi.
Temporis luctuoſi.
Muneris glorioſi.

Prima eſt conſummatio gratie complementi. B Secũda conſummatio moralis explementi. Tertia cõſummatio eterni ſupplementi. Prima pertinet ad viros morales. Secunda pertinet ad cunctos mortales Tertia pertinet ad ſanctos ſupernales. ¶ Dico igitur ꝙ eſt con-

Ayuntamiento de Madrid

ꝙ eſt conſummatio virtuoſa Et iſta eſt illa qua boni
ſtudent bona opera perficere et conſummare et vſ⁊
ad conſummationem et complementum in ſe virtutū
cumulum aggregare. Quodcun⁊ enim naturale deſi
derium ſemper eſt in motu et affectu quouſ⁊ conſum
matum fuerit et completum et ideo ad virtuoſum
hominem pertinet ꝙ opera bona aggregationem⁊
virtutum ſi inceperit perficiat compleat et cōſummat
Iuxta illud quod dictum fuit de fabro ferrario.eccli.
xxxviij. Cor ſuum dabit in conſummationē operum et
vigilia ſua ornabit in perfectionem. Et ſequitur de fi
gulo. Cor ſuum dabit vt cōſummat linitionem. ⁊ vigi
lia ſua mundabit fornacem. Et hoc eſt quod dicebat
apſ.ij.Thimo.iiij. Bonum certamen certaui curſū
conſummaui. fidem ſeruaui. Ideo repoſita eſt mihi co
rona ⁊c. vbi nota ꝙ conſummatio. Incipitur cum pro
fectu virtuoſi laboris Dirigitur cum proſpectu lumi-
noſi ſplendoris Perficitur cum affectu glorioſi deco-
ris ſeu honoris. Primum probat pugna frequētata.
Bonū certamen. Secundum fides illibata: fidem ſer
uaui inquit. Tertiū corona parata. ideo repoſita eſt
mihi corona. Quia procerto chariſſimi talis conſum
matio non fit niſi habeas laboris diligentiam profe-
ctiuam niſi teneas fidei vigilantiam directiuam. niſi
videas glorie affluentiam allectiuam. Igitur ad hoc
nos vigeat virtus boni laboris. Bonum inquit certa
men certaui. quia reuera nihil feliciter cōſummatur
niſi hoc quod cū diligentia laboratur Eccli.iiij. Vſ⁊
ad mortem certa pro iuſticia. vnde de conſummatiōe
virtuali quomodo multū requirat dicitur.j.Mach.
iiij. Quod filij iſrael edificauerunt ſancta atria ſancti
ficauerūt fecerunt vaſa ſancta noua. intulerunt cāde
labrum et altare incenſorum. et menſam in templum
incenſum poſuerunt ſuper altare. Sequitur. Et con-
ſummauerunt omnia opera que fecerunt. Igitur edi-
ficemus ſancta. ideſt omnimodā virtutē et ſanctitatē
Edificemus inquit ſancta ideſt faciamꝰ in nobis ſan
ctitatem et puritatē. Sanctificemus atria. hoc eſt pu
rificemus ſenſuū vanitatem. faciamꝰ vaſa ſancta no
ua ideſt habeamus cordium et affectuum nouitatē.
In templo vero mentis inferamus altare ideſt ſanctā
deuotionem candelabrum ideſt fidem ⁊ diſcretionem
menſam. ideſt clementiam et compaſſionem incēſum
ideſt feruorem et orationem. et ſic conſummabuntur
in nobis virtutes per complementū et perfectionem.
ad quod. ſcilicet nos deducet vt dictum eſt exercitiū
boni laboris. Bonū inquit certamen certaui. Exem-
plo chriſti qui poſt paſſionis labores dixit. Conſum-
matum eſt Ioh.xix. Igitur ad hoc nos vigeat virtꝰ bo
ni laboris. ¶ Item ad hoc nos dirigat lumen veri ſplē
doris. ſcilicet fides. fidem inquit ſeruaui Nullum enī
opus conſummatur aut perficitur ſine lumine dire-
ctiuo. Sic teſte apoſtolo. Sine fide impoſſibile eſt pla
cere deo quia ſcilꝫ fides eſt illa lux que nos dirigit ad
deum cognoſcendum ⁊ nos cōſummat ad virtutes ha
bendum. Sapi.vj. Cogitare de illo ſenſus eſt conſum
matus. Pauo enim caudā habet oculatam. ſic cauda
et finis ſeu conſummatio noſtra moralis debet oculis
fidei reſplendere vt ſic ille qui eſt lux vera illuminans
omnē hominem. ſ. xpꝯ dicit illud Math.xxviij.capi.
Ego autē vobiſcum ſum inquit ſupple per fidē. Item
ad hoc nos erigat amor ſummi honoris. ſcꝫ corona iu
ſticie. ideſt gloria paradiſi. que. ſ. dr corona q̄ eſt rotun
da nō habens terminū aut initiū ⁊ que etiā dat victo
ribus pro triumpho. Sic gloria eterna que eſt ipſe deꝰ
menti infuſus ⁊ illapſus non habꝫ principiū ne⁊ finē
ſe⁊ dat victoribꝰ. ſ. ſanctis hominibꝰ pro mercede pſ.
Corona aurea ſuper caput eius. Et iſta etiā videt eſſe
corona iuſticie pro eo ꝙ iuſte ſm proportionē ⁊ diffe-
rentiā meritorū aſſignatur ſanctis victoribus in hac
corona glorie differentia gaudiorū et diuerſorū ſtipen
dia premiorum. pſ. Omnis cōſummationis vidi finē
quaſi diceret. Viſio finalis conſummationis multum
facit ad complementū virtuoſe perfectionis. Patꝫ igi
tur ꝙ eſt quedā cōſummatio virtuoſa. ¶ Secundo di C
co ꝙ eſt quedam conſummatio luctuoſa. Neceſſe eſt
enī ꝙ omnia viuētia conſummentur per mortē vñ etiā
xpꝯ tūc mortalis dixit de ſeipſo. Luc.xiij. Ecce perficio
ſanitates hodie: et cras et tertia die conſummor. De
Enoch etiam dicit Sap.iiij. Nō cōſummatus in bre-
ui expleuit tēpora multa. ¶ Tertio dico ꝙ eſt conſum
matio glorioſa. ſ. in vita eterna. vbi cōſummabunt ⁊ re
plebuntur omnia deſideria beatorū vnde de ipſo deo
ibidem omnia cōſummate dicitur Eccli.xliij. Cōſum
matio ſermonū ipſe eſt. Et ſic patet ꝙ ꝯſummatio ali
quādo accipit in bono ſignificato. ¶ In malo vero ſi-
gnificato dic ꝙ in ſcriptura inuenit cōſummatio. D

Nature. Prima fit per mortē corporalē. Eſaie.
fortune. x. Cōſummationē ⁊ abhominationē
Culpe. ipſe fecit Et ſapi.iiij. Inuentus celerꝰ
Pene. conſummata. Secunda fit per miſe-
riam temporalē. ſ. qñādo fortuna in homine per infor
tunia conſummatur. Vnde de luna ideſt de proſperi-
tate mundana dicitur Eccli.xliij. luminare quod mi-
nuitur in conſummatione menſis et Eſa.xvj. Conſum
matus eſt miſer ⁊c. Tertia fit per culpam criminalem
que ſcꝫ in malis vſ⁊ ad conſummationē creſcit pſ. Cō
ſummetur nequitia peccatorū. Quarta vero fit per mi
ſeriam eternalem. De qua Daniel.ix. Vſ⁊ ad conſum
mationem perſeuerabit deſolatio ⁊c. Sufficit Vide de
Complere. et de fine

Conſumere.

Nota ꝙ cōſumptio nihil aliō
eſt q̄ rei attenuatio vel annihi A
latio. Et vt communiter cōſumptio naturalis fit a ca
lido. Igitur loquendo moraliter poſſum dicere ꝙ con
ſumptio in bono ſumitur et in malo. Et ſic dico. quod
in bono eſt conſumptio carnis que fit per abſtinentiā
Conſumptio culpe que fit per penitentiam. Conſum-
ptio malorum que fit per iuſticiam. Conſumptio rerū
que fit per elemoſynam vel clementiam. ¶ Conſumūt
igitur primo carnes proprias abſtinētes. q2 ſcꝫ omne B
voluptuoſum et carnale debet quilibet conſumere in
ſeipſo figuratus Deut.xiij. vbi precipit. Nō ſi aliqua
ciuitas de terra iſrael vellet ⁊ ſugereret deos alienos co
lere habitatores eius debebat percuti et tota eius ſup
pellex comburi pariter et conſumi Quia reuera ſi ci-
uitas carnis noſtre que plena eſt malis ciuibus. id eſt
malis motibus per carnalitatem corruptā nobis ſug
gerat vt deo derelicto dijs alienis. ideſt mundi volupta
tibus et vitijs debeamus adherere. ipſam debemus p
temperantiam conſumere. et per abſtinentiam caſti-
gare vt ſic quilibet ſic conſumptus dicat illud iob.xix.
Pelli mee conſumptis carnibus adheſit os meum: et
derelicta ſunt labia circa dentes meos quia ſcilicet os
ideſt oſſea fortitudo pelli bone conuerſationis coniun
gitur. et labia diuine laudi ori et dentibus applicātur
quando per abſtinentiam carnes ſuperflue conſumū
tur. Et reuera talis conſumptio. eſt anime illumina-
tio et virtutum renouatio. Nam ſicut in lampade lux
nutritur dum oleum conſumitur. de ſaura etiaꝫ lacer
tula dicit Iſid. qō ad recuperandū et clarificandum
viſum ſolem reſpicit vt humore ſuperfluo qui obſcu-
ritatis erat cauſa conſumpto viſis ipſius reſtauretur.
Sic lux anime. lux gratie. lux ſcientie nutritur et con-
ualeſcit. dum carnalitatis oleum et humor conſumi-
tur et areſcit. Vnde. Iob.xj. Cum te conſumptum pu-
taueris orieris vt lucifer. Et meridianus fulgor con-
ſurget tibi ad veſperam. Et habebis fiduciam pro-
poſita tibi ſpe. et defoſſus ſecurus dormies vt. acce-
dat illud quod ſcribitur. Iob. triceſimotertio. Cōſum
pta caro eius a ſupplicijs reuertatur ad dies adole-
ſcentie ſue. Conſumunt igitur carnes proprias abſti-
nentes. ¶ Secundo dico quod conſumunt culpas
noxias penitentes. Iſta eſt enim bona conſumptio
quando per dei miſericordiam et indulgentiam per
ſacerdotis diligentiam. et abſolutionem. per pecca-

Ayuntamiento de Madrid

toꝛis penitentiam et contritionem iniquitates anime conſumuntur. pſ. Conſumetur nequitia peccatoꝛum. figurata in diluuio generali in quo ſicut dicitur. Geneſ. vij. Uniuerſa que in terra ſunt conſumpta ſunt qꝛ ſcilicꝫ per lacrimarum diluuia omnia terre idest anime vitia conſumuntur. vnde nota quod per penitentiam conſumitur.

Superbia mentis eleuatiua.
Laſciuia carnis inquinatiua.
Pigricia mētis aggrauatiua.

De ſupbia eleuāte dicit. Hiere. xij. Cōſumptū eſt animal et volucre. de laſciuia ſeu luxuria dꝛ illō Job. xxxiij. Cōſumpta eſt caro eius a ſupplicijs. De pigritia vero dꝛ. Hiere. vj. In igne conſumptum eſt plumbum. Conſumunt igitur culpas noxias penitētes. ¶ Tertio dico

D ꝙ conſumunt gentes impias preſidentes. Deus vicꝫ et boni prelati qui .ſ. conſumere ſolent impios et peruerſos dicendo illud Oſee. xiij. Occurram eis quaſi vrſa raptis catulis ⁊ conſumā eos ibi quaſi leo. ¶ Quarto dico ꝙ conſumunt opes inopibus compatientes. quia ſcilicet conſumunt et expendunt tempoꝛalia pro eternis pauperibus elemoſynas largiendo. Deut. xiij. vniuerſa conſumas domino deo tuo. Sic igitur patꝫ ꝙ conſumptio ſumi poteſt in bono ſignificato. ¶ Se

E cundo principaliter dico ꝙ conſumptio etiaꝫ ſumi poteſt in malo. Sic igitur dicam ꝙ eſt conſumptio.

Gratie que fit peccatis et criminibus.
Foꝛtune que fit toꝛmentis et turbinibus.
Nature que fit moꝛtalis deſtructionis conaminibꝰ.
Anime que fit finalis dominationis grauaminibus.
¶ Peccatum conſumit gratie viroꝛem.
Moꝛs et infirmitas conſumit nature decoꝛem.
Tribulatio conſumit foꝛtune ſplendoꝛem.
Damnatio vero finalis conſumit anime vigoꝛem.

¶ Dico ergo ꝙ eſt conſumptio gratie quam facit culparuꝫ inflāmatio. Caloꝛ enim agens in humidū radicale ipſum continue conſumit quare neceſſe eſt ꝙ animal cōtinue recipiat nutrimentū. alias neceſſe ē ꝙ incurrat ineuitabile nocumentū. Sic vere caloꝛ concupiſcentie continue conſumit humoꝛem radicalem virtutum .ſ. per culpas veniales ſeu moꝛtales. quare neceſſe eſt ꝙ nutrimentum diuine gratie ſeu doctrine continue ſumatur ne foꝛte tota virtutū congeries conſumatur. Et ideo hodie multi ſpiritualiter conſumūtur. qꝛ per ſpiritualia nutrimenta nullatenꝰ reſumūtur Job xxxvj. ca. Tranſibunt in gladio. ⁊ cōſumētur in ſtulticia. Et nota ꝙ talem conſumptionem facit Mūdꝰ.

Flāma auaricie deuoꝛatricis.
Tinea inuidie demolitricis.
Rubigo malicie et nequicie inquinatricis.

Flāma auaricie conſumit pietatē. Judic. xv. Cōcremate ſunt fruges intantum vt vineas et oliueta flāma cōſumeret. vinea inuidie conſumit equitatē. Job. iiij. In angelis ſuis inuenit prauitatem: quanto magis qui habitant domos luteas: ⁊ terrenū habent fundamentum conſumētur velut a tinea. Rubigo autē malicie conſumit ſanctitatem Deu. xxviij. fruges terre tue rubigo conſumet. Et nota ſi vis quomodo hodie conſumpta eſt in eccleſia vel in mundo.

Conſtantie foꝛtitudo.
Prudentie limpitudo.
Confeſſionis certitudo.
Contēplatiōis celſitudo.

De conſumptiōe conſtātie ⁊ foꝛtitudinis dicitur Eſa. xlix. Inuacuū laboraui ſine cauſa ⁊ vane foꝛtitudinem meam conſumpſi. De conſumptione ſapiētie dicitur Tren. j. Senes mei in vrbe conſumpti ſunt. Senectus enim prudentiam ſignat. De conſumptiōe autem confeſſionis dicitur hiere. xliiij. Conſumentur omnes viri iuda. Juda enim interpꝛetatur confeſſio. De conſumptione vero contemplatiōis dicitur Job. vij. Conſumitur nubes et pertranſit. Nubes enī que eſt alta ſignat altitudinem contemplationis. Iſta eſt ergo conſumptio gratie quā facit culparū inflāmatio ¶ Secundo eſt conſumptio foꝛtune quam facit con-

F tingens tribulatio qꝛ ſcꝫ mundi tribulationes tyrannoꝛū impugnationes: diuerſoꝛū caſuuꝫ inſidiationes foꝛtune pꝛoſperitatē conſumunt ⁊ foꝛtunatos deſtituunt ⁊ confundūt. vn̄ eccl'ſ. iiij. De carcere egreditur ꝗs ad regnū ⁊ in regno natus inopia cōſumit. ¶ Tertio eſt conſumptio nature. quā facit moꝛtis impugnatio de qua Job. xviij. Conſumet bꝛachia eius pꝛimo genita moꝛs. Et illud iob. xiiij. Homo autē cū moꝛtuus fuerit et nudatus atqꝫ conſumptus. vbi queſo eſt: vbi deſcribitur quilibet ſic conſumptus. Ut fragiliter diſpoſitus. Homo Ut letaliter depoſitus Moꝛtuus. Ut miſerabiliter expoſitus: Nudatus. Ut dubitabiliter repoſitꝰ. vbi inquit queſo eſt. Iſta eſt ergo conſumptio nature quam facit moꝛtis impugnatio. Treno. j. Senes mei in vrbe conſumpti ſunt. ¶ Quarto dico ꝙ eſt conſumptio anime quam facit toꝛmentoꝛum aggrauatio .ſ. damnatio eterna que conſumit omne gaudiū ab eadeꝫ ſcꝫ anima: vn̄ dn̄s dicit ezech. xxij. In igne ire mee conſumpſi eos: vnde de omnibus malis poteſt generaliter dici illud Hiere. xvj. In ſterquilinium ſuper faciem terre erunt gladio et fame conſumentur ⁊ erūt cadauera eoꝛum in eſcaꝫ volatilibus celi et beſtijs terre. Et hec de conſumere ſufficiant.

Conſurgere.

Nota ꝙ conſurgere idē eſt qꝺ complete ſurgere vel ſimul ſurgere. vel cōfeſtim ſurgere. Et ſignat in bono et in malo A
In bono ſignat perfectā de inferioꝛibus ad ſuperioꝛa eleuationem mentis erectionē. terrenoꝛū contemptū. et celeſtium affectionē ⁊ ꝯtemplationē. vn̄ Hiere. vj. Conſurgite aſcendamus in meridiē in malo vero deſignat citam ⁊ celerem ad malū pꝛoꝛuptionē malicioſaꝫ machinationē ⁊ ꝯtra bonos cōſpirationē. ſicut Nūc. xiij. Multitudo peſſima que conſurrexit aduerſuꝫ me in deſerto moꝛietur. Et .j. paral. xxj. Conſurrexit ſathā cōtra iſrael et Mich. vij. filia conſurget aduerſus matrem ſuam. ¶ De bona igitur conſurrectione aliquid eſt dicendū. Nam ſicut ſigna oꝛientalia ⁊ ſtelle oꝛientis non ceſſant aſcendere et conſurgere quouſqꝫ ad celi medium ⁊ ad meridiei punctū perueniāt ꝯſurgēdo Sic bona mens ⁊ quelibet bona perſona ab inferioꝛi terrenoꝛū amoꝛe. ⁊ a vitioꝛū depꝛeſſione. debet conſurgere. ⁊ ſurſum per affectū ad celeſtia ſe leuare. quouſqꝫ ad mediū celi ⁊ ad meridieꝫ claritatis ⁊ felicitatis ipſā contigerit realiter peruenire. Hieremi. xlix. Conſurgite et aſcendite ad gentem quietam et habitantem confidenter ait dominus. Ideo bene conſulitur anime vel cuilibet viro iuſto. Eſaie. lij. Conſurge conſurge induere foꝛtitudine tua ſyon. vbi aduerte quod quia mūdus eſt locus pꝛofundus vbi carceramur. Nefandus vbi ſpoliamur. infectus vbi infirmamur. Obſcurus vbi excecamur. Ideo conſurgendum eſt. vt liberemur a depꝛeſſione moꝛtalis itineris. Conſurge conſurge. Ut adoꝛnemur conuerſatione moꝛalis tegminis. Induere. Ut roboꝛemur ſolidatione vitalis flaminis. foꝛtitudine. Ut illuſtremur contemplatione mentalis. Luminis ſyon. Per talem enim conſurrectionem. Erigimur a mundi carcere. Conſurge cōſurge. Induimur virtutum pondere. Induere inquit. Solidamur ſpiritus roboꝛe. foꝛtitudine tua. Illuſtramur ſophie ſydere. Syon. que interpꝛetatur ſpecula. Igitur neceſſe eſt ſi bene vis conſurgere. Ut dimittatur terrena baſſitudo quia locus eſt inficiens. Conſurge conſurge. Ut acquiratur virtutum pulcritudo quia ſtatus eſt pꝛoficiens. Ut fulciatur animi firmitudo quia virtus eſt Induere ſufficiens foꝛtitudine. Ut videatur celeſtis plenitudo quia fructus eſt alliciens ſyon. ¶ Di- B
co ergo quod talis conſurrectio facit dimitti terrenaꝫ baſſitudinem quod oſtenditur cum dicitur. Conſurge conſurge Res enim que conſurgit alta petit et inferioꝛa dimittit ſicut patet de elementis que habent motū ſuū naturalē a cētro ad circunferētiā. q̄ in ꝑmo niſi violēter detineri nō pn̄t. Sic ⁊ aīus humanꝰ cuiꝰ natura eſt ad alta conſurgere alta contemplari et aſpicere eterna velle et appetere. non debet in inferioꝛibus et terrenis

ct terrenis quieſcere ſed per contemptum ab eis velociter reſilire. Conſurge inquit conſurge. id eſt confeſtim ſurge. Quia ſicut dicitur. Prouerbiorum.xj. Bene conſurgit diluculo qui querit bona. Bona dico eterna cum cetera proprie non ſint bona vnde Seneca.epiſtola.xxviij. Magnus erat labor ire in celum vadit audacter anim⁹ cōtemptor omniū ꝛc. nec ad pecuniam reſpicit aurū argentūq; illis in quibus iacuere tenebris dignifſima non ad hoc eſtimat. Et nota ſi vis ꝙ conſurgendū eſt ab infimis et etiā a peccato eā.

Humili reuerentia. De reuerētia dr̄ leui.xix. Coram cano capite cōſurge. Et

Stabili pmanentia.

Nobili pſidētia. j. Regū.xxv. de abigail dicit

Feruenti diligentia. Quod cōſurgens adorauit

Decenti apparentia. prona in terrā audito. ſcʒ ꝙ

Splendēti ſapiētia. dauid ipſam in vxorē acciperevolebat de permanētia dr̄.

Lugenti penitētia.

Exod.ix. Mane conſurge et ſta. De pſidentia vero ⁊ eminentia dicitur Job.xxxviij. ꝙ deus aurorā ſuper filios terre conſurgere facit. De diligentia dicitur Job.vij. Si dormiero dico quando conſurgam Et Job.j. Conſurgens diluculo offerebat holocauſtum. Conſurgere enim diluculo vel mane vel de nocte diligentiā ſignat. De honeſta apparentia dicitur Cātic.vj. Que ſi auroza conſurgens pulcra vt luna electa vt ſol. De ſapientia autē ⁊ ſcientia dicitur Job.xj. Meridianus fulgor conſurget tibi ad veſperam. De penitentia dr̄.j. Regū.xxv. Conſurgens dauid venit in deſertum ꝛc. Sed reuera multi ſunt qui ſic nō conſurgunt ad bonū ſed potius ad iniquitatem et ad malum. ❡ Unde nota ꝙ econuerſo mali conſurgunt Ad.

Alios inuadendum malicioſe. Iſti dico conſurgūt ad malitioſe inuadendū ſicut de caym dicit Geñ.iiij. Cōſurrexit caym aduerſus fratrem ſuum abel.

Uirgines opprimēdū luxurioſe.

Homines occidēdū pditioſe.

Tumultū ſuſcitādū ſeditioſe.

Calices hauriendū delitioſe.

Iniqua cogitandū pernitioſe

Itē conſurgunt ad luxurioſe corrumpendū. vnde Deutro.xxij. dicitur. ꝙ oppreſſor virginis conſurrexit ſicut latro contra eam. Itē ad pditioſe occidendum. vnde Job.xxiiij. Mane conſurgit homicida ad interficiendū egenū ⁊ pauperē. Item ad ſeditioſe tumultuandū. Oſee.x. Conſurget tumultus in populo. Item ad delitioſe viuendum ſeu potandū Eſai.v. Ue qui potentes eſtis ad bibendum vinum. et qui mane ſurgitis ad ebrietatem. Item ad pernitioſe cogitandum et affectandum Unde Sophō.iij. Diluculo conſurgentes corruperunt omnes cogitationes ſuas. Non ſic chariſſimi ſʒ conſurgamus ad operavirtuoſa ⁊ ad celeſtia meditanda. Iuxta illud colo.iij. Si conſurrexiſtis cum xp̄o q̄ ſurſum ſunt querite. vbi xp̄s eſt in dei maieſtate ſedens. que ſurſum ſunt ſapite. nō que ſuper terraʒ. patet igitur ꝙ ſpiritalis conſurrectio facit dimitti terrenam baſſitudinem. Conſurge inq̄t conſurge Eſaie.lj. Eleuare eleuare conſurge hieruſalē

C que bibiſti in manu domini. ❡ Secūdo dico ꝙ talis cōſurrectio facit acquiri virtutū pulcritudinē. Induere inquit. Indumenta enim anime ſunt virtutes ſine quibus anima non conſurgit q̄ ſcʒ ſicut auis ſurſum non ſe eleuat ſine veſtimento plumarū ſic nec mēs ſpiritualiter conſurgit ſine veſtimento virtutum. Unde Eſa.lij. Induere fortitudinem conſurge ſicut in dieb⁹ antiquis ꝛc. Uide infra de Indumentis et veſtimētis in titulis ſuis. ❡ Tertio dico ꝙ talis conſurrectio ſolet requirere animi firmitudinem fortitudine inquit Neceſſe eſt enim ꝙ fortitudo interior operetur ad hoc ꝙ corpus volucris ſuperius eleuetur. Sic vere neceſſaria eſt virtus ſpiritualis fortitudinis ad hoc ꝙ mens conſurgat ab infimis. Eſaie.lj. Conſurge conſurge induere fortitudinem brachium domini. Et.j.paralip. Conſurrexerunt ſinguli virorum fortium.ꝛc. Dilata de fortitudine ſicut infra ⁊ inuelxe contra illos qui nō videntur habere fortitudinem aliqualem. quia nō cōſurgunt nec a vitijs nec a terrenis. Contra quos ⁊ maxime contra auaros dicitur. Hieremie.lj. In calore eorum ponam potus eius. inebriabo eos vt ſopiantur et dormiant ſomnum ſempiternum et non conſurgant. Et pone bene quomodo homo quando eſt in calore inordinate bibit et non aduertit ꝙ inebriatur et dormit. Sic calore auaricie eſtuans ſolet inconſiderate temporalia bibere et dum non cauet inebriatur taliter terrenorum amore ꝙ ibi per obſtinationem dormire et quieſcere cogitur. ita ꝙ non conſurgit amplius aut leuat. Non ſic ſed qui vult bene cōſurgere habeat animi firmitatem. ❡ Quarto habere debet ſenſuum limpitudinem. ſyon id eſt ſpecula. Accipiter enim q̄ clarū habet viſum et de longe poteſt videre predam allicientem cito ſolet conſurgere et altiſſime ſe leuare. Sic ille qui ſenſus et conſiderationis claritatem habʒ. de longe. ſ. de iſto mundo. predam allicientem ſcilicet bona paradiſi videt. ⁊ ſic cito terrena contemnendo deſerit ⁊ ad eterna volitat et conſurgit. Sit ergo ſyon ſpeculator et clariſſimus, contēplator. Cātico.iij. Egredimini filie ſyon et videte regem ſalomonē in dyademate. Egredimini. inquit. ſcilʒ mundū inficientem vos: anime que eſtis ſyon id eſt ſpeculatrices per diſcretum ſenſuʒ ⁊ intelligentem. Et videte regem xp̄m coronatum in celo. vt attrahentem ad conſurgendum ⁊ allicientem. ⁊ iiij. Regum.iij. Conſurgens iſrael. id eſt videns deum. percuſſit moab.ꝛc. Uide infra de ſyon in litera. S. Patet igitur quomodo ad conſurgendum ſpiritualiter oportet videre fructum allicientem Syon inquit. Oportet habere virtutē p̄ſufficientem fortitudinem. Oportet ſplendere per vitam moralem atq; decentem. induere Oportet horrere locum infimum. id eſt mundum inficientem. Conſurge conſurge ꝛc. D

Contaminare.

Nota ꝙ cōtaminare idē eſt ꝙ inficere vel fedare. A Eſt igitur contaminatio loquendo moraliter idem qđ ſpiritualis inquinatio vel peccatum. Ideo peccatori dicitur illud Baruch.iij. Quid eſt iſrael ꝙ in terra inimicorū es: inueteraſti in terra aliena: coinquinatus es cum mortuis. deputatus es cum his qui ſunt in inferno dereliquiſti fontem ſapientie. et Oſe.v. et.vj. Fornicatus eſt effraym. contaminatus eſt iſrael. Et ideo ſicut qui corporaliter eſt contaminatus et immund⁹ omnē locum vbi habitat contaminat atq; fedat. Sic peccator per mala dicta opera ⁊ exempla. polluit et cōtaminat ⁊ locuʒ vbi habitat. et perſonas quas viſitat et homines quos frequentat quicquid enim tetigerit immundus. immundum faciet. Numer.xix. Ideo de malis eccleſiaſticis qui fedant et contaminant domū dei conqueritur dominus in ſcriptura dicens Hier.ij. Ingreſſi contaminaſtis terram meam et hereditatem meam poſuiſtis in abhominationeʒ. Et nota ſi vis ꝙ mali contaminati ſunt in ſe et alios contaminant

Per vilis carnalitatis actum.

Per male ſocietatis tactum. B

Per dire crudelitatis factum.

Per laute guloſitatis victum.

Per male loquacitatis dictum.

❡ Contaminantur dico aliqui per actum luxurioſe carnalitatis vnde Leuiti.xix. dicitur. Non proſtituas filiam tuam vt contaminetur in terra. Figura de lepro ſo per quem luxurioſi figurantur. De quo dicitur. Leuiti.xiij. Quod habere debebat veſtimentum diſſutū. os veſte contectum caput nudum. et contaminatum et ſordidum ſe clamare. Unde de talibus immundis: et luxurioſis leproſis qui. ſcilicet veſtes ſue conuerſationis ſolent per inſolentiam diſſuere os ſue locutionis ſolent per ambages et diſſimulationes contegere caput ſue intentionis neſciunt bene celare ſed omnibus ſolent inuerecunde nudare. Et detegere. et propter hoc merito poſſunt contaminatos et ſordidos ſe clamare. dicitur Malachie. ſecundo. ❡ Contaminauit iudas ſanctificationem domini. Iſti igitur

Ayuntamiento de Madrid

contaminantur per actum luxurioſe carnalitatis.
¶ Secūdo dico ꝙ quidā contaminant ꝛ ꝯtaminant per tactū vitioſe ſocietatis. In lege enī qui morticina vel etiā quecūqꝫ immūda aīalia tangebāt cōtaminabantur ꝛ polluti ꝛ immūdi reputabātur. Sic vere immundus et corruptus peccator quoſcūqꝫ tangit et aſſociat. inficit atqꝫ fedat. Leui. xj. Quiſquis tetigerit illud cōtaminabitur. Ideo precipitur Leuit. xxj. Quod ſacerdos ad mortuū non ingredietur ne cōtaminetur in morte ciuium ſuorū. Tertio dico ꝙ quidam contaminantur per factum ſeditioſe crudelitatis. Sanguis enī ſuper omnia cōtaminat veſtes albas. Sic homicidiū ꝛ rapina que per ſanguinē deſignantur Ezech. ix. Contaminate domum et replete atria interfectis. Et hiere. xvj. Cōtaminauerūt terrā morticiniis. ¶ Quarto cōtaminātur per victū delicioſe guloſitatis Ezech. ix. Omnes qui comedūt cōtaminabuntur. ¶ Quinto quidā cōtaminantur per dicta inuidioſe loquacitatis ſcilicet per verba detractoria et immunda. Inter cetera contaminatiua ſumme fedat ꝛ maculat fetor oris. Sic valde ſolet famam fedare ꝛ inficere fetens locutio detractoris. Ideo de ſemine fluente per qđ loquaꝝ ꝛ detractor intelligitur qui. ſ. ſemen verborū malorū vbiqꝫ ſeminat ꝛ diffundit. ꝑcipitur Nume. v. Lepꝛoſum et q̄ ſemine fluit de caſtris eijcite. ne cōtaminent ea cū habitauerint vobiſcum ꝛc. Sufficit vide infra de Macula in litera. M. Et de polluere et Inquinare.

A **Contemnere.** Nota ꝙ cōtemnere ſumit in bono ꝛ in malo. In bono enim ſignat mundi et peccati deteſtationē peccati fugam ꝛ vitationē. ꝛ omnis mali reſilitionē ꝛ abhominationem. De quo Hiero. ait. facile cōtemnit omnia qui ſe ſemꝑ cogitat moriturū. In malo vero ſignat ſui reputationē. aliorū deriſionē et reiectionē ꝛ toti⁹ boni diſplicentiā. Eccl. xlix. Cōtempſerunt timorē domini. ¶ Dicamus ergo de bono contemptu Deus enim plantauit in anima virtutē iraſcibilē vt aīa per eā poſſet malū contēnere. ꝛ quadā virtuoſa ſuperbia vitia fugere contra ea indignari ꝛ a tranſitorijs reſilire. Sicut enim videm⁹ ꝙ aues natando cū pedibus aquā retro pellunt ꝛ quaſi eā deſpicientes reijciunt quod etiā remiges faciunt remigādo. quia. ſ. nec nauis nec auis ad anteriora trahitur niſi aqua poſteri⁹ repellaꝝ. Sic dico ꝙ ſi volumus ad anteriora celi bona nos traducere neceſſe eſt per contemptū omnia aqua ideſt omnia fluxibilia reijcere ꝛ horrere. Nam ſicut dicit Petrus Rauennas in quodā ſermone. Aurum erogare. bonum reponere: malum contemnere: validum fugere ſecurum. Nam ſicut vincere virtus eſt. ſic eſt felicitas ſua ſiſſe. Igitur dico ꝙ bonum eſt ꝙ Contemnas.

Teipſum tanꝙ defectiuum. Contēne ergo teipſum
B Mundū tanꝙ deceptiuum ꝓprios defectus
Peccatū tanꝙ infectiuū. conſiderando. quia

reuera ille faciliter ſe deſpicit qui ad ꝓprios defectus attendit. Nonne de pauone legitur. ꝙ rotā caude ſue deponit. qſi pedum deformitatē reſpicit? Quia vere ſi bene deformitates ſuas et defectus reſpiceret non faciliter alios deſpiceret. ſed ſe potius vilipēderet. ſimilis ceruo qui ꝙuis ſit animal magnū ꝛ velox ſolet tn̄ cornua ſepiſſime ſubmittere ꝛ aliquādo. ſ. ſemel in anno deponere ꝛ dimittere ad denotandū ꝙ cornua ſupbie ſunt dimittenda: ꝛ omnis inanis gloria cōtemnenda vnde Criſo. omel. iiij. Si gloriam cupis. gloriā deſpice et eris omnibus glorioſior. Seneca in de beneficijs. Contemnit oīa qui ad contemptū ſuuenit vis habere omnia cōtemne oīa. Iſti enim ſm Berñ. ſunt quatuor gradus humilitatis in hoc verſu. Spernere mundum ſpernere nullū ſpernere ſeſe. Spernere ſe ſperni quatuor iſta deus. Contemne ergo teipſum proprios defectus conſiderando. C ¶ Secūdo contēne mundū ipſi⁹ ſucceſſus vituperando. Quia reuera viri iuſti debēt contemnere tanꝙ vana et deceptoria oīa bona mundi. ſ. diuitias delicias ꝛ honores. ꝛ ipſa habere quaſi nō habere. et in mundo eſſe quaſi non eſſe et ſicut nauis in mari tranſire. et ibidem non ſiſtere ſed meare. Narrat enim Pomponius ꝙ in egypto in lacu chemmis erat inſula natatilis. vbi non ſolū erant arbores immo etiā ſolis templū que. ſ. in eodē loco nunꝙ permanebat. nec terre aut littoribus adherebat ſed per lacū ſup aquas fluitabat. ꝛ ad modicū venti flatum continue ſe mouebat Sic vere dico ꝙ viri iuſti. quorū quidā ſunt templū. ſ. clerici et contemplatiui. j. Co. iij. Teplū dei ſanctū eſt quod eſtis vos. Quidam ſunt arbores. ideſt. fructuoſi et actiui Mat. vij. Uidi homines quaſi arbores. duꝫ ſunt in lacu miſeriarū huius mundi in ipſa inſula mobili ideſt fortune mobilitati ſubiecti: non debēt per cōplacentiam ſiſtere. ſed per contemptū mutabilium ad ſpiritusſancti flatū tanꝙ peregrini ꝛ hoſpites in hoc ſeculo pertranſire nec aliquibus mundi bonis per cōplacentiam adherere. ſed potius ac ſi de hoc mūdo nō eſſent ipſa contemnere et horrere dicentes cū didimo rege bragmannorū in epiſtola ad Alexandrū Nos non ſumus mundi hoſpites ſed aduene. et ſic intrauimus in hunc mundū vt manere nobis non liceat ſꝫ tranſire Et apoſtolus Heb. xiij. Non habemus hic manentē ciuitatē. ſed futurā inquirimus. Ideo de tali mūdi cōtemptu dicit Criſ. ſuper heb. ſermone. xxv. Contēne diuitias et eris locuplex: gloriā ꝛ eris glorioſus: inimicorum ſupplicia ꝛ eos ſuperabis. Aduerte tamē ꝙ nō ſolum non ſunt contēnenda mundi proſpera. ſꝫ etiā aſpera et aduerſa. vnde Seneca. epiſtola. cvij. enumeratis infinitis iſortunijs que ſunt humane mortalitatis tributa ſubdit. Effugere inquit iſta non potes. contemnes autem ſi ſepe cogitaueris et futura preſumpſeris. omnis enim ad ea que premeditata ſunt durius obſiſtit. et contra imparatus etiam leuiſſima expauit id quoqꝫ agendum eſt ne quid nobis ſomniatum ſit. Sequitur. Optimū eſt pati quod emendare non poſſis. Contemne ergo mundū ipſius ſucceſſus vituperando D
¶ Tertio oportet ꝙ tu contēnas peccatū. Illa cū que nobilis ſunt nature. contēnunt ignobilibus ſe ſubmittere. et indignati a taliū ſeruitute deprimi ſolent cum violentia reſilire. patet de igne cuius eſt natura ſurſuꝫ eſſe qui ſi ſub terra tenetur. quaſi ſub aliena ſeruitute retentus ſolet terram rumpere ꝛ exire. Sic dico ꝙ mēs humana cuius conditio debet eſſe libera q2 non eſt ancille filia ſed libere. Gal. iiij. et que ſurſum hꝫ circa celeſtia nobiliter conuerſari. valde debet peccatū et peccati ſeruitutem contenere ꝛ ei ſubmitti penitus abhorrere et cito inde cum violenti diſplicētia retroire. Ideo bene dicit Augu. lib. de cathezizandis rudibus ꝛ ponitur in decreto. xxxviij. diſt plus ſunt contemnenda et precauenda vitia morum ꝙ verborum. Et ſic patet qđ eſt triplex contemptus bonus et virtuoſus. ſcilicet. Sui E mundi ꝛ peccati. ¶ Secundo principaliter dico quod eſt multiplex contemptus malus et pernitioſus. Et ſic dicam quod Contemnitur.

Deus a peccatoribus.
Prelatus a ſuſurronibus.
Pauper ab abundantibus
Malus a preſumentibus.
Cruciatus a peccatoribus.
Paradiſus ab ignorantibus.

Eſt igitur cōtemptus quo contemnitur diuina maieſtas quia multi ſunt qui contemnunt dei verba et imperia dei mandata et iudicia. dei bonitatem et longanimitatem. dei poteſtatem et ſeueritatem De contemptu verbi dei dicitur. ij. Regum. xij. Quare contempſiſti verbum domini vt faceres malum in conſpectu eius. De contemptu imperij ſeu mandati diuini dicitur. Nume. xix. Cōtempſiſtis imperium domini ꝛ non credidiſtis ei et vocem eius audire noluiſtis. De contemptu iudiciorum diuinorum dicitur Ezech. v. Hieruſalem contempſit iudicia mea et precepta. Ut plus eſſet impia quam gentes. De contemptu diuine bonitatis ꝛ clemētie dicitur. Roma. ij. An diuitias bonitatis dei cō

Ayuntamiento de Madrid

dei cõtemnitis ⁊ patiẽtie ⁊ lõganimitatis. De contemptu vero diuine poteſtatis ⁊ iuſticie dicitur Eccli.xlix. Reges iude defecerunt ⁊ contempſerunt timorem domini et ſapientie.xiiij. Male ſenſerunt de deo ſeruientes idolis. iniuſte iurauerunt in dolo cõtemnentes iuſticiam. Tales igitur dei contemptores deberent timere ne contra eos indignetur. Sicut enim dicit. Jacob in lib. de mirabilibus orientalium regionum. Aliqui ſunt ingrati filij pellicani. qui dato ꝙ ſe videãt matris ſanguine viuificatos. et ipſam propter ſanguinẽ emiſſum debilitatam ipſi tamen ſibi non compatiuntur ſed vilipendunt nec eidem ſubueniunt ſed contemnũt mater vero tandem ſanata filios ſui contemptores de nido ſuo eijcit. ipſoſq; verberat et expellit ſic vere deus propter nos dudum in cruce vulneratus. ⁊ pro noſtra viuificatione proprio ſanguine vacuatus illos ingratos filios qui nunc ipſum contẽnunt finaliter punict et a nido paradiſi ipſos reijciet et repellet. Leuit.xxvj. Si non audieritis me ⁊ precepta mea ſi ſpreueritis leges meas. ⁊ iudicia mea contempſeritis. ſequitur. Uiſitabo vos velociter in egeſtate ⁊ ardore. qui conficiet oculos veſtros et cõſumet animas veſtras patet ergo
f quomodo contemnitur diuina maieſtas. ¶ Secũdo dico ꝙ a malis contemnitur prelati poteſtas mali em̃ ſubditi faciliter contemnunt prelatum ſi ſit benign9 et odiunt ſi ſit ſeuerus ſicut de rege dato ranis per ionem dicitur in fabulis quia primo datum eis truncũ in regem contempſerunt quia ſe non mouebat. et poſtea datum hydrum oderunt quia eas comedebat. De talibus ergo proteruis ſubditis dicere poteſt prelatus illud quod dicebat miphiboſeth claudus de ſeruo ſuo Seruus inquit meus contempſit me q2 procerto mali ſerui hodie contemnunt dominos ſuos ⁊ prelatos. et non mirum ſi hoc faciunt quando ipſos vident defectuoſos et claudicantes cum hoc etiam faciant dato ꝙ ſunt iuſti et ſeueriter preſidentes. figuratur in vaſti ſuperba de qua dicitur Heſter.j. Quod ipſa contempſit venire ad regem dominum ſuum propter quod depoſita coronam perdidit atq; regnũ. Ideo contra iſtos dicitur Prouerb.xxix. Qui corripientẽ ſe dura ceruice contemnit repentinus ei ſuperueniet interit9. ¶ Tertio dico. ꝙ a malis contemnitur pauperis egeſtas facta ei vel dicta pauperum ꝙꝙ vtilia et prudentia. ab alijs contemnuntur Job.xij. Deridetur iuſti ſimplicitas lampas apud cogitationes diuitum parata ad tẽpus ſtatutum ⁊ Eccſ.ix. Sapientia pauperis contẽpta eſt. Contemnitur ergo a malis pauperis egeſtas.
g ¶ Quarto dico ꝙ ab indiſcretis contemnitur malorum inhoneſtas. Reprehenſibiles ſunt enim boni qui peccatores contemnunt q2 magis deberent de ſeipſis timere vnde Greg.xxv. moraliũ. Quod ſum9 hodie nouimus. qđ autem poſt paululum eſſe poſſumus ignoramus. Hi vero quos fortaſſe deſpicimus. et tarde quidem poſſunt incipere ⁊ vitam noſtram feruentioribus ſtudijs anteire. Timendum itaq; nobis eſt ne nobis cadentibus reſurgat qui nobis ſtãtibus irridetur Quis ſtare non nouit qui non ſtantes deridere nouit.
h vnde Math.xviij. Uidete ne contemnatis vnũ ex puſillis iſtis minimis. ¶ Quinto dico. ꝙ contemnitur a malis ⁊ obſtinatis inferni cruciatus et penalitas. Unde de malis qui euacuarũt timorẽ dei dicitur Job. xxxix. Contẽnit pauorẽ nec cedit gladio ⁊ ideo de ipſis poterit dici illud Heb.xij. Propoſito ſibi gaudio. ſuſtinuit crucẽ cõfuſione contẽpta q2 iſti dũ gaudiũ pñtis leticie eis ꝓponit futurã ↄfuſionẽ cõtemnũt ⁊ ſic ad crucẽ. ideſt ad inferni cruciatũ ducũtur. ¶ Sexto dico ꝙ cõtemnit a malis paradiſi ſucceſſus et felicitas. Unde illud Ro.ij. An diuitias bonitatis ei9 cõtẽnis. Oẽs ergo iſti ſunt mali cõtemptores. ſed reuera ordo mutabitur in futurũ. q2 videlʒ contemptores finaliter cõtemnẽtur illi vero qui nunc ſunt cõtemptibiles honorabũtur. cõtemptorib9 em̃ dr. Eſa.xxxiij. Ue qui ſpernis nonne et ipſe ſperneris. cũ fatigatus deſieris contemnere contẽneris. De conteptibilib9 vero ⁊ pauperibus dr Eſa.xlix. Hec dicit dominus ad contẽptibilẽ aiam ⁊ ad ſeruũ dominorũ ⁊.j. Corin.j. dr Contẽptibilia mũdi eligit deus ⁊c. ſufficiat de contemptu vide infra indignari. fugere. et ſpernere deficere.

Contemplatio.

Nota ꝙ ↄtemplatio eſt virt9 per quã mens a terrenis ⁊ caducis erigitur. ⁊ ſurſuʒ ad ↄſiderationẽ eternorũ leuatur vt em̃ dicit Greg.v. mora. Mens noſtra nullo modo ad vim intime cõtemplatiõis rapitur niſi prius ſopiatur. Igitur cũ contemplatio ſolũ ptineat ad viros perfectos notabo ꝙ ſicut nobiles creature ſunt ſitu altiores. lumine clariores. apparẽtia pulcriores. ſicut patet de ſtellis et ſideribus. Sic vere illi qui nobilitate morũ ⁊ bonitate alios ꝑcellunt. debent eſſe pulcriores in cõuerſatione: clariores in diſcretione: altiores ⁊ eleuatiores in contẽplatiõe. Unde Sene. dicit epiſtola.xxiij. ꝙ animus debet eſſe fidelis. ⁊ alacer. ⁊ ſuper omnia erectus. Nautilus em̃ monſtrũ eſt marinũ quod mirabilis eſt nature ſm Pli.li.xiij. ca.xxvij. Uolens enim per mare cito natare. timẽs propriã grauitatẽ: ſolet aquã maris de proprio corpore per fiſtulas eijcere. et tandẽ brachia cũ mẽbrana ſeu pellicula quãdã ſupra caput alte pro velo erigit ⁊ cũ poſterioribus pedibus remigans. ⁊ ꝓpria cauda ſe dirigẽs ſeu regens per maria tutus vadit ⁊ ſi tñ timendi cauſam habuit depoſito velo aquã vt fiat ponderoſus rebibit. ⁊ in profundũ equoris ſe imergit Sic reuera dico ꝙ illi qui per mare hui9 mundi volunt leuiter ſine periculo trãſire et vitã tranſigere. debẽt om̃e põdus aque. i. fluxibiliũ terrenorũ reijcere contemnendo ⁊ realiter ſi ſit neceſſe pauperib9 erogãdo Math.xix. Ecce nos relinquim9 omnia velũ cordis ſurſum erigere celeſtia contẽplãdo: brachia amoris ſurſum extẽdere eterna amplexando. et deſiderando. vt ſic leuiter poſſit trãſnatare ad eterna feliciter volitando. Eſa.xxiij. Tranſi terrã tuã quaſi flumẽ filia maris ſequitur. Conſurges tranſfreta. Si autẽ talis cõtẽplatiuus inſidiatorẽ diabolũ timuerit vel tpore ꝙ de vana gloria vel de alio peccato ipſum tentare contẽdit ſtatim debet hauſta aqua ſalſa lacrimoſe contritionis ad ꝓfundum maris. i. ad ↄſiderationẽ amaritudinis inferni ⁊ mortis deſcendere et ſic a periculo poterit ſe ſaluare. q2 ſcʒ vir perfectus loco ⁊ tempore ſe debet per contemplationeʒ erigere. et loco et tẽpore debet per timorem ⁊ conſiderationem deſcẽdere Iuxta illud Num.ix. Ad imperium dñi erigebãt tentoria et ad imperiũ domini deponebãt. vnde Aba.
ij. dicitur. Super cuſtodiam meam ſtabo ⁊ contemplabor vt videam. Et nota ꝙ contemplanda eſt.
Eternorum opulentia que reficit.
Creaturarum excellentia que perficit. b
Interna ſapientia que ſufficit.
Humana diligentia que proficit.
Diuina prouidentia que non deficit.
¶ De opulentia et delicijs ſuperioribus dicitur. Nume.xxvij. Aſcende in montẽ iſtuʒ abarim ⁊ contemplare inde terram quam daturus ſum filijs iſrael. et Iob. xxxix. dicitur. quod de longe contemplatur eſcam. ⁊ loquitur de aquila ideſt. de quolibet clareuidente. De rerum excellentia poteſt dici illud. Job.xxxv. Suſpice celum ⁊ intuere et contemplare ethera an altior te ſit. De contemplãda interna ſapientia. dicitur. Eccleſia. ij. Tranſiui ad contemplandam ſapientiam. De contemplanda externa diligentia dicitur Eccleſiaſti.iiij. Rurſus contemplatus ſum omnes labores hominũ et induſtrias. De diuina prouidentia vel prudentia dicitur Eccleſiaſtes.j. Mens mea cõtemplata eſt multa ſapienter. et didici vt ſcirem prudentiam. Multa poſſunt dici de materia contemplationis. ſed deficiũt auctoritates vocales et in infinitis ⁊c. in hoc opere fit mentio de eadem. Uide ergo de videre de iſrael. de ſurſum de aſcendere et ſurgere. de altitudine ſublimis excelſus et cetera ſimilia.

Ayuntamiento de Madrid

Contentio. Nota q̄ cōtendere accipit pro ꝯtradicere. repugnare. rixari. diſcordare. vel rebellare. Potiſſime aūt ſumitur in ſcriptura. pro illa cōtrouerſia vel allegatione que fit in iudicio inter iudicē et partē vel etiā inter ipſas partes. Hiere. ij. Adhuc in iudicio contendam vobiſcum. In ꝙtum vero denotat diſcordiam ſeu diſſenſionem nota q̄ contentio oritur quandoq; Ex

Inflata ꝑſumptione.
Elata iuriſditione.
Maligna cogitatione
Inuida emulatiōe.
Ipocritica carnis maceratione.
Carnali inquinatiōe.

Dico ergo q̄ quidā cōtendunt ex ꝑſumptiōe inflata ſicut de diſcipulis dr̄. Luc. xxij. c. q̄ orta eſt cōtentio inter eos q̄s eorū videret eſſe maior. Alij ex iuriſditiōe elata ps. Effuſa eſt cōtentio ſuper principes. alij contendunt ex cogitatione corrumpente. Iac. iiij. Contentiones ſunt in cordibus veſtris alij contendunt ex emulatione inuida. phil. j. quidā propter inuidiā et contentionē xp̄m annunciant q̄dā contendunt ex māceratione ⁊ abſtinentia ficta Eſaie lviij. Ecce ad lites et contentiones ieiunatis. Alij contendūt ex carnis inquinatione immūda. q. ſ. ſicut dr̄. Gal. v. Opera carnis ſunt fornicatio. immūdicia ⁊c. ſequitur. Contētiones inimicicie ⁊ emulationes. A talibus ergo cōtentionibus eſt fugiendū ⁊ ſagaciter recedendum. q2 ſicut dicitur Prouer. xx. Honor eſt homini qui ſeperat ſe a cōtentionibus vide de diſcordia: et contradictione et diſſenſione ⁊c.

a **Contritio.** Nota q̄ ꝯtritio in ſcriptura idē eſt qḋ deſtructio. ꝯfuſio conſumptio et diſſipatio. ideo vt cōiter cōtritio accipit p̄ tribulatione. Hiere. xix. Conterā eos ſicut cōteritur vas figuli ſicut eīm res que cōteritur in minutas ꝑticulas diuiditur ⁊ diminuitur. ſic ille dr̄ cōteri qui ab integritate ⁊ fortitudine ⁊ proſperitate ad nihilū deducitur vnde ps. Quaſi leo ſic contriuit oīa oſſa mea. Uſitatiori tñ vocabulo cōtritio accipit pro quodā motu voluntatis in deū cū diſplicentia peccatorū q2 tñ in pluribus hui⁹ operis ꝑtibus de cōtritione hmōi pluries eſt tractatū vel tractabit in futurū. Ideo parū intēdo dicere de predictis hoc ſolum adiungens qḋ ſicut in muſto q̄dā magn⁹ calor ⁊ feruor facit totā vini ſubſtātiam ebullire cui⁹ virtute purū ab impuro diuiditur ⁊ a vini ſubſtātia tota feculētia purgat ⁊ ad fundū dolij deſcendēs totā vini ſubſtātiā reddit purā. Sic vere cariſſimi q̄ſi feruor cōpunctionis in corde noſtro ſuccenſus fuerit. ipſum facit ſtatim ebullire ꝑ contritionē ⁊ purū ab impuro diuidere per diſcretionē ⁊ feces peccatorū emittere per ꝯfeſſionē ipſaſq; ad fundū cordis deſcendere per iugē memoriā ⁊ recordationē. De tali ergo ebullitione ꝯtritionis pōt dici illud. ps. Cōmouiſti terrā et cōturbaſti eam: ſana ꝯtritiones eius. quia cōmota eſt: vel illud Hiere. xiiij. Deducāt oculi mei lachrymas per diem ac nocte ⁊ non taceant q2 cōtritione magna contrita eſt virgo filia mea. In quibus verbis aduerte quod contritio debet.

B Promi realiter.
Loqui vocaliter.
Pungi mentaliter.

Primū ꝓbat flumē liquoris. lachrymas. Secundum eloquium clamoris non taceant Tertium ſupplicium doloris Contritione. Debet eīm homo qui perfecte conteritur habere.

In oculis lachrymationem.
In labijs confeſſionem.
In anima compunctionem. Sit igitur.
In oculis liquoris lotura.
In labijs clamoris lectura.
In anima doloris pūctura.

Dico igitur primo q̄ illi qui perfecte conteri debēt habere loturam liquoris. ſ. lachrymationem. Deducāt inquit. oculi mei lachrymas. Sicut enim video q̄ per igneum calorem qui eſt in capella roſarum ipe diſſoluuntur. ita q̄ ꝑ exteriora foramina aqua ſtillat ſicut etiam per pondus lapidis ex oliuis ſolet oleum diſtillare ſicut inſuper per calorem incluſum in nube ſolēt vapores diſſolui. ita q̄ inde ſolet pluuia emanare. Sic procerto quando pondus boni operis ⁊ diuini timoris premit cor humanum et quando ignis et calor cōtritionis ipſum coartat tunc quandoq; per compunctionē diſſoluitur. ita q̄ inde liquor et pluuia lachrymarum diſtillatur. ex quo procerto aer conſcientie ſerenatur. et terra corporis noſtri bonis temporibus fecundatur. vnde pſalmiſta. Lachrymis meis ſtratum meū rigabo. ⁊ Hiere. ix. Quis dabit capiti meo aquā et oculis meis fontē lachrymarū ⁊ plorabo die ac nocte. De cōtritione aūt hmōi dicitur Treñ. ij. Conſolabor te virgo filia ſyon. q2 magna velut mare contritio tua. Ubi nota q̄ iſta lacrimatio debet eſſe. Mentaliter iocūdans. Cōſolabor ⁊c. Fertiliter fecūdās magna Salubriter mundans velut mare. Iſta tñ chariſſimi ſunt cōtra multos. qui reuera faciliter lacrimātur ſed faciliter ⁊ inaniter iocūdantur ⁊ ſi quandoq; propter delicta ad lacrimas inclinātur. ſtatim ad peccata ꝑterita reuertūtur. ſimiles crocodilo qui ſm̄ Pli. occidit hominē iuxta flumē ambulantē quem cū viderit mortuū pro eo lacrimatur ⁊ plorat: ipm̄ tamē finaliter deuorat et māducat. Sic vere chariſſimi multi ſunt qui hominē. i. animā quā per peccatū occiderūt lacrimātur quādoq; ſed ſtatim tranſacto luctu et ceſſante contritionis dolore ad ipſam per vitia deuorandā iterū conuertūtur. Nō ſic chariſſimi nō. ſed habeamus perfectas lacrimas ⁊ pſeuerātes qḋ oſtēditur cū dicitur Deducāt oculi mei lacrimas per diē ⁊ noctē. Hoc eſt dictu ſemper et quotidie. q2 ſcꝫ vlulat⁹ et lacrime ſunt ſigna contritionis perfecte. vnde Eſa. lxv. Clamabitis pre dolore cordis: ⁊ pre cōtritione ſpūs vlulabitis. Patet ergo q̄ in cōtritione debet eſſe lotura liquoris purificatiui. ſ. lacrimarū. C ¶ Secundo dico q̄ ibi dꝫ eſſe lectura clamoris manifeſtatiui. ſcꝫ clamoris cōfeſſionis. qḋ oſtendit cū dr̄. Nō taceant. Sicut enim ignis incluſus in nube humida rumpit nubem et facit tonitruum Sic vere chariſſimi ignis contritionis ſi in nube cordis noſtri fuerit incluſus ipſam nubē idē ipm̄ cor neceſſario habet rumpere et aperire et tonitruum ꝯfeſſionis exterius emittere. Non taceant ergo. Hieremi. lj. Noli tacere ſuper iniquitate ſicut enim cognito vbi eſt latro ſtatim clamatur ad latronem. cognito vbi eſt ignis clamatur ad ignem. ita q̄ qui in talibus tacent reprehendi deberent. Sic vere cognito q̄ in imo cordis noſtri eſt peccatū mortale quod reuera eſt tanq̄ fur quo virtutes furantur. quod eſt ſicut ignis quo mens inflamatur. ſtatim debemus per confeſſionem clamare. et ipſum ſacerdoti velociter reuelare. Non taceant Eſai. lxij. Qui reminiſcimini dñi ne taceatis. Sit ergo contritione lectura clamoris manifeſtatiui. D Eſaie. xv. In via oronaym clamorem contritionis leuabunt. ¶ Tertio ſit ibi punctura doloris ſollicitatiui. Contritione inquit magna contrita eſt. Cor enim quod perfecte conteritur valde dolet ⁊ ſollicitatur dolet enim de omiſſis de cōmiſſis. et de amiſſis. Omiſit enim bona. commiſit mala. amiſit vtilia. ideo merito debet conteri et dolere Unde eſa. xxiiij. Contritione cōteretur terra. Ezech. xxj. Ingemiſcere in contritione lumborum et in amaritudinibus. talis enim dolor cordis neceſſarius eſt in contritione quia ſicut dicitur in ps. Deus ſanat contritos corde ⁊ alligat cōtritiones ipſorum. Et alibi. Cor contritū ⁊ humiliatum deus non deſpicies ⁊c. Sit igitur in nobis.

Dolor pūgitiuus.
Clamor expreſſiuus.
Humor purgatiuus.

De contritione autem inq̄tum denotat deſtructionē nota quod multiplex ē mala contritio. videlicet quia

Coteritur.
Corp⁹ naturali tractu.
Pctōr criminali actu
Pauper fortunali tactu.
Diues temporali actu.
Dānat⁹ eternali luctu.

Dico igitur quod corp⁹ conteritur per naturalis reſolutionis tractum. Et ideo ſcriptura comparat ipſum flori di.

Ayuntamiento de Madrid

norũ vi.Job.xiiij.Homo nat⁹ de muliere.breui viuẽs tpe
repletur multis miserijs qui quasi flos egredit̃ ⁊ cõte
ritur ⁊ fugit velut vmbra.q: ꝓcerto hõ ꝯterit̃.q: caret
fortitudine roborante q: hõ natus de muliere q: caret
longitudine perdurãte.q: breuiviuẽs tẽpore.Et caret
quietudine ꝯsolante q: replet̃ multis miserijs q: viret
pulcritudine defluente q: quasi flos.q: cadet mestitu
dine perimẽte.i.morte.q: ipse egredit̃ et effugit velut
vmbra:⁊ ideo nõ mirũ si cõteritur. vnde de terrena et
humana natura.dicitur Esa.xxiiij.Cõfractione ꝯfrin
getur terra.Cõtritiõe ꝯteretur terra:ꝯmotione cõmo
uebitur terra:agitatiõe agitabitur terra.Terra eñ ẽ
terrenũ corp⁹ qđ ꝓcerto cõtinue ꝯteritur ꝯmouet̃:et
agitatur quousqꝫ per mortẽ penit⁹ ꝯfringatur.Ista est
f ergo ꝯtritio qua conteritur corp⁹ per naturalis resol
lutionis tactũ.¶ Secũdo dico ꝙ est ꝯtritio qua cõ
teritur peccator per actũ criminalis dissolutiõis ⁊ sic
contritio nihil aliud est ꝙ̃ peccatũ per qđ vires ⁊ vir
tutes aie ꝯterũtur.Esa.j.Conteret sceleratos ⁊ pecca
tores illud eñ dicitur cõteri in quo nihil remanet in
tegrum.Sic peccatores contriti dicuntur.quia in ip
sis non remanet integrũ aliquid virtuosũ:Nec caput
recte intẽtionis.Nec cor seu pectus affectionis. Nec
brachia bone operatiõis:Nec venter aut viscera dul
cedinis ⁊ ꝯpassionis.Nec etiã ossa fortitudinis ⁊ ꝑfe
ctionis.Nec insuper vestes honeste conuersationis.
¶ De capite recte intẽtionis dicit̃ Gene.iij.Mulier
conteret caput tuũ diabol⁹ eñ dr̃ mulier ꝓpter inna
tam maliciã.De corde affectiõis ⁊ cogitatiõis dicitur
Hiere.xxiij.Cõtritũ est cor meũ in medio vẽtris mei.
De ꝯtritiõe brachiorũ.i.bone opatiõis.dr̃ in ps. Bra
chia peccatorũ ꝯterentur supple ne possint bonũ ali
quod operari.De cõtrita ⁊ destructa dulcedine com
passionis põt dici illud Eccli.xij.Cõteratur ydria sup
fontẽ.fons eñ ⁊ ydria humorẽ ꝯpassionis designant
De ꝯtritiõe etiã ossiũ fortitudinis ⁊ ꝑfectiõis dr̃ in ps.
Quasi leo sic contriuit oĩa ossa mea.Et bñ quasi leo.
qui ita fortissimos habet dentes ꝙ omne os dũ tñ in
ore suo possit recipere solet ꝯterere ⁊ frangere.Sic ve
re diabolus si põt aliquẽ in ore suggestionis ponere ꝑ
delectatiõnẽ.nũꝙ̃ erit ita fortis aut osseus quin ipm
frangat ⁊ cõterat per pctm̃ ⁊ malã operatiõnẽ. ⁊ ꝑ to
tius virtutis eneruatiõnẽ.figurat⁹ in illo potẽti rege
de quo dicit̃ Dan.xij.Qui cõtra excelsum loquet̃ ⁊ san
ctos altissimi cõteret.De ꝯtritione aũt vestiũ.i. toti⁹
honestatis ⁊ bone ꝯuersationis dr̃ Esa.l.Ecce omnes
quasi vestimẽtum cõterẽtur. vnde Tre.iij.Cõtriuit os
sa mea circũdedit me felle ⁊ labore.in tenebris sic col
locauit me quasi mortuos sempiternos. Sic igit̃ pat3
G quõ conterũtur anime virtutes per actus criminalis
dissolutionis.¶ Tertio dico ꝙ conteritur pauper per
fortunalis impugnationis tactũ.fortuna eñ tyrãnis
mediantibus pauperes cõterit.ipsosqꝫ attenuat et cõ
fundit vnde de tyrãnis loquitur scriptura.Amos.viij
ca.Audite hec qui conteritis pauperẽ et deficere faci
tis egenos terre Et istud ꝓcerto est pessimũ.s.ꝙ illi q
de se cõtriti sunt per fortunã cõterãtur amplius ⁊ frã
gãtur totaliter per tyrannos.De elephãte eñ dr̃ ꝙ ꝙ̃
uis sit animal maximũ. si tamen transit per gregem
ouiu3 vel caprarũ que sunt animalia miserabilia sum
me cauet ne de eis quicꝙ̃ ledat.ita ꝙ teste Plini.nũꝙ̃
post transitũ istius belue tante molis inuenitur ani
mal lesum aliquod aut contritũ.Sic potentes huius
seculi summe deberent cauere a cõtritione ⁊ grauami
ne pauperũ et egenorum.exemplo xp̃i de quo dicitur
Esa.xlij.Calamũ quassatũ non conteret et lignum fu
migans non extinguet.Ideo dicitur Prouerbio.xxij.
Non conteres egenum in porta.Cuius tamen contra
rium faciunt tyranni.q: sc3 magis nituntur conterere
pauperes ꝙ̃ alios. Amos.ij.Conterũt super puluerẽ
terre capita pauperum ⁊ viam humilium declinant.
H Conteritur ergo pauper per fortunalis impugnatio
nis tactũ.¶ Quarto dico ꝙ quãdoqꝫ ꝯteritur diues
per tẽporalis tribulationis tactum.Nõ est eni3 aliqs
ita potẽs quin etiã tẽporaliter possit conteri vel ꝯfun
di.Adamas enim seu diamas lapis est tãte fortitudi
nis ꝙ omnes lapides vel metalla penetrat atqꝫ frãgit
ipse tamen a nemine per violentiam teritur aut quas
satur.per artem tñ frangitur. ⁊ qui alios dissipauerat
dissipatur.Sic dicam ꝙ non est dare aliquid in tanta
fortune fortitudine constitutum.nec in tãti regni sub
limitate leuatum quin etiã fatorũ certitudine impel
lente et occulte dei prouidentie celsitudine disponẽte
faciliter possit conteri atqꝫ frangi:et ab integritate sta
tus sui immutari.Sicut enim dicit̃ Job.xxxiiij.Deus
conteret multos et innumerabiles et regnare faciet
alios pro eis.Et etiã istud est verũ ꝙ quãto quis de al
tiori gradu labitur.tanto terribilius ruit ⁊ cõteritur.
Et ideo verũ videtur verbum be.Greg.di.Qui sepe in
altũ quis tollitur vt cadens fortius cõfringatur quod
vtiqꝫ exemplariter videmus. vt q: cõiter omẽs quos
fortuna altissime ꝓmouit ⁊ exaltauit.finaliter terribi
liter cõtriuit ⁊ strauit.Patet de iulio in senatu occiso.
de alexandro veneno perempto.de cyro a muliere ca
pite trũcato ⁊ i ola sanguinis merso.de creso ditissimo
lidorũ rege in cruce suspenso ⁊ sic de alijs.de⁹ eñ in spi
ritu vehementi quãdoqꝫ ꝯterit naues tharsis. Nam
iustum est ꝙ qui per potentiã alios iniuste conterunt
ipsi iuste forte simili cõterantur.ideo admirando di
cebat ꝓpheta Hiere.l.Quomodo confracta est virga
fortis.contritus est malleus vniuerse terre. vnde ipse
Job in persona talium plangens dicebat.Job.xvj.Cõ
clusit me deus apud iniquum.⁊ manibus impiorum
tradidit me.Ego ille quondã opulentus.repente con
tritus sum tenuit ceruicem meam ⁊ confregit me:⁊ po
suit sibi quasi signũ.et bene dicit repente q:.s.sicut di
cit Seneca.epistola.lxxiiij.Paucis deponere felicitatẽ
molliter licuit et sequitur. Nullus contra fortunam
inexpugnabilis murus est.Non cõfidant ergo reges
aut principes.aũt tyranni in suis altis dominijs atqꝫ
regnis.q: sc3.vt dictũ est nullus cõtra fortunã inexpu
gnabilis est murus Non est eñ dare regnũ aut impe
riũ.quin apud ipm deũ a quo dependẽt oĩa finẽ tem
pus habeãt limitatũ quod satis perpẽdere possumus
si alta que precesserũt imperia:qualiter cõtrita ⁊ adni
hilata fuerint cogitamus.Ubi obsecro dominiũ assi
riorum quod tm̃ potuit:Ubi potestas grecorũ que mũ
dum circuit.Ubi imperiũ romanorũ qđ mũdũ tenuit:
Ubi torquinandorũ immanitas que oriẽtẽ rapuit:
Ubi carthaginensiũ felicitas quã ytalia timuit: Ubi
gallorũ ferocitas quos grecia cũ roma phorruit:Ubi
francorũ autoritas que occidẽtem possedit et suppo
suit.Reuera vel omnia contrita sunt. vel conterũtur.
vel paulatim ad nihilũ deducũtur.verũ est ergo verbũ
Sen.li.de naturalibus questionibus. vbi de altis im
perijs loquẽs dicit sic.Certis eunt cuncta tẽporibus.
nasci debẽt crescere ⁊ extingui.⁊ ideo cuilibet tali in ꝑ
sona tyri potissime quondã vrbis loquitur scriptura.
Ezech.xxvij.Glorificata es multũ in corde maris. in
aquis multis.adduxerunt te remiges tui:ventus au
ster contriuit te.diuitie tue ⁊ thesauri tui:⁊ multiplex
instrumentum tuũ naute.gubernatores ⁊ bellatores
tui in medio tui cadent.⁊c.Patet igitur ꝙ quandoqꝫ
conteritur diues per tẽporalis tribulationis tactum.
¶ Quinto dico.ꝙ conteritur damnat⁹ per eternalis I
desolationis luctũ.ista eñ vltimior ⁊ deterior cõtritio
sc3 post cõtritionẽ culpe.de qua dr̃ in ps.Contritio et
infelicitas in vijs eorũ viam pacis non cognouerunt.
non est timor dei in oculis eorũ: sequitur contritio pe
ne eterne.de qua dicitur Hiere.iiij.Contritio super cõ
tritione vocata est.sc3 cõtritio pene sup cõtritione cul
pe.vnde ps.Cõtere brachiũ peccatoris ⁊ maligni.que
retur peccatũ illius et non inuenietur.q.d.tales digni
sunt in eternũ conteri.quia du3 peccatũ eorũ per sacer
dotẽ inuestigantẽ in ꝯfessionẽ querit̃.vix aut nũꝙ̃ põt
inueniri.q:.s.nolunt cõfiteri.Nota ergo ꝙ deus fina

Ayuntamiento de Madrid

liter in inferno conteret multa genera pctōꝛum. vic3.
R Superbie flatibus inflatos.
Diſcoꝛdie motib⁹ turbatos.
Deſidie nexibus ligatos.
Potentie turribus elatos.
Fallacie veſtibus velatos.
Opulētie opibus ditatos

Conteret ergo de⁹ superbie inflatos flatibus. Leui. xxvj. Addā correctiones veſtras ſeptuplum ꝓpter pcc cata veſtra. ⁊ conterā ſuperbiam duricie veſtre. ¶ Item conteret diſcoꝛdie motibus turbatos. Judith. ix. Deus qui conteris bella ab initio. Et in ps. dicitur. ꝙ dn̄s contriuit poꝛtas ereas. et vectes ferreos confregit. Ferrum enim cum quo fiūt bella. ⁊ es quod ceteris metallis magis eſt ſonoꝛum et clamoſum. ſignant diſcoꝛdiā et etiam diſcoꝛdantes. Item conteret deſidie ligatos nexibus illos. ſc3 qui pꝛe pigricia mouere ſe non poſſunt ſimiles ſtatuis ydoloꝛum. de quo dicitur. Michee. v. Statuas tuas de medio tui conterā. ¶ Ite3 conteret potentie elatos turribus q2 ſc3 illi qui nunc ſunt potentioꝛes. ibi erunt magis contriti et depꝛeſſioꝛes. Arcum eni3 conteret dominus et confringet arma et ſcuta cōburet igni. vnde ps. Dominus conteret dentes coꝛu3 in oꝛe ipſoꝛum molas leonū confringet dn̄s. iij. Regum. xix. Spiritus conterens petras. ⁊c. ¶ Itē conteret dominus fallacie velatos veſtibus idest hypocritas. qui recte ſimiles ſunt ydolis que aliud ſunt ꝙ videantur. vnde Eſa. ij. ydola penitus contererentur. ¶ Item conteret dominus opulentie ditatos opibus. i. malos diuites. Unde illi figurant in nauibus tharſis ꝗ appoꝛtabant aurum ſalomoni. ſicut dicitur. iij. Reg. x. Unde de finali contritione taliū dicitur in ps. In ſpiritu vehemēti cōteres naues tharſis. Sic igitur patet quō multi multipliciter conterūtur. Uide infra de frāgere et ſupꝛa de cōfringere: ⁊ in alijs titulis ſynomomis ⁊c.

Conteſtari. Ide3 eſt qd̄ aliquid conſtanter dicere vel teſtari. vide ergo de dicere vel de teſtari ⁊ de loqui ⁊c.

A **Continere Continētia.** Nota ꝙ cōtinere ſumitur multis modis. i. pro abſtinere pro capere. pro ſufficientiā habere. pro abſtinere ⁊ maxime a peccato et ab omni ſuperfluitate non neceſſaria ſumitur. Tytum. i. opoꝛtet epiſcopū eſſe ſine cri. ⁊c. hoſpitalē humilem iuſtu3. ſanctum et continente. Et iſto modo cōtinentia ſumitur vt cōmuniter pro caſtitate. Unde cū dauid et pueri vellent comedē penes ſanctos petitum fuit ab achimelech ſi eſſent mundi. i. Regū. xxj. Et reſponſum eſt mundi ſunt. ſed ab vxoꝛibus cōtinuimus nos ab heri ⁊ nudiuſtertius. ac ſi aperte diceret: oēs qui panes ſanctos ſc3 euchariſtie. vel panes ſanctos. idest bona eccleſie comedunt. debent eſſe cōtinētes et

B ab cunctis carnalibus abſtinentes. et hoc. Propter
Pꝛeceptū qd̄ iniungit.
Auxiliu3 qd̄ impendit.
Pꝛecium qd̄ ſupponit.
Pꝛemiū qd̄ ꝓmittit.

Nā ptinētia nobis ⁊ maxime eccleſiaſticis pꝛecipit ſpāliter. ita ꝙ cuilib3 videtur dictū illud verbu3 angelicū. Tho. vj. Per tres dies ꝯtinens eſto. Itē iſta a diuino auxilio influit ⁊ impēdit ſalutarit q2 ſicut dr̄. Sap. viij. Nō poſſum eſſe cōtinens niſi de⁹ det. Item iſta pꝛecioſa eſſe ſupponit mirabiliter. vn̄ Eccli. xxvj. Non eſt digna pōderatio anime cōtinentis. Item pꝛo iſta: honoꝛ ⁊ pꝛemiū ꝓmittitur et tribuit eternaliter. vnde de ſapientia dr̄ Eccli. xv. Qui continens eſt iuſticie appꝛehendit illā ⁊ obuiabit illi quaſi mater honorificata. Et vide de caſtitate abſtinentia ⁊ vbicunq3 fit mentio de tēperantia que omnia cōtinentie nomine deſignantur: ⁊ ſic loquendo moꝛaliter notabo ꝙ eſt.

C Continentia oꝛis ne vana dictes.
Cōtinētia coꝛdis ne ſtulta cogites.
Continētia operis ne mala agites

De oꝛe ꝯtinēdo dr̄ eſa. lij. Conti nebūt reges os ſuum. De continentia coꝛdis dicitur. Eccli. xxx. Miſerere anime tue placens deo ⁊ contine ⁊ congrega coꝛ tuum in ſanctitate. De cōtinentia operis dicit. ij. Re. xxiij. Sufficit nunc contine manū tuam. Sic ergo bene loquitur in parabola de virginibus. vbi loquens de quintupartita continentia dicit: ꝙ continēdus ē animus a voluptate oculoꝛum. Auriū auditus. guſt⁹ ⁊ tactus ⁊c. de alio vero mō quo cōtinere ſumit pro concludere. capere vel tenere. nota ꝙ eſt cōtinentia.

Maieſtatis eterne.
Poteſtatis externe.
Claritatis interne.

Eſt dico ꝯtinentia eterne maieſtatis ſc3 ipſius dei que infra ambitu3 ſue infinitatis cōtinet vniuerſa. Sap. j. Et hoc ꝙ coſtinet oīa ſcientiā habet vocis. Eſt etia3 continentia externe ſeu terrene poteſtatis. Sap. vj. Pꝛebete aures qui cōtinetis multitudines. Item eſt continentia interne caritatis q2. ſ. caritas noſtra deb3 eſſe ita lata ꝙ amicos ⁊ inimicos continere debet. Sap. x. Eduxit hominem de limo terre. ⁊ dedit illi virtutem continendi omnia ⁊c. ſufficit

D vide de capere et de claudere.

A **Contentus.** Nota ꝙ cōtentus dr̄ cui ſufficit id qd̄ habet vn̄ nota ꝙ omnia debent eſſe contenta bonis a natura ſeu a foꝛtuna conceſſis et non nimis ardenter ambire ad amplius vnde apoſtolus dicebat. j. Timoth. vj. Habentes alimenta ⁊ quibus tegamur his contenti ſim⁹. plus enī non eſt neceſſarium niſi ſc3 alimenta ⁊ veſtimenta de iſtis enim dicit Sen. ꝙ iſta non poteſt foꝛtuna negare hoc enim inquit quod neceſſitati ſatis eſt dabit licet irata. ⁊ iſte pꝛopꝛie ſunt diuitie ſcilicet ꝙ aliquis reb⁹ habitis ſit contentus. Sicut enim dicit Sene. Si aliquis diues eſſe voluerit non diuitijs eſt addendum: ſed cupiditatibus detrahendum quia ſicut dicit alibi

B Diues eſt non qui magis habet: ſed qui minus cupit. Nota ergo breuiter ꝙ contentus debet eſſe.
Pꝛinceps pꝛopꝛia gloꝛia et iuriſdictione.
Miles pꝛopꝛio officio ⁊ diſtributione.
Sacerdos neceſſarioꝛum aſſignatione et collatione.
De pꝛincipibus dicitur. iiij. Regum. xiiij. Contentus eſto gloꝛia tua ⁊ ſede in loco tuto. quod q2 rex ille. ſcil3. amaſias. ad ſualum. Joas facere noluit ideo in pꝛelio victus fuit. Na3 ſepe fit ꝙ iuſto dei iudicio perdit ſua qui non cōtentus pꝛopꝛijs querit aut appetit aliena. Militibus vero dicitur. Luce. iij. Neminem concuſſeritis. et contenti eſtote ſtipendijs veſtris. quod quidem moderni milites non faciunt. nec pꝛopꝛijs ſtipendijs: aut redditibus contenti ſunt. Ideo pauperes et miſeri ſemper viuunt. quia ſicut dicitur Pꝛouerbioꝛum. ij. Alij rapiunt non ſua. ⁊ ſemper in egeſtate ſunt. Sacerdotibus vero et eccleſiaſticis dicitur. Numeri. xviij. Nihil aliud poſſidebunt decimarum oblatione contenti ⁊c. vide de ſufficientia in multis locis particularibus. In alijs ti. ſicut in tabula denotabitur ⁊c.

Continue. De continuitate dic ſicut de perſeuerātia. ⁊ in alijs titulis ſimili-

A bus. ſicut eſt ſemper et iugiter ⁊c. et de pꝛofectu.

Continuo. Nota quod continuo ſumitur pro ſtatim: cito: pꝛotinus ⁊c. Signat enim pꝛomptam et celerem executionem. dicergo quod eſt celeritas bona et mala ꝗtum ad bonos dic. quod ipſi continuo debent.
Exclamare dei auxilium requirendo.
Adiuuare leſis pauperibus ſuccurrendo.
Miniſtrare ſocijs et fratribus ſeruiendo.
Obtēperare ſuis maioꝛibus obſequendo ſeu obediendo. Igitur continuo debes exclamare per oꝛationem. ſcilicet requirendo diuinū auxilium vnde math. ix. dr̄ ꝙ continuo exclamans pater pueri aiebat Credo dn̄e adiuua incredulitatē meā ¶ Itē continuo debes adiuuare per benignā ſubuentionem. vnde Lu. xiiij. dicit Cuius veſtrum bos vel aſinus cadet in foueam continuo extrahet eum. q. d. omnibus cadentibus ⁊ tribulatis eſt continuo ſuccurrendū. ¶ Itē continuo debes miniſtrare per caritatiuā dilectionem: vnde de ſocru ſymonis ſanata. dicitur Luc. xiij. ꝙ continuo ſurgens miniſtrabat illis. ¶ Item continuo debes obtēperare per obediētiā et ſubiectionem vnde de apoſtolis dicitur Mathei.

Ayuntamiento de Madrid

tur.Math.iiij. ꝙ ꝯtinuo relictis retibus ſecuti ſunt dominum. De continuo vero in malo dic. ꝙ mali cõtinuo ſolent.

Deficere: quia carent ſolida firmitate.
Decipere quia carent lucida veritate.
Areſcere: quia carent florida venuſtate.

Carent dico firmitate durabili: idõ continuo ſolent deficere. vñ iſti poſſunt dicere illud. Sap.v. Nos vt nati ſumus continuo deſinimus eſſe. Carent etiam fidelitate ſeu veritate inuariabili: ideo ꝯtinuo ſolent decipere. vñ de iuda ꝓditore dicitur. Jo. xiij. Cum accepiſſet bucellam exiuit continuo. ſup. ad tradendum dñz iudeis. Carent inſuper venuſtate amabili: ⁊ ideo continuo ſolent areſcere. vnde de ficu. dr̃ Luc.xxj. ꝙ poſt dñi maledictionẽ aruit ⁊c. vide. ſ. de confeſtim.

a **Contingere.** Nota ꝙ contingere qñq3 ſumitur ꝑ pertinere. vñ Luc.xv. Filius ꝓdigus dixit patri: da mihi partem ſubſtãtie q̃ me contingit. i. que ad me pertinet: qñq3 ſumitur pro attingere. ſicut de cherubin. dr̃. iij. Reg. vj. ꝙ ale eorũ ſeinuicem contingebãt: qñq3 ſumit̃ pro aduenire: accidere: vel euenire: ⁊ ſic ſumit̃ vt cõiter in ſcriptura: cõtingens eñ ⁊ neceſſarium diuidunt̃. q2 vicz neceſſariũ eſt illud qd̃ eſt hoĩ naturale ⁊ qd̃ ineuitabiliter euenire dz. Contingens eſt illud qd̃ euenire poteſt. Sciẽdũ tñ ꝙ multa ſunt q̃ a nobis reputant̃ contingentia: q2 cauſas ignoramꝰ: que tñ apud deum neceſſaria ſunt: a quo eſſe cauſe eoꝝ: ꝙuis occulte ordinãt̃: ſicut de illo Jo.v. apparet q̃ ſanatus a paliſi audiuit a dño Ecce ſanus factus es: iam noli peccare: ne deteriꝰ aliquid tibi contingat: ac ſi dixiſſet. Jſtud cõtigit tibi ꝓpter peccatum tuum: ſicut expreſſe dr̃. ij. Eſdre. viij. Que contingunt nobis: oĩa ſunt ꝓpter opa nr̃a maligna ⁊ magna pctã nr̃a. Jſta eñ q̃ quotidie in natura contingũt: cauſas ſuas hñt ſupius in ſtellis: q̃ ꝙuis ſint nobis ignote: ſunt tñ certe neceſſarie ⁊ vere vt in pluribꝰ: ſicut dicit Sene. in li. de natu. q̃oĩbus illis dumtaxat forſitan exceptis q̃ a libero dependent dñio ſeu arbitrio. Sic dicam de contingentijs infortuniorum noſtroꝝ ꝙ ſine cauſa occulte dei ꝓuidentie nũꝙ fiunt. Nota ergo ꝙ contingit.

B
Cecitas in obſtinatis.
Reuelatio predeſtinat̃.
Mala fortuna furibundis ⁊ effrenatis.
Mors ⁊ eterna reprobis ⁊ dãnatis.

Eſt ergo contingẽtia reproboꝝ q̃. ſ. excecãt̃ ſeu indurant̃ in malo d̃ qua Ro.xj. Cecitas ex parte contigit in iſrael. Jtẽ eſt contingentia electorum que. ſ. electis ꝯtigit: ꝙ a deo vocant̃ ⁊ a ſuis erroribus reuocant̃: ſicut de paulo dr̃ Act. ix. vbi dr̃. ꝙ dũ iter faceret contigit vt appropinquaret damaſco. ſ. qñ a deo conuerſus eſt ⁊ vocatus. Eſt etiam ꝯtingentia tyrannoꝝ quibꝰ. ſ. ꝯtingunt quotidie multa mala. Vñ de illo furibundo antiocho dr̃. ij. Macha. ix. ꝙ dũ furibũdus cõtra iudeos ꝓcederet: ꝯtigit illũ de curru ruere ⁊ confringi. Eſt inſuper ꝯtingentia dãnatoꝝ: q2. ſ. malis cõtingit finaliter mors eterna: vñ. ij. Macha. xiij. Cõtingit tali lege preuaricatorem legis mori. vide. ſ. de accidere ⁊ de aduenire.

a **Contra. Contrarietas.** Nota ꝙ ꝯtra contrarietas: idẽ ſunt: ⁊ poteſt eſſe ꝯtrarietas bona ⁊ mala. Bona eñ eſt q̃ boni viri malis hoĩbꝰ ſe opponũt ⁊ qua vitijs virtutes contradicũt: de qua Eccli. xxxiij. Contra malum bonum eſt. Alia eſt mala: ⁊ iſta ẽ illa q̃ mali inter ſe ꝯtrariant̃: ⁊ etiam bonis hoĩbus opponunt̃ ⁊ iniuriant̃: vnde ibidem. Cõtra vitã inq̃t mors ſit. ⁊ ꝯtra virum iuſtũ pctõr. Dicã igit̃ primo de ꝯtrarietate bona: ⁊ iſta eſt illa q̃ quis ꝯtrariat̃ pctõ ⁊ cuili3 viro malo: ⁊ ſic dico ꝙ eſt.

Contrarietas dei. — Deus cõtrariat̃ iniquis ꝑditis.
Cõtrarietas prelati. — Prelatus contrariat̃ malignis ſubditis.
Cõtrarietas iuſti. — Juſtꝰ cõtrariat̃ rebꝰ illicitis.

Eſt ergo ꝯtrarietas dei reſpectu hoĩ3 ꝑditoꝝ. i. obſtinatorũ ⁊ ꝑuerſoꝝ: qui. ſ. mõ ſunt ꝯtra deum ſc3 peccando ⁊ eiꝰ imperiũ ꝯtẽnendo. Jpſe vero finaliter erit ꝯtrariꝰ illis: ipos morte tpali ⁊ eterna ꝑcutiendo ⁊ dãnando Abſalon eñ ꝯtra dauid patrẽ ſuũ ꝯſpirauit: q̃ tñ exinde triſte ſalariũ reportauit: q2. ſ. ſicut dr̃ Eccli. xlvj. pugnare ꝯtra deũ nõ eſt facile. vñ dñs de pctõre: dicit Leui. xx. Ponã faciẽ meã ꝯtra virũ illũ: ſuccidãq3 eũ de medio ppl̃i. Secundo dico: ꝙ eſt ꝯtrarietas ꝑlati reſpectu maloꝝ ſubditoꝝ. vñ hiere. lj. Rex medoꝝ a dño ꝯtra babylonẽ ſuſcitat̃: ⁊ Eſa. xlix. Cõſurget ſup. bonꝰ ꝑlatus ꝯtra domũ peſſimoꝝ: ⁊ ꝯtra ꝯſilium opantiũ iniquitatẽ. Tertio dico: ꝙ eſt contrarietas iuſti reſpectu actuũ illicitoꝝ. Sicut eñ tiriaca ꝓpter virtuoſas ſpẽs aromaticas q̃ ſunt ibi: h3 efficacia3 ꝯtra venena ſic iuſtꝰ ꝓpter virtutes q̃s itra ſe ꝯtinet abhorret vitia ⁊ peccata: ⁊ ſe opponit ꝯtra faciẽtes delicta. Unde nota ꝙ boni contrariant̃.

Tranſgreſſoribꝰ.
Peccatoribus
Deceptoribus.
Malis ſuperioribꝰ.

De trãſgreſſoribꝰ: dr̃ ꝓuer. xxviij. Qui derelinquũt lege3 laudãt impiũ: q̃ cuſtodiunt ſuccendũt̃ ꝯtra eũ. De pctõribꝰ aũt dr̃ Eſa. xiij. Uiſitabo ꝯtra impios iniq̃tates eoꝝ. De deceptoribꝰ: id eſt de hypocritis: dr̃ Job xvij. Jnnocẽs ꝯtra hypocritã ſuſcitabit̃. ⁊ tenebit iuſtꝰ viã ſuam. De malis etiã ſuperioribꝰ: ꝙ eis ſit ꝯtradicendũ: ⁊ ſuis malis iuſſionibꝰ obuiandũ. pt3 exẽplo balaam. q̃ ad maledicendũ iſrl̃ vocatus a moabitaꝝ rege balac: ipſis ecõtrario bñdixit. Nũe. xxiij. Ad maledicẽdũ vocatꝰ es. ⁊ tu ei ecõtrario bñdicis. Boni. n. ſemꝑ dñt ꝯtrariũ malo facere: ⁊ ecõtrario ꝯtra malos ſtare j. Pet. ij. Nõ malũ ꝓ malo reddentes: neq3 maledictũ ꝓ maledicto: ſed ecõtrario bñdicẽtes: pt3 ergo ꝙ ꝯtrarietas ſumi põt in bono. Notabo ergo adhuc: ꝙ ꝙuis vt cõiter fontes ⁊ putei q̃ ſunt iuxta oceanũ ſibi ꝯformẽt̃: q2. ſ. eo pleno replent̃. ⁊ eo vacuo vacuãt̃. Sicut exẽplificat Pli. de fontibus iuxta gades: ſunt tñ aliq̃ loca vbi fit ꝯtrariũ: q2. ſ. in littore laconis opidũ eſt ſicut ait. vbi ſunt fontes ⁊ putei q̃ ꝯtrariũ occeano ritũ ſeruant: q2. ſ. eo pleno vacui ſunt: ⁊ eo vacuo ſunt repleti: ſic dicã ꝙ ꝙuis oẽs hoĩes d̃beãt ſeq̃ ⁊ imitari motũ ⁊ voluntatẽ occeani circularis. i. ipſiꝰ dei oĩa ꝯtinẽt̃ ſeu etiã boni ꝑlati: vl̃ cuiuſcũq3 iuſti viri: iuxta illud. Math. viij. mgr̃ ſequar te vbicunq3 ieris: multi tamẽ ſunt q̃ ꝯtrariũ hñt motũ: q2. ſ. ꝯtra mores ⁊ volũtate3 dei ⁊ ꝑlati ſemꝑ opari conant̃: ⁊ in oĩbꝰ bonis eẽ ꝯtrarij ꝯprobant̃. figu. Ezech. viij. vbi dr̃. ꝙ ipſe vidit homines adorantes ad ortũ ſolis: hñtes dorſum ꝯtra tẽplũ: cuiꝰ tñ ꝯtrariũ eẽ deberet: q2. ſ. qñ adorabãt ſemꝑ vertere debeuãt faciẽ verſus tẽplũ: ſicut dr̃. iij. Reg. vj. Sic vere multi ſunt hodieq̃ faciẽ cordis ſolũmõ vertũt ad faciẽ ſolis. i. ad gl̃ia3 ⁊ ꝓſperitatẽ mundanã: ⁊ dorſum indignationis ⁊ ꝯtemptus vertunt cõtinue ꝯtra tẽplũ. i. ꝯtra eccl̃iam ⁊ ꝯtra deũ. ſ. ſibi repugnando: et eccl̃ie eius libertatibꝰ: necnõ oĩbꝰ bonis moribꝰ obuiando: iuxta illd̃. Judic. ij. Mãdata dñi audiẽtes. oĩa fecerunt contraria. Unde nota ꝙ hodie multi ſunt. Contrarij.

C
Deo: quem nolunt timere.
Legi: quã nolunt complere.
Sibimet: quos nolũt vigere.
Socijs: quos cogunt dolere
Nature: quã faciũt fetere.
Senibꝰ: quos ſolent horrere.
Prelatis: quos nolunt hr̃e.

Dico ꝙ iſti ſunt cõtra deũ ipm̃ non timentes ꝓuer. xix. Stulticia hominis ſupplantat greſſꝰ eiꝰ: ⁊ ꝯtra deũ feruet aĩo ſuo. Jtẽ ꝯtra legẽ ſunt ipſam nõ ĩplẽtes: vnde dd̃ in ps. petebat liberari de manu cõtra legem agentis ⁊ iniq̃. Jtẽ cõtra ſemetipſos ſunt ſe non corrigentes. ꝓuer. j. Jpſi cõtra ſanguinẽ ſuũ ꝯtrariant̃: et moliũt̃ fraudes cõtra aĩas ſuas. Jtẽ iſti ſunt ꝯtra ſocios: ſeu ꝓximos ipſos moleſtantes Eſa. xix. Concurrere faciã egyptios aduerſꝰ egyptios: ⁊ pugnabit vir cõtra frẽm ſuũ. Jtẽ iſti ſunt cõtra naturã: ipa3 maculantes. vñ Ro. j. Mutarunt vſu3 nature in eũ vſu3 q̃

Ayuntamiento de Madrid

ẽſt contra naturã. Jteꝫ iſti ſunt cõtra ſenes: ipos cõtẽ-nentes Eſa. ij. Tumultuabitur puer ꝯtra ſenẽ: ⁊ igno-bilis cõtra nobilẽ. Jtẽ iſti ſunt cõtra ꝑlatos: ipſis re-bellãtes vñ ꝑlati pñt dicere illud. Cant. j. Filij matris mee pugnauerũt cõtra me: ⁊ breuiter iſta eſt veritas ꝙ mali ſunt ſicut venena: q̄ vniuerſaliter hũani ꝯplexio-ni ſunt cõtraria ⁊ nociua: ⁊ etiaꝫ q̄nq̄ ſibi ipſis inter ſe ita ſunt cõtraria ꝙ ſunt alterutrum deſtructiua: ſi-cut exẽplificat Pli. li. xxj. ca. xiij. de acõito qḋ occidit hoĩem ⁊ liberat ipm a ſcorpionis veneno. Hoc enim inquit duo exitialia cũ ſint moriunt̃ int̃ ſe vt hõ ſup-ſit. Sic ꝓcerto ipſi mali ⁊ venenoſi bonis ſunt cõtra-rij ⁊ nociui: ⁊ ſibiipſis inter ſe ſunt cõtrarij ⁊ aduerſi Eccli. xxxiij. Jntuere in oĩa opa altiſſimi. duo contra

D duo. vnũ. cõtra vnũ. ⁊c. ¶ Coĩter tñ cõtrarietas acci-pit̃ ꝑ diſcordia. diſſenſiõe ⁊ inimicitia. Sicut eñ dicũt naturaliter oĩa corpora hñt inter ſe aliquas cõtrarie-tates ꝑ quas vnũ ſemꝑ eſt alterius corruptiuũ. iſtud pꝫ inter elementa: quoꝝ vnũ alteri ꝯtrariat̃: ita ꝙ per cõtrarietatẽ mutuã alter ab altero corrũpit̃ vl' gene-ratur: iſtud etiã pꝫ ĩter planetas: q̄ q̄nq̄ ſunt ĩ ſignis cõtrarijs ⁊ tũc reſpiciũt ſe aſpectu oppoſito: q̄ eſt peſ-ſimus: qꝛ ſignat ꝑfectã inimicitiaꝫ ſm̃ aſtrologos et ſemꝑ ſignat malũ. Sic ꝓcerto cariſſimi: in moribꝰ eſt ſemꝑ inuenire aliquos: qui. ſ. ꝑ odia ⁊ inimicicias: diſ-ſenſiones ⁊ diſcordias cõtrariant̃: ita ꝙ vnus ſemper nitit̃ alterũ ſibi cõtrariũ corrũpere: ledere vl' deſtrue-re q̄ñtuꝫ poteſt: ⁊ ſe ſibi ⁊ ꝓmotiõi ſue opponere: ⁊ eidẽ ꝓviribꝰ cõtraire: qḋ vtiq̄ valde peſſimũ pt̄ dici. Ma-li eñ q̄ deo ⁊ hoĩbus ſunt contrarij: ⁊ rebelles: ſunt ſi-miles monſtro marino cui nomẽ eſt accipẽder vl' elo-pes: cuius ſquame tẽdũt ſimul cõtra caput: ꝙ in alijs cõtrariũ fit vbiq̄: ſicut dicit Pli. ⁊ etiã li. de nat̃. rerũ. Sic vere multi vident̃ in deſpectũ nature facti: ⁊ ad cõ-tradicendũ deo ⁊ ꝑlatis ordinati: oẽs eñ ſquame. i. oẽs affectiones ſue. verba ⁊ opa vident̃ capiti. i. deo ⁊ ꝑlato cõtraire. ⁊ oĩm alioꝝ voluntatibꝰ rebellare. Mi-chee. xi. Jn luce matutina faciunt malũ. ⁊ cõtra deum eſt manꝰ coꝝ: tales aũt ꝯtrarietates ⁊ rebelliões potiſ-ſime vident̃ in eccl'ia tp̄e electionũ: qꝛ tũc verificat̃ il-lud. Math. xxiiij. Surget gens cõtra gentẽ: ⁊ regnuꝫ cõtra regnũ: ⁊ terremotus ⁊c. ex talibꝰ eñ ꝯtrarietati-bus veniũt hodie multa mala: ḋ tali ergo ꝯtrarietate dꝛ Mich. vij. Filius inquit cõtumeliã facit prĩ: ⁊ filia cõſurgit aduerſus matrẽ ſuã: ⁊ nurus cõtra ſocrũ ſuã Poſſumꝰ ergo diſtinguere ⁊ notare: ꝙ q̄tuor ſunt ge-

E nera peccatoꝝ q̄ alijs ſunt cõtrarij ⁊ nociui. ſ.

Obſtinati per malignitateꝫ. Cõtra deũ ergo
Inflãmati per rapacitatem . militãt pctõres
Superbie vitio tumentes. ⁊ obſtinati. Con
Jnuidie veneno frementes. tra diuites ꝑua-
lent exactores ⁊ inflãmati. Cõtra paupes ſunt ſupbi ⁊ cõtemptores. Cõtra bonos vo inuidi ⁊ detractores Dico ergo ꝑmo: ꝙ eſt quedã cõtrarietas peccatoꝝ: q̄ ſ. cõtra deũ: ꝑ obſtinationẽ ſe opponũt. Gallus eñ q̄ eſt ſupꝑ cãpanille: ſemꝑ vertit faciẽ ꝯtra ventũ. Lupus etiã ſm̃ Pli q̄ñ vadit ad ꝑdã: ſemꝑ ſolet ĩcedere ꝯtra ventũ: ne ſcꝫ a canibꝰ q̄ ſunt in illis ꝑtibꝰ ad quas va-dit ꝑſentiat̃ quoquomõ. Sic vere mali ⁊ obſtinati ſꝑ vadũt cõtra ventũ. i. ꝯtra inſpirationẽ ſpũſſancti: ⁊ ꝑ obſtinationẽ ſue ꝑuerſe voluntatꝫ deo ⁊ ſuis actibus opponunt̃. Math. xiiij. Erat eñ ventus cõtrariꝰ illis vñ Job. xv. Currit aduerſus deũ erecto collo: ⁊ pingui ceruice armatꝰ eſt vñ in ps. dicit̃. Fiãt cõtra dñz ſemꝑ ⁊ diſpereat de terra memoria coꝝ ⁊c. Et iſti ſunt fatui qui. ſ. voluntati oĩpotentie dei ſe opponũt: qꝛ finalr̃ oportet ꝙ deꝰ eos vincat. Act. ix. Saule: durũ eſt tibi cõtra ſtimulũ calcitrare. vñ de talibꝰ dicit̃. Eccli. xxij. Sicut palee in excelſis ⁊ cemẽta ſine ĩpenſa poſita cõ-tra faciẽ venti nõ ꝑmanebũt: ita cor timidũ in cogita-tiõe ſtulti. cõtra ĩpetũ timoris nõ reſiſtet. Jſti ſunt ſi-miles cornici: q̄ q̄ñuis pugnare cõtra aq̄laꝫ nõ valeat ij am tñ cũ ſuis horridis clamoribꝰ inſeq̄t̃ ⁊ cõturbat qḋ cũ aq̄la diu diſſimulat: tandẽ cõtra cornicẽ ſe con-uertit: ipſamq̄ vulnerat ⁊ occidit. Sic vere chariſſimi cornices. i. nigri peccatores cõtra aquilã auẽ regalem id eſt cõtra deũ ꝑ vitia ⁊ peccata cõtinue ſe opponunt ipſumq̄ ſuis clamoribus: iniurijs ⁊ blaſphemijs. ope-ribus malis ⁊ criminibus ꝑſequunt̃ ⁊ cõturbãt. Job. xv. Quid tumet cõtra deũ ſpũs tuus. Sed ꝓcerto cha-riſſimi poſtq̄ deus diu expectauerit ⁊ diſſimulauerit: contra ipſos ſubito ſe cõuertit: ⁊ eos ꝑ mortẽ corporis ⁊ anime vulnerat ⁊ occidit. Sicut eñ dicit̃ Eccli. xxvj. Si ambulaueritis cõtra me: ego aduerſus vos erectꝰ incedã in furore cõtrario. Jſta eſt igit̃ cõtrarietas pec-

catoꝝ. ¶ Secũdo dico ꝙ eſt ꝯtrarietas exactoruꝫ ſeu F auarorũ. qui reuera oĩbus hoĩbus ⁊ maxime ſimplici-bus cõtrariant̃ ⁊ inimicant̃. j. Theſſa. ij. Deuꝫ non ti-ment: ⁊ cũctis hominibus aduerſant̃. Jſti eñ oĩbus ſe opponunt: vt ab oĩbus poſſint aliquid extorquere. Dicit eñ Pli. ꝙ inter hienã ⁊ pãtheram mira eſt con-trarietas. vna eñ aliã valde odit: ⁊ ideo ſi pellis hiene pelli pãthere adiungit̃: pili pellis pãthere paulatim decidunt ⁊ conſumunt̃. ⁊ per alteriꝰ pellis cõtrariam influentiam corrodunt̃. Jdem dicit de penna aquile ⁊ galline: ⁊ de corda inſtrumenti facta de inteſtinis lu-pi ⁊ ouis: qꝛ ſemꝑ illud qḋ crudelioris eſt nature ſuo cõtrario preualet ⁊ eidẽ aduerſatur. Sic vere chariſſi-mi perpetua cõtrarietas inimicicia: ⁊ diuerſitas eſt in-ter hienã: lupũ: ⁊ aquilã ex vna parte. i. inter auaros: crudeles ⁊ tyrãnos: ⁊ ouẽ gallinã ⁊ pantheram. i. ſim-plices ⁊ benignos. Sap. ij. Venite circũueniamus iu-ſtum quoniã cõtrarius eſt operibus noſtris. Nã pro certo iſti lupini ⁊ acquilini: ſemꝑ ſuis exactiõibꝰ ⁊ vſu-ris alios diminuũt ⁊ corrodũt: ⁊ coꝝ lanã. i. ſubſtãtiã tp̄alẽ eradicãt ⁊ ꝯſumũt. de hoc Eſa. ix. Vnuſq̄ſq̄ car-

nẽ brachii ſui vorabit: manaſſes effraim: effraiꝫ manaſ- G len ſimul ipſi contra Judã. Jſta eſt igitur cõtrarietas auaroꝝ. ¶ Tertia eſt cõtrarietas ſupboꝝ: ſupbi eñ ſemꝑ ſunt cõtrarij maioribus paribus ⁊ minoribꝰ: vn-de de ſupbo populo dꝛ Michee. ij. Populus meꝰ e cõ-trario aduerſum me cõſurrexit: maiores eñ ⁊ ſuperio-res nõ reuerent̃: mediocribus vero ⁊ paribꝰ inimican-tur: pauperibus vero ⁊ minoribꝰ cõtrariant̃: in talibꝰ eñ nulla eſt pax: nullus amor: nulla concordia: ſed cõ-tradictio: diſſentio: ſeu briga. leo eñ ⁊ leopardus que ſunt aĩalia ſuperbiſſima: draco etiã ⁊ elephas q̄ ſunt ſunt aĩalia maxima: ſibiinuicẽ contrariãtur ⁊ cõtra ſe pugnãt ⁊ preliant̃. Ad denotãdũ ꝙ inter maiores ⁊ ſu-periores: inter ſupbos ⁊ elatos: ſemꝑ ſunt cõtrouerſie ſeu lites. Prouer. xxiij. Jnter ſupbos ſemꝑ ſunt iurgia Jſtud potiſſime pꝫ in ſtatu eccleſiaſtico ⁊ clauſtrali. vbi pro certo tanta eſt inflatura ſuperbie: ꝙ vix inue-niunt̃ aliqui: qui ꝑ charitatẽ ⁊ timorẽ cũ prelatis ſuis vel etiã cũ ſocijs ſuis ſunt ligati: immo vnus contra alteꝝ vt plurimũ ſunt diuiſi: ⁊ occulte vel publice ſunt inflati De quibꝰ Mat. xij. Qui nõ eſt mecũ ꝯtra me eſt. Facile eñ eſt ꝙ mali ſubditi murmurẽt cõtra ꝑla-tos: ⁊ ꝙ mali latrẽt cõtra bonos. vñ de chore ſeditioſo ⁊ conſortio ſuo dꝛ Nume. xvj. Ecce inquit chore et de-than ⁊ abyron cõſurrexerũt cõtra moyſen. ⁊ plerũq̄ ac-cidit: ꝙ ipſi boni cõtra ꝑlatos leuiter laxant linguas ſicut de Moyſe dꝛ Nume. xij. Locuta eſt maria ⁊ aarõ cõtra moyſen: q̄. ſ. erat frater coꝝ: ad denotandũ ꝙ de-tractio nõ parcit etiã fratri ſuo. Jſtud precipue patet de fatuis ⁊ ſuperbis ſubditis: qui ſine cauſa ſuperiori-bus ſe opponũt. ſimiles naui que ſine remigibus con-tra impetũ fortis fluminis nitit̃ aſcendere: q̄ tñ infe-rius quãdoq̄ vſq̄ ad mare cõpellit̃ deſcẽdere. Sic illi q̄ ſine cauſa ſuis ſuꝑioribus ꝑ ſuperbiã ſe opponũt: ⁊ qui malis gradibus ſuis volũt aſcẽdere ad honores: ⁊ ad impetu ⁊ potentia ſuperioꝝ finaliter deuincunt̃: ⁊ ad mare. i. ad tribulationũ amaritudinẽ deducũtur. De quibus Eccli. iiij. Noli reſiſtere cõtra faciẽ potentis:

nec coneris contra ictũ fluuij: iſta eſt ergo ꝯtrarietas H ſupboꝝ. ¶ Quarto dico. ꝙ eſt cõtrarietas inuidoruꝫ ſeu detractorũ

ſeu detractoꝝ. Scut eñ ſerpēs q̃ naturaliter oblique reſpicit ex ſua naturali cōplexione cōtrarietatē hȝ cuȝ humana natura: intantū ꝙ morſus eiꝰ hominē quē mordet occidit. Sic vere cariſſimi natura ⁊ conditio detractoꝝ ita eſt bonis viris ꝯtraria ⁊ nociua: ꝙ ipſorum morſus: id eſt detractoria verba alijs quibꝰ detrahunt ſunt venena: occidūt eñ per detractionē q̄cquid tetigerunt lingua ſua. vñ Eccli. xxxiij. Unū cōtra vnū duo contra duo. Iſtud eſt contra illud. Eſa. ij. Non leuabit gēs ꝯtra gentē gladiū: nec exercebūt ſe vltra ad preliū. Gladiū eñ lingue non dȝ alter contra alteruȝ per detractionē leuare: nec ad preliū litigioꝝ debemꝰ nos amplius exercere. Patet igiꝭ: ꝙ eſt quedā contrarietas detractoꝝ ⁊ inuidoꝝ: quedam ſuperborum ⁊ inflatorum: quedā exactorum ⁊ auaroꝝ: quedam peccatorum ⁊ peruerſorum: ⁊ hoc de contrarietate ſufficit quo ad pn̄s ⁊c.

Contradicere. Cōtradictio

vide vbi diſcordia: ⁊ diſſenſio: ⁊ cetera ſimilia.

a

Contremiſcere.

Ubi tremor ⁊ vbi timor

Contriſtari.

Quia de triſticia fit mētio in multis locis: ideo de cōtriſtatione parum dicam: hoc ſolum nota ꝙ ſicut ex verbis ſcripture reperio ꝙ eſt. Contriſtatio.
Concuſſiui terroris.
Compaſſiui doloris.
Defectiui timoris.
Turbatiui ſtuporis.
Afflictiui laboris.
Pungitiui meroris.
Damnatiui languo-ris ſeu rigoris. Dicaȝ igiꝭ ꝙ ē ꝯtriſtatio terroris cōcuſſiui: ⁊ iſta eſt illa: qua hō naturaliter contriſtaꝭ de morte. Uñ etiā ipſe xp̄s inquantuȝ hō dr̃ timuiſſe. Math. xxvj. Cepit contriſtari ⁊ meſtus eſſe ⁊c. Item eſt contriſtatio doloris compaſſiui: ⁊ hoc eſt quando quis condolendo contriſtaꝭ de dolore ⁊ triſticia aliena. De qua dauid in p̄s conqueritur di. Suſtinui qui ſimul cōtriſtareꝭ ⁊ non fuit: ⁊ qui conſolareꝭ ⁊ non inueni ⁊. ij. Reg. vj. Contriſtatus eſt dauid: q2 percuſſit dñs ozam. Et de morte etiā abſalon: dicit̃. ij. Reg. xviij. Quod cōtriſtatus fleuit ⁊c Item eſt contriſtatio timoris defectiui: ⁊ hec eſt contriſtatio vitioſa: quando. ſ. hō ſine cauſa triſtatur. Unde de illo iuuene cui dñs conſuluit: ꝙ oīa ſua daret pauperibus. dicit̃ Luce. xviij. ꝙ contriſtatus eſt quia diues erat valde. Item eſt contriſtatio ſtuporis turbatiui: ⁊ iſta eſt quando quis conſiderat mortem ⁊ infernum: ⁊ depoſita oī leticia triſtaꝭ. Uñ dauid in p̄s. Contriſtatus ſum in exercitatiōe mea: ⁊ alibi. Tota die contriſtatus ingrediebar. Item eſt contriſtatio laboris afflictiui: ⁊ iſta eſt illa que incurriꝭ ꝓpter tribulationes terrenas. De qua in p̄s. Contriſtatus incedo dū affligit me inimicꝰ. ⁊ Joh. xvj. Mundꝰ gaudebit: vos aūt contriſtabimini: ſed triſticia vr̃a verteꝭ in gaudiū. Sapiens tñ dicit. Prouer. xij ꝙ non cōtriſtabit iuſtū quicquid ei acciderit. Item eſt ꝯtriſtatio meroris pungitiui: que fit q̄ñ quis ꝓpter peccata ſua compungiꝭ ⁊ triſtaꝭ. De qua. ij. Coꝝ. vij. Gaudeo q2 contriſtati eſtis ad penitentiā. Itē eſt contriſtatio rigoris damnatiui. ſ. triſticia dānatoꝝ. Ideo de aīa dānata poteſt dici illud Baruch. iiij. Contriſtabiꝭ ⁊ amputabiꝭ exultatio multitudinis eius ⁊ gaudium eius conuerteꝭ in luctum ⁊c. Uide infra de Triſticia.

a

Contumelia.

Nota ꝙ contumelia idē eſt qđ iniuria: confuſio: verecūdia. Nota ergo ꝙ inuenitur triplex contumelia: viȝ Contumelia.
Culpe quam mali faciuut.
Miſerie quam boni ſentiūt.
Pene quam praui ſitiunt.
Prima eſt cōtumelia quaȝ cōmittūt viri delinquentes: qui. ſ. peccando faciūt cōtumeliā ſibijpſis: ſicut de ſodomitis: dicit apl̃s. Roꝝ. j. Ꝙ tradidit eos deꝰ in deſideria ⁊ in immundiciā: vt cōtumelijs afficiāt corpa ſua in ſemetipſis. Scđa eſt quā ſuſtinēt iuſti patientes: ⁊ ſic dico: ꝙ contumelia ſignat quācūq; iniuriaȝ temporalē: ſiue verbalē: ſiue realē. De ꝟbali: dr̃ Prouer. xx. Os ſtulti miſceꝭ cōtumelijs. ⁊ Prouerb. xxij. Eijce deriſorē ⁊ exibit cū eo iurgiū: ceſſabuntq; rixe et contumelie. De reali ꝟo corpali: ſeu pſonali dicitur in perſona tyrannoꝝ. Sap. ij. Contumelia ⁊ tormēto interrogemus eum Et de malis vince cuſtodibus: dicit̃ Math. xxij. ꝙ ſeruos prīſfamilias affectos contumelijs ceciderūt. Tertia eſt cōtumelia quā incurrūt mali decedentes. ſ. dānatio eterna: de qua Eccli. vj. Cōtumeliā malꝰ hereditabit ⁊c. Uide de iniuria.

Conturbare. Conturbatus. a

conturbatio. Nota ꝙ ꝯturbatio nihil aliud ē q̄ mentis ꝯcuſſio cū timore pmixto. Dicā igiꝭ ſpūaliter ꝙ triplex ꝯturbatio reperiꝭ gn̄aliter in ſcriptura: videlicet.
Conturbatio iuſtoꝝ: que eſt virtuoſa.
Conturbatio maloꝝ: q̄ eſt vitioſa.
Conturbatio dānatoꝝ: q̄ eſt luctuoſa.
¶ Prima eſt turbatio: filialis timoris.
Scđa eſt turbatio criminalis ſtuporis.
Tertia eſt turbatio infernalis.
De turbatione ꝟtuoſa dicit̃ Heſter. xj. Cōturbata ē gēs iuſtoꝝ timētiū mala ſua. De cōturbatione vitioſa: dicit̃ ī p̄s. Turbati ſunt om̄s inſipientes corde. De ꝯturbatione ꝟo infernali ⁊ doloroſa: dicit̃ Hiere. xxv. Bibēt ⁊ conturbabūt ⁊ inſanient a facie gladij quā ego mitā inter eos. Igiꝭ dicamꝰ ꝑ ordinē đ qualibet ꝯturbationū iſtaꝝ. b ¶ Eſt ergo cōturbatio virtuoſa: ⁊ iſta eſt illa qua iuſti in vita iſta turbanꝭ. ⁊ q̄ ab inani leticia refrenanꝭ. Fit eñ ꝙ nubes aſcendēs in aerē ipm̄ obfuſcat ⁊ turbat: ⁊ claritate pſtina ipm̄ priuat: q̄ñq; etiā aer pluuiā fundit ⁊ ſtillat: ⁊ terrā turbatꝰ irrigat: quā clarus antea feruoribus ꝯburebat. Sic vere dico. ꝙ nubes diuine gr̃e ſui etiā alicuius cōſiderationis ꝓfunde: ſolet q̄ñq; aerem i. purā ꝯſcientiā viri iuſti aſcendere: ⁊ claritatē manis letitie ſolet tollere: cōturbationē filialis timoris inducere: ⁊ pluuia lachrymaꝝ terrā ꝓprij corporis irrigare ⁊ ſic fit ꝙ terra iſta tp̄e cōturbationis hmōi ꝟtutibꝰ fecundaꝭ: q̄ tp̄e claro. i. tp̄e ꝓſperitatis ⁊ leticie tentationibꝰ vrebaꝭ: vt ſic cuilibet bone aīe ſic turbate dicatur illđ. Luce. x. Martha martha ſollicita es ⁊ turbaris erga plurima. Et bñ dicit plurima: q2 ꝓcerto multa ſunt que bonam conturbationeȝ inducunt. Unde nota ꝙ bonos conturbat. c
Conſideratio ſuperni numinis. i. ipſius dei.
Deſideratio eterni culminis. i. eterne glorie.
Premeditatio interni criminis. i. vitioꝝ noſtrorum.
Reuerberatio externi turbinis. i. tribulationes.
Aſſociatio hoſtilis agminis. i. inimici.
Exterminatio vitalis luminis. i. mortis,
Recogitatio fratrum examinis.
Determinatio dei examinis. i. iudicij.
Accumulatio orci grauaminis.
Turbat igiꝭ cor deuotū dei autoritas cōſiderata. Oculus eñ turbaꝭ reſpiciendo ſolem. vñ Job. xxiij. dicit̃. A facie illiꝰ turbatus. ⁊ cōſiderans eū timore ſollicitor. Ipſa etiam anima poteſt dicere cum Heſter. Heſter xv. Conturbatū eſt cor meū pre timore gl̃e tue. Ualde eñ admirabilis es dñe ⁊ facies tua plena eſt gratiaꝝ ¶ Itē ipm̄ cōturbat celi felicitas deſiderata. Ex maximo eñ đſiderio turbaꝭ iuſtus: q2. ſ. timēs: ne ibi poſſit attingere: de dilatione turbaꝭ. Sicut videmus ꝙ canis: leo: vel accipiter turbaꝭ ꝓ deſiderio p̄de ſue. De quo dauid in p̄s. videꝭ dicere. Memor fui dei ⁊ delectatus ſum: ſequiꝭ. Anticipauerūt vigilias oculi mei; turbatus ſum ⁊ nō ſuȝ locutus. ⁊ Luce. j. dr̃ ꝙ Zacharias turbatus eſt videns angelū. i. cōſiderās felicitateȝ angelicā. Et illud Heſter. xj. Conturbatū eſt cor meū pre timore gl̃e tue. ſup. nō adipiſcende. ¶ Itē ꝯturbat cor đuotū culpe malignitas p̄meditata. Cōſideratio eñ ꝓprij criminis turbationē ⁊ dolorē generat ſapientis: feces eñ q̄ ſunt in vaſe. ſ. cōſcientie; ſi ipm̄ moueri cōtigerit: mox turbatio timoris aderit. Penitēs eñ

turbat ꝓpter grām amiſſā3.vñ ps. Auertiſti faciem tuā a me ⁊ factus ſum conturbatus. Propter ſapientiam ſeu prudentiam ꝑtermiſſā3 ps Turbati ſunt et moti ſunt ſicut ebrius:⁊ oīs ſapiētia coꝝ deuorata eſt Propter iniquitatē cōmiſſā3:ps. Torrētes iniquitatis cōturbauerunt me. ¶ Itē cōturbat cor deuotum reꝝ diuerſitas inquieta.ſ.motus ⁊ varietates fortune Caput eñ nouiter nauigantis turbat:⁊ vēter turbatus ad vomitū ꝯcitat: qñ p fluctus maris huc atq; illuc nauigiū ꝯmouet.Sic vere qñ homo ꝯſiderat ⁊ ſentit in fluctibꝰ huius vite motus fortune varios ⁊ diuerſos:qui nunc eleuant:nunc deprimūt:nunc humiliant:nunc exaltant: merito conturbat: ps. Exaltatus aūt humiliatus ſum ⁊ cōturbatus: in me tranſierunt ire tue:⁊ terrores tui cōturbauerunt me. ¶ Itē cōturbat:cor deuotum mundi aduerſitas multiplicata feruor eñ aeris ⁊ tpis vinū ſolet turbare in dolijs ſic tribulationū feruores cōturbationes ingerūt ⁊ timores.Vñ in:ps.fulgura multiplicauit ⁊ ꝯturbauit eos.fulgura eñ ardore tribulationū deſignāt. Ad talem aūt turbationē3 bonoꝝ coopant tyranni ⁊ mali tanꝗ inſtrumētū diuine iuſticie.Gal.v. Utinā abſcidant qui vos cōturbant. ¶ Itē cōturbat hoīem:hoſtis ꝑuerſitas iniurioſa.Hoc eſt dictu. iniuria inimicoꝝ tam ſpūaliū ꝗ tpaliū.Canicula eñ ſua mala influentia turbat aerem: ſic mali turbant ſocios ⁊ vicinos:ps.Conturbatus ſum a voce inimici:⁊ a tribulatione pctōris. ¶ Itē cōturbat hoīe3 mortis acerbitas ineuitata.Puluis eñ magnetis ſup carbones poſitꝰ cū fumo ſuo ita turbat cerebrum. ſi in quatuor angulis domus ponat ꝙ pre vertigine videt homini ꝙ ipſa domus ruat aut cadit:vt dicit Plinius.Sic dica3 de puluere future mortis q: ſi quatuor angulis domus cordis p cōſiderationē ponit: ⁊ quatuor nris affectionibus.ſ.oī gaudio vel timori:ſpei vel amori:apponit neceſſe eſt ꝙ caput mentis conturbet:⁊ ꝙ ruina domꝰ nře.i.corporis noſtri ꝓpinqua ſeu imminens videat. Ideo dicebat dauid in.ps.Cor meū conturbatū eſt in me.⁊ formido mortis cecidit ſup me. ¶ Itē cōturbat hominē fratrū calamitas excogitata.ſ.conſideratio miſerie aliene. De elitropia eñ legit in lapidario:ꝙ ī aqua poſita facit aerē turbari: pluuias fieri:⁊ ſolem eclipſari.Sic qñ videmꝰ alios in aqua miſeriarū poſitos:debemꝰ p cōpaſſionē cōturbari:⁊ ab alacritate leticie eclipſari ⁊ obſcurari:⁊ ad pluuiā lachrymaꝝ prorumpere ⁊ inclinari.Treno.ij. Defecerunt p lacrimis oculi mei cōturbata ſunt viſcera mea:effuſum eſt in terra iecur meū ſup cōtritione filie populi mei. ¶ Itē conturbat cor humanū iudicij ſeueritas autorizata: tonitruū eñ ſolo auditu ⁊ incuſſione motus ſui turbat vina in dolijs:⁊ oua in teſtis. Sic tonitruū.i. terror futuri iudicij turbat cor ⁊ hilaritatē mentis.vnde Abac.iij. Audiui ⁊ cōturbatus eſt venter meus:a voce cōtremuerūt labia mea. ¶ Itē cōturbat hominem inferni penalitas determinata: ſola eñ viſio turbulēti ⁊ fluctuoſi maris turbat oculos intuentis:⁊ maxie qñ hō eſt in fragili naui ⁊ timet ibi ſubmergi. Sic ſola cōſideratio turbationis maris.i amaritudinis infernalis:vbi eſt fluctuatio: turbatio ⁊ tribulatio ſempiterna:turbat in hoīe oculum interne conſiderationis:iuxta illud:ps. Accinctus potentia q conturbas ꝓfundum maris ⁊ ſonū fluctuū eius:⁊ illud Eſaie. xiij. Infernus ſubtus cōturbatus eſt: turbat deniꝗ gehēne pena mēte ptractata: mentem ⁊ oculos nauigantis.i.cuiuſlibet ſapientis in fragili naui corpis cōſtituti periculū intuentis:ps. Terrores tui ꝯturbauert me.Iſti ſunt ergo.ix.modi quibꝰ iuſti merito conturbant:⁊ qbus ab inani leticia retrahunt:⁊ ſic dico: ꝙ
D eſt quedā ꝯturbatio virtuoſa. ¶ Secundo dico ꝙ eſt quedā cōturbatio vitioſa:⁊ iſta eſt:qua quis ſine cauſa triſtat: iraſcit vel turbat. Teſte eñ Sen. Turbatio non cadit in pfectum virum:⁊ cauſam allegat:q: mala huiꝰ vite nō ſunt ꝓprie mala.ſed potius imagines ſunt maloꝝ.vñ in ps. Verūtñ in imagine ptrāſit hō- ſ3 et fruſtra cōturbatur. Cōturbātur ergo mali rōne

Diuine correctionis.cū immittitur
Terrene poſſeſſionis.cū amittitur
Auare affectionis.cū accēditur
future dānationis.cū attēdit

¶ Turbat ergo malos immiſſa dei correctio.vñ loquēs domino Dauid in ps.dicit ſic.fulgura choruſcatione ⁊ diſſipabis eos: emitte ſagittas tuas ⁊ conturbabis eos.Itē conturbat illos:amiſſa rerū poſſeſſio:valde eñ turbant mali qñ pdunt: vel timēt pdere bona ſua.Vñ audito ꝙ rex iudeoꝝ natꝰ eſſet:herodes rex turbatꝰ eſt ⁊ oīs hieroſolyma cū illo: timebat eñ herodes amittere regnū ſuū.Itē turbat malos accenſa ſeu inflāmata affectio: auarus eñ ſemp eſt turbatus ⁊ nunꝗ quietus.Prouer.xv. Cōturbat domū ſuā qui ſectatur auariciā.Itē cōturbat malos:attēta ſeu cogitata dānatio:q:ſ.mali penitere nolētes:⁊ per cōſequens de celeſti gloria deſperātes:merito cōturbantur:vñ ps.fundamēta montiū cōturbata ſunt ⁊ cōmota ſunt:qñ iratus eſt eis.ſ.dñs Judith.xiij. Turbati ſunt animi coꝝ valde:hec eſt ergo cōturbatio vi- E
tioſa. ¶ Tertio dico: ꝙ eſt cōturbatio doloroſa: ⁊ iſta eſt illa quā mali ſuſtinent in inferno: ibi eñ oīa ſunt turbata ⁊ nihil proſus pacificū aut quietū:nec etiam ordinatū:vnde illud predictū Eſa.xiiij. Infernus ſubtus conturbatus eſt.⁊.j.Macha.x.Conturbati ſunt omnes opera. inqt. Et nota ꝙ ibi turbabunt

Principes qui nunc dominantur.
Auari qui nunc cumulantur.
Rixoſi qui nunc inflāmantur.
Superbi qui nūc eleuantur.

¶ De principibus dr Danie.v Rex balthaſar ſatis conturbatus eſt. De auaris dr in ps. Viderūt te aque deus:⁊ turbati ſunt abyſſi.i.auari De iracūdis dicitur.Hiere.lj. Viri bellatores ꝯturbati ſunt. De ſuperbis dr Eſa.v. Conturbati ſunt montes ⁊c. ſufficit. Vide infra de Timore ⁊ Triſticia:⁊ tremore ⁊ ſimilibꝰ. A

Conuallis.

Poteſt ſignificare ſtatū humilitatis ⁊ perfecte religionis: ſtatum proſperitatis ⁊ terre poſſeſſionis: ſtatū mētalis ⁊ interne cogitationis:ſtatū penalitatis ⁊ eterne damnationis:ſtatū felicitatis ⁊ ſuperne ſaluationis. Eſt igitur cōuallis perfectiōis.ſ.eccleſie vel religionis ſtatus:vbi.ſ.fontes gratiaꝝ abūdāt ps. Qui emittis fontes in cōuallibus inter mediū montiū pertrāſibūt aq

In iſta enim conualli
Abundat puritas.
Abundat equitas.
Abūdat probitas ſeu bonitas.

De puritate dicit Cāti co.ij. Ego flos cāpi ⁊ liliū conualliū. De equitate dicitur Baruch.v.ꝙ deus cōſtituit valles replere in eqlitate terre. De bonoꝝ operū probitate ⁊ fertilitate dicitur Canti.vj. Deſcēdi in ortū nucū vt viderē poma cōualliū. Itē eſt cōuallis mūdane poſſeſſiōis. vnde Nume.xiiij.dicit.ꝙ amalechite ⁊ chananei habitāt in cōuallibus. In iſta cōualli tranſeunt omnia ſine ſtatu. Job.vj. Sicut torrēs qui raptim tranſit in cōuallibꝰ. Itē eſt cōuallis cogitatiōis. Hiere.ij. Vide vias tuas in cōualli ſcito quid feceris. Itē eſt cōuallis infernalis damnationis.iiij. Regū.xxiij. Vaſa cōbuſſit in valle cedron. Item eſt cōuallis ſuperne conſolationis.vñ Gene.xviij. Aparuit deus in conualle mambre Abrahe ⁊c. Vide infra de valle. A

Cōuenire. Cōuentus.

Nota ꝙ cōuenire.idē eſt ꝙ ſimul cohabitare ſeu venire. Et inde dr ꝯuētꝰ.i. ſimul vinctū cetus. Nota ergo ꝙ cōuētus ſignat ſocietatē:cōgregationē:cohabitationē:⁊ cōiunctionem ⁊ vnitatē. Cum igitur ſit dare ſocietatē bonā ⁊ malā. Notabo ꝙ cōueniunt.

Boni vt ſimul maneant.
Mali vt ſimul bonis noceāt.
Dānati vt mala ſubeāt.
Beati vt bonum habeant.

¶ Et ſic dico. ꝙ eſt Cōuētus bonus virtuoſe degens B

Ayuntamiento de Madrid

gens. Conuentus malus vitioſe agens. Conuentus peſſimus doloroſe lugens. Conuentus optimus gaudioſe vigens. Eſt igit cõuentus bonoꝝ ⁊ virtuoſorum Juſti eñi in hac vita vnũ collegiũ faciunt ⁊ cõuentuꝫ q.ſ. oẽs in fide ⁊ caritate conueniunt: ⁊ ſimul caritatiue libenter habitant atq; viuũt. Uideo eñi ꝙ animalia ⁊ volatilia eiuſdem ſpẽi ſimul ſolent conuenire: et ſimul naturaliter habitare. Sicut de ciconijs legitur ꝙ in aſia patentibus cãpis ſimul in anno ꝯueniunt: ⁊ quaſi inter ſe cõmurmurantes ⁊ colloquentes conſilia ſua faciunt. illã vero q̃ vltima venit puniunt verberant ⁊ occidunt. ſicut dicit Pli. li. x. ca. xxiij. Sic vere boni ſolent certis anni tp̃ibus ꝓ negocijs publicis cõuenire ⁊ de vtilitatib⁹ cõibus ſimul cõſulere ⁊ tractare: tardos vero ⁊ negligentes debent acerbiter caſtigare. Cuius exemplũ narrat Julius ceſar: ꝙ mos apud gallos eſſe ſolebat: ꝙ q̃n ad p̄liũ ꝯueniebant: illuꝫ q̃ veniebat vltimus occidebant: qđ fiebat eo: ꝙ quilibet libentius conueniebat ⁊ ad diem cõdictam celerius ⁊ citius ſe preparabat: quo poſſumus ſatis concludere ꝙ ad bonos conuentus celebrandos q̃libet dꝫ accelerare: ⁊ ad congregationes ſeu ſocietates honeſtas et vtiles conuenire. j. Mach. v. Conuenit eccl'ia cogitare q̃d facerẽt. Notabis ergo ꝙ boni ꝯuenire ſolent.

Ad eccl'iam ad deo ſeruiendum.
Ad bella ad hoſtes expugnandũ.
Ad capitulum ad ducẽ eligendũ.
Ad menſam ad ſimul ꝯuiuãdũ.
Ad funera ad ſimul lamentandũ
Ad ſermonem ad bonũ audiendũ.

Igit conuenire debemus in eccl'ia vt deo ſeruiamus. j. Eſdre x. Cõuenerunt viri iuda ⁊ beniamin in Hieru'm

¶ Item conueniendũ eſt ad p̄liũ: vt malos deuincamus ⁊ puniamus. vñ Judicũ. xx. dr̃ ꝙ oẽs anguli populoꝝ ⁊ oẽs trib⁹ iſrl' conuenerũt. ſ. ꝯtra gabaonitas ꝓ ſcelere in vxorẽ leuite cõmiſſo. ¶ Itẽ conueniamus ad cap'lm: vt culpas corrigamus: vel etiã vt ducẽ eligamus qđ potiſſime ꝑtinet ad religioſos ⁊ eccl'iaſticos vñ ꝑ de elec. principis vel prelati: dicit. ij. Paral. x. Illuc eñi cunctus iſrl' conuenerat vt conſtituerent regem. ¶ Item conueniendũ eſt ad ꝯuiuiũ: vt ſimul comedamus. ſ. ad conuiuiũ eucariſtie. Ideo ap'ls rep̄hendit contrariũ faciẽtes. j. Cor. xj. dicens ſic. Conuenientibus vobis in vnum iã non eſt dominicã cenã manducare. ¶ Itẽ conueniendũ eſt ad funera: vt ſimul defleamus. ſicut Judic. xj. dicit: ꝙ ꝓpter mortẽ ⁊ imolationem filie iepte ſingulis annis filie iſrl' veneriit ad plorandum. ¶ Itẽ conuenire debemus ad ſermonẽ: vt legem audiamus. vñ Luce. v. Conueniebãt turbe multe vt audirent Jeſum ⁊ Act. xiij. Conuenit vniuerſa C ciuitas audire paulũ: iſta eſt ergo cõuentio vel ꝯuent⁹ bonoꝝ ⁊ virtuoſoꝝ. ¶ Secundo dico: ꝙ eſt cõuentus maloꝝ ⁊ vitioſoꝝ. Mali eñi conueniunt.

Contra deum: dum peccãt viliter.
Contra proximum: dum nocent acriter.
Contra ſeipſos: dum cadunt turpiter.

Item conueniunt ad eligendũ malos at habeant fautores. Ad deponendũ bonos ne habeant correctores. Ad deprimendum pauperes: ne habeant accuſatores

Item conueniunt.
Ad gaudendum inaniter.
Ad viuendum rapaciter.
Ad nocendum crudeli

ter ⁊ voraciter. Mõ conueniant cõtra deuꝫ. ꝑꝫ ps. Pricipes conuenerũt in vnũ aduerſus dñꝫ. ¶ Itẽ ꝙ cõueniãt ꝯtra ꝓximos ꝑꝫ Nũe. xx. Conuenerunt aduerſus moyſen ⁊ aaron. ¶ Itẽ ꝙ conueniant cõtra ſeipſos ꝑꝫ Joſue. xxij. Conuenerunt in ſylo vt dimicarent. ¶ Itẽ ꝙ cõueniãt ad malos eligendũ ⁊ ꝓmouendũ: ꝑꝫ Dañ. iij. ꝙ edictuꝫ exijt a nabuch. rege vt oẽs conuenirẽt ad dedicatiõeꝫ ſtatue auree. i. mali ⁊ inutilis p̄lati. diuitijs tñ ⁊ aurati. Et de dauid tũc raptore ⁊ fugitiuo dicit. j. Reg. xxij. ꝙ conuenerunt ad eum oẽs q̃ erant in anguſtia ⁊ qui p̄mebant ere alieno: ⁊ factus eſt eis princeps. ¶ Itẽ ꝙ conueniant ad conſpirandum contra bonos. ꝑꝫ Act. iiij. vbi dicit. Conuenerũt eñi aduerſus puerum tuum ſanctum Jeſum. ¶ Itẽ ꝙ ꝯueniant ad opp̄imendũ cunctos: ꝑꝫ Joſue. xj. vbi dicitur ꝙ oẽs reges amorreoꝝ cõuenerant contra filios iſrael. Et Ezech. xxxix. dicit. Dic oĩ volucri ⁊ vniuerſis auibus: ⁊ cũctis ⁊ cunctis beſtijs agri conuenite p̄pate ⁊ concurrite vt comedatis carnes: ⁊ bibatis ſanguinẽ agnoꝝ arietũ ⁊ hircoꝝ fortiũ terre: principium ⁊ tribunoꝝ ⁊c. ſufficit de: conuenire. Uide de ſocietate: ⁊ de cõgregare.

Cõuerti. cõuerſus. cõuerſio. A

Nota ꝙ cõuerti idẽ eſt: ꝙ cõplete verti: ⁊ ſic dicq; generaliter loquendo ꝙ conuertitur.

Deus admirabiliter.
Juſtus lacrimabiliter.
Impius deteſtabiliter.
Mundus variabiliter.

Dicam primo ꝙ eſt conuerſio dei: que eſt mirabilis: de qua dicit in: ps. Deus tu cõuerſus viuificabis nos ⁊ p̄lebs tua letabit in te. Iteꝫ eſt cõuerſio iuſti que eſt laudabilis. Jone. iij. Cõuerſi ſunt de via ſua mala. Item eſt cõuerſio impij q̃ eſt dãnabilis ps. Conuertent ad veſperam ⁊ fa. pati. vt canes. Itẽ eſt cõuerſio mũdi ſeu fortune q̃ eſt mutabilis. vñ Sap. xix. B Agreſtia in aquatica conuertebant. ¶ Dico ergo primo ꝙ inuenit cõuerſio dei cũctis mirabilis: ꝙuis eñi deus ſit immutabilis ⁊ eternus iuxta illud. Mal'. iij. Ego dñs qui non mutor: fiunt tñ in ipſo reſpectu exterioꝝ creaturaꝝ alique mutationes. Sol eñi ꝙuis de ſui natura immutabilis ſit: nec vnq̃ ꝑdat ſuaꝫ ꝓp̄iã claritatem ꝙtum ad nos: tamen mutabilis inuenit ⁊ in variam conuertitur claritatẽ vel qualitateꝫ: q2. ſ. ꝓpter interpoſitionẽ nubiũ nũc eſt clarus: nunc turbidus: nunc videt rubeus: nunc obſcurus. Sic vere de deo. q2 iſte eſt qui in ſe immutabilis eſt: ſm tñ ꝙ nubes. i. homines erga eum diuerſimode diſponunt per vitia vel p virtutes: ipſe erga eos diuerſimode cõuertitur: diſponit ⁊ mutat. Joel'. ij. Sol conuertet in tenebras ⁊ luna in ſanguinem. ¶ Dicam igit ꝙ inuenit duplex conuerſio ſcꝫ quedã groſa: ⁊ quedam rigoroſa Groſa eſt illa qua conuertit deus in hominẽ carnem aſſumendo: ſed hoc vt dicit anaſt. non conuerſiõe diuinitatis in carnẽ: ſed aſſumptione humanitatis in deum. ſicut eñi ſm fabulas iupiter ſe conuertit ⁊ mutauit in thaurũ candidiſſimum: vt puellam europaꝫ poſſet rapere: ⁊ vltra mare in inſulam cretam portare ſicut ponit. Ouid. ſic deus mutauit ſe in hominem cãdidum. i. innocentẽ ⁊ admodũ tauri ſeipſuꝫ domino imolantem: vt puellam europã. i. aiam rationalem acquireret: ⁊ vltra mare hui⁹ fluctuoſe vite ad regnũ ſuum ꝓp̄iũ. ſ. ad celi gloriam tranſportaret: ⁊ talẽ cõuerſioneꝫ petebat dauid in ps. Dñe deus conuertere de celo: reſpice ⁊ vide ⁊ viſita vineã iſtam: conuertere dico ſu. in hominẽ: ⁊ reuera xp̄s ſic conuerſus contulit iſti rationabili puelle. ſ. humane anime multa bona: quia. ſ. ipſam.

Uiuificauit gratiam infundendo.
Pacificauit cũ deo cõcordando
Letificauit benigne conſolando.
Turificauit a pena liberando.
Purificauit a culpa eruẽdo.
Rectificauit a malis corrigendo.

Cõuerſus eñi i. carnẽ fuit morientiũ viuificatoꝛ ps. De⁹ tu conuerſus viuificabis nos.

Ipſe eñi de ſe dicit ꝙ ipſe eſt via veritas ⁊ vita. Itẽ factus eſt diſcordantium pacificatoꝛ. Nũe. j. Cõuertat dñs vultũ ſuũ ad te: ⁊ det tibi pacem. Item factus eſt triſtium ſeu deſperãtiũ letificatoꝛ ps. Et cõuerſus cõſolatus es me. Itẽ fuit p̄iclitantiũ ſeu ꝑeuntiũ liberatoꝛ ſeu tutificatoꝛ ps. Conuertere dñe ⁊ eripe aiaꝫ meaꝫ. Item fuit peccantiũ purificatoꝛ ſeu renouatoꝛ. vñ Luce. xxij. Conuerſus ieſus reſpexit petrũ: q̃ ſcꝫ ſtatiꝫ penitens fleuit amare. Iteꝫ fuit delinquentiũ caſtigatoꝛ. correctoꝛ ſeu mortificatoꝛ. Lu. ix. Cõuerſus increpauit illos. ⁊ Math. xvj. Conuerſus dixit petro. vade retro ſathanas: iſta ẽ ergo dei ꝯuerſio groſa. ¶ Scđo dico: ꝙ eſt ꝯuerſio dei rigoroſa: ⁊ iſta eſt q̃n de⁹ q̃ de ſe C pius ⁊ miſericors eſt: conuertit nobis in ſeuerũ ꝓpter

Ayuntamiento de Madrid

nr̃a peccata. Deus em̃ ſimilis eſt cuidam monſtro marino dicto abites: de quo dicit Areſto. ꝙ formam: figuram ⁊ conditionē mutat. Cum em̃ primo ſit aial aquaticū ⁊ in aqua habitet atq; viuat: lapſu tp̄is fit: ꝙ mutata forma membroꝝ ⁊ ꝯditiōe: de aquatico aiali couertit̃ in terreſtre: ⁊ eſt tunc non in aquis habitās ſed in terra. Talis eſt deus: q: vere dato ꝙ ipſe ſit fluuialis ⁊ aquatic⁹. i. piꝰ: dulcis ⁊ benignus: ⁊ aquis miſericordie a pĉipio aſſuet⁹: qđ pꝫ. j. Cor. ij. vbi ip̄e dicit. Pater miſericordiaꝝ ⁊ deus totius cōſolatiōis ita ꝙ ſibi pōt dici illud ps. lxxvj. In mari via tua ⁊ ſemite tue in aquis multis: nō tñ ꝓpter peccata noſtra ſumus occaſio: ꝙ mutata ꝓpria q̄litate nobis couertatur in terrenū. i. indurum iudicē ⁊ ſeuerū. vñ Eſa. lxiij. Ubi de pcōrib⁹: q: ipſi ad iracundiā ꝓuocauerūt ⁊ affixerūt ſpm̄ ſancti eius ⁊ conuerſus eſt eis in inimicū. Nota ꝙ deus ipſis couertitur in.

Subuerſorem qui eos deſtruit.
Exactorē qui bonis exuit
Deriſorem qui eos arguit.

Dico ergo ꝙ de⁹ ſic conuerſus ſolet malos dire ſubuertere Joſue. xxiiij. Si dimiſeris dn̄m ⁊ ſeruieris dijs alienis: ꝯuertet ſe ⁊ affliget te atq; ſubuertet. Itē ſolet malos bonis exuere. ſ. bonis terrēis p ſterilitatē ⁊ famē. Oſee. ij. Conuertam me ⁊ ſumā frumentū meū in tp̄e ſuo. Itē ſic couerſus ſolet malos dire ꝯfundere ⁊ arguere. Math. xvj. Couerſus ieſus dixit petro. Uade retro ſathanas: ſcandalū mihi es. Iſta eſt ergo dei couerſio q̄ q̄nq; eſt rigoroſa: ⁊ aliquotiēs amoroſa ſeu groſa: pꝫ ergo ꝙ eſt conuerſio dei que eſt mirabilis.

¶ Scđo principaliter dico ꝙ eſt conuerſio iuſti: que eſt laudabilis: ⁊ iſta eſt qñ homo de malo conuertit̃ i bonum: ⁊ de bono in optimū: ⁊ iſtam couerſionē petebat dauid: cū dicebat i ps. Dn̄e de⁹ ꝯuerte nos ⁊ oſtēde faciem tuam ⁊ ſalui erim⁹. Multe em̃ couerſiōes fiunt in rebus p ignis ⁊ caloris opationē: q: ſ. cinis couertit̃ in vitrū: lapis in metallum: flos in fructum Sic vere qñ calor ſpūſancti: ⁊ ignis contritionis interius opatur: neceſſe eſt vt hō qui eſt flos i ingreſſu: lapis in ꝓgreſſu: cinis in egreſſu: in fructū: metallū ⁊ vitrum. i. in perſonā fluctuoſam: ſolidam ⁊ honeſtam p pn̄iam couertat̃. Raſis etiam in quodam li. de ſecretis membroꝝ aialiū dicit: ꝙ cor hoīs qui moritur de veneno nunꝗ pōt in igne comburi: ⁊ ideo ſi nouē annis teneat̃ in igne in lapidem couertit̃ precioſum: qui valet mirabiliter cōtra venena ⁊ valet ad victoriam obtinendam. Uñ narrat alexandrū talē lapidē habuiſſe. quē cū ſemel ſe balneatus in flumine dimiſiſſet in rippa: ſtatim affuit ſerpens qui lapidē ꝓiecit in fluuium: quaſi inuidens vt ait ꝙ haberet tantā potētiā in venena. Sic vere dicā: ꝙ ſi ille q̄ veneno peccati mortalis mortuus eſt: in igne contritiōis diutius teneat̃: ſepe fit ꝙ in pcioſuꝫ lapidē. i. in virū iuſtū ⁊ pfectū couertit̃ ⁊ mutat̃: cuius virtus ⁊ pfectio: venenis. i. vitijs inimicat̃: ⁊ ad victoriā cōtra hoſtes ſpiritales. i. cōtra demones opat̃. Exemplo de paulo: q̄ primo fuit ſicut cor vitijs venenatū: ⁊ tñ poſtea: factus eſt lapis cōtra vitia pcioſus ps. Jordāis couerſus eſt retrorſuꝫ. Ideo ad talem conuerſionē inuitamur. Joel. ij. vbi dr̃. Conuertimini ad me in toto corde vr̃o. in ieiunio ⁊ fletu ⁊ planctu. In quibus verbis nota quatuor que ſunt neceſſaria ad veram couerſionē. Nam requirit̃ vt.

Caueas ſtatum inficientē. Ideo conuerti.
Uideas fructum allicientem: ad me. i. ad deum.
Habeas actum pficientem: in toto corde veſtro.
Teneas modum perficientem. In ieiunio inquit fletu ⁊ plāctu.

Igit̃ couertamur: q: ſtatus inficiens dꝫ retrahere. Fructus alliciens debet attrahere. Uirtus pficiens: pōt pficere. Modus pficiens poteſt perficere. Igit̃ ſi vis bene couerti: ſtatum inficientē debes refugere: qđ oſtendit̃ cū dicit̃. Conuertimini. Conuerſio em̃ ad vnū terminū eſt fuga ſeu receſſus ab altero: et ideo ſi ad deū ſeu ad virtutes conuertimur: oportet ꝙ añ oīa a vitijs auertamur. Hier. iij. Couertimini filij reuertentes. Eſa. xxxj. Couertimini ſicut in profundū receſſeratis: homo em̃ q̄ habet faciē conuerſam ad locum aliquē horribilē ⁊ infectū: libenter couertit eam ad partē oppoſitā: ſanā: delectabilē atq; mundā. Cū igitur ſtatus peccati ſit de ſe fetidus ⁊ infectus: iuſtū eſt ꝙ abhorreat̃: ⁊ ꝙ mēs ad ſtatū mundū ⁊ floridum gratie ⁊ virtutū celeriter couertat̃. Igitur nota ꝙ conuerti debes

Ab iniqua cogitatione.
Ab inepta operatione.
A carnali delectatione.
A maloꝝ imitatiōe.

¶ A mala dico cogitatione zacha. j. Couertimini a cogitationib⁹ veſtris peſſimis. Item a vana operatione Hiere. xxv. Couertimini a via veſtra peſſima: ⁊ bona facite ſtudia veſtra. Itē a carnali delectatione. Jone. iij. Couertat̃ vir a via ſua mala: et operiant̃ ſaccis hoīes ⁊ iumenta. Itē a maloꝝ imitatione. Baruch. iij. Couertimini ab iniquitate patruꝫ veſtroꝝ quos ſupplexos imitamini. Patet ergo ꝙ ſtatum inficientes debes refugere. ¶ Secūdo ſi bn̄ conuerti deſideras: fructū allicientē debes aſpicere. ſ. ipſuꝫ deum. Ad me inquit. Ipſe enim deus ⁊ ſtatus virtutis eſt ſimilis adamanti ſeu magneti: ad quā ꝓpter ſuā attractiuā virtutē ferrū naturaliter ad ſe couertit: ſic vere dico: ꝙ cor humanū dꝫ ſe naturaliter conuertere ad dn̄m: ⁊ ſe ad eius bn̄placitū inclinare tāꝗ ad terminū allectiuū: perfectiuū ⁊ attractiuum. Ad me inquit Oſee. xij. Tu ad deū tuū couertere: miſericordiā ⁊ iudiciū cuſtodi: ⁊ ſpera in deo tuo ſemper. Et nota ꝙ nos debemus couerti ad dn̄m. Sicut ad f

Benefactorem.
Caſtigatorem.
Suſtentatorem.
Informatorem.
Stimulatorem.
Medicatorem.
Retributorem.

¶ Ipſe eſt em̃ bn̄ factor clemētiſſimus Joel. ij. Couertimini ad dn̄m deū veſtrum: q: benignus ⁊ miſericors eſt. Itē quia eſt caſtigator ſeu corrector ſeueriſſimus. vñ ipſe eſt q̄ dicit Prouer. j. Couertimini ad correctionem meā. Item q: ipſe eſt ſuſtentator ſtabiliſſimus Oſee. xiiij. Couertere ad dn̄m deū tuum: qm̄ corruiſti iniquitate tua q. d. couertere: q: ipſe eſt ſuſtētator ne corruas. Itē q: ip̄e eſt informator ſagaciſſimus. Mal. vl. Couertimini ⁊ videbitis quid ſit inter iuſtū ⁊ impiuꝫ. Item q: eſt ſtimulator acerbiſſimus di. illud ps. Niſi ꝯuerſi fueritis gladiū ſuū vibrauit: arcū ſuuꝫ tetēdit ⁊ parauit illū. Itē q: ipſe eſt curator ſeu medicator ſecuriſſimus vñ ipſe dicit. Eſa. xlv. ca. Conuertimini ad me ⁊ ſalui eritis. Item ipſe eſt retributor ſeu cōpenſator equiſſimus ⁊ iuſtiſſimus di. zacha. Couertimini ad me: ⁊ ego couertar ad vos. Ad iſtū igitur conuerti debemus ſicut ad terminū allicientē ⁊ attrahentem: quē debem⁹ aſpicere: ad me inquit. ¶ Tertio inquit ſi vis couerti dico: ꝙ actū ſufficientē debes perficere. G In toto inquit corde veſtro. Duplex em̃ eſt couerſio ſ̄m logicos. ſ. p accidēs ſeu ſ̄m qd: ⁊ couerſio ſimplex. Prima eſt couerſio nō in toto: ſed ſolū in parte. Scđa vo couerſio eſt in toto: qñ. ſ. totū couertit̃ in totum. Et iſta eſt differētia inter naturā ⁊ artē: q: ſ. natura totū conuertit in totū. Ars vo partem couertit in partē: natura qñ couertit aliquid: facit couerſionē intus ⁊ extra. Ars vo ſolūmodo extra: ſicut pꝫ quando natura ⁊ pictor formāt hoīem. M. ſ. qñ natura format hoīem nō ſolū format exteriora: immo etiā interiora. Ars vo ſolū ꝯuertit materiā in exteriora. Alchimiſte etiā per artē ſuā nō faciūt vt cōiter veras couerſiones nec totales metalloꝝ: immo ſoluꝫ ſupficiales mutationes. natura aūt qñ de terra facit aurū: totuꝫ couertit in totū. Reuera ſic dico: ꝙ aliqui ſunt q̄ magis volūt imitari artē ꝙ naturā magis in couerſione ſua, facere: ficta ꝙ vera: magis couertere partē ꝙ totū ſicut ſunt illi qui nihil curāt de toto homine conuertendo: ſed ſolum de parte. i. de vno vitio: dimiſſis alijs corrigendo: qui bene conuertunt exteriorem couerſationem: ſed nunꝗ interiorē affectionē ⁊ cogitationem ⁊ etiam more alchimico ipſorum couerſio non eſt durabilis

Ayuntamiento de Madrid

rabilis: ſʒ magis tranſitoria ⁊ inanis: ſicut em̄ aurū alchimicū prima facie videt̄ vere cōuerſum in igne tn̄ pluries poſitū ⁊ cinericio applicatū: ceſſat illa conuerſio ⁊ reuertitur corpus primū: ſic ſunt multi: q̄r dato ꝙ videant̄ in aurū. i. in viros iuſtos conuerſi: ignis tn̄ tentationis ⁊ tribulationis ꝓbabit penitus ſi ſint veri: q̄r. ſ. primum metallū redibit: inquantū picta ⁊ introducta forma ⁊ conuerſio deficiet: ⁊ hō in id qd̄ fuerat ſe conuertet ps. Conuerſus ſum in erūna mea dū configit̄ ſpina. i. ꝯuerſus ſuʒ iterū ad primā erūnā iniquitatis dū configit̄ ſpina tentationis ⁊ aduerſitat̄. Oportet ergo ꝙ p̄meditando: non partē ſed naturaʒ ad deum ꝯuertamur: ⁊ ꝙ in toto corde totaliter immutemur. In toto inq̄t corde tuo Oſee. xi. Conuerſuʒ eſt in me cor meū pariter ps. In toto corde meo exquiſiui te. Patet ergo quomō in conuerſione tua actum ſuffici-
b entem debes pficere. in toto inquit. ¶ Quarto dico: ꝙ in tali conuerſione modū conuenientē debes ꝑquirere qui. ſ. modus oſtendit̄ cū dicit̄. In ieiunio ⁊ fletu ⁊ planctu. Dicunt em̄ naturaliū ſcrutatores: ꝙ ſerpēs melius antiqua pelle exuit̄ ⁊ ad iuuenilē etatem conuertit̄: q̄n primo die ieiunat: ⁊ tandeʒ in aq̄ pro fluuio balneat̄: ſic debet ⁊ penitens: q̄r. ſ. in cōuerſione debet modum congruū querere qui. ſ. eſt ieiunio ⁊ abſtinentie: balneo fletus ⁊ lacrime vacare. Sic em̄ pellis antiquorꝫ vitiorꝫ deponit̄: ⁊ virtutuʒ nouitas reparatur. In ieiunio inquit ⁊ fletu. Vn̄ de rege ezechia legit̄: ꝙ conuerſus ad parietem fleuit amare. Parietē dico. i. congeriē vitiorꝫ. iiij. Reg. xx. vide infra de ieiunio ⁊ fletu ⁊ planctu: de quib⁹ oībus dicit̄ figuralit̄. Jone. iij. Homines ⁊ iumenta: pecora ⁊ boues: non guſtēt q̄cꝙ nec paſcant̄: nec aquā bibāt: ſed operiant̄ ſaccis ⁊ clamēt ad dn̄m in fortitudine: ⁊ conuertat̄ vir a via ſua mala ⁊ ab iniquitate que eſt ī manu tua. In qua figura poſſum aduertere ꝙ in conuerſione nr̄a eſt. Sapiētia ſeu prudentia q̄ diſcutiat. Hoīes. Miſcdia ſeu clemētia qui ſubueniat. iumenta q̄ dicunt̄ a iuuādo. Tꝑantia que reijciat. ſ. ſuperflua pecora: q̄. ſ. contenta ſunt herba. Patientia que ſubijciat: abſtinentia que non gluttiat. Non paſcant̄. nec bibant: nec guſtent ⁊c. Pn̄ia que ꝯficiat: operiant̄ ſaccis. Orō que alliciat: clament inquit. Deuotio q̄ ſufficiat ad dn̄m inquit in fortitudīe. Diſcretio que reijciat. ſ. oīa vitia conuertat̄ inq̄t vir a via ſua mala. Iſta em̄ ſunt neceſſaria ad moralē ꝯuerſionē: vʒ Sapiētia circūſpectiua hoīes inq̄t qui. ſ. rōnem hn̄t. Mal. iij. Conuertimini ⁊ videbitis quid ſit inter iuſtū ⁊ impiū: inter ſeruientē deo ⁊ non ſeruientem ei. Itē clementia ſeu miſcdia coadiuuatiua: iumēta inq̄t: que a iuuando dicuntur vt quilibet talis dicat illud Hier. xij. Conuertar ⁊ miſerabor eorꝫ. Item tꝑantia refrenatiua: pecora inquit: q̄. ſ. modica herba cōtenta ſunt: nec delitias ſuperfluas querūt. Sic nec debet facere penitēs vel ꝯuerſus. Act. xv. Qui ex iudeis ꝯuertunt̄ abſtineāt ſe. Itē patiētia toleratiua: boues inquit q̄. ſ. ſunt patientes laboris. vn̄ de fortitudine vini: dr̄. ij. Eſdre. iij. Mentē in ſecuritatē vertit. Fortitudo em̄ eſt patiētia q̄ ſm̄ Sen̄. dolorꝫ remediū eſt. Item abſtinentia maceratiua: non paſcant̄ inq̄t nec guſtēt ps. Cōuertant̄ ad veſperā ⁊ famē patient̄. Itē penitentia caſtigatiua. Operiant̄ inq̄t ſaccis Ezech. xvij. Conuertimini ⁊ agi. pe. Iteʒ deuotio meditatiua: ad dn̄m inquit. Oſee. xiiij. Conuertere iſrael ad do. deū tu. Itē orō ſupplicatiua clament inq̄t. Job. iiij. voca ergo ſi ē qui tibi rn̄deat: ⁊ ad aliquē ſctōrꝫ conuertere. ſup. ad eū deprecandū. Itē neceſſaria eſt diſcretio mali declinatiua. Conuertat̄ inq̄t vir a via ſua mala ⁊ iniquitate ⁊c. Baruch. iij. Conuertent̄ ab iniquitate. Siuis cōcordare vocaliter: vide in alijs ti. ſ de hoīe: boue: iumēto. ⁊c. filia. ſic ergo pʒ modus nr̄e cōuerſionis: q̄. ſ. ſit cū adhibitione virtutū: p̄ quas. ſ. hō de pctōre ꝯuertit̄ in ꝑfectum: ⁊ de miſero in beatum dicēs finaliter aīe ſue: illud ps. Conuertere anima mea in requiem tuā quia dn̄s benefecit tibi. Sic igitur patet quatuor que ad noſtram faciunt conuerſionem. ſ. modus ſupplectus: actus completus: fructus attrahens: vitiū retrahens. Conuertimini ergo in toto corde vr̄o. ⁊c. ⁊ ſic dico ꝙ eſt conuerſio iuſti q̄ eſt laudabilis. De qua Heſter. x. Fons paruus creuit in fluuium: ⁊ in lucē ſolemꝙ conuerſus eſt. ¶ Tertio principaliter dico ꝙ eſt con- I
uerſio impij. q̄ eſt dānabilis: ⁊ hec eſt conuerſio mala quando. ſ. bonus conuertit̄ in malū. malus vero i peſſimum transformat̄: in quib⁹ em̄ ꝓdigijs ſm̄ Pli. li. xvij. ca. xxv. Factum eſt: ꝙ oliua conuerſa eſt in oleaſtrū: fructus fici qui albi eſſe debuerant cōuerſi ſunt in nigrum: ſapor dulcis in acerbū. Sic ꝓcerto fit quotidie in moribus: q̄r. ſ. oliua in oleaſtrum conuertitur quando pius in impium: fructuoſus in īfructuoſuʒ mutat̄: album nigrum efficitur. q̄n munda conuerſatio in infamē transformat̄: dulcis etiam fit acerbus: q̄n benignus ⁊ obediens fit ꝓteruus. vn̄ de mala conuerſione iſtorꝫ dicit̄ in ps. Conuerſi ſunt in arcuʒ prauum. Iſti em̄ qui conuertunt̄ in malos: oīa cōuertūtur iſtis in mala: ſicut de hoīe leproſo vl' venenoſo: q̄bus oīa nutrimenta q̄ recipiunt conuertunt̄ in corruptam materiā ⁊ venenum. Sic vere oīa tēporalia conuertunt̄ in malorꝫ venena ⁊ detrimenta: cuʒ ipſis vti neſciant niſi in mala opa ⁊ peccata. vnde Eccl'i. xxxix. Aqua ignis ferrum: ſal: lac: mel botrus vue. oleum et veſtimentum. hec omnia ſanctis in bona: impijs vo ⁊ peccatoribus in mala cōuertunt̄. De cōuerſione ergo malorꝫ nota ꝙ mali conuertuntur in.

Fetentes ⁊ luxurioſos.
Tumentes ⁊ p̄ſumptuoſos.
Frementes atꝙ furioſos.
Ardentes ⁊ ambitioſos.
Pallentes ⁊ rubiginoſos.
Ignorantes ⁊ obliuioſos.

Et ſic dico: ꝙ eſt ꝯuerſio fede luxurie: ⁊ ſic fuerūt cōuerſi ſocij vliſis a circe maga qui per quendaʒ potum conuerſi fuerunt in porcos: q̄. ſ. pot⁹ deliciarꝫ facit homines carnales ⁊ immūdos ps. Conuertit aq̄s eorꝫ in ſanguinē. Item eſt alia conuerſio vane ſuꝑbie. Unde iſta eſt: mutatio ypomenis: ⁊ athalante: q̄ a cibele conuerſi ſunt in leones: qui et currui cibeles ſunt alligati ⁊ ſubiugati ſm̄ fabulas Ouidij li. x. fab. xi. Sic mali conuertuntur hodie in leōes. i. in crudeles homines ⁊ ſuperbos: curribus. i. pompis ⁊ ſtrepitibus ſeculi aſſuetos. Unde de rege manaſſe q̄ interpretat̄ obliuioſus dicit̄. iiij. Reg. xxj. Qd̄ conuerſus edificauit eccleſiā. Iſte eſt ſuperbus q̄ pre ceteris dei ⁊ ſui obliuiſcitur: q̄r. ſ. iſte ſemper ad excelſa negocia machinat̄. Item eſt conuerſio ire: iracundie ⁊ inuidie: ſimiles hecube regine troiane: que in canem fingitur conuerſa ꝓpter rabiem ⁊ furorē ps. Conuertit cor eorum vt odirent ppl'm eius: ⁊ dolum facerent in ſeruos ei⁹. ⁊ in ps. Conuertit in ſanguineʒ flumina eorꝫ. Sāguis em̄ crudelitatem ſignat. Item eſt conuerſio auaricie: ⁊ iſta conuerſio ſilis eſt Eſculapio: q̄ a poetis conuerſus fingitur in draconem. Draco em̄ ignem ſpirans auaros ſignat. Eſa. xxxiij. Conuerteut̄ torrentes eius in picem ardentem ⁊c. Item eſt ꝯuerſio inhoneſte apparētie: ⁊ illa eſt cōuerſio ſm̄ fabulas a ſole: cui⁹ ales de albo fuit conuerſus in nigrum. Hiere. xxx. Cōuerſe ſunt vniuerſe facies in auruginē. Item eſt cōuerſio ignorantie ⁊ iſta eſt conuerſio diei in noctem. Joel. ij. Sol conuertetur in tenebras. Talib⁹ ergo ſic male cōuerſis dicit̄ Job. xvij. Conuertimini omnes vos ⁊ venite: ⁊ non inueniam in vobis vllum ſapientem. Et pro certo iſti de iſta mala conuerſione venient ad peioreʒ ſ. ad penam eternā. De q̄ in ps. Cōuertant̄ peccatores in infernum: oēs gentes q̄ obliuiſcūt̄ deū. Patʒ ergo K
quō eſt conuerſio impij q̄ eſt damnabilis. ¶ Quarto dico ꝙ eſt conuerſio mundi: que eſt mutabilis: oia enim que i mūdo ſunt. ſiue ſint pſpera ſiue aduerſa in continua mutatione ⁊ conuerſione ſunt. Mundi enim gaudia conuertuntur in triſticiam: mundi vero triſticia conuertitur quandoꝙ in leticiam. De conuerſione mundi gaudiorꝫ dicitur. j. Mach. ix. Conuerſe

Ayuntamiento de Madrid

ſunt nuptie in luctuꝫ. De conuerſione aūt mundi ad-
uerſorum que.ſ.ipſis pauperib⁹ ⁊ depſſis finaliter cō
uertenꝭ in gaudia: dr̄ in p̄s. Conuertiſti planctū meū
in gaudiū mihi: conciſiſti ſaccum meū ⁊ circundedi-
ſti me leticia: ⁊ ſic ergo ptꝫ ꝙ multe ſunt cōuerſiones.
¶ Sed adhuc nota ꝙ cōuerti idem eſt qđ in cōtrariū
verti: ⁊ ideo ſpūaliter ille pfecte cōuertiꝭ: qui a malis
cōditionib⁹ in cōtrariū vertiꝭ ⁊ mutaꝭ. Cōuerſio aūt
vt coīter in bonum ſignat: conuerti em̄ debemus .i.a
malo ad bonum perfecte ſeu cōplete mutari ⁊ cōuerti
Sicut em̄ videmus: ꝙ omnia que ſunt vertunꝭ ⁊ mu
tantur: ſicut ptꝫ in terra: que de ſicca conuertiꝭ in flo-
ridā: de ſterili in fecundam: ſicut etiam ptꝫ de tp̱e ꝙ de
hyeme vertitur in eſtatem: de turbulentia in ſerenita
tem: ſicut etiam ptꝫ in celo: ꝙ de oriente vertiꝭ in occi-
dentem: de obſcuritate in caritatem. Sic ꝓcerto cariſ
ſimi nos debemus moraliter mutari ⁊ de malo ad bo
num cōuerti: ⁊ de vitijs ad virtutes reduci. vnde Jone
iij. Coop̱ianꝭ ſaccis homines ⁊ iumenta: ⁊ clamēt ad
dn̄m in fortitudine: ⁊ conuertaꝭ vir a via ſua mala: ex
ponamus ergo illud. Eſa. xxix. Jn modico ⁊ in breui cō
uerteꝭ lybanus in chermel: ⁊ chermel in ſaltum repu-
tabiꝭ. Jn q̄bus verbis aduerte ꝙ nos debem⁹ ꝯuerti.

De impuritate ad ſinceritatem.
De crudelitate ad benignitatem.
De tepiditate ad agilitatē.

Jn quib⁹ verbis ꝓbat ſinceritatē pulcritudo candoris lybanus: qđ interpretatur candor: probat benignitatē teneritudo humoris. chermel qđ in-
terpretatur teneritudo: ꝓbat agilitatem fortitudo vi
M gonis: qđ oſtendiꝭ cū dr̄. Saltū. igiꝭ cariſſimi.

Poliamur puritatis candore.
Molliamur pietatis humore.
Moueamur ꝓbitatis vigore

¶ Dico ergo p̄mo ꝙ nos debemus cōuerti ad puritatis
candorem ſicut em̄ videmus: ꝙ cinis p̱ ignis cōflagra
tionem conuertitur in vitrum lucidū atq; clarū. Sic
homo qn̄ in igne ſpūſſancti inflāmatur: ipſe ꝓcerto
debet cōuerti in vitrū lucidum: candidū: clarum ⁊ pu-
rum. Plumbum em̄ ſuſpenſum ſup̱ acetum cōuertiꝭ
in cerulam.i.colorem albiſſimum. Sic vere hō q̄q̄ ſit
plumbeus: niger ⁊ infectus: ſi tn̄ ſup̱ acetum mortis ⁊
inferni p̱ conſiderationem ſuſpendatur: in hominem
purum ⁊ candidum conuertitur. Etiam frater phetō
tis per maximum fletum fingiꝭ fuiſſe conuerſus in ci
gnum: que eſt auis candidiſſima ſm̄ fabulas poetaꝝ
Ad denotandū ꝙ qn̄ fletu lacrimaruꝫ pctōꝝ macula
tergiꝭ: pctōr in virum mundum albū ⁊ nitidū cōmu-
tatur. Tren.i. Jpſa aūt gemens conuerſa eſt retrorſuꝫ
qđ oñditur: cū dr̄ Lybanus que interpretatur candor
vel candidus: q̄r.ſ. viri nigri p̱ conuerſionem efficiun
tur candidi atq; puri: vt ſic de nobis dicaꝭ illud. Can̄.
v. Spēs eius vt lybani: electus vt cedri. Jn inſula em̄
illa que dr̄ yſlanda q̄ adiacet norbigine dr̄ eſſe fluui⁹
vbi conueniunt aues nigre que lapſu tp̱is fiunt albe
ſic etiam fit de peccatore in ꝓfluuio lacrimarum p̄s.
Aſperges me dn̄e yſopo ⁊ mūdabor la. me ⁊ ſu. ni. deal.
vn̄ Ezech. xlvij. Conuertit ad me ripam torrentis. Cu
ius tamen contrariū eſt de multis: q̄r vere multi ſunt
qui non conuertunꝭ de nigredine ad candorem: ſꝫ ecō
uerſo. Sicut enim corui qn̄ primo naſcūtur ſunt albi
ita ꝙ tunc rore celeſti paſcunꝭ. ꝓceſſu tp̱is in nigredi-
nem cōuertunꝭ: ⁊ tunc a patre eorum recogniti cada
ueribus nutriunꝭ: ſicut ponit glo. ſup̱ Job Sic ⁊ de ca-
riſſimi multi ſunt qui ī principio ſue iuuētutis ſunt
albi: puri ⁊ innocentes. ita ꝙ tunc rore celeſtis grē a
deo nutriunꝭ. Eccli. xliij. Pulcritudinē candoris eius
admirabitur oculus. Proceſſu tn̄ tp̱is iſta puritas
deficit: ⁊ nigredo vitioꝝ inualeſcit: ⁊ ſic hō de puritate
ad imundiciam: de bonitate ad maliciaꝫ: de honeſtate
ad ſpurcitiam ſe conuertit. vn̄ p̄s. Conuerſi ſunt in ar
cū prauū: de quo Eze. iij. Juſt⁹ ſi ꝯuerſus fuerit a iuſti
cia ſua ⁊ fecerit iniq̄tatē: ponā offendiculū corā eo: nō
ſic ergo: ſꝫ ꝯuertamur in puritatꝭ cādorē. Heſt. x. fōs
N p̱u⁹ creuit ī fluuiū ⁊ in lucē ſolēq; ꝯuerſus ē. ¶ Scđo
cōuertaꝭ in pietatis dulcorē. chermel inquit. qđ inter
pretatur tener vel mollis: ſicut em̄ teſta oui q̄ q̄q̄ du-
ra eſt: ſi per diē naturalē in aceto dimittiꝭ in mollicie
conuertiꝭ ⁊ mutaꝭ. ſicut etiā ferrū in ignē durū poſitū
in tātā teneritudinē ꝯtiꝭ ꝙ ad diuerſas formas iuxta
votū artificis transformaꝭ. Sic vere chariſſimi. q̄uis
homo ſit durus ⁊ ferreus: ⁊ p̱ parcitatē ⁊ auariciā in-
duratus: ⁊ in vitijs obſtinatus. Jſtud eſt tamē verꝝ. ꝙ
ſi in igne.i. in forti interiori contritiōe: vel exteriori tri
bulatione mutaꝭ. Jtē ſi mittaꝭ in aceto.i. in mortis et
in future acredinis cōſideratione hō poſitus fuerit ⁊
immerſus: nunq̄ procerto erit ita durus quin ad te-
neritudinē ⁊ mollicie benignitatis ⁊ pietatis reduci de
beat ⁊ conuerti: ita ꝙ ad voluntatē boni artificis xp̄i
vel predicatoris ad quicq̄d iuſtū fuerit debeat cōmu-
tari.ſ. ad iniurias indulgendū: ad elemoſinas largien
dum: ⁊ ad indigentibus cōpatiendū: vn̄ de cōuerſione
iſta poteſt dicere quilibet ſic cōuerſus illud Eze. xlvij.
Conuertit me ad ripā torrentis vbi erāt ligna multa
ex vtraq; parte: ⁊ dixit mihi. Aque iſte vadūt ad cumu
los ſabuli orientalis: ⁊ deſcēdūt ad plana deſerti. Tor
rens em̄ ſignat redundantiā fluminis miſericordie ⁊
pietatis ex quo procerto aq̄ diuerſaꝝ elemoſinaruꝫ ⁊
beneficioꝝ egrediunꝭ: ⁊ circa quā ligna multa.i. mul-
ti pauperes cōmoranꝭ: ⁊ per quā plana deſerti.i. pau-
pertatis calamitas irrigatur: ad talē ergo torrentem:
i. ad fluuiū pietatis debemus conuerti: ⁊ in ipſo men-
taliter balneari: q̄q̄ pro certo multi ſunt qui cōuerſio
ne: ꝯtraria quotidie ſunt mutati: q̄r ſcꝫ ſunt plures ho
die q̄ nō cōuertūtur de auaricia ad pietatē: ſꝫ magis
de clemētia ad cupiditatē: ſicut pꝫ: q̄r multi ſunt q̄ dū
eſſent iuuenes dū eſſent paupes: dū eſſent ſubditi: dū
eſſent p̱uuli: erāt clemētes ⁊ miſericordes: q̄ tādē facti
ſenes: facti diuites: facti prelati: facti ꝓuecti: ad auari
ciā ⁊ duriciam ſunt ꝯuerſi. De iſta ꝯuerſione dr̄ Eſa.
xxxiiij. Cōuertenꝭ torrētes in picē: ⁊ hum⁹ in picē ar-
dentem. Jſta eſt conuerſatio diabolica: quādo torrēs
pietatis cōuertitur in picē tenacis cupiditatis. Non
ſic ergo: ſed conuertamur in pietatis dulcorem: cher-
mel: qđ interpretatur teneritudo. vnde. j. Reg. xxij. Jp
ſe tanq̄ tenerrimus ligni vermiculus: vt tā de lybano
q̄ de carmelo dicatur illud Eſa. xxxv. Gloria lybani
ad te veniet: decor carmeli ⁊ ſaron. Vide ſupra de car- O
melo: q̄r de chermel nō eſt alia autoritas. ¶ Tertio di
co. ꝙ debemus conuerti ad probitatis vigorē: qđ oſtē-
ditur cum dicitur. Jn ſaltum reputabitur. Saltare
enim ſignum eſt virtutis: agilitatis ⁊ vigoris. Sicut
enim proceſſu temporis puer cōuertitur in virum: de-
bilis in fortem: infirmus in ſanum: ita ꝙ tunc poteſt
ſaltum facere cū vigore. Sic nos in viros fortes ⁊ agi
les debem⁹ conuerti: vt ſaltus ⁊ motus ſpiritales poſ
ſimus exercere. vnde Cantico. ij. Ecce ſaliens in mon-
tibus ⁊ tranſiliens colles. Debem⁹ ergo conuerti et
ſaltare.

De terra ad celum per contemplationem.
De mundo ad deum per orationem.
De mundi gloria ad infernū per cōſideratione.
De exterioribus ad cor noſtrū per ipſi⁹ meditationē.

¶ Conuertamur ergo ad celeſtia ipſa contemplādo.
p̄s. Cōuertere anima mea in requiem tuam. Jtem cō-
uertamur ad deum ipſum deprecando ⁊ diligendo. vn
de Eccli. xvij. Cōuertere ad dn̄m ⁊ relinq̄ peccata tua.
¶ Jtem conuertamur ad infernum tormenta eius cō
ſiderando p̄s. Conuertantur peccatores in infernuꝫ.
Jtē cōuertamur ad cor noſtrū: ipſum corrigēdo ⁊ exa-
minādo p̄s. Loqueꝭ pacē in plebē ſuā ⁊ in eos q̄ cōuer
tuntur ad cor. Jtē conuertamur ad mortē ipſam me-
ditādo ⁊ recogitādo: vn̄ Treno. j. Jpſa aūt gemēs ⁊ cō
uerſa eſt retrorſum. Jſti ſunt ergo ſalt⁹: curſus: cōuer-
ſiones: ad quas debem⁹ aīos inclinare: vn̄ Hiere. iij.
Cōuertimini filij reuertētes. Jtē ſūt em̄ bone ꝯuerſio-
nes: q̄r ſicut ſolſequiū ſemp̱ ſe conuertit ad ſolē: acus
etiā tacto adamāte: ſemp̱ ſe ꝯuertit ad ſtellā marinā,
Sic nos

Ayuntamiento de Madrid

Sic nos debemus conuerti ad ſolem iuſticie per deuotionem: ⁊ ad ſtellã maris .i. ad beatã virginē per affectionē ⁊ orationē. Deus enim dicit Ezechie .xviij. Nolo mortem peccatoris: ſed vt magis conuertatur ⁊ viuat. Multi tamē ſunt qui aliquo modo conuerti nõ poſſunt. Humores enim boni in corpore bene conuertuntur in malos: mali vero nunꝗ̄ conuertuntur in bonos. Cõuerſio enim humorũ nõ eſt reciproca: ſicut eſt conuerſio elementorum. Sic vere multi ſunt q̄ poſtꝗ̄ mali efficiuntur ita in malicia obſtinantur: ꝙ nunꝗ̄ ad bonum amplius conuertunt̄. Ezechie .iiij. Non te conuertes a latere tuo in latus aliud. Nõ ſic chariſſimi: ſed conuertamur vt dictũ eſt

Ad probitatis vigorem.
Ad pietatis dulcorem.
Ad puritatis candorem.

¶ Iſta ergo ſufficiãt de conuerſione morali: q̄ī infinitis locis fit mentio de eadem.

A **Conuerſatio.** Nota ꝙ conuerſatio idem eſt ꝙ ſimulverſatio ⁊ cõmoratio. Et eſt cõuerſatio ꝓprie morũ ⁊ cõditionũ exteriorꝝ congeries ⁊ aggregatio. Cõuerſatio ergo ꝓprie ſicut cutis in aĩalibus: cortex in arboribus: ſicut color in imaginibus ⁊ in lapidibus: ſicut veſtis in hominibus: ſine cute enim horribilia ſunt corpora: ſine cortice ligna ſunt corruptibilia: ſine colore imagines non appreciant̄: ſine veſtibus nuditas ⁊ verecundie membra videntur. Sic vere chariſſimi: ſi cutis: cortex: color ⁊ veſtis honeſte conuerſationis deficit tunc pro certo homines ſunt

Horribiles ad videndum
Corruptibiles ad perſeuerandum.
Turpes ſine appreciatione.
Viles ſine reputatione.

¶ Cõuerſatio ergo bona ⁊ honeſta debet haberi maxime a viris eccleſiaſticis religioſis ⁊ prelatis: quorum conuerſatio eſt aliȷs in maximũ exẽplũ. Unde .j. Thimo .iiij. Exemplum eſto fidelis in verbo in caritate in conuerſatione. Bona enim cõuerſatio eſt habenda triplici ratione: q̄ .ſ. iſta

Eſt intuentibus gratioſa.
Eſt imitantibus fructuoſa.
B Eſt poſſidentibus virtuoſa.

¶ Eſt dico gratioſa intuẽtibus. Sicut enim pulcritudo pellis panthere propter colorũ varietatem delectat oculos aĩaliũ intuentiũ: ipſoſq̄ ad ſui intuitũ attrahit: ſic vere pulcritudo pellis .i. cõuerſationis: quando varietate colorũ .i. virtutũ ⁊ perfectionum eſt picta: oculos intuentium ſolet ꝗ̄ plurimum delectare: ⁊ ipſos ad bonum attrahere ⁊ inuitare. Delectabile eſt enim oculis videre lumen. Sicut dicitur Eccl'i .xj. Unde de tali viſiua ⁊ intuitiua cõuerſatione dicitur Baruch .iiij. Poſtea in terris viſus eſt ⁊ cum hominibus conuerſatus eſt. Ubi aduerte ꝙ bona conuerſatio debet eſſe

Humiliter radicata. In terris.
Euidenter declarata. Viſus eſt.
Sapienter ſociata. Cum hominibus .i. cũ ſapiẽtibus

ratione vtẽtibus: qđ eſt contra multos qui magis volunt cõuerſari cũ fatuis ꝗ̄ cũ ſapiẽtibus. De quibus poteſt dici Danie .ij. Quorũ nõ eſt cũ hominibus conuerſatio. Iſtud etiã eſt contra multos: quorũ procerto conuerſatio non eſt ad videndum gratioſa: ſed magis horribilis ⁊ odioſa: ſicut eſt conuerſatio malorũ: quam horribile eſt videre. Ephe .ij. ca. Alienati a conuerſatione iſrael. Sicut enim color ⁊ ſpecies hominis mortui non eſt ad videndũ delectabilis ſed horribilis ſic cõuerſatio malignorum. Sapien .ij. Grauis eſt nobis etiã ad videndũ: qm̄ diſſimilis eſt aliȷs vita eius. Nõ ſic bona cõuerſatio: q̄ iſta eſt gratioſa intuẽtibꝰ. Aduertẽdũ tñ eſt ꝙ ſunt quedã vetule ⁊ turpes mulieres: q̄ cũ quibuſdã vnguẽtis ita ſophiſticant facies ſuas: ꝙ iuuenes ⁊ gratioſe videntur ſicut dicitur de fimo crocodili: de quo fit vnguentũ: quo mulierũ ſenũ facies inuncta: ad tp̄s iuuenis ⁊ pulcra videtur: verũ eſt tñ ꝙ iſta pulcritudo nõ eſt durabilis: cito enim perit ⁊ tranſit: ⁊ turpitudo que latitauerat eluceſcit. Sicut enim dicit Sene. Nihil qđ ſimulatũ ⁊ fictũ eſt poteſt eſſe diuturnũ. Sic vere chariſſimi multi ſunt hodie viles ⁊ turpes q̄ tamē faciē ſue apparẽtie hypocritice vnguẽto honeſte cõuerſatiõis ſophiſticãt ⁊ inungunt: ⁊ ſic faciũt ꝙ ipſi q̄ turpes ⁊ viles ſunt interius in affectione: iuuenes ⁊ pulcri .i. honeſti ⁊ ſancti apparent exterius in ficta cõuerſatione: cito tñ tranſit iſta palliatio: hypocriſis enim cito ſe manifeſtat faciliter proculdubio talis bona conuerſatio deperit: ⁊ latens interior iniquitas declarat̄. Unde em̄ dicit Sene. Omnia ficta tanꝗ̄ floſculi dilabuntur. Non ſic ergo ſed habeamus bonam veram ⁊ realem conuerſationem: quia procerto iſta intuentibus eſt gratioſa.

C ¶ Secundo dico ꝙ ipſa eſt intuentibus fructuoſa: flores enim herbarũ ⁊ arborũ magis ſunt vtiles aliȷs ipſos colligentibus ꝗ̄ ipſis herbis. Alique em̄ ſunt herbe quarꝝ tota virtus eſt in flore: ſicut dicit̄ de thimo. ⁊ ideo flores talium recolliguntur ⁊ vſibus medicine ſeruãtur. Apes etiã magnã conſequunt̄ vtilitatē de floribꝰ alienis. Exinde em̄ conficiunt mel atq̄ cerã: per que fructũ ⁊ vtilitatē conferunt vniuerſis. Sic vere chariſſimi ſepe accidit: ꝙ flores bone conuerſationis: magis ſunt fructuoſi ⁊ proficui ipſas colligentibus: ipſã cõuerſationē imitantibus: ꝗ̄ ipſam habentibus. Multi em̄ ſunt quorũ tota virtus eſt in flore cõuerſatiõis: ſicut ſunt illi qui pollent in conuerſatione ⁊ torpẽt in operatione. Quãdo enim talis flos .i. talis conuerſatio per imitationem recolligitur: exinde mel deuotionis elicitur: ⁊ cerã .i. prudẽtia ⁊ ſciẽtia: que ex luminis ſapiẽtie materia generat̄. Iſta eſt ergo imitãtibꝰ fructuoſa. vnde .j. Petri .ij. Conuerſationē inter gẽtes habentes bonã: vt ex bonis operibus vos conſiderantes glorificẽt deũ. Iſtud tamen eſt cõtra multos quorum pro certo cõuerſatio nõ eſt aliȷs imitantibus vtilis ſ3 damnabilis. Non fructuoſa: ſed pernitioſa. Nõ iuuatiua ſed infectiua. Cortex em̄ cuiuſdam fructus qui dicit̄ cepa canina comedentibus eſt venenũ. Sic vere cortex cõuerſationis malorꝝ inſolentiũ ⁊ fatuorꝝ comedẽtibus .i. ipſam imitantibus eſt nociua. Nõ ſic ergo: ſ3 ſit in nobis bona conuerſatio: quia iſta eſt fructuoſa imitãtibus.

D ¶ Tertio dico ꝙ bona cõuerſatio eſt virtuoſa poſſidentibus. Uirtuoſum enim ⁊ ſanctũ eſt: ꝙ homo poſſideat ⁊ teneat cõuerſationē honeſtã. Conuerſatio em̄ exterior ſignum eſt ſanctitatis interioris. Per hec em̄ que foris apparent quid intus lateat aperitur ſm̄ Greg. Ideo de Thobia dicitur Thobie .xiiij. In bona vita ⁊ ſancta conuerſatione ꝑmanſit. De perſonis aũt eccleſiaſticis poteſt dici illud Deute .j. Date viros ſapientes ⁊ gnaros quorꝝ ſapientia ſit probata. Bona ergo conuerſatio vt dictũ eſt: eſt virtuoſa fructuoſa ⁊ gratioſa. Et nota ſi vis ꝙ conuerſatio iuſtorum debet eſſe

Per humilitatem ſubiecta.
Per dei timorem deiecta.
Per contemplationem erecta.
Per ſapientiam directa.
Per iuſticiã correcta.

¶ Igitur reluceat ĩ noſtra cõuerſatione humilitas mentis ſubȷciẽs. Eccl'i .xviij. Ante lãguorem humiliare ⁊ in tempore infirmitatis oſtende conuerſationē tuã. Item appareat ibi timor dei faſtũ deȷciẽs .ij. Petri .iij. Cõſiderãtes in timore caſtã ꝯuerſationē veſtram. Item ſit ibi contemplatio que mentē erigat. Philipen .iij. Conuerſatio noſtra in celis eſt. Item ſit ibi ſapientia que cuncta dirigat. vnde Deutero .j. Date ex vobis ſapientes viros ⁊ gnaros quorꝝ cõuerſatio probata ſit. Itē ſit ibi iuſticia que mala corrigat Philipen .iij. Scd̃m iuſticiam que eſt in lege conuerſatus ſum. Sed q̄d procerto talis non eſt conuerſatio malorum: quia reuera iſti conuerſantur

In erroribus mentis excecate.
In fetoribus carnis inquinate.
In fauoribus gentis deprauate.

¶ Conuerſantur dico in ignorantie ſecuritate

Ayuntamiento de Madrid

ḣ. Pet. j. In errore cõuerſati libertatem ſibi pmittunt Item conuerſantur in luxurie carnalitate et feditate Oſee. iiij. Cũ meretricibus cõuerſantur. Itẽ cõuerſantur in maloꝝ ſocietate. vñ Eccli. xlij. Filij abbominationũ ſunt qui cõuerſantur ſecus domos impiorum et cetera. Uide ſup. de colore. de pelle. de veſte. ⁊ cetera ſimilia: q⁊ in locis infinitis fit mẽtio de cõuerſatione

A **Conuiuium.** Cõuiuium poteſt accipi pro cõmuni refectione ꝓ cõmuni recreatione. pro communi delectatione. Cõuiuiũ. em̃ dicitur a con. qđ eſt ſimul. ⁊ viuo viuis. Et poteſt accipi cõuiuium

Pro refectione mũdane proſperitatis.
Pro recreatione eterne felicitatis.
Pro aggregatione moralis ſocietatis.
Pro impinguatiõe ſacramẽtalis ſatietatis.

De cõuiuio ergo mundane proſperitatis dicitur Dañ. v. ꝙ dñ Balthazar faceret grãde cõuiuiũ in babylone ⁊ letaretur valde cũ principibus ⁊ amicis ſuis. ſubito apparuit man⁹ ſcribens in pariete. q̃ ſcripſit. Mane techel phares. Et in illa die captus eſt ille balthaſar ⁊ occiſus. Sic vere chariſſimi in babilone huiuſmũdi homo ſtat in conuiuijs ⁊ ſolatijs. ſubito venit manus dñi. q̃ in pariete corporis noſtri ſcribit ſentẽtias mortis. ita ꝙ ſubito ab inimicis nr̃is. ſ. a morte ⁊ a diabolo capimur et hui⁹ vite ſolatijs priuamur. Ideo bene dr̃ Eccl'ſ. vij. Meli⁹ eſt ire ad domũ luctus ꝙ̃ ad domũ cõuiuij. Johãnes enim baptiſta in cõuiuio fuit cõdemnatus. Filij Job in cõuiuio mortui ſunt. Filij ſymonis ſummi ſacerdotis in cõuiuio ſunt occiſi. ſicut dr̃ Mat. ca. xiiij. Job. j. ⁊. j. Macha. xvj. Quia reuera in mundi cõuiuijs ⁊ ſolatijs proſperitatibus ⁊ oblectationibus: boni per detractores ⁊ falſas accuſationes interficiuntur: homines ad vitia inclinantur: ⁊ per caſum diuerſoꝝ vitioꝝ obruunt̃. Ibi em̃ dei obliuio generat̃: ibi ocio ⁊ ebrietati vacatur: ⁊ ibi oĩs inanis leticia frequentatur. Un̄ Eccli. xxxj. Ne opprimaris in cõuiuio vino. Et Eſa. v.
B Cythara: lyra: tympanũ: ⁊ tybia ⁊ vinũ in cõuiuijs veſtris: ⁊ opus dñi nõ reſpicitis. ¶ Itẽ de cõuiuio eterne felicitatis dr̃ Heſter. j. de cõuiuio aſſueri: vbi dicit̃ ꝙ Aſſuerus fecit grande cõuiuiũ cũctis principibus ⁊ pueris ſuis: fortiſſimis perſarũ ⁊ medorũ inclytis ⁊c. Ubi aduerte ꝙ ad iſtud cõuiuiũ admittunt̃ illi q̃ per mundiciã depurant̃ pueris. Illi q̃ per iuſticiã adequãtur Medorũ: qui interpretant̃ adequati. Illi q̃ per cõſtantiã roborant̃. Fortiſſimis. Illi qui per penitentias lacerant̃ vel macerant̃: pſaꝝ q̃ interpretant̃ late diffuſes. Illi q̃ p excellentiam decorant̃. Inclytis ⁊ pfectis.

C ¶ Item de cõuiuio eucariſtie: ſeu ſpiritalis ſatietatis dr̃. ij. Reg. iij. Fecit Dauid Abner ⁊ viris q̃ venerãt cũ eo grande cõuiuiũ. Ubi aduerte ꝙ cõuiue hui⁹ cõuiuij debẽt habere Caritatis pulcritudinẽ. Abner qđ interpretat̃ pater Lucidus. Probitatis fortitudinem Uiris inquit. Caritatis amplitudinẽ. Cũ eo inquit. i. ſimul ⁊c. Uide ſupra de cena: de cibo: de comedere: ⁊ in alijs multis locis. Et ſi vis vide in reductorio morali lib. iij. c. xvj. vbi agit̃ de cibo: ⁊. c. xviij. vbi agit̃ de cena.

Conuocare. Nota ꝙ cõuocare idem eſt ꝙ ſimul vocare. Et nota ꝙ eſt
A Conuocatio.

Congaudentium ſpiritualiter.
Predicantium literaliter ſeu ſalutariter.
Conſpirantium ſocialiter ſeu criminaliter.

Cõuocantur boni ad ſimul cõgaudendũ. vñ de dragma inuenta dr̃ Luce. xv. ꝙ mulier illa cõuocat amicos ⁊ vicinos di Cõgra. mihi ⁊c. Itẽ cõuocant̃ populi ad ſimul audiendũ. ſ. predicatiões: ⁊ cõcilia ⁊ precepta. Uñ Mat. xv. dr̃. ꝙ puocatis Jeſus ad ſe turbis dixit. Audite. Itẽ cõuocantur mali ad ſimul ledendũ: ſicut Hiere. j. Cõuocabo oẽs cognationes regnoꝝ aquilonis: ⁊ veniẽt ſcȝ contra hieruſalẽ ⁊c. De tali aũt conuocatione conſpiratiua: dicit̃. j. Macha. xiij. Ne liceat cõuocare cõuentũ ⁊c. Uide de vocare.

Cooperire. Nota ꝙ cooperire idẽ eſt qđ cõtegere vel velare. Eſt igitur cooperture. A

Glorie temporalis.
Gratie ſpiritalis.
Miſerie corporalis.
Neqtie criminalis.
Meſticie naturalis.
Triſticie infernalis.
Leticie ſupernalis.

¶ Dico ꝙ cooperiunt̃ diuites veſtiuȝ nitore. vñ. iij. Eſdre. iij. dicit̃. ꝙ rex dedit poteſtatẽ zorobabel purpura cooperiri ⁊ bibẽdi in auro. Itẽ cooperiunt̃ iuſti gratie decore. Uñ Marci xvj. dicitur. ꝙ mulieres inuenerũt iuuenẽ ĩ monumẽto xp̃i coopertũ ſtola cãdida ⁊ obſtupuerũt. Itẽ cooperiunt̃ miſeri penaꝝ dolore. Uñ in pſ. Confuſio faciei mee cooperuit me. Itẽ cooperiunt̃ mali culpaꝝ horrore pſ. Cooperuit nos vmbra mortĩ. Itẽ cooperiunt̃ mortui putredinis fetore. Eccli. xxxviij. Feſtinauit mors ⁊ cooperuit virtutem. Item cooperiunt̃ damnati eterno dolore: vñ de Aman dr̃ Heſter. v. ꝙ lugens coperto capite venit ad domũ ſuã vbi ſuſpenſus eſt ⁊c. Itẽ operitur anima beata leticia ſupernali. Ezechie. xxx. Ipſam nubes operiet ⁊c. Uide infra de veſte: indumento: ⁊ ſupra de tegere: cetera ſimilia.

Copia. Copioſus. Nota ꝙ copia ſumit̃ pro multitudine ſeu pro abundantia: ⁊ ſic dico ꝙ eſt copia A

Terrenorum que debet timeri.
Uitiorum que debet deleri.
Tormẽtoꝝ q̃ debet terreri.
Impiorũ que debet horreri.
Meritorũ que debet amari.
Perfectoꝝ q̃ debet laudari.
Gaudioꝝ que debet affectari.

¶ De copia terrenorũ dicit̃ Danie. viij. ꝙ ille rex iniquus. i. diabolus: in copia rerum oim occidet plurimos. Item de copia vitiorũ dicit̃. j. Macha. xiij. ꝙ triffon: id eſt diabolus congregauit copioſum exercitum: id eſt multitudinem vitioruȝ vt veniret ⁊ attereret terrã iuda. Item de copia tormentorum dicitur. In copia rerum oim occidet plurimos Danie. viij. Item de copia malorũ ⁊ impiorũ dr̃. j. Macha. xvj. ꝙ exercitus copioſus venit illis obuiam. ſ. filijs iuda. Itẽ de copia meritorum dr̃ Luce. v. ꝙ apoſtoli ceperunt piſcium copioſam multitudinem. Piſcium dico. i. meritorum. Itẽ de copia perfectorũ dicitur. Eccli. lj. Copioſum auruȝ poſſidete. Aurum quod eſt metallũ perfectiſſimum: ſignat virtutuȝ quarũcunq perfectionem. De copia gaudiorũ ſeu premioꝝ dicitur Mat. v. Merces veſtra copioſa eſt in celis. Et Actu. xxij Circũfulſit me lux de celo copioſa ⁊c. Uide vbi multus: plures ſatis: abundantia ⁊c.

Cor. Nota ꝙ cor vt cõmuniter accipitur in ſacra ſcriptura pro interiori conceptu ⁊ cogitatu. A
Intellectus enim videtur habere ſedem ſuã in corde. Et ideo actus intellectuales nomine cordis intelligũtur. Nomine ergo cordis mens: voluntas: cogitatio et affectio: intelliguntur: poſſumus ergo dicere ꝙ cor noſtrum debet eſſe

Sicut caſtrum magne firmitatis.
Sicut aſtrum magne claritatis.
Sicut clauſtrum magne ſanctitatis.

¶ Iſtud caſtrum debet habere firmitatem patientie. Claritatem ſapientie. Puritatem innocentie. Iſtud caſtrum

Eſt tute ſeruandum.
Eſt ſepe videndum.
Eſt ſepe mundandum.

¶ Dico ergo ꝙ cor noſtrum debet eſſe ſicut caſtrum B
hoſtibus claudendũ. Sicut enim ſi porte caſtri aperte dimittuntur quandoq hoſtes ſubintrant ⁊ regem interficiunt ⁊ reginã. Sic ſi porte cordis noſtri. ſ. ſenſus exteriores apti hoſtibus: id eſt mundi delectabilibus dimittunt̃ faciliter introeũt vſq ad cor: id eſt vſq ad complacentiam ⁊ conſenſum: ⁊ ſic rex. i. intellect⁹ ⁊ regina. i. voluntas ſpiritualiter occiduntur. Intellectus dico a vero deuiando: ⁊ voluntas malo adherendo. Ideo

Ayuntamiento de Madrid

do. Ideo conſulitur Prouer.iiij. Omni diligentia ſerua cor tuū: q̄m ab ipſo vita procedit. Apes em̄ ſtrictificant portas alucaris cū ſuccis amaris: ne ſubintrent aranee: vel alia aīalia venenoſa. Sic vere ⁊ nos debemus cor noſtrū tenere clauſum ⁊ ſtrictū: ⁊ cū amaritudine timoris diuini ipſum facere magis artū: ne venenoſe cogitationes ſubintrent. Amaritudo em̄ triſticie timoris ⁊ cōſiderationis ſi in corde noſtro fuerint defendūt illud ab om̄ibus tentationibus ⁊ cogitationibus inhoneſtis. vnde dr̄ Eccl's.vij. Cor ſapiētis vbi triſticia: ⁊ cor ſtultoꝝ vbi leticia. Et Prouer.xiiij. dicitur. Cor qđ nouit amaritudinē anime ſue in gaudio eius non morabitur extraneus. Iſta tamē ſunt cōtra multos: qui ꝓ certo cor non habent clauſum ſed apertum: nō a mundi delectabilibus abſtractū: ſed expoſitum ⁊ penitus dedicatū. Unde nota ꝙ quidā habent cor expoſitū ad auariciā ſectandā. Unde Oſee.vij. Applicuerūt quaſi clybanū cor ſuū. Quidā ad ſuperbiā perſequendā. Unde Daniel.iiij. Exaltatū eſt regnum Nabuchodonoſor: eleuatū eſt cor eius. Item quidaꝫ ad inanem leticiā deducendā. Uñ Eccl's.vij. Cor ſtultorū vbi leticia. Quidā ad ꝑuerſam maliciā procurādam. vnde Eccli.j. Cor tuū plenuꝫ eſt dolo ⁊ fallacia. Nō ſic chariſſimi: ſed ſit cor noſtrū ſicut caſtrū hoſti

C bus claudēdū. ¶ Itē debet eſſe ſicut aſtrum lumine dotandū. Lux em̄ ſapientie: diſcretionis ⁊ prudentie debet in noſtris cordibus relucere. Oculus enim aquile multū habet de lumine: ⁊ hoc qꝛ de lōge habet videre predam ſuam. Oculus etiā mūdi. ſ. ſol valde oportet ꝙ ſit illuminoſus qui totuꝫ mūdū debet illuīare. Sic procerto oculus cordis noſtri debet habere lumen ſapiētie ⁊ doctrine. vt. ſ. ad modū aq̄le predā ſuam. que valde diſtat ab eo. vcꝫ bona paradiſi poſſit lucidius ſpeculari. Sicut enim dicit. Sapi. Prouer.xiiij. Sapientia requieſcet in corde ei⁹. Et xviij. dicitur. Cor prudens poſſidebit ſapientiā. Quidā tamen ſunt quorū cor eſt valde ſapiens. Ad mūdi.

Delicias acquirēdum.
Malicias cogitādum.
Nequicias ꝑpetrandum.

¶ Iſti ſunt ſimiles noctue. que melius videt de nocte ꝙ̄ de die. de die enim q̄ſi nihil videt. de nocte ṽo valde acute. Cattus etiā meli⁹ videt de nocte ꝙ̄ de die Nam de nocte nō ceſſat domos circuire: ⁊ mures ⁊ beſtiolas deuorare. Sic procerto mūdi huius aduocati vſurarij ⁊ balliui: valde habēt oculū cordis limpidū: ac ſubtilem in nocte negociorū temporaliū. In die vero bonorū ſpiritualiū ſenſum habent ebetē ⁊ obſcurū Beſtiales enim. i. pauperes ſciūt optime decipere: rapere ⁊ venari. Iſti em̄ ſapientes ſunt vt faciant mala. Hiere.iiij. Eſa.vj. Exceca cor populi huius vt audientes nō intelligant: ⁊ videntes nō videant. Qđ eſt contra cōſiliū ſapientis dicētis Eccli.iij. Sapiēs cor ⁊ in-

D telligibiliter abſtinebit ſe a peccatl'. Nō ſic ergo l'ꝫ ſit cor noſtrū ſicut aſtrū lumine dotatū. ¶ Tertio ſit cor noſtrū ſicut clauſtrū crimine mundatū. Cor em̄ valde debet eſſe mundū: ⁊ purū ⁊ ſanctū: ⁊ ab omnibus fecibus purgatū p̄s. Cor mūdū crea in me deus. Et illud Quis aſcendet in montē domini. Sequitur. Innocēs manibus ⁊ mundo corde. Qꝛ ſicut dicitur Math.v. Beati mundo corde q̄m ipſi deū videbunt. Speculū enim quando eſt bene mundū ⁊ politum faciliter recipit imaginē intuentis: ipſamq̃ ipſi⁹ oculis intuētis repreſentat. Sic vere cor mundū ſanctū ⁊ purū imaginem dei per gratiā recipit: ipſamq̃ in oculis acceptionis diuine gratā repreſentat ⁊ reddit. In corde enim puro deus ſeipſum ſpeculatur: ⁊ in eius aſpectu ꝙ̄ plurimū delectatur Et ſicut videmus ꝙ ſol puros vapores ſuperius ad ſe trahit: ſic deus corda pura ⁊ mūda ad ſui cōtemplationē ⁊ dilectionē inducit. Unde Iob xxxiiij. Si dixerit ad deū cor ſuū: ſpiritum eius ⁊ flatum ad ſe trahet. In quibus verbis aduerte ꝙ cor noſtrum debet habere

Rectitudinem intentionis.
Sanctitudinem affectionis.
Amplitudinem dilectionis.

¶ Primū ꝓbat animus ordinatiuus. Si dixerit. Scđm flatus depuratiuus. Spiritum. Tertium modus copulatiuus. Ad ſe trahit inquit. Cor enim noſtrum eſt

Ad deum dirigendum.
A deo corrigendum.
Cū deo cōiungendū.

¶ Ipſum leuat ⁊ dirigit animi rectitudo: ſi dixerit. inquit ad deū. Ipſum purgat ⁊ corrigit ſpiritus ſanctitudo. ſpiritum inquit. Cor ſuum. Ipſum ligat ⁊ colligit amoris amplitudo. Flatū inquit: id eſt deſiderium ad ſe trahet ¶ Dico ergo primo ꝙ cor noſtrum debet habere rectitudinem intentionis. Illud E
enim debet eſſe rectū: qđ recte tendit ad terminum: et ad finem ad quem eſt naturaliter ordinatum: ⁊ ideo ſi cor ⁊ intentio noſtra qđ ad deum eſt ordinatum ad ipſum fuerit directuꝫ: rectum merito poterit nominari. Sicut em̄ flumina naturaliter labuntur ad mare. ſicut ignis naturaliter tendit aduerſus celū: ſicut viator recto tramite tendit ad terminum. Sic vere cor noſtrum recte ⁊ intentionaliter debet tendere in deum. Deus enim eſt ſicut mare abundantiſſimū ad quem ſunt animi dilabendi. Sicut celū excellentiſſimuꝫ ad quē ſunt animi eleuandi. Sicut centrū ordinatiſſimū ad quē ſunt animi terminandi. Et iſte motus cordis in deum poteſt notari: cū dicitur. Si dixerit ad deū cor ſuū: ad deū enim non ad mundū debet eſſe cor noſtrum directum ⁊ erectū. Hiere.xxxj. Dirige cor tuum in viam rectā in qua ambulaſti. qđ eſt contra multos qui reuera nō habent in corde rectā intentionem: ſed curuā: nō dirigunt ipſum ad deū: ſed ad mundū. De quibus dicitur in p̄s. Generatio que non direxit cor cor ſuū: neq̃ eſt creditus cū deo ſpiritus ei⁹. Item cor eorū non erat rectū cū eo: nec fideles habiti ſunt in teſtimonio eius. Cor em̄ naturale dato ꝙ ſituꝫ ſuū habeat in parte ſiniſtra: magis tamen tendit ⁊ vergit ad dextrā ꝙ̄ ad ſiniſtram. Cor principiū eſt caloris ⁊ humoris ſuperius eſt latum: inferius eſt ſtrictum. Sic vere chariſſimi cor ſpiritale. ſ. mens ſemper debet tendere ⁊ ordinari ad dexterā bonorū eternorū: nō ad ſiniſtram temporaliū. Quia ſicut dicitur Eccl's.x. Cor ſapiētis in dextera eius: cor fatui in ſiniſtra illius. Caloris etiā caritatis ⁊ humorū pietatis debet eſſe origo ⁊ a parte ſuperiori. i. quantū ad bona ſuperiora deſideranda. ſ. ⁊ amanda: debet eſſe latū ⁊ apertū: quantū autem ad inferiora ⁊ tēporalia: debet eſſe clauſum ⁊ attritū: qꝛ ſcꝫ reſpectu temporalium debet eſſe clauſum ipſa deteſtādo: reſpectu vero ſuperiorū bonorū debet eſſe latuꝫ ⁊ apertum ipſa late deſiderādo. Habeamus igitur rectitudinē intentiōis. Dixerit inquit ad deū. ¶ Se- F
cūdo dico ꝙ cor noſtruꝫ debet habere. ſ. ſanctitudinē affectiōis. Affectio em̄ nr̄a dꝫ eſſe pura ſancta ⁊ munda qđ oñdit cū dr̄ Spūm ei⁹. Spūs em̄. i. vēt⁹ eſt mundus in ſe: ⁊ alia q̄ tāgit hꝫ mūdificare ⁊ ſic ꝑ ꝯñs qñ dr̄ ꝙ ibi dꝫ eē ſpūs: bñ notat ꝙ ibi dꝫ eē mūdicia iuxta illud p̄s. Cor mūdū crea in me de⁹: ⁊ ſpm̄ rectū innoua in viſceribus me⁹. De iſta mūdicia cordis: vide ſupius in eodē. Mūdū em̄ dꝫ eſſe vas vbi mūde reponunt reliquie. Et qꝛ in corde reponit ipe de⁹: iō dꝫ eſſe puꝝ ſanctū ⁊ mūdū. Apes em̄ aluearia immūda deſerūt: noua aūt ⁊ mūda ſubintrāt. In quo docemur ꝙ de⁹ corda mūda inhitat: imūda ṽo deſerit ⁊ refutat: ⁊ iō ꝯſulit. Iac.iiij. Emūdate man⁹ pctōres: purificate corda duplices aīo. Sic ergo debem⁹ habere ſctitatē affectiōis.

G ¶ Tertio dico ꝙ cor nr̄ꝫ dꝫ habere āplitudinē dilectionis. qđ oſtēdit cū dr̄. Flatū eius ad ſe trahet. Flat⁹ em̄ id eſt deſideriū cordis noſtri dꝫ trahi ad deū ꝑ amorē ⁊ dilectionē. Tractus em̄ amorē deſignat: qꝛ nihil forti⁹ trahit ꝙ̄ illud qđ amoris vinculis colligat. Bos em̄ ligatus trahit ad aratrū: latro ligat⁹ trahit ad patibulū. Elephas ligatus trahit ⁊ ducitur ad preliū. Sic ṽe hō ꝗ vinculis amoris ligat facilit pōt trahi ad aratrū pnie ⁊ afflictiōis: ad pliū ꝯſtātie ⁊ ꝓpūgnatōis: ad

Ayuntamiento de Madrid

ſuſpendiū miſerie ⁊ tribulationis. Amor enim ſiue ſit ad deū ſiue ad proximū nihil inuenit graue: omia ſunt ſibi facilia: nihil ſibi difficile. Amor eñ ſm Auguſti. nomē difficultatis erubeſcit. Amor eñ trahit ⁊ trahitur: verūtamen naturaliter nō violenter: naturale eñ non eſt homini amare a quo amatur: vnde dicit Seneca. Ama ſi vis amari. Nō violentus etiā debet eſſe qꝛ amor debet eſſe liber ⁊ non ſeruus: debet eſſe voluntarius ⁊ nō coactus: nemo enim amat inuite. Tract⁹ enim iſte aſſimilatur tractui adamantis: qui naturaliter ferrū attrahit: ⁊ naturaliter ſe ſibi iūgit: qꝛ amatum attrahit amātem: ⁊ de duobus inuicē facit vnū. De iſto tractu dicitur Oſee. xj. In funiculis Adā traham eos in vinculis caritatis. Sic ergo ptz: ꝙ in corde noſtro ſicut dictuʒ eſt debet eſſe fortis dilectio: munda affectio: recta intentio. ¶ His ergo pmiſſis potes
h dicere ꝙ ſm ꝙ inuenitur in ſcriptura boni habēt multiplex cor. Habent enim

Humiliatum,
Subtiliatum.
Ampliatum.
Conciliatum.
Preparatum.
Reparatum.
Depuratum.
Conſeruatum.
Viſitatum.
Cor Aggregatum.
Inflāmatum.
Anxiatum.
Conſolatum.
Eleuatum.
Liquefactum.
Calefactum.
Madefactum.
Mundum.
Profundū vl altū,
Cor Turbidum.
Iocundum.
Sapiens.
Sentiens.
Patiens.
Compatiens.
Letum.
Fretum.
Diſcretum.
Rectum.
Directum.
Erectum.
Cor Porrectum.
Correctum.
Tactum.
Contritum.
Apertum.
Expoſitum.
Illuminatum.
Dilatatum.
Renouatum.
Beatificatum.

¶ Dico igitur primo ꝙ boni habēt cor hūiliatū p ſubiectionē. Et hoc qꝛ tale cor de⁹ nō ſolet deſpicere ſed reſpicere ps. Cor ꝯtritū ⁊ humiliatum de⁹ nō deſpicies. Itē cor ſubtiliatū p diſcretionē Hiere. xxiiij. Dabo eis cor vt ſciant me. Itē cor ampliatū p ſpē diuinam ⁊ tuitionē ps. Deus cordis mei ⁊ ſpēs mea de⁹ in eternū. Itē habēt cor cōciliatū per pacem: cōcordiā ⁊ vnionem Phil. iiij. Pax dei q̄ exuperat omnē ſenſum: cuſtodiat corda veſtra ⁊ intelligentias veſtras. Item habēt cor pparatū per obediētiā ⁊ bonā operationē ps. Paratū cor meū de⁹: paratū cor meū: cantabo ⁊ pſalmū dicaʒ. Itē cor repatū p virtutū reſtaurationē. j. Regū. vij. Preparate corda veſtra dño ⁊ ſuite illi ſoli. Itē cor depuratū reijciēdo omnē culpā ⁊ īfectionē. Iaco. iiij. Emūdate man⁹ peccatores: purificate corda duplices animo. ⁊ Hiere. iiij. laua a malicia cor tuū hieruſalē vt ſalua fias. Item habēt cor cōſeruatū p diligēteʒ examinationē. vnde Prouerb. iiij. Omni cuſtodia ſerua cor tuum: qm̄ ab ipſo vita procedit. Item habent cor viſitatuʒ per diuinam gratiam ⁊ inſpirationem ps. Probaſti cor meū ⁊ viſitaſti nocte. Item cor aggregatum: per ſuipſius circūſpectionē. Eccli. xxx. Miſerere aīe tue placēs deo ⁊ agrrega cor tuū in ſanctitate illi⁹. Itē cor inflāmatū per amorē ⁊ dilectionem ps. Inflāmatum eſt cor meū ⁊ renes mei immutati ſunt. Et Luce. xxiiij. Nōne cor noſtrum ardens erat in nobis. Item habet cor anxiatum per dolorē ⁊ cōtritionem ps. Afflictus ſum ⁊ humiliatus ſum nimis rugiebā a gemitu cordis mei. Et alibi. Dum anxiaretur cor meū in petra exaltaſti me. Itē cor ꝯſolatū inquātū ſperant futurā retributionē ps. Letatū eſt cor meū ⁊ exultabit lingua mea: inſup et caro mea requieſcet in ſpe. Item habent cor eleuatum per celeſtiū affectionē. Treno. iij. Leuemus corda nr̄a cum manibus ad dñm. Item habent cor liquefactum per compaſſionem ps. Factū eſt cor meuʒ tanꝗ̄ cera liqueſcens in medio ventris mei. Item calefactū. per deuotionem. ps. Cōcaluit cor meū intra me. Item madefactū. per lacrimationē. ps. Aſcenſiones diſpoſuit in corde ſuo in valle lacrimarū. Item habent cor mundum. per ſanctitatis ⁊ innocētie depurationē. ps. Cor mundū crea in me deus. Et hoc qꝛ ſicut dr̄. Math. v. Beati mundo corde qm̄ ipſi deū videbunt. Et Prouer. xxij. dr̄. Qui diligit cordis mundiciā habebit amicum regem. Item habent profundū. per futurorum meditationē. ps. Accedet hō ad cor altū ⁊ exaltabitur deus Altum enim ſumitur pro profundo. Item habēt cor turbidū per ſtuporem ⁊ admirationē. Heſter. xv. Cōturbatum eſt cor meū pre timore glīe tue. qꝛ valde admirabilis es domine. Item cor iocūdū. per leticiā ⁊ cōſolationē. ps. Cor meū ⁊ caro mea exultauerūt in deū viuū. Et merito qꝛ ſicut dr̄. Prouer. xv. Cor gaudens exhilarat faciē. Et Eccl. xxx. Non eſt oblectatio ſuper cordis gaudiū. qꝛ iocūditas cordis hec eſt vita hoīs. Itē iſti habēt cor ſapiens. per nociuorū declinationē Eccl. iij. Sapiēs cor ⁊ intelligibile abſtinebit ſe a peccatis. Bene ergo dr̄. Prouer. xviij. Cor prudētis obtinebit ſapiētiam. Itē habēt cor ſentiens ſcʒ ppriā infirmitatē ⁊ infectionē. Eccl. xxij. Qui pungit cor pfert ſenſum. Item. habēt cor patiens. per aduerſorum tolerationē. Eccl. ij Deprime cor tuum ⁊ ſuſtine. Itē cor cōpatiēs. ppter ꝯfraternam tribulationem. Treñ. ij. Effunde ſicut aquam cor tuū. pro animabus paruulorum tuorum qui pereunt. Itē habent cor letum per cōmunem ꝯgratulationē. ps. Dediſti leticiā in corde meo. Itē cor fretum ppter in bono cōfirmationē. ps. Si ꝯſiſtant aduerſum me caſtra nō timebit cor meū. Et alibi. Cōfirmatum eſt cor eius non ꝯmouebitur. Itē habent cor diſcretum. per boni ⁊ mali diſcuſſionē vel vigilē circūſpectionē. Cantico. v. Ego dormio ⁊ cor meum vigilat. Item habent cor rectū. per adequatam bonā intentionem. Et merito. qꝛ ſicut dr̄ in ps. Deus eſt qui ſaluos facit rectos corde: et gloriabuntur omnes recti corde: bon⁹ iſrael dñs his qui recto ſunt corde. Item habēt cor directum per rectā in deū eleuationem. ij. Theſſalo. iij. Dominus autem dirigat corda ⁊ corpora noſtra in charitate dei ⁊ patientia xp̄i. Hiere. xxxj. Dirige cor tuum in viā directam. Item habēt cor erectū per cōtēplationē. Unde eccleſia orat dicēs. Ibi noſtra fixa ſint corda vbi vera ſunt gaudia. Item habent cor porrectū per elemoſynarū largitionem. Prouerbio. xxiij. Fili prebe cor tuum mihi. Itē habent cor correctū per penitentiā ⁊ contritionē. Unde de populo iſrael qui deliquerat: dicitur Baruch. ij. ꝙ conuertetur ad cor ſuū in terra captiuitatis ſue. Item habēt cor tactum p dei inſpiratiuā ammonitionē. Vn. j. Regū. x. capi. Abijt cū eo pars exercitus quorū deus tetigerat corda. Item habent cor cōtritū: per interiorē cōpunctionē. Et hoc qꝛ ſicut dicitur in ps. Deus ſanat cōtritos corde ⁊ alligat cōtritiones eoꝝ. Itē habēt cor aptū ad diuine legis ⁊ gratie receptionē. ij. Macha. j. Adaperiat dñs cor veſtrū in lege ſua ⁊ in pceptis ſuis Item habent cor expoſituʒ ad dei viſionē ⁊ intuitionē j. Reg. xvj. Deus autē intuetur cor. Itē habēt cor illuminatū per veri dei cogitionē. Eccli. ij. Diligite dominum ⁊ illuminabuntur corda veſtra. Item habēt cor dilatatum per charitatiuā ampliationē. Unde. ij. Corin. vj. Os noſtrū patet ad vos corin. Cor noſtrū dilatatū eſt. Itē habēt cor renouatum: p recuperatā omnimodā pfectionē. Ezechie. xxxvj. Dabo vobis cor nouū ⁊ ſpiritū nouū ponā in medio veſtri. Item habent cor beatificatum per finalē ſaluationē. Eſaie. lx. Mirabitur ⁊ dilatabitur cor tuū quādo conuerſa fuerit ad te multitudo maris. Tale igit cor eſt habendū ⁊ virtutibus fabricādū. Sed qd pcerto Plini. lib. xj. ca. xxviij. ponit vnū prodigiū: qd accidit: qꝛ. ſ. quoddā aīal ſacrificatū eſt ſub ceſare dictatore: qd inuentū eſt cor penitus nō habere. Q̄ reuera chariſſimi et hodie illi q̄ demonibus

nonibus se offerunt ꝛ sacrificant: peccatores corde: id est cordiali virtute ꝛ constantia semper carent. Audiui semel quādā fabulā enarrari. s. ꝙ leoni grauiter infirmāti datū est cōsiliū per medicos: ꝙ cor iuuenis cerui comederet p̄ remedio medicine. Cū igitur fecisset edictū vt oēs iuuenes venirent ad eū: ꝛ nullus veniret deuorari timentes: tandē vnus venit mādato principis pariturus: quo occiso mādatū est vulpi: ꝙ exenteratū aial aperiret: ꝛ cor leoni deferret. Vulpes autē cor videns pingue ꝛ tenerū comedit illud. Et tandem dixit leoni ꝙ ille ceruus cor nō habuerat nec habebat Credis inqt ꝙ ad te venisset si cor habuisset aliqualiter. Sic illi qui ad vocē ꝛ suggestionem leonis diaboli veniūt qui. s. de hominibus precipue corda querit: corde videntur carere: ꝛ cordatā constantiam nō habere. Osee. vij. Effraym columba seducta nō habens cor. ꝛ Hiere. v. Audi popule stulte qui nō habes cor. Cor inquit virtuosum ꝛ bonū. Sed pro certo bene habēt cor

I vitiosum ꝛ malum. Unde nota ꝙ mali habent

Cor
Malitiosum.
Pernitiosum.
Presumptuosū.
Ambitiosum.
Obliuiosum.
Luxuriosum.
Obliquum ꝛ tortuosum.
Infatuatū.
Coagulatum.
Duplicatum.
Segregatum.

¶ De corde malicioso dr in ps. Cor tuū abūdauit malicia ꝛ lingua tua cōcinnabat dolos. De corde iniquo ꝛ pnicioso dr. Prouer. vj. Cor tuū meditabitur peruersa. Et Prouer. xxvj. Septē nequitie sunt in corde eius De corde superbo ꝛ presumptuoso dr Judith j. Exaltatū est regnū nabuchodonosor ꝛ eleuatum est cor eius. De corde auaro ꝛ ambitioso dr Osee. vij. Applicauerūt quasi clybanum cor suū. Clybanꝰ em̄ ardorē auaricie signat. De corde obliuioso dr. Deute. viij. Ne eleuet cor tuū ꝛ obliuiscaris dei tui. De corde luxurioso dicit. iij. Regū. xj. Cum iā esset senex Salomon deprauatū est cor eiꝰ per luxuriā ꝛ per mulieres. De corde aūt obliquo ꝛ tortuoso dicitur in ps. Cor aūt eorū nō erat rectū cū eo: nec fideles habiti sunt in testamento eius. De corde autem infatuato dr Prouerb. xij. Cor insipiētiū puocat stulticiam. De corde coagulato ꝛ cōpacto seu obstinato dr in ps. Coagulatū est sicut lac cor eoꝝ. De corde duplicato dr. Eccli. ij. Ue duplici corde ꝛ homini ingredienti terrā duabus vijs. Et in ps. Iniquitatē in corde ꝛ corde locuti sunt. De corde vero diuiso ꝛ ad plurima segregato dr Osee. x. Diuisum est cor eoꝝ: nunc interibunt. Sed si vis adhuc per cor: vbi est sedes vite quod est clausum inferius: apertū superius ꝛc. qd est in medio. potest intelligi prelatꝰ qui scꝫ est cor in ecclesia viuificans per doctrinā: sedens in medio per iusticiā: superius apertum per eternorū desideriū: inferius clausum per terrenorū contemptū ꝛc. Dic de bono corde ecclesie: id est de bono principe: iudice vel prelato: omnia que superius sunt notata. De malo etiam sicut inferius vltimo fuit dictum.

A **Coram.** Cum ista prepositio coram significet presentiam Notabo ꝙ per coram potest intelligi
Presentia dei.
Presentia iusti.
Presentia impij.

¶ Et primo dicamus ꝙ est psentia dei. Iste enim omnia habet coram se ꝛ ipse etiā coram omnibꝰ vult esse. Sicut enim sol coram omnibus se presentat ꝛ se omnibus cōmunicat: ꝛ a nemine se occultat. Sic deꝰ vult omnibus presens esse: ꝛ se coram omnibus ostendere: ꝛ adiutorem idoneum cohibere. Et sic notabo ꝙ ipse vult esse coram nobis
In carne sicut ministrator.
In mente sicut informator.
In sede sicut imperator.
In ede sicut premiator.

¶ In carne em̄ venit dudū coram nobis sicut medicus corā infirmo ad eū sanandū. Sicut elemosinarius corā paupere ad eum satiandum. Sicut redēptor coram captiuo ad eum liberandum. Et ideo istam presentiam petebat Dauid in persona generis humani dicēs in ps. Qui sedes super cherubin manifestare coram effraim beniamin ꝛ manasse: et ibidem Excita potentiam tuam ꝛ veni: vt saluos facias nos. Unde etiam de isto coram. i. de ista presentia beate incarnationis potest dici figuraliter illud. j. Reg. xvj. ꝙ venit dauid ad Saul ꝛ stetit coram eo. Dauid enim cytharista stetit corā saule arreptitio: vt cū cythare melodia curaret eum. Quia reuera quādo Dauid. i. xps coram saul. i. corā hūano genere corporaliter stare voluit ipsum mediante ligno crucis a demone eripuit ꝛ saluauit. Ideo de isto corā dicitur in ps. ꝙ deus coram patribus nostris fecit mirabilia in terra egypti in campo thaneos. Deus ergo coram nobis apparuit in carne sicut ministrator. Secūdo dico ꝙ ipse esse vult coram nobis in mente: sicut informator. Nō solū enim minister: immo etiam informator ꝛ magister habent esse corā hoīe ꝛ non retro. Igitur deus vult ꝙ ipsum semp corā nobis in mentis oculis habeamꝰ: ꝛ hoc tāꝗ speculū qd ɔtinue videat.
Sicut exemplar cuius regula teneatur.
Sicut magistrum cuius doctrina audiatur.
Sicut librum cuius scientia addiscatur.
Sicut principem cuius ministerio assistatur.
Sicut iudicem cuius offensa timeatur.

¶ Iste enim corā mētali cōsideratiōe nostra dꝫ transformari in diuersas psonas: sicut de xpo dicit Marci. ix. ꝙ ipse trāsfiguratꝰ est corā discipulis suis. Apparet ergo corā nobis in mente sicut informator. ¶ Tertio apparebit corā cūctis in sede: sicut iperator scꝫ in iudicio publice corā omībus in patenti. Uñ ipse dicit Exodi. xvij. En ego stabo coram te ibi supra petram oreb. ¶ Quarto dico ꝙ ipse appet in ede scꝫ paradisi sicut retributor seu remunerator: qꝛ. s. cūctis ꝛ corā omībus retribuet fm merita psonaꝝ. vñ Eccli. xj. facile est coram dño in die obitus retribuere. Et merito. qꝛ ipe dicit Mat. x. Qui cōfitebit me corā hoibus cōfitebor ꝛ ego eum corā patre meo supple: vt sibi fiat retributio cōdigna. Istud est igitur vnum coram quod pertinet ad eum. ¶ Secundo principaliter dico: ꝙ est vnū coram. i. vna presentia que pertinet ad quēlibet virū iustum. Et sic dico ꝙ viri iusti debent esse

Coram
Deo. B
Prelato.
Populo.

¶ Corā deo dico digne ambulantes Gen. xvij. Ambula corā me ꝛ esto perfectus. Coram prelato ppter famulātes seu obediētes. vñ de sapientibus babylonis dr Dañ. ij. ꝙ cū venissent steterūt corā rege. ꝛ Prouerb. xxij. Uidisti hoiem velocē in opere suo: corā regibꝰ stabit. Corā populo etiā debēt eē mūdi cōuersantes. vñ. ij. Corin. viij. Prouidemꝰ em̄ bona nō solū corā deo: sꝫ corā oibꝰ hoibus. Igit de illo corā i. de illa psentia q̄ iustus dei cōspectibꝰ se pñtat aliqd est dicēdū. Uideo em̄ ꝙ magni viri volūt valde ꝙ illa sint pulcriora ꝛ meliora: q̄ suis aspectibꝰ sunt frequētiora. De alijs em̄ q̄ ipsi nō vidēt: nō ita curāt: sicut curāt de eis q̄ corā eis sepꝰ se pñtāt: sicut ad experiētiā videmus: tā de vtēsilibꝰ ꝙ de picturis: ꝙ etiā de aīalibꝰ aut ministris. Solēnes em̄ psone semp volūt corā se venire ꝛ appere illa q̄ notabilia sunt ꝛ bona. Sic vere dicā de deo: ꝙ qꝛ hoies inter ceteras creaturas inferiores plus hñt corā deo cōparere: iō summe debent studere vt boni valeāt apparere. Dicētes illud Luc. j. In sctitate ꝛ iusticia corā ipso oibꝰ diebꝰ nris. ¶ Ubi
nota ꝙ boni stāt ꝛ cōparent tripliciter corā deo vꝫ C
Mētaliter qd faciet actus virtualis. In sctitate inqt.
Realiter: qd faciet status clericalis. In iusticia.
Feliciter seu vitaliter: qd faciet fructꝰ eternalis. Omnibus diebus nostris.
Primū coram est in conscientia: quā perficit vite sanctitudo. In sanctitate inquit.
Secūdum coram est in ecclesia quam regulat morū rectitudo. In iusticia.
Tertiū corā erit i patria quā habebit lōga certitudo.

Ayuntamiento de Madrid

Omnibus diebus noſtris. Sic ergo poſſum dicere ꝙ coram iſtud pertinet

Primum		Quoſlibet bonos viatores.
Secũdũ	Ad	Eccleſie bonos ſeruitores.
Tertium		Celeſtis glie btõs poſſeſſores.

Primi ſunt corã deo vt in ſtudio vt bonũ audiant.
Secũdi ſunt corã eo vt in palacio vt ꝓpte ſeruiant.
Tertij ſunt corã eo vt in cõuiuio vt bona ſentiant.
¶ Dico ergo primo: ꝙ eſt vnũ corã .i. vna bonoꝝ pſentia virtualis quã perficit morũ plenitudo. Et iſta eſt preſentia cõſcientie q̃ ſemꝑ eſt corã deo: ſed ad ipſi obediendũ parata: ⁊ ſibi nuda penitus ⁊ aperta. In ſctitate inquit. Sanctitas enim ⁊ innocẽtia eſt pulcriꝰ vas ⁊ nobilius ferculũ: qḋ in menſa cõſcientie poſſumꝰ apponere corã deo. Quot aũt genera ciborũ .i. virtutum ſunt in ferculo ſanctitatis. Sciendũ eſt ꝙ ibi eſt

Panis ſtabilitatis	¶ Dẽs em̃ iſti cibi cõ
Sanguis benignitatis.	currũt in ferculo ſctita
Pinguedo pietatis.	tis qḋ corã dño eſt ap=
Agnus innocẽtie ⁊ puritatis.	ponẽdũ. ⁊ p̃mo panis
Uitulus leticie ⁊ iocũditatis.	q̃ ꝯfirmat cor hominis
Aries iuſticie ⁊ ſeueritatis.	hoc eſt boni propoſiti
Columba ſimplicitatis.	ſtabilitas. Exoḋ. xvij.
Turtur cõtinẽtie ⁊ caſtitatis.	Uenerũt filij iſrael vt
Oleum honeſtatis.	comederent panẽ corã
Simila ſagacitatis.	dño. Itẽ ibi eſt ſanguis

qui eſt amicus nature: hic eſt dulcedo caritatis atq̃ benignitatis Leui. iiij. Ponet de ſanguine in cornibꝰ altaris coram domino. Quatuor em̃ cornua altaris: ſunt quatuor affectiones cordis: que ſcꝫ ſanguine benignitatis liniende ſunt. Item ibi debet eſſe agnus vel hedus: hoc eſt innocẽtia ſeu ſimplicitas. Leui. iij. Si agnũ obtulerit corã domino: ponet manũ ſuꝑ caput hoſtie ſue. Tunc agno em̃ manus apponitur: quãdo cum interiori innocentia: exterior operatio aggregat̃. Item ibi debet eſſe pinguedo tenera: hoc eſt pietas. Uitulus letus: hoc eſt ſpiritualis iocũditas. Aries percutiens: hoc eſt iuſticia ⁊ ſeueritas. Columba gemens: hoc eſt contritio atq̃ ſimplicitas. Turtur alteri non nubens: hoc eſt caſtitas. Oleum nitens: hoc eſt honeſtas. Simila ſubtilis: hoc eſt diſcretio vel ſagacitas Hec enim omnia ſicut ptꝫ Leuiti. j. ij. iij. iiij. v. vj. coram dño offerebantur: ⁊ pro expiatione corã eo cremabantur. Unde Leuiti. xiij. Hec om̃ia corã domino in oſtio tabernaculi teſtimonij ſacerdos offeret. Iſta eſt igitur preſentia virtualis. In ſanctitate inquit. Unde de tali preſentia virtuali dꝛ Exoḋ. xxviij. Sãctificabis filios aaron: eleuans corã dño. Oſtenditur igitur preſentia virtualis quã ꝑficit morum plenitudo. In ſanctitate inquit. ¶ Secũdo dico ꝙ hic oſtẽditur preſentia perſonalis quã regulat vite rectitudo. Iuſticia inquit. Et iſta eſt illa preſentia qua nos ſumus corã deo perſonaliter conſtituti. In fide: eccleſia: religione: vel clauſtro. Et ſic notabis ꝙ tales ſunt qui taliter corã deo debent eſſe

Firmitatis fulciti vigore.	¶ Simꝰ igit̃ coraꝫ
Ueritatis ſplẽdidi fulgore.	deo firmitatis vigo
Honeſtatis amicti decore.	re ſolidi. ij. Reg. ij.
Pietatis madẽtes humore.	Thronꝰ dauid erat
Dignitatis pollentes honore.	ſtabilitꝰ corã dño.
Humilitatis ſtupidi tremore.	Itẽ ſimus corã do=
Contritiõis deflentes merore.	mino v̾itatis ſplen
Cõfeſſionis clamore loquẽtes.	dore lucidi. Uñ de
Dilectionis ardore feruentes.	cãdelabro dꝛ. Exo.
Orationis feruore p̾cãtes.	xxvij Uſq̃ mane lu
Cõpaſſiõis fluore ſudantes.	ceat corã dño. Iteꝫ
Cõtẽplatiõis quiete ſedẽtes.	ſimus ibi honeſta
Cõſolatiõis iubilo gaudẽtes.	tis decore floridi.
Cõcordie modulo ludẽtes.	Ioel. ij. quaſi horꝰ
Penitentie ſpiculo dolẽtes.	voluptat̃ terra co
Iuſticie titulo florentes.	raꝫ dño. ⁊ Mat. v.
Abſtinentie poculo vincentes.	Luceat lux veſtra

corã hominibꝰ. Itẽ pietatis humore fluidi Tho. iiij. fiducia magna erit corã ſummo deo elemoſina omnibus facientibus eã. Itẽ ſimus ibi dignitatis honore fulgidi. Decet em̃ ſeruos xp̃i p̾e ceteris pretendere dignitatem honoris: ne vituperet̃ miniſteriũ noſtrũ: vn de. ij. Paralipo. xxix. Uos elegit dñs vt ſtetis corã eo. Itẽ ſimꝰ ibi humilitatis tremore ſtupidi. ij. Paral. xx. Ceciderunt proni in terrã corã dño. Cadere em̃ timoris: pronitas vero humilitatis eſt. Itẽ ſimus corã dño contritionis merore lugentes. ij. Parali. xxxiiij. Fleuiſti corã me: ego aũt exaudiã te. Itẽ ſimus ibi cõfeſſionis clamore loquẽtes. ij. Parali. xx Omnis vero iuda ſtabat corã dño. Iuda interpretatur cõfitens: q2 ſicut dicit dñs Mat. x. Omnis qui cõfitebit̃ me corã hominibus cõfitebor ⁊ ego eũ corã patre meo. Itẽ ſimus ibi orationis feruore p̾cãtes ps. Uenite adoremꝰ ⁊ procidamus añ deũ plo. co. do. q̃ fe. nos. Itẽ ſimus ibi cõpaſſionis fluore liquentes ps. Effundite corã illo corda veſtra. Itẽ ſimus corã dño ꝯtẽplatiõis quiete ſedẽtes. Eccli. xxiiij. In omĩbus requiẽ q̃ſiui: ⁊ in hereditate dñi morabor: ſequit̃. Et in habitatiõe ſancta coram ipſo miniſtraui. ⁊ Helye dictũ eſt. iiij. Regũ. xix. Sta in mõte corã dño. Itẽ ſimꝰ ibi cõſolatiõis iubilo gaudentes. Eſa. ix. Letabunt̃ corã te ſicut q̃ letant̃ in meſſe. Sicut exultãt victores capta preda qñ diuidũt ſpolia. Itẽ ſimus ibi ꝯcordie modulo ludẽtes. Cant. viij. facta ſum corã eo quaſi pacẽ reperiens. Itẽ ſimus ibi penitẽtie ſpiculo dolẽtes. Uñ de manaſſe rege dicit̃. ij. Paralipo. xxxiij. ꝙ ipſe egit penitẽtiã valde corã dño. Itẽ ſimus ibi iuſticie titulo florẽtes. Thobie. xiij. Facite iuſticiam corã dño. Itẽ ſimus ibi abſtinẽtie poculo vincẽtes. Iudicũ. xiij. Caue ne vinũ bibas aut ſiceram Tales ergo debemus eſſe vt digni poſſimꝰ corã dño in eccleſiaſticis officijs cõparere. Ut etiã ſic nos ipe dñs corã ſe in memoria digneť habere ⁊ videre: dicẽs de eccleſia illud Cãti. viij. Uinea mea corã me eſt. Et devirtutibꝰ noſtris loquẽs cuilibet noſtrũ: dicat illud Eſa. xlix. Muri tui corã oculis meis ſemꝑ. Iſta eſt igit̃ ſecũda pſentia q̃ boni habẽt eſſe corã dño .ſ. pſentia perſonalis quã regulat vite rectitudo: qḋ oſtẽdit̃ cũ dicit iuſticia. Or ſcꝫ iſte ſtatus miniſtrãtiũ corã dño debet eſſe in iuſticia cõſtitutꝰ: vt ſcꝫ reddat vnicuiq̃ qḋ ſuũ eſt ſibi: deo ⁊ p̾ximo. Uñ Tho. xij. Facite iuſticiã corã dño: credẽtes ꝙ faciet vobis miam ſuã: vt ſic quilibet dicat illud Danie. vj. Corã eo iuſticia inuenta eſt corã me. ¶ Tertio habebũt iuſti vnũ aliud corã: ⁊ hoc erit preſentia fraternalis: quã dotabit boni plenitudo ſeu vite lõgitudo. Et hec eſt illa pſentia: qua boni ſunt in patria corã deo: qḋ oſtenditur cũ dꝛ. Omĩbus diebus noſtris: hoc eſt in eternũ ſine fine: q2 ſic de ſanctis dꝛ. Sapien. iij. Si corã hominibus tormenta paſſi ſunt: ſpes illorũ eſt immortalis in eternuꝫ: ſcꝫ corã domino. Et nota ꝙ ſancti ſunt corã dño in patria.

Ut contemplando clare videant.
Ut deguſtando bonũ habeant.
Ut exultando ſemper gaudeant.
Ut aſſiſtendo digne ſedeant.

¶ De clara contemplatione dicit dominus in ps. Ut placeam corã deo in lumine viuẽtiũ. De boni fruitione ⁊ acquiſitione poteſt dici illud. ij. Reg. xj. Uocauit dauid vriam vt comederet corã ſe ⁊ biberet: ⁊ inebriauit eum. De leticia et exultatione dicitur Leuitici. xxiij. Letamini coram domino. Et illud predictum Eſa. ix. Letabuntur coram te ⁊c. De eorum vero aſſiſtentia ⁊ honoris aſſecutione dicitur in ps. Animas pauperum ſaluas faciet: et honorabile nomen eorum coram illo. Sic ergo patet ſecunda preſentia ſignificata per corã .ſ. preſentia iuſti ¶ Tertio principaliter dico. ꝙ per iſtud coram denotatur preſentia impij. Et ſic notabis ꝙ coram deo in fide: eccleſia: vel religione: apparent hodie multi mali: quia ſcilicet eius preſentia non obſtante multi ſunt qui continue faciunt malũ: immo videntur ſicut inimici in facto armorũ: q̃ ex certa ſcientia veniunt corã alijs: faciũt peius ꝙ poſſunt ad eos

Ayuntamiento de Madrid

ad eos irritandum ⁊ prouocandum. Sic multi ſunt q̄
ex certa ſcientia videnť deum irritare: ⁊ ad eū prouocā-
dum peccare ⁊ mala coram eo perpetrare. vnd de ma-
lo rege Baaſa dicitur. iij. Reg. xvj. ꝙ ipſe fecit maluꝫ
coram domino ad irritandū eū in operibus manuuꝫ
ſuarū. Nota igitur ꝙ tales ſunt illi qui

Fallaciter decipiunt.
Voraciter accipiūt.
Crudeliter interficiūt.
Inaniter leti ſiūt: ⁊ iđ
erūt q̄ finaliter corā deo.
Iudicabuntur.
Cruciabuntur.
Condemnabunť.

¶ Dico ergo ꝙ corā dn̄o ſunt hodie in eccleſia vel in mūdo. Fallaciter deci pientes. ſ. falſi hoīes et fraudulenti. Vn̄ de ma lo ſpū dicitur. iij. Regū. xxij. Ipſe ſtetit corā dn̄o ⁊ ait. Ego decipiā achab. Item ſunt ibi voraciter acci-
piētes. i. auari ſimiles inferno inſatiabili. de quo Pro
uerb. xv. Infernus ⁊ perditio coram domino. Item ibi
ſunt crudeliter interficientes ſciłꝫ homicide ⁊ detrac-
tores. Unde. iiij. Reg. xxv. Filios ſedechie occidit nabu
chodonoſor coram eo. Sedechias em̄ rex iuda ſignat
xp̄m: cuius. ſ. filij. i. boni hodie occidūtur per malos.
Item ibi ſunt inaniter letantes: gaudentes ſeu gloriā
tes. Contra illos dicitur Prouerb. xxv. Ne glorioſus
appareas corā rege. Et breuiter iſti apparent etiā corā
deo ⁊ mūdo deformiter viuentes ⁊ etiā enormiter agē
tes. Iuxta illud Iob. xviij. Reputati ſumus vt iumen
ta: ⁊ ſorduimus corā te. Et ꝓpter hoc ipſi finaliter co-
ram eo apparebunt: ſcꝫ in iudicio ⁊ in inferno perēni-
ter lugētes. ij. Reg. xxj. Crucifixerūt eos in mōte corā
domino: ⁊ ceciderūt ſimul occiſi. Patet igiť quomo-
do coram ſignat preſentiam impij: iuſti: ⁊ dei. Vide ſu
pra de abſentia: ⁊ de ante: ⁊ infra de preſentia.

a **Cornu.** Nota ꝙ cornu eſt inter cetera membra animalis fortiſſimū ⁊ duriſſimū qđ re-
cte ipſis aīalib9 ꝓ gladio vel alia armatura ad defen
ſionē eſt datū: cuius ſatis euidēs eſt argumentū: q2 vt
cōmuniter animalia que habent cornua nunq̄ vtunť
dentibus ad mordendū: nec vnguibus vel aculeis ad
pungendū: immo ſufficiūt ei cornuū munimenta ad
ſe defendendū. Dicam ergo ſpiritualiter loquendo ꝙ
accipi poſſunt in bono ⁊ in malo. Et ſic dicā ꝙ ſm̄ bo
num ſignificatū in ſcriptura inueniuntur

	Dei		Superius.
Cornua	Anime	que ſunt	Interius.
	Eccleſie		Exterius.
	Crucis		Inferius.

Cornua dei ſunt metuenda.
Cornua anime iuſti ſunt acuenda.
Cornua eccleſie ſunt honorāda.
Cornua crucis ſunt amplexanda.
¶ Fortitudo ⁊ potētia ſūt cornua dei.
Virtutes ſūt cornua aīe ſeu viri iuſti
Cornua eccleſie ſunt ipſius prelati.
Cornua crucis ſunt tormenta xp̄i.

¶ Dico primo ꝙ de9 habet cor nua ſumme me tuēda. Et ſic ꝑ cornua dei ip ſi9 autoritas et potētia: ipſi9 au ſteritas ⁊ iuſticia ipſi9 ēt ſtabilitas ⁊ ꝯſtātia deſignať. Cornua enim qn̄
ſunt lata ⁊ magna aīalis maieſtatē oſ̄dūt: pꝫ i ceruo.
Ecce dei maieſtas ⁊ autoritas. Cornua ſemꝑ tēdūt in
acutū. Ecce dei iuſticia ⁊ ſeueritas: que. ſ. pungit ⁊ pu
nit. Cornua etiā ſunt dura ⁊ ſolida: ecce ſua permanē
tia ⁊ eternitas: qua. ſ. nūq̄ deficit. Sic ergo dico ꝙ de9
habet cornua maieſtatis extenſe q̄ digne dn̄atur. Apo
ca. v. Vidi inquit in medio throni: ⁊ quatuor aīaliuꝫ:
⁊. xxiiij. ſenioꝝ agnū ſtantē habentē cornua. Hꝫ etiaꝫ
deus cornua iuſticie ⁊ ſeueritatis: q̄ malis ꝯminatur.
Deute. xxxiij. Cornua rinocerōtis cornua ei9: in ipſis
vētilabit gētes. Habet inſuper dn̄s cornua eterne per
manētie ⁊ ſtabilitatis q̄bus iuſtis opitulatur. Luc. j.
Erexit cornu ſalutis nobis in domo dauid pueri ſui.
Talia ergo cornua diuine potētie ſumme ſunt metuē
da: ne forte ab eis feriamur ⁊ in infernū ꝓſternamur.
Ceruus enim dato ꝙ dū fugit cornua ſubmittat: quā
do tamen prouocatur ipſos erigit vt feriat. Sic deus
dato ꝙ nunc videatur habere cornua potentie ⁊ iuſti
cie ſue ſubmiſſa per patientiā: q2 ſ. nūc videť fugere: ⁊
de percutiendo ſeu puniēdo hoīes nō curare. In fine
tamen quando ſatis fuerit prouocatus: ipſos acuet:
⁊ per eternā dānationē impios feriet ⁊ proſternet. Iſta
ergo cornua ſunt timenda: ⁊ ne feriāt precauēda. Po-
nit etiā fabula Ouid. ꝙ militi dū eſſet extra muros vr
bis magiſter militum in exercitu cornua ſubito appa
ruerūt in fronte: augures aūt dixerant ꝙ quicūq3 mi-
litū cornutus efficeretur: imperiū ſortiretur. Audiēs
autē populus illū militē habere cornua: ſtatim timo
re concuſſi ad eū venerūt: ⁊ eū in dominū ⁊ regē recepe
runt. Sic reuera dico ꝙ cōſtat. q2 deus habet cornua
ſupradicta: neceſſe eſt ꝙ timeatur: ⁊ ꝙ in reuerētia ha
beatur. Figura in Moyſe Exo. xxxiiij. cuius facies ap
paruit cornuta. Et ideo dicitur ibi: ꝙ videntes filij iſ
rael cornutā faciē moyſi timuerunt. ¶ Secūdo dico: b
ꝙ ſunt cornua iuſti ſemper acuenda ⁊ preparāda. Cor
nua enim que data ſunt ad capitis ornamentū ⁊ toti9
animalis tutamentū ſignificāt fortitudinē: audaciā:
virtutē: ⁊ alias etiā anime gratias ⁊ virtutes: que ca-
pitis. i. mētis ſunt ornatus ⁊ tutela. Ceruus eñ. quot
habet annos: tot recipit in cornibus nutrimēta vſq3
quo ſeptē annos habeat in etate. Sic vere anima quā
to plus ſolet in mūdo manere: magis debet cornua vir
tutū augmentare ⁊ cumulare: quouſq3 poſſit ad ſeptē
niū perfectionis attingere: ⁊ venire p̄s. Placebit deo
ſuper vitulū nouellū cornua producente ⁊ vngulas.
De cornu ergo anime. i. de ipſius ſpirituali mentis au
dacia ⁊ virtute potes notare ꝙ hoc eſt cornu quod
Tenereſcit clementie pijs dulcoribus.
Indureſcit iuſticie veris rigoribus.
Inualeſcit potentie magnis vigoribus.
Immadeſcit cōpaſſionis pijs doloribus.
Inſoleſcit cōtemplationis altis ſplendoribus.
Iuueneſcit celi māſionis celſis honoribus.
¶ Iſti enim ſunt flores virtutū quibus debent orna-
ri cornua mentis noſtre. i. interiores fortitudines ⁊ ef
fectus: q2 ſcꝫ ibi debet eſſe clementia fluentis dulcoris
Cornua enim calefacta faciliter tenereſcūt. Vn̄ dicit
Plini. ꝙ cornua cū cera calida ita fiunt mollia etiam
in capite animalis: ꝙ in diuerſas figuras ſunt ꝑtibi-
lia ⁊ in multas partes diuiſibilia. Sic dicā de effectib9
anime: q2 ſcꝫ quādo calor caritatis apponitur: ſtatim
per pietatē mollitur: ita ꝙ per elemoſynā diuiditur et
per clementiam relaxatur p̄s. Exaltabitur ſicut vni-
cornis cornu meū: ⁊ ſenect9 mea in miſericordia vberi.
Item ſit ibi iuſticia vigentis rigoris. Cornua enim na
turaliter dura ſunt ⁊ acuta. Sic in mente debet vige-
re loco ⁊ tempore oportunis dura ſeueritas atq3 rigor
ſcꝫ ad propria vitia puniendū ⁊ ad hoſtis malicijs ob
uiandū: ſicut de vnicorne dicitur ꝙ cornu eius eſt ſoli
dū: magnū ⁊ durū: cū quo tranſuerberat elephantem
Vn̄ de cornu iuſticie dicť in p̄s. Exaltabunť cornua
iuſti. Itē ſit ibi potētia inuicti vigoris. Maior em̄ for
titudo bouis videť eſſe in cornibus: qđ patet quia cor
nua principaliter ad onus trahendū ligātur ⁊ cornua
hoſtibus opponūtur. Sic dico ꝙ in aīa debet eſſe for-
titudo: que ſcꝫ onus tribulationum ſuſtineat: ⁊ impu
gnationibus demonū ⁊ tyrannorū reſiſtat. Deutero.
xxxiij. Cornua rinocerōtis cornua eius. Itē ſit ibi cō-
paſſio benigni doloris. i. cōpaſſio paſſionis ⁊ ſangui-
nis xp̄i. Unde figuraliter dr̄ Leui. iiij. ꝙ cornu altaris
erat ſanguine aſpergēdū. Et Leui. ix. Tingēs digituꝫ
ſanguine tetigit cornu altaris. Itē ſit ibi contēplatio
superni ſplēdoris. Omne em̄ aīal habēs cornua: eleuat
ea: ⁊ etiam cornua poſita ſunt in alto loco. i. ſupra ca-
put. Sic cornua mētis ꝑ cōtēplationē ſunt erigenda
p̄s. In beneplacito tuo exaltabiť cor noſtrū. Itē fina-
liter ibi erit gloriatio eterni honoris. Gloria em̄ et le-
ticia aīalis apparet in exultatiōe cornuū: qđ libenter
facit aīal qn̄ ſe ſentit liberū ⁊ ſolutuꝫ. Sic aīa cornua
mentis ⁊ audaciā voluntatis in paradiſo eriget: quā
do gloriā ⁊ leticiā eternā ſentiet. Et quādo ſe acquiſiſſe

Ayuntamiento de Madrid

ſempiternam libertatem perpēdet ps̄. Cornu ei⁹ exal-
tabit in gloria. Jſta ſunt igit cornua anime ſeu viri iu-
C ſti ſemꝑ acuēda ⁊ roborāda: qḋ ē ſcḋm. ¶ Tertio dico
ꝙ inueniunt cornua eccleſie que ſunt honoranda: et
iſta ſignificant prelatos: ſicut enim corpus aīalis me
diantibus cornibus defenditur: ipſa etiā cornua ꝓ de
fenſione totius corporis ſe opponere dignoſcūtur: in
capite etiā ⁊ in loco corporis eminētiori ſituant atqꝫ
ponūtur. Sic in corpore eccleſie prelati ſunt ſicut cor-
nua; qꝛ ſicut fortiores in poteſtate altiores in dignita
te ⁊ ad defendendū alios debent eſſe paratiores ex ſui
officij neceſſitate. Unde de bono prelato poteſt dici il
lud Ezechie. xxix. Jn die illo pullulabit cornu domus
iſrael. Sed reuera prohdolor: cornua eccleſie nō ſunt
hodie ad hoſtes ipſius impugnandū: nec ad eā defen
dendū: ſed potius ad proprios ſubditos ventilanduꝫ
grauandum ⁊ moleſtandū. Figurati in illo cornu mo
dico Danie. vij. Qḋ habebat oculos: ⁊ loquens gran
dia: ⁊ faciebat bellum cōtra ſanctos ⁊ preualebat eis.
Sic vere multi moderni prelati: proterui: cornei atqꝫ
duri ſunt hodie quantū ad virtutes modici: quantuꝫ
ad maliciā oculati; quantū ad iactantiā grandiloqui
⁊ quantū ad ſanctos ⁊ pauperes impugnandū: crude
les impij ⁊ tyranni. Ezechie. xxxiiij. Cornibus veſtris
ventilabitis omnia infirma pecora. Non ſic boni pre
lati: qꝛ iſti ſunt cornua.

Salutaria. — ta ⁊ ſancta. Dico ſalutaria Luce
Uncta, — primo. Erexit cornu ſalutis nobis
Honora- — i domo dauid pueri ſui. Dico etiā

vncta. ſ. roriflua pietate. Eſaie. v. Uinea facta eſt dile-
cto meo in cornu filio olei. Dico etiā honorata ⁊ ſubli
mata. j. Regum. ij. Sublimabit cornu xp̄i ſui. Jſta er
D go ſunt cornua eccleſie que ſunt honoranda. ¶ Quar
to dico. ꝙ ſunt cornua crucis: que ſunt amplexāda ſcꝫ
per deuotionem. Crux eñ eſt cornuta: figurata in al-
tari legis qḋ cornua habebat q̄tuor: ſupra qḋ hoſtia
immolabatur ⁊ ſanguis effundebat: ſicut dicit Exo-
di. xxix. ⁊ xxx. Sic vere crux cornuta eſt illud altare ſu
pra qḋ immolatus eſt domin⁹ ieſus xp̄s holocauſtuꝫ
⁊ hoſtia deo patri: ⁊ vbi ſanguis ipſius eſt effuſus. vñ
de ipſo xp̄o dicitur Abacuch. iij. ꝙ cornua in manib⁹
ei⁹: cornua dico crucis. Figuratus in ariete pro Jſaac
immolato. De quo dr̄ Geñ. xxij. ꝙ Abrahā vidit arie-
tem inter vepres: herentem cornibus. Cornibus enim
crucis heſit aries. i. xp̄s corporaliter: nos etiā debem⁹
per deuotionem adherere ſpiritualiter. Jſta ſunt ergo
cornua crucis que ſunt amplexanda ps̄. Conſtituite
E diem in cōdenſis vſqꝫ ad cornu altaris. ¶ Quarto di
co. ꝙ quātū ad malū ſignificatū inueniuntur cornua
impij que ſunt alliganda. Et ſic dico. ꝙ ꝑ cornua ma-
lorū intelligitur ipſoꝝ proteruia: duricia: ſuperbia: pre
ſumptio: potentia; ⁊ elatio; quibus. ſ. mediantibus
alios percutiunt atqꝫ ledunt. Unde cuilibet malo po-
teſt dici illud Ezechie. xxxij. Leoni gentiū aſſimilat⁹
es ⁊ draconi: qui eſt in mari: ⁊ ventilabas cornu in flu
minibus tuis. Tale enim cornu: id eſt talis maloꝝ ar
rogantia

Jnaniter ſurſum erigitur. — ¶ Qḋ iſtud cor-
Mendaciter in deū loquitur. — nu extollat ina-
Maligniter malū exequitur. — niter pꝫ Amos
Finaliter per deū frangitur. — vj. Ue inquit qui

letamini in nihili ⁊ dicitis: nūquid in fortitudine no-
ſtra aſſumpſimus nobis cornua. Figurati in illo fal-
ſo ꝓpha ſedechia: de quo dr̄. ij. Reg. xxij. ꝙ ipſe ſibi fe
cerat cornua ferrea. Jtemqꝫ illud cornu ꝓloquat mē-
daciter; maxime contra deū: pꝫ in ps̄. vbi dicit. Noli-
te extollere i altū cornu veſtrū: nolite loqui aduerſus
deum iniquitatē. Jtē ꝙ iſtud cornu exequatur ſeu ope
retur maligniter: pꝫ in ps̄. vbi dicitur. Dixi iniquis
nolite inique agere: ⁊ delinquentibus nolite exaltare
cornu. Jtē ꝙ illud cornu confringatur ⁊ deſtruat. Fi-
naliter patet Hiere. xlviij. vbi dicitur abſciſum eſt cor
nu moab: ⁊ brachiū eius contritum eſt. Et in ps̄. Cor
nua peccatoꝝ confringam. Jn garamantia enim te-
ſte Solino. armenta tā magna ⁊ tam reflexa habent
cornua: ⁊ ita verſus terrā decliua: ꝙ os eorū nō poteſt
terrā tangere: nec herbā capere: immo neceſſe eſt obli
quo capite paſci: vel cornu frangere ſi voluerint man-
ducare. Taliū ſunt cornua ſupbie: qꝛ ſcꝫ in multis ita
ſunt magna: ꝙ cibum gratie ⁊ glorie capere impediūt
Et ideo neceſſe eſt ꝙ caput intentionis obliquet: vel
ꝙ talia cornua frangantur ⁊ deponantur ad hoc: vt
paradiſi pabula acquirātur ⁊ depaſcantur. Jſtud eſt
eñ cornu ſuperbie qḋ mali habent hodie ita ante ocu
los ꝙ videntur penitus excecati: figurati in illo anima
li. Daniel. viij. De quo dicitur. ꝙ hircus habebat cor-
nu inſigne ſupra oculos. Jſta ſunt ergo cornua impij F
que ſunt alliganda ⁊ reſecanda. ¶ Sexto dico. ꝙ inue
niuntur cornua mundi que ſunt cōfringenda ſeu diſ-
ſipanda. ⁊ iſta ſignant diabolū vel tyrānos qui dure
⁊ crudeliter percutiūt vniuerſos zacha. j. Hec ſunt cor
nua que ventilauerunt iudam. De malis ergo potes
notare ꝙ iſta ſunt cornua: ſcꝫ Cornua

Simulata. — ¶ Cornua ſimulata ſunt hypocri
Effrenata. — te: deceptores: figurati in cornib⁹
Sublimata. — altaris betel. de quo dr̄ Amos. iij.
Diſſipata. — Amputabit cornu altar ī. Cornua

enim altaris ſunt hypocrite, ⁊ preſumptuoſi: qui ſunt
in eccleſia. Effrenata ſunt crudeles atqꝫ raptores. Un
de iſti figurātur in boue cornupeta. Exodi. xxj. qui. ſ.
ne hoies occideret debebat recludi ⁊ corporaliter coer
ceri. Unde de talibus poteſt diabolus dicere ipſi mun
do illud Michee. iiij. Cornu tuū ꝑonā ferreum. Cor-
nua ſublimata ⁊ honorata ſunt. Mundi principes et
imperatores: de quibus Apoca. xiij. Super cornua de-
cē diademata. Cornua diſſipata erūt finaliter oēs ini
qui ⁊ peccatores Treñ. ij. Cōfregit dn̄s in ira furoris
ſui omne cornu iſrael. Sic igit patet quomodo diuer
ſimode ſumuntur cornua in ſcriptura tam in bono ꝙ
in malo ⁊c.

Corona.

A Cum corona datur homini in ſignū glorie ⁊ honoris: in ſignū excellentie
⁊ meriti dicā ꝙ ſm ꝙ gloria diſtinguitur. diſtin gui po
terit ⁊ corona. Sic ergo nota ꝙ in ſacra pagina reperi
tur Corona humana ⁊ corona diuina. Et primo qui-
dem dicamus de humana. Et ſic dicamus ꝙ eſt

	Uirtuoſa	prima		Honorum.
	Glorioſa	ſcḋa.		Dignoruꝫ.
Corona.	Fructuoſa	tertia	Eſt corona	Sanctorū.
	Uitioſa	quarta		Maloruꝫ.
	Ruinoſa.	quinta		Malignoꝝ.

Prima eſt in conſcientia vbi iuſti coronantur virtuti
bus. Secunda fit in eccleſia vbi prelati coronātur ho-
noribus. Tertia fit in patria vbi ſancti coronant ſplē
doribus. Quarta fit in cordis curia: vbi mali coronā-
tur criminibus. Quinta fit in mundi gloria vbi diui-
tes coronātur dignitatibus. Corona virtutū pertinet
ad perfectos: de qua Prouer. xiiij. Corona ſapientiuꝫ
diuitie coꝝ. Diuitie dico. i. virtutes. Corona dignita-
tis pertinet ad prelatos: de qua. j. Macha. iiij. Orna-
uerūt faciē templi coronis aureis. Corona glorie eter-
ne pertinet ad beatos ps̄. Gloria ⁊ honore coronaſti
eū domine. Corona culpe ꝑtinet ad peruerſos. q. ſ. di-
uerſis vitijs ſe coronant. Unde Eſa. xxviij. Ue corone
ſuperbie: ebrijs effraim. Corona mundane glorie perti
net ad diuites et tyrānos: qui ſcꝫ hodie coronantur co
ronis temporaliū dignitatū. Sicut enim iuuenes fa-
ciūt quandoqꝫ de vno miſero ſibi regē in penthecoſte:
qui eſt in magna gloria vna die: ſed in craſtino corona
ab ipſo tollit ⁊ regno ſuo deficiente remanet in miſe-
ria ſicut ante. Sic iſti nūc quidē portāt coronas i. al-
tas ſeculi dignitates: momentaneū tñ erit iſtud: qꝛ ci-
to deficiet gloria ſua vana. Eſaie. xxviij. Pedibus cō
culcabitur corona ſuperbie. Pone ſi vis de locuſtis il
lis mirabilibus. Apoca. ix. ꝑ quas deſignant tyranni
que ſimiles erant equis paratis ad preliū capillos et
facies

Ayuntamiento de Madrid

Facies habebant mulierum: aculeos in caudis ⁊ coro
nas aureas ſupra caput: ⁊ poteſtas eaꝝ nocere hoībꝰ
menſibus quinqꝫ. Tales em̄ ſunt tyranni equini.i.ſu-
perbi ⁊ luxurioſi: ⁊ ad preliandū contra bonos parati.
Mulieres tamen in viribus ⁊ penitus eneruati: acu
leo rapinarū muniti: ⁊ terrenis dignitatibus corona-
ti: q̄ tñ menſibus quinqꝫ.i.incōpleto tp̄e viuūt: ⁊ no-
cent hoībus quantū poſſunt. Senariꝰ ergo numerus
eſt ꝑfectus: quinariꝰ imꝑfectꝰ. Iſti ergo mēſibꝰ q̄nqꝫ
nō ſex nocere dicunt᷑: q꞉ vita taliū dimidiat᷑: ne ita com
plete ſicut vellēt noceāt hoībus: quos ꝑſequunt᷑: qu ia
ſcꝫ corona ſue terrene poteſtat̄ ꝑ mortē cadēte: ipſi de
medio ſuſtollunt᷑. Ezechie. xxj. Prophane impie dux
iſrael: aufer ſydarim: tolle coronā. Ita ꝙ iſti plangūt
cū hieremia. Treno. v. dicētes. Defecit gaudiū cordis
nr̄i ꝯuerſus eſt in luctū: chorus nr̄ cecidit corona capitis
noſtri. ve nobis q꞉ peccauimus. Et ſi vis vltra dicere
dic. ꝙ eſt corona pene ⁊ miſerie: q̄ ꝑtinet ad dānatos:
q꞉.ſ. de corona culpe q̄ eſt interius: ⁊ mūdane glorie q̄
eſt exterius: venit ad coronā triſticie q̄ eſt inferiꝰ. Eſa.
xxij. capitu. Coronās coronabit te tribulatiōe. His er
B go premiſſis de tribus primis coronis aliquid eſt dicē
dū. ¶ Igit᷑ dico. ꝙ eſt corona hoīm ꝑfectoꝝ: q̄.ſ. nihil
aliud eſt ꝙ̄ copia virtutū ⁊ meritoꝝ. Illud em̄ pōt di
ci corona: qđ ei cedit ad gloriā ⁊ honorē. Cū igit᷑ nihil
glorioſius ſit virtute: reſtat ꝙ ꝑ coronā poterit virtu-
tū poſſeſſio denotari. Narrat᷑ em̄ de peone.i. de eſcula-
pio: q̄ ꝓpter cōſcientiā quā habebat fuit fictus filius
ſolis: ꝙ cū quadā die videret quēdā paſtorē coronatū
corona floꝝ ⁊ herbarū multarū cū baſiliſco dimicare
ipſumqꝫ nec flatu nec ſibilo ſerpentis videret perire:
cogitauit ꝙ hoc erat propter virtutem alicuius her-
be vel floris in corona ipſius exiſtentis. Coronā ergo
cū longa lancea de capite paſtoris ſubtrahit: ⁊ ſtatim
mortuus paſtor cadit qua iterū repoſita viuus ſurgit
⁊ rurſus depoſita morti cedit. Cū ergo baſiliſcus receſ
ſiſſet: peon ſigillatim flores ⁊ herbas ori mortui appo
ſuit: ⁊ ſic in corona illā herbā ſeu florem inuenit: cuiꝰ
virtute mortuus reſurrexit. Talis ergo corona ſignat
gratiā dei. q̄ ſcꝫ multos flores.i. multas particulares
virtutes continet in ſeipſa. Iſta eſt em̄ illa corona vir-
tute cuius baſiliſco.i. diabolo poſſumus reſiſtere: ⁊ ſi
ne qua ſibi nō poſſumꝰ preualere. Cū em̄ iſta viuimꝰ
ſine iſta aūt cadimus ⁊ perimꝰ. Cū iſta etiam reſurgi
mus. ⁊ ſine iſta penitus nihil ſumus. Gratia dei ſum
id qđ ſum. j. Corin. xv. Peon em̄ filiꝰ ſolis.i. xp̄s filiꝰ
dei: cū iſta nos viuificauit: ⁊ a diaboli ⁊ mortis eterne
periculis liberauit. Unde de quolibet ſic coronato dr̄
in p̄s. Poſuiſti in capite eiꝰ coronā de lapide precioſo
Uitā petijt a te ⁊ tribuiſti ei dn̄e. Iſta eſt corona. Apo-
ca. vbi dicitur. ꝙ mulier amicta ſole q̄ lunā habebat
ſub pedibus eius: habebat in capite ſuo coronā ſtella
rum duodecim. Apoca. xij. Mulier iſta eſt ſancta ani-
ma vel perſona quā ſol iuſticie xp̄s amiſit.i. veſtit et
operit: ⁊ luna.i. beata virgo: ipſam ſuſtinet ⁊ defendit
Iſta igit᷑ corona. xij. ſtellarū coronata: dr̄ ꝓ eo ꝙ in co
rona diuine gratie duodecim virtutes: ſicut. xij. precio
ſi lapides apponūtur. Unde nota ꝙ in corona viri iu-
ſti concurrunt iſta videlicet

Mentis puritas ⁊ innocentia.
Feruens caritas ⁊ amicicia.
Dulcis pietas atqꝫ clementia.
Morum dignitas ⁊ excellentia.
Senſus maturitas atqꝫ prudētia.
Cordis humilitas ⁊ ſubiacentia.
Pia benignitas ⁊ complacentia.
Mentis ſublimitas ⁊ eminentia.
Pungens aſperitas ⁊ penitentia.
Fortis ſtabilitas ⁊ patientia.
Longa ſoliditas ⁊ permanentia.
Dei timoroſitas ⁊ reuerentia.

¶ Iſti ſunt ergo duodecim p̄cioſi lapides vel duodecim ſtelle in corona ꝑfectionis cuiuſlibet viri iuſti. Ip̄m igit᷑ p̄mo coronat innocentie puritas q̄ ſcꝫ ſignificat in au
ro qđ eſt metallū puriſſimum. Exod. xxv. Deaurabis
menſam auro puriſſimo: ⁊ facies ei coronam. Itē ip̄m
coronat amicicie ſeu diligentie caritas. Unde caritas
eſt illa mulier. De qua Prouerb. xij. Mulier diligens
corona eſt viro ſuo. Item ipſum coronat clemētia ſeu
mia ⁊ pietas p̄s. Qui redimit de interitu vitam tuam
qui coronat te in miſericordia ⁊ miſerationibus. Item
ipſum coronat moꝝ excellētia ſeu nobilitas. Prouer.
xvj. Corona dignitatis ſenectus q̄ in vijs iuſticie repe-
ritur Itē iuſtū coronat prudētia ſeu maturitas. Eccl̄i
xxv. Corona ſenū multa peritia. Item ipſum coronat
cordis meſticia ſeu humilitas: que ſignificat᷑ in cinere
Unde in ꝑſona xp̄i dicit᷑ Eſa. lxj. Spiritus domini mi
ſit me vt darem lugentibus coronam pro cinere. oleuꝫ
gaudij pro luctu: palliū laudis ꝓ ſpiritu meroris. Itē
ipſum coronat beniuolentia ſeu benignitas. Unde in
p̄s. Benedices corone anni benignitatis tue. Itē ip̄m
coronat mentis eminentia ſeu ſtabilitas.i. cōtempla-
tio eternoꝝ: que figurat᷑ in hiacyntho. qui colorē hꝫ
celeſtem. Eccl̄i. xl. vtit᷑ hiacyntho ⁊ portat coronā. Itē
ipſum coronat penitentia ſeu aſperitas. Joh. xix. Co-
ronam de ſpinis impoſuerunt capiti ieſu. Item ipſuꝫ
coronat patientia ſeu ſtabilitas. Et iſta eſt corona de
roſis: q̄.ſ. quātoplus terunt᷑ tātoplus redolent. Sic
patientia Sapien. ij. Coronemꝰ nos roſis anteꝙ̄ mar
ceſcant. Item ipſum coronat permanentia ſeu lōgani
mitas: vel etiā mētis ſoliditas p̄s. Scuto bone volun
tatis tue coronaſti eū domine. Scutū em̄ firmitatem
boni propoſiti ſignat. Item ipſum coronat dei reuerē-
tia ſeu ipſius timoroſitas. Eccl̄i. j. Corona ſapiētie ti-
mor dn̄i. Sic igitur coronatus iuſtus poteſt honora-
biliter incedere. ⁊ his. xij. coronis adornatꝰ glorioſus
poteſt coram hominibus cōparere. Apoca. xix. In ca-
pite eius multa diademata. figuratꝰ in Mardocheo
de quo dicitur Heſter. viij. ꝙ Mardocheus de cōſpe-
ctu reḡ egrediētis: fulgebat veſtibꝰ regijs hiacynthi
nis atqꝫ aerinis: coronā aureā portās in capite: ⁊ ami
ctus pallio ſericeo ⁊ purpureo omniſqꝫ ciuitas exulta
uit ⁊c. Iſta eſt ergo corona virtutum que debet᷑ homi
nibus virtuoſis: quā tamen quādoqꝫ fatui perdūt ⁊ ꝑ
peccatū a ſtatu gratie ⁊ glorie cadūt: ita ꝙ talis ſic de-
poſitus poteſt dicere cum Job illud Job. xix. Expolia-
uit me ſupple diabolus gloria mea: abſtulit coronā de
capite meo: deſtruxit me vndiqꝫ ⁊ pereo: ⁊ quaſi auulſe
arbori abſtulit ſpem meā. Non ſic ſed habeamus co-
ronam virtutū. Eccl̄i. l. Circa illū corona fratrū: ⁊ q̄ſi
plantatio cedri in monte libano: ſic circa illū ſteterūt
quaſi rami palme. Si vis p̄dicare de ſancto Stepha-
no q̄ interpretatur corona: dic ꝙ ipe fuit corona eccl̄ie
militantis: qm̄ in capite.i. in initio ſuo fuit eccleſia co
ronata. Juſtus enim non ſolū habet coronā virtutuꝫ
imo ipſe eſt ipſi eccleſie pro gloria ⁊ corona. ſicut dicit
apoſtolꝰ Phili. iiij. Itaqꝫ fratres mei chariſſimi gau-
dium meū ⁊ corona mea ſtare in dn̄o ieſu xp̄o. Et ſic po
tes dicere ꝙ quilibet ſanctꝰ eſt corona firmitatis: pu-
ritatis: caritatis ⁊c. ſicut ſupra. Patet igitur ꝙ eſt co-
rona perfectoꝝ. ¶ Secūdo dico ꝙ eſt corona prelato- C
rum.ſ. dignitas eccleſiaſtica vel etiā quorūlibet iuſte
preſidentiū ⁊ magnoꝝ. Iſti em̄ ad literā portāt coro-
nas que ſunt ſigna dignitatis ⁊ excellentie ſtatus ſui.
Qđ etiā ipſa natura videt᷑ facere: q꞉.ſ. baſiliſcus q̄ eſt
rex ſerpentū debet eſſe quodā circulo candido corona
tus. Quandoqꝫ etiā in marmoribus ſciſſis inuēta eſt
imago regalis capitis cū corona: ſicut exēplificat Al-
bertus ꝙ ipſo venetijs exiſtente: lapis magnus mar-
moreus fuit ſciſſus ⁊ caput regis coronati apparuit
in ſciſſuris qđ naturaliter in marmore fuerat genera
tum. Uidetur ergo natura nō ſolū hoīem: immo etiā
regē ⁊ coronā effigiare: ita ꝙ nō ſolū ars ⁊ volūtas hu
mana: immo etiā occulta ipſa natura videtur taliuꝫ
cauſa eſſe. De mitris etiā ⁊ capitibꝰ mitratis ad ſimi-
litudinē capitū epoꝝ: q̄.ſ. cū pluuia in grandine ceci-
derūt in prouincia narbon̄. tempore pape Johannis.
ſicut narrauit mihi vir diſcretus dominꝰ Petrus vil-
laris capellanus domini pape qui predictam grandi-

Ayuntamiento de Madrid

nem effigiatā ſic viderat: ſatis videtur mirabile: quare oportet neceſſario cauſam ſecretā in natura taliū accidētiū eſſe. Igitur ⁊ corone epales ⁊ regales. ⁊ breuiter omnes dignitates eccleſiaſtice ⁊ tēporales. a deo occulte proueniunt. q̄ ſic in natura effigiate cōſiſtūt Quapropter bn̄ dicit apl's. Ro. xiij. Nō eſt poteſtas niſi a deo. que autem a deo ſunt ordinata ſunt. Et ideo de quolibet ꝑmoto dicitur ipſi domino illud ps. Poſuiſti domine ſuper caput eius coronā. ⁊ iterꝫ Gloria ⁊ honore coronaſti eū domine. ⁊ cōſtituiſti eū ſuper opera manuum tuaꝝ. Et nota ꝙ corone temporales

D Datur. Doctoribus. Victoribus. Rectoribus. Sic ꝟe dico chariſſimi ꝙ gloria dignitatum debet precipue dari

Illis q̄ ſciūt. Inſtruere ignaros paruulos. Deuincere nocētes emulos. Dirigere ſubiectos populos

Dent̄ ergo tales corone docētib⁹ ſubtiliter plebē ignorantem. Ad lr̄aꝫ eī̄ doctoribus b̄retū imponit̄ in locum corone. Poete ēt corona laurea coronant̄ i roma Poete etiā āt iq̄t⁹ coronabant̄ ſemp hedera ſm̄ Iſid. in ſignū viuacis̄ ingenij. ꝑ eo ꝙ hedera viret. q̄ omnia ſigna ſunt: ꝙ corona dignitatum illis debet̄ q̄ alios ſciunt docere ⁊ inſtruere. Unde quilibet talis pōt dicere illud. Eſa. lxj. Spūs dn̄i ſup me. eo ꝙ vnxerit me. ad annunciādum miſit me. vt predicarem ⁊c. Sequit̄. Gaudens gaudebo in dn̄o. q2 induit me dn̄s veſtimento ſalutis ⁊ iuſticie tanq̄ ſponſum decoratū corona ¶ Itē

E dent̄ tales corone vincentibus viriliter hoſtem rebellātem. Antiq̄tus eī̄ milites coronabant̄. qn̄. ſ. hoſteꝫ ſuperauerāt ⁊ vicerāt. ⁊ qn̄ victores ad ꝓpria remeabant ſicut pꝫ ꝑ Iſid. q̄ dicit. Qð lauro antiq̄tus victores milites coronabant̄. Et ideo laurus: quaſi a laude dr̄. eo ꝙ victores cum laude ⁊ gloria ad ꝓpria reducebantur Ratio vero quare laurus ꝓprie ad coronandum milites victores ordinata fuit. potuit eſſe talis. dicit enim Plinius li. xvj. ca. xxx. Qð laurus hꝫ virtutem fulminibus reſiſtendi. hec eī̄ arbor ſola inter arbores non fulminat̄. Sic voluerunt antiq̄ ordinare. ꝙ q2 milites a fulminibus. i. a violentijs hoſtium vinci non potuerunt: coronari lauro tanq̄ inuincibili arbore debuerunt. Unde etiam ipſa premia ſeu corone victoꝝ lauree vocabant̄. ſicut pꝫ in hymno martyrū. vbi dr̄. Que vox q̄ poterit lingua retexere. q̄ tu martyribus munera ꝑparas. ruoū naꝫ fluido ſanguine laureis ditant̄ bene fulgidis Sic ergo dicam: q2 ꝓcerto illi q̄ hoſtib⁹ id eſt demonibus tyrānis ⁊ rebellibus bn̄ reſiſtūt coruſcꝙ pteruiam ſuperāt atꝙ vincūt. lauro. i. laude. ⁊ corona laurea. i. dignitate. laude ⁊ gloria digni ſūt. Naꝫ illi q̄ ſe ꝑ tēperātiam. demones ꝑ innocētiā. hereticos ꝑ ſciam: pteruos ꝑ iuſticiam ſciunt vincere. digni ſūt corona dignitatum fulgere. ⁊ coronati ⁊ mitrati incedere ⁊ manere. Figurati apoc. vj. vbi dr̄. Ecce inq̄t equ⁹ albus. ⁊ q̄ ſedebat ſup eum habebat arcum: ⁊ data eſt ei corona. ⁊ exiuit vincens vt vinceret. Q2 reuera illis q̄ ſedent in equo albo. i. in corpe mundo ꝑ innocentiam ⁊ cōtinētiam: ⁊ q̄ habent arcum. i. ſciam ⁊ iuſticiam: ſciam. ſ. qua mali verbaliter. iuſticiam: qua mali realiter ſagittent̄ ⁊ ſuperent̄ talibus dico q̄ ſic exeūt vincētes vt vincant. debet merito dari corona dignitatis et glorie triūphalis. i mundi ⁊ eccleſie dignitates. Unde iſti ſunt illi. xxiiij. ſeniores ſedētes in ſedibus añ thronum. q̄ habebāt cytharas ⁊ coronas. q̄s ante thronum etiā ſubmittebāt. q2 ꝟe iuſti q̄ ſunt ſenes ꝑ prudentiā ⁊ maturitatem. digni ſunt ſedere añ thronum dei per autoritatem ⁊ maieſtatē. ⁊ habere coronas. i. gloriā ⁊ dignitatē. q̄s tn̄ debēt añ thronū ſubmittere i. deo attribuere. ꝑ reuerētiā ⁊ humilitatē. Apocali. xiiij. Uidi nubē cādidā. ⁊ ſup nubē ſedētē ſimilē filio hominis habētem in capite ſuo coronā auream. ⁊ in manu ſua falcē acutā. q. d. illis corona dignitatū debetur q̄ falce acuta. i. iuſticia. nube cādida. i. mūdicia humana ſimilitudine. i. ratione ⁊ ſapiētia ꝑdotātur.

Dari ergo debēt corone dignitatū vicentibus viriliter hoſtem impugnātē. De paride eī̄ legit̄. Qð cuꝫ eſſet paſtor ⁊ videret in grege taurū pulcerrimū. fecit ſibi coronam de floribus. Quia alios tauros vincebat. Scd̄m fabulas ꝟo mars in tauꝝ mutatus. ⁊ cū tauro illo luctatus ipm̄ vicit ꝓpter qð paris coronaꝫ tauro ſuo abſtulit ⁊ alteri tauro dedit. Sic igitur paris a paritate iudicij. q̄ alexander antea dictus fuit. Uictoribus igitur vitioꝝ ⁊ maloꝝ debentur corone ⁊ glorie dignitatum. Dic ſi vis de diuerſis coronis militū et victorū. ſ. curialibus ⁊ mirabilibus ⁊c. De qb⁹ plini. capl'm magnū facit. ¶ Itē dari debēt iſte corone regētibus vtiliter plebē ſubiacētē. i. illis q̄ bene ſciunt regere ⁊ preeſſe. Prelato enim ⁊ principi nō ſolū eſt neceſſaria ſcia in docendo. nec potentia in reſiſtēdo imo etiā induſtria in regēdo. Sicut enim rectoribus ⁊ magnatib⁹ datur corona materialis. ſic illis q̄ bn̄ ſciunt regere debet dari dignitas. ⁊ autoritas temporalis. Un̄ de ionatha bono duce ⁊ retore dicit̄. i. Macha. x. Alexāder miſit ionathe purpurā ⁊ coronā aureā. Igit̄ tali corona digni ſunt rectores prudētiſſimi. Uictores ſtrenuiſſimi. Doctores ſcientiſſimi. Qð proh dolor hodie eſt cōtra multos. q2 reuera hodie nō ꝯſequunt̄ dignitatū coronā magni doctores: ſꝫ adulatores. Nō fortes victores ſed diri tortores Nō iuſti rectores ſed neꝙ lictores. Nō maturi ſenes. ſꝫ leues iuuenes. Nō viri zelotes. ſꝫ parui nepotes. Et ideo multis q̄bus in preſenti dātur dignitatum corone. videntur figurati in idolis gētiū. de qb⁹ dr̄. Baruch. vj. Argētea inq̄t ⁊ aurea ſunt ⁊ non poſſunt loqui. Sequitur. Coronas certe habent aureas ſuper capita ſua. Et Ezech. xxiij. Illi mulieri meretrici oolibe per quā intelligit ꝓpha ciuitatē hierl'm. dr̄ ſic. Ornata es inq̄ mūdo muliebri ſediſti in lecto pulcherrimo ⁊ menſa ornata ante te. thymiama meū ⁊ vnguētū meum poſuiſti ſuper eam et vox multitudinis exultantis erat in ea. ⁊ in viris q̄ veniebant de deſerto poſuerunt armillas in manib⁹ eoꝝ. ⁊ coronas ſpecioſas in capitib⁹ eoꝝ. Et dixi ei q̄ attrita erat in adulterijs. nunc fornicabitur in fornicatione ſua q̄ſi ad mulierē meretricē ingrediebantur ad oolibā. Iſta ooliba ſeu hierl'm quondā ſancta. tūc idololatra ſignificare poterit eccl'iaꝫ tēpoꝝ futuroꝝ Ooliba eī̄ interpretatur tabernaculū meū in ea. q2 ſcꝫ in eccl'ia deus per fidē inhabitauit. ⁊ ibi ſuū tabernaculū collocauit. Iſta eī̄ in ſuo primeuo ſtatu fuit hierl'm ciuitas ſancta. In fine vero qn̄ ꝑ cultū vitioꝝ deꝑuabit̄. ⁊ ſpūaliter idololatriā exequetur. Uocabitur ooliba. ciuitas meretrix ⁊ infecta. Et bene meretrix. q2 ſcꝫ ſicut meretrix plus diligit magis dantē. ſic in fine ſoli donatores in eccleſia diligētur qn̄ ibi oīa venalia offerētur. tūc plangēdo dicere poterit homo illud. Eſai. j. Quō facta eſt meretrix ciuitas fidelis. plena iudicij. iuſticia habitauit in ea. nunc aūt homicide. Iſti ergo tunc poterit dici. ⁊ vtinā modo non ſic. Ornata es inquit o tu eccleſia. deꝑuata mundo muliebri. i. ornatu femineo. i. tota es enumerata ⁊ effeminata. menſa ſupple nūmulanoꝝ ⁊ mercatoruꝫ ornata eſt añ te inq̄tū tu es ad vēdēdū ſymoniace bn̄ficia inclinata. thymiama ⁊ vnguētū. i. ſpiritualia ⁊ ſacramēta. in iſta menſa etiam ponuntur inq̄tum ibi erunt emptorib⁹ etiā ipſa eccleſie ſpiritualia cōmunicata Et ideo multitudinis exultantis ibi eſſe dicit̄. inq̄tū pro emēdis beneficijs ibi erit multitudo hominum aggregata. Quid vltro pro certo dicitur ibi. ꝙ ad mēſam beneficioꝝ eccleſiaſticoꝝ venient viri de deſerto i. homines ſine virtute ⁊ ſine merito. vel de deſerto. i. de pauperrimo ſtatu ⁊ viliſſimo. quibus ꝓculdubio armille. i. epiſcopales cyrothece in manib⁹. ⁊ corone ſpecioſiſſime mitre precioſe in capitib⁹ ponentur. Et ſic proh dolor iſta ooliba attrita in adulterijs. cum diuerſis diuerſimode fornicabitur. inq̄tuꝫ ad ipſius cubile. i. ad ipſius dignitates. alieni viri: id eſt perſone inſufficientes ⁊ degeneres modo ſymoniaco ⁊ fornicario f

nicario admittetur. Et forte tunc temporis erit in ali
quibus patribus: q ad literā illi qui de prelatorū for-
nicatione nascentur: coronis ⁊ armillis dignitatū in
ecclesia ditabunt. Ita q iam talibus in dignitate pro
motis possunt dicere pmotores eorū illud. Ezech. xvj.
Expandi amictū meū supra te: operui ignominiā tuā.
Sequitur. Unxi te oleo: cinxi te bysso: vestiui te disco-
lorib⁹: calciaui te hiacyntho dedi armillas in manib⁹
tuis: ⁊ coronā decoris in capite tuo. Non sic charissi-
mi non: q reuera tales corone non debent dari insuffi
cientibus ⁊ indignis: sed potius sufficientibus ⁊ ꝓue
g ctis. Ezech. xxiij. Corona tua circūligata sit tibi. Ista
est igitur corona secunda que est prelatorū. ¶ Sed ter
tio principaliter dico: q est corona beatorū. s. corona
glorie paradisi. Ipsa enim paradisi gloria corona dr.
quia s. sicut corona figurā habet sphericā ⁊ rotūdā
vbi no est inuenire principiū neq finē. in corona etiā
diuersi sunt lapides preciosi. Sic dicā q ista gloria nō
hꝫ finē aut principiū. cū ipsa nihil aliud sit q ipsemet
deus eternus. q est sanctorū merces ⁊ premium. gloria.
corona seu gaudium. Esa. xxviij. Erit domin⁹ corona
glorie multos cōtinēs lapides preciosos. i. multa par
ticularia gaudia bonorū ⁊ gaudiorū. q in domo pris mei
mansiones multe sunt Ioh. xiiij. Talis autem corona
in scriptura vocatur

h	Iusticie		¶ Bene merentib⁹
Corona	Uite	q dat	Sēper viuentibus
	Glorie		Alte regnantibus.
	Amicicie		Charis parentib⁹:

Est dico corona iusticie. Nullus eīm istā habebit nisi
bene meritus. ita q dabitur nunc solum gratia. imo
etiā iusticia mediāte. ⁊ inde est q in choro ecclesiarū
cathedralium ⁊ religiosorū vna corona in medio cho
ri sursum suspensa ponitur: vt ibi respicientes de coro
na celestis glorie meditent: ⁊ vt pro ea acquirenda la
borent ⁊ virtualiter operētur: ac si dicatur eisdem. Ec-
ce corona: sed non coronabitur nisi qui legitime certa
uerit. ij. Thimo. ij. Ideo de ista corona iusticie dicebat
apostolus ij. Thimo. iiij. Reposita est mihi corona iu
i sticie: quā reddet mihi dominus in illū diem iustus
iudex ⁊c. ¶ Item ista est corona vite: q ista nō datur
illis qui per peccatū sunt mortui: sed illis qui per gra
tiam sunt viui: nec illis qui per mortem eternā pereūt
sed illis qui perpetuo sursum viuunt. Apoca. ij. Esto
fidelis vsq ad mortem ⁊ dabo tibi coronā vite. Itē ista
est corona glorie: q nulla est gloria: nisi illa que obtē
ta nunq perditur possessa: nunq minuit: acqsita nū-
q deprimitur: sed semp in eodem statu permanēs im
marcessibiliter vigoratur. j. Petri. v. Cū apparuerit
princeps pastorū: percipietis immarcessibilem eterne
glorie coronam. Corona etiā amicicie dicit: q domin⁹
non dat illam nisi specialibus familiaribus ⁊ amicis
vnde anime beate dicitur Canti. iiij. Ueni de lybano ve
ni coronaberis. Et bene dicit spōsa: q s. reges primo
coronant p epos: ⁊ tandē ipsi coronant sponsas suas:
sicut de Hester legitur Hester. ij. q ipsa ꝓ vasti facta
est vxor assueri: qui fecit eā regnare ꝓ vasthi: ⁊ impo
k suit dyadema in capite eius. ¶ Aduerte tamē q in pa
tria est corona que dicitur aurea: ⁊ que dicitur aureo-
la. Aurea eīm premiū signat essentiale: aureola pmiū
accidentale. Quod figuratur in mensa tabernaculi q
in circuitu coronam habebat auream: ⁊ desuper illā
coronam quam appellabat aureolam: ad denotandū
q aliqui sunt sancti quibus datur nō solū premium
essentiale: sed etiam accidentale. Et aduerte fm sctōs
q tribus generibus beatorum debetur corona aureo
la videlicet

Uirginibus.	Quia s. vltra cōmune premiū
Doctoribus.	⁊ essentiale isti tres promerētur
Martyribus.	aliquod premium speciale. Uir-

gines propter excellentiam puritatis. Doctores pro-
pter excellentiam veritatis. Martyres propter excellē
tiam constantie ⁊ probitatis. Uirginibus debetur co
rona florea propter puritatis nitorem. Sapien. ij. Co
ronemus nos rosis: antequā marcescant. Doctorib⁹ de-
betur corona stellea propter veritatis splendorem. vn
de illud predictum Apoca. xij. In capite eius corona
stellarum. xij. Martyribus debetur corona aurea pro
pter soliditatis valorem. Aurum enim in igne nō mi-
nuitur sed purgatur: sic nec martyres in tormentis de
fecerunt: sed fortiter perstiterunt. Unde de archa dici
tur. Exo. xxxvij. q Beselel vestiuit eam auro purissi
mo: ⁊ fecit illi coronam auream. Iste autē tres aureo-
le figurantur in fructu tricesimo pro virginibus sexa
gesimo pro doctoribus: centesimo pro martyribus: de
quo Mat. xiij. dicitur. q semē quod cecidit in terram
bonam fecit fructum: aliud quidem centesimū: aliud
sexagesimū: aliud tricesimū. Unde ⁊ multi sunt san-
cti qui istas tres coronas acquisierunt pro eo s. q
virgines: doctores ⁊ martyres fuerūt: sicut de Pau-
lo creditur: ⁊ de Iohanne baptista cantatur. Un hym-
nus eius dicit sic. Serta terdenis alios coronat: aucta
crementis duplicata quosdam: trina centeno cumula
ta fructu te sacer ornat. Ac si dicat beato Iohāni. Alij
coronantur sertis. i. coronis ter denis. i. tricesimis: alij
duplicatis. i. sexagesimis: alij centesimis. i. alij coronā
reportant minorem que est virginū: alij mediam que
est doctorum: alij maiorem que est martyrum. Sed tu
sacer trina corona coronaris: s. omniū. Zacha. vj. Fa
cies coronas ⁊ pones in capite iesu filij Iosedech sa-
cerdotis magni. Patet igitur quomodo sunt tres pn
cipales corone s. Corona

Eternalis.		Beatorum.	Ista est
Tpalis.	Que est	Prelatorū.	igit mul-
Spūalis.		Perfectorū.	tiplex co-

corona humana. ¶ Sed si vis dic adhuc q inuenitur l
diuina corona. Et sic dico q deo attribuuntur.

Corona carnea.	Prima apparuit in beata in-
Corona spinea.	carnatione: de qua Cātico. iij.
Corona nubea.	Egredimini filie syon ⁊ videte

regem salomonem in dyademate: qua coronauit eum
mater sua. Istud enim dyadema fuit ipsius humani-
tas: quo caput xpi: id est diuinitas fuit coronata ⁊ cir
cūcincta. Secūda apparuit in xpi penali passione et
tribulatione: ⁊ ista fuit corona spinea: qua ipse fuit
a iudeis realiter coronatus. Unde Iohan. xix. Exiuit
ergo Iesus portans spineam coronam ⁊ purpureū ve
stimentum. Tertia corona s. nubea apparebit in fu
turi iudicij prosecutione: vnde Apoca. xiiij. Uidi inqt
nubem candidam: ⁊ super eā sedentem similē filio ho
minis: habentem in capite suo coronā: ⁊ in manu fal
cem acutā. figurari etiam potuit Apoc. x. Ubi ille an
gelus dicitur yride coronatus. Ista est enim corona di
uinitatis: que s. in iudicio precipue apparebit. Diui-
nitas enim corona humanitatis est vnde Hebreo. ij.
Uidemus iesum propter passionem mortis gloria et
honore coronatum. Sic igitur patet quomodo coro-
na in scriptura sumitur multis modis. Uide de dya-
demate.

Corpus. Potest dici omnis rerum creaturarū A
substātia: exceptis spiritualib⁹. Om-
nia enim que sunt aut sunt spiritualia aut corporalia
vnde proprie corpus dicitur omne qd ex materia ⁊ for
ma constituitur. Cū igitur sit dare corpora celestia: q
non corrumpuntur corpora elementaria que cōtinue
variantur: corpora elementata seu composita que cor
rumpunt alterantur ⁊ generantur: longū esset talib⁹
immorari. Igitur omissis alijs de corpore aialis: car-
ne s. ⁊ ossibus constituto: ⁊ potissime de corpore hu-
mano aliquid solum dicam: et aliquid ad mores per-
tinens eliciam iuxta posse. Dicā ergo q corpus est cō-
geries membrorum diuersorum fm anathomiam de-
bitam ordinata. Notabo igitur q in scriptura corp⁹
in bono sumitur ⁊ in malo. ¶ Et primo quidē dicam⁹ B
q corpus sumitur in bono. Et sic dicā q est.

Ayuntamiento de Madrid

Politicum factum de gentibus.
Corpus Canonicum factum de moribus.
Mortificum factum de carnibus.
Dominicū datum hominibus.
Gentium iungit vnitas.
Corpus Uirtutum facit ſanctitas.
Humanum tenet fragilitas.
Diuinum parit virginitas.
Ciuitatis legibus ſtringitur.
Corpus Sanctitatis moribus pingitur.
Iuſti aſpere pungitur.
Chriſti deuote colitur.

Sic igitur dico ꝙ eſt corpus eccleſie qđ eſt aſtringendum amoris legibus. Corpus conuerſationis bone: quod eſt compingendum perfectis moribus. Corpus viri iuſti qđ eſt ſupponendum penis ⁊ ictibus. Corpꝰ ieſu chriſti: quod eſt excolēdum deuotis ritibus. De iſto igitur quadruplici corpore per ordinē differamꝰ.

C ¶ Eſt igitur primo corpus myſticum: qđ debet alligari legibus amoroſis. Et iſtud corpus eſt eccleſia vel quecunqꝫ religio: ſeu cōmunitas fidelium adunata. Chriſtus enim in iſto corpore eſt pro capite: cuius locum tenet papa epiſcopi ⁊ prelati. Oculi qui vident ſunt doctores. Aures que audiunt ſunt iudices. Lingua et labia que loquunt̄ ſunt aduocati ⁊ predicatores. Manus que corpus defendūt: ſunt milites. Stomachus ⁊ vene que corpus nutriunt: ſunt pij diuites. Pedes qui terrā tangunt ſunt agricole ⁊ pauperes: ⁊ ſic de alijs. vnde de iſto corpore dicit̄ Roma. xij. Chriſtus multa membra habet in ſuo corpore. Et ſic nota ꝙ iſtud corpus habet vnum

D Fidei ſplendorem. ¶ Habet dico vnum fidei
Mutuū amorem. ſplendorem. Quia ſicut dici
Spei directorem. tur ad Philipen. iiij. Unus

deus: vna fides: vnum baptiſma. vnde .j. ad Corin xij. Omnes nos in vnum corpus baptizati ſumꝰ. De gorgodis ſeu gorgonibus monſtris dicunt fabule: ꝙ cū eſſent plures vnicum habebant oculum: quem vna alteri mutuabat. Rerum etiam ſpecies cum ſint multe vnicum habent ſolem. Sic dicam de oculo ⁊ de ſole. i. de lumine fidei: quia reuera iſte debet eſſe vnicus ⁊ vnitus cunctis nobis. Ezechie. j. Totum corpus plenum oculis. i. plenum fidei ſacramentis. ¶ Itē habet iſtud corpus vnum amoris feruorem. Corpus enim nō habet contrarietatem in membris: ſed potius concordiā ⁊ amorem: quod patet: quia vnum de alio non ſe vindicat: ſed aliud alterum adiuuat ⁊ confortat. Sic pax amor: ⁊ concordia: debet eſſe perpetuo inter nos. Iuxta illud Romano. xij. Multi vnum corpus ſumus in chriſto: ſinguli autem alter alterius membra. j. Corinthio. xij. Membra cum ſint multa vnū corpus ſunt. In corpore enim vnum membrum non ambit ad officium alterius: ſed quodlibet contentatur ſtatu ſuo. Sic inter nos tantus debet eſſe amor. ꝙ alter non debet bono alteriꝰ inuidere: ſed proprio cōtentus eſſe. j. Corinth. xij. Nunc autem deus poſuit membra vnū quodqꝫ in corpore ſicut voluit ⁊ exēplificat: ꝙ pes nō indignatur ſi non eſt oculus: nec auris ſi non eſt lingua ⁊c. Ad denotandum: ꝙ in corpore eccleſie nulla debet eſſe inuidia: ſꝫ amor ⁊ caritas ſempiterna. Habet igitur iſtud corpus vnicum amoris feruorem. Iterū habere debet vnicum ſpei directorem ſeu tenorem. Unde Philipen. iiij. Unum corpus ⁊ vnus ſpiritus: ſicut vocati eſtis in vna ſpe. Iſtud eſt igitur corpus myſticū idest eccl'ia Sꝫ heu proh dolor pro certo videtur hodie ꝙ deus in multis partibus habet corpus valde monſtruoſum ⁊c. Compara multas cōmunitates ⁊ eccleſias corporibus monſtruoſis: que ſcꝫ non habent mēbra vbi deberent: ac ſi pedes eſſent loco capitis: caput in loco pedum ⁊c. Sic vere dico: ꝙ in multis corporibus eccleſiarū ⁊ cōmunitatum: multa ſunt mōſtruoſa ⁊ contra rationem facta: qꝛ ſcꝫ multi ſunt qui deberent eſſe caput ⁊ ſunt pedes: ⁊ multi tenent locum capitis: qui locum pedum tenere deberent: quia ſcꝫ multi indigni ſunt in dignitatibꝰ altis: ⁊ multi digni ſunt in ſtatibus depreſſis ⁊ infimis. Eccl'i. x. Uidi ſeruos in equis: ⁊ principes ambulantes ſuper terram. Et hoc eſt valde irrationabile. Nō eſt enim corpus alicuius animalis: quod oculos habet in pedibus: ſed potius in capite et in alto. Sic vere dico ꝙ valde eſt indecens ꝙ oculi. i. viri ſcientifici ſint in pedibus: idest ī ſtatu infimo depreſſi: quinimmo magis decet ꝙ ſint in capite id eſt in dignitatibus collocati. Patet igitur ꝙ eſt corpus myſticum qđ eſt alligatum legibus amoroſis.

E ¶ Secūdo dico qđ eſt corpus celicum quod eſt aggregatum moribus virtuoſis: ⁊ iſtud eſt corpus virtutū id eſt conuerſatio bona: diuerſis mēbris. i. diuerſis virtutibus cōpoſita ⁊ compacta. Iſtud enim corpus habet caput altum: hoc eſt contemplationē Oculos claros: hoc eſt diſcretionem. Aures audiētes: hoc eſt miſericordiam ⁊ pauperū exauditionem. Cor interiꝰ hoc eſt meditationem. Manus exterius: hoc eſt bonā operationem. Linguam: hoc eſt dei laudem ⁊ confeſſionem. Dentes mordentes: hoc eſt iuſticiam ⁊ correctionem. Pedes oīa membra ſuſtinentes: hoc eſt patientiam ⁊ benignam aliorꝫ ſupportationem: ⁊ ſic de alijs. Rom. xij. In vno corpore multa mēbra habemꝰ. Omnia autem membra non eundem actum habent. Notabis igitur ꝙ iſtud corpus: id eſt congeriem virtutū tuarum ipſamqꝫ conuerſationem tuam ⁊ vitam moralem debes

Abſtergere ab inani motu. ¶ Igit̄ dico ꝙ cor
Abluere lachrymoſo luctu. pus noſtre mora
Abſcondere ab homī vultu. lis conuerſationis
Inducere honeſtatis cultu. ab vnitate oris exui:
Adornare virtuoſo ritu. ſcꝫ ab omni inani
Macerare abſtinenti victu. gloria: qđ bn̄ figu
Illuſtrare prudentie viſu. ratur in pilis corpo
Roborare conſtantie niſu. ris qui precipiunt̄
Subleuare cōtēplationis auſu. radi ad hoc ꝙ ho
Iocundare leticie plauſu. mo mūdus ab om

ni lepra debeat iudicari Leuiti. xiiij. Radet inquit capillos capitis: barbam ⁊ ſupercilia: ac totius corporis pilos. Pili enim inanem gloriam que oritur ex virtutibus ſignificant: ⁊ quoſcunqꝫ vanos cogitationū motus. Item iſtud corpus per cōpunctionē debet ablui. Unde Nume. xix. Lotis veſtibus ⁊ corpore ingrediat̄ caſtra. Item per humilitatem debet abſcōdi. Tho. iij. Cum acceperit deus animam meā corpus meū ſepeli. Item per honeſtatē debet indui. Eccl'i. xix. Amictꝰ corporis ⁊ riſus dentium annūciant de illo. Item multis virtutibus debet adornari. Iudith. x. Lauit corpꝰ ſuum ⁊c. Sequitur. Et omnibus ornamentis ornauit ſe. Item per abſtinentiā debet macerari. Heſter. xiiij. Corpus ſuum humiliauit ieiunijs. Et merito: qꝛ ſicut dicitur Eccl'i. xxxj. Sanitas anime ⁊ corporis ſobrius potus. Item per prudentiā debet illuminari Ezechie. x. Omne corpus plenum erat oculis ante ⁊ retro. Iteꝫ per conſtātiam decet roborari. Uñ de illo mirabili viro dicitur Danie. x. ꝙ corpus eius quaſi criſolitꝰ erat Criſolitus enim lapis durus conſtantiam ſignat. Itē per contemplationē debet ſubleuari: vnde de ſanctis animalibus dicitur Ezechie. j. ꝙ duabus alis tegebāt corpus ſuum: ⁊ duabus volabant. Item per leticiā debet iocundari. Unde de Iudit. x. ꝙ abſtulit a ſe cilicium ⁊ induit ſe veſtimētis iocunditatis: ⁊ lauit corpꝰ ſuū. Sic igitur ſi corpus noſtre conuerſatiōis omnia iſta habuerit: quilibet cum ſapiēte dicere poterit illud qđ ſcribitur Sapien. viij. Cum eſſem bonus veni ad corpus coinquinatum. Patet ergo ꝙ inuenitur corpus ſanctificatum: quod eſt aggregatum moribus virtuoſis.

F ¶ Tertio dico ꝙ inuenitur in ſcriptura corpꝰ mortificum: quod debet ſupponi ictibus doloroſis Et iſto modo p corpus intelligitur caro noſtra mortalis: qꝛ ſcꝫ ſicut mercatores inuoluunt merces precioſas aliquo groſſo panno: quod ſcꝫ vento ⁊ pluuie exponatur de quo

Ayuntamiento de Madrid

de quo ſi rumpatur nõ multũ curatur. vt ipſe merces que ſunt interius cõſeruentur. Sic dico ꝙ deus dedit corpus ſeu carnẽ ſicut ſaccũ vilẽ. qui animã pcioſam cõtineat. ⁊ pro ea a vicijs cõſeruãda. penis ⁊ laborib⁹ ſe ſupponat. Eſaie. l. Corpus meum dedi percutiẽtib⁹ et genas meas vellẽtibus. Iſtud enim pax debet reputari. ⁊ de ipſo ſi rũpatur aut lanietur. cum pax valeat nõ curari. vt ſic anima que de ſe precioſa eſt valeat cõſeruari. Matthei. x. Nolite timere eos qui occidunt corpus. animã aũt nõ poſſunt occidere. Quod eſt cõtra multos q̃ plus curãt de corpore ꝙ de aĩa. Plus de carne ꝙ de mẽte. Amplius de corporis victu. ꝙ de ſpiritu. Videntur eñ ſimiles corporibus elementaribus nõ celeſtibus. q2 ſcʒ iſta plus habent de materia ꝙ de forma. Sic vere eſt de multis corruptibilib⁹ atq3 vanis. q2. ſ. plus videntur curare de materia. i. de corpore ꝙ de forma. i. de anima inquantum magis ſtudẽt corpus ꝙ animã procurare. Draco eñ maris ſm librũ de natura rex. mõſtrꝫ eſt maximũ. qđ cũ corp⁹ habeat valde magnũ. caput tñ habet reſpectu corporis valde modicum atq3 puſi. Sic vere multi ſunt. qui caput in quo vigẽt ſenſus. i. rationem ⁊ mẽtẽ hominis habent diminutã ⁊ paruã. corpus vero. i. carnalitatẽ ⁊ corporis curã habẽt magnã. multiplicẽ atq3 latam. Nõ ſic ſed corp⁹ iſtud ſpiritui ſubijciamus ⁊ ipſum modico reputemus. Vñ Eſa. lj. Poſuiſti vt terrã corpus tuũ et q̃ſi viam tranſeuntibus. Igitur de corpore noſtro notabo ꝙ iſtud corpus Debet

Caſtigari ſeueriter.
Conſeruari ſinceriter.
Subiugari humiliter.
Roborari viriliter.
Tꝑari ſagaciter. Et ſic
Tumulo dabitur trãquilliter.
Reſuſcitabitur finaliter.
Glorificabitur perenniter.

Igitur chariſſimi corpus noſtrũ caſtigetur ſeuerit̃ ne laſciuiat. j. Chor. ix. Caſtigo corp⁹ meum ⁊ in ſeruitutẽ redigo. Itẽ cõſeruetur ſincerit̃. ne putreſiat ſcʒ in mũdicia ⁊ caſtitate. j. Chor. vj. Corp⁹ nõ fornicationi ſed dño. Eccli. vij. Filie tibi ſunt ſerua corpus illarum. Itẽ ſubiugetur humiliter ne ſuperbiat Heſter. xiiij. Humiliauit corpus ſuũ ieiunijs. Itẽ roboretur viriliter. ne deficiat. Vñ de cõſtãtia ſanctorũ dicitur Dañ. iij. Nihil habuit ignis poteſtatis in corporibus eorũ. Et iſtud predictũ. Dañ. x. Corpus eius q̃ſi criſolitus. Itẽ temperetur ſagaciter. vt proficiat. Homo eñ debet corpus ſuũ per tꝑantiam moderare Eccli. xlviij. Poteſtatẽ habet in corpore tuo. Et ſic ſepelietur hõ trãquilliter. ne rixas audiat. Eccli. xliiij. Corpora eorũ in pace ſepulta ſunt. Et etiã reſuſcitabitur finaliter vt vitam recipiat. Rom. viij. Deus viuificabit mortua corpora veſtra. Et ſic glorificabit eternaliter ne amplius mala ſentiat. Philip. iij. Reformabit deus corpus humilitatis noſtre. cõfiguratum corpori claritatis ſue. Iſtud eſt igitur corpus mortificum
G qđ debet ſupponi ictib⁹ doloroſis. Quarto dico ꝙ inuenitur corpus dominicũ. quod debet extoli ritibus ſerioſis. Et hoc eſt corpus chriſti. q2 ſcʒ ipſe dei filius aſſumpſit ſibi corpus humanũ. quod tãdẽ in ſacramento altaris hominibus dereliquit. Et breuiter de iſto corpore potes notare ꝙ iſtud eſt Corpus

Generatum in matre virgine.
Alligatum in crucis culmine.
Purpuratum proprio ſanguine.
Tumulatum terre voragine.
Suſcitatum tertio lumine.
Erogatum panis imagine.
Sublimatum celi cacumine.

Iſtud ergo corpus in matre virgine generatur. Unde de hoc poteſt exponi illud. Jo. xix. vbi dicitur. Quod erat monumẽtum nouũ in quo nondũ quiſꝙ poſitus fuerat. vbi poſitum eſt corpus ieſu. Monumẽtum eſt beata virgo in qua nullus poſitus fuerat. i. quã nullus carnaliter cognouerat. in qua. ſ. corpus domini fuit poſitum. ⁊ ibidẽ diuinitus generatũ. Itẽ iſtud corpus in crucis culmine ſituatur. j. Petri. ij. Peccata eñ noſtra ipſe portauit in corpore ſuper lignũ. Itẽ proprio ſanguine purpurat̃. Luc. xxij. Hoc eſt corpus meũ qđ pro vobis tradetur. ſequitur. Hic eſt ſanguis meus noui teſtamẽti. Itẽ iſtud corpus terre voragine tumulatur. Matthei. xxvj. Accepto corpore inuoluit in ſindone poſuit in monumẽto. Item iſtud corpus tertio lumine. i. in die tercio ſuſcitatur. Luce. xxiiij. Nõ inuenerunt corpus dñi. Ieſu. Sequit̃ Surrexit nõ eſt hic. Itẽ Iſtud corpus panis imagine mãducatur. j. Chor. x. Panis quem ſumitis nonne eſt pticipatio corporis dñi. Item iſtud corpus celi cacumine ſublimatur. vt de hoc exponat̃ illud Dañ. v. Rore celi corpus eius infectũ eſt. Spũaliter aũt intelligẽdo dico. ꝙ ſimili mõ iſtud corpus debẽt fideles in mũdicia cõcipere crucifixũ ⁊ ſanguine aſperſum. Debemus eñ in cordis noſtri tumulo recipere. in ſindone pure conſciẽtie inuoluere. ⁊ vnguento deuotionis vngere. ⁊ tãdem reſurgẽtem ⁊ aſcẽdentem credere. ⁊ in panis ſpecie ſacramẽtalit̃ mãducare ⁊c. Allega ſicut ſup. Patet ergo ꝙ eſt corpus dñicũ qđ debet adorari. Mortificum. qđ debet macerari. Sanctificũ. quod debet augmẽtari. Politicum ſeu miſticũ. quod debet federari. Et ſic patet quõ corpus debet ſumi in bono ſignificato. Sed adhuc dico. ꝙ ſumi poteſt in malo ſignificato. ¶ Et ſic dico. ꝙ per corpus intelligitur H

Iniquorum mala cõmunitas.
Viciorum praua cõcretas.
Peruerſorũ vilis carnalitas.

Primum eſt corpus diaboli. Secundum eſt corp⁹ peccati. Tertium eſt corp⁹ impij. Dico ergo primo. ꝙ eſt corpus diaboli quod ſignat malorũ ciuitatẽ ſeu cõmunitatẽ. Diabol⁹ eñ ⁊ omnes mali ſimul faciunt vnũ corpus. cuius. ſ. diabol⁹ eſt caput ⁊ iniqui homines mẽbra. q2. ſ. ibi malicioſi locũ oculorum: exploratores qui omnia volunt audire locũ aurium. manus malorum militum. pedes malorũ inferiorum locum tenent. ⁊ ſic de alijs. Omnia eñ mẽbra iſtius corporis improportionabiliter ⁊ ſine ordine ſunt locata. Et ideo in illa terra vbi nullus ordo ſed ſempiternus horror inhabitat. erunt finaliter ordinata. Cõparat iſtud corpus corpori mõſtruoſo. ſicut ſup. Ideo Iob. xlj. de vehemoth al's behemoth. i. de diabolo loquitur ſcriptura dicens. Corpus eius q̃ſi ſcuta fuſilia et cõpactum ſquamis ſeſe prementibus. Scđo dico. ꝙ eſt corpus peccati. quod ſignat viciorũ cõgeriem ⁊ concretitatem. Ipſa eñ peccata in animã peccatrice faciunt vnum corpus. i. vnã cõpactã cõgeriẽ ⁊ opacã. De quo loquitur apl's Rom. vj. Deſtruatur corpus peccati vt vltra nõ ſeruiamus peccato. Et alibi Rom. vij Quis me liberabit de corpore mortis huius. Tertio dico. ꝙ eſt corpus impij. ſignans immũdã carnalitatẽ. Caro eñ ⁊ etiã vita carnalis deſignatur per corpus. Et ſic notabis. ꝙ iſtud eſt Corpus maculatum. luxurie. fetore. Corpus laceratum. inuidie dolore. Corpus obfuſcatũ. deſidie ſqualore. Corp⁹ diſſipatũ. iniuſticie furore. Corpus ergo malorũ per luxuriam maculat̃ Rom. j. Cõtumelijs afficiẽtes corpora ſua in ſemetipſis Et loquitur de peccato ſodomitico ⁊ Sopho. j. dicitur. Corpora eorũ ſunt ſtercora. Itẽ per inuidiam lacerãtur. ij Machabe. ix. di de impio ãtiocho. Quod vermes de corpore impij ſcaturiebãt: ⁊ carnes eius in doloribus defluebãt. Vermes eñ corroſionẽ inuidie ſignant. Itẽ per deſidiã aggrauãtur. Eſa. lj. Poſuiſti vt terram corpus tuũ. Itẽ per cõcupiſcẽtiam inflãmatur. Rom. vj. Non regnet peccatum in mortali corpore veſtro: vt obediatis cõcupiſcẽtijs eius. Et ideo finaliter iſtud corpus per diuinã iuſticiã cõdemnatur. ſeu eternaliter verberatur. Prouer. xix. Parata ſunt deriſoribus iudicia ⁊ mallei percutientes ſtultorũ corpora Iſtud eſt igit̃ Corpus malũ de cuius periculo petebat apl's liberari dicẽs Ro. vij. Infelix ego hõ. q̃s me liberabit de corpe mortis hui⁹. Sic ergo pʒ quõ in ſcriptura corp⁹ ſumit̃ ſeptẽ modis ⁊c. Vide ſup vbi caro.

Correctio. Correptio.

Idem eſt ꝙ caſtigatio.

⁊ emendatio: reprehenſio ⁊ punitio. Et poſſumus di-
cere ꝙ correctio ſemper eſt infligenda cũ charitate et
amore. Ex amore enim debet procedere non ex odio et
vindicta: qꝛ ſcꝫ aquila filios ſuos quos naturaliter di
ligit vnguibus vrget ⁊ pungit: vt de nido exire cõpellã
tur: vt ad volandũ crudiantur: ⁊ vt ad reſpiciendũ ſo-
lem inducantur. Sic vere prelatus debet filios .i. ſub-
ditos ſuos quando in nido voluptatis ⁊ carnalitatis
videt eos iacere: per correctionẽ pungere ⁊ arcere: vt ip
ſos ab iſto nido abſtrahat ⁊ educat: ⁊ ad volatũ con
templationis ad clarum viſum diſcretionis attrahat
⁊ inducat. Ideo dicitur Prouerb. xv. Quem enim dili
git corripit ⁊ quaſi pater in filio cõplacet ſibi. In qui-
bus verbis poſſumꝰ notare ꝙ correctio debet fieri Se
ueriter cũ punitione Benigniter cũ cõpaſſione. Sa-
gaciter cum diſcretione. Corrigẽs enim debet habere
In opere ſeueritatẽ. Corripit inqt. In animo benigni-
tatẽ. Diligit inquit. In ſenſu ſagacitatem. Pater pro
bat Seueritatẽ actus punitiuus. Corripit. Benigni-
tatem amor allectiuus. Diligit. Sagacitatem ſtatus
B perfectiuus. Pater. ¶ Dico ergo primo: ꝙ correctio
debet habere ſeueritatem punitionis. Quod enĩ non
tangit non angit: qđ non ſentitur non operatur vt cõ
muniter. ⁊ ideo ſi prelatus vult virtualiter agere ⁊ ope
rari. neceſſe eſt ꝙ a peruerſis ⁊ diſcolis faciat ſe correc-
tionẽ acriter ſe ſentire. Corripit inquit. Sicut enĩ dici
tur Prouer. xxix. Virga atqꝫ correctio tribuit ſapien-
tiam. Verũtamẽ correctio ꝗuis debeat eſſe ſeuera ne
negligatur: nunꝗ̃ tamen debet eſſe crudelis ne fugia
tur. Plumbũ enim in igne poſitum liqueſcit ⁊ ſplen-
det: purgatur ⁊ mũdatur: ſi tamẽ nimis diu in nimis
forti igne teneatur in puluerem diſſoluitur. Sic vere
homo qui in temperato igne correctionis poſitus eſt
emendatur ⁊ caſtigatur. Si nimis violẽter cõbuſtus
fuerit ⁊ punitus per deſperationẽ deſtruit: ⁊ per impa
tiẽtiam adnullatur. Sicut enim moderata correctio
proficit ſic exceſſiua interficit. Ideo bñ conſulit. Eccli
xi. Priuſꝗ̃ interroges ne vituperes queꝗ̃: ⁊ cuꝫ inter-
rogaueris corripe iuſte. Ubi nota ꝙ correctio debet eẽ
Cum preſenti inquiſitione. Cũ inquit interrogaueris
Sine feruenti conturbatione: ne vituperes queꝗ̃. Cũ
cõpetenti caſtigatione. Corripe inquit iuſte. Iuſte enĩ
debet fieri correctio: vt ſcꝫ habeat iuſtã cauſam a qua
oriatur. Iuſtũ modũ ꝑ quẽ exequat. Iuſtum finẽ ad
quem ordinetur. Ideo precipitur Deutro. xxv. Iuſte
qđ iuſtũ exequaris. Debet tamen correctio eſſe compe
tenter aſpera plus ꝗ̃ blanda: qꝛ vt cõmuniter amara
plus ꝗ̃ dulcia cõpetunt medicine. Nam vt dicit Pro
uerb. xxviij. Qui corripit hoĩem gratiam magis inue
niet apud eum: ꝗ̃ ille qui blanda locutione decipit. ⁊
Auguſti. ad marcillũ dicit ꝙ magis amat obiurgator
ſanans ꝗ̃ adulator diſſimulans. Habeat igitur corre
C ctor ſeueritatem punitionis. ¶ Secundo dico ꝙ cor-
rigens debet habere benignitatem cõpaſſionis. Quic
quid enim agat exterius ſeueriter exequendo: ſemꝑ ta
men debet diligere interius benigniter compatiendo
quod oſtenditur cum dicitur Diligit. Semper enim
ſociare debet correctionem dilectioni. Medicus enim
ſemper debet habere gladiũ ad incidendum ⁊ vnguen
tum ad mitigandũ. Prelatus etiam ſimiliter debet
habere ſimul miſericordiam: iuſticiam: rigorem: ⁊ dul
corem: ſeueritatem ⁊ benignitatẽ: ⁊ aliquando debet
vti vna: aliquando reliqua: aliquando vtraqꝫ. Tale
enim eſt aĩal indie modicum: quod duo habet cornua
mobilia: ita ꝙ quandoqꝫ dum vult preliari: vnuꝫ cor
nu reflectit ⁊ remittit: aliud autem ad percutiendum
acuit: ita ꝙ aliquando vno: aliquãdo altero: aliquã
do vtroqꝫ vtitur in pugnando. ſicut dicit Ariſtote. ꝗ
vocat iſtam beſtiam vaccam agreſtem. Sic pro certo
prelatus debet habere duo cornua ſue iuriſditionis .ſ.
iuſticiam ⁊ clementiam: vertibilia ⁊ mobilia: vt ſcꝫ lo
co ⁊ tempore: et ex cauſa vno vel alio poſſit vti: et ſm
ꝙ negocium poteſt requirere aliquando remittat iu-
ſticiam: ⁊ clementia vtatur et econuerſo. Utrumqꝫ enĩ
ſemper debet habere: quia ꝗuis vtatur iuſticia: nũꝗ̃
tamen debet deeſſe amor ⁊ clementia: immo etiam ip-
ſa iuſticia ex amore debet procedere: ⁊ cum amore vni-
ri ⁊ ad amorem terminari. Diligit inquit Apoca. iij.
Ego quos amo arguo ⁊ caſtigo. Unde Auguſti. ad
Bonifaciũ de correctione donatiſtarum. Moleſtus
eſt inquit medicus furenti frenetico: pater indiſcipli-
nato filio ille ligando: iſte cedendo: vterqꝫ tamen dili-
gendo. Verũtamen ſicut videmus: ꝙ quicquid agat
medicus frenetico: totum facit ex amore ſꝫ ad bonum
ſuum: ipſe tamen freneticus medicum ex hoc non dili
git: ſed contra ipſum mordendo ⁊ vituperando cõſur-
git. Sic vere multi ſunt peccatores: ꝗ ꝗuis pro bono
ſuo caritatiue a prelatis corrigantur: ipſi tamen hoc
gratum non habentes contra ipſos inſurgere et eos
mordere ⁊ diffamare nitũtur. Sicut dicitur Prouer
bio. xv. Non amat peſtilens eum qui corripit ſe. Iſti
ſunt ſimiles beſtie bonacon que naſcitur in locis fri-
gie. Hec cum ſit debilis ⁊ imbecillis: tamen cum a ve-
natore inſequitur: ſtercus fetidiſſimum ⁊ vrentiſſimũ
a poſterioribus eijcit ſupra canes propter quã vſtionẽ
⁊ fetorem canes retrocedere compelluntur. Sic vere
chariſſimi multi ſunt qui quando vident ſe a canibꝰ
⁊ a venatoribus .i. a prelatis ⁊ predicatoribus perſequi
vt corrigantur: ipſi procerto ſtercus infamiarum et
detractionum proijciunt contra eos: appellant de ip
ſis diffamant eos: detrahunt eis: ⁊ ſic quandoqꝫ fit ꝙ
propter verba ſua vrentia ⁊ fetentia: iniuriantia ⁊ dif-
famantia incorrecti dimittuntur. Iſti tamen debent
aduertere quod dicitur Prouerb. xxix. Qui corripiẽ-
tem ſe dura ceruice contemnit: repentinus ei ſuperue-
niet interitus. Heu deus quot ſunt hodie tales in ec-
cleſia qui non conſiderant corrigentis amorem: ſed
correctionis dolorem. Non correctionis vtilitatẽ: ſed
percuſſionis aſperitatem. Non ſanitatem que inten-
ditur: ſed vulnus quod infligitur. Nõ ſic ergo: ſed di
ligamus correctionem: quia correctio ſemꝑ debet ha-
bere benignitatẽ compaſſiõis. Diligit inquit. Unde
ꝑs. Corripiet me iuſtus in mĩa ⁊ increpabit me oleum
autem peccatoris non impinguet caput meum: ſicut
enim dicit Prouerb. xxvij. Meliora ſunt vulnera dili-
gentis ꝗ̃ fraudulenta oſcula odientis ⁊c. ¶ Tertio di D
co ꝙ correctio debet habere ſagacitatem diſcretionis.
Sagittarius enim neceſſario indiget acuto viſu vt lõ
ge poſſit diſcernere quid ſagittat. De Lamech enim le
gitur in hyſtoria ſcolaſtica ꝙ cum eſſet cecus ⁊ ducere
tur a puero loco beſtie hominem ſagittauit. Sic vere
ille qui per correctionem habet alios ſagittare et ꝑcu-
tere: ſcꝫ prelatus neceſſario debet habere clarum viſuꝫ
diſcretionis: vt .ſ. videat ⁊ diſcrete cognoſcat cui par-
cere debeat: quem punire: quia alˀs ſi lumine diſcretio
nis careat: hominem pro beſtia: ⁊ iuſtum pro impio
ſepe punit. Iſta diſcretio oſtenditur cum dicitur Pa
ter. Pater enim eſt nomen antiquitatis: ſapientie et
ſagacitatis: maturitatis ⁊ honeſtatis. Unde Gene.
xxvij. dicitur. Pater vero rem tacitus conſiderabat.
Prelatus enim qui debet eſſe pater per autoritatem
debet rem: id eſt negocium conſiderare per ſubtilitatẽ
⁊ hoc tacite per prudentie maturitatem. Hebreo. xij.
Quis eſt enim filius quem non corripiat pater. Mul
ti tamen ſubditi poſſunt dicere hodie conquerendo il
lud Treno. v. Pupilli facti ſumꝰ abſqꝫ patre: matres
noſtre quaſi vidue. Quia vere chariſſimi multi ſunt
hodie filij .i. ſubditi qui carent patre: id eſt diſcreto ⁊
maturo prelato. Et ideo matres noſtre .ſ. eccleſie ⁊ re-
ligiões ſunt hodie ꝗ̃ſi vidue .i. bonis ⁊ diſcretis paſtori
bus deſtitute. Non ſic ergo: ſed ſit correctoꝛ prudens
ad inquirendum pius ad ignoſcendum: iuſtus ad pu
niendum. Vel ſi vis latius de correctione diſtinguere
Dic ꝙ in ſcriptura inuenitur Correctio
Suſcipienda patientiſſime.
Reijcienda ſapientiſſime.

Reſpiciẽda

Ayuntamiento de Madrid

Reſpicienda metuentiſſime.

¶ Eſt igitur correctio qua debemus in patientia ſuſtinere. Siue enim deus ſiue prelat⁹ nos corrigat: patienter correctio debet ferri. Iſta enim valde eſt vtilis ſuſtinenti: ⁊ hoc quia

Viuificat iacentes mortuos.
Iuſtificat peccantes fatuos.
Rectificat ad actus ſtrenuos.
Magnificat ad ſenſus arduos.
Ditificat egentes vacuos.

¶ Dico igitur ꝙ correctio ſolet iacẽtes mortuos viuificare. Apes enĩ mortificant̃ oleo ſed ſuperfuſo aceto viuificantur. Sic vere acetũ .i. aſperitas correctionis illos viuificat: quos oleũ delitiarũ mortificat. Unde Eſa. xxxviij. Domine ſi ſic viuit̃ ⁊ in talibus vita ſpũs mei corripies me: ⁊ viuificabis me: ecce in pace amaritudo mea amariſſima. Item iſta ſolet peccantes fatuos iuſtificare ſeu emendare ps. Diſciplina tua correxit me in finem .i. emendauit ⁊ iuſtificauit Iudith. viij. Flagella domini quaſi ſerui ꝗ corripimur ad emendationẽ non ad perditionẽ noſtram eueniſſe credamus ps. In quo corrigit adoleſcentior viam ſuam: in cuſtodiendo ſermones tuos. Item correctio ſolet ad actus ſtrennuos rectificare. Prouerb. xv. Qui rectus eſt corrigit viam ſuam. ¶ Item ſolet ad ſtatus arduos magnificare. ſ. ad ſtatum ſapientie glorie ⁊ honoris Prouer. xxix. Uirga ⁊ correctio tribuit ſapiẽtiam. Item ſolet egentes vacuos ſeu nocuos dãnificare: q2 ſ3 illi qui correctionẽ ſpernunt ⁊ odiũt ſpiritualiter damnificantur. Unde de malis ⁊ obſtinatis qui corrigi nolunt: de quibus eſt ſcriptum Amos. v. Oderunt in porta corripientem ⁊ loquentẽ perfecte abominati ſunt. dicitur Prouerbio. xxix. ꝙ qui corripientem ſe dura ceruice cõtemnit. repentinus ei ſuperueniet interitus. Eſt igitur correctio quã debemus in patientia ſuſtinere. Eccli. lx. Uir prudens ⁊ diſciplina-
f tus nõ murmurauit correctus. ¶ Item dico ꝙ eſt correctio quam debemus cu3 ſapientia precauere. Et iſta eſt correctio maloꝝ ſuperiorũ ⁊ hypocritarũ que ſub ſpecie iuſticie nituntur alios corripere ⁊ iniurias inferre. De qua dicitur Eccli. xix. Eſt correctio mendax in ira cõtumelioſi. ¶ Tertio dico: ꝙ eſt correctio quã debemus cum reuerentia perhorrere. Et iſta eſt correctio future dei iuſticie que fiet in inflictione pene eterne. De qua Dauid in ps. dicit. Dñe ne in furore tuo arguas me neqꝫ in ira tua corripias me. Et iſtam timẽs Hieremias petebat hic in hac vita corripi: non in futuro dicens Hiere. x. Corripe me domine: veruntamen in iudicio ⁊ non furore tuo: ne forte ad nihilum redigas me ⁊c. Uide in infinitis locis. ſ. de iuſticia de igne: percutere: comburere: ⁊ in alijs ſimilibus.

Corroborare. Idem eſt ꝙ confirmare: conſolidare: confortare ⁊c. Uide de fortitudine ⁊ robore ⁊ ſimilibus ⁊c.

a **Corruere.** Nota ꝙ corruere idem eſt ꝙ impetuoſe precipitari vel cadere. Et notabo ꝙ in ſcriptura corruere quadruplex reperitur: videlicet

Iuſtorum: qui corruunt añ deũ per humilitatem.
Maloꝝ: qui corruunt ante diabolum per iniquitatẽ.
Egenoꝝ: ꝗ corruunt añ mundũ ꝑ calamitatem.
Magnorũ: qui corruũt ad infortuniũ ꝑ aduerſitatẽ.
Damnatoꝝ: ꝗ corruũt ad infernũ ad penalitatem.

¶ Igitur dico: ꝙ corruit iuſtus deum adorando ꝑ humilitatem. iiij. Regũ. iiij. Corruit illa ſ. ſunamitis ad pedes eius. ſ. heliſei ⁊ adorauit. Item corruit impius a ſtatu gratie per iniquitatem Oſee. xiiij. Conuertere iſrael ad dominum deu3 tuum. quoniam corruiſti in iniquitate tua. Item corruit egenus per miſeriam ⁊ calamitatem: verũtamen deus: vel hic vel in futuro ipſm releuabit per pietatem ⁊c. ps. Alleuat dominus omnes qui corruunt: ⁊ erigit omnes eliſos. Item corruit diues ſeu magnus: ſeu etiam mundi ſtatus per aduerſitatem. Ioſue. vj. Muri hiericó corruerunt. ⁊ Ezech. xxx. Corruerũt fulcientes egyptum. Itẽ corruit damnatus ad penalitatem ſc3 infernalem. Eſa. xiiij. Quomodo cecidiſti lucifer qui mane oriebaris. Sequitur. Corruiſti in terram qui vulnerabas gentes: detracta eſt ad inferos ſuperbia tua. His igitur premiſſis ſiue agatur de corruitione culpe: miſerie ſiue pene notari poteſt ꝙ hodie cadunt ⁊ corruunt multa genera pctõrum. Nam ſicut video faciliter corruunt corporaliter

Nimis alte aſcendentes.
Fundamentum non habentes.
Ad ſcandalum offendentes.
Inſolenter ambulantes.
Pondus graue deportãtes.
Per lubricum incedentes.
Per impulſum vacillantes.
Per terrorem ſtupeſcentes.
Omni vigore carentes.
Debilibus innitentes.

¶ Sic vere dicã ꝙ tam in peccatum ꝙ in tormentum corruunt decẽ genera peccatorum videlicet illi ꝗ nimis alte aſcẽdũt per ſuperbiam. B Illi qui in fundamento veritatis deficiũt per hypocriſim ⁊ fallaciam. Illi qui faciliter ſcãdaliʒant ⁊ offendunt per iracũdiam. Illi qui indiſcrete currunt per imprudẽtiam. Illi quos onera terrenorum premunt per auariciam. Illi qui in lubrico ſiſtũt per luxuriam. Illi quos alij ad malum impellũt per malam ſocietatem ⁊ amiciciam. Illi quos terrores cõcutiunt per imbecillitatem ⁊ ignauiam. Illi qui vigore deficiunt per fragilitatem ⁊ impotẽtiã. Illi qui ruinoſis ⁊ caducis innituntur ⁊ confidunt per fiduciam ⁊ credulitatem. C ¶ Dicam igitur ꝙ faciliter corruunt per ſuperbiam alte ſe leuantes. Res enim alte facilius corrunt ꝙ baſſe. Quia ſicut dicitur Prouer. xvij. Qui altam facit domum ſuam querit ruinam. Unde Seneca docet infimum ſtatum tuitiorem eſſe ꝙ altum. Unde loquens pauperi dicit ſic. Petius inquit gaude: quia ad eum te fortuna deuexit ſtatum de quo cadere non poſſis. Experientia enim dicitur ꝙ alti ⁊ magni homines terribiliter corruũt quando cadunt. De rege enim pireneo ponit Ouid. lib. v. de trãſformatis. ꝙ dum turrem aſcendens alis ſumptis volare vellet vt nimphas menonides caperet ⁊ opprimeret fugientes: ad terram ſtatim corruit vbi aeri ſe cõmiſit. Sic vere fit: ꝙ ſuperbi quorum elata mens videtur volare ꝑ aera: et ardenter perſequitur pauperes ⁊ egenos: quandoqꝫ fit ꝙ ſubito corruunt atqꝫ cadunt: ⁊ quantu3 ad ſtatum gratie: fortune: ⁊ vite ſeu nature: alis diuitiaꝝ ſuarum ⁊ elata ſuperbia ſua non obſtantibus: in infernum pereunt ⁊ deſcendũt. Figurati in illa altiſſima et pulcerrima arbore que deſcribitur Ezechie. xxxj. ⁊ ponitur ſupra de cedro que ſubito corruit ⁊ euulſa eſt ⁊c. Hiere. l. Ecce ego ad te ſuperbe dicit dominus exercituum: quia venit dies tuus: tempus viſitatiõis tue: ⁊ cadet ſuperbus ⁊ corruet: ⁊ non erit qui ſuſcitet eũ. Corruunt igitur faciliter per ſuperbiam alte ſe leuantes. D ¶ Secundo dico ꝙ faciliter corruũt fundamẽtu3 firmum non habentes. Et tales ſunt viri falſi: ⁊ qui non habent fundamentum virtutis: veritatis ⁊ realitatis: quia ſc3 tales cito corruũt ab apparẽtia quã pretendunt. Peccatores etiam qui carent gratie fulcimẽto corruunt de vitio in vitiũ ſatis cito. Edificia enĩ ꝗ fundamento carent faciliter corruunt: ſicut de domo edificata in arena exemplificat dominus. Mat. vij. que corruit ⁊ fuit ruina ei⁹ magna. Seneca. ficta tãꝗ floſculi dilabuntur. Unde de hypocritis ⁊ quibuſuis pictis a fictis hominibus poteſt dici illud Ezechie. xxvj. Statue nobiles in terrã corruent. ¶ Tertio dico ꝙ faciliter corruunt per iracundiam paſſim offendentes. Homo enim quando inuenit ſcandalum. i. occaſionem ad iram in via corruit. Sic illi qui ad omne offendiculum ⁊ ad omnem occaſionem offendunt et iraſcuntur faciliter corruunt ⁊ labuntur. Unde Ezechie. vj. Qui autem prope eſt gladio corruet. Gladius enim qui cor affligit iracundiam ſignat ps. Gladius eorum intret in corda ipſorum. Unde cõtra duros crudeles ⁊ iracundos dicitur Prouerb. xxviij. Qui men-

Ayuntamiento de Madrid

E tis eſt dure corruet in malum. ¶ Quarto dico ꝙ faciliter corruunt per imprudentiam ſtulte diſcurrētes Homo enim faciliter corruit quando indiſcrete currens. vbi pedē ponere debeat nō aduertit. Sic fatui de facili corruūt in pctā: infortunia ⁊ tormēta. p eo ꝙ indiſcrete pvana deſideria diuagātes nō pcauēt vbi pedes affectuū ſuorū tute collocēt ⁊ reponant. Unde de defectu prudentie dicitur Prouerb. xj. Ubi non eſt gubernator populus corruet. Gubernator enim eſt prudentia: qua deficiente in anima neceſſe eſt ꝙ corruat populus. i. congeries virtutum: cogitatuum actuum ⁊ membrorum. Quinto dico ꝙ facile corruunt p auariciam onera ferentes. Facile eñ corruit qui onus graue ⁊ intolerabile portare contendit. Sic auari qui terrenorum oneroſis rebus ſubiacent: facile in omē malum corruunt dum non cauent. Sarcina enim mundi bonoꝝ per auariciam mentem deprimit: ipſamq; ruere cito facit. Hiere. lj. Si quidem ⁊ murus babylonis corruet. Murus enim ſignat auarum: qui pōdus lapidum. i. diuitiarum terreſtrium ſecum portat. Unde etiam de auaro dicitur. Eſa. viij. Corruet ⁊ eſuriet ⁊ cum eſurierit iraſcet. Sexto dico ꝙ faciliter corruunt per immundiciam lubrice incedentes. In via enim lubricoſa faciliter corruitur. Sic in via delitiarū carnalium. Unde Hieremie. xxiij. Uia illorum quaſi lubricum in tenebris: impelluntur ⁊ corruent in ea. Septimo dico. ꝙ faciliter corruunt aliorum malorū vel etiā tentationum impulſum ſuſtinentes. Ille enim facile corruit quem alius fortiter impellit. Sic qui malorum exemplis ⁊ verbis necnon ſuggeſtionibus hoſtis fortiter impellitur: neceſſe eſt ꝙ corruat ⁊ labatur Hiere

F mie. xx. Corruēt gladio inimicorū ſuorum. ¶ Octauo dico: ꝙ faciliter corruunt per ignauiam nimis timentes. Cōcuſſio enim tonitrui vel alius timor inopinatus et magnus, eſt aliquotiēs cauſa caſus: ſicut de fratribus Joſeph qui ipſum prodiderant ⁊ vendiderant dicitur Gene. xliiij. ꝙ reprehēſi de furto ciphi omnes ante eum pariter in terram corruerunt. Sic etiam loquendo moraliter. Ille in peccatum facile corruit: qui mundi aduerſa immoderate metuit Prouerbio. xxix. Qui timet hominem cito corruet. Nono dico ꝙ facile corruūt per infirmitatem: fragilitatem: ⁊ impotentiam deficientes: quia ſcilicet ſicut infirmus ⁊ deſtitutus viribus cito corruit: ſic infirm⁹ ⁊ peccator, ſeu etiā imperfectus in deterius cito cadit. ij. Paralipo. xiij. Corruerunt vulnerati ex iſrael. Decimo dico ꝙ faciliter corruunt per fiduciam in mundi auxilijs ⁊ amicicijs innitentes. Teſte enim Grego. Qui labenti innititur: neceſſe eſt vt cum labente labatur. Et qr mundi auxilia ⁊ mundanorum amicicie ſunt vt plurimum debiles ⁊ ruinoſe: neceſſe eſt ꝙ qui confidit in talib⁹ cito ruat: exemplo altis animalis germanici qui more elephātis dum ſemifracte arbori innititur neceſſe habet corruere dum arbor frangitur. Stultum eſt igitur in vita mortali in opere temporali: in auxilio mundiali: ⁊ in amicitia carnali cōfidere: quia ruine cauſa pluri mis poteſt eſſe. Eſa. xxxj. Corruet auxiliator ⁊ cadet cui preſtatur auxilium: ſimulq; omnes conſumentur Et Prouerbio. xj. Qui cōfidit in diuitijs ſuis corruet Sic igitur patet quomodo multiplex eſt corruere: et multiplex cauſa ruine ⁊c. Uide ſupra de cadere: ⁊ infra de ruina in litera R.

Corruptio. Corrumpere.

A Nota ꝙ corruptio nihil aliud eſt ꝙ alicuius rei diſſolutio: alteratio ⁊ deſtructio. Corruptio enim tollit ⁊ deſtruit totum eſſe rei: ⁊ propter hoc: quia res ꝯſiſtunt in quadruplici eſſe: neceſſe eſt inuenire quatuor genera corruptionum quibus iſta eſſe corrumpantur: vt ſic vnicuiq; modo eſſendi ſua correſpondeat corruptela. Igitur dico ꝙ eſt

	Naturale		Nature.
Eſſe	Uirtuale.	Eſſe	fortune.
	formale		Gratie.
	Eternale ſeu		Glorie.

Iſti enim ſunt quatuor ſtatus rerum: videlicet. Inferior qui eſt nature corruptibilis. Exterior qui eſt fortune variabilis. Interior qui eſt gratie cōmendabilis Superior qui eſt glorie delectabilis. Sic igitur dico ꝙ quadruplex inuenitur mala corruptio: videlicet Corruptio deſtruēs naturam: hoc eſt mors peruerſa. Deſtruens fortunam: hoc eſt ſors aduerſa. Deſtruēs gratiam: hoc eſt mens euerſa: vel qua mens eſt ſubuerſa: ſcʒ culpa. Deſtruens gloriam: hoc eſt ſtix immerſa. i. pena eterna.

Mors corrumpit nature decorem.
Sors dirumpit fortune vigorem.
Culpa rapit gratie valorem.
Pena ſurripit glorie ſplēdorē.

B ¶ Paſſiue ergo loquendo dicamus ꝙ eſt corruptio nature quā faciet mortis neceſſitas. Cōſtat enim ꝙ tota natura inferiorum rerū corruptioni ſubdita eſt. Nam cōtrarietas elementorū ⁊ inſatiabilis appetitus materie ⁊ forme elemētalis imperfectio qui ſcʒ appetitus materie terminari ſeu complere nō poteſt: cauſa ſunt ꝙ nihil inferius eſt incorruptibile: ⁊ ꝙ omnia cum tempore dilabuntur. ita ꝙ vnū corrūpitur ⁊ aliud generetur Eccſi. xiiij. Omne opus corruptibile: in fine deficiet. Et ideo de corpore humano dicitur: ꝙ intellectus ab eo ſeparabitur ſicut perpetuum a corruptibili. Conſtat enim ꝙ quantū ad corpus omnes ſumus corruptibiles ⁊ mortales. Unde notabis ꝙ noſtre corruptionis conditio generat humilitatem contemnit nobilitatem: acquiret ſtabilitatē. De humilitate patet: qr ſcʒ non facile contemnit alium qui ſe corruptibilem eſſe cogitat: ⁊ vna cum eo corrumpēdum Eccſi. viij. Memēto quoniam omnes ſumus in corruptione ne ſpernas hominem. De nobilitate vero propria ꝙ facile contemnatur: qñ futura corruptio ꝙ propinqua eſt cogitatur: patet in ps. vbi Dauid dicebat. Que vtilitas in ſanguine meo. i. in nobilitate ſanguinis mei dum deſcendo in corruptionem: quaſi diceret nulla vtilitas. De ſtabilitate vero futura. i. de immortalitate corporis in quam noſtra corruptibilitas in reſurrectione mutabitur: dicitur. j. Corinthio. xv. Oportet inquit corruptibile hoc induere incorruptionem: ⁊ mortale hoc induere immortalitatem. Hec eſt

C igitur corruptio nature quam facit mortis neceſſitas ¶ Secūdo dico: ꝙ eſt corruptio fortune: quam faciet ſortis aduerſitas. Omnis enim ſtatus mundanus totaq; fortune proſperitas finaliter corrumpitur: ⁊ per aduerſitatem ⁊ infortunium diſſipat. Unde illi cumulo omnium miſeriarum. ſ. ciuitati babylonice a qua oīm aliaꝝ ciuitatū fortuna ⁊ pſperitas ſub nabuchodonoſor corrūpebatur ⁊ deſtruebatur: dicit Hiere. lj. Ecce ego ad te mons peſtifer qui corrūpis vniuerſam terrā. Et Naum. ij. Uaſtatores diſſipauerunt eos: et propagines eoꝝ corrūpunt. Uñ etiā de illis quos violentia fortune: ignisq; acerbitas corrumpere non potuit: dicitur Danie. iij. Uideo viros ſolutos ambulantes in medio ignis: ⁊ nihil corruptionis in eis eſt. De⁹ eñ ſuos de corruptiōe mūdi tribulationū liberat: ⁊ ipſos p fortitudinē cōſtantie in incorruptibiles mutat.

D Roma. viij. Creatura liberabit a ſeruitute corruptōis. Hec eſt igit corruptio fortune ⁊c. ¶ Tertio dico ꝙ eſt corruptio grē quā generat culpe pūerſitas. Quicquid eñ corrūpit a ſuo cōtrario corrumpit: nūc aūt culpa cōtraria eſt gratie: qr cōtra bonū malū eſt ⁊ cōtra vitā mors. Eccſi. xxxiij. ⁊ ideo p gñationē culpe in aīa: neceſſe eſt ꝙ gratia corrumpat: qr. ſ. gñatio vni⁹ eſt corruptio alterius ps. Corrupti ſunt ⁊ abhominabiles facti ſunt in iniqtatib⁹. Et nota ꝙ ſicut corruptio largo modo ſumpta. i. putrefactio cauſat ex multis cauſis in carne: ſic corruptio pcti cauſat ex varijs actib⁹ in mēte. Cauſat eñ ex calore corp⁹ inflāmāte. Ex humore nimis abūdāte. Ex debili vigore corpus nō reſtaurante. Et externo dolore corpus cōprimente. Sic dico ꝙ corruptio

ꝙ corruptio pꝫccati gignit̃: quãdo calore cõcupiſcẽtie anima inflãmatur: ⁊ qñ hũore deliciaꝝ ⁊ diuitiarum nimis onerat̃ ⁊ maxime virtus ratiõis eſt ita debilis ꝙ ſapienter non regit̃ ⁊ exteriora accidentia ⁊ occaſiones varie ad crimina ſuffragant̃: ſic em̃.

Corrumpitur — Cor — Male — Cogitando.
Caro — Delectando
Lingua — Proferendo.
Mens — Affectando.
Senſus — Exiſtimãdo.
Opus — Terminando.
Habitus — Conuerſando.

¶ Dicam igitur ꝙ mali corrupti ſunt in cord : ꝑ malam cogitationem. Et hoc eſt magnuꝫ periculũ: q̃r .ſ. ſi radix arboris corrumpitur: neceſſe eſt ꝙ reſiduum deſtruat̃. Patet de pomo qñ cor interius eſt corruptũ ſic eſt de cogitatiõe ⁊ corde. Unde Soph. iij. Diluculo ſurgentes corrumpunt omnes cogitationes ſuas. Item corrupti ſunt in carne per luxurie delectationeꝫ Gal. vj. Qui ſeminat in carne: de carne metet ⁊ corruptionem. Item corrumpuntur in lingua: per malam locutionem. Porcus em̃ q̃ linguam habet corruptaꝫ ⁊ leproſam reputatur eſſe totus corruptus. Uñ. j. Corin xv. Corrumpunt bonos mores colloquia praua. Item corrumpuntur in mente: ꝑ peruerſam intentionem. ij. ad Thimo. iij. Reſiſtunt veritati homines corrupti mente ⁊ reprobi. Iſtud potiſſime patet de ſymoniacis ⁊ de iniquis iudicibus: qui a iuſticia ⁊ veritate deuiant per munerum corruptelam. Prouer. xxv. Uena corrupta iuſtus cadens coram impio. Itẽ corrumpuntur in ſenſu ꝑ hebetatam cognitionem. ij. ad. Corinthio. xj Timeo ne corrumpantur ſenſus veſtri ⁊ excidant. Item corrumpunt̃ in opere per iniquã execuciõeꝫ. ps. Corrupti ſunt ⁊ abhominabiles facti ſunt in ſtudijs ſuis: ſtudijs inq̃t idẽ operibus. Iuxta illõ. Hiere. vij. Bona facite ſtudia veſtra. Iteꝫ corrumpũtur in habitu ⁊ conuerſatione inſolenter viuendo. ps Putruerũt ⁊ corrupte ſunt cicatrices mee a facie inſipientie mee. Cycatrices que ſunt in exteriori cute: ſignant vitia que ſunt in exteriori conuerſatione. Iſta eſt igitur corruptio gratie quam generat culpe ꝑuerſitas. ¶ Quarto dico: ꝙ eſt corruptio glorie: quã impedit pene diuerſitas. ſ. damnatio eterna. Gloria em̃ eterna occaſionaliter corrumpitur ⁊ deſtruitur qñ per penam infernalem ꝑpetuo impedit̃. Unde de iſta corruptione pene infernalis. dr̃ Iob. xxxiij. damnato. Appropinquabit corruptioni anima ei⁹: ⁊ vita illi⁹ mortiferis. De cuius liberatione gaudens dauid dicebat in. ps Non derelinques animã meam in inferno nec dabis ſanctũ tuũ videre corruptionẽ. Sic igit̃ patꝫ quo
A mõ mali multiplicit̃ corrũpunt̃ ⁊ quõ a bonitate mortali multiplicit̃ alterãt̃ ⁊c. vide infra de putreſcere.

Corus.

Nota ꝙ corus ſumitur quandoq̃ pro menſura ſicut Luc. xvj. Quantum debes domino meo. Centum coros tritici: ſꝫ de iſto modo nihil ad pñs. Item quandoq̃ ſumitur ꝓ chorea ⁊ ꝓ congregatione ordinata letantium ⁊ cantantiũ. ij. Parat̃. xxx. Locutus eſt Ezechias ad omnem choruꝫ leuitarum. Item quandoq̃ ſumitur ꝓ inſtrumento muſico. Unde in. ps Laudate euꝫ in tympano ⁊ choro: laudate eum in chordis ⁊ organo. Iteꝫ ſumitur pro quodã vẽto ſic appellato. Act. xxvij. ſtatuerũt nauigare ad portuꝫ crete reſpicientẽ ad affricũ. ⁊ ad chorũ.
B ¶ De choro ergo inquãtum ſumitur pro cõgregatione letantium ſeu pro chorea poteſt diſtigui: de leticia ſpirituali. mundiali ⁊ eternali. Chorus em̃ ſignat leticiam ſpiritualem qua gaudẽt ꝑfecti. vñ de eccl'ia ⁊ ei⁹ ſpũalib⁹ leticijs dicit̃ Cañ. vij. Quid videbis in ſunamite niſi choros caſtroꝝ. Et hier. xxxj. Letabit̃ ꝟgo ĩ choro. Itẽ ſignat leticiã tꝑaleꝫ qua gaudẽt infecti. In chorea em̃ mũdanoꝝ ſemꝑ itur de dextera ad ſiniſtrã ad denotandum ꝙ mundi gaudia ſemper terminant̃ ad ſiniſtram aduerſitatis. Tren. v. Uerſus eſt in luctum chorus noſter: defecit gaudiuꝫ cordis noſtri ve nobis q̃r peccauim⁹. Itẽ ſignat leticiam eternalẽ qua gaudent beati. vñ de deo poteſt dici illud. j. Regũ. xxj. Nonne huic cãtabant per choros Saul percuſſit mille ⁊ Dauid decem milia ⁊c. Uide de gaudio ⁊ leticia. A

Cottidie.

Illud quotidianũ dicitur qõ dieb⁹ ſingulis iterat̃. Accipit̃ ergo quotidie pro ſepe: pro cõmuniter ⁊ pro ſemper. ⁊ ideo moraliter loquendo quotidie ſignat diligentiam ⁊ ſollicitudinem ⁊ cõtinuationẽ feruentẽ: vel in bono opere vel in malo. Et ſic notabis ꝙ eſt quotidie pertinẽs ad bonos ⁊ quotidie pertinens ad malos. Ad bonos dico: q̃r ſcꝫ boni ſunt diligentes de bono quotidie faciendo ij. Corin. xj. Quotidiana ſollicitudo omniũ eccleſiaꝝ. Igitur dico ꝙ boni ſolent Cottidie

Templa frequentare.
Uera predicare.
Scripta ꝑluſtrare.
Bonis miniſtrare.
Mala tolerare.
Bona perpetrare.
Bene laborare.
Deo immolare.
Bonis ſe ſociare.
Xpm deguſtare.
Seſe augmentare.
Laſſos ſuſtentare.

B ¶ Dico ergo ꝙ ſi erga deũ diligẽtes ⁊ ſolliciti ſum⁹: nos debemus quotidie tẽplum frequentare. De ſcipione enim pagano legit̃ ꝙ omni mane templũ iouis ad adorandum intrabat: ⁊ poſt ad ſenatum veniebat. In tẽplo vero diutius remanebat. ita ꝙ populus dicebat: ꝙ ipẽ de republica cum ioue conſiliabatur. ꝙ ſi tunc in tempore vane ſpei faciebat paganus: multo fortius nunc debet facere xpianus: exemplo xpi dicentis Luce. xxij. Quotidie fui vobiſcũ in templo. Item debem⁹ quotidie vera predicare: quod maxime ꝑtinet ad prelatos: q̃ quotidie tenentur ſubditos informare. Eſa. lviij. Clama ne ceſſes: ⁊ Luce. xix. Erat quotidie docens in templo. Item debemus quotidie ſcripta ꝑluſtrare. ſ. ſtudendo in ſacra pagina pro veritate inueſtiganda. Unde de illis credẽtibus dicitur Actuũ. xvij. Qui ſuſceperũt verbum quotidie cum omni auiditate ſcrutabantur ſcripturas. Item debemus quotidie bonis miniſtrare. ſ. ſeruiendo ⁊ obediẽdo: ⁊ neceſſaria erogando. Hebre. x. Omnis quidem ſacerdos preſto eſt quotidie miniſtrans ⁊ eaſdem hoſtias ſepe offerens. Item debem⁹ quotidie mala tolerare: ſcilicet penitẽtiam ⁊ laborem in patientia ſuſtinẽdo. Luce. ix. Qui vult venire poſt me abneget ſemetipſum ⁊ tolat crucem ſuam quotidie ⁊ ſequatur me. Sic faciebat Apoſtolus dicens. j. Corinthio. xv. Quotidie morior. Item quotidie debemus bona perpetrare. Tobie. ij. Anna ibat ad opus textrinum quotidie. Item debemus quotidie bene laborare Exodi. v. Complete opus veſtrum quotidie. Item debemus deo immolare: ſcꝫ ſacrificium laudis ⁊ bonorum operum. Numeri. xxviij. Offerebãt duos agnos anniculos immaculatos quotidie in holocauſtum. Duo agni ſignificant bonum opus ⁊ bonam intentionem. Item debemus quotidie bonis nos ſociare Actuũ. ij. Quotidie perdurantes vnanimiter in tẽplo. Et ſequitur ibidem. Dominus autem augebat qui ſalui fiebant quotidie in idipſum. Item debemus quotidie xpm deguſtare. ſ. in ſacramento altaris: q̃r ſcilicet licet dicat Auguſt. Celebrare quotidie nec laudo nec vitupero: nihilominus viris deuotis vtile eſt quotidie celebrare: vel corpus domini manducare: vt dicant domino illud Luce. xj. Panem noſtrũ quotidianum da nobis hodie. Itẽ debemus vires augmentare. i. ſemper creſcere in virtutibus. Unde. j. Reg xvj. ⁊. ij. Regũ. ⁊. iij. dicitur ꝙ dauid proficiens ſemꝑ in ſeipſo robuſtior erat quotidie. De fidelibus etiã dicitur Actu. xvj. ꝙ abũdabãt numero quotidie. Itẽ debem⁹ quotidie laſſos ⁊ pauperes ſuſtẽtare. Iudith. vij. Dabat̃ ꝑpſis aqua quotidie. Et de Hieremia incarcerato dr̃ Hiere. xxxvij. ꝙ rex precepit ꝙ daret̃ quotidie torta panis. Patet ergo ꝙ eſt vnũ quotidie. i. vna quotidiana diligẽtia q̃ ꝑtinet ad viros ꝑfectos. ¶ Secũdo dico C

Ayuntamiento de Madrid

ꝙ eſt vnum quotidie quod pertinet ad viros infectos
Et ſic notabo ꝙ mali ⁊ impij Quotidie.

Viuunt voraciter.
Agunt carnaliter.
Egent mentaliter.
Lugent finaliter.

Viuunt dico voraciter: per quotidianã caſtrimargiam: vnde de diuite epulone dr. Luc.e.xv. ꝙ induebatur purpura ⁊ byſſo ⁊ epulabatur quotidie ſplendide. Itẽ agunt carnaliter: per quotidianam luxuriam. Vñ de iſtis impudicis ſenibus dicit. Dañ.xiij. ꝙ videbant ſuſannam ſenes quotidie: ⁊ exarſerunt in amorem illius. Item egent mentaliter: per quotidianam auariciã dicẽtes illud.j. Mach.vj. Defecimus quotidie ⁊ eſca nobis modica eſt. Ideo ſequitur: ꝙ iſti lugent ſeu lugebunt finaliter per eternam ⁊ quotidianam miſeriam. Ezech.xxx. Dolebit peluſium ⁊ alexandria erit diſſipata: ⁊ in mẽphis anguſtie quotidiane ⁊c.

A

Cras. Craſtinum.

Nota ꝙ ſicut hodie ſignat tp̃s pn̄s: ita cras ſigat tp̃s futurũ ⁊ ſic dico: ꝙ per iſta duo aduerbia pñt intelligi tp̃s vite ⁊ tempus mortis: ⁊ tempus p̃ſentis ſeculi ⁊ futuri. Poteſt etiam per cras intelligi quecũq; procraſtinatio ſeu dilatio ſiue bona fuerit ſiue mala. his igitur premiſſis notabo ꝙ in ſcriptura inueniť Cras. c

Deliberatiuum.
Procraſtinatiuum.
Mortificatiuum
Dannificatiuum
Beatificatiuum.

Primũ cras pertinet ad virum prudentem. Secundũ cras pertinet ad pigrũ tardantem. Tertiũ pertinet ad mortem ſequentem. Quartum: pertinet ad infernum expectantem. Quintũ pertinet ad paradiſum bonos recipientem.

Primum eſt cras diſcrete ꝓuidentie.
Secundum eſt cras neglecte diligentie.
Tertium eſt cras mortalis violentie.
Quartum eſt cras infernalis peſtilentie.
Quintum eſt cras ſupernalis affluentie.

B ¶ Dico igitur ꝙ per cras põt intelligi diſcretio deliberatiua. Prudentes em̃ non precipitant nec plus debito accelerant facta ſua: immo ſemꝑ volunt omnia facere cum matura ⁊ debita tarditate. vñ Exo.xvj. dr. Cras qdcunq; operandũ eſt facite. Cras inquit.i. prudẽter ⁊ deliberate: qr ꝓcerto melius ẽ ĩ craſtinũ negocia differre ꝙ precipitanť ad executionẽ prorumpere. Et iõ ſm iura nunꝙ in criminib9 ſententia eſt exeqñda q̃ a iudice feſtinanter ⁊ indeliberate eſt ꝓlata. De tali ergo cras.i. dr̃ vtute deliberatiua notãdũ: ꝙ cũ iſta

Hoſtis malicias debemus vincere.
Mundi nequicias debemus fugere.
Graues iuſticias debemus facere.
Chriſti delicias debemus edere.

Iſta enim quatuor inter cetera indigent ꝙ cras.i. cũ deliberatione: prudentia ⁊ diſcretione fiant. Et primo quidẽ cũ volumus vincere hoſtis malicias Bella em̃ non ſolent p̃cipitanter ſed mediante ordie ⁊ deliberatione tractari. Et ideo apud romanos capitis reus erat: q̃ extra ordinẽ contra hoſtem pugnabat vñ ſm Tytum liuium de manlio torquato conſule legiť: ꝙ ꝓprium filium capite plecti fecerat: ꝓ eo ꝙ contra ipſius ⁊ collega ſui decij mandatum extra ordinẽ belli: lʒ viciſſet: contra hoſtem pugnauerat: Sicut em̃ dr. Prouer.xxiiij. Cum diſpoſitiõe initur bellũ. Nos igitur qui contra hoſtẽ dyabolũ cũ ſuo innumerabi-

E li exercitu vitioꝝ pugnare debemus: ꝓcraſtinatione id eſt: maturitate ⁊ prudentia neceſſario indigemus. Exo.xvij. Pugna contra amalech cras. Nam qñ tale cras.i. deliberatiua prudentia adiungiť: hoſtes corporis ⁊ aĩe melius ſuperanť. Judicũ.xx. Cras tradam eos.ſ. hoſtes veſtros.ſ. in manus veſtras. Item indigemus iſto cras.i. deliberatione: ſi volumus exire vel fugere mundi nequiciam. Carcer em̃ ſeu locus periculoſus non euadiť: niſi deliberatiua prudentia adhibeatur. Et ideo qui vult tute mundi pericula exire et fugere: debet craſtinum expectare.i. deliberatiuam prudentiam adhibere.ij. Paraľ.xx. Cras egredimini et dominus erit vobiſcum. et Nume.xiiij. Cras mouete caſtra ⁊ reuertimini in ſolitudinem. ¶ Item indigemus iſto cras.i. prudentia dilatiua: ſi volum9 facere fortes ſeu graues iuſticias. In iuſticia em̃ exequenda valde eſt deliberatio ⁊ prudentia adhibẽda. Teſte em̃ Sene. Nullum moroſius animal: nec maiori arte tractandum quaʒ homo. Ibidem etiam dicit.ſ. li. de clementia ad Neronem: ꝙ non eſt homine vtendũ ꝓdige. Cuius exemplum dat nobis ipſe dominus in ſcriptura. Nam vbi de afflictione plagarũ egypti fit mẽtio: nunꝙ legitur aliqua plaga eadem die a domino inflicta qua cõminata vľ ordinata erat: immo ſemper in craſtinum reperitur dilata. Sicut de morte animalium: ranarum ⁊ locuſtarum. dicitur Exo.viij. Cras erit ſignum iſtud. Et.ix. Cras faciet dominus iſtud. Et.x. Inducam cras locuſtam in finibus veſtris. Vnde de theodoſio imperatore legimus: ꝙ quia ſine deliberatione in impetu ire ſue vnam ciuitatem deleuit. ipſum Ambroſius reprehendit ⁊ ab introitu eccleſie repreſſit. ꝓpter qđ idem imperator.xxx. dies exequende ſnie ꝓ dilatione poſt ſniam ordinauit: ſicut ponit hyſtoria tripartita. Debet igitur quilibet iuſticiaʒ facturus dicere illud. Geñ.xxx. Cras reſpondebit mihi iuſticia mea. Iſta igitur deliberationis ꝓcraſtinatione indigemus: quando debemus facere graues iuſticias. Itẽ iſta indigemus: quando debemus edere xp̃i delicias.ſ. quando volumus recipere corpus xp̃i. Iſtđ enim eſt cũ deliberatione faciendum: alś de incomodo eſt timendum. Medicina enim quodaʒ preambulo preparato indiget alś nõ ꝓficit: immo nocet. Ideo cras.i. deliberatiue debet recipi ⁊ cum debita deuotione ⁊ reuerentia ꝑtractari. Nume.xj. Cras comedetis carnes. Patet igitur quõ ꝑ iſtud aduerbiũ cras põt intelligi diſcretio deliberatiua. ¶ Secundo dico ꝙ ꝑ

D cras poteſt intelligi dilatio ꝓcraſtinatiua ſeu etiam neglectiua. Et iſtud cras eſt illoꝝ qui in omnib9 ſuis negocijs tardi ſunt atq; pigri: ⁊ qui more corui ſemꝑ dicunt cras. Differunt enim totuʒ facere quouſq; deficiat potentia faciendi. Procraſtinant em̃ deuʒ adorare: proximum iuuare: magna ſperare. Deũ dico adorare. Exo.viij. Conſtitue mihi tempus in quo deꝓcer ꝓ te. Reſpondit ei Cras Proximum iuuare etiam: cõtra illud. Prouer.iij. Ne dicas amico tuo vade et reuertere. Cras dabo tibi cum ſtatim poſſis dare. Magna ſperare etiam: quia multi ſunt qui ſemper ſperãt in craſtinum melius ſuccedere: nec timent infortunium aduenire. Dicentes illud. Eſa.lvj. Et erit ſicut hodie ſic et cras: ⁊ multo amplius. Cõtra illud quod cõſulitur. Prouer.xxvij Ne glorieris in craſtinuʒ ignorans quid ſuperuentura pariat dies. Iſta eſt ergo dilatio procraſtinatiua. ¶ Tertio dico: ꝙ per cras intelligitur cõditio mortificatiua: id eſt dies mortis. Hodie enim eſt vita preſens. cras vero mors. Non enim habet homo niſi duos dies: hodie et cras id eſt vitaʒ et mortem. Iuxta illud Eccleſiaſtici.x. Hodie eſt Rex et cras morietur. De iſto ergo cras: id eſt de morte poteſ notare ꝙ.

Tollit delitias corporales.
Diuitias temporales.
Eminentias populares.
Infert moleſtias infernales.
Confert leticias eternales.

Craſtinuʒ ergo mortis tollit delicias corporales Vnde Eſa.xxij. Comedamus ⁊ bibamus: cras enim moriemur.q.d. mors eſt illud ꝑ quod terminanť cibus et potus ⁊ alie delicie corporales. Item iſtud cras.ſ. mors tollit temporales diuitias. De quo Eccli.xx. Hodie feneratur quis et cras repetit.q.d. fortuna que hodie.i. in vita preſenti nobis feneratur diuitias dando. Cras id eſt in morte repetit omnia ſibi retinendo: et nihil nobis dimittendo. Itẽ iſtud cras.ſ. mors tollit ⁊ adnihilat ſeculares eminẽtias. vñ.j. Mach.ij. diciť de impio ⁊ ſuꝑbo diuite. gloria ei9 ſtercus ⁊ vermis eſt: hodie eſt ⁊ cras nõ inenieť quia conuerſum eſt in terram. Iteʒ iſtud cras ſcilicet mors

Ayuntamiento de Madrid

mors infert.ſ.peccatoribus infernales meſticias. Uñ de peccatore in igne infernali mittendo poteſt dici illud. Mathei.vj. Fenum agri quod hodie eſt: cras in clibanum mittitur. Item iſtud cras cõfert.ſ. bonis eternales leticias.i.gaudia paradiſi de quibus.j.Reg.xj. Cras erit nobis ſalus cum incaluerit ſol. In craſtino enim mortis ſol iuſticie chriſtus: per feruorem caritatis quantum ad bonos caleſcit: ⁊ ſic ſalus eterna erga eos inualeſcit. Iſtud eſt igitur cras mortis quod diuerſa ſolet efficere in diuerſis. Patet igitur quomodo E per cras poteſt intelligi conditio mortificatiua.

¶ Quarto dico: ꝙ per cras intelligitur afflictio damnificatiua.i.pena infernalis. Mali enim non habẽt niſi duos dies: hodie ⁊ cras: vnum ſcʒ bonum ⁊ aliud malum. Hoc eſt dictu: proſperitatem preſentem ⁊ calamitatem futuraʒ. Hodie enĩ habent gaudere: cras vero habebunt dolere. Hodie rident craſtino ſtridẽt Hodie ſaltãt craſtino nutãt. Hodie ſunt pleni: cras erunt egeni. Hodie ſunt primi: cras erũt infimi. Hodie ſunt equites: cras erunt pedites. Hodie ſunt i gloria: cras erunt in miſeria. Hodie abundãt auro: cras erunt in demonum theſauro. Et ideo de iſto cras in quorum breuiter poteſt dici illđ. Luce.xij. Fenum qđ hodie in agro eſt: cras in clibanum mittitur. ¶ Quinto vero dico: ꝙ per cras intelligitur conſolatio letificatiua ideſt vita eterna ⁊ gloria paradiſi: quia.ſ. ſancti habuerunt hodie ⁊ cras.i. preſentem vitam que fuit in miſeria: ⁊ futuram que erit in gloria. vnde quilibet ſanctus poteſt dicere illud. Heſter.v. Regina vocauit me cum rege ad comedendum: ⁊ cras cum rege pranſurus ſum. Regina dico.i.beata virgo. Iſta eſt enim que vocat beatos: vt cum rege chriſto prandeãt in gloria. Et merito: quia procerto i iſto craſtino erit feſtum ⁊ conuiuium ſempiternum. Iuxta illđ.j.Reg.xx. Kalende ſunt in craſtino. Kalende enim erant feſta neomenie ideſt noue lune. Patet ergo quõ cras di A uerſimode poteſt ſumi.

Creatura. Creare. Creator.

Nota ꝙ creare idem eſt quod aliquid de nihilo facere. Condere enim facere: componere: fabricare: producere: generare ⁊c. verba actiua ſemper ꝓſupponũt materiam preiacentem. de cuius potentia educunt et eliciunt formam ſuaʒ. Creare vero nihil preſupponit niſi forte ydeas ſeu formalitates ſeu etiam quidditates quas poſuerunt aliqui ipſi deo coeternas. Cõſtat enim ꝙ in mente diuina ab eterno ſunt ydee rerum. Iuxta illud. Eccli.xxiij. Antequam crearentur omnia ſunt agnita domino deo: ſic et poſt perfectuʒ reſpicit omnia: ſed de hoc nihil ad preſens. Non enim habeo alas ad tam alte volandum. Iſtud ergo poſſuʒ dicere ꝙ creare competit ſoli deo qui eſt agens infinitum: q̃ ſcilicet produxit de nihilo creaturas. Moraliter ergo loquendo dicam: ꝙ creator denotat mihi in deo. Potentiam inſuperabilem. Clementiam interminabilem. Scientiam indeceptibilem. Potuit enim voluit et ſciuit creare res: ⁊ ideo qui bene ordinem creaturarum conſiderat: bene poteſt dici poteſtatem: bonitatem ⁊ ſapientiam cognoſcere ⁊ videre. Teſte enĩ Sap. xiij. A magnitudine ſpei ⁊ creature poterit horuʒ creator videri. Quia ſicut dr. Rom.j. Inuiſibilia di a creatura mundi per ea que facta ſunt intellecta conſpiciuntur. Igitur cuʒ creare dicat mihi aliquid in eſſe cõpletum producere: poſſum dicere ꝙ creatura moraliter ſignat hominem factum: et in eſſe morali productum: et de nihilo id eſt de peccato ad eſſe gratie eductum. Et ſic per creaturam accipiendo hominem perfectum et moralem: exponamus illud. Judith.xvj. Tibi ſeruiat omnis creatura tua. In quibus verbis aduerte ꝙ ſicut in creatura conſiderantur tria videlicet Deus a quo producitur. Tibi inquit deus. Eſſe ad qđ educitur. Creatura. Relatio ſeu ſubiectio in qua concluditur. Tua. Et ſic dico ꝙ creatura de ſui ſignificato importat quandam nobilem conditionem: quia a deo eſt. Quãdã virtuoſam perfectionem q: ineſſe eſt. Quandam ſubiectionem ⁊ obligationem: quia ab altero eſt. Sic dicam ꝙ ſpiritualis creatura ſeu creatus id eſt iuſtus habet Dignitatem nobilem ⁊ preeminentiam. tibi. Ueritatem ſtabilem ⁊ reſidentiam. creatura. Paruitatem humilem ⁊ ſubiacẽtiam: ſeruiat tua. Uel dic aliter.ſ.ꝙ hic bene dicitur deꝫ homine ſic creato ꝙ debeat

Diligere.
Eligere.
Attendere.
Oſtendere.

¶ Diligatur diuinitas ꝑ quam exiſtimemꝰ. tibi.ſ.inqt: o deus B Eligatur ſedulitas: qua deo ſiſtimus. Seruiant inquit. Attendatur nobilitas in qua cõſiſtimus tua. Igitur dico ꝙ hic oſtenditur quid a creatura ſit diligendum feruẽtiſſime.ſ. ipſe deus qui oſtenditur cum dicitur tibi ſcʒ opꝰ creator. Quia ſicut dicitur Hebre.ij. Qui omnia creauit deus eſt. Naturale eſt enim ꝙ oĩa diligunt illud a quo habent eſſe ⁊ bonum. Etiam ipſa animalia carentia ratione ſuos cognoſcunt ⁊ diligũt nutritores. Deus eſt igitur ſuper omnia diligendus: quia ſcilicet ab ipſo habemus eſſe: ⁊ bene et optimum eſſe: ſcʒ eſſe nature. Eſſe gratie. Eſſe glorie. Ab ipo etiã habemus nutrimentuʒ quantum ad naturam quod nos reficiat. Fulcimentum quãtum ad gratiam: que nos perficiat. Complementum quantum ad gloriam que nobis ſufficiat. Tibi inquit. Ideo dicebat Dauid in ps. Diligam te domine fortitudo mea: dominꝰ firmamentum meum ⁊ refugium meum ⁊ liberator meꝰ Ueruntamen de multis videtur contrariũ: qui ſcʒ plus mundum ꝙ̃ deum: bonum creatum ꝙ̃ increatum: bonum cõmutabile ꝙ̃ eternum diligunt. Unde ſic fit ꝙ ingrati deum obliuiſcuntur ⁊ amorem terreſtriũ amplectuntur. Deuterono.xxxij. Deum qui te genuit dereliquiſti: et oblitus es domini creatoris tui. Et ideo conquerendo dicitur ibidem. Nunquid ipſe eſt pater tuus qui poſſedit ⁊ fecit ⁊ creauit te. Si ergo pater et factor reſtat ꝙ ſit ſuper omnia diligendus. Oſtenditur ergo quid a creatura ſit diligendum. Tibi inquit: C et loquitur deo. ¶ Secũdo oſtenditur hic quid a creatura ſit eligendum deuotiſſime. Seruiat inquit: quia ſcʒ ſeruitium ⁊ obedientia dei eſt principaliter eligenda. Seruire enim deo regnare eſt. Iſtud enim vnum officium creature ſeruire ſcʒ ⁊ obedire imperio creatoris: ſicut ad literam videmus de omnibus rebus mũdi que in officijs ſibi a natura conceſſis ſeruiũt inceſſanter. Unde Sapiẽtie.xvj. Creatura tibi factori ſuo deſeruiens ⁊c. Quod eſt cõtra multos: de quibus Romano.primo. Seruierunt creature potius ꝙ̃ creatori. Propterea tradidit eos deus in paſſiones ignominie ⁊c. Uide infra de ſeruire. Oſtenditur ergo quid a D creatura ſit eligẽdum. Seruiat inquit. ¶ Tertio oſtẽditur quid a creatura ſit attendendum diſcretiſſime. Omnis inquit creatura. Debet enim homo attendere ꝙ ipſe eſt omnis creatura.i. in eſſe naturali ⁊ morali a dño cõpoſitus ⁊ creatus: vt participet cũ omnibꝰ alijs creaturis: ⁊ ſic non debet ſe vilem reputare: ſed a vilitate peccati potius reſilire. Uñ de homine loquẽs xp̃s dixit Marci.xvj. Predicate euãgelium oĩ creature. Teſte enim beato Grego. in omelia. Homo omnis creatura dicitur: quia cum omnibus participans intelligere cum angelis: ſentire cum brutis: viuere cuʒ arboribus: ⁊ eſſe cum lapidibus cõprobatur. Etiã loquendo moraliter dico. ꝙ homo perfectus omis creatura merito poteſt dici. Iſta enim in ſui cõpoſitiõe cõtinet. Celũ hoc eſt alta cõtemplatio. Terrã. hoc eſt infima humiliatio ⁊ ſubiectio. Mare: hoc ẽ amara cõtritio ⁊ cõpũctio. Spiritũ ſeu ventũ. hoc eſt ſpũs inſpiratio. De celeſti cõtẽplatiõe dicitur Eſa.lxv. Ecce creo celos nouos. De terreſtri humilitate ⁊ deiectione dicitur Eccli.xvij. Deus de terra creauit hoiem. ⁊ Gen.j. In principio creauit deus celũ ⁊ terrã. De mari dr in ps. Aquilonẽ ⁊ mare tu creaſti. De ſpũ dr in ps.

Ayuntamiento de Madrid

Coꝛ mundum crea in me deus: ⁊ ſpiritum rectum in noua in viſceribus meis. Et bꝛeuiter videtur: ꝙ deus facit de viro iuſto vnum nouum hoſpitium ad habitandum. Et ideo ibi ponit nouam familiam virtutum. Creat igitur ibi.

Juſticiam que mala puniat.
Sapiam: que alta ſentiat.
Mundiciam que feces fugiat
Leticiam quam libens audiat
Laudem per quam iocundetur.
Pacem cũ qua cõmoꝛetur.
Quietem vbi hoſpitetur.

Dico igitur: ꝙ deus in viro iuſto ponit ⁊ creat iuſticiam: ad mala puniẽdũ Sap. v. Armabit creaturam ad vltionem. Item ibi creat ſapientiam ad alta cogitandum ſeu ſentiendū. Unde Eccſia. xxiiij. dicit. Ab initio ⁊ ante ſecula creata ſum. Item ibi creat mundiciam ad feces vitioꝝ abſtergendum: ⁊ ad totum hominem virtutibus renouandum. Unde illud pꝛedictū pſ. Coꝛ mundũ crea in me deus Et alibi in. pſ. Emitte ſpm̃ tuũ ⁊ creabuntur ⁊ renouabis faciẽ terre. Itẽ ibi creat leticiam ad iubilandum. Eccli. xxxj. Uinum in iocunditate creatum eſt. Item ibi creat laudẽ ad eum ſollaciandum. pſ. Populus qui crea. lau. dominum. Item ibi creat pacem ad lites ſedandum. Eſai. lvij. Creauit fructum labioꝛū pacem. Item creat ibi quietem ad ſuum cubiculum faciendum ⁊ ad eum ſpiritualiter hoſpitandum. Unde homo de deo poteſt dicere illud. Eccli. xxiiij. Qui creauit me requieuit in tabernaculo meo. Omnia eñ iſta bona creat deus i homine; ad hoc ꝙ fieri poſſit bonus: ⁊ ad hoc ꝙ digne recipiat ipſum bonum. Bona enim bonis creata ſunt: ſicut dr. Eccli. xxxix. Et ſic de homine qui omnis creatura dicitur: poterit recte dici illud. j. Thimo. iiij. Ois creatura dei bona eſt ⁊ nihil reijciendū in ea. Sȝ heu ꝓh doloꝛ. vñ ꝙ hodie verificat̃ de iſta omni creatura illud quod ſcribit̃ Rom. viij. Creatura vanitati ſubiecta eſt: qȝ ꝓcerto hodie dyabolus ibi creat.

Superbiã q̃ alta ſapiat.
Seuiciam que dure feriat.
Auariciã que multa cupiat.
Inuidiã que bonos odiat.
Triſticiam q̃ mentem rapiat

De ſuperbia dr. Eccli. xxxvij. O preſumptio nequiſſima. vnde creata es De ſeuicia vero ⁊ crudelitate dicitur. Eccli. xxxix. Sunt ſpũs q̃ ad vindictã creati ſunt. De auaricia dr. Eccli. xl. Occupatio magna creata eſt oibus hominibus: iugum graue ſup filios adã. De inuidia dr. Sap. xiiij. Creature dei in odium facte ſunt. De triſticia vero ſiue de peſtilẽtia moꝛtis eterne finali poteſt dici illud. Eccli. xl. Moꝛs ſanguinis. contentio: romphea: oppreſſiones: fames: contritio: ⁊ flagella ſuper iniquos creata ſunt. Non ſic ſimus nos creatura: ſed ſimus creatura a deo creata: ⁊ virtutibus refoꝛmata non vitijs defoꝛmata: qȝ ſicut dr. Gal. v. In xp̃o ieſu neq; circũciſio aliquid valet: neq; pꝛeputium ſed noua creatura. Et merito: qȝ ꝓcerto talis creatura dato ꝙ in pñti vita multis triſticijs deſoletur. Iuxta illud. Rom. viij. Omnis creatura ingemiſcit ⁊ parturit vſq; adhuc: tamẽ eterna gloꝛia poſt moꝛtem perfruetur: ſicut ibidẽ dr. Creatura liberabitur a ſeruitute coꝛruptionis: in libertatem gloꝛie filioꝝ dei. Patet ergo ꝙ hic oſtendit̃ quid a creatura ſit attendẽdũ diſcretiſſime. ſ. ꝙ ipe hõ eſt omnis creatura. ¶ Quarto vero dico; ꝙ oſtenditur quid a creatura ſit oñdendum: qȝ. ſ. hũilitas que oſtẽditur qñ dicit̃. Tua. Tuum enim denotat ꝙ ſit alieni iuris. Creatura eñ nõ eſt ſuipſius creatura: qȝ nihil creat ſeipſũ: immo creatur a deo: ⁊ ideo creatura eſt dei: ⁊ ſic eſt ſubiecta naturaliter ipſi deo. Subiectio autem que eſt alteri⁹ iuris poſſeſſio humilitatem innuit ⁊ requirit tua: ⁊ vere nullus eſt qui ſcit aut qui habeat aliquid a ſe: imo quilibet iuris alterius eſt ⁊ potiſſime ipſius creatoꝛ dei. Ipſe enim fecit nos ⁊ nõ ipſi nos. Eccli. xxxvj. Ab initio creature tue ſunt. Patet igitur in autoꝛitate p̃miſſa: ꝙ eſt. Oſtendenda humilitas noſtre ſubiectionis. Tua. Attendenda nobilitas noſtre conditionis. E

Omnis creatura. Eligẽnda ſedulitas pꝛompte deuotionis. Seruiat. Diligenda ſublimitas diuine placationis. Tibi inquit o deus. ¶ Siuis autẽ adhuc nota de deo ꝙ ipſe creatoꝛ eſt: quia ſcilicet ipſe creauit. f
Celum ad nos continendum. Terram ad nos nutriendum. Chꝛiſtum per incarnationem ad nos redimẽdum. Hominem ad ſibi ſeruiendū. Demonẽ ad nos exercendum. Medicinam ad nos liberandum. Sapientiam ad nos infoꝛmandum. Penã eternam ad malos puniendum. Gloꝛiam ſupernam ad bonos quietandum. Dico ergo ꝙ celum a deo creatũ eſt ad nos continendū. Judith. xiij. Benedictus dominus qui creauit celum. Item terram ad nos ſuſtinendū. Eſa. xl. Dominus creauit terminos terre. Itẽ creauit chꝛiſtum ſcilicet quantum ad humanitatem ad nos redimendum. Hiere. xxxj Creauit dominus nouum ſup terram: mulier circundabit virum. i. Maria concipiet chꝛiſtum. Item creauit hominem ad ſibi ſeruiendũ Gen̄. j. Creauit deus hominem de limo terre. Itẽ creauit demonem ad nos exercendum. Eſa. liiij. Ego creaui fabꝛum ſufflantẽ in igne pꝛunas. Itẽ creauit medicinam. ſ. gratie ⁊ penitẽtie ad nos ſanandum ⁊ liberandũ. Eccli. xxxviij. Altiſſimus de terra creauit medicinam: ⁊ vir pꝛudens non obhoꝛrebit eam. Itẽ creauit ſapientiam ad nos ſuſtinendum. Eccleſia. j. Pꝛioꝛ omnium creata eſt ſapientia. Item penam eternã ad malos puniendum. Eſai. liiij. Ego creaui interfectoꝛem. et Eccli. xxxix. Ignis grando: fames et moꝛs ad vindictam creata ſunt. Item creauit gloꝛiam eternam ſeu ſupernam ad bonos pꝛemiandum. Eſa. liij. Omnem qui inuocat nomen meum in gloꝛiam meã creaui eum: foꝛmaui eum ⁊ feci eum. Hec igitur de creare et creatura ſufficiant pꝛo pꝛeſenti. De creatiõe vero impꝛopꝛie ſumpta inquantum ſcilicet ſignat ꝓmotionem: nihil ad pñs.

Credere. Nota ꝙ credere quandoq; ſumitur pꝛo obedire ſicut Eccli. xxx. Tunde latera eius ſcilicet filij tui dum infans eſt: ne foꝛte induret ⁊ non credat tibi. Quandoq; ſumitur pꝛo cõmittere: ſicut. j. Coꝛ. ix. Diſpenſatio mihi credita eſt. Et Rom. iij. Credita ſunt illis eloquia dei. Quandoq; vero ſumitur pꝛo conſentire: ⁊ ſic ſumitur vt communiter in ſcriptura: ille enĩ credit: qui alterius dictis aſſentit. Gen̄. xv. Credidit Abraham deo ⁊ reputatum eſt ei ad iuſticiam eſſe. Accipit̃ ergo credere pꝛo aſſentire opinari: exiſtimare ſeu ſub nube ⁊ incertitudine quadam ſcire. Fides enim ſeu credulitas eſt quedã cognitio enigmatica ⁊ obſcura. Scientia vero que erit i patria viſio erit nuda ⁊ clara: nunc enim veritati pꝛime magis quã rationi pꝛopꝛie acquieſcimus: ⁊ captiuantes intellectum noſtrum in obſequiũ fidei: credim⁹ ꝙ non videmus: vel quod rationis lumine non videmus: nunc vero fides euacuabitur. quia ſcilicet clare quod nunc credimus cognoſcemus: ſicut aperte dicitur. j. Coꝛint. xiij. Dicam igitur ꝙ credendum eſt domino: quia ſicut ipſe dicit. Johannis. vj. Omnis qui videt filium ⁊ credit in eum habet vitam eternam. In quibus verbis oſtenditur ꝙ credulitas fidei chꝛiſtiane tenenda eſt ꝓpter multa. ſ. qȝ habet. A

Latiſſimum ligamentũ multos conuinciens.
Certiſſimum documentum nullũ decipiens.
Altiſſimum fundamentum nunq̃ deficiens.
Pleniſſimum ꝯplementum omnes reficiens.

¶ In ipſi⁹ ligamẽto cũcti ꝯpꝛehendunt̃. Ois inquit.
In ipſius documento falſa repꝛehẽdunt̃. Uidet inqt.
In ipſius fundamẽto certa ꝺpꝛhendunt̃. Filiũ inqt.
In ipſi⁹ ꝯplemẽto bona appꝛhẽdunt̃. Hȝ vitã eternã.

Et ſic dico ꝙ iſta credulitas eſt tenenda ꝓpter.

Multitudinem credentis ppli. Omnis inquit.
Certitudinem docentis oculi. Uidet inquit.
Celſitudinem ingentis tituli. Filium inquit.
Plenitudinem ſequentis ferculi. Hȝ vitam eternã. B

¶ Igitur credendũ eſt qđ dictat fides noſtra ꝓpter multitudinem

Ayuntamiento de Madrid

Multitudinē ppl̄i credentis. Oēs inquit. Oēs em̄ vel credunt vel credere debent fidem. Iſta em̄ nō eſt fides vnius ſed oīum: qꝛ xp̄s nō ꝓ vno ſolo venit ſed ꝓ oib⁹ redimendis. Uirtus em̄ dei eſt in ſalutem oī credenti Rom̄.j. qꝛ ergo videmus multitudinē hoīm ad fidez veniſſe: ꝛ oēs illos qui ſaluari voluerūt credidiſſe xp̄o merito debemus credere: ꝛ magis cum pluribus quā nobis ſolis in fidei negocio conſentire. Naturale eſt enim ſequi libenter multitudinem ſiue in bono ſiue ī malo. Unde etiam de quodam magno ſaraceno narratur: ꝙ cuz vellet venire ad fidem xp̄ianam: ꝛ parata eſſet peluis vt baptizaretur: petijt vbi plus inueniret de parentib⁹: qui.ſ. omnes fuerant infideles: in paradiſo: an in inferno. Reſponſum eſt ſibi ꝙ in inferno. Et ego inquit volo ire vbi plures de meis reperiam ꝛ ſic pedem a baptiſmo retraxit. Sic ergo iſte voluit ſequi multitudinem maloꝝ. Multo fortius nos debemus ſequi quantum ad fidem multitudinem fideliū ꝛ bonorum: qui ſcilicet hanc fidem tenuerūt ꝛ in hac vixerūt. Omnis inquit. Et merito: quia ſicut dicitur. Rom̄.x. Omnis qui credit in eum non confundetur. Et Joh.iij. Omnis qui credit in ipſo non peccat. Igitur obediendum eſt fidei chriſtiane propter multitudinez populi credentis. Omnis inquit. et ſi vis dic de iſta multitudine: de qua.ſ. dicit̄. Actuū.iiij. Multitudinis credētiū erat cor vnū: q̄lis.ſ. ſit aut fuerit vicз. ꝙ

Reges.
Philoſophi.
In malicia obſtinati.
Martyres.
Uirgines.
Confeſſores.

Iſti fidei crediderūt: ꝛ in ipſa aut ꝓ ipſa mortui ſunt ꝛ vixerunt. ¶ Secundo dico ꝙ iſta fides tenenda ꝑpter certitudinem oculi docentis ſeu etiā lucentis.i. ꝑpter certitudinē veritatis quod oſtenditur cum dr̄. Uidet. Fides enim noſtra: viſio pōt dici: qꝛ.ſ. ſicut inter noticias ſenſuales: nihil certius noticia viſuali: ſic nec noticia fidei ē in ſe aliquid magis certum: ſicut apl̄s dicebat.ij. Thimo.j. Scio cui credidi: ꝛ certus ſum qꝛ potens eſt depoſitum meū ſeruare in illum diē. Et iō iſti debemus acquieſcere ꝛ credere tanꝙ prime: ꝛ ſumme ꝛ increate veritati. Conſtat em̄ ꝙ viſio ſpecularis quandoqꝫ certior eſt viſuali: ꝛ multa vident̄ in ſpeculo: q̄ videri nequeunt in ſua ꝑpria eſſentia vel ſubſtantia. Si enim ſpeculum in aqua poſueris: tūc eclypſim ſolis ꝛ lune cōiunctionem cum ipſo que tibi ꝑpter altitudinem apparere non poterant manifeſte videbis. Planete etiam q̄ pre claritate ſolis videri nō poſſunt de die poſſunt tibi mediante ſpeculo apparere. Speculū certuз eſt fides ꝛ cognitio fidei: viſio dicit̄ ſpecularis.j. Coꝛ.xiij. Uidemus nunc per ſpeculum in enigmate. Et ꝓ certo iſtud eſt verum. ꝙ iſta viſio ꝛ cognitio magis eſt certa noticia rationis. Nulla em̄ noticia attingit ad cognitionem eclypſis ſolis.i. myſterij dñice incarnationis: quō ſcз ipſi ſoli iuſticie dei filio: luna.i. humana natura cōiungit̄ ꝛ vnit̄: niſi iſtud in ſpeculo fidei videretur. Tanta eſt em̄ altitudo huius negocij: ꝛ aliorum q̄ fide cognoſcim⁹ magnitudo: ꝙ lз in ſe ſint certiſſima: nobis tamē ſunt occulta ꝛ abſcondita. Et iō oportet ꝙ per ſpeculum fidei mediante aq̄ gratie ſint homini manifeſta. Rom̄.j. Que nota ſunt dei: manifeſta ſunt in illis. Sed quid ꝓcerto multa ſunt falſa ſpecula ꝛ concaua que ſcilicet quedam oſtendunt res alias ꝙ̄ ſunt ꝛ facies faciunt tranſuerſales. Alia oſtēdunt duas vl̄ plures facies: cum nō ſit niſi vna. Alia oſ̄dunt imaginē groſſaз turpē ꝛ rudeз: cū ad lr̄am ſit ſubtilis. Sic reuera dico: ꝙ ſpecula rōnis hūane ſpecula ſunt ꝯcaua.i. deceptoria atqꝫ falſa. ſapiētia.n. huius mundi ſtulticia eſt apud deū. Nō em oſ̄dūt res ꝛ negocia ꝓut ſunt: qꝛ.ſ. q̄ iſta ſpecula ſequit̄: neceſſe ē ꝙ multa falſa ꝛ fatua de reꝝ diuinaꝝ negocijs opinet̄ ſicut apparuit de poetis. q̄bus ſpeculū ſui ſenſus oſ̄dit plures facies: vbi non erat niſi vna: qō factum eſt q̄ñ plures poſuerunt deos: cū ſit ad literā vnus ſolus Sicut etiā patuit in ph̄is: qui ſpeculo proprie ratiōis nituntur apprehendere: inueſtigare: ꝛ manu tangere imaginem verbi incarnati: cum tamen tangi nequeat ratione: ſicut ipſe dicit Magdalene Joh.xx. Noli me tangere: nondum enim aſcendi ad patrem meū: quaſi dicat. Noli per rationem inueſtigare myſterium incarnationis mee quia ſolum hoc poterit tāgi ꝛ cognoſci: quando me tangetis: vbi aſcendero ad gloriā paradiſi. Iſti enim tangere volunt imaginem ꝛ non tangunt: dicentes cuз Thoma illud Johan.xx. Niſi videro in manibus eius fixuram clauorum: ꝛ mittam digitos meos in loca clauorum: et mittam manum meam in latus eius nō credam. quia ſcз iſti per rationem humanā iſta ſecreta volunt inueſtigare: tangere ꝛ videre: al̄s non poſſunt credere nec ſentire. Et tamen iſti timere debuerant mortem Oze.ij. Regū.vj. Qui archam teſtamenti que tangi manib⁹ non debebat preſumpſit tangere: ꝛ ideo mortuus cecidit indilate. Quia pro certo illi per hereſes moriuntur: qui ſecreta fidei manibus rationis tangere dinoſcūtur. Tali em̄ viſu ſenſuali non poſſunt cognoſci: ſed poti⁹ ſpirituali. Ideo Thomas qui viſu ſenſuali ꝛ corporali xp̄m videre volebat: reprehenditur a domino cum dicitur Johan.xx. Quia vidiſti me thoma credidiſti: beati q̄ nō viderunt ꝛ crediderunt. Tale enim falſum ſpeculum habuerunt heretici: qꝛ.ſ. iudicium ſuum: ꝛ falſa ipſoruз opinio oſtendebat eis res groſſiores ꝙ̄ eſſent. Sicut arrio: qui chriſtū credidit purū hominē ꝛ nō deuз. Dioſcoro. qui de diuinitatis ꝛ humanitatis mixtione confuſa credidit xp̄m factū eſſe ꝛc. Non ſic. ſed habeamus verum ſpeculuз.i. veram fidem in qua poſſum⁹ videre certitudinem oīs rei. Uidet inquit.ſ. ſpiritu ꝛ non carne. Mar.xv. Uideamus ꝛ credamus. ꝛ illud Johan.xj. Dum lucem.ſ. fidei habetis credite in lucē: vt filij lucis ſitis. Patet igitur: ꝙ credendum eſt propter certitudinē ſpeculi docētis. Uidet inquit. ¶ Tertio dico ꝙ credendū eſt in fide propter fortitudinē ſeu firmitudinem tituli manentis. Filiuз inquit. Ipſe em̄ dei filius eſt baſis ꝛ fundamentum fidei xp̄iane: qui ſcз non poteſt deficere nec errare. Et ideo qꝛ tale fundamētum habemus: ꝛ quia a tali legiſlatore: doctore ꝛ ductore fidem tenemus: non eſt mirū ſi ei adhereamus. Johan.viij. Credis in filium dei. Sequitur. Credo domine. Et.ij. Paralipome.xx. Credite in domino ꝛ ſecuri eritis. Uidet inquit filium ꝛ credit in euз. Igitur de iſto credere.i. de iſta fide ꝙ firmiter ſit credēda. Notabo ꝙ iſta dat.

Sapientiam ignorantibus.
Eloquentiam predicantibus.
Permanentiam militantibus.
Suſtinentiam patientibus.
Abundantiam indigentibus.
Cōfiduciam pereuntibus.

¶ Dic ergo ꝙ fidei credulitas dat appetentibus ſeu ignorantibus ſapientiam. Eccli.xxxiij. Homo ſenſat⁹ credit legi dei: id eſt ille q̄ credit legi dei eſt homo.i. rationalis ꝛ ſenſatus. Iuxta illud Eſa.xliij. Sciatiſ ꝛ credatis ad qō facit illud Johā.xij. Qui credit in me nō ambulat in tenebris: ſed habebit lumen vite dicit dominus. Item dat predicantibus eloquentiam P̄s. Credidi ꝑpter quod locutus ſum. ꝛ.ij. Corin.iiij. Nos credimus propter quod ꝛ loquimur Item dat militantibus permanentiam Eccli.iiij. Qui intuetur illam ſcз fidem noſtram permanebit confidens: ꝛ ſi crediderit ei permanebit. ꝛ Eſa.vij. Si non credideritis non permanebitis. Item dat patientibus ſuſtinentiam: quod bene patuit in martyribus. Unde de Daniele leonibus expoſito ꝛ ab eis non leſo dicitur Danielis.vj. Nulla leſio in eo eſt: quia credidit deo ſuo. Item dat indigentibus abundantiam. Johannis.vj. Qui credit in me non ſitiet. Item dat pereuntibus confidentiam. Actuum.xvj. Crede ꝛ ſaluus eris. primo Corinthio.j. Per ſtulticiam predicationis ſaluos facit credentes. Iſtud eſt fortiſſimum fundamentum fidei

Ayuntamiento de Madrid

noſtre: q² ſcilicet ab ipſo dei filio noſcitur emanaſſe. Unde.j.Joh.iij.Credamus in nomine filij eius. Igiť credamus ꝓpter firmitudinem tituli manentis. Filiū inquit ¶ Quarto oportet credere propter plenitudinem ſeu magnitudinem premij ſeu ferculi ſequentis. Habet inquit vitam eternam. Libentius enim facit homo quod precipitur: quando magnum eſt premiū quod promittitur: ⁊ quod propter hoc reportatur. Cū igitur vita eterna ſit ſummum premium ⁊ immenſuꝫ quod tamen credentibus eſt promiſſum: bene ſequiť ꝙ firmiter debemus credere vt tantum poſſimus premium reportare. Habet inquit vitam eternam ⁊c. Johannis.iij. Qui credit in filio dei habet vitam eternā Que eſt premium.

Magnificum ⁊ precioſum.
Pacificum ⁊ ſpecioſum.
Letificum ⁊ gaudioſum.
Saluificum ⁊ fructuoſum.

Magnificum: ꝓpter bonitatē immenſam. Ps. Credo videre bona domini in terra viuentium. Pacificuꝫ propter tranquilitatem impenſam. Heb.iiij. Ingredimur in requieꝫ qui credimus. q.d. Illa vita que debetur credentibus eſt vera requies; Letificum propter caritatem intenſam.j.Pet.j. Credentes exultabitis leticia inenarrabili. Saluificum etiam propter ſecuritatem longiſſimam ⁊ extenſaꝫ: quia ſicut dicitur. Joh.xj. Qui credit in me non morietur in eternum. Et illud predictuꝫ ij. Paral.xx. Credite in domino ⁊ ſecuri eritis. Sic igiť ptꝫ quomodo iſta credulitas eſt tenenda: ⁊ iſta fides firmiter eſt credenda: quia ſcꝫ ſicut viſum eſt: omnis qui videt filium ⁊ credit in eum: habet vitam eternaꝫ De dyabolo vero vel Heretico ꝙ non ſit ſibi credendum; patet. Quia.

f Fallaciter cupit decipere.
Veraciter neſcit diligere.
Crudeliter captat occidere.

Fallaciter non decet credere. Non credamus igiť dyabolo vel heretico q² ꝓcerto iſte decipere cupit fallaciť. Eccli.xiij. Ne credas multis verbis illius: multa enī loquella tentabit te: ⁊ ſubridens interrogabit te de abſconditis tui. Sequiť. ⁊ non parcet de malicia ⁊ vinculis. Item iſte diligere neſcit veraciter. Fingit enī ſe amicum: cuꝫ ſit realiter inimicus. vnde Michee.vij. Noli credere amico: q² filius cōtumeliaꝫ facit patri ⁊ inimici hominis domeſtici eius. Itē occidere captat crudeliter. vnde Eccl.xij. Non credas inimico tuo in eternū. Sequitur. Oculis ſuis lacrimabiť inimicus ⁊ cuꝫ inuenerit tempus non ſatiabitur ſanguine. Item q² reuera non decet credere faciliter. Cito enī credere ſignum eſt leuitatis. Quia ſicut d². Eccli.xix. Qui cito credit leuis eſt corde. Jō bene conſulit ibidem. Nō oī verbo credas. vnde Eccli.vj Si habes amicum in tētatione poſſide eum: ⁊ nō facile credas tei pſm ſibi. Et ideo de deceptoribus ⁊ hereticis: d² Mar.xiij. Siquis dixerit vobis ecce hic ē xp̄s; ecce illic: ne credideritꝭ: exurgent enim pſeudo xp̄i. ⁊ pſeudo ꝓphete ⁊c. Quelibet enī heretica ſecta dicit apud ſe eſſe xp̄m. Grecus dicit: ecce hic eſt xp̄s. Neſtorianus dicit ecce hic eſt. Arrianus dicit: ecce mecuꝫ eſt. Sꝫ quid? Ne credideritis eis ſed ſolum fidelibus ⁊ catholicis. ꝓuer.xxvj.ca. Nō credas ei: quoniā ſepteꝫ nequitie in corde illius ſunt. Iſta igitur de credere ſufficiant. Vide de aquieſcere; obedire: conſentire ⁊c.

A **Creſcere.** Quandoqꝫ in malo: qn̄qꝫ ī bono deſignat. In malo enī deſignat. Diuitiarum augmentationem. Proſperitatis inquiſitionem. Iniquitatis multiplicationem. Mali enī ſemꝑ creſcunt ⁊ creſcere volunt in honoribus ⁊ ꝓſperitatibus ⁊ etiam in iniquitatibus. Nunꝗ̄ enim veniunt ad aliquem terminum vltra quem creſcere nonvelint qd̄ vtiqꝫ eſt contra naturam. Omnia enim que ſunt habent terminum aſſignatuꝫ a natura vt cōmuniter vſqꝫ ad quē debent creſcere ⁊ non amplius: ita ꝙ quādo ibi peruenerint: ceſſat creſcendi appetitus: ⁊ contenta eſt natura cremento ⁊ complemento ſibi dato. Iuxta illud Sen̄.lib. de naturalibus queſtionib⁹. Certis eunt cuncta temporibus: naſci debent creſcere ⁊ extingui: ſm̄ tamen Pli. Ab iſta regula excipitur Crocodilus ſerpens venenoſus: qui ex modica quantitate.ſ. ex ouo quaſi anſerino: creſcit vſqꝫ ad maximam quantitatem.ſ. ad quantitatem quandoqꝫ.xx. cubitorum: ipſe tamen ex hoc non eſt contentus: quia ꝗ̄diu viuit ſemper creſcit: non eniꝫ habet ſtatum a natura prefixum: vt dicit idem. Sic vere ꝗ̄uis ſinguli tantuꝫ debeant appetere vt ad ſtatum a deo conſtitutuꝫ.ſ. ad ſtatum ſufficientie perducantur: quidam tamen iſto complemento ⁊ cremento non ſunt contenti.ſ. auari ⁊ ambitioſi. q² ꝗ̄uis ex modico ouo.i. ex humili plebe ad magnam quantitatem creuerint: ipſi tamen ꝗ̄diu viuunt ſemper vltra creſcere volunt. Si enim ſit decanus creſcere vult quouſqꝫ ſit ep̄s. Si ſit mercator vult eſſe iudex vel pretor: ⁊ cetera ſimilia. Quia breuiter deſideria malorum ſunt inquieta creſcunt enim in infinitum: quod potiſſime verum eſt de auaris: in quib⁹ quanto plus creſcit nummus. tanto plus creſcit habendi animus. De cremento ergo talium poteſt dici illud: quod de ziꝫanijs dixit paterfamilias. Mat.xiij. Sinite ipſa creſcere vſqꝫ ad meſſem. Et ſequitur. Colligite ziꝫania ⁊ cōburite ⁊c. Iſtos enim permittit deus in mundo creſcere: vt ipſos poſſit in inferno cōburere Et merito. Quia reuera quotidie creſcit in eis.

Superbia cuncta iaculans.
Luxuria corpora maculans.
Auaricia peccata ſtimulans.

De ſuperbia que ſemꝑ creſcit ī malis. Patet: Dan.iiij. vbi regi ſuperbo nabucodonoſor dicit ſic. Magnificat⁹ es ⁊ inualuiſti: ⁊ magnitudo tua creuit vſqꝫ ad celū. De luxuria vero dicitur. Leui.xiij. Si inuenerit creuiſſe lepram: iubebit infectuꝫ ꝓijci extra caſtra. Leproſi enim.i. perſone luxurioſe: ⁊ maxime quando lepra ſue luxurie non minuitur: imo creſcit: debent eijci ab alijs ⁊ figurari. De auaricia vero diciť Ge.xlj. Creſcebat quotidie fames ⁊ inſatiabilitas auaricie. Et ſic B
patet quid ſignat creſcere in malo ſignificato. ¶ Sꝫ adhuc dico ꝙ creſcere accipitur in bono. Et ſic dico ꝙ ſignat profectum ⁊ augmentationem virtutum. Oīa enim que ſunt naturaliter diligunt creſcere: ſicut ptꝫ de arboribus. herbis: ⁊ animalibus: que ab ortu ſuo creſcere non ceſſant quouſqꝫ perueniant ad debitum complementuꝫ. Sic vere cariſſimi boni ⁊ iuſti nunꝗ̄ debent ceſſare a cremento boni ꝓfectus: ⁊ continuatione bonorum operum ⁊ virtutum: quouſqꝫ ad complementum glorie paradiſi in morte valeant peruenire. Dies enim ab ortu ſuo non ceſſat creſcere ⁊ ꝓficere in lumine ⁊ ſplendore: quouſqꝫ peruenerit ad meridiei claritatem. Riuus etiā non ceſſat creſcere ex quo a fonte primo exit: quouſqꝫ pertigat ad magni fluminis quantitatem. Planta etiam ex quo plantata eſt non ceſſat creſcere quouſqꝫ veniat ad altam arboris proceritatem. Sic vere cariſſimi: vir iuſtus ab ortu natiuitatis ſue ſemper debet creſcere ⁊ proficere in bono quouſqꝫ ipſe veniat ad complementum gratie in preſenti ⁊ glorie ī futuro.j. Paral.xj. Proficiebat dauid vadens atqꝫ creſcens: ⁊ dominus deus exercituū erat cum eo. Creſcat ergo homo ſicut dies vſqꝫ ad meridiē ſapientie ⁊ claritatis. Prouer.iiij. Juſtoꝝ ſemita quaſi lux ſplendens procedit ⁊ creſcit vſqꝫ ad perfectuꝫ diem. Item creſcat ſicut riuus vſqꝫ ad fluuium clementie ⁊ pietatis. Heſter.x. Fons puus creuit in fluuium magnum. ⁊ in lucem ſolemqꝫ conuerſa eſt. Item creſcat ſicut plantula vſqꝫ ad arborem eminētis vite ſanctitatis. Mathei.xiij. dicitur. Quod granum ſinapis cum ſit minus omnibus oleribus: creſcit in arborem magnam. ¶ De quolibet igitur ſic creſcente: poteſt expom illud predictum. Fons paruus creuit in C
fluuium magnum ⁊c. In quibus verbis oſtenditur: ꝙ ſicut arbor triplici ratione poteſt creſcere. ſic homo ſpiritualite tripliciter recipit ſacramentum. Creſcit enim arbor.

Quando

Ayuntamiento de Madrid

Quando radicatur profunde.
Quando irrigatur fecunde.
Quando vegetatur abunde.
Creſcit dico
Inferius ꝓfunde radicat̃.
Qñ Exterius fecunde irrigat̃.
Interius abũde vegetat̃.
Si ꝑ pietatem ſic irrigatus. Fons inquit in fluuium.
Si ꝑ caritatem ſit vegetatus. Solẽ inquit ⁊ lucem.
Status hũilitas habet radicare.
Fontis humiditas hꝫ irrigare.
Solis caliditas hꝫ vegetare.

Sic ꝓcerto cariſſimi: hõ ſpũalis creſcit in meritis ⁊ virtutibꝰ. Si ꝑ humilitatẽ ſit radicatus. Paruꝰ inquit. Dico ergo ꝙ vir ꝑfectus creſcit in virtutibꝰ: ꝑ mentis radicationẽ quam facit hũilitas: qđ oſtendit̃ cũ dicit̃. Paruus. Arbor em̃ quanto ꝓfundius radicatur ⁊ figitur: tanto altius creſcit ⁊ extollit̃: ſicut patꝫ de quercu ⁊ nuce. ⁊ alijs magnis arboribus q̃ profundiſſimas hñt radices: ⁊ ideo vſq; ad magnam altitudinem creſcere dinoſcuntur. Ad quod facit ſcriptura Eſa. xxxvij. Mittet radices ſuas deorſum: ⁊ faciet fructum ſurſum. Quia reuera illi qui radicem cordis habent deorſum in profundo humilitatis fundataꝫ: ſurſum. ſ. ad altitudinem virtutum ⁊ meritorum in pñti bonoꝝ etiam ⁊ premiorum in futuro creſcere cõprobãtur. Paruus ergo. i. humilis vnde. Gen̄. xxiiij. Soror noſtra paruula es creſcas in mille millia. Sicut eniꝫ videmus: ꝙ herba q̃ calcatur ⁊ deprimit̃: poſtea melius creſcit ⁊ multiplicatur. Sic vere accidit ſepe: ꝙ illi qui in hoc mundo plus calcant̃: cõtemnunt̃ ⁊ humiliant̃ tribulationibus ⁊ paupertatibus affliguntur ad maius crementum: tpaliter: ſpũaliter ⁊ eternaliter aliquotiens ꝓuehunt̃. Exemplũ de filijs iſrael. Exo. ij. vbi dr̃. Quõ quantomagis opprimebant̃. tanto magis multiplicabant̃ ⁊ creſcebant. Ideo dicitur in lib. de dictis phoꝝ. xxij. Rem non deſpicias modicam. qꝛ poterit incrementum habere. Iſtud tñ eſt cõtra multos: qui quia non ſunt parui. i. humiles: ideo vſq; ad perfectionem virtutum ⁊ meritorum nunꝙ̃ creſcunt Exemplum Mat. xviij. vbi dicit xp̃s diſcipulis. ꝙ niſi hũiliati efficerentur ſicut paruuli: nunꝙ̃ regnum celorum intrarent. Arbor enim thuris melius creſcit in locis arenoſis ⁊ ſiccis. Sic vere homo qui in locis arenoſis paupertatis ⁊ hũilitatis plantat̃. citius ſpũaliter ⁊ eternaliter augmentatur. vnde Gen̄. xlj. Creſcere me fecit deus in terra paupertatis mee. Si igitur voD lumus creſcere: habeamus mentis humilem radicationeꝫ. ¶ Secundo dico: ꝙ nos debemus habere mẽtis benignam irrigationem: qđ oſtenditur cũ dicitur Fons ⁊ fluuius. Sicut em̃ herbe ⁊ arbores iuxta fontes ⁊ flumina melius creſcũt: patet in platano ⁊ pinu que iuxta aquas ⁊ non alibi poſſunt creſcere: ⁊ hoc ꝓpter hũoris abundantiam: que tranſit in ſubſtantie nutrimentũ. Sic vere cariſſimi: qui iuxta fluenta miſericordie pietatis ⁊ grẽ ſunt plantati: facilius in bono creſcere comprobant̃: ⁊ ad cõplementum ꝑfectionis tẽporalis ⁊ eterne faciliter deducunt̃. Humor em̃ pietatis: deuotionis ⁊ cõpaſſiõis eſt materia ſpũalis quare hõ hr̃e poſſit ſpũale crementuꝫ. Ideo dr̃. j. Coꝝ iij. Ego plantaui. appollo rigauit: deus autem incrementum dedit. Iſtud enim poſſumus generaliter dicere: ꝙ illi qui ſpũali hũiditate. ſ. gratie deuotionis et compaſſionis carent: nunꝙ ſpiritualiter vel tẽporaliter creſcere pñt. Quõ bene figurat̃. Mat. xiij. In ſemine iacto ſupra petram quod natum aruit: qꝛ non habebat humorem. Vitis enim quia multum habet naturaliter de medula. ſm̃ Plini. nunꝙ̃ eſt ſaciata creſcere. Si em̃ debite ſcindat̃ ⁊ colat̃: quaſi in ĩfinitũ creſcit. Sepe em̃ tantũ creſcit: ꝙ arbores altiſſime aſcẽdit ꝙ etiã ciuitates ⁊ caſtra circũcingit: vt dicit idem. Sic vere illi q̃ medulla pietatis affluũt ⁊ abundãt: ſꝫ debent velle creſcere ⁊ in melius ꝓficiſci. Et ſepe accidit: ꝙ tales hoĩes pij deuoti ⁊ meduloſi: ad maxima ꝑueniunt incrementa. Qñq; ad ciuitates. i. ad mũdanas cõitates regendas ⁊ circũcingendas ordinant̃ Quandoq; ad altas dignitates mundi vel paradiſi promouebuntur. Fons ergo creuit in fluuiuꝫ. Vir enim pius dicit̃ fons: qꝛ aqua bonoꝝ ſuorũ tẽporaliũ diſtillatur alijs inceſſanter. Dicitur etiam fluuius: qꝛ aq̃ bonorũ ſuorũ diſtillatur alijs abũdanter. Fons ⁊ fluuius nõ ſolũ in ſe humectant̃: immo etiã ꝑ ipſos circũiacentia irrigantur: vnde zacha. xiij. cap̃. Erit fons patens domui iacob. Et ideo auari: crudeles ⁊ impij qui nihil habent de humore gratie: clementie: ⁊ deuotionis nunꝙ̃ creſcunt ad celſitudinẽ perfectionis vel eterne prelationis Job. viij. Nunqđ creſcere põt carectũ ſine aqua. q. d. non. Deficiẽt etiã piſces ſine aqua ⁊ morientur in ſiti. Nõ ſic ergo: ſed habeamus mẽtis benignam irrigationẽ. ¶ Tertio ſi volumus creſcere E ſpiritualiter ⁊ eternaliter: neceſſe eſt ꝙ habeamus mẽtis feruentem inflãmationẽ. In lucem ſolẽq; inquit conuerſa eſt. Creſcere em̃ debemus ⁊ conuerti in lucẽ ſplendentis cognitionis: feruentis dilectionis. Calor enim naturalis eſt cauſa naturalis crementi. Et ideo illi qui naſcuntur in conſtellatiõe martis: qui eſt planeta feruentiſſimus: in longitudine multum creſcũt ſm̃ Marcia. Draco etiaꝫ qui tante eſt caliditatis: ꝙ ignẽ dicit̃ ſpirare: in tantã quantitãtẽ creſcit ꝙ maximus ſerpentũ efficitur. Creſcit etiã quãdoq; ad lõgitudinẽ viginti cubitorũ. Ex quibus exemplis probatur ꝙ quanto homo magis feruet interius per caritatem: tantomagis creſcit ad ſpiritalẽ ſanctitatẽ ⁊ ad eternã felicitatẽ. In ſolem inquit cõuerſa eſt. Sol em̃ eſt effectiue calidiſſimus. Jaco. ij. Exortus eſt ſol cum ardore ſuo ⁊ arefecit fenum. Unde de tali cremẽto poteſt intelligi illud Ephe. iiij. Ueritatem facientes in caritate creſcamꝰ. Et ideo de multis videtur verificatuꝫ dictũ Plinij .. qui dicit ꝙ in regionibus valde frigidis: non bene creſcũt plante: ſicut ſunt ſeptẽtrionales ad denotãdũ ꝙ illi qui in frigore indeuotiõis plãtant̃: ⁊ calore caritatis priuant̃: nunꝙ̃ in moribus augmentantur: vel in celorũ ſedibus ſublimant̃. Creſcamus igitur in virtutibus: vt creſcãt in nobis virtutes In bonis enim arboribus creſcunt boni fructus. In bonis terris creſcunt arbores bone. Si enim terra bñ colat̃ ⁊ bñ fimet̃ bñ claudat̃ ⁊ irriget̃: faciliter bñ creſcunt boni fructus. Sic vere: ſi bene colamur per penitentiam: ſi bene fimemur per fimum. i. noſtre mortalitatis memoriam ſi bene claudamur per diligẽtiam ⁊ per ſenſuũ cuſtodiam: tunc procerto boni fructus gratiarum ⁊ virtutum in nobis poterunt creſcere: et in nobis plenius abundare: ita ꝙ tunc dicetur illud. Eſa. lv. Pro ſaliunca aſcendet abies: ⁊ pro vrtica creſcet mirtus. Saliunca enim que tangentem pungit ⁊ ſaltare facit: ſignat peccatum inuidie: vrtica etiã que tangentem vrit ſignat peccatũ auaricie. Pro ſaliũca ergo aſcendit abies: qꝛ in loco inuidie debet in nobis creſcere abies alte cõtemplationis. Et loco vrtice auaricie debet in nobis creſcere mirtus lenitiui dulcoris ⁊ cõpaſſionis: ⁊ ſic poterit dici de nobis ⁊ virtutibꝰ noſtris. Conſiderate lilia agri quomodo creſcũt. Matthei. vj. Creſcant igitur in nobis virtutes: vt nos ipſi creſcamus.

Per caritatis inflãmationem.
Per pietatis irrigationem.
Per humilitatis ſubiugationẽ.
¶ Et ſi vis dic: ꝙ in nobis dꝫ creſcere
Puritatis nitor: mẽtẽ mũdificãs.
Caritatis ardor corda letificãs.
Caſtitatis candor carnẽ purificãs.
Ueritatis ſplendor ſenſuꝫ clarificãs.
Pietatis liquor cũcta lenificãs.
Honeſtatis fulgor mores rectificãs.
Probitatis vigor actꝰ multiplicãs.
Bonitatiſ valor ſurſum fructificãs.
Equitatis rigor iuſte dijudicãs.
Dignitatis honor famã magnificãs.

F ¶ Igitur creſcat in nobis nitor puritatis: ꝑ̃io Regum. ij. puer autē ſamuel proficiebat atq; creſcebat. Samuel interpretatur a deo datus: q̃ſi dicat puritas a deo data ſemper debet in nobis creſcere et augeri. Item ibi creſcat ardor

Ayuntamiento de Madrid

charitatis. Eph. iiij. In caritate creſcamus. Unde de ſamſon: qui interpretatur ſol ſignificans caritatem que calefacit interiora: dicitur. Judic. xiij. Creuit puer ſamſon ⁊ benedixit ei deus: ⁊ ſpūſſanctus erat cū eo. Spūs eñ ſanctus ſemꝑ ꝯcomitatur caritatem: cū ⁊ ipſe patris ⁊ filij ſit caritas. Item candor caſtitatis. Math. vj. Conſiderate lilia agri quō creſcunt. Lilia eñ mūda ⁊ candida: caſtitatem deſignant. Item ſplendor veritatis. Prouer. iiij. Lux ſplendens ꝓcedit ⁊ creſcit. vñ de verbo dñi de quo ſcribitur. Sermo tuus veritas eſt dicitur. Coll. j. Uerbum dñi fructificat ⁊ creſcit. Item liquor pietatis. vñ illud. Heſter. x. Fons ꝑuus creuit in fluuiū. ⁊ de vinea que multum ambundat in medula ſignificāte pietatē: dicitur Ezech. xvij. Nō creuit in vineam latiorē. Itē fulgur honeſtatis. Ezech. xix. Frōdes eius creuerūt ex aquis frondes eñ exteriorem honeſtatem deſignant. Itē valor ꝓbitatis. i. virtus bene operandi j. Eſdre. v. Opus illud diligenter extrahitur: ⁊ creſcit in manibus eorū. De equitate vero ⁊ iuſticia dic. ij. Cor. ix. Multiplicabit ſemen veſtrū: ⁊ augebit incrementa iuſticie veſtre. De honore vero ⁊ fama dicitur Heſter. ix. Fama nominis eius creſcebat. Et ſic erit in nobis valor totius bonitatis: que fructus grē ⁊ glorie in nobis ꝓducet. Marci. iiij. Dabat fructū aſcendentē ⁊ creſcentē. Et ita quilibet erit illud. Job de quo dicitur Job. j. Operibꝰ manuū eius benedixiſti ⁊ poſſeſſio eius creuit in terra. Poſſeſſio eñ virtutū debet in nobis creſcere ⁊ virtus bonoꝝ operū abūdare. De illis vero que virtutū impediunt incremētū dic: ꝙ multa ſunt q̄ arbores creſcere nō permittūt ⁊c. Credo notaſſe ſupra: de arbore: de aſcendere vide ibi. De alijs bonis vel malis cremētis vide in tabula que in fine fiet: quia in multis locis fiet mentio de creſcere vel cremento.

A **Crimen.** Pauce ſunt autoritates. vide de peccato.

Cruciare. Crucifigere. Crux

Nota ꝙ crux ſeu cruciatꝰ: crucifixio ſeu afflictio: multiplex in ſcriptura reperitur.

	Juſtus per penitentiam virtualem.
	Pauper ꝑ violentiā tēporalē.
Cruciatur.	Impius ꝑ iuſticiam criminalem.
	Dānatus ꝑ peſtilentiā infernalem.
	Chriſtus ꝑ paſſionē corporalem.

Prima		Perfectorum.
Secunda		Miſerorum.
Tertia	Eſt crux hominū	Iniquorum.
Quarta		Damnatorum.
Quinta		Deuotorum.

B ¶ Dico ergo: ꝙ vna eſt crux: qua crucifiguntur viri penitentes. Et iſta nihil aliud eſt: ꝙ penitentia ſeu cōtinua afflictio in qua viuūt. Tota eñ vita iuſtoꝝ eſt vna crux ſeu vnus cruciatus. Hāc autem aliq̄liter diſtinguendo ſequar mauricium. Crux iuſtoꝝ quatuor habet brachia. ſ. vnum interius: hoc eſt cōtritio quā habent: ⁊ pena etiam quā ſuſtinent de cōmiſſiōe peccatorum. Aliud exterius: hoc eſt cōpaſſio quā habēt de miſerijs egenoꝝ. Aliud ſuperius hoc eſt: dolor quē habent de dilatione gaudiorū. Aliud poſterius: hoc eſt timor quem habent de incurſione infernaliū tormentorum. De cruciatu ſeu crucifixione contritiōis: ⁊ afflictionis: pōt dici illud. Gal. v. Qui autē chriſti ſunt: carnē ſuam crucifixerunt cū vitijs ⁊ ꝯcupiſcentijs. Contritio eñ quam habet quis de culpis preteritis ⁊ reſiſtentia quam facit de preſentibus: magnꝰ eſt conflictus ⁊ cruciatus. De alijs vero crucifixionibus ſ. compaſſionis doloris ⁊ timoris pōt dici illud. Mat. xvj. Qui vult venire poſt me: abneget ſemetipſū ⁊ tollat crucem ſuam ⁊ ſequatur me. Et bene dicit. Qui vult q. d. talis crux pnīe debet eſſe voluntaria nec coacta: contra hypocritas ⁊ malos religioſos: qui crucē iſtā portant: ſed tamen voluntarie dominum non ſequuntur immo quaſi coacti crucem pnīe patiuntur. Figurati in illo ſimone qui angariatus ⁊ compulſus crucem domini deportauit. Math. xxvij. Magnam eñ anguſtiam patitur: qui vel inuitus vel fictus crucem penitentie portans affligitur. Aduerte etiam quod de chriſto legitur. Quod ipſemet crucem propriā deportauit: nec eam ipſe alteri legitur cōmiſiſſe. Joh. xix. Baiulans ſibi crucem ⁊c. Ad denotādum: ꝙ crux ſeu cruciatus pnīe non debet alijs committi: ſed in perſona propria deportari. Miles enim quando habet cum hoſte confligere: non libenter ſolet arma ſua alteri cōmittere. Et ſi vis de cruce penitentie potes notare ꝙ ibi crucifigitur ⁊ punitur.

Antiquitas carnalis conuerſationis.
Uoracitas mundane ambitionis.
Fallacitas inique deceptionis.

De antiq̄na conuerſatione dicitur. Roma. vj. Uetus homo noſter crucifixus eſt. De mundana auaricia et ambitione: dicitur. Gal. vj. Mundus mihi crucifixꝰ eſt. De fallaci deceptione dicitur. Math. xxvij. Cruci- C
fixi ſunt duo latrones. Iſta eſt igitur vna crux qua crucifiguntur viri penitentes. ¶ Secundo dico: ꝙ eſt vna crux qua crucifigunt miſeri patientes ſeu pauperes indigentes. Et iſta eſt crux mundi tribulationū qua tyranni crucifigunt: ⁊ cruciant multos bonos. De qua Math. xxiij. Ecce mitto ad vos ꝓphetas ⁊ ſapientes ⁊ ſcribas: ⁊ ex illis occidetis ⁊ crucifigetis et illudetis. ⁊c. Tyranni enim figurantur. Apoc. ix. in illis locuſtis: que habebant aculeos ſcorpionum: quibus datum eſt ꝙ nocerent hominibꝰ ⁊ cruciarēt eos menſibus quinq;. Sic vere tyrannis aculeatis ⁊ crudelibus datur a deo diſpenſatiue: ⁊ a dyabolo executiue poteſtas nocendi: ⁊ homines tribulationibus cruciandi. Unde de nabuchodonoſor: dicitur Joelis. ij. A facie eius cruciabuntur populi omnes vultus redigentur in ollam. ¶ Tertio dico: ꝙ eſt crux qua crucifiguntur homines delinquentes. Et iſta eſt crux peccati. Quia reuera auaricia: ambitio: luxuria: ⁊ vt cōmuniter omnia vitia plus habent de cruce ⁊ cruciatu ⁊ de triſticia quā de gaudio ⁊ leticia. vñ Bern. O ambitio ambientium crux ⁊c. Et eſt in peccato.

Crux laboris in executione.
Crux doloris in conſcientie remorſione.
Crux timoris in ſalutis deſperatione.

Unde peccatores figurantur in ſeptem filijs Saul: q̄ crucifixi ſunt a gabaonitis. ij. Reg. xxj. Saul enim malus rex: ſignat dyabolum: qui eſt rex ſuper omnes filios ſuperbie. Job. xl. Septē eius filij ſunt vniuerſi peccatores. q̄r ſm ſanctum Gregorium. Septenarius numerus vniuerſitatem deſignat. Septem ergo filij ſaul crucifiguntur: quando vniuerſitas peccatorum in cruciatu vitiorum viuere comprobatur. Unde de piſtore Pharaonis: qui ſignat guloſos: de aman q̄ honorari cupiebat: qui ſignat ambitioſos: de rege hay: qui ſignat ſuperbos ⁊ glorioſos: legitur. Geñ. xlj. Heſter. vij. Et Joſue. vj. Nō in cruce ſuſpenſi ſunt. For- D
tioribus eñ fortior inſtat cruciatio. Hec eſt ergo crux qua cruciantur cuncti delinquentes. ¶ Quarto dico ꝙ eſt crux qua affiguntur in orco iacentes ſcilicet dānati: ⁊ hec eſt cruciatus pene eterne. De qua. Apoca. xiij. et. xiiij. Si quis adorauerit beſtiam ⁊ imaginem eius: ⁊ acceperit caracterem eius in fronte ſua: cruciabitur igne et ſulphure in conſpectu angelorum ſanctorū. Beſtia eſt beſtialitas peccati id eſt motus brutalis in cogitatione: imago eius eſt imaginaria ⁊ falſa delectatio: caracter eius eſt impreſſus conſenſus: ⁊ opera. Qui igitur iſta acceperit: crucem et cruciatum in inferno ignis ⁊ ſulphuris ſuſtinebit. Unde de dyabolo et peccatoribus: poteſt dici illud. Heſter. vij. viij. ix. Quod Aſſuerus Amon et filios eius affixit cruci. Hec eſt ergo crux que cruciat in inferno degentes. ¶ Quinto vero dico ꝙ eſt crux que cruciat chriſtum contemplantes. Et iſta eſt crux chriſti in qua

ſcilicet

Ayuntamiento de Madrid

crucifiguntur et vna cum eo cruciantur.Galath.ij.ca.
Chriſto crucifixus ſum cruci.In arbore enim fructuũ
vite contingit quãdoqꝫ aues naſci.⁊ per roſtrum ad lignũ
pendentes:cum in mari ceciderunt viuificari.ſicut po
nit.Giraldus in libro de mirabilibus ybernie: vbi in
multis inſulis ybernie et ſcocie adiacentibꝰ ſupra ma
ris littus dicit aues et arbores tales eſſe.Sic vere di
cam ꝙ arbor crucis.aues ides viros contemplatiuos
procreat:ipſoſqꝫ mare penitentie viuificat et confortat
Unde de grano ſinapis in orto patriſfamilias ſemina
to:dicitur.Mathei.xiij.Quod creſcit;et fit maius om
nibus oleribus.et fit arbor ita vt volucres celiꝰ habitẽt
in ramis eius.Quia procerto ſinapis aſpera et acuta
ideſt crux in agro eccleſie plantata in fama et poten
tia multum creuit.et ideo volucres:ideſt contempla
tiui ipam viſitant et per deuotionẽ frequentãt De lau
dibus igitur crucis:poſſumus dicere ꝙ ipſa eſt.
Humiliatrix malignantium.
Conciliatrix diſcordantium.
Auxiliatrix impotentium.
Remediatrix pereuntium.
E Per crucem enĩ demones humiliantur deuincuntur
et debellantur Augu.Ubi ſignũ crucis cũ fide et dei ti
more preceſſerit ibi inimicꝰ nihil nocere poterit.Et po
nitur exemplũ.ꝙ beatus.Greg.in libro.dyalogorũ de
ſcribit de iudeo qui in tẽplo ydolorũ de nocte recũbẽs
videns demones ſuũ parlamentũ tenẽtes ſolũ:qꝛ quãdoqꝫ
audierat crucis ſignũ demones deterrere ſecũ eius for
ma digitis ſignauit poſt cũ ei nocere vellent demones
nequierũt dicentes.Uas vacuũ ſed ſignatum De con
ſtantino etiam legitur.ꝙ oſtenſo ſibi ſigno crucis in
celo:dictum eſt ei.Conſtantine in hoc vinces.Pugna
turus enim contra maxentiũ tyrannũ et in germania
cogitauerat quẽ deorũ principaliter in illo prelio inuo
caret.ſed viſo ſigno crucis:ſignũ cunctis militibꝰ tra
didit:ſic aduerſarios ſuperauit.ſicut ponit hyſtoria tri
pertita Dicamus ergo illud cõmune.Per ſignũ cru
cis de inimicis noſtris libera nos deus noſter.¶Itẽ
per crucẽ diſcordãtes ꝯciliãtur ſeu pacificant̃.Conſtat
enim ꝙ per crucẽ deus eſt humano generi pacificatꝰ
et homo angelis concordatꝰ Eph.ij.Per crucẽ inter
ficiens inimicicias in ſemetipſum vnde aug. Lectum
ſuũ xp̃s dimiſit diſcipulis ſuis.Quicũqꝫ ergo vult cuꝫ
ipſo quieſcere in celo.in iſto iaceat lecto: moriat̃ in cru
ce:ſi vult xp̃m placatum videre.¶Item per crucẽ pro
pugnantes auxiliant̃ ⁊ adiuuant quia reuera in quo
cunqꝫ prelio tentationis auxiliatur plurimũ ſi habea
tur in memoria virtus crucis.Unde origenes. Tanta
eſt virtus crucis:ꝙ ſi in mente fideliter habeatur:nul
la libido:nulla peccati preualere poſſit inuidia ſed cõ
tinuo ad memoriam illius omnis peccati et mortis fu
git exercitus.¶Item per crucem pereũtes remedian
tur.quia procerto nullꝰ per deſperationẽ perit qui per
deuotionem ad remediũ crucis fugit.Antiquitus eniꝫ
nullũ contra morſuꝫ canis rabidi inueniebatur reme
dium ſicut dicit Pli.lib.xxiij.ca.xviij. Sed mater cu
iuſdaꝫ militis a cane morſi qui propter hoc ſine reme
dio periclitabat̃.vidit in ſomnis radiceꝫ ſilueſtrẽ chil
morodon appellatam.ſibi pro remedio oſtenſam.quã
cum lacte dedit potandam filio et ſanatus eſt.Talis
eſt crux. Roſa enim ratiõe ruboris ſanguinei dicitur
et ſilueſtris.ideſt in culpa ⁊ inhonorabilis appellatur
Erat enim confuſionis ſuppliciũ non honoris.Igitur
quicunqꝫ morſu dyabolicarum tentationum pericli
tant̃:crucem per deuotionem:memoriam et compaſ
ſionẽ cum lacte dominice caritatis et pietatis bibant
et hoc proculdubio ipſos liberat atqꝫ ſanat. vnde.j.
Corinth.j.Uerbum enim crucis pereuntibus ſtulti
F cia eſt:his qui ſalui fiunt.ideſt nobis virtus dei eſt.
¶Igit̃ his premiſſis dicã et notabo adhuc.ꝙ crux eſt

Nauis ad transfretandũ.	Et breuiter oĩa que
Baculus ad ſuſtentandũ	de lignis vtilia fiunt
Lancea ad ꝓpugnandũ.	hoĩbus:poſſunt cru
Scala ad aſcendendũ.	ci proprie adaptari.
Sedes ad quieſcendum.	Iſta ẽ dico nauis ad
Schola ad addiſcendũ.	transfretandum.In

iſta enĩ et per iſtã nauim tranſiuit ⁊ transfretauit xp̃s
de hoc mũdo ad patrẽ. Et per iſtam debemꝰ tranſire
de hoc mũdo ad paradiſum Sicut etiaꝫ dicit. Plini.
canne in india ſunt ita magne et alte:ꝙ in fluuio na
uigabili ſup vno interuadio tres homines deferuntur
Iſta eſt ergo nauis xp̃i.ſcꝫ penitentia ſeu crux que ſer
uat homines:ne in mũdi pelago vel in fluuio ſubmer
gantur.Sap.xiiij Exiguo ligno credunt homines ani
mas ſuas tranſeuntes mare per rateꝫ liberati ſunt.Et
bene dixit. liberati ſunt:qꝛ reuera crux eſt ſicut lignuꝫ
aloes cuius fumus liberat a fetoribus.Sicut lignum
fraxini cuius vmbra liberat a ſerpentibꝰ.Sicut lignũ
balſami:cuius liquor liberat ab infirmitatibus. Iſta
eſt igitur nauis ad ſecure ad patriam nauigãduꝫ.vñ
Criſ.Omel.xv.Crux ſpes ẽ deſpatorũ: crux nauigãtiũ
gubernatrix:crux periclitantiũ portus:crux obſeſſorũ
murus :crux pater orphanorũ:crux defenſio viduarũ.
Iſta eſt ergo nauis ad nauigandũ.¶Secundo dico.
ꝙ crux eſt baculus ad ſuſtentandũ.Uinee enim debi
les et etiam cucurbite: in baculis ſuſtentant̃. Elephã
tes etiam quãdo dormiũt ſuſtẽtant ſe ad arbores. Pe
regrini inſuper quãdo ſunt fatigati:ſuper baculos in
nituntur.infirmi etiam debilitati.ſenes inſuper et de
crepiti baculis ad ſuſtentandũ vtuntur quibus vtiqꝫ
exemplis inſtruitur homo ꝙ ſiue ſit ſicut vinea alioꝝ
letificatiuꝰ:ſicut cucurbita medulloſa aliorũ ꝑ elemo
ſynas nutritiuus: ſicut elephas aliorũ in prelijs adiu
uatiuus:ſicut peregrinus mundi laboribus fatigatꝰ
ſicut infirmus virtutum viribus pauperatus:ſicut ſe
nex fortitudinibus vacuatꝰ.Et breuiter ſiue ſit homo
bonus vel malus perfectus vel imperfectus virtuoſus
vel vitioſus.ſemꝑ indiget ꝙ iſto baculo ſuſtentet̃: ⁊ q̃d
ei ex fiducia et deuotione firmiter et totaliter innita
tur vt ſic dicat chriſto illud p̃s. Uirga tua et baculus
tuus ipſa me conſolata ſunt.Quod autem crux poſſit
dici baculus: patet per Chryſoſto.in omel.vbi ſupra:
vbi dicit ſic.Crux eſt deſperatorum via:crux claudorũ
baculus:crux conſolatio pauperum. crux reſurrectio
diuitũ:crux deſtructio ſuperboruꝫ.Patet ergo ꝙ crux
eſt baculus ad ſuſtentandũ.¶Tertio dico ꝙ crux eſt G
lancea ad propugnandum Cum lanceis enim ligneis
et ferreis ſolent pugnare hoĩes cõtra hoſtes. Sagitte
etiam de ligno et de ferro ſunt compoſite:quibus a lõ
ge hoſtes percutiuntur.Sic vere chriſti crux datur fi
delibus pro lancea quia ibi fuit lignum et ferrum.per
iſtam enim chriſtus demones ſuperauit.et per ipſam
ipſos quotidie ſuperamus.Si enim per memoriam ⁊
deuotionem iſtam lanceam habuerimus:nunq̃ canis
inferni nos ledet:nunq̃ hoſtis ſubdolus nos inua
det:nunq̃ leo rubigens nos cõfundet.Iſta eſt ergo lan
cea quam rex ſaul ad caput habebat vno cũ cipho ple
no aqua ſicut dicitur.j.Reg.xxiiij.quia vere ſi rex xp̃s
in corde noſtro dormierit:lanceam crucis ideſt memo
riam paſſionis:et vas aque. ideſt liquorem deuotiõis
nobiſcum habere debemus.Unde de tali lancea ho
ſtium impugnatiua dicit Cryſ.vbi.s̃.Crux aduerſus
demones triumphus:crux deuictio dyaboli:crux ado
leſcentium pedagogus:crux ſuſtentatio inopum:crux
ſpes deſperatorum.Patet ergo chariſſimi ꝙ nos debe
mus accipere crucem non ſolum mentaliter in deuo
tione:immo etiam realiter in exteriori crucis ſignifi
catione quia vere crux eſt nauis pro tranſferantibus.
eſt baculus peregrinantibus:eſt lancea pro pugnanti
bus.¶Quarto dico ꝙ crux eſt ſcala ad aſcendendũ
figurata.Gene.xxviij.vbi Jacob vidit ſcalam ſtantem
ſuper terram.et cacumen illius tangẽs celos:angelos
quoqꝫ dei aſcendentes et deſcendentes per eam.⁊ domi
num innixuꝫ ſcale.Uere ſcala iſta:eſt crux ſancta: que
ſtetit ſuper terram in chriſti paſſione: et cacumen eiꝰ
tetigit celum ſolem eclypſando ⁊ parua celi luminaria

Ayuntamiento de Madrid

obtenebrando.cū dn̄s xp̄s:innixus immo cōfixꝰ ſcale morte ſua genus redemit humanū.placatū faciēs deo patri.Rom.v.Recōciliati ſumus deo per mortē filij eius.In hac ſcala angeli.i.hoīes qui ſunt cū angelis participes rōnis aſcendunt mente ſurſum eleuata vt xp̄i paſſionē qua redēpti ſunt cōtemplent̃.ad Heb.ij.Uidemus ieſum autorē ſalutis eorū per paſſionē conſummari.Deſcendūt cōſiderādo xp̄i in terris ꝯuerſationē et doctrinā euangelicā in terrā traditā.qua leue religionis orthodoxe iugū nobis iniecimꝰ.⁊ legis graue onus abiecimus.De leui iugo euāgelij dicit Math.xj.Iugū meū ſuaue eſt:⁊ onus meū leue.De legis graui onere poterat dicere moyſi gens hebrea.duriſſimuꝫ
D iugum impoſuit nobis.iij.Reg.xij. ¶ Quinto dico ꝙ crux eſt ſedes ad quieſcendū.Etenim ſi carnem luxus agitat:ſi mentē tētatio ſollicitat:ſi mūdi vanitas oculos inquietat:ſedeat ad xp̄i crucē homo ꝯtēplet̃ xp̄m propter hoīs ſcelera in cruce pendentē meditet̃ vulnerum xp̄i ſqualorem et fieri nō poterit quin ſentiat in ſe compeſci impellentē ad opera nefanda furorē. Et ſic ſedes crucis erit cauſa quietis:dū homo eſt per crucē interficiēs inimicicias.Eph.ij.Pacificās ſupple motum ad peccata.per ſanguinem crucis xp̄i Col.j.ca.

¶ Sexto dico.ꝙ crux eſt ſcola ad diſcendū.Scola enim grece:latine vacatio interpretat̃ q̄ ibi ingenij exercitio vacatur.Huic ſynonimū eſt gymnaſiū.qđ ideꝫ ſonat. ꝙ exercitiū.Utrūqꝫ ſignificatū crucis vocabulū cōplectitur.In ea enim vacant contēplatiui.in animi amaritudine xp̄i paſſionem tractantes.imo cū xp̄o in cruce pendentes.ita vt quilibet eorum poſſit dicere.Xp̄o confixus ſum cruci.Gal.ij.Exercentur in ea actiui dū huius diuini preceptoris et magiſtri doctrina erudiūtur et figura.Pendet enim inclinato capite vt doceat humilitatē.Eſa.ij.Incuruauit ſe homo ⁊ humiliatus eſt vir.Pendet perforatis et apertis manibus:diſce ne manus tua contracta ⁊ clauſa ſit egentibus.Manum ſuam aperuit inopi.Prouer.xxxj.Pendet corpore vulneribus lacero.diſce ne carni tue ſis blandꝰ ⁊ mollis:ne tibi neget̃ poſſeſſio regni celeſtis.j.Corint.vj.Neqꝫ molles regnum dei poſſidebunt.Carpitur contumelijs et irriſionibus et ſuſtinet:diſce manſuetudinem.Eph.iiij. In manſuetudine cuꝫ patientia ſupportātes Potatur aceto felle mixto:diſce parſimoniam.Iudic.xix.Guſta paululum panis.Sequitur ibidem Paululum cibi capias. Orauit pro crucifigentibus:diſce benignitatē.Eph.iiij.Eſtote inuicē benigni.Pendet non iacet:nec habet vbi caput reclinet diſce tu a ſtratu ſurgere.Ps.cxviij.Media nocte ſurgebā ad confitēdum tibi.Igitur in hac ſcola crucis diſce ſeptem vitia capitalia.ſeptē virtutibus ſeperare.Diſce in hac ſcola vbi deus eſt gymnſiarches:⁊ eris beatus.cū ab eo fueris eruditꝰ.ps.xciij.Beatus homo quē tu erudieris domine.Deniqꝫ bene dicit xp̄s.Qui vult venire poſt me.abneget ſemetipſum ⁊ tollat crucem ſuam ⁊ ſequatur me.Ubi eſt aduertendum.ꝙ ad iſtam crucem portandam neceſſaria eſt.Proprie voluntatis abdicatio Abneget ſemetipſum.Anxie tarditatis excitatio. Sequatur me.Noxie voluptatis deteſtatio.Tollat inq̄t crucem ſuam et ſequatur me.Sufficit.

A Crudelitas. Crudelis.

Cuꝫ crudelitas nihil aliud ſit ꝙ̄ punitionis exceſſus:nulla pietate vel temperantia moderatus.Notare poſſuꝫ ꝙ eſt crudelitas metuenda.Et eſt crudelitas rēnuenda.Prima eſt demonum.Secūda hominū.Prima debachat̃ occulte.Secunda machinatur aperte.De crudelitate demonum poſſum dicere ſm̄.Mauriciū ꝙ dyabolus eſt ſicut manticora animal crudeliſſimuꝫ.quod alio nomine dicitur māmonctus.Hoc ꝙ̄uis formā habeat humanam in facie odit tamen et perſequitur hominem miro modo.Tres ordines habet dentium:vultum hominis.⁊ caudam ſcorpionis cum corpore leonino.Sic dyabolus licet in parte.ſcilicet in ratiōe ſimilis ſit homini crudeliter tamē ip̄m perſequitur atqꝫ odit.Tres enim ordines habet dētium idest tentationū de triplici concupiſcentia.ſcilicet bonorum diuitiarum et deliciarum noſcitur habere Et in facie idest in principio et in ingreſſu figuram humanam idest dulcedinem et benignitatem nititur pretendere ſed in cauda.idest in fine ſemper vult ſcorpionis aculeum.idest punitioneꝫ et ꝑiudiciū exercere ⁊ poſt applauſuꝫ pūgere et nocere et crudeliter ledere et grauare.Hiere.vj.Sagittam et ſcutum arripiet crudelis et non miſerebitur.Impij ergo talibus crudelibus dabuntur ad cruciandum ⁊ ſine miſericordia puniendū:vnde Eſa.xix.Tradam egyptum in manu dominorū crudelium:et rex fortis dominabitur eorum.Iſte eſt angelus ille crudelis de quo loquitur ſcriptura.Prouerb.xvij.Semper iurgia querit malus:angelus autē crudelis mittetur contra euꝫ B
De crudelitate autem hominis nota quod ſicut dato ꝙ canis ſit animal domeſticū non valens viuere ſine homine ſit tamen aliquotiens rabioſus mordens homines atqꝫ ledēs ita ꝙ nullū pernicioſius humano generi eſt venenum.Sic dicam ꝙ dato ꝙ homo ſit animal naturaliter mite:rabies tamen crudelitatis.quoſdam taliter inficit ꝙ verſi in furorē alios ſine conſciētia puniunt atqꝫ mordent Teſte enim Plinio.li.xxxij.ca.ij.Orbis alio nomine oſtrea piſcis eſt rotundꝰ ſine ſquamis.totus capite conſtans.qui tamen inter omnes piſces duriſſimus eſt.Sic vere licet homo ſit ſine ſquamis ipſum defendentibus:per fragilitatem rotūdus:et capite vbi ſenſus ſunt totus conſtans per rationis ſubtilitatem inuenitur tamen quandoqꝫ eſſe animal duriſſimū per proteruiam et crudelitatē.Querit enim Seneca lib.de moribus:quid ſit immitiſſimum homini?Et reſpondet alter homo.Ideo deꝫ impyus ⁊ tyrannis dicitur. Hiere.l.Arcū et ſcutum arripient crudeles et non miſericordes:Crudeles inquit videlicet interius quo ad nullam compaſſionē.q̄ ſicut dicitur Prouerbi.xij.Uiſcera impiorū crudelia.Exterius quo ad pauperum deiectionem.Prouer.xij.Qui crudelis eſt etiam propinquos abijcit.Ulterius ꝙ̄tū ad atrocē inuaſionem.ij.Paral.xxviij.Occidiſtis eos atrociter ita vt in celum attingeret crudelitas veſtra. Sufficit:quia in infinitis titulis fit mentio de crudelitate.⁊ pauce ſunt autoritates ⁊c.

Cubile. Cubiculū. A

Licet cubile differat a cubiculo:q̄ ſcꝫ cubiculū eſt locus hominū et cubile eſt locus beſtiaruꝫ.locus dico ſecretus ad habitandum.et ſpecialiter ad iacendum. quia tamen quandoqꝫ vnum pro alio ponitur:poſſum notare et dicere ꝙ vtrunqꝫ in bono ſumitur ⁊ in malo. Igit̃ in bono ſignificato dicamꝰ ꝙ per cubiculū intelligit̃.

Cubiculum	Chriſti.	qđ eſt locus.	Purus.
	Xp̄iani.		Securus.
	Dei.		Secretus.
	Beati.		Quietus.

Primum.	Cubiculum.	Fuit ī maria
Secundum.		Eſt in eccleſia
Tertium.		Eſt in ꝯſcia.
Quartum.		Erit in p̄ria.

Primū eſt cubile intacte virginis in quo xp̄s habitat
Scđm eſt cubile fidelis agminis in quo tute militat.
Tertiū eſt cubile mentalis hoīs qđ deus viſitat.
Quartū ē cubile celeſtis culminis ī quo nullꝰ dubitat B

¶ Dico ergo ꝙ inuenitur cubiculum purum pro ſummo numine.Et iſtud nihil aliud eſt ꝙ̄ vterus virginis glorioſe quo chriſtus dei filius ſicut in puriſſimo cubiculo requieuit.ibiqꝫ veſtes nouas noſtre humanitatis aſſumpſit. Et de hoc poteſt dici illud.ij.Eſdre.tertio. Darius rex aſcendit in cubiculo ſuo et dormiuit: Et expergefactus eſt: Darius fertilis eſt dei filius qui ſcilicet cubiculum vteri virginalis aſcendit et intrauit carnē aſſumendo ibi dormiuit nouem menſibꝰ quieſcendo tandem expergefactus eſt naſcendo et in

publico

Ayuntamiento de Madrid

publicum exeundo Joelis. ij. Egrediatur ſponſus de cubiculo ſuo. Iſtud cū cubiculū eſt ſemꝑ clauſuꝫ ex quo ⁊ in quo chriſt⁹ ianuis clauſis exijt ⁊ intrauit. Judich

C xiij. Concluſit vagao oſtium cubiculi. ¶ Secundo dico ꝙ inuenitur cubiculum ſecurum pro iuſto agmine Et iſtud eſt cubile fidei: religionis: vel eccleſie. vbi ſolummodo eſt ſecuritas atꝙ ſalus. vnde Salomon prouerbi. xxx. Inter animalia ſapientiora nominat leporem: pro eo ꝙ in petra collocat ſibi cubile. Petra enim xp̄s eſt ſeu ſue fidei et eccleſie ſtabilis et manens ſecuritas. De natura enim canis legitur ꝙ ſi catulos de cubili ſuo extraxeris: mater veniens illum quē prediligit primū ad cubile reportat. Sic vere cum dyabol⁹ per peccatū ade omnes mortales de cubiculo ſalutis extraxerit: mater noſtra xp̄s veniens illos quos ſumme diligit ſm̄ conſiliū ſue predeſtinationis ad iſtud cubile id eſt ad fidem ſuam portauit: ipſos etiam quos plus amat: ad ſecretoria cubicula eccleſie vel religionis tranſportat. Exemplo panthere. de qua dicit Plini⁹ Quod ſi paſſum hominis ſuis catulis inſidiantis in arena inuenerit: timens ſtatim ad aliud cubile ipſos transferet ⁊ mutabit. Sic chriſtus timens inſidiatorē dyabolum: de loco ad locum: de ſeculo ad eccleſiaſticū ſtatum de eccleſiaſtico ad religionis cultuꝫ. vel forſan ad prelationis gradum fideles ſuos conſueuit mutare: vt ipſos in cubilibus fidei melius valeat preſeruare Pſalm̄. Ortus eſt ſol et congregati ſunt in cubilibus ſuis collocabuntur. Et ſi vis nota ꝙ eccleſia poteſt dici cubiculum ſeu cubile.

Bone fame fragrans odoribus.
Leticie gaudens canoribus.
Decentie nitens viroribus.
Amicicie feruens amoribus.
Eminentie pollens honoribus.
Sapientie fulgens ſplendoribus.

D Dico igitur ꝙ cubiculuꝫ eccleſie bone fame fragrauit odorem. Prouerbio. vij. Myrrha aloe et cynamomo aſperſi cubile meum. Item dei laudis reſonat clamore ſeu leticie exultat decore. Pſalmi. Exultabunt ſancti in gloria: letabuntur in cubilibus ſuis. Item honeſtatis niteſcit decore. vnde Eſai. xxxv. In cubilibus in quibus dracones habitare conſueuerant orietur viror iūci et calami. Item concordie ferueſcit amore. vn̄ Luce. xj. Pueri mei mecum ſunt in cubili. Item eminentie ſplendeſcit honore. qꝛ ſcꝫ ibi eſt rex chriſtus cuius ſeruitio cuncti deputantur fideles. vnde. iij. Regū. j. cap. Ingreſſa eſt berſabee ad regem in cubiculo. Iteꝫ ſapiētie relucet ſplendore. quia ſcꝫ ibi eſt ſplendor totius veritatis Daniel. vij. Uiſio capitis eius in cubili ſuo ⁊c. In iſto ergo cubili odoris: dulcoris viroris. amoris. honoris. ſplendoris. tutum eſt habitare. et ideo dignum eſt ꝙ talis locus a dignis et bonis perſonis inhabitet et ꝙ inde mali homines arceantur. cuius tn̄ proh dolor video contrarium. Quia reuera ibi habitant.

Cupiditatis ardore flammantes.
Crudelitatis furore fumantes.
Carnalitatis ſulphure fetentes.
Uerboſitatis murmure nocentes.

¶ Dico igitur ꝙ in cubili eccleſie habitant hodie illi qui ardent per cupiditatem vnde Hiere. ix. A volucre celi vſꝙ ad pecora tranſmigrauerūt et receſſerunt. Et dabo hieruſalem in aceruos arene et in cubilia draconum. Ad literam enim hodie de hieruſalem id eſt in eccleſia pro magna parte defecerunt et receſſerunt volucres celi. id eſt contemplatiui pecora lanifica. i. boni actiui. et ibi procerto aduenerunt et ſucceſſerunt aceruj arene. id eſt homines terrenis diuitijs locupletes: et dracones qui ſuſpirant ignem. i. homines cupiditate et auaricia ardentes. et ſi vis dic de malis ꝓprietatib⁹ draconis et quomodo auari ſibi ſunt ſimiles tū quia ardent cupiditate. quia arent. id eſt patriā inflammāt crudelitate. tum quia caudā inuoluūt per falſitatem. itē quia dure ſunt teſte. id eſt ſquame: per obſtinationem tum quia gregatim vadunt per mutuaꝫ contra alios confederationem tum quia alte volitant ⁊ aſcendunt per ſuperbiam et ambitionem. Ideo ꝙ tales dracones habitant hodie in cubili eccleſie: patet. Eſa. xxxiiij. vbi dicitur. Erit inquit cubile draconū et paſcua ſtruthionum occurrent ibi demonia onocentaurus ⁊ piloſus clamabunt alter ad alterum ibi cubauit lamia ibi habuit foueam ericius: ibi congregati ſunt milui. Cōpara iſtis animalibus varia genera peccatorū. qui ſcꝫ in cubiculo iſto habitant atꝙ cubant. Cubant enim illi qui ardent per cupiditatem. Item illi qui ſtrident per crudelitatem. O vbi hodie crudelitas: rapina: vel iniquitas: niſi in aliquibus eccleſiaſticis curijs et familiaribus eorumdem. vnde Naum. ij. Leo cepit ſufficiēter catulis ſuis et necauit leenis ſuis. ⁊ impleuit ſpelūcas ſuas preda et cubile ſuuꝫ rapina. Leo enim eſt crudelis eccleſiaſticus. et maxime malus rex vel prelatus qui pro catulis id eſt pro familiaribus. filijs et nepotibus: et pro leenis ſuis. id eſt pro concubinis ⁊ filiabus ad literam ſtudet rapere ⁊ cubile domus ſue rapina et preda replere Amos. iij. Nunquid dabit catul⁹ leenis ſuis vocem ſuam de cubili ſuo. Unde etiam de talibus concubinis talium: poteſt dici dirigendo verba ad earum ſcelera illud. Ezech. xix. Mater tua leena cubauit inter leones in medio leonculorū enutriuit catulos ſuos: Habitant ergo et cubant in hoc cubili illi qui ſtrident per crudelitatem. Item illi qui fetent per carnalitatem. Ideo lamentando dicebat Sophonias. ij. capi. Quomodo factum eſt in deſerto cubile beſtie. Iſti enim dicunt illud. ij. Regū. xiij. Cuba mecum ſoror mea. Iteꝫ ibi cubant illi qui nocent per murmur et detractionaꝫ loquacitatem. figurati ſcꝫ in ranis egypti. que aīalia ſunt clamoſa. de quibus dicitur exod. viij. Aſcendēt rane et ingredientur domū tuam et cubiculum lecti tui Unde detractoribus dicitur Oſee. vij. Non clamauerunt ad me in corde ſuo: ſed vlulabant in cubilib⁹ ſuis et ſuper triticum et vinum ruminabant. Non ſic chariſſimi: quia procerto non debet eſſe tale cubile. immo eſt et debet eſſe cubile ſecuruꝫ pro iuſto agmine quod eſt ſecundum. ¶ Tertio dico. ꝙ inuenitur cubile ſecre- E
tum pro ſacro lumine. Et iſtud eſt cubiculum conſciētie vbi lumen gratie debet infundi. quia reuera debet eſſe ſecretum et mundū. vnde de ioſaba filia regis ioram dicitur ꝙ ipſa paruulū regem ioas fratrem ſuuꝫ abſcondit cum nutrice ſua clam in domo domini. i. in cubiculo: qꝛ ſcꝫ quilibet noſtrū in cubiculo ꝯſcie dꝫ xp̄m recipere ſpūaliter ⁊ nutricē ſuam. i. diuinā grām cum eo collocare. iiij. Reg. xj. Et not. ꝙ iſtud debꝫ eſſe

Continentie floribus ornatū.
Sapientie clauibus ſeratum
Penitentie fletibus rigatum.
Iſta enim tria bene decent cubiculum ſeu ſecretam magni viri cameram. ſcꝫ
Quod floribus ornetur.
Quod clauibus claudatur.
Quod aquis refrigeretur ⁊ aſpergat
Ornetur ergo cubile mentis floribus continentie.

vnde Thobie. vj. Ingreſſus cubiculū per tres dies cōtinens eſto. Item claudatur ſeu ſeretur clauibus ſapientie. Eſa. xxvj. Audi popul⁹ meus intra in cubicula tua: claude oſtia tua ſuper te. Item rigetur fletibus penitētie ſeu etiam fletibus compaſſionis et clementie. ſicut de ioſeph legitur Gene. xliij. ꝙ videns fratres ſuos introiens in cubiculum fleuit. et de hoc cubili videtur loqui Joelis. j. vbi dicit. Cubate in ſacco miniſtri domini ⁊c. Iſtud eſt igitur cubile ſecretum in menſis lumine. ¶ Quarto dico. ꝙ inuenitur cubile quietum in celi culmine. et iſtud cubile nihil aliud eſt ꝙ quies ⁊ con- F
ſolatio glorie paradiſi. vnde de beata anima dicitur. Heſter. ij. Adducta eſt heſter ad cubiculum regis ⁊ de hoc cubili ipſum ſcilicet appetendo: videtur loqui anima deuota ipſi chriſto illud Canti. j. c. Indica mihi vbi paſcas: vbi cubes in meridie? Et ſic pꝫ quomō cubile vel cubiculū accipit i bono ſignificato ¶ Sed adhuc G
dico. ꝙ cubile vel cubiculum ſumitur in malo ſignifi-

Ayuntamiento de Madrid

cato. Nam cū cubile ſeu cubiculū ſit locus vbi dormi
tur Ubi etiam carnis opera ſecretius exercent. Nota
bo ꝙ ego inuenio quatuor malorū cubicula. ſ. cubile.
Carnis quod eſt immundorum,
Cordis quod eſt malignorum,
Mundi quod eſt auarorum.
Inferni quod eſt damnatorum.
¶ In primo cubili viget Carnalitas. q̄ multos infi-
cit. In ſc̄do cubili viget. Iniquitas que ſemper deficit
In tertio cubili viget. Cupiditas cui nihil ſufficit.
In quarto cubili viget Aduerſitas que malos afficit.
¶ De cubili carnalis delectationis dicitur. Gen̄. xlix.
Aſcendiſti cubile patris tui: non creſcas. Et loquitur
ibi de ruben qui propriā nouercā carnaliter fedauerat
Illa etiā heſter regina dicebat illud Heſter. xiiij. De-
teſtor cubile incircūciſorū. ¶ De cubili cordis ⁊ male
cōſcientie dicit in ps. Iniquitatē meditat⁹ eſt in cubi
li ſuo: aſtitit omni vie nō bone: maliciā autē non odi
uit. Et ſi vis de malo cubili cordis: allega illud Ezech.
viij. Certe vidi fili hominis que filij iſrael faciūt in te
nebris: vnuſquiſqꝫ i abſcōdito cubilis ſui. Et dic illas
abhominationes que ponuntur ſupra titulo de abho
minatione in figura expoſita. ſ. de illis qui vertebant
dorſum ad altare. De alijs qui plangebāt adonidem.
De alijs qui thurificabāt reptilib⁹ ⁊c. vide ibi. ¶ De
cubili mundi vbi habitant peccatores dicit Cant. iiij.
vbi ſcꝫ xp̄s vocat et inuitat animā ad exeundū de iſto
cubili dicens. Ueni de lybano ſponſa mea. Sequitur.
De cubilibus leonuꝫ: de ſpeluncis pardorum. In iſto
enim cubili cubant hodie ⁊ quieſcunt mundi diuites
et tyranni. figurati in illo dracone cui dicitur Ezech.
xxix. Ecce ego ad te draco magne qui cubas in medio
fluminum ⁊c. Expone figuram ſicut alibi. et ſi vis dic
omnia que dixi ſupra eodem titulo vbi inuenies cōtra
cubilia eccleſie. ⁊c. ¶ De cubili autem inferni vbi ſcilꝫ
damnati perpetuo cubant poteſt dici illud eſaie. lxv.
Uallis achor erit in cubile armentorū Achor interp̄ta
tur turbatio: qꝛ reuera vallis turbationis. ſ. infernus
erit cubile armētorū. i. brutaliū animaliū. i. peccatorū.
Sic ergo patet quō cubile ſumitur multis modis.

A **Cubitus.** Nota ꝙ cubit⁹ eſt quedā certa mē
ſura que a cubito brachij taliter nū
cupatur. Et qꝛ cū tali mēſura. mēſurata ſunt oīa que
facta ſunt in tabernaculo et in templo ⁊ qua etiā ſacra
ſcriptura multipliciter ſolet vti poſſum dicere ꝙ ſpiri
tualiter loquēdo per talem menſurā completā: ſigni-
ficatur dimenſio virtutum. qua tota quantitas vite
noſtre mortalis vel moralis debet eſſe menſurata. ⁊ ſic
dicam. ꝙ quia res non habet vt cōmuniter vltra qua
tuor dimenſiones que ſunt longitudo. latitudo ſubli-
mitas et profundum. igitur ſm̄ quālibet dimenſionē
debent in nobis eſſe diuerſi cubiti diuerſarum virtu-
tum: Unde longitudo perſeuerantie ⁊ longanimitatis
latitudo amicicie et caritatis. ſublimitas contempla
tionis et profunditas humilitatis: quandoqꝫ dicunt
centum vel mille cubitorum propter completā perfe-
ctionem. Quādoqꝫ quinquaginta propter futuri iubi
lei eterneqꝫ quietis expectationem. Quādoqꝫ ſexagin
ta propter fructus ſexageſimos que eſt corona doctoꝝ
propter completam ſcientiaruꝫ acquiſitionem. Qn̄qꝫ
quadraginta propter preſentis miſerie prolongationē
et propter penitentialem afflictionem Quandoqꝫ tri
ginta propter fidei trinitatis cum decalogo mandato
rum obſeruationem. Quandoqꝫ viginti propter deca
logum in caritate duplicatum. Quandoqꝫ decem pro
pter decalogum ſimpliciter obſeruatuꝫ. Qn̄qꝫ nouem
propter nouem ordinis angelorū conſortiuꝫ affectatū
Quandoqꝫ octo propter octo beatitudines. Quādoqꝫ
ſeptem propter ſeptem virtutes morales. Quandoqꝫ
ſex propter ſex opera pietatis. Quādoqꝫ quinqꝫ ꝓpter
quinqꝫ libros moyſi vel quinqꝫ vulnera chriſti. Quā-
doqꝫ quatuor propter quatuor euangelia vel quatuor
cardinales virtutes. Quandoqꝫ tria propter tres virtu
tes theologicas. Quandoqꝫ duo propter duo precepta
caritatis. Quandoqꝫ vnum propter fidem vnius dei-
tatis. iſta ergo applica et multiplica quotiens de cu-
bitis diuerſorum numerorum occurret: quia tranſeo
gratia breuitatis.

Cultura. Cultus. Superius dictū eſt
de colere et cultura. A
De cultu autem quantum eſt nomen ſignificans idē
quod ritus vel ornatus. Notandū eſt ꝙ cultus ſignat
exteriorem ritum obſeruationem et modum. Et ſumi
tur etiam aliquotiens pro ornatu: Notabo ergo. ꝙ in
uenitur in ſcriptura cultus.
Uirtuoſus quem debes facere.
Uitioſus quem debes fugere.
Curioſus quem debes ſpernere.
Primus eſt cult⁹ diuinitatis: ⁊ maxime cult⁹ altaris.
et obſeruantie eccleſiaſtice. Talis enim cult⁹ dꝫ fideli
bus obſeruari: ⁊ cū deuotione et reuerētia perfici ⁊ tra
ctari. Numeri. xviij. Omnia que ad cultū altaris per-
tinēt: ⁊ intra velū ſunt ꝑ ſacerdotes adminiſtrabant.
Et ſi vis dic. ꝙ illi qui cultui altaris ſunt dediti: debēt
Pietatis inungi liquore.
Honeſtatis veſtiri decore.
Sedulitatis citari vigore.
Lōganimitatis ligari tenore.
Uel ſi vis dic breuiusꝙ cultus diuinus dꝫ fieri et exer
qui videlicet.
Hūiliter cū ſubiectione.
Seduliter cum deuotione,
Perhēniter cū duratione.
Integraliter cū perfectione
Humiliter dico vnde Numeri. xvj. Separa uit vos deus vt ſerui retis ei in cultu taber
naculi. Seruire cum humilitatem deſignat. Seduli
ter vero exod. xiij. Cuſtodies huius cultū ſtatuto tem-
pore a diebus in dies. ideſt diligenter et ordinate Per
enniter etiam. vnde exod. xxvij. Perpetuus erit cultus
per ſucceſſiones eorum. Integraliter inſuper. ij. Para. B
xxix. Completus eſt cultus domus domini Iſte eſt igi
tur cultus diuinitatis. ¶ Secundo dico. ꝙ eſt cultus
iniquitatis. Et iſte eſt cultus ydolorū. ſ. vitiorū vel de-
moniorū vnde de iniquis dicit. j. Petri. iiij. Quod ipſi
ambulauerunt in luxurijs. deſiderijs. violentijs. cōme
ſationibus. potatiōibus. ⁊ illicitis ydolorū cultibus.
¶ Tertio dico, ꝙ eſt cultus curioſitatis. ſ. cultus ⁊ or-
natus exterioris pompe ⁊ ornatus vnde. ij. Regū. j. In
planctu dauid dicitur. ꝙ ſaul preparabat ornamenta
aurea cultui filiaruꝫ iſrael. vnde de rege iuda et iſrael.
dicitur. ij. Paral. xviij. vterqꝫ ſedebant in ſolio ſuo ve-
ſtiti cultu regio. et talis cultus proculdubio eſt tempo
re triſticie obmittendus ⁊ ſemꝑ ab om̄i ſuperfluitate
reſecand⁹. ſicut exodi. xxxiij. de filijs iſrael qui adoraue
runt vitulū ꝯflatilē dꝛ ꝙ nullus indutus eſt cultu ſuo
⁊c. Uide de ornatu. et ſupra de Colere. A

Cum. ſuppoſitiue. Nota ꝙ cū quandoqꝫ eſt ad-
uerbiū tēporis. quādoqꝫ cōiunctio, ſiue di-
ctio optatiua vel cōiunctiua. ⁊ qn̄qꝫ prepoſitio deſer-
uiens ablatiuo. Primo ergo modo licet in concordan
tijs nihil dicatur de eo: tamen aliquid eſt dicendū. cū
enim accipitur quandoqꝫ pro qn̄: ſicut cū dicit Act. j.
Cum hec dixiſſet eleuatus eſt. Quādoqꝫ ſumitur pro
quoniā. ſicut Gen̄. xviij. Loquar ad dn̄m cum ſim pul
uis et cinis. Semper autē accipitur ſuppoſitiue. Sup
ponit eī̄ ſemper aliud: ſicut cuꝫ dicitur. Loquar cum
ſim puluis. Et cum hoc dixiſſet eleuatus eſt. et ſic ſem
per videtur ſignificare finem alicuius temporis prete
riti et principium ſequentis negocij futuri. ſicut in ps.
Ubi dicitur. Cum dederit dilectis ſuis ſomnum
ecce hereditas domini. Et alibi. Cum exarſerit in bre
ui ira eius. beati omnes qui confidunt in eo. Seruit
enim ſemper optatiuo vel coniunctiuo modo. Igitur
cum proprie ſignificat certum tempus ad aliquod ne
gocium iam completum. Et moraliter loquendo: in-
ueniri poſſunt diuerſa tempora diuerſis negocijs ap-
plicata. et notabo ꝙ eſt.

Unum cum

Ayuntamiento de Madrid

B Unum cum pertinens ad deum.
Unum cum pertinens ad iuſtum.
Aliud cum pertinens ad beatum.
Aliud cum pertinens ad impium.
Aliud cum pertinens ad damnatum.
Cum ſignans tempus et cõplementũ actuũ diuinorũ
Cũ ſignans finẽ ⁊ explementũ operũ perfectorum.
Cũ ſignans horã ⁊ ſupplemẽtuʒ ſupernoruʒ gaudiorꝫ
Cum ſignans atqꝫ momẽtum ſcelerum iniquorum.
Cum ſignãs punctũ ⁊ nocumẽtum verberũ infernorꝫ
¶ Primo igitur dico de iſta dictione ſeu ſuppoſitione cũ inquãtum refertur ad tẽpus actuum diuinoruʒ Et ſic dico ꝙ actus chriſti poſſunt per dictionẽ iſtaʒ deſignari. Unde notabo ꝙ eſt.

	Dulcoris.		Uenientem.
	Laboris.		Cõuerſantem.
	Splendoris.		Predicantem.
	Doloris.		Morientem.
Cum	Amoris.	ſignans xp̃m	Redimentem.
	Uigoris.		Reſurgentem.
	Honoris.		Aſcendentem.
	Ualoris.		Spm̃ mittentẽ.
	Rigoris.		mũdũ iudicãtẽ.

¶ Dico ergo ꝙ per iſtud cũ ſuppoſitiue: põt intelligi tẽpus dñice incarnatiõis: vñ de helya dr .iij. Reg. xix. Nã cũ ſurrexiſſet comedit ⁊ bibit: ⁊ cũ veniſſet ſedit in ſpelunca. Helyas eſt dei filius: qui ſurgens de ſinu patris carnẽ aſſumendo: comedit ⁊ bibit ſe mortalem oſtendẽdo et ſedit in ſpelunca vteri virginalis vel etiã mundi ibi pſonaliter aſſiſtendo. Et illud Mathei .ij. Cũ natus eſſet ieſus in diebus herodis regis: ecce magi ⁊c. Itẽ ſignat tẽpus dñice cõuerſationis que .ſ. fuit in cõuerſatione ⁊ paſſione: in penuria et labore: figuratus in helya ſub iunipero quieſcẽte. que ſcʒ eſt arbor pũgitiua. vnde .iij. Reg. xix. dicitur ſic. cunqꝫ veniſſet ⁊ ſederet ſubter vnã iuniperũ obdormiuit Sequit᷑ Ecce ad caput eius ſubcinericius panis ⁊ vas aque. Item ſignat tẽpus dominice predicatiõis. Uñ de ipſo aſcendẽte in montẽ dicitur Math. v. Nã cum ſediſſet: acceſſerunt ad eum diſcipuli eius Et aperiens os ſuũ docebat eos. Item ſignat tẽpus dominice paſſionis et tribulationis vnde Marci .xv. dicitur. Nã cum pylatus cognouiſſet ꝙ ieſus mortuus eſſet: donauit corpus ioſeph. Itẽ ſignat tẽpus dñice redẽptionis ⁊ ad inferos deſcenſionis. De quo põt intelligi illud .iiij. Regũ. ij. Cunqꝫ deſcendiſſet in bethel: egreſſi ſunt filij prophetarum: q2 ſcʒ cũ xp̃s in infernũ deſcendit: inde ſanctos patres extraxit: et Math. viij. Cũ deſcendiſſet ieſus de monte: ſecute ſunt eum turbe multe. ſcʒ. captiuorum. Item ſignat tẽpus dominice reſurrectionis. vñ Joh. ij dicit᷑. Quod cũ ieſus reſurrexiſſet a mortuis. recordati ſunt diſcipuli: Itẽ ſignat tẽpus dñice aſcẽſionis vñ de xp̃o põt dici illud. Marci .iiij. qd̃ dr de ſinapi. Quod cum ſit minꝰ ſeminibꝰ: cum natuʒ fuerit aſcẽdit: ⁊ fit maius oĩbus oleribus. Et .ij. Reg. xv. dr. Cunqꝫ aſcẽderet dauid in montẽ: occurrit ei chuſi. Chuſi eñ interpretatur profunditas vel etiã archanũ: q2 archana ꝓfunditas paradiſi occurrit xp̃o homini aſcendẽti. Iteʒ ſignat tẽpus ſpiritꝰ miſſionis. vnde Joh. xiiij. Cum aſſumptus fuero a vobis mittã vobis eum Sequit᷑. Cũ autẽ venerit ille ſpiritus veritatis: docebit vos omnem veritatẽ. Itẽ ꝙ ſignificet tẽpꝰ iudicialis ordinationis ſeu punitiõis patet in p̃s. vbi dr. Cuʒ exarſerit in breui ira eius: beati oẽs qui cõfidunt in eo. Unde etiam de damnato dicitur. in p̃s. Cum iudicat᷑ exeat condẽnatus. De beatis vero in iudicio coronã ⁊ premiũ eternũ reportãtibus: dicit᷑ Math. xix. Cum ſederit filius hominis in ſede maieſtatis ſue: ſedebitis ⁊ vos ſup thronos. Sic ergo patet quõ iſta dictio cum refertur ad tẽpus actuũ diuinorũ.
C ¶ Secundo dico. ꝙ refert᷑ ad tẽpus ſeu ad cõplementuʒ operum perfectorum. Unde nota quod iuſti et perfecti habent ſuum cum: et ſuum quando et ſuam in bono ſuppoſitionem. Et ſic dico ꝙ ad eos pertinet cum.

Diligentie torporem excitantis.
Sapientie errorem refutantis.
Reuerẽtie tumorẽ reſecantis.
Continentie fetorẽ depurãtis.
Obedientie ſudorẽ nõ curãtis.
Amoris auide diligentis
Timoris profunde meditantis.
Doloris feruide penitentis

Nã cũ ergo ſignificet diligẽtiã: pʒ Math. xxiiij. vbi dr Uigilate. Beatus ille ſeruꝰ quem cũ venerit dñs eius inuenerit ſic facientẽ Itẽ ꝙ ſignificet ſapiam: patet. Prouerb. xxiiij. vbi dicitur Cũ vidiſſem: poſui i corde meo: et exemplo didici diſciplinam et .j. Reguʒ. xix. Cum ſerui ſaul vidiſſent cuneũ ꝓphetaruʒ vaticinantium: ꝓphetare ceperunt etiã ipſi. Prophetia eñ ⁊ diſciplina ad ſapientiã ſpectant. Itẽ ꝙ ſignificet reuerẽtiam: patet .j. Regum. xxv. vbi dicit᷑. Nã cum abigayl vidiſſet dauid: deſcẽdit de aſino ⁊ adorauit. et iudicuʒ. xiij. dicitur. Nã cum manue ⁊ vxor angeluʒ vidiſſent: ceciderunt proni in terrã. Itẽ ꝙ ſignificet cõtinentiaʒ patet .iiij. Reg. iiij. Nã cum vidiſſet eam helyſeus ait. Ecce ſunamitis illa. Itẽ ꝙ ſignificet obedientiã ⁊ etiã humilitatẽ: patet Luc. xvij. vbi dicitur Cum oĩa feceritis: dicite ſerui inutiles ſumus: que debuimus facere fecimus. Itẽ ꝙ ſignificet amorẽ patet Joh. xiij. vbi de xp̃o dicitur. Cum dilexiſſet ſuos: in finem dilexit illos. Item ꝙ ſignificet timorẽ: patet iob. xlj. vbi dicit᷑. Cum ſubleuatus fuerit: timebunt eum angeli: Et de pylato legitur. Nã cuʒ audiſſet hunc ſermonẽ: magis timuit. Et de phytoniſſa dr .j. Regum. xxviij. Nã cum vidiſſet ſamuelem reſuſcitatũ. exclamauit. Sequit᷑. Noli timere ⁊c. Item ꝙ ſignificet contritionis dolorem: pʒ iob. xvj. vbi dicitur. Mulier cum parit: triſticiam hʒ: cum autẽ peperit: non meminit preſſure propter gaudium quia natus eſt homo in mundũ. Patet igitur quõ cuʒ refertur ad tempus operum perfectorũ ⁊ virtuoſorum
¶ Tertio dico ꝙ cum: quandoqꝫ refertur ad tempus ſupernorum gaudioruʒ. Et ſic dico. ꝙ cum ſignat.
Abundantiam indefectibilem.
Excellentiam ineſtimabilem.
Tranquillitatem imperdurabilem
Securitatem interminabilem. D
¶ Dico ergo ꝙ cum: q̃rum ad tẽpus future glorie paradiſi ſignat ibi eſſe perfectã abundantiaʒ .j Cor. xiij. Cum venerit qd̃ perfectum eſt: euacuabit᷑ quod ex parte eſt: Item ſignat ibi eſſe honoris excellentiã. vnde co. iij. Cum xp̃s apparuerit vita veſtra: tũc et vos apparebitis cum ipſo in gloria. Item ſignat quietis ſeu tranquillitatis cõplacentiã. p̃s. Cum dederit dilectis ſuis ſomnum: ecce hereditas domini. Item ſignat ibi eſſe ſecuritatis ⁊ eternitatis durabilẽ permanentiam. j. corin. xv. Cũ mortale hoc induerit immortalitatẽ tunc fiet ſermo qui ſcriptus eſt. Abſorpta eſt mors in victoria. q. d. ibi nullus amplius morietur. Refertur igitur iſta ſuppoſitio cum: ad tempꝰ ſupernorum gaudiorũ. E
¶ Quarto dico ꝙ refertur ad opus hoĩm impiorum. Et ſic dico ꝙ per iſtã dictionem cum: poſſunt ſignificari omnia facta et opera vitioſa. ¶ Et ſic dico. ꝙ per iſtam dictionem cum ſignificatur.

Fallacia ſimulatiua.
Duricia obſtinatiua.
Luxuria maculatiua.
Inuidia ſtimulatiua.
Stulticia male meditatiua.

De fallacia patʒ .ij Mach. v. vbi de crudeli principe appolonio dr. ꝙ cũ veniſſet in hieruſalẽ pacem ſimulans: multos iudeos interfecit. De obſtinationis duricia: dicitur Prouer. xviij. Impius cum in profundũ peccatorum venerit, contemnit. De immundicia ſeu luxuria dicitur. Gene. xij. Noui ꝙ pulcra ſis mulier: et cum viderint te egiptij interficient me: et te ſeruabunt. De corruptione etiam luxurie; poteſt dici illud. Gene. vj. ca. Cunqꝫ vidiſſet deus terram eſſe corruptam; omnis quippe caro corruperat viam ſuam dixit ad Noe. Finis vniuerſe carnis venit coram me. De inuidia vero ſeu nequicia: patet Gen. xxxvij. vbi

Ayuntamiento de Madrid

de illis iniquis fratribus inuidentibus ioſeph dicitur Mõ cū vidiſſent eum procul: dixerūt: Ecce ſomniator venit: venite occidamus eum. De ſtulticia autem dr. Eccl.x. Stultus iuxta viam ſuam ambulans: cū ipſe inſipiens ſit: omnes ſtultos exiſtimat: ⁊ ſic oīa alia vi

F tia potes applicare: ad dictionē iſtam. ¶ Quinto vero dico. ꝙ cū refertur ad ſtragem infernalium tormentorum. Ipſa enim pena eterna poteſt intelligi per cuꝫ et ſic poteſt de damnatis dici illud. ij. Reg. xiij. Cuꝫ temulentus fuerit amon percutite ⁊ interficite eum. qꝛ ſcꝫ poſtꝙ amon. i. peccator vitijs inebriatꝰ: finaliter i inferno interficitꝰ et punitꝰ. Hiere. xlj. Cum veniſſent ad medium ciuitatis. ſ. infernalis interfecit eos yſmael. i. dyabolus. Sufficiat ergo de cum ſuppoſitiue ſumpto quia per totam bibliam ſunt autoritates infinite: licet in concordantijs nihil ponatur ⁊c.

A **Cum.** prepoſitio. dictū eſt ſupra de cū ſuppoſitiuo et determinatiuo qđ eſt ꝯiunctio copulatiua. Nūc dicendū eſt de cū cōiunctiuo vel colligatiuo. quod eſt prepoſitio cōiunctiua. Igitꝰ cū iſtud cū: ſit ꝓpoſitio ſeruiens ablatiuo que ſemꝑ eſt duorū media terminorum: faciēs inter ipſos copulam atq; ligam. Poſſum dicere ꝙ per iſtā dictionē cū. ſic aſſumptam pōt intelligi quelibet cōcors ſocietas ſeu ligans ꝯcordia inter partes diuerſas: ſiue bona fuerit ſiue mala. Nota ergo ꝙ cum ſignat ſocietatem.

Maieſtatis ſuperne.
Caritatis fraterne.
Prauitatis externe.

Dico ꝙ eſt vnū cū dei. iuſti ⁊ impij. Uñ poſſum dicere ꝙ deus copulatꝰ mirabiliter. Iuſtus copulatur virtualiter. Malus copula

B tur damnabiliter. ¶ Dicam ergo ꝙ eſt vnū cū. i. vna ſocietas et caritas: que ſpectat ad dei maieſtateꝫ. Dato enim ꝙ ſubſtātia corporis celeſtis: cuicunq; rei inferiori elementari miſceri nequeat vllo mō cū de incorruptibili ⁊ corruptibili per modū mixtionis nullatenus fiat vnū virtus tamen celeſtis cū rebus elemētaribus in inferioribus diuerſimode ꝯiungitur ⁊ miſcetꝰ virtute cuius cōmixtioni occulte: inferiora preualent: et in ſuis actibus roborātur ⁊ etiā ſine iſta cōiunctione ⁊ cōmixtione oīa corrūperentꝰ et in nihilū verterentur. Omne eñ mixtū: vitā habet ⁊ exiſtentiā a ſuperiorum influentia ⁊ virtute. Sic reuera chariſſimi dico. ꝙ licet dignitas et autoritas diuina talis ⁊ tanta ſit: ꝙ nulla res creata ſua ſocietate ſit digna nec digne poſſit cum ea copulari Iob. ix. Uere ſcio ꝙ ita ſit ꝙ nō iuſtificetur homo cōparatus deo ſi voluerit cōtendere cum eo: nō potuit reſpondere vnū de mille: nihilominus et ex influentia gratie multipliciter cōiungitꝰ vniuerſis. ⁊ diuerſimode ſocietatē contrahit cum eiſdem ipſis ⁊ cū ipſis cōmunicās bona. ps. Bonitatem feciſti cum ſeruo tuo domine. Ipſe eſt eñ qui dicit prouer. viij. Delicie mee eſſe cū filijs hoim. Quāuis enim alia ſit natura auium: ⁊ aliarū beſtiarū ſeu hominū: ſicut dicit apoſtolus. j. Corin. xv. Sic tamen eſt ꝙ multe inueniuntur aues que ſocietatē humanam diligunt: et cum hominibus viuere: ⁊ iuxta domos humanas habitacula ſua facere ſemper querūt: ſicut patet de cyconijs ⁊ columbis. Sic vere illa excellens natura diuinitatis ſocietatem hominis non refugit ſed cum ipſo delicioſum eſſe reputat. ⁊ ſe ſibi communicat ⁊ diffundit Delicie inquit mee cum filijs hominum vnde Apoca. xxj. dicitur. Ecce tabernaculum dei cum hominibus ⁊ habitabit cum eis. Et ipſi populus eius erunt: et ipſe

C deus cum eis erit eorū deus. In quibus verbis aduerte quadruplicem modum quo deus eſt nobiſcum. vꝫ.

Materialiter: naturam induens.
Sacramentaliter. figuram exuens.
Spiritualiter gratiam influens.
Imperialiter. gloriam tribuens.
¶ Natura carnalis hunc veſtit homine,
Figura cibalis hunc velat turbine.
Gratia mentalis hunc dat cum lumine,
Gloria realis hunc dat in culmine,

Dico igitur. ꝙ xp̄s eſt cum hominibus. Materialiter per carnis aſſumptionem Ecce taber. dei cum ho. Sacramentaliter. per panis conuerſionē. Habitabit cuꝫ illis. Spiritualiter. per gratie infuſionem. Ipſi inquit populus eius erunt: et ipſe deus. Imperialiter per glorie collationem: Cum eis erit eorum deus. ¶ Dico ergo primo. ꝙ deus nobiſcū eſt corporaliter veſtitus homine: et hoc eſt per beatā incarnationē in qua ſcꝫ ipſe perſonaliter venit: ⁊ cū hominibus viſibiliter habitauit. Figuratus in rege ſaul: de quo dicitur. j. Reg. x. Ipſe venit ad cuneum prophetarū: et inſilijt in eum ſp̄us domini: et mutatus eſt in virum alterum ⁊ prophetauit cum eis. Iſte enim in virū alterū mutatus dicitur: inꝙtuꝫ de deo factus homo: natura dūtaxat diuinitatis nullatenus immutata cū prophetis ⁊ apoſtolis perſonaliter prophetauit: vt de eo cuꝫ hoibus viſibiliter conuerſante: dicatur illud Baruc. iij. Poſtea in terris viſus eſt. et cū hominibus conuerſatus eſt. Et ideo de iſto cum. i. de iſta perſonali ſocietate potuit dici ipſi humane nature ſic aſſumpte ⁊ etiam humano generi ſic perſonaliter viſitato. illud deut. xxxj. Dñs qui ductor veſter eſt: ipſe erit tecum: nō dimittet te: neq; derelinquet. Et vere tecū erit ⁊ non dimittet te qꝛ. ſ. dei filius nunꝙ per mortem naturam humanam quam aſſumpſit: amplius dimiſit: immo fuit ſemper ſecum. Nam ſecum fuit.

De matre exiens.
Per mundū gradiens
Baptiſmum capiens
Miranda faciens.
Doctrinā faciens.
In cruce moriens.
Sub tumba dormiens.
Infernum adiens.
De morte rediens.
Ad celum abiens.
Secum erit.
De celo veniens.
Gloria potiens.

Iſte eñ ſunt duodecī reuolutiones ſolis iuſticie: quibꝰ perſonaliter ſtetit cum hoie dicens illꝰ. ij. Reg. xvij. Fui tecū in omnibus vbicunq; ambulaſti. Et. ij. Reg. xiij. Dñs deus tuus tecū eſt. Si vis cōcordare de ſingulis: vide in cōcordantijs de Mecū Tecum Secum. Nobiſcū. Uobiſcum qꝛ tranſeo gratia breuitatis. Eſt igitur deus nobiſcum veſtitus hoie Mathei. xxviij. Ecce ego vobiſcum ſum oibus diebus vſq; ad conſummationē ſeculi. Et iſte modꝰ corporeꝰ eſſendi nobiſcum. oſtenditur in autoritate cum dicitū eſt. Ecce tabernaculum dei cum hominibus. Corpus enim aſſumptum vocauit tabernaculum: quod ſcilicꝫ per natiuitatem fuit erectum et per mortē depoſitum et deiectum: et in ſepulcro plicatum: ⁊ iteruꝫ per reſurrectionem extentum: nunꝙ tamen a deo depoſituꝫ vel dimiſſum Pſalm. Tabernaculum eius in circuitu eiꝰ

D ¶ Secundo dico: ꝙ deus eſt nobiſcum ſacramentaliter: velatus tegmine: qꝛ ſcꝫ in ſacramento altaris deus eſt nobiſcum ſub aliena figura et ſub coperculo accidentium quod oſtenditur cum dicitur. Habitabit cū illis, ſupple in ſacramento. Oculus enim corporeus ſolem reſpicere vel videre nequiret: niſi ipſuꝫ nubes ſeu obumbraculuꝫ operiret. Sic vere nec corpus xp̄i quod glorioſum eſt et claritate inextimabili plenum: oculis noſtris videri nequiret: niſi ipſum aliena figura veſtiret. Et ideo ſe voluit ſub panis ſpecie occultare: vt nobiſcum poſſet vſq; ad finem ſeculi habitare. Habitabit inquit cum eis Unde Hieremi. vij. capi. Habitabo vobiſcum in loco iſto. et eſaie. lxij. Habitabit iuuenis cum virgine ideſt habitabit xp̄s cum panis ſpecie que ſcilicet virgo dicitur. eo quod ſterilis a panis ſubſtantia reperitur. Xp̄us ergo nobiſcū eſt ſacramentaliter ſub panis tegmine. ¶ Tertio dico. ꝙ deus nobiſcū

E eſt ſpiritualiter gratie lumine qꝛ ſcilicet deus eſt ſemper cum homine in gratia cōſtituto: quod oſtenditur cum dicitur. Ipſi populus eius erunt: gratia enim dei vel etiam ipſe deus quando nobiſcum eſt gratiam infundendo: facit nos populum ſuum eſſe. ps. Nos autē populus eius et oues paſcue eius. Sicut enim ſol intrat ſtatim cameram per feneſtram ſi aperueris ⁊ obſtaculuꝫ

Ayuntamiento de Madrid

ſtaculum amoueris tibiq; totum exhibet ſe preſentem
per radios quos infundit. Sic deus ſtatim quãdo ob-
ſtaculum peccati tollis: feneſtrãq; .i. voluntatẽ cordis
ſibi aperis: paratus eſt ſubintrare. radios ſue gratie
infundere ⁊ te per gratiã illuſtrare. ⁊ tecum ſpũaliter
habitare: dicens illud Apocal. iij. c. Ecce ſto ad oſtium
et pulſo. ſi quis audierit vocem meã: ⁊ aperuerit ianu-
am: introibo ad eũ. ⁊ cenabo cũ illo: ⁊ ille mecũ. Ipſi in
quit populus eius erũt. Unde de iſta cũ .i. de iſta ſpiri
tali ſocietate dei qua nos ipſius populũ facit eſſe po-
teſt dici in perſona ipſius illud Oſee. ij. Percutiaz in-
quit fedus in die illo cum beſtia agri. et cum volucrẽ
celi. et cum reptili terre. Sequitur. Et dicam non po-
pulo meo: populus meus es tu. Notabo ergo. ꝙ deus
per gratiam eſt cum homine: tanꝙ.

Auxiliator fortiſſimus.
Conſiliator certiſſimus.
Illuminator clariſſimus.
Purificator mundiſſim⁹.
Pacificator mitiſſimus.
Liberator tutiſſimus.
Conſolator dulciſſimus.

Dico ergo ꝙ ipſe illos
cũ quibus ẽ per grãm
ſolet auxiliãdo fortifi
care. Joſue. vj. Dñs te
cũ virorũ fortiſſime. ⁊
Hier. xx. Dñs mecũ
eſt tanꝙ bellator for-
tis. et Numer. xxiij. Dñs deus eius cũ eo eſt. ⁊ clangor
victorie regis in illo. Et hoc eſt qđ petebat ſapiens in
illo Sap. ix. Mitte inquit ſapientiã de ſede maieſta-
tis tue: vt mecuz ſit ⁊ mecũ laboret. ſ. in tribulationib⁹
huius mundi: qđ annuens ipſe dñs in ps. dicebat. Cũ
ipſo ſum in tribulatione: eripiã eum: ⁊ glorificabo euz
Item eſt cũ eis tanꝙ conſiliator: doctor ſeu pdicator
certificans vnde ipſe dicit. Ezec. ij. Fili hoĩs ſta ſup pe
des tuos et loquar tecum. Itẽ cũ eis eſt tanꝙ illumi-
nator clarificans: Ideo petebant lumẽ eius illi qui di
cebant. Luc. xxiiij. Mane nobiſcũ domine quoniã ad
veſperaſcit. Item eſt cum eis tanꝙ purificator mundi
ficans. Nam vbicunq; ſit purificat culpe ſordes. vnde
de puero iohe. i. de quolibet hoĩe puro: dicitur Luce. j.
Quiſputas puer iſte erit? etenim manus dñi erat cuz
illo. Item eſt cũ eis tãꝙ confederator pacificãs Geñ.
vj. Recordabor federis mei qđ pepigi tecũ. et. xv. Pe-
pigit dñs fedus cũ abraaz. item eſt cum eis tanꝙ libe
rator ſaluificans. eſa. xliij. Cum tranſieris per aquas
tecum ero ⁊ flumina nõ operient te: cuz ambulaueris
in igne: non cõbureris. Item eſt cũ eis tanꝙ ↄſolator
dulcificans Ezech. iij. Manus dñi erat mecũ confor-
tans me. et Hiere. j. Noli timere q: ego tecum ſum vt
eruam te ⁊ breuiter tu inuenies ꝙ deus quando eſt cũ
homine per gratiam: facit ei cuncta bona. ps. Boni-
tatem feciſti cũ ſeruo tuo dñe. Patet ergo quomodo
F deus eſt nobiſcuz ſpũaliter gratie lumine. ¶ Quarto
dico: ꝙ ipſe eſt cũ homine ſupernaturaliter cuz glorie
culmine ſcilicet in gloria paradiſi: quod oſtenditur cũ
dicitur. Deus cum eis erit eorum deus. Cum eis enim
eſt deus in patria dans.

Pacem que non perturbatur.
Requiem que non moleſtatur.
Gloriam que non minoratur.
Leticiam que non contriſtatur.

De pace dicit. j. Reg. xx. Uadas in pace: ⁊ ſit dñs tecũ
De requie dicitur. ij. Regũ. xix. Ueni mecum vt requie
ſcas ſecurus in hieruſalẽ De gloria vero dicit in. ps.
Cum gloria ſuſcepiſti me. De leticia autẽ dicit in. ps.
Implebis me leticia cum vultu tuo delectationes in
dextera tua vſq; in finem. Patet igit quõ de⁹ quadru
plex eſt cũ homine. Et quõ per cũ intelligit vna ſocie-
tas pertinens ad dei maieſtatem. ¶ Sed quid procer
to peccatores non poſſunt dicere ꝙ habeant deũ ſecũ
nec per gratiã in preſenti. nec per gloriam in futuro et
ideo non mirum ſi eis eueniãt multa mala. Deus eſt
enim ſicut ille lapis precioſus qui dicitur ſaphyrus.
Eſt enim quedam ſpecies ſaphyri: que ſua preſentia: ſi
digne portetur ꝓut dicit in lapidario. dicitur diſcor-
des conciliare. ardores ſedare: ſanguinem ſtringere. ve
nenis obuiare: leticiam generare: carceres aperire. et ta
cta vincula reſerare. Sic vere quando deus per gratiã
eſt cum homine diſcordes pacificat. ardorem tentatio
num temperat: ſanguinem carnalitatis ſtringit vene
nis maliciarum et inuidiarum obuiat. leticiam ſpiri
tualem parat. carcerem obſtinationis reſerat: ⁊ vincu
la male conſuetudinis caſſat et ſic hominem a pericu
lis liberat atq; ſanat vt ſic de ſapiẽtia increata vel de
dei gratia dicat quilibet ſic aſſociatus illud Sap. vij.
Uenerunt mihi omnia bona pariter cũ illa. ⁊ innume
rabilis honeſtas per manus illi⁹ ⁊c. Sed reuera ſi iſte
lapis deus a nobis ſubtrahitur ſcʒ per peccatũ: tunc
mala oĩa ſubſequunt. ſimilis illi herbe cum qua peon
hominẽ occiſum a baſilico ſuſcitauit dum ori eius ap
poſuit ſubtracta vero herba ad aſpectum baſiliſci in-
teribat: ſicut ſupra poſui ca. de Corona. De herba etiã
dicta balim. dicit xanctus hyſtoriarũ ſcriptor. Qđ ho
mo interfectus a dracone per ipſius preſentiã reſurre
xit. Talis procerto eſt xps q: ſi cuz homine preſens fue
rit: mortẽ culpe auferet: ⁊ vitam gratie reparabit. eius
vero abſentia contrariũ perpetrabit. Deut. xxxj. Uere
quia non eſt deus mecũ: inuenerunt me hec mala. Et
ſi vis ſcire qui ſunt illi qui non habent deum ſecũ. Di-
co ꝙ iſti deſcribuntur. Job. xxviij. vbi de ſapientia dei
patris ideſt de chriſto dicitur ſic. Sapiẽtia vbi inuenie
tur? aut quis locus intelligentie? Neſcit hõ precium
eius: nec inuenitur in terra ſuauiter viuentiũ abyſſus
dicit non eſt in me. ⁊ mare loquitur non eſt mecũ. qua
tuor enim ſunt qui iſta ſocietatẽ carent ſcʒ hõ ſuauiter
viuens: abyſſus et mare. Homo eñi qui caret cauda: ſi
gnat finem non cogitantes. Suauiter viuens: ſignat
luxurie vacantes. Abyſſus inſatiabilis: ſignat auaros
ambientes. Mare vero quod eſt tumultuoſum ⁊ ſpu
mat: ſignat ſuperbos fluctuantes. Iſti enim de xpo poſ
ſunt dicere. Non eſt mecũ. Quia ſicut ipſe dicit in ps.
Cum hominibus operantibus iniquitatẽ non cõmu
nicabo cum electis eorũ. Non ſic igitur chariſſimi: ſʒ
faciamus ꝙ ipſe ſemper ⁊ continue ſit nobiſcũ. q: pro-
certo ſi cum ipſo fuerimus ipſe etiã nobiſcum nõ dedi
gnabitur remanere. Juxta illud. ij. Para. xv. Domin⁹
vobiſcum q: fuiſtis cum eo. Patet igitur quomõ per
cum: intelligitur quedã ſocietas pertinens ad dei ma-
ieſtatẽ. ¶ Secundo dico. ꝙ eſt vnuz cũ. i. vna ſocietas G
pertinens ad iuſti ſocietatem ſeu caritatẽ. Alia eñ do
meſtica et mitia ſemper volunt eſſe vnum cuz altero.
oditunt enim ſolitudinẽ: et diligunt comitiuam: ſicut
patet in ceruis. ouibus bobus. gallinis. anſeribus. tur
turibus. ⁊ columbis. Sic vere bone et domeſtice per-
ſone in ſociali caritate gaudent viuere ⁊ alter cum al-
tero eſſe ſtudent. vnde apoſtolus. Si fieri poteſt: cum
omnibus hominibus pacez habentes. Unde nota. ꝙ
homo debet tripliciter vti iſto cum. i. iſta copula ſocia
li: ſcʒ interius: vt ſit cum ſeipſo. Exterius: vt ſit cuz pro
ximo. Superius. vt ſit cum deo. Cum ſeipſo: quãdo ex
terius non occupatur. Sicut dicebat Seneca in epiſto
la. Neminẽ inuenias cum quo mallis eſſe ꝙ tecũ. Cũ
proximo eſt quando eidẽ intime copulatur. Eccli. xxij
Fidem habe cum proximo tuo Cũ deo: quãdo ei deuo
tius famulatur. vnde ſibi dicit dominus illud Luc. xv.
Fili tu ſemper mecum es: ⁊ omnia mea tua ſunt. et bre
uiter de bona ſocietate bonorũ: poſſumus exponere il-
lud Gene. vj. Noe vir iuſtus atq; perfectus cuz deo am
bulauit. Ubi aduerte. ꝙ viri boni debent triplicem ſo-
cietatem ſectari: videlicet proximi ſui et dei. Et ſic vn⁹
de altero poteſt dicere domino. Sit mecum. ſit tecum
ſit ſecum. Sit dico mecum charitatiue. Sit ſecum me
ditatiue. Sic tecum o deus famulatiue. Sit mecuz iũ
ctus affectibus et ſimilis in geſtis. Noe. Sic ſecuz ple
nus virtutibus et bonis adiectis. Juſtus. Sit tecum
cordis aſpectibus in celum erectis. Cum deo. Primuz
probat requies charitatis fraterne que facit delectari
Noe inquit. ideſt requieſcens. Secundũ probat acies
bonitatis interne: que debet augmentari. Juſtus inqt
atq; perfectus. Tertiũ probat ſpecies deitatis eterne.

Ayuntamiento de Madrid

que debet affectari vel etiam frequentari; Jdeo dicitur Cū deo ambulauit. Et ſic dico. ꝙ vir bonus debet.
Exterius ſociari hominibus. Noe.
Interius coniugari cum virtutibus. Juſtus.
Superiꝰ copulari cū numinibꝰ. Cū deo ambulauit.
Dico ergo p̄rimo ꝙ apud iuſtos eſt vnū cū: exteriꝰ ſociatiuū: qđ facit caritas. et iſtud nihil aliud eſt ꝙ̄ bona bonorū ſocietas que a bonis debet exterius frequētari. qđ oſtenditur cū dr̄. Noe. qđ interp̄retat̄ reqēſcēs q̄r ſcʒ nulla maior requies ꝙ̄ in amore fraterno vel ſocietate bonorū Eſa. xj. Habitabit lupus cum agno: et pardus cū hedo accubabit: vitulꝰ leo ⁊ ouis ſimul morabuntur. Sic requieſcent catuli eorū. Stella enim bona ſi cum alia ſtella bona coniungitur: vtriuſq; bonitas augmentatur. ita ꝙ eorum virtutes meliores et efficaciores in inferioribus ſentiuntur. Sic vere bonorū bonitas augetur quādo vnus cū alio mētaliter per caritatem: vel etiā realiter per perſonalē ſocietatē vnit̄. Noe inquit. vnde Gene. vij. ca. Jngreſſus eſt noe. filij eius; vxor eius. ⁊ vxores filiorum eius cum eo in archā. Et. c. viij. dr̄. Quod recordatus eſt dn̄s noe. ⁊ cūctorū animantium que erant cum eo. Et ſi vis nota. ꝙ nos debemus manere et cohabitare.

Cum.
- Innocentibus ipſos imitando.
- Indigentibus ipſis miſerando.
- Laborantibus ipſos adiuuando.
- Penitētibus ſeu lamētantibꝰ ipſos ꝯſolādo.
- Delinquentibus ipſos caſtigando.
- Ignorantibus ipſos informando.
- Infirmantibus ipſos viſitando.
- Contemplantibus ipſis miniſtrando.
- Predicātibus ipſos audiendo.
- Patientibus ipſos condolendo.
- Triumphantibus ipſis congaudendo.
- Preſidentibus ipſis ſeruiendo.
- Seruientibus ipſis applaudendo.

N ¶ Dico igitur p̄rimo. ꝙ nos debemꝰ eſſe cū innocentibus ad eos imitandū. ps. Cū ſancto ſanctus eris: et cum viro innocente innocēs eris. Itē cū indigentibus ad eis miſerandū. exēplo thobie: de quo dicitur thob. iiij. Panē tuū cum indigentibus ⁊ egenis comede. ⁊ de veſtimētis tuis nudos tege. et. iiij. Reg. xiij. Reduc eū tecū vt comedat panē. Itē cum laborantibus ad eos adiuuandū. ſeu cū iniuriam ſuſtinētibus ad eos liberandū. Sap. ix Mecū ſit et mecū laboret. dicens cuilibet tribulato illud Hiere. xv. Bellabunt aduerſū te: et p̄reualere non poterunt: q̄r tecum ſum vt ſaluem et eruam te. Item cū lamētantibus ad conſolandū. eccli. vij. Non deſis plorantibus in conſolationē. ⁊ cū lugentibus ambula. Item cum delinquētibus ad caſtigandum: dicens illud ezech. xx. In manu valida ⁊ in brachio extento. ⁊ furore effuſo regnabo ſuper vos: ⁊ adducam vos in deſertū populorū ⁊ iudicabor vobiſcū. Itē cum ignorātibus ad informādū ſeu predicandū: Luc. xxiiij. Locutus ſum ad vos cum eſſem vobiſcū. et Mathei. xxvj. Quotidie vobiſcū eram docens in templo. Item cū infirmantibus ad viſitandū. Eccli. vij. ⁊. viij Non te pigeat viſitare infirmū. Sequitur. Non litiges cum homine potente. Itē cū contemplātibus ad eis miniſtrandū et aſſiſtendū. Apoca. xiiij. Vidi ſupra montē ſyon agnum. ſtantē idest contemplatiuū ſpeculantem: et cum eo centū quadraginta quatuor millia; quia procerto viros ſpeculatiuos et ſcientificos debet aliorum multitudo ſectari. Item cum predicantibus ad eos audiendum Prouer. xiij. Qui cum ſapientibus graditur ſapiens erit. Item cū patientibus ad eis condolendum. Unde ſic dicat cuilibet patienti illud Luc. xxij. Paratus ſum tecum et in carcerem ⁊ in mortem ire. Item cum triumphantibus ad eis ꝯgaudendum; Roma. xij. Gaudere cum gaudentibus: itē cū preſidētibus ad ipſis ſeruiendū. ſeu cū p̄relatis ⁊ maioribꝰ ad eis obediendū. j. Paral. xij. Tui ſumus o dauid ⁊ tecū p̄hili yſai. j. Eſdre. x. Tuum eſt diſcernere: noſq; eximꝰ tecum. item cum ſeruientibus. idest cum ſubditis ⁊ humilibus ad eis applaudēdum atq; fauēdum Marci. j. Erat cum beſtijs: ⁊ angeli miniſtrabant ei: illis enim debet angelus miniſtrare: qui beſtiarum idest ſimplicium et pauperum familiaris: et ſocius nouit eſſe. Patet igitur quomodo apud iuſtos eſt vnū cum: exterius ſociatiuū. Noe inquit. idest in amore. requieſcens fraterno. ij. Regū. ix. Ueni vt requieſcas mecū ſecurus: et Gen. viij. Noe et cum eo vniuerſa animantia ⁊ iumenta de archa egreſſa ſunt. ¶ Scđo dico. ꝙ eſt vnum cum interius fecundatiuum. Et iſtud nihil aliud eſt ꝙ̄ illa ſocietas quam habet vir perfectus cū virtutibus que ſcilicet ipſum iuſtum faciunt perfectum ꝙ̄diu comitatur eaſdem: quod oſtenditur cum dicitur. Uir iuſtus atq; perfectus. Uirilitas enim: iuſticia et perfectio dependent a virtutibus. Perfectum enim dicitur cui nihil deficere comp̄robatur. igitur moribus ille perfectꝰ dici meretur: quem virtutum multiplicitas comitat̄. I
Et ſic notabo. ꝙ talis debet eſſe.

Cum.
- Juſticia virtutes regente.
- Clementia pauperes fauente.
- Decentia bona regente.
- Continentia carnem refrenante.
- Sapientia totum gubernante.
- Patientia mentem ſolidāte.

De iuſticia dr̄. Apoca. xix. Fidelis ⁊ verax cum iuſticia iudicat ⁊ pugnat. De clemētia dicat dn̄s in ps. Ueritas mea ⁊ miſericordia mea cum ipſo. Et ipſe dicat illud iob. xxxj. Ab infantia creuit mecū miſeratio. De decētia ſeu pulcritudine honeſtatis dicat illud ps. Pulcritudo agri mecum eſt: De continentia vero ⁊ mundicia caſtitatis: dicit illud. iob. xxxj. Pepigi fedus cum oculis meis vt non cogitarem quidē de virgine: vt ſit de illis de quibus dicitur Apoca. xiiij. Hi ſunt qui cum mulieribus non ſunt coinquinati: virgines enim ſunt. De ſapientia dicitur. Neminē diligit deus niſi qui cū ſapientia inhabitat. De patiētia vero et fortitudine: dicat illud Prouer. viij. Mea eſt prudentia: mea eſt fortitudo. Sequitur. Mecū ſunt diuitie et gloria: opes ſuperne et iuſticia. Opes enim ⁊ diuitias vocat ⁊ abundantiā virtutū. que idem eſt ꝙ perfectio ſeu iuſticia. iuſtus inquit vir et perfectus. Unde infra de viro: ⁊ de iuſticia: et de perfectione. Sic igitur patet ꝙ eſt vnū cū: interius fecundatiuū. ⁊c. ¶ Tertio dico. ꝙ eſt vnū cū: ſuperius copulatiuū. Et hec eſt illa charitatiua ſocietas que cū deo copulat virum iuſtū. Cū deo inquit ambulauit. Malac. ij. in pace et equitate ambulauit mecum. Omnia enim volunt eſſe cū illo a quo habēt eſſe. Patet de piſcibus qui ſemper volūt eſſe cū aqua. Aues cum aere. animalia cū terra. et q̄r totum eſſe noſtrū tā naturale ꝙ̄ fortunale ꝙ̄ etiam morale a deo eſt. iuxta illud. j. Corin. xv. Gratia dei ſum id qđ ſum. ideo valde debemus appetere in eo ⁊ cum eo ſemper eſſe. Unde nota ꝙ iuſti ſunt cum deo. in conſcientia dum ipſum diligunt; ſibi adherentes. ſtabiliter. in eccleſia dum ipm̄ eligunt: ſibi ſeruientes: humiliter. in patria dum ipm̄ colunt: ipſo perfruētes. alacriter. ¶ Dico ergo ꝙ ſunt cum deo in ꝯſcientia ſibi ſtabiliter adherentes. ⁊ iſtam copulā cum deo facit caritas et gratia que deū ⁊ hominem coniungunt. Unde etiam ipſe deus loquens homini in ſcriptura; videtur iſtam ſocietatē conſulere dicens. iiij. Regū xviij. Facite mecum quod vobis vtile eſt. Et ſi queris ab eo quod ſit quid vtile eſt facere ſecum? Reſpondere poteſt per hec verba.

Mecū
- Uigilate.
- Properate.
- Laborate.
- Perſeuerare.
- Aſcendite.
- Diſcernite.
- Addiſcite.
- Diligite.
- Diuidite.

Dico ergo. Mecum vigilate. excuſſo ſopore. et ideo ipſe eſt qui apoſtolos rep̄rehendit dicens Math. xxvj. Non potuiſtis vna hora vigilare mecū. Uigilate ⁊ orate ne intretis in tentationem. item dicit mecum p̄perate diſcuſſo torpore j. Regū. xvj. Sanctificamini ⁊ venite

Colligite et venite mecum. Itē dicit me
Comedite. cum laborate robuſto vigore
Quieſcite. Unde laborantibus dicitur
Mat.xx. Ite et vos in vineam meam: Sequitur. Non
ne ex denario conueniſti mecum. et illud Phyl.iiij. Ad
iuua illos qui mecū laborauerunt. Item mecum perſe
uerate duranti tenore. Luc.xxij. Uos eſtis qui permā-
ſiſtis mecum in tentationibus meis. Item mecū aſcē
dite alta contemplando. Exodi.xxxiiij.ca. Stabis me
cū ſuper verticem montis. Item mecum diſcernite ve
ra iudicando. Act.xxviij. Qui mecum erant lumen vi
derunt. Item mecum addiſcite magna perſcrutando:
et merito. quia ſapientia perſeuerauit mecum. Eccſs.
ij.ca. Item mecum diligite feruenter amando. ij. Re-
gum.iij. Fac mecum amicicias. item mecum diuidite
bonum occupando: Luce.xv. Fili tu ſemper mecum es
et omnia mea tua ſunt. Item mecum colligite ſemper
bona congregando. Luc.xj. Qui non eſt mecū: aduer-
ſum me eſt. et qui non colligit mecum diſpergit. Item
mecum comedite memet deguſtando. ſcilicet in ſacra
mento altaris. j. Regum.ix. Aſcende ante me in excel
ſum: vt comedas mecum. Item mecum quieſcite deuo
ta ſectando Luc.xxiij. Hodie mecum eris in paradiſo.
Uiri enim deuoti: per deuotionem paradiſum frequē
tant. Patet ergo quomodo iuſti ſunt cum deo in con
L ſcientia ſibi ſtabiliter adherentes. ¶ Sed ſecundo ad
huc dico. ꝙ ipſi ſunt cum deo in eccleſia ibi nobiliter
preſidentes. Et iſti potiſſime ſunt viri eccleſiaſtici qui
pro eo cum deo eſſe dicuntur: quia eius vicarij ſunt et
eius officia exequuntur. et ſibi perſonaliter miniſtran
tes cum ipſo ꝙ̄ tum ad profeſſionem et ſtatum: habi-
tant corporaliter et morantur. vnde ipſe dicit illud. Lu
ce.xj.ca. Pueri mei mecum ſunt in cubili. Uerumta-
men ſicut quandoqꝫ fit ꝙ habet homo ſecum in do-
mo ſua in ſecreto et alto officio aliquos ꝓditores: qui
dato ꝙ panem ſuum comedant omni die: aduerſarijs
tamen ſuis magis fauent ꝙ̄ ſibi. Sic deus in ſtatu ec-
cleſiaſtico habꝫ aliquotiens aliques malos alte bene
ficiatos et promotos: qui ꝙ̄uis panē ſuum. i. ipſius ſa
cramentū: vel panē ſuū ad literam. i. bona tpalia ſua
comedant et participent omni die abundāter ipſi tāꝙ̄
proditores et mali: hoſti ſuo. ſ. mundo: vel tyrannis: vel
dyabolo potius fauent et obediunt ꝙ̄ ſibi. De quibus
conqueritur ipſe dominus dicens. Math.xxvj. Qui
intingit mecū manū in paraplyde ipſe me tradet. Iſti
ergo non ſunt cum deo: ſed potius contra deum. Iuxta
illud predictum Luc.xj Qui non eſt mecū: aduerſum
me eſt: immo poteſt hodie dicere illud Eſa.lxiij. Torcu
lar calcaui ſolus: et de gentibus non eſt vir mecum etc.
Patet ergo ꝙ aliqui ſunt cū deo in eccleſia nobiliter
M preſidentes. ¶ Sed tertio dico ꝙ iuſti ſunt cum deo in
patria: ibi feliciter quieſcentes quia reuera ibi ſunt ſci
licet in paradiſo.
Honorabiliter ſociati. Aſſociati dico hono
Delectabiliter ſatiati. rabiliter qꝛ ſicut dr.
Inexterminabiliter honorati Mathei.viij. Ipſi re
Indefectibiliter radicati. cumbūt cū abraam:
yſaac et iacob: in regno dei. Item ſunt ſatiati delectabi
liter. vnde illud Apoc.iij. predictū. Ego cum illo. et ipſe
mecum. item ſunt honorati exterminabiliter. Apoca.
iij. Qui vicerit: dabo ei ſedere in throno meo mecum.
item ſunt perpetuati indefectibiliter. j. Theſ.iiij. Ra-
piemur obuiam xp̄o in aera: et ſic ſemper cum domino
erimus Cum deo ergo ambulauit. Et ſi vis adhuc no
tare: qui et quales ſunt quos dn̄s in paradiſo ſecū vult
habere. vel quales etiā ſunt quorū ſocietatem noſtrū
quilibet debet velle dico ꝙ iſti ſunt viri qui pollent.
Puritatis decore florido.
Firmitatis vigore ſolido.
Sagacitatis fulgore ſplendido
Simplicitatis dulcore ſtolido.
Dico ꝙ illorum debet deus et homo gratam ſocietatē
habere qui ſunt puritatis floridi decore. vnde de balaā
dicitur. Nume.xxij. Quod ipſe habebat ſecum duos pue
ros. Puer autē a puritate dicitur. item illos qui ſunt
firmitatis ſolidi vigore. vnde de moyſe dicitur exo.xiij.
Quod ipſe tulit ſecum oſſa ioſeph. Item illos qui ſunt
ſagacitatis ſplendidi fulgore vn̄ de moyſe dicitur exo.
xxxiiij. ꝙ ipſe aſcendit in montem portans ſecum tabu
las. Tabule enim legis digito dei ſcripte: ſignificant vi
ros ſcientificos atqꝫ doctos. Item illos qui ſunt ſim-
plicitatis ſtolidi dulcore. ſicut de leuita legitur iudic.
xix. Quod ipſe habebat ſecum duos aſinos. Aſini enim
ſimplices et innocentes ſignant. Patet igitur: quōmō
quidam ſunt cum deo: in patria: in eccleſia in ꝯſciētia
Cum deo inquit ambulauit. Et hoc eſt quartum au-
toritatis: in qua ſcilicet per cum: tecum. ſecum. oſtēſa
eſt quedam ſocietas cum deo. cum ſeipſo. et cum proxi
mo: Et ſic oſtenſum eſt quomodo eſt vnum cum: per-
tinens ad iuſti caritatem. ¶ Tertio principaliter di- N
co ꝙ eſt vnum cum: pertinens ad impij prauitatem:
Et iſtud nihil aliud eſt ꝙ̄ malorum ſocietas atqꝫ liga
Mali enim ſemper volunt ſecum habere alios malos
nec ſecum habere curant dominum. neqꝫ iuſtos. Si-
miles enim videntur amazonibus que fuerunt mulie
res ſole ſine viris manentes quia ſcilicet nullū maſcu
lum ſecum viuere permittebant. ſed de patria ſua aut
remittebant aut occidebant. feminas vero ſibi ſimiles
reſeruabant. Et mamillā dextram ne in ſagittatu im
pedirētur. ipſis ſibimet adurebant penitus et deſtrue
bant. ſicut ponunt Oroſius et Solinus. Sic vere mali
et feminei. ideſt viri eneruati et effeminati. Maſculos
ideſt viros iuſtos: viriles et perfectos ſecum habere no
lunt quinimmo ipſos a ſe reijciunt vel perſecutionibꝰ
affligunt. dicentes illud. Eſaie.lxiij. De gentibus non
erat vir mecum. feminas vero carentes mamilla id-
eſt perſonas effeminatas et eneruatas mamilla pie-
tatis carentes: tanꝙ̄ ſibi ſimiles et conformes ſecum
retinent atqꝫ ſeruant. Mali enim ſocietatem volunt
malorum: et comitiuas diligunt iniquorū. vnde Ma
thei. vndecimo. De ſpiritu nequam dicitur: quod ipſe
accepit ſecum ſeptem ſpiritus nequiores ſe et habitant
ſimul. vnde etiam cuilibet iuſto ſocietatem malorum
neceſſario habitanti: dicitur illud Ezechi.ij. Impij et
ſubuerſores ſunt tecum. et cum ſcorpionibus habitas.
Et ſi vis nota quod per cum: poteſt intelligi multi-
plex mala ſocietas que ſcilicet nobis a deo interdicit
et vetatur. videlicet.
Proditioſa tractans malicias.
Litigioſa ſectans diſcordias.
Societas. Luxurioſa ſedans mundicias.
Ambitioſa querens diuitias.
Preſumptuoſa ſpernens iuſticias.
¶ Et merito: quia pro certo de talibus ſocietatibus ac
quiritur ſocietas periculoſa habens triſticias. De pro
dicioſa ſocietate dicitur in pſalm̄. Loquuntur pacem
cum proximo ſuo: mala autem in cordibus eorum.
De ſocietate litigoſa: diſcordia et litigioſa. dicitur in
ps. Cum his qui oderunt pacem eram pacificus. De
ſocietate luxurioſa dicitur Eccleſiaſti.ix. Ne reſpicias
mulierem multiuolam. et cum ſaltatrice ne aſſiduus
ſis. De ſocietate diuite auara et ambitioſa: dicitur Ec
cleſiaſtici.xiij. Ditiori te ne ſocius fueris. Sequitur.
Si habes conuiuet tecum. Si non habueris derelin-
quet te. De ſocietate preſumptuoſa dicitur Eccleſiaſti
ci.viij. Cum audace ne eas in via. Et ibidem.xiij. Ne
communices cum homine potente. De ſocietate vero
periculoſa que ſcilicet ex precedentibus ſequitur. hoc
eſt de ſocietate damnatorum dicitur in pſalmi. Eſti-
matus ſum cum deſcendentibus in lacum. Et Eſaie.
xxxiiij. dicitur: Deſcendet vnicornis cum eis: et tauri
cum potentibus. Sequitur ibidem de inferno. Et cu-
bile draconum: et paſcua ſtrutionum ocurrent tibi
ibi demonia. Onocentaurus et piloſus clama-

Ayuntamiento de Madrid

bunt alter ad alterū ꝛc. Cōpara diuerſa genera dānatoꝝ ū iſtis aīalibus que in iſta ſocietate cōcurrunt. ptꝫ igit de cū quo accipitur. quo ad deū quo ad virū iuſtū: et quo ad impium. Sufficiat ergo. Exēpla vel figuras modicum allegaui: quia nimis fuiſſem prolixus. et q̄ꝛ de ſocietate tam bona ꝙ̄ mala fit mentio in pluribus locis in hoc opere ꝛc. Uide de ſocietate: congregatione ſimul et ſimilibus titulis.

A **Cunctus. ta. tū.** Quoniā cunctus ⁊ oīs vniuerſitatē ⁊ multitudinem ſignant. que vt cōmuniter ad perſonas plus ꝙ̄ ad res refertur. Et in ſcriptura fiat mentio de multis generibus perſonaruꝫ. Notabo ꝙ per iſtud adiectiuū poteſt intelligi.

Uniuerſitas.
- Iuſtoꝝ ū. Prima ſolet rite regulari.
- Maloꝝ ū. Scđa ſolet mala operari.
- Meritoꝝ ū. Tertia dꝫ iuſte vēdicari.
- Uitioꝝ. Quarta dꝫ caute declinari.
- Tormētoꝝ. Quīta dꝫ multū formidari
- Premioꝝ ū. Sexta dꝫ ſurſuꝫ affectari.
- Tēpoꝝ ū. Septīa dꝫ ad bonū ordīari
- Locoꝝ ū. Octaua dꝫ ī bono freq̄ntari

Eſt igitur multitudo iuſtoꝝ ū quia. ſ. cūcti debēt deo et ſupioꝛib⁹ obedire: mādata ſeruare. fidē tenere ⁊ a vitijs cauere. Uñ nota ꝙ neceſſe ē vt cūcti defleam⁹ ꝯmiſſa ſcelera: Cūcti faciam⁹ vtutū opa. Cūcti ſubeam⁹ maioꝝ onera. Cūcti acq̄ram⁹ btā munera. Igr̄ ꝯmiſſa ſcelera cūcti defleam⁹. ij. Re. xv. Oēs viri flebāt voce magna. Sequitur. Et cūctus popul⁹ incedebat per viā q̄ reſpicit ad deſertum. Item virtutū opera cuncti compleamus. Exo. xxiiij. Omnia que locut⁹ eſt deus faciemus. Item maioꝝ ū onera cuncti ſubeamus. i. maioꝝ uꝫ preceptis cunctis obediamus Geñ. xlj. Ad tui oꝛis imperium cunctus populus obediet: Itē eterna munera cuncti acquiramus. ſ. gloꝛiā paradiſi. vbi ſcꝫ eſt abūdātia et pax eterna. q̄ꝛ ſicut dicitur Heſter. ij. Rex aſſuerus iuſſit conuiuiū permagnificum preparari cunctis pꝛincipibus ſuis. Heſter. xiij. Optata cunctis moꝛtalibus pace fruerētur. Talis eſt igitur multitudo iuſtoꝝ.

B ¶ Itē inueniṫ multitudo maloꝝ ū ſeu impioꝝ ū. qui ſcꝫ.

Cuncti ſunt.
- Doloſi proximos fallētes.
- Pompoſi proximos ſpernentes.
- Ruinoſi deoꝛſum cadentes.

Cuncti dico ſunt doloſi Hiere. vj. A maioꝛe vſq̄ ad minoꝛem cuncti auaricie ſtudent: a propheta vſq̄ ad ſacerdotem oēs faciunt dolū. Cuncti etiā ſunt pompoſi ſeu etiā ſuperbi ⁊ preſumptuoſi eccle. iij. Cuncta ſubiacent vanitati. Job. xv. Cūctis diebus ſuis impius ſuperbit et iob. xl. Reſpice cunctos ſuperbos. Cuncti tales erunt finaliter ruinoſi q̄ ſcꝫ in die iudicij coꝛruēt in infernū. Job. xl. Uidētibus cunctis precipitabitur. Patet ergo quō eſt vna cōgregatio: multitudo ſeu vniuerſitas peccatoꝝ ū. ¶ Tertio inueniṫ quedā multitudo virtutū et meritoꝝ ū eccle. vij. Cuncta tentaui in ſapientia. ¶ Itē multitudo vitioꝝ ū. ꝛc. obmitto q̄ꝛ paruꝫ valet. ¶ De vniuerſitate vero toꝛmentoꝝ ū. premioꝝ uꝫ. locoꝛum. vide in ſuis titulis et ſynonimis. ¶ De vniuerſitate tempoꝝ ū ⁊ dierū qualiter. ſ. cuncti dies noſtri ſine interpellatione ſine diminutione ſunt ad dei ſeruitiuꝫ oꝛdinanda: multa poſſent dici. q̄ꝛ multe ſunt autoꝛitates ad iſtud ꝓpoſitū. ſed obmitto gr̄a breuitatis: quia. ſ. infra in titulo de die in litera. d. ſatis fiet.

A **Cupere. Cupiēs.** Nota ꝙ cupere idem eſt ꝙ aliquid feruenter deſiderare. Et pōt ſumi in bono ⁊ in malo. In bono enim ſignat illud ſanctū deſideriū quod habēt iuſti de bonis ſpiritualibus et eternis. In malo vero ſignat illud deſideriū coꝛruptū quod habent impij de vitioſis operibus: malis delectationibus deſiderijs et diuitijs externis. Igitur de pꝛima cupiditate qua ſcilicꝫ boni cupiunt vtilia non nociua poſſum dicere ꝙ virt⁹ appetitiua tunc eſt bene diſpoſita naturaliter: quādo nō cupit aliquid niſi quod ſue ſanitati conuenit coꝛporaliter. Nā quādo virtus illa non appetit niſi qđ pōt dirigere: tunc dicitur hō ſanus eſſe. Sic vere dicaꝫ ꝙ ille ſpiritualiter bene eſt diſpoſitus: qui vitia ⁊ peccata: bona terrena et mūdi vanitates: que vtiq̄ anime nociua ſunt. et que nec regi nec dirigi bene poſſunt nō appetit ſed ſolum virtutes et bona opera que anime ſalubria ſunt cupiens: omnia cetera vilipendit. Et ſic ſi vis.

Nota quod boni cupiunt.
- Sumere doctrīe ferculū qđ iuſtos ſatiat vt hos reficiat
- Struere mentale vaſculū vt multa capiat.
- Stringere fraternū vinculū vt nullū odiat.
- Uidere regentem ſeculum vt hos exaudiat.
- Tenere celi latibulum vt hos ſuſcipiat.

B ¶ Dico ergo ꝙ iuſti cupiūt doctrinā per quā reſatientur. vnde de lazaro dicitur Luce. xvj. Quod ipſe cupiebat ſaturari de micis que cadebāt de menſa diuitis. q̄ꝛ ſcꝫ iuſtus ſumme dꝫ cupere et deſiderare ꝙ de micis doctrine que de menſa ſacre ſcripture prouenīūt a diuite viro xp̄o ſpūaliter ſatietur. Itē iuſti cupiunt gratiaꝫ ꝑ quam edificētur. Gratia em̄ edificat ſpūaliter domū mentis: vt ſcꝫ xp̄m capiat cū virtutibus atq̄ donis. j. Para. ij. domus quā edificare cupio magna eſt valde Itē iuſti cupiunt amiciciā vt ꝯpatianṫ. Phy. j. Teſtis eſt mihi deus quō cupiā vos oēs in viſcerib⁹ ieſu xp̄i. Item cupiunt dei amiciciā vt eius pulcritudine alliciātur. vnde de herode dr̄. Luce. xxiij. Qđ ipſe erat multo tēpoꝛe cupiens videre ieſum. Itē cupiūt celeſtē gl̄iam vt ibi reficiātur ⁊ bonis oībus induātur. ij. coꝛi. v. Nā in hoc ingemiſcimus: habitationē noſtrā que de celo eſt ſuperindui cupientes. Patet igiṫ ſic quō cupiditas ſumitur in bono.

C ¶ Scđo dico: ꝙ vt cōiter ſumiṫ ī malo. Et ſic nihil aliud eſt ꝙ̄ auaricia vel exceſſiuus appetitus rerū inutilium ⁊ malarū. Appetitus em̄ male diſpoſitus et coꝛruptus magis cupit nociua ꝙ̄ vtilia ſic vere mala volūtas et deſideriū iniquoꝝ ū. Prouerbi. j. Stulti ea que ſunt ſibi nociua cupiunt. Et de hac cupiditate poſſent dici infinita: ſed pauce ſunt autoꝛitates vocales et in infinitis locis de auaricia et cupiditate in hoc opere tractatur. Notabo ꝙ illa que per cupiditatem ⁊ auariciam acquirūtur. Nō ſatiant nec proficiunt: q̄ꝛ ſolent mētē inflāmare. Nō perdurāt ſed deficiunt q̄ꝛ ſolent cito declinare. Nos diffamāt et inficiunt: quia ſolent famā obfuſcare. ¶ Solent dico mētem inflammare: vt plura petantur. vnde eccleſiaſtici. xiiij. Inſatiabilis eſt oculus cupidi Solent etiā paruꝫ delectare cum cito perdantur. vnde de auaro dicitur. Job. xx. Cum habuerit quod cupierat poſſidere non poterit. Solent inſuper famam obfuſcare cum iure ſpernantur. Unde ſcriptura ipſos vituperans et diffamās dicitur Eccleſiaſtici. xiiij. Uiro cupido et tenaci abſq̄ ratione eſt ſubſtantia ꝛc: Uide de auaricia: et in titulis auariciam ſignificantibus ſicut eſt ignis ardere accendere. ꝛc.

A **Cur.** Nota quod iſtud aduerbium interrogatiuū cur quandoq̄ dicitur inquiſitiue. Job. vij. Cur non tollis peccatū meum: et quare non aufers iniquitatem meam? Item ſumitur deſolatiue. ſicut Job. iij. vbi dicitur. Quare non in vulua moꝛtuus ſuꝫ: egreſſus de vtero non ſtatim perij: quare exceptus genibus: cur lactatus vberibus? ꝛc. Item ſumitur reprehenſiue et conqueſtiue et hoc modo ſumitur communiter in ſcriptura: ſicut exodi. v. dicitur. Domine cur affliꝛiſti populum iſtum? Et ideo notabo. ꝙ per iſtā dictioneꝫ cur reprehenduntur multa genera perſonarum. vñ dominus poteſt dicere que ſequuntur.

Cur
- Tardaris xp̄i bonitatem guſtare dulciter.
- Scrutaris dei maieſtatem nimis ſubtiliter
- Furaris mundi facultatē que nocet grauiter.
- Sectaris carnis voluptatē que fedat turpiter.
- Uenaris fraudis prauitatē que fallit viliter.

¶ Dico ergo. quod per cur arguuntur illi qui tardant ad deum venire quibus ſcilicet poteſt dici illud Geneſis. xxiiij. Ingredere benedicte domini cur foris ſtas.

Ayuntamiento de Madrid

nis ſtas: Item illi q̄ tractãt vel certãt nimis alta ſentire Vñ angelus dicit iacob Gen.xxxij. Cur queris nomē meū qḋ eſt mirabile: Itē illi q̄ pcurãt mūdi opes glutire. vnde Gen.xxxj. Cur furat⁹ es deos meos: Laban qui loquit eſt mūdus: qui diuitias reputat deos ſuos. Itē illi qui amãt carnis op⁹ inire. ſ. luxurioſi. vñ illis qui vxorē leuite ſtuprãdo occiderant: dr̄ illud. iudic.xx. Cur tantū nephas facere voluiſtis: et nūc.xxxj. Cur feminas reſeruaſtis: rc. Itē illi q̄ captãt fratres fraude ferire vñ Joſue.ix. Cur nos decipere fraude voluiſtis: Unde infra de Quare vbi ponetur magis plene.

A **Cura.** Nota ꝙ cura idē eſt qḋ diligētia: induſtria et ſolliſtudo circa aliqḋ impēſa. Et breuiter cōcludēdo: cura ꝓprie ptinet ad platos. Iſtis eniꝫ eſt cōmiſſa cura et ſollicitudo de ſubditis gubernãdis. Eccli.xxxij. Rectorē te poſuerūt. noli extolli: curā illorum habe. rc. Et ideo iſti debēt eſſe ſicut elephātes: de quib⁹ dicit Plini. Mō maxima cura eſt eis: alteri de altero: vulneratos: ſenes ꝛ debiles adiuuãt: ſanãt ꝛ defendūt ꝓſtratos etiã ꝛ barriētes erigūt ꝛ ſibi inuicem multa amoris inſignia impendūt. Parētes etiã inter eos de filijs ſuis maximã hñt curaꝫ: ipſos eñ a dracōnibus defendūt: ꝛ ne oberrēt ipſos pcedere faciūt ipſos etiã ad natandū in fluminib⁹: ad inclinãdū caput noue lune ꝛ celi luminib⁹. ꝛ ad precauendū a draconis incurſibus informãt ꝛ inſtruūt. vt dicit idē. Sic vere nobis alijs xp̄ifidelib⁹ debet eſſe maxima cura ꝛ ſollicitudo alteri de altero. Mꝫ ꝯm apl'm: nos ſum⁹ alterius membra. Si quid vero vnū mēbrū patiat: cōpatiatur oīa mēbra. Rom.xij. Si eñ ſocios nr̄os viderim⁹ vulneratos ꝛ pſtratos: ipſos pcerto pie debem⁹ adiuuare: ꝛ eiſdē pro viribus ſubuenire. ꝛ eos ſi poſſum⁹ a ſuis infortunijs ſubleuare Gal.vj. Alter alteri⁹ onera portate. Parentib⁹ maxime ſcꝫ platis ꝛ maiorib⁹ dꝫ eſſe maxima cura de filijs: ipſos eñ debent ſollicite defendere a nociuis: ꝛ in neceſſarijs informare: docere enim eos debēt qualiter natabūt per deuotionē. qualiter reſpicient per cōtemplationē ꝛ affectionē qualiter etiam a dracone dyabolo ſe expedient per prudētie circunſpectionem. Iſti ergo ſunt mardoche⁹ de quo dr̄ Heſter. ij. Mō erat curā habēs ſalutis heſter. Iſti eñ debēt curare de ſubditis: q2 ſicut dr̄. Sap.vj. Equaliter eſt eñ cura de omnibus. Et tunc iſti poterūt dicere dño illud Gene.xlvj.ca. Uiri paſtores ſumus ſerui tui et curam habemus alendorum gregū. In quibus verbis patet: ꝙ prelati debent habere curam.

B De reſiſtendo viriliter. Uiri.
De pſidendo ſagaciter. Paſtores
De ꝯuerſando hūiliter. Serui tui
De puidēdo viriliter. Curā alēdoꝝ
Prelati enim debent eſſe.
Potentes ad reſiſtendum.
Humiles ad conuerſandm.
Utiles ad promouendum.
Sagaces ad preſidendum.

Curet ergo prelat⁹ de habēda ſtabilitate: viri Maxima eñ cura dꝫ ineſſe duci ꝙ fortis ꝛ ſtrennu⁹ poſſit eſſe: q2 ſine fortitudine. nec aduerſis pōt reſiſtere: nec exercitui ſubuenire. Sic vere platus qui dux eſt aliorꝫ debet valde curare de fortitudine ꝛ ſtabilitate ſpūali habēda. viri inquit. Mꝫ ſcꝫ prelati debent eſſe viri. i. ſtabiles: ſtrēnui ꝛ virtuoſi. ij. Reg.xiij. Cōfortamini et eſtote viri fortes. Uir eñ dr̄ a virtute: ꝙ̄uis multi ſint hodie qui nō dicunt a virtute. ſed a viriditate ad modū rami viridis. Ipſi eñ carēt oīmoda firmitate. Nō ſic ergo ſed curet vt dictū eſt de habenda ſtabilitate. Et hoc eſt qḋ ſupponit. Roma.xiij. vbi dr̄. Curaꝫ
C carnis ne feceritis in deſiderijs. Curã inqt carnis que ſcꝫ ſtabilitatē ꝛ virilitatem eneruat. ¶ Scḋo debet curare de habēda ſagacitate. paſtores. Paſtores eñ ſunt illi qui gregib⁹ paſcēdis et nutriendis preferūtur. quibus dꝫ ineſſe ſapiētia ꝛ pro grege paſcendo. ꝛ pro grege etiã defendendo. Sic prelati gregē ſubditorū debēt doctrinis ꝛ exemplis ſpūaliter paſcere: ꝛ ipſum etiã ſi poſſunt elemoſynas temporaliter enutrire propter qḋ ſapientia indigent et doctrina. de quibus dicere. iij. Dabo vobis paſtores iuxta cor meū: ꝛ paſcent vos ſciētia et doctrina. Quãuis de multis paſtoribus dicat illud Ezech.xxxiiij. Ue paſtoribus qui paſcūt ſemetipſos: ꝛ de
relinquūt gregem rc. ¶ Tercio dico. ꝙ debet curare p̄latus de habenda humilitate. Serui inquit tui. Prelati eñ ſunt ſerui ſubditorū vñ papa vocat ſe ſeruū ſeruorum dei. Prelat⁹ eñ eſt generalis ꝛ vniuerſalis ſeruus oīm. Sap.vj. Equaliter eſt eñ cura de oībus. Uñ nota ꝙ ſibi debꝫ ineſſe diligens cura de cōmuni vtilitate. De iuſtorū cōmunitate de infirmorū ſalute ꝛ tranquillitate. De cōmuni vtilitate dicit ille rex Antioch⁹ neceſſariū eſt duci pro cōmuni vtilitate noſtri curam habere. De iuſtorū cōmunitate dr̄. i. Macha.xiiij. Sacerdotes eorū cōſenſerūt eū eſſe ducē: ꝛ vt cura eſſet illi de ſanctis. De infirmorū autē ꝛ imperfectorū ſalute et ſanitate: dr̄. Luce.ix. De xp̄o qui eos qui cura indigebant ſanabat. Serui ergo. Seruus eñ dr̄ a ſeruiendo ꝛ a ſeruãdo q2 ſcꝫ ſubditos tenētur ſeruare ꝛ eis in ſpūalibus deſeruire. de quib⁹. ij. Reg.xv. Uniuerſi ſerui ei⁹ ambulabãt iuxta eū. Luc.xij. Beati ſūt ſerui illi quos cū venerit dñs. inuenerit vigilãtes. Multi tamen ſunt hodie qui nō dicunt ſerui a ſeruiēdo: ſed a ſeuiendo. ſicut ſunt crudeles prelati. de quib⁹ Treñ.v. Ceruicib⁹ noſtris minabamur ſerui dñati ſunt noſtri. Et.ij. Paral.xxiiij. Cōſurrexerūt contra eū ſerui ſui. ¶ Quarto E
dico. ꝙ prelat⁹ debet habere curã de agenda vtilitate Curã inquit habemus alendorū gregū. Greges enim ſubditorū debꝫ alere ꝛ eis in neceſſarijs puidere ſicut Job. Eſurientes alebat nudiſqꝫ veſtimenta pbebat. Et ſic p̄lati erūt figurati in illo pio ſtabulario: qui recepit ſauciatū cuſtodiuit ꝛ curã ei⁹ egit. Curã ergo ſolꝫ plat⁹ habere de ſubditis. q2 ſicut dr̄. i. Tymo.v. Qui ſuorꝫ ꝛ maxime domeſticorū curã nō hꝫ fidem negauit ꝛ eſt infideli deterior. et nota adhuc ſiuis. ꝙ prelatus dꝫ habere curam de ſubditis et ipſos etiam curare.

Equaliter iudicãdo.
Seueriter caſtigando
Benigniter cōſolãdo.
Sagaciter informãdo.
Utiliter viſitando.

F Dico ergo ꝙ curare dꝫ de iudicãdo equaliter. Nō eñ dꝫ plus pēdere ad vnã partem ꝙ ad aliã Math.xxij. Magiſter ſcim⁹ q2 verax es: ꝛ viã dei in veritate doces. ꝛ nō eſt tibi cura de aliquo. Cura dico ſpecialis. ſed de oībus generalis eſt tibi cura act. v. Afferebantur egri ad apl'os ꝛ curabãtur oēs. et ideo de qualitate videbatur conqueri martha. Luc.x. dicēs Domine nō eſt tibi cure: ꝙ ſoror mea relinquit me ſolam miniſtrare: Item curare dꝫ malos caſtigãdo ſeueriter vñ ipſe dꝫ eſſe ſicut ignis. de quo dicit eccl'i.xxviij Ignis curãs mitigabit dolorē. Itē debet curare cōſolando benigniter Oſee.xj. Portabã eos in brachijs. et neſciebant ꝙ curabã eos. Item curare debet informãdo ſagaciter ſeu ſubtiliter Hiere.xxx. Obducam cicatricem ꝛ curabo eos. ꝛ reuelabo illis deprecationē pacis: Item debet curare viſitando ſuauiter ꝛ vtiliter: dicens cum chriſto illud Math.viij. Ego veniam et curabo eum. Sed quid proculdubio multis prelatis pōt dici illud Luce.iiij. Medice cura teipſum. Si aūt tu queras qui ſunt quia deo et prelato poſſunt et merētur curari. dico procerto ꝙ iſti ſunt.

Ille qui lachrymarum ſtillat profluuia.
Ille qui aduerſa ſuffert diluuia.
Ille qui domini amat conſortia.
Ille qui diuina ſperat auxilia.
Ille qui domini orat ſubſidia.

Curantur igitur qui per lachrymoſaꝫ compunctioneꝫ G
madent. Exemplo naaman: qui in iordane lotus. a lepra ſua curatus eſt. iiij. Regum.v. Item aliqui curantur per temporalem tribulationem Oſee.vj. Ipſe cepit et curabit nos. percutiet et ſanabit nos. Item alij curantur per domini conſortium et deuotam eius frequentationem. Mathei.xv. Acceſſerunt ad eum turbe multe: Et curauit eos. Item quidam curantur per

Ayuntamiento de Madrid

ſpem fiduciam ⁊ deuotionē. j. Pet. v. Omnē ſollicitudinem proijcientes in eū: qm̄ ipſi cura eſt de vobis. Itē alij curātur per humilē orationē. Eccſi. xxxviij. Ora dominū ⁊ curabit te. Aduerte autem ꝙ multi ſunt ita infirmi ꝙ nullo modo poſſunt curari: ⁊ tales ſunt deſperati et obſtinati vnde de demoniaco dicitur Luc. viij. Quod a nullo poterat curari. et Hiere. lj. Curauimꝰ babylonē ⁊ non eſt curata: Non ſic: ſed obediendo deo permittamus nos curari Math. xvij. Curatꝰ eſt puer ex illa hora. Iſta ergo de cura et de curare ſufficiant. Vide de Diligentia. Sanare: qꝛ ſcilicꝫ curare idem eſt qđ ſanare: vel idē eſt ꝙ de aliquo curam et ſollicitudinem gerere et habere. ⁊c.

A **Currere. Curſus.** Nota ꝙ currere nihil aliud eſt q̄ feſtinē ſeu velociter verſus aliquem terminū ſe mouere. Et ſignat exercitium operationē diligentiam ⁊ obediētiā. Poſſumus ergo diſtinguere ꝙ eſt,

Quidam curſus naturalis.
Quidam curſus criminalis.
Quidā curſus moralis, ⁊ ſpūalis.
Currit hō naturalr̄ de vita ad mortē.
Currit hō crimīaliter de grā ad culpā
Currit hō ſpūaliter de grā ad gloriā.

Curſus naturalis ſilis ē curſui nauis i mari in qua hō ſedēs q̄uis velociter currat ad portū iſtud tamē nō ꝑcipit nec aduertit. Sic vere nos qui in mari huius mūdi: in naui corporis: ad portum mortis tendimus non aduertimus q̄uis celeriter trāſcurramus. Luce. xxiiij. Surgens petrus cucurrit ad monumentū. Job. ix. Dies mei velociores fuerunt curſore. Curſus vero criminalis ſimilis ē curſui fluminis qui toto impetu labitur et fluit verſus mare. Sic ſunt peccatores qui toto affectu et deſiderio labūtur et currunt ad mare. i. ad amaritudinē peccatorū. Qđ patet de raptoribus et impetuoſis: ⁊ precipitibꝰ iudicibꝰ ⁊c. Prouer. j. Pedes eorū ad malū currunt ⁊ feſtinant vt effundant ſanguinē. Hiere. xxiij. Non mittebā ꝓphetas et ipſi currebant. Curſus vero ſpūalis ⁊ moralis ſimilis eſt curſui ſolis qui omni die currit: ab oriente in occidentē: ⁊ iterū reuertit̄ ad orientē. ſm̄ ꝙ a firmamento ⁊ per firmamentū trahitur ⁊ mouetur. Sic vere vir iuſtus nō ceſſat circuire ⁊ currere per exercitiū bonorum operū, ⁊ virtutū. Et hoc ꝑmo verſus occidētē ſcꝫ conſiderando circa proprie nature fragilitatē caſuꝫ et infirmitatē ⁊ mortē. Itē dꝫ currere verſus orientem id eſt verſus paradiſum ⁊ celū. ſ. cōſiderādo ⁊ deſiderādo celi claritatē: felicitatē et vitā eternā. Et iſtū procerto curſum debet facere; ſe cōformando motui firmamēti. i. voluntati dei totaliter adherēdo. Vn̄ de iſto curſu poteſt intelligi illud Eſa. xl. Qui ſperant in dn̄o mutabunt fortitudinē: aſſument pēnas vt aquile current et nō laborabūt et non ambulabūt ⁊ non deficiēt. Quilibet eīm iuſtus poteſt dici curſor. qui ſcꝫ ſicut curſor dn̄i ad terminū accelerat; multas noticias vel amicicias in via non deſiderat: grauibus ſarcinis ſe non onerat ſigna curſoris pretendit ⁊ portat, que ſcꝫ ſunt lancea barile cum vino. pixis clauſa cū literis: ⁊ pictura armorū domini ſui. Sic vir iuſtus ad terminuꝫ paradiſi ſolet currere in via mundi: circa delectabilia non ſolet ſiſtere. mundanorū amicicias nō ſolꝫ q̄rere. ſarcinas terrenorum nō ſolet ſe onerare. ⁊ ſigna virtutū ſecū dꝫ gerere et preferre. Sic ergo ſuccinctus et reſtrictus per temperantiam: habeat lanceā. i. crucis et paſſionis memoriam. habeat vas cū vino. id eſt deuotionē inebriatiuā et ſapientiā: habeat pixidē clauſaꝫ. i. prudentē ⁊ ē ſecretam ꝯſcientiam in qua habeat teſtimoniales literas puritatis et innocentie habeat; arma domini noſtri ieſu chriſti id eſt paupertatē et patientiā. Et ſic erit ille curſor de quo dicitur. ij. Reg. ij. Aſael erat curſor velociſſimus: ſicut vnus ex capreis. et illud. Hiere. ij. Curſor leuis ⁊c. ſicut infra. Curſus ergo moralis ⁊ ſpūalis eſt a nobis frequentandus. et continuandus. Ceruus enim qui non continuat curſum ſuum: ſed ſiſtit et delectatur in latratu canum. vel in ſibilo venatorum: facilliter capitur et necatur. Tigris etiā que curſum ſuuꝫ non continuat: ſed ſiſtit circa imaginē. ſpeculorū cōſiderando vmbrā ſuam: a proſecutione venatoris ⁊ a catulorum ſuorum recuperatione totaliter impeditur. In quibus exēplis docemur: ꝙ ſi curſum bonorū operum nō cōtinuauerimus: ſed in latratu canū. i. malarum ſuggeſtionibus in vmbra mundanarū eminentiarum. in ſibilo vanarū deliciarū et diuitiarū delectati fuerimus ⁊ horū occaſione curſum bonorū operum deſeruierimus: faciliter a venatoribus inferni per diuerſa vitia capiemur nec catulos noſtros. i. predā eterne beatitudinis cōprehendemꝰ vel etiā conſequemur. Debemus ergo currere: non ſiſtere continuare nō deuiare comprehendere non quieſcere. vnde apſus docet j. Corin. ix. Sic currite vt cōprehendatis. In quibus verbis aduerte ꝙ curſus bonorū operū dꝫ habere.

Modū ſagaciter proſecutiuū. Sic inquit.
Actū celeriter executiuū. Currite inquit.
Finē principaliter ꝯſecutiuū. Ut ꝯprehendatis.

Sit igit̄ in curſu noſtro modꝰ expediens in ꝓſecutiōe qđ oſtēditur cū dicit̄. Sic. Sic enim denotat mihi certum modū limitatū ⁊ ordinatū. ſm̄ quem eſt aliquid faciendū ad denotandū ꝙ nō a caſu nec inordinate: ſꝫ ſm̄ modū et regulā debemus currere curſum noſtrū. B Curſores eīm qui nō ſeruāt modū in currēdo faciliter fatigantur ita ꝙ ante terminū deſiſtere ꝯpellūtur. et ideo lupus qn̄ videt canes: nō ſtatim prorūpit ad velocem curſum: immo primo vadit paulatim ne fatiget. vt poſtea vrgente neceſſitate celeriter moueatur. Lepꝰ etiā in currendo vtitur certo modo: qn̄ eīm currit ante canes et maxime deſcendēdo de mōte: nō currit directe: verſus vallē: ſꝫ anfractuoſe ⁊ circunuolute nūc aſcēdit; nunc deſcendit: nūc vadit recte: nūc indirecte: nūc currit patēter. nūc iacet latēter. Iſtū autē modū currēdi ſeruat: vt canibus poſſit illudere: ⁊ eorū malicijs obuiare: Ceruꝰ etiā currēdo ſeruat certū modum mutat enim ſe de vna ſemita ad aliam. ne canes inueniāt viā ſuam. ex quibus exēplis docemur: ꝙ in curſu nr̄o morali et ſpūali: certus modus: certa forma eſt tenenda. Modus eīm in rebꝰ ſummopere requirit̄. ⁊ ideo currēdo per bona opera verſus celū: ſeruemꝰ modū debitū ⁊ maturū. Nō procedamus in principio nimis celeriter ſicut faciūt fatui nouicij qui in principio nimis ſunt feruentes. ⁊ ideo faciliter deficiunt. qꝛ ſicut dicit ꝑhus. Acres in principio: frangunt̄ in fine: Qđ figuratū ē in petro ⁊ iohe. vbi iohes qui citiꝰ precucurrit in monumentū tardius introiuit. Modū ergo debitū teneamꝰ Et nūc curramꝰ aſcēdēdo ꝑ viā ꝯtemplatiuā nūc deſcēdēdo ad actiuā. nūc de ſemita ad ſemitā nos mutādo per operationē alternatiuā. Sic inq̄t. Sic eīm. i. per iſtū modū: canes. i. demones illudemꝰ: ⁊ ſine periculo ad terminū veniemꝰ. ⁊ de eorū manibꝰ euademꝰ. De iſto ergo mō currēdi: dicit apl's ibidem. j. Cor. ix. Sic curro non quaſi in incertuꝫ: ſed caſtigo corpus meū et in ſeruitutē redigo. Et iob. j. dicitur. Sic faciebat. Job cunctis diebus. Sic inquit faciebat. id eſt certum modum ⁊ ordinē in ſuis bonis operibꝰ obſeruabat Qđ ꝓculdubio eſt cōtra multos fatuos ⁊ ꝓteruos q̄ in ſuis actibꝰ ſiue boni fuerit ſiue mali nō ſeruāt ordinē atq̄ modū: q̄bus dr̄ in ps. Non ſic impij nō ſic. q. d. Impij ⁊ iniqui nō ſeruāt ordinē. regulā vel menſurā. Sit ergo in nr̄o ſpiritali curſu modꝰ ſagaciter ꝓſecutiuus. Sic inq̄t. vn̄ Joel. ij. Quaſi equites ſic current ad ſonitꝰ quadrigarum. ¶ Secundo dico. ꝙ in noſtro curſu debet eſſe actus celeriter executiuus: quod oſtenditur cum dicitur. Currite in preſenti. Cito enim preſentialiter ⁊ ſine dilatione debemus per bona opera currere: et dei et prelatorū mandata per obedientiā executioni mandare. Dromedarius enim eſt animal ſiccū valde ⁊ calidum ⁊ modico contentum. ⁊ ideo inter alia animalia velociorem ⁊ longiorem facit curſum. Currit enim per centū miliaria vna die. et ideo dicitur dromedarius a dromos grece quod eſt curſus latine. Onager eſt C

animal

Ayuntamiento de Madrid

anima quod eſt oīno imbelle: qđ ſemꝑ moraṫ in ſolitudine: ita tamen velociter currit ꝙ per curſum leoni effugit et euadit vnde curſus ſuus datur ei in loco naturalis armature Et ideo de onagro dr Hiere. ij. Curſor leuis explicās vias ſuas onager aſſuetꝰ in ſolitudine. Ex quibus exēplis docemur. ꝙ ſi fuerimus dromedarij .ſ. calidi per caritatē. ſicci per voluptatis paucitatē modico cibo cōtenti per abſtinētie parcitatē imbelles per benignitatē in ſolitudine viuētes dimittēdo negociorum varietatē. nos procerto erimus velociſſimi curſores. Obediēdo eñ dei et prelati mādatis: ita velociter curremus ꝙ ad remotiſſimos paradiſi terminos pertingemus ⁊ leonis inferni ſeuiciā euademꝰ. et ſic erimus ſicut aſael: de quo dr. ij. Reg. ij. Quod aſael curſor velociſſimus fuit ſicut vnus de capreis: qui eſt in ſiluis Currite ergo. i. deo ⁊ prelato celeriter obedite. Ideo de abraaz dr. Gene. xviij. Quod ipſe cucurrit in occurſuz angelorum. Et ſi vis potes notare. ꝙ in ſcriptura inuenitur multiplex bonus curſus quo. ſ. ad deū eſt currendum quod promittens dominꝰ dicit Prouer. iiij. Ducam te per ſemitas equitatis quas cum ingreſſus fueris non arctabuntur greſſus tui: et currens non habebis offendiculū vbi oſtēditur ꝙ currendū eſt per viam iuſticie ſeu mandatorum. Nam

D

	Curta.		Breuius: ſemitam.
Via.	Recta.	Curremꝰ.	Citius: equitatis.
	Lata.		Letius. nō arctabūtur.
	Tuta.		Certius. nō habebis

offendiculū. Iſta dico eſt via breuis et curta q̄ dicitur ſemita. que vt cōmuniter breuior eſt ꝙ via publica vide infra de ſemita. Et breuiter quia iſta via recta eſt tuta. curta et lata. dico ꝙ ibi merito eſt currendū. ps. Sine iniquitate cucurri et direxi. cucurri. ſcz.

Ad contemplandū deum ſubtiliter.
Ad adorandū deum humiliter.
Ad debellandum hoſtem viriliter.
Ad exultandū deo mentaliter.
Ad obſeruandū fidem veraciter.
Ad triumphandū ſurſum feliciter
Ad conſummanuū bonū finaliter.

Igiṫ curramus ad deū ſubtiliter cōtemplandū. Geñ. xviij. Cūq; eleuaſſet abraam oculos apparuerūt ei tres viri: quos cū vidiſſet cucurrit in occurſum eorū. Tres eñ viri tres perſonas trinitatis ſignificant. Item curramus ad ipſum humiliter adorandū vnde de aaron legiṫ Nūeri. xvij. Qđ ipſe cucurrit ad multitudinē quā vaſtabat incendiū ſtans ꝓ populo deprecatus eſt. Itē curramus ad hoſtes viriliter debellandū. j. Reg. xvij. feſtinauit dauid et cucurrit ex aduerſo phyliſtei. et ad Heb. xij. Per patientiam curramus ad certamen nobis propoſitum. Itē curramus ad deo mentaliter exultandū ps. Exultauit vt gygas ad currendā viā ſuam. Itē curramus ad fidem veraciter obſeruādū dicētes. ſ. xpo illud. Cant. j In odore vnguētorū tuorū curremꝰ oleū effuſum nomē tuum ideo adoleſcentule dilexerūt te. et eſa. lv. Gentes que te nō nouerūt ad te currēt. Itē curramꝰ ad coronā feliciter promerendū vel ad ſurſum triumphandū. vñ illud j. Corin. ix. Oēs quidē currūt: ſꝫ vnus accipit brauium et illud. ij. Tymo. iiij. Curſum ꝯſummaui: ideo repoſita eſt mihi corona: Itē curramꝰ ad ꝯſummandū bonū finaliter. ps. cxviij. Viam mādatorū tuorū cucurri. Et enim in dei mandatis perfecta eſt bonorū conſummatio que eſt vita eterna. Joh. xij. Scio ꝙ mandatū eius ſcz patris: eſt vita eterna. Ecce ergo quomodo ad bonū diuerſimode ſit currendum. Currite inquit. ¶ Notemus tamen ꝙ hō impeditur celeriter currere ⁊ ad terminum attingere propter tria. Aliquando.

E

Propter vie ꝓlixitatē.
Propter oneris grauitatē.
Propter viriū debilitatē.

Primo mō impediūtur mūdi negocijs occupati Scđo mō impediuntur mundi diuitijs onerati: Tertio mō mūdi delicijs eneruati. Occupati eñ in mūdi negocijs habēt viā ꝓlixiorem ꝙ alij. Plures enim paſſus habent facere i. circa plura negocia vacare: ideo ipſos eſt difficile ad paradiſum peruenire. Quāuis eñ ſol et luna equali curſu currant in firmamēto: luna tamē citius peruenit valde ad terminuz et ad punctū ꝙ ſol. eo ꝙ valde minorē circuluz habet. Sic vere quāuis vnus ſingularis ⁊ vnꝰ regularis: vnus pauper ⁊ vnus diues equali curſu bonorum cōtendāt. pauper tamē et regularis q̄ circa minora occupatus eſt: citiꝰ curſum ſuū finire ad paradiſum peruenire debebit. qđ figuratū eſt in petro ⁊ iohe de quibus diciṫ Joh. xx. Johānes precucurrit citiꝰ petro. qui ſcz petrꝰ erat prelatus. et per conſequens circa plurima occupatus. Achimaas etiā filius ſadoch cucurrit per viam compēdij. ⁊ ideo prius venit ad dauid ꝙ chuſi. ꝙuis alius preceſſiſſet. ſicut dr. ij. Reg. xviij. Ad denotandū. ꝙ illi qui per cōpendiū paupertatis ⁊ religionis currunt citiꝰ ad dauid. i. ad xp̄m ceteris paribus perueniūt ⁊ attingunt. vnde Joh. xx. Currebant duo ſimul: ſed iohānes precucurrit citius petro ⁊ venit prior ad monumentū. ¶ Secūdi qui impediūtur currere ſunt illi qui habent ſarcinā grauiorē. Iſti ſunt diuites huius mundi: qui mundi poſſeſſionibus: amicorum ſuorum oblectationibus ſunt grauati et onerati. Iſti ſunt ſimiles ſymie que fugiēs venatorem vnū de filijs ſuis accipit in brachijs: aliūq; ſuper dorſuz reponit qui ita fortiter matri adherēt. ꝙ tandē onere preſſa fugere vel currere non pōt. ſed periculo venatoris ſuccūbit. Sic vere illi qui filijs ſuis. i. affectiōe ⁊ cura naturaliū filiorū vel tēporaliū bonorū imoderate ſe onerāt. cū vigente auaricia ipſos dimittere nequeant: exinde currere per bona opera impediūtur. ⁊ a venatore ideſt dyabolo capiūtur. Talibus pōt dici illud Gal. v. Currebatis bene: quis vos impediuit? q. d. pōdus ⁊ amor tēporaliū. Ideo dicebat ⁊ docebat apſs. Hebre. xij. Deponentes omne pōdus ⁊ circūſtans nos oīne peccatū curramus ad propoſitū nobis certamē. ¶ Tertij quoruz curſus impediṫ ſunt illi qui habēt virtutē debiliorem. Et iſti ſunt delicioſi ⁊ carnales. quos delicie debilitant et eneruāt. equꝰ enim pinguis nō bñ currit. Ceruus quāto pinguior: tanto ad currendū eſt ineptior. et ideo cautelā habent cerui: ꝙ qñ ſunt pingues abſcōdunt ſe: ſcientes ꝙ ſi inſtaret venator currere non valerent. Pulli etiā aquile qñ pingues ſunt fiūt inhabiles ad volandū: et ideo mater eorū ſolet ſubtrahere ſibi cibum. Quibus exemplis docemur. ꝙ illi qui delicijs impinguanṫ. ad currendū ſpūaliter impediunṫ. Talibus enim eſt valde laborioſum currere ⁊ laborare. Vñ hiere. xij. Si cū peditibus currens laboraſti: quō cū equis poteris contendere? et Amos. vj. Nunquid in petris currere poſſunt equi? Omnes ergo iſti non currūt velociter in via morū: ſed procerto in vijs malis valde inueniunṫ fortes ⁊ parati ad currendū. ſicut dr. Hiere. xxij. Tui vero oculi ⁊ cor ad auariciā et ad ſanguinem innocentem fundendū et ad curſum mali operis. De curſu aūt mali opis quis ſit. poſſum notare ꝙ iſte eſt.

F

G

	Superborū q̄ eſt ꝓſumptuoſus.	
	Auarorū qui eſt anfractuoſus	
Curſus.	Immūdorū qui ē delicioſus.	
	Tyrānorū qui ē impetuoſus.	
	Inuidorū qui eſt malicioſus.	
	Iracūdorū qui eſt tumultuoſus.	

De curſu ſupbie ꝓſumptuoſo dr illud Job. xv. c. Cucurrit aduerſuz deū erecto collo. ⁊ pingui ceruice armatus ē. De curſu auaricie anfractuoſo qui ſcilꝫ oīa vult ambire ⁊ circuire: dr. j. Reg. vj. Viuit dñs: q̄ curram poſt eū et accipiam ab eo aliquid. De curſu luxurioſo ſeu immundicie delicioſo dr Dañ. xiij. Quod illi duo impudici ſenes cū ſuſannā habere nequirent: cucurrit vnus et aperuit hoſtiū. De curſu ſeuicie impetuoſo dr. ij. Reg. xviij. Cucurrerūt decem iuuenes armigeri ioab percutiētes interfecerūt abſalon. ⁊ eſa. lix. Pedes eorum ad malū currūt: ⁊ feſtināt vt effundāt ſanguinē. De curſu inuidie malicioſo pot intelligi illud Nūe. xj. Qđ puer cucurrit ⁊ nūciauit moyſi dicēs eldad ⁊ meldad ꝓphetant in caſtris: videbaṫ eñ ex inuidia loqui. De curſu iracūdie tumultuoſo ſeu ſeditioſo dicitur. Dañ. viij.

Ayuntamiento de Madrid

Cucurrit ad eū ī impetu fortitudinis ſue: ⁊ efferatꝰ per
cuſſit arietē. Nō ſic chariſſimi: nō curramꝰ iſtis ma-
lis curſibus ſed potius bonis ⁊ virtutibꝰ Currite inq̄t
Exēplo illius qui curatus fuit a demonio. De quo dr
Marci. v. Uidēs ieſum a longe cucurrit ⁊ adorauit.
Ergo chariſſimi curramus ad bonū nō ad malū cum
M celeri execucione. ¶ Tercio dico. ꝙ nos debemꝰ curre
re cum vtili cōſecutiōe vt ꝯprehēdatis inquit. Ad finē
enim vt brauiū vite eterne poſſimus vtiliter conſequi
et habere per bona opera debemus currere ac etiaꝫ la
borare. Curſor enim currit vt accipiat ſalariū. Certās
in ſtadio pugnat vt accipiat brauiū. Fluuiꝰ currit vt ꝑ
ueniat ad maris ſpaciū. Uiator currit vt de die perue
niat ad hoſpitiū Sic vere chariſſimi: nos ſpūaliter de
bemus currere vt ad mare totius affluentie deū verū
poſſimus attingere vt ad hoſpitiū paradiſi poſſimꝰ
peruenire. ⁊ ad brauiū ⁊ ſalariū glorie eterne poſſimꝰ
recipere et lucrari: Ad finē ergo rectū ⁊ vtilē debemus
ordinare curſum noſtrū qꝛ ſcꝫ ad deū et ad bona eter-
na debemus per deſideriū currere ⁊ volare. Exēplo le-
poris: qui melius currit verſus montē ꝙ̄ verſus vallē
qꝛ nos melius ⁊ libentius debemus currere verſus mō
teꝫ. ideſt ad deū et ad paradiſum. per deſideriū et affe-
ctum ꝙ̄ ad vallem temporalium negociorū et bonorū
Ideo dicitur Prouer. xviij. Turris fortiſſima nomē do
mini: ad ipſam currit iuſtus ⁊ ſaluabit̄. Iſta autē ſunt
cōtra multos qui magis currūt deū ꝙ̄ ad deū magis
deſiderant temporalia ꝙ̄ eterna magis vitia ꝙ̄ virtu-
tes magis peccata ꝙ̄ merita. De iſtis dr Job. xv. Cu-
currit aduerſus deū erecto collo. ⁊ pigui ceruice arma
tus eſt. ⁊c. Uide cā autoritatem expoſitā ſupra vbi ad-
uerſari. Non ſic ergo: ſed curramꝰ ad bonū finē. ſ. vt cō
prehēdamus deū et paradiſum. Inter canes em̄ quidā
bene currunt: ſed nō bene cōprehendūt ſeu accipiunt
Quidā autē vtrūqꝫ faciūt qꝛ ſcꝫ bene currūt ⁊ bene ac
cipiunt. Quidā vero neutrū habēt qꝛ ſcꝫ nec bene cur
runt nec bene accipiūt. Sic vere chariſſimi: in mūdo
ſunt quatuor genera hoim quidā em̄ bene currūt per
bona opera ⁊ tamē iuſto dei iudicio. ſed occulto qn̄qꝫ
fit ꝙ nunꝙ̄ accipiunt eterna munera cuius rōnem aſ
ſignat apl's Roma. ix. vbi dicitur. Nō eſt volētis neqꝫ
currentis: ſed dei miſerātis. Alij autem ſunt qui male
currunt in vita. ſ. male viuēdo ⁊ operādo qui tn̄ in fine
quādoqꝫ per dei occultā predeſtinationē ⁊ gratiā bene
accipiūt. ſ. gloriā paradiſi. qꝛ ſicut dicit̄. j. Corinth. ix.
Omnes quidē currūt: ſꝫ vnus accipit brauiū. vn̄ Job.
xxxiiij. Nō placebit vir deo etiā ſi cucurrerit cū eo. Alij
vero ſunt qui nec bene currūt bene operādo: nec bene
accipiūt vitā eternā cōſequēdo. Alij bene currunt ⁊ be
ne accipiunt. ſicut ſunt boni qui bene operātur ⁊ para
diſum bene conſequunt̄. De quibꝰ dr Eſa. xl. Current
et nō laborabūt: ambulabūt ⁊ non deficiēt: Iſtis ergo
dicitur vt cōprehēdatis: vnde quilibet talis pōt dicere
illud Philip. iij. Sequor autem ſi quo modo compre
hendam Patet ergo ꝙ curſus noſter debꝫ eſſe vtiliter
conſecutiuus velociter executiuus ſagaciter proſecuti
uus. Et hoc de currere ſufficit.

A **Currus.** Dicit̄ a currendo. ⁊ eſt currus inſtru
mentū cum axe temone. ⁊ cū rotis ad
portandum merces ⁊ alia neceſſaria ordinatū qđ ſcilꝫ
ab equis currendo vt cōmuniter trahitur. ⁊ ideo me-
rito currus nuncupat̄. Nota ergo ꝙ in ſcriptura inue
nio multos currus ſpūaliter intellectos. videlicet.

	Chriſti.	Primꝰ trahitur a ſancto ſpiritu.
	Iuſti.	Secūdus ducit̄ benigno trāſitu.
Currꝰ.	Mūdi.	Tertiꝰ agitur pōpoſo ſtrepitu.
	Dyaboli.	Quartꝰ clauditur fallaci exitu.
	Impij.	Quintꝰ vero ꝯfūgit grādi ambitu

¶ Dico ergo. ꝙ inuenitur currꝰ xp̄i quē ducit ſpūſſan
B ctus. Currus em̄ ꝓprie dicitur illud a quo quis vehi
tur: ⁊ in quo quādo vehitur continetur et ideo qꝛ xp̄s
inuenitur vectus contētus atqꝫ portatus. videt̄ ꝙ qua
druplicem habet currum. Inuenitur enim vectus.

In matris ventre corꝑaliter.
In ꝓprio corpore perſonaliter.
In iuſtorꝫ conſcia ſpūaliter.
In eccleſia ſacramentaliter.
Primus currus eſt virgineꝰ.
Secundus eſt purpureus.
Tertius eſt ſydereus.
Quartus vero eſt ethereus.
Primꝰ cōponit̄ ſacris viſceribꝰ.
Scđs cōponit̄ puris humoribꝰ
Tertius ꝯponit̄ ſacris v̄tutibꝰ
Quartꝰ ꝯponit̄ ſanctis holbus.
¶ Iſti ſunt ergo quatuor cur
rus chriſti: ſcilicet.
Mater pura.
Humana natura.
Anima iuſta.
Eccleſia ſancta.

Dicā ergo ꝙ mater
dei eſt currꝰ in quo
habitauit corꝑali-
ter. Iſte em̄ currus
quatuor habuit ro
tas. i. quatuor ſpā-
les virtutes. videlꝫ
Humilitatē Pie-
tatē. Trāquillitatē.
et honeſtatē. Hu-
militas rotauit ꝓ
fundiſſime ita em̄
ſe ꝓfundauit iſta
rota in iſto curru.
qđ nullus audiuit
eā ꝑ murmuratio
nē ſtridentē per
iactantiā claman-
tem per ſuperbiā ſe leuantē nec per ſtulticiā effrontē.
et ideo ipſe dicit Luc. j. Reſpexit humilitatem ancille
ſue. Et ibidē. Ecce ancilla domini. Pietas in eā rota-
uit latiſſime vnde etiā de Maria legitur. Joh. ij. Mō
pietate mota dixit xp̄o. Dñe vinū non habēt. ita ꝙ̄ ad
eius dictum. xp̄s de aqua in nuptijs fecit vinū. Tran
quillitas ſeu benignitas rotauit in ea dulciſſime. Nō
em̄ inuenietur verbum marie in ſcriptura. quin fuerit
dulce Eccl'i. xxiiij. c. Spūs meꝰ ſuꝑ mel dulcis. Hone-
ſtas aūt rotauit ī ea gratiſſime nihil em̄ fuit in maria
inhoneſtū incompoſitū. aut proteruū. Eccl'i. xxiiij. Ego
mater pulcre dilectionis ⁊ timoris ⁊ agnitionis ⁊ ſan
cte ſpei. Sequitur. Et fructus mei fructus honoris et
honeſtatis. Unde iſta figurata eſt in illis baſibus. iij.
Reg. vij. Ubi erāt quatuor rote per baſes ſingulas qua
les ſolent in curru fieri. Baſes em̄ ⁊ fundamentū fidei
fuit beata virgo que. ſ. ſicut currus ⁊ vehiculū ſummi
regis quatuor rotis predictis a ſpūſancto fuit tracta.
In iſto enim curru ſpūſſanctus fuit auriga timor dei
fuit ſtimulus. duo equi qui traxerūt currū iſtum: fue
runt gabriel et ioſeph Iſte eſt igit̄ proprie currus dei. fi
guratus. ij. Eſdre. iij. vbi dicitur. Mō darius rex illi qui
ſoluerit queſtionem de fortitudine: promiſit dona ma
gna: purpura cooperiri. et in auro bibere. et ſuper au-
rum dormire currum cum freno aureo. cydarim byſſi
nam. et torquem circa collum. et quod ſecundo loco ſe
debit a dario. et cognatus darij vocabitur. Darius qui
interpretatur fertilis: ſignat deum patrem. Ille qui
ſoluerit queſtionem quid fortius. et qui omnibus pre-
tulit veritatem di. Super omnia vincit veritas. Ue-
ritas eſt dei filius benedictus qui reuera intantum ve
ritatem dilexit: et ſuam fortitudinem taliter predica-
uit. quod ipſe ſeipſum veritatem eſſe dixit. Johan. xiiij.
Ego ſum via veritas et vita. Iſte ergo a dario ſecun-
dus dicitur. quia ſcilicet filius ſecundus eſt a patre.
cum ſit ſecunda perſona in diuinis. Cognatus etiam
darij dicitur. pro eo quod eiuſdem eſt nature cum pa-
tre. Ego et pater vnum ſumus. Johan. x. A dario igi-
tur. ideſt a deo patre: iſti dei filio currus vteri et cor-
poris virginalis preparatur. cui ſcilicet frenum aure-
um ideſt virtus temperantie additur atqꝫ datur. In
iſto ergo curru chriſtus purpuram ideſt humanaꝫ car
nem et ſanguinem induit. in auro ideſt in pura virgi-
nitate bibit: et ibi nouem menſibus in vtero dormiuit
et quieuit. Cydarim honoris. et torquem caritatis et
amoris ſuper omnes filios hominum acquiſiuit quia
ſicut dicitur Gallatas. tertio. Humiliauit ſemetipm̄.
propter quod exaltauit eum deus. et dedit illi nomen
quod eſt ſuper omne nomen ⁊c. Beata virgo igitur di
citur currus. vnde. Canticorum. j. Equitatui meo aſſi
milaui te in curribus pharaonis. Et ſic patet quod in
uenit̄ currꝰ dei in quo habitauit corꝑaliter. ¶ Scđo C
dico. qđ ē currus in quo habitat perſonaliter. ⁊ iſtud ē
ꝓpriū corpꝰ ſuū. In quo ſunt quatuor rote. i. q̄tuor ele
menta. duo eq̄ ſūt q̄ ſūt amor quo nos dilexit ⁊ hūilitas
qua nos

Ayuntamiento de Madrid

q̄ nos allexit. et que ipm̄ de celo in terras deiecit: du-
ctor vero iſti⁹ currus fuit aīa propria que currū corpis
ꝙdiu fuit integrū duxit et reduxit. fractū tandem per
mortem: ipſum ad tēpus dimiſit. ⁊ tandē per reſurre-
ctionē reintegratum reſumpſit. De iſto curru poteſt
dici figuraliter illud quod dicitur. ij. Para. xviij. Rex
iſrael ſtabat in curru ſuo contra ſyros vſqꝫ ad veſperā
et mortuus eſt occidente ſole. Iſte eſt enim currus in
quo moritur: et in quo rapitur. vnde iſte eſt currus ig
neus habens equos igneos in quo helyas raptus fuit
in celum. iiij. Reg. ij. Igneus enim dicitur pro eo ꝙ ca
ritatis igne mirabiliter inflāmatur. Eſt igitur currus
dei in quo habitat perſonaliter. ¶ Tertius eſt currus
D dei in quo habitat ſpiritualiter. Et iſte eſt iuſtus ſeu
anima viri iuſti. in quo deus per gratiā habitat atqꝫ ſe
det. habens ſcꝫ quatuor rotas. ideſt quatuor cardina-
les virtutes. duos equos. i. duo caritatis precepta vnū
aurigam ideſt fidē que ſcꝫ cū ſtimulo timoris et ſibilo
ſpei iſtū currū deducit De iſto curru dicitur. iiij. Reg.
ij. Currus iſrael et auriga eius Et in ps. Currus dei de
cēꝫ milibus multiplex milia letantiū in eis in ſynai in
ſancto. ¶ Quartus eſt currus in quo habitat figura
E liter ſeu ſacramentaliter. Et iſte ſignat eccleſiam. que
ſcꝫ quatuor rotis ideſt ſub quatuor euangeliſtarū fide
voluitur. duob⁹ equis ideſt ſpe futurorū: ⁊ contemptu
preſentiū trahitur. vno auriga. i. a papa vel quolibet
bono prelato ducitur atqꝫ regitur. Vel ſi vis etiaꝫ dic
ꝙ iſte currus eſt ſacra ſcriptura: habēs quatuor rotas
ideſt quatuor exponendi modos. duos equos. i. noui ⁊
veteris teſtamenti patres. vnū aurigā ideſt ſanctā ec-
cleſie xpi fidē. De tali ergo curru dici poteſt illud Act.
viij. Quod cū vir ethyops in curru legeret eſaiā. dictū
fuit phylippo ꝙ adiungeret ſe ad currū illum. Et dici
tur ibidē. ꝙ ille qui librū legebat xpo credidit. ⁊ baptiſ
muꝫ accepit. qr reuera currui eccleſie vel ſcripture me
rito: per fidem et caritatē quilibet adiūgitur. in quo. ſ.
liber eſaie legitur: baptiſmus ſuſcipitur. ⁊ xpi fides cre
ditur et tenetur. Et ſic patet quō ſunt quatuor currus
xpi quos ducit ſpiritusſanctus. ¶ Secūdo principali
F ter dico. ꝙ inuenitur currus iuſti: per quē fit bon⁹ trā
ſitus. Et iſte eſt currus virtutuꝫ. in quo ſcilicet anima
deuota circūuoluitur atqꝫ fertur. Curr⁹ igitur dr. i. cōgeries
virtutū. Vñ Ber. dicit: ⁊ ponit Mauricius in ſuis diſtin
ctionibus ꝙ virtutū ſūt tres principales currus. ſ. Curr⁹

Continentie.
Patientie.
Amicicie.

Primus currus eſt mūdiſſimus
oibus preminēs. Scōs eſt fortiſ-
ſimus omnia ſuſtinens. Tertius
curr⁹ eſt latiſſim⁹ oia cōtinēs. ¶ De curru ꝯtinētie
ſeu pudicicie dicit ꝙ quatuor rotas habet. que ſunt.

Maceratio corporis.
Continuatio laboris ſeu operis.
Aſperitas veſtis.
Mundicia mentis.

Equi duo iſtius curr⁹ ſunt
infirmitas corporalis ⁊ ino
pia tēporalis. Auriga autēꝫ
eius qui iſtū currū prudētiſ
ſime regit eſt vt aiūt aſſidua
meditatio mortis. In tali ergo curru ſedent ꝯtinentes
⁊ potiſſime ibi ſedet beata virgo. Figurata in imagine
cybeles que dicta eſt alma mater. que ſm Iſido. pinge
batur in curru ſedens cū corona turrita ⁊ leonibus ſe
quentibus et gallis claue in manu ⁊c. ſicut alibi. ⁊ per
currum intellige continentiā. ¶ De curru etiā patiē
tie dicit. ꝙ hꝫ etiā quatuor rotas. Et iſte ſunt vt dicit
ibidem tēporaliū benigna adminiſtratio Operoſa in
firmorum cōpaſſio. Tribulatorū et tentatorū ꝯſolatio
Iniuriarū leta toleratio. Duo equi poſſunt eſſe: Spes
premij. et euaſio futuri ſupplicij. auriga autē iſtius eſt
fortitudo. ¶ De curru autē amicicie ſeu caritatis dr
ibidem. ꝙ quatuor habet rotas Et iſte ſunt zelus dei
amor proximi. liquefactio cordis. dilatatio mentis.
Duo equi. beneficia dei. futura ⁊ preterita Auriga au
tem māſuetudo. Hec ⁊ predicta vel quaſi ponit Mau
ricius. Et ſic dico. ꝙ iſti ſunt currus virtutū. in quib⁹
vehitur vir perfectus: vnde de viro perfecto poteſt dici
illud. iiij. Regū. vj. Ecce inquit mons totus plen⁹ cur
ribus. ideſt iuſtus plenus virtutibus. Currus enī vir
tutum eſt ille in quo homo poteſt aſcendere paradiſū
ſicut de roboaꝫ dicitur. iij. Reg. xij. Aſcendit rex currū
ſuum et fugit in hieruſalē. Patet ergo quō inuenitur
currus iuſti: in quo fit tutus tranſitus. ¶ Tertio prin
cipaliter dico. ꝙ inuenitur curr⁹ mundi: a quo fit grā G
dis ſtrepitus. ⁊ ſic dico: ꝙ currus ſignat mundi ſuper-
biam atqꝫ ſtatum magnorūqꝫ tumultuoſas potentias
et pompoſas. vnde de abſalon legitur. ij. Regū. xv. Qḋ
ipſe fecit ſibi currū et equites: et quinquaginta viros
qui precederent euꝫ. Iſti ſunt currus pharaonis quos
ſubmerſit dominus in mare rubrū: ſicut dicitur. Exo.
xiiij. quia procerto oēs tales currus. i oēs mūdi pompe
ad mare. i. ad amaritudinē deducūtur et in infortunia
finaliter couertunt vnde Exod. xv. Ingreſſus eſt enim
pharao cum curribus ⁊ equitibus in mare. et reduxit
ſuper eos domin⁹ aquas maris. ⁊ ideo dauid ſeculi pō
pam abominās dicebat in ps. Hi in curribus et hi in
equis. Nos autē in nomine dn̄i inuocabim⁹. Inuenit
ergo curr⁹ mūdi ī quo fit grādis ſtrepitus. ¶ Quarto H
dico. ꝙ inuenitur currus dyaboli. cuius eſt triſtis exi
tus. Et talis currus nihil aliud eſt ꝙ peccator qui ſcꝫ
a dyabolo ſicut a domino ſuo regitur ⁊ vbi voluerit cir
cunfert. Poſtꝙ vero per mortē cōſumptus fuerit ⁊ de
ſtructus ab ipſo igne infernali ponit. vbi perpetuo con
crematur. iiij. Regū. xxiij. Currus ſolis ꝯbuſſit igni. Sol
enim qui dicit quaſi ſolus lucens: dyabolum ſignat q̄
per ſuperbiam ſolus appetit relucere qui ſcilicꝫ currus
ſuos ſcꝫ peccatores igne inferni finaliter ſolet cremare
¶ Quinto dico. ꝙ inuenit currus impij cuius eſt gra-
uis ambitus: ⁊ ſic per currum intelligitur congeries vi
tiorum. in quibus impijs rotatur et circuit. Unde no-
ta ꝙ Bernar. et mauricius ponunt tres currus impio
rum principales: videlicet.

	Superbie.		Impetuoſe.
Currus.	Luxurie.	qui currit.	Delicioſe.
	Auaricie.		Anfractuoſe

Currus ſuperbie quatuor vt aiunt hꝫ rotas. videlicet.

Seuiciam.
Audaciam.
Impatientiā.
Imprudentiā.

Malus currus eſt iſte et velox ad ef
fundendū ſanguinē qui ſcilꝫ nec in-
nocentia ſiſtitur nec patientia retar
datur nec timore refrenatur nec pudo
re etiam cohibetur. Trahitur autem iſte currus duob⁹
pernicibus equis ad omne nephas potiſſimis. videlꝫ
libidine dominandi et īpunitate peccandi. Auriga au
tem poteſt dici mortis obliuio cuius calcaria ſunt ti-
mor ſuccumbendi et glorie amor. iſte eſt currus et fal-
catus et ferreus propter crudelitatem annexam. Iudi
cum. j. Inhabitatores vallis falcatis curribus abun-
dabant. Currus etiam luxurie vt aiunt quatuor habꝫ
rotas. que ſunt.

Ventris ingluuies.
Veſtis mollicies
Coitus delectatio.
Soporiſqꝫ reſolutio.

Duo autem equi. vite
proſperitas: et abūdās
rerum fertilitas. Auri
ga autēꝫ poteſt dici pa
rata ad malum oportunitas. Joſue. xj. Equos eorum
ſubneruabis: et currus igni combures. Equi enīꝫ qui
ſunt animalia libidinoſa et ignis. luxuriam ſatis de-
ſignant. Currus auaricie quatuor alias habet rotas.
Et iſte ſunt.

Complacentia rerum.
Paupertatis timor.
Claritatis defectus.
Inhumanitas mentis.

Equi eius ſunt te-
nacitas ⁊ rapacitas
Auriga vero exceca
tio mentis et duri
cia: calcaria eius ſunt ſollicitudo ſeruādi: ⁊ timor amit
tendi. Iſte eſt igitur currus igneus. qui equos hꝫ igneos
quia ſcilicet quicquid eſt in auaricia totū ardet pre fer
uore acquirendi. vnde. iiij. Reguꝫ. vj. dicitur. ꝙ mons
erat plenus equorum ⁊ currum igneorum. Sic igitur
patet quomodo curr⁹ ſumitur multis modis.

Curuare. Curuitas.

Nota ꝙ curui
tas ſeu incurua A
tio poteſt accipi multis modis. Eſt enim curuitas.

Ayuntamiento de Madrid

Cordialis ſubiugationis. Incuruant em̄ iuſti
Temporalis tribulatiōis. interiori humili in⸗
Criminalis inquinationis. clinatione. Incuruā
Infernalis deſolationis. tur miſeri exteriori
flebili tribulatiōe. Incuruātur impij in ſuperiori cul⸗
pabili operatiōe. Incuruātur dānati poſteriori triſta
bili deſolatione. ❡ Dicā ergo: ꝙ eſt curuitas ſeu incli
natio ſeu incuruatio iuſtorū ⁊ humiliū. Ad literā enī
homo qui humiliat ſe ſolet ſe incuruare ⁊ quaſi ſubiu
gare, ad ſignificandū ꝙ ſicut exterius viſibiliter incur
uatur, ſic mētaliter humiliat ⁊ inclinat ꝗuis em̄ ele⸗
phas ſit animal maximū ⁊ genua habet rigida. Dicit
tamen Pli. ꝙ docet reges ſalutare ⁊ genua corā eo cur
uare ſeu flectere ſuo modo. De apibus etiā dicūt Aui
cenna et Ambroſius ꝙ illa dicit melior: que minor: ro
tundior: cōſtructior: velocior et curuior reperit: Sic ve
re dicam. ꝙ nullus eſt ita magnus in potētia ſcientia
honore vel dignitate. quin per humilitatē ſe debeat in
curuare, rigorē ſuperbie flectere ⁊ ad deū regē humili⸗
ter inclinare. Illi enim qui ſui reputatione minor in
obediendo rotūdior ⁊ ad motū abilior per caritatē ve⸗
lociter in cōſciētia ſtrictior. et per humilitatē curuior
inuenitur apud deum melior iudicatur. Unde de tali
curuitate dicitur Baruch. ij. Anima que triſtis eſt et
incedit curua et triſtes et deficientes oculi: dabunt
gloriam et iuſticiam coram domino. Et dñs dicit eſa.
xlv. Mihi curuabitur omne genu. Et ſi vis notabis ꝙ
inuenitur in ſacra ſcriptura. Curuitas
Subiectionis que exhibetur maioribꝰ.
Compaſſionis que impenditur pauperibus.
Orationis que adhibetur numinibus.
Igitur incuruemur maioribus per ſubiectionē. Eſaie
ij. Incuruabit ſe hō ⁊ humiliatꝰ eſt vir. Et Gen. xxvij.
Eſto dominus fratrū tuorū: ⁊ incuruētur ante te filij
matris tue. Itē incuruemur pauperibus per cōpaſſio
nem. Exemplo helyſei de quo dicitur. iiij. Regū. iiij. ꝙ
incuruauit. ſuper mortuuʒ et calefacta eſt caro pueri.
Item incuruemur numinibꝰ. ſ. deo ſanctis et angelis
per orationē et deuotionē. Mac. vij. Incuruati ſunt et
adorauerunt deū. et Eſa. v. Incuruabitur omnis ſubli
mitas hominū. Iſta eſt igitur curuitas iuſtorum ⁊ hu
B milium. ❡ Secundo dico ꝙ inuenitur curuitas pau⸗
perum et flebiliuʒ. Et iſta eſt illa curuitas tribulatio
vel depreſſio qua pauperes ⁊ miſeri in vita iſta premū
tur: que ſcilicet fieri conſueuit.
A deo penam infligente. Et ſic dico. ꝙ deꝰ cur
A mūdo bonos affligente. uat oīa ſibi ſubigēdo
A prelatō malos corrigēte. vnde de eo dicit Iob.
ix. Sub quo curuātur qui portant orbē. Iſtud aūt po⸗
tiſſime fiet in die iudicij qn̄ illi qui nunc ſibi nolūt vo
lūtarie curuari ⁊ ſubiugari, malis gratibus curuabū
tur Iob. xxxiiij. Subito morientur ⁊ media nocte curua
buntur populi. Itē dico. ꝙ mūdus ⁊ tyrānus curuant
pauperes ipſos affligendo. Unde paup dicit illud ps.
Miſer factus ſum et curuatꝰ ſum vſqꝫ in finē. Item ꝑ
latus curuat ſubditos ipſos corrigendo vn̄ Eccli. xxx.
Curua ceruiceʒ eius. ſcʒ filij tui in iuuentute, tunde la
tera eius dum infans eſt. Et ratio reddit Eccli. xxxiij.
vbi dicitur ſic. Iugum et lorum curuāt collum durū, ⁊
ſeruū inclināt operationes aſſidue. Iſta eſt igitur cur
C uitas miſerorū atqꝫ flebiliuʒ. ❡ Tertio dico ꝙ inuenit
curuitas ſeu incuruatio pctōruʒ deteſtabiliū ſicut em̄
rubi et vepres nunꝙ poſſunt ſtare erecti: ſed potiꝰ cur
ui et inferius inclinati. ſpine etiam eorum curue ſunt
et ideo ſecum retinent quicquid pungunt. Sic pecca
tores nec in ſe ſunt iuſti et recti. nec ſurſum ad deū ⁊ ce
leſtia erecti. ſed per diuerſa vitia ſemper curui.
Curui dico per fallaciam nunꝙ recte agentem.
Curui etiam per auariciā inferius herentē.
Curui inſuper per tenacē parcitatē oia retinentē
Curui nihilominꝰ per infidelitatē demones adorātē.
Curui etiā per carnalitatē feminis incumbenteʒ.
De curuitate fallacitatis malicie ⁊ ꝑditionis: dicitur
Eccli. xij. Si humiliatus vadat curuus: abijce euʒ, ⁊ cu
ſtodite ab eo. De curuitate auaricie ⁊ ambitiōis q̄r. ſ.
curuati ⁊ inclinati ſunt ad terrena. dr̄ in ps. Dorſa eo
rum ſemper incurua et Eſa. lj. Dixerūt inquit ſupple
demones anime tue incuruare vt trāſeamus. ⁊ poſui⸗
ſti vt terrā corpus tuū ⁊ quaſi viam tranſeuntibus.
Dyabolus enim magis vult ꝙ anima ſit curua ꝙ re⸗
cta. De curuitate vero tenacitatis ⁊ parcitatis nota ꝙ
res curua ſemper fortius retinet id qđ ſemel infixū eſt
Et ideo dyabolus eſt ſicut piſcator qui curuat clauuʒ
vel acum ad faciendū hamū. ſic dyabolus incuruat ꝑ
parcitatē auarū. vt raptum nō dimittat denarium vn̄
in ps. Laqueū parauerūt pedibus meis. ⁊ incuruaue
runt animā meā. De curuitate etiā ydololatrie ⁊ infi
delitatis: dicitur Eſa. xliiij. Fecit ſculptile ⁊ incuruatꝰ
eſt ante illud. Iſti qui ſic curuātur: ſumme a deo odiū
tur: ⁊ facientes contrariū ſumme diligūtur. iij. Regū.
xix. Reliqui mihi ſeptē milia virorū qui nō curuaue⸗
runt genua ſua ante baal. De curuitate autē luxurie
et carnalitatis. qua. ſ. viri mulieribus inclinantur. dr̄
Iob. xxxj. Scortum ſit alterius vxor mea. ⁊ ſuper illam
incuruant alij. Iſta eſt igitur incuruatio peccatorū de
teſtabilium. ❡ Quarto dico ꝙ inuenitur curuitas dā D
natorum miſerabilium pondus enim damnatoruʒ ip
ſos perpetuo deprimit et incuruat. Unde ille manaſ⸗
ſes incarceratus et ligatus: dicebat. ij. Para. xxxvj. in
orōne manaſſes. Incuruatꝰ ſuʒ multo vinculo ferri. Suf
ficit ergo. Uide de iclinare infra. ⁊ i alijs titulis ſilibꝰ.

Cuſtodire. Cuſtodia.

Nota ꝙ cu⸗ A
ſtodia qn̄qꝫ
pro loco ſumitur vbi aliquid cuſtodit Ge. xxxix. Dedit
in manu eius oēs vinctos qui in cuſtodia tenebantur
Itē quādoqꝫ pro diligētia qua aliquid cuſtodit. Pro⸗
uerbi. iiij. Omni cuſtodia ſerua cor tuū. Itē pro poteſta
te vel officio a quo aliquid cuſtodit Abacuc. ij. Super
cuſtodiā meā ſtabo ⁊c. Cuſtodire tamē cōmuniter idē
eſt ꝙ ſeruare. Et eſt cuſtodia moraliter ⁊ ſpiritualiter
loquēdo. quoddam genus diſcretionis. quo homo taʒ
in ſe ꝙ in alijs precauet a nociuis. Accipitur enim cu
ſtodire pro preſeruare et defendere, pro iuuare. Cuſto⸗
dire enim debet homo aliqua que ſunt interiora: ſupe
riora: exteriora: Cuſtodiamus ergo.
Interiora ſcʒ vires animorū. Cuſtodiamꝰ igit B
Superiora. ſ. leges mādatorū. mentē interiorem.
Exteriora. ſ. greges ſubditorū. Deutr. iiij. Cuſtodi
temetipſum ⁊ animā tuā ſollicite. Itē cuſtodiamꝰ gre
gem exteriorē qđ pertinet ad prelatos de quibus dicit
Cant. iij. Inuenerūt me vigiles qui cuſtodiūt ciuitatē.
Item cuſtodiamꝰ legē ſuperiorū. ſ. dei et prelatorū mā⸗
data Eccli. ij. Qui timēt dn̄m cuſtodiūt mandata. Cu
ſtodiamus ergo chariſſimi: virtutes interiores: Apes
enim pro cuſtodiēdo melle aluearis ſui: valde ſunt ſol
licite et ideo contra apes falſas. ſ. contra fucos mella
ſua rapere et comedere volētes: acriter reſiſtunt et pu
gnant ſm̄ Piniū. Sic vere chariſſimi: mella aluearis
noſtri idest virtutes et gratias cordis noſtri debemus
cum omni diligentia cuſtodire. et pro ipſis ſeruādis
contra demones rebellare. Iuxta illud Prouerb. iiij.
Omni cuſtodia ſerua cor tuū. quoniā ab ipſo vita pro
cedit. ſicut enim dicitur Luc. xj. Cum fortis armatus
cuſtodit atrium ſuū: in pace ſunt omnia que poſſidet.
Multis tn̄ chariſſimi accidit ſicut formicis ethyopie
ſicut enim dicit Plini. In ethyopia ſunt formice pote
tes ⁊ magne: que aurū in mōtibꝰ tāta auiditate cuſto
diunt: ꝙ ipſum exinde aſportari aliqualiter non ꝑmit
tunt: quando tamē eſtus eſtatis venerit: tūc cauernas
terre ingrediunt ⁊ ſic veniunt incole qui aurū eis ſub
trahunt et furātur. Sic vere chariſſimi multi ſunt qui
aurum et ſpirituales diuitias cuſtodiunt in ſcrinio cor
dis ſui. ipſaſqꝫ a demonibus impugnantibus tuentur
et defendūt ſicut viri ſancti et perfecti. qui propter vir
tutem prudentie. formicis merito comparantur quod
figuratur Exod. xvj. vbi poſita eſt māna in vrna aurea
et poſita

Ayuntamiento de Madrid

et posita est in arca: vt custodiatur in reliquas gene-
rationes. Uerūtamē quādo estus auaricie cōtra eos
feruet: tūc ꝓcerto intrant cauernas bonorum tempo
ralium ꝑ affectionem vbi per auaricias se abscondūt
⁊ sic bona sua spūalia eis a demonib⁹ subtrahuntur
ipsaqꝫ custodire ⁊ seruare impediunt. ps Mandata
eius non custodierunt: figurati in custodib⁹ positis
circa sepulcrum: qui dormientes dn̄m perdiderunt:
quia vere illi qui ꝑ auariciam ⁊ alia peccata dormiūt
de sepulcro cordis sui deū ⁊ v̄tutes perdunt: iō. j. Reg.
xxvj. dr̄. Quare non custodisti dn̄m tuum regē. Nō
sic ergo: sed custodiamus mentē interiorē. Custodi
dico cor tuum vt.

Mala caueas.
Pacem habeas.
Uitam foueas.

Talis ergo custodia facit mala cauere. ꝓuer. xxij. Arma ⁊ gladij in via puersi custos aīe sue lō-
ge recedet ab eo. Item facit pacem tenere. Phyl. iiij.
Pax dei que exuperat oēm sensum: custodiat corda
vestra. Item facit vitam habere. Prouer. xvj. Custos
anime sue seruat vitam ⁊ illud predictū. Oi custodia
serua cor tuum: qm̄ ab ipso vita ꝓcedit: custodiamus
C ergo mentem interiorem. ¶ Scdō debemus custodi
re legem supiorum. s. dei ⁊ prelatorꝫ mandata. Mare
em̄ non transit terminos sibi constitutos a deo: cete-
ra animalia non exeunt circulum a leone circūquaqꝫ
confectum: imo quasi quoddam imperatorium edictū
ipsum custodiunt intransgressuꝫ. Ad denotandū ꝙ
terminos ⁊ circulos: fines ⁊ limites mandatorꝫ supe-
riorū nostrorꝫ debem⁹ custodire: nec ipsa aliqualiter
preterire. Un̄ Josue. xxiij. Sitis ergo solliciti: vt custo
diatis cuncta que scripta sunt. ⁊ Job. xxiij. Uiaꝫ eius
custodiui ⁊ nō declinaui ex ea. De custodia aūt legis
D v̄tutū vel mandatorꝫ. vide infra de eodem in fine. Cu-
stodi ergo legem supiorꝫ. ¶ Tertio dico ꝙ debemus
custodire gregem exteriorē: qđ scꝫ pertinet ad ꝑlatos
qui gregem sibi cōmissum debent cum diligentia cu-
stodire: ⁊ cōtra aduersa oīa defendere ⁊ iuuare. j. Reg.
xvij. dr̄. ꝙ dauid cōmendauit gregem custodib⁹. Pa-
stores em̄ habent greges custodire ⁊ contra luporum
insultus sollicite vigilare. In cuius figura dr̄. ꝙ nato
dn̄o pastores erāt in regione vigilantes ⁊ custodiētes
vigilias noctis sup gregem suum. Prelati sunt custo
des: qui ꝓ grege subditorꝫ tuendo vigilare ⁊ laborare
debent: ⁊ contra lupos inferni pugnare: ⁊ per p̄dica-
tionem clamare. Hiere. xxxj. Clamabunt custodes in
monte samarie. Aduerte tamen ꝙ qn̄qꝫ canis pugnat
ꝓ osse cōtra alios canes. ⁊ hoc vt ipsum possit solus
rodere. Sic vere multi sunt qui pugnāt pro suis subdi
tis: vt ipsos possint nō custodire: sed soli deuorare. De
talibus ergo custodibus dicit. Nau. iij. Custodes tui
quasi locuste: ⁊ paruuli tui quasi locuste locustarꝫ ⁊c.
Applica de locustis. i. de raptoribus: ꝑlatis vel iudici
bus ⁊ paruulis locustarꝫ. i. de eorꝫ balliuis: multi etiā
sunt similes catto: queꝫ rusticus posuit in arca vt cu-
stodiret caseum a muribus: qui tamen mures ⁊ caseū
deuorauit: sicut narrat michol in li. de oī ⁊ nullo. Sic
vere carissimi: multi sunt hodie qui ī arca ecclesie cō
stituti sunt ꝑlati: vt caseum. i. subditos a murib⁹. i. a
malis balliuis: tyrānis ⁊ vsurarijs custodiāt ⁊ defen
dant: ipsi tamen non sic: imo vere ⁊ caseuꝫ ⁊ mures. i.
subditos ⁊ balliuos deuorant ⁊ deuastant. Non sic ca
rissimi. sꝫ custodiat ꝑlatus gregem exteriorem. Esaie.
lxij. Sup muros tuos irl'm cōstitui custodes. In qui-
bus verbis aduerte ꝙ prelatus dꝫ esse speculator clare
ꝑspiciens. Sup defensator caute circuiens: qr dꝫ cir-
cuire muros. Procurator iuste ingrediens: qr dꝫ esse
a deo constitutus. Ista em̄ ordine litere retrouerso re-
quirunt in prelato. s. innocentia in ingrediendo: qr. s.
canonice ⁊ ꝑ dei vocationem dꝫ ingredi. Constitui in
quit. Item diligentia in circūeūdo: qr. s. circa muros
⁊ circa ambitus religionis semper debet circuire: mu
E ros inquit tuos. Itē sapiētia in ꝑspiciēdo: qr. s. ipē dꝫ
esse sup eminētiā discretiōis ⁊ ꝯtēplatiōis. ¶ Dicam⁹
ergo: ꝙ prelatus debet habere iustam ⁊ canonicam in
stitutionē: qđ ostendit cū dr̄. deus dixit cōstitui: quia
s. a deo originaliter ⁊ principaliter: inspiratiue ⁊ vocati
ue dꝫ institui ⁊ ꝓmoueri. Preses em̄ ꝓuicie non sole-
bat institui nisi ordinante duce. Custos ciuitatis nō
instituit nisi faciente rege. Sic ꝓcerto ꝑlati institui
non debent: nec ad eccl'ie custodiam admitti: nec ad ꝑ
lationis honorem ꝑferri: nisi inspirante ⁊ vocante il-
lo: qui nisi custodierit ciuitatem frustra vigilat q̄ cu-
stodit eam. Deus em̄ in ꝓmotione prelati principali
ter dꝫ influere. Originaliter debet instituere. Causati
ue dꝫ ordinare. Cōstitui inquit custodes. ps. Ego aūt
constitutus sum rex ab eo sup syon montē sanctū ei⁹
De dauid em̄ dr̄. ij. Reg. viij. ꝙ ipse posuit custodes in
ydumea ⁊ facta est seruiens dauid. Ista tamē sunt ho
die contra multos q̄ ꝓcerto non constituunt a deo:
sed a mundo: non a iusticia: sed a symonia: nō a diui-
na inspiratione: sed a carnali affectatiōe. De talibus
dicit ipse deus. Osee. viij. Ipsi regnauerunt: sed non
ex me: principes extiterunt sed non per spiritum me-
um. De talibus potest intelligi illud. Hiere. iiij. Ec-
ce auditum est in irl'm custodes venire de terra lōgin
qua. q. d. isti non instituuntur a deo qui est cā ꝓpinq̄
sed a carne: vel a symonia ⁊c. que sunt cause extraordi-
narie ⁊ remote. Heu deus ꝙ male succedit finaliter ta
libus qui sic habent malum ingressum: s'm em̄. Pli.
si salamandra radicem ⁊ pedē arboris infecerit: vene-
no suo oēs rami ⁊ poma ipsius inficiunt ⁊ venenosa
efficiunt. Sic vere carissimi. si radix ⁊ pes hoīs. i. in-
gressus eius ad prelationē vel ꝓmotionē veneno dya
boli. s. symonia vel carnali affectione sit infectus: cō-
stat ꝙ totum residuum arboris vite sue isto veneno pe
nitus maculatur: totus em̄ status ⁊ tota vita taliuꝫ
maculata est ⁊ infecta: ⁊ ideo sicut videmus ad oculū
tales q̄ male intrant vt cōiter: non ꝓsperant: sed sicut
maculati ⁊ infecti infortunijs cōtinuis agitant. Sic
em̄ dicit xp̄s. Omnis plantatio quam non plantauit
pater meus eradicabitur. Iste aūt sunt tres qōnes sꝫ
Aug. quare in iudicio a ꝑlatis deus requiret. s. quō in
trasti: quō rexisti: quō vixisti. Male enim intrant q̄
dam: vt absalon ⁊ iason: absalon em̄ cōspirādo: iason
munera dando fuerunt ꝓmoti: sicut dr̄. ij. Reg. xv. et
ij. Mach. iiij. Male viuunt quidā vt Antiochus et
Achab qui fuerunt reges iniquissimi. Male vero re-
gunt alij: vt saul ⁊ abimelech: ⁊ ideo oēs tales ad mi
serabilem exitum peruenerunt: qr malum ingressum
malam vitam ⁊ malum regimen habuerunt. Non sic
carissimi non: sed habeamus iusticiam ⁊ innocentiā
in igressu. Constitui: vt sic dicat xp̄s Esa. xlix. Ecce cō
stitui te super gētes ⁊ regna ⁊c. vn̄ Cant. viij. Loquit
ecclesia. Uinea fui pacifico ī ea que hꝫ ppl'os tradidit
eam custodibus. ¶ Secundo dico ꝙ prelatus dꝫ ha- F
bere peritiam ⁊ diligentiam in ꝓgressu. sup muros. n.
debet esse. i. sup particularibus officijs ⁊ bn̄ficijs eccle
sie sibi cōmisse: superqꝫ ꝑsonis ⁊ statibus eorundē: vel
super muros. i. super statutis regularib⁹ ⁊ clausuris:
vt diligenter circueat ⁊ videat ne nociuū aliquid sub-
intret. Custodes em̄ ciuitatum muros diligenter cir-
cueūt vt ciuitatem defendant ab insidijs hostiū: mu-
ros inquit tuos vn̄ Acce. iiij. Posuimus custodes su
per murum. Canis em̄ qui custodit gregem: custos q̄
custodit vineam: valde dꝫ esse diligens circuiens ⁊ di-
scurrēs: si em̄ in vno loco staret: nunꝙ bene gregē vel
vineam custodiret. Sic vere prelati qui in vinea domi
ni sabaoth. i. in ecclesia: subditorꝫ gregem habent de-
fendere ⁊ discurrere: ⁊ tam gregem ꝙ vineam visitare
qr al's si tardus ⁊ negligens esset nunꝙ bene dei eccli-
am custodiret. Et ideo multi sunt hodie istis formidi
nibus. i. istis figuris ⁊ imaginibus similes: que quasi
custodes ad terrendum aues in hortis ⁊ vineis collo-
cant: quando em̄ datur eis arcus vel baculus in ma-
nu auicule tunc terrent ⁊ ab horti deuastatione arcēt
sed qr ista formido de loco suo non se mouet: nec ali-

Ayuntamiento de Madrid

quando dearcu ſuo ꝑcutit: iõ auibus timoꝛ eius ſubtrabiꝶ: ⁊ paulatim deuaſtãdi oꝛtũ audacia miniſtratur: ⁊ tandẽ fit ꝙ iſtas imagines inquinant: ⁊ ſuper caput ipſoꝝ volitant atq; ſaltant. Sic vere cariſſimi eſt de multis pꝛelatis in oꝛto ⁊ vinea ſummi regis: qꝛ vere multi ſunt ibi foꝛmido.ſ. homines negligentes ⁊ imbecilles: que nec ſe mouent per diligentiam: nec arcu iuſticie feriunt per coꝛrectionẽ nec oꝛtũ eccleſie cuſtodiunt ꝑ iuſtitiam ⁊ ꝓtectionẽ. Cant.j. Poſuerũt me cuſtodem in vineis: vineam meam non cuſtodiui. Quando eñ iſti in principio veniunt: aues.i. malefactoꝛes aliquantulũ terrenꝶ: ſed tandem cognita tepiditate ⁊ impotentia coꝝ: ab ipſis amplius non timẽtur: ſed ab ipſis auibꝰ.i. a peruerſis hominibus cõtẽnuntur: ⁊ iniurijs ⁊ infamijs maculãꝶ. Iſti eñ ꝓpter defectum diligentie non coſtodiunt eccleſiam: ſ; etiã a tyrannis ⁊ demonibꝰ deuaſtari permittunt: vñ iſti videnꝶ ſimiles ydolis ⁊ ſtatuis de quibꝰ dꝛ. Baruch. vj. Sicut foꝛmido in Cucumerario que nihil cuſtodit. Tales figuranꝶ in ſtatua nabuchodo. Dañ.iij. figuranꝶ in imaginibus alexandꝛ: quas poſuit in mõtibus vbi ſunt poꝛte ferree: q̃ erant ſtatue eree: que ſemꝑ tubicinabant: ad quas dum veniſſet quida; exercitꝰ tartaroꝛum: qui a quodã rege a planicie fugabaꝶ: videns ⁊ audiens tubas ⁊ imagines: credidit eſſe alium exercitum: qui ei obuiam adueniret: ſed tãde; videntes ꝙ iſte imagines non ſe mouerunt: ſed bubones ſuper capita coꝝ inſederunt: cognouerũt eſſe non homines ſed ſtatuas ⁊ eas penitus confregerunt: ⁊ poꝛtas ferreas quas dicte ſtatue cuſtodire videbanꝶ aperuerunt ⁊ tranſiuerunt: ⁊ extunc bubones ꝓ eo ꝙ naturam ſtatuaꝝ oſtendebant: ꝓ dijs adoꝛauerũt: ⁊ extũc pennã bubonis in ſuis pileis poꝛtauerunt: qui etiam mos iolevit hodie apud noſtros: qui i ſuis pileis auiũ pennas ponunt. Sic vere cariſſimi: qñq; alexander i. papa rex totius mundi: vel quicunq; ſuperioꝛ pꝛelatus in montibus dignitatum ſuꝑ poꝛtis ⁊ muris eccleſiaꝝ ⁊ collegioꝛum ſtatuas ereas.i. pꝛelatos negligentes oꝛdinat ⁊ immittit: qui ꝗuis ꝓ cuſtodia poſiti videanꝶ ipſi tamen nihil cuſtodiunt: qꝛ.ſ. nihil habent de ſpiritu vel de vita.i. de audacia vel vigoꝛe: nõ eñ ꝑ diligentiam mouenꝶ: nec per bona oꝑa excitanꝶ ꝗuis tubis alte locutionis: cõminationis: vel etiam ꝑdicationis vociferent ⁊ loquanꝶ: propter qđ qñq; veri non ficti cuſtodes creduntꝶ: ita ꝙ ab eis homines exterrenꝶ. Hiere.xxxj. Clamabunt cuſtodes in monte effraym: verũtñ quando percipiunꝶ eſſe ſtatue non homines.i. beſtiales nõ ſapiẽtes: tunc ꝓculdubio cõtemnunꝶ: ⁊ ab aduerſarijs cõfringunꝶ: ⁊ murus que; cuſtodiebant.i. regularis obſeruantia cui pꝛeerant ꝑtranſitur: ⁊ poꝛte etiã ſibi cõmiſſe eccleſie deſtruunꝶ. De iſtis ergo cuſtodibus dꝛ. Eccl's. xij. Cõmouebunꝶ cuſtodes domus ⁊ mutabunt viri foꝛtiſſimi. Non ſic cariſſimi: ſed habeant pꝛelati ꝑitiam ⁊ diligentia; in

G ꝓgreſſu. ❡ Tertio dico: ꝙ ipſi debent hẽre prudentiã ⁊ ſapientiam in ingreſſu: qđ oſtendiꝶ: cum dꝛ. ſuꝑ. Cuſtos enim caſtri vel vinee ſurſum in aliquo claro ⁊ alto loco ſolet ſepiſſime aſcendere: ad inſidias hoſtium pꝛeuidendas: ⁊ ſpeculandas ⁊ pꝛecauendas. Sic vere ꝑlatus ſemꝑ d; in loco claro per diſcretionẽ ⁊ i loco alto ꝑ ꝯtẽplationẽ aſcẽdere vt diſcrete circũſpiciat ⁊ videat quid in domo ſua agiꝶ vitij vel virtutis. Super inquit. vñ Abacuc.ij. Suꝑ cuſtodiam meã ſtabo. ⁊ figã gradum meum ſuper munitionẽ: ⁊ cõtemplaboꝛ q̃d dicatur mihi: ⁊ q̃d reſpondeam ad arguentẽ me. Eſa. xxj. Ego ſum ſtans iugiter ꝑ diem ⁊ ſuꝑ cuſtodiã meam: ego ſum ſtãs noctibus totis. Ubi aduerte ꝙ ꝑlatus debet habere. Penitẽtie foꝛtitudinẽ. Ego ſu; ſtãs Permanentie longitudinem. Iugiter ꝑ diem ⁊ noc. totis. Diligentie certitudinem. Suꝑ cuſtodiã meam inquit. Patet ergo ꝙ pꝛelatus debet habere: vt dictũ eſt. Sapientiam ſpeculatiuam. Diligentiã executiuã Innocentiam introductiua;. Et ſic ergo bene dicitur Super muros tuos conſtitui cuſtodes. Et hoc de cuſtodia pꝛelatoꝛum ſufficit. ❡ Nota ergo adhuc: ꝙ ſicut videmus ꝙ naturaliter omnia ſe cuſtodiunt a naturalibus nocumentis: ſi ſpiritualiter omnes debemus pꝛecauere ſpiritalia nocumenta: ⁊ nos ab eis cuſtodire. Unde nota ꝙ homo debet ſe cuſtodire H

A vitio detractionis.
A laqueo deceptionis.
A mẽdacio locutiõis.
A nequitia arreptiõis.
Ab imũdicia dilectiõis.

❡ De pꝛimo dicitur Sapien.j. Cuſtodite vos a murmuratione q̃ nihil pꝛodeſt: de ſcđo dꝛ Hiere. ix. Unuſquiſq; a pꝛoximo ſuo ſe cuſtodiat. De tertio dicitur Prouer.xxj. Qui cuſtedit os ſuũ ⁊ linguã ſuã cuſtodit ab anguſtijs aĩam ſuã. De quarto. Eſa.xxxiij. Beatus qui cuſtodit.i. abſtrahit manꝰ ſuas ab oĩ munere. De quinto.j. Thimo.v. Teipſum caſtum cuſtodi. ❡ Item ſi vis nota ꝙ I deus cuſtodit tria genera ꝑſonarum: ſc;

Caritate feruentes.
Paupertate ſeruiẽtes.
Sanctitate pollentes.

De pꝛimo diciꝶ in ꝑs. Cuſtodit dñs oẽs diligẽtes ſe. De ſcđo in ꝑs. Dñs cuſtodit aduc. pupil. ⁊ vi. De tertio in ꝑs. Cuſtodit dñs oĩa oſſa coꝝ: ſc; ſanctoꝝ ⁊c. Patet ergo de cuſtodia K temporali ⁊ ſpirituali ⁊c. ❡ Item ſi vis adhuc nota ꝙ nos debemus cuſtodire

Coꝛ: ne male meditetur.
Manũ: ne male operetur.
Oculũ: ne vana cõtempleꝶ.
Pedẽ: ne ſtulte gradiaꝶ.
Linguã: ne falſa ꝓloquaꝶ.
Coꝛpus: ne culpis maculeꝶ.
Aiam ne penis iaculeꝶ.
❡ Itẽ cuſtodire debemus
feſta: vt deo pareamus.
Iuſticiã: vt recta teneamus.
Legẽ: vt bona cõpleamus:
Sciam: vt vera cognoſcamꝰ.
Prudẽtiã: vt digna faciamꝰ.
Innocẽtiã: vt nũꝗ delinq̃mꝰ.
Ueritatẽ: vt falſa negligamꝰ.
Pñiam: vt mala coꝛrigamꝰ.
Miam vt feſſos erigamus.

De cuſtodia coꝛdis diciꝶ. j. Parali. xxix. Cuſtodi me teruũ voluntatem coꝛdis. Et Prouer.iij. pꝛecepta mea coꝛ tuum cuſtodiat: ⁊ illud pꝛedictũ Prouer.iiij. Oĩ cuſtodia ſerua coꝛ tuu; de cuſtodia manꝰ dicitur Eſa.lvj. Beatꝰ vir qui faciet hec. ſeq̃tur. Cuſtodiens manum ſuam ne faciat malum. De cuſtodia oculi dꝛ Pro. xxiij. Oculi tui vias meas cuſtodiant: ⁊ Abacuch.ij. Super cuſtodiã meã ſtaboꝛ ⁊ cõtẽplaboꝛ vt videã ⁊c. De cuſtodia pedis dꝛ Eccl's. iiij. Cuſtodi pedẽ tuũ ingrediens domũ dei. De cuſtodia lingue. dicitur in ꝑs. Dixi cuſtodiã vias meas vt nõ delinquã in lingua mea et iteꝝ. Poſui oꝛi meo cuſtodiã. cũ cõſiſteret peccatoꝛ aduerſum me. De cuſtodia coꝛpoꝛis ſeu carnis dicebat bea. agnes. Angelum domini habeo cuſtodẽ coꝛpoꝛis mei. vñ illud pꝛedictũ j. Thimote v. Teipſum caſtũ cuſtodi. De cuſtodia aĩe dicitur. Deutero.iiij. Cuſtodite ſollicite animas vr̃as. Itẽ de cuſtodia feſtoꝝ. dicitur. Leuiti.xxvj. Cuſtodite ſabbata mea. De cuſtodia iuſticie. dꝛ. Eccli.xxj. Qui cuſtodit iuſticiã continebit ſenſum eius. De cuſtodia legis ſeu mãdatoꝝ. dicitur in ꝑs. Da mihi intellectũ vt cuſtodiam mãdata tua. ⁊ Prouerbio.xxix. Qui cuſtodit legem beatus eſt. ⁊. j. Paral' xxij. Det tibi dñs cuſtodire legem domini dei tui. De cuſtodia ſcientie. dicitur. Malach.ij. Labia ſacerdotis cuſtodiunt ſciẽtiam. De cuſtodia prudẽtie. dicitur. Pro.xix. Cuſtos prudentie inueniet bona. De cuſtodia innocẽtie. dꝛ in ꝑs. Cuſtodi innocẽtiam ⁊ vide equitatẽ. De cuſtodia penitentie dicitur in ꝑs. Propter verba labioꝝ tuoꝝ ego cuſtodiui vias duras. De cuſtodia vero veritatis et eloquentie. dicitur. Eſa xxvj. Aperite poꝛtas. ingrediatur gens iuſta cuſtodiẽs veritatem. Exemplo ipiꝰ dei. de quo dicitur in ꝑs. Quod ipſe cuſtodit veritatẽ facit iudicium iniuriam patiẽtibus dat eſcam eſuriẽtibus. De cuſtodia aũt clementie ſeu miſericoꝛdie dꝛ Oſee.xij. Miſericoꝛdiã ⁊ iudicium cuſtodi. Sufficit.

Uide infra de ſeruare ⁊c

Explicit littera C.

Sequitur de littera D

Dagon

Ayuntamiento de Madrid

Dagon. nota ꝙ dagon
D fuit idolum Philiſtinoꝝ: qḋ ab ipis loco dei colebatur: de quo legit̄. j. Reg. v. ⁊. vj. qḋ qꝛ iuxta arcam teſtamenti in eadem equalitate fuit erectum ⁊ ſitum: legit̄ ꝙ in mane inuentum eſt ad terram ꝓſtratū ⁊ depoſitū: quod qꝛ ab incolis iterato fuit repoſitū: in alio mane inuentum eſt truncatum manus ⁊ caput: ⁊ iterum ad terrā deiectum. Interpretat̄ autē dagon piſcis meroꝛis: piſcis triſticie: piſcis iniquus: vel piſcis inutilis. Igitur dicam ꝙ talis dagon ſignificare pōt hypocritā: qui ꝓprie dicitur ydolū ⁊ non res: qꝛ. ſ. magis habet de appentia ꝙ̄ de eſſentia. Criſ. O hypocrita aut appare qḋ es aut eſto qḋ appares. Iſte igit̄ Proprie nominatur Indigne ſublimatur. Aſpe caſtigat̄. Proprie dico nominatur qꝛ dicitur dagon: qꝛ reuera iſte poteſt dici piſcis: ꝓpter molliciem ⁊ ꝓpter flexuoſam maliciā ⁊ dꝛ piſcis meroꝛis ⁊ triſticie: ꝓpter fictam pniam ⁊ meſticiā. Iuxta illud. j. Reg. v. Dagon ꝓnus iacebat i terra: dꝛ tn̄ piſcis iniquus: ꝓpter malam vitā ⁊ nequiciā ⁊ finaliter inuenit̄ piſcis inutilis ꝓpter vilitatem ſui ⁊ inertiam: vn̄ de vilitate ſua dꝛ. j. Reg. v. Dagon ſol⁹ truncus remanſit. Item indigne ſublimatur: qꝛ reuera fit ꝙ hypocrite ꝓpter ſuam fictam vitam eligunt̄ ⁊ iuxta arcam federis. i. iuxta xp̄m in ſublimi ſtatu eccleſiaſtico: aliquotiens exaltant̄. Iudicū. xvj. Obtulerunt hoſtias pacificas dagon deo ſuo. Sed reuera dico: ꝙ exinde finaliter aſpere ꝑgrauant̄: qꝛ. ſ tales eternaliter ⁊ etiā tpaliter: qn̄ꝙ viliter cadunt: ⁊ caput. i. aiam: manus etiam id eſt corpus vel ficta ſua opera amittunt. vn̄ de ionatha dꝛ. j. Macha. x. ꝙ templum dagon ſuccendit igni. Uel ſi vis dic: ꝙ dagon eſt dyabolus: qui a malis colit̄: meroꝛi dabit̄: iniq̄ machinatur: inutiliter opatur: ſurſum fuit erectus: vel finaliter deiectus: ſufficit de dagon.

A Damaſcus. Nota ꝙ damaſcus eſt ciuitas ⁊ caput ſyrie: conſtructa quōdam tempoꝛe abrae: vbi ſemp fuit populus: dei populo contrarius ⁊ rebellis: ⁊ eius ſucceſſibus inuidioſus ⁊ nocens: q̄ pōt ꝓprie ſignificare mūdū ⁊ ciuitatem ſeu congeriem iniquoꝝ. Et hoc.
Propter nomen ſignificatiuū.
Propter opus inficiatiuum.
Propter finem exterminatiuum.
Propter nomē dico quo nominat̄: qꝛ dꝛ damaſcus: qui interp̄tatur ſanguinem bibens: ſanguinem propinans: ſanguinis potus: ſanguinis oſculū. Hic eīn noiatur q̄druplex ſanguis quo mundus vtitur in hac vita: ⁊ iſte eſt carnalis ſanguis delectationis: de quo Gen. ix. Carnem cū ſanguine nō comedetis: ſanguis rapine ⁊ excoꝛiationis. Hiere. ij. In alis tuis inuentus eſt ſanguis pauperum ⁊ innocentium. Sanguis crudelitatis ⁊ occiſionis. Eſa. j. Manus eīn eoꝝ ſanguine plene ſunt. Sāguis coꝛpoꝛalis conſanguinitatis ⁊ carnalis affectionis: ſeu cognationis: qui. ſ. apud iniquos ꝑ luxuriā maculat̄. Oſee iiij. Sanguis ſanguinē tetigit. Et tunc ſanguis ſanguinem tetigit: vbi ⁊ ꝑ quē: ⁊ a quo mali hodie ꝓmouent̄: iuxta illud. Math. xvj. Caro ⁊ ſanguis nō reuelauit tibi. Damaſcus ergo. i. mundus ſeu mūdanoꝝ cetus quadruplici ſanguine eſt repletus: qꝛ. ſ. ſanguines carnalis voluptatis potat: ſanguinem crudelitatis ꝓpinat: ſanguinem rapine hꝫ p̄o poculo: ſanguinem carnalis affectiōis hꝫ ꝓ oſculo. Et iſta ſunt quatuoꝛ ſcelera damaſci de quib⁹ dꝛ. Amos. j. Sup tribus ſceleribus damaſci: ⁊ ſup quatuoꝛ non conuertam eū eo ꝙ triturauerit in plauſtris ferreis galaad. Et mittam ignem in domum azabel ⁊ deuoꝛabit domū benadach: ⁊ conteram vectem damaſci. Triturare eīn plauſtris ferreis: ſignat ſanguinē crudelitatis ⁊ eum qui ferro vtit̄. Galaad aceruus teſtimonij: ſignat ſanguinē rapacitatis: q̄ coaceruans alienum: ſue nequicie teſtis efficit̄: ignis in domo azabel q̄ interpretat̄ foꝛtitudo dei: ſignat ſanguinem carnalitatis quo precipue azabel. i. populus eccleſiaſticus inficitur. Benadab filius votiuus: ſignat ſanguinē carnalis amoris ⁊ caritatis: que erga vicinos: fratres filios ⁊ nepotulos: a maioꝛibus exhibet̄: per iſta ergo quatuoꝛ ſcelera damſci. i. mūdi: vectes ei⁹: id eſt ipſi⁹ foꝛtitudo cōterit̄ ⁊ contra eum dn̄s indignat̄. Eſa. viij. Auferet̄ foꝛtitudo damaſci: damaſcus igit̄ ſignat mundū ꝓpter nomē quo nominat̄. ¶ Secūdo ſignat mūdū: ꝓpter B
opus qḋ opatur: damaſcus eīn ciuitas opeꝝ iniquoꝝ operatrix. In iſto eīn damaſco. i. in mundo inuenitur deficere. Caritatis modul⁹: quē inuidia tollit. Firmitatis angulus: quem luxuria mollit. Pietatis riuul⁹ quem ſeuicia pellit. Ueritatis oculus: quem malicia fallit. De carentia caritatis: dr Eſa. xvij. Damaſc⁹ deſinet eſſe ciuitas. Ciuitas. i. ciuiū vnitas ſignat caritatem: de carentia cōſtantie ſeu firmitatis: dꝛ illud predictum. Eſa. viij. Auferet̄ foꝛtitudo damaſci: ⁊ illḋ predictum Amos. j. Conteram vectē damaſci. De carentia pietatis ⁊ abundantie rapine ⁊ iniquitatis dꝛ. Hiere. xlix. Succendam ignē in muro damaſci. Ignē dico rapine: iracundie ⁊ inuidie. De carentia xo veritatis ſatis pōt congrue alligari illud. Act. ix. vbi dꝛ ꝙ cū paulus iret damaſcum cōtra diſcipulos dn̄i excecatus eſt: igit̄ damaſcus mundū ſignat ꝓpter opus qḋ opatur: ſeu ꝓpter bonū quo vacuatur. ¶ Tertio dico C
ꝙ iſte ſignat mundū ꝓpter finem quo terminat̄: finis eīn mundi mundanoꝝ peccatoꝝ terribilis erit ⁊ miſerabilis ineternum. vn̄ Zach. ix. Dn̄s vbi dn̄i in terra Adrach et damaſci requiei eius: ſequitur in eo. ca. Ecce dn̄s ꝑcutiet in mari foꝛtitudinē ei⁹ ⁊ hec igni deuoꝛabit̄: ſed ſi vis dic in bono ſignificato: ꝙ damaſcus eſt eccleſia vbi ſanguis xp̄i eſt oſculū: poculum: ꝓpinatio ⁊ potatio. Et ſic nota ꝙ eccl̄ia eſt damaſc⁹: qꝛ. ſ. ſicut damaſcus eſt locus. Quem hoſtis ambiēs vſurpauit. Quem helyſeus veniens viſitauit. Quē helyas fugiens habitauit. Quo paulus gradiens ꝑdicauit. Quē ſoldanus ſeuiens occupauit. Sic dico qḋ dudum eccl̄ia fuit per hoſtes. ſ. demones deuaſtata. iiij. Reg. xvj. Aſcendit rex aſſyrioꝝ in damaſcum ⁊ vaſtauit eū. Item fuit per xp̄m dn̄m viſitata. iiij. Reg. viij. Uenit helyſeus in damaſcum. Item fuit a ſanctis patrib⁹ inhabitata. vn̄ helye qui figurabat patres ſanctos dictum eſt. iiij. Reg. xix. Uade reuertere in damaſcum ꝑ deſertum ⁊c. Iterū aūt ꝑ magna pte eſt a malis hominib⁹ occupata. vn̄ de holoferne ⁊ eius exercitu dꝛ. Iudi. ij. ꝙ ipſe deſcēdit in campos damaſci ⁊ ſuccendit oīa ſata ⁊c. ſufficit.

Damnare. Condēnare. con A
demnatus. Nota ꝙ condemnatio ⁊ damnatio ſumit̄ pluribus modis. ſ. iuſticie: neq̄cie: ſtulticie: ſeuicie. Prima fit i foꝛo iudicali. Scd̄a fit i mūdo materiali. Tertia fit in exitiali aſo. Quarta autē fit in iudicio generali atq; finali. Eſt igit̄ quedā damnatio quā faciunt iuſte preſidentes: ⁊ iſta eſt illa q̄ boni iudices damnāt ⁊ cōdemnant: ⁊ ad penam ⁊ ad punitionē obligant ⁊ adiudicant delinq̄ntes: de qua dꝛ. Deutr. xxiiij. Quē iuſtum ꝓſpexerint: illius iuſticie palmā dabūt: quem impium ꝯdemnabunt: de iſta etiam dꝛ. Act. xxv. Nō eſt ꝯſuetudo romanis hoiem damnare: priuſꝙ is qui accuſat̄ p̄ntes habeat accuſatoꝛes. ¶ Item dico ꝙ eſt B
q̄dam damnatio. quā tollerant rerū indigentes: ſeu etiā viri innocentes: vel etiam quā faciūt male iudicātes: qui. ſ. ad extoꝛquendū pecunias ꝯdemnant cōtra iuſticiā innocentes: nō attendentes illud: ꝓuer. xvij. Qui iuſtificat impium ⁊ q̄ condēnat iuſtū vterq; abominabilis eſt apud deū ⁊ in. ꝑs dꝛ. Captabūt in aiā iuſti: ⁊ ſanguinē innocentem codēnabūt: ⁊ iſti ſunt deterioꝛes leonib⁹: q̄. ſ. miſerabilib⁹ ꝑſonis dicunt̄ ꝑcere qꝛ. ſ. ꝓnioꝛes ſunt ad cōdēnandum ꝙ̄ ad abſoluendū cōtra exemplū xp̄i q̄ deꝑhenſā in adulterio damnare noluit: ſed abſoluit. Ioh. viij. nemo te condēnauit

Ayuntamiento de Madrid

mulier: nec ego te cōdenabo. ¶ Item dico ꝙ eſt cōdemnatio: quā faciunt bonis detrahentes: ſtulti enī ⁊ deriſores: ⁊ etiā detractores. oīa opa aliena in ſua exterminatione: ⁊ ſua verbali detractiōe vitupant atq; dānant: ⁊ ſolos ſe reputant ⁊ facta ſua: dānatis aliīs ſe ſolū laudant: cōtra quos. Job. xxiiij. Quō tu illum q̄ iuſtus es cōdemnas. Rom. ij. In quo enī iudicas alterū teipſum cōdemnas. iō talib⁹ dr̄. Lu. vj. nolite cōdemnare: ⁊ non cōdemnabimini. ¶ Itē eſt cōdemnatio: quam ſuſtinēt mali delinquentes ⁊ iſta eſt dānatio eterna: q̄ ſ. p ſniaꝫ vltimi iudicij impij iudicabunt ⁊ damnabunt ad penā eternam: qd̄ timens iob dicebat. Job. x. Loquar in amar. ani mee dicā deo no. me cōdem. Damnatio enī mūdi: ⁊ dānatio iudicij vel inferni cōtrarie ſunt opinionis ⁊ cōditionis: q̄r. ſ. mundus dānat ⁊ grauat innocētes: noxios liberās: infernus vero non grauat innocētes: obnoxios damnās. Videbit ergo mundus ⁊ mundanoꝝ iudicū cōditio eſſe ſimilis fonti: qui dr̄ eſſe in britannia redoniū: pp̄e villam q̄ dr̄ falgeria radulphi. Suſpect⁹ enī de crimine ad ſubeundum fontis pbā: ſi voluerit cōdemnat: piectus ergo in fontem: ſi ſit culpabilis a fonte reijcitur ⁊ aquā ſubintrare neſcit q̄ virtute vetatur: ſi vō innocens fuerit in aquam ſubmergit: ⁊ niſi iuuet per homines enecat. Sic vere dico ꝙ curia mundanoꝝ malos ⁊ ſuſpectos liberat: innocentes vō ad penam ⁊ ſubmergiū recipit ⁊ cōdemnat: Exemplū habemus in xp̄o innocente: ⁊ barraba nocente q̄r xp̄s innocens fuit ad ſuppliciū cōdemnatus: barrabas vō homicida a ſupplicio eſt abiectus ⁊ p iniquos homines abſolutus: ſicut dr̄. Mar. xv. Oēs cōdemnauerunt xp̄ꝫ reū eſſe mortē. vn̄ illud predictum ꝓuer. xvij. Qui iuſtificat impiū ⁊c. Sed reuera iudiciū ⁊ infernus vbi ē curia ⁊ iuſticia: non mundi: ſed dei cōtrariū faciunt: ſimiles cuidaꝫ fonti ſardinie: vbi ſuſpecti de furto ſi ſunt culpabiles: cōdēnati ad pbā fontis: ceci ſtatim ſi ſe aq̄ illa lauerint efficiunt: ſi vō innocentes fuerit non ledunt. Sic dico: ꝙ ſnīa diuina ⁊ cōdēnatio innocentes non ledit: culpabiles vō nocentes ⁊ ipſos app̄hēdit iuxta illd̄. Qui crediderit ſaluus erit: q̄ vō non crediderit ꝯdēnabit. ¶ Et ſi vis potes notare ꝙ dānationē eternam incurrūt multa genera peccatoꝝ: vicꝫ Superbie inflati tumore. Fallacie velati decore. Proteruie durati rigore. Luxurie fedati fetore. Supbi dānant: q̄r ſe omnib⁹ volūt pferre: falſi ſeu hypocrite dānant: q̄r ſe optimos volūt oſtendere: pterui dānantur quia deo ſemp querūt reſiſtere. Luxurioſi dānant: q̄r ſe ⁊ alios ſolent inficere. De ſupbis pōt intelligi illud Lu. xx. vbi dr̄. ꝙ illi q̄ volūt ābulare in ſcholis: ⁊ amāt ſalutationes in foro: primas cathedras in ſynagogis ⁊ primos diſcubitus in cōuiuijs: accipiūt dānationeꝫ maioreꝫ. De falſis vō ⁊ fictis hypocritis: dr̄. Job. xv. Condemnabit te os tuum ⁊ non ego. Iſti enī iuxta dictuꝫ. Rom. ij. In quo iudicāt alios ſeipſos cōdemnāt

B q̄r. ſ. iſti dū cōtra malos pdicant: damnationē ꝓpriā ſcribunt: iudicāt atq; dictant. De pteruis poteſt dici illud. Rom. xiij. Qui ordinationi dei reſiſtunt: ſibi ipſis dānationē acq̄rūt. De luxurioſis aūt: dr̄ Apo. xvij. Veni oſtendā tibi damnationē meretricis magne ⁊c. Vide infra de iudicare: de pena punire ⁊ ſimilibus ⁊c. De cōdemnatione aūt cōpatiua: q̄ fit qn̄ quis eſt ita iuſtus ꝙ reſpectu ei⁹ vita alioꝝ damnat: dr̄. Sap. iiij. Condemnat iuſtus: mortu⁹: viuos: impios. De cōdēnatione etiam approbationis contra oēs qui in iudicio damnationem malorum approbabunt: dr̄. Lu. xj. ꝙ regina auſtri ſurget in iudicio aduerſus generationem iſtā ⁊ ꝯdemnabit eā ⁊c. ſufficit.

Damnum.

Vide vbicūq; ponitur nocumētum ⁊ detrimentum: ⁊ ſilia.

Dan.

Nota ꝙ dan eſt nomen hominis: ⁊ etiam nomen terre. Dan enim fuit frater Jacob de ancilla illa que dicta fuit balā: ſicut ptꝫ. Gen̄ xxx. a quo ſ. ⁊ tribus dan: ⁊ terra dan: denominati ſunt. Interpretatur autē dan cauſa vel iudiciū: ⁊ poteſt ſignificare in bono ⁊ in malo: q̄r in bono ſignat bonos cauſidicos ⁊ iudices: qui. ſ. cauſas ⁊ iudicia bene tractant: qui. ſ. Jacob. i. noſtri pugilis ⁊ luctatoris xp̄i ſunt filij ſpeciales. Gene. xlix. dan iudicabit populū ſuū ſicut ⁊ alia tribus iſrael. ſequit. Salutare tuū expectabit domine. Dic quid volueris de iudice iudicio: cauſa cauſidico vel aduocato. Et potes dicere ꝙ ſicut dan inter filios iacob fuit ignobilis: q̄r filius ancille. ſic illi q̄ cauſas ⁊ iudicia tractant: ignobiliores bonis hominibus poſſunt dici: ad qd̄ facit illud quod ſcribitur. j. Corin. vj. Secularia iudicia ſi habueritis contēptibiles qui ſunt in eccleſia conſtitute ad iudicandum. Contēptibiles inquit. i. min⁹ idoneos ⁊ perfectos: quia reuera aduocati ⁊ cauſidici: ⁊ etiam iudices negocioruꝫ temporaliū ⁊ ſeculariū: reſpectu clericoꝝ theologoꝝ ⁊ philoſophoꝝ poſſunt ignobiles ⁊ contemptibiles ⁊ ruſtici reputari. qd̄ quidē clare patet: obiecta facultatū extimatione cuiuſlibet intuenti. In malo vero dan poteſt ſignificare malos cauſarum ⁊ iudiciorum patronos qui. ſ. cauſam ſui dei vel proximi: male iudicāt ſeu tractāt: q̄r reuera de ipſis poſſumus notare ꝙ iſti ſunt

Fallacitatis fautores.
Cupiditatis autores.
Iniquitatis rethores.
Crudelitatis tortores.
Penalitatis toleratores. ſ. in inferno.

De taliū fallacitate ⁊ tortuoſitate dr̄ Geneſ. xlix. Fiat dan coluber in via: ceraſtes in ſemita: de eorum cupiditate dicitur Judicū. xviij. Dan q̄rebat poſſeſſionem ſibi: de ipſorū verboſa iniquitate ⁊ maledicta verboſitate poteſt dici illud Deutero. xxvij. Iſti ſtabunt ad maledicendū zabulon ⁊ dan: de ipſorum crudelitate dicitur. Deutero. xxxiij. Dan catulus leonis: ⁊ Hiere. viij. Et a dan auditus eſt fremitus equorum: de ipſorum autem finali in inferno penalitate ⁊ aduerſitate dici poteſt illud Judicū. j. Artauit Amorreus filios dan. Amorreus inquit. i. diabolus.

Daniel.

Nota ꝙ Daniel de regio ſemine natus propheta a domino diuinitus inſpiratus regi amicus: in alta dignitate conſtitutus: ab inuidis accuſatus: leonibus expoſitus: ſed ab eis nullatenus leſus ſeu tactus: fraudis ſacerdotum belis inuentor: ⁊ ipſius idoli deſtructor: draconiſq; necator ꝓuidus cauſa dei: iudicium dei: vel iudicans deo: aut iudicauit me dominus interpretatur. Poteſt ſignificare xp̄m vel quēlibet virum ſanctum: quia reuera ad virum iuſtū pertinet. Futura ſubtiliter cognoſcere. Cuꝫ impijs humiliter cōuiuere. Iniquos ſagaciter cōuincere. Proteruos ſeueriter corrigere. Judicia vera equaliter ⁊ iuſte reddere ⁊ decidere. ¶ Dico ergo ꝙ bonus ⁊ iuſtus futura ſcrutatur ſubtiliter: q̄r. ſ. ipſe debet de futuris. ſ. iudicio: morte: inferno ⁊ paradiſo cogitare: ⁊ ibidē quaſi propheta vacare. Danie vij. Vidit Daniel ſomnium. ⁊ Danie. xij. Vidi ⁊ ego daniel: et ſic ſibi dicatur illud Ezechie. xxviij. Ecce ſapientior es tu daniel: omne ſecretū nō eſt abſconditum a te. Unde cuilibet tali poteſt dici Danie. v. Tu es daniel de filijs captiuitatis audiui ꝙ ſpm̄ ſanctorū deorū habeas ⁊ ꝙ ſapientia ⁊ intelligentia ampliores ſunt in te inuente. Item cum malis cōuiuit humiliter. De daniele enim legitur Danie. vj ⁊. xiiij. ꝙ bis fuit poſitus in lacū leonum: ⁊ tamen ꝙ cum leonibus habitans ab ipſis nullatenus fuit leſus. Quia reuera perfecti ⁊ ſancti ⁊ prudentes viri: etiā cū malis ſciunt viuere: ⁊ ſine ſui preiudicio iniquorū cōſortia frequentare: hoc eſt enim cōſilium iſtius verſificatoris dicentis ſic. Conſulo quiſquis eris qui pacis federa queris. Conſonus eſto lupis cum quibus eſſe cupis. Unde daniel dicebat Danie. vj. regi reſpondens ſic. Deus meus miſit angeluꝫ ſuum ⁊ concluſit ora leonum: ⁊ non nocuerunt mihi: quia coram eo iuſticia inuenta eſt in me. Item iuſtus fallaces confundit ſagaciter: de daniele enim legitur ꝙ ſacerdotum maliciam ſup cibarijs que apponebantur bel detexit: ⁊ malorum ſenum impudicam nequiciam diuino

ciam diuino ſpiritu reuelauit: q̄ꝛ. ſ. ad virum iuſtum pertinet iniquoꝛum maliciam reuelare ⁊ detegere ⁊ innocentes pꝛotegere ⁊ iuuare. dan. xiij. Conuicerat eñ eos daniel falſum dixiſſe teſtimonium. Jtem iſte peruerſos coꝛrigit: ſeu punit ſeueriter. De daniele eniꝫ legitur: ꝙ ydolum belis quod infinitos cibos appoſitos cum ſuis ſacerdotibus: vxoꝛibꝰ: ⁊ paruulis videbatur omni die deuoꝛare deſtruxit: dꝛaconē vero queꝫ adoꝛabant babylonij interfecit. Sic vere ad virum iuſtum ⁊ maxime ad danielem: qui interpꝛetatur iudicans deo. i. ad iudicem vel pꝛelatum pertinet: ꝙ idola i. ignaros eccleſiaſticos ⁊ voꝛaces qui beneficijs appoſitis ſatiari non poſſunt diſſipet ⁊ deponat: ⁊ ꝙ vxoꝛibus ⁊ paruulis concubinis ⁊ filijs ſacerdotum ⁊ maloꝛum familiarium talium: viam cibos eccleſie vel patrie comedendi ſecludat. Quodq; dꝛacones qui ab aliis adoꝛantur. i. auaros diuites qui a fatuis honoꝛantur puniat ⁊ confundat. vnde dan. xiiij dꝛ. Date nobis danielem qui bel deſtruxit ⁊ dꝛaconem interfecit. Jtē iuſtus iudicia facit equaliter: quia dꝛ iudiciū dei: cauſa dei: iudicans deo. Cauſa eni ⁊ iudicia dei ſemꝑ ſunt equa ⁊ iuſta: ad denotanduꝫ ꝙ talis daniel ſemper dꝫ habere ⁊ tenere: facere ⁊ exercere in iudicijs rectiſſimā equitatem. Unde de daniele legitur. dan. xiij. ꝙ ipſe dixit malis iudicibus. Reuertimini ad iudicium. Et ſic ſi homo fuerit talis daniel: dico ꝙ cum chꝛiſto regnabit perenniter: ſicut de daniele legitur: ꝙ a rege fuerit pꝛe omnibus honoꝛatus: quia. ſ. iuſti a deo ⁊ a chꝛiſto perpetuo honoꝛabuntur in celis. vnde dan. v. Jubēte rege indutus eſt daniel purpura ⁊c. ſufficit.

A **Dare.** Nota ꝙ dare idem eſt quod ſe ⁊ ſua alteri cōicare: diffundere vel donare. Refertur ergo dare.

Ad deum qui dat magnalia.
Ad iuſtum qui dat vtilia.
Ad mundum qui dat inania.
Ad impium qui dat fallacia.
Ad dyabolum qui dat crudelia.

Dico eñ ꝙ deus eſt dator ſummus ⁊ mirabilis. vnde illud. Jac. j. Omne datuꝫ optimum et omne donum perfectum deſurſum eſt deſcendens a patre luminum. Jtem iuſtus eſt dator bonus ⁊ laudabilis. vñ in. ps. Erit tanꝗ lignum quod plantatum eſt ſecus decurſus aquarum. Luc. vj. Date ⁊ dabitur vobis. Jtem mundus eſt dator fallibilis: non dat enim niſi vana que nō iuuāt feda que non mundant: fragilia que non durant: et ideo mundo debemꝰ dicere illud. dan. v. Munera tua tibi ſint: ⁊ dona domus tue alteri da. Jteꝫ impius eſt dator inutilis. Eccli. xviij. datum inſipientis non erit vtile tibi. Jtem dyabolus eſt dator damnabilis ⁊ reprobibilis. Apo. xiij. dedit dꝛaco beſtie virtutem ſuam: ⁊ datū eſt ei os loquens magna: ⁊ data eſt ei poteſtas: quia. ſ. dꝛaco dyabolus in vita iſta beſtijs ſuis. i. peccatoꝛibus dat multa ſolatia: ſed reuera in fine dabit eis multa ſupplicia: iuxta illud quod de babylone dꝛ.

B Apoc. xviij. Quantū gloꝛificauit ſe ⁊ in delicijs fuit: tantum date ei toꝛmentum ⁊ luctum. ¶ His igit̃ pꝛemiſſis dicamus pꝛimo: ꝙ deus eſt dator ſummꝰ ⁊ mirabilis. Mirabile enim vr̃: ꝙ vna res poſſit dare contraria ⁊ diuerſa: quod tantum facit deus: quia. ſ. ſicut celum qđ in ſeipſo ſemper eſt vnum ⁊ idem: dat ⁊ mittit nobis effectus varios ⁊ diuerſos: quia. ſ. nunc illuminat nunc fulminat: nunc pluit: nūc choꝛuſcat: nūc ningit: nunc tonat: nunc grandinat: ⁊ nunc ventat: nunc bonum influit: nunc dat malum: quod tamē totum contigit: non ꝙ ipſum celum in ſe diuerſificetur ſed ſcḋm diuerſitatem nubium ⁊ vapoꝛum que ab inferioꝛibus eleuantur. Sic dicam: dato ꝙ deus ſit vnus ⁊ vnicus: idem ⁊ non diuerſus: eius tamen in inferioribus diuerſi ⁊ varij ſunt effectus: ⁊ circa genus hūanum varie variat ſuos actus: ⁊ ſcḋm ꝙ diſponuntur nubes ⁊ vapoꝛes defectuū hūanoꝛum diuerſimode multiplicat ſuos motus: vt ſic dicamꝰ illđ Job. j. Dñs dedit dñs abſtu. ſicut do. pla. ita fac. eſt ſit no. do. bene. Jgit̃ notabo de deo: ꝙ ipſe dat aliq̄ q̄ tangunt ſuā grāꝫ aliqua q̄ tangunt ſuā iuſticiā: aliqua q̄ tangunt ſuaꝫ munificētiā: aliq̄ q̄ tangunt ſuā ꝓuidētiā atq; gl̃iam. Pꝛimo ergo de illis q̄ tangūt grāꝫ. Uñ nota ꝙ deus.

Dat bonis virtutum pꝛiuilegia.
Dat malis penaꝝ dura tedia.
Dat dignis honoꝝ alta ſolatia.
Dat ſanctis donoꝝ digna bꝛauia.

C Igit̃ oſtendamꝰ quō iſtis quatuoꝛ dant̃ vt cōiter data dei. Dico pꝛimo: ꝙ deus ꝗtum ad ſuam gratiaꝫ ſolet bonis bona poꝛrigere influens largiter Jſte eſt eñ q̄ ſuam gratiam bonis poꝛrigit. Sua iuſticia malos coꝛrigit. Sua ꝓuidētia dignos erigit: ſua gloꝛia ſanctos diligit ſeu eligit.

Dat
Sapientiam poſtulantibus.
Eloquentiam pꝛedicantibus.
Permanentiam militantibꝰ.
Patientiam laboꝛantibus.
Affluentiam indigentibus.
Pacis vnitatem diſcoꝛdantibꝰ.
Coꝛdis nouitatem penitentibꝰ.
Carnis puritatem cōtinentibꝰ.
Claram veritatem ſpeculantibꝰ.
Moꝛum honeſtatem cōuerſantibus.
Spei firmitatem expectantibus.
Fidei claritatem contēplantibus.
Ueram caritatem diligentibus.
Senſus ſubtilitatem ꝑſcrutantibꝰ.

Dat
Honoꝛis ſublimitatē triumphātibus.
Uoti ſecuritatem exoꝛantibꝰ.
Deuotionem meditantibus.
Diſcretioneꝫ ꝑſidentibꝰ.
Liberationē pereuntibꝰ.
Perfectionem ꝓficientibus.
Conſolationem ꝓmerentibus.

¶ Dat dico poſtulantibus ſapiam. Jac. j. Siq̇s vr̃m indiget ſapientia: poſtulet a deo q̄ dat oībꝰ affluenter ⁊ Eccli. lj. danti mihi ſapientiā dabo gloꝛiam. Jtē dat pꝛedicantibus eloquentiam. ps: Dñs dabit v̓bū euāgelizantibus: v̓tute multa. Mat. x. ⁊ Luc. xij. Dum ſteteritis ante reges ⁊ ꝑſides nolite cogitare quō aut quod loquamini: dabitur eñ vobis in illa hoꝛa quid loquamini. Jtem dat militantibꝰ ꝑmanentiam patuit in martirybꝰ quibus tantam conſtantiam: foꝛtitudineꝫ ⁊ ꝑſeuerantiā dedit deus: qđ nō ſuccubuerūt in toꝛmentꝭ. ps Da nobis auxiliū de tribulatiōe: ⁊ alibi. Jpſe dabit virtutē ⁊ foꝛtitudinē plebi ſue bn̄dictꝰ deus: ⁊ alibi dñs virtutē pplo ſuo dabit. Jteꝫ ipſe dat laboꝛantibus patientiā: vt. ſ. non ſupent̃ laboꝛe dicēs illud Hier. j. Ecce dedi te hodie in ciuitatē munitam ⁊ i murū ferreū: ⁊ ꝓliabunt̃ aduerſuꝫ te ⁊ ꝓualere nō poterūt: de quo etiā pōt intelligi illđ. ps Uiuet ⁊ dabitur ei de auro arabie: aurū eñ qđ percuſſum nō reſonat ⁊ qđ non rūpitur: ſed ſe dilatat: patientiaꝫ ſignat Jtem ipſe dat indigentibus affluentiam ſeu ſufficientiam. ps. Qui dat iumentis eſcam illoꝝ ⁊ pullis coꝛuoꝝ inuocantibꝰ eū. ⁊ alibi. Qui dat eſcaꝫ oī carni: cōfitemini deo celi. Jtē dico ꝙ ipſe dat diſcoꝛdantibꝰ pacis veritatem. Joh. xiiij. Pacem relinquo vobis: pacē meā do vobis. ⁊ Eſa. xxvj. Dñe dabis nobis pacē Jtē ipſe dat penitentibꝰ coꝛdis nouitatem. Ezec. xxxvj. dabo vobis coꝛ nouum: ⁊ ſpm̄ meū ponam in medio veſtri. Auferam coꝛ lapideum de carne veſtra: ⁊ dabo vobis coꝛ carneum. Jtem ipſe dat continentibus carnis puritatem: ſicut eñ dꝛ Sap. ix. Non ero cōtinēs niſi deus det. ⁊ Eſa. vij. Dabit dñs ipſe vobis ſignū: Ecce virgo concipiet. Jtem ipſe dat ſpeculantibꝰ rerum veritatem. i. rerum noticiam. ps. Dediſti veritatem in coꝛde meo: ⁊ alibi. Da mihi intellectū ⁊ ſcrutaboꝛ teſtimonia tua. Jtem ipſe dat conuerſantibꝰ moꝛuꝫ honeſtatem. j. Reg. xviij. Spoliauit ſe Jonathas tunica ſua: ⁊ dedit eam dauid. Tunica enim honeſtatem deſignat. Unde Sap. x. dedit illi ſcientiam ſanctoꝛum honeſtauit illum in laboꝛibus. Jtem ipſe dat expectantibus ſpei firmitatem. j. Eſdre. ix. Jnclinauit nos ſuper

Ayuntamiento de Madrid

miſericordiam ſuam vt daret nobis ſpem in iuda et
hieruſalē:τ.ij. Theſſal.ij. Ipſe aũt dñs nr̃ dilexit nos:
τ dedit nobis conſolationē eternam τ ſpem bonam ĩ
grãm vt exhortet corda noſtra τ cõfirmet. Item ipſe
dat cõtēplãtibus fidei claritatē. Uñ de iuſto dr̃. Sap
x. Dedit illi ſciaꝫ ſanctoꝝ:ſequit. Dedit illi claritateꝫ
eternam τ Ioh.xvij. Claritatem quã dediſti mihi de-
di eis:τ illud Sap.iij. Dabitur illi fidei donũ electũ
τ ſors in templo dei acceptiſſima. Item ipſe dat diligē
tibus verã caritatē.j.Ioh.iij. Uidete qualem caritatē
dedit nobis deus:τ ibidē. Diligamus alterutrũ ſicut
mandatum dedit nobis. Item ipſe dat pſcrutantib⁹
ſenſus ſubtilitatem: maxime illis q̃ ſcrutant ſcriptu-
ras. Sap.viij. Optaui τ dat⁹ eſt mihi ſenſus: inuoca
ui τ venit in me ſpũs ſapie. τ Marci.iiij Uobis datũ
eſt ſcire myſteriũ regni dei. Item ipſe dat victorib⁹ ſeu
triumphantib⁹ honoris ſublimitatē. Apo.iij. Qui vi
cerit dabo ei ſedere mecum in throno. Itē ipſe dat ex-
orantib⁹ voti ſecuritatem. ps. Delectare in dño τ da-
bit tibi petitiones cordis tui:τ alibi:dedit eis petitio-
nem cordis eoꝝ. Item ipſe dat meditantibus deuotio
nem:qđ.ſ.petens hieremias dicebat. Hier.ix. quis da-
bit capiti meo aquã:τ oculis meis fon.la. Zach.viij.
Celi dabunt rorem ſuũ: ros enĩ τ aqua deuotioneꝫ ſi-
gnant. Item ipſe dat pſidentib⁹ diſcretioneꝫ. vñ i.ps.
Dediſti metuentib⁹ te ſignificationem: vt fugiant a
facie arcus. τ Luc.xxj. dicit xps aplis. Ego dabo vobis
os τ ſapientiam cui nõ poterunt reſiſtere τ ꝯtradicere
oĩs aduerſarij vr̃i. Itē ipſe dat pereuntibus ſaluatio
nem ſeu liberationē τ ꝓtectionē. ps. Dediſti ꝓtectio
nem ſalutis tue τ dex. tua ſuſce.me. τ alibi. Da nobis
auxiliũ de tribulatione. Item ipſe dat perfectionem
ꝓficientib⁹. vñ in.ps. Dñs v̓tutē pplo ſuo dabit. Itē
ipſe dat ꝓmerentib⁹ cõſolationē τ pmiationē.ij. Theſ
ſa.ij. Ipſe dñs nr̃ ieſus xps dedit cõſolationem eternã
τ Exo.ij. Ego dabo tibi mercedē. τ Eccli.xxxvj. da mer
cedem ſuſtinentibus te. Ecce ergo Rmi quõ deus eſt
ſummus τ liberaliſſim⁹ dator:ſic ergo p3:ꝙ deus ali
D qua dat dona q̃ tangunt gratiaꝫ. ¶ Scđo dico:ꝙ de⁹
dat aliqua dona q̃ tangunt eius iuſticiã:mare enĩ nõ
ſemꝑ eſt placitũ vel placatũ:ſ3 multotiēs apparet flu
ctuoſum:turbidũ τ cõmotũ:littoꝝ ſuoꝝ v̓beratiuum
nauiũ confractiuũ:τ hoĩum ſubmerſiuũ:ſic vere dicã
de deo:ꝙ nõ ſemꝑ ſe oñdit placitũ vl' benignũ:ſ3 qñq3
ꝑ iuſticiã aſperũ τ ſeuerum. Nõ enĩ ſemꝑ dat ꝯplacen
tia bñficia:ſed aliquotiēs imittit tribulationes τ ſup
plicia. Uñ nota:ꝙ ipſe dat ſterilitatem:fructus aufe-
rendo. dat mortalitatem:corpus affligēdo dat aduer
ſitatem: tyrãnos immittendo:dat calamitatem indi
gnos ꝑponendo:dat aduerſitatem: fortunam trãſpo
nendo:dat penalitatē:in iferno reponendo. Dico er-
go ꝙ deus dat fructuũ ſterilitatē. Oſee.ix. quid dabis
eis dñe? da eis vuluam ſine liberis τ vbera arentia. τ
Eſa.xxx. dabit tibi dñs panem artũ τ aquam breuem.
Item dat homini mortalitatem.j. Reg.xvij. dabo ca-
dauera caſtroꝝ philiſtijm volatilib⁹ celi τ beſtijs ter-
re. Iteꝫ ipſe dat tyrannoꝝ dationē τ autoritatē. Oſee.
xiij. dabo tibi regem in furore meo. Itē ipſe dat pla-
torum imbecillitatē. Eſa iij. dabo pueros principes
eoꝝ τ effeminati dñabunt eis. Iteꝫ ipſe dat fortune va
rietatem τ aduerſitatem. Hier.xxix. Perſequar eos ĩ
gladio τ in peſte τ in fame:τ dabo eos in vexationem
in maledictionē τ ſtuporem τ in ſibilum τ in obprobri
um. Item ipſe dabit eterne damnationis penalitateꝫ
ſ.damnatis τ peccatorib⁹ ĩ inferno. vñ Eze.xxix. Be
ſtijs terre dedi te ad deuorandum ſuper faciem agri
E cades:ſic igit p3:quõ deus aliqua dat que concernũt
ſuam iuſticiaꝫ. ¶ Tertio dico ꝙ deus dat aliqua que
concernunt ſuam ꝓuidentiam: τ ſic dico ꝙ ipſe dat:
conſtituit τ ordinat in mundo τ in eccleſia diuerſa ge
nera perſonarum:quas.ſ.ibi dat:inſtituit τ preponit.
Unde nota ꝙ ipſe dat paſtores: qui primi ſedeant et
preſint populis: dat doctores: qui vita ſplendeant et
cordis oculis. Dat ſpeculatores:qui longe videant in
tot periculis. Dat predicatores qui loqui audeant cũ
ctis τ ſingulis. Dat diſpenſatores qui ſua ſtudeãt da-
re egenis. Dat propugnatores qui ſe exhibeãt hoſtiũ
iaculis. De paſtoribus dicitur Hiere.iij Dabo vobis
paſtores iuxta cor meũ. De doctoribus dr̃ Eſa.xlij. De
di te in fedus populi mei τ lucem gentium vt aperires
oculos cecorũ. De ſpeculatoribus dr̃ Eze.iij. Fili hoīs
ſpeculatorē dedi te domui iſrael. De predicatorib⁹ di-
citur Hiere.j. prophetã in gentibus dedi te: ſequitur.
Ad omnia que mittã te ibis:τ que mandauero tibi lo
queris. De diſpenſatoribus dicitur Gal.j. Factus ſuꝫ
ego paulus miniſter ſm diſpēſationē dei que data eſt
mihi. Et breuiter de iſtis omnib⁹ officijs dicit Ephe.
iiij. Quoſdã inquit dedit apoſtolos quoſdã vero pro
phetas:alios euãgeliſtas:alios doctores:alios paſto
res ad cõſummationem ſanctorum in opus miniſte-
rij. De propugnatoribus vero.ſ.de martyribus qui ſe
tyrãnis τ hereticis oppoſuerunt ꝓ fide τ maxime pro
xpo noſtrorũ principe bellatorum dicit Gala.j. ꝙ ipſe
xps ſemetipſum dedit pro peccatis noſtris; τ vere iſti
non ſuffecit dare ſua:immo etiam ipſe dedit ſe nobis:
τ pro nobis multipliciter. Dedit dico ſe

In ſocium vt nos conduceret.
In preciũ vt nos redimeret.
In eduliũ vt nos reficeret.
In premium vt nos allicerent.
In refugiũ vt nos ꝓtegeret.
In faſtigiũ vt nos erigeret.

Unde eccleſia ca
nit de ipo ĩ hym
no de feſto corpo
ris xpi. Se na-
ſcens dedit ſociũ
ſe moriēs in pre-
ciũ:ſe veſcens in eduliũ:ſe regnãs dat in premiũ: vt ip
ſe potuit dicere illud Eſa.l. Corpus meũ dedi percutiē
tibus τ conſpuētibus in me. τ Hiere.xij. Dedi dilectã
aĩam meã in manu inimicorum eius: facta eſt mihi
hereditas mea quaſi leo in ſilua. Ecce ergo quomodo
deus dat aliqua que pertinēt ad ſuã occultã prouidē
tiam. ¶ Quarto dico ꝙ ipſe dat aliqua que pertinent F
ad ſuã gloriã ſeu eternã munificentiã: τ iſta ſunt do-
na glorie paradiſi que ipſe dat beatis. Uñ nota ꝙ ibi
ſc3 in paradiſo per ipſuꝫ deũ Dantur diuitie inexhau-
ſtibiles. Dantur delitie indefectibiles. Dantur ſcien-
tie inuariabiles. Dantur letitie inperturbabiles. Dã
tur inducie interminabiles. Dantur amicicie indiſſo
lubiles. Dãtur glorie ſeu eminētie ineſtimabiles. Ille
diuitie non timēt aciē hoſtilis agminis. Ille delicie nõ
timēt maciē nec vires turbinis. Ille ſcientie merentur
faciē videre numinis. Ille leticie neſciũt glaciē nec ictũ
fulminis. Ille inducie dãt pacis ſpeciē cum longis ter
minis. Ille amicicie habent molliciem ſumme dulce-
dinis. Ille eminentie habent aciē eterni culminis. Di
co igitur ꝙ ibi dant diuitie inexhauſtibiles Eſaie.xlv.
Dabo tibi theſauros abſconditos τ archana ſecreto-
rum. Item ibi dantur delicie indefectibiles. Apoca.ij.
Uincenti dabo edere de ligno vite:τ ibidē. Uincenti da
bo manna abſconditũ. Item ibi dantur ſcientie inua
riabiles:q2.ſ.omnia ibi videntur: τ ipſa etiam deitas
facie ad faciem intuetur Sapien.x. dedit illi ſcientiã
ſanctorũ. τ Hiere.xxiiij. Plantabo eos τ non euellã:τ
dabo eis cor vt ſciãt me. Item ibi dantur leticie imper-
turbabiles ps. Dediſti leticiã in corde meo. τ.ij. Theſ
ſa.ij. Dilexit nos τ dedit conſolationem eternam. Itē
ibi dantur inducie.ſ. pacis τ concordie interminabi-
les Hiere.xiiij Pacem veram dabit vobis dñs in loco
iſto.ij. Theſſalo.iij. Deus pacis det vobis pacē. Item
ibi dantur amicicie indiſſolubiles. Unde ipſi poſſunt
dicere illud Romano.v. Caritas dei diffuſa eſt in cor-
dibus noſtris per ſpiritum ſanctum qui datus eſt no-
bis. Item ibi dantur glorie τ eminentie ineſtimabiles
ps. Pacem τ miſericordiam diligit deus: gratiã τ glo
riam dabit dominus:τ Eſa.xlvj. Dabo in ſyon ſalutē
τ in hieruſalem gloriã meam. De honore etiam para-
diſi dicitur Apocali.iij. Qui vicerit dabo ei ſedere me
cuꝫ in throno:τ Luce.xij. Nolite timere puſillus grex
quia complacuit patri veſtro dare vobis regnũ. Ecce
ergo quãta

Ayuntamiento de Madrid

ergo quanta deus ꝛ quanta dat beatis. Unde etiã advertendum eſt: ꝙ ſicut a magna abundantia ferculorum: que ſunt in aliqua magna curia: mittunt ꝛ dant reliquie pauperibus expectantibus ad ianuam: ꝛ etiam amicis morantibꝰ extra curiã. Sic dico ꝙ de plenitudine huiꝰ curie: quedam reliquie mirabiles per diſpenſatorem ſeu per elemoſinarium ſcilicet per ſpiritũ ſanctum fuerunt miſſe ſcꝫ dona ſpiritusſancti: ꝛ hec nobis pauperibus mortalibus qui expectamus in eccleſia militante: que recte celi eſt ianua diſtribute. Eph. iiij. Aſcendens in altum captiuam duxit captiuitatẽ. Dedit dona hominibus: dedit inquit dona ſcꝫ per ſpiritumſanctum diſpenſatorem: qꝛ ſicut dicit. j. Cor. xij. Diuiſiones gratiarum ſunt: vnus aũt ſpũs diuidens ſingulis ꝓut vult: alij quidẽ dat ſermo ſapientie: alij ſermo ſcientie: alij genera linguarum: alij gratia ſanitatum ꝛc. Uide de donis: expone infra in titu. de donare
G Patet igitur quomodo deus dat plurima: quantum ad quatuor ſtatus. ſ. glorie: ꝓuidentie: iuſticie: ꝛ gr̃e.

¶ Secundo pͥcipaliter dico: ꝙ eſt vnum dare quod pertinet ad virum iuſtum. Juſti em̃ ſm̃ diuerſos ſtatus ſuos: hñt dare diuerſa: vicꝫ. Exemplũ: doctrinam famam: elemoſynam: det igit ꝛ effundat alijs.

Doctrinam qua erudiantur.
Exemplum quo perficiãtur.
Famam qua alliciãtur.
Elemoſinam qua reficiãtur.

Danda eſt ergo doctrina ꝑ quã erudiunt ignorantes. vñ ꝓue. viij. Nunquid non ſapientia clamitat ꝛ prudẽtia dat vocem ſuam: iõ Cant. viij. dr̃. Jbi inquit me docebis ꝛ dabo tibi poculũ ex vino condito ꝛ muſtũ malogranatorum meorum. Jtem danda eſt a iuſtis exemplaris vita per quã ꝓficiant attendẽtes: de quo Baruc. iij. Stelle dederunt lumen in cuſtodijs ſuis. Jtem danda eſt per ipſos odoroſa fama: ꝑ quam alliciant audientes Eccli. xxxix. Florete flores q̃ſi lilium date odorẽ: ꝛ Can. ij. Uinee florentes dederunt odorem ſuum: ꝛ ibidẽ dr̃. Quaſi mirrha electa dedi ſuauitatem odoris. Jtẽ dãda eſt ab ipſis elemoſina pia: ꝑ quam reficiant indigẽ-
H tes. Eccli. xiiij. Benefac amico tuo: ꝛ ſm̃ vires expoꝛrigẽs da paupi. ¶ Quinqꝫ em̃ ꝯditiões requirunt in oĩ dato que in hoc vſiculo continent Eſt modus in dãdo: quis: quid: cui: quõ: q̃n. Quis: vt, ſcꝫ ſi tu es potentior da amplius. Quid: vt. ſ. tu des de tuo non alieno. Cui: vt. ſ. des indigenti nõ abundãti. Quõ: vt. ſ. tu des celeriter ꝛ hilariter. Q̃n: vt. ſ. in tp̃e neceſſitatis magꝭ quam alias: bñficium em̃ dari debet.

Sinceriter cum pura intentione.
Celeriter ſubmota dilatione
Hilariter cũ grata affectione.
Sagaciter cũ magna diſcretione.
Utiliter ꝓ boni finis adeptione

Detur dico ſinceriter. ſ. cũ mũda intentione: vt. ſ. intẽtio nõ ſit turpis: aut ruſtica reddẽdo cogitãs nec ianis aut friuola aut mũdi laudem intendens. Juxta illud. Mat. vj. Cũ facis elemoſinam noli tuba canere. Luc. vj. Date mutuum nihil ſperantes. Jtẽ det celeriter cũ feſtinatiõe. ꝓuer. iij. Non dicas amico tuo vade ꝛ cras dabo tibi: cũ ſtatim poſſis dare. Eccli. iiij. Cor inopis ne affixeris: et ne ꝓtrahas datum anguſtianti. Jtem detur hilariter cum grata affectione. ij. Cor. ix. Hilarem datorem diligit deus. Jtem det ſagaciter cum prudẽti circũſpectione: vt. ſ. ceteris paribꝰ det bono magis ꝙ impio ꝛ pauperi plus ꝙ diuiti. Eccli. xij. da bono ꝛ nõ reſpicias peccatorem: ꝛ in ps. Diſperſit dedit pauperibus: non. ſ. diuitibus. Jtem det vtiliter cum lucri finalis adeptione qꝛ. ſ. ſi debito modo dat: lucrum non modicum reportatur: iuxta illud Luc. vj Date ꝛ dabitur vobis: ſꝫ quid dabitur? ꝓcerto dico: ꝙ bono datori dabitur honor ꝛ gloria: fauor ꝛ gratia ꝛ bonorum copia. Remuneratur ergo largitas boni datoris: quia honor ꝛ gloria ex hoc reportatur. Prouer. xxij. Uictoriam ꝛ honorem acquiret qui dat munera. Jtem fauor ꝛ gratia per hoc impetratur. Prouer. xviij. Donum hominis dilatat viam eius ꝛ ante ꝓncipes ſpacium ei facit: qꝛ vere homo pius ꝛ liberalis ꝛ in mundo ꝛ in paradiſo acquirit gloriam ꝛ honorem ꝛ ſanctorum meret gratiã ꝛ fauorem: Jtem qꝛ per hoc bonorum copia cumulatur. Unde aliquae em̃ ſunt aque puteales q̃ exhauſte ſepe conſueuerunt creſcere ꝛ abundare: ſi aũt ibidẽ nõ hauritur: conſueuerunt in ſe marceſcere: deficere: minui ꝛ perire: ſicut exemplificat geruaſius de quibuſdam puteis anglie ad ſal faciendum: cum aqua ſalſa a deo ordinatis. Sic vere dicam ꝙ diuitie date ꝛ cõicate augẽtur ꝛ creſcunt: ſi aũt per auariciam detinent: minuuntur: deficiunt ꝛ decreſcunt: ꝛ per raptores ꝛ latrones furantur ꝛ pereunt: ꝛ ꝓcerto iſta eſt veritas: ꝙ quanto homines amplius ſolent dare tãto amplius a deo occulte ſibi ſolet dari: ꝛ quanto quis in bonis vſibus expendit: tanto ſolent ſue diuitie melius continuari: et amplius augmentari. Date ergo ꝛ dabit vobis Luc. vj. quia ſicut dr̃. ꝓuer. xxviij. Qui dat pauperi non indigebit ꝛc. Terra quãto ab exteriori cultori plura ſibi dant: ꝛ q̃to aliunde plura recipit. ſ. pluuiam humectiuam: culturam penetratiuam clauſuram cõſeruatiuam: tanto ꝓcerto ſe per plura ſolet emittere ꝛ ſe copioſius alijs in fructificando diffundere: ꝛ alijs plurima bona dare. Sic reuera nos qui quicquid habemus aliunde accipimus: ꝛ ex alieno dico habemus. Juxta illud. j. Cor. iiij. Quid habes quod non accepiſti: qui habemus. ſ. ex celo rorẽ gratie: ꝛ ab eccleſia culturam penitentie: a prelatis clauſuram cuſtodie ꝛ diligentie: qui inſuper accipimus aliunde.

Nutrimentum quo nutriamur.
Documentum quo doceamur.
Ueſtimentũ quo veſtiamur.
Nutrimentum datur a parentibus.
Documentum datur a prudentibꝰ.
Ueſtimemtum dat a pecudibꝰ.

Nos dico nos ipſos debemꝰ diffundere et cõmunicare ꝛ bona nr̃a alijs diſtribuere, ꝛ dare iuxta illud. Eccli. xiiij. Jn diuiſione ſortis da et accipe: ideo ꝑcipit. Eccli. iiij. Non ſit porrecta manus tua ad accipiendum: ſed ad dandũ collecta. ꝛ Eccli. xxxv. precipitur. Da altiſſimo ſm̃ donatum eius. Et Luc. vj. dicitur. Date elemoſinam nihil inde ſperantes qđ tamen hodie non fit: quia vere cariſſimi pauci inueniunt hodie datores: multi vero venditores ꝛ libentiſſimi receptores: libentiſſime em̃ aliena data recipiunt: ſua vero rariſſime diſtribuunt: alios volunt eſſe datores: ſe vero exhibent venditores: ſi em̃ aliquid dant ſemꝑ hoc faciunt cum ſpe recipiẽdi equipollẽs ſemꝑ em̃ eſt in donis ſuis aliqua venditio: ſicut ptꝫ de ſymoniacis ꝓmotoribꝰ qui non dant: ſed vẽdunt beneficia: ſicut ptꝫ de iniquis iudicibus: qui non dãt ſꝫ vendunt iuſticiam ꝛ iudicium: ſicut etiam patet đ diuitibus qui cum tanta auiditate ꝛ difficultate ꝛ cum tanto indigentium labore ſua diſtribuunt ꝙ bene vẽdunt acceptoribus ſua donaria: apl̃s em̃ dicit. ij. Cor. ix. ꝙ hilarem datorẽ diligit deus: ꝛ ideo iſtos non debent diligere: quia. ſ. nihil dant hilariter vel libenter: qđ maxime patet de auaris qui ſunt ſimiles ſangiſuge que paulatiue de ſanguine ſugit: ſed poſt ꝙ plena fuerit: ipſum tamen nunq̃ volũtarie euomit: niſi forte quando fortiter ꝑmit vel calcat: tunc em̃ malis ſuis gratibus emittere cõpellit qđ potarat: ſic vere multi ſunt qui q̃uis ſint pleni ſanguine id eſt: diuitijs aliunde receptis ꝛ acquiſitis: ipſi tamen nihil volunt: alijs emittere vomere ſeu dare: ſed totum ſibi volunt cõtinue retinere. Deus tamen ipos q̃ſiqꝫ per mortem cõprimit: ꝛ ſic oĩa dimittere alijs ipſos cõpellit. Job. xx. Diuitias quas deuorauit euomet: ꝛ de ventre eius extrahet eas deus. Jſti ergo nõ dãt imo verius vendũt qꝛ nihil boni faciũt niſi coacti. Porcus em̃ nihil ꝓficit niſi q̃n morit: dũ em̃ viuit ſemper nocet: ſic diuites male viuunt: vicinis ſuis non ꝓficiũt ſed nocent: q̃n vero moriunt ſolent aliquid alijs clargiri: qđ non deꝫ eſſe: quia. ſ. libenter ꝛ hilariter debemus alijs dare noſtra. Eccli. xxxv. Jn oĩ dato tuo hilarem fac vultũ tuũ debemꝰ igit cariſſimi nos ꝛ noſtra deo dare. Nos dico

Ayuntamiento de Madrid

per cordis affectionē: nr̄a per pietatem ⁊ largitiones ideo bn̄ consulit ſapiēs. ꝓuer. iij. De tua ſubſtātia: de primicijs frugum tuaꝝ da pauperib⁹ ⁊ implebuntur horrea tua ſaturitate. Jn quibus verbis oſtendit q̄d dȝ dari: q: de tua ſubſtātia non aliena: quale eſt quod debeat dari: quia dȝ eſſe de p̄micijs ⁊ de melioribus nō de vilioribus: quibus dȝ dari: q: paupibus non diuitibus quis fructus eſt: quare dȝ dari: q: .ſ. implebuntur horrea tua ſaturitate. Aduertamus igitur fr̄es iſtis q̄ in bn̄ficio ſeu elemoſina dāda: tria ſunt attendēda .ſ. Rei congruitas: purē miniſtranda. Fr̄is calamitas pie ſubleuanda. Finis vtilitas iuſte conſequenda. Debet eīm habere res q̄ datur cōgruitatē ⁊ bonitatē: quia de ſubſtantia tua: ⁊ de p̄micijs: is cui datur hr̄e dȝ calamitatem ⁊ paupertatē: paupibus inquit. Jd ꝓ quo
N datur habeat vtilitatē ⁊ vbertatē: iplebunt horrea ⁊c.
¶ Dico ergo primo: q̄ datum nr̄m dȝ eſſe puritatis cōicatiuum: purū eīm ⁊ ſanctum debet eſſe: q: .ſ. nō dȝ fieri de alieno: ſed de tua ſubſtantia: q: ſicut dr̄. Eccli. xxxiiij. Qui offert ſacrificiuȝ de ſubſtātia paupis: q̄ſi qui victimat filiū in cōſpectu pr̄is. Jtē dȝ fieri de p̄micijs frugum tuaꝝ .i. de rebus magis p̄cioſis ⁊ bonis ſȝ exigentiam. Jn primo iſtoꝝ peccant mundi principes ⁊ tyranni: qui q̄uis multa habeāt dare: ipſi tn̄ nō dāt de ſubſtantia ſua ſȝ de aliena: cōſueuerunt eīm rapere talliare ⁊ pecunias a ſubditis extorq̄re: vt exinde poſſint ſuis ſequacib⁹ multa dare: feſta ⁊ cōuiuia facere veſtes ⁊ equos donare: curias ⁊ arma frequentare: iſti eīm valde liberales de alieno: ſimiles ſunt aquile que eſt auis valde liberalis: aues eīm innocentes occidit: de carnib⁹ carum alijs auib⁹ p̄dātibus: q̄ ex hoc ipaȝ libenter ſequunt largiri liberaliter cōſueuit. Uerūtn̄ ſm̄ Pli. ſi preda ſibi deficit: ipſa ſolet q̄nq̄ vnam de illis auib⁹ rapacib⁹ que eam ſequebant occidere: ⁊ eam ad deuorandum in cōi alijs exponere. Reuera tales videntur eſſe multi nobiles tyranni: qui de carnib⁹ auium innocentium .ſ. de ſubſtantijs pauperū ⁊ vicinoꝝ ſolent ſuis ſequacibus .ſ. balliuis ⁊ officialib⁹ multa dare: ⁊ ideo ꝓpter taliuȝ liberalitatem ſolent eos alie p̄dales aues balliuis ſir̄es frequentare. Prouerb. xix. Multi colunt perſonam potentis: ⁊ amici ſunt dona tribuentis. Jſtud tamē ſepe accidit: q̄ q̄n talibus tyrannis deficiunt prede ſue: ita q̄ nō poſſunt facere ſolitas largitates: ipſi cōuertunt ſe ad ſequaces ſuos .i. ad deuorandum balliuos: qui alios cum eis deuorabant: ⁊ ſic iuſto dei iudicio vt qui cum tyrannis vorētur: ſicut ad oculuȝ videmus de talibus balliuis magnatum: qui poſtq̄ varias cum magnatis ſuis exercuere rapinas: ab ipſis magnatis ſuis modicis inuentis occaſionibus deuorantur: ſuſpenduntur: ⁊ etiam exheredantur. Unde Eſa. xxxiij. Ue q̄ predaris: nōne ⁊ ipſe p̄daberis: ve q̄ ſpernis; nonne ⁊ ipſe ſperneris? Jſti ergo dant: ſȝ nō de ſubſtātia ſua: ſed de aliena. Sȝ adhuc dico q̄ nos debem⁹ dare de p̄micijs frugū nr̄aruȝ .i. de melioribus ⁊ potioribus bonis ſm̄ exigentiam perſone cui datur. Qd̄ eſt cōtra auaros q̄ nō dant aliquid quouſq̄ ſint corrupta ⁊ putrefacta. Jac. v. Diuitie veſtre putrefacte ſunt. vn̄ Sen̄. Pauperibus dat muſca ſcutellas: tonitruum vinū tinea veſtes. Nō ſic cariſſimi non: ſed ſit datū nr̄m puritatis ⁊ ſanctitatis cōmunicatiuum: q: .ſ. de ſuo non alieno dn̄t dare: qd̄ potiſſime eſt cōtra executores teſtamentorum: qui de bonis defunctoꝝ ſolent inuicem ſibi dare: ⁊ nihil re-
A ſtituere ⁊ pauperibus erogare. Eze. xxxvj. Hereditatē meam dederūt ſibi. ¶ Secundo dico: q̄ datum nr̄m debet eſſe paupertatis ſubleuatiuum. Da inq̄t pauperibus. Dare eīm debemus indigentib⁹ non affluentibus: paupib⁹ nō diuitib⁹: q: ſicut dr̄. ꝓuer. xxviij. Qui dat paupi nō indigebit: qd̄ eſt cōtra multos q̄ libentius ſolēt dare diuitib⁹ ⁊ ſupbis q̄ paupibus ⁊ egenis ſicut ptȝ de illis q̄ in hoc mūdo deſiderant ꝓmoueri. Mūdi eīm ꝓmotio acq̄rit dādo diuitibus: q: ſicut dr̄. ꝓuer. xviij. donū hois dilatat viā ei⁹: ⁊ ante principes

ſpaciū ei facit: celi vero ꝓmotio acq̄ritur dādo pauperibus p̄s. Diſperſit dedit pauperib⁹: iuſticia eius manet in ſeculū ſeculi. ¶ Tertio dico q̄ datū noſtrū debȝ M
eſſe vbertatis conſecutiuū. Jmplebunt inquit horrea tua ſaturitate. Jſta eſt eīm regula euāgelica. Date ⁊ dabit vobis Lu. vj. De mari eīm exeūt flumina ⁊ ad ipſuȝ reuertunt: q: vere chariſſimi quanto homo plus abūdanter dederit: ⁊ quāto flumina beneficioꝝ ſuoꝝ magis effuderit: tanto ſibi ampli⁹ dabit: ⁊ tanto magis diuitiarū copia ad deum reuertetur. Sic enim dicitur Prouerb. xj. Alij diuidūt propria ⁊ ditiores ſunt: alij autē rapiūt non ſua: ⁊ ſemꝑ in egeſtate ſunt. Sicut eīm aranea q̄toplus emittit de tela: tantoplus natura ſibi miniſtrat de materia. Sic homo quātoplus facit de elemoſinis: tantoplus abūdat in diuitijs. vn̄ Jaco. v. dicitur. Celū dedit pluuiā: ⁊ terra dedit fructus ſuos. Quando eīm celū .i. vir iuſtus dat pluuiā elemoſinaꝝ tūc terra ſua .i. opes diuitiaꝝ augmētantur: implebūtur inquit horrea tua ſaturitate elemoſina enim implet. Horreū cordis ſaturitate virtuali. Horreū burſe ſaturitate tēporali. ⁊ Horreū anime ſaturitate eternali. Jdeo bn̄ dicitur Lucc. iij. Triticū cōgregabit in horreū ſuū. Sic ergo ptȝ q̄d debem⁹ dare .ſ. noſtre ſubſtantie puritatē. De tua inquit ſubſtātia. Cui debem⁹ dare .ſ. pauperi ad ſubleuādū ipſaȝ paupertatē. Da pauperibus inquit. Quare debemus dare .ſ. vt habeamus ſpūalē ⁊ tpalē vbertatē. Jmplebunt ⁊c. Sic patēt duo mēbra principalia: q̄b⁹ dare ⁊ ad deū ⁊ ad iuſtū refertur. Reſtāt adhuc tria: q̄b⁹ dare ad mūdū: ad ipſū ad diabolū refert. videl ꝓprijs titul: ⁊ hoc de dare ſufficit.

Dauid. Nota q̄ de noīe ⁊ de hyſtoria ⁊ de ſignificatione dauid multa poſſunt moraliter dici. Jnterpretatur enim manu fortis ⁊ vultu deſiderabilis. Et poteſt ſignificare virū ꝑfectū ⁊ maxime prelatum: qui pro certo debet eſſe vultu deſiderabilis: per honeſtatem ⁊ manu fortis: per ſtrennuitatē: vultu dico deſiderabilis in conuerſando: manu fortis in operando: vultu deſiderabilis: in ſubditoꝝ exemplari: in formatione: manu fortis: in aduerſitatis virtuali toleratione: vt ſic dicatur de eo illud Hiere. xxiij. Suſcitabo dauid germen iuſtū: ⁊ regnabit rex ⁊ ſapiens erit. Jn quibus verbis poſſunt videri quinq̄ bone cōditiones que requiruntur in prelato. Debet enim habere A

Sanctitudinē in ingrediendo. ¶ Dr̄ .ſ. a deo debet venire: ſuſcitabo: q: debet eſſe germē quod valde eſt B
Multitudinē in indulgendo.
Rectitudinem in preſidendo.
Celſitudinem in eminendo.
Limpitudinē in diſcernendo.

tenere nature: q: debet eſſe iuſtus erga ſe: erga deū: erga proximū: quia debet regnare rex autētice ⁊ fortiter ſe habere: q: debet eſſe ſapiens ⁊ facere ⁊c. Habeat igitur prelatus in ingreſſu ſanctitatē. Suſcitabo inquit A deo enim debet ſuſcitari ⁊ inſtitui: qd̄ potiſſ. me requiritur in prelato a quo ſm̄ Augu. deus in iudicio queret quomodo intrauerit: quomodo vixerit: quomodo rexerit. Semen enim ſine celeſti influentia de terra nō ſuſcitatur nec in arborē erigit. Nunq̄ eīm qui plantat neq̄ qui rigat eſt aliquid: ſed qui incrementū dat de⁹: ipſe enim eſt qui ſuſcitat de puluere egenum: vt ſedeat cū principib⁹ ⁊ ſolium glorie teneat: vnde de tali dauid dicit Amos. ix. Suſcitabo tabernaculū dauid. Jn cui⁹ figura dauid ꝑ inſpirationē dei a ſamuele fuit electus j. Reg. xvj. Quod eſt ꝯtra multos q̄ ſuſcitant nō a deo ſed a diabolo nō a iuſticia: ſȝ a ſymonia: nō a ſpūſſancti inſpiratione: ſed a carnali affectiōe. Un̄ phitoniſſa mulier legit Samuelem ad inſtantiā regis ſaulis de inferis ſuſcitaſſe. j. Reguȝ. xxv. Sic vere ſepe accidit q̄ ad inſtantiā principū ſecularium: phitoniſſa mulier .i. molles ⁊ affectuoſi ſuperiores plati ſuſcitāt mortuos de inferno .i. pctōres ⁊ min⁹ idoneos: ⁊ ad ſtatū platiōnis promouent ⁊ exaltant. Amos. j. Quis ſuſcitabit Jacob q: paruulus eſt. Non ſic boni non: ſed a deo ſuſcitantur.

Ayuntamiento de Madrid

tantur non ab alio Abacuch .iij. Suſcitans ſuſcita-
bit arcum ſuum iuramenta tribubus que locutꝰ eſt.
Et nota ꝙ prelatus dicitur arcus qui flectitur per cle
C mentiam: qui percutit per iuſticiā: qui corda ligat per
temperantiam. ¶ Secundo dico ꝙ ipſe debet habere
in animo pietatem. germē inquit. Sicut enim germē
eſt molle ⁊ humidū ⁊ totius arboris vel herbe princi
piū ⁊ origo. Sic vere prelatus debet eſſe mollis per be
nignitatē: humidus per pietatē: viridis ꝑ honeſtatē.
⁊ ſic totius arboris eccleſie eſſe poterit principium ca
put ⁊ originale fundamentū. In cuius ſignū dicitur
de Dauid. ij. Reg. xxij. ꝙ ipſe erat quaſi tenerrimus li
gni vermiculus. ⁊. j. Macha. ij. dr. ꝙ Dauid in ſua mi
ſericordia conſecutus eſt regnum. Ualde enim decet
pietas in p̄latis. Et iō in figura dr. ij. Reg. ij. ꝙ inunxe
runt Dauid vt regnaret ſuper domū iuda. Prelati eñ
debent eſſe vncti. i. vnguento miſericordie pleni qꝛ ſm
Sene. in de clementia ad neronē. Pietas in ſuos: gla-
dius eſt in hoſtes. Arbores enim alte ſicut ſunt abie-
tes ⁊ pinus magis ſolent emittere de reſina: ſic alti vi
ri. ſ. iudices ⁊ prelati plus debent habere de clemētia.
Caput eñ qd̄ eſt membrum altius eſt ceteris mēbris
medulloſius: ꝙuis eñ habeat multa dura oſſa in ip-
ſis: tamen habet cerebrū quod totum eſt de medulla.
Ad denotandum ꝙ caput. i. capitanei ⁊ prelati debent
pre ceteris pietatis medulla eſſe pleni. Nam in oſſibꝰ
duris ſue ſeueritatis ſemper debet eſſe medulla dul-
ciflue pietatis: germen ergo p̄s. Juſtus geminabit ſi-
cut lilium: ⁊ florebit ineternum ante dominū. ꝙꝙ eñ
homo ſit iuſtus: per equitatis rigorem: debet tamen
germinare per pietatis humorem: debet eſſe ſicut liliū
per caſtitatis candorē: ⁊ florere ineternū per honeſta-
tis decorē. Habeat igitur iſte Dauid. ſ. prelatꝰ in ani-
mo pietatem: germen inquit iuſtuꝫ Hiere. xxxiij. Ger
minare faciam dauid germen iuſticie: ⁊ faciet iudiciū
⁊ iuſticiam in omni terra. ¶ Tertio dico ꝙ debet ha-
D bere in actibus equitatem. Juſtum inquit. Juſtus eñ
equus ⁊ rectus debet eſſe. Jdeo dicebat Dauid in p̄s.
Ego autem in iuſticia apparebo in conſpectu tuo: ſa-
tiabor cum apparuerit gloria tua: virtutem enim iu-
ſticie debēt habere prelati. Jſta eſt igitur regula actuū
humanorum. Et ideo prelatus debet dicere illud Job
xxix. Jta iuſticia indutus ſum ſicut veſtimento. Et
Sapien. v. dr. Jnduet pro thorace iuſticiam: ⁊ pro ga-
lea iudicium eternū ⁊c. Habeat igitur prelatꝰ in acti-
bus equitatē. ¶ Quarto dico ꝙ habeat in ſtatu ſub-
limitatem vel in modo autoritatē. Regnabit inquit
rex. Ad prelatum enim pertinet: ꝙ ſit autentica perſo
na: ⁊ ꝙ rigide ⁊ autentice ſe habeat in agendis: quod
eſt contra multos qui ita imbecilliter ⁊ ita familiari-
ter ſe habeat in agendis: ꝙ ab omnibus contemnun-
tur: qd̄ non debet eſſe. Leo enim qui eſt rex aīaliū: ha-
bet faciem auſterā intantū ꝙ cunctis aīalibus ip̄am
intuentibus ſolet timorem incutere. Sic vere rex ⁊ pre
latus debet ſuo modo auſterū ⁊ autenticum vultum
aliijs oſtendere: vt malefactoribus poſſit timorem in-
cutere. Nimia enim familiaritas parit contemptum.
⁊ ideo non debet ſe oſtendere nimis familiarem: ſꝫ au
tenticum ⁊ regalem. figura de rota Ezechie. j que ha
bebat ſtaturā ⁊ aſpectum horribilem: qꝛ ſicut dr Pro-
uerbio. xx. Rex qui ſedet in ſolio iudicij ſui: vultu ſuo
omne malum diſſipat. Jdeo de tali Dauid dicit̄ Hie-
re. xxx. Seruient ibi deo ſuo: ⁊ dauid regi ſuo Ezechie.
xxxiiij. Princeps dauid erit in medio eorum. Nota ſi
vis de medio equitatis: ſicut in loco ſuo: qꝛ ſemꝑ rex de
bet tenere mediū inter partes. Multi tamē ſunt ſicut
michol vxor Dauid: quo loco dauid regis poſuit vnā
ſtatuam caprinis pellibus coopertam: ita ꝙ veniētes
ſerui regis credentes inuenire dauid: ſtatuam vnā in-
uenerunt: ſicut dicitur. j. Regū. xix. Sic vere ſepe acci-
dit: ꝙ loco Dauid: id eſt boni prelati in loco eius. ſ. in
eccleſia: ponitur quādoqꝫ vna ſtatua. i. aliqs imbecil-
lis ⁊ beſtialis prelatus: recte per ſtatuā nabuchodo-
noſor figuratus pellibꝰ caprinis. i. caprinitate ⁊ igno-
rantia inuolutus: ita pro certo ꝙ qui ibi dauid quere-
ret: non ipſum ſed loco eius ſtatuā inueniret. Nō ſic
ergo: ſed regnabit rex Eccli. xxiiij. Dauid cū leonibus
luſit: quaſi cū agnis: tales rigidi prelati de leonibꝰ fa
ciunt agnos. i. de litigioſis pacificos: ideo dr Mat. j.
Dauid aūt rex genuit ſalomonem: qui. ſ. pacificus in
terpretatur: qꝛ vere boni ⁊ potentes prelati generant ⁊
pullificant in terra ſibi cōmiſſa filios ⁊ ſubditos pa-
cificos ⁊ modeſtos. Habeat ergo prelatꝰ in modo au
toritatem. ¶ Quinto habeat in ſenſu ſubtilitatē. Sa
piens inquit erit: oculo eius eñ qui ad regendū corpꝰ
in capite ponitur: cōceſſa eſt virtus viſiua ⁊ non alte-
ri membro. Soli etiā qui oculus mundi dr: ⁊ ꝑ quem
mundus illuminatur: cōceſſa eſt pre ceteris virtus il-
luminatiua: ſic pro certo charìſſimi: in prelatis qui in
capite dignitatum poſiti ſunt ad regendū ⁊ illuminā
dum totū corpus eccleſie ſancte dei: debet virtus viſi-
ua. i. virtus diſcretionis ⁊ ſapientie vigere: vt ſciāt ⁊ co
gnoſcant: iudicent ⁊ diſcernant: quid ⁊ quomodo ſit
in negocijs procedendū. Sapiens inquit erit. vnde. ij.
Reg. xxij. Dauid ſedens in cathedra ſapientiſſimus
princeps inter tres. ¶ Jtem nota ꝙ dauid ꝓpter plu-
rima facta ſua que per decurſum vite ſue in ſcriptura
ponuntur: poteſt ſignificare quēlibet virum perfectū
⁊ ſanctum. Et hoc: quia. E

Dauid magis p̄ncipibꝰ ſciuit aſſiſtere.
Gregem cuſtodibus ſciuit cōmittere.
Demonē cythara ſciuit expellere.
Armorū pondera ſciuit deponere.
Ad belluꝫ feruidus ſciuit currere.
Jn bello goliā ſciuit occidere.
Lyra melodiā ſciuit precinere.
Jonathe gratiā ſciuit acquirere.
Fletuuꝫ copiā ſciuit emittere.
Regis maliciam ſciuit refugere.
Deſertā patriā ſciuit incolere.
Semper per gratiam ſciuit proficere.
Ad regni gloriā ſciuit aſcendere.
Hoſtibus veniam ſciuit concedere.
Cordis leticiam ſciuit oſtendere.
Aque dulcedinē ſciuit appetere.
Manſuetudinem ſciuit pretendere.
Fortis leonibus ſciuit exiſtere.
Jn ſalem finibus ſciuit inſiſtere.
Cū ſanctis patribus ſciuit quieſcere.

¶ Jſta ei oia patēt per pmuꝫ ⁊ ſcōm li. Regū. di-
ligentius intuēti. ⁊ reuera iſte viginti cō-
ditiōes da-
uid poſ-
ſunt cōpe-
tere cuili-
bet viro iu-
ſto: qꝛ pro
certo iſte
principibꝰ
ſcꝫ deo ⁊ an-
gelis debꝫ
aſſiſtere ꝑ
familiarem cōtemplationem. j. Reg. xvj. venit dauid
ad ſaul ⁊ ſtetit corā eo: ⁊ ille dilexit eum nimis. Dauid
enim regis iſrael. ſ. ſaul curiā frequētauit: ⁊ coram eo
inſtrumentis muſicis luſit. Sic ſancti per contēpla-
tionem curiam paradiſi frequētant: ⁊ corā rege iſrael
xp̄o ꝑ laudes diuinas egregie cytharizant. Jtē iſte gre
gem affectionū ſuarum cogitatuum ⁊ appetituū de-
bet cuſtodi deo cōmittere per orationem. Dauid enim
puer quādo iuit ad preliū viſitare fratres legitur gre-
gem cuſtodi cōmiſiſſe. Sic ſancti ⁊ iuſti ad tribulatio
num ⁊ tētationū prelium acceſſuri deo debēt cōmitte
re cuſtodiam ſtatus ſui. j. Regū. xvij. Surrexit dauid
mane ⁊ cōmendauit gregem cuſtodi. Jtē iſte cū cytha
ra crucis debet demonē expellere ꝑ xp̄i paſſionis me-
moriā ⁊ cōpaſſionē: de dauid eñ legitur: ꝙ in virtute
cytharę ſue cuꝫ qua canebat: de ſaul demonē expelle-
bat: cythara lignea crux eſt q̄ reuera ſi ꝑ cōpaſſionē ⁊
deuotionē tangit̄: ſtatim hoſtis potētiā effugat. j. Re
gū. xvj. Quicunqꝫ ſpūs malus exagitabat ſaul: dauid
cytharā manu percutiebat: ⁊ refocillabat̄ ⁊ recedebat
ſpūs ab eo. Jtē iſte arma pōderoſa. i. bona terrena de-
bet deponere ꝑ tēporaliū cōtēptū ⁊ abiectionē. De da
uid eñ legit̄: ꝙ cōtra goliā pugnaturus arma ſaulis
quibꝰ indutꝰ erat vt leuiꝰ incederet depoſuit: ⁊ ſic gy
gantē valide ſuperauit: vt ſcribit̄. j. Reg. xvij. Sic vere
quicūqꝫ diabolū ſuꝑare affectat: pmū neceſſe eſt ꝙ ar
ma pōderoſa. i. bona terrena que grauia ſunt: ſaltem

Ayuntamiento de Madrid

quo ad affectum abijciat ⁊ dimittat.j.Regum.viij. Dixit dauid ad ſaul.Non poſſum ſic incedere:⁊ depoſuit arma:⁊ ſic iſte cum baculo ⁊ quinq̃ lapidibus goliam proſtrauit.Sic iuſtus cum baculo crucis ⁊ q̃nq̃ vulneribus xp̄i diabolum ſemꝑ vincit.Itē iſte ad bellum.ſ.contra vitia debet feruenter currere ꝑ ſtrennuitatem ⁊ audacē affectionē.Unde de dauid legitur.j.Regū.xvij.Feſtinauit dauid ⁊ cucurrit ad pugnā.Itē iſte goliam occidit.i.propriā carnē vicit ⁊ ſuperauit ꝑ temperantiā ⁊ orationē.j.Reguȝ.xvij.Dixit dauid ad philiſteum.Ego venio ad te in nomine dn̄i:⁊ dabit te dominus in manu mea ⁊ percutiā te Philiſteus qui poculo ruens interpretatur eſt caro. Itē iſte melodioſe cecinit per laudem:cōfeſſionē:orationē:predicationem:⁊ gratiarū actionē.j.Paralipo.xiij.Dauid ⁊ omnis iſrael ludebant coram dn̄o in canticis ⁊ cytharis. Item iſte ionathe qui interpretatur columba.i.perſonarū ſimpliciū ⁊ bonarū amiciciā acquiſiuit per dilectionem.j.Reg.xviij. Inierūt autē dauid ⁊ ionathas fedus:diligebat eñ eū quaſi aiam ſuā. Itē iſte lachrimas emiſit per dolorē ⁊ compaſſionem.j.Regū.xx. Fleuerunt pariter dauid ⁊ ionathas: dauid autē amplius.Item iſte ſaulis.i.tyrannorū malicias ⁊ iras fugit:⁊ declinauit per diſcretionē.j.Reg.xix.dicitur.Fugit dauit ⁊ ſaluatus eſt.Item deſertum inhabitauit.i.aſperitatē penitentie:per proprie carnis macerationē j.Reg.xxiij.Morabatur dauid in deſerto. Item ſemꝑ in melius profecit per virtutū multiplicationē.ij.Regū.iij.dauid proficiens ⁊ ſemper ſeipſo robuſtior. Itē regnū ⁊ dignitatem acquiſiuit ps.Elegi dauid ſeruuȝ meum:oleo ſancto meo vnxi eū.Item in ſe peccantibꝰ indulſit miſericorditer:patet de ſemey.ij. Regū.xvj. Unde.j.Macha.ij.Dauid in ſua miſericordia cōſecutus eſt regnū.Item iſte ſpiritualē leticiā ſemꝑ habuit ⁊ monſtrauit.j.Paralipo.xxix.dr̄.Rex dauid letatus eſt gaudio magno.Item iſte aquā betbleem appetiit ⁊ concupiuit.i.dulcedinē mentis ⁊ deuotionē.Unde.ij.Regū.xxiij.Deſiderauit aquā dauid ⁊c Item iſte ſemper manſuetudinē tenuit:per humilem ⁊ dulcē cōuerſationem ps.Memento domine dauid ⁊ omnis manſuetudinis eius.Itē leonibus.i.tyrānis ⁊ demonibus obuiauit per iuſticiam ⁊ correctionē.Eccli.xlvij. Dauid cū leonibus luſit quaſi cum agnis.Item in ſalem ſeu in hieruſalem.i.in celo habitauit ⁊ manſit per cōtemplationē ⁊ affectionē.ij.Reg.xj.Dauid autē remāſit in hieruſalem.Itē ſenex.i.maturus ⁊ prudens cum patribus ſuis.i.cum deo ⁊ ſanctis dormiuit ⁊ quieuit per perſeuerantiā ⁊ deuotionis requietionem.Uñ.iij.Regū.j.Rex dauid ſenuerat.⁊.ij.Dormiuit dauid cū patribus ſuis. ⁊ ſic patet quomodo per dauid poteſt
A intelligi vir perfectus.Et hoc de dauid ſufficit.

De. Nota ꝙ de eſt prepoſitio ſeruiens ablatiuo: q̃ ⁊ ſemper ſignat receſſum a loco;vel dependētiā a re vel a perſona:⁊ etiam a tempore: vel a loco vel proceſſum a materia vel diminutionem rei.Receſſum dico a loco:ſicut cum dicitur Exo.xxxij.Peccauit populus tuus quem eduxiſti de egypto:dependentiā etiā a re:ſicut cū dicitur Iohan.iij. Qui de terra eſt de terra loquitur. Itē dependentiam a perſona: ſicut cū dicit Matthei.ij.Ite iterogate diligenter de puero.Itē dependentiam a tēpore:ſicut dr̄ Eccli.v.Nec differas de die in diē.Item dependentiā a loco:ſicut in ps.Laudate dn̄m de celis.Itē ꝓceſſum vel dependentiā a materia:ſicut cū dr̄ Gen̄.j.Formauit deus hoiem de limo terre:⁊ illud Gene.vj.Fac tibi archā de lignis leuigatis.Item demptionem ſeu diminutionē rei:ſicut cum dicitur.Accipe de oleo vel de vino. Minus enim importat ꝙ ſi diceret:accipe oleū ſiue vinū:ſicut dicitur Gene.iij.De fructu q̃ eſt de paradiſo veſcemini.Breuiter autē concludendo dico:ꝙ de ſemper ſignat participationē rei:loci:temporis:vel perſone: que bm naturā nominū vel verborū quibus adiungitur in bono ſignat vel in malo.Igitur nota ꝙ in ſcriptura inuenitur vna participatio ſeu

Unum de:qđ debes fugere.	¶ Dicā ergo ꝙ ꝑ
Unum de:qđ debes querere.	de poteſt intelligi
Unum de:qđ debes timere.	quedā participa-
Unum de:qđ debes videre.	tio vitioſa: ⁊ iſta

eſt peccatorū:malorū hoim ⁊ locorum:q̃ ſcȝ a nobis debet refugi ⁊ vitari. Sicut enim video oīa libenter fugiunt ⁊ dimittūt illud qđ periculoſum eſt eis frequētare vel habere:ſic vere in moribus illa ſumme fugienda ſunt;vel que habita non proficiunt: vel que retenta obſunt:vel que derelicta proſunt.Et ſic dico ꝙ nos debemus mentaliter fugere ⁊ recedere

De mundo.	Nā mundus inficit.
De peccato.	Peccatū officit.
De diaboli dn̄io.	Demon interficit.
De iniquorū cōſortio.	Peccator nō ꝓficit.
De terrenorū deſiderio.	Terrenū nō ſufficit.

Igitur fugere debemꝰ de mūdo q̃ ſuos inficit.vñ Dauid dicebat in ps.Eripe me de luto vt nō infigar. ⁊ de profundis aquarū.De iſto eñ fugiendū eſt:qr eſt locꝰ crudelitatis:indignitatis:carceris ⁊ penalitatis.Crudelitatis dico:vñ Gen̄.iiij.Uox ſanguinis fratris tui clamat ad me de terra.Indignitatis etiā dr̄ Cant.iiij. Ueni de lybano ſoror mea veni de lybano coronaberis. q.d.in lybano.i.in mūdo coronari nō vales.Carceris etiā ſeu ſeruitutis:ideo dicebat Dauid in ps.Educ de cuſtodia aiam meam ad confitendū nomini tuo.Igitur fuge ⁊ recede de mūdo;qui ſuos inficit: ibi eñ eſt aer valde corruptus: et ibi difficile eſt ꝙ aliquis viuat ſanus:ideo bene cōſulit Gen̄.xij.Egredere de terra tua ⁊ de cognatione tua.Et Hiere.lj Fugite de medio babylonis.Itē fuge de peccato qđ ſuos officit: qr ſcȝ peccatū eſt ille fumꝰ putei abyſſi.de quo Apoca.ix dicitur.Obſcuratus eſt ſol ⁊ aer de fumo putei.Et de fumo exiuerunt locuſte.Ubi nota ꝙ peccatū Ueritatē fuſcat ſua caligine.Obſcurus eſt inquit ſol.Puritatem fedat ſua fuligine.Aer de fumo.Libertatē claudit ſua voragine Putei. Uberta tem rodit ſua rubigine.Locuſte. Explana ſi vis; ⁊ breuiter peccatum abhominandū eſt:qr procedit a diabolo ⁊ machinat a malo corde cogitatur:a malo ore profertur ⁊ predicatur:a diabolo dico procedit ⁊ machinatur.Uñ Apocali.xvj.Uidi inquit de ore draconis: ⁊ de ore beſtie: et de ore pſeudo ꝓphe exire tres ſpūs immūdos in modū ranarū.Iſti enim tres ſpūs tria generalia peccata deſignant:ſeu triplicē cōcupiſcētiā.ſ.luxuriā:q̃ procedit de beſtia cūcta maculāte.Superbiam q̃ ꝓcedit de falſo ꝓpha altū appetente.Auariciā:q̃ procedit a dracone flāmas emittente. Draco eſt mūdus.Beſtia eſt corpus.Falſus ꝓpha eſt diabolus.Mūdus de ore ſpirat auariciā:ſiſis illi fonti ignis:de quo riui ignei manare videntur.de quo loquitur.Plini.li.ij.ca.ix.Ideo xp̄s q̃ auariciā ꝯtenebat dicebat. Ioh.xviij.Regnū meū nō eſt de hoc mūdo. Corpꝰ ſeu caro ſpirat luxuriam qr ſicut dicit Gala.vj. Qui ſeminat in carne.de carne metet corruptionē.Diabolꝰ vero ſpirat fallaciā et ſuperbiam.Uñ diabolus eſt ille malus homo.q̃ de malo theſauro ſuo profert mala. Mat.xij. Peccatū ergo a diabolo procedit.Sed etiā dico ꝙ a corde puerſo cogitatur.Unde Matthei.xv.De corde exeunt cogitationes male: homicidia:adulteria:fornicationes furta:falſa teſtimonia:blaſphemie.A malo etiam ore predicatur ⁊ publicatur. Matthei.xv. Que procedunt de ore:de corde exeunt: ⁊ ea coinquinant hominem. Igitur fugiendum eſt de peccato quod ſuis officit.Item fugiendum eſt a diabolo qui ſuos necat ⁊ interficit.Diabolus enim eſt ſicut leo mordens crudeliter.Ideo in ps.dicitur.De ore leonis libera me domine. Sicut hoſtis nocens maligniter ps. Eripe me de inimicis meis. Sicut ſerpens pungens fallaciter Eſaie.xiiij.de radice colubri egredietur regulus: et ſemen eius abſorbet volu. Item fugiendum eſt a cōſortio iniquorum quod nihil proficit. Numeri.xvj. Separamini

Ayuntamiento de Madrid

paramini de medio congregationis huius. Itē fugiēdum eſt de deſiderio terrenoꝝ: qđ nunꝙ̄ ſufficit. vnde terrena ſm ps. fiant ſicut fenū tectoꝝ qđ priuſꝙ̄ euellatur exaruit: de quo nō imple. ma. ſuā q̄ metet. Terrena nanqꝫ habent pinguedinem carnalitatis: tollunt plenitudinem felicitatis: inferunt inquietudinē cupiditatis. De pinguedine dicit Deutero. xxxij. De quoꝝ victimis comedebant adipes: ⁊ vinū libaminū bibebant. De plenitudine vero felicitatis eterne quam tollit: poteſt dici illud Joſue. v. ꝙ. ſ. vbi filij iſrael comederunt de frugibus terre defecit eis manna: ſi enim terrenoꝝ fruges acquiritur māna dulcedinis eterne glorie vt cōmuniter impeditur. De cupiditate autē que incurritur pōt dici illud Job. xlj. De ore eius lāpades quaſi tede ignis accenſe: eius inquit. i. mundi vel auari. Patet igitur ꝙ p iſtā dictionē de: pōt intelligi par-
C ticipatio vitioſa: q̄ eſt fugiēda: ⁊ hoc eſt primū. ¶ Secūdo dico ꝙ per de intelligitur quedā participatio virtuoſa: que eſt acquirenda ⁊ promerenda: ⁊ iſta eſt illa qua de deo: de celo: de virtutibus: de ſcriptura: de gratia: de gloria: recipimus adiutorium ⁊ ſolamen. Et ſic notabo ꝙ de deo habemus

Deuotionis ſapidum dulcorē.
Reuelationis ſplēdidū fulgorē.
Exauditionis placidū fauorē.
Miſerationis fluidū feruorē.
Protectionis ſolidū vigorē.
Refectionis ſapidū liquorem.
Dilectionis feruidū ardorē.
Eruditionis pſpicuū ſplendorē.
Cōſolationis irriguū humorē.
Durationis perpetuū tenorē.
Exaltationis aſſiduū honorē.

¶ Igit dico. ꝙ de deo ſicut de principali fundamēto noſtro nos participando recipim⁹ dulcorē deuotiōis Deut. xxxij. Cōſtituit eū ſupra excelſaꝫ terrā vt ſugeret mel de petra: oleūqꝫ de ſaxo duriſſimo. Itē fulgorē reuelationis Deutero. iiij. De celo audire te fecit vocē ſuā. Iteꝫ fauorē exauditionis ps. Exaudiuit me dñs de monte ſancto ſuo. Item feruorē miſerationis. Vñ ps. Reſpice de celo ⁊ vide: ⁊ viſita vineā iſtā. Et alibi. Veritas de terra orta eſt: ⁊ iuſticia de celo proſpexit. Itē vigorem protectionis ps. Angelis ſuis mādauit de te: vt cuſtodiāt te in oībus vijs tuis. Itē liquorē refectionis. ſ. eucharistiā ⁊ cibū corporis ſui Gene. xxvij. Surge: ſede: comede de venatione. Et Johan. vj. Ego ſum panis viuus qui de celo deſcēdi. Itē ardorē dilectiōis Treno. j. De excelſo miſit ignē in oſſibus meis. Itē ſplendorem eruditionis Eſa ij. De ſyon exibit lex ⁊ verbū dñi de hieruſalē. Item humorē conſolationis ⁊ refrigerationis. Eſa. xij. Haurietis aquas in gaudio de fontibus ſaluatoris. Et Geñ. xxvij. Det tibi dñs de rore celi ⁊ de pinguedine terre benedictionē. Item tam in anima ꝙ̄ in corpore duratiōis perpetue conditionē. De anima Gene. ij. Inſpirauit. ſ. deus in faciē. i. imaginē eius: ſcꝫ hominis ſpiraculū vite. i. aīam habentē in ſeipſa vitā perpetuā. De corpore. j. Corin. xv. Sicut in adam oēs moriuntur: ita ⁊ in xpo oēs viuificabuntur. Item honorē exaltationis Canti. iiij. Veni de lybano veni coronaberis ps. Glorioſa dicta ſunt de te ciuitas dei. Iſtud eſt ergo vnū de. i. vna participatio virtuoſa q̄ eſt acq-
D renda ¶ Tertio dico ꝙ per de intelligitur vna participatio rigoroſa: q̄ eſt metuenda. Igit timendū eſt de occulta dei reprobatione ne nos a ſe repellat De aperta dei iudicatione: ne nos foris expellat. De eterna inferni tribulatione: ne nos ſecū impellat. De ſuperna celi conſolatione: ne nos a ſe refellat. Timēdū eſt ergo de diuina reprobatiōe. de qua Exodi. xxxij dicit. Qui peccauerit in me delebo eum de libro vite. Item eſt timendū de ſui iudicij ſeuera executione ps. De celo auditū feciſti iudiciū: terra tremuit ⁊ quieuit. Item timendū eſt de infernali vexatione ⁊ dānatione Deutero xxxij. De vinea ſodomoꝝ vinea eoꝝ ⁊ de ſuburbanis gomorre. Vua eoꝝ vua fellis: ⁊ botrus amariſſimus. Itē timendū eſt de perdenda celi beatitudine ⁊ conſolatiōe: ſeu eterna duratiōe Gene. iij. Ecce adam ne forte mittat manū ſuā: ⁊ videte ne ſumat etiā de ligno vite ⁊ comedat ⁊ viuat in eternū. Patet igitur: ꝙ per de ſignificatur vna participatio rigoroſa que eſt metuenda.
¶ Quarto vero poſſem adhuc dicere: ꝙ per de intelli E gitur quedā participatio luctuoſa que eſt attendēda. Et iſta eſt illa qua natura cōditionis humane facta eſt de materia vili: ⁊ terminatur in materiā viliorem: q2. ſ. de terra factus eſt homo Geñ. j. formauit de⁹ de limo terre: ⁊ in terrā etiā reuertet Eccl's. iij. De terra facta ſunt ⁊ in terrā pariter reuertentur. ¶ Si vis ad F huc potes dicere: ꝙ de ptinet ad deū ⁊ maxime ad dei filiū: q2 ipſe eſt deus de deo: lumen de lumine: deus verus de deo vero: ſicut dicit in ſimbolo athanaſij. Vel etiā de refertur ad virū iuſtū: qui. ſ. eſt cōpoſitus de diuerſis virtutibus. Habet enim in ſua cōpoſitiōe morali

Humilitatē ſicut fundamentū.
Pauptatē ſicut purgamentū.
Pietatē ſicut rigamentum.
Caritatem ſicut complementū.

¶ De humilitate intelligit illud Gene. j. Produxit de⁹ de humo omne lignū ⁊c. De paupertate dr illud Gene. vj. fac tibi archā de lignis leuigatis: paupertas eñ leuior eſt omnibus virtutibus: q2. ſ. pondus terrenoꝝ non habet. De pietate dr. iij. Reg. vj. fecit in oraculo duos cherubin: de lignis oliuaꝝ. Oliua enim pietatē ſignat. De caritate autē poteſt intelligi illud Exo. xv. vbi precipitur ꝙ fiat archa de lignis ſethim: interius ⁊ exterius deaurata: aurū enim rubicundū ⁊ precioſuꝫ ſignat caritatem. Et nota ꝙ vtenſilia omnia tabernaculi de auro ſunt facta: ſicut patet Exo. xxvj. ad denotandū ꝙ aurum caritatis eſt materia oīm bonoꝝ virorum: ⁊ etiā oīm bonoꝝ operum ⁊ virtutū. De hoc autem: ꝙ de ſignat partē ⁊ diminutionē: dic ꝙ in hoc intelligitur diſcretio que omnia nō vult a ſe emittere ⁊ ſeparare: ſed ſolū partem: ſicut cū dicit Tho. iiij. De tua ſubſtantia da pauperibus. Non eñ dicit: tuā ſubſtantiā: nō eñ vult ꝙ dem⁹ totū. ¶ Vel de ppoſitio ⁊ G detractio ſignat peccatorē: qui vult preeſſe per ſuperbiam: de fama alioꝝ demit per detractionē ⁊ infamiā ⁊ de bonis ſuis nimis retinet per parcitatē: de alijs autem nimis impie rapit ⁊ demit per auariciā: dicentes illud Eccli. xj. Nunc māducabo de bonis meis ſolus Et Prouerbio. xvij. Munus de ſinu accepit impi⁹ ⁊c. Vtac ſupra de A. ⁊ infra de ex. Vide infra de eripere et liberare: ⁊ eruere ⁊ ſimilibus.

Debere. Nota ꝙ debere eſt verbū obligatoriū ſignat enim obligationē ad aliqđ fa- A ciendum. Et ſic dicā ꝙ in ſcriptura inuenitur

Debitū mortalis iacture.
Debitū mortalis nature.
Debitū legalis ſcripture.
Debitū rationis pure.
Debitū paſſionis dure.
Debitū dationis ſecure.

¶ Primū eſt debitū mortis nunꝙ̄ euitādū. Suſtinentia eñ mortis eſt illud debitū humane nature: ad qđ primus parēs inobediens dei iuſſis: ſe ⁊ ſuos obligauit. Vñ ſinguli poſſunt dicere de ſingulis illud Johan. xix. Nos legē habem⁹ ⁊ ſm legē debet mori. Scđm eſt debitū carnis cōiugi reddēdū: q2. ſ. vn⁹ cōiugū tenet alteri ad debitū actus carnis. j. Corin. vij. Vxori vir debitū reddat ſilr vxor viro. Tertiū eſt debitū legis ſemp obſeruandū vel nunꝙ̄ remittēdū. Lex eñ diuina nos obligat ad multas obſeruatiōes. ſ. ad credendū articulos fidei: ad ſumendū ſacramenta. Ad faciendū mandata ⁊ ad ſeruādū iniuncta: ⁊ maxime ſolennitates ⁊ feſta. filij eñ tenent ad teſtamentum patris exequendū: aľs de hereditate gaudere nō debent. Cū igitur ſcriptura ſit teſtamentuꝫ xpi: neceſſe eſt ꝙ impleatur atqꝫ ſeruetur: ſi volum⁹ ꝙ hereditas eterne glorie nobis in hoc teſtamēto promiſſa finaliter obtineatur. Vnde ſcriptura ſancta videtur nobis dicere illud Exodi. iiij. Oſtendā vobis quid agere debetis Galla. v. Homo vniuerſe legis debitor eſt. ¶ Quartū eſt debitū equitatis qđ eſt ſemper tenendū: ⁊ iſtud eſt illud ad qđ ratio ⁊ cōſcientiā B

Ayuntamiento de Madrid

ad hoc obligat hoīem:q2 etiā ſine lege homo natura-
liter ſentit ⁊ ſcit ſe obligatum multis ⁊ ad multa deo.
Debet enim ſeu debitor eſt ſibi:deo:proximo:prelato:
ſubdito:ſed de hoc videbitur infra. Unde Roma.xiij.
Reddite omnibus debita. ¶ Quintum eſt debitum
eterne aduerſitatis:qđ a malis eſt neceſſario perſolu-
ēdum:peccata enim ſunt quedā debita: que niſi per pe
nitentiā remittant: neceſſe eſt ꝙ in inferno per penas
luendo ſoluantur Mat.v. Redde qđ debes.amen di-
co tibi:non exies donec reddideris. v.d. Iſtud autem
donec eſt quedam cōditio que nunꝙ purificatur. Nā
quia poſt mortē nunꝙ poteſt fieri deo redditio ſeu ſa
tiſfactio a decedentibus in peccato mortali cum ſo-
la gratia:qua dānati carent ſit pecunia que currit in
domo domini:⁊ que ab eo ſolūmodo acceptatur:⁊ de
qua fit ſibi ſatiſfactio pro delictis:ſequitur ꝙ iſta de-
bita in inferno perpetuo luantur.de quo Sapien.xj.
Inimicos ſeruorū tuorū debitos morti cū tanta atten
tione cruciaſti. ¶ Sextū eſt debitū ſuperne felicitatis
vel etiam diuine charitatis:quod eſt promerendum ⁊
requirendū:que.ſ.bonis debetur non ex iuſto ſed con
digno ſed ex congruo. Deus enim quia ſibi placuit:fe
cit ſe debitorē noſtrū:in quantū pro nobis carnem aſ-
ſumpſit ⁊ gloriā eternam promiſit. Unde Hebre.ij.di-
citur. ꝙ ipſe debuit per omnia fratribus aſſimilari vt
miſericors fieret. Iſte tamen nobis plura reddit ꝙ de
beat:nos autem ſibi non ſolū non reddimus qđ debe
mus:ſed contrarium illius qđ debem9. Unde ipſe eſt
qui dicit Eſa.v.quid ergo vltra debui facere vinee mee
⁊ non feci:expectaui ꝙ faceret vuas ⁊ fecit labruſcas.
C ¶ His ergo premiſſis ſolū de debito ratiōis ſeu iuſti
cie aliquid eſt dicendum. Omnes enim quadam neceſ
ſitatis lege ad aliqua ſumus obligati. Non eſt enim
dare aliquem qui ſit liber. Cū enim nihil habeamus
a nobis:ſed omnia aliunde recipimus: reſtat vt ꝑ ac
ceptis aliqs debeamus. Et ideo Hugo de ſancto victo
re.in lib.iiij.de archa.dicit.ꝙ neceſſitas debēdi accipi
tur multis modis. Debent enim prelati ſubditis pro
uidentiam. Subditi prelatis obedientiam. Equales
equalibus caritatem ⁊ amiciciam. Sapientes inſipiē
tibus doctrinam. Diuites pauperibus alimoniā. Igi
tur cariſſimi iuxta documentum Judicū.xx. Decerni
te quid facere debeatis. Et vt omnia concludā in vnū
dicam ꝙ nos debemus

Reuerentiam ſummis numinibus.	¶ De de-
Pniam ꝓ malis noſtris corporibus.	bito reue-
Innocentiā proprijs cordibus	rentie que
Obedientiā noſtris maioribus.	deo debet
Prouidentiam noſtris minoribus.	dicitur.ij.
Amiciciā noſtris equalibus.	Theſſa.j.
Alimoniā noſtris pauperibus.	Gratias
Reſiſtentiā nephandis hoſtibus.	agere deo
Caſtigationem male agentibus.	debemus
Eruditionem inſipientibus.	ſemp. De

debito penitētie dici poteſt illud.j.Corin.ix. Debet in
ſpe qui arat arare:⁊ qui triturat triturare:arare enim
⁊ triturare penitentiam ſignificat: per quam.ſ.corp9
aratur ⁊ trituratur. De debito innocentie poteſt dici
illud Matthei.iij. Ego a te debeo baptizari. De debi-
to obedientie dr Nume.iiij. Sciant ſinguli cui debeāt
oneri mancipari. De debito prouidentie regiminis at
ꝙ cure:quam.ſ.prelati debent ſubditis exhibere:dicit
Romano.j. Grecis ⁊ barbaris ſapientibus ⁊ inſipien
tibus debitor ſum. De debito vero caritatis ſeu amici
cie dicitur.j.Johan.iiij. Et nos debemus alterutrū di-
ligere. Roma.xiij. Nemini quicꝙ debeatis niſi vt in-
uicem diligatis. De debito beneficentie ſeu alimonie
qđ ſcȝ debetur pauperibus ⁊ infirmis poteſt dici illud
Roma.xv. Debemus nos firmiores imbecillitates in
firmorum ſuſtinere. De debito reſiſtētie:qua.ſ.nos de
bemus reſiſtere demonibus:hereticis:⁊ tyrannis: di-
ci poteſt illud Judicū.xxj. Exire debemus ad pugnam
De debito caſtigationis ⁊ iuſticie dici poteſt illud.ij.
Reg.xxj. Uirum qui oppreſſit nos delere debem9. De
debito autem doctrine ⁊ ſapientie dici poteſt illud Ju
dicū.iiij. Uir dei veniat iterū ⁊ doceat nos quid debea
mus facere. Non plus ad preſens:q2 iſtud verbum de-
bere ⁊ habere ita ſunt in locutione latina cōmunia:q2
non eſt dare verbum quin in eius expoſitione ſemper
inueniamus verbum debet.

Decem. Nota ꝙ numerus denarius numerus A
eſt perfectus. Eſt enim complementū
⁊ perfectio numerorū.nā vſqȝ ad illum poſſunt nume
ri creſcere:poſtꝙ vero denarium attigerunt: duplica-
ri quidem poſſunt: ⁊ per denarij adiunctionē vel mul
tiplicationē augeri. Extunc enim non eſt dare nume-
rum vbi denarius nō cōtineatur. Igitur per denariū
numerū intelligitur in ſcriptura complementū legis
diuine que in decem mandatis moralibus conſiſtit.
Iſta eſt enim vera ⁊ ſumma perfectio.ſ.legis: ⁊ decem
mandatorum cōplementum ⁊ obſeruatio. Sicut enī
dicunt anathomi. In epate eſt vna vena que in decem
ramos diuiditur. Corpus etiā humanū nouē menſi-
bus perficitur:cū vero denarium attigerit:tunc perfe
ctū ⁊ integrū parturitur:ſicut bene ſupponit ſcriptu
ra Sapien.vij.vbi dicitur. Decē menſiū numero figu
ratus ſuꝫ caro. De pullo etiam auis legitur. ꝙ poſtꝙ
ad corpus perfecte fuerit lineatus:decem tamen die-
bus expectat anteꝙ viuificet: ⁊ anteꝙ ſpiritu ſit do-
tatus. In quibus quidē pōt ſignificari ꝙ numerus de
narius.i.mandatorū.x.obſeruatio omnē ſpiritualem
perfectionem cōtinet ⁊ importat. In epate enim ſacre
ſcripture eſt illa ſuperior vena videlicet lex diuina: q̄
ſcȝ in decem ramos.i.in decē mandatorū particulas
diuiditur:virtute quorū ſanguis xp̄i ⁊ gratie per oēs
partes anime decorpatur. Iſte enim eſt numerus viui
ficatiuus ⁊ ad eternā gloriā parturitiu9:q2.ſ. dato ꝙ
homo ſit quantū ad corpus ⁊ corporalia completus ⁊
bonis nature vel fortune dotatus: nūꝙ tamē quo ad
aīam pficit:nunꝙ ꝑ gratiā viuificatur:nunꝙ ad celi
gloriā de huius mūdi vtero parturit:quin poti9 tāꝙ
vile abortiuū in inferni ſterquilinium proijcitur:niſi
prius.x.dierū ſeu menſiū.i.decē mādatorū obſeruantia
accingat. Iſta eſt enī q̄ per gratiā viuificat:⁊ q̄ glorie
parturitionē oīmqȝ morū perfectionem ꝓcurat. Et
ideo viri pfecti figurantur in duobus cherubin in tē-
plo poſitis:q̄ de lignis oliuarū erāt:alas alterutrū ex-
tendebāt:mutuo ſe reſpiciebāt: ⁊ decē cubitos altitu-
dinis cōtinebāt q2.ſ.viri pfecti cherubin q̄ interptant
plenitudo ſciētie dicunt:q2 ſciētia vigētes ſunt. De li-
gnis oliuarū ſunt:q2 pietate ⁊ clementia ſunt madētes
In tēplo eccleſie ſunt:q2 dei ſeruitio ſunt inſiſtentes.
Mutuo ſe reſpiciūt:q2 ſunt per caritatem alter in al
terum intendentes:⁊ alas affectionum per beneficen
tiā ad alterutrū extēdentes. Et.x.cubitos altitudinis
habent:q2 ſunt ſue pfectionis altitudinem in.x. man
datorū obſeruantiā terminantes. Judicū.xx. Decē vi
ri eligebant excentū. ¶ His ergo premiſſis notare poſ B
ſum ꝙ denarius numerus.i.decalogus mandatorū
ſtatuſqȝ perfectiōis ⁊ obſeruātia legis dei multa ſpiri
tualia bona facit. Iſta enim ſunt Decem

Baſes quibus ſuſtentamur.	¶ Dicā igit de
Luteres qbus depuramur.	decē mādatis. ꝙ
Panes quibus roboramur.	iſta ſunt baſes ad
Cubiti quibus mēſuramur.	ſuſtētādū.iij.Reg.
Anni quibus quietamur.	vij.fecit.x.baſes ſu
Funiculi quibus alligamur.	ſura vna ⁊ mēſura
Argētei quibus premiamur.	ſculpturaqȝ ꝯſimi
Corde qbus cōſolamur.	li. Iſtē ſunt luteres
Conche quibus irrigamur.	ad abluēdū. oīs eī
Cortine quibus conuelamur.	culpa i obſuātia x
Linee quibus nos ſanamur.	mādatorū lauatur ſ
Uerba quibus informamur.	iij.Re.vij.dr. fecit
Milia quibus ſociamur.	quoqȝ decē luteres
Taletā quibus nos lucramur.	eneos. De mari e-

eneo quo ſacrificia lauabāt dr ibidē ꝙ.x.cubitos i cir
cuitu cōtinebat

Ayuntamiento de Madrid

tuitu continebat.ad ſignificandum ꝙ mare.i. amaritudo penitentie tunc purificat atqꝫ lauat:qſi decem mandatoꝝ obſeruantia ipſam iuuat .Item ſunt panes ad roborandum. vnde iſti ſunt decē panes quos yſai miſit per filiū ſuū dauid ad fratres ſuos.qui erāt in exercitu ⁊ in bello:q̄ ſcꝫ deus pater per Ieſum xp̄m filium ſuum ad nos fratres ſuos iſtos decem panes miſit.quib⁹ in prelio huius mūdi nos fortificat atqꝫ nutrit.j.Regū.xvij. Accipe decem panes iſtos:⁊ curre ad caſtra:⁊ fratres tuos viſitabis. Itē ſunt cubiti ad mēſurandum.Totus enim ambitus perfectionis humane iſto denario mēſuratur. Unde iſte ſunt tabule tabernaculi.quarū quelibet.x.cubitis in longitudine menſurabatur. Unde etiā de ipſo tabernaculo.dicit̄. Exodi.xxvj.Quod decem cubitos habebat in altum. Et de altari ſacrificioꝝ dicitur.Eſdre.vj.Quod in longitudine ⁊ altitudine decē cubitos habebat:⁊ ſic quadratuꝫ erat.Lōgitudo enim noſtre fidei:latitudo noſtre caritatis:⁊ altitudo noſtre ſpei:que ſcꝫ menſure omnis moralis ſtructure:decem cubitos.i.decem mādatorum obſeruantiam debent habere: ⁊ cum ea omnia menſurare.Item mādata iſta ſunt anni ad viuendum:⁊ a viuendo in deo congaudendū: ⁊ in deo quieſcendū.De noe enim qui interpretatur requieſcens: legitur ꝙ ipſe fuit.x.ab Adam in ſignū:ꝙ illi qui per decalogum decimi ſunt:in deo ſpiritualiter requieſcunt Nō etiam in penthecoſte qui erat dies quinquageſimus:⁊ in iubileo qui erat quinquageſimus ann⁹:vbi ſcꝫ populus letabatur ⁊ gaudebat:⁊ ab operibus quieſcebat:quinquageſimus enim numerus cōſtat ex denario quinquies ducto:in quo notatur:ꝙ illi qui cuꝫ quinario ſenſuū:denariū mandatorum obſeruant:in deo ſpiritualiter requieſcunt ⁊ gaudent.ij.Paralipomenō.xiiij.Quieuit terra.x.annis.Item ſunt funiculi ad nos vinculandū:ſm enim rei veritatem mandata ſunt quedam vincula quibus ligātur homines ne ad vitia dilabantur.Ioſue.xvij.cap̄.Funiculi manaſſe decem.Item ſunt argentei ad nos premiandū. Unde de thobia dicit̄ Thobie.j.ꝙ ex his quibus honoratus fuerat a rege habebat decē talenta argenti.Magnus enim honor ⁊ magnuꝫ premium eſt: quando a xp̄o rege datur homini obſeruantia mandatorū.Item ſunt corde ad melodioſe domino decantādum p̄s.In pſalterio decacordo pſallam tibi.Pſalterium enim eſt ſacra ſcriptura:decem corde ſunt decem mandata.Item ſunt conche ad irrigandum.ij.Paralipome.xiiij. Fecit quoqꝫ.ſ. Salomon cōchas decē.Item ſunt cortine ad inuoluendum.In nullo enim loco inuoluitur mūdus ꝙ in cortinis decem mandatorū.Exodi.xxvj . Facies decem cortinas de byſſo retorta:purpura:hiacyntho:coccoqꝫ bis tincto ⁊c. Iſti enim quatuor precioſi colores ſignant quatuor cardinales virtutes:quibus ſcꝫ decem mandata originaliter cōpingūtur. Itē ſunt linee ad vitam preſtādam.Radij enim ſolis ⁊ celeſtes qui ſunt ſicut quedā linee: recte ſunt in iſtis inferioribus cauſa vite:ſicut radij mandatorum a ſole iuſticie emanantes:vitam ſpiritualem ⁊ eternam miniſtrant. Denarius enim numerus vite attribuitur:ſicut ſuperius fuit viſum. Unde dicit Plini.ꝙ ſi vacca ante decimū mēſem pariat fetus nō viuit: nec perficiūtur vngule ei⁹. Ideo Eſaie.xxxviij.dicitur:ꝙ ſol redijt retrorſum per decem lineas in horologio achab: in ſignum ꝙ rex viueret qui mori timebat.Itē ſunt verba ad nos informandum Exodi.xxxiiij. Scripſit Moyſes in tabulis verba federis decem.Item ſunt milia ad nos ſociandum ⁊ iuuandum.Plus enim iuuat hominē obſeruantia mandatorū ꝙ decem milia pugnatorū. Danielꝰ.vij . Decies centena milia aſſiſtebant ei : ⁊ in p̄s. Currus dei decem milibus milia letantium.Iſtud potiſſime pertinet ad beatos:qui.ſ. decem milia dicūtur ⁊ propter obſeruantiam decalogi:⁊ propter perfectionem millenarij:⁊ propter immenſitatem leticie ⁊ gaudij:⁊ propter aſſiſtentiam diuini conſortij. Item ſunt talenta ad lucrum querendum Matthei.xxv. Date ei qui habet decem talenta:quia habenti dabit̄ ⁊ abūdabit.Qui enim decem talenta mandatoruꝫ voluerit habere ⁊ tenere magnū lucrū meritorū poterit obtinere:⁊ maxime quia cum iſtis talentis nos lucramur vitam eternam.Ecce ergo quomodo decem mandata decennario multipliciter applicantur. ¶ Sed ſi volum⁹ poſſumus adhuc dicere ꝙ per decem non ſolum intelligūtur decem mandata:immo etiam decem mādatorum obſeruatores : etiam decem mandatorum tranſgreſſores ⁊ violatores. dico ergo ꝙ decem ſignāt viros ſanctos qui.ſ.decem mandatorum obſeruatores exiſtunt. Fructus enim citronuꝫ quos nos arenchias appellamus:in decēꝫ cellulis ordinatiſſime eſt diſtinct⁹: in quibus.ſ.ſuccus ille ſaporoſus ⁊ liquidus eſt contentus. Sic dicam de viro iuſto.quia pro certo in decē cellulis mandatorum:ſuccum gratie cōtinet quo mētem ſuam vegetat atqꝫ fouet. Et ſicut iſte fructus ſic denariatus ⁊ in cellulis decuplatus reputatur fruct⁹ bonus ⁊ contra calores exceſſiuos ſanus. Sic vir perfectus eo ipſo ꝙ decalogo mandatorum eſt munitus: reputari merito debet ſanctus: ⁊ ad obuiandum calori concupiſcentie ſatis aptus. Exodi.xxvij. Quicquid decimum venerit ſanctificabitur. Igitur de perfectis viris ꝙ ipſi dicantur decem vel decani notabis ꝙ ipſi poſſunt dici decem

Fratres.
Senes.
Iuuenes.
Principes.
Mulieres.
Uirgines.
Homines.
Uiri.
Iuſti.
Filij.
Aſini.
Uituli.
Cameli.

¶ Dicam ergo ꝙ iſti dicuntur decem fratres:quia cuꝫ decalogo ſeruant caritatē. Unde Gene.xlij.dicitur ꝙ decem fratres Ioſeph deſcēderunt in egyptuꝫ vt frumentum emerent . Item dicuntur decem ſenes:quia cuꝫ decalogo ſeruāt maturitatem. Ruth.iiij.Tollens booz decem viros de ſeniorib⁹ ciuitatis ⁊c. Item dicuntur decem iuuenes quia cuꝫ decalogo fortitudinis habent probitatem: primi Regum.xxv.miſit David decem iuuenes ⁊ dixit. Aſcendite in carmelum.Item dicunt̄ decem principes:quia cū decalogo habent dignitatem et autoritatem:qd maxime verum eſt de bonis principibus ⁊ prelatis. Eccl̄s. vij. Sapientia confirmauit ſapientem ſuper decē principes ciuitatis.Item dicuntur decem mulieres : quia cum decalogo habent dulcedinem ⁊ benignitatem.ij. Regum.xv.Reliquit rex decem mulieres concubinas ad cuſtodiendum domum. Item virgines : quia cum decalogo ſeruant mūdiciam ⁊ puritatem Mat.xxv. Simile eſt regnum celorum decē virginibus. Item dicuntur homines : q̄ cum decalogo habent rationem ⁊ ſagacitatem.zacha.viij. In diebus illis apprehēdēt decem homines fimbriam viri iudei.i.xp̄i . Item ſunt decem viri : quia cum decalogo ipſi habēt omnem fortitudinem ⁊ virilitatem: ⁊ virtutum multiplicitatem Hiere.xlj . Decem viri reperti ſunt inter eos qui dixerunt ad iſmael noli occidere nos: quia habemus theſauros in agro frumenti ⁊ vini ⁊ olei ⁊ mellis . Tales enim proprie viri dicuntur/quia theſauris virtutuꝫ ⁊ maxime frumento ſcripture ⁊ lectionis:vino leticie et cōſolatiōis:oleo clemētie ⁊ cōpaſſiōis:melle dulcedinis ⁊ deuotiōis ditant̄: ⁊ tales etiā occidi a diabolo non merent̄ .Itē ſunt iuſti:q̄ cum decalogo habēt rectitudinē ⁊ equitatē Gen̄.xviij. Si repti fuerint in ſodomis decem iuſti ꝓpter decē parcā ciuitati. Itē ſunt filij:q̄ cum decalogo habēt obedientiā ⁊ ſedulitatem j.Reg.j. Nunqd melior ſum tibi ꝙ decē filij. Itē ſunt aſini:q̄ cū decalogo habēt patiētiā ⁊ firmitatē. Uñ de Ioſeph dr̄:ꝙ fratribus ſuis addidit decē aſinos:⁊ totidē aſinas:qui ſubueherēt ex omnibus egypti diuitijs Item ſunt vituli:quia cum decalogo ipſi habēt ſpiritualem leticiā ⁊ iocunditatē. Nume.xxix. Die quarta offeratis vitulos decem. Item ſunt cameli : quia cum

Ayuntamiento de Madrid

decalogo ipſi ſe inclinant ad onera per humilitatem.
Camelus enim flectit genua: ⁊ inclinat ſe quādo one-
raſ Gene. xxiiij. Tulit eliezer. x. camelos de grege dñi
ſui. Ecce ergo quomō viri ſancti dicūtur. x. Et ſic oſtē
ſum eſt quomodo decē ſignificāt decem decalogi ꝓfeſ
ſores ¶ Sed adhuc dico: ꝙ in malo ſignificato: ꝑ de-
D cem intelliguntur ipſe decem preceptorū tranſgreſſio-
nes: vel etiam ipſoꝝ tranſgreſſores. De tranſgreſſioni
bus patet Apoca. xiij. ⁊. xvij. vbi dicitur ꝙ beſtia que
aſcendit de abyſſo habebat capita ſeptē ⁊ cornua decē
Capita enī ſeptē capitalia peccata deſignant. Cornua
vero decem tranſgreſſiones decē mandatorū deſignāt
que. ſ. oīa beſtie abyſſi. i. peccatores diaboli ſecū por-
tant Apoca. xvij. Uidi mulierem ſedētem ſuper beſtiā
habentem ſeptē capita: ⁊ cornua decē. Mulier fallax
eſt diabolus: qui ſedet ⁊ equitat ſuper tales Apoc. xij.
Ecce draco magnus rufus habens capita ſeptē et cor
nua decem. De tranſgreſſorib⁹ etiā decalogi: ꝙ ſignifi
centur per numerū denariū notabo: ꝙ hodie plerūq
denarius xpi deficit: qꝛ ſcꝫ illi qui ſunt decem ꝑ obſer-
uantiam decalogi: pro magna parte perierunt. ij. Re-
gū. ij. Defuerunt de pueris dauid decē. Sed reuera de
narius diaboli cōualeſcit: qꝛ ſcꝫ decalogi tranſgreſſo-
res hodie abundant. Unde de peſſimo illo. i. de diabo
lo dicitur Hiere. xlj. ꝙ venit iſmael qui erat de ſemine
regio in terrā iuda: ⁊ decē viri cum eo ⁊ occidit reliqꝫ
quas inuenit. Decē viri iſti ſignificāt generaliter oēs
malos: qui. ſ. decem dicūtur: qꝛ decem mādata vt dictū
eſt tranſgrediunt: qꝛ. ſ. contra bonos yſmaeli. i. diabo-
lo famulantur. Luce. xvij Occurrerūt ei decem viri le
proſi. ¶ Nota etiā ꝙ tempus peccati in quo fit ipa de
calogi trāſgreſſio intelligitur per decē: ſicut de mulie
re illa dicitur: ꝙ mulier habebat ſpiritū infirmitatis
decem ⁊ octo annis. Decem enim decem mandatorū
tranſgreſſionē. Octo vero octo beatitudinum caren-
tiā ſignant. Et illud etiam Apoca. xj. Decima pars ci
uitatis cecidit. Pena etiā eterna que infligitur ꝓ iſta
tranſgreſſione per decem ſignificatur ſicut Apoca. ij.
Habebitis tribulationē diebus decē. Item gloria eter
nal ꝙ daſ pro retributione obſeruantie decalogi ſignaſ
per decem. Unde iſte eſt denarius qui datur laboranti
bus in vinea domini Matthei. xx. Acceperūt ſinguli
ſingulos denarios. Et ibidem. Nonne ex denario con
uenisti mecum ⁊c. Sufficit. Uide infra de denario.

Decime. Decimus.

A Nota ꝙ decima
eſt decima ps cu-
iuſlibet rei: quā. ſ. ipſe de⁹ ſibi retinuit ⁊ ſibi offerri vo
luit, ⁊ decreuit in ſignū dominij ⁊ tributi. Notabo er-
go ꝙ decima multipliciter ſumitur in ſcriptura. Eſt
enim decima

Uirtualis.
Temporalis.
Perſonalis.

¶ Eſt dico decima virtua-
lis: que deo ſoli debet offer-
ri: ⁊ ſic dico: ꝙ ꝑ decimā in-
telligitur omnis perfectio virtuoſa: tum qꝛ denarius
eſt numerus perfectus: tū qꝛ denarius ſignat numerū
tum qꝛ iſte numerus ſignat denarium mandatorum
ſicut ſupra in precedenti titulo fuit viſuꝫ. Et ſic loqui
poteſt ſcriptura Leuiti. xxvij. vbi dicitur. Omnes deci
me terre domini ſunt. Omnes inquit decime i. oēs
perfectiōes virtutū domini ſunt. i. domino ſunt aſcri
bende: ⁊ talis decima perfectionis deo aſcribēda figu-
ratur Exodi. xxij. vbi dicitur. Decimas ⁊ primitias nō
tardabis deo offerre. qꝛ. ſ. decime ⁊ primitie deo offere-
bantur: nouē vero partes retinebantur. Primitie er-
go ſignant bonorū operū cōplemētū ⁊ perfectionem.
Nouenarius vero numerus imperfect⁹: qui ad dena-
rium non attingit: ſignat rerū ⁊ operū imperfectionē ⁊
diminutionē. Igitur dictū eſt ꝙ illud qđ eſt primum ⁊
decimū deo offertur. Illud vero qđ eſt infra nouena-
rium retinetur. Quia reuera primitie: id eſt cuiuſlibet
boni operis inchoatio: ⁊ decime: id eſt cuiuſlibet bo-
ni operis complementum ⁊ perfectio: deo ſunt aſcribē
da ⁊ offerenda: quia. ſ. ſine diuina gratia nullū bonuꝫ
opus perficitur aut cōpletur. Iuxta illud Philipē. ij.
Ipſe eſt qui operatur in nobis: ⁊ velle ⁊ perficere. No-
uem vo partes ſeu nouenarius numerus. i. quecunq
imperfectio nobis eſt retinenda: ⁊ nobis aſcribenda.
Quia ſm rei veritatē quicquid perfectionis in noſtris
operibus eſt: totum ſibi eſt attribuendū: quicquid au
tem imperfectiōis ⁊ defectus ibi fuerit: eſt nobis ⁊ no
ſtris imperfectiōibus aſcribendū. Iſta eſt decima vir-
tualis que ſoli deo debet offerri Thobie. j. Decimas ⁊
B primitias fideliter offerens. ¶ Secundo dico: ꝙ eſt de
cima temporalis que dei miniſtris debet conferri: pri
mam. ſ. decimā prouētuū atq rerū miniſtris ſuis qui
ſuam. ſ. repreſentant perſonam coferri ⁊ offerri māda
uit Nume. xviij. filijs leui dedi omnes decimas. Igiſ
cum de decimis ſeu decimarum iure non intendā ali-
quid profunde dicere cum hoc theologis ⁊ canoniſtis
dimittam: hoc ſolum notabo ꝙ decime eccleſiaſticis
ſunt ſoluende

Quia ante legem fuerunt ordinate.
Quia in lege fuerunt imperate.
Quia ſub lege fuerūt obſeruate.

¶ Ante legem
enim decime
fuerunt ordinate ⁊ figurate. Nam etiam apud gētiles
de quibuſdā rebus fiebat antiquitus decimatio. Nar
rat enim Pli. lib. xij. capi. xx. Ad qđ cōcordat Soli. ca-
pitu. de ethiopia. ꝙ collecto cynamomo ſacerdos cuꝫ
haſta ad hoc conſecrata: ſarmenta diuidebat: partem
ſoli quem in illis partibus adorabant ſeparabat: reli-
quum domino dimittebat. De thure etiam dicit idem
Plini. lib. xij. capi. xv. ꝙ poſtꝙ erat collectū in ciuita-
te ſobodam per vnā ſpecialem portā inferebatur: ⁊ an
te oia decimabatur: nec licebat illud vēdere mercato-
ri donec ſacerdos partē ſuā habuiſſet. Igitur talibus
gentilium exemplis fuerunt decime originaliter etiā
aliqualiter figurate: qđ ſcꝫ antiquitus fuit ante legē.
Unde etiam de Melchiſedech ſacerdote: qui fuit an-
te legem dicitur Geneſ. xiiij. ꝙ Abraam dedit ſibi de-
cimas de omnibus que habebat. Unde Apoſtolus
ad Hebreos. vij. Intuemini autem quātus fuerit hic
cui ⁊ decimas dedit de precipuis Abraam patriarcha
Fuerunt igitur decime ante legem ordinate. ¶ Itē in
lege fuerunt ſanctificate ⁊ imperate. Lex enim diuina
decimas imperauit ⁊ quicquid decimū naſcebatur ſi-
bi dedicauit ⁊ conſecrauit. Iuxta illud Leuitici. xxvij.
Quicqd decimū venerit ſanctificabitur. Ad literā eīm
quicquid decimū veniebat domini erat ⁊ in vſus ſacer
dotum cedebat: nec cuꝫ aliquo mutari debebat: ſicut
dicitur Leuiti. xxvij. In quibus etiam notari poteſt ꝙ
decima ⁊ alie res deo ſacrate: et ꝗcunq bona eccleſia-
ſtica ab hō cōſecrata et dedicata: nō debēt in vſus alios
ordinari: ſed ſoli deo ⁊ miniſtris eius reſeruari. Secu-
lares enim talia non poſſunt bona conſcientia tange
re: nec ad vſus proprios applicare. De archa enim te-
ſtamenti que ſancta ⁊ ſanctificata domino dicebatur
Legitur primo Regū. v. ꝙ ꝗdiu fuit apud philiſteos:
qui ſcꝫ pagani erant: et preſentia eius indigni: multi
pliciter fuerūt a domino flagellati: ⁊ agri eorum mu-
ribus deuorati. Iſti ergo timētes archam ipſam ad fi-
lios iſrael remiſerunt: et ſic plage quas ſuſtinuerunt
ceſſauerunt. Sic vere dicam ꝙ bona eccleſiaſtica ſiue
ſint decime ſiue alia domino dedicata: et pro filijs iſ-
rael: id eſt pro eccleſiaſticis ordinata: nulli philiſtei:
id eſt nulli ſeculares digni ſunt detinere vel capere. ꝙ
ſi fecerint: neceſſe eſt eos a deo flagellari ⁊ tribulami-
na ſuſtinere. Quia procerto veriſimile eſt: ꝙ ſeculares
tātas tribulationes ſuſtinent ꝓpter hoc ꝙ bona eccle
ſiarum iniuſte rapiunt atq tenent. Debent ergo da-
ri decime: quia in lege fuerunt precepte ⁊ imperate: ſi
cut ad literam patet Nume. viij. ⁊ in alijs multis lo-
cis. Unde Malachie. iij. precipitur ſic. Inferte omnē
decimam in horreum meuꝫ: vt ſit cibus in domo mea
Super quo dicit Hieronimus. Sciatis vos perdidiſ
ſe abundantiam: quia fraudaſtis me parte mea. Red
datis igitur mihi mea ⁊ ego reſtituam vobis veſtra.
Item

Ayuntamiento de Madrid

¶ Itē dico ꝙ decime ſub lege fuerunt date et obſeruati. In primitiua enim eccleſia decime cum omni diligentia reddebantur: eccleſie fundabantur: et bona eccleſiaſticorum per ſeculares non retinebant: ſed potius augebantur. Et merito: q2 decime pro victu ſeruitorū eccleſie fuerunt ordinate: ⁊ alie poſſeſſiones ipſis ſublate. Nume. xviij. In terra eoꝝ nihil poſſidebitis: decimarum oblatione contenti. Bene ergo conſulit. Eccli. xxxv. In omni dato tuo hylarem fac vultum tuū: ⁊ ſanctifica in exultatione decimas tuas. Et merito: q2 ꝓcerto per legitimā dationē decimarū: declinat pena poſterior. Augmentatur cenſus exterior. Reportatur fruct⁹ vberior. Declinat dico pena infernalis. Unde Auguſt. in ſermone de decimis. ⁊ ponit. xvj. q. j. capi. decime. Hec eſt enim inquit domini iuſtiſſima conſuetudo: vt ſi tu illi decimā non dederis: tu ad decimā reuocaberis: hoc eſt ad demones qui ſunt angeloruꝫ pars decima aſſociaberis. Dabis inquit impio militi que dare nolueris ſacerdoti. Itē ex hoc etiā augmētatur fructus tēporalis. Unde idē ibidē. Si decimam dederis: abundantiā fructuū ⁊ ſanitatē anime et corporis cōſequeris. Itē ex hoc reportatur gloria ſupernalis. Unde Augu. ibidē. Attende inquit: ꝙ creatura decima inter intellectuales creaturas eſt homo: q2 angeli in nouē ordinibus cōſiſtunt: decimus vero ordo eſt hominū. Et ideo hominis eſt decimā ſoluere vt ruinam angelorū valeat ſupplere: ⁊ decimū ordinē adimplere. Iſta eſt igit decima tēporalis que dei miniſtris debet conferri. c ¶ Tertio dico ꝙ inuenitur decima pſonalis que a deuotis ſolet inferri. Et iſta nihil aliud eſt ꝙ penitentia vel maceratio carnis: qua ſcꝫ ſancti inuita decimāt ⁊ vindemiāt ſemetipſos: qua. ſ. deo de ſuis proprijs pſonis ⁊ corporibus faciūt pēſionē: ꝓpter qđ etiā fuit inſtituta quadrageſima: vt in illa que eſt quaſi decima pars totius anni: decima perſonalis in afflictione ⁊ deuotione a fidelibus ſolueret: qđ maxime verum debet eſſe de eccleſiaſticis: q2. ſ. ipſi pre ceteris debent decimare diminuere: ⁊ per temperantiā a ſuis affectibus: voluptatibus ⁊ etiā neceſſitatibus ſubtrahere ſemetipſos. Unde Hebre. vij. Leui qui decimas accepit: decimatus eſt. Tales aūt decimas videntur ſoluere hypocrite dicentes illud Luce. xviij. Ieiuno bis in ſabbato: decimas do oīm que poſſideo. Uerūtamē decime hmōi deo nō ſunt accepte: q2 nō ſunt cū bona intentione reddite neqꝫ date. Et ideo illi maledicuntur Mat. xxiij. Ue vobis hypocrite qui decimatis mentā ⁊ anetū ⁊ cyminū ⁊ dimittitis que grauia ſunt legis iudiciū miam ⁊ fidē. Iſta ad preſens ſufficiant. Si vis de decimis ⁊ tribus decimis: ⁊ alijs iſtā materiā tangentibus plenius ⁊ magis ſcientifice videre. Uide librum numerorū per longū cū ſuis expoſitoribus: ⁊ iura canonica: que de hoc faciunt mentionem.

a **Decere.** Nota ꝙ multa ſunt que expediūt atqꝫ decent: quia ſcilicet

Decet iuſtos laudes deo impendere.
Decet deū laudes accipere.
Decet eccliam ſanctā exiſtere.
Decet oēs fratres diligere.
Decet cūctos bona facere.
Decet ſenes primos dicere.
Decet eruditos vera docere.
Decet prelatos bonos apparere.

¶ Iſta enim predicta valde ſunt decentia ⁊ conueniētia: vtilia: neceſſaria ⁊ honeſta. Igitur dico ꝙ iuſtum decet laudes impēdere ps. Rectos decet collaudatio. Itē decꝫ deū laudes accipere ps. Te decet hymn⁹ de⁹ in ſyon ⁊c. Itē decet eccleſiā ſanctā exiſtere ps. Domū tuā domine decet ſanctitudo in lon die. Itē decet oēs fratres diligere. pmo Macha. xij. Decet meminiſſe fratrū. Itē decet cūctos optima facere Mat. iij. Decet nos implere oēm iuſticiam. Item decet ſenes primos proponere ſeu loqui vel dicere Eccli. xxxij. Loquere tu maior natu: decet enim te primū verbū. Item decet doctos vera predicare Tytum. ij. Loquere qđ decet ſanam doctrinam. Item decet prelatos bonos apparere: bona frequētare: vel bonis virtutibus abundare. Hebre. vij. Talis eīn decebat vt eſſet nobis pontifex ſanctus: innocens: impollutus: ſegregatus a peccatorib⁹: ⁊ excelſior celis fact⁹. Et ſi vis explana ⁊ oſtende quot ⁊ quanta ſunt que decent prelatum: ſcꝫ ſanctitudo: innocentia: mundicia: malorū euitatio: ⁊ celeſtium cōtemplatio ⁊c. Uide infra de decor ⁊ decorus.

Decernere. Decretum. Cū decernere nihil aliud ſit ꝙ aliquid determinando diſponere: ſtatuere vel ordinare. Et dicitur decernere: quaſi de longe cernere: pro eo. ſ. ꝙ illa que decernunt facienda vel tenenda: de longe antea ſunt cernenda ⁊ preuidenda. Dicā ꝙ decretio vel decretū. i. fixa ⁊ immobilis alicuius rei ordinatio vel ſtatutum pertinet a

Ad deum.
Ad prelatum.
Ad ſubditum ſiue iuſtum.

Deus decernit mundū gubernans eternaliter. Prelatus decernit plebē diſponens temporaliter. Iuſtus decernit ſeſe cōponens virtualiter. Dei decreta regunt vniuerſum eternis legib⁹. Prelati decreta regūt populū eternis viribus. b Iuſti decreta regunt ſeipſum internis moribus. ¶ Dicam igitur ꝙ ad deū pertinet decernere de regimine vniuerſali. Ipſe eīn eſt ille ſummus ⁊ permaximus princeps per cuius eternā ⁊ occultā prouidentiā oīa creata reguntur: ⁊ oīa ordinant ⁊ decernunt: ⁊ ſuis decretis ⁊ legibus gubernantur. Nec obſtat aſtrologoꝝ ſententia: ſi vera eſt: qua. ſ. creditur: ꝙ oīa que ſunt vel fiūt fiant a celo ⁊ a ſtellarū influentijs habent ortū: q2 ſi iſta vera ſunt: dicerē forte verū eſſe quantū ad corpus aīa vero ⁊ liberū arbitriū ſoli deo ſubiacet. Uel dicerē ꝙ tunc celū eſſet: ſicut liber vbi a principio ipſe deus ſua decreta ⁊ ſuas occultas ⁊ ſecretas ⁊ eternas ordinatiōes cōſcripſit aut forte: ꝙ ſm decreta ipſius mentis diuine que ſcripta ſunt in libro hec oīa gubernant. vnde ipſe eſt qui dicit Prouerb. viij. Per me reges regnant ⁊ legū conditores iuſta decernūt. Per me principes decernunt iuſticiā. Unde nota ꝙ ab iſtis decretis diuinis procedunt

Omnia que tangunt ſalutis ſecuritatem.
Omnia que tangunt fortune varietatē.
Omnia q̄ tangunt mortalē neceſſitatē.

Iſta eīn ſunt tria in quibus omnia humana verſant

Salus eterna ⁊ damnatio
Fortune duplicitatis variatio.
Uite vel mortis diſpoſitio.

Qđ igit a decretꝫ diuine ⁊ eterne predeſtinationis procedat ſalutis vel damnatiōis ordinatio: patet Heſter. xiij. vbi dicitur. Domine deus omnipotens in ditione tua cūcta ſunt poſita: ⁊ nō eſt qui tue poſſit reſiſtere volūtati: ſi decreueris ſaluare nos cōtinuo liberabimur: quaſi dicat ſi non decreueris damnabimur. Item ꝙ ad ei⁹ decretum pertinet fortune proſpere vel aduerſe diſpoſitio vel variatio: patet Eſa. xiiij. Dominus exercituū decreuit: et quis poterit infirmare: manus eius extenta: ⁊ quis auertet eum: et loquitur de ſubuerſione babylonis. Item ꝙ ab iſto decreto procedat vite ⁊ mortis terminatio: patet Danielis. iiij. vbi dicitur. Succidite arborem ⁊ precidite ramos eius: excutite folia ei⁹: et diſpergite fructus eius. Sequitur. Decretum eſt a ſententia vigilum: quia reuera cuiuſlibet arboris: id eſt hominis ſucciſio: ramorum ſuorum: id eſt amicorum preciſio foliorum: id eſt bonorum ſuorum excuſſio: fructuum: id eſt diuitiarum ſuarum diſperſio: ⁊ quecunqꝫ ad mortem eius pertinent vel vitam: totuꝫ dependet ab occulto decreto ⁊ ordinatione vigilū eternorum: id eſt dei et angelorum. Patet igitur quomodo ad deum ſpectat decernere de regimine vniuerſali.

c ¶ Secundo dico ꝙ ad prelatum pertinet decernere de regimine populari. Unde Eſdre qui erat princeps populi dictum fuit a populo illud primo. Eſdre. x. Surge: tuus eſt diſcernere: ⁊ nos erimus tecum. Et nota ꝙ prelati ⁊ preſides debent diſcernere

Ayuntamiento de Madrid

Decreta deuotionis quo ad deum. Igitur de
Decreta diſcretionis quo ad proximũ. cernat cuȝ
Decreta correctionis quo ad ſeipſum. deuotione
deo famulari: vñ ad cũ pertinet circa regimẽ eccleſie intendere. iuxta illud. ij. Paral. ij. Decreuit Salomõ edificare domũ. Sacramentũ altaris deuote recipere ij. Paralipo. xxx. Decreuerũt vt facerent phaſe. bona ſua in vſus diuinos expẽdere: ſicut de dario dicitur. ij. Eſdre. vj. Quod de bonis ſuis ꝓprijs mãdauit expenſas ſacrificioꝝ in domo dei fieri. Et ſequitur. Ego rex darius decreui ꝙ diligẽtiſſime. Itẽ decernat prelatus vel princeps cum diſcretione plebi dominari: q̄ ſcȝ ipſe debet decerne ꝛ ordinare ꝙ boni promoueãtur. dicẽs ij. Machabeoꝝ. xj. Genti iudeoꝝ decernimus bene. Simplices ꝟo ꝛ impfectos in inferiori gradu dimitti ſicut de gabaonitis dicitur. Joſue. ix. Quod ioſue decreuit illos eſſe in miniſteriũ filioꝝ iſrael. Omnibus nobis equa iudicia reddantur ꝛ exhibeãtur. vñ Pro. xxxj. Aperi os tuũ. decerne qḋ iuſtũ eſt. ꝛ iudica inopẽ ꝛ pauperẽ. Itẽ decernat prelatus cum correctione ſeſe caſtigari. Vñ regi iſrael dictũ fuit. iij. Regũ. xx. hoc eſt iudiciũ tuum qḋ ipſe decreuiſti: q̄ ſcȝ reges ꝛ prelati debent ſeipſos punire: ꝛ ſm proprias leges ꝛ decreta ſe ipſos iudicare. Juxta illud patere legẽ quã ipſe tuleris Exemplo illius regis qui cũ decreuiſſet deprehẽſum in adulterio duos oculos perdere. ꝛ tãdem filius eius primogenitus deprehenſus fuiſſet. rex ne proprio decreto eſſet cõtrarius. ſibi vnũ ꝛ filio alteꝝ oculũ fecit erui. vt ꝛ legi ſatiſfaceret: ꝛ filio q̇ poſt ipſum regnare debebat vnicũ ſaltẽ oculũ reſeruaret. Pertinet igitur ad prelatum decernere de regimine populari. Tertio decernere debet ſubditus de regimine ꝓprio ſingulari et particulari. Et ſic debet decernere.

Humiliter ſe ſubiugare. De humili ſub
Simpliciter deũ rogare. iectione dr̄. ij.
Sagaciter facta deliberare. Machabe. vj.
Decreuimus ſeruire patri tuo. De ſupplici oratione dicitur Job. xxij. Rogabis eum ꝛ vota tua reddes. decernes rem ꝛ veniet tibi. De ſagaci factoꝝ ſeu faciendorum deliberatione poteſt dici illud. Judic. xix. In cõmune decernite quid facto opꝰ ſit. Sic ergo patet quõ ſunt decreta priuata. publica. ꝛ diuina.

A **Decidere.** Nota ꝙ decidere idẽ eſt qḋ deorſũ cadere. Et ideo dic ſicut ſup̄. de cadere. ꝛ dic ſi vis ꝙ homo
Decidit per culpam criminaliter.
Decidit per mortem corporaliter. ¶ De caſu cul
Decidit per infortuniũ tẽporaliter. pe dr̄ Eccli.
Decidit per dãnationẽ eternaliter. xix. Qui ſper
nit modica: paulatim decidet. De caſu mortis dicit. j. Machabeo. j. Poſt hec decidit in lectũ ꝛ cognouit ꝙ moreretur. De caſu infortunioꝝ dicitur Actuũ. xxvij. Cum decidiſſemus in locũ bithalaſſum impegerunt nauem. Bithalaſſus eſt periculũ maris: vbi duo maria concurrunt. De caſu autem damnationis dicitur de impijs in ps̄. Quẽadmodum olera herbarum cito decident ꝛc. vide ſupra de cadere.

A **Decipere.** Nota ꝙ decipere idẽ eſt ꝙ defraudare: ꝛ breuiter loquendo poſſumꝰ notare ꝙ homines in hoc mundo decipiuntur
Adulatoruȝ locutionibus. ¶ Dico ergo ꝙ nos
Mũdi bonoꝝ infectionibꝰ. decipit locutio adu
Demonioꝝ ſuggeſtionibꝰ. latorũ. Sicut enim
elephas decipitur in deſerto ex cantu puellaꝝ ſm phiſologũ: intantum ꝙ dulcedine cantus lambendo mamillas earũ obdormiens: pmittit ſe ab eis occidi ꝛ ſanguine denudari. Sic vere multi hodie ꝛ maxime diuites decipiuntur mamillis ꝛ cantibus. i. verbis ꝛ oblectationibus adulatorum: ꝛ mundi falloꝝ amicorum: ꝛ maxime mulieꝝ intantũ ꝙ per eas ad mortẽ inferni deducunt̄: ꝛ ſanguine bonoꝝ tẽporaliũ pauperantur. Adulator em̄ decipit. vñ Prouerb. xj. Simulator ore decipit amicum ſuũ: ꝛ ducit cũ per viã malam. Proditor etiã vel falſus amicus decipit. vñ Treno. j. Vocaui amicos meos ꝛ ipſi deceperunt me. ꝛ Eſa. iij. Popule meus qui beatum te dicunt: ipſi te decipiunt. Mulier etiã decipit: exẽplũ de dalila ꝛ ſampſone: cui dictũ eſt. Judicũ. xvj. Decipe eũ ꝛ diſce in quo ſit maxima fortitudo ſua. Iſtos ergo decipit locutio adulatorũ. ¶ Secundo dico. ꝙ quoſdã decipit infectio mũdi bonoruȝ. B
Sicut em̄ tigris decipit̄ in vmbra ſua quã videt in ſpeculo: ibiq̄ȝ ſiſtens perdit catulũ quẽ ſequebat̄. Sic etiã canis trãſiens ſuper pontẽ habens caſeum in ore: deceptus fuit ꝑ vmbram caſei quã in aqua videbat: q̄ dũ ipſum vellet accipere aperuit os ꝛ ſic ꝑdidit vtrũq̄ȝ Sic vere fatui mundani decipiunt̄ ꝑ vmbrã bonoꝝ tẽporaliũ: de quibus dr̄ Sapien. v. ꝙ tranſierunt oĩa velut vmbrã. Dum em̄ os cordis ſui. i. affectũ aperiunt ad ea amplexandũ. dũ circa eos nimis vacant ad ea acquirendũ: ꝛ illud qḋ habebant perdunt. ſ. dei gratiam ꝛ illud qḋ querebãt nõ aſſequũtur. ſ. celi gloriã. Iſtis ergo dicitur Judicũ. ix. Vmbras montiũ vides quaſi hoĩm capita: ꝛ hoc errore deciperis. Hos ergo decipit infectio mundi bonoꝝ. ¶ Tertio dico ꝙ quoſdã decipit ſuggeſtio demoniorũ: vnde ſicut ceruus decipitur C
ꝛ capitur ſibilo venatoris: ſicut murena de fluuio extrahitur ad ſibilum ſerpentis: ſic ꝛ beſtie ꝛ aues detrahuntur ad laqueũ ſibilo aucupis: ſic vere peccator decipitur: ꝛ de fluuio deuotionis ꝛ gratie extrahit̄: et ad laqueũ peccati ducitur: ꝛ ad mortẽ inferni trahitur: ꝑ ſibilũ diabolice ſuggeſtiõis. Amos. ij. Deceperũt eos idola ſua. Patet ergo exemplo quomodo decipiũtur hoĩes diuerſimode a diuerſis. ſ. ex diaboli ſuggeſtione ex terrenoꝝ infectiõe: ex adulatoꝝ fraudatiõe. ¶ Igit̄ D
notabis ꝙ homo in via morũ ꝛ in via proprie ſalutis: in iudicio rationis decipitur multis modis. Ipſuȝ em̄ decipit
Tentatoris mendax fallacia. ¶ Decipit̄ ergo
Detractoris mordax verſutia. homo per mẽda
Proditoris fallax ſeuicia. cem fallaciã tẽn
Adulatoris loquax blãdicia. tator̄. Vñ illi ſpi
Simulatoris fugax decentia. ritui qui dixit. iij.
Feneratoris rapax nequicia. Reg. xxij. Ero ſpi
Mulieris procax malicia. ritus mendax in
Diuitie mentem inflãmantes. ore oĩm ꝓphetarum dictum eſt.
Delicie corpus eneruantes. Decipies ꝛ preua
Scientie ſpiritũ inflantes. lebis. Itẽ ꝑ mor
Stulticie alta attentantes. dacẽ. verſutiã de
Nequitie mala cogitantes.
tractatoris Gene. iij. capi. Serpens decepit me. Item per fallacem ſeuiciã ꝓditoris. Vnde illud Prouerb. xj. Simulator ore decipit amicũ ſuũ: ꝛ ducit cũ per viã nõ bonã. Item ꝑ loquacẽ blandiciã adulatoris. Ideo Eccli. vij. dicit̄. Melius eſt a ſapiente corripi ꝙ ſtultorum adulatione decipi. Itẽ ꝑ fugacẽ ſeu nõ veracẽ decentiam ſimulatoris. i. hypocrite ps̄. Decipiet homo de vanitate in ipſum. ꝛ illud Amos. ij. Deceperũt eos idola ſua. Idola em̄ ſunt fictiones ꝛ non res. Itẽ ꝑ rapacẽ nequiciã feneratoris Eſa. xix. Deceperũt egyptũ angulũ populoꝝ eius. Anguli enim mundi videntur eſſe diuites alios ſuſtẽtantes. Iſti ſunt illi falſi ꝓphete de quibus dicitur Ezech. xiij. Deceperũt populum meũ dicẽtes. Pax pax ꝛ nõ erat pax. Iſti enim vident̄ loqui pacifice: ꝛ tñ ipſi operantur tyrannice vel doloſe Itẽ decipiunt̄ ꝑ procacẽ maliciã mulieris. Vñ dalile dictũ eſt de ſampſone Judicũ. xvj Decipe eũ: ꝛ diſce in quo ſit maxima fortitudo eius. ꝛ Nume. xxxj. Cur feminas reſeruaſtis. Nonne iſte ſunt que deceperunt filios iſrael. Itẽ decipitur homo ꝑ inflãmationem diuitiaꝝ Mar. iiij. Erũne ſeculi ꝛ deceptio diuitiarũ: ꝛ circa reliqua cõcupiſcentie introeũtes ſuffocant verbuȝ. Item ꝑ eneruationẽ delitiaꝝ Aba. ij. Vinũ potantẽ ſe decipit. Itẽ ꝑ inflãmationẽ ſciẽtiaꝝ. Eſa. xlvij. Sapiẽtia tua ꝛ ſciẽtia tua hec decipiũt te. Itẽ ꝑ attentationẽ ſtulticiaꝝ Pro. v. Morieť q̄ nõ habuit diſciplinã in multitudine ſtulticie ſue decipietur. Itẽ per executionem ſeu

Ayuntamiento de Madrid

nem ſeu cogitationem nequitiarum. Prouerb.x. Iter
impiorum decipiet eos. Patet ergo quomodo multi-
pliciter ſunt decepti. Si velles applicare exempla ad
om̃ia predicta: vide in tabula reductorij. Et nota quo
modo ſenſus humani circa obiecta propria multipli
ter decipiuntur: ⁊ maxime viſus. Nota etiã quomodo
piſces: beſtie: ⁊ aues diuerſimode decipiuntur ab au-
cupibus ſuis: ⁊ piſcatoribus ⁊ venatorib⁹. Lõgũ eſſet
de omnibus proſequi: ideo tranſeo cauſa breuitatis.

Declarare. Nota ꝙ declarare idẽ eſt qꝺ ma-
nifeſtare ⁊c. Tranſeo quia pauce
ſunt autoritates.

a **Declinare.** Nota ꝙ declinare quãdoq; ſumi
tur ꝑ deriuare. ſicut Eſa.lxvj. De
clinabo ſuper eã quaſi fluuiũ pacis. Quandoq; ſumi
tur pro deorſuz inclinare: ſicut.ij. Reg.vj. Calcitraue-
runt boues ⁊ declinauerunt archam. Quãdoq; ſumi
tur pro accedere ſeu appropinquare: ſicut cũ dicit̃ Ge
ne.xix. Declinate ad domũ pueri mei. Quandoq; ſu-
mitur pro deficere ſeu deſcendere: ſicut cũ dr̃ Luce.ix.
Dies cepit declinare. Quãdoq; etiã cõmuniter ſumit̃
pro cedere ſeu etiã deuiare: ſicut cũ dr̃ in p̃s Declinate
a me maligni ⁊ ſcruta. manda. dei mei. Notabo ergo
breuiter ꝙ in ſcriptura inuenitur Declinatio

Nature. ¶ Declinat enim homo cũ moritur
Culpe. corporaliter p̃s. Sicut vmbra cum de
Gratie. clinat ablatus ſum. Declinat iuſtus
Pene. quãdo peccat criminaliter. Deutero.

xxxj. Declinabitis cito de via quã oſtẽdi vobis. Decli
nat potens cũ cõuertitur virtualiter Ezechie.x. Ad lo
cum ad quẽ ire declinabat que prima erat ſequebant̃
⁊ cetere. Declinat damnatus cũ iudicatur ſententiali
B ter: vñ dñs in p̃s dicit. Viri ſanguinũ declinate a me.
¶ Dicam igitur his premiſſis ꝙ ſignat receſſuz a ter
mino a quo: vel acceſſum ad terminũ ad quem. Et ſic
dico ꝙ in bono ſumit̃ ⁊ in malo. Declinare eñ a ma-
lo eſt bonũ: ⁊ declinare a bono eſt malũ. Et ecõtra de-
clinare ad bonũ eſt bonũ: ⁊ declinare ad malũ eſt ma-
lum. Terminus enim a quo ⁊ terminus ad quẽ cõtra
rie ſunt nature. Igitur de bona declinatione primit⁹
eſt dicendum Sicut enim video ꝙ naute libenter de-
clinãt pericula maris dũ nauigãt: videlicet caribdim
ne abſorbeantur: ſcillã ne confringantur aut cõteran
tur bithalaſſum: ne arreſtent̃ aut inuiſcent̃: ſyrtes ne
arenis detineant̃: mõſtra ne deuorent̃: pyratas ne ſpo
lientur. Sic dicã: ꝙ nos qui per mare huius fluctuo-
ſe vite nauigam⁹ ad mortẽ: ⁊ nauem anime noſtre cũ
velo ſpei ⁊ gubernaculo fidei deducere proponim⁹ ad
ſalutem ſumme debemus cauere ⁊ declinare: vitare et
refutare ſpũalia pericula huius maris. i. mundi: vide
licet caribdim abſorbẽtem: hoc eſt auariciam. Scillã
confringentem: hoc eſt ſuperbiam. Bithalaſſum te
nentem ⁊ inuiſcantem: hoc eſt luxuriã. Sirtes. i. are-
narũ cumulũ arreſtantẽ: hoc eſt diuitiarũ abundan-
tiam. Monſtra que deuorãt: hoc eſt maloꝝ hominũ
ſocietas ⁊ amicicia. Piratas qui ſpoliãt: hoc eſt demo
num fallacias ⁊ crudelis violentia. Et ſic declinauit
dauid de quo dr̃.j. Reg.xviij. ꝙ cum ſaul vellet ipſum
lancea tranſfigere declinauit a facie eius. Iſta eſt eñ
veritas: qꝺ tutiſſimũ eſt a periculis vitiorũ: quib⁹ dia
boli nos tranſfigere procurant declinare: occaſiones
fugere: ⁊ a mala via deuiare. ⁊ iſtas declinationes fa-
cit timor dei. Prouer.xv. Per timorẽ dñi declinat om
nis a malo. Unde Prouerb.xiiij. Sapiens timet ⁊ de-
clinat a malo p̃s. Declina a malo ⁊ fac bonum inqui
C re pacem ⁊c. ¶ In quibus verbis oſtenditur quintu-
plex cauſa propter quam eſt a malis operibus declinã
dum: videlicet Propter
Prouidum conſilium qꝺ nobis datur. Declina.
Horridum flagitium qꝺ demonſtratur. A malo.
Tutum exercitium quod imperatur. Fac.
Sanum artificium quod declaratur. Bonum.
Summum beneficium qꝺ interpretatur. Pacem.

Per hec enim obedimus iubenti litere que dicit De-
clina. Diſſentimus a culpe ſcelere. A malo. Occupa-
mur virtutũ opere. Fac. Delectamur optimo munere
Bonũ. Quietamur eterno federe. Pacem. Declinan
dum eſt ergo a malo: propter prouidũ conſiliũ qꝺ no-
bis datur. Declina inquit imperando ⁊ cõſulendo lo-
quitur. Cõſiliũ eſt medici ſuper declinatione nociuoꝝ
bene eſt faciendũ infirmo. Igitur declina Ruth iij.
Declina pauliſper ⁊ ſede hic. Item declinãdũ eſt a ma
lo ꝑpter flagitiũ ſeu ꝑpter exercitiũ qꝺ euitat̃. A ma-
lo. Ipſum enim malum habet in ſe tantũ horrorem ⁊
tantã deformitatẽ: ꝙ debet merito declinari Eſaie.lxij
Declinate de ſemita: offerte offendicula. Prouer.xiiij
Sapiens timet ⁊ declinat a malo. Item declinanduz
eſt a malo propter exercitiũ qꝺ frequẽtatur. Fac inq̃t.
Q̃diu enim homo eſt in peccato nihil facit: qr ⁊ ſi pec-
catũ faciat nihil eſt: qr peccatũ nihil eſt: ⁊ nihil fiunt
homines cũ peccant ſm̃ Augu. Cũ autẽ a peccato de-
clinauerit ⁊ exiuerit tunc aliquid facit: qr. ſ. in bono ſe
occupat: ⁊ multa merita bene operando acquirit. Un
de.j. Petri.iij. Declinet a malo ⁊ faciat bonũ. Item
declinandum eſt a malo propter artificiũ quod decla-
ratur. Bonum inquit. Bonũ eñ de ſui natura debet
allicere ⁊ attrahere: ⁊ per cõſequens a malo fugere et
retrahere Eccl'i.iiij. Declina pauperi aurez tuã. Eccli.
xv. Ante hoiem bonũ ⁊ malũ qꝺ placuerit ei dabit̃ illi.
Itẽ declinãdũ eſt a malo ꝑpter beneficiũ qꝺ impetra
tur. Pacem inquit. Conſtat enim ꝙ per receſſum ſeu
declinationẽ a malo acquiritur pax interior. exterior
et ſuperior. Nullus enim modus melior acquirẽdi pa
cem. q̃ fugere a locis rebus ⁊ negocijs que ſunt cauſe
guerre. talia autẽ ſunt peccata. Vñ de balaã aſina dr̃
Numeri.xxij. niſi aſina declinaſſet de via occidiſſem te
quaſi dicat. Per declinationẽ a via iniquitatis. quam
aſina. i. caro facit. anima ab occiſione liberatur eterna
⁊ in pace multiplici requieſcit.j. Macha.xj. Proiece-
runt arma ⁊ fecerunt pacẽ: qr. ſ. illi qui arma diaboli
id eſt peccata proijciunt. pacẽ tpalẽ ⁊ eternã acquirẽt
Iſta quinq; mẽbra poſſent dilatari ⁊ proſequi. ſed trãſ
eo Si vis exempla ⁊ figuras. vide vbi fugere. recedere
cauere. ⁊ ſimilia. Patet ergo. ꝙ quandoq; declinare
ſumitur in malo. ⁊ hoc eſt. quando quis declinat ⁊ de
uiat a rectitudine veritatis. Sol enim nunq̃ fit retro
gradus. nec vnq̃ declinat a linea eclyptica per quam
vadit. Omnes autẽ alij planete declinant ⁊ retrogra-
di ſepe fiũt. Sic ⁊ ſol iuſticie xp̃s: paucis exceptis. ſol⁹
fuit qui nunq̃ a linea iuſticie declinauit. omnes autẽ
alij qui retrogradi per aliqꝺ peccatum fuerũt. a iuſti-
cie limitibus declinauerunt. p̃s. Omnes declinaue-
runt ſimul inutiles facti ſunt non eſt qui faciat bonũ
non eſt vſq; ad vnũ. Cor enim humanum faciliter de
clinat ad malũ. Cuius ſignuz eſt ipſa diſpoſitio ipſi⁹
cordis. qꝺ ſcʒ vergit ⁊ declinat ad ſiniſtram partẽ nõ
ad dexteram. Ad denotandum ꝙ prauum eſt cor ho-
minis ⁊ inſcrutabile: ⁊ magis declinat ad vitia q̃ ad vir
tutes Ad ſiniſtram plus q̃ ad dexteram: ad malũ aũ
plus q̃ ad bonum. Figuratũ in Loth: qui interpreta-
tur declinans: qui dimiſit ſocietatem Abrae: ⁊ habita
uit in ſodomis: ſicut dicitur Geñ.xiiij. ⁊.xviij. qr. ſ. ma
li ⁊ decliues a bono ⁊ a bonoꝝ ſocietate declinãt ⁊ ma
lorũ conſortia inhabitãt ⁊ frequentãt: contra illud.j.
Reg.xij. Nolite declinare poſt vana. Mali eñ nunq̃
volunt in rectitudine viuere: ſed ſemper a via dñi decli
nare Dicunt enim illud Eſaie.xxx. Loquimini nobis
placentia: videte nobis errores: auferte a me viam: de
clinate a me ſemitã: ceſſet a facie nr̃a ſanct⁹ iſrael. Sic
vident̃ loqui mali iudices: qui a iuſticie veritate decli
nant: cõtra illud Deutero.xvj. Iudicent populũ iuſto
iudicio: nec in alteram partem declinẽt. ¶ Igitur no- D
tabis q̃ mali declinant
A iuſticie recto libramento.
A clementie pie roramento.
A mandatorum iuſto complemento.

Ayuntamiento de Madrid

A ſupernoꝝ claro ſpeculamento.
Et ꝑcerto ecōtrario ipſi declināt.
Ad luxurie fetidū horrorem.
Ad malicie pallidum liuorē.
Ad auaricie feruidū ardorem.

¶ Dico ꝙ mali declinant a iuſticia ne recta iubeāt Eſa. xxix. Declinauerunt fruſtra a iuſto. Itē a clemētia ne ſua prebeant: ſicut de malis filijs heli dr̄. j. Reg. viij. ꝙ ipſi declinauerunt poſt auariciam: contra illud Eccli. iiij. Declina pauperi aurem tuā. Item a dei mandatis ne ipſa impleant Danie. ix. Declinauimus a mandatis tuis. Econtra dauid in ps̄. A lege autē tua non declinaui. Et merito: q2 ſicut diciť Prouer. xxviij. Qui declinat aures ſuas ne audiat legem: oratio eius erit execrabilis. Item a rebus ſuperis ne deum timeant: ſicut de illis malis iudicibus diciť. Danie. xiij. ꝙ declinauerunt oculos ſuos ne viderent celū: nec recordarētur iudicioꝝ iuſtoꝝ. Itē declinant ad luxuriā: vt ſatis fetcāt. Unde mala mulier loquitur Prouer. ix. dicens. Si quis eſt paruulus declinet ad me. Item declinant ad maliciā: vt malis ſtudeāt. Eſa. liij. Unuſqſq3 in maliciā ſuā declinauit. Econtra dauid in ps̄. Non declinet cor meū in verba malicie. Item ad auariciā vt ſemper ferueant Eſaie. ix. Declinabit ad dexterā ⁊ eſuriet: ⁊ ad ſiniſtrā ⁊ non ſaturabitur. Et in ps̄. Statuerunt oculos ſuos declinare in terrā. Sic igitur patet quomodo declinare in bono ſumitur ⁊ in malo.

A **Decor. decorare. decorus.** Nota ꝙ decor non ſolū dicit mihi pulcritudinem: ſed etiā pulcritudinē gratā: acceptabilē ⁊ decētem. Multa eñ ſunt que ſunt decora: q2 pulcritudo eoꝝ non decet. Si enim pulcritudo ⁊ decor idem omnino ſignificarēt: ſuꝑflue diceret pulcra es ⁊ decora: q2 tamē plerūq3 vnū ꝑ alio ſumitur: ideo generaliter diſtinguā. Ideo cū decor accipi poſſit in bono ⁊ in malo. Dicā primo ꝙ ſicut materialiter oīa quāto magis decora ſunt ⁊ pulcra: tāto plus ſunt placida atq3 grata. Inter ceteras enim gratias pulcritudo valde allicit intuentem. Uñ de hominibus magnis: ⁊ maxime de illis qui magis ſunt iuuenes ⁊ decori patet: ꝙ valde placet eis habere pulcram vxorem: pulcrā veſtem: pulcrū theſaurū. Sic vere eſt de deo: ⁊ debet eſſe de homine: q2. ſ. iſte diligit decorem ⁊ pulcritudinem in vxore ſua: hoc eſt in aīa. ps̄. Audi filia ⁊ vide ⁊c. Sequitur. Et cōcupiſcet rex decorē tuū. In veſte ſua: hoc eſt corporali ſubſtantia: que ſc3 fuit decora maxime quādo fuit glorificata ps̄. Dominus regnauit decorem indutus eſt. Iſte tamen decor in paſſione fuit obfuſcatus Eſa. liij. Non eſt ei ſpecies neq3 decor. In domo ſua: hoc eſt eccleſia ps̄. Dilexi decorē domus tue. i. eccleſie. In theſauro ſuo: hoc eſt eterna gloria ps̄. Ex ſyon ſpecies decoris eius. De hoīe etiam idē dico: q2 ꝑcerto ipſe debet velle habere decorē in vxore ſua. i. in cōſcientia. In domo ſua. i. in carne vel ī carnis mūdicia. In veſte. i. in exteriori apparentia. In lecto. i. in finali voluptate ſeu gloria. Ideo dr̄ aīe ſue ſeu ꝑſone virtuoſe illud Canti. vj. ꝙ pulcra es amica mea ſuauis ⁊ decora ſicut hieruſalē. In quibus verbis oñť triplex decor quo fidelis ꝑſona vel anima decorať: videlicet

Uirtualis ⁊ interior: qui mentem perficit.
Uiſualis ⁊ exterior: qui gentes allicit.
Actualis ⁊ ſuperior: qui nunꝙ deficit.

B ¶ Primus eſt decor mentalis conſcientie. Pulcra es amica mea. Scd̄s eſt decor moralis apparentie. Decora ⁊ ſuauis. Tertius eſt decor finalis affluentie ſeu glorie. Hieruſalem. Et ſic adhuc dicā. Primus eſt decor gratie virtuoſe que tollit criminū egeſtatem. Pulcra. Secūdus eſt decor apparētie gratioſe: que confert moribus honeſtatē. Decora. Tertius eſt decor glorie gaudioſe: que p̄ſtat aīe maieſtatē: ſicut hieruſalem. Dico ergo primo: ꝙ in aīa virtuoſa inuenitur decor virtutū qui eſt in conſcientia: qđ oſtēdiť cū dr̄ Pulcra es amica mea. Sicut eñ pulcritudo corporalis cōſiſtit in varietatē ꝓportionata coloꝝ: ſic decor ſpūalis in aīa cauſatur ex varietate virtutū. Uirtutes eñ ſunt q̄ faciunt aīam pulcrā ⁊ decorā: ⁊ ſummi regis ſpōſam: filiam ⁊ amicā. Pulcra es inquit amica mea. Iſte autē virtutū decor: cōſiſtit principaliter in cōſcientia ⁊ in mente. Cōſcientia eñ eſt ꝓpria camera viri iuſti: vbi. ſ. continue debet manere: ſtudere: gaudere: lugere. Et ideo ſicut videmus: ꝙ diuites ſumme curant: ꝙ eoꝝ camere ornate ſint ⁊ decore. Sic valde curare debemus ꝙ camere cōſcientiaꝝ noſtrarum: virtutū pulcritudine decorenť: ⁊ preclaris virtutibus adornenť. Cōſciētia eñ facies eſt aīe: q̄ ſi decora fuerit: tota ipa aīa reputatur decora: ita ꝙ ſibi pōt dici illud Ezechie. xvj. Similā ⁊ mel ⁊ oleū comediſti: ⁊ decora facta es vehemēter. Expone. Simila ſignat ſacrā ſcripturā q̄ cū mola intellectus trita: ⁊ cribro prudentie cribrata: ⁊ furfure rudis hyſtorie ſeparata: ſanū dat aīe nutrimentū. Mel eſt deuotio. Oleū vero cōpaſſio: q2. ſ. iſta ſunt q̄ cōſciētiā decorāt atq3 ornant. Ut ſic cuilibet viro ſancto virtutibus decorato: dicať illud Canti. j. Ecce tu pulcer es dilecte mi ⁊ decorus. Ut etiā cuilibet virgini vel ipſi aīe dicať illud Canti. ibidē. Ecce tu pulcra es amica mea: ecce tu pulcra oculi tui columbaꝝ. De tali igiť virtuoſo decore pōt dici dño illđ ps̄. Dñe in volūtate tua preſtitiſti decori meo virtutē. ⁊ bñ dixit virtutē: q2. ſ. multipliciter virtus eſt neceſſaria ad decorē aīe cōponēdū. Nō eñ mulier decora diceret: que nō haberet niſi vnicum membrū pulcrū: naſum videlicet ſiue manū. Pictura etiā decora non eſſet: niſi color multiplex ⁊ varius ibi eſſet: ex multis eñ mēbris pulcris reſultare debet in anima ſanctus decor. Et ideo dico ꝙ ibi debet eſſe

Decor
Continentie que candore niteſcit.
Abſtinentie que pallore tepeſcit.
Permanentie que vigore vireſcit.
Eloquentie que nitore ſplendeſcit.
Gratiarūactionis.
Innocentie q̄ decore valeſcit.
Amicicie que feruore rubeſcit.
Sapientie que ſplēdore luceſcit.

¶ Sit igiť in mēte decor cōtinētie qui ſemꝑ eſt cādidus. Uñ de lybano qui interpretať cādor dicit aīe illud Eſa. xxx. Gloria lybani data eſt ei decor carmeli ⁊ ſaron Geñ. xxiiij. Erat rebecca puella decora nimis virgoq3 pulcerrima. Itē ſit ibi decor abſtinentie: q̄ ſemper eſt pallidus. De abſtinētibus pueris dr̄ Danie. j. ꝙ ibi ſunt electi ad ſtādū in pallatio: q2 decori forma cautiq3 ſciētia. Item ſit ibi decor permanentie: q̄ ſemper eſt ſolidus Prouerb. xxxj. Fortitudo ⁊ decor indumentū eius. Item ſit ibi decor eloquētie: qui ſemꝑ eſt nitidus. Eloquentie dico. ſ. cōfeſſionis ps̄. Cōfeſſionē ⁊ decorē induiſti. Gratiarūactionis Nee. xij. In decore gratiarūactionis: ſacerdotes ⁊ leuite dulcis predicationis ⁊ monitionis. Cañ. ij. Uox eñ tua dulcis et facies tua decora. Itē ſit ibi decor innocētie: q̄ ſemper eſt floridus. Sicut de abſalon dr̄. ij. Reg. xiiij ꝙ ipſe erat decorus valde: ita ꝙ a plāta pedis vſq3 ad verticē non erat in eo vlla macula. Itē ſit in eo decor amicicie: qui ſemper eſt feruidus. ij. Reg. j. Saul ⁊ ionatas amabiles in vita ſua: in morte quoq3 nō ſunt diuiſi. Item ſit ibi decor ſapientie: qui ſemper eſt fulgidus ps̄. Confeſſionē ⁊ decorē induiſti amict9 lumine. Patet ergo quomodo in aīa debet eſſe decor virtutū qui eſt in cōſcientia. Pulcra es inquit amica mea. Sed proh dolor talis decor virtutū multotiens in aīa deſtruiť. Nā ſicut decor imaginis bene picte ⁊ pulcre aliquādo deſtruiť per lutū quo maculať: aliquādo per ignē quo cremať aliquādo per fumū quo denigrať: aliquādo ꝑ gladiū quo diſſecať: aliqñ per aquā qua madidať: ⁊ aliquando per antiquitatē qua corrūpiť. Sic vere dico ꝙ decor aīe perit ⁊ deſtruiť: qñ fedať luto luxurie: quando crematť igne auaricie: qñ obfuſcať fumo ſuperbie: quando ſecať gladio inuidie: qñ humectať aqua gule ⁊ delitiaꝝ ingluuie: qñ corpus aggrauať antiquitate accidie: ⁊ tūc ꝑcerto plāgendo dr̄ Treno. j. Dēs porte eius deſtructe

Ayuntamiento de Madrid

eius deſtructe. ſacerdotes eius gementes. virgines eiꝰ ſqualide: et ipſa repleta eſt amaritudine. Sequitur. Et egreſſa eſt a filia ſyon omnis decor eius. Et loquitur ad modum ciuitatis prius decore tandem ab hoſtibus capte: et deſolate ⁊ deturpate: q̄r ſcꝫ anima virtuoſa eſt deo creatori ſuo valde decora. Tre. ij. Heccine eſt vrbs dicentes. perfecti decoris. gaudiũ vniuerſe terre. Mñ tamen porte exterioꝝ ſenſuũ per vitia deſtruũtur. ſacerdotes eius ſcꝫ deuotio et oratio deſolantur. virgines eius. i. puritas mẽtis: et caſtitas carnis deturpantur. ⁊ ip̄a amaritudine vitioꝝ aſpergitur ⁊ grauatur. nõ mirꝫ ſi decor eius ſp̄ualis ab ipſa egreditur et ſic ipſa que prius placebat. abhominabilis efficiꝉ. Unde anime ſic deturpate loquitur dominus. Ezech. xvj. Perfecta eras in decore meo quẽ poſuerã ſup te. et habens fiduciam in pulcritudine tua. fornicata es. Sequiꝉ. Edificaſti tibi lupanar: ⁊ ad oẽ caput vie poſuiſti ſignũ proſtitutionis tue. ⁊ abhominabilẽ feciſti decorem tuũ valde: ⁊ loquitur aĩe ſeu perſone peccatrici ſub figura meretricis: prius in virginitate ⁊ puritate vite per virtutes decore: tandem per vitia proſtitute ⁊ deo abhominabili ⁊ deſpecte: que. ſ. ſignũ ꝓſtitutionis ſue. ſ. mala verba: impudicos nutus: inanes faſtꝰ deformes habitus: inhoneſtos ritus: exterius in ſua conuerſatione ponit: ⁊ cunctis vitijs ſe exponens decorem virtutũ perdit: ⁊ deo ⁊ angelis abhominabilẽ ſe facit. vnde tali loquiꝉ dñs Ezechie. xxviij. Adduco ſuper te alienos. ſ. permiſſiue demones vel peccata. Seq̄tur. ⁊ pollluent decorem tuũ: ⁊ interficient ⁊ detrahent te. Non ſic chariſſimi: ſed ſit in nobis decor virtutum

C qui eſt in conſcientia. ❡ Secũdo dico: ꝙ in nobis debet eſſe decor honeſtatis: qui eſt in apparentia: q̄ oſtẽditur cũ diciꝉ. Decora ⁊ ſuauis. In muliere eñ decor interioꝝ ſeu tectoꝝ veſtibus membrorum non ſufficeret niſi etiã in facie decor eſſet. Facies eñ que aſpectibus hoĩm opponiꝉ: ampliori decore indiget: quapropter mũdius teneꝉ ⁊ ampliꝰ adornatur. Cũ igitur exterior apparentia ⁊ cõuerſatio ſit proprie facies aĩe: in qua quidẽ facie videnꝉ diſpoſitiões interiorũ: q̄r ſicut diciꝉ Eccli. xix. Ab occurſu faciei cognoſcitur ſenſatus: dico ꝙ ibi decor virtutũ debet principaliter relucere: ⁊ honeſtas: morũq̄ pulcritudo ſpecialiter abundare: ſicut de Joſeph dicitur Geñ. xxxix. Erat aũt ioſeph pulcher facie decoruſq̄ aſpectu. Unde ſcriptura conſulit Job xl. dicẽs. Circũda tibi decorẽ ⁊ in ſublimi erigere ⁊ eſto glorioſus: ⁊ ſpecioſis induere veſtibꝰ. Uide de erigere ⁊ veſtibus vbi inuenies ſatis. Decor eñ cõuerſatiõis multũ ſtat in hoc ꝙ homo erigatur in ſublimi: ꝑ celeſtiũ affectionẽ. Sit glorioſus ⁊ iocundus per ſpẽ in domino ⁊ conſolationẽ. Specioſis induatur veſtibꝰ per bonorũ morũ ⁊ virtuoſoꝝ emulationẽ vel cumulationem. De iſto ergo decore apparẽtie dicitur. ij. Mach. iij. Apparuerũt duo iuuenes ꝟtute decori: optimi gloria: ſpecioſiq̄ amictu. Si vis pone quõ nõ decor honeſtatis perditur ſicut imaginis: ſicut ſup̄ in paragr̄pho precedenti immediate. Patet igiꝉ ꝙ eſt decor honeſta

D tis qui eſt in apparentia. ❡ Tertio dico ꝙ eſt decor felicitatis qui eſt in gloria: ſeu in glorie affluẽtia: q̄ oſtẽdiꝉ cũ dr̄. Hieruſalẽ q̄ interpretaꝉ viſio pacis. Uide infra de hieruſalem. Jſte eñ eſt decor ſummus in quo nihil penitus indecorũ eſt. Sicut eñ tunc ſponſe ſolent maiori ⁊ ornatiori decore niteſcere: quã do ſpõſis ſuis nuptialiter copulantur. Sic aĩe beate in gloria: vbi in nuptijs eternis cũ ſponſo digniſſimo ⁊ altiſſimo copulantur: eterne glorie decore inobfuſcabiliter ſplẽdeſcũt p̄s. Magna eſt gloria eius in ſalutari tuo gloriã ⁊ magnum decorem impones ſuper eum. Et nota ꝙ iſte decor conſiſtit in multis: videlicet

In dominatione potẽtiori.
In cõtẽplatione ſplẽdidiori.
In delectatione vberiori.

❡ Beati eñ in patria regnant ⁊ imperãt glorioſe Sap̄. v. Accipiẽt iuſti regnũ decoris: ⁊ dyadema ſpeciei de manu dñi. Jtẽ deũ cõſiderãt luminoſe. Eſa. xxxiij. Regem in decore ſuo videbit. Et in p̄s. illud predictũ. Cõfeſſionem ⁊ decorẽ induiſti amictus lumine. Jtẽ ſemꝑ exuberant copioſe: q̄r. ſ. ipſi ſunt in gloria: q̄ eſt ſtatus omniũ bonoꝝ aggregatiõe ꝑfectus Baruc. v. Exue te hieruſalẽ ſtola luctus ⁊ vexationis tue: indue te decore et honore: q̄ a deo tibi eſt ſempiterna gloria. Hieruſalẽ inquit Eſe. xlvj. Dabo in ſyon ſalutẽ ⁊ in hieruſalem gloriã meã. Sic igiꝉ patet quomodo decor accipiꝉ in

bono. ❡ Sed adhuc dico ꝙ decor accipi poteſt in ma E
lo ſignificato. Et ſic dicam ꝙ inuenitur. Decor corporis qui eſt vaniſſimus et fragilis. Decor hypocriſis qui eſt falſiſſimus ⁊ inutilis. Decor proſperitatis: qui eſt leuiſſimus ⁊ mutabilis. Decor corporis videntes attrahit ad luxuriã. Unde de impudicis iudicibꝰ dicitur Danie. xiij. ꝙ ipſi fecerũt diſcooꝑiri faciẽ Suſanne: vt vel ſic ſatiarentur in decore eius. Jdeo conſulitur Eccli. ix. Uirginem inquit ne cõſpicias: ne forte ſcãdalizeris in decore illius. Decor hypocriſis videntes: decipit ꝑ fallaciã. Unde principi tyri ſub ſpecie luciferi loquiꝉ ſcriptura Ezechie. xxviij. dicens ſic. Tu ſignaculũ ſimilitudinis plenus ſapientia ⁊ perfectꝰ decore: oĩs lapis precioſus operimentũ tuũ: aurũ opus decoris tui. Sequitur. Repleta ſunt viſcera tua iniq̄tate. Peccaſti ⁊ eieci te. Tales ad literam nõ ſunt res ſed ſignaculũ ⁊ ſimilitudo rei: q̄r. ſ. nõ ſunt boni: ſed videnꝉ eſſe. Sũt quãdoq̄ pleni ſapientia: q̄r ſunt hoĩes literati: perfecti ſunt decore honeſtatis ⁊ omni lapide precioſo. i. omni virtute ſunt exterius cooperti. Aurũ tamen eſt opus decoris eorũ: q̄r. ſ. iſti ꝓpter aurũ. i. propter diuitias acquirendas ſunt taliter fictis virtutibus adornati: ⁊ tamẽ interiora cordis eorũ iniquitate plena ſunt: ⁊ propter hoc a deo finaliter iſti eijciuntur ⁊ cadunt. Teſte enim Seneca. Nihil q̄d ſimulatũ fictũq̄ eſt poteſt eſſe diuturnũ. Decor mundane proſperitatis dum ſplẽdet deficit per deſiſtentiã. Jſte eñ eſt decor yridis. qui valde ſpecioſus eſt in celo dũ durat. Uerũ tñ ad reſolutionẽ modice pluuie deficit. ⁊ dũ nubes mutatur in pluuiã penitus euaneſcit. Sic mũdi proſperitas apud multos non modici eſt decoris. q̄diu eſt in ſtatu. modica tamẽ pluuia tribulationis ſolet deficere ⁊ prorſus euaneſcere ⁊ perire. Hiere. xxv. Dominus rugiens rugiet ſuper decorẽ aduerſus oẽs habitatores terre. Et ſi vis potes notare. ꝙ iſte decor mũdane glorie

Superbiam ſolet parere.
Jactantiam ſolet gignere.
Prudentiam ſolet tollere.
Peſtilentiam ſolet inducere.

Hoc eñ ſuperbiam ſolet procreare. Eze. xxviij. Eleuatum eſt cor tuum in decore tuo. Dañ. iiij. ꝙ nabuchodonoſor deambulabat in aula babylonis iactando. dicens Nonne iſta eſt babylon ciuitas magna. quam edificaui in domum regni in robore fortitudinis mee: ⁊ in gloria decoris mei. Jtẽ prudentiã ſolet obfuſcare. Eze. xxviij. Perdidiſti ſapientiã in decore tuo: ⁊ ideo finaliter peſtilentiam ſolet procreare: ſicut Ezechie. xxvij. dicitur. ꝙ illa ciuitas tyrus gloriando dicebat Perfecti decoris ego ſum ⁊ in corde maris ſita. Seq̄tur. In aquis multis adduxerũt te remiges tui. Uentꝰ auſter contriuit te ⁊c. Sufficit: vide de pulcritudine.

Decretum. Uide ſupra de cernere: edicere.

Dedicatio. Nota ꝙ ſicut eleganter ꝓſequitur mauriciꝰ: triplex eſt dedicatio: videlicet

Quedã generalis.
Quedã ſpecialis.
Quedã ſpiritalis.

❡ Generalis eſt illa qua q̄s dedicat aliquid ad aliquod opus vel officium. Et ſic dedicatio nihil aliud eſt q̄ ad aliquid certũ alicuius rei ordinatio ⁊ diſpoſitio: ſicut cũ diciꝉ: ego dedicaui talẽ rem ad tale opus: vel talẽ perſonam ad tale officiũ exequendum. ſicut j. Parali. xxv. dr̄. Separauerũt in miniſterio filios aſaph q̄ ꝓphetarẽt in cytharis ⁊c. Seq̄tur. Dedicatio ſibi officio ſeruiẽtes. Specialis eſt illa

Ayuntamiento de Madrid

qua templũ vel ecclesia: vel minister ecclesie: seu q̄cūq̄ res ecclesiastica dedicatur: ⁊ diuinis vsibus deputat: ⁊ ab alijs cōibus vsibus segregat̄. j. Macha. iiij. Dedicauerũt portas ⁊ pastofaria ⁊c. Spiritualis est illa qua quis dei seruitio dedicat cōsciētiā suā: ⁊ eā in dñi spiritualē spiritussancti deputat atq̧ sacrat. De istis ergo duabus vltimis ꝓsequit̄ Mauricius. Et primo de ꝯsciētia. Ista est eñ dño dedicāda ⁊ in habitatione spiritussancti totaliter deputāda. Sicut eñ domus que est in ecclesiam dedicanda ante oīa mundat̄ ⁊ post hoc certis ritibus dedicatur, ⁊ consecratur. Sic cōsciētia dño cōsecranda dꝫ a vitijs pⁱmo purgari: et post diuinis vsibus deputari: ⁊ ab omnib⁹ alijs separari. ij. Paralipo. xv. dr̄. ꝙ asa abstulit idola de omni

B terra iuda: ⁊ dedicauit altare dñi. ¶ Et aduerte ꝙ ista spiritualis dedicatio debet fieri ad similitudinē dedicatiōis eccl'ie materialis Reqrit̄ eñ ꝙ eccl'ia septies ab ep̄o circuebat̄. ꝙ intus ⁊ extra cruce signet̄. ꝙ aqua benedicta aspergat̄. Jncēso subfumiget̄. Literis alphabeti in circuitu depingat̄. Jgnis: sal: cinis: vinū: chrisma: lucerna adhibeantur. Et sic patet ꝙ. xij. sunt ibi necessaria. s. circuit⁹: cruces: litere: aq̄ bñdicta: ignis: thus: sal: cinis: vinū: chrisma: lucerne ⁊ ministroꝝ cantus. Sic vere dico ꝙ in dedicatione mentis necessari⁹ est ep̄s feruens ⁊ diligens: spūs virtutibus infulatus qui scꝫ pⁱmo mentē circuecat: per iugē meditationem ⁊ hoc nō solū semel: immo septies: vt. s. consideret proprie originis vilitatē: vite presentis mutabilitatē: mūdi ⁊ fortune varietatē: mortis necessitatē: inferni calamitatem: ⁊ celi felicitatē. Jsti enim sunt sex circuitus spirituales: qui necessarij sunt ad dedicationē istam. De ciuitate enim hierico legitur: ꝙ ipsa tunc fuit penitus subuersa: dū a filijs israel circuiretur: q̄r. s. ciuitas diaboli. i. vitioꝝ cōgeries rumpit̄: dū per cōsiderationem multiplicē circuitur: ⁊ ecōuerso bona xp̄i ciuitas. i. bona conscientia spiritualiter dedicat̄ Hiere. v. Circuite vias hierusalē, ⁊ aspicite ⁊ considerate ⁊ querite in plateis ei⁹. Jtem apponat cruces. i. crucis ⁊ passionis memoriā ⁊ cōpassionē. Alphabetū seu l'ras. i. diuinā scripturā ⁊ lectionē. Aquā bñdictā. i. lachrymas ⁊ cōpūctionē. Jgnē. i. caritatē ⁊ dilectionē. Thus. i. orationē. Sal. i. discretionē. Cinerē. i. mortis recordationem. Vinū. i. spiritalē leticiam ⁊ consolationē. Chrisma. i. proximorū compassionē. Lucernas ardentes. i. bonorū exemplorū administrationē seu exhibitionē. Cantū. i laudē ⁊ gratiarū actionem. His enim factis: mens nostra spiritualiter cōsecratur: ⁊ deo singulariter dedicatur. iij. Regū. viij. Dedicauerūt tēplū domino rex ⁊ filij israel. Ista fuerunt antiquitus figurata: q̄r sicut in diuersis scripture passibus legit̄ ꝙ ad dedicationē templi: altaris ⁊ rerū aliaꝝ diuinaꝝ multa requirebant̄ videlicet Vnctio: oblatio: adoratio: exultatio: aīalium mactatio: sanguinis aspersio. Sic vere in ista dedicatiōe: debet esse vnctio deuotionis. Oblatio elemosyne ⁊ largitiōis Nume. vij. Obtulerūt duces in dedicatione altaris die qua inunctū est oblationē suā ante altare. Jtē ornatus bone cōuersationis ⁊ leticia gratiarū actionis: laudis, etiā ⁊ in deo cantus exultationis. j. Macha. iiij. Fecerūt filij israel dedicationē altaris diebus octo. Sequitur. Et ornauerūt faciē tēpli coronis aureis. Jtē aīaliū mactatio. i. district⁹ abstinentie ⁊ maceratiōnis. Sanguinis aspersio. i. memoria dñice passionis vñ. iij. Reg. viij. dicit̄ ꝙ in dedicatione templi mactauit Salomō hostias pacificas bouꝫ. xxij. milia. ⁊ Hebreo. ix dr̄ ꝙ nec pⁱmū quidē te

C stamentū sine sanguine dedicatū est. ¶ Aduerte tñ ꝙ tres legunt̄ in veteri testamēto dedicationes fuisse videlicet Moyses qui fuit benignissimus ⁊ mitissimus Salomon q̄ fuit sapientissimus ⁊ doctissimus. Judas machabeus: qui fuit seuerissimus ⁊ iustissimus. De Moyse dr̄ Nume. vij. ⁊ Salomone. iij. Regū. viij. De machabeo. j. Macha. iiij. Jn quo. s. notat̄. ꝙ illi q̄ ecclesias realiter dedicāt. s. prelati: seu etiā q̄ seipsos dedicant spiritualiter xp̄iani deuoti: debent esse clemētes ⁊ mitissimi: sagaces ⁊ deuotissimi: seueri ⁊ iustissimi. Jsta omnia pro maiori parte tractata sunt in mauricio: et q̄r pauce sunt autoritates vocales: de meo parum pono: sed vide supra de consecrare ⁊c.

Deducere.

A Nota ꝙ deducere: idē est ꝙ de locis ducere. Signat enim quandā associationem: vel quandā directionem ⁊ gubernationem. Igit̄ ſm naturā locoꝝ in quibus vel ad quid fit deductio: vel etiā ꝑsonarū: a quib⁹ fit deductio: vel in quibus passiue est ipsa deductio possum⁹ distinguere ꝙ est actiue loquēdo deductio multiplex: videlicet

Deductio bona que fit a deo.
Deductio sancta q̄ fit a iusto.
Deductio mala q̄ fit a diabolo.

¶ Quia videlicꝫ deus deduxit iustos ipsos custodiens Sapiē. x. Justū deduxit dñs ꝑ vias rectas ⁊ ostēdit illi regnū dei. Pueri eñ nobiliū a custodib⁹ suis deducunt̄ vndiq̧: vt ostendant̄ eis festa ⁊ gesta solēnia Jtem iustus deducit lachrymas peccata diluens Treno. ij. Deduc quasi torrentē lachrymas per diē ⁊ noctē nō des requiē tibi. ⁊ nō taceat pupilla oculi tui. ⁊ Hiere. ix. ⁊ xiij. Deducant oculi mei lachrymas. Jtem diabolus deducit malos ipos decipiens. Osee. ix. Effraym deducet ad interfectorem filios suos. De bona ergo deductione quam facit deus. vel de mala. quā facit dyabolus aliqd̄ est dicēdū. Dicā ergo pⁱmo. ꝙ de⁹ est sicut nutrix que deducit pueꝝ vt ipsum ire doceat. Sicut medicus qui deducit infirmū ne nimis iaceat seu torpeat. Sicut amicus qui ad spaciū deducit amicum vt ibi gaudeat. Sicut pedagogus. qui de schola ad scholam deducit discipulū vt melius studeat. Sicut bonus miles. qui ad facta bellica suū deducit filiū vt duris assuescat: ⁊ multa videat. Q̄r reuera dñs ab ortu vsq̧ ad occassum nō cessat iustos diuersimode deducere: ⁊ per diuersos casus nunc ad aspera: nunc ad prospera trahere: vt sic possit eos meliores facere. ⁊ ad celestem patriā introducere. Jn istis tamen deductionibus summā de eis curā gerit: ne ipsos cōtingat per vitia ⁊ tormenta perire Deutero. xxxij. Circūduxit eū ⁊ docuit: vt custodiuit q̄si pupillā oculi. Jdeo de multiplici iustorū deductione potest dici illud. j. Regū. ij. Dñs mortificat ⁊ viuificat: deducit ad inferos ⁊ reducit. ¶ Jn quib⁹ verbis ostendūtur quatuor vie: in quibus iusti a deo diuersimode deducuntur videlicet.

Via nature. Jn pⁱma fit deductio corpa vapulās.
Via gratie. Jn scd̄a fit deductio v̄tutes copulans.
Via miserie. Jn tertia fit deductio ꝑ penas stimulās
Via glorie. Jn q̄rta vo fit deductio pm̄ia cumulās

Prima via deducimur ad mortis necessitatē. Dñs inquit mortificat. Scd̄a via deducimur ad virtutū immensitatē. Dñs viuificat. Tertia via deducimur ad tēporalē aduersitatē. Dñs deducit̄ ad inferos. Quarta via deducimur ad eternalē felicitatē. Dñs deducit ab inferis. Nos enim

Pe naturā mortificamur.
Per virtutes viuificamur.
Per aduersitatē tristificamur.
Per felicitatē letificamur.

¶ Dicā igit̄ ꝙ iusti deducunt̄ ꝑ viā nature ad metā finalē qd̄ ostenditur cū dr̄. Dñs mortificat: q̄uis eñ scriptū sit Sap. j. ꝙ deus mortē nō fecit: nec letat̄ in ꝑditione viuoꝝ: ⁊ hoc q̄r mors nihil aliud est nisi priuatio vite: cū igit̄ solum priuationē importet: pro tāto tñ deus dr̄ mortificare: q̄r ipse hoiem fecit mortalē: ⁊ quia etiā ipsum ad finē vite: ⁊ ad terminū sue durationis deducit: mors eñ est ostiū vite future: ⁊ ideo q̄ ad vitā futurā intrare nitit̄ necesse est vt ad mortē tanq̄ ad ostiū deducat̄: de quo dicebat Dauid in ps̄. Aruit tanq̄ testa virtus mea: ⁊ lingua mea adhesit faucib⁹ meis: ⁊ in puluerē mortis deduxisti me. Et bñ dicit in puluerē: q̄r procerto aliqui alchimiste volentes meliorare ⁊ purgare metalla ipsa primo calcināt ⁊ cōburunt ⁊ in puluerē deducūt. ⁊ tādē ipsa iterū in corpus clarius ⁊ purius reducūt. Sic deus hoīes ꝑ mortē calcinat ⁊ eos finaliter de pulueribus resuscitat

Ayuntamiento de Madrid

bus reſuſcitat ⁊ exaltat ps. Gloꝛiam meã in puluerẽ deducat. Sapien.xvi. Tu eſpñe q̃ vite ⁊ moꝛtis habes poteſtatem: ⁊ deducis vſq; ad poꝛtas moꝛtis ⁊ reducis. Iſti ergo deducuntur per viã nature ad caſum finalem. Dñs inquit moꝛtificat. ¶ Secũdo dico. ꝙ iuſti deducunt per viã gratie ad ſtatũ moꝛalem: qđ oſtẽditur cũ dicitur. Uiuificat: gratia enĩ ⁊ virtutes aĩam viuificant: ⁊ a moꝛte culpe liberãt atq; ſanãt ps. Spiritus tuus bon⁹ deducet me in terrã rectã pꝛopter nomen tuũ dñe viuificabis me in equitate tua. Uia enĩ recta eſt ſtatus virtutum: in qua quiſquis deducitur finaliter ad poꝛtum ſalutis ducitur Sapien.x. Iuſtuʒ deduxit dñs per vias rectas. Sicut enĩ poni liber de natura rerũ. Mus maris oua in terra parit: que terra ſtatim operit atq; claudit: vbi dierũ.xxx. ſpatio fet⁹ foꝛmanf: poſtea viuificantur ibidem Dum igitur ipſos viuos viderit eas ſtatim recognoſcit: ⁊ cecos ſecuʒ vſq; ad mare vbi viſum recipiunt ducit. De vacca etiã maris dicit Ariſto. ⁊ plinius ꝙ filios ſuos ſumme diligit ⁊ eos diutius ⁊ quaſi cõtinue ſecũ ducit. Sic vere de⁹ ex quo quis a fouea peccati exiens vitã gratie receperit. nũq̃ ceſſat ipm de v̄tute in v̄tutẽ ſecũ deducere quouſq; viſuʒ eterne cõtẽplatiõis ⁊ viſiõis in mari affluentie paradiſi inuenerit. ⁊ videre meruerit opoꝛtune. Hic enĩ in vita iſta nihil pꝛopꝛie videm⁹. vbi de nullo negocio ſm achademicos certi ſumus. In mari aut tem paradiſi cuʒ de⁹ ibi nos deduxerit videbim⁹ deũ non nude cõtẽplando. ſed fidem in ſpeciem ↄuertẽdo Eſaie.lx. Tunc videbis ⁊ afflues. ⁊ mirabitur ⁊ dilatabitur coꝛ tuum q̃ñ cõuerſa fuerit ad te multitudo maris. Et notabis ſi vis. ꝙ deus deducit. cõducit. ⁊ ꝓducit iuſtos.

Per equitatis limitẽ.
Per veritatis tramitẽ.
Per ſimplicitatis fomitẽ.
Per iocũditatis palmitẽ.
Per ſecuritatis militẽ.
Per trãquillitatis hoſpitẽ.

Deducit dico eos per equitatẽ ⁊ iuſticiam. ps. Deduxit me ſuper ſemitas iuſticie pꝛopter nomen ſuum. Item deducit eos per veritatẽ et ſcientiam. ſeu per cõſiderationis diligentiã. Unde vir meditatiuus dicit illud ps. Si aſcendero in celũ tu illic es ſi deſcendero ad infernum ades. Si ſumpſero pennas meas dilu. ⁊ habi. in extremis maris. Etenĩ illuc manus tua deducet me. ⁊ tenebit me dex. tua. q. d. Ubicũq; me vertero ad veritatem cõtẽplandam. neceſſe eſt ꝙ manus tua me teneat ⁊ deducat. Itẽ deducit eos per ſimplicitatẽ ⁊ innocentiam. ps. Deduxiſti ſicut oues populũ tuũ in manu moyſi ⁊ aaron. Itẽ deducit eos per iocũditatẽ ⁊ leticiam. Abacuch. iij. Sup excelſa deducet me victoꝛ in pſalmis canẽtẽ. Itẽ deducit eos per ſecuritatẽ ⁊ fiduciam. ps. Deduxit eos in ſpe. ⁊ nõ timuerũt. Et alibi. Deduxiſti me. q2 tu factus es ſpes mea. turris foꝛtitudinis a facie inimici. Itẽ per pacis tranquillitatem ⁊ abundantiã. Eſai. lv. In pace deducemini ⁊c. Iſte ſunt enĩ vie virtutũ. per quas deducit dñs ſuos vt ſcʒ per iſtas vias deducat ad plena gaudia paradiſi. Ideo dicebat dauid in ps. Deduc me dñe in ſemita man. tuo. q2 ipſam volui. Patet ergo ꝙ iuſti deducunf per viaʒ gratie. ad ſtatũ moꝛalem. Uiuificat inqt. Apocali. vij. Agnus q̃ eſt in medio thꝛoni reget eos. ⁊ deducet eos ad vite fontes. ¶ Tertio dico. ꝙ iuſti deducũtur ꝑ viã miſerie ad luctũ penalem. i. ad mũdi tribulationes. qđ oſtenditur. cũ dicitur. Deducit ad inferos. Inferi enĩ ſtatum tribulationis deſignant. quia pꝛocerto deus nunc in pꝛeſenti nõ deducit iuſtos per vias placidas pꝛoſperitatis. ſed per vias aſperas aduerſitatis. Sap. v. Delicati mei ambulauerunt vias difficiles. Moyſes enĩ q̃ñ ducebat filios iſrael ad terram pꝛomiſſiõis nõ deduxit eos per viã edõ ⁊ moab. que erat regio fructuoſa ⁊ magis plana. ſed potius per viã deſerti que erat montuoſa ſterilis ⁊ aſpera. Sic deus ſuos ad penitẽtiam cõducit ⁊ deducit non per plana cõſolationum. ſed per aſpera tribulationũ. Ad inferos inquit. Per inferos enĩ intelligif mũdana tribulatio iudicij terroꝛ ⁊ turbatio. purgatoꝛij doloꝛ ⁊ afflictio. vbi ſcʒ iuſti ducũtur ⁊ deducũtur. Thob. xiij. Magn⁹ es domine ineternũ. ⁊ in ſeculũ regnũ tuum: quoniã tu flagellas ⁊ ſaluas: deducis ad inferos ⁊ reducis. Iſti ergo deducuntur per viã miſerie ad luctũ penalẽ. ¶ Quarto dico: ꝙ iuſti deducuntur per viã gloꝛie ad fructum vitalẽ. i. ad voluptatẽ vite eterne: qđ oſtẽditur cũ dicitur. Reducit. Reducere enĩ de inferis. i. tribulatioib⁹ non fit niſi per ſuũ oppoſitum. i. per gaudia gloꝛie paradiſi. Nã ſicut deductio ad inferos: ſignat tribulationes: ſic reductio ab inferis ſignat eternas cõſolatiões Reduxit inquit Eſa. lvij. Sanaui eũ ⁊ reduxi eũ ⁊ reddidi conſolationẽ ſibi: ⁊ creaui fructũ labioꝝ pacem. Et Hiere. xx. Miſereboꝛ eoꝛuʒ et reducam eos. virum ad hereditatem ſuã. et virũ in terram ſuã. In iſta ergo reductione q̃ fit per grãm deducunf beati. et ibi q̃ſi in ſpacio ↄſolanf et ibi ſicut in regno ꝓpꝛio dñanf. Sap. vj. Cõcupiſcẽtia ſapiẽtie deducit ad regnũ ꝑpetuũ. Ibi enĩ eſt loc⁹ victoꝛie loc⁹ leticie locus ↄplacẽtie locus opulẽtie. De victoꝛia Abacuc. iii. Sup excelſa deducet victoꝛ. De leticia. ij. Reg. vj. ⁊. j. Paralipo. xv. Deducebant archam teſtamenti. i. aĩam beatã cui leticia. De cõplacentia dicit̄ in ps. Deduxit eos in poꝛtũ volũtatis eoꝝ De opulentia ꝟo dr̄ in ps. Quis deducet me in ciuitatem munitã. Patet igitur ꝙ iuſti deducũtur per viã gloꝛie ſicut triũphantes. Reducit: ꝑ viã miſerie ſeu pugne: ſicut militantes. Inferos: per viam gratie ſicut pꝛoficientes. Uiuificat: per viã nature ſicut incipientes ⁊ etiam deficientes: moꝛtificat. Deductio ergo ſicut patet quandoq; accipitur in bono. ¶ Sed ſecundo dico: ꝙ deductio quandoq; accipitur in malo. Et ſic dico ꝙ mali deducuntur

Per viam culpe que ipſos imbuit.
Per viam foꝛtune qua quiſq; coꝛruit.
Per viam pene que ipſos deſtruit.

Deducuntur ergo mali per viam peccatoꝛũ. Sicut enĩ ſimia a magiſtro ſuo ducitur vndequaq; ⁊ etiã ſaltare compellitur coꝛam eo. Sic tales a diabolo de peccato ad peccatum deducuntur: ⁊ de malo in malum ſaltare cogunf. Eccls. ix. filij hoim implenf malicia ⁊ cõtemptu: ⁊ poſtea ad inferos deducẽtur. Item deducũt per viã infoꝛtunioꝝ: q2. ſ. deus cõſueuit tales de pꝛoſperitate ad infoꝛtuniũ deducere ps. Ad nihilũ deduces omnes gentes Eſa. xxiij. Cogitauit dñs vt detraheret ſuperbiã oĩs gloꝛie ⁊ ad ignominiam deduceret omnes inclytos terre. Item deducũtur per viam infernalium toꝛmentoꝛũ ps. Tu vero deus deduces eos in puteum interitus. Accipitur ergo deductio in bono ⁊ in malo. vide infra de ducere: ⁊ ſupꝛa de adducere.

Deeſſe. Nota ꝙ deeſſe: deficere: carere: abeſſe: idẽ impoꝛtãt. Nota ergo breuiter ſi vis ꝙ inuenitur in ſcriptura

Deeſſe miſeroꝛum.
Deeſſe imperfectoꝝ.
Deeſſe maloꝛũ.
Deeſſe iuſtoꝛum.

Deeſt miſeris bonoꝝ affluẽtia Nume. xxi. Deeſt panis ⁊ non eſt aqua. Deeſt imperfectis virtutũ opulentia. Marci. x ⁊ Luce. xviij. Unum tibi deeſt: ſi vis perfect⁹ eſſe: vade ⁊ vende omnia que habes ⁊ da pauperib⁹. Deeſt malis gratie ſufficientia. j. Theſſalo. iij. Oꝛãtes vt videamus faciem veſtrã: ⁊ compleam⁹ que deſunt fidei veſtre. fidei enim nõ poteſt aliquid deeſſe niſi gratia. Deeſt iuſtis gloꝛie magnificẽtia Luce. xviij Adhuc tibi vnũ deeſt. Econuerſo autem deus curat vt iuſtis neceſſarium nihil deſit. Unde nota ꝙ ipſe oꝛdinat ⁊ pꝛocurat ꝙ

Nihil deeſt de ſapientia mentis illuminatiua.
Nihil deeſt de pꝛouidentia carnis nutritiua.
Nihil deeſt de opulentia beatificatiua.

Nõ deeſt ergo iuſtis lumẽ mandatoꝝ. Exo. xiij. Nũq̃ defuit colũna ignis per noctẽ. Nõ deeſt ipſis etiã cib⁹ viatoꝛum: ſeu etiam copia ciboꝛũ Luce. xxij. Quando miſi vos ſine ſacculo: nunq̃d aliquid defuit vobis: di

Ayuntamiento de Madrid

cunt ei nihil. Nō deeſt ipſis gloria premiorū ps. Dñs
regit me ⁊ nihil mihi deerit in loco paſcue ibi me col-
locauit. Nos etiā non debemus deeſſe ſed nos preſen
tes omnibus exhibere. Eccli. vij. Non deſis ploranti-
bus in cōſolationē. Virtutes etiā a nobis deeſſe nō de
bent Eccli. xliiij. Viri miſericordie ſunt quorum pietates
nō defuerunt ⁊c. Vide ſupra de abeſſe: ⁊ de abſtinentia
⁊ deficere: ⁊ ceſſare ⁊ abſit.

Defendere.

A Nota ꝙ defendere eſt actꝰ cari-
tatis ⁊ pietatis: probitatis ⁊ po
teſtatis: fidelitatis ⁊ bonitatis. Et ſic notabis ꝙ
Defendit deus protegens potenter.
Defendit platus ſubditos feruēter.
Defendit vir pius miſeros clemēter.
Defendit iuſtus ſeipſum latenter.
Defendit impius crimina patēter.

¶ Dico er-
go ꝙ inue-
nit defen-
ſio dei ſum
mi bellato
ris: ipſe enim eſt qui nos ab hoſte: ⁊ a peccato ⁊ a mor-
te eterna defendit. Selcutides eñ aues ſunt quarum ge-
neratio eſt occulta. Incole enim mōtis caſini ſicut di-
cit liber proprietatū rerū: iſtas (vt fingunt poete) a io
ue ſolebant precibus impetrare pro ſuis finibus a lo-
cuſtis tuendis: q̄ ſubito aduenietes cōſumebāt locu-
ſtas: ⁊ ſic defenſa patria recedebāt. Sic dicā de xp̄o du-
dū a ſanctis patribꝰ p̄cibꝰ īpetrato: vel etiā de deo ⁊ an
gelis: quorū. ſ. ad litterā generatio ⁊ conditio homini-
bus eſt occulta: q̄ reuera qñ locuſte. i. demones vel ty-
ranni nos impugnāt: ⁊ agros rerū ⁊ virtutū deuaſtāt
ipſos debemꝰ precibus inuitare: ⁊ eorū auxiliū orōni-
bus īpetrare. ꝙ ſi debite fecerimꝰ: ſtatim aderūt ⁊ nos
defendēt benigne ⁊ iuuabūt. Et ſic faciebat dauid in
ps. dicens. Tu autē domine ne elongaueris auxilium
tuum a me ad defenſionē meā conſpice. Iſti eñ ſcȝ deꝰ
⁊ angeli ſunt humilium defenſores: ⁊ contra oīa prote
ctores. Vñ de deo dr̄ Judith. v. Deꝰ eorū defendit illos.
De angelis vero poteſt intelligi illud Judith. vij. Filij
iſrael non in lancea nec in ſagitta confidūt: ſed mōtes
defendūt illos. Montes dico. i. angeli ſeu ſancti. Iſta
B eſt ergo defenſio dei ſummi protectoris. ¶ Scdo inue
nit defenſio prelati fortis pugnatoris. Paſtor eñ a lu
pis tenetur defendere gregē ſuū. Omnia etiā aīalia fi-
lios ſuos defendūt: ⁊ pro eis defendendis aduerſarijs
ſe opponūt: vnde de ſuluro aſs ſilnio monſtro fluuia
li dicit liber de natura rerū ꝙ catulos ſuos mira ſolli-
citudine cuſtodit: ⁊ per quinquaginta dies poſtq̄ fe-
mella ſua ipſos peperit circūducit: ⁊ a nociuis defen-
dit. Sic debet prelatus qui. ſ. illos quos vxor ſua. i. ec-
cleſia ſponſa ſibi peperit ⁊ ſubdidit: debet ſumme dili
gere: ⁊ eos a cūctis nociuis defendere: ⁊ a periculis cu-
ſtodire. Unde de onia ſummo ſacerdote dicit. ij. Ma-
cha. iij ꝙ ipſe erat puiſor ciuitatis: defenſor gētis ſue:
⁊ emulator legis dei. ¶ Tertio inuenit defenſio viri pij
dulcis adiutoris. Iſtud eſt eñ officiū humanitatis. ſ.
defendere miſeros ⁊ oppſſos Eſa. j. Subuenite oppreſ
ſo defendite viduā ⁊c. ¶ Quarto inuenit defenſio iu-
C ſti ſui protectoris. Et iſta eſt qñ hō reſiſtit viriliter tē-
tationibus hoſtis: ⁊ quādo ſeipſum virtuoſe defendit
Exemplo aīalium que aut fugiendo aut reſiſtēdo vſq
ad mortem ſe defendunt. Omnibus enim data ſunt
munimenta ad ſui defenſionē: ſcȝ leuitas pedū: proce-
ritas cornuū: acuties dentiū: pernicies venenorū. Sic
vere oſtenditur homini data eſſe potentia reſiſtēdi: et
ſe a diabolo defendendi: ita vt niſi velit: vinci non po-
terit ⁊ confundi. Simus ergo ſicut Nabuchodonoſor
de quo dr̄ Judith. j. Jurauit per thronū ſuū ꝙ defende
ret ſe ab omībus. Et reuera ſi quis faciens qd̄ in ſe eſt:
viriliter ſe defendat: ſtatim adeſt dñs qui ipſum adiu
uat ⁊ confortat. ij. Thimo. iiij. In prima mea defenſio
ne nemo mihi affuit: ſed omnes dereliquerūt me dñs
autem mihi aſtitit ⁊ confortauit me. ¶ Quinto inue
nitur defenſio impij ſui excuſatoris: q̄ . ſ. mali nūq̄ vo
lunt puniri: aut conuinci: immo quantū poſſunt men
daciter ſe excuſant. Cōtra illud Roma. xij. Nō vos de
fendentes chariſſimi: ſed date locum ire ⁊c. Vide de pu
gnare: bellare: reſiſtere: ⁊ liberare: adiuuare: ⁊ ſimilia.

Deferre.

Cuȝ deferre idē ſit ꝙ aliqd alicubi vel
ad aliquē portare. Nota ꝙ iuſti ſicut A
bonus nuncius: vel ſicut bona arbor
Deferunt deo ſacrificia
Deferūt primo bñficia.
Deferūt malis maleficia.

¶ Deferūt dico ſacri-
ficia ad deū placādū
ij. Paral. xxij. Mul
ti deferebant hoſtias ⁊ ſacrificia domino in hieruſalē
Item deferunt beneficia ad bonos adiuuandū. Vñ. j.
Regū. xvij. Decem formellas caſei has deferas ad tri
bunū. Et Gene. xliij. Sumite de optimis terre frugi-
bus ⁊ deferte viro munera. Item deferūt ſupplicia ſeu
maleficia ad malos caſtigandū vnde Nume. xj. dr̄. ꝙ
vētus arreptas coturnices detulit in mare. Mare em
amaritudinem correctionis ſignat. Et ſi volumꝰ poſ-
ſumus dicere: ꝙ iuſti debent deferre
Deo deuotionem ⁊ innocentiam. B
Pauperi ſubuētionē ⁊ ſuſtinētiā.
Maioribus ſubiectionē ⁊ reuerentiā.
Sibiipſis macerationem ⁊ abſtinētiā.

¶ Deferas
ergo deo in-
nocentiā ⁊ de
uotionē. De
innocētia dr̄ Leuiti. xij. Deferet agnū anniculū in ho-
locauſtū ⁊ pullū columbe ſeu turturē. Iſta enim aīa-
lia ſimplicia innocentiā ſignificant. De deuotione ve
ro poteſt intelligi illud Leuitici. ij. Ponet thus ⁊ oleū
deſuper ſimilā ⁊ deferet ad filios aaron. Item deferas
pauperi elemoſinā ⁊ ſubuentionē. iiij. Reg. iiij. Venit
vir quidā de bethſaida deferēs viro dei panes. De cor-
uis etiam dicitur. Reg. xvij. ꝙ ipſi deferebāt helye in
deſerto moranti carnes mane ⁊ veſpere. In quo notat
ꝙ nullus eſt ita coruinus aut malus: quin helye: id
eſt cuicunq in deſerto paupertatis languenti: ⁊ maxi
me fratribus pauperibus ⁊ ſeruis dei: viriſq prophe-
ticis ⁊ ſcientificis debeat ſubuenire. Item deferas pre-
lato obedientiam ⁊ ſubiectionē. Unde de ſeruis Salo
monis dr̄. iij. Reg. ix. ꝙ ſumptū ex ophir aurum detu-
lerunt ad regem. Aurum qd̄ ſumme eſt ductile ⁊ plica
bile: qd̄ percuſſum modicū facit ſonum: obedientiam
⁊ patientiā ſignat. Itē deferas tibiipſi abſtinentiam ⁊
afflictionē. Exēplo Judith que noluit comedere de ci
barijs holofernis: ſed dixit. Ex his que mecum detuli
manducabo ⁊c. Vide ſupra de afferre: ⁊ infra de ferre
⁊ offerre.

Deficere. Defectus.

Nota ꝙ defectꝰ A
quandoq ſumi
tur pro non fruitione ſeu carentia. Unde ſic ſumendo
nihil aliud eſt q̄ deeſſe. Unde Joſue. v. dicitur. Defecit
māna poſtq̄ comederūt de fructibus terre. Sumitur
etiam pro peccare vel errare: ſicut cū dicitur. Multuȝ
defeciſti. i. valde deliquiſti vel erraſti ps. Defecerunt
ſcrutantes ſcrutinio. Et alibi. Deficiant peccatores a
terra. Aduerte tamen ꝙ in iſto ſignificato licet cōmu
nis ſit vſus loquendi pauciſſime ſunt autoritates: q̄
vt cōmuniter deficere in ſcriptura ſemper ſumitur pro
perire deſiſtere vel ceſſare: q̄uis qñq referat ad pecca-
tum. i. ad defectum ſeu carentiam bonorū operuȝ ⁊ vir
tutū. ¶ His ergo p̄miſſis notabo ꝙ in ſcriptura mul B
tiplex inuenitur defectus tam actiue q̄ paſſiue ſumē-
do videlicet
Defectꝰ mortalis: q̄ fit p naturā quē debes ꝯſiderare.
Defectus moralis: q̄ fit p grām quē debes deſiderare.
Defectus letalis q̄ fit p culpā: quē debes recupare.
Defectus fatalis: q̄ fit p fortunā: quē debes exuperare
Defectꝰ penalis q̄ fit p iactātiā quē debes vituperare.
Primus eſt defectus cunctorum. Secundus eſt defe-
ctus iuſtorum. Tertius eſt defectus malorum Quar-
tus eſt defectus miſerorum. Quintus eſt defectus dā-
natorum. Dicam ergo primo ꝙ inuenitur defectꝰ na-
turalis qui non euitatur. Et iſte eſt defectus mortis ⁊
corruptionis. Omnia enim elementaria ⁊ compoſita
iſti defectui ſubiacent inceſſanter: q̄ omnia viua mo-
riuntur: et omnia alia corrumpuntur. Sicut enim di
citur Eccli. xiiij. Omne opus corruptibile in fine defi
ciet. ⁊ pcerto iſte defectꝰ multū eſt cōſiderādus: q̄
Poteſt

Ayuntamiento de Madrid

Poteſt mentem a ſuperbia retrahere.
Poteſt mētem ad inuocādū dei auxilium inducere.
Pōt vitā futurā ⁊ eternā facere ꝯſiderare ⁊ appetere.
Poteſt docere mentē oīa caduca ſpernere ⁊ ꝯtēnere.

Omnis enim natura abhorret ſuiipſius defectum: ⁊ adnihilationem et finē. In hoc tamē conſolari debet humana natura: quia quo ad animam ſe immortalē conſiderat: quo ad corpus vero reſurrecturum ſperat. Deficit enim humana conditio: per doloris acerbitatem: per etatis antiquitatem: per mortis neceſſitatē. De doloribꝰ: dicitur in ps. Defecit in dolore vita mea: et anni mei in gemitibus. De ſenectute: dicitur in ps. Ne proiicias me: in tempore ſenectutis cum defecerit virtus mea. De mortis vero neceſſitate: dicitur. Job. xxxiiij. Deficiet omnis caro ſimul ⁊ in cinerem reuertetur. Et breuiter humana natura ſimilis eſt quibuſdam fluminibus: qui ſcʒ ſuper terrā aliꝗ̄diu fluunt: tandē vero in medio itinere abſorbētur arenis: ⁊ diutiſſime ſub terris labuntur: donec iterum reſurgant in fontes: ⁊ iterum ſuper terram fluāt et currāt. ſicut de eufrate nilo ⁊ eridano: in autoribus inuenitur. Unde ſi vis lege Senecam libro de naturalibus queſtionibus: vbi de nilo. et Solinum. et Plinium. ⁊c. Sic dico ꝙ cum homo aliꝗ̄diu ſuper terrā vixerit aut diſcurrerit: finaliter terra ipſum ſorbentem per mortem deficit atqꝫ perit. In fine tamen ſcʒ in iudicio per reſurrectionem iterum reuertetur: ⁊ ſuper terram apparet vt fluat. ⁊ vt viuat iterum orietur. figura. Joſue. iij. vbi de iordane dicitur. Quod aque inferiores intrauerūt mare: ⁊ defecerunt. In ſequenti vero capitulo dicitur ꝙ tandem reuerſe ſunt aque in alueum ſuum: ⁊ fluebant ſicut ante fecerant. Quia reuera aqua ideſt humane nature fluxibilitas: que nunc per mare ideſt ꝑ mortis amaritudinem abſorpta deficit iterum per reſurrectionem fluet: ⁊ ad priſtinum ſtatum reuertetur et viuet. Eccl. j. Ad mare vnde exeunt flumina reuertuntur vt iterum fluant. Iſte eſt ergo defectus natura-
C lis qui non euitatur. Judicum. iiij. Soporem morti ſocians defecit ⁊ mortuus eſt. ¶ Secūdo dico ꝙ inuenit defectus virtualis quem iuſtus ſectatur. Et iſte eſt defectus animi. qui ſcʒ ita feruenter diligit. ꝙ non valēs amplius progredi: nec in amore ſeu contemplatione reſolui: deficit in ſeipſo. Unde iſte defectus eſt quidā ſanctus languor: quo mens non valens attingere qđ vult languet ⁊ deficit in ſeipſa. Sicut de philomena dicit. ꝙ ita plena eſt gaudio ⁊ amore. ꝙ ex exceſſu gaudij quandoqꝫ moritur in cantando Sic homo quaſi a carne abſtractus in deo deficit: ⁊ pre amore ⁊ gaudio in deum euaneſcit. ps. Defecit in ſalutare tuū anima mea. Et nota ꝙ tali defectu ſpirituali

Deficit quis dum zelat ardenter. Dico ergo.
Deficit quis dum amat feruenter. ꝙ iuſꝰ de-
Deficit quis dum ſpectat potenter. ficit zelo exu-
Deficit quis dum ſperat fidenter. berans. vñ
Deficit quis dū expectat indeſinēter. pro zelo le-

gis diuine dixit Dauid in ps. Defectio tenuit me pro peccatoribus derelinquentibus legem tuam. Itē ſpiritualiter deficit magna deſiderans. Unde dauid paradiſum ſumme deſiderans: concupiſcens ⁊ amās dicebat in ps. Quam dilecta tabernacula tua domine virtutum: concupiſcit ⁊ deficit anima mea in atria domini. Item ſpiritualiter deficit alta conſiderās. ſicut ad literam patet de homine ſpeculatiuo. quia dū conſiderat dei maieſtatem: pietatem: ⁊ poteſtatem. cum non poſſit attingere ad plenam eius cognitionē: neceſſe eſt ꝙ in ſeipſo deficiens reſipiſcat dicēs illud ps. Defecerunt oculi mei: dum ſpero in deum meum. Et Baruch. ij. dicitur. Oculi deficiētes: ⁊ anima eſuriēs dant tibi gloriam. Item ſpiritualiter deficit ſpe ſe cuiſcerās. ſicut ſcʒ eſt ille qui dicebat in ps. Defecit caro mea ⁊ cor meum: deus cordis mei ⁊ ſpes mea deus in eternum. Item deficit ſpiritualiter lōga tedia tolerās. Defecerunt oculi mei dicentes quando conſolaberis me. Iſte eſt ergo defectus virtualis quem iuſtus ſectatur. ¶ Tertio inuenit defectus criminalis: quo malꝰ grauatur. D Et iſte eſt ille defectus quo peccator deficit abeſſe virtutum: vel quo virtutes deficiunt in eodē. Galat. vj. Benefacientes non deficiatis. Et. ij. Theſ. iij. Nolite deficere benefacientes. Ad quod procerto mali non attendunt. quia ſcʒ continue peccant et deficiūt ſimiles enim lune: que quanto plus ad finem lunationis accedit tanto amplius a lumine deficit ⁊ recedit. Et ideo luna grece dicitur mene qđ eſt defectus. Et inde dicitur neomenia. ideſt feſtiuitas noue lune. Sic vere iſti nō ceſſant a lumine gratie peccādo deficere: quouſqꝫ ipſos contingat ad finem ſue lunationis id eſt finem preſentis vite venire. ps. Deficientes quēadmodum fumus deficient. Et notabis ꝙ malis deficiunt merita ⁊ virtutes figurati in illo balthazar qui appenſus eſt in ſtatera ⁊ inuentus eſt minus. habēs. Daniel. v. quia ſcʒ iſti deficiunt in pondere bonitatis. Multa enim grana virtutum deficiunt eis. ad hoc ꝙ legitimi ſint ponderis: vnde dico ꝙ peccatori

Deficit humilitas cum per ſuperbiam intumeſcat.
Deficit pietas cum per auariciam exareſcit.
Deficit caſtitas cum per luxuriam inſoleſcit.
Deficit veritas cum per fallaciam tenebreſcit.
Deficit infirmitas cum per accidiam computreſcit.
Deficit charitas cum per inuidiam refrigeſcit.
Deficit honeſtas cum per inſolentiam expalleſcit.
Deficit iocunditas cum per triſticiam obſtupeſcit.
Deficit vnitas cum per diſcordiam euaneſcit.
Deficit pſeuerātie ſtabilitas cū ꝑ deſiſtētiā diſſueſcit.
Deficit fidei ſinceritas cū ꝑ doctrine carētiā ꝯſeneſcit

Dico ergo ꝙ in ipſis ſuperbia facit deficere humilitatem. ps. Defecerunt in vanitate dies eorum. Item in ipſis facit auaricia deficere pietatē ps. Defecerunt ſicut fumus dies mei: ⁊ oſſa meum ſicut cremium aruerunt. Percuſſus ſum vt fenū ⁊ aruit cor meum. Et illud ps. Eſurientes ⁊ ſitientes anima eorum in ipſis defecit. Eſurire enim ⁊ ſitire ardorem ⁊ inſatiabilitatē auaricie ſignat. Pietas eñ nō auaricia deficit apud eos: quia ſicut in ps dicitur. Non defecit de plateis eius vſura ⁊ dolus. Item luxuria deficere facit caſtitatem. Unde Eccli. xxvj. In filia nō auertente ſe firmā cuſtodiā adhibe ne inuenta occaſiōe abutatur ſe. Sequitur. Contra omnem ſagittam aperiet pharetram donec deficiat. Contra quod conſulit illud ſapiens ꝙ candor caſtitatis ⁊ nitor honeſtatis deficere non debeant dicens Eccle. ix. Omni tempore ſint veſtimenta tua candida: oleum de capite tuo non deficiat. Iteʒ fallacia facit deficere veritatem. Unde in ps. Saluuʒ me fac domine quoniam defecit ſanctus: quoniam diminute ſunt veritates a filijs hominuʒ. Item accidia facit deficere firmitatem. Firmitas enim conſtantie per nullum vitiū taliter eneruatur ſicut per accidiam ⁊ torporem. De quo poteſt intelligi illud Eccli. xxij. Super mortuum plura: defecit enim lux eius: ⁊ ſup fatuum. defecit enim ſenſus. Mortuus enim qui non poteſt ſe mouere: et fatuus qui nō vult laborare: deſidioſum deſignat. Itē inuidia facit in eis deficere caritatē: de quo Hieremie. vj. Defecit ſufflatorium: in igne cōſumptum eſt plumbum. Ecōtra autem precipitur Leuiti. vj. Ignis nō deficiat in altari meo. Ignis inquit id eſt caritatis feruor. Item inſolētia facit deficere honeſtatem. Eſaie. xv. Defecit germen virorum omnis interijt. Item triſticia facit deficere iocunditatem. Unde Trenorum. v. Defecit gaudium cordis noſtri: verſus eſt in luctum chorus noſter: cecidit corona capitis noſtri: ve nobis qꝛ peccauimus. Item diſcordia facit deficere pacis vnitatem. Unde zacha. xiij. Percute paſtorem ⁊ diſpergentur greges oues. Sequitur. Due partes eius diſpergētur ⁊ deficient. Diſperſio enim diſcordiam et diuiſionem ſignificat. Item deſiſtentia facit deſiſtere perſeuerantie ſtabilitatem ſeu longanimitatem. Unde de inconſtantibus dicitur Eſaie. xl. Defi-

Ayuntamiento de Madrid

dicent pueri ⁊ laborabunt: ⁊ iuuenes in infirmitate cadent. Pueri enim ⁊ iuuenes: id est homines imbecilles ad modicam tribulationem seu infirmitatem vel laborem solent desistere ⁊ deficere: ⁊ per impatientiã turbari: et per inconstantiam deperire: similes illi pisci qui dicitur loligo: qui alas habet ⁊ quandoq3 aliquãdiu sursum volat: sed ad modicum flatum venti deficit atq3 cadit. Sic tales magna quidem quãdoq3 incipiunt: ⁊ alte se volare pretendunt: subito tamen deficiunt atq3 cadunt quando flatum tribulationis sentiunt ⁊ aduertunt Job. iiij. Nunc autem venit super te plaga ⁊ defecisti: tetigit te et conturbatus es. Contra illud Prouerbio. iij. Disciplinam domini ne abijcias: nec deficias: cum ab eo corriperis: quem enim diligit dñs corrigit: boni ⁊ perfecti viri non sic: quia scilicet isti non habent alas piscis: sed aquile: ⁊ ideo volatum suum in bonis operibus cõtinuare possunt: quapropter sub onere tribulationum non deficiunt: nec cessant a bonis operibus aut desistunt Esaie. xl. Qui sperant in domino mutabunt fortitudinem: assumẽt pennas vt aquile: current ⁊ non laborabunt: ambulabunt ⁊ non deficient. Mali autem vt dictum est non sic: quia scilicet inconstantia facit in eis deficere perseuerantie longanimitatem: contra illud. ij. Regũ. xxij. Dilatasti gressus meos subtus me: non deficient tali mei. Tali enim qui sunt finis corporis: finalem perseuerantiam significant: sicut patet de tunica talari Joseph. Item dico: ꝙ istius doctrine carentia facit in eis deficere fidei sinceritatem. Unde Amos. viij. Deficere facitis egenos terre. Et dominus Marci. viij. Misereor super turbam ⁊c. Sequitur. Et si dimisero eos ieiunos: deficient in via: multi enim eorum de longe venerunt. Loquitur enim de nouiter cõuersis: qui de lõge: id est de statu pecati venerunt: quia longe a peccatoribus salus: quia reuera talibus ne deficiant p errores est valde necessarius cibus sciẽtie ⁊ doctrine. Patet ergo quomodo multus defectus vitiorum ⁊ multe carentie virtutum sunt in peccatoribus contra illud Jacobi primo. Sitis perfecti ⁊ integri in nullo deficiẽtes Inuenitur ergo defectus criminalis quo malus grauatur.

E ¶ Quarto dico ꝙ inuenitur defectus temporalis: quo miser artatur. Et iste est defect⁹ fortune seu rerum terrenarum: que cito deficiunt ⁊ nihil durant. Similia enim videntur illi fonti Jouis qui fuit apud dordonem: de quo dicit Plinius libro. ij. ꝙ media nocte semper abũdat: deinde continuo deficit ⁊ decrescit ita ꝙ in meridie quando erat magis necessarius totaliter nihil habet de aqua. Sic vere bona mundi in nocte presentis vite abundare videntur. In meridie vero id est in feruore mortis ⁊ in tribulatione alterius vite quando scilicet refrigerium et consolatio magis esset vtilis deficiũt penitus ista bona: quia tunc de istis nihil penitus inuenit. Unde illud predictũ Eccli. xiiij. Omne opus corruptibile in fine deficit. Quod etiã ad mundi diuites possumus applicare: quia sc3 dato ꝙ multas aquas diuitiarum quandoq3 videantur habere sepe tamẽ fit: ꝙ ad feruore meridiei: id est ad ardorem alicuius incumbentis aduersitatis: faciliter deficiũt ⁊ siccantur: ⁊ aquis mundane prosperitatis priuatur. vnde de talibus potest dici illud Esaie. xix. Arescet aqua de mari: ⁊ fluuius desolabitur atq3 siccabit ⁊ deficient flumina. Et in ps. dicitur. Sicut deficit fumus deficient. Sicut fluit cera a facie ignis: sic pereãt peccatores a facie dei: id est a statu prosperitatis. Unde primo Macha. iij. Ablata est voluptas a Jacob: et defecit ibi tibia ⁊ cythara. Patet ergo. ꝙ est defect⁹ tẽporalis quo malus artatur.

F ¶ Quinto dico ꝙ inuenitur defectus eternalis: qui malis paratur. Et iste proculdubio est defectus pene eterne: vbi deficit omne bonum. Ibi enim est defectus omnium delectabiliũ. Et ideo infernus dicitur: quasi auernus: quasi sine vere: ⁊ acheron: quasi sine bono. Et breuiter ibi deficit leticia: consolatiua: abũdantia satiatiua: libertas delectatiua. De defectu leticie dicitur illud predictum Trenorum. v. Defecit gaudiũ cordis nostri: versus est in luctum chorus noster ⁊c. De deffectu abundantie: dicere possunt damnati illud. j. Regum. ix. Panis defecit in cisternis nostris. De defectu vero libertatis dicitur Deutero. xxxij. Clausi quoq3 defecerunt: residuiq3 consumpti sunt. Sic igitur patet: quomodo defect⁹ sumitur quinq3 modis: sc3 dãnatorũ: miserorũ: malorũ: iustorum cunctorum. Uel etiam defectus eternalis temporalis: criminalis: vitualis ⁊ naturalis. ¶ Si vis adhuc notare dic generaliter loquendo defectui subiacẽt tria videlicet G

Mundi prosperitas.
Carnis fragilitas.
Mentis mobilitas.

¶ Deficit enim mũdi prosperitas per aduersitatem. Carnis fragilitas per infirmitatem. Mentis labilitas: per iniquitatem. Mundi enim prosperitas similis est lune que cõtinue variatur: ⁊ in fine mẽsis deficit. Unde de splẽdore mũdane glorie potest dici illud Eccli. xvij. Quid lucidius sole: ⁊ hic deficiet. Carnis autẽ fragilitas similis est candele: q̃ continue cõsumitur ⁊ in fine deficit consumpto humido radicali. Unde ps. Defecit caro mea ⁊ cor meum. Mentis vero labilitas similis est folio arboris: quod nihil habet firmitatis: sed ad modicum flatum venti concutitur: deficit atq3 cadit. Ue vere natura humana mens est. valde mobilis atq3 vana. Uento enim malorum desideriorum concutitur: ⁊ finaliter per consensum in peccatum deficit ⁊ corrumpitur ps. Subito defecerunt ⁊ perierunt propter iniquitatem suam. In vno autem potissime video defectum mentalis mobilitatis: videlicet in amicicia: quia vere mundani amici non sunt stabiles vel perseuerantes: sed magis deficientes ⁊ desistentes: ⁊ isti sunt similes imagini que est in speculo: cui si arriseris ridet: si autem ridere desieris deficiet risus suus. Sic vere quãdiu talibus arridemus beneficia eis dando: tãdiu nobis arrident fictam amiciciam ostendendo: ⁊ grata seruitia impendendo. Sed vere si arridendo ⁊ benefaciẽdo cessauerimus: statim deficient ⁊ cessabunt. Hiere. xx. Defeci ferre non sustinens. Illud etiam videm⁹ de falsis amicis ⁊ seruitoribus dei: qui quãdiu deus per prosperitates eis arridet: tandiu in illius obsequijs perseuerant: si autem immissa tribulatione eis arridere desierit: statim eorum risus: scilicet amor deuotio et seruitium per impatientiam deficiet ⁊ cessabit: dicentes illud Treno. v. Defecit gaudium cordis nostri ⁊c. Non sic ergo non: non deficiamus in tribulationibus: sed ad modum ignis qui per ventum non deficit sed augetur: quanto magis tribulationibus impellimur: tanto ad deum fortius inflamemur. ij. Thessalonicen. iij. Nolite deficere benefaciẽtes: vt cuilibet dicatur illud Apocalip. ij. Sustinuisti propter nomen meum ⁊ non defecisti. Homo enim qui in operando habet rectam regulam ⁊ exemplar: ipsam sequendo non potest deficere: sic quia deus regula est actuum nostrorum: si ipsum per imitationem sequemur: nunq̃ poterimus deficere vel errare. Ideo de sanctis dicitur Esaie. xl. Assument pennas vt aquile: currẽt et non laborabunt ambulabunt et non deficient ⁊c. Si vis vide istam autoritatem diuisam ⁊ prosecutam: supra titulo de aquila ⁊c. Uel de ambulare ⁊c.

Defunctus.

Nota ꝙ defunct⁹ dicitur a de ⁊ fungor geris. A Est enim idem quod mortuus: eo ꝙ ille qui moritur iam defunct⁹ est est officio vite sue. Et breuiter quicquid dicitur de mortuo potest dici ⁊ de defuncto. Signat enim

Uite terminum naturalem.
Uirũ luminum virtualem.
Statum criminum noxialem.

Est dico defunctio naturalis Actuum. vij. Descendit Jacob in egyptum ⁊ mortuus est. Item est defunctio virtualis: quia scilicet per defunctum qui punctus nõ recalcitrat iniuriatus non dolet: verberatus non clamat qui

Ayuntamiento de Madrid

mat: qui ſcilicet non comedit nō loquitur: nec ſe mouet intelligitur vir perfectus per abſtinentiam nō comedens per patiētiam non ſentiens: per ſtabilem perſeuerantiam ſe nō mouens. Unde actuum. ij. Dauid defunctus ⁊ ſepultus eſt. ⁊. ij. Machabeo. iiij. Recordatus defuncti ſobrietatem fleuit. Item eſt defunctio criminalis vel etiam noxalis: ⁊ ſic defunctus qui eſt grauis ad portandum: horridus ad videndum: fetidus ad ſentiendum: ſignat peccatorem: cuius cōditio eſt intollerabilis: cuius aſpectus ſeu conuerſatio eſt horribilis: cuius fetor ſeu infamia eſt abhominabilis Unde de peccatoribus dicitur Sapiē. iij. Si celerius defuncti fuerint: nō habebunt ſpem in die agnitionis id eſt in die iudicij Matthei. ij. Defuncti ſunt q̄ querebant animam pueri ⁊c. Uide infra de morte et mortuo.

A **Deiſcere.** Nota ꝙ deijcere eſt de alto ad imum impellere. Unde deijcere idem eſt ꝙ deorſum iacere. Et aduertendum eſt ꝙ in ſcriptura inuenitur quintuplex deiectio, que fit tam in bono ꝙ in malo: videlicet

Deiectio virtuoſa: que fit per mentalē humilitatē.
Deiectio luctuoſa: que fit per finalem calamitatem.
Deiectio ruinoſa: que fit ꝑ tēporalem aduerſitatem.
Deiectio vitioſa: que fit per noxalē iniquitatem.
Deiectio doloroſa: que fit per infernalē penalitatem.

Prima ergo eſt deiectio humilium et perfectorum: qui ſcilicet per ſuperbiam non ſe erigunt aut extollunt: ſed potius ſe deijciunt et proſternunt. Prouerbio. xv. In merore animi deijcitur ſpiritus. vñ Apoſtolus primo Corinthiorū. iiij. de ſe ⁊ alijs humilibus ⁊ perfectis dicebat ſic. Uſq₃ in hanc horam ⁊ eſurimus ⁊ ſitimus: et nudi ſumus ⁊ colaphis cedimur: ⁊ inſtabiles ſumus: et laboramus operātes manibus noſtris. Maledicimur ⁊ benedicimus: perſecutionem patimur ⁊ ſuſtinemus: blaſphemamur ⁊ obſecramus deijcimur ſed non perimus ¶ Secunda eſt deiectio flebilium mortuorum. Iſta eſt enim lex nature: vt ſcʒ poſtꝙ homo aliꝙdiu ſteterit in hac vita per mortem deijciatur in terram. Unde Eccli. xiiij. Alia generātur ⁊ alia deijciuntur. ¶ Tertia eſt deiectio fragilium miſerorum: qui ſcilicet de ſtatu fortune quandoq₃ deijciuntur in preceps. Unde de tyranno Nabuchodonoſor dicitur Trenorum. ij. ꝙ munitiones virginis iuda deiecit in terram. De ſuperbo etiam pharaone et exercitu eius dicitur Exodi. xv. ꝙ dominus equum ⁊ aſcenſorem de-

B iecit in mare. ¶ Quarta eſt deiectio criminalium iniquorum: qui ſcilicet de ſtatu gratie quotidie per diabolum deijciuntur in diuerſa vitia corruentes: vnde diabolus eſt ſicut luctator fortis et fallax qui multis vitijs ipſos decipit ⁊ in peccatum deijcit. Deijcit

Dum eleuantur per ſuperbiam.
Dum collabuntur per luxuriam.
Dum alligantur per pigriciam.
Dum inflamantur per auariciam.
Dum ſagittantur per inuidiam.
Dum ſegregantur per diſcordiam.
Dum potantur ⁊ impinguantur per caſtrimargiam.

Iſti enim ſunt modi quibus luctator deijcere poteſt aduerſarium ſuum facilius ſcilicet. Quando ipſum eleuat in alto: quando ipſum ponit in lubrico. Quādo pedes eius ligat: pede proprio interpoſito. Quādo aduerſarius nimis fatigatur et eſtuat. Quando ipſum gladio percutit et ſagittat. Quando ipſum a ſocijs ſuis diuidit aut ſegregat. Quando ipſum ſatiatum et pinguem inuenit dum pugnat. Sic igitur dico ꝙ deijciuntur mali dum per ſuperbiam eleuantur Pſalmus: Deiciſti eos dum alleuarentur. Item dum per luxuriam collabuntur. Unde de mala muliere dicitur Prouerbiorum ſeptimo. Multos enim vulneratos deiecit: et fortiſſimi quiq₃ interfecti ſunt ab ea. Item dum per pigritiam alligantur. Prouerbiorum decimooctauo. Pigrum deijcit timor: anime autem effeminatorum eſurient. Item dum ꝑ auariciam eſtuantur ſeu inflamantur. Unde de hierl'm id eſt: de aīa dicitur in. pſ. In ſecuri ⁊ aſcia deiecerūt eam incenderunt igni ſanctuarium in terra. Item dum ꝑ inuidiam ſagitant. iiij. Reg xix. Reuertetur in terrā ſuam: ⁊ deijciam eum gladio. Item per diſcordiam ſeparantur. Unde. Eccli. xxij. Mittēs lapidem inter volatilia deijciet illa: ſic ⁊ q̄ conuiciatur amico diſſoluit amiciciam. Item dum per gulam ſeu caſtrimargiam impinguatur. Unde Hiere. xlviij. Super meſſem tuā ⁊ vindemiam tuam predo irruet. Sequitur. Deiecit ceruicē moab ⁊ confuſus eſt. Ecce ergo quomodo dyabolus deijcit iſtos in foueam peccati. Uñ ipſe eſt ille hyrcus de quo dr̄. Dan. viij. ꝙ cornu eius magnificatū eſt vſq₃ ad fortitudinem celi: ⁊ deiecit de ſtelis ⁊ cōculcauit eas. Stelle d̄ celo deijciuntur: quādo iuſti de ſtatu gratie per temptationem dyaboli ad vitia detrahūtur. Iſta eſt ergo quarta deiectio que eſt criminalium iniquorum. ¶ Quinta eſt deiectio infernalium damnatorum: qui ſcilicet in carcerem et in fornacem inferni deijciuntur a deo. pſ. In ignem deijcies eos: in miſerijs non ſubſiſtent. Et. ij. Mach. xiij. In cinerē deijci iuſſit ſacrilegum. Sufficit. Uide: de abijcere et proijcere. C

A **Deinceps. deinde. decetero.**

Nota ꝙ deinceps ſupponit pro iterum: ꝑ decetero. Et pro deinde. Signat enim quandam iterationem: additionem ⁊ continuationem: et poſteriorum cum primis copulationem. Moraliter ergo loquendo: tam deinde quam deinceps: quam decetero finalem deſignant perſeuerantiam ſeu etiam continuationem et ꝑfectum: ſiue bonum ſiue malum. vñ dico ꝙ eſt.

Unum deinde cōtinuatiuū bonorum operum.
Unum deiceps multiplicatiuū malorum ſcelerum.
Unum decetero perpetuatiuū inferni verberum.
Unum vlterius accumulatiuū ſummorum munerum.

Dicam ergo ꝙ iſta aduerbia temporis ſignant bonorum profectum ⁊ continuationem. j. Cor. xv. Prius quod animale eſt: deinde quod ſpirituale eſt. In conuerſione ⁊ profectu bonorum ſemper inuenitur vnum deinceps: quia ſcilicet ſi primo fuerint mali: tandem deinceps fiunt boni. Et poſtquam boni incipiūt eſſe deinceps continuare volunt: et de malo in bonum: de bono vero in melius ſe mutare: vnde Mar. iiij. Ultro enim terra fructificat: primo herbam: deinde ſpicam deinde plenum frumentum. Unde nota: ꝙ deinde ſignat iterationem ſeu etiam cōtinuitatem. vicʒ.

Subiectionis eterne.
Orationis ſuperne.
Dilectionis fraterne.
Contemplationis eterne.

De humilitate dicitur Iohā xiij. ꝙ deinde Ieſus miſit aquam in peluim ⁊ lauit pedes diſcipulorum. De oratione dicitur. Hebr. vij ꝙ ſacerdos neceſſe habet orare pro ſe: deinde pro populo. De dilectione vero fraterna dr̄. Gal. j. Deinde poſt annos tres veni hieroſolymam videre petrum. De contēplatione vero poteſt dici illō. Gal. ij. Deinde aſcendi iterum hieroſolymam cum barnaba ⁊ tyto ſm̄ reuelationem. Iſta ergo aduerbia ſignāt bonorum operum continuationem. ¶ Secundo dico ꝙ quandoq₃ ſignat vitiorum ſeu ſcelerum multiplicationem: ſicut ſi diceretur. Iſte peccauit in hoc: ⁊ deinde in hoc Unde de tali mala continuatione dicitur B Iaco. j. vnuſquiſq₃ temptatur a concupiſcentia ſua: deinde concupiſcentia cum conceperit parit peccatum vero cum conſummatum fuerit: generat mortem. Mali enim de bono in malum procedunt ⁊ de malo in peius deficiunt. j. Thi. ij. Adam enim primo formatus eſt: deinde Eua. q. d. primo faciunt quod melius eſt deinde quod deterius. ¶ Tertio vero: ꝙ iſta aduerbia ſignificent futurorum perpetuationem: patet ꝑ.

Gene.i epła.vbi dicit:q eius lex eſt ſtare decetero.Un de etiā de iuſtis τ beatis dr.j.Theſſa.iiij.Deinde nos qui viuimus τ qui reſidui ſumus:rapiemur ſimul ob uiam xpo in aera:τ ſic ſemper cum dn̄o erim⁹. ¶ De quarto vero deide ſcʒ de tpe mortis τ inferni:qđ poſt ea ſuccedit poteſt dici illud. Sap.xvij. Deinde ſi qs eorum decidiſſet:cuſtodiebatur in carcere ſine ferro re cluſus. ¶ Si vis etiam notabis q.

Decetero debes recordari crucis ſupplicia
Decetero debes gratulari ſumma leticia.
Decetero debes meditari cuncta vtilia.
Decetero debes deprecari dei magnalia.
Decetero debes reformari oi iuſticia ſeu cumulari vir tutuʒ copia.

Igitur decetero recordemur crucis ſuppli cia.Gal.vj.Decetero mihi moleſtus ſit:ego enim ſti gmata dn̄i noſtri ieſu xpi in corpore meo porto. Itē de cetero gratulemur ſumma leticia:ſcʒ exultando in do mino ſperando.Philip.iij.Decetero frates mei gau dete in dn̄o. Et Ephe.vj.Decetero fratres mei confor tamini in domino. Item decetero meditemur nobis vtilia.Phil.iiij. Decetero fratres quecunq ſunt vera iuſta: pudica:ſancta:τ bone fame hec cogitate. Item decetero deprecemur dei magnalia.ij.Theſſa.iij.decete ro fratres orate p nobis:vt ſermo dei currat.Item de cetero cumulemur virtutum copia.ij.Cor.xij.Decete ro fratres gaudete pfecti eſtote: exhortamini ideʒ ſa pite τc. ſufficit qꝛ paucas inuenio autoritates.

Delectare. Delectatio.

Nota q de lectatio in bono ſumitur τ in malo. Et primo quidem ſumi pōt in malo. Quamuis enī potentia bene ordinata nō de lectetur niſi in apprehenſione pprij obiecti ſibi bene compati τ pportionati. Fit tamen quandoq q ex in fectione ſenſus τ corruptione appetitus ipſa delecteť in illo qđ de ſe eſt triſtabile:τ triſtatur in illo quod de ſe eſt delectabile. Sicut patet de guſtu:qui quandoq ita corrumpitur:q in saporibus horribilibus τ ama ris delectatur:in bonis vero τ ſuauibus contriſtatur Unde etiam de mulieribus pregnantibus ſepe viſum eſt:q carbōes τ alios cibos horribiles comedebāt:bo nos vero τ ſapidos abhorrebant. De demoniacis vo τ melancolicis idem vidi. Et inde eſt q aſtrologi di cunt:q illi qui in conſtellatione ſaturni naſcuntur:i rebus immundis τ vilibus delectantur. De mida eti am rege dicitur in fabula. Quod cū pan deus ruralis fiſtula τ appollo id eſt ſol lira canerēt:τ midas iudex eſſet: quis horum meliorem melodiam faciebat:acci dit q iſte in cantu dei ruralis magis fuerit delectat⁹ q̄ in cythara apolinis: τ ideo p eo iudicauit:qua pro pter quia male delectatus male iudicauerat appollo aures aſini ſibi dedit. Ouidius li.xj. fabula iiij.Iſta applicabo ad peccatores quorum ſenſus τ ratio per peccatum taliter ſunt corrupti: q debite non iudicāt de obiectis: quia reuera plus delectantur de immun dis rebus q̄ de mundis: τ in malis operibus q̄ in bo nis. Unde nōta:q maloꝝ quidam delectantur in fa cultatibus.Quidam in voluptatibus.Quidam in di gnitatibus.Breuiter enim dicere poſſum:q peccato res ſimiles ſunt allecibus: que vbicunq lumen vide rint:ibidem taliter delectantur:q illuc concurrunt τ capiuntur. Cetus etiam delectatur in fiſtulis obdor mit enim τ tunc ferro vulneratur τ capiť. Unicornis etiam delectatur in pulchritudine virginis:in ei⁹ gre mio trucidatur.Et ſic de alijs. Sic vere mali in malis delectationibus delectantur: τ ſic a dyabolo diuerſi mode capiuntur Quidam enim delectantur in lumi ne ſcientiarum mundialium. Quidam in melodia le ticiarum ſecularium.Quidam i pulchritudine femi narum τ deliciarum corporaliuʒ. Hos ergo per tales delectationes venator dyabolus decipit.Ferrum ma li ppoſiti infigit: τ eos per peccatum occidit τ ad litꝰ inferni finaliter ſecum trahit. Sicut de muliere dici tur. Gen̄.iij. q videns lignū prohibitū q eſſet ſuaue pulcrumq viſu: τ aſpectu delectabile fructus ipſius concupiuit τ comedens paradiſum amiſit: qꝛ.ſ.dum mulier: id eſt quecunq mollis τ imbecillis perſona: dum in rebus delectabilibus plus debito ſe delectat: ipſa faciliter deſiderat:τ ſic contra deum grauiter pec cat. Unde Eſa.lxvj.In abhominationibus aīa eoꝝ delectata eſt:contra conſilium ſapientis:q̄ dicit.Pro uer.iiij. Ne delecteris in ſemitis impiorum: nec tibi placeat malorum via. Sed de tali mala delectatione uide infra de delicijs. Sumitur ergo delectari in ma lo.

¶ Sed adhuc dico q ſumi poteſt in bono:τ iſtud eſt quando mens bene diſpoſita delectatur in bono. Sicut enim dicunt philoſophi:habitus virtutis fa cit faciliter τ delectabiliter operari. Dicunt enī aſtro nomi: q illi qui naſcuntur in conſtellatione bona:na turaliter diſponuntur ad bonum τ delectantur in bo no. Sic vere illi in quibus bona conſtellatio.i.diuina gratia dn̄atur i bona generaliter delectantur. Unde de gratia dicitur.ij.Mach.xv.q filij iſrael ſuperaue rūt aduerſarios ſuos:pñia dei magnifice roborati vel delectati. Dicant ergo quilibet iuſti illud.ps. Reple ti ſumus mane miſericordia tua:exultauimus τ dele ctati ſumus.In quibus verbis oſtenditur:q iuſti tri pliciter delectantur vicʒ. B

Ex quadam multitudine copioſa.
Ex quadam certitudine gaudioſa
Ex quadam plenitudine glorioſa.

Primā fa cit fruct⁹ virtutum τ poſſeſſio. Repleti ſumus. Secundam facit ſpes fu turoꝝ τ affectio. Exultauimus. Tertiam facit dos p̄ miorum τ adeptio: delectati ſumus. Delectatur enīʒ iuſtus virtutes poſſidens. Delectatur contemplati uus ſpe ſurſum reſidens. Delectatur beatus in celo p̄ ſidens. Uis meritorum facit ditari. Repleti ſumus. Spes futurorum facit letari:exultauimus. Lux pre miorum facit beari:delectati ſumus. ¶ Dico ergo q C eſt quedam delectatio q̄ conſurgit ex virtutum obtētu multitudine. Repleti inquit ſumus mane miſericor dia tua. Mane enim ſignat tp̄s vite:ſicut ſero ſignat vitam futuram: qꝛ.ſ.iuſti in iſto mane id eſt in vita p̄ ſenti dei miſericordia replentur inquantū virtutibus cumulanť. Repleti inquit ſumus. Cor enim humanū tāte eſt capacitatis:q nullo perfecte repletur:niſi deo in nullo perfecte delectatur niſi in deo. Deus autem ſi in corde noſtro habitauerit: ipſum pcerto cunctis virtutibus perficiet τ replebit. Sicut enim lux ſolis i domum in quam intrare ſolet: nō ſolū ſui pñtia imo etiam infinitis radijs ipſam replet Sic deus τ dei grā ſi in mentem noſtram venerit: radijs virtutum oīm hanc replebit. Eccli.xxxvj. Reple ſyon inenarrabili bus virtutibus tuis.Iſta eſt pculdubio maxima dele ctatio q̄ omne delectamentum faciebat in ore:ſicut di citur. Sap.xvj.quia pcerto iſte omnem cōplacentiā generabit in corde. Et ſic notabo: q iuſti replentur τ delectantur in virtutibus:quia vicʒ.

Delectat ſapientia ſtudioſos.
Delectat diligentia curioſos.
Delectat pñia ſeu reuerentia timoroſos.
Delectat adherentia amoroſos.
Delectat contemplatio luminoſos.
Delectat exultatio gaudioſos.

Ecce ergo quō iuſti diuerſimo de delectā tur. Dicā igiť q̄ qdā delectanť in ſapientia ſtudioſa: qꝛ ſicut dr. Sap.viij. Immortalis eſt ſapientia:τ in amicicia illius delecta tio bona. Et iō. Sap.vj. cōſulit ſcriptura ſic Si ergo delectamini in ſedib⁹ τ ſceptris ppetuis o reges ſeculi diligite ſapientiam.i.primo delectamini in ſapiā. Itē quidā delectanť in diligentia curioſa ſeu obſequioſa Eccli.xxvj. Gratia mulieris ſedule delectabit virum ſuum. Mulier enī ſedula eſt diligentia ſeu obediētia que ſcilicet virum ſuum.i.ſuum poſſeſſorem delectāt Itē quidā delectanť in reuerētia timoroſa. Eccli.j. Ti mor dn̄i delectabit cor. Itē qdā delectāť in adherētia amoroſa:q̄.ſ.deo τ primo caritatiue adherent:τ cum ipſo loqui per orationem τ laudem amant. ps. Iocū dum ſit

Ayuntamiento de Madrid

dam ſit ei eloquium meū: ego vero delectabor in dn̄o.
Et ꝓuer. v. In amore eius delectare iugiter. Item
quidam delectanť in cōtemplatione luminoſa: quia
ſcꝫ cōtemplari deū ⁊ operum ſuoꝝ mirabilia maxima
eſt delectatio. De deo em̄ dr̄ in. pſ. Memor fui dei ⁊ de
lectatus ſuꝫ. De opꝫibus etiā eius dr̄ in pſ. Delectaſti
me domine in factura tua ⁊ in operibꝰ manuū tuarū
exultabo. Item quidā delectanť in exultatione in deū
⁊ in gratiarumactione: de quo in. pſ. dr̄ Exultent iu-
ſti in conſpectu dei ⁊ delectenť in leti. Ecce ergo quō re
pleti ſunt virtutibus. Iſta eſt igiť quedam delectatio
que cōſiſtit ex v̾tutum op[illegible]iōe multa. Repleti ſumꝰ
inquit mane miſericordia tua. pſ. Replebimur in bo
D nis domus tue: ſequitur ibidem. Exitus matutini et
veſpere delectabis. ¶ Scd̄o dico: ꝙ eſt quedam iu-
ſtoꝝ delectatio que cōſurgit ex futuroꝝ ſperata certi
tudine: que oſtenditur: cum dr̄. Exultauimus. Spes
enim certa futurorum bonorum eſt hominum maxi-
ma delectatio: ⁊ ſumma ⁊ gaudioſa exultatio: itantuꝫ
ꝙ alique ſunt regiones in quibus tanta eſt ſpes futu
re vite: ꝙ in mortibus amicoꝝ magis exultant ꝙ̄ plo
rent. Sicut eſt apud indos ſm̄ Odoricum ⁊ valeriuꝫ
maximum li. ij. ca. ſicut etiaꝫ fuit apud gallos ſm̄ pō
ponium: quibus fuit mos: ꝙ amici viuentes in igni
bus amicorum mortuorum: corpora enim eorum lo-
co ſepulture cremabantur: ſe inijciebant gaudentes
tanꝙ̄ vna victuri cum eis. De thracis etiam dicit: ꝙ
apud eos letabunda erant funera: luctuoſa autē pu-
erperia dum animam putent non mori ſed tranſire.
Ad quod etiam vr̄ non informare natura quia. ſ. que
dam ſunt animalia: que moriendo cantare ⁊ exultare
dicuntur: quia de cigno aue dr̄: cuius exemplum po-
nam ſatis extraneum. Eſt enim mons in ethyopia: ſi
cut ponitur in li. de natura locorum in cuius cacumi
ne ſunt aliqui adamātes qui carnes humanas attra-
hunt ⁊ hominem ꝙ̄uis ligatuꝫ ſuis vinculis ferreis:
ſtatim quaſi ſaluum violenter ridendo ad ſe rapiunt
atꝙ premunt. Eſt igitur ſignum in illo monte: vltra
quod nullus audet tranſire: ſimplices v̾o crediderūt
in monte illo eſſe paradiſum terreſtrem Ego vero ma
gis credo fieri per violentiam adamantis: quocunꝙ
tamen modo fiat: huic monti comparabo paradiſuꝫ
celeſtem: cuius eſt tanta vis attractiua: ꝙ qui bene cō
ſiderat illam vitaꝫ: nullis impedietur vinculis corpo
ris vel cuiuſcūꝙ temporalis amoris: qm̄ in ſpe illius
taliter delectabitur: ꝙ ridendo ⁊ exultando illuc cor-
dialiter attrahetur. Si enim vultur vltra mare ſentit
exercitū: ⁊ odorem cadauerum: multo fortius vltra vi
tam iſtam debemus ſentire illum odoreꝫ ſuauiſſimū
paradiſi: ⁊ in eo ſuper omnia delectari: quia ſicut dr̄.
Prouer. xxvij. Vnguento ⁊ varijs odoribus delecta
bitur cor. Vnde Eſa. lviij. Delectaberis īquit ſuꝑ dn̄o
⁊ ſuſtollam te ſuper altitudinem terre: ⁊ cibabo te he
reditate patris tui iacob. Loquitur eniꝫ de futuro: qr
ſpes eſt de rebus futuris non preſentibus. Exultaui-
mus ergo ſupple in ſpe futurorum. vnde Act. ij. Dele
ctatum eſt cor meum: ⁊ exultauit lingua mea: inſuꝑ
⁊ caro meo requieſcet in ſpe. Patet ergo: ꝙ eſt quedaꝫ
iuſtorum delectatio: que conſurgit ex futurorum ſpe
E rata certitudine. Exultauimus īquit. ¶ Tertio dico
ꝙ inuenitur quedam iuſtorum delectatio: que cōſur
git ex premiorum beata plenitudine: ⁊ hoc oſtenditur
cum dictum eſt. Delectati ſumus omnibus diebꝰ no
ſtris. Illa eſt enim ſumma ⁊ perfecta delectatio: quā
do ſcꝫ homo deum nude videt: ⁊ intuitiue deo ſuauiſ
ſime fruitur ⁊ caritatiue. Deo etiam perpetuo adhe-
ret ſenſitiue ⁊ eternatiue ibi em̄ eſt delectatio. Nam
Delectantur: quia vident deum clariſſime.
Delectantur: quia deum guſtant dulciſſime.
Delectanť: quia tenent deum firmiſſime.
Delectantur: quia gaudent ſecum letiſſime.
Delectantur: qr herent ei tutiſſime.
Delectantur: qr complent vota pleniſſime.

Dico ergo ꝙ beatorū delectatio conſiſtit in deū clariſ
ſime vidēdo Eccl'ſ. xi. Delectabile eſt oculis videre lu
men. Item conſiſtit in deo dulciſſime fruendo. Vnde
Eſa. lv. Omnes ſitientes venite ad aquas. Sequitur.
Venite ⁊ comedite bonū: ⁊ delectabitur in craſſitudi-
ne anima veſtra. Item conſiſtit in deuꝫ firmiſſime ſeu
longiſſime tenendo. i. in perpetua ſecuritate. Vnde in
pſ. Notas feciſti mihi vias vite: adimplebis me leti-
cia cum vultu tuo: delectationes in dextera tua vſꝙ in
finem. Item cōſiſtit in deo letiſſime gaudendo. Vnde
illud predictum pſ. Exultēt iuſti in cōſpectu dei: ⁊ de-
lectentur in leticia. Item conſiſtit in tranquilliſſime
viuendo pſ. Manſueti autē hereditabunt terrā: ⁊ de-
lectabuntur in multitudine pacis. Itē conſiſtit in ple
niſſime vota complendo: qr. ſ. oēſ appetitus anime ſa
tiātur ⁊ omnia vota ⁊ deſideria cumulanť. vnde Pro
uer. xiij. Deſiderium ſi cōpleatur delectat aīam. Et in
pſ. Delectare in domino: ⁊ dabit tibi petitiōes cordis
tui. vnde Auguſti. xxij. de ciuitate dei. Ipſe erit finis de
ſideriorum noſtrorum: qui ſine fine videbitur: ſine fa-
ſtidio amabitur: ſine fatigatiōe laudabiť: hic nutus:
hic affectus: hic actus erit omnibus: ſicut vita eterna
cōmunis. Patet igitur ꝙ eſt triplex delectatio bono-
ruꝫ videlicet. Vna que eſt in beata plenitudine gaudio
rum ſeu premioꝝ. Alia que conſiſtit in ſperata certitu
dine ſupernorum ſeu futurorū. Alia que cōſiſtit in ob
tenta multitudine meritorum ſeu virtutū atꝙ bono-
rum. Sufficit ergo. Vide infra de delitijs ⁊c.

Delere. Nota ꝙ delere idem ſignať ꝙ deſtrue-
re: diſſipare: vel penitus ānullare. Mo A
raliter ergo loquendo dico: ꝙ delere poteſt in bono et
in malo ſignificare. In bono. ſ. quando vitia delentur
ab anima qđ fit per gratie introductionē: qr ſcꝫ deꝰ eſt
ſicut pictor: qui volens murum depingere: ſolet ante
omnia antiquas imagines delere ⁊ ipſum murū deal-
bare: ⁊ poſt nouas imagines nouis coloribus figura-
re. Sic vere deus quādo vult depingere animā pecca-
tricem: ⁊ virtutum imaginibus decorare: primo ⁊ ante
omnia oportet: ꝙ antiquas imagines vitiorum de-
leat aquā ſue gratie immittendo: ⁊ albedinem innocē
tie inducēdo: quibꝰ factis facile eſt nouas imagines
virtutū introducere: ⁊ totam ipſam aīam morali pul-
critudine colorare. Propter ꝙ dauid petebat in pſ. di
cens deo. Miſerere mei deus ſm̄ magnam miſericor-
diam tuam Et ſm̄ multitudinem miſerationum tua
rum dele iniquitatem meam. Et merito: quia procer-
to ipſe eſt ſolus qui poteſt delere iniquitates. Ipſe em̄
habet apud ſe librum vite: vbi ſcripta ſunt merita iu
ſtorum ⁊ librū mortis: vbi ſcripta ſunt delicta maloꝝ.
Cum ergo iuſtus peccat delentur de libro vite ipſius
merita. Iuxta illud Exo. xxxij. Qui peccauerit mihi de
lebo eum de libro meo: quaſi dicat econuerſo. Illi qui
mihi non peccant: de libro hoc non delentur. Apocal.
iij. Qui vicerit veſtietur veſtimentis albis: ⁊ non dele
bo eum de libro vite. Cum autem peccator cōuertitur
delentur de libro mortis ipſius delicta. Vnde dominꝰ
dicit Eſaie. xliij. Ego ſum ipſe qui deleo iniquitates
tuas propter me: ⁊ peccatorum tuorum non recorda-
bor: Et Eſaie. xliiij. Deleui vt nubeꝫ iniquitates tuas
et quaſi nebulam peccata tua. Si autem vis ſcire qđ
ſit liber vite: et quid ſit liber mortis: vide infra de libro
in littera L. Sicut ergo homines multum libenter la
borant ad delendum malas beſtias: ⁊ etiam latrones
et hoſtes de ſuis finibus. Sic nos debemus laborare
ad delendum vitia ⁊ peccata de noſtris mētibus Deu
terono. iij. et Deutero. xiij. Percuſſimus eos ⁊ deleui-
mus. Aduerte autē ꝙ litere ſcripte in pergameno opti
me delentur: vel quando aqua abluuntur: vel pennici
dio radūtur. Sic dico ꝙ tunc iniquitates noſtras de
libro noticie diuine bene delemꝰ: quando aquam la-
chrymarum: vel penitentie raſorium ⁊ abſterſorium
adhibemus Geneſis. vij. Tam reptile ꝙ̄ volucres ce-
li deleta ſunt de terra. Reptilia enim ſunt peccata

Ayuntamiento de Madrid

que reptant in carne. Volucres vero ſunt peccata que volant in mente: que ſcilicet omnia debent deleri. Duo tamen attendenda ſunt circa dilectionem vitiorum. Sicut em̄ dr̄. Deut. vij. Dato ꝙ dominus preciperet filijs iſrael ꝙ delerent nationes de terra ſua: dicitur tamen ibi ꝙ non poterant eas delere pariter immo conſulit ꝙ paulatim vnus populus poſt aliū deleatur. Sic vere quidā fatui ſunt: qui nationes oīuꝫ vitiorum de terra cordis ſui ſimul eradicare volūt: ⁊ nimis altam viam perfectionis accipiūt: ⁊ ſubito ſancti fieri poſſe credunt. Sic autem non debet fieri: qꝛ ſcꝫ ſucceſſiue ⁊ modeſte debet homo ad penitentie aſperitatem: ⁊ ad actus perfectionis ꝓcedere: ⁊ non nimis velociter feſtinare. Sicut em̄ reges quandoqꝫ habēt aduerſarios populos in terris ſuis ita radicatos ⁊ multiplicatos: ꝙ ipos quidē ſubiugare poſſunt delere autem nō poſſunt. Sic peccata ⁊ maxime carnis ita ſunt in noſtris corporibus radicata ꝙ ipſa poſſumus rationis dominio ſubiugare ⁊ ſeruire cōpellere ſub tributo delere autem penitus non valemus: imo ipſos nobiſcum viuere neceſſario ſuſtinemus. Judicū j. Zabulon nō deleuit habitatores chetron ⁊ naalō ſed habitauit chananeꝰ in medio eius: factuſqꝫ eſt ei tributarius. Patet ergo ꝙ delere ſumi poteſt in bono

B ¶ Sed adhuc dico: ꝙ delere dici poteſt in malo ſignificato. Et ſic dico ꝙ homo deleri dr̄ quādo: ſpūaliter quo ad gratiam: temporaliter quo ad fortunā: eternaliter quo ad glīam diſſipatur. Sic igit̄ notabo ꝙ triplex deletio inuenitur in malo ſignificato vicꝫ.

Deletio vitioſa: que fit interius.
Deletio rigoroſa: que fit exterius.
Deletio doloroſa: que fit poſterius.
Primam facit hoſtis: virtutes exuens.
Secundam facit mundus: terrena diſſuens.
Tertiam facit deus: damnatos deſtruens.

Dico ergo ꝙ eſt quedam deletio que fit interius in cōſcientia: ⁊ iſta eſt deletio gratie ⁊ virtutum: ⁊ imaginis trinitatis: que oīa delent̄ ab aīa per peccatum: vn̄ dyabolus videtur dicere illud. ps. Cōminuam eos vt puluerem ante faciem venti: vt lutum platearum delebo eos. Deletur enim peccator de libro diuine acceptionis: de fama mundane reputationis: de ſtatu exterioris conuerſationis. Deletur dico primum: ꝙtuꝫ ad gratiam q̄ ipſum cū ſanctis aſcribit. ps. Deleātur de libro viuentium ⁊ cum iuſtis nō ſcribant̄. Itē ꝙtū ad famam que ipſum laudandum deſcribit. ps. In generatione vna deleat̄ nomen eius. ⁊ Exo. xvij. Ad hoc delebo memoriam amalech de ſub celo. Item ꝙtū ad conuerſationem ad quam ipſum honeſtas cōſcribit iiij. Reg. xxj. Delebo hirl'm ſicut deleri ſolent tabule: delens vertam ⁊ ducam crebrius ſtilum ſuper faciem eius. Iſta eſt igitur deletio gratuitorum que fit interius in conſcientia.

C ¶ Secundo dico ꝙ inuenitur deletio fortuitoruꝫ q̄ exterius in apparentia. Et iſta ꝓcul dubio eſt illa: qua ſtatus glorie mundane: ipſaqꝫ bona fortune ꝑ tribulationes ⁊ per tirannoꝝ oppꝛ̄ſſiōes delentur. iij. Reg. xvj. Deluit zambri oēm domuꝫ baaſa. Tiranni em̄ delent ⁊ grauant alios vt ipſi ſoli dominentur in terra. Exemplo aman: qui ſolum odio ⁊ inuidia mardochei qui ſibi non aſſurgebat: delere voluit omnes filios iſrael: niſi dn̄s aliō ordinaſſet: ſicut dr̄. Heſter. iij. ⁊ vij. Et ideo Heſter. ix. dr̄ Hoſtis aduerſarius iudeorum cogitauit contra eos maluꝫ: vt occideret eos atqꝫ deleret. Iſta eſt ergo deletio fortuitorum que fit exterius in apparentia.

D ¶ Tertio inuenitur deletio damnatorum: que fit poſterius ſeu inferius in peſtilentia. Damnati em̄ a deo delent̄: ſcꝫ ꝙtū ad gaudium ⁊ conſolationem: non quantum ad ſubſtantiam ⁊ naturam. Unde de damnatis a deo per demones deletis ⁊ diſſipatis pōt exponi illud. ij. Para. xx. Filij amon ⁊ moab conſurrexerunt aduerſus habitatores ſeyr vt interficerent eos atqꝫ delerent. Iſti em̄ non delentur: quantū ad peccatum: quia de peccatorum dicitur. Nee. iij. Peccatum eorum coraꝫ facie tua non deleatur. Delebitur tamen quantū ad beatificum ſtatum: non quem habuerunt: ſed queꝫ habuiſſent niſi peccaſſent. Deutro. ix. Trāſibit ante te ignis conſumens qui conterat eos atqꝫ deleat. Patet ergo quō delere in bono ſumitur ⁊ in malo.

Deliberatio.

Uide de prudentia ⁊ in tabula: quia in ſcriptura ſacra q̄ſi nulle ſunt autoritates vocales: ⁊ in infinitis locis fit mentio de eadem.

Delitie. delectatio.

Quamuis delectatio poſſit diſtingui in virtuoſam: in vitioſam ⁊ glorioſam. In virtuoſam dico quā habēt perfecti: qui. ſ. delectant̄ ī ſpiritualibus. Unde in. ps. Delectare in domino: ⁊ dabit tibi petitiones cordis tui. In vitioſam quam habent infecti qui delectant̄ in corporalibꝰ. Unde Apoc. xviij. Ne participes ſitis delitiarum: ſcꝫ mulieris meretricis. In glorioſam quaꝫ habent beati: qui delectantur in eternalibus. Unde in. ps. Et letabuntur in multitudine pacis. Poſſumus tamen dicere: ꝙ quamuis delectatio ſonet in bonum vt comuniter in ſcriptura delicie tamen vt cōiter ſonāt in malum. Gratia ergo breuitatis de multis mundi delicijs aliquantulū diſſeramus: ⁊ dicamus ꝙ iſte delicie ſunt ſpernende triplici ratione.

Primo quia deficiunt.
Secundo: qꝛ inficiunt.
Tertio: qꝛ decipiunt.

B Primo quia deficiunt. Delicie enim non perſeuerant poſt receſſum ſue cauſe: ſicut patet de delicijs guſtus: que nō durant poſt receſſum cibi. De delicijs auditꝰ que nō durant poſt receſſuꝫ organici inſtrumēti. De delicijs tactus que non perſeuerant poſt receſſum delectabilis obiecti. Et breuiter delicie nihil habent dilationis: et exiſtentiam non habent: ſtatim enim deficiunt: ⁊ qđ dulce fuerat fit amarum. Hiere. xlix. Defluxit vallis tua filia delicata. Et ideo mūdi delicie ſimiles ſunt mirobalanis: que ſunt quidam fructus ſatis admirande nature. In principio enim ſunt dulces: ſed finaliter dulcedo ſua deficiet ⁊ efficiuntur amari. Sic vere quamuis mundi delicie aliquandiu dulceſcant: in fine tamen amaricantur: quia ſcilicet ipſis ceſſantibꝰ vel deficientibus: homo propter eas ad inferni amaritudineꝫ deſtinatur. Ideo delicioſis dicit̄. Apoca. xviij. Quantum glorificauit ſe ⁊ in delicijs fuit: tantum date illi tormentum et luctum. Delicie ergo deficiunt.

C ¶ Secundo dico: ꝙ delicie inficiunt. Delicie enim cōparantur oleo: quod eſt nature infectiue. Inter omnes enim pinguedines magis maculat veſtem quam aliquod aliud. Oleum enim mandragorarū facit inunctum ſtatim obdormire. Oleum vbi bullitur caro leonis facit inunctum ſtatim febricitare. Oleum etiam vnctum ſolet omnia vaſa lignea penetrare. Oleū etiam quodcunqꝫ ſit illud: habet apes occidere ⁊ mortificare. Sic vere cariſſimi oleum ⁊ pinguedo mundanarum deliciarum habet hominem ipſo inunctum et linitum penetrare per malas ſuggeſtiones: facere dormire per malas delectationes: facere febricitare per mala deſideria ⁊ affectiones. Ideo bene dicitur. j. Thi. v. Uidua in delicijs viuēs: mortua eſt. Delicie ergo inficiunt.

D ¶ Tertio dico: ꝙ delicie decipiunt. Auis enim nec laqueo capitur: nec piſcis hamo prenditur: niſi alicuius delectationis pabulo decipiatur. Sic vere ⁊ homo cōiter in mundo non decipitur: niſi quia aliquo delectabili indiſcrete vel indebite delectatur. Hoc patet exemplis varijs. Delectantur em̄ naute in cantu Syrenarum: ⁊ idcirco obdormientes decipiuntur et occiduntur. Delectantur vrſi in comedendo mel: et ideo aſcendendo arborem cadūt aliquotiens ⁊ moriuntur. Delectantur cerui audiendo ſibillum venatorū: et propter hoc ſiſtendo a curſu ſagittātur ⁊ capiunt̄. Et breuiter oīs deceptio ſemꝑ ſolet eſſe aliqua delectatiōe precedente. Sic ꝓcerto illi q̄ ad deū

decipiunt̄

Ayuntamiento de Madrid

decipiuntur: capiuntur ⁊ moriuntur: qui delitijs ⁊ delecta-
tionibus oblectatur: qđ figuratum eſt in ſalomone:
qui dicit Eccſ. ij. Vadam ⁊ affluam delicijs: qui per
mulieres pre alijs eſt deceptus. quia dicitur. puer. xx.
E Quicunq; his delectatur: non erit ſapiens. Patet er-
go: ꝙ cõtemnende ſunt delicie: qꝛ deficiunt: inficiunt
decipiunt ⁊c. ¶ Si vis autem adhuc potes dicere de
delicijs ꝙ ſunt delicie corporales: ſpũales: ⁊ eternales
Sunt dico delicie corporales: q̃ ſunt peccatorum ⁊ iſte
ſunt ꝓculdubio fugiende: qꝛ ꝓcerto iſte ſunt que.

Vires eneruant.
Mentes ꝑteruant.
Culpas aceruant.
Penas reſeruant.

Vires dico eneruãt ⁊ priuãt fortitudinem: ſimiles ſcꝫ illi fonti de quo ſepe dictum ẽ qui dicitur ſalmacis: qui eſt
in caria. In quo ſm Ouidiũ viri efficiuntur obſcena
mentis mollicie ſicut femine: ꝙ ſcꝫ pro eo poetice fictũ
eſt: quia viri ibidem ſe balneantes eneruantur: ita ꝙ
viri ibidem effeminantur. Sic vere in fonte delici arum
omnis virilitas confunditur ⁊ omnis fortitud o ⁊ cõ-
ſtantia eneruatur. Quod in heſter que interpretatur
abſcondita potuit figurari: quia de ipſa legitur. He-
ſter. xv. Quod pre delicijs ⁊ nimia teneritudine cor ſuum
ferre non ſuſtinebat: qꝛ pro certo illi qui in abſcondi-
to nimis delicijs ſe ſaginant: vires ſuas attenuant et
eneruant. vnde .j. Thi. v. Vidua in delicijs viuens mor-
tua eſt. Mortuus autem non habet fortitudinẽ ali-
qualem: nec ad malo reſiſtendum: nec ad onus ſuſti-
nendum: nec ad opus aliqđ faciendũ. Sic nec delicio-
ſus. Unde caſſiodorus: li. iiij. eplaꝝ. facile onus affli
ctiõis ſentit: qui vti delicijs conſueuit. Ideo perſone de-
licioſe ⁊ delicijs eneruate dicũt. Hier. xxxj. Uſquequo
delicijs diſſolueris filia vaga. Iſte ſunt que vires ener
uant: ⁊ priuant fortitudinẽ. ¶ Scđo dico: ꝙ iſte mẽ
tes ꝑteruant in mali magnitudine: qꝛ. ſ. iſte ſunt qui
bus mentes indurantur ⁊ obſtinantur in malum: ſimiles
illi lacui hybernie: vbi baculus immiſſis partim in-
duratur in lapidem: partim cõmutatur in ferrũ. Et
illi fluuio dicto ſilerus: vbi ſm Pli. Non ſolũ ligna
immo etiam volatilia lapideſcunt: qꝛ. ſ. ſi ibi aues ali
quam inieceris poſt tempus in lapidem cõmutatam
videbis. Talis eſt fons ⁊ fluuius deliciarum: qꝛ ꝓcer
to quiſquis ibi imergitur in ferrum ⁊ lapidẽ. i. in ob
ſtinationem ⁊ duriciam cõmutatur: ⁊ in cunctis ma
lis vitijs induratur. Exemplum de roboã qui ad con-
ſilium iuuenum q̃ ſecũ in iuuentute in delicijs fuerãt
enutriti: dura reſponſa pplo dedit: ⁊ ideo regni ſui de-
cem partes amiſit: ſicut dr. ij. Para. x. Ideo bñ dr. Ec-
cli. xxix. Qui delicate a puericia nutrit ſeruum ſuũ
ipſum in fine ſentiet cõtumacem. Iſte ſunt ergo q̃ mẽ
tes ꝑteruant in mali magnitudine. ¶ Tertio dico: ꝙ
delicie culpas aceruãt in mali multitudine. Sicut. n.
paludes ⁊ loca humida ⁊ ſtagnoſa ſolent multas her
bas inutiles generare: ranaſq; ⁊ ſanguiſugas: ⁊ alia
immunda aĩalia generare: ſic dicã de paludibus deli
ciarum: qꝛ multas malas herbas: ideſt multas ma-
las conditiones generant: ⁊ multa vitia ꝓcreant ⁊ ꝓ-
mulgant. Iſte ſunt eñ q̃ generant. ſ.

Luxurie feditatem.
Inuidie prauitatem
Inſolentie leuitatem.
Auaricie facultatem.

Luxurie dico feditatẽ. vñ. ij. Petri. ij. Delicijs affluẽtes i ꝯuiuijs luxu-
riantes: vobiſcum oculos habentes plenos adulterij
Item inuidie prauitatem. Deut. xxviij. Homo delica
tus ⁊ vite luxurioſe: valde inuidebit fratri ſuo. Item
ornatus ſeu inſolentie leuitatẽ. Uñ filiabus ſyon loq
tur. Dauid dicẽs. ij. Reg. j. Saul veſtiebat vos cocci
no in delicijs. Item auaricie ruditatẽ. Unde Iob. xxx.
Eſſe ſub ſentibus delicias computabant. Patet er-
go quomodo delicie culpas aceruant in magna mul
titudine. ¶ Quarto dico: ꝙ penas reſeruant cum
graui meſtitudine ſcilicet penas infernales: quia ſcꝫ
delicie nunc ſunt dulces ſuis poſſeſſoribus. Finaliter
vero erunt amare ſcꝫ in inferno penas ꝑ ipſis ſentien
tibus. Uñ iſte ſunt ſicut fluuius ſchyticus dictus hy
panis qui in ſuo principio dulcis eſt: in fine vero ama
rus. Fons enim infauus ductus ex montibus apenni
nis ipſum ſubintrat: qui totam eius ſubſtantiam in
amaritudinẽ mutat: ſicut dicit Solinus. Sic vere eſt
fluui⁹ delitiaꝝ. In principio eñ. i. in vita dulcis eſt bi-
bentibus ⁊ guſtantibus: cũ vero fons infauus exãpe⁹
id eſt mors ſe ſibi adiunxerit: tũc amariſſimus malis
erit: in quãtũ. ſ. deus ꝓpter hmõi fluuiũ: penarũ ama
ritudinẽ ipſis dabit. Uñ de mala muliere. i. de carnis
voluptate: ⁊ mundi delitioſa proſperitate: dr Prouer
bio. v. Fauus diſtillans labia meretricis: nouiſſima ve
ro eius amara velut abſynthiũ. Ideo de ciuitate baby
lonica prius delitioſa dr Apoca. xviij. Quantũ glorifi
cauit ſe: ⁊ in delitijs fuit: tantũ date ei tormentũ ⁊ lu-
ctũ. ⁊ Baruch iiij. Delicati veſtri ambulauerũt vias
aſperas. Sic ergo patet ꝙ ſunt delitie corporales que
ſunt abijciende. ¶ Secũdo dicã ꝙ ſunt delitie ſpirita F
les que ſunt recipiende. ⁊ iſte ſunt ille in quibus dele-
ctatur vir perfectus ⁊ affectus bene diſpoſitus: ⁊ per
gratiã moderatus. Et ſequendo Mauriciũ diſtingue
ſuper hoc ⁊ dic: ꝙ tres potẽtie anime in iuſtis ſuas ha
bent delitias ſpeciales: qꝛ ſcꝫ

Rationalis: q̃ tẽdit in verũ: petit delitias ſcientiarũ.
Iraſcibilis: q̃ tẽdit in arduũ: petit delitias eminẽtiaꝝ.
Cõcupiſcibilis: que tendit in bonũ: petit delitias ami
citiarũ. ⁊ ſic dico ꝙ delectat. Rationalis in veritate.
Iraſcibilis in dignitate. Cõcupiſcibilis in bonitate et
caritate. Dicã ergo ꝙ viro iuſto valde ſunt delitioſe
ſcientie mentẽ illuminãtes Ps. Nox illuminatio mea
in delitijs meis. Itẽ eminentie xyma vilipendentes: ſcꝫ
excellentie virtutũ. Unde Cãtico. viij. Que eſt iſta que
aſcendit de deſerto delitijs affluens: innixa ſuper dile-
ctum ſuũ. Anima enim de deſerto. i. de ſterilitate
peccati aſcendit. virtutũ eminentiã appetẽdo delicijs
affluit. virtutũ affluentiã occupando ſuper dilectum
ſuum: xpm innititur. in virtutum excellentia quieſcen
do. Item iuſtũ delectant amicicie bonos recipientes.
de quo Prouer. viij. Delicie mee eſſe cũ filijs hominũ
Magne enim ſũt delicie habere ſecũ quẽ quis diligit.
Iſte ſunt ergo delicie iuſtoꝝ: q̃. ſ. ꝯſiſtũt In amore dele
ctabili. In honore admirabili. In ſplendore demõſtra
bili Iſte ſunt ergo delitie ſpirituales que ſunt recipiẽ
de. ¶ Tertio dico ꝙ ſunt delitie ſupernales: que ſunt G
concupiſcende. ſ. delitie glorie paradiſi. ſ. que ſunt ſan
ctorum ⁊ beatorum: ⁊ hoc maxime

Propter loci amenitatem inexterminabilem.
Propter rei immenſitatem incõparabilem.
Propter rei vicinitatem inſeparabilem.
Propter pacis tranquillitatem interminabilem.
Propter corporis formoſitatem ſeu claritatem inob-
fuſcabilem. Ibi enim eſt loci amenitas inexterminabi
lis, ſcilicet paradiſus. Ezechielis. xxviij. Tu ſignacu
lum ſimilitudinis plenus ſapientia: et perfectus de-
core: in delitijs paradiſi dei fuiſti: omnis lapis precio
ſus operimentum tuum. Item ibi eſt rei immenſitas
incomparabilis: quia ſcilicet ſancti hauriũt ibi in ple
nitudine quicquid volunt. Eccleſiaſtes. ij. Nõne me-
lius eſt comedere et bibere et oſtendere anime ſue bo-
na de laboribus ſuis: et hoc de manu dei eſt: quis de
uorauit et delitijs affluet ſicut ego. Item ibi eſt dei vi
cinitas indiſſolubilis: vnde de anima beata poteſt di
ci illud predictum Canticorum. viij. Delitijs affluens
innixa ſuper dilectum ſuũ. Et illud Iob. xxij. Super
omnipotentem delitijs afflues. Item ibi eſt pacis trã
quillitas imperturbabilis. Unde Eſaie. lxvj. Replea-
mini vberibus conſolationis veſtre: vt mulgeatis et
delitijs affluatis ab omnimoda gloria eius: quia hec
dicit dominus. Ecce ego declinabo ſup eam quaſi flu-
uium pacis. Item ibi eſt formoſitas ſeu claritas inob
fuſcabilis. Unde anime beate dicitur. Canti. vij. Qꝫ pul
cra es: ⁊ ꝙ decora chariſſima mea i delitijs tuis: ſtatu
ra tua cõſimilata eſt palme. Sic ergo pꝫ quomõ ſunt

Ayuntamiento de Madrid

delicie ſpirituales q̄ ſunt beatoꝝ. Spiritales que ſunt pfectoꝝ. Eternales ſeu coꝛpoꝛales q̄ ſunt peccatoꝛum. Sufficit. Uide ſupra de delectari.

A **Delictum. Delinquere.** Nota ꝙ delictū dr̄ quaſi derelictum. Et delinquo quaſi derelinquo. Delicta enim ſunt peccata: que per obmiſſionem ⁊ derelictionē cōmittuntur. Peccata aūt ſunt illa que ꝑ cōmiſſionem fiunt: q̄uis vnum pro alio aliquotiens aſſumatur. Notabis ergo ꝙ delicta ſunt.

Profunde meditanda.
Abunde vacuanda.
Rotunde declaranda.
Sagaciter detegenda.
Humiliter petenda.

Igitur dico ꝙ debēt pfunde meditari per cōpunctionem. Illa enī eſt virtuoſa medicina: que attrahit de pfundo. Sic eſt contritio ⁊ cōpunctio. De peccatoꝛe enim legitur. Prouer. xviij. Quod cum in pfundum peccatoꝛum venerit cōtemnit: neceſſaria eſt ergo foꝛtis compunctio ⁊ contritio: vt de iſto pꝛofundo obſtinationis attrahat ⁊ extrahat congeriē delictoꝝ. Unde de iſta medicina poteſt exponi illō. Sap. x. Hec vēditum iuſtū non dereliquit: ⁊ eduxit illū a delicto ſuo Item debent abunde vacuari per confeſſionem: dicēs ſacerdoti ſuo ⁊ deo illud. ps. Delicta mea a te nō ſunt abſcondita. Dic de illo leone in deſertis affrice: qui lignum ⁊ ſpinam habens in pede recurrit ad hominē ad arboꝛem timoꝛe eius fugientem: ⁊ oſtendens pedē applaudens ⁊ lambens miſericoꝛdiam imploꝛabat; quod videns homo truncum extraxit. Leo videns ꝙ ſanatus erat: in pꝛemium venationes ei attulit: ſicut ponit Pli. Sic ⁊ tu delicta debes homini: id eſt ſacerdoti diſcreto ⁊ rationabili oſtendere: vt te poſſit a pe-
B riculo liberare. Unde in pſal Delictum meum cogn. tibi feci. ¶ Item debent rotunde declarari per circūſcriptionē. Nam nude ⁊ clare debet omnia dicere: et non cumulate nec inuolute debemus in confeſſione vitia declarare. ij. Para. xxviij. Quare vultis adijcere ſuper peccata veſtra ⁊ cumulare delicta. ¶ Itē debēt ſagaciter reuelari per verecundam confeſſionem: excepta enim confeſſione ſacramentali: nullus debet delicta ſua dicere vel ꝑpalādo publicare: nec de malis ſuis aliqualiter ſe iactare: ſed potius ipſa diſcrete abſcōdere ⁊ velare. Exemplo catti ⁊ putoꝛij qui quodam inſtinctu nature ſua ſtercoꝛa ſtudent cū egeſta ſunt operire. Unde Eccli. xix. Si eſt tibi delictū: noli denudare. Itē debent humiliter pꝛecari per oꝛationē: hoc eſt dictū ꝙ pro peccatis ſuis debet quilibet deū ⁊ ſanctos humiliter depꝛecari: dicēs domino illud. ps. Delicta iuuentutis mee ⁊ ignoꝛantias meas ne memineris domine. Eccli. xxix. Aperiet os ſuum in oꝛatione: ⁊ pro delictis ſuis depꝛecabitur. Et bꝛeuit peccata ſcelera ⁊ delicta noſtra omnino ſunt dimittenda: abſtergenda: abluenda ⁊ delenda: alī pꝛoculdubio erunt in inferno terribiliter punienda: quādo ſcʒ teſte ſcriptura. Eccli. xxvij. Conteret cum delinquente delictū. Nā ꝑ certo delictum quod hic per penitentiam non diluitur puniendū in inferno perpetuo reſeruatur: ⁊ ſub ſecreto diuine expectationis ſignat. Job. xiiij. Signaſti quaſi in ſacculo delicta mea. Debent igit̄ iſta nūc deleri ⁊ euacuari. Et ſi foꝛſitan ignoꝛant debet eoꝛum notitia a deo pꝛecibus impetrari. Exemplo Job qui dicebat domino. Job. xiij. Quantas habeo iniquitates ⁊ peccata ſcelera mea atq̄ delicta oſtēde mihi. Sufficiant iſta de delicto. Uide infra vbi peccatum de delictis particularibus: ſicut eſt auaricia: de qua Eccli. xj. Si diues fueris: non eris immunis a delicto. Superbia illud pſal. Priuſq̄ humiliarer ego deliqui. Luxuria. ij. Petri. ij. Oculos habentes plenos adulterij et inſatiabilis delicti ⁊c. Unde ſi vis in titulis particularibus.

A **Delonge.** Quia illud dicitur eſſe lōge ſeu lōginquum ab altero quod valde diſtat ſeu ſeparatur ab eo. Termini vero longinqui ⁊ diſtantes ſunt. Deus qui diſtat a peccatoꝛe. Paradiſus qui diſtat ab iſto mundo. Peccati ſtatus qui diſtat a deo. Moꝛs iudiciū ⁊ infernus qui diſtāt a coꝛde peruerſo: notabo bꝛeuiter ꝙ in ſcriptura eſt.

Unum delonge quo iuſti moꝛantur.
Unum delonge quo ſancti letant.
Unum delonge quo mali vagantur.
Unum delonge quo praui grauant.

Dico ergo ꝙ eſt vnū delōge ſeu a longe. i. vna longinquitas viroꝛum iuſtoꝛum. Et iſta pꝛocerto eſt vna que ſtimulat amoꝛem. que eſt quando iuſtus ſentit ſe in vita iſta eſſe a deo perſonaliter remotum ⁊ longinquum; conquerens de incolatu miſerie cum dauid dicens in . ps. Heu mihi domine quia incolatus meus pꝛolongatus eſt. Iſta etiam eſt vna longinquitas q̄ incutit timoꝛem. Et hoc eſt quando homo reputat ſe eſſe longe a deo per peccatum: quando etiam ſe dignum reputat longe ſtare: nec ad deum requirendū nimis pꝛope id eſt familiariter audet accedere: nec ad ſtatum dignitatis procedere ſeu appetere; ſed potius in humilitate: timoꝛe ⁊ reuerentia ſolet delonge depꝛecari. Sicut de illo publicano legitur. Luce. xviij. Publicanus a longe ſtans nolebat nec oculos ſuos ad celum leuare: ſed percutiebat pectus ſuum dicens. Deus pꝛopicius eſto mihi peccatoꝛi. Et ſequitur. Quod iſte iuſtificatus deſcendit in domum ſuā. Iſta eſt etiam vna longinquitas fugiens hoꝛroꝛem. i. periculū ⁊ peccatum: quia ſcilicet ille qui in ſtatu gratie cōmoratur a peccato ⁊ inferni periculo elongatur: ⁊ etiam quandoq̄ perſonaliter a mundo: ⁊ a mundi tumultu ad religionem vel heremum fugiens ſegregatur. ps. Ecce elongaui fugiens ⁊ manſi in ſolitudine; ⁊ talis eſt ergo bona longinquitas. Sicut enim naturaliter fit ꝙ planete qui aliquantulum longe diſtant a ſole magis foꝛtunātur ab ipſo: quā alij qui nimis ambulant ꝑpe eum: quia videlicet omnes illi qui ſibi in linea ecliptica coniunguntur omnes a ſuis radijs cōburuntur: vt dicunt aſtronomi. Sic dico ꝙ illi qui tali longinquitate a deo reputant ſe diſtantes: maioꝛa bona ⁊ ſpiritualia ⁊ eterna ab ipſo recipiunt: ꝙ illi q̄ per pꝛeſumptionem ſe ipſius familiares reputant et pꝛopinquos: ſicut de publicano ⁊ phariſeo fuit viſū. Luce. xviij. Igitur bꝛeuiter notabo ꝙ nos debemus.

Delonge contemplari celeſtem beatitudinem.
Delonge memoꝛari diuinam celſitudinem.
Delonge perſcrutari ꝑpꝛiam magnitudinem.
Delonge comitari ſupernam altitudinem.
Delonge clamare deum collaudando.
Delonge ploꝛare culpas recoꝛdando.
Delonge currere ſalutem rogando.
Delonge ſiſtere vltra non audendo.
Delonge tremere penas attendendo. B

¶ Igitur de iſto delonge ſupradicto modo tripliciter expoſito poſſumus acute celum contemplari: quia ſcʒ licet ſimus in pꝛeſenti vita longe a paradiſo ⁊ a celo eius. tamen bona contemplari valemus. De monte acbos enim qui eſt in grecia legitur ꝙ vmbꝛa eius vſq̄ in lemnos inſulam per tredecim milia paſſuū longiſſime pꝛotenditur: ſicut ponit Solinus. Sic dicam ꝙ licet nos qui ſumus in inſula huius mundi: remoti et longinqui ſumus a monte paradiſi: vmbꝛa tamen ſue opinionis ⁊ fame venit ad nos; ita ꝙ ipm montem ſaltem ſub vmbꝛa et enigmate poſſumus contemplari; et eius felicitatem ⁊ bona cognoſcere ⁊ videre. Exemplo aquile delonge contemplantis eſcā ſicut dr̄. Job. xxxix. Regem in decoꝛe ſuo videbunt: oculi eius cernent terram delonge. Item de iſto delōge poſſumus aſtute amiciciam dei recoꝛdari. Homo enim licet ſit in terra longinqua: tamen ſemper conſueuit recoꝛdari de ſuis benefactoꝛibus ⁊ amicis. Sic nos de mūdo iſto ⁊ alijs pdictis longinq̄s locis recoꝛdari debem9 de deo ⁊ de ſanctis. Zach. x. Seminabo eos in populis de longe recoꝛdabuntur mei ⁊ viuent. Item de iſto delōge poſſumus pꝛofunde rememoꝛari q: ſcʒ

Ayuntamiento de Madrid

quia ſcilicet de iſto ſtatu debemus attendere ad illa
que ante longe fuerunt ⁊ que in tempus longinquuʒ
erunt. ſ. quid fuimus: quid fecimus: quid facienius:
⁊ quid erimus. Jdeo dicit. Eſa. xlix. Audite inſule ⁊ at
tendite populi de longe. Compa hominē inſule q̄ de
longe diſtat a terra: ⁊ cōtinue marinis fluctibꝰ verbe
ratur: quibus etiam cingitur ⁊ artatur. Sic nos qui
hic a terra viuentium longe diſtamus fluctus tribu=
lationum continue ſuſtinemus: ⁊ ideo anima ſancta
in iſta longinqua regione exulans cōpatur naui: que
de longe venit ad portū: ⁊ que a deo ꝑ creationeʒ amiſ
ſa: ad hanc longinquam regionem miſſa: inde redit
ad portum paradiſi virtutum mercibꝰ onerata. ꝓue.
xxxj. facta eſt quaſi nauis inſtitoris de longe portās
panem ſuū. Jtem de iſto de longe poſſumus deū comi
tari: ſcʒ ꝑ gratiam ⁊ caritatem: vnde de mulieribus q̄
venerant a longe ⁊ de longe dicitur. Marci. xv. Erāt
aūt ibi mulieres de longe aſpicientes ſcʒ maria mag=
dalena ⁊c. Simus ergo ſicut regina ſaba que de lōge
venit ſalomonem videre. Sic ⁊ nos de mūdo iſto vſqʒ
ad paradiſuʒ vadamus videre xp̄m: per ſpeʒ: deſideriū
⁊ amorem dicentes deo ⁊ angelis illud qđ dixerūt ga=
baonite. Joſue. ix. De terra longinqua venimus ſerui
tui vobiſcum pacem facere cupientes. Jtem de iſto de
longe poſſumus deum deprecari. Uox em̄ de longin=
quo pōt audiri. Sic orō humiliātis ſe penetrabit nu=
bes. Eccli. xxxv. vnde. ij. Eſdre. v. dicitur Nō tuba ca=
nebant magnifice ita vt a longe audiri poſſet. Jteʒ de
iſto de longe poſſumus culpas lamentari. Exēplo pe=
tri qui fleuiſſe amare legitur: qꝛ đ ipſo legit̄. Math.
xxviij. Marci. xiiij. Luce. xxij. Nō ipſe a longe dn̄m ſe
quebatur: Jtem poſſumus de iſto longinquo affectu
deo copulari. Exēplo illius: de quo đꝛ. Luce. v. Quod
videns ieſum a longe cucurrit ⁊ adorauit euʒ. De tali
enim longinquitate venitur ⁊ appropinquat̄ ad deū.
Eſa. lx. Filij tui de longe venient: ⁊ filie tue đ latere ſur
gent: quod finaliter erit in paradiſo: qꝛ nullus ibi re=
cipitur: niſi veniat de tali longinquo. Eſa. xlix. Miſe
rator eorū reget eos: ⁊ ad fontē aquarū potabit illos
Ecce iſti de longe venient ⁊c. Jtem de iſto de longe poſ
ſumus remote a deo morari ſcʒ nos reputare indignos
accedere familiarius ad deū ſed cum timore ⁊ reueren
tia longe ſtare: ſicut ſupra dictū eſt de publicano. Un
de. Luce. xvij. dicitur de decem leproſis: ꝙ ſteterunt a
longe ⁊ leuauerunt vocem dicentes. Jeſu p̄ceptor mi
ſerere noſtri. Et ſequit̄: ꝙ iſti a domino ſunt ſanati: qꝛ
ſcʒ illi a deo melius ſanantur: qui ſe indignos dei pre=
ſentia opinant̄: ⁊ qui longe ſe eſſe meditantur. Deus
enim vult ꝙ homo non nimis de ſe confidat: ſʒ ꝙ cul=
pas preteritas recolens in ſuo animo lōge ſiſtat. Ex=
emplo Abſalonis: qui licet recōciliatꝰ eſſet patri ſuo
Dauid noluit tamen rex ꝙ faciem eius ſtatiʒ videret
ſed ꝙ aliquantulum longe ab eo in domo Joab rema
neret: tandē vero finaliter ipſum ad ꝓpriam domum
recepit: ⁊ ad oſculū pacis admiſit. ij. Reg. xiiij. Sic vere
dato ꝙ peccator ſit deo reconciliatus ꝑ pn̄iam: ⁊ da=
to ꝙ veniam obtinuit delictorum: nō debet tamē ſta=
tim de ſalute preſumere: nec regi patri ſuo deo famili
arius ſe iungere: ſed adhuc cum timore ⁊ reuerentia
longe ſtare: quoſqʒ ſpiritalibus aſſuetꝰ: poſſit paula
tim ſummi ſecreti palatium per contemplationem ⁊
deuotionem intrare regis faciem videre: ⁊ oſculum ca
ritatis habere. Unde de amicis xp̄i dicitur. Luce. xxiij
Stabant autem omnes noti eius a longe. Jteʒ de iſto
de longe timendo poſſumus penis conturbari. De lō
ge em̄ poſſumus videre inferni tormenta. Mons em̄
ethna qui ſemper ardet de longe videtur. Unde de fi=
lijs iſrael legitur. Exodi. xx. Quod totus populus au
C diebat voces: ⁊ videbat lampades montemqʒ fumi=
gantem. Et ſeqtur. Steteritqʒ populus de longe ⁊c. Sic
igitur viſum eſt ꝙ ē vnū longe ſeu vna longinquitas
hominum iſtorum. ¶ Secundo dico ꝙ eſt vna longi
quitas hominum ſanctorum: ⁊ etiam beatorū: et iſta
eſt paradiſus: que longe diſtat a mundo et etiā a pec=
catore. Hiere. xlvj. Saluum te faciam de longinquo
De iſto ergo longinquo chriſtus venit ad nos redimē
dū. Jn iſto lōginquo manet beatus ad deum videndū
Unde de chriſto inde venientem dicitur Eſaie. xlvj. Uo
cans ab oriente auem: et de terra longinqua viruʒ vo=
luntatis mee. De iuſto vero ibi deū videnter deo fruē
te poteſt dici illud Job. xxxix. De longe oculi eius pro
ſpiciunt. ¶ Sed tertio dico: ꝙ eſt vna longinquitas
hominum peccatorum qui ſcilicet de longe ſtant per
mentis obſtinationem: nec deo appropinquant ꝑ ca=
ritatem ⁊ dilectionem. Unde de peccatore in figura
filij prodigi dicitur Luce. xv. ꝙ peregre profectus eſt
in regionem longinquam: id eſt in ſtatum peccati: in
quo ſcilicet morantur homines: qui ſemper ſtudent
alijs malefacere: ſicut dicitur Hieremie. v. Adducam
ſuper vos gentem de longinquo. Et Deutero. xxviij.
Adducet dominus ſuper te gentem de longinquo: gē=
tem procaciſſimam: que non deferat ſeni: nec miſere=
tur paruuli. ¶ Sed quarto dico: ꝙ eſt vna loginqui=
tas hominum damnatorum: qui ſcilicet longe ſunt
a deo: ab amicis ⁊ ab omni ſolacio. Unde de deo tales
punience dicitur Michee. iiij. Judicabit inter popu=
los multos: et corripiet gentes fortes vſqʒ ad longin=
quum. Jſta enim gens eſt ſicut inſula tile. vbi in hye=
me pro eo ꝙ valde longe eſt a ſole nulla lux ſolis lucet
immo quaſi per medium anni continuam habet no=
ctem: ſicut per alium annum medium ſemper habue
rat diem. Sic vere de peccatoribus qui a ſole iuſticie
deo ſunt valde longe. quia ſcʒ longe a peccatoribus
ſalus. iſti dico quia per medium annum. i. in vita pre=
ſenti quaſi continue habent diem mundane proſpe=
ritatis: ideo ibi per alium medium annum. i. per to=
tum tempus vite future habebūt noctem eterne ⁊ con
tinue aduerſitatis. Unde de talibus tribulatis poteſt
dici illud Hieremie. viij. Dolor meus ſuper dolorem:
in me cor meum merens et ecce vox clamoris filie po=
puli mei de terra longinqua. Sic ergo viſum eſt ꝙ de
longe ſumitur multis modis. Uide infra in litera L
vbi longe.

Delubra. Nota ꝙ delubra dicebantur idoloꝝ
tēpla: per q̄ poſſunt intelligi viri pec
catores ⁊ eorū ſtatus ⁊ domus: qꝛ. ſ. iſta delubra

Diuitijs cumulantur.
Leticijs iocundantur.
Finaliter tn̄ meſticijs atterunt̄.

¶ Jbi ergo inue
niunt̄ diuitie tē=
porales. vn̄ Joe=
lis. iij. Argentum em̄ ⁊ aurū deſiderabilia ⁊ pulcerri=
ma intuliſtis in delubra veſtra. Jtem ibi inueniunt̄ le
ticie mundiales. Unde Eſaie. xiij. dicitur. ꝙ ibi reſpon
debunt vlule in edibus eius: ⁊ ſyrene in delubris volu
ptatis. Jteʒ ibi inueniunt̄ finaliter meſticie eternales
Eſa. xxvij. Nō ſtabunt luci ⁊ delubra: qꝛ ſicut đꝛ Hie=
re. xliij. Deus delubra deoꝝ egypti cōburet igni ⁊c. a

Demoliri. Nota ꝙ demoliri idem eſt qđ de=
ſtruere: diſſipare: vel delere. Et đꝛ
a de ⁊ mola: acſi diceret̄ ꝙ res tūc ꝓpe eſt demolita vel
deſtructa: quādo acſi cū mola eſſet penitus cōminuta
Signat ergo ꝙ eſt demolitio triplex ſcʒ

Jnterior que eſt culpe: q̄ virtutes frāgit.
Exterior: que eſt miſerie ⁊ terrena tāgit.
Poſterior: q̄ eſt pene ⁊ aīas angit.

Sic ergo dico ꝙ

Demolitur cōſciētia peccatis oppreſſa.
Demolit̄ eccleſia tyrānis obſeſſa.
Demolitur aīa tormētis immerſa.

Dico ergo
ꝙ conſcien
tia per pec=
cata demo
litur ſpūali
ter. Unde
illi ciuitati
peccatrici đꝛ Ezech. xvj. demoliētur ſup. demones pro
ſtibulum tuum nudabunt te veſtimentis tuis ⁊ aufe
rent vaſa decoris tui. Jtem eccleſia per tyrannos de=
molitur temporaliter: per tyrannos dico exteriores
quales ſunt principes ſeculares. ij. Paralipomenon
xxxvj. Jncenderunt hoſtes domum dei et deſtruxerūt
murū hieruſalē et quicq̄d precioſum fuerat demoliti
ſunt. Seu etiā ꝑ tyrānos inferiores quales ſunt mali

Ayuntamiento de Madrid

prelati:qui.ſ. eccleſias ſuas ſpiritualiter ⁊ tēporaliter
demoliunt ⁊ grauant;ita ꝙ de quolibet poteſt dici il-
lud.Treñ.ij. Diſſipauit quaſi ortum tentorium ſuū
demolitus eſt tabernaculum ſuū.Et illud Hiere.xij.
Paſtores multi demoliti ſunt vineam meam.Itē per
tormenta demolitur impius ſeu anima eternaliter.j.
Reg.xv.Percute amalech;⁊ demolire vniuerſa eius.
B ¶ Et nota ſi vis vlterius:ꝙ ſiue agatur de demolitio
ne ſpūali: temporali: vel eternali:deus demolitur vel
demoliri patitur multa genera perſonaꝝ videlicet.

Superbos ⁊ pſumptuoſos.	De ſupbis ptz.p-
Immundos ⁊ voluptuoſos.	uer.xv.vbi dr.Do
Auaros ⁊ ambitioſos.	mos ſupboꝝ dmo
Hypocritas ⁊ ſupſtitioſos.	lit dñs.⁊.ij. Pa-

ra.xxxj.Demoliti ſunt excelſa:de immundis vero ⁊ lu
xurioſis pōt dici illud.j. Reg.xv. Quicquid vile ⁊ re-
probum fuerit demoliti ſunt.De auaris etiam pōt in
telligi illud.Joel.j.Deſtructe ſunt apothece:demoli-
ta ſunt horrea ⁊c.Horrea em̄ vbi aggregantur grana
diuites auaros ſignant. In quibus ſcz diuitie congre
gantur. De hypocritis autem ⁊ falſis religioſis dici
poteſt illud . Ezec.vj. Diſperdam excelſa vr̄a:demoli
ar aras vr̄as.confringēt ſimulachra vr̄a ⁊c. Uide vbi
deſtruere ⁊ in alijs ſimilibus.

A

Demō. Demones. Demonium.

De demonibus quid ſunt in natura: in culpa:in
officio:in exercitio:nihil ad preſens.In ſcōo em̄ li.ſen
tentiarū ⁊ in ſcriptis mgr̄orum inuenies de eiſdē. De
opinione aūt quorundam antiquoꝝ vicz Platonis.
Termegeſti;⁊ alioꝝ de differentia demonuz ⁊ cacode
monum : ⁊ alijs plurib⁹ vide Aug.de ciui.dei lib.viij.
ix.xvj.⁊c. Hoc ergo ſolum notabis: ꝙ per demonē vł
demonium pōt intelligi peccatum vel peccator. Et p̄
mo dicamus ꝙ per demoniū pōt intelligi peccator:q̄
ſcz demone inſtigante:demonia.i.peccata ſecum con-
tinens:demoniacus efficitur ⁊ malignus. Demō em̄
interpretatur ſanguineus: meror:ſeu iniquitas ſuffi-
ciens ſm̄ Hiero.Sic dicam ꝙ peccator eſt ſanguine⁹
quia maculatus infectione. Eſt meror:qr cōtriſtatur
deſperatione. Eſt iniquitas ſufficiens;qr ſcz ſatis eſt
iniquus vt eſſe debeat in damnatione.Talis ergo de-
mon:demonium vel demoniacus:poteſt figurari ī il-
lo de quo dicit.Mat.xij.Oblat⁹ eſt ei demonium ha
bens;cecus ⁊ mutus.Et ſi vis notare de tali demonio
dic ꝙ iſti ſunt demones :quia

B Inuicem ſunt ligati.	Sunt ergo demo-
Lumine ſunt priuati.	nes vel demonia:
Loquela ſunt orbati.	qr glomerant ſoci
Legibus ſunt ſoluti.	aliter: vnus em̄ iu
Ueſtib⁹ ſunt exuti.	uat aliū contra bo
Fecibus ſunt imbuti.	nos.vñ eſa.xxxiiij.
Omnibus ſunt acuti.i. infeſti.	Occurrent tibi de
Senſib⁹ ſunt aſtuti.	monia: onocētau

rus ⁊ piloſus clamabunt vnus ad alterū . Item exe-
cant cordialiter. Demon em̄ per obſtinationem exce
catus eſt:ſic et peccator.Lumen em̄ oculi dextri perdi
dit: ſcz gr̄am:lumen vero oculi ſiniſtri hz lippuz ⁊ ob
ſcurum ſcz fidez.Unde illud predictū.Math.xij.Ob-
latus eſt ei demonium habens.Item iſti obmuteſcūt
dānabiliter.Muti em̄ ſunt a laude dei confeſſione ⁊
orone.Unde Luce.xj .Erat ieſus eijciens demoniuz ⁊
illud erat mutum.Item inſoleſcūt mirabiliter De de
moniaco em̄ dr.Marci.v.ꝙ oīa vincula dirumpebat
in monumentis latebat:⁊ per deſerta currebat.Sic et
mali ita ſunt inſolentes: ꝙ oīa vincula mandatoruz
ꝯſtatutoꝝ dirumpunt in monumentis.i.in fetoribus
carnalitatis incumbunt:⁊ per deſerta huius mundi
vagabundi diſcurrunt. Itez nudi ſunt confuſibiliter
quia ſcz veſtes virtutuz ⁊ honeſte conuerſatiōis abij-
ciunt: ⁊ ſic confuſibiliter nudi fiunt. Uñ de illo demo
niaco legitur.Luc.viij.⁊.ix.Quod iam multis tempo
ribus non induebatur veſtimento nec in domo mane
bat. Item immundi ſunt indicibiliter: qr ſcz aliqua
ſunt demonia que in immundicijs ꝓcurandis dele
ctantur.Sic peccatores in carnalib⁹ immundicijs oc-
cupantur.Uñ de demonib⁹ legionis dicitur.Math.
viij Quod petebāt ꝙ mitterent in porcos. Porci aūt
voluptates carnalitatis deſignant.De alio demonia
co dr.Luce.viij.Quod in monumētis ⁊ non in domo
manebat.Monumentum em̄ vbi eſt cadauer ⁊ putre
do:qđ exterius pulcrum eſt:intus fetidū ⁊ qđ a monē
do dr monumentum:malam mulierez deſignat:q̄ ad
libidinem eſt admonitiua:corruptionis eſt contenti
ua: ⁊ exterioris pulcritudinis eſt oſtenſiua.Item aſtu
ti ſunt incredibiliter: qr.ſ.more demonū magne ſunt
fallacie atq̄ fraudis.Legi enim ꝙ quidā clericus vul
tu turpiſſimus: volens habere ingreſſum ad papam
qui erat tunc temporis;ꝑcuſſit ad ianuam fortiſſime
⁊ petenti ianitori quis eſſet . Reſpondit ſe eſſe demo-
nem:q̄ omnino loqui pape volebat. ianitor viſa facie
eius turpi ⁊ terribili:ſtatim cucurit ad papaz aſſerēs
demonem eſſe ad ianuam qui omnino ſibi loqui vole
bat.Papa autem commendans ſe deo:ipſum venire
mādauit.Qui cum veniſſet: papa credens ipſum eſſe
demonem propter deformitatem vultus:petijt ab eo
vtrum eſſet demon. Ita inquit ſum:qr demon eſt ſpi-
ritus ſcientificus :⁊ ego ſum ſimiliter clericus lr̄atus
Iſta inquit finxi ianitoribus tuis:vt ingreſſum habe
rem ad te. Per iſtam ergo aſtutiam ad papa habuit
quod petebat. Ecce ergo quō nomē demonis aſtutie
applicatur.Ideo de mala talium aſtutia pōt intelligi
illud.j.Thimo.iiij.Deſcendent quidam a fide:creden
tes ſpiritibus erroris ⁊ doctrine demoniorum. ¶ Itē C
cunctis nocent inſatiabiliter.De demonibus em̄ legi
tur ꝙ quos inhabitant:vexant mirabiliter ⁊ moleſtāt
.Et ideo magnuz erat gaudium : qñ demon de obſeſſo
corpore fugabatur. Sic mali ſemper ſuis nocent ſoci
is ⁊ vicinis.Math.xv.Filia mea male a demonio ve-
xatur.Qua ꝓpter nihil melius : niſi ꝙ tales eijciant
⁊ de ſocietate ⁊ patria expellant.Marci.xvj.In nomi
ne meo demonia eijciēt. Patet ergo quō per demonē
ſeu demonium pōt intelligi vir iniquus Sed ſi vis ꝑ
demonem ad literam intelligitur dyabolus: quia ſi-
cut in ſcriptura repperio.

	Iſte dico fraudes
Fallaciter fraudes machinatur	machinat fallaci
Rapaciter bonis aduerſat.	ter. Unde Apoca.
Tenaciter penis alligatur.	xvj ca.dicit.Dōe

ore ſpeudo prophete exierunt ſpūs demonioꝝ facien-
tes ſigna.Item bonis aduerſatur rapaciter. Unde in
ps. A negocio perambulante in tenebris :ab incurſu
⁊ demonio meridiano.Item penis alligatur tenaciter
ſcz poſt iudiciuz.Unde Thob.viij dr.Qđ raphael an-
gelus apprehendit demonium ⁊ religauit eum in de-
ſertū ⁊c.Uide de dyabolo:de temptationib⁹: aut frau
dibus : ⁊ nequicijs demonum: vide ſm̄ tabulam ī vo
cabulis infinitis. A

Demonſtrare.

Nota ꝙ demonſtratio eſt certa ⁊ immutabilis ali-
cuius rei oſtenſio ⁊ manifeſtatio. Igitur dico ꝙ cum
tres ſint anime potentie ſcz rationabilis: cōcupiſcibi
lis ⁊ iraſcibilis. Hinc eſt ꝙ quelibet naturaliter app̄e
tit ſuū obiectum ſibi monſtrari et oſtendi. Et ſic dico
ꝙ rationabilis vult ſibi demonſtrari vera ꝯcupiſcibi
lis bona:iraſcibilis ſumma . Appetimus ergo nobis
demonſtrari fidei certitudinez:que eſt veriſſima Uir
tutum ſanctitudinem que eſt boniſſima. Glorie ple-
nitudinem que eſt altiſſima . De veritate fidei dici po
teſt illud. Hiere.xj Dñe demonſtraſti mihi ⁊ cogno-
ui:quia ſicut:dr.Joh.v. Pater diligit filiū et omnia
demonſtrat ei. De bonitate virtutū dici poteſt illud
pſal. Uias tuas domine demōſtra mihi: et ſemitas
tuas edoce me . De celſitudine vero glorie poteſt dici
illud . Johan.v.Maiora demonſtrabit ei.Et.j.Cori.
xij.Adhuc excellentiorem viaz vobis demonſtro. Pri
ma ergo demonſtratio pertinet ad ſcientiā directiuaz
Scōa

Ayuntamiento de Madrid

Secunda pertinet ad gloꝛiam perfectiuam. Tertia ꝑtinet ad gloꝛiam electiuam et beatificatiuam. Iſta nõ proſequoꝛ. Uide de oſtendere.

A **Denarius.** Cum denarius ſit illud cuꝫ quo oĩa appꝛeciãtur. ⁊ ad cuius pꝛecium omnia cõmutantur: videtur pꝛopꝛie ꝙ denari⁹ poteſt ſignificare gloꝛiam paradiſi. que pꝛo eo denari⁹ dicitur. quia pꝛo obſeruantia decalogi tribuitur. et qꝛ iſto mediante pꝛecio ad decimuꝫ oꝛdinem peruenitur. Denarius ergo eſt illa res cum qua fiunt ſolutiones et retributiones omnium que debentur. Sic ergo notabo ꝙ denarius eterne retributionis.
Ex debito redditur laboꝛantibus.
Ex condigno traditur obſequentibus.
Ex gratia dabitur indigentibus.
Ex pꝛecepto reſtituitur pꝛeſidentibus.
Iſta ſunt enim quatuoꝛ genera perſonaruꝫ quibus denarij leguntur impenſi vel pꝛo eis expenſi videlicet. Illi qui laboꝛant bene operando: Unde Math. xx. dicitur ꝙ conuentio fuit facta cuꝫ operarijs vinee ex denario diurno. ⁊ in ſero acceperũt ſinguli ſingulos denarios quia videlicet illi qui in die pꝛeſentis vite in vinea eccleſie bene operando laboꝛant: in ſero moꝛtis denariũ eterne retributionis repoꝛtant. ¶ Item illi qui pꝛeſident bene obſequendo atq; regendo. Unde pꝛelati figurantur in ſtabulario Luce. x. Cui pꝛo cura ſauciati ſamaritan⁹ obtulit duos denarios quia ſcilicet pꝛelatis pꝛo obſequio quod in ſubditis impendunt dabitur duplex denarius. id eſt retributio gloꝛie ꝗ̃tum ad animã et ꝗ̃tum ad coꝛpus.
B ¶ Itẽ illi qui indigent pie ſupplicando. De pauperibus enim ⁊ famelicis dꝛ. Mar. vj. Euntes emamus ducentoꝛũ denarioꝛũ panes: ſupple pꝛo iſtis famelicis nutriendis. Ad denotandũ ꝙ retributio eterna multis datur ex mera gratia ſaluatoꝛis: dato ꝙ ſint pauperes virtutibus ⁊ inanes nullo merito pꝛocedente: ſicut etiã nunc damus denariuꝫ pauperi ſupplicanti. ¶ Item illi qui imperant bene gubernando. Xp̄s enim pꝛecepit denarium dari ceſari Luc. xx. Oſtendite mihi denariuꝫ. Sequitur. Reddite que ſunt ceſaris ceſari. Ad denotandum ꝙ etiam ipſi pꝛincipes ſeculi ſi bene rexerint non erunt exoꝛtes huius denarij. Circa que omnia aduerte quod dꝛ Apoc. vj. Bilibꝛis tritici denario: et tres bilibꝛes oꝛdei denario vno. Bilibꝛis enim ſunt due libꝛe. tres bilibꝛes ſunt ſex libꝛe. Igitur pꝛo tribus bilibꝛibus oꝛdei datur denarius et pꝛo vna bilibꝛa tritici datur ſimiliter denarius qꝛ ſcꝫ pꝛopter pꝛecioſitatem grani tantum pꝛecium datur ꝑ duabus libꝛis tritici. ſicut ꝑ ſex oꝛdei. In quo notatur ꝙ denarius eterne retributionis: ⁊ datur pꝛo tritico: ⁊ datur pꝛo oꝛdeo, i. datur pꝛo magnis meritis ⁊ pꝛo paruis datur perfectis hominibus qui ſunt triticuꝫ: ⁊ datur imperfectis qui ſunt oꝛdeum. Diuerſimode tamen datur qꝛ ſcilicet tantũ datur pꝛo duabus libꝛis tritici. ſicut pꝛo ſex oꝛdei. qꝛ ſcilicet tantã gloꝛiã percipiet vn⁹ perfectus. ſicut ſex ſimplices qui ſcilicet ſine meritis ex ſola gratia dei ſaluantur. Uide ſupꝛa de. Decem et de decima.

Denegare. Uide infra negare.

A **Dentes.** Nota ꝙ dentes in coꝛpoꝛe triplex habent officiũ. per qđ triplex virt⁹ in anima deſignatur. Dentes enim debent moꝛdere. Dẽtes habent maſticare. Dentes habẽt claudere. Dentibus enim illos quibus nocere volumus laceramus. Dentibus cibos quos intus trahimus maſticamus: Dentibus os et linguam claudimus et artamus. Et ideo per dentes poteſt intelligi virtus coꝛrectionis qua delinquentes puniuntur. Uirtus diſcretionis qua cibi. i. actus et opera maſticantur examinantur et diſcutiũtur. Uirtus locutionis circũſpecte qua nociue locutiones obſerentur et claudantur. Tales dentes habere debent viri eccleſiaſtici: maxime pꝛelati. Sicut enꝫ dicit quidam ph̄us dictus entgidius: filij apꝛoꝛũ cuꝫ dentibus naſcuntur: apꝛos enim inquit dentatos naſci pꝛobatum eſt. Et quia pꝛoccrto viri perfecti cũ ſpiritalib⁹ dentibus naſci debẽt. hoc eſt ꝙ ab ipſo natiuitatis ſue tẽpoꝛe in pꝛedictis virtutibus ſe tenentur exercitare. Can. iiij. Dentes tui ſicut greges tonſaruꝫ ouium que aſcenderunt de lauacro. Dentes inquit tue aſpere coꝛrectionis. Dentes tue honeſte locutionis. Dẽtes tue diſtricte ſucciſionis: dentes tue perfecte conconcluſionis. Ibi dentes debent eſſe ſicut greges qui aſcendunt loti de lauacro. i. de puritatis et innocentie cõditionis ſtatu qꝛ ſcꝫ ſemper debent eſſe mundi ⁊ loti Gen. xlix. Dentes eius lacte candidioꝛes. Iſti dentes debent in nobis perſeuerare: ſicut de Moyſe dicitur Deu. xxxiiij Quod vſq; ad moꝛtẽ non caligauerunt oculi eius. nec dentes ipſius moti ſunt. In quibus verbis aduerte: ꝙ ſicut dentes ſunt oꝛnamentũ oꝛis: ſic pꝛedicte virtutes ſunt oꝛnamentum anime: et ideo poſſumus dicere qđ pꝛelatus debet habere pꝛo dentibus.
Diſcretionis ſubtilitatẽ. Oculi eius non caligauerũt.
B Coꝛrectionis aſperitatẽ. Dentes: qꝛ ſunt duri ⁊ aſperi.
Durationis ſtabilitatẽ. Non ſunt moti inquit.
Dentes enim ſunt clari et albi: et cibos: vt dictum eſt: habent maſticare: Sũt naturaliter acuti et duri. Sũt etiam vt communiter ſtabiles et firmi. Et ideo per claritatem notatur coꝛrectio per ſtabilitatem deſignatur in bono perſeuerans duratio Habeamus ergo dentes maſticatiue diſcretionis Dentes caſtigatiue coꝛrectionis Dentes confirmatiue durationis: De dẽtibus diſcretionis videtur loqui Job. xix. Derelicta ſunt labia circa dentes meos. Labia enim eloquentie debent ſemper eſſe circa dentes diſcretionis et ſapientie. De dentibus coꝛrectionis dicitur Joel. j. Dẽtes eius vt leonis Unde de beſtia quarta dicitur Danie. vij. Dentes habebat ferreos: deuoꝛabat et comminuebat: et reliquũ pedibus conculcabat ⁊c. ¶ Dentes enim coꝛrectionis pꝛelati debent eſſe acuti et ferrei contra malos: vt ipſos ſuppeditent et conculcent. et edoment. pariter et caſtigent: Aduertamus tamen quod aliqua animalia ſunt que dentibus ſuis ledunt tantummodo alias malas beſtias. ſicut ſunt canes domeſtici. qui non habent moꝛdere niſi lupos et latrones. ⁊c. Alia autem ſunt que magis ledunt et moꝛdent tam bonas beſtias quam malas ſicut ſunt leones. et lupi. qui libentius moꝛdent agnos hedos quam leopardos et apꝛos. Sic vere in mundo iſto ſunt duo genera pꝛelatoꝛũ. iudicum et coꝛrectoꝛum ſcilicet quidam boni et domeſtici qui non moꝛdent nec pꝛemunt niſi malos. Alij vero ſunt crudeles et mali. qui plus moꝛdent et puniunt bonos ꝗ̃ malos: pauperes ꝗ̃ diuites. innocentes ꝗ̃ nocentes. De quibus dicitur deut. xxxij: Dentes beſtiarum immittã in eos. cum furoꝛe trahentium ſuper terram atq; ſerpentiũ. In quibus verbis oſtenditur ꝙ malis dentibus vtuntur guloſi ⁊ voꝛatoꝛes. Iſti ſunt dentes beſtiarum rapaces circa exactores. iſti ſunt furoꝛ trahentium linguoſi et detractoꝛes. Iſti venenum ſerpentium. iſti ſunt tres oꝛdines maloꝛum dentium de quibus dicitur Daniel. vij. Quod beſtia habebat tres oꝛdines dentiũ qui dicebant ei. Surge comede carnes plurimas: qꝛ vere iſta tria vitia gula rapina et detractio: carnes dicuntur plurimas deuoꝛare. qꝛ ſcilicet gula comedit carnes moꝛtuas. Num. xj. Adhuc carnes in dentibus eoꝛuꝫ: Rapina deuoꝛat carnes myſticas. ſ. diuitias alioꝛũ Job. xxi. De dentib⁹ illius auferebam pꝛedam: Detractio comedit carnes viuas Prouer. xxx. Gens que pꝛo dentibus habet gladios. Et in pſal. dicitur. Filij hominum dentes eoꝛum arma et ſagitte: et lingua eoꝛum gladius acutus. Iſti ergo ſunt tres oꝛdines dentium qui male ſunt pungitiui moꝛdaces et punitiui. Non ſic habeat pꝛelat⁹ dentes ſed iuſte dure et aſpere coꝛrectionis.
C ¶ Tertio habeat dentes cõſtantis perfectionis ⁊ durationis: quod oſtenditur cuꝫ dicitur. Qđ dentes eius non ſunt moti Dentes enim debent eſſe ſtabiles atq; firmi. Dentes

Ayuntamiento de Madrid

etiam inter cetera oſſa minus ſunt putribiles ſeu cor-
ruptibiles. ſunt enim quaſi perpetuo durabiles vt di-
cit Plinius. Sic vere ſpirituales dentes ſcilꝫ predicte
virtutes videlicet diſcretio contritio et vana locutio
debent in nobis eſſe ſtabiles perſeuerantes ⁊ inmoti.
Quādo enim dentes mouētur vel cadunt. ſignum eſt
ꝙ homo eſt nimis iuuenis vel nimis ſenex. Iſtis enim
duobus ſolet contingere caſus dentium. Sic vere cha-
riſſimi ſi dentes noſtri ſpirituales ſint mobiles et defi-
ciunt: nec in vllo ſtabili perſeuerantes: ſignū eſt ꝙ nos
ſumus ſenes per impotentiam: vel pueri per ignoran-
tiam. non debēt ergo moueri dentes noſtri. iob. xli. In
dētibus eius morabitur fortitudo. Quāuis hodie mul
ti poſſent dicere illud. Tren. iij. Confregit ad numerū
dentes meos ⁊c. Qd eſt contra illos qui comedūt res
acerbas. Quorum dentes fiunt ita ſtupidi ꝙ non poſ-
ſunt pungere vel mordere. Sic vere munera et fauores
faciūt dentes correctiōis ſtupidos et imbecilles. Amos
iiij. Dedi vobis ſtuporem dētium ⁊ indigentiā panū.
Non ſic: ſed habeamus dentes perſeuerātis durationis
Dentes exaſperantis correctionis: Dentes conſiderā-
tis diſcretionis. Et hec gratia breuitatis ſufficiunt de
dentibus: Ego autē dicā de dētibus inquātum ſignant
dyaboli crudelitatem ⁊ tyrannorū iniquitatē infra in
pluribus exemplis videlicet in tabula.

B **Denudare.** ſumitur pro reuelare ſecretū Ec-
cleſi. xix. Si eſt tibi delictum no-
li denudare. Item pro ſpoliare veſtimentum ſeu etiam
pro depauperare diuitiarum fundamentum eſa. xxiiij.
Diſſipauit dñs terram et denudauit eā Itē pro ſpolia
re ⁊ publicare delictum Ezech. xxiij. Denudauit forni-
cationes ſuas. ⁊c. Uide infra de nuditate reuelare.

Denunciare. Uide ſupra vbi annunciare.

Denuo. Uide vbi iterum rurſus ⁊ deinde.

Deorſum. Nota ꝙ iſtud aduerbium deorſū
ſignat inferiorem deiectionem et
B ſtatum ſiue bono ſiue malo modo ſumatur. Et ſic poſ
ſum dicere ꝙ in ſcriptura inuenitur.
Deorſum gratie interius latentis.
Deorſum fortune inferius iacentis.
Deorſum culpe terrena poſſidentis.
Deorſum pene inferna continentis.
Primū eſt deorſum quo humiles ſolent iacere. Scdm
eſt deorſum quo pauperes ſolent egere. Tertiū eſt deor
ſum quo auari ſolent vigere. Quartū eſt deorſum quo
damnati ſolent lugere. Dicam ergo ꝙ inuenitur vnū
deorſum humilium ⁊ perfectorū: ⁊ iſtud nihil aliud eſt
ꝙ̄ humilitas mentis ⁊ ſuiipſius deiectio et contēpt⁹.
Iuſti enim ſemper volunt eſſe deorſum et non ſurſum
deiecti et non erecti. humiles et non ſuperbi Luce. iiij.
Si filius dei es mitte te deorſū. Deorſum enim in terre
viſceribus latent lapides precioſi. Sic vere in humili-
tatis profundo ſemper volunt latere et iacere homi-
nes virtuoſi. Pone exemplum de mōſtro marino nau
tilo quod ab alijs dicitur pōpilos quod hauſta aqua
amara. videns et timens tempeſtatē in maris profun
dum deorſum deſcendit ad ima: ſicut ſupra poſui titu
lo de aqua. Sic ne tempeſtas te obruat delictorū. aquā
amarā. i. inferni amaritudinē per conſiderationem bi
be: et deorſum per humilitatē deſcende. Exemplo chri
ſti de quo legitur. Iohan. viij. ꝙ inclinans ſe deorſū di
gito ſcribebat in terra. Et merito. quia procerto deor-
ſum humilitatis concomitantur.
Feruor charitatis.
Ualor bonitatis.
Decor honeſtatis.
Splendor veritatis.
Deorſum dico inuenies ca
ritatis feruorem. Deorſum
enim in terre viſceribus. Te
ſte Senec. latet ignis qui in
ethne et alijs multis locis perpetua habet ſpiracula:
ſic caritas deorſum in corde humili ſumme viget. Uñ
Ezech j. dicitur Quod in illo mirabili filio hominis
quem ipſe deſcribit a lumbis eius vſqꝫ deorſum vidit
quaſi ſpeciem ignis ſplendentis. Itē deorſū inuenies
virtutum ſeu bonitatis valorem. Arbor enim quanto
deorſum amplius radicatur: tāto ſolet vberius fructificare
Sic quanto maior inferior humilitas: tanto virtutum
potior eſt vbertas. eſaie. xxxvij. Mittet radices deorſū
et faciet fructum ſurſum. Unde etiam de illis qui ſunt
diuites virtutibus dicitur eccli. x. Uidi ſeruos in equis
et diuites ſedere deorſum. Item deorſum inuenies deco
rem honeſtatis. Nihil enim ita honeſte incedit ſicut
humilitas. Hinc pars pauonis poſterior pulcrior eſt.
Ideo de tunica aaron que virtutem honeſtatis deſi-
gnat dicitur exo. xxviij. Quod deorſum ad pedes tuni
ce ſuperhumeralis erāt quaſi mala punica: ex hyacin
tho: purpura. vermiculo et byſſo retorta. exponeſi vis
de quatuor virtutib⁹ cardinalibus ſicut alibi: quomo
do in tunica honeſtatis cum deorſū humilitatis reful
gent. Item deorſum inuenies ſplendorem veritatis.
Aque enim magis fluunt deorſum ꝙ̄ ſurſum: ſcientie
magis abundant in humilibus ꝙ̄ elatis. Unde de ar-
cha Noe per quam intelligitur ſacra ſcriptura dicitur
Gene. vj. Quod oſtium poſitum fuit in latere deorſū
Deorſū enim. i. in humilitate inuenitur arce. i. ſcriptu-
re oſtium et ingreſſus: quia ſcilꝫ nullus ibi pfunde ingre-
ditur: niſi qui ibidem humiliter inmoratur. Unde de
quodam ſancto narratur ꝙ cum attentiſſime deū ali
ꝙ̄diu rogaſſet ꝙ ſibi quendam ſcripture paſſum quē
intelligere non poterat declararet nec exaudiretur. ſup
plicans multis diebus: propoſuit ire ad alium quen-
dam ſanctum vt peteret ab eodem. Dum ergo iret reue
latum eſt ei per angelum ꝙ plus meruerat humilitas
ꝙ alterum requirendo conceperat: ꝙ̄ oratio quā tam-
diu fecerat: Bene ergo dicit ſapiēs. Quod vbi humili
tas ꝙ ibi etiā ſapientia. Unde ezech. viij. dicitur. Deor
ſum ignis et ſurſum quaſi aſpectus ſplendoris ⁊ viſio
electri. Iſtud eſt igitur deorſum humilium ⁊ perfecto-
rum. ¶ Secundo dico. ꝙ eſt vnum deorſum flebilium C
et deiectorum ſeu pauperum ⁊ miſerorū quos ſcilꝫ rota
fortune deorſum deiecit ad tribulationis ſeu infortu-
nij ſtatum. Unde de pauperibus deorſū in miſero ſta
tu iacentibus poteſt dici illud Iob. xviij. Deorſum radi
ces eius ſiccentur et ſurſum atteratur meſſis eius. Ad
uerte tamen ꝙ tutius eſt in naui eſſe deorſum ꝙ̄ ſurſū
quia ſcilꝫ ſurſum fluctus et flatus hominem concutiūt
Illi autem qui deorſū in fundo nauis ſunt a talibus
tuti fiunt. Sic vere tutius eſt quo ad ſalutem anime ꝙ
homo ſit deorſum in ſtatu ſubiectionis ⁊ paupertatis
ꝙ̄ ſurſum in ſtatu proſperitatis et dignitatis. Ibi enim
flatus elationum et fluctus tribulationum homines
tribulant. hic autem quies et ſecuritas mentem tran-
quillant. Ideo de tali deorſū et de bonis ſic occulto dei
iudicio ad deorſum et ad ſtatum depreſſum deſcendē
tibus dici poteſt illud Marci. xv. Uelū templi ſciſſum
eſt a ſummo vſqꝫ deorſum. Patet ergo ꝙ eſt vnū deor
ſum flebilium et miſerorum. ¶ Tertio dico. ꝙ eſt vnū D
deorſum peccantium et auarorum: et iſtud eſt proprie
ſtatus peccati. qui ſcilicet deorſum eſt et non ſurſum. in
ignominia et non in gloria. in vilitate non in digni-
tate. Iſte eſt potiſſime ſtatus auarorum. qui ſcilicet ſunt
deorſum circa terrena: et obliuiſcuntur illa que ſurſū
ſunt ſcilicet celeſtia et eterna. Boni ergo poſſunt dice
re peccatoribus et auaris illud Iohānis. viij. Ego de
ſurſum ſum: vos deorſum eſtis. Et merito quia ſcilicet
ſicut in vino et oleo meliora ſurſum ſunt: deteriora ve
ro deorſum. Sic in hominibus meliores petunt ſupe-
riora et celeſtia mali vero et deteriores petunt illud qd
eſt deorſum ſcilicet mundana et terreſtria. Unde Pro
uer. xv. Celum ſurſum: et terra deorſum. Iſtud eſt igi-
tur deorſum peccantium et auarorum. ¶ Quarto di- E
co ꝙ eſt vnum deorſum lugentium et damnatorum.
Quia ſcilicet iſti ſunt deorſum in infernali profundo
carcere cōſtituti. Unde de impijſſima Iezabele dicitur
iiij. Regum. ix. Quod iehu rex iſrael iſtam fecit preci-
pitari deorſum de feneſtra palatij: quam ſic deorſum
proiectam

Ayuntamiento de Madrid

proiectam canes deuorauerunt. q: ſc3 rex iſrael de9 impios de palatio mundane proſperitatis. deorſum in infernum facit proijci vbi conſtat eos a canibus .i. a demonibus deuorari: vnde etiam ad conſideratione illi9 deorſum ſc3 inferni nos inuitat ſcriptura. eſa. lj. vbi di ſic. Leuate in celum oculos veſtros: et videte ſub terra deorſum: quia celi ſicut fumus liqueſcent et terra ſicut veſtimentum atteretur. et habitatores eius interibunt eccs. iij. dubitādo dicit ſapiens. Quis nouit ſi ſpūs filiorum adam aſcendet ſurſum et ſpūs iumentorū deorſum. q. d. Iſtud eſt rōnabile ſc3 ꝙ filij adam .i. boni ſurſum aſcendāt ad paradiſum. Jumenta vero idest mali deorſum corruant in infernū ita vt quilibet illorum dicere poſſit illud eccli. lj. Uita mea appropinquans erat in inferno deorſum. circumdederunt me et nō fuit qui adiuuaret. Patet igitur quomodo deorſum eſt locus damnatorū. auarorū: miſerorū et perfectorū. diuerſimode deorſum conſideratū. Uide infra de inferius. Et deſuper et ſurſum. et de deſcendere in profundum: et alijs titulis ſimilibus.

A **Deponere.** Nota ꝙ deponere idem eſt ꝙ̄ deorſum ponere. Sumitur autē deponere pro cōmittere ſicut cū dicitur. Depono pecuniā ad cuſtodiendā. Item ſumitur pro dimittere ſicut cū dicitur: Deponite veſtimenta veſtra. Item ſumitur pro demittere idest pro deorſum mittere vel detrahere. ſicut cum dicitur. Talis eſt depoſitus de alto loco. officio ſiue ſtatu. quocunq3 tamen modo ſumatur litteraliter notabo ꝙ ta3 in bono ꝙ̄ in malo ſignificato multiplex eſt depoſitio videlicet.

Depoſitio luctuoſa.	Luctuoſe deponitur cor
Depoſitio virtuoſa.	pus noſtrū mortale. Uir
Depoſitio vitioſa.	tuoſe dimittit opus oē le
Depoſitio doloroſa.	tale. Uitioſe relinquit oē

bonū vitale. Doloroſe deijcit omneomen fetale.
Prima eſt depoſitio corporum.
Secunda eſt depoſitio ſcelerum.
Tertia eſt depoſitio virtutum ſeu operum.
Quarta eſt depoſitio dignitatum ſeu munerum.
B ¶ Luctuoſe enim deponitur natura.
Uirtuoſe deponitur culpa.
Uitioſe deponitur gratia.
Doloroſe deponitur fortuna.

Dicā ergo ꝙ inuenitur quedā depoſitio luctuoſa et iſta eſt illa qua neceſſe habemus deponere et exuere corpus noſtrū more ſerpētis. qui in ſtricto foramine deponit et deſerit pellē ſuam veterē. Sic et nos in foramine dire mortis deponemus finaliter pelle3 carnis. Unde .ij. Petri .j. Certus ſum q: velox eſt depoſitio tabernaculi mei. Mors enim depoſitio di. vel pro eo ꝙ in morte corpus deponitur et dimittitur. vel pro eo ꝙ terre per modum depoſiti cōmittitur: vt iterū in reſurrectione vltima recuperetur. vnde Luce. xxiij. dicitur ꝙ Joſeph depoſitum corpus xp̄i inuoluit ſyndone. et poſuit illud in monumento. Iſta eſt ergo depoſitio luctuoſa.
C ¶ Secundo dico ꝙ eſt depoſitio virtuoſa. Et iſta eſt procerto illa qua quis virtuoſe mouetur ad deponendū vitia et omnia impedientia et nociua. Quodā enim inſtinctu naturali animalia deponunt voluntarie illa que ſibi videntur periculi cauſa eſſe ſicut de elephante dicitur ꝙ dentes deponit et rumpit. pro quibus ſe ſentit proſequi a venatore. Et caſtor etiā teſticulos. Alia etiā animalia ſunt que renouādo etatē antiqua munimēta deponūt: ſicut patet de aquila et accipitre que deponunt veteres pennas: De cancris tam fluuialibus ꝙ̄ marinis qui deponunt veteres teſtas. De equis qui deponunt priſtinos dentes. De ceruis qui deponunt cornua ſeu branchas. Sic vere dico ꝙ nos debemus deponere et dimittere omnia vitioſa et periculoſa. ſiue ſint teſte carnalis delectationis: ſiue dentes detractionis: ſiue plume leuitatis et inconſtantie affectionis: ſiue cornua elationis ſiue coria ſiue teſte exterioris male cōuerſationis. vnde Eph. iiij. Deponite ſm priſtinam cōuerſationem veterem hominem qui corrumpitur ſm deſideria erroris: et renouamini ſpiritu mentis veſtre et induite nouum hominem qui ſm deum creatus eſt in iuſticia et ſanctitate: quia ſcilicet mala conuerſatio et peccata debent deponi. Figura. Deut. xxj. vbi dicitur. Quod captiua mulier debebat deponere veſtes in quibus capta fuerat: et lauare corpus et vngues preſcindere ad hoc ꝙ de captiua fieri poſſet vxor: quia ſc3 anima peccatrix nunꝙ̄ fit per gratiam vxor xp̄i niſi primo vngues malorū operū reſcindat: et mūdiciā malarū cogitationum abſtergat et abluat: et veſtē male cōuerſatiōis deponat. Et ſic notare potes ꝙ tu debes et teneris.
Deponere maliciam in corde latentem.
Deponere fallaciam in ore vigentem.
Deponere ſubſtantiā cupidos prementem.

Igitur deponamus malitiā que corda moleſtat Gal. iij. Deponite a vobis omnē iram: indignationem: maliciam. Ite3 deponamus fallaciam que os dehoneſtat Eph. iiij. Deponentes mendacium: loquimini veritatem. Item deponamus ſubſtantiam que grauamē preſtat. Grauamen dico idest pondus auaricie et amoris terrenorum Heb. xij. Deponentes omne pondus. et circunſtans nos peccatu3. et c. Exemplo ſcilicet dauid qui armatus de armis ſaulis ponderoſis depoſuit ea: vt leuius contra goliam dimicaret: ſicut dicitur .j. Regum xvij. Sic et tu arma mundi idest diuitias debes ſaltem mentaliter deponere: ſi vis contra dyabolu3 preualere. Iſta eſt igitur depoſitio virtuoſa. ¶ Tertio dico ꝙ eſt quedam depoſitio vitioſa: et iſta eſt depoſitio virtutū D et bonorū operū et meritorū: quā quidem mali faciūt qui ſc3 virtutes deponunt et deſerūt: vitia vero retinēt et cuſtodiunt. Figurati in illis qui beatū Stephanum occiderunt: qui veſtimenta ſua vt leuius malum fecerent ap pedes ſauli depoſuerunt: ſicut dicitur Actuu3. vij. Ueſtes enim virtutum ſolent deponere. qui volunt ſe in malis actibus occupare. Unde de illa fornicatrice. Thamar dicitur Gen. xxxviij. Quod depoſitis veſtibus viduitatis: aſſumpſit teriſtrum idest veſtem meretriciam. et mutato habitu ſedit in biuio: vbi ſc3 fornicata eſt cu3 ſocero ſuo: quia ſc3 male perſone: veſtes viduitatis .i. virtutem: gratiā et honeſtatē deponūt: habitū peccatorum aſſumunt: et ſic cum dyabolo fornicātur et conueniunt. Iſta eſt igitur depoſitio vitioſa.
¶ Quarto dico ꝙ eſt quedam depoſitio doloroſa. Et E iſta eſt depoſitio fortune et tēporalis dignitatis et glorie: ſiue capiatur actiue ſiue paſſiue. Actiue dico ꝙ ſi quis cogitur deponere et dimittere gloriam temporalē. Paſſiue autem quando ipſe deponitur a fortuna vel gloria tēporali. Sicut enim lupus a venatore et canib9 inſtigatus neceſſario compellitur deponere et dimittere predam quam rapuerat. Sic homo in fine cōpulſus a canibus ſcilicet a morte: infirmitate et calamitatibus compellitur deponere et dimittere quicquid habet Heſter. xiiij: Cum depoſuiſſet veſtes regias: fletibus et luctui apta indumenta ſuſcepit. Sicut etiam videmus ꝙ vela nauiū finito nauigio deponuntur. Sic mūdi diuites qui nunc ſunt in pelago ſurſum erecti: et in altis dignitatibus conſtituti et vento vane laudis expoſiti finaliter per mortem deponentur nunc etiam in hoc mundo per infortunia aliquotiens deprimuntur Nume. iiij. Deponent velum quod pendet ante fores. Ponit enim Geruaſius et narratur ꝙ in caſtro de hurione dyoceſis valentine in prouincia. eſt altiſſima turris quedam que nullum cuſtodem admittit quia ſcil3 ſi quis ibi vigilat ad cuſtos pernoctare voluerit. de mane ſine leſione ad pedem turris ſe inueniet depoſitum et quis depoſuerit non percipiet nec videbit. Talis turris proculdubio ſignat excellentes mundi ſtatus quia reuera mundi dignitates bene permittunt ſe poſſidere de die non de nocte idest in vita preſenti non in morte quia reuera cum nox mortis aduenerit quilib3 a turri et a ſtatu mūdane magnificentie deponitur: ita ꝙ inferius in pede turris id eſt in ſepulcro vel inferno ſeu

Ayuntamiento de Madrid

purgatorio repperit ps. Depone eos protector noſter domine: et comprehendātur in ſuperbia ſua. Iſta potiſſime poſſunt dici de malis iudicibus et prelatis: quia ſcilicet tales a ſuis ſuperioribus debent deponi: ⁊ alij ſubſtitui loco ſui. vnde Luc. j. Depoſuit potentes de ſede et exaltauit humiles. Talibus enim accidit ſicut nubi que primo eſt vapor tenuis et modicus de terra et aqua productus qui ſcilicet paulatim ſurſum erigitur: ita ꝙ finaliter nubes magna et humoroſa efficitur. Finaliter tamen adueniente tempeſtate reſoluitur: ⁊ tota ſua ſubſtantia ſubito deficit et annihilatur: et a ſua altitudine cadit et deponitur. Sic vere dicam de multis qui de infimo ſtatu: terra ſcꝫ et mari ideſt in infimo genere vel ſufficientia valde parua paulatim et ſucceſſiue ſurſum ad mundi dignitates: et officia ſe erigūt ita ꝙ aliquādiu in aere preſentis vite ſuperius in dignitatibus alti ſiſtunt fit tamen quādoqꝫ ꝙ ſole iuſticie chriſto ipſos percutiente: et ſtatum et magnificentiam reſoluente: iſti ſubito cadunt: pereunt: ⁊ a ſtatu quem laborioſe acquiſierant: tempeſtate tribulationum vrgente deponuntur et ruunt Dicit enim Senec. Quod paucis deponere felicitatem molliter licuit. Grauia enim et ponderoſa magis impetuoſe ruūt ꝙ leuia: ⁊ magni homines alijs impetuoſius deponentur ad yma ſicut de illa ciuitate glorioſa hieruſalē. dicitur Tren. j. Depoſita eſt vehementer non habens conſolatorem. Tales autem depoſitiones ſubite maxime apparent in illis quos fortuna ſubito prouehit. quia illos ipſos etiam ſubito deponit. ut Nume. ij. Quomodo erigetur ita et deponetur. Vtile eſt enim ꝙ mali ſuperiores inferius deponantur: ⁊ ꝙ a ſtatu publico in quo male regunt ad priuatum officium reducantur. De ſcorpionibus enim legitur ꝙ cum mater plures peperit. ipſos tamen omnes deuorat et occidit. fit tamen quandoqꝫ ꝙ vltimus fratrum matris crudelitatem precauens: ſuper clunes eius ſalit et eam occidit et interficit. ⁊ ſic fratrum ſuorum mortem vindicat atqꝫ punit. Sic vere multi ſunt mali prelati: iudices et tyranni qui more iſtius impie matris omnes filios ſuos ideſt omnes ſocios et ſubditos grauant: affiigunt et affligunt. fit tamen quandoqꝫ ꝙ ibi eſt aliquis vltimus ideſt aliquis ſubditus ceteris magis audax qui contra talem matrem ſe erigit ipſamqꝫ inuadit et accuſat: et a ſtatu ſuo ipſam deponi procurat: et ſic fratrum iniurias vindicat. Vnde de depoſitione talium dicitur illud Joſue. viij. Regem hay ſuſpendunt in patibulo: et tandem depoſuerunt cadauer de cruce. Tales enim mali reges qui promouent dicunt ſuſpendi propter elationē quam incurrunt: eſſe in patibulo et in cruce pro eo quia ſemper in labore et pena viuunt dicuntur finaliter eſſe cadauer: quia per luxuriam corrupti fiunt: et ideo deponi dicuntur quia iſti in fine de ſtatu ſuo deponuntur et cadunt. De foca ſiue boca. i. boue monſtro marino legitur in libro de natura rerum ꝙ contra vxorem ſuā perpetuum gerit bellum. nec ceſſat contra eam atrociter pugnare: quouſqꝫ eam occidat: et ſtatim aliam ſuperducit: et ſic deinceps. fit tamen vt aiunt quandoqꝫ ab vxore interficitur: et ſic mors aliarum precedentiū vindicatur. Sic vere ſunt multi qui contra vxorem propriam ideſt contra propriam dignitatem vel eccleſiam ſibi commiſſam non ceſſant bellum gerere. et eam rapinis et exactionibus occidere ideſt deſtruere et depauperare et cum vnam conſumpſerint ſtatim ſolent ad aliam anhelare et ſic vſqꝫ ad finem de ſtatu ad ſtatum. de eccleſia ad eccleſiam continue ſe mutare et vbicūqꝫ fuerint male regere: et quamcunqꝫ ſponſam duxerint opprimere ⁊ grauare. Quapropter neceſſe eſt ꝙ aliqua vxorum ideſt aliqua eccleſiarū per eum opreſſarum tot exemplis et iniurijs ſtimulata contra eum inſurgat: et eum vulneret et occidat ideſt a ſtatu ſuo deijciat et deponat dicens illud Eſai. xxij. Expellam te de ſtatione tua et de miniſterio tuo deponam te. Vnde de illo rege malo. Nabuchodonoſor dr Daniel. v. Qn̄ eleuatum eſt cor eius et ſpiritus eius obfirmatus eſt ad ſuperbiam. depoſitus eſt de ſolio regni ſui et gloria eius ablata eſt ei: ⁊ a filijs hominum abiectus eſt. Patet ergo quomodo inuenitur depoſitio doloroſa. ¶ Depoſitio vero alio modo ſumpta inquantum ſcilicet ſignat rem in cuſtodia traditam et commiſſam: poteſt dici quod eſt quedam depoſitio fructuoſa. Et iſta eſt depoſitio fidei vel gratie quas deus committit homini et apud eum deponit: vt inde fructum eterne glorie conſequatur. Et ideo ſicut fidelis homo multum debet cauere ne depoſitū in manibus eius perdatur. Sic ⁊ nos multum cauere debemus ne illa que ſunt a deo apud nos cuſtodienda depoſita. ſcilicet fides anima gratia ⁊ virtutes tam naturales ꝙ morales perdantur vel contra voluntatem domini diſpenſentur. j. Thi. vj. O thimothee depoſitum cuſtodi. Tale etiam depoſitum non debemus negare: immo ipſum habere a deo nō a nobis debemus iugiter eſtimare et de cuſtodiēdo ſedule cogitare. ij. Thimo. j. Bonum depoſitum cuſtodi. Et bene dicit. Bonum. quia ſcilicet peccata que dyabolus apud nos deponit ſicut furtum non ſunt cuſtodienda ſed iudici ideſt ſacerdoti per confeſſionem dicēda. Iſta ergo de depoſitione ſufficiant. D

Deprecari. Deprecatio. Preces. A

Cum deprecari ſit actus humilitatis opus neceſſitatis: tributum maieſtatis: videtur ꝙ ad preces deo et ſanctis faciendas debet quilibet incitari. et ad hoc totis viſceribus animari. Omnis enim natura in neceſſitatis articulo libenter querit remedium oportunum Cum igitur nos omnes hic in periculo conſtituti ſimus a quo nos eripi proprijs meritis non valemus vtile eſt ꝙ per orationem aliunde remedium impetremus et ꝙ preces coram deo humiliter effundamus. Iuxta illud Thob. viij. Deprecemur dominū hodie et cras ⁊ ſecundū cras quia his tribus noctibus deo iungemur In quibus verbis ſatis poſſumus attendere quicquid ad deprecationem perfectam neceſſe eſt pertinere: quia ſcilicet ibi debet intereſſe.

Mentis ſubiectio deuote ſupplicans. Deprecemur.
Cordis affectio diſcrete applicans. Dñm.
Preſens inuectio ſe prompte explicans. Hodie.
Continuatio ſepius replicans. Cras ⁊ ſecundū cras.
Obtenebratio dolorem implicans. Noctibus.
Certa dimenſio plurima predicans. Tribus.
Vera deuotio ſuprema vendicans Deo iungemur.

¶ Et ſic dico ꝙ preces debent eſſe humiliter ſubiecte: deprecemur: Sagaciter porrecte: dominum Celeriter inuecte: hodie. Inceſſanter inuecte: cras et cras. Doloroſe confecte: noctibus. Copioſe perfecte: tribus Amoroſe directe: iungemur.

Probat humilitatē orator optatiuus. Deprecemur inquit.
Probat ſagacitatem dator preſtatiuus. Dñm inquit.
Prudentia enim eſt orare illum qui pōt iuuare.
Probat celeritatē actus nō dilatiuus. Hodie inquit.
Probat continuitatem feruor frequentatiuus. Cras inquit et ſecundum cras.
Probat doloroſitatē horror obſcuratiuus. noctibus inquit
Probat pluralitatē numerus progreſſiuus. Tribus inquit.
Probat affectuoſitatē nodus coniunctiuus. deo iūgemur.

Vt breuiter loquēdo preces noſtre debēt eſſe Humiles: Diſcrete Cite. Cōtinue. Doloroſe copioſe ⁊ affectuoſe ¶ Dicam ergo primo ꝙ deprecatio noſtra debet habere humilitatem ſubiectā. Deprecemur inquit. Plus enim placet et facilius exauditur oratio humilis ꝙ elata: quia ſicut dicitur Judith. ix. Manſuetorum et humilium tibi ſemper placuit deprecatio. Deprecemur inquit: optatiue enim et humiliter loquitur ſicut dauid dicens. iiij. Regum. iij. Deprecemur dominum. Et zach. viij. Deprecemur faciem domini. Et in ps. Appropinquet deprecatio mea in conſpectu tuo domine. Et. ij. Paral. vj. Audias preces quas fundit famulus tuus. ¶ Secundo dico ꝙ debet habere ſagacitatem diſcretam

Ayuntamiento de Madrid

diſcretaꝫ dominũ inquit. Nullus enim diſcrete depre
catur aliquid niſi illum qui iuuare poteſt. Cum auteꝫ
iſte ſolus ſit deus qui omnia poteſt preſtare. oẽs poteſt
in omnibꝰ neceſſitatibus iuuare reſtat ꝙ iſte ſolus di
ſcrete deprecetur. vnde de heſter dicit. Heſter. xiiij. Nõ
cum depoſuiſſet veſtes regias: fletibus et luctui apta
indumenta ſuſcepit pro vnguentis varijs cinere imple
uit caput et humiliauit corpus ſuum ieiunijs: ⁊ depre
cabatur dominũ deũ iſrael. Iſtud inuehe ſi vis cõtra
illos qui deprecantur dyabolũ nõ dominũ. ⁊ qui recur
runt ad vetulas ⁊ ſortilegas non ad deũ neqꝫ ſanctos.
Iſti ſunt enim ſicut dicitur Eſa. xlv. Qui leuant ſignũ
ſculpture ſue. et rogant deum non ſaluantem. vñ Eſa.
xlvj. Pulcre inuehit ꝓpheta cõtra fatuos idololatras
qui idola fabricabant et portabant: et tandem erige-
bant ⁊ ſtatuebant: ⁊ deprecantes humiliter adorabãt
Unde Sap. xiij. Non erubeſcit inquit loqui cum illo
qui ſine anima eſt: et pro ſanitate infirmũ deprecatur:
et pro vita mortuũ rogat. Unde nõ deprecemur talia ſꝫ
dominũ qui ſcꝫ poteſt exaudire et iuuare Heſter. xiij.
Mardocheus autem deprecatus eſt dominũ memor
omniũ operũ eius. Debet igitur habere ſagacitatem
C diſcretam. Dominũ inquit. ❡ Tertio habere debet ce
leritatem completã. hodie inquit. Non enim debemꝰ
protrahere orationẽ de die in diem: ſed hodie ideſt ſta
tim: imnmo quaſi quotidie deũ rogare ps. Uenite ado
remus et procidamus ante deum. Sequitur. Hodie ſi
vocem eius audieritis nolite obdurare corda veſtra.
Iſtud eſt enim ſummũ et ſupremũ remediũ in neceſſi
tatibus ſcilicet cito et celeriter recurrere ad dominum
deprecandũ: ſicut de filijs iſrael dicitur. Nume. xvj. et
Nume. xvij. Quod cum ipſos vaſtaret incendiũ: dixit
moyſes aaron ſacerdoti. Tolle inquit thuribulum: et
hauſto igne de altari mitte incenſum deſuper: pergis
cito ad populũ vt roges pro eis. et ſequitur. Et ſtans
aaron inter mortuos et viuentes deprecatus eſt pro po
pulo: ⁊ plaga ceſſauit. ❡ Quarto habeat oratio conti
nuitatem porrectã qđ oſtẽditur cum dicit: Cras ⁊ ſe-
cundũ cras: hoc eſt continue ⁊ inceſſanter: qꝛ ſcꝫ dicit
Iaco. v. Multũ valet deꝑcatio iuſti aſſidua. Aſſidue
autẽ et continue orare dicitur: qui cõtinue a malo ab
ſtinet: vel qui continue bonũ operatur vnde eccli. xxxv
Qui conſeruat legem multiplicat orationẽ. Salutare
ſacrificium attendere mandatis: ⁊ deprecatio pro pec
catis recedere ab iniuſticia: Grues enim quando ad
terras habitationis volant: ſemper et continue quaſi
querulosſe clamitant: et quaſi pro terra adipiſcenda vo
ces ſuas querulcſas promulgant. Sic dico ꝙ nos qui
ad terrã paradiſi tendimus: et de mundo ad patrẽ cõ
tinue pertranſimus ⁊ nouam habitationem pro futu
ra hyeme mortis querimus et optamus vbi habitemꝰ
debemus continue deprecando dominũ querimoniã
facere: ⁊ inceſſanter dominũ exorare. Unde apl's. Sine
intermiſſione orantes. Cras ergo et ſecundũ cras. vñ
Exo. viij. Conſtitue mihi tempus quãdo deprecer pro
te dominũ. Reſpõdit ei: Cras. Habeat ergo oratio no
D ſtra continuitatem porrectam. ❡ Quinto habeat do
loroſitatem inuectam: noctibus. Deprecatio enim dꝫ
fieri cum lachrymis et contritione cordis: ⁊ dolore ⁊ ti
more. Cor contritum enim ⁊ humiliatũ deus non de-
ſpiciet. Noctibus inquit. Nox enim tenebroſitatem ⁊
contritionem cordis deſignat. Melius enim audiun-
tur voces noctibus ꝙ diebus: quia ſcilicet vox oratio-
nis melius exauditur quando quis de nocte. ideſt in
compuncta ⁊ doloroſa mente dominũ deprecatur. De
Iudith legitur: Iudith. xij. Quod ipſa petijt vt daretur
ei copia nocte ⁊ ante lucem egrediendi foras ad oratio
nem et deprecandi dominũ Sequitur. Et exibat nocti
bus in valle bethulie et baptizabat ſe: et adorabat do
minum. Habeat ergo doloroſitatem inuectã. ❡ Sex
to habeat oratio ſeu deprecatio multiplicitatem adie-
ctam. Non enim de vna re tantum deprecari debemꝰ
ſed de pluribus: cuꝫ plura ſint nobis neceſſaria quod

oſtenditur cum dicitur. Tribus. Tria enim ſunt pro
quibus principaliter deprecari debemus videlicet.
Pro preteritis vt dimittantur.
Pro preſentibus vt dirigant.
Pro futuris vt diſponãtur.
Deprecemur ergo dominũ pro malis preteritis dimit
tendis: vnde Eccli. xxj. Fili peccaſti: ne adijcias iterum
ſed de priſtinis deprecare vt tibi dimittantur. Item de
precemur pro preſentibus ordinandis quia ſcilicet do
minum deprecari debemus.
Ut culpas auferat.
Ut vires inferat.
Ut gratiam afferat.
Ut penas differat.
Ut virtutes proferat.
Unde eccli. xxxvij. Depre-
care altiſſimum vt in ve-
ritate dirigat viam tuam
Item deprecemur pro fu-
turis et ſequentibus ad ſa
lutem noſtram diſponendis. Et ſic pro certo debemus
deprecari.
Ut liberemur ab hoſte.
Ut preſeruemur a peſte.
Ut collocemur cum rege.
Ut recreemur cum grege.
Unde ꝓ libera-
tione ab hoſte
dicebat dauid i
ps. Exaudi deus
orationem meã cuꝫ deprecor a timore inimici eripe ani
mam meã. De liberatione autẽ a pena infernali ſeu a
peſte: dicitur Eccli. j. Pro morte defluente de peccata
ſum. De glorificatione vero cũ ſummo rege vel de adi-
piſcenda felicitate et ſalute dici poteſt illud ps. Edifi-
cauit dominus ſyon: et videbitur in gloria ſua. Reſpe-
xit in orationem humilium: ⁊ non ſpreuit precem eorũ
Et Iob. viij. Si diluculo conſurrexeris ad dominuꝫ et
omnipotentem fueris deprecatus ſtatim euigilabit ad
te: pacatum reddet habitaculum iuſticie tue ⁊c. Ha-
beat ergo deprecatio noſtra multiplicitatem adiectã.
Tribus inquit Ione. ij. Tribus diebus et tribus nocti
bus orauit ionas ad dominũ. Tribus inquit diebus ⁊
noctibus ſcꝫ preteritis tẽporibus pſentibꝰ et futuris.
❡ Septimo habeat oratio caritatem ſeu vicinitatem E
deuotaꝫ. Deo inquit iungemur. Iungi enim deo cari
tatem et familiaritatem ⁊ etiaꝫ deuotionem deſignat
que pro certo in oratione valde ſunt neceſſaria: quia re
uera nihil valet oratio niſi familiaris fuerit et deuota
Deut. vij. Uobis iunctus eſt dominus et elegit vos et
aduerte ꝙ deuota deprecatio nos deo iungit et fami-
liariter connectit et etiam ſe exaudibilem reddit.
Quando confidit intime.
Quando prorumpũt lachryme
Quando allegat optime.
Quando nil agit peſſime.
Quãdo dico confidit intime. Spes enim ⁊ fiducia ob
tinendi valde iuuant oranteꝫ. Ideo dicebat Iudith. ix.
Exaudi domine miſeram deprecantem et de tua miſe
ricordia confidentem. Item quando prorumpunt la-
chryme. Unde Thobie. iij. Anna cum lachrymis depre
cabatur dominũ et. j. Regũ. j. De anna alia flente et ci
bum non capiente dicitur: ꝙ ipſa cum lachrymis mul
tiplicauit preces coram domino. Et Daniel. ix. dicitur
Quod ipſe cepit rogare et deprecari in ſacco: ⁊ ieiunijs
et cinere. Item cuꝫ allegat optime. Allegare enim debꝫ
ille qui dominũ deprecatur ipſius dei poteſtatẽ: cari-
tatem et pietatem: ſuipſius paupertatem: debilitatẽ
et indignitatem negocij vero pro quo agit neceſſitateꝫ
vtilitatem et difficultatem. Sic enim mouetur deus
ad exaudiendum. Sic eleuatur animus ad ſperanduꝫ
et confidendum. Sic diſponitur homo ad impetran-
dum et obtinendum. Unde de talibus allegationibus
poteſt intelligi illud Sap. xviij. Properans homo ſine
querela deprecari pro populis proferens ſeruitutis ſue
ſcutum orationem: et per incenſum deprecationem al
legans: reſtitit ire et finem impoſuit neceſſitati. Item
quando nil agit peſſime. quando ſcilicet deprecans eſt
mundus ⁊ ſanctus. vnde iob. xvj. facies mea intumuit
a fletu et palpebre mee caligauerunt: hec paſſus ſum
abſqꝫ iniquitate manus mee: cum haberem mundas
ad deum preces. Ecce ergo quomodo deprecatio debet

Ayuntamiento de Madrid

eſſe. Deuota Multiplicata Doloroſa Continua Cita Diſcreta et Subiecta ꝛc. Uide infra de oratione et de exaudire. Et in alijs titulis infinitis ſicut eſt. Os. loqui. Uox et ſimilibus.

Deprehendere.

Uide de comprehēdere et apprehendere.

Deprimere. Depreſſio.

Nota qđ deprimere idem eſt ꝙ deorſuȝ premere: vel aliquid inferius aggrauare. Fit ergo depreſſio quando adhibetur alicui⁹ pōderis impoſitio: et ſic nota ꝙ.

Deprimit moralitas viuos fluxuoſos.
Deprimit humilitas viros virtuoſos.
Deprimit iniquitas viros vitioſos.
Deprimit aduerſitas pauperes fluctuoſos.
Deprimit calamitas damnatos luctuoſos.

Eſt igitur quedam depreſſio quam facit pond⁹ mortalitatis: de qua dicitur. Sap. ix. Deprimit inhabitatio terrena ſenſum multa cogitantē. Item eſt depreſſio quam facit pondus humilitatis: de qua Eccli. ij. Deprime cor tuum et ſuſtine. Item eſt depreſſio quam facit pondus iniquitatis Ione. j. Surge inuoca deum tuum. quid tu ſopore deprimeris? Item eſt depreſſio quam facit pondus aduerſitatis. Nee. v. Miniſtri depreſſerunt populum. Et ideo precipitur Eſa. lviij. Solue faſciculos deprimentes: Item eſt depreſſio quaȝ facit pondus eterne calamitatis Eſa. v. Oculi ſublimiū deprimentur. Uide de Pondus. Onus. Aggrauare et ſimilibus.

Derelinquere.

A Nota ꝙ derelinquere linquere relinquere ꝛ dimittere: et reſpuere cum alijs ſimilib⁹ in bono ſignāt et in malo. Dicam ergo ꝙ eſt derelinquere multiplex ſcilȝ.

Derelinquere dei qđ eſt formidandum.
Derelinquere iuſti qđ eſt cōmendandum.
Derelinquere mundi quod eſt attendendum.
Derelinquere dyaboli qđ eſt preuidendū.
Derelinquere impij qđ eſt abhorrendum.

Eſt dico vnū derelinquere formidandū quod fecit de⁹ Deus enim eſt ſicut paterfamilias: qui quandoqꝫ data portione bonorū ſuorū filijs derelinquit eos ꝛ dimittit vti pro libito bonis ipſis: et hoc vt prudētiā eorū experiatur. vt ipſi ad cogitandū de ſeipſis diligentius inducantur Prouerbiū enim gallicū eſt. Metēt heſt par ſoy il pēſera de ſoy. hoc ē dictū. Derelinꝗtis fatuū ſtare ꝑ ſe ipſe cogitabit de ſe Sic ꝓculdubio facit de⁹: quia quandoqꝫ derelinquit homines in manu ꝓprie libertatis: et eos ad multa exponit: vt det cauſam experiendi virtutem: et ideo de ſua diſſimulatione dici poteſt illud Ezech. viij. Derelinquit dominus terram et dominus non videt. q. d. dominus in multis ſe habet per modum derelinquentis: et per modum etiā nō videntis. Sic ergo notabo ꝙ deus.

Derelinquit iuſtos vt mala ſubeant.
Derelinquit malos vt culpas habeant.
Derelinquit impios vt bonis gaudeant.
Derelinquit iniquos vt penis lugeant.

¶ Dicaȝ ergo ꝙ deus derelinquit iuſtos ſub graui pō-
B dere tribulationū ꝛ ſic etiam videtur dereliquiſſe proprium filium in paſſione cum dicebat illud euangelicum Hely. hely. lamazabathani: hoc eſt deus meus deus meus quare me dereliquiſti? Mat. xxvij. ꝛ in ps. Conſtat enim ꝙ deus quandoqꝫ permittit tribulari et tentari bonos: ita ꝙ quaſi videtur eos derelinquere et quaſi de eis non curare quod vtiqꝫ ex certo conſilio ſecrete prouidentie ſue facit: vt. ſ. ſibi dimiſſi compellantur experiri propriā fragilitatem: et recurrere ad diuini auxilij pietatem. Exemplo petri qui in tentatiōe fuit ad tempus derelictus: inde tamen poſt tempus melior effectus. Unde. ij. Paralip. xxxij. Dereliquit eum dominus vt tentaretur. Nutrix enim volens paruulum docere ad ambulandū: ipſum qñqꝫ dereliquit ſibiipſi quē videns propinquū caſui: ſtatim ipſi manū porrigit et eum manu tenet ne corruat: ſi vero iam ceciderat ipſum leuat. Sic vere dico de deo: ad tempus enim qñqꝫ derelinquit hominem in tribulatione vel tentatione: et ſubtrahiꝫ auxilium ſuum ſibi. vult eniȝ ꝙ faciat quod in ſe eſt. Sed reuera finaliter ipſum reſpicit manum ad intereſſe ſibi porrigit: ipſum ſaluat: erigit et cuſtodit ꝛ ſic fit ꝙ qui eum dereliquiſſe videbatur: ampliorē de deo curam gerit. Unde ipſe loquēs ciuitati hieruſalem dicit. Eſaie. liiij. Ad punctum ꝛ in modico dereliqui te: ꝛ in miſerationibus magnis congregabo te: in momento indignationis abſcōdi facieȝ meam parumper a te: ꝛ in miſericordia ſempiterna miſertus ſum tui. Et breuiter iſtud eſt verū ꝙ deus ſanctos ſuos ſolet ad tempus in tribulationibus et tentationibus relinquere vt eos poſſit diutius adiuuare ſicut patet de pauperibus et egenis qui videntur a deo derelicti qui tamen finaliter ab eo non ſunt obliti. vñ Eſaie. lx. Pro eo quia fuiſti derelicta et odio habita. ponam te in ſuperbiam ſeculorū: gaudiū in generatione ꝛ generationem: Sicut enim dicit in ps. Tibi enim derelictus eſt pauper: orphano tu eris adiutor Licet enī deus ſanctos ī preſenti dereliquiſſe videatur: ipſos tamen finaliter nunꝗ̄ derelinquit vnde in ps. Quoniaȝ non derelinquet dominus ſanctos ſuos et in eternum conſeruabuntur. Iunior enim fui etenim ſenui: et non vidi iuſtum derelictuȝ ſicut dicitur in ps. Uult tamen dominus ꝙ homo quod in ſe eſt faciat viriliter reſiſtēdo: ꝛ ꝙ etiam ad eum recurrat eius auxiliū requirendo dicens illud ps. Ne proijcias me in tēpore ſenectutis: cum defecerit virtus mea non derelinquas me. Et tunc procerto ſtatim dominus reſpondebit illud Ioſue. j. Sicut fui cum Moyſe ero tecum: non dimittaȝ te neqꝫ derelinquam: confortare et eſto robuſtus. Unde aduerte ꝙ ipſe non derelinquit.

Pauperes et indigentes.
Captiuos et ſeruientes.
Fideles in ſe credentes.
Deuotos in ſe ſperantes.
Oppreſſos ad ſe clamantes.
Mortuos ſubtus latentes.

Non derelinquūtur ergo a deo pauperes lȝ indigeant ij. Corin. iiij. Aperiamur ſed non deſtituimur. perſecutionem patimur ſed non derelinquimur. Itē non derelinquuntur captiui licet ſubiaceant. vnde de ſapiētia increata dicitur Sap. x. Quod venditū iuſtū non dereliquit: ſed a peccatoribus liberauit eū: deſcēditqꝫ cum illo in foueam: et in vinculis non dereliquit euȝ. Item non derelinquūtur fideles dum fideȝ teneant. Et ideo fidem allegando dicebat hieremias. Hier. xiiij. Tu autem in nobis es domine: ꝛ nomen ſanctum tuū inuocatum eſt ſuper nos: ne derelinquas nos deus noſter Item non derelinquūtur ſperantes: licet nil videant: ſupple quod eos in preſenti adiuuet. vnde Iudith. vj. Non derelinquas preſumentes de te: et de ſua virtute glorantes humilias. Item non derelinquūtur oppreſſi licet ſuſtineant. vnde Nee. ix. Tradidiſti eos in manibus populorū exterorū. Sequitur. Nō feciſti eos in conſummationē: nec dereliquiſti eos. Iteȝ non derelinquūtur mortui licet nunc doleant. ſ. in purgatorio ps. Nō derelinquas animā meā in inferno. nec dabis ſanctum tuū videre corruptionem. Tales ergo non derelinquuntur licet derelinqui a deo videantur. Unde breuiter cuilibet talium poteſt dici illud. Deutero. xxxj. Dominus deus iſrael ipſe eſt ductor tuus: non dimittet te. neqꝫ derelinquet. Patet igitur ꝙ deus derelinquit iuſtos ſub graui pondere. ¶ Secundo dico ꝙ de⁹ C
derelinquit malos ſub grandi ſcelere Conſtat enim ꝙ deus quandoqꝫ videns hominē in vitijs obſtinatū: derelinquit eum proprie volūtati ſicut medicus qui deſperans de egroto ipſum derelinquit: et quicquid appetit ei concedit vnde Nee. ix. Dereliquiſti eos in manibus inimicorū ſuorū ꝛ poſſidebūt eos Cōſtat enī ꝙ iſti deū et mandata ipſius derelinquunt: ideo ab ipſo in

peccatis

Ayuntamiento de Madrid

peccatis et tribulationibꝰ derelinquũtur nec per ipſm
iuuātur aut ꝯſolātur. vñ .ij. paral. xxiiij. Dereliquiſtis
dñm vt ipſe derelinqueret vos. Deus enī nunq̄ dere-
linquit aliquē niſi prius derelinquat ab ipſo ſed ſicut fi
delis dñs qñq; infidelē vaſallū qui .ſ. cū qñq; dereliq̄c
rat et eius hoſtibus adheſerat derelinquit ⁊ cū ab ho-
ſtibus diripiendū exponit: ⁊ ſibi non ſubuenit aut ſuc
currit. Sic deus ſe deſerētes deſerit. et ſe dimittētes di
mittit. iiij. Reg. xxij. Quia dereliquerūt me ⁊ ſeruierūt
dijs alienis: irritātes me in cunctis operibus manuū
ſuarū. ſuccendētur indignatio mea in loco hoc. ij. Pa
ral. xij. Uos reliquiſtis me ⁊ ego reliqui vos in manu
ſeſach. Deus igitur derelinquit malos in ſuo ſcelere.
¶ Tertio dico q; deꝰ derelinq̄t ipſos letari munere. ſ.
tēporali. quia. ſ. deꝰ dimittit malos gaudere preſentibꝰ
bonis videns q; ipſi carebunt futuris. Et de hoc pōt
exponi illud Eſa. vj. Terra derelinquet deſerta: ⁊ mul
tiplicabitur que derelicta fuerat. Terra inquit. i. perſo
na a deo deſerta et derelicta. multiplicabit̄ ſcilȝ in bo
nis teporalibus aliorū Eſaie. xlix. dixit ſyon. Dereliq̄t
me dñs ſequitur. Uiuo ego: quia his oībus velut orna
mento. veſtieris ⁊c. Et breuiter loquendo iſtud experiē
tia dicitur: q; illi qui a deo derelinquuntur: ampliori
proſperitate fruuntur. Derelinquit ergo deus impios
letari munere. ¶ Quarto dico q; ipſe derelinquit ini-
quos in inferni carcere: Anima enim damnata a deo
eſt penitus derelicta: ⁊ carceri perpetuo mācipata tor
mentiſq; et verberibus ſubiugata ezech. xvj. Denuda
bunt te veſtimentis tuis: auferētur vaſa decoris tui. de
relinquent te nudam et plenam ignominia. Sic ergo
patet quomodo eſt vnū derelinquere formidandū qđ
D facit deus et hoc eſt primū principale. ¶ Secūdo prin
cipaliter dico q; eſt vnum derelinquere cōmendandū
quod facit iuſtus: et iſtud eſt quando iuſtus derelin-
quit et deſerit illa que ſue ſunt contraria ſaluti. Ubi
etiam notabo q; derelinquende ſunt.
Nequicie que mentem corrumpunt.
Diuitie que corda diſrumpunt.
Amicicie que mores corrumpunt.
Igitur derelinque cordis nequicias Eſai. lv. Derelin
quat impius viam ſuam: ⁊ vir iniquus cogitationes
ſuas ⁊c. Item derelinque mundi diuitias. iiij. Reg. vij.
Dereliquerunt tentoria ſua. fugerūtq; animas ſalua
re cupientes. Et de derelictione mundi poteſt dici illḋ
j. Paral. x. Uiri iſrael qui habitabāt in cāpeſtribus fu
gerunt et dereliquerunt vrbes ſuas. Item derelinque
malorum amicicias Numeri. xxxij. Iumenta derelin-
quimus in vrbibus. Hoc eſt igitur ſecūdum principa-
le. ſcilicet vnum derelinquere commendandum quod
facit iuſtus. ¶ Tertio principaliter dico q; eſt vnuȝ de
relinquere attendendū quod facit mundus. Et iſtud
nihil aliud eſt q̄ illa derelictio quā facit mundus et
etiam mundi fortuna in morte quia. ſ. longam perſeue
rantiam videbatur promittere: ⁊ tamē cito ſolet homi
nem derelinquere: et ſicut latro omnia ſecum retinere
Iob. xix. Derelicta ſunt tantūmodo labia circa dētes
meos: ſcilicȝ conſumptis carnibus in ſepulcro: ⁊ iſtud
fit quotidie. quia ſi fortuna derelinquit hominē: ſtatiȝ
mundani homines derelinquunt eum. Figura de ba-
bylone: que quando capta eſt a cyro. dixerunt auxilia
tores ſui illud. Hiere. lj. Derelinquamus eam: ⁊ eamꝰ
vnuſquiſq; in terram ſuam: Unde etiam ipſe helyas a
ieȝabele perſecutus. dicebat. iij. Regū. xix. Prophetas
tuos occiderunt: et derelictus ſum ego ſolus et querūt
animam meaȝ. Pauperes enim proprie derelicti dicū
tur quia ſcilicet a mundo: a diuitibus: ⁊ falſis amicis
contemnūtur et derelinquūtur. Ps. Pater meus ⁊ ma
ter mea dereliquerunt me dominus autem aſſumpſit
me. Et bene dicit dominus autē aſſumpſit me q; pro
certo dominus illos plus diligit et ad partem ſuaȝ aſ
ſumit quos mundus deſerit et derelinquit. Aliqua enī
ſunt animalia que libenter fouent et nutriunt pullos
ab alijs derelictos ſicut de aſina dicitur ⁊ de equa. Sic
deus illos qui nunc a mundo proſus derelicti viden-
tur finaliter in celo recolliget et benigniter recipiet et
reponet dicens anime ſeu perſone taliter derelicte. Nō
vocaberis vltra derelicta. et terra tua non vocabitur
amplius deſolata: ſed vocaberis voluntas mea in ea: ⁊
terra tua inhabitabitur. Iſtud eſt igitur vnum dere-
linquere attendendū quod facit mundus. ¶ Quarto E
dico q; eſt vnum derelinquere preuidendum qđ facit
dyabolus et iſtud eſt quando diabolus qui ſuis nunc
videtur fauere: multaq; ſuggerendo ꝓmittere in neceſ
ſitate ſolet tamen eos derelinquere et vacuatos virtu
tibus ad infernalem carcerem deſtinare. Unde de ani
ma peccatrice poteſt dici illud Eſaie. j. Et derelinque-
tur filia ſyon ſicut vmbraculum in vinea: ⁊ ſicut tugu
rium in cucumerario. Fructibus enim recollectis: cu-
ſtos vinee derelinquit ſuum vmbraculū. Sicut et vir-
tutibus vindemiatis: diabolus derelinquit anime do
micilium dyabolus enim eſt malus paſtor qui ouem
ſolet in manibus luporum dimittere: quia ſcilicet ani
mas ſolet inferni tormentis exponere et derelinquere.
Iſtud eſt igitur vnum derelinquere attendendū quod
facit dyabolꝰ. ¶ Quinto dico q; eſt vnū derelinquere
contemnenduȝ ſeu abhorrendū quod facit impius vel
iniuſtus. Et iſtud eſt illud quo vtilia derelinquit ⁊ ſper
nit. noxia vero retinet et aſſumit. Malus ergo
Derelinquit deum dum ſtudet peccare.
Derelinquit proximum dum negat iuuare.
Derelinquit ſeipſum dum amat errare.
Derelinquit ſuum dum nequit portare.
¶ Dico ergo q; malus deum ſepius peccando derelin
quit. Peccator enim eo q; dyabolo conſentit. et bona
mundi contra dei voluntatem diligit: ⁊ ipſius dei mā
data ſpernit et negligit: dominū merito derelinquit de
quo reprehendunt in ſcriptura. Ioſue. xxij. Cur dereliq̄
ſtis dñm deū iſrael. q. d. male pro vobis: ⁊ merito quia
pro certo homo relinquendo deū derelinquit.
Fontem viuū quo poteſt potari.
Legem ſanctā qua poteſt ſaluari.
Patrē verū quo poteſt amari.
Plaſtē magnū quo pōt creari.
Dico ergo q; F
iſti dereliquūt
deū qui ē fons
et ſatiator. Hie
remie. ij. Me de-
reliquerūt. fon
tem aque viue:
⁊ foderūt ſibi ci
ſternas diſſipatas.
Ipſe enī eſt fons et ſatiator.
Lex et reformator.
Pater et amator.
Plaſtes et creator.
Item derelinquunt deuȝ qui eſt lex
et reformator. Eccli. xlj. Ue vobis viri impij qui dereli
quiſtis legem domini. Item dereliquunt deum qui eſt
pater et generator Deutero. xxxij. Deum qui te genuit
dereliquiſti. Item dereliquunt deū qui eſt plaſtes atq;
creator. Ibidem. Dereliquit deum factorem ſuū ⁊ receſ
ſit a deo ſalutari ſuo. De peccatoribus ergo ipſum de-
relinquentibus conqueritur dominꝰ Baruc. iij. dicēs
Quid eſt inquit o iſrael q; in terra inimicorū es: inuete
raſti in terra aliena. coinquinatus es cum mortuis: de
putatus es cum his qui in inferno ſunt: dereliquiſti
fontem ſapientie. Expone ſi vis. Patet ergo q; malus
derelinquit deum ſepius peccando. ¶ Secundo dico
q; malus derelinquit proximum ipſum non iuuando G
Tria enim ſunt genera malorum hominum qui dere-
linquunt proximos videlicet.
Mali diuites qui derelinquūt egenos.
Falſi amici qui dereliquunt ſocios.
Mali prelati qui derelinquunt ſubditos.
¶ De malis diuitibus egenos derelinquentibus dici
tur. Eccleſia. xxij. Diues iniuſte egit et fremebit. Pau
per autem leſus tacebit: ſi largitus fueris conuiuet te
cū ſi nihil habueris derelinquet te. De falſis vero ami
cis proximis et vicinis non ſuccurrentibus: dicit Iob.
xix. Dereliquerunt me proximi mei. et qui nouerunt
me obliti ſunt mei. De malis vero prelatis ſubditos
male regentibus dicitur ȝach. xj. Suſcitabo paſtorem
in terra qui derelicta non viſitabit: diſperſa nō queret
et contritum non ſanabit et quod ſtat nō nutriet: car

Ayuntamiento de Madrid

nes pinguium comedet ⁊ vngulas eorū diſſoluet. Paſtor et idolum derelinquens gregem. Malus ergo derelinquit proximū ipſum non iuuando. ¶ Tertio dico ꝙ malus derelinquit ſeipſū: ſc nō emēdando. Multi enim ſunt qui alios volūt cognoſcere ⁊ corrigere: non ſe ipſos vnde in ps. Cor meū conturbatū eſt in me: dereliquit me virtus mea: ⁊ lumē oculoꝝ meoꝝ: et ipſum non eſt mecum. ¶ Quarto dico ꝙ malus derelinquit ſua ferre non valendo ſ. diuitias et bona terrena. Iſta enim poſt ſe derelinquunt: qꝛ ſecuꝫ portare nō poſſunt. Et ideo peccatoribus morientibus loquitur ſcriptura Eſaie. x. dicens ſic. Ad cuius confugietis auxiliū: ⁊ cui dereliquiſtis gloriam veſtram? Sic ergo patet quomō aliqua derelinquunt. Malus. Dyabolus. Mundus. Juſtus. Deus. De derelinquere vero inquantū ſignat reliquias noſtras. ſcilicet bona vel mala exempla. vel dicta. filios et diſcipulos que poſt nos derelinquimus nihil ad preſens ⁊c. Uide de relinquere: dimittere: ſinere. deſerere et ſimilibus.

A **Deriſio. Deridere.** Nota ꝙ Deriſio. Illuſio. Subſannatio: pro eodē videtur ſupponere. Differūt enī ſolum in ſignis exterioribus non in rebus. Signat autē deriſio idem quod vituperatio vel contemptus. Sic igitur breuiter dico ꝙ inuenitur in ſcriptura.

Deriſio bona vituperans.
Deriſio malis improperās.
Deriſio malos exaſperans.

Deridet iuſtꝰ a malis iugiter. Job. xij. Deridetur iuſti ſimplicitas. lampas contempta apud cogitatiōes diuitū parata ad tēpus ſtatutū. deridebit deꝰ peruerſos acriter: quod ſcꝫ fiet potiſſime in iudicio quādo verificabit illud ps. Et tu domine deridebis eos: ⁊ ad nihilū deduces omnes gentes: et illud. dominus deridebit eum quoniaꝫ proſpicit ꝙ veniat dies eius. deridebit dyabolus damnatos turpiter: ita ꝙ ipſi poterunt dicere illō ps. facti ſumus in ſubſannationem ⁊ deriſuꝫ his qui in circuitu noſtro ſunt. His ergo premiſſis de deriſio nequam faciunt mali aliquid diutius protrahamus

B Dico ergo ꝙ mali et fatui libenter vituperant et deridēt quicquid ſuis moribus eſt obuerſum: et omne illud vituperabile iudicant quod ſuis cōditionibus videtur contrariū. Tales enim valde ſunt garruli ideo a detractionibus et deriſionibus: ⁊ verboſis et quaſi luſoribus inſultationibus: abſtinere non poſſunt ſimiles illi aui que dicitur graculus ſeu garrulus: que ſicut dicitur in libro de natura rerum ſolet quicquid audit deridendo repetere: verba hominū ⁊ alioꝝ animalium addiſcere: et ea cum deriſione replicare. Hoc enim facit vt dicit ille liber non ad ſui delectationem ſed potius ad alioꝝ deriſionē. Et ideo a garriēdo ſeu a garrulando garrulus dicitur: qꝛ ſcꝫ de omnibꝰ deridet: garrulat et locatur. Sic vere ſunt qui ſcꝫ de oībus volunt facere iocos ſuos: ⁊ ſuos inſultus peſtiferos et deriſus ps. Uidentes me deriſerunt me: locuti ſunt labijs ⁊ mouerunt caput ſtudent enim aliorum dicta ⁊ facta diſcere: vt ea poſſint repetere et replicare et ad cōfuſionem ⁊ obprobrium aliorum deridendo coram alijs propalare ſicut de Thobia dicitur. Thobie. ij. ꝙ ſicut beato Job inſultabant reges: ita parentes et cognati eius irridebant vitam eius. Uidetur autē ꝙ deriſores poſſint comparari peroptime vni turri que erat antiquitus in cizico alias azoto ciuitate: vbi ſi quis vocem emitteret: ſtatim ſepties replicabatur ſonus ⁊ reſonantia verbi ſui. ſicut dicit Plini. Erant enim ibi loca concaua tali artificio ordinata: ꝙ vox que in vno recipiebatur ſtatim ad alium mittebatur ⁊ ſic ſonus multoꝑ duplicabatur. Sic vere ſunt deriſores quibus dicta vel facta alioꝝ non ſufficit ſemel repetere immo quicqd audiunt ſolent multotiens replicare ⁊ vnus alteri dicere: et alter poſt alterum deriſorie recitare Eccleſiaſt. xx. Quotiens et quanti irridebunt illuꝫ. Sequitur. Lapſus falſe lingue quaſi in pauimento cadens. De talibus ergo dici poteſt quod iſti

Bonis inimicantur.
A bonis deteſtantur.
Ad penā reſeruantur

Bonis dico inimicant qꝛ procerto iſti ſolent bona oīa deridere: et ſibi in malis ⁊ manibus complacere. C Unde nota ꝙ iſti derident

Antiquos viros et eorum ſapientiam.
Predicatores et eorum eloquentiam.
Contribulatos et eorum patientiam.
Bene agentes et eorum efficaciam.
Proprios notos et eorum amiciciam.
Bonos prelatos et eorum excellentiam.
Sanctam eccleſiam et ipſius reuerentiam.
Omnem diſciplinam et penitentiam.
Inferni tormentum et peſtilentiam.
Uitam ꝙ futuram et celeſtem abundantiam.

Dico ergo ꝙ iſti derident ſapientiam antiquoꝝ. vnde Job de ſeipſo dicebat illud Job. xxx. Nūc autē deridēt me iuniores quoꝝ nō dignabar patres ponere cū canibus gregis mei. Iſti etiam derident eloquentiā predicatorum videlicet verbum dei. vnde Hiere. xx. factꝰ eſt ſermo domini in obprobrium et deriſum tota die. Itē ipſi derident patientiā miſeroꝝ. Unde ipſe hieremias qui tunc erat in tribulatione et patientia dicit de ſeipſo ibidem: factus ſum in deriſum tota die omnes ſubſannant me. Et illud ps. predictum Omnes videntes me deriſerunt me. Item iſti derident efficaciam. ideſt bona opera ſanctoꝝ atꝙ iuſtoꝝ. Unde de chriſto legitur Luce. viij: ꝙ quando ipſe reſuſcitabat filiaꝫ Jayri: turbe que aderant deridebant eum. Item ipſi deridēt amiciciam ſociorum et ſuorum notorum. Hieremi. ix. Omnis amicus fraudulenter incedet vir fratrem ſuū deridebit: et veritatem non loquetur. Item derident excellentiam prelatorum. Job. xxxix. In altum alas erigit deridet equuꝫ ⁊ aſcenſorem: loquitur de deſtructione. ſ. de pigro ſubdito. Item derident eccleſiam et reuerentiā ſolenniorum ⁊ ſacramentoꝝ. vnde Treno. j. Uiderunt eum hoſtes: et deriſerunt ſabbata eius Item derident penitentiam et diſciplinam. Prouerbi. ix. Qui arguit deriſorem: ipſe ſibi iniuriaꝫ facit. ſcilicet deriſor Et ibidem Noli arguere deriſorem ne odiat ⁊c. Iteꝫ derident penam inferni et peſtillentiam tormentorum. Job. xlj. Quaſi ſtipulam eſtimabit malleū: et deridebit vibrātem haſtam. Item derident futurā gloriā: ⁊ abundantiam premiorum. Actuū. xvij. Cum autē audiſſent reſurrectionem mortuoꝝ deridebant: Et vt breuiter concludam mali derident et contemnunt quicquid ſue neceſſarium eſt ſaluti. Patet igitur quomodo deriſores omnibus bonis aduerſantur et inimicātur. ¶ Scdo dico ꝙ deriſores a bonis odiuntur et vituperantur. D
Prouer. xxij. Eijce deriſorem: et exibit cum eo iurgiuꝫ. ceſſabuntꝙ rixe et contumelie. ¶ Tertio vero dico ꝙ iſti puniuntur atꝙ verberātur. prouerbi. xix. Parata ſunt deriſoribus iudicia: et mallei percutientes ſtultorum corporibus. Unde etiam in perſona eoꝝ qui gloriam ſanctorum quos nunc derident qua illos in iudicio futuro frui attendent dicitur Sap. v. Hi ſunt quos aliquando habuimus in deriſum ⁊ in ſimilitudinem improperij: ecce quomodo computati ſunt inter filios dei. Patet ergo ꝙ deriſores a deo puniunt A cunctis odiuntur. Bonis oībus opponunt ⁊c. Uide de Contēnere Deſpicere Subſannare. Illudere ⁊ ſimilibus.

Deſcēdere. Deſcenſus. Nota qꝫ deſcendere multipliciter accipitur in ſcriptura. A Eſt enim deſcenſus humanus: diuinus et dyabolicus. Et primo quidē dico quod eſt deſcenſus humanus. Et iſte procerto triplex eſt. videlicet.

Deſcenſus virtuoſus.
Deſcenſus vitioſus.
Deſcenſus doloroſus.

Primus ē quo deſcendit a ſuperbie pompoſitate: de quo dicitur in ps. Aſcendunt montes et deſcēdunt campi. ⁊c. Secundus eſt quo deſcenditur a virtutum ſublimitate Et iſte eſt deſcenſus ad amorem temporalium vt ad laborē mundi negocioꝝ Uñ Luc. x. c. Homo

Ayuntamiento de Madrid

homo quidam descendebat a hierusalē in Hiericho
et incidit in latrones. Tertius est quo descenditur a sta
tu mūdane prosperitatis. Et iste est descensus in infir
mitatem aduersitatem: vel mortem vel penam eternā
Job.xvij. In profundissimum infernum descēdēt omnia
mea. et Numeri.xvj. Descēdent in infernum viuentes
Dicimus ergo ꝙ est descensus humilitatis. Est descē
sus iniquitatis. Est descensus penalitatis. Primus est
habēdus. Secundus est cauendus. Tertius est horrē
dus. Ergo descendamus per humilitatem. Sicut enī
aqua deorsū naturaliter tendit et descendit: sicut enī
radix arboris quanto descendit profundius tanto fru
ctificat vberius: sicut insuper balsamus non suscitat⁹
descendit ad fundum vasis alias supernatat. Sic pro
certo homo spiritalis si vult esse sicut aqua per pieta
tis dulcorem: sicut radix per firmitatis tenorem sicut
balsamus per famositatis odorem ipse procerto debet
per humilitatem descendere: et se inferius sub obedien
tia maiori humiliter inclinare Ideo precipitur Esaie.
xlvij. Descende: sede in puluere virgo filia babylonis:
Ubi aduerte ꝙ descensus humilitatis facit mentem
quietare. Sede inquit: qd signū est quietis. Facit mor
tem meditari. In puluere inquit in mortis solutione.
Facit carnem expiari. Uirgo inquit que scȝ hāc praui
tatē carnis purgat. Facit vultū inclinari. Babylonis
inqt: q̄ interpretatur cōfusio. Humilitas enī charissimi
Est mentis quietatiua.
Est mortis meditatiua.
Est carnis expiatiua.
Est vultus inclinatiua.
B Dico ergo ꝙ descensus humilitatis est mentis quie
tatiuus quod ostenditur cum dicitur. Sede. Facit enī
animam esse quietā tranquillitate et pace. Sicut enī
videmus ꝙ lapis sursum in aere non quietatur nec̄ ces
sat a motu: quando vero ad centrum et locum suū de
scendit: tunc immobiliter quiescit. Sic videm⁹ ꝙ mēs
humana ꝙdiu sursum in aere fertur: et circa mūdi bo
na et negocia: dignitates et promotiones per desideriū
vagatur nunꝙ est in perfecta quiete. Semper enim est
in motu et fluxu desideriorum: et hoc q: ipsa est sicut
hospes extra domum: sicut lapis extra centrum: sicut
peregrinus extra patriam et locū. Ideo anima cū spon
so coniuncta dicat illud Can.j. Indica mihi vbi cubes
in meridie ne vagari incipiam tc. Quando vero mens
descendit per humilitatē: et quādo flectitur ad seipsaȝ
et quando proprijs contenta in partibus cum centro
idest cū deo coniungitur: tunc vere perfectissime quie
tatur. Sede inquit. Ita ꝙ ipsa possit dicere Apoc.xviij
Sedeo vt regina et vidua non sum.
Sedet enī doctor ad discipulos instruendum.
Sedet discipulus ad magistrum audiendum:
Sedet clericus ad libros imaginandum.
Sedet miles ad hostes impugnandum.
Sedet iudex ad populos iudicandum.
¶ Sic procerto charissimi nos debemus per humili
tatem descendere et quiescere: et sedere et in quiete mē
tis manere istis rationibus. scilicet vt instruamus in
feriores et discretiores Unde in libris diuine prouiden
tie semper cogitemus. vt hostes spiritales debellemus
vt nos alios iuste iuuitemus. Sede ergo. vnde in ps.
Super flumina babylonis illic sedimus et fleuimus:
dum recordaremur tui syon. Et nota de fluminibus
babylonis. iste est ergo descensus quietatiuus: Auis
enim sursum existens in aere: non est tuta ab acci
pitre si vero ad fluctuum riuum descenderit: tuta ma
net. quapropter aucupes solent ipsas facere sursum
ascendere vt ab accipitre capiant. Sic vere homo sur
sum per elationem et vanitatem mentis residens. sem
per est in periculo captionis. Si autem per humilita
tē descēderit: tūc a periculo tut⁹ erit: et maxime si in flu
minibus babylonis et cōfusiōis: in fluminibus cōpū
ctionis et lacrymationis fecit mansioneȝ. Et ideo nos
videmus de illis qui semp volunt ascendere: sicut sunt
ambitiosi ꝙ nunꝙ habent quietem. Ignis enim qui
sursum ascendere querit: nunꝙ a motu et circuitu re
quiescit. quare procerto tales nunꝙ ponunt finem in
ascendendo. De canonico enim volunt fieri archidia
coni. De archidiacono episcopi: et de episcopo archi
episcopi: et deinde cardinales tc. Isti figurant in luci
fero: qui ꝙuis esset in altissimo loco. scilȝ in celo empi
reo: ipse tamen dicebat. Ascendam in celum: sup astra
dei exaltabo solium meum: sedebo in lateribus aqui
lonis tc. Esaie.xiiij. Sedere enim idest quiescere vole
bat. vbi proculdubio non est quies. scilicet in eminen
tia dignitatis. et ideo ꝓm sanctos quia ascensuȝ et quie
tem quesiuit: ideo casum et laborem inuenit: Non sic
ergo sed descendamus: quia iste motus est mētis quie
tatiuus. Sede inquit. Josue.iij. Steterunt aque descen
dentes. Et Hiere.xlviij. Descende de gloria: sede in si
ti habitatio filie dybon. Secundo dico ꝙ iste motus C
est mortis meditatiuus. In puluere inquit. Motus
enim descensus semper tendit inferius versus terram
ad denotādum ꝙ motus humilitatis semper fecit ho
minem ad terram descendere idest ad cogitandū ter
reitatem: mortalitatē et resolutionem suam. In pulue
re inquit. Ut sic dicam cum Job. Ecce nūc in puluere
dormio Job.vij. De tali descensu videtur loqui Hiere.
xlix. Descendite in voraginem habitatores deda. Uora
go enim signat sepulcrum: mortem vel infernum in
quem procerto debemus per considerationem descen
dere: et ibi per iugem memoriam habitare ps. Descen
dant in infernum viuentes. Animalia enim parua ha
bitant vt cōmuniter in pabulo: in puluere: et sub terra
vt sunt cuniculi: ibiqꝫ faciunt foueas vbi fugientes sal
uantur et ab impugnantibus liberantur. Sic procer
to persone humiles et deuote: sub terra idest in cogi
tatione mortis et sepulcri morantur. et impulsi tenta
tionibus ad ipsas fugiunt et saluantur quia isti sunt
qui habitant domos luteas: qui terrenum habent fun
damentum Job.iiij. Et sic bene patet qd humilitatis
descēsus est mortis meditatiuus. ¶ Tertio dico quod
iste motus est sordis depuratiuus. Uirgo inquit. D
Humilitas enim soror et mater est virginitatis et pu
ritatis que in beata virgine apparuit que quia fuit hu
millissima: ideo fuit virgo purissima. Loca enim que
sunt in descensu et in valle: sunt aliquotiēs magis pu
ra. et hoc quia ibi aque confluunt abundantius. que
sunt causa maioris puritatis. Sic vere ille ꝑsone que
magis sunt in descensu humilitatis: habent vt com
muniter maiorem abundantiam puritatis et castita
tis quod vtrūqꝫ potest contingere: quia maior copia a
quarum idest gratiarū et virtutum ad tales confluit
que ipsos reddit et efficit puriores: que apparuit in vir
gine: ad quam descendit gratia sicut pluuia in vellus
et sicut stillicidia stillantia super terram: ad quam de
scendit dilectus vt in ortum suum specialissimum: si
cut dicitur. Cantico.v. Et Canti.vj. Et ideo tantis gra
tijs fuit plenissima: quia a cūctis vitijs fuit purissima
Habeamus igitur humilitatem: vt habere possimus
mentis et corporis puritatem. Uirgo inquit.ij. Corin
thios.xj. Despondi enim vos vni viro virginem ca
stam exibere christo. Ideo de descensu isto ad purita
tem potest intelligi illud. Johan.v. Angelus domini
descendebat in piscinam secundum tempus. Illi enim
qui sunt angeli per innocentissimam voluntatem: de
scendunt per humilitatem ad piscinam. idest ad men
tis et corporis puritatem. Uirgo inquit. Unde de rebec
ca dicitur Genesis.xxiiij. Quod ipsa erat puella deco
ra nimis: virgoqꝫ pulcerrima: descenditqꝫ ad fontem
aque et impleuerat ydriam. Iste est igitur descensus
sordis depuratiuus. ¶ Quarto dico quod iste descen
sus humilitatis est vultus inclinatiuus. Babylo
nis inquit: Quod interpretatur confusio. Hu
militas enim generat. verecundiam et bonam

Ayuntamiento de Madrid

confuſionem que addunt gloriam: ſicut dicitur Eccli.
iiij. Unde humilitas eſt ſicut unguentum in capite:
quod deſcendit in barbam: barbam aaron. Caput enĩ
inferius declinatũ ſignat humilitatẽ que ſcʒ in capite
et in barba oſtendit intuentibus ſigna ſua. Babylon
inquit. vnde Hiere. lj. Quomodo facta eſt babylon in
ſtuporem. Unde etiam de verecũda puella rebecca. dr̃
Gen. xxiiij. Quod viſo yſaac deſcendit de camelo: et ac
cipiens pallium cooperuit ſe. ſcʒ pre verecundia: et ſic
patet vt dictum eſt ꝙ per deſcenſum humilitatis mẽs
quietatur: mors meditatur: caro purgatur: vultus in-
clinatur. Et iſte eſt igitur deſcenſus diligendus et fre-
F quentandus. ¶ Sed adhuc dico ſecũdo principaliter
ꝙ eſt quidam deſcenſus precauendus ⁊ fugiendus. Et
iſte eſt deſcenſus auaricie quo ſcʒ homo deſcẽdit ad tẽ
poralia et mundana: et etiam cuiuſlibet nequicie: quo
modo. ſ. de virtute labitur ad peccata Et primo quidẽ
iſte eſt deſcenſus auaricie. Lepus enim nõ libenter de
ſcendit et hoc: quia deſcendendo et ad vallem currẽdo
faciliter conſueuit cadere cum eius pedes poſteriores
ſunt longiores anterioribus pedibus. Sic vere homo
non debet deſcendere per deſideriũ et aſpectũ ad vallẽ
mundanorũ negociorũ et terrenorũ bonorũ alias faci-
liter corruit in diuerſa vitia et peccata. De talibus enĩ
dicitur in ps. Qui deſcendunt mare in nauibus: faciẽ
tes operationem in aquis multis. Non eſt enim aqua
tam dulcis in flumine vel in fonte quin efficiat ama-
ra quando deſcendit ad mare. Sic vere non eſt ita bo
nus et ſanctus homo quin efficiatur malus: quando
ad mare mundi negociorũ corde et opere ſe inclinat: et
ideo ſicut lepus quando ad vallem currere compellit
non deſcendit directe inferius verſus vallem ne forte ca
dat: ſed ſemper deſcendit circulariter contra montem
Sic et nos ſi ex iniuncto nobis officio ad mundũ et mũ
dana habemus neceſſario deſcendere: nõ debemus di-
recte nec cum toto impetu vel affectu ad tẽporalia cur
rere ſed circulariter circa montes paradiſi ambulare:
et ibi quanto plus poſſumus per affectum ⁊ deſideriũ
nos tenere: et nunc aſcendamus cuʒ moyſe ad dominũ
nunc deſcendamus cum ipſo ad populum. Juxta illud
ps. Aſcendunt montes et deſcendunt campi ⁊c. Jlli enĩ
qui toto corde deſcendunt inferius ad terrena. primo
cadunt in vitia: ⁊ finaliter in tormenta ps. Cadent oẽs
qui deſcendunt in terrã. Sic ſunt cupidi et auari: qui
non cogitãt niſi de terrenis: De quibus Exo. xv. Abyſ
ſi operuerunt eos: deſcenderunt in profundũ quaſi la-
pis. Et iſti ſunt maledicti eſai. xxx. Ue q̃ ambulatis vt
deſcẽdatis in egyptũ: ꝑperãtes ĩ auxiliũ ĩ fortitudine
pharaõis. Aliter et ſm aſtrologos. Jlla ſigna ſunt
nobiliora q̃ ſunt aſcẽdẽtia: ꝙ̃ illa que ſunt deſcẽdẽtia.
Jnfluẽtie enĩ ſtellarũ ꝯputantur prĩcipaliꝰ a ſignis
aſcendẽtibus ꝙ̃ a deſcẽdẽtibus. qr reuerera ſpũaliter
illi meliores et nobiliores debent ſimpliciter dici qui
aſcendunt ſuperius per contemplationẽ ⁊ deſiderium
ad eterna ꝙ̃ illi qui deſcendunt per auaricia ad terre-
na. Unde de differentia bonorũ ⁊ malorũ poteſt dici il
lud Eccſs iij. Spiritus filiorum adam aſcendit ſurſuʒ
ſpiritus iumentorũ deorſum. Jſte eſt ergo deſcenſus ꝓ
cauendus et fugiendus. ¶ Sed tertio dico ꝙ eſt alius
G deſcenſus timendus et abhorrendus. Et iſte eſt deſcen
ſus in infernũ. De quo Hiere. xlviij. Juuenes eius de-
ſcenderunt in occiſionem. et in ps. Eſtimatus ſum cuʒ
deſcendentibus in lacum. Feces enim ⁊ immundicie ci
uitatum ſolent deſcendere ad foueam et ad lacus. Fe-
ces etiam vini ſolent deſcendere ad fundum dolij. Sic
vere peccatores qui in dolio et ciuitate eccleſie ſunt fe
ces fetide et immunde: ad fundum et ad lacum ipſius
inferni habent deſcendere et venire. Unde de quodaʒ
magno peccatore: dicitur. Ezechi. xxxj. Commoui gen
tes cum deducerem eos in infernum: cum his qui de-
ſcendunt in lacum. Sic ergo patet quod triplex eſt de-
ſcenſus ad perfectam humilitatem. Et hoc de deſcen-
H dere ſufficit. ¶ Sed ſi vis adhuc aliter diſtinguere
dic ꝙ quintuplex eſt humanus deſcenſus videlicet.

Ruinoſus.	Primus eſt cunctorum.
Uirtuoſus.	Secundus eſt iuſtorum.
Uitioſus	Tertius eſt malorum.
Doloroſus.	Quartus miſerorum.
Et periculoſus.	Quintus damnatorum.

¶ Dicam ergo primo de deſcenſu ruinoſo qui eſt ſin-
gulorum: quia ſcilicet per mortẽ oportet omnes in cor
ruptionem deſcendere Ps. Que vtilitas in ſanguinẽ
meo: dum deſcendo in corruptionem. Unde etiam de
quolibet mortuo poteſt dici illud Judicum. xv. Deſcẽ-
dens habitauit in ſpelunca: ſed de iſto nihil amplius. 3
¶ Scḋo dico de deſcẽſu virtuoſo qui eſt iuſtorũ. Unde
dico de iuſtis qḋ ipſi deſcendunt ad opera virtuoſa: ſi
cut etiã viſuʒ eſt ſatis plane. Sicut enĩ video qḋ incole
caſtri in loco altiſſimo cõſtituti ſolent in vallẽ deſcẽde
re ⁊ ibi pro vtilitate ſua exercere varia opera. Sic hõ da
to qḋ ſit in alto caſtro. i. i alta ſanguis nobilitate vel in
alto corpore ideſt in alta ſeculi dignitate. vel in alto ca
ſtro in alta perfectionis eminentia vel contemplatio-
nis ſublimitate conſtitutus debet tamen inferius ad
ſtatum humilitatis deſcendere. et ibi varijs bonis ope
ribus inſudare: et quandoqꝫ contemplationis. opus
intermittere: vt poſſit actiue fructuoſa opera exercere
Exemplo coturnicis: que mare tranſuolans. fatigata
deſcendit quandoqꝫ ad mare. ſed vnam alam erectam
tenet tanꝙ̃ velum quo continue ducatur. Aliam alam
extentam ſuper aquam dimittit vt ibi nauiget atqꝫ re
gatur. Ad denotandum quod nos qui ad mare huius
mundi: neceſſario tanꝙ̃ peregrini ſepe dum tranſimꝰ
ad patriam habemus deſcendere: ſemper alam ſpei
debemus ad deum erigere: alam vero diſcretionis de-
bemus in mundi fluctibus ad nos prudenter regendũ
extentam et dilatatam habere Geneſis. xij. Deſcendit
Abraam in egyptum vt peregrinaretur ibi. Deſcenſus
enim abrae fuit de terra promiſſionis in egyptum ſed
hoc fuit non ad manendum ſed ad peregrinandum.
Sic vere dico quod ſi quandoqꝫ deſcendere oporteat
a terra promiſſionis ad egyptum ideſt a vita contem-
platiua ad actiuam: de religione ad mundum: de ſpi-
ritualibus ad terrena negocia ibi procerto peregrina
ri non manere debemus quia ſcilicet pro tempore quo
bona opera habemus tractare ibi peregrinari licebit:
et rurſum ad contemplatiuam reuerti oportebit. De
deſcenſu ergo quo deſcendit vir iuſtus ad opera virtuo
ſa notabo quod iſte debet.
Deſcẽdere ad culpas abluendũ ſinceriter.
Deſcẽdere ad mortẽ preuidendũ ſagaciter.
Deſcẽdere ad hoſtẽ impugnandũ viriliter.
Deſcẽdere ad virtutes procurandũ vtiliter.
Deſcẽdere ad iuſtitiã perquirendum ſeduliter.
Deſcẽdere ad pauperes fouendum benigniter.
Deſcẽdere ad res examinandũ ſubtiliter
Deſcẽdere ad malos corrigendum ſeueriter.
Deſcẽdere ad ignaros inſtruendum veraciter.
Deſcẽdere ad triſtes conſolandum humiliter.
Deſcẽdere ad preſſos liberandum alacriter.
Deſcẽdere ad iuſtos premiandum liberaliter.
¶ Jſti enim ſunt duodecim deſcenſus boni et virtuo-
ſi ad que diuerſimode conſueuit deſcendere vir perfe-
ctus ſiue ſit ſubditus ſiue prelatus. ¶ Dico igitur qḋ
boni deſcendunt ad culpas ſinceriter abluendum qḋ
ſcilicet proprie debent facere penitentes: figurati in
Naaman leproſo: de quo dicitur. iiij. Regũ. v. Quod
ipſe deſcendit et lauit ſe ſepties in iordane et reſtituta
eſt caro eius ſicut caro pueri. Jtem ad mortem ſagaci-
ter meditandum. vnde illud predictuʒ Eſaie. xlvij. De-
ſcende: ſede in puluere virgo filia babylonis. Et Judi
cum. xv. Deſcendens habitauit in ſpelunca. Spelun-
ca inquit ideſt in ſepulcro per conſiderationem. Et. j.
Regum. xxvj. Deſcendit ſaul in deſertum. Jtem ad ho
ſtem viriliter impugnandum ideſt contra dyabolum
et vitia preliandum. ij. Regũ. xxj. Deſcendit dauid et
ſerui eius

Ayuntamiento de Madrid

ſerui eius cum eo: ⁊ pugnauerūt cōtra philiſtijm. Jtē
deſcendunt ad virtutes viriliter ad procurandū Geñ.
xlij. Deſcendite ⁊ emite nobis neceſſaria. Jlla eñ que
ſuper omnia ſunt neceſſaria ſunt virtutes. Jtem deſcē
dunt ad iuſticiam ſeduliter perquirendū. j. Machab.
ij. Deſcendunt multi querentes iudicium et iuſticiam
in deſertū. Jtem deſcendunt ad pauperes benigniter
refouendum. Unde de zacheo dicitur Luc. xix. Quod
feſtinans deſcendit et ſuſcepit illum gaudens in do
mum ſuam: dicens. Ecce dimidiū bonorū meorū do
pauperibus ⁊c. Jtem deſcendunt ad negocia ſubtiliter
examinandū: quod maxime pertinet ad iudices et pre
latos. vnde Geñ. xviij. Deſcendā ego et videbo vtrum
clamorem qui venit ad me opere compleuerint. ſ. ſodo
mite. Jtē deſcendunt ad malos ſeueriter corrigēdū. ij.
Re. xxiij. Banaias filiꝰ ioiade viri fortiſſimi magno
rū operū de capſael: iſe ꝑcuſſit duos leones moab ⁊ ip
ſe deſcēdit et ꝑcuſſit leonē in ciſterna in diebus niuis
Jtem deſcendunt ad ſtultos veraciter inſtruendum ⁊
informandū. Exo. xix. Deſcende et conteſtare populū
ne velint tranſgredi terminos. Jtē deſcendunt ad tri
ſtes hilariter confortandū Danie. iij. Deſcendit ange
lus domini cum azaria in fornacem: et fecit mediū for
nacis quaſi ventū roris flantē. Jtem deſcendūt ad op
preſſos alacriter liberandū Exo. iij. Uidi afflictionem
populi mei qui eſt in egypto et deſcendi liberare eum.
Jtem deſcendunt ⁊ condeſcendūt ad bonos liberaliter
premiandū: ⁊ ꝓmouendū: quia ſicut dicitur Jacobi. j.
Omne datum perfectū deſurſum eſt deſcendēs a pa
tre luminū. et Exo. xix. Deſcendit moyſes ad populū
et ſanctificauit eos. ideſt promouit et vt ſanctos hono
rauit. Patet igitur quomodo multiplex eſt deſcenſus
k iuſtorū. ¶ Tertio dico ꝙ multiplex eſt deſcenſus malo
rum peccatorum. Peccator enim cum peccat dicitur
deſcendere pro eo ꝙ a rectitudine iuſticie curuatur: et
de bono incōmutabili ad bonū ꝯmutabile inclinatur
et a deo gratia et perfectione cadere ⁊ recedere compro
batur. De vulture enim legit ꝙ tarde ⁊ lente volitat ⁊
aſcendit cito tamen impetuoſe deſcendit. Ponderoſa
enim auis eſt: et ideo viſo cadauere inferiꝰ ſtatim ruit
Sic dico de peccatore: quia proterue pronior eſt ad de
ſcenſum vitiorū ꝙ ad aſcenſū virtutū. Difficiliter eñ
aſcendit ad opera virtuoſa: faciliter vero deſcendit ad
cadauera. i. ad peccata et ad opera vitioſa Geñ. xv. De
ſcenderunt aues ſuper cadauera. Uñ notabis ꝙ mali
multipliciter deſcendunt ad mala. Deſcendunt enim
Ad fluuium deliciarū: vt ibi lauentur.
Ad lectum pigriciarū vt ibi pauſentur.
Ad mare diuitiarū vt ibi turbentur.
Ad curias eminentiarū vt ibi honorentur.
Ad profundū nequiciarū vt ibi ligentur.
Deſcendunt dico ad fluuium deliciarū. Unde de filia
Pharaonis dicitur Exo. ij. Quod ipſa deſcenderat ad
fluuium egypti vt lauaretur in flumine. Egyptus eñ
interpretatur tenebre: q2 ſcʒ fluuius deliciarum obſcu
rat et obtenebrat mentes delicioſorum. item ipſi deſcē
dunt ad locum pigriciarum vnde Jone. j. dicitur. Quod
Jonas deſcēdit ad inferiora nauis: et dormiebat ſopore
graui. Jtem deſcendunt ad mare diuitiarū. Diuitie eñ
mare dici poſſunt: ⁊ hoc propter amaritudinē quā ha
bēt in acquirendo: poſſidendo et amittēdo. ezech. xlvij.
Aque iſte deſcendunt ad plana deſerti et intrabūt ma
re. Jtem deſcendunt ad curias eminentiarū. Eſa. xxx.
Ue qui aſcenditis in egyptum ſperantes auxilium in
fortitudine pharaonis. Jtem deſcendunt in profundū
nequiciarum. vnde Hierem. xlix. fugite: terga vertite
deſcendite in voraginem habitatores dedan. Uorago
enim profundum vitiorum deſignat. deutero. xxxij. De
l ſcenderūt in profundum quaſi lapis. Jſte eſt igitur de
ſcenſus malorum. ¶ Quarto dico quod inuenitur de
ſcenſus miſerorum. Et iſte eſt qñ quis de ſtatu eminē
tis fortune: deſcendit et ruit per infortunia ad ſtatum
infimum et depreſſum. Nihil enim infeliciꝰ ꝙ aliquā
do fuiſſe felicem. Status enim fortune mundane: nō
eſt niſi quidam aſcenſus et deſcenſus. Similis enim vi
detur illis arenarum periculis que dicūtur ſirtes ma
iores et minores. Sunt enim arene quaſi continue bul
lientes: et vento ab interiore flante: nūc in montes aſcē
dentes: nunc in voragines deſcendentes. Nam vbi ho
die montes arenarum videris: ibi cras vallem et ina
ne videbis. vt dicunt tam Jſidorus. ꝙ Solinus. Unde
etiam dicunt quod per loca iſta nulla certa via cogno
ſcitur: immo quiſquis forte illuc ambulat: neceſſe eſt
vt per ſydera ſicut in equore dirigatur. Sic reuera gu
bernat fortuna. Semper enim eſt in quadam ebulli
tione et motu: nunꝙ permanēs in eodem. Nam quos
aliquando facit in montes. ideſt in altos viros creſce
re et aſcendere ſubito facit perire et deſcendere: et vbi
hodie cumulos arenarum ideſt diuitiarum aggregat
inde ſubito vacuat et elongat. et ſic fit ꝙ illi qui flatu
fortune ad magnos ſtatus aſcendunt. faciliter contra
rio flatu ſuo ad yma redeunt et deſcendunt ps. Aſcen
dunt montes et deſcendunt campi in locum quē fun
daſti eis. fundaſti inquit. ſcilicet tua fortuna ideſt oc
culta dei prouidentia. Unde etiam ipſi miſero et infe
lici poteſt dici illud deutero. xxviij. Jpſe aſcendet ſuper
te et erit ſuperior: tu autem deſcendes et eris inferior:
quaſi diceret quandoꝙ fit quod ille qui fuit inferior
fit ſuperior: et ille qui quandoꝙ aſcenderat deſcendit.
Unde de tali deſcenſu et infortunijs magnorum: dici
tur Ezech. xxvj. Commouebuntur inſule: et deſcendēt
de ſedibus ſuis omnes principes maris ⁊ auferent exu
uias ſuas: et veſtimenta ſua abijcient: et induentur ſtu
pore. Jſte autem deſcenſus fit quandoꝙ vt dictum eſt
in hoc fundo per infortunia. ſemper autem vbiꝙ fit
per mortis et inferni ſupplicia infortunatis. Mors eñ
hominem a ſtatu temporalis eminentie neceſſario fa
cit deſcendere: Et ſub terra cum vermibus introire.
Ezechi. xxxij. Quo pulcrior es et deſcende et dormi.
Jſte eſt igitur deſcenſus miſerorum. ¶ Quinto autē
dico quod inuenitur deſcenſus damnatorum: qui ſci M
licet deſcendunt inferius in infernum. De quibus di
citur Baruc. iij. Exterminati ſunt et ad inferos deſcē
derunt: et alij in locum eorum ſurrexerunt. Et ſi vis
notabis quod ad locum iſtum deſcendunt omnes ma
li videlicet.
Jlli qui ſuperbia alta ſunt eleuati.
Jlli qui ſeuicia dura ſunt obdurati.
Jlli qui leticia vana ſunt recreati.
Jlli qui luxuria feda ſunt inquinati.
¶ Dico ergo ꝙ illuc. ſcilicet ad infernū deſcendunt il
li qui ſunt eleuant magna ſuperbia. Unde Eſaie. v.
Deſcendent fortes eius et ſublimes: glorioſiꝙ eius. ſci
licet in infernum qui dilatauit animam ſuam: et ape
ruit os ſuum. Jtem ibi deſcendunt illi qui ſunt obdu
rati fera ſeuicia ſcilicet tyranni et crudeles. De quo
Eſaie. xxxiij. Deſcendent vnicornes cum eis: et tauri
cum potentibus. Jtem ibi deſcendunt qui ſunt recrea
ti vana leticia. Job. xxj. Gaudent ad ſonitum organi:
ducunt in bonis dies ſuos: et in puncto ad inferos de
ſcendunt. Jtem ibi deſcendunt illi qui ſunt inquinati
feda luxuria. Unde de mala muliere dicitur. Prouer
biorum. ix. Quod qui applicabitur ei deſcendet ad in
feros: et qui abſceſſerit ab ea ſaluabitur. Jſti igitur et
alij peccatores ad inferos deſcendunt: et hoc celeriter
ſine dilatione profunditer ſine euaſione crudeliter ſi
ne conſolatione. Celeriter dico. Unde illud. Job. xxj.
Jn puncto ad inferna deſcendunt. Profunditer etiam
Un illud. Job xvij. Jn profundiſſimum inferni deſcen
dunt omnia mea. Crudeliter et inconſolabiliter. Pſ.
Eſtimatus ſum cum deſcendentibus in lacum: factus
ſum ſicut homo ſine adiutorio. Jſte eſt igitur deſcen
ſus damnatorum: et ſic iterum patet quomodo qua
druplex eſt deſcenſus humanus.
¶ Secundo vero principaliter dico ꝙ inuenitur deſcē N
ſus diuinus. Et iſte proculdubio eſt ille quo deus

Ayuntamiento de Madrid

diuerſimode deſcendit ad hominem. Ipſe enim tam in preterito ꝙ in preſenti ꝙ in futuro.
Deſcendit carnem ſumpturus in matris lilio.
Deſcendit habitaturus in cordis ſolio.
Deſcendit iudicaturus in regni ſolio.
¶ Primus fuit deſcenſus humilis et amoroſus.
Secundus eſt deſcenſus vtilis et fructuoſus.
Tertius erit deſcenſus terribilis et rigoroſus
¶ Primo deſcenſu venit hominē liberare.
Secundo deſcenſu venit hominem viſitare.
Tertio deſcenſu venit hominem iudicare.
¶ Primum deſcenſum fecit caritas.
Secundum deſcenſum fecit bonitas.
Tertium deſcenſum faciet equitas.
Prim⁹ fuit amicicie. ſcd's eſt grē: terti⁹ eſt iuſticie.
¶ Dico ergo primo ꝙ deus deſcendit carnē ſumptur⁹ in matris lilio idest in caſtis viſceribus virginis benedicte. Amenitas enim orti quāꝗ allicit hominē ad deſcendendū in ipm: ⁊ florū et fructuū in eodē. Apes etiā ad ortos deſcendūt: floridas herbas ⁊ arbores querūt: et ibi ſubſtantiā mellis accipiunt. Sic vere ſanctitas beate virginis: ⁊ flores et fructus virtutum que deum ad deſcendendū: ⁊ carnē aſſumendū in ea traxerunt et inuitauerunt Cant. vj. Dilectus meus deſcendit in ortum ſuū ad areolam aromatis. vt paſcatur in ortis et lilia colligat. Ibi enim materiā mellis. i. materiam ſue ſancte humanitatis aſſumpſit ⁊ eam nouē menſib⁹ ſicut bonus apothecarius compoſuit ⁊ confecit: dicēs illud Cant. vj. Deſcendi in ortum nucū vt viderem poma conuallium: et inſpicerem ſi floruiſſet vinea et germinaſſent mala punica. In iſtum enim ortum deſcendit chriſtus: et hoc.
Propter poma conuallium humilitatis
Propter flores vinee virginitatis et puritatis.
Propter mala punica ſue purpuree charitatis.
¶ Et ſi vis notabis ꝙ iſte deſcendit.
Sicut lux ad illuſtrandū tenebras erroris.
Sicut ros ad temperandū latebras ardoris.
Sic medicus ad liberandū grauamen doloris.
Sicut amicus ad viſitandum populū languoris.
Et deſcendit dico ſicut lux ad erroris tenebras illuſtrādū vnde in ps. Inclinauit celos et deſcendit: et caligo ſub pedibus eius. Itē deſcēdit ſicut ros ad ardoris incendia tēperanda vnde Dan. iij. Deſcendit angel⁹ domini in fornacem: ⁊ fecit mediū fornacis quaſi ventū roris flantem. Item deſcēdit ſicut medicus ad doloris periculū auferendū atꝗ curandū ps. Domine inclina celos tuos ⁊ deſcende: tange montes ⁊ fumigabūt. Itē deſcendit ſicut amicus ad languidū populū viſitādū vnde Eſa. lxiiij. Utinā dirūperes celos ⁊ deſcenderes: a
D facie tua montes defluerent ⁊c. Sic igit̄ dico ꝙ xps deſcendit carnē ſumpturus in matris lilio. ¶ Secundo dico ꝙ ipſe deſcendit habitaturus in cordis ſolio ſeu hoſpitio. Xps enim quotidie in cor humanū per grām deſcendit ⁊ ipſum ad bonū incitat et aſcendit. Deſcendit enim ibi. Sicut panis ſatiatiuus oīs egeſtatis. Sicut fluuius irrigatiuus omnis ſiccitatis. Sicut ignis ſeu ſicut ſol illuminatiuus oīs obſcuritatis Sicut murus ſuſtentatiu⁹ oīs fragilitatis. Eſt eñ iſte deſcenſus ſatiatiuus cordis auidi Joh. vj. Ego ſum panis viuus qui de celo deſcendi. Item eſt irrigatiuus cordis aridi. ps. Deſcendit ſicut pluuia in vellus: ⁊ ſicut ſtillicidia ſtillantia ſuper terram. Item eſt illuſtratiuus cordis horridi. Unde iſte eſt ſol qui deſcendit per lineas quibus reuerſus fuerat in horologio achab. iiij. Regū. xx. Et breuiter deſcenſus iſte eſt roboratiuus ſeu etiā ſuſtentatiuus cordis ſtupidi. vnde Exo. xxxiij. Deſcendebat columna nubis et ſtabat ante oſtium tabernaculi federis. Columna enim ſuſtentationē deſignat. Patꝫ ergo ꝙ xps quotidie deſcendit habitaturus in cordis
P folio. ¶ Tertio dico ꝙ ipſe deſcendit iudicaturus in regni ſolio. et iſtud erit in extremo iudicio quando ſcilicet chriſtus deſcende ſuper montem oliueti iudicaturus orbem. Et proculdubio iſte erit.
Deſcenſus terroris.
Deſcenſus erroris.
Deſcenſus valoris.
Ibi enī deſcendet xps cunctis terribilis. vñ Exo. xix. di: Quod totus mons ſynai fumabat: eo ꝙ dn̄s deſcēdiſſet ſuper eum in igne: eratꝗ mons totus terribilis. et ſonitus buccine creſcebat: ⁊ deſcendit dn̄s ſuper mōtē. Itē deſcendet malis horribilis. q. ſ. ipſos ibi deſtruet et comburet. iiij. Reg. j. Deſcendat ignis de celo ⁊ comburat te: et quinquaginta tuos. Itē deſcendet cunctis mirabilis et inſuperabilis: q. ipſe eſt ille angelus quē vidit Joh. Apoca. xx. vbi dicit ſic. Uidi inquit angelū deſcendentē de celo: habentem clauem abyſſi: ⁊ cathenam magnā: ⁊ apprehēdit draconem ⁊c. Sic ergo patꝫ ꝙ eſt deſcēſus xpi in regni ſolio. In cordis hoſpitio. In matris vtero. Et iſte eſt igit̄ deſcenſus diuinus: et hoc eſt ſecundū principale: ¶ Tertio vero dico ꝙ eſt deſcē- M
ſus dyabolicus. Dyabolus enim deſcendit de celo ad terram quando cecidit ſuperbiendo: nunc etiam quotidie deſcendit ad nos qn̄ nos temptat ſuggerendo atꝗ nocendo vnde apocal. xij. Ue terre ⁊ mari: q. deſcendit dyabolus ad vos habēs iram magnā: ſciens qm̄ modicum tēpus habet. ſed non plus de iſto. Patet ergo quod eſt deſcenſus humanus. Diuinus et dyabolicus.

Deſcribere.

Nota ꝙ deſcriptio ſumitur pro declaratione: numeratione ⁊ mē- N
ſuratione rerum omniū. Deſcribitur enim res vt intelligatur. vt memorie cōmitatur et vt eius ſeries clarior videatur. Eſt iterum deſcriptio. Dei et iuſti. A deo enim omnia ſunt deſcripta: et anteꝗ̄ fiant ab eo ordinata. Luce. ij. Exijt edictum a ceſare auguſto vt deſcriberet vniuerſus orbis. Potiſſime autē deſcribitur ab ipſo anima vel eccleſia: pro eo ꝙ de eis maxima eſt ſibi cura. Deſcribitur dico. ſ. in mente ſua per pdeſtinationē eternam vel per prouidentiam et ordinationem quotidianam. Et ſic loquitur deus eccleſie: vel anime Eſaie xlix. dicens. In manibus meis deſcripſi te: et muri tui coram oculis meis ſunt ſemper. Juſtus etiam facit deſcriptionem ſuam. Deſcribit enim ⁊ depingit in tabulis cordis ſui.
Legem diuinam ne eam obliuiſcatur.
Miſericordiam vt eius reminiſcatur.
Mundi tentationē ne per hanc homo vincatur.
Celi poſſeſſionem vt eā adipiſcatur.
Orbis dn̄ationem vt breuius eſſe noſcatur.
Igitur deſcribe tibi in mente tua legē diuinā vt eam memoreris. Unde de principe dicitur. Deutero. xvij. P
Quod poſtꝗ̄ ſederit in ſolio ſuo deſcribet deuteronomium legis huius. Item deſcribe tibi miſericordiam: vt per hāc honoreris. Prouerbiorum. iij. Miſericordia et veritas non te deſerant. Deſcribe eas in tabulis cordis tui: et inuenies gratiam coram deo et hominibus. Item deſcribe mundi tentationem ne in hac ſuperreris. vnde Ezechieli precipitur. Quod deſcribat ſibi ciuitatem hieruſalem. et regem babylonis ipſam impugnantem et obſidentem. Item deſcribe celi poſſeſſionem vt eam amplexeris. Unde de Joſue legitur: Joſue. xviij. Quod ipſe miſit ad deſcribendum terram promiſſionis: vt ſorte diuideretur filijs iſrael. Unde dicit ibidem. Ite deſcribite terram et reuertimini. Item deſcribe mundi regionem et iuriſditionem: vt eam minus appreciceris vnde illud predictum. Luce. ij. Exijt edictum a ceſare auguſto vt deſcriberetur vniuerſus orbis: nihil plus ad preſens. Uide vbi Scribere. Liber. Ordinare. Predeſtinatio et ſimilia ⁊c.

Deſerere. Deſertus.

Nota quod deſerere idem eſt A
quod dimittere et derelinquere: Res etiam deſerta dr: quando nullus de ea curat: ſed a cunctis deſeritur: derelinquitur et fugatur. Eſt igitur deſertio actiua et deſertio paſſiua. Actiua eſt quando quis deſerit illud quod tenebat et iſta vt communiter accipit̄ in malo:

quia ſcꝫ

Ayuntamiento de Madrid

quia ſcilicet mali ſolent deſerere.
Uiam rectam ⁊ equitatem.
Juſticiam et veritatem.
Clementiam et pietatem.
Deſerūt dico viā rectam per quam ambulāt. ſcȝ viaȝ mandatorū et legis diuine. de quo Deu.ix. Deſeruerūt velociter viam quam demonſtraſti eis. Econtra de iu‑
ſtis et bonis dicit in perſona iob illud iob.xxvij. Juſti‑
ficationem meam quam cepi tenere non deſeram. Et
merito: quia procerto ſicut dicit prouer.xiij. Egeſtas
et ignominia ei qui deſerit diſciplinam. Jtem deſerūt
veritatem quam prius ſeruabant. prouerb.xxviij. Pro
bucella panis deſerunt veritatem. Econtra de thobia
dicitur Thob.j. Quod in captiuitate poſitus viam ve‑
ritatis non deſeruit. Jtem deſerunt pietatem qua deo
placebant: cum tamen deberent dicere illud iudicū.ix
c. Nunquid poſſum deſerere dulcedinem meā. Juxta
illud prouerbio.iij. Miſericordia et veritas non te de‑
ſerant: Et iſta eſt deſertio actiua que ſemper eſt mala
B ¶ Sed adhuc dico quod eſt deſertio paſſiua ⁊ iſta p
culdubio poteſt ſignificare. Statum culpe. Statum
miſerie. Statum pene.
Deſeritur enim peccator gratijs orbatus.
Deſeritur pauper fortuna grauatus.
Deſeritur damnatus gloria priuatus.
Et primo quidē dico ꝙ peccator deſeritur: ⁊ deſertum
efficitur ⁊ deſertus. Deſeritur enī a deo ⁊ in manibus
dyaboli dimittitur et exponitur quādo peccat. Sicut
enim res que nihil valet: a domino ſuo ſolet deſeri cu‑
ius occupanti relinqui. Res autē bone et vtiles ſolent
summopere cuſtodiri. Sic peccator ex quo dei gratiam
perdidit ad nihilum valet vltra: ideo a domino deſeri‑
tur et derelinquitur. Exemplo etiam terre vel arboris
que tunc ſine cultura deſeritur quādo fructificare nō
vult Hiere.xlvj. Memphis in ſolitudinem erit ⁊ deſe‑
retur inhabitabilis. Bonos autē viros fructuoſos et
vtiles deus nunꝗ deſerit. ſed eos diligit et cuſtodit iu‑
dith.xiij. Non deſeruit ſperantes in ſe: quod petens il‑
le dicebat.ij. Machab.j. Exaudiat deus orationes ve‑
ſtras et reconcilietur vobis nec vos deſerat in tēpore
malo quia peccator ē ſicut terra deſerta.
Que eſt ſterilis et ſine fructibus.
Que eſt arida et ſine fontibus.
Que eſt ſola et ſine gentibus.
Eſt dico ſterilis carens fructuū vbertate. Nā quia pec‑
cator non colitur per penitentiam: ideo neceſſe eſt qđ
non habeat bonos fructus id eſt bonorū operum ⁊ vir‑
tutum abundantiam: vnde de ſolitudine conquerebā‑
tur filij iſrael. Nume.xx. dicentes Moyſi. Cur induxi‑
ſti nos in locum iſtum peſſimum: qui ſeri non poteſt
nec ficum gignit et inſuper aquas non habet ad biben‑
dum: quia procerto peccator dicitur locus peſſimus ⁊
deſertus vbi non ſunt aque deuotionis. ficus dulcis
compaſſionis: nec ſemen gratie ſeu ſcientie ⁊ locutiōis
Math.xiiij. Deſertus eſt locus hic. Unde etiam Exo.
xvj. dicit. Cur induxiſti nos in deſertuȝ vt interficeres
nos fame. q.d. Peccator eſt locus penurioſus et deſer‑
tus: vbi nullū bonuȝ reperit de quo aliena indigentia
ſuppleatur. Unde lamentando dicebat Eſaias eſaie.j.
Terra veſtra deſerta: ciuitates veſtre ſuccenſe igni. Ter‑
ra enim noſtra corpꝰ ē. que eſt deſerta: quia non colit
per penitentiaȝ. Ciuitates noſtre ſunt ſenſus: qui igne
cremati ſunt per auariciam. Peccator igitur deſertus
C eſt et ſterilis quia caret fructuū vbertate. ¶ Secūdo
deſertus eſt qr caret fontium voluptate ſeu humidita‑
te: quia procerto peccator dicitur ſm pſalmiſtā. Ter‑
ra deſerta inuia et inaquoſa. Jbi enim deficit fons la‑
chrymarum qui purificat. fons deuotionis qui letifi‑
cat. fons doctrine qui ſatiat. atqȝ fons gratie qui ſalui‑
ficat. ideo eſai.xv. dicitur. Aque Nemrim deſerte erunt
Aduerte tamen ꝙ aque amare bene inueniūtur in de‑
ſertis: ſicut de alexandro magno legitur ꝙ ipſe fluuiū
quendam inuenit amarioreȝ omni ellebоro: ſicut etiaȝ
de filijs iſrael legitur. Exod.xv. Quod ipſi in marath
inuenerunt aquam amaram quā bibere non valebāt
Sic vere dico ꝙ peccatores carent fontibus aquaruȝ
dulcium ſupradictis. Abundant tamē fontibus ama‑
ris diuerſorū vitiorū. ſcȝ fonte luxurie. gule. auaricie. q̄
procerto amare dicuntur: quia qui his potati fuerint
ad inferni amaritudinem deducuntur. vnde Hiere‑
mias. Hierem.ij. Uocat deſertum terram inhabitabi‑
lem ⁊ inuiam. terram ſitis et imaginem mortis: Caret
ergo peccator fontium voluptate. ¶ Tertio caret gen‑
tium caritate. Locus enim deſertus dicitur quando
a nemine inhabitatur. Sic peccator merito poteſt dici
deſertus: quia deus per gratiā ipſum non habitat: an‑
gelus per amiciciam ipſum non viſitat. Juſtus per ca‑
ritatem ipſum non frequentat. Pauper ad ipſius pie‑
tatem ſepe non clamitat. ps. Fiat habitatio eorum de‑
ſerta: et in tabernaculis eorum non ſit qui inhabitet.
Peccator igitur dicitur deſertus: ⁊ etiam ſtatus pec‑
cati dici poteſt deſertum. Unde de peccatore dicitur
Hierem.iiij. Aſpexi et ecce carmelus deſertus erat. De
ſtatu vero peccati dicit dominus Leuit.xxvij. Offendi‑
ſtis me in deſerto ſyn: in contradictione multitudinis
Uide infra vbi deſertū comparatur mundo. Patet er‑
go ꝙ peccator deſeritur cum gratijs orbatur. ¶ Secū‑ D
do dico principaliter ꝙ deſeritur pauper cum fortuna
grauatur. Pauper enim ⁊ paupertatis ſtatus compa‑
rantur deſerto: quotiēs enī ſeipſos fortuna deſerit: om‑
nes alij deſerunt eos. Et ideo tales deſertū ſeu deſerti
merito nuncupantur. Unde Hiere.vj. Deſolabuntur
ciuitates ſine habitatore: ⁊ domꝰ ſine homine: ⁊ terra
relinquetur deſerta. Quia breuiter illi qui ad deſertuȝ
paupertatis deducuntur. ſtatim ab omnibꝰ relinquū‑
tur et etiam a proprijs amicis et parentibus deſerun‑
tur. Et aduerte ꝙ tria genera perſonarum deducūtur
hodie ad deſertum. videlicet.
Status principum ſecularium.
Status clericorum et regularium.
Status ypocritarum ſingularium.
De principibus ſecularibus patet ꝙ ipſos quandoqȝ
fortuna detrahat ad deſertū. Jſti enī quandoqȝ ad miſerri‑
mam fortunā deueniunt vnde dominꝰ ſuperbie taliū
dominatur Ezechi.xxxv. dicens. Ecce ego ad te mons
ſeyr; et extendā manū meā ſuper te. et dabo te deſolatū
atqȝ deſertum: vrbes tuas demoliar: ⁊ tu deſertus eris
Exemplifica de Dyoniſio tyranno: et alijs. Jſti petiſſi‑
me in morte deſeruntur: quia tunc ſubſtitutis alijs de
eis non curatur. Exemplifica de morte magnorum.
¶ De perſonis etiam eccleſiaſticis et regularibus pa‑
tet. quia hodie iſti deſeruntur et deſtituuntur. ⁊ bonis
ſpiritualibus et tēporalibus deſolantur: Unde de mō‑
tibus iſrael id eſt de viris eccleſiaſticis dicitur Ezech.
xxxv. Et loquitur in perſona demonum ⁊ tyrannoruȝ.
Montes iſrael deſerti nobis dati ſunt ad deuorandūȝ
Unde etiam de ipſa eccleſia nunc ſpiritualiter et tem‑
poraliter deſolata dicitur.j. Machabeo.iiij. Uiderunt
ſanctificationem deſertam et altare prophanatuȝ. por‑
tas exuſtas: et in atrijs virgulta nata ſicut in ſaltibus
Sanctificatio enim eſt eccleſia: altare ſunt religioſi:
porte ſunt prelati atria ſunt ſubditi et clerici. Et tamē
proh dolor omnia hodie ſunt deſerta. et a ſua prima‑
ria conditione deſtituta. et temporaliter et ſpirituali‑
ter deſolata. Jgnis enim conſumpſit ſpecioſa deſerti.
⁊c. Joelis. ſecundo. vide infra titulo ſequenti: et vide de
deſerto mundi: et applica ad eccleſiam modernam per
modum infectionis. ¶ De ypocritis vero ſingulari‑
bus qui etiam deſerti ſunt ab omni bono qui deſerto
comparari poſſunt pro eo ſcilicet quia per abſtinentiaȝ
ſuam ſiccam ſicci et ſteriles ſunt. ⁊ tamen fructu bono‑
rum operum omnino carent. poteſt dici illud Aggei.j.
Domus mea deſerta eſt. q.d. illi qui videntur eſſe do‑
mus mea per ſanctitatem: deſerti ſunt per bonorum
operum paucitatem et ſterilitatem. Unde etiam iſti
ſunt vulpes falſitatis de quibus quaſi ad prophetas
inſipientes qui ſequuntur ſenſum ſuum: dicitur.

Ayuntamiento de Madrid

Ezech.xiij. Quaſi vulpes in deſerto prophete tui iſrael
erant. Sicut eñ dicit. Solinus. In deſertis affrice pro
pe athlantem montem apparẽt de nocte imagines. vi
dentur lumina: audiũtur tympana ⁊ mirabilia eſſe vi
dentur ſi tamen quis prope acceſſerit: nihil inuenit et
exinde vt ait panũ et egipanũ incepit opinio. Crediti
ſunt enim panes et egipanes dij rurales animalibus
preſidentes nunq̃ niſi quãdo volunt apparentes. ſta
tum ſuum ignotum agentes et de nocte plus q̃ alias
ſe monſtrantes. Geruaſius etiam dicit. Quod in deſer
tis affrice ſubito apparent imagines quaſi homines
ſubito apparentes ⁊ ſubito diſparentes. De talib9 au
tem fantaſijs feci mentionẽ in meo reductorio morali
in prologo libri quartidecimi Tales autem videntur eſſe
ypocrite qui in deſerto eccleſie ſunt deſerti: quia. ſ. iſti
vidẽtur eſſe et non ſunt. apparent ⁊ diſparent. eſſe cre-
duntur ⁊ tamen exiſtentes non inueniuntur: quia ſcz
in ipſis apparent imagines falſe apparentie: audiun
tur voces falſe eloquentie videntur lumina exempla-
ris conuerſationis ficticie: nihil tamẽ ibi eſt veritatis
ſeu bone exiſtentie. Unde de talibus inconſtantibus
atq̧ fictis dicitur Hiere. xiij. Diſſeminabo eos quaſi
ſtipulã que vento rapitur in deſerto. Patet igitur q̃d
hodie in multis deſertis inueniunt ypocrite: ſingula-
res clerici vel regulares: principes etiam ſeculares. Et
iſta eſt deſertio fortune. Et ſic dico q̃ deſeritur pauper
cum fortuna grauatur. ¶ Tertio dico q̃ deſeritur dã
E natus cuz gloria priuatur. Nullus enim eſt tam deſer
tus nec tam in deſerto: ſicut eſt damnatus. Deſeritur
enim a deo angelis ſanctis nec non ab omni auxilio:
ſubſidio: conſolatione: gaudio et leticia. Et breuiter de
congregatione malorum qui ſunt in inferno poteſt di
ci illud. ij. Eſdre. ij. Ciuitas iſta deſerta eſt. vñ etiaz de
illo loco et habitatoribus eius poteſt dici illud Eſa.
xxiiij. Deſerta eſt omnis leticia: tranſlatuz eſt gaudiũ
terre: relicta ẽ in vrbe ſolitudo: et calamitas opprimet
portas ei9. Et nota ſi vis quod infernus cum ſuis poſ
ſeſſoribus ſunt deſerti.

	Uiget eſtub9.
Propter ignem voraciſſimũ.	arcet laborib9
Propter laborẽ immenſiſſimuz.	Scatet hoſti
Propter hoſtem potentiſſimũ.	b9. Terret ru-
Propter locum arduiſſimuz.	pibus. Caret
Propter gladium acutiſſimũ.	fontib9 Urget
Propter ſitum ſteriliſſimuz.	flatib9. Eget
Propter flatum horrendiſſimũ.	fructib9. In de

ſerto enim inferni eſt ignis eſtuans qui non extinguit
Eſaie. j. Terra veſtra deſerta. ciuitates veſtre ſuccenſe
ſunt igni. Eſt labor qui non minuitur. Deſertum eñ
locus eſt aſper et laborioſus. vnde Hiere. xlix. Per me
metipſum iuraui dicit dominus q̃ in ſolitudinem et
in deſertum: in maledicitionem et in opprobrium erit
boſra: boſra enim interpretatur anguſtia vel tribula-
tio. Ibi eſt hoſtis viduans qui non repellitur. In deſer
to enim ſunt latrones fere et ſerpentes: ſicut in infer-
no demones Eſaie. xxxvij. Uere enim domine deus: de
ſertas fecerunt reges aſſiriorũ terras. Unde infernus
poteſt dici ydumea que interpretat̃ ſanguinea: q2. ſ. ibi
viget crudelitas que nomine ſanguinis deſignatur.
vnde Joelis. iij. Erit ydumea in deſertũ perditiõis. Eſt
etiam ibi ſqualor affficiens quia ſcz turpitudo ⁊ horror
vnde de quolibet damnato poteſt dici illud p̃s. Inue-
nit eum in terra deſerta: in loco horroris ⁊ vaſte ſolitu-
dinis. Item eſt ibi aqua deficiens. In deſerto enim in-
ferni deficit aqua. i. refrigerium conſolationis. Hie-
remie. xxiij. Areſacta ſunt arua deſerti. Item ibi eſt fa-
mes conficiens ſterilitas eñ omniũ bonorũ eſt ibi p̃s.
Nunquid poterit deus parare menſam in deſerto? Itẽ
ibi eſt ventus percutiens. vnde Hiere. iiij. Uent9 vẽs
in dijs deſerti. Et breuiter ſiue per deſertum intelliga-
tur damnatus ſiue etiam infernus conſtat q̃ ibi ſunt
multa mala et multe miſerie et tormenta. Unde com-
minando poteſt dici peccatoribus illud Judicuz. viij.
Conteram carnes veſtras cum ſpinis tribuliſq̧ deſer
ti. Uñ etiã de ipſis pctõribus põt dici illud. Hiere. lj.
Cõmouebit terra ⁊ turbabit q2 vigilabit ꝯtra babylo-
nẽ cogitatio dñi vt ponat babylonẽ deſertã ⁊ inhabi-
tabilem. Ptz ergo quomodo triplex eſt deſertio vel de
ſertum ſcilicet damnatorum Miſerorũ et peccatoruz.

Deſertum. Dicit aũt deſertũ a deſero. ris. ſcz q2 locus ab hoĩbus deſerit̃ ⁊ qui A
a paucis vel a nemine habitat̃. Et eſt deſertũ locus ſic
citatis ⁊ ſterilitatis ⁊ ſignat in bono ſtatum peniten-
tie et religionis. Eſaie. lj. Ponam deſertũ eius quaſi de
licias. In malo autẽ ſignat ſtatum mundane conuer-
ſationis Sopho. ij. Quomodo factum eſt deſertũ cu-
bile beſtie. In peiori vero ſignat calorem infernalis do
loris et afflictionis. vnde Thob. viij. dicitur. Quod de
monium aſmodeus nomine: ab angelo fuit religatus
in deſerto ſuperiori. ¶ Dicã igitur q̃ eſt deſertũ fre-
quentandum: deuitandũ ⁊ formandũ. Deſertũ frequẽ
tandum eſt locus ⁊ ſtatus penitẽtie ⁊ religionis. frequẽ
tatur eñ q̃ſq̧ deſertũ ꝑpter aquas que ibi ſolent flue
re: propter herbas que ibi ſolent florere: propter aues q̃
ibi ſolent canere. In deſerto enim plus q̃ in alijs inue
niuntur iſta tria. ſ. aque fluentes: herbe florentes: aues
canentes. Sic procerto chariſſimi dico q̃ locus et ſta
tus penitentie et religionis debet a nobis merito fre-
quentari. Ibi enim aque lachrymarũ ⁊ deuotionis. ⁊ la
buntur et fluunt. Ibi flores exemplorũ et honeſte con
uerſationis: florent et matureſcunt: Ibi aues. i. viri ſpi
ritalis conditionis et perfectionis: modulantur et ca
nunt. Iſtud apparuit in beato Johanne: qui fuit auis
ſpiritualis qui dicebat Luce. iij. Ego vox clamantis in
deſerto. Et Luce. j. dicitur. Q̃d ipſe erat in deſerto vſq̧
ad diem oſtenſionis ſue ad populum. Et de xp̃o etiam
dicitur. Luce. iiij. Quod ipſe ductus eſt a ſpiritu in de
ſertum vt tentaretur a dyabolo. frequentemus igitur
iſtum locum. ideſt penitentie aſperitatem: q2 ſicut dr
Joelis. ij. Nolite timere animalia regionis: generabũt
ſpecioſa deſerti. lignũ protulit fructũ ſuum: ficus et vi-
nea dederunt virtutem ſuam. Unde de triplici actu pe
nitentie dicitur Eſaie. xxxv. Aperta erit lingua muto-
rum ecce confeſſio. Sciſſe ſunt aque in deſerto: ecce cõ
punctio. In locis draconum orietur viror mirti et cala
mi: ecce conuerſio et conuerſatio. De iſto ergo dicitur
in p̃s. Pingueſcent ſpecioſa deſerti et exultatione col-
les accingentur. Ubi aduerte q̃ ſicut deſertum eſt.

Locus gratus ad habitandũ.	Sic vere dico q̃
Locus ad meditandum.	deſertũ penitẽ-
Locus ad militandum.	tie eſt locus ad

habitandũ: grat9 ꝑpter floridã cõuerſationẽ. Specio
ſa inquit. Ad modulandũ locus per diuine laudis fre-
quentationem. Exultatione. Ad militanduz locus per
ſcandalorum reſecationem. Accingentur inquit. Cur-
ramus igitur ad iſtud deſertum.
Ut recreemur ipſius floribus
Ut iocũdemur diuinis laudib9.
Ut p̃liemur cũ noſtris hoſtibus
Dico ergo primo quod in iſto deſerto poſſum9 recrea B
ri virtutũ floribus: q̃d oſtenditur cũ dicitur. Specioſa
deſerti. Per ſpecioſa enim deſerti intelligitur amenii-
tas florum et herbarum que in locis deſertis et incul
tis ſolent copioſius inueniri ⁊ per quos quidam flores
et herbas nitor honeſte conuerſationis: ⁊ abundantia
virtutis et gratiarum deſignatur que proculdubio in
iſto deſerto ſolent precipue reperiri. Ibi enim debent
eſſe flores roſee charitatis: flores lilij caſtitatis: flores
viole humilitatis flores oliue pietatis. Unde de iſtis
ſpecioſitatibus dicitur illud predictum. Joelis. ij. Ger
minabunt ſpecioſa deſerti. Unde multiplicibus flori
bus et plantis huius deſerti poteſt dici illud. Eſaie.
xlj. Ponam deſertum in ſtagna aquarum: dabo in ſo
litudine cedrum: et ſpinam: et mirtum: et lignum oli
ue. Ponam in deſerto abietem: et vlmum: et buxum
ſimul. Compara omnia iſta. vel diuerſis virtuoſis
perſonis: vel etiam diuerſis virtutibus in deſerto
religionis

Ayuntamiento de Madrid

religionis et penitẽtie habitantib⁹. Sed ꝓcerto hodie
plangit illud propheta Joelis.j. dicens sic. Ad te dñe
clamabo: quoniã ignis comedit speciosa deserti: flāma
combussit oīa ligna regionis: ignis enim charissimi:
signat peccatū auaricie: peccatū luxurie peccatū inui-
die. Ignis auaricie vrit mentem. luxurie vrit carnem. in
uidie vrit vtrãq. Iste est enī ignis vsq ad consumma
tionem deuorans. Job. xxxj. Ignis igitur iste hodie cō
sumpsit speciosa deserti. i. virtutes status penitentie et
religiōis. ignis luxurie deuorat liliū castitatis. ignis
vero inuidie consumit rosam et feruorē: amoris et cari
tatis. Nam procerto charissimi sicut in desertis natu
ralibus habitant quandoq animalia ignem spirãtia
et ꝓducentia sicut sunt dracones: et sicut erant illi ser
pentes. de quib⁹ dicit Deut. viij. Quod in deserto erat
dipsas et serpens flatu vrens. Sic vere in deserto sta-
tus penitentie. scz in religione sunt hodie multi draco
nes sitibundi per auariciam: et multi flatu verborum
vrentes per detractionem et inuidiam Malac. j. Po
sui montem seyr in solitudine: hereditatez eius in dra
cones deserti. Isti enim nitunt comburere et corrodere
flatu detractionū suarū prelatos et superiores: socios et
mediocriores: subditos et inferiores. Et ideo isti figu-
rant in ipsis filijs israel: qui ꝗuis erepti a pharaonis
imperio ad desertum introissent. et ꝗuis pericula ini-
micorū euasissent ꝗuis etiã pane celi nutriti fuissent
in deserto tamen suis exigentibus demeritis: pro ma-
iori parte igne consumpti sunt et plagis varijs interem
pti: sicut patet Nume. xvj. et in alijs multis locis. Sic
vere multi sunt religiosi: qui ꝗuis de dominio pharao
nis dyaboli: ad desertū penitentie transiuerint: ꝗuis
mūdi periculosa euaserint. ꝗuis pane de celo. idest ce-
li doctrina et scriptura nutriti fuerint: igne tamen de-
tractionis et inuidie in deserto religionis taliter inflã
mantur: ꝙ quasi omnes eius incendio deuastantur.
Ignis ergo comedit speciosa deserti: Unde de isto igne
potest intelligi illud Eccli. xliij. Deuorabit montes: et
exuret desertum: et extinguet omne viride. Non sic ergo
C sed in deserto penitentie recreemur virtutū floribus.
¶ Secundo dico ꝙ in isto deserto debem⁹ esse vt mo
dulemur diuinis laudibus Exultatione inquit. Aues
enī in deserto solent secretius habitare et dulcius mo
dulari. Ad denotandū ꝙ si volumus esse in secreto mē
tis per contemplationē: et perfecte modulari per gra
tiarum actionem et per diuine laudis frequentationē
necesse est ꝙ ad desertum penitentie fugiamus. et ꝙ a
turbis mundanorū secedam⁹: et a tumultu. Exemplo
beati iohannis qui fugiens ad antra deserti: modula
batur et clamabat: agite penitentiã etc. Luc. iij. Aues
enim que sunt munde vite et que melodiose cantant: so
lent frequentare desertū: quia scz ibi inueniūtur herbarū
grana vnde recipiūt victū suū. Aues vero que sunt im
munde vite et que horribiliter cantant: sicut sunt cor-
nices et corui nō cantant in deserto et hoc quia carnibus
et cadaueribus nutriuntur que vt cōmuniter in deser
to non inueniuntur. Sic proculdubio viri spirituales: et
mundi diligunt desertum penitentie: vbi granis sacre
scripture pascuntur. et vbi per deuotionem orationē et
laudem deo dulciter modulantur: Sed procerto aues
immunde: corui nigri et peccatores qui a carnibus deli
ciarum et immundicijs nutriūtur qui deo nō modulã
tur: sed horribiliter contra deum et proximum clamãt
et garrulant isti dico nunꝗ volunt desertū penitētie
frequētare: scientes ꝙ cadauera deliciarū ibidē non
habentur. Iste ergo locus debet frequētari vt iocunde
mur diuinis laudibus Esaie. lij. Gaudete et laudate si
mul deserta hierusalem: quod ostēditur cum dicitur.
Exultatione. et in ps. Exultationes dei in gutture eo
rum Esaie. liiij. Lauda sterilis que non parturis: quia
multi filij deserte magis ꝗ eius que habet virum idest
multo plus sunt bona opera continentiū ꝗ coniuga
D torum. ¶ Tertio dico ꝙ frequētari debemus desertū
penitentie ne superemur a nostris hostibus. Accingē
tur. Accingi enī signat armaturã contra hostes. De-
sertum enim est locus valde aptus vt ibi ad militan-
dum contra hostes accingamur. Locus enim est lat⁹:
vbi sunt multa diuerticula: qd valet ad ictus hostiū
declinandū. Locus etiam est desertus vbi sunt multa
adminicula: quod valet ad potestatē hostium subtra
hendaz. Talis ergo locus est status penitentie. ibi enī
tutum est militare contra vitia: quia scz ibi multa sunt
diuerticula: multe vie: multa subterfugia per que po-
test homo hostiū malicias declinare. Ideo dicebat da
uid. Ecce elongaui fugiens et mansi in solitudine. Itez
ibi non sunt offendicula mundi delectabiliū: que ho-
minibus sunt causa ruine: Item ibi non sunt occasio-
nes et adminicula vitiorum: que sunt hostium contra
nos instrumenta seu machine. istis igitur rationib⁹
tutum est ibi cum dyabolo et vitijs inire bellum. Exē-
plo xpi qui ductus est in desertum contra dyabolum
preliaturus: et ab eo tentandus: Luce. iiij. Accingētur
ergo in desertum penitentie ad pugnandum: et cōtra
vitia armabūtur Nume. x. Tu nosti in quibus locis
per desertum castra ponere debemus. Accingētur, in-
quit. Unde Ihiere. iiij. Accingite vos cilicijs et plãgite
Sequitur. Uentus vrens in vijs que sunt in deserto. j.
Macha. ij. Accingimini filij potentes et estote parati
Patet ergo ꝙ istud desertum est frequentandū. Ut cō
tra vitia preliemur vt ibi laudibus iocundemur. Ut
virtutum floribus recreemur. Ibi enim vt dictum est.
Est locus amenus ad recreandū. Est locus quietus ad
modulandū. Et locus paratus ad militãdū. Pingue
scēt ergo speciosa deserti et exultatione colles accingēt. E
Et si vis nota de isto deserto. s. de ecclesia vel religione
ꝙ frequentandū est multiplici ratione. scilicet ꝙ est.

Locus leticie et exultationis.
Loc⁹ iusticie et iurisditionis.
Locus clemētie et recreationis.
Locus sciētie et contēplationis.
Locus cōplacētie et delectationis.
Locus penitētie et macerationis.
Locus eloquētie et ꝑdicationis.
Locus diuine reuerētie et imolatiōis.
Locus amicicie et congregatiōis.
Locus ꝯfidētie et tute habitatiōis.

Est dico locus
exultatiōis et le
ticie. vñ illud
Esaie. xxxv. Le
tabitur deserta
et inuia. Itez est
locus iurisditio
nis et iusticie. j.
Macha. ij. De
scēdunt multi
ad eum querētes iudiciū et iusticiã in deserto. Itē loc⁹
recreationis. scz pauperum et clementie. ps. Nunquid
poterit parare mensam in deserto: nunquid et panem
poterit dare: Item locus contemplationis et scientie.
ps. In terra deserta inuia et inaquosa sic in sancto ap
parui tibi vt viderem virtutem tuam: et gloriam tuaz
Item locus delectationis et complacentie. Esa. lj. Po
nam desertum quasi delicias. Item locus macerationis
et penitētie. Unde de Johanne baptista dicitur. Ma
thei. iij. ꝙ ipse erat in deserto predicans baptismum pe
nitentie. Item locus predicationis et eloquentie Esai.
xl. Uox clamantis in deserto. parate viam domini. Itez
locus est immolationis et diuine reuerentie. Ibi enim
immolat deus homo seipsum Exo. v. Dimitte populū
meum vt sacrificet mihi in deserto. Item est locus cō
gregationis et amicicie. quia scilicet ibi habitãt boni
viri. j. Regum. xxij. Dauid et viri eius erant in deser-
to. ¶ Item est locus habitationis et secure confidēn-
tie. j. Regum. xxiij. Morabatur dauid in deserto in lo
cis firmissimis. Sic igitur accipitur desertum in bo-
no: et pro statu penitentie virtuose. ¶ Sed adhuc di- F
co quod quandoq desertum sumitur pro statu huius
seculi vitioso. Mundus enim iste deserto compara-
tur pluribus rationibus. Desertum enim vt com-
muniter.
Est locus insidiarum et deceptionis.
Est locus molestiarum et afflictionis.
Est locus penuriarum et defectionis.
In deserto enī aues et aīalia capiunt. Serpētes et repti
lia cōmorant fruct⁹ et victualia nō habent. Fugiat er
go istud desertū: quia locus est insidiarum et deceptio

Ayuntamiento de Madrid

nis. Ibi enim cōiter morātur latrones ad inſidiandum: venatores et aucupes ad animalia capiendū: ſicut patet quia ſm phiſologū. Elephas in deſerto decipit cantu puellarū: Rinoceron in deſerto decipitur ⁊ capitur ſpecie virginis que gremium ſibi tendit ſicut ſuperius in locis pluribus iam eſt dictum. Sic vere chariſſimi deſertum huius mundi locus eſt inſidiarum. Ibi enim latrones aucupes et venatores infernales ad captandum animas inſidiantur: et ideo elephantes que ſunt animalia maxima rinocerōtes que ſunt animalia fortiſſima. i. viri iuſti magni et perfecti ibidem diuerſimode capiuntur: Quidam enim decipiuntur per duas puelas. ſ. per dyabolum et per mundū ⁊ hoc quia dyabolus cantat cantilenam ſuperbie mundus vero cantilenam auaricie virgo vero. i. natura mulieris aperit ſinum luxurie et ſic in iſto deſerto diuerſi diuerſimode attrahuntur et in peccati laqueis inuoluuntur locus eſt inſidiarum et deceptionis. ibi enim inſidiātur mali bonis et mali malis Treno. iiij. In deſerto inſidiati

B ſunt nobis. ❡ Secundo dico ꝙ hic eſt locus moleſtiarum et vexationis. in deſerto enim ſolent habitare animalia et reptilia venenoſa et crudelia. propter que moleſtum eſt ibi tranſire. Sic vere in mūdo iſto inueniūtur multa genera pctōrum qui multa bonis inferunt nocumenta. Et potiſſime videt ꝙ ſm ſcripturā in deſerto habitant tria genera beſtiarum. ſcilicet

Onagri qui ſunt animalia magne vagabilitatis.
Struthiones que ſunt animalia magne crudelitatis.
Vulpes que ſunt animalia magne fallacitatis.

Habitant igitur ibi onagri pleni vagabilitatis. Onager enim eſt animal indominabile quod ſocietatē humanam valde fugit: nulli enim iugo ſubijcitur ſed in deſerto continue diuagatur vbi ſepe a leonibus deuoratur. Iſti ergo ſignificāt ſuperbos et obſtinatos: qui per ſeculum nulli iugo diſcipline ſe ſubijciunt. nec alicui ſuperiori vt deberent obediunt. Iſti enim ſocietatē hominū ideſt virorū rationabiliū fugiunt. Quia ſicut dicitur Iob. xxxix. Quis dimiſit onagrum liberū ⁊ vincula eius quis ſoluit cui dedit in deſerto locum? Iſta potiſſime poſſunt dici de apoſtatis qui fracto iugo religionis ad libertatem reduci cupientes. per deſertum huius ſeculi diuagantur: ſicut de demoniaco dicitur. Mar. v. Quoniā nullus poterat eum ligare: immo ſepe ligatus fuerat ſed ruptis vinculis agitabatur a demonijs in deſerto. Et ideo tales quando ſic vagantes inueniūtur a leonib⁹. i. a demonibus morte eterna dānantur q: ſicut dicitur Eccli. xiij. Venatio leonis onager in heremo. Sūt ergo in hoc deſerto onagri ſine ſtabilitate. ❡ Secundo dico ꝙ ibi ſunt ſtruthiones plene crudelitate. Struthio enim crudelis dicitur: q: cōtra ꝓprios filios induratur Iob. xxxix. Induratur ad filios ſuos quaſi non ſint ſui: ⁊ ſignificant quoſdam auaros parcos et tenaces: qui tam ſuis q̄ alienis negant crudeliter ſubuenire. Tren. iiij. Filia populi mei crudelis ſicut ſtruthio in deſerto. ❡ Tertio dico. ꝙ ſunt vulpes plene fallacitatis. Iſti potiſſime ſunt aduocati inter ſeculares. hypocrite inter regulares. De quibus dicitur Ezech. xiij. Quaſi ad prophetas inſipientes qui ſequūtur ſpiritum ſuum. Quaſi vulpes in deſerto prophete tui iſrael erant. Ab iſtis igitur animalibus inferūtur hodie bonis multe moleſtie in deſerto huius mundi ⁊ propter hoc dicitur locus moleſtiarū et turbationis. Sed quarto dico ꝙ iſte eſt locus penuriarū ⁊ defectionis. In deſerto enim eſt ſterilitas omnis boni temporalis, ſic in mundo ſpiritalis Math. xiiij. Deſertus eſt locus hic. Iſtis ergo rationibus debet deſertum huius mundi relinqui: nec a nobis deb; per affectum frequētari. Sumitur ergo deſertu; pro ſtatu ſeculi vitioſo.

D ❡ Sed adhuc dico tertio principaliter: ꝙ quandoq; ſumit pro loco inferni doloroſo. Ideo peccatori dicitur Ezech. xxix. Proijciam te in deſertū. Deſertū enim eſt locus qui cōiter caret fructibus. ſqualet eſtubus viget vepribus ſcatet ſerpentibus. abundat hoſtibus ⁊c. Pone ſicut ſupra in titu. deſerere.

Deſiderare. Deſiderium.

Deſiderium idem eſt quod feruens appetitus ſeu feruens affectio cordialis: et eſt deſiderium aliquotiens vitioſum: aliquotiens virtuoſum. Vitioſu; enim eſt deſideriū quo deſiderantur delitie carnales Eminentie ſupernales. Diuitie tēporales Prouer. xxi. Anima impij deſiderabit malum Michee. vij. Immaturas ficus deſiderauit anima mea. Virtuoſum enim deſideriū eſt quando deſiderantur illa que ſunt vtilia et honeſta. Illa dico que ſunt nobis proficientia. proximo vero neceſſaria nō nocentia. deo placentia et acceptibilia. Iſta deſiderabat dauid in ps. ci. Concupiuit anima mea deſiderare iuſtificationes tuas in omni tempore. Omnia enim deſiderant naturaliter attingere ſuum terminū. peruenire ad ſuum centrū. Coniungi cum ſuo principio: quieſcere in ſuo loco: et inde eſt ꝙ corpa leuia ſicut eſt ignis et aer ſemper deſiderant fore ſurſum vbi ſcilicet eſt ſuū principiu;. ſuum centrū. ſuus locus. ſuus termin⁹. ſua regio. ſua complexio. Sic procerto chariſſimi nos debemus deſiderare et optare vt ſurſum ad bona ſpūalia ꝑuehamur. vt deo qui eſt principiū omnis creature per amoris incendium coniungamur. vt in loco noſtro paradiſi perenniter quieſcamus. vt ad centrū immobilis ciuitatis feliciter attingam⁹. Sic deſiderabat propheta dicens. Sicut deſiderat ceruus ad fontes aquarum ita deſiderat anima mea ad te deus. Vbi oſtenditur ꝙ nos debemus deſiderare deū et bona eterna. Vt quid commotiuū noſtre tarditatis. Sicut ceruus: Vt quid mundatiuū noſtre feditatis. deſiderat ad fon. aquarū: Vt quid cōtentiuum oīs bonitatis. Ita deſiderat anima mea ad te deus: Vel ſi vis diuide aliter et dic ꝙ deſiderium noſtrum debet eſſe.

Velox ſine tarditate. Ceruus.
Purum ſine feditate. fontes aquarum
Sanctum ſine vanitate. ad te deus.

Dico ergo ꝙ deſiderare debemus celeriter. ⁊ feruenter B
Et hoc hortatur quādo dicit ꝙ nos debemus deſiderare: ſcilicet deum et bona eterna ſicut ceruus. Ceruus enim animal eſt velociſſimu;: et ideo per velocitatem curſus cerui. celeritas et feruor deſiderij noſtri ad deū poteſt congrue deſignari. Ideo dicit ſponſa Cant. viij. Fuge dilecte mi. et aſſimilare capree hinnuloq; ceruorum ſuper montes bethel. Nos enim debemus aſſimilare capree per ſimplicitatem. hinnulo ceruorum per feruētis deſiderij celeritatem ⁊ eſſe ſuper montes bethel. i. paradiſi per contemplationis ſublimitatē. Deſiderium autem cerui eſt potiſſimū quādo eſt calefact⁹ ⁊ canibus inſecutus vt inueniat fontem. Nō enim cōſueuit ſiſtere in riuulo: ſciēs ꝙ ibi ad plenum non poſſit recreari ſed currit vſq; ad fontē vbi perfecte recreatur et refrigeratur. Sic vere deſiderium noſtrum non debet eſſe ad riuulum mundi bonoru;: immo debemus celeriter recurrere per bona opera ad fontem paradiſi vbi perfecte poterimus recreari. In temporalibus enim nō poteſt eſſe perfecta recreatio ſed in eternis: ⁊ ideo in illis non eſt ſiſtendum. Vnde in ps. Perfecit pedes meos tanq̄ ceruorum. ⁊ ſuper excelſa ſtatuens me. Et Eſaie. xxxv. dicitur. Tunc ſaliet ſicut ceruus claudus ⁊c. q. d. Nos debemus eſſe ſicut cerui qui per feruēs deſideriū ad bona eterna cito et feruenter debemus currere ⁊ ſaltare. vnde Iere. ij. dicitur. Curſor leuis explicans vias ſuas. Onager aſſuet⁹ in ſolitudine in deſiderio anime ſue attraxit ventu;. Deſideremus igitur deum ⁊ bona ſpiritualia celeriter atq; feruenter. Quia ſicut dicitur Prouerbi. xiij. Deſideriū ſi compleatur delectat aīam

❡ Secundo dico ꝙ ipſi debemus deſiderare ſinceriter atq; innocenter deſiderium enim noſtrum debet eſſe purum: quia ſcilicet non debemus appetere turpia et immunda ſicut porcus qui non deſiderat niſi lutu; Roma. xiij. Curam carnis ne feceritis in deſiderijs: ſ; pura atq; munda. quod oſtenditur cum dicitur. Fontes aquarū C

Ayuntamiento de Madrid

tes aquarum. Fontes enim aquarum denotant lotu-
ram puritatis: mundicie ⁊ affectionis: quia ſicut dici
tur. Prouer. xj. Deſiderium iuſtorum om̄e bonū eſt
vnde de iſta puritate poteſt dici illō. ij. Reg. xxiij. Da
uid deſiderauit aquam de ciſterna que eſt in bethleē
in hoc debemus eſſe ſimiles aſino. De quo dicit Pli.
ꝙ licet multum ſitiat: raro tamen vult bibere niſi ad
fontes aſſuetos ⁊ claros. Unde de onagro q̇ eſt aſin⁹
ſilueſtris: ꝙꝙ multum ſitiat: nunꝙ tamen vult bibe
re aquam turbidam: immo expectat quouſqꝫ inueni-
at claram. vnde illud. ps. Expectabant onagri in ſiti
ſua. In quo ꝓculdubio inſtruimur: ꝙ ſitis ⁊ ardor de
ſiderij noſtri nunꝙ debet appetere aq̄s turbidas vo-
luptatis: ſed aquas claras ⁊ mundas gratiarū ⁊ vir-
tutum: quod vtiqꝫ eſt contra peccatores fetidos ⁊ im
mundos: qui magis deſiderant aquam turbidam ꝙ
limpidam: temporalia ꝙ eterna: carnis voluptatem
ꝙ mundicie ſanctitatē. Iſti ſunt ſimiles illis qui na
ſcuntur in conſtellatione ſaturni: qui naturaliter de-
ſiderant veſtimenta immunda: animalium immun-
da tangere: ⁊ in locis immundis habitare: ſicut dicūt
aſtrologi. Sic vero mundi peccatores immundicias
diligunt ⁊ frequentant. Iſti enim diligunt immundi
ciam veſtimentorum. i. bonorum temporalium: ⁊ im
munda animalia ⁊ mulieres viles ⁊c. Unde Roma. j.
Tradidit eos in deſideria cordis eorū ⁊ in im̄undici
am. Eph. ij. Conuerſati ſumus in deſiderio carnis no
D ſtre. Non ſic ergo: ſed habeamus deſideria pura ⁊ mū
da: ⁊ deſideremus ſinceriter atqꝫ innocenter ¶ Ter-
tio dico: ꝙ deſiderare debemus ſagaciter atqꝫ pruden
ter: q. ſ. deſideria noſtra debent ordinari ad te deus:
tanꝙ ad finem ⁊ terminum omnium bonorum com-
pletiuum. Homo enim naturaliter habet vultū ſur
ſum ⁊ erectum. Apes etiam dormiunt ſupine verſa fa
cie verſus celum. Ceruus ſentiens pruritum in corni-
bus: ad arborem fricat ipſa. Sic ꝓcerto cariſſimi vul
tus cordis noſtri ſurſum debet ad deū ⁊ ad bona ope
ra eſſe per deſiderium eleuatus: non ad terram ⁊ ter-
rena more pecudum inclinatus. Ad arborem enim. ſ.
ad xp̄m debemus prurit⁹ deſideriorum extinguere: ⁊
quando in bonis temporalibus quieſcimus ⁊ dormi-
mus: ſemper debemus faciem cordis noſtri ſurſum
ad bona eterna per deſiderium ſuſpirare: vertere pari
ter ⁊ leuare. Ad te ergo deus. Eſa. xxvj. Anima mea de
ſiderauit te in nocte. Deſiderium omnium animali-
um eſt videre pantheram ꝓpter pulcritudinē pellis
ſue. Et ideo ſm̄ Iſido. dicitur panthera a pan: quod ē
omne: eo ꝙ oculos ⁊ deſiderium omnium ad ſe tra-
hat. Omnes etiam homines: ſicut dicit̄ in. j. lib. me-
taphiſice: naturaliter ſcire deſiderant: omnia etiam
imperfecta naturaliter deſiderant perfici ⁊ compleri
⁊ quia igitur in paradiſo eſt complementum ſine di-
minutione: eſt ſciētia ſine erroris obfuſcatiōe: eſt pul-
critudo ſine turpitudinis deformatione. Ideo locum
iſtum deſiderare debemus: quia ibi eſt omniū bono-
rum complementum alliciens: quia allicit affectum
Ibi eſt ſcientia perficiens intellectum. Ibi eſt pulcri-
tudo alliciens aſpectum. Pulcritudo enī ipſius pan
there. i. ipſius dei tanta eſt: ꝙ om̄es eius aſpectu deſi-
derāt recreari. vn̄ Eccli. xl. Gr̄am et ſpēm deſiderabit
oculus. Et. j. Pet. j. dicit̄: ꝙ deus eſt in quē deſiderant
angeli ꝓſpicere. Scientia etiam ipſius eſt tāta ꝙ om-
nes eius viſione deſiderāt informari. vnde. ij. Paral.
ix. Omnes gentes deſiderabant videre faciē ſalomo-
nis: ⁊ audire ſapientiā eius. Complementū etiam ſue
bonitatis tantum eſt ꝙ omnes ſua gloria deſiderant
ſatiari. vnde Prouer. xiij. Deſiderium ſi compleatur
delectat animam: deum igitur bona eterna deſidere-
mus. Non ſimiles illis qui abhorentes cibari māna
ad terrā promiſſionis fragrauerūt deſiderio carnium
Nume. xj. propter quod multa milia perierunt: ſed
ſimus ſicut apoſtolus. Phil. j. Qui deſideriū habe-
bat diſſolui et eſſe cū chriſto. Sit igitur deſideriū no

ſtrum ſagax ⁊ ſanctū ſine prauitate: purum ⁊ mun-
dum ſine feditate: velox ⁊ citū ſine tarditate. Et hoc
de deſiderio ſufficit. ¶ Sed ſi volumus proſequi lati E
us materiam iſtam: poſſumus notare: ꝙ ſm̄ naturā
deſiderabilium poſſumus diſtinguere naturā deſide-
riorum. Cum igitur res que deſiderantur ſint in tri-
plici differentia: quia. ſ. aut ſunt ſpirituales: aut ſunt
tēporales: aut ſunt eternales Notabo ꝙ tria ſunt ge-
nera deſideriorū. ſ. perfectorum qui deſiderant ſpiri-
tualia. Iniquorum qui deſiderant tēporalia. Beato-
rum qui deſiderant eternalia. Primum deſiderium
ad bonum terminatur: quia ſicut dicitur. Prouer. xj.
Deſiderium iuſtorum omne bonum eſt. Secundum
deſiderium in vanis delectatur. Prouer. xxj. Anima
impij deſiderat malum. Tertium deſiderium in ſum-
mo quietatur. ſ. in deo quo fruitur in paradiſo. Pro-
uer. x. Deſiderium ſuum iuſtis dabitur. ¶ Dicamus
igitur aliquid de deſiderio iuſtorum: quod. ſ. habent
dum tranſigunt vitam iſtam omnia em̄ que ſunt vi-
dentur habere deſiderium inquietum. Celeſtia enim
deſiderāt iugiter parere. Rationabilia vero ſicut ſunt
anime deſiderant ſemper exiſtere: ⁊ breuiter om̄is res
ſemper eſt in deſiderio ⁊ in motu. Materia enim eſt ī
potentia ad formas infinitas: ⁊ ideo ſemper deſiderat
nouas formas quouſqꝫ inueniat aliquam formā ita
completam: ꝙ terminari poſſit ipſius appetitus. Sic
vere dicam: loquendo ſpiritualiter: ꝙ reuera mens iu
ſtorum ſemꝑ debet eſſe in deſiderio ⁊ in motu: quia. ſ.
ſemper debet deſiderare vt currat ⁊ moueatur per bo-
nam affectionem: vt pariat per bonam operationem
vt exiſtat per bonam perſeuerantiam ⁊ durationem.
Uirtutes em̄ ⁊ bona ſpiritualia ſunt quedā bona de
ſiderabilia: q: ſicut dicitur in. ps. Iſta ſunt deſiderabi
lia ſuper aurum ⁊ lapidem precioſum multū ⁊ dulcio
ra ſuper mel ⁊ fauum. Et ideo iuſti talia bona ſolum
deſiderant ⁊ affectant: ⁊ in eis tantūmodo ſe delectāt
Et ſic ergo notabo ꝙ boni ⁊ iuſti deſiderant.

Bonū operari cū iugi ꝓfectu.
Deū imitari toto affectu.
Deū amplexari amoris affatu.
Uera contemplari ſplendoris aſpectu.
Donis inſpirari ſpūs iniectu.
Crucem venerari doloris obiectu.
Bonis ſociari feruoris adiectu
Iuſte conuerſari ſine defectu.
Surſum honorari omiſſo deſpectu.
Uitam prolongari in dei conſpectu.

In iſtis em̄ decem debet precipue volui deſiderium viri iuſti. Deſideret igitur bonū operari. Eccli. xlij. ꝙ deſiderabilia ſunt opa ei⁹
Item deſideret deū imitari. Michee. vij. Dominum
deū tuū deſiderabunt. Itē deſideret deū amplexari:
dicens de deo illud quod dicit ſponſa. Cant. v. Quod
guttur eius ſuauiſſimū: ⁊ totus deſiderabilis. Unde
de deuotiōe viri iuſti dicitur. Eſa. liij. Deſiderauim⁹
eum virū dolorū ⁊ ſciētē infirmitatem. Item deſi-
deret vera cōtemplari. Unde de ſapientia que cōſiſtit
in contemplatione veritatis dicitur. Prouerbiorū. iij.
ꝙ ſapiētia precioſior eſt cunctis operibus: ⁊ omnia q̄
deſiderantur huic non valent cōparari. Item deſide-
ret donis inſpirari: donis ſcilicet ſpiritusſancti. vnde
Hiere. xiiij. de onagro dicitur: ꝙ ī deſiderio anime ſue
attraxit ventū. Item deſideret crucē venerari. Cant.
ij. Sub vmbra illius quem deſiderabam ſedi: ⁊ fruct⁹
eius dulcis gutturi meo. Item deſideret bonis ſocia-
ri dicens cum apoſtolo. Rom. j. Deſidero enim vos
videre vt aliquid vobis impartiar. Item deſideret iu
ſte conuerſari. ps. Concupiuit anima mea deſidera-
re iuſtificationes tuas in omni tēpore. Itē deſideret
ſurſum recreari: ſcilicet in paradiſo cum deo dicens il
lud. Phil. j. Deſiderium habens diſſolui et eſſe cum
chriſto: ⁊. ps. Deſiderat anima mea ad te deus. Siti-
uit anima mea ad deum fontem viuum. Item deſide-
ret vitā prolongari ſeu etiam perpetuari. ps. Deſide-
rium anime eius tribuiſti ei domine: ſequitur. Uitā
petijt a te et tribuiſti ei domine longitudinē dierū ⁊c.

Ayuntamiento de Madrid

Ecce igitur que ſunt deſiderabilia viro iuſto Iſta eñ
deſiderant iuſti: ⁊ tamen a ſuo deſiderio non fraudã⸗
tur ſm ps. Nõ ſunt fraudati a deſiderio ſuo: ſ; iſtud
eorum deſiderium in omnibus perficitur ⁊ repletur.
ps. Replet in bonis deſiderium tuũ: renouabitur vt
aquile iuuentus tua. Patet igitur ꝙ eſt vnum deſi⸗
f derium: quod eſt iuſtoꝛu; ⁊ hoc eſt pꝛimũ. ¶ Secun
do dico ꝙ eſt vnum deſiderium quod eſt maloꝛũ. In⸗
firmi eñ deſiderãt contraria ⁊ nociua. Poꝛci etia; de
ſiderant ſtercoꝛa: ⁊ generaliter animalia immunda.
Sic peccatoꝛes qui infirmi ſunt ⁊ immundi: imunda
peccata deſiderant: ⁊ in eis plus ꝙ̃ virtutibus ſe dele⸗
ctant. Mali eñ non ceſſant deſiderare: ⁊ res immun
das ⁊ iutiles affectare: ſimiles mari quod ſemper eſt
in fluxu ⁊ in motu ⁊ maxime in hyeme: niſi foꝛte quã
do auis illa que dicitur altion nidificat inter vndas
tunc enim per. xiiij. dies: vt dicit Pli. ⁊ etiã liber rerũ
⁊ ad hoc concoꝛdat Ouidius: mare ceſſat a fluctibus
⁊ vt aui det ſpacium fouendi pullos: quietum efficit
⁊ ſerenum. Quia reuera coꝛ humanũ quod mari ſpu⸗
moſo ⁊ fluctuoſo cõparatur: per mala deſideria ſemꝑ
mouet: et fluctibus ↄcupiſcẽtiaru; inutiliũ agitatur
Unde Prouer. xxj. Deſideria occidunt pigrum: nolu
erunt enim quicꝙ̃ manus eius operari: tota die con⸗
cupiſcit ⁊ deſiderat. Tunc eñ ſolum quãdo alta auis
altion. i. deus coꝛ humanũ per gratiã inhabitat: ⁊ ibi
moꝛatur ⁊ nidificat: pullos bonoꝛũ affectuu; ibi par⸗
turit ⁊ generat: tandiu ſolum coꝛ humanũ per varia
deſideria non fluctuat: ⁊ fixum quietu; ⁊ ſtabile pſe⸗
uerat: ſtatim vero ꝙ iſta altionis. i. chꝛiſti nidificatio
ceſſat ſtatim motus vanoꝛum deſiderioꝛu; mare coꝛ⸗
dis agitat atꝙ turbat: quia reuera ſolius dei pꝛeſen⸗
tia ipſu; facit quietũ: dei vero abſentia turbulentu;.
Et inde eſt ꝙ boni qui ſecum deu; habent non deſide
rant ſuperflua. Iuxta illud. j. Theſ. iiij. Nullius ali⸗
quid deſideretis. Mali vero qui vtiꝙ deo carent: ſem
per deſiderant contraria ⁊ nociua. Michee. vij. Im
maturas ficus deſiderauit anima mea. Mature eñ
ficus ſunt bona ſpiritualia ⁊ eterna. De quibus Hie
re. xxiiij. vbi iuſto calato comparato dr̃: ꝙ fic9 bonas
habebat nimis. Ficus vero ĩmature ſunt bona tẽpo⸗
ralia ⁊ terrena etiam illa: que ab eis ſubſequuntur de
lectabilia ⁊ peccata. De quibus ibide;: quãtu; ad ma
los dr̃: ficus habebat malas nimis: ita vt comedi nõ
poſſent. Immaturas ergo ficus. i. bona cõmutabilia
⁊ terrena: ⁊ etia; quelibet vitia deſiderant ipſi mali: ⁊
ad ea appetẽda ſunt auidi atꝙ pꝛompti. vnde. j. Thi.
vj. dr̃ ꝙ mali incidunt in deſideria multa ĩutilia ⁊ no
ciua: que mergunt homine; in interitu;. Iſta autem
deſideria ſm Sen. epl̃a. xvj. vocantur ĩnaturalia: que
ſcilicet non habent vbi deſinant: quia nullus termi
nus illis eſt: cum vt ait naturalia finita ſint: vnde ait
in fine eple. Si longe pꝛogreſſo ſemper aliquid longi
us reſtat: ſcito illud naturale nõ eſſe. Notabo igitur
ꝙ mali deſiderant multa mala. vic;.

Carnalia que inficiunt.
Tempoꝛalia que deficiunt.
Secularia que non pꝛoficiunt.

Deſiderãt di co dl̃icias car nales. Uñ de
malis dr̃. j. Pet. iiij. ꝙ ipſi ambulauerunt in luxurijs
deſiderijs ⁊ violentijs contra illud. j. Pet. ij. Abſtine⸗
te vos a carnalibus deſiderijs que militant aduerſus
animam. Et illud. Rom. xiij. Curam carnis ne feceri⸗
tis in deſiderijs. Item deſiderant diuitias tẽpoꝛales
contra illud. Prouer. xxiij. Non deſideres de cibis ei9
in quo eſt panis mendacij. Noli laboꝛare vt diteris.
Item deſiderant eminentias populares. Iob. xxx. Ab
ſtulit quaſi ventus deſiderium meum. Uentus enim
ſignat fauoꝛes ⁊ dignitates: pꝛopter inanis gloꝛie va⸗
nitatem: quas tamen quidã affectant: iuxta illud pꝛe
dictu;. Hiere. xiiij. In deſiderio anime ſue attraxit vẽ⸗
tum. Tales ergo mali deſideratoꝛes ſunt fatui: quia
vic; per talia vana carnalia: tempoꝛalia ⁊ ſecularia de
ſideria moꝛs ſequitur ſempiterna. Ro. j. Exarſerunt

in deſiderijs ſuis ⁊c. Sequitur. Qm̃ qui talia agũt di
gni ſunt moꝛte. Bene ergo docet. ij. Thimo. ij di. Iu⸗
uenilia deſideria fuge. Iſtud eſt igitur deſiderium qḋ g
eſt maloꝛũ. ¶ Tertio dico ꝙ eſt vnum deſideriũ qḋ eſt
ſanctoꝛu;: ⁊ iſtud eſt illud quo beati in patria delectã
tur. In illa enim fit delectatio ſine deſiderio: qꝛ ſicut di
citur Pꝛouerbio. xiij Deſideriũ ſi cõpleat aĩam dele⸗
ctat. Cum igitur in paradiſo ſit ſumma delectatio. re
ſtat ꝙ ibi eſt deſideriũ valde magnũ. Iſtud autẽ deſi
deriũ nihil aliud eſt ꝙ̃ amoꝛ feruẽtiſſimus: quo. ſ. bea
ti feruntur in deũ: ipſo fruentes deſiderando: ⁊ ipſum
deſiderãtes fruendo ⁊ poſſidẽdo. Et aduerte ꝙ iſtud
deſideriũ quietatur pꝛopter plura: videlicet

Quia videt omnem veritatem.
Quia guſtat oẽm voluptatem.
Quia habet altam dignitatẽ.
Quia complet ſuã volũtatem.
Quia tenet longã eternitatem.

¶ Primũ deſi deriũ ꝑficitur deũ cõtẽplãdo vñ illud pꝛedi⸗ ctũ. ij. Parali⸗
po. ix. ꝙ om̃is terra deſiderabat videre faciem ſalomo
nis ⁊ audire ſapientiã eius. Et pone quomodo regina
ſaba. i. aĩa veniens ⁊ vidẽs: nõ habebat vltra ſpiritum
pꝛe timoꝛe. Tãta eñ ⁊ tã miranda videntur in illo ſpe
culo eterno: ꝙ nõ mirũ ſi aĩa videns ſtupeat ⁊ miretur
dicens illud Pꝛouerb. vij. Uictimas pꝛo ſalute deuo⸗
ui: hodie reddidi vota mea. Idcirco egreſſa ſum in oc⸗
curſum tuum deſiderans te videre ⁊ reperi. ¶ Secun⸗
dũ deſideriũ ꝑficit bona deguſtãdo: vñ illud pꝛedictũ
Pꝛouerb. xiij. Diſideriũ ſi cõpleatur delectat animã
ps. Replet in bonis deſideriũ tuũ. ¶ Tertiũ deſideriũ
perficitur alte pꝛeſidendo. iij. Reg. ix. Regnabis ſuper
omnia que deſiderat aĩa tua. ¶ Quartũ vo deſideriũ
perficit vota adimplendo Eccl̃i. vj. Nihil deeſt ex omi
bus que deſiderat: ⁊ in ps. Deſideriũ aĩe eius tribui⸗
ſti ei dñe: ⁊ volũtate labioꝝ eius nõ fraudaſti eũ: ⁊ ite⸗
rũ ps. Deſideriũ pauperũ exaudiuit dñs. ⁊ Pꝛouer. x.
Deſideriũ ſuũ iuſtis dabit. ¶ Quinto vo deſiderium
perficit in diu viuẽdo vel perpetuo pſeuerãdo. vñ illud
pꝛedictũ. Replet in bonis deſideriũ tuũ: renouabitur
vt aquila iuuẽtus tua. Patet igit quomodo inuenit
deſideriũ ſanctoꝝ ⁊ beatoꝝ: maloꝝ ⁊ iniquoꝝ: bonoꝛũ h
⁊ ꝑfectoꝝ. ¶ De deſiderabili vo poſſet notari ꝙ mul
ta ſunt q̃ a iuſtis debẽt deſiderabilia reputari: vc;

Scriptura.
Uirtutes.
Eccl̃ia vel religio.
Gloꝛia paradiſi.

¶ De ſcriptura põt dici illud Pꝛouer. viij. Pꝛecioſioꝛ eſt ſa pientia cunctis opibus: ⁊ om ne deſiderabile ei nõ poteſt cõ
parari. De virtutib9 dicit a deo ipſi aĩe virtuoſe illud
Eſaie liiij. Sternã per oꝛdinẽ lapides tuos: fundabo
te in ſaphiris: ponã iaſpidem pꝛopugnacula tua ⁊ oẽs
poꝛtas tuas in lapides ſculptos ⁊ oẽs terminos tuos
in lapides deſiderabiles. Dyabolus tamen quandoꝙ
ciuitatem aĩe deſtruit: ⁊ om̃ia deſiderabilia ſua ⁊ vir⸗
tualia ſecu; tollit. Unde hieruſalem deſtructa plãgen⸗
do dicit Treno. j. Manum ſuã miſit hoſtis ad oĩa de⸗
ſiderabilia eius. ⁊ Oſee. xiij. dꝛ de dyabolo: ꝙ ipſe deri
piet theſaurũ om̃is vaſis deſiderabilis. De eccleſia ve⸗
ro vel religione quomodo antiquitus pꝛopter abũdã
tiã virtutũ ⁊ bonarũ perſonaꝝ fuit delectabilis ⁊ deſi
derabilis patet: qꝛ ꝑpter ſuã moꝛalẽ pulcritudinẽ: an
tiquitus oẽs pꝛincipes eccleſiã diligebãt ⁊ deſiderabãt
⁊ eam diuitijs ⁊ priuilegijs deſiderabilius ampliabãt
Unde de dauid rege legit ij. Reg. xxiij. ꝙ ipſe deſidera
uit aquã de ciſterna: que eſt iuxta poꝛtã bethleem: ſed
reuera hodiernis tẽpoꝛib9 iſta apud iſtos iã nõ eſt de⸗
ſiderabilis: ſed potius vilis ⁊ vituperabilis. Qḋ patet
qꝛ ipſam non honoꝛãt nec ditant: ſed potius depaupe
rant ⁊ moleſtãt: ⁊ bona q̃ pꝛedeceſſoꝛes eoꝝ eccleſie cõ
tulerãt ſecum poꝛtãt. De quo conquerens dñs dicit.
Ioelis. iij. Argentum meum ⁊ aurũ meũ tuliſtis: ⁊ de⸗
ſiderabilia mea ⁊ pulcerrima intuliſtis in delubꝛa ve⸗
ſtra Exẽplifica quomodo ꝑncipes quicquid poſſunt
de eccleſia rapiunt: ⁊ delubꝛa ſua. i. domos ⁊ pallacia
ſua inde replent ⁊ oꝛnãt. ⁊ breuiter iſti eccl̃iam xpi deſi
derabilem

Ayuntamiento de Madrid

ſiderabilez ſolent contēdere. ps. Pro nihilo habuerūt
terram deſiderabilem. Solent ſubuertere. Hiere. xij.
Dederunt portionem meam deſiderabilem in deſer⸗
tum. Solent diripere. vnde illud predictum. Treno. j.
Manum ſuam miſit hoſtis ad omnia deſiderabilia
eius. Et ratio ſequitur: quia vidit gētes ingreſſas ſan
ctuarium tuum: de quibus preceperas ne intrarēt ec⸗
cleſiam tuam. q. d. cā quare deſiderabilia ſua auferūt
hodie ab eccleſia eſt: quia non habet tales eccleſiaſti⸗
cos ſicut ſolebat: imo pcerto tales habet: de quibus
preceptum ne intrent eccleſiaz. ſ. homines peruerſos
⁊ malos de quibus etiam eccleſia moderna recordās
poteſt gemere: iuxta illud Tre. j. Recordata eſt hieru
ſalez omnium deſiderabiliuz ſuorum: que habuerat
a diebus antiquis: cuz caderet ppl's eius in manu ho
ſtili. q. d. bene poteſt dolere hirl'm. i. eccleſia: quando
recordatur antiq̄ deſiderabilia: ⁊ moderna vicz hoſti
lia: ⁊ crudelia. Iſta etiam omnia potes applicare ad
ſpiritualia deſiderabilia eccleſie. ſ. ad virtutes: ⁊ ad
virtuoſas perſonas: quibus etiam ipſaz tyranni. i. de
mones priuauerunt ⁊ in ſolitudinem reduxerūt. De
quo lamentando dicitur. Eſa. xxxij. Plangite inquit
ſuper regiōe deſiderabili ſuper vinea fertili: ſuper hu⸗
mum populi mei: ſpine ⁊ vepres aſcendent. De gloria
vero eterna que. ſ. ſumme deſiderabilis eſt: hoc ſoluz
ad pñs dico: ꝙ peccatores iuxta illud predictuz. Ps.
Pro nihilo habuerunt terram deſiderabilē ⁊c. ſuffici
at ergo de deſiderio deſiderabili: ⁊ deſiderare. Vide de
concupiſcere: affectio: ⁊ appetere ⁊c.

A **Deſinere.** Nota ꝙ deſinere idem eſt quod ab
ope vel a duratione ceſſare. Nota
igitur ꝙ in ſcriptura inuenitur.

Deſinere nature.
Deſinere gratie.
Deſinere culpe.
Deſinere fortune.
Deſinere pene.

Natura deſinimus
per mortem deficien
do. Sap. v. Nos ſta⸗
tim nati: cōtinuo de
ſiniuius eſſe. Gratia
deſinimus a malis reſipiſcēdo. ps. Deſine ab ira ⁊ de⸗
relinque furorem. Et Eccli. xxviij. Memento nouiſ⸗
ſimorum ⁊ deſine inimicari. Culpa deſinimus: virtu⸗
tes obliuiſcendo: vel a bonis ceſſando: ⁊ diſcōtinuan
do: qd tamen non debet eſſe: q2. ſ. nullus debet a bono
deſinere aut ceſſare. Iuxta illud Hiere. xvij. vbi de bo
na arbore dr: quod aliquando non deſinet facere fru
ctum. Unde etiam de perſeuerantia in bono dicit il⸗
lud. Eccli. xxiiij. Ab initio ⁊ ante ſecula creata ſum: et
vſqз ad futurum ſeculum non deſinam. Iſtud eñi eſt
deſinere culpe: qñ homo ceſſat a bono opere ⁊ virtu⸗
te. Fortūa deſinimus: a pſperis cadendo ⁊ corruendo.
De quo Eſa. vij. Deſinet ppl's eſſe effrayз pena. ſ. eter
na deſinimus gloriam nunꝗ̄ habendo: q2 ſ. deus ceſ
ſat ⁊ deſinit influere bonis gloriam ſempiternā: quaz
tamen beatis ⁊ bonis influit: ⁊ donat inceſſanter: di⸗
cens illud. Hiere. xxxij. Feriam cū eis pactum ſempi⸗
ternum: ⁊ non deſinam eis benefacere ⁊c. Vides ſ. de
ceſſare.

Deſolatio. deſolatus. deſola
ri Nota ꝙ deſolatio accipitur p triſtitia. Et ſic nota
bo ꝙ inuenit in ſcriptura multiplex deſolatio vicз.
Quedam bona virtualis et meritoria.
Quedam mala criminalis ⁊ inturbatoria.
Quedam vana temporalis ⁊ afflictoria.
Quedam peſſima infernalis ⁊ damnatoria.
Deſolantur eñi iuſti pfunde meditantes: q2. ſ. iuſti p⸗
funde cogitant in grauitate p̄cedentiū peccatoruз in
paucitate meritoꝝ: in ſeueritate dei iudicioruз: i acer
bitate tormentoꝝ: ⁊ in plongatione ſupnaliū gaudio
rum: ſolent quadam ſpirituali deſolatione triſtari: ⁊
timore congruo conturbari. Unde anima ſic ſpiritu⸗
aliter ⁊ virtualiter deſolata pōt dicere illud. Treno. j.
Poſuit me dominus deſolatam: tota die merore con
fectam. De quo poteſt etiam intelligi illud: quod di⸗
cit dominus. Eſa xliiij. Dico hierl'm habitaberis ⁊ ci
uitatibus iude edificabimini: ⁊ deſerta ei9 ſuſcitabo:
qui dico profundo deſolare: ⁊ flumina tua areſaciaз.
Et illud Hiere. ij. Obſtupeſcite celi deſuper: ⁊ porte ce
li deſolamini vehementer. ¶ Item deſolātur mali de
deo deſperantes. Mali enim qui ſpem ſuam nō poſu B
erunt in deo: occaſione facili deſolantur. Unde de pec
catoribus dicitur. ps. Quomodo facti ſunt in deſola
tionem: ſubito defecerunt: perierunt pper iniquita⸗
tem ſuam. Et Math. xij. de malis dicit: ꝙ omne re⸗
gnum in ſeipſum diuiſum deſolabitur. Res enim di⸗
citur deſolata: quando deſtructis edificijs bona om⸗
nia ſunt conſumpta. Sic peccator deſolatus dicitur
quando ſpiritualiter deſtruitur: ⁊ bonis ſpiritualib9
ſpoliatur. Ezech. xv. Dedit terram coruз inuiam ⁊ de
ſolatam. Item etiam religio ⁊ eccleſia pro eo: ꝙ a ſuo
priſtino ⁊ ſpirituali ſtatu eſt deſtructa: ⁊ virtutibus
pro magna parte priuata: dici poteſt merito deſolata
Unde Ezech. xxv. Euge ſuper ſanctuarium meum: q2
pollutum eſt: ⁊ ſuper terram iſrael: quia deſolata eſt
⁊ ſuper domum iuda: quia ducti ſunt in captiuitatē.
¶ Itez deſolantur miſeri fortune ſuccumbētes: ⁊ iſta
eſt proprie deſolatio. i. infortunium: vel tribulatio. q2
ſcilicet quis conſolatione proſperitatis deſtituitur: ⁊
bonis temporalibus ſpoliatur. vnde Hiere. xviij Fa⸗
cta eſt terra noſtra in deſolationem ⁊ ſibilum. Eſaie.
xxiiij. Deſerta eſt omnis leticia: tranſlatum eſt gau⸗
dium terre. ⁊ Nee. ij. Hierl'm deſerta eſt. Item deſolā⸗
tur damnati in inferno lugentes. Illa eſt enim ſum⸗
ma ⁊ ſuprema deſolatio: vbi nihil prorſus ſperatur cō
ſolabile. Daniel. ix. Poſt finem belli ſtatuta deſola⸗
tio. Et ſi vis nota ꝙ ibi deſolantur.
Illi qui nunc fulgent principali ſtatu.
Illi qui nunc ſordent in carnali ſtatu.
Illi qui nunc carent viſuali actu.
Illi qui nunc tument cordiali fluctu.
Deſolabuntur dico finaliter in inferno: illi qui nunc
pollent ſtatu principali: ſcilicet mali principes ⁊ tyrā
ni. Ezech. xxxiij. Deſolabuntur montes iſrael. Mon
tes enim ſuperbos ⁊ tyrannos ſignificant. Item deſo
labuntur ibi illi qui nunc ſordent in ſtatu carnali. ſ.
luxurioſi. Unde de mala muliere dicitur. Apoc. xvij.
Hi ſunt odientes fornicariam ⁊ deſolatam faciēt illā
Et Ezech. xxxv. Dabo montem ſeyr deſolatum. Seyr
enim interpretatur hyrcus: ſignificans luxurioſos:
fetidos ⁊ immundos. Item deſolabuntur ibi illi: qui
nunc carent actu viſuali. ſ. illi qui ſunt ſpiritualiter
ceci. ſ. obſtinate ⁊ vitijs obtenebrati. Unde de egypto
qui interpretatur tenebre dicitur. Ioelis. iij. Egyptus
in deſolatione erit. Item deſolabuntur ibidez illi qui
nunc tument fluctu cordiali. ſ. ſuperbi ⁊ pſumptuoſi
Sap. iiij. Dirrūpet illos inflatos ⁊ ſine voce: ⁊ cōmo⸗
uebit illos a fundamentis deſolabuntur.

Deſperatio. Nota ꝙ deſperatio eſt vltimū A
vitiorum. Iſtud eſt enim cui
nullum poteſt remedium adhiberi: ꝗ̄diu enim ſum9
in vita iſta: ſemper debem9 viuere in ſpe venie ⁊ ſalu⸗
tis: cum pro tēpore vite huius nunꝗ̄ ſit clauſa ianua
redeunti. Duo enim ſunt vitia valde periculoſa. Unū
quo periclitantur quandoqз boni. Aliud quo pericli
tātur ipſi mali. vicз. Preſumptio de meritis: ⁊ deſpe
ratio de peccatis. Quia boni de meritis preſumētes
faciliter corruunt. Mali vero deſperantes ſine reme⸗
dio ſe ſubuertunt. Oportet ergo de virtutibus non p⸗
ſumere: ⁊ non de criminibus deſperare: quia ſcз iuſt9
quandoqз cadit ⁊ perit: impius vero quandoqз peni⸗
tet ⁊ reſurgit. Unde Augu. li. de ſymbolo dicit ſic: la⸗
tro agnouit ⁊ petrus negauit. Caueat ergo bonus ne
preſumat per ſuperbiam: malus vero ne deſperet per
maliciā. ¶ Et breuiter deſpatio fugienda eſt ⁊ timē⸗ B
da: quia.
Animam iugulat a bonis euertens.
Crimina cumulat a retro peruertens.

Ayuntamiento de Madrid

A celis exulat ad yma diuertens.
Inferis copulat penitus ſubuertens.

Dico ergo ꝙ deſperatio a bonis euertit: animam iugulans: deſperatio eñ proprie eſt anime totalis euerſio: ⁊ ipſius ſpiritualis iugulatio: quia .ſ. anima ꝑ deſperationem a virtutibus ⁊ a fide euertitur: captaqꝫ ad infernum trahitur: ⁊ ibi perpetuo iugulatur. Ponit eñ liber de natu. rerum: ꝙ teſtudo maris ſic capiſ. Habet eñ teſtam: in qua concluditur preter pedes ⁊ caput cuius teſte leuitas impedit ne in aquaꝫ ſe valeat ꝓfundare: immo ſemꝑ ſolet ſuperius enatare. Piſcator ergo ad eam vadens ipſam ante omnia inuerſat: que ꝙ tunc reuerſare non pōt: ſtatimqꝫ pes eius alligatur: ⁊ ad littus tracta occiditur. Sic vere facit piſcator dyabolus: videns enim hominem in teſta male conſuetudinis ⁊ dure obſtinationis incluſuꝫ: nūꝙ ſcꝫ in aquam maris .i. in amaritudinem mortis ⁊ inferni ꝑ conſiderationē ſe ꝓfundantē: ſed ſurſuꝫ in mūdi ſuperficie ꝑ ſuperbiam libere diuagantem: ſtatim nititur ipſum euertere a fide ⁊ euꝫ a virtutibus inuerſare: ſicqꝫ ligatis pedibus affectionum .ſ. cum amplius ſe reuerſare vel ad rectitudinem reducere non poſſe exiſtimat: miſer peccator ad littus inferni trahitur vbi tormentis varijs occiditur vel grauaſ. Quia breuiter vt dictum eſt: deſperatio eſt totalis anime euerſio: ⁊ ad mortem eternam ſine remedio deductio: quia qui ſemel deſperatus fuerit: ad ſalutem amplius vix redibit: dicens illud. Hiere. ij. Deſperaui nequaꝙ faciam. Et Job. vij. Deſperaui nequaꝙ vltra iam viuaꝫ. Iſti ſunt ſimiles rinoceronti: q viua nō: aut vix poteſt capi: ſtatim enim ꝙ capta eſt pre indignatione moritur: ſicut dicit Solinus. Sic multi ſunt quibus non ſufficit infortuniū captiōis: qḋ hoc eſt: ꝙ a dyabolo ꝑ peccata varia capiaſ: imo ꝓcerto addere volunt: mortem deſperationis: q2 .ſ. qñ a dyabolo vident ſe diuerſis vitijs alligatos: nō recurrūt ad pn̄ie remediū ſed potius ad deſperationis mortem ⁊ naufragium. Unde ipſi videnſ dicere illud. Hiere. xviij. Deſperauimus: poſt cogitationes noſtras ibimus. Et iſtud eſt ſummū periculū: q2 .ſ. ille qui ſe poſſe bonum fieri deſperat: nūꝙ laborat vt bonus fiat: q2 ſicut dicit Señ. lib. de moribus. Nunꝙ ſe mutat: qui ſe poſſe mutari deſperat. Patet ergo: ꝙ deſpatio a bonis euertit animam iugulans. Iſta eſt eñ laqueus qui iugulauit Iudam.

C ¶ Scḋo dico: qḋ deſperatio a recto puertit crimina cumulans. Conſtat eñ ꝙ illi q ſpem future glorie non habent ⁊ qui ſe ſalui deſperant: ad omnia vitia ſe exhibent. Solent eñ quicquid mali poſſunt facere vt ſaltem in hac vita poſſint ſuis malis appetitibus cōplacere. Nauis eñ qñ anchora perdita: ⁊ amiſſo gubernaculo ſubuertitur: tunc vero dorſo verſus celum tota eius latitudo ⁊ capacitas ad mare conuertitur: ⁊ aqua amara repletur. Sic anima quādo anchoram ſpei perdidit: ⁊ gubernaculum rationis amiſit: ⁊ ꝑ deſperationem ſubuertitur: ſtatim dorſum obliuionis ⁊ contemptus ad celum vertit: inqꝫtum de celeſti gloria deſperat penitus ⁊ diffidit: faciem vero ⁊ latitudinem cordis ⁊ affectionū vertit ad aquam .i. ad fluxum oīm vitiorum: que .ſ. libenter amplectitur: ⁊ in qbus penitus ſe immergit. Eph. iiij. Deſperātes ſemet ipſos tradiderunt omni immundicie ⁊ auaricie. Iſta ergo a recto peruertit crimina cumulās.

D ¶ Tertio dico: ꝙ deſperatio ad yma diuertit a celis exulans: iſta eſt eñ duriſſima ancilla: que claudit ianuam paradiſi vt extra exulet miſer homo. Taxus eñ dicitur cum cauda ſua villoſa: foramina cauerne ſue nunc contra auſtralem: nunc contra aquilonarem flatum obſtruere: ne ventus valeat ſubintrare: ſic vere peccator qui i cauerna cordis ſui duo habebat foramina .i. duas cognitiones .ſ. vnā auſtralē ꝑ quā cōſiderabaſ felicitas paradiſi: aliam aquilonarē ꝑ quam cōſiderabaſ acerbitas iferni: nolēs ꝙ ꝑ aliquā iſtaꝝ flatus ſpūſſancti ad ipm̄ poſſit intrare: ſolet cū ſua cauda villoſa .i. cuſua finali deſperatione: ⁊ impatiētia iſta foramina obſtruere: vt .ſ. nec de celi gloria quā amittit: nec de inferni miſeria quā acquirit: de cetero valeat cogitare: vnde Criſoſto. lib. de reparatione lapſi dicit: ꝙ illius ſuperne ciuitatis ianuas deſperatio claudit: quas tñ ſpes aperit: ⁊ pietas patefacit. Sic ergo dico ꝙ iſta ad ima diuertit a celis exulās. De quo pōt intelligi illud verbū dauid .j. Reg. xxvij. Fugiā ⁊c. vt deſpet ſaul: ceſſetqꝫ me querere. Dauid eñ qui interpretaſ vultu deſiderabilis: deſignat deū maxime in gloria: vultū ſuū deſiderabilē oſtendentē: quē tñ homo deſperās nō querit: ſꝫ ab ipſo penitus exulat ⁊ recedit.

¶ Quarto dico. ꝙ deſperatio penit⁹ ſubuertit inferis copulās. E Iſta eſt eñ ſicut equus indomitus q magiſtrū ſuuꝫ precipitat in profundū: ⁊ proculdubio periculoſum eſt equitare talem equū .ij. Reg. ij. An ignoras ꝙ periculoſa ſit deſperatio. Unde ipſi dānati ſunt proprie deſperati: q2 .ſ. extra oēm ſpem venie ꝑpetuo ſunt puniti. Aqua enim q de olla vulcani .i. de puteo bullienti qui eſt prope viterbiū in italia: nō ſolū propter ſui ardorē: omia iniecta cōſumit: immo etiā terrā quā tangit riuus ipſius in lapidē cōmutat ⁊ cōuertit: ſicut dicit Geruaſius in libro de ocijs imperialibus. Sic vere aqua illa feruentiſſima pene eterne: que in olla inferni feruet: nō ſolū affligit ⁊ ledit: immo lapideitatē ⁊ duriciā obſtinationis in dānatis peccatoribus introducit. Iſtā eñ penam ignis ⁊ vermis cōcomitaſ lapideitas dure ⁊ obſtinate deſperationis: ita ꝙ ipſi dānati poſſunt dicere illud Hiere. xv. Factus eſt dolor meus ꝑpetuus: ⁊ plaga mea deſperabilis. Patet igitur quomodo deſperatio inferno copulat: a celis exulat: crimina cumulat: aīam iugulat. Aduerte tamē ſi vis: ꝙ deſperatio ꝓuenit quādoqꝫ ex imbecillitate ⁊ difficultate penitendi: quādoqꝫ ex confuſione cōfitendi: quādoqꝫ ex enormitate delicti. Cōſiderat eñ homo propriā imbecillitatē ⁊ hoſtiū multiplicitatē: ⁊ euadēdi ſeu reſurgendi difficultatē: peccati enormitatē: ⁊ cōfitendi cōfuſibilitatē ⁊ ſic deſperans proponit nō recurrere ad diuinā miſericordiam ⁊ pietatem. Unde de dauid legiſ ꝙ cuꝫ ſaul id eſt diabolus ⁊ viri eius cingerent eum in modū corone: deſperauit poſſe euadere a facie ſaul ⁊c. Uide in multis locis in hoc opere: ſicut tabula diriget te: et vide de obſtinatione.

Deſpicere.

Nota ꝙ deſpicere idem eſt qḋ vilipendere: cōtemnere: vel negligere: odire: fugere: abhorrere. A Et eſt differentia inter deſpicere ⁊ contemnere: q2 deſpicere cōmuniter accipiſ in malo: vt illud ij. Reg. vj. Deſpexit eū in corde ſuo: ſcꝫ michol dauid: quia ludebat coram arca. Contemnere vt cōmuniter accipitur in bono: ſicut dicitur contemnere diuitias: cōtemnere ſeipſuꝫ: ⁊ contemnere ab alio cōtemni. Quia ſm̄ Sene. Ad honeſta contēdenti contēnendus eſt ipſe contemptus. Et ſi volum⁹: poſſumus notare ꝙ tria ſunt a nobis amore dei principaliter contemnenda. Cōtemnamus ergo

Bonorꝝ ꝓprietates. Primū facit amor paupꝫtatis.
Dolorꝝ anxietates. Sed ſcḋm vigor ꝓbitatis.
Honorꝝ varietates. Sed tertiū vis humilitatis.

Dico ergo ꝙ cōtemni debēt mundi diuitie ſeu facultates. Apes eñ in volando eijciūt ſtercus ſuū. Columbe etiā de nidis proprijs eijciūt ſtercora. Sic ꝓcerto chariſſimi ſtercora tēporaliū (que ab apl'o ſtercora dicuntur) nō debemus in nido cordis noſtri tenere per affectionem: ſed ipſa eijcere ⁊ expellere per contemptum ⁊ abhominationē. Oleū enim tanto eſt purius: quādo cū terra minus fuerit permixtū. Uinū etiā tāto eſt clarius quāto magis eſt a fecibus elongatū. Sic hō quāto a terrenis eſt ꝑ cōtemptū remotior: tanto apud deū eſt ſanctior ⁊ purior. Idem dicit Criſoſto. ſup Hebreo. ſermone .xxv. Contemne diuitias ⁊ eris locuples: gloriam ⁊ eris glorioſus. Qui enim diuitias habeamus ipſas tamen contemnere debemus. Non enim nocet ipſas habentibus ⁊ contemnentibus: ſed ipſas habētibus

Ayuntamiento de Madrid

tibus ⁊ diligentibus. Juſquiamus em̄ cibus eſt paſſerum: ⁊ mors hominū. Et ratio redditur: quia paſſeres habent ſtrictas venas: ita ꝙ fumus iuſquiami non poteſt penetrare ad cor. Cuius contrarium eſt in habentibꝰ latas venas. Sic vere cariſſimi: ſʒ diuitie ſint mortifere ⁊ venenoſe: illis qui venas conſciētie latas habent: eo. ſ. ꝙ fumus .i. affectio diuitiarū vſqꝫ ad cor aſcendit: contra illud. ps. Diuitie ſi affluāt nolite cor apponere: paſſeribus tamen. i. ſanctis viris quorum vene conſcientie ſtricte ſunt: nocere non poſſunt: q. ſ. dato ꝙ diuitias habeant: fumus tamē ideſt affectio earum ad cor per auariciam non aſcēdit: ſed in ſtomacho. i. longe a corde remanet per contēptum. Contemnantur ergo diuitie ⁊ non nocebunt: quia ſicut dicit. Ualerius maximus li. iiij. ca. iij. Fabricius aurū ſamnitum contēpſit ⁊ repulit: maiuſqꝫ auro indicauit regias opes contemnere. Multi enim ſunt qui cōtemnunt diuitias verbis ⁊ nō re: ſicut hypocrite religioſi qui diuitias verbis abdicant: ipſas tamen q̄ſi poſſunt affectu ⁊ actu vendicant. Un̄ Sen̄. in puer. Sūt plurimi qui multa verbo non re contemnunt: ſʒ ipſa que pallam ſpernunt clam furantur: ypocrite enim ſe fingunt ſpernere mundi gloriam ⁊ diuitias temporales: quas tamen clam non ceſſant furari: procurare ⁊ vēdicare. Non ſic ergo: ſed ſpernamꝰ diuitias
B temporales. ¶ Secundo dico ꝙ contemnere debemꝰ meſticias corporales: ſcʒ penas ⁊ miſerias huius mūdi: ſicut fecerunt martyres: qui mortem ⁊ tormenta contempſerunt: vt poſt mortem vitā ⁊ delitias inuenirent. vnde Cryſ. vbi. ſ. Contemne ſupplicia e t ea ſuperabis: contemne remiſſionem ⁊ quietem ⁊ eos inuenies. Ideo de fortitudine martyrum loquitur Job xxxix. in figura equi ⁊ dicit ſic. Contemnit pauorē nec cedit gladio. ¶ Tertio dico: ꝙ debemus eminentias contemnere perſonales. ſ. genus pulcritudinem: fortitudinem: ſcientiam. Pauo enim videns deformitatē pedum: contemnit totam pulcritudinem ſuaʒ: ⁊ ideo tunc ſolet plumas ſuas deponere q̄s antea erigebat. Sic vere cariſſimi: ſi pedem. i. finem corporis noſtri. ſ. mortem ꝯſpexerimus: noſipſos contemnemus ⁊ vilipendemus: ⁊ plumas noſtras. i. gratias perſonales deponemus mentaliter ⁊ in nihilum reputabimus: quia ſm̄. Hiero. in plogo biblie in fine. Facile contemnit omnia: qui ſe ſemper cogitat moriturum. Et Sen̄. epl'a. lxxxv. dicit facile contemnit omnia qui ad contemptum ſui venit: vis ergo omnia habere: cōtemne omnia. Et hoc de bono contemptu ſufficit.

C ¶ De malo aūt deſpectu: quia deſpectꝰ pertinet ad malos poſſumus breuiter dicere: ꝙ tria ſunt q̄ a malis deſpiciunt. Deſpiciunt em̄ mali.

Juſtorum ſimplicitatem
Pauperum calamitatem
Doctorum ſagacitatem.

Deſpiciūt ergo ſimplicitatē. vn̄ puer. xiiij. Ambulans recto itinere ⁊ timēs deū: deſpicit ab eo qui infami graditur via. Item deſpiciunt calamitatem egentium. Ideo dr̄. Prouer. xvij. Qui deſpicit pauperem exprobrat factori eiꝰ. Item deſpiciunt ſagacitatem prudentium. Prouer. j. Sapiam atqꝫ doctrinam ſtulti deſpi
D ciunt. ¶ Sed ſi vis adhuc de deſpectiōe. Nota ꝙ triplex eſt deſpectio: videlicet.

Juſti.
Impij.
Et dei.

Juſtus em̄ deſpicit inania. Impius deſpicit vtilia. Deus vero deſpicit ſublimia. Igitur ſequēdo mauricium: dico ꝙ eſt quedaʒ deſpectatio que eſt iuſtorum. Juſti enim deſpiciunt omnia vana: omnia vitia ⁊ vitioſa: omniaqꝫ corruptibilia ⁊ ruinoſa. Argentum enim viuum videtur refugere ⁊ deſpicere oīa illa quibus admiſcetur: niſi prius mortificetur ⁊ congeletur. Sic vere mēs viua ſancta ⁊ perfecta: nulli rei corruptibili ſe debet per affectionem ⁊ reputationem iungere: ſed potius omnia refugere ⁊ deſpicere ⁊ ab oībus abſtinere. Soli enim mortificati ⁊ congelati: ⁊ vita ⁊ viuacitate diuine gratie priuati: rebus corruptibilibus per affectionem miſcentur: ⁊ eas non deſpiciunt: ſed potius amplexantur. Unde Sen̄. dicit epl'a. xix. vbi loquens de viro perfecto dicit: ꝙ iſte ponet ſe extra iuriſditionem: quia fortuna ſecunda temperabit: aduerſa cōminuet: ⁊ alijs admiranda deſpiciet: ſequitur. Magni animi eſt magna contemnere: ⁊ mediocria malle ꝙ nimia. Alibi etiaʒ dicit Sene. ꝙ nihil magnum niſi animus magna deſpiciens: magna dico. i. illa que ab alijs reputantur magna. Juſtus ergo deſpicit ſeipſum: deſpicit mundum: deſpicit dyabolum. Iſti eniʒ tres ſunt hoſtes anime. ſcʒ propria caro: dyabolus: ⁊ mundus: qui tamen a iuſto deſpiciunt: ⁊ cū dei adiutorio ſuperantur. ps. Dominꝰ mihi adiutor ⁊ ego deſpiciaʒ inimicos meos. Iſta eſt ergo deſpectio iuſtorum. ¶ Secundo dico: ꝙ eſt deſpectio malorum E
Mali enim ſolent omnia bona ⁊ vtilia deſpicere. Bonas enim ⁊ prudentes perſonas ſolent vilipendere et horrere. Deſpiciūt em̄ bonos: q: iſti ſunt q̄ deſpiciūt.

Deum ⁊ eius ethera.
Juſtum ⁊ eius opera.
Amicum ⁊ eius federa.
Prelatum ⁊ eius verbera.
Parentem ⁊ eius vbera.
Penitentem ⁊ eius aſpera.
Mortuum ⁊ eius funera.
Pauperem ⁊ eius onera.
Doctorem ⁊ verba ſupera.

Mali ergo ſolet deſpicere dei maieſtatem. Unde ipſe dicit illud. Job. xix. Stulti autem deſpiciebāt me: ⁊ cū ab eis receſſiſſem detrahebant mihi. Et Leuit. xxvj. Leges meas deſpexerunt. Et. ij. Reg. xij. ꝙ cōminando dixit dominus dauid poſtꝙ occidiſſet vriam. Non recedet inquit gladius de domo tua: eo ꝙ deſpexeris me Unde etiam contra tales qui dei mandata ⁊ conſilia deſpiciunt: dicit ipſe dominus illud Prouer. j. Deſpexiſtis inquit omne conſilium meum: ⁊ increpationes meas neglexiſtis: ego autē in interitu veſtro ridebo ⁊c. Item mali deſpiciunt iuſti bonitatem. Sicut enim dicitur. Prouer. xiiij. Ambulans recto itinere ⁊ timens deum: deſpicitur ab eo qui infami graditur via. Contra illud. Eccli. x. Noli deſpicere hominem iuſtū pauperem: ⁊ noli magnificare hominem peccatorem diuitem. Item iſti deſpiciunt amicum ⁊ eius caritatem. Contra illud Prouerbio. xiiij. Qui deſpicit proximū peccat: ⁊ ibidem. xj. Et que deſpicit amicum indigēs eſt corde: ⁊ merito: cum proximi noſtri ſint eadem caro nobiſcum: ⁊ tamen de propria carne legitur: ꝙ nemo vnqꝫ carnem ſuam odio habuit. Eph. v. Unde et Eſaie. lviij. Precipitur: carnem tuam ne deſpexeris. Item mali deſpiciunt prelatum ⁊ autoritatem. Nonne de agar ancilla ſare legitur. Gene. xvj. Quod concepiſſe ſe videns deſpexit dominam ſuā. Sic vere multi ſunt: qui ſtatim ꝙ conſiderant ſe concepiſſe ⁊ acqſiſſe aliquid de ſciētia: vel de temporali ſubſtantia vel de fauore alicuiꝰ potentis ſeu de ſeculari potentia: dominos ſuos ⁊ prelatos ſolent deſpicere: ⁊ contra eos ſuperbire ſicut de golia ſuperbo legitur. j. Reg. xvij. ꝙ cum vidiſſet dauid: deſpexit eum qui. ſ. inunctꝰ erat in regem. Item mali deſpiciunt parentes: ⁊ eorum pietatem. Prouer. xv. Filius ſapiens letificat patrem: et ſtultus homo deſpicit matrem ſuam. Iteʒ mali deſpiciunt penitentes: ⁊ eorum aſperitatem ſeu ſimplicitatem: contra illud. Eccli. vij. Ne deſpicias hominem auertentem ſe a peccato: cuius tamen contrarium faciunt mali qui. ſ. illos potiſſime deſpiciunt: qui a peccatis per penitentiam diuertunt: ⁊ qui domino ſeruire contendunt. Exemplo. Michol regine: de qua legitur: ꝙ videns dauid nudatum ludere coram arca federis: deſpexit eum in corde ſuo: ſicut dicitur: ij. Reg. vj. ꝙ illi ho die a fatuis contemnuntur. qui libēter coram deo per confeſſionem ſe nudant: ⁊ in domino iocundantur. Item mali deſpiciunt mortuos: ⁊ ſuorum funerum obſequioſam ſedulitatem: contra illud. Eccli. xxxviij. Fili ſuper mortuum produc lacrymas: et ne deſpexeris ſepulturam illius. ¶ Item iſti deſpiciunt pauperes: ⁊ eorum aduerſitatem: ⁊ tamen dicit.

Ayuntamiento de Madrid

Prouer.xvij. ꝙ qui deſpicit pauperem exprobrat fa-
ctori eius. Unde etiam de deo dicitur in .ps. ꝙ ipſe nõ
ſpreuit neq; deſpexit deprecationem pauperis. Item
precipitur Eccli.iiij. Animam inopis. als eſurientem
ne deſpexeris. Ideo dauid in perſona pauperum dice-
bat in .ps. Factus ſum inquit opprobrium abun-
dantibus: ⁊ deſpectio ſuperbis. Et breuiter hoc eſt ve
rum: ꝙ mali libenter deſpiciunt illos qui ſunt in pau
pertate. Deutero.xxij. Si videris aſinũ fratris tui aut
bouem cecidiſſe in via: non deſpicies: ſed ſubleuabis
cum eo. Item mali deſpiciunt doctores ⁊ eorũ doctri
nam ⁊ veritatem: vt cõiter enim mali deſpiciunt oĩa
bona verba: contra illud. Eccli.viij. Ne deſpicias na-
rationem preſbiterorum prudentium. Et Prouer.j.
dicitur. Sapientiam atq; doctrinam ſtulti deſpiciũt
Patet ergo ꝙ inuenitur deſpectio ſuperborum puer-
F. ſorum. ¶ Tertio vero dico: ꝙ inuenitur deſpectio dei
⁊ ſanctorum. Conſtat enim ꝙ mali a deo ⁊ ſanctis de
ſpiciuntur: ⁊ in loco vili ⁊ deſpecto ſcʒ in inferno fina
liter reponũtur. Unde ipſe dicit illud .ps. Deſpexit ocu
lus meus inimicos meos: ⁊ inſurgentibus in me ma-
lignantibus audiet auris mea. Deus enĩ deſpicit ſeu
videtur deſpicere multos malos. videlicet.

Juſtorum petitiones differendo. De dilatiõe
Juſtos in tribulationibus dimittendo eñ exaudi-
Malos in inferno languere ꝑmittendo tionis nr̃e:

dicebat dauid in .ps. Exaudi deus orationem meam:
⁊ ne deſpexeris deprecationem meam. De deſpectu eti
am iuſtoꝝ: dicitur in .ps. Deſpicis in oportunitatibꝰ
in tribulatione. De deſpectu vero ſalutis maloꝝ: ⁊ de
eorum finali damnatione dicitur. Job.xij. Effudit de
ſpectionem ſuper prĩcipes: ⁊ iſta eſt vltima ⁊ peſſima
deſpectio: quando .ſ. peccator a deo taliter reprobatur
⁊ deſpicitur: ꝙ in loco deſpectiſſimo ꝑpetuo incarcera
tur. Unde cuilibet damnato dicit̃. Naum.iij. Inebria
beris ⁊ eris deſpectus. Eſt enĩ deſpectio culpe menta
lis: miſerie temporalis: ⁊ pene infernalis ⁊ eternalis.
Peccatores enim a deo ⁊ mũdo deſpici merent̃. vnde
Dañ.xj. dicitur. Stabit in loco eius deſpectus. Ecõ
tra autem de iuſtis dicitur in .ps. Cor contritum ⁊ hu
miliatum deus non deſpicies. Miſeri etiam infortu-
nati ab alijs deſpiciuntur: ⁊ etiam ꝓnunc a deo deſpi
ci videntur. Unde in perſona talium dicebat dauid in
ps. Miſerere nr̃i dñe: miſerere nr̃i: qm̃ multũ reple-
ti ſumus deſpectione. Et tamen ſm̃ veritatem domi-
nus tales non deſpicit: ſed loco ⁊ tempore ipſos com-
patiendo reſpicit .ps. Exaudiuit pauperes dominus
⁊ victos ſuos non deſpexit. Damnati vero iſti realit̃
deſpiciuntur: quia perpetuo non aſpiciunt̃: ſed in lo-
co deſpectiſſimo ꝓijciunt̃. Nee.iiij. Conuerte oppro-
brium ſuper caput ipſorum: ⁊ da eos in deſpectionẽ.
Quam quidem deſpectionem timens dauid dicebat
orando. Adiutor meus eſto domine: ne derelinq̃s me
neq; deſpicias me deus ſalutaris meꝰ: ⁊ alibi. Opera
manuum tuarum ne deſpicias. Iſta ergo ſufficiant de
deſpectu: vide .s. de cõtemnere.

Deſponſare. Deſponſatio.

Nota ꝙ per deſponſationẽ intelligitur quecũq; vnio
ſeu coniunctio: ſiue ſit vnio ſeu deſponſatio anime cũ
corpore: que fit per naturam: ſeu anime cũ deo in via
q̃ fit per fidẽ: vel ꝑ caritatẽ ⁊ grãʒ: ſeu anime cũ deo in
patria: que fit ꝑ gloriã ſeu xp̃i ⁊ eccl'ie: que fit ꝑ ſacra-
mentalem figuram: ſeu deitatis cũ humanitate q̃ fit
ſupra naturaʒ ⁊ creature potentiaʒ: ſiue ſit cuiuſlibet
perſone: q̃ fit ꝑ corporalem cõiugij copulaʒ: ſeu etiam
que fit ꝑ quãlibet caritatiuam vnionẽ: ſeu ꝑ quãcũq;
bonam ſocietatem. Et ſic potes applicare autorita-
tes ſm̃ diuerſa genera deſponſationum: tam in bono
q̃ in malo: ſed quia pauce ſunt tranſeo. Vide .s. de cõ
iugio: ⁊ infra de ſponſus.

Deſtinare.

Nota ꝙ deſtinare idẽ eſt quod
aliq̃d ꝓponere: diſponere: vel or-
dinare. Et ideo vide in alijs titulis ſynonimis: q2 hic
ſunt pauce autoritates.

Deſtruere.

Nota ꝙ deſtruere idẽ eſt qd̃ diſſi A
pare vel de eſſe ad nihilũ aliquid
reducere. Et ſm̃ hoc ꝙ ſunt diuerſa genera reꝝ aliqua
ſcʒ bona: ⁊ aliqua mala: ſm̃ hoc etiã ponuntur diuer-
ſe ſpecies deſtructionum: q2 .ſ. deſtructio mali eſt bo-
na: deſtructio boni eſt mala: ⁊ ſic de alijs. Igitur nota
do ꝙ in ſcriptura inuenit̃ multiplex deſtructio: vcʒ

Deſtructio virtutum: que eſt vitioſa ⁊ culpabilis.
Deſtructio criminum: que eſt virtuoſa ⁊ laudabilis.
Deſtructio rerũ: q̃ eſt ruinoſa ⁊ inſtabilis.
Deſtructio maloꝝ: q̃ eſt rigoroſa ⁊ triſtabilis.
Deſtructio animaꝝ: q̃ eſt luctuoſa ⁊ dãnabilis.
Et ſic dico ꝙ deſtruũtur virtutes culpa mediante.
Deſtruuntur culpe gratie fauente.
Deſtruuntur res fortuna mutante.
Deſtruuntur mali iuſticia faciente.
Deſtruuntur damnati pena puniente.

¶ Dico ergo primo ꝙ eſt quedã deſtructio culpabi- B
lis ⁊ vitioſa: ⁊ iſta eſt illa qua virtutes deſtruunt̃ ⁊ diſ-
ſipantur: ex qua aĩe a ſtatu gratie euellunt̃ ⁊ euertunt̃
Aĩa enĩ eſt ſicut ciuitas in medio hoſtiũ ſita: ⁊ ab ipſis
continue obſeſſa: tentationibus varijs impugnata:
q̃ ſi per pctm̃ capit̃: tota ſua moralis fabrica: virtutuʒ
edificatio ⁊ ſtructura ſpũaliter deſtruit̃: ⁊ tota ſua vir
tualis ſeries diſſipat̃. Vñ aĩe peccatrici in figura ciui-
tatis tyri capte ⁊ deſtructe loquit̃ ſcriptura Eze. xxvj.
dicẽs ſic. Vaſtabũt inquit opes tuas: diripiẽt negocia
tiões tuas: ⁊ deſtruẽt muros tuos: ⁊ domos tuas pre-
claras ſubuertẽt: lapides tuos: ligna tua: ⁊ puluerem
tuũ: in medio aquaꝝ ponẽt. Capta enĩ ciuitate anime
per peccatũ: cõſtat ꝙ opes gratiarũ in ea vaſtant̃: ne
gociatio cõtẽplationũ diripit̃: domus ſpũalis quietis
in ea ſubuertunt̃: lapides conſtantie: ligna leuis obe-
dientie: puluis mortis memorie ab ea tollunt̃: ⁊ muri
diuinoꝝ mandatoꝝ in ea penitus deſtruunt̃ Eſa.l. Ce
ciderũt fundamenta eiꝰ deſtructi ſunt muri eiꝰ: vnde
etiã de dyabolo poteſt dici illud. j. Macha.ix. Prece-
pit alchimus deſtrui muros domus ſancte interioris
⁊ deſtrui opa propbetaꝝ ⁊ cepit deſtruere. Et aduerte ſi
vis: ꝙ ad modũ ciuitatis deſolate alchimꝰ (qui inter-
pretat̃ fermentũ varij cõſilij) i. dyabolus qui fermẽto
malitie ſue totã maſſam vane cõſulẽdo corrũpit: ſolet
in aĩa deſtruere cũcta bona. Deſtruit enĩ ibi

Muros ⁊ clauſuram legalis obſeruationis.
Turres ⁊ ſpeculã ſublimis contemplationis.
Portas ⁊ ingreſſurã pietatis ⁊ compaſſionis.
Altaria ⁊ aras orationis ⁊ deuotionis.
Muri enim tuent̃ ⁊ circueunt ciuitates.
Turres autem aſcendũt altius eminentes.
Porte vero recipiunt ſubintrantes.
Altaria nihilominus ſuſcipiũt immolantes.
Sic igit̃ in anima muri mandatoꝝ circueũt.
Turres contemplationis adeũt.
Porte pietatis extraneos admittũt.
Altaria deuotionis fumũ emittunt.

Fumũ dico .i. orationem. Sed quid ꝓcerto ſicut dictuʒ
eſt. Dyabolus oĩa iſta deſtruit in aĩa quãdo peccat.
Unde de muris dei mãdatoꝝ ⁊ legalis obſeruãtie: di-
cit̃ .iiij. Reg. xxv. ꝙ Nabuzardan princeps militie re
gis babylonis oẽm domũ cõbuſſit ⁊ muros hieruſalẽ
in circuitu deſtruxit: q2 ſ. per malũ principẽ dyabolus
per cõcupiſcentiam in aĩa peccatrice crimina edificã
tur ⁊ mandatoꝝ obſeruãtie deſtruũtur. ij. Paralipo.
xxv. Deſtruxit ioas muros hieruſalẽ. De deſtructiõe
vero turriũ contemplationis ⁊ alte eminentie dicitur.
Ezechie.xxvj. Adducã inquit ad tyrũ Nabuchodono
ſor regem babylonis ⁊ eleuabit contra te clypeũ: mu-
ros tuos ⁊ turres deſtruet in armatura ſua. De portis
vero pietatis ⁊ compaſſionis deſtructis dicitur Tre-
no.j. Vie ſyon lugent ⁊c. omnes porte eius deſtructe:
ſacerdotes eiꝰ gemẽtes: virgines eius ſqualide ⁊ ipſa

repleta

Ayuntamiento de Madrid

repleta amaritudine.q.di.In ſyon lugēte.i.in anima peccatrice:deſtructe ſunt porte que vniuerſos recipiūt i.pietas.Sacerdotes qui diuina tractāt:hoc eſt:fides ꝛ caritas.Uirgines que incorrupte manēt:hoc eſt puritas atqꝫ caſtitas. De altaribus vero deuotionis et oratiōis qualiter deſtruunt: ibidem dicit.ij. Paral. xxx. Deſtruxerunt altaria que erāt in hieruſalē.Iſta eſt deſtructio culpabilis ꝛ vitioſa:qua.ſ.anima dſtruitur ꝙtum ad eſſe gratie per peccatum. Unde iſta eſt illa vinea: de qua.Prouer.xxiiij. Quod totum repleuerāt vrtice:operuerant ſuperficiem eius ſpine:ſed et maceria lapiduꝫ deſtructa erat.Eſt igitur deſtructio

C quedam culpabilis ꝛ vitioſa.¶ Secundo dico:ꝙ inuenitur quedam deſtructio laudabilis ꝛ virtuoſa:iſta eſt illa:qua homo in ſeipſo deſtruit vitia ꝛ malos mores vt ibi conſtruat virtutes ꝛ merita.Conſtat enī ꝙ ſepe antiqua ꝛ turpia edificia deſtruunt:vt in eodem loco noua ꝛ placentia cōſtruantur.Sic dico ꝙ homo debet facere:quia.ſ.i anima ſua debet omnia vitioſa culparum edificia:que operante peſſimo artifice dyabolo ibi conſtructa fuerant deſtruere: ꝛ ſub nouo artifice xp̄o:ibidem bona ꝛ ſpūalia edificia virtutum ꝛ meritorum congeriem fabricare.vnde Rom.vj.Uetꝰ homo noſter crucifixus eſt:vt deſtruatur corpus peccati:vt vltra nō ſeruiamus pctō.Deſtruat ergo ibi.

Edificium nimis altum:hec eſt ſuperbia.

Edificium nimis baſſum:hec eſt auaricia.

Edificium nimis immundum:hec eſt luxuria.

Edificium nimis ruinoſum:hec eſt gula ſiue igluuia

Deſtruat igitur altitudinem ſuperbie.ij. Paralippo xxxij. Nunquid non eſt iſte ezechias q̄ excelſa deſtruxit. Item deſtruat baſſitudinem auaricie: dicens.ſ. illud. Lu.xij.Sciam quid faciaꝫ:deſtruā horrea mea ꝛ maiora faciam.q.d.Ego deſtruam horrea auaricie: que ſolum poſſunt capere parua.i. terrena :ꝛ edificabo maiora .i. affectionem eternorum que longe ſunt ampliora.Item deſtruat immundiciam luxurie.Eze. xvj. Deſtruēt lupanar tuum: ꝛ demolientur ꝓſtibulum tuum. Item deſtruent inſatiabilitatem gule ſeu ingluuie.figuratus in daniele: de quo dicitur. Dan. xiiij.ꝙ bel deſtruxit:ꝛ draconem interfecit.Bel enim dicebat eſſe deus: q̄ omni die cibos innumeros deuorabat:ſignificans peccatuꝫ gule:qđ a daniele.i.a quolibet viro iuſto debet deſtrui ꝛ caſſari.j. Cor.vj.Eſca ventri ꝛ venter eſcis:deus autem ꝛ hunc ꝛ hās deſtruet.Et breuiter omnia mala debēt ibi in nobis deſtrui omnia vero bona ibidem edificari ꝛ plantari.Hier.j. Ecce ꝯſtitui te vt euellas ꝛ deſtruas ꝛ edifices ꝛ plātes.

D Iſta ē igit dſtructio laudabilis ꝛ ꝟtuoſa.¶ Tertio dico ꝙ inuenitur quedam deſtructio inſtabilis ꝛ ruinoſa. Et iſta eſt deſtructio rerū temporalium: que.ſ.ita ſunt inſtabilis ꝛ debilis durationis: ꝙ facillime deſtruuntur. Deſtruuntur enī bona nature :ꝑ mortem ꝛ infirmitatem. Job.xix.Deſtruxit me vndiqꝫ ꝛ pereo et quaſi euulſe arbori abſtulit ſpem meam.j.Deſtruunt enim bona fortune:ꝑ infortunium ꝛ aduerſitatē. Eccli.x. Sedes ducum ſuperborum deſtruxit dominus: ꝛ ſedere fecit mites ꝓ eis. Deus enim mediante fortuna quandoqꝫ temporaliter aliquem exaltat ꝛ conſtruit:quem tandem adnihilat :ſubuertit: ꝛ deſtruit: dicens illud.Hier.xlv. Ecce quos edificaui deſtruo:ꝛ quos plantaui ego euello. Nemo ergo glorietur ſi ſe videt in alto ſtatu plantatum: quia quando ſibi placuerit ꝑ ipſum ſentiet ſe deſtructuꝫ. Unde de tali mutabilitate fortune cōqueritur dauid in.ps.dicens Uineaꝫ inquit ex egypto tranſtuliſti:eieciſti gētes ꝛ plātaſti eam.Sequitur.Ut quid deſtruxiſti maceriā eiꝰ: ꝛ vindemiant eam omnes qui pretergrediuntur viaꝫ Et loquitur de diuite ꝛ excellente perſona prius fortunata ꝛ opulenta:tandem vero a deo deſtructa ꝛ diſſipata. Quod etiam ad ſtatus:regna ꝛ imperia alta pōt referri : que omnia habent tempora ſ apud deum ordinata:quibus.ſ.conſtrui debeant aut euelli.Quia ſicut dicit Señ. Certis eunt cuncta tēporibus:naſci debent:creſcere ꝛ extingui. Sicut etiam de ciuitatibꝰ magnis pꝫ.Ubi eſt hodie niniue:vbi babylō:vbi micene:vbi athene:vbi anthiochia: vbi troya: vbi carthago:ꝛ vbi etiam roma:Omnes enim vel in toto vl in parte ſunt deſtructe:ꝛ reſpectu prime glorie quaſi ad nihilum ſunt redacte.Hiere.iiij.Uidi inquit montes ꝛ ecce mouebantur:ꝛ colles conturbati ſunt:ſequitur. Ecce carmelus deſertus: ꝛ omnes vrbes eius deſtructe ſunt a facie domini. Iſta eſt ergo quedam deſtructio inſtabilis ꝛ ruinoſa.¶ Quarto dico ꝙ eſt q̄dam deſtructio triſtabilis ꝛ rigoroſa. Et iſta eſt illa: E

qua boni prelati per rigorem iuſticie deſtruunt impios ꝛ ꝓteruos. Unde cuilibet bono prelato poteſt dominus dicere illud predictuꝫ. Hiere.j. Ecce conſtitui te ſuper gentes ꝛ regna:vt euellas:ꝛ deſtruas:ꝛ edifices ꝛ plantes.Sequitur.Accinge lumbos tuos ꝛ ſurge:ꝛ loquere ad eos oīa que ego precipio tibi:ne formides a facie eorum:ego quippe dedi te in columnā ferream ꝛ in ciuitatem munitam ꝛc. ¶ Quinto dico ꝙ inuenitur alia deſtructio: formidabilis ꝛ periculoſa. Et iſta eſt illa:qua deus malos deſtruet ī inferno.Deus enim eſt ſicut nobilis artifex:qui volens facere aliquod opus pulcrum:plerunqꝫ inuenit materiam ita indiſpoſitam ꝛ rebellem: ꝙ non poteſt inde facere qđ volebat:qui indignatus quandoqꝫ percutit totuꝫ:vl deſtruit atqꝫ frangit:aut in ignem proijcit ꝛ cōſumit Sic vere cū deus intendat de quolibet facere pulcruꝫ opus: ꝛ de qualibet perſona aliquam particulam ſui celeſtis edificij fabricare:cum ipſe ſit omnium artifex omnem habens virtutem:omnia proſpiciens. Sicut dicit.Sap.j. Nihilominus ſepe fit:ꝙ multi ſe reddūt indiſpoſitos per peccatum:ita ꝙ ipſos non poteſt ad bonuꝫ deducere ſicut vellet Quapropter contra ipſos finaliter indignabitur: ꝛ eos eterna damnatione deſtruet:ꝛ malleis ſue ſententie franget:ꝛ eterno igni deſtinabit ꝛ conburet. Unde peccatori dicitur illud.ps. Quid gloriaris in malicia qui potens es iniquitate. Tota die in iuſticiam cogitauit lingua tua ꝛc.ſequit. Propterea deus deſtruet te in finem: euellet te ꝛ emigrabit te de tabernaculo tuo: ꝛ radicem tuam de terra viuentium. Et aduerte ꝙ ibi precipue deſtruuntur illi: qui hic alios deſtruere moliuntur ſcilicet impij. De quibus:Eccli.xvj.Non exorauerunt pro peccatis ſuis antiqui gigantes qui deſtructi ſunt confidentes ſue virtuti.Unde nota ꝙ ibi deſtruuntur.

Diuites auari: qui modo pauperes vſuris deſtruūt.

Pricipes ſuperbi:q̄ modo ſubditos rapinis exuūt.

Pugiles ꝓterui q̄ modo miſeros ſanguine ebibunt.

¶ Deſtruūtur dico illi qui nunc diuitijs ſunt cumulati. Eccli.xxviij. Ciuitates diuitum deſtruxit.Item illi qui nunc potentijs ſunt eleuati.ſ.ſuperbi.Eccli.x. Sedes ducum ſuperborum deſtruxit dominus.Item illi qui nunc ſeuitijs ſunt effrenati Prouer.xxj.cap. Ciuitatem fortium aſcendit ſapiens:ſcilicet xp̄s: ꝛ deſtruxit robur eius.Et breuiter omnes mali deſtruuntur ibidem:ſed hoc eſt irreparabiliter.Iuxta illđ.Job xij.Si deſtruxerit: nemo eſt qui edificet:ita ꝙ omnes damnati plangendo poſſunt dicere illud.ps.Deus repuliſti nos ꝛ deſtruxiſti.Et hec potiſſime poteſt dici a demonibus qui repulſi ſunt ꝛ deſtructi.Unde narratur ꝙ quidaꝫ bonus homo intrauit nemus permaximum vbi demōe perpetrante taliter deuiauit:ꝙ tota nocte per nemus obſcurum:cum bona tamen patientia:expers omnis itineris pagrauit.Igitur videns miſericordia diuina patientiam eius: circa auroram compulit demones qui ipſum errare fecerant:ſibi remedium impēdiri. Demones ergo ex ordinatione diuina fabricato quodam monaſterio: campanam q̄ſi pro matutinis ſonāt: quam vir dei audiens:qui ſcilicet in nemore vagabatur : illuc ſtatim adijt:monaſterium intrauit:abbatem cū monachis ad matutinas ire volentibus inuenit qui panem ꝛ vinum ſibi mi-

Ayuntamiento de Madrid

niſtari mandauit. Illo igitur comedente: ⁊ conuentu monachoꝝ matutinas dicente: videbatur ſibi ꝙ ibi monachi nihil dicebant: niſi verba pſalterij ſupra dicta: ſcʒ. Deus repuliſti nos ⁊ deſtruxiſti nos: iratus es ⁊c. Finitis ergo matutinis venit ad eum abbas rogans eum: ꝙ capl'm intraret: ⁊ verbuʒ dei monachis predicaret: qđ annuens cepit in capitulo predicare: et de ruina maloꝝ angeloꝝ multa dicere. Quibꝰ auditis: monachi ceperunt vnus poſt alium capitulum exire. Solo ergo abbate cū eo remanente: petijt hō ſanctus ab abbate cām quare receſſerant fratres ſui: qui ſtatim cōfeſſus eſt ſe ⁊ illos eſſe demones: qui ipſum in nocte precedente fecerant in nemore deuiare. Deus vero videns bonam patiētiā eiꝰ compulit eos monaſterium fabricare: ⁊ cum recreare: verum quia predicando de ruina angelica tetigerat: cū ipſe ⁊ ipſi eius conditionis eſſent: verecūdati omnes vnus poſt

F alium receſſerunt: quibus dictis: ſtatim euanuit: abbas ille cū monaſterio ſuo ficto. Sanctus vero iam illuceſcēte die ad viam ſuā redijt: deuʒ de patiētia quā habuerat benedicēs. Pro tanto ergo dixi: quia demones cū damnatis ꝓprie ſunt deſtructi: ⁊ ꝙ iſti ſunt q ꝓprie pñt dicere illud predictum. Deus repuliſti nos ⁊ deſtruxiſti nos. Unde alibi i. ṗs. Deſtrues illos ⁊ nō edificabis eos. Sic ergo ptʒ: ꝙ inuenit deſtructio formidabilis ⁊ periculoſa. Si vellemus autem poſſemꝰ dicere: ꝙ eſt quedam deſtructio honorabilis ⁊ glorioſa: ⁊ iſta eſt illa qua deus in iudicio deſtruet omnem moralitatem: ⁊ conſtruet perpetuam vitam ⁊ imortalitatem: de qua .j. Coꝝ. xv. Nouiſſime autem inimica deſtruerunt mors. Unde etiam de xpo legitur. Heb. ij. Quod ipſe participauit hoibus deſtruens illum ꝑ mortem: qui mortis habet imperiuʒ. Patet ergo qđ eſt deſtructio glorioſa: periculoſa: rigoroſa: ruinoſa virtuoſa: ⁊ vitioſa ⁊c. ſufficit: vide de diſſipare et alijs ſynonimis.

A **Deſuper. Deſurſum.** Nota ꝙ deſuper quādoq ſumitur pro re ſuperiori: ſicut dicitur in. ṗs. Mandauit nubibus deſuper: ⁊ ianuas celi aperuit: quandoq vero ſumitur pro parte exteriori: ſicut cum dicit. Nume. iiij. Extendent deſuper operimentum iacinctinū quandoq ſumitur: pro parte poſteriori: ſicut cum dicitur. Nume. xvj. Ponite deſuper tymiama: ideſt ponite vltimo cum alijs tymiama. Quia tamen cōiter ſumitur pro parte ſuperiori vel exteriori: breui ꝑ notabo ꝙ multiplex deſup inuenit: vicʒ.

Deſuper diuinoꝝ.
Deſuper prelatoꝝ.
Deſuper perfectoꝝ.
Deſuper terrenoꝝ.
Deſuper contemplatiuoꝝ.
Deſuper ſuperboꝝ.

Et ſic eſt vnum deſuper eterne dānationis. Unū deſup ſupne iuriſdictiōis vnū deſup moralis ꝯuerſatiōis. Unū deſup terrene poſſeſſionis. Unū deſuper: erecte contemplationis. Unū

B deſuper: ſuperbe eleuationis. ¶ Dicā ergo ꝙ eſt vnū deſuper dominationis ſuperne: ⁊ iſtud proprie pertinet ad deum ⁊ ad ſanctos: ⁊ ad gloriam paradiſi: qui ſcilicet deſuper ſunt ⁊ cuncta bona deſuper nobis immittunt: quia ſicut dicitur. Jac. j. Omne datum optimum ⁊ omne donum perfectum deſurſum eſt deſcendens a patre luminū. Super enim ⁊ ſurſum denotāt ſuperioritatem ad partem inferiorem: non relatam: ſed in ſuo eſſe ſuperius permanſiuam. Deſuper vero ⁊ deſurſum ſuperioritatem ſignant inferius tamē influxiuam. Conſtat eñi ꝙ deſuper: ſcilicet de celo multa ⁊ varia deſcendunt: ſcilicet.

Radij ad illuminandum.
Fulmen ad examinandum.
Tonitruum ad mundum terrendum.
Pluuia ad terram rigandum.
Fulmina ad terram vrendū.

Sic vere dico ꝙ a deo nobis influitur et mittitur deſup. Lumen illuminās vere cognitionis. Fulmen examinans dure correctiōis. Sonꝰ verberās triſtis cōminationis. Aqua refrigerās dulcis cōſolatiōis. Cōſtat eñi ꝙ deſuper nobis venit clara cognitio q nos illuminat. Unde illud ṗdictū. Deſurſuʒ eſt deſcēdēs a patre luminū qđ bene figurat. Ezech. j. in ſanctis aialibus vbi dr. Facies aqle deſup ipſoꝝ quattuor. Et quaſi aſpectꝰ hoīs deſuper. Aquila eñi q habet clariſſimū viſuʒ: ⁊ homo qui rōne pollet: limpidā ⁊ clarā cognitionē deſignat. que. ſ. deſup eſt in deo ⁊ angelis. a qbus etiā nobis inſpirat. iij. Reg. vij. Lucernas deſup aureas: qr reuera nulla eſt vera fides ſapiētia aut cognitio. niſi ſit deſup inſpirata. Unde de vana mūdi ſapiētia dr. Jaco. iij. Nō eſt inqt iſta ſapiētia deſurſum deſcēdēs. ſʒ terrena animalis. ⁊ dyabolica ſequit. Que aūt deſurſum eſt ſapiētia. pudica eſt. pacifica ⁊ modeſta. Uenit ergo nobis deſup clara cognitio. q nos illuminat. Itē deſup nobis venit dura correctio q nos examinat. cōſtat eñi ꝙ fulmē diuine ſentētie. ⁊ ſue tribulatiōis notorie vel occulte deſup mittit vt populus peccatis ſeuiēs puniat. Unde Baruc. vj. Ignis miſſus deſup vt cōſumat montes et ſiluas. facit qđ ꝑceptū eſt ei. Itē deſup nobis venit monitio verbis exulcerās. ſeu ſonus reuerberās. ſ. ſonus ⁊ tonitruū ſacre ſcripture q nobis deſuper inſpirat. Unde de deo dr in ṗs. Qđ ipſe aduocauit celū deſurſum ⁊ terrā diſcernere pplm. q etiā realiter fient in iudicio: vbi xps deſup veniēs cū ſuo populo diſceptabit. vbi etiam poſt tonitruū dire ſentētie penā eternā peccatoribꝰ intētabit. dicēs illud ezech. xiij. Dabo lapides ꝑgrandes et deſup irruētes: ⁊ vētū ꝓcelle diſſipantē. Itē deſuper nobis venit. cōſolatio cuncta refrigerās. ſ. aqua ⁊ pluuia gratie in ꝑſenti ⁊ refrigeriū glorie in futuro: qr. ſ. ⁊ gratia ⁊ gloria ſunt deſup nō de mūdo ṗs. Mandauit nubibꝰ deſup. ⁊ ianuas celi aperuit. ⁊ pluit illis māna ad māducandū ⁊c. Patet igit quō eſt vnū deſup dānationis eterne. Et ſi vis etiā ꝑ iſtud deſup potes intelligere ſpm ſctm vel filiū dei deſup nobis miſſum q dicit Joh. viij. Uos deorſum eſtis. ego deſupius ſum. q ſcilʒ nos illuminauerūt examinauerūt reuerberauerunt. ⁊ C

refrigerauerūt ⁊c. ¶ Scđo dico qđ eſt vnū deſup iuriſditionis ſupne. ⁊ iſtud eſt illud deſup in quo ꝑlati ꝑſident ⁊ reſidēt ſupra plebē. Res eñi nobiliores ⁊ meliores ſolēt deſup preeminere ſicut pʒ de corporibꝰ celeſtibus ſicut etiā ptʒ in corpe hūano. vbi illa mēbra q ſūt deſup. ſ. caput. oculi. cor ⁊ cpar ſunt ceteris mēbris iferiorībꝰ meliora ſic vere in corpe xpi myſtico qđ ē eccl'ia illi q ſunt in moribꝰ ⁊ in ſciētijs meliores debēt eſſe deſuper. i. in dignitatibus celſiores et ſi vis dic ꝙ in iſto deſuper. i. in ſuperiori ſtatu debent collocari illi q ſunt

Scientie ſplendore lucidi.
Prudentie tenore ꝓuidi.
Juſticie rigore feruidi.
Decentie decore fulgidi.

Sint ergo ſplēdidi luce ſcie figurati ī aqla q hʒ viſum acutiſſimū eze. j. vbi dr facies aqle deſup. Sint etiā ꝓuidi norma prudētie. figurati ī natura humana q hʒ ſenſum prudentiſſimū ezec. j. vbi dr. Quaſi aſpectus hominis deſup. Sint deniq feruidi zelo iuſticie. figurati in ariete qui eſt animal ad percutiendū paratiſſimum. de quo Nume. xxiij. Impoſui vitulum et arietem deſuper. Sint inſuper fulgidi ſeu nitidi forma decentie. figurati in humerali aaron quod erat ornamentum formoſiſſimum. de quo dicitur Leuitici. viij. ꝙ deſuper humerale impoſuit: et breuiter prelati ſunt deſuper alijs tanꝗ honorabilius preſidentes ⁊ tanꝗ cure eorum diligentius inuigilantes. et eccleſiam ꝓtegentes et defendentes. figurati in illis cherubin. iij. Regum. vj. ⁊. viij. de quibus dicitur ꝙ cherubin expandebant alas ſuas ſuper archam ⁊ protegebant eam: ⁊ vectes eius deſuper. Si vis cōpara prelatos cherubin: ſicut ſupra de cherubin in titulo ſuo. Iſti etiam figurantur in illa nube que deſuper filios iſrael precedebat et ad terram promiſſionis duce- D

bat: ſicut dicitur Nume. vndecimo. Eſt igitur vnū deſuper iuriſditiōis ſupne. ¶ Tertio eſt vnū deſuper

cōuerſationis

conuerſatiōis externe. Illa eñ veſtimēta q̄ magis ap-
parent: ſunt illa que deſuper alia extra iacent: ideo per
iſtam diſtinctionem deſuper ꝯuerſatio intelligit̄: qua
quis exterius ⁊ deſuper inueſtit̄. Uñ de ſanctis viris ꝙ
deſuper habere pulcram ⁊ honeſtā conuerſationē di-
citur figuraliter Nume. iiij. ꝙ omnia altaria ⁊ omnia
vaſa quibus miniſtrat̄ in ſanctuario: inuolent iacyn-
thino pallio: extendentq̄ deſuper operimentū pelliū:
hiacynthinarū. Hiacynthine eñ pelles que habent
celeſtē colorē: bonā ⁊ ſanctā cōuerſationē ſignificant:
qua ſcȝ miniſter ſanctuarij .i. xp̄iani ⁊ maxime eccleſia
ſtici cooperire ſe debent. Et ſi vis nota ꝙ in conuerſa-
tione viri ſancti debet eſſe

Oratio ſuperos adiens.
Compaſſio pauperes leniēs
Deuotio eterna ſentiēs.
Diſcretio ſoluta vinciens.

De oratione poteſt intelligi illud Nume. xi. xvij. Hauſto igne de altari mitte incenſum quaſi dicat. In conuerſatione ignea ⁊ feruenti debet incenſum oratiōis apponi. De cōpaſſione dici poteſt illud Gene. xxviij. ꝙ Jacob erexit lapidē in titulū fundens oleū deſup. q.d. ꝙ in titulo honeſte conuerſationis ſemper debet eſſe oleū pie cōpaſſionis. De deuotione dici poteſt illud Nume. xvj. Tollat vnuſquiſq̄ thuribulū ſuū: ⁊ hauſto igne ponite deſuper thimiama. Thimiama eñ q̄d ſuauiſſime fragrabat: deuotionem ſignificabat. De diſcretione vero dicitur ⁊ exponitur illud Nume. xix. vbi dicit̄ ꝙ vas q̄d nō habuerit operculū nec ligaturā deſuper immūdū erit. Ligatura enim diſcretionē ſignat: que om̄ia prudenter operit ⁊ comprehendit ⁊ ligat: q2. ſ. ille per vitia immundus dicitur qui vinculis prudentie nō ligatur. Iſta eſt enim tunica incōſutilis que deſuper erat cōtexta per totū. ſicut dicitur Johan. xix. Et tamen de multis conſtat ꝙ ⁊ tunicā ⁊ palliū bone conuerſatiōis perdūt. Itaq̄ nude ⁊ inhoneſte incedunt: vñ Michee. ij. Deſup tu-
E nicē palliū ſuſtuliſtis. Patet ergo ꝙ eſt vnū deſup cōuerſatiōis externe. ¶ Quarto dico ꝙ eſt vnū deſuper poſſeſſiōis terrene: q2 ſcȝ terrena poſſeſſio ē: ſicut quedam veſtis adiacens poſſeſſori. Unde de pauperibus quib9 a tyrannis talis pellis ſubtrahit̄: dr̄ Michee. iij. Uiolenter tollitis pelles eorū deſup eos: ⁊ carnes eorū deſuper oſſibus eorū. Quinto dico ꝙ eſt vnū deſuper contemplationis perfecte: ⁊ iſtud eſt illud quo ſcȝ boni per contēplationē ⁊ affectionem deſuper volūt eſſe ſcȝ celeſtia appetendo ⁊ terreſtria cōtēnendo. Joh. iij. Qui de terra eſt de terra loquit̄: qui deſurſum venit ſuper oēs eſt: diabolus tamen ſemper nititur hominē de iſto deſuper detrahere: ⁊ de celeſtibus ad temporalia. Figuratus in rege achaȝ de quo dr̄. iiij. Reg. xvj. ꝙ luterem qui erat deſuper ⁊ mare depoſuit de bob9 ereis qui ſuſtentabant illud. ¶ Sexto vero dico ꝙ eſt vnū deſup affectiōis elate ſcȝ ſuperboꝝ: q̄ ſemꝑ volūt deſuper preeminere: ⁊ de hoc poteſt exponi illud Judicū. ix. vbi dicitur. ꝙ ancilla fragmē molle deſuper iaciēs occidit abimelech: quia ſcȝ deſuper ſuperbie ſemper ſolet ſuccedere fragmen molle. i. dura percuſſio pene eterne Sic ergo patet: ꝙ deſuper ſumitur multis modis: vide infra vbi ſuper: ⁊ ſurſum ⁊c.

Deterior.

Nota ꝙ deterior idem eſt ꝙ peior ⁊ ideo vide infra de malo: vel de peius ⁊c.

A Deteſtari.

Nota ꝙ deteſtari idem eſt q̄d abhominari: ſeu idē q̄d refugere vel horrere: ⁊ q2 naturale eſt: ꝙ vnūquodq̄ ſuū cōtrariū deteſtatur ⁊ refugit: inde ſatis apparet euidenter: ꝙ boni deteſtantur mala: mali vero econtrario deteſtantur bona. Dicam ergo ꝙ

Deteſtatur deus cuncta nefaria.
Deteſtatur iuſtus mala contraria.
Deteſtatur malus bona ſalubria.

Dico ergo ꝙ de9 deteſtatur omnem ſuperbiam dicens Amos. vj. Deteſtor ego ſuperbiā iacob. Itē dico ꝙ iuſtus deteſtatur omnem nequiciam. Nequitiam dico impietatis Prouerb. viij. Labia mea deteſtabunt̄ impiū. Deteſtatur nequitiam carnalitatis Heſter. xiiij. Deteſtor cubile incircūciſoꝝ. Deteſtatur nequiciā vane loquacitatis Prouer. xiij. Uerbum mendax iuſtus deteſtabitur. Item dico ꝙ malus deteſtatur omnē iuſticiā. Juſticiā dico ſimplicitatis Gene. xlvj. Deteſtātur egyptij omnes paſtores ouium. Deteſtantur iuſticiam ſagacitatis ⁊ bonitatis Prouerb. xiij. Deteſtantur ſtulti eos qui fugiūt mala. Deteſtantur iuſticiam equitatis ⁊ ſeueritatis Prouerb. v. Deteſtatus ſuȝ diſciplinam: ⁊ increpatiōibus nō acquieuit cor meū ⁊c. vide de abhominari ⁊c.

Detinere.

Nota ꝙ detinere ſemꝑ ſumitur ꝓ perfecte tenere: vñ nota ꝙ detinen- A
tur ſimplices in ignorātia: detinentur obſtinati in iuſticia: detinentur damnati in peſtilentia: detinent̄ beati in opulentia ⁊c. Dic ꝙ detentio eſt quaſi quedā firma et cōtinua collatio ⁊ habitatio ⁊c. omitto propter paucas autoritates.

Detrahere.

Nota q̄d detrahere idē eſt quod aliquid deorſum trahere vel ali- A
quid de aliquo trahere: ⁊ ſic loquendo moraliter dico ꝙ eſt detractio ab honoribus: a rebus ⁊ a moribus. Ab honoribus dico: vt cum dicitur. Abd. ſi inter ſydera poſuerūt nidū ſuū: inde detraham eos. A rebus etiā ⁊ ſic detrahere idem eſt q̄d aliquid decerpere Eſa. viij. Accelera: ſpolia detrahe. A morib9 aūt: vt cū fame: vel ſciētie: vel vite alicuius fit verbalis detractio: vel diminutio aliqualis de quo Jaco. iiij. Nolite detrahere alterutrum. Dicam ergo ꝙ eſt

Detractio virtuoſa.
Detractio rigoroſa.
Detractio vitioſa.

Eſt dico detractio virtuoſa: ⁊ iſta eſt illa qua quis a ſe vel ab altero vitia detrahit ⁊ deponit: a ſe dico: ſicut cū dicitur Leuiti. j. Detracta pelle hoſtie: artus in fruſta concident: quaſi diceret: quilibet debet de ſeipſo pellem veteris conſuetudinis detrahere: ⁊ artus membroꝝ ſuoꝝ in varias bonorum operū occupationes ⁊ diuiſiones cōcidere. Ab alio: ſicut cum dicitur. Prouerbio. xxj. Excogitat iuſtus de domo impij vt detrahat impios a malis. Iſta eſt igitur detractio virtuoſa. ¶ Secundo dico ꝙ inuenitur detractio rigoroſa: ⁊ iſta eſt illa quam facit deus vel prelatus: qñ ſcȝ de alto gradu vel ſtatu hominē detrahunt et deponunt Eſaie. xxiij. Detraxit fortes in fortitudine ſua. Unde etiam: cuilibet ſuperbo a gloria mundana per mortem detracto et depoſito: dicitur Eſaie. xiiij. Detracta eſt ad inferos ſuperbia tua concidit cadauer tuum: ſubter te ſternetur tinea. ⁊ operimentum tuum vermes erunt. Sed de hoc vide infra in fine. ¶ Tertio vero inuenitur detractio vitioſa: et illa eſt mordax oblocutio peruerſoꝝ ⁊c. ¶ Itē no-
ta ꝙ detractio eſt vitiū locutiōis: ⁊ eſt detrahere idē B
quod de fama alicuius diminuere. Unde detractores nihil aliud ſunt ꝙ̄ fame alicuius peruerſi oblocutores. Et eſt detractio idem quod oblocutio: murmuratio: ſuſurratio: diffamatio: duplicitas: ſimulatio et alia ſimilia. Iſtud eſt ergo vitium valde cauendum. Eſt enim deo ⁊ hominibus odioſum. Ideo bene precipitur Sapientie primo. Abſtinete vos a detractione que nihil prodeſt: et Prouerbiorum. xxiiij. Abhominatio hominū detractor. Et addiſcamus ꝙ iſta duo vitia ſcilicet detractio ⁊ adulatio: ꝙ̄uis aliquotiens ſint extrinſeca: vt communiter tamē ſunt contraria. Adulatio enim eſt in preſentia. Detractio in abſentia. Adulatio vngit. Detractio vero pūgit. Adulatio quemq̄ commendat. Detractio vtrumq̄ vituperat. Coniuncta tamen ſunt iſta vitia quandoq̄: quia ſepe accidit ꝙ ille idem qui in preſentia adulatur: in abſentia detrahit et obloquitur. Dicam ergo quod iſtud vitium eſt contemnendum ⁊ fugiendum triplici ratione. Eſt enim detractio

In corde doloroſa.
In ore formoſa.

Iſta eñi i corde torquet obloquētē In ore ledit nō preſentem

Ayuntamiento de Madrid

In aure venenoſa. In aure fedat audiētem.
Detractio eñ ē ſicut ignis ī corde:ſicut gladiꝰ ī ore ſi
cut venenum in aure. Eſt dico ſicut ignis in corde.
Detractio enim igni comparatur.qꝛ ſcꝫ ipſa vrit.tor⸗
quet:moleſtat:et inquietat ſuum poſſeſſorē. Detra⸗
ctor enim omnibus bonis inuidet:omnibus malefa⸗
ctis arridet:ſecreta vult inueſtigare:vt ipſa poſſit reue
lare. Mala ſolet augmentare. Bona ſolet diminue⸗
re vel tacere. Detractor enim nunꝙ caret inuidia. Et
ideo detractio eſt ſicut vipera:que primo anteꝙ aliqd
ledat: matrem propriā in vtero exiſtens corrodit vul⸗
nerat ⁊ occidit. Sic vere peccatum detractionis ⁊ inui
die anteꝙ ledat alios ledit ſuos. Anteꝙ eñ de ventre
exeat:⁊ anteꝙ ad os veniat:ipſa ſolet matrem:ſcꝫ ipm
detractorem intus in corde corrodere:⁊ per irā ⁊ inui
diam cruciare. Ideo de detractore poteſt intelligi hoc
cōmune ꝓuerbiū. Mus in pera:ſerpēs in ſinu:ignis
in ſtuppa:male remunerant hoſpites ſuos. Ideo bñ
dicitur. Eccſ. x. Si mordeat ſerpens in ſilentio:nihil
eo minus habet qui occulte detrahit ſcꝫ proximo ſuo
Detractio ergo vrit obloquentem. ❡ Secundo dico
ꝙ detractio ledit non preſentem. ſcorpio ledit retro nō
C ante:hꝫ eñ aculeū in cauda nō in facie:in ꝑte retro nō
in parte ante. Sic iſti detractores retro.ideſt.in abſen
tia mordent ⁊ pungunt.in facie autem.ideſt.in preſen
tia nihil dicunt. aculeū eñ detractionis habent in
cauda non in facie.in parte retro non in ante.ideſt in
abſentia quando ſunt retro homines pungunt non
in preſentia quādo ſunt ante. Unde Ezechie. ij. Impij
et ſubuerſores ſunt tecum:cū ſcorpionibus habitas.
Rana in preſentia hominū parū clamat.ſed ſi homo
receſſerit ſtatim cantat. Sic vere detractores in abſen
tia hominum coaxant ⁊ detrahunt. ſed ſi preſentes
fuerint nihil dicunt.immo qđ peius eſt:iſti adulant
et applaudunt in preſentia:in abſentia detrahunt ⁊
obloquūtur:ſimiles vni generi magnetis ſeu adamā
tis qđ eſt in ethiopia:qđ in vno angulo ſuo ferrū at⸗
trahit:ſed ſi vertatur ad alium angulum cōtrarium
facit.quia ſcꝫ ferrū a ſe reijcit ⁊ repellit ſm Iſido. Sic
vere tales in vna ſua diſpoſitione ſcꝫ qñ ſunt in preſen
tia attrahunt ferrū:quia ſcꝫ hominibus loquūtur at
trahentia:allicientia:⁊ adulantia verba.qñ tñ cōuer⸗
tuntur ad aliū angulū ſcꝫ ad abſentiā.tunc ipſi con⸗
trarium obloquūtur.qꝛ ſcꝫ detrahēdo ⁊ mordēdo:qđ
prius amare viſi fuerant:repellunt:vituperant:⁊ de⸗
teſtantur. Iſti ſunt duplices:⁊ ideo maledicti:quia ſi⸗
cut dicitur Eccli. ij. Ue duplici corde ⁊ ingredienti ter
ram duabus vijs. Unde Eccli. xxviij. Suſurro ⁊ bilin
guis maledictꝰ. Multos enim turbant pacem habē
tes. Ideo ꝑcipit Eccli. v. Nō appelleris ſuſurro in via
D tua. Detractio ergo ledit nō preſentē. ❡ Tertio dico
ꝙ detractio fedat audientem. inficit eñ nō ſolū illum
qui diffamatur:imo etiā illum cui diffamatio narra
tur.inꝙtū ſcꝫ per talia verba in corde ipſius mala opi
nio generatur. ſm Bern. eñ in libro de cōſideratione
detractor ⁊ libens auditor vterqꝫ diabolū portat in li⸗
gua. Ideo dicit quedam gloſa ſuper Prouerb. xxv. Ibi
ventus aqlo diſſipat pluuias:⁊ facies triſtis linguā
detrahentem. Si inqt hylari vultu audieris detracto
rem:ſibi miniſtras fomitem detrahendi. Diſcit enim
detractor non libenter dicere:qđ te nouerit nō libēter
audire. Non audiamus igitur chariſſimi tales detra
ctores:ſed more aſpidis aures noſtras claudamꝰ. Iux
ta illud Eccli. xxviij. Sepi aures tuas ſpinis:⁊ nolite
audire verba neꝙ. ſimus ergo ſimiles electro:cuiꝰ ꝓ
prietas eſt venenum reprehendere:ſm Iſido. Si enim
in vaſe de electro venenū aliqđ infundatur:ſolet ſtri⸗
dere ⁊ in varios colores ſe mutare:⁊ ita veneni preſen⸗
tiam declarare. quapropter cauent malefici ne vene⸗
num offerāt in electro. Sic procerto chariſſimi debēt
eſſe viri ſancti ꝙ ſi venenum detractionis infunditur
in auribꝰ alicuius electri ideſt alicuius ſancti viri:ſta
tim proculdubio debet ſtridere per detractionis repre
henſionem:et vultum ſuum debet in colores varios
mutare per diſplicentie oſtēſionem.⁊ ſic detractor ca⸗
uebit in talibus venenū effundere.i coram ipſis ꝟba
detractoria ⁊ infamatoria declarare. vnde Hierony. in
quadam epiſtola. Tam lingua ꝙ auribus fuge vitiū
detrahendi.quia detractor vix audebit dicere:qđ audi
enti viderit diſplicere. Patꝫ ergo quomō fugiēda eſt de
tractio:quia interius torquet obloquentem:exterius
ledit innocentem:vel non preſentem. Ulterius turbat
ſeu fedat audientem.et hoc de vitio detractionis loq
ſufficit. ❡ Sed nota ꝙ vocabulū detrahēdi aliter ac⸗ E
cipitur in ſcriptura. detrahere eñ eſt deſurſum aliqd
inferiꝰ trahere.⁊ ſic detractio.idē eſt ꝙ ſuperioris da⸗
natio.⁊ de altitudine huius mundi ad infernū dedu⸗
ctio. Uñ de lucifero dicitur Eſa. xiiij. Uerūtñ in infer
num detraheris in ꝓfundū laci. Et Amos. ix. Si aſcē
derint in celum:inde detraham eos. ſm eñ Plinium.
Cameleon tante eſt virtutis contra accipitres:ꝙ eos
violenter detrahit a volatu:⁊ prebet ceteris animali
bus deuorādos:qđ valde videtur mirabile. Accipiter
chariſſimi qui dicitur ab accipiendo:⁊ qui altiſſime
volat:ſignat mundi ſuperbos ⁊ raptores: qui in altū
volant:per ſuperbie vanitatem:⁊ aliena accipiunt per
rapinā ⁊ crudelitatem. Cameleon autē.id eſt deus ta⸗
les accipitres odit:⁊ de alto volatu ſuperbi ſtatus ſui
ipſos ad mortē:⁊ ad infortunia ⁊ ad inferos detrahit
⁊ ſic eos deuorandos alijs animalibus:ſcꝫ alijs rapto
ribus in hac vita ⁊ demonibꝰ poſt mortem in infernis
eos diſtribuit ⁊ comedit. Sicut enim videmus:deꝰ ſe⸗
piſſime tyrannos ⁊ malos diuites detrahit de alto in
baſſum ideſt de fortuna ad infortunium: de diuitijs
ad paupertatem:de honoribus ad vilitatem. ꝙ ſicut
alios deuorauerunt ⁊ regnabant ſic dei regnū ſi per⸗
diderint ab alijs raptoribus deuorantur. Iuxta illud
Eſaie. xxxiij. Ue qui predaris nonne ⁊ ipſe predaberis
cū fatigatꝰ deſineris depredari dānaberis. Et zacha.
ij. dicitur. Erūt prede eis qui ſeruierant ſibi. Spiritua
liter etiam videmus:ꝙ illi q in illo mūdo ſunt altiſſi⸗
mi:ſubito de vita ad mortem:de mundo ad infernum
de gloria ad penam a deo detrahuntur:⁊ a vermibus
in ſepulcro a demonibꝰ in inferno lacerantur ⁊ deuo⸗
rantur. de tali ergo detractore dicit. Eſaie. xxvi. Terrā
gigantem detrahes in ruinam. Uñ. ij. Pet. ij. Peccā⸗
tibus inquit non pepercit:ſed rudentibus inferni de⸗
tractos in tartarū tradidit cruciandos ⁊c. A

Deuotio.

Quia deuotio eſt illa virtꝰ:qua qs
ſe totū deo deuouet et dedicat:qua
etiam totus vacat virtutibus:⁊ vitia a ſe euellit ⁊ era
dicat qua inſuper totus fertur in celeſtibus:⁊ terrena
vilipendit ⁊ abdicat. videtur quod vir deuotus eſt idē
qđ vir perfectus virtutibus ⁊ gratijs totus plenꝰ. qꝛ
ergo in infinitis locis fit mentio de viro ꝑfecto:ſancto
iuſto:⁊ bono:pauciſſime ꝟo ſunt autoritates in ſcri⸗
ptura de deuotiōe ideo omitto. Uide ergo de gratia:⁊
de perfectione. Uide etiam in tabula:vbi in locis plu
ribus inuenies de deuotione. Sed ſi vis aliqd dicere:
nota ꝙ deuotio teſte Hugo. eſt feruor bone volunta⸗
tis: quā mens cohibere non valēs:certis iudicijs ma
nifeſtat

Qua dator munerum ſeipſo largitur. Eſt ergo B
Qua factor ſiderum hac vita ſentitur. deuotio
Qua quicquid aſperū dulciter lenitur. virtꝰ quā
per ſeipſum deus ſolet largiri. Cor enim humanum
nunquam per deuotionem madeficeret:niſi ros diui⸗
ne gratie ibidem a deo deſuper veniret ⁊ deſcenderet.
Deus enim eſt ſicut vinea balſami:que precioſiſſimā
deuotionis guttam in fialis diuerſorum cordium di⸗
uerſimode fundit. Ideo enim vbi eſt:ad hoc datur.⁊
a diuerſis diuerſimode recipitur ⁊ hauritur. Et hoc
eſt qđ dicit Bern. ſup cantica. Nō inqt oībꝰ eqliter
deuotio miſtrat. Nā Thomas in latere. Iohānes in
pectore. Petrꝰ in ſinu patris. Paulus in tertio celo
ſecreti huiꝰ gratiā inuenerunt. Maria eñ in humili
tate

Ayuntamiento de Madrid

tate. Magdalena in ſpe. Thomas in fide Petrus in veritate. Johannes in caritate. Paulus in ſapientia: apud diuerſas ſponſi manſiones: diuerſimode iſtam gratiam aſſecuti ſunt. Iſta eſt ergo virtꝰ quam per ſeipſum deus ſolet largiri. ¶ Secundo dico ꝙ iſta eſt illa qua in fonte ſuo deus ſolet ſentiri: ⁊ qua in terris poteſt percipi ⁊ hauriri: nulla eñ alia virtus guſtat ita deum ſicut deuotio. Sicut enim dicit Auguſt. ſup Johan. Deus nec ſonus eſt: qui auribꝰ audiatur: nec color qui oculis deſtinat̃: nec odor qui a naribus capiatur: nec ſapor qui facibus iudicatur: nec durũ nec molle quod digitis attrectetur: ⁊ tamen aliquid eſt qđ ſentire facile eſt: explicare vero impoſſibile. Iſta eſt ergo virtus qua pre ceteris deus põt ſentiri. ¶ Tertio dico ꝙ iſta eſt illa qua omne aſperũ dulciter põt leniri. Conſtat enim ꝙ deuotio omnẽ triſticiam fugat: oẽm amorem gratificat: oẽm ſpẽ certificat: ⁊ quicquid in rebus eſt oneroſum ⁊ aſperum: dulce facit ⁊ lenificat. Et ideo dicebat Bernar. ſuper Cantica. Eſt inquit vnguẽtum compunctionis pungitiuũ dolorẽ faciens: vnguentũ deuotionis temperatiuũ dolorẽ leniens ⁊c. Sufficit q͛ alibi multa dicuntur.

A **Deuorare.** Nota ꝙ multiplex eſt deuoratio. Nam terra deuorat homines morientes
Dyabolus deuorat impios delinquentes.
Tyrannus deuorat pauperes indigentes.
Infernus deuorat dãnatos deſcendẽtes.
Eſt igitur deuoratio carnis conſumptoria: quã facit terra reſpectu morientiũ Numeri. xvj. Aperiẽs terra os ſuũ deuorabit chore ⁊c. Itẽ eſt deuoratio virtutũ abſterſiua: quam facit dyabolus reſpectu delinquentiũ: quia ſcʒ quicũꝗ peccata a dyabolo deuoratur ⁊ corpori ipſius intimatur. j. Petri. v. Aduerſarius veſter dyabolus tanꝙ leo rugiens circuit querens quem deuoret. Item eſt deuoratio rerum ſublatiua: quam facit tyrannus reſpectu innocentiuʒ ſeu pauperũ indigentium Pſ. Deuorãt plebem meã ſicut eſcam panis ⁊ alibi. Sicut eius qui deuorat pauperem in abſcõdito. Item eſt deuoratio anime leſiua: quã facit infernus reſpectu damnatorum pereuntium. De quo Leuiti. x. Ignis deuorauit eos ⁊ mortui ſunt. His ergo premiſſis dicamus: ꝙ deuorare moraliter accipiẽdo: idẽ eſt qđ nocere: deſtruere: diſſipare: abſorbere: ⁊ totaliter extirpare. Eſt etiã deuorare idem quod auide ⁊ ſine temperamento comedere.
B Et ideo ſicut comedere pertinet ad homines: ſic deuorare ad aĩalia crudelia ⁊ guloſa. ¶ Poſſumꝰ ergo notare ꝙ triplex eſt voracitas ſeu deuoratio
Prima eſt guloſitatis ⁊ carnalitatis.
Secunda eſt rapacitatis ⁊ crudelitatis.
Tertia eſt penalitatis ⁊ aduerſitatis.
Cibaria enim deuorantur ꝑ voracitatem guloſorum.
Pauperes deuorãt̃ ꝑ rapacitatẽ tyrannorum.
Anime deuorant̃ in infernoꝰ ꝑ crudelitatẽ tormentoꝝ.
Eſt igitur quedã voracitas inſatiabilis guloſitatis. Guloſi eñ non poſſunt ſatiari cibarijs: immo ad modum irrationabiliũ beſtiarũ non ceſſant cibaria ſuperfluere dicentes Eccle. ij. Quis ita deuorabit ⁊ delitijs affluet ſicut ego. Itẽ eſt deuoratio rapacitatis ſeu iniquitatis. Cupidi eñ ⁊ rapaces ſunt ſimiles animalibus crudelibus: q̃ nõ ceſſant carnes beſtiarũ innocẽtium deuorare. Similes ſunt igit̃ igni: q̃ res ſibi cõtiguas ſubito deuorat ⁊ cõſumit Sic vere iſti auari innocentes ⁊ pauperes per rapinas deuorare nõ ceſſant ⁊ ipſos diuerſis tribulationibꝰ infirmare. Vñ Eſa. j. Regionẽ veſtrã coram oculis veſtris alieni deuorant Amos. ij. Mittam ignẽ in iuda ⁊ deuorabit edes hieruſalem. Iſti enim tyranni proprie dicuntur deuoratores: q͛ ſicut vorago ſua inſatiabili capacitate quaſi infinita recipit ⁊ abſorbet: de receptis autem nullum veſtigium apparet. Sic vere tales quaſi infinita de alienis bonis rapiũt deuorant ⁊ aſſumunt: in eis tamen vt cõmuniter nullum diuitiarum veſtigium apparet: immo quaſi continue ſunt pauperes ⁊ verificatur in eis verbum ſapientis: qui dicit Prouerbio. xj. Alij diuidunt propria ⁊ ditiores ſunt. Alij rapiunt nõ ſua: ⁊ ſemp in egeſtate ſunt. Iſta eſt ergo deuoratio rapacitatis: ſʒ huic põt ſubalternari: deuoratio detractoꝝ q̃ vbis ſuis detractorijs alios deuorãt ⁊ corrodũt. Unde Gene. xxxvij. Fera peſſima deuorauit filiũ meũ ioſeph. Et Deuterono. xxxij. Gladius meus deuorabit carnes. Et poſſumus ſubdiſtinguere: ꝙ ſicut mundi peccatores ſolent alios diuerſimode deuorare. Ita iuſto dei iudicio per diuerſa peccata diuerſimode deuorantur. Unde nota ꝙ quidã deuorantur per peccatuʒ auaricie: quidam per peccatuʒ inuidie: quidã ꝑ peccatum luxurie. Primi figurantur in illis qui deuorati ſunt a terra Nume. xvj. Terra enim. i. terrena proſperitas ⁊ negociatio per auariciam deuorat ⁊ cõſumit. Nume. xiij. Terra quam luſtrauimꝰ deuorat habitatores ſuos ⁊c. Secundi deuorantur in illis qui deuorati ſunt ab igne Leui. x. Egreſſus ignis a domino deuorauit eos ⁊ mortui ſunt. Ignis enim ſignat peccatũ inuidie qđ poſſeſſorem ſuũ ſtimulat ⁊ cõburit: ipmq́ꝫ mente ⁊ corpore deuorat ⁊ deſiccat. Joelis. j. Ignis deuorabit ſpecioſa deſerti. Tertij figurantur in illis qui deuorantur a lepra. Lepra enim que non ſolũ poſſeſſorem ſuũ: immo etiam alios habet inficere: ſignat luxuriam que primo ſuos: deinde alienos ꝑ ſuos cõtactus habet inficere ⁊ corrumpere Nume. xij. Medium carnis eius a lepra deuoratum eſt. Iſta eſt ergo deuoratio iniquitatis. Tertio dico ꝙ eſt deuoratio penalitatis: ⁊ iſta eſt qua peccatores in inferno deuorantur. Unde de peccatoribus dicitur Job. xx. Deuorabit euʒ ignis qui non ſuccendetur: affligetur relictus in tabernaculo ſuo. Aurum enim in igne non deuoratur nec cõſumitur ſed purgatur. Plũbum vero ibi conſumitur et penitus ſi ibi ſit diutiꝰ deuoratur. Sic vere boni in inferno non deuorant̃: immo ibi per ignem depurantur Mali vero ibi deſtruuntur ⁊ perpetuo cruciant̃ Ezechie. xxij. Nouiſſimũ tuũ deuorabit ignis. Et nota ꝙ ignis inferni deuorabit multa genera peccatorũ: vcʒ
Terrenis opibus implicatos.
Superbis turribus ſublimatos.
Prauis muneribꝰ inquinatos.
Virtutũ fructibus ſpoliatos.
Profundis mẽtibꝰ obſtinatos.
Malignis cordibꝰ diſcordatos.
Dico igit̃ ꝙ igne inferni finaliter deuorabunt̃ implicati terrenis actibꝰ Deuterono. xxxij. Ignis ſuccenſus eſt in furore meo: ⁊ ardebit vſꝗ ad inferni nouiſſima: deuorabit terram cum germine ſuo: ⁊ montium fundamenta comburet. Item deuorabũtur eleuati ſuperbis montibus Judicum. ix. Egrediatur ignis de ramno: et deuoret cedros lybani. Item deuorantur iſto igne inquinati prauis muneribus: quia ſicut dicit Job. xv. Ignis deuorabit tabernacula eoꝝ qui libenter munera accipiunt. Item ſpoliati virtutũ fructibꝰ Eccli. xliij. deuorabit mõtes ⁊ exuret deſertum. Item ibi deuorabuntur obſtinati profundis mẽtibus. Unde Amos. vij. Ecce vocabit dominus iudicium ad ignem: et deuorabit abyſſum multam. Item deuorabuntur diſcordati malignis cordibus. Pſalmus. Ignis hoſtes tuos deuoret. Et hoc de deuorare ſufficit.

Deus. Quãuis enim nomẽ dei mirabile ſit affatu et inſcrutabile cogitatu: et ſicut dicit Job. xxxvj. Magnus deus et vincens ſcientiã noſtram: et inde eſt ꝙ magnus dominus et laudabilis nimis: et ſapientie eius non eſt numerus. Ideo perfectionẽ ipſius expaueſcens: loqui de ipſo longius pertimeſco: verum ſi fari neſcio: propter hoc non ceſſabo aliquid balbutiri. Dicamus ergo ꝙ quis de diuina eſſentia nõ poſſumus aliquid dignum loqui: ideo de ipſius effectibꝰ aliqua breuiter poſſunt dici. Eſſentia enim dei eſt inperſcrutabilis pro tempore huius vite. Unde narratur: ꝙ cũ quidam rex petijſſet a quodam philoſopho. Quid eſt deus. Dixit philoſophus A

Ayuntamiento de Madrid

da mihi inducias.xv.dierū:qua cōceſſa ⁊ completa:ꝑtijt inducias vnius menſis:⁊ tandē duorū menſiū:ita ꝙ ſemper inducias duplicabat:de quo admiranti regi ⁊ quereti. Reſpondit phs. Certe inquit tot dilationes quero:quia quantomagis inquiro quid ſit deus:tantominus inuenio. Ideo diuinam eſſentiam deſcribens ſemel quidā phs dicit ſic. De⁹ ſphera incircūſcriptibilis:cui⁹ centrū vbiqꝫ eſt:circūferētia autē nuſꝗ. De diuina ergo eſſentia nō querentes ſolū de iſto vocabulo deus diſſeram⁹. Dicamus ergo ꝙ deus habet

B Eminentiam ſuperiorem.
Sapientiam limpidiorem.
Prudentiam occultiorem.
Amiciciam precariorem.

Habet dico deus eminentiam cuncta precellētem. Sapiētiam cuncta cognoſcentem. Prouidentiam cuncta gubernātem. Amiciciam cuncta diligētem. Habet ergo deus ſuperiorem eminentiam. Deus enim eminet ⁊ ſupereſt omnibus reb⁹:dignitate:bonitate:poteſtate. Ps. Quoniam de⁹ rex magnus dominus terribilis ſuper omnē terram. Rex inquit:ecce dignitas. Terribilis: ecce poteſtas. Super omnem terram:ecce bonitas. Iſta ergo ꝑeminentia eſt cunctis ſuperior. Item in ipſo eſt ſapientia cunctis limpidior:vt enim dicitur Eccli.j. Omnis ſapientia a domino deo eſt. Et Sapien.vj dicitur.ꝙ de⁹ ſapientie dux eſt ⁊ ſapientium emendator. Item in ipſo eſt prouidētia cunctis diſcretior ſeu cunctis occultior. Sicut enim per occultam ⁊ inuiſibilem lune influentiam mare viſibiliter regitur ⁊ mouetur:ſic per dei prouidentiam mundus iſte diſponitur ⁊ ſenſibiliter gubernatur. Ideo dicitur in ps. Quoniam rex omnis terre deus:pſallite ſapienter. Rex enim dicitur.i.rector. Iſte habet amiciciam precariorem. Ideo.j.Corinthio.xiij.dicitur. Ipſe dicitur deus pacis ⁊ dilectionis. Sicut enim Sapien.xj.dicitur. Ipſe diligit omnia que ſunt:quoniam ſua ſunt. Propter iſtas ergo ⁊ alias perfectiones diuinas eſt ipſe deus colēdus:honorandus:⁊ metuendus. Coli enim debet propter deitatem:honorari propter dignitatem. Formidari propter poteſtatem. Quomodo autem ſit deus declarat in ps. Deus iudex iuſtus:fortis ⁊ patiens

Iſte eſt deus:ideo adorandus.
Iſte eſt iudex:ideo formidandus.
Iſte eſt iuſtus:ideo honorandus.
Iſte eſt fortis:ideo amplexandus.
Iſte eſt patiens:ideo diligendus.
Iſte eſt clemens:ideo requirendus.
Iſte eñ habet plenitudinē ſctitatis:q̃ deus.
Celſitudinem dignitatis:quia iudex.
Rectitudinem veritatis:quia iuſtus.
Magnitudinem poteſtatis:quia fortis.
Fortitudinem firmitatis:quia patiens.
Mititudinem pietatis:quia non iraſcitur.

C ¶ Dico ergo ꝙ deus eſt adorandus propter excellentiam deitatis. Iſte eſt enim deus ſolus Deuterono.vj. Tuus deus vnus eſt. Ideo precipitur ibidem. Dominum deum tuum adorabis ⁊ illi ſoli ſerties. Elephas enim eſt animal valde diſciplinabile ſm Plini. Dicitur enim cognoſcere regem ⁊ eū adorare. Sic vere nos debemus cognoſcere regem:ſcꝫ dñm qui eſt rex noſter ante ſecula:⁊ qui operatus eſt ſalutē in medio terraꝝ per fidem ⁊ dilectionem:⁊ debemus adorare per reuerentiam ⁊ deuotionem. Deus inquit. Unde Apocalip.xix.dixit angelus Johanni cum adorare volenti. Uide ne feceris:conſeruus tuus enim ſum ⁊ fratrum tuorum deum adora.q.d. Noli adorare creaturam ſed creatorē. Qđ eſt contra ydololatras:ſortilegos ⁊c. Et ſi vis de dei excellentia potes notare ꝙ ipſe eſt

Lux illuminans noſtram cecitatem.
Rex examinans noſtrā prauitatē.
Lex determinans omnē veritatem.
Fons eliminās omnem feditatem.

Eſt dico lux mentes illuminās.j.Johan.j. Deus lux eſt ⁊ tenebre in eo nō ſunt vlle. Itē ipſe eſt rex culpas examinans ps. De⁹ autem rex noſter ante ſecula. Et illud ps. Deus deorum dominus locutus eſt:⁊ vocauit terrā. Item ipſe eſt lex cūcta determinans ps. Deus ſtetit in ſynagoga deorū:in medio autem deus dijudicat. Item eſt fons ſordes eliminans. Eccli.j. Fons Sapientie verbū dei. Deus igitur eſt honorandus. ¶ Scđo dico:ꝙ ipſe eſt formidand⁹. D
q̃ ſcꝫ iudex. Aues enim timent aquilam:beſtie leonē:malefactores iudicem. Aues enim predales audita voce aquile ipſa die non audēt predare. Beſtie etiā de circulo a leone facto non audent egredi. Latrones etiā in pſentia iudicis non audēt. furari. Sic vere nos debemus timere leonē:aquilā:⁊ iudicem noſtrū ſcꝫ deū ita ꝙ in eius preſentia qui vbiqꝫ eſt:non debemus audere aliqđ forifacere:nec de circulo mandatorū ſuorū egredi vel exire. Amos.iij. Leo rugiet q̃s non timebit. Et Oſee.xj.dr. Ipſe rugiet ⁊ formidabunt filij matris. Unde Eccls.xij. Deū time ⁊ mādata eius obſua. Et Apocal.xiiij. Timete dominū:⁊ date illi honorē:⁊ adorate eum ⁊c. Dic ſi vis de lapide excolicero:q̃ facit oculos temuloſos:ſicut ſup̃.vel dic de cornice ⁊ de aquila:ſicut ſup̃. Sicut enim dicitur. Eccli.viij.q̃ non profertur contra malos ſentētia cito:ideo abſqꝫ vllo timore filij hominū perpetrant mala. Non ſic:ſed timeatur deus q̃ iudex. Eſai.xxix. Dominus rex noſter:dñs iudex noſter:dñs legifer noſter. Et merito:quia procerto

Hic non variatur verbis aut precibus.
Hic non immutatur donis vel opibus.
Hic non inclinatur minis vel verberibus.
Hic non defraudatur falſorum fraudibus.
Hic non deluditur blandis ſermonibus.
Hic non decipitur cecis erroribus.

Merito ergo concluditur ꝙ iſte eſt iudex terribilis et formidandus ps. Terra tremuit ⁊ quieuit dū reſurgeret in iudicio deus. Ipſe eſt enim iudex ſubtiliſſimus ad iudicandum. Seueriſſimus ad puniendum ⁊ vindicandum. De ſua ſagacitate dicitur in ps. Iuſticia tua iuſticia in eternum ⁊c. De ſeueritate vero ſua dicitur in ps. Deus vltionum dominus:deus vltionū libere egit. Eſt igitur deus formidandus ⁊c. iudex inq̃t.

¶ Tertio dico ꝙ deus eſt digne ⁊ iure venerandus. Iuſtus inquit. Inter ceteras enim virtutes iuſticia magis placet:hanc enim impreſſit deus in corpore humano:in illa ſuperiori parte ratiōis que ſynderesis appellatur:que ſcꝫ in omnib⁹ iuſticiā ſequitur:⁊ ſi quis contrafecerit ſtatim contradicere ⁊ reclamare ſentit. Quia ergo deus per ſe ⁊ ſimpliciter iuſtus eſt:propter hoc a natura humana debet diligi:⁊ oī diligētia venerari. Iuſtus enim eſt quia nemini iniuriam facit:vnicuiqꝫ ius ſuum tribuit:⁊ a veritatis iuſticia ⁊ ratiōis regula non diuertit. Unde ipſe dicit Eſaie.xlv. Deus iuſtus ⁊ ſaluans nō eſt preter me. Unde Danie.ix. Iuſtus ⁊ domin⁹ deus noſter in omnibus operib⁹ ſuis. Eſt igitur deus diligendus ⁊ venerandus. Iuſtus inquit. Et ſi vis nota ꝙ deus iuſtus dicitur et iuſticia ipſius inuenitur E

Quia recipit digne penitentes.
Quia adiuuat in ſe confidentes.
Quia reprimit ſibi reſiſtentes.
Quia punit malos delinquentes.
Quia ſaluat bona facientes.
Iſti eñ ſunt q̃nqꝫ actus iuſticie:ſcꝫ
Remittere penitentibus.
Succurrere confidentibus.
Reſiſtere rebellantibus.
Penas inferre delinquentibus.
Bona conferre promerentibus.

Dicā igitur deū iuſtum q̃ remittit penitentibus. Iuſtum enim eſt:vt qui perfecte penitet miſericordiam ⁊ veniam cōſequatur:vñ Actu.xj.dicitur:ꝙ deus penitentiam ad vitā dedit. vnde Eccli.xij. Altiſſimus odio habet peccatores:⁊ miſertus eſt penitentibus. Item quia ſuccurrit ſcꝫ confidentibus ſeu in ſe ſperantibus Danie.xij. Bñdixerūt deum qui ſaluat ſperātes in ſe.

Item

Ayuntamiento de Madrid

Jtem q̄r obuiat preſumentibus.vñ Jaco.iiij.Deus ſu
perbis reſiſtit: humilibus autē dat gratiam. Jtem q̄r
penas infligit delinquentibus. Unde Deutero. iiij.
ꝛ Hebre.xij.Deus noſter ignis cōſumēs eſt. Et illud
ps.predictum.Deus vltionum dominus ꝛc. Jtem q̄r
benefacit promerentibus: hoc eſt:quia gloriam eter
nam dat benefacientibus.vnde in ps. Pacem ꝛ verita
tem diligit deus:gratiam ꝛ gloriā dabit dominꝰ. Pa
tet ergo quomodo deus eſt diligendus ꝛ venerandus.
Et hoc quia iuſtus.Juſtus inquit.Unde in ps. Quo
F niam deꝰ iuſtus dñs ꝛc. ¶ Quarto dico: ꝙ ipſe eſt ap
petendus: ꝛ per ſpem amplexandus: ꝛ hoc quia fortis
Melius eſt enim inniti rei forti ꝙ debili. Unde etiā de
illo piſce qui dicitur nautilus legitur ꝙ ſtatim ꝙ tem
peſtatem ſentit:ad fundū deſcendit: ꝛ alicui rupi vel
lapidi adheret firmiſſime:vt pondere lapidis teneat:
ne fluctibus eijciatur a mari. Etiam vrſus ꝛ elephas
fortem arborem cui innitūtur dū dormiūt ſolent que
rere ne contingat eos dum dormiūt cadere vel perire.
Sic ꝛ nos deo qui fortiſſimus eſt:per ſpē ꝛ deſideriū
innitamur: ꝛ eum affectionis brachijs amplexemur:
vt a fluctibus tentationum ꝛ tribulationum ipſiꝰ for
titudine liberemur.ij.Regū.xxij. Deus meus fortis:
deus meus ꝛ ſperabo in eum. Et.ij.Reg.xxiij.Deus iſ
rael mihi locutus eſt fortis iſrael. Et vere fortis:quia
iſte fortis eſt

Ad propugnandū pro nobis valide.
Ad adiuuandum cadentes prouide.
Ad ſuſtentandū [illegible]preſſos ſolide.
Ad debellandū demones rigide.

¶ Fortis er go eſt:q̄r per hūc hoſtes expugnant
Mee.iiij.Deus noſter pugnabit pro nobis. Jtem quia
per hunc debiles iuuantur ps. Deus adiutor noſter
in eternum. Et alibi. Beatus cuius eſt dominus adiu
tor eius:ſpes eius in dño deo ipſius qui fecit celū ꝛ ter
ram. Jtem q̄r per hunc infirmi ſuſtentantur ps. Deus
noſter refugium ꝛ virtus. Jtē q̄r per hūc tyranni repri
munt:ſeu etiā demones refrenātur Dan.vj. Paueāt
ꝛ cōtremiſcāt deū danielis: ipſe eñ eſt viuens:qui ſcꝫ
concluſerat ora leonum. Et breuiter deus eſt fortiſſi
mus:quia ſicut dicitur Nume.xxiij. Deus eſt cuiꝰ for
titudo ſimilis eſt rinoceroti:quia ſicut dicit Eſa. ix.
Jpſe eſt deus fortis:pater futuri ſeculi:princeps pacis
Patet ergo ꝙ iſte eſt appetendus ꝛ amplexandus: q̄r
fortis inquit. ¶ Quinto dico ꝙ deus eſt diligendus ꝛ
G frequentandus. ꝛ hoc q̄r patiens. Homo enim qui eſt
mitis:dulcis ꝛ patiens:libentius ab alijs frequenta
tur: ꝛ plus diligitur ꝛ amat. Jſte eſt enim patiens: q̄r
non cito prorumpit ad puniēdum. Quia faciliter eru
pit ad indulgendū. Finaliter tamen dirumpit ad vin
dicandum. Non dico: ſolet ad puniendum cito prorū
pere Job.xxxv. Non ergo fruſtra audiat deus. Sequi
tur. Nunc autem nō infert furorem ſuū nec vlciſcitur
ſcelus valde. Jtem facile ſolet ad indulgendum libēs
erumpere. Jpſe enim magis eſt miſericors ꝙ iuſtus:
quantum apparet in effectibus ps. Deus meus miſe
ricordia eius preueniet me. Jtem finaliter ſolet ad vin
dicandum feruens dirumpere: q̄r ſcꝫ poſtꝙ diu patiē
ter expectauerat:feruenter ad vindicandū inſurgit:vñ
Eccli.v. Altiſſimꝰ eſt patiēs redditor. Unde Eſa.xlij.
Hec dicit dominus deus: creans celos. Sequitur. Ta
cui:ſemper ſilui:patiens fui quaſi parturiens loquar
diſſipabo ꝛ abſorbebo ſimul. Jpſe eñ nūc videtur eſſe
patiens: q̄r ſicut dr.ij.Petri.ij. Patienter expectat deꝰ
nolēs aliquem perire: ſed oēs ad penitentiā reuerti.
H ¶ Sexto eſt pie requirendus: quia non iraſcitur per
ſingulos dies Judith.viij. Non enim quaſi homo ſic
deus cōminabitur: nec vt filius hominis ad iracun
diam concitabitur. Uerūtamen quanto ſua patiētia
eſt longior tanto:niſi cōuerſi fuerimus erit pena gra
uior ꝛ acerbior. Niſi enim conuerſi fuerimus gladiū
ſuum vibrauit:arcum ſuū tetendit ꝛ parauit illū. Un
de Roma.ij. dicitur. An diuitias bonitatis dei longa
nimitatis ꝛ patientie cōtemnis:an ignoras quoniam
benignitas dei ad pniam te adducit: ſm aūt duriciā
tuā ꝛ impenitens cor tuū theſaurizas tibi irā in die ire
ꝛ reuelationis iuſti iudicij dei. Patet igitur qualiter
deus eſt patiēs:fortis:iuſtus:iudex ꝛ deus. Et ideo
Ut vnum adorandus:quia deus.
Formidandus:quia iudex.
Uenerandus:quia iuſtus.
Amplexandus: quia fortis.
Frequentandus:quia patiens.
Requirendus:quia non iraſcitur.
Sufficit: q̄r in infinitis locis fit mentio de deo: ꝛ mari
me de deo quātum ad ſuos effectus: ſcꝫ de dei iuſticia
miſericordia patientia ꝛc.

Deus pro creatura.

Nota ꝙ nomen deitatis nō ſolū A
refertur ad creatorē:immo etiā quandoꝙ transfertur
ad creaturā. Et ſic dicā ꝙ inuenio in ſcriptura quinꝙ
genera deorū vcꝫ iuſtos:demones: peccata: tyrannos:
ꝛ hypocritas.
Primi ſunt dij quos iuſticia facit perfectos.
Secundi ſunt dij quos ſtulticia facit erectos.
Tertij ſunt dij quos nequitia reddit infectos.
Quarti ſunt dij quos potentia dedit prouectos.
Quinti ſunt dij quos fallacia fecit correctos.
Dicam ergo ꝙ inueniunt dij magne iuſticie ꝛ pfectio
nis: ꝛ ſic per deos intelligunt viri iuſti: q̄a a cōībus con
ditionibus ſunt ſeparati: ꝛ ab humanis vitijs alieni:
qui ſcꝫ ſunt in celis celeſtia cōtēplando. Sunt immor
tales ſemper in ſtatu gratie perſeuerando. Sunt inui
ſibiles ſe a viſibus humanis per humilitatē occultā
do. Sunt omniſcientes diuinā ſapientiā amplexando.
Sunt omnipotentes mirabilia opera faciendo: ꝛ ter
ribilia ſuſtinendo. Jſtis igitur loquitur Dauid in ps.
Ego dixi dij eſtis ꝛ filij excelſi oēs. Jſti eñ dij dicūtur
q̄r precellūt alios eleuata affectione. Precellūt alios
ſingulari cōuerſatiōe: precellūt alios pia ꝛ humili de
uotione ꝛ cōpaſſione. Jſti enim ad celeſtia pre ceteris
eleuant. Unde de ſamuele ſuſcitato ꝛ alijs aſſocianti
bus: cū dr.j.Reg.xxviij. Deos vidi aſcēdentes de terra
Jtē ſuper mortales ſingulariter ꝯuerſantur Danie.ij.
Preter deos quorū nō eſt cū hominibus conuerſatio
Jtē ad hoīes miſericorditer ꝛ humiliter inclinant. Un
de de paulo ꝛ barnaba dictū fuit Actuū.xiiij. Dij ſimi
les factiꝰ hominibus deſcendebant ad nos. Jſti ſunt er B
go dij magne bonitatis ꝛ perfectionis. ¶ Secūdo di
co ꝙ inueniunt dij magne vanitatis ꝛ deceptionis: et
iſti ſunt demonia ꝛ ydola: q̄ dij ab hominibꝰ ſunt pu
tata: de quibus in ps. Omnes dij gentium demonia
Jſti etiam dicuntur dij alieni: q̄r ſcꝫ quicquid aliud a
deo vero creditur:alienum ꝛ inutile reputatur Exod.
xx. Non habebis deos alienos. Quomodo autem hu
mana ratio a cultu veri dei declinauerit: Et dij eſtis:
ſcilicet demonibus ꝛ ydolis adheſerit: ſtellaſꝙ et vir
tutes rerum deos putauerit: et non vnum ſed plures
crediderit et adorauerit: vide Lactantium de ortu fal
ſe religionis deorum: qui ſuper hoc multa ponit. Ui
de etiam Sapientie.xiiij. Sicut enim dicitur .iiij. Re
gum.xvij. Unaqueꝙ gens fabricata eſt deum ſuum.
Sed dd in ps. Nō eſt deꝰ preter dñm ꝛ nō erit deus pre
ter deū noſtrū. Et id in ps. Nō erit in te deꝰ recēs: neꝙ
adorabis deū alienū. Et Deuterono.xxxij. Uidete ꝙ
ego ſum ſolus: ꝛ non ſit alius deus preter me. ¶ Ter C
tio dico ꝙ inueniunt dij magne prauitatis ꝛ infectio
nis. Et ſic dico ꝙ peccata ꝛ etiā bona terrena q̄ a ma
lis ſuper omnia diligūtur: ꝛ quibus a malis ſeruitur
ꝛ obedit dij eorum reputant. Jllud eñ qd̄ quiſꝙ p̄ ceteris
colit ꝛ diligit deū ſuū facit: ꝛ inde eſt ꝙ auari faciunt
deū ſuū de pecunia. Delitioſi de gula ꝛ luxuria. Supbi
de ſeculari eminētia ꝛ potētia. De auaricia pꝫ: q̄r aua
ricia dr ydolorum ſeruitꝰ ab apl'o. De gula et pꝫ: q̄r ſicut
dr Phili.iij. Horū deus venter eſt ꝛ gloria in cōfuſiōe
q̄ terrena ſapiūt. De ſupbia ꝛ mūdi eminētia dici pōt
illud.ij.Corin.iiij. Deus huius ſeculi excecauit men

Ayuntamiento de Madrid

tes infidelium. Et illud .iiij. Reg. xx. Dij montium ſunt
dij eorum. Legitur enim quomodo incole terre pmiſ
ſionis ibidem per nabuchodonoſor inſtituti fecerunt
ſibi diuerſos deos: ita ꝙ veri dei cultũ nõ ſeruauerũt:
ſed ſinguli ſm morẽ terre de qua venerant: diuerſos
deos fabricauerũt ⁊ adorauerunt: propter quod a leo-
nibus dei iudicio moleſtati fuerunt: ſicut dicitur .iiij.
Regum xvij. Neſciebãt enim legitima dei terre ſicut
dicitur ibidem. Sic & ego dico: ꝙ multi ſunt in terra pro
miſſiõis: id eſt in eccleſia vel fide xpiana qui legitima
dei terre .i. dei mandata relinquunt: ⁊ deos alienos: id
eſt peccata quibus ſeruiunt introducũt. Et ideo non
mirũ ſi leones infernales ipſos ad mortem eternã de-
ducunt Hiere. xvj. Seruietis dijs alienis qui non da-
bũt vobis requiem die ac nocte. Expone ſi vis quomo
do mundi bona: vel etiã vitia ⁊ delectabilia nunꝙ dãt
requiẽ poſſeſſorib⁹ ſuis. Solus enim deus eſt in quo
poteſt quieſcere mens humana: iuxta illud Auguſti.
Inquietum eſt cor meum bone ieſu: niſi quieſcat in
te. Tales igitur qui deum verum relinquũt: ⁊ de terre
nis bonis ⁊ vitijs deos ſibi faciũt: figurari poſſunt in
illo rege iſrael Amaſia. De quo .ij. Paralipo. xxv. di-
citur: ꝙ allatos deos filiorum ſeyr ſtatuit deos ſibi. Seyr
enim interpretatur hyſpidus vel hirſutus mũdanos
ſignat: qui ſcʒ per malam conuerſationem ſunt hyrſu
ti ⁊ hyrſuta pelle diuitiarũ induti: dij autem iſtorũ bo
na terrena ſignant: ad que colenda omnino ſunt dedi
ti atqʒ dati. Igitur rex iſrael deos filiorum ſeyr in deos ſi-
bi accipit: quando vir eccleſiaſticus bona ⁊ vitia mũ
danorũ in ſeipſo collocat atqʒ ponit: ⁊ quãdo ipſa am
plexatur ⁊ colit: contra illud predictum pſ. Non erit
in te deus recens: neqʒ adorabis deum alienum: ego
enim ſum dominus deus tuus qui eduxiſti te de terra
egypti. Iſti ſunt ergo dij magne prauitatis ⁊ infectio
nis. ¶ Quarto dico ꝙ inueniuntur dij dure poteſta-
D tis ⁊ inuaſionis: ⁊ iſti procerto ſignant mũdi diuites
⁊ tyrãnos: qui ſcʒ honores diuinos a ſubditis ⁊ paupe
ribus videntur exigere: ⁊ ſe deos inter alios reputare.
Nonne ſaturnus ⁊ iupiter reges crete fuerunt: qui ta
mẽ a ſimplici populo ſe deos credi ⁊ appellari fecerũt
⁊ vt magis timerẽtur ⁊ honorarentur a ſubditis ſe deos
⁊ immortales finxerunt. Sic ergo hodie videntur no
ſtri diuites ⁊ tyranni facere: q. ſ. vltra humanã natu-
ram videntur ſe eſſe aliquid credere: ⁊ ad hoc etiam ac
ſi de mortalitate aliquid nõ haberent omnibus ſe pre
ferre. Iſti videntur figurari in nabuchodonoſor rege
ſuperbo: qui ſue mortalitatis oblitus: preceperat oẽs
deos terre exterminari: vt ipſe ſolus deus terre dicere-
tur: ſicut dicitur Judith. iij. Sic proculdubio mũdi di
uites ⁊ tyranni ſoli dij .i. magni ⁊ autentici in ſua pa-
tria apparere volunt. Et ideo omnes alios pro poſſe
ſuo eradicant ⁊ confundũt: ⁊ iſti proprie dicuntur na-
buchodonoſor qui interpretatur ſedens in anguſtia:
quia pro certo tales multis anguſtijs ſe ſubijciũt: vt
dij vocari ⁊ magni hoĩes reputari ⁊ alijs preferri poſ-
ſunt: tantum tamen faciunt: ꝙ ipſi quaſi dij reputan
tur: ita ꝙ ſimplices dicunt illud Judith. v. Nabucho
donoſor deus terre eſt. ⁊ nota ꝙ tales dij
Per ſuperbiam ſolent eleuari.
A ſimplicibus ſolent honorari.
Cum ſeuitia ſolent principari.
Cum iuſticia ſolent diſſipari.
Dico ergo ꝙ iſti in ſuperbiam multum eleuãtur pſ.
Dij fortes terre vehementer eleuati ſunt. Item a ſim-
plicibus nimis honorãtur: q. ſcʒ ſimplices magis ho
norant iſtos ꝙ deum pſ. Immolauerunt demonijs ⁊
non deo: dijs quos ignorabant. Item cum ſeuitia ple
bi principantur: q. ſcʒ iſti pre crudelitate ſunt ſicut de
mones pſ. Omnes dij gentium demonia. Item hi fi-
naliter a deo diſſipantur: vñ de deo dicitur primi Pa
ralipomenõ. xxvj. ꝙ ipſe eſt horribilis ſuper oẽs deos:
quia ſcilicet ipſe verus deus ⁊ eternus: ſuper omnes
tales malos deos in iudicio terribilis erit. Unde
Eſaie. xxviij. Uere deſertas fecerunt reges aſſyriorum
terras: ⁊ deos eorum dederunt igni. Patet ergo quo
modo inueniuntur dij dure poteſtatis inuaſionis ſeu
elationis. ¶ Quinto dico ꝙ inueniuntur dij perfecte
ficte vanitatis ⁊ palliationis. Et per iſtos intelligo E
quoſdam ſingulares vel hypocritas: qui ſunt in eccle
ſia vel religione: qui. ſ. quibuſdã ſingularitatib⁹ mo-
rum ab alijs gloriantur differre. Unde ac ſi eſſent dij
non homines alios ſolent contemnere ⁊ ſe preferre.
Iſtis loquitur dominus Ezechie. xxviij. dicens. Ele-
uatum eſt cor tuum et dixiſti deus ſum ego ⁊ non ho-
mo: ⁊ in cathedra dei ſedi: ⁊ corde maris: cum ſis ho-
mo ⁊ non deus: et dediſti cor tuum quaſi cor dei. Et re
uera multi ſunt ita preſumptuoſi: ꝙ ſtatim ꝙ vi-
dent ſe eſſe in cathedra dei: id eſt in officio prelature:
videntur ſe deos magis ꝙ homines credere: cum ta-
men eos mortales ſicut alios homines cõſtet eſſe pſ.
Ego dixi dij eſtis ⁊ filij excelſi: ſcʒ in fatua extimatiõe
veſtra. Sequitur. Uos autem ſicut homines morie-
mini: ⁊ ſicut vnus de principibus cadetis. Et iſti pro
prie ſunt dij alieni: quia ſcʒ ac ſi differrẽt ſpecie ab alijs
hominibus ſe reputant ab eis alienos. ⁊ propter hoc
iſti ſunt ab hominibus contemnẽdi: ⁊ de aliorum me
dio ſubmouendi Joſue. xxiiij. Auferte deos alienos de
medio veſtri. Illi enim qui propriam ⁊ humanam fra
gilitatem non cognoſcunt: neſciunt cum alijs cõmo-
rari: nec etiam ab alijs honorari: ſed tanꝙ dij in ſua
vana celeſti perfectione ſciunt gloriari. Iſti enim pro-
prie ſunt dij conflatiles: quia ſcʒ nihil exiſtentie ha-
bent: ſed ad modum flatus ſeu v[illegible]pleni ſunt vani-
tate Leuitici. xix. Nec deos conflatiles facietis vobis
Et breuiter quia alij perfectiores ſe putant deitate: to
tius perfectionis carent integritate Hierem. ij. Certe
ipſi non ſunt dij. Patet igitur quomõ dij ⁊ deus mora
liter loquendo multis modis ſumuntur. vide de ydo-
lo ⁊ ſimulachro ⁊ ſimilibus.

Dexter. Dextera.

Nota ꝙ dextra quã
doqʒ ſumitur ꝓ par A
te meridiana. Unde Luce. j. dicitur ꝙ zacharie appa-
ruit angelus domini ſtans a dextris altaris incenſi.
Nota ꝙ cum dextera ſit pars corporis fortior calidior
et perfectior per dexteram ſemper poteſt intelligi ali-
quid in ſuo genere virtuoſum. Notabo igitur ꝙ in
ſcriptura inuenitur
Dextera iuſti.
Dextera impij.
Dextera dei.
Dextera mundi.
¶ Dextera iuſti: ſignat eius bonitatem et perfectio-
nem. Dextera impij ſignat ei⁹ prauitatem ⁊ deceptio
nem. Dextera dei ſignat voluntatem ⁊ operationem. B
Dextera mundi ſignat eius proſperitatem ⁊ delecta-
tionem. De iſtis ergo quatuor aliquid eſt dicendum.
Et primo quidem dicendum eſt de dextera viri iuſti:
que ſignat ei⁹ bonitatẽ. Pars enim dextra eſt potior
pars corporis: ⁊ ad operandum agilior. Unde Soli-
nus dicit ꝙ ſiniſtra eſt ad ſuſtineẽdum onus ſtabilior
dextera vero ad operandum habilior. Et ideo cũ iu-
ſtus habeat duas partes: animam ſcilicet ⁊ corpus: ⁊
inde eſt ꝙ circa duo mens eius verſari habeat ſcilicet
circa ſpiritualia et eterna que cõcernunt animam: et
circa temporalia ⁊ terrena que cõcernũt corpus: ideo
neceſſe eſt ꝙ dexteram habeat et ſiniſtram: id eſt du-
plicem virtutum ſpeciem ⁊ naturam: quia ſcilicet du
pliciter ſe regat ſcilicet in ſpiritualibus et terrenis: vt
⁊ ſic habere videatur in omnibus tam dexteram ꝙ ſi-
niſtram. Inter cetera autem apparet: ꝙ homo habet
dextram ⁊ ſiniſtram in manib⁹ quibus operatur. In
naribus quibus odoratur. In oculis quibus ſpecula
tur. In auribus quibus audit. In pedibus cum qui-
bus vadit. Sic vere dicam ꝙ ſiue agatur de manibus
bone operationis: ſiue de narib⁹ future meditationis:
de oculis preſentis diſcretiõis: de auribus intellectiue
cognitiõis

Ayuntamiento de Madrid

cognitiōis ſeu obedientie attentionis: de pedibꝰ amoris ⁊ affectionis: ſemper eſt ibi inuenire dexteram ⁊ ſiniſtram: vnū ſcʒ perfectū ⁊ aliud imperfectū: qꝛ.ſ. ⁊ diſcretio ⁊ affectio ⁊ opatio ⁊ cogitatio ⁊ cognitio quā habemꝰ, dʒ volui nō ſolū ad dexteram ſpiritualiū ⁊ terrenoꝛum: inimo etiā ad ſiniſtrā temporaliū ⁊ terrenoꝛū vt ſcʒ in vtroqʒ bene: ⁊ debite nos habentes: ⁊ bonam dexterā ⁊ bonā ſiniſtrā videamur habere. Juxta illud apl'i.ij. Coꝛinthio. vj. Jn omnibus exhibeamus nos ſicut dei miniſtros: in multa patientia ⁊c. Per arma iuſticie a dextris ⁊ a ſiniſtris. Uerūtamen ſemper debet precellere pars dextera: qꝛ ſcʒ magis debemꝰ vacare circa ſpūalia ꝗ terrena. Jdeo iuſto ⁊ prouidenti viro poteſt dici illud Ezechie.xxj. Exacuere vade ad dexteram ſiue ad ſiniſtrā: quocunqʒ faciei tue eſt appetitus.q.d. quicquid faciat iuſtus: ſiue operando ſiue intelligendo ⁊c. ſiue pertineat ad tēpoꝛalia ſiue ad ſpiritualia totuʒ eſt bonum. Unde nota ꝙ quidā ſunt qui vtraqʒ manu vtuntur pro dextera: qui dicunt ab Jpocrate ambidextri. Quidam qui dexterā habēt foꝛtioꝛē ꝗ ſiniſtrā. Quidā ſunt qui ſiniſtra vtūtur pro dextra Quidā vero qui neutra vtunt pro dextera: qui vtraſqʒ manus valde debiles habent. Jlli qui vtraqʒ vtuntur pro dextera ſignant viros valde perfectos ⁊ diſcretos qui ſcʒ vbicunqʒ ſciunt dextera dexteraliter.i. pfecte ⁊ ſpūaliter ſe habere ad vtilitatem ſpūalem etiam in tēpoꝛalibꝰ inuenire: quales vtiqʒ debent potiſſime eſſe prelati: figurati in illis de quibus fit mentio Judi.iij. Qui vtraqʒ manu pro dextera vtebantur: ad qd tamē imperfecti attingere nunꝗ poſſunt. Quia ſicut dicit Jpocras ī amphoꝛiſ. Mulier nō fit ambidexter. Mulier inquit.i. mollis ⁊ imperfectus. Tales autem ambidextri ſunt illi qui aduerſa tolerādo: ⁊ proſpera moderando ſe habent foꝛtiter ⁊ prudenter: cū teſte Johāne Caſſiani lib. xij. in collatione Theodoꝛi abbatis. Tunc ambidextri cū achoꝛ eſſe poterimꝰ: ſi proſpera que de ſiniſtra ſunt: bono rectoqʒ vſu ad partem dexterā pertinere fecerimꝰ. Et ſequitur ibidē. Ambidextrū merito dixerim Joſeph qui in proſperis gratioꝛ: pater religioſioꝛ fratribus. Acceptioꝛ deo in aduerſis: fidelis carceri: caſtus dn̄o: mitiſſimus vinctis: iniuriaruʒ immemoꝛ: bn̄ficus fuit inimicis. Erimuſqʒ ⁊ nos ambidextri: quando nos rerū copia ⁊ inopia nō mutauerit: qualem ſe verus ambidexter Paulus fuiſſe teſtat dicens. Scio humiliari: ſcio abundare: ⁊ ſcio penuriā pati. hec Caſſianus vbi ſupra. Jlli autē qui dexteram habent perfectā ⁊ ſiniſtram imperfectā: ſignant minꝰ perfectos: qꝛ.ſ. iſta eſt regula cōmunis ꝙ illi qui in dextera ſpiritualium ſunt perfecti: ſunt in ſiniſtra adminiſtrationis tēpoꝛaliū imperfecti: ſicut patet de multis contemplatiuis: qui in ſpiritualibus ſunt optimi Jn terrenis vero totaliter ſunt inepti. Econuerſo autem fit de multis: q.ſ. ſiniſtra vtuntur pro dextera: qꝛ in ſiniſtra tempoꝛaliū ſunt prudentes: in ſpiritualiuʒ vero regimine ſunt penitus imbecilles: q.ſ. mere actiuus parū valet in ſpiritualibꝰ: ⁊ mere cōtemplatiuus in tempoꝛalibus: tales ergo actiui ⁊ contemplatiui ſibi alternatiue poſſunt dicere illō qd dixit Abraam: id eſt contemplatiuus. Loth nepoti qui interpꝛetat declinans.i. actiuo. Recede inquit a me pbſecro.q.d. Cōtemplatio ⁊ actio vix poſſunt ſimul conuenire. Et ſequitur. Si ad ſiniſtrū ieris ego dexteram tenebo. Si vero dexteram elegeris ego ad ſiniſtram ibo. Jlli qui in dextera ⁊ in ſiniſtra nihil valent. ſunt illi qui in ſpiritualibus ⁊ in tēpoꝛalibus ſiniſtri ſunt.ſ. mali ⁊ imbecilles: qui apud deum ⁊ apud ſeculuʒ nihil poſſunt. Jſti ſunt ſicut illi pueri niniuenſes de quibus dicitur Jone.iiij. ꝙ ipſi neſciunt quid ſit inter dexterā ⁊ ſiniſtram Jſta eſt ergo dextra iuſtoꝛū: vbi ſtat dominus vt eos tueat. ps. A dextris eſt mihi dominus ne cōmouear. Et vbi finaliter ſtabit vt per eum ſaluentur ⁊ liberentur ps. Aſtitit a dextris pauperis vt ſaluos faceret a perſequētibus animam meā. Unum tamen aduertamus hic qd dr̄ Mat.v. ꝙ ſi oculus vel manus dextera ſcandalizat nos: debemꝰ ea a nobis eruere ⁊ abſcindere: qꝛ melius eſt cum vno ad vitam ingredi: ꝗ cū duobꝰ ad moꝛtem intrare. Jn quo notatur ꝙ ſi in noſtra dextera ſpiritualis virtutis ⁊ operatiōis ſcandalum preſumptionis oꝛitur: qd vtiqʒ fit quādo de virtutibꝰ ⁊ ſcientijs ſuperbitur: iſta omnino eruenda ſunt: quinimmo meliꝰ eſt.i. minꝰ malū ꝙ homo dextro oculo limpide cognitionis ⁊ dextera manu perfecte ⁊ virtuoſe operationis careat: ⁊ ꝙ ſolis ſiniſtris inhereat.i. minus perfectus exiſtat: ꝗ ꝙ ex virtutibus ſuperbus fiat: ⁊ ſic vitā eternam amittat. Conſtat enim ꝙ melius eſt cum modicis virtutibus ad vitam ingredi ꝗ magna opera facere: ⁊ magna ⁊ alta videre ⁊ cognoſcere: ⁊ tandē per ſuperbiam totum perdere. Jſtud bene figuratū eſt Luce vj. vbi dicitur ꝙ erat homo in ſynagoga: ⁊ dextera manus eius erat arida. Et tamen dicitur ibi: ꝙ iſte a dn̄o fuit curatus ad denotandū ꝙ homo quandoqʒ a deo curatur ⁊ ſanitatē eternā percipit: etiam ſi ſine dextera alte perfectionis exiſtit. Sicut etiam de illo cuius fuit amputata auris dextera: q̄ tamen a domino fuit curata: ſicut dicitur Luc.xxij. Patet ergo ꝙ in ſcriptura inuenitur dextera viri iuſti que ſignat eius bonitatem. ⁊ hoc eſt primum. ¶ Secundo dico ꝙ in ſcriptura inuenitur dextera impij: que ſignat eius prauitatē: C
Dextera enim impij nihil eſt ꝗ eius virtus operatiua vel eius potentia ad faciendū malum. Unde de malis dicitur in ps. Dextera eoꝛum dextera iniquitatis. Et nota ꝙ dextera maloꝛum

Eſt poꝛrecta ad accipiendum.
Eſt erecta ad percutiendum.
Eſt extenta ad decipiendum.
Eſt contracta ad benefaciendū.
Eſt deputata ad mala ſentiendum.

¶ Dicā ergo ꝙ dextera maloꝛū libenter ſolet munus accipere ps. Dextera eoꝛuʒ repleta eſt muneribus. Jtē faciliter ſolent pauperes percutere Judic.v. Siniſtrā miſit iael ad clauum: ⁊ dexteram ab fabꝛoꝛum malleū percuſſitqʒ ciʒaram. Jtem faciliter ſolēt amplexando fallere ⁊ decipere. Unde de Joab legitur.ij. Regū.xx. ꝙ ipſe dextera apprehendit mentum amaſe dicens. Salue mi frater: ⁊ ſic fraudulenter occidit eū. Jtem faciliter ſolet ad benefaciendū deficere ⁊ areſcere. Unde de peccatoꝛe dicitur ʒacha.xj. Brachium eius ariditate ſiccabitur: ⁊ oculus eius dexter tenebreſcens obſcurabitur. ⁊ illud Luce.vj. Erat manus eius dextera arida. Jtem finaliter ſolet in inferno perire ⁊ deficere. Unde pꝛīo Machabeo.vij. dicitur ꝙ Judas fecit amputari dexteram Nicanoꝛis quā extenderat contra templū. Et.j. Macha.ix. dicitur. ꝙ dextera pars hoſtium contrita eſt a iuda: ⁊ in ps. dicitur de peccatoꝛe. Dextera eoꝛū dextera iniquitatis: vbi eius dextera ſignat eiꝰ prauitatē. ¶ Tertio dicitur ꝙ inuenitur dextera dei: que ſignat eius voluntatem. Deus enim habere dicitur dexteram et ſiniſtram. Dextera eius ſignat eius amoꝛem et clementiam. Siniſtra vero eius rigorem ⁊ iuſticiam. Boni dicuntur eſſe ad eius dexterā: quia ſaluabuntur. Mali vero ſunt ei ſiniſtri: quia damnabuntur. Sicut enim dicitur Prouerbioꝛum. iiij. Uias que a dextris ſunt nouit dominus: peruerſe autem vie que a ſiniſtris ſunt. Legitur enim in libꝛo de natura rerum: ꝙ in dextra parte ventris galline generantur oua oblonga de quibus maſculi procreantur. Jn ſiniſtra vero parte oua rotunda: de quibus procreantur femelle. Talis gallina eſt deus ſeu chꝛiſtus. ipſe enim ad hieruſalē dicit Matthei.xxiij. et Luce.xiij. ꝙ ipſe congregat filios quēadmodu gallina congregat pullos ſuos ſub alis. Conſtat autem ꝙ iſta gallina duas habet pꝛincipales partes in vētre ſue occultiſſime diſpoſitiōis: ſcʒ dexteram que ſignat eius predeſtinationem ad bonum. Siniſtram que ſignat eius repꝛobationē ad bonū. Figurate Matthei. xxvij. in duobus latronibus qui ſuſpenſi ſunt: vnus a E

Ayuntamiento de Madrid

dextris xp̄i: ⁊ alius a ſiniſtris: quoꝝ ſcʒ vnus fuit bo-
nus ⁊ alius malus. Iſta eſt ergo veritas ꝙ illa oua:
id eſt ille perſone que ſunt in parte dextra predeſtina-
tionis illius galline xp̄i: faciunt pullos maſculos: id
eſt bona opera; ⁊ per cōſequens habent ſaluari figura
ti in beniamin: qui interpretatur filius dextre: q̄ fuit
Jacob filius ſpecialis. Illi vero q̄ in ſiniſtra ſue repro-
bationis procreantur; pullos femellos. i. muliebria ⁊
mala opera faciunt; ⁊ per cōſequēs in fine pereūt. Sic
ergo fit ſm̄ occulta dei iudicia: ꝙ illi qui ſunt a dextris
ſaluantur. Illi autem qui ſunt a ſiniſtris damnātur.
figurati Mathei. xxv. Ubi filiꝰ hominis agnos ab
hedis diuidit. i. bonos a malis ſm̄ illam eternam ſuā
⁊ occultam ſapientiam ſecernit: ⁊ ſm̄ exigentiam me-
ritorum omniū (que ab eterno habet preſentia) alios
quidem dextros; alios ſiniſtros facit: ⁊ illos quidē ſe-
cum in regnum recipit; iſtos vͦo in infernū reprobat ⁊
expellit. Dicit enim vt dicitur ibidē his qui a dextris
ſunt. Uenite benedicti. His vero qui a ſiniſtris ſunt
Ite maledicti ⁊c. Unum tamen aduerte ꝙ ille q̄ eſt ali
cui dexter; poteſt ſibi fieri ſiniſter per contrariam loci
mutationem. Et econuerſo ille qui eſt alteri ſiniſter ſi
conuertat ſe in parte contraria: fieri poteſt dexter etiā
ſola conuerſio illius cui dextri ſunt alij vel ſiniſtri; fa-
cit quidem dextros ſiniſtros; ⁊ ſiniſtros etiā facit dex-
tros. Iſta applicabo ad maloꝝ deprauationem: qui
mutando ſe de ſtatu gratie in peccatuʒ: dexteram qui
dem dei dimittunt: ⁊ ad ſiniſtram accedunt: ⁊ ad ma-
lorum cōuerſationem: qui ſcʒ quando pro peccatis di
miſſis bona faciunt. Ex ſiniſtris ſimiliter dextri fiūt.
Iſtud etiam applicabo ad dei iuſticiam occultā ⁊ pre-
deſtinationē: que ſcʒ multos qui nunc videntur eſſe
dextri: finaliter faciet. i. fieri ꝑmittet malos ⁊ ſiniſtros
multos vero de ſiniſtris; ⁊ malis faciet dextros et bo-
nos. Nam ⁊ iudas quādoq̄ fuit dexter: ⁊ factus fuit
ſiniſter. Paulus vero quādoq̄ fuit ſiniſter ⁊ finaliter
fuit dexter. Conuerſio enim dei ad vnum ⁊ diuerſio ab
altero. aliuʒ fecit dextrum: ⁊ alium econuerſo ſiniſtrū.
figuratus in Jacob qui cancellatis manibus ſuper fi
lijs Joſeph: illum qui ſtabat ad dexteraʒ fecit ſiniſtrū.
Illum vero qui ſiniſter fuerat dexterum fecit. Et inde
ſecutum eſt: ꝙ ille qui primogenitus erat ſecundo ge-
niture iura ſortitus eſt. Ille vero qui ſecundo genitus
erat: fuit primogenitus reputatus. Sic vere quotidie
facit deus: quia ſcilicet ſuper hoīes manus cancellat:
⁊ bonos malos: ſiniſtros dextros: pro libito volunta-
tis ordinat. Ipſe enim eſt qui dicit Ro. ix. Miſerebor
cuius voluero; ⁊ clemens ero in quem mihi placuerit.
De illis ergo q̄ de dextris fiūt ſiniſtri: ⁊ de bonis fiūt
mali dicere videtur dn̄s illud Hiere. xxij. Si fuerit ie-
conias anulus in manu dextera mea; inde euellam eū
⁊ dabo te in manu querentium animā tuā. Quod etiam
quandoq̄ de ſiniſtris faciat dextros: poteſt dici illud
E Ezechie. iiij. Dormies inquit ſuper latus tuū ſiniſtrū
Et ſequitur. Et poſt ſecundo dormies ſuper latus tuū
dextrū. ¶ His ergo premiſſis de dextera voluntatis
diuine poſſumꝰ notare ꝙ deꝰ vtitur triplici dextera. ſ.
Dextera ſubleuatiua: qua vtitur ad liberandū.
Dextera poteſtatiua; qua vtitur ad operandum.
Dextera amplexatiua: qua vtitur ad munerandū.
Eſt igitur quedam diuina dextera qua mundus libe-
ratur. Et iſta eſt perſona filij: que dicitur dextera dei
patris quam ſcʒ ad nos per incarnationem extendit;
⁊ ea mediāte nos ſubleuauit ⁊ erexit; ⁊ a peccatis libe-
rauit ⁊ traxit. Unde poteſt dicere humana natura ipi
deo patri illud p̄s. Suſcepit me dextera tua. Et etiam
totum humanū genus illud p̄s. Dextera dn̄i fecit vir
tutem dextera domini exaltauit me: dextera domini fe
cit virtutem. In iſto enim verſu ponitur triplex dexte-
ra ad denotandū triplicem naturam ipſius redempto
ris: qui ſcʒ fuit dextera quo ad deitatem: que fecit vir-
tutem hoſtem repellendo. fuit dextera ad naturā cor
poris que exaltauit humanuʒ genus pro eo ſatiſfaciē

do ⁊ moriendo. fuit etiā dextera quantū ad naturam
anime: que fecit virtutē corporis corpus reſumendo ⁊
reſuſcitando. fuit enim xp̄s dextera ⁊ vere ſalutis que
mundū ſaluauit p̄s. Saluauit ſibi dextera eiꝰ. Et ali-
bi. Brachium eorū non ſaluauit eos: ſed ⁊ dextera tua
⁊ brachium tuū: ⁊ illuminatio vultus tui: quoniā pla
cuiſti in eis. Dextera virtutis q̄ cuncta patrauit Eſa.
xlviij. Manus mea fundauit terrā: ⁊ dextera mea mē
ſa eſt celos. Dextera veritatis q̄ nos reformauit. Deu-
terono. xxxiij. In dextera eius ignea lex. Dextera felici
tatis que nos beatificauit ⁊ glorificauit ⁊ ꝑpetrauit.
Eccli. xxxvj. Glorifica manū ⁊ dextrū brachiū. ⁊ Pro
uerbio. iij. Longitudo dierū in dextera eius. Iſta eſt er
go dextera: qua mūdus liberatur. ¶ Sed dico adhuc f
ꝙ eſt quedā dei dextera diuina: qua deus operaꝛ ⁊ iſta
eſt dextera diuine voluntatis: ſiue diuine potētie ⁊ vir
tutis: qua ſcʒ omnia fiūt: ⁊ qua ipſe dixit ⁊ facta ſunt.
Sicut ergo videmus ꝙ dextera ad om̄e propoſitū po-
teſt flecti; ſicut patet. Quia
Clauditur ad retinendum.
Extenditur ad largiendum.
Dilatatur ad amplexandum.
Uibratur ad cōminandum.
Impellitur ad percutiendum.
Producitur ad fedus ineundum.
Protenditur ad veniam cōcedendum.
Acuitur ad aliquid oſtendendum.
Educitur ad aliquid defendendum ⁊ protegendū.
¶ Sic dicā de dextera volūtatis diuine: qꝛ ꝓcerto
Iſta nos retinet ne in peccatum cadamus.
Iſta nobis donat ne paupertate ruamus.
Iſta nos amplexatur vt caritate ferueamus.
Iſta nos ꝑcutit ⁊ cōminaꝛ vt a prauitate reſurgamꝰ.
Iſta nobis pacem facit vt in ſecuritate viuamus.
Iſta nobꝭ oīa oſ̄dit informādo ne erroribꝰ ꝯſentiamꝰ
Iſta nos defendit ⁊ ꝓtegit ne ītētatiōibꝰ ſuccūbamꝰ
Iſta nobis veniā dat ne deſperando pereamus.
¶ Sic igitur dicam: ꝙ dextere poteſtatis ⁊ volunta-
tis diuine multiplices ſunt effectus. Dicam igitur ꝙ
iſta dextera quantū in ſe eſt: ſemper eſt parata ad nos
retinendū ⁊ ſuſtinendum p̄s. Tenebit me dextera tua
Item ad nos premiandū ⁊ largiēdū p̄s. Operi manuū
tuarum porriges dexteram. Item ad nos adamandū
⁊ amplexandū Canti. ij. Leua eius ſub capite meo: et
dextera eius amplexabitur me. Item ad nos iuſte per-
cutiendum ⁊ caſtigandum p̄s. Juſticia plena eſt dexte
ra tua. Item ad nobiſcum paciſcēdum.. Unde. ij. Ma
chabeo. xj. Da nobis inquit dextras. Et ſeqtur Pro-
iecerunt arma ⁊ fecerunt pacē. Item parata eſt ad no
bis omnia oſtendendum ⁊ ad nos inſtruendum ⁊ in-
formandū. Unde de ipſo legitur ꝙ ipſe habebat librū
in dextera eius Apoca. v. Accepit inquit librū de dexte
ra ſedentis in throno. Legitur etiam ꝙ in dextera eiꝰ
erant ſeptē ſtelle. i. ſeptem ſpiritusſancti dona ad nos
illuminandum ⁊ inſtruenduʒ Apocalip. j. Itē iſta pa
rata eſt ad nos protegendum ⁊ defendendum Sapiē-
tie. v. Dextera tua teget eos. Item ad veniam ⁊ miſeri
cordiā cōcedendū ⁊ ad nos recipiendum ⁊ ſubleuan-
dum Eſaie. xlj. Suſcepit me dextera iuſti. Et Actuum
iij. dicitur de claudo ꝙ dextera leuauit eum. Ecce ergo
quomodo dextera dei multipliciter variat actus ſuos
Ideo benedicitur in p̄s. Hec mutatio dextere excelſi.
Secundum enim ꝙ diuerſimode agit diuerſimode et
nominatur: quia ſcʒ dextera dei nunc iuſticia: nūc mi-
ſericordia: nunc ſapiētia: nunc clemētia vocatur. Pa-
tet ergo ꝙ eſt quedā diuina dextera: qua deus operaꝛ. G
¶ Sed tertio dico ꝙ eſt quedam diuina dextera: qua
iuſtus muneraꝛ: ⁊ iſta eſt felicitas glorie ſempiterne.
Illi eṁ qui ibi ſunt dicuntur eſſe ad dexteram dei. i. in
bonis potioribus paradiſi. Ibi etiā collocantur iuſti
nunc per ſpem: finaliter autem per realem adeptionē
⁊ fruitionem. Et aduerte ſi vis ꝙ in iſta dextera
Eſt ſplendor inobfuſcabilis.

Eſt decor

Ayuntamiento de Madrid

Eſt decor ineſtimabilis. Eſt dulcor inopinabilis. Eſt honor incōparabilis. Eſt ibi dico limpitudo ſplendoris qui nō obfuſcatur Apoca.j. Habet ſeptem ſtellas in dextera ſua. Et ideo de cherubin qui interpretatur plenitudo ſcientie: dicitur Ezechie.x. ꝙ cherubin ſtabant ad dexterā. Ibi eſt pulcritudo decoris qui non deturpat̄ ps. Aſtitit regina a dextris tuis in veſtitu deaurato circūdata varietate. Regina eſt quelibet anima beata: ⁊ maxime beata virgo. Item eſt plenitudo dulcoris qui non amaricatur ps. Delectationes in dextera tua vſq; in finē. Itē eſt ibi altitudo honoris qui non minoratur ps. Dextera domini exaltauit me. Et ideo quia in iſta dextera ſunt omnia bona: merito debent ibi eſſe nunc per deuotionem nunc per cōtemplationem: nūc per affectionē noſtre cogitationes ⁊ corda. Iſtud eſt naturale in omni animali: ꝙ epar iacet in parte dextra: ſplen vero in ſiniſtra. Epar qđ amare cogit: ſignat deſideriū ⁊ amorem Splē vero qđ eſt ſedes melancolie ſignat triſticiam ⁊ timorē. Dico igitur ꝙ epar in dextera debet eſſe inquā tum ſcȝ ſumma deſideriorum ⁊ affectuū noſtrorū ad dexterā eterne felicitatis debet tendere. Splen vero ſiniſtrā reſpicit: inquantū timor ⁊ triſticia ⁊ corū diſplicentia ſiniſtra bonoꝝ temporaliū attendit. Quia breuiter ſemper eſt de bonis eternis ſperandū ⁊ ad ea anhelandū. De terrenis vero que ſiniſtra ſunt eſt fugiēdū ⁊ timendum. Aduerte tamen vnum mirabile quod ponit liber de natura rerū. Dicit enī ꝙ eſt vnū mōſtrū marinū qđ dicitur hylion al's hylon qđ contra naturam oīm animaliū epar habet in ſiniſtra: ſplen vero habet in dextera. Sic vero mōſtruoſi peccatores epar affectionis habent ad ſiniſtram temporaliū: ſplen vero diſplicentie ⁊ horroris habent ad dexterā eternorum: quia videlicet tales plus affectant temporalia ꝙ eterna: ⁊ magis horrent eternalia ꝙ terrena. Vñ Eccls.x. Cor ſapientis in dextera eius: ⁊ cor ſtulti in ſiniſtra illius. Patet ergo ꝙ eſt triplex dextera dei q̄ ſignat eiꝰ voluntatem ſeu etiam bonitatē: ⁊ hoc eſt tertiū pricipale.

B ¶ Quarto dico ꝙ eſt dextera mundi que ſignat eiꝰ proſperitatē. Cōmuniter enim in ſcriptura per dexterā intelligitur proſperitas ſiue temporalis ſiue eterna. Per ſiniſtram vero eterna ſeu temporalis aduerſitas deſignatur. Et ideo quodāmodo ſunt in ſiniſtra aduerſitatis qui finaliter erant in dextera ſumme felicitatis. Quidam vero econuerſo ſunt in dextera mundane proſperitatis: ⁊ poſtea erūt in ſiniſtra eterne aduerſitatis. Melius eſt igitur ꝙ ſimus ſiniſtri vt tandem efficiamur dextri. Nutrix enim geſtat puerꝫ in ſiniſtra vt ipſum nutriat ⁊ paſcat cum dextera. Sic vere deus pueros ſuos in ſiniſtra aduerſitatis modo tenet ⁊ portat: vt tandem cum dextera ſue eterne felicitatis ipſos nutriat atq; paſcat. Cantico.ij. Leua eiꝰ ſub capite meo: ⁊ dextera illius amplexabitur me. Illi enī quorum capiti i. corpori leua ſeu ſiniſtra aduerſitatis ſupponitur finaliter dextera proſperitatis amplexantur. Aries enim in dormiēdo mutat latus: a vere vſq; ad autūnum dormit in vno latere: deinde ab autūno vſq; ad ver in alio. Sic proculdubio illi qui in vere preſenti dormiunt ſuper dextrū latus proſperitatis mundane finaliter in autūno ⁊ in hyeme mortis dormient ſuper latus ſiniſtrum aduerſitatis eterne ⁊ econuerſo. Illi qui modo ſunt in aduerſitate ſeu paupertate ſiniſtra: finaliter mutabuntur in eterne proſperitatis dexteram: ita ꝙ vnus poterit dicere alteri illud Gene. xiij. ⁊ xiiij. Si tu ſiniſtrā elegeris: ⁊ ego dexteram tenebo. Si ad dexteram ieris: ego ad ſiniſtram ibo Quod etiam figuratum eſt in illa predicta figura aliter intellecta Gene.xlviij. vbi dicitur: ꝙ Jacob volens benedicere duos filios ioſeph quorum primogenitus erat ei a dextris: vltimogenitus a ſiniſtris: ipſe tandem cācellauit manus ⁊ manū ſiniſtram poſuit ſuper illum qui erat a dextris: ⁊ dexterā ſuper illum qui ſitus fuerat a ſiniſtris. Et ſic factuȝ eſt: ꝙ ille qui fuerat ei dexter factus fuit ſibi ſiniſter. Ille vero qui ſiniſter prius erat dexter eſt factus ⁊ benedictionem ampliorem reportauit. Sic vere primogeniti ſunt diuites ⁊ potētes qui modo ſunt ad dexterā proſperitatis: ſecundo vero geniti ſunt pauperes modo ſedentes ad ſiniſtram aduerſitatis: ſed pro certo Jacob.i. deus finaliter cancellabit ⁊ mutabit manus diſtributionis ſue: ⁊ dexterāꝫ proſperitatis ſuperne extendet iunioribus ⁊ ſiniſtris: id eſt pauperibus ⁊ depreſſis. Siniſtrā vero maledictionis eterne extendet diuitibus ⁊ peruerſis: ⁊ ſic erūt ſiniſtri qui fuerant dextri: ⁊ dextri qui fuerant ſiniſtri ⁊ primi qui fuerant nouiſſimi: ⁊ nouiſſimi qui fuerāt primi Job.xiiij. Operi manuū tuarū porriges dexterā Ipſe enim ſicut dicitur Mat.xxv. Statuet oues quidem a dextris: hedos vero a ſiniſtris. Et hoc eſt quod figuraliter dicitur Apoca.x. ꝙ angelus poſuit pedem dextrum ſuper mare. Siniſtruȝ vero ſuper terram: q; vere pes diuine affectionis ſuper mare.i. hoīes amaros ⁊ pauperes ponit̄. Pes vero ſiniſter diuine vltionis ſuper terraȝ.i. in peccatores terrenos imprimitur. Nota ꝙ leo ⁊ camelus ſemper mouent pedem dextrū primum. Mulier etiā pregnans puero maſculo ſi ſubito vocata fuerit primū pedem dextrum mouebit. Sic vere chariſſimi pes dexter noſtre ſpiritualis affectionis.i. deſiderium eterne glorie ſemper debet preponi pedi ſiniſtro.i. deſiderio ⁊ affectioni terrenoruȝ: qđ potiſſime accidit in illis qui puerum xp̄m maſculum in corde concipiunt per amorem. Multi tamen ſunt ſimiles vulpi qui dexteram tybiam habet breuioreȝ ꝙ ſiniſtram: ⁊ ideo ſemper claudicat dum incedit. Sic vere multi ſunt: quorum tybie dextre.i. affectꝰ ⁊ deſideria bonorum eternorum ſunt valde breues: q; ſcȝ parum cogitant de eternis: tybie vero ſiniſtre.i. affectus ſupernorum ſunt in eis valde lōgi: q; ſcȝ ad multa deſideranda ⁊ affectanda ſe extendunt. Et ideo tales vt cōmuniter in moribus ſunt claudicantes. De iſtis ergo dicitur zacha.xj. Brachium eius dextrum eradicabitur ⁊ ſiccabitur: ⁊ oculus eius dexter tenebreſcēs obſcurabitur. Nota adhuc ꝙ per dexteram quandoq; intelligitur gloria eterna: per ſiniſtram gloria temporalis: ſicut Prouerbio.iij. dicitur. Longitudo dieruȝ in dextera eius: ⁊ in ſiniſtra illius gloria ⁊ diuitie ⁊c. Sufficit.

Dyabolus.

Cum de dyabolo ⁊ eius fraudibus plurima poſſunt dici: tamen in diuerſis titulis: ſcȝ de tentatione: deceptione: nocere: hoſte: inimico: dracone: aduerſario: ⁊ ſimilibꝰ fit mentio de eius. A

Subtilitate viuaci.
Crudelitate voraci.
Iniquitate fallaci.

Cum reuera ipſe ſit ſubtilis ⁊ malicioſus quia ſicut dicit̄ Sapien.iij. Malicia dyabolica intrauit mors in orbem terrarum. Crudelis ⁊ pernicioſus: quia ipſe eſt aduerſarius veſter dyabolus qui tanꝙ leo rugiens circuit querens quem deuoret.j. Petri.v. Deceptor ⁊ inſidioſus. Unde apoſtolus monet induere armaturam dei vt poſſimus ſtare aduerſus inſidias dyaboli Ephe.vj Ideo cum de eius natura: officio ⁊ damnatiōe tractare magis ſit theologicum ꝙ morale: de eo ſuperſedeo quo ad preſens. Hoc ſolum addens ſm̄ Petrum Rauen̄. vbi tractat illud Mat.iiij. Ductus eſt ieſus in deſertū vt tētaretur a dyabolo. Dyabolus mali actor nequitie origo: rerum hoſtis: corruptor ſeculi: ſemper hominis inimicus: laqueos tendit: lapſus parat: foueas fodit: aptat ruinas: ſtimulat corpus: pungit animas: cogitationes ſuggerit: immittit iras: dat virtutes odio: vitia addit amori: errores ſerit. diſcordias nutrit: pacem turbat: affectus diſſipat: humana violat ⁊ diuina tentat. B ¶ Igit̄ omiſſo de dyabolo reali humani generis inimico: dicamꝰ de dyabolo morali.i. de peccatore quolibet vel iniquo. Moraliter ergo dyabolus ſignat quēlibet peruerſum hominem ⁊ iniquū Johā. vj. Unus ex vobis dyabolus eſt. Sicut enī dyabolus

Ayuntamiento de Madrid

habet naturam inuiſibilem: maliciam immutabilē: habet etiam ſeuitiam immitigabilē. Sic vere immūdi ⁊ peruerſi.ſ.peccatores ſunt inuiſibilis apparentie ſicut patet de luxurioſis qui in occulto faciunt facta ſua. Uſurarij etiā contractus ſuos faciunt in occulto quia oīs qui male agit odit lucem Joban. iij. Itē ipſi ſunt immutabilis malicie: obſtinati ſunt in peccatis ſuis ⁊ in ipſis continue perſeuerant. j. Joban. iij. Ab initio diabolus peccat ⁊c. Item ipſi ſunt immitigabilis ſeuitie: q2.ſ.vicinos ſuos ⁊ pauperes crudeliter perſequuntur. vnde. j. Petri. v. Aduerſarius veſter dyabolus tanq̄ leo rugiens circuit querens quem deuoret. Tales enim habent in mente malignitatē: aduerſarius inquit: quia ſicut dicitur. j. Theſſaloni. ij. Deo non placent ⁊ omībus hominibus aduerſantur. Habent in animo crudelitatem. Leo rugiens Amos. iij. Leo rugiet quis non timebit. Item habent in laborādo ſedulitatem. Circuit inquit. Ideo dicit Job. j Circuiui terram ⁊ perambulaui eam. Item in malignando habent rapacitatem: quia querit quē deuoret. Unde Abacuch. iij. Exultatio eorum ſicut eius qui deuo-
C rant pauperem in abſcōdito. ¶ Et ſic dico q̄ mali dicuntur diaboli

Propter patrem quem imitantur.
Propter fraudes quas machinantur.
Propter iras quas operantur.
Propter penas ad quas ſeruantur.

Iſti enim ſunt dyaboli imitatores Johā. viij. Uos ex patre dyabolo eſtis. Item iſti ſunt fraudium imitatores vnde Mat. xvij. Inimicus qui ſeminauit ʒiʒania eſt dyabolus. Item iſti ſunt infideliū operatores. Apocalip. xij. Ue terre ⁊ mari quia deſcendit ad vos dyabolus habens iram magnam. Item iſti ſunt vel erūt penarum toleratores.ſ.ignis eterni: q2 ſicut dicit Matthei. xxv. Ignis eternus paratus eſt dyabolo: ⁊ angeli eius ⁊c. Sufficit.

A **Dyadema.** Nota q̄ dyadema idem eſt q̄ corona regis: ⁊ ſignat generaliter excellentiam: gloriam: ⁊ honorem. Et quia duplex eſt gloria.ſ.temporalis ⁊ eterna. Infima pariter ⁊ ſuperna: ideo poſſumus diſtinguere de duplici dyademate Dico ergo q̄ eſt diadema ſupernale qd̄ eſt appetendū Et dyadema temporale glorie: qd̄ eſt contemnendum Appetamus ergo dyadema glorie ſupernalis. Sicut enim reges ⁊ regine in ſignū autoritatis ⁊ maieſtatis dyademate coronantur. Sic ſancti ⁊ ſancte coronant ⁊ honorātur dyademate paradiſi. Figura ad hoc Heſter. j. vbi rex Aſſuerus poſuit dyadema ſup caput regine vt oſtenderet cunctis populis illius pulcritudinem. Sicut enim in dyademate regio ſunt plures lapides precioſi: ſic in dyademate paradiſi ſunt plura particularia gaudia: ⁊ multe glorie ſpeciales. De quolibet autē ſancto poteſt dici illud Canti. iij. Uidete regem Salomonem in dyademate. Ubi habet q̄ iſtud dyadema.ſ.gloria eterna.

Habet mirabilē qualitatē: nō admiratiue dr̄ Uidete.
H3 notabilē dignitatē: q2 q̄libet eſt rex. Regē inqt.
H3 amabilē caritatē: q2 q̄libet eſt ſalomō.i.pacificus

Ideo de talibus dicitur Sapien. v. Accipiēt.ſ. iuſti regnum decoris ⁊ dyadema ſpeciei de manu domini. Uide iſtam autoritatem diuiſam ⁊ proſecutam ſupra vbi accipere. Iſtud eſt dyadema ardenter appetendum.

B ¶ Secundo dico q̄ eſt aliud dyadema: qd̄ eſt prudenter contēnendum: ⁊ iſtud eſt dyadema glorie temporalis quo mali.ſ.coronantur. Baſiliſcus enim q̄uis ſit ſerpēs venenoſiſſim9: eſt tamē candido circulo ad inſtar dyadematis coronatus. Rex enim ſerpentiū dicitur: q2 in venenoſitate alijs omnibus antefertur. Sic vere peruerſi peccatores q̄q̄ pre alijs veneno criminis ſint imbuti ſunt tamen pre alijs dyademate mūdi glorie inſigniti. Reges eī ſunt ſerpentium.i.aliorū peccatorum ⁊ quanto plura habent in ſe vitia tāto plura habent dyademata. Figurati Apocalip. xij. in illo dracone qui inſidiabatur cuidā mulieri pregnanti: q̄ habebat ſeptē capita ⁊ ſeptem dyademata. Sic pro certo dracones.i.inflāmati: cupidi ⁊ auari: q̄ nō ceſſant mulieribus ⁊ ſimplicibus inſidiari: maxime quādo ipos pregnantes ⁊ diuites viderint atq3 plenos. Tales ergo dico habēt plura capita.i.plures magiſtros: ⁊ plura etiam dyademata: ⁊ plures dignitates: prebendas ⁊ officia. Unde. j. Macha. xj. Impoſuit duo dyademata capiti ſuo. Sic ergo patet q̄ eſt quoddā dyadema glorie temporalis: qd̄ eſt contemnendū. Et eſt glorie dyadema ſupernalis: quod eſt appetendum. Uide ſuperius de corona.

Dicere. Nota q̄ dicere idē eſt qd̄ conceptū men- A
tis vbaliter producere. Siue dicere idē eſt q̄ narrare: loqui: perorare: ⁊ pronūciare. Et eſt differentia inter dicere diuinum ⁊ humanū. Dicere eīm diuinum

Habet virtutem imperatiuam.
Habet virtutem demonſtratiuam.
Habet virtutem operatiuam.

Habet dico virtutem imperatiuam: ideo eſt ei obediēdum. Unde Joban. ij. Omnia quecunq3 dixerit vobis facite. Item habet virtutem demonſtratiuā. Ideo eſt ei prompte credendum: ſicut Luce. xix. Inuenerunt ſicut dixit Jeſus. Et Luce. xx. Omnia recta dicis ⁊ doces. Item habet virtutem operatiuam: ideo ei eſt acquieſcendum ps. Quoniam ipſe dixit ⁊ facta ſunt ipſe mandauit ⁊ creata ſunt. Dicere vero humanā habet contrariam naturam

Nō enim eſt imperatiuū propter carentiā dignitatis
Nō eſt demōſtratiuū ꝓpter carentiā veritatis.
Nō eſt operatiuū ꝓpter carentiā poteſtatis.

¶ Nota q̄ dicere idem eſt qd̄ aliquid cū deliberatiōe B
proferre: ⁊ ſic dicere eſt idem qd̄ deliberare: proponere denunciare: aliquid ordinare. Et ſic loquitur ps. Dixi cuſtodiā vias meas: vt nō delinquam in lingua mea. Signat etiam aliquid cum autoritate ſtatuere vel edicere: ſicut de xp̄o legitur: q̄ ipſe dixit Luce. vij. Adoleſcens tibi dico ſurge. Nota ergo q̄ cum deliberatione ⁊ ordinato propoſito aliqua ſunt dicenda: vc3

Deuote orationes.
Culparum confeſſiones.
Utiles inſtructiones.

¶ Dicamus igitur humiliter orationes Dauid i ps. Ego dixi domine miſerere mei ſana aīam meam: quia peccaui tibi. Item dicamus ſubtiliter confeſſiones ps. Dixi confitebor aduerſum me iniuſticiā meā domino: ⁊ tu remiſiſti impietatem peccati mei. Item dicantur vtiliter inſtructiones Luce. xx. Omnia recte dicis ⁊ doces. Uide de dicere in alijs titulis: vbi agitur de adulatiōe Detractione. Locutione. Confeſſione. Oratione. Satiſfactione: quia omīa iſta pertinēt ad dicere: ⁊ ideo C
breuiter tranſeo. ¶ His ergo premiſſis cu3 in ſcriptura inueniatur dicere dei. Dicere iuſti. Dicere impij. Dicere dyaboli. Dicam q̄

Deus dicit verba magnifica.
Juſtus dicit verba verifica.
Impius dicit verba falſidica.
Diabolus dicit verba venefica.

Eſt ergo vnu3 dicere dei qd̄ eſt magnificum. Suu3 eīn dicere eſt ſuū facere: ⁊ merito: q2 ipſe dicit mediāte verbo ſuo.i.filio: de quo loquitur Joban. j Omnia per ipſu3 facta ſunt ⁊ ſine ipſo factum eſt nihil. Et vt breuiter tranſeā notabo q̄ deus dicit ⁊ docet

Uerba potentie cuncta producendo.
Uerba clementie malos conuertendo.
Uerba iuſticie malos ſubuertendo.
Uerba modeſtie pacem diligendo.
Uerba munificentie magna promittendo.

Qd̄ ab ipſo dicantur verba potentie patet Gene. j. vbi dicit. Dixit quoq3 deus. Fiat lux. Fiat firmamentū ⁊c. Et factū eſt ita ⁊c. Itē q̄ ipſe dicat verba clemētie ſeu indulgētie ⁊ venie. Patet Joelis. ij. Hec dicit dñs ⁊c. Conuertimini ad me in toto corde veſtro. Itē q̄ dicat verba iuſticie: ptʒ in ps. Dixit dñs ex baſan ꝯuertam:

cōuertam

Ayuntamiento de Madrid

conuertam in profundum maris. Cõuertam inquit
id eſt ſubuertam. Et Hiere. xxxix. Dixit dominus pec
catoribus. Ecce mittã eis gladiũ: ⁊ peſtem: ⁊ famẽ ⁊c.
Iſta enim ſunt verba rigoris ⁊ iuſticie. Itẽ ꝙ dicat ver
ba pacis ⁊ modeſtie ptꝫ Eſa. lxvj. vbi dicitur. Hec di-
cit dominus. Ecce ego declinabo ſuper hieruſalẽ q̃ſi
fluuium pacis. Item ꝙ ipſe dicat verba gratie ⁊ large
munificẽtie: patet Joel. ij. vbi dicitur. Reſpõdit dñs
populo ſuo ⁊ dixit ei. Ecce ego mitto vobis frumentũ
⁊ oleum ⁊ vinum: ⁊ replebimini in eis. Iſtud eſt ergo
D dicere dei quod eſt magnificum. ¶ Secundo dico ꝙ
eſt dicere iuſti qđ eſt veridicũ. Et nota ꝙ iuſt⁹ ſtudet

Verba laudis ⁊ iubilationis.
Verba precis ⁊ deprecationis.
Verba timoris ⁊ meditatiõis.
Verba feruoris ⁊ contẽplatiõis.
Verba ſapiẽtie atqꝫ diſcretiõis.

Dicit ergo iuſt⁹ verba laudis et exultatiõis p̃s. Pſalmũ dicite
nomini eius: date gloriam laudi eius Item verba pre
cis atqꝫ orationis Joe. ij. Plorabunt ſacerdotes mini
ſtri dñi ⁊ dicent. Parce domine parce populo tuo ⁊c.
Item verba profunde meditationis: ſcꝫ loquendo de
morte et inferno ⁊ ſimilibus Eſaie. xl. Et dixi. Quid
clamabo. Omnis caro fenum Et Dauid in pſalmis.
Ego dixi in exceſſu meo omnis homo mendax. Item
verba feruentis contemplationis p̃s. Ego dixi. Quis
dabit mihi pẽnas ſicut columbe: ⁊ volabo ⁊ requieſcã
Item verba ſapientie ⁊ dilectiõis Prouerbio. vij. Dic
ſapientie ſoror mea es: ⁊ prudentiam vocaui amicam
E meã ⁊ cetera ſimilia. ¶ Sed tertio dico. ꝙ inuenit̃ di-
cere impij qđ ẽ peſtificũ ſeu falſidicũ. Et ſic notabo ꝙ
mali dicunt

Verba fallacie vera relinquẽtes.
Verba nequicie ſemꝑ delinquẽtes.
Verba ſuꝑbie alta preſumẽtes.
Verba ignauie vana intuẽtes.
Verba ſtulticie deũ blaſphemãtes.
Verba ſeuicie pauꝑes grauãtes.
Verba malicie mẽtẽ obſtinãtes.
Verba luxurie carnẽ impugnãtes.

Dico ergo ꝙ mali dicunt v̾ba fallacie vera relinquẽ-
do. Eccli. xij. Ab immũdo quis mũdabitur: ⁊ a mẽ-
dace quid veri dicetur. Item dicunt verba nequicie ſem-
per delinquẽdo. p̃s. Dixit iniuſtus vt nõ delinquat in
ſemetipſo: nõ eſt timor dei ante oculos. Itẽ dicũt ver-
ba ſuꝑbie alta ambiẽdo. Eſaie. xiiij. Dicebas in corde
tuo. In celũ conſcendã: ſuper aſtra celi exaltabo ſoliũ
meũ. Itẽ dicũt verba ignauia: ſe nõ mouẽdo ſeu vane
metuẽdo. Prouer. xiij. Dixit piger leo eſt in via occi-
dendus ſum. Item dicunt verba ſtulticie deũ blaſphe
mando p̃s. Dixit inſipiens in corde ſuo nõ eſt deus.
Item dicunt verba ſeuicie pauperes grauando. Exo.
xv. Dixit inimicus perſequar ⁊ cõprehendam ⁊ diui-
dam ſpolia: implebitur anima mea. Item dicunt ver-
ba malicie aures obturãdo Hiere. xxij. Locutus ſum
ad te: in abundantia tua dixiſti non audiam. Itẽ di-
cunt verba luxurie carnem impugnãdo Eccſ. ij. Di-
xi in corde meo vadã ⁊ affluã delitijs ⁊ fruar bonis: ⁊
ſic potes multiplicare de malo dicere quantũ volue-
F ris. Iſtud eſt ergo dicere impij qđ ẽ peſtificũ. ¶ Quar
to dico: ꝙ inuenitur dicere diaboli qđ eſt veneficum.
Dyabolus eñ per ſuũ dicere ſemper intendit aiam in
uenenare: mala ſuggerendo ⁊ fallaciter decipiendo.
Sicut de eua apparuit: de qua dicitur Geñ. iij. ꝙ ſer-
pens dixit ad mulierem. Nequaq̃ moriemini: ſed eri-
tis ſicut dij ſcientes bonum ⁊ malum ⁊c. Sufficit: qꝛ
in locis varijs fit mentio de dicere ⁊c.

A **Dies.** Nota ꝙ dies nihil aliud eſt loquẽdo na-
turaliter q̃ latio ſolis ſuper terram. Dies
enim dicitur illud ſpacium temporis: quod per ſolis
preſentiam illuminatur. Sicut nox dicitur illud ſpa-
cium temporis quod per ſolis abſentiam obſcuratur.
Moraliter autem accipiendo dico: ꝙ dies quadrupli
citer dicitur in ſcriptura. Signat enim dies in bono ⁊
in malo. In bono enim ſignat gratie ſinceritatem et
glorie felicitatem. In malo vero deſignat preſentẽ pro
ſentem proſperitatem ⁊ futuram aduerſitatem. Dico
igitur ꝙ per diem ſignificatur ſtatus gratie Prouer
bio. iiij. Juſtorum ſemita quaſi lux ſplendoris pro-
cedit ⁊ creſcit vſqꝫ ad perfectam diem. Item per diem
deſignatur ſtatus glorie p̃s. Hec eſt dies quam fecit
dominus exultemus ⁊ letemur in ea. Item per diem
intelligitur preſens proſperitas. Vnde Hierem. xvij.
Diem hominis nõ deſideraui Et in p̃s. dicitur de die
preſentis vite. Dies enim tanq̃ flos agri ſic efflorebit
Item per diem intelligitur ſequens aduerſitas. ſ. dies
iudicij: de quo Sophonie. j. Dies ire dies illa: dies tri
bulationis ⁊ anguſtie: dies calamitatis ⁊ miſerie: dies
tenebrarũ ⁊ caliginis: dies nebule ⁊ turbinis ⁊c. ¶ Di
camus igitur ꝙ per diem intelligitur ſtatus gratie in
preſenti ⁊ ſtatus glorie in futuro. Et ideo ſicut videm⁹
ꝙ aues nobiles diligunt diem: ita ꝙ de die non de no-
cte volitant ⁊ querunt ſibi predam. Aues vero ignobi
les ⁊ diem ⁊ claritatem ipſius deteſtantur. In nocte ve
ro volitant ⁊ delectantur. Sic vere nobiles atqꝫ boni
in claritate dei ⁊ gratie ⁊ glorie delectantur: ⁊ in ipſo
opera ſua ſpiritualia operantur Johã. ix. Me oportet
operari donec dies eſt. Mali vero ⁊ ignobiles de die
gratie ⁊ glorie parum curant. In nocte vero preſentis
proſperitatis omnimode delectant̃ p̃s. Poſuiſti tene
bras ⁊ facta eſt nox: in ipſa pertranſibunt omnes be
ſtie ſilue. In die ergo gratie debemus modo manere:
vt finaliter poſſimus ad diem glorie peruenire: vt ſic
dies diei eructet verbũ: ⁊ vt dies ſuper dies regis adij-
ciantur: ⁊ ille qui intus eſt homo noſter de die in diem
renouetur. De talibus ergo diem gratie diligentibus
⁊ ad diem glorie feſtinantibus poteſt intelligi illud. j.
Theſſa. v. Omnes eñ filij lucis eſtis ⁊ filij diei. ¶ Et B
aduerte ꝙ ſicut dies habet in ſe ſplendorem cognitio-
nis lucis feruorem ⁊ decorem. Sic vere ſtatus gratie
⁊ glorie habet ſplendorem cognitionis. Lucis inquit.
Habet feruorem dilectiõis. filij. Habet decorem per-
fectionis: diei inquit. Eſt igitur ibi cognitionis ſplen
dor: quod oſtenditur cum dicitur Lucis. Lux enim ſo
lis de die ſplendet non de nocte. Sic lux vere ſapiẽtie
cognitionis ⁊ veritatis in die gratie ⁊ glorie inuenit̃:
non in nocte turbulentie peccatoris. Paradiſus eñ
⁊ etiam ſtatus ꝑfectionis eſt ſicut ether qui eſt pars
orbis ſurſum eleuata: in quo planete habitare dicunt̃
vbi ſcꝫ perpetua dies eſt: qꝛ ſcꝫ ibi vmbra terre que ha-
bet noctem introducere nõ aſcendit ſm̃ Iſido. Sic ve-
re ſtatus perfectionis: ſiue in via ſiue in gloria habet
diem clare cognitionis in eternum. Non enim patiũ
tur noctẽ ignorantie vel erroris: optime enim ſciunt et
vident cuncta que pertinent ad ſalutem: ⁊ hoc quia a
ſeptem planetis: id eſt a ſeptem donis ſancti ſpiritus
illuſtrantur: ⁊ ab vmbra terre. i. amore terrenorũ q̃ ad
eos non aſcendit nunq̃ mentaliter obſcurantur: ⁊ ſic
nox ignorantie vel peccati in ipſis nullatenus genera
tur. Lucis inquit De iſta ergo luce ⁊ die dicitur Joh.
xj. Qui ambulat in die non offendit: quia lucem hui⁹
mundi videt. Vbi nota ꝙ iſta dies habet

In motu fortitudinem. Ambulat.
In actu rectitudinem. Non offendit.
In viſu certitudinem. Videt inquit.

De illa etiam die dicitur Rom. xiij. Nox preceſſit dies
autem appropinquauit. Sequitur. Et induamur ar-
ma lucis. Talis dies ꝓ certo chariſſimi non eſt in hoc
mundo: quia vere lux clare cognitionis ibi nullaten⁹
refulget. Ibi enim eſt nox ⁊ non dies. Ibi obſcuritas ⁊
non claritas. Ibi eſt falſitas ⁊ non veritas. Ideo dicit̃
Johan. xj. Qui ambulat in nocte offendit: quia neſcit
vnde veniat aut quo vadat. Dies ergo gratie ⁊ glorie
habet cognitionis ſplendorem. Lucis inquit. ¶ Se- C
cundo dico ꝙ iſta dies habet dilectionis feruorem: qđ
oſtenditur cum dicitur. filij. filius enim dicitur: ⁊ eſt
nomen amoris. Amat enim naturaliter patrem ſuũ
⁊ a patre ſuo naturaliter adamatur. Sicut enim vide
mus ꝙ dies propter ſolis ꝓſentiam eſt calidior q̃ nox.

Ayuntamiento de Madrid

ſic ſtatus gratie ꝛ glorie propter ſolis iuſticie preſentiam caritatem continet ꝛ feruorem. Filij enim qui ſunt in ſtatu gratie ſe debent diligere ſicut filij eiuſdē patris. Illi vero qui ſunt in ſtatu glorie ſe diligant vt filij ꝛ heredes eiuſdem hereditatis. Filij inquit. Dicūt enim illud Gene. xlij. Omnes filij vnius viri ſumus. Iſta tamen non poſſunt dici de multis: qui ſcꝫ nō videntur eſſe in die gratie: ſed in nocte peccati: q2.ſ. charitatem feruoris non habent: ſed magis peccatorum ſunt frigore congelati. Sicut enim ſolſequium de die propter calorem aperitur: de nocte vero propter frigus claudit ꝛ obſtruitur. Sic illi qui ſunt in die gratie vel etiam glorie ſemper ſunt aperti ad deum per deſiderīū ꝛ amorem. Illi vero qui ſunt in nocte peccati ſemper ſunt clauſi per deſidiam ꝛ torporem. Tales ergo ſunt quaſi lilia que ſunt in tranſitu aque: ꝛ quaſi thus redolēs in eſtatis tempore: id eſt in diebus eſtatis Eccleſia. l. Iſta ergo dies habet dilectionis feruorem. Malachie. iiij. Dies domini ſuccēſa quaſi caminus. ¶ Tertio dico ꝙ iſta dies habet perfectionis decorem. Dici inquit. Homini enim nihil eſt pulcrius vel delectabilius ꝙ ſit dies. Et ideo propter ſpeciem ꝛ decorem dici aues die adueniente habent incipere modulari. Infirmi ſolent ab infirmitate recreari. Homines etiam deuiati ſolent magnis leticijs iocundari. Sic proculdubio chariſſimi illi qui ſunt in ſtatu gratie: deo per gratiarū actiōes modulantur: a peccati infirmitatibus liberantur: ꝛ ab errore deuio reducūtur Quilibet ergo iuſtus ꝛ bonus poteſt dici quaſi arcus refulgens inter nebulas glorie: ꝛ quaſi flos roſarum in diebus vernis. Eccli. l. Ubi nota ꝙ decor iſtius diei ſcꝫ gratie vel glorie conſiſtit principaliter in trib9: ſcꝫ

In apparentia luminoſa. Refulgens.
In opulentia copioſa. Glorie.
In redolentia virtuoſa. Flos roſarum.

Patet ergo ꝙ per diē intelligitur ſtatus gratie et glorie: q2 hic continet. Decorem honeſtatis. Feruorē caritatis. Splēdorē veritatis. ¶ Sꝫ adhuc dico: ꝙ per diē intelligitur ſtatus proſperitatis ſiue etiam vite preſentis. Sicut enim dies in eodem non conſiſtit: immo cōtinue de mane ad meridiem creſcit: de meridie ad veſperam decreſcit. Sic vita humana vel proſperitas hūana nunꝙ in eodem perſeuerat: ſemper em̄ aut creſcit aut decreſcit. Nam ſi in aliquo tempore videatur creſcere: ꝛ ad meridiem alicuius perfectiōis attingere: finaliter decreſcere ꝛ deficere cōpellitur: quouſqꝫ ad noctis: id eſt ad mortis ꝛ aduerſitatis tenebras deuenit. De tali ergo die loquitur Iob. x. Paucitas dierū meorum finietur breui. Et in ps. Defecerunt ſicut fumus dies mei: ꝛ oſſa mea ſicut cremium aruerunt. De tali die loquitur dominus flens ſuper hieruſalem Luce. xix. Si cognouiſſes inquit ꝛ tu ſupple fleres: nūc quidem inquit in hac die que ad pacem tibi: nunc autem abſcondita ab oculis tuis: quia venient dies et circumdabunt te inimici tui vallo: et ad terram proſternent te. Loquitur enim homini qui eſt in die proſperitatis qui non conſiderat de futuris diebus mortis ꝛ aduerſitatis. Iſta ergo dies non eſt deſideranda: nec diligēda: ſicut nec faciebat hieremias Hieremie. xvij. Diem hominis non deſideraui. Ceruus enim quādo eſt pinguis de die non vadit ad paſcua: ſed de nocte: timet enim ꝙ ſi inueniretur ſe non poſſe fugere ꝛ faciliter caperetur vt dicit Plinius. Sic vere boni ꝛ iuſti gratijs ꝛ virtutib9 impinguati: diem proſperitatis fugiunt ꝛ in nocte aduerſitatis paſcua ſua querunt. Timent enim ꝙ in die proſperitatis per diuerſa peccata a demonibus caperentur ſi ibi indiſcrete vagarent ꝛ morarentur. Dicit enim cum Dauid. Ab altitudine diei timebo. Altitudo diei ſignat altum ſtatum in mundi proſperitate: qui proculdubio eſt timēdus. In iſto em̄ ſtatu

Malorum prauitas effrenatur.
Bonorum claritas obfuſcatur.
Uirtutum puritas deſiccatur.

Dico igitur ꝙ in iſta die effrenatur malorū prauitas: quia vere ſicut ſerpentes plus nocent ꝛ magis ſeuiūt de die ꝙ de nocte: ꝛ pl9 in eſtate ꝙ in hyeme: ſicut dicit Iſido. Sic pro certo mali ꝛ ſerpētini plus nocent alijs dum ſunt in die proſperitatis: ꝙ dum ſunt in nocte aduerſitatis. Tunc enim feruor auaricie magis viget et venenum ſue malicie magis mouet: quo ſcꝫ pauperes ꝛ vicinos magis infeſtant ꝛ inuenenant per rapinas. vnde. j. Machabeo. ij. dicitur. ꝙ milites regis antiochi conſtituerunt aduerſus filios iſrael prelium in die ſabbatorum. Effrenatur ergo maloꝝ prauitas. ¶ Secundo dico: ꝙ in iſta die: ſcꝫ in ſtatu proſperitatis obcecatur bonorum claritas. Sicut enim ſtelle de die nō videntur lucere: que tandem de nocte rutilant atqꝫ lucent. Sic vere ſancti dum durat dies vite proſperitatis nō videntur lucere: quia ſcꝫ hodie nigri reputant: ſed finaliter de nocte: id eſt poſt mortem tūc fulgebūt iuſti: ꝛ tanꝙ ſcintille in arundineto diſcurrēt. Sapiētie. iij. Sepe etiam accidit ꝙ in die mundane proſperitatis lucem gratie multi perdunt: quā tamē in nocte aduerſitatis recuperant ꝛ acquirunt. Multi em̄ ſunt ſimiles criſopraſſo qui eſt lapis precioſus: quē ſm̄ Iſido. lux celat ꝛ prodit obſcuritas. De die enim vix apparet: de nocte autem ignei coloris eſt. Sic vere chariſſimi multi ſunt qui in die proſperitatis nihil valēt tepidi enim ſunt ꝛ ſine aliqua claritate Amos. viij. Tenebreſcere faciam terram in die luminis. De nocte vero videtur ignei: quia ſcꝫ per noctem aduerſitatis excitantur: tunc per charitatem fortiter inflammātur. De talibus ergo diebus poteſt dici illud ps. Dies formabuntur ꝛ nemo in eis. Obſcuratur ergo bonorum claritas. ¶ Tertio dico ꝙ in iſto die deſiccatur virtutis puritas. Sicut enim ros qui de nocte deſcendit in die deſiccatur ꝛ perit: ſic gratie ꝛ virtutes que in nocte tribulationis acquiruntur proſperitatis tempore deſtruuntur Amos. viij. In die illa deficiēt virgines pulcre. Sic igitur patet: qualiter dies proſperitatis eſt timenda ꝛ etiam fugienda Sicut enim dies ſemper ad noctem terminatur: ſic proſperitas a nocte peruerſitatis clauditur. Extrema enim gaudij luctus occupat. Prouerbio. xiiij. Unde. j. Machabeo. j. Dies feſti ei9 cōuerſi ſunt in luctum. Tyle enim eſt vltima inſula occeani inter ſeptentrionalem ꝛ occidentalem plagaꝫ vbi dies durant per totam eſtatem ſcꝫ per dimidiū annum. Sed pro certo nox longiſſima ſequitur que per totam hyemem dilatatur. Sic vere chariſſimi illi qui in eſtate preſentis vite continue habent diem proſperitatis: in hyeme mortis continue habebunt noctem aduerſitatis: quia ſcꝫ quantum habent hic de gloria tantum habebunt finaliter de miſeria: quia quantuꝫ glorificauit ſe ꝛ in delitijs fuit: tantum date illi tormētum ꝛ luctuꝫ. Apocalip. xviij. ¶ Sed adhuc ſi vis aliquid de die vel de diebus dicere. notabis ꝙ in ſcriptura multiplices inueniuntur dies: vꝫ Dies

Fluxibilis que cito labitur.
Mutabilis quam turbo ſequitur.
Triſtabilis qua lux excluditur.
Dies Laudabilis qua ſplendor oritur.
Durabilis que lete ducitur.
Damnabilis que nocte clauditur.
Durabilis qua malis ſternitur.
Horribilis qua miſer vritur.

De iſtis aūt diebus tā multiplicibus dico ꝙ eſt dies.

Prima. Uite qua ſumus languidi.
Secunda. Fortune qua ſumus timidi.
Tertia Mortis qua ſumus ſtupidi.
Quarta. Gratie qua ſumus floridi.
Quinta. Glorie qua ſumus fulgidi.
Sexta. Culpe qua ſumus marcidi.
Septima. Iudicij qua ſumus trepidi.
Octaua. Inferni qua ſumus horridi.

¶ Igitur dicam ꝙ inuenitur dies vite que eſt fluxibilis ꝛ cito

Ayuntamiento de Madrid

lis et cito labitur. Uita enim preſens ſicut dictum eſt ſimilis eſt diei:que.ſ.ab ortu ſolis vſq ad occaſum nõ ſtat in eodem ſtatu:nec ceſſat variari ⁊ fluere quouſq termini noctis terminentur. Sic nec vita noſtra Unde iſta eſt ſicut horologium quod ſemper vſq ad certum punctum diſcurrit:⁊ tunc ſubito cadit ⁊ campanellas tangit ⁊ eas circũeundo ſonũ facere cogit. Sic vere vita noſtra ſemper fluit vſq ad punctum prefinitum a patre:ſcʒ ad horam mortis. Tunc enim cadit ⁊ deficit:⁊ campanelle:id eſt amici morientis: per compaſſionem tacti ſonum ⁊ planctum faciunt circa eũ. De diebus ergo vite huius tranſitorie dicitur Job.vij Dies mei velocius tranſierunt ꝙ a texente tela ſucciditur. Et nota ꝙ ipſe comparat vitam tele:que ſcʒ diu ⁊ cum tedio ⁊ difficultate texitur: texta parũ ſeruatur: ⁊ finaliter velociſſime rumpitur aut ſuccinditur. Sic vita ⁊ diu ⁊ difficiliter texta paruʒ durat:⁊ tandem ſubito rumpitur ⁊ euolat Job.ix. Dies mei velociores fuerunt curſore. Dic ſi vis quomodo poete finxerunt ꝙ in inferno erant tria fata: que vitam regebant atq fatabant:⁊ quicquid erat ad vitam pertinens inuiolabiliter ordinabant:que etiam parce per antifraſim ſeu etiam tres ſorores dicebãtur. Dicebatur enim vna nere vel filare:alia texere: alia rumpere. Pro eo ſcʒ ꝙ fataliter vt dicebãt vita in vtero netur:filetur ſeu originetur. In mundo texitur. In fine rumpitur. Eſaie. xxxviij. Preciſa eſt velut a texente vita mea dum adhuc ordirer ſuccidit me. Et ideo de breuitate ⁊ fluxibilitate vite dicitur in ps. Defecerũt in vanitate dies eorum: ⁊ anni eorum cum feſtinatione. Et ſi vis notare de iſtis diebus potes notare ꝙ iſti ſunt Dies laboris. Dies doloris. Dies timoris ⁊c. Patet ergo ꝙ inuenitur dies vite: que eſt fluxibilis ⁊ cito labitur. Uide ſupra in eodem c.ſ. ¶ Secũdo dico ꝙ inuenitur dies fortune q̃ eſt mutabilis: quam turbo ſequitur. Dies enim ſignat proſperitatem: nox vero aduerſitatẽ. Sʒ de iſta die turbida ⁊ mutabili ⁊ nebuloſa: de qua poteſt intelligi illud Michee.iij. Obtenebrabitur ſuper eos
E dies vide ſufficienter ſupra e.ſ. ¶ Tertio inuenit dies mortis: que eſt triſtabilis: quo lux excluditur. Dies enim ſtatum mortis poteſt ſignificare:quia ſicut ros nocturnus in die ↄſumitur:ſic humidum radicale in morte penitus deſiccatur. Et etiam ſunt aliqua animalia que de nocte apparent:de die vero latitant ⁊ diſparent ſicut de ypothamo equo fluuiali: dicit Plinius ꝙ de die latet: de nocte vero ſegetes depaſcitur. Sic vere homo in nocte preſentis vite que obſcura eſt ⁊ nocturna deambulat ⁊ diſcurrit: et ſegetes alienas bonaq terrena aliorum depaſcitur ⁊ corrodit. Inde tamen mortis die abſconditur: ⁊ in aquis miſerie ſepelitur:ita ꝙ amplius non videtur:de quo poteſt intelligi illud Soph.ij. Abſcõdamini in die furoris domini. Iſta eſt igitur dies mortis q̃ procul dubio eſt dies

Subito veniens.
Non cito tranſiens.
Iniuſtos puniens.
Iuſtis proficiens.
In corpus ſeuiens.

Eſt dico dies mortis ſubito veniens Joelis.ij. Prope eſt dies tenebrarum ⁊ caliginis. Item eſt dies nõ cito tranſiens:durabit enim iſta vſq ad diem iudicij quãdo omnes reſurgent ⁊ inimica deſtruetur mors. Tũc enim mortui aſcendent de terra: quia magnus dies iſrael. Item iſte eſt dies iniuſtos puniens. In regionib⁹ enim calidis ⁊ feruẽtibus:ſicut eſt ethyopia dies magis nocet ꝙ proficit corporibus: maxime in eſtate: et hoc propter exceſſiuum calorem. Sic mors magis nocebit malis ꝙ vita :quia ſcʒ ardor damnationis eterne tunc temporis vret eos Eſaie.xxxiij. In illa die viſitabit dominus in gladio ſuo duro ⁊ grandi ſuper leuiathan. Item iſte eſt dies iuſtis proficiens Eccl'ſ.vij. Melior eſt dies mortis die natiuitatis. Melior inqt: ſcʒ iuſtis qui vadunt ad gloriam. Item iſte eſt dies in corpus ſeuiens:quia ſcʒ omnia corpora deuorantur in morte Deutero.xxxij. Iuxta eſt dies perditionis ⁊ adeſſe feſtinant tempora. Sequitur. Inebriabo ſagittas meas ſanguine: et gladius meus deuorabit carnes. Patet ergo ꝙ inuenitur dies mortis quo lux excludit Unde Amos.v. Dies illa tenebre ⁊ non lux. ¶ Quar F
to dico ꝙ inuenitur dies gratie qua ſplẽdor oritur. Sʒ de iſta viſum eſt ſupra in principio: vbi ponitur autoritas diuiſa. Sed ſi vis vltra aliquid dicere:dic ꝙ dies accipitur pro ſole veniente. Pro ſole manẽte ⁊ illuminante. Pro ſole redeunte. Sic vere ſtatus gratie ſumitur pro preſentia ſolis iuſticie

Qui venit ⁊ ſe preſentat dum carnem induit.
Qui manet ⁊ illuminat dum mentem imbuit.
Qui redit ⁊ nos renouat dum ſe reſtituit.

Prima fuit dies miſericordie cum ſe exhibuit: de quo Hieremi.l. Ecce dies veniet dicit dominus et viſitabo iſrael. Secũda eſt dies qua nunc ſe exhibet perſeuerantibus. De quo Eſaie.iiij. In die illa erit germẽ domini in magnificentia. Unde etiam de aduentu eius in mentem poteſt dici illud Joh.xx. Cum eſſet ſero die illa vna ſabbatorum: venit ieſus ianuis clauſis ⁊ ſtetit in medio diſcipulorum. ¶ Tertia eſt dies qua ſe reſtituit penitentibus :de quo Amos.ix. In die illa ſuſcitabo tabernaculum Dauid : quod cecidit. De quo etiam Eccli.xlviij. In diebus illis retroredijt ſol:⁊ addidit vitam regi. Igitur dicamus aliquid de iſta triplici die gratie: vcʒ de die

Mundi viſitatiua.
Mentis illuſtratiua.
Morum reparatiua.

Prima ergo fuit dies in qua dominus mundum viſitauit. Et hoc fuit quando poſt mortem legis antique noue legis dies in ipſius ſolis xpi ortu ⁊ preſentia nobis datus eſt Iſte enim fuit dies in quo omnes virtutes ⁊ gratie diuinitus effluxerunt. Dico ergo ꝙ dato ꝙ ſcriptura dicat Malachie.iij.ꝙ nullus proprie poteſt cogitare diem aduentus eius. Et hoc quia ipſe fuit quaſi ignis cõflans:⁊ ſicut herba fullonum nihilominus poſſumus dicere ꝙ iſte fuit dies leticie: in quo angeli cecinerunt dicentes. Gloria in excelſis deo ⁊c. Iuxta illud ps. Hec eſt dies quam fecit dominus exultemus ⁊ letemur in ea. Item iſta fuit dies clare ſcientie: in qua errorum noctes ⁊ caligines defecerunt ps. Dies illuminabitur ſicut tenebre eius ita ⁊ lumen eius:id eſt xpi ꝙ magne errorum tenebre proceſſerunt: ita magna lumina fidei ⁊ ſcientie ſurrexerunt Item iſta fuit dies fiducie: in qua vitiorum infirmitates ſanate ſunt:⁊ virtutes ⁊ ſecuritas ſucceſſerũt. Hierem.xxij. In diebus illis ſaluabitur iuda ⁊ iſrael habitabit confidenter. Item iſta eſt dies miſericordie in qua dona:virtutes ⁊ gratie effluxerunt Joel.ij. In die illa ſtillabunt montes dulcedinem:⁊ colles fluent lac ⁊ mel. Item iſta fuit dies iuſticie in qua pax ⁊ concordie reluxerunt ps Orietur in dieb⁹ eius iuſticia ⁊ abũdantia pacis. Iſta eſt ergo prima dies gratie in qua dominus mundũ viſitauit. ¶ Secunda eſt dies gratie G
in qua dominus mũdum illuſtrauit. Et iſta dies proprie eſt fides noſtra que fuit illuminatiua:⁊ errorum ⁊ hereſum ſublatiua Eccli.l. Sicut luna in dieb⁹ ſuis lucet. Iſta eſt etiam dies clare contemplationis ⁊ ſciẽtie:de qua ſupra eodẽ titulo in principio. Iſta eſt etiã dies virtutum : quia ſcʒ per dies intelliguntur virtutes particulares: que ſimul aggregate annum perfectionis componunt. Uirtutes enim ſunt

Dies pleni.
Dies longi.
Dies boni.
Dies leti.
Dies quieti.
Dies ſalutiferi.
Dies fructiferi.
Dies ſancti.

Sunt dico dies pleni grẽ ſine vacuitate ps. Dies pleni inuenient in eis. Sunt dies longi perſeuerantie longanimitate ps. Uitam petijt a te ⁊ tribuiſti ei longitudinem dierum in ſeculum ſe-

tuli. Sunt etiã dies boni ſine culpe prauitate ⁊ iniqui
tate ps Quis eſt homo qui vult vitam: diliget dies vi
dere bonos. Prohibe linguam tuam ⁊c. Job. xxxvi.
Complebunt dies ſuos in bono ⁊ annos ſuos in glo-
ria. Item ſunt dies leti cum ſpirituali iocũditate ps.
Pſalmos noſtros cantabimus cunctis diebus vite
noſtre in domo domini. Item ſunt dies quieti ſine diſ
cordie peruerſitate ſeu malignitate Eſaie. xxxix. fiat
pax ⁊ veritas in diebus meis. Item ſunt dies ſalutife
ri pleni oĩ ſuauitate: ⁊ ſcti ſpiritus caritate Actuũ. j.
Vos autem implebimini ſpiritu ſancto non poſt mul
tos hos dies. Item ſunt dies fructiferi cum bonorum
omnium vbertate ⁊ fertilitate Prouerbio. ix. Per me
multiplicabuntur dies tui. Et breuiter virtutes ſunt
illi ſpirituales: ⁊ ſancti dies: de quibus dicitur de Da
uid. j. Paralipome. xxix. ꝙ mortuus eſt in ſenectute
bona plenus dierũ diuitijs. Tales ergo dies debem9
appetere: ⁊ eorũ multiplicationem ⁊ numerũ affecta
re ⁊ renouationem ⁊ reparationem eorum humiliter
dicentes illud Trenorũ. v. Innoua dies noſtros ſicut
a principio. Et tamen hodie proh dolor poſſumus plã
gere cum Job. xvij. dicentes. Spiritus meus attenua
bitur: dies mei breuiabuntur ⁊ ſolum mihi ſupereſt ſe
pulcrum. Et bene dicit breuiabuntur: quia. ſ. quanto
ſol magis diſtat a nobis: tanto ſunt dies breuiores.
Patet de ſolſticio hyemali: quod ſumme diſtat a no-
bis: ⁊ ideo breuiſſimos habet dies. Sic proh dolor di-
cam: ꝙ quia ſol iuſticie xps a nobis diſtat propter no
ſtrorum obicem delictorum. Ideo dies virtutum no-
ſtrarum pauci ſunt atꝙ breues Job. xiiij. Breues dies
hominis ſunt. Et in ps. fiant dies eius pauci. Ecce er
go quomodo ſub diebus gratie continentur ipſe vir-
tutes. Et ſi vis dic ꝙ etiam per dies ſignificantur viri
iuſti: quibus. ſ. ſol iuſticie xps ſemper eſt preſens: dies
enim ſtellas occultat ⁊ abſcondit: nox vero ipſas ma
nifeſtat ⁊ prodit. Sic vere iuſtus ſtellas ſuas id eſt vir
tutes ſolet abſcondere per humilitatem. Nox vero. i.
peccator: ſtellas ſuas. i. virtutes ⁊ ſufficiẽtias: ſi quas
habet: ſolet manifeſtare ⁊ oſtẽdere per iactantie ⁊ ina
nis glorie vanitatẽ. Unde Seneca libro morũ. Eſto oc
cultator virtutũ ſicut ⁊ alij vitiorũ. Iſti ergo ſunt dies
pleni: dies longi: dies boni: ſicut ſupra immediate. Et
merito quia iſti ſunt filij illius indefectibilis dei xpi:
de quo. j. Theſſa. v. Omnes vos filij lucis eſtis ⁊ filij
dei. Et nota ꝙ iuſti ſunt dies

Qui perſeuerando continuantur.
Qui exuberando diſcriminantur.
Qui ſeſe docendo erudiuntur.
Qui ſemper creſcendo perficiuntur.

Iuſti enim perſeuerant non deficientes Prouerbio. x.
Iuſtus in eternum non commouebitur. Et in ps. Or-
dinatione tua perſeuerant dies. Et Eſaie. lxv. Scdm
enim dies ligni erunt dies populi mei. Iuſti etiam in
ter ſe differunt alter alterum precuntes Eccli. xxxiij.
Dies diem ſuperat ⁊ lux lucem. Iuſti inſup alterutrũ
ſe informant id eſt in ſcientijs ⁊ moribus inſtruentes ps.
dies diei eructat verbum: ⁊ nox nocti indicat ſcientiã.
Iuſti nihilominus continue creſcunt ſemper in virtu
tibus proficientes Prouerbio. iiij. Iuſtorũ ſemita quaſi
lux ſplẽdens procedit ⁊ creſcit vſꝙ ad perfectum diẽ.
Patet igitur quomodo diuerſimode ſumitur ſecun-
da dies gratie: qua deus ſeculum illuſtrauit. ¶ Sed
B tertio dico ꝙ eſt alia dies gratie: qua deus ſeculum re
formauit. Et iſta eſt dies penitentie: in quo nox pecca
ti recedit. Et lux gratie reſtituitur ⁊ accedit. De talib9
ergo diebus intelligitur illud. ij. Corinthio. vj. Ecce
nunc tempus acceptabile: ecce nunc dies ſalutis. Et
illud Romano. xiij. Nox preceſſit dies autem appro-
pinquauit. Abijciamus ergo opera tenebrarum ⁊ in
duamur arma lucis: ſic vt in die honeſte ambulemus
Ubi notabis ꝙ dies penitentie

Expellit vanitatis errorem.
Generat meritorum ſplendorem.
Diſſipat vitiorum horrorem.
Excutit tarditatis ſoporem.
Excitat probitatis laborem.
Renouat deperditum vigorem.

Preparat venuſtatis decorem ⁊ ſapientiam. Vanita-
tis recedũt errores. Nox preceſſit. Ueritatis ſuccedũt
ſplendores. Dies autẽ appropinquauit. Prauitatis
decedunt horrores. Abijciamus ergo opera. Tepidita
tis pelluntur ſopores. Tenebrarũ inquit. Utilitatis
aguntur labores. Induamur arma. Strennuitatis vi
reſcunt vigores. Lucis inqt. Amenitatis ſplendeſcũt
decores. Sic inquit vt in die honeſte ambulem9. Iſte
ſunt enim ſeptem diei proprietates que ad penitẽtiã
applicantur: q; vcʒ

In die nox finitur.
Lux ſentitur.
Nebula exhauritur.
Sopor excutitur.
Labor ⁊ opus cun-

ctis indicitur. Uirt9
in corpore vigoratur ⁊
renouatur. Et omnia
honeſta propter lucrũ
⁊ preſentiam hominũ
tunc melius perpetrantur. Dicam ergo ꝙ dies penitẽ
tie falſitatis auellit errorem. Nox inquit preceſſit qua
ſi dicat. De obſcuritate precedentium errorũ nihil eſt
ibi. Conſtat ꝙ homo qui eſt in nocte culpe in multis
errat: quando vero venit ad diem penitentie: errores il
los corrigit: ⁊ ab eis ſe preſeruat. Unde illud Joh. xj.
Si quis ambulauerit in nocte offendit: quia lux non
eſt in eo. Item dico: ꝙ dies penitentie veritatis conti-
net ſplendorem. Dies inquit appropinquauit. In die
enim apparent vie recte que in nocte non apparent.
Sic in ſtatu penitentie multe vie ſalutis apparẽt. Sa
pientie. x. Iuſtum deduxit dominus per vias rectas ⁊
oſtendit illi gloriam dei. Sequitur. Fuit illis in vela-
mento diei: ⁊ in luce ſtellarum per noctem: ⁊ tranſtu-
lit eos per mare rubrum. i. per amaram penitentiam.
Item dico ꝙ dies penitentie prauitatis conſumit hor
rorem. Abijciamus inquit. Conſtat ꝙ nubes ⁊ nebu-
le ⁊ groſſities aeris que in nocte inualuerãt: de die cõ-
ſumuntur. Sic nebule peccatorum in die penitẽtie de
ponuntur Eſaie. ij. In die illa ydola penitus conterẽ-
tur. Sequitur. In die illa proijciet homo ydola ⁊c:
id eſt peccata. Item dico: ꝙ dies penitẽtie tepiditatis
excutit torporem. Opera inquit tenebrarum. Opera
enim tenebrarum. i. opera noctis: ſunt dormire ⁊ iace
re. De die autem minus dormitur. Sic ſtatus penitẽ-
tie non eſt vt per pigriciam dormiamus: ſed vt potius
per diligẽtiam vigilemus: ⁊ tenebrarum opera. i. pigri
ciam ⁊ ſomnolentiam expellamus: vt ſic nobis poſſit
dici illud. j. Theſſa. v. Omnes vos filij lucis eſtis: ⁊ fi
lij dei. Et poſt. Nos autem qui diei ſumus ſobrij ſu-
mus. Item dico ꝙ dies penitentie vtilitatis imprimit
laborem. Induamur inquit arma. Arma enim induũ
tur ad labores ſuſtinendum. Conſtat enim ꝙ dies ma
gis eſt ordinatus ad laborem ꝙ nox: ſic ſtatus penitẽ-
tie ps. Operamini donec dies eſt. Induamur ergo ar-
ma ſcʒ penitentie ad militandum contra hoſtes ſpũa
les: vt ſic perfecte concertamur ad dñm: ⁊ de vitijs in
virtutes immutemur dũ contra vitia preliamur. Job
xiiij. Cunctis diebus quibus nunc milito: expecto do
nec veniat immutatio mea. Induamur inquit. ſ. cili-
ciũ ⁊ ieiunia. Unde Jone. iij. dicitur: ꝙ poſt ꝙ Jonas
predicaſſet dicens. Adhuc quadraginta dies ⁊ niniue
ſubuertetur. Audiens rex niniue deſcẽdit de ſolio ſuo:
⁊ indutus ſacco ſedit in cinere. Saccus enim ⁊ cinis
ſunt arma penitentium. Unde Eſa. xxij. dicitur. ꝙ in
die illa vocauit dominus ad fletuʒ: ⁊ planctum et cal
uicium ⁊ ſingulum ſacci ⁊c. Item dico ſexto ꝙ dies pe
nitentie ſtrẽnuitatis renouat vigorem. Lucis inquit.
Sicut enim lux diei renouat vires corporũ per noctis
frigus ⁊ tenebras depreſſorũ: quod maxime apparet
in infirmis: qui leuius habent adueniẽte die. Sic die
penitentie adueniente: ⁊ luce gratie influente: vigor
anime reparatur: ⁊ infirmitas peccati minuit: ⁊ ani
me debilitas reuelatur: ⁊ ſic anima ad ſtatuʒ priſtinũ
prius per

Ayuntamiento de Madrid

prius per peccatum perditum reſtauratur. Q̄ð etiam notatur in verbo lucis. Uirtus enim lucis arbores ſiccatas omni anno renouat: ⁊ omniū rerum vires vigorat ⁊ ſuſtentat. Exemplum de Paulo Actuū.ix. Quē circūfulſit de celo lux copioſa: qui cum fuiſſet tribus noctibus non manducans neq̧ bibens: tandem baptizatus cōuerſus ⁊ renouatus eſt. Quia reuera quādo lux gratie interius fulget: ⁊ triplex dies.i.triplex penitentie actus: ſcȝ contritio: confeſſio: ⁊ ſatiſfactio per ieiunium cordis arcet: tunc homo ad deum conuertitur ⁊ in moribus penitus renouatur: ⁊ ſpiritualiter reparatur Gene.xl. Tres adhuc dies ſunt poſt quos recordabit pharao miniſterij tui: ⁊ reſtituet te in gradum priſtinū. Tres inquit dies.i.tres penitentie partes. De quo. Exodi.iij. Uiam trium dierum ibimꝰ in ſolitudine vt immolemus domino. Et illud. Johannis.vj. Iam triduo ſuſtinent me nec habent quod manducent. Eſt ergo penitentia: dies ſtrennuitatis renouās vigorem. Item dico ꝙ dies penitentie venuſtatis ſeu amenitatis reparat decorem. In die inq̄t honeſte ambulemus. Conſtat enim ꝙ ſe magis tenet homo honeſte de die ꝙ̄ de nocte. De nocte em̄ ⁊ in obſcuro fiūt multa inhoneſta: q̄ nullo modo fierēt in aperto. Sic vere dico: ꝙ dies penitētie multa honeſte faciēda ſuggerit. Nox vo culpe ĩhoneſta plurima fieri facit. Uñ primo mach.x. Induit ſe ionathas ſtola ſancta in die ſolenni. Stola enim ſancta honeſta eſt conuerſatio. quam ſuper omnia penitentes debēt habere.j. Cor.xiiij. Omnia honeſte ⁊ ſcḋm ordinem fiant in vobis. Patet ergo quomodo dies gratie refertur ad penitētiam mundum reformantem. Ad iſtum clare ſe formantē. Ad virtutem mentem illuſtrantem. Ad gratiam intꝰ influentem. Ad xp̄m carnem aſſumentem. Et ſic dico ꝙ inuenitur dies gratie: qua ſplendor oritur ⁊ iſta eſt quarta dies.

I ¶ Quito vo dico: ꝙ inuenit dies glorie que lete ducitur. Conſtat enim ꝙ dies naturaliter eſt letior ꝙ̄ nox. Solis enim preſentia letificat omnē carnem. Uñ dicit Plinius libro.xij. Quod in inſula tylis que eſt in india: arbor eſt flore roſeo que de ſolis preſentia gaudere videtur. Fertur em̄ ibi ab incolis: vt ait: ꝙ iſta arbor dormit ⁊ vigilat. Nam de nocte claudit ac ſi dormiret: de die ac ſi vigilaret: in ſolis preſentia aperitur: ita ꝙ in meridie penitus dilatatur. Sic vere qui in nocte vite preſentis ſomnolenti: clauſi ⁊ quaſi mortui videntur eſſe: finaliter quando dies eterne claritatis eis aduenerit: euigilabūt: ⁊ corda ſua in dei laudibus dilatabunt: ⁊ in ſolis xp̄i preſentia perpetuo iubilabūt. Eſai.lx. Surge illuminare hieruſalem: quia venit lumen tuum. ⁊ gloria domini ſuper te orta eſt. Sequitur. Tunc videbis ⁊ afflues: ⁊ mirabitur ⁊ dilatabitur cor tuum. Sequitur. Non erit tibi amplius ſol ad lucēdum per diem: nec ſplendor lune illuminabit te: ſed erit tibi dominus in lucem ſempiternā: ⁊ deus tuus in gloriam tuā. Et breuiter nota ꝙ iſta eſt dies

Gaudioſa inſiſtens laudibus.
Copioſa non carens dapibus.
Radioſa infundens ſenſibus.
Glorioſa pollens honoribus.

Q̄ð iſta ſit dies gaudioſa pȝ Eſa.xxvj. In die illa cantabitur canticum in terra iuda vrbs fortitudinis noſtre ſyon: ſaluator ponetur in ea murus. Item ꝙ iſta ſit dies copioſa: patet Johan.ij. vbi dicitur ꝙ die tertia nuptie facte ſunt in chana galilee: Et eſaie.liij. dicitur ꝙ in illa die erit germen domini in magnificētia Item ꝙ ſit dies radioſa ⁊ luminoſa: vbi ſcȝ nihil occultatur beatis: patet Eſaie.lx. vbi dicitur. Non occidet vltra ſol tuus: ⁊ luna tua non minuetur: quia dominus erit tibi in lucem ſempiternam: ⁊ complebuntur dies luctus tui. Item ꝙ ſit dies glorioſa: patet Eſaie.xxviij. vbi dicitur. In illa die erit dominus exercituū corona glorie: ⁊ ſertū exultatiōis reſiduo populi mei.

K Iſta eſt ergo dies glorie q̄ lete viuimꝰ. ¶ Sexto dico ꝙ inuenitur dies culpe: qua malus graditur ſeu q̄ nocte clauditur. Dies enim ad literam ſemper terminatur ad noctem. Sic vere ſtatus culpe ſemper terminatur ad penam eternam. Ipſe enim ſtatus peccatorum ⁊ etiam ipſe peccator dicitur dies

Propter inſtabilem conditionem.
Propter laborem ⁊ afflictionem.
Propter facilem obnubilationem.
Et propter finalem noctis concluſionem.

Sic vere ſtatus culpe vel etiam ipſe impius dicit dies quia inſtabilis in affectibus variatur. Laboribus et tribulationibus vexatur. Faciliter vitijs obnubilatur Et nocte mortis eterne: vt dictum eſt terminat. Prouerbio.xvj. Dies impij ad malum. Et nota ꝙ dies culpe eſt dies

Laboris ⁊ penalitatis.
Fetoris ⁊ calamitatis.
Furoris ⁊ pompoſitatis.
Cruoris ⁊ crudelitatis.
Palloris ⁊ fallacitatis.

Q̄ð ſit dies laboris ⁊ miſerie patet Eccli.xl. vbi dicitur Occupatio magna creata eſt oībus hominibꝰ onus graue ſuper filios adam: a die exitus de ventre matris eorum vſq̧ in diem ſepulture. Item ꝙ ſit dies fetoris ⁊ luxurie patet Ezechie.xvj. vbi loquens dominus illi peccatrici ciuitati: in ſimilitudinem meretricis dicit ſic. In die ortus tui non eſt preciſus vmbilicus tuus: ⁊ aqua non eſt lota in ſalutem: nec ſale ſalita: nec inuoluta pannis: que potiſſime poſſunt referri ad peccatū originale. Item ꝙ ſit dies furoris ⁊ ſuperbie: patet Job.xv. Cunctis diebus ſuis impius ſuperbit. Itē ꝙ ſit dies cruoris ⁊ ſeuitie: patet Eſaie.xij. vbi dicitur. Dies conculcationis ⁊ interfectionis eſt. ⁊ Malach.iiij. Dies veniet ſuccenſa quaſi caminus. Itē ꝙ ſit dies palloris ⁊ fallacie: potiſſime quantum ad hypocritas qui ſemꝑ fallaciter agūt ⁊ aliud videntur ꝙ̄ ſunt poteſt dici illud Job.xvij. Noctem verterūt in diem: quia ſcȝ vitam ſuam que peccatrix eſt ⁊ nocturna: apparere faciunt diurnam. Iſti enim aliud de die pretendūt: ⁊ aliud de nocte faciūt: ſimiles caliſtone puelle q̄ amorem ſuum omnibus promittebat: quando telam ſuā quā texebat compleſſet. Sic tamen procos ⁊ adoleſcētes deludebat: quia quicquid de die ordiebatur ⁊ faciebat de nocte rumpebat ⁊ deordiebatur. Sicut ponit Ouidius Sic vere hypocrite boles deludunt: quia qð de die in apparentia dominū faciunt de nocte.i. in occulto deſtruunt. Nam in aperto faciunt multa bona ſed plura mala in occulto. Hypocrita ergo eſt falſus amicus: de quo dicitur Eccli.vj. Eſt amicus ſocius mēſe: ⁊ non permanet in die neceſſitatis. Iſta eſt igit dies culpe que nocte clauditur

¶ Septimo dico ꝙ inuenitur dies iudicij qua malus terretur. De iſta ergo die L ꝙ terribilis: ꝙ̄ horribilis: ꝙ̄ mirabilis. ꝙ̄ ifugibilis ſeu ineuitabilis ſit: patet in pleriſq̧ ſcripturarum locis: ſicut enim poſſum perpendere. Iſta erit dies

Clara qua cuncta videbuntur.
Equa qua mali cuncti iudicabuntur.
Magna qua cuncti cōgregabuntur.
Aſpera qua leta contriſtabuntur.
Auſtera qua alta conculcabuntur.
Amara qua fortia tribulabuntur.

Iſta eſt ergo dies clariſſime veritatis ad omnia cognoſcendum. vnde iſta dies dicitur reuelationis: q̄ꝛ.ſ. corda ſingulorum ſingulis erunt clara. Unde Roma.ij. In die ire ⁊ reuelationis iuſti iudicij dei: qui reddet vnicuiq̧ iuxta opera ſua ⁊c. Et.j. Corinthio.iij. Uniuſcuiuſq̧ opus manifeſtū erit: dies enim domini declarabit. Item iſta eſt dies equiſſime ſeueritatis ad peſſimos puniendos Judith.xvj. Ue genti inſurgenti ſuꝑ genus meū: dn̄s enim omnipotens vindicabit in eis: in die iudicij viſitabit illos. Iſta eſt dies latiſſime capacitatis ad oīa continendū: ibi em̄ cōgregabunt omnes

Ayuntamiento de Madrid

homines qui ab adam vſqꝫ ad finem mundi fuerunt Joel. iij. Ecce in diebus illis ⁊ in tempore illo congregabo omnes gentes ⁊ deducam illos in vallem Joſaphat ⁊ diſceptabo cum eis. Item iſta eſt dies excellentiſſime poteſtatis ad cuncta ſublimia deprimendum ps. Confregit ſcꝫ dominus in die ire ſue reges cōquaſſabit capita in terra multorū. Item iſta eſt dies amariſſime ſeruitutis ad cuncta fortia tribulandum. Sopho. j. Dies domini amara: tribulabitur ibi fortis. Iſta eſt ergo dies iudicij qua malus ſternit. ¶ Octa-
M uo dico ꝙ inuenitur dies inferni: qua miſer vritur. Tempus enim illud quo damnati viuunt in inferno poteſt dici

Dies indignationis.
Dies ſeparationis.
Dies tribulationis.
Dies deſperationis.
Dies perditionis.
Dies percuſſionis.
Dies combuſtionis.
Dies obliuionis.

Eſt dico dies indignationis: quia ſcꝫ deꝰ perpetuo indignatur damnatis. Hieremi. xviij. Dorſum et non faciem oſtendā eis in die perditionis eorum Item eſt dies ſeparatiōis Separantur enim mali de medio iuſtorum vt mittantur in caminum ignis: ſicut dicitur Mat. xiij. Vñ Amos. vj. Separati eſtis in diem malum: ⁊ appropinquatis ſolio iniquitatis. Item eſt dies tribulationis Soph. j. Dies ire dies illa dies tribulatiōis ⁊ anguſtie: dies calamitatis ⁊ miſerie: dies tenebrarum ⁊ caliginis: dies nebule ⁊ turbinis: dies tube ⁊ clangoris. Sequitur. Et tribulabo homines: ⁊ ambulabunt vt ceci: quia domino peccauerunt. Item eſt dies deſperationis Prouerbio. xxiiij. Si deſperaueris in die anguſtie ⁊c. Item eſt dies ꝑcuſſionis ps. In die illa percutiam omnem equū in ſtuporem. Item eſt dies obliuionis Eſa. xxiij. Vlulate naues maris: quia vaſtata eſt fortitudo veſtra. Et erit in die illa obliuioni eris o tyr ⁊c. Item eſt dies combuſtionis Judith. xvj. Deꝰ in die iudicij viſitabit illos. Dabit enim ignem ⁊ vermes in carnes eorum: vt vrantur ⁊ ſentiant vſqꝫ in ſempiternū: quia ſicut dicitur Eſa. lxvj. Ignis eorum non extinguetur: ⁊ vermis eorum non morietur. Hec igitur ſufficiāt de die ⁊c.

A **Diffamare.** Nota ꝙ diffamare quādoqꝫ ſumitur pro fama diuulgare. ſ. ſicut de illis demoniacis a xpo curatis dicit̄ Mat. ix. ꝙ ipſi diffamauerunt eū per totam illam terram. Et illud. ij. Eſdre. iiij. Quomodo non precellet rex qui ita diffamatur Quandoqꝫ vero ſumitur ⁊ cōmuniter ꝓ famā auferre ⁊ attenuare: ſicut de villico iniquitatis dicitur Luce. xvj. ꝙ quidam habebat villicum et hic diffamatus eſt apud eum ꝙ diſſipaſſet bona ipſius. Sed de hoc vide in diuerſis titulis: ſcꝫ vbi detractio: lingua: dentes ⁊c.

A **Differre.** Nota ꝙ differre quandoqꝫ ſumitur pro quadam inequalitate rerū. Res enim create ſunt in quadam differentia. Vna enī precellit aliam in virtute: ſicut cum dicitur. j. Corint. xv. Stella differt a ſtella in claritate. Omnia enim habēt ſuas proprias differentias per quas ab inuicē diſtinguūtur. Ideo vide de diuidere ⁊ diſtinguere ⁊ ſimilibꝰ Quandoqꝫ vero differre accipitur pro tardatione ſeu dilatione. Et iſtud quandoqꝫ pertinet ad occultā dei ſapientiā: ſicut cum dicitur Deutero. xxxij. Propter iram inimicorum diſtuli: ne forte ſuperbirent hoſtes eorum. Secundū enim ſuā occultā ſapientiā ipſe differt gloriā paradiſi vt ardentius appetatur. Vñ Prouerbio. xiij. Spes que differtur affligit animā: lignū vite: deſiderium veniens. Quandoqꝫ ad deliberatiuā prudentiam pertinet: ſicut illud cathonis. Vindictā differ donec pertranſeat ira. Vnde Prouerbio. xxix. Totū ſpiritū ſuū ꝓfert ſtultus: ſapiēs differt ⁊ reſeruat in poſterum. Quandoqꝫ pertinet ad torporem et deſidiam: qr ſcꝫ mali ſemper procraſtinant ⁊ differūt benefacere: contra illud Eccli. v. Fili ne tardes conuerti ad dñm: neqꝫ differas de die in diem. Sed de iſtis vide ſupra de cras: ⁊ in tabula vbicunqꝫ fit mentio de liberatione: ⁊ ita de tarditate ⁊c.

Difficultas. Nota ꝙ difficultas eſt illud ⁊ difficile dicitur illud quod ad faciendū eſt graue: fieri tamē eſt impoſſibile. Eſt igitur difficultas. A

Nobilis: virtutis excitatiua.
Debilis: vigoris ſuffocatiua
Meriti: maioris augmētatiua.

Dico ergo ꝙ difficultas in quocunqꝫ ſuo genere eſt virtutis excitatiua. Virtꝰ eſt enī de bono ⁊ difficili. Circa enim facilia non eſt virtꝰ: ſꝫ circa difficilia. Non enim eſt virtuoſum facere: qđ eſt facile: ſed potius qđ eſt graue ⁊ difficile. Virtus etiā excitatur: augmentat̄: ⁊ irritatur: quādo ſibi obiectū difficile preſentat̄. Ignis enim tunc fortius ardet: quādo alicuius aque aſpergimine lignū madet. Tūc etiā fortius intellectus acuitur: quando ad imaginandū difficilia occupatur. Etiā virtus animi magis creſcit quādo cōtra ipſum aliqđ arduū ⁊ terribile inualeſcit Et inde eſt ꝙ viri ſtrenui quādo ad ardua ⁊ difficilia facta mittebantur gaudebant: ⁊ ipſa irritatione virtutis difficilia ſuperabāt: patet de iaſone miſſo ad vellus aureū rapiendū. De hercule miſſo ad chimeram occidendum. De perſeo miſſo ad caput gorgonicum ſuccidendum. Iſti enim viri fortes talia difficilia aggrediebantur: in talibus que videbantur impoſſibilia exercitabantur: ⁊ ſic famam ⁊ gloriam perpetuam merebantur. De noſtris etiam martyribus quid dicā qui ſcꝫ ipſam difficultatem mortis pro xpo vilipendebant ⁊ multiplicata virtute: occaſione difficiliū gaudentes ad ſupplicia properabant. Apud homines virtuoſos igitur virtus difficultate acuitur: ⁊ ad ardua fortius animatur. Vnde Grego. in morali. dicit: ꝙ ſicut ignis flatu ꝑmitur vt creſcat. Sic iuſtus aduerſitatibus cōprimitur: vt virtus eius plus vigeat. Pa- B
tet ergo ꝙ difficultas eſt virtus nobilis excitatiua. ¶ Secūdo dico ꝙ iſta eſt virtutis debilis ſuffocatiua Conſtat enim ꝙ modica virtus difficultate deperit: vbi magna irritatur ⁊ creſcit. Nam forti flatu candela extinguitur: vbi ignis magnus fortiꝰ inflāmatur. Reprehendi ergo debent quidā preſumptuoſi ⁊ fatui qui vires ſuas non metientes ardua ⁊ difficilia aggrediunt̄: in quibus multotiens deſtruūtur. Vnde de rachele dicit̄ Gene. xxxv. ꝙ ipſa difficultate partus periclitabatur. Iſta eſt ergo vtutis debilis ſuffocatiua. ¶ Tertio dico ꝙ difficultas eſt meriti ſublimis occupatiua. Conſtat enim ꝙ quāto actus virtutis eſt difficilior: tanto debet eſſe merces maior ⁊ melior. Vnde Grego. in morali. Afflicti terrena perdimus: ſꝫ afflictionem patienter ſuſtinentes celeſtia promeremꝰ. Et ideo bene docet Bernar. in quodā ſermone dicēs ſic Cū ſimꝰ velut in cāpo certaminis in hoc mūdo: q̇ hic dolores: miſerias ⁊ plagas nō acceperit: in futuro glīa nō apparebit. Breuiter cōcludā ſicut cōcludit ſapiēs Eccli j. dicens. Cūcte res difficiles nō pōt eas hō explicare ſmone. Inuenit̄ enī difficultas in addiſcēdo in intelligēdo: in laborādo: i operādo: in ſuſtinēdo: in viuēdo ⁊ moriēdo. ⁊ tñ niſi hō ꝑ difficultates trāſierit eternū premiū nō habebit. Nō coronabit̄ enim vt ait apl's: niſi q̇ legitie certauerit. ¶ De ill' aūt q̄ i ſcriptu- C
ra reputant̄ difficilia poſſuꝫ notare ꝙ difficil' reputat̄

Cognitio ſecretorū.
Correctio ꝑuerſoꝝ.
Subuerſio ꝑfectoꝝ.
Saluatio ſupboꝝ.

De cognitiōe ſecretorū ꝙ ſit difficilis pꝫ Prouer. xxx vbi dr̄. Tria ſunt mihi difficilia ⁊ q̄rtū penitꝰ ignoro. ſ. viā aquile in celo: viā colubri ſuꝑ petrā: viā nauis in medio mari: ⁊ viā viri in adoleſcētia ſua. De correctiōe peruerſoꝝ ⁊ obſtinatoꝝ ꝙ ſit difficilis pꝫ Eccl'i. j. vbi dr̄ Peruerſi difficile corriguntur: ⁊ ſtultorū infinitus eſt numerus. De ſubuerſione etiā perfectorum atqꝫ iuſtoꝝ ꝙ ſit difficilis pꝫ Eccl's. iiij. vbi dicit̄. Funiculus

Ayuntamiento de Madrid

culus triplex difficile rumpitur. Funiculus inquit tri
plex: ideſt iuſtus in fide trinitatis fundatus: tribus
theologicis virtutibus firmatus vel tribus nodis re
ligionis ligatus. De ſaluatione vero ſuperborum et
opulentorum ꝙ ſit difficilis. patet Math. xix. vbi dr̄
Diues difficile intrabit in regnum celorum: quia ſi-
cut dicit Math. x. Facilius eſt tranſire camelum per
foramen acus ꝙ diuitem intrare in regnum celorum.
Diuitem dico ideſt diuitias amantem: diuitijs inma-
le vtentem et diuitijs ſubiacentem ⁊c. Uide infra
vbi facis.

A **Digitus.** Cum digiti ſint illa membra quib⁹
immediatius operamur. Uidetur
ꝙ per digitos poteſt intelligi virtus operatiua. Et
ideo quia deus eſt iuſtus diuerſimode operātur. No
tare poſſumus: ꝙ in ſcriptura reperiuntur diuerſa ge
nera digitorum. Inuenitur enim.
Digitus dei: qui operatur mirabiliter.
Digitus impij: qui operatur dānabiliter.
Digitus iuſti: qui operatur laudabiliter.
Eſt enim digitus dei qui operatur mirabiliter: ideſt:
faciens mirabilia. Et iſte nihil aliud eſt quam virtus
et potentia bonitas ⁊ clementia: ſplendor ⁊ ſapientia
dei patris: hoc eſt dictu. Ipſe ſpiritusſanctus vel ipſe
dei filius benedictus. Digitus enim eſt idem cuꝫ ma
nu. Digitus ex tribus conſtat iuncturis. Digitus fa
cile plicatur et erigitur. In digito vis tactiua ſumme
viget: quia diſpoſitione rerum tangibilium ſentitur:
et in extremitate ſui vngue veſtitur. Talis proculdu-
bio eſt filius dei: in tribus enim conſtat ſubſtan-
tijs ſcilicet deitate: anima et corpore: idem eſt cuꝫ ma
nu: ideſt cum eſſentia deitatis. Per pietatem fuit ſui
plicatiuus: per iuſticiam ſui porrectiuus: per ſummā
ſapientiam diſpoſitionis omnium cognitiuus: et vn
gue ideſt corporea carne ſui in extremitate temporuꝫ
veſtitus: vt de ipſo proprie dicatur illud. Exo. viij. Di-
gitus dei eſt hic. In manu enī ſunt digiti quinꝗ ſcꝫ.
Pollex qui dicitur ſic eo ꝙ preceteris in virtute ꝓpol
leat. Index qui ſic dicitur eo: ꝙ homo cū illo oīa indi
cet ⁊ oſtendat. Medius qui ſic dr̄ eo: ꝙ in manu medi
um locum teneat. Anularis ſic dicit eo ꝙ homo anu
lum in eo deferat. Auricularis qui ſic dr̄ eo: ꝙ hō cuꝫ
illo libentius aures ſcalpat. Sic vere xp̄s dei digitus
dr̄: ⁊ omni digito merito ꝯparatur. Dicitur enim pol
lex quia virtute ⁊ potentia ſumme polluit ⁊ viguit.
Dicitur index: qꝛ inſpirando: predicādo: omnia indi
cauit atꝗ docuit. Dicitur medius: qꝛ mediator dei ⁊
hominum apparuit. Dicitur anularis: qꝛ anulo fidei
nos ſubarauit. Dicitur auricularis: qꝛ doctrinā ſan-
ctam humanis auribus inſtillauit. Igitur bene figu
ratum fuit. Marci. vij. vbi dicitur. Quod xp̄s miſit
digitos ſuos in auriculā muti ⁊ ſurdi: ⁊ expuens teti-
git linguam eius: ⁊ ſic aperte ſunt aures eius: ⁊ ſolu
tum eſt vinculū lingue eius. Quia reuera humanum
genus qd̄ per peccatū ade ſurdum ⁊ mutuꝫ fuerat fa
ctuꝫ: ita ꝙ bonū non poterat dicere vel audire: mediā
te digito dei viui. ſ. dei filio bn̄dicto: ⁊ etiam mediante
ſputo gratie ſanatum eſt ⁊ ſaluatum ⁊ ad loquenduꝫ
⁊ vtilia audiendum reparatuꝫ. ¶ Et notabis ꝙ ſicut
ad ſenſum patet: digitis.

Agimus.	Sic vere dico ꝙ deus pr̄ medi
Pungimus.	ante digito: ideſt ſuo filio bn̄
Ungimus.	dicto Cuncta ꝓducendo agit
Tangimus.	⁊ generat. Malos puniendo
Pingimus	pungit ⁊ vlcerat. Bonos le-

niendo: vngit ⁊ tēꝑat. Uera diſcernendo: tangit ⁊ pon
derat. Mentes inſtruendo: pingit ⁊ alterat.
¶ Dicam ergo ꝙ xp̄s primo mō dicit digitus poten-
tie: qua cūcta generāt. ps. Uidebo celos tuos opa di-
gitoꝝ tuoꝝ. ¶ Scd̄o mō xp̄s dicit digit⁹ iuſticie: quo
mali vulnerāt qd̄. ſ. fiet in iudicio. Luce. xi. In digito
dei deijcio demonia. Un̄ deus pōt dicere illud. Cant.
v. Digiti mei pleni ſunt mirra ꝓbatiſſima. Mirra
enim eſt amara guſtui: ſed odorifera olfactui. Amari
tudinem ⁊ aſperitatem ſignat iuſticie: que. ſ. virt⁹ eſt
valde redolēs ⁊ famoſa ꝗuis ſit ad ſuſtinendū et ad
guſtandū difficilis ⁊ rigoroſa. ¶ Tertio modo xp̄s di
citur digitus miſericordie ⁊ clementie. quo miſer vn-
gitur ⁊ temperat: vnde in mūdificatione precipit ſic
Leui. xvj. de olei ſextario. Tinget digitū dextrū: ⁊ aſper
get oleum contra dominū ſepties. Deus enim intin-
xit digitum ſuū dextrum. i. filium in oleo miſericordie
quo ſepties. i. per ſeptē miſericordie opera vel ſpiritus-
ſancti dona aſpergit ⁊ linit dolores humane miſerie.
¶ Quarto modo xp̄s dicitur digitus ſcientie ⁊ prudē
tie: qua cuncta tanguntur ⁊ cognoſcunt: regunt etiaꝫ
⁊ ponderantur. Unde illud Eſaie. xl. Appendit tribus
digitis molem terre. Xp̄s enim dicitur tres digiti pro-
pter naturā triplicem quam habet vt dictum eſt. Un-
de de eius virtute actiua ⁊ diſcretiua dicitur Leui. viij.
Tincto digito tanget cornua altaris. ¶ Quinto autē
modo xp̄s dicitur digitus: quo cuncta pingunt ⁊ exa
rantur: ſeu quo bona ſcribuntur ⁊ reuelantur. Unde
iſte eſt digitus quo legis tabule ſueı unt ſcripte. Deu-
terono. ix. Iſte etiā eſt digitus quo ſententia condēna
toria contra balthaſar fuit ſcripta: quando digiti dei
apparuerunt ſcribentes in pariete Mane techel pha
res Daniel. v. Quo etiam ſententia abſolutaria ſcri-
pta fuit: quando xp̄s inclinans ſe digito ſcribebat in
terram: vbi deprehenſam in adulterio liberauit Iohā
nis. viij. Patet igitur ꝙ inuenitur digitus dei faciēs
mirabilia. ¶ Secundo dico ꝙ inuenitur digitus im- C
pij qui operatur damnabilia. Digiti enim luporum ⁊
leonum curui ſunt per fallacitatem. Acuti vero per ra
pacitatem. Sunt acuti ⁊ ad faciendum crudelia ꝙ ad
faciendum vtilia magis apti. Sic vere digiti maloruꝫ
ſunt curui per fallacitatem. Apti ⁊ docti ad operādū
omnem iniquitatem Eſaie. lix. Digiti corū pleni ſunt
iniquitate. Et ſi vis notare de digitis ⁊ de operatione
malorum: dic ꝙ iſti ſunt
Digiti extenti: ad alios irridendum.
Digiti diſtorti: ad modicum faciendum.
Digiti multiplicati ſeu ſuperflui: ad vilia peragendū
Digiti debiles ſeu defluı: ad laſſitudinem faciliter in-
curiendum. Digiti mobiles ſeu ſuperflui: ad incon-
ſtanter in eiſdem perſeuerādum. ¶ Dico ergo ꝙ ma-
li habent digitos extētos ad alios deridendū procaci
ter. Ideo dicitur Eſa. lviij. Si abſtuleris de medio tui
cathenam: et deſieris digitum extendere: orietur in te-
nebris lux tua. Item mali habēt digitos diſtortos ad
opera faciendum ignauiter. Unde de pigris ⁊ hypo
critis dicitur Matthei. xxiij. ꝙ ipſi imponunt onera
grauia ⁊ importabilia in humeris hominum: digito
autem ſuo nolunt ea mouere. Item mali habent digi
tos multiplicatos ad ſuperflua peragendum. Unde
ij. Regū. xxj. Fit mentio de quodā viro excelſo qui ha
bebat ſenos digitos in manibus ⁊ pedibus qui a Io-
natha milite Dauid fuit occiſus. Superfluitas enī di-
gitorum ſuperfluitatem denotat affectionum et ope-
rationum. Item mali habent ditos debiles ſeu fragi-
les ad faciliter in bono deſiſtendum. Unde de ſta-
tua Nabuchodonoſor dicitur Danielis. ij. Uidiſti di
gitorum pedum partem teſteam. Item habent mali
digitos mobiles ad inconſtanter in omnibus ſe habē
dum. Unde de malo dicitur Prouerbiorum. vj. ꝙ ipſe
annuit oculis: terit pede: digito loquitur: ⁊ corde per-
uerſo machinatur malum. Patet ergo ꝙ inuenitur
digitus impij qui operatur damnabilia. ¶ Tertio di D
co: ꝙ inuenitur digitus iuſti qui operatur laudabi-
lia. Digitus enim: id eſt operatio iuſti: digito compa
ratur: quia ſcilicet ex tribus iuncturis conſtat inquā
tum ſcilicet omnis operatio iuſti ad triplex tēpus ſci-
licet preteritum preſens ⁊ futurum debite debet ordi-
nari: vel inquantum in debitis numero: pōdere ⁊ mē
ſura debet conſiſtere et fundari. Unde illud Eſaie. xl
Quis appendit molem terre tribus digitis.

Ayuntamiento de Madrid

Et notabis plures digitos ſpūales vicȝ
Digitum ſcientie ⁊ vere cognitionis.
Digitum prudentie ⁊ ſane diſcretionis.
Digitum clementie ⁊ pie compaſſionis.
Digitum potentie ⁊ bone operationis.
Digitum iuſticie ⁊ aſpere caſtigationis.
Habeat ergo digitum vere cognitionis ⁊ ſcientie. Et
iſte proprie eſt digitus fidei: quia ſcilicet ſicut in digi-
to latet vis cognitiua: ⁊ pulſus diſpoſitioniſqȝ corpo-
ris apprehenſiua. Sic fides eſt ille digitus quo medi
ante veritates rerū cognoſcimusqȝ: ⁊ ſine cuius tactu
⁊ actu omnia ſalutaria ignoramus. Unde Joh. xx. di-
cit thomas. Niſi inquit mittam manum meam in la
tus eius: ⁊ digitum meum in locum clauorum nō cre
dam. Sequitur. Infer digitum tuum huc ⁊ noli eſſe
incredulus ſed fidelis. Qui ſtatī perfecte credidit: di-
cens. Dominus meus ⁊ deus meus. ¶ Item habet di
gitum ſane diſcretionis et prudentie. Diſcretio enim
eſt digitus

Quo legem tenemus.	Digito enīȝ ad
Quo bonum docemus.	litteram poſſu-
Quo ſuperflua cohibemus	mus aliquid te

nere: aliquid oſtendere vel docere: aliquid claudere vł
arcere. Digitus ergo diſcretionis legeȝ dei tenet ⁊ poſ-
ſidet. Prouerbio. vij. Liga legē in digitis tuis: ⁊ ſcri-
be eam in tabulis cordis tui. Utilia monſtrat ⁊ edo-
cet. vnde de Johanne baptiſta ſupponit: ꝙ ipſe oſtē-
dit digito ſaluatorem dicens. Ecce agnus dei. Johā. j.
Et Johā. viij. Inclinans ſe digito ſcribebat in terra.
Superflua arcet ⁊ cohibet. Job. xxix. Principes ceſſa
bant loqui: ⁊ digitum ſuperponebant ori ſuo. Iſte eſt
D ergo digitus ſane diſcretionis ⁊ ſcientie. ¶ Iteȝ habet
iuſtus digitum pie compaſſionis ⁊ clementie. Digit⁹
enim aptus eſt ad vnguendum ⁊ ſuauiter ſcalpendūȝ
Sic clementia benigniter vngit ⁊ lenit. Unde de diui-
te in tormentis iacente legitur. Luce. xvj. Quod ipſe
petijt vt lazarus intingeret extremū digiti ſui in aquā
⁊ refrigeraret linguam eius. Potiſſime autem digit⁹
compaſſionis debet ſanguine chriſti inūgi: vt ſcilicet
de paſſione eius clementer compatiamur. vnde Leui.
iiij. Tollet ſacerdos de ſanguine hoſtie ⁊ tanget digi-
to cornu altaris. Altaris enim cornu in quo chriſtus
fuit imolatus eſt crux: que ſcilicet a digito noſtre cō-
paſſionis continue debet tangi. ¶ Item habet iuſt⁹
digitum bone operationis ⁊ potentie ſcilicet virtuteȝ
bene operandi: ⁊ ſpiritualibus hoſtibus reſiſtendi.
Pſal. Benedictus dominus deus me⁹ qui docet ma
nus meas ad prelium ⁊ digitos meos ad bellum. Uñ
etiam de illa bona muliere dicitur. Prouerbio. xxxj.
Quod manum ſuam miſit ad fortia: ⁊ digiti eius ap-
prehenderunt fuſum. Item habet iuſtus digituȝ cor-
rectionis ⁊ iuſticie. Digitus enim vngue armat: quo
ſcilicet quis pungitur ⁊ aliquotiēs laceratur. Sic me
diante iuſticia malos pungimus: ⁊ eos ſi neceſſe eſt
vulneramus vt ſic dicat. Juſtus illud. iij. Regum. xij.
Digitus meus minim⁹ groſſior eſt dorſo patris mei.
Pater meus cecidit vos flagellis ego autem cedam
vos ſcorpionibus. Iſti ſunt ergo quandoqȝ digiti viri
iuſti. Uel ſi vis etiam dic: ꝙ ipſe iuſtus dicitur digit⁹
triplici iunctura. i. fide trinitatis compoſitus ad ope
randum: tangendum: vnguendum ⁊c. ſicut ſupra: de
inde eſt aptus ⁊ diſpoſitus ⁊c. Et nota vnuȝ valde de
digito: quia digitus ante prandiuȝ groſſior eſt ꝙ̄ poſt
prandium. Anulus enim qui ante prandium cum dif
ficultate mittitur: poſt prandium ſine difficultate in
digito ponitur: quod eo contingere poteſt: quia ſum-
pto cibo ſanguis ad ſtomachum pro digeſtione tra-
hitur: ⁊ ſic membrum exterius propter abſentiam iſti
us ſanguinis gracilius reperitur. Talis eſt proculdu
bio vir perfectus: quia reuera cum cibis diuitiarum
⁊ bonorum temporalium vel etiam ſpiritualiūȝ eſt re
pletus: tunc magis humilis ⁊ gracilis reperitur. Bo
ni enim ex aquiſitis diuitijs per ſuperbiam nō inflan
tur: ſed per humilitatem potius attenuantur. Unde
in talibus completur illud. Eccl. iij. Quanto maior
es humilia te. De quolibet ergo tali poteſt dici illđ.
Exod. viij. Digitus dei eſt hic. Ubi nota: ꝙ vir perfe-
ctus operatur cuȝ ſedulitate: ideo dicitur digitus. Co
pulatur cum diuinitate: ideo dicitur digitus dei. Pre
ſentatur in neceſſitate: ideo dicitur eſt hic ⁊c. Sic er-
go patet: ꝙ eſt digitus dei: impij ⁊ iuſti.

Dignus. dignitas.

Nota ꝙ dignus dicitur ille qui ē A
aptus vel congruus ad aliquid habendum vel faciē-
dum: ſiue bonum fuerit ſiue malum. Cum enim cul-
pa ⁊ pena ſibi correſpondeant: poteſt dici ꝙ mali di-
gni ſunt pena ⁊ indigni gloria. Boni vero ſunt digni
gloria: ⁊ indigni pena. Dicamus ergo ꝙ dignum po-
teſt referri ad bonos ⁊ ad malos. Boni enim qȝ om-
nia digne. i. congrue debite ⁊ honeſte faciunt: iuxta
illud. Col. j. Ambuletis digne deo per omnia placen-
tes ideo digni ſunt omni bono. Conſtat enim ꝙ ſm̄
nobilitatem ⁊ dignitatem materie: debet forma nobi
lior ⁊ dignior in eam introduci. ¶ Sic dicam: ꝙ quia
viri iuſti digne ⁊ laudabilit̄ ſe diſponūt: ideo formas
virtutum dignas ⁊ nobiles accipiunt ⁊ accipere digni
ſunt. ¶ Notabis ergo ꝙ iuſti digni ſunt. B

Scripturas aperire.	Dico ergo ꝙ
Pro chriſto interire.	iuſti digni ſūt
Gratiam inuenire.	ſcripturas ape
Ardua diffinire.	rire. Plus. n.
Noxia ſuperare.	pficit ad ſcri
Premia reportare.	pturas intel-
Dulcia deguſtare.	ligendum hu
Cum xp̄o regnare.	militas quaȝ
Honores vendicare.	ſubtilitas pl⁹

ſanctitas quam autoritas. Deus enim ipſas abſcon-
dit a ſapientibus ⁊ prudentibus: ⁊ reuelat eas paruu
lis. Math. xxiij. Ideo cuilibet iuſto ſcientifico poteſt
dici illud. Apoca. v. Dignus es domine aperire libruȝ
⁊ ſoluere ſignacula eius. Item iuſti digni ſunt tormē-
tis interire ſcilicet pro chriſto. Magna enīȝ dignitas
eſt: ꝙ homo a deo eligatur: vt tormentuȝ pro eo patia
tur. Unde Actuū. v. dicitur. Quod apoſtoli ibāt gau
dentes a conſpectu conſilij: qm̄ digni habiti ſunt pro
nomine Jeſu contumeliā pati. Iteȝ dico ꝙ iuſti digni
ſunt gratiam inuenire ſcilicet apud deuȝ vnde Sapi-
entie. iij. dicitur. Quod deus temptauit illos: et inue
nit illos dignos ſe. Nam ſicut dicitur. Sapientie. vj.
Ipſa ſapientia increata dignos ſe circuit querens. Itē
dico ꝙ iuſti ſunt digni ardua diffinire. vnde Sapien-
tie. vij. dicitur ſic. Mihi auteȝ dedit deus dicere ex ſen
tentia: et preſumere digna horum que mihi dantur.
Item dico ꝙ iuſti digni ſunt noxia ſuperare. vnde. ij.
Machabeo. xv. de deo dicitur: ꝙ ipſe dat dignis victo
riam. Item dico ꝙ iuſti ſunt digni premia reportare.
Luc. x. Dignus eſt operarius mercede ſua. Item di-
co: ꝙ iuſti ſunt digni dulcia deguſtare ſcilicet comede
re corpus chriſti. De quo Matth. x. Dignus eſt ope-
rarius cibo ſuo. Dignus enim debet eſſe: ideſt iuſtus
et mundus qui comedit iſtū cibuȝ: qȝ ſicut dicitur: pri
mo. Corinthiorum. xj. Quicunqȝ manducauerit pa-
nem hunc: aut biberit calicem domini indigne: reus
erit corporis et ſanguinis domini. Item dico: ꝙ iuſti
digni ſunt honores vendicare. j. Thimote. v. Qui bñ
preſunt preſbyteri duplici honore digni ſunt cuȝ chri
ſto conregnare: quia ſicut dicitur. Roma. viij. Non
ſunt condigne paſſiones huius temporis ad futuraȝ
gloriaȝ que reuelabitur in nobis. Ueruntamē. Col. j.
dicitur. Quod deus nos fecit dignos in partem for-
tis ſanctorum in lumine. Et. ij. Theſſ. j. Digne habea
mini in regno dei pro quo et patimur. Patet ergo
ꝙ iuſti digni ſunt omni bono. ¶ Sed adhuc dico: ꝙ C
mali digni ſunt omni malo. Nam Sapien. xvj. dici-
tur propter hec et ſimilia paſſi ſunt digne tormenta:
quaſi dicat quia commiſerūt multitudinē peccatoꝝ
digne

Ayuntamiento de Madrid

digne ⁊ iuſte paſſi ſunt multitudinem tormentorum. Unde nota ꝙ mali. Digni ſunt.

Carcere ligari.	Digni ſunt ergo vt in-
Beſtijs lacerari.	cludātur carcere cor-
Gladijs detruncari.	poris et deſidie. Sap.
Sanguine ſatiari.	xviij. Digni quidem
Morte dura necari.	illi carere luce et pati

carcerem tenebrarum. Item digni ſunt vt lacerentur beſtijs carnalitatis: ⁊ luxurie. Sapiē. xv. Illos enim locuſtarum et muſcarum occiderunt morſus: et non eſt inuēta ſanitas anime illorum: quia digni erāt ab huiuſmodi exterminari. Muſce eni et locuſte ſignāt carnis motus. Item digni ſunt vt detruncentur: gladio detractionis et infamie. Judith. vj. Cum dignas gladij mei penas exceperint ipſe ſimul vltioni ſubiaceas. Item digni ſunt vt ſatientur ſanguine crudelitatis ⁊ ſeuicie. Apoca. xvj. Juſtus es domine: quia ſanguinem prophetarum tuorum fuderunt: ſanguinem dediſti eis bibere vt digni ſint. Item digni ſunt vt occidantur morte penarum ⁊ miſerie ſcilicet in inferno Roma. j. Qui talia agunt digni ſunt morte: non ſolū qui talia agunt ſed qui eis conſentiunt. Talibus ergo malis ⁊ ſimilibus mali digni ſunt: ⁊ ſe indignos omnibus bonis reddūt. Et ſi vis dic negatiue: ꝙ mali non ſunt digni. Scripturas ſoluere chriſtum recipere. Bonis ſe iungere. Chriſtum diligere. Celo comedere. Cum chriſto viuere. Dico ergo ꝙ mali indigni ſunt ſcripturas intelligere. Job. j. Non ſum dignus vt ſoluam corrigiam calciamenti eius. Soluere enim calciamenta chriſti nihil aliud eſt: ꝙ intelligere myſteria ſcripturarum ſanctarum. Item non ſunt digni chriſtum in ſacramento altaris recipere. Unde Mathe. viij. Domine non ſum dignus vt intres ſub tectū meum. Item non ſunt digni bonos ſecum habere ſiu colere. Unde Hebr. xj. Enumeratis ſanctis hominibꝰ dicit: ꝙ iſtis dignus non erat mundus. Item nō ſunt digni chriſto adherere: vel cum accedere: ſeu ipſum diligere. Math. x. Qui amat patrem aut matrem pluſquā me: non eſt me dignus. Item non ſunt ad nuptias parati intrare vel comedere. Math. xxij. Nuptie quidem parate ſunt ſed qui inuitati erant nō fuerūt digni. Item non ſunt digni ſempiterne viuere. iob. xxx Uita ipſa putabātur indigni. Et breuiter mali: indigni infames ⁊ viliſſimi reputabuntur. Et ideo dignitatibus eccleſie carere iubentur: iuxta illud. Infamibus porte dignitatum non patebunt. Et a dignitate celeſtis glīe expellent. Daſi. xj. Stabit in loco ſuo viliſſimus ⁊ indignus decore regio ⁊c.

A **Dignitas.** Nota ꝙ dignitas ſumit pro ſtatu eminentie ⁊ honoris: ⁊ pro officio prelature ⁊ dñij magiſtratu: vel etiam qñꝙ pro ipſa bonitate ſufficientia ⁊ autoritate pſone. Et ſic dico ꝙ inuenitur.

Dignitas virtualis.	Dignitas vir-
Dignitas ſecularis.	tualis eſt idē:
Dignitas regularis.	ꝙ bonitas et
Dignitas ſingularis.	ſanctitas pru-

dentia et honeſtas: ſicut dr̄. Prouerbio. xx. Dignitas ſenum canicies. Canicies dico idest: prudentia. Dignitas ſecularis nihil aliud eſt quā dominatio in temporalibus. De qua Prouerbio. xiiij. In multitudine populi dignitas regis: que etiam plerunꝙ malis hominibus conſueuit cōferri: et faciliter ſolet auferri. Hec enim ſepe impijs confertur. Unde Eccleſiaſti. x. dicit Uidi ſub ſole quaſi per errorem egrediens a facie principis: poſitum ſtultum in dignitate ſublimi ⁊ diuites ſedere deorſum. Hec etiam cito perditur ⁊ aufertur. Ezechie. xxiij. Tollam ab eis fortitudinem et gaudium dignitatis. Dignitas regularis eſt dignitas eccleſiaſtica: que ſcilicet bonis hominibus dignis ſcientificis atꝙ ſanctis ſemper debet conferri. Unde de bono prelato dicitur. Eccleſiaſti. xlv. Statuit illi teſtamentum pacis: et principem fecit eum vt ſit illi ſacerdotij dignitas in eternū. Dignitas ſingularis ſeu eternalis eſt excellentia glorie paradiſi: quā: ſcꝫ principaliter deus poſſidet Heſter. x. Rex aſſuerus omnem terram: ⁊ cūctas inſulas maris fecit ſibi tributarias: cuius eſt imperiuꝫ ⁊ fortitudo: ⁊ dignitas ⁊ ſublimitas. De dignitate igitur officio ⁊ prelatura: quomodo ſolis dignis debeant concedi: ⁊ quomodo malis multotiens concedantur: poſſent infinita dici: ſed deficiunt autoritates vocales: ⁊ in infinitis locis mentio fit de illis. Uide ergo de rege: prelato: altitudine: celſū ⁊ alijs titulis ſimilibus ſicut in tabula.

Diligere. Dilectio. Nota ꝙ dilectio quandoꝙ accipitur p omni amore ſiue bono ſiue malo. Accipit enim A quandoꝙ pro amore virtuoſo. Aliquando pro amore vitioſo. Aliquādo pro amore naturali. Aliquādo pro amore ſupernali. Uirtuoſus eſt amor caritatis: de quo dicitur Matthei. xxij. Diliges proximum tuum ſicut teipſum ⁊c. Amor vitioſus eſt amor cupiditatis: de quo Eſaie. j. Omnes diligūt munera: ſequuntur retributiones. Et in ps. Qui diligit iniquitatem odit animam ſuam. Item amor naturalis eſt amor neceſſitatis: quo ſcꝫ homo compellitur naturaliter diligere genitorem: fratrem: amicum ⁊ benefactorem: de quo Eccleſiaſti. xiij. Omne animal diligit ſibi ſimile. Amor vero ſupernaturalis eſt amor diuinitatis: quo. ſ. nos diligimus deum vt creatorem ⁊ conſeruatorem: de quo Matthei. xxij. Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo ⁊c. De dilectione igit qua tenemur deū B diligere: ⁊ qua deus diligit nos aliquid breuiter diſſeramus. Deus diligit oīa que ſunt: quoniam ſua ſunt. Diligit enim iuſtos ⁊ peccatores. Et ſic dicitur Matthei. v. Solem ſuum facit oriri ſuper bonos ⁊ malos Caniculus enim filios ⁊ catulos ſuos ꝙꝙ cecos valde diligit: ipſoſꝙ latratu ⁊ morſu defendit: ⁊ ita cecos ſicut videntes fouet cuꝫ diligentia atꝙ nutrit. Sic pro certo deus catulos ſuos .i. homines ⁊ cecos ⁊ vidētes bonos ⁊ malos valde diligit: ipſoſꝙ per ſuā occultam prouidentiam recreat: fouet ⁊ alit. Sapien. xj. Diliges enim que ſunt: ⁊ nihil odiſti eorum que feciſti. Deum etiam debent omnia diligere. ⁊ cum ſm Ariſtotelē nihil ſit diligibile niſi ſub ratione boni. Sequitur. ꝙ cū deus bonitatem habeat infinitam: in infinitum diligi debet ⁊ in immenſum Joſue. xxiij. Diligētiſſime precauete: vt diligatis dominum deum veſtrum. Boni enim tenētur deum diligere ⁊ amare. Res enim recta cum alia re bene recta faciliter ⁊ immediate poteſt cōiungi: ſicut patet de duabus regulis ſimul coniunctis que immediatiſſime ſe coniungunt. Et quia igitur rectus eſt dominus deus noſter: ⁊ non eſt iniquitas in eo: recti ⁊ iuſti debent cum eo per dilectionem coniungi Cantico. primo. Recti diligunt te. Mali etiam tenentur diligere. Nā catuli ceci matrem ſuam diligūt: ipſam naturaliter cognoſcunt: ⁊ ad eius vbera recurrunt. Sic vere homo ꝙꝙ ſit cecus ⁊ peccator: deuꝫ tamen tenet diligere: ⁊ vt creatorē recognoſcere. ⁊ ad vbera ſue miſericordie reuenire: quia enim deus vt dictuꝫ eſt non dedignatur diligere peccatores: inquātū ſunt ipſius creature: ideo ab ipſis eſt merito diligendus: quia ſicut dicitur Luce. vj. Peccatores diligentes ſe diligunt. Diligamus igitur chariſſimi deum: quia ipſe prior dilexit nos. j. Johannis. iiij. Dicat igitur pro quilibet illud ps. Diligam te domine fortitudo mea: dominus firmamentum meum ⁊ refugium meum et liberator meus. Igitur oſtenditur ꝙ deus eſt diligendus. Quia ſuſtentator robuſtiſſimus: quia fortitudo mea. Quia receptor ſecretiſſimus: quia refugium meum. Quia defenſator clementiſſimus: liberator inquit meus. Deus enim eſt ſuſtentator defluentium. Receptator fugientium. Defenſator ſeu liberator pereuntium. Diligatur ergo deus vt defluentiū ſuſtē- C tator. fortitudo inqt mea: ⁊ refugiū meū ⁊ firmamētū meum. Infirmus enim valde debet diligere baculum

Ayuntamiento de Madrid

fortē quo ſecure poſſit ſuſtentari. Elephas enī ꝗ vult dormire fortem arborem querit cui innititur quādo dormit. Cerui etiam quando volunt aliquez magnū fluuium pertranſire: ſolent fortioribus inniti vt eiꝰ fortitudine ſuſtentari poſſint ⁊ ſecurius tranſfretare. Sic vere nos ꝗ valde debiles ſumus ⁊ infirmi ſumme debemus deum diligere: cuius fortitudo eſt ſicut rhinocerōtis: ſicut dicit balaam. Nume. xxiiij. Ipſi n. poſſumus ſecure inniti per ſpem ⁊ confidentiaz: vt ſic tute poſſimus fluuium huius ſeculi pertranſire. Fortitudo inqͥt mea. Unde in. pſ. Fortitudo mea et laus mea dominus: et factus eſt mihi in ſalutem. Iſta ergo eſt defluentium ſuſtentator. Cantico. viij. Fortis eſt vt mors dilectio. ¶ Secundo diligendus eſt vt fugientium receptator. Refugium inquit. Ceruus enim a canibus infeſtatus ſentiens ſe non poſſe euadere naturali intuitu ſciens hominem animal manſuetum natura ad ipſum vltro refugit vt ſaluetur: vt dicit Plinius. Sic vere cum ſciamus deuz eſſe clemētiſſimum et benignum: ſi canibus: ideſt demonibus vel tribulationibus infeſtemur: ad ipſum debemus refugere per deuotionem: ⁊ ipſius clementiam pijs orationibus implorare dicentes cum. pſ. Deus noſter refugiū ⁊ virtus: adiutor in tribulationibus que inuenerunt nos nimis. Iſte eſt ergo ad ipſum fugiētium receptator. ¶ Tertio diligendus eſt: quia ipſe ē

D defenſator pereuntium ⁊ ſaluator. Liberator inquit meus. Quando enim elephas in foueam cecidit vnde per ſe non poteſt exire: venatorem illum valde diligit: qui ipſum de fouea liberat ⁊ extrahit ipſumq̄ ſequitur ⁊ ei obedit. Sic pro certo cariſſimi cum de fouea peccati exire vel ſurgere non poſſemus: ⁊ venator chriſtus nos clementer eripuerit ⁊ extraxerit: propter hoc ipſuz debemus diligere ⁊ ſibi dulciter obedire. Liberator inquit meus. Unde in pſ. Laqueus contritus eſt ⁊ nos liberati ſumus. Adiutorium noſtrum in nomine domini: qui fecit celum ⁊ terram. Quia igit̄ cariſſimi deus eſt vt dictum eſt: liberator clementiſſimus. Receptator benigniſſimus. Suſtentator robuſtiſſimus: dico ꝙ hic eſt merito diligendus. pſ. Diligite dominum omnes ſancti eius. Beatus ergo vir ꝗ ſuffert tentationem: quoniam cum ꝓbatus fuerit accipiet coronam vite quam repromiſit deus diligentibus ſe. Iaco. j. Iſtud tamen eſt contra multos qui deum non videntur diligere vere: nec eidem per conſtantiā vel fiduciam adherere: ſicut ſunt mūdi peccatores qui deum non videntur diligere: eo ꝙ per diuerſa peccata noſcuntur ipſum offendere: ⁊ dyabolo conſentire. Nemo enī poteſt duobꝰ dominis ſeruire: aut enim vnum diliget ⁊ alterum odiet: aut vni adherebit ⁊ alterum contemnet. Non ſic igitur cariſſimi: ſed deum firmiter diligamus. Iuxta mandatum Auguſt. lib. de ſpiritu ⁊ anima: qui dicit ſic. O quantū debeo diligere dominum meum qui me fecit cum non eram redemit cum perieram: ⁊ eduxit de exilio: redemit de ſeruitio: vnxit me letitie oleo: vocauit me nomine ſuo vt ab vngento dicerer vnctus: et a chriſto dicerer chriſtianus. Et vide ſupra de amore: amicicia ⁊ caritate. ¶ His ergo premiſſis notandum eſt ꝙ deus eſt di-

E ligendus: quia ipſum diligentes.
Ab ipſo diliguntur teneriter.
Per ipſum proteguntur ſecuriter.
Cum ipſo vniuntur concorditer.
Ab ipſo reſpiciuntur benigniter.
Mandata exequūtur fideliter.
Peccata deteſtantur ſagaciter.
Omnia eis cooperantur vtiliter.
Delicta eis remittuntur ſalubriter.
Gaudia eis ingeruntur mentaliter.
Animi ipſorum illuminantur ſinceriter.
A deo exaudiuntur veraciter.
Gloriam conſequuntur feliciter.

¶ Dico ergo ꝙ diligentes deum ab ipſo tenere diliguntur. Prouerbio. viij. Ego diligētes me diligo. Itē per ipſum ſecure proteguntur. pſ. Cuſtodit dominꝰ omnes diligentes ſe. Item cum omnibus pacifice vniuntur. pſ. Pax multa diligentibus legem tuam. Itē a deo benigne reſpiciuntur. Eccli. xxxiiij. Oculi domini in diligentes ſe. Item mandata fideliter exequūtur Ioh. xiiij. Si diligitis me: mandata mea ſeruate. Itē peccata veraciter deteſtantur. pſ. Qui diligitis dominum odite maluz. Item omnia ipſis cooperantur vtiliter. Roma. viij. diligētibus deū oīa cooperantur in bonuz. Item delicta eis ſalubriter remittuntur. Luc. vij. dimittuntur ei peccata multa: quoniā dilexit multum. Item in deo gaudent hylariter ⁊ gloriantur pſ. Gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuuz Item ꝑ gratiam illuminant̄ ſubtiliter. Eccli. ij. Qui timetis dominum odite malum ⁊ diligite dominum: ⁊ illuminabuntur corda veſtra. Item iſti a deo gaudenter exaudiuntur. pſ. Dilexi quoniam exaudiet dominus. Itē gloriam conſequuntur finaliter. Iaco. j. Beatus vir qui ſuffert tentationem: quoniam cuz ꝓbatus fuerit: accipiet coronam vite quam repromiſit deus diligentibus ſe. Ergo bonum eſt homini diligere deum: et non ſolum deū: ſed etiam omnia ꝗ pertinent ad deū. ſ. oīa virtuoſa ⁊ honeſta. Diligant ergo.
Iuſti miſericordiam: pauperbꝰ compatientes
Iuſticiam: peccatores percutientes.
Diſciplinam: ſemetipſos diſcutientes.
Sapientiam: in ſemetipſis aſpicientes.
Legem: xp̄i mandatis obedientes.
Concordiam pacifice viuendo.
Propriam ſalutem: a periculis reſilientes.
Celeſtem gloriam: nihil aliud concupiſcentes.

Diligant ergo iuſti miſericordiam egenis ſuccurrendo. Mich. vj. Indicabo tibi homo qd̄ ſit bonū: vtiq̄ facere iudicium ⁊ diligere miſericordiam. Itē diligāt iuſticiam peruerſis occurrendo. pſ. Dilexiſti iuſticiā ⁊ odiſti iniquitatem: ꝓpterea vnxit te deus oleo iuſticie. Item diligant diſciplinā ſeipſos caſtigādo. ꝓuer. xij. Qui diligit diſciplinam diligit ſcientiā. Item diligant ſapientiam: vtilia cognoſcentes. Sapien. vj. Diligite lumen ſapientie omnes ꝗ preeſtis populis Itē diligant legez dei mandatis obediēdo. pſ. Dilexi mādata ſuper aurum ⁊ topazion. Et ibidem. Legem aūt tuam dilexi. Item diligant concordiam pacifice viuēdo. Zach. viij. Ueritatem ⁊ pacem diligite. Item diligant ſalutem ⁊ ſecuritatem a periculis ſapienter precauendo. Sap. vij. Super ſalutem ⁊ ſpēm dilexi ſapiētiam. Item diligant celi gloriam ipſam appetēdo. pſ. Domine dilexi decorem domus tue: ⁊ locum habitationis glorie tue. Sed procerto mali non diligant talia: ſed potiꝰ omnia mala ⁊ inutilia. Et tamē ſcriptū eſt. Quod qui diligit iniquitatem odit animam ſuaz pſ. De malis igitur poſſumus dicere ꝙ ipſi diligunt
Uerba velocia plena falſitate.
Uerba mendacia plena vanitate.
Opera noxia plena prauitate.
Scelera grauia plena iniquitate.
Facta fallacia ſine benignitate
Geſta mobilia ſine ſtabilitate.

Diligunt dico verba velocia: que loquūt̄ ſine diſcretione. pſal. Dilexiſti oīa verba precipitationis ligua doloſa. Item diligunt dicta mendacia cum vana locutione. pſ. Filij hominuz vſquequo graui corde: vt quid diligitis vanitatez ⁊ queritis mēdacium? Item diligunt opera noxia cum puerili affectione. Proue. j. Uſquequo paruuli diligitis infantiam: et ſtulti ea que ſunt ſibi noxia cupiunt. Item diligunt ſcelera grauia cum terribili damnatione. pſal. Dilexit maledictionem et veniet ei: et noluit benedictionem et elongabitur ab eo. Item diligūt facta fallacia cū malicioſa ꝑditione. pſ. Dilexiſti maliciā ſuꝑ benignitatē: iniquitatē magis ꝙ̄ loqui equitatē. Itē diligūt geſta mobilia ſine ſtabili directiōe. Hier. xiiij. Dilexit mouere pedē ſuū ⁊ dn̄o non placuit. ¶ Sed F
adhuc ſi vis ſcire que ſunt ille perſone: que diligunt
deum

Ayuntamiento de Madrid

deum. Dico ꝙ iſte que ſunt
Puritate loti.
Pietate forti.
Ueritate noti.
Sedulitate moti.
Integritate toti.

Dico ꝙ ad diligendum operatur puritas ⁊ ino cētia. vnde de Jonatha qui interpretatur colū ba dicitur .j. Reg. xviij. Delexit dauid Jonathas quaſi animam ſuam. Item pietas atqꝫ clementia. Cant. j. Oleum effuſſuꝫ nomē tuum: ideo adoleſcentule dilexerunt te nimis. Item veritas ⁊ iuſticia. Canticoꝝ. j. Recte diligunt te. Iteꝫ ſedulitas ⁊ diligentia. Canticoꝝ. iij. Surgam ⁊ circuibo ciuitatem: queram quem diligit anima mea. Iteꝫ integritas ⁊ exiſtentia. Deut. vj. Diliges dominuꝫ deum tuū ex toto corde tuo: ⁊ ex tota anima tua. Si aūt vis adhuc ſcire: que ſunt illa: que diligit deus. Dico ꝙ ipſe diligit.
Illos qui clariſſime ſpeculantur.
Illos qui dulciſſime miſerentur.
Illos qui certiſſime proloquuntur.
Illos qui ſimpliciſſime conuerſantur.
Illos qui ſapientiſſime meditantur.
Diligit enim deus clariſſime ſpeculantes. Unde de ſyon que interpretatur ſpecula: dicitur in. ps. Diligit dominus portas ſyon. Et alibi. Montem ſyon queꝫ dilexit. Item diligit dulciſſime compatientem. ps. Miſericordiam ⁊ iudicium diligit deus. Item diligit certiſſime loquentes. ps. Ecce em̄ veritatem dilexiſti incerta ⁊c. Item diligit ſimpliciſſime conuerſantes. Prouerb. xxix. Scio deus meus quia ſimplicitateꝫ diligas. Item diligit prudentiſſime meditantes ſeu ſapientes. Sap. vij. Neminem diligit deus niſi euꝫ qui cum ſapientia inhabitat. De dilectione vero dei in genere: quomodo ipſa operatur in hominem fortitudinem: quia fortis eſt vt mors dilectio. Cant. viij. Sollicitudinem: quia cura diſcipline dilectio eſt. Sapiē. vj. Quietudinem. ij. Cor. xiij. Deus pacis ⁊ dilectionis erit vobiſcum. Perſeuerantie longitudineꝫ. Joh. xv. Manete in dilectione mea. Feditatis certitudinē Sap. iij. Fideles in dilectione acqeſcēt illi. Ueritatis rectitudinem. Rom. xij. Dilectio ſine ſimulatione. Multa poſſent dici: ſed tranſeo gr̄a breuitatis. Uide ſ. de amore: ⁊ amicitia: ⁊ caritate ⁊c.

A **Dilectus ⁊ dilecta.** Quia pro ſponſo et ſponſa: amico ⁊ amica ſupponunt: videtur ꝙ loquendo ſpiritualiter dilectus ⁊ dilecta idem ſunt quod deꝰ et anima: xp̄s et eccleſia. Igitur dicam ꝙ chriſtus poteſt dici dilectus reſpectu anime ſeu eccleſie: ſeu etiam prelatus vel quilibet vir perfectus reſpectu dei vel cuiuſlibet perſone. Dico ergo ꝙ deus ſeu chriſtus dicitur dilectus: quia .ſ. iſte diligitur.
A patre: qui eum amat eternaliter.
A matre qui eum amat naturaliter.
Ab eccleſia: que eum amat virtualiter.
Ab anima que eum amat cordialiter.
Iſte enim fuit dilectus patris: quia hunc amat eternali amore. vnde Math. iij. dicitur. Quod cum chriſtus baptizaretur: vox patris audita eſt. Hic eſt filius meus dilectus. Et luce. iij. dicitur. Tu es filius meus dilectus. Item iſte fuit dilectus matris: quia hūc amauit naturali amore ideſt dulcore. vnde de ipſo carnem aſſumpturo poteſt dici in perſona matris ſue illud. Cant. v. Peſſulum hoſtij mei aperui dilecto meo Item iſte eſt dilectus eccleſie quem adamat virtuali amore in vigore. Canti. ij. Dilectus meus mihi ⁊ ego illi. Item iſte eſt dilectus anime quem adamat cordiali
C li feruore: dicens illud. Cant. v. Anima mea liquefacta eſt: vt dilectus locutus eſt. Chriſtus ergo dicitur dilectus ⁊ a deo: ⁊ a qualibet ſancta aïa predilectus.
Sicut enim amica ſeu dilecta ꝓ dilecto ſuo.
Solet ſuſpirare ꝓfunde cogitās cū hūc nō habeat.
Solet aſpirare parū heſitans: cū hūc nō videat.
Solet quieſcere ardenter flagitās: cū ip̄m teneat.
Solet timeſcere ſecrete latitās vt tute gaudeat.
Solet niteſcere ornate viſitans: vt ſpōſo placeat.
Sic vere dico: ꝙ anima pro filio ſuo dilecto xp̄o quem modo non habet: ſolet ⁊ debet cum deſiderio ſuſpirare dicens illud Cantico. v Si inueneritis dilectū meū nūciate illi, q̄r amore langueo. Itē debet ad actꝰ copulā aſpirare. Copulā dico. q̄ hic in p̄ſentí fit ꝑ gr̄am in futuro fiet ꝑ gloriā. Unde talē copulam appetebat ſpōſa Cantico. v. Ueniat dilectus meus in ortum ſuum. Ortus enim xp̄i eſt mens anime deuote. Item debet dilectū amplexans liqueſcere. Deuota enim anima quādo amoris ſponſi ſuccēſa eſt deſiderio: ipſuꝫ ſe cogitat amplexari: ⁊ iam quaſi ad oſculum dignam amici: ſolet per amorem liqueſcere: ⁊ in ſeipſam reſolui: ⁊ quaſi in deum exalare: ⁊ quaſi vnum cum ipſo fieri: ⁊ cuꝫ eo ſe miſcere. Unde illud predictū Canti. v. Anima mea liquefacta eſt. Ut de anima ſic liquefacta dicat illud. Cantico. viij. Que eſt iſta delicijs affluens: innixa ſuꝑ dilectum. Item debet videri metuens tremeſcere. Dilecta poſtꝙ habuit amplexus dilecti: ſumme nitit amorem cōmunem ſecrete ſeruare: et per humilitatem abſcondi: non per iactantiam reuelari Cantico. v. Uenter meus intremuit ad tactum eius: ſurrexi vt aperirem dilecto meo. Unde etiam de anima deuota poteſt dici illud Cātico. ij. Adiuro vos ne euigilare faciatis dilectam. Anima enim tunc ab occulto mentis euigilat: quando amorem quem habet ad deum propalat exterius ⁊ publicat. Item debet vt ſpōſo placeat niteſcere. Ad ſponſam enim: id eſt ad animam deuotā ꝑtinet: ꝙ varijs virtutibus ſe poliat: vt dilecto ſuo xp̄o placeat Cantico. vj. Dilectus meus mihi qui paſcitur inter lilia. Pulcra es amica mea: ſuauis ⁊ decora ſicut hieruſalem. Ecce ergo quales ſe debet exhibere dilecta reſpectu xp̄i dilecti ſui. Et merito. Tāte enim ſunt perfectiones et virtutes iſtius dilecti ꝙ ipſe eſt merito diligendus. Unde anima de dilecti virtuoſa pulcritudine gloriante poteſt dici illud Cātico. v. Qualis eſt dilectus tuus o pulcerrima inter mulieres. Ipſa autem poteſt reſpondere illud quod ſequitur ibidem. Dilectus meus candidus ⁊ rubicundus: electus ex milibꝰ
Unde nota ꝙ de iſto hic cōmēdatur: et etiam tali modo deſcribitur. B
Bonitas acceptabilis: quia omnibus placebat: quia dilectus. Caſtitas delectabilis: q̄r lucide ſplendebat: quia candidus. Caritas admirabilis: quia intime feruebat: quia rubicūdus. Dignitas honorabilis: quia alios excellebat: quia electus ex milibus. Et iſta patent: quia
Bonitas a cunctis diligitur.
Caſtitas candore pingitur.
Caritas rubore inflammatur.
Dignitas alijs antefertur.
Igitur ſiue iſta referantur ad ipſum: ſiue ad quemlibet iuſtum. Dico ꝙ iſte diligendus eſt propter bonitatem acceptabilem que oritur cum dicitur. Dilectus meus. Nichil enim eſt diligibile niſi ſub ratiōe boni: ⁊ ideo quia dilectus dicitur: neceſſe eſt ꝙ per cōſequēs bonus intelligatur. Et ſi vis dicere que ſunt ille bonitates que iſtum dilectum acceptabilem reddiderunt. Dico ꝙ iſte fuerunt
Amara penitentia: qua fuit maceratus.
Famoſa redolentia: qua fuit diuulgatus.
Honeſta apparentia: qua fuit picturatus.
Doctrine redundantia: qua fuit ampliatus.
Operū abūdantia qua fuit ampliatus.
Puritatis innocentia: qua fuit quietatus.
Contemplantis ſapientia: qua fuit illuſtratus.
Perorans eloquentia: qua fuit deo gratus.
Iſte enim per penitentiam ſeipſum amaricauit. vnde Canticorū primi. Faciſculus myrrhe dilectus meꝰ Myrrha em̄ ſpecies amara eſt: ſꝫ medicinalis ⁊ odoroſa. Itē ꝑ fame redolētiā ſe diuulgauit. Uñ de fragrātia ſue fame poteſt dñs dicere illud Cātico. vij Mandragore dederunt odorem ſuum in portis noſtris:

Ayuntamiento de Madrid

omnia poma noua et vetera dilecte mi ſeruaui tibi. Item per honeſtam apparentiam ſe decorauit Canti. i. Ecce tu pulcer es dilecte mi: et decorus. Lectulus noſter floridꝰ. Itē ꝑ doctrine influentiā ſe diſtillauit Unde iſte comparatur botro a quo eliquatur vinum Canti.i. Botrus cipri dilectus meus. Item per operū abundantiam fructificauit: vnde ſicut malus inter ligna ſiluarum: ita dilectus meus: ſupple eſt fructuoſus. Item iſte ſe per ipſius innocentiam purificauit. Math.xii. Ecce puer meus quem elegi: dilectus meꝰ in quo bene complacuit anime mee. Item per pacem ⁊ concordiam ſe quietauit. Eccli.xlvii. Ad inſulas lōge diuulgatum eſt nomē tuum ⁊ dilectus es in pace tua Item contemplationis eminentia ſeu ſapientia hūc illuſtrauit. Unde iſte fuit iſrael videns deū. Unde de ſapientia dicitur Baruch.iii. Quod dedit deus illam iacob puero ſuo: ⁊ iſrael dilecto ſuo. Item oratiōis eloquentia hunc gratificauit. Canti.ii. En dilectus meꝰ loquitur mihi. Sic ergo apparet qualiter iſte habet: ⁊ habuit multiplicem bonitatem propter quam fuit dilectus: ⁊ deo ⁊ hominibus acceptabilis atq; gratus. Dilectus inquit meus. Eccli.xlv. Dilectus deo ⁊ hominibus moyſes. Et Sapiē.iiii. Placens deo: dilectus etenim inter peccatores viuens tranſlatus eſt.
C Iſte ergo dilectus dicitur propter bonitatem acceptabilem. Dilectus meus inquit. ¶ Secundo dico ꝙ dilectus eſt propter caſtitatem delectabilem: que oſtenditur cum dicitur. Candidus. Res enim pure: mūde: ⁊ candide amplius diliguntur. Sic illi qui per caſtitatem ſunt candidi a deo amplius ſunt dilecti. Ideo de homine caſto dicitur. Cant.vi. Dilectus meus paſcitur inter lilia. Lilia enim que candida ſunt caſtitatē deſignant. Cant.vi. Dilectus meus deſcendet in ortū ſuum ad areolam aromatis. vt paſcatur in ortis: ⁊ lilia colligat. Quia reuera in orto eccleſie aromata virtutum ⁊ ſpecialiter lilia caſtitatis a xp̄o vel a viro iuſto deo dilecto debent queri: ⁊ ibi per complacentiā depaſci. Candidus inquit. Apoc.xiiii. Uidi ⁊ ecce nubem candidam. Compara iuſtum ⁊ maxime prelatū nubi roriflue pietatis ⁊ candoris propter pulcritudinem pietatis ⁊ caſtitatis: que tamē ſunt ꝓh dolor. cōtra multos qui ſc; in orto eccleſie lilia caſtitatis non colligunt: ſed ibi imunde ⁊ luxurioſe viuunt. De quo conſequitur dn̄s. Hier.xi. dicens. Quid eſt qđ dilectꝰ meus in domo facit ſcelera multa? Non ſic: ſed ſit hō propter caſtitatem delectabilis. Candidus inqt. Uide ſupra de candore ⁊ albedine.
D ¶ Tertio dico: ꝙ dilectus eſt propter caritatem amicabilem ſeu admirabilem. Ille enim qui magis diligit: magis vt cōiter eſt dilectus. Prouer.viii. Ego diligētes me diligo. Quia igitur iſte dn̄m ⁊ proximum per caritatem diligit: reſtat vt neceſſario dilectus ſit. Caritas autē in iſta denotatur: cum dicitur. Rubicundus: q̄ſ. color rubicūdus: igneus ⁊ ſanguineus: caritatē ⁊ feruorē ſignat Unde de caritate iſtius dilecti dicitur. Canti.i. Dilectus meus inter vbera mea cōmorabitur. De ſanctis etiā caritatiuis dicitur. Tren.iiii. Quod ipſi ſunt rubicundiores ebore antiquo. Saphiro pulcriores.
E ¶ Quarto dico: ꝙ dilectus fuit iſte propter dignitatem honorabilem. Electus ex milibus. Electio enī dignitatem importat. Res enim que tanꝙ meliores et conuenientiores eliguntur: tanꝙ digniores pre alijs diligi promerent: quia ergo iſte electus dicitur: per cōſequens dicitur dignior: ⁊ diligibilior iudicatur. vnde illud predictum. Math.xii. Ecce puer meus quem elegi: dilectus meus. vide infra de electione. Tales enī dicuntur qui dilecti ſunt per caritatem ⁊ dilectionem quia electi propter bonitatem ⁊ perfectionem: ⁊ hoc dico electi per eternam dei predeſtinationem.ii. Theſſal.ii. Fratres dilecti a deo qui elegit vos. Patet ergo quomodo propter dignitatem: caritatem: caſtitatē. ⁊ bonitatem quis a deo ⁊ hominibus diligitur: ⁊ dilectus proprie nominatur. Dilectus enim fuit quia receſſit a malo. Cāti.viii. Fuge dilecte mi: ſimilis eſto capree hynuloq; ceruorum. Quia recedit in bono. Canticorum.vi. Deſcendit dilectus in ortum ſuum ⁊c. Quia etiam per deuotionem requieuit in ſomno. ps. Cum dederit dilectis ſuis ſomnum: ecce hereditas domini ⁊c. Et breuiter de chriſto vel quolibet ſancto vel prelato poteſt dicere illud. Eccli.xlvi. Dilectus a domino deo ſuo ſamuel. Pone ſi vis de interpretatione ſamuelis. Igitur ad illam queſtionem qua petitum eſt ſupra ab eccleſia vel anima. Qualis eſt dilectus tuus. Reſpondere poteſt ipſa illud quod. Sequitur ibidem. Cant.v. Talis eſt dilectus meꝰ: ⁊ ipſe eſt amicus meus. Hec ergo de dilecto chriſto: prelato vel quolibet ſancto ſufficat.

Diligentia. Diligentia nihil aliđ eſt quā feruor ſeu motus animi ad aliquid cito apte ⁊ ſumme deſiderio peragendū. Et eſt diligentia quedam virtus que potiſſime requiritur ī prelatis. Communitas enim non bene regitur niſi rector vigilet ⁊ diligens habeatur. Canis enim de cuſtodia domini ſui valde eſt diligens et attentus. Quando enim alij dormiunt: canis vigilat: ⁊ de nocte magis quam de die: circa domum valde circuit ⁊ diſcurrit: fures etiam ⁊ latrones latratu ⁊ morſu impetit ⁊ inuadit. Sic vere prelatus bonus circa gregē domini ſui ſibi commiſſū tenetur ſollicite vigilare: ⁊ plus de nocte quam de die. i. magis in aduerſitate ꝙ in proſperitate: debet per diligentiam circuire latrones. i. demones ⁊ peccata habentes morſu correptionis ⁊ latratu predicationis debet ſollicite impugnare. Ametiſtus eſt quidam lapis: qui facit hominem vigilem ⁊ ſollertem: aufert enim ebrietatem: ⁊ ſomnum: ⁊ malum cogitatum: ⁊ bonum efficit ſm̄ diaſcoridē. Sic vere virtus diligentie facit poſſeſſorem ſuum vigilem ſuper fratrem ſuum. Apoca.iii. Eſto vigilans ⁊ confirma cetera que moritura erant. Ad litteram enim bona diligentia tollit ebrietatem: ⁊ confert ſagacitatem: ⁊ aufert cogitatuū prauitatem. Debet ergo prelatus eſſe diligens ⁊ in ſuis actibus circumſpectus. Ideo de bono prelato poteſt dici illud.ii. Paralip.xi. Habitauit roboam in hieruſalē ⁊ edificauit ciuitates muratas ⁊ firmauit eas ſumma diligentia. In quibus verbis B
oſtenditur ꝙ prelatus debet eſſe diligens principaliter quo ad tria. Debet enī: iniquos per iuſticiam caſtigare. Roboam: qui interpretatur impetus vel diſſipans populos. Diſcordes ad concordiam reuocare. Edificauit ciuitates ideſt ciuiū vnitates. Debiles ꝑ potentiam roborare. Firmauit inquit eas: ſit igitur diligens prelatus vt inquit caſtigentur: quod oſtenditur cum dicitur. Roboam quod interpretatur impetus ſeu diſſipans populos: quia vere cum rigore ⁊ impetu iuſticie debet peruerſos populos. i. proteruos ſubditos diſſipare. Teſte enim Hugone: genus miſericordie eſt malos cito occidere. Multi enim ſunt ita proterui ⁊ obſtinati: ꝙ per benignitatem ſeu clementiā minime corriguntur. Ergo neceſſe eſt ꝙ per rigorem ⁊ iuſticiam puniantur. Elephas enim ſilueſtris quādo capitur: per verba non domeſticatur: ſed per verbera. Quando enim percutitur: timet ⁊ obedit: et maxime quando ſentit ꝙ venator perſonaliter ſedet ſuper eum: vt dicit Plinius. Sic vere multi ſunt ita ſilueſtres ⁊ proterui ꝙ nunꝙ poſſunt niſi per verbera caſtigari. Nihil enim in talibus manſuetudo facit: q̄r miſereamur impio et non diſcet facere iuſticiā. Eſa. xxvi. Sed quando percutiuntur et corriguntur: ⁊ maxime quando vident ꝙ venator: ideſt prelatus ſedet per continuam diligentiam ſuper eos: tunc dico: ꝙ neceſſario timent: et corriguntur: obediunt et caſtigantur. Bene ergo dicitur. Eccleſiaſtici.xxx. Qui diligit filium ſuum: aſſiduet ei flagella. Iſte ergo debet eſſe Roboam: ita ꝙ de quolibet tali et de eius rigore et audacia poteſt dici illud.ii. Paral.xii. Confortatꝰ eſt roboā in hieruſalem ⁊ regnauit. Cōfortari enī dꝫ

prelatus

Ayuntamiento de Madrid

prelatus ad audaciam: ⁊ regnare in hierl͞m i. in eccle
ſia per iuſticiam ⁊ rigorem. Debet ergo eſſe diligēs vt
C impij caſtigentur. ¶ Secundo debet eſſe diligens vt
rebelles concordentur. Debet em̄ edificare ciuitates
i. ciuium vnitates. Sicut enim dicit Macrobius in
li. de expoſitione ſomnij ſcipionis in armonia plane
tarum ſol tenet medium locū: quem tenet media cor
da in inſtrumento muſico: quia. ſ. ſonos aliorum pla
netarum qui ſunt contrarij ⁊ diuerſi: ad concordiam
reuocat ⁊ reducit: ⁊ quatuor etiā elementa que ſunt
contrariarum ⁊ diuerſarum qualitatum: nunꝗ̄ poſ
ſent i vno mixto perfecte coniungi vel vniri: niſi per
virtutem eſſentie quinte. i. niſi per influentiam ſtella
rum orbis ad concordantiam reducātur. Sic procul
dubio cum in vno collegio eccleſia vel patria ſint di
uerſe corde ⁊ perſone contrarie nationis ⁊ conditionis
nunꝗ̄ perfecte vnanimes fierent ⁊ concordes: niſi ſo
lis ⁊ orbis. i. boni prelati ⁊ ſuperioris influentia ⁊ dili
gentia circa hec operetur. Per ſolem enim qui eſt rex
planetarū: bon⁹ prelatus intelligitur qui eſt rex ⁊ re
ctor aliorum: quia procerto iſte eſt qui inter planetas
⁊ ſubditos in ciuitate eccleſie concordiam procurat.
Iuxta illud Iob. xxv. Facit concordiam in ſublimib⁹
ſuis. vnde Eſa. xxx. dicitur. Ciuitas ſolis vocabit vna
Ciuitas enim ſolis. i. collegium vel etiam boni prela
ti diligentia vocabitur vna: quia ſcilicet per eius dili
gentiam ad vnitatem trahitur concordie ⁊ amoris.
Quod vtiꝗ̄ eſt contra multos prelatos: q̄ reuera iter
ſubditos non ſeminant concordiam: ſed diſcordiam
Non amorem ſed rancorem. Non pacem ſed litē. Nō
caritatem: ſed diuerſitatem. Non ſic cariſſimi: ſed ſit
prelatus diligens vt rebelles concordent. Prelati em̄
ſunt legati dei Iuxta illud apl̄i. Eph. vj. Legatiōe p
xpo fungimur: ideo ſumme debent conari pacē iter
homines facere: vt poſſint cum ſubditis pacifice ha
bitare: vt de eis dicatur illud. ij. Mach. viij. Diligen
D ter omnia compoſuerunt. ¶ Tertio debet eſſe diligēs
vt debiles ⁊ infirmi roborentur. Firmauit inquit eas
Agricola enim ſapiens ſolet eſſe diligens circa debile
fouendo: ⁊ ſolidum roborando. Medicus etiam dili
gens debet eſſe de infirmo quem habet in cura: ꝙ for
tificetur ⁊ ꝙ ad ſanitatem reducatur. Sic vere bonus
prelatus debet eſſe valde diligens vt illi ſubditi ſui q̄
in fide ⁊ moribus ſunt debiles ⁊ infirmi: per virtutem
conſtantie roborentur: ⁊ in fide ⁊ moribus confirmen
tur: dicentes illud. ij. Paral. xv. Confortamini ⁊ dili
genter agite. Firmauit inquit eas. Eccli. iij. Benedi
ctio patris firmat domos filiorū. Prelatus debet eſſe
ſicut mulier euangelica: que perditam dragmam dili
genter querit donec inueniat. Sic igitur prelatus dili
gens erga ſubditos: quia inter elephantes maxima
eſt cura alteri de altero parentibus de filijs: maiori
bus de paruulis: fortioribus de infirmis. Ideo dicitur
Prouer. xxvij. Diligenter agnoſce vultū pecoris tui.
Agnoſci enim ⁊ conſiderari debet vultus pecoris idē
ſtatus ſubditi. ſ. vtrum ſit bonus vel malus: vt. ſ. ſ̄m
meritum promoueatur: vel vt ſ̄m demeritum puniat
Multi enim ſunt qui bene conſiderant vultum peco
ris: vtrum. ſ. ſit pinguis vel macer: diues vel pauper
⁊ hoc vt excorietur ⁊ tondeatur. Non ſic ergo: ſed ſit
prelatus diligens.

Ad proteruos iuſte corrigendum.	Bene ergo
Ad rebelles pie concordandum.	precipitur.
Ad infirmos tute roborandum.	Prouerbi.

xxiiij. Diligenter exerce agrum tuū ⁊: poſtea edifica
bis domū tuā. Unde dicit Iob. xxix. Pater fui pau
E perum: ⁊ conſolator viduarum: ⁊ cauſam quā neſcie
bam diligenter inueſtigabam ⁊c. His ergo premiſſis
patet: ꝙ tam ad prelatos ꝙ̄ quoſlibet viros iuſtos pti
net omnia diligenter facere: ⁊ quicquid neceſſe fieri ē
cum diligentia exercere. Iuxta illud. ij. Paral. xix. Sit
timor domini vobiſcum: ⁊ cum diligentia cuncta fa
cite. Et ſic nota ꝙ nos debemus.

Diligenter excutere del obliuionem.
Diligenter inquirere: veri cognitionem.
Diligenter refugere: morum corruptionem.
Diligenter inſpicere: rerum conditionem.
Diligenter attendere: celi poſſeſſionem.
Diligenter extendere: manus ſubuentionem.
Diligenter cognoſcere: patrū perfectionem.
Diligenter perlegere: ſcripture rationem.
Diligenter intendere: ad verbi dictionem.
Diligenter diſſerere: doctrine lectionem.

Dicam ergo ꝙ diligenter eſt excutiendus torpor obli
uionis dei Deutero. vj. Caue diligenter ne obliuiſca
ris dominum. Item diligenter eſt exquirendus ſplen
dor cognitionis: q̄ ſ. virtus negociorū ⁊ cauſarū debet
diligenter inq̄ri: maxime vbi agitur de preiudicio alie
no. De punitione em̄ falſi prophete abſq̄ cūctatione
ſentētia eſt exequēda: ſed de punitione vrbis ydolola
tre ⁊ ydololatrare volentis dr̄ Deutero. xiij. Quere inq̄t
diligenter re veritatis perſpicta: ſi inueneris iſta per
petrata: percuties habitatores eius in ore gladij ⁊ de
le vrbem illam. Item diligēter eſt refugiendus horror
corruptionis peccati. Deutero. xxiiij. Obſerua dilige
ter ne incurras plagam lepre Item diligenter eſt aſpi
ciendus ⁊ explorādus actus terrene conditionis. Iu
dicū. xviij. Miſerunt filij dan viros fortiſſimos vt ex
plorarent terram ⁊ diligenter inſpicerent. Item dilige
ter eſt contemplandus motus celeſtis ordinatiōis. vn
de de herode dicit Mat. ij. Clam vocatis magis dilige
ter didicit ab eis tempus ſtelle. Item diligenter eſt ex
quendus actus cōpaſſionis ſeu liberalis largitiōis. ij.
Eſdre. vij. Quecuꝗ̄ petierit Eſdras diligenter detur
ei. Item diligenter eſt attendendus valor antique pa
rentum conuerſatiōis Iob. viij. Interroga generationē
priſtinam: diligenter inueſtiga patrum memoriā. Itē
diligenter eſt legendus atq̄ ſtudendus ſenſus ſcriptu
re ⁊ diuine lectionis Eſaie. xxxiiij. Requirite diligēter
in libro domini. Item diligenter eſt audiendus ⁊ intel
ligendus ſonus predicationis Eſa. xxxij. Aures ſurdo
rum diligenter auſcultabūt. Itē diligenter eſt docen
dus ⁊ diffundendus fructus doctrine ⁊ bone eruditio
nis Actuum. xviij. Docebat diligenter ea que ſunt Ie
ſu ⁊c. Uide in alijs titulis: vbi ſcilicet ſollicitudo: vigi
lia: labor.

Diluculum. Nota ꝙ diluculū eſt principiū A
dici: ⁊ ſignat multipliciter i ſcri
ptura. Et generaliter loquēdo per diluculum poſſunt
intelligi tria: ſcꝫ

Status gratie ſpiritualis.	Cōparat em̄ dilicu
Stat⁹ pſperitatis tpalis.	lo ſtat⁹ gratie ⁊ ſan
Status iuuētutis corporalis.	ctitatis: eo ſcꝫ ꝙ in

diluculo tenebre deficiant: ⁊ incipit lux oriri. In ſtatu
enim gratie tenebre erroris ⁊ peccati deficiūt: ⁊ lux ve
re fidei ⁊ cognitionis ſuboritur. Et ſic p diluculū intel
ligitur fides: que eſt principium diei vere cognitionis.
Penitētia q̄ eſt principiū ſancte conuerſationis: dilige
tia q̄ eſt principiū bone operationis. De fide dr̄ Treno
rū. iij. Noui diluculo multa eſt fides tua. De peniten
tia ⁊ conuerſione dicit in pſ. Reuertebant ⁊ diluculo
veniebant ad eū. De diligenti vero cōpoſitione dr̄. iiij.
Regū. vj. Cōſurgēs diluculo miniſter dei egreſſus eſt.
Item dico ꝙ per diluculū intelligitur ſtatus mūdane
proſperitatis. Sicut em̄ diluculū eſt inceptio quedam
temporis: que quaſi penitus nihil durat: immo conti
nuo trāſit ⁊ ceſſat Iob. vij. Uiſitas eū diluculo ⁊ ſubi
to probas illū. Homo em̄ quādoꝗ̄ in diluculo proſpe
ritatis viſitat per conſolationes: ſed tamē ſubito pro
bat per tribulationes. Et ſicut videm⁹ ꝙ diluculo ſo
lent nebule abūdare: q̄ quādoꝗ̄ in fructibus multas
corruptionis inducūt. Sic vere in diluculo mundane
proſperitatis nebula erroris ⁊ peccati abundat: q̄ cor
ruptione cogitationū ⁊ ſenſuū ſpūaliter operat. De
quo Soph. iij. Diluculo ſurgentes corruperūt oēs co
gitatiōes ſuas. Et de hoc poteſt exponi illud Ione. iiij.

Ayuntamiento de Madrid

Preparauit dominus vermem aſcēſu diluculi in cra-
ſtinum: ꝛ percuſſit ederam ꝛ exaruit. In diluculo enim
proſperitatis: vermis id eſt mors a domino aliquoti
ens preparatur per quem edera: id eſt virorum iuuentutis
ꝛ ſtatus etiam ſecularis amenitatis deſicatur. Item
per diluculum intelligitur ſtatus iuuentutis. Sicut
enim diluculū eſt prior hora diei in qua incipiūt aues
modulari: gentes operari: flores aperiri. Sic vere tē-
pus iuuentutis non eſt niſi initiū vite noſtre: in quo
procerto nos debemus incipere modulare per diuine
laudis executionem. Operari per bonorum actuum
inchoationem. Aperiri per bonorum deſideriorum af-
fectionem. Sicut enim viator niſi diluculo incipiet iter
ſuum vix aut nunquam poteſt dietam ſuam adimplere.
Sic vere homo niſi a iuuentute incipiat bene opera-
ri: vix poterit ad complementum virtutum attingere
ꝛ venire. Ideo Marci primo dicitur de Iohanne. Di-
luculo conſurgens egreſſus ibat in deſertum ibique ora
B bat. ¶ In quibus verbis aduerte quod tria principaliter ſunt
in diluculo: ideſt: in iuuentutis tempore facienda. De
bet enim in tali diluculo. Carnalitatis deteſtari. Cōſur
gens inquit. Penalitas frequentari. Ibat inquit in
deſertum. Deitas contemplari. Ibique orabat inquit. A
iuuentute igitur carnalitas deteſtatur. Conſurgens
inquit. i. de lecto proſperitatis ꝛ carnalitatis comple
te ſurgens: ꝛ exinde mentaliter recedens. Vnde Pro-
uer. xi. Bene conſurgit diluculo qui querit bona. Si
cut enim aues diluculo de nido exeunt: ꝛ ad querendū
paſtum volitant ꝛ diſcurrunt. Sic homo a diluculo
iuuentutis de nido carnalitatis debet ſurgere ꝛ exire
vt paſtum gratie ꝛ glorie ſibi valeat procurare. Dicit
enim in figura. i. Reg. v. Quod azotēſes diluculo ſur
gentes: inuenerunt dagon ydolum ſuum proſtratum
in terra. Quia vere illi qui in diluculo iuuentutis ad
exercitium bonorum operum conſurgunt: dagō qui
interpretatur piſcis inutilis. i. carnem propriam ſup
atam inuenerūt ꝛ proſtratam: diluculo ergo cōſurgēs
Iſtud tamen eſt contra multos ſimiles fatuo viatori
qui quamuis diluculo ſurgat: tarde tamen perficit dietam
ꝛ hoc vel quia nimus feſtinat in principio: ita quod cito
fatigatur: vel quia diuertit ad vmbracula ꝛ tabernas
ꝛ ab itinere retardatur. Sic vere multi ſunt qui dilu-
culo videntur ſurgere: quia in iuuentute optime incipi-
unt ſepe operari: ſepe tamen accidit quod iſti cito fatigā
tur ꝛ attediantur: ita quod circa tabernas ꝛ vmbracula
ideſt circa mundi delectabilia diuagantur: ꝛ ſic a cepto
bono itinere retardantur. Multi enim ſunt qui incipi-
unt optime qui male finiūt dies ſuos: quod maxime
accidit in religiōe: vbi vt cōmuniter nouicij ſunt ma
gis deuoti quam antiqui. Acres enim inprincipio frangūtur
in finem ſecundum Areſto. Arbor enim que inprincipio multū
fructificat: cito deſicatur. vt dicit Areſt. li. de plantis
quia quando arbor ſe euiſcerat in fructificando: hu-
mor naturalis qui arborem nutrire debebat tranſit in
fructum. Sic vere cariſſimi illi qui inprincipio iuuen
tutis nimis ſe euiſcerant fructificando. i. bona opera
faciendo ꝛ producendo: cito vt cōmuniter deſicantur
quia. ſ. non continuant quod ceperant: immo ſepe de
ficiunt per peccatum. Unde Prouer. xx. Hereditas
ad quam feſtinatur in principio: in fine benedictione
carebit. Iſti ſunt ſimiles criſolito: qui eſt lapis in dilu-
culo valde pulcer: ſed quando dies magis creſcit: tan-
toplus ſua deficit pulcritudo: ſic dicit Iſido. li. ethi-
molog. ca. de gemmis aureis. Sic vere iſti in diluculo
iuuētutis valde pulcri ſunt ꝛ honeſti: ſed quāto dies
vite ſue magis creſcit: tanto moralis pulcritudo am-
plius deficit: ꝛ decreſcit. vnde. i. Cor. xi. Non laudo quod
non in melius: ſed in deterius conuenit: ꝛ ſic fiunt no
uiſſima hominis peiora prioribus. ij. Pet. ij. Non ſic
cariſſimi: ſed cum bono profectu ꝛ continuatione a di
luculo iuuentutis carnalitas deteſtatur. Conſurgēs
inquit. Pſ. Nunc exurgam dicit dominus conſurgā
diluculo. Exod. viij. Conſurge diluculo ꝛ ſta coram

Pharaone. ¶ Secundo dico: quod neceſſe eſt quod ab iſto C
diluculo penalitas frequentetur: quod oſtenditur cum
dicitur. Ibat in deſertum. Aquila enim adhuc pul-
lis ſuis iuuenibus cibos ſubtrahit: ipſoſque exire de ni
do compellit: vt ipſos ad volandum excitet ꝛ inducat
Sic vere a iuuentute homo debet pullum ſuum ideſt
corpus percutere ꝛ caſtigare per penitentiam: ꝛ cibum
ſibi ſubtrahere per abſtinentiam: vt de nido munda-
ni amoris per contemptum exire cogatur: ꝛ vt volare
ad celeſtia per deſiderium compellatur. Ibat igitur in
deſertum. Deſertus enim eſt locus penitentie. Apoc.
xij. Date ſunt mulieri ale due aquile vt volaret in de-
ſertum. Ale enim due mulieris: ideſt anime ſunt timor
ꝛ amor qui ipſam faciunt ad deſertum penitētie trāſ-
uolare. Laboribus enim penitentie ꝛ diſcipline debēt
ſubijci iuniores: ne carnalitatibus aſſueſcant ꝛ ne vl-
tra debitum inſoleſcant. Quod eſt contra multos: qui
a iuuentute non volant ad deſertum ſed ad delictum
Non ad laborem ſed ad honorem. Non ad diſciplinā
ſed ad vitiorum ſemitam. vnde Soph. iij. Diluculo
ſurgentes corruperunt cogitationes ſuas. Non ſic er
go: ſed a diluculo iuuentutis penalitas frequentetur. D
¶ Tertio dico: quod neceſſe eſt quod ab iſto diluculo diuini
tas contempletur. Et ibi inquit orabat. Sicut enim
filij aquile a iuuentute dum adhuc ſunt in nido pau-
latiue aſſueſcunt aſpicere ſolem: ꝛ ad ipſum oculos ap
rire. Sic proculdubio homo dum adhuc eſt iuuenis:
ipſe debet aſſueſcere reſpicere ſolē iuſticie per deuotio
nem: orationem ꝛ contempationem. Quia ſicut dicitur
Eccli. xxxix. Iuſtus cor ſuum tradet ad vigilandum di-
luculo ad dominum qui fecit illum: ꝛ in conſpectu al
tiſſimi deprecabitur. Sic ergo patet: quod a diluculo iu-
uentutis debet deteſtari carnalitas Debet frequenta
ri penalitas. Debet contemplari diuinitas Siue er-
go diluculo ſumatur pro diligētia: pro penitētia: pro
grātia: vel pro fide vel etiam pro proſperitate vel iuuē
tute notare poſſumus: quod in tali mane ſeu diluculo: nos
debemus facere: ſeu etiam perſeuerare: vices diluculo.
Uolare pro celeſtibus contemplandis.
Rogare pro criminibus dimittendis.
Immolare pro muneribus ſeruiendis.
Predicare pro ſimplicibus inſtruendis.
Igitur volare ſurſum diluculo contemplando. Pſ.
Si ſumpſero penas meas diluculo: ꝛ cetera. Et ibidem
Si aſcendero in celum tu illic es ꝛc. Item ora deum di
luculo deprecādo. Pſ. Oculi mei ad te diluculo. Item
immola deo diluculo per bona opera faciēdo. Iob. i.
Surgenſque diluculo offerebat holocauſtum. Item pre-
dica populo diluculo ſimplices inſtruēdo. Hieremie
xxxij. Uerterunt ad me dorſum ꝛ non faciem cum do
cerem eos diluculo. Unde de apoſtolis dicitur. Actu.
v. Quod ipſi intrauerunt diluculo in templum et do
cebant. Hec ergo ſufficiant de diluculo. Uide infra de
Mane.

Dilatare.

Eleuatio ꝛ exten A
ſio idem videntur ſignificare. Et ſic dilatatio natura-
liter dicitur a calido. Calor enim habet naturaliter di-
latare materiam in quam agit de centro ad circumfe
rentiam eleuare. Et ideo quia duplex eſt calor ſpirita
lis in ſcriptura ſcilicet bonus qui eſt caritas: malus
qui eſt cupiditas: ideo duplicem dilationem poſſumus
notare. Uirtuoſam vnam ꝛ aliam vitioſam. ¶ Dila-
tio virtuoſa eſt quando cor dilatatur ꝛ extenditur in
alium per amorem ſiue in deum ſiue in proximum. In
deum dico: per caritatem: in proximum per elemo-
ſynam et largitatem. Ad deum enim debemus dilata
ri: extendi et eleuari: per contemplationem: deuotio
nem et dilectionem. Unde Eſaie. lx. Tunc videbis ꝛ af
flues: ꝛ mirabitur et dilatabitur cor tuum. Ubi nota
quod homo debet dilatari in deum ſcilicet. Ad contem-
plandū dei maieſtatem. Tunc videbis inquit. Ad me
ditandum ſupernam dignitatem. Mirabitur inquit.
Ad affectandum

Ayuntamiento de Madrid

Ad affectandū ſummā bonitatē. Dilatabitur inquit cor tuū. Sicut ēm aqua quando feruet ⁊ bullit. dilatatur ⁊ extenditur ⁊ ſurſum leuatur ſic mens quādo per diuinuʒ amorē eſt feruida: ſurſum ad deum per contēplationem ⁊ affectionem erigitur: ⁊ ad proximum per beneficia extenditur. Unde. ij. Corin. vj. Os noſtrū patet ad vos o corinthij: ⁊ cor noſtrū dilatatuʒ eſt. Sicut enim ſutor cum lignis et formis per violentiā dilatat calciamenta, vt ibi melius intretur: ſic deus cor huma
B num. Vñ in ps. In tribulatione dilataſti mihi. ¶ Sed adhuc dico ꝙ eſt quedaʒ dilatatio vitioſa: ⁊ iſta eſt cupiditas. Cor enim auari nunꝗ̄ eſt contentum diuitijs ſuis. ſemper enim ad alia deſideranda ⁊ inquirenda extenditur. et ad ampliora habenda continue dilatatur. Unde Abacuc. ij. Dilatauit quaſi infernus animā ſuā et ipſe quaſi mors et nō adimplebitur. Unde nota ꝙ dilatatio auarorum habet crudelitatem immitigabilem quia dicitur infernus in quo anime affligūtur: q2 ſcilicet auari omnes alios affligunt. Item habet auiditatem ineuitabilem: quia dicitur mors: que. ſ. nulli parcit ſed ineuitabiliter omnes rapit: Item hʒ cupiditatē inſatiabilē. q2. ſ. non adimpletur. Nota etiā ꝙ quidā dilatātur per ſuperbiā vel iactātiā. Quidam per ſeuiciam et iracundiā. Quidā per poteſtatē ⁊ violentiaʒ Quidā etiā dilatantur per gulā ⁊ luxuriā. Quidaʒ dico dilatātur per ſuperbiā. Iſti ſunt magniloqui iactātes. qui ad modū veſice extendūtur: quādo vento vanitatis inflant: Iſti enim ſunt qui dilatant filateria ſua et magnificant fimbrias. Math. xxiij. Et prouer. xxviij Qui ſe iactat et dilatat iurgia concitat. Item quidam dilatantur per iracundia. Iſti enim ſunt ſimiles caſtanee que ſi ſine apertura pellis in igne ponitur. eius ſubſtantia dilatatur ꝙ neceſſe eſt pellem rumpi: ⁊ ſonum et ſtrepitum exaudiri. Sic vere quando iracundi et inuidi igne ire et inuidie interius incaleſcunt: tunc ad faciēda et dicenda mala multa dilatantur. Rumpunt enim et aperiuntur per ſtultiloquium: ita ꝙ ſonus et tonitruum. i. lites ⁊ iurgia ab ipſis ſepius generantur vnde in ps. Dilatauerunt ſuper me os ſuum ſicut leo rapiens et rugiens: dixerunt euge euge viderunt oculi noſtri. ¶ Item quidam dilatantur per potentiā ⁊ violentiam ſicut ſunt raptores ⁊ vſurarij qui ad modū fluminis dilatant terminos ſuos paulatim: et corrodūt ⁊ diripiunt occipiunt ⁊ corrumpūt alienos. De quibus Eſaie. liiij. Dilata locum tentorij et funiculos ſuos extende. Auari enim et raptores dilatant ſe: ⁊ ſuos pmouent. j. Machabeor. xiiij. Dilatauit fines gentis ſue. ¶ Quidam etiam dilatantur per gulam ⁊ luxuriam. Conſtat enim ꝙ pellis vncta ⁊ madefacta facilius dilatatur. Sic perſona delicijs et luxurijs delibuta. ad vitia et mala deſideria faciliter eleuatur. De gula etiam dicitur Deut. xxxij. Impinguatus eſt dilectus et recalcitrauit. impinguatus: incraſſatus. dilatatus. De luxuria autem dicitur eſaie. lvij. Diſcooperuiſti te. ſuſcepiſti adulterum. dilataſti cubile tuum. De illa aūt dilatatione qua dilatātur beati in patria ſcʒ qui ſtricte vixerant in hoc mundo pōt dici illud Geñ. xxvj. Nūc dilatauit nos Et Gene. ix. Dilatet dñs Iaphet. Et ſic
A patet ꝙ eſt dilatatio virtuoſa vitioſa ⁊ glorioſa.

Diluuium.

Cum diluuium nihil aliud ſit ꝗ̄ abundantia ⁊ inundatio ymbrium ⁊ aquarum et maxime talis ꝙ per eam ſubmergi homines et necari videntur. Uidetur moraliter loquendo ꝙ ſm naturam aquarum poteſt inueniri diuerſas diluuiorum. Dicam ergo ꝙ inuenitur.
Diluuium et abundantia gratiarum.
Diluuium ⁊ redundātia nequiciarum.
Diluuium et inundantia miſeriarum.
¶ Diluuium gratie ſubmerſit omnē iniquitatem. Iſtud eſt enim illud de quo dicitur in ps. Dñs diluuiū inhabitare facit. Unde Gene. vij. factum eſt diluuiuʒ quadraginta diebus. Sequitur. Conſumptaqʒ eſt omnis caro. Quadraginta enim dies: penitentie tempus ſignificant. in quo diluuium gratiarum inundat: qđ omnem carnem ideſt omnē carnalitatem conſumit ⁊ ſuffocat. Diluuium culpe ſubmergit omnē virtutem et honeſtatem. Et ideo pre timore iſtius diluuij quilibet deberet in archa eccleſie ⁊ gratie ſe ſaluare. vnde Geneſis. vij. Ingreſſus eſt Noe in archam propter aquas diluuij. Diluuium pene ſeu miſerie conſumit omē gaudium et proſperitatem. Et etiam diluuiū inferni finaliter conſumit omne malorū cōmunitatē: ita ꝙ dici poterit illud Luc. xvij. Uenit diluuiū ⁊ perdidit oēs ⁊c. Uide de aqua ⁊ vbi inundare et ſimilia.

Dimicare.

Uide de bello: pugna ⁊ prelio ⁊c. A

Dimittere.

Cum dimittere ſumitur pro remittere ſicut ibi, Dimitte nobis debita noſtra: ſicut et nos dimittimus debitoribus noſtris. Mathei. vj. Pro ſuſtinere: ſicut cum dicitur. Dimitte me vt plangam paululū dolorem meum Job. x. Pro liberare eſaie. lviij. Dimitte eos qui cōfracti ſunt liberos. Pro derelinquere abijcere ſeu a ſe ſeparare et diuidere ſicut ibi. Dimittūt nudos homines veſtimēta tollentes Job. xxiiij. dicere poſſum quod inuenitur: Unum dimittere dei. Unum iuſti. Unum impij. Primo ergo ꝗ̄tum ad deum dicam ꝙ eſt:

Dimiſſio remiſſionis.
Dimiſſio dilationis.
Dimiſſio obliuionis
Dimiſſio durationis.

Dimittit ergo deus peccata remittendo et indulgendo. Deus enim miſericors ⁊ benignus remittit liberaliter penitenti: et veniam ⁊ gratiam poſtulanti et imploranti. Eſt enim ſicut arbor onuſta fructibus maturis: que ſi aliquantulum impellatur: ſtatim dimittat cadere fructus ſuos: q2 ſcʒ ſi pijs orationibus impulerimus ipm ſtatim dimittet et emittit liberaliter quod petemus. Sua enim dimittit ſcʒ ſuam gratiam quam infert ſuā iniuriam ⁊ noſtrā iniquitatem quam aufert penā nobis debitam quam in parte vel penitus tollit ⁊ aufert. Quando enim peccamus eidē nos ipſos ad penā eternam obligamus et eius rei captiui efficimur atqʒ ſumus quando autem penitemus iſta obligatio nobis remittitur: ⁊ debitum hmōi relaxatur Marci. ij. Fili remittuntur tibi peccata tua. Iſta autem dimiſſio fit a deo non ab homine. Propiciatoriū enim erat infra velum et non extra: ſicut dicitur exodi. xxvj. Ad denotādum ꝙ propiciatio peccatorū ab interiori voluntate diuina nō ab homine exterius prouenit: et ab eo inſpirante deriuat originaliter et ſuccedit pſalmiſta: Apud te propiciatio eſt. vnde etiam illud Marci. ij. Quis poteſt dimittere peccata niſi ſolus deus? q. d. nullus Uirtus autem ſue paſſionis: eſt ſatiſfactio iſtius remiſſionis Legitur enim Leuiti. xiiij. In purificatione leproſi duo paſſeres accipiebantur: quorum vnus occidebat alter vero aſperſus occiſi ſanguine liber abire dimittebatur. Sic vere dico ꝙ ad hoc ꝙ lepra. ideſt peccatum tolleretur et purgaretur duo paſſeres ſcilicet chriſtus et genus humanum conueniunt: quorū vnus ſcilicet chriſtus occiſus eſt Roma. v. Xpus cum adhuc infirmi eſſemus ſm tempus pro impijs mortuus eſt. Alter vero ſcilicet homo dimiſſus. relatus et liberatus eſt. Gal. iij. Chriſtus nos redemit. Sed aduerte quod talis dimiſſio conſueuit perſonaliter fieri cunctis generibus perſonarum. ſcilicet.
Amoroſe diligentibus.
Uiſceroſe indulgentibus.
Affectuoſe deprecantibus.
De dilectione patet Luce. vij. Dimiſſa ſunt ei peccata multa. ſcilicet marie magdalene quoniam dilexit multum. De indulſione ſeu remiſſione dicitur Luce. vj. Dimittite et dimittemini quia ſicut dicitur. Mat. vj. Si non dimiſeritis hominibus nec pater veſter dimittet vobis. De oratione vero dicitur Mathe. xviij. Omne debitum dimiſi tibi quoniam rogaſti me. Et ideo in oratione dominica ponitur vna petitio de di-

M

Ayuntamiento de Madrid

miſſione peccatorum. Dimitte nobis inquit debita no
ſtra Luce. xi. Ad denotandū ꝙ deus vult de dimiſſiōe
rogari. Patet ergo quod eſt vna dimiſſio remiſſionis.
B ¶ Secundo dico ꝙ eſt dimiſſio diuine tolerationis et
dilationis. Deus enim quādoqꝫ dimittit electos in hac
vita. et hoc vt tempus habeant ad ſe reuertendi: ⁊ pec
cata emendandi: vel diutius bene operandi: et amplius
promerendi. vnde Job talem petitionem ſed dilationē
petebat. Job. x. dicens domino. Dimitte me vt plangā
paululū dolorem meū anteqꝫ vadam ⁊ non reuertar ad
terram tenebroſam ⁊c. Si enim deus ſtatim puniret vel
let nec hominē penitere permitteret. quaſi nullus eſ
ſet qui euaderet. Et ideo de acceleratione huius cōque
rendo dicebat Job. vij. Uſqꝫ quo non parcis mihi. nec
dimittis me vt glu. ſali. meam. ¶ Sed tertio dico qđ
apud deum eſt remiſſio ideſt dimiſſio obliuionis ſeu
repulſionis. Illud enim dimittitur de quo habēdo pa
rum aut nihil curatur. Sic vere deus malos videtur di
mittere et de illis penitus non curare: illorū obliuiſci
et a iugo diſcipline abſoluere: De quo admirans Job
dicebat Job. xxxix. Quis dimiſit onagrum liberum et
vincula eius quis ſoluit? Cui dedi in ſolitudine domū
et tabernacula eius in terra ſalſuginis. Ad literā enī
deus in iſto mundo videtur multos malos liberos di
miſiſſe: quia ſcꝫ nullo vinculo diſcipline tenentur: nec
laqueis mādatorum ligantur nec timore mortis a ma
lis arcentur: ſed in terra ſalſuginis huius mundi do
mos et habitacula facere et habere et diuitijs abunda
re noſcuntur: De quibus etiam dicit dominus in ps.
Dimiſi eos ſcḋm deſideria cordis eorum. ibunt in adin
uentionibus ſuis Eſaie. l. In ſceleribus veſtris dimiſi
matrem veſtram. Et illud Luce. j. Diuites dimiſit ina
nes. Iſti enim tanqꝫ reprobi et indigni correptione iu
dicantur. Et ideo vti mundi proſperis pro libito volū
tatis et de malo in malum currere dimittuntur. Deus
autē bonos totaliter non dimittit: nec eos ſine corre
ptione deſerit: nec dyabolo nec peccatis exponit ſed ſi
cut pius pater de eis curam gerit. et eos caſtigat. libe
rat. adiuuat et cuſtodit. Joſue. j. Sicut fui cum Moy
ſe ita ero tecum: non dimittā te neqꝫ derelinquā. Iſta
eſt ergo dimiſſio diuine obliuionis et repulſionis.
C ¶ Quarto dico quod eſt dimiſſio diuine ordinationis
et poſitionis ſeu durationis et inſtitutionis. Et iſta
eſt illa qua deus bonos ad bonum conuertit: ⁊ finali
ter in paradiſum reponit: ipſoſqꝫ ibi perpetuo gaude
re dimittit. De quo poteſt intelligi illud Ezechi. xl. Et
facta eſt ſuper me manus domini et adduxit me in ter
ram iſrael et dimiſit me ibi ſuper montem excelſū ni
mis. Sic ergo patet ꝙ eſt quedam dimiſſio que refer
D tur ad deum. ¶ Adhuc dico ꝙ eſt quedam dimiſſio
que refertur ad iuſtum. Conſtat enim ꝙ iuſtus dimit
tit et derelinquit illa que ſaluti ſue ſunt contraria: et
que ſaluti ſue ſunt neceſſaria ⁊ vtilia retinet ⁊ cuſtodit
Et ſic notabis quod iuſtus.
Dimittit rancores et iniurias.
Dimittit fetores et luxurias.
Dimittit honores et diuitias.
De dimiſſiōe iniuriarū đr. Mat. xviij. Si peccauerit
in me frater meus dimittā ei vſqꝫ ſepties? Reſpondit
Jeſus nō dico tibi vſqꝫ ſepties. ſed vſqꝫ ad ſeptuagies ſe
pties. et illđ predictū. Eſa. lviij. Dimitte eos qui cōfra
cti ſunt liberos et omne onus dirumpe ⁊c. De dimiſſio
ne autem carnalium deliciarum poteſt intelligi illud
ij. Eſdre. ix. Coniunxerunt ſibi ſcilicet filij iſrael vxo
res alienigenas et dimiſerunt eas. De dimiſſione vero
honorum et diuitiarum dicitur Luc. xviij. Ecce nos di
miſimus omnia: et ſecuti ſumus te. Sed econuerſo no
tabo ꝙ iuſtus non libenter dimittit.
Pauperem: quin per eum dulciter recreetur.
Statū ſuum. quin in eo iugiter cōmoretur.
Legem dei: quin in ipſa firmiter meditetur.
Diſciplinā: quin per ipſam pariter reformetur.
Amiciciam: quin in ipſa fideliter confirmetur.

¶ Igitur dico ꝙ iuſtus nunqꝫ dimittit pauperem ſcꝫ
per illiberalitatem. Unde ipſe dicit illud. Mathe. xv.
Non habent inquit. quod māducent: ⁊ dimittere eos
ieiunos nolo ne deficiant in via. Item nunqꝫ dimittit
locum ſeu ſtatum ſuū per inſtabilitatem vel per cuiuſ
cunqꝫ aduerſitatem iniurie Eccleſ. x. Si ſpiritus po
teſtatem habentis aſcenderit ſuper te. locū tuū ne di
miſeris: Item nunqꝫ dimittit legem dei per tranſgreſ
ſionem aut iniquitatem. prouer. j. Audi fili mi prece
pta patris tui ⁊ ne dimittas legē matris tue. Patris
inquit et matris. i. xp̄i et eccleſie. Item nunqꝫ dimittit
diſciplinam per obſtinatam voluntatē Prouerbi. iiij.
Tene diſciplinam. ne dimittas eā. Item nunqꝫ dimit
tit amiciciam per inconſtantiam vel infidelitatem.
Prouerbi. xxvij. Amicum tuum ⁊ amicū patris tui ne
dimiſeris. Iſta eſt ergo dimiſſio pertinens ad iuſtum.
¶ Ultimo dico. ꝙ eſt vna dimiſſio pertinēs ad impiū. E
Et iſta eſt illa qua impius dimittit.
Deum de ipſo non curando.
Pauperem eundem ſpoliando.
Juſtum ſibi non ſuccurrendo.
Impium ipſum non corrigendo.
De dimiſſione dei dicitur Judicum. x. Reliquiſtis me
et coluiſtis deos alienos. De dimiſſione pauperū đr.
Job. xxiiij. Nudos dimittunt homines veſtimenta tol
lentes. De dimiſſione iuſti đr Job. xxij. Nudos inquit
ſpoliaſti veſtibus: aquam laſſo non dediſti: et eſurien
ti ſubtraxiſti panem. Sequitur. Uiduas dimiſiſti va
cuas. De dimiſſione vero impij non correpti dicitur.
Mathei. viij. Dimitte mortuos ſepelire mortuos ⁊c.
Uide ſupra de derelinquere. Et infra vbi relinquere et
dimittere et permittere.

Dimidium.

A Dimidiū ⁊ mediū in hoc diffe
runt: quia mediū ſignat quic
quid continetur inter extrema. Dimidiū vero ſignat
illū centricum punctum qui eſt in medio extremorum
et ſe habet equaliter ad extrema. Dicam ergo quod di
midium ſignificat.
Morum imperfectionem.
Largam diſtributionem.
Uite breuiationem.
Dico ergo ꝙ dimidiū ſignat qñqꝫ imperfectionē. Iſtđ
enim quod eſt dimidiū: non eſt integrū nec completū
Et hoc bene figuratur Exođ. xxv. vbi in compoſitione
arche ſemper additur dimidiū in menſuris. Habebat
enim in longitudine duos cubitos ⁊ ſemis. In latū cu
bitum cū dimidio: in altum totidem. Ad denotandū
ꝙ arche ideſt anime vel dimenſiones trium virtutum
theologicarum: ſcilicet longitudo fidei. altitudo ſpei.
latitudo caritatis prout ſunt pro tempore huius vite.
aliqualiter ſunt imperfecte. Semper enim habent ali
quid quod eſt dimidium ideſt aliquid quod eſt imper
fectum et incompletum. Ex parte enim cognoſcimus
et ex parte prophetamus. j. Cori. xiij. Iſta enim imper
fectio denotatur in chriſto. qui ſolum tribus annis cū
dimidio predicauit populo ſcilicet per tempus et tem
pora: et dimidium temporis Apocal. xij. Ad denotan
dum ꝙ nihil eſt in hac vita quin ſit in pluribus dimi
nutum: etiam in ipſis viris ſpiritualibus et perfectis.
Sicut etiam bene figuratū ē in ſeruis dauid: quibus
rex amon dimidiam raſit barbam ſicut dicitur. ij. Re
gum. x. Quia vere nullus eſt ita ſufficiens ſeruus xp̄i:
quin rex amon diabolus pro viribus nitatur dimidia
re et radere barbam ſuam ideſt virtutes ipſius atqꝫ mo
res Apoca. viij. Factum eſt ſilentiū in celo quaſi media
hora. Signat ergo dimidium morum imperfectionem
Uide infra de ſemis. ¶ Item ſignat largam diſtribu- B
tionem Satis enim liberaliter tribuit qui bonorū ſuo
rum dimidium alijs dedit. Sicut enim aſſuerus tunc
liberaliter eſt locutus: quādo viſa fuit heſter regni ſui
dimidium dare promiſit Heſter. v. Quid petis vt de
tur tibi? etiam ſi dimidium regni mei petieris. impe
traberis. Etiam zacheus liberaliter erogauit. quando
bonorū

Ayuntamiento de Madrid

bonoꝝ ſuoꝝ dimidium dedit dicens Luce.xix. Domine ecce dimidiū bonoꝝ meoꝝ do pauperibꝰ. ¶ Itē ſignat vite breuiationem. Uita enim tūc potiſſime breuis dr̄ qñ vltra dimidiū non pretendit. Ideo timens Ezechias rex dicebat Eſaie.xxxviij. Ego dixi in dimidio dierū meoꝝ vadam ad portas inferi ⁊ in ps. Ne reuoces me in dimidio dierū meoꝝ ⁊c. Uide infra de medio.

A **Dirigere Directio.** Dirigere ſumit ꝓ recte agere ſeu recte ducere. Tunc enim res dirigitur quando de via ad viam congruam reuocatur. Eſt igitur dirigere.

Officiuꝫ ſapiētis.
Officiū preſidentis.
Officiū inſtructis.
Officiū penitētis

Et ſic notabo ꝙ ſicut equꝰ per ſeſſionē ipſum regentē et per ſeipſuꝫ ſeſſori ſuo obedientē in via ſua dirigitur. Sic homo qui in via moꝝ vult bene dirigi neceſſe eſt qđ deum pro ductore habeat: et ꝙ eius directionē obediat atqꝫ pareat. quia ſcꝫ deus eſt ſicut ductor qui hominem dirigit inſpirando vel inſtruendo prouerb.xx. A domino diriguntur greſſus viri. Homo etiam; dirigit ſeipſum deo et prelato obediendo. penitēdo ⁊ a mala via diuertendo. Prouerbio.xv. Uir prudens dirigit greſſus ſuos. Et ideo prouerbi.xvj: Dicitur de vtroqꝫ. Cor hominis diſponit viam ſuam: ſed domini eſt dirigere greſſus eius. Igitur qui ad viam vite ⁊ in via morum vult bene dirigi. debꝫ dicere illud ps. Dirige me in veritate tua: quia tu es deus ſaluator meus. In quibus verbis oſtenditur ꝙ qui bene in moribus vult dirigi quatuor ſunt ſibi neceſſaria. Iſte enim eſt ſicut nauigans: et ad hocꝙ dirigatur indiget gubernatore. ſicut cauſa regente efficiente. Indiget lumine. ductore ⁊ vie oſtenſore. Indiget vento ⁊ remigibus tanꝙ auxilio cooperante atqꝫ mouente. Indiget termino ad quē vadit tanꝙ loco trahente et alliciente. Sic vere dico. qđ homo qui nauigat in fluctuoſo mari huiꝰ vite. ad hoc ꝙ debite poſſit dirigi in via iuſticie ⁊ ad portū ſalutis ipſe indiget ſummo rege vt perſona remige. Ideo dicit deo. Dirige me. ſcꝫ o tu deus. Indiget certa lege tanꝙ ductrice. Ideo dicit. In veritate tua. que ſcꝫ eſt lex certa Indiget ſancto grege ſicut cauſa motrice. doces me inquit. ſcꝫ mediante flatu ſpiritusſancti ⁊ hominibꝰ bonis et ſanctis. Indiget alto auge. vt anchora tractrice. Saluator inquit. Aux dicitur locus altior ad quē pōt aſcendere planeta aduerſus polum: ſignificans altitudinem paradiſi que debet nos trahere et allicere: ⁊ per conſequens ad bene operandum dirigere: quod oſtenditur in verbo. Saluator. qꝛ ſcilicet ſalus eterna eſt ille portus et ille fructus ad quē nauigatur et itur. Dicam igitur ꝙ directio noſtra debet habere.

B Deum pro rectore.
Legem pro ſplēdore.
Iuſtum pro motore.
Celum ſeu paradiſuꝫ pro tractore.

Deū dico pro rectore Dirige me inquit o deus. Supponūt eñ phi ⁊ theologi ꝙ corpora celeſtia intelligentias habent motrices et ſuoꝝ motuum directrices. Nunꝙ eniꝫ ita ordinatos motus haberent. nec ita infallibiliter currerent niſi cauſe infallibiles hoc eſt ſpiritus intelligibiles ipſa dirigerent et mouerēt. Sic vere dico ꝙ homo nunꝙ ad bonum mouetur aut ducitur. niſi a re intellectuali. ſcꝫ ipſo deo ſpiritualiter dirigatur. Deus eniꝫ ipſe in noſtris actibus eſt director: ⁊ noſtroꝝ actuū infallibilis ordinator Et ideo dicit. Dirige me. ſ. o deꝰ quaſi di. ad te pertinet iſta directio non ad aliū. Hieremias enim. Hieremie.x. dicit. Scio domine ꝙ non eſt hominis via eius. nec viri vt ambulet ⁊ dirigat greſſus ſuos. Dauid vero dicit in pſal. Quod apud dominum greſſus hominis diriguntur. Ex quibus duobus concluditur ꝙ homo ſe a ſeipſo non poteſt dirigere: immo neceſſe eſt ꝙ a domino dirigatur. Dirige inquit me. Dirige dico me in tua preſentia: vt viuam honeſte ps. Dirige in ꝯſpectu tuo viā meā Itē dirige me in ſemita recta: vt viuā diſcrete ps. Dirige me i ſemita recta ꝓpt inimicos meos. Itē dirige me i tua grā vt agā modeſte ps. Sit ſplēdor dñi nr̄i ſup nos: ⁊ opa manuū noſtrarum dirige: ſuper nos. et opus manuum noſtrarum dirige ad deuꝫ ergo pertinet principaliter talis ſcilicet retrogradatio: ſtationatio et directio. Dicunt aſtrologi qđ iſta diuerſitas motuum ab ipſo ſole procedit. cuius radij qui ſunt fortiſſimi aliquos planetas attrahunt et faciunt ſtare: aliquos repellunt et faciunt retrocedere aliquos ante ſe pellunt et faciunt directe currere. Sic vere dico ꝙ cum inter planetas. i. inter homines ſint diuerſi diuerſimode in moribus incedentes: qꝛ ſcilicet aliqui ſunt retrogradi male operando Hiere.vij. facti ſunt retrorſuꝫ et non in ante. alij ſunt ſtationarij in bono perſeuerantes. ij. Corinthi.x. Qui ſtat. videat ne cadat. Alij directi ſemper in melius proficiendo. Eſaie.xlviij. Adduxi eum et directa eſt via eius: Iſtud tamen eſt certuꝫ ꝙ omnia iſta a ſole iuſticie chriſto fiunt: qui ſcilicet quoſdam repellit et reprobat: quoſdam ſtabiles facit et continuat. quoſdam vero dirigit et ad melius operandum informat Dirige inquit Eccleſiaſti.xxxvj. Dirige nos in viam iuſticie. Et nota ꝙ deus dirigit tria genera perſonarum. ſ.

Iuſticie viribus adequatos.
Modeſtie moribus antiquatos.
Conſtantie viribus roboratos.

Dirigit dico iuſticie ſubiectos viribus; ps. Dirigēs iuſtum: ſcrutans corda et renes deus. Item dirigit modeſtie formatos moribus ps. Diriget manſuetos in iudicio: docebit mites vias ſuas. Item dirigit conſtantie roboratos viribus. Prouerb.xx. Diriguntur a domino greſſus viri id eſt hominis conſtantis et virtuoſi. Dirige ergo me. Et nota ꝙ iſte loquitur ſupplicando cum dicit. Dirige: qꝛ procerto ſicut cecus qui eſt in via periculo conſuetus. nauigans qui eſt in aqua fluctuoſa: ⁊ in naui putrida et ruinoſa debilis miles qui eſt in pugna furioſa: ductorem ſuum ſolet rogare vt debite eum regat et ſecure et prudenter dirigat. Sic nos qui in hac vita ſumus ſicut ceci in magno deuio: ſicut nauigantes in fluctu vario et dormientes in putrido nauigio. ſicut pugnantes in forti prelio multipliciter indigemꝰ ꝙ diſcrete regamur. Et ideo humiliter deo. ſupplicare debemus vt tute ab eo dirigamur. Dirige me inquit. Ad quam quidē humilem ſupplicationem faciendam inſtruimur. Thob.iiij. vbi dicitur Omni tēpore benedic deum: et pete ab eo vt vias tuas dirigat: et conſilia tua in ipſo permaneant. Et ideo ille ſanctꝰ Ioſaphat vidēs filios amon: moab ⁊ idumeoꝝ cōtra ſe cōgregatos orādo deū deuote dicebat. ij. Parali.xx. Hoc ſolū habemus reſidui vt oculos noſtros dirigamus ad te. Igitur dico ꝙ nos indigemus ꝙ deus

C

Dirigat corda ad bene cogitandum.
Conſilia ad caute ordinandum.
Uias ad recte ambulandum.
Uoces ad deum adorandum.
Pedes ad nunꝙ declinandum.
Oculos ad vere contemplandum.
Manus ad bene operandum.
Linguam ad digne perorandum.
Corpus ad penas tolerandum.

Igitur dico ꝙ neceſſe eſt quod dirigantur corda vt ſancte meditemur. Sap.ix. In directione cordis iudicium indicat. Et Hieremi.xxxj. Dirige cor tuum in viaꝫ rectam. Cuius tamen contrariuꝫ faciūt mali de quibus dicitur in ps. Quod ipſi ſunt generatio que non direxit cor ſuum. neqꝫ eſt creditus cum deo ſpiritus eius. Et tamen Iob.xxiiij. promittitur: ꝙ ſi homo direxit ad deum cor ſuum: ſpiritum eius et flatum ad ſe trahet. Item neceſſe eſt ꝙ dirigantur conſilia vt caute regulemur et ordinemur. Unde de iuſto dicitur. Eccli.xxxix. Quod in oratione confitebitur domino: ⁊ ipſe diriget conſilium eius et diſciplinam. Item ꝙ dirigantur vie noſtre. vt tute gradiamur ps. Dirigantur vie mee ad cuſtodiendas iuſtificationes tuas. Item ꝙ dirigantur voces vt deuote loquamur ſcilicet per orationē ps

Ayuntamiento de Madrid

Dirigatur oratio mea ſicut incenſuʒ in conſpectu tuo
Item ꝙ dirigantur pedes vt non in culpā labant ps
Pes meus ſtetit in directo in eccleſijs benedicam te do
mine. Unde etiaʒ de vaccis que portabant archaʒ di. j.
Regum. vj. Quod ibant in directum pergentes: ⁊ nō
declinabant neqꝫ ad dexteram; neqꝫ ad ſiniſtram: ⁊ ta
men iſte, erant vacce fete: que nunꝙ alias iugum tule
rant: et que vitulos domi incluſos habebant. Ad deno
tandum ꝙ nullus eſt ita ſolens, ⁊ ſine iugo: etiam ſi vi
tuli, ſui id eſt, carnales et amici ipſum ad contrariū in
citent. cum, tamen ſit ꝙ ipſe ad portandum archaʒ ec
cleſie vel ſcripture per preclaruram vel regularem diſci
plinam ſubmittitur et ordinatur: quin debeat directe
in via morum incedere: et nequaꝙ per vitia declinare
Eſaie. xxv. Recerit vobis directa via. Item ꝙ diriga
tur viſus vt vera contemplemur. Hiere. iij. Leua ocu
los tuos in directum. et vide vbi proſtrata ſis. Iteʒ qꝺ
dirigantur manus vt bonum operemur ps. Opus ma
nuum noſtrarum dirige. et. j. Macha. iiij. Directa eſt
ſalus in manu eius. Iteʒ ꝙ dirigatur lingua vt digne
fabulemur: q2 vt dicitur in ps. Qui loquitur iniqua:
non direxit in conſpectu oculorū meorū. Item ꝙ diri
gatur corpus vt patienter ſuſtentemur. ij. Theſ. iij.
Dominus autē dirigat corda et corpora noſtra in cari
tate dei et patientia chriſti. Talibus ergo modis diri
gitur homo. Dicat ergo illud ps. Direxit greſſus me
os ſubtus me, et non ſunt infirmata veſtigia mea. Pa
tet igitur ꝙ directio noſtra debet habere deum pro re
D ctore. Dirige me inquit. ¶ Secundo dico ꝙ iſta debet
habere legem pro ſplendore ſeu pro ductore. In verita
te inquit. Nihil enim poteſt bene dirigi ſine lumine.
Lux enim ſolet viam rectam oſtendere: ⁊ ſic poteſt diri
gi quo debeat declinare. Sic vere quia mandatū lucer
na eſt et lex lux: ⁊ via vite: et increpatio diſcipline. ſicut
dicitur Prouerbio. vj. Ideo dico ꝙ legis lumen neceſ
ſarium eſt viatori: ſi ſcʒ in via morū recte vult dirigi ⁊
deduci. Iſta autē lex oſtenditur cum dicitur. In verita
te quia lex ſicut in ps. dicitur. Mandata tua veritas:
et lex tua veritas. Pone ſi vis quomodo ad aſpectum
ſtelle maris: ſeu poli: vel etiam orionis: vel arturi nau
te dirigunt greſſus meos. Sic vere ſuper omnia dirigit
veritas id eſt lumen fidei et legis diuine. Unde Eccli.
xxxvij. Deprecare altiſſimum vt dirigat in veritate viā
tuam. Iſta autem veritas directiua ſumme neceſſa
ria eſt in confeſſione. Q2 ſicut dicitur Prouer. xxviij.
Qui abſcondit ſcelera ſua non dirigetur: qui autē con
feſſus fuerit et reliquerit ea: miſericordiam conſequet
Patet ergo quomodo directio noſtra debet habere le
E gem pro ſplendore. In veritate inquit. ¶ Tertio dico ꝙ
ipſa debet habere iuſtum pro motore. Remiges enim
ſunt neceſſarij ad directionē nauis. Sic viri boni: pre
lati: predicatores ⁊ conſiliarij neceſſarij ſunt ad noſtrā
directionem: et ad doctrinam et exemplarem informa
tionem quod ſcʒ oſtenditur cum dicitur deo doce me:
ſupple per prelatos: predicatores ⁊ iuſtos: quia ſcilicet
deus non docet hominē immediate per ſeipſum. ſed
mediantibus ſupradictis. Teſte enim ſolino, in ca
panea inſula nunꝙ apparet ſtella maris: ⁊ ideo nau
te per ſtellas ibidem nunꝙ diriguntur: immo ſecum
in nauibus portant aues que terram naturaliter ſen
tientes. ſemper ſe vertunt et volitant verſus illam par
tem vbi propius ſentiunt terram eſſe: et ſic medianti
bus auibus diriguntur vt ait. Sic vere dico ꝙ inſula
huius mundi: ſtella fixa deus viſibiliter non apparet
nec nos apparenter dirigit ſiue docet. ergo neceſſe eſt
ꝙ aues id eſt viros iuſtos: doctores ſcilicet et prelatos
habeamus: ad quorum motus et geſtus: et documen
ta pariter: et exempla vias noſtras in domino diriga
mus. Quia enim in odoratu deuotionis terram para
diſi ſentiunt. ideo nos bene docent et dirigūt Iob. xxxv
Docet nos ſuper iumēta terre: et in auib9 erudit nos.
Unde de tali directione facta per iuſtos poteſt dici il
lud Sap. x. Direxit opera eorum in manibus prophete
ſcti habeat ergo nr̄a directio iuſtū pro motorē. ¶ Quar
to dico ꝙ iſta debet habere celum pro tractore ſeu alle
ctore: quod oſtenditur cum dicitur. Saluator: quia tu
inquit es deus ſaluator meus. Salus enim eterna que
alibi non habetur ꝙ in celo eſt obiectum alliciens vt
attractiuum nos ad portum debitum dirigat. vnde. j.
Machabe. iij. Directa eſt ſalus in manu eius. Et talē
directionem videtur dominus iniungere Geneſ. xiij.
Leua oculos meos in directum ⁊ vide. Sequitur. Om
nem terram quam circumſpicis tibi dabo. Iſta eſt eīm
terra promiſſionis ſcʒ paradiſus; cuius tractus debet
dirigere greſſus noſtros. Sicut enim adamantine ru
pes in mari naues ita fortiter attrahunt: ꝙ ita impe
tuoſe ibi currunt. vt ſe quandoqꝫ deſtruunt et confrin
gunt Sic procerto gloria eterna ſanctos taliter allexit
et attraxit: ꝙ tanto impetu, et feruore verſus eaʒ cucur
rerunt: et iter ſuum ad eam dixerunt ꝙ multi ſe per
martyrium confregerunt. cōfringi ⁊ conteri diuiſerūt
Exodi. xv. In fortitudine ſua directus eſt cum angelo.
Patet ergo quō homo in bonis actib9 poteſt dirigi.
Per glorie viſa ſolatia.
Per iuſtorum ſana auxilia.
Per diuine legis clara conſilia.
Per ipſius dei pia ſuffragia.
Bene ergo dicit. Dirige in veritate. ⁊c. Sufficit. Uide
infra de via. et de recto.

Diripere. Poteſt notari de diripere. ſicut de A
rapere ſcilicet ꝙ aliqui diripiūtur
ſpiritualiter gratiā amittentes ps. Qui oderunt nos
diripiebant ſibi. Alij diripiuntur temporaliter terre
na dimittentes ps. Diripiant alieni labores eius. Alij
diripiuntur eternaliter tormenta patientes. vnde de
demonibus animas diripientibus poteſt dici illud. j.
Regum xxiij. Philiſtijm oppugnant ceylam et diripi
unt areas. Tria enim ſunt bona ſcilicet Gratie. fortu
ne. Glorie. Prima diripiuntur per tentatores. Scd'a p
tyrānos. Tertia p tortores ⁊c. Uide infra de rapere ⁊c.

Diruere. Dirutus. Uide Deſtruere.

Dirumpere. Uide vbi Rumpere.

Diſcedere. Cum diſcedere denotet mihi quā A
dam ſeparationem ⁊ diuiſionem
et a loco vel a perſona elongationē vel diſiunctionem
poſſum notare ꝙ in ſcriptura reperio.
Unum diſcedere dei: quod eſt metuendū.
Unum diſcedere diaboli: qꝺ eſt diligendū.
Unum diſcedere iuſti: quod eſt eligendum.
Unum diſcedere impij: quod eſt negligendum.
¶ Diſcedit enim ab homine deus dum per culpas
contaminatur. Diſcedit ab eo dyabolus dum culpas
abhominatur. Diſcedit a malo iuſtus dum virtuti
bus illuminatur. Diſcedit a bono impius dum vitijs
coinquinatur. De diſceſſione ergo dei que eſt metuen
da qua ſcʒ deus diſcedit a peccatore: ipſum in peccādo
peccato dimittēdo, ipſuʒ nō corrigendo ⁊ cum propter
vitia abhorrēdo dicit dauid in ps. Ne diſceſſeris a
me: quoniam tribulatio proxima eſt et non eſt qui ad
iuuet. et alio ps. dixit. Domine ne diſcedas a me: exur
ge et intende iudicio meo ⁊c. De diſceſſione autem dia
boli que eſt appetenda dicitur. ij. Corinth. xij. Datus
eſt mihi angelus ſathane: colaphiſet: ppter quod ter
dominū rogaui vt diſcederet a me. De diſceſſione vero
viri iuſti que eſt commendanda: quia ſcilicet bo
nus nō diſcedit niſi a malo: poteſt dici illō. ij. Thimo.
ij. Diſcedat ab iniquitate omnis qui inuocat nomē do
mini. De diſceſſione vero impij que eſt abhorrenda ⁊ cō
temnenda. quia ſcilicet ſemper diſcedit a bono dicit. j.
Corinth. vij. Infidelis ſi diſcedit diſcedat. ¶ His er B
go premiſſis dicamus ſoluʒ de diſceſſu iuſti qui eſt vir
tuoſus. Et de diſceſſu impij qui eſt vitioſus. Eſt igitur
diſceſſus iuſti qui eſt virtuoſus. Elemēta enim nobilia
naturaliter ſeparantur et diſcedunt ab ignobilibus ſi
cut patet

Ayuntamiento de Madrid

cut ptz:qr ignis hic in aliqua materia groſſa detentus
non ceſſat ſurſum aſcendere ac ſi velit diſcedere ⁊ abi
re. Sic vere nobiles et iuſti ſem per ab omni ignobili-
tate diſcedunt:et ab omni malo ſeparant et ſeiungũt
j. Regum.xv. Abite:recedite atq̧ diſcedite. Unde no-
ta ꝙ iuſtus diſcedit
Ab iniqua ſocietate ne per eam decipiatur.
A vitiorum iniquitate ne per eam inficiatur.
A ſeculari autoritate ne ꝑpter eam eijciatur.
Diſcedat ergo a mala ſocietate ne per eam decipiat.
Eccli.vij. Diſcede ab iniquo et deficiẽt mala a te. Ma
los etiã debet iuſtus a ſe reijcere ⁊ diſcedere: compel
lere dicẽs illud ps. Diſcedite a me oẽs qui operamini
iniquitatẽ. Itẽ diſcedat ab iniquitate Eccli.xxxv. Sa-
lutare ſacrificium attendere mandatis ⁊ diſcedere ab
iniquitate. Item diſcedat a ſeculi pompoſitate. Eccli.
xiij. Aduocatus a potentiore diſcede. Hic eſt ergo diſ-
C ceſſus iuſti qui eſt virtuoſus. ¶ Secundo dico ꝙ eſt
diſceſſus impij qui eſt vitioſus. Et ſic nota ꝙ mali.
Diſcedunt a deo per peccatum et maliciam.
Diſcedunt a ſeipſis per diſſenſionẽ et diſcordiã.
Diſcedunt a fide per infidelitatẽ ⁊ idololatriã.
Diſcedunt vero a xp̄o per finalem condemnationez et
miſeriã ſcz in iudicio. ¶ Dicaz ergo ꝙ eſt quidã diſceſ
ſus malorũ qui eſt nequicie: ⁊ iſte eſt ille quo peccator
diſcedit et ſeparatur a deo per peccatuz ps. Spreuiſti
omnes diſcedentes a te. Item eſt quidã diſceſſus ſu-
perborũ et iracundorũ qui eſt diſcordie. Actuũ.xxviij.
Cumq̧ inuicem non eſſent conſentientes diſcedebãt.
Item ꝙ eſt quidam diſceſſus malorum infideliuz ⁊ per
uerſorum qui eſt ydololatrie.j. Thimo.iiij. In nouiſſi
mis diebus quidam diſcedent a fide ⁊ adherebunt ſpi
ritibus erroris. Item eſt quidam diſceſſus miſerorum
et damnatorũ.qui erit deſolationis et triſtitie. Ille ſcz
quo damnati compelluntur a ſocietate dei angeloruz
et ſanctorum diſcedere:et in ignem eternũ cum demo
nibus recedere et abire. Math.xxv. Tunc dicet.ſ.xp̄s
his qui in ſiniſtris ſunt. Diſcedite a me maledicti in
A ignẽ eternũ qui paratus eſt dyabolo et angelis ei⁹ ⁊c.
Uide infra de Recedere.

Diſcere. Diſcere idem eſt qđ ſcire incipere. Di-
ſcere enim eſt in fieri:ſcire in facto eſſe.
Debent autem diſcere nouicij:et ignorantes et diſci-
puli. Et ideo a diſcere dicitur diſciplina. ⁊ ab vtroq̧ di
ſcipulus nominatur. Et vere diſcere valde eſt neceſſa-
rium:quia omnis ars et ſcientia ignoratur niſi primi-
tus addiſcatur. Ideo dicit Orige.ſuper Exod. Punge
oculum et dabit lacrymam: ſtringe mentem et dabit
intellectum. Nihil enim eſt tam incredibile quin di-
ſcendo fiat probabile. Iſido.ethy.lib.no.de ſinonimis
dixit. Diſce qđ neſcis ne doctor inutilis inueniaris.
Iſta enim duo valde proficiunt ſtudentibus.ſcilicet in
quirere quod neſciunt: ⁊ docere quod ſciunt. Bene ibi
dem. Bonum quod audieris dic:bonum quod didici
ſti doce:diſcendi atq̧ docendi non contemnas ſtudiũ
Dando enim ſapientiam largior fit:et dum plus lar-
gitur plus abundat. Poſſum⁹ ergo notare ꝙ duo pri
cipaliter ſunt diſcenda ſcilicet bonum ſapere: ⁊ bonuz
facere. Bonum ſapere pertinet ad ſapientiam:bonuz
facere pertinet ad vitam. Diſcere ergo debemus ſapiẽ
B tiam dum temporis opportunitatem habemus. Sz pro
certo ad hoc ꝙ quis bene ſtudeat vel addiſcat plura
ſunt neceſſaria:videlicet.
Congruitas doctoris.
Sedulitas laboris.
Tenuitas proſperitatis.
Habilitas ſocietatis.
Longinquitas natiuitatis.
¶ Neceſſariũ eſt ergo habere doctoris congruita-
tem: Pueri enim a lacte nutricis ſi fuerit corruptum
corrumpuntur. Si vero purum fuerit impinguan-
tur. Et ideo dicit. Plinius ꝙ cerua quando partu-
rit: ſolet herbas medicinales comedere vt ſuis filijs
poſſit lac ſalubrius miniſtrare. Tandem quando cre-
ſcunt docet eos currere:et fugere:et pericula declinare:
et ducens eos per prerupta docet eos ſaltare. Sic pro-
culdubio dico ꝙ puer qui bene vult addiſcere: neceſſe
eſt ꝙ bonam nutricem et bonum doctorem per predi-
cationem ſibi procuret qui herbas ſane ſcientie come
dere:et ſibi incorporare ſtudeat:vt tandem ſuis poſſit
diſcipulis lac ſalubris doctrine miniſtrare. Qui etiaz
eos doceat per bona opera currere: vitia et ſcelera fu-
gere:et prerupta inferni et alia pericula euitare. Ideo
chriſtus bonus doctor predicabat Math.xi. Diſcite a
me:quia mitis ſum et humilis corde:et inuenietis re-
quiem animabus veſtris. Ubi nota ꝙ a tali doctore
eſt diſcendum propter eius ſublimitatem ſeu autorita
tem. A me inquit:qui ſcilicet ſum talis et tantus. Itẽ
propter eius benignitatem:quia mitis et humilis:pro
pter noſtram vtilitatem:quia inuenietis requiez ani
mabus veſtris. vnde Hiere:ix. Didiſcerunt a patrib⁹
ſuis. Et breuiter ꝙ homo debeat diſcere et a perſonis:
et in loco vbi poſſit ſcientiam inuenire. patet Baruc.
iij. vbi dicitur. Diſce vbi ſit ſapientia. vbi ſit virtus vbi
ſit ſcientia:vbi ſit lumen oculorum et pax ⁊c. Expone
quis loc⁹ ſtudij eſt eligendus:vbi ſit ſcientia et pax ⁊c.
A me ergo diſcite Math.ij. Herodes didicit ab eis.ſ. C
a magis tempus ſtelle. Eſt ergo neceſſaria doctoris cõ
gruitas. ¶ Secundo eſt neceſſaria laboris ſedulitas.
Sedule enim et ſtabiliter debet homo laborare. audi-
re ſcilicet et ſtudere:ſi ad ſcientiam cupiat peruenire.
Sicut enim oues quãdo ſunt in bonis paſcuis: ſiſtũt
et auide comedunt herbas quouſq̧ ad radicem vadũt
et continue ibi ſiſtunt. et inde non recedunt quouſq̧
fuerint ſatiati ideſt ſcientia pleni fuerint exinde non
recedere vel abire non ſolent. vnde.ij. Thimo.iij. Per-
mane in his que didiciſti. Quod eſt contra multos ſi-
miles capreis. Capree enim vt dicit. Plinius nunq̃ in
eiſdem paſcuis perſeuerant:immo de loco ad locuz ſe-
piſſime ſe conuertunt. Herbas etiam vſq̧ ad radicem
non comedunt:immo ſolum extremitates frondium
et herbarum rodunt. Sic vere multi ſunt qui in vna
paſcua .i. in vno ſtudio vel ſcientia nõ perſeuerant. Di
ſcurrunt enim de paſcua ad paſcuam:de ſtudio ad ſtu
dium:de facultate ad facultatem: ⁊ tales proculdubio
non rodunt herbas vſq̧ ad radicem. ideſt non acqui-
runt ſcientiam vſq̧ ad fundamentum et profundita-
tatem:immo ſolummodo ad extremitatem et ſuperfi
ciem acquirunt De iſtis dicitur.j. Thimo.v Diſcunt
circuire domos:non ſolum ocioſe.ſed et verboſe et cu-
rioſe loquentes que non oportet. De iſtis etiam poteſt
intelligi illđ.ij. Thimo.iij.ca. Semp diſcentes et nũq̃
ad ſcientiam veritatis peruenientes. Cõtra tales loqui
tur. Seneca epiſtola.v. Nihil ita ſanitatem impedit
vt remediorum crebra mutatio. Non conualeſcit plã-
ta que ſepe transfertur. nihil tam vtile eſt quod in trã-
ſitu proſit. Sic ergo ſtulti ſunt qui libros ſtatim faſti
diunt quos viderint. Cuz ergo multa percurreris vnũ
excipe qđ illa die coquas. Neceſſaria ẽ ergo laboris ſe
dulitas ſeu ꝯtinuitas. Quod bene fecit Thomas phs
qui poſt.cvij. annos moriebatur quando diſcere inci-
piebat. ¶ Tertio neceſſaria eſt virtus ſeu rerum tenui D
tas et paupertas. Pergamenum enim pingue male
retinet ſcripturam impreſſaz. Sic vere homo pinguis
in delitijs atq̧ diuitijs enutritus vt communiter non
bene retinet nec addiſcit Ideo dicit Seneca. in xvij. epi
ſtola. Studijs et diuitijs pariter vacare non poteſt. Si
vero vacare vis:pauper ſis aut pauperi ſimilis. Mul
tis enim ad philoſophanduz obſtitere diuitie: pauper
tas vero expedita eſt et ſecura. Neceſſaria eſt ergo rerũ
tenuitas. ¶ Quarto dico ꝙ neceſſaria eſt bona ſocie-
tas. Facile enim addiſcitur quod a ſocijs frequentatur
Et ideo qui bene addiſcere vult: debz bonos ſocios fre
quentare. Unde Seneca. Illos tecum admitte:qui te
poſſunt facere meliorem. Ideo de malis dicitur in ps.
Quod commixti ſunt inter gentes: et didicerunt ope

Ayuntamiento de Madrid

ra eorum: et ſeruierunt ſculptilibus eorū. ¶ Quinto dico quod neceſſaria eſt terre longinquitas .i. patrie extraneitatis. Olus enim et pomū non proficiunt in terra vbi ſeminantur. Ideo ad hoc ꝙ creſcant et proficiant neceſſe eſt vt alibi tranſplantentur. Apes etiā in alueari ſuo non acquirunt mel: immo neceſſe eſt ꝙ extra aluearia ſua lōge exeant. vbi odoriferos flores querant in quibus mel inueniunt de quo cū onerate fuerint ad aluearia redeunt vt dicit Plinius. Sic procul dubio in loco vbi ſeminatur ideſt vbi quis naſcitur: inter amicos et notos parum poteſt proficere: nec aliq̄d addiſcere vel valere. Nemo enim acceptus eſt propheta in patria ſua. Familiaritas enim et noticia perſonarum valde impedit ad bene diſcendum. Neceſſe eſt ergo ꝙ homo alibi ſcʒ ad terram extraneā tranſplanteẗ et ꝙ̄ extra aluearia domus proprie longe ad ſtudium accedat. vbi melle ſcientie ſe repleat: vt inde plenꝰ et oneratus ad patriam reueniat et accedat. Sicut enim dicit Hugo Iſta ſunt neceſſaria homini qui vult diſcere: ſcilicet victus tenuis et terra ignota. Ideo bene conſulitur. Gen. xij. Egredere de terra tua et de cognatione tua. Sic ergo patet ꝙ diſcere debemus ſcientialia.

E ¶ Sed adhuc dico ꝙ diſcere debemꝰ operabilia. Melius eſt enim diſcere facienda et dicenda ꝙ̄ ſcienda. Ideo Eſaie. j. dicitur. Quieſcite agere peruerſe diſcite bene facere. Et aduertamꝰ ꝙ ſicut animalia bruta humanos actus neſciunt facere: adhuc tamē cogūtur addiſcere: et ad hoc quādoq verbis: quandoq verberibus edocentur. Sicut patet de ſymia que diſcit ludere et ſaltare. De elephante qui ſcʒ ſm Pliniū diſcit et docetur et regem cognoſcere et adorare. De vitulo marino qui ſm eundem diſcit et docetur mugitu ⁊ vultu homines ſalutare. Sic vere chariſſimi: licʒ nos alij brutales et animales: actus humanos ideſt actus rectos virtuoſos ⁊ rationabiles facere naturaliter neſciamus adhuc tamen debemus diſcere et nos totis affectibus applicare. quia ſicut dicitur Prouer. xvij. Qui euitat diſcere incidit in mala. ¶ Nota ergo ꝙ quidā diſcunt benefacere diuinis inſpirationibus: ſicut ſunt multi qui per ſeipſos docentur et inſtruuntur Gal. j. Neq enim illud ab homine didici ſed per reuelationē. Quidam etiam exemplis et inductionibus Ideo dicitur Prouerbio. vj. Uade ad formicam o piger et cōſidera vias eius et diſce ſapientiam. et prouerbi. xxiiij. Exemplo didiciſti diſciplinam. Quidam etiam penis et correctionibus ſicut elephas qui verberibus domeſticatur et obedire docetur. Unde Hebre. v. Didicit ex his que paſſus eſt obedientiam: Diſcere ergo debemus res vtiles et neceſſarias ad ſalutem. Iuxta conſiliū Baruc. iij. Diſce vbi ſit prudentia vbi ſit virtus; vbi ſit intellectus: vt ſcias ſimul vbi ſit longiturnitas vite et victꝰ vbi ſit lumen oculorum et pax. Ubi oſtenditur ꝙ nos debemus diſcere mentalis prouidentie ſedulitatē. Diſce inquit vbi ſit prudentia. Uirtutis patientie ſtabilitatem: longiturnitas inquit. Celeſtis affluentie felicitatem quia ſcilicet debemus diſcere vbi ſit vita. victus lumen ⁊ pax. Debemus ergo diſcere exteriora prouide gubernare: prudentia. Aſperiora ſolide tolerare: longiturnitas. Superiora feruide affectare. Uita inquit: lumen et pax. Diſcamus ergo gubernare exteriora prudentia: que ſcilicet pertinet ad regimen exteriorum. j. Thimo. v. Diſcat primū domū ſuam regere. Itē diſcamus aſperiora ideſt mundi tribulationes tolerare. Unde Iſido. de no. ſinonimis. Diſce mala magis tolerare ꝙ̄ facere. Item diſcamus affectare ſuperiora. ſcilʒ bona eterna que ponūtur in iſtis tribus: via: victus: lumen et pax. Unde Sapie. vij. Abſcondita et improuiſa didici ⁊c. Et iſta de Addiſcere ſufficiant.

A Diſciplina.

Nota ꝙ licet diſciplina aliquotiens ſumatur pro morum compoſitione: ſicut Eccli. x. Uir prudens et diſciplinatus non murmurabit correctus: communiter tamen ſumitur pro correctione: ſicut dicitur. Prouer. xxij. Stultitia colligata eſt in corpore pueri: virga diſcipline fugabit eam. Poſſumus ergo dicere ꝙ diſciplina quādoq accipitur pro morali perfectione. Item pro penali correctione. Accipitur dico pro perfectione ſeu conditiōe morali: ſicut homo dicitur bene diſciplinatus: qui ꝙ̄tum ad geſtum: veſtitum: motum: affatum: ⁊ bene diſpoſitus et maturus. Et ſic loquitur Hugo epiſtola. xiij. Diſciplina inquit ceruicem diſponit: vultum componit: oculos ligat: cachinos cohibet: moderatur linguā: gulam cedit: iram fugat. Item accipitur pro correctione penali. Et ſic accipitur in pſ. Diſciplina tua correxit me in finem: diſciplina tua ipſa me docebit. Quocunq ergo modo accipiatur diſciplina eſt tenenda. ſeruanda ſuſtinenda. Diſciplinam enim ⁊ ſapientiā qui abijcit infelix eſt Sapientie. iij. Diſciplina enim: correctio ſeu tribulatio: ſiue inferatur a deo: ſiue a prelato: ſiue etiam a mundo ſemper eſt proficua ſuſtinenti. Sicut enim videmus ꝙ equi indomiti multis punctionibus et vexationibus: diſciplinis et correctionibꝰ edomantur et humanis vſibus deputantur. Urſi ⁊ elephātes. et ſymie per correctiones et afflictiones diſciplinati et docti efficiuntur: ita ꝙ poſtmodum inter homines digni ſunt habitare: qui prius ſilueſtres erant ⁊ inter feras ſolummodo habitabant: Sic vere chariſſimi ſine diſciplina et correctione efficitur homo totus rudis: ſilueſtris et indoctus ⁊ beſtialibus moribus informatus: Si tamen diſciplinatus fuerit et correctus: et penis et laboribus ſubiugatus: ita quandoq doctus et perfectus efficitur. ꝙ inter homines ideſt inter ſapientes et bonos habitare dignus habetur. Diſciplinam ergo domini ſuſtinere debemus quia ſicut dicitur. Eccli. xxxiij. Cibaria et virga et onus aſino: panis ⁊ diſciplina et opus ſeruo. Et aduerte ꝙ diſciplina et correctio tria ſpecialiter operantur.

Iſta enim infert corpori dolorem q̄r dicitur Uirga.
Aufert ocij torporem. quia dicitur. Onus et Opus.
Confert glorie dulcorem. Cibaria inquit et panis. B

¶ Dico enim ꝙ per diſciplinam corpori dolor infertur: et hoc oſtenditur cum dicitur. Diſciplina. Diſciplina enim comparatur virge. Uirga enim ſicut dicit Iſido. dicitur quaſi vi regēs: ad denotandū ꝙ per virgam correctionis et diſcipline homo violenter regitur et ad bonum inclinatur. vnde Prouer. xxiij. Si percuſſeris eum virga non morietur: tu virga percuties eum et animam de inferno liberabis. Et nota virga vtūtur

Magiſtri ad pueros verberandum.
Reges ad populis imperandum.
Paſtores ad gregem dirigendum.
Pauperes ad canes repellendum.

Sic vere virga correctiōis ⁊ diſcipline valde ē neceſſaria omnibus perſonis iuriſditionē habentibus ſcilicʒ Prelatis. Paſtoribus. Magiſtris et Iudicibus. dominis atq regibus. Cum tali enim virga ideſt cum aſpera correctiōe et diſciplina: pueri ideſt ſimplices inſtruuntur greges et inferiores gubernāẗ: canes et peruerſiores reprimuntur. De iſta ergo virga dicitur in pſ. Reges eos in virga ferrea ⁊c: Uiſitabo in virga iniquitates eorum: et in verberibus peccata eorum. Iſta tamen ſunt contra multos qui reuera ita ſunt peruerſi ꝙ per virgam non emendantur: immo quanto plus per virgam correctionis verberātur: tanto amplius indiſciplinatiores efficiuntur. ſimiles leoni qui eſt animal quod nunꝙ̄ virga domatur: immo quanto plus percutitur tanto plus iraſcitur et crudelis efficitur Rinoceron etiaʒ animal eſt indomabile: immo ſi aliquo caſu a venatore capitur: ante triduum pre deſperatione et dolore moritur. Sic vere multi ſunt quos virga diſcipline non corrigit nec emendat: ſed ipſos potius ad deſperationem et in obſtinationem incitat et inflāmat. Siue enim percutiantur ab homine per correctionē ſiue a deo per tribulationem ipſi tamē non emendanẗ ſed potius in malo indurantur. Hiere. v. Percuſſiſti eos et non doluerunt: attriuiſti eos et renuerunt accipere

Ayuntamiento de Madrid

ecipere diſciplinam. Patet ergo ꝙ per diſciplinam cor
pori doloꝝ infertur: quia ſicut dicitur Hebre.xij. Om
nis diſciplina in preſenti nō videtur eſſe gaudij ſ; me-
roris. Uirga ergo iſta ē virga diſcipline que fugat ſtul
ticiam de corpore pueri: ſicut dicitur. Prouerbio.xxij.
C Per hanc ergo corpori dolor infertur. ¶ Secundo di
co ꝙ per iſtam ocij torpor aufertur. quod oſtendit cu;
dicitur. onus et opus. Onus eni; et quies opus ⁊ ociū
ſunt contraria: et ideo qn̄ ſupponitur onus et opus be
ne ſequitur quod per diſciplinam torpor et ociū eui-
tatur. Homo ſenim qui diſciplinis et correctionibus
ſubijcitur: a torpore et ocio ſegregatur. Ideo bene con
ſulitur Hebreo.xij. In diſciplina perſeuerate ſicut fi-
lij. Ocium enim eſt vituperabile in ſcriptura: omnes
enim creature ocium deteſtantur. Celum enim opti-
me ſeruat diſciplinam et regulam motus ſui. formice
etiam que ſunt minime creature nunq̄ ceſſant ab ope
re et a motu. Continue enim laborant pro granis ag-
gregādis. Apes etiam vt dicit Ambroſius ⁊ Plinius.
Maximam diſciplinam ſeruant inter ſe: nulla enim
inter ipſas eſt ocioſa: immo ocioſas a ſe eijciūt. ipſaſq;
pungunt et expellunt. Sic vere chariſſimi inter nos de
bet eſſe maxima diſciplina q̄tum ad ocium vitandū
quia ſcilicet nunq̄ debemus a motu bonorum operu;
ceſſare nec ocio vel torpori vacare: immo ſemper nos
debem⁹ in bonis operibus exercere. Opus inquit. vn-
de Eccli.xxxiij. Operatur in diſciplina et querit re-
quieſcere. Multi tamen ſunt qui diſciplinam corre-
rectionis non accipiunt: immo in torpore et ocio ſe in
noluunt. Amant enim delicias non laborem et ocium
non ſudorem. Unde in ps. Tu vero audiſti diſciplina;
et proieciſti ſermones meos retrorſum. Non ergo ſic
D ſed per diſciplinam ocij: torpor auferatur. ¶ Tertio di
co ꝙ diſciplina eſt tenenda: quia per hanc glorie dul
cor confertur: et hoc oſtenditur cum dicitur. Cibaria
et panis. Sicut enim per diligentiam et diſciplinam
acquiritur panis ⁊ cibus. Iuxta illud Math.x. Dign⁹
eſt operarius cibo ſuo. Sic proculdubio illi qui in cor
rectione et diſciplina volunt viuere in hoc mundo: di
gni ſunt in celeſti conuiuio manducare Eſa.xxix. Pa
nis ei datus eſt: aque eius fideles ſunt. Ideo bene dici
tur. Prouerbio.xiij. Egeſtas et ignominia ei qui deſe-
rit diſciplinam Sapientie.iij. Diſciplinam qui abij-
cit infelix eſt. quaſi diceret quod per diſciplina; acqui
ritur felicitas paradiſi: ſicut per oneris dimiſſione; in
felicitas inferni. Et ſic dico ꝙ per diſciplina felicitas
acqritur: tepiditas excutitur: penalitas imprimit ⁊c.
Et breuiter ſi vis adhuc dicere diſciplina et compoſi-
tio morum tenenda eſt videlicet.
Ne dominus peccantibus iraſcatur.
Ut a culpis quis grauibus corrigatur.
Ut quis docte in ſenſibus inſtruatur.
Ut deuote parentibus pareatur.
Nec peccati mors impia incurratur.
Ne de via per inuia diſcurratur.
Ut diuina ſcientia acquiratur:
Ut eterna felicitas non perdatur.
Ut fraterna benignitas habeatur.
Ut inanis loquacitas caueatur.
Ut in pace tranquillitas teneatur.
Ut cordium peruerſitas molliatur.
Ut regalis ſublimitas adeatur.
Diſciplina enim facit ne deus iraſcatur ps. Apprehen
dite diſciplinam ne quando iraſcatur dominus et pe
reatis de via iuſta. Item facit vt culpa corrigatur ps.
Diſciplina tua ipſa me correxit in finem. Item facit vt
homo doceatur ps. Diſciplina tua ipſa me docebit. et
Iob.xxiij. dicitur de deo: ꝙ deus aperit aures virorum
et erudiēs eos inſtruit diſciplina. Ite; facit vt patri pa
reatur: patri dico corporali et ſpirituali. Prouerbio.j.
Audi fili mi diſciplinam patris tui ⁊c. Item facit ne
iuſtus moriatur. Unde de iniuſto dicitur econuerſo.
Prouerbiorum.v. Quod ipſe morietur: quia non ha-
buit diſciplinam. Item facit vt rite gradiatur quia ſci
licet ſicut dicitur Prouerbio.vj. Mandatum lucerna
eſt et lex et lux: et via vite: increpatio diſcipline. Item
facit vt ſapiens dicatur Illud Prouerbio.xij. Qui di-
ligit diſciplinam diligit ſcientiam: Et ibidem.xix. Su
ſcipe diſciplinam vt ſis ſapiens Item facit vt felix ha-
beatur: quia ſicut econuerſo dicitur Sapientie.iij. Di
ſciplinam qui abijcit infelix eſt. Item facit vt fratri ſuc
curratur. Unde de filijs iſrael dicitur quod cum miſe-
ricordia diſciplinam acceperunt. Item facit ne vane
quis loquatur.ij. Thimo.ij. Stultas autem et ſine diſ
ciplina queſtiones deuita: ſciens quoniam generant
lites. Item facit vt in pace viuatur Eccleſiaſtici.xlj.
Diſciplina pacis noſtre ſuper eu;. Item facit vt cor re
remolliatur: vnde econuerſo de induratis dicitur Hie
remie.v. Renuerunt accipere diſciplinam indurauε
runt faciem ſuam ſupra petram. Item vt chriſto aſſi-
ſtatur. vnde Daniel.j. precipitur. Quod pueri de ſemi
ne regio in quibus nulla eſſet macula. docti diſcipli-
na: et eruditi omni ſapientia quererētur vt poſſent ſta
re in palatio corā rege. Et breuiter ſine diſciplina mo-
rali nullus eſt dignus ſtare coram rege chriſto ſed pro
certo qui taliter diſciplinat⁹ fuerit: omnia nocua pre-
cauebit: vtilia procurabit: et eternam gloriam finali-
ter poſſidebit ⁊c.

Diſcipulus et famulus. quādoq; ſignant

A idem preter hoc ꝙ famulus deputatus eſt ad ſeruien
dum: diſcipulus ad diſcendum. Et ideo diſcipulus eſt
Nomen obedientie et humilitatis.
Nomen ſeruitij et ſedulitatis.
Nomen timoris ⁊ ſimplicitatis.
Nomen inſuper induſtrie et docilitatis.
Nomen etiam amicicie et familiaritatis.
¶ Simus ergo ſerui et diſcipuli dei et ſanctorum bo-
norum doctorum noſtrorum prelatorum. Aduerte em̄
quod chriſtus dicit Luce.xiiij. Qui non baiulat cru-
cem ſuam et ſequitur me: non poteſt eſſe meus diſcipu
lus. ¶ Ubi nota quod ad hoc qd̄ ſimus diſcipuli dei.
ideſt obedientes et ſubditi. requiritur labor et aſperi
tas qua ſuſtineatur: quia debemus baiulare crucem
ideſt ſuſtinere cruciamentum laborum. Dulcor et hu
militas quo exerceatur quia debemus ſequi ideſt ſubij
ci et obedire. Honor ⁊ ſublimitas cui obediatur: quia
dicitur: me. per quod notatur auctoritas diuina. Illi er
go qui chriſti et ſanctorum volunt eſſe imitatores. et
diſcipuli: debent ſuſtinere aſperitatem laboris quod
oſtenditur cum dicitur. quod chriſti debent baiulare
ideſt portare cruce;: per quam deſignatur afflictio cor
poris: quia ſcilicet boni ſerui ſm̄ apoſtolu; tenētur cru
cifigere carnem ſuam cum vitijs et cum concupiſcen-
tijs. Crux enim ſm̄ Auguſtinum a cruciatu dicitur.
Debet em̄ bon⁹ chriſti diſcipulus cruciari per mētis
ſedulitatē Per mot⁹ agilitatē. Per vict⁹ tenuitatē. vn̄
Math.xij.c. Diſcipuli eſurientes ceperūt euellere ſpi
cas. Et Mat.ix. dixerunt diſcipuli Iohannis: Quare
nos et phariſei ieiunamus frequenter? Scholares em̄
et diſcipuli dum inſtruunt in primitiuis ſolent verbe
rari et caſtigari: vt finaliter poſſint ad magiſtratum
et cathedram ſublimari. Sic vere nos qui ſumus in
vita iſta ſicut in ſcholis primitiuorum: debemus ſuſti
nere cruciatus laboris. vt finaliter in paradiſo attin-
gamus ad cathedram excellentie et honoris. Baiu-
lat inquit crucem. Unde Mathei.xvj. Omnis qui
venit ad me abneget ſemetipſum: et tollat crucem
ſuam et ſequatur me. Suſtineamus ergo aſperitatem
et laborem. ¶ Secundo exerceant humilitatis dulco B
rem. Sequitur inquit. Sequi enim humilitatem et
amorem deſignat. Bos enim ligatus. et equus be-
ne infrenatus. bene ſequuntur ductores ſuos Quia ve
re illi qui per obedientiam ſunt ligati: et qui per diſci-
plinam ſunt infrenati ſequi debent ductores ſuos et
doctores: et chriſtum et alios ſuperiores. Sequi dico

Ayuntamiento de Madrid

eos per amorem adherendo Luce.viij. Ibant cum illo diſcipuli eius. Johan.xiij. Diſcipuli mei eſtis ſi dilectionē habueritis. Sequi etiā ipſos imitando Math.vi. Acceſſerunt ad eum diſcipuli eius. Sequi inſuper ei obſequendo. Johānis.xx. Uidit diſcipulum ſtantē quem diligebat. Jeſus Stantem dicunt paratū ad obediēdū et obſequendū. De tali ergo ſequela dicitur Mat.viij. Magiſter ſequar te quocūqʒ ieris. Colūbas enī que melle fuerint paſte alie colūbe ſequūtur et vſqʒ ad ipſarum colūbariū dulcedine mellis quod geſtant in ore trahuntur et producuntur: Sic vere chariſſimi xpm et ſanctos qui mel dulcis predicationis et doctrine in ore gerebant: debemus ſequi per humilitatē et imitationem: et vſqʒ ad columbariū paradiſi eos proſequi p bonam operationem. Ezech.j. Quocūqʒ declinabant. ſcilicet animalia: ſpiritus rote que prima erant ſequebantur ꝛc. Iſta ſunt contra multos diſcipulos dei ſcilicet contra malos eccleſiaſticos et religioſos: et etiā xpianos: qui vere non ſequūtur xpm vel prelatum per obedientiam et humilitatem. et quādoqʒ quod peius eſt p apoſtaſiam ab ipſo fugiūt et obſtinationē vnde Joh.vi. Multi diſcipulorum abierunt retro: etiam cum eo
C non ambulabant. Non ſic ergo ſed qui volūt eſſe chriſti diſcipuli. exerceant humilitatis dulcorem. ¶ Tertio neceſſarium eſt ꝙ obtineant dignitatis honorem. quod oſtenditur cum dicitur in perſona xpi. Me. Diſcipulus enim debet timere magiſtrum: quia ſicut dicitur. Luce.vi. Non eſt diſcipulus ſuper magiſtrū. Diſcipulus enim qui magiſtrum non timet: non bene poteſt proficere. Omnia enim naturaliter timent ſuum ſuperiorem Sicut animalia leonem. aues aquilam et quanto ſuperior eſt potentior. honorabilior melior tāto. plus a diſcipulis eſt timendus et amplius honorādus. Quia igitur deus eſt rex et ſuperior oībus creaturis: ideo merito debet timeri: et a cunctis viuentibus adorari. Me. inquit. Unde Hiere.x. Quis nō timebit te o rex gentium Apoca.xiiij. Timete dominum et date illi honorem. et aduerte ꝙ ſicut boni diſcipuli gaudēt in aduentu boni magiſtri gregatim etiam in ſcholis ſolent morari. irato magiſtro ſolent timere et precipiēti ſolent obedire. Sic vere boni chriſtiani eccleſiaſtici vel ſubditi. de bono magiſtro vel ſuperiore debent gaudere per bonam affectionem Joh.xx. Gauiſi ſunt diſcipuli viſo domino. Gregatim etiam debent viuere per amorem et concordiam et dilectionem Act.ij. Erant omnes diſcipuli pariter. Ipſum etiam debent timere et venerari per obedientiam et ſubiectionem. Johis.ij. Crediderunt in eum omnes diſcipuli eius. Sic igitur pʒ ꝙ neceſſariū eſt homini ad hoc ꝙ ſit diſcipulꝰ xpi ꝙ timeat ſublimitatē ꝙ habeat hūilitatē: ꝙ ſuſtineat penalitatē ꝛc. Nota adhuc ꝙ diſcipulus debet eſſe.

Diligens et ſtudioſus.
Patiens et timoroſus.
Fidelis et amoroſus.
Humilis et obſequioſus.
Agilis et induſtrioſus.
Subtilis et ingenioſus.
Pacificus non ſeditioſus.
Credulus non ſuſpitioſus.
Jocundus et gaudioſus.
Fecundus et copioſus.

D Uidetur ꝙ per diſcipulū intelligit quilibet homo iuſtus et maxime religioſus et perfectus: quia reuera talis debet eſſe perfectus: et diligens et ſtudioſus: per obedientiam et ſedulitatem. Unde de quolibet diligēte poteſt intelligi illud Joh.xix. Uidit illum diſcipulum ſtātem quem diligebat Jeſus: et dixit ei. Ecce mater tua. Maria enim que cum feſtinatione abijt in montana ſicut dicitur Luce.j. ſignat virtutē diligentieque reuera mater eſt et matrona illorum diſcipulorū qui inueniuntur ſtantes ſemper. ſcilicet parati ad aliquid faciendum. Item talis debet eſſe patiens et timoroſus p reuerentiam et dubietatem. Semper enim debet timere ne offendat magiſtrum deum ſcilicet vel prelatum. Unde de Joſeph dicitur Math.xxvij. Quod ipſe diſcipulus erat Jeſu occultus tamen propter metum. Item talis debet eſſe fidelis et amoroſus. Diſcipulus enim tenetur diligere deum: magiſtrum ſe et ſociū Ideo xps Johis.xiij. dicit ſic. Tūc diſcipuli mei eritis ſi dilectionem habueritis: Et Joh.xv. Efficiamini mei diſcipuli Sequitur. Manete in dilectione mea. Itē talis debet eſſe humilis et obſequioſus: debet enim magiſtrum ſequi: et ei ſeruire: et miniſtrare et obſequi. Mathe.viij. Secuti ſunt eum diſcipuli eius. Item talis debet eſſe agilis et induſtrioſus. Debet enim cito et velociter diſcurrere et in omnibus agiliter ſe habere Johā.xx. Ille alius diſcipulus precucurrit citius petro et venit prior ad monumentum. Item talis debet eſſe ſubtilis et ingenioſus: quia ſcilicet ad bonum diſcipulum pertinet interrogare et addiſcere. vnde Marci.ix. Diſcipuli ſecreto interrogabant. Et Luce.xi. dicit vnus ex diſcipulis eius. Domine doce nos orare. Item debet eſſe talis pacificus nō ſeditioſus: quia ſcʒ boni diſcipuli debent concorditer viuere: et cum magiſtris: et cum ſocijs. Cū magiſtris dico Math.ij. Diſcumbebant cum Jeſu diſcipuli eius quaſi diceret ad diſcipulum pertinet aſſociari magiſtro Luce.viij. Ibant cum Jeſu diſcipuli eiꝰ Cum ſocijs vero Actuū.ij. Erant omnes diſcipuli pariter in eodem loco. Item talis debet eſſe credulus non ſuſpicioſus: Diſcipulus enim firmiter debet magiſtro credere: alias vix aut nunꝙ poterit doctus eſſe. Xpo ergo ideſt prelato: magiſtris et doctoribus noſtris credamus: et eis aſſentiamus et obediamus Joh.ij. Crediderunt in eum diſcipuli eius: Item talis debet eſſe iocundus et gaudioſus iohā.xx. Gauiſi ſunt diſcipuli viſo domino. Item debet eſſe talis fecundus et copioſus ſcilicet alijs dando. Non enim debet eſſe auarus diſcipulus qui liberalem habet magiſtrū ſcilicʒ xpm. vnde Actuū.xj. dicitur. Quod diſcipuli prout quiſqʒ habebat miſerunt ſanctis qui erant in hieruſalē. Iſta ergo de bonis dicta ſunt diſcipulis .i. de quibuſuis ſanctis hominibus. religioſis et iuſtis: et etiam de bonis ſcolaribus et honeſtis. Sed procerto de malis diſcipulis ſcolaribus et religioſis: et quibuſlibet chriſtianis pōt dici econuerſo ꝙ ipſi ſunt.

Litigioſi non concordes.
Meticuloſi ſunt et vecordes.
Preſumptuoſi ſunt et diſcordes.

Sunt dico mali diſcipuli non concordes ſed litigioſi. Exemplum Luce.xxij. vbi de diſcipulis dicitur. Quod orta eſt contentio inter eos quis eorum videretur eſſe maior. Item iſti ſunt vecordes et meticuloſi. vnde Mathei.xxvj. Diſcipuli relicto Jeſu fugierunt. Item ſunt diſcordes et defectuoſi: quia ſcilicet iſti non perſeuerāt in ſocietate dei. iohan.vj. Multi diſcipulorum abierūt retro: et iam cum chriſto non ambulabāt. Tales ergo potius ſunt diſcipuli dyaboli ꝙ dei: et magis carnis et mundi ꝙ chriſti vel boni prelati ſeu magiſtri. Similes enim ſymie que magiſtro ſuo obedit ad ludos et aduana faciendum: nunꝙ autem ad aliquid vtile exercendum. Sic illi diſcipuli ſunt dyaboli et non dei. Et ideo in vanis et in inutilibus ſibi obediunt et non in vtilibꝰ chriſto credunt. Iſti ergo chriſti diſcipulatum contemnentes videntur dicere cum iudeis illud iohan.ix. Tu diſcipulus eius ſis. nos autem moyſi erimus ꝛc. Uide de Obedientia. Seruire. Subiectio ꝛc.

Diſcordia. Uide infra vbi diſſenſio.

Diſcretio. nulle ſunt autoritates vocales. Uide in titulis ſinonimis. ſcʒ de Sapientia. Prudentia et ſimilia.

Diſcumbere. Nota ꝙ diſcumbere ſumitur pro in conuiuio ſedere. Unde A
proprie illi diſcumbunt qui in conuiuio ſedent: reſidēt aut quieſcunt. Secundum autē naturā et diuerſitatē conuiuiorū: diſtingue diuerſitatē diſcumbentiū. Dic ergo ꝙ eſt

Ayuntamiento de Madrid

ꝙ eſt diſcubitus: gratie: culpe: eccleſie ⁊ glorie.
In primo diſcumbunt iuſti viatores.
In ſecundo diſcumbunt vani peccatores.
In tertio diſcumbunt xp̄i ſeruitores.
In quarto diſcumbunt celi poſſeſſores.

Eſt igitur primo diſcubitus gratie qui eſt perfectorū Iſte eſt diſcubitus quo xp̄s diſcumbit cum hominibꝰ ipſos ſpiritualiter viſitando: ſicut dicitur Luce. vij. Ingreſſus Ieſus domū phariſei diſcubuit: quod procerto cum ſenſerit, mulier. i. anima vel voluntas ſtatī debet vnguentum deuotionis accipere et effundere ſuper caput, ipſius recumbentis. ſicut dicitur de maria magdalena. Math. xxvj. Et quo etiam homines diſcumbunt cum deo eius gratiam: ſcientiam et eucharistiam degustando. Diſcumbunt enim cum chriſto in viridario gratie per charitatem et humilitatem Mathei. xv. Precepit Ieſus turbe diſcumbere ſuper terraꝫ Diſcumbunt etiam cum eo in prato ſacre ſcripture ꝑ ſcientiam et ſagacitatem. Unde predicatoribus videtur dominus loqui ioh. vj. vbi volens turbas de quinqꝫ panibus ideſt de quinqꝫ libris Moyſi: et duobus piſcibus ideſt prophetis et euangelijs ſatiare: dixit. Facite homines diſcumbere: erat enim fenum multum in loco. diſcubuerunt ergo viri quaſi quinqꝫ milia: ⁊ accepit, panes: et cum gratias egiſſet: diſtribuit diſcūbentibus. Et dicitur ibidem ꝙ plus remanſit de cibis ꝙ̄ primo fuerunt diſtributi. Ad denotandū ꝙ cibus ſcripture: quanto plus auditoribus diſtribuitur: tāto doctrina eius amplius augmentatur. Diſcumbūt inſuper iuſti cuꝫ chriſto in conuiuio euchariſtie per ſui corporis aſſumptam humanitatem. Luce. xxiiij. Diſcumbens cum illis accepit panem et fregit: et porrigebat illis. Talibus ergo ſic cum chriſto diſcumbentibus apparet, chriſtus et eos inſtruit in credendis Marci. xvj. Recūbentibus vndecim diſcipulis apparuit illis Ieſus et exprobrauit incredulitatē illorū ⁊c. Iſte eſt ergo

B diſcubitꝰ gratie qui eſt perfectorū. ¶ Secūdo dico, qđ eſt diſcubitus culpe qui eſt peccatorū. Diabolus eniꝫ fecit conuiuiū oībus malis in quo: ſcꝫ diſcumbunt.

Carnales et luxurioſi.
Auari et ambitioſi.
Crudeles et inceſtuoſi.
Superbi ⁊ preſumptuoſi.

De carnalibꝰ pōt dici illud Ioh. xij. Lazarus vnus erat de diſcūbentibus. Lazarus enī qui leproſus fuerat: ſm aliquos: corruptos et luxurioſos poteſt ſignificare. De auaris vero poteſt dici illud qđ de ſocru ſymonis febricitante dicitur Marci. j. Recūbebat autē ſocrus ſymonis febricitans. Febris enim que calorem habet et ſitim prouocat: ſignat auariciā que ardere et ſitire facit auarum. De crudelibus vero dicitur Marci. vj. Quod cum herodiadis filia ſaltās placuiſſet herodi: ſimulqꝫ diſcumbentibus: fecit occidi Iohannē baptiſtam: et caput eius in conuiuio apportari. De ſuperbis vero dicitur Math. xxiij. Quod ipſi amant primos recubitus in cenis. primas cathedras in ſynagogis: ſalutatiōes in foro et vocari ab hominibꝰ rabi. Iſte ergo eſt diſcubitus culpe qui eſt peccatorum.

C ¶ Tertio dico ꝙ eſt diſcubitus eccleſie qui eſt clericorum. Deus enim fecit magnuꝫ conuiuium omnibus ſeruitoribus ſuis: et poſuit eis menſam fertilem atqꝫ pinguē: ſcilicet menſam ſtatus eccleſiaſtici vbi diuerſa ſunt fercula diuerſorum beneficiorum: et dignitatum et officiorum. Ad iſtud conuiuium diſcūbentes cum chriſto diuerſimode ſedent: ſed ſicut, ſupponitur: omnes vltimum locum eligere et ornati virtutibus debent. In talibus enim diſcumbentibus ideſt in viris eccleſiaſticis requiritur humilitas et honeſtas: vt nec ſint ambitioſi magna querendo nec ſint inhoneſti male agendo: et ſic de humilitate dicitur Luce. xiiij. Cum inuitatus fueris ad nuptias: non diſcumbas in primo loco: ſed recumbe in nouiſſimo vt, veniēs qui te inuitauit dicat tibi. Amice aſcende ſuperius et erit tibi gloria coram ſimul diſcumbentibus. Omnis enim qui ſe humiliat exaltabitur ⁊c. q. d. In conuiuio illi qui humilibus locis et ſtatibus contenti ſunt: ad ardua ſunt ſublimandi. E conuerſo: illi qui prima et ſublimia querunt. et qui ad dignitates ambiunt: ad baſſa et humilia ſunt cogendi. Sic etiam de honeſtate vite que in iſtis diſcumbentibus requiritur: exponitur parabola. Math. xxij. vbi dicitur. Quod nuptie implete ſunt diſcumbentibus: ſed rex tandem intrans videns hominem non veſtitum veſte nuptiali: dixit. Amice: quomodo intraſti huc non habens veſtem nuptialem? Et ſequitur. Quod ipſum in tenebras exteriores vbi fletus et ſtridor dentium continebantur: fecit recludi: quia reuera in nuptijs eccleſie militantis: neceſſe eſt quod omnes diſcumbentes ideſt omnes beneficiati: veſte nuptiali ideſt virtute: gratia et honeſtate accedant: alias accedentes ad hunc diſcubitum: a rege chriſto ad iudicandum veniente: in tenebras exteriores et infernales mittentur: et eternis fletibus et ſtridoribus affligentur. Et tamen proh dolor de multis, pertimeſcendum eſt quod ad iſtas tenebras expellentur: quia procerto in eccleſia diſcumbunt: et tamen virtutum nuptialibus veſtibus nullatenus induuntur. Unde iam videtur impletum illud Marci. ij. Multi publicani et peccatores, diſcumbebant cum Ieſu Iſte eſt ergo diſcubitus eccleſie qui eſt clericorum. ¶ Quarto vero dico ꝙ eſt diſcubitus glorie ſeu patrie qui eſt beatorum. Et de hoc dicitur Math. viij. Multi venient ab oriente et occidente. et recumbent cum abraam: yſaac et iacob in regno dei. Et Luce. duodecimo. De chriſto dicitur. Amen dico vobis quod precinget ſe: et faciet illos ideſt bonos ſeruos diſcumbere: et tranſiens miniſtrabit illis. Felix illa menſa vbi deus et angeli miniſtrant ⁊c. Sufficit. vide ſupra de accumbere.

Diſcurrere.

Nota ꝙ diſcurſus ideꝫ eſt quod continuus et frequentatus curſus: et ſignat profectum ſeu motuꝫ boni operis, ſeu mali. Et ideo breuiter nos poſſumus diſtinguere quod duplex eſt diſcurſus ſcilicet commendabilis et deteſtabilis. Commendabilis diſcurſus eſt perfectio operis virtuoſi. Sicut enim orbis et planete non ceſſant diſcurrere et ſine dilatione officium ſuum exercere. Sic procerto boni et ſancti non debent ceſſare a bonorum operum circuitu ⁊ diſcurſu. Non enim debent per negligentiam retardari: ſed per bonorum operum exercitium in bono iugiter occupari. Scintilla ꝙ̄diu eſt ignita ſolet ſurſum diſcurrere et aſcendere. ſtatim vero quod mortua fuerit et extincta. ſolet inferius deſcendere: et a motu et diſcurſu quieſcere et ceſſare. Sic proculdubio viri, ſancti igne charitatis accenſi. ſurſuꝫ ad bona eterna ſolent per profectum bonorum operū diſcurrere et volare. Si vero extincti fuerint a peccato mortali tunc a bono profectu ceſſant: et ad terram. ideſt ad terrenum amorem per auariciam deſcendūt. Ideo de bonis dicitur illud Sapientie. iij. Fulgebunt iuſti et tanꝙ̄ ſcintille in arundineto diſcurrent. In quibus verbis oſtenduntur tria que valde ſunt neceſſaria ad ſpiritualem profectum ſeu diſcurſum ſurſum. videlicet.

A

Uie rectitudo iuſti ſinquit.
Motus fortitudo. Scintille.
Rerum paucitudo. In arūdineto.
¶ Primū facit actus veritatis. Iuſti.
Sed ſecundū virtus caritatis. Scintille.
Sed tertius ſtatus paupertatis. In arundineto.

¶ In arundineto qui eſt locus ſteriliſſimus. Homo enim qui vult bene diſcurrere: neceſſe eſt ꝙ vadat per rectam viam quā facit veritas. Item neceſſe eſt quod interius ſit fortis et voluntarius ad diſcurendum: qđ facit charitas. Item neceſſe eſt. quod non ſit oneratus pōdere terrenorū: qđ facit paupertas. De tali ergo diſcurſu pōt dici illđ Ezech. j. Hec erat viſio diſcurrēs ⁊ in medio animaliū ſplēdor ignis ⁊c. Iſte ē diſcurſus virtuoſus. ¶ Sed ſecūdo dico, ꝙ eſt alius diſcurſus vi

Ayuntamiento de Madrid

tioſus Et iſte eſt labor et profectus in malis operibus
et peruerſis. Quod potiſſime pertinet ad auaros
qui ad modum formice non ceſſant diſcurrere pro gra
nis ideſt prodiuitijs congregandis Exod. ix. Domi-
nus dedit tonitrua et grandinem: et diſcurrentia ful-
gura ſuper terram ⁊c. Uide ſupra de Currere.

Diſſenſio Diſcordia.

Quāuis de diſ-
A ſenſione et diſ
cordia pauce ſint autoritates vtpote de Bello Pu-
gna. Aduerſus. Contrarietas et ſimilia. Et etiam in ti
tulis oppoſitis. ſicut eſt pax. Cōiunctio. Congregatio.
Societas ⁊c. Ne tamen iſtam materiā obmittere vi-
dear: aliquid hic notabo. ⁊ aliqua originalia cum ſcri
pture autoritates deficiant allegabo. Dicam ergo ꝙ
multi ſunt qui plus delectantur in diſcordia ꝙ̄ in pa
ce: Cū enim cauſa partiū cōglutinatiua et imixtiua
ſit humiditas: reſtat econtrario ꝙ cauſa diſiunctiua
et diſſolutiua erit ſiccitas. Partes enim ab inuicem
diſſoluuntur. quando ipſum mixtū conſumpto radica-
li humido deſiccatur: ſicut patet in luto incinerato et
cōbuſto. Sic vere dico ꝙ in omni corpore mixto. i. in
omni cōgregatione vnitas ſocietatis deficit ⁊ diuiſio
ideſt diſcordia partiū conualeſcit quādo ſiccitas inde
uotionis excreſcit: quia humidū radicale gratie ⁊ dile-
ctionis areſcit. Tanta eſt enim hodie in partibus mix
tio: ⁊ in perſonis cōtrarietas: ꝙ modica occaſione ibi
deficit vnitas et ſocietas Act. xv. facta eſt diſſenſio vt
diſcederent ab inuicem. Unde breuiter notare poſſu-
mus ꝙ diſcordia generatur.
Ex detractorum peruerſitate loquaci.
Ex auarorum cupiditate voraci.
Ex animorum diuerſitate procaci.
Ex ſuperborum crudelitate rapaci.
Ex tentatorū iniquitate fallaci
Dicam ergo ꝙ diſſenſionē ſeu diſcordiā cōſueuit ge-
B nerare detractorū loquax peruerſitas Conſtat eīn ꝙ
vox rauca et diſſona diſcordiā ſolet armonie generare
Unus enim male et rauce cantans: multis bene ⁊ con
ſone cantātibus diſcordiā generabit. Sic vere dico ꝙ
in ſocietate et congregatione multorū bene concordā
tium: vnus homo diſcors: litigioſus et diſſonus: detra
ctor, inuidioſus et loquax; lites diſſenſionē et diſcordiā
generat: et multorū pacifice viuentium pacē turbat.
Ideo bene dicit Eccli. xxviij. Suſurro et bilinguis ma
ledictus: multos enim turbauit pacem habētes. Ideo
Grego. iiij. moral. dicit. Quod per lingue incontinen-
tiam diſcordia propinatur. Uide infra de lingua: ⁊ ſu-
pra de detractore. Patet ergo ꝙ diſcordiam generat de
tractorum loquax peruerſitas. ¶ Secundo dico ꝙ ip
ſam generat auarorū vorax cupiditas. Cupiditas enim
habēdi fuit diſcordie prima cauſa. Iſta enim duo pro-
nomina meū et tuū diſcordiā genuerunt Et ideo dicit
Seneca, Quod quietiſſime viuerent homines ſi iſta duo
pronomina tollerentur. ſ. meum ⁊ tuū. Illa enim infir
mitas que ruptura dicitur ſm medicos quandoqꝫ venit
ex calore: quia ſcꝫ quādo calore pellis illa que tenet in
teſtina diſſoluitur: tunc ruptura ſequitur et cauſatur
Sic vere ruptura et diuiſio diſſenſionis et diſcordie ex
calore auaricie: quandoqꝫ prouenit que ſocietatē diſſi
pat et diſrumpit. Exemplū de abraam et loth: de qui-
bus dicitur Gen. xiij. Quod nequibant habitare pari
ter: quia poſſeſſio eorum erat nimia. Ideo de auaris lo
quens Ambro. lib. de patriarchis dicit ſic. Nulla inquit
ſpacia ſatis ſunt diſcordibus. quietis autē et pacificis
etiam anguſta abundant. Et Seneca in prouer. dicit.
Quod principium diſcordie eſt aliquid ex cōmuni ſuū
facere. De duobus enim heremitis legi ꝙ admirātes
quare homines poterant litigare et inuicem diſcorda
re. Dixit vnus. faciamus litem: ⁊ poſuerunt vnam te-
gulam in medio Et dixit vnus. Iſta tegula mea eſt. Cre
diderat enim ꝙ alius diceret non: quaſi conteſtando
litem. Alius autem reſpondit. Si tua eſt tolle eam. Si
ſic hodie procederetur: parum in iudicijs contenderet

Patet ergo quomodo diſcordiam generat auarorum
vorax cupiditas. ¶ Tertio dico ꝙ auariciā introduxit
animorū magna diuerſitas. Qn enim hoīes vnius cō C
gregationis ſunt diuerſarum conditionū: faciliter ſo-
lent inuicem diſcordare. Et ideo neceſſe eſt alterū alte
ri conformari: ſi concordiā inter ſe cupiunt enutriri.
In hiſtoria enim Alexandri legitur. ꝙ paruꝫ ante mor
tem ſuam in exercitu ſuo mulier peperit vnū monſtrū
quod ſuperius erat homo. inferius vero terminabatur
in beſtiam: circa renes diuerſorū animaliū capitibus
circūcinctum. Ibi enim erant capita leonis. Apri. Leo
pardi ⁊c. Augures vero reſponderunt monſtrum illud
ſignificare regem in breui moriturum et hoc: quia homo
in beſtiam terminabatur ſucceſſores vero eius graues
inter ſe diſcordias habituros eo ſcilicet ꝙ monſtrum
diuerſitate capitum cingebatur. Iſtud autem pro tan
to allego: quia diuerſitas perſonarum et animorū va-
rietas: controuerſias ⁊ diſſenſiones parit: et inuidias
et odia ſeu diſcordias introducit. Quādo enim vnus
eſt leo per ſuperbiam: alius vrſus dulcia diligens per lu
xuriam: alius canis ſemper fameſcus per auariciam:
alius leopardus ſemper verſipellis per fallaciam ⁊ ma
liciam: neceſſe eſt ꝙ pax et vnitas confundatur: ⁊ lis et
diſcordia generetur. De tali ergo conditionū mentium
et animorū diſcordi diuerſitate. dicitur actuū. xxiij. Fa
cta eſt diſſenſio inter phariſeos et saduceos. Patet er-
go ꝙ diſcordiam generat animorū grauis diuerſitas.
¶ Quarto dico ꝙ ipſam generat tyrannorū ſeu ſuper
borum rapax crudelitas. Superbus enim ſemper ha-
bet cum alijs diſcordiam. Nullum enim reputat ſua
amicicia aut ſocietate dignum. et inde eſt ꝙ ex ſuper-
bia cordium lites et diſcordie generantur. Fumus enim
et vapor de terra ⁊ mari aſcendens: cauſa eſt ſm natu
rales nubium: turbinum fulminū: tonitruorum: plu-
uiarum ⁊c. que inferiora patiuntur Sic procerto cor ſu
perbia inflāmatum exalat nubes et turbines tribula-
tionum: fulmina rapinarū: tonitrua diſcordiarum: et
pluuias lacrymarum. Guerre enim ⁊ diſcordie: de qui
bus veniunt ſubditorum lacryme et miſerie: ex ſuper-
bijs principum vel ſuperbie principijs ſolēt procedere
et hoc quia alter ſe credit altero preualere. Itē bene di-
cit Sap. Prouer. xiij. Inter ſuperbos ſemper ſunt iur-
gia: Iſti comparari poſſunt gallo qui eſt auis criſtata
erecte incedens: cauda leuata: libenter cantans: ⁊ cal-
caribus ornata: faciliter tamen pugnans cum gallis.
Sic vere dicam ꝙ noſtri nobiles et milites qui hodie
pre ceteris erecti ſunt et ſuperbi videntur alios contem
nere: inaniter cantare: letari atqꝫ pſallere. Calcaribus
et enſibus armati eſſe: caudam veſtium ſuarum detrū
care: et ſuccidere nec ad aliud videntur nati niſi ꝙ bel-
la et pugnas inter ſe poſſint facere: et lites et diſcordi-
as enutrire. De talibus verbis videtur loqui ſcriptu-
ra. prouerbio. xxx. vbi dicitur. Gallus ſuccinctus lum
bos ſuos et aries nec eſt rex qui reſiſtat ei. Patet ergo
quomodo diſcordiam generat tyrannorum ſeu ſuper-
borum ferox crudelitas. ¶ Quinto dico quod diſcor- D
diam generat tentatorum ſeu deceptorum fallax ini-
quitas ideſt tentatio et deceptio demonum. Sciens
enim dyabolus quod ſicut dicit gloſ. ſuper illud Eccle
ſiaſtici. xxj. Obiurgatio et iniuria adnullabunt ſub-
ſtantiam: concordia minime res creſcunt: diſcordia ma
xime dilabuntur. ſumme nititur inter bonos diſcordi-
as generare et eas inter pacificos ſuis tentationibus
excitare. Scit enim quod iſta vita ⁊ ciuitates: et regna
ſcilicet per diſſenſiones ciuium faciliter deſtruuntur:
et homines ad iniquitates varias deducuntur. Ex diſ
cordijs enim naſcuntur. Odia. Inuidie. Rapine. Pro
ditiones et alia multa mala. Uegetius enim dicit.
Quod inter hoſtes diſcordias ſeminare ſapientis eſt
ducis. Et merito: quia facilius vincuntur diſiuncti ⁊ ſepati
ꝙ̄ ſimul concordes ⁊ vniti Cū igitur princeps dyabolus mili
tet contra nos. noſqꝫ reputet hoſtes ſuos: ſumme niti-
tur ſeminare diſcordias inter nos vt facilius obtineat:
et faciat

Ayuntamiento de Madrid

et faciat eſſe ſuos: Iſte eſt enim ille de quo dicitur pro-
uerbio.vj. Qui habet mendacē linguā cor machinās
cogitationes peſſimas: et ſeminat inter fratres diſcor
dias. Compara illum ſi vis illi lapidi ſydenee: de quo
dicit Solinus. Quod maleficus eſt lapis ille: qr vbi-
cunqꝫ ſit diſcordias excitat. Patet ergo quō diſcordiā
generat tētatorū fallax iniquitas. Quod etiā pōt dici de
proditoribus quia in preiudicium illorū quos prodere
volunt: ſolent eis per cautelas ſuas diſcordias genera
re: et inter ipſos et ſubditos vel amicos controuerſias
excitare. Diſcordia enim maximū eſt malū. Et ideo iſta
docet ſcriptura fugere: et pacē et cōcordiā cuſtodire vn̄
Caſſiodorꝰ ſup ps. Sūmopere inquit iurgia fugienā
cū pari cōtendere inhoneſtū eſt: cū inferiore ſordidum:
cū ſuperiore furioſum: abſentē ledit quicū ebrioſo liti
gat. Hec ergo de. Diſcordia ſufficiunt.

Diſſimilis.

Uide infra vbi ſimilis: et vbicunqꝫ ſit mentio de ſinitatione et ſi-
milibus ⁊c.

Diſſipare.

a Cuꝫ diſſipare nihil aliud ſit ꝙ ali
quid conſtructum et edificatuꝫ de
ſtruere: poteſt dici ꝙ ſm naturam et conditionem re-
rum diſſipatarum inuenitur diuerſitas diſſipationū
Quia igitur de homine quandoqꝫ reperitur.
Edificium culparum et vitiorum.
Edificium virtutum et meritorum.
Edificium diuitiarum et terrenorum.
Edificium corporum et animarum.
Dico ꝙ in ſcriptura inuenitur diſſipatio. Criminum
que eſt bona et virtuoſa. Uirtutum que eſt vitioſa. For
tune que eſt doloroſa. Anime que eſt luctuoſa. Et ſic di
co chariſſimi. Diſſipatur culparū beneficiuꝫ gratie lu
mine. Diſſipatur virtutum edificiū culpa vel crimine
Diſſipatur fortune beneficiū aduerſo turbine. Diſſi-
patur anime fortalicium inferni fulmine. ¶ Dico er-
b go ꝙ culpe beneficiuꝫ diſſipatur gratie ſplendore. Si-
cut enī lux ſubintrās diſſipat tenebras ſic gratia a deo
veniens diſſipat culparuꝫ latebras Eccl's.xij. Florebit
amigdalus: impinguabitur locuſta: diſſipabitur cap
paris. Quandoqꝫ enim amigdalus ideſt homo per gra-
tiam floret: tūc locuſta ideſt anima virtutibus impin
guatur: et capparis.i. peccatū diſſipatur. Peccata enī
ſunt edificia dyabolica in anima fabricata: que procer
to iuſti debent deſtruere: et per gratiā et penitentiā diſ
ſipare. Exemplo regis Ezechie. de quo dicit.iiij. Regū
xviij. Quod ipſe diſſipauit excelſa.i. altaria prohibita
in montibus conſtituta. Secundo dicitur ꝙ virtutis
edificium diſſipatur culparum horrore: Peccata eniꝫ
ſunt dyabolice machine: quibꝰ dyabolꝰ diſſipat in ani
ma edificium virtutis. vnde Nee.j. Murus hieruſalē
diſſipatus eſt. Murus enī anime cōgeries eſt virtutuꝫ
quibus.ſcꝫ contra hoſtes anima clauditur ⁊ vallatur
Et tamen Eccl's x. ſcribitur. Quod qui diſſipat ſepem
mordebit eum coluber. ¶ Tertio dico ꝙ fortune bene
ficium diſſipatur penarū terrore ideſt mundi tribula
tione et ardore: Unde de diſſipatione ſtatus diuitum
qui ſcꝫ quotidie per infortuniū diſſipatur. poteſt expo
ni illud Eſaie.xxiiij. Diſſipatione diſſipabitur terra:
et direptione predabitur. Sequitur. Luxit et defluxit
c terra et infirmata eſt. ¶ Quarto vero dico: ꝙ anime
fortalicium diſſipatur gehenne dolore ps. Diſſipata
ſunt oſſa mea ſecus infernū. Iſta autē eſt proprie diſſi
patio que ſcꝫ fit a deo puniente et malorū potentiā de
ſtruente. vnde Eſaie.xlij. ipſe dicit: Tacui: patiens fui:
ſemper ſilui: quaſi parturiens loquar: diſſipabo et ab
ſorbebo ſimul. Qr reuera deꝰ poſtꝙ ſatis expectauerit:
diſſimulauerit: et patiens fuerit: ſolet indignationem
ſuam oſtendere: et malos tēporaliter et eternaliter diſ
ſipare diuerſa genera peccatorum noſtrorū. videlicet.
Fallaces machinatores qui praua cogitant.
Nugaces adulatores qui cunctis placitant.
Audaces propugnatores qui male militant.
Sublimes imperatores qui vane volitant.
Crudeles deuoratores qui bonos agitant.
Rebelles et peccatores qui mala ſuſcitant.
Igit dico ꝙ a deo principaliter finaliter diſſipabūtur
fallaces machinatores. vnde Iob.v. dicitur. Quod ipſe
apprehendit ſapientes in aſtutia eorum. ⁊ conſiliū pra
uorum diſſipat. Unde etiam.ij. Regū.xvij. dicitur. Quod
diſſipatum eſt conſilium architofel. ipſe vero poſtea ſe
ſuſpendit Item diſſipabunt nugaces adulatores illi.ſ.
qui non querūt niſi adulādo placere ps. Deus diſſipa
bit oſſa eorū qui hominibus placent. Itē diſſipabūtur bel-
lorum procuratores ſeu dilectores illi. ſcilicꝫ qui non
amant niſi diſcordias atqꝫ bella volunt. Itē diſſipabū
tur ſuperbi imperatores ſeu ſuperiores figurati in illa
arbore altiſſima: opulentiſſima et pulcerrima Danie.
iiij. de qua dicitur ibidem. Succidite arboreꝫ et diſſi-
pate illaꝫ. Item diſſipabuntur crudeles atqꝫ raptores
Iob.iiij. Tigris perijt eo ꝙ non haberet predaꝫ: ⁊ catu
li leonum diſſipati ſunt. Item diſſipabūtur iniqui pec
catores ſeu malefactores Hierem̄ xlvij. Uaſtabuntur
omnes philiſtijm et diſſipabūtur tyrus et ſydon. Phi
liſtijm enī interpretati poculo ruētes: ſignificāt ebrios
et guloſos. Tyrus ideſt anguſtia: ſignat triſtes et inui
dioſos. Sydon ideſt venatio ſignat auaros et prede ſeu
rapine quoſlibet queruloſos: quia reuera omnes iſti fi
naliter a deo diſſipabuntur et in eterna miſeria dam-
nabuntur ps. Fulgura choruſcationeꝫ ⁊ diſſipabis eos
et emitte ſagittas tuas ⁊ conturbabis eos. Iſta ergo de
diſſipatione ſufficiant. Uide de deſtruere. Et ſi velles
dilatare exempla poſſes ponere et dicere: ꝙ quidaꝫ diſ
ſipantur ſpiritaliter ſicut alta edificia per ruinam ſu
perbie: ſicut lignum per putrefactionem luxurie: ſicut
domus per combuſtioneꝫ auaricie. ſicut homo per ve
nationem inuidie.

Diſſolutio. Diſſoluere.

Cuꝫ diſſo
lutio ni- a
hil aliud ſit ꝙ rei ligate vel incathenate expeditio ſeu
elargitio ſeu rei compacte ⁊ indurate liquefactio vel re
mollitio: poſſumus moraliter dicere ꝙ in bono ſignat
et in malo. Et primo quidem in bono. Sicut enim me
talla ab artifice diſſoluuntur et in figuras varias tranſ
formantur. Artifex etiam nō ſemel immo pluries me
talluꝫ diſſoluit aut fundit et ſic illud purificat: et etiā
munduꝫ reddit. Sic dico ꝙ nullus a vitijs purificatur.
nec in formas virtutum tranſfiguratur: niſi primo per
artificem deum a compactione obſtinationis et du-
ricie diſſoluatur. Spiritus enim ſanctus ignis eſt qui
corda diuerſimode ſolet diſſoluere: et in bonos mores
conuertere: ⁊ mutare. Dicā ergo qd̄ quidā diſſoluunt.
A duricia iniquitatis per contritionis dolorē.
A duricia crudelitatis per compaſſionis feruorem.
A duricia cupiditatis per largitionis dulcorem.
A duricia temeritatis per conſiderationis timorē.
A duricia captiuitatis per liberationis valorem.
¶ Et vt breuius concludam dicam quod eſt. Diſſolu- b
tio doloris. Diſſolutio timoris. Diſſolutio valoris.
Diſſoluuntur ergo iuſti per dolorem contritionis.
Calor enim ſolis diſſoluit nubes et in pluuiam con-
uertit. Sic gratia dei corda per iniquitatem gelata:
per contritionem ſoluit. ita quod inde facit pluuiam
lacrymarum ſtillare. Unde poteſt dici illud. Naum.
j. Contremuit terra a facie eius. Sequitur. Et petre
diſſolute ſunt ab eo. Itē diſſoluunt quando per dile-
ctionem dei et compaſſionem proximi inflammantur
Ignis enim candelam diſſoluit: et ſic in vſus homi-
num eam conuertit. Sic vere dicam quod homo alijs
nunꝙ vtilis efficitur. niſi prius per dilectionem et cō-
paſſionem fortiter diſſoluatur. Et ſicut candela igne
et lumine diſſoluta vt alijs proficiat ſeipſam ſolet con
ſumere. Sic homo per dilectionem et compaſſionem
feruide diſſolutus: ſe et ſua ſolet alijs erogare: et docen
do: obſequendo et largiendo ſolet cunctis proficere: et
valere et etiam vt alios repleat ſe ſolet temporaliter
vacuare: quos tamen deus ſolet finaliter in melius

Ayuntamiento de Madrid

reparare Marci.xiiij. Diſſoluam templum hoc et in triduo recuperabo illud. Iſti ergo diſſoluuntur per feruorem dilectionis. Item aliqui diſſoluuntur per timorem cōſiderationis. Sicut enim viſus ex aſpectu ſolis diſſoluitur. diſgregatur et obtunditur. Sic vere ex cōditione maieſtatis diuine. videlicet quomodo.
In iudicijs eſt profundiſſima.
In ſententijs eſt iuſtiſſima.
In diſcernendo eſt certiſſima.
In premiando eſt largiſſima.
In puniendo eſt duriſſima.
In ordinando eſt ſagaciſſima.
Homo ſtupens: timens ⁊ admirans in ſeipſo diſſoluitur. et factus ſine viribus ad humilitatem reducit: et ab omni preſumptione mutatur. Sic fuit diſſolutꝰ daniel viſo filio hominis in ſua maieſtate: ſicut dicit. Daniel.x. vbi primo pre timore ad terram proſtratus tandem confortatus dixit. Domine in viſione tua diſſolute ſunt compages mee: et nihil remanſit in me virium. Item aliqui diſſoluuntur per valorem liberationis: ſicut incarcerati: captiuati et incathenati: quos pij homines liberant miſericorditer et diſſoluūt Eſa. lviij. Solue faſciculos deprimētes diſſolue colligationes impietatis: et omne onus dirumpe. Sicut etiam ſunt in purgatorio detenti et alligati quos ſcilicet dei pietas ſanctorum orationibus et elemoſinis ſolet diſſoluere: et a ſuis miſerijs liberare Gene.xlix. Diſſoluta ſunt vincula manuum Ioſeph per manus potētis Iaco. Sicut etiam ſunt ſancti qui per mortem diſſoluto corpore liberantur: et ad libertatem glorie deducuntur Phil.j. Deſiderium habens diſſolui et eſſe cū xpo Et.ij. Thimo.iiij. Ego enim iam delibor et tēpus mee reſolutionis inſtat. Patet ergo quomodo ſolutio ſumi poteſt vt communiter ſumitur in malo. Ponit eīn Iſido. ꝙ ille ſerpens qui dicitur ſeps habet venenū ita diſſolutiuum ꝙ non ſolum carnem: immo etiam oſſa diſſoluit. Unde Lucanus dicit. Oſſaqꝫ diſſoluens tabificus ſeps. Unde audiui non eſt diu. ꝙ quidam miles peregrinus in ſyria quendam vermeꝫ cum lancea tetigit et occidit: ꝙ ex hoc inuenenatus totum corpus eius in maſſam carneam horrendam diſſolutum eſt: omni diſtinctione membrorūꝫ ſublnota. Talis ſerpēs igitur eſt dyabolus. quia reuera illos quos per temptationes inuenenat ita diſſoluit a virtutibus et eneruat ꝙ viles et horribiles eos faciens: diſtinctione ⁊ ordine virtuteqꝫ et fortitudine eos priuat Abacuc.iij. Aſpexit et diſſoluit gentes: et contriti ſunt montes ſeculi. Diſſoluit inquit. Diſſolutio enim de ſui natura ſignat.

C Diſſipationem virium.
Separationem partium
Remollitionem fortium.
Perturbationem mentium
Tremulationem genuum.
Enervationem manuum.
Debilitationem motuum
Adnihilationem actuum.
Omnē deſtructionem rerum.
Omnē diffamationem morū.

Sic ergo dicaꝫ ꝙ mali per diuerſa peccata diuerſimode diſſoluunt ⁊ euaneſcunt: et a fortitudine conſtātie deficiunt ⁊ tepeſcunt. et ideo notare poſſum ꝙ malo modo ſoluuntur Luxurioſi quos diſſoluit calor feruidus. Delicioſi quos diſſoluit humor fluidus. Preſumptuoſi quos diſſoluit vapor fumidus. Deſidioſi quos diſſoluit languor marcidus. Formidoloſi quos diſſoluit timor gelidus. Litigioſi quos diſſoluit furor rabidus. Diuites glorioſi quos diſſoluit dolor rapidus. Dic ergo ꝙ eſt diſſolutio luxurioſorum. Unde de Iudith ⁊ holoferne luxurioſo dicitur. Iudith xvj. Iudith filia merari in ſpecie faciei ſue diſſoluit eū. Sequitur. Sandalia eius rapuerunt oculos eius: pulcritudo eius captiuam fecit animam eius. Luxurioſi diſſoluuntur interius in affectione per concupiſcentiam: et exterius in conuerſatione per morum inhoneſtam inſolentiam: vnde dyabolo qui ipſos diſſoluit in perſona pharaonis dicitur Ezechi.xxix. Laceraſti omnem humerum eorum: et diſſoluiſti renes eorum: A renibus enim procedit luxuria. Item eſt diſſolutio delicioſorum. ſcilicet illorum qui cibis et potibus: diuitijs et proſperitatibus delibuti. ab omni fortitudine diſſoluuntur: et ad omne bonum opus enerues et inabiles inueniuntur. Mundi enim proſperitas ſimilis eſt vni fonti germanie: de quo dicit Plinius libro.xxv capi.iij. Quod dulcis quidem apparebat bibentibus ſed ita erat diſſolutiue et relaxatiue nature: quod bibētes infra triduum dentes perdebant. Sic facit mundi delicioſi proſperitas. Mentem enim et cor per tot inania diſſoluit: quod dentes et oſſa id eſt omnem fortitudinem tollit Ioſue.v. Diſſolutum eſt cor eorum: et non remanſit in eis ſpiritus. Bene ergo admonetur anima. Hiere xxxj. vbi dicit. Reuertere ad ciuitates tuas vſqꝫquo delicijs diſſolueris filia vaga. Item eſt diſſolutio preſumptuoſorum ſeu etiam ſuperborum. qui ſcilicet diſſoluuntur et euaneſcunt in vanis cogitationibus et elatis Sapientie.ij. Uita noſtra ſicut veſtigia nubis et tanꝙ nebula diſſoluetur. Item eſt diſſolutio deſidioſorum ſeu pigrorum quorum ſcilicet virtus ita eſt diſſoluta et ignaua quod ad nullum bonum opus attendunt: et ideo miſeriam et calamitatem eternam incurrunt. Sicut enim dicitur. Prouerbiorum.xix. Anima diſſoluta eſuriet. Et Hieremie.vj. Diſſolute ſunt manus noſtre. tribulatio apprehendit nos. Item eſt diſſolutio meticuloſorum: illorum ſcilicet qui ſine cauſa timent et turbantur. et pre timore diſſoluuntur et ſine fortitudine efficiuntur. Unde.ij. Para.iiij. et.ij. Regum.iiij. Audiuit yſboſeth quod cecidiſſet abner: et diſſolute ſunt manus eius. Item eſt diſſolutio litigioſorum: qui ſcilicet faciliter ab inuicem ſegregantur: ita quod pax et concordia inter eos diſſoluuntur. De quo Eccleſiaſti.xxij. Qui conuiciatur amico diſſoluit amiciciam. Et Ezech.xvij. Qui diſſoluit pactum nunꝙ effugiet. Iſta autem diſſolutio diſcordie potiſſime fit per maledicos ⁊ linguoſos. qui ſeminant diſcordiam inter fratres. Unde Eccleſiaſt.xxviij. Lingua tertia multos commouit. Sequitur. Uirtutes populorū concidit: et gentes fortes diſſoluit. Item eſt diſſolutio diuitum et glorioſorum: quorum ſcilicet ſtatus quandoqꝫ a deo per infortunia: corpora per mortem: anime per tormenta diſſoluuntur. Unde Hieremie.xlix. Diſſoluta eſt damaſcus verſa eſt in fugam: anguſtia et dolores tenuerunt eam. Sic ergo patet quomodo ſufflāte dyabolo peccatores diuerſimode diſſoluuntur.

Diſpenſator. Diſpenſator proprie dicitur ille qui aliena bona habet diſtribuere et alijs erogare: Iſte ergo prelatos ſignat: qui ſcilicet bona eccleſiarum a domino ſicut miniſtri et diſpenſatores recipiunt ipſaqꝫ pauperibus et alijs ſm conditionem et merita diſtribuunt et diſpergunt. Iſti enim habent diſpenſare. A
Sacramenta fidelibus.
Beneficia ſufficientibus.
Bona temporalia diligentibus.
Unde.j. Pet.iiij. Unuſquiſqꝫ ſicut accepit gratiam in alterutrum adminiſtrantes: ſicut boni diſpenſatores multiformis gratie dei. Nota ergo quod iſti debent diſpenſare.
Humiliter ſine arrogantie tumore.
Utiliter cum beniuolentie dulcore.
Fideliter ſine fraudulentie liuore.
Equaliter ſine iuſticie torpore.
¶ De omnibus ergo vt breuius concludatur ſatis poteſt dici illud.j. Corinth.iiij. Sic nos exiſtimet homō vt miniſtros chriſti: et diſpenſatores miniſteriorū dei: hic iam queritur inter diſpenſatores vt fidelis quis inueniatur ⁊c. Uide in titulis ſynonimis.

Diſperdere. Diſperdere ſemper ſonat in malo. Eſt enim idem quod deſtruere corrumpere ⁊c. ¶ Quia ergo peccator diſſipatur et perditur tripliciter. ſcilicꝫ. Interius per vitia A

Exterius

Ayuntamiento de Madrid

Exterius per infortunia. Poſterius vero per tormen-
ta atq; ſupplicia: ſicut de diſperditiōe culparum que
fit interius dicitur in ps. Miſit cinomiaz; et comedit
eos: ranā ⁊ diſperdidit eos. De diſperditione vero tem
poralis infortunij quod fit exteri⁹ dicit̃ ipſi nabucho
donoſor tyranno. Tu terrā tuā diſperdidiſti: tu ppl̃m
tuū occidiſti. et illud ps. in perſona tyrannorū. Veni-
te ⁊ diſperdamus eos de gente ⁊ non memoret̃ nomen
iſrael vltra: De diſperditione aūt dānationis eterne q̄
fiet poſterius: dicitur. In malicia eorū diſperdet illos.
Multa de qualibet poſſunt dici: verū q: de iſtis oibus
in pluribus locis ſatis dicit̃. Cum prima diſperditio
ſignificet peccati corruptionē. Secūda mundanā tri-
bulationē. Tertia figurā damnationē oia cōplectēdo
dicā φ deus diſperdidit ſeu diſperdi pmittit oia gnā
peccatorū ps. Oēs peccatores diſperdet. Potiſſime au
tem ipſe diſperdet tam tēporaliter q̄ eternaliter.

Superbos qui vana ſequūtur.
Mēdaces qui falſa loquūtur.
Ypocritas qui fictis vtunt̃.
Maliciosos qui nequā credūtur.
Proteruos qui nulli ſubdunt̃.
Auaros qui terra fruuntur.
Carnales qui cito labūtur.
Iracundos qui rixis aguntur.

Primo ergo φ de-
us diſperdat ſu-
perbos ⁊ pſum-
ptuoſos patet
zac. ix. vbi dicit
Diſperdā ſuper-
biā philiſtino-
rum. Itē φ diſ-
perdat mēdaces et falſos verboſos ps. Diſperdat dñs
vniuerſa labia doloſa: ⁊ linguā magniloquā. Itē φ diſ-
perdat ypocritas fictitioſos patet. Amos. j. vbi dicit̃.
Diſperdā habitatores de campo idoli. Cāpus em̄ ido-
li eſt ſtatus ypocritarū. q: ſcʒ idolum qđ eſt aliud q̄ vi
deatur ypocritas ſignat. Itē φ diſperdat fraudulētos
et malicioſos patet in ps. vbi dicitur. In malicia eorum
diſpdat illos dñs de⁹ noſter. Itē φ diſperdat pteruos
in officioſos. i. illos q̄ nulli legi vel mādato ſubijci vo
lunt ptʒ Deu. xj. vbi de gētib⁹. i. pteruis ſine lege viuē-
tib⁹ dr Diſperdet dñs oēs gētes Et in ps. Man⁹ tua
gentes diſperdidit: gentes inquit. i. ſine lege viuentes.
Itēʒ φ diſperdat auaros ⁊ ambitioſos patet Amos. j.
vbi dicitur. Diſperdam habitatores de azoto. Azotus
enim qui interpretatur incendiū vel incendēs: ſignat
ambitioſos et auaros qui cōtinue p terrenorū affectū
incendūtur et ardent. Item φ dñs diſperdat carnales
et delicioſos: qui ſcʒ non querūt niſi cibaria deuorare
patet. iiij. Reg. x. vbi dicitur. Quod rex iſrael inſidioſe
agebat vt diſperderet cultores baal: qui interpretatur
deuorans id eſt cultores ventris qui non querunt niſi
deuorare. Item φ ipſe diſperdat iracundos et ſeditio-
ſos: ſeu etiam diſcordes et tumultuoſos patet zach. ix.
vbi dicitur. Diſpergam quadrigam ex effraym. Qua
driga enim tumultum iracundie et diſcordie ſignat.
Sufficit. vide ſupra de Deſtruere: et Diſſipare. Et in-
fra de Perdere.

Diſpergere.

Nota φ diſpergere nihil aliđ
eſt q̄ res ab inuicem ſeparare
A Unde nota φ diſperſio eſt

Virtuoſa.
Vitioſa.
Doloroſa.

Nam ſicut ſcriptura videt̃ in-
nuere. Virtuoſe diſpergit̃ opū
fecunditas. vitioſe dirimitur
cōcors fraternitas. Doloroſe disiungit̃ mala cōmuni-
tas. Naʒ diſpergitur rerū ſubſtātia vt detur pauperi.
Dirimitur fratrū concordia vt vacet ſceleri. Diſiungi-
tur concors nequicia vt ſubſit oneri. Dicam ergo pri-
mo φ eſt quedam diſperſio virtuoſa que fit cum diui
tie diſtribuuntur. Video enim φ omnia naturalia diſ
pergunt et cōmunicant ſe et ſua. et maxime ille res in
quibus deus plenitudinē bonorum poſuit vt ſint alijs
quaſi fortalia fundamēta. Sol em̄ diſpergit radios vt
illuminet mare. Diſpergit aquas in fluuios vt terrā
q̄ arida eſt humectet ⁊ vegetet. Fons diſpergit riuulos
vt ſe cōmuniter cōmunicet. Agricola diſpergit ſemē vt
illud multiplicet: q: procerto per tales diſperſiones.
Mundus illuſtratur.
Terra fecundatur.
Sitis releuatur.
Fructus reportatur.

Iſtud etiam patet in humano corpore vbi natura pri-
mo ſpiritus et humores in quibuſdam principalibus
⁊ fundamentalibus membris primo congregat: ⁊ dein
de ſpiritus animales per neruos: ſpiritus vitales per
arterias: ſpiritus naturales in ſanguine per venas ad
omnia mēbra diſpergit et mandat: ⁊ ſic corpus mouet:
viuificat et alimentat. Sic vere dico φ quilibet homo
iuſtus: et maxime talis cui deus plenitudinē ⁊ abun-
dantiam rerum dedit. (Rerum dico vel ſcientialium
ſicut doctores et clerici: vel temporalium ſicut ſunt di
uites et magnifici: vel virtualium ſicut ſunt viri exem
plares et catholici) debent illa liberaliter alijs diſper-
gere: et alijs abundanter erogare. Sic enim illuminat̃
ignorantium intellectus per ſcientificos libenter do
centes. Sic refrigeratur indigentium affectus per mu
nificos ſua largientes. Sic fructificatur et multiplica
tur ſimplicium actus et effectus per viros virtuoſos
et deificos alios dirigentes: Ut ſic de quolibet iſtorum
poſſit intelligi illud ps. diſperſit dedit pauperibus: iu-
ſticiam eius manet in ſeculum ſeculi. Iſta etiaʒ ad diſ
perſionem perſonarum poſſunt referri qui in ſtudijs
et collegijs proficiunt et inſtruuntur. et tandem ad re
gimen et vtilitatem totius reipublice diſperguntur.
Plus enim proficiunt diſperſi q̄ fecerunt congregati
Sicut de apoſtolis conſtat: quos tribulationes ſpiri
tu ſancto mediante ab inuiceʒ diſperſerunt. ⁊ ſic in lo
cis pluribus predicantes: fidem docuerunt et omni-
bus profuerunt. De hoc Actuū. viij. dicitur. Facta eſt
perſecutio magna Hieroſolymis: et oēs diſperſi ſunt
per regiones. Unde etiam deus videtur de eis dixiſſe il
lud Geneſis. xlix. Diuidam eos in Iacob et diſpergam
eos in iſrael. Tales autem qui ſic ad vtilitatem aliorū
ad predicandū et ad regendum: ad militandum et ad
alios iuuandum: ad peregrinandum et ad bona ope-
ra faciendum diſpergūtur finaliter ad deum: et a deo
in paradiſo congregabuntur: vbi ſimul perpetuo leta
buntur ps. Diſperſiones iſraelis congregabit. Et Io
hannis. xj. xp̄us inquit Moriturus ſum non ſolū pro
gente: ſed vt filios dei qui erant diſperſi congregarem
in vnuʒ. Multa autē de talibus diſperſionib⁹ poſſunt
dici ſed nullas alias autoritates repperi de diſpergere
in ſignificato bono. Iſta eſt ergo diſperſio virtuoſa que
fit cum diuitie diſtribuunt̃. ¶ Secūdo dico φ eſt diſ- B
perſio vitioſa que fit cum cōcordie deſtituūtur. Sicut
enim vnitas cōmendat̃: q: oia coniūcta fortius conua
leſcunt. Sic diuiſio et diſperſio illaudabilis eſt: quia
omnia ſegregata et diſperſa facilius deficiunt et eua-
neſcunt. Sic proculdubio dicam in moribus hominū
q̄ diu ſimul per caritatem iuncti et vniti ſunt vigent:
preualent et fortificant: Si vero per diſcordias et odia
diuiſi ſint et diſperſi: ſtatim debilitantur et per diuer
ſa vitia deſtruuntur. In bellis enim ⁊ cōflictibus ma-
xime nocet diſperſio: ⁊ ideo ſapiens dux ſumme ſtudet
aduerſarios ſimul iunctos ad inuicē diſpergere ⁊ ſciñ
gere: q: ſic conſueuit de eis facilius triūphare quod be
ne ſupponitur. ij. Reguʒ. xviij. vbi cauſam reddēs quo
modo abſalon et totus iſrael a paucis dauid militib⁹
fuerunt victi dicit. Fuit autem ibi prelium diſperſum
ſuper faciem omnis terre et mortui ſunt. xx. milia. Sic
vere dyabolus qui ſecundum veritatem dux eſt contra
nos potentiſſimus. et ad nocendum ſagaciſſimus: in
prelio tentationum: quod continue agit contra nos:
appetens triumphare: nos pro poſſe diſgregat: et diſ-
pergit. Et ſic faciliter nos ſuperat atq; vincit. Iſta eniʒ
eſt cautela lupi: quia ſcilicet ſi duos boues vel equos
ſimul inueniat paſcentes quaſi ludendo ipſos ab in-
uicem diſpergit et ſeparat: et poſt ſigillatim ipſos inua
dit et vorat. Sic dyabolus ſocietatem et vnitatem an
te omnia nititur rumpere: vt de diſperſis valeat tri-
umphare. Iohannis. x. Lupus rapit et diſpergit
oues. Et ſi volumus poſſumus notare: quod triplex

Ayuntamiento de Madrid

eſt mala diſperſio quā diabolus in nobis ꝓcurat. ſcilꝫ
Diſperſio diſtractionis qua quis diſgregatur.
Diſperſio diſſenſionis qua quis ab altero ſegregaẗ.
Diſperſio diffuſionis qua quis ad vitia dilataẗ.

¶ Prima eſt diſperſio ꝓprie integritatis.
Secunda eſt diſperſio fraterne cōmunitatis.
Tertia eſt diſperſio ancxu diuinitatis.

C Igitur dico ꝙ eſt diſperſio ꝓprie diſtractionis qua quis exterius diſgregatur. Et iſta ꝓprie nihil aliud eſt ꝙ̄ euagatio mentis circa bona exteriora: ⁊ receſſus ab illa integritate qua quis ſeipſo contentus ſolū deū appetebat: ⁊ ſic vnus cū vno. ſimplex cum ſimplici: et integer cū integro permanebat. Dicūt eñ naturales ꝙ virtus vnita fortior eſt ſeipſa diſperſa. Et ratio eſt: qꝛ om̄is res euaporatiua quāto magis diſpergiẗ: tāto amplius debilitatur. Patet in fumo ſuperius aſcendente et ſemper ſe per aera diſpergente: et finaliter deficiēte. Patet in ſpiritu viſiuo: qui ad aſpectuꝫ obiecti valde luminoſi attrahitur: et exterius diſgregatur ⁊ diſpergitur. ⁊ ſic quādoqꝫ penitus perit ⁊ extinguiẗ: ita ꝙ hō aliquotiēs excecatur. Etiā hauſtus aeris nimis calidi ſicut eſt illorū qui in fornace vel in balneo moriuntur. virtutē interiorē facit diſpergi: qꝛ ſcꝫ calor exceſſiu⁹ exterior: interiores ſpūs cordis facit diſpergi ⁊ exaltari: ⁊ ſic neceſſe eſt hominem ſtatim mori Sic mortuus eſt Plinius phūs. dum nauigans per mare nimis appropinquare voluit ad montē ethna qui eſt mons in Sicilia ſemper ardēs certius cauſas incendij contemplari volens: ibi pre caliditate aeris ſpiritū exalauit. Sic etiam mortui ſunt illi milites romani: de quibus facit tytus liuius mentionē Quod cū ciuitas illa que prius romanorū erat hanibali romanorū hoſti ſe proditioſe traderet romanos milites qui eis erant in preſidio ceperūt ⁊ fauore dicti hanibalis. tādiu in balneis tenuerunt: ꝙ pre calore diſperſo et euaporeſcente ſpiritu vitali: animas exalarunt. Sic fit vere in moribus. qꝛ ois procerto virtus ſpiritualis ſcꝫ gratia ⁊ deuotio: ⁊ etiaꝫ ipſa virtus animi naturalis ſcꝫ intellectus et affectio: tunc tēporis prorſus perit et cōfunditur. qn̄ cooperāte calore auaricie exterius: ad terrena per affectus ⁊ complacentias diſpergitur: et ibidē fluctuans. dimiſſis interioribus diuagatur Quādo eñ recludiẗ et recolligiẗ in ſeipſo: et de exterioribus nihil curans circa menteꝫ et interiora ſolummodo occupaẗ: tūc virtutes eius in melius conſeruātur. Mens vero ſua ſi circa appetitus exteriorū ſe diſpergit: ſemper ad inania euaporabit: et finaliter per diſperſa vitia diſperibit. De tali ergo diſperſione loquiẗ dauid in ps. dicēs in perſona peccatoris. Circūdederunt me vituli multi. i. demones vel laſciui hoies atqꝫ mali: aperuerūt ſuper me os ſuū ſicut leo rapiens ⁊ rugiens: ſupple in tentando ⁊ ad malū inducēdo. ⁊ ſic ſequiẗ. ſicut aqua effuſus ſum: ⁊ diſperſa ſunt omnia oſſa mea. Oſſa dico. i. tota fortitudo ⁊ virtus interior cordis mei. Iſta potiſſime apparēt in religioſis: qui interiora ſcꝫ conſcientiā ⁊ clauſtrū dimittūt: ⁊ affectus ſuos ad exteriora mundi negocia diſpergunt: et ſic ſpiritualiter pereunt. Inſuper auari ⁊ ſuperbi ſiunt ita ꝙ dyabolo qui eos ſic diſpergit pōt dici illud Eſa. xlj. Triturabis inquit montes et comminues ⁊ colles quaſi puluerē pones. i. religioſos ⁊ clericos: ſuperiores et inferiores qui debēt eſſe contēplatiui ⁊ alti. Sequiẗ Et ventilabis eos et ventus tollet eos. Et iō talē eccleſiaſticorꝫ diſperſionē et diffuſionē circa terrena plāgit hieremias flebiliter Tren. iiij. dicēs. Quō inquit obſcuratū eſt aurū mutatus eſt color optimus: diſperſi ſunt lapides ſanctuarij in capite oim̄ platearū. Unde rogo te quō lapides ſanctuarij ſcilꝫ religioſi. clerici. prelati. hodie diſpergūtur in capitibus oim̄ platearū. i. in foris audientijs. nūdinis et mercatis. villis ⁊ plateis: regiꝫ domib⁹ et curijs: diſperſos inuenies oēs tales. De tali ergo diſperſione et euagatione mentali pōt dici illud. Sap. xvij. In obſcuris peccatis: tenebroſo obliuionis velamento diſperſi ſunt. Et bene dicit obliuionis. quia vere poſtqꝫ homo ad mūdi negocia taliter eſt diſperſus ipſe obliuiſcitur ſe ⁊ deum: ita ꝙ nunqꝫ amplius per ſe ad perfectionē priſtinā reuertiẗ niſi a dn̄o reducatur ps. Edificans hieruſalē dn̄s diſperſiones iſrael ꝯgregabit. Patꝫ ergo ꝙ eſt diſperſio ꝓprie diſtractionis qua quis exterius diſgregatur ſeu etiā euagatur.

¶ Adhuc D dico ꝙ eſt diſperſio anxie diſſenſionis qua quis ab altero ſegregatur. Et talis diſperſio nihil aliud eſt ꝙ̄ ab inuicem diuiſio: charitatis ⁊ vnitatis ruptio ⁊ odij et inuidie. diſcordie ⁊ malicie diſiunctio. ⁊ ſingularitatis introductio: ⁊ a charitatiua ſocietate ⁊ ꝯcordia ſeparatio. Unde. j. Regū. xj. de tali diſcordi diſperſione dꝛ ſic. Reliqui diſperſi ſunt ita vt non inuenirētur duo pariter. Iſta potiſſime apparent in falſis amicis qui ſtatiꝫ ꝙ vident alicui tribulationē venire. ſolent ab eo fugere ⁊ diſpergi. iiij. Regū. xxv. Bellatores qui erant cū rege diſperſi ſunt Un̄ de falſa amicicia taliū pōt dici illō hier. xiij. Implebo oēs habitatores hieruſalē ebrietate: ⁊ diſpergā eos virū a fratre ſuo: ⁊ patres ⁊ filios pariter. Et ſi vis potes notare ꝙ talis odioſa diſperſio fit:

Quandoqꝫ ex defectu paſtoris.
Quandoqꝫ ex impulſu raptoris.
Quandoqꝫ ex exceſſu furoris.
Tunc enim grex ſolet diſpergi et perdi.
Quando a paſtore nō bene regitur.
Quando a raptore impulſus angitur.
Quando a furore rabidus agitur.

Sic vere dico ꝙ in grege fidelium generatur diſperſio odij: diſcordie et parcialitatis: ⁊ ire propter defectū prelati qui neſcit regere. zach. xiij. ⁊ Math. xxvj. Percutiā paſtorē ⁊ diſpergenẗ oues gregis. Item propter impulſum detractoris vel dyaboli qui ſolet augere ſeu etiaꝫ ꝑ̄ſūgere. Unde illud predictū Joh. x. Lupus rapit ⁊ diſpergit oues. et Ezech. xxxiiij. dicit de ouibus Quod diſperſe fuerant in die nubis ⁊ caliginis. Nubes eñ ⁊ caligo ſignificāt tentationē dyabolicā ⁊ vitia detractorum que ſemper fiunt in obſcuro. i. in abſcondito ⁊ ſecreto. Item propter furoris. i. exceſſum ꝓprie malicie et inuidie: que ſolet eos vigere ſeu qꝛ ſcꝫ multi ſunt ita peruerſi atqꝫ ſuperbi ꝙ voluntarie ſe dipergunt ⁊ ſeparant a ſocietatibus aliorū. Luce. j. Diſperſit ſuperbos mente cordis ſui. Iſta eſt ergo diſperſio anxie diſſenſionis qua quis ab altero diſgregatur.

¶ Denique vero dico ꝙ eſt diſperſio noxie diffuſiōis qua quis ad vitia dilatatur. E Et iſta eſt quādo hō ab altitudine mentis quam timor introducebat diuinus dilatatur ⁊ diſpergitur: ⁊ ad diuerſa vitia relaxatur. Et ſic nota ꝙ

Quidā diſpergūtur ad acquirendū nocuas facultates
Quidā diſperguneẗ ad obtinendū arduas dignitates:
Quidā diſperguẗ ad exquirendū fatuas vanitates.
Quidā diſperguẗ ad aſſumendū viduas voluptates.

Viduas dico ideſt ſteriles. Primi ſunt illi qui ſectanẗ auariciā. figurati in filijs iſrael. Exo. v. De mandato pharaonis diſperſi ſunt per vniuerſaꝫ terrā egypti ad paleas colligendas. Palee enim deſignāt temporalia que more palee faciliter deſtruuntur. Secundi ſunt illi qui appetunt excellentiam. iij. Regum. xxij. Vidi cunctum iſrael diſperſum in montibus. Tertij ſunt illi qui cupiunt vanam gloriam et iactantiam zach. ij. Diſperſi vos in quattuor ventos. Quatuor enim venti ſignificant vanitates que ſunt in quatuor climatibus mundi. Quarti vero ſunt illi qui ſequūtur gulam et caſtrimargiam. Pſalm̄. Ipſi diſperguntur ad manducandum: ſi vero non fuerint ſaturati murmurabūt Sic igitur patet quomodo eſt triplex mala diſperſio: videlicet.

Diffuſionis dilatiue.
Diſſenſionis ſegregatiue.
Diſtractionis diſgregatiue.

¶ Et hoc eſt ſecundum principaliter tactum. Oſtenditur ergo diſperſio vitioſa que fit cum cōcordie deſtituuntur. ¶ Tertio principaliter dico ꝙ eſt diſperſio doloroſa: que fit cum blandicie longe pelluntur. Et

iſta ſcꝫ

Ayuntamiento de Madrid

iſta ſcꝫ eſt illa diſperſio qua deus malos ab inuicē diuidit: et a preſentibus ꝯſiderationibus ⁊ amicicijs quas inter ſe habēt: ⁊ a mūdi delectamētis quibꝰ ſimul gaudent: per tribulationē ⁊ mortē ſegregat ⁊ diſpergit. ps. Diſperge illos in virtute tua: ⁊ depone eos protector noſter domine. Deus enim diſpergit malos quicꝙ per preſentem captiuitatē quā immittit ſicut patet in iudeis per vniuerſum orbē diſperſis in vindictā mortis xpi. Baruc. iij. In captiuitate noſtra ſumus: qua nos diſperſiſtis in improperiū ⁊ maledictū. Quādoꝙ etiā diſpergit eos per mortem: quādo ſcꝫ vnū poſt aliū ad infernū tranſmittit. Hiere. xlix. Diſpergā eos in omnes ventū. Et illud predictū Eſa. xlj. Ventꝰ tollet eos: ⁊ turbo diſperget illos. Patꝫ ergo quō triplex principaliter inuenitur diſperſio. Vide vbi diuidere et ſeparare. ⁊c.

A **Diſperire.** Nota ꝙ eſt diſperitio qua diſperitur hō per culpā temporalē et miſeriam. Et alia qua diſperitur per eternalē penā. Sed vt breuiter tranſeam notabo ꝙ omnia pecatorum genera finaliter diſperiuntur et maxime ſcilicet

Illi qui veſtiuntur diuitiarum veſte.
Illi qui imbuuntur maliciarum reſte.
Illi qui corrumpuntur deliciarum peſte.
Illi qui abutuntur iuſticiarum fuſte.

Dicam ergo ꝙ diſperiri digni ſunt illi qui ſunt diuitijs opulenti ſcꝫ mali diuites. De quibus dr̄ Soph. j. Diſperierūt omnes inuoluti argento. Sequit̄ in fine. Argentum et aurū eorum non poterit eos liberare in die ire domini. Item diſperiri digni ſunt malicijs fraudulenti ſcilicet falſi homines ⁊ malicioſi. Unde Tren. v. Contenebratum eſt cor meum propter montē ſyon quia diſperijt. vulpes ambulauerunt in eo. Vulpes inquit ideſt fallaces. Item diſperiri merētur illi qui ſunt delicijs temulenti ſeu feculenti. ps. Diſperierunt in endor: facti ſunt vt ſtercus terre. Item diſperiri merētur illi qui ſunt in iuſticijs virulenti. Pſal. Iniuſti autem diſperibunt: ſimul reliquie impiorum interibunt ⁊c. Vide infra de Perire. Sufficit.

A **Diſplicere.** Nota ꝙ eſt diſplicentia dei. Iuſti ⁊ impij nam deo diſplicet omnis iniquitas. Nam iuſto diſplicet ſcelus ⁊ prauitas. Nā malis diſplicet virtus ⁊ bonitas. Eſt ergo diſplicentia dei qua ſibi diſplicent malorū opera. Altiſſimus enim odio habꝫ peccatores: ſicut dicit Eccli. xij. Et ideo nō mirum ſi eorum opera ſibi diſplicent cum ſint mala. Unde. ij. Reg. xj. dicitur. Quod cum dauid proditioſe occidiſſet vriam et vxorem eius fedaſſet: diſplicuit verbuꝫ hoc quod fecerat dauid coram domino. Et merito quia dauid erat rex et propheta: et a domino expreſſe promotus ad regnum: quia ſcilicet plus diſplicēt deo opera magnorum hominū ꝙ paruorū prophetarū. i. ſacerdotum ꝙ ſecularium: ⁊ ſenum etiam magis ꝙ iuuenum: ⁊ maxime quando inuenit eos ingratos ſuorū beneficiorum. Sicut enim dicit Auicenna. Minus nocet punctura apum iuuenum ꝙ ſenū. Plus etiam ledunt ſerpentes de die ꝙ de nocte. Sic vere deum plus offendunt et et plus diſplicent ſenes et prouecti male facientes ꝙ iuuenes: et plus diurni ꝙ nocturni ideſt plus clare videntes et ſapientes ꝙ ſimplices ⁊ ignorātes. Deo ergo diſplicet actus carnalis immundicie: ſicut hic in Dauid vxorem alienam fedante. Actus preſumptionis et ſuperbie qui fuit in dauid populum numerante De quo. j. Paralip. xxj. dicitur. Quod diſplicuit deo et percuſſit iſrael. Actus infidelitatis et incōſtantie. Eccleſiaſtes. v. Diſplicet ei infidelis ⁊ ſtulta promiſſio. Iſta eſt ergo diſplicentia dei qua ſibi diſplicēt malorū opera: ¶ Eſt etiaꝫ alia diſplicentia qua iuſtis

B diſplicent propria ſcelera. Sicut enim infirmo plus diſplicet propria infirmitas ꝙ aliena et hoc quia melius ſentit illam. Sic iuſto plus diſplicet peccatuꝫ proprium ꝙ alienum. Ceruus enim fel habꝫ in inteſtinis circa feces: ſm̄ Auicennam. Sic iuſtus fel iracundie: indignationis et diſplicientie ſue debet magis habere erga feces proprias ideſt erga propria delicta ꝙ alibi. Ezechie. xxxvj. Recordabimini viarum veſtrarum peſſimarum: ſtudiorumꝙ non bonorum et diſplicebūt vobis iniquitates veſtre. Et reuera iuſtis diſplicent iniquitates non ſolum ille quas cōmiſerunt: immo etiaꝫ ille quas actualiter committunt. Valde enim diſplicet iuſto cum ex tentatione labitur in peccatuꝫ. Talis enim differentia eſt inter iuſtum et impium peccantes ſicut inter fulgur et lapidem deſurſum ad terrā cadentes. Lapis enim impetuoſe ⁊ directe cadit cum nō habeat aliquod retinaculum quod impediat eius caſum. Eſt enim frigidus et ſiccus: que ſunt qualitates que ad centrum inferius habent motum. Fulgur autē non directe nec ſine reuolutione cadit: immo circunflexuoſe nunc ſurſum: nunc deorſum. nunc dextrorſuꝫ nunc ſiniſtrorſum flectitur: ita cuꝫ quadā diſplicentia proprie nature inferius deſcendit. Nam et ſi pondus proprie terreſtritatis cum ſit de terreſtribus vaporibꝰ inflāmatis ipſum inferius detrahat: vis tamen ignea que iſtud ſurſum pro viribus eleuat iſtum deſcenſum impedit et retardat. Sic vere dico ꝙ peccator qui totꝰ eſt terreus: grauis ſcilicet ⁊ ponderoſus: frigidus et indeuotus: quando peccando labitur: directe ſine conſideratione et diſplicentia cadere cōprobatur. Iuſtus vero propter igneum caritatis caloreꝫ quem habebat: et ſi pondere tētationis ad peccatū pellitur cum quadā tamen circūflexione: conſideratione et dolore ab impetu retardatur: et cum quadā diſplicentia ad peccatum deſcēdere comprobatur. Ezech. xx. Diſplicebitis vobis in cōſpectu veſtro in omnibus malicijs veſtris ⁊c. Iſta eſt ergo diſplicentia qua iuſtis diſplicent propria ſcelera. ¶ Tertio eſt diſplicentia qua malis diſplicent virtutum munera. Sicut enim iuſtis diſplicent oīa vitioſa: ſic malis omnia virtuoſa. Unicuiꝙ enim rei diſplicet ſuum contrarium. Et ideo dicit Sene. lib. de moribus. Malis diſplicere laudari eſt Et ideo Eccli. xxj. dr̄ Verbuꝫ ſapiens iuſtus laudabit. Audiuit luxurioſus ⁊ diſplicebit ei. Patet ergo ꝙ eſt diſplicentia dei: iuſti et impij ⁊c. Vide infra de Placere. C

Diſponere. Res bene diſpoſita dicitur que bene in ſuis quantitatibus ordinatur: ⁊ que vltra debitā rationē nō minuit nec auget Eſt igitur diſpoſitio idem quod ordinatio ⁊ prouiſio regularis et cuiuis ad ſtatum debitum reductio. Breuiter ergo notabo ꝙ ī ſcriptura ſacra fit mentio de diſpoſitione diuina: et de diſpoſitione humana. Deus eniꝫ et diuina ſapiētia. vel occulte vel manifeſte omnia diſponit: ⁊ ſiue ſint naturalia ſiue ſpiritualia: ſiue fortuita et accidentalia: omnia ordinat et componit. Sapiētia enim ſeu prouidentia diuina eſt illa que ſicut dicit Sapie. viij. attingit a fine vſꝙ ad finem fortiter ⁊ diſponit omnia ſuauiter. Domus enim que per rationē regitur: neceſſe eſt ꝙ per patremfamilias principaliter diſponatur ꝙuis ſub ipſo per ſubſtitutos miniſtros in minoribus gubernetur. Sic vere domus et regimē mūdi per deum principaliter ſicut per principalem dominum diſponitur. ꝙuis ipſo ordinante per ſubſtitutos miniſtros ſcilicet angelos: ſtellas: qualitates elementorum voluntates hominū adminicula maiorum ſecundario miniſtretur Sapie xij. Cum ergo ſis iuſtus iuſte omnia diſponis. Igitur notabo ꝙ a diuina ordinatione et prouiſione prouenit. A

Diſpoſitio naturalis.
Diſpoſitio ſpiritalis.
Diſpoſitio ſupernalis.

Prima fit in rebus exterioribus. et hec eſt illa qua deꝰ diſponit viciſſitudines temporum. variationes reruꝫ mutationes et tribulationes regnoruꝫ: de qua dicitur. Sapientie. xij. Tu autem dominator virtutis cum trāquillitate iudicas: et cum magna reuerentia diſponis nos. Diſponit enim nos deus quantum ad exteriora regimina mediantibus angelis miniſtrantibus planetis influentibus: prelatis regentibus: magiſtris B

Ayuntamiento de Madrid

inſtruentibus vt dictũ eſt. vñ Eccleſ. iij. Vidi afflictionem quã dedit deus filijs hoĩm vt diſtendãtur in ea: cuncta fecit bona in tempore ſuo: ⁊ mundũ tradidit diſpoſitioni eorũ. Prima ergo dei diſpoſitio fit in rebus exterioribus. ¶ Secunda dei diſpoſitio fit in rebus interioribus ſcȝ diſponendo homines ꝗtum ad mores. Deus enim diſponit hominẽ per gratiã vt tandẽ fiat abilis ad gloriã. Actus enim actiuorũ ſunt in patiẽte prediſpoſito: ⁊ ad hoc ꝙ forma in materiã introducat neceſſe eſt ꝙ antea diſponat. Sic ad hoc ꝙ deus introducat in hominem gloriã: neceſſe eſt ꝙ ipſum diſponat primitus per gratiã. Tali ergo diſpoſitioni cooperatur ſapiẽtia: ſicut lucerna Eccl. xix. Sapiẽtia diſpoſitio legis eſt. Lex diuina ſicut regula Act. vij. Accepiſtis legẽ in diſpoſitione angelorũ. Tribulatio ſicut ferula Sap. iij. In paucis vexati: in multis bene diſponẽtur. Iſtis ergo cooperantibꝰ deus per gratiã hoĩem diſponit: ⁊ ſic in eo finaliter gratiã introducit ps. Diſpoſui teſtamentũ electis meis. Gratia eñi dei teſtamẽtũ dicit: eo ꝙ eius virtute hereditas glorie reputat. Iſta eſt ergo tertia diſpoſitio que fit in rebꝰ ſuperioribꝰ. ſ. in gloria eterna: quam ipſe ordinauit ⁊ diſponit nobis dare Luc. xxij. Et ego diſpono vobis ſicut diſpoſuit mihi pater meus regnũ: vt edatis et bibatis ſuper mẽſã
C meam in regno meo. Iſta eſt igitur diſpoſitio diuina. ¶ Secundo dico ꝙ eſt diſpoſitio humana. Et iſta eſt vel paſſiua vel actiua. Paſſiua dico que eſt qñ quis eſt moraliter bene diſpoſitus: vt pote qñ non eſt grauatꝰ vitijs vel infirmus. Unde etiam diſpoſiti dicunt iuſti: qñ in edificio eccleſie in locis ſuis ⁊ ſtatibus ſm virtutes et merita ſunt debite ordinati Heſter. j. Super pauimentum deſpoſiti erant quod mira varietate pictura decorabat. Actiua vero iuſtorum diſpoſitio eſt illa qua iuſti diſponunt virtualiter ſe et ſua. Eſt igitur diſpoſitio nomen.

Auctoritatis.
Sagacitatis.
Utilitatis.

Auctoritatis dico qr ſcȝ diſpoſitio de ſubditis: de eccleſia: vel de regno pertinet ad ſuperiorẽ. Unde de bono prelato poteſt intelligi illud. Thob. v. Credo ꝙ bonus angelus domini comitet ei: et bene diſponat omnia que circa eũ geruntur. Sagacitatis etiam. quia ſcȝ bene diſponere negocia pertinet ad prudentem. ij. Paral. vij. Compleuit Salomon oia que diſpoſuerat. Utilitatis inſuper: quia ſcilicet in omni negocio valde eſt vtilis diſpoſitio ⁊ ordinatio bona. ij. Para. xxx. Steterunt ſcȝ leuite in ordine ſuo ſm diſpoſitionem et legem moyſi. Notabo ergo ꝙ nos debemus bene et modeſte nos diſponere.

Ad debellandum hoſtes viriliter.
Ad gubernandum vitam ſalubriter.
Ad contemplandum celum ſubtiliter.
Ad ordinandum verba ſagaciter.
Ad gubernandum domum vtiliter.
Ad regulandum plebem ciuiliter.
D Ad occupandum celum finaliter.

Igitur diſponamus nos ad hoſtes viriliter impugnãdum. Prouer. xxiiij. Cũ diſpoſitione initur bellũ ſalus autem vbi multa conſilia. Item ad viam ſeu ad vitam ſalubriter gubernandũ. Prouer. xvj. Cor hominis diſponit viam ſed domini eſt dirigere greſſus. Itẽ ad celũ ſubtiliter contemplandũ. ps. Aſcenſiones in corde ſuo diſpoſuit in valle lacrimarum: in loco quẽ poſuit. Aſcẽſio enim contẽplationem ſignat. Item ad verba ſagaciter ordinandũ ps. Iocundꝰ hõ miſeret ⁊ comodat diſponet ſermones ſuos in iudicio. Itẽ ad domũ vtiliter regulandum. Domũ dico ideſt familiam vel ꝯſcientiã vel ſubiectam patriam: curiã: vel eccleſiam Yſa. xxxviij. Diſpone domui tue: qr morieris tu et non viues. Item ad plebem ciuiliter gubernandum. ſicut apl's faciebat Tytũ. j. Reliqui inquit te crete vt ea que deſunt ordines: et conſtituas per ciuitates preſbyteros ſicut ⁊ ego diſpoſui tibi. Item diſponuntur ad celum finaliter poſſidendum et vendicandum. Unde illud Luc. xxij. Pater meus diſpoſuit vobis regnum ⁊c. Sic ergo patet ꝙ ſunt diſpoſitiones quedã pertinentes ad deuȝ. Et quedam pertinentes ad iuſtum. ¶ Sed ſi vis dico ꝙ ſunt quedã pertinẽtes ad impiũ. Impij enim ordinãt ⁊ diſponunt machinãtur et cogitant ſemper malũ: ⁊ illa ꝗ ſunt deo contraria ⁊ ſaluti. ſicut dicit in ps. Aduerſũ te teſtimoniũ diſpoſuerunt tabernacula ydumeorum et yſmaelite. et illud. j. Macha. j. In diebus illis exiuerunt ex iſrael viri iniqui. et ſuaſerunt multis dicentes Eamus et diſponamus teſtamẽtũ cum gentibꝰ. i. gẽtibꝰ que circa nos ſunt ⁊c. Patet ergo quomõ ſm ſcripturam diſpoſitio ſumitur multis modis.

Diſputatio. Nota ꝙ diſputatio nihil aliud eſt ꝗ diuerſorũ opinatio. varia aſſertio: et verbalis diſceptatio. allegatio ⁊ altricatio. Fit ergo diſputatio. A

A bonis vt cognoſcatur veritas.
A malis vt aſſeratur falſitas.
A multis vt oſtẽdatur vanitas.
A ſanctis vt moueatur bonitas.

Boni ergo diſcant ad cognoſcendũ ⁊ inueſtigandũ rerũ veritatem ſic diſputauit ſalomon ſuper lignis a cedro vſq ad yſopum. Sicut dicit: iij. Reg. iiij. Sicut etiã dr de paulo Act. ix. ꝙ loquebatur gentibus ⁊ diſputabat cum grecis. Mali diſputant ad falſitatem aſtruendũ aſſerendum et ſuſtinendũ. ſicut de iudeis dicitur Act. vj. ꝙ ſurrexerunt de ſinagoga diſputãtes cũ ſtephano et non poterant reſiſtere ſapientie ⁊ ſpiritui qui loquebatur. Multi diſputant ad vanitatem ſectandũ ⁊ oſtẽtandum. ſicut ſunt vani et glorioſi qui ſolũ ad hoc diſputant ⁊ nouas ⁊ friuolas opiniones fabricant: vt ſubtiles ⁊ magni clerici videant eccl's. vj. Verba ſunt plurima in diſputãdo habẽtia vanitatẽ. Sancti diſputãt ſcȝ cũ deo ad ſuã voluntatẽ perſcrutandũ ⁊ ad propriã fragilitatẽ allegandũ. ſicut Iob. xiij. Ad oĩpotentẽ loquar ⁊ diſputare cũ deo cupio. ⁊ Iere. xij. Iuſtꝰ es domine ſi diſpu. te. ſufficit. Unde de contradicere.

Diſtare. tia. vbi differre ⁊ diuidere ⁊c.

Diſtinctio. pone quõ in mundo ſunt diſtinctiones perſonarũ. In anima potentiarũ. In eccl'ia ſtatuũ. In ꝯſcientia meritorũ. In patria manſionũ ⁊c. Unde vbi diuiſio. ſeparatio. ſufficit ⁊c.

Diſtribuere. Nota ꝙ diſtribuere idem eſt qđ aliquid pluribus partiri ⁊ tribuere. ⁊ aliquid vel aliqua fideliter largiri ⁊ concedere. Pertinet ergo diſtributio ad iudicem qui equaliter diſtribuit conſilia. Ad principem qui equaliter diſtribuit officia. Ad platũ ꝗ equaliter diſtribuit bñficia Ad diſpenſatorez qui fideliter diſtribuit cõmunia. Ad creatorem qui hic diſtribuit merita et finaliter in celo diſtribuet eterna gaudia. Omnis ergo diſtributio facienda eſt equaliter non tamẽ qualitate quantitatiua ſed proportionabili. qr bene ſunt neceſſitates ⁊ merita attendenda. Sagaciter etiam ⁊ fideliter ps. Sorte diuiſit eis terrã in funiculo diſtributionis. Natura enim mediante ſtomacho diſtribuit membris ſingulis alimenta. Omnia etiã corpora liberaliter diſtribuunt et cõmunicant bona ſua: Sic vere nos debemus libenter bona noſtra tam tẽporalia ꝗ ſcientialia. ꝗ etiam ſpiritualia alijs diſtribuere et eos pro poſſe dulciter refouere. ij. Paral. xxxj. Diſpoſiti erant viri qui partes diſtribuerent vniuerſo ſexui. Et bene dicit vniuerſo ſexui quia ſcilicet prouectiores diſtribuunt doctrinam ⁊ ſpiritualia ſimplicibus. Simplices vero et maxime diuites ſeculares. diſtribuere debent temporalia bonis religioſis et doctoribus. et viris ſpiritualibus. Plinius enim ponit lib. ix. ca. xxxvij. ꝙ pinna que concharũ eſt ſpecies fingens ſe mortuaȝ piſciculis ſe aperit ad lune ſplendorem et cum ipſis plenam ſe ſenſerit protinus ſe claudit. ⁊ coniugi ſuo predã diſtribuit ⁊ exponit. Inter coniuges ergo. ⁊ inter ſocios ⁊ amicos. ⁊ maxime inter populos chriſtianos: fidelis et diſtributio facienda: et bona que vnus acquirit ſunt alteri fideliter diuidẽda Eccl' i. xxxij. A

Ayuntamiento de Madrid

Eccleſiaſtici.xxxiij. Tempore exitus diſtribue heredi
tatem ⁊c. Uide infra de diuidere ⁊ vbicunq; ſit mētio
de communione.

A **Diuertere.** Nota ꝙ diuertere idē eſt quod
deorſum: ſeu diſtrorſum ſeu de
aliquo loco vel itinere ſe auertere ſeu a loco aliquo de
clinare. Eſt ergo diuertere.
Quandoq; actus prudentie. Actus dico pru-
Quandoq; actus ſtulticie. dētie: vtpote qñ
Quandoq; actus clementie. homo declinat
⁊ diuertit a peccatore: a via periculoſa ⁊ mala. ps. Di-
uerte a malo ⁊ fac bonum. Et ſic prudenter vr egiſſe:
populus iſrael: cui cū rex edom armatus occurreret
ne tranſiret: diuertit ab eo iſrael: ⁊ alibi queſiuit ſibi
viam: vt plane hr̄. Nume. xx. Actus etiā eſt qñq; ſtul-
ticie: ⁊ hoc eſt qñ quis ſe diuertit a bono: vt ſe conuer
tat ad malum. Eccli. ij. Ue his qui perdiderunt ſuſti
nentiam: qui dereliquerunt vias rectas: ⁊ diuerterūt
in vias prauas. Actus etiam inſuper eſt quādoq; cle-
mentie: ſicut de clemēte ⁊ adiutore deo: et de ioſeph
captiuo dicit in ps. Diuertit ab oneribus dorſū eiꝰ.

A **Diuerſitas. diuerſus.** Nota ꝙ di-
uerſitas nō
ſolum ſignat multitudinem immo etiam multitudi
nem in quadam contrarietate manentē. Eſt ergo di-
uerſitas idem quod contrarietas: multiplicitas ⁊ va
rietas. Et eſt diuerſitas contraria vnitati: paci cōcor-
die ⁊ integritati. Et ſic diuerſitas ſignificat.
Rerum varietatem.
Rerum multiplicitatem. quitatem. Rex
Diſcordem contrarietatem. dico varietatē
Fallacem dubietatem ſeu ini- ſicut Job. xx. co-
gitationes varie ſuccedunt ſibi: ⁊ mens in diuerſa ra-
pitur. Rerum etiam multiplicitatem: ⁊ ſic ſumit cō-
muniter. ij. Para. v. Diuerſi generis muſicorum ⁊c.
Diſcordem etiam contrarietatem. Leui. xix. Non ſe-
res agrum diuerſo ſemine. Fallacem inſuper iniquita
tem. Non habebis in ſacculo diuerſa pondera maiꝰ
⁊ minꝰ ⁊c. Deut. xxv. vide. s. de contra.

A **Diuitie.** Nota ꝙ in ſcriptura diuitie accipiun
tur duplici mō. ſ. in bono ⁊ in malo.
In bono enim diuitie idē ſunt qd̄ grē ⁊ virtutes q̄ ho-
minem faciunt ſimpliciter diuitē ⁊ ſecundū. Prouer.
xiij. Redemptio aīe viri ⁊ diuitie ſue. In malo vero di-
uitie ſignant bonoꝝ tēporaliū facultates: q̄ꝙuis de ſe
male non ſint: quia vidit deus cuncta q̄ fecerat ⁊ erāt
valde bona. Geñ. j. Dis eñ creatura dei bona eſt: ⁊ ni
hil reijciendū in ea ſm apl'm: dicunt tñ male: eo ꝙ ho
mines ipis male vtunt: ⁊ qꝛ ad malū finē ſuos poſſeſ
ſores deducūt: qñ. ſ. eis neſciūt vti: d̄ quibꝰ in. ps. Me
lius eſt modicum iuſto: ſup diuitias pctōꝝ multas
Poſſumus ergo notare ꝙ ſunt diuitie q̄ dn̄t deteſtari
⁊ ſunt diuitie q̄ dn̄t affectari. Sicut eñ diuitie virtuo
ſe q̄ dn̄t affectari ⁊ iſte ſunt grē ⁊ virtutes. De quibus
ꝓuer. x. Bñdictio dñi diuites facit. Sicut eñ aurum
facit hoīes tpalit diuites: ſic bñdictio diuine grē ipos
facit ſpūaliter locupletes: ⁊ ſicut ꝑ aurū multe alie di
uitie acquirunt: ſic ꝑ diuinā gratiam ꝟtutes plurime
generant. Et nota ꝙ diuina grā bñ dr̄ aurū: qꝛ. ſ. aurū
hꝫ ductilitatē: qꝛ ad voluntatē artificis dilatat: aurū
hꝫ ponderoſitatē: qꝛ ſup oīa metalla ponderat Aurū
hꝫ ſtabilitatē: qꝛ ſi ꝑcutit nullū ſonū emittere cōpro-
batur. Sic vere tales ſunt ſpūales diuitie. i. gratia dei
Ita enim habet.
Ductilitatem humilitatis ⁊ obedientie.
Ponderoſitatem maturitatis ⁊ prudentie.
Stabilitatē longanimitatis et patientie.
De iſtis ergo diuitijs dr̄. ꝓuer. x. Manus fortiū diui-
tias parat: ⁊ iterū. ꝓuer. xj. Robuſti habebunt diuiti
as. Multis tñ accidit de iſtis diuitijs ſicut accidit q̄-
buſdā formicis ethiopie: q̄ ſeruāt aurū in montibus
aureis: ⁊ ſunt in magnitudine vt lupꝰ egyptiacꝰ: ⁊ tā
te fortitudinis vt hoīeꝫ dilacerent quē inueniūt: aurūq;
qd̄ hñt tanto amore diligūt ꝙ ipm̄ nullus ſubtrahere
pōt. Sepe tñ accidit in eſtate ꝓpter calorē tpis ꝙ iſte
formice cauernas intrant: ⁊ ſic veniunt q̄ aurū ſubtra
hūt ⁊ inde portant: vt dicit Pli. Sic vere accidit hōi.
ꝙ multi boni aurū ſpūaliū diuitiaꝝ poſſident ⁊ ꝯſer
uant. Sepe tñ fit ꝙ adueniēte tpe pſperitat: eſtu aua-
ricie creſcēte: cauernas terre. ſ. amorē bonoꝝ terrenoꝝ
intrant: ⁊ ſic ab incolis. i. a demonibꝰ: eis ſpūales grē
diuitie ſubtrahūt: ⁊ gratijs ⁊ ꝟtutibꝰ paupant. Apo.
xviij. Una hora deſtitute ſunt diuitie tante. Nō ſic er
go: ſꝫ iſtas diuitias ꝯſeruemꝰ ⁊ totis viribꝰ ꝓcuremꝰ
ſicut dr̄ de ezechia. ij. Paral. xxxij. Fuit ezechias diues
⁊ inclitus valde ⁊ theſauros plurimos ꝯgregauit au
ri ⁊ argenti ⁊ lapidis precioſi ⁊ aromatū. In quibus
verbis oñditur ꝙ iſte diuitie ſpūales ꝑncipaliter ꝯſi-
ſtunt in tribus. ſ.
In caritatis ardore. Auri inquit.
In caſtitatis candore. Argenti
In bonitatis valore: lapidis precioſi.
Debemus igitur eſſe diuites per poſſeſſionē caritat B
⁊ amicicie: ⁊ hoc oſtendit cū dr̄ auri. Aurū eñ qd̄ ru-
bet ⁊ rutilat ⁊ alijs metallis ſupeminet: ſignat carita
tem q̄ inter oēs ꝟtutes obtinet ꝑncipatū: q̄ etiā colo-
rem igneū dr̄ retinere: in ꝙtū. ſ. admodū ignis corda
inflamat. vñ Joh. vidit. Apoc. j. filiū hoīs ꝑcinctū ad
mamillas zona aurea. Ad mamillas eñ circa pectus
i. in corde debemus habere zonā aureā caritatis: que
ꝓprie zona dicit: eo ꝙ ꝑ ipam corda ligant atq; ſtrin-
gunt. Multi tñ homines poſſunt dicere illō. Actuū.
iij. Argentū ⁊ aurū nō eſt mihi. Multi eñ carent ca-
ritatis auro: ⁊ ideo ſpūaliter pauperes efficiunt: qñ
nec deū nec ꝓximū diligūt: nec ab eo diligunt ſicut. n.
dr̄. ꝓuer. xix. Diuitie addūt amicos plurimos: a pau-
pere ⁊ hi quos habent ſeparant. Diuitie eñ caritat
⁊ amoris multos amicos generant ſcꝫ deū ⁊ ſanctos
⁊ etiā ꝓximos. Si vere hō paup. i. ſine caritate fuerit
tunc ab amicis iſtis derelictus erit. Habeat igitur au
rum caritatis ⁊ amicicie. vñ Apoc. iij. Suadeo tibi au
rum emere ignitū ꝓbatū: vt locuples fias. Adhuc di
co: ꝙ debemus eſſe ſpūaliter diuites: per poſſeſſionē
caſtitatis ⁊ pudicicie: ⁊ hoc oñditur cū dr̄ Argentum
Per argentum eñ qd̄ eſt candidū ⁊ quod manus tā
gentis non maculat neq; fedat: pudor ⁊ caſtitas deno
tat: q̄ alios non inficit nec inquinat: iuxta illud. pſal.
Eloquia dñi eloquia caſta: argentū igne examinatū.
Et reuera iſte ſunt magne diuitie ſpirituales. ſ. caſtitas
atq; puritas corꝑalis. Piper eñ naſcit cādidū atq;
planū: ⁊ q̄diu ſic ꝑmanet fructificare pōt ſi fuerit ſe-
minatum. Sarraceni ipm tñ in furno decoquunt ⁊ ſic
candorem ⁊ planiciē amittit ⁊ rugoſū efficit atq; ni-
grum: ⁊ virtutē fructificandi amittit. Sic vere cariſſi
mi q̄diu hō perſeuerauerit in candore caſtitatis: ⁊ in
planicie veritatis: tandiu pōt fructum bonoꝝ operū
ꝓcreare. Si vero igne concupiſcentie carnalis a ſara
cenis. i. a demonibus fuerit inflamatus: tūc candorē
continentie perdit ⁊ nigredinem male ꝯuerſatiōis ac
quirit: rugoſus per falſitatē efficit: ⁊ a fructu bonoꝝ
operū impedit. Iſti ergo nō hñt argentū idest cando
rem caſtitatis. vñ Eſa. j. Argentū tuū ꝟſum eſt in ſco
riam. Bene ergo cōſulit. ꝓuer. xxv. Aufer rubiginē
de argento ⁊ egredit vas puriſſimū. Iſte ſunt igitur
magne diuitie: qꝛ ſine iſtis fama hoīs nihil ē: ideo bñ
dr̄. Eccli. xxxj. Beatus diues q̄ inuentus eſt ſine ma-
cula. Habeamꝰ igit diuitias caſtitatis ⁊ pudicicie.
Deniq; habeamus diuitias bonitatis ⁊ excellētie qd̄
oſtendit cū dicit. Lapidis precioſi. Per lapides enim
precioſos quibus inter diuitias regias nihil nobiliꝰ
reputatur: virtus ⁊ bonitas denotat: valor ⁊ excellen
tia meritoꝝ cōparatur: quibus in theſauro dei nihil
carius vel melius: vel excellentius inuenit. Illos enī
qui habet diues eſt: iſtis qui caret pauper eſt. Talibꝰ
eñ lapidibus ornati fuerūt ſancti: ⁊ ideo plus ceteris
apud deum valuerunt. Ezech. xxviij. Omnis lapis

Ayuntamiento de Madrid

ꝓcioſus operimentū tuū. Iſti ergo fuerunt ſpūalit̄ diuites q.ſ. ꝟtutibus claruerunt. Iſte eñi diuitie regnant cū paupertate tꝑali: ⁊ econuerſo: ſpūalis paupꝑtas.i.carentia virtutū cū tēporalibꝰ diuitijs ſepe manet vñ puer.xiij. Eſt quaſi diues cum nihil habeat: ⁊ q̄ſi paupꝑ cū in multis diuitijs ſit. Iſte ergo diuitie ſpiritales.i.bonitas moralis ⁊ excellētia. Caſtitas carnalis ⁊ cōtinentia. Caritas mentalis ⁊ amicicia. Patꝫ
C ꝙ ſunt quedam diuitie ſpiritales. ¶ Secūdo dico: ꝙ ſunt quedam diuitie tꝑales: ⁊ iſte ꝓcerto ſunt in bonis bone ⁊ vtiles. In malis vero male ⁊ illaudabiles Bone ſunt eñi ⁊ meritorie ipſis bñ adminiſtrantibꝰ Male vero ſunt ⁊ damnatorie ipſas indebite ſeruātibus ⁊ amantibus. Auaris eñi ſunt diuitie valde dānabiles. Liberalibus vero ſunt vtiles ⁊ commendabiles. Sicut eñi ad ſenſum apparet: aliqua ſunt aliquibus valde vtilia: que valde ſunt alijs nociua. Amigdalus eñi ſm Pli. hoīes nutrit: qui vulpeꝫ ſi comederet interficeret ⁊ occideret. Semē etiā iuſquiami paſſeres paſcit: ⁊ hoīes occidit. Gūmi qđ dr̄ ferula murenas necat: quod tamē multos morbos in hominibꝰ ſanat. Sic reuera faciunt diuitie q vere alijs ſunt vtiles ⁊ fructuoſe. Alijs nociue ⁊ periculoſe. Quoſdā eñi ſanat a peccato per elemoſynas quas conferunt. Occidunt per peccatū rōne auaricie ⁊ ſupꝑbie: quas inducunt. Quoſdā vero interficiunt ꝑ tormentū fallacitatis ⁊ nequicie que iſtos comitant̄. Ideo dicit Ambro. Diſcant diuites non in facultatibus crimen eſſe: ſed in his qui vti neſciunt. Nā diuitie vt ſunt impedimēta reprobis: ita virtutū ſunt adiuuamēta ꝓbis. Aug. etiam dicit ſupꝑ. p̄s.lxviij. Quod diuites in affectione reprobat dñs: non in arca vel in domo. Non igitur cariſſimi diuitiarum poſſeſſio: ſed caruꝫ amor ⁊ affectio reprobatur iuxta illud. p̄s. Diuitie ſi affluant nolite
D cor apponere. ¶ Et ideo poſſumus notare: ꝙ diuitie quantum ad affectū debēt deteſtari multiplici ratione: videlicet quia faciunt.

Mentem eſurire.
Corda ſupꝑbire.
Lites ſuboriri.
Laborem ſubiri.
Celum denegari.
Deum non amari.

Contemnamus ergo diuitias: quia ꝓcerto dico: ꝙ iſte faciunt mentem eſurire. Diuitie enim ſi amant̄: nunꝙ̄ ſatiant cor humanum: ſed ipſum ad plus habenduꝫ ⁊ acquirendum amplius excitant ⁊ inflāmāt. Hydropicus eñi quanto plus potat tanto plus ſitit. Canis etiam hꝫ inſatiabilē appetitū. Illum etiā quē ſitula ſerpens momorderit vſqꝫ ad mortem eū ſitire facit. Venenū eñi ſubtile corpori effuſuꝫ tantū ardorē ſitis generat: ꝙ vſqꝫ ad mortem patientem grauat ⁊ cruciat ⁊ flagellat. Reuera cariſſimi ſic accidit habentibꝰ et amantibꝰ diuitias. Iſte eñi ſunt in eis ſicut quoddaꝫ venenum: qđ ſitis ardorē ⁊ appetituꝫ habendi multiplicat ⁊ augmentat. Diuitijs eñi acquiſitis non ſatiant̄: ſed cruciantur: non replent̄ ſed vacuantur: nō delectant̄ ſed moleſtant̄ Quanto eñi de eis plus acq̄rūtur tanto amplius appetunt ⁊ exquirunt. Ideo tales quibus nihil ſufficit ꝓprie diuites nō ſunt. Quia ſm Señ. Diues eſt non qui magis habet. Sed qui minus cupit. Sufficientia eñi diuites facit. Nā vt dicit idē in epl̄a. Qui ſibi ſatis eſt: cū diuitijs natus eſt Et iō pōt dici ſil̄ ⁊ ſemel diuites ⁊ pauperes. Iuxta illud. p̄s. Simul in vnū diues ⁊ paupꝑ. Pauperes eñi mentaliter: diuites tꝑaliter: ita ꝙ ꝓprie cuilibet pōt dici illud. Apoc.iij. Dicis ꝙ diues ſum ⁊ locupletatꝰ ⁊ nullius egeo: ⁊ neſcis q tu es miſer ⁊ miſerabilis: ⁊ paupꝑ ⁊ cecus ⁊ nudus. Ad qđ facit verbum. Auguſt. in quodam ſermone de.xl. vbi dicit ſic. Quō ſunt diuitie q̇bus creſcentibꝰ creſcit inopia: q̄ amatoribus ſuis quāto fiūt ampliores: nō auferūt ſatietatē: ſed inflāmāt cupiditatē. Diuitem tu putas q̄ minus eget: minus egeret ſi minus haberet Nam video quoſdam cū paucam haberent pecuniam paruis lucris fuiſſe letatos ſed vbi abundare ceperūt. lucra modica cōtempſerūt: credis eos eſſe ſatiatos. falſum eſt. Nam pecunia fauces auaricie nō claudit: ſꝫ extēdit: nō irrigat ſꝫ accēdit poculū reſpiciūt q fluuiū ſitiunt. Diuitie ergo faciūt eſurire.i.ampliora cōcupiſcere ⁊ affectare. vnde p̄s. Diuites eguerūt ⁊ eſurierūt. Et.ij. Cor.viij. Egenꝰ factꝰ
eſt cū diues eſſet. ¶ Iterum dico ꝙ diuitie ſunt ſpernēde q faciūt corde ſupꝑbire. Sicut enim dicit Augu. in ſermone.xxix. Difficile eſt vt ſuperbꝰ nō ſit qui diues eſt. Tolle ſuperbiam. diuitie non nocebūt Sicut enim mali humores congregati faciunt apoſtema. et inflaturam inducunt a quo mors poſt modum ſequitur. Sic vere humores mali: id eſt diuitie male acquiſite quādo multiplicantur ⁊ augmentantur ſolent in homine apoſtema ⁊ inflaturam ſuperbie generare ⁊ mortem inferni introducere ⁊ cauſare. Et in figuram huius diues in euāgelico camelo comparatur Mar. x. facilius eſt intrare camelum per foramē acus q̄ diuitem in regnum celorum. Camelus eñi cum gibbo et inflatura ſupra dorſum. diuitē ſuperbum deſignat q̄ ꝓcerto difficile regnū celoruꝫ intrabit Eſa.xxx. Portantes ſuper humerum iumentorum diuitias ſuas. ⁊ ſuper gibbum camelorum theſauros ſuos ⁊c. Diuitie ergo faciunt ſuperbire Unde narratur ꝙ quidam miles iniurioſe percuſſit regem in facie qui tandem veniam poſtulans dixit ꝙ illo tempore tanta ſuperbia inflatus fuerat ꝙ videbatur ſibi ꝙ crepaſſet. niſi regem in facie percuſſiſſet. Rex vero prudenter conſiderans locum vbi tunc miles ſtabat perfodi fecit ⁊ magnum theſaurum ibi inuenit di. Bene ſciebam inquit ꝙ nihil ita facit hoīem ſuperbire ſicut diuitie. Bene ergo dicitur Prouer.viij. Opes ſupꝑbie ⁊ diuitie Dico ergo ꝙ cotēnende ſunt. quia faciunt mentē ſu-
perbire. ¶ Adhuc dico. quia faciunt lites prouenire. f
diuitie eñi ſunt cā litiū ⁊ guerrarum propter enim iſta lites mouentur: homines a raptoribus impetuntur. a latronibus occiduntur. a principibus inuaduntur. A pauperibus enim nihil queritur. ſ̄ pro extorquendis pecunijs plura diuitibus imponuntur Serpens enim dimittit ⁊ fugit hominē nudū: audacter tamē inſilit in veſtitū. Scōm Grego: quia vere ſerpentes.i. balliui ⁊ raptores: a nudis.i.pauperibꝰ nihil querūt: qui tamen veſtitos.i.diuites cōtinue rapiunt ⁊ inuadunt. Unde dicit Hierony. ꝙ auarus nihil aliud eſt q̄ arca principum: burſa latronum: ſibilus ouium. Propter diuitias etiam inter ſe diuites ſepe litigant: et inter ſe veram ꝯcordiam nunꝙ̄ habent. Uñ Gene. xiij. dicitur: ꝙ loth ⁊ abraam diuites erāt: ⁊ nequiebāt
habitare ſimul. Diuitie ergo faciunt lites ſuboriri. G
¶ Denique dico: ꝙ iſti faciūt laborem ſubiri: diues eñi nunꝙ̄ eſt in quiete. Semper enim aut laborat in acq̇rendo: aut vigilat in conſeruando: aut timet in amittēdo. Sicut dicit̄. Eccl'ſ.v. Saturitas diuitis non ſinit dormire eum. Ideo in euangelio. Luce viij. Diuitie ſpinis cōparantur: eo ſcꝫ ꝙ puncturam ⁊ ſollicitudinem introducunt. De talibus dicit Petrus raueñ. Auri cuſtos: argenti ſeruator ſecuritatem non habet. ⁊ neſcit quietem: pena diues eſt ille: non cenſu. Diues enim ſimilis eſt vrſo qui pellem habet hiſpidaꝫ valde et hirſutam: ⁊ tamen animal inquietiſſimum eſt: eſt enim in continuo motu. Sic procul dubio illi qui pellem exterioris facultatis groſſam habent ⁊ hirſutam ſcꝫ diuites nunꝙ̄ ſunt proprie in quiete: ſemper eñi ſūt in motu tribulationum ⁊ laborꝝ. Aut enim circueunt: vt dictum eſt: de acquirēdo: aut de augēdo: aut de nō perdendo. Pellis eñi hericij plena eſt ſpinis: que q̄uis ſint pongitiue valde. Hericius tamē puncturam carū non ſentit. Sic vere tamꝙ̄ diuitie ſpinas ſollicitudinū et laborū habeant: iſtud tamen a diuitibꝰ nō ſentitur: immo in his puncturis ⁊ laboribꝰ delectāur. Talibꝰ ergo dicitur Ezechie.xxvij. In corde maris. deſt. in profundo amaritudinis diuitie tue. Iſte ergo faciunt laborez ſubiri. Eccli.xxxj. Laborauit diues in ꝯgregatione ſub

Ayuntamiento de Madrid

H ne ſub auro. ¶ Deinde dico: ꝙ contemnende ſunt: q2 faciunt celum denegari vel non audiri. Nam vt dicit Math. xix. Diues difficile intrabit in regnũ celorum Alique eñ ſunt arbores que ſi vno anno fructificãt in alio nihil portãt: ſicut dicit de amigdalo ⁊ oliua. Arbores etiam: vt dicit Ariſt. que in iuuentute multum fructum ꝓducũt: faciliter ſterileſcunt: ita ꝙ in tpe ſenectutis remanẽt penitus ſine fructu. Ita ꝓcerto eſt de hominib9. Illi eñ qui in vno anno .ſ. in vita preſenti fructum diuitiaꝝ abundanter habebũt in alio ãno ſcʒ poſt mortẽ in vita alia fructib9 eterne glorie carebunt. Nam qui in iuuentute pñtis vite diuites ſunt in ſenectute mortis pauperes ⁊ ſteriles ſiũt. Si tamẽ diuitijs male vſi fuerit vt ẽ dictũ. Diuitie eñ ſunt talib9 ꝓ precio: ꝓ ſolatio: ꝓ paradiſo ꝓ portiõe: pro ſucceſſione: ꝓ premio. vñ Eccli. v. Hec eſt pars eius ⁊ oĩ homini cui deus dedit diuitias ⁊ ſubſtantiã. Iſta ergo faciunt celum denegari: vel non haberi. ¶ Rurſus dico ꝙ faciunt deũ non timeri. Amor eñ diuitiarum tollit de corde hominis timorem dei ⁊ amorẽ. Venenum eñ aſpidis facit hominẽ obdormire: ⁊ dormiendo etiam interire. Sic vere venenum diuitiaꝝ poſtꝙ homo ipſꝫ biberit ⁊ ſibi incorꝑauerit ꝑ amorem: ſtatiꝫ obdormit in vitijs ⁊ peccatis: timorem dei obliuiſcit: ⁊ in mũdi ludibrijs delectat. Sed vere dum dormit morit. Quia ſubito dum non aduertit: venit ſibi mors qua tpalit ⁊ eternaliter vulneratur ⁊ occiditur: Job. xxvij Diues cum dormierit nihil ſecũ auferet. Et ideo dicit apſs. .i. Cor. iiij. Jam diuites facti eſtis ſine nobis regnatis. Iſtud patet de diuite epulone. Luc. xvj. Qui lazaro miſereri noluit qui ſepultus eſt in inferno. Patet etiam de illo homine diuite cuius ager vberes fruct9 attulit: qui cũ de ſeruando diuitias cogitaret ſubito ſibi dictum eſt. Stulte hac nocte repetẽt a te animaꝫ tuam: ſicut dr. Luce. xij Ecce ergo quot mala faciunt male diuitie. Iſte enim vt dictum eſt.

Tollunt dei amorem.
Tollunt celi dulcorem.
Cauſant durum laborem.
Cauſant litis rancorem
Cauſant mentis timorem.
Cauſant famis ardorem.
¶ Per diuitias eñ cauſant
Ardor auaricie.
Tumor ſuperbie.
Clamor diſcordie.
Per iſtas etiam perdit.
Quies ⁊ ſecuritas.
Diuina caritas.
Celi felicitas.

Et ideo bene dicꝰ iſte ſunt merito contemnẽde. Et ideo bene dicit. Bern. ſermone. iiij. Fili adé genus auarum: qd nobis cũ terrenis diuitijs q̃ nec vere nr̃e ſunt Aurum eñ ⁊ argentuꝫ terra rubea ſunt ⁊ alba: que ſolus error hoium facit reputari precioſa. Itaqꝫ ſi vr̃a ſunt: tollite ea vobiſcum. Patet igit ꝙ ſunt diuitie eligende: et ſunt diuitie contemnende. Et ſi vis ſcire: q̃ ſunt iſte diuitie ſeu iſti lapides p̃cioſi .i. iſte ꝟtutes q̃ hoiem ſpũaliter locupletãt atqꝫ ditãt Pro certo dico ꝙ iſte ſunt

Fidei certitudo: veritate fundata.
Animi fortitudo: firmitate locata.
Timoris meſtitudo caritate turbata
Sapientie limpitudo ſubtiliter illuſtrata.
Patientie firmitudo ſtabiliter radicata.
Obedientie mititudo humiliter explicata.
Sufficientie plenitudo alacriter ampliata.

Iſte ſunt ergo virtutes q̃ ſpũaliter hominẽ ditant. Fit eñ hõ ſpũaliter diues: ꝑ fidei certitudinẽ. Jacob. ij. Pauperes in hoc mundo elegit dñs: diuites in fide. Item ꝑ animi fortitudinem. ꝓuer. x. Subſtantia diuitijs vrbs fortitudinis eius. Vñ de Berzellai qui interpretatur fortitudo: dicit. ij. Regũ. xix. Erat autem berzellai diues valde. Prouer. xj. Robuſti habebũt diuitias. Item per diuini amoris meſtitudinẽ. Timor eñ dñi diuitie ſunt. Eſaie. xxxiij. Diuitie ſalutis ſapientia: ⁊ ſcientia: timor dñi ipſe eſt theſaurus eius. Item per ſapientie limpitudinem. Sap. viij Si diuitie appetuntur quid ſapientia locupletius? Item per patientie firmitudinem. vñ Heb. xj. dicitur: q9 maiores moyſes diuitias reputauit improperiũ xp̄i: theſauris egyptiorum. Improperium dico xp̄i .i. patientiam in improperio propter xp̄m. Item per obedientie multitudinem. Obedientia eñ ⁊ humilitas magne diuitie reputantur. Jacobi. j. Glorietur diues i humilitate ſua Item ꝑ ſufficientie plenitudinem. Sufficientia enim diuitem facit. j. Regum. ij. Dñs pauperem facit ⁊ ditat: ⁊. ij. Cor. viij. Paupertas coꝝ abũdauit in diuitias: q2 ſicut dr̃. Prouer. xij. Melior eſt paup ⁊ ſufficiens ſibi ꝙ glorioſus indigens ⁊c. Sed ſi adhuc cõtra K malos diuites vis notare: dic ꝙ iſti.

Superbie flatibus inflantur.
Triſticie motibus turbant.
Luxurie fecibus fedant.
Inuidie facibus cremant.
Diſcordie litibus rixant.
Laſciuie vocibus iocantur.
Nequicie nexibus ligantur.
Juſticie virib9 priuantur.
Jactantie auſibus effant.
Fallacie fraudibus locant.
Anguſtie fluctibus vexant.
Auaricie eſtibus inflãmantur.
Sufficientie fontibus non potant.
Subſtantie veſtibus ſpoliant.
Ignorantie excecantur obſcuris nubibus.
A glorie foribus relegant.
In immundicie domibus tumulantur.

Iſta ergo ſunt vitia cõmunia diuitum ⁊ relique influẽtie diuitiarũ. Igitur dico ꝙ diuites vt cõmunit ſuperbie inflãmantur flatibus. Et inde ẽ ꝙ mal9 diues ſolet alios per ſuperbiaꝫ excecari ⁊ contemnere: ⁊ ſe ſoluꝫ pre alijs reputare. Eccli. xiij Sicut abhominatio eſt ſuperbo humilitatis: ſic ⁊ execratio diuitis pauper. Itẽ triſticie turbant motibus. Diues enim vt cõmuniter nunꝙ eſt letus: ſicut de illo pricipe dicitur. Luc. xviij. Contriſtatus eſt: quia diues erat. Item luxurie fedãtur fecibus vnde de Naaman dicitur. iiij. Regum. v. ꝙ ipſe erat diues valde: ſed leproſus. Lepra enim que inficit luxuriam ſignat. Inuidie torrent facibus. vñ Prouerbiorum. xix Diues torquens labia ſua ⁊ inſipiens. Item diſcordie rixant litibus. Vnde illud. Geneſis. xiij. Erãt enim diuites valde ⁊ nequibant habitare ſimul. Item laſciuie iocantur luſibus. Luce. vj. Ve vobis diuitibus qui hic habetis conſolationeꝫ veſtram: Item nequicie ligantur nexib9 Miche. vj Diuites eius repleti ſunt iniquitate. Item iuſticie priuãtur legibus. Eccli. xiij. Diues iniuſte egit ⁊ fremebit. Item iactantie efferuntur vocibus. Prouerbio. xviij. Diues autem effabitur rigide: ⁊ illud. Prouerb. xiij. Eſt quaſi diues: cum nihil habeat. Et Apoc. iij. Et dicis quia diues ſum ⁊ locupletatus ⁊ nullius egeo. Item fallacie vtuntur actibus ſcʒ mẽdacijs ⁊ inſidijs fallacibus. ps. In inſidijs cum diuitibus in occultis vt interficiat innocentem. Item anguſtie vexãtur fluctibus ſcʒ laboribus ⁊ ſollicitudinib9. Eccli. xxxj. Laborauit diues in congregatione ſubſtantie. Et Eccli. v. Saturitas diuitis non ſinit dormire eum ſcilicet ꝑ timore ⁊ ſollicitudine. Item inflãmantur auaricie feruidis eſtibus. Vnde de diuite epulone: legitur. Luce. xvj. ꝙ eleuans oculos dum eſſet in tormentis: aquaꝫ petens pro refrigerio dicebat. Crucior in hac flãma. Flãma autem diuitis nihil aliud eſt: ꝙ deſideriuꝫ acquirendi qd eſt auaricia. Item ſufficientie non potãtur repletis fontibus: nihil eñ eis ſufficit. Prouerb. xiij. Eſt quaſi paup cũ multis diuitijs ſit. Ideo bene dr̃. Luce. j. Diuites dimiſit inanes. Et illd ps. Diuites eguerunt ⁊ eſurierunt. Item ſubſtantie ſpoliant priſtinis opibus: quia .ſ. latrones et raptores ſemper vacant ad diuites ſpoliandum: quod potiſſime patet in morte: quando mundus eas taliter ſpoliabit ꝙ nihil portabunt. Job. xx. Diuitias quas deuorauit euomet: ⁊ de ventre eius extrahet eas deus. Item ignorãtie excecantur obſcuris nubibus. Vnde Luce. xix. dr̃:

Ayuntamiento de Madrid

ꝙ zacheus erat princeps publicanoꝛuꝫ ⁊ ipſe diues: et non poterat videre Jeſum. Tales enim non vident ea que pertinent ad ſalutem. Uñ illud predictum. Apoc. iij. Dicit quia diues ſum ⁊c. Cum ſis miſer ⁊ miſerabilis ⁊ paup ⁊ cecus ⁊ nudus. Item iſti a glorie relegantur foꝛibus. Unde xp̄s videt illud precipere: ſicut patꝫ Luce. xiiij. Cum facis prandium aut cenā noli vocare diuites. q. d. Diuites non debēt intrare ad conuiuiuꝫ paradiſi. Math. xix. Diues difficile itrabit in regnū celoꝛum. Item iſti in miſerie tumulant inferni domibus. Luc. xvj. Moꝛtuus eſt diues ⁊ ſepultus eſt in inferno. vñ Apoc. xviij. dr̄. ꝙ diuites longe ſtabāt ab ea ſcꝫ a babylone flentes ⁊ lugentes. quia .ſ. tales a babylonis .i. a mundi proſperitate longe in inferno poſiti ſunt. Moꝛs depaſcet eos. ps. xlviij. Bñ ergo dr̄. Eccl. v. ꝙ diuitie congregantur in maluꝫ dñi ſui. Et Eccli. xlj. ꝙ moꝛtis amara eſt memoꝛia homini iniuſto: ⁊ pacem habenti in diuitijs ſuis. Patet ergo: ꝙ de malis diuitibus quot incōmodis taꝫ in tpalibus ꝙ̄ eternis de bonis vero diuitibus bene: iuſte: diſcrete ⁊ modeſte diuitias adminiſtrantibus poſſumus aliquid dicere. Conſtat eñ ꝙ̄ multi boni diuites fuerūt: ⁊ hoc quia diuitias non dilexerūt: ſicut de ioſeph ab arimathia. Math. xxvij. dicitur. De ioachim viro ſuſanne. Dañ. xiij. De ioſaphat rege iuda ij. Para. xviij. ⁊ de multis alijs in ſcriptura legit ꝙ iuſti erant: ⁊ tamen diuitias poſſederunt. Igitur nota ꝙ diuitie ſunt vtiles: dum tamen.

In mente non habeantur. — Tales eniꝫ diuitie
Pauperi diſtribuantur. — aīam ſolent redi-
Inique non acquirantur. — mere. Solent bo-
Auare non cuſtodiantur. — nam famam ſpar-

gere. Gloriā ſolent tribuere. Amicos ſolēt acquirere. Bene ergo dr̄. Prouer. xiij. Quod redemptio aīe viri diuitie. Bene ergo dr̄ in. ps. Paſceris in diuitijs eius ⁊ Eccli. xxxj. Elemoſynas illius enarrabit oīs eccleſia ſanctoꝛum. Bene ergo dr̄. Prouer. xiiij. ꝙ coꝛona ſapientium diuitie. Inſuper bene dr̄. Prouer. xix. ꝙ diuitie addunt amicos plurimos: ꝙ ergo diues non debeat diuitias amare patet. Eccli. xxxj. vbi dr̄: ꝙ beatus diues q̄ poſt aurum non abijt nec ſperauit in pecunie theſauris: ꝙ etiam ꝓpter diuitias non debeat aliq̄s ſupbire: ſed eas humiliter pauperibus erogare: patet vtrunqꝫ. Primum ptꝫ per apl̄m qui dicit. j. Thi. vj. Diuitibus hui⁹ ſeculi precipe non ſublime ſapere: et Hiere. ix. Non glorietur diues in diuitijs. Scōm patꝫ Math. vi. Cum facis elemoſynam: noli tuba canere ante te: ꝙ autem facienda ſit elemoſyna: patet. Eccli. vij. Elemoſynam facere ne deſpicias: ꝙ ipſas etiam nullus debeat male acquirere: nec auare conſeruare: ſed poti⁹ diſtribuere: patet Luc. xix. in p̄dicto zacheo de quo ibidem dicitur: ꝙ erat diues: qui tñ legitur dixiſſe. Ecce dimidium bonoꝛum meoꝛum do pauperibus ⁊c. Tali ergo modo diuitie pſūt proficere: ⁊ tamen ſi habeant non ſunt amande: ſed vt dictum eſt poti⁹
M cōtemnende. Et hoc eſt ſcōm principale. ¶ Tertio autem principaliter dico: ꝙ ſunt diuitie affectande. Et iſte proculdubio ſunt diuitie glorie paradiſi: que ſcilicet ſunt diuitie: ipſius dei quas ipſe diſtribuit ſanctis ſuis. Unde ipſe eſt qui dicit. Prouerbio. viij. Mecuꝫ ſunt diuitie et gloꝛia: opes ſuperbe et iuſtitia. Melioꝛ eſt ſtructus meus auro ⁊ omni lapide precioſo. Ille enim ſunt vere diuitie ⁊ veraciter commendande: que habent ſocietatem honoꝛabilem. ſ. ipſum deum. Mecum inquit ſunt.

Satietatem delectabilem: q: diuitie. i. diuitie letitie.
Immenſitatem admirabilem: gloꝛia que ſcilicet eſt ſtatus omnium bonoꝛum aggregatione perfectus.
Utilitatem commendabilem: quia opes idest opem ferentes ⁊c.

Bene ergo dicit Gregoꝛi. Si vere inquit diuites cupitis eſſe veras diuitias amate. Iſte ſunt eñ diuitie glorioſe: propter annexum honoꝛem. ps. Gloria ⁊ diuitie in domo eius. ⁊ Roma. xj. O altitudo diuitiarum ⁊c. Iſte ſunt diuitie dulcoꝛoſe propter cōnexum amoꝛē. Unde Col. ij. dr ꝙ ſancti ſunt inſtructi in charitate ⁊ in oēs diuitias plenitudinis. Iſte ſunt diuitie copioſe propter immenſum decoꝛē ſeu dulcoꝛem. Phil. iiij. Deus autem me⁹ impleat omne deſideriū veſtrum ſm diuitias eius. Iſta ergo de diuitijs: vitioſis: virtuoſis ⁊ glorioſis ſufficiant ⁊c.

Diuidere.

Nota ꝙ diuidere idē eſt qđ diſiungere: ſegregare: diſpergere: diſtre. A
Accipitur eñ diuidere generaliter in ſcriptura in bono ſcilicet ⁊ in malo.

Pro largitate diſtributiua.
Pro prudentia oꝛdinatiua.
Pro diſcoꝛdia ſegregatiua.

Accipit eñ pro largitatis diſtributiōe. Et ſic accipit in ps. Diuiſit eis terrā in funiculo diſtributionis. Item accipit pro prudētie oꝛdinatione. Et ſic ſumitur Exo. xj. ca. Scias quāto miraculo diuidat deus egyptios ⁊ iſrael. Et ſic etiā p̄cipit Leui. xj. ꝙ om̄e qđ hꝫ diuiſam vngulā ⁊ ruminat mundum eſſet. Ungulā eñ diuidere: nihil aliud eſt ꝙ̄ op⁹ ſuū diſtricte facere: diſtinguere ⁊ oꝛdinare. Itē accipit pro diſcoꝛdie diſſenſione. Uñ Lu. xj. Omne regnum in ſe diuiſum deſolabit. Et Act. xiiij. Diuiſa eſt multitudo ciuitatis ⁊c. ¶ Dicamus ergo ꝙ eſt quedā diuiſio B
vitioſa. Et ſic dicamus aliqua de diuiſione inquantū pōt ſignificare diſcoꝛdie ſeparationem. Sicut eñ vnitas ⁊ integritas amoꝛis ⁊ cōcoꝛdie diſſipat: ſicut etiā ſm Ariſt. Apes in eodē aluearī qñqꝫ in plures partes diuidūtur: ita ꝙ vna pars ſequitur vnū regē: altera alteri copulat: ſic vere chariſſimi in alueari religionis ⁊ eccleſie multi ſunt hodie diuiſi et p diſcoꝛdiā ſegregati: non eſt ibi vnitas perfecti amoꝛis. Unus eñ ſequit vnū regē xp̄m vel bonū prelatū. Alius ꝓcerto aliū ſcꝫ malū prelatum. vel dyaboluꝫ vult habere. Iſta potiſſime apparēt in electionibus in q̄bus vt cōiter homines per particulas ſe diuidunt. Ita ꝙ ſinguli ſuum ſequuntur ⁊ eligunt ſcꝫ alter ab altero per diſcoꝛdiam ſe diuidunt ⁊ ſeiungūt Geñ. xiij. Diuiſi ſunt alterutrū a fratre ſuo. Et. iij. Reg. xvj. dicitur Diuiſus eſt popul⁹ in duas partes. Talis ergo diuiſio fugienda eſt et penitus abhoꝛrēda. filij eñ eiuſdem patris q̄diu ſūt in ſimul melius tenent hoſpitiū ꝙ̄ diuiſi. Milites bene vniti foꝛtius faciunt prelium. Coꝛizantes etiam bene coniuncti pulchꝛius faciunt tripudium ſi vero diuiſi fuerint abinuicem. tunc facilius hoſpitiū dilabitur tunc prelium faciliter vincitur. tunc et tripudium diffamatur et turpius iudicatur. Sic reuera chariſſimi ſi vniti fuerimus per concoꝛdiam et amoꝛem. tūc procerto domum ⁊ hoſpitium cōmunitatis noſtre meli⁹ gubernamus. contra hoſtes melius militamus. ⁊ coram deo melius per bona opera ludimus ⁊ tripudiamus. Si vero per diſcoꝛdiā diuiſi fuerimus. tunc vero virtus noſtra diminuit: ⁊ ad omne bonū operādū debiles inuenimur. De tali ergo diuiſione loquit Job xxviij. Lapidem caliginis ⁊ vmbꝛam moꝛtis diuidet toꝛrens. Et illud. j. Machabeo. ix. Diuiſi ſunt equites in duas partes. Et poſſum⁹ notare ſi volumus: ꝙ talis diuiſio ⁊ diſcoꝛdia oꝛiri ſolet

A ſupernoꝛum obliuione.
A terrenoꝛum ambitione.
A detractoꝛum ſuggeſtione.

¶ Fit igitur diuiſio diſcoꝛdie ſupernoꝛum obliuione. C
Sicut eñ fila in tela aranee quātoplus a cētro elōgāt tātoplus a ſeinuicē diſtinguunt ſeu diuidunt. Et quātoplus appꝛopinquant ad centrū: tantomagis inuicem coniunguntur. Sic procerto homines quāto a cētro: id eſt a deo ⁊ a bonis terrenis per obliuionē amplius ſunt remoti: tāto ꝓ certo ab inuicē magis per diſcoꝛdiam ſunt diuiſi: et econuerſo: illi qui centro: id eſt deo per amoꝛem ⁊ deſiderium coniungūtur inter ſe cōcoꝛditer ⁊ vnanimiter connectuntur. Unde enim chariſſimi diuiſiones ⁊ diſſenſiones inter nos: niſi quia a deo ſumus per peccatū remoti. Si enim deo per charitatem appꝛopinquaremus: ſemper inter nos vnitatē ⁊ cōcoꝛdiam

Ayuntamiento de Madrid

tem ⁊ concordiam haberemus. Ideo dr̄ Iudic.v. Di-
uiſo contra ſe rubē magnanimorum contētio reper-
ta eſt. Si em̄ a ruben .i. a deo prius per peccatum di-
uidimur neceſſe eſt vt inter nos contentio generetur.
Cauſatur ergo illa diuiſio ex ſupernorum obliuione.
Alio modo cauſatur ex terrenorum affectione. Sicut
enim teſte pinee ſtricte ⁊ coniuncte: ſi ſuper ignem po
nuntur ſtatim ab inuicem diuiduntur. Sic vere illi q̄
inter ſe debent eſſe ſtricti ſcȝ iuncti ⁊ vnanimes ⁊ con-
cordes: ſi in igne auaricie fuerint calefacti. Per rixas
⁊ diſcordias diuidentur: ⁊ per lites ⁊ odia ſeiungent.
Ardor eni ⁊ amor acquirendi terrena ſepe ſolet diſcor
diam generare. Ideo de loth ⁊ abraaȝ dicit. Geñ.xiij.
ꝙ cum eſſent valde diuites nequibant habitare cōmu
niter: ſed diuiſi ſunt alterutrum a fratre ſuo. Cauſat
ergo ex terrenorum affectione. Iterum cauſatur ex de
tractorum ſuggeſtione. Stagnum enim talis eſt na-
ture: ꝙ ſi miſceatur cum alijs metallis inuicem con-
iunctis ⁊ mixtis ſolet ipſa diuidere ⁊ etiam ab inuiceȝ
penitus ſeparare. Et ideo ſm̄ Iſid. Stagnū grece ethi
mologizatur ſeparans ⁊ diſcernens. Sic vere cariſſi-
mi ſi detractor miſceatur ⁊ adiūgatur aliqua ſocieta-
te: vbi metalla .i. perſone diuerſe per amorem ⁊ concor
diam ſunt vnite: ipſos ꝓculdubio ſuis verbis detra-
ctorijs: ſuis falſis relationibus ⁊ infamationibꝰ: ſuis
inuidijs ⁊ malignis conſpirationibus: ab inuicem di
uidet ⁊ ſeparabit: ⁊ per lites diſcordias ⁊ odia: ab amo
re ⁊ concordia mutuis ſegregabit: de quo poteſt dici
illud .iiij. Reg ij. Currus igneꝰ ⁊ equi ignei diuiſerūt
vtrunqȝ. Detractores enim dicuntur currus: propter
ſtrepitum detractionis: dicuntur equi propter ſuper-
cilium elationis dicuntur ignei: ꝑpter violentiam af
flictionis. Affliguntur enim more ignis omnes: cum
quibus conuerſantur. Et iſti ꝓcerto habent alios di-
uidere ſcȝ ab amore mutuo ſeparare: ita ꝙ quilibet talis
poteſt vocari phaleg: quod interpretatur diuiſio. Nā
iuxta illud. Geñ.x. Nomen viri phaleg: eo ꝙ in diebꝰ
D eiꝰ diuiſa eſt terra. Iſta eſt ergo diuiſio vitioſa. ¶ Sȝ
adhuc dico ꝙ quedam eſt diuiſio virtuoſa. Et ſic diui
ſio accipitur pro erogare ꝑ diſpergere: pro diſtribuere
Sicut enim in medulla ſeruatur humor arboris radi
caliter: ⁊ ibi naturaliter generatur: qui poſtmodū ad
nutriendum ramos arboris diuiditur: ⁊ a natura di-
ſtribuitur ⁊ erogatur. Sic procerto cariſſimi: arbor .i.
bonus homo ⁊ pius: humorem bonorum naturaliuȝ
quem in medulla ſua .i. in ſecretis ſuis abſconditis et
ī arcis acquiſiuit ⁊ aggregauit: debet loco ⁊ tempore
ramis .i. pauperibus diuidere ⁊ miſericorditer eroga-
re: ſm̄ ꝙ quēlibet viderit indigere. Iuxta illō. Actuū.
ij. Diuidebant omnia omnibus ꝓut vnicuiqȝ opus
erat. Fimus enim nihil valet ꝙdiu eſt inſimul. Cuȝ er-
go diuiſus ⁊ per terras diſperſus fuerit: tunc facit ter
ram fructificare. Sic vere diuitie ꝙdiu ſunt congrega
te: nihil proficiunt poſſeſſori. Si vero diuiſe fuerint ⁊
debite erogate: tunc vere faciunt magnum fructum:
⁊ in preſenti ſeculo ⁊ futuro. In preſenti dico ſeculo: q̄
vt cōmuniter illi qui libenter ſua donant (dum tamē
dent debite ⁊ diſcrete) ſolent recipere potiora. Iuxta il
lud. Prouer.xi. Alij diuidunt propria ⁊ ditiores fiunt
E alij rapiunt non ſua ⁊ ſemper in egeſtate ſunt. ¶ De
diuiſione ergo liberalitatis poteſt exponi illud. puer.
v. Deriuentur fontes tui foras ⁊ in plateis aquas tu
as diuide. In quibus verbis oſtenditur: ꝙ talem diui
ſionem tria ſolent cōmuniter comitari ſcȝ.

Terrenorum multiplicatio
Egenorum refrigeratio.
Vitiorum eliminatio.

Per elemoſinaȝ eni terrena mul-
tiplicātur: quod
oſtenditur nomine fontis: qui quanto plus de aqua
ſua diuidit: tanto amplius ab interiori recipit. Item
egeni refrigerantur: quod oſtenditur cum dicit. Deri
uentur foras .i. ad pauperes ⁊ extraneos. Item pecca
ta purificant: quod oſtenditur cum dr̄. Aquas que .ſ.
habent ſordes lauare. ¶ Primo ergo dico: ꝙ per ta-
lem diuiſionem .i. per elemoſynam diſtributionē ter
rena multiplicātur: qđ oſtendit cum dr̄. fontes. Fon
tes enim aquam ſuam continue habent diſtribuere.
Unde quanto plus de aquis ſuis diuidunt ⁊ diſtribu-
unt exterius: tāto plures ibi veniunt ab interius. Sic
proculdubio eſt de bonis diuiſoribus ⁊ diſtributori-
bus. Continue enim aquas bonorum ſuorum tꝑali-
um alijs diſtribuunt ⁊ largiunt: ſed quanto plura ſo
lent alijs diſtribuere: tāto plures aque ⁊ plura bona
ſolent eis ab interiori ⁊ ab occulta dei ꝓuidētia ⁊ grā
peruenire. Iuxta illud predictuȝ. Prouer.xi. Alij diui-
dunt propria ⁊ ditiores fiunt ⁊c. Iſti ergo ſunt fontes
Ideo de talibus pijs ⁊ benignis perſonis pōt dici illō
Eſaie.lviij. Eritis ſicut ortus irriguꝰ: ⁊ ſicut fons aq̄-
rum cuius non deficient aque. Pauperibus etiam po
teſt dici illud. Eſa.xij. Haurietis in gaudio aquas de
fontibus ſaluatoris. Unde de tali fontali diuiſiōe dr̄.
Geneſis.ij. ꝙ fons paradiſi: diuiditur ī quatuor flu-
mina. Dic ſi vis: ꝙ iſti ſunt ſimiles lapidi qui dr̄ eni-
dros ſicut ſupra dixi. Diuidamus ergo bona noſtra:
vt terrena multiplicentur. Deinde debemus ea diui-
dere: vt egeni refrigerentur ſeu dulcificentur: qđ oſten
ditur cū dr̄. foras. fontes em̄ habent aquam ſuaȝ cō
tinue diſtribuere: qđ oſiditer cū dr̄. foras deriuentur
Per foras em̄ intelligunt illi: qui ſunt remoti ⁊ nobꝭ
incogniti ⁊ ignoti: ſcȝ paupes ad quos ꝓculdubio de
bemꝰ bona nr̄a deriuare ⁊ erogare. Uñ in pſona hoīs
pij ⁊ miſericordis dicit. Iob.xxxj. foris nō manſit pe-
grinus: hoſtium meum viatori patuit. Et iſtud eſt cō
tra multos qui bona ſua non diuidunt foras: imo in
tus .i. non ignotis: ſed cognitis. Non remotis: ſed ꝓ-
pinquis: non pauperibus: ſed diuitibus: non meliori
bus: ſed peioribus. Iſtud (vt de alijs taceam) optime
patet in multis eccleſiarum prelatis: qui vere bona be
neficia eccleſiarum ſuaruȝ optime diuidunt illis qui
intus ſunt: non illis qui foris ſunt ⁊ extranei: ſed ſer-
uis indignis: cōpatriotis. familiaribus ⁊ parentibus
Illi vero qui foris ſunt ſcȝ extranei ⁊ remoti: quantū-
cunqȝ ſufficientiam habeant: nihil reportant: ſimiles
ſaturno qui ſuos tantū iuuat: oībus aūt alijs nocet.
Iuxta illud. Prouer.xvij. Inter fratres hereditateȝ di
uidet. Iſtud autem figuratum eſt. Ioh.xviij. vbi dicit:
ꝙ Petrus ſtabat ad hoſtium foris. Diſcipulus autē
ille qui erat notus pontifici introduxit cū in atriū ⁊c.
Petrus enim .i. quilibet bonus hodie foris ſtat: ⁊ niſi
notitia pontificis .i. prelati familiaritas operetur: fo-
ris perpetuo ſtabit: iuxta illud: qđ dictū eſt xp̄o. Luc.
xviij. fratres tui foris ſtant. fratres enim xp̄i ſunt bō
ni pauperes ⁊ ſapiētes: ⁊ docti: qui proculdubio foris
multotiens extra ſtatum promotionis dimittuntur
vbi inſufficientes plurimi introducuntur. Iuxta illō
qđ in perſona xp̄i dicit in. pſ. Amici mei ⁊ ꝓximi mei
delonge ſteterunt. Non ſic ergo: ſed diuiſiones diſtri
butionum noſtrarum taliter fiant vt egeni refrigerē
tur. Exemplo xp̄i de quo dr̄: ꝙ quinqȝ panes ⁊ duos
piſces diuiſit hominibus. Ioh. Denicqȝ dico: ꝙ taliter
debent fieri: ꝙ crimina purificentur qđ oſtenditur cū
dicit. Aquas. Aquis enim temporalia ſeu diuitie ſeu
elemoſyne cōprobant. Aquas inquit tuas. Sicut em̄
aqua extinguit ignē: ſic elemoſyna extinguit peccatū
ſm̄ ꝙ dr̄. Eccli.iij. Iſte ergo aque ſunt pro deo diuidē-
de. Exo.xiiij. Extende manum tuam ſupra mare et di-
uide illud. ⁊ Geneſis.j. Diuiſit aquas ab aquis dñs
Bene ergo dico: ꝙ talis diuiſio ⁊ erogatio.

facit crimina purificari.
facit pauperes refrigerari.
facit terrena multiplicari.

Iſta eſt ergo diuiſio virtuoſa. Sed ſi aliquantulum
magis complete vis diſtinguere: dic ꝙ tam in bono
quaȝ in malo ſignificato multiplex diuiſio reperitur:
videlicet.

Diuiſio qua vtitur deus.
Diuiſio qua vtitur iuſtus.

Ayuntamiento de Madrid

Diuiſio qua vtitur malus.

f ¶ Deus enim aliqua diuidit ordinatiue: diſtributiue: ſeparatiue. Diuidit enim deus rerū negotia diſtinguendo cuncta ſapienter: ⁊ hoc eſt vnum diuidere ordinatiuū: ſicut Geneſis .j. ꝙ deus diuiſit aquas que erant ſub firmamento: ab aquis que erant ſup firmamentū. Diuiſit inquit: ideſt diſtinxit. Unde de diebus a deo ordinatis: dicit̃. Eccli. xxxiij. facto ſole ⁊ preceptum cuſtodiente: per dei ſapientiam diuidunt̃ Item diuidit deus ſua ſtipendia largiendo cunctis affluenter. Et ſic ꝑcerto deus diuidit.

Gratiam iuſtis ſpiritualiter.
Terrena multis liberaliter.
Eterna beatis ſupernaliter.

Diuidit inquit et diſtribuit gratiam ſuis deuotis ⁊ fidelibus .j. Cor. xij. Diuiſiones gratiarum ſunt: vnus autem ſpiritus diuidens ſingulis ꝑut vult. Diuidit etiam terrena cunctis mortalib⁹. Conſtat eniꝫ ꝙ etiaꝫ quo ad temporalia: ſtatus cuiuſcunq₃ a deo ſibi diſtribuitur: ⁊ ipſa terrena a deo diuerſis diuerſimode diuiduntur. ps. Sorte diuiſit eis terram in funiculo diſtributionis. Diuidit inſup eterna premia beatis promerentibus: de quo dicitur .j. Para. xvj. ꝙ ipſe benedixit populum in nomine dñi: ⁊ ipſe diuiſit vniuerſis per ſingulos cibaria. Unde de illa diuiſione bonorum dicit̃. Eſai. ix. Exultant victores capta preda quādo diuidūt ſpolia. Et ſic patet: ꝙ deus diuidit ſua ſtipendia: que ſunt ſua gratia: terrena bona: ⁊ eterna p̄mia: largiendo cunctis affluenter. Item diuidit dñs ſua ſupplicia ſeiūgēdo multos cōdolēter ſeu violēter Et iſta ē illa diuiſio qua de⁹ hoīes ab inuicē diuidit cōtra propriā voluntatem. Prima eñ diuiſio dei pertinet ad eius ſapientiam. Secunda pertinet ad eius gratiam. Tertia pertinet ad eius ſeueritatem ⁊ iuſticiam. Prima vt dictuꝫ eſt fuit ordinatiua. Scđa fuit diſtributiua. Iſta autē tertia ſcꝫ ſeparatiua eſt ſemp actiua ⁊ moleſtatiua Et ſm iſtā dico ꝙ deus diuidit.

Animam a carnis ſocietate.
Iuſtos a mundi proſperitate.
Damnatos a ſanctorum cōmunitate.

Diuiſionem carnis ⁊ anime facit deus cū mortis gladio. Mors enim eſt ille acutiſſimus gladius: qui diuidit: ſcindit ⁊ ſoluit vnitatem iuncture ſcꝫ copulam ⁊ preſentiam amicorum: vnitatem mundane glorie: vel preture. De gladio ergo mortis omnia taliter diuidenta: poteſt dici illud .iij. Reg. iij. Dixit autem rex Afferte mihi gladium. ſequitur. Diuidite infanteꝫ viuum in duas partes. Iſta eñ eſt diuiſio flebiliſſima qꝛ non ſolum mors corpus ab anima ſolet diuidere: immo etiam vermes corpus in multas partes ſibi cōdiuidunt: ⁊ qđ peius eſt demones animam forſitā tormentis ſcindunt. Unde plorans ⁊ eiulans dicere pōt hō illđ. ps. Diuiſerunt ſibi veſtimēta mea ⁊ ſup veſtē meam miſerunt ſortem. Etiam iſtud poteſt applicari ad bona terrena ipſorum: humanorum ⁊ ad eorum potentiam ſecularem: q̄ ſcilicet a deo per mortem vel infortunia diuiduntur: ⁊ ſm occultam dei ꝓuidentiam in diuerſas particulas diſtinguunt̃. De illo enim maximo flumine gange dicit Oroſius: ꝙ ꝓuis habeat centum paſſus in ꝓfunditate: octo milia paſſuū ⁊ quandoq₃ viginti milia in latitudine. Cyrus tamen rex perſarum ipſum in mille trecentos ⁊ ſexaginta alueos diuiſit: ⁊ ſic fluuium illum maximum vadabilē exercitui ſuo fecit. Sic vere dico: ꝙ non eſt dare fluuium .i. fluxibilem ⁊ mortalem hominem ita magnuꝫ quem deus non quandoq₃ per mortem ⁊ infortunia diuidat: ⁊ potentiā eius diminuat atq₃ ſcindat. Magnus enim fluuius abſorbens omnia. fuit Alex. cui⁹ tamen imperium ſtatim eo mortuo in quatuor imperia eſt diuiſum: ſicut dicitur .j. Macha. x. Maximuꝫ fluuium fuit romanum imperium: per quod procul dubio abſorpte ſunt multe gētes: et in quo multe horrende belue habitauerunt que mundum ſuis temporibus moleſtarunt. Nunc vero in quot partes diuiſum ſit attendite: ⁊ ꝙ nihil habeat integrum videte. Rex enim cyrus qui Eſa. xlv. dicitur. Xp̄s dei .i. xp̄s dominus ſicut per ſuā occultam prouidentiam certis ſolet temporibus diuerſa ſimul coniūgere: ⁊ de multis vnū imperium facere: ſic etiam ſolet ecōuerſo illa omnia ſic iuncta diuidere: ⁊ peccatis exigentibus ab inuicem deunire. Et non mirum. Nam ſi illa que naturaliter vnum fiunt .ſ. diuerſa elementa in omni re: ⁊ aīa ⁊ corpus in homine neceſſario ab inuicem diuidūtur: multomagis illa que per violentiam fiunt vnum .ſ. regna ⁊ imperia: que in aliorum preiudicium magna et maxima quandoq₃ fiunt per violentiam ⁊ rapinā: diu durare ſine diuiſione non poſſunt. Cū ſm Senecam. Nihil violentū diuturnū: immo ſcindūtur ⁊ diuiduntur: ⁊ quandoq₃ prorſus deſinunt ⁊ deficiūt: vnde Danie. v. Illi magno regi Balthaſar dictū eſt per manū in pariete ſcribentē. Mane thechel phares. Et ſequitur. Diuiſum eſt regnum tuum: ⁊ datum perſis ⁊ medis. Tales ergo diuiſiones figurant̃ in mari rubro et in iordane: quorum aque mirabiliter ſunt diuiſe. Sicut de iordane dicitur Joſue .iij. Et de mari rubro. Exodi .xiiij. Extende manū tuā ſupra mare ⁊ diuide illud: quia ſcꝫ mare ⁊ flumina .i. potētes ⁊ eorum regimina diuine ſubiacēt ordinationi: ⁊ finaliter neceſſe eſt ꝙ ꝑ mortem ⁊ infortunia ſubſint miſerie ⁊ diuiſiōi. ps. Diuiſit mare rubrum in diuiſiones. Diuiſionē ergo anime ⁊ corporis facit deus: cum mortis gladio. Diuiſionem iuſtorum a mundi proſperitate facit deus cuꝫ infortunio. facit enim ſicut nutrix que volens puerum a lacte diuidere ⁊ ſeparare: ſolet aliquid amarum ſup mamillam ponere: cuius guſtu puer mamillam cogitur abhorrere. Sic deus pueris ſuis amara tribulamina in mūdo tribuit: quoruꝫ guſtu ipſos ab amore proſperitatis ſeiungit: vt iuſtis dicere poſſit illud Eſaie. lvj. Separatione diuidet me dominus. Diuiſionē autem impij: ⁊ a ſanctorum ſocietatē facit dominus duro iudicio: quia ſcilicet in iudicio mali a deo a paradiſo et a ſanctoruꝫ conſortio diuident̃ De quo Exo. viij. Uidet deus loqui pharaoni .i. diabolo dicens ſic. Ponam diuiſionē inter populū meum ⁊ populum tuum Et ideo mons oliueti in quo fiet iudiciuꝫ poterit dici mons diuiſionū .j. Paralipome. xiij. Nomen loci diuiſio. Deus etiam poterit dici phaleg quia ſicut dicit̃ Gene. x. In diebus eius diuiſa eſt terra. Sic ergo patet ꝙ multiplex eſt diuiſio: qua vtitur deus qđ eſt primū pncipale. G

¶ Secūdo principaliter dico: ꝙ eſt alia diuiſio qua vtit̃ iuſtus. Juſti enim multis vtūtur bonis: ⁊ ſanctis diuiſionib⁹: qꝛ ſcꝫ iſti Diuidūt

Seipſos omnibus vtiliter obſequendo.
Cōmunia inter ſe pacifice diſcernendo.
Se a malis borū conſortia fugiendo.
Propria alijs gratifice ſuccurrendo.
Peccata ipſa in cōfeſſione debite diſtinguēdo.

Dico ergo ꝙ iuſti ſeipſos diuidūt cūctis vtiliter obſequentes. Teſte enim Tullio in officijs Cicero. Parteꝫ patria: partem liberi: partem amici in nobis ſibi vendicant: qꝛ .ſ. ſicut idem dicit alibi: nos nobis ſolis nati nō ſumus: ſed poti⁹ alter alteri⁹ cā. Cepa enim croci ſi ſciſſa ⁊ diuiſa fuerit: de qualibet particula creſcit planta: que ſi integra conſiſteret ſola vna planta naſceretur. Sic vere ſi homo in multas partes ad alioꝝ obſequia ⁊ vtilitates ſe diuidat: de qualibet particula id eſt de quolibet obſequio ſpiritualē fructū ⁊ meritum a deo recipit ⁊ reportat. Si vere ſolus ⁊ integer voluerit remanere: ⁊ ſibi ſoli proficere ⁊ de alijs nō curare: min⁹ de fructu meritoꝝ habebit a deo reportare. Actiua enim vita ex hoc fructuoſior contemplatiua dicitur: qꝛ plurib⁹ proficere comprobatur. Utilis eſt ergo et meritoria ſuypſi⁹ diuiſio: ⁊ ad alienas vtilitates applicatio vt de tali diuiſione intelligi poſſit illud Luc. xij. Erūt quinq₃ in vna domo diuiſi duo in tres: ⁊ tres in duo diuidentur. Et iſti figurantur in animalibus

de quibus

Ayuntamiento de Madrid

de quibus dr. Leuit. xi. Quod illa que diuidunt vngulam erunt munda. Vngulam enim diuidere nihil aliud eſt ꝙ opera ſua in plures partes diſtinguere. Vngula enim que eſt extremitas pedis: ſignat opus quo illa extremitas terminatur. Pes idest affectus cordis quia ſicut pes vngula induitur: ſic affectus exterior opere circuit. Patet ergo quomodo iuſti ſe diuidunt cunctis vtiliter obſequentes. Adhuc dico: ꝙ iuſti diuidunt ſe ab alijs: ⁊ maxime a malis ipſorum conſortia fugientes. Apoſtolus enim dicit: ꝙ non eſt participatio lucis ad tenebras. Et ideo Gen. i. dicitur. Quod deus vidit lucem ꝙ eſſet bona: ⁊ diuiſit lucem a tenebris. Bona inquit: quia ſcȝ iuſtorum bonitas deprauatur niſi a malorum conſortijs diuidatur. ¶ Iterū iuſti diuidunt cōmunia inter ſe pacifice quilibet enī eſt contentus iure ſuo ⁊ ideo non appetit alienum: et ideo pacifice condiuidunt: diuidenda. ij. Regū. xix. Tu ⁊ ſiba diuidite poſſeſſionē. Joſue. xi. et Joſue. xxij. Omnem predam diuiſerunt ſibi. Deniꝗ dico: ꝙ iuſti diuidunt alijs gratifice largientes. Juſti enim ſua ſolent alijs diuidere: ⁊ de bonis ſuis alios refouere: bonis dico ſuis ſcȝ diuitijs temporalibus Sicut dr Thobia legitur. Thobie. i. ꝙ diuidebat vnicuiꝗ prout poterat de facultatib⁹ ſuis. Sed de iſtis vide ſupra ad plenū. De ſcientijs etiā ſalutaribus: quas. ſ. iuſti debent alijs diuidere docendo ⁊ predicādo. Dicitur Prouer. v. In plateis aquas tuas diuide. vnde de ſapiente doctore dr. Prouer. xvij. Seruus ſapiens dominabitur filijs ſtultis: ⁊ inter fratres hereditatem diuidet. Hereditatem dico ſ. doctrine ⁊ ſcripture. De exēplis etiam ⁊ virtutibus: correctionibus: ⁊ orationibus: quia ſcȝ omnia iſta debemus alijs impendere ⁊ diuidere: et ipſos bonis noſtris exemplis correctionibus ⁊ exemplaribus informationibus adiuuare: dicendo ſcilicet illud. ps. Exultabo ⁊ diuidam ſicimam: ⁊ conuallem tabernaculorum metibor. Rurſum autem dico ꝙ iuſti diuidunt propria peccata ipſa confitendo: debite diſtinguentes. Vnde de behemoth per quem intelligitur corpus peccati: vel ipſe dyabolus Dicitur. Job. xl. ꝙ concident ipſum amici: diuident illum negociatores: q2 ſcȝ amici ⁊ negociatores virtutum ſcȝ viri iuſti debent behemoth. i. peccatum proprium in confeſſione ſcindere ⁊ diuidere: ⁊ ipſū diſtincte dicere ⁊ narrare. Sic ergo patet quomodo eſt multiplex diuiſio q̄
B vtitur iuſtus. Et hoc eſt ſcdm principale iſtius vltime diſtinctionis. ¶ Tertio principaliter dico: ꝙ eſt diuiſio: qua vtitur malus. Et ſic nota ꝙ mali ⁊ peruerſi homines tam in pñti ꝙ in futuro diuiduntur.

A ſeipſis: dum per negocia diſtrahunt.
A deo: dum per nequicias diſſoluuntur.
Ab eccleſia: qñ per ſciſmata diſiungunt.
A proximis: qñ diſcordijs dirimuntur.
A paradiſo: quando in inferis includunt. Et diuidūt mali. Aliena etiam dum ipſa rapiūt ⁊ furant. Bona etiam conſortia dum detractione proloquunt. Iſta eſt enim quintuplex malorum diuiſio paſſiua: ⁊ duplex actiua. Diuidunt ergo mali a ſeipſis: dum diſtrahūtur per negocia. Omnis enim qui in exterioribus occupatur: neceſſe eſt ꝙ per multas ſollicitudines diuidatur: ⁊ ꝙ ab interioribus deuotionis contemplationis: vel ſtudij meditationibus diſtrahatur: ſicut marthe dictum fuit. Job. xi. Martha martha ſollicita es ⁊ turba. erga pluri. vñ. i. Cor. vij. de vxoratis ⁊ mundanis dr. Qui cum vxore eſt ſollicitus que ſunt mundi ⁊ diuiſus eſt. Item diuidunt a deo dum corrumpūtur a nequicia. Peccatum enim mortale diuidit animam a deo. Eſaie. lix. Iniquitates veſtre diuiſerūt inter vos ⁊ deum veſtrum. ¶ Item diuiduntur ab eccleſia ⁊ etiā a fide per ſciſmatica diſſonantia. Sciſmatici enim ſunt illi: qui ſe a fide catholica vnitate per diuerſa diuidunt: ⁊ qui etiam ipm xpm ⁊ eius fidem ꝙtum in ſe eſt deſtruūt atꝗ ſcindūt: peiores. ſ. ipis militib⁹ qui xpm crucifixerunt: quia ſcilicet oſſa ipſius nō fregerunt ⁊ tunicam xpi inconſutilem: per quā fides xpi vel eccleſia deſignatur indiuiſam ⁊ integram dimiſerunt dicentes. Nō ſcindamus eā: ſed ſortiamur cui⁹ ſit. De iſtis tamen poteſt dominus dicere illud. ps. Diuiſerunt ſibi veſtimenta mea. Tales erant primi illi xpiani: qui baptiſmum diuidebant: ⁊ ipſum quādo ab vno dabatur meliorem ꝙ datum ab altero reputabant dicentes. i. Cor. i. Ego quidem ſum Pauli ego autem apollo. ego vero cephe: ego autē xpi: quos ſtatim reprehendit apl's dicens. Ergo diuiſus ē xps q.d. Non debet ſic eſſe. Iſti ergo diuiduntur a chriſto ⁊ eccleſia: per ſciſmatica diſſonantia. ¶ Itē diuidūtur a proximis diſſenſione ⁊ diſcordia: contra quod cōmendatur. Saul ⁊ Jonathas. ij. Regum. i. de hoc. ſ. ꝙ amabiles erant in vita ſua: in morte quoꝗ nō ſunt diuiſi. Sed de diuiſione diſcordie dictum eſt ſupra eodem ſatis plene. Item diuiduntur a paradiſo damnatione ⁊ triſticia: ſeu a dei punitione ⁊ iuſticia. Vnde ī iudicio verificatur illud. Job. xxviij. Lapidem caliginis ⁊ vmbram mortis diuidet torrens a populo pegrinante. Mali enim qui lapis propter obſtinationem vmbra ⁊ caligo propter obnubilatam in eis rationē dicuntur torrens. i. impetus iudicij diuidet: hic cū populo peregrinante. i. cum ſanctis in celorū habitacul hoſpitentur. Vnde de deo tunc irato contra eos: dr in ps. Diuiſi ſunt ab ira vultus eius Et merito: q2 tunc de deo verificabit illud. Eſa. xxviij. Dominus in mōte diuiſionum ſtabit. Item dico: ꝙ mali diuidūt ſcilicet inter ſe ⁊ ſuos aliena: bona cum rapina ⁊ iniuſticia. Vnde de raptoribus loquitur in ps. dicens Dixit inimicus perſequar ⁊ comprehendam: diuidam ſpolia: implebitur anima mea. De quibus conqueritur dñs Joel. iij. dicens. Terram meam diuiſerunt ſibi: ⁊ ſuper populum meum miſerunt ſortem. Ad literam, enī tyranni hodie inter ſe diuidunt ⁊ terram ⁊ ſpolia: idest poſſeſſiones ⁊ mobilia aliorum. ¶ Item diuidunt alios detractoria eloquentia: quia ſcȝ detractio eſt illud qd pl⁹ ſolet in cōmunitate diſſenſionē ⁊ diuiſionē ⁊ diſcordiā generare. Vñ de quolibet detractore dici pōt illud. i. Regum. xxiij. Vocauerunt hunc locū petrā diuidentē. Ut figuretur in illo azahele rege ſyrie: cui dictum eſt. iiij. Reg. viij. Ciuitates ſuccendes ⁊ iuuenes interficies gladio: paruulos allides ⁊ pregnātes diuides. Conſtat enim ꝙ per verba detractorum ⁊ maledicorum: ciuitates. i. ciuium vnitates: ⁊ quelibet cōcordes cōmunitates per iracundiam ſuccenduntur. Multi etiam per eos ad literam interficiuntur: ⁊ illi qui ſunt pregnantes ſufficientijs ⁊ meritis: quādoꝗ per diſcordiam ⁊ odia diuiduntur. Sic ergo patet triplex generalis diuiſio ſcilicet. Vna qua vtitur impius Alia qua vtitur iuſtus. Alia qua vtitur deus: ſufficit Vnde de ſeparare: ⁊ ſimilibus.

Diuinus. Diuinare.

A Diuinare proprie dicitur res diuinas ſibi attribuere: vel diuina opera exercere: vel de occultis ⁊ futuris ſcientiam vendicare. Sicut ergo pphetia vt cōmuniter accipitur in bono tanꝙ ſcilicet a ſpiritu ſancto iſpirata ⁊ reuelata. Sic diuinatio in malo ſumitur: tanꝙ res ad diuinos pertinens vſurpata: ⁊ per reuelationes demonum publicata. De talibus ergo ꝙ iſti ſunt fallaces ⁊ ſeductores: patet Hier. xxvij. ⁊ Hier. xxix. Non vos ſeducant diuini veſtri: et ne attendatis ad ſomnia: ꝙ ſint etiam mendaces prolocutores: patet Zach. x. vbi dicitur. Diuini viderūt mendacium: ⁊ ſomniantes fruſtra locuti ſunt: ꝙ etiā ſint finaliter cōfuſionis ⁊ verecundie poſſeſſores ⁊ ſucceſſores. patet Mich. iij. vbi dicitur. Confundent diuini ⁊ operient vultus ſuos omnes. ¶ Sȝ ſi vis moraliter loquendo: dic ꝙ per diuinos intelliguntur illi qui futura ſperant inaniter: ſicut ſcȝ ſunt illi qui quicqd imaginantur futurum: aduenire credunt: et maxime illi qui ſperant diu viuere ⁊ in fine penitere: ⁊ ſimilia. Diuinare enī vident de futuris illud qd forſitan nūꝙ

Ayuntamiento de Madrid

erit. Sicut etiã ſunt illi qui de alijs male exiſtimãt nimis faciliter: ſicut ſcilicet ſunt illi qui modica occa ſione diuinant ⁊ preſumunt malum vel bonum ineſſe homini cuicunq; ⁊c. ſimilia. De rebus autem vł perſonis diuinis nihil dico ad preſens: ſed ſolum ꝙ illd negocium dicitur diuinum: quod eſt catholicũ atq; ſanctum. Sicut dicit lex diuina: virtus diuina plaga diuina ⁊c.

a

Docere. Doctrina.

Nota ꝙ docere nomẽ eſt autoꝛitatis. Doceri eſt nomen vtilitatis. Doctoꝛes eñ valde ſunt neceſſarij in eccleſia militante. Omnis enim ars ⁊ ſcientia ignoꝛatur niſi per aliquem doceatur. Doctoꝛes eñ ſunt in eccleſia: ſicut os in animali: ⁊ ſicut radix in arboꝛe. Os enim cibos recipit quos tandem ad coꝛpꝰ nutriendũ tranſmittit. Radix etiã de terra ſugit humoꝛem de quo tandem rami arboꝛis nutriunt. Aquila etiam quando videt ꝙ pulli nimis iuuenes ſunt: nec adhuc carnem poſſunt comedere: ſolet de pꝛda ſanguinem ſugere: ⁊ pullis eſurientibus miniſtrare. Sic vere cariſſimi doctoꝛes de terra .i. de deo vel a libꝛis humoꝛem ſcientie ⁊ doctrine. Pꝛimo ſolent ſtudendo ſugere: bibere ⁊ acquirere: ⁊ tandem in filios idest in auditoꝛes ⁊ ſubditos docendo ⁊ pꝛedicando diffundere ⁊ eos vbo dei ſalubꝛiter enutrire. Ideo in pſona cuiuſlibet doctoꝛis dicit dauid ł. ps. Uenite filij audite me timoꝛem domini docebo vos. Aduerte tamen ꝙ ille q̃ vult alios docere: neceſſe eſt vt pꝛimitus doceatur. Ut enim dicit quidam ſapiens. Non debet foꝛmã doctoris accipere: qui foꝛmam diſcipuli nõ aſſumpſit. Nõ ne ad hoc ꝙ animal quodcunq; vt cõmuniter lac poſſit habere ⁊ fetus lacte nutrire: neceſſe eſt quod pꝛimitus impꝛegnetur. Certe ſic: pꝛegnities enim lactationem pꝛecedit. Sic vere dico: ꝙ ad hoc ꝙ aliquis poſſit alijs lac doctrine diſtillare: neceſſe eſt: ꝙ ipſe pꝛius ſcientia impꝛegnetur: ⁊ bonis doctrinis ⁊ vtilibus fecũdetur: quia bꝛeuiter qui alios vult docere: dz pꝛimo doctrina ⁊ ſapientia pꝛegnans eſſe vnde Dañ. xj. Docti in popnlo docebunt plurimos. q. d. ad doctos nõ ad alios ptinet alios docere. Multi tamen ſunt hodie q̃ pꝛius volunt docere quam addiſcere: pꝛius eſſe magiſtri quam diſcipuli: pꝛius eſſe doctoꝛes quam auditores. Iſti ſunt ſimiles gramini. Sicut enim Plinius dicit. Gramen eſt quedam herba minuta: que quantoplus colligitur: tantoplus multiplicatur. Si enĩ ad libitum creſcere dimittatur: valde libenter pꝛurũpit in ſemen: ⁊ ſic faciliter deſiccatur: ⁊ perdit pulcritudinem ⁊ decoꝛem. Sic pculdubio cariſſimi: hõ quantoplus conculcatur vilipenditur ⁊ diſciplinatur: tanto vt cõmuniter magł valet vł viret. ps. Miſerere mei deus quoniam cõculcauit me homo. Multi eñ ſunt ita pꝛeſumptuoſi: ꝙ ſi ad libitum dimittuntur: ſtatim volunt in ſemen pꝛorumpere: ⁊ ſemen doctrine alijs effundere alioſq; inſtruere ⁊ docere. Et quia iſta neſciunt: accidit ꝙ viroꝛem fame ⁊ gratie cito perdunt. Et de talibus loquitur Hiero. ad demetriadem. Multi inquit: iuxta vetus eulogium: cum loqui neſciunt tacere non poſſunt: docentq; ſcripturas quas non intelligunt: ⁊ pꝛius volunt eſſe imperitoꝛũ magiſtri: quã doctoꝛum diſcipuli. Pꝛudentes igit docere ⁊ pꝛedicare debent non imperiti. Officium enim generandi viris non mulieribus eſt conceſſum. Sic ⁊ officium pꝛdicandi pꝛudentibus non ignoꝛantibus eſt mãdatũ vel creditum: ſiue licitum ⁊ honeſtum. j. Thi. ij. Docere autem mulieribus non pmitto. Pꝛius igitur debemus diſcere poſt docere. Unde vr̃ mihi ꝙ regula doctoꝛum optime traditur. j. Eſdre. vij. Eſdras parauit coꝛ ſuum vt inueſtigaret legem domini ⁊ faceret et doceret. Ubi oſtenditur ꝙ doctoꝛ debet.

b

Uoluntatem hoꝛrere: parauit inq̃t coꝛ ſuum.
Sollicite ſtudere. Inueſtigauit inquit legem dñi.
Dicta factis implere: doceret inquit ⁊ faceret.

Debet dico doctoꝛ nocumenta tollere: qđ oſtenditur cum dicitur. Parauit inquit coꝛ ſuũ. Coꝛ eñ noſtrũ debet parari per vitioꝛũ reſecationẽ: ⁊ per virtutũ acq̃ſitionẽ. Sicut eñ dicitur Sapiẽ. j. In maliuolã aĩam non introibit ſapiẽtia: nec habitabit in coꝛpoꝛe ſubdito peccatis. Ideo debet dicere quilibet talis illud ps. Paratum coꝛ meum deus: paratũ coꝛ meum: cãtabo ⁊ pſallã in gloꝛia mea. Coꝛ enim doctoꝛis vel pꝛedicatoꝛis debet eſſe paratũ per purã intentionẽ: qꝛ ſicut vas coꝛruptũ: vinũ poſitũ ibi coꝛrumpit. Sic coꝛ vitijs infectum: doctrinã ⁊ ſcientiam inficit ⁊ peruertit. j. Coꝛin. v. Modicũ fermentum totã maſſam coꝛrumpit. Et ideo hypocrite qui magis parãt coꝛpoꝛis conuerſationem ꝙ coꝛdis intentionẽ: non bene poſſunt docere vel pꝛedicare. Peccatoꝛi enim dicit deus. Quare tu enarras iuſticias meas ⁊c. ⁊ Roma. ij. Qui alium doces teipſum non doces: qui pꝛedicas non furandum furaris ⁊c. Non ſic pꝛo certo: ſed ipſe debet nocumẽta delere. ¶ Secundo dico ꝙ doctoꝛ habet continue ſtudere. Inueſtigauit inquit legẽ domini. Sicut enim dicit Sene. Sine ſtudio eger eſt animus. Et Eccli. xxix. Sapientiã oĩm antiquoꝛum exquiret ſapiens. Sicut enim ſapiens medicus cum diligentia ſolet herbas ſalutiferas inueſtigare ⁊ querere: de malis vero ⁊ inutilibus non curare. Sic vere doctoꝛ vel pꝛedicatoꝛ debet ſtudendo ⁊ reuoluendo inueſtigare ⁊ querere ſalubꝛia documenta: vana vero ⁊ inutilia relinquere ⁊ etiam refutare. Unde Hugo in lib. de dyaſcalon Pꝛudens inquit lectoꝛ omnes libenter audit: omnia legit nõ ſcripturam: nõ doctrinã: non perſonam reſpuit: ab omnibus indifferenter qđ ſibi deeſſe videt querit: nõ quantam ſciat: ſed quantũ ignoꝛat conſiderat. Inueſtigare ergo debet legẽ domini. Unde Eccli. vj. Inueſtiga illã ⁊ manifeſtabit tibi: ⁊ cõtinens factus ne derelinquas eam. Debet igitur ſollicite ſtudere. ¶ Tertio debet dicta factis implere: vt doceret inq̃t ⁊ faceret. Sicut eñ inquit Grego. in omel. Loquentis autoꝛitas perdit: quando vox in opere nõ iuuatur. Et ideo de xp̃o legit Actu. j. Cepit ieſus facere ⁊ docere. Sicut etiã dicitur Judicũ. vij. Illi ad pꝛeliũ fuerunt electi: qui aquã cum manu lambendo biberũt ⁊ aquam pꝛius manu ꝙ lingua tetigerũt Sic illi ad pꝛedicandũ contra vitia ſunt accepti: qui aquam ſcientie ⁊ doctrine pꝛius tangunt cum manu per operis executionem: ꝙ cum lingua per doctrine eruditionem. Pſitacus enim ⁊ pellicanus pꝛde vtuntur loco manus: qꝛ quicquid ab ipſis in oꝛe ſumitur pꝛius ad modũ hoĩs vngulis accipit ⁊ palpat. Sic vere chariſſimi quicquid in os vt doceamus ponimus: decet vt faciendo ⁊ implendo manibus pꝛimitꝰ contingamus. Ut enim dicit Grego. in moꝛa. Tũc doctrina cum oĩ imperio docetur: cum pꝛius agitur ꝙ dicatur. Nam doctrine fiduciam ſubtrahit cũ lingue cõſciẽtia cõtradicit. Doctoꝛ igitur chariſſimi: vitia deleat penitendo: quid dicat ſtudeat addiſcẽdo quod dicit impleat operando. Et hec de doctoꝛe ſufficiant.

c

¶ Sed nos poſſumus adhuc dicere: ꝙ nos debemus valde velle inſtrui ⁊ doceri in rebus vtilibꝰ ⁊ honeſtis non in rebus inutilibꝰ atq; vanis. Columba enim diſtinguit inter grana. Melioꝛa eñ ⁊ purioꝛa recipit et alia pꝛtermittit Sic pculdubio nos debemꝰ purã doctrinã bona ⁊ honeſta documẽta eligere: de vanis aũt ⁊ inutilibꝰ nõ curare: vt ſic deo vel cuicũq; bono doctori dicat illud ps. Bonitatẽ ⁊ diſciplinam ⁊ ſcientiã doce me. Ubi nota ꝙ in tribus velle debemus pꝛincipaliter edoceri: ſcʒ

Ad habendũ moꝛũ perfectionẽ. Bonitatem inquit.
Ad ferendũ durã coꝛrectionem. Diſciplinam inquit.
Ad adiſcendũ rerũ cognitionem. Scientiã inquit.

Nobis eñ eſt neceſſaria.	Illa autoꝛitas pꝛudẽtiã ⁊
Moꝛum perfectio.	iuſticiam ⁊ virtutem do
Dura coꝛrectio.	cet ⁊c. que ſcribitur Sap.
Rerum cognitio.	viij. Et ponet infra in titu

lo de ſpũ inuit tia vltima documenta: vcʒ ꝙ homo

Doceatur

Doceatur bona frequentare.
Doceatur dura tolerare.
Doceatur vera cogitare.

Petit ergo iuſtꝰ vt inſtruat ⁊ doceatur. Ad ſequẽdum virtutum regulam. Bonitatem inquit. Ad ferẽdum penarum ferulam. Diſciplinam. Ad habendũ cunctoꝛum ſpeculã. Scientiã doce me. ¶ Pꝛimũ notat bonitatis placidus titulus. Bonitatẽ inquit. Secundũ notat diſcipline rigidus ſtimulus. Diſciplinã inquit. Tertiuꝫ notat ſciẽtie fulgidus oculus. Et ſciẽtiam inquit doce me. Bene ergo dicit. Bonitatẽ ⁊ diſciplinam ⁊ ſcientiã doce me. Dico ergo pꝛimo ꝙ nos debemus petere ⁊ velle doceri: ad acquirendũ virtutuꝫ titulum glorioſum: vt ipſum ſciamus iugiter frequentare. Et hoc oſtenditur cũ dicitur. Bonitatem. Bonitas enim omne genus virtutũ ſignat. Et pꝛocerto omnis homo bonꝰ in bonitate deſiderat edoceri. Iſta eſt enim doctrina peroptima: per quã. ſ. non docetur nec diſcit niſi bonũ. Narrat enim Plinius. ꝙ in quibuſdã partibꝰ abũdãt herbe venenoſe. ⁊ ideo dicit ꝙ apes illarum partium pꝛo eo ꝙ floꝛibus illarũ herbarũ paſcuntur: mel conficiunt venenoſum: ⁊ inde factum ſit vt ait ꝙ populus illarum terrarum tributa faciebat romanis de cera ⁊ nõ de melle. Alie vero pꝛouincie que in talibus abundãt: ſemper mel ſimul cũ cera in tributum poꝛtabãt. Tale ergo mel ꝙuis eſſet dulce: nõ pꝛopter hoc erat bonum: ſed potius peſtiferũ ⁊ nociuuꝫ: ⁊ a cunctis pꝛudentibus pꝛecauendum. Sic vere dicã ꝙ apes. i. doctoꝛes qui in bonis floꝛibꝰ: id eſt in bonis ⁊ ſanis libꝛis paſcuntur ⁊ ſtudent: ⁊ a bonis doctoꝛibus audiunt atꝗ diſcunt: tales dico bonum mel: id eſt bonam doctrinam conficiunt ⁊ componunt. Illi vero qui in floꝛibus venenoſis: id eſt in ſcientijs pernicioſis ⁊ libꝛis ſuperſticioſis ſtudent: mel venenoſum: id eſt malam ⁊ periculoſam doctrinam alijs pꝛopinãt ⁊ docent: quapꝛopter omnis romanus: id eſt quicũꝗ ſapiẽs ⁊ iuſtus talia debet hoꝛrere: ⁊ tanꝗ peſſima refutare. Unde de malis doctoꝛibꝰ hereticis ⁊ coꝛruptis poteſt dici illud quod de illis coꝛruptis populis dicit Deutero. xx. De his autem ciuitatibus nullum ꝑmittes viuere. ne foꝛte doceant te cunctas abhominationes quas ipſi operati ſunt. Bonitatem ergo doce me inquit. ¶ Et ſi vis nota ꝙ ſub nomine bonitatis continentur omnia illa in quibus debemꝰ petere et appetere a deo vel ab homine edoceri. videlicet res et opera virtuoſa. et illa que neceſſaria ſunt ſaluti. Ipſa enĩ animalia docent filios ſuos vtilia eligere noxia pꝛecauere Sicut de vitulo marino legitur. Qui catulos ſuos in terra genitos tandem ad mare ducit. et eos natare docet ⁊ inſtruit. De ceruis etiam legitur: ꝙ filios ſuos ſolent ad pꝛecipitia montium ducere. ⁊ docent eos currere et ſaltare. Aquila enim deſuper volitando. volare docet pullos: et eos exemplariter ad hoc iſtruit et exercet Sic vere chꝛiſtus exẽplariter. in ſcriptura litteraliter. et pꝛedicando vocaliter. eligere bonũ et repꝛobare malum fideles docuit: et bonitatem ſequi et facere eos inſtruxit. quod etiam debẽt pꝛelati et doctoꝛes facere: qꝛ ſcilicet auditoꝛes et ſubditos debent in bonis actibus exercere et exẽplariter et verbaliter edocere. quia ſicut dicitur: Eccleſiaſtici. xxx. Qui docet filium laudabitur in illo: et qui docet filium in zelum mittit inimicũ ſuũ Unde etiam dicitur de Thobia: Thobie. j. ꝙ filium ſuum a puericia timere deum docuit et recedere ab omni peccato: Notabo ergo ꝙ bonitatem docet deus: docet iuſtus. docet impius. Docet inquit deꝰ. Et dico: ꝙ nos debemus per affectionem et contemplationem aſcendere ad deum vt doceamur a deo. ſicut bonus diſcipulus ad ſtudium vt doceatur a magiſtro. Moꝛatur enĩ magiſter noſter deus in loco altiſſimo: ⁊ ideo ipſe vult ꝙ inferioꝛa mundi negocia dimittamus. et ſuperius per amoꝛem celeſtium aſcẽdamus. vt ſpiritualiter doceamur ab iſto: Quod aduertẽs Eſaias dicebat: Eſaie ij. Uenite aſcendamus ad montem domini. et docebit nos vias ſuas. et ambulauimus in ſemitis eius. Que autem ſunt vie dei: per quas peruenitur ad deum. pꝛoculdubio ſunt virtutes. Ipſe enim ſunt vie per quas ipſe voluit ambulare. et per quas nos docet deus incedere et calcare. Pſ. Diriget manſuetos in iudicio. docebit mites vias ſuas. Uniuerſe aũt vie dñi mĩa ⁊ veritas. Magna enĩ mĩa et grã fit illi q debet ire ad loca remota ⁊ ignota ſi qs doceat eũ viam. Et ideo viã eundi ad paradiſum id eſt viam virtutum petebat dauid a deo ſibi doceri cũ dicebat in pſ. Uias tuas domine demonſtra mihi. et ſemitas tuas edoce me. Dirige me in veritate tua et doce me. qꝛ tu es ſaluatoꝛ meus. ¶ Dico ergo ꝙ deus docet. D

Uiam equitatis et iuſticie que nunꝗ deficit.
Uiam pietatis et clementie que multos reficit.
Uiam veritatis et ſcientie que falſa reijcit.
Uiam claritatis et ſapientie que cunctis pꝛoficit.
Uiam ſobꝛietatis et temperantie que bonis ſufficit.
Uiam taciturnitatis et moderantie que moꝛes ꝑficit.

Docet ergo deus equitatem et iuſticiaꝫ. Pſ. Bonus es tu et in bonitate tua doce me iuſtificationes tuas. Item docet pietatem et clementiam: Johã. vij. Clamabat ieſus docens in templo. ſequitur. Qui ſitit veniat ad me et bibat. vnde Eccleſi. xviij. Miſericoꝛdia dei ſuper omnem carnem. qui miſericoꝛdiam habet. docet ⁊ erudit ſicut paſtoꝛ gregem ſuum. Item docet veritatẽ et ſcientiam: Matthei. xxij. Magiſter ſcimus qꝛ verax es et viam dei in veritate doces. Item docet mentis claritatem et ſapientiam: Job. xxxiij. Tace et ego docebo te ſapientiam. Et merito. cum ipſa ſapientia dicit: Sap. vij. Omnium artifex docuit me ſapientia. Item docet ſobꝛietatem et temperantiam: Sap. viij. Sobꝛietatem enim et pꝛudentiam docet. et iuſticiam et veritatem et patientiam: Job. xxxiiij. Si erraui tu doce me. ⁊ ſi male locutus ſum vltra non addam. Et illud pꝛedictum: Job. xxxiij. Tace et ego docebo te ſapiẽtiam. Iſte ergo ſunt bonitates quas docet deus: et qui veniens docuit Jeſus chꝛiſtus: Deutero. iiij. De celo te fecit audire vocem ſuam vt doceret te. De multis tamen dicere poteſt illud: Hieremie xxxij. Uerterunt ad me terga et non faciem cum docerem eos diluculo. Bonitatem igitur docet deus. ¶ Item dico ꝙ bonitatem etiaꝫ docet iuſtus ſcilicet bonus doctoꝛ pꝛedicatoꝛ vel pꝛelatꝰ. E

Et ſic notabis ꝙ boni doctoꝛes docere debent et docẽt
Noxia fugere.
Diuina colere.
Hoſti reſiſtere.
Secure ſiſtere.
Malos conuertere.
Peccata plangere.
Docte diſcernere.
Futura cernere.
Eterna querere.

Docent ergo boni doctoꝛes: immunda fugere. ſancte conuerſando Leui. xv. Docebit filios iſrael vt caueãt immundiciam: Diuina colere. deum reuerẽdo ſeu ſancta frequentando. iiij. Reg. xvij. Cum veniſſet vnus de ſacerdotibus docebat eos quomodo colerent dominuꝫ: Item hoſti reſiſtere minime peccando. Pſ. Docet manus meas ad pꝛelium. ⁊ ij. Reg. j. Pꝛecepit ergo dauid vt docerent filios iuda arcum et ſagittam. ſup. ad impugnadum hoſtes. Item ſecure viuere. timoꝛem pellẽdo: Job. iiij. Ecce docuiſti plurimos. et manus laſſas roboꝛaſti. et vacillantes confirmauerunt manus tue. Item malos conuertere. peccata linquendo. Pſ. Docebo iniquos vias tuas et impij ad te conuertentur. Itẽ peccata plangere. coꝛde penitendo. Hieremie. ix. Docete filias veſtras lamentum. Item bene diſcernere. iuſte meditando. Ezechielis. xliiij. Docebunt filios iſrael quid ſit inter ſanctum et pꝛophanum. Item futura cernere alte contemplando. Danie. x. Ueni vt docerem te que ventura ſunt. Itẽ eterna querere celũ affectãdo Matthei. xxj. Docebat eos de regno. Sic ergo

Ayuntamiento de Madrid

F patet quomodo bonitatem etiam docet iuſtus. ¶ Sʒ adhuc dico. ꝙ bonitatem aliquando docet impi⁹. Cõſtat enim ꝙ multi ſunt mali qui tamen ſunt doctores ſubtiles ⁊ ſcientifici: qui ⁊ ſi non verentur mala facere ſtudent tamen vera predicare ⁊ vtilia dicere ⁊ docere. Sicut enim videmus ꝙ homines in multis fuerunt edocti per bruta ſicut exemplificat. Plini. de ypotamo qui docuit fleubotomiam. De cane qui docuit vomitum. De ciconia que docuit formaciam. De ceruo qui docuit virtutem diptanni extrahendo de corpore ferrū De muſtela que docuit vires ruthe dum dimicauit cōtra baſiliſcum. Sic proculdubio a brutis. i. a peccatoribus ⁊ malis doctorib⁹ ⁊ hypocritis edocemur quotidie multa bona: quapropter ⁊ ſi ipſorum opera imitari non debeamus; eorum tamen documenta retinere debemus: ⁊ que dicunt facere facite; que autē faciūt nequaꝙ̄ facere. Et ſic verificatur illḋ Job. xxxv. ꝙ ſcʒ deus docet nos ſup iumēta terre: ⁊ in auib⁹ celi erudit nos. Et Job. xij. Interroga iumenta ⁊ docebūt te. Audiui enim ⁊ in ſcripturis legi de quadā vinea quā oculis vidi in ciuitate vticeñ. ꝙ fructus eius nec canis nec porcus volunt comedere; vinum tamē qḋ inde fit eſt valde bonum. Sic vere ſunt multi quorum fruct⁹ id eſt quorum opera nec canis nec porcus. i. quicunqʒ ⁊ quantūcunqʒ vilis peccator non dignaretur comedere. i. imitari aut facere ita; ſcilicet ſunt horribilia facta ſua: ⁊ tamen iſti bonum vinuʒ. i. bonam doctrinā faciunt: ⁊ bene docent vtilia que non agunt; tales videntur ab apoſtolo ⁊ a ſaluatore redargui. Dicit enim talibus apoſtolus Roma. ij. Qui alium doces teipſuʒ non doces. Dicis non mechandum mecharis ⁊c. Xp̄s etiam dicit Mat. v. Qui ergo ſoluerit. i. mandata nō fecerit ⁊ docuerit: minimus vocabitur in regno celoꝝ id eſt paruum reputari debebit. Qui autem fecerit ⁊ docuerit hic magnus vocabitur in regno celorum. Patet ergo quomodo bonitatem moralem docet impius iuſtus deus: patet ergo ꝙ debemus edoceri ad acquirendum virtutum titulum glorioſum: qui. ſ. notāter ſub nomine bonitatis. Bonitatem inquit p̄s. In bonitate tua doce me. Et Prouerb. xiij. Doctrina bona dabit gratiam. Et Nee. ix. Spiritum bonuʒ dediſti ei qui docet eos. Et iſtud eſt primum autoritatis. Bonitatem ergo. ¶ Secundo dico: ꝙ nos debemus appete-

G re edoceri ad tolerandum rigoris ſtimulū fructuoſuʒ quod oſtenditur cum dicitur. Diſciplinam. Diſciplina enim aſperitatem correctionis importat; in qua. ſ. patienter ⁊ prudenter ſuſtinenda debemus velle ⁊ petere edoceri. De viſo em̄ legitur: ꝙ cum pre longo ſomno ventrem ſuū conſtrictum: ⁊ viſum ſuū ſenſerit hebetatum lac comedit vt laxetur: ⁊ apib⁹ pungi circa oculos gaudet: vt fluente ſanguine viſus claritas reparetur. In quo quidē inſtruimur ꝙ mel bone doctrine debemus appetere: ⁊ puncturas apū. i. correctiones doctorum: ⁊ reprehenſiones prelatorū ⁊ predicatorū: diligere ⁊ appetere: diſciplineqʒ ⁊ tribulationuʒ actiuā in patientia tolerare. Ex diſciplina enim ⁊ tribulatione timor dei concipitur; qui ſuper oīa neceſſarius eſt homini ⁊ vtilis vt in eo doceatur Deuterono. xj. Docete filios iſrael vt metuāt dominū p̄s. Venite filij audite me: timorem domini docebo vos. q. d. Iſta ſit prima lectio veſtra: q꞉ ſicut dicit̃ in p̄s. ⁊ Eccli. j. Initiū ſapientie timor domini. De diſciplina ℣o dicit̃ Eccli. l. ꝙ doctrinā ſapientie ⁊ diſcipline ſcripſit in codice iſto Jeſus filius ſyrach. q. d. ſapientia ⁊ diſciplina ſorores ſunt: q꞉ ſcʒ de diſciplina ad doctrinam ſapientie peruenitur. Petamus igitur edoceri ad tolerandū rigoris ſtimulum fructuoſum: diſciplinam ⁊ merito q꞉ ꝓ certo illi qui diſciplinati ſunt atqʒ docti reputant̃ ad ſtādum coram regibus eſſe digni. Unde Danie. j. Preceptū eſt preposito eunuchorū vt introduceret pueros: in quibus nulla eſſet macula: eruditos omni ſapientia: decoros forma: cautos ſcientia: ⁊ doctos diſciplina: qui poſſent ſtare in palacio regis: vt doceret eos lit-

teras: ⁊ linguā chaldeorū. ¶ Tertio ℣o dico ꝙ appe- H
tere debemus edoceri ad procurandū ſplendoris oculum luminoſum. Scientiam inquit doce me. Iſtud eſt enim in quo tota natura humana appetit informari: ſcʒ in ſcientia. ⁊ cognitione rerū. Oēs em̄ homines naturaliter ſcire deſiderāt: vt dicit Ariſtote. j. meth. p̄s. Qui docet homines ſcientiā: dn̄s ſcit cogitationes hominū: ſequit̃. Beatus quem tu erudieris dn̄e: ⁊ de lege tua docueris eū. Patet igitur quomodo appetenda eſt a nobis doctrina: que facit ad rerum cognitionē. Doctrina que facit ad mali perpeſſionem. Doctrina que facit ad honeſti perfectionem ſeu ad boni adeptionem. Bene ergo. Bonitatē ⁊ diſciplinā ⁊ ſciētiaʒ doce me, Iſta eſt em̄ bona ⁊ ſana doctrina q̄ habet

Subtilitatem.	Habet p̄ico ſubtilitatem Exo.
Utilitatem.	xxviij. Pones in rationali iudi-
Suauitatem.	cij doctrinam ⁊ veritatem. q. d.
Facilitatem.	Iſtam doctrinam cōcomitatur
Autoritatem.	iudicium ratio ⁊ veritas. Item
Precioſitatem.	habet vtilitatem exinde proue-

niunt fructus bonorū operū ⁊ virtutum: ⁊ ideo iſta rori ⁊ pluuie comparat̃ p̄s. ⁊ habetur Deuterono. xxxij. Concreſcat in pluuiam doctrina mea: fluat vt ros eloquium meū. Item habet ſuauitatem Prouerb. xxiiij. Fauum dulciſſimū gutturi tuo: ſic ⁊ doctrina ſapientie. Item habet facilitatem Prouerb. xiiij. Doctrina prudentium facilis. Item habet autoritatem. A deo enim procedit nō ab homine: quilibet enim doctor poteſt dicere Illud Johan. vij. Mea doctrina nō eſt mea ſed eius qui miſit me patris. Item habet precioſitateʒ quia nihil cōparatur eidem: vñ Prouerb. viij. Accipite diſciplinam meam ⁊ non pecuniam: doctrinam magis ꝙ̄ auruʒ eligite. Melior eſt. enim ſapientia cūctis operibus precioſiſſimis. Talem igitur doctrinā tā facilem: tam vtilem: tam nobilem: tam ſubtilem

Juſti recipiunt.	Juſti inquit recipiūt Prouer
Docti reſpiciunt.	bio. ix. Doce iuſtum ⁊ feſtina-
Stulti deſpiciūt.	bit accipere. Docti etiam acci

piūt Danie. xij. Docti autē intelligent: ⁊ Prouerbio. xviij. Auris ſapientium querit doctrinam. Mali etiā deſpiciūt Prouerbio. j. Sapientiam atqʒ doctrinam ſtulti deſpiciūt. Et ideo bene conſulitur Prouerbio. xxij. In auribus inſipientium ne loquaris: quia deſpicient doctrinam eloquij tui. Fatui enim. i. obſtinati et malicioſi docere nō debēt: q꞉ doctrinā nō reſpiciūt ſed deridēt Eccli. xxij. Qui docet fatuū; quaſi qui cōglutinat teſtam. q. d. In vanum laborabat. Et ibidem. Compedes in pedibus ſtulti doctrina. Hec igitur de bona doctrina ſufficiāt ¶ Sʒ ſi vis dic adhuc ꝙ mali de bo- I
na doctrina nō curāt: malā aūt doctrinā mūdanā ⁊ vanā diligūt ⁊ affectāt. pʒ de modernis q̄ nō q̄rūt nec addiſcūt niſi ſciētias lucratiuas: leges: canones: medicinā: vel etiā ſciētias pernitioſas ⁊ vanas ſicut eſt nigromācia: piromācia: aerimācia. geomācia: ydromancia ſpatulamācia: augurimācia: ⁊ cetere ſciētie diuinatorie; q̄ ſi forte fundate ſunt in aliq̄ ℣itate: ⁊ ī aliq̄ occulta ⁊ ſecreta nature maieſtate: multū tñ abūdāt ī curioſitate ⁊ vanitate: ⁊ multū diſtrahūt hoīem a ſalutiſ neceſſitate ⁊ vtilitate. cōtra ipſos loquit̃ ap̄ls. ij. Thim. iiij. Erit tñ tp̄s cū ſanā doctrinā nō ſuſtinebunt: ſʒ ad ſua deſideria coaceruabūt ſibi magr̄os pruriētes auribus ⁊ a veritate q̄dē auditū auertēt: ad fabulas aūt cōuertent̃. Siīes illi mōſtro marino qḋ dr̄ halozʒ qḋ pluuia occidit ⁊ excecat: q̄ tñ alios piſces īpiguat: ſicut dicit liber de natura reꝝ. Sic ℣e ſunt multi qb⁹ pluuia deſurſuʒ veniēs. i. doctrina ſctā ⁊ ſana theologica mors eſt ⁊ excecatio ⁊ obſtinatio mētis ſue: tñ bonis eſt īpinguatio graꝝ. Nihil em̄ ita ledit eos ſicut guſtare pluuiā ſalutare. i. audire doctrinā ſalutiferā atqʒ ſanctā. Nihil ēt tm̄ placet eis ſicut audire doctrinā peſtiferā ⁊ inanē. ⁊ tñ ſcriptū eſt Prouer. xxj. ꝙ vir q̄ errauerit a via doctrine in cetu gigātiū cōmorabitur. Notabis ergo ꝙ iſti diligunt et doceri ⁊ docere.

Doctrinam

Ayuntamiento de Madrid

Doctrinam mendacem.
Doctrinam fallacem.
Doctrinam tenacem.
Doctrinam voꝛacem.

Volunt enim edoceri loqui mendaciter Hieremie.ix. Docuerunt linguam ſuam loqui mendacium vt inique agerent laboꝛauerũt. Itẽ ſtudent etiã edoceri fallaciter.j.Thimo.iiij.In nouiſſimis quidem tempoꝛibꝰ diſcedent quidam a fide:attendentes ſpiritibus erroꝛis ⁊ doctrinis demonioꝛuꝫ. Item amant edoceri viuere tenaciter. Doctrine enim mundane ad nihil aliud videntur tendere ꝙ̃ ad auariciam ⁊ ad diuitias obtinendas.Iſte enim ſunt doctrine hominum. De quibus dicitur Mat.xv. Sine cauſa autem colũt me docentes doctrinas ⁊ mandata hominum.Iſti enim affectant edoceri viuere voꝛaciter et carnaliter:ſicut illi qui legem ⁊ doctrinam machometi ſectantur:qui pꝛo eo eam amant:quia gulam ⁊ coitum commendat. De quo Apocalip. ij. Habes inqt tenentes doctrinam Balaam : qui docebat de ſacrificijs idoloꝛum ⁊ foꝛnicari.Sic ergo patet quomodo docere ⁊ doctrina in bono ſignificant ⁊ in malo.

Doloꝛ. Dolere.

Nota ꝙ doloꝛ multipliciter ſumitur in ſcriptura. Eſt enim

A

Doloꝛ virtuoſus.
Doloꝛ vitioſus.
Doloꝛ tedioſus.

Doloꝛ virtuoſus eſt doloꝛ penitentie ⁊ cõpunctiõis. Doloꝛ vitioſus eſt doloꝛ auaricie ſiue inuidie ⁊ detractionis. Doloꝛ tedioſus eſt doloꝛ violentie ⁊ damnationis.

Pꝛimo
Secũdo — doloꝛe dolent — Perfecti.
Tretio

Perfecti.
Infecti.
Deiecti ſeu damnati.

Doloꝛ ꝯpũctiõis eſt laudabilis p̃s. Dñs opẽ ferat illi ſuper lectũ doloꝛis eius. Doloꝛ detractionis vel ambitionis eſt odibilis p̃s. Sub lingua eius laboꝛ ⁊ doloꝛ. Doloꝛ dãnationis eſt terribilis Eccl's.ij. Cuncti dies eius doloꝛibus ⁊ erũnis pleni ſunt

Pꝛimus doloꝛ eſt appetendus.
Sed ſecũdus eſt fugiẽdus.
Sed tertius eſt foꝛmidandus.

Omnis eñ talis doloꝛ medicinalis eſt anime et ad ſalutẽ plurimuꝫ opeꝛatur. Et ideo talis doloꝛ debet in patiẽtia ſuſtineri.

Dicamꝰ igit̃ aliquid de pꝛimo doloꝛe:ſm.ſ.ꝙ doloꝛ poteſt mihi aſſignare

Mentis cõpunctionem.
Carnis afflictionem.
Rerũ amiſſionem.

doloꝛ eñ infert infirmis:vt ſanitatẽ conſequantur: diſcipulis vt aſſequantur ſagacitatem:pueris vt obliuiſcantur lactis dulcoꝛem ⁊ voluptatem. Cum doloꝛe enim curuantur infirmi. Cum doloꝛe et verbere docentur iuſti.Cum doloꝛe etiam ⁊ amaritudine pueri a lactis vbere ablactant̃.Sic reuera chariſſimi doloꝛ compunctionis ⁊ afflictionis facit vulnera pctõꝝ ſanari: virtutes ⁊ bonos moꝛes addiſci:⁊ lac mũdane dulcedinis obliuiſci.Doloꝛ igitur iſte vtilis eſt ꝙ̃uis pꝛimo det deſolationem:dat tamen multiplicem cõſolationem. Unde in p̃s dicitur.Scõm multitudinem doloꝛuꝫ in coꝛde meo: conſolationes tue letificauerunt animam meam.Dolere debemus igitur in hoc ſeculo : vt gaudeamus in alio.Ita videbatur dolere Iob.vj.dicẽs ſic Verba mea doloꝛe ſunt plena : ⁊ ſagitte domini in me ſunt: ⁊ terroꝛes eius militant contra me.In quibꝰ verbis notatur ꝙ doloꝛ cõpunctiõis ⁊ cõpaſſionis debet ex tribus cauſis in nobis generaliter introduci : pꝛimo videlicet

B

Ex terroꝛe criminis cõmiſſi.
Pꝛe furoꝛe turbinis immiſſi.
Pꝛe timoꝛe luminis amiſſi.

Vel dico ꝙ dolere debemꝰ ex cõmiſſione letalium delictoꝛum Verba mea inquit.Ex immiſſione pꝛeſentium toꝛmentoꝛum.Sagitte inquit domini.Ex amiſſione finalium gaudioꝛum.Terroꝛes inquit eius militant contra me. Debemus igitur dolere pꝛo delictoꝛũ cõmiſſione quod oſtenditur cum dicitur Verba mea doloꝛe plena ſunt.Quando enim coꝛ pꝛo delictis commiſſis dolet ⁊ cõpungitur:verba doloꝛe plena in cõfeſſione ſequuntur.Iuxta illud.j.Reg.j.Ex multitudine doloꝛis meroꝛiſqꝫ mei locuta ſuꝫ.De peccatis enim dolere debet homo:quia ſe videt homo deum offendiſſe gratiam perdidiſſe:infernuꝫ acquiſiſſe:ideo debet quilibet dicere illud Hiere.viij: Doloꝛ meus ſuper doloꝛem in me coꝛ meum merens.Agnus enim valde dolet quando matrem amiſit : et ideo non ceſſat balare ⁊ clamare quouſqꝫ ipſaꝫ inuenerit.Equus etiã ſicut dicit Pli. Letat̃ in pꝛeliando:gaudet ſi vicerit:dolet vero ſi victus fuerit.Sic vere chariſſimi quando homo per peccatum a diabolo vincitur:⁊ a matre ſua.ſ.xp̃o diuiditur ⁊ ſeiungitur:tunc pꝛo certo valde debet per contritionem dolere:⁊ doloꝛoſum balatum per confeſſionem ⁊ oꝛationem emittere:quouſqꝫ iſtam matrem deum poſſimus per penitentiam ⁊ gratiam inuenire vt ſic poſſit dici de quolibet illud Gene.vj.Tactus doloꝛe coꝛdis intrinſecus penituit. Doleamus igitur de peccatoꝛum cõmiſſione. ¶ Secundo debemus dolere de toꝛmentoꝛum immiſſione: ſcꝫ de tribulationibus ⁊ miſerijs huius mundi:que in nobis ⁊ in alijs cernimꝰ omni die.Iſte enim debent nos mouere ad dolendum ⁊ condolendum:⁊ ad mundi ſolatia contemnendum: quod quidem oſtenditur cũ dicitur. Sagitte domini Mundi enim miſerie ⁊ tribulationes ſunt ſagitte domini quibus vulnerat ⁊ affligit. Sagitta enim infixa doloꝛem infert ⁊ querere remedium cõpellit.Sic vere mundi miſeria ⁊ tribulatio debet inferre doloꝛem coꝛdi noſtro ⁊ nos mouere ⁊ impellere:vt alibi ſolatiuꝫ requiramꝰ: ſcꝫ in gloꝛia paradiſi p̃s. Sagitte tue infixe ſunt mihi ⁊ confirmaſti ſuper me manum tuam.Doloꝛ etiam cõpaſſionis de miſeria alioꝛum debet tranſfigere coꝛda.Equus enim ſm Pliniuꝫ dicitur ad modum hominis:affectum compaſſionis habere: et pꝛo moꝛte domini ſui lachꝛymari ⁊ dolere. Paſſeres etiã vno ipſoꝛum illaqueato ſolent dolere: et ibidem cõuenire:⁊ ipſum ſi poſſint de laqueo liberare.Boues etiã ad ſocios ſuos afficiũtur:⁊ ſi ipſos amiſerint pꝛe doloꝛe mugiunt ⁊ triſtantur.De elephantibus etiam dicitur: ꝙ ad caſum ſocioꝛum conueniunt : ipſoſqꝫ ſi poſſint erigunt: ꝙ ſi nequiuerint pꝛe doloꝛe clamãt ⁊ barriunt.Et bꝛeuiter omnia doloꝛe cõpaſſionis tranſfigũtur:⁊ dolentibus alijs condolent pariter ⁊ triſtantur Sic dolebat Dauid.ij.Regum.j.dicens.Doleo ſuper te frater mi Ionatha decoꝛe nimis : ⁊ amabilis ſuper amoꝛem mulierum.Quia reuera chariſſimi de doloꝛe caſu:miſeria:⁊ tribulatione amicoꝛum ⁊ vicinoꝛuꝫ debemus triſtari ⁊ dolere:⁊ ipſos pꝛout poſſumus releuare. ¶ Sed dico etiam adhuc ꝙ doloꝛ tribulationis exterioꝛis debet tranſfigere coꝛda noſtra.Quando eñ a deo exterius ſagittamur: tũc ad doloꝛem ⁊ timoꝛem necnon ad penitentiam incitamur:ꝙ̃uis multi homines poſſunt dicere illud Pꝛouerbio.xxiij.Vulnerauerunt me ⁊ non ſenſi.Miſera enim mundi pꝛoſperitas ita allicit miſeros peccatoꝛes:ꝙ doloꝛem miſeriarum mundi non ſentiũt nec aduertunt. Mandragoꝛa eñ facit homines doꝛmire:ita ꝙ ſi ſcinduntur vel leduntur:non ſentiunt penitus neqꝫ dolẽt.Talem etiam virtutem habet lapis qui dicitur menophitis. Si eñ cũ aqua vel aceto poſitus ſeu tritus: vel permixtus:⁊ inde membꝛa ſecãda fuerint perlinita:ita facit membꝛa obſtupeſcere:ꝙ doloꝛem nõ ſentiunt ſecatoꝛis. Sic vere chariſſimi talis menophitis ⁊ talis mãdragoꝛa eſt pꝛoſperitas tempoꝛalis:quia vere illi qui ipſa fuerint perliniti:virtutem ſenſitiuam amittunt. Ita enim delectantur ⁊ oblectantur in mundi pꝛoſperis: ꝙ ꝙ̃uis magnis tribulationibus feriantur:ꝙ̃uis penis ⁊ miſerijs ſagittent̃:iſti tamẽ nõ ſentiũt neqꝫ dolẽt:ſed letãtur amplius atqꝫ gaudent:nec ꝓpter hoc a ſuis peccatis ⁊ vitijs recedũt.Unde in perſona xp̃i dicitur talibꝰ illud Hierem̃. Percuſſiſti eos ⁊ non doluerunt attriuiſti eos ⁊ renuerunt accipere diſciplinam:indurauerunt facies ſuas ſuper petram et noluerunt reuerti.

C

D

Ayuntamiento de Madrid

Non ſic ergo:ſed doleamus pre tormentorum immiſ
ſione. Sagitte ⁊c. Et ſic nota ꝙ in hoc mundo mul
tiplex ſentitur dolor ſcꝫ
Dolor nature:que ſemper deficit.
Dolor ſenectutis:que multum afficit.
Dolor infirmitatis:que corpus affligit.
Dolor tribulationis:que mundus efficit.
Dolor ſollicitudinis:que mentem conficit.
Dolor peccati: qđ cunctos inficit.
Dolor fortune:que nullum reficit.
Dolor mortis:que nos interficit.
Sentimus ergo hic dolorem nature:que continue ſo
let deficere. De quo Eccleſiaſtes. ij. Cuncti dies eius
doloribus et erumnis pleni ſunt. Item dolorem ſene
ctutis:que finaliter ſolet accedere. Pſalmiſta. Si aūt
in potentatibus, octuaginta anni et amplius eorum
labor et dolor. Item dolorē infirmitatis:que nos quā
doqꝫ ſolet affligere:de qua in Pſalmiſta. Dominus
opem ferat illi ſuper lectum doloris eius. Item dolo
rem tribulationis:q̄ ſepiſſime ſolet contra nos inſur
gere. Pſalmiſta. Ibi dolores vt parturiētis in ſpiritu
vehementi conteres naues tharſis. Item ſollicitudi
nis que multas curas ſolꝫ adducere. Pſalmiſta. Sur
gite poſtq̄ ſederitis qui manducatis panem doloris.
Et Job. ix. Commuto faciē meā et dolore torqueor ⁊c.
Item dolorem peccati:quod in omnibus videmus re
petere Pſalmiſta. Concepit dolorem et peperit iniqui
tatem. Dolorem dico inuidie. Pſalmiſta. Sub lin
gua eius labor et dolor luxurie. Eſaie. xxj. Lumbi mei
repleti ſunt dolore gule. Job. xx. Cum ſatiatus fuerit
artabitur:et omnis dolor irruet in eum. Detractiōis
Job. iiij. Qui ſeminānt dolores et metūt eos vidi flāte
deo periſſe. De talibus ergo plangebat Job. x. dicens
Dimitte me vt plangam paululum dolorem meum.
Item dolorem ſentimus fortune:que in eodē nō ſolet
ſiſtere. Prouerbiorum. xiiij. Riſus dolori miſcebitur:
et extrema gaudij luctus occupat. Item mortis dolo
rē qui finaliter ſolet occidere. Baruc. ij. Mortui ſunt
in doloribus peſſimis Talibus ergo doloribus vanis
affligitur anima noſtra. id eſt. vita Pſalmiſta. Defe
cit in dolore vita mea: et anni mei in gemitibus. Et
iſte ſunt ſagitte quibꝰ continue ſagittatur miſera ſors
humana. Sagitte ergo domini in me ſunt. p̄s. Sagit
te potentis acute cum carbonibꝰ deſolatorijs. Dolea
mus ergo pro tormentorum immiſſione. ¶ Tertio
dico:ꝙ dolere debemꝰ de gaudiorū amiſſione. Nihil
C enī eſt tam doloroſum:tam triſtabile: ſicut amittere
gaudia paradiſi. Iſtud oſtenditur cum dicitur. Terro
res eius militant ſupra me. Iſti enim terrores potiſſi
me debent nos terrere:ſcꝫ timor de amittendo gaudia
celeſtia. Iſte enim dolor eſt de quo loquitur Dauid in
p̄s. Circundederunt me dolores mortis. Mors enim
proprie eſt celeſtium amiſſio gaudiorum. Unde in p̄s.
Dolores tui conturbauerunt me. Et ſic patet:ꝙ dolē
dum eſt multipliciter in hoc mundo:ſcꝫ pro futuro ſo
latio ne amittatur. Pro preſenti ſupplicio ne incurra
tur. Pro cōmiſſo flagitio vt deleatur. De dolore autē
quo dolēt miſeri in inferno notare potes ꝙ ipſe eſt do
lor
Perpetuus qui ſemper durabit.
Continuus qui nunq̄ ceſſabit.
Eximius quem nullus curabit.
Meſticius qui corda grauabit.
Eſt dico dolor perpetuus Hieremie. xv. Factus eſt do
lor meus perpetuus ⁊ plaga mea deſperabilis. Item
cōtinuus Job. xvj. Si locutus fuero non quieſcit do
lor meus: ⁊ ſi tacuero non recedet a me:nunc autē op
preſſit me dolor meus: ⁊ in nihilum redacti ſunt oēs
artus mei. Item eximius Hierem. viij Dolor meus
ſup dolorē. Et Treno. j. O vos oēs q̄ tranſitis per viā
attendite ⁊ videte ſi eſt dolor ſicut dolor meus. Itē me
ſticius ſeu turbaticius. ij. Machabeo. ix. Apprehēdit
eum dolor durus viſcerum. ſ. peſſimū antiochum Hie
rem. l. Anguſtia apprehendit eum dolor quaſi partu
rientem Apocalip. xvj. Cōmanducauerunt linguas
ſuas pre dolore. Beati vero in patria tales dolores nō
ſentient Apocalip. xxj. Abſterget deus omnem lachry
mam ab oculis eorum: ⁊ mors vltra non erit: neqꝫ lu
ctus neqꝫ clamor neqꝫ dolor erit vltra que prima abie
runt ⁊c. Sufficit.

Dolus.

Nota ꝙ dolus: fraus:aſtutia:deceptio A
idem ſunt. Et eſt proprie dolus quādo
aliquid fit ſub aliena diſſimulatione: quando vnum
intendit ⁊ aliud ſimulatur. Et ſic accipitur Eccli. xix.
Eſt qui nequiter ſe humiliat: ⁊ interiora eius ſunt ple
na dolo. Et ſic dolus ⁊ veritas contrariantur. Sicut
igitur veritatem debemus amare:ſic tenemur dolū fu
gere ⁊ vitare. Et debemꝰ notare ꝙ triplex eſt dolus ſcꝫ
Dolus detractorum.
Dolus auarorum.
Dolus deceptorum.
ſcꝫ hypocritarū. Et dico
dolus detractorum. Ta
les enim doloſe loquunt.
Iſti enim hominem cui volūt detrahere ſolent primi
tus commendare: vt dum charitatiue loqui videntur
eis in detrahendo melius credatur. Sunt enim ſicut
barbitonſor:qui primo vngit poſtea pungit. Iſti ſunt
ſimiles ſerpenti:qui ita ſepe ⁊ cito mouet linguam ꝙ
duas linguas habere videtur. Detractores procerto
duas vidētur habere linguas:quia ſcꝫ nunc dicūt vnū
nunc aliud:nūc vngunt adulando: nunc mordēt ⁊ pū
gunt detrahendo Hierem. ix. Sagitta vulnerans lin
gua eorum:dolum locuta eſt in ore ſuo:pacem cū ami
co ſuo loquitur ⁊ occulte ponit ei inſidias. Iſte eſt do
lus detractorum. ¶ Secundo eſt dolus auarorū. Iſti
enim fraudulēter ⁊ doloſe inuoluūt pauperes in ſuis
contractibus ⁊ vſuris:vt ipſos exheredent ⁊ deuaſtēt.
Similes aranee que occultatur in foramine ſuo:ſꝫ qn̄
videt muſcam captam in tela ſua:ſtatim currit ⁊ eam
occidit: ⁊ humiditatem eius ſugit. Sic vere vſurarij ⁊
auari ſtatim ꝙ percipiunt aliquem ſuis laqueis ⁊ ma
licijs bene ligatum ⁊ inuolutum:ſolent ipſum inuade
re ⁊ exheredare: ⁊ humorem ſuorum bonorum ſugere
⁊ ſubripere ipſumqꝫ depauperare ⁊ vacuare p̄s. Nunc
defecit de plateis eius vſura ⁊ dolus. Item iſte eſt igit
dolus auarorum Hierem. vj. A maiore vſqꝫ ad mino
rem omnes auaricie ſtudent:a propheta vſqꝫ ad ſacer B
dotem oēs faciunt dolum. ¶ Tertio dico ꝙ eſt dolus
proditorum ſeu deceptorū. Tales enim fingunt ſe eſſe
fideles vt de eis amplius confidatur:qui cum ſciuerūt
ſecreta hominis produūt ipſuꝫ. Et. j. Machabeo. j. Lo
cutꝰ eſt eis v̄ba pacifica in dolo Danie. xj. Poſt ami
cicias cum eo faciet dolum. His ergo premiſſis:patet
ꝙ omnis dolus ⁊ fallacia debet deteſtari et nunq̄ dili
gi vel ſectari. Unde nota ꝙ illa debent vitari
Quia doloſos deus deteſtatur.
Quia ipſorum vita breuiatur.
Quia ipſis malum imprecatur.
Quia doloſus bonis aduerſatur.
Doloſus malus predicatur.
Doloſe ſemper meditatur.
Mendaciter loquitur ⁊ fatur.
Fraudulenter mala machinatur.
Cuncta mala dolus operatur.
Dico ergo ꝙ falſos ⁊ doloſos dn̄s deteſtatur p̄s. Uir
ſanguinū ⁊ doloſum abhominabitur dominus. Item
vita talium breuiatur p̄s. Uiri ſanguinū ⁊ doloſi non
dimidiabūt dies ſuos. Itē ſcriptura malum talibus
imprecat p̄s. Diſpdet dn̄s vniuerſa labia doloſa ⁊ lin
guā magniloquā. Itē bonis oībus talibus aduerſat
p̄s. Muta fiāt labia doloſa q̄ loquebant aduerſus iu
ſtuꝫ in ſupbia ⁊ abuſione. Item talis malus predicat.
quia. ſ. vnus doloſus poſtq̄ cognitus eſt ab omnibus
diffamat Prouer. xiiij. Filio doloſo nihil erit boni. Et
Prouerb. xx. Statera doloſa non eſt bona. Item talis
doloſe meditat p̄s. Locuti ſunt vanitates ⁊ dolos tota
die meditabātur

Ayuntamiento de Madrid

dic meditabatur. Itē talia vba falſa continue fat. ps Uerba oris eius iniquitas ⁊ dolus. Cōtra illud. Prohibe linguam tuā a malo et labia tua ne loquant dolum. Itē talis mala ſemper machinatur. ps. Lingua tua ſemper concinnabat dolos. Et alibi. Sicut nouacula acuta fe. do. Itē talis malū ſemper operatur. Omnia enim mala opera ortum habent a dolo: vcʒ

Deceptio cunctorum.
Deſtructio regnoruʒ. Cunctorum dico
Occiſio iuſtorum. eſt deceptio Eccle

ſiaſti. xj. Multe ſunt inſidie doloſi. Et ibi. Ab vno doloſo augetur ſanguis. i. regnorum tranſlatio ⁊ deſtructio. Eccli. x. Regnum transfertur de gente in gentem propter iniuſticias ⁊ iniurias ⁊ moleſtias ⁊ diuerſos dolos. Juſtorum etiam occiſio ⁊ interfectio. Unde de Abner dicitur. ij. Regū. iij. ꝙ adduxit eū Joab ad mediū porte vt loqueret ei in dolo ⁊ interfecit eū ⁊c.

Dominus. Dominari.

Domin⁹ nomē au
A toritatis ⁊ poteſtatis: iuriſdictiōis: ⁊ platiōis: ſuprioritatis ⁊ ſublimitatis eſt. Et ideo nomen domini in duo principaliter eſt diuidendum: ſcʒ in diuinū ⁊ humanum. Diuinum enim dominium eſt cum omni reuerentia venerandum. Humanum vero cum omni temperantia eſt moderandum. Dicamus ergo primo de dominio celeſti ⁊ ſuperiori. Iſtud enim valde eſt timendum ⁊ honorandum. Omnia enim ſeruiūt ⁊ obediunt ſuo ſuperiori: ⁊ per eius influentiam ſe regulāt ⁊ gubernant. Planete enim dominantur rebus inferioribus. Et ideo ſicut videmus ſm eorum motus et operationes: coniunctiones: oppoſitiones: in ſignis varijs ⁊ diuerſis omnia iſta inferiora mutantur ⁊ diuerſimode gubernantur. Et proculdubio quia ſancti ⁊ deus nobis dominantur ⁊ preſunt. Ideo eis debem⁹ obedire: ⁊ ſm motum voluntatis ipſorum nos regere ⁊ gubernare: noſqʒ in ſuis conditionibus ⁊ morib⁹ cōformare. Bene ergo dicitur Deuterono. vj. Dominū deum tuum time ⁊ illi ſoli ſerues. Ubi aduerte ꝙ iſte dominus eſt timendus: amandus: ⁊ ſeruiendus propter tria: ſerues illi inquit: ſoli ſcʒ

Quia habet cōditionem liberiorem: qʒ dominus eſt.
Quia habet dilectionem vberiorem: quia tuus eſt.
Quia habet prelationem ſuperiorem: quia ſolus eſt.

Eſt igitur liberioris conditionis: quia dominus et per conſequēs non ſeruus. Res enim celeſtes a corruptione ſunt libere Res vero elementares nō ſunt ſine corruptione. Deus ergo qui nō ſolum eſt celeſtis: ſed ſupcceleſtis corruptioni ⁊ mutationi non ſubiacet: ſed ab omnibus liber manet Malachie. iij. Ego domin⁹ qui non mutor. Alij enim domini non ſunt proprie liberi habent enim alium cui ſubſunt: iſte vero nulli ſubijcitur: ſed cunctis alijs dominatur. Juxta illud Dan. xj. Surget vero rex fortis ⁊ dominabitur ditione als poteſtate multa. Ubi nota ꝙ in iſto eſt

Maieſtas incomprehenſibilis: quia rex.
Stabilitas inconcuſſibilis: quia fortis.
Autoritas indepreſſibilis: quia dominabitur ditione

multa Nam ſicut dicit Richar. lib. ij. de trinita. capi. xv. Ille eſt veraciter dominus cuius maieſtas nulla poteſtate premitur: cui⁹ poteſtas nulla poſſibilitate prepeditur. Ueraciter autem dici dominus non poterit qui alieni poteſtate inuitus ſeruit aut ſeruituti ſedit. Impoſſibile eſt ergo plures dominos eſſe Eſt igitur
B iſte liberioris conditionis. Dñm inquit. Item dico ꝙ iſte eſt vberioris dilectionis: quod oſtenditur cum dicitur. Tuus. Ipſe enim factus eſt tuus per charitatem ⁊ pietatem. Ipſe enim dat ſeipſum nobis per ſua beneficia dicens in ps. Ego enim ſum dominus deus tuus qui eduxi te de terra egypti. Ita ꝙ quilibet poteſt dicere illud Johan. xx. Domin⁹ meus ⁊ deus me⁹. Ipſe enim eſt de natura lucis: que liberaliter omnib⁹ ſe donat. Statim enim ꝙ homo aperit feneſtrā: lux ſubintrat ⁊ domū illuminat ⁊ illuſtrat. Sic vere deus valde liberalis eſt nature. Ubicqʒ enim per ſuam gratiam ſe dare conſueuit omnibus ſe per diuerſa beneficia diſtribuit: ⁊ ſi feneſtram cordis noſtri apertam ſine obiectiōe peccati inuenerit ibi liberaliter ſubintrabit. Apocalip. iij. Ecce ſto ad oſtiū ⁊ pulſo: ſi quis aperuerit ianuas intrabo ad eum. Iſte ergo eſt dominus liberalis. Unde ipſe eſt ſicut iupiter planeta beniuol⁹ qui eſt dominus ſagittarij ⁊ ſigni piſcium. Et ſub ipſo continetur honor: diuitie: ſapientia: ⁊ ratio ſm aſtronomos. Sic vere chariſſimi: ſi nos fuerim⁹ ſagittarij peccata noſtra ſagittantes per contritionem. Piſces in aqua gratie conuerſantes per deuotionem: tunc vere in nobis dominabitur. Jupiter. i. deus: id eſt iuuās pater qui finaliter in paradiſo honores ⁊ diuitias rationem ⁊ ſapientiam nobis dabit. Ipſe ergo eſt tuus. Bene ergo dicitur Mat. xxij. Diliges dominum deū tuum. Eſt igitur vberioris dilectionis vel compaſſionis. Denicqʒ dico: ꝙ ipſe eſt ſupioris prelationis qd C
oſtenditur cū dicitur. Illi ſoli. Iſte enim eſt ſolus per excellentiam ſingularem: ⁊ ideo ſolus ⁊ ſingulariter eſt amandus. In ſicilia enim ſunt equi qui dominos ſuos cognoſcunt: ⁊ ipſos ſolos ad ſedendum ſupra ſe ⁊ nullos alios admittūt ſm Iſid. ⁊ Solinum. Sic vere nos xpiani debemus dominum noſtrum: ſcʒ deum cognoſcere: et quantum ad fidem ipm ſolum recipere ⁊ ei ſingulariter obedire. Nullus enim alius debet a nobis recipi vel admitti in deum vel magiſtrum: quia ſcʒ non debemus recipere

Mundū qui dominari querit per auariciam.
Non carnem qui dominari querit per luxuriam.
Non diabolum q̄ querit dominari per ſuperbiam.

Immo omnes iſtos dominos debem⁹ reſpuere: ⁊ iſtū ſolummodo per fidem ⁊ charitatem recipere ⁊ habere. Illi inquit ſoli ſerues. Juxta illud Deutero. xxxij. Dominus ſolus dux eius fuit ⁊ nō erat cum eo deus alien⁹. Quod eſt hodie contra multos: q̄ de carne mūdo ⁊ diabolo faciunt deum ſuum ⁊ dominum pariter et magiſtrū: ita ꝙ illi non ſeruiunt deo ſoli: ſed potius dijs pluribus et magiſtris. Sicut enim dicitur Roma. vj. Eius ſerui eſtis cui obediſtis. Et qʒ tales obediunt mundo auare congregando. Carni luxurioſe viuendo. Diabolo ſuperbe ſe habendo: ideo talium dominorum ſeruos ſe efficiunt: et a deo fugiunt ⁊ recedunt. Et tamen ꝙ nos debemus iſtos tres dominos ſcʒ ſuperbiam: auariciam: ⁊ luxuriam: euitare ⁊ fugere: patet per ſcripturam. De ſuperbia enim ⁊ de diabolo dicitur. Thobie. iiij. Superbiam in tuo ſenſu nunꝙ dominari permittas. De auaricia etiam et de mundo dicitur in pſalmo. Non dominetur mei iniquitas: id eſt auaricia que equitatem non ſeruat: quia ſcilicet vni dat ⁊ alij aufert: vni dat multum ⁊ alij parū. Unde et de mundo poteſt dici illud Prouerbio. xix. Non decent ſtultum diuitie: nec ſeruum dominari principibus. De carne vo et de luxuria dicitur. j. ad Thimotheo. ij. Docere mulieri non permitto: nec dominari in virum. Tales dominos et dominia debemus horrere ⁊ abſciſdem fugere ⁊ cauere. Cuius prohdolor fit cōtrarium. Unde de plangendo dicitur Trenorum. v. Serui dominati ſunt noſtri. Et in ps Dominati ſunt eorum qui oderunt eos. Ideo de talibus poteſt dici illud Hierem. xvj. Seruietis dijs alienis die ac nocte: q̄ non dabunt vobis requiem. Eſaie. xxvj. Domine de⁹ noſter poſſederunt nos domini abſqʒ te. Iſti enim dij et domini ſcilicet mundus: caro: demonia: no dant ſeruitoribus ſuis requiem ſed laborem. Notum enim eſt omnibus quantum luxurioſi pro luxuria laborant complenda: quantum ſuperbi pro ſuperbia ſua honoranda militant: quantum auari pro auaricia ſua ſeruanda circueunt ⁊ certant. In ſeruitio enim taliū dominorum non debem⁹ morari: qui ſcʒ nec in die hui⁹ mūdi: nec in nocte alteri⁹ ſeculi requiē ſuis ſeruitorib⁹ donāt. Sicut em̄ dicūt aſtrologi illi in qb⁹ ſignū ſagittarij ⁊ celeſtis ꝯſtellatio dñat ſūt hoies valde mobiles

Ayuntamiento de Madrid

⁊ in motu ꝙ̄ plurimū delectantur. Sic vere chariſſimi
illi peccatores in quibus iſti domini principant̄ ſemꝑ
in motu ⁊ labore viuūt: ⁊ in illo ꝙ̄ pluriū ſe delectant.
Non ſeruiamus ergo talibus dominis qui ſuis ſerui-
toribus dant laborem: ſed ſeruiamus illi ſoli: ſcꝫ deo
qui ſecundum p̄s. Solus eſt altiſſimꝰ in omni terra.
Unde Criſoſt ſuper Math. Chriſtus ſolus eſt domi-
nus: non ſolum animalium: ſed etiā omnium homi-
num. Rom. x. Idem dominus. Et. j. Corinth. viij. No
bis autem eſt vnus dominꝰ ieſus chriſtꝰ. Patet igit̄
ꝙ iſte dominus eſt ſeruandus et amandus: quia ha-
bet vt dictum eſt

Prelationē ſuperiorē. | Et hoc de domino
Dilectionē vberiorē. | celeſti ſufficit quo
Conditionē liberiorē. | ad preſēs. Et ſi vis

adhuc probare ꝙ dominus debet a nobis Honorari:
Amari: ⁊ revereri: notare potes: ꝙ hoc debet eſſe: quia
ipſe procerto eſt

Sapiens ⁊ luminoſus ad cunctos gubernandum.
Potens ⁊ virtuoſus ad malos eneruandum.
Dulcis ⁊ amoroſus ad bonos ſociandum.
Iuſtus ⁊ rigoroſus ad recte iudicandum.
Humilis ⁊ obſequioſus ad cunctis famulandum.
Pius ⁊ ſolatioſus ad triſtes confortandum.
Altus ⁊ glorioſus ad cunctis imperandum.
Placidus ⁊ gratioſus ad bonos delectandum.

Dico ergo ꝙ ille eſt ad nos gubernandum ſeu ad iter
monſtrandum clarus ⁊ luminoſus. Eſai. lx. Erit tibi
dominꝰ in lucem ſempiternam. Item ad malos ener-
uandum potens ⁊ virtuoſus. p̄s. Dominꝰ fortis ⁊ po
tens dominus potens in prelio. Item ad bonos aſſo-
ciandum dulcis ⁊ amoroſus. p̄s. Dominus virtutum
nobiſcum. Et. ij. Paralip. xv. Dominus vobiſcum q̄
fuiſtis cum eo. Item ad recte iudicandum: iuſtus ⁊ ri-
goroſus. Hiere. xxiij. Hoc eſt nomen quod vocabunt
eum dominus iuſtus noſter. Et Eſai. xxxiij. Dominꝰ
iudex noſter dominꝰ legifer noſter. Et Iohe. ij. Recte
vie domini: iuſti ambulabūt in eis. Item eſt ad nobis
famulandū humilis ⁊ obſequioſus. Gala. iiij. Nihil
differt a ſeruo cum ſit dominꝰ omnium. Item ad nos
confortandū benignus ⁊ ſolatioſus. Ezechi. iij. Ma-
nus autem domini erat mecum confortans me. Item
ipſe eſt ad cunctis imperandū celſus ⁊ glorioſus. Eſa.
vj. Vidi dominum ſedentem ſuper ſolium excelſum.
Item eſt ad omnes delectandum placens ⁊ gratioſus:
quod potiſſime fiet in patria quādo verificabitur illō
Iohan. xx. Gauiſi ſunt diſcipuli viſo dn̄o. Talis ergo
dominus debet timeri: propter potētiam. p̄s. Timete
dominum omnes ſancti eius. Debet enim vereri: pro-
pter iuſticiam. p̄s. Iuſtus dominus ⁊ iuſticias dilexit
Debet amari: propter clementiam. p̄s. Miſericors ⁊
miſerator dominus patiens ⁊ multū miſericors. Sic
ergo patet: ꝙ eſt vnum dominium ſummum ⁊ celeſte.

D ¶ Secundo principaliter dico: ꝙ eſt vnum dominiū
prelationis. De quo. j. Regū. ix. Ecce vir quem dixerā
tibi iſte dominabitur populo meo. Et hoc eſt huma-
num dominium ſeu terreſtre. Et ſic dominium acci-
pitur pro quacunꝗ iuriſditione: prelatione: ⁊ ſuperio
ritate. Debet igitur homo dominari. Primo ſibi. Se
cundo alijs. Sibi dico. Regulando motꝰ mentis inte
riores: et refrenando actus carnis exteriores: faciēdo
fructus morum vtiliores. Alijs etiam: ſcꝫ ſubditis or-
dinādo ⁊ gubernādo perſonas inferiores. Dominari
ergo debemꝰ interioribus: exterioribus: ⁊ inferioribꝰ
Dominemur igitur interioribus. id eſt mentis appe
titibus ⁊ voluptatibus: quia ſicut dicitur. Prouerb.
xvj. Melior eſt patiens viro forti: ⁊ q̄ dominatur ani-
mo ſuo expugnatore vrbium. Item dominet̄ exteriori
bus carnis deſiderijs ⁊ voluptatibus. Vñ Baruch.
iij. Dominantur ſuper beſtias que ſunt ſuper terram
Item dominemur ſubditis inferioribus. Gen̄. xxvij.
Eſto dn̄s fratrum tuorū. Et Luc. xxij. Reges gētium
dominantur eorum. De talibus igitur dominijs po-
teſt exponi illud. Gene. j. Dominamini piſcibus ma-
ris ⁊ volatilibus celi ⁊ vniuerſis animātibus que mo
uentur in terra. Ubi nota: ꝙ volucres celi ſunt animi
motus. Piſces maris ſunt carnis affectꝰ. Animātia
terre ſunt ſubditorum cetus. De bono igitur domino
qui tam ſibi ꝙ̄ alijs dominatur poteſt intelligi illud
Gene. xxvij. Eſto dominus fratrum tuorum ⁊ incur
uentur ante te filij matris tue. Ecce hic tres conditio
nes que in bono homine: iudice vel domino vel prela-
to debent potiſſime reperiri. Debet enim habere

Conſtantie vigorem. Eſto inquit.
Clementie dulcorem. Fratrum inquit tuorum.
Iuſticie rigorem. Incuruentur inquit ante te.

¶ Sit igitur iudex vel prelatus conſtans ⁊ ſolidus ⁊ E
immutabilis. Dulcis ⁊ fluidus ⁊ incōpaſſibilis. For
tis ⁊ rigidus ⁊ inflexibilis. Habeat igitur dominus
moralis ſcꝫ ſuperior vel prelatus conſtantie vigorem
Debet enim eſſe conſtans ⁊ in bono propoſito perſe-
uerans. Quod oſtenditur cum dicitur. Eſto inquit.
Iſtud enim verbum ſum es. ſignat eſſentie vel exiſten
tie veritatem ad denotandum ꝙ illi qui ſibi ⁊ alijs vo
lunt debite dominari: nō debent eſſe mutabiles ⁊ ina-
nes: ſed magis ſtabiles atꝗ firmi. Superiora enim
ſunt magis ſtabilia ⁊ durabilia ꝙ̄ inferiora. Sicut pa
tet de celo ⁊ ſtellis: quorum eſſentia non mutatur. In
quo inſtruimur: ꝙ illi qui ſunt ſuperiores ⁊ domini de
bent eſſe ſtabiles atꝗ firmi. Superiora em̄ ſunt ma-
gis ſtabilia ꝙ̄ inferiora. Non enim debent variari vel
mutari ad modum puerorum: quia vere nec verba de
tractoria nec adulatoria ſibi dicta debent ipſum facili
ter immutare. Sicut enim dicit ypocras. Subite mu
tationes fallaces ſunt: ⁊ nature penitus inimice. Et
iſta ſunt contra multos ſimiles hyene: que eſt beſtia
mutabilis. Mutat̄ em̄ ſexus de maſculo in femellaꝫ
Similes etiam cuidā fonti ydumee: qui dicitur fons
Iob qui quater in anno mutat colorem. Similes etiā
ſpeculo: qui ad faciem cuiuſlibet ſuperuenientis no-
uam recipit ymaginem. Sic proculdubio multi ſunt
hodie domini et prelati valde varij ⁊ mutabiles. Nūc
enim inueniuntur maſculi per ſtrennuitatem. Nunc
femine per imbecillitatem. Contra illud Deuterono.
Non induetur vir veſte feminea. Et Eſaie. iij. Mulie
res dominate ſunt eis. Ad impreſſionem enim cuiuſli
bet ſuperuenientis: ſiue ſit detractor alios accuſans: ſi
ue ſit adulator ſibimet applaudens nouā faciem oſtē
dunt: ita ꝙ nunc in leticiam: nunc in triſticiam: nunc
in iram: nunc in clementiam vultum vertunt. Nō ſic
debet eſſe chariſſimi quia vere bonus homo vel domi
nus ⁊ prelatus debet habere conſtantie atꝗ propoſiti
firmitatem. Eſto inquit. vnde primi Regum. xviij.
Eſto vir fortis et preliare prelium domini. Et Eccle-
ſiaſti. v. Eſto firmus in via domini. Habeat ergo cō
ſtantie vigorem. ¶ Iterū debet habere clementie dul F
corem. Quod oſtenditur cum dicitur. Fratrum tuo-
rum. Subditos enim debet reputare fratres: et ad
eos vt ad fratres clementer ⁊ benigniter ſe habere. Ge
neſis. xxvij. Fratres tuos viſitabis ſi recte agant. Di-
cat igitur quilibet ſubdito ſuo. Ne queſo ſit iurgium
inter te ⁊ me: fratres enim ſumus. Magis enim de-
bet vti prelatus fraterna ammonitione ꝙ̄ aſpera cor-
rectione. Ut enim dicit Seneca libro de clementia ad
Neronem. Seruis imperare moderate laus eſt. Et
ibidem dicitur. Remiſſius imperanti melius paretur
Quod vtiꝗ eſt cōtra multos dominos ⁊ prelatos qui
non habent clementiam: ſed ſeuitiam: non pietatem:
ſed crudelitatem: non equitatem ſed iniquitatem: ita
ꝙ ipſi non reputant alios fratres ſuos: ſed magis fa-
mulos atꝗ ſeruos. Iſtud patet in iudicibus ⁊ prela-
tis: exactoribus ⁊ tyrannis: qui recte ſunt ſimiles ſcor
pioni. Eſt enim ſcd̄m Plinium genus ſcorpionis quod
quindecim filios parit: ſed poſtꝙ̄ ipſos peperit: om
nes eos interficit ⁊ occidit. Quia vere multi ſunt qui
proprijs filijs: ſcilicet fratribꝰ ⁊ ſubditis taliter ſunt
infeſti

Ayuntamiento de Madrid

infeſti ꝙ per rapinas ⁊ exactiones ipſos depopulant
⁊ occidunt: cum tamen poſſent eos per clementiam
caſtigare. De talibus ergo malis dominis dicit̃ Eſa.
lij. Dominatores eius inique agunt De dyabolo ergo
poteſt dici illud qđ de bachide dicitur .j. Mach. ix. ꝙ
ipſe elegit impios viros et conſtituit eos dominos re-
gionis. Non ſic ergo. ſed habeat clementie dulcorem.
B ¶ Debet inſuper habere iuſticie rigorem qđ oſtendi-
tur cum dicitur. Incuruentur ante te filij matris tue.
Curuare em̃ debet ꝑ iuſticiã illos quos nequit per cle
mentiam emendare. vt dicit Gaius in epiſtola. Qui
corripit peccantem peccare impedit. Et ideo dicitur
Eccli. xxxi. Iugum et lorum curuant collum durum
Animalia enim ſilueſtria verberibus domantur ſicut
vrſus ⁊ elephas Bubalus etiã tãte eſt feritatꝭ ꝙ nũꝗ
vult laborare niſi ꝗdiu anulo ferreo trahitur in eius
naribus immiſſo quo ab agricola ducitur et, tenetur
Sic vere multi ſunt ita peruerſi et ſilueſtres et indo-
miti ꝙ nunꝗ niſi cum manu potenti et brachio excel
ſo poſſunt corrigi vel domari. Neceſſe eſt enim ꝙ cum
anulo ferreo. id eſt cum forti ⁊ dura correctione mann
teneãtur. et ad diſciplinam et obedientiam compel-
lantur. Eſa. xix. Rex fortis dominabitur corū. Et. ps
lxxxviij. Tu dominaris poteſtati maris motum autẽ
fluctuum eius tu mitigas Mare enim ſubditū pro-
teruum et fluctuoſum deſignat Dominus enim ha-
bens bouem cornupetam. non debet ipſum libere di-
mittere ſed magis clauſum tenere. al's ſi hominem oc
cideret teneret̃ homicidij. ſicut dicitur Exo. xxj. Bos
cornupeta eſt ſubditus proteruus et inſolens qui ꝓ-
certo ſub clauſura diſcipline et correctionis debet te-
neri per prelatũ. al's crimina que committeret in pre-
latum ⁊ dominum redundabunt. Incuruentur ergo.
Eccli. xxx. Curua ceruicem eius. id eſt filij tui in iuuen
tute. et tunde latera eius dum infans eſt. Sic ergo pa
tet ꝙ bonus prelatus et dominus debet eſſe rigidus
per iuſticiam. fluidus per clementiam. ſolidus per
conſtantiam. Sed ſi vis inuehere et dic ꝙ moderni do
mini ſuperiores. prelati. iudices et principes non
ſunt tales. immo procerto ſunt molles ſine conſtan-
tia. crudeles. ſine clementia. imbecilles ſine audacia
ignobiles ſine excellentia. Domini ergo moderni ſta
bilitate carent quia ſcꝫ ipſi ſunt effeminati et ſine vir-
tute. Eſaie. iij. Dabo pueros principes eorū et effemi-
nati dominabuntur eis. Item iſti crudelitate arẽt ſeu
feruent Eſaie. xix. Dabo egyptum in manu dominorꝫ
crudelium. Item iſti crudelitate virent: ſeu imbecilli-
tate marcent: quia. ſ. ipſi homines non ſunt niſi mu-
lieres. ij. Eſdre. iiij. Scire ergo o viri vos oportet: quo-
niam mulieres dominantur veſtri. Item nobilitate ca
rent Treno. v. Serui dominati ſunt noſtri: non fuit
qui redimeret de manu eorũ. Serui dico. ſ. vitiorum et
iniquitatum. Et tamen ſcriptum eſt Prouerbio. xix.
Nõ decet ſeruum dominari principibus: id eſt malos
bonis ⁊c. Et hoc de domino ſufficit quo ad preſens.
De domino vero prout ſumitur literaliter reſpectu ſer
uorum nihil volui ponere: pro eo ꝙ opus iſtud non in
tendit agere de rebus niſi prout poſſunt moraliter in
telligi: ⁊ ad ſalutem animarũ exponi.

A **Domus.** Nota ꝙ domus multipliciter ſumit̃
in ſcriptura. Eſt enim domus huma
na: domus diuina ⁊ domus mundana. Primo dico ꝙ
domus humana eſt triplex.
Prima eſt corpus: in qua anima cõmoratur.
Secũda eſt mundus: in qua totus mundus hoſpitat̃
Tertia eſt ſepulcrũ: in qua corpus ſine aĩa copulat̃.
De domo corporis dicitur. ij. Corin. v. Terreſtris do-
mus noſtra huius habitatiõis diſſoluitur. De domo
huius mundi dicitur Hiere. vij. Spelunca latronis
facta eſt domus iſta. De domo ſepulcri dicitur Eccl's
xij. Ibit homo in domum eternitatis ſue. Et in ps. di-
citur. Sepulcra eorum domus illorum in eternũ. Iſte
B ſunt ergo domus humane. ¶ Secũdo dico ꝙ ſunt do
mus diuine: ⁊ iſte ſunt ſex: habet enim deus
Domum interiorem.
Domum exteriorem.
Domum inferiorem.
Domum ſecretiorem.
Domum nobiliorem.
Domum ſuperiorem.
Domus interior eſt conſcientia. De qua poteſt dici illud ps. Domũ tuam decet ſanctitudo. Dom⁹
exterior eſt religio vel eccleſia: de qua Marci. xj. Do-
mus mea domus orationis vocabitur. Domus infe
rior eſt ſacra ſcriptura: de qua Prouerb. ix. Sapiẽtia
edificauit ſibi domum. Domus ſecretior: eſt virgo ma
ria. j. Paralipome. xxviij. Cogitaui edificare domum
in qua requieſceret archa domini. Domus nobilior:
eſt caro propria que ſcꝫ eſt domus diuinitatis. Unde
de hieruſalem: id eſt de beata virgine et de domo pro-
prie humanitatis dicitur zacha. j. Reuertar ad hieru
ſalem in miſericordia: domus mea edificabitur in ea.
Domus ſuperior eſt celi patria: de qua in ps. Domine
dilexi decorem domus tue: ⁊ locũ habitationis glorie
tue. Iſte igitur ſunt domus diuine. ¶ Tertio dico: ꝙ C
ſunt etiam domus mundane: ⁊ ille ſunt ſtatus ⁊ habi
tationes hominum mũdanorum: qui generaliter poſ
ſunt eſſe tres: ſcꝫ
Status mundane proſperitatis.
Status mundane aduerſitatis.
Status inferne penalitatis.
In domo proſperitatis diuites letantur: quia ſicut di
citur in ps. Gloria ⁊ diuitie in domo ei⁹. In domo ad-
uerſitatis miſeri triſtantur. De quo Eccl's. vij. Meli⁹
eſt ire ad domum luctus ꝗ ad domum cõuiuij. In do
mo penalitatis damnati verſantur: ſcꝫ in inferno dicẽ
tes Iob. xvij. Inferi⁹ dom⁹ mea eſt: ⁊ in tenebris ſtra-
ui lectulum meum. Sic igitur patet ꝙ ſunt alique do-
mus diuine. Alique domus humane. Alique domus
mundane. De iſtis ergo domibus parum intendo di-
cere: q2 ſatis dixi in tractatu de ſermonibus: in ſermo
ne de purificatione qui dicitur Adduxit eum in domo
domini. ¶ Ne tamen ita remaneat iſta materia hic D
intacta poſſumus notare ꝙ eſt
Domus laboris.
Domus honoris.
Domus dulcoris.
Domus horroris.
Prima eſt domus laboris que eſt dom⁹ hui⁹ mũdi. Iſta ẽ enĩ plena miſerijs ⁊ tribulationi
bus infinitis. Iſta eſt illa domus de qua dicitur. ꝙ ve
nerunt flumina ⁊ flauerunt venti: ⁊ irruerunt ſup do
mum illam ⁊ cecidit. Iſtam ergo domum debemus
fugere ⁊ horrere. Formice enim in bono odore delectã-
tur: et ideo ſi qs domos ſuas fumo malo ⁊ fetido ſub
fumigauerit: ipſas continue dimittunt vt dicit Pli-
nius. Taxus etiam inueniens domum ſuam ſtercore
vulpis fetidam dimittit eam. Sic vere chariſſimi: q2
domus huius mundi eſt fumo: ſcilicet ſuperbie ⁊ vani
tatis plena: ⁊ eſt plena ſtercore fetido luxurie ⁊ fedita-
tis. Ideo debemus ipſam dimittere: ⁊ eam cordialiter
abhorrere Eſa. vj. Domus impleta eſt fumo. Et. ij.
Paralipome. xxvj. Polluerunt templum domini.
Iſta eſt ergo domus laboris: qua ibi nulla perfecta
requies inuenitur. Unde iſta eſt ſicut quedaꝫ domus
celeſtis: id eſt quoddam celeſte ſignum ſcilicet quod
dicitur ſcorpius: qđ ſm̃ Miſael eſt domus mortis:
timoris: delicti: ⁊ laboris: belli et dãni. Sic vere cha-
riſſimi mundus poteſt dici dom⁹ mortis: qui ad mor
tem eternam deducit. Prouerbiorum. ij. Inclinata
eſt ad mortem domus eius. Item domus eſt timoris
In mundo enim nulla eſt ſecuritas. Ideo dicitur Ec-
cleſiaſti. xxvij. Niſi in timore domini tenueris te: inſtã
ter ſubuertetur domus tua. Item mundus eſt domus
delicti: laboris belli et damni: quia ad literam in mũ-
do non eſt niſi ſcelus ⁊ corruptio: niſi labor ⁊ vexatio:
niſi bellum ⁊ diſſenſio: niſi damnum ⁊ perditio. Un-
de iſta eſt domus de qua dicitur Hieremie. ix. Aſcen-
dit mors per feneſtras veſtras: ingreſſa eſt domus ve-
ſtras. Et ſic ergo patet: ꝙ iſta eſt domus labo-

Ayuntamiento de Madrid

e ris Prouer.v. Labores tui erũt in domo aliena. ¶ Secunda eſt domus honoris: et iſta eſt domus ſtatus eccleſie et religionis: quia vere ſtatus eſt decoris et honoris. Iſta vero domus debet eſſe mũdiſſima: q2 ſicut dicitur in ps. Domum tuam domine decet ſanctitudo. Apes enim valde diligunt mundiciã: et ideo infra domos ſuas fertiles vbi manent nunq̃ aliquid ſtercorizant: immo vt dicit Plini. Anteq̃ intrẽt domos ſuas foris dimittunt: et eijciunt feces ſuas. Sic vere chariſſimi domum eccleſie vel religionis in quo ſumus: debemus mũdiſſime ſeruare et tenere: nec ipſum debemus fecibus alicuius peccati luxurie maculare: ſed om̃ia foris eijcere et fugare ps. Perambulaui in innocentia cordis mei in medio domus mee. Et debemus notare q̃ in iſta domo debent eſſe flores

Honeſte conuerſationis.
Fructus vbere cõpaſſiõis.
Laudes diuine exultatiõis.

Sit igitur in iſta domo ꝯuerſatio ſpecioſa ps. Plantati in domo dñi in atrijs dñi dei noſtri florebunt. Sit etiam compaſſio vel operatio fructuoſa ps. Vxor tua ſicut vitis abundans in lateribus domus tue. Vxor eſt bona voluntas que debet bonis fructibus abundare. Sit inſuper ibi exultatio gaudioſa. ſ. leticia ſpũalis et laus diuina et gratiarũactio ꝛc. ps. Beati qui habitant in domo tua dñe in ſecu. ſeculo. laudabũt te. Sed proh dolor chariſſimi hodie conqueritur dñs de multis malis eccleſiaſticis qui ſunt in iſta domo dicens. Hieremi. xj. Quid eſt q̃ dilecus me⁹ in domo mea facit ſcelera multa. Scelera enim multa in iſta domo hodie cõmittunt ita q̃ de illa domo poteſt dici illud quod dicit Eſaie. xiij Replebũtur domus eorũ draconibus et habitabunt ibi ſtrutiones: et piloſi ſaltabũt ibi: et reſpondebunt ibi vlule in edibus ei⁹: et ſyrene in delubris voluptatis. Dracones enim qui ignẽ ſpirãt ſunt illi qui per auariciam inflãmantur. Strutiones aues ponderoſiſſime ſunt illi qui pigricia aggrauant. Piloſi qui videntur eſſe homines et tamẽ ſunt beſtie: ſunt illi qui per hypocriſim palliantur. Vlule q̃ ſunt aues horribiliter clamantes: ſunt illi qui per inuidiã obloquunt. Syrene que ſunt monſtra feminea: ſunt illi qui per luxuriã maculant. Tales igitur beſtie chariſſimi ſunt pſone in eccleſia ſancta in dei magnis officijs cõſtitute: bone vero et digne extra domũ dimittuntur: et loco earũ maligni et indigni ſubſtituunt. Ideo iſti poſſunt plangere Treno. v. Hereditas noſtra verſa eſt ad alienos: domus noſtre ad extraneos. Nõ ſic ergo: ſed illi qui ſunt in iſta domo ſint boni et ſancti:

f quia eſt domus honoris. ¶ Tertio dico q̃ eſt domus dulcoris: et illa eſt dom⁹ glorie paradiſi: vbi ſancti dulciſſime recreantur: vbi angeli dulciſſime modulantur vbi deus dulciſſime ſpeculatur: vbi homo dulciſſime iocundatur. De iſta domo dicit Dauid in ps. Letat⁹ ſum in his q̃ dicta ſunt mihi in domũ domini ibim⁹. In iſta domo eſt claritas ſine obſcuritate: fertilitas ſine paupertate: et caritas ſine odio: et ſanctitas ſine faſtidio. Vñ ergo dicit in ps. Replebimur in bonis domus tue ſanctũ eſt templũ tuũ mirabile in equitate. Signũ enim leonis eſt domus ſolis. In iſto eñ ſigno fuit ſol creatus et factus: et in ipſo etiã eſt ipſius ſolis ſumma exaltatio. Et iſta domus ſm Miſael dicit eſſe domus filioꝝ nouorũ veſtimentorũ librorũ pariter et honoꝝ. Iſta domus chariſſimi ẽ paradiſus: que pro certo eſt illa domus in qua ſol iuſticie dei filius fuit eternaliter generatus: et in qua eſt humaniter exaltatus. Quia vere chariſſimi: iſta eſt domus filiorũ: ecce caritas. Nouorũ veſtimentoꝝ. ecce puritas. Librorũ. ecce ſciẽtia. Honoꝝ. ecce eminentia. In iſta eñ domo eſt caritas: quia omnes ſunt eiuſdem patris filij. Eſt puritas: quia omnes ſunt noui. Eſt ſcientia: q2 om̃es ſunt libri digito dei ſcripti. Eſt eminentia q2 oẽs ſunt honorati. De iſta ergo domo dicitur Baruch. iij. O iſrael q̃ magna eſt domus dei et ingens locus poſſeſſionis eius. Iſta eſt igitur domus dulcoris. ¶ Quarto
g

dico q̃ eſt domus horroris: et iſta eſt domus infernalis: vbi vmbra mortis et nullus ordo: ſed ſempiternus horror inhabitat. De iſta domo poteſt dicere quilibet damnatus vel damnãdus illud preallegatũ Job. xvij. Si dormiero domus mea infernus eſt. Patet ergo q̃ eſt quedam Domus

Abhorrenda.
Affectanda.
Habitanda.
Deteſtanda.

Sed adhuc nota q̃ nos poſſum⁹ loqui

De domo dei ſecretiori.
De domo dei interiori.
De domo dei exteriori.
De domo dei illuſtriori.

Prima eſt virgo maria.
Secũda eſt cõſcientia.
Tertia eſt pñs eccleſia.
Quarta ꝟo celeſtis patria.

Prima eſt frequentanda p deuotionẽ.
Secũda p cõpunctione.
Tertia per orationẽ.
Quarta ꝟo p cõtemplationem et affectionẽ.

¶ Prima ergo dom⁹ frequentãda p deuotionẽ iſta eſt virgo Maria q̃ fuit ſecretiſſima domus dei ꝛc. Hec eſt ergo domus frequentãda: p deuotionẽ. Secũdo dico: q̃ eſt dom⁹ frequentãda per cõpunctionem: et iſta eſt conſcientia. Debet ergo frequẽtari dom⁹ cõſcientie p cõpunctionẽ cõtritionem et cõſiderationẽ. Vnde Lu. xv. dicitur de muliere que dragmam perdidit q̃ accendit lucernam et euertit domũ et querit diligenter donec inueniat Mulier iſta eſt ratio que pro certo quando ſe videt per peccatũ dragmam diuine gratie amiſiſſe: lucernã diſcretionis debet aſcendere: et domũ cõſcientie per cõpunctionem et diſcuſſionẽ debet euertere: et per diligentẽ ſui examinationẽ debet inquirere: vt ſic dragmã quã amiſerat id eſt gratiam et gloriã poſſit retinere vel habere. Iſta eſt domus dei in qua principaliter dormit. Et ideo pro certo debet eſſe. Domus pura. Domus clara. Domus ſecura. Pura dico p innocentiã. Clara per ſapientiã. Secura p ſpẽ et fiduciã. Strata p humilitatẽ. Lata p charitatem. Apta per cõtemplationis ſublimitatem: q2 ſicut dicitur in ps. Domũ tuã domine decet ſanctitudo in longitudine dierũ. De iſta domo poteſt exponi illud qđ dicit ille aſtrologus. Miſael de domo ſolis. i. de ſigno leonis que eſt quedã celi regio: que continet duodecimã eius portionẽ: quia ſicut dicit ipſe ſignum leonis eſt igneum: maſculinũ: diurnũ: firmum. Domus ſolis eſt ſignũ eius exaltatio cuius prima facies eſt ſaturni: ſecunda iouis: tertia martis. Et iſta etiam dicitur domus filiorũ: librorũ: nouorũ veſtimentorum et honorum. Reuera chariſſimi iſta ſcʒ conſciẽtia debet dici

Domus ſolis. i. xpi per gratie habitationem.
Domus ignea per charitatem et dilectionem.
Domus maſculina per probitatem et perfectionem.
Domus diurna per verbi diuini illuminationem.
Domus firma que fundata ſupra firmã petram fide non cecidit ad impulſum ventorũ: ſicut dicitur Mathei. vij. Quis forte de multis poſſit verificari illud Hiere. xliij. vbi dicitur q̃ vnus rex conteret ſtatuas dom⁹ ſolis. Et ideo bene ſequitur q̃ in tali domo bñ debẽt hoſpitari tres hoſpites. i. tres ſpirituales ſtelle ſcʒ ſaturn⁹ iupiter et mars. Saturn⁹ q̃ dr a ſaturãdo ſignat ꝟtutẽ pietatis: que habet alios ſaturare. Jupiter qui ethimologizatur iuuãs pater qui eſt planeta beniuolus: ſignat virtutem benignitatis que habet benigniter adiuuare. Mars qui dicitur deus belli: ſignat virtutem conſtantie probitatis: vel virtutem audacie et ſtrennuitatis: que habet vitia debellare. Quia ꝟe chariſſimi iſte tres virtutes. ſ. pietas et benignitas et ſtrennuitas debent in domo cõſciẽtie noſtre et maxime prelatorũ et eccleſiaſticorum iugiter hoſpitari. Et ſic illa dicetur domus filiorum: librorum et nouorũ veſtimentorũ. Quia vere chariſſimi illi qui ſunt filij dei p adoptionem: qui ſunt libri per literarum eruditionẽ: qui ſunt noua veſtimenta: per innocentie renouationem debent tales domos: ſcʒ cõſcientias puras habere: et in talibus

Ayuntamiento de Madrid

talibus habitare Juxta illud ps. Habitare fecit ſteri⸗
lem in domo matrem filiorum letantem. Jſta eſt er⸗
go domus dei per cõpunctionem frequẽtanda: ſcꝫ cõ⸗
ſcientia que eſt domus ſolis. i. xp̄i qui ibidem per gra⸗
tiam requieſcit. Jſta enim figurantur in illis domibꝰ
in quibus legitur dominus introiſſe: ſcꝫ in domo ſy⸗
monis vbi febricitãtem ſanauit Luce. iiij. Item in do⸗
mo ſymonis leproſi: vbi magdalenam abſoluit Luce.
vij. Item in domo zachei vbi eũ ad adamare elemoſi⸗
nas inſpirauit Luce. xix. Item in domo Jayri vbi filiã
mortuam ſuſcitauit Mar. v. ⁊ ſic de alijs. Quia vere
cum xp̄s domum conſcientie noſtre ingreditur ꝑ gra⸗
tiam: tunc febris auaricie curatur: filia. i. anima mor⸗
tua ſuſcitatur: culpa remittitur: ⁊ mens ad dandũ ele⸗
moſynas dilatatur. Sꝫ ꝓcerto chariſſimi multi ſunt
hodie qui habent domũ conſcientie ruinoſam per in⸗
conſtantiam luxurioſam: per immudiciam obſcurã:
per ignorantiam litigioſam: per diſcordiam fedam et
immũdam per luxuriam. Et ideo procerto xp̄s in tali
domo non quieſcit: immo ſicut taxus inueniẽs domũ
ſuam fedatam a vulpe ipſam abhorret ⁊ deſerit. Sic
xp̄s dominus conſcientiam taliũ a diabolo per diuer⸗
ſa vitia maculatam abhorret ⁊ derelinquit dicẽs Hie
I remie. vij. Speluũca latronũ facta eſt domꝰ iſta. ❡ Et
ſi vis dic ꝙ conſcientia impij poteſt dici domus
Ruinoſa: q2 nimis inaltatur per ſuperbiam.
Lata: quia nimis dilatatur per auariciam.
Obſcura: quia nimis obfuſcatur per ignorantiam.
Non ſecura: quia bellis impugnatur per iracundiã.
Diuiſa: quia nimis diſſipatur per diſcordiam.
Uacua: quia bonis ſpoliatur per nequitiam.
Immunda: quia nimis maculatur per luxuriam.
Eſt deſerta: quia nõ habitatur per gratiam ⁊ iuſticiã.
❡ Dico ergo ꝙ conſcientia malorum domus eſt alta
quia ſuperbia eleuatur ⁊ tamen ſcriptum eſt Prouer
bio. xvij. Qui altam facit domum querit ruinam. Et
Prouerbio. xv. Domos ſuperborum demollitur do⸗
minus. Item domus eſt lata: quia per auariciam am⸗
pliatur. Omnia enim ambit ⁊ appetit. Et tamen ſcri⸗
ptum eſt Prouerbio. xv. ꝙ conturbat domũ ſuam qui
ſectatur auariciam. Item domus eſt obſcura: quia per
ignorantiam obfuſcatur ps. Repleti ſunt qui obſcu⸗
rati ſunt terre domibus iniquitatum. Et Eſaie. vj. Im
pleta eſt domus fumo. Item domus non eſt ſecura: q2
a culpis omnibus impugnatur. Unde Benadab: id
eſt diabolus dicit. iij. Reg. xx. Mittã ſeruos meos ad
te ⁊ ſcrutabuntur domum tuam. Item domus eſt di⸗
uiſa: quia per diſcordiam diſſipatur Prouerbio. xvij.
Melior eſt bucella ſicca cum gaudio: ꝙ̃ domus plena
victimis cuꝫ iurgio. Item domus eſt vacua: quia a bo
nis omnibus ſpoliatur. Prouerbio. iij. Egeſtas a do
mino in domo impij. Item domꝰ eſt immunda: quia
luxurie fecibus inquinatur Job. iiij. Qui habitant do
mos luteas: qui terrenum habent fundamentum cõ⸗
ſumentur velut a tinea. Item domus eſt deſerta: quia
a deo nullatenus: ſed magis a latronibus. i. a demoni
bus habitatur Job. xv. Habitabit in ciuitatibus de⸗
ſolatis ⁊ in domibus deſertis: que in cumulos ſunt re⸗
dacte. Non ſic chariſſimi: ſed habeamus conſcientiã
puram ⁊ mundam: quia procerto iſta eſt domus inte
rior frequẽtãda. ſ. conſciẽtia. ❡ Et ſi vis notare de do
mo conſcientie potes dicere: ꝙ illa debet eſſe domus
Tuta: qꝺ facit fidei fortitudo.
Lata: qꝺ facit amoris amplitudo.
Alta: qꝺ facit ſpei ſeu fidei celſitudo.
Longa. qꝺ facit perſeuerantie certitudo.
Clara: qꝺ facit ſapientie limpitudo.
Clauſa: quod facit diligentie ſollicitudo.
Secreta: qꝺ facit penitentie ſolitudo.
Munda: qꝺ facit continentie gratitudo.
Picta: qꝺ facit apparentie pulcritudo.
Sit igitur tuta ⁊ firma per fidei fortitudinem incon
cuſſibilem Eccli. iij. Benedictio patris firmat domos
filiorum. Benedictio iſta fides. Item ſit lata: per cha
ritatis amplitudinem incoartabilem. Debet eñ iſta
eſſe lata: ita ꝙ amicos ⁊ inimicos valeat continere. ij.
Paralipome. ij. Domus quam edificare cupio ma⸗
gna eſt. Magnꝰ enim eſt deus noſter: quẽ. ſ. charitas
in hac domo debet recipere. Item ſit alta: per ſpei celſi
tudinem indepreſſibilem. iij. Reg. vij. Edificauit Sa⸗
lomon domuꝫ ſaltus lybani. Saltꝰ enim idem eſt qꝺ
altum promontorium. Item ſit longa per perſeueran
tie certitudinem indefectibilem ps. Domuꝫ tuã domi
ne decet ſanctitudo: in longitudine dieruꝫ. Item ſit cla
ra: per ſcientie limpitudinem incõfuſcabilem Mat. v.
Ponit lucernam ſuper candelabrum: vt luceat omni
bus qui in domo ſunt. Item ſit clauſa: per diligentem
ſollicitudinem circũſpectabilem Eſaie. xxiiij. Clauſa
eſt omnis domus nullo introeunte. Item eſt ſecreta ꝑ
penitentie ſolitudinem inacceſſibilem Job. xxxix. Cui
ſcꝫ onagro dedi in ſolitudine domũ ⁊ tabernacula eiꝰ
in terra ſalſuginis. Item ſit munda: per cõtinentie pu
ritudinem immaculabilem. iij. Regũ. x. Uniuerſa ſu⸗
pellex domꝰ ſaltus lybani erat ex auro puriſſimo. Ly⸗
banus interpretatur candor: ⁊ ſignat caſtitatem. Iteꝫ
ſit picta: per apparentie pulcritudinem indeturpabi⸗
lem Eccli. xxvj. Mulieris bone ſpecies in ornamentũ
domꝰ ſue. Jſta eſt ergo domus interior frequẽtãda per
diſcuſſionem. ❡ Tertio dico ꝙ eſt alia domus dei exte K
rior frequentanda per orationem. Et iſta ꝓcerto cha⸗
riſſimi eſt domus eccleſie ⁊ materialis ⁊ ſpũalis. De
qua dicitur Eſaie. lvj. Mat. xxj. ⁊ Johã. ij. Domꝰ mea
domus orationis vocabitur. Quia reuera chariſſimi
illi qui ſunt de domo eccleſie. ſ. viri catholici ⁊ xp̄iani: ⁊
maxime eccleſiaſtici ⁊ religioſi debent vacare dei ſerui
tio ⁊ orationi laudi diuine ⁊ gratiarũactioni. Nam ꝓ
certo de iſta domo videtur intelligi illud qꝺ dicit Mi
ſahel de quadã domo celeſti. i. de quadã regione: et de
quodam ſigno quod dicitur eſſe domus itineris fidei
ſapientie: magiſterij: honoris: aſtrorum: diuinationis
⁊ ſomnioruꝫ: illos etiam qui in eius conſtellatione na
ſcuntur facit in motu literarum: vt dicit idem. Sic ve
re chariſſimi domus eccleſie et religionis: que domus
ſumus nos ſm apoſtolum debet dici domus itineris:
quia procerto nos alij potiſſime eccleſiaſtici debemus
eſſe in mundo: ſicut in itinere ⁊ peregrinatione. ſ. quo⸗
uſq3 ad patriam. i. ad celeſtia poſſimus peruenire: q2
ꝙ̃diu ſumꝰ in corpore peregrinamur a domino. Illud
vtiq3 eſt contra multos qui ſunt in eccleſia ⁊ religiõe:
qui non ſunt ſicut in peregrinatiõe: ſed ſicut in patria
quia ſcꝫ preſentibus nõ vtuntur ſed fruuntur. Itẽ iſta
debet eſſe domus fidei: quia vere fides catholica ⁊ fide
litas amoris debet in religione ⁊ eccleſia potiſſime in
ueniri: qꝺ eſt contra multos qui procerto ⁊ quantum
ad deum ⁊ quantum ad proximũ: ⁊ quantũ ad eccleſiã
ſunt proditores ⁊ infideles: ſicut heretici qui ſunt con
tra deum: ſciſmatici: qui ſunt contra eccleſiã: falſi ami
ci: qui ſunt infideles contra proximum. Ideo Prouer
bio. xx. dicitur. Uirum autem fidelem quis inueniet.
Item iſta debet eſſe domus ſapientie: magiſterij ⁊ ho⸗
noris: quia reuera viri eccleſiaſtici debent eſſe pre cete⸗
ris ſapientes: ⁊ per conſequens magiſtri: ductores et
doctores aliorũ. Et ſic erunt pre ceteris honorati. Jſtã
enim ſe debent habere per ordinem. ſ. ſapientia ⁊ magi
ſterium ⁊ honor. Quod eſt contra multos: qui reuera
non habent ſapientiam ſed ignorantiam: nõ magiſte
rium ſed vituperium: non honorem ſed horrorẽ. Jdeo
de talibus dicitur Hierem. xlix. Non vltra eſt ſapien
tia in theman perijt conſiliuꝫ a filijs. Item iſta debet
eſſe domus aſtrorum ⁊ diuinationis: quia vere chariſ
ſimi de iſtis aſtris ⁊ de celeſtibus. i. de bonis eternis ⁊
perpetuis debemus diuinare: cogitare: ⁊ tractare Ge⸗
ne. xv. Suſcipe celuꝫ ⁊ numera ſtellas ſi potes. Qꝺ eſt
contra multos: qui non diuinant nec precogitant de
eternis ſed potiꝰ de terrenis: ſicut ſunt auari: qui ocu⸗
los ſuos ſtatuerunt declinare in terram. Item iſta de

Ayuntamiento de Madrid

bet eſſe domus ſomniorum: quia reuera boni ſomniare debent de occultis per conſiderationem ſcilicet cogitando de preteritis.i.de peccatorũ peruerſitate: de preſentibus: id eſt de mundana voluntate: de futuris id eſt de mortis ⁊ iudicij acerbitate: de inferioribus: id eſt de ignis infernalis aſperitate: de ſuperioribus: id eſt de patrie ſupernalis iocũditate. Ideo de talibꝰ ſomnijs dicitur Danie.j. Et danieli dedit deus intelligentiam omniuꝫ viſionum ⁊ ſomniorum. Et ſic bene dico chariſſimi ꝙ ſtatus eccleſiaſticus poteſt dici domꝰ dei que debet frequentari per deuotionem. Quia etiam ſi quis ab iſta domo abierit peccando: ſtatim illuc ꝑ penitentiam reuenire debebit emendando: dicens Luc. xj. Reuertar in domũ meam vnde exiui. Et de hoc poteſt exponi illud quod de moyſe dicitur Actuum. vij. Nutritus eſt tribꝰ menſibꝰ in domo patris ſui. Tres enim menſes ſunt penitentie partes: quibus oportet in domo eccleſie viuere ⁊ manere. Iſta eſt ergo proprie domus dei: in qua multe ſunt camere: id eſt multi ſtatus ⁊ officia: iuxta illud ſupradictũ Johan. xiiij. In domo patris mei manſiones multe ſunt. Unde de illa domo dicitur. iij. Regum. x. Uidens regina ſaba omnem ſapientiam Salomonis ⁊ domuꝫ quam edificauerat ⁊ cibos menſe eius: ⁊ habitacula ſeruorum: ⁊ ordines miniſtrantium: veſteſqꝫ eorum ⁊ pincernas ⁊ holocauſta que offerebat in domo domini non habebat vltra ſpiritum. Quia reuera chariſſimi pulcrum eſt videre in domo Salomonis.i. in eccleſia ſancta cibos menſe eius: id eſt ſacre ſcripture refectionẽ. Habitacula ſeruorum: id eſt diuerſorum ſtatuum diſcretionem: ordinem miniſtrantium: id eſt dei ſeruorum ordinatã conſcientie conditionem: veſtes eorum: id eſt exteriorẽ honeſtam conuerſationem: pincernas qui vinuꝫ fundũt id eſt predicatores letificantes per conſolationem holocauſta domini.i.bonorum operum immolationem Et ideo de iſta domo dicitur Prouerbio. ix. Sapiẽtia edificauit ſibi domum: miſcuit vinum ⁊ poſuit menſam. Et nota ꝙ eccleſia eſt domus quam debẽt inhabitare: ⁊ in eius dignitatibus preeminere viri boni et non mali. Juxta illud Eccli. xj. Non omnem hominẽ inducas in domum tuam. Sint ergo ibi

Simplices ⁊ innocentes.
Stabiles ⁊ patientes.
Humiles ⁊ abſtinentes.
Pauperes ⁊ indigẽtes.
Concordes ⁊ cõſonãtes.
Flebiles ⁊ penitentes.
Subtiles ⁊ cõtemplantes.
Diuites ⁊ abundantes.

Ibi ergo habitare debent viri ſimplicitatis ⁊ innocẽtie ps. Perambulabã in innocentia cordis mei in medio domus mee. Item viri ſtabilitatis ⁊ permanẽtie. ps. Qui ſtatis in atrijs domus dei noſtri. Iteꝫ viri humilitatis ⁊ abſtinentie. Humilitatis dico ps. Nõ habitabit in medio domus mee qui fa. ſuper. Et abſtinẽtie. Prouer. xxvij. Sufficiat tibi lac caprarũ in neceſſaria domus tue. Item viri calamitatis ⁊ indigentie. Ad domum enim dei non vadunt diuites ſed pauperes: ſic nec ad beneficia eccleſie Luce. xiiij. Uoca pauperes et nudos ⁊ compelle intrare: vt impleatur domus mea. Item viri concorditatis ⁊ amicicie ps. In domo dei ambulauimus cũ conſenſu. Item viri flebilitatis ⁊ penitentie. Unde de Ezechia dicitur Eſa. xxxvij. ꝙ obuolutus eſt ſacco: ⁊ intrauit domum domini. Item viri ſubtilitatis ⁊ eminentie: ſcꝫ viri qui celeſtia contemplantur Eſaie. ij. Uenite aſcendamus ad montem domini et ad domum dei iacob. Item viri ſpiritualis facultatis ⁊ abundantie: ſcilicet qui in virtutibus ſunt diuites ps. Gloria ⁊ diuitie in domo eius. Et alibi in ps. Replebuntur in bonis domus tue. Sed heu proh dolor procerto tales non videntur eſſe habitatores in domo dei que eſt eccleſia. Non enim hodie promouentur tales ſufficientes viri: ſed potius inhabiles ⁊ inepti. Unde Hiere. xxxij. Poſuerũt ydola ſua in domo in qua vocatum eſt nomen meum vt polluerent eam. Idola inquit ſua: id eſt nepotes ⁊ parentes: fatuales ⁊ ignorantes. Et ideo iſta domus iam non videtur a ſeculari ſtatu differre: ſicut enim populus ſic ſacerdos. Eſaie. xxiiij. vnde Ezechie. xxv. Ecce ſicut omnes gentes domus iuda: quia ſicut dicitur Ezechie. xxij. Uerſa eſt mihi in ſcoriam domus iſrael. Et Ozee. vj. dicitur In domo iſrael vidi horrenda. Notabis ergo ꝙ domꝰ eccleſie poteſt hodie dici domus

Ardoris ⁊ auaricie.
Erroris ⁊ ignorantie.
Horroris ⁊ immundicie.
Furoris ⁊ peſtilentie.
Guloſitatis ⁊ caſtrimargie.
Pompoſitatis atqꝫ ſuperbie.
Uacuitatis ⁊ indigentie.
Impietatis ⁊ iniuſticie.
Rapacitatis ⁊ violentie.
Mendacitatis atqꝫ fallacie.
Doloſitatis ⁊ fraudulentie.
Aduerſitatis atqꝫ miſerie.

Dico ergo ꝙ iſta ẽ domus auaricie et ardoris. Abdie. j. Erit domus Jacob ignis ⁊ domus Joſeph flãma. Itẽ eſt domus ignorantie et erroris. Ezechie. x. Domus repleta eſt nube. Item eſt domus immunditie ⁊ horroris. Unde illud predictuꝫ Ozee. vj. In domo iſrael vidi horrendum. et Hiere. v. Equi amatores in feminas in domo meretricis luxuriabantur. Item eſt domus peſtilentie ⁊ furoris. Et tũ dicit̃ Eccli. iiij. Noli eſſe ſicut leo in domo tua euertens domeſticos tuos. Item iſta eſt domus vinolẽtie ⁊ guloſitatis Amos. ij. Uinum damnatorum bibunt in domo dei ſui. Item eſt domꝰ ſuperbie ⁊ pompoſitatis Amos. vj. Ue vobis qui opulẽti eſtis in ſyõ optimates: capita populorũ ingrediẽte pompatice domũ iſrael. Itẽ domus eſt in indigentie ⁊ vanitatis. Pauca enim bona ſpiritualia ſunt ibi Aggei. j. Domus mea deſerta eſt. Item domꝰ eſt iuſticie ⁊ impietatis. ij. Paralipo. xxxvj. Interfecit iuuenes eorũ gladio in domo ſanctuarij. Itẽ domus eſt violentie ⁊ rapacitatis Eſa. iij. Rapina pauperis in domo veſtra. Item domus eſt fallacie ⁊ mendacitatis Michee. j. Domos mendacij in deceptionem regibꝰ iſrael. Item domus eſt fraudulentie et doloſitatis. Hieremie. v. Domus eorum plene ſunt dolo. Item domꝰ eſt miſerie ⁊ aduerſitatis: quia ſcꝫ propter predicta mala vitia accidunt hodie domui eccleſie multa aduerſa Soph. j. Erit fortitudo eorum in direptionem et domus eorum in deſertum. Non ſic debet eſſe chariſſimi non: ſed potius domus frequentanda per deuotionem. ¶ Quarto dico ꝙ eſt alia domus dei: ſcꝫ celeſtis patria que eſt frequentanda ꝑ affectionem ⁊ contemplationem: quia reuera iſta debet contemplari ⁊ deſiderari: ⁊ hoc quia vere chariſſimi iſta videtur eſſe illa domus ſeu regio celeſtis que dicitur aries: que eſt i m Miſabel ſignum igneum ⁊ diurnum vbi eſt ſolis exaltatio. Et iſtud ſignum dicit̃ domus vite. ſic vere chariſſimi domꝰ paradiſi eſt domꝰ ignea propter feruoreꝫ inextinguibilis charitatis. Eſt domus diurna propter ſplẽdorem inobfuſcabilis claritatis. Eſt domꝰ vite propter vigorem indefectibilis firmitatis: quia ſcꝫ ibi perpetuo viuitur ⁊ ſine fine vnde ps. Beati qui habitant in domo tua domine: in ſecula ſeculorum laudabunt te. Et ideo benedicitur: ꝙ ibi eſt ſolis exaltatio: quia vere in domo paradiſi ſol: id eſt boni ⁊ iuſti promouentur et etiam exaltantur: quia reuera iſta eſt domus

Refulgens ⁊ ſpecioſa.
Abundans ⁊ copioſa.
Relucens ⁊ luminoſa.
Suauis ⁊ odoroſa.
Honorabilis ⁊ glorioſa.
Exultans ⁊ gaudioſa.
Delectabilis ⁊ dulcoroſa.
Admirabilis ⁊ ſtuporoſa.

Dico ſpecioſa ps. Domine dilexi decorem domus tue ⁊ locuꝫ habitationis glorie tue. Et Trenorum. ij. Hec eſt vrbs perfecti decoris et gaudium vniuerſe terre. Specioſa Baruch. iij. O iſrael ꝙ magna eſt domus dei Copioſa. vnde in ps. Replebimur in bonis domus tue. Luminoſa etiam: quia ſcꝫ ibi eſt

ibi est beata visio ꝛ ꝯgregatio ps. De⁹ in domi. ei⁹ cog. Item odorosa Johan. xij. Impleta est domus ex odore vnguenti. Item gloriosa. vnde Aggei. ij. Implebo domũ istam gloria. ꝛ Esaie. lx. Domum maiestatis mee glorificabo. Item gaudiosa. vnde illud ps. Beati qui habitant in domo tua domine in secula seculorũ laudabunt te. Et alibi. Qui habitare facit sterilem in domo matrem filiorum letantem. Et illud ps. Psalmos nostros cantabimus cunctis diebus vite nostre in domo domini. Ite3 dulcorosa: quia sc3 isti est dulcissima fruitio. ps. Inebriabũtur ab vbertate domus tue: ꝛ torrente voluptatis potabis eos. Ite3 stuporosa: quia sc3 ista est pre cunctis admiranda ps. Introibo in locum tabernacu li admirabilis vsq3 ad domũ dei. Ista ergo est domus speciosa: copiosa: luminosa: odorosa: gloriosa: gaudiosa: dulcorosa: stuporosa. Sed reuera charissimi talis domus non est miserabilis sed mũdus: qꝛ vere iste ostenditur esse domus tota contraria ꝛ diuersa. Et ideo de mundo potest intelligi illud quod dicit Misahel de illa domo: seu signo aut regiõe celesti: que dicitur pisces: que est domus inimicicie: ꝛ signat laborem susu rratione: tristiciam: dolum: maliuolentiam ꝛ carcerem. Quia reuera charissimi ad literam. Mundus quidem domus est miserie ꝛ laboris. lamẽtationis ꝛ doloris: tristicie ꝛ meroris: sc3 doli: maliuolentie inuidie ꝛ liuoris: carceris etiam ꝛ lãguoris. Ideo de tali domo loquitur Esa. xiij. Replebuntur domus eorum draconib⁹ ꝛc. Uide ibi. Nõ sic padisus charissimi nõ quia iste est domus dei illustrior. Nõ sic ecclesia: qꝛ est domus dei exterior. Non sic etiam bona conscientia: quia ista est domus dei interior. Non sic etiam beata virgo: quia ista est domus dei secretior ꝛc. Sufficit

A **Donare. Donum.** Quia supra sat] dictũ est de dare: parꝫ dicendũ est de donare. Nota ergo ꝙ est donum dei: donum iusti: donum impij: donum mundi. Deus enim est principalis donator ꝛ dator: quia sicut scriptu3 est Iaco. j. Omne datum optimum: ꝛ omne donum perfectum: desursum est descendens a patre luminum. Primo dico ꝙ deus dat hominib⁹ spiritalia: temporalia: eternalia. Donat spiritalia: sc3 gratias ꝛ ꝟtutes. Gratia enim a solo deo datur. Fides etiam sine merito precedente a dño conceditur ꝛ donatur. Unde Ephe. ij. Gratia enim estis saluati per fidem: ꝛ hoc non ex vobis. Dei enim donum est: non ex operibus vt nequis glorietur. ipsius enim sumus factura. Unde etiam de xp̃o ascendente legitur Ephe. iiij. ꝙ ascendens in altũ captiuam duxit captiuitatem: dedit dona hominib⁹. Dona dico videlicet spiritussancti: quia sc3 de⁹ pater ꝛ deus filius miserunt nobis spiritum sanctum, quem dederunt nobis dispensatorem domus sue: per quem dederunt etiam multa dona. Spiritus enim sanctus dicitur ꝛ donum ꝛ donans. Donum dico Hebreo. vj. Illuminati gustauerũt donum celeste: participes effecti spiritussancti. Donans etiam dicitur: quia sc3 iste est qui dat hominib⁹ septem dona spiritualia: que. s. sibi specialiter appropriantur vc3

Donũ timoris vt deũ in reuerentia habeamus.
Donum consilij: vt bona prudenter eligamus.
Donum pietatis: vt proximo clementer subueniam⁹.
Donum fortitudinis: vt mala valenter sustineamus.
Donum scientie: vt naturalia ꝛ materialia sciamus ꝛ cognoscamus.
Donum intellectus: vt spiritalia contemplemur ꝛ videamus.
Donum sapientie: vt supernaturnalia degustemus et sapiamus.

¶ Isti enim sunt septe3 dona spiritussancti cõmunia que enumerantur Esaie. xj. Ubi de flore qui egredit de radice yesse dicitur: ꝙ requiescet super eam spiritus domini: spiritus sapientie ꝛ intellectus: spiritus consilij ꝛ fortitudinis: spiritus sciẽtie ꝛ pietatis: et replebit eum spiritus timoris domini. Igitur talia dona a spiritusancto dantur: ꝛ diuersis diuersimode cõceduntur. j. Corinthio. vij. vnusquisq3 proprium donum habet alius sic: alius autem sic. Et bene dicitur proprium. Sicut enim video ꝙ vnaqueq3 persona propriã sibi vẽdicat faciem seu faciei ymaginem ꝛ figura3 in quo valde differre videntur vniuersi mortales: sic etiam in facie interiori: sc3 in mente tanta est dissimilitudo et diuersitas ꝙ vnusquisq3 proprium habet donum. Et inde est ꝙ vnus precellit in vno: ꝛ alius in alio: ꝛ ꝙ vnus est sapiens ad vnam sciẽtiam: alius ad aliam: vni placet vna virtus: ꝛ alteri altera: quia sc3 spiritussanct⁹ diuidit singulis dona sua. iuxta illud Ephe. iiij. Unicuiq3 autem nostrum data est gratia ꝑm mensuram donationis xp̃i. Consulit ergo scriptura Actuũ. ij. dicens. Penitentiam agite ꝛ accipietis donu3 spiritussancti. Donum dico fidei que dirigit in credendis. Donum discipline: que dirigit in cauendis. Donum prudẽtie: que dirigit in agendis. De fide dicitur Sapien. iij. Dabitur inquit illi sc3 iusto fidei donum electum: ꝛ sors in templo dei acceptissima: de disciplina dicitur Sapiẽtie. vj. Participes facti sunt amicicie dei: propter discipline dona cõmendati: de prudentia vero dicitur Prouerbio. iiij. Attẽdite vt sciatis prudentiam: donũ bonum tribuam vobis legem meã, ne derelinquatis. Patet ergo ꝙ deus donat spiritalia. ¶ Adhuc dico ꝙ ipse donat temporalia. B Unde etiã Iacob de gregibus missis Esau Gene. xxxiij. dixit. Suscipe donationem ansi benedictionem quam donauit mihi deus. ꝛ ibidem de liberis dicitur. Paruuli sunt quos donauit mihi deus: quasi diceret. Et filij ꝛ bona alia a deo dantur. Deniq3 dico ꝙ deus donat eternalia: sc3 gloriam paradisi. De qua Sapientie. iij. Fideles in dilectione acquiescent illi: quoniam donum ꝛ pax est electis dei. Ita ꝙ deus videtur dicere beatis illud Danie. ij. Premia ꝛ dona ꝛ honorem multum accipietis a me. Istud est igitur donum dei quod concupiscendum est. ¶ Secundo principaliter dico ꝙ inuenitur C donum iusti: quod est remunerandum. Iusti enim ꝛ se et sua consueuerunt donare: ꝛ charitatiue distribuere ꝛ cõmunicare. Speculum enim receptam ymaginẽ continuo representat: et si etiam obijciatur sibi aliud speculum illam quam recipit ymaginem sibi statim cõmunicat. Et si illi aliud speculum obijcitur: etiam ꝛ illud sumptam ymaginem sibi donat. In speculis ergo virtus donatiua ꝛ communicatiua abundat: quia alterum alteri quod habet dat. Talia ergo specula spiritualiter debemus esse: quia bona nostra (proculdubio non a nobis sed aliunde habemus) alterutrum cõmunicare dare et distribuere debemus: exemplo dauid: qui sicut dicitur. j. Regu3. xxx. misit dona de preda senioribus iuda. Talem etiam virtutem liberalem ꝛ donatiuam dicebat se habere Paulus ij. Corinthi. ij. dicens. Si cui autem aliquid donastis: et ego donaui. Et procerto donandum est: quia donum discrete ꝛ liberaliter datu3: iram iudicis solet placare. Amiciciã solet captare: celi gloriam solet prestare. Dicam ergo ꝙ dona bene posita placare solent iracundiam Prouerbiorum. xxj. Munus abscõditum extinguit iram ꝛ donum in sinu indignationem maximam. Et bene dicitur absconditum et in sinu: quia sc3 dona ꝛ munera ꝛ exenia siue dẽtur deo siue pauperibus: siue etiam dentur diuitibus: occulte non publice debent dari: qꝛ dare publice deo esset hypocrisis: pauperi esset iactantia: diuiti esset stulticia. Dico etiam ꝙ dona solẽt amiciciam captare: sc3 amiciam illius cui dantur: ꝛ etiam dei ꝛ sanctorum. vnde Prouerbio. xix. Multi colunt personam potentis: et amici sunt dona tribuentis. Item talia dona prestare solent celi gloriam. Ideo dicitur Prouerbioru3. xviij. ꝙ donum hominis dilatat viam eius: ꝛ ante principes sc3 deum ꝛ angelos spaciũ ei facit. Istud est igitur donum iusti quod est remunerandum. ¶ Tertio dico ꝙ inuenitur donum impij qđ est abhominandum seu vituperandum. Mali enim

Ayuntamiento de Madrid

ſolent dona donare ⁊ accipere. Donare dico: quia cum parum habeant de ſufficientia virtutuꝫ: neſciūt habere recurſum niſi ad munera danda. Exemplo illius menelai qui aurea vaſa furatus eſt de templo: ꝗ donauit vt interficeretur onias: ſicut dicitur. ij. Macha. iiij. Dona enim malorum ſemper dantur vel male. i. de male acquiſitis ſicut patet de illis qui dant elemoſinas de alieno: vel ad malū finem: ſicut eſt de illis qui dant vt' ſpiritualia acquirant: vel vt proximo preiudicium faciant. De talibus enim donis dicitur Eccleſiaſti. xxxiiij. Dona iniquorum non probat altiſſimus. Solent etiam mali libenter dona recipere ſicut patet in malis iudicibus: qui dona accipiunt pro iudicio ſubuertendo: vel in malis prelatis: qui dona accipiunt pro beneficio conferendo. Iſti enim male faciūt qꝛ ſicut dicitur Eccli. xx. Exenia ⁊ dona excecant oculos iudicum. Non ſic debet perſona publica facere: ſꝫ potius cuicūqꝫ dona inhoneſte offerentis debet illud quod Danie. v. ſcribitur reſpondere. Munera tua tibi ſint: ⁊ dona dom⁹ tue alteri da. Sic ergo patet quo modo inuenitur. Donuꝫ dei: iuſti ⁊ impij. Uide ſupra
A de dare vbi multa notaui: vide etiā infra vbi mun⁹ ⁊c.

Donec. Cū donec quod idem eſt qđ vſqꝫ vel vſqꝫ quo ſit aduerbium temporis: ſemper ſignans iniquā temporis prefinitionem: terminationē ⁊ preciſionem: ⁊ precedentis ſuſpenſionis ſeu conditionis certificationem ⁊ purificationem: ideo donec ſemper ſupponit aliquid ſuſpenſum ⁊ dubium quod precedit: ⁊ aliquid certum ⁊ ſolidum quod ſuccedit: poſſum bene moraliter dicere ꝙ per iſtam dictionem donec poſſunt ſignificari omnia dubia ⁊ ſuſpenſa: ⁊ omnia etiam prefinita ⁊ certa. Donec enim ponitur quādoqꝫ excluſiue: quia ſcꝫ excludit quicquid eſt precedēs ſicut illud Ps. Perſequar inimicos meos ⁊ comprehēdā illos: ⁊ non conuertar donec deficiant: quaſi diceret Quando defecerint tunc ceſſabit et excludetur perſecutio. Quandoqꝫ etiam ponitur incluſiue: ⁊ hoc quādo ponitur localiter: ſicut cum dicitur. j. Regū. xv. Percuſſit ſaul amalech ab euila donec venit ad aſſur. Donec enim includit illud ſpacium terre: quod erat inter euilam ⁊ aſſur. Quandoqꝫ etiam ponitur adiunctiue ſicut cum Iudicum. iiij. dicitur. Forti manu filij iſrael opprimebant iabin regem chanaan donec delerent eū Iſtud enim donec addit ad precedentem oppreſſionē. Quia tamen donec vt cōmuniter ponitur excluſiue. Notabo ꝙ per donec poteſt intelligi
Tempus aduentus xp̄i qđ excludit legis auſteritatē.
Tempus penitentie qđ excludit culparū peruerſitatē.
Tempus peccati qđ excludit virtutū vtilitatē.
Tēpus future mortis quod excludit mūdi vanitatē.
Tēpus futuri iudicij qđ excludit magnorū nobilitatē
Tempus damnationis ⁊ inferni quod excludit omnē iocunditatem.
Tempus glorie paradiſi quod excludit omnē aduerſitatem.

Iſta ſunt enim ſeptem donec per que omnia ſuſpenſa
B ⁊ dubia terminantur ⁊ etiam excluduntur. ¶ Dicam ergo ꝙ inuenitur donec excludens legales auſteritates. Et iſtud fuit donec aduentus xp̄i: in quo expectatio patrum que ſuſpenſa fuerat ab origine mūdi: fuit terminata: ⁊ legis auſteritas temperata. Ideo bene dicitur Gene. xlix. Non auferetur ſceptrū de iuda ⁊ dux de femore eius: donec veniat qui mittendus eſt ⁊ ipſe erit expectatio gentium. ⁊ ſi vis nota ꝙ iſtud fuit
Donec recreatiuum.
Donec informatiuum.
Donec benedictiuum.
Donec caritatiuum.
Donec illuſtratiuum.
Donec roboratiuum.
Recreatiuum dico qꝛ xp̄s veniens egenos ſatiauit. j Regum. ix. Non enī comeſturus eſt populus donec veniat ſamuel: ipſe enim benedicet hoſtie: tunc comedent qui vocati ſunt Informatiuum etiam: quia xp̄s veniens obſcura declarauit. j. Regum. x. Septem diebus expectabis me donec veniam ad te: ⁊ oſtēdam tibi quid facturus ſis. Benedictiuū etiā Mat. xxiij. Non me videbitis amodo donec dicatis. Benedictus qui venit in nomine domini. Item charitatiuum: quia tunc fuit oſtēſa maxima charitas inter xp̄m ⁊ eccleſiam ſponſam ſuā Cantico. ij. Dilectus meus mihi ⁊ ego illi: qui paſcitur in hortis donec aſpiret dies: et inclinentur vmbre. Illuminatiuum etiam fuit. Unde Eſa. lxij. Eſaias de xp̄i aduentu dicit ſic. Propter ſyon non tacebo: ⁊ propter hieruſalem non quieſcam: donec egrediatur vt ſplendor iuſtus eius: ⁊ ſanctus eius vt lampas accendatur Fuit inſuper ſtabilitiuum ⁊ roboratiuum. Unde ibidē videtur loqui ſanctis patribus de hoc donec: id eſt de xp̄i aduentu dicens. Ne taceatis ⁊ ne detis ſilentium ei donec ſtabiliat: ⁊ donec ponat hieruſalem laudem in terra. Iſtud igitur fuit vnum donec excludens legales antiquitates: ſeu donec confortans ſanctorum patrum anxietates. ¶ Secundo dico. ꝙ eſt vnum donec C
excludens culparum peruerſitates. Et iſtud eſt donec gratie ⁊ donec penitentie per quas omnia vitia excluduntur: ⁊ bona omnia generantur. ij. Regum. x. Manete in hierico donec creſcat barba veſtra. Hierico luna interpretatur: per quā gratia ⁊ penitentia deſignatur: quibus mens illuminatur: ⁊ barba: id eſt virtutū ceſaries augmentatur. Et nota ꝙ donec gratie ſeu penitentie eſt
Donec virium fortificatiuum.
Donec virtutum continuatiuum.
Donec operum edificatiuum.
Donec hoſtium exterminatiuum.
Donec lachrymarum exuberatiuum.
Donec voluptatum ſuppeditatiuum.
Donec operum fructificatiuum.
Donec orationis accumulatiuum.
Donec diuinitatis recogitatiuum.

¶ Iſtud eſt igitur vnū donec quod vires ſolet fortificare. Unde Iudi. v. Ceſſauerūt fortes iſrael donec ſurgeret delbora. Delbora enim que interpretatur apex: vel eloquens: eſt gratia que eſt apex eloquens per cōfeſſionis anxietatem. Item iſtud eſt vnum donec quod virtutes ſolet continuare Ps. Perſequar inimicos ⁊ comprehendam illos: et non conuertar donec deficiāt: quaſi dicat: ego perſeuerabo donec victoriam obtineam. Item eſt vnum donec quod bona opera ſolet facere et fabricare Nee. iiij. Nos ipſi faciam⁹ opus media pars noſtrum teneat lanceas donec egrediantur aſtra. Itē eſt vnum donec quod hoſtes ſolet exterminare. ij. Regum. xxij. Inimicos meos conteram: ⁊ non conuertar donec conſumam eos ⁊ confringam vt nō conſurgāt Item eſt vnum donec quod fletu ſolet exuberare. j. Regum. xxx. Leuauit dauid ⁊ populus qui erat cuꝫ eo voces ſuas: planxerunt donec deficerent in eis lachryme. Item eſt vnum donec quod carnem ſuppeditat: quia ſcꝫ iſtđ aufert ei delitias. j. Regum. j. Mulier lactauit puerum ſuum donec ablactaret eum. Item eſt vnum donec: quod valde ſolet fructificare: fructus enim bonorum operum gignit. i. Reguꝫ. ij. Repleti prius pro panibus ſe locauerūt: id eſt impinguati et diuites abſtinuerūt ⁊ mendicauerūt et famelici: iſti tandem virtutibus ſaturati ſunt: donec ſterilis: id eſt penitentia peperit plurimos: ſcꝫ plurimas ꝟtutes. Item eſt vnū donec quod orationes ſolet multiplicare Eccli. xxxv. Oratio humiliantis ſe nubes penetrabit: ⁊ donec propinquet conſolabitur ⁊ non deſcendet donec aſpiciat altiſſimus. Item eſt vnū donec quod dei virtutem ſolet manifeſtare. Unde Nabuchodonoſor dicitur Danie. iiij. Fenū quaſi bos comedes: ⁊ rore celi infunderis ⁊ ſeptem tempora mutabūtur ſuper te donec ſcias ꝙ dominet excelſus in regno hoim. Patet ergo ꝙ inuenitur vnū donec excludēs culparū peruerſitates. ¶ Ter D
tio dico ꝙ inuenit vnū donec excludēs ꝟtutū vtilitates: ⁊ iſtud nihil aliud eſt ꝙ peccatū. ſ. qđ eſt vnū

Donec

Ayuntamiento de Madrid

Donec quod excitat diuinum furorem.
Donec quod maculat anime candorem.
Donec quod infestat iustorum valorem.
Donec quod transportat ad orci dolorem.
Donec quod vacuat virtutum vigorem.
Donec quod estuat per mentis ardorem.
Donec quod aggregat pauperum humorem.
Donec quod ſimulat perfectum amorem.

Peccatum dico eſt vnum donec: id eſt vna meta excluſiua quod diuinū furorem ſolet excitare. Unde de peccatoribus dicitur .ij. Paralipome. xxxvj. ꝙ paruipendebant ſermones domini ⁊ illudebant prophetis eius donec aſcenderet furor domini in populum ſuū ⁊ nulla eſſet curatio. Item peccatum eſt vnum donec: quod animi candorem ſolet maculare. Et ideo proprie ſanguini comparatur. iiij. Regum. xxiiij. Sanguinem innoxium multū nimis fudit manaſſes donec impleret hieruſalem ſcʒ ſanguine peccati vſqꝫ ad os. Item eſt vnum donec quod iuſtorum valorem ſeu quietem ſolet infeſtare. Uñ illi impij dicebāt de filijs iſrael Nee. iiij. Neſciāt donec veniamus ⁊ interficiamus eos. Itē eſt vnum donec: quod ad orci ſeu inferni dolorem ſolet tranſportare. Peccatum enim poſt mundi proſperitates tranſfert peccatores ad inferni penalitates. Unde peccatum videtur peccatoribus dicere illud. iiij. Reg. xviij. Egredimini ad me: ⁊ comedat vnuſquiſqꝫ de vinea ⁊ de ficu ſua donec tranferam vos. Item eſt vnum donec quod virtutum vigorem ſolet vacuare. Unde de peccato gule dicitur Eccſi. xiij. Confundet te in cibis ſuis donec te exinaniat. Item eſt vnuʒ donec quod per auariciā ſolet eſtuare Eccſi. xiiij. Inſatiabilis oculus cupidi non ſatiabitur donec conſumat iniuſticiā. Item eſt vnuʒ donec quod per rapinam ſolet diuitias aggregare Eccſi. xxiij. Anima calida q̄ſi ignis ardēs non extinguetur donec aliquid glutiat. ⁊ Nume. xxiij Non accubabit leo donec rapuerit predam: ⁊ occiſorū ſanguinem bibat. Sanguinem inquit. i. diuitias. Itē eſt vnuʒ donec quod perfectum amorem ſolet diſſimulare: ⁊ iſtud eſt peccatum adulationis. vnde de adulatoribus ⁊ fallacibus dicitur Eccſi. xxix. Dum accipiūt oſculantur manus dantis. Iſtud eſt igitur vnū donec

E excludens virtutum vtilitates. ¶ Quarto dico ꝙ eſt vnum donec excludēs mundanas vanitates. Et iſtud eſt meta mortis: que ſcʒ eſt donec

Omnium immutatiuum.
Terrarum deſolatiuum.
Diuitum relegatiuum.
Statuum varietatiuum.

Eſt dico mors donec immutatiuum. In morte eñ mutatur, ſtatus nature ⁊ ſtatus fortune. Unde Job. xiiij. Cunctis diebus quibus nunc milito expecto donec veniat immutatio mea. Item eſt mors donec deſolatiuū Eſaie. vj. Uſqꝫ quo domine (ſupple veniet homo) et reſpondet donec deſolentur ciuitates abſqꝫ habitatore ⁊ domus ſine homine. Item mors eſt donec relegatiuū Unde de ſedechia a nabuchodonoſor relegando dicit Hiere. xxxij. Ducet euʒ in babylonem: ibiqꝫ erit donec viſitem eum. Item mors eſt donec varietatiuum. Unde in p̄s. Singulariter ſum donec tranſeam. Item eſt igitur vnum donec excludens mundanas proſperitates ſeu vanitates. ¶ Quinto dico ꝙ inuenitur vnum donec excludens magnorum nobilitates. Et iſtud eſt donec ſeu meta iudicij: vbi ſcʒ finis erit ⁊ terminus potentie tyrannorum. Et nota ꝙ iudicium eſt donec

Superborum eliminatiuum.
Meritorum remuneratiuum.
Mortuorum reſuſcitatiuum.
Perfectorum beatificatiuum.

Unum donec in quo ſuperbi eliminabūtur. Unde Eccleſiaſti. xxxv. Dominus inquit iudicabit iuſtos ⁊ faciet iudicium. Sequitur. Donec tollat plenitudinē ſuperborum ⁊ ſceptra ſuperboꝝ contribulet. Item iſtud eſt vnum donec: in quo merita remunerabuntur. Unde ibidem. Donec reddat hominibus ſm actus ſuos ⁊ ſm opera ade: ⁊ ſm preſumptionem illi⁹. Item iſtud eſt vnum donec in quo mortui reſuſcitabuntur: vnde Job. xiiij. Homo cum dormierit nō reſurget: donec atteratur celum non euigilabit. Quando celum atteret i. in iudicio quando celum et terra tranſibunt. Item iſtud eſt vnum donec in quo ſancti ſeu perfecti beatificabūtur vnde Eccſi. xxxvj. Dominus inquit faciet iudicium plebi ſue: ⁊ oblectabit iuſtos miſericordia ſua Patet ergo quomodo eſt vnum donec excludens magnorum nobilitates. ſ. tempus iudicij. ¶ Sexto dico ꝙ inuenitur vnum donec excludens gaudiorum iocūditates. Et iſtud eſt tempus inferni: quod proculdubio poteſt dici vnum donec quod habet F

Gladium conſumptiuum.
Carcerem conſtrictiuum.
Infert tedium ſubiectiuum.
Aufert gaudium refectiuum.

Dico ergo ꝙ infernus eſt vnum donec: quod gladio ſolet occidere Hieremie. ix. Mittam poſt eos gladiuʒ donec conſumantur. Item eſt vnum donec quod carcere ſolet conſtringere Mat. v. Aduerſarius ponet te in carcerem. Amen dico tibi non exibis inde donec reddas nouiſſimum quadrantem. Item eſt vnum donec quod ſubiectione ſolet deprimere. Unde de excecato ⁊ captiuo ſedechia dicitur. ij. Paralipo. xxxvj. ꝙ ductus in babylonem ſeruiuit regi ⁊ filijs ſuis poſt eum donec imperaret Cyrus rex perſarum: qui ſcʒ interpretatur hereditator. i. deus qui hereditauit in omnibus gentibus: quia ſcilicet damnati ſeruiunt regi babylonis dyabolo donec. i. q̄diu deus imperabit: hoc eſt in eternum. Item infernus eſt vnum donec: quod deſolatiōe ſolet affligere: quia ſcʒ per iſtud relegatur homo a dei preſentia ⁊ ſanctorum: ⁊ ab eorū cōſortio gaudioſo: quod ſm ſanctos maior eſt pena damnatis q̄ ſit ignis inferni. Unde. iiij. Regū. xxiiij. Iraſcebatur dominus cōtra hieruſalem ⁊ contra iudam donec projiceret eos a facie ſua. Patet igitur quomodo eſt vnum donec excludens gaudiorum iocunditates. ¶ Septimo dico: ꝙ eſt vnum donec excludens inferni penalitates. Et iſtud eſt donec ſeu tempus paradiſi qd̕ pro certo eſt vnum donec quod eſt

Dei ſpeculatiuum.
Hoſtis ſubiugatiuum.
Gaudij cumulatiuum.
Deſiderij ſatiatiuum.

Dico igitur ꝙ tempus in quo beati ſunt in patria eſt vnum donec quo deus ſpeculatur Mat. xvj. Sunt de hic ſtantibus qui non guſtabunt mortē donec videāt filium hominis in regno ſuo. i. q̄diu videbunt filium hominis: quod ſcʒ erit ſemper. Item eſt vnum donec quo hoſtis iugulatur ſeu etiam ſubiugatur p̄s. Sede a dextris meis donec ponam inimicos tuos ſcabelluʒ pedum tuorum: donec inquam. i. q̄diu: hoc eſt dictu ſemper. Item eſt vnum donec: quo gaudium exaltatur ſeu cumulatur Job. viij. De⁹ non projiciet ſimplicem: nec porriget manum malignis donec impleatur riſu os tuum: ⁊ labia tua iubilo. i. in illo donec in quo deus implebit riſu os tuum: ipſe non projicet ſimplicem nec adiuuabit malignum. Item eſt vnum donec quo deſiderium ſatiatur ſeu etiam refrigeratur. Unde Job. xiiij. Recede paululū ab eo vt quieſcat donec optata veniat ſicut mercennarij dies eius. Mercennarij dico: qui. ſ. valde gaudet quando finito labore diurno quieſcit: ⁊ quando facto ſeruitio mercedem recipit Sic ergo patet: quomodo iſta dictio donec ⁊ iſtud determinatum tempus ſignificat. Tempus glorie ſupernalis. Tempus triſticie infernalis. Tempus iudicij finalis. Tempus mortis ſeu defluentie corporalis. Tempus ſeu nequitie criminalis. Tempus gratie ſeu penitentie virtualis. Tempus xpi aduētus ſeu penitentie perſonalis. Sufficit: vide de vſqꝫ: et de Uſqꝫ quo ⁊ de quouſqꝫ ⁊c.

Ayuntamiento de Madrid

a **Dormire.** Nota ꝙ dormire pluribus modis ſu
mit in ſcriptura. Eſt eñ dormitio

Uirtuoſa.
Uitioſa.
Doloroſa.
Glorioſa.

¶ Dormitio v̓tuoſa: eſt qes
contemplationis ⁊ deuotio-
nis Mat. xxvi. Dormite iaꝫ
et requieſcite. Iteꝫ eſt dormi-
tio vitioſa que eſt ſtatus peccati. Peccator eñ dicitur
dormiens: q̄r ſicut dormiens caret vſu ſenſuum corpo-
ralium ſic peccator ſpiritualium. vnde. j. Reg. xxvj. In
uenerunt ſaul iacentem ⁊ dormientem in tentorio. Itē
eſt dormitio doloroſa: ⁊ ſic dormitio ſignat mortem.
Unde Job. vij. Ecce nunc in puluere dormiam. Itē eſt
dormitio glorioſa: ⁊ iſta ſignat quietem glorie paradi
ſi: de qua Marci. v. Non eſt mortua puella ſed dormit
Dormitio ergo quādoqꝫ ſignat in bono: quandoqꝫ in
malo. In bono enim ſignat quietem deuotiōis vel cō-
templationis. In malo v̓o ſignat quietem peccati ⁊ in
fectionis ⁊ mundane conſolationis. Dicamus ergo
primo de primo modo dormitionis. ſ. de deuotione et
contemplatione: ⁊ poſſumus dicere ꝙ iſta eſt quedaꝫ
dormitio valde appetenda. Multa enim ſunt anima
lia que cum dormiunt impinguantur: ⁊ illa dormitio
potiſſime accidit in tempore hyemis: ſicut patet de gli
ribus que per totam hyemem dormiunt ⁊ impinguā
tur: ⁊ in tempore eſtatis euigilant: ⁊ a priſtina pingue
dine macerantur. Ut dicit autor proprietatum. Sic ve
re chariſſimi illi qui bene dormiunt per deuotionem ⁊
contemplationem bene impinguantur per virtutum
et gratiaꝝ acquiſitionem. Iſtud vero maxime accidit
in hyeme. i. in tēpore tribulationis ⁊ paupertatis. Tūc
enim ſolet ſomnus deuotionis facilius accidere ⁊ pin
guedo gratiarum ⁊ meritorum amplius abūdare p̄s.
Dormiui conturbatus. Eſtas enim mundane proſpe
ritatis iſtum ſomnum impedit: ⁊ virtutum macredi-
nem ſeu pauperiem introducit. Unde de apoſtolis nō
legitur ꝙ dormirent: niſi quando erant in triſticia et
dolore. ſ. in nocte quando dominus fuit captus: tunc
enim dicitur ꝙ xp̄s inuenit eos dormientes ꝑ triſticia
Luce. xxij. Et in p̄s. Ego dormiui ⁊ ſoporatus ſum: et
exurrexi: quia dominus ſuſcepit me. De homine igit̄
qui taliter dormit poteſt intelligi verbum illud Job.
xl. Sub vmbra dormit in ſecreto thalami in locis hu
b mentib⁹. ¶ Et aduerte ꝙ qui q̄ete dormire deſiderat
a tribus cauere debet: videlicet
Animio calore. Sub vmbra inquit.
Animio clamore. Ideo debet eſſe in ſecreto.
Animio horrore ſeu fetore. Quia debꝫ eſſe in thalamo
qui ſolet eſſe viridis ⁊ purus. Sic vere chariſſimi illi
qui per deuotionem volūt dormire debent eſſe ſine ca
lore auaricie: quia ſub vmbra. Sine clamore iracundie
in ſecreto. Sine horrore immundicie: thalami. Sim⁹
igitur ſine auaricie feruore. Sub vmbra inq̄t. Umbra
enim ſignat refrigerium pietatis: loci humentes deſi-
gnant dulcedinem benignitatis. Benignitas enim ⁊
pietas ardorem refrigerant cupiditatis. Dormite iā
et requieſcite. De xp̄o legitur Mat. viij ꝙ motus ma
gnus fact⁹ eſt in mari: ita vt nauicula operiretur flu-
ctibus: ipſe vero dormiebat. Ad denotādum ꝙ ſancti
per deuotionem ⁊ contemplationē melius dormiunt
et requieſcunt: quando motus fortiorū tribulationuꝫ
inſurgunt. Exemplo infantium: qui tūc facilius dor-
miunt: quando cunabula eorum nutrices vibrant et
concutiūt p̄s. Dormiui conturbatus. Dicat ergo qui
libet deuotus illud predictū p̄s. Ego dormiui ⁊ ſomnū
cepi ⁊c. Ut per deuotionem homines dormiant ⁊ quie
ſcant Sub vmbra inquit dormit. Unde de helya dicit̄
iij. Regū. xix. ꝙ ille obdormiuit ſub vmbra iuniperi.
Draco eſt animal calidiſſimū: ⁊ ardentiſſimū ⁊ ſcien-
tiſſimum: rariſſime dormit: immo, vt in Plinium qua-
ſi continue vigilat. Ad denotandū ꝙ illi qui per auari
ciam ſunt feruentes: ⁊ qui bona mundi ſunt continue
ſitiētes: ſunt in continua vigilia: ſollicitudine ⁊ labo-
re: ⁊ ſine quietis ⁊ deuotionis dulcedine ⁊ ſapore. Un-
de dr̄ Eccl̄i. v. Saturitas diuitis nōn ſinit dormire eū.
c Simus ergo ſine auaricie feruore. ¶ Adhuc dico ꝙ ſi
volumus per deuotionem dormire: nos debemus eſſe
ſine iracundie clamore: qḋ oſtenditur cū dicitur. In ſe
creto. Sicut enim clamor ⁊ tumultus impedit dormi
tionē: ſic lites ⁊ contentiones: ira ⁊ detractiones impe
diunt deuotiones. In ſecreto enim debemus eſſe: et a
mūdanorū negocioꝝ ſtrepitu ſegregati: ſi per deuotio
nem volumus quieſcere ⁊ dormire. Ut enim dicit Aui-
cen. Aialia enim que habent palpebras: dū dormiunt
claudunt eas. Et ideo piſces nō dormiunt eo ꝙ palpe
bras nullas habent. Sic reuera chariſſimi ſi dormire
volumus per deuotionem: neceſſe eſt ꝙ oculos cordis
claudamus per ſenſuū reſecationē: ⁊ ꝙ a mundi nego
cijs ⁊ tumultibus nos abſtraham⁹ per pacis ⁊ cōcor-
die vnionē. Iuxta illud p̄s. In pace in idipſuꝫ dormiā
⁊ requieſcā. Nā ꝓ certo chariſſimi illi q̄ carēt talibus
papebris ⁊ clauſuris: ⁊ qui ad exercenda negocia exte-
riora: mūdi ſolatia ⁊ litigia: oculos cordis habēt aper-
tos: nunq̄ poſſunt per deuotionē pauſare: nec per cō-
templationē quieſcere vel dormire. In ſecreto ergo ex-
tra turbas: vnde Judith. viij. In ſuperioribus domus
ſue fecit cubiculum ſecretuꝫ ſibi. Superior enim pars
eſt paradiſus in quo procerto debemus cubiculum no
ſtrum facere per cōtemplationem: qḋ debet eſſe ſecre-
tius per exteriorū negociorum reſecationem. Simus
ergo ſine iracūdie ſeu diſcordie clamore. Deniqꝫ ſi volu
mus dormire ſpūaliter: nos debemus eſſe ſine luxurie
fetore. In loco enim florido: viridi: mundo: ⁊ gratioſo
meli⁹ dormitur. Horror enim ⁊ fetor loci impedit dor-
mitionem. Sic vere chariſſimi ſi per deuotionem dor
mire volumus: neceſſe eſt vt floridā caſtitatis mundi
ciam habeamus: ⁊ ꝙ horrore ⁊ fetore luxurie caream⁹
qḋ oſtenditur cū dicit̄ Calami. Calami enim ⁊ iunci in
cameris ſperguntur vt mūdiores ⁊ gratiores habeant̄:
⁊ vt ibi ſopidius dormiatur: vt cuilibet viro mundo et
puro dicat̄ illud Ezechie. xxvj. Stacten ⁊ calamus in
negociatiōe tua. Stactē eñ eſt pura myrrha ⁊ proba
tiſſima: que eſt ſpecies valde amara: per quā penitētia
denotatur: q̄r vere tunc mūdicia optime ſeruat̄ quādo
amaritudo penitētie comitat̄. Apes eñ valde diligūt
locum mundū habitare ⁊ ibi dormire ⁊ cubare. Uerū-
tamen cū mundicia quā habent interius ſemper vo-
lunt habere amaritudinē exterius: quia vt dicit Pli.
Orificium aluearis ſui ſolent ſuccis amaris linire: ne
ſubintrent aialia venenoſa. Et ſic vere chariſſimi. Si
mūdiciam caſtitatis ⁊ puritatis ⁊ charitatis volum⁹
interi⁹ ſeruare: ⁊ in ipſa quieſcere ⁊ dormire neceſſe eſt
ſuccis amaris. i. amaritudine penitentie exteri⁹ nos
linire: ne forte animalia venenoſa. i. vitia valeāt nos
per immūdiciam maculare Dicat igit̄ ille qui taliter
vult dormire illud Prouerb. vij. Myrrha aloe ⁊ cyna
momo aſperſi cubile meum. De quo poteſt intelligi il
lud Eſaie. l. In doloribus dormietis. In doloribus eñ
penitentie ⁊ contritionis debemus per deuotionē dor
mire. Sic bene dico. ꝙ ſi per deuotionem ſeu cōtempla
tionem dormire volum⁹: neceſſe eſt ꝙ immūdicia: diſ-
cordia: ⁊ auaricia caream⁹. Iſta eſt igitur dormitio vir
tuoſa ⁊ appetenda. ¶ Secūdo principaliter dico: ꝙ eſt d
quedam dormitio deteſtāda. Et iſta eſt dormitio pec
cati. Peccator enim ⁊ dormiens equiparant̄. Ut enim
dicit Ariſtoteles. Somnus eſt quedā mortis imago.
Sicut enim dormiēs ⁊ mortuus carent actu oīm ſen-
ſuum corporalium: ſic peccator ſpiritualium.
Iſte non audit: per obedientiā ⁊ ſubiectionem.
Non loquitur: per diuinā laudem ⁊ confeſſionem.
Non ſentit: per clementiam ⁊ cōpaſſionem.
Non ſe mouet: per bonam ⁊ vtilem operationem.
Et ideo bene dico: ꝙ talis dormitio. i. quies ⁊ delecta-
tio peccati eſt vituperabilis ⁊ deteſtāda Ideo nos mo
net ſapiens Prouer. vj. dicēs. Uſqꝫ quo piger dormis.
Et Ephe. v. dicitur. Surge qui dormis exurge a mor-
tuis ⁊ illuminabit te xp̄s. Peccatū eñ ſimile eſt vene-
no aſpidis

Ayuntamiento de Madrid

noaſpidis qđ patientē3 facit dormire: ⁊ duʒ dormit ip-
ſum interficit ⁊ occidit. Sic vere chariſſimi peccatū cuʒ
hominem inuenenauerit: ipſum in vanis delectationi
bus ⁊ affectionibus dormire ⁊ quieſcere facit. Verūta
men dum in peccatis ſuis dormit ⁊ delectatur: ſepe fit
ꝙ morte temporali preuenitur: ⁊ tandē ꝙ morte perpe
tua punitur. Iſti figurant Judicū .iiij. vbi dicit. ꝙ Si-
ʒara potatꝰ lacte obdormiuit: ⁊ tunc venit Jahel: que
in fixo clauo in timporibus dormientis ſoporem mor
ti ſocians defecit ⁊ mortuus eſt. Sic reuera chariſſimi
cum Siʒara: id eſt peccator: lacte ⁊ dulcedine delecta
tionis oblectatus obdormit ⁊ quieſcit in peccato. ſu-
bito dum nō aduertit venit Jahel id eſt diabolus: qui
claua ⁊ clauo mortis temporalis eum infigit: ⁊ ipſum
temporaliter ⁊ eternaliter occidit: ita ꝙ de tali dormi-
tione poteſt dici illud ps Qui dormit non adijciet vt
E reſurgat. Iſta eſt igit dormitio vitupabilis. ¶ Et poſ-
ſumus notare generaliter ꝙ quatuor ſunt que faciūt
hominem in peccato dormire

Primum eſt adulatoris deceptio.
Secundum eſt carnalitatis infectio.
Tertium eſt cupiditatis affectio.
Quartum eſt tepiditatis ſeu negligentie compactio.

Quidam igitur obdormiunt per deceptorum verboſi-
tatem. Et iſti ſunt principes vanigloriꝫ ⁊ ſuperbi qui
libenter audiunt adulatores ipſos cōmēdantes: ⁊ ſua
facta iuſtificantes: in quorū verbis delectantur: ita ꝙ
in verbis dormiūt .i. in peccato ⁊ moriuntur. Iſti ſunt
ſimiles crocodilo qđ eſt maximuʒ animal ⁊ crudele q̄
quando quieſcit iuxta fluuiū: venit ad eum trochilos
auis parua: que in ytalia dicitur rex auiū: qui ante ip
ſum volitans intrat in os eius: ⁊ primo leniter euʒ vn-
guibus ſcalpit: ita ꝙ belua pre delectatione obdormit
⁊ ita trochilos qui pennas habet ſcindētes: in ipſius
ventrē intrat: ⁊ ipſuʒ perforat atq; necat: vt dicit Pli.
Sic vere chariſſimi ante magnos crocodilos .i. an p̄n
cipes ⁊ tyrānos: volitāt ⁊ diſcurrūt adulatores: q̄ reges
auium poſſunt dici: eo ꝙ tales pre alijs generibus ho
minum regnāt hodie ⁊ proſperant in mūdo. Ideo di-
cit quidā verſificator. Si q̄s honorari deſiderat atq; di
tari. Diſcat adulari: q2 tales ſunt modo chari. Iſti igi
tur chariſſimi ſcalpūt ⁊ liniūt eos ſuis blādis ſermo-
nibus: adulationibꝰ atq; verbis: ⁊ ſic aliquando in pec
catis obdormiūt: ꝙ finaliter ꝑ eos depauperant ⁊ tē-
poraliter pereūt ⁊ ſuccūbūt. Adulatores eñ nō q̄runt
niſi verba placētia dicere: niſi homines ſopire ⁊ decipe
re: facta mala eoꝝ iuſtificare: ip̄os a bonis t̄palibꝰ de-
pauperare: ⁊ lucrū ⁊ comodū reportare: ⁊ in ſuis iniq̄ta
tibus enutriri. De tali ergo dormitiōe .i. de ſuperborū
delectatione pōt intelligi illud Eſaie .xiiij. Oēs reges
dormierūt vnuſquiſq; in gloria ſua. Itē iſti adulatores
ſunt ſimiles ſyrenis q̄ dulcedine ſui cātus nautas fa-
ciūt obdormire: vt tandē poſſint carnes dormientiū de
uorare. Totus eñ finis ⁊ intētio iſtorū eſt: vt ꝑ cātus ⁊
dulcia verba hoīes ſopiāt: vt carnes eoꝝ .i. tēporalem
ſubſtantiā ipſoꝝ deuorēt ⁊ cōſumāt. Mercuriꝰ eñ (ſi
cut dr in fabulis poetaꝝ) cū virga ſomnifera: cū dulci
cantu fiſtule: fecit argū dormire: q̄ centū habebat ocu
los: vt vnā vaccā quā cuſtodiebat ſibi poſſet ſubripe-
re ⁊ furari. Sic vere accidit ꝙ adulatores cū fiſtula ſuo
rum dulciū ⁊ fallaciū verboꝝ argū .i. principes ⁊ p̄la
tos: quātūcunq; diſcretos ⁊ oculatos faciūt obdormi
re: ⁊ hoc ſolū vt vaccā quā habēt in cuſtodia .i. officiū
vel bñficiū: vel aliud tēporale lucrū poſſint ſubripere
⁊ habere: vñ de talibꝰ dr in ps. Sicut vulnerati dormiē
tes in ſepulcris: quoꝝ nō eſt memor amplius: ⁊ ipſi de
manu tua repulſi ſunt. Iſtud tñ nō debet eſſe: q2 ꝓcer
to cuſtodes gregū nunq̄ dormire ſed ſemꝑ vigilare le
gunt. Vñ in ps dr. Ecce nō dormitabit neq; dormiet q̄
cuſtodit iſrael. Iſti ergo obdormiūt ꝓpter deceptoriaʒ
verboſitatē. ¶ Sunt aliq̄ q̄ dormiūt ꝓpter infectoriaʒ
F carnalitatē. Iſti ſunt luxurioſi q̄ recte vident ſimiles
elephanti: qui in deſerto audito cantu puellaꝝ vadit
ad eas ad delambendū mamillas eaꝝ: ergo obdormit
⁊ ab eiſdē occidit ⁊ ſanguis pro tingenda purpura re
cipitur ab eiſdē: vt dicit Pliniꝰ. Sic procerto chariſſi-
mi luxurioſi in deſerto huius mūdi cantibus: luſibus
⁊ fallacijs puellarū ⁊ mulierū decipiunt: delectantur ⁊
attrahūtur: qui tūc in earū amore obdormiūt ⁊ indu-
rant: intantū ꝙ dei ⁊ honoris ⁊ fame proprie obliuiſcū
tur: ⁊ ſic ꝑ iſtas mulieres ſpūaliter occidunt: ⁊ ꝑ fur-
ta ⁊ rapinas: ſanguine .i. tēporali ſubſtātia vacuātur.
Ad hoc enim tēdit fallacia mulieris Primo attrahe-
re ⁊ decipere: ⁊ tandē conſopire: ⁊ in amore ſuo inuolue
re ⁊ finaliter ſpoliare atq; rapere. Iſtud proprie figura
tum eſt in Dalila Judi. xvj. que primo fecit Sanſon
ſuper genua ſua dormire: ipſumq; dormientē totūdit
⁊ cū ab eo receſſiſſet fortitudo: ipſumq; deſeruit ⁊ fuga
uit. Sic vere mala mulier ſtatim ꝙ videt hominem ſu
per eius genua dormientē .i. in amorē ipſius intendē-
tem: nō vacat niſi ad rapiendū tondendū ⁊ furandū.
Cū vero receſſerit fortitudo ab homine .i. ſtatus et di
uitie ⁊ proſperitas tēporalis: ipſum pro certo dimitte-
re ⁊ vilipēdere cōſueuit Juxta illud Eccli. xiij. Si ha-
bueris cōuiuet tecū: ſi nihil habueris derelinquet te.
Cōmuniter talibus qui ſic in corporis delicijs obdor-
miūt loquit ſcriptura Amos. vj. Ve qui dormitis in
lectis eburneis: ⁊ laſciuitis in ſtratis veſtris. Iſti igit
obdormiūt ⁊ ſopiunt in infectiua carnalitate. ¶ De-
niq; ſunt qui ſopiunt ⁊ dormiūt per affectiuā cupidi- G
ditatem. Cupiditas eñ q̄q̄ multū ſollicitet ⁊ affligat
in ipſa tñ delectant auari: ⁊ ibi obdormiūt ⁊ induran-
tur ita ꝙ q̄diu vixerint actibus talibus occupantur.
Bona eñ mūdi ſimilia ſunt ſemini papaueris quod
facit hominē dormire. Habet enim virtutē ſomnife-
ram. Quia vere ſemē bonorū tēporaliū facit homineʒ
per auariciā obdormire: intātū ꝙ ex quo iſto vitio im-
butus fuerit nō querit amplius reſilire. Diabolus eñ
eſt ſicut vitulus marinus qui habet duas pēnulas cū
quibus ſe regit in mari in natādo: quorū dextera ſi ca
piti alicuius fuerit ſuppoſita ſtatim in ſomno vehe-
mentiſſimo ſopietur vt dicit Pli. Sic vere chariſſimi
diabolus in mari huius mūdi vtit duabus pennulis:
quarū dextera eſt proſperitas: ſiniſtra eſt aduerſitas.
Illi igitur qui iſtam dexterā habuerint: ⁊ qui in ꝓſpe-
ritate bonorum temporalium fuerint: faciliter in pec
cato auaricie obdormiūt ⁊ ſuccūbunt. Sicut enim ille
qui dormit non cogitat de futuris: ſed per longū cor-
poris ſuper terrā ſe extendit. Sic vere auari nec de futu
ris bonis paradiſi: nec de tormētis inferni cogitāt: ſʒ
ex toto corde ⁊ etiā corpore in terra .i. in temporalibus
ſe occupant ⁊ delectant ps. Dormierūt ſomnū ſuum ⁊
nihil inuenerunt omes viri diuitarū ſuarum in ma-
nibus ſuis. Diuitie enim nihil dicunt: eo ꝙ nullā ſoli
ditatem habere noſcuntur. Diuitie ergo quas in ſuis
manibus inueniūt nihil ſunt: ⁊ qui eas amant tanq̄
aqua decurrens ad nihilū deueniūt Amos. vj. Qui le
tamini ī nihili. ⁊ iſtud chariſſimi nō dʒ eē: q2 vere q̄uis
delitijs affluamꝰ q̄uis delicijs abūdemꝰ: ⁊ q̄uis ī his
delectemur ⁊ dormiamꝰ: ad terrā tñ .i. ad terrena nūq̄
debemus nos ꝑ immoderatū affectū deprimere: nec
ibidem per auariciam inclinare. Apes enim quādo ex
tra aluearе dormiūt dicuntur dormire verſa facie ver-
ſus celum. Apes etiā ſemper ſolent dormire erecto ca-
pite. Elephas etiā quādo dormit nunq̄ ad terrā peni-
tus ſe proſternit: immo ſtans ſuper duos pedes ſemi
erectus: ſuper aliquam arborem ſe inflectit: quibꝰ qui
dem exēplis inſtruimur ⁊ docemur: ꝙ ſi in mundi pro
ſperitate aliquotiens dormire contingat: nunq̄ ex to
to affectu debemus ad terram .i. ad amorem terreno-
rum nos proſternere: ſed ſemper caput cordis noſtri ⁊
faciem mentis noſtre ad deum erigere ⁊ leuare: et ad
deum ⁊ ad bona eterna ſemper principaliter habere di
centes illud Cantico. v. Ego dormio ⁊ cor meum vigi
lat Iſtud potiſſime debet eſſe in prelatis ⁊ paſtoribus
Iſti per negligentiam nunq̄ deberent dormire: ſʒ ſem-

Ayuntamiento de Madrid

per per diligentiam vigilare. Inter grues enim ⁊ apes
ille que excubias cuſtodiũt nunꝙ dormiũt: immo ſem
per vigilare dicuntur dũ ſunt in officio predicto: ſic et
iſti debẽt eſſe ſimiles leoni q.ſ. dormit oculis apertis:
ſic ⁊c. Unde Nume. xxiiij. Accubans dormiuit vt leo ⁊
quaſi leena. Bene ergo cõſulit Apoſtolus. j. Theſſal.
v. dicens. Non dormiamus ſicut ceteri: ſed vigilemus
⁊ ſobrij ſimus. Et pro certo non ſic auari: q: procerto
H ipſi dormiũt per affectiuã cupiditatẽ. ¶ Adhuc ſunt
mali qui dormiũt per neglectiuã cupiditatẽ. Negligẽ
tia eñ cõparatur dormitioni: q:.ſ. ſicut dormiẽs nihil
operatur: ſic negligẽs in nullis bonis actibus occupa
tur. Iſti eñ videntur pati litargiam que occidit homi
nem dormiendo: ſic ⁊ pigricia. Uñ Prouerb. vj. Uſq:
quo piger dormis: paululũ dormies: paululũ dormita
bis: paululum conſeres manus tuas vt dormias: ⁊ ve
niet tibi quaſi viator egeſtas ⁊ paupertas quaſi vir ar
mat⁹. Patet ergo ꝙ inuenitur quadruplex mala dor-
mitio: ſcʒ

Negligentium atq: pigrorum.
Cupientium ⁊ auarorum.
Incontinentium ⁊ immundorum.
Adulatores audientium et deceptorum.

Iſta ergo dormitio vituperabilis eſt que eſt deteſtãda
Iſta eſt enim multipliciter mala dormitio: ex qua pro
certo ſequitur damnũ ⁊ damnatio. Raro eñ legit̃ ex
dormitione bonum veniſſe. Sepe autem inuenitur ex
dormitione malum contigiſſe. Lege obſecro ſcripture
paſſus ⁊ vide vbi vnꝙ niſi rariſſime dormitio profuit
quinimmo magis ſibi vel alijs obfuerit ⁊ nocuerit.
De xpo enim legitur Mat. viij. ꝙ ipſo dormiente na-
uis periclitabatur. De Jona etiã legitur ꝙ ipo dormiẽ
te nauigiũ cũ nauigantibus ſubmergebatur: quouſ-
q: ipſe in mare proijciebatur Jone. j. De yſboſeth etiam
rege iſrael etiã legit̃ ꝙ dum dormiret latrones camerã
eius intrabant a quibus trucidabatur: ⁊ regnum ei⁹
ad exterorum potentiã ⁊ dominium vertebat̃: ſicut di
citur. ij. Reg. iiij. Xps enim legiſlator ſignat prelatos
Jonas propheta ſignat predicatores ⁊ clericos. yſbo-
ſeth rex ſignat mũdi ſeculares principes: iudices ⁊ ma
giſtros: q: vere ſi tales per negligentiã dormiũt: ⁊ per
malas cõplacentias ſomno vitiorũ ſuccumbunt ꝓcer
to tunc nauicule. i. eccleſie vel patrie eius ſubdite ⁊ co
rum regimini cõmendate diſſoluuntur ⁊ fluctuãt: et
ipſi ſubditi naufragãtur ⁊ pereũt. Et procerto de mul
tis neceſſe ẽ ꝙ finaliter de nauicula eccleſie vel patrie
eijciantur ⁊ deponãtur: ⁊ de multis etiã accidit ꝙ ma
le occidũtur ⁊ moriuntur: ⁊ eorũ regna ⁊ regimina ad
exteros deuoluuntur. De alijs vero neceſſe eſt ꝙ ſal-
tem a ſubditis excitentur ⁊ ſtimulent̃: ⁊ vt vigilẽt mo-
leſtentur: ſicut etiam de xpo dormiẽte legimus: ꝙ apo
ſtoli excitauerunt cum dicẽtes. Domine ſalua nos pe-
rimus: vbi ſupra Mat. viij. De ipo etiã legitur ibidẽ
ꝙ excitatus a dormitione imperauit ventis ⁊ mari et
facta eſt tranquillitas magna. Quia reuera ſepe fit ꝙ
prelatus negligens a ſubditis excitatus: impulſus et
ſtimulatus: ad curam paſtoralem euigilat: ⁊ debite re
gendo cuncta pacificat ⁊ tranquillat̃. Unde illud pre-
fatum. Ego dormiui ⁊ ſoporatus ſum: ⁊ exurrexi. quia
domin⁹ ſuſcepit me. Debet enim rector cõmunitatis
vt dictum eſt: eſſe non negligens: ſed diligens: nõ dor-
miens immo ſurgẽs: ita ꝙ iſte pre ſollicitudine debet
dicere illud Job. vij. Si dormiero dicã quãdo conſur-
gam: ⁊ rurſus expectabo veſperã: ⁊ implebor doloribꝰ
vſq: ad tenebras. Et breuiter ꝯtra malam dormitionẽ
poſſum dicere ꝙ Sanſon dormiens fuit depilatus Ju
dicũ. xvj. yſboſeth dormiens regno priuatus. ij. Regũ
iiij. Jonas dormiẽs fuit naufragat⁹ Jone. ij. Thobias
dormiens fuit excecatus Thobie. ij. Sizara dormiens
fuit trucidatus Judicũ. iiij. Holofernes dormiẽs fuit
detruncatus Judith. xiij. Saul dormiens aqua ⁊ lan-
cea fuit ſpoliatus. j. Reg. xxvj. Xps dormiens fuit exci-
tatus Mat. viij. Marci. iiij. Seruus dormiens incre-
patur: vt poteſt elici ex litera Marci. xiij. Cetus virgi
num dormiẽs fuit a nuptijs relegatus Mat. xxv. Pa
terfamilias dormiens fuit zizania locupletat⁹ Mat.
xiij. Quia pro certo chariſſimi illi qui per negligentiã
dormiũt: more Sanſonis capillis virtutũ ſpoliantur
more yſboſeth vita ⁊ regno gratie priuantur. more Jo
ne in mare. i. in amaritudinem tribulationũ proijciũ
tur. more Thobie a lumine vere ſapientie per ſtercora
bonorum terrenorum excecantur. more Sizare clauo
deſperationis infiguntur. more Holofernis capite re
cte intentionis priuãtur. more Saulis aqua deuotio-
nis ⁊ lancea orationis ſpoliantur. more xpi excitãtur
⁊ moleſtijs ſtimulant̃. more ſerui negligentis ⁊ non vi
gilantis a domino veniente ad iudicium vel in morte
increpantur ⁊ arguunt̃. more fatuarũ virginum a nu
ptijs celeſtis patrie finaliter excluduntur. Et more
patriſfamilias zizania malorũ cogitatuum ⁊ effectuũ
in agro ſue conſcientie per diabolũ ſeminata fructib⁹
malorum operum cumulantur. Non debemus ergo
malo modo dormire: ſed a ſomno negligentie ⁊ penitẽ
tie ſurgere: ⁊ in bonis operibus vigilare. Juxta cõſiliũ
ſapientis Prouerb. vj. vbi dicit ſic. Ne dederis ſomnũ
oculis tuis: ne dormitent palpebre tue. Erue te quaſi
damula de manu: ⁊ quaſi auis de inſidijs aucupis.
Patet ergo quomodo eſt vna dormitio vituperabilis
⁊ vitioſa que eſt deteſtanda: qđ eſt ſcđm principale.
¶ Tertio dico ꝙ eſt quedã dormitio ineuitabilis ⁊ do I
loroſa: que eſt expectanda. Et iſta eſt dormitio mortis
Nomine enim dormitionis mors etiam literaliter de
ſignatur. De qua. iij. Regum. ij. Dormiuit dauid cum
patribus ſuis. Et iſta dormitio procerto eſt iuſtis ſua
uis ⁊ pacifica: eſt malis infelix ⁊ terrifica: eſt cunctis
fatalis ⁊ faſtidica: eſt dico iuſtis amoroſa: q: per hanc
deducuntur ad celi gloriã ps. In pace in idipſum dor-
miam ⁊ requieſcam. Eſt etiam malis terribilis ⁊ dolo
roſa: quia per hanc deducuntur ad inferni miſeriam.
Hierem. lj. Dormiant ſomnum ſempiternum: et non
conſurgent dicit dominus: ⁊ deducã eos quaſi agnos
ad victimam. De iſta etiam dicitur Job. xxvij. Diues
cum dormierit nihil ſecũ auferet. Et de damnatis dor
mientibus in inferno dicitur Ezechie. xxxij. Deſcende-
runt ⁊ dormierunt incircũciſi cum interfectis gladio.
Sequitur. Quorum ſepulchra ſunt in nouiſſimis locis.
Eſt etiã omnib⁹ miſerabilis ⁊ timoroſa: quia per hãc
deducuntur ad priſtinam materiam Job. xxj. Moriũ
tur in amaritudine anime ſue abſq: vllis opibus: et ta
men ſimul in puluere dormient ⁊ vermes operiẽt eos.
Iſta eſt ergo dormitio ineuitabilis que eſt expectãda. K
¶ Quarto dico ꝙ eſt quedã dormitio ſumme laudabi
lis ⁊ glorioſa que eſt affectanda. Et iſta eſt quies ⁊ dor
mitio glorie paradiſi. Sicut enim video ꝙ in dormiẽ-
do infirmitates terminantur: vires corporis reparan
tur: viſiones inſpirantur ⁊ ſomniantur omnes poten
tie ſenſitiue fortificantur: ⁊ membra omnia delectant̃.
Sic vere dicam ꝙ illi qui dormiũt per quietem glorie
paradiſi cunctis infirmitatibus ⁊ languoribus ſunt
abſoluti. Perpetuis ſanitatib⁹ ſunt reſtituti. Uirib⁹
⁊ virtutibus ſunt inſtituti. Claris viſionib⁹ ⁊ ſpecula
tionibus ſunt illuminati et imbuti: et cunctis delecta
tionibus delibuti Job. xxxiij. Quando irruit ſopor
ſuper homines ⁊ dormiunt in lectulo: tunc aperit au-
res virorum: ⁊ erudiens eos inſtruit diſciplina. Et me
rito quia pro certo iſti

Dormiunt quieti ſine laboribus.
Dormiunt ſecuri ſine terroribus.
Dormiunt concordes ſine rancoribus.
Dormiunt illuſtres magnis honoribus.

Dormiũt dico quieti cũctis labori⁹ abdicatis Eccli.
xxxj. Dormiẽdo nõ laborabis. Et Oſee. ij. Arcũ ⁊ gla-
diũ ⁊ bellũ cõterã de terra: ⁊ dormire eos faciam fidu
cialiter. Item dormiunt ſecuri terroribus amputa-
tis Ezech.

tis .Ezech.xxxiiij. Saluabo gregem ⁊ non erit vltra i
rapinam. Sequitur. Ceſſare faciaꝫ beſtias peſſimas
de terra: ⁊ ſecuri dormient in ſaltibus. Et Job xi. De
foſſus ſecurus dormies: requieſces ⁊ non erit qui te
exterreat. Item dormiunt concordes cunctis rancori
ribus.ſ.reſecatis. Job.xxxviij. Concentum celi quis
dormire faciat? Concentus enim celi .i. cōcordia eſt ſan
ctorum. Item dormiunt illuſtres cunctis honoribus
vendicatis. Job.iij. Nunc enim dormiens ſilerem: et
ſomno meo requieſcerem cum regibus ⁊ principibus
terre.i.cum angelis ⁊ ſanctis. Patet igitur ꝙ eſt qua
druplex dormitio: vicꝫ Glorioſa: que fit in ethera. Do
loroſa: que ſopit corpora. Uitioſa q̄ fouet ſcelera. Uir
tuoſa que facit opera. Et hoc de dormitiōe ſufficit ⁊c.
Uide de quiete: requie ⁊ ſomno ⁊c.

Dorſum.

A Cum dorſum ſit illa pars corporis: que retro eſt ⁊ que non videtur: illa
pars que in fuga oſtenditur, ⁊ obijcitur ac ſi de ea mi
nus curetur que ſemper ſecuꝫ portatur atqꝫ trahitur
illa pars que tanꝗ fortior oneribus ſupponitur aut
verberibus exponitur: illa pars vbi inhoneſtum mē
brum latitat: ⁊ que magis tegitur vel operitur. Po
tero dicere ꝙ dorſum quandoqꝫ ſignat.

Deſpectum et diſplicentiam.
Quandoqꝫ fugam ⁊ deſiſtentiam.
Quandoqꝫ fortitudinem ⁊ patientiam.

Igitur notabo ꝙ in ſcriptura inuenitur dorſum. Dei
qd ſignat ipſius diſplicentiam ⁊ indignationem. Iu
ſti qd ſignat ipſius patientiam ⁊ tolerationeꝫ. Impij
qd ſignat ipſius negligentiam ⁊ obliuionem. Eſt igi
tur dorſum diuine indignationis. Indignatio enim:
reprobatio: condemnatio: contemptus ⁊ punitio: dei
dorſum eius dicitur pro eo: ꝙ ad illos de quibus non
curat immo quos odit ⁊ ad penas reſeruat: iſtud dor
ſum.ſ.indignationem ſuam ⁊ obliuionem vertit ⁊ eos
indignos facie ſue gratie denotat ⁊ oſtēdit. ps. Quo
niam pones eos dorſum in reliquijs tuis. q.d. paruꝫ
de eis curabis ſicut parū curatur de reliquijs. Et iſti
ſunt potiſſime illi qui nunc ꝓſperitate gaudent: ⁊ ini
quitate non carent. Crucifixus etiaꝫ in eccleſia ⁊ ima
gines ſanctorum faciem habent ad occidentem: dor
ſum vero verſus orientem: ad denotandum ꝙ dorſum
diuine indignationis ad orientales.i. ad illos qui cla
ritate proſperitatis rutilant vertitur: facies vero ſue
gratie occidentales: ideſt frigidos ⁊ pauperes ample
xatur. De quo dicit ipſe domin⁹. Hier. xviij. Dorſuꝫ
⁊ non faciem oſtendam eis in die perditionis eoꝝ. De
dorſo vero xpi qd ſignat ipſius humanitatem: q̄ ſcili
cet eſt eius pars poſterior ⁊ idignior poteſt dici illud.
ps. Pēne columbe deargentate: ⁊ poſteriora dorſi ei⁹
in pallore auri. Et etiam de corpore xpi myſtico.i. de
eccleſia poteſt dici: quia ſcꝫ penne eius: ideſt prelati et
doctores deargentati per eloquentiam: poſteriora vo
dorſi ideſt ſubditi aurei eſſe debent per ſanctimoniaꝫ.
Et de talibus dorſis nihil ad preſens. Eſt ergo dorſuꝫ
B diuine indignationis. ¶ Secūdo dico: ꝙ ē dorſum ꝑ
fecte ſuſtentationis. Et iſtud ſcꝫ eſt dorſum ſpiritale
iuſtorum.i.ipſorum patientia que parata eſt aduerſa
tolerare: ſeu eorum ſenſus atqꝫ prudentia que parata
eſt nociua fugere. Dorſum enim habent.i. fortitudi
nem patientie: quam ſupponunt cunctis oneribus:
ſimiles illis cācris orientalibus: de quibus dicit So
linus: ꝙ dorſa habent oſſea: quia ſcilicet illorum pa
tientia debet eſſe fortis ad omnia tolerānduꝫ. Iuxta
illud. ps. Supra dorſum meum fabricauerunt pecca
tores. Et Amos.viij. dicitur. Inducam ſuper omne
dorſum ſaccum: ⁊ ſuper omne caput caluicium. Dor
ſum etiam habent iuſti: ideſt cautelam fuge quā oſtē
dunt cunctis criminibus ⁊ cunctis malis occaſioni
bus. Eſt enim vnum monſtrum marinum quod dici
tur ludolocra ſm libꝝ de natura rerum: quod ſcilicet
duas alas hꝫ in facie: ⁊ duas in dorſo: q2 natat ⁊ volat
facies ſignat preſentiam ⁊ audaciam ad vlterius ⁊ al
terius procedendum. Dorſum vero ſignat fugā ⁊ pru
dentiam ad (ſi neceſſe eſt) retrocedendum. Ale vero ſi
gnant agilitatem ad vtrūqꝫ cum neceſſe eſt faciendū
Igitur iuſti exemplo ludolocre nō ſolum in facie: im
mo etiam in dorſo alas habere dicuntur: quia ſcꝫ non
ſolum debent velociter ⁊ audacter ad vtilia procedere
immo eadem facilitate ⁊ agilitate debent a nociuis ſu
gere ⁊ retrocedere ⁊ dorſum oſtēdere: ⁊ ibi alas ſue pru
dentie extendere: q2 ſcꝫ non tam eſt prudentia in auda
cter aggrediendo: ſicut in prudenter ⁊ celeriter (cuꝫ ne
ceſſe eſt) fugiendo. Quod bene figuratur Ezechie.ix.
in fine. vbi ipſe vidit virum indutum lineis qui habe
bat atramentarium ſcriptoris in dorſo eius. Atramē
tarium enim ſcriptoris prudentiam ſignat que princi
paliter acquiritur ex ſcripturis: ⁊ que in dorſo appen
ditur pro eo ꝙ inueuitur in fugiendis nociuis. Iſtud
eſt ergo dorſum iuſti ſcꝫ cautela mali culpe fugitiua: ⁊
patientia mali pene toleratiua. Dorſum ergo patien
tie iuſtorum oneratur tribulationibus in preſenti ps.
Impoſuiſti tribulationes in dorſo noſtro. Ab ipſis ta C
men liberabitur in futuro ps. Diuertit ab oneribus
dorſum eius. Patet igitur: ꝙ eſt vnum dorſum perfe
cte ſuſtentationis ſeu conſtantis tolerationis. ¶ Ter
tio dico ꝙ eſt vnum dorſum peruerſe obſtinatiōis ſeu
etiam obliuionis: negligentie: iniurie ⁊ ignorātie quo
mali proijciunt deum ⁊ etiam verba ſua. Figurati in
illis qui dorſum habebant verſum contra templū. Ui
de eam bene dilatatam ſupra de abhominatione. Ideo
de verbo ſapiente dicitur Eccli. xxi. Audiet luxurio
ſus ⁊ diſplicebit ei: et poſt dorſum ſuum proijciet illud
Compara malos ſi vis illi qui vult habere vmbrā an
te faciem ſuam: quia talis neceſſe eſt ꝙ dorſum ſuum
vertat ad ſolem. Ad denotandum ꝙ illi qui in vmbra
mundane vite ⁊ glorie delectantur: quiqꝫ eam habent
pre oculis ⁊ in ea gloriantur: ſolem iuſticie xpm retro
ſe ponunt: ⁊ dorſum ſue obliuionis ⁊ obſtinationis cō
tra eū obijciunt atqꝫ vertunt. ij. Paralipo. xxix. Auer
terunt faciem ſuam a tabernaculo dei ſui ⁊ prebuerūt A
dorſa. Patet ergo aliquid de dorſo Impij. Iuſti. ⁊ dei.
Uide infra de tergum.

Draco.

Cum draco ſit rex ſerpentuꝫ: ⁊ animal re gium reputetur: venenoſum tamen ma
ximum ⁊ potentiſſimum: quod ſolo attractu aues ſur
ſum volantes abſorbet ⁊ deglutit: cauda ſua elephan
tem ligat ⁊ interficit: poſſum dicere: ꝙ per draconem
intelligitur diabolus vel quilibet magnus ⁊ crudelis
tyrannus vel peccator malicioſus ⁊ auarus. Dyabo
lus eſt enim rex ſerpentum cum ⁊ ipſe ſit rex ſuper om
nes filios ſuperbie Job.xl. Aues: id eſt viros ſpiritua
les deuorat cauda ſue malicie: etiam elephātes: id eſt
magnos viros ligat ⁊ caſuꝫ eorum procurat: aeremqꝫ
humane voluntatis flatu ſue tentationis inflāmat.

Dyabolus enim eſt draco
Ad nocendum preparatus.
Ad reſiſtendum angelis ordinatus.
Ad deuorandum animas dilatatus.
A xpo mirabiliter ſubiugatus.
Ad infernum perenniter condemnatus.

¶ Iſte eſt enim contra homines fallax inſidiator.
Pſalmus. Draco iſte quem formaſti ad illudendum
ei ⁊c. Item iſte eſt contra angelos proteruus rebella
tor. Apocalipſis. xij. Michael et angeli eius prelia
bantur cum dracone: et draco pugnabat: et angeli
eius. Item iſte eſt ad animas degluciendum rapa
ciſſimus deuorator. Unde ſibi dicitur Ezechie. xxxij.
Leoni gentiū aſſimilatus es: et draconi qui eſt in ma
ri. Item de iſto fuit chriſtus admirabilis triumpha
tor: qui ſcilicet ipſum vicit in cruce. Pſalmus. Super
aſpidem et baſiliſcum ambulabis et conculcabis leo
nem ⁊ draconē. Itē iſte eſt ⁊ erit inferni ꝑpetu⁹ hitator
Unde de inferno dicitur. Eſaie. xxxiiij. Quod erit cubi

Ayuntamiento de Madrid

le draconum ⁊ paſcua ſtrutionum. Quicunq; etiam peccator draco dicitur: ⁊ quilibet malus draconis nomine deſignat̄. Unde notabis ꝙ draco pōt dici q̄libet.
Superbus ⁊ preſumptuoſus.
Auarus ⁊ ambitioſus.
Iracundus ⁊ litigioſus.
Proditor ⁊ malicoſus.
Guloſus ⁊ delicioſus.

B ¶ Dico ergo ꝙ ſignat ſupbos ⁊ preſumptuoſos. Draco enim ventum attrahit: criſtam ſuper caput portat ⁊ caudam maximam poſt ſe trahit. Sic ſuperbus vēto vane laudis vult paſci: cauda pompe ⁊ magne familie vult aſſociari: ⁊ criſta ideſt mitra vel corona dignitatis ⁊ glorie vult coronari. Hieremie. xiiij. Onagri ſteterunt in rupibus: attraxerunt ventū quaſi dracones. Unde ſuperbus figuratur in dracone babylonico: de quo dicitur. Dañ. xiiij. Erat draco magnus in illo loco quem colebant babylonij: quia ſuperbus ab omnibus vult coli: ⁊ ab omnibus honorari. Item ſignat auaros ⁊ ambitioſos. Draco enim eſt animal ſitibundum: mare pro habendo refrigerio ⁊ pro deuorandis piſcibus inhabitans: ⁊ pro venti deſiderio ſurſum ad nauium malos volās. Sic auarus ſemper ſitit diuitias; propter quod mare: ideſt fluctus mundi negociorū ſolet inhabitare vt poſſit piſces: ideſt ſimplices deuorare. Ad malos etiam nauium: ideſt ad altas dignitates ſolet per ambitionem volare vt ardorē ſue auaritie valeat ſatiare. Draco enim virtutem habet attractiuam ⁊ abſorptiuam: ⁊ auium ſurium volantium inferius detractiuaꝫ; vt dicit Plinius. Sic auarus aliena ſolet attrahere ⁊ abſorbere: ita ꝙ aues ideſt nobiles per vſuras ſuas ad terram ⁊ paupertatē ſcit detrahere ⁊ deducere. Hiere. lj. Abſorbuit me quaſi draco; impleuit ventrem ſuum teneritudine mea.
Item ſignat iracundos ⁊ litigioſos. Draco eñ habet guerram ⁊ odium perpetuum cum elephante. Sic iracundi ⁊ inter ſe inuicem: ⁊ etiam contra alios mouēt bella: vnde de talium iracundia dicitur. Deut. xxxij. Fel draconum vinum eorum. Item ſignat proditores ⁊ malicioſos. Unde Auguſti. in ſermone. Leo aperte iraſcitur: draco occulte īſidiatur. Iteꝫ ſignat guloſos ⁊ delicioſos: draco enim animal eſt guloſuꝫ. vnde Ezechi. xxix. Ecce ego ad te draco magne qui cubas in medio fluminum. Flumina enim moliciem deliciarum deſignāt.
Tales ergo dracones.
Bonis aduerſantur.
Mundo dominantur.
A deo tribulantur.
Et in inferno finaliter relegantur.

¶ Bonis dico ſolent aduerſari. vnde Iob de cōſortio
C aduerſariorum ſuoꝝ conquerens dicit. Iob. xxx. Frater fui draconum ⁊ ſocius ſtrutionum. In mūdo etiam ſolēt dominari quia ſcilicet iſti ſunt qui occupāt hodie totum mundum. vñ Eſa. xiij. Domus eorum replebuntur draconibus. A deo tamen tēporaliter aliquotiens deſtruuntur ⁊ ad infortunia deducunt̄. ps. Contribulaſti capita draconum in aquis; dediſti euꝫ eſcam populis ethyopuꝫ. Conſtat eñ ꝙ tales poſtq̄ bonos moleſtauerint a deo per infortunia contribulantur: ⁊ populis ethyopum. i. balliuis ⁊ alijs exactoribus deuorandi traduntur. Iſti etiam in inferno finaliter ſolent recludi ⁊ relegari. Unde de babylone deſerta loquitur ſcriptura. Hiere. l. dicens: ꝙ ibi habitabunt dracones cuꝫ fatuis ficarijs: ideſt peccatores cū demonibus effrenatis. Ficarij enim idem ſunt ꝙ fani ideſt pani ſatiri: vel piloſi: animalia ſcꝫ humanam figuram habentia ratione tamen carētia. Patet ergo
D quomodo peccator intelligit̄ per draconem. ¶ Si autem per draconem vis intelligere xpm: qui. ſ. draco dicitur: quia noſtre carnis peccati ⁊ venenoſi ſimilitudinem aſſumpſit. figuratus in virga moyſi: que conuerſa eſt in draconem. Exodi. vij. quia dei fili⁹ de celo demiſſus conuerſus eſt in carnē. Et nota ꝙ iſte eſt rex ⁊ dominus omnium. Draco enim dyademate cādido coronatur ⁊c. Si vis etiaꝫ dic: ꝙ draco eſt iuſtus. Draco enim eſt animal cautum: animal etiaꝫ gratū ſicut exemplificat Plinius de dracunculo nutrito: tandeꝫ ī deſertū ducto ⁊ libertati dimiſſo: qui poſt magna tēpora nutritorem ſuuꝫ a latronibus in deſerto oppreſſum intelligens clamantē liberauit ⁊ iuuit. In ethyopia accidit hoc vt dicit. Sic debet q̄libet eē grat⁹ ⁊c. et erga deum ⁊ erga proximum. vnde Eſaie. xliij. Glorificabit me beſtia agri dracones ⁊ ſtrutiones. vñ etiam penitens debet dicere illud. Michee. j. Faciā plāctum velut dracones: ⁊ luctum ſicut ſtrutiones. Patet ergo ꝙ per draconē poteſt intelligi iuſtus: chriſt⁹: impius ⁊ dyabolus. Uide in tabula: q̄r in hoc opere ⁊ in multis locis fit mentio de dracone. A

Dubitare.

D Cum pro tempore hui⁹ vite cuncta ſint dubia et incerta intantum ꝙ achademici philoſophi dicere voluerunt ꝙ nihil certius q̄ nihil eſſe certi: multa de dubietate dici poſſent: niſi autoritates deficerēt et deeſſent. Conſtat enim ꝙ eſt dubitatio.
Sapientium.
Imbecillium.
Deſperantium.

Sapientes enim nihil temere volunt aſſerere: ſed potius volūt negocia prudenter ſub quodā dubio palliare. Et de hoc dicitur: ꝙ dubitare de ſingulis non eſt inutile. Imbeciles vero ſolent vbi timor non eſt trepidare: ⁊ nunq̄ ſecuri eſſe: ſed in omnibus dubitare: quod ſcilicet pertinet ad ſuſpicioſos: q̄ de omnibus dubitant ⁊ in nullo confidunt. Ad timoroſos qui pro nihilo dubitant ⁊ facile diffidunt. Ad hereticos qui in fide vacillant ⁊ firmiter non credunt: quos reprehendit dominus dicens. Modice fidei quare dubitaſti. Math. xiiij. Deſperantes etiam ſolent dubitare: de ſalute eterna non ſperare: propter quod ſolent ad mala omnia ſe laxare Math. xxviij. Quidam autem dubitauerunt. Uide ergo infra de timere: ⁊ de certitudine ⁊c.

Ducere. Dux. Ductor.

A Nota ꝙ ducere ideꝫ eſt ꝙ aliquid ad aliquem locum dirigere. Eſt ideꝫ quaſi iter oſtendere ⁊ docere. Et ideo ducere denotat diſcretionem ⁊ iuriſditionem. Duci vero denotat ignorātiam: obedientiam ⁊ ſubiectionem. Per nomē igitur ducis poteſt prelatus vel ſuperior ⁊ predicator: vel q̄cunq; diſcretior deſignari: qui alios habet ducere: regere ⁊ docere: ⁊ quem habent ſequi: ⁊ ei credere ⁊ obedire: iuxta illud. Iudi. ix. Precidentes ramos de arboribus ſequebātur ducem. Sic ergo videmus ꝙ ille qui alium ducit debet eſſe eo diſcretior ⁊ preſtantior. Sic vere prelatus qui alios habet ducere ⁊ regere in ſcientijs ⁊ moribus debet alijs preualere. Dux enim ⁊ rex apum duplo preſtantior ⁊ maior eſt q̄ alie apes. Inter elephantes etiam illi qui maior eſt natu ducit gregē ſicut dicit Plini. In quibus exemplis innuit natura ꝙ prelati ⁊ principes ⁊ alij qui alios habent ducere: debent in ſcientijs ⁊ moribus alijs plus valere. Debent enim eſſe maiores natu: ideſt antiquiores per ſenſum ⁊ diſcretionem. Debent etiam alijs eſſe duplo maiores q̄tum ad moralē perfectionē: vt ſicut ſunt maiores in dignitate: ſic ſint maiores in bonitate. Ideo Ionathas qui erat melior alijs: factus eſt eorum dux. Dicunt itaq; te eligimus hodie eſſe nobis in principē ⁊ in ducem ad bellandum bellum. De quolibet ergo a deo vel a prelato bene ducto poteſt exponi verbum illud Sapien. x. Iuſtum deduxit dominus per vias rectas et oſtendit illi regnum dei et dedit illi ſcientiam. In quibus oſtenditur: ꝙ prelati et predicatores debent alios ducere: tempore claritatis: per viam veritatis. Ad locum vbertatis. Ad iſta enim tria debet homo gradatim duci. ¶ Primo ad veri cognitionem. Ideo dicitur. Dedit illi ſcientiam. Ad iuſti perfectionem

Ayuntamiento de Madrid

fectionem. Ideo dicitur per vias rectas. Tertio ad bo
ni dilectionem. Ideo dicitur: oſtendit illi regnum dei.
Primum enim debet intelligere. Secunduȝ debet eli-
B gere. Tertium debet diligere. ¶ Ducere ergo debet p̄
latus vel prędicator ſubditos vel auditores ad verita
tis cognitionem. Dedit inquit illi ſcientiam. Ad hoc
enim debet homo conduci: inſtrui ⁊ deduci: vt ſciat q̄
ſunt neceſſaria ad ſalutem. Nemo enim bene cōduci-
tur niſi de die quando habet lucem. Sic nec homo be
ne poteſt ſpiritualiter duci: niſi lumen fidei ⁊ ſcientie
habuerit. Ideo dicitur in p̄s. Deduxit eos in nube diei
⁊ in luce ſtellarū nocte. Lux enim diei ⁊ nubes ro⁊ flue
doctrine neceſſarie ſunt ductori. Aries enī qui eſt dux
gregis: duobus cornibus tortis ⁊ reflexis eſt munit⁹
Quod vtiq; ſignificare poteſt: ꝙ illi qui alios benevo
lunt ducere. Debent duo cornua: ideſt duo teſta-
menta: ideſt duorum teſtamentorum ſcientiam ha-
bere ⁊ ipſam cum ſuis difficultatibus continere: ⁊ vt
ſic ſciant alios inſtruere ⁊ docere. Iſtud ſignant duo
cornua mitre epiſcopalis. Debet ergo ductor: alios du
cere ad veritatis cognitionem. Dedit inquit illi ſcien-
tiam: doce me. ¶ Scd̄o debet eos ducere ad ſanctita-
tis perfectionem: qd̄ oſtenditur: cuȝ dicitur. Deduxit
eos per vias rectas. Vie enim recte ſunt vie virtutum
quibus homo recte deducitur in hac vita vt ad termi-
num veniat paradiſi. Et poſſumus notare: qd̄ tres
ſunt vie recte ad eundum in celum. Una ſecura. Alia
pura. Alia dura.
Prima eſt paupertatis. Via enī que
Secunda caſtitatis. eſt ſine offen
Tertia penitentie vel penalitatis. diculo ⁊ ſine
diuitijs eſt paupertas. Via munda ⁊ ſine carnalitate
eſt caſtitas. Via breuis eſt penitētia ⁊ eq̄tas. In iſtis
igitur tribus vijs debemus deduci duȝ ſumus in hac
vita. Iuxta illud. Prouer. iiij. Ducam te per ſemitas
equitatis: quas cum ingreſſus fueris non artabun-
tur greſſus tui ⁊ currens non habebis offendiculum
Elephantes enim ducunt paruulos ſuos ad fluuiuȝ
⁊ docent eos nataꝛe: ⁊ ſe balneare: et lune et ſyderibus
inclinare. Vitulus etiaȝ marinus in terra dicitur pa-
rere: ſed tandem poſt duodecim dies catulos ſuos ad
mare ducit: ⁊ ipſos ad natandū inſtruit ⁊ docet. Qui-
bus exemplis docemur ꝙ qui alios habent docere et
regere: debent eos ducere ad fluuiuȝ deuotionis: ⁊ ad
mare penitentie ⁊ contritionis: vt purificentur laua-
cro cōfeſſionis: ⁊ vt lune ⁊ ſyderibus: ideſt ſanctis ei⁹
inclinentur per virtutem orationis: vt ſic dicat talis
ductor. Oſee. ij. Ego lactabo eam: et adducam eam ī
ſolitudinem: ⁊ loquar ad cor eius. Debet ergo loqui
ad cor ſubditorum predicando: ⁊ debet eos lactare be
nigniter inducendo vel temporaliter nutriendo. De
bet ipſos etiam ducere in ſolitudinē: ideſt in peniten-
tie aſperitatem ipſos ſalubriter corrigendo. Per vias
ergo rectas non ducunt adulatores quia ſicut dicitur
Prouer. xvj. Vir iniquus lactat amicum ſuum ⁊ du-
cit per viam non bonam. Talis via non eſt via mun-
dane proſperitatis: quia iſta eſt via que videtur homi
ni recta: cuius nouiſſima ducunt ad mortē. Prouer.
xiiij. Ducant ergo eos ad ſanctitatis perfectionem.
¶ Tertio dico: ꝙ ipſi debent eos ducere ad celeſtium
affectionem: vel ad vbertatis repletionem ſcȝ ad re-
gnum eternum. Oſtendit inquit illi regnuȝ dei. Aba-
cuc. iij. Sup excelſa deducet me victor in pſalmis ca-
nenteȝ Debet enim dicere auditoribus illud. Math.
xxv. Venite benedicti patris mei poſſidete paratum
vobis regnum. Et ſic patet: ꝙ ſi bene volumus duce
re: neceſſaria ſunt. Lux. via: terminus. Lux ſcilicet ſci
entie Via iuſticie. Terminus glorie: lux veritatis: via
C ſanctitatis: terminus felicitatis ⁊c. ¶ Adhuc etiam
poſſum notare et dicere: ꝙ ducere pertinet. Ad deum.
Ad iuſtum ſeu prelatum. Ad impium. Ad dyaboluȝ.
Duci vero pertinet ad bonum hominem ⁊ iniquum.
Iſta enim ſunt ſex genera ductionum: quoꝝ quatuor
ſunt actiue ⁊ due ſunt paſſiue. Inuenio igitur in ſcri-
ptura ducere
Autoritatis eterne.
Benignitatis paterne.
Iniquitatis externe.
Felicitatis ſuperne.
Humilitatis fraterne.
Fragilitatis interne.
Ducit enim deus regens ſagaciter.
Ducit prelatus mouens ſuauiter.
Ducit diabolus trahens fallaciter.
Ducitur iuſtus parens humiliter.
Ducitur iniquus currens faciliter.
Dico ergo primo ꝙ eſt ductus dei quo oīa reguntur.
Omnia enim que ſunt per ipſum ſummū ductorē deū
certis ⁊ inuariabilibus legibus ad certos fines ducū-
tur ⁊ ad hoc ſuis proprijs motib⁹ inclinant. Sicut em̄
video ꝙ in oībus rebus ſunt ſue occulte ⁊ proprie qua
litates: q̄ ipſos ducūt ad fines ⁊ terminos ſibi datos a
natura: ſicut eſt virtus ⁊ qualitas leuiū: q̄ ducit ea ſur
ſum: grauiū que ducit ea deorſum: ⁊ ſic de alijs. Sic in
intellectualibus neceſſe eſt dare inhabitare vnā ſupe-
riorem virtuteȝ: ⁊ quandā perpetuā legem. ſ. ipſuȝ deū
qui actus eoꝝ ducit ad finē intentū. Deuterono. xxxj.
Dn̄s deus ipſe eſt ductor tuus. Cōſtat em̄ ꝙ homo per
cipit in ſeipſo: ſi bene ⁊ diligenter attendit: ꝙ occulta
quadā lege magis ducitur ꝙ p ꝓpriū liberū arbitriuȝ
deducat. Nōne firmamentū ducit ſecū planetas ꝯtra
ſuū ꝓpriū curſuȝ. Nōne luna mare circūagitat ⁊ dedu
cit: ⁊ fluxū ⁊ refluxū ipſi⁹ regulat ⁊ cōponit. Nōne nu
trix ducit ⁊ regit puerū cū regere nō valeat ſemetipſuȝ.
pedagogus ēt diſcipulū ad ſcholas ducit: ⁊ eū ad addi
ſcendū ſollicitat ⁊ inducit. Sic dicā neceſſe eſt ꝙ nos
a deo principaliter ducamur: ⁊ ꝙ ab ipſo in agēdis cre
dendis ⁊ cauendis ſpecialiter dirigamur. Iſtā ergo vir
tutē occulte ꝓuidentie actuū humanoꝝ ductiuā atq;
tractiuā vocauerūt philoſophi fatū. Cui⁹ leges credi
derunt incōmutabiles atq; certas: eterna ſerie cauſaꝝ
ſub certi ordinis nexu cūcta inexorabiliter cōſtringen
tes. De tali tn̄ ductu diuino tam ineffabili ⁊ ſtupēdo
nihil intendo dicere: nec de regimine ſapiētie tue: quo
ſcȝ cūctas reꝝ naturas: caruūq; effect⁹ āplectit (cū hoc
vires excedat ingenij mei) nihil audeo diffinire: hoc
ſolū dicēs: q: ſicut dr̄ Sap̄. vij. Sapiētie dux eſt ⁊ ſapiē
tum emēdator. In manu em̄ illius nos ⁊ ſermones no
ſtri: ⁊ oīs ſapiētia ⁊ operū ſciētie diſciplina. Q̄tū tn̄ ad
ductū gratie: quo. ſ. in via morū iuſtos ducere conſue
uit: iuxta illud predictū. Iuſtū deduxit dn̄s per vias re-
ctas: aliq̄d eſt dicēdū. Sicut em̄ video: ꝙ ad hoc ꝙ na
uis diſcrete ⁊ ſine periculo ducat ad terminum multa
ſunt neceſſaria: vcȝ rector gubernās: vētus portans re
migū miniſteriū adiuuās: veli ⁊ cordarū adiutorium
cooperās. Sic dicā ꝙ ad hoc ꝙ anima bene ducat in
via morū p fluctuoſa maria vite eius: neceſſe eſt ꝙ ibi
interſit gubernator. i. deus qui eā ducat: flatus. i. ſpiri
tuſſanctus qui eam deferat: remigum. i. angeloruȝ mi
niſteriū qui opem afferant: vel. i. ſacre ſcripture corda-
rumq;. i. dei mandatorū beneficium qd̄ vires conferat
Sic enim a deo ductore anima deducetur ad portuȝ et
angelis ſanctis: ſcriptura ⁊ lege diuina cooperantib⁹
felicem conducet ad terminum. Cōſtat em̄ ꝙ deus du
cit hominem per viā iuſticie: quādoq; interius inſpirā
do: qn̄q; per angelos conſulēdo ⁊ cōfortādo: quādoq;
per tribulatiōes impellēdo: qn̄q; per ſacrā ſcripturaȝ
predicatores ⁊ doctores viam oſtendendo ⁊ de neceſſa
rijs erudiēdo. Unde proprie de⁹ pater eſt ductor Deu
tero. j. Dominus de⁹ qui ductor eſt noſter ipſe pugna
bit pro nobis. Filius eſt reductor. Deuterono. xix. Re-
ducet te dn̄s deus tuus. Spirituſſanctus eſt deductor
p̄s. Spiritus tuus bonus deducet me in terrā rectam
⁊ Eſa. lxiij. Spirit⁹ dn̄i ductor eius fuit. Angelus eſt
conductor ſicut Raphael legit dixiſſe thobie Tho. v.
Sanum ducam et reducam filium tuum. Et aduer

Ayuntamiento de Madrid

re ꝙ deus ducens filios iſrael ad terraꝫ promiſſionis adhibuit duo remedia ſcilicet nubem in die que ardorem refrigeraret: et ignem in nocte qui lumen et calorem preſtaret. vnde Exodi.xiij. dicit. Dominus autẽ precedebat eos ad oſtendendum viam per diem in columna nubis: ⁊ per noctem in columna ignis: vt dux eſſet itineris in vtroqꝫ tempore. Sic reuera in iſto ductu ſuo vtitur ⁊ columna nubis: hec eſt miſericordia ⁊ columna ignis illuminantis et comburentis: hec eſt iuſticia: quia procerto ſicut paſtor quandoqꝫ ducit gregem ſibilando ⁊ vocando: ⁊ quandoqꝫ percutiendo ⁊ impellendo: ſic deus ſuos ducit ad gloriam: quãdoqꝫ ſibilando: inſpirando: ⁊ conſolando miſericorditer. Exodi.xv. Dux fuiſti in miſericordia tua populo quem redemiſti. Et quandoqꝫ impellẽdo ⁊ tribulãdo ſeueriter. Deutero.viij. Ductor tuus fuit in ſolitudine magna ⁊ terribili: vbi erat ſerpens flatu vrens: ſcorpio et dipſas. Et ſi vis nota ꝙ iſte ducit nos ad

Baptiſmum vt ibi mundemur.
Deſertum vt ibi ꝓbemur.
Judicium vt ibi examinemur.
D Paradiſum vt ibi cõiocundemur.

¶ Ducit ergo ad lauacrum purificatiuuꝫ ſcilicet ad baptiſmum. Ezech.xlvij. Ducit ⁊ conuertit me ad ripam torrentis. Item ducit ad deſertuꝫ mortificatiuũ ſcilicet ad ſtatum penitentie. Oſee.ij. Ducam eam in ſolitudinẽ ⁊ loquar ad cor eius. Item ducit ad iudiciũ examinatiuum. Johelis.iij. Congregabo omnes gentes ⁊ ducam eas in vallem ioſaphat ⁊ diſceptabo cuꝫ eis ibi. Item ducit ad palatium glorificatiuuꝫ ſeu ad conuiuium letificatiuum ſcilicet ad paradiſum. Abachuc.iij. Super excelſa deducet me victor in pſalmis canentẽ. Nos igitur habemus bonũ ducem: q.ſ. nos.

Defendit ab hoſtibus venenoſis.
Dilatat virtutibus copioſis.
Exultat honoribus glorioſis.

Defendit dico: ne ab hoſtibus ſuperemur. ij. Para. xiij. Ergo in exercitu noſtro dux deus eſt. Item dilatat nos vt virtutibus fecundemur. ps. Dux itineris fuiſti in conſpectu eius: plantaſti radices eius ⁊ impleuit terram. Item nos exaltat ſcilicet finaliter in paradiſo: vt premiemur ſeu honoremur. Deute.xxxij. Dominus ſolus dux eius fuit: ⁊ non erat cuꝫ eo deus alienus. Conſtituit eum ſuper excelſam terram vt comederet fructus agroruꝫ: vt ſugeret mel de petra. Patet ergo quomodo eſt ductus dei quo omnia reguntur.

E ¶ Secũdo principaliter dico: ꝙ eſt ductus p̄lati quo ſubditi ducuntur. Prelatus enim ⁊ predicator duces dicuntur: eo ꝙ ſubditi per eos ⁊ per eorum regimen: vitam exemplum doctrinam: ⁊ gloriaꝫ ducuntur. Ad ducem enim pertinet ꝙ ſit audacior ad precedendum Diſcretior ad ordinandum ſeu dirigendum. Ualidior ad propugnandum: debet enim dux plebem precedere vt demat timorem. Plebem dirigere: vt tollat erroreꝫ Plebem defendere: vt monſtret amorem. Sic reuera illi qui vult digne populi dux vocari: ⁊ prelati vel principis digne nomen ſortiri debet eſſe audax ⁊ animoſus alios precedens exemplariter. Debet eſſe ſagax ⁊ induſtrioſus alios ordinans regulariter: debet eſſe viuax ⁊ virtuoſus alios defendens virtualiter. Sit dico audax alios precedendo: quia ſcilicet ad ducem ⁊ rectorẽ populi pertinet: ꝙ bene ⁊ virtuoſe agendo omnibus exemplum det: ꝙqꝫ alios bene agẽdo precedat: ſi vult ꝙ populus ad idem audacter et animoſe procedat: exemplo ſcilicet illius imperatoris famoſi de quo dicit Suetonius: ꝙ legitur militibus dixiſſe: dicitur ꝙ dauid ducem futurum eſſe decreuit: qui primus hoſtes ſcilicet Jebuſeos percuteret: ⁊ primus Hieruſalẽ quam obſidebat intraret: ⁊ fiſtulas domatum tangeret ⁊ cecos ⁊ claudos exinde tolleret ⁊ auferret: ꝙ qꝛ Joab ſaruie filius fecit primus: factus fuit de cetero princeps et dux. Sic vere dico: ꝙ ille dux eſt et princeps eſſe meretur: qui ad hoſtes noſtros: ſcilicet peccata et demones virtutibus impugnandum alios precedere comprobatur: qui etiam de hieruſalem: ideſt de eccleſia ſcit Jebuſeum: ideſt dyabolum repellere: fiſtulas domatum: ideſt falſa dogmata ⁊ doctrinas inde eycere: et cecos ⁊ claudos: ideſt ignorantes et vacillantes inde penitus extirpare. De tali ergo duce ſic aliorum preceſſiuo ⁊ malorum impugnatiuo ⁊ eradicatiuo: dicitur. Judi.x. Qui primus ex nobis cõtra filios amõ ceperit dimicare erit dux. Sit ergo audax alios precedendo. Item ſit ſagax alios dirigendo. Ille enim qui alium ducit debet clare videre. Scriptum eſt enim: ꝙ ſi cecus ducatum preſtet ceco ambo in foueam cadũt. Math.xv. Naute enim ad portum ducunt: eo ꝙ per aſpectum ſtellarum: que ſcilicet luminoſe ſunt dirigũtur. Sic vere dico: ꝙ ille qui ducatum prelatiõis vult recipere: debet per prudentiam videns ⁊ luminoſus eſſe: alias ſi cecus per ignorantiam fuerit: ⁊ ſe ⁊ alios poterit precipitare. Unde de Salomone ſapientiſſimo dixit dauid. iij. Regum. j. Ipſe regnabit poſt me: illiqꝫ p̄cipiam vt ſit dux ſuper iſrael. Item ſit viuax alios defendendo. Dux enim belli debet eſſe fortis: vt ſe ⁊ alios: poſſit defendere: quia ſi per ipſum ſuccumbere cõtingeret: ſtatim totus exercitus defflueret ⁊ periret: qđ etiam eſſe inter apes dicitur: vbi maior ⁊ fortior dominatur. Sic vere prelatus alijs conſtantior ⁊ virtuoſior debet eſſe: vt ſe poſſit ⁊ alios adiuuare: ſicut dicitur j. Parali.vij. ꝙ filij aſer principes cognationuꝫ electi fortiſſimi duces ducuꝫ. Quod ſatis figuraliter in ſaule poteſt videri: quem deus in ducem iſrael mandauit inungi: ſicut dicitur. j. Regum.ix. ꝙ in iſrael ſimilis illi non erat ⁊ ꝙ omnem populum ab humero ſuperiꝰ excedebat. De iſto ergo dominus ſamueli. j. Regum. ix. dicit ſic. Cras mittam ad te virum de terra benyamin: ⁊ vnges eum ducem ſuper populum meum iſrael. F ¶ Ubi nota ꝙ bonus dux deſcribitur quantũ ad tria: videlicet. Quantum ad propriam conditionem: quia debet eſſe vir de terra benyamin: quantũ ad ipſius electionem: quia deus debet eum mittere. Cras inquit mittam ad te: quantum ad ipſius prelationem: quia ipſe debet inungi dux ſuper populum. Igitur dico ꝙ hic deſcribitur. Eius conditio virtuoſa. Eius electio ſerioſa. Eius prelatio glorioſa. Eius dico conditio virtuoſa: quod oſtenditur cum dicitur. Uirum de terra benyamin. Ubi nota primo ꝙ qui vult in duceꝫ eligi debet eſſe.

Etate ꝑfectus.
In mente deiectus
Uirtute perfectus.

Primum facit diſcretio vitalis exiſtentie. Uirũ inquit. Sed ſecundũ cognitio fatalis defluentie: ſcilicet mortalitatis: de terra inquit. Sed tertiuꝫ additio moralis excellentie. Benyamin inquit: qui ſcilicet interpretatur filius virtutum: vt ⁊ ſic. Etatis ratio poſſit viriliter operari. Uiruꝫ. Mentis cognitio poſſit humiliter meditari: ſcilicet ſe eſſe de terra. Moruꝫ perfectio poſſit nobiliter conuerſari. Benyamin. Debet ergo qui debet eſſe dux habere etatis debitum ⁊ ſufficiẽs complemẽtum: quia ſcilicet ipſe debet eſſe vir non puer. Uirum inquit. Nemo enim iuuenes eligit duces: eo ꝙ nõ cõſtat eſſe ſapientes: vt dicit Ariſto. Unde etiam vt ſup̄ dictum eſt: inter elephantes maior natu ducit gregeꝫ In quo docet nos natura: ꝙ illi qui ſunt etatis prouectioris ⁊ de quibus preſumptio eſt: ꝙ plura ſciuerint atqꝫ viderint ⁊ ꝙ maturius debeant in ſuis factis p̄cedere: eligi debent principes atqꝫ duces. Uir inquit. q.d. nõ puer neqꝫ decrepitũ: ſꝫ etate ⁊ prudẽtia virtuoſuꝫ vt ⁊ puerili inſolentia careat: ⁊ decrepitã impotentiaꝫ ⁊ pigriciã non habeat. ij. Para.viij. Ipſi.ſ. filij iſrael erãt viri bellatores ⁊ duces populi: ſepe eñ põt cõtingere: ꝙ prudẽtia ſupplet etatẽ: qꝛ ſicut dicit. Sap.iiij. Senectus venerabilis eſt: non diuturna neqꝫ annorũ numero computata. Sequitur. Cani ſunt ſenſus hominis ⁊ etas ſenectutis vita immaculata. Cõſtat eñ ꝙ multi ſunt etate iuuenes: qui tñ virtute ⁊ prudẽtia

ſunt

Ayuntamiento de Madrid

ſunt viriles: ſicut de illo puero malos ſenes reprehen
dente dicitur. Dan. xiiij. Dixerũt ei ſenes: veni ⁊ ſede
in medio noſtrũ: q2 tibi dedit deus honorē ſenectutis
Et ideo d puero legit. Math. xviij. q xp̄s ſtatuit eũ in
medio et ipſum pretulit alijs cõmendando: dicens.
Qui non humiliauerit ſe ſicut paruulus iſte non in-
trabit in regnum celorum. De adoleſcente etiam io-
hanne legitur: q ipſum chriſtus iuuenem ad apoſto
latum vocauit: ⁊ eum pre ceteris predilexit: ſicut dicit
Math. liij. et Johannis. xxj. Etiaʒ apud Romanos.
Octauianus fuit viginti annorum conſul et impera
tor electus. Scipio etiam affricanus valde etate tene
ra fuit dux hyſpaniarum effectus: quorum tamen q-
libet alijs in factis egregijs eſt prelatus. Nõ ergo etas
corporis ſemper reſpicitur: quia ſepe fit q iuuenis
prudens ⁊ ſenex fatuus reperitur. Ideo bñ dicit. Eſai.
lxv. Puer centum annorum maledictus erit. Ceteris
tamen paribus dux et prelatus debet eſſe vir: ideſt eta
te congrua pollere: ⁊ virtuoſis viribus renitere. j. Re-
gum. ix. Ecce vir quem dixeraʒ tibi: ipſe dominabitur
populo meo. Unde de prouecta etate prelati poteſt
intelligi illud quod ſcribitur. Prouerbio. xxviij. Uita
dulcis longior erit. Cuius tamen contrarium fit ho-
die: quia ſcilicet non viri: ſed pueri dominantur i orbe
illi ſcilicet qui pueri ſunt et ſapientia et etate. Eſaie.
iij. Dabo pueros principes eorum: ⁊ effeminati domi
nabuntur eis. Non ſic ergo: ſed habeat qui vult eſſe
dux: etatis debitum complementum. Uirum inquit
Exemplo ſcilicet chriſti qui virilis etatis voluit eſſe
anteq̄ predicationis vel prelationis officium vellet
G oſtendere ſeu habere: ſicut dicit. Luce. iij. ¶ Adhuc
dico: q ille qui vult eſſe dux: debet habere humilitatis
ſolidum fundamentũ: quia ſcilicet ipſe ſemper debet
ſe conſiderare eſſe de terra: ideſt eſſe hominem terreũ
⁊ mortalem: et exinde concipere humilitatem ⁊ deie-
ctionem mentalem. De terra inquit. Unde etiã apud
imperatores conſtantinopol. ſolebat eſſe ſtatutum q
die intronizatiõis ſue: vbi erat in maximo feſto ⁊ gau
dio: veniebant duo lathomi coram populo: portãtes
in manibus lapides quoſdam marmoreos ⁊ dicentes
Jubeat dominus imperator de quo genere marmorũ
vult fieri ſepulcrum ſuum: hoc autem introductum
erat: vt conſideratio mortis future: gloriam illam in
anem reprimeret: ⁊ vt humilitate concepta erga ſub-
ditos modeſtius ſe haberet. Sicut etiã apud fiſcanũ
ſolenne galliarum monaſterium ordinatum eſt: q
dum abbas eſt in mẽſa: ſemper omni die certus nume
rus pauperum: puerorũ in aula ſua reficitur: qui co-
ram abbate pluries venientes ſic verba loquuntur.
Domine vos mouemini de terra. Sicut enim dicitur
Eccleſiaſtici. xvij. Deus creauit de terra hominem. et
Eccli. xl. Omnia que de terra ſunt in terra conuertẽ-
tur. Cõſideratio ergo proprie terreſtreitatis vtilis eſt
in duce: quia etiam omnia animalia habẽt vultum
ſuum inclinatum inferius verſus terram. Homo eti
am qui habet ſtaturam erectam ſepius ad terram re-
ſpicit q̄ ad celum. Ad denotandum q omnes debem9
terram noſtre mortalis conditionis reſpicere ⁊ nos de
terra genitos et ad terram redituros iterum cogita-
re. Unde Salomoni qui erat dux et rex dicitur. Eccl.
xlvij. Terram retexit anima tua. et Eſai. viij. dicitur.
Aſpiciet celum ſurſum ⁊ ad terram intuebitur. Sed
prohdolor procerto de multis ducibus ⁊ maioribus
noſtris videtur hodie: q ipſi non credunt ſe eſſe de ter
ra nec eſſe terreos aut mortales: immo magis viden
tur ſe credere eſſe de celo: ideſt deos ⁊ immortales. Ex
emplo illius Alexandri qui ſe vt deum adorari man-
dauit: et ſe Jouis filium appellari: ſicut ponit Sene.
Exemplo etiam illius Gaij imperatoris: qui ſe volu-
it credi deum: et ydolum ſuũ poſuit iuxta Jouis ydo
lum: vt ſimul cum eo adoraretur per populum: ſicut
ponunt hyſtorie Romanorum imperatorũ. De na-
buchodonoſor etiam legitur: q̄ omnes deos terre mã
dauit exterminari et ſe ſolum terre deum vocari. Qui
etſi aliquando recolunt ſui terreitatem: nec tamen ex
inde concipiunt humilitatem. Juxta illud. Ezechie.
xxx. Dux de terra egypti non erit amplius. Et ꝓpter
hoc tales debent timere futuram damnationem ⁊ ad-
uerſitatẽ: q2 ſcʒ Eccli. x. dr q ſedes ducum ſuperborũ
deſtruxit deus. Non ſic ſed habeat dux hũilitatis ſoli
dum fundamentum. ¶ Deniq3 dico: q talis qui vult H
in ducem ⁊ rectorem aſſumi: debet habere moralitatis
inclitum ornamentum: id eſt ornamentum virtutum
quod oſtenditur cum dicitur Benyamin quod inter-
pretatur filius dextre: filius virtutum: filius aſinin9
ſiue filius aſinorum: quia ſcilicet tales debent eſſe filij
propter humilitatem ⁊ charitatẽ: debent etiam eſſe fi-
lij dextre propter perſeuerantie diuturnitatem. Dici-
tur filius virtutum: propter perfectionis multiplici-
tatem: dicitur filius dextre propter bonorum operum
ſtrẽnuitatem: dicitur filius aſinorum propter ſanctõ
rum qui portauerunt onera: imitatem: ſanctitatem:
⁊ bonitatem ⁊c. dic ſicut ſupra de Benyamin. Unde de
tali duce ſic virtuoſo poteſt dici illud Numeri. x. capi.
In tribu Benyamin erat dux abidam fili9 gedeonis.
Abidam interpretatur pater meus iudex. Gedeon cir
cuiens ⁊ diligens laborando. Patet ergo q qui alio-
rum dux ⁊ prelatus digne eſſe voluerit: virtutum no-
bilitatem mentalem humilitatem: ⁊ etatis congrui-
tatem obtinere debebit. Iſta eſt igitur in ducẽ vel prin
cipem promouendi conditio virtuoſa: que oſtenſa eſt
cum dictum eſt in autoritate. Uirum de terra Benya
min. ¶ Secũdo dico q hic oſtenditur ipſius ad duca I
tum ſeu prelatiõis officium promouendi electio ſerio
ſa. Et hoc oſtenditur cum dicitur. Cras mittam ad
te. Quecunq3 enim electio debet
Debite protelari.
Deſuper ordinari.
Subditis deſtinari.
Quia ſcʒ iſta debet eſſe ad tempus dilata: vt debite poſ
ſit examinari. Cras inquit. Unde electores debent al-
ter alteri dicere illud Joſue. vij. Sãctificamini in cra-
ſtinũ: ⁊ illud Exodi. xvj. Cras quodcũq3 eſt operandũ
facite. Cras inquit: hoc eſt dictu: deliberate. Uide ſu-
pra de cras circa principium. De qua quidẽ delibera-
tione poteſt intelligi illud. ij. Regũ. v Tu eris dux ſu-
per iſrael. Non enim dicit tu es: vel tu ſis: ſed tu eris in
futuro. Deliberate enim vult procedere. Quod eſt cõ-
tra illos: qui non cras ſed hodie: id eſt nimis celeriter
ad electiones prorumpunt: quibus vt cõmuniter ma
le cedit: dicentes illud. j. Macha. x. Conſtituimus te
hodie ſummũ ſacerdotẽ gentis tue. Habeat ergo diſ-
cretam dilationẽ ad hoc vt debite ſit examinata. Cras
inquit. Item habeat a deo ſollicitationem ſeu inſpira
tionem ad hoc vt canonice ſit originata. Nulla enim
electio canonica dici debet: niſi illa quam deus inſpi-
rando facit ⁊ promouet. Teſte enim apoſtolo Roma.
xiij. Non eſt poteſtas niſi a deo. Et Hebreo. v. dicit q
nemo aſſumat ſibi honorem niſi qui vocatus eſt a deo
ſicut aaron: hoc eſt quod dicitur hic: quia ipſemet do
minus dicit. Adducam: ſcilicet ego deus: vt ſic de ta-
li deſuper facta a deo ordinatiõe dicat quilibet rite ele
ctus domino regratiando illud. ij. Regum. vj. Elegit
me ſupple dominus et precepit mihi vt eſſem dux ſu-
per populũ ſuum iſrael: quaſi diceret nullus ſe debet
ingerere ſed preceptum: inſpirationem et impulſum
domini expectare Juxta illud Eccleſiaſtici. vij. No-
li querere ab homine ducatũ. Expectet ergo q ipſum
adducat dominus ad ducatũ. Ut ⁊ dominus poſſit di
cere illud Eſa. lvj. Adducã eos in mõtem ſanctũ meũ:
⁊ letificabo eos i domo oratiõis mee. Habeat ergo ele
ctio ducis a deo ꝓgreſſionẽ: vt canonice ſit originata.
Adducam inquit. Item habeat debitam intentionem
ad hoc: vt vtiliter ſit determinata: ſcilicet ad vſum ad

Ayuntamiento de Madrid

vtilitatenm populi. Ad te inquit:ideſt ad vtilitatem tuam. Quod eſt conta multos qui non eliguntur ad te:ſed ad ſe:quia ſcʒ electio ⁊ promotio ſua tota vertitur ad vtilitatem ſui ⁊ ſuorũ:ac ſi deus ad ſe:non ad te ideſt:ad vtilitatẽ propriã non cõmunem creaſſet eos. Contra illud quod dictum fuit. Moyſi duci iſrael. Nume.xxvij. Ibis ⁊ tu ad populum tuum. Etiam cõtra illud quod dicit dominus filijs iſrael preliaturis contra Benyamin de iuda. Judicũ.xx. Judas ſit dux veſter:ideſt ad vtilitatem veſtram creatus. Igitur dico:ꝙ talis electio debet fieri cum populi vtilitate: ad te. A ſuperna diuinitate:adducam. Cum diſcreta maturitate:cras. Et ſic patet ipſius ducis electio ſerioſa

K quod eſt ſecundum principale autoritatis: quod oſtẽſum eſt cum dictum eſt. Cras adducam ad te. ¶ Tertio principaliter dico:ꝙ hic oſtenditur ipſius electi ꝓlatio glorioſa vel fructuoſa:que oſtenditur cum dicit Unges eum directe ſuper populum meuʒ iſrael. Ubi aduerte ꝙ talis ſic conditionatus:electus ⁊ promotꝰ vt dictum eſt debet.

Benigniter conuiuere.
Utiliter dirigere.
Seduliter intendere.

Probat benignitatem dulcedinis vnctura:vnges inquit eum. Probat vtilitatem regiminis ductura:ducem inquit. Probat ſedulitatem ligaminis iunctura:ſuper populum meum iſrael:quia ſcilicet ipſe ſemper debet eſſe ſuper populum per diligentiam circunſpectam. Dico ergo:ꝙ iſte debet cõuiuere valde benigniter. Unges inquit. Res enim vncta magis eſt ſuauis ⁊ dulcis ⁊ minꝰ dulcis:⁊ minus exaſperat contingenteʒ. Et ideo reges ⁊ prelati ⁊ ſacerdotes conſueuerunt inungi:ad denotandum:ꝙ ipſi debent mites:dulces: ſuaues ⁊ miſericordes pre alijs inueniri. ps. Unxit te deus. Et Exodi.xv. Dux fuiſti in miſericordia tua ⁊c. Dic de miſericordia prelati:ſicut infra de rege. Et vide infra:de vngere. Sed reuera hodie nõ ſic:quia nos non habemus duces vnctos: ſed duces vncoſos. Non duces clementes: ſed duces dementes Non duces miſericordes:ſed duces vecordes. Non duces fideles: ſed duces crudeles. De his videtur loqui dauid in. ps. dicens. Herodij domus dux eſt eorũ:mõtes excelſi ceruis:petra refugium erinacijs. Herodiꝰ enim auis rapax:ſignat duces crudeles cum mẽte rapaci. Ceruꝰ animal cornutuʒ ſignat duces ſuperbos cum pompa minaci. Erinacius autem ſpinis indutꝰ ⁊ animal nullius ſtatus:ſignat duces diuites ⁊ minaces cum manu tenaci: quia pcerto illi qui tenent modo celſos:ideſt eccleſie vel ſeculi dignitates:⁊ qui i petra: ideſt in petri nauicula dominantur:aut ſunt rapaces ⁊ furioſi:aut minaces:ſuperbi atqꝫ põpoſi:aut ſunt auari:tenaces atqꝫ ſpinoſi:⁊ more ericij in ſeipſis conſtricti:parci viles:⁊ inglorioſi. Itaqꝫ ſi diu es ſunt herodij ad rapiendum. Si eges: ſunt cerui i altis mõtibus:ideſt dignitatibus ad deſpiciendum. Si iure vrges:ſunt ericij ad ſe ſpinarum:ideſt violentiarum armis defendendum. Dilata ſi vis de conditionibus: herodij:cerui ⁊ ericij contra modernos duces contra quos dicitur. ij. Eſdre. j. Duces populi domini multa inique geſſerunt:⁊ impie geſſerunt ſuper immundicias gentium:⁊ polluerunt templum domini. Non ſic

L bonus dux ⁊ vnctus:debet ergo conueuire valde benigniter. Unges ei inquit. ¶ Adhuc dico:ꝙ iſte debet dirigere ſuos vtiliter. Et hoc importat etiam nomẽ ducis: qui dicitur a ducendo. Duceʒ inquit:quia reuera iſte tenetur ducere ⁊ dirigere ſuos ſubditos per ſemitas equitatis. Math. ij. Ex te enim exiet dux qui regat populum meum iſrael. Et ſi vis notare:potes dicere ꝙ bonꝰ dux debet ſubditos ducere.

Ad
Montem contemplationis.
Fontem conſolationis.
Pontem eruditionis.
Sortem tribulationis.
Artem diuine famulationis.
Partem eterne delectationis.

¶ Iſti ergo ſunt boni duces qui ſubditos ſuos ducũt ad contemplationis monteʒ. Judi. iiij. Duc exercitũ in montem thabor. Thabor enim interpretatur luminis aduentus:quia ſcilicet prelatus debet alios ducere ad montem eterni luminis contemplandum. Exẽplo chriſti: de quo dicitur. Math. xvij. Aſſumpſit ieſum Petrum Jacobum ⁊ Johannem:⁊ duxit eos in montem excelſum ſeorſum. Et bene dicit ſeorſum:q2 contemplatio melius ſit ſeorſum: et ſecrete:⁊ ad partem ꝙ in publico. Item eos deducunt ad conſolationis fontem. Jud. vij. Duc eos ad aquas et ibi probabo eos. Aque enim que refrigerant:conſolationem deſignant. Itẽ ducunt eos ad eruditionis pontem. Doctores enim et predicatores pontes ſunt:quibus mediantibus pertranſimus in celum. Actuum. ix. Barnabas autem apprehenſum. Paulum duxit ad apoſtolos. Item ducunt eos ad tribulationis ſortem:ſcʒ ad laborem penitentie. Oſee. ij. Ducam eum in ſolitudinem et loquar ad cor eius. ⁊ Math. iiij. Ductus eſt ieſus in deſertum vt tentaretur ⁊c. Et etiaʒ ad pugnã contra vitia. Unde. j. Regum. xvij. Duxerunt aciem ad pugnandum contra philiſtijm. Exemplo chriſti: de quo ſcribitur. Eſaie. liij. Sicut ouis ad occiſionem inquit:ideſt ad mortis ⁊ tribulations tolerationem ducetur. Item ipſos ducunt ad artem diuine famulationis:artem:ſcilicet ad ſeruitium dei. Exemplo Samuelis. De quo dicitur. j. Regum. j. ꝙ mater ſua duxit eum vt appareret coram domino. Iteʒ finaliter ducunt eos ad eterne delectationis:parteʒ ſcilicet ad gloriam paradiſi. Heſter. ij. dicitur. Quod Heſter ducta eſt ad cubiculuʒ regis:vbi etiam ipſi conſequũtur ſuperne promotionis ⁊ exaltationis partem ſeu ſortem Unñ in. ps. Duxit eum in montem ſanctificationis. Patet ergo quomodo bonus dux debet dirigere ſuos vtiliter. Ducem inquit. j. Machabeo. ix. Nunc itaqꝫ te hodie eligimus eſſe in principem ⁊ in ducem ad bellandum bellum noſtrum. ¶ Deniqꝫ dico ꝙ bonus M

dux debet aſſiſtere ſuis ſeduliter: quod oſtenditur cũ dicitur. Super populum meum. Sicut enim gallina ſuper pullos incubat vt eas cuſtodiat et foueat diligenter:ſic bonus ſuperior ſuper ſubditos ſuos incubare debet: ſcilicet ipſos viſitando: mouendo: fouendo:et curam paſtoralis regiminis diligentius exercẽdo. Super populum inquit meum. Unde. ij. Regum. vij. Ego te tuli de paſcuis ſequentem greges:vt eſſes dux ſuper populum meũ iſrael. Quod eſt cõtra multos:qui ſcilicet ſuper populum ſuum per diligentiam non incubãt:nec eum per perſonalem preſentiam viſitant aut frequentant:ſed ſumptis ſpolijs ⁊ emolumẽtis de ſubditis nihil curant. Iſti ergo non ſunt ſuper populum: ſed retro populum:de quibus loquitur dominus. Hiere. xxiij. Ecce ego ad paſtores qui paſcunt populum meum:vos diſperſiſtis gregem meum:eiciſtis eos ⁊ non viſitaſtis eos ⁊c. Iſta etiam ſunt contra aliquos alios malos duces:q̇ ſcilicet ſunt plusꝙ neceſſe eſt diligentes: quia ſcilicet bene volunt eſſe ſuper populum ipſum:ſcilicet viſitando:crimina inueſtigando:exactiones faciendo:machinamenta adinueniendo:⁊ populum multipliciter moleſtando:contra quos dicitur. Super populum tuum malignauerunt conſiliuʒ: cogitauerunt aduerſus ſanctos tuos vt habetur in. ps. Uide eam ſupra: de aduocato. Nõ ſic ergo:ſed ſit dux ſuper populum:quia ipſe debet aſſiſtere ſuis ſeduliter. Super populum inquit. ij. Regum. xvj. Poſui te ducem ſuper populum meum iſrael. Igitur patet quomodo ſm autoritatem ille qui digne dux ⁊ ſuperior eſſe voluerit ſuis ſeduliter debet aſſiſtere. Suos vtiliter debet dirigere: cunctis benigniter debet conuiuere Et hoc quantum ad fructum ſue ꝓlationis. Item patet quõ iſte debuit eſſe mature

electus

Ayuntamiento de Madrid

electus a deo datos: ſubditis oblatꝰ: et hoc q̃tum ad
actuꝫ ſue electionis. Item patet quomodo iſte erat
etate ꝓuectus. In mente deiectus. Uirtute perfectus.
Et hoc quantum ad ſtatum ſue conditiõis. Et ſic pa
tent tria preſentia ⁊ nouem ſubprincipalia in autori-
tate predicta. Cras adducam ad te virũ de terra. Ben
niamin: ⁊ vnges eum ducem ſuper populum meum
Iſrael. Et ſic patet ſecundum principale. ſ. ꝙ eſt ductꝰ
M prelati quo ſubditi ducuntur. ¶ Tertio dico: ꝙ eſt du
ctus iniqui per quem mali aguntur. Sicut eniꝫ boni
duces ſolent ad bonum deducere bonos: ſic mali du-
ces ſolent ad malum ducere malos. Omnia eniꝫ que
violenter ducuntur: ſolent omnia que ſibi adherent
ſecum ducere: ⁊ ad eam partem ad quam tendũt om-
nia ſe ſequentia inclinare. Patet in rota que clauos ĩ
ſe infixos ſecum ducit ⁊ voluit. Sic reuera mali quos
dyabolus quadaꝫ male conſuetudinis neceſſitate du
cit ad impia: alios ſibi adherentes: ſcilicet ſuam ſocie
tatem ſectantes: ſuo dominio ſubiacentes: ⁊ doctrinã
malam ſuam audiẽtes: facile ducũt ad ſimilia. Mus
maris animal eſt: quod in terra facta foſſa oua ponit
⁊ terra operit. Poſt triginta vero dies aperta foſſa ca
tulos genitos reperit: quos tandem ad mare ducit et
ad natandum erudit: ſicut ponit liber de natura rerũ
Et Plini. libro. ix. capi. xviij. Sic vere mali pullos: id
eſt ſubditos ⁊ filios: auditores ⁊ diſcipulos: ſolent in
terra: ideſt in terrenorũ amore parturire: ⁊ eos ad ma
re: ideſt ad peccatorum fluctus ⁊ ad inferni amaritu
dinẽ verbis ⁊ exẽplis ducere: ⁊ eos in vitijs enutrire.
Patet de malis prelatis ⁊ hereticis doctoribus: de vſu
rarijs ⁊ mundanis peccatoribus: qui omnes nituntur
filios ſuos tam naturales q̃ ſpirituales, ſocios: ſcili-
cet ⁊ vicinos: ſubditos: diſcipulos ⁊ parentes in amo
re ⁊ induſtria terrenorum gignere: ⁊ ad peccata plus
q̃ ad virtutes pro preſenti tempore: ⁊ ad mortem eter-
nam plus q̃ ad gloriam ducere ⁊ docere. Ductio eniꝫ
talium nihil aliud eſt: q̃ quedam tractio ad mortem
eternam ⁊ ad mare. i. ad amaritudinem infernalem.
Oſee. ix. Effraym ducet ad interfectionem filios ſuos
Iſti enim ducunt eos in via mala ſcꝫ in via errorum
vitiorum ⁊ mũdi fluctuum negociorum. Et procerto
tales vie: licet prima facie videantur eis recte: ducunt
eos tamen ad terminum tormẽtoꝝ: quia ſicut. Prouer.
xiiij. Eſt via que videtur homini recta: nouiſſima au
tem eius ducunt ad mortem. Quia ſcꝫ ſicut iuſticia ẽ
via: que ducit ad paradiſum: ſic mundi proſperitas ⁊
nequicia vie ſunt que ducunt homines ad infernum.
Prouer. xij. In ſemita iuſticie vita: iter autem deuiũ
ducit ad mortem. Et ſi vis notabis: ꝙ mali per ſuos
malos ductores: ſcꝫ per dyabolum ⁊ peccatores: ꝑ pro-
ſperitatem ⁊ mulieres ducuntur atq̧ trahũtur ad vo
luptates: que mentes maculant luxurie fece. Ad di-
gnitates que mentes iugulãt ſuperbie nece. Ad facul
tates que mentes ſtimulant vulcanica face. Ad ſerui
tutes que malos vinculant baratrica cruce. Ducuntur
ergo mali.

Ad luxurie feces.
Ad ſuperbie neces.
Ad auaricie faces.
Ad eterne peſtilentie cruces.

Ducuntur dico ad
feces luxurie: que
carnem maculant
Unde de iuuene a
mala muliere allocuto: dicitur. Prouerb. vij. Quod
ſtatim eam ſequitur quaſi bos ductus ad victimam
⁊ neſcit ꝙ ad vincula ſtultus trahatur. Unde etiam
de Salomone narratiue dicitur. Nee. xiij. ꝙ ĩ multis
gentibus non erat ſimilis illi: ⁊ tamen ad peccatum
ipſum duxerunt mulieres alienigene. Item ducunt
ad artes ſuperbie que malos iugulant. Unde. Lu. iiij.
dicitur: ꝙ illi mali iudei duxerunt ieſum ad precipitiũ
montis: ſuper quod ciuitas ſua ſita erat vt precipita-
rent eum quod feciſſent niſi diuertiſſet. Item ducun
tur ad faces auaricie que mentes ſtimulant: contra
illud. Deuterono. xviij. Non inueniatur in te qui lu-
ſtret filium ſuum aut filiam ducens per ignem. Item
finaliter ducuntur ad cruces infernalis continentie
ſeu peſtilentie que captos vinculant: ſcilicet ad penas
et ad ſeruitutem inferni. Ibi enim ducuntur vt capti-
ui nunq̃ euaſuri. Ut peregrini nunq̃ redituri. Ut dã-
nati penas ſubituri. Dico vt captiui quia carcere
nunq̃ exeant. Eſa. v. cap. Propterea captiuus ductꝰ
eſt populus meus: quia non habuit ſcientiaꝫ. Et Tre
no. j. Paruuli eius ducti in captiuitatem a facie tri-
bulantis. Item ducuntur illuc vt peregrini qui nun-
q̃ redeant. Eſaie. xxiij. Longe ducent eum pedes eius
ad peregrinandum. Item ducuntur vt damnati qui
penas ſubeant. Baruch. iiij. Ducti ſunt vt grex dire-
ptus ab inimicis. Illi ergo nõ ſunt boni duces qui ad
tales terminos ducunt ſuos. Unde nota quod multi
ſunt hodie duces in eccleſia et in mundo qui ſcꝫ ſunt:

Duces pauperes et indigentes.
Duces inſcij et imprudentes.
Duces crudeles et ſeuientes.
Duces infideles et mentientes.

¶ Dico ergo quod iſti ſunt duces miſeri quibus ni-
hil poteſt ſufficere. Unde Prouerbiorum. xxviij. Dux
indigens prudentia multos opprimet. Item iſti ſunt
duces inſcij qui neminem ſciunt inſtruere. Unde Mi
chee. iij. Duces domus iſrael: nunquid non veſtrum
eſt ſcire iudicium qui odio habetis bonum et diligi-
tis malum? Item iſti ſunt duces crudeles atq̧ impij
qui nemini volunt condeſcendere. Ideo cuilibet tali
dicitur Ezechi. xxj. Prophane. impie dux iſrael pone
cydarim: tolle coronam: quaſi diceret. Dux crudelis
non eſt dignus tenere regimen vel ducatum. Item iſti
ſunt duces infideles atq̧ noxij qui amicos ſolent de-
cipere. Ideo bene dicitur Michee. vij. Nolite credere
amico: et nolite confidere in duce. Igitur tales mali
duces digni ſunt ad inferos duci. et ibidem concuti et
confringi: quod vtiq̧ faciet dominus finaliter quan-
do ipſos iudicabit ſeueriter. Hieremie. lj. Collidam
in te duces et magiſtratus. Et Nume. xxiiij. Conſur-
get virga de iſrael et percutiet duces Moab. Sic ergo
patet ꝙ eſt ductus impij quo multi ſternuntur ſeu le-
duntur. ¶ De alijs autem generibus ductionũ nihil
amplius: quia bene poſſunt ſub precedentibus conti-
neri. Bene ergo dicitur ꝙ eſt.

Ductio mali rectoris.
Ductio boni pretoris.
Ductio ſummi creatoris.

¶ Quia ſcilicet omnia ſicut dictum eſt vel actiue vel
paſſiue diuerſimode poſſunt intelligere ⁊c. Uide ſupra
de adducere et deducere. Et infra de introducere et in
ducere.

Dulcedo. Dulcis.

Nota quod dulcedo multipliciter ſumi- A
tur in ſcriptura. Eſt enim Dulcedo.

Deteſtabilis et vitioſa.
Commendabilis et virtuoſa.
Appetibilis et doloroſa

¶ Dulcedo vitioſa eſt triplex ſcilicet.

Dulcedo mundane proſperitatis.
Dulcedo carnalis impuritatis.
Dulcedo verbalis fallacitatis.

¶ De dulcedine proſperitatis et iocunditatis: poteſt
intelligi illud Eſaie. xxiiij. capitulo. Ceſſauit gaudiuꝫ
tympanorum: quieuit ſonitus letantium: conticuit
dulcedo cythare cum cantico non biberunt vinum.
amara erit potio bibentibus illam: Proſperitas ſimi
lis eſt quibuſdam fructibꝰ qui dicuntur mirabolani.
qui in principio dum ſunt virides ſunt dulces in fine
vero quando maturi ſunt: ſunt amari. Sic vere chariſ
ſimi mundi proſperitas modo eſt dulcis finaliter ta-
men accidit ꝙ in inferno inuenitur amara. quãdo ſcꝫ
omnis mundana dulcedo in amaritudineꝫ conuertet.
Job. vj. Anima eſuriens ideſt anima damnata. etiam
amarũ pro dulci ſumet. ideſt penam eternam loco mũ
dane proſperitatis. contra quam dicitur de diuitibus

Ayuntamiento de Madrid

Eſai.xxiiij. Ceſſauit gaudium tympanorum: quieuit
ſonitus letantium: conticuit dulcedo cythare: cũ cã
tico non biberunt vinum: amara erit potio bibentibꝰ
illam. Item de dulcedine carnalitatis poteſt dici illõ
Prouerbio.v. Fauus diſtillans labia meretricis ⁊ ni
tidius oleo guttur eius: nouiſſima vero illius ama
ra velut abſinthium: ⁊ lingua eius acuta velut gladi
us biceps. Mala enim mulier ſimilis eſt cuidam pi
ſci qui dicitur falten. In cuius ore: vt Ioratb autor eſt
aqua maris dulceſcit: cuiꝰ aque dulcedine allecti alte
ri piſces intrant in os eius ⁊ abſco deuorantur. Sic ve
re cariſſimi mulieres per dulcedinẽ oris ſui attrahũt
homines ad peccatum: quos finaliter temporaliter
deuorant ⁊ conſumunt: ⁊ infernus ipſos poſt mortẽ
cruciat atqꝫ damnat. Ideo dicitur Prouer.vij. Dic ſa
pientie vt cuſtodiat te a muliere extranea: que verba
ſua facit dulcia: Contra carnales etiam ⁊ guloſos: fi
naliter poteſt dici illud Ioe.j. Ululate qui bibitis vi
num in dulcedine: quoniam periijt ab ore veſtro. De
dulcedine vero fallacitas: ſcꝫ adulationis ⁊ deceptio
nis dicitur. Prouer.xx. Suauis eſt homini panis mẽ
dacij. ⁊ Iob.xx. Cum dulce fuerit in ore eius malum:
abſcondit illõ ſub lingua ſua. Et illõ. Rom.xvj. Per
dulces ſermones ⁊ benedictiones decipiunt mẽtes in
nocentium. Iſta eſt igitur triplex dulcedo vitioſa.

B ¶ Itẽ dico ꝙ eſt dulcedo virtuoſa: ⁊ illa ſimiliter tri
plex eſt ſcilicet.

Dulcedo ĩ ore.	Dulcedo oris eſt locutio ṽbalis.
Dulcedo ĩ corde	Dulcedo cordis ẽ deuotio mẽtalꝭ.
Dulcedo ĩ ope.	Dulcedo opis eſt opatio realis.

Sit igitur in nobis.
Dulcis locutio.
Dulcis deuotio.
Dulcis compaſſio.

Ut ſic dictum ad
iſta quilibet poſ
ſit dicere illud.
Eccleſia.xxiiij.

Spiritus meus ſuper mel dulcis. Ubi oſtenditur ꝙ
in nobis debet eſſe.
Dulcedo locutionis
Dulcedo deuotionis.
Dulcedo compaſſionis.

Primum oſten
ditur cum dicitꝭ
ſpũs: qꝛ per ſpi
ritum intelligitur locutionis flatus. Secundũ oſtẽ
ditur: cum dicitur: mel: quia per mel intelligitur deuo
tionis virtus. Tertium vero oſtenditur cum dicitur:
dulcis: per quod intelligitur compaſſionis actus: qꝛ
ſcꝫ res dulces melius nutriunt. Habeamus igitꝭ dul
cedinem locutionis. Dulciter enim ⁊ benigniter debe
mus loqui inferioribus: ⁊ reſpondere ſuperioribꝰ: qõ
potiſſime pertinet ad predicatores: qui dulcedine ver
borum debent alios attrahere ad virtutem: vt ſic eis
poſſit dici illud: Canti.ij. Oſtende mihi faciem tuam
ſonet vox tua in auribus meis. Uox enim tua dulcis:
⁊ facies tua decora. Nihil eñ nobis debet eſſe ita dul
ce: ſicut ſcientia nobis per ſtudium vel per predicato
ris eloquium ꝓpinata. Ezech.iij. ⁊ Apoc.x. vbi dicitꝭ:
ꝙ liber comeſtus fuit in ore ſicut mel dulce. Nos enĩ
debemus habere pulcritudinem in pelle conuerſatio
nis: ⁊ dulcedinem in voce locutionis: ſimiles panthe
re: quod eſt animal quod habet pellem pulcerrimam
et ex ore emittit vaporem ſuauiſſimum. Et ideo vt di
cit Plini. Omnia animalia ipſum ſequũtur diligunt
⁊ admirantur: ⁊ in odore oris ſui ⁊ pellis pulcritudi
ne delectantur. Sic vere cariſſimi nos debemus habe
re in pelle: ideſt in conuerſatione: pulcritudinem ho
neſtatis. Et in ore: ideſt in locutione dulcedinem be
nignitatis: ⁊ ſic fiet ꝙ a cunctis hominibꝰ diligemur
Sicut enim dicitꝭ. Eccli.vj. Uerbũ dulce multiplicat
amicos: ⁊ mitigat inimicos. Habeamꝰ ergo dulcedi
nem locutionis. Spiritus inquit. Per ſpiritum enĩ
quandoqꝫ intelligitur flatus ⁊ locutio que procedit
ab ore. Unde Ioe.iij. Stillabunt montes dulcedinem
⁊ colles fluent lac. Montes enĩ ⁊ colles dici poſſunt
Unde predicatori poteſt dici illud. pſal. Emitte ſpiri
tum tuum: ideſt verbum tuum: et creabuntur et re
nouabis faciem terre. Spiritus oris noſtri chriſtus
dominus. Et alibi. Uerbo domini celi firmati ſunt: ⁊
ſpiritu oris eius omnis virtus eorum. Quamuis pro
certo de multis poſſit dici illud. pſ. Neqꝫ enim eſt ſpi
ritus in ore ipſorum. Item debemus habere dulcedi
nem deuotionis. Mel inquit. Per mel intelligitur
dulcedo deuotionis ⁊ contemplationis: quia procul
dubio debent viri ſpirituales nutriri: ⁊ maxime litte
rati. Apes enim que paſcuntur in floribus temperatꝭ
ſicut amigdalorum: faciunt mel valde dulce. Sumen
tes vero flores herbarum amararum: ſicut eſt abſin
thium faciunt mel minus dulce. Sic vere cariſſimi il
li qui verſantur circa flores dulces: ideſt circa ſcienti
as ⁊ ſcripturas diuinas: mel deuotionis ⁊ cõtempla
tionis faciunt dulcius. Illi vero qui herbas amaras
ſcientiarum mundialium ⁊ negociorum terrenorum
frequentant: mel deuotionis non conficiunt ita dul
ce. Bene ergo dicitur. Prouerbio.xxiiij. Comede fili
mi mel quod bonum eſt: ⁊ fauum dulciſſimum gut
turi tuo. Habeamus ergo dulcedinẽ deuotionis. Si
mus ſimiles ſalmoni: qui poſtꝙ inuenerit aquã dul
cem: nunꝙ redit amplius ad amaram. Sic vere nec
nos poſtꝙ deuotionem dulcedinis inuenerimus: ad
amaritudinem peccatorum vel bonorum terrenorũ:
nunꝙ redire debemus. Cuius tamen contrarium fa
ciebant filij iſrael: qui manna dulciſſimum abhorren
tes Pepones egyptiacos affectabant: ſicut dicitur.
Nume.xj. Habere ergo debemus dulcedinem deuo
tionis: dicentes domino illud. Quã dulcia faucibꝰ
meis eloquia tua: ſuper mel ori meo. Demum dico: ꝙ
habere debemus dulcedinem compaſſionis: que oſtẽ
ditur cum dicitur. Dulcis. Res enim dulces ſunt ma
gis nutritiue: ad denotandum: ꝙ illi qui per compaſ
ſionem ⁊ pietatem ſunt dulces: egenorum ⁊ pauperũ
ſunt nutrices. pſ. Paraſti in dulcedine tua pauperi.
Iſta eſt igitꝭ dulcedo virtuoſa. ¶ Tertio dico: ꝙ eſt dul C
cedo glorioſa: ſcilicet dulcedo glorie paradiſi. Et iſta
ſimiliter eſt triplex ſcꝫ.
Dulcedo viſionis.
Dulcedo fruitionis.
Dulcedo dilectionis.

Ibi enim dulciter de
us videtur. Eccl'i.xj.
Dulce lumen ⁊ dele
ctabile eſt oculis videre ſolem. Ibi etiam deus dulci
ter guſtatur. vnde. pſ. Guſtate ⁊ videte quoniam ſua
uis eſt dominus. Ibi inſuper deus dulciter amatꝭ. pſ.
Dulcis ⁊ rectus dominus ⁊c. Patet quod eſt triplex
dulcedo ſcilicet glorioſa: que conſiſtit in viſione: fru
itione: dilectione. De qua ſcilicet in. pſ. Quã magna
multitudo dulcedinis tue domine: quam abſcondiſti
timentibus. Uirtuoſa que conſiſtit in locutione ver
bali: in deuotione mentali: in compaſſiõe reali. Canti.
ij. Fructus eius dulcis gutturi meo. Uitioſa: que con
ſiſtit in proſperitate carnalitate ⁊ ṽboſitate. De qua
Iaco.iij. de eodem fonte ſtillat dulcis ⁊ amara aqua
quia ſcꝫ talis mala dulcedo plus habet de amaro ꝙ
de dulci.

Duo.

Nota ꝙ numerus binarius multipliciter A
in ſcriptura reperitur. Signat enim in bo
no ſcilicet ⁊ in malo. Ille enim numerus ſignat diſtin
ctionem ab vnitate: ⁊ ſic ſcḋm ariſmeticam: iſte vocatꝭ
numerus infamis: quia primus ab vnitate recedit: et
ſic ſignat diſcordes contrarios ⁊ diuerſos: quia vere
iſti ab vnitate amoris ⁊ concordie recedũt. Tales eñ
non ſunt vnum per caritatem: immo ſunt duo per di
uerſitatem ⁊ contrarietatem. In celo eñ ſunt due ſtel
le ſeu due circulorum ſtellarum ſectiones: quarũ vna
dicitur caput draconis: alia cauda draconis: ⁊ iſta ita
diuerſe ⁊ contrarie ſunt: ꝙ quando vna eſt in oriente
alia ſemꝑ eſt in occidente: quia ſi vna eſt in vno ſigno
alia ſemper eſt in oppoſito. In ſigno enim geminorũ
due ſunt ſtelle: quarum vna dicitur caſtor alia pollux
qui tantam intra ſe habent contrarietatem: ꝙ ut eſta
te dum vna nobis oritur: alia occidit. Et ideo a poetꝭ
ficte ſunt fuiſſe duo fratres: quorum vnus celos aliꝰ
inferos dicitur poſſediſſe. Polus etiam articus et
polus

Ayuntamiento de Madrid

polus antarticus due ſunt ſtelle immobiles: que tamē
in duobus celi angulis oppoſitis dyametraliter ſunt
locate. Ecce igitur quomodo dualitas diuerſitatem ſi
gnat ⁊ quomodo illa que conſtituta ſunt in dualitate
ſunt conſtituta in contrarietate et diuerſitate. Bene
igitur dico. ꝙ ꝑ numerū binarium intelliguntur illi
qui ab vnitate charitatis recedunt et diuiduntur: et
qui in diuiſione diſcordie conſtituuntur. Eccli. xxxiij.
Intuere in omnia opera altiſſimi: vnum contra vnū.
duo contra duo. Sic igitur numerus iſte ſignat in ma
lo. Et ideo de diſcordibus qui ſemper ſunt duo ⁊ nūq̄
ſunt vnum poteſt dici illud Lu. xij. Quod duo in tres
et tres in duo diuidentur Et illud Math. xxvij. Velū
templi ſciſſum eſt in duo. Unde etiā de concordia viri
et vxoris dicitur. Math. xix. Itaq; iam non ſunt duo
ſed vna caro. ¶ Sed adhuc dico ꝙ iſte numerꝰ ſignat
in bono et ſic ſignat aggregationē: caritatē ⁊ coniun
ctionem concordiā et vnitatem. Iſte enim numerꝰ eſt
primus in quo vnitates plures inuicem aggregantur
et ideo ille videtur concordiā et amorem deſignare per
quem plures perſone inuicem vniuntur et ſociantur.
Math. xviij. Ubi duo vel tres congregati ſunt in no-
mine meo: ibi ſum in medio eorum Gregorius etiā di
cit ꝙ minus q̄ inter duos charitas haberi non poteſt
In ſignum cuius prout dicitur Luc. x. xp̄s diſcipulos
ſuos binos ante faciem ſuam miſit. Et aduerte ꝙ iſte
numerus. ſcilicet dualitas charitatis eſt numerus ma
gne ꝓrogatiue. Iſte enī inuenit̄ i multis naturis. Iſte
B deſignatur in multis figuris. Iſte ꝯmendat in multis
ſcripturis. ¶ Dico igit̄ ꝙ iſte numerꝰ in multis natu
ris inuenit̄. Et vide primo in animalibꝰ quomodo mē
bra omnia ſunt binata. Homo enī habet duos pedes
duas manus: duas aures: duos oculos: duas nares.
Uide etiam in ſexibus quomodo deus poſuit ibi dua-
litatem. Non enim voluit ꝙ in generatione conueni-
rent tres vel quatuor: ſed duo ſolum: ſcʒ maſculus ⁊ fe
mella. In quibus procerto innuitur ꝙ ſi perfecti eſſe
volumus ſemper duo et bini ideſt per charitatē ligati
eſſe debemus. Natura enim ſolitudinem abhorret: et
ideo ſub dualitate videtur omnia generaſſe. Iſte igit̄
numerus inuenitur in naturis. ¶ Itē dico ꝙ iſte nu
merus deſignatur in figuris quas de dualitate reperi
mus. Uide pro deo quot in ſacra ſcriptura figuras de
dualitate reperimus. Due enim fuerunt fidei tabule la
pidee. Exo. xxxiiij. Due fuerunt tube argentee Nume.
x. Due etiam fuerunt colūne erecte ſcʒ in templo Salo-
monis. iij. Reg. vij. Duo fuerunt cherubin in propicia
torio. Exo. xxvij. Duo fuerunt altaria in tabernaculo.
ſcilicet altare holocauſti et thimiamatis. Exodi. xxvij.
Duo inſuper fuerunt oſtia in templo. Ezech. xlj. Apo
ſtolorum etiam fuerunt duo gladij. Luce. xxij. Circa ſe
pulcrum inuenti ſunt duo angeli. Luce. xxiiij. Aſcen-
dente inſuper domino: allocuti ſunt apoſtolos duo vi
ri. Actuū. j. Ecce igitur quomodo dualitas charitatis
⁊ amoris in figuris deſignatur. ¶ Sed adhuc illa dua
litas in ſcripturis commendatur. Et hoc procerto in
veteri et in nouo teſtamento Dicitur enim Eccl'ſ. iiij.
Melius eſt eſſe duo ſimul q̄ vnum. In nouo vero teſta
mēto dicitur ꝙ in his duobꝰ lex pendet tota ⁊ prophe
te. Math. xxij. Ecce igitur patet quomodo per iſtū nu
merum intelligitur liga et copula caritatis: ita ꝙ de
talibus poteſt dici illud Apoc. xj. Hi ſunt due oliue. ⁊
duo candelabra lucentia in cōſpectu domini terre ſtā-
tes In quibus verbis aduerte ꝙ ſicut illi qui ſunt duo
ſunt clementiores. ſunt ſcientiores: ſunt conſtantiores
Clemētiores dico. quia vnus poteſt alij miſereri. Sciē
tiores etiam: quia vnus poteſt ab alio doceri. Conſtan
tiores inſuper: quia vnus poteſt ab alio adiuuari ⁊ tue
ri. Sic vere dico ſpiritualiter ꝙ illi qui ſunt duo ideſt
charitatiue combinati.

Habent clementiam ampliorem: quia ſunt due oliue
Habent ſcientiā clariorē: q2 ſunt duo candelabra.
Hñt cōſtantiā fortiorē. q2 ſunt ſtātes in cōſpectu dei.

¶ Dico ergo primo chariſſimi quod ſi fuerimus duo
per charitatem: nos erimus clementie largioris. Due
inquit oliue. Palme enim quando hinc et hinc ſunt plā C
tate: melius ſolent fructificare. et ideo agricole quādo
ſeminant illa. ſemper ſolent ſimul duo germina pone
re: vt ſic due plante naſcantur. ſcilicet vna maſcula:
alia femella. Ut etiam ſic per vnius influentiam alia
fructuoſior habeatur. Sic vere chariſſimi illi qui ſunt
coniuncti per charitatem: ſunt vt communiter fecun
di et fructiferi per pietatem. Illi qui ſunt charitatiui
ſunt elemoſynarum emiſſiui Et ideo bini et bini ſunt
plantādi. vt in pietatis opibꝰ ſint fecundi. Quod quidē
oſtenditur cum dicitur ꝙ iſti debent eſſe due oliue.
Oliua enim a qua oleum eliquatur. ſignat viros pios
a quibus pietatis et elemoſynarum oleum diſtillatur
quando per charitatis ſcilicet copulam combinantur
Iſtud figuratur in iſtis duobus cherubin qui verſis
inuicem vultibus ſuper propiciatorium ponebantur:
qui quidem de lignis oliuarum facta fuiſſe perhiben-
tur ſicut dicitur. iij. Regum. vj. Iſta enim cherubin q̄
erant figure et ymagines aquilarū ſignificant viros
pios. Aquila enim eſt auis valde liberalis. alijs diſtri
buens predam ſuam: Et ideo iſti dicuntur duo per ca
ritatem. De oliuis per pietatem: dicuntur ſe mutuo re
ſpicere per bonorum ſuorum communicationem. Di-
cuntur etiā propiciatorio incumbere: per facilem iniu
riarum indulgentiam et remiſſionē. Et ſic breuiter di
cetur illud zacha. iiij. vbi queritur quid ſunt due oliue
iſte. Et reſpondetur poſt pauca. Iſti ſunt duo filij oli-
uarum. Et nota ꝙ per oliuam pax et concordia deſi-
gnatur: In cuius ſignum legati romanorū cum oliua
rum ramis ſolebant mitti. In ſignum etiam cuius co
lumba deū mundo placatum denūcians: cū ramo oli
ue ad Noe dicitur rediſſe: ſicut habetur. Gen. viij. In
quo procerto docemur: ꝙ ſi duo per charitatem et ami
ciciam: pietatemq; ſeruauerimus. tunc pacem et con-
cordiam habebimus. Amor enim ⁊ pietas ſunt due ſo
rores que ſe ſemper inuicem comitantur. Unde zach.
vj. Conſilium pacis erit inter duo. Simus ergo duo vt
ſic ſimus clementie amplioris. ¶ Secundo debemus D
duo eſſe vt ſimus ſcientie clarioris. Duo inquit cande
labra lucentia. Melius enim illuminant luminaria
quando ſunt duo q̄ quando non eſt niſi vnum. Sic ve
re viri ſancti: quando ſunt duo ideſt per charitatem iū
cti et combinati: melius lucent per ſcientiam et meliꝰ
illuminant per doctrinam. Scientia enim vnius ad-
dit ad ſcientiam alterius. Et ideo quantumcunq; ſit
modicus ſocius: nunq̄ eſt vilipendendus. quia ſepiſſi
me fit ꝙ ab vno egeno et ſimplici ſcitur: quod a docto
ribus ignoratur: Ideo bonum eſt charitatiue cum om
nibus ſe habere. vt ab omnibus poſſimus addiſcere:
et ſic per ſcientiam lucere et per doctrinam docere. Cā
delabra inquit lucentia. Iſtud habemus in ſcriptura
et in natura. Deus enim a principio fecit duo lumina
ria principalia ſcilicet luminare maius ⁊ luminare mi
nus: et hoc vt lucerent ſuper terram ⁊c. quod vtiq; dr
in ſcriptura. Gene. j. In quibus innuitur ꝙ illi qui vo
lunt eſſe luminaria lucentia per doctrinam ⁊ predica
tionem: debent eſſe duo per charitatem ⁊ dilectionem
et per bonorum aſſociationem. Unde hugo in dida ſco
lon dicens quomodo illi qui volunt eſſe ſapientes de-
bent omnes diligere: et ab omnibꝰ qđ eis deficit inqui
rere: nullius ſocietatem vilipendere: dixit ſic: Sicut in
quit qui ab omnibus accipiuntur ſunt omnibꝰ ditio
res. ſic qui ab omnibus volunt diſcere fiunt ſapientio
res Audi inquit. Criſiphum in prouer. Que tu non no
ſti fortaſſis nouit ophillus. Simus ergo duo vt ſimus
ſcientie clarioris. Candelabra inquit. vt de quolibet di
catur illud zach. iiij. Uide candelabrum aureum totū
¶ Tertio ſimus duo: vt ſimus cōſtantie fortioris: qđ E
oſtenditur cum dicitur. Stantes: Duo enim meliꝰ por
tant onus q̄ vnus. Duo etiam melius reſiſtūt vni ad
uerſario q̄ vnus ſolus. Sic vere chariſſimi illi qui ſunt

Ayuntamiento de Madrid

duo per charitatem: ſunt fortiores per conſtantie pro-
bitatem. Melius enim ſuſtinent tribulationum ⁊ ten
tationū aduerſitatem: quia vnus ab alio adiuuatur:
et tam precibus ꝙ conſolationibus roboratur. Unde
etiam dicitur. Prouerb. xviij. Frater qui adiuuat a fra
tre: quaſi ciuitas firma. Ideo dicit Eccl'ſ. iiij. Si quiſ-
piam preualuerit contra vnum duo reſiſtent ei. Iſti er
go ſunt ſtantes in conſpectu domini dei terre. Sap. v.
Stabunt iuſti in magna conſtātia aduerſus eos qui
ſe anguſtiauerunt. Et ſic igitur patet ꝙ nos debemus
eſſe duo per charitatē. Ut poſſimus ſuſtinere potēter.
Ut poſſimus lucere patenter. Ut poſſimus indulgere
clementer. Uel vt habeamus clementiā ad miſerandū
Scientiam ad informandū. Conſtantiā ad ſuſtinen-
dum. Sed heu proh dolor multi ſunt hodie qui iſta ca
rent dualitate idest amore et charitate. Hodie enim
quaſi omnes volunt eſſe ſoli per ſingularitatem ⁊ par
tialitatem: et ideo non habent conſtantiā. ſcientiā vel
pietatē Eccl'ſ. iiij. Ue homini ſoli: quia ſi ceciderit nō
eſt qui ſubleuet eum: Duo igitur ſimus: et dualitatē
ſcilicet amorem et charitatem habeamus. Aquila enī
ſemper in nido ſuo duos lapides echites dicitur habe
re: vt facilius poſſit parere: et vt pullos poſſit a reptili
bus defendere. Sic vere chariſſimi ſi nidum cordis no
ſtri a venenoſis reptilibus idest a malis cogitationib⁹
volumus defendere et a tentationibus volumus cuſto
dire et ſi partum bonorū operū volum⁹ celeriter emit
tere nos procerto duos lapides. i. duplicē charitatem
et amorē ſcʒ dei et proximi ibi debemus ponere ⁊ tene
re. Et ſic nidus iſte a predictis reptilibus tutus erit: et
partus bonorū operum faciliter parietur. Uiri enim
pleni caritate: ſolent emittere bona opera ſine difficul
tate. In eſtate enim calor ſolis mirrham arborē precio
ſum liquorem: qui ſtacten dicitur facit voluntarie et
ſine difficultate aliqua diſtillare. vt dicit Iſido. Quia
vere quando ſol ⁊ calor perfecte caritatis corda noſtra
inflāmat. tunc ſine coactione liquorē pietatis ⁊ bono-
rum operū a nobis diſtillare procurat. Ut enim dicit
Greg. Nunꝙ eſt amor dei ocioſus. operatur enī ma-
gna ſi eſt. ſi autem renuit operari: amor non eſt. Sic
igitur patet chariſſimi ꝙ eſt quedam dualitas virtuo
ſa. Quedam dualitas vitioſa. Si vis notare de iſtis ꝗ
f ſunt duo: et qui ſunt in bono combinati aſſociati et
coniuncti. dic ꝙ

Fulgent clariſſime.
Sciunt doctiſſime
Gemunt triſtiſſime.
Uolant citiſſime.
Pugnant fortiſſime
Fantur veriſſime.
Meditantur profundiſſime.
Federātur coniunctiſſime
Famulantur attentiſſime.
Contemplant limpidiſſime.

Dico igit ꝙ duo. i. viri charitatiui cō uerſando ſunt cla-riſſimi. Fecit deus duo magna lumi-naria. Itē cogno-ſcendo ſunt doctiſ ſimi vnde iſti ſunt cherubī qui inter pretantur plenitu
do ſcientie. Exodi. xxxvij. Fecit duos cherubin ex auro
puriſſimo. Item penitendo ſunt triſtiſſimi. Unde iſti
figurantur in turturibus ⁊ columbis deo oblatis: que
ſunt volucres gemebunde Leui. xiiij. Offeret duos tur
tures aut duos pullos columbarū. Item iſti diſcurrē-
do ſunt citiſſimi quia valde cito debent diſcurrere ope
ra virtuoſa. Iohan. xx. Currebant duo ſimul. Item iſti
propugnando ſunt fortiſſimi. Deut. xxxij. Duo fuga-
bant decem milia. Item iſti ad proloquendū ſunt veriſ
ſimi. Deute. xvij. Et. ij. Corin. xiij. In ore duorum teſtiū
ſtat omne verbum. Item iſti meditando ſunt profun-
diſſimi. ſcilicet meditando de morte. j. Regū. x. Inue-
nies duos viros iuxta ſepulcrum rachelis. Item iſti fe
derando ſunt coniunctiſſimi. Iſti ſunt enim duo. de
quibus dicitur. Mathei. iiij. Uidit ieſus duos fratres
Symonem et Andream. Boni enim ita ſunt inuicē
confederati et charitatiue ligati: ꝙ magis videnť vnū
ꝙ duo. ij. Regum. vj. Opus vnum erat in duobus Itē
iſti famulando ſunt attentiſſimi. Unde iſti ſunt diſci
puli qui bini et bini fuerunt miſſi: ſicut dicitur Luce.
x. Unde. Marci. xj. dicitur. ꝙ ieſus miſit duos diſcipu
los ⁊ ait illis: Ite. Item iſti contemplando ſunt certiſſi
mi vel limpidiſſimi Unde Marci. xvj. dicitur. de duo
bus diſcipulis euntibus in emaus: oſtenſus eſt ieſus
in alia effigie. Item iſti laborando ſunt occupatiſſimi
Mathei: xxiiij. Erunt duo in agro. Item quieſcendo
ſunt deuotiſſimi. Ibidem erunt duo in lecto. Et breui
ter dico ꝙ de illis qui dualitatem charitatis et bone
ſocietatis ſectantur dici poteſt ꝙ ſint.

Duo arietes.
Duo leones.
Duo boues.
Duo paſſeres.
Duo agni.
Duo viri.
Duo filij.
Duo deuoti.

Duo dico arietes: quia alios prudenter ſolent de ducere. Exodi. xxix. Tolle arietes duos immacula tos ⁊c. Item ſunt duo leo nes: quia impios per iu-ſticiam ſolent corrigere ſeu corrodere. Unde in ſe-
dili throno ſalomonis erant duo leones ſculpti altri-
ſecus: ſicut dicitur. ij. Paralip. ix. Item ſunt duo bo-
ues quia omnibus per patientiam ſolent ſuccumbere
iij. Regum. xviij. Dentur nobis duo boues. Item ſunt
duo paſſeres: quia per dei prouidentiam ſolent ſe rege
re. Math. x. Nonne duo paſſeres aſſe veneunt: ⁊ vnus
non cadit in terram ſine patre veſtro idest ſine proui-
dentia patris. Item ſunt duo agni: quia mentalem in
nocentiam ſolent eligere. Numeri. xxviij. Offeres ag-
nos anniculos immaculatos duos. Item ſunt duo vi
ri qui per fortem patientiam ſolent ſubſiſtere. Nume-
ri. xj. Remanſerunt in caſtris duo viri Et Luce. xxiiij.
Ecce duo viri aſtiterunt. Item duo filij: quia per veraʒ
amiciciam ſolent diligere. Mathei. xxj. Homo qui-
dam habebat duos filios. Item ſunt duo deuoti. quia
humiliter ſolent petere et appetere. Luc. xviij. Duo ho
mines aſcenderunt in templum. Ecce ergo quomodo
dualitatem caritatis concomitantur alia bona. Ideo
de talibus duobus idest de quibuſlibet charitatiuis et
iuſtis poteſt dici illud predictum Gal. iiij. Abraham
duos filios habuit. Quia reuera omnes tales ſic dua-
litati et combinati poſſunt dici abraam. idest dei fi-
lij et cognati. Et ſi vis adhuc commendare duos ſan-
ctos vel duas ſanctas vel duo charitatis precepta: ſeu G
etiam duo ſcripture ſacre teſtamenta. dic ꝙ iſti ſunt.

Duo brachia.
Duo oſtia.
Duo vbera.
Duo ligna.
Duo talenta.
Duo calami.
Duo anuli.
Duo gladij.
Due tabule.
Due columne.
Due tube.
Due cathene.
Due virge.
Due penne.
Due menſe.

Dico ergo ꝙ hec ſunt duo brachia ad nos amplexā dum. Uñ de thro no. Salomonis. dicit. ij. Para. ix. Mō habebat bra chiola duo altri ſecus. Item duo oſtia nos ad fidē introducendum Ezechi. xlj. Duo oſtia erant in tē-plo. Iteʒ duo vbe-ra ad nos lactan
dum et conſolanduʒ. Unde ſponſe dicitur Canti. iiij.
Duo vbera tua ſunt duo hynnuli. Item duo ligna ad
nos ſuſtentandū et inuitandum. iij. Regum. xvij. En
colligo duo ligna ⁊c. Item duo talenta ad nos ditan-
dum et redimendum Mathe. xxv. Domine duo talen
ta tradidiſti mihi: ecce alia duo ſuperlucratus ſum.
Item duo calami ad veritatem ſcribendum atꝗ do-
cendū. Exodi. xxv. Sint ſpherule ſub duobus calamis
Item duo anuli ad nos eterna gloria ſubarrandum et
honorandum. Unde de corona que dicebatur aureola
dicitur moyſi Exodi. xxx. Facies duos anulos aureos
ſub corona. Et Exodi. xxviij. dicitur. Facies duos anu-
los aureos et pones in ſummitate rationalis iudicij.
Item ſunt duo gladij ad verum a falſo truncandum et
diuidendum. Luce. xxij. Ecce duo gladij hic. Iteʒ ſunt
due tabule

Ayuntamiento de Madrid

due tabule ad legem dei continendum et oſtendendū. Exo.xxxij. Reuerſus eſt moyſes de mōte portās duas tabulas ſcriptas ex vtraq; parte: factas opere dn̄i. Itē ſunt due colūne ad nos per ſpem ⁊ fiduciā ſuſtinendū iij. Reg. vij. Finxit duas colūnas ereas quas ſtatuit in porticū templi. Item ſunt due tube ad nos ad fidem ⁊ penitentiam vocandū et excitandū. Nume. x. Fac tibi duas tubas argenteas ductiles quibus cōuocare poſſis multitudinem. Itē ſunt due cathene ad nos infra dei mandata tenendum et alligandū. Exo. xxxix. Anulos poſuerunt in vtroq; latere rationalis. ex quib⁹ pēderent due cathene aurec. Item ſunt due virge ad nos dirigendum ⁊ corrigendum. zacha. xj. Aſſumpſi mihi duas virgas: vnam vocaui decorē: alteram vocaui funiculum. Item ſunt due penne ad ſurſum volandū et celeſtia contemplandum. Apoc. xij. Date ſunt mulieri ale due et volauit. et Eſaie. vj. Duabus alis velabant faciē eius: et duabus velabant pedes eius. ⁊ duabus volabant. Item ſunt due menſe ad nos nutriendū et ſpiritualiter refocillandū. Ezech. xl. In veſtibulo porte due menſe hinc. et due mēſe inde. et breuiter omnes iſte dualitates poſſunt applicari.

H Ad duo teſtamenta deitatis. Ubi ſunt oſtia.
Eſt ſponſa charitatis que habet vbera.
Eſt ſilua venuſtatis que habet ligna.
Eſt burſa largitatis que habet talenta.
Eſt candelabrum honeſtatis quod habet calamos.
Eſt rationale veritatis quod habet anulos.
Eſt manus ſeueritatis que hab; gladios: ⁊ ſic de alijs

Si etiā de ſanctis hominibus id diceris dic ꝙ iſti habent duo brachia. ideſt duos amplexus charitatiuos ſcilicet amorē dei et proximi. Duo oſtia ideſt duos affectus hoſpitatiuos: quia ſcilicet notos et ignotos debent recipere. Job. xxx. ca. Oſtium meū viatori patuit Duo vbera ideſt duos effectus conſolatiuos ſeu pietatiuos. ſcilicet opera pietatis corporalia et ſpiritualia. Duo ligna ideſt duo brachia crucis et paſſionis deuotionem. Duo talenta ideſt rectam intentionem et bonam operationem. Duos calamos ideſt veri. et falſi deſcriptionem. Duos anulos ideſt fidei et charitatis ſubarrationem Duos gladios ideſt ſui et aliorū correctionem et punitionem. Duas tabulas ideſt noui et veteris teſtamenti cognitionem. Duas columnas ideſt in proſperis et in aduerſis ſtabilem perfectionem. Duas tubas ideſt de virtutibus et vitijs eloquentem predicationem. Duas cathenas. ideſt appetitus carnis ⁊ mētis coertionem et vinculationem. Duas virgas. ideſt ſui et aliorum directionem. Duas pennas. ideſt ad cōſiderationem inferni et paradiſi volatū et meditationem. Duas menſas ideſt ſpiritualem et temporalem: ſcilicet ignorantiam et pauperum refectionem ⁊c. Allega ſicut ſupra. Dicat igitur quilibet illud deo Prouerbio. xxx. Duo rogaui te ne denegas mihi. Duo inq̄t ideſt quamlibet dualitatem predictā: Patet ergo quomodo dualitas ſignat bonam concordiam et virtuo

I ſam. ¶ Sed adhuc notabis ꝙ non ſolum dualitatem virtuoſam ſed etiā vitioſam eſt inuenire. ergo dico ꝙ in malo ſignificato inuenitur.
Dualitas diſtractiua.
Dualitas deceptiua.
Dualitas coniunctiua.
Dualitas diſiunctiua.

Eſt igitur quedā dualitas diuidens ſubiectum: et iſta eſt quando quis per variam mentis varietatem et inconſtantiam: ab vnitate et integritate conſtantie: et ſoliditate mentis diuiditur in ſeipſo. De quo poteſt dici. Marci. xv. Uelum templi ſciſſum eſt in duo. Et talis ſic diuiſus non poteſt habere quietem: ſed potius ſollicitudinem et dolorem: ſicut bene dicitur Eccli. iij. Cor ingrediens duas vias: non inueniet requiem. Itē eſt quedam dualitas illudens obiectū. Et iſta eſt dualitas duplicitatis: quando ſcilicet homo habet duas intentiones: vnam apparentem: et aliam occultam: et quando creditur eſſe fidelis et ſimplex. et ipſe varius atq; duplex. Quādoq; enim mōſtruoſe contigit ꝙ in vno corpore ſunt duo capita. ſic in vno opere duo intētionū genera. Et tales figurantur in veſte lana linoq; contexta: de qua precipitur. Leui. xix. Ueſte que ex duobus texta eſt non induceris. Et ideo talis maledicitur. Eccli. ij. vbi dicitur ſic. Ue duplici corde: labijs ſceleſtis: manibus malefacientibus: et peccatori ingredienti terram duabus vijs. Itē eſt alia dualitas coniungēs affectum et iſta ſignat malam concordiam: combinationem vel ſocietatem malorum. De qua ſocietate poteſt dici illud quod ſcribitur Luce. xxiij. Ducebantur alij duo nequam vt interficerentur. Teſte enim plinio Inter ſerpentes ſunt coniugia: duoq; ſimul cohabitare ſolent ſcilicet maſculus ⁊ femella. Sic vere inter malos ſunt ſocietates: federa et conſortia: quia ſcilicet iſti adinuicem combinantur ad faciendum opera ſua mala. Hiere. xxiiij. Ecce duo calati pleni ficis. et ſequitur. Ficus malas: malas valde. Item eſt alia dualitas diſiungens effectū ſeu continens deſpectum. ſcilic; dualitas parcitatis diuiſionis: inuidie et diſcordie ſeparate. De quo. iij. Regū. xvj. Tunc diuiſus eſt populus iſrael in duas partes vna pars ſequebatur amri. et alia ſequebatur zambri. et illud Geneſis. xxv. Duo populi ex ventre tuo diuidentur. Hoc autem de duobus pueris in ventre rebecce collucantibus. ſcilicet. eſau ⁊ Jacob fuit dictum. Quocunq; predictorum modorum mali poſſunt dici duo. et ſic dices quod mali: duo merito dici poſſunt quia.

Duobus funibus ligantur.
Duobus oculis priuantur.
Duobus aſinis comitātur.
Duobus filijs orbātur.
Duob⁹ cornib⁹ ornātur.
Duobus vitijs grauantur.
Duobus vitulis famulant.
Duabus vijs peregrinantur.
Et ſic ꝓcerto iſti qui tales dualitates habent poſſunt dici.
Duo falſi.
Duo ceci.
Duo vrſi.
Duo eunuchi.
Duo domini.
Duo dracones
Duo latrones.
Duo debitores.
Duo ſenes.
Due meretrices
Due deglutrices.

Dico ergo ꝙ tales dicunt duo: q: duobus funib⁹ ligātur quod facit obſtinatio ⁊ iſti duo funes ſunt complacentia faciēdi malū. ⁊ difficultas faciēdi bonum et de hoc iudicum. xv. dicit. ꝙ philiſtei ligauerūt Sāſonē duobus funibus. Itē iſti duob⁹ oculis priuātur: qđ facit indiſcretio: q: ſcilicet iſti perdunt diſcretionem declinandi a malo et faciendi bonū Unde de Samſone legitur Nā philiſtijm abſtulerunt ſibi duos oculos ſicut ipſemet ſupponit Judicum. xvj. vbi dicit Redde mihi ocus priſtinam fortitudinem. vt pro amiſſione duorum luminū vnā recipiam vltionem. Item iſti duobus aſinis aſſociantur quod facit rationis hebetatio. quia ſcil; hebetes ſunt ad preſentia gubernandum et ad futura preuidendū Unde de leuita dicitur. Judi. xix. ꝙ ipſe habebat ſecum vnum puerum et duos aſinos. Puer enim ſignat carnalem immundiciam. Aſini vero duo ſignificant preſentium et futurorum ignorantiam et inaduertentiā et talibus procerto accidit ſicut leuite predicto cuius vxor a viris gabaa fuit oppreſſa et abutendo necata: quia ſcilicet vxor ideſt caro ſeu voluntas talium ab immundis actibus vel cogitationibus opprimitur: ⁊ per diuerſa vitia ſuffocatur. j. Regnm. xxx. Due vxores dauid captiue ducte fuerant. Item iſti duobus filijs orbātur: quod facit eneruatio. Anima enim hab; duos filios ideſt duas fortiſſimas virtutes. ſcilicet fortitudinem ad acquirendum paradiſum: et ad euitandū infernū: qui tamen filij dum peccat anima moriuntur. j. Regum. iiij. Duo filij tui mortui ſunt. Uel dic ꝙ duo filij anime ſunt intellectus et affectus quia ſcilicet qñ peccat homo: intellectus moritur male opinando affe

Ayuntamiento de Madrid

ctus male concupiſcendo. Item iſti duobus cornib⁹ ornantur: quod facit ſuperbia et elatio. Iſti enim duplici cornu ſuperbie ſunt elati. ſcilicet de ſe preſumendo et alios contemnendo Danie. viij. Efferatus hircus in arietem comminuit duo cornua eius. Hircus eſt mors. Aries eſt ſuperbus. Item duobus vitijs grauantur; quod facit mali executio et boni obmiſſio et declinatio. Mali enim habent duo generalia vitia: que ſunt declinare a bono et facere malum Hiere. ij. Duo mala fecit populus meus. Dereliquerunt fontē aque viue: et foderunt ſibi ciſternas diſſipatas. Item iſti duobus vitulis famulantur: quod facit verbalis adulatio: quia ſcilicet adulatores vitulos aureos id eſt diuites auro locupletes et aureis refulgentes adorant et honorant. Unde. iij. Reguꝫ. xij. dicitur ꝙ hieroboaꝫ fecit duos vitulos aureos et dixit: Iſti ſunt dij tui iſrael. Et ſic procerto qui tales dualitates malas habent poſſunt dici duo teſtes falſi quia carent vera locutione. Potiſſime autem adulatores dicūtur duo falſi teſtes: quia ſcilicet iſti falſo vituperant commēdanda: ſimiles lamie monſtro quod faciem habet humanam: pedes equinos: quod duabus mammis catulos lactat poſt eos laniat: ſm̄ Iſid. Sic iſti predictis duabus mammis lactant ⁊c. Math. xxvj. Nouiſſime autem venerunt alij duo falſi teſtes. Item ſunt duo ceci quia carent vera diſcretione. Math. xx. Ecce duo ceci ſedentes ſecus viam. Sunt duo vrſi: quia deuorant cum guloſa comeſtione. Urſus enim animal eſt guloſum. iiij. Regum. ij. Egreſſi ſunt duo vrſi de ſaltu et lacerauerunt eos. Sunt duo eunuchi: quia carent bonorum operum generatione. Unde iſti ſunt illi duo mali eunuchi qui machinauerant occidere aſſueruꝫ. Heſter. ij. Sunt duo mali domini: quia alios premūt tyrannica iuriſditione. Mathei. vj. Nemo poteſt duobus dominis ſeruire. Sunt duo dracones quia inflāmati ſunt auara et ambitioſa affectione. Heſter. x. Duo autem dracones ego et aman. Sunt duo latrones: quia ſuſpenduntur in eterna damnatione. Mat. xxvj. et Luce xxiij. Crucifixi ſunt cum eo duo latrones Sunt duo debitores: quia preſſi ſunt vitiorum obligatione. Luce. vij. Duo debitores erant cuidam feneratori. Sunt duo ſenes: quia indurati ſunt peruerſa obſtinatione. Unde iſti ſunt duo mali ſenes qui accuſauerunt Suſannam. Danielis. xiij. Sunt due meretrices: quia fetent carnali inquinatione. iij. Regum. iij. Due mulieres meretrices venerunt ad regem Salomonem Sunt due deglutrices: quia feruent alienorū bonorum cupiditate et ambitione. Prouerbiorū. xxx. Sanguiſuge due filie ſunt dicentes: affer: affer: Sic ergo patꝫ quomodo dualitas poteſt ſignificare in malo diuerſimode ⁊c. Uide. ſ. vbi binus.

A **Duodecim.** Duodenarius numerus poteſt ſignificare in bono et in malo. Numerus enim iſte conſtat ex denario et ex binario. Et ideo per iſtum numerum ſignificatur perfectio legis veteris et legis noue. Lex enim vetus conſiſtit in denario decalogi. lex vero noua conſiſtit in binario charitatis. Et ideo per numerum duodenarium bene poteſt omnis virtus atq; perfectio denotari. Unde videtur quod iſte numerus in exemplis commēdatur igitur ⁊ in rerum naturis. Pauo enim duodecim oua ponit. Camela duodecim menſibus partum ſuum portat. Lepus duodecim vicibus et diebus in anno generat. Celuꝫ duodecim ſigna continet. Dies artificialis duodecim horas habet. Iſte ergo numerus exemplis commendatur. Item iſte figuris deſignatur. Duodecim enim fuerunt fontes in helym. ſicut dicitur Exodi xv. Duodecim fuerunt filij Jacob Geneſis. xxxv. Erant autem filij Jacob duodecim. Duodecim enim fuerunt apoſtoli chriſti. ſicut dicitur. Luce. ix. et Mathei. x. Item iſte numerus in ſcripturis predicatur. Unde Johannis. vj. Nonne duodecim vos elegi? et Johā. xj. Duodecim ſunt hore diei. Aduerte ergo generaliter quod per iſtum numerum poteſt intelligi. Utriuſq; legis perfectio: Operum pietatis impletio Diſcipulorum chriſti collectio. Articulorum fidei deductio. Duodecim enim ſunt legis mandata. ſcilicꝫ decem legis antique: et duo legis noue. Duodecim ſunt pietatis opera. ſcilicet ſex corporalia et ſex ſpiritualia. Duodecim ſunt articuli fidei Duodecim apoſtoli chriſti. Eſt igitur.

Quedam duodena tenenda.
Quedam habenda.
Quedam credenda.
Quedam imitanda.
Quedam affectanda.
Quedam deteſtanda.

Duodena eſt tenenda. ſcilicet duodena mandatorum legis antique et legis noue. Iſta enim ſunt duodecim
B ſigna celi ſacre ſcripture: in quibus et infra quorū ambitum planete. ideſt viri perfecti dum ſunt in vita preſenti ſolent cōtinue peragrare. Figurata in duodecim panibus propoſitionis: qui in menſa coram domino ſemper eſſe debebant quos ſacerdotes in fine ſeptimane: et illi qui de tribu ſacerdotali ⁊ mundi erant comēdebant quia mēſa ſcripture iſtos duodecim panes cōtinet: quos nullus niſi ſacerdos. ideſt vir bonus ⁊ ſanctus comedit aut adimplet. Leui. xxiiij. Accipies ſimilam et coques ex ea duodecim panes. Iſta eſt ergo duodena tenenda. ¶ Secunda duodena eſt habenda. ſcilicet duodena operum pietatis. ſcilicet ſex corporaliuꝫ que in iſto verſu ponuntur. Ueſtio. Poto. Ciboq;. Recolligo. Uiſito. Cōdo. Et ſex ſpiritualia que in iſto verſu notantur. Inſtrue caſtigaq; remitte ſolare fer ora. Iſta ſunt duodecim oua. que pauo ideſt quilibet vir ꝑfect⁹ debet ponere emittere et producere. Iſti ſunt duodecim fontes in helym quod interpretatur deficiēs: qꝛ ſcilicet deficientes et pauperes debemus cum duodecim fontibus. ideſt cum duodecim pietatis operibus refrigerare: et ipſos ſpiritualiter et corporaliter recreare. Et ſic erimus ſicut illa arbor Apocal. xxij. que ſingulis menſibus fructus duodecim afferebat. et erant fructus eius in cibum: folia in medicinaꝫ. Duodecim enī fructus. ſunt duodecim opera pietatis quibus eſuriētes tam ſpiritualiter ꝙ̃ corporaliter recreantur. Et iſta poſſunt figurari etiam in duodecim cophinis fragmētorum que ſuperauerunt de panibus et piſcibus multiplicatis: ſicut dicitur Mathei. xiiij. Marci. vj. Luc. ix. et Johannis. vj. In iſta enim menſa chriſti plus ſuperfuit ꝙ̃ appoſitum fuerat ad ſignificandum ꝙ qui per pietatem alios paſcit: bona ſua deus taliter multiplicat. ꝙ magis recipit ꝙ̃ expendit. Folia vero: bona ſunt verba et documenta quibus ſpiritualiter peccatorum vulnera medicantur. ¶ Tertia duodena eſt cre-
C denda. ſcilicet duodena articuloruꝫ fidei. Iſte ſunt enī duodecim hore diei: et duodecim diſtinctiones et particule veritatis et chriſtiane fidei. Iſti ſunt duodecim anni quos chriſtus habebat quando in templo cuꝫ doctoribus diſputabat: ſicut dicitur Luc. ij. Ad denotanduꝫ quod illi qui duodecim fidei articulos perfecte credunt: de fide in veritate coram ſapientibus loqui poſſunt. Iſti etiam ſunt duodecim porte et duodecim fundamenta pietatis ciuitatis hieruſalē. ideſt eccleſie ſancte dei. De quibus fit mentio. Apocalip. xxj. ſcilicꝫ articuli fidei ſunt porte quibus ad dei cognitionem intramus: ⁊ fundamenta quibus ſuſtentamur ne per errores deficiamus. Iſta eſt etiaꝫ illa linea duodecim cubitorum que mare templi ambiebat. iij. Regum. vij. quia ſcilicet fides. ideſt mare que nunc fluctuat: militantem eccleſiam ambit que. xij. cubitos ideſt duodecim articulos habet ⁊c. Iſta igitur duodena eſt credēda. ¶ Quarta duodena eſt imitanda. Iſta eſt duodena apoſtolorum per quam etiam denotatur cetus omnium ſanctorum et virorum quorumlibet perfectoruꝫ qui pro tanto duodecim dicuntur: quia duodecim apoſtolos imitantur. Duodecim articulis imbuuntur.

Duodecim

Ayuntamiento de Madrid

Duodecim mandata predicta ſequuntur et exequuntur. Duodecim gaudia ſpiritus preſtolantur. Iſta eſt ergo duodena imitanda. ¶ Quinto dico quod inuenitur duodena affectanda. Et iſta eſt gloria paradiſi. que ſecundum Bernardum. in quodam numero duodenario continetur. Unde ipſe dicit in quodam ſermone quod ibi erit memoria ſine obliuione. Ratio ſine deuiatione. Uoluntas ſine perturbatione. Impaſſibilitas ſine corruptione. Corporis claritas ſine obſcuritate. Agilitas ſine recordatione. Subtilitas ſine obuiatione. Diligere proximum ſicut te. Uidere proximum diligentẽ te ſicut ſe. Diligere plus ꝙ ſe. Diligere ſeipſum tantummodo propter deum. Uidere deum diligentem te plus ꝙ diligas teipſum. Iſta ſunt duodecim gaudia anime beate de qua poteſt dici illud. Apocalipſis. xij. Ubi dicitur. quod ipſe vidit mulierem amictam ſole et luna ſub pedibus eius. Et in capite eius corona ſtellarum duodecim. Mulier eſt anima beata. que ſole veſtitur. ideſt immortali claritate: ⁊ calcat lunam ideſt mutabilem mortalitatem: et que coronam habet duodecim ſtellarũ; Mulier eſt anima beata que ſole veſtitur. ideſt immortali claritate ideſt predictorum gaudiorum duodecim multiplicitate.

D Iſta eſt ergo duodena affectãda. ¶ Sexto dico quod inuenitur duodena deteſtanda. Et iſta eſt congregatio omnium iniquorum: qui ſcilicet duodena dicuntur. quia ſcilicet duodecim articulis et duodecim miſericordie operibus contrariantur. Et iſti ſunt proditores pleni fallacia. Mathei. xxvj. et Luce. xxij. Iudas autem ſcarioth vnus de duodecim iuit ad principes ſacerdotum ⁊c. Sunt carnales et luxurioſi: figurati in muliere. que duodecim annis patiebatur fluxum.

Sunt diſcordes et litigioſi figurati in pallio aye quod diuiſit in duodecim partes. iij. Regũ. xj. Iſti ſunt duodecim leunculi quos leo de iuda chriſtus noſcitur genuiſſe: quibus rugientibus per predicationem terra tremuit Et ideo iſti figurantur in duodecim lenuculis aureis qui erant ſub ſex gradibus throni eburnei ſalomonis. iij. Regum. x. Figurantur etiam in duodecim bobus ereis qui portabant mare eneum in ingreſſu templi ſicut habetur. iij. Regum. vij. Iſtud mare eneũ quod erat quoddam lauacrum in ingreſſu templi vbi ſacerdotes lauabantur poteſt figurari eccleſia militans et fides chriſtiana: per quam et in qua peccatores purificantur. Per thronum vero eburneum deſignatur eccleſia triumphans. vbi beati ſedent et quieſcantur. Per ſex gradus iſtius throni poſſunt ſignificari ſex pietatis opera: per que ad iſtum thronum aſcẽditur et intratur. Iſti ergo duodecim leones et duodecim boues ſignãt duodecim apoſtolos qui reuera fuerunt.

Boues per patientiam.
Leones per audaciam.
Aurei per ſapientiam.
Erei per eloquentiam.

¶ Iſti igitur ſuſtentauerunt mare eccleſie militantis: ⁊ predicãdo et docendo per mũdum portauerunt. Iſta eſt ergo duodena imitanda: et etiam honoranda: quia ſcilicꝫ ibi ſunt qui a deo per predeſtinationis gratiam ſunt ſignati. Apocalip. vij. De tribu ruben duodecim milia ſignati: qui etiam ſub duodecimo numero continentur: et iſti etiam ſunt qui in ciuitate hieruſalem finaliter collocantur: et hoc eſt quod ſupponitur Apocalipſis. xxj. Ubi illius ciuitatis porte anguli: lapides: fundamenta et tituli ſub titulo duodenario continentur. ⁊c.

A Duplex. Duplicitas.

Illud dicitur duplum quod bis eſt multiplicatum et additum. Et poſſumus notare quod multiplex duplicatio ſeu duplicitas reperitur in ſcriptura. Eſt enim

Duplicitas gratie: quam debes querere.
Duplicitas culpe quam debes fugere.
Duplicitas pene: quam debes tremere.
Duplicitas glorie quam debes petere.

¶ Eſt ergo quedam duplatio virtuoſa et iſta eſt duplatio meritorum: et operum virtuoſorum et bonorũ quam ſcilicet ſancti appetunt et requirunt. dicentes illud. iiij. Regum. ij. Fiat ſpiritus tuus duplex in me. Diuites enim non vno veſtimento contenti ſunt: immo vt communiter habent plura et dupla veſtimenta. Etiam corpora animalium membra habent raro ſingularia: immo ſemper multiplicata et duplicia: ſicut patet quod oculi: aures nares. manus. pedes. alc. cornua. et alia ſimilia omnia ſunt dupla. Uoluit enim ſagax omnia duplicare natura. vt ſi vnum membrum caſu aliquo deperiret: ſaltem aliud regnaret. Sic vere dico quod omnes virtutes in anima debent eſſe duplate et multiplicate. et continue in melius augmentate. Si enim vnam virtutem acquirimus ſtatim melius proficiendo ipſam duplicare debemus. Exemplo illius negociatoris qui a domino duo talenta recepit: qui propter hoc commendatur: quia ipſa duplicata domino reportauit. Mathei. xxv. Et Eſaie. lxj. In terra ſua duplicia poſſidebunt. Et bene duplicia ſcilicꝫ oculos diſcretionis in ſpiritualibus et terrenis. Aures auditionis tam correctionum ꝙ conſolationum. Nares odorabilis meditationis tam ſuauitatis ſupernorũ ꝙ fetoris infernorum. Et ſic de alijs: quia vero omnes virtutes debent in nobis eſſe duplices ſcilicet in ꝙtum poſſunt cernere deum et proximum vel in ꝙtum reſpiciunt ſpiritualia et terrena figurate in illo indumento Aaron quod dicebat rationale: quod quatuor precioſis coloribus erat contextum: et quadrangulum et duplex erat ſicut dicitur. Exod. xxviij. Sic veſtis virtuoſe conuerſationis iuſtorum debꝫ vt dictum eſt duplex eſſe. ⁊c. Expone. Unde de domeſticis eccleſie. id eſt de ſanctis hominibus dicitur quod omnes domeſtici eiꝰ veſtiti ſunt duplicibus. Et Eccleſiaſtici. xlij. Omnia duplicia. Iſta eſt ergo duplatio virtuoſa ¶ Secundo I dico quod inuenitur duplatio vitioſa: et iſta eſt duplatio vitiorum: ſicut quando peccator habet duplex odium ſeu contemptum: ſcilicet dei et proximi duplicem luxuriam ſcilicet mentis et carnis: duplicem auariciam ſcilicet acquirendi et retinendi duplicem ſuperbiam. ſcilicet de ſe preſumendo et alios contemnendo et ſic de alijs modis eſt pare. Eccleſiaſtici. xij. Duplicia mala inuenies. Et aduerte quod duplicitas inconſtãtie eſt potiſſime vitioſa quando ſcilicet homo non eſt fidelis aut certus: nec integer: nec ſolidus: ſed duplex varius et incertus ſimilis lepori qui duplicem habet ſexum. Similis taxo qui in cauerna ſua ſemper duplicem habet introitum. Similes quibuſdam hominibus ſchytie qui ſicut patet compatriotis vicinis: duplicem habent vultum: humanum ſcilicet et taurinũ quia reuera tales in omnibus inueniuntur duplices: et variꝫ et infideliter ſe habentes vnum realiter exiſtentes et aliud viſibiliter apparentes. Semper enim volunt habere duos exitus: vel etiam duos vultus: ita vt vbicunqꝫ ſe verterint nunꝙ appareant eſſe idem. iij. Regum. vj. Utrunqꝫ oſtium duplex erat. Quibus loquitur ſcriptura. Iac. iiij. dicens. Emẽdate manus peccatores: purificate corda duplices animo. Et aduerte quod iſti ſunt duplices. corde. ore. opere Habent enim duplicitatem in cordiali intentione. In verbali locutione. In manuali operatione ſeu in viſuali conuerſatione Dico ergo quod quidam habent duplicitatem intentionis et iſtud procerto fit quando. ſcilicet homo non põt in vna cogitatiõe ſeu ꝓpoſito ꝑmanere: ſꝫ de vno ad aliud ſolet faciliter ſe trãſferre. Alia eſt duplicitas oris: ⁊ iſta ẽ duplicitas adulatorũ et detractorũ qui mõ dicũt vnũ: mõ aliud. In preſentia adulantur: in abſentia obloquuntur. Item eſt duplicitas operis. Et iſta eſt duplicitas hypocritarum. qui vnum habent in cõſcientia: aliud in apparentia. Unum faciunt in publico. et aliud in occulto. Unum apparent et aliud ſunt.

Ayuntamiento de Madrid

Notemus igitur ꝙ eſt duplicitas.
Cogitationis.
Adulationis.
Simulationis.
C ¶ Et ideo de iſtis tribus poteſt exponi illud Eccleſia-
ſtici.ij. Ue duplici corde labijs ſceleſtis manibus ma-
lefacientibus: et peccatori terram ingredienti duabꝰ
vijs. Ue inquit duplici corde: ecce duplicitas in inten-
tione. Et labijs ſceleſtis. ecce duplicitas in locutione.
Et malefacientibus manibus ⁊c. Ecce duplicitas in
operatione. ¶ Quidam igitur habent duplicitatem
intentionis: que proculdubio eſt contra naturaz. Na
tura enim non dedit niſi vnum cor homini. ad denotā
dum ꝙ ipſe debet habere vnitatem et ſtabilitatem in
tentionis. Jaco.j. Uir duplex animo inconſtans eſt in
omnibus vijs. Plinius. tamen libro.xj. capitu.xxxviij.
dicit: Quod ſemel prodigioſe accidit quod cum mar-
cellus ſacrificaret cor duplex in hoſtia fuit inuentum.
Sic tales duplicem habent mentem. contra illud. Ec
cleſia.j. Et ne acceſſeris ad deum duplici corde: nec fue
ris hypocrita in conſpectu hominum Et.j. Paralip.
xij. Non in corde duplici: quia ſicut dicitur Jacobi.j.
Uir duplex animo incōſtans in omnibus vijs. ¶ Alij
habent duplicitatez locutionis: quia tales cito mutāt
et duplicant linguam ſuam loquendo. et pro et con-
tra. Similes catto qui linguam habet valde flexibilē
et vertibilem: valde etiam leuem et ſuauem. Similes
etiam quibuſdam ſcorpionibus qui duplices habent
aculeos. ſicut dicit. Plinius. Similes etiam illis ſer-
pentibus quos Alexander vidit in India ſicut ipſe di
cit in epiſtola: qui duo habebant capita: et in quoli-
bet capite linguas duas. Quia vere multi ſunt qui lin
guam habent variam et duplam: ita quod ad omnem
partem flectunt et duplicant verba ſua. Nunc ſcili-
cet ad adulandum: nunc ad detrahendum. Unde Ec
cleſiaſtici.v. Peccator probatur in duplici ligua. Iſta
eſt ergo duplicitas locutionis. ¶ Alij habent dupli-
citatem operationis. Et iſta eſt duplicitas hypocrita-
rum: qui ſimiles ſunt hermafroditis qui ſunt homi-
nes habentes vtrunqꝫ ſexum. ſcilicet ſexum maſculi-
nū et femininū: qꝛ iſti in pñtia ſunt maſculini ideſt bo
ni. In abſentia vero feminei ſunt ideſt mali. Similes
enim ſunt ſambuco que eſt arbor habens duplicez cor
ticem. et cuius flores redolent et fructus fetent. Cor-
tex enim ſue exterioris conditionis duplex eſt: quia ſci
licet flos ſue conuerſationis eſt redolens: fructus vero
ſue operationis eſt fetens et olens. ⁊c. concorda. Uide
in titulo de conſtantia. Eccleſiaſtici.xlij. Omnia du-
plicia vnum contra vnum. Iſta eſt ergo duplatio vir-
D tuoſa. ¶ Tertio vero dico. quod inuenit duplatio do-
loroſa. Et iſta eſt duplatio tormentorum. quia ſcilicet
tormenta malorum duplicia dicuntur: pro eo quod in
corpore et anima patiuntur. Pro eo quod bonis per-
petuis priuabuntur. et malis perpetuis affligentur.
Hoc eſt dictu quod pena damni et pena ſenſus mu-
tabuntur. de quo Hieremi.xvij. Duplici contritione
contere eos domine deus noſter Et illud Eſaie.xl. Su
ſcepit de manu domini duplicia pro omnibus pecca-
tis ſuis. Unde dominus de mundo et damnato pecca
tore loquitur ſic Apocalip.xviij. ad malos dirigens ver
ba ſua: et dixit ſic in figura babylonis deſtructi.
Reddite ei ſicut et ipſa reddidit vobis: duplicate
duplicia ſecundum opera eius. in poculo quo mi-
ſcuit vobis miſcete ei duplum. Iſta eſt ergo dupla-
E tio doloroſa. ¶ Quarto vero dico quod eſt duplatio
gaudioſa: videlicet glorie paradiſi que pro tanto du-
plex dicitur. quia de diuinitate et humanitate chriſti
perficietur. Uel quia in anima et corpore recipietur:
quando ſcilicet homo ſtola duplici: hoc eſt dictu: glo
ria anime et corporis veſtietur. Cuncti enim domeſti
ci dei veſtiti ſunt duplicibus: quando corpus reſurget
et glorificabitur. Tunc enim gloria quam nunc habꝫ
anima beata ſeparatim: duplicata dicetur. in ꝙtum.
ſcilicet in corpus chriſti diffundetur. Talis enim du-
plex gloria dabitur: patientibus: preſidentibus: largiē
tibus: Patientibus dico: mundanas tribulationes.
Unde de Job patiente: qui interpretatur dolens. dici-
tur. Job.xlij. quod poſt eius percuſſionem addidit do
minus omnia que fuerant Job duplicia. Preſidenti-
bus per multas dominationes: quia ſicut dicitur.j.
Thimo.v. Qui bene preſunt preſbyteri duplici honore
digni ſunt. Largientibus etiam. ſcilicet elemoſynas ⁊
ſubuentiones. Eccleſia.xx. Eſt datum cuiꝰ retributio
duplex. Sancti enim et iuſti ſunt primogeniti de qui-
bus ſcribitur Deute.xxj. quod ipſi dabuntur de bonis
patris ſui cuncta duplicia. De manna etiam cibo dul
ciſſimo legitur. quod duplum die veneris recolligeba-
tur: vt inde in die ſabbati (in quo non erat laborare li
citum) viueretur ſicut dicitur Exodi.xvj. Ad denotan
dum quod dulcedo duplicande glorie paradiſi in ſex-
ta die ideſt nunc in iſta ſexta etate preſentis vite debet
promerendo recolligi: et per merita apud iuſticiam di
uine retributionis a nobis per bona opera pro noſtris
futuris vſibus aggregari vt inde in ſabbato eterne et
future requiei. quando laborare vel amplius mereri
non poterimus poſſimus viuere et ſurſum cum deo
gloriari. Exodi.xvj. Die ſexta collegerunt cibos dupli
ces. Patet ergo quomodo inuenitur quadruplex du-
platio. videlicet Glorioſa. Doloroſa. Uitioſa ⁊ Uirtuo A
ſa. Uide ſupra de duo.

Duricia. Durus.

Nota quod duricia
in ſcriptura ſumitur
multis modis. Sumitur enim in bono et in malo.
In bono enim deſignat: Aſperam correctionem. Sta
bilem durationem Conſtantem perfectionem. Boni
enim duri ſunt contra impios corrigendos diu perſe-
uerando. Res enim dure diutius ſolent durare. Item
conſtanter ſuſtinendo. Sicut enim res que eſt dura
melius ſuſtinet res duras. Sic homo fortis: conſtans
et perſeuerans melius ſuſtinet res aſperas et duratas
ſcilicet correctiones: tribulationes: penitentias et af
flictiones. Pſalmiſta. Uerba labiorum tuorum ego cu
ſtodiui vias duras. ¶ Item duricia in malo deſignat
Mentis obſtinationem. Morum indurationem.
Mundi tribulationem. Inferni afflictionem. Dica-
mus igitur generaliter quod tam in bono ꝙ in ma-
lo accipiendo. Eſt.
Quedam durities virtuoſa.
Quedam vitioſa.
Quedam doloroſa.
¶ Prima eſt habenda.
Secunda cauenda.
Tertia timenda.
¶ Eſt igitur duricia virtuoſa que debet haberi et iſta
eſt duricia conſtantie. penitentie ⁊ iuſticie. Duri et cō
ſtantes debemus eſſe more adamantis: qui ita durus
eſt quod nec igne poteſt ſecari. quia vere ita debemus
eſſe conſtantes et patientes: quod nullus ictus tribu-
lationis: nullus ignis tentationis: debet nos per pec-
catum deſtruere. nec per impatientiam diſſipare. Un
de Ezechielis.iij. Dedi frontem tuam duriorem fron
tibus eorum quaſi ſilicem et adamantem faciem tu-
am. Item duri iuſti et rigoroſi nobis et alijs debemus
eſſe ſicut malogranatum. quod eſt pomum interius
valde humidum exterius valde durum: corticem enī
habet duram exterius. medullam vero valde habet hu
midam interius. Sic vere chariſſimi in cortice exte-
rioris conuerſationis debemus habere magnam du-
riciam. ſcilicet duriciam penitentie et conſtantie ꝙ-
tum ad nos. Duriciam vero correctionis et iuſticie ꝙ
tum ad alios. Sed reuera interius in corde debemus
eſſe molles et teneri per pietatem et compaſſionem
humidi

Ayuntamiento de Madrid

humidi, et fluidi per pietatem et deuotionem. Iſtud potiſſime pertinet ad prelatos quia vere ſemper debẽt eſſe duri quia iuſti exterius in apparentia: molles vero: pij et benigni interius in conſcientia. Duros enim iuſtos et rigoroſos ſe debent exterius oſtendere: ne forte familiaritas pariat contemptum: et ne forte facilitas venie ſit alijs occaſio delinquendi. Quicquid tamen agant exterius: ſemper interius in corde humorem pietatis et compaſſionis: gratie et deuotionis debent habere. ita quod poſſint exteriorem iuſticiam tẽperare: Similes enim debent eſſe oſſibus que q̃uis exterius valde ſint dura: intus tamen medulla ſunt plena. Sic proculdubio iudices et prelati quamuis ſint exterius duri iuſticiam exequendo tamen intus debent eſſe medulloſi clementiam conſeruando: vt de quolibet tali poſſit dici: illud Mathe. xxv. Scio quia homo durus es. Iſti enim debent eſſe homines quod eſt animal manſuetum per pietatem et compaſſionẽ Et debent eſſe duri per iuſticiam et correctionem.

Quod eſt contra multos qui ſolam habent iuſticiam et non clementiam rigorem et non dulcorem ſeueritatem et non pietatem vt ſic ſubditi iuxta dictum domini ſcilicet Deutero. xxxij. Sugere valeant mel de petra: oleumque de ſaxo duriſſimo. Iſti ſunt ſimiles oſſibus leonis: que ita ſunt dura et ſolida quod nihil habent interius de medulla. Ita etiam ſunt ſicca quod ex colliſione eorum exit ignis. Sic vere multi ſunt iudices et prelati qui intus per crudelitatem: et exterius per auſteritatem ſunt duriſſimi: quia nihil habent de medulla pietatis interius. et ideo ignem crudelitatis emittunt exterius. Treno. j. De excelſo miſit ignem in oſſibus meis. Iſti debent conſiderare illud quod ſcribitur. Tertij Regum. xij. Vbi dicitur. quod cum populus peteret a Roboam filio Salomonis quod minueret paululum de iugo duriſſimo quo ipſos grauauerat pater ſuus. Reſpondit populo dura: propter quod ab eius dominio receſſerunt et alium regem elegerunt. Conſtat enim quod duricia et auſteritas quando nimis excedunt in ſuperiore: faciunt et multa mala damna. Exodi. vj. Non acquieuit populus propter anguſtiam et opus duriſſimum. Non ſic chariſſimi non ſimus ex toto duri: ſed potius ſub exteriori duricia: benignitatem et molliciem interiorem habeamus Iuxta illud Deutero. octauo. Eduxit riuos de petra duriſſima. Non ſic ergo ſed cum duricia habeamus clementiam et ſic erit duricia virtuoſa que debet haberi.

B ¶ Secundo dico quod eſt duricia vitioſa que debet caueri. Et iſta eſt duricia obſtinationis male conſuetudinis et crudelitatis. Tales enĩ duricias non debemus habere. ſed ipſas fugere et cauere: quia ſicut dicitur Eccleſiaſtici. iij. Cor durum male habebit in nouiſſimo. Obſtinati enim ſimiles ſunt crocodilo quod eſt animal cuius cutis et dorſum ſunt dura: quia nec ictibus leduntur nec gladijs perforantur. Sic vere chariſſimi multi ſunt ita duri per obſtinationem: et ita indurati per malam aſſuefactionem. quod q̃uis a deo vel a mundo ictibus tribulationum feriantur: q̃uis a prelatis et predicatoribus iaculis correctionũ et reprehenſionum percutiantur: ipſi tamen non penetrantur nec emendantur per conuerſionem ipſis ergo dicitur illud Eſaie. xlviij. Sciui enim quia durus es tu et neruus ferreus ceruix tua. In egypto enim creſcunt fabe que ita dure ſunt quod nullo igne coquuntur: nec vlla aqua poſſunt mollificari: vt dicit Plinius. Sic vere multi ſunt ita obſtinati in malis conſuetudinibus et indurati: quod nec igne correctionis vel tribulationis coquuntur nec aqua dulcis monitionis et inductionis ad compaſſionem aliquam inclinantur. Iſtud patet de multis peccatoribus: maxime in auaris et parcis: et etiam luxurioſis: et multis alijs fatuis et obſtinatis: qui nec aqua nec igne poſſunt corrigi vel decoqui: nec a ſua duricia temperari. Vnde cor eius indurabitur quaſi lapis: et reſtringetur quaſi malleatoris incus Iob. xlj. Et nota quod mali duri ſunt.

In verbo dure reſpondendo.
In intellectu parum retinendo.
In corde fidem non credendo.
In capite non obediendo.
In opere ſeu manibus alios grauando.

Verbo dico Geneſis. xlij. Locutus eſt nobis dominus terre et dure tamen dicitur. Prouerbiorum. xv. quod reſponſio mollis frangit iram: ſermo durus excitat furorem. Item in intellectu. Eſaie. xlvj. Audite me duro corde et qui longe eſtis a iuſticia. et tamen. Prouerbi. xxviij. dicitur. quod qui mentis eſt dure corruet in malum. Item in corde. Vnde de incredulis dicitur. Marci. xvj. Quod ieſus exprobrauit incredulitatem illorum et duriciam cordis. quia his qui viderant eum reſurrexiſſe non crediderant. Item in capite. Exodi. xxxiij. Populus dure ceruicis es. Et actu. vij. Dura ceruice et incircunciſis cordibus ſemper ſpiritui ſancto reſtitiſtis. Item in manu. Vnde pauperes poſſunt dicere illud j. Regum. v. Dura eſt manus eius ſuper nos. Iſta eſt ergo duricia vitioſa que debet caueri.

C ¶ Tertio dico quod eſt quedam duricia doloroſa que debet timeri. Et iſta eſt duricia infernalium tormentorum. et iudicij domini. Deus enim meus eſt ſicut agnus peccatores benigniter ſuſtinendo ſed procerto in fine. ideſt in iudicio erit aries cum duris cornibus peccatores dure iudicando: et in inferno durius condemnando. Quia reuera chariſſimi noſtris peccatis exigentibus: ſic fiet quod ille qui dulciſſimus eſt et benigniſſimus: crudelis fiet et duriſſimus: ita quod quilibet damnatus poterit ſibi dicere illud. Iob. xxx. Mutatus es mihi in crudelem. et in duricia manus tue aduerſaris mihi. Sic enim de deo eſt ſicut de corallo qui quamdiu eſt in aqua iuxta mare vbi generatur radix eſt lignea atque mollis: quando vero de aqua extrahitur tunc in naturam lapidis induratur. Sic vere chariſſimi: deus modo latitat infra mare paradiſi in iſto intermedio vſque ad diem iudicij. in quo a mortalibus non videtur: ille proculdubio eſt ſicut radix lignea ſcilicet plicabilis atque mollis per pietatem atque benignitatem: quia ſicut dicitur. Sapientie. xj. Ipſe diſſimulat peccata hominum propter penitentiam. Sed vere quando apparebit et quando exibit extra illud mare in die iudicij: quando de paradiſo ad vallem Ioſaphat veniet: tunc procerto indurabitur contra peccatores per iuſticiam et rigorem: et lapis efficietur ad ipſos percutiendum per damnationis furorem. Ipſe enim vt dicitur. Sapientie. v. Acuet iram duram in lanceam: et pugnabit cum eo orbis terrarum contra inſenſatos. De iſta ergo duricia diuina poteſt dici illud. Iob. xxviij. In ſimilitudinem lapidis durantur aque. Sic ergo chariſſimi dico. quod iſta eſt duricia timenda. Alia vero eſt que eſt cauenda. Alia autem que eſt habenda rc. Sufficit.

Dum.

A Nota quod dum: dudum: et nondum ſeu necdum ſunt aduerbia temporis. ſemper enim ſignificant tempus preſens preteritum vel futurum. Dum enim ſignat tempus preſens. Dudum ſignat tempus preteritum. Nondum ſignat tempus futurum. De dudum autem propter defectum autoritatum vocalium nihil pono. Sed vide vbi olim et quondam. De nondum et necdum: vide in loco ſuo. De dum vero aliquid eſt dicendum. Notabis ergo quod dum aduerbium temporis ſemper ſignat tẽpus preſens cum quadam tamen ſuſpenſiua ſeu defluxiua dilatione. Vnde dum ſumitur pro cum: vel pro quando ſeu pro tempore quo: ſicut cum dicitur Geneſis. xxiiij. Dum hoc mecum tacitus voluerem ap-

Ayuntamiento de Madrid

paruit rebecca ideſt tempore quo ſeu cum vel quando talia mecum voluebam. Nota ergo quod nos inue-nimus in ſcripturis.

	Deſfluxibile.
	Non durabile.
Unū dum.	Miſerabile.
	Terminabile.
	Commendabile.
	Execrabile.
	Formidabile.

¶ Primū eſt dum. Nature labentis. ſ. vite.
Secundū eſt dum. Fortune fluentis.
Tertium eſt dum. Fortune ledentis.
Quartum eſt dum. Iacture ſequentis. ſ. mortis.
Quintum eſt dum. Gratie valentis.
Sextum eſt dum. Peccati fetentis.
Septimū eſt dum. Tormenti furentis ſeu inferuētis.

Igitur dico ꝙ nos inuenimus vnum dum nature in-fluentis quod eſt ſingulorum. Et iſtud nihil aliud eſt ꝙ vita noſtra: que ſcilicet non eſt niſi vnum duꝫ ideſt vnum modicum temporis ſuſpenſiuuꝫ: breue videlꝫ et incertū. Et iſtud eſt vnū tēpus valde dubium. qꝛ ſcilꝫ vbi perſeuerare creditur terminatur. Iuxta illud Eſa. xxxviij. capi. Dum adhuc ordirer ſuccidit me. Et ideo ſicut homo qui modicum habet temporis determina-tum ad aliquid faciendum ſolet pro viribus in aſſum-pto negocio feſtinare ſicut patet in electionibꝰ per viā ſcrutinij et in alijs pluribus. vbi certa candela ardens electoribus aſſignatur que dum durat poſſunt ad ele-ctionem procedere et ea finita amplius nihil poſſunt. Cauent enim omnes electores vt dum durat candela faciant et compleant quod ceperūt ne forte ipſa extin-cta amplius nihil poſſint. Chariſſimi vita noſtra can-dela proprie poteſt dici. vbi ſcilicet ignis. ideſt anima. groſſe materie ideſt corpori eſt coniuncta. Dum enim ignis et candela. ideſt corpus et anima ſimul viuūt. ho-mines bene operari ⁊ bene mereri poſſunt. Ipa vero mor-tua vel extincta: virtus merendi nobis prorſus excludi-tur. Et ideo neceſſe eſt ꝙ homo dum viuit ⁊ durat cā-dela vite preſentis bonum opus celeriter operetur vn-de Gala. vj. Dum tempus habemus operemur bonū ad omnes. Figura ad hec. Mathei. v. vbi dicitur. Eſto conſentiens aduerſario tuo dum es in via cum eo. ne forte tradat te aduerſarius tuus iudici ⁊ iudex tradat te miniſtro ⁊ in carcerem mittaris. Amen dico tibi nō exibis inde. chariſſimi. Aduerſarius noſter eſt ſindere-ſis conſcientie noſtre. Iſte eſt eniꝫ procurator fiſci. ideſt dei: quem. ſcilicet pro iure ſuo ſeruādo poſuit in curia cordis noſtri. Statim enim ꝙ aliquid mali facimus: iſte protinus contradicit et clamat. et pro poſſe ſuo in quocunqꝫ actu peccati nobis obuiat et rebellat. Igi-tur dum ſimus in via vite preſentis. ſimul cum iſto ad-uerſario viuimus. ipſumqꝫ pro peccatis noſtris nobis aduerſari. et per remorſum rebellare et pro iure dei ⁊ iu-ſticie ſtare ſentimus. nos procerto ſibi conſentire. ⁊ cū eo pacem facere. et ſibi per penitentiam ſatiſfacere de-bemus. dicendo ſcilicet. ſibi illud Geñ. xiij. Ne queſo ſit iurgium inter me et te. fratres enim ſumus. Alias proculdubio iudici deo tradimur et per ipſuꝫ miniſtro dyabolo ſubijcimur et carceri perpetuo mancipamur. Bene ergo dicitur de iſto dum. Eccleſiaſti. xxxiij. Duꝫ adhuc ſuperes ⁊ aſpiras non immutabit te omnis ho-mo ſupple a bono opere et propoſito. Bene ergo dicit ille verſificator. Fac bene dum viuis poſt mortem viue-re ſivis. Ut ⁊ de corpore noſtro dicatur illud eccleſiaſti-ci. xxx. Tunde latera illius dum infans eſt. Patet ergo ꝙ eſt dare vnum dum nature fluentis. ¶ Secundo di-co quod eſt dare vnum dum fortune florentis ſeu etiā

B labentis. Mundana enim gloria non eſt niſi vnuꝫ dū ideſt vnum tempus modicuꝫ et vna mora breuis. quia ſcilicet gloria mundana poſſeſſores ſuos et ſi in mun-danis honoribus alte leuat: ipſos tamē ſubito detra-hit atqꝫ grauat. Unde in ps. Deieciſti eos dum alleua-rentur. Sequitur. Facti ſunt in deſolationem. ſubito de-fecerunt perierunt propter iniquitatem ſuam. et bene dicit ſubito quia ſcilicet iſti dum ſunt in mundi pro-ſperis taliter excecantur ꝙ de futuris nihil aduertunt quare ſubito diſſipantur. Eſaie. xxx. Subito dum non ſperatur veniet contritio eius. Et merito tales ſubito pereunt quia procerto ſuum breue dum ideſt ſuam du-rationem modicam non attendunt immo ſuper alios per ſuperbiaꝫ ſe erigunt. et pauperes ſuppeditant atqꝫ ledunt. Pſa. Dum ſuperbit impius incēditur pauper. Iſtud eſt ergo vnū dum. fortune labentis ſeu florentis. ¶ Tertio dico ꝙ eſt dare vnū dū fortune ledentis. Ad-uerſa enim fortuna ſicut ⁊ proſpera habet ſuuꝫ dum. i. ſuam durationem tranſitoriam atqꝫ breuem. dum ta-men iſta eſt in furore ſuo. conſtat ꝙ illi qui per eam op-primuntur. ſuſtinent. multa mala videlicet

Mordaces detractiones.
Nugaces deriſiones.
Audaces inuaſiones.

¶ De mordacibus detractionibus dicitur in Pſal. Dum appropiant ſuper me nocentes vt edant carnes meas qui tribulant me inimici mei. De nugationibꝰ deriſionibus. dicitur in Pſal. Dum confringuntur oſſa mea exprobrauerunt mihi qui tribulant me ini-mici mei. dum mihi dicunt per ſingulos dies vbi eſt deus tuus. De audacibus autem inflictionibus et op-preſſionibus. dicitur in ps. Contriſtatus incedo dum affligit me inimicus. et dum confriguntur oſſa mea. Iſtud eſt igitur vnum dum fortune ledentis. ¶ Quar-to dico ꝙ inuenitur vnum dum iacture prementis ſeu clauſure ſtringentis. Hoc eſt dictu: mortis cuncta fi-naliter terminantis. Mors enim eſt vnum dum. ideſt ideſt vna breuis hora ad quam oportet finaliter perue-nire. vt de qualibet perſona poſſit dici illud Iohannis xx. Dum ergo fleret inclinauit ſe et proſpexit in monu-mentum. ¶ Quinto dico. quod eſt dare vnum dum. gratie fulgentis. Status enim gratie eſt vnum dum. C ideſt vna certa dimenſio in qua iuſti manent et tran-ſeunt dum rite ſeruiunt creatori et dum ad patreꝫ trā-ſeunt de hoc mundo. Et ſic notabis de iſto dum: ideſt de tempore et ſtatu gratie ꝙ hoc eſt.

	Dolentis contritionis.
Unū dum	Stringentis purgationis.
	Fluentis compunctionis.
	Feruentis affectionis.
	Petentis orationis.
	Splendentis diſcretionis.
Unū dum.	Manentis durationis.
	Loquentis inſtructionis.
	Sequentis ſaluationis.

¶ Dico ergo quod in iſto dum. ideſt in ſtatu gratie inuenitur dolens contritio que mentem ſtimulat ps. Conuerſus ſum in erumna mea dum configitur ſpi-na. Ut ſic hō penitens et abſtinens dicat illud. ij. Reg. xij. Propter infantem dum adhuc viueret ieiunaui et fleui. Item ibi inuenitur ſtringens purgatio que ani-mam et corpus per penitentiam cruciat Iob. xiiij. Ca-ro eius dum viuet dolebit. et anima illius ſuper ſemet ipſo lugebit. Item ibi inuenitur fluens compunctio. q̄ ſeſe vapulat. et ſic dauid dicebat in Pſal. Super flumi-na babylonis illic ſedimus et fleuimus. dum recor-daremur tui ſyon. Item inuenitur ibi feruens affectio que querens circulat. quia ſcilicet affectio circuit per omnes vias iuſticie dominum querens Eſaie. lv. Que-rite dominum dum inueniri poteſt. Item inuenitur petens oratio que laudes iubilat. Eſaie. lv. Inuocate eum dum prope eſt. Item inuenitur ibi ſplendens diſ-cretio que clare rutilat. Iob. xij. Ambulate duꝫ lucē ha-betis vt non tenebre vos comprehendant. Et ibidem Dum lucē habetis credite in lucem vt filij lucis ſitis. Item inuenitur ibi manens duratio que nunq̄ tremu-lat. ideſt

Ayuntamiento de Madrid

lat.ideſt perſeuerantie virtus.De qua ſcilicet dr. Ju-
dith.v.Quod filij iſrael vſq3 dum non peccaſſent in con
ſpectu dei fuerant cum eis bona.Item inuenitur ibi
ſermocinatio que verba pullulat quia ſcilic3 iuſti dum
in ſtatu gratie viuunt. predicando et ſermocinando
alios inſtruunt.Predicator enim eſt ille de quo dicit
Luc.viij.Math.xiij.Quod exijt qui ſeminat ſemina
re ſemen ſuu3.Et dum ſeminat aliud cecidit ſecus viã
aliud ſupra petram.aliud inter ſpinas.aliud in terra3
bonam ꝛc.Dum enim predicator predicat ſemen ver-
bi dei diuerſimode recipitur per diuerſos. predicator
autem dum tamen debitum ſuum faciat.meritum a
domino ſemper reportat.j.Machabeoru3.ij. Caleph
dum teſtificatur in eccleſia accepit hereditatem.Ite3
inuenitur ibi plena ſaluatio que bona cumulat. ſcil3
finalis gloria paradiſi De qua.j.Machabeorum.ij.
Jeſus dum impleuit verbum factus eſt dux iſrael.He
lyas dum zelat zelum legis receptus eſt in celũ.Ibidẽ
Iſtud enim dum.i.ſtatus et duratio glorie paradiſi.
Caret timore. Caret dico timore. qꝛ ſcil3
Fragrat odore. beati nõ timent in patria
Pollet honore. dum vident peccatores in
inferno.ſtupẽtes.Et ideo iſti dicunt in ps.Non time
bimus dum turbabitur terra.et tranſferentur mon-
tes in cor maris.Fragrat etiã odore.Unde anima bea
ta poteſt dicere illud Canticorum.j.Dum eſſet rex in
accubitu ſuo nardus mea dedit odorem ſuum.Pollet
inſuper honore.vt ſic de beatis ad regnum paradiſi p
motis dicatur illud Pſal.Dum diſcernit celeſtis re-
ges ſuper eam niue dealbabuntur in Selmon. mons
dei mons pinguis.Selmon eni3 interpretatur parvel
ſenſus.ſeu virtutis vmbraculum.Mons ergo dei Sel
mon qui eſt mons pinguis et omnibus bonis opulen
tus dicitur.ſignificat paradiſum.vbi ſcilicet eſt.
Pax eterna que non perturbatur.
Lux eterna que non obſcuratur.ſcilicet ſenſus ꝛ cogni
tio certa et vera.
Umbraculum et refrigerium.
Pugnaculum et magiſterium.
Magiſteriu3 dico regie maieſtatis in quo beati a deo
diſcernuntur et conſtituuntur et niue candoris ꝛ ſplẽ
doris et perpetui candidantur.Sic igitur patet quod
eſt dare vnum dum gratie fulgentis.Sexto vero dico
ꝙ eſt dare vnum dum peccati nocentis.Status enim
peccatorum dum dicitur pro eo ꝙ ſemper differũt bo
num facere.et ꝙ a bono faciendo plus debito ſuſpen
duntur.et pro eo ꝙ dum in iſto ſtatu permanẽt mul-
ta mala facere comprobantur et ſic nota ꝙ apud im-
pios inuenitur vnum dum quod querit.
Iras. De talium ira dicitur.Eccleſia
Turbationes ſtici.xxviij.Ipſe dum caro ſit re
Dilationes. ſeruat iram. De talium turba-
tione dicitur in pſal.Quare contriſtatus incedo dum
affligit me inimicus.De talium dilatione ſeu inepta
occupatione dicitur Mathei.xxv. De fatuis virgini-
bus ꝙ dum irent emere venit ſponſus et clauſa eſt ia
nua.¶ Septimo dico ꝙ eſt vnum dum tormenti fu-
rentis ideſt pene infernalis.ſeu damnatorum.Miſe-
ra enim damnatorum conditio dicitur.Dum.quod ſi
gnificat preſens tempus.quia nulla eſt eis ſpes de tẽ-
pore future liberationis.ſed eis ſemper preſens eſt ca-
lamitas horride paſſionis.de talium finali deſperatio
ne et damnatione dicitur in ps.Dum non eſt qui redi
mat neq3 qui ſaluum faciat.Et ſic ergo patet quomo-
do eſt dare.vnum.dum:quod eſt.
Damnatorum.
Peccatorum.
Juſtorum.
Mortuorum.
Miſerorum.
Mundanorum.
Singulorum ſeu viuorum.ꝛc.ſufficit.

Explicit prima pars Dictionarij per magiſtrũ.Con-
radum henſogel.de nuremberg reuiſa ac denuo emẽ
data Lugduniq3 per magiſtrum Jacobum Sachon.
impreſſa.Anno domini Milleſimo quingenteſimo
decimoſexto die autem tertia menſis decembris.

Regiſtrum.
a b c d e f g h i k l m n o p q r s t v x y z.
A B C D E F G H I K L M N O P omnes ſunt
quaterni preter P.qui eſt ternus.

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid

Ayuntamiento de Madrid